SCRIPTORES
ORDINIS
PRÆDICATORUM
RECENSITI.

TOMUS SECUNDUS.

SCRIPTORES ORDINIS PRÆDICATORUM RECENSITI,

NOTISQUE HISTORICIS ET CRITICIS ILLUSTRATI,

OPUS QUO SINGULORUM VITA,
Præclareque gesta referuntur, Chronologia insuper, seu tempus quo quisque floruit certo statuitur:
FABULÆ EXPLODUNTUR:
SCRIPTA GENUINA, DUBIA, SUPPOSITITIA EXPENDUNTUR,
Recentiorum de iis judicium aut probatur, aut emendatur:
CODICES MANUSCRIPTI, VARIÆQUE E TYPIS EDITIONES,
& ubi habeantur, indicantur:
ORDINIS VERI SODALES AB ALIENIGENIS INVASI VINDICANTUR,
Dubii, & extranei, falsoque ascripti ad cujusque seculi finem rejiciuntur, & suis restituuntur:

PRÆMITTITUR IN PROLEGOMENIS
NOTITIA ORDINIS QUALIS EST AB AN. MDI. AD AN. MDCCXX,
Tum Series Capitulorum generalium iis annis habitorum, *Denique* Index eorum qui ad ecclesiasticas dignitates promoti fuerunt, vel in hoc Tomo laudatorum, vel alias ab aliis omissorum.

Inchoavit R. P. F. JACOBUS QUETIF S. T. P. *absolvit* R. P. F. JACOBUS ECHARD,
ambo conventus SS. Annunciationis Parisiensis, ejusdem ordinis sodales.

TOMUS SECUNDUS.

LUTETIÆ PARISIORUM,
Apud J-B-CHRISTOPHORUM BALLARD, Christianissimi Regis Monotypographum, &c,
viâ sancti Joannis-Bellovacensis, sub signo Montis-Parnassi.
ET
NICOLAUM SIMART, Serenissimi Delphini Typographum, viâ Jacobæa,
sub signo Delphini Coronati.

M. DCC. XXI.

Cum Approbatione, & Privilegio.

NOTITIA
PROVINCIARUM ET DOMORUM ordinis Prædicatorum

Ab Anno MD *ad Annum* MDCCXX.

I. PROVINCIA HISPANIÆ.

In qua sunt jam hæ domus conventuales.

1. Segobiensis.
2. Palentina.
3. Zamorensis.
4. Compostellana.
5. Toletana.
6. Burgensis.
7. Salmanticensis.
8. Pampilonensis.
9. Legionensis.
10. Civitatensis.
11. Stellensis.
12. Sanguessensis.
13. Taurensis.
14. Vallisoletana seu Pinciana.
15. Beneventana.
16. Victoriensis.
17. Ripadaviensis.
18. Corunensis.
19. Fortigosensis.
20. Penafidelensis.
21. Valentina S. Johannis.
22. Lucensis.
23. Tudensis.
24. Pontivedrensis.
25. Petrafitensis *seu* de Pedrahita.
26. Vivariensis.
27. Metymnensis Camporum.
28. Villanovensis.
29. Villanonensis.
30. Huetensis.
31. Tordesillensis.
32. Quincaltarensis.
33. Pinafranciensis vulgo *la Peña di Francia.*
34. Vallitur riensis.
35. S. Petri Dominarum.
36. Verensis.
37. Valdvernensis.
38. Montensis.
39. Placentinus.
40. Truxillensis.
41. Atarcensis.
42. Babylensis.
43. Cisnerensis.
44. Asturicensis.
45. Abulensis.
46. Salicensis.
47. Villadensis.
48. Carbonerensis.
49. Trianensis.
50. Guadalfaxarensis.
51. Vallisoletanum collegium S. Gregorii.
52. Talabricensis.
53. Mombeltranensis
54. Overensis.
55. Madritensis nostræ Dominæ *d'Atocha.*
56. Conchensis.
57. Complutense collegium S. Thomæ.
58. Ocagniensis.
59. Carrionensis.
60. Cacerensis.
61. Galisteensis.
62. Sansebastianensis.
63. Villascusensis.
64. Fitensis.
65. Tavarensis.
66. Arandensis.
67. Metymnensis ad flumen siccum.
68. Tutelensis.
69. Monfortensis.
70. Sansaturniensis.
71. Soriensis.
72. Villalpandensis.
73. Emeritensis.
74. Complutensis.
75. Madritense collegium S. Thomæ.
76. Hipponensis.
77. Azpeitiensis.
78. Madrigelensis.
79. Santillanensis.
80. Agensis.
81. Potensis.
82. Caldensis.
83. Valverdensis ad Madritum.
84. Madritensis a Rosario.
85. Auriensis.
86. Madritensis de Passione.

II. PROVINCIA TOLOSANA.

In ea nunc sunt istæ domus conventuales.

IN CHORO DEXTRO.

1. Tolosana.
2. Montipessulana.
3. Burdegalensis.

IN CHORO SINISTRO.

1. Lemovicensis.
2. Aniciensis.
3. Avinionensis.

a

IN CHORO DEXTRO.

4. Valentina Delphinatus.
5. Claromontana Arvernorum
6. Alestensis.
7. Castrensis S. Vincentii Martyris.
8. Brivensis.
9. Albiensis.
10. Diensis.
11. Sam Maximinensis.
12. Claromontana Lutevorum.
13. Insulæ Dodonis.

IN CHORO SINISTRO.

4. Biterrensis.
5. Carcassonensis.
6. Mont-Albanensis.
7. Nemausensis.
8. Appamiensis.
9. Ruthenensis.
10. Sancti Gaudentii.
11. Viennensis in Delphinatu.
12. Pratellarum.

His addendi Vicariatus.

1. Sanctæ Balmæ ad S. Maximinum.
2. Brugerensis ad Tolosam.
3. Cellanovanus.
4. Mugerensis.
5. Sancti Zachariæ.

Hæc monasteria.

1. Masii Aginensis.

Alterum S. Maximini.

III. PROVINCIA FRANCIÆ.

In qua jam sunt hæ tantum domus conventuales.

CHORUS DEXTER.

1. Remensis.
2. Aurelianensis.
3. Senonensis.
4. San-Quintinensis Veromanduorum.
5. Lingoniensis
6. Atrebatensis.
7. Divionensis.
8. Autissiodorensis.
9. Pontensis.
10. Matisconensis.
11. Pruvinensis.
12. S. Johannis Angeliaci.
13. Ingolismensis.
14. Nivernensis.
15. Burgensis in Bressia.
16. Tuarcensis.
17. Belnensis.
18. Castaniacensis.

CHORUS SINISTER.

1. Pictaviensis.
2. Andegavensis.
3. Rupellensis.
4. Carnotensis.
5. Bellovacensis.
6. Virdunensis.
7. Bituricensis
8. Constantiensis in Normania
9. Lexoviensis.
10. Belveariensis supra mare
11. Poliniacensis.
12. Gratianopolitana.
13. Fontiniacensis.
14. Xantonensis.
15. Montis Bosonis.
16. Sancti Flori in Arvernia.
17. Melbelensis vernacule *Paternau*
18. Cabuliensis vulgo *Chabreuil*

Hæc sunt Sororum monasteria.

1. Montarginense.
2. Immuratarum ad Rotomagum.
3. Pissiacense.
4. Nanceianum.
5. Montisfloridi ad Gratianopolim.
6. Divionense.
7. Cobilonense.
8. Augustodunense.
9. Semurense.
10. Belnense.

IV. PROVINCIA UTRIUSQUE LOMBARDIÆ.

In ea fere per totam Italiam extensa jam sunt hæ conventuales domus ordine alphabetico recensitæ.

1. Alba Pompeiensis.
2. Anconensis.
3. Argentensis
4. Ascolensis.
5. Basellensis.
6. Bergomensis.
7. Bononiensis.
8. Boschensis.
9. Braidensis.
10. Brixiensis S. Dominici.
11. Ibidem altera S. Clementis.
12. Britinoriensis.
13. Burciensis in valle Tari.
14. Catalensis.
15. Calliensis.
16. Cingulensis.
17. Cluziensis.
18. Comensis.
19. Cornelianensis.
20. Cremensis.

21. Cremonensis.
22. Corrigiensis.
23. Dianensis.
24. Eugubiensis.
25. Esiensis.
26. Fabrianensis.
27. Fanensis.
28. Faventina.
29. Ferrariensis S. Mariæ Angelorum.
30. Finariensis.
31. Firmensis.
32. Fontanollarensis.
33 Foroliviensis.
34. Garrexiensis.
35. Genuensis S. Dominici.
36. Ibidem altera S. Mariæ ad Castellum.
37. Gibollensis.
38. Hortonovensis.
39. Imolensis.
40. Laudensis.
41. Maceratensis.
42. Magdalenensis.
43. Mantuana.
44. Mediolanensis S. Mariæ Gratiarum.
45. Mutilianensis.
46. Morbiniensis.
47. Murianensis.
48. Mutinensis.
49. Neapolitana S. Catharinæ apud Formellum.
50. Niciensis in Provincia ditionis Sabaudæ.
51. Orazanensis.
52. Papiensis SS. Thomæ & Apollinaris.
53. Parmensis.
54. Pataviensis S. Mariæ Gratiarum.
55. Petræ Acutæ.
56. Pisaurensis.
57. Placentina.
58. Recinetensis.
59. Raconisiensis.
60. Rhegiensis.
61. Rupetransonensis.
62. Salutiensis.
63. Savonensis.
64. Sarzanensis.
65. Sigestrensis.
66. Soncinensis.
67. Tabiensis.
68. Sersanensis.
69. Theodorensis.
70 Veneta S. Dominici ad Castellum.
71. Vicentina.
72. Veronensis.
73 Viglevanensis.
74. Vigueriensis.
75. Urbinensis.
76. Wadensis.
77. Urecorum Novorum.

Hæ aliæ domus sunt Vicariatus solum titulo gaudentes.

1. Alassiensis.
2. Bagneschensis.
3. Belfortiensis.
4. Budriensis.
5. Calvisanensis.
6. Colurnensis.
7. Dulcedensis.
8. Florentiolensis.
9. Lauretana.
10. Petrana.
11. Ripaltana.
12. Valentina.

Hæc vero sunt monasteria Sororum.

1. Albæ Pompeiæ.
2. Bergomense.
3. Bononiense S. Agnetis.
4. Ibidem alterum S. Petri Martyris.
5. Ibidem tertium S. Matthiæ.
6. Casalense.
7. Comense S. Annæ.
8. Ibidem alterum S. Margaritæ ordinis S. Benedicti.
9. Corrigiense.
10. Fabrianense.
11. Faventinum.
12. Ferrariense S. Catharinæ Virginis & martyris.
13. Ibidem alterum S. Catharaninæ Senensis.
14. Foroliviense.
15. Genuense SS. Philippi & Jacobi.
16. ibidem alterum S. Silvestri.
17. Ibidem tertium sancti Spiritus.
18. Imolense.
19. Mantuanum.
20. Mediolanense S. Lazari.
21. Ibidem alterum S. Bernardi.
22. Ibidem tertium S. Mariæ dictæ *Le Vetteri.*
23. Ibidem quartum S. Mariæ *La Vecchiabbia.*
24. Papiense.
25. Pisaurense.
26. Rhegiense Corporis Christi.
27. Ibidem alterum S. Raphaëlis ord. S. Benedicti.
28. Revellense.
29. Romanum SS. Sixti & Dominici.
30. Sabis.
31. Soncinense.
32. Vicentinum.
33. Veronense.

Ad dictam provinciam Lombardiæ spectat congregatio recens erecta sub titulo S. Sabinæ, in qua sunt hæ domus conventuales.

1. Auximensis.
2. Cæsenatensis.
3. Ferrariensis major S. Dominici.
4. Lugiensis.
5. Maldulensis.
6. Ravennatensis.
7. Romana S. Sabinæ.
8. Sancti Severini.
9. Tridinensis.

Subsunt hæc Sororum monasteria.

Ferrariense S. Monicæ.

Ibidem alterum S. Rochi.

V. PROVINCIA ROMANA.

In qua nunc sunt hæ domus Conventuales.

1. Romana S. Mariæ supra Minervam.
2. Senensis S. Dominici.
3. Pisana.
4. Perusina.
5. Lucana.
6. Spoletana.
7. Pratensis.
8. Camerina.
9. Mevaniensis.
10. Montis Politiani S. Agnetis.
11. Samminiatensis.
12. Fesulensis S. Dominici ad Florentiam.
13. Senensis Sancti Spiritus.
14. Viterbiensis S. Mariæ ad Quercum.
15. Civitatis vetulæ.
16. Pipernas.
17. Trebiensis.

1. Florentina S. Mariæ Novellæ.
2. Viterbiensis S. Mariæ *de' Gradi.*
3. Urbevetana.
4. Tudertina S. Mariæ in Camuscia.
5. Aretina.
6. Tiphernas.
7. Fulginea.
8. Cortoniensis.
9. Narniensis.
10. Pistoriensis.
11. San-Geminianensis.
12. Florianensis.
13. Florentina S. Marci.
14. Bibienensis S. Mariæ de Saxo.
15. Tiburensis
16. Agnanina.
17. Nepensis.
18. S. Silvestri Romana.

Hæc sunt Sororum monasteria.

1. Romæ S. Catharinæ Senensis.
   Alterum S. Mariæ Magdalenæ.
   Tertium S. Mariæ de Humilitate.
2. Viterbii S. Dominici.
   Alterum S. Catharinæ V & Martyris.
3. Urbeveteri S. Pauli.
   Alterum S. Petri.
4. Perusiæ S. Thomæ.
   Alterum S. Catharinæ.
5. Fulginatense S. Mariæ de Populo.
6. Spoletanum S. Andreæ.
7. Camerinense S. Catharinæ Senensis.
8. Florentiæ S. Jacobi de Ripolis.
   Alterum S. Dominici ad Cassagium.
   Tertium S. Petri Martyris.
   Quartum S. Marci.
   Quintum S. Luciæ.
9. Pratensia primum S. Nicolai.
   Alterum S. Catharinæ de Senis.
   Tertium S. Clementis.
   Quartum S. Vincentii.
10. Pistoriensia primum S. Luciæ.
   Alterum S. Catharinæ.
11. Lucensia primum S. Dominici.
   Alterum S. Georgii.
   Tertium S. Catharinæ.
12. Pisana primum S. Dominici.
   Alterum S. Pauli ad Hortum.
13. Burgi S. Laurentii in Mugello.

VI. PROVINCIA REGNI SICILIÆ.

In qua sunt hæ domus conventuales.

1. Neapolitanæ S. Dominici Majoris
2. S. Petri Martyris
3. SS. Rosarii de Palatio
4. S. Brigittæ de Potilippo
5. SS. Rosarii de Afragola.
6. Aversana S. Ludovici.
7. Capuana S. Dominici.
8. Sellana S. Dominici.
9. Cajetana S. Dominici
10. Fundensis S. Dominici.
11. Avelina SS. Annunciationis.
12. Atripaldensis S. Mariæ Gratiarum.
13. Majuriensis Rosarii Amalphitanæ diœcesis.
14. S. Mariæ de Porta diœcesis Salernitanæ.
15. S. Dominici *de Bagnoli* diœcesis Nuscensis.
16. SS. Annunciationis *de Ottazio* diœcesis Capaciensis.
17. S. Bartholomæi de Campania diœcesis Campaniensis.
18. Surrentina S. Vencentii.
19. Castrensis ad mare de Stabia S. Crucis.
20. S. Mariæ supra Taburnum diœcesis S. Agathæ Gothorum.
21. SS. Annunciationis de Pontecorvo diœcesis Aquinæ.
22. SS. Annunciationis de Angrio diœcesis Nocetanæ.
23. S. Mariæ Constantinopolitanæ de Levano diœcesis Salernitanæ.
24. S. Johannis in Paleo apud Sanctum Severinum.

Sunt & domus titulo vicariatus tantum gaudentes.

1. S. Mariæ Gratiarum del Vallo.
2. SS. Annunciationis de Aquara.
3. S. Rochi della Possa hæ tres diœcesis Capacii.
4. SS. Annunciationis dell' Aqua della Mela diœcesis Salernitanæ.
5. S. Mariæ Martyrum de Cava.
6. S. Dominici de Arpino diœcesis Soranæ.
7. Jesu-Mariæ de Puteolis.
8. S. Margaritæ de Procida diœcesis Neapolitanæ.
9. S. Mariæ in Campilione oppidi Caiuani diœcesis Aversanæ.
10. S. Catharinæ de Recigliano diœcesis Muranæ.
11. S. Mariæ de Valle oppidi Boniti diœc. Arianæ.

Ad eamdem provinciam spectat Congregatio dicta della Sanità, *cujus sunt hæ domus conventuales.*

1. S. Maria della Sanità Neapoli.
2. S. Spiritus ad palatium ibidem.
3. Mons Dei gymnasium ibidem.
4. Beneventana S. Dominici.
5. S. Maria ad vicum Angentii diœcesis S. Agathæ Gothorum.
6. Acercana SS. Annunciationis.
7. Summana S. Dominici diœcesis Nolanæ.
8. S. Mariæ della Sanità in Barra Casale Neapolis.
9. S. Mariæ de Arco Miani Casale Neapolis.
10. S. Mariæ ad Liberam Vomeri villa Neapolis.
11. Plagiana S. Mariæ Gratiarum diœcesis Amalphitanæ.
12. Cesana SS. Rosarii diœcesis Aversanæ.
13. S. Mariæ *della Sanità* Montisfortis diœcesis Avellinæ.

Monasterium Sororum unum tantum S. Catharinæ de Senis in civitate Neapolitana.

VII. PROVINCIA HUNGARIÆ.

In qua jam sunt hæ domus conventuales.

1. Viennensis.
2. Rezensis.
3. Crembrensis.
4. Minzbacensis.
5. Styrensis.
6. Græcensis.
7. Leobiensis.
8. Frisacensis.
9. Bulsanensis.
10. Tridentina.
11. Pelloviensis.
12. Neoclaustrensis.
13. Sabariensis in diœcesi Strigoniensi.

Sunt vero hæ sub titulo Vicariatuum erectæ.

1. Vasvariensis.
2. Cassoviensis.
3. Quinqueecclesiensis.
4. Pestinensis.
5. Sopronienfis.
6. Vacziensis.
   Istæ sex in diœcesi Strigoniensi.
7. Nædrioilensis *in diœcesi Chimbseensi.*

Monasteria Sororum sunt quinque.

1. Tulnense.
2. Windhagianum.
   Hæc in diœcesi Passaviensi.
3. Leontinum. *In diœcesi Salisburgensi.*
4. S. Mariæ Vallensis *in diœcesi Frisingensi.*
5. Stainacense *in diœcesi Curiensi.*

VIII. PROVINCIA TEUTONIÆ.

In qua jam sunt hæ domus conventuales.

1. Aquisgranensis.
2. Coloniensis.
3. Confluentina.
4. Francofurtana.
5. Halberstadiensis.
6. Heidelbergensis.
7. Mariæ Leidana.
8. Moguntina.
9. Monasteriensis.
10. Osnabrugensis.
11. Spirensis.
12. Susatensis.
13. Tremoniensis.
14. Trevirensis.
15. Warburgensis.
16. Wesaliensis.
17. Wormatiensis
18. Vicariatus Gronawiensis.

Monasteria Sororum sunt octo.

1. Coloniense ad S. Gertrudem.
2. Francofurtanum in monte Rosarum.
3. Halberstadense ad S. Nicolaum.
4. Spirense ad S. Mariam Magdalenam.
   Confluentiæ Congregatio Sororum tertiæ regulæ.
5. Trevirense ad S. Catharinam.
6. Susatense, quod dicitur Paradisus.
7. S. Mariæ in valle ad Lucemburgum.
8. Quod dicitur in Galilæa diœcesis Coloniensis

IX. PROVINCIA ANGLIÆ.

Nullam jam habet domum in illo regno, sed in Belgio Anglis nostris sunt.

Cœnobium Bornhemii & Gymnasium Lovanii, ac Bruxellis monasterium sanctimonialium Anglarum.

X. PROVINCIA POLONIÆ.

In qua florent hæ domus conventuales.

1. Giellensis.
2. Petricoviensis.
3. Siradiensis.
4. Lancitiensis.
5. Lowiciensis.
Illæ quinque in diœcesi Gnesnensi.
6. Cracoviensis.
7. Osultiniensis.
8. Bochnensis.
9. Optatoviensis.
10. Sandomiriensis S. Jacobi.
11. Chimontoviensis.
12. Sandomiriensis S. Mariæ Magdalenæ.
13. Dzicoviensis.
14. Janoviensis Gratiarum.
15. Zmigrodiensis.
Illæ decem in diœcesi Cracoviensi.
16. Posnaniensis.
17. Kostensis.
18. Stredensis.
19. Wroncensis.
20. Sochaczoviensis.
21. Warsaviensis.
22. Warecensis.
23. Zenensis.
Istæ octo in diœcesi Posnaniensi.
24. Gedanensis.
25. Derschoviensis.
26. Brestensis.
Istæ tres in diœcesi Cujaviensi.
27. Culmensis.
28. Torunensis.
Istæ duæ in diœcesi Culmensi.
29. Plocensis in diœcesi Plocensi.
30. Luceoriensis.
31. Janovicensis in Lituania.
32. Brescensis in Lituania.
33. Cosero-Camenensis.
34. Wacimiecienssis.
35. Jatovicensis.
Illæ sex in diœcesi Luceoriensi.
36. Betzensis.
37. Chrudeszoviensis.
38. Chorodiensis.
39. Crasnobrodensis.
Illæ quatuor in diœcesi Helmensi.
40. Præmisliensis.
41. Sambariensis.
42. Lonehurensis.
43. Borecensis.
Istæ quatuor in diœcesi Premisliensi.

Residentiæ seu vicariatus hi numerantur.

1. Rorscensis.
2. Kostinensis.
3. Ciesanoviensis in diœcesi Helmensi.
Hi duo in diœcesi Luceoriensi.

Monasteria Sororum hæc sunt.

1. Petricoviense in diœcesi Gnesnensi.
2. Cracoviense primum primæ regulæ.
3. Cracoviensia duo tertiæ regulæ, unum majus.
4. Alterum minus dicta.
5. Betzense primæ regulæ.
6. Posnaniense primæ regulæ.
7. Alterum ibidem tertiæ regulæ.
8. Sochaczoviense primæ regulæ.
9. Plocense tertiæ regulæ.
10. Præmisliense primæ regulæ.

Ad hanc provinciam spectat Congregatio recens erecta sub titulo S. Ludovici Bertrandi, in qua sunt hæ domus conventuales.

1. Varsaviensis altera S. Mariæ de Victoria.
2. Gorensis.
3. Alterotensis.
4. Sieniovensis.
5. Magnoculensis.
6. Leopolnensis S. Ursulæ.
7. Præmislaniensis.
8. Targovicensis.
9. Carcovicensis.
10. Terespoliensis.
11. Vercoviensis in Lithwania.
12. Lublinensis residentia.

XI. PROVINCIA DACIÆ.

Jam ab heresi Lutherana omnino extincta.

XII. PROVINCIA GRÆCIÆ.

Cum Creta insula a Turco invasa est, & illa omnino periit.

XIII. PROVINCIA TERRÆ SANCTÆ.

Et hæc periit cum Cyprum insulam invaserunt Turci, ejus tamen titulo gaudet unus ex sociis seu administris magistri ordinis, ut & voce in comitiis generalibus.

XIV. PROVINCIA ARAGONIÆ.

In qua jam sunt hæ domus conventuales.

1. Barcinonensis S. Catharinæ V. & M.
2. Cæsaraugustana.
3. Ilerdensis.
4. Majoricensis.
5. Valentina.
6. Tarraconensis.
7. Gerundensis.
8. Bilbilitana.
9. Oscensis.
10. Urgellensis.
11. Podiocerdana.
12. Setabitana.
13. Balaguerensis.
14. Castellonensis in Ampuriis.
15. Manresensis.
16. Cervariensis.
17. Villæ S. Matthæi in regno Valentiæ.
18. Dertosana.
19. Alcagnizensis.
20. Oriolensis.
21. Benavartensis.
22. Luchentensis.
23. S. Onuphrii ad Valentiam.
24. Gotorensis.
25. Montalvanensis.
26. Albaydensis,
27. Lombayensis.
28. Ayervensis.
29. Ayorensis.
30. Dertosana altera.
31. Monzonensis.
32. Viccensis.
33. Manacorensis in Majorica.
34. Ayodarensis in regno Valentiæ.
35. Peraladensis in Catalania.
36. Pollenzana in Majorica.
37. Olleriana in regno Valentiæ.
38. Castellonensis in eodem regno.
39. Lauretana in Majorica.
40. Ebusitana in insula hujus nominis.
41. Ciudadillana in Catalania.
42. Cæsaraugustana altera S. Vincentii Ferrerii.
43. Illicitana in regno Valentiæ.
44. Almenarensis in eodem regno.
45. Hortensis in Catalania.
46. Villanovana in regno Valentiæ.
47. Uldeconensis in Catalania.
48. Agullentensis in regno Valentiæ.
49. Sardinensis. S. Raimundi.
50. Cæsaraugustana tertia S. Illephonsi.
51. Algemisensis.
52. Valentina altera N. D. de Pilar.
53. Segorviensis in regno Valentiæ.
54. Alfamarina.
55. Albarracinensis.
56. Graossensis.
57. Tervelensis.
58. Jaccensis.
59. Magallonensis.
60. Borgiensis in Aragonia.
61. Calatajubensis.

Sunt & hæc sacrarum Virginum monasteria.

1. Cæsaraugustanum S. Agnetis.
2. Valentinum S. Magdalenæ.
3. Barcinonense Nostræ Dominæ Montis Sion.
4. Barcinonense alterum S. Mariæ Angelorum.
5. Valentinum alterum S. Catharinæ de Senis.
6. Darocanum SS. Rosarii.

XV. PROVINCIA BOEMIÆ.

In qua jam hæ domus conventuales.

1. In veteri Praga S. Ægidii studium generale.
2. Iglaviensis S. Crucis.
3. Budoviensis Præsentationis B. Virginis.
4. Clattoviensis S. Laurentii.
5. Pilsniensis S. Margaritæ.
6. Pislecensis S. Crucis.
7. In parva Praga S. Mariæ Magdalenæ studium formale.
8. Nimburgensis B. Mariæ de Rosario.
9. Olomucensis S. Michaelis.
10. Brunensis S. Michaelis.
11. Zorogmensis S. Crucis vel Znogmensis studium Phil. & Theol.
12. Hormodrodensis B. Mariæ Assumtæ vel Horobrodensis.
13. Oppaviensis S. Wenceslai.
14. Schombergensis Annunciationis B. V.
15. Litomericensis S. Michaelis.
16. Austensis S. Adalberti M.
17. Wratislaviensis S. Adalberti.
18. Franxensteinensis S. Crucis.
19. Leschinensis Nativitatis B. M. V.
20. Ratiboriensis S. Jacobi Apostoli.
21. Glogowiensis majoris SS. Petri & Pauli.
22. Swidniensis S. Crucis.
23. Oppoliensis SS. Adalberti & Georgii.
24. Egrensis S. Wenceslai M.
25. Jablonensis S. Laurentii.

Vicariatus titulo solum habitæ.

1. Pilsnensis S. Rosæ.
2. Boleslaviensis S. Crucis.
3. Boskoviensis S. Dominici.

Monasteria Sororum jam hæc sunt.

1. In veteri Praga S. Annæ.
2. Brunense S. Annæ.
3. Olomucense S. Catharinæ V. & M.
4. Wratislaviense item S. Catharinæ V. & M.
5. Ratiboriense S. Spiritus.

XVI. PROVINCIA PROVINCIÆ.

In qua jam sunt hæ tantum domus conventuales.

1. Massiliensis *Marseille.*
2. Sistaricensis *Sisteron.*
3. Aquensis *Aix.*
4. Tarasconensis *Tarascon.*
5. Marologiensis *Marieugues.*
6. Genolhacensis *Genoilhac.*
7. Buxensis *le Buix.*
8. Barcinetensis *Barcelonette.*
9. Cabalionensis *Cavaillon.*
10. Vapincensis *Gap.*
11. Sedenensis. *Seines.*

1. Arelatensis *Arles.*
2. Arausicana *Oranges.*
3. Grassensis *Grasses.*
4. Tolonensis *Toulon.*
5. Amiliavensis *Milhau.*
6. Draguinianensis *Draguignan.*
7. Carpentoratensis *Carpentras.*
8. Albenacensis *Aubenas.*
9. Forolivilensis *Freius.*
10. Briasontinus *Briançon.*

Hæc vero Sororum monasteria.

1. Aquense S. Bartholomæi.
2. In Montepessulano.
3. Aniciense S. Catharinæ.
4. S. Stephani in Foresio.
5. Vivariense N. Dominæ de Rhodano.

XVII. PROVINCIA LOMBARDIÆ SUPERIORIS

Ea jam in provinciam utriusque Lombardiæ pro majori parte transiit, quæ superfuere domus in novam provinciam S. Petri Martyris dictæ de qua postea erectæ sunt.

XVIII PROVINCIA SAXONIÆ.

Pro majori parte a Lutheranis destructa,

Quæ supersunt domns in provincias Germaniæ inferioris & Teutoniæ transierunt.

XIX. PROVINCIA DALMATIÆ.

In ea jam pro majori parte a Turcis destructa supersunt tantum

HÆ DOMUS CONVENTUALES.

1. Bolensis S. Mariæ Gratiarum.
2. Catarensis S. Nicolai.
3. Civitatis veteris S. Petri Martyris.
4. Curzolensis S. Nicolai.
5. Jadrensis S. Dominici.
6. Liesinensis S. Marci.

ET HÆ VICARIALES.

1. Nonensis S. Johannis.
2. Pagensis S. Antonii abbatis.
3. Sebenicensis S. Dominici.
4. Spalatensis S. Catharinæ V. & M.
5. Tragurienfis duæ S. Crucis una.
6. Altera S. Dominici.

Monasterium unum Virginum.

Catarense S. Johannis.

Huic adjungenda congregatio Ragusina dicta in qua

HÆ DOMUS CONVENTUALES.

1. Gravosina S. Crucis.
2. Ragusina S. Dominici.

ET HÆ VICARIALES.

1. Breni S. Vincentii.
2. Brotiorum SS. Annunciationis.
3. Insulæ Mediæ S. Nicolai.
4. Vallis Nucis S. Rosæ.
5. Vigogn SS. Rosarii.

XX. PRO-

XX. PROVINCIA TRINACRIÆ, seu SICILIÆ INSULÆ.

Ejus insulæ cœnobia ante schisma Avenionense unam eamdemque provinciam constituebant cum cœnobiis regni Neapolitani, verum schismate exorto pars illa quæ cœnobia regni complectebatur, Clementi VII papæ Avenionensi adhæsit saltem pro majori numero, pars veró quæ cœnobia insulæ continebat Urbano VI se immobiliter devovit, hinc utraque pars specialem sibi præpositum elegit, quem eodem titulo prioris provincialis regni Siciliæ ornabant. Sublato vero & extincto per concilium Constantiense schismate, nova hæc exsurrexit provincia Trinacriæ seu insulæ Siciliæ dicta, in qua jam sunt hæ domus per valles distinctæ.

IN VALLE MAZARIÆ.

1. Prima Panormitana S. Dominici.
2. Altera Panormitana S. Zitæ.
3. Trapanensis S. Dominici.
4. Montis Trapani S. Juliani.
5. Marsallensis S. Andreæ.
6. Saccensis S. Dominici.
7. Castriveterani S. Mariæ a Jesu.
8. Agrigentana S. Dominici.
9. Cameratana S. Antonii.
10. Corleonensis S. Rosarii.
11. Terminensis S. Vincentii.
12. Caccamensis S. Mariæ Miraculorum.
13. Carenensis S. Rosarii.
14. Clusensis S. Dominici.
15. Caltanisettensis S. Dominici.
16. Poliziensis S. Spiritus.

HÆ VERO VICARIALES.

1. Altamensis S. Mariæ de Stella.
2. Sanstephanensis S. Stephani.
3. Bibonensis S. Dominici.
4. Ciminnensis S. Salvatoris.
5. Canicattensis S. Dominici
6. Narrensis S. Dominici.
7. Leocatensis S. Antonii.

IN VALLE NEMORUM seu DE MONA.

1. Messanensis S. Dominici.
2. Altera ibidem S. Hieronymi.
3. Cephaluditana S. Trinitatis.
4. Mylarum S. Dominici vulgo Melazzo.
5. Castaniensis S. Vincentii
6. Sanctangelensis S. Dominici.
7. Veriensis S. Thomæ.
8. Tauromíniensis S. Dominici.
9. Saucensis S. Dominici.
10. Myrthensis S. Dominici.
11. Regalbutensis S. Vincentii.
12. Montalbanensis S. Dominici.

HÆ VICARIALES.

1. Castriboni S. Rosarii.
2. Militellensis S. Dominici.
3. Petræperciæ S. Dominici.
4. Collisanensis S. Dominici.
5. Castri-Joannis.
6. Aulensis.

IN VALLE NETI vel DI NOTO.

1. Catanensis S. Mariæ majoris.
2. Altera ibidem S. Catharinæ de Senis.
3. Augustensis S. Dominici.
4. Syracusana S. Dominici.
5. Placiensis S. Dominici *Piazza.*
6. Adernensis S. Dominici *Adernò.*
7. Paternensis S. Dominici *Paternò.*
8. Modicensis S. Dominici *Modica.*
9. Ragusana S. Dominici.
10. Xichilensis S. Thomæ.
11. Castriennensis S. Dominici.
12. Militellensis S. Dominici.
13. Calatagironensis S. Rosaliæ.
14. Leontina S. Dominici.
15. Palasollensis S. Dominici *Palasollo.*
16. Aidonensis S. Rosarii *Aidone.*
17. Licodiensis S. Vincentii.
18. Randazzensis S. Dominici *Randazzo.*
19. Jaciensis S. Thomæ *Jaci.*
20. Netensis vel *di Noto* SS. Annunciationis.
21. Mazarinensis S. Dominici.

VICARIALES.

1. Rizzinensis S. Thomæ.
2. Lalicatensis.

IN INSULA MELITENSI
tres conventuales.

1. Civitatis Notabilis seu Valettæ S. Mariæ Portus Salutis.
2. Civitatis veteris *Città Vecchia* S. Dominici.
3. Civitatis Victoriosæ seu Burgi S. Dominici.

SORORUM MONASTERIA
in Valle Mazariæ.

1. Panormitanum S. Catharinæ V. & M. olim sub ordine nunc sub archiepiscopo.
2. Alterum ibidem Pietatis sub eodem.
3. Marsalense.
4. Ibidem Abbatia Nova dictum ambo sub episcopo. Fazellense sub ordine.

XXI. PROVINCIA PORTUGALLIÆ.

Idem de hac provincia ac de superiori, ante schisma Avenionense unum corpus componebat cum provincia Hispaniæ, sed orto schismate Hispanis Clementem VII sequentibus, Lusitani Urbano VI adhæserunt, & utrique sibi specialem superiorem præfecerunt, adeo ut ambo titulum prioris provincialis Hispaniæ sibi vindicarent: extincto vero schismate erecto est Lusitania in novam provinciam Portugalliæ dictam, in qua jam numerantur hæ domus conventuales.

1. Scalabitana vulgo *Santarem.*
2. Conimbricensis S. Dominici.

3. Portucallensis.
4. Olissipponensis S. Dominici.
5. Elvensis.
6. Vimaranensis.
7. Evorensis.
8. Abrantensis S. Mariæ Consolationis.
9. Victoriensis seu *da Batalha*.
10. Beneficensis S. Dominici.
11. Aveyrensis Dominæ nostræ de Misericordia.
12. Petragoriensis S. Mariæ Lucis.
13. Saltensis
14. Villaregiensis S. Dominici.
15. Azeytonensis S. Mariæ de Pietate.
16. Conimbricensis altera quæ gymnasium.
17. Leyriensis.
18. Alcazavensis.
19. Amarantensis S. Gundilsalvi.
20. Montis Majoris.
21. Ansidiorensis.
22. Vianensis.
23. Setubalensis S. Sebastiani.
24. Cetobrigensis.
25. Almeyrensis S. Mariæ.
26. Tingitana in Aphrica.

Sunt & hæc sacrarum Virginum monasteria.

Vlissipponense I. S. Salvatoris.
II. SS. Annunciationis.
III. SS. Sacramenti.
Scalabitanum S. Dominici.
Portucalense Corporis Christi.
Aveyrense Jesu dictum.
Montis-Majoris S. Mariæ de Salute.
Eborense Paradisus dictum.
Setubalense S. Johannis.
Elvense Nostræ Dominæ Consolationis.
Vlissipponense IV. Nostræ Dominæ de Rosa.
Abrantensa Nostræ Dominæ de Gratia.
Murense SS. Assumptionis.

Ex hac provincia prodiit, & cum ea adunata est Congregatio Orientis dicta, in qua plures domus aliæ conventuales aliæ vicariales.

Goensis Orientis præcipua.
Cochinensis, cui adjunctæ plures vicariales.
Columbensis in insula *Zeilan*.
Negapatanensis duplex.
Meliapurensis.
Malacensis conventualis.
Macanensis in insula ad Sinam.
Mozambicensis conventualis, cui adjunctæ.
Quirimbensis vicarialis.
Sofalensis duplex vicarialis.
Tetensis S. Jacobi.
Senensis S. Catharinæ de Senis.
Hæ duæ vicariales in Cafraria.
Sunt & tres aliæ Ecclesiæ dictæ
Luanze, Mossapa, & Manica.
Chaulensis conventualis S. Mariæ, cui
Adjunctæ duæ vicariales,
& Tanensis quæ hospitium in insula Salsete.
Pamginensis conventualis.
Bazainensis conventualis cui adjuncta.
Vicarialis S. Mariæ de Remediis.
Damanensis conventualis.
In insula & civitate Dei conventualis, cum duabus præterea ecclesiis
& aliis vicarialibus.

XXII. PROVINCIA SCOTIÆ.

Quamvis hæc provincia anno MCCCCLXXXI in comitiis ordinis Romæ ad Minervam habitis a provincia Angliæ separata & in alteram provinciam erecta ad instantiam regis Scoti, jam plane eversa sit, non inutile tamen erit brevem hic notitiam dare cœnobiorum, quibus illa tum constabat, cum furentibus hæreticis omnia solo æquata sunt, & sodales nostri aut in exilium acti, aut etiam morte affecti. Hanc notitiam dominus Inez presbyter Scotus theologus eximius & gymnasii Scotorum Parisiensis rector, ex codice MS antiquo in Scotia servato, cui titulus *Chronicon Maylrossense* exscripsit, mihique amice communicavit. Sic ergo habet

„ Anno Domini MCCXXX primo ingrediuntur Scotiam Fratres Jacobini, quos „ allexit Alexander II rex, & in magna teneritudine tanquam patronus & procu- „ rator singularis eis astitit, assignavit loca, ornavit, & fundavit.

Hinc constat Prædicatorum ordinem (hæc verba sunt D. Inez) e Galliis immediate in Scotiam venisse, neque enim in Anglia aut alibi, quod noverim, usquam quam in Gallia vocabantur *Jacobini*, quomodo apud auctorem chronici Maylrossensis, dicuntur in ipso pene eorum ingressu MS enim chronicon Maylrossense, quod vidi in bibliotheca Cottoniana, scriptum est seculo XIII.

Hinc etiam intelligitur, cur tot hujus ordinis conventus ab Alexandro II Scotiæ rege (qui ab anno Domini MCCXIV ad MCCL regnavit) fundati fuerint. Ex quatuor enim & viginti conventibus, qui in Scotia olim extabant hujus ordinis, octo huic regi fundationem debent.

Series autem conventuum hujus ordinis (quam exscripsi ex MS Chronico Bibliothecæ collegii Edimburgensis) sic se habet.

1. Conventus de Perth.
2. de Aire.
3. de Edynburgh.
4. de Sterlyng *vel* Striveling.
5. de Aberdone *vel* Aberdene.
6. de Invernesf.
7. de Elgyn.
8. de Tedburg. Illi octo ab Alexandro II erecti & fundati.
9. de Glasgu. Fundavit episcopus & capitulum Glasguense.
10. de Wigtoune. Fundavit domina de Galloway.
11. de Dundée. Fundavit Alexander Abercrumbg burgensis de Dundée.

12. de Munros. Fundavit Alanus Scotiæ regis ostiarius.
13. de Coupir in Tyfe vel Cowper. Fundavit comes de Tyfe.
14. S. Andreæ.
15. de Lythguho vel Linlitgow.
16. de Innerxeityng vel Innerxeithing.
17. de Kinghorn.
18. de Dunfres vel Dumfreis.
19. Dysart vel Dysert.
20. de Forres.
21. de Hadyngton.
22. de Coupir in Angus vel Cowper.
23. de Selxircx.
24. In oppido Chori forte *Creil* vel Crail in Fife.

Erat etiam conventus in urbe Berwici a Scotis fundatus, sed illa urbs postea in jus Anglorum transiit.

Easdem domos numerat Johannes Spotiswode archiepiscopus Sanct'Andreanus in historia reformationis Ecclesiæ Scotiæ Anglice scripta & edita Londini 1677 in fol.

XXIII. PROVINCIA BÆTICA.

Hæc provincia ab Hispana jam nimium ampla separata est & in novam erecta Leone X. anno suntque in ea modo hæ domus conventuales.

1. Cordubensis S. Pauli anno MCCXXXIII erecta.
2. Hispalensis S. Pauli anno MCCL.
3. Astigitana S. Dominici anno MCCLIII.
4. Astensis S. Dominici MCCLXII.
5. Murciensis S. Dominici MCCLXV.
6. Gienensis S. Catharinæ V. & M. MCCCLXXXII.
7. Villamenciensis B. M. Consolatricis MCCCCIX.
8. Asafrensis MCCCCXXXII.
9. Urcitana S. Dominici MCCCCXCI.
10. Hispalensis altera Porta cæli dicta MCCCCLX.
11. Granatensis S. Crucis MCCCCXCIII.
12. Malacitana S. Dominici MCCCCXCIV.
13. Chinchillensis S. Johannis Baptistæ MCCCCXCVIII.
14. Civitatis Regiæ S. Dominici MCCCCXCIX.
15. Palmensis S. Dominici MCCCC sed postea sororibus data.
16. Alcaracensis S. Dominici MCCCC.
17. Rondensis S. Petri Martyris MCCCCLXXXVI.
18. Alcalaensis S. Dominici MDIX.
19. Ubetensis S. Andreæ MDXVI.
20. Sanlucarensis MDXXVIII.
21. Baenensis B. Mariæ MDXXX.
22. Guardiensis B. Magdalenæ MDXXXVII.
23. Quesadensis S. Johannis Evanglistæ MDXLII.
24. Cordubensis SS. Æiseli & Victoriæ MDLIII.
25. Egabriensis B. Mariæ MDLIII.
26. Oscensis S. Dominici MDLXIX.
27. Lucenensis S. Petri Martyris MDLXXIX.
28. Hispalensis tertia Reginæ Angelorum MDLXXX.
29. Cordubensis altera *Scala Dei* dicta MCCCCXX.
30. Pacensis S. Dominici MDLVI.
31. Beaciensis S. Dominici MDXXIX.
32. Hispalensis quarta gymnasium S. Thomæ MDXVII.
33. Carmonensis MDXVI.
34. Aurianensis S. Dominici in Aphrica MDIX.
35. Lepensis MDXVI.
36. Ursaonensis MDXX.
37. Antiquarensis MDXX.
38. Hispalensis quinta *Mons Sion* dicta MDXXIV.
39. Almagrensis B. Mariæ gymnasium MDXXVI.
40. Archidonensis MDXXVI.
41. Zafrensis Verbi Incarnati MDXXVII.
42. Utrerensis circa eosdem annos.
43. Marcionensis MDXXIV.
44. Villanovensis MDXXVI.
45. Accitana MDXX.
46. Carthaginensis MDXXX.
47. Iliplensis MDXXXI.
48. Lerenensis MDXXX.
49. Gibraleonensis MDXXXI.
50. Hispalensis sexta S. Hyacinthi MDC.
51. Logensis MDCII.
52. Gaditana MDCXXVIII.

XXIV. PROVINCIA INFERIORIS GERMANIÆ.

Scilicet congregatio Hollandiæ dicta seculo XV orta circa MCCCCLXV ex cœnobiis provinciarum vicinarum Teutoniæ, Saxoniæ, Poloniæ, Franciæ etiam coaluerat, & in eam amplitudinem creverat, ut eam dividi jam necessarium videretur. Itaque instante imperatore Carolo V, ut ex omnibus suæ ditioni subjectis in Belgio nova provincia erigeretur, id concessum a Leone X anno MDXIV, eaque erecta sub titulo Inferioris Germaniæ, in qua jam sunt hæ domus conventuales.

1. Gandavensis.
2. Lovaniensis, quæ gymnasium generale.
3. Antwerpiensis.
4. Brugensis.
5. Buscoducensis Mechliniam translata.
6. Trajectensis ad Mosam.
7. Calcariensis.
8. Bruxellensis.
9. Lucemburgensis.
10. Montensis.
11. Braniensis comitis.
12. Namurcensis.
13. Sittaricensis.
14. Tungrensis.
15. Lyrana.
16. Vilwordiensis.

VICARIALES.

1. Rospeliensis ad Bruxellas.
2. Tilliensis ad Braniam-Comitis.
3. Altibruniensis ad eamdem.

Monasteria sororum hæc sunt.

1. Gandavense.
2. Lovaniense.
3. Antwerpiense.
4. Brugense.
5. Bruxellense in Andergheri dictum.
6. Sittaricence.
7. Ruremundense.

XXV. PROVINCIA APULIÆ.

In hac quæ a provincia regni Siciliæ avulsa anno MDXXX *sunt hæ domus Conventuales.*

1. Lyciensis S. Johannis de Aymo.
2. Altera ibidem SS. Annunciationis.
3. Caballina ejusdem diœcesis.
4. Galatina S. Mariæ Gratiarum.
5. Murensis S. Spiritus hæ duæ in diœcesi Hydruntina.
6. Neritonensis S. Mariæ.
7. Galatolensis S. Sebastiani.
8. Parabitensis S. Mariæ hæ tres in diœcesi Neritonensi.
9. Galliponensis SS. Annunciationis.
10. Tricasiensis SS. Petri & Pauli.
11. Uriensis *Oria* S. Mariæ.
12. Casalinovensis SS. Rosarii.
13. Brundusina B. Magdalenæ.
14. Mesapiensis SS. Annunciationis in diœcesi Brundusina.
15. Monopolitana S. Dominici.
16. Putiniana S. Dominici.
17. Nuciensis S. Mariæ in diœcesi Cupersanensi.
18. Rutiliana S. Johannis diœcesis ejusdem.
19. Tarentina S. Petri.
20. Martinensis S. Dominici.
21. Castellanetensis SS. Annunciationis.
22. Barensis S. Dominici.
23. Aquavivensis ejusdem Barensis diœcesis S. Mariæ.
24. Modunensis S. Petri Martyris diœcesis ejusdem.
25. Materensis S. Dominici.
26. Grottolensis S. Mariæ Majoris ejusdem Materensis diœcesis.
27. Ferrandinensis S. Mariæ diœcesis ejusdem.
28. Montimurrensis SS. Annnunciationis diœcesis Tricaricensis.
29. Venusina S. Dominici.
30. Tranensis S. Crucis.
31. Andriensis S. Dominici.
32. Barlettensis B. Magdalenæ diœcesis Tranensis.
33. Vigiliensis vulgo Bisceglia B. Mariæ.
34. Melfiœtensis S. Dominici.
35. Bituntina S. Dominici.
36. Gravinensis S. Thomæ.
37. Altamurana B. Rocchi.
38. Manfredoniensis seu Sipontina B. Magdalenæ.
39 Lucerina S. Augustini.
40. Foggiensis S. Dominici diœcesis Trojanæ.

Sunt & plures aliæ domus sed quarum priores voce non gaudent in comitiis provinciæ.

1. Brundusina altera S. Dominici.
2. Matinensis B. Mariæ diœcesis Neritonensis.
3. Cupertinensis B. Mariæ diœcesis ejusdem.
4. Sanvitensis SS. Annunciationis diœcesis Ostunensis.
5. Ciliensis S. Johannis diœcesis Uriensis.
6. Molensis S. Rosarii diœcesis Barensis.
7. Palensis B. Mariæ diœcesis ejusdem.
8. Rubensis vulgo *Runo* SS. Rosarii.
9. Coratensis B. Mariæ diœcesis Tranensis.
10. Bitettana S. Johannis.
11. Moliternensis S. Nicolai diœcesis Marsicensis.
12. Avelianensis SS. Rosarii diœcesis Potentinæ.
13. Bovinensis S. Angeli.
14. Ursariensis S. Johan. Bapt. diœcesis Trojanæ.
15. Vicensis SS. Annunciationis diœcesis Sipontinæ.
16. Cirignolensis S. Rochi.
17. Trojana S. Hieronymi diœcesis Trojanæ.

Sunt & hæ Vicariatus titulo tantum gaudentes.

1. Casaranensis S. Thomæ diœc. Neritonensis.
2. Speculensis SS. Rosarii diœc. Ugentinæ.
3. Andranensis S. Dominici diœc. Castrensis.
4. Sternariensis S. Mariæ diœc. Hydruntinæ.
5. Martanensis SS. Rosarii.
6. Novolensis S. Onufrii diœc. Liciensis.
7. Lazianensis S. Margaritæ diœc. Uriensis.
8. Ostunensis S. Sebastiani.
9. Joviensis S. Mariæ diœcesis Barensis.
10. Juvenaciensis S. Dominici.

XXVI. PROVINCIA UTRIUSQUE CALABRIÆ.

In qua & ipsa a provincia Regni Siciliæ anno MDXXX *avulsa sunt hæ domus Conventuales.*

1. Altimontana S. Dominici diœc. Cassanensis.
2. Badulatana S. Mariæ diœc. Squillacensis.
3. Balneorensis S. Mariæ nullius diœcesis.
4. Bellocastrensis S. Dominici.
5. Bisinianensis SS. Annunciationis.
6. Briaticensis SS. Annunc. diœcesis Militensis.
7. Castriveteris SS. Annunciationis diœc. Hieracensis.
8. Cathacensis SS. Annunc. diœc. Cathacensis vulgo Catanzaro.
9. Celicensis S. Mariæ diœc. Cusentinæ.
10. Cerisanensis S. Mariæ ejusdem diœc.
11. Cusentina S. Dominici.
12. Cutrina S. Mariæ diœc. Sanseverinæ.
13. Figulina S. Mariæ diœc. Cusentinæ.
14. Filogasina S. Mariæ diœc. Militensis.
15. Fluminis Muri SS. Rosarii diœc. Rheggiensis.
16. Girifalcensis S. Mariæ diœc. Squillacensis.
17. Chryptæ aureæ S. Dominici diœc. Hierac.
18. Laureana SS. Rosarii diœc. Militensis.
19. Amygdalonensis S. Dominici diœc. Anglonensis.
20. Montisaltis S. Dominici diœc. Cusentinæ.
21. Montisleonis S. Antonii A. diœc. Militen.
22. Neapolitanus S. Mariæ Salutis.
23. Neocastrensis.
24. Pizzonensis S. Mariæ diœc. Militen.
25. Polystinensis SS. Rosarii ejusdem diœc.
26. Radicenensis S. Mariæ diœc. ejusd.
27. Rhegiensis cum studio generali.

28. Roblanensis

28. Roblanensis S. Dominici dioec. Cusentinæ.
29. Rosarnensis S. Mariæ dioec. Militensis.
30. Rossana S. Dominici.
31. Terræ S. Georgii SS. Annunc. dioec. Militen.
32. Sanseverinas SS. Annunc.
33. Seminariensis SS. Rosarii dioec. Militen.
34. Terræ Serrarum Pedacii S. Mariæ dioec. Cusentinæ.
35. Siderniensis S. Dominici dioec. Hierac.
36. Surianensis S. Dominici dioec. Militen.
37. Squillacensis S. Johan. B.
38. Stylensis S. Mariæ dioec. Squillacen.
39. Tabernensis S. Dominici dioec. Cathacen.
40. Tiriolensis S. Mariæ dioec. Neocastren.
41. Zagarefiensis S. Mariæ dioec. Cathacen.
42. Placanicana SS. Annunc. dioec. Squillacensis.
43. Menguinensis S. Dominici dioec. Cusentinæ.

Sunt & hæ domus Prioratus titulo gaudentes sed absque voto in comitiis.

1. Caccurrana S. Mariæ dioec. Cariatensis.
2. Tropeensis S. Mariæ.
3. Simeriensis dioec. Cathacensis *Catanzaro* vulgo.

Sunt & plures solo Vicariatus titulo gaudentes.

1. Acriensis S. Johan. B. dioec. Bisinianæ.
2. Bonifaciensis SS. Rosarii dioec. S. Marci.
3. Cassanensis S. Dominici.
4. Campanensis S. Mariæ dioec. Rossanensis.
5. Castrimuniardi S. Mariæ dioec. Militen.
6. Castrovillarensis S. Dominici dioec. Cassanen.
7. Condoiannensis S. Mariæ dioec. Hieracen.
8. Corriglianensis S. Dominici dioec. Rossan.
9. Francavillana SS. Annunc. dioec. Militen.
10. Laynensis SS. Annun. dioec. Cassanen.
11. Maydensis S. Thomæ de Aquino dioec. Neocas.
12. Mesuracana S. Catharinæ V. & M. dioec. Sanseverinaten.
13. Columbana S. Mariæ Ruris Misignadi.
14. Paulana SS. Rosarii dioec. Cusentinæ.
15. Ruggianensis S. Mariæ dioec. S. Marci.
16. Saracenensis SS. Annunc. dioec. Cassanen.
17. Decensis S. Mariæ dioec. Strongolen.
18. Verrinensis S. Mariæ dioec. Cariaten.
19. Hospitium in civitate quæ Pithium dicitur dioec. Militen.

XXVII. PROVINCIA S. CRUCIS INSULÆ S. DOMINICI in novo orbe.

Hujus vel aliarum novi orbis numerum domorum comparare non potui, unde eas solum sic generatim recensere visum est.

XXVIII. PROVINCIA HIBERNIÆ.

In ea hæ numerantur a sodali R. P. Johanne O Heyn domus Conventuales, sed quæ jam ob hæreticorum persecutionem carent habitatore.

1. Derriensis vulgo *Londonderry*.
2. Culraniensis.
3. Gaulensis in comitatu Fuerña mañagh.
4. Villanovanus in comitatu de Dune.
5. Carlingfordiensis in com. de Luadh *vel* Louth.
6. Droghedana in eodem comitatu.
7. Dublinensis in Lagenia.
8. Arklensis in com. de Wiklo.
9. Clominensis in com. de Wexford.
10. Kilkenniensis.
11. Altera in eodem comitatu ad flumen Baroum.
12. Aghabhoensis in com. Reginæ.
13. Trimensis in com. Midiæ Orientalis.
14. Muillionghearensis in com. Midiæ Occidentalis.
15. Athyensis in com. Kildariensi.
16. Nazensis in com. eodem.
17. Longfordiensis.
18. Waterfordiensis in Mommonia.
19. Corcagiensis in com. ejus nominis.
20. Castelionensis in com. eodem.
21. Glanurensis in com. eodem.
22. Yoghaliensis in com. eodem.
23. Lymericensis.
24. Kyllociensis in eodem Lymericensi com.
25. Casseliensis in com. Tipperariensi.
26. Clonmellensis in com. eodem.
27. Traliensis in com. de Kiery.
28. Lothrensis in com. Tipperariensi.
29. Galviensis in com. ejus nominis.
30. Athenriensis in com. eodem.
31. Buresulensis in com. de Maio.
32. Sligiensis in com. ejus nominis.
33. Balindunensis in eodem com. Sligiæ.
34. Roscomanensis in com. ejus nominis.
35. Cluinmhicensis.
36. Collis Vicarii ad ripam fluvii de Buil.
37. Tuiskensis.

Et si sodalibus jam careant illæ domus, quia tamen Hyberni omnes in fide catholica perseverantes frequentes ordinem amplectuntur, nomine etiam istarum domorum vestiuntur, earumque habentur alumni, ideo illas recensuisse non erit inutile. Istæ in aliis regnis eis fuerunt concessæ domus, in quibus regulariter vivunt & strenuam studiis impendunt operam.

1. S. Sixti Romana.
2. Lovaniensis in Belgio, quæ & gymnasium.
3. Olissipponensis in Lusitania quæ & gymnasium.
4. Ibidem monasterium monialium.

Fontana in constitutionum declarationibus docet anno tantum MDXXXVI Hyberniæ cœnobia a provincia Angliæ fuisse separata & in novam Hyberniæ provinciam erecta : ut ut sit, certum jam antea quamdam divisionem intercessisse cum jure diffinitorem specialem ad comitia ordinis mittendi. Nam in capitulo generali anno MCCCCXCI Cenomanis in Gallia habito, quod erat Diffinitorum I post omnes alios diffinitores, qui dicuntur diffinitores talis & talis provinciæ, recensetur ultimus *F. Ricardus Herre magister diffinitor Hyberniæ.* Non addito ut in aliis vocabulo provinciæ : & quod notandum aderat tamen *F. Petrus Hem diffinitor provinciæ Angliæ.* Sic in Actis MS in conventu Insulensi servatis & ejus ætatis.

XXIX. PROVINCIA S. JACOBI DE MEXICO.

Hæc amplissima est & plures domos amplectitur in novo orbe, sed quarum numerum assequi non potui, idem de sequentibus.

XXX. PROVINCIA PERUANA DICTA S. JOHANNIS BAPTISTÆ.

XXXI. PROVINCIA CHIAPENSIS DICTA S. VINCENTII.

XXXII. PROVINCIA S. ANTONINI DE NOVO REGNO.

XXXIII. PROVINCIA OCCITANA.

Hæc anno MDLXIX in comitiis ordinis Romæ sub magistro ordinis Vincentio Justiniani habitis erecta, post varias revolutiones in hanc tandem formam anno MDCLXIII coaluit. Domos conventuales ut distributæ fuerunt in quatuor nationes in congregatione intermedia Narbonensi anno MDCLXV die XXX aprilis placet hic enumerare.

IN NATIONE NARBONENSI.

1. Narbonensis cum Vicariatu Nostræ Dominæ Lætitiæ.
2. Limosensis ejusdem diœcesis.
3. Quiliana *Quillian* diœc. Alectensis.
4. Fani jovis diœc. Mirapicensis.
5. Revellensis Revel diœc. Vaurensis.
6. Rivorum *Rieux*.
7. Sancti Geruntii diœc. Conforanensis.
   Cum Monasterio Prulii.

IN NATIONE BAIONENSI.

1. Baionensis.
2. Ortesiana in Benearnia diœc. Aquensis *Aqcs.*
3. Morlacensis diœc. Lescarensis.
4. Sancti Severi diœc. Adurensis.
5. Marciacensis diœc. Auscensis.
6. Bagnariarum Bagnieres diœc. Tarbiensis.
7. Condomiensis.
   Cum monasterio Sororum Pruliano *Prouillan* seu Pontisviridis diœc. Condomiensis.

IN NATIONE PETRACORIENSI.

1. Petracorensis.
2. Belli Videre *Belvez* diœc. Sarlatensis.
3. San Juniani *Saint Junien* diœc. Lemovicensis.
4. Brageriacensis *Bergerac* diœc. Petracoricensis.
5. Sancti Æmiliani *Saint Emilian* diœc. Burdigalensis.
6. Regulensis *La Reole* diœc. Balatensis.
7. Rupicavardensis *Rochechouard* diœc. Lemovicensis.
8. Geniciacensis *Genissac* diœc. Burdigalensis.
   Cum vicariatu de Castaneto *Chatenet* diœc. Lemovic.
   & monasterio Sororum S. Pardulphi diœc. Petracoren.

IN NATIONE AGINNENSI.

1. Aginnensis.
2. Portus S. Mariæ diœc. Aginnensis.
3. Lectorensis *Leitourre.*
4. Ausciorum *Ausches.*
5. Malivicini *Mauvoisin* diœc. Lombariensis.
6. Altivillarensis *Auvillars* diœc. Condomiensis.
7. Cadurcensis *Cahors.*
8. Figiacensis *Figeac* diœc. Cadurcensis.
   Cum Monasteriis Sororum Aginnensi & Juniano *Junies* diœc. Cadurcensis.

Additæ sunt paulo post & a provincia Aragoniæ avulsæ hæ domus.

1. Perpiniana, quæ & gymnasium.
2. Coquilibratana *Coliourre.*

Item Monasterium S. Catharinæ Perpiniani.
Et alterum *Nay* dictum.

XXXIV. PROVINCIA S. DOMINICI VENETIARUM.

Hæc provincia ex reliquiis antiquæ provinciæ Lombardiæ inferioris, coaluit, & sub hoc novo nomine erecta est anno MDLXXX. In ea sunt hæ domus conventuales.

1. Veneta SS. Johannis & Pauli
2. Patavina S. Augustini quæ studium generale.
3. Tarvisina S. Nicolai.
4. Udinensis S. Petri Martyris.
5. Lignagensis S. Mariæ in portu *Legnago*.
6. Ruvigensis *Rovigo* S. Antonii.
7. Estensis S. Mariæ.
8. Montisfelicis S. Stephani.
9. Marosticensis S. Rochi.
10. Sancti Viti S. Laurentii.

Ad hanc vero provinciam spectat congregatio B. Jacobi Salomonii sub qua sunt hæ domus item conventuales.

1. Civitatensis seu Fori Julii *Frioul* S. Dominici.
2. Farrensis S. Johan. Bapt. eiusdem diœcesis.
3. Justinopolitana vulgo *Capo d'Istria* S. Dominici.
4. Conelianensis *Conegliano* diœc. Cenetensis.
5. Valvasonensis S. Mariæ diœc. Concordiensis.
6. Veneta S. Secundi in Insula.
7. Veneta altera SS. Rosarii.

Hæ vero vicariatus solo titulo gaudentes.

1. De Via S. Danielis vulgo *Strada S. Danielis*. diœc. Aquilegien.
Portus Naonis S. Dominici diœc. Concordien.
3. Aiellensis SS. Rosarii diœc. Aquileiensis.
4. Cormonensis S. Leopoldi diœc. Aquileiensis.
5. Naupliensis SS. Rosarii diœc. Corinthiensis.
6. Rosatiensis sub Civitatensi diœc. Aquileiensis.

Hospitia quædam illi sunt.

1. Neapoli in Romania.
2. In insula Cephalonia.
3. In insula Zacyntho.
4. In insula Corcyra.

XXXV. PROVINCIA NEXCIOVANENSIS DICTA.

In Armenia Majori.

In qua sunt hæ domus quædam conventuales, quædam vicariales.

1. Abaraner omnium sanctorum.
2. Abrachunii S. Georgii.
3. Charachus S. Johannis Baptistæ.
4. Charna Assumtionis B. Mariæ.
5. Chezuch Purificationis B. Virginis.
6. Ciauch S. Johan. Bapt.
7. Choschascen S. Stephani.
8. Gauzag S. Mariæ.
9. Saltach S. Georgii.
10. Sciahbunis SS. Annunciationis.

XXXVI. PROVINCIA DE QUITO IN AMERICA.

S. Catharinæ V. & M. dicta anno MDLXXX.

XXXVII. PROVINCIA DE CHILI IN AMERICA.

S. Laurentii dicta anno MDXCII.

XXXVIII. PROVINCIA PHILIPPINARUM Insularum.

SS. Rosarii dicta anno MDXCII.

XXXIX. PROVINCIA DE OAXACA.

S. Hippolyti dicta anno MDXCVI.

XL. PROVINCIA S. PETRI MARTYRIS.

Hæc ex reliquiis antiquæ provinciæ Lombardiæ superioris coaluit in eaque jam sunt hæ domus conventuales.

1. Mediolanensis S. Eustorgii, in qua studium generale.
2. Taurinensis.
3. Alexandrina S. Marci.
4. Astensis S. Magdalenæ.
5. Novariensis S. Quirici.
6. Epporidiensis SS. Dominici & Mauritii.
7. Montis Regalis S. Johannis.
8. Javiliana S. Dominici.
9. Terdonensis S. Matthæi.
10. Ripularum S. Dominici.
11. Clarascensis S. Magdalenæ.
12. Modoëtiensis S. Petri Martyris.
13. Pinerolienfis SS. Antonii & Dominici.
14. Bugellensis S. Dominici.
15. Albingensis S. Dominici.

16. Barlassinensis S. Petri Martyris.
17. Bonifacii in Corsica S. Dominici.
18. Vercellensis S. Pauli.
19. Voraginis S. Mariæ Eremitarum.

Hæ vero vicariatus solo titulo gaudentes.

1. Calizanensis SS. Annunciationis.
2. Lotthensis in Corsica S. Hyacinthi.
3. Pozzettensis S. Remigii.
4. Podancomensis S. Johannis.

XLI. PROVINCIA APRUTINA.

Anno MDCI erecta sub titulo S. Catharinæ de Senis in qua sunt hæ domus conventuales.

1. Neapolitana Jesu, Mariæ & S. Vincentii.
2. Altera ibidem S. Severi Majoris.
3. Tertia ibidem S. Mariæ ab Arcu dioec. tamen Nolanæ.
4. Guardiensis S. Dominici dioec. Cusentinæ.
5. Præsentiana SS. Rosarii dioec. Theanensis.
6. Isserniensis S. Crucis.
7. Castrisanguinis SS. Annunc. dioec. Triventinæ.
8. Sulmonensis S. Dominici.
9. Malleanensis S. Magdalenæ dioec. Marsiliensis.
10. Taliacotiensis SS. Annunc. dioec. ejusdem.
11. Aquilana S. Dominici.
12. Reatina S. Dominici.
13. Amatricensis S. Spiritus diœc. Asculanæ.
14. Asculana S. Petri Martyris.
15. Teramensis S. Dominici dioec. Interamnensis.
16. Adriensis S. Johan. Bapt.
17. Pinnensis S. Dominici.
18. Planellana S. Dominici dioec. Pinnensis.
19. Theatina S. Dominici.
20. Francavillana S. Mariæ.
21. Vastensis SS. Annunciationis.
22. Atissana S. Mariæ.
23. Caramanicana S. Thomæ de Aquino.
24. Toccana S. Mariæ.
Hæ sex dioec. Theatinæ.
25. Ortonensis S. Dominici.
Monasterium Sororum Aquilanum S. Catharinæ de Senis.

XLII. PROVINCIA RUSSIÆ S. Hyacinthi dicta.

Hæc dividitur per episcopatus in quibus hæ domus conventuales.

IN ARCHIEPISCOPATU LEOPOLIENSI.

1. Leopoliensis Corporis Christi.
2. [illegible]reana S. Magdalenæ.
3. Colomiiensis.
4. Jesupoliensis.
5. Rohatiinensis.
6. Buscensis.
7. Jaunoviensis.
8. Potocensis.
9. Czartowiensis.
10. Tiismienicensis.
11. Bohoveczanensis.
12. Zolkievicensis.
13. Buczavensis.
14. Czerlenicensis.
15. Sniativensis.

IN EPISCOPATU PRÆMISLIENSI.

16. Mosticensis.

IN EPISCOPATU LUCEOVIENSI.

17. Suctanicensis Montis SS. Rosarii.
18. Lachovencensis.
19. Constantinoviensis.
20. Vinnicensis.
21. Nesternavensis.
22. Lubartoviensis.
23. Bradensis.
24. Pinscensis.
25. Bochovicensis.

IN EPISCOPATU CAMENECENSI.

26. Camenecensis.
27. Smotricensis.
28. Laticzovicensis.
29. Szaraucensis.
30. Barensis.
31. Moracheucensis.
32. Jazlovecensis.
33. Rubei Castri.
34. Hyacinopolensis.
35. Socolecensis.

IN EPISCOPATU KIIOVIENSI.

36. Kiioviensis.
37. S. Hyacinthi.
38. Ceerniechoviensis.
39. Novogrodensis Severiæ.
40. Czarnobiilensis.
41. Aclamgrodensis.
42. Ziilomiviensis.
43. Ourucensis
44. Nizinensis.
45. Kodacensis.
46. Socoloviensis.
47. Circasensis.

IN EPISCOPATU VILNENSI.

48. Minsiensis
49. Novogrodensis.
50. Stolpcensis.
51. Rzeviicensis.
52. Ziembicensis.
53. Chotaievicensis.
54. Zaslaviensis.
55. Raccoviensis.
56. Polonnensis.
57. Clocensis.

In eodem episcopatu in Alba Russia superiori.

58. Schlovensis.
59. Malatiicensis.
60. Samuelpolensis.
61. Holowczinensis.
62. Smolanensis.

62. Smolanensis.
63. Duclaxoviensis.
64. Bichicensis.
65. Ostrounensis.
66. Vitebscensis.
67. Vlensis.
68. Czusnicensis.
69. Ostrohladovicensis.

Monasteria Sororum sunt hæc.

Primum S. Catharinæ de Senis in suburbio Haliciensi.

IN DIOECESI LEOPOLIENSI.

2. Monialium tertii ordinis quæ manent in lapidea Radiiczkouska ad latus conventus Leopoliensis Corporis Christi.
3. Camenecense in civitate Camenecensi.

XLIII. PROVINCIA PARISIENSIS.

Hæc ex congregatione Gallicana anno MDXV erecta, ad quam majora cœnobia provinciæ Franciæ regularis disciplinæ causa accesserant, demum anno MDCXLIV in novam emersit provinciam, in qua jam sunt hæ domus Conventuales.

1. Parisiensis S. Jacobi.
2. Lugdunensis Nostræ Dominæ.
3. Mecensis S. Magdalenæ.
4. Bisuntina.
5. Cenomanensis S. Jacobi.
6. Trecensis.
7. Dinanensis.
8. Montisrelaxi.
9. Turonensis.
10. Nannetensis.
11. Compendiensis.
12. Kemperliensis.
13. Ebroicensis S. Ludovici regis.
14. Blesensis.
15. Guingampensis.
16. Argentomensis.
17. Montis meliani.
18. Camberiacensis.
19. Anessiacensis.
20. Lavallensis.
21. Veliensis.
22. Molinensis S. Nicolai.
23. Verionensis.
24. Venetensis.
25. Guerrandiensis.
26. Vitrensis.
27. Credonensis.
28. Nazarenus Nostræ Dominæ.
29. Redonensis.

Nulla sunt sub ordine Sororum Monasteria.

XLIV. PROVINCIA LITUANIÆ.

S. Angelis custodis dicta.

Et hæc per episcopatus distinguitur in quibus sunt hæ domus Conventuales.

IN EPISCOPATU VILNENSI.

1. Vilnensis major.
2. Seiinensis B. Virginis.
3. Merecensis S. Casimiri.
4. Derecinensis S. Mariæ.
5. Ostrovicensis SS. Cosmæ & Damiani.
6. Alteaulensis S. Dominici.
7. Grodnensis SS. Rosarii.
8. Caunensis S. Casimiri.
9. Vilnensis minor SS. Philippi & Jacobi.
10. Chorošcensis SS. Johan. Bapt. & Stephani Martyris.
11. Paporcensis S. Stanislai.
12. Væsiliscensis S. Johan. Bapt.
13. Orsensis S. Angeli custodis.
14. Rosæstocensis S. Mariæ.
15. Osmianensis SS. Trinitatis.
16. Jelnensis SS. Rosarii.
17. Nesvisiensis S. Johan. Bapt.
18. Slominensis S. Michaelis.
19. Trocensis S. Michaelis.
20. Polaviensis S. Michaelis.
21. Dunilovicensis SS. Trinitatis.
22. Polocensis S. Dominici.
23. Kniaziicensis S. Nicolai.
24. Klimovicensis S. Michaelis.
25. Crucepolitana S. Dominici.
26. Druiensis B. Mariæ.
27. Lithoviensis Montis SS. Trinitatis.

Hæ Vicariatus tantum titulo gaudentes scilicet.

1. Krasnoboriensis.
2. Neszczeviensis.
3. Valoviensis.
4. Piaskoviensis.

In episcopatu Samogitiæ.

28. Rosenensis Assumtionis B. Mariæ.
29. Colvariensis Dormitionis B. Mariæ.
30. Wiezzboloviensis S. Angeli custodis.

In episcopatu Livoniæ in ditione Poloniæ.

31. Possinensis S. Josephi.
32. Vicariatus Wiiszkoviensis.

XLV. PROVINCIA INSULARUM CANARIARUM seu Candelariæ anno MDCL erecta.

In qua sunt hæ domus Conventuales.

1. Magnæ Canariæ S. Petri martyris anno 1478.
2. Teneriffensis S. Mariæ anno 1484 erecta.
3. Lacunensis S. Dominici anno 1485.
4. Portus S. Crucis S. Mariæ consolationis anno 1500.
5. Iacensis anno 1502.
6. Garacinensis anno 1502.
7. Teneriffensis altera S. Sebastiani anno 1600.
8. Palmensis in insula Palma S. Michaelis 1602.
9. Gomerensis in insula Gomera S. Vincentii Ferreri 1603.

XLVI. PROVINCIA S. LUDOVICI FRANCORUM REGIS anno MDCLXVIII erecta.

In qua hæ domus Conventuales.

1. Rotomagensis S. Jacobi.
2. Cadomensis S. Jacobi.
3. Catalaunensis Conversionis S. Pauli.
4. Ambianensis SS. Petri & Pauli.
5. Tullensis.
6. Parisiensis SS. Annunciationis ad S. Honorati 1613 erecta.
7. Menilogranensis.
8. Blanovillana.
9. Nanceiana in Lotaringia.
10. Gonessiana ad Parisios.
11. Abbavillæa SS. Trinitatis.

Est & Vicariatus Rigniacensis ad Tullos.

Monasteria Sororum sunt hæc.

1. Metense.
2. Abbavillanum.
3. Vicense ad Metas.

XLVII. PROVINCIA S. ROSÆ IN BELGIO GALLICO;

In ea, quæ a provincia inferioris Germaniæ avulsa, sunt hæ domus Conventuales.

1. Insulensis in Flandria S. Jacobi.
2. Leodiensis.
3. Valencenensis.
4. Bergensis S. Winoci.
5. Iprensis.
6. Audomaripolitana.
7. Duacensis S. Crucis.
8. Altera ibidem, quæ & gymnasium S. Thomæ.
9. Tornacensis.
10. Revinensis.
11. Vicariatus Cameracensis.

Sunt & hæc Sororum monasteria.

1. Insulense.
2. Insulense alterum Matris Dei.
3. Bellomontanum ad Valencenas.
4. Duacense S. Catharinæ de Senis.
5. Tornacense SS. Rosarii.

XLVIII. PROVINCIA SARDINIÆ anno MDCCVI erecta.

Hæ in ea sunt domus Conventuales.

1. Calaritana.
2. Oristana S. Martini.
3. Busaquiensis S. Hieronymi.
4. Oristana altera S. Dominici.
5. Civitatis Ecclesiarum SS. Trinitatis.
6. Sasarensis S. Petri Martyris.
7. Graosensis S. Dominici.
8. Sacerina S. Sebastiani.
9. Sacerina altera SS. Rosarii.
10. Algarina & aliæ mihi ignotæ.

Monasterium sacrarum Virginum Calaritanum.

XLIX. PROVINCIA SUPERIORIS GERMANIÆ anno MDCCIX a Teutonia avulsa, & in novam provinciam erecta.

In ea sunt hæ domus Conventuales.

1. Augustana.
2. Bambergensis.
3. Constantiensis Rhenana.
4. Friburgensis Brisgoiæ.
5. Gamundiensis.
6. Herbipolensis.
7. Kirchhenicensis in ditione comitis Fuggeri.
8. Landishutana in Bavaria.
9. Medlingensis in Palatinatu Neoburgico.
10. Eustadiensis in circulo Franconiæ.
11. Mergenthemensis in Franconia.
12. Ratisponensis.
13. Rotwillensis.
14. Wimpinensis.

Sunt & hæc Sororum monasteria.

1. Augustanum S. Catharinæ.
2. Bambergense S. Sepulcri extra civitatem.
3. Friburgense Brisgoiæ *Adelhausen* dictum.
4. Gamundiense *Cella Dei* dictum.
5. Herbipolense S. Marci.
6. Medingense in palatinatu Neoburgico.
7. Ratisponense S. Crucis.
8. Altenhocheonense in Bavaria.
9. Vollense S. Chatharinæ in ditione Helvetica.
10. Leovollense in Austria.
11. Kirchbergense in comitatu Hochembergensi.
12. Suessense in ditione comitis de *Scheer*.
13. In Valle gratiarum in ditione comitis *de Zolleren*.
14. Schwatzhofense in palatinatu superiori.
15. Schwiziense in Helvetia.
Septem hæc ultima in locis solitariis erecta.

CONGREGATIO ALSATIÆ A PROVINCIA TEUTONIÆ avulsa.

In ea sunt tantum hæ domus Conventuales.

1. Haganoensis.
2. Selestadiensis.
3. Columbariensis.
4. Gewileriensis.

Plura vero Sororum monasteria.

1. Argentinense.
2. Reitinghense.
3. Selestadiense.
4. Columbariense.
5. Alterum ibidem.
6. Gewilerense.
7. Stavaiense.
8. Schonesteinbachense.
9. Altentanum.
Quæ & numero Sororum & regulari disciplina florent.

CONGREGATIO S. MARCI DE CAVOTIS IN REGNO Neapolitano.

In qua sunt hæ domus Conventuales.

In Archiepiscopatu Beneventano.

1. San-Marciana S. Mariæ.
2. Quercus Majoris S. Mariæ.
3. Murgantina SS. Annunciationis.
4. Montis Militum S. Annæ.
5. San Georgiana SS. Annunciationis.

In diœcesi Ariana.

6. Ariana S. Crucis.
7. Casæ arboris S. Mariæ.

In diœcesi Teana.

8. Roccæ Montinæ S. Dominici.
9. Petræ Vaivanæ S. Mariæ.

In diœc. Alifana.

10. Pedemontana S. Thomæ de Aquino.

In diœc. Nolana.

11. Ottaviana SS. Rosarii.

In Salernitana.

12. Solofrana S. Dominici.

In ditione Montis Cassini.

13. San-Germanea SS. Annunciationis.

CONGREGATIO SS. SACRAMENTI IN GALLIA IN PROVINCIA Provinciæ.

In ea sunt hæ domus Conventuales recens erectæ.

1. S. Pauli Tricastrensis.
2. Cadenetensis.
3. Vassionensis.
4. Beduinensis.
5. Thorensis.
6. Saltensis.

CONGREGATIO S. SABINÆ IN ITALIA.

In qua hæ domus conventuales antiquæ.

1. Romana S. Sabinæ.
2. Ferrariensis S. Dominici.
3. Cæsenatensis. S. Petri martyris.
4. Auximensis S. Dominici.
5. Lugiensis S. Dominici.
6. Tridinensis S. Dominici.
7. Sanseverinatensis S. Dominici.
8. Maldulensis S. Mariæ.
9. Ravenatensis.
Duo Sororum monasteria Ferrariæ S. Monicæ & S. Rochi.

SERIES CAPITULORUM GENERALIUM
AB ANNO MDI AD ANNUM MDCCXX,
Eadem ratione servata, quæ in priori Tomo habetur.

189. MDI. Romæ XXX maii. D. I.
In isto electus est F. Vincentius Bandellus magister ordinis tum dictus XXXVII. *sab. vig. Pent.* XXIX *maii.*
190. MDV Mediolani apud S. Eustorgium XI maii. D. II.
191. MDVII. Papiæ VI junii Dom. in octava Corporis Christi. P.
In isto extra tempus habito electus est F. Johannes Clerée magister ordinis tum XXXVIII *dictus.*
192. MDVIII. Romæ XI junii. D. I.
In isto electus est F. Thomas de Vio Cajetanus magister ordinis tum XXXIX *dictus sab. vig. pent.* X *junii.*
193. MDXIII. Januæ XV maii. D. II.
194. MDXV. Neapoli XXVII maii. P.
195. MDXVIII. Romæ XXIII. maii D. I.
In isto electus est F. Garcias de Loaysa magister ordinis XL *tum dictus*, sabb. vig. pent. XXII maii.
196. MDXXIII. Vallisoleti XXIV mai D. II.
197. MDXXV. Romæ IV junii. P.
In isto electus est F. Franciscus Silvester magister ordinis XLI *sab. vig. pent.* III. *junii.*
198. MDXXVIII. Bituricis XXXI maii D. I.
At ad illud pauci videntur venisse, neque ejus acta habentur.
199. MDXXX. Romæ V junii. D. II.
In isto electus est F. Paulus Butigella magister ordinis XLII *tum dictus sabb. vig. pent.* IV *junii.*
200. MDXXXII. Romæ XIX maii. P.
In isto electus est F. Johannes de Fenario magister ordinis XLIII *tum dictus sab. vig. pent.* XVIII *maii.*
201. MDXXXVI. Lugduni IV junii D. unicum.
Ex actis conjicitur provinciales contendisse capitulum a Provincialibus habendum, forte quod Bituricense laudatum non agnoscerent: sed magister ordinis Breve apostolicum obtinuit, quod initio actorum habetur, & quo statuitur capitulum ad Diffinitores pertinere, non ad Provinciales.
202. MDXXXIX. Romæ XXV maii. P.
In isto electus est F. Augustinus Recuperatus magister ordinis XLIV *sab. vig. pent.* XXIV *maii.*
203. MDXLII. Romæ XXVIII maii. D. I.
In isto electus est F. Albertus de Casaus magister ordinis XLV *sab. vig. pent.* XXVII *maii.*
204. MDXLVI. Romæ XIII junii D. II.
In isto electus est F. Franciscus Romeus magister ordinis XLVI *sab. vig. pent* XII *junii.*
205. MDLI. Salmanticæ XVII maii. P.
206. MDLIII. Romæ XXI maii. D. I.
In isto electus est F. Stephanus Ususmaris magister ordinis XLVII *sab. vig. pent.* XX *maii.*
207. MDLVIII. Romæ XXIX maii. D. II.
In isto electus est F. Vincentius Justiniani magister ordinis XLVIII *sab. vig. pent.* XXVIII *maii.*
208. MDLXI. Avenione XXV maii. P.
209. MDLXIV. Bononiæ XXI maii. D. I.
210. MDLXIX. Romæ IX junii. D. II.
211. MDLXXI. Romæ III junii. P.
In isto electus est F. Seraphinus Caballi magister ordinis XLIX *sab. vig. pent. altera junii.*
212. MDLXXIV. Barcinone XXX maii. D. I.
213. MDLXXX. Romæ XXII maii. D. II.
In isto electus est F. Paulus Constabilis magister ordinis L *sab. vig. pent.* XXI *maii.*
214 MDLXXXIII. Romæ XXIX maii. P.
In isto electus fuit F. Sixtus Fabri magister ordinis LI *sab. vig. pent.* XXVIII *maii.*
215. MDLXXXIX. Romæ XXI maii. D. I.
In isto electus fuit F. Hippolytus Maria Beccaria de Monteregali LII *magister ordinis sab. vig. pent.* XX *maii.*
216. MDXCII. Venetiis XVIII maii. D. II.
217. MDXCVI. Valentiæ in Hispania II junii. P.
218. MDC. Neapoli XXI maii. D. I.
219. MDCI. Romæ IX junii. D. II.
In isto electus est F. Hieronymus Xavierre magister ordinis LIII. *sab. vig. pent.* VIII *junii.*
220. MDCV. Vallisoleti XXIX maii. P.
221. MDCVIII. Romæ XXVII maii. D. I.
In isto electus est F. Augustinus Galaminius magister ordinis LIV *sab. vig. pent.* XXVI *maii.*
222. MDCXI. Parisiis XXII maii. D. II.
223. MDCXII. Romæ X junii. P.
In isto electus est F. Seraphinus Siccus magister ordinis LV *sab. vig. pent.* IX *junii.*
224. MDCXV. Bononiæ VII junii. D. I.
225 MDCXVII. Ulissippone III junii. D. II.
226. MDCXXII. Mediolani apud S. Eustorgium XV maii. P.
227 MDCXXVIII. Tolosæ XI junii. D. I.
228. MDCXXIX. Romæ III junii D. II.
In isto electus est F. Nicolaus Rudolphius magister ordinis LVI *sab. vig. pent. altera junii.*
229. MDCXLII. Januæ kal. octob. P.
In isto extra tempus celebrato abdicato Rudolphio electus est F. Michael Mazarinus ab una parte, & F. Thomas de Rocamora ab altera, sed mox a summo pontifice omnia rescissa & nulla declarata.
230. MDCXLIV. Romæ XV maii Generalissimum.
In isto electus est F. Thomas Turcus magister ordinis LVII *sab. vig. pent.* XIV *maii.*
231. MDCXLVII. Valentiæ in Hispania IX junii. P.
232. MDCL. Romæ V junii. D. I.
In isto electus est F. Johannes Baptista de Marinis magister ordinis LVIII *sab. vig. pent.* IV *junii.*
233. MDCLVI. Romæ IV junii. D. II.
234. MDCLXX. Romæ XXV maii. P.
In isto electus est F. Johannes Thomas de Rocaberti magister ordinis LIX *sabb. vig. pent.* XXIV *maii.*
235. MDCLXXVII. Romæ VI junii. D. I.
In isto electus est F. Antonius de Monroy magister ordinis LX *sab. vig. pent.* V *junii.*
236. MDCLXXXVI. Romæ II junii D. II.
In isto electus est F. Antoninus Cloche magister ordinis LXI *sab. vig. pent. kal. junii.*
237. MDCXCIV. Romæ XXX maii. P.
238. MCCVI. Bononiæ XXIII maii. D. I.

INDEX

INDEX
EORUM QUI AD DIGNITATES ECCLESIASTICAS PROMOTI SUNT
& in hoc altero Tomo laudantur, incipiendo ab inferioribus.

MAGISTRI SACRI PALATII.

F. Johannes de Rafanellis Ferrariensis ab anno 1502 ad 1512 juxta Fontanam sed ad 1515. usque juxta Leandrum.
Silvester Mozolini Prierias ab anno 1515 ad 1523.
Thomas Silvestro in ejus absentia suffectus, non fuit Badia, ut placet Fontanæ, sed Radinus Silvestri devinctissimus.
Nicolaus Columbi ab anno 1523 ad 1527.
Thomas Badia ab anno 1527. ad 1542.
Bartholomæus Spina ab anno 1542 ad 1546.
Petrus Martyr de S. Gervasio Brixiensis ab anno 1546 ad 1547.
Ægidius Foscherarius ab anno 1547 ad 1550.
Hieronymus Muzarellus ab anno 1550. ad 1553.
Petrus Paulus Cianneriinus ab anno 1553 ad 1558.
Daniel de Crema a 1558 ad annum 1565.
Thomas Manriquez ab anno 1565 ad 1573.
Paulus Constabilis ab anno 1573 ad 1580.
Sixtus Fabri ab anno 1580 ad 1583.
Thomas Zobbius ab anno 1583 ad 1589.
Vincentius Bonardus ab anno 1589 ad 1591.
Bartholomæus de Miranda ab 1591 ad 1597.
Johannes Baptista Lancius ab anno 1597 ad 1598.
Johannes Maria de Guanzellis ab anno 1598 ad 1607.
Augustinus Galaminius ab anno 1607 ad 1608.
Ludovicus Ystella ab anno 1608 ad 1614.
Hyacinthus Petronius ab anno 1614 ad 1622.
Nicolaus Rudolphius ab anno 1622 ad 1629.
Nicolaus Ricardi ab anno 1629 ad 1639.
Vincentius Maculanus ab anno 1639 ad 1641.
Gregorius Donatus ab anno 1641 ad 1642.
Reginaldus Lucarini ab anno 1642 ad 1643.
Michael Mazarini ab anno 1643 ad 1645.
Vincentius Candidus ab anno 1645 ad 1654.
Raimundus Capisuccus ab anno 1654 ad 1663.
Hyacinthus Libelli ab anno 1663 ad 1673.
Raimundus Capisucchi restitutus anno 1673 ad ann. 1681.
Dominicus Maria Pozobonelli ab anno 1681 ad 1688.
Thomas Maria Ferrari ab anno 1688 ad 1691.
Paulinus de Bernardinis ab anno 1691 ad 1707.
Gregorius Selleri ab anno 1707 ad 1720.

EPISCOPI IN HOC ALTERO TOMO LAUDATI, Additis identidem aliis a nostris nomenclatoribus vel omissis, vel non accurate recensitis.

IN ITALIA.

In Provincia Romana.

Augustinus Galaminius episcopus primum Lauretanus tum postea Auximanus.
Bartholomæus Ferrus de Lugo Interamnensis.
Camillus Campegius Sutrinus & Nepesinus.
Gabriel Alessandri Frescenninus seu Galesinus.
Ignatius Dante Alatrinus.
Reginaldus Lucarinus Civitatis Plebis.
Thomas Scotus de Rochegiano Interamnensis.
Thomas Stella Salpensis.
Vincentius Ercolani Perusinus.
Vincentius de Montesancto Interamnensis.
Umbertus Locatus Balneoregiensis.
Angelus Maria Grimaldi Januensis Hieronymi cardinalis Grimaldi patrui sui episcopi Albanensis ab Innocentio XI episcopus Modonensis in Morea anno 1676 promotus fuit, & datus eidem suffraganeus, & vicarius in Ecclesia Albanensi, mortuus est anno 1682 die 10 aprilis, & sepultus Romæ in S. Maria super Minervam.
Carolus Hyacinthus Lascaris conventus Niciensis alumnus episcopus Spoletanus promotus die 11 maii 1711.

IN ACHERUNTINA.

Desiderius Scalia Melphitanus.
Hyacinthus Petronius Melphitanus.
Hyacinthus Tarugius Venusinus.
Michael Torres Potentinus.
Robertus de Robertis Tricaricanus.
Vincentius Calci Venusinus.

IN AMALPHITANA.

Ambrosius Catharinus Politi Minorensis.
Felicianus Ningarda Scalensis.
Georgius Lazari Minorensis.
Johannes Baptista de Serignano Scalensis.

IN AQUILEENSI.

Adrianus Valenticus Capitis Istriæ seu Justinopolitanus.
Angelus Bragadinus Vicentinus.
Desiderius Scalia Novocomensis.
Felicianus Ningarda Novocomensis.
Hieronymus Contarini Justinopolitanus.
Thomas Stella Justinopolitanus.

IN BARIENSI.

Angelus Gazzinus de Lugo Polinianensis.
Ignatius Fiume Polinianensis.
Johannnes Maria de Guanzellis Polinianensis.
Thomas Aquaviva Bisuntinus.
Thomas Stella Lavellensis.
Gregorius Compagni ex Burgo S. Sepulcri Lavellum translatus 17 sept. 1705.

IN BENEVENTANA.

Vincentius Maria Orsini archiepiscopus Beneventanus.
Albertus Dragus Termulensis.
Antonius Balduccius Trevicanus.
Felicianus Ningarda S. Agathæ Gothorum.
Gregorius Servantius Trevicanus.
Paulus Picus Vulturariensis una & Montiscorvini.
Thomas de Avalos Lucerinus.

IN BONONIENSI.

Ægidius Foscherarius Mutinensis.
Eustachius Locatellus Regii Lepidi.
Sixtus de Vicedominis Mutinensis.

IN CAPUANA.

Nicolaus de Schomberg vel Sciomberg archiepiscopus Capuanus.
Archangelus Blanchi Teanensis.
Deodatus Gentili Casertanus.
Hieronymus Michael Nichisola Teanensis.
Raphael Maria Filamondo Suessanus promotus die 14 decemb. 1705.

IN COMPSANA.

Ambrosius Catharinus Politi archiepiscopus Compsanus.
Hieronymus Muzzarellus archiepiscopus Compsanus.
Ambrosius Viola Alcedoniensis vel Laquedoniensis.
Ignatius Ciantes S. Angeli Longobardorum.

IN FLORENTINA.

Cherubinus de Malaspina Biturgianus seu Burgi S. Sepulcri.
Zenobius Medices ejusdem Burgi S. Sepulcri.
Gregorius Compagni ejusdem Burgi promotus 1696, altera januarii.

IN HYDRUNTINA.

Ambrosius Salvius Nerkonensis.

IN JANUENSI.

Augustinus Salvagus archiepiscopus Januensis.
Julius Vincentius Gentili arch. Januensis.
Antonius ex comitibus Lucurri episcopus Aprumiatensis.
Marcus Cataneo arch. Rhodi, suffrag. Januensis.
Augustinus Justiniani Nebiensis in Corsica.
Augustinus Salvagus Acciensis primum in Corsica.
Johannes Thomas Gastaldi Aprumiatensis.

IN LANCIANENSI.

Leonardus de Marinis archiepiscopus Lancianensis.

IN MEDIOLANENSI.

Benedictus Herba Casalensis.
Leonardus de Marinis ex Lancianensi Albensis.
Sebastianus Cataneus Chiemensis & coadjutor Vigevanensis.
Melchior Crivellus Tagastensis, suffraganeus Mediolanensis obiit ibidem die 7 octobris 1561.

IN NEAPOLITANA.

Dominicus Maria Marchese Puteolanus.
Josephus Maria Pusitano electus Acerranus an. 1717.

IN PISANA.

Decius Justiniani Aleriensis in Corsica.
Johannes Saulius Aleriensis idem.

IN RAVENNATENSI.

Alexander de Francischis Foroliviensis.
Thomas Casellius ex Leoniensi Bertinorensis.
Vincentius Ercolani ex Sarnensi Foro-Corneliensis.
Vincentius Maria Orsini Cæsenas.

IN RHEGIENSI.

Ambrosius Cordua Trophæensis.
Paulus Isaresius Scyllatiensis.
Thomas Casellius ex Bertinorensi Oppidanus.
Vincentius Bonardus Hieracensis.
Antonius Gaudiosi Bovensis promotus die 5 octob. 1699.

IN SALERNITANA.

Josephus Maria Avila Campaniensis & Satrianensis.
Josephus Maria Ciantes Marsicanus.
Marcus Laureus Campaniensis *&c. idem.*
Thomas Casellius ex Oppidano Cavensis.
Timotheus Casellius Marsicanus.

IN SIBERINA vel SAN-SEVERINATENSI.

Andreas Justiniani Insulanus.
Hieronymus de Fornariis de Papia Bellicastrensis.
Julius Pavesius Leoniensis seu S. Leonis.
Thomas Casellius Leoniensis seu &c.
Thomas Tomassonus Umbriaticensis.
Timotheus Justiniani ex Chiensi Strongylensis.

IN SENENSI.

Albertus Pascaleus Clusiensis.
Marcus Medices Clusiensis.
Jacobus Falconetti Rosetanus vel Grossetanus promotus die 15 jan. 1703.

IN SIPONTINA seu MANFREDONIA.

Vincentius Maria Orsini arch. Sipontinus.
Julius Pavesius Vestiensis vel Bestianus.

IN SURRENTINA.

Julius Pavesius ex Vestiensi archiepiscopus Surrentinus.
Augustinus Quintius ex Corcyrensi Melana Massæ Lubrensis.

IN TARENTINA.

Hieronymus de Hippolyto arch. Tarentinus.

IN TAURINENSI.

Nicolaus Lepori Salutiensis.

IN THEATINA.

Thomas Maria Franza Ortonensis ad mare promotus die 3 junii 1697.

IN TRANENSI.

Didacus Alvarez arch. Tranensis & Salpensis.

IN VENETA.

Hieronymus Quirinus Venetiarum patriarcha.
Thomas Donatus patriarcha Venetiarum.
Angelus Casulinus Caprulensis.
Raphael Ripa ex Corcyrensi Clodiensis.
Bartholomæus Chisellonus ep. Cithrensis suffraganeus Mantuanus.

IN URBINATE.

Bartholomæus Torellus de S. Geminiano episcopus Calliensis Alexandri VI confessarius sedit ab anno 1494 ad 1498. Ex vita B. Columbæ virginis de pœnitentia B. Dominici Vide Acta SS. ad 26 maii n. 146 pag. 367 a. Hic nostris vel omissus vel ignotus.
Petrus Bertanus Fanensis.
Thomas de Albiziis Calliensis.
Johannes Vincentius Castelli ex archiepiscopo Naxivanensi & Martianopolitano translatus ad Ecclesias Tiferni Metauri seu S. Angeli in Vado, & Castri Durantis seu Urbaneæ simul adunatas die 21 martii 1714.

IN INSULIS AD ITALIAM.

In Sicilia.

IN MESSANENSI.

Albertus Caccamo Lipariensis anno 1622 tumulum sibi paraverat Panormi in Ecclesia S. Mariæ de Victoria, sed Romam accitus ob accusationes sibi intentatas mœrore confectus ibidem obiit anno 1627, & sepultus fuit in S. Mariæ *del Popolo*.

Antonius Justiniani Lipariensis.

Matthæus Fatius Pactensis.

IN PANORMITANA.

Vincentius Bonincontrus Agrigentinus.

IN SARDINIA.

In Calaritana.

Baltazar de Heredia archiepiscopus Calaritanus sedit in consilio Tridentino anno 1551, & obiit Romæ 1560.

IN TURRENSI LIBISSONIS.

Baltazar laudatus primum fuerat Bosensis episcopus & concilio Tridentino jam aderat anno 1546.

Didacus Pozuli Ampuriensis promotus die 11 decemb. 1702.

IN GALLIA.

In Provincia Albiensi.

Hyacinthus Serroni ex Mimatensi primus archiepiscopus Albiensis.

Johannes de Podio episcopus Cadurcensis sedebat anno 1437. Omissus a nobis fuit Tomo I hujus operis, quia tunc nobis erat incognitus. Laudatur in Nova Gallia Christiana, sed tacetur fuisse Ordinis Prædicatorum. Nostratem autem fuisse constat ex computis Senescalliæ Tolosanæ in archivo cameræ Computorum Parisiensis servatis.

In iis laudatur F. Johannes de Podio in sacra pagina professor, & numerantur ei soluti reditus ut inquisitori Tolosæ ab anno 1415. ad 1431.

In iisdem vero Senescalliæ Tolosanæ Computis redditis ad S. Johannis Baptistæ anni 1437 sic legitur

Expensa immuratorum pro crimine hæresis.

R. in C. Patri Dom. Johanni de Podio ordinis Prædicatorum episcopo Caturcensi, & inquisitori hæreticæ pravitatis residenti in Tolosa pro vadiis suis dicti officii inquisitoris, quæ sunt per annum centum quinquaginta librarum Turonensium, nihil fuit sibi solutum anno præsenti, obstante inhibitione super hoc hactenus facta de mandato curiæ parlamenti Dñi nostri regis, in qua lis pendet de dicto officio inter prælibatum dominum episcopum ex una parte, & Fratrem Raimundum de Manassis ex altera, ubi lis pendet indecisa, ut in Compotis præcedentibus continetur.

Hanc notitiam debeo diligentiæ & humanitati Domni Josephi *Vaissete* ascetæ Maurei, qui historiæ provinciæ Occitanæ accurandæ operam dat, sicque me monebat litteris datis 13 octob. 1719.

IN AQUENSI.

Michael Mazzarinus archiepiscopus Aquensis.

IN ARELATENSI.

Antonius du Four Massiliensis.
Petrus Carré Arausicanus.
Thomas Jacomellus Tolonensis.
Nicolaus Coeffeteau nominatus Massiliensis.
Franciscus de Lomenie Massiliensis.
Hyacinthus Serroni Arausicanus.

IN AVENIONENSI.

Stephanus Dolce archiepiscopus Avenionensis.
Hyacinthus Libelli arch. Avenionensis.

IN BURDIGALENSI.

Matthæus Bandellus Aginnensis.
Seraphinus Banqui Ingolismensis confirmatus, sed non consecratus.

IN

IN LUGDUNENSI.

Johannes Geneva Gibellensis ortu & professione Lingoniensis episcopus Ebronensis, suffraganeus & vicarius Lingoniensis obiit die XXXI augusti MDX. *Ex actis domus Lingon.*
Jacobus Fourre Cabilonensis.

IN NARBONENSI.

Bernardus de Mesa (non *de Mensa* ut mendose habet Fontana) patria Cordubensis, sed cœnobii Toletani alumnus episcopus primum Tripolitanus anno MDXIV missus est ad Ludovicum XII Franciæ regem orator: postea ad Helenensem in Ruscinone ecclesiam translatus missus est a rege catholico legatus in Angliam de nuptiis Catharinæ infantis Hispaniæ cum Arturo Walliæ principe paciscendis anno MDXX, obiit anno MDXXIV & sepultus fuit Toleti in cœnobio suo nativo.
Petrus Martyr Coma Helenensis episcopus.
Raphael Rifoz item Helenensis.
Vincentius de Margarit Helenensis seu Perpiniani.

IN REMENSI.

Guillelmus Parvi Silvanectensis ex Trecensi.

IN ROTOMAGENSI.

Johannes Veri ortu & professione Rotomagensis episcopus Philadelphiensis in partibus, obiit Rotomagi anno MDXIV. De eo dicebatur, *Quicquid ignoravit, nemo nescivit.* Stephanus Paris episcopus Abelonensis, suffraganeus ac Vicarius generalis Rotomagensis una & Carnotensis.

IN SENONENSI.

Guillelmus Parvi Trecensis.

IN TOLOSANA.

Guillelmus Piati episcopus Tarsensis suffraganeus primum Lugdunensis, postea Tolosanus.
Arnaldus de Caubera episcopus Asconensis in partibus obiit in suo cœnobio nativo S Gaudentii diœcesis Lombariensis kal. febru. MDXXII, & sepultus jacet ad cornu altaris majoris.
Johannes de Riparia episcopus Calliopolis: de quo sic legitur in Kalendario veteri dicti cœnobii S. Gaudentii *Anno* MDXXXVIII *die* XV *octobris obiit R. in C. D. D. Johannes de Riparia Calliopolis episcopus, qui fuit doctor theologus, prædicator fervidus, prior in præsenti conventu multiplicibus vicibus, & in aliis hujus provinciæ conventibus, provincialis socius, etiam electus in provincialem. Hujus anima in pace requiescat.*

IN TREVIRENSI.

Martinus de Amantia ortu & professione Metensis episcopus Gabulensis suffraganeus & Vicarius episcopi Metensis.
Petrus Hetarde cœnobii Tullensis alumnus, sacræ theologiæ magister, episcopus Christopolitanus, & suffraganeus episcopi Tullensis obiit die V sept. MDVI, & jacet apud sodales in Odeo.
Desiderius Apis ejusdem domus alumnus, ac diu prior, sanctæ fidei per Lotaringiam inquisitor episcopus Christopolitanus & suffraganeus Tullensis, obiit X aprilis MDXLV, & jacet apud sodales in Odeo ad cornu evangelii, hoc lapidi inciso cenotaphio. *Cy gist R. P. en Dieu Didier Apis eveque de Christopole, suffragant du diocese de Toul, & inquisiteur de la foy, en son vivant religieux, & prieur par plusieurs annees du convent de ceans, qui deceda de ce monde le* X *Avil* MDXLV. *Dieu lui face grace. Amen.*
Clemens Boulley sacræ theologiæ professor, & hæreticæ pravitatis inquisitor, episcopus Christopolitanus, & episcopi Tullensis suffraganeus, cœnobiique Tullensis professus, obiit die XXIII martii MDLXXI.
Ibidem jacet in media ecclesiæ nave cum hac lapidi circumscripta inscriptione. *Cy gist R. P. en Dieu F. Clement Boulley religieux de ceans, eveque de Christopole suffragant de l'eveché de Toul, qui mourut l'an* MDLXXI *le* XXIII *jour de mars.*
Hæc ecclesia corrupte a Fontana dicitur Chrysopolis.

IN TURONENSI.

Natalis Deslandes episcopus Trecorensis.

IN VESUNTIONENSI.

Petrus Tassard ortu & professione hujus civitatis alumnus, episcopus Christopolitanus, Antonii de Vergeyo archiepiscopi LXXXIII suffraganeus & Vicarius generalis in spiritualibus fuit ab anno MDXXIV ad MDXXXIII, quo obiit. Vide Chifflet in sua Vesuntione P. II. pag. 309.

IN VIENNENSI.

Johannes de Monluc Valentinus una & Diensis episcopus.
Johannes Faber ortu & professione Lugdunensis, episcopus Tarsensis, Viennensis archiepiscopi suffraganeus & Vicarius generalis.

IN HISPANIA.

In provincia Burgensi.

Paschalis de la Fuensanta episcopus Burgensis.
Johannes de Toledo item Burgensis ex Cordubensi.
Didacus Deça episcopus Palentinus.
Illephonsus a S. Thoma item Palentinus ex Oxomensi.

IN CÆSARAUGUSTANA.

Andreas Balaguer episcopus Albarasinensis, seu Lobetanus.
Hieronymus Baptista de Lanuza Lobetanus & Balbastrensis.
Philippus de Urries primus Balbastrensis.

IN COMPOSTELLANA.

Johannes de Toledo archiepiscopus Compostellanus.
Antonius de Monroy arch. item Compostellanus.
Antonius de Cacerez episcopus Asturicensis.
Thomas Relux episcopus Ovetensis promotus XXVII martii MDCXCVII.
Johannes del Pozo Segobiensis professione, XI julii MDCXLVI episcopus Lucensis constituitur: hinc ad Legionensem translatus.

IN GRANATENSI.

Illephonsus a S. Thoma ex Palentino Malacitanus.
Emmanuel Mendoza a S. Thoma episcopus Almeriensis, promotus kal. augusti MDCCVII, exinde Malacitanus XI dec. MDCCXIII.

IN HISPALENSI.

Didacus Deça archiepiscopus Hispalensis.
Garsias de Loaysa item Hispalensis.
Dominicus Pimentel Hispalensis.
Petrus de Tapia & ipse Hispalensis.
Clemens Alvarez professione Salmanticensis, episcopus Gaditanus promotus est anno MDCLXXVI.
Sic habet Antonius de Lorea in vita Petri de Tapia pag. 3.
Dominicus Cano alias provinciæ Bethicæ prior provincialis Philippi IV concionator ordinarius anno MDCXXX nominatus est episcopus Gaditanus.
Johannes de Montalban episcopus Gaditanus promotus die XIII septemb. MDCCVI.
Joseph Schivel promotus episcopus Siporiensis in partibus suffraganeus & Vicarius generalis in spiritualibus cardinalis Arias archiepiscopi Hispalensis.

IN TARRACONENSI.

Gaspar Catalan de Monsonis episcopus Ilerdensis.
Johannes Enguera item Ilerdensis ex Vicensi, & tandem Dertusanus.

IN TOLETANA.

Didacus Deça ex Hispalensi Toletanus.
Bartholomæus de Carranza y Miranda Toletanus.
Dominicus Pimentel ep. Oxomensis primum tum Cordubensis.
Johannes de Poço ex Legionensi Segobiensis magnæ vir integritatis, eruditionis & sanctitatis, obiit XXX julii MDCLX Segobiæ sepultus in antro B. Dominici.
Illephonsus a S. Thoma ep. primum Oxomensis.
Petrus de Godoy ep. primum Oxomensis tum Seguntinus.
Thomas Carbonel ep. Seguntinus.
Petrus de Tapia ep. primum Segobiensis tum Seguntinus postea Cordubensis.
Franciscus Arauxo Segobiensis.

IN VALENTINA.

Isidorus de Aliaga archiepiscopus Valentinus.
Johannes Thomas de Rocaberti item archiepiscopus
Thomas de Rocamora episcopus Majoricensis.
Acatius March de Velasco ep. Oriolensis seu Oricellensis.

IN LUSITANIA.

In provincia Bracarensi.

Bartholomæus de Martyribus arch. Bracarensis.
Antonius de Sousa ep. Visensis.
Johannes de Portugalia item Visensis.

IN EBORENSI.

Gaspar a Regibus ep. Calamacensis suffraganeus Eborensis.
Hieronymus Pereira vel Pinheyro item Calamacensis & suffraganeus Eborensis.

IN ULISSIPPONENSI.

Georgius a Sancto Jacobo episcopus Angrensis in Terceriis.
Antonius de Resurrectione item Angrensis.
Joseph a Jesu Maria ep. Patarensis, suffraganeus Ulissiponensis deputatus die VII maii MDCCXIV.

IN APHRICA HISPANA.

In insulis Canariis.

Melchior Cano episcopus Canariensis.
Johannes Aleolares ep. Canariensis nostris accensus a Fontana, noster non fuit sed Hieronymianus, teste Christophoro de la Camara in catalogo suorum antecessorum, cui assentitur Davila in *Teatro de las Indias*.

IN AMERICA HISPANA.

In provincia Limana.

Hieronymus de Loaysa archiepiscopus Limanus.
Christophorus Rodriguez episcopus Arequipanus ex arch. Hispaniolæ.
Reginaldus de Lizarraga ep. Chilensis, ad Rivum argenteum *Rio de la Plata* postea translatus.
Vincentius Valverde ep. Cuscensis antea Panamensis.
Johannes Solanus ep. Cuscensis.

IN MEXICANA.

Julianus Garcez ep. Angelopolitanus *vel* Tlascalensis.
Bartholomæus de las Casas ep. Chiapensis.
Thomas de Casillas ejus successor.
Dominicus de Lara successor nominatus sed morte prohibente non consecratus.
Petrus de Feria ep. Chiapensis.
Franciscus Nuñes electus erat Chiapensis XIII decemb. MDCLXXXII.
Johannes Ramirez ep. Guatimalensis.
Bernardus de Albuquerque ep. Guaxacacensis.
Bartholomæus de Ledesma item Guaxacacensis.
Josephus Giron ep. Nicaragensis, *vel* Leonius.
Thomas de Torres ex Paragaiana ad Tucamanensem translatus.

IN ARGENTEA SEU PLATA DE LOS CHARCAS.

Thomas de Sancto Martino antistes primus.
Dominicus a Sancto Thoma antistes de los Charcas alter.
Thomas de Torres ep. Assumptionis in Paraguaia.
Reginaldus de Lizarraga ex *Rio de la Plata* ad Paraguaianam translatus.
Christophorus de Calancha y Velasco ep. SS. Trinitatis *de Buenos Aires*, successit Christophoro de Aristi Vulisso ordinis S. Benedicti: ex quibus Fontanam emendes de his mendose admodum scribentem.
Jacobus de Nimbella episcopus S. Crucis de la Sierra promotus XXVI febr. MDCCIV.

S. DOMINICI IN INSULA HISPANIOLA.

Augustinus Davila y Padilla archiepiscopus secundus.
Christophorus Rodriguez archiepiscopus tertius.
Christophorus de Torrez archiepiscopus quartus.
Dominicus Ferdinandus Navarrete archiepiscopus.
Johannes Mancanillo (non *Muzzavillo* ut legit Fontana) episcopus Venezuelensis.
Antonius Gonçalez de Acuña episcopus Venezuelensis.
Didacus de Salinas ep. Venezuelensis a Fontana Dominicus perperam dictus.

SANCTÆ FIDEI IN NOVA GRANATA.

Christophorus de Torrez ex Hispaniola ad hanc archiepiscopalem translatus.
Thomas Ortiz ep. Sanctæ Marthæ.
Philippus a Cruce electus S. Marthæ, sed non consecratus.
Hieronymus de Loaysa episcopus Carthaginis Novæ.

IN ASIA HISPANA, SCILICET INSULIS PHILIPPINIS.

In provincia Manilensi.

Dominicus de Salazar archiepiscopus primus.
Michael Benavidez archiepiscopus, ex episcopo Novæ Segobiæ.
Philippus Pardo ortu & professione Vallisoleranus, bis provinciæ Sanctissimi Rosarii dictæ Philippinarum præfectus annis MDCLXI, &

MDLXXIII electus, anno MDCLXXVIII positus est archiepiscopus Manilensis, & obiit XXXI decemb. MDCLXXXIX.

Gabriel de Quiroga professione Complutensis electus est & positus ante annum MDCXXX episcopus. Camorinensis seu Novæ Carcerez ut refert Franciscus Carrero in prologo Triumphi Rosarii. *Omittit Fontana.*

Didacus de Soria ep. de *Cagayan* seu Novæ Segobiæ ante MDCXXX teste eodem Carrero ibidem. Et hunc omittunt nostri.

Johannes de Cobo professione Complutensis episcopus Novæ Segobiæ designatus. *Ex eodem Carrero ibidem.*

Didacus Aduarte ep. Novæ Segobiæ.

Didacus Garospe y Rala ep. Novæ Segobiæ kal. jun. MDCXCIX.

Gregorius Lopez ortu Sinensis episcopus Basilitanus in Sina.

Genesius de Barientos episcopus Troianus suffraganeus Manilensis.

Johannes de S. Cruce episcopus Nimeriensis Vicarius Apostolicus in Tunkino III april. MDCCXV.

IN APHRICA LUSITANA.

Bernardus da Cruz Lusitanus episcopus insulæ S. Thomæ sub æquatore ad suam sedem non ivit, a rege Lusitano detentus in aliis de religione negotiis, & datus rector & reformator gymnasii Conimbricensis, & commissarius sancti officii & regi a conscientiæ consilio, abbasque datus de Tibaens & Corvociro monasterii ord. S. Benedicti Minum inter & Durum siti, ubi in senectute bona vivere desiit. Sic Ludovicus Sousa. *Hist. prov. Port.*

Antonius a S. Stephano Lusitanus episcopus Congi seu Soteropoleos, & Loandæ in regno Angolæ peste contactis inserviendo obiit anno MDCII.

Georgius de Lemos episcopus Funchalensis in insula Madera.

IN ASIA LUSITANA.

In provincia Goana.

Henricus de Tavora ex ep. Cochin. archiepiscopus Goanus.

Michael Rangel (non *Raguel* ut scribit Fontana) Lusitanus apud Sinas & insulas *Solor* missionarius bis professus, ibidem anno MDCXXII suis sodalibus præerat, & exinde promotus est episcopus Cochinensis. De eo videnda relatio F. Antonii ab Incarnatione O.P. edita Ulissippone 1665 in 4. p. 8.

Emmanuel a S. Augustino Lusitanus promotus episcopus Malacensis die XXI novemb. MDCCI.

Johannes de la Piedad ep. Macaënsis ad Sinas.

IN BELGIO.

In Cameracensi provincia.

Michael Francisci de Insulis episcopus Salubriensis in partibus.

Johannes Lampier ep. Salubriensis pag. 68. 2.

Ludovicus Widebien professione Atrebatensis, episcopus Gebeldensis, suffraganeus fuit Ecclesiæ Morinensis sub episcopis Philippo de Lucemburgo cardinali Tusculano, & Francisco de Melun, & obiit die XVII febr. MDXV & sepultus est apud Prædicatores Audomari ad aram majorem. Omittit Fontana.

Paschasius de Maupayetz (non *Maupata* ut scribit Fontana) Audomari professus, episcopus fuit Salubriensis a Clemente VII promotus anno MDXXIII & suffraganeus episcopi Atrebatensis. Obiit anno MDL ætatis tum provectæ, & sepultus Audomari apud Prædicatores.

Antonius Havet episcopus Namurcensis.

IN MECHLINIENSI.

Pipinus Rosa episcopus Salubriensis suffraganeus Mechliniensis.

Marius Ambrosius Capello episcopus Antverpiensis pag. 670. 2.

IN TRAJECTINA AD RHENUM.

Jacobus de Ridder episc. Ebronensis suffraganeus Ultrajectinus.

Godefridus de Mierlo professione Buscoducensis ex provinciali Inferioris Germaniæ episcopus Haerlamensis promotus.

IN ANGLIA SCOTIA ET HIBERNIA.

In provincia Cantuariensi.

Johannes Hilsey sacræ theologiæ doctor in academia Cantabrigiensi ord. Prædic. & conventus Londinensis præses post Fisheri mortem Roffensis episcopus sufficitur, non tamen ante annum MDXXXVII consecratur. Quis fuerit ejus finis ignoratur.

Georgius Athoqua Hispanus in Angliam venit cum regina Catharina Caroli V cæsaris sorore, cui erat a sacris confessionibus, & VIII martii MDXVI electus fuit episcopus Landaviensis LXI.

IN ARMACHANA.

Eugenius Hybernus a Julio II promotus episcopus Ardacensis XXII decemb. MDVIII.
Olivarius Darcis Hybernus episcopus Dromorensis electus anno MDCLXX.

IN CASSILIENSI.

Johannes Coynus *vel* Quinnus anno MDXXI electus episcopus Limericensis rexit ad diem IX aprilis MDLI, quo anno ceu valetudinarius sponte abdicavit ut habet Varæus pag. 188.

IN TUAMENSI.

Eugenius o Hairt Hybernus ex priore Sligoensis conventus Prædicatorum a Pio IV die XXVIII januarii MDLXII promotus episcopus Achadensis, eo titulo Tridentum ingressus est XXV maii sequenti, & sedit inter patres concilii: anno vero MDCIII centenarius obiit, ac sepultus fuit in ecclesia Achadensi ad cornu evangelii majoris aræ. Sic Varæus, sed alii volunt obiisse XVI maii MDLXXXV.
Ambrosius Mac Dermott promotus est episcopus Elsinensis a Clemente XI mense aprili MDCCVII.

IN GERMANIA, HUNGARIA ET DALMATIA.

In Coloniensi.

Gregorius Silvius (non Salvius ut scribit Fontana) Leodiensis sodalis, & a Leodiensi episcopo ad concilium Tridentinum missus procurator, inde redux Tagastensis episcopus consecratus est & Leodiensis Ecclesiæ suffraganeus, & in munere obiit XXVI februarii MDLXXVIII, & sepultus ad Prædicatores.

IN JUVAVIENSI SEU SALISBURGENSI.

Johannes Faber ex Leukurcho episcopus Viennensis.
Hieronymus Balbus Venetus episcopus Gurcensis.

IN ANTIBARIENSI.

Antonius Beccaria episcopus Scodrensis.
Franciscus Parchiel episcopus Catarensis promotus die VI maii MDCCIX.

IN SPALATRENSI.

Dominicus Fregonius archiepiscopus Spalatrensis.
Laurentius de Bergomo episcopus Modronensis Laudatur a Dominico Codagli. *Vide* pag. 373. a. Forte legendum Modrusiensis *Modrusc*, nam Modronensem Ecclesiam non lego in Notitiis.
Hyacintus Demetrius natione Dalmata propter præclara merita, inter quæ nedum triginta pene Schismaticorum millia ad fidem catholicam reduxit, sed & mille quingentos & plures origine Turcos ad Christum traxit, sæpe functus munere missionarii seu nuncii apostolici, primo episcopi Bidinensis titulo, postea duplici episcopali Siniensi & Modrusiensi seu Corbaviensi pedo a Leopoldo imperatore ornatus, & ab Innocentio XI confirmatus, Viennæ in Austria in templo Prædicatorum die IX martii MDCLXXXI solemni ritu per nuntium apostolicum assistentibus Jodoco Hoesfferen episcopo Passaviano, & abbate in Schoffren episcopo Lampsacensi suffraganeo Viennensi spectante populo numeroso consecratus est.
Raimundus Asperti episcopus Pharensis in Lesina insula ad oram Dalmatiæ promotus XXVIII aprilis MDCCIV.

IN JADERANA.

Albertus Duimius de Gliricis de Cataro episcopus primum Modrusiensis sub Spalatrensi, tum translatus ad Veliensem.

IN RAGUSANA.

Augustinus di Nale episcopus Tribuliensis una & Mercanensis.
Archangelus Gozzeus episcopus item Tribuliensis & Mercanensis.
Ambrosius Gozzeus item Tribuliensis & Mercanensis, exinde ad Stagnensem translatus.
Thomas Malumbra episcopus Corcyræ Melanæ.
Augustinus Quintius item Corcyræ Melanæ.

IN INSULIS MARIS MEDITERRANEI.

In Creta in Candiensi.

Dominicus Bolani episcopus Cydoniensis.
Timotheus Justiniani episc. Ariensis tum postea Calamonensis.
Albertus Pascaleus ep. Calamonensis tum postea Clodiensis ad Venetias.

IN NAXIENSI ET PARIENSI ADUNATIS.

Robertus de Noia primum Minervinensis sub Bariensi, tum Acerranus episcopus sub Neapoli, tandem Naxiensis unâ & Pariensis archiepiscopus.
Antonius Justiniani & ipse archiepiscopus Naxiensis.
Angelus Calepius episcopus Santorinensis seu Therasiensis.
Petrus de Marchis ep. item Therasiensis.
Andreas de Carga Venetus episcopus Scyrensis, ubi pro fide suspensus martyr occubuit anno MDCXXXII, electus fuerat anno MDCVII.
Timotheus Justiniani ex Calamonensi episcopus Sciensis vel Chiensis.
Hieronymus Justiniani episcopus Sciensis.

IN CORINTHIENSI.

Angelus Maria Carlini archiepiscopus promotus die XI decembris MDCCII.

IN POLONIA ET PROVINCIIS ADJACENTIBUS.

In Gnesnensi.

Adrianus Szahaowski episcopus Ennensis suffraganeus Posnanensis.
Albertus (non Dominicus ut scribit Fontana) & ipse ep. Ennensis acceptatur ad gratias ordinis in cap. gen. Januæ. MDXIII.

IN COLOCZENSI.

Johannes Damascenus Lubieneccki episcopus Backoviensis in Moldavia promotus XXIII febr. MDCCXI.

IN ASIA.

Addenda ad Tomum primum.

Inter patriarchas adde ad THOMAM AGNI DE LENTINO.

Anno MCCLXXII die VIII mensis octobris Aconem seu Ptolemaidem venit F. Thomas ordinis Prædicatorum patriarcha Hierosolymitanus, & legatus totius Suriæ & episcopus Aconensis.

Hoc eodem anno factus fuit archiepiscopus *de Sur* F. Bonacursius ordinis Prædicatorum filius Henrici *de Gloire*, & obiit F. Johannes *de Saint Messan* ejusdem ordinis archiepiscopus *de Sur*, eique suffectus fuit præfatus F. Bonacursius *de Gloire*.

Mense Martio MCCLXVIII die XXV mensis obiit papa Clemens quartus, & factus fuit F. Godefridus ord. Prædicatorum episcopus S. Abraham. Hæc excerpta sunt ex antiquo codice MS seculi XIII cui titulus:

Continuatio chronicæ Guillelmi Tyrensis Gallice scripta ad calcem ejusdem chronicæ. Hæc autem sunt propria scriptoris verba a R. P. Domno Josepho Vaissete asceta Maureo exscripta & mihi missa:

A mois de mars MCCLXVIII *a* XXV *jors du mois morut pape Clement le quart, & fu fait eveque de Saint Abraham Frere Giefroy de l'ordre des Prescheors &c.*

A MCCLXXII *a* VIII *jors d'octembre arriva en Acre Frere Thomas de l'ordre des Prescheors patriarche de Jerusalem, & legat de toute Surie & eveque d'Acre. En cel an meismes fu fait arcevesque de Sur Frere Bonacours de l'ordre des Prescheors fil Henry de Gloire, & morut Frere Jehan de Saint Messan de l'ordre des prescheors arcevesque de Sur, & fu fait arcevesque en son lieu Frere Bonacours de Gloire si comme j'ai dit dessus &c.*

Quæ memoriæ auctoris æqualis ad historiam ordinis haud parum conducunt. Iste Bonacursius archiepiscopus Suriæ ille est quem antistitem Tyri vocamus, sed huic alterum etiam ordinis præcessisse monemur, qui hactenus nostris ignotus erat.

Eodem T. I. in Prolegomenis p. XXVII inter patriarchas Hierosolymitanos reponendus post Radulphum de Grandivilla, RAIMUNDUS BEQUIN Tolosanus ante Petrum de Palude.

IN CYPRO.

In Nicosiensi provincia.

Seraphinus Fortibraccia ortu & professione Famagustanus, episcopus Limissensis vel Nimosiensis, occisus a Turcis anno MDLXXI.

Julianus episcopus Armenorum in Cypro a suis electus, & a Pio IV confirmatus, Cypro vero insula a Turcis invasa, Julianus a Pio V positus est episcopus Bovensis in Calabria sub Regiensi.

IN SMYRNENSI.

Petrus de Marchis ex Therasiensi arch. Smyrnensis.

Hyacinthus Subbiani archiepiscopus Edessenus tum & Smyrnensis.

IN BERRÆENSI SYRIÆ.

Johannes Baptista Maronita archiepiscopus Maronitarum Halepi.

Johannes Leopardus Hesronita archiepiscopus Maronitarum & patriarchæ suffraganeus.

IN ARMENIA MAGNA.

In provincia Naxivanensi.

Azarias Fridonis archiepiscopus Naxivanensis.

Augustinus Bagiensis idem.

Paulus Pyromallus idem, exinde tamen Besidianensis episcopus positus in Calabria sub Rossanensi.

Matthæus d'Avanic Armenus Pauli successor anno MDCLXIV.

Thomas Jarumese Armenus Matthæi successor anno MDCLXXIV electus obiit anno MDCXCI.

Paulus Baptista d'Avanic Thomæ successor electus XXIV maii MDCXCII obierat anno MDCCIII.

Stephanus Sciranus Pauli successor die XV jan. anno MDCCIII positus.

Johannes Vincentius Castelli Stephani successor datus XV aprilis MDCCIX, at eodem anno XIX junii dimissa illa Ecclesia electus archiepiscopus Martianopolitanus in secunda Mœsia, ac postmodum translatus ad Ecclesias S. Angeli in vado & Urbaniensem simul adunatas die XXI martii MDCCXIV.

Petrus Martyr a Parma archiepiscopus Naxivanensis promotus die VI maii MDCCIX eam Ecclesiam regebat etiamnum anno MDCCXVIII.

Raimundus Gallani archiepiscopus Ancyranus in prima Galatia promotus mense februario MDCCVIII.

Barnabas de Fidelibus episcopus Aspahamensis in Perside, promotus VIII junii MDCCXVI.

Thomas *da Sestri* episcopus Nyssenus promotus XVIII martii MDCCXVI.

Raimundus Lezotio episcopus Aulonensis promotus mense januario MDCXCVII.

S. R. E. CARDINALES.

Thomas de Vio Cajetanus tit. S. Sixti.

Garsias de Loaysa Hispanus tit. S. Susannæ.

Nicolaus Sciomberg Suevus tit. S. Sixti.

Johannes de Toledo Hispanus tit. S. Mariæ in porticu, postea S. Sixti, tum S. Clementis, deinde S. Pancratii, episcopus demum Albanus, & tandem Tusculanus evasit.

Thomas Badia Mutinensis tit. S. Silvestri.

Petrus Bertanus Mutinensis tit. SS. Petri & Marcellini.

Michael Ghislerius Alexandrinus tit. S. Mariæ super Minervam.

Michael Bonelli Alexandrinus tit. S. Mariæ super Minervam, demum episcopus Albanus.

Archangelus Bianchi Viglevanensis tit. S. Cæsarii.

Vincentius Justiniani Chiensis tit. S. Nicolai ad imagines.

Hieronymus Bernerius Lombardus tit. S. Mariæ super Minervam, postea episcopus Tusculanus, demum Albanus.

Hieronymus Xavierre absque titulo.

Augustinus Galaminius Brisighellensis tit. S. Mariæ de Ara Cœli.

Desiderius Scalia Cremonensis tit. S. Caroli.

Vincentius Maculanus de Florentiola tit. S. Clementis.

Michael Mazarinus Romanus tit. S. Cæciliæ.

Dominicus Pimentel Hispanus tit. S. Silvestri.

Vincentius Maria Ursini tit. S. Sixti, tandem episcopus Portuensis.

Thomas Howard Anglus tit. S. Mariæ super Minervam.

Raimundus Capisucchi Romanus tit. S. Mariæ de Angelis, postea S. Stephani Rotundi

Thomas Maria Ferrari Apulus tit. S. Clementis.

SUMMUS PONTIFEX UNICUS.

Pius V antea Michael Ghislerius dictus.

Tomo primo addendum ad GUIDONEM DE TURRE *episcopum Claromontanum pag. 404. a.*

Certissimum est Guidonem de Turre suum ultimum testamentum fecisse apud Ozatorium anno MCCLXXXV stylo veteri aut MCCLXXXVI ante pascha : sic enim legitur in autographo, quod in archivo ecclesiæ Claromontanæ servatur; & in simili duplicato quod habent Prædicatores Claromontani. Verisimillimum autem est & ausim dicere certum Guidonem ibidem mortuum & primum sepultum : nam in odeo templi parœciæ dicti loci extat tumulus cum effigie episcopi insculpta & hac inscriptione jam ob antiquitatem lectu difficili :

Hic jacet D. D. Guido de Turre quondam episcopus Claromontensis.

Ozatorium vernacule *Ouzoir sur Trezee* oppidum est diœcesis Autissiodorensis tria circiter passuum millia a Ligeri dissitum, haud procul a via, quæ ab Avernia Parisios ducit. Sic me monebat suis litteris vir religiosissimus & accuratissimus Jacobus Boyer asceta Maureus, qui addit ex eo loco corpus Claromontium translatum fuisse ad basilicam majorem, in qua jam creditur sepultum ante majus altare.

Finis Tabulæ Dignitatum.

SCRIPTORES

SCRIPTORES ORDINIS PRÆDICATORUM RECENSITI, NOTISQUE HISTORICIS ET CRITICIS ILLUSTRATI.

F. VINCENTIUS BANDELLUS.

F. Vincentius Bandellus Castrum novum vernacule *Castelnuovo* diœcesis Dertonensis sub metropoli Mediolanensi oppidum, patriam & natale solum habuit, ubi anno MCCCCXXXV honestis parentibus ortus, & liberaliter educatus, vix annos adolescentiæ attigerat, cùm Bononiæ ordinem amplexatus est. Exinde non solum pietati ac disciplinæ regulari, cujus ardentissimus semper fuit assertor, sed & sacris litteris sic incubuit, ut inter primi nominis theologos sua ætate habitus sit. Per omnes scholæ gradus, lectoris artium, studentium magistri, baccalaurei, ad primam gymnasii nostri Bononiensis cathedram ascendit, egregiosque qui deinceps in ordine floruerunt, discipulos formavit. In disputationibus publicis potissimum eminebat, quas frequentes habuit, palmam de adversariis semper reportans, numquam victus. Inter has tres præcipuæ & solemnes præsertim numerantur, quibus copiosus litteratissimorum virorum interfuit cœtus: prima anno MCCCCLXXXI coram Hercule Estense Ferrariæ duce in ejus palatio habita, altera coram Ludovico Sfortia postea Mediolanensi duce adversus Judæos, tertia Romæ anno MCCCCLXXXIV in comitiis generalibus ordinis mense octobri præter morem habitis astante S. P. Innocentio VIII, qui tantam ex ejus eruditione voluptatem percepit, ut continuo suis ipse manibus coram celeberrimo consessu lauream magisterii ejus capiti imposuerit. Nec minus regimini quam scholæ aptus, domum Bononiensem bis, Mediolanensem Gratiarum semel prior, congregationem utriusque Lombardiæ disciplina regulari florentissimam bis vicarius generalis rexit omnibus probatus. Hinc magistro ordinis Joachimo Turriano e vivis sublato anno MD, ipse per interregnum ab Alexandro VI agente Oliverio cardinali Carrafa ordinis protectore vice magister institutus est, anno verò sequenti MDI sabbato vigilia pentecostes maii XX unanimi electorum calculo Romæ ad summam ordinis præfecturam fuit evectus. Mox gregis sui faciem cogniturus ex Urbe discessit, & provinciis Italiæ ex itinere visitatis, Mediolanique a Franciæ rege Ludovico XII, cui jam cognitus erat, perhonorifice familiariterque habitus, ut & a primo ejus administro Georgio cardinali de Ambasia, quicum ei etiam illi erat necessitudo, Gallias intravit, Rotomagumque usque progressus est, ubi agebat mense junio anni MDIII. Exinde Belgium, Germaniæ partem, tum & Hispaniam percurrens, legibus ubique optimis relictis Italiam repetiit, comitia generalia Mediolani apud S. Eustorgium indicta ad pentecostes ferias solemnes anni MDV celebraturus, quibus & præfuit; Romamque postea reversus ac paululum commoratus, in Neapolitanum regnum concessit, dumque diligenter ubique primitivis patrum institutis Sæc. XVI.

Sec. XVI. sarciendis incumbit, Balbiæ (*Altomente* indigenæ vocant) morbo correptus intra paucos dies piam efflavit animam die XXVII augusti anni salutis MDVI, ætatis LXX. Corpus ejus uti jusserat, curantibus ejus sociis Eustachio Platesio & Matthæo Bandello ipsius fratruele Neapolim translatum, in regia S. Dominici basilica ad aram majorem conditum est. Erat statura mediocri, facie magna & venusta, capite magno & procedente ætate calvo, capillisque canis consperso, in omnibus gestis compositus, ut ex suo jucundo aspectu omnium animos in sui reverentiam flecteret. Vestiebatur munde & secundùm patrum instituta: mitis, lenis & gravis erat in cunctis actibus suis, potiusque lenitate adnitebatur nocentes corrigere quam severitate. Sic eum pingit Leander fol. 47 a, merito de eo legendus, ceu qui pluribus annis cum eo vixit, qui & ejusdem meminit *Descrizz. d'Ital.* fol. 307 b. Laudant & Razzius p. 165, Pius, Lusitanus, Fernandez, Altamura ad 1506, Rovetta ad 1492, sed & exteri scriptorum nomenclatores. Hæc ejus opera:

Libellus recollectorius de veritate conceptionis B. Mariæ. Incipit proœmium ad inclitum generosumque comitem Petrum de Gambara in libellum de veritate conceptionis gloriose Virginis Marie ex auctoritatibus & dictis SS. doctorum fideliter confectum per quemdam religiosum in doctrina sacra non mediocriter instructum. Pr. *Veritatem meditabitur guttur meum.* Prodiit Mediolani typis Christophori Valdarfer Ratisponen. anno 1475 in 4. Est autem absque nomen auctoris, ex sequenti constat genuinum esse Bandelli fœtum.

Tractatus de singulari puritate & prerogativa conceptionis Salvatoris nostri Jhesu Christi editus per F. Vincentium de Castronovo sacre theologie professorem ord. Predic. continens disputationem coram Hercule Estensi Ferrarie duce in ejus palatio factam. Bononiæ, Ugonis de Rugeriis de Regio 1481 in 4 absque majusculis, signaturis & numeris, sed pagg. 275 constat charact. Goth.

Præter hanc editionem Alva Sol. Verit. Rad. 264 col. 1678 alteram recenset absque anno & loco. Alias duas ibidem refert, unam anni 1502 cum additionibus, alteram Mediolani 1512. Prodiisse præterea dicit in Germania & in Hispania penes quem fides.

Extant & recentiores editiones seculi XVII circiter medii, una in 4 quæ apud nostros Parisienses ad S. Honorati, altera in 12 quæ in Regia D. 2024.

Sic verò loquitur auctor cap. 9: *Expositionem autem predicte auctoritatis diffuse posui in alio libello, quem comiti Petro de Gambara intitulavi, &c.* Ex quo evincitur libellum superius relatum anonymum ejusdem esse auctoris. De hoc opere legendus Dupinius.

In parvo chronico ad calcem constitutionum edito sic legitur: *Scripsit autem predictus pater generalis de conceptione B. V. tria volumina successive.* At tertium illud volumen nec in manus meas venit, nec ullum vidi qui se legisse assereret, forteque aliud non est, quam editio altera superioris cum additionibus anni 1502 ab Alva laudata.

Extat hoc opus MS Florentiæ ad S. Marci Arm. III cod. 19 cui & aliud adjunctum ejusdem Vincentii opusculum ad magnificum & generosum virum Laurentium Medicem. Titulus:

Quod beatitudo hominis in actu intellectus & non voluntatis essentialiter consistit. Occasio hujus scripti fuit schœnicia Marsilii Ficini ea ætate florentis & aliorum opinantis. Idem opusculum iterum habetur ibidem Arm. IV cod. 89.

Opusculum de potestate papæ. Laudat Leander, & sequaces exscriptores.

Multaque in theologia quæstiones. Vis idem Leander.

Officia ecclesiastica in festis visitationis & sanctificationis B. V. dicenda dictasse testatur auctor chronici parvi mox laudati, sed alia fuerint quam quæ habentur in breviario nostro Venetiis anno 1492 edito, nam hæc Thomæ Donato patriarchæ Veneto asseruntur.

Epistola encyclica ad universum ordinem e duobus quibus præfuit capitulis generalibus missæ. Extant cum actis, easque mihi descripsi ex codice ejus ætatis Insulis servato. Quin plures variis in locis habeantur, mihi non dubium. Apud Rotomagenses nostros servatur ejus diploma anno MDIII die XXIII junii ab eo ibidem præsente & visitationis munus obeunte datum in gratiam reformationis Hollandiæ in hanc domum recens inductæ.

Regula S. Augustini & constitutiones Fratrum Predicatorum, quæ antea MS tantum habebantur, eo curante & typis invigilante prodierunt Mediolani 1505 in 4. His simplicìter & uno contextu excusis, ad finem addidit, *Declarationes per diversos passus constitutionum recollectas ex actis capitulorum generalium.*

Sequuntur, *Quedam rubrice communes de officio divino, electionibus, & capitulis.*

Constitutiones monialium seu primi ordinis, seu de pœnitentia dictarum.

Liber de instructione officialium ordinis a B. Humberto scriptus, sed nunc primum excusus.

Denique *Privilegia ordini concessa, & quedam summorum pontificum bulle.*

Hæc omnia rursus typis prodierunt, sed alia ratione, & pluribus additis Venetiis scilicet apud Lazarum de Soardis 1507 in 8, & iterum Lugduni 1515 in 8. de quibus editionibus agetur suo loco: hîc annoto solum in privilegiis congregationi utriusque Lombardiæ a SS. pontificibus concessis sic legi: *SS. D. N. Innocentius papa VIII supplicante magistro Vincentio de Castronovo eo tempore, quo ipsum creavit magistrum in theologia, quod fuit quando magister Bartholomeus de Bononia fuit magister ordinis effectus anno Dni* MCCCCLXXXIV *tertio idus octobris* &c. Sequuntur privilegia tum concessa. Hæc verò referre placuit in argumentum a nobis supra dictorum. Verum hic emendandus gravis Lusitani error, a quo ceu alter ab hoc Vincentio Bandello laudatur Bibl. p. 265 quidam

F. VINCENTIUS DE CASALI, qui inquit nomen suum apud posteros reddidit satis notum scribendo

Tractatum de conceptione B. Virginis eruditum, ut auctor supplementi chronicorum dicit, quo etiam teste claruit anno 1217.

Sed manifestius allucinatur Lusitanus, quam ut dissimulari possit. Nam rursum Jacobus Philippus Bergomensis eremita Augustinianus auctor supplementi chronicorum ad annum MCCXVIII de ordine Prædicatorum tum recens instituto agit, & eodem articulo viros illustres qui sequentibus annis & seculis in eo floruerunt, ad sua usque tempora, ad ann. scilicet MDIII in globo ut ita loquar refert. Sic Raimundum de Pennaforti qui ad MCCXL, Thomam de Aquino qui ad MCCLXXIII, Petrum martyrem qui ad MCCL, Vincentium Ferrerium qui ad MCCCCXIX, tum Innocentium V qui ad MCCLXXVI; Benedictum XI qui ad MCCCIV, postea Hugonem de Sancto Charo, Johannem Dominici in concilio Constantiensi celebrem, & Johannem de Turrecremata in Basileensi cardinales &c. tum ad illa & sua tempora veniens sic prosequitur: *Habuit quoque hic ordo Guidonem Ariminensem, Conradum Esculanum, Angelum de Bononia* (hi duo clarebant ad MCCCXXX) *Jacobum de Benevento* (hic ad MCCCL) tandem *Vincentium de Casali theologum prestantissimum, qui tractatum de conceptione B. V. Marie nunc edidit consummatissimum.*

In quibus verbis illud (*nunc*) maxime annotandum, nec referendum ut putavit Lusitanus ad annum MCCXVII, quo ordo erat in cunabulis, sed ad annum quo scribebat Bergomensis circa MD, quo scilicet florebat Vincentius Bandellus, quem *de Casali* nuncupat, quia erat e Castelnuovo ortus *Casale* forsan ab indigenis dicto. Mirum tamen est quam ultroneis ulnis Lusitanum aberrantem exceperint Altamura ad 1216, Rovetta ad 1227, Possevinus etiam ex nescio cujus auctoris Dominicani supplemento chronicorum opere certe fictitio, cùm apud Lusitanum ubi laudatur supplementum chronicorum, non aliud ubique intelligatur quam opus Bergomensis Augustiniani. Omitto Toppium in Bibl. Napol. suis accensentem Neapolitanis, & Casali ad Teate ortum fingentem, ut & Augustinum *Della Chiesa* ad suos Insubres revocantem. Pius parte 2 lib. 3 col. 121 & Fernandez errorem quoad ætatem quodammodo emendant referentes ad 1517, sed falluntur etiam ipsi, cùm ceu duos distinctos scriptores Vincentium de Casali, & Vincentium Bandellum numerant; nam revera unus & idem est Vincentius Bandellus quem de Casali nuncupaverit Bergomensis, vel quia inter 1475 & 1500 quibus annis suum supplementum scribebat, Bandellus Casali Montisferrati morabatur, vel quia ut jam indicatum *Castelnuovo* ab indigenis *Casale* vernacule diceretur, vel aliqua tandem ratione nobis incomperta. Legendus Alva Sol. Verit. Rad. 264 col. 1678, ubi hæc omnia satis clare explicat, & Vincentium de Casali non alium a Vincentio Bandello luce clarius evincit, utinam a dicteriis in nostros abstinuisset.

F. MARTINUS DE FANO.

1501. F. MARTINUS DE FANO a patria sic vel a professione dictus, a nostris nomenclatoribus omnibus ab ipso etiam Rovetta omissus, a Possevino laudatur in append. p. 107 editionis 1608, ceu cujus extet Cremonæ in Bibliotheca Eremitarum Augustiniensium opus ab eo scriptum & inter codices MS servatum

De testamentis & codicillis.

Vel sub finem sæculi superioris, vel sub initium hujus XVI floruisse conjectu pronum: a gentilibus tamen quid certius expectaverim. Interim hîc visus est collocandus, ne cum aliis omittere nobis contingat.

F. PETRUS ANTONII.

1501. F. PETRUS ANTONII patria & professione Viterbiensis, vir politioris litteraturæ, & partibus oratoris omnibus egregie instructus, insignis ad hæc theologus, procurator generalis ordinis institutus est anno MCCCCLXXXVI, quo munere fungebatur adhuc anno MCCCCXC. Quo anno tandem e vivis abierit, nemo refert. Sed cùm seculo superiori a nobis omissus fuerit, ad hunc annum quem assequi potuit visus est collocandus. Ejus meminere Lusitanus ad 1484, Fontana in Provinc. Rom. & in Theat. ad 1490, Altamura ad 1484 cum Lusitano. Reliquisse dicitur

Volumen concionum MS.

Item alind orationum & carminum Latine.

F. JOHANNES ADAM.

1502. F. JOHANNES ADAM Scotus gente, patria & professione Aberdonensis, vir eruditione pietateque insignis, sacræ theologiæ magister, circa initia seculi XVI claruit, provinciæque Scotiæ XX antea annis erectæ & ab Anglia divisæ electus ac præfectus prior provincialis, collapsam apud suos temporum iniquitate ordinis disciplinam sanctissimis ornavit moribus, & pro viribus reparavit ad annum MDII, quo in consilio Georgii Hepburni decani Dunxeldensis viri genere, & dignitate tum conspicui non parum fultus est auctoritate, adjutusque potentia. Videsis Dempsterum Hist. gentis Scot. lib. I, n. 54, & lib. VIII n. 647 ad Georgium Hepburnum: Hectorem Boëthium Scot. Hist. lib. XIII p. 284, & Leslæum de gestis Scotorum, qui Johannem nostrum testatur etiamnum vixisse anno MDXV. His testibus hæc ab eo scripta relicta:

De vita monastica liber

De viris illustribus ordinis Prædicatorum.

Quæ an typis data vel ubi serventur MS., docebunt forsan, qui catalogum codicum MS Scotiæ dicuntur jamjam edituri.

F. PAULUS DE MONELIA.

F. PAULUS DE MONELIA sive *Moneglia* vulgo nuncupatus e Justinianorum illustri Januensis stirpe *de Moneglia* dictorum, quæ & anno MDLXX Januensi reipublicæ ducem ejusdem nominis Paulum Justiniani de Moneglia protulit oriundus, anno MCCCCXLIV natus est patre Pellegro ejusdem reipublicæ aliquando apud Mediolanensem ducem legato & oratore. Ordinem ille adolescens ætatis XIX anno MCCCCLXIII Januæ in S. Mariæ ad Castellum induit, & professus sic eruditione, morum compositione & gravitate claruit, ut magisterii laurea decoratus, conventus S. Dominici Januensis, in quem filiationem suam transferri curaverat, unanimi ferme electorum voto prior electus fuerit, & a magistro ordinis Leonardo de Mansuetis tum Januæ præsente confirmatus IX aug. MCCCCLXXVI. Recusii postea studii nostri generalis regens institutus, bellorum occasione Januam repetere coactus est anno MCCCCLXXXIV, sequenti provinciæ Lombardiæ superioris tum S. Petri martyris dictæ prior provincialis electus, a magistro ordinis F. Bartholomæo Comazzio tum Neapoli agente confirmatus fuit XXIII februarii. Eo dum munere fungeretur anno MCCCCLXXXIX, cujusdam F. Hieronymi de Rapallo Januensis calumniis impetitus fuit, & a magistro ordinis F. Joachimo Turriano accusatoris artibus circumvento die V aug. gradu dejectus, at non multo post ejus innocentia accusatorisque calumnia detecta, XXVIII novemb. ejudem anni literis Romæ datis restitutus est in integrum: quo eodem anno, Bartholomæum Imperiali inter & Joannem Antonium Assereto nobiles Januenses a partibus selectus arbiter, ut ex compromisso litem eorum dirimeret ac finiret, consensit idem Turrianus literis Romæ datis IV decemb. Deinde F. Marco Marono sacri palatii magistro ad Rhegiensem in Calabria Ecclesiam evecto anno MCCCCXC, Paulum nostrum Innocentius VIII eidem muneri suffecit circa mensem junium: eidemque propterea Turrianus non solum plures immunitates concessit, sed & anno MCCCCXCIV in tota ditione Januensi quæsitorem fidei generalem unà constituit literis Romæ datis V aprilis: quo fortè anno aut duorum sequentium aliquo ob graviora negotia in Liguria agente illo, F. Ludovicus de Ferraria de quo ad 1496 vir in primis laudandus vices ejus in sacro palatio suppleverit, quod amplius tamen a nostris Romanis excutiendum, ex veteribus monumentis. Anno MCCCCXCVIII die XXVIII julii Paulum nostrum unà cum Urbis gubernatore Alexander VI in consistorio speciales instituit quæsitores adversus eos, qui tum Romæ cum Judæis in ritibus & cærimoniis participare deferebantur, quos & ad frugem reduxit. Idem summus pontifex Paulum anno sequenti MCCCCXCIX die † 1501.

Sæc. XVI. veneris 1 febr. ad Chiensem Ecclesiam in Ægeo mari promovit, atque mox illum in Hungariam nuntium apostolicum misit, ubi & vivere desiit, mortuus Budæ anno MDII ibidemque sepultus. Quod constat ex actis consistorialibus ex quibus ad eamdem Chiensem sedem per obitum magistri Pauli vacantem Benedictum Justiniani promotum habetur. Relicta feruntur ab eo

In sacra biblia vel universa vel plura saltem erudita commentaria, sed quæ ubi serventur nemo prodit. Suorum erit diligentiæ, an Januæ an Romæ ad Minervam vel alibi serventur adhuc, & hîc addere.

Ejus cum laude meminerunt Leander Albertus fol. 140: Lusitanus, Razzius p. 214: Pius P. II lib. 3 col. 80, ubi ex catalogo professorum conventus S. Mariæ ad Castellum Januæ ad ordinem ascitum probat, sed inde in provinciam Lombardiæ translatum: Fernandez, Fontana in Theatro, ubi de Mag. Sac. Palat. & p. 686, ubi se emendat, ut & in Prov. Rom. p. 343: Rovetta ad 1483: ac præ cæteris Abbas Michael Justiniani in sua *Scio sacra p. 90 & seqq.* qui cùm vetera citet monumenta, ea ad argumentum dictorum placet hîc addere.

1. Ex actis familiæ Justinianæ quæ apud se habebat ætatem Pauli nostri certam profert.

2. Ex actis magistri ord. F. Leonardi de Mansuetis: *Magister Paulus de Monelia conventus Januensis, qui fuit electus a majori parte Fratrum conventus S. Dominici de Janua in priorem paucis exceptis scilicet quinque vel sex qui sua vota compromiserunt in magistrum reverendissimum &c. fuit confirmatus coram omnibus Fratribus conventus, & coram R. provinciali cum solita potestate &c. Datum Janua die 9 mensis aug. 1476.*

3. Ex iisdem registris sed sub F. Bartholomæo Comazzio ordinis tum magistro 27. nov. 1484: *M. Paulus de Monelia Genuensis, qui per acta capituli* (generalis Romæ eodem anno 10 octob. extra morem habiti) *erat deputatus regens Perusia, propter bella removetur a dicta assignatione, & assignatur in conventu suo Genuensi.*

4. Ibid. *R. P. Paulus de Monelia Genuensis confirmatur in provincia Lombardia provincialis. Datum Neapoli 23 febr.* 1485.

5. Ibid. Sub F. Joachimo Turriano Mag. Ord. *Dirigitur litera M. Paulo de Monelia conventus Genuensis, in qua absolvitur ab infamia per F. Hieronymum de Rapallo imposita, qui convictus de mendacio exulatur a conventu per decem annos. Datum Roma 28 novemb.* 1489.

6. Ibid. *M. Paulus de Monelia potest accipere compromissum super causa vertente inter D. Bartholomaum Imperialem, & D. Jo. Antonium de Axereto & terminare &c. Datum Roma 4 Dec.* 1489.

Ibid. *M. Paulus de Monelia magister apostolici palatii recipitur ad gratias & suffragia ordinis, & potest tenere pecunias, & dispensatur super esu carnium, potest equitare, & tenere duos Fratres &c.* Romæ 20 junii 1490. Quæ probant tum primum ad id munus ascitum.

In Registro seq. *R. M. Paulus de Janua magister sacri palatii fit inquisitor totius provincia Marchia Januensium &c. Datum Roma die 6 april.* 1494.

Ibid. *M. Paulus magister S. P. suam cameram, quam habet in conventu S. Dominici de Janua, potest auctoritate prioris ipsius conventus, & M. Salvi Cassetta* (aliàs magistri ordinis) *alteri Fratri illius conventus donare: quam donationem &c. approbo & confirmo*, inquit Turrianus ordinis magister 20 april. 1494. Quod argumento est ejus affiliationis in dicto conventu.

Ex actis consistorialibus apud Carolum cardinalem de Medici decanum servatis: *Die veneris 1 februar. 1499 Sanctitas sua providit F. Paulo de Monelia Ord. Prad. S. T. P. & sacri palatii magistro, de Ecclesia Chiensi in insula Chis in dominio Genuensi sub patriarchatu Antiocheno: redditus florenorum 400, Taxa floren. 200, cui remissa annata &c.* Revera cùm esset anno 1499 lit. Domin. F, prima febr. erat dies veneris: unde qui anno 1498 ad eam sedem evectum dicunt, ut Lusitanus, ex chronicis stylum veterem sequentibus id acceperint.

F. JOANNES ANNIUS.

F. JOANNES ANNIUS ab aliis *Nannis* vel *Nannius* inflexione Italis familiari dictus, Viterbii anno MCCCCXXXII circiter natus, & adolescens in patria in S. Mariæ *de' Gradi* ad ordinem ascitus, vir fuit sua ætate clarissimus, linguarum non solùm Græcæ & Latinæ, sed & Orientalium peritus, scripturæ sacræ studio præterea sedulo incumbens, unàque antiquarum historiarum perscrutator assiduus. Hinc summis pontificibus Sixto IV, & Alexandro VI in paucis acceptus. Ab isto in locum Pauli de Monelia mox laudati allectus est sacri palatii magister, de quo sic legitur in Actis SS. ad XX maii in vita B. Columbæ Reatinæ n. 144: *Clarissimus sacra theologia professor magister Joannes Nanni de Viterbio magister sacri palatii, qui apud domum oratoris illustrissimi regis Hispaniarum diutina infirmitate laborabat, torquebaturque gravius, cùm a Sebastiano confessore audivisset de B. Columba, se ejus precibus commendavit, & qui vix in lecto movere se poterat, subito ita convaluit, ut crastino die in ponte S. Angeli Sebastiano dicto occurrerit.* Quod ibidem dicitur evenisse anno MCCCCXCVIII in quadragesima, ubi annus intelligendus stylo veteri, novo MCCCCXCIX, quo Num. Aur. 18, Lit. Dom. F, pascha XXXI martii, tum verò Romæ annum incipiebant a die XXV martii. Non diu tamen hoc functus est munere Joannes noster, nam obiit die XIII novemb. anni MDII ætatis LXX, ut legitur in ejus tumulo ad S. Mariæ super Minervam, ubi ad gradus sacelli S. Dominici fuit sepultus. Hæc ejus opera, quorum aliqua tantum MS, alia typis prodierunt. † 1502.

1. *In universa sacra biblia commentaria.* Sic enim ipse Annius testatur in procemio quæstionali commentarii in Philonem: *Nam has ineptias &c. satis aperuimus in commentariis nostris, qua ardore fidei confecimus super omnes divina historia libros.*

Speciatim autem hæc laudantur: *In Genesim.* Meminit ipse *Antiquit. lib.* XV editionis Badii fol. 107 a. *Sed de hoc*, inquit, *copiose tradidimus super Genesim IX cap.*

In Deuteronomium. Sic Fontana.

In Psalterium. Sic Sixtus Senensis.

In Isaiam. Meminit ipse in *Antiquit.*

In cateros prophetas majores & minores, & in epistolas S. Pauli. Sic Fontana.

2. *Tractatus de imperio Turcorum.* Lectiones sunt quas publice prædicaverat anno MCCCCLXXI Genuæ in basilica S. Dominici, tumque typis editas ibidem Nicolao cardinali Theano nuncupaverat.

3. *De futuris Christianorum triumphis in Turchos & Saracenos ad Sixtum papam IV, & reges, principes, ac senatus Christianos.* Genuæ, typis Baptistæ Cavali ordinis Carmeli S. T. M. in domo S. Mariæ Cruciferorum, 1480 in 4, Signat. foll. duorum ab A ad F. charact. Goth. Iterum Nuribergæ in 4. In tres partes divisa est opella, in prima percurrit brevissime, quæ antea theologi exposuerant de Apocalypsi usque ad caput XV, cum hac quæstione, *an Maumeth sit verus antichristus.* In altera subinfert breviter tempora, quæ illi exponenda reliquerunt a captivitate C. P. ad finem seculi.

Commentarius est a cap. XVI Apocalypsis ad finem. In tertia tractatum superius laudatum de imperio Turchorum brevius replicat. Extat editio prima Paris. in Regia D 1557. Extat & MS in Colbert. cod. 3792.

4. *Volumen libris septuaginta distinctum de antiquitatibus & gestis Etruscorum.*

5. *Chronologia nova, in qua Eusebii Cæsareensis chronologiæ errores emendare tentavit.*

6. *De correctione typographica chronicorum.*

7. *De dignitate officii magistri sacri palatii.* Sic Fontana.

8. *Antiquitatum variarum volumina* XVII. Hujus operis editiones duplicis generis sunt distinguendæ, aliæ sunt quæ purum auctorum veterum textum exhibent, aliæ quæ commentariis Annii illustratum proferunt. Absque commentariis prodierunt Venetiis, Bernardini 1498.

Tum agente & curante Godefrido Torino Biturico Parisiis in gymnasio Plesseiaco commorante Paris. Johan. Marchant & Godef. de Manerf 1510 in 4. Torinus epistola ad Philibertum Baboum opus ab omnibus summopere desiderari testatur. Extat in Regia G 976.

Postea Basileæ Johan. Bebelii 1530 in 4 pp. 102, quæ editio elegantissima in Regia G 977.

Ibid. e bibliopolio Commeliano 1599 in 8 addita Gasparis Varrerii censura : in Regia G 1317.

Witteberga 1612 in 8 : in Regia G 1318.

Sansovinus Italice vertit & edidit hoc titulo : *Le antichità di Beroso Caldeo sacerdote, e d'altri scrittori cosi Hebrei come Greci e Latini, che trattano delle stesse materie, tradotte dichiarate e con diverse utili e necessarie annotationi illustrate da Francesco Sansovino*, Venetiis, Salicato 1583 in 4 pp. 212 : in Regia G 978.

Auctores in laudatis editionibus producti sunt Berosus, Myrsilus, Portius Cato, Archilocus, Metasthenes, Philo, Xenophon, Sempronius, Quintus Fabius Pictor, Fragmentum itinerarii Antonini Pii, Altercatio Adriani Augusti & Epicteti, Manethon, Sextus Julius Frontinus, vario tamen in variis ordine, nec in omnibus omnes.

Additis Annii commentariis primum prodierunt Romæ typis Silberii 1497. Hanc editionem habebat Thomas Mazza noster.

Tum Parisiis Johan. Parvi & Ascensii 1512 fol. quæ editio Guillelmo Parvi inquisitori generali in Francia, & Ludovici Francorum regis XII confessario nuncupata : in Regia G 732 & apud nostros ad S. Honorati.

Postea Antverpiæ, Steelsii 1545 in 8. In hac editione adjectæ sunt hæ lucubrationes Claudii Marii Aretii viri patritii Syracusani *De situ insulæ Siciliæ*, & *Dialogus in quo Hispania describitur cum recentioribus nominibus.*

Rursus Ibid. apud eumdem Steelsium 1552 in 8.

Volumina autem illa septemdecim in editionibus commentario illustratis hæc sunt :

1. *Notitia generalis sequentium sexdecim.*

2. *Institutio de æquivocis circa Etruscam originem.*

3. *Vertumniana Propertii.*

4. *Xenophon de æquivocis hominum nominibus.*

5. *Quintus Fabius Pictor de aureo seculo & de origine urbis Romæ ac vocabulorum ejus.*

6. *Myrsilus Lesbius historicus de bello Pelasgico & origine Italiæ & Thyrrenorum.* Prodiit etiam seorsim Romæ 1499. Sic notat Beughemius.

7. *Fragmenta Catonis.* Hunc quis fuerit se nescire adjicit, sed hæc fragmenta se habuisse & quidem prorsus inordinata ex collectaneis vetustis cujusdam Guillelmi Mantuani.

8. *Fragmenta duo itinerarii Antonini Pii.* Ex ejusdem Guillelmi schedis collectis anno Christi MCCCXV,

9. *Sempronius de divisione & chorographia Italiæ.* Sæc. XVI.

10. *Epithetum* (seu potius, *Epitome*) *Archiloci de temporibus.*

11. *Metasthenes Persa de judicio temporum & annalium Persarum*, Initio dicit a Petro Comestore in Histor. Scholast. super Danielem citari. Addit se invenisse in aliis codicibus scriptum *Megastenes*, sed hunc Græcum, Metastenem verò Persam.

12. *De primis temporibus & XXIV regibus Hispaniæ & ejus antiquitate.* Editum antea fuerat seorsim, extatque Romæ in Barber. unâ cum sequenti.

13. *Etrusca simul & Italica emendatissima chronographia.*

14. *Philonis breviarium de temporibus.*

15. *Defloratio Berosi Chaldaica libris quinque.* Hanc initio dicit se a F. Matthia olim Armeniæ provinciali ordinis nostri dono sibi datam habuisse, quem Romam venientem, & Genua transeuntem ipse tum prior laute & comiter exceperat. Sub finem libri 3 refert cum hæc scriberet annos quinquaginta jam effluxisse, ex quo in ecclesia S. Mariæ ad gradus Viterbii hunc ritum sabbato sancto observari viderat : ex igne nempe cœlesti, ope christalli vel phialæ aqua plenæ ex opposito sole concepto, lampadem pro toto anno accendi. Quibus se tum in ordine quinquagenarium indicat.

16. *Manethonis sacerdotis Ægyptii supplementum ad Berosum.*

17. *Annia quæstiones ad consobrinum suum F. Thomam Annium ejusdem ordinis.* Anniæ Tuscæ familiæ opus nuncupatum.

Varia sunt de hoc scriptore, præsertim de septemdecim ejus antiquitatum voluminibus eruditorum judicia. Alii viri sane in re litteraria primi nominis pessime omnino habent, ac veluti falsarum antiquitatum architectum, impostoremque impudentissimum agunt : qui priscorum auctorum nominibus abusus, conficta a se opera eis supposuerit, eaque insuper fabulosis commentariis illustrarit. In his sunt Faber Stapulensis lib. 1 *Politicorum*, Ludovicus Vives lib. V *de tradendis disciplinis*, & in librum XXI *de civitate Dei* cap. 1, Joannes Goropius Orig. Antverp. p. 346, cujus judicium de fictis ab Annio historicis Beroso Manethone, Metasthene, Catone, Fabio Pictore, Sempronio, Myrsilo Lesbio, Archiloco, Xenophonte refertur ab Andrea Schotto bibl. Hisp. p. 356, quos ubi sigillatim auctores Annio per insomnia natos ut putat, demonstravit, concludit tandem falsam hanc antiquariorum enneada qui primus in lucem invexit, eum sibi videri novem Musarum chorum nominum suorum commentis æquare voluisse : omniaque dolet lexica plena eorum, quæ solis his fragmentorum falsis titulis pro veris sunt asserta. Sed & apud eumdem Schottum refertur Gasparis Barrerii Lusitani censura nervosa & amplissima falsorum Annianorum, Berosi p. 386, Manethonis p. 407, Portii Catonis fragmentorum p. 417, Fabii Pictoris p. 431, ejusdem farinæ cæteros Myrsilum, Xenophontem, Sempronium, Metastenem, quem Megasthenem, inquit appellare oportuit, nihilo illis meliores sentientis p. 442. Idem Joannes Goropius *de reparatione templi Hierosolymitani*, Joannes Vergara *Syntagmate* 4 *de diis gentium*, Giraldus a Naudeo cum aliis citatus, ipse Naudeus apologia Gallice scripta, qua viros insignes magiæ insimulatos vindicare conatur p. 149, Volaterranus *lib.* 2 *geographiæ* a Barrerio p. 405 laudatus, Valesius adeo inter litteratos ubique commendatus.

Sed & acrius percellit Gerardus Joannes Vossius de historicis Græcis lib. 1, ubi Archilocum Annianum λῆρους sive nugas & ὑποβολιμαῖα supposititia vocat, sicut & alia multa quæ ab impuro illo Annii fonte promanarunt. Et ibidem de Xenophonte hæc

Sæc. XVI. habet: *Extat sub Xenophontis nomine etiam libellus de æquivocis, sed ab Annio impostore confictus.* Postea de Megasthene: *Megastenem quoque in hæc tempora* (Scilicet Hieronymi Cardiani sub Antigono Asiæ rege seu Olympiade CXVI Siriæ præfecti) *refert Strabo lib.* I, *ut & Clemens Alexandrinus lib.* I Στρωματέων, ubi ait: Μεγασθένης ὁ συγγραφεὺς ὁ Σελεύκῳ τῷ Νικάτορι συμβεβιωκὼς ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Ἰνδικῶν ὧδε γράφει, *id est*: Megasthenes historicus qui vixit cum Seleuco Nicatore scribit sic in tertio rerum Indicarum. *Quæ verba adducit ex eo Eusebius de Præpar. Evang. Hinc vero simul cognoscimus eum Indica scripsisse. Ea cùm consignaret, apud Indos reges commorabatur, ut omnia bona fide traderet, quemadmodum auctor est Plinius lib.* VI *cap.* XVII, *& Solinus cap.* XLIX. *Cave autem genuina esse putes, quæ sub hujus nomine edita sunt ab Annio Viterbiensi, nam cuncta ista ab Annio sunt conficta, qui ne verum quidem historici nomen sciebat, alioqui eum non Metasthenem vocasset, quæ appellatio ne Græca quidem est, sed Megasthenem, ut faciunt Athenæus, Arrianus, Cicero, & veteres omnes. Quod si germana aliqua Megasthenis quærimus, adeundus in primis Strabo lib.* XV, *ubi is scriptor pene omnem facit paginam, adeo multa se ex eo exscribere profitetur. Etiam ex quarto Indicorum libro apud Flavium Josephum lib.* X *Antiq. Judaic. cap.* XI, *atque iterum in primo contra Appionem nobile ejus fragmentum habes &c.* Idem Vossius cap. XIII postquam de Berosi ætate disseruit, eumque biennio ante obitum Alexandri natum, & temporibus Ptolemæi Philadelphi scripsisse statuit, ac circa hæc Gesneri sententiam impugnavit, hæc addit: *Præclara quædam* (Berosi) *fragmenta conservavit nobis Flavius Josephus lib.* I *contra Appionem, quorum aliqua luculentis notis illustrat Scaliger in appendice operis de emendatione temporum &c. Habes & aliud fragmentum apud eumdem Josephum lib.* I *Antiq. Judaic. cap.* V: *sed Annii Berosus ejusdem est farinæ, ac sunt ejus Megasthenes & Archilocus, de quibus ante diximus, ut insanum sit velle ex quisquiliis istis ac nugis mendacibus metiri magnum illum Berosum, cui ob divinas prædictiones Athenienses publice in gymnasio statuam inaurata lingua posuere, ut auctor est Plinius lib.* VII *cap.* XXXVII.

In Annium fusius adhuc agit Vossius de historicis Latinis lib. III p. 609, ubi criticos congerit illum falsi arguentes, quorum aliquos supra retulimus, hos verò addit, Genebrardum *Chronologiæ* lib. I, Benedictum Pererium *in Danielem*, Franciscum Ribera *in Zachariam* cap. I n. 25, Suarez in P. III *Summæ S. Thomæ* Disput. I. Sect. 2, Antonium Augustinum *Antiquit.* dialogo XI, Possevinum *Bibl. Select.* lib. XVI, Torrentium in præfatione quam Joanni Goropio præmisit, Octavianum Ferrarium *lib. de origine Romanorum*, Petrum Crinitum *de honesta disciplina lib.* XXIV *cap.* 12, Volaterranum *Antropologiæ lib.* XIV voce *Berosus*, Gaudentium Merula *de antiquitatibus Galliæ Cisalpinæ lib.* III *cap.* V, qui & Alciatum ostendit idem sensisse ex ejus ad se litteris, quibus addas Miræum, & clarissimum Mabillonium *Musei Ital.* T. I p. 158.

At præter laudatos emunctæ sane naris viros, Melchior Canus nulli illorum criterio inferior, & quem ultimo loco referendum consulto duxi, Annium ipse acrius perstringit de locis theologicis lib. XI cap. 6 ubi sic habet: *Nec verò libenter scriptorum præsertim familiæ nostræ vitia detegimus, sed in publica studiorum causa nullo modo prævaricandum erat. Cùm viderem itaque viros quosdam eruditos in his Annii præceptis & exemplis allucinari, necessarium existimavi & regulas vanas esse ostendere, & falsa item regularum exempla.* Quod utrumque fusius prosequitur. Tum verò Annianos auctores recensens, libellum de temporibus nec Philonis, nec ullius gravis auctoris fœtum esse probat, ac nedum fabularum plenum, sed & historiæ sacræ adversum: Berosum si cum vero Beroso a Josepho & Hieronymo laudato conferatur, fictitium se ostendere: Metasthenem denique Persam ita se in Persidis historia rudem ac peregrinum declarare, ut longius explodendus, nullaque ratione consentanea attendendus videatur.

Contra verò alii, nec minoris in re litteraria famæ scriptores, Annium egregie tuentur acriterque vindicant. Mitto Joannem Nauclerum nobilem illum Svevum in *chronico suo*, Joannem Driedonem *de scriptoribus ecclesiasticis*, Valerium Anselmum Ryd in *catalogo annorum & principum*, Joannem Lucidum *de emendatione temporum*, Michaelem Medinam *de continentia sacrorum hominum*, Sixtum Senensem in *Bibl. sancta*, Joannem Carionem in *chronicis*: audiendus synchronus Leander Albertus symmysta quidem sed sincerus, qui descriptionis Italiæ regione 2 de Tuscia, ubi de Viterbio sic loquitur: *Orti hac urbe præstantes ingenio viri aliquot, qui patriæ nomen summe illustrarunt, imprimis Petrus Antonius episcopus Signanus excellens theologus, & Joannes Annius, quorum uterque ex Prædicatorum familia, sed posterior sacri palatii magister fuit, homo egregie non solum Latinis litteris, sed etiam Græcis, Hebrais, Arabicis, & Chaldæis eruditus, præterea totius antiquitatis studiosissimus indagator, uti scriptis editis abunde est testatus. Opera enim reliquit hæc, Commentationes in Catonem &c, quæ profecto omnia virum eum maximi ac solertis ingenii fuisse testantur. Quamquam non desunt, qui fragmenta Catonis aliosque tales libros eum confinxisse calumnientur: quippe quoniam ab ipsis illorum auctorum scripta visa non fuere, mihi verò primis etiam annis cognita.* Et regione XVII de Marca Tarvisina agens de Verona, eumdem Annium contra Sabellici Volaterranique morsus defendit.

Antonius Guevara in commentariis super prophetam Habacuc ad cap. III vers. XIII nn. 141 & 142 hæc habet pro Annio contra Canum: *At nos animæquiores in Annium argumenta quibus impetitur, quid virium habeant, quid non, ratione non opinione pensemus. Nam si res opinione pensanda est, æquum esse mihi videtur, & non solum pietas christiana, sed moralis quoque prudentia exigit, ut Annius eximius theologus ordinis Prædicatorum professor, historiarum quotquot fuerunt exactissima cognitione percelebris, qui tot egregiis editis monimentis, tum divina scriptura illustranda, tum rebus vetustissimis eruendis, suum nobis ingenium & solertiam, & multigenam eruditionem probavit, sibique decus & nomen fecit, æquum est inquam & consentaneum rationi, ut ab hac præstigiarum & imposturarum calumnia, unde nihil sperare potuisset, alienus & integer habeatur. Non cadit utique, non cadit inquam, in hos mores, non in hunc pudorem, non in hunc hominem ista suspicio. Sane Leander Albertus ut jam dixi, Annium de crimine hoc injuria suspectum haberi asserit, quippe cùm ipsi Viterbii videre contigerit ipsamet vetusta exemplaria, ex quibus hos omnes libellos Annius in usum reipublicæ, & in gratiam studiosorum ediderit.* Eo autem loci Guevara Annium vindicat, ejusque sinceritatem asserit contra Canum cum auctore suo Joanne Vergara canonico Toletano in libello octo quæstionum lingua Hispana edito.

Stat & pro Annio vir clarissimus Dionysius Gothofredus teste Vossio de historicis Græcis p. 87, ubi hæc habet: *Et tamen Dionysius Gothofredus præfatione sua in antiquæ historiæ auctores, historia-*

rum curiosos cognitionem earum haurire jubet non ex decima ut ait lacinia, sed ex illo Annii Beroso, Manethone, & Metasthene. Quia verò non ignorabat maximos viros censere istos scriptores suppositios, & mendis mendaciisque coopertos, eo continuo adjungit: Suspecta sunt ac fluxa apud viros quosdam eruditissimos fidei, sed quid? sua illis, mea mihi aliisque opinio est. Et post pauca: *Quod si morose ac pertinaciter in superioribus auctoribus recusandis manserint, eodem per me laureto in bibliothecis suis Berosum & alios asservent, quo Herodotum, quo denique priores Dionysii Halicarnassei ac multorum aliorum ac maxime Plinii historici libros.* Videndi & Guillelmus Postellus libro *de origine Hetruria* fol. 20, & Alphonsus Maldonado noster chronici sui universalis tract. XIII fol. 92, Annium uterque acriter defendentes & propugnantes: sed & hac ultima ætate Thomas Mazzá vir insignis ac sanctæ inquisitionis Romæ commissarius generalis apologiam pro Annio scripsit ac edidit Veronæ 1679 in fol.

Censuram nostram hîc non expectet lector, auctorum laudatorum diversa momenta utrinque libret, & quod sibi æquius visum fuerit, accipiat: id unum exegerim, ut si Annianos Berosum, Manethonem & alios ut spurios rejicere placuerit, ne propterea falsarium Annium & suppostorem habeat. Delusus si velis, ac falsus dicatur, cùm monumenta sibi delata antiqua credidit, at nec ratio nec religio permittit, ut ceu fallax & veterator sine teste traducatur. Nam historiola illa quam ex ore Latini Latinii Antonius Augustinus *Antiq. Rom. & Hisp.* dialogo X se audivisse refert, & ex eo Vossius exscribit, de saxeis æneisve ab Annio fictis cœlatisque pro libito monimentis, terræque furtim conditis, indeque postea magna ostentatione erutis, prolatisque ceu vetustissimis, lepida quidem fabella est, sed quis aliter quam fabellam censeat, nisi Annium vivum turpissimi hujus mendacii reum convictum ostendat, cui certe latere tot inter conscios ad id necessarios haud erat facile: quem tamen ad mortem usque certissimum est Romæ summo in honore habitum; cui & sui Viterbienses pretorianis in ædibus statuam erexerunt adhuc visendam: imo nisi tum nullum in Italia, nec in ipsa summi pontificis aula rei antiquariæ paulisper peritum fuisse contendat.

F. MICHAEL FRANÇOIS.

* 1502. F. MICHAEL FRANCISCI vulgo FRANÇOIS vel *Franchois* suo vernaculo, qui & *de Insulis* audit & cognominatur, vir de ordine optime meritus, cujus acta a nostratibus etiam haud accurate relata, visum est mihi diligentius adepto ex certis monimentis quam brevius percensere. Flander ille fuit ortu in vico quodam *Templemeus* vernaculo dicto sesquimilliario circiter ab Insulis dissito natus circa MCCCCXXXV. Litteris humanis egregie informatus institutum nostrum amplexus est Insulis & professus anno circiter MCCCCLIV: tum Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus studiorum causa, exinde ob pestem in ea urbe grassantem ad suos est reversus anno MCCCCLVIII nondum sacerdos, cùm novitius adhuc scribatur in actis. Eo tamen paulo post rediit studia prosecuturus, verùm anno MCCCCLX jam presbyter a capitulo provinciæ Franciæ Turonis eo anno habito iterum Insulas revocatus est, qui magister esset novitiorum, quibus & *Doctrinale* dicitur legisse per annum. Insulis XIX aug. MCCCCLXI Parisios rursus se contulit, ubi arctissimam cum celebri Alano de Rupe tum ibidem sententias in parvis scholis legente junxit amicitiam. Erecta autem anno MCCCCLXIV a magistro ordinis Insulis præsente F. Conrado Astensi congregatione Hollandiæ, huic se totum deinceps relictis Parisiis addixit, fautor ejusdem inter primores studiosissimus. Interea tamen concionibus variis in locis & Ecclesiis, & sacrarum studio literarum sedulo incumbens, ad legendam ut tum loquebantur bibliam anno MCCCCLXIX, & sequenti ad legendas sententias in gymnasio nostro Coloniensi promotus est in actis cap. gener. Romæ anno MCCCCLXVIII celebrati, & licèt F. Joanni Welsbach dicatur tantum substitutus, revera ea munia implevit, annoque MCCCCLXXIII aprilis XXIV jam ibidem laurea donatus erat, pro cujus expensis ducentas libras monetæ Flandricæ mater ejus legitur aut dedisse aut mutuasse. Anno MCCCCLXXVIII in cap. gen. Perusino datus est regens scholæ nostræ Coloniensis pro duobus annis: exinde autem ob prudentiam, integritatem, & cum zelo disciplinæ junctam comitatem ad regimen deinceps est admotus, anno MCCCCLXXXII circiter electus prior Valencenensis, tum anno MCCCCLXXXIII in festo S. Martini Gandavi electus vicarius generalis congregationis Hollandiæ, ita tamen ut confirmandus solùm esset in cap. gen. Romæ habendo in pentecostalibus MCCCCLXXXIV, quod cùm ob quædam inter electores dissidia ad octobris 10 prorogatum fuisset, videtur & Michaelis nostri confirmatio ad illud tempus prolatata: præsertim cùm ex actis appareat mense septembri Valencenis adhuc priorem egisse: & ex iisdem constet mense octobri jam vicarium nominari. Finito de more triennio anno scilicet MCCCCLXXXVII, non diu in otio reliquerunt sui Insulenses: vacante enim anno MCCCCLXXXIX prioratu sui conventus mox eum sibi præfecerunt, quo munere functus est ad MCCCCXCVI: interea etiam a magistro ordinis F. Joachimo Turriano institutus anno MCCCCXCIII fidei quæsitor generalis in omnibus ditionibus Philippi archiducis Austriæ dicti nempe in provinciis XVII Belgii, non verò in Austria, ut quidam minus cauti sibi persuaserunt. Quia verò erat non solùm apud suos, sed & extra ordinem æstimatione & fama, ob eximia pietate, puritate morum, eruditione singulari, dicendique apud populum gratia & efficacia, Maximilianus Austriacus Romanorum rex Philippi principis de quo mox unigeniti sui Pædagogum delegit anno MCCCCXC: exinde eidem principi jam adulto Philippo factus est ab eleemosynis, a consiliis atque ab arcanis conscientiæ seu confessionibus. Utque muneris hujus adimplere posset liberius officia, quæ in aula frequentius cogebant versari, mortuo anno MCCCCXCIII april. XXIII nostro Nicolao Brugman episcopo Salubriensi, ejusdem tituli inauguratus est episcopus Michael literarum apostolicarum virtute, quas scilicet dedit Alexander VI Romæ anno MCCCCXCVI julii XV anno pont. IV, quas servo in schedis. Ita verò se gessit in ea dignitate constitutus, ut licèt nullus principi acceptior esset, qui ejus consiliis in omnibus utebatur, ejusque monita religiosius observabat, ordinem suum semper dilexerit impensius, & cùm aula Insulis moraretur, quod frequenter tum accidit, in cœnobio semper, ubi cellam sibi voluit habere addictam, cum Fratribus quasi unus ex illis manere & conversari deliciabatur, quæque poterat ex eleemosynis principis, suisque beneficiis, illis conferebat quam largissime. Cui ejus amori ut ordo vicem rependeret, sic lego in actis constitutum: In cap. gen. Ferrar. 1498: *Acceptamus ad gratias ordinis RR. DD. &c. Michaelem de Insulis episcopum Salubriensem confessorem archiducis Austriæ &c.* Et in actis convocationum congregationis Hollandiæ: Haerlemii 1499: *Concedimus quod R. in C. P. & D. D. Michael Francisci episcopus Salubriensis possit in nostris conventibus recipi, & in*

SAEC. XVI. *ipsis moram trahere.* In archivo Insulensi extat instrumentum XXVI maii MD actum, quo nostri Insulenses eum ad beneficia conventus recipientes, eidem cameram concedunt, quam jam intra septa cœnobii inhabitabat, alteram ut ibidem construat permittunt, & domus vicinæ quæ eorum erat famulis locandis usum sinunt, *rogamusque*, inquiunt, *ut ad nos charitative recipiendus semper declinare velit, dum ex itinere Insulas venerit.* In Hispanias transeunte anno MD Philippo Austriaco Belgarum principe, alium ei obtulit ex ordine confessarium F. Joannem Lampier ab eo itinere se excusatum haberi obtinens ob ingravescentem ætatem & infirmiorem valetudinem: qui exinde Mechliniam ad Margaritam Caroli audacis Burgundiæ ducis viduam, cujus sub curis sui nepotes Philippi Austriaci nati principes educabantur, concessit eorum instructioni ex officio invigilaturus. At non diu his insistere potuit, ad meliora & æterna paulo post a Deo vocatus scilicet 2 junii MDII. E Mechlinia Insulas cadaver ejus translatum in veteri ordinis conventu extra urbem ad portam S. Petri sito, nuncque bellorum injuria solo æquato cum parentibus ibidem jacentibus conditum fuit, addito hoc cenotaphio:

Insignis divino munere Salubriensis episcopus. D. F. Michael Francisci Illustrissimi Philippi Austriæ archiducis ac Hispaniarum principis dignissimus confessor & consul de ordine Prædicatorum & isto conventu Insulensi assumptus, deque sacra theologia doctorum numero, nunc hic in terra sepultus, cælorum regna contingat amœna. Obiit anno 1502 *die* 2 *junii.*

Quibus concinunt acta conventus Insulensis, in quibus eodem anno MDII a IV junii multa pro exequiis ejusdem vel a germana sorore Catharina vel ex legatis episcopi ipsius accepta referuntur, sed & in actis convocationis congregationis Hollandiæ Metis anno MDII augusti XXVIII habitæ inter *suffragia pro defunctis pro anima D. Salubriensis cuilibet Sacerdoti una missa* commendatur. Ejus cum laude meminerunt nostrates omnes ad Altamuram ad 1476, quos ex hactenus dictis emendes. Hæc ejus opera:

1. *Quodlibetum de veritate fraternitatis SS. Rosarii Coloniæ anno* 1476 *pronunciatum*, eodemque anno ibidem in lucem editum in 4. Vidit hanc editionem primam F. Ghilbertus de la Haye apud nostros Mechlinienses, sed in codice absunt locus & annus, ut & nomen Typothetæ. Prodiit iterum ab auctore recognitum & illustratum ibidem 1479 in 4, absque nomine Typothetæ. Prodiit postea hoc titulo: *Quodlibetum de veritate fraternitatis Rosarii seu Psalterii B. Mariæ Virginis conventus Coloniensis ordinis Prædicatorum pronunciatum Coloniæ in scholis artium tempore Quodlibetorum A. D.* 1476 *per F. Michaelem de Insulis S. T. P. ejusdem ordinis, renovatumque postea per eumdem anno* 79 *sequenti propter certas causas in prologo contentas.* Quarum una erat, quod quidam auditores & lectores ejus verba quædam sinistre interpretati essent. Rursus ibidem, Arnoldi ther Nurnem 1480 in 4 Goth. Postea Lugduni Janonis Carcaigni 1488 in 8. Rursus agente F. Stephano Mediolanensi de Piopera nuncupato congregationis Lombardiæ ord. Prædic. qui illud opusculum literis æreis imprimendum curavit, ut notatur in capite, qui & in fine lectori pluribus libellum commendat, Bononiæ, Joannis Antonii Platonidum Benedictorum 1500 julii 10 in 8: quas duas editiones ultimas Goth. char. vidi Parisiis in Navar. Extat & recentior editio apud nostros Parisienses ad S. Honoratum, Parisiis, Joan. Petit 1504, 1509, 1514, 1518 in 12. Novissime nostri Joan. Andr. Coppenstein curis Friburgi 1619 in 4, & Coloniæ, Heningii 1624 in 8 cum Alani de Rupe nostri opusculis. Huic opusculo in plerisque editionibus laudatis adjicitur *Compendium psalterii Beatissimæ Trinitatis Magistri F. Alani de Rupe.* Pr. *Quia catholicæ veritatis &c.* Et quidem ipsius de Rupe lucubratiunculam esse plerique docent: quia tamen istud compendium Michaeli nostro tribuere videtur Coppensteinius citatus, cui assentitur noster Ghilbertus de la Haie in *Bibl. Belgo-Dom.* MS, operæ pretium visum est Alano vindicare ex ipso initio compendii sic ad lectorem proloquente in Edit. Bonon. Stephani de Piopera 1500: *Sed in Alemania quidam devotionis amatores, & multi de proximo me astringentes, ut hoc facerem, jam invitus etsi tarde opus aggredior quod vocatur compendium psalterii Beatissimæ Trinitatis: nam de hac materia maximum aliud opus feci: sed hic tantum breviter ea quæ de hujusmodi psalterio inquiruntur apposui &c.* Ex quibus patet eumdem & magni operis & compendii esse auctorem.

2. *Determinatio de tempore adventus Antichristi ac de ejus ingressu in mundum progressu & egressu: atque de novitatibus quæ jam de eo currunt: quam habuit auctor & pronunciavit in aula F. Matthæi de Aquis Coloniæ anno* 1478. Ibidem ut videtur impressa absque loci anni & typorum annotatione, in 4 pp. 38. Extat apud nostros Insulis.

3. *Decisio quodlibetica super septem principalibus B. Mariæ V. doloribus, quos in hoc mundo de suo unigenito habuit, unâ cum officio de doloribus seu compassione B. V. Mariæ* ab ipso composito, Antverpiæ, Theodorici Martini 1494 in 4. Hoc opus Valerius Andreas perperam in duo dividit. Extat hæc editio apud nostros Insulis in membranis vitulinis pp. 96. Hoc autem opusculum auctor scripsit Insulis 15 junii 1494 in gratiam confraternitatis dolorum B. M. V.

4. *De abusibus aulicorum ad Philippum Archiducem Belgii & Hispaniæ ex uxore Joanna principem* & postea regem, ut aulam ab his vitiis expurgaret MS in Bibl. nostra Insulensi servari scripsit Miræus, sed nec hic nec alibi seu typis expressum seu MS licet diligentius quæsitum se reperisse fatetur noster Ghilbertus de la Haie laudatus.

5. *Quadragesimale & Adventuale De arte moriendi, quod Mortis cellarium nuncupatur.* Hoc opus a Seniore quodam Coloniensi nostro, qui conciliis Constantiensi & Basileensi interfuerat inceptum Michaeli nostro absolvendum traditum fuisse videtur. Quod indicat antiquioris editionis præfatio, quæ sic habet:

Argumentum in hoc opus.

In hoc opusculo ex dictis doctorum compilato continetur instructio religiosi Senis facta cuidam Juveni non modico mentis affectu studium veræ scientiæ perquirenti: qui tandem de vera scientia a grandævo qualicunque modo informatus uberioris causa instructionis in 41 *cellas per eumdem introducitur, quarum pictura quatuor laterum veræ scientiæ seriem pandit. Quod quidem opusculum prædicatoribus proficuum pulcerrimas* &c. Antverpiæ 1488 in 4.

Notandum autem, inquit Ghilbertus de la Haie citatus, Guillelmum Oonselium hoc opus Michaeli huic nostro ascripsisse, delusum hac annotatione MS a quodam sciolo addita exemplo hujus operis in Bibl. nostra Insulis reperto, quæ sic habet: *Hanc artem per cellulas adinvenit & legit in universitate Coloniensi scholaribus anno* 1480 *F. Michael Francisci de conventu Insulensi ord. Prædic. in theologia professor tunc regens in dicta universitate. Verumtamen postea quidam ex suis discipulis, qui sub ipso hanc artem scripserat, addidit quædam sanctorum dicta, aut superaddi fecit per doctos viros,*

& postea

& postea dictam artem cum additionibus impressioni mandari ad utilitatem plurium studuit.

Quæ annotatio vere scioli est, cùm contra omnino sit, & senex docens sit antiquus quidam qui in concilio Constantiensi jam 25 annos saltem natus aderat, ut de se testatur in ipso opusculo, ut & postea Basileensi: discipulus autem ad summum censeri possit Michael Francisci circa 1435 natus, qui Coloniam non adivit ante 1466: unde nec nomen suum operi inscripsit, sed sub simplici hoc titulo edi curavit, *Morticellarium aureum*, Antverpiæ, Gerardi Leew 1488 in 4. Adde incredibile ut eo vivente & florente quis ejus discipulus, si auctor ipse fuisset, opus ejus interpolare & typis committere ausus esset. Tamen sub nomine Michaelis ut auctoris prælo subjecit Oonselius hoc titulo: *Clavis cellarii divinæ & humanæ sapientiæ ad conciones formandas per totum annum omni morali doctrina instructissima introductoria & aptissima*, Antverpiæ, Gaspari Belleri 1613 in 8. Gandavi, Joan. Kercovii 1627 in 8 sub hoc titulo: *Aureum mortis cellarium.*

9. *Instrumento procurationis pro obtinenda revocatione literarum unionis conventuum congregationis Hollandiæ cum provincia Saxoniæ a magistro ordinis subreptitie emanatarum* subscripsit tum prior Valencenensis anno MCCCCLXXXII veteri stylo mense martio. Quod instrumentum egregium est ejus pro disciplina regulari zeli argumentum, & typis edi mereretur. Exemplum servo in schedis. Cùm verò Guillelmus Segnier noster in *Laurea Belgica pag.* 181 dubitet an unquam illius congregationis vicarius fuerit generalis, præter acta conventus Insulensis, in quibus sic diserte nominatur, extat libellus ejusdem supplex ad Senatum Leidensem, quo ceu vicarius generalis congregationis agens pro sanctimonialibus nostris Leidensibus petit ut ab impositionibus & oneribus publicis eximantur. Exemplum etiam servo e Belgico Latine redditum a nostro Ghilberto de la Haie, Datum Hagæ comitis sub sigillo officii anno 1487 tertia die post *Cantate*, id est 8 maii. Fallitur idem Seguierus cùm suffraganeum dicit episcopi Atrebatensis, cujus vices obivisse nusquam legitur, sed episcopus erat aulæ principis Belgii, qui juxta privilegium sibi a summis pontificibus concessum nullum alium sibi proprium agnoscebat. Salubriensis autem ille titulus idem qui in notitiis seculi XIII scribitur *Solumbriensis*, & primus notatur suffraganeus archiepiscopi C. P. in antiquis verò notitiis dicitur *Selymbriensis*.

10. Extat Rotomagi apud nostros codex MS insignis memb. eleganter scriptus. Bullæ sunt summorum pontificum de privilegiis ordini concessis, quorum plura Michael obtinuerat: eas verò bullas omnes ille per modum *vidimus* ut dicunt chirographo & sigillo addito approbavit, quatenus sic authenticæ redditæ fidem & in judicio & extra facere possent. Plura hujusmodi exempla sic approbasse fertur pro plerisque congregationis conventibus, hocque Rotomagense fuit aliàs conventus Rostoccensis. Simile est Insulis.

11. Sic scribit Simlerus in sua Gesneri Bibl. aucta: *Michael Francisci (superstitiose quidem) scripsit commentarium super Salve Regina*: testemque appellat F. Arnoldum Bostium Carmelitam. Simlerum excipit auctor *appendicis ad Caveum*, H. W. *secul. synod. ad* 1494, a quo Michael noster traducitur ut *Rosarii B. V. cultor, si quis alius superstitiosissimus, quique B. V. majestatem supra jus fasque extulerit.* Quod heterodoxorum dictum contumeliosum retulisse, refutasse est, præsertim cùm nullo id argumento probent, nec fidem apud catholicos in eo potissimum genere mereantur. Quantum verò ad *opus super Salve Regina*, nulla est apud nostros memoria: itaque fides esto penes auctores.

Dupinius in suo seculo XV non admodum laudat hunc nostrum auctorem, quem etiam nec novisse nec ejus opera satis ostendit, cùm *Salutiensem* episcopum dicit pro *Salubriensi* vel *Selymbriensi*. SÆC. XVI.

F. ROLANDUS ROUSSEL.

F. ROLANDUS ROUSSEL Gallus patriaque & professione Andegavensis vicarium anno MDII agebat in monasterio regio Pissiacensi, eoque munere jam octo annis solidis functus erat. Extat ejus manu codex scriptus chartaceus in 4 apud nostros Sanjacobeos Parisienses, signum religionis ejus potius quam peritæ manus, est enim commentarius Humberti V ordinis magistri in regulam S. Augustini ab eo anno dicto MDII scriptus. Extat postea * 1502.

Ejusdem *Sermo de Angelis* in festo S. Hieronymi dictus anno MCCCCXCIX. Pr. *Omnes sunt administratorii spiritus &c.*

Qui indicat plures alios ab eo relictos, an apud suos Andegavenses servatos? Agebat tum annum ætatis LVI, ut ibidem ipsemet scripsit.

F. GUILLELMUS DE CASELLES.

F. GUILLELMUS DE CASELLES Aragonus sacræ theologiæ professor inquisitorem agebat in regno Majoricarum id est insulis Balearibus circa annum MCCCCLXXX, motaque tum occasione horum versiculorum in sacello B. Virginis apud nostros grandiori charactere exaratorum, * 1503.

Peccatores non abhorres,
Sine quibus numquam fores
Tanto digna filio,

graviori quæstione cum tumultu, quasi in iis hæresis aliqua lateret, etiamsi in consessu theologorum, cui præerat inquisitor generalis Christophorus de Galvez noster, nihil nisi sanum in iis exprimi determinatum fuisset, horum tamen sententiæ firmandæ gratia, Guillelmo Romam eundum fuit: ubi cardinales quatuor a Sixto IV delegati adhibito plurium theologorum consilio, quicquid contra relatos versiculos attentatum fuerat, præsumtuosum & pœna dignum pronunciarunt litteris episcopo Majoricensi datis XI sept. anni MCCCCLXXXIII. Has integras Diagus habet fol. 60 d, ubi legendus, & de simili tumultu decennio post nempe anno MCCCCXCIII renovato. Porro Guillelmus hic noster primus prælo dedit

Directorium inquisitorum a Nicolao Eymerici aliàs concinnatum, Barcinone 1503 fol.

F. DOMINICUS DE MORTARIO.

F. DOMINICUS DE MORTARIO Italus a patria castro Mortario vernaculè *Mortara* in Longobardia Transpadana sic nuncupatus, vir fuit, inquit Leander fol. 140 a, optimis præditus litteris, moribus compositus, aspectu jucundus, & religione commendatus: quas ob præclaras animi dotes eum sibi elegit socium Vincentius Bandellus vicarius generalis ordinis, ac Romæ mox anno MDI electus ordinis magister, cui Dominicus integro præstitit operam in ordinis regimine plus triennio. Superius nempe fol. 49 a, ubi de Bandello sic dixerat: *Peractis diebus natalitiis cum Dominico Mortario viro insigni, quo aliorum pace dixerim, mea adhuc ætas neminem moribus compositiorem honestioremque vidit, Bononia Romam iter direxit.* Vita inquit fol. 140 cit. excessit Bononiæ anno salutis MDIV, & sepultus cum patribus suis in cœmeterio. Ejusdem meminit in descriptione Italiæ, ubi de Mortaria in † 1504.

Sec. XVI. Lombardia Transpadana versionis Kyriandri p. 687. Ortus Mortaria Dominicus ex Prædicatorum sodalitate vir doctissimus, qui scripta quædam reliquit egregiam ejus eruditionem evidenter probantia, mortem qui obiit Bononiæ anno a Christo nato MDII. Quod pugnare videtur quoad annum obitus cum iis, quæ antea scripserat in Viris Illustribus. Ut ut sit, his annis ineuntis seculi XVI obiisse certum. Ejusdem meminerunt alii nomenclatores, sed ad Leandrum æqualem & ocularem testem omnes emendandi, Lusitanus, Possevinus, Fernandez qui imprudens Hispanis accenset, & quem Antonius in Bibl. Hisp. excipit, Altamura qui ad 1532 collocat, & Rovetta qui in duos dividit, alterum ad 1504, alterum ad 1540 referens, quos unum & eumdem hominem esse, & eadem opera, & auctores ab eo citati, suus etiam Vincentius Rivalius monere debuissent. Scripsit inquit Leander

Indicem super quatuor volumina Capreoli brevi epitomate.

Rovetta addit *Opuscula varia theologica & philosophica*, penes quem fides.

F. PALMERIUS BOTONTUS.

* 1504. F. PALMERIUS BOTONTUS Italus congregationis utriusque Lombardiæ alumnus seculo XVI ineunte florebat, & sequentia opuscula collegit, ac typis edenda curavit; Hi sunt tituli:

Tabula super privilegia papalia ordini FF. Prædicatorum concessa. pp. 58.

Item privilegia majora & principaliora ejusdem ordinis pp. 97.

Item formularium omnium spectantium ad officium prioris provincialis & conventualis ordinis Prædicatorum: & forma electionum quarumcunque, & processuum faciendorum, ac litterarum quarumlibet per ipsos concedendarum. pp. 75.

Quæ unà prodierunt Venetiis, Lazari de Soardis 1504 in 8 mag. Ad horum omnium finem legitur: *R. P. F. Palmerio Botonto procurante.* Qui proinde videtur primus hanc collectionem concinnasse, ac typis edendam curasse.

Formularium laudatum a F. Alberto Castellano recognitum & auctum iterum prodiit ad calcem Constitutionum, Ibidem apud eumdem 1507 in 8, ut ubi de eo annotamus.

Item postea curantibus patribus congregationis Franciæ, Lugduni Ludovici Martini 1515 in 8.

F. ANONYMUS.

1504. F. ANONYMUS initio seculi XVI florens scripsit hoc titulo:

Brevis & compendiosa chronica de magistris generalibus & viris illustribus ordinis Prædicatorum ex diversis chronicis ordinis maximeque F. Jacobi de Susato sacræ theologiæ professoris excerpta. Typis prodiit primum cum superiori laudata collectione, Venetiis, Lazari de Soardis 1504 in 8.

Quis primus hujus compendii auctor, nemo certo refert. Quidam Jacobo de Susato ascribunt, quos refellit ipse titulus; alii Alberto Castellano asserunt, sub cujus nomine a pluribus laudatur. Ut ut sit, prodiit fere deinceps ad calcem constitutionum a variis auctum & interpolatum, at huc usque erratis omnibus non expurgatum, nec plane emendatum.

F. ROBERTUS DE NOYA.

* 1504. F. ROBERTUS DE NOYA Apulus sacræ theologiæ magister & Ecclesiastes sua ætate clarissimus, ab Innocentio VIII anno MCCCCXCII die XXIII januar. Minerbinensis episcopus datus, tum ab Alexandro VI anno MCCCCXCVII die XV maii ad Acerranam sedem translatus, exinde a Julio II anno MDIV die XV april. ad Naxiensem & Pariensem archiepiscopalem in Archipelago evectus, has omnes Ecclesias veri pastoris partes implendo sapientissime rexit. Quo verò anno mense ve ac die quove loco obierit, nemo refert. Epitaphium tamen ad tanti viri memoriam ab oblivione servandam sui sodales erexerunt, quod sic refert Altamura ad 1504:

Roberto de Noya æque clarissimo cathedris & suggestu. Viro undique inclito, undique celeberrimo, vita, sanguine, infulis. Harum primùm positus est Minerbinensi, post Acerrana, ultimo Naxiensi & Pariensi. Qui ad eloquentiam factus præteritos oratores nisi vicerit, adæquavit. Hunc lapidem etsi humilem & angustum, ab ossibus tamen amplissimum, non ad memoriam futuram perpetuo a meritis immortalem, sed posteris ad exemplum, ad incitamentum virtutis, ad provinciæ ornamentum, ad solatium patrii soli, ad objurgationem lustrorum, his gloria ne marcescat, fere post secula bina exacta, filio suavissimo, in quo ipsa doluit nunquam, Apulia mater posuit amantissima X Kal. maii MDCLXXV.

Quæ quidem & in patria sepultum, & ibidem erectum tumulum indicant, sed civitatem & templum ubi hæc memoria non adjecit Altamura, addit solum Robertum reliquisse

Sermones de tempore & de Sanctis, an MS solùm an etiam typis editos hic addent sui symmistæ.

Ejus meminerunt Ughellus T. VI in Acerranis, Fontana in Theatro, Vallius p. 203.

F. JOANNES DE BAUFFREMEZ.

F. JOHANNES DE BAUFFREMEZ Flander Insulis quæ ei fuit patria ordini nomen dedit, & professus est die XIX januar. anni MCCCCLXIX stylo veteri novo MCCCCLXX. Studiis Coloniæ absolutis, in ejus urbis universitate baccalaureus renunciatus est anno MCCCCLXXXV, & magister laureatus anno MCCCCXC. Anno sequenti apud suos Insulenses scholæ regens institutus est, quam pluribus annis est moderatus, & exinde conventum prior, ac tandem celeberrimam & vastissimam Hollandiæ congregationem vicarius generalis Metis die XXVIII augusti MDII electus. Sub ejus regimine ad dictam congregationem accesserunt eodem anno Sanjacobeæ domus Rotomagensis & Parisiensis, cujus ultimæ dum visitationi ac in tanta sodalium tum ex omnibus Europæ nationibus eò propter studia confluentium multitudine disciplinæ instaurandæ sedulus incumbit, morbo correptus diem obiit anno MDV Dom. III post pascha XIII april. fuitque in aula capitulari ad sedem prioris sepultus. Ejus est licèt ab eo non finitum * 1505.

Collectarium ordinationum in convocationibus congregationis Hollandiæ a prima ejus institutione latarum.

Hoc opus ut præ manibus omnes haberent, ipsi fuerat injunctum Metis, cùm vicarius generalis electus est. Prodiit tandem ab ejus morte laudatum & denunciatum in convocatione Winocisani habita anno MDVIII die XVI julii, in cujus actis prologus operis refertur. Extat in variis inferioris Germaniæ domibus pluries identidem auctum, ut docet Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. MS. Johannis nostri meminit Guillelmus Seguier Laur. Belg. P. II p. 156, sed fallitur cùm inter magistros Parisiis promotos laudat. De eo videnda acta convocationum Hollandiæ, Zwollis 1480, Zutphaniæ 1485, Calcariæ 1491, Zwollis 1493, Metis 1502, Hagæ comitis 1503 & aliarum.

F. NICOLAUS VENNE.

F. Nicolaus Venne Flander domus Brugensis alumnus sacræ theologiæ magister, illustris sua ætate verbi Dei præco, cujus ab ore populi pendebant, adeo & doctrinæ sanctitate & dicendi gratia clarebat, priorem apud suos diutius, & adversus hæreticam pravitatem inquisitorem in partibus Flandriæ multis annis egit, grandævusque tandem Brugis obiit anno MDV in cœmeterio communi sodalium sepultus. Ejus teste oculato Ghilberto de la Haye servantur Brugis in bibliotheca lingua Flandrica scriptæ

† 1505.

Conciones octo de cognitione sui MS in 8.

Conciones per adventum ab eo Brugis anno MCCCCLXXXV *habitæ*.

F. THOMAS DONATUS.

F. Thomas Donatus Venetus, gente patritia ortus, adolescens annorum quatuordecim invitis parentibus ordinem amplexatus est in cœnobio S. Dominici Veneto. Vir factus vitæ integritate, morumque honestate unâ & eruditione præfulgens, ad conventuum regimen assumtus est. Erat statura justa, in facie gravitatem præ se ferens, severus, animi intrepidi & grandis, rectus in judiciis, eloquens, & in dicendo vehemens, a natura uno verbo corporis & animi dotibus optime ornatus. Inter illustres verbi Dei præcones etiam claruit, & concionatoris officio in pluribus Italiæ urbibus cum laude & fructu functus est. Hinc mortuo patriarcha Veneto, communi senatus suffragio delectus est, qui ad hanc dignitatem promoveretur. Quod ubi rescivit, fugit tum ille, & in agro Vicentino pluribus diebus delituit, sed tandem inventus, & Alexandri VI jussis pressus, non sine multis lacrymis onus subiit anno MCCCCXCII. Animum mox appulit ad instaurandos componendosque gregis sibi commissi mores & præcipue clericorum, ad instauranda quoque templa & ædes dirutas, sicque pedetentim procedendo res composuit, ut bene optimeque post mortem dimitteret. In moribus, in corporis cultu, in societate, talem se semper præstitit, qualem aliâs inter sodales consueverat, regularum & cærimoniarum ordinis observantissimum. Laboris sui socios elegerat viros præclaros ex ordine, inter alios Hieronymum Quirinum ex gente item patritia, magnarum virtutum & dotum, quem ut filium educaverat, & qui postea in eadem sede ei successit, queiscum ut olim in cœnobio vivebat. Tandem ætate maturus, postquam omnia bene instituerat, vitam hanc mortalem reliquit anno Dñi MDV, & sepultus est in basilica S. Joannis, quam ipse extruxerat, relicto sui maximo desiderio. Sic fere totidem verbis Leander æqualis. Ejus apud sodales S. Dominici Venetiarum servantur

† 1505.

Sermones MS. Pr. *Non abscondam a vobis sacramenta Dei.* Codex est in 4 pp. 177. Sic Tomasinus in Bibl. Venet.

Officia pro festis visitationis & sanctificationis B. V. ab eo etiam edita sunt. Sic enim ad calcem breviarii sub magistro ordinis Joachimo Turriano Venetiis impresso typis Emerici de Spira 1492 in 12 legitur: *Explicit breviarium &c. nec non cum officiis visitationis & sanctificationis B. V. ex diversis sacris & authenticis dictis nuperrime editis per R. P. & D. D. Thomam Donatum O. Prædic. Venetum patriarcham meritissimum.*

Rovetta non recte collocans ad 1554, plura alia illi ascribit opera MS, inquit, ad S. Dominici servata:

Commentaria super psalterium, Pauli epistolas omnes & evangelium Matthæi.

Tractatus super Summam S. Thomæ theologicam.

Sermones de tempore, de Sanctis & quadragesimales. Typis prodiisse asserit Albericus *Scrittori Venetiani* p. 83.

Sermones in conventuum visitatione, cùm congregationi Lombardiæ præesset habiti, laudantur a Lusitano, & haberi dicuntur MS Venetiis in S. Dominici bibliotheca.

F. BALTAZAR A SANCTO JOANNE.

F. Baltazar a Sancto Joanne Lusitanus laudatur a gentili suo Lusitano, ceu qui iis annis floruerit, quibus in cœnobio Beneficano F. Georgius Vogado priorem ageret, quod inter annum MD & MDVII evenisse conjicimus, nam hoc ultimo Vogadus electus fuit vicarius generalis congregationis Portugalliæ, & deinceps ad majora promotus. Scripsit Baltazar & dicto Georgio Vogado priori tum Beneficano nuncupavit

* 1506.

Vitam Beati Ægidii Scalabitani de Santarem vulgo dicti, &

Officium recitandum in ejus festo, quod Dominica infra octavam ascensionis celebrari consuevit.

Opus utrumque se vidisse asserit Lusitanus in cœnobio Mirtilensi vulgo *Viana*, ei a F. Francisco Querco hujus nominis seniore communicatum, in quo & hoc erratum se animadvertisse addit, quod obitum Ægidii ad annum Christi MCCCCLXXIX referat, quem certum est ex antiquis monumentis anno MCCLXV die XIV maii obiisse. Diligentiæ nostrorum Lusitanorum esset, vitam hanc cum ea quam Sampayus sub nomine Andreæ Resendii edidit conferre, & si quæ sint in priori quæ posteriorem illustrent, aut eam typis edere, aut editoribus Actorum SS. Antverpiam mittere suis supplementis inserendam.

Hujus auctoris meminit Fernandez ad 1500, Altamura ad 1492: sed mirum a Ludovico Sousa in sua prov. Portug. historia omissum.

F. JOANNES DODO.

F. Joannes Dodo quem Insubrem Italum saltem suspicor, ac ineunte circiter seculo XVI claruisse conjicio, scripsit hoc titulo: 1506.

Apologia de strigibus, sagis, & magis, adversus librum de iisdem F. Samuelis ordinis Minorum provinciæ Jannensis.

Scilicet iste Franciscanus *de Cassinis* nuncupatus, de quo Wadingus agit in Bibl. Minor. sub finem seculi XV quæstionem tractans de dæmonibus striges, sagas & magos de loco in locum etiam remotissimum per aëra, ut dicunt transferentibus, illusorie tantum & per imaginationem, non autem realiter fieri posse constanter asserebat: *Sed Joannes Dodo ordinis Prædicatorum fecit apologiam contra Samuelem, ubi tractat sententiam, quod licèt ita sit, quod plerumque ista fiant a dæmone per solum præstigium & illusionem sensuum, tamen aliquando vere geruntur &c.* Sic Franciscus de Victoria P. II Relect. 3 de Magia p. 310: cui uni hunc auctorem debemus, cujus nulla apud alios nostrates aut exteros memoria, at de quo tamen post tam insignis viri testimonium dubitandi nullus est locus.

F. JOANNES CLERÉE.

F. Joannes Clerée Gallus Neustrius Constantiensis patria & professione vir sua ætate nominatissimus, summæ apud principes auctoritatis,

* 1507.

SÆC. XVI. doctrina, eloquentia, pietate, regularique disciplina ac prudentia inter ævi sui primos annumeratus; sacræ theologiæ magister Parisiensis fuit, licentiamque decurrebat annis MCCCCLXXXVIII & LXXXIX, quo ultimo quintus pro Sorbonica respondit, die XIII jan. sequentis adhuc stylo ejus ætatis MCCCCLXXXIX, stylo novo XC, inter XX & unum licentiatos sextum & primum regularium sortitus. Augustiores regiæ urbis basilicas per adventum & quadragesimam concionibus suis illustravit, inter quas numeratur basilica S. Eustachii, in qua anno MCCCCXCIV quadragesimam prædicavit ea auditorum frequentia & gratia, ut eum æditui magnificis cumularint donariis, libris præsertim in illa typographiæ infantia recens impressis, quorum aliqui etiamnum Catalauni apud nostros visuntur ab ipso donati. Sed & in primariis regni urbibus non minori plausu & fructu auditus est, ceu qui verba vitæ sanctitate fulciebat, & severiorem legum suarum observationem cum alienorum vitiorum reprehensione mirum jungebat. Hinc florente tum maxime a disciplinæ regularis cultu congregatione Hollandiæ, cui plura provinciæ Franciæ cœnobia sese addixerant, in eam etiam ascribi voluit, & obtinuit anno illo MCCCCXCIV: tantumque in ea prudentiæ suæ specimen dedit, ut in convocatione Harlemii habita anno MCCCCXCIX vicarius generalis hoc est præses ejusdem die XXIV augusti electus fuerit, eamque sapientissime triennium rexerit ad augustum anni MDII, quo ei suffectus Johannes de Bauffremez de quo ad 1505 actum. Iis animi dotibus illectus Ludovicus XII Galliæ rex, conscientiæ arbitrum sibi ascivit, ac individuum deinceps habere voluit, & in expeditione Mediolanensi secum duxit. Tum verò mortuo ordinis magistro Vincentio Bandello, agente Oliverio cardinali Carrafa eum Julius II vicarium ordinis generalem per interregnum instituit, & tandem in comitiis Papiæ anno MDVII sabbato post Trinitatem quinta junii contra morem, sed temporum a bellis tumultuosissimorum iniquitate ita cogente habitis, eum totus ordo magistrum suum secundo, ut aiunt, scrutinio electum salutavit. Verùm spes magnas eo duce conceptas præmatura mors in ipso flore demessuit. Cùm enim Româ, quo mox ab electione summum pontificem veneraturus se contulerat, reverteretur, & ex itinere Parmensem domum congregationi utriusque Lombardiæ addixisset, vix Papiam advenerat, cùm morbo correptus intra paucos dies obiit X augusti, vix duobus ab ejus electione mensibus elapsis. Mortuus est in cœnobio S. Apollinaris tum extra muros Papiæ urbis erecto, & in sacello ad sinistram aræ majoris sepultus. Ætatis quinquagesimum secundum circiter attigerat, suamque a Constantiensi filiationem, ut aiunt, in Trecensem domum transtulerat anno MDII, quam ultimam ut & Catalaunensem singulari affectu prosecutus est, huic libros rituales insignes suis curis ex codice Parisiensi venerabilis Humberti exscriptos donando, illam verò & ornamentis pluribus, & ædificiis novis ad regularis vitæ commoda aptissimis decorando, in cujus peristylio in medio plurium sodalium etiamnum pictus videtur cum hac epigraphe: *Ego Frater Clarus clarissime egi, cùm hunc conventum reformarem.* Quæ hactenus ex actis tum sacræ facultatis, tum congregationis Hollandiæ, capitulorum generalium & cœnobiorum laudatorum.

Gravissimum de Johannis nostri sanctitate testimonium visum est hîc non omittendum. Ludovicus scilicet *Lasseré* sacræ theologiæ magister Parisiensis, gymnasii Navarrici provisor, in vita S. Hieronymi, quam Gallice scripsit & edidit tertium Parisiis in officina Solis aurei 1541 in 4 cap. 50, plures insignes suæ ætatis magistros amicos suos & familiares laudans, è mortuis quinque supra omnes extollit, Johannem Laurentii canonicum Cenomanensem, Martinum Pichon qui Cluniacum se recepit, socios ambos Navarricos, Johannem Standonck gymnasii Montisacuti rectorem, F. Johannem Clerée ordinis Prædicatorum Ludovici XII patris populi confessarium, & Cancianum Hue grammaticum, id est, gymnasiarcham Navarricum. Hos, inquit, sed verba ipsius Gallica satius est primum referre: *Lesquels entre les hommes, que je conneus oncques, je reputoit & repute de vie aussi eminente & parfaite, tant en austerité de vie, en savoir, que en exemplaire de bonnes œuvres, autant qu'il y en eust en la terre habitable selon mon jugement pour le temps qu'ils vivoient: Les cinq immediatement nommez j'ay en si grande reverance, que je croi, que si le siege de Rome connoissoit les vertus, qui ont esté en iceux, auroit occasion de les canonizer. Et du temps qu'ils vivoient, & entre ceux que j'ay connus, je les reputoie les plus grands personnages, qui fussent en l'Eglise de Dieu.* Quæ ad perpetuam horum quinque illustrium virorum sorori Ludovicæ principi Borboniæ sanctimoniali & Fontis-Ebrardi abbatissæ, cui hanc Hieronymi vitam nuncupat, scribebat ille, sicque Latine reddit Launoius gymnasii Navarrici Historiæ p. 959: *Hos arbitrabar arbitrorque adhuc ita vixisse, ut tam austeritate vitæ & scientia, quam probatis moribus mortales omnes, quotquot tunc erant in rerum natura superaverint. Ego verò credo fore, ut si sedes apostolica talium hominum virtutes & merita cognosceret, id haberet, quo posset iis honores cultumque Sanctorum decernere.* Quod quidem horum quinque doctorum elogium occasione trium Navarricorum, quasi de his singulariter dictum refert Launoius, omittens Johannem Standonck virum primi nominis qui tertius ex quinque, & Johannem Clerée nostrum qui quartus, sed parcendum historico ad gymnasium suum solum attendenti. Addo solùm teste Launoio Ludovicum Lassereum virum fuisse magnæ auctoritatis & fidei, nec minimæ adulationis unquam suspectum fuisse, nec in his laudibus arguendum. Ejus elogium videsis ejusdem gymnasii Navarrici historiæ p. 676, quo ad commendandam viri integritatem nihil dici potest illustrius. Mors Johannis Clerée præpopera ne plura litteris relinqueret, impedivit, hæc tantum ejus habentur:

Sermones de adventu tam Dominicales quam feriales super unicum illud thema, Venit Jesus quærere & salvum facere quod perierat, *Lucæ* 19, Parisiis, Ambrosii Girault & Engleberti Marnefi 1522 in 8. Iterum ibidem recogniti 1529 in 8.

Sermones quadragesimales declamati Parisius apud S. Severinum, Ibidem 1520 in 8. Iterum sed pluribus aucti quales Valencenis prædicavit, Parisiis, Francisci Regnault 1524 in 8. Tertia editio laudatur ibidem 1530 in 8.

Ne verò putet quis ex scriniis auctoris prælo datos, sunt tantùm reportati, quales ex ore dicentis tumultuarie excipiebant auditores quidam, sed non ejus memoriæ, ut orationem integram in schedas accurate referrent, quam ipsi postea suo modo Latine utcumque verterunt. Quod & monet editor Johannes Castellus Viriensis epistola sermonum adventus nuncupatoria.

Opusculum de conceptione B. V. ei tribuit Altamura ad 1507, at cùm dicat editum Parisiis apud Marnefium 1522, manifeste delusus est a Maraccio, nec opusculum illud aliud est, quam sermo Dominicæ 2 adventus, cùm in eam cadit festum conceptionis.

Ordinationes in suis visitationibus facta, dum vicarium generalem congregationis Hollandiæ ageret, habentur in singulis cœnobiis. Quas Insulis

præscripsit legi, earumque exemplum in adversariis meis servo, quæ superiorem arguunt & prudentem & recti tenacem.

Epistola encyclica ad universum ordinem e capitulo generali Papiensi data prodiit cum actis ad calcem actorum cap. gen. Rom. anni 1656 in 4.

In hac epistola se XXXVIII ordinis magistrum dicit, quod Martialem Auribelli bis electum, primo anno MCCCCLIII, sed anno MCCCCLXI a Pio II destitutum, secundo Conrado Astensi qui ipsi suffectus fuerat cedente, iterum assumtum seu potius restitutum, sed nova electione anno MCCCCLXV ad hoc munus evectum ceu duplicem habeat. Mos tamen invaluit, ut Clereus XXXVII tantum jam numeretur.

F. ANGELUS ESTANYOL.

1507. F. ANGELUS ESTANYOL Catalanus ortuque & professione Barcinonensis, Parisiis in gymnasio Sanjacobeo stadium litterarium peregit, ibidemque ad gradus promotus sententias legit, ejusque lecturam approbavit capitulum generale Papiæ anno MDVII habitum, ubi notandum in actis impressis ad finem capituli generalis Romani anni MDCLVI, agnomen ejus corrupte scriptum *Stavyol* vel *Scaymoil*: eumdem tamen esse dubitandum non est, cum ejus licèt a nostris nomenclatoribus omissi meminerit Antonius, qui Bibl. Vet. Hisp. p. 223 n. 854 præstat magistrum Parisiensem & addit scripsisse

Opera logicalia secundùm viam S. Thomæ edita Barcinone 1504 in 4.

F. ANTONIUS DE CARAMANICO.

1507. F. ANTONIUS DE CARAMANICO provinciæ regni Siciliæ alumnus sacræ theologiæ magister in actis mox laudatis capituli Papiensis datus fuit regens Romæ in gymnasio ad Minervam. Eum laudat Leander inter illustres theologos fol. 142 a, & addit quo tempore scribebat hoc est ad ann. MDXVI, adhuc fuisse in vivis, titulo provincialis Terræ-sanctæ ornatum. Meminit Toppius *Bibl. Napol.* nulla tamen ejus opera recenset, quæ a suis symmystis speravit addenda.

F. ANTONIUS DE GHLISLANDIS.

1507. F. ANTONIUS DE GHLISLANDIS ab aliis *de Ghislandis*, *Gislandis*, *Geslandis* varie seu corrupte dictus, Javeno in Subalpinis ortus, & Taurini ordinem amplexus sacræ theologiæ magister, & apud Taurinos fidei inquisitor circa finem seculi XV & initia sequentis clarebat. Vir fuit eruditus, & in sacris scripturis versatus, ejusque cum laude meminerunt Sixtus Senensis, Lusitanus, Miræus, Altamura ad 1489, & Rovetta ad 1491. Scripsit hoc titulo:

Opus aureum super evangeliis totius anni secundùm usum Romanæ curiæ, & ordinis Fratrum Prædicatorum, cum octo millibus dubiorum exactissime declaratis, ac quadruplici sensu sacræ scripturæ. Joanni Ludovico Ruvere episcopo Taurinensi, qui sedit a 1499 ad 1509 ab auctore nuncupatum. Prodiit primum Taurini 1507 fol. quæ editio apud nostros Antverpienses.

Altera editio quæ dicitur recognita & emendata Lugduni, Stephani Gueynard & Joan. de Vingle 1510 in 8 pp. 881: hæc apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Laudantur aliæ plures Lugduni Johan. de Cambray de Moylin 1522 in 8, pp. 902: Venetiis 1524, 1574, 1585, 1592, & ibid. apud Marcum Antonium Zalterium 1598 in 4, quæ extat apud nostros Rotomagen. Parisiis 1532, & 1543 in 8, pp. 896, quæ posterior apud Cœlestinos Parisien. SEC. XVI.

Innumeras denique asserit Alva Bibl. suæ Mariani. T. III, in quam & tres intulit de B. Virgine Antonii nostri evangeliorum dilucidationes.

F. WIGANDUS WIRT.

F. WIGANDUS WIRT seu *Campo* Teuto domus Francofordiensis alumnus, ibidemque sacræ theologiæ lector eruditus & concionator facundus sub finem seculi XV & initia sequentis claruit. Varias habuit cum variis de conceptione B. Virginis controversias, imprimis cum Joanne Tritemio, adeo ut ambo in se invicem calamum acuerint, & Wigandus quidem opus scripsit ac edidit, cui titulus: 1507.

Dialogus apologeticus. Pr. *Merito nunc thura persolvo*, Oppenheimii 1494 in 4, vel 1507 in 4.

Tractatus de eadem materia, sed versibus elegiacis scriptus adversus Sebastianum Brant, Argentinæ 1503 in 4. Pr.

Brant nimium insontes cornuta fronte lacessis.

Controversiam Wigandi cum Tritemio refert Boulæus Hist. Univers. Parif. T. V p. 811, sed ex ipsius Tritemii relatione Bzovius ad 1501 n. 10.

F. SIMON ANGELUS DE ROCCI.

F. SIMON ANGELUS DE ROCCI a familia, verum *de Senis* a patria vulgo nuncupatus anno MCCCCXXXVII juxta computum Senensem natus, id est XXXVI juxta computum communem, vix adepta pubertate duodecimum ætatis agens ordini nomen dedit in S. Dominici de Campo regio, & professus postquam pluribus annis litteris incubuisset apud sodales, Patavium ubi vigebat studium generale ultimo perficiendus anno MCCCCLXII a superioribus missus est, ubi Gaetanum Teanensem, Christophorum Recanatensem & Franciscum de Nardo de quo supra ad 1480 magna nominis sui fama in eo gymnasio docentes audivit. Grassante verò per hæc tempora in illa regione lue epidemica, reversus in patriam lector, ut aiunt, biblicus primum institutus est, tum ad legendas sententias promotus per solitos litterariæ palæstræ gradus lauream tandem obtinuit magisterii. Florentiæ etiam ad S. Mariæ Novellæ regens studii datus, quibusdam annis e superiori loco docuit: ubique verò S. Thomæ doctrinam sic est interpretatus, eique sic semper hæsit mordicus, ut nec ab ea vel minimum recedere deflecterève pateretur, religionique duceret pro ea ceu sanctiori Ecclesiæ Romanæ Palladio decertare. Sed nec interea partes oratoris evangelici muniaque dimisit, varias quippe frequentissimasque variis per Etruriam Italiamque locis maximo auditorum plausu & fructu conciones habuit. Ut honestissimis erat facillimisque moribus, omnibusque & animi lenitate & gravitate ac prudentia acceptus, eum sibi pastorem prioremque sodales elegerunt, quod munus totos sex annos magno religionis commodo, magna etiam bene gestæ rei temporalis spiritualisque laude gessit. Nam templum gravi augere ornareque sumptu studuit, variisque illustrare tabellarum, statuarum, artisque toreutices elegantissimis ornamentis. Bibliothecam etiam pluribus auxit locupletavitque vetustiorum insigniorumque auctorum codicibus MS. Obiit tandem ætatis LXXII, kalendis februarii anno juxta computum Senensem MDIX, at juxta æram communem MDVIII. Epicedium elegiacum distichis LXXVIII constans ei cecinit unus ex ejus discipulis & consodalis F. Gabriel de Roncilione, (oppidum est Tusciæ) quo vitam magistri descripsit, & quod æditituum tum agens in necrologium † 1508.

SEC. XVI. cœnobii intulit, ex quo Ugurgierius edidit in suis Pompis Senensibus p. 343, quas adeat lector curiosus. Verùm cùm primi versus sint ænigmatici, ne in iis fallatur quis, necesse visum est hîc explicare. Sic ergo incipit:

Mensis erat [A] *quo anima Sanctorum luce piantur,*
Qua Numa post Jani junxit in Urbe dies.
Cynthia ter [B] (leg. *bis*) *quinto superarat Aquarius ortu*
Addideratque aliis tres super inde dies.
Tunc [C] *purgabatur purissima luce sequenti*
Virgo Dei genitrix, filia, sponsa decens,
Atque sacerdotes prebebant dona petenti
Cerea, mœrenti [D] *tradita quippe manu.*
Milleque [E] *quingentos novem conspexerat annos*
Luna die, Christus quo satus orbe fuit.
Et [F] *nox obscuras bis quattuor egerat horas*
Purganda sacra Virginis ante diem,
Angelidem rapuere virum cùm fata Simonem.
Proh dolor.

Gaetanum Teanensem, quem inter Simonis nostri Patavii præceptores numerat iste Gabriel, ne cum quibusdam putes fuisse sanctum Theatinorum fundatorem seu institutorem, quippe qui nonnisi post plus XX annos natus est, quam hic Simon Patavium ablegatus, sed ut verisimilius, virum ejusdem nominis sodalem etiam nostrum, quod idem de altero Christophoro Recanatensi conjectu pronum, nam de Francisco de Nardo nullum est dubium.

Idem Gabriel quæ pro bibliotheca augenda Simon contulit, sic narrat:

Bibliotheca vetus priscis armata libellis,
Testaturque suis septa voluminibus.
Respice sunt illic contenta volumina fixa,

Nempe quæ Simon comparavit, & quibus eam auxit. Agit deinde de ejus operibus:

Et liber unus adest quem Simon ediderat,
In quo tractatur, melior qua vita tenenda
An laici, an claustri.
Multaque composuit maternis denique verbis,
Qua vidi & legi, tuque videre potes.

Præter superiora in epicedio relata teste episcopo Grossetano Julio Sansedonio eoque oculari, Simon noster scripsit

Officium ecclesiasticum in festo S. Ambrosii Sansedonii confessoris ordinis Prædicatorum recitandum & cantandum, quod in libris ritualibus domus S. Dominici Senensis scriptum vidit Julius.

Sic ille refert in vita ejusdem beati ab eo edita Italice Romæ, Mascardi 1611 in 4.

F. THOMAS DE VIO CAJETANUS.

† 1508. F. THOMAS DE VIO CAJETANUS a patria civitate Latii haud ignobili arceque Regni Siciliæ ad mare Tyrrhenum munitissima vulgo nuncupatus, parentibus honestissimis Francisco de Vio, hujusque uxore Elisabetha Syeria X kal. martii seu XX febr. MCCCCLXIX natus est ac lustrico nomine dictus Jacobus. Ingenium acre a natura, animamque bonam a gratia sortitus, vix e cunis egressus erat, cùm optimis præceptoribus traditus est erudiendus, quorum sub cura sic profecit, ut literis simul ac moribus æquales omnes longo anteiret intervallo: nihil puerile ejus palato arridebat, ludos & voluptates aversabatur, studio solùm deliciabatur, & piorum virorum consortio: feruntque ut conjugium sibi jam a parentibus optatum & paratum firmius evaderet, voto se castitatis nondum adultum astrinxisse. Cœnobium ordinis Cajetanum tum regebant congregationis Lombardiæ patres, ab his in sodalem recipi ne quicquam familiæ illecebris ac conatibus irretitus obtinuit, ac cum veste Thomæ nomen accepit decimum sextum ætatis agens anno Christi MCCCCLXXXIV. Exinde votis Deo nuncupatis Neapoli in S. Dominici philosophiam, theologiam Bononiæ audivit, omnibus, magistris etiam ipsis ab ingenii facilitate & feracitate admirationi ac stupori. Hinc junior adhuc ætatisque XXIII vix agens Patavii lector artium positus circa MCCCCXCI maximam sibi famam qua lectionibus, qua scriptis editis comparavit, jamque Cajetani nomine, sic enim vulgo vocabant, Italia tota personabat. Itaque cùm Ferrariæ generalia ordinis comitia coacta fuissent anno MCCCCXCIV ad pentecosten XVIII maii, juvenis Thomas eo ad defendendas nomine provinciæ Lombardiæ conclusiones missus est, munusque injunctum tanta cum omnium admiratione sustinuit, ac Joannem Picum Mirandulanum juvenem illum principem, qui phœnix ingeniorum sua tempestate audiit, inter arguentes nactus, objecta ejus centum, quæ tot fulmina vibrata cæteris videbantur, tam præsenti memoria repetiit, tanta solertia solvit, tanta eruditionis copia responsiones suas fulcivit, ut finita disputatione applaudens celeberrimus virorum omnium ordinum consessus Thomam e pulpito apprehensum inter brachia veluti triumphantem ad ducem Ferrariensem magistrumque ordinis F. Joachinum Turriantum præsentes deportarint, tumque instante ac pro meritis postulante Mirandulano principe eum laurea coronarit magister ordinis, ac licèt vix XXVI ætatis a XX febr. ultimo præterita ingressum sacræ theologiæ magistrum crearit, quod eo usque si Aquinatem exceperis, in ordine insuetum. Patavium exinde reversus docere perrexit, continuæque illi fuere cum veteranis & emeritis ejus academiæ professoribus, inter quos numerantur quidam Mauritius, & F. Antonius Trombetta ordinis Minorum ab anno MCCCCLXIX metaphysices in via Scoti professor subtilissimus, concertationes, non clamosæ illæ ac contentiosæ, sed graves ac sapientia plenæ, in quibus non de gloria aucupanda, sed de veritate manifestanda utrinque agebatur. Annis sequentibus XCVI Brixiæ docentem XCVIII Ticini in academia publico ducis Mediolanensis stipendio merentem invenio. Jam ejus ut consummatissimi theologi fama Romam pervenerat, unde mortuo procuratore ordinis F. Francisco de Florentia viro gravissimo IV kal. dec. MD agente Oliverio cardinali Carrafa protectore ei suffectus est Thomas noster, quod & denunciatum fuit in actis cap. gen. Romæ anno MDI celebrati, in quo electus magister ordinis F. Vincentius Bandellus de Castronovo. Hoc munus & alterum eidem adjunctum professoris in sapientia Romana publici septem annis solidis egregie tutatus est summis pontificibus Alexandro VI & Julio II totique aulæ acceptissimus: adeo ut magistro ordinis F. Joanne Clerée VI junii MDVII electo & post alterum mensem X scilicet augusti sequentis mortuo datus & positus fuerit a Julio II ordinis in interregno vicarius, & anno sequenti MDVIII sabbato vigilia pentecostes in comitiis Romanis communibus fere votis ad summam ordinis præfectu-

A Februarius quo juxta ritum O. Præd. fit Anniversarium patrum & matrum.
Dies hujus mensis erant olim intercalares.
B Aquarius tum XIX januarii notabatur.
Numera dies tredecim, habes finem mensis.
C Dies purificationis secunda febr.
D Ob mortem Simonis.

E Ad computum Senensem die annunciationis sequenti complendus erat annus MDIX, juxta æram vulgarem DVIII.
F Ad horologium Italicum dies numerabatur a sero præcedenti, scilicet a media hora post occasum solis. Sic Simon mortuus est hora circiter prima post mediam noctem kal. febr. vigilia purific. die martis, nam erat litt. Dom. B.

tam assumptus ætatis XL a vigesima februarii inchoato. In hac porro specula positus quanta integritate & innocentia se gesserit, muniaque contulerit, quanta vigilantia asserendæ disciplinæ regulari incubuerit, quanto studio literas excitarit ac foverit, & vere doctos promoverit, referunt historiæ nostræ scriptores legendi.

Maximilianus I imperator & Ludovicus XII Francorum rex cùm Julium II de cogendo juxta Constantiensis & Basileensis synodorum sanctiones concilio pluries interpellassent sed frustra, a quibusdam cardinalibus ut illud Pisis indicerent kal. sept. MDXI celebrandum obtinuerant, resque ad apertum schisma vergebat, nam antistites plures vi hujus indictionis Pisis congregati concilium kal. nov. seqq. aperuerunt, indeque Mediolanum se transferentes summum pontificem ad comparendum citare ausi sunt, & contumacem ut aiebant suspendere non erubuerunt. In tanto Ecclesiæ discrimine summo pontifici non defuit Cajetanus, ejusque causam factis, scriptis, consiliis, egregie tutatus est. Tres ex nostris viros gravissimos Pisas misit, qui non solum suos sodales, sed & alios religiosos, ipsosque cives in obedientia pontificis continerent, quod & ita præstiterunt ut antistites ibi se securos non arbitrati Mediolanum concesserint: librum præterea scripsit, quo concilium generale nonnisi auctoritate summi pontificis cogi posse contendebat: denique Julio auctor fuit ut absque mora concilium in Laterano habendum ipse indiceret, quo Pisanum hauddubie dissolveretur, omniaque in eo gesta abirent in fumos. Porro in eo concilio X maii MDXII aperto sess. II mensis ejusdem XVII habita Cajetanus egregie pro pontifice peroravit, ipsumque Julius in sacrum collegium cooptare destinabat, nisi mors quæ XXVI febr. MDXIII accidit prohibuisset. Verùm id ei honoris solùm prolatatum; nam Leo X Julii successor virtutum ac meritorum Cajetani bene conscius, in celebri illa triginta & unius cardinalium creatione I jul. MDXVII facta eumdem ad purpuram evexit sub S. Sixti titulo, quem ad mortem usque servavit. Exinde ad majora quæque Ecclesiæ adhibitus est negotia: ac primùm cùm de ineundo inter Maximilianum Cæsarem & regem Daniæ fœdere ad expeditionem in Turcos cogitaret pontifex, ea de causa selectus est ille legatus in Germaniam ac qui simul ensem benedictum Cæsari ferret, de quo sic legitur in actis consistor. *Die XXVI aprilis MDXVIII pontifex maximus loco cardinalis Farnesii legati ad Maximilianum electum imperatorem & ad regem Dacia pro fœdere sanciendo contra Turcas creavit legatum cardinalem F. Thomam de Vio tit. S. Xysti, voluitque quod ensem benedictum eidem imperatori deferret.* Et ibidem subditur: *Die V maii F. Thomas de Vio presb. card. S. Sixti in publico consistorio fuit a pontifice benedictus, atque more solito ad portam populi sociatus.* Nec plura. Jam autem in Germaniam pervenerat, & Augustæ Vindel. morabatur mandata solicite peragens, cùm breve pontificis accepit ipsi præcipientis, ut Lutherum, qui Romam citatus adire renuebat ex jure nationis Germanicæ, comparere coram suo tribunali juberet, & ad revocandos errores induceret. Paruit legatus, Lutherum ad se accersiri jubet, venientem mense octobri benigne excipit, tremebundum & ad pedes advolutum perhumane erigit, cum eo non disputat, neque enim id e sua dignitate, sed ut minus consulte dicta revocet, vel si simpliciter fateri pudet, saltem si quæ sint in suis lucubrationibus minus sana, censuræ sedis apostolicæ subjiciat, suavius monet. Assentitur Lutherus, omnia promittit in crastinum: sed altero die quatuor imperii senatoribus & uno notario stipatus rediens, promissa negat, & appellat. Tum legatus viri inconstantiam miratus pro merito duriter increpat, quæ mala ipsi impendant seu a Cæsare seu a principibus Germaniæ, seu a pontifice se susque deque haberi non passuro minitatur. Floccifacit omnia Lutherus & insalutato legato in Saxoniam redit. Cajetanum culpant alii, quod Lutherum honoribus promissis non allexerit; alii quod non apprehenderit nec in vincula conjecerit; utrique parum æqui, isti non perpendentes extra Italiam in aliis regnis legato pontificio nihil licere, quod viam facti redoleat, solamque principis auctoritatem invocare ipsi reliquum: at Maximilianus Cæsar in quo quædam spes effulgebat, XII jan. seq. mortuus est: illi non attendentes hujusmodi protervos promissis non allici, imo effici superbiores, quod & probavit Militius nuntius, qui Luthero plura concedens, laudes quidem ab eo primum meruit, sed ut exitus docuit, omnino vanas. Comitiis Francofordiensibus pro electione imperatoris anno MDXIX coactis affuit legatus, & juxta mandata pontificis ut Carolus V eligeretur omnem præstitit operam, a quo & literas gratiarum plenas accepit, quas Jo. Bap. Flavius servabat. Eodem anno Romam rediit, de quo sic legitur in act. consist. *Die lunæ XIX dec. MDXIX Cardinalis Cajetanus resignavit archiepiscopatum Panormitanum in manus pontificis &c.* Scilicet ad eam sedem evectus fuerat a pontifice die lunæ VIII febr. MDXVIII, ea ratione quod Francisco Remolino ultimo decessore in curia Romana mortuo, alium ei sufficere juris sui Leo X contenderet; sed obstante senatu Siculo ac obtendente Ecclesiam Panormitanam ab ea lege cancellariæ semper fuisse suis privilegiis exemtam, neque ejus possessionem unquam iniit Cajetanus & libentissime abdicavit: at infulam suæ patriæ Cajetanam ad quam paulo antea nempe XIII april. MDXIX nominatus fuerat ad mortem usque tenuit. Isto pontifice II dec. MDXXI e vivis erepto, ut Adrianus VI sufficeretur, non parvam operam contulit, a quo anno MDXXIII legatus cum multo ære in Pannoniam missus est Ludovico Hungariæ regi, quem Turci oppugnabant, suppetias laturus: qua in regione inter plura discrimina exercitu Christiano ab hostibus deleto, ipso rege fuga elapso, sed in palude demerso, mansit tamen usquequo a Clemente VII Adriani successore in Urbem revocatus est anno MDXXIV, in omnibus deinceps ab eodem, quæ tum acciderunt, gravissimis de fide negotiis in consilium semper adhibitus. Anno MDXXVII Roma mense maio ab exercitu Cæsareo capta est & direpta, & ille in hostium manus venit, libertatemque suam & familiarium quinque aureorum millibus coactus est redimere: quam summam ab amicis mutuo acceptam, ut creditoribus refunderet, Cajetam tum recessit, tandiuque ibi moratus est, quousque ex suis censibus modicis illis & exilibus eam collegisset Romam tandem anno MDXXX sub finem reversus eam postea non exivit, nisi cùm ad superos vocatus evolavit IX aug. MDXXXIV ætatis LXVI a XX febr. inchoato. Sepultus fuit ut jusserat sub dio ante fores templi S. Mariæ super Minervam hoc brevi epitaphio tumulo inscripto:

F. THOMAS DE VIO CAJETANUS
CARDINALIS S. SIXTI SACRI
ORDINIS PRÆDICATORUM.

Quædam hîc lector monendus. Primum quod a plurium recentiorum chronologia circa Cajetani ætatem recedam, his momentis compellor. Scilicet Jo. Bapt. Flavius Aquilanus Thomæ septemdecim annis solidis a secretis familiaris ac rerum ejus apprime gnarus, testatur natum X kal. mart. seu XX febr. Astipulatur ipse cardinalis, qui ad finem commentariorum in secundam secundæ testatur eos se complevisse Romæ XXVI febr. MDXVII ætatis XLIX inchoante: quæ probant mense februario natum,

Sæc. XVI. jam si XLVIII annos subduxeris, certo invenies natum XX febr. MCCCCLXIX, ut XLVIII completum haberet XX febr. MDXVII, & XXVI ejusdem mensis XLIX inchoatum: quo semel posito chronologia superius statuta constat, & ex iis quæ de sua ætate ad finem cujusque lucubrationis addit amplius tibi constabit, nam eo omnia collimant. Hinc refellitur tum Altamura volens natum XII julii MCCCCLXVIII, juxta quem computum mortuus esset non ætatis LXV & XXIX diebus ut ipse contendit, sed LXVI completo & quid amplius: tum Oldoinus qui ad XXV julii MCCCCLXX ejus nativitatem prorogat, juxta quam rationem vix LXV ætatis inchoarat cùm e vivis abiit, cui ipse Cajetanus refragatur ad finem commentarii in Ecclesiasten scribens se XXIII junii MDXXXIV ætatis LXVI agere. Hinc colliges mendum esse in epitaphio ad frontem seu portam majorem basilicæ Minervitanæ nostro cardinali ab amicis erecto, in quo dicitur ut ab Altamura vixisse annis LXV dies XXIX, aut dicendum ipsum cardinalem suam ætatem ignorasse, quam centies tamen repetit. In eodem epitaphio dicitur mortuus IX septemb. sed Leander Albertus ejus per annum socius cùm magistratum ordinis gereret, eaque ætate scribens in *Descript. Ital.* fol. 113, ubi de Cajeta diserte testatur mortuum IX aug. cui videtur potior fides habenda.

Videas etiam plures & fere omnes volentes ætatis XXII sacræ theologiæ magistrum promotum, quibus assentiri non possum, & falli hinc evinco. Cùm enim statuant in comitiis solemnibus ac generalibus totius ordinis Ferrariæ habitis id factum, duo tantum ætate Cajetani Ferrariæ habita ejusmodi comitia reperio, alterum anno MCCCCXCIV, alterum anno MCCCCXCVIII: istud secundum non fuisse facile concedent, tum quia ætate provectior ille fuisset, tum quod Picus Mirandulanus qui tot in eum fertur argumenta promisisse jam a tribus annis & amplius obierat: in priori verò anni MCCCCXCIV quod necessario astruendum, jam XXVI ætatis inchoarat a XX febr. quo proinde laurea magisterii donatus fuit, ut & magis convenit, nec minus mirum cùm alteri non putem accidisse, nisi fortè hac nostra ætate F. Joanni a S. Thoma episcopo Malacitano, de quo postea sec. XVII.

Vir fuit Cajetanus parvi corporis pusillæque staturæ, unde cùm juvenis Mediolani in S. Mariæ Gratiarum moraretur, eumque aliquando ad cœnobium pro more accedens Ludovicus Sfortia Morus dux Mediolanensis vidisset, iste qui mirum in modum ordini afficiebatur, & sodales in eo ore præclaros & honestos videre amabat, ad præfectum se convertens petiisse fertur, cur similes homunculos aleret? Sed ab eodem edoctus in tantillo corpore ingentem animum ingentemque eruditionem recondi, ipseque expertus, tum pluris solum Thomam, quam reliquos omnes fecit, & lectorem publicum in academia Papiensi constituit. Quod autem in Cajetano mirabilius, pertinacissimum est illius erga literas studium, ita ut nullum unquam diem sine linea præterierit sive privatus sive ad majora munia adhibitus, sive iter faciens sive domi constitutus, sive cardinalis sive legatus sive liber sive captivus sive sanus sive ægrotans, quod & quisque probaverit, qui ad calcem cujusque suarum lucubrationum attenderit, ubi locum, diem, annum, quibus quæque acta est diligenter notat. Unde fertur dicere solitum, sodalem Prædicatorum vix se a peccato mortali excusare, qui quoto die quatuor horas studio non impenderit. De eo potissimum legendi Leander Albertus *Descrip. Italiæ* jam citatus, & *Vir. Illust. fol.* 49 *b.* Jo. Bapt. Flavius Aquilanus ejus a secretis & consiliis intimus qui vitam utraque oratione soluta & stricta eleganter scripsit. Meminerunt deinceps cum laude nostrates omnes & exteri, qui de viris eruditione claris scripserunt.

OPERA *priora seu* PHILOSOPHICA.

1. *In opusculum S. Thomæ de ente & essentia commentarius.* Edidit juvenis, imo ut ipse ait, adhuc adolescentiam agens. Prodiit Patavii ubi tum agebat Cajetanus cùm scripsit, tum Lugduni, Johan. Crispini 1541 inter ejusdem opuscula. Postea inter opera S. Thomæ T. IV, Romæ 1570: Lugduni 1581: Antverpiæ 1612 in fol. Sed & Lugduni, Symphoriani Beraud 1578 in 8.

2. *In posteriorum analyticorum Aristotelis libros duos Commentarii*, finiti in conventu Brixiensi XXV dec. MCCCCXCVI, ætatis XXVIII. Prodierunt typis Venetiis. Postea Lugduni, Beraud 1578 in 8.

Extant MSS. Florent. in Medic. Pl. 79 cod. 23 memb. nitidis in 8. Ibid. ejusdem *De monte pietatis ad Leonem X*, sed alia manu.

3. *In prædicabilia Porphyrii & prædicamenta Aristotelis*, finiti Papiæ in conventu S. Apollinaris IX januar. MCCCCXCVIII. Prodierunt typis Venetiis: Postea Lugduni, Beraud 1578 in 8.

4. *Super tres libros de anima*, finiti & recogniti Romæ anno MDXII & Oliverio cardinali Carrafæ episcopo Ostiensi ordinis protectori ab auctore nuncupati. Prodierunt typis Romæ, & Venetiis. Postea Parisiis, Jacobi Kerver 1539 fol. elegantibus charta & charactere, cum commentariis in eosdem libros S. Thomæ de Aquino. Extant MS Florentiæ ad S. Marci Arm. 4 cod. 31 papyr. ex legato Laurentii de Bisbiccio doctoris medici anno MCCCCXCVIII defuncti, ut in ipsa fronte operis legitur.

OPERA THEOLOGICA.

Commentarii in primam partem Summæ theologicæ S. Thomæ de Aquino, finiti Romæ II maii MDVII, ætatis XXXIX. Ex quo colligas cùm anno sequenti MDVIII electus est magister ordinis X junii ætatis quadragesimum decurrisse.

In primam secundæ, finiti Romæ XXIX dec. MDXI, & Nicolao de Flisco cardinali episcopo Sabinensi ab auctore nuncupati.

In secundam secundæ finiti Romæ XXVI febr. MDXVII ætatis XLIX inchoante, & Leoni X ab auctore nuncupati.

In tertiam partem finiti Romæ X martii MDXXII & Adriano VI ab auctore nuncupati.

Prodierunt in IV partes cum ipsa S. D. Summa Lugduni, Joan. Crispini 1540 & 1541 fol. Voll. IV. char. Gothic. Qua in editione nihil rescissum: ut nec in altera ibid. Jacobi Faure 1552, nec in tertia in qua commentarii seorsim a Summa editi *Lugduni* 1558 in 8: sed in sequenti Romana 1570 volente Pio V quædam resecata, inter alia quæ habebat auctor P. III ad Q. LXVIII articulos duos priores de salute parvulorum sine baptismo decedentium in fide parentum addita aliqua exteriori protestatione, ut signo crucis cum invocatione trinitatis infanti imposito comparanda, ut & de pueris Hebræorum ante octavum diem in lege veteri, sicque sine circuncisione morientibus plures censent theologi. Idem servatum in seqq. edd. Lugduni 1581: Antverpiæ 1612 & antea ibid. viduæ & hæred. Stelsii 1577: Romæ 1588: Bergomi 1590 &c.

Peccatorum summula ordine alphabetico. Hanc scripsit inter Hungaricæ legationis discrimina, & finivit XXII novemb. MDXXIII ætat. LV, ac edidit Romæ redux 1525. Postea Venetiis 1525 in 8. Parif. Chevallon 1526 & 1530 in 8, & Lugduni, Juntarum 1550. Iterum Lugduni Gaspari a Portonariis 1565 in 8, & aliàs pluries.

Prodiit postea recognoscente & notis illustrante Gaugerico Hispano S. T. licentiato, Duaci, Balt. Belleri 1613, & iterum 1627 in 8 pp. 675.

MANUSCRIPTA

Manuscripta *hac ejus opera extant:*

Commentarii in octo libros physicorum. Parif. in Reg. cod. 4814 fol. mag.

Commentarii in libros Aristotelis quatuor de cælo & mundo. Parif. in Regia cod. 5124 fol. med.

Quæstiones de sensu agente laudantur a Simlero sed non vidi.

Recensentur præterea a Leandro Alberto *super secundum librum Peribermenias, quem S. Thomas inquit, non complevit,* quod aliqui sic explicant a Cajetano completum: item *super metaphysicam,* quæ haud dubie a Leandro visa, sed ubi jam serventur, nemo indicat.

Commentarii in quatuor libros sententiarum. Parif. in Reg. cod. 5091 fol. med.

Epistolæ ejus tres encyclicæ ad totum ordinem habentur in capite actorum trium quæ habuit capitulorum generalium Romæ, Genuæ & Neapoli. Forte & aliæ plures servantur in archivo Minervitano.

Acta utriusque legationis suæ Germanicæ & Hungaricæ, quæ haud dubie in Vaticano, nisi in direptione Romana perierint.

Epistolæ ejus plures ad Leonem X recensentur ab Oldoino, quæ ab eo dicuntur editæ inter epistolas principum &c. Venetiis Ziletti 1574 in 8.

Legendus etiam Jacobus Manlius historiographus Cæsareus Historiola duorum actuum anno MDXVIII habitorum, scilicet cardinalitiæ dignitatis Alberto Brandemburgensi archiepiscopo Moguntino collatæ, gladiique & pilei Maximiliano Cæsari a pontifice Leone X missorum: quæ duæ cærimoniæ a nostro Cajetano celebratæ. Videsis scriptores Germanicos Freheri T. II p. 397.

Opera Omnia *quotquot in sacræ scripturæ expositionem reperiuntur, cura atque industria insignis collegii S. Thomæ Complutensis ordinis Prædicatorum,* Lugduni, sumtibus Jacobi & Petri Prost 1639 fol.

T. I. Hæc insunt: 1. *Oratio de vita sanctissimi viri maximeque reverendi D. Thomæ de Vio Cajetani cardinalis S. Sixti auctore Joanne Bapt. Flavio Aquilano ejusdem a secretis familiari.*

2. *Ejusdem carmen Heroicum de vita ejusdem Cajetani.*

3. *Introductio ad Pentateuchum Mosi per F. Antonium Fonseca Lusitanum ordinis Prædicatorum,* qui & annotationes marginales addidit ad Pentateuchum.

4. *F. Thomæ de Vio Cajetani in quinque libros Mosis juxta sensum literalem commentarii:* scilicet in *Genesim, Exodum, Leviticum, Numeros, Deuteronomium.* Prodierunt Romæ Antonii Bladi 1531: Postea agente præfato Ant. Fonseca, Parif. Joan. Boule 1539 fol.

T. II. 1. *In Jehosua,* scriptus Romæ XXIV junii MDXXXI.

2. *Judicum,* scriptus Romæ XXIII julii MDXXXI.

3. *Ruth.*

4. *Primum & secundum Regum,* finiti Romæ VII octob. MDXXXI.

5. *Tertium Regum,* Romæ XI nov. MDXXXI.

6. *Quartum Regum,* Romæ XVI dec. MDXXXI.

7. *In primum & secundum Paralipomenon,* finiti Romæ V martii MDXXXII.

8. *In librum Hezra,* Romæ XIX april. MDXXXII inter ægritudinem longam.

9. *In librum Nechemiæ, & in librum Esther,* finiti Romæ XIX julii MDXXXII, ætatis LXIV.

Supra relati in libros historicos commentarii prodierunt Romæ 1533 apud Ant. Bladum: Parif. 1546 in 8.

10. *In librum Job,* Romæ XXXI martii MDXXXIII, ætat. LXV. Prodierunt Ibidem 1535.

T. III. 1. *In Psalmos,* Romæ ad Pascha MDXXVII, ætat. LIX. Prodierunt Venetiis, Luc. Anton. Juntæ 1530: Parisiis Jo. Macé 1532 in fol.

2. *In Parabolas Salomonis.*

3. *In Ecclesiasten,* Romæ XXIII junii MDXXXIV, æt. LXVI.

4. *In Esaiæ tria priora capita:* Neque enim plura mors permisit. Prodierunt cum duobus superioribus, Romæ, Ant. Bladi 1542 fol. Lugduni 1545 in 8: Parisiis Bartol. Macé 1587 in 8.

T. IV. 1. *In Evangelia* 1. *Matthæi,* scriptus Cajetæ XIII nov. MDXXVII: 2. *Marci,* Ibid. II dec. ejusdem anni: 3. *Lucæ,* Ibid. XXV. jan. MDXXVIII. 4. *Joannis,* Ibid XVI maii MDXXVIII. Prodierunt Venetiis, Juntæ 1530: Parif. Johan. Macé 1536 fol. tum Hieronymi Marnef & Francisci Regnault 1542 in 8: Lugduni 1574.

2. *In acta apostolorum:* Finiit Cajetæ XXIX junii MDXXIX. Prodierunt Venetiis, Juntæ 1530: Parisiis cum superioribus in Evangelia 1536 fol. quæ in hac editione dicuntur *ad Græcorum codicum veritatem castigata,* Clementi verò VII ab auctore nuncupantur.

T. V. 1. *In Epistolas Pauli omnes & septem canonicas,* Finiti Cajetæ XVI aug. MDXXIX, æt. LXI. Apocalypsin aggressus non est, fassus se ad literam exponere nescivisse. Prodierunt recognoscente Joanne Danielis S D. N. papæ pœnitentiario & auctoris familiari Parisiis ex Prælo Ascensiano 1532 fol. Carolo V nuncupati: Iterum ibidem 1537 fol. Rursus apud Carolum Guillard 1540 in 8, ubi & in acta: Rursus Nicolai Roffet 1542. Prima editio extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

2. *Jentacula, hoc est Præclarissima plurimarum notabilium sententiarum novi testamenti literalis expositio,* in XII capita distincta, scripta verò in legatione Pannonica Posonii, in monasterio S. Martini de Sacromonte Pannoniæ, Budæ, Villiaci, ut variis in his locis eum morari contingebat a mense decembri MDXXIII ad XV junii anni sequentis. Quæ ideo Jentacula nuncupavit, quod legatione Hungarica majora in scripturam sacram opera suscipere & mensam ut ita loquar plenam instruere prohibitus, occurrentes sine delectu novi testamenti sententias, ne jejuna mens omnino transires, quasi leviores epulas, explicare & sibi aliisque exhibere vir otii impatiens sategerit. Hæc Clementi VII Romam regressus nuncupavit & typis edidit anno 1525. Parif. Chevallon 1526 in 8: Elegans editio. Postea Lugduni, Gasp. a Portonariis 1565: Duaci 1613 in 8.

Has in sacram scripturam expositiones Ambrosius Catharinus noster, ceu in multis erroneas vel etiam hæreticas & saltem hæreticis faventes facultati theologicæ Parisiensi denunciavit, & ut quæ in evangelia sunt censura notarentur, obtinuit, & licèt articulos XVI specialiter notatos explicasset Cajetanus, vel non suos agnoscens, vel aliter quam ipse protulerat acceptos ostendens, ipse Catharinus mox a morte Cajetani adversus ejus commentarios libros invectivarum sex valde acres edidit, in quibus, inquit Sixtus Senensis, sæpe nodum quærit in scirpo & ipsemet allucinatur. Sed & Ricardus Simon Criticæ suæ veteris testamenti lib. 2 cap. 20 & lib. 3 cap. 12 Cajetanum a Catharini censura morsuque liberat, & contra Gretseri querelas *tract. de nov. translat.* cap. 2, ubi Cajetanum accusat SS. Patres neglexisse; & contra Palavicinum *Histor. conc. Trid. lib. 6 cap. 7* defendit. Legendus idem Ricardus Simon Hist. crit. commentatorum novi testamenti cap. 37.

Sacrorum bibliorum quæ commentatus est nova versio, veteris testamenti ex Hebræo, novi ex Græco. Veteris versionem sic ipso referente exequebatur: *Adhi-*

bui, inquit, *duos linguam Hebraam scientes, alterum Hebraum magistrum lingua illius, alterum Christianum, cum pluribus vocabulariis lingua illius, & coram me exigente significationes dictionum Hebraarum in lingua nostra Latina vel vulgari, & eligente significationem qua magis quadrare contextui visa est, feci per singula verba vocatam B. Hieronymi interpretationem reduci ad respondendum Hebrao textui de verbo ad verbum, & sic conflata est nova isthac interpretatio de verbo ad verbum consonans textui Hebrao, quam exponere studui secundùm sensum tantummodo literalem .... Testor ego quod inter hos labores dicebatur mihi ab interpretibus: Dictio Hebraica sonat hoc, sed non apparet sensus, nisi mutetur in hoc alterum. Respondebam ego auditis omnibus significationibus: Non sit vobis cura si sensus non apparet, quia non est vestri officii exponere sed interpretari: interpretamini mihi sicut jacet, & relinquatis expositoribus curam intelligendi: traducite textum ut jacet in Hebrao, & communem relinquatis nobis & Hebrais curam intelligendi textum sic obscurum: si ego non intelligo, alius intelliget. Sic curavi ut de verbo ad verbum textum haberem psalterii, qualem habent Hebrai, utinam assecutus sim.* Sic ille proœmio in Psalmos & idem putes de aliis libris veteris testamenti ab eo expositis. Eamdem fere methodum servavit in libris novi testamenti, de quibus sic habet initio commentarii in Matthæum: *Et quia vulgata editio totius novi testamenti quandoque minus fida est, & nos non interpretes, sed verum textum intendimus exponere, ideo adhibuimus studium nostrum, ut textus corrigeretur judicio peritorum in utraque lingua. Quod ubique facimus, quando sententia diversitas est: Ubi autem eadem est sententia, pertransimus, nisi apud Joannis evangelium & epistolam ad Romanos: propter arduam enim utriusque materiam exactius studuimus correctioni litera. Et ne oporteat millies repetere*, Græce sic habetur, *noverint omnes fieri mutationes apposita sola prapositione*, pro: *& superflua aut deficientia significari*, superfluit *aut* deficit, *subintelligendo semper*, juxta textum Græcum.

Quidam apud Thomam Pope Blount de hoc opere sic censet: *Cardinalis Cajetanus quamvis in compluribus sacri voluminis partibus Latine magna fide convertendis facultatem suam exercuerit, in obscuro tamen jacuit ejus labor, nec suffragiis doctorum comprobatus est. Cùm enim Ebraica ac Graca lingua ignarum se profiteretur, viros utriusque peritos, non ad eruendos sensus quos aperte neglexit, sed ad verborum significationes cognoscendas quas spectavit unas, in consilium abhibuit. Merito itaque aliena eruditionis fœtum exclusisse creditus est.* Quisquis sit hujus censuræ auctor, (nam etsi clarissimo Huetio tribuatur lib. *de Clar. interp.* apud hunc ne nomen quidem Cajetani mihi occurrit,) eadem ratione Hieronymum saltem in quibusdam sacræ scripturæ libris vertendis alienæ eruditionis fœtum exclusisse dicetur. Sic enim ille præfatione in Tobiam, quem Chaldaico sermone scriptum repererat: *Et quia vicina est Chaldaorum lingua sermoni Hebraico, utriusque lingua peritissimum loquacem reperiens, unius diei laborem arripui, & quicquid ille mihi Hebraicis verbis expressit, hoc ego accito notario sermonibus Latinis exposui.* Et præf. in librum Job: *Memini me ob intelligentiam hujus voluminis Lyddaum quemdam praceptorem, qui apud Hebraos primus haberi putabatur, non parvis redemisse nummis &c.* Quæ ita dicta velim, ut Hieronymiano labori Cajetani operam non comparandam existimem. Neque verò hæc ita jacet, ut putavit censor, de qua sic Ricardus Simon Crit. vet. test. lib. 2 c. 20: *Interea translatio ipsius, ea prasertim quam Psalmorum elaboravit ad illum grammatica rigorem prorsus exacta non est, nec aque barbara ac Malvenda & Aria Montani versiones: & quamvis omni Hebraici idiomatis notitia destitutus, de hoc tamen melius disserit, quam plures bibliorum interpretes, ejus mediocriter tantum callentes.*

De hac Cajetani Bibliorum versione, deque ejusdem commentariis sic habet Sixtus Senensis Bibl. Sanc. *Thomas de Vio Cajetanus vir tam vita sanctimonia quam ingenii prastantia illustris, subtilissimus dialecticus, admirabilis philosophus, theologus incomparabilis, & inter eruditissimos doctissimi sui seculi longe eruditissimus ... in extrema senectute sua totam veteris ac novi testamenti molem juxta litera sensum omnium difficillimum ex Hebraa & Graca veritate nudo brevique sermone exposuit exceptis Cantico Canticorum & prophetis, quos moriens inchoatos deseruit, & Apocalypsi quam de industria intactam reliquit, inquiens in ea exponenda non ingenio sed divinatione opus esse.*

Alphonsus a Castro ord. Min. & Gabriel Prateolus, uterque de Hæresibus agentes, Cajetanum inter hæreticos recensuerant, sed ambos revicit Index expurgatorius Inquisitionis Hispanæ, ut qui maculam hanc ei inusserint, *qui inter summi ingenii viros pietate praclaros, atque optime de Ecclesia catholica meritos numerandus est*, & ut id addam, quem ægrotante Clemente VII, sic enim Aquilanus citatus, purpurati Patres jam ejus successorem designabant, & si supervixisset proculdubio elegissent: imo quem tanti faciebat ipse Clemens, ut dum Romam ferro & igne vastaret exercitus Cæsareus, de eo uno solicitus petierit, an salvus esset, eo extincto lumen Ecclesiæ extinctum alte prædicans.

Cajetanum etiam quod opera sub S. Dionysii Areopagitæ nomine edita suspecta habuerit, & rejecerit, male habuit D. Joannes Goulut Fuliensis in sua horum operum Gallica versione, verùm ipsummet eruditum monachum & elegantem interpretem maturiorem factum & doctiorem summopere doluit hujus accusationis, adeo ut in sententiam Cajetani totus pedibus manibusque ierit.

TRACTATUS SPECIALES de variis materiis in tres tomos distributi prodierunt Lugduni apud Theobaldum Ancelin 1581 fol. ad calcem Summæ theologiæ S. Thomæ de Aquino: tum eodem ordine Antverpiæ typis Keerbergii 1612 fol. ad finem ejusdem Summæ cum ejusdem Cajetani commentariis. Iidem tractatus antea prodierant Lugduni apud Joannem Crispinum 1541 fol. in quatuor tomos distributi ad caput I P. Summæ S. doctoris. Sed cùm in utraque collectione desint in una quidam tractatus, qui in altera & vicissim, ac præterea satis confuse fuerint ordinati, visi sunt alio ordine hîc referendi, nempe chronologico juxta annum quo quisque ab auctore editus: sic enim & clarius occasio conspicietur, quæ impulit ad scribendum, & de quibus scribit, opportunius & commodius juxta se collocabuntur. Ad marginem autem indicabitur, quo loco in mox relatis editionibus quemvis tractatum lector inveniet: A. denotat editionem Antverpiensem communiorem: L. Lugdunensem anni 1541.

1. *De pracepto eleemosyna mentem S. Thoma, quem quidam in sua summa sequius interpretabantur, declarans.* Scripsit anno MCCCCXCVI. A. T. II. Tr. 5. L. T. III. Tr. 4.

2. *De monte pietatis.* Scripsit Papiæ in S. Apollinaris XIII jul. MCCCCXCVIII. Seorsim prodiit Romæ, Jacobi Mazochii 1515 in 4, signat. A. B. C. D. qua in editione dicitur ante decem annos in lucem datus. A. T. II. Tr. 6 L. T. III. Tr. 5.

3. *De nominum analogia.* Ibid. 1 sept. eodem anno. A. T. III. Tr. 5.

A. T. III Tr. 2. 4. *De Dei infinitate.* Ibid. x septemb. MCCCCXCIX. Quæstio fusior.

A. T. III Tr. 3. 5. *An in rebus naturalibus datur potentia neutra, & an potentia receptiva actuum supernaturalium sit naturalis.* Absque anno.

A. T. III Tr. 4. 6. *De subjecto naturalis philosophiæ an sit ens mobile.* Ad F. Vincentium de Vincentia lectorem Mediolani ord. Præd. Mediolani in cœnobio Gratiarum, VI novemb. MCCCCXCIX.

A. T. II Tr. 7. L. T. III Tr. 6. 7. *De Cambiis.* Ad F. Andream de Brixia ord. Præd. priorem Brixien. Mediolani in cœnobio Gratiarum IX decemb. MCCCCXCIX.

L. T. III Tr. 10 q. 3. 8. *Utrum per votum quo quis promittit offerre aliquid cuidam imagini B. V. sit acquisitum jus illi Ecclesiæ.* Mantuæ XIII mart. MD.

L. T. III Tr. 10 q. 4. A. T. II Tr. 12. 9. *Utrum liceat maleficium solvere opera malefici ad hoc parati utendo.* Mediol. in cœnobio Gratiarum XXVI mart. MD.

A. T. II Tr. 8. 10. *De usura Q. Q. sex.* I. *Utrum in usura transferatur dominium.* Ibid. II april. MD.

L. T. III Tr. 7. II. *Utrum mutuans sub spe aliquid ultra sortem habendi non aliter mutuaturus absque omni tamen conventione sit usurarius mentalis.* Ibid. VI april.

III. *Utrum usurarius mentalis teneatur ad restitutionem.* Ibid. VI april.

IV. *Utrum omnia bona usuraria sint obligata eis a quibus usuræ extortæ sunt.* Ibid XIV apr.

V. *Utrum altero hærede usurarii non potente restituere, alter teneatur in solidum.* Ib. XVIII ap.

VI. *De petitione lucri cessantis.* Ib. XXIV apr. MD.

L. T. II Tr. 3. q. 10. 11. *Utrum in confessione circumstantia diei festi sit necessariò confitenda.* Ibid. XXIV april. MD.

L. T. III Tr. 10. q. 2. 12. *Utrum emissurus professionis votum possit absolute renunciare propinquis hæreditatem, quam probabiliter dubitat male adepto ære infectam.* Ib. XXIX sept. MD.

A. T. II Tr. 11. L. T. III Tr. 10 q. 1. 13. *Utrum votum non nubendi æquivaleat voto castitatis.* Ibid. XVIII dec. eod. anno.

A. T. III Tr. 1. L. T. IV. 14. *Orationes a Cajetano tum Prædic. ordinis procuratore coram SS. pontificibus dictæ.*

I. *De vi cultus divini coram Alexandro VI,* Dom. I adventus MDI.

II. *De causa mali & abundantia mali in specie humana coram eodem,* Dom. I quadragesimæ MDIII.

III. *De unione verbi cum natura humana coram eodem,* Dom. I adv. MDII.

IV. *De immortalitate animarum coram Julio II,* Dom. I adv. MDIII.

V. *De modo quo patiuntur animæ ab igne corporeo coram eodem,* Dom. I adven. MDIV.

A. T. II Tr. 9. L. T. III Tr. 8 q. 3. 15. *Utrum vacante sede & quærentibus omnibus pontificatum per fas & nefas, propter ambitionem & avaritiam ac Ecclesiæ ruinam, liceat viro probo & digno quærere pontificatum, adhibendo promissiones & exhibendo temporalia & beneficia &c. pro suffragiis propter hunc finem, ut in sede positus Ecclesiæ prosit & illam reformet,* Romæ XXVI decemb. MDIV inchoante stylo Rom. a Nat. Christi.

A. T. II Tr. 9. L. T. III Tr. 8 q. 1. 16. *Utrum emptio beneficiorum ecclesiasticorum sit simoniaca quia prohibita, vel prohibita quia simoniaca,* Romæ XXVIII dec. MDIV inchoante ut supra.

A. T. II Tr. 9. L. T. III Tr. 8 q. 2. 17. *Utrum emens & acquirens episcopatum non intendendo solvere promissam pecuniam sit simoniacus,* Romæ IV Jan. MDIV.

A. T. I Tr. 21. L. T. II Tr. 3. q. 15. 18. *Utrum confessor teneatur occultam servare deliberationem confitentis se omnino occisurum regem aut pontificem summum,* Romæ XIII sept. MDIV.

A. T. I Tr. 27. L. T. II Tr. 3. q. 24. 19. *Utrum pontifex summus possit dispensare cum sacerdote occidentalis Ecclesiæ ut accipiat uxorem,* Romæ XII april. MDV.

L. T. II Tr. 4 R. 3. 20. *De validitate matrimonii a juvene post religionis ingressum & egressum contracti,* Cajetæ XXII octob. MDV.

21. *De festo quod dicitur Spasmus B. V. matris Dei,* Romæ XVII jul. MDVI. Non probat nec quoad rem, nec quoad festum, quod asserit non congrue celebrari tempore passionis. Queritur etiam novas quotidie adinveniri festivitates, quibus antiqua & longe sanctiora a patribus tradita officia excluduntur. S. L. C. XVI. A. T. II Tr. 13.

22. *Utrum quilibet utens spirituali, seu actus spirituales exercens in peccato mortali, peccet mortaliter,* Romæ XXIV august. MDVI. A. T. II Tr. 10. L. T. III Tr. 9.

23. *Utrum matrimonium legitime contractum inter christianos per verba de præsenti, possit ante carnalem copulam dirimi auctoritate papæ absque religionis ingressu,* Romæ XXIV jan. MDVII. A. T. I Tr. 28. L. T. II Tr. 3 q. 25.

24. *Ad priorem S. Miniati super duo quæsita De voto & De unitate vel plurificatione numerali peccati actus exterioris propter discontinuationem actus interioris voluntatis,* Florentiæ XXVII august. MDVIII. L. T. II Tr. 15.

25. *Ad magistrum F. Franciscum Ferrariensem ord. Præd. magistrum studentium Bononiæ super duo de conceptu entis quæsita,* Romæ XXVII febr. MDIX. *A. T. III. Tr. 6.* L. T. II Tr. 16.

26. *De pollutione ex auditione confessionis proveniente,* Florentiæ in S. Marco XIII octob MDIX. A. T. I Tr. 22.

27. *Ad tres quæstiunculas scilicet de usura, de pertinacia in veniali, & de publico delicto,* Ibid. XVI octob. MDIX. *L. T. II. Tr. 4. R. 9.* L. T. II Tr. 3. q. 16.

28. *De collatione ordinis præsertim presbyteratus ab episcopa,* Pisis XX novemb. MDIX. *A. T. I. Tr. 26.* L. T. II Tr. 3 q. 23.

29. *De celebratione missæ. Utrum sacerdos sumta ablutione licite possit sumere reliquias Eucharistiæ in calice vel extra remanentes.* Pisis XXVI nov. MDIX. A. T. II Tr. 3. L. T. III Tr. 3. q. 1.

30. *Utrum sacerdos celebrans pro pluribus satisfaciat pro singulis,* Romæ I dec. MDX. *A. T. II Tr. 3.* L. T. III Tr. 3. q. 2.

31. *De valore orationum dictarum ab audientibus missam in festo.* Id est, an satisfaciat officio qui illud recitat dum audit missam die dominico vel festo, nec aliud sacrum audit, Absque anno. Respondet autem negative. A. T. II Tr. 4. L. T. III Tr. 3 q. 3.

32. *De auctoritate papæ & concilii utraque invicem comparata.* Tractatus cardinali de Flisco tit. S. Priscæ nuncupatus, Romæ XII octob. MDXI, ætatis XLIII. Prodiit ibid. Marci Silber 1511 in 4: & postea Coloniæ Quentel 1512 in 4. Utraqua editio extat Paris. in Regia E 1697 & 1698. Adversus hunc tractatum Jacobus Almain Senonensis & theologus Parisiensis scripsit libellum *de auctoritate Ecclesiæ seu sacrorum conciliorum eam repræsentantium* editum Paris. Joan. Granjon 1512 in 8. A. T. I Tr. 1. L. idem.

33. *De Ecclesiæ & synodorum differentia coram Julio II in secunda sessione concilii Lateranensis oratio dicta XVII kal. jun. seu XVI maii MDXII.* Edidit F. Gregorius de Casali procurator generalis ordinis, & Thomæ cardinali S. Martini in Montibus nuncupavit, Romæ, Joan. Beplin 1512 in 4. A. T. III Tr. 1.

34. *Apologia tractatus de comparata auctoritate papæ & concilii,* Romæ XXIX novemb. MDXII. A. T. I Tr. 2. L. idem.

35. *An ingressus religionem cum proposito deliberato perseverandi, ad religionem teneatur,* ad F. Vincentium de S. Geminiano, Romæ XI nov. MDXII. L. T. II Tr. 4 R. 7.

36. *De redditione debiti uxoris ad virum adulterum,* Romæ XIV martii MDXIII. L. T. II Tr. 3 q. 26.

37. *An adulter ipso facto sit privatus jure exigendi debitum a conjuge innocente,* ad F. Cherubinum de Florentia divini verbi præconem, Romæ XX decemb. MDXIII. A. T. I Tr. 29. L. T. II Tr. 4 R. 4.

38. *De quinque dubiis seu casibus conscientiæ, quorum primum est, an sit simpliciter de necessitate salutis pœnitentem conteri de singulis peccatis in eadem specie &c.* ad F. Conradum Koelin S. T. M. Romæ II maii MDXIV. L. T. II Tr. 4. R. 12.

Sec. XVI. L. T. II Tr. 4 R. 6. 39. *An Judæis in nullo culpabilibus possit negari ingressus religionis*, ad F. Matthiam de Pace S. T. M. ac regentem Salmanticensem, Senis XXI septemb. MDXIV.

L. T. II Tr. 4. R. 8. 40. *An is qui in choro sic divinum officium persolvit, quod sui chori versus submisse sibi ipsi soli dicit, alterius verò chori versus audit tantummodo, satisfaciat præcepto de persolvendis horis canonicis*, Romæ III nov. MDXIV, ad F. Vincentium de S. Geminiano laudatum.

L. T. II Tr. 4 R. 11. 41. *Utrum Petrus consignans centum florenos apud Paulum mercatorem ut ei pro parte lucri capitali salvo assignet per annum quinque florenos residuo lucri Paulo mercatori servato, licite contrahat.* Quæstio est de tribus contractibus in uno obtentis & palliatis, responsio verò non licere. Tractatus ad F. Conradum Koelin S. T. M. Romæ I april. MDXV.

A. T. II Tr. 1. 42. *De conceptione B. Virginis ad Leonem X* Romæ 1515. Prodiit Romæ eodem anno.

L. T. III Tr. 1. 43. *De erroribus contingentibus in Eucharistiæ sacramento*, Romæ MDXV. *A. T. II. Tr. 6.*

A. T. I Tr. 15. 44. *De indulgentiis ad Julium cardinalem de Medicis*, Romæ VIII dec. MDXVII, ætatis XLVIII.

L. T. II Tr. 2. 45. *An religiosus factus episcopus teneatur debito legali ad observantias regulares*, Romæ XIII febr. MDXVIII. *L. T. II. Tr. 3. q. 22.*

L. T. II Tr. 3 q. 21 46. *De obligatione præcepti*, Romæ XIV febr. MDXVIII. *A. T. I. Tr. 25.*

L. T. II Tr. 4 R. 10. 47. *Ad quemdam de venditione annuæ pensionis ex beneficio ecclesiastico debitæ*, Romæ XVI febr. MDXVIII.

A. T. I Tr. 17. 48. *Quando quis obligatur ad contritionem peccatorum mortalium*, Romæ IV martii MDXVIII.

L. T. II Tr. 3. q. 7. 49. *An omnes animæ in purgatorio sint certæ de sua salute*, Augustæ XXV sept. MDXVIII. *A. T. I. Tr. 23.*

L. T. II Tr. 3. q. 18. 50. *De fide ad fructuosam absolutionem sacramentalem necessaria*, Augustæ XXVI sept. MDXVIII.

L. T. II Tr. 3. q. 11. 51. *De confessione venialium & omnium mortalium*, Ibid. XXIX sept. MDXVIII.

L. T. II Tr. 3. q. 9. 52. *De effectu indulgentiæ*, Augustæ XXIX sept. MDXVIII.

L. T. II Tr. 3 q. 4. 53. *De impletione injunctæ pœnitentiæ, si non impleatur in hac vita, num exsolvenda sit in alia?* Augustæ XXX sept. MDXVIII. *A. T. I. Tr. 20.*

L. T. II. Tr. 3. q. 14. 54. *De effectu absolutionis sacramentalis, seu de confessione quæstiones quinque*, Augustæ I octob. MDXVIII. *A. T. I. Tr. 18.*

L. T. II Tr. 3 q. 12. 55. *De acquisitione indulgentiarum*, Ibid. II octob. MDXVIII.

L. T. II Tr. 3. q. 2. 56. *De acquirendis rursum indulgentiis*, Ib. VII octob. eod. anno.

L. *ibidem* q. 3. 57. *De thesauro indulgentiarum*, Augustæ VII octob. MDXVIII.

L. *ibid.* q. 1. 58. *Circa dispositionem ad confessionem*, Augustæ VIII octob. MDXVIII.

L. *ibid.* q. 8. 59. *An imperfecta caritas necessariò deferat secum post mortem timorem pœnalem*, Augustæ XIV octob. MDXVIII.

L. *ibid.* q. 19. 60. *An justus timendo pœnam peccet*, Ibid. eod. die.

A. T. I Tr. 24. L. T. II Tr. 3 q. 20. 61. *An papa auctoritate clavium det indulgentiam animabus in purgatorio*, Ibid. XV octob. eod. anno. *A. T. I. Tr. 16. L. T. II. Tr. 3. q. 6.*

L. T. II Tr. 3. q. 17. 62. *An in purgatorio possit esse meritum*, Ibid. XVII octob. eod. anno.

A. T. I Tr. 19. L. T. II Tr. 3 q. 13. 63. *De effectu excommunicationis*, Ibid. XXIX octob. seu *Num excommunicatio privet a participatione interiori fidelium*, eod. anno.

A. T. I Tr. 30. L. T. II Tr. 3. q. 27. 64. *An apostolica sedes in sacris canonibus abutatur verbis sacræ scripturæ*, Maguntiæ XXII martii MDXIX.

L. T. II Tr. 4. R. 5. 65. *De criminum occultorum inquisitione*, ad Fratrem Cherubinum, fortè de Florentia de quo supra, Romæ V nov. MDXIX.

66. *De indulgentia plenaria concessa defunctis*, Romæ XX nov. MDXIX. L. T. II Tr. 3. q. 5.

67. *Q. Q. de sacramentis commentariis ejus in tertiam partem S. Thomæ de Aquino complentes, in quibus agit : 1. De attritione & contritione : 2. De confessione : 3. De satisfactione : 4. De ministro sacramenti pœnitentiæ : 5. De indulgentiarum thesauro : 6. De causa indulgentiarum : 7. De suscipientibus indulgentias : 8. De modo tradendi seu recipiendi sacros ordines : 9. De contractu matrimonii : 10. De usu matrimonii : 11. De delectatione morosa.* Scripsit Romæ & finivit XIX dec. MDXX, ætatis LII. A. T. I Tr. 4 ad 14. L. T. II Tr. 1.

68. *Ad F. Conradum Koelin explicatio quorumdam quæ illi visa fuerant in commentariis Cajetani in Summam S. T. vel contradictoria vel minus exposita*, Romæ IX febr. MDXXI. L. T. II Tr. 4 R. 15.

69. *De primatu Romanæ Ecclesiæ ad Leonem X.* Scripsit Romæ & finivit XVII febr. MDXXI, ætatis LII. Prodiit ibid. eodem anno apud Marc. Silber in 4. Quæ editio extat Paris. in Regia E. 1699 hoc titulo : *Ad Leonem X de divina institutione pontificatus Romani pontificis super totam Ecclesiam a Christo in Petro*, pp. 99. A. T. I Tr. 3. L. *idem.*

70. *Damnati sensus articulorum quinque expositio ad Leonem X*, Romæ VI junii MDXXI. L. T. II Tr. 4 R. 1.

71. *Super sex propositionibus in commendationem B. Joseph a quodam theologo assertis*, Ad cardinalem Nicolaum de Flisco, absque anno. L. T. II Tr. 4 R. 2.

72. *Ad F. Conradum Koelin S. T. M. rursus de similibus contradictoriis apparentibus*, ut supra, Romæ II jun. MDXXII. L. T. II Tr. 4 R. 14.

73. *Ad F. Jacobum Creston Scotum lectorem theologiæ Q. I super quibusdam obscuris*, Romæ XXIII nov. MDXXII A. T. III Tr. 7.

74. Altera : *Utrum homo homini superiori teneatur obedire in his, in quibus oportet se exponere periculo mortis*, Romæ XXVII ejusdem mensis & anni. A. T. III Tr. 8.

75. *Instructio nuntii circa errores libelli de cœna Domini per capita juxta ordinem libelli*, jussu Clementis VII Romæ MDXXV. L. T. III Tr. 2.

76. *Ad F. Thomam Ragusinum ord. Præd. circa emptionem rerum raptarum in bello injusto*, Romæ XXVII nov. MDXXIX. L. T. II Tr. 4 R. 17.

77. *De Missæ sacrificio & ritu adversus Lutheranos ad Clementem VII*, Romæ III maii MDXXXI. A. T. III Tr. 9. Opusculum eruditum, in quo omissis argutiis recentiorum quorumdam theologorum, solide & invicte astruit rationem sacrificii in missa, & quæ habet S. Paulus ad Hebr. a cap. 7 ad 10 de uno sacerdote Christo, & de una hostia in cruce semel oblata sapientissime explicat. Christus unicus est sacerdos, & sacerdos in æternum secundùm ordinem Melchisedech, idque in cruce, in cœlo, in missa. Igitur quemadmodum, inquit, Christus jam in cœlo est perseverans sacerdos hostiam in cruce semel immolatam continue patri offerens, sic idem Christus unicus novi testamenti sacerdos per suos ministros eamdem crucis hostiam sub speciebus panis & vini vere præsentem in missa pro nobis offerre pergit : & sicut non derogat unitati sacrificii crucis, quod continue a Christo offeratur in cœlo, ita nec eidem sacrificii crucis unitati derogat, quod in missa continue offeratur a Christo. Itaque unus est sacerdos, una hostia, unum sacrificium. In cruce hostia semel immolata est, neque hæc immolatio iteratur, in cœlo tabernaculum hoc non manufactum Christus ingressus, proprium sanguinem in cruce effusum continue offert patri, semper vivens ad interpellandum pro nobis, in missa eamdem crucis hostiam vere nobis exhibens, & offerre pergit patri, & per aspersionem veri sui sanguinis suæ fructum passionis nobis communicat. Mirum enim esset ip-

ſam crucis hoſtiam, ipſum in cruce ſanguinem effuſum nos habere in miſſa, nec habere ſacrificium. Quæ luculenter in iſto opuſculo explicat Cajetanus merito legendus. Prodiit ſeorſim Romæ Bladi 1531 in 4: Quæ editio in Regia D 1615.

A. T. III Tr. 10. 78. *De fide & operibus adverſus Lutheranos*, Ibid. 1532 in 4.

A. T. III Tr. 11. 79. *De communione ſub utraque ſpecie. De integritate confeſſionis. De invocatione Sanctorum adverſus Lutheranos ad Clementem VII*, Romæ xxv auguſti MDXXXI in 4: Prodiit typis ibidem eodem anno cum duobus ſuperioribus: Tum Lugduni apud Frellæos 1536 in 8 cum ſuperiori. In Regia D 1837.

A. T. III Tr. 14. 80. *Reſponſiones ad quoſdam articulos nomine theologorum Pariſienſium editos ad magiſtrum Joannem ſtudii Moguntini regentem miſſæ*, Romæ xxx decemb. MDXXXIV ſtylo Romano, tum editæ. Habentur etiam non ſolum inter opuſcula, ſed & ad calcem commentariorum in ſacram ſcripturam Lugduni 1639. NOTA: Commentarios Cajetani in ſacram ſcripturam jam anno 1534 cenſura notarant theologi Pariſienſes: articulos in ea cenſura ſibi impoſitos, ſuos non eſſe pleroſque hac reſponſione contendit Cajetanus: & tamen quod mirum ſacra facultas Pariſienſis iterum & commentarios & has reſponſiones cenſura ſua notavit IX auguſti MDXLIV. *Ex actis.*

A. T. III Tr. 12. 81. *Ad Henricum VIII Angliæ regem de conjugio cum relicta fratris ſententia*, Romæ XXVII jan. MDXXXIV. Poſt mortem auctoris editus curis Joannis S. D. papæ pœnitentiarii.

A. T. III Tr. 13. 82. *De conjugio regis Angliæ cum relicta fratris ſui ad Clementem VII*, Romæ XIII martii MDXXXIV.

Præter editiones horum opuſculorum ſimul laudatas prodierunt rurſus in tres tomos diſtributa Venetiis apud Juntas 1588 fol. par. ad calcem Summæ S. Thomæ. Quæ editio in Regia D 670.

Quæſtiones quodlibetales cum aliquot aſſertionibus contra Lutheranos, & aliis difficultatum theologarum enodationibus in communem ſtudioſorum uſum non mediocri labore nuſquam antea in talem ordinem digeſtis. Pariſ. Fr. Regnault 1530 in 8, pagg. 516. Pleraque ſunt opuſcula mox recenſita, ſed non omnia. Hæc etiam editio in Regia D 1837.

F. ANDREAS PORTULAGA.

1508. F. ANDREAS PORTULAGA Italus Brixienſis ortu & profeſſione congregationem utriuſque Lombardiæ adminiſtrabat, cùm Brixiæ e vita exceſſit anno Dñi MDVIII. Sic Leander æqualis fol. 146 a, addens ſcripſiſſe

Conciones ampliſſimis ſententiis & ampliſſima doctrina ſuffarcinatas.

Has Rovetta ipſe Brixienſis in tres tomos diſtinguit, de tempore, de B. Virgine & de Sanctis, & quadrageſimales.

F. ANDREAS DE PISIS.

1508. F. ANDREAS DE PISIS ortu & profeſſione ſic dictus teſte Fontana ubi de Romana provincia anno MDVIII claruit, ac quam Raimundus de Capua Latine ſcripſit, ipſe Etruſca lingua reddidit

Vitam B. Agnetis virginis de Montepolitiano ſuperaddita appendice locupletatam. Ubi autem extet MS, aut typis prodierit, non addit.

FF. DIDACUS DE LAS CUCHARETAS & THOMAS DE PEDROCHE.

* 1508. FF. DIDACUS DE LAS CUCHARETAS & THOMAS DE PEDROCHE ambo Hiſpani, ambo ex provincia Carthaginenſi laudantur ab Alva Sol. Verit. Rad. 278 col. 1954, ceu qui unà ſcripſerint opus, quod originale habere ſe præ manibus aſſerit, & typis etiam prodiiſſe unà cum libro cui titulus: *Lucerna Fratrum Minorum.* Principium, inquit, Alva hoc eſt: SÆC. XVI.

In Dei nomine Amen. Sepan quantos eſte publico inſtrumento de proceſſo vieren, como en la muy noble cindad de Toledo a XVII *dias del mes de Enero año de nacimiento de N. S. Jeſu Chriſto de* MDVIII &c.

Ambos ceu nullius meriti auctores ſuſque deque habet Alva, quod an ex æquo & vero, diſquirant indigenæ, neque enim ulla horum ſcriptorum vel apud noſtros ſcriptores, vel apud Antonium mihi memoria.

F. LUDOVICUS DE TOVAR.

F. LUDOVICUS DE TOVAR Hiſpanus Palentiæ ortus, & ibidem ordinem amplexus, ſeculi hujus XVI initio ſacras litteras interpretabatur, & theologiam legebat Senis in Etruria tum baccalaureus, ſed & rethor, philoſophus, mathematicus audiebat, has ſcientias omnes probe callens, ſcripſitque & in lucem edidit teſte Antonio Bibl. Hiſp. quem excipit Altamura ad 1508 opus hoc titulo: * 1508.

Divina revelatio Erithreæ Sibyllæ cum commentariis, in qua a bello Trojano uſque ad diem judicii prædixit futura, Senis, Simeonis Nicolai Nardi 1508 in 4. Henrico de Meneſes comitis Tarocenſis ac Luſitani exercitus apud Tingim in Aphrica ducis filio Senis tum ſtudiis operam danti auctor nuncupavit.

Gabriel de Gabrielibus Roncilionenſis in carmine ad lectorem Ludovicum inter alia magnum philoſophum bonumque rhetorem appellat, ac terræ & poli motus diligentem ſcrutatorem.

F. BARNABAS CAPOGRASSO.

F. BARNABAS CAPOGRASSO Siculus Salerni ortus & ordinem amplexus, vir fuit gravis, religione & doctrina æque commendatus. Inquiſitoris munere fungebatur in patria annis MDVII & VIII, ejuſque vigilantiam & ardens pro fide ſtudium prædicant Dominicus Gravina *de ſacro depoſito* cap. 22, & Vallius in *Compendio*. Nulla tamen ejus laudant opera, unde hîc non recenſendus videbatur, niſi Toppius *Bibl. Napol.* meminiſſet. * 1508.

F. ANTONIUS DU FOUR.

F. ANTONIUS DU FOUR Latine *de Furno* etiam dictus Gallus Aureliæ natus, adoleſcens acris ingenii ordini nomen dedit in patria, & mox a profeſſione Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, ita ſe ſacris applicuit ſcientiis, ut non una ſibi eruditionis laude fecerit nomen apud ſuos, ſed & vitæ morumque integritate, modeſtia, gravitate, miraque dicendi gratia, facilitate, atque facundia plurimum etiam apud extraneos & magnates inclaruerit. Hinc Ludovicus XII rex Franciæ eum regium concionatorem ordinarium aſcivit, tum & Johanne Clerée vicario ordinis generali anno MDVI inſtituto, ejus ſibi a ſacris confeſſionibus ſucceſſorem & conſcientiæ arbitrum ſelegit. Quibus tanta in regem fidelitate & aſſiduitate, regiſque in eum affectu & benevolentia functus eſt muneribus, ut ab ejus obſequio, vix ab ejus præſentia vel oculis abeſſe liceret. Anno MDVII commendante rege a Julio II ad Maſſilienſis Eccleſiæ promotus eſt infulas, & ante menſem junium jam inauguratus erat, nam in actis cap. gen. VI hujus menſis Papiæ habiti ad † 1509.

SEC. XVI. gratias ordinis acceptabatur. Lugdunum eodem anno cum rege perrexit, tumque coram eodem & sacrum fecit, & solemnem apud nostros Lugdunenses habuit concionem die assumtionis XV augusti, cum Georgius cardinalis de Ambasia Julii II nomine & auctoritate Renato de Pria episcopo Bajocensi pileolum imposuit cardinalitiæ dignitatis insigne. Neque tum a rege sponsæ suæ permissus est accedere thalamos, uti in votis erat, sed in annum sequentem MDVIII differre coactus est, quo XXI septemb. personalem inivit Ecclesiæ suæ possessionem. Haud licuit tamen Antonio diu cum carissima sponsa sua vivere, nam rex expeditionem Mediolanensem contra Ludovicum Sforzam suscipiens anno MDIX eum ceu confessarium suum præsentem habere voluit in comitatu & obsequio. Tum verò in itinere morte præmatura sublatus est mense junio, & Laudæ Pompeiæ apud Insubres in Ecclesia nostra sepultus uti habet Pius P. II lib. III col. 99. Hæc ejus opera:

Paraphrase sur les sept psalmes penitentiaux.

La diete du salut contenant cinquante meditations sur la passion de nostre Sauveur Jesus Christ. Prodiit simul utraque opella secundis ut censeo typis Parisiis, Guillelmi Guillard 1557 in 16. Tum & postea Nicolai Chesneau 1574.

Sermons en deux volumes.

Sacra Biblia Gallice vertisse dicitur ad instantiam Annæ de Britannia Francorum reginæ: sed ea versio diligentius quæsita, nullibi reperta est.

Epistolas quasdam partim S. Hieronymi partim eidem ascriptas & inter ejus opera editas ad ejusdem reginæ votum Gallice vertit.

Ipsemet codex ab auctore jam episcopo reginæ oblatus extat etiamnum in Bibl. olim Seguier. nunc Coislin. fol. memb. eleganter scriptus, & imaginibus tenuiori penicillo pictis illustratus. Hæ verò sunt epistolæ versæ:

1. *Epistola ad Susannam sanctimonialem lapsam,* quæ jam inter spurias. Titulus: *L'Objurgation tres cruelle de S. Jherome contre Susanne par forme d'epistre.*

2. *Ad Sabinianum diaconum.* Hieronymi. *L'objurgation tres griefve contre Sabinien diacre.*

3. *Epistre de S. Jherome envoiee a une grante dame de France, exortative d'elle & de sa fille, a la requeste d'ung sien frere chevalier, qui visitoit les saints lieux.*

4. *Ad Asellam.* Hieronymi. *Des amis fainctz nourrir par faux semblant.*

5. Valerii ad Rufinum inter Hieronymianas inserta. *L'Epistre inseree en S. Jherome de Valere a Ruffin le dissuadant de se marier.*

6. *Epistola Eusebii monachi* ad Damasum episcopum Portuensem de morte S. Hieronymi. *Le trespas monseigneur S. Jherome.*

Hanc versionem auctor Annæ a Britannia reginæ Franciæ nuncupat, & in epistola doctorem se theologiæ & episcopum Massiliensem dicit: Mirum ejus nomen in actis facultatis Parisiensis non legi, quæ si non sint mutila, qualia tamen quidam conjiciunt, alibi lauream acceperit.

F. MATTHÆUS SICULUS.

* F. MATTHÆUS SICULUS sacræ theologiæ
1509. magister ineunte seculo XVI florebat. Ejus curis prodiit

Prima pars Summa S. Thoma de Aquino, una cum annotationibus marginalibus nuper per R. P. F. Matthæum Siculum ejusdem ordinis sacra theologia magistrum additis, Venetiis, Guintini de Giunta Florentini 1509 in fol. char. Goth. Extabat anno 1681 Cabellione apud nostros a me tum visa.

F. ROBERTUS UBALDINI DE GALLIANO.

F. ROBERTUS UBALDINI DE GALLIANO †
ab originis suæ loco in Etruria sic nuncupatus, 1509.
& Florentiæ in S. Marci ordini cooptatus vir fuit antiquitatum curiosus. Scripsit

Chronicon conventus S. Marci de Florentia ordinis Prædicatorum, ab illius receptione anno MCCCCXXXV *per tempora jugiter sibi succedentia, recuperatum ex confusa vetustate ad annum Dñi* MDIX. Extat ibidem Arm. III cod. 64. Ejus meminit Razzius p. 326 n. XXVII, ubi & indicare videtur eo anno devixisse.

In altero codice ejusdem bibliothecæ Arm. III n. 24, sermones sunt Simonis de Bertis, de quo nos supra ad 1491, legitur *a F. Roberto Ubaldino de Galliano Florentino habitum pro libraria anno* MDVII. Ex quibus discimus *de Galliano* dictum, quod omisit Razzius.

F. THEODERICUS DE SUSTEREN.

F. THEODERICUS DE SUSTEREN a pa- *
tria sic nuncupatus, oppidum est ditionis Julia- 1509.
censis non procul a Zittardia, Coloniæ ordini nomen dedit, ubi & sacræ theologiæ magister promotus, & studii regens pluribus annis, & diutius prior egit, S. Thomæ doctrinæ pro more totius ordinis mirum affectus. Vivebat etiamnum anno MDIX. Ejus curis hæc sancti doctoris opera prodierunt ad codd. MS recognita, & a typorum mendis expurgata:

Summa contra gentes, Coloniæ, Quentel 1499, & iterum 1509 in fol.

Quæstiones disputatæ duobus voluminibus. Ibid. 1499. in fol. Quæ editio apud nostros Rotomagenses.

F. BERNARDUS DE COMO.

F. BERNARDUS DE COMO vel *Comensis* †
a patria in Insubribus sic nuncupatus, inter fidei 1510.
censores laudatur a Leandro fol. 149 a, ceu vir gravis & præstantis formæ, & vita functus annis superioribus, proindeque circa MDX, cùm hæc Leander anno MDXVI scriberet. Quædam opera MS reliquit, quæ tandem sed diutius post ejus mortem prælum subierunt, scilicet

Lucerna inquisitorum hæreticæ pravitatis, in qua summatim continetur, quicquid desideratur ad hujusce inquisitionis sanctum munus exequendum, Mediolani, Metii 1566 in 8, pp. 204. Quæ editio Paris. in Regia E 2860. Tum cum annotationibus Francisci Peña, Romæ, Bartholomæi Grassi 1584 in 4. Editio III ab eodem Peña ad vetus exemplar MS in archivo inquisitionis Romanæ repertum recognita, Venetiis, Marci Ant. Zalterii 1596 in 4 pp. 138 cum notis Peñæ. Hæc præter testimonium Leandri arguunt delusos Lusitanum & sequaces, Fernandem, Altamuram & Possevinum, qui ex anno primæ editionis ætatem auctoris metientes, volunt ad 1566 floruisse: nam codicem a se repertum veterem Peña immerito diceret, nisi saltem primorum hujus seculi annorum fuisset.

Huic editioni Venetæ adjecti sunt duo tractatus Johannis Gersoni, alter *de protestatione circa materiam fidei*: alter *de signis pertinaciæ hæreticæ pravitatis*.

Tractatus de strigibus nostri Bernardi editus cum notis Peñæ ad calcem superioris, Venetiis 1596 pp. 19. Qui & prodiit in collectione similium Lugduni, Bourgeat 1669 in 4, tomo altero.

Huic auctori aliàs juris canonici perito, sed non ita linguæ Græcæ, excidit, ut agendo de etymologia hujus vocabuli *Strix*, eam deduxerit a *Stix Stygis*, vel a *Stigeros*, quod inquit Græce tristitiam sonat, sed non felicius. Omnibus enim obvium est dictum per translationem ab avi nocturna inauspicata, quæ Latine & Græce *Strix* Στρὶξ dicitur, de quarum genere sic Ovidius Fast. VI v. 135.

Nocte volant, puerosque petunt nutricis egentes,
Et vitiant cunis corpora rapta suis.
Est illis strigibus nomen, sed nominis hujus
Causa quod horrenda stridere nocte solent.

Rovetta hunc auctorem in duos dividit, alterum ad 1509 quem *Rectegni* nuncupat, alterum ad 1566 collocans, utrique tractatus suprà laudatos ascribens, quod indicat unum & eumdem esse hominem, nec dividendum. Addit ad 1509 alia hujus Bernardi opera MS in bibliotheca Bononiensi servata:

Summam casuum conscientiæ, &
Sermones de tempore & de sanctis.

F. BERNARDUS GHETALDUS.

1510. F. BERNARDUS GHETALDUS Ragusinus ortu & professione a Gozzeo gentili suo ad annum MDX floruisse dicitur, & opus scripsisse hoc titulo:

Historia virorum illustrium congregationis Ragusinæ.

An impressa an MS non addit Gozzeus. Laudant Pius ad 1510, Altamura ad 1513.

F. CLEMENS LOSOW.

1510. F. CLEMENS LOSOW, quem Germanum origine suspicor & professione, cujus apud nomenclatores nostros nulla memoria, seculo XVI ineunte floruit apud suos in Germania, cujus & edita tum extant opera & quæ sequuntur, & quæ Leodii apud nostros ante illius civitatis conflagrationem die 1 decemb. anni MDCLXXXII se vidisse mihi retulit vir intima mihi animi studiorumque necessitudine conjunctissimus Ghilbertus de la Haye sodalis Insulensis, Scilicet

Sermones septem de Rosario. Ad calcem sic legebatur: *Expliciunt sermones de Rosario F. Clementis Losow ordinis Fratrum Predicatorum, impressi*, Nurembergæ anno 1509 in 8 charact. Goth.

Legenda sanctæ Annæ. Ad calcem: *Explicit legenda sanctæ Annæ F. Clementis Losow ordinis FF. Prædic. impressa* Nurembergæ 1510 in 8.

Eadem opuscula olim Vesalii & Coloniæ Agrippinæ apud nostros se etiam vidisse idem Ghilbertus litteris ad me die VII januar. MDCLXXXIII Revinii datis significavit.

F. JOHANNES REYNARDI.

1510. F. JOHANNES REYNARDI Gallus Occitanus patriaque & professione Narbonensis sacræ theologiæ magister, Gasparis de Turnono Diensis & Valentinensis Ecclesiarum simul adunatarum episcopi, qui a MDV ad MDXX sedit, vicarius fuit in spiritualibus generalis, in iisque diœcesibus verbo & exemplo plurimum inclaruit. In alterutra, licèt Deæ verisimilius videatur, diem obiit ante ann. MDXV, quo duo ejus quadragesimalia prodierunt his titulis:

De peregrinatione generis humani, Lugduni, Stephani Baland & Simonis Vincentii 1515 in 8 pp. 258.

De infirmitatibus generis humani, Ibid. eodem anno in 8, pp. 165.

Guido Allard in sua Delphinatus bibliotheca non Occitanum sed Delphinatem contendit, vultque Deæ natum ex nobili ibidem etiamnum florente familia: sed fortè ob auctoritatem qua in hac urbe pollebat, in eam relicta patria quidam ejus germanus & quædam ejus soror domicilium transtulerint, ibique genus procrearint. Ut ita sentiam, id me movet, quod F. Johannes Apaysy qui ab ejus morte sermonum laudatorum edendorum curam egit, se ejus nepotem asserat, sororis ejus filium, & in epistola ad Gasparum Valentinum & Diensem episcopum nuncupatoria Deam patriam suam dicat. Aliunde verò Johannem Reynardy Narbonensem esse hinc mihi constat, quod spolia ejus quo nomine libros & opera intelligo Narbonensibus nostris cesserint. Ex memorialibus ab iis mihi missis hi tractatus apud eos Raynardi servantur MS, *De scrupulosa conscientia, de prosperitate mundana, de judicio temerario, de vulnere superbiæ, de sacrilegio, de Simonia, de usuris, de restitutione, de misericordia Dei, vita S. Petri martyris*: sed collatione facta hi tractatus ipsissimi sunt sermones primi quadragesimalis, fortè productiores & ampliores sub titulo tractatuum quam sermonum. Cùm Johannis Apaysy meminerim, addo in actis cap. gen. anno MDXXIII Pinciæ habiti ejus magisterium in provincia Provinciæ approbari. SEC. XVI.

F. PETRUS LAVINIUS.

F. PETRUS LAVINIUS Gallus Burgundus Lingonensis patria, sed Matiscone ordinem amplexus & professus, vir suo ævo clarissimus, vereque πολυμαθὴς, liberalioribus divinisque instructus egregie disciplinis, apud Æduos & Cavares, Segusianos, Viennensesque Allobrogos vitam egit: ita musarum Latinarum amore captus, ut has unas colere videretur, at sublimioribus philosophiæ theologiæque disciplinis sic egregie versatus & addictus, ut nec a verbi Dei continua prope declamatione cessaret. Sacræ theologiæ lauream consecutus est, scripsitque ac edidit, dum in ecclesia Viennensi Allobrogum per quadragesimam conciones haberet anno MDX, tum baccalaureus ut aiunt formatus opus hoc titulo: 1510.

Publii Ovidii Nasonis metamorphoseων libri moralizati cum pulcerrimis fabularum præcipuarum figuris &c. nec non & tropologica fabularum nonnullarum enarratione per R. P. M. Petrum Lavinium philosophum, poetam, ac theologum, divini quoque verbi declamatorem celeberrimum ordinis Prædicatorum adjecta, Lugduni, Stephani Guignart 1510 in 4. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Claudio de Longuy Matiscensis Ecclesiæ tum archidiacono & canonico, postea patrui sui Stephani de Longuy Matiscensis episcopi successori, Lingonensi deinde & Ambianensi ac demum cardinali nuncupavit Lavinius, nonnisi tamen librum primum metamorphoseων exposuit, reliquos XIII prosecutus est Raphael Regius. Lavinii meminit Simlerus, sed nostrum fuisse omisit.

Officium B. Rochi confessoris nocturnum diurnumque cum eo divinorum officio, quod vulgus Missam nominat per R. P. M. Petrum Lavinium &c. ut supra, *ord. Prædic. conventus Matiscensis, vario carminum genere editum auctoritate reverendi in Christo patris & dñi Francisci de Rohano archiepiscopi & comitis Lugdunensis Galliarum primatis*, Lugduni, Claudii Davost aliâs de Troys 1510 in 16.

Exemplum hujus operis extabat anno MDCLXXX in bibliotheca D. Henry regi a secretis Lugduno oriundi, tum civis Parisiensis φιλομούσου, a me visum, in quo officium diei & per totam octavam cum lectionibus responsoriis, antiphonis, & hymnis propriis habebantur.

De vita Lavinii, morte & operibus alia non deprehendi.

Sæc. XVI.

F. THOMAS DE MEDIOLANO.

* 1510. F. Thomas de Mediolano a patria sic nuncupatus domus S. Mariæ Gratiarum alumnus, vir elegantis ingenii & politioris litteraturæ, disciplinas mathematicas coluit, quibus celebre sibi nomen fecit circa seculi XVI initia. Hunc laudant Altamura ad 1510, Rovetta ad 1511, & scripsisse testantur

Epitoma de proportionibus motuum.

Quod MS in sua domo nativa cum aliis ejusdem de re mechanica opusculis servari Rovetta testatur.

F. ANTONIUS GENEBRADA.

* 1511. F. Antonius Genebrada Catalanus, patriaque & professione Barcinonensis lingua Castellana reddidit & typis commisit

El Boecio de consolacion, o Vergel de consolacion, Hispali, Joan. Varela 1511.

Sic Antonius Bibl. Hisp. quem excipit Altamura Append. ad 1506.

F. GASPAR PERUSINUS.

1511. F. Gaspar Perusinus a patria sic nuncupatus Pauli Soncinatis de quo supra ad 1494 discipulus, vir acris judicii memoriæque tenacissimæ, generalis studii Perusini rector, a senatu Veneto postea vocatus fuit, qui cathedram in via S. Thomæ Patavinam regeret, quam ab ejus institutione anno MCCCCXC die VI novemb. facta post Ludovicum ord. Prædic. sodalem secundus obtinuit, & anno MD jam moderabatur, cui & anno MDV auctum est die XII octob. honorarium, uti Tomasinus refert *Gymn. Patav.* p. 282 addens pluribus annis munus hoc cum laude sustinuisse. Quo obierit anno non conveniunt nomenclatores, Jacobillius in *Bibl. Umbriæ* vult Florentiæ e vivis sublatum anno 1511, Fontana de *Rom. Prov.* ex fide Lucatini contendit adhuc vixisse anno 1513, Tomasinus successorem ei non dans nisi anno 1531, longius quam illi putent vitam produxisse videtur indicare, quod accuratius disquirant gentiles. Ejusdem meminere Chrispoltus *Histor. Perus.* fol. 115, & Oldoinus in *Athen. Aug.* apud quem tamen typorum erratum irrepsit, cum dicit vixisse sec. XVII. His testibus scripsit

Sermones quadragesimales & Dominicales per annum.

Apologiam Pauli Soncinatis sui olim magistri.

Quæ MS forsan apud suos Perusinos servata.

F. REGINALDUS DE MONTORO.

1511. F. Reginaldus de Montoro paterna, de *Landolina* materna stirpe satus, ac Netii vernacule *Noti* & *Noto*, quod caput est vallis Netensis in Sicilia insula, natus, & ibidem ordinem professus, theologus fuit præstantissimus, qui & Salmanticensem academiam doctrinæ suæ luce illustravit, in gymnasio S. Stephani nostro regens primarius. Vir agendorum unâ peritus, ideoque semel & iterum provinciæ suæ Trinacriæ prior provincialis assumtus: tum in eadem insula institutus fidei quæsitor generalis, quo dum fungeretur munere, cum Petro Bellorado ex ordine Prædicatorum archiepiscopo Messanensi sacrum hoc tribunal auctoritate pontificia & regia nova & constanti ratione ordinavit. Postea a rege Ferdinando II ad sedem Cephalœdianam oblatus, ad eam ab Alexandro VI admissus est & promotus IV idus octob. anni MCCCCXCVI, unâque commissarius Cruciatæ generalis, collectorque decimarum ecclesiasticarum dicto regi ad belli Aphricani suppetias concessarum litteris apostolicis die IV martii anni MCCCCXCVII declaratus. Cùm autem ab Aloysio Margarito Catalano regis ministro Dalmatius episcopus Syracusanus anno MCCCCXCIX inique vinctus, ac sede sua pulsus fuisset, hujus interea vices Syracusis Reginaldus implevit pontificias, & anno MDIII a Julio II factus est abbas S. Mariæ de Arcu ordinis Cisterciensis Netii. Tandem nomine Siculorum legatione fungens apud dictum Ferdinandum regem in Hispania, ibidem supremum obiit diem mense octobri anno MDXI. Ejus cum laude meminerunt Lucius Marineus Siculus *Epistol. familiar.* lib. V, virum dicens omni litteratura præstantissimum: Petrus Pipi in suis epistolis ab anno 1500 ad 1503 scriptis, ac Vincentius Litara Nettinus *De rebus Nettinis*, ubi sic habet: *Floruit Raynaldus sub Ferdinando rege, in omni scientiarum genere admirabilis, ingenii acumine præclarissimus, religione piissimus, philosophus & theologus professione disertissimus, in negotiis gravibus gerendis agilis & dexter: hinc sæpissime a Siculis missus est orator ad regem.* Hos citat Pirrus *Sic. Sac.* T. III Not. V p. 461. Excipiunt Fontana in *Theat.* & Altamura ad 1511. Hæc ejus opera:

Scripta in IV libros sententiarum. Apud sodales Salmanticenses servantur MS.

De reductionibus naturalibus: ac de futurorum contingentium difficultate. Hæc typis prodiisse ferunt.

Oratio in funere principis Joannis Aragoni Ferdinandi regis filii Panormi habita anno 1497 die 16 novemb. Edita ibidem.

Bibliothecam insignem decessoris sui Francisci Vitalis ordinis Minorum episcopi Cephalœdiensis, quam a Ferdinando rege anno MDIV obtinuerat, addita sua confertissima locupletavit, & moriens Ecclesiæ suæ legavit.

Emendandus Pius qui hunc unicum Reginaldum in duos dividit, alterum de Montoro vel Montauro, alterum de Landolina nuncupatum, quod utrumque nomen gessit ut diximus primum a patre, a matre alterum: & cùm parma familiæ Landolinæ affixa dicatur organo ædis Cephalœdiensis ejus sumptibus erecto, argumentum est unum & eumdem esse hominem, neque enim alius ex nostris hujus nominis in ea Ecclesia sedit. Quem post hæc jam scripta legere contigit Antonius Mongitore in altera parte Bibliothecæ suæ Siculæ, ampliora non habet, nisi quod eximie laudat, & multo plures de eo agentes refert, quem consulas.

F. HIERONYMUS VICECOMES.

F. Hieronymus Vicecomes ex ea Vicecomitum antiqua apud Insubres progenie, quæ Mediolani principatum olim obtinuit, cujus apud nomenclatores nostros nulla mihi occurrit memoria, florebat ineunte seculo XVI, & quædam tum scripsit, quorum hæc mihi cognita: 1512.

Compendium quæstionis de obligatione papali compositum per R. S. T. eximium professorem magistrum Hieronymum Vicecomitem ord. Prædic. missum ad equitem clarissimum Cychum Symonetam primum ducalium secretorum consiliarium. Prodiit Parisiis typis Joh. Barbier impensis Johan. Parvi 1512 in 4 parvo, signat. duorum foliorum A, B, & C unius folii. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Quæstio in hac opella potissimum agitata hæc est, *Utrum papa se obligare possit dn̄is cardinalibus vel aliis voto & juramento.* Respondet affirmative, & si se obligaverit, ad promissa implenda teneri, & objecta omnia diluit.

De

De lamiis & strigibus ad Franciscum Sfortiam Vicecomitem. Recensetur a Tomasino ut extans MS in 4 Patavii in Bibl. Candorum. Videsis p. 89 a.

Istum Hieronymum eum facile conjecerim, quem cum suo fratre germano Petro Leander laudat fol. 147 a, & Mediolanenses a patria pro more nuncupat, & tum florentes exhibet.

F. MATTHÆUS LULMUS.

1512. F. MATTHÆUS LULMUS Insuber Novocomensis patria & professione theologus primi nominis, & annis pluribus sacrarum litterarum apud suos interpres, sed & celebris per Italiam divini verbi præco, sanctæ inquisitionis tribunali præerat Mediolani censor generalis, & provinciæ Lombardiæ superioris prior provincialis, cùm a Julio II anno MDV inauguratus est episcopus Laodicensis, quo titulo vices archiepiscopi Mediolanensis cum omnium approbatione implevit. Ludovico XII Francorum regi, qui ducatum Mediolanensem tum armis subegerat, initio acceptissimum fuisse ferunt, verùm cùm ab eo principe concilio Pisano II adhærere jussus, constanter reluctatus esset, in ejus offensionem incurrit, ac in exilium actus est, verùm ne iret, mors impedivit, quæ eum anno MDXII ad meliora transmittens iræ regis subduxit. Sic narrant Leander fol. 127 a, Fontana in *Theatro* & alii. A Rovetta verò quæ ab aliis tacentur, hæc ei ex Vincentio Rivalio tribuuntur opera :

De auctoritate papæ, seu contra synodum Pisanam II, quam irritam & nullam contendebat.

Lectiones quas in basilica Mediolanensi habuit, eaque facundissime.

Opuscula varia. Quæ inquit omnia MS in bibliotheca Gratiarum servantur.

F. MAURITIUS DE VILLAPROBATA.

1512. F. MAURITIUS DE VILLAPROBATA an a familiæ agnomine, an a loco suæ originis, illo forsan oppido sex milliaribus Gallicis Lutetia dissito, quod *Villepreux* vernacule dicunt, certo Gallus in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi utrique sapientiæ humanæ & divinæ operam dabat vergente seculo XV, & anno MCCCCLXXXVI lector ut aiunt biblicus institutus, in eodem librum psalmorum publice interpretatus est. Quod mihi constat ex codice eleganti MS in bibliotheca ejus gymnasii etiamnum servato in pellibus vitulinis subtilissimis exarato, & ut videtur ex charactere accurato & nitido seculi XIII aut saltem sequentis, quo aliàs continebantur sacra biblia a Genesi ad Ecclesiasticum cum commentariis nostri Hugonis a Sancto Charo in Pentateuchum, Josue, & Judices, alterius verò vel aliorum interpretum in alios præsertim in Psalmos & libros sapientiales, nunc verò hinc inde passim mutilo. Hunc codicem mutuo sibi tradebant lectores biblici in fine suæ lecturæ saltem ab anno MCCCCLIV ad annum MDXXI : nam in calce ejus codicis omnes qui annis allatis hoc munere functi sunt, manu propria quisque suum nomen scripsit & annum quo legit, & notanda quæ vel in ordine vel in regno tum evenerunt, pauca tamen singularia adjecit. Porro ad annum MCCCCLXXXVI sic auctor noster sua manu scripsit : *F. Mauritius de Villa probata legit librum psalmorum Hebraicè, Græce & Latine.* Videtur autem in eodem gymnasio perseverasse & convixisse ad annum MDXII, quo librum a se confectum edidit vir erga B. Virginem piissimus hoc titulo :

Nova corona Mariæ, Parisiis, Joannis Argentoraten, Joan. Briensis, & Joan. Hongot 1512 fol. pagg. 206. Extat opus apud nostros Parisien. ad S. Honorati.

Hanc coronam ex salutatione angelica ter supra sexagies repetita componit, juxta numerum annorum vitæ Deiparæ, ut vulgo creditur, & propterea novam appellat, quia eousque rosaria ut vocant vel 150, vel 50 tantum *Ave Maria* repetenda offerebant.

In instrumento appellationis, quam F. Claudius Burnonis S. T. P. & Franciæ prior provincialis opposuit bullæ Sixti IV, quatenus stigmata B. V. Catharinæ de Senis improbare videbatur, in ejus imaginibus depicta, quod instrumentum Aurelianis in domo Prædicatorum 1 sept. MCCCCLXXIII actum est, inter testes nominatur quidam Mauritius de Villa probata in artibus magister : an ille nostri Mauritii pater vel consanguineus : Ut ut sit,

ANONYMUS quidam circa eadem tempora sed accuratiori stylo scripserat opus hoc titulo

Incipit prologus in corona Beatissimæ Virginis Mariæ. Corona aurea super caput ejus expressa signo sanctitatis. Pr. *Gloriosæ Virginis imperatoriam majestatem &c.* Et postea : *Ego verò cui tam opulenter ac splendide non sunt data charismatum dona, illam ex infusu scintillula rutilabo, vel pro posse vernulam demonstrabo, ne ingratus inveniar ad ubertatem ejus misericordiæ degustatam &c.* Finis : *Explicit corona mystica gloriosæ semper Virginis Mariæ XII lapidibus distincta, sex luminaribus splendida, sex floribus odorifera.* Extat in Victorina cod. MS 68, charta. in 4, a fol 1 ad 39.

Quisquis auctor seu Victorinus, seu etiam noster ut conjectu proclive, seu alius, dignus est qui legatur. Ad hoc opus alludere videtur Mauritius noster in suo prologo, ubi varias rationes referens, quibus a variis B. Virgo honoratur, *alii*, inquit, *coronam faciunt ad denotandum quod ipsa sit imperatrix omnium imperiorum &c.* qui certe anonymi cod. Victor. scopus videtur. Typis autem prodiit hæc opella ad calcem Quodlibeti nostri Michaelis Francisci de quo ad 1502, de confraternitate Rosarii, Lugduni, Janoni Carcaigni 1488 in 8. Titulus : *Devotissimus tractatus coronæ mysticæ Dei genitricis semper virginis Mariæ*, &c. ut supra. Quæ editio extat Parisiis in Navarr.

In incunabulis Typogr. Beughemius meminit p. 153 cujusdam operis cui titulus *Corona B. Mariæ Virginis* editi Argentinæ 1493 fol. An sit alterutrius Anonymi vel Mauritii, vel cujusdam tertii docebit, cui illa occurret editio, nam hactenus in meas manus non venit.

F. PASCHALIS DE LA FUENSANTA.

F. PASCHALIS seu *Paschasius* DE LA FUENSANTA, aliis *de la Fuencasta*, quem & Latine dicunt de Fontecasto & de Fontepudico, *de Ampudias* etiam nuncupatus, quod ibidem in regno Castillæ veteris Palentinæ diœcesis villa natus sit ad annum MCCCCXLII. Is ab adolescentia ordinem ingressus, in conventu Palentino S. Pauli professionem emisit : exinde Bononiam studiorum causa missus est, unde post annos aliquot redux, pietatis ille singularis juxta & eruditionis specimen aliis & exemplar fuit, promovendæque in sua Hispaniæ provincia severiori disciplinæ non parum contulit & desudavit. Congregationis in id erectæ tertius vicarius generalis electus, ea rexit religione & prudentia, ut omnium in se animos raperet & affectus, & suis acceptus & extraneis, ipsis etiam optimatibus & principibus carus, qui viri mirabantur eximiam cum summa pietate & humilitate doctrinam animique sagacitatem & facundiam, ejusque plurimum delectabantur consuetudine & utebantur consilio. Hinc Ludovico Osorio de Acuña Burgensi episcopo XVI sept. MCCCCXCV fatis concesso, eidem 1512.

Sæc. XVI. a rege Hispaniæ præficiendus Ecclesiæ seligitur, & a summo pontifice mox instituitur, cujus & possessionem init IV febr. MCCCCXCVII, pastorisque vices obivit integerrimi, sibi parcissimus & austerus, in pauperes & egenos facilis & largissimus: ut iis sublevandis, ubi proprii deerant sumtus, nec ære gravare se cunctaretur alieno. Annuos enim sic ille census impendebat, ut vix levissima sibi alendæque ac sustinendæ familiæ pars cederet, reliqua quæ superaret maxima in usum egenorum Ecclesiarumque commodum & ornamentum integra servaretur. Nec in suam tantum largus fuit & beneficus Ecclesiam, sed etiam in alias, ac in iis maxime erga conventum suum Palentinum, cujus peristylium ædificavit & dormitorium: Burgensi præterea plura contulit beneficia, ac reparavit ædificia. Erga sedem apostolicam addictissimus fuit, apostolorumque sacra limina libentissime quantum vacaret, adire gaudebat, quæ & non semel pedes cum socio pene mendicus invisit. Contigit autem dum Romæ esset, ut & archiepiscopus Granatensis F. Ferdinandus de Talavera ordinis Hieronymiani ceu Judaicæ perfidiæ cultusque suspectus & reus falso delatus esset apud pontificem Julium II, quem insontem ille probavit fraude detecta. Convocata demum a Julio papa Lateranensi synodo, Romam repetere coactus est, ubi & diem supremum obiit XIX julii MDXII, ætatis LXX, conditusque apud Fratres suos ad Minervam, hoc eidem a suis posito epitaphio:

Paschasio Hispano Burgensi episcopo, qui ex Prædicatorum ordine doctrina virtutibus evectus, amplissimis redditibus annis XV *pie dispensatis ad Lateranensem synodum sub Julio II pontifice maximo accitus vita functus est. Christi pauper inter compauperes mortuus, alienis sumtibus tumulatus. Servitores Domino posuere* MDXII, XIX *julii. Vixit annos* LXX.

Julio II afferente, qui virum apprime noverat & colebat, sanctus est appellatus statim ab obitu. Ejus cum laude meminerunt Leander fol. 127 a, Lusitanus, Marieta p. 209, Fernandez, Pius P. II, Lib. 3 col. 117, Lopez P. III p. 373. Extranei verò Ægidius Gonçalez Davila Theatri T. III p. 83, Antonius Bibl. Hisp. & alii. Scripsit

1. *Exposicion de todos los evangelios del año.* In usum parochorum diœcesis Burgensis.

2. *Sermones por las fiestas de los santos.*

F. THOMAS DE CALVISANO.

† 1512. F. Thomas de Calvisano sic a loco suæ originis in diœcesi Brixiensi nuncupatus, & Brixiæ ordinem amplexus, unde aliquando *de Brixia* simpliciter dicitur, sub finem seculi XV & initia sequentis vitæ sanctitate, eruditione & facundia claruit. Virum in dicendo politissimum præstat Leander qui noverat, qui & fol. 154 a, hæc addit: *qui aliquando dum profiteretur Bononiæ theologiam, orationem habuit in Christi resurrectionem tam elegantem, tam suavem, atque doctam, qua complexus est Christi O. M. triumphum, ut etiam nunc illius a plerisque viris doctis memoria habeatur.* Circa annum Dñi MDXII obiisse ibidem testatur. Ejusdem meminerunt Lusitanus & sequaces, & tandem Altamura ad 1512, dicentes reliquisse

Orationes eruditas & elegantes.

Rovetta primus in duos distinguit alterum *de Brixia* ad 1491, alterum *de Calvisano* ad 1514, nullo certo documento, nam auctores ab ipso citati non nisi unum agnoscunt, opera verò quæ suo Thomæ de Brixia, & Thomæ de Calvisano non incongrue tribui possunt. Hæc vero sunt:

Commentaria in Summam S. Thomæ.

Sermones de tempore, de Sanctis & quadragesimales.

F. ANONYMUS HISPANUS.

F. Anonymus Hispanus jubente Francisco cardinali Ximenes ex Italico Hispane reddidit † 1512.

Epistolas y oraciones de santa Catalina de Sena, Compluti, Annæ Guillen de Brocar 1512 in fol.

Hujus nunquam satis laudandi cardinalis curam de similibus operibus asceticis in linguam Hispanam vertendis laudat Alvarus Gomezius *de rebus gestis Ximenii* lib. 2 p. 967. Vide *Hispania illustrata* tomo primo. Sic Antonius Bibl. Hisp. tomo altero p. 269. Addiderim ego hunc Anonymum non alium videri ab Antonio de la Peña de quo anno sequenti, licèt Antonius utrumque distinguat in sua Bibl. Hisp.

F. ALPHONSUS RICIUS.

F. Alphonsus Ricius Italus vel Parthenopæus vel quod potius censuerim Mediolanensis sub Ludovico XII Francorum rege, & Anna ejus conjuge Britanniæ ducissa regiæ domus fuit a confessionibus, quem vernacule vocant, *Confesseur du commun de la maison du roi*, sacræ theologiæ magister Parisiensis, cujus lectura sententiarum in cap. gen. Papiæ MDVII approbata est, & qui ex actis facultatis 14 & ultimus de Sorbonica respondit anno MDVIII. Ejusdem regis Mecœnatis sui stipendiis in scholis & studiis apud nostros Sanjacobeos Parisienses annis pluribus sustentatus vixit, eumdemque in expeditione Neapolitana comitatus est, & cum eodem in Gallias remeans Valdensium fines pertransivit, cum iisque de purgatorio disputavit. F. Yvoni Redonensi episcopo & F. Guillelmo Parvo S. T. M. ex ordine ambobus regis & reginæ confessariis acceptus fuit in primis & familiaris. Scripsit hoc titulo: † 1513.

1. *Dialogus quo ex sacra scriptura priscorumque patrum dogmatibus purgatorium animabus purgandis præparatum ostenditur adversus Valdenses, interlocutoribus Valdensi & fide, arbitra verò Veritate*, Parisiis 1509 in 4. Ed. altera, Ibidem, Jo. Petit 1512 in 4, pagg. 24, eleganti charactere Romano. Opus Ludovico XII nuncupatum. Extat Parif. in Regia D. 1585 & 1586.

2. *Eruditiones Christianæ religionis*, Parisiis, Jo. Petit 1512 in 4, pp. 32. Regi eidem & Annæ reginæ dicata opella. His annectuntur

3. *Hymni tres in laudem S. Joannis Baptistæ*, quos F. Guillelmo Parvi ord. Præd. regis consiliario & confessario sibi benevolo dicat.

4. *Quæstio perpulcra qua investigatur an meritum existentis in prosperis amplius sit, quam illius qui fert patienter adversa: ubi pro adversa patienter sustinente concludit.* Hoc autem opusculum quod ab Yvone Redonensi episcopo regis confessario acceperat, Ludovicæ de Sabaudia Engolismensi ducissæ nuncupat. Ad calcem verò quæstionis hujus extat, *Epistola Ricii ad laudatum Yvonem quem consulit, in qua statuit hominem eumdem in prosperis & adversis æqualiter virtuose se gerentem plus mereri in prosperis quam in adversis.* Hæc omnia simul edita eodem charactere & volumine extant in Regia D. 1586. Hujus auctoris meminit Possevinus, & ex eo Altamura ad 1513.

F. ANTONIUS DE LA PEÑA.

F. Antonius de la Peña Hispanus in cænobio Petræfixæ ad ordinem allectus, intèr theologos suæ ætatis, sed & verbi divini præcones nomen illustre sibi fecit, hinc & laurea magisterii † 1513.

ornatus, & a catholicis Hispaniæ regibus Ferdinando & Isabella a concionibus ordinarius, & arbiter conscientiæ ascitus est. Laudant Lusitanus, Marieta fol. 200, Lopez Hist. gen. P. IV, Fernandez, Altamura ad 1518, Antonius Bibl. Hisp. Hæc ejus opera:

Las epistolas y oraciones de la bienaventurada virgen santa Catalina de Sena de la orden de Predicadores, Compluti, Arnaldi, Guillelmi Brocar 1512 fol. Has nimirum petente Francisco Ximenes cardinali & archiepiscopo Toletano ex Italico Hispane reddidit:

La vida de la misma santa bienaventurada, y de otras santas virgines de la orden de santo Domingo, Salmanticæ, Petri de Lasso 1588 in 8. Videtur altera editio.

Vida de soror Juana de Orbieto y de soror Margarita del Castillo de la misma orden, Medinæ Campi, Francisci del Canto 1569 in fol. Et hæc altera editio.

F. Ricoldi ord. Prædicatorum contra legem Saracenorum tractatum primus ut ipse testatur, in lucem emisit, & de sub modio eduxit, sic enim loquitur, arteque impressoria communicavit. Locum & annum non indicant, sed haud dubie in aliqua Hispaniæ civitate, & ante ann. MD, nam ab initio seculi XVI variæ prodierunt alibi editiones, quas videsis supra ad 1309 ubi de Ricoldo actum.

Geminos autem eadem ætate & regione Antonios de la Peña floruisse omnino distinctos monet Lopez citatus P. IV capp. 1, 2 & 3: sed emendandus ipse Lopez, qui Antonium hîc laudatum inter episcopos accenset Canarienses. Nec enim Antonius in eorum invenitur catalogo, quem accuratum habeo in schedis, nec locus ei relinquitur, nisi designatum velit ad eam sedem ac detrectasse, vel quovis alio modo non assecutum. Eum certe Marieta non dixit episcopum, quod non satis attenderunt Fernandus & Antonius in Bibl. Hisp. qui Lopem imprudentius exceperunt.

F. JOANNES CONO.

1513. F. JOANNES CONO Germanus e Francia Orientali patria Noricus, sive Norimontanus vir humanarum divinarumque literarum cognitione suo ævo nulli prope secundus, Græce Latineque peritissimus, quem & æquales ejus eruditi omnes aut familiarem habuerunt aut etiam celebrarunt, » Norimbergæ anno MCCCCLXIII honestis parentibus natus, & a pueris in melioribus literis optimè educatus est. Hic cùm in patria prima artium fundamenta fideliter percepisset, studiorum amore se in Italiam contulit, atque Patavii magna diligentia Græcæ linguæ operam dedit. Erant enim ea ætate ibidem Marcus Musurus Cretensis & Scipio Carteromachus Pistoriensis viri doctissimi, qui Græcas literas publicè profitebantur. Itaque factum ut ejus linguæ præclaram sibi notitiam compararit, atque inter doctos viros notissimus fuerit. Ut autem Joannes sua studia commodius prosequeretur Dominicanorum ordinem suscepit, & aliquandiu in Italia vixit. Postea verò in Germaniam reversus Basileam pervenit, atque ejus loci Dominicanis ob instructissimam bibliothecam Latinis & Græcis auctoribus refertam se conjunxit. Cùm enim in Basileensi concilio Patres ex Græcia secum optimos Græcos libros eosque MS adduxissent, hos tandem discedentes Dominicanis partim dono datos, partim pretio venditos reliquerunt. Eos hodie (ab eversa vera religione susceptaque hæresi) academiæ proceres magistratus jussu in suam bibliothecam receperunt, atque instar optimi thesauri conservare solent. Commodum autem accidit, quod Joannes Amerbachius typographus Basileensis D. Hieronymi libros divulgare instituerat, qui ut emendatiores in lucem irent, Cononem ad se domum hospitio invitavit, eoque non solum in emendando Hieronymo adjutore, verum etiam in liberis erudiendis præceptore est usus. Erant hi Bruno, Basilius, & Bonifacius fratres, qui postea præclaram eruditionem hoc præceptore nacti patriæ suæ ornamento fuere. Hisce etiam se Beatus Rhenanus conjunxerat, atque Cononem Græcos auctores enarrantem audiverat. Erat insuper Conon theologus suo tempore insignis atque suam multifariam doctrinam pietate & vitæ integritate commendabat. Cùm hoc modo juvandis bonis literis Conon diligenter incumberet, Hieronymi libris Græca adjecit. Orationem Gregorii Nazianzeni in Nyssenum vertit, atque Basilii Magni libellum *De differentia usia & hypostasis* transtulit: Gregorii etiam Nysseni librum *De homine* suo nativo splendori restituit. Cùm etiam suo tempore Erasmus Roterodamus Basileæ Novum Testamentum a mendis vindicaret, hic Conon ei frequenter adsuit, atque suam operam haud pœnitendam præstitit. Tandem quinquagenarius magna literarum jactura anno MDXIII obiit, atque Basileæ in Dominicanorum conventu sepultus fuit cum hac momumenti superscriptione, quam Beatus Rhenanus præceptori bene merito pietatis ergo posuit «

[A] ΤΟΥΣ ΑΓΑΘΟΥΣ ΚΑΙ ΘΑΝΟΝΤΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΕΙΝ ΔΕΙ.

D. O. M. SACRUM.

Asta viator, si non molestum est, lege. F. JOANNI CONONI Norinberg. theologo Græcæ linguæ callentissimo, Latinæ scientissimo, singularique per omnem vitam integritate prædito, qui spe juvandi meliores literas ob immaturam mortem nonnihil frustratus est. Beatus Rhenanus pietatis ergo Præceptori B. M. de suo fecit. Vixit annos circiter L. Obiit anno Domini MDXIII nono kalendas martii. Vale & abi in rem tuam.

Quæ hactenus ex Henrici Pantaleonis Physici in sua Prosopographia *Vir. Illustr. German. III. P. ad* 1504 sunt desumpta. Ex quibus facile colligitur in Italia Pataviique ordini Prædicatorum nomen dedisse matura jam ætate Cononem, sed lucem dictis afferet Cono ipse sic de se loquens, & Jodoco Gallo Rubeaquensi doctori theologo & canonico S. Germani, Nemetensisque Ecclesiæ concionatori studiorum suorum reddens rationem, ac sub quibus in Hellenismo profecerit: » In Italiam fato nuper, doctor egregie, Venetaque littora veni, ubi Aldum illum Romanum toto orbe famigeratum velut alterum Alanum vidi, ab eoque perhumane exceptus, cùm ejus hortatu animum pene concussum *incerta sede nutantem* quiete illa quam bonæ literæ pariunt firmare contenderem, ex adverso insurgens fortuna inquit, Quid tibi vis pauper? *Haud facile emergunt quorum virtutibus obstat, Res angusta domi.* Verum hoc susurro minimè deterritus, rursùs veluti alter Strepsiades in Socraticum Phrontisterium me coercere [B] λόγων ἀκριβῶν σκινδαλαμοὺς μαθησόμενος, dixi cum illo [C] ἰτητέον τι ταῦτ' ἔχων στραγγίνομαι; θάρρει. καλῶς ἔσται γὰρ ἢν Θεὸς θέλῃ. Itaque his literis quibus Cato pene octogenarius initior, (quem falso has contempsisse quidam calumniantur;) ut vel harum eruditione duce ad sacras facilius literas proficisci, «

[A] De bonis etiam mortuis benemerendum est.

[B] Subtiliores edocendus literas. *Aristoph. in Nubibus Act. 1 Sc. 2 v. 130.*

[C] Eundum est tamen, quid enim hac re sollicitor? misser. Bono animo sis, prospere enim cedet, si Deus velit.

An. XVI. » clarius intelligere, jucundius denique excolere possem. Testificabantur enim id fide digni viri, quod & Augustinus *De doctrina christiana* asserit, literas Latinas nullas, nec etiam sacras absque ope Grecarum nisi imperfectè quempiam intellecturum, nihilque adeo scitum præclarum venerandumque in nostris Latinorum rivis esse, quod non a fonte Grecorum vel traductione vel interpretatione emanet. Cavens igitur ne inter cæteros Italiotas, qui magno sumptu ad Italiam veluti ad bonarum artium nundinas convolant, exors ipse solus tam preciosarum mercium [D] εἰς τὸ ἄλογον θρέμμα otio languens degerem, Venetiis primum ope Aldi Romani, & Fabii Columnii docti & humani presbyteri litteris his operam navavi. Deinde ut majori proventu iisdem & sacras adjicerem, ad Patavinum gymnasium concessi, ut illum utriusque linguæ preceptorem Marcum Musurum Cretensem summa gloria & profectu cum reliquo philosophorum & theologorum cœtu legentem audirem. Qua adnavigatione nescio quo merito meo divina providentia mox illum Ven. Dominum præpositum Cracoviensem artium magistrum Lipsensem Andream Ponerium ex Landaw pene vestratem mihi non tam discipulum quam Mecœnatem conciliavit assignavitque. Cujus beneficiis fretus olim magister, ut putabatur artis, rursus [E] περιμυρφεντικὴς τὸν ἔλλοια λέγειν μανθάνω. Quantum vero uberiori illa messe profecerim, non est quod apud cæteros Thrasylus ipse exultem. Illud interim sancti Vatis observo dicentis [F] ἐν σιγῇ καὶ ἐλπίδι ἰσχὺς ὑμῶν. Cæterum rationem vitæ meæ descripturus humanitati tuæ, simul statui studiorum meorum aliquod apud te facere periculum, non tamen omnem, ut aiunt, lapidem moturus. In arenam igitur descendens lusi ipse tyro nomine tuo hæc ut cernis τὰ προγυμνάσματα, non alienis quidem armis instructus, non tectus alienis gracculus pennis, nihil de publico auditorio accipiens [G] ἀλλὰ ἐμαυτοῦ ἐργαστηρίου & proprio penu depromptum &c.

Quæ scribebat Joannes noster anno MDVII kal. febr. Patavii, forte jam antea, ut conjicio, aut saltem eo anno nostris ascitus. Hæc ejus opera prodierunt:

1. *Basilii magni de differentia οὐσίας & ὑποστάσεως.* Ipso primo interprete. Quam opellam Jodoco Gallo Rubeaquensi laudato nuncupabat epistola mox citata. Patavii 1507.

2. *Gregorii Nysseni de philosophia libri VIII*, quos Dionysius Exiguus olim Latinè reddiderat, tum postea Burgundio Pisanus depravatos potius quam elucubratos Frederico II nuncuparat, ex fide codd. MS Bibliothecæ Basileensi Prædicatorum Joannis cardinalis Ragusini testamento legatorum nativo splendori restituti, Basileæ 7 martii 1512. Hos Beato Rhenano Selestensi nuncupavit e cœnobio D. Dominici Basileensi. In ea epistola testatur se tum D. Chrysostomi traductioni instantem opus intermisisse, ut huic operi incumberet, præceptoresque suos Aldum & Scipionem Carteromachum Venetiis, Marcum Musurum Patavii iterum laudat.

3. *Gregorii Nazianzeni theologi in Gregorium Nyssenum fratrem Basilii magni, cùm altero die electionis suæ ad confirmandum ipsum superveniret oratio*, Basileæ 1512. Hanc Thomæ Truchses Ecclesiæ Nemetensis scholastico ac vicario generali nuncupabat, asseritque se primum a Græco Latine reddere, 9 octobris.

Quæ verò supra editione altera prodierunt omnia simul curis nostri Joannis Antoniani Noviomagi, de quo postea, Coloniæ, Melchioris Novesiani 1537 fol.

4. *Institutiones Justiniani recognita quibusdam locis Græcis restitutis, & fortasse omnibus*, Basileæ 1512. Eidem Thomæ Truchses nuncupabat brevi epistola. Hujus operis ipse meminit in epistola orationi superiori præfixa.

5. *S. Hieronymi opera ad MSS codd. castigata, quibus & Græca addidit.* Hanc editionem Joannes Amerbachius non solum typotheta clarissimus, sed & ipse vir doctissimus inchoaverat, sed ipso & nostro Conone morte immatura sublatis, Joannes Frobenius Amerbachii socius, & Erasmus Cononi succenturians compleverunt, quæ prodiit primum Basileæ 1516 fol. Tomis V.

6. *Novum testamentum Græcum* cùm Basileæ accuraret Desiderius Erasmus, suam illi Cono posuit ac præstitit operam haud pœnitendam.

7. Synesii orationem cui titulus, *Laus Calvitii*, adversus Dionis. Chrysostomi *Comæ laudationem* ex Italia primus attulit ex antigrapho tamen non satis castigato teste Beato Rhenano epistola ad Martinum Ergerinum parochum Selestadensem data Basileæ 1515 pridie kal. april. quam idem Rhenanus notis illustratam edidit Lutetiæ, Jodoci Badii 1523 in 4.

Ejus præter Pantaleonem meminerunt F. Baltazar Werlinus in Addit. II ad Tritemium, Lusitanus, Pius, Altamura ad 1483, sed hi leviter.

F. ANTONIUS PENNETI.

F. ANTONIUS PENNETI Gallus Burgundus Matiscone ut suspicor natus, certo ibidem ordinem amplexus sub finem seculi XV & initia sequentis claruit eruditione, facundia, titulis, dignitatibus. † 1514.
Parisiis in gymnasio Sanjacobeo stadium exegit litterarium, ad gradus exinde promotus. Ex actis facultatis habetur de tentativa respondisse sub M. Sigero Clerici die mercurii post Franciscum v octob. MCCCCLXXIV, & titulo præsentati Prædicatorum de Sorbonica decimum & ultimum anno MCCCCLXXX: hincque juxta morem inter viginti duos licentiatos die IV martii MCCCCLXXXI stylo veteri, novo LXXXII locum XVIII obtinuisse. Præfuit deinceps apud suos, toti etiam provinciæ Franciæ prior provincialis electus anno MCCCCXCIII, quo munere functus est solido decennio, eoque titulo comitiis ordinis Ferrariæ anno MCCCCXCVIII habitis, non in feriis pentecostes III junii ut de more, sed ob angustias temporum ad XX ejusdem mensis prorogatis affuit. Fuit & verbo potens, & inter illustres sacros oratores sui ævi nomen sibi fecit. Quibus dotibus allectus dux Sabaudiæ Carolus III, eum conscientiæ suæ moderatorem & arbitrum ascivit anno MDIII, idque resciens magister ordinis Vincentius Bandellus tum in Galliis agens, capitulum provinciale in domo Argentomensi coegit, eumque a munere provincialatus exoneravit, altero tum ibidem ei suffecto. Ad mortem usque confessarium ducis Sabaudi egisse monumenta mihi in schedis servata produnt, diem verò obiisse XV augusti MDXIV. Eadem ferunt eum scripsisse ac typis etiam edidisse hoc titulo:

De reformatione morum.

Actiones variæ.

Qua verò lingua & ubi hæc serventur, mihi hactenus incompertum.

F. EUGENIUS BRUTUS.

F. EUGENIUS BRUTUS Venetus sacræ theologiæ professor ineunte seculo XVI claruit, recognitaque a se & emendata typis commisit 1514.

Ethica & politica Aristotelis Latine, Venetiis, 1509 & 1514 in fol.

D Ut brutum animal.
E Sollicitus auditor cultiorem orationem addisco.
F In silentio & spe fortitudo vestra.
G Sed ex mea ipsius officina.

F. FRANCISCUS THOMÆ.

1514. F. FRANCISCUS THOMÆ Etruscus Florentinus patria, ac S. Mariæ Novellæ alumnus haud ignobilis, integritate vitæ morumque suavitate non minus, quam eruditione singulari atque prudentia clarus, magisterii lauream per omnes gradus in universitate Florentina consecutus est anno MCCCCLXXVI die V novemb. Domui suæ nativæ præfuit aliquando prior, & ut habet Badius Acad. Florent. p. 97 etiam universo ordini vicarius generalis. Nec Latinam ille tantum, sed Græcam maxime calluit linguam, adeo ut Græcus diceretur. Florentiæ demum ætatis LXVIII mortalitatem exuit anno MDXIV die XVIII april. Sic ex necrologio S. Mar. Novell. n. 755 referunt Pocciantius & Badius citatus, a quibus hæc ejus laudantur opera:

S. Cyrilli Alexandrini homilia in Isaiam prophetam e Græco Latine versa.

Aliquot aliorum auctorum varia in lucem data opera.

In isagogen Porphyrii, in Aristotelis prædicamenta, & libros posteriorum commentaria.

Conciones quadragesimales.

Quæ omnia Pocciantius in S. Mar. Novellæ bibliotheca asserit asservari.

F. HIERONYMUS ALCOZER.

* 1514. F. HIERONYMUS ALCOZER Hispanus sacræ theologiæ magister his annis florebat. Laudant nostri Parra & Altamura ad 1514 & Antonius in Bibl. Hisp. dicuntque edidisse librum hoc titulo:

Subida de monte Sion. Id est, *De cognitione Dei per contemplationem quietam*, Valentiæ 1509. in 4.

F. JOHANNES HARLET.

1514. F. JOHANNES HARLEY Anglus a Lusitano claruisse dicitur ad annum MDXIV. Excipiunt Pius, Razzius, Fernandez, Altamura, & Pitseus dicentes scripsisse

Commentaria in IV libros sententiarum.

De prædesti. a... e & Quodlibeta.

F. JOHANNES VERI.

* 1514. F. JOHANNES VERI Gallus Neustrius domus Rotomagensis alumnus Parisiis in gymnasio Sanjacobeo studia exolvit, lectorem exinde biblicum, ut aiunt, egit; unde ultra promotus de tentativa respondit sub M. Philippo Languet anno MCCCCLXXV die XVI octob. In actis quidem dicitur *Verius*, sed eumdem esse hinc constat, quod suum agnomen ipse scribebat *Verii*. Suo postea ordine per omnes facultatis agones apicem obtinuit magisterii. Anno MCCCCXCVII quadam dum Depæ conciones haberet, illi exciderunt propositiones, quas sacra facultas eum revocare XVI septembris coëgit. Instrumentum revocationis sic incipit: *Ego F. Johannes Verii religiosus ordinis Fratrum Prædicatorum presbyter in sacra theologia magister &c.* Quæ tamen tantum abest, ut illi notam ullam inusserint; quin a summo pontifice Philadelphiensis episcopus designatus & inauguratus, doctrinæ famam quam sibi pepererat, egregie tutatus sit. Utriusque Georgii de Ambacia patrui & nepotis Rotomagensium archiepiscoporum & cardinalium a sede sua ob regia negotia fere semper absentium suffraganeus egit, & in spiritualibus vicarius generalis, & tandem anno MDXIV vitæ hujus mortalis finem invenit. In æde nativæ suæ domus sepultus fuit, & hoc breve lapidi ejus sepulcrali elogium inscripserunt etiamnum legendum:

Quicquid ignoravit ille; nemo scivit sui ævi labilis.

Ex quibus & plura scripsisse vel etiam edidisse persuasum habeo, sed quæ in direptione rerum omnium hujus domus à Calvinianis furentibus aufa perierint. Johannes noster is est Philadelphiæ episcopus, cujus nomen Fontana ignoravit, & quem ad annum MDVIII hoc titulo insignitum indicat ex Taëgio.

F. PETRUS CROCKART DE BRUXELLIS.

F. PETRUS CROCKART vulgo DE BRUXELLIS ab ea urbe principum Belgii sede nuncupatus, seu in qua primam lucem vidit circa annum MCCCCLX vel LXX natus. Adolescens studiorum causa Parisios se contulit, cumque in academia tum maxime vigeret secta Nominalium, ei se addixit, & Johannis *Major* qui eam in gymnasio Montis-acuti non sine laude profitebatur, auditor fuit, quam & ipse postea magister artium promotus publice docuit, & quo valebat ingenio tutatus est. Tum autem accidit, ut agente Georgio cardinali Ambacio anno MDII gymnasium Sanjacobeum congregationi Hollandiæ, in qua severior ordinis disciplina vigebat, subjiceretur; & exinde plures ex Belgio sodales ibidem assignarentur. Horum gentilium suorum consuetudine & familiari congressu captus Crockartius, iisdem asciri voluit, & vestem induit in ipsa æde Sanjacobea anno MDIII, ac anno revoluto professus est. Ut vir jam erat gravis XXXV aut XL annorum, emeritusque artium professor; ad philosophiam docendam mox adhibitus est, & qui eo usque Nominalium antesignanus habebatur, sic repente mutatus est & Thomista evasit, ut sanctum doctorem audivisse solum, totumque imbibisse videretur. Propterea in comitiis ordinis Mediolani ad S. Eustorgii anno MDV celebratis ad legendas Parisiis sententias assignatus fuit, quod & in convocatione congregationis Veliaci anno sequenti habita approbatum fuit his verbis: *Approbamus assignationes pro lectura sententiarum in conventu Parisiensi factas a capitulo generali de F. Petro de Bruxellis conventus Parisiensis &c.* Exinde baccalaureus promotus S. Thomæ Summam publice magnoque auditorum concursu interpretari aggressus est, & certo etiamnum agebat anno MDIX. Anno MDX licentiam, ut aiunt, incepit titulo præsentati Prædicatorum insignitus, & sequenti MDXI sextus de Sorbonica respondit, tandem inter XXIII licentiatos quintum & primum regularium locum obtinuit die XXVI januar. MDXI stylo veteri, novo XII. Secundam Secundæ hoc anno & sequenti exposuit, interea his scholæ laboribus una concionum æstus conjungens, nam ex actis domus Insulensis habetur quadragesimam Insulis ad frequentissimum populum scientiæ ejus ac facundiæ nectare captum prædicasse anno MDXIII, stylo novo XIV. Non diu postea vixit Petrus noster, nam hoc eodem anno MDXIV mortuum esse certo certius est. Cum plura hîc statuamus his quæ hactenus ab aliis prodita sunt prorsus contraria, videsis quæ ad singula ejus opera addimus documenta. † 1514.

1. *Summularium artis dialecticæ utilis admodum interpretatio super textum magistri Petri Hispani ord. Prædic. unâ cum fructuosis quibusdam quodlibetis*, Parisiis, Andreas Bocard 1508. fol.

2. *Acutissimæ quæstiones & quidem perutiles in singulos Aristotelis logicales libros. Item in D. Thomæ de Aquino opusculum de ente & essentia magistri Petri de Bruxellis fratri Prædicatorum ordinis D. Thomæ doctrinæ interpretis & propugnatoris acerrimi*, Parisiis, Joannis Barbier & Gaufridi de Marnef 1509 fol. signat. 4 foll. A ad S. Iterum ibidem 1514.

Sec. XVI. Sic autem ad eum præfatur F. Michael Salmantinus ejusdem ordinis & discipulus, qui editionem curavit: *Accedis nunc tu, pater optime, accedis, inquam, cum de literis tum de studentibus optime meritus, qui postquam in hoc Parisino conventu primum liberales artes, deinde sacras literas interpretatus es &c.* Et postea: *Edidisti jam superiori anno argutas sane interpretationes in Summulas Petri Hispani, quæ tametsi brevissimæ ubertatem ingenii tui abunde præ se ferunt &c.* ubi meminit operis superioris. Et infra: *Nec tamen inficiamur plerosque etiam fuisse, qui multa ingeniosa & lectione digna literatorum gymnasiis tradiderunt: sed ea omnia quicquid id est ex scriniis B. Thomæ deprompta esse tu nunc demum comprobasti, qui postea quam in Nominalium academiis nutritus, doctior inter illos evasisti, concessisti te ad nos, ut de florido nimirum Prædicatorum ordinis virgulto tu quoque lilia deligeres &c.* Quæ ostendunt jam ætate provectum & emeritum in via Nominalium professorem ordini se addixisse.

3. *Argutissimæ subtiles ac fæcundæ quæstiones physicales in octo libros physicorum, & in tres libros de anima Aristotelis.* Præmittitur operi *de laude philosophiæ dialogus F. Joanne Anglici Valencenensi, & F. Amadeo Meygreti Lugdunensi Petri discipulis interlocutoribus*, Parif. Jo. Barbier 1510 fol. Iterum apud Jo. Parvi 1521 fol. Hic Joannes Anglici non parum laudatur a Ghilberto de la Haye in sua Bibl. Belgo-Dominic. MS, ceu qui plura carmina in librorum aut auctorum commendationem cecinerit in capite ipsorum operum edita.

4. *Secunda secundæ Summæ S. T. ab eo recognita & accurata* eodem jubente typis commissa est a F. Francisco de Victoria Hispano ejus discipulo, eo nimirum qui postea academias Hispaniæ doctrinæ suæ luce tantum illustravit, errata typorum emendante, Parisiis, Claudii Chevallon 1512 in 4. Qui Franciscus sic ad Petrum præceptorem præfatur: *Præclarissimis viris etsi ego te pater semper observande non adjungam, annumerant te illis semper illustrissima scripta, quæ in totam naturalem, & rationalem philosophiam emisisti: annumerant insignes disputationes, quas diutissime in hoc celeberrimo gymnasio cum magna tui laude exercuisti: annumerat te demum in magna discipulorum frequentia triennalis D. Thomæ interpretatio. Sed quia non finit me verecundia tui ulterius progredi, id unum in fine adjiciam, quod ad cumulum gloriæ tuæ accedit: cùm jam enim pluscculis annis scribendo, docendo, disputando, insumtis, posses jure tuo quietioribus curis vitam agere, tamen pro tua in S. Doctorem fide & observantia, hanc Secundam Secundæ S. T. partem, quam priore anno interpretari cœperas, ad finem usque deducere instituisti, nec laboris neque valetudinis rationem habens &c.* Ex quibus docemur jam ab anno 1509 S. T. Summam interpretari aggressum.

Sic autem de eo F. Vincentius de Harlem ejus etiam discipulus præfatur in commentaria in IV sententiarum nostri Petri de Palude: *Memini etiam dicti R. P. F. Petri de Bruxellis præceptoris mei observandi S. T. D. eruditissimi, qui inter doctissimos quoque hujus temporis viros collocandus est. Erat siquidem omnigena doctrina, theologica præsertim clarissimaque ejus traditione summe insignitus: cujus interitum heu nunquam satis dolendum, quam jacturam res literaria nobiscum perpessa est, haud arbitror effatu facile &c.* Hæc autem epistola ad Michaelem Pame decanum Cameracensem data est anno 1514.

Cui consonat quod Robertus Genalis ad Joannem Major epistola Suessione 1516 data scribit: *Consules partim auditorum tuorum insignium, sed defunctorum memoria, inter quos præcipui fuerunt Jacobus Almain Senonensis, David Cranston tuus conterraneus, & Petrus de Bruxellis ordinis Prædicatorii: partim viventium qui plurimi sunt, utilitati &c.* Quæ luce clarius probant Petrum jam anno 1516 imo jam anno 1514 obiisse. Ex quibus emendes Miræum, Valerium Andream Bibl. Belg. Swertium Athen. Belg. nostrum Guillelmum Seguier Laur. Belg. & alios; qui Mechliniæ anno 1553 ætatis 83 mortuum fingunt. De eo rectius F. Ghilbertus de la Haye in sua Bibl. Belgo Dom. MS, quem ex parte hîc excipimus. Legenda & de eo Antonii Coronel præfatio in primam Secundæ S. T. ab eo editam Parisiis apud Chevallon 1513 in 4, ubi plura in laudem Petri nostri.

F. ROBERTUS RANUCCIUS.

F. Robertus Ranuccius vel *Ranuzzius* sive *Rinucci* nobili vetustaque Rinucciorum e gente Florentina, quæ olim Guelphorum hæsit partibus, uti Scipio Ammiratus Hist. Florent. lib. 2 p. 123 ad MCCLX testatur, oriundus patriam habuit Florentiam ipsam, ac in S. Mariæ Novellæ Prædicatorum professus est institutum, in quo ineunte seculo XVI sedente Leone X claruit, philosophusque audiit ævo suo maximus profundusque theologus: sed & concionibus ad populum habendis strenue feliciterque e suggestu dicens, singularem sibi comparavit famam. Quo demum sublatus e vivis anno & loco nullus indicat. Hæc verò reliquisse testantur posteris ingenii sui monumenta ad S. Mariæ Novellæ servata MS: 1514.

In Aristotelis rhetoricam & dialecticam expositiones.

Ejus meminerunt Pocciantius, Pius, Fontana de Prov. Rom. & Altamura ad 1510.

F. AMBROSIUS ALEMANUS.

F. Ambrosius Alemanus sic ut videtur dictus ab origine Germanica inter illustres viros scriptoresque recensetur a Leandro fol. 150: 1515. *Vir fuit*, inquit, *animo infractus, litteris eruditus, multaque sanctimonia præditus, qui anno elapso* (hoc est Christi MDXV) *Mantuæ in cœnobio D. Dominici vita sanctissimè functus est, ubi multo tempore vitam egerat, ac*

Indicem seu Tabulam, ut vulgo dicitur, inceptam a Petro Bergomense compleverat. Opus insigne & apprimè necessarium.

Cùm autem Aurea Petri Bergomensis Tabula in omnia D. Thomæ opera ipso Bergomense superstite typis prodierit, extat enim editio a me visa anni 1478 Basileæ apud Bernardum Richel, quæ fortè non prima, cùm Petrus non obierit, nisi anno MCCCCLXXXII, sic ab Ambrosio Bergomensis discipulo, ut ait Lopez Hist. ord. P. III lib. 3 pag. 225, quis dixerit completam, quod suam in evolvendis S. doctoris operibus præceptori navarit operam, vel quod a Petro antea editam recognoverit, novaque accessione locupletarit in altera editione, ut revera recensetur alia Venetiis 1497 teste Beughemio in Incun. typog. quod harum & aliarum collatione lectoris criterium excutiat.

Hic idem videtur F. Ambrosius de Alemania qui

Opusculum de sensibilibus deliciis paradisi ex tractatu nostri Joannis de Tambaco a Bartholomæo Lapaccio seu de Rimbertinis excerptum recognovit & diligenti cura emendavit, ut legitur in Edit. Paris. anni 1513 mense martio. Hujus auctoris post Leandrum meminere Lusitanus, Pius, Altamura ad 1516, Royetta ad eumdem annum, nostratesque omnes.

F. DAMIANUS CRASSUS.

† 1515. F. Damianus Crassus Insuber Rivoli in Pedemontanis (*Rivoli* gentiles dicunt) natus, studiis Parisiis in gymnasio Sanjacobeo persolutis, ad gradus promotus est, licentiamque decurrebat anno MCCCCXCVIII, quo sub titulo præsentati Prædicatorum de Sorbonica respondit decimus & ultimus, exinde inter XX licentiatos septimum locum sortitus die XIII januar. anno MCCCCXCIX stylo veteri, novo MD. Laurea ornatus ac ad suos redux, gymnasio S. Thomæ Ticinensi datus fuit regens in comitiis ordinis ibidem anno MDVII coactis. Prior provincialis Lombardiæ superioris tum S. Petri martyris dictæ postea assumtus, affuit, seditque ac diffinivit in comitiis ordinis Neapoli anno MDXV celebratis, at eodem anno fatis functum asserit Lusitanus, quem excipiunt Possevinus, Miræus, Pius, Altamura ad 1515, & Rovetta ad 1516. In actis facultatis Parisiensis nomen ejus scribitur Crassus, in actis capp. genn. Grassus, apud Malleum de viris illustribus S. Jacobi dicitur Gallice *Legras*, quod ex varia gentium pronunciatione accidit discrimen. Hæc ejus opera:

Commentarium super Job insigne, an & ubi editum Lusitanus aut omisit aut ignoravit.

De S. Joannis affinitate & consanguinitate cum Christo Domino, libellus impressus anno 1506 & a Lusitano visus, qui addit adversus Joannem de Cassinis ord. Min. oppositum sententiem ac prædicantem editum fuisse.

De eo sic legitur in actis facultatis Parisiensis: *Die IV octob. MD in festo S. Francisci M. N. F. Damianus Grassus habuit apud Prædicatores sermonem magistralem per conclusionem deputatorum facultatis propter metum pestis, qua vigebat apud Minores. Pauci baccalaurei fuerunt quia pauci erant Parisiis.*

F. GEORGIUS MEDIOLANENSIS.

* 1515. F. Georgius Mediolanensis sic a patria nuncupatus laudatur a Leandro fol. 142, inter illustres in philosophia, & cùm Valentino Camerti Perusino, de quo mox, qui anno MDXV e vita excesserat, subjiciat, & hunc circa eumdem annum vixisse indicat. Sic Leander: *His se comites præstant .... Georgius Mediolanensis portans.*

Logicam suam.

F. GEORGIUS MEDIOLANENSIS.

* 1515. F. Georgius Mediolanensis *alter* his iisdem annis vivens scripsit *vitam B. Jacobi Sextii Mediolanensis domus S. Mariæ Gratiarum in patria primi erectoris, in eadem anno* MCCCCXCIII *die* XXX *junii mortui ætatis* LXVII *professionis* XL. Hanc habet Leander fol. 255 b.

Scio Lusitanum hunc alterum cum priori confundere, eique assentiuntur Paulus Morigia *Nobil. Mediol.* lib. 3 cap. 29, Possevinus, Picinellus *Athen. Mediolan.* Pius lib. 3 ad 1515 col. 120, Altamura ad 1515, Rovetta ad 1520. Dissentit verò Vossius *de Histor. Latin.* p. 813, contendens auctorem hujus vitæ non alium esse a Georgio Ravennatino itidem Mediolanensi, de quo nos postea ad 1520. Dubius plane fateor, hic hæreo. Certum scriptorem hujus vitæ domus Gratiarum fuisse alumnum, in eaque novitium sub Jordano Trivisio magistro ipsum & alios tirones ut in Jacobum ceu exemplar religionis absolutissimum continuo respicerent monente educatum, hæc enim ipse de se testatur. Certum & eum politioris litteraturæ virum fuisse, nam hæc vita stylo & ornato & compto scripta est. Auctorem logicæ Leander nec conventus Gratiarum sodalem dicit, nec historicis accenset. Quousque igitur gentiles quid certius afferant, visum est eum sub dubio relinquere. Si duo sint, hic duos habes: si unus & idem, ambos in unum conflabis.

F. JOANNES FERRARIENSIS.

F. Joannes Ferrariensis a patria de more sic nuncupatus, qui gentilitio nomine † 1515.
de Rafanellis audiebat, vir fuit gravitate, doctrina, prudentiaque commendatissimus. Hinc ad suorum regimen assumtus, pluribus locis & conventibus præfuit prior, Ferrariæ, Bononiæ & aliis, a magistro ordinis etiam Vincentio Bandello in partem laborum & solicitudinum socius ascitus, eodemque agente ab Alexandro VI magister sacri palatii Joanni Annio Viterbiensi anno MDII mortuo suffectus, quo munere functus est ad obitum usque summis pontificibus & omnibus probatus & acceptus. Quando autem e vivis excesserit, non conveniunt scriptores. Fontana in Theatro ex Olmedo vult mortuum anno MDXII, quem excipit Altamura ad eumdem annum; Leander fol. 140 b indicat annum MDXV, sic enim ille de Silvestro Prierate agens, postquam notavit hunc anno MDXIV Romam a Leone X vocatum, ut sacras litteras in Urbe doceret, addit: *Tandem anno MDXV vita functo Joanne Ferrariensi, sacri palatii magister Romæ consistens dictus est.* Leandro autem æquali, & iis ipsis annis scribenti fides potius videtur danda. De scriptis hujus Joannis nil aliud proferunt, quam hoc Olmedi testimonium:

Fuit Joannes Ecclesiæ Romanæ gratus, verboque & scripto famosus, historias majorum temporum etiam ethnicas in promptu habens.

Abbas Libanori in sua *Ferrara d'oro* Ferrariæ anno 1674 edita in fol. P. III in qua agit de scriptoribus Ferrariensibus ad p. 250 sic habet: *Zanetto Ruffanelli dell'ordine de' Predicatori fioriva intorno all'anno* MCCCCXLII (*Zanetto vuol dire Giovanetto.*) *Fù teologo illustre e predicatore nominato: era poi anco professore di belle lettere, ed elegantissimo oratore, che percio secondo l'occasioni dov'era chiamato ed invitato, faceva in ogni genere fioritissime orazioni. Alcune di queste furono mandate alle stampe, e di poi avidamente cercate e rapite dal torchio e dalle mani, siche pochissime se ne trovano, e chi n'ha le tiene come gioie.* Addit a pluribus hunc Zanettum non distingui a Joanne de Raffanellis sacri palatii magistro, qui ob exiguam staturam dictus fuerit Zanettus. Ego verò vel alium plane existimaverim, vel si fuit idem, citius annotatum quam debuerit. Quis enim credat hominem jam anno MCCCCXLII clarum, anno MDII capularem sacri palatii magistrum ascitum? Imo etiam si duo astruantur, quod verisimilius censeo attentis utriusque variis animi dotibus, difficile mihi persuaserim Zanettum tam antiquum ac præstat Libanorius, cùm typographia vix ante annum MCCCCLXXX Ferrariæ viguerit. Aliunde hæc Libanorii historia saltem quoad nostros scriptores haud est accurata, diligentiorique sodalium Ferrariensium disquisitione indiget.

F. JOANNES MARIA CANIGIANUS.

F. Joannes Maria Canigianus Etruscus Florentinus patria, illustri & patritia † 1515.
Canigianorum e gente satus, adolescens ad S. Marci e manibus venerabilis Hieronymi Savonarolæ vestem ordinis induit, sicque litteris & innocentia vitæ claruit, ut congregationis S. Marci vicarius generalis electus anno MDXLV nonus præfue-

SÆC. XVI. rit. At anno sequenti MDXV a Leone X abbas familiæ monachorum Vallis umbrosæ præpositus fuit, quo eos ad pristinum disciplinæ regularis cultum revocaret. Huic enim summo pontifici probe notus erat, filius ejus sororis ut quidam asserunt, aut certe affinitate ei conjunctus, at potissimum ob præclaras animi dotes in pretio habitus. Ejus mentio fit in actis cap. gen. Neapoli anno MDXV coacti: *Item acceptamus ad beneficia ordinis & suffragia R. P. F. Joannem Mariæ Canisianum ex nostro ordine per SS. Dominum nostrum in abbatem generalem ordinis Vallisumbrosæ assumtum.* Ad infulas postea evectum, & episcopum Hipponensem promotum monumenta Vallisumbrosæ a Fontana relata ferunt. Meminit Altamura ad 1514 ceu qui scripserit

Poema in laudem Leonis papæ X eidem nuncupatum anno MDXIV.

F. LUDOVICUS CAMPANA.

1515. F. LUDOVICUS CAMPANA vernacule *Campagna* Veronensis vir oratoria, poetica, philosophia, ac theologia ornatus & apprime ornatus, pluries sui ingenii periculum fecit, ex quo tantam consecutus fuerat laudem, ut omnes eum admirarentur. Quoties ipse orationes, carmina tam vernacula quam Latina, ac cæteras ejus lucubrationes lego, inquit Leander, quem totidem verbis excipio fol. 154 b, toties naturam quantum licet execror, quod ipsum a nobis nimis immature surripuerit. Quid loquar de ejus dulci ac facetissima consuetudine? Quid de ejus vehementi pronunciatione? Prætereo cæteras virtutes. Decessit vir probus anno elapso videlicet MDXV circa mensem junii Forocornelii seu Imolæ. Ejusdem iterum meminit *Descrizz. d'Italia* fol. 377 a. Laudat etiam Onuphrius inter illustres Veronenses, theologumque, philosophum, & declamatorem disertissimum præstat, cujus adhuc ad suos Prædicatores aliquot ingenii sui monumenta extent. Exinde laudant nostri nomenclatores omnes, Lusitanus & sequaces, denique Altamura ad 1508, & Rovetta ad 1503. Ejus igitur extant

Orationes facundæ & carmina elegantia, apud suos MS servata.

F. LUDOVICUS E MICHAELA.

1515. F. LUDOVICUS E MICHAELA nobili Venetiis familia ortus, a Leandro fol. 151 a, ut optime sibi notus laudatur. Vir inquit fuit vitæ castissimæ, moribus sanctissimis, atque doctrina præstantissima celebris, qui & obitum suum ante tres menses quam accideret, prædixit, & eventu verum se prophetam probavit. Nam anno MDXV decimo tertio kal. maii qui erat dies indictus, ex insperato Venetiis in cœnobio S. Dominici cujus erat alumnus, interiit. Laudant etiam Lusitanus, Razzius p. 268, Altamura ad 1509, Rovetta ad 1510, Possevinus & alii. Ab eo relicta est

Summa moralis casuum conscientiæ, ex ejus nomine Michaëlina dicta. Hanc brevi lucem visuram promittebat Leander, sed an typis prodierit, mihi hactenus incompertum.

Tractatus de decimis additur a Rovetta, qui utrumque opus MS Venetiis servari ad S. Dominici præstat.

F. MICHAEL DE OLOSABAL.

1515. F. MICHAËL DE OLOSABAL Hispanus *de Sancto Sebastiano* a patria pro more nuncupatus Parisiis in gymnasio Sanjacobeo theologiæ operam dabat hoc anno MDXV, quo circiter ejus curis prodiit

Commentarius F. Thomæ de Vio Cajetani in primam secundæ S. Thomæ de Aquino (absque textu sancti doctoris) *cum tabula materiarum in hoc libro contentarum, ad solvendas quascunque difficultates in scholis agitatas, composita ab H. P. F. Michaële de S. Sebastiano sive Olosabal ord. Prædic.* Parisiis, Claudii Chevallon .... absque anno editionis. Sic verò nuncupat: *R. P. F. Garsiæ Loaise S. T. P. ac Hispaniensis provinciæ ordinis Prædicatorum priori provinciali, F. Michaël Ochoa de Sancto Sebastiano aliás de Olasabal post promtam obedientiam salutem &c.* Certum autem hoc anno MDXV Garsiam Hispaniæ provincialem egisse. Extabat hæc editio anno MDCLXXXI Cabellione & Aureliis apud nostros utrobique a me visa. Ibidem Michaël dicitur marginarias quotationes adjecisse & menda castigasse.

F. VALENTINUS CAMERS.

F. VALENTINUS CAMERS sic nuncupatus a patria, sed Perusii ordinem professus vir acris ingenii & altissimæ eruditionis inter theologos primi nominis sua ætate claruit. In gymnasio Perusino quod generale est provinciæ Romanæ regentis munus cum laude gessit, tum & Patavii multis annis sacras litteras est professus, ibique Thomam de Vio Cajetanum de quo supra inter auditores habuit, uti refert Razzius pp. 167 & 309. Ad hunc annum pervenisse MDXV, indicat Leander fol. 154 a, sic enim habet: *Valentinus Camers Perusinus &c. qui anno elapso Perusii vita excessit.* Quæ anno MDXVI scribebat Leander. Ejusdem meminerunt Lusitanus, Pius, Fernandez, Bartholomæus Spina in præfatione ad secundam secundæ S. Thomæ, Altamura ad 1500, Fontana de Prov. Roman. corrupte *Valerium* nominans, Jacobillus in Bibl. Umbriæ, Pompeus Pellinus Histor. Peruf. sub finem, Oldoinus Athen. Aug. & alii. His testibus scripsit 1515.

Volumen insigne quæstiones metaphysicas 150 complectens, quod MS apud sodales Perusinos servari testatur Jacobillus, & in varios codices MS multiplicatum omnium manibus teri in provincia Etruriæ addit Altamura.

Nonnulla alia opuscula egregia ab eo emanasse scribit citatus Leander.

F. ANTONIUS A CASALE.

F. ANTONIUS A CASALE Montisferrati civitate ortus florebat circa annum MDXVI tum inquisitorem Novocomi agens, cujus vigilantiam adversus hæreticos prædicat Leander fol. 149 a, addens hoc eodem anno mortuum. Hunc Rovetta primus scriptoribus annumerat, & reliquisse asserit 1516.

Egregium volumen adversus hæreses sui temporis.

F. GAILHARDUS DE PETRA.

F. GAILHARDUS vel *Gaillardus* DE PETRA Occitanus patriaque ut & professione Tolosanus sacræ theologiæ magister promotus fuit in facultate Parisiensi, ex cujus actis habetur licentiæ suæ fuisse præsentatum, ac decimum & ultimum de Sorbonica respondisse anno MCCCCLXXIX, de magna autem ordinaria in aula capitulari ecclesiæ Parisiensis præside Johanne Lhuillier episcopo Meldensi & Sorbonæ provisore die jovis XXIX januar. MCCCCLXXXIII stylo veteri, novo LXXXIV, ac eodem anno die XV octob. inter XIV licentiatos quartum & primum regularium locum obtinuisse. Ad suos redux mox inquisitor Tolosanus electus est, quo titulo anno MCCCCLXXXV consulum capitolii 1516.

electionem

electionem confirmavit de more; sicque deinceps singulis annis ad MDXVI, quo mortuus est, & ejus loco electus Raimundus Gossini de quo postea suo loco. Hujus Gailhardi meminit Altamura ad 1514 sed leviter, accuratius Percinus Monum. Tolos. pp. 104 & 106, qui tamen intricatus videtur, nesciens qui se expediat, quod Antonium de Cleda inveniat iisdem annis inquisitorem Tolosæ agentem. Sed facilis nodi solutio. Nam Antonius etsi Tolosæ fere continuo commorans, ceu qui theologiam in academia publice profiteretur, non ideo Tolosanus inquisitor specialis & proprius, sed ut ipsemet ait in diplomatibus a Percino ibidem relatis, *ad officium inquisitionis hæreticæ pravitatis in regno Franciæ, ducatu Aquitaniæ, Occitanisque partibus, ac in tota Vasconia, per sanctam sedem apostolicam, ac supremam Franciæ regis curiam specialiter deputatus*: quo titulo Ruthenis, Burdegalæ & alibi in his provinciis suos habuit vicarios ex eo pendentes, at Tolosæ nihil juris sibi asseruit; suamque plenam & absolutam Gailhardo relinquebat jurisdictionem: unde Antonius inquisitorum Tolosanorum catalogo non erat a Percino inscribendus opusculo de inquisitione p. 110. Hæc Gailhardi laudantur.

Conciones plures, ea speciatim, quam in translatione corporum SS. Simonis & Judæ apud S. Saturninum anno MDXI *habuit*, quam eximie commendat Nicolaus Bertrandus *Histoire des Comtes de Toulouse* p. 97.

Annotationes quædam in sacra biblia.

F. HIERONYMUS ARMELLINI.

† 1516. F. Hieronymus Armellini vel *Armeninus* Faventiæ in Æmilia natus & in patria ordinem professus, hincque relicto gentilitio agnomine *Faventinus* de more deinceps dictus sub initia seculi XVI claruit, fidei generalis Mantuæ inquisitor, & inter sacri tribunalis censores laudatus a Leandro fol. 149 a, ubi sic de eo: *Hieronymus Faventinus ille est, cujus industria hæresis noviter superioribus annis in civitate Mantuana exorta, quæ asserebat Christum fuisse juxta cor B. Virginis ex tribus guttulis sanguinis conceptum, & non in utero prout alii, extincta fuit jussu Julii II P. M. & damnata: & anno elapso victoriam de quodam male de fide sentiente in curia Romana reportavit.* Quæ Leander scribebat anno MDXVI, unde victoriam hanc posteriorem anno MDXV reportatam indicat. Illam autem non dubito quin ea sit, de qua loquitur Sixtus Senensis Bibl. Sanct. lib. V annot. 81 ad illa verba Genes. VII vers. XI: *Cataracta cœli apertæ sunt &c. Hanc opinionem* inquit, scilicet cataclysmum & diluvium ætatis Noe ex siderum conjunctione per astrologicam artem præsciri facile potuisse; *annis ab hinc quadraginta a Tiberio Calabro philosopho in disputationibus publicis propositam, & scriptis quoque defensam Hieronymus Armellinus Dominicanus edito particulari adversus eum volumine confutavit, ac tanquam hæreticam damnavit.* Ubi annos XL a Sixto notatos non ad unguem accipias, sed circumcirca, ita ut ad annum a Leandro allatum facile pervenias: vel si malis dicas quod reipsa est, Tiberium hunc Calabrum, qui *Russilianus Sextus* agnomine dicebatur, primis Hieronymi nostri conatibus victum se non putasse: unde scripsit *Apologeticum adversus cucullatos*, sic enim nostros pingere illi placuit, in quo ex quadringentis propositionibus, quas Bononiæ, Florentiæ, Patavii publice docendas susceperat, duodecim quas ceu hæreticorum placitis affines Hieronymus noster damnaverat, defendere satagit, & præter superius relatam ex Sixto Senensi, hanc inter alias, Christum Dominum quoad corporis compaginem elementariam astris suppositum fuisse, adeo ut ex positione & situ astrorum in nativitatis ejus momento, sequi debuerunt quæ in eo visa sunt, & quod esset propheta magnus, & præsertim violentum ejus mortis genus. Itaque contra hoc apologeticum stylum acuerit Hieronymus; & volumen a Sixto Senensi laudatum sedente Leone X scripserit. Scio Tiberium a celebri Naudeo seculo ultimo elapso excusatum ceu non primum qui istiusmodi absurda effutierit, & Petrum cardinalem de Alliaco seculo solido ante Tiberium ex arte genethliaca schema siderum in puncto nativitatis Christi, quale sibi finxit, delineasse, hincque omnia ejus gesta & ab eo tolerata evenire debuisse conatum ostendere: at scio etiam in hoc non laudatum Alliacum, imo artem genethliacam & ab Augustino & ab omnibus veris philosophis ceu vanam & inanem quoad omnes homines irrideri, & speciatim quoad Christum Dominum ut expressis sacræ scripturæ verbis adversam longius explodi. Ad quem annum pervenerit Hieronymus noster, non conveniunt nostrates, Pius refert ad 1579, Fontana non sibi constat, nam quem in Theatro inquisitorem Mantuæ posuerat ad 1511, eum in Monumentis Faventiæ inquisitorem collocat ad 1580: rectius Altamura ad 1535 & Rovetta ad 1534 collocant, quem annum attingere potuit, nos ad tempora Julii II & Leonis X quibus potissimum floruit, laudandum duximus. Scripsit ex dictis

Volumen adversus Tiberium Russilianum Sextum Calabrum de artis astrologicæ falsitate. Quod in Vaticana haud dubie servatum MS, vel etiam typis editum.

Commentaria in libros Aristotelis ei tribuunt Altamura & Rovetta.

F. JOACHIMUS PAPIENSIS.

F. Joachimus Papiensis inter illustres anno MDXVI verbi divini præcones laudatur a Leandro fol. 146 b, & dicitur vir scientia clarus & in sermone pensitatus, & a quo prodierint * 1516

Conciones sanctorum auctoritatibus acervis immensis refertissimi. Has Rovetta ad 1510 distinguit in *sermones de tempore, de Sanctis, & quadragesimales.*

F. JOHANNES DE PALIZ.

F. Johannes de Paliz Teuto Coloniæ Agrippinæ ineunte seculo XVI claruit, variasque Germaniæ regiones concionando peragravit celebris sua ætate habitus Ecclesiastes. Cum aliquando Schnebergum vulgo *Schneberg*, quod Latine Monsnivis sonat, arcem in marchionatu Hochbergensi argenti puri fodinis nominatam accessisset, hinc ansam arripuit cuidam operi suo titulum hunc indendi: * 1516.

Cœli fodina. Sermones sunt Latine exarati, & Hermanno Coloniensi archiepiscopo ab auctore nuncupati; impressique Lipsiæ, Martini Lansberg. 1516.

Volumen alterum sermonum vulgari Teutonico scripsit, & Joanni una & Frederico Saxoniæ electoribus dicavit editos ibidem apud eumdem annoque eodem

Ita Simlerus totidem verbis exceptus a Possevino, ut hic ab Altamura ad 1516 in Append. Videsis Munsterum Cosmographiæ pp. 552 & 717 ubi de arce *Schneberg.*

Sæc. XVI.

F. LIVINUS BONDIUS.

* 1516. F. LIVINUS BONDIUS Flander Gandavi natus & ibidem sub initia congregationis Hollandiæ ordinem amplexus, Brugis aderat tum theologiæ lector, cùm facta est veræ crucis particulæ canonica probatio anno MCCCCLXXIV, de qua superius actum ubi de Eustachio Allaude ad 1485. Titulo prædicatoris generalis apud suos Gandavenses insignitus est, tum & dictæ congregationis vicarius generalis electus Zwollis anno MCCCCXCIII, eam triennium rexit. Exinde cœnobii Gandavensis iterum electus prior, hac altera vice præfuit decennium. De eo sic tabulæ ejus domus: *Fervidus religionis amator, bonos in regulari vita semper fovit ac conservavit, tandem post multa hic ab eo gloriose gesta, post innumeros fructus excellentissima prædicatione sua hic & ubique laboriosissime atque uberrime superlucratos, in senectute bona, in requie opulenta, & in opinione sancta, laudabilia post se relinquens vestigia devotissime migravit ad Christum anno* MDXVI *die* XI *julii, ætatis* LXXI, *religionis* LV. Sic refert Ghilbertus de la Haye, a quo hæc ejus laudantur opera:

Catechismus fidei catholicæ.

Annotationes in evangelia quadragesima. Gandavi MS servantur. De quibus sic scribit Petrus Bacherius de quo postea, Serm. Dom. III quadrag. *Vidi ejus fragmenta quædam in evangelia quadragesimæ dignissima si quid judico quæ typis Plantinianis, vel si quid est iis venustius aut exactius excudantur.*

Antiquum dierum, hoc est domus Gandavensis liber MS, in quo omnia quæ in ea evenerunt notatu digna a primordiis referuntur, Livini jussu anno MDVIII inceptum fuit ab Alberto Win sodali ex veteribus documentis, & continua serie ad nostra tempora deductum.

Ordinationes ab eo in visitatione conventus Insulensis facta mense januario MCCCCXCIII, & XV febr. XCIV, seu potius stylo novo XCIV & XCV, virum probant prudentem & disciplinæ regularis apprime studiosum: idemque arguunt alia instrumenta ab eo de consensu capituli totius congregationis Hollandiæ ad ejus conservationem facta, quorum omnium exemplum ex cod. MS Insulensi exscriptum habeo in adversariis.

F. MATTHÆUS MAZOTUS.

* 1516. F. MATTHÆUS MAZOTUS Italus Bononiensis patria & professione concionator facundus a Rovetta laudatur ad 1516, testesque profert Lusitanum in Bibl. apud quem nihil de eo, & Vincentium Rivalium in catalogo scriptorum provinciæ Lombardiæ, qui asserit scripsisse

Sermones de tempore & de sanctis.

F. NICOLAUS BAGNATORIUS.

1516. F. NICOLAUS BAGNATORIUS Brixiensis ortu & professione inter insignes congregationis Lombardiæ viros ob præclaras animi dotes, pietatem & eruditionem cum politiori litteratura conjunctam merito celebratur. Clarebat ille Bononiæ anno XVI hujus seculi Leandro omnino devinctus & carus, cujus precibus scripsit

Vitam B. Conradini Bornada Brixiani ordinis Prædicatorum, ejusdem conventus Brixiani alumni Bononiæ anno MCCCCXXIX kal. novemb. defuncti, ætatis XXXII, professionis X, miris in vita & post mortem patratis clari. Quam vitam Nicolaus noster Augustino Comottæ Brixiano comprædicatorio nuncupavit pridie idus junii MDXVI: Leander vero in suum de illustribus ordinis viris opus intulit fol. 249 & seqq.

Meminit Lusitanus sed corrupte agnomen ejus profert *Bugnatorium* vocans, quem errorem secutus est Altamura ad 1522, & auxit Rovetta ad eumdem annum *de Pugnatoribus* nuncupans, qui Leandro convictori & amico fidem habere debuissent.

F. PHILIPPUS MUSOTUS.

F. PHILIPPUS MUSOTUS *Æmilius* Bononiæ natus & ordinem professus, a Leandro fol. 135 a laudatus, quem & conterraneum appellat, & suavissimum concionatorem ac delicatissimum præstat, suisque interlocutoribus ibidem adjungit, proindeque anno MDXVI quo scribebat claruisse indicat, a Rovetta inter scriptores provinciæ Lombardiæ recensetur ad 1518, quo & asserit obiisse, additque ex Vincentio Rivalio ab eo relictos & in Bibl. nostra Bonon. servatos * 1516.

Sermones de tempore, de sanctis, de B. Virgine & quadragesimales.

F. RUSTICANUS.

F. RUSTICANUS Italus ineunte seculo XVI vivebat, quo suis curis typis prodierunt 1516.

Telesphori Cusentini eremitæ anno MCCCLXXXVI *clari prophetia*, quibus editor procemium & scholia adjecit Venetiis, Lazari Soardi 1516 cum permissu Antonii Contareni patriarchæ Veneti, & Francisci Pisani ord. Minor. inquisitoris.

Sic refert Stephanus de Lusiniano noster *Corone Lusignane, Discorso* 2 fol. 31 a. Cujus verò provinciæ conventusve Rusticanus alumnus fuerit, Italorum nostrorum diligentiæ est disquirere, & hîc addere.

F. THOMAS DE COSPIS.

F. THOMAS DE COSPIS Longobardus Bononiæ nobili genere ortus, inquit Leander fol. 146 b, & in patria ordinem amplexus, vir addit idem Leander scientia ornatus, & inter insignes sacri verbi præcones clarus, non minoris habetur a Flaminio, qui illi vitam B. Jacobi Alemani nuncupavit kal. augusti MDXVI, quam Leander suis viris illustribus inseruit fol. 262 a. Sic certum ad hunc annum floruisse. Ejus meminit Altamura ad 1541, quo pervenire potuisse fateor. Ejus extabant Rhegii apud nostrum Eucherium Bonettum teste Possevino Append. p. 108 edit. Colon. 1608 * 1516.

Sermones & moralitates, codicibus duobus MS.

F. THOMAS EPOREDIENSIS.

F. THOMAS EPOREDIENSIS ille idem qui a Leandro fol. 146 b Hipporegiensis dicitur, vernacule *d'Ivrea* Insuber haud inelegans orator, vir doctus ac rectus, anno proinde MDXVI florens scripsit * 1516.

Vitam B. Margaritæ de Sabaudia Theodori marchionis Montisferrati conjugis & a sponsi morte monasterii Albensis sub S. Dominici instituto fundatricis & professæ.

MS vidit noster Hyacinthus Baretiano, eaque usus est, in ea quam de eadem beata concinnavit

F. THOMAS MUTINENSIS.

F. THOMAS MUTINENSIS a patria sic & professione nuncupatus a Leandro fol. 154 a laudatur inter philosophos sua ætate illustres, & a quo jam prodierant * 1516.

Commentaria super physicam Aristotelis.

F. VALERIANUS DE SONCINO.

1516. F. Valerianus de Soncino a patria Venetæ ditionis sic nuncupatus; multæ doctrinæ multæque scientiæ vir, insignis declamator, sua claritate sermonis fere ab omnibus Italiæ primariis civitatibus agnoscitur, inquit Leander anno MDXVI scribens. Razzius p. 282 eumdem inter sex ejus ætatis e provincia Lombardiæ concionatores totius Italiæ clarissimos, animarumque salutis studio ardentissimos recenset, & addit ingentem ex suis sermonibus Christo fructum reportasse. Meminit Rovetta ad 1509 ceu a quo relicta fint

Sermonum de tempore & de sanctis volumina duo, & fragmenta quædam de laudibus B. Virginis.

F. AMBROSINUS DE SONCINO.

1517. F. Ambrosinus de Soncino non clericus sed laicus ex eorum numero quos conversos dicimus hac ætate florebat, licet jam annis gravis. Optimus erat vitrearum concinnator, inquit Leander fol. 267 b; prout videri potest in pluribus Italiæ cœnobiis, ita ut in ea arte neminem haberet superiorem. Sub B. Jacobo Alemano vitrearum laminarum pingendarum insigni artifice tirocinium artis posuerat, propterea que magistro anno MCCCCXCI quinto idus octobris ætatis LXXXIV mortuo, ne ejus christianæ ac religiosæ virtutes, quarum ille in primis conscius erat, e memoria elaberentur, gratitudinis ergo scripsit lingua Italica

La vita del beato Giacomo d'Alamania.

Ex qua Silvester Prierias, Isidorus Mediolanensis, & Jo. Ant. Flaminius suas Latinas concinnarunt. Ejus Leander rursus meminit Descript. Italiæ Vers. Kyriand. p. 627. *Hi omnes*, inquit, *ornavere Soncinum & memoria nostra floruere cum Ambrosino ordinis Prædicatorum converso tam bono ac sancto viro, quam summo fenestrarum vitrearum artifice, qui licet conversus esset, tamen B. Jacobi ex Alamania vitam composuit, cujus ipse discipulus fuerat.* Pius P. II Lib. 3 p. 86, quem excipiunt Altamura ad 1500 & Rovetta ad 1501, addit præterea scripsisse

La vita della B. Luchina da Soncino del terz' ordine di San Domenico. Hanc P. I col. 446 idem Pius in compendium redactam edidit.

F. AMBROSIUS TÆGIUS.

1517. F. Ambrosius Tægius Insuber Mediolani natus, ibidem in cœnobio S. Mariæ Gratiarum recens nempe anno MCCCCLXXXV erecto ordinem amplexus, postquam egregiam in eo pietati litterisque posuisset operam, animum & studia sua ad historiæ ordinis notitiam applicuit, & acta originalia sedulo magnoque labore collegit. De quo sic Leander fol. 153 a: *Ecce dum loquimur venit Ambrosius Mediolanensis ostentans chronicam ordinis Prædicatorum valde prolixam ab se contextam maximis lucubrationibus, maximis vigiliis, maximisque laboribus, ut ordinem illustret. Cujus laborem sedulum laudare ac approbare debemus eo maxime, quod ex laboribus suis partem nobis subministravit.* Ex quibus colligo anno MDXVII Tægium adhuc fuisse in vivis, grandique illi suo operi desudasse. Scripsit ergo

Chronicon ordinis generale sex in fol. ms voluminibus membraneis distinctum, quibus ea quæ ordinem spectant omnia diligentissime collegit, provinciarum & cœnobiorum erectiones, sanctorum ac beatorum vitas & acta originalia, cardinalium, archiepiscoporum, episcoporum, virorumque illustrium seriem, ac si quæ sunt singularia jura & privilegia a summis pontificibus & principibus concessa, comitiorum acta generalium ab anno MCCXX ad MDXIII, & hujusmodi plurima, quorum aliqua nonnunquam diversis repetita voluminibus cum diversis sæpe additis notitiis leguntur. Hæc porro sex volumina in dicto cœnobio Gratiarum asservantur.

Ea vero sunt quæ vulgo a nostris citantur sub titulo *Monumentorum* ordinis, & quorum volumen primum dicitur prima pars, & sic de aliis. His usi sunt, qui abinde scripserunt de rebus ordinis, Lusitanus, Razzius, Castillus, Pius, Malvenda & alii. Ex his etiam quasdam sanctorum ac beatorum ordinis vitas exscripserunt eruditi Actorum SS. editores Bollandus, Henschenius, Pappebrochius, & suis mensibus ut se dat occasio, producunt ac repræsentant. In his monumentis scribendis vivum se totum sepelisse videtur auctor, & eo labore certe immenso immensas non solum ab ordine promeruit gratias, sed & sibi monumentum erexit ære perennius.

Ejus cum laude meminerunt Paulus Morigia *Della nobiltà di Milano*, & ex eo Piccinellus *Atheneo de' litterati di Milano*, Puricellus Dissert. Nazar. Notandum autem hunc esse quem laudat Lusitanus, cum citat passim P. P. monum. ord. id est partem primam, alias P. 2, 3, 4 &c. Quod non attendens Soegius vir alioquin acris judicii, his litteris P. P. indicari putavit, quemdam *Petrum Pictavinum*, quem sæpius ad marginem laudat, ceu qui monumenta ordinis scripserit: quod monendum fuit, ne alii ut pluribus accidit, Petrum hunc Pictavinum hominem nullum frustra quærant.

F. DOMINICUS DE CASTANEDULO.

F. Dominicus de Castanedulo Brixianus patria & professione inter illustres verbi divini oratores jam nomen sibi fecerat anno MDXVII, ut habet Leander fol. 146 b. Longius postea vitam produxisse ferunt Lusitanus, Altamura & Rovetta, qui omnes laudant ad 1550, & variis in congregatione utriusque Lombardiæ functum honoribus, vicarii etiam ejusdem generalis præstant, ac vigilantissimum fuisse disciplinæ regularis promotorem: meminit & Possevinus. His testibus reliquit 1517.

Sermones de tempore, de Sanctis & quadragesimales.

F. FRANCISCUS COLUMNA.

F. Franciscus Columna Venetus inter viros in Oratoria hac ætate præstantes laudatur a Leandro fol. 154 b, & de eo sic habet: 1517.

In quodam libro materno sermone edito, litteraturam & varium ac multiplex ingenium suum præ se fert.

Nescio qui Alberico venit in mentem in suis scriptoribus Venetis, ut librum *litteraturam* auctoris arguentem ut habet Leander, verteret in *volumen variarum epistolarum eruditum*, nam opus ipsum se vidisse non indicat. Albericum tamen excipiunt Altamura ad 1489 & Rovetta ad 1493. Mihi donec lux major affulserit, Leandro æquali standum visum est.

F. HIERONYMUS TITIUS DECIANA.

F. Hieronymus Titius Deciana Insuber Vercellis natus & ordinem professus hoc anno MDXVII jam florebat, juvenis inquit Leander fol. 154 b, in humanioribus studiis eruditus & 1517.

Pluribus epigrammatibus ac epitaphiis ab eo editis clarus.

SÆC. XVI. Ipse Leander Hieronymi epigramma in laudem sui de illustribus ordinis viris operis edidit fol. 4 a. Meminerunt Pius, Altamura ad 1508, & Roverta ad 1506, & agnomen ejus *Petiana* scribunt, an errato typorum, certe Leander æqualis ubique scribit *Deciana*.

F. JOHANNES DE FABRIANO.

* 1517. F. Johannes de Fabriano a patria in Piceno sic nuncupatus, & ibidem ad ordinem ascitus inter illustres verbi divini præcones laudatur a Leandro fol. 146 b, ubi sic habet: *Intuere illum forma conspicua virum Joannem Fabrianensem oratorem excellentissimum, cui nostra tempestate soleo omnium pulcrarum concianatorum principatum facile deferre.* Hinc anno MDXVI quo scribebat Leander maxime claruisse colligo. Ejusdem meminit Razzius p. 282, landat & Roverta ad 1539 ad quem annum pervenire ponit, & addit ejus

Sermones de tempore & de Sanctis duobus codicibus MS in bibliotheca nostra Fabrianensi servari.

F. JOANNES JUCUNDUS.

† 1527. F. Joannes Jocundus vel *Jocundus*, *Giocondo* vernaculo Italico, æterna vir memoria dignus, pietate, litteris, præclareque gestorum atque scriptorum gloria commendandus apud posteros, Veronæ medio circiter seculo XV decurrente natus est. Ordinem cum Prædicatorum amplexatum professumque certissimum, qua tamen ætate, loco, annove nobis incompertum. Litteris humanioribus instructissimus erat, philosophiæque ac theologiæ sic se addixit studio, ut in iis etiam celeberrimus haberetur. Linguam Hellenicam ea tum ætate ex Oriente profugam, verum exulantem in Italia liberaliter exceptam, & ut ita loquar civitate donatam & renascentem ad miraculum prope, callnit, quam etiam ille publice profitebatur circa annum MCCCCXC Lodronii, (castrum est in Alpibus Tridentinis inter Tridentum & Brixiam) ibique Julium Cæsarem Scaligerum gentilem suum tum puerum inter auditores habuit. Sed & antiquitatum indagator studiosissimus fuit, artiumque plurimarum peritissimus, sculptura in primis architectonicaque inter suæ ætatis laudatissimos non parum emicuit, eoque titulo a variis Europæ principibus accitus, qui suam delineandis instruendisque præclarissimis ædificiis operam impenderet. Veronæ cui primam debuit lucem, hujus summæ peritiæ suæ primum exhibuit experimentum, jacta præter aliorum conatus inconcussa pontis ad Athesim mole. Venetiis etiam inclaruit, quibus præsto fuit ab inundantibus jamque ruinam minitantibus Brentæ seu Medoaci fluvii aquis, quas ad Fossæ Clodiæ derivavit paludes, liberum Venetiarum & immune solum faciens. Cùm verò forte fortuna conflagratum publicum instaurare Veneti decrevissent forum, *il Rialto* vernacule dicunt, magnificentissimam dignamque hujus urbis majestate ac splendore delineaverat ineundi operis ἰχνογραφίαν: verum seu deterruerint sumtus, seu quorumdam livore delusum sit consilium, res abiit infecta, non sine gravi peritorum vereque patriam amantium offensione. Id saltem Jucundus habet laudis, ut qui formam ab eo delineatam apud Bragadinos etiamnum servatam, ceu quam Angelo ejusdem Bragadinæ familiæ ordinis Prædicatorum sodali tum juveni, episcopo postea Vicentino ab auctore concessam vident, nihil illustrius, nihil ad Venetiarum splendorem elegantius excogitari unquam potuisse fateantur. Neque verò intra patrios fines se se continuit Jucundi fama, nam apud Maximilianum I imperatorem magni habitus est, & in Germaniam ductus, annis pluribus in ejus aula stetit, Juliusque Scaliger tum inter ephebos Cæsareos ascitus, testatur se eum coram Maximiliano pluries subtiliter & acutissime disserentem cum multa imperatoris gratia audivisse. Sed & inclaruit in Gallia a Ludovico XII deductus vel vocatus, cujus jussu varia suscepit edidítque opera, inprimis verò elegantem illum quo nitet etiamnum regia plurimumque exornatur Parisiorum civitas, construxit ingenti mole miroque artis opere quadrato lapide geminum ad labentem utrinque Sequanam pontem: quorum primo nostræ Dominæ dicto X julii MDVII præfectus urbis ultimum sexti fornicis lapidem solemni pompa posuit ex Claudio Malingre in Antiq. Paris. p. 140, alterum verò pontem parvum dictum circa eadem tempora absolvit. Quorum in memoriam sub fornicum uno marmoreæ tabulæ incisi leguntur hi duo versus a Sannazario Jucundi litterarum consuetudine familiari compositi:

Jocundus geminum imposuit tibi Sequana pontem,
Hunc tu jure potes dicere pontificem.

Sed & cum summus pontifex Romam accivit, qui Bramantis anno MDXIV extincti munus impleret, & susceptum ab eo basilicæ S. Petri in Vaticano opus unâ cum Raphaële Urbinate Julianoque S. Galli architectonices peritissimis absolveret & consummaret. Plura ille per Europam artis ingeniique sui posteritati reliquit monumenta, vitamque ad seros usque produxit annos, quo tamen ille mortis genere, loco & anno sublatus e vivis nullus aperit. Maxima illi fuit cum summis ejus ætatis hominibus ac eruditis amicitiæ studiorumque conjunctio, Paulo Æmilio, Sannazario, Budæo, Julio Cæsare Scaligero, Aldo Manutio, Angelo Politiano, & aliis. Hæc ejus opera:

1. *Inscriptionum antiquarum bis mille collectio.* Hanc magnifico Laurentio de Medicis seniori inscripsit, ac dono dedit, sed an typis prodierit nullus refert. Scilicet juvenis Romæ aliquandiu hæsit, tumque illius urbis, circumque vicinarum regionum antiquitates immenso labore & studio diligentissime scrutatus est, ex iisque sic coacervatis volumen illud confecit. De quo sic Onuphrius Panvinius & ipse Veronensis eidem suppar anno scilicet MDLXVIII die VIII april. mortuus de viris illustribus Veronen. habet: *F. Joannes Jocundus Veronensis ordinis Prædicatorum vir disertissimus, atque magnifici Laurentii Medices Florentinæ reipublicæ principis amicitia clarus, multa edidit ingenii sui monimenta, quorum præcipuum est bis mille & amplius veterum inscriptionum in unum corpus collectio, quæ Venetiis apud Stephanum Magnum patritiæ gentis hominem extant.* Meminit etiam Angelus Politianus in Miscellaneis cap. 77: *Joannes Jucundus*, inquit, *vir unus titulorum monumentorumque veterum supra mortales cæteros non solum diligentissimus, sed etiam sine controversia peritissimus.*

2. *C. Plinii Secundi Cæcilii epistolarum libri decem, ex codice MS membr.* in quadam bibliotheca Parisiis ab eo reperto ampliori & accuratiori, quam eo usque impressi, a Jocundo recogniti, & Ludovico XII Francorum regi nuncupati typis prodierunt Venetiis, Aldi 1508 vel 1514, & Florentiæ 1515. De qua editione sic Budæus Annotationum in Pandectas fol. 33 b, citans quamdam epistolam libri IX: *Verùm hæc epistola & alia non pauca in codicibus impressis non leguntur, nos integrum ferme Plinium habemus, primùm apud Parisios repertum opera Jucundi sacerdotis hominis antiquarii, architectique famigerati.*

3. *M. Vitruvius per Jocundum solito castigatior factus cum figuris & tabula, ut jam legi & intelligi possit.* Is est hujus editionis titulus:

Beatissimo Julio II pontifici maximo, Frater Jo:

Jucundus H. S. C. Studia & labores quos in restituendo Vitruvio ad pristina lectionis &c.

Impressum Venetiis, ac magis quam unquam aliquo alio tempore emendatum sumptu miraque diligentia Joannis de Tridino aliâs Tacuino anno Dñi MDXI *die* XXII *maii regnante inclito duce Leonardo Loredano*, in fol. Quæ editio extat Parisiis in Colbert. Hanc editionem sic commendabat Budæus in Pandectas ad legem, *De iis qui dejecerunt* fol. 102 b., explicans illud Vitruvii lib. 4 cap. 2 *Cantherii prominentes ad extremam suggrundationem*, sic habet : *Quæ verba mendosissime in impressis libris leguntur, ut totus pene tractatus ille de architectura decem libris constans, quare a paucissimis legitur &c.* Et postea : *Nobis verò in ea lectione contigit præceptorem eximium nancisci Jucundum sacerdotem architectum tunc regium, hominem antiquitatis peritissimum, qui graphide quoque non modo verbis intelligendas res præbebat. Quo tempore Vitruvium nostrum otiosa, aliosque nonnullos antiquos scriptores eodem benignissime adjuvante emendavimus.*

Ex titulo *Fratris*, quem suo nomini præmittit, summo pontifici librum nuncupans, evidens est se votis religiosis astrictum agnovisse. Unde putant aliqui, tum tantum ætate jam provectum ordini nomen dedisse. Ego verò contra existimaverim adolescentem in patria vestem ordinis induisse & professum, postea verò cùm vir esset ingenii superioris & totus antiquitatibus scrutandis addictus, & ob eximiam mathematicarum, architectonices in primis peritiam a variis principibus accitus, ex iis fuisse qui plures eo seculo fuerunt viri egregii, ut de Andrea Resendio postea dicetur, ex iis, inquam, qui permittentibus superioribus extra claustra degebant, & ut facilius cum secularibus versarentur, ne vestem monasticam eorum oculis semper objicerent, eam deponebant, & ritu secularium sacerdotum se induebant, adeo ut pro religiosis minime agnoscerentur : unde nec Jucundum Budæus unquam agnovit nisi ut sacerdotem & architectum peritissimum. At idem Jucundus summo pontifici scribens professionem suam regularem tacere nec potuit nec debuit, alioquin ab illo non grate accipiendus. Quam tamen conjecturam nostram sodalium Veronensium diligentiori disquisitioni subjicimus. Vitruvius Jucundi rursus prodiit Florentiæ 1513 & 1522 in 8.

4. *C. Julii Cæsaris rerum ab se gestarum commentarii. De bello Gallico libri* VIII. *De bello civili Pompeiano libri* III. *De bello Alexandrino, Aphrico, Hispaniensi libri* III. *Omnia collatis vetustis exemplaribus tam scriptis quam impressis accurate emendata. Pictura totius Galliæ ab Aldo Manutio, pontis in Rheno, Avarici, Alexiæ, Uxelloduni, Massiliæ, per Jucundum Veronensem ex descriptione Cæsaris, unâ cum ejusdem Jucundi editoris observationibus ad marginem, & indice copioso*, Venetiis, Aldi 1517 fol. Extabat hæc editio venalis Parisiis anno 1708 in auctione bibliothecæ Joannis Giraud.

Opus Juliano Medici Laurentii senioris filio & Leonis X germano Jucundus nuncupavit, & in ea epistola dicit se multa tota Gallia exemplaria conquisivisse, omnia contulisse, diligenter excussisse, eruditos Venetiis plures convocasse, eorum ingenio & arbitrio omnia subjecisse, neque quid non severiori trutina perpensum. Iidem postea ad editionem Venetam prodierunt Basileæ, Thomæ Wolphii 1521 in fol. & Parisiis, Michaëlis Vascosani 1543 in fol. quæ editio elegans. Cùm autem Venetiis edidit Jocundus ea se dicebat tum ætate, ut de se non multa deinceps posset promittere, licèt alia meditaretur.

5. *Sexti Julii Frontini Stratagematum libri tres a Jucundo ad codices MS recogniti*, typis prodierunt. Sic testatur J. G. Vossius de Hist. Lat. lib. 3 cap. 12 p. 671. SÆC. XVI.

6. *M. Portius Cato Censorius de re rustica, additis Varronis, Columellæ & Palladii libris ejusdem argumenti*, Venetiis, Aldi, 1514 in 8. Præfixit Jucundus elegantissimam epistolam nuncupatoriam, quam etiam habent quædam posteriores editiones.

De hac editione sic loquitur Budæus *De asse* lib. 5 fol. 140 b : *Jucundus Veronensis professione architectus, sed antiquariorum diligentissimus, nuper Catonem imprimendum curavit, in quo multa verba emendavit, restituitque.*

Jucundi vitam scripsit Georgius *Vasari* ipsi suppar, & qui si non vidit, saltem cum iis qui viderant & convixerant, speciatim Ludovicum Cornaro patritium Venetum de eo plura narrantem audierat, quem videsis P. III *delle vite de più eccellenti pittori scultori & architetti* vol. 1, Florentiæ, Junti 1567 in 4. Hæc tantum ejus refero : *E perche l'ordine de' tempi & i meriti così richieggono, parlerò prima di Fra Giocondo, il quale, quando si vestì l'habito di San Domenico, non Fra Giocondo semplicemente, ma Fra Giovanni Giocondo fù nominato, ma come gli cascasse quel Giovanni, non sò, sò bene ch'egli fù sempre Fra Giocondo chiamato da ogn'uno &c.* ea scilicet quæ supra de eo narravimus. Vasarum excipiunt Razzius pp. 327, 350, & 357, & Rovetta ad 1551, quem annum non videtur attigisse, dñus etiam Felibien Gallus *Vies des peintres, sculpteurs & architectes* T. II p. 119. Ex quibus Claudium *Malingre* supracitatum emendes, qui Jocundum Franciscanis annumerat, & cui fidem non habuit ipse Wadingus, nam suis non asserit.

Ejusdem cum laude meminit Julius Cæsar Scaliger *de subtilitate, exercit.* 104 n. 23. *Docebat*, inquit, *Joannes Jucundus preceptor noster omnium bonarum artium vetus novaque bibliotheca &c.* Tum Scaliger puer agebat Lodroni apud Salodianos, proindeque etiam Jucundus.

Exercit. 226 n. 12 : *Hieronymus Dominicus e Norico nobilissimus ac fortissimus vir, qui cum socio suorum studiorum Joanne Jucundo architectorum coryphæo me primis litteris Græcis imbuit &c.*

Exerc. 329 : *Joannes Jucundus civis noster, nobili genere prognatus, qui Maximiliani jussu cum Hieronymo Dominio Norico fortissimo ac sanctissimo viro inter tirocinii rudimenta me utriusque litteraturæ primis sacris imbuit, vir fuit in philosophia Peripatetica non ignobilis, Scotica secta summus theologus, in mathematicis nulli secundus, in optice atque architectura omnium facile princeps.*

Exerc. 331 : *Memini præceptorem meum Joannem Jucundum, qui nobilissimum flumen Sequanam haud minus nobilibus pontibus duobus junxit, qui solus Bramantis architecti defuncti reliquias typorum atque consiliorum intellexit, apud Maximilianum Cæsarem multa præclara profitentem : id inter cætera, quot pondo proportionem haberet pugnus hominis ferientis cum seipso non feriente comparatus. Sed & hæc & alia tunc ille demonstrabat, quæ postea fortunæ sævitia interiere. Tunc ille ut audivi profectus Venetias, atque inde ad Leonem pontificem maximum, an luculentiore fato sit usus nescio. Certe Romæ si meliore vixit conditione, pro miraculo haberi potest, qui unicum exemplar fuit & sanctitatis & omnigenæ eruditionis.*

Josephus Scaliger Julii filius in epistola Lugduni Batavorum XIV kal. junii MDXCIV data, qua generis sui claritatem fusius prosequitur, patris sui gesta narrans dicit eum natum anno MCCCCLXXXIV ad diem IX kal. maii, tum addit : *Puer Julius in agris avitis* (maternis scilicet Lodronii) *eductus unà cum Tito fratre prima litterarum & grammaticæ ele-*

SEC. XVI. *menta didicit preceptore Joanne Jucundo Veronensi cliente familiæ nostræ homine doctissimo & probissimo, qui postea ad monachos Franciscanos transiit.* Ex his forsan quis Jucundum Franciscanum, non Dominicanum fuisse contendat. Sed facilis responsio, nempe Josephum Agenni in Aquitania mense augusto anno MDXL natum, & adolescentem XVIII circiter annorum cùm pater mortuus est, haud certo Jucundi fortunam scivisse, cùm & ipse ejus pater Julius, postquam Jucundus aulam Viennensem reliquit, quo fato sit usus, se nescire profiteatur. Sed Onuphrio Panvinio Veronensi scriptori diligentissimo, resque suæ civitatis a se accuratius indagatas narranti, ut & Georgio Vasari Aretino anno MDXII nato qui acta Jucundi ab his qui convixerant diligentius inquisivit, & jam ediderat annis XXVI prius quam Josephus relatam epistolam scriberet, quin major sit fides habenda, nemo cordatus inficiabitur.

F. MATTHIAS A PACE.

1517. F. MATTHIAS A PACE *de Paz* vernacule Hispanus domus Salmanticensis alumnus in gymnasio Gregoriano Pinciæ publicus professor ac magister regens annis pluribus theologiam docuit, tum postea in academia Salmanticensi sacræ scripturæ cathedram publica disputationis alea consecutus est unanimi omnium censorum calculo, cui gratulantes plurimi accinebant illud Actuum I, *Sors cecidit super Matthiam.* Magnæ fuit vir eruditionis & famæ, cui Thomas de Vio Cajetanus opusculorum suorum aliquot inscripsit, ut responsionem sextam e septemdecim tractatus XXXI primi tomi, *Utrum Judæis si in nullo culpabiles inventi nec aliter suspecti, nisi ratione originis sint, possit negari ingressus religionis. E Senis XXIIII febr. MDXIIII.* Nec minori claruit vitæ puritate & sanctitate, ac cum illius odore e vivis abiit anno MDXVII die XXX sept. Ejus cum laude meminerunt Marieta fol. 208 b, Sixtus Senensis, Lusitanus, Fernandez, Anonymus in suo *Manual de los tiempos*, Altamura ad 1486 & alii. Hæc ab eo relicta feruntur Salmanticæ apud sodales MS servata:

Relectiones sive repartitiones in totam sacram scripturam.

Commentaria in universam S. Thomæ Summam.

Conciones aliquot.

F. MICHAEL SARAVETIUS.

1517. F. MICHAEL SARAVETIUS *de Petrasancta* etiam a loco originis dictus Tusciæ oppido Thyrreni maris ad oram intra fines Lucenses sito sub dominio magni ducis, Savonæ ordini nomen dedit: hinc ab aliis Ligur, ab aliis Etruscus ut a Leandro fol. 142 a, dicitur, qui & ibidem addit suum olim Bononiæ in theologiæ studio condiscipulum fuisse, virumque evasisse bene doctum & litteratum, Romæque anno MDXVI publico stipendio litteras profiteri. Cathedram nempe metaphysicæ in Romano gymnasio diutius rexit, in eoque genere plura scripsit ac edidit. In collegio etiam nostro ad Minervam regentem egisse asserit Lusitanus, & excipiunt Altamura ad 1513, & Rovetta ad 1514. Hæc ejus opera:

Quæstiones de analogia entis contra Scotistas.

Quæstiones de universalibus.

Tractatus de primis & secundis intentionibus.

Hæc simul typis prodierunt, Romæ 1515 & Perusii 1516.

Tractatus de universalibus.

Quæstiones de causalitate primi principii.

De principio individuationis.

De subjecto philosophiæ.

Eodem volumine hæc edita Romæ 1517 in 4. Extantque Parisiis in bibliotheca olim Thuana, postea Menarsiana, nunc principis de Rohan cardinalis & episcopi Argentoratensis.

F. PHILIPPUS MANNA.

F. PHILIPPUS MANNA Insuber Cremonensis patria & professione, orator & poëta facer laudatur a Rovetta ad 1517 ex monumentis domus Cremonensis a Vincentio Rivalio citatis, ex quibus habetur a Philippo relicta MS in Bibl. dictæ domus servata sequentia: * 1517.

Carmina varia in unum volumen collecta.

Orationes variæ elegantissimæ.

Opera alia, sed morte irrumpente imperfecta.

F. THOMAS MATTHÆI DE SARDIS.

F. THOMAS MATTHÆI DE SARDIS Etruscus patria Florentinus, professione verò S. Mariæ Novellæ alumnus, theologiam e superiori loco prælegebat anno MCCCCLXXXVI, quo baccalaureus in universitate Florentina allectus est. Sed & amœnioribus litteris plurimum deliciabatur, musasque coluit Etruscas, quarum linguam purissime loquebatur. Laudat Leander inter illustres in Oratoria fol. 154 b: *Thomas Matthæi Florentinus ingens volumen carminum vernaculo sermone contexuit, ut merito comparari Danti Florentino tam in concinnitate carminum, dulcedine ac elegantia, quam in sententiarum gravitate possit.* Apud suos obiisse anno MDXVII die XXVII octob. & in ædibus S. M. N. sepultum docet Poccianitus. Meminere nostrates omnes Lusitanus, Gozzeus, Fernandez, Pius, Fontana, Altamura ad 1485 & 1517, & in Append. Badius de univers. Florent. p. 163. Scripsit igitur poëma insigne tribus libris distinctum magistratui & consiliariis reipublicæ Florentinæ nuncupatum. Titulus: † 1517.

L'Anima peregrinante. Pr.

Sonniferando ascesi l'aspro monte,

Che ci conduce ad una eterna vita,

D'una viva acqua io viddi un chiaro fonte.

Archetypum MS etiamnum servatur apud S. M. Novellam. Habetur ejusdem exemplum in Medicea Pl. XLI cod. MS 24. Titulus: *Anima peregrina. Opera in terza rima compilata per lo inutile servo di Dio Frate Tommaso de' Sardi Fiorentino dell' ordine de' Predicatori delle sacre lettere maestro indegno col proëmio e coll' argumento di tutta l'opera.* Principium proœmii

Mirabile e non poca perfectione.

Mirum Possevinum sibi persuasisse Thomam hunc fuisse ordinis Servorum, quem ordinis Prædicatorum non solum allata hactenus tam clare demonstrant, sed & Pocciantius ipse Servita non suis, sed nostris asserit. In aliud erratum impegit Altamura, legens apud Pocciantium, *Thomas Matthei de Sardis, ut alii habent Codices.* Putavit Codices aliud esse Thomæ agnomen, quia scriptum per C majusculam, cùm obvium esset typorum esse erratum. Sensus igitur Pocciantii planus est, Thomam Matthæi vulgo dictum forsan a patre, sed codices quosdam de Sardis cognominare a familia scilicet.

F. ANONYMUS ITALUS.

F. ANONYMUS ITALUS congregationis Lombardiæ, & cœnobii S. Mariæ Gratiarum Mediolani alumnus, sacræ theologiæ magister seculo XVI ineunte florebat, tumque edidit *il Dialogo de la serafica vergine S. Catharina da Siena &c.* cui præfixit ejusdem sanctæ vitæ breviculum hoc titulo: * 1517.

Epistola proemiale nella quale se contiene la vita sua & dottrina brevissimamente. A le illustrissime Madame & duchesse Isabella consorte del Signore Zuan Galeazzo Sforza Duca di Milano, & Beatrice consorte del Signore Ludovico Sforza duca di Barri singularissime dell'ordine de' Frati Predicatori protettrici e benefattrici : Fra N. del predicto ordine de observantia & del convento di S. Maria da le gratie di Milano professo &c. continet pagg. 20 in 8. Ad calcem sic legitur : *Finisse qui l'epistola prohemiale elegantemente composta per il R. P. de la sacra teologia dottore Frate N. de l'ordine di S. Domenico &c.* Venetiis, Arrivabene 1517 in 8.

F. GARSIAS DE LOATSA.

1518. F. GARSIAS DE LOATSA Hispanus magister ordinis XXXIX, Æburæ vulgo *Talavera* claris ortus natalibus in cœnobio Salmanticensi vestem induerat, sed viribus imbecillior visus, quam ut sustinendæ severiori, quæ in numeroso illo conventu servabatur, par esset disciplinæ, ad domum Rupisfidelis vulgo *Peñafiel*, cujus ut pote minoris non tam gravia erant onera, missus est, in qua & pro qua professus est circa annum MCCCCXCV. Mirum autem quantos & in pietate & in scientiis brevi progressus fecerit. Vix enim studiis partim Abulæ, partim Pinciæ in collegio Gregoriano absolutis, mox ad philosophiam tum & theologiam e superiori loco tradendam applicitus est : tanto verò cum plausu, ut cùm & prudentia plurimum valeret, simul & theologiæ lector & rector collegii semel ac iterum institutus fuerit, quod ut dicunt nemini antea, postea uni tantum aut alteri contigit, quorum primus fuit Bartholomæus Carrança. Laurea donatus ad regimen assumtus est Abulæ tum & Pinciæ, ac tandem Hispaniæ prior provincialis. Eo titulo ad comitia ordinis Romæ anno MDXVIII habita cùm accessisset, communi omnium voto magister electus est & Thomæ de Vio cardinali Cajetano suffectus, non die X maii ut mendose habent Lopez P. IV Hist. gen. p. 89 a, & Fontana in Monum. ex Olmedo, sed die XXII maii. Cùm enim eo anno esset num. aur. 18, lit. Dom. C, pascha die IV april. sabbatum vigilia pentecostes necessario incidit in diem XXII maii, quo de more facta electio : quod & constat ex actis, quæ præ manibus habeo, ad finem signata ultima maii seu die lunæ post festum Trinitatis. Occasionem forsan dederit errandi, quod Olmedus scripserit electionem factam die X maii exeuntis, qui modus numerandi non infrequens in antiquis capitulis generalibus, id est die X ante finem maii, ac proinde XXII mensis, ad quod non attendentes Lopez & Fontana sic impegerunt. Visitationes suas inchoavit Garsias a regno Siciliæ, ubi jam claruerat, nam in comitiis ordinis anno MDXV Neapoli habitis affuerat ut socius provincialis Hispaniæ, ejusque absentis vices gerens sederat tum jam theologiæ magister. Romam exinde reversus non diu stetit, nam a Leone X cui acceptissimus erat, impetrata alia regna visitandi venia ad duos annos, in Hispanias recta contendit, iisque post salutatum Cæsarem Carolum V, a quo & perhonorifice acceptus est, diligenter lustratis, comitiis etiam ordinis quæ Valentiæ Aragonum indicta fuerant, Pinciam ad pentecosten anni MDXXIII translatis, in eam urbem ipse se contulit omnia paraturus. Cùm autem Cæsar ibidem ageret, adeo præclaris animi dotibus illi principi placuit, ut ab eodem allectus fuerit conscientiæ arbiter, quo factum est ut solemnissimum fuerit capitulum, ipsius Cæsaris etiam præsentia pluries cohonestatum. At cùm Garsiæ ministerio Cæsar deinceps carere non posset, neque id cum ordinis magistratu cohæreret, ut arctius illum sibi devinciret, episcopum Oxomensem summo pontifici designavit. Consecratus fuit ab archiepiscopo Toletano anno MDXXIV mense septembri in æde Prædicatorum Pinciana, brevique a Cæsare sanctioris consilii minister, præses consilii Indiarum, ac Cruciatæ præfectus generalis declaratus est. Neque hîc stetit principis gratia, nam cùm Bononiam se contulit a Clemente VII coronandus, Garsiam quem secum duxerat, cardinalium collegio cooptari obtinuit, idque factum anno MDXXX die XIX martii, quo tituli S. Susannæ presbyter cardinalis creatus fuit, & ad Seguntinam sedem translatus die XXII aprilis sequentis. Summum pontificem exinde Romam secutus & negotiis Ecclesiæ Hispanæ gerendis præfectus, ita se omnibus probavit non tantum gentilibus, sed & Romanis, aliarumque nationum legatis, ut dignus qui aliquando Petri sedem ascenderet, palam proclamaretur. Has laudes ille fugiens, ubi imperatorem expeditione Turcica functum restivit Hispanias repetere, ab eodem obtinuit in eas revocari. Anno postea MDXXXVIII ad Hispalensem Ecclesiam transferendus oblatus a Carolo, & sacri tribunalis supremus præses designatus, & a Paulo III confirmatus, tot tantaque munia tam integre tam sancte implevit, ut nec ab imperatoris gratia, quacunque aliorum invidia quæ ei non defuit, divelli potuerit unquam, nec in his honoribus ipse pauperum quorum patrem amantissimum se semper largissimumque præbuit, oblitus fuerit. Matriti obiit anno MDXLVI die XXI aprilis, unde corpus ejus Æburam patriam suam translatum, in magnifici quod a fundamentis erexerat, ordinis cœnobii æde sepultum jacet. De eo legendi historici nostri Ciaconius potissimum & Oldoinus, Davila *Teatro Ecclesiast. de las Españas*. Ejus extant

Epistola encyclica e duobus quæ habuit capp. genn. data, quæ initio actorum MS, & Registrum actorum quandiu magistratum gessit.

Decreta ejus ut supremi Hispaniarum inquisitoris.

Ordinationes in variis quas rexit sedibus lata.

F. BARTHOLOMÆUS MANZOLUS.

F. BARTHOLOMÆUS MANZOLUS Longobardus patriaque ut & professione Bononiensis, vir inquit Leander fol. 142 b, omnibus bonis artibus refertus, jura imperatoria pontificiaque, philosophiam & theologiam cum oratoria & poësi apprime callens his annis florebat, quibus scripsit ac typis edidit 1518.

Tractatum de formalitatibus, Bononiæ 1516.

Alterum de definitionibus, Ibid. 1518.

Quædam alia opuscula ab eo profecta addit Leander, sed titulum non indicat, ista verò a Rovetta ad 1523 ei tribuuntur

Virga regalis in Paulum Venetum.

Poëtica multa & oratoria.

Penes quem fides, cùm ubi habeantur MS vel impressa non doceat.

F. DOMINICUS DE MENDOZA.

F. DOMINICUS DE MENDOZA Hispanus Æburæ vernacule *Talavera de la Reyna* Castellæ novæ ad Tagum urbe nobili sanguine ortus patre Petro de Loaysa, matre ejusdem conjuge Catharina de Mendoza, a qua agnomen accepit, germanus fuit Garsiæ de Loaysa magistri ordinis ante laudati, & natu major. Liberalibus optime jam instructus disciplinis ordinem adolescens in cœnobio Salmanticensi amplexus est, & vir evasit eruditione simul & religione insignis. Summam S. 1518.

SÆC. XVI. Thomæ theologicam integram memoria comprehensam tenuisse ferunt, quam ut tenacius inhæreret, carmine in compendium redegerat. Cùm autem novo orbe regis Hispani imperio nuper adjuncto, de religione apud barbaras has gentes inducenda consilium ageretur, Dominicus primus fuit nostrorum in eas regiones missionis auctor & promotor tum apud Carolum V, tum apud Thomam de Vio Cajetanum tum ordinis magistrum, quem ea de causa Romæ convenit, omnique ab eo ad tantum opus necessaria obtenta facultate, in Hispaniolam nunc S. Dominici insulam dictam cum pluribus sodalibus viris egregiis trajecit, & tum ex iis tum ex aliis quos jam antea eo ab anno MDX miserat, conventum sat numerosum ibidem constituit. Postquam verò rebus stabiliendis quosdam annos dedisset, idem aggressus est in insulis Canariis, ubi & cœnobiis quibusdam erectis Romam ad comitia ordinis anno MDXVIII celebranda se contulit, ut supremam cœptis manum imponeret: quod & germano suo Garsia in magistrum commodùm electo, feliciter quantum tempora patiebantur perfecit. Hinc Salmanticam reversus paucis abinde annis diem extremum obiit, magni semper apud Hispanos intus & extra ob vitæ integritatem & summam peritiam habitus. Ejus meminerunt Lusitanus, Fernandez, Altamura haud rectè referens ad 1565 quem certe annum non attigit, sed legendus potissimum Antonius de Remesal Historiæ provinciæ Chiapensis lib. 2 capp. 7 & 8. Laudant & Possevinus & Antonius Bibl. Hisp. ceu qui scripserit

Quædam theologica, qualia verò sint, non docent. At

Tractatus de sancto officio inquisitionis & ejus utilitate, citatur a Paramo de origine S. inquisitionis lib. 2 cap. 2.

F. BERNARDUS DE CROSO.

1519. F. BERNARDUS DE CROSO Gallus provinciæ Provinciæ alumnus sacræ theologiæ magister, anno MDXIX Avenione morabatur summi pontificis pœnitentiarius, eoque anno sermones Dominicales in evangelia Guillelmi de Peraldo nondum ut ei videbatur typis excusos, & in epistolas totius anni hos jam antea prælum passos rursus imprimi curavit Avenione, Joan. de Channey 1519 in 8, eosque Francisco Archerii sacræ theologiæ professori & suo priori provinciali nuncupavit. In medio voluminis inserta est ab ipso composita

Quæstio adjuncta ad communem utilitatem prædicantium de indulgentiis a sede apostolica pro defunctis per modum suffragii concessis, ibidem iisdem typis. Quæ & iterum excusa cum iisdem Peraldi sermonibus, Lugduni, Caroli Pesnot 1576 in 8. Pr. *Quoniam temporibus nostris multa scandala vidimus & audivimus &c.* pp. 12 charact. minut.

F. EUSTACHIUS PLATESIUS.

1519. F. EUSTACHIUS nobili PLATESIORUM familia Bononiensi ortus adolescens sese religioni nostræ divino afflatus spiritu addixit, in qua non negligens in his quæ religionis & doctrinæ erant, sic profecit, ut procedente ætate, visa ejus ingenti doctrina a patribus doctorum numero adjungeretur omnium cum applausu. Tandem vita functo Dominico Mortariense anno MDIV viro insigni de quo supra, Vincentius Bandellus ordinis magister ipsum veluti hominem ad quæque pro ordine nostro peragenda aptum sui laboris socium delegit. Qui non abnuens tanto patri se in omnibus & fidelem & promptum socium præbuit, nec unquam illum dimisit seu in Italia seu extra, nisi Neapoli cum luctu sepultum anno MDVI. In eo itaque constitutus officio nunquam tantum sibi tribuit, quin omnes summo amore, summa hilaritate, summaque benevolentia atque favore, tam insignes viros quam imbecilles videretur complecti, ex qua re sic omnium sibi conciliavit animos, ut eum assererent majori honore honestatum iri. Igitur vita functo Bandello XXVII aug. MDVI in Montealto Siciliæ, & creato interrege F. Joanne Gallo ipso Platesio procurante, Bononiam reversus gymnasio præficitur nostro, & elapso triennio, non enim præterire licet, fratrum omnium consensu accepit prælibati cœnobii præfecturam. Deinde in synodo acta Bononiæ anno MDX datis suffragiis tanto cum omnium sodalium applausu nostræ congregationi Lombardiæ præficitur, ut vix dici possit. Post dictam præsidentiam cœnobia Papiense, Ferrariense, atque iterum Bononiense omni cum lenitate & mansuetudine rexit, est enim vir mitis, comis, & lenis. Moderans igitur cœnobium Bononiense, & censuram adversus hæreticos agens, cùm procuratore in curia ob resignationem a Nicolao Sciombergio Saxone viro insigni factam ordo careret, a Thoma Cajetano generali magistro ab obeundum dictum officium deligitur anno Dñi MDXV. Est vir in omnibus rebus suis compositus, clarus & apertus, nihil quod accuratum sit quærens, sed secundùm patrum constitutiones incedens. Fundamenta jecit ingentia pro opere construendo admodum necessario in cœnobio Bononiensi, (dormitorium vocant) & cùm sit vir doctus & elegans plura edidit opera, in his sententiarum gravitatem cum eloquentia, quam plurimum callet, conjungens. Nonnulla hîc describentur, & imprimis

Super libros sententiarum.

Tractatus de incarnatione verbi.

De beata Virgine, de Angelis, de Trinitate.

Ac plura alia opera edidit tam eleganti stylo dicta sua confirmans, persuadens, & falsa confutans, ut alterum Lactantium differentem censueris. Protulit

Multijugas orationes quas aliquando pronunciaverat coram pontificibus maximis & tota curia, ac in frequenti populo, venustas, elegantes & sententiarum gravitate refertas, ut ex illo totius linguæ Latinæ fonte Cicerone ipso exiisse videantur.

Plura dici possent de tanto viro, quæ ejus vitæ continentiam ostenderent, sed ne illi adhuc viventi eblandiri videar, mittenda duxi. Hactenus de Platesio Leander fol. 140 b, quem totidem verbis exscribendum duxi ceu æqualem. Hæc vero scribebat anno MDXVI vivo adhuc Platesio. Fontana verò in Theatro in officio procuratoris generalis mortuum asserit anno MDXIX. Razzius pag. 298 ejus opera laudata se legisse videtur indicare. Ejus præter citatos meminerunt Lusitanus, Fernandez, Rovetta hic delusus cùm vult mortuum anno 1517, extrates Possevinus & Bumaldus, at Altamura omisit.

F. JOHANNES TETZEL.

F. JOHANNES TETZEL Saxo Pyrnæ natus (urbecula est in Misnia ad Albim quatuor supra Dresdam milliaribus Germanicis sita ditionis ducis Saxoniæ) ordinem vel in provincia Saxoniæ, ut habet Fontana in Theatro p. 581, vel ut idem habet in Constitution. p. 330, in provincia Poloniæ in cœnobio Glogoviensi amplexus est, & a magistro ordinis Thoma Cajetano laurea magisterii ornatus. Ecclesiastes etiam fuit & facundus & ardens, & equitum Livoniæ ordini, cui Moschus durissimum inferebat bellum, egregiam navavit operam, indulgentias a Romano pontifice in illorum equitum gratiam † 1519.

gratiam concessas prædicando, unde ingentem pecuniæ summam collegit, quam & illis misit. Generalem in Polonia inquisitorem ab eodem Cajetano institutum ex hujus actis prodit Fontana citatus, ut ut sit eo munere per Saxoniam fungebatur anno MDXVII Francofordiæ ad Oderam sedem habens. Cùm autem tum temporis indulgentias Leo X. eo fine concessisset, ut ex pecuniis exinde colligendis exercitus adversus Turcum Christianis jam jam imminentem conscriberetur, & ex aliqua earum parte basilica S. Petri Romana ad exitum perduceretur, Tetzelio ejusque sodalibus harum gratiarum publicatio commissa est, ceu viro in his jam olim exercitato, favente Alberto Brandemburgico Moguntino & Magdemburgensi unâ archiepiscopo viro spectatissimo. Indoluere Eremitæ Augustiniani Wittembergenses se in eo ministerio, quod sibi debitum arbitrabantur, fuisse ut alebant contemptos: hinc Lutherus ejus ordinis professor æmulatione & invidia percitus, in indulgentias concessas & in prædicatores & verbo & scripto acrius invehere ac stomachari cœpit. Positiones enim XCV scripsit ac in lucem edidit de indulgentiis catholico dogmati omnino adversas; quas & ubique in compitis & ad porticus affigi curavit. Has ubi primum recepit Tetzelius, qua valebat inquisitoris auctoritate ignibus delendas judicavit, scripsitque ac typis edidit

Propositiones centum & sex Lutheranis adversas, quibus catholicum de indulgentiis dogma propugnabat, Francofurti ad Oderam absque anno. Quas & per Germaniam evulgavit.

Harum octingenta exempla apud bibliopolam Wittembergæ inventa, Lutheri discipuli arrepta publice in foro combusserunt. Cætera in hac causa acta referre nostri non est instituti, de quibus legendi Cochlæus in commentariis de actis & scriptis Lutheri, Florimundus Remundus de origine hæreseon hujus seculi lib. I, Willelmus Damasi episcopus Ruremundensis in Dubitantio, Surius in commentariis rerum in orbe gestarum, Gaspar Ulenbergius in vita Lutheri, Bzovius Annal. ad 1517 n. 12, Rainaldus ad eumdem annum totidem fere verbis Bzovium excipiens, & alii histor. eccles. scriptores.

Tetzelius quo anno quove die vel loco obierit nusquam reperio. Altamura laudat ad 1517. Palavicinus *Istoria del concilio di Trento* lib. I cap. 13 & 14 dicit illum anno 1519 a nuncio apostolico Miltitio durius increpitum, quasi in sibi commissis non prudenter nec recte se gessisset, & turbis a Luthero excitatis ansam dedisset, dolore quo viri graves afficiuntur, cùm quis injuste arguit, perculsum contabuisse, exindeque mortuum; quorum nulla apud nos est memoria.

F. JOANNES LUDOVICUS VIVALDUS.

1519. F. JOANNES LUDOVICUS VIVALDUS Insuber e Monteregali sive Monte vici vernacule *Mondovi* Pedemontii civitate non ignobili ad Apennini radices sita ortus puro nobilique sanguine natus, & in patria ordinem amplexus, ineunte seculo XVI claruit, sacræ theologiæ professor, in sacræ scripturæ sanctorumque patrum lectione assidue versatus, ac S. Thomæ de Aquino doctrinæ mirum addictus. Hinc suæ ætatis principibus imprimis acceptus, Ludovico XII Francorum regi Mediolanensiumque duci præsertim & Ludovico Salutiarum marchioni regnique Neapolitani auctoritate Ludovici XII viceregi, cui & a consiliis erat & a sacris confessionibus, cujus etiam impensis pleraque Vivaldi opera typis prodierunt. De eo refert Fontana in Theatro ad Arbensem sedem sub Jaderensi a cardinali de Valle propositum fuisse in consistorio die mortui ultima augusti MDXIX, tum verò aliquos natalium impuritatem ex Judaico semine objecisse, at re discussa, compertaque stirpe omnino christiana, ad eam Ecclesiam promotum in ea reliquum vitæ exegisse. Cujus narrationis fides penes Fontanam esto, nam aliunde scimus Vivaldorum gentem anno MDXX apud Insubres & Genuenses inter viginti primarias numeratam fuisse teste Augustino Justiniano *Istoria di Genoa*, cujus & parmam sic describit Argote de Molina *Nobiliario d'Andaluzia* fol. 141 a, divisam æqualiter ex transverso, area superiori argentea, e qua assurgit aquila atra rostro coccineo diademateque atro redimita; area inferiore a vertice ad imum rursus divisa, sinistra coccinea, dextra aurea, sed hæc ad feciales. Vivaldi cum laude meminerunt Leander fol. 150 a, Lusitanus, Fernandez, Altamura ad 1519 & alii nostrates: extraneos verò Augustinus *de la Chiesa Scrittori Piemontesi*, Ghillinus in Theatro, Duchesne *Historiens de France*, Miræus allucinatus cùm Hispanum commentus est, qui & alios in eumdem errorem induxit. Hæc ejus opera sigillatim eo ordine quo ex ejus museo prodierunt:

Epistola F. Joannis Ludovici de Vivaldis de Monteregali baccalaurei sacræ theologiæ, quam R. P. F. Angelo de Carletis (seu de Clavasio auctori Summæ angelicæ) *de observantia ordinis Minorum humiliter destinavit, fuitque scripta Monteregali die XVI decemb.* MCCCCLXXXV. Pr. *Reverendo ac singularissimo theologo F. Angelo, F. Ludovicus de Vivaldis baccalaureus sanctæ theologiæ ord. Prædic. cum sincera dilectione commendationem plurimam & veram in Domino caritatem.* Est de conceptione B. V. ad mentem S. Thomæ. Alva Sol. Verit. Rad. 296 col. 2032 testatur ad manus suas venisse, largamque satis esse & prolixam: additque Angelum eidem respondisse. An verò typis utraque edita, an MS tantum, non addit.

Nova explanatio septem psalmorum pœnitentialium ex dictis sanctorum doctorum recollecta ad instantiam Ludovici Salutiarum marchionis, ejusque nomini nuncupata. Eodem principe sumtus conferente excusa Salutiis circa 1500. Opus sequens eruditum, & pluries sub variisque titulis typis prodiit.

I. *Aureum opus de veritate contritionis, in quo mirifica documenta æternæ salutis aperiuntur*, Salutiis, Guillelmi le Signerre 1503 in fol. pp. 324. Editionis curam egit F. Hieronymus de Cervis de Bellano ord. Prædic. sacræ theologiæ magister, qui ita testatur ad finem epistolæ ad Vivaldum datæ. Opus verò ipsum Ludovico marchioni Salutiarum & vice regi Neapolitano, cujus sumtibus facta editio, ab auctore nuncupatum, charact. Goth. sed eleganti. Tum deinde prodiit Lugduni, Joannis de Wingle & Stephani Gueinard 1505 in 8. Tum Parisiis, Francisci Regnault 1508 in 8, item charact. Goth.

Rursus *De veritate contritionis*, Parif. apud eumdem 1519 in 8.

Rursus sub primo titulo, Parif. 1512 in 8 signat. A ad T. Quæ editio in Regia D. 1633.

Postea sub hoc altero titulo: *Vera contritionis præcepta, quæ nihil præ se ferunt quam ipsam pietatem*, Parif. Antonii Juriani & Ambrosii Girault 1546 in 8, pp. 507. Extat apud nostros Parisiens ad S. Honorati.

Postea hoc altero titulo: *De vera confitendi methodo & contritione peccati tractatus*, Parisi Hieronymi de Marnef 1586 in 8.

2. *Epistola consolatoria ad illustrissimam dnam Salutiarum meritissimam Margaritam de Fuxo, cui orationem funebrem nuncupat, quam in exequiis ejus sponsi Ludovici habuerat, sed auctam & fusiorem, cui titulum indidit, Tractatus de pugna partis*

Sæc. XVI. *sensitiva & intellectiva per modum sermonis apologetici &c.*

2. *Epistola flosculis tota dilucidata rhetoricis ad Wladislaum Boemiæ atque Hungariæ regem de laudibus Ludovici Salutiarum marchionis instante ejus vidua Margarita de Fuxo scripta.* In hac epistola meminit explanationis in septem psalmos pœnitentiales supra laudatæ.

3. *De laudibus ac triumphis trium liliorum, quæ in scuto regis christianissimi figurantur*, Paris. circa 1500 in 8. Extat & altera editio in Regia L. 1909 curis F. Matthæi Baccellini ord. Minor. typis Simonis Colinæi 1608 in 8, sed errato typorum, pro quo legendum 1508, circa quem annum vivebat Colinæus. Sic du Chesno citatus. Opus autem Ludovico XII ab auctore nuncupatum.

4. *Tractatus valde utilis & cunctis necessarius de cognitione electorum a reprobis*, ad Carolum cardinalem de Carreto.

5. *Tractatus de duodecim perfectionibus Ecclesiæ Dei.*

6. *Tractatus de magnificentia Salomonis, & quid sentiunt doctores catholici de statu animæ ejusdem.*

7. *Tractatus devotissimus de duplici causa contritionis.*

Hæc septem ultima opuscula altera editione in unum collecta F. Andreas de Soncino congregationis Lombardiæ sacræ theologiæ lector hortatu auctoris aliis implicit & distenti recognovit, errata typorum emendavit, & simul edenda curavit expensis dictæ Salutiarum marchionissæ sub hoc titulo: *Opus regale*, Salutiis, Jacobi de Circhis Astensis & Sixti de Somaschis Papiensis sociorum 1507 fol. pp. 3 5. Iterum Lugduni 1508 fol. Ibid. Stephani Gueynard 1512 in 8 teste du Verdier: Ibid. 1528 in 4, quæ ultima editio extat apud nostros Insulenses, prima verò ubique habetur.

F. CORNELIUS SAMBUCUS.

1520. F. CORNELIUS SAMBUCUS Veronensis patria & professione, anno MDXIX Venetiis in S. Dominici cœnobio, & sequenti MDXX Tipherni (*citta di Castello* vulgo dicunt) theologiæ lectorem agebat, tumque edenda curavit

Scripta S. Thomæ de Aquino in librum primum & secundum sententiarum; Venetiis apud hæredes Octaviani Scoti, 1519 & 1520 in fol. par. quæ R. P. F. Angelo Faele Veronensi sacræ theologiæ professori congregationis Lombardiæ vicario generali, cujus auctoritate hæc editio prodibat nuncupavit.

F. FRANCISCUS DE CORDUBA.

1520. F. FRANCISCUS DE CORDUBA Hispanus a patria sic agnominatus, etsi ex illustri marchionum *de Priego* sanguine ortum præstet Fernandez, Hispali ordini nomen dedit in domo S. Pauli, virque evasit pietate & doctrina insignis, qui salutis animarum studio ardens, in Indias occidentales navigavit, barbaris illis gentibus ad Christum adducendis omnem operam daturus. Hunc ad annum MDXX floruisse asserit anonymus auctor Chronici, cui titulus: *Manuale ordinis Prædicatorum editum Hispali*, quem excipiunt Lusitanus & Marieta, & sequuntur Possevinus, Miræus, Antonius in Bibl. Hisp. Meminit & Altamura ad 1520. Scripsisse dicitur hoc titulo:

Summa casuum conscientiæ.

Sermones de tempore & de sanctis.

Miratum de hoc scriptore agentem allucinatum esse, cùm *Manuale* laudatum isti Francisco tribuit, & id a Lusitano asseri putavit, recte animadvertit Antonius in Bibl. Hisp. Neque enim id voluit Lusitanus, sed tantum in illo *Manuali* ab anonymo Hispano edito hujus Francisci fieri mentionem. Mirum post hoc monitum Altamuram in eumdem errorem impegisse. Addit Fernandez ad sedem Velandicensem fuisse promotum circa annum 1525, sed quænam sit illa Ecclesia & ubi terrarum sita docere debuisset, nam nulla ejus in tabulis ecclesiasticis memoria.

F. GEORGIUS CACATOXICUS.

F. GEORGIUS CACATOXICUS Insuber patria Casali S. Evasii vulgo *Casale di santo Vasa* ortus laudatur a Leandro fol. 142 a, ubi sic de eo: *Advertis Leander illum seniorem tam passim ac male gradientem, Georgium Casalensem virum doctrina omnifaria ornatum & ingenio pergrandi, literis Græcis, Hebrais, Latinis non nanus, quam philosophia, theologia ac oratoria summe pollentem? Eum scito esse qui superioribus annis congregationi nostræ licèt corpore invalidus præfuit.* Addit verò fol. 150 b: *Quicquid habeo theologiæ ab Silvestro Prieriate, & Georgio Casalense me accepisse profiteor.* In descriptione verò Italiæ Reg. xv Lombard. Cispad. ubi de Casali hæc habet: *Ortus etiam hinc Georgius Catatoxicus ex sodalitate Prædicatorum summus theologus & philosophus, Græce, Latine, Hebraiceque, ac Chaldaice doctus, ingenio mehercule ad omnem litteraturam nato. Quapropter inter eruditissimorum hominum nostra memoria caetu merito numeratur. Debemus illi nos propter institutionem & disciplinam theologiæ, quam ab eo percepimus, plurimum.* Hæc Leander discipulus de magistro, cujus obitum etsi nullibi referat, circa MDXX accidisse conjectu pronum. Ejus meminit Augustinus della Chiesa ad 1520, & Rovetta ad 1519, etsi qui scripta reliquerit 1520.

In scripturam sacram aliqua.

F. GEORGIUS RAVENNATINUS.

F. GEORGIUS RAVENNATINUS *Mediolanensis* etiam dictus, an Ravennatinus a familia, Mediolanensis a patria, vel aliter an Ravennas a loco originis, Mediolanensis a professione, donec id clarius explicent gentiles, interim quod apud eos certum, domus S. Mariæ Gratiarum Mediolanensis alumnus fuit, vir seculo XVI ineunte clarus, orator, poëta, philosophus, theologus, omnibus his nominibus illustris. Laudant Lusitanus, Pius P. II Append. p. 415, Fernandez p. 361 a, Altamura ad 1520, Rovetta ad 1524, addens a Rivalio ad 1472 collocari. Extrates etiam meminere, Possevinus, Paulus Morigia Nobilit. Mediolan. Lib. 3 cap. 29, Picinellus in Athen. Mediolan. Hi omnes Georgium hunc alterum censent a Georgio Mediolanensi supra ad 1515 relato auctore logicæ, & auctore vitæ B. Jacobi Sextii, sive hic sit unus, sive duplex scriptor ejusdem nominis. Huic Ravennatino hæc tribuuntur opera:

1. *De viris illustribus ordinis in provincia Romana.*

2. *Opus quadripartitum, quo historiam cœnobii S. Mariæ Gratiarum Mediolanensis complexus est.*

3. *Dialogus cujus interlocutores S. Dominicus & S. Petrus Martyr, quorum sic vitam descripsit.*

4. *Tractatus de vita cœnobitica.*

5. *Interlocutio mœsta super novis & inanditis rerum mutationibus.*

6. *Apologia pro Bartholomæo Quarterio, qui impubes ordinem professus erat.*

7. *Quæstio an impubes ante annum quintum decimum possit profiteri in ordine Prædicatorum.*

8. *Carmen ad dictum Bartholomæum qui ab ordine defecerat ut ad redeat exhortatorium.*

9. *Hymnus de assumtione B. Virginis.*

Quæ omnia Taegius parte secunda Monumentorum ordinis servanda duxit & conclusit, & in domo dicta Gratiarum Mediolanensi habentur. Vossius de Histor. Lat. p. 813 sibi dubium non esse dicit, quin hic Georgius Ravennatinus idem sit cum Georgio Mediolanensi supra ad 1515 laudato auctore vitæ B. Jacobi Sextii, at cùm hactenus nobis nil certi illuxerit, de illis divisim agere tutius visum est, ne si tres sint, in unum confundamus, protestati simul si unus est, diversa hac nostra tractatione eos multiplicare nobis in animo non esse.

F. I. CREMONENSIS.

1520. F. J. Cremonensis aut patria aut incolatu, cujus nomen nisi hac prima litera notatum assequi non potui, initio seculi XVI claruit sacræ theologiæ apud nostros Cremonenses professor. Schisma Lutheranum tum imminens prævidit ac doluit, quapropter ut Lutherum ab inceptis revocaret, nihil omisit, extatque ab eo scripta

Revocatio Martini Lutherii Augustiniani ad sanctam sedem, Cremonæ, 1520 in 4, pp. 44. Libellus rarus, qui tamen habetur Paris. in Regia D. 1601. Pr. *F. I. Italus M. L. Germano recte agere, non altum sapere, sed humilibus consentire. Admiror vehementer Frater amabilis &c.* His autem momentis ad rectam viam reducere conatur: 1. *Suadeat ratio*: 2. *Hortetur SS. Patrum auctoritas*: 3. *Alliciant accepta munera*: 4. *Premat divina justitia severitas*: 5. *Trahant in populis orta schismata*: 6. *Preces tua professionis emolliant*: 7. *Excitet Germana majestas*: 8. *Invitet heroum christianorum humilitas in primis Francisci I Galliarum regis, cujus obsequia in sanctam sedem mirum extollit*: 9. *Compellat S. R. E. medio caritatis fonte profluens divina pietas.* Quæ totidem sunt opellæ capita & sat nervose ab auctore tractata, suaviter tamen & cordate Luthero proposita.

Ordinis Prædicatorum auctorem fuisse hinc colligo, primo quod S. Thomæ de Aquino, scriptorum ordinis & scholæ Thomisticæ laudes & defensionem fere ubique suscipiat. Sic enim alicubi loquitur:

Tu qui Thomistas digito notas, mordes Thomam, sanctum enim virum vocitas, sed falsa sæpius meditatum. Thomistas mutuo adversos reris, quibus unicum in sequentibus præstabo responsum, enumerans quot præstet auctoritatibus angelicum dogma S. Thomæ Aquinatis, quod Judæi etiam, quod philosophi venerantur, cujus volumina a Græcis, Chaldæis, Armenis, atque ipsis etiam Indis fuere translata. Et postea:

Verum cur solos insequaris Thomistas non satis scio. Quod ad Thomam spectat, dico illius sancti doctrinam fuisse angelicam, quæ universalis admodum est, tradens de natura, de moribus, de divinis, theorica, & practica dogmata, ea quoque catholica pectora sequentibus rationibus convincere debet, ac juxta Pauli sententiam captivare in obsequium Christi. Subjicit continuo rationes octodecim quare præferenda. In his meminit Joannis Pici comitis Mirandulani, ejusque in S. Thomam & ordinem Prædicatorum affectus, hinc inquit, in extremis positus auctoritate apostolica hunc ordinem ille professus est. Post has omnes rationes & elogium S. Thomæ superadditum: *Cede*, inquit, *Martine angelici doctoris disciplina cœlesti atque immortali.* Alibi sic habet: *Abstinebo ab angelicis dogmatibus divi Thomæ, quod vel ejus nomen invisum tibi videatur ac bilem excitare: nec mirum quia palato non sano pœna est panis &c.*

Hos verò præsertim auctores laudat Albertum Magnum, Hervæum Natalem, Petrum de Palude, Joannem Capreolum *Tolosanæ provinciæ*, inquit, *immortale decus*; & addit, *in quem transmissum videtur donum intellectus sapientiæ Thomisticæ: securus satis superque, amplus, solers, argutus & gravis a recte sentientibus dijudicatur.* Et alibi:

Thomam Cajetanum S. R. E. cardinalem alti nimis ingenii, sanctæ eruditionis, elegantis doctrinæ, tuæ causæ finem impositurum arbitrabar, cui profecto te cedere ut soli Orienti sidus decebat. Alia de eo addit alibi, præsertim de ejus actis cum Luthero curiosa & apud eum legenda. Laudatur etiam

Silvester Prierias non ambiguus sparsa colligit, laboriosus, fidelis, partitur unita, solvit nodos, secernit abdita &c.

Si tot nostrorum laudes non satis nostratem demonstrant, id evincit epigramma ad calcem adjectum, quo Guidoni Metheloneo pro Francisco I Galliæ rege Cremonæ prætori, qui opellam edi curavit, gratias agit F. Tiburtius Sacchus Buxetanus ordinis Prædicatorum discipulus, quod sic habet:

In flammas jubet ire Maro sua carmina: Cæsar
Hoc vetat, infandum quod putat esse nefas;
Cæsareum tu cor pascens justissime prætor,
Dum negat hoc auctor, publica scripta facis.
Laudatur Cæsar, laudata poëmata vatis
Et qui latrabant conticuere canes.
Ecce probatus eris docti cantata magistri (supple *qui. edideris*)
Scripta mei, tandem claudet & ora canis.

Hieronymo Trivisano episcopo Cremonensi opellam nuncupavit Sebastianus Ferarius canonista, quam, inquit, *ingeniosus compositor absque sui nominis titulo edendam censuit.* Licèt aliam rationem afferat, veram crediderim, ne Lutherus quem ad frugi revocare studebat, subito exacerbaretur, si sodalis ordinis Prædicatorum nomen in fronte libri legeret, ut pote quos odio percito detestabatur.

F. JOANNES BAPTISTA THEATINUS.

F. Joannes Baptista Theatinus, a patria vernacule *Chieti* Aprutii civitate sic nuncupatus, cujus mentio in actis cap. gen. Papiæ 1507 habitis, in quibus in conventu SS. Joannis & Pauli Veneto pro rata provinciæ regni Siciliæ inter theologiæ studentes assignatur, exinde vir evasit humanis juxta & divinis litteris præstantissimus, linguarum etiam Ebraicæ & Chaldaicæ peritissimus, facundus verbi divini præco, exinde prædicatoris generalis titulo insignitus, hoc anno MDXX potissimum claruit, quo & librum edidit hoc titulo: 1520.

Reverendi sacræ theologiæ eximii cultoris F. Joannis Baptistæ Theatini sacri ordinis Prædicatorum in opus Andronicum Conciocinia Hebraicis Chaldaicisque sententiis referta, Anconæ, Bernardi Guerraldi Vercellen. 1520 pp. 280 charact. Goth. Approbabat Romæ XIII januar. MDXVII F. Eustachius de Bononia (scilicet *Platesius*, de quo nos supra ad 1519) ordinis procurator generalis, opus verò Fernando Termularum duci & Apuliæ proregi ab auctore nuncupatum. Extat Parisiis in Regia D. 2021. Hæc sunt operis capita:

Sermo I. *De humani generis excellentia sive dignitate in communi ex parte conjuncti.*

II. *De excellentia humani generis ex parte vegetativa.*

III. *Ex anima seu potentiarum sensitivarum partibus, in quibus maxime sapientia Dei relucet.*

IV. *Ex parte ipsius animæ intellectivæ.*

V. *De excellentia arboris Andronicæ ex parte animæ rationalis.*

VI. *De immortalitate animæ rationalis.*

VII. *Ex parte totius conjuncti.*

VIII. *De abscissione arboris Andronicæ.*

Sæc. XVI. IX. *De generatione arboris Andronicæ.*

X. *De redemptione humani generis.*

XI. *De adventu Messiæ.*

XII. *De passione Jhesu Messiæ.*

Ad calcem eruditi hujus libri fol. 101 subjicitur *De septem ætatum mutatione super germen arboris Andronicæ sermo unicus.* Quem jam antea ediderat quorumdam nobilium Bononiensium precibus excitatus:

De Trinitate & cognitione Dei contra philosophos & Judæos sermo magnus. Extat ibidem fol. 126 b. Meminit auctor fol. 116 b alterius operis a se antea editi, cui titulus:

Tractatus adversus artem magicam & striges, quem F. Joanni de Tabia inquisitori Bononiensi nuncuparat. Hic Joannes de Tabia hoc munus gessit ab anno 1495 ad 1513 ex Fontana in Theatro.

Hujus scriptoris meminere Vallius p. 206, Altamura ad 1507 sed leviter, Toppius accuratius *Bibl. Napol.*

F. MAGDALIUS JACOBUS GOUDANUS.

† 1520. F. MAGDALIUS JACOBUS GOUDANUS sic a loco natali nuncupatus, Gouda sive Gauda scilicet apud Batavos ad Islam fluvium non ignobili municipio, ordini nomen dedit Coloniæ Agrippinæ, & circa MCCCCLX aut MCCCCLXX professus est. Vir fuit humaniorum literarum peritus, oratoresque & poëtas, Grammaticos ac historicos callebat quamplurimos, at sacrorum librorum lectioni & studio potissimum incubuit, eaque ratione linguas Græcam & Hebraicam coluit diligentius, in hac Victore ac Joanne Caden medico expertissimo utroque Judæo, postmodum verò ad fidem conversis usus præceptoribus, ut in illa Jacobo Fabro & Laurentio Valla utebatur: atque in id etiam S. Hieronymum, Paulum Burgensem, Nicolaum de Lyra, & Joannem Reuchlin Phorcensem diligenter excussit, consuluit & evolvit. Quandonam obierit nemo certo refert, sed ad annum MDXX pervenisse facile conjicitur. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus, apud quem legitur quidem Gandavus, sed erratum esse typorum ipse monet in erratis, & legendum Gaudanus. Miræus, Pius, Possevinus, Fernandez, Franciscus Swertius in *Ath. Belg.* Valerius Andreas *Bibl. Belg.* ex a nobis allatis emendandi, præsertim qui in duos dividunt Jacobum Gaudanum alterum, alterum Magdalium Jacobum dictos, quem in scopulum impegit Valerius Andreas, nomenclator alioquin accuratus. Ghilbertus noster de la Haie in sua *Bibl. Belgo Dom.* MS censet Gaudanum nostrum aliquando in congregatione Hollandiæ hæsisse, eumque esse qui in convocationibus MCCCCLXVIII Roterodami, & MCCCCLXX Duaci dicitur Jacobus de Gouda, & Roterodami tum & Zwollis assignatur, sed cùm plures hujus nominis & patriæ esse potuerint, levior est conjectura. Hæc ejus opera:

1. *Correctorium Bibliæ cum difficilium quarumdam dictionum luculenta interpretatione per Magdalium Jacobum Gaudensem ordinis Prædicatorii digestum, Mag. Adamo Bopardo theologo nuncupatum.* Quæ epistola legenda, in ea enim de suis studiis rationem narrat. Addidit

Compendium Bibliæ. In quo continentur 257 versus, quibus totus fere Bibliæ textus comprehenditur: ita ut quilibet versus quinque duntaxat dictiones complectatur exceptis versibus finalibus librorum, qui quandoque plures, quandoque pauciores complectuntur. Ad calcem:

Opus bipartitum finem habet per studiosum virum F. Magdalium Jacobum Gaudensem ditissimæ nationis Hollandiæ alumnum diligentissime compositum: & primitiali hac impressione satis accurate &c. Coloniæ apud ædes liberorum Quentell in 1500 exemplaria transcriptum 1508 prid. kal. jul. in 4, signat. foll. duorum ab A ad X.

Non omittendum his addi duo ejusdem carmina elegiaca. 1. *De D. Magdalena* metris 32. II. *De D. Josepho* metris 50, haud invita Minerva elaborata.

2. *Passio magistralis D. N. Jesu Christi ex diversis SS. Ecclesiæ doctorum sententiis postillata cum glossa interlineari B. Alberti Magni.* Adjicitur ejusdem

Polylogus compassionis virginis Mariæ, seu compassio Christiferæ virginis Mariæ in modum Polylogi, Coloniæ, Henrici Quintellii 1508.

Qua in editione dicitur tantum *F. Jacobus Gaudensis vir devotus conventus Coloniensis pœnitentiarius ex ditissima provincia Hollandiæ procreatus optimarum artium scrutator indefessus.*

Eadem D. N. J. C. passio sed compendiosius conscripta ab eodem evulgata, & excusa ad calcem sermonum M. Michaelis de Hungaria hoc titulo: *Passio D. N. J. C. per F. Jacobum Gaudensem natione Hollandinum ord. Prædic. conventus Coloniensis virum multarum scientiarum non expertem,* Coloniæ, Quentellii 1505 in 8: Parisiis Joan. Petit 1510 in 8 & 1518 in 8: Ibid. Franc. Regnault 1515 in 8. Princ. *Appropinquabat autem dies festus azymorum.*

3. *Ærarium aureum Poëtarum tertio ab ipso auctore recognitum,* Coloniæ, Quintellii 1506 in 4. Recensetur inter codd. MSS Bibl. August. Indicis Reiseri pag. 72 hoc titulo: *Jacobi Magdalii Gaudensis Ærarium poëticum seu elucidativum,* hoc est, *Dictionarium poëticum* MS in 4.

4. *Neumachia Ecclesiastica.* Carmen.

5. *Vita Salomes matris SS. martyrum Machabæorum.* Carmen 73 dysthichis constans, Coloniæ, Quintell 1517.

6. *Legenda, seu vita & miracula B. Alberti Magni.* Carmen, ejus tum juvenis conatus. Prodiit ad calcem vitæ B. Alberti a F. Rodulpho Novimago nostro scriptæ, Coloniæ, Koelhoff 1490 in 8. Adjecit

7. *Doctrinale altum seu Liber parabolarum Alani (Magni scilicet de Insulis) metrice conscriptum cum sententiis & metrorum expositionibus, utilis valde ad bonorum morum instructionem.* Ibidem.

8. *Epigrammata varia,* quæ suorum lucubrationibus in commendationem operis præposuit. Videsis *Commentaria in 1, 2 S. Thomæ* nostri Conradi Koellin Edit. 1512: Arnoldi de Tungeri opus *adversus Jo. Reuchlini propositiones quasdam, Coloniæ* 1512: B. Alberti *de adhærendo Deo libellum;* Jacobi Hoogstratt *defensionem scholasticam principum Alemanniæ,* & alia.

F. ZENOBIUS ACCIAIOLI.

F. ZENOBIUS ACCIAIOLI illustri quidem magnorumque virorum apud Florentinos feracissima ac perantiqua patritiaque de gente satus, † 1520. sed magnis animi ingeniique dotibus ac præclare gestis longe clarior, anno MCCCCLXII Florentiæ natus est; sed puer cum familia sua civitate pulsus & extorris factus, in patriam a Laurentio de Medicis Musarum parente dicto, qui & Leonis X pater fuit revocatus est. Adolescens sexdecim tum annorum erat egregiæque indolis, unde ab eodem Laurentio apud consanguineos suos sub optimis præceptoribus est institutus, sicque profecit, ut non solum supra sodales emicuerit, sed & virorum ætatis hujus eruditiorum Marsilii Ficini, Angeli Politiani, Marci Antonii Sabellici & similium amicitiam sibi conciliarit, ab iis magno in pretio habitus, ac omnigena literarum necessitudine iis devinctissimus. Non modicis tum respublica Florentina civium agi-

rabatur dissensionibus; dum alii alios e magistratu ejicere, seque invicem excludere conarentur, in eaque dominari certatim affectarent, Zenobius itaque musei quod nonnisi in pace & otio colitur amans, tumultuum horum impatiens, vir jam ætate maturus, Hieronymum Savonarolam, cui mirum affectus erat, apud S. Marcum convenit, ab eoque ut ordini congregationique suæ cooptaretur obtinuit, quod circa ann. MCCCCXCIV evenisse ex ipsius scriptis facile conjicitur. Cùm veste Dominicana spiritum SS. a se electi parentis simul induit, quique musis humanioribus antea Græcis & Latinis deliciabatur; totum se SS. Ecclesiæ doctorum lectioni dedit: Bibliothecam in S. Marci commodum nactus codd. mss refertissimam, quam nempe erexerat ditaratque Cosmus I Medices Magnus dictus; ejusque nepos Laurentius I musarum pater laudatus libris è Græcia multo ære comparatis locupletiorem non secus ac gentilem fecerat, iis evolvendis incubuit, ac quæ patrum Græcorum in utraque Marcia nostra & Medicea nondum in lucem data opera invenit, ex Græcis bonis Latinis auribus æque bona reddere in rem christianæ fidei labore pertinaci nec improbo sategit. Cùm autem Joannes cardinalis de Medicis ad summum pontificatum anno MDXIII die x martii fuit assumtus Leo X dictus, mox ad ejus pedes venerabundus accessit Zenobius, nec solum perbenigne ab eodem acceptus, sed & inter familiares ascitus, ac in oratorio S. Silvestri Romæ (hospitium erat tum nostris congregationis S. Marci collatum) cum honorario stipendio collocatus, & tandem quod sane munus hominem decebat quam maxime, bibliothecæ Vaticanæ præfectus anno MDXVIII. Provinciam hanc pro dignitate tractabatur eruditis omnibus probatus, cùm plura meditans præmatura morte sublatus est ætatis vix LVIII absoluto anno Christi MDXX, quem in templo S. Mariæ ad Minervam sepultum ferunt. Hæc ejus opera:

1. *Eusebii Cæsariensis episcopi opusculum in Hieroclem F. Zenobio Acciaiolo Florentino ord. Prædicatorum interprete*, Venetiis, Aldi Manutii 1502 in fol. cum vita Apollonii Græce & Latine. Iterum Parisiis, Joan. Parvi in 8, chartis XXIV, absque anno editionis, quam tamen ex adjunctis conjicere est anno 1511 prodiisse. Rursus curis Gyberti Longolii ad Historiæ de vita Apollonii a Philostrato Lemnio libris VIII scriptæ calcem, Coloniæ, Joan. Gymnici 1532 in 8. In his editionibus præfigitur *Zenobii prologus ad magnificum virum Laurentium Petri Francisci filium Medicem in hoc Eusebii opusculum, quo Hierocles confutatur, ausus ex Philostrati historia Apollonium Tyaneum Jesu Christo Salvatori nostro conferre.* Quem Laurentium sic alloquitur Zenobius: *Cùm itaque librum hunc in bibliotheca gentis vestræ multa vetustate quasi abolitum reperissem, meas esse partes existimavi, per me ut Latine loquens prodiret, qui nuper in sacrum D. Dominici ordinem ascitus essem pro tuenda christiana fidei veritate modis omnibus excubantem, atque his ceu religionis nostræ primitiis, bonis juvenibus studiosisque prodessem.* Et postea: *Præcipua verò mihi ratio illa fuit uni tibi potissimum nuncupandi, quia cùm tu me & fraterne habendo, & in bonis literis adjuvando, magnos diu feceris sumtus, ita mea tibi omnia deberi intelligo, ut si qua etiam post hac sim cæteris dicaturus, tui tamen illa quoque futura sint juris.*

Quæ ut clariora fiant, sciendum Cosmum Medicem vexilliferum Florentiæ patrem patriæ dictum fratrem germanum habuisse nomine Laurentium, ex quo natus est Petrus Franciscus occisus anno MCCCCLXXVII, sed qui antea ex matrimonio cum Laudomia Acciaioli genuerat Laurentium: huic autem Laurentio suo ex matre affini seu potius consanguineo, ac in bonis literis Mecœnati, & sub cujus curis adoleverat, nec secus ac frater vel filiis educatus fuerat, hanc suam primam lucubrationem Zenobius nuncupavit: quam etiam repræsentant sequentes a relatis Eusebii editiones, sed resecta epistola nuncupatoria.

2. *Olympiodori in Ecclesiasten Salomonis enarratio F. Zenobio Acciaiolo Florentino ord. Præd. interprete*, Parisiis, R. Stephani 1511 in 4. Rursus Basileæ, Joan. Bebelii 1536 in 8, pp. 162. Ibid. Henrici Petri 1551 in 8 cum aliis veterum theologorum opusculis: & deinceps in seqq. Olympiodori operum editionibus.

3. *Theodoriti Cyrensis episcopi de curatione Græcarum affectionum libri* XII, *F. Zenobio Acciaiolo interprete*, Parisiis, Henrici Stephani 1519 fol. pp. 223, elegantibus typis: Antverpiæ, Joan. Stelsii 1540: Heidelbergæ curis Sylburgii 1592. fol. Quibus in editionibus integra exhibetur epistola interpretis ad Leonem X nuncupatoria, cujus pars posterior tantum in seqq. Theodoriti editionibus repræsentatur. In ea autem sic de se ad summum pontificem: *Quod itaque ad me attinet, cùm ab ineunte adolescentia decursum vitæ spatium ad hoc ætatis usque considero, ita me video perpetuo quodam liberalitatis tenore a familia vestra fotum semper ornatumque fuisse, ut quæcunque homines vel tuenda vita, vel excolendo ingenio sibi necessaria esse cognoscunt, ea ubertim semper in me collata solis Medicibus referam acceptissima. Nam & magnificus Laurentius pater tuus annos me natum quatuor de viginti extorrem in patriam revocavit, ubi apud nobiles consanguineos suos, eosdemque meos affines in bonarum artium studiis, quæ tunc Florentiæ vestris præsidiis floruerunt, jucundissime diu vixi. Et ne tunc quidem cùm mundi vanitatem pertæsus, religionem cum priore vita commutavi, gentis vestræ beneficiis unquam carui. Etenim in cœnobio divi Marci quod Magnus Cosmus proavus tuus a fundamentis extruxit, Deo jam annos aliquot famulatus, e publica gentis vestræ bibliotheca, quam Cosmus ibi luculentam aperuit, & ex ea quam jussu patris tui Joannes Lascharis generosus homo atque doctissimus, e Græciæ latebris Florentiam importavit fructus maximos suavissimasque percepi, sæpe etiam ibi cum patribus illis meis ab ingruentibus maximis periculis bonitatis tuæ præsidio liberatus. Ad quæ patris in me tui majorumque tuorum beneficia, tu id mihi seorsum Pater Beatissime contulisti, quod ad pedes tuos gratulandi causa provolutum in Urbano S. Silvestri oratorio ad honestam studiorum quietem humanissime collocasti, nostræque ætati jam ad senectutem vergenti deesse nil pateris, quod ad religiosi studiosique hominis necessarios usus commodaque pertineat &c.* Scilicet Cosmus Medices Magnus & pater patriæ dictus annoque MCCCCLXIV defunctus, filium habuit Petrum I vexilliferum Florentiæ mortuum anno MCCCCLXXII. Hic Petrus I genuit Laurentium *Musarum patrem* dictum mortuum anno MCCCCXCII. Denique iste Laurentius inter alios filios habuit Joannem cardinalem, postea summum pontificem Leonem X. Laurentius igitur Leonis X pater Zenobium adolescentem XVI annorum a patria cum familia sua extorrem Florentiam revocavit, & sub cura alterius Laurentii consanguinei sui Petri Francisci filii de quo supra art. 1 diligentius institui solicitus fuit: hincque ea necessitudo & familiaritas, quæ Zenobio cum Leone X intercessit.

Non omittendam puto, quam ipse Zenobius rationem sibi fuisse hos Theodoriti libros vertendi affert. *Equidem*, inquit, *non sine Dei consilio factum puto, quod hos mihi Theodoriti libros Joannes*

Sec. XVI. *Franciscus Picus princeps ætatis nostræ doctissimus indicarit, meque ut Latinos facerem magnopere adhortatus sit. Etenim sicut olim cum Philostrati de Apollonio Tyaneo historia typis excusa in vulgum prodiit, ego Cæsariensis Eusebii librum mihi ab Joanne Laschari indicatum Latinum feci, qui contra venenum Philostrati antidotum quoddam esset* &c. *ita nunc quoque cùm Platonem Græcè impressum circumferri audiam, cujus quidem philosophi singularis est eloquentia, sed plurimis tamen locis perniciosa christianæ Ecclesiæ semper fuit auctoritas & doctrina, non ab re fecisse me putem, qui libros eos Theodoriti Latinos fecerim, quibus & Platonis & multorum præterea philosophorum pugnantes sibi maximis de rebus sententiæ, perniciosaque instituta humanæ vitæ moribus proderentur, ut evitare possint, quæ apud philosophos noxia esse cognorint* &c. *Marsilius Ficinus sæpius mihi dicere inter loquendum solebat, factum providentia Florentini præsulis Antonini, quo minus e Platonis lectione, quam inde a pueris summopere adamavit, in perniciosam hæresim prolapsus fuerit: bonus enim pastor cùm adolescentem clericum suum nimio plus captum Platonis eloquentia cerneret, non ante passus est in illius philosophi lectione frequentem esse, quam eum D. Thomæ Aquinatis quatuor libris contra gentes conscriptis, quasi quodam antipharmaco præmuniret.* Quæ attendant, qui Platonem ita extollunt, & Aristoteli præferendum censent.

4. *Justinus philosophus Martyr dictus ab eodem Zenobio Latinè redditus e Græco* dicitur a Leandro *Descrizz. d'Ital.* fol. 40 a, & a Pocciantio. Non tamen integrum vertisse crediderim, alioquin amicus ejus Jo. Franc. Picus Justini Admonitorium ad gentes Latinum facere haud suscepisset.

5. Extat in Bibl. Medic. Flor. Plut. LXXXI n. 7 codex Græcus MS charta. in 4. Titulus: *Aristotelis Ethica Nicomachea cum scholiis & glossis interlinearibus. Libri X ex emendatione F. Zenobii Acciaioli ord. Præd. conventus S. Marci, Florentiæ absoluta die 22 april.* 1504. Pr. *Πᾶσα τέχνη καὶ πᾶσα μέθοδος: scriptus est hic codex in abbatia superſanctæ Deiparæ Cryptopheretz a Joanne Roso 31 mensis aug.* 1476, scilicet quoad textum philosophi.

Præter hæc inquit Pocciantius

Ejusdem Zenobii legitur epistola ad Jo. Franciscum Picum Mirandulam; Quinta est inter Mirandulanas lib. I edit. Basileen. Henr. Petri 1601 fol. p. 820: Data Florentiæ prid. idus Maii 1602 e S. Marci. In ea dicit Eusebium a se versum jam biennium apud Aldum Manutium cubare spe impressionis. Elegantes alias ad eumdem principem dedisse constat ex hujus responsis ad illum datis, sed quæ non editæ perierint, nisi forsan in Mirandulanorum principum scriniis MS serventur.

Ut poeticæ artis callentissimus edidit carmina plura, inter quæ & nunc illa extant de Epiphania Domini, & in Leonem X complura id generis.

Epigrammata verò Græca Angeli Politiani, & Alexandræ Scalæ, quam vere Musam Etruscam dicas in unum collegit, imprimendaque curavit, ut conjicio apud Manutium.

Plurimas similiter orationes elegantissimas habuit coram Leone X.

Extat typis impressa *Oratio de laudibus urbis Neapolis* ab eo dicta in comitiis ordinis generalibus ibi anno MDXV coactis præsente magistro ordinis Thoma Cajetano, astanteque prorege, quam & cardinali de Aragona nuncupavit. Sic refert Vallius in *Compend. pag.* 214.

De laudibus urbis Romæ oratio recensetur ab Altamura, ut &

Chronicon conventus S. Marci de Florentia ab eo scriptum, penes quem fides.

De eo sic Leander Albertus Vir. Illust. fol. 154 b: *Adverte illum pusillæ staturæ, qui tam festivè incedit, nihil facientem se. Is enim est Zenobius Acciaiolus Florentinus vir literis Græcis & Latinis exornatus, quantus ille sit ex hoc conjici potest, quod ab omnibus literatis semper maximo in pretio habitus est, tum ab Angelo Politiano illo literatissimo, tum a Marsilio Ficino doctissimo, tum etiam ab his qui nunc in humanis agunt. Multa interpretatur ex Græco, quæ maximo linguæ nostræ erunt adjumento & usui. Quid loquar de ejus carminibus dulcissimis & elegantissimis, & undequaque sententiis optimis redolentibus.* Quæ Leander eo florente scribebat anno 1516. Idem verò *Descrizz. d'Ital.* fol. 40 a, sic eum inter illustres Florentinos recenset: *Zenobio Acciaiuoli dell' ordine de' Predicatori, dal quale furono tradotte al quante opere in Latino di Greco, & massimamente Giustino martire, chi passo a meglior vita quest' anni passati bibliothecario del palagio Vaticano.*

Ejusdem meminere Lusitanus, Pius P. II Append. col. 416, Fernandez, Fontana in *Theatro*, Altamura ad 1520, Vallius citatus: extrates verò Pocciantius, Possevinus & alii.

F. PETRUS DE LANGLE.

F. Petrus de Langle Gallus Neustrius Ebroicis natus familia honesta & diti, annorum circiter XX juvenis ordinem amplexus est in patria & professus anno MDXV mense augusto, tumque pro more agnomina Gallica Latinè vertendi *de Angulo* nuncupatus. Mox ab emissis votis Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus est, Ebroicis tamen primam missam celebravit circa pascha anni MDXVIII, quæ singula mihi acta ejus cœnobii evolventi innotuerunt, in quibus & vidi parentes magnam ejus curam egisse, & cellam ipsi quantum religiosum decet concinnam aptasse. Cùm acta sequentia perierint, majorem exinde ejus notitiam adipisci non potui, sed R. P. Jacobo Quetif Narbona scriptum est, apud nostros ibidem extare opus ab isto Petro editum hoc titulo — † 1520.

Liber epistolarum, Parisiis, Johan. Petit 1520. Pr. *Apollonius ille Tyaneus &c.*

Floret etiamnum Ebroicis hujus ejusdem agnominis illustris familia, ex qua Petrus de Langle socius Navarricus, principis comitis Tolosæ viceregis Occitani & super maria Gallica navium regiarum præfecti olim præceptor, episcopus nunc Bononiensis, sed an sit eadem, mihi incompertum.

F. ALPHONSUS HOJEDA.

F. Alphonsus Hojeda Hispanus patria Hispalensis ibidemque in domo S. Pauli ordinem amplexus floruit circa MDXXI, & inter strenuos fidei pugiles laudatur a Jacobo Bleda sodali & populari *Defensionis in causa Moriscorum* Tract. 3 sub finem in perorat. p. 445, cujus & hoc egregium factum narratur ibidem p. 268 his verbis: — 1521.

» Cùm enim ea ætate (Ferdinandi & Isabellæ « regum catholicorum) F. Alphosus *Hojeda* vir pius « ac sanctus, priorque cœnobii Hispalensis S. Pauli « ordinis Prædicatorum, suam in id omnem curam « intendisset, ut rationem adinveniret, qua tot ma- « la quæ ex Judæorum societate pravoque commer- « cio in Christianam rempublicam irrepserant, « finem haberent, multos annos ardentis spiritus « fervore crebris concionibus apostatas Judaicam ad « perfidiam reversos restituere conabatur. Tandem « feria quinta in cœna Domini prima noctis vigilia « a quodam generoso cive ex Gusmanorum familia «

» monitus est, in quasdam ædes Judæos quosdam » ac apostatas convenisse, ibique cærimoniis vacare » Judaicis, & execrabiles blasphemias atque contumelias in Salvatorem nostrum evomere: quæ » scilicet omnia Gusmannus e secreta domus parte, » in qua latebat puellam quamdam allocuturus, » suis ipse viderat oculis, solet siquidem Deus mala » nonnunquam permittere, ut inde eveniant bona. » Prædictus itaque prior ubi hæc accepit, egit cum » viro illo nobili, ut re litteris mandata nomen » suum subscriberet, statimque Cordubam ad reges » catholicos rem omnem defert. Hæc regibus qui » ob insignem religionem catholici nuncupabantur, » non levem molestiam atque mœrorem attulerunt, » jusseruntque de tam horrendis flagitiis inquiri. » Facta ergo Hispali diligenti inquisitione prædicti patris aliorumque industria, sex illius societatis impurissimi collegæ adinventi, & in dicto » S. Pauli cœnobio in vincula detrusi sunt & puniti, » ac postea paulatim inventum innumeros alios nuper conversos, quorum parentes S. Vincentii Ferrerii concionibus ad fidem traducti fuerant, domi atque secreto Judaicis ritibus operam dare.

Hæc eadem referunt Paramus de Inquisit. lib. 2 tit. 2 cap. 4 n. 2, Hieronymus Roman Augustinianus Reip. Christ. lib. 5 cap. 20, Joannes de la Cruz lib. 5 cap. 25, & ex his Philippus a Limburch Hist. inquisit. p. 77. Addit Bleda silentibus aliis nomenclatoribus ab Alphonso nostro scriptum

Chronicon ecclesiasticum ad annum 1521.

F. ANGELUS SAVILIANUS.

1521. F. ANGELUS SAVILIANUS a patria in Insubribus sic & a professione dictus, vir clarus & sacræ theologiæ professor anno MDXXI florebat, tumque a se recognitam & a notariorum mendis purgatam edidit

Summam S. Thomæ de Aquino contra gentiles, Lugduni, sumtibus Jacobi & Francisci de Giunta in officina Antonii du Ry 1521 in 8.

F. AUGUSTINUS DE ORTIS.

1521. F. AUGUSTINUS DE ORTIS Cajetæ in Latio novo natus & ibidem seculo XV ad senium vergente ad ordinem allectus, vir fuit elegantia morum, vitæ puritate litterisque conspicuus: qui anno MD ad sedem Satrianensem Compsanæ suffraganeam evectus, vigilantem pastorem annis XXI se præstitit, regereque & vivere desiit anno MDXXI die XVII martii, sepultusque fuit in æde sacra nostra Cajetana, quam ipsis pontificatus sui primordiis consecraverat, in qua etiamnum visitur sepulcrum ejus marmoreum cum insculpta effigie hacque epigraphe:

F. Augustinus de Ortis Cajetanus episcopus Satrianensis ordinis Prædicatorum, qui templum hoc dedicavit. Obiit XVII *mensis martii* MDXXI.

In archivo vero ejus domus habetur instrumentum authenticum membraneum manu ipsius propria scriptum, quod sic habet: *Ego F. Augustinus de Ortis Cajetanus episcopus Satrianensis consecravi ecclesiam hanc, & altare hoc in honorem S. Mariæ & S. Dominici* &c. Videsis Vallium p. 205. Mirum autem Ughellum qui hæc omnia refert, in sua tamen cathedrali dicere sepultum, quam certum non consecrasse, & in qua nullum ejus sepulturæ monumentum. Hactenus R. P. Jacobus Quetif, qui ejus episcopi acta haud dubie plura in archivo Satrianensis Ecclesiæ servata operum loco habuerit.

F. JOANNES CAGNAZZO.

† 1521. F. JOANNES CAGNAZZO Latine *Cagnatius*, qui & *Cognatius* a quibusdam corrupte scribitur, Juliani filius, Tabiæ vulgo *Taggia* castro non ignobili diœcesis Albingaunensis ad Apenninum montem in Liguria sito clara stirpe ortus; quæ sub Octavio Farnesio Parmæ Placentiæque duce & principe Altamurano, Margaritaque Austriaca ejus conjuge Altamuram migravit, ibidemque etiamnum florebat anno MDCLXXVIII in Marco Aurelio & Luca, canonico juris utriusque peritis cognomine *de Cagnatiis*, omnium consensu theologus sua ætate primi nominis fuit, idemque juris peritissimus, patriamque suam a qua de Tabia plerumque agnominatur nomine suo illustriorem reddidit. Bononiæ in studio nostro generali bis regentem primarium egit, in eademque civitate adversus hæreticam pravitatem inquisitor generalis institutus anno MCCCCXCV, id munus summa vigilantia nec minori fortitudine ad ann. MDXIII sustinuit. Romam aliquando accitus, quos hæreticos a pravis opinionibus revocare non potuerant alii viri eruditi, ipse argumentorum vi convicit, & ad meliorem mentem adduxit. At tandem extinctum est tantum illud ordinis lumen Bononiæ anno MDXXI. De eo agunt nomenclatores omnes, laudibusque certatim ornant, Leander in primis fol. 151 b. *Novi*, inquit, *virum venerandum, & eum amo, veneror, & observo ob ejus ingentes virtutes. Neminem is bonus pater mordet aut dilacerat, sed verba sua optimis rationibus confirmat, refellitque refellenda cautus, non stomachatus, sed pietati cuidam innixus.* In Descript. Ital. fol. 10 a, ubi de Tabia, iterum laudat, annumque mortis ut diximus notat. Leandrum excipiunt Lusitanus, Gozzeus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1523, Rovetta ad 1531, errantes fere omnes in anno mortis: extranei Possevinus, Miræus, Ubertus Foglietta in clarorum Ligurum elogiis, Ghillinus in Litteratorum theatro, Abbas Justiniani *Scrittori Liguri*, Oldoinus in Athen. Ligust. quos consulas. Insigne opus ejus est

Summa Summarum Tabiena vulgo dicta. Prodiit primum Bononiæ 1517 in 4. Iterum ibidem hoc titulo: *Summa Summarum quæ reformata dicitur de casibus conscientiæ a proprio originali excerpta*, Benedicti Hectoris 1520 in 4. Postea, *Summa Tabiensis, quæ Summa Summarum merito nuncupatur &c. nunc rursus summa fide & magna cura & diligentia a mendis quamplurimis purgata, verum etiam argumentis singulis articulis præfixis aucta & illustrata*, Venetiis, Hieronymi Scoti 1569, & 1580 in 4 & alibi passim, & tandem *a Leonardo a Lege J. C. Mantuano recognita, atque novis synodi Tridentinæ reformationibus ejusdem studio integrata*, Venetiis, Hæred. Melch. Sessæ 1602 in 4.

Alia in jus canonicum ab eo scripta reperiri docet Ghillinus, sed quæ illa sint vel ubi serventur, non aperit.

Alva Sol. Verit. Rad. 81 col. 924, & Rad. 297 col. 1033 scriptorem hunc insignem & ab omnibus laudatum mordere aggreditur, sed nugas agit, de quo peritorum esto judicium.

F. THOMAS BARBA.

1521. F. THOMAS BARBA corrupte *de Bamba* ab Altamura nuncupatus & ad 1599 rejectus, cum seculo XVI vix adulto floruerit, Hispanus an Gallus non facile dicas, ut ut sit opusculum sequens Joanni a Toleto tum ordinis Prædicatorum, postea S. R. E. cardinali nuncupavit e cellula sua in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi. Titulus:

SEC. XVI. *Apparitores septem tam diaboli quam Dei cum suis armis atque insignibus, quæ sunt septem capitalia vitia, & totidem eisdem opposita virtutes cum suis definitionibus, comparationibus, & cæteris proprietatibus.* Parisiis, e prælo Ascensiano 1521 in 8 pp. 75. Se vero non primum opusculi auctorem, at emendatius & auctius edidisse præstat. Extat opella apud nostros Parisien. ad S. Honorati, nostros Insulenses, & in bibliotheca etiam Ecclesiæ Rotomagen.

F. ALBERTUS CASTELLANUS.

† 1522. F. ALBERTUS CASTELLANUS Italus patriaque Venetus a nostris & ab extraneis sæpe memoratus, editis in lucem propriis, aliorumve recensitis operibus, aliquod sibi nomen apud posteros fecit. Cœnobii SS. Joannis & Pauli Veneti fuisse alumnum ait Augustinus Superbi, & ex concinnatis ab eo editionibus, quas e conventu SS. Jo. & Pauli dicat omnes, videtur constare. Floruit circa finem XV & sub initia sequentis XVI seculi, ut probant libri ab eo typis commissi. Anno MDVII ad Thomam Cajetanum tum ordinis vicarium generalem scribens, & constitutiones nostras nuncupans, ab annis jam viginti librorum edendorum accurationi magistrorum ordinis Joachimi Turriani, Vincentiique Bandelii auctoritate præfectum se testatur, pluraque suis curis & solicitudine, uti subdit ibidem, præsertim ecclesiastica jam tum e prælo prodierant, qui proinde tum ætate maturus esse debuerit quinquaginta circiter annorum. Quibus autem anno & loco e vita migraverit nobis incompertum, quem facile tamen in patria domoque sua nativa paulo post Loredanum LXXIV Venetorum ducem, qui rempublicam administravit a MDI ad MDXXI, cum Sansovino Hist. Venet. fol. 253 obiisse conjectamur: emendandique tum Augustinus Superbi lib. 3 p. 98 qui Castellanum inter historicos ad annum usque 1585 producit, tum Pius noster qui ad annum 1568 pervenisse putat, quod veri speciem excedit, nisi Nestoreos illi tribueris annos, & sexies septiesve viginti vixisse dixeris. Hæc ejus curis e prælo prodierunt:

Biblia Latina cum pleno apparatu tersissime & nitidissime impressa. Ad calcem sic legitur: *Hoc opus per præstantissimum sacræ theologiæ professorem F. Albertum Castellanum Venetum ord. Prædic. emendatum atque impressum characteribus Venetis*, Venetiis apud Juntas 1506 fol. Lugduni apud Jacobum Sacon 1506 in fol. Eadem altera editione cum hac nota ad finem:

Biblia cum concordantiis veteris & novi testamenti, nec non & juris canonici, ac diversitatibus textuum, canonibusque evangeliorum, ac quibusdam temporum incidentibus in margine positis &c. per venerabilem patrem F. Albertum Castellanum Venetum ord. Præd. studiosissime revisa, correcta, emendata, & ad instar correctissimorum exemplarium tam antiquorum quam novorum incontrata, comparata, & collata &c. Venetiis, impensis Lucæ Antonii de Giunta Florentini 1519 die 15 octob. in 8, charact. Goth.

Sermones B. Zenonis Veronensis episcopi.

Homiliæ & admonitiones B. Cæsarii Arelatensis episcopi.

Sermo de laudibus B. V. Mariæ ex authenticis SS. doctorum dictis compilatus. Quæ uno volumine prodierunt. Ad calcem sic legitur:

Sermones in hoc volumine positi, & nunquam aliàs impressi, solertissime recogniti, & studiosissime per ven. F. Albertum Castellanum ord. Præd. correcti, Venetiis typis Jacobi de Leuco, impensis Benedicti Fontana 1508 januar. 24 in 8.

Alva sermonem illum ex SS. centonibus concinnatum Castellani ipsius opus esse conjicit, eumque in suam bibliothecam virginalem intulit T. I p. 752 Matriti 1648 fol.

Editionem hanc sermonum B. Zenonis Venetam cur Guarino Veronensi vulgo tribuant, nescio, nisi fortè Guarinus codicem MS invenerit primus, & Alberto tradiderit typis committendum.

Pontificale secundùm ritum Romanæ Ecclesiæ emendatum primum a Jacobo de Lutiis episcopo Cajacensi, & Joanne Burckardo cærimoniarum papæ magistro Romæ typis Stephani Planncк 1497, cum multis additionibus ex recognitione F. Alberti Castellani Veneti ord. Prædic. Venetiis, Luc. Ant. Giunta 1520 in fol. Leoni X Albertus nuncupavit. Extat hæc editio Paris. in Regia E 2934. Hoc opus a Miræo Bibl. parte altera p. 3 dicitur, *Sacerdotale Romanæ Ecclesiæ.*

Secutæ sunt aliæ editiones, una Pii IV auctoritate emendata, Venetiis, Juntarum 1561 fol. quæ etiam in Regia E 2935. Laudatur & altera aucta & emendata ad concilii Tridentini sanctiones, Venetiis 1579 fol.

Regula B. Augustini episcopi.

Constitutiones ordinis Prædicatorum, unà cum adjectis ad singulos textus opportune declarationibus, quod Castellanus primus exequutus est.

Constitutiones monialium ejusdem ordinis.

Regula & privilegia Fratrum & Sororum de pœnitentia B. Dominici.

Liber de instructione officialium venerabilis Humberti magistri ordinis V.

Formularium electionum, confirmationum, & absolutionum priorum, visitationum conventuum, judiciorum, & litterarum ad omne propositum, & officii prioris provincialis directorium.

Item modus celebrandi capitula generalia & provincialia, eligendi magistrum ordinis & priores provinciales.

Quæ omnia Castellani curis unà prodierunt Venetiis, Lazari de Soardis 1507 in 8, charact. Goth.

Ad finem formularii electionum legitur: *R. P. F. Palmerio Botonto procurante.* Quæ indicant hoc formularium a dicto Palmerio concinnatum, & ut typis daretur Castellano commissum.

Altera est ejusdem collectionis editio, quæ curantibus patribus congregationis Franciæ prodiit Lugduni, Ludovici Martini 1515 in 8. De ista congregatione Franciæ locus erit agendi, ubi de Raimundo Gosino Tolosano ejus erectore. Interea monendum in ista editione Lugdunensi titulos privilegiorum a summis pontificibus concessorum ab editoribus fuisse mutatos, ut congregationi Franciæ data viderentur, quæ reipsa primitus congregationi utriusque Lombardiæ concessa sunt, ut ex privilegiorum ipsorum tenore constat. Nihil tamen contra veritatem egerunt editores illi, quia congregatio Franciæ cum iisdem congregationis Lombardiæ privilegiis erecta fuit. Id verò monendum fuit, ne quem læderet ista titulorum & ipsorum privilegiorum in hac editione aliqualis dissensus.

Tabula super privilegia papalia ordini Prædicatorum concessa.

Privilegia majora & principaliora ejusdem ordinis.

Formularium electionum &c. idem quod supra.

Defensorium contra impugnantes Fratres Prædicatores, quod non vivant secundùm vitam apostolicam, editum a F. Jacobo de Voragine ord. Præd. archiepiscopo Januensi.

Tractatus de proprio F. Raphaëlis de Pronasio, sed hic mutilus.

Chronica brevis ab initio ordinis usque ad præsens tempus de omnibus pontificibus Romanis, & omnibus

nibus hujus Prædicatorum magistris generalibus, & de viris illustribus tam sanctitate quam scientia præditis ipsius ordinis.

Hæc collectio Alberto Castellano vulgo ascripta prodiit primùm Venetiis, Lazari de Soardis 1504 in 8.

De illa chronica monendum dici ex diversis chronicis ordinis, maxime ex chronica F. Jacobi de Suzato excerptam. Hinc ejus non est, licèt quandoque sub ejus nomine citetur: at verisimilius est ab Alberto Castellano compilatam, in qua chronicam Susati contraxerit, & ab anno MCCCCXV ad ann. MDIV auxerit. Plures postea secutæ sunt editiones fere ad calcem constitutionum, unde *Chronicon parvum ordinis* dici consuevit, auctæ illæ a variis juxta ætates, ac pro arbitrio correctæ, nec dum tamen in ultima Romana anni 1690, quantum res postulabat, emendatæ.

Catalogus illustrium ordinis virorum sub Castellani vel Alberti Veneti nomine passim a Lusitano & aliis citatur, sed si a chronica mox laudata distinctus, mihi plane incognitus est.

Catalogus sanctorum a Petro de Natalibus Veneto e regione Castellana episcopo Equilino concinnatus, ab Alberto nostro a mendis expurgatus prodiit Venetiis 1501 in fol. Sic Sansovinus.

Rosario de la gloriosa Vergine Maria. Opusculum tot prope iconibus rudioribus ligneis vitam J. C. & B. V. repræsentantibus illustratum quot foliis adversa pagina, Venetiis 1521 in 8. Editiones a morte auctoris plures sequutæ sunt, Venetiis, Victoris *della Serena* 1534 in 8 pp. 512, Ibid. Joann. de Varisco 1566 in 8, rursus ibid. Joan. Andreæ Valvassori Guadagnino 1567 in 12 signat. A ad Y, cum similibus iconibus sed brevioribus. Sunt fortè & aliæ a me non visæ.

Tractatus de virtutibus moralibus. Sic Sansovinus.

Longe plura autem præsertim aliorum opera ejus curis edita quin sint haud mihi dubium, cùm ut supra ex ipso annotatum, annis viginti ante MDVIII huic labori operam daret, in illo nempe nascentis typographiæ fervore, sed quæ veterum negligentia oblivione jam sunt sepulta.

F. CYPRIANUS BENETUS.

† 1522. F. CYPRIANUS BENETUS, qui *Benedictus* ab Antonio in Bib. Hisp. juxta vim vocis Hispane redditæ dicitur, natione fuit Aragonus, patria Albeldensis, congregationis vitæ regularis alumnus in provincia Aragoniæ erectæ, & ut habet idem Antonius, in sacra facultate Parisiensi magister, nec abnuerim, cùm in gymnasio Sanjacobeo circa annum MD litteris operam dedisse certum sit, ut patebit ex sequentibus: & licèt ejus nomen jam non legatur in actis facultatis, non mirum, cùm hæc seu ob pestem tum grassantem seu aliis de causis nunc integra non habeantur. Vir cæterum fuit sua ætate pietate eruditioneque conspicuus, quod & probant ejus opera mox recensenda. Ex quo Parisios reliquit, non diu videtur apud suos egisse in Aragonia, Romæ enim jam aderat anno MDIX & perstabat adhuc anno MDXXII, unde vitæ majorem partem in ea Ecclesiæ arce duxisse, in eaque etiam mortem obiisse auguror. Ejus cum laude meminerunt Eysengrenius ad 1498, Simlerus, Miræus, Labbeus inter scriptores Bellarmini recensitos, Ludovicus Jacob in Bibl. pontif. & nostrates Pius, Fernandez, Altamura ad 1513, & Natalis Alexandre sec. XVI in fol. p. 191, ut mirum sit a Lusitano, Marieta, & Diago gentilibus suis omissum, quem Blascus de Lanuza tamen in Hist. Aragoniæ suis non omisit ascribere merito scriptoribus. En ejus operum indicem quam hactenus a quoquam datus fuerit accuratiorem: SEC. XVI

1. *Illustrium virorum opuscula edita a F. Cypriano Beneto ordinis Prædicatorum*, Parisiis, Johannis Parvi 1500 fol. Extat Paris. in Regia C. 501.

Opera hoc volumine contenta hæc sunt:

D. Athanasii contra Arium hæreticum de ὁμουσίῳ subtilissima coram Probo judice gentili controversia.

D. Didymi a D. Hieronymo translata de Spiritu Sancto, ejusque processu atque æqualitate disceptatio.

Aurelii Cassiodori, atque alterius non pœnitendi auctoris de anima rationali profunda rimatio.

Plurimorum præstantium virorum diversarum artium argutissima nec minus scitu digna definitiones.

D. Cypriani aurei de cardinalibus Christi operibus sermones.

Hanc collectionem Simoni Radin in senatu Parisiensi regis consiliario nuncupabat F. Cyprianus Beneti Albeldensis Prædicatorum ordinis vitæ regularis congregationis Aragoniæ. Ex academia Parisiensi nonis augusti MD. Quæ Parisiis tum agentem, & litteris operam dantem ostendunt.

2. *De sacro sancto eucharistiæ sacramento, & de ejusdem ministro ad Julium II.* Extat Florentiæ in Medicea Pl. XXIX n. 26.

3. *Clara & compendiosa introductio ad logicam ad præstantissimum dñum Octavianum Arcimboldum protonotarium apostolicum ac referendarium*, Romæ 1509 in 8. Extat in Medicea cit. eodem n.

4. *Ad laudem & gloriam SS. Trinitatis, & ob honorem sanctæ matris Ecclesiæ, ac totius religionis christianæ, cujus S. D. N. D. Julius divina providentia papa II pontifex maximus est caput & princeps totius orbis, sequitur epistola catholici regis eidem sanctitati suæ nuperrime transmissa de Hispanico in Latinam linguam per Cyprianum Beneti Aragonensem ordinis Prædicatorum ac sacræ theologiæ professorem fideliter transcripta, ut universus in cunctis regionibus adversus infideles triumphus christianorum referretur.* Typis prodiit in 4, pp. 4 absque anno & loco editionis. Extat Parif. in Regia E 248.

5. *Tractatus quatuor: I De prima orbis sede. II De concilio. III De ecclesiastica potestate. IV De pontificis maximi auctoritate, sive de SS. D. N. papæ supremo & insuperabili dominio. Ad R. D. Dominicum Grimanum patritium Venetum S. R. E. cardinalem ac Aquileiensem patriarcham.* Pr. *Utrum Leo X pontifex maximus &c.* Typis prodiit primum in 8, quæ editio in Medic. cit. eod. n. Alteram editionem in 4 Romæ 1512 Julio II & Leoni X nuncupatam laudant Labbeus & Antonius Bibl. Hisp. quæ & Parisiis extat in Teller. nunc Sangenovef. & Romæ in Barber. Porro annum 1512 intellige stylo veteri, novo 1513, quo IX kal. martii mortuus Julius, & V idus martii Leo X suffectus. Recens hi tractatus in Bibl. Max. Pontif. Joan. Thomæ de Rocaberti archiepiscopi Valentini, olim ordinis Prædicatorum magistri curis adornata & impensis edita prodierunt T. VII.

6. *F. Cypriani Beneti ord. Prædic. de non mutando paschate.* Extat MS in Medic. laudata. Typis prodiit Romæ 1515 in 4: quæ editio Romæ in Barber. Meminit Antonius Bibl. Vet. Hisp. p. 262 inter scriptores incertæ ætatis. Mirum editionem Romanam ab eo non cognitam, quæ dubia levasset.

7. *Aculeus contra Judæos.* Prodiit cum superiori, & extat ibidem.

8. *Dialogus de excellentia & utilitate theologiæ*, &

9. *De Caroli I regis Hispaniarum postea cæsaris ac imperatoris V præeminentia & clementia*, Romæ 1518 in 4. Hæc duo opera laudat Miræus Bibl. altera parte.

Sec. XVI. 10. *Exhortatorium de accelerando itinere ad Hadrianum VI.* Nempe hic electus ix januar. vel xiii ut habent alii anno MDXXII absens & in Hispania agens Romam non advenit, nec ingressus est nisi xxix augusti ejus anni, uti Contelorius observat Elenchi S. R. E. cardinalium P. II, & habet ejus diarium a clar. Baluzio editum Miscell. T. III. Has verò moras impatienter ferebant Romani, quas ei significat noster Cyprianus, quem proinde ad hunc annum pervenisse rectè colligimus. Hoc exhortatorium prodiisse in 4 asserit Ludovicus Jacob Bibl. Pontif. p. 295.

Hunc scriptorem laudat Bernardus de Lutzemburgo æqualis, ubi agit in catalogo hæreticorum de Luthero lib. v particula 5. Locus visus est referendus. Sic ergo habet : » Nec prætereundum est, » quod factum est Romæ anno MDXXI die XII junii » hora x secundùm nostrum horologium in campo » agonis coram infinita multitudine hominum utriusque sexus, ubi erecta erat machina : ab una parte fuit depictus Martinus (Lutherus) in habitu » monachi, ab altera parte fuit scriptum in tabellis : *Martini Lutheri hæresiarchæ doctrina hæretica declarata & reprobata* : & passim libri ejus » fuerunt affixi, & coram hac machina præhabita » fuit *oratio & declaratio sententiæ per venerabilem patrem Cyprianum ordinis Prædicatorum sacræ theologiæ doctorem lectorem legentem in Sapientia de domo vicarii papæ.* Ignis quoque cum » machina compositus fuit, & accensus per sbirros, » id est familiares inferiores vicarii papæ, & sic libri cum imagine auctoris adusti sunt «. Ex quibus discimus Cyprianum nostrum anno MDXXI Romæ in gymnasio publico quod *Sapientiam* vocant sacras professum esse litteras, sed & tum

Orationem contra dogmata Lutheri habuisse, quæ vel edita, vel saltem MS in Vaticana servatur. Hæc scribebat Bernardus citatus anno MDXXIX

F. ISIDORUS DE ISOLANIS.

† 1522. F. ISIDORUS DE ISOLANIS Insuber patria Mediolanensis cœnobii S. Mariæ Gratiarum alumnus, philosophiam & theologiam variis in studiis congregationis Lombardiæ annis pluribus professus, Bononiæ demum in generali gymnasio nostro baccalaureus primum tum & regens sententias legit. Quæ posteris reliquit ingenii sui monumenta, virum arguunt omni prope scientiarum genere præstantissimum, dicendique facilitate & puritate gratum. Ejus meminit Leander fol. 142 a, sub nomine Isidori Mediolanensis, exhibetque tum scilicet anno MDXVII etsi nondum inter doctores annumeratum, jam quædam sua opuscula aut trivialia bajulantem. Laudant etiam Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1521, & Rovetta ad 1530. Cùm nemo annum mortis referat, ad annum 1522 quo adhuc floruisse certum est collocandum duximus. Hæc ejus opera:

1. *Tractatus de mundi æternitate contra Averroistas libris* IV. Hunc absolvit Papiæ anno MDXIII die festo S. Jacobi, tum lector ibidem in cœnobio S. Apollinaris, & edidit ibidem 1513 & 1522 in 8.

Prodiit postea Lugduni, Joan. Crispini 1528 in 4, & ibidem Caroli Pesnot 1580 in 4 pp. 30 post Epitomen Pauli Soncinatis in IV libros sententiarum Joannis Capreoli.

2. *De velocitate motuum F. Alberti de Saxonia ordinis Prædicatorum opus redactum in compendium a F. Isidoro &c.* Prodiit Papiæ cum superiori, & Lugduni 1521 ad finem epitomes Capreoli. An Albertus de Saxonia ord. Prædic fuerit, lis est, sed ita credebat Isidorus. Vide supra ad finem sec. XIV inter dubios.

3. *Tractatus de imperio militantis Ecclesiæ*, Mediolani, Gotardi Pontici 1517 in fol. Extat Romæ in Barber. & Imperial.

4. *Inexplicabilis mysterii gesta B. Veronicæ virginis præclarissimi monasterii S. Marthæ urbis Mediolani sub observatione regulæ D. Augustini interprete Isidoro de Isolanis &c.* Ex archivis Mediolanensibus, Mediolani, Pontici 1518 in 4 Rom. charact. Opus Franciæ regibus Francisco I & Claudiæ Mediolani ducibus ab auctore nuncupatum. Quæ editio Paris. in Regia H 1745. Habent etiam Acta SS. Jan. T. I p. 887.

5. *De patria urbis laudibus panegyricus, in quo gestorum ejusdem urbis totius Galliæ Cisalpinæ metropolis habetur epitoma*, Mediolani, Joan. Bap. Bid 1519 in 8 pp. 40. Dictus autem fuerat anno MDXVIII die II maii in comitiis congregationis utriusque Lombardiæ Mediolani coactis præsente vicerege & primoribus urbis astantibus. Extat in Regia K 1474 : Oratio elegans.

6. *Epitome quæstionum F Joannis Capreoli in IV libros sententiarum a F. Paulo Soncinate adornata per F. Isidorum de Isolanis edita & in multis locis suppleta*, Papiæ 1522 in 8 : Opus Francisco I Francorum regi nuncupatum. Postea Lugduni 1528 in 8. Iterum ibidem Caroli Pesnot 1580 in 4. Vide supra *Paulus Barbus Soncinas* ad 1494.

7. *Disputationes catholicæ quinque.*

Prima de igne inferni.

II *De igne purgatorio.*

III *De merito animarum purgatorii, & cognitione propria beatitudinis futura.*

IV *De dispositione dantis & recipientis indulgentias.*

V *De modo remissionis factæ per indulgentias.*

Quædam harum typis prodierant Mediolani 1517 fol. tum simul omnes impressæ sunt Ticini 1522 & Garsiæ de Loaysa magistro ordinis nuncupatæ. Postea Lugduni, Caroli Pesnot 1580 in 4 pp. 36 cum opere superiori.

8. *Summa de donis S. Joseph*, Papiæ, Jacobi Paucidrapii 1522 in 4 pp. 200. Quæ editio Paris. in Regia D 1139. Item in Mazarin. & Romæ in Barber.

Pr. *En lector ingenue novum opus ac pluribus incognitum seculis, tametsi altissima quæ prosequitur & comprobat mysteria, doctores minime latuerint catholicos ingenio perspicaces. Equidem ignota scholasticis hic disputantur, haud exercendi profecto gratia ingenii, sed adorandam ob majestatem christianæ lucis. Summa in quatuor secta partes de donis S. Joseph sponsi B. Virginis, ac patris putativi Christi Jesu Dei immortalis.*

Adriano VI dicat F. Isidorus de Isolanis Mediolanensis ordinis Prædicatorum in universitate Bononiensi sacræ theologiæ baccalaureus.

Subjicit officium integrum cum missa propria pro ejus festo a se compositum, & ad calcem addit se hoc opus in loco S. Joseph Fontanælatæ confecisse anno 1514 & correctionem complevisse Papiæ anno 1521 die 20 novemb. Porro ex hoc tractatu cultum erga sanctum patriarcham antiquiorem colligas, quam vulgo putetur.

De regum & principum institutis, Mediolani typis editum asserit Lusitanus.

In omnibus his operibus oratio pura & elegans.

F. PHILIPPUS BOZZOLO.

F. PHILIPPUS BOZZOLO inter celebres & apostolicos concionatores seculo XVI adolescente in Italia florentes numeratur a Razzio p. 282 n. 26. Ejusdem antea meminerat Leander fol. 146 b, ut ea qua scribebat ætate nempe anno MDXVI jam clari, ornatissimum præstans concionatorem, virum facetum, & qui nostram religionem facun- * 1522.

dissimis suis verbis exornaret. Rovetta ad 1522 vult sic agnominatum a Bozzulo oppido diœcesis Cremonensis, ac posteris reliquisse

Sermones de tempore, quadragesimales, de Sanctis, & de laudibus B. Virginis.

Utinam ubi illi serventur aut excusi aut MS Rovetta addidisset, quod forsan præstabunt aliquando gentiles.

F. DIDACUS DE DECA.

† 1523. F. DIDACUS DE DEÇA claro nobilique sanguine apud Hispanos oriundus, sed præclare gestorum virtutumque laude longe nobilior, Tauri in regni Legionensis civitate clarissima natus est ad annum MCCCCXLIV, patrem habuit non Didacum, uti Antonius habet in Bibl. Hisp. sed Antonium de Deça, cui parentes fuerant Alphonsus Gomezii Joannis primi Castellæ regis quæstor ac hujus conjux Isabella Ferdinanda de Ulloa, matrem verò Agnetem de Tavora Antonii sponsam. E Lusitania translatam olim in Gallæciam Deçæ familiam ferunt, quæ & ab insigni Deçæ feudo cognomen accepit, de quo fuse satis & accurate Lopez noster cent. IV lib. I cap. XXXIX; sed his omissis quæ ad genealogiarum interminatarum scriptores facile remittimus, Didacus adolescens ordinem ingressus in patria, ætate procedente, pietate & eruditione fulgens, varia & continuo majora & majora obivit cum laude munia. Salmanticensis academiæ primariam cathedram assecutus, sententias magno auditorum concursu interpretatus est. Exinde a catholicis regibus Ferdinando & Isabella hæredis ac primogeniti sui principis Joannis annos octo nati præceptor est delectus circa annum MCCCCLXXXVI, tumque unâ electus episcopus Zamorensis: quibus muneribus dum fungeretur, Taurense cœnobium suum munifice reparavit, peristylium, & adjectitias ædes, quæ etiamnum visuntur tessera illius gentilitia insignitæ, construi curavit. Sexennio circiter elapso ad annum MCCCCXCIII episcopus Salmanticensis assumtus est, quo titulo subscripsit instrumento regii consensus in matrimonium principis Joannis cum Margarita Maximiliani Austriaci imperatoris filia die XXII julii anni MCCCCXCIV Segoviæ dato. Ex Salmantina ad Giennensem Ecclesiam translatus circa MCCCCXCV, tribus tantum annis eam administravit, inde rursus translatus ad Palentinam anno MCCCCXCIX exeunte, Alphonso Burgensi ord. Prædic. qui eam sedem regebat, & Ferdinando ac Isabellæ antea a sacris confessionibus minister fuerat, die VIII novemb. ejus anni Pinciæ extincto suffectus. Generalis etiam Castellæ Legionisque regnorum inquisitor Thoma de Turrecremata de quo supra ad 1498 inspirante designatus est, & ab Alexandro VI litteris kal. decemb. ejusdem anni Romæ datis institutus, Aragoniæ regno postmodum eidem inquisitioni generali annexo & subdito, simulque Castellæ cancellarius a rege & regina creatus, ac ne quid deesset, sacrorum major apud hos reges administer, seu aulæ episcopus renunciatus fuit anno MCCCCXCIX, nam & ab anno MCCCCXCVII regii confessarii munus aut onus obibat. Anno tandem MDV ex Palentina ad Hispalensem metropolim evectus, eam Ecclesiam XIX ferme annis gloriose sanctèque rexit, Hispalim nobili S. Thomæ gymnasio, aliisque plurimis piis ædificiis munificentissime adornavit, fideles moribus christianis instituit, superstitem in iis regionibus Maurorum Mahumetanorum progeniem ad fidem benigne adduxit, donec anno MDXXIII Toletanus archiepiscopus & Hispaniarum primas electus, bullis a summo pontifice acceptis eo pergens, in itinere obiit die IX junii ejus anni in cœnobio Hieronymianorum Sec. XVI. Belvisensi, unde corpus ejus Hispalim delatum in æde gymnasii S. Thomæ ab eo a fundamentis erecti sepultum fuit sub hac epigraphe:

Hujus almi collegii fundator jacet hic R. D. Didacus Deça ordinis Prædicatorum magister, istius insignis civitatis Hispalensis archiepiscopus, qui suis meritis, fama, & scientia ad Ecclesiam Toletanam pastore carentem vocatus, obiit anno Dñi MDXXIII die IX junii. Vixit annos LXXX.

Ejus cum laude meminerunt Lusitanus, Fernandez, Lopez Hist. Gen. P. III p. 172, & P. IV p. 111, Altamura ad 1523: extrates Schottus Bibl. Hisp. p. 231, Miræus Bibl. Eccl. P. II p. 9; Antonius Bibl. Hisp. Davila *Teat. eccles. de las Españas T. II p.* 85 & 86 in arch. Hispal. quem hic potissimum excipimus, licèt in quibusdam emendemus, præsertim in ordine episcopatuum ad quos assumtus Didacus, idque ex nostro Lopez accuratiori: Didacus de Castejon & Fonseca *Primacia de Toledo* T. II p. 950 in eo etiam iste emendandus, quòd velit Didacum obiisse, priusquam ejus ad Toletanam Ecclesiam nominatio a summo pontifice confirmaretur, at Lopez citatus P. IV p. 120 asserit confirmationis litteras a Clemente VII obtinuisse, & possessionem per procuratorem adeptum esse ante mortem, cui major fides habenda. Hæc ejus opera:

1. *Defensorium doctoris angelici S. Thomæ Aquinatis contra invectivas Matthiæ Dorinck in replicationibus contra Paulum Burgensem super Bibliam*, Hispali, Meynardi Ungut Alemanni & Stanislai Poloni 1491 in 4. Hanc editionem habebat anno 1661 Alva tum Parisiis agens, quam & Jacobo Quetif nostro amicè communicavit. Editio altera curante Sebastiano Mondragon ord. Prædic. prodiit Parisiis, Bertholdi Rembolt 1514 in 8 Goth. pp. 76, quæ apud nostros ad S. Honorati. Prodiit rursus ad calcem alterius voluminum IV sequentium

2. *Novarum defensionum doctoris angelici S. Thomæ super quatuor libros sententiarum volumina quatuor.* Titulus: *Prælectiones.* Quas nimirum Salmanticæ habuit, dum cathedram primariam regeret, Hispali Jacobi Krombergher 1517 in fol. Opus grande.

Ad tomum primum jubente Deça F. Joannes de Victoria ord. Prædic. præfationem in hos commentarios adjecit.

3. *Monotessaron, hoc est ex quatuor evangeliis unum, adjecta Catena veterum patrum illa exponentium.* Contextus quidem completus, sed catena non finita. Extat opus MS charactere eleganti in gymnasio S. Thomæ Hispalensi, ab Antonio qui a tenera ætate in eo gymnasio grammaticis, philosophicis & theologicis disciplinis se imbutum gratus agnoscit, visum & in Bibl. Hisp. laudatum.

4. *Expositio orationis Dominicæ.* Sic testatur Alphonsus Venero æqualis & symmysta *Manual de los tiempos* fol. 163 b, & Marieta.

5. *Eruditio pastorum seu de eorum erga sibi creditas oves officio.*

6. *Synodus ab ipso Hispali celebrata.* In qua antiquis sanctionibus renovatis plures ab eo fuerunt additæ, Hispali, typis archiep. 1512 in 4.

7. *Statuta seu instructiones ab eo tum episcopo Placentino & Hispaniarum inquisitore generali sancita a variis sacri tribunalis ministris observanda*, Hispali ex officina inquisitionis 1500 junii 17.

Statuta alia a ministris dicti tribunalis servanda. Prodierunt Methymnæ, sive Medinæ del campo 1504.

Hæc omnia verò simul cum aliis reperiuntur jussu Alphonsi Manriquez typis edita Matriti, Alphonsi Gomez 1576 fol.

SEC. XVI. 8. *Disputatio solemnis de conceptione B. Mariæ Virginis a magistro ordinis F. Vincentio Bandello edita, recognita, correcta & aucta.* Prodiit typis absque loco & nomine typographi 1502 in 4. Habebat præfatus Alva anno 1661 Parisiis agens. Idem Alva Sol. Verit. Rad. 264 col. 1738 Didacum Deça istius tractatus correctorem & editorem pluribus probare conatur, quem adeas, si licuerit aut libuerit. Id solum annotare placet, quod refert ibidem, extare Toleti apud nostros Didaci

Relectio de peccato originali MS. Pr. *Textus quem mea repetere fuit &c.* Finis: *Explicit solemnis repetitio de peccato originali & satis subtilis edita ab egregio magistro F. Didaco Deça coram tota universitate, dum actu regeret theologiæ cathedram primariam in scholis Salmanticensibus, qui postea evasit in episcopum primò Zamorensem &c.* Hanc F. Alphonsus Garsiæ præsentatus propria manu scripsisse dicitur anno MDV.

Addit Alva præfatæ disputationi solemni præfigi epistolam, cujus titulus: *Reverendissimis & colendissimis patribus sacri ordinis Prædicatorum professoribus, hujus libri corrector humile obsequium & promtam obedientiam.*

Idem Alva Didacum arguit, quod revelationem S. Francisco factam ex ore statuæ mirabiliter illum alloquentis referens, ista intruserit: *Et nisi fidelissimus ordo Fratris tui Dominici adjuverit tuum, quem persecuturi sunt & diffamaturi injustissime, ac in odium in omnibus habituri, tormenta patietur, quæ narrare impossibile est.* Alva licèt visionem relatam veram fateatur, verba mox relata in ea non fuisse dicta totis viribus contendit. De quo nobis nullum cum eo erit litigium, nam nulla extante visione sanctissimum ordinem Minorum omni christianorum ac religiosorum officiorum genere prosequi ac demereri pergemus.

9. *Homiliæ in totius anni festos & Dominicos dies.* Sic Marieta fol. 202, Fernandez, Schottus, & ab iis Altamura. An autem typis prodierint, nullus prodit. Lopez tamen citatus non laudat nisi homilias seu sermones ad suum capitulum Hispalense diebus solemnibus vel speciali quandoque occurrente occasione dictos.

10. *Commentarium in Apocalypsin inchoatum, at non finitum.* Sic Lopez, qui addit omnia ejus opera seu impressa, seu MS Hispali in gymnasio S. Thomæ servari.

F. LAMBERTUS CAMPESTER.

* 1523. F. LAMBERTUS CAMPESTER Germanus sacræ theologiæ magister patria relicta Galliam incolebat ineunte seculo XVI Lugdunique statione fixa auctorum veterum præsertim nostrorum operibus recognoscendis, emaculandis, illustrandis ac edendis sedulam navabat operam, annotationes ad marginem ubi opus erat addendo. Inter ea verò, quæ curis ejus prodierunt, hæc sub manus meas inciderunt:

1. *F. Raynerii Pisani ord. Præd. Pantheologia,* Lugduni, Constantini Fradin 1519 fol. Tomis duobus: *Prodit in lucem diligentissima recognitione & annotatione marginali F. Lamberti Campestris S. T. D. ord. Prædic. artificiose expressa cum triplici repertorio videlicet capitulorum, sententiarum, auctoritatum & concordantiarum Bibliæ.*

2. *Legenda Sanctorum, quæ Lombardica historia dicitur characteribus optimis cuditur, recenterque a mendis quam plurimis purgatur, cura eruditi viri F. Lamberti Campestri ord. Prædic. In ea contenta ingeniosa serie ordinata sequuntur &c.* Lugduni, Fradin 1516 fol.

3. *D. Thomæ Aquinatis theologorum principis ac theologicarum sententiarum disertissimi interpretis scriptum primum luculentissimum angelico concinnatum ingenio ad summam sacræ fidei tutelam, artificibus expressum typis, præcipuis annotamentis insignitum, omnique mendo repurgatum, inserto textu magistri, adjectisque regestis tabularibus per F. Lambertum Campestrem &c.* Lugduni, Jacobi Myt 1520 in 8. Binam hic operi præfigit epistolam, alteram ad lectores candidos, alteram R. P. Marino Carolo insigni theologo, quem parentis loco Lugduni habebat. Eodem anno *Scripta in* 2, 3 & 4 evulgavit iisdem typis, & singulis epistolas præfixit.

4. *Summa theologica ejusdem S. Thomæ,* Ibidem iisdem typis.

5. *Catena aurea ejusdem S. Thomæ.* Ibid. & iisdem typis in 8.

6. *Enarrationes in Job, ejusdem S. Thomæ.* Ibid. & iisdem typis in 8.

7. *Problemata D. Thomæ Aquinatis, quæ quodlibeticas quæstiones inepte neoterici vocant, nos autem rectius placita theologica nuncupamus, operâ F. Lamberti Campestris, qui recognovit & marginalibus annotamentis insignivit, ac epistolam præmisit, &c.* Lugduni, Jacobi Francisci de Giunta, Florentini & sociorum, in ædibus Jac. Myt 1520 in 8.

Lambertus hic Campester idem videtur, quem *Colloquia Erasmi* correcta, & interpolata sub nomine ejusdem Erasmi suam priorem editionem damnantis typis tradidisse Lutetiæ apud Petrum Gromors anno 1524, vel 1525 Erasmo levi seu potius falso rumore nunciatum est: de quo graviter conqueritur idem Erasmus in epistolis. Sic enim *Epistol.* lib. 19 scribit Joanni Selvæ summo præsidi senatus Parisiensis: *Quid sceleratius eo qui corrupit mea colloquia? Dissimulatum est. Non obscurus est auctor: Dominicanus est nomine Lambertus Campester. Qui excudit dicitur Petrus a Grandimorsu: & impunitas invitat ad audendum majora. Basileæ postridie Bartholomæi* 1525. Et in altera Natali Bedæ: *Quod facinus non auderet is qui isthic corrupit mea colloquia, addita præfatione mei nominis titulo? Qui rem norunt confirmant esse quemdam Lambertum Campestrem Dominicanum. Excudit quidam cognomen habens a Grossomorsu seu grandi bolo. Si non vacat inspicere nugamentum, lege catalogum meum posterioris editionis, & demiraberis prodigiosam hominis dementiam. Et hæc fiunt in vestra academia &c. Festo corporis Dominici* 1525. Et lib. 21, Francisco Cheregato episcopo Interamnensi scribens, ira percitus videtur. Omitto alia. *Lutetiæ*, inquit, *rursus Dominicanus quidam corrupit mea colloquia, & addidit præfationem meo nomine in quâ damno meipsum. Is scurra Lugduni declaravit suam pietatem. Suffuratus ut scribunt Mecœnati suo trecentos coronatos aureos profugit. Deprehensus est suaviter potans inter aliquot scorta &c. Basileæ ipso die pascha* 1526. Nec minus acriter scribit Thomæ cardinali Angliæ: *Mea colloquia ejiciuntur e bibliopoliis. Venditur colloquiorum meorum libellus per scurram Lambertum Campestrem, qui nuper compilato patrono suo fugit Lugduno falsatus. Ad hæc connivent isti &c. Basileæ, Natali Marci* 1526. Hujusmodi improperia non moror, homini enim irato quid facias? At quid egit tum Lambertus colloquia illa corrigendo, quod non Erasmus ipse permiserit? Nam eadem epistola mox citata ad cardinalem Angliæ sic habet: *Committat amplitudo tua Colloquiorum libellum alicui perlegendum qui Latine Græceque sciat. Si deprehendantur impia, me quoque suffragante eripiatur juventuti: sin offendunt leviora quædam, poterunt ex bonorum virorum judicio corrigi, quo penes juven-*

tutem maneat utilitas. Imo Erasmus ipse in Purgatione sua adversus epistolam non sobriam Lutheri colloquia sua improbat, ubi sic loquitur: *Colloquia me invito atque etiam irato prodierunt, quibus adjeci quædam in gratiam typographi, levi sane brachio, ut qui uno die interdum tria absolverim colloquia*. Addo solùm hanc Lamberti editionem etsi diligentius a me quæsitam, nusquam mihi occurrisse, neminemque hactenus legi, qui a se visam testetur, adeo ut falso nuncio hæc omnia didicisse Erasmum verisimillimum sit, ut & typographum illum Petrum a Grandimorsu hominem fictitium, nisi forsan indicare voluerit Petrum Gromorsum bibliopolam Parisiensem tum sub signo craticulæ ferreæ Lutetiæ commorantem, sed quem hæc colloquia edidisse nemo refert. Hujuscemodi fabellis se implanari Erasmus non raro passus est.

Ejusdem nostri Lamberti Campestri opera sequentia fœtum esse licèt asserere non audeam, verisimillimum tamen videtur. Titulus est:

L. Campestri theologi Heptacolon in Summam scripturæ sacrilegæ Martini Lutheri in apologia ejus contentam.

Prodeunt tibi candide lector hæc fœtura.
κῶλον membrum pars. *Heptacôlon Summæ Lutherianæ.*
Dicæologia rationum Heptacôli.
Apologia in capita rerum Lutheri.
Elenchus miraculorum pugna.
Reliqua mox vises Deo favente.

Parisiis, Simonis Colinæi 1523 in 4. In epistola nuncupatoria suam esse primam fœturam dicit.

Colo primo Erasmum laudat: *Id quod si meministi*, inquit, *dudum Erasmus noster & excelse & salutariter monuit, cujus exemplo & monito magno tuo bono utinam paruisses.*

Colo quarto hæc habet de S. Thoma & de Thomistis: *Modestia tamen est vere Lutheriana, quod jungit Thomistas dæmonibus, quæ in re liquet, quam amicus Christo sit Lutherus, qui ejus amicos tali honestat elogio. Id tamen hoc loco subindicaverim Luthero meo. Si veritatem & evangelicæ legis rationem scisse volebas, videndus tibi fuerat primus Thomæ nostri articulus partis 2 quæst. 106, quo pulcre omnia nugamenta tua eludit, & assumto Hieremiæ prophetæ oraculo, additaque eximia ratione probat evangelii legem non tam dici scriptitiam quam gratiosam. Sic sic omnium scriptorum tuorum nebulam alterius articuli jubar dispellit ead. par. q. 96, quo loco &c.* Et postea: *Mirari non desinam te id a quopiam Thomista aut papista exigere, quod evangelia ipsa abunde suppeditant &c.* Rursus paulo post: *Primus Thoma testis petite ascende in prætorium probaturus Luthero, qui tui jam pridem studiosus est, necessariam esse ad salutem humanorum verborum observantiam.*

Colo quinto sic loquitur: *Victus hoc scopo Lutherus censebit articulos fidei, quicquid Thomistæ jusserint.* Et postea: *Nam cùm se dicat Thomistarum verbis crediturum, quis non videat, quam Isthmum perfodere ducat facilius, quam ut se sancta Ecclesia quis vendicet, qui cum S. Thoma tam cæcam & inexorabilem iram exercet, ut si in libris ejus obvium habuerit*, In principio creavit &c. *aut* In principio erat Verbum &c. *aut si quid forte in sacra scriptura est divinius, quod reverendissime castissimeque ut omnia ab Aquinate sit tractatum, mox olfactum Lutherus aut Theonino dente arrodat, aut suspenso naso exsibilet, aut certe canino more ingressus sacrarium exerto crure mingat ad aram &c.* Postea plures qui adversus Lutherum scribere laudat, Thomam de Vio cardinalem Cajetanum, Ambrosium Catharinum, Jacobum Hoogstratum, Thomam Radinum omnes nostros.

L. Campestri theologi apologia in Martinum Lutherum hæreseos atephalorum ac sacrilegorum antesignanum, qua strictim hujusce factionis loci insigniores expenduntur, qui subjiciuntur: SÆC. XVI.

De primatu Petri apostoli. De apice Romanæ Ecclesiæ. De arbitrii libertate. De Veniis apostolicis. De animorum purgatione. De religione auctaria. De conciliis atque decretis. De ditione ecclesiastica. De nomine Cephas. De gloria Romæ christianæ. De summo pontifice. De Ecclesia Solymorum. De fide & operibus. De pompa clericali. De libertate christiana. De Eucharistia sacramento. De evangelii gratia. De pontificio & imperio. De Luthero Aborigine. De satellitio Lutheri, Parisiis, Sim. Colinæi 1523 in 4. Quod opus Joanni Selvæ curiæ parlamenteæ Parisiorum primo præsidi nuncupat. Ad quem sic loquitur: *Vindicata pridie Ecclesia eximia legum majestate nostro heptacolo &c.* & postea sic prosequitur: *Quid enim queat hic fraterculus etiamsi huic uni totum insumat sanguinem, quod florentissimi toto orbe regni hyparchis dignum sit?* Quæ non solùm ultima verba Fratrem seu virum regularem demonstrant, sed & superius relata ex Heptacolo, quibus Thomam nostrum appellat & Thomistas egregie tuetur, eadem societate astrictum indicant. Cùm igitur aliunde ætas cæteraque conveniant, nihil verò propius quam ut eumdem cum Lamberto nostro Campestri tot S. Thomæ operum emaculatore conjiciamus. Non omittenda quæ Apologiæ præfatæ pag. 33, promittebat:

Quod si nostras has lucubratiunculas succisivis saltem horis dignabimini, proment tibi hujus Albi Lutetiæ prela iis nominibus opera complusculà:

Hypotyposes legis evangelicæ.
Sodalitium apostolorum Petri & Pauli.
Expunctiones captivitatis Babylonicæ.
Retaliationes abrogationis missæ.
Racemationes Babylonicæ vineæ.

Quod si severiora magis placebunt, premuntur opera.

De sacrosancta majestate christianismi.
Panegyricon de laude sacrarum literarum.
Parallela duplicis literaturæ.
Parænesis de eruditione litteraria.
Commentarii in utrumque testamentum.

Inter hæc varii argumenti opella tum ludicra tum theoretica, quas in dies parere literas facimus.

An autem promissis auctor steterit, mihi incompertum, certe horum nulla mihi hactenus occurrerunt.

Cavesis autem ne hunc cum quibusdam bibliothecariis eumdem censeas cum Laurentio Campestri Diestensi Brabanto, qui ut habet Valerius Andreas Dessellius *Bibl. Belg.* in patria ludum aperuit literarium, atque elata uxore Lovanii apud canonicos regulares S. Augustini Gertrudanos juventutem docuit, qui etiam hæc scripsit ac edidit: *Dialogos Ethicos sive morales libris tribus, Lovanii, typis Rutgeri Velpii* 1564 *&* 1571 *in* 8. Itidem, *Syntaxeos Propædeumata exemplis Ethicis instructa*, Ibid. 1555 in 8. Item, *Sophronismum quo seductum ab errore revocat, & vitæ temperantioris dat monita*, Ibid. 1577 in 8. Hic enim anno 1564 scribens longe posterior est, auctore Heptacoli & Apologiæ adversus Lutherum, qui anno 1523 haud dubie minimum ætatis quadragesimum excesserat.

Sed neque cum hoc Laurentio Campestri Belga seu Brabanto confundendus videtur L. Campester canonicus regularis, cujus habetur *Oratio laudatoria pro Francisco Valesio rege Francorum christianissimo pacis & belli artium peritissimo*: quam Annæ Mommorantio connestabili regio auctor nuncupat ex Riona Arvernorum anno 1538 idib. novemb. pagg. 27 in 4. Hic enim non se Belgam, sed Germanum regis gratia Francorum indigenarum juribus

SæC. XVI. impertitum, ac beneficio quodam in Arvernia donatum, operis cujusdam antea vulgati, cui titulus: *Clypeus Triliiatus de regni Francorum gloria*, auctorem, quæ certo Campestri Belgæ non conveniunt apud Gertrudanos suos agenti Lovanii longe postea anno scilicet 1564 juventutem docenti. Videsis orationem laudatoriam citatam pag. 14, ubi sic habet: *Quin nunc imus, & scripta olim volumina de scuto regio triliiato, de diei pacis encomio amota omni remora explicamus, vulgamus, prædicamus &c.* Et pag. 15: *Olim quidem in hanc operam stylus noster incubuit in clypeo illo triliiato dum manerem Lutetiæ &c.* Et pag. 17: *Cæterum huic in me instruendæ fortassis reprehensioni, ne dicam calumniæ, ego mediocris fortunæ primum debere me vel exiguum facultatulæ nostræ famulitium regi nostro pro regali ejus in me munificentia &c.* Et inferius: *Custos sum pauperis horti, si fœtura gregem suppleverit, aurea esto Gallia.* Et postea: *Sed ut quod dixi, obsequii fœnore me solvam, & animum meum in regni filium adoptatus, regi meo faciam contestatum.* Et pag. 20: *Experior autem in meipso Germano-Gallus ego &c.* Et pag. 27: *Sciant Galliæ proceres id quod aliàs dixi, scripsisse me olim opus trium librorum de rebus Gallicis &c.* Et paulo post: *In ædibus præsulis Lingonensis clypeum triliiatum de regni Francorum gloria &c.* Ad finem sic legitur: *Scribebat L. Campester Germano Gallus A. D. 1538 nonis augusti apud Rionam Arverniæ domi suæ.*

Plures igitur hîc distinguendi auctores hoc nomine *Campester* nuncupati, Primus noster Lambertus Campester Teuto tot antiquorum auctorum præsertim S. Thomæ operum editionibus clarus, quem & Heptacoli & Apologiæ adversus Lutherum scriptorem verisimillime conjicio. Alter Laurentius Campester Belga seu Brabantus primo matrimonii vinculis irretitus, tum mortua uxore apud Gertrudanos Lovanienses pædagogus auctor Dialogorum Ethicorum, Propædeumatum & Sophronismi. Denique L. Campester Germanus Gallis ascitus Rionæ Arvernorum fortè Rigomi beneficio ecclesiastico præditus auctor Clypei Triliiati & orationis laudatoriæ Francisci I Francorum regis. Ex quibus Simlerum, & Dessellium emendes & sequaces.

F. LUDOLPHUS DE GRONINGA.

* 1525. F. LUDOLPHUS DE GRONINGA Belga, sic a patria professioneque nuncupatus, cujus frequens mentio in actis provinciæ Germaniæ inferioris, nam anno MDXVII in comitiis Ultrajecti habitis inter studentes Lovanii assignatos recensetur primus, tum postea lector theologiæ Groningæ positus, quo titulo approbatur in comitiis Brugis habitis anno MDXXIII ad festum nativitatis B. Virginis, & eumdem libens crederem qui in comitiis Zutphaniæ MDXXXV habitis dicitur *F. Ludolphus de Emynghen* conventus Groningensis & prædicator generalis instituitur: ut ut sit iste F. Ludolphus lector solemnem disputationem habuit Groninghæ, quæ & typis edita est, extatque Paris. in Regia D. 5080 hoc titulo:

Disputatio habita Gruningæ in ædibus Prædicatorum inter Dominicanos atque sacerdotes Ecclesiæ D. Martini anno redemti orbis MDXXIII *in feriis diei magnique pontificis Gregorii. Collocutores*

D. doctor magister noster Laurentius Groneganus fortè prior conventus.

F. Ludolphus lector respondens.

Supprior Pittinck.

M. Joannes Alberti Tymmermannus.

M. Gerhardus Pistoris.

M. Nicolaus Lesdorpius gymnasiarcha.

Editor disputationis certe alius a nostris hanc relationem nuncupat, *Eruditissimo atque omnibus dotibus maximo D. Petro Aquensi canonico apud D. Martinum Monasterii.* Inter alia sic habet: *Amabo igitur atque toto pectore adamabo nostræ civitatis Dominicanos, si felicibus auspiciis partim perfuncti, Aristotelem exuti Christum induant.* Et postea: *Quas subjeci conclusiones nostri Dominicani collectis nervis nitebantur statuere. Evocabant in novam disceptationem omnis ordinis, omnis conditionis viros. Processit musarum conventus, atque in feriis D. Gregorii literaria pugna conseruere manus. Hujus rei nos tibi fabulam agimus, verùm non hæc ibi citata sunt omnia, exanxi paucis eam disputationem.*

Argumentum thesium hoc fuit:

Utrum Christus Benedictus ab hora suæ nativitatis sacerdos simul fuerit & imperator, atque an hoc sua meruerit passione?

Conclusio 1: *Sacrosanctum post monarchias quatuor juxta Danielis præsagia imperium Christo vero Deo & homini secundùm ejus humanitatem ab initio suæ benedictæ nativitatis inabdicabiliter traditum sacerdotale simul & monarchicum est, quare multarum rerum non modo dono & facto proprio acquisivit proprietatem, verum omnium infusum habuit dominium.*

I corollarium: *Eapropter utriusque gladii auctoritas apud Romanum pontificem Christi regis regum & summi sacerdotis vicarium plenario jure residet, quorum alter ab & (pro) Ecclesia est utendus: alter verò pro & non ab Ecclesia est evaginandus, sicut & imperator Romani pontificis auctoritate in casu venit deponendus.*

II corollarium: *Cùm Christus verbo & exemplo altissimam docuerit paupertatem, ad supremam in temporalibus monarchicam dignitatem simplex religiosus nequaquam inhabilis est, quo fit ut civile dominium super universum orbem habere posset.*

Conclusio 2: *Christus Ecclesiæ sponsus tametsi Romano pontifici in temporalibus indixerit generalem administrationem, particularem tamen minime, quam ita apud imperatorem esse voluit, ut nullus contra eam præscribere possit. Habetur enim melius electione quam successione imperator, proinde non minus atque Octavianus Christi vices gerit in terris.*

Corollaria duo omitto brevitatis causa.

Conclusio 3: *Utraque potestas suis legibus subditos in conscientiæ foro obligat. Nocentem in casu liberare, ejus pœnam mitigare: innocentem verò cognitum talem, nonnunquam juste condemnare potest. Evangelica tamen lex plus Mosaica eorum statutis gravatur.*

Corollaria duo omitto ratione jam allata.

Sequitur pro more academiarum Belgii, *Impertinens physicale.* Quæstio scilicet de mundi creatione, de loco, quem non agnoscit sine corpore, ut nec corpus sine loco: de vacuo verò posito quod daretur, motum statuit in eo non futurum in instanti.

Conclusiones & corollaria omnia impugnarunt acriter magistri seculares citati, at non ita peritum lectorem Ludolphum respondentem exhibet editor, qui fortè ut auxit magistrorum argumenta, Ludolphi etiam responsa minuit. Inter alia narrat suppriorem in lectorem quodammodo iratum, quod tertiam conclusionem posuerit, sibi non probatam.

Moderator actus an cœnobii præses (hic ex actis provinciæ erat F. Laurentius Laurentii S. T. M.) sic disputationem concludit: *Gratias habeo viris optimis qui evocati in hanc disputationem processerint. Discimus inter hæc quæ nescivimus, docebimus quæ didicimus, siquidem hoc nomine profutura est nostra disceptatio, ut ea inquiramus quæ sunt optima, & teneamus quæ sunt evangelica Ego hu-

manissimis viris prandium condico, apparabitur venturis theologis tenuis epulatio, litterariis jocis exhilarabimus convivium. pagg. 24.

Quæ eruditorum in quorum gratiam hæc acta visum est referre, arbitrio permitto omnia.

F. SILVESTER DE PRIERIO.

† 1523. F. Silvester *Mozolinus* de Prierio vulgo dictus, ab originis suæ loco, qui Astensis comitatus & feudi oppidum est in subalpinis Insubribus & Pedemontii principatu *Prierio* vernacule nuncupatum, ubi anno circiter MCCCCLX natus est, adolescens XV annorum sacro Prædicatorum ordini nomen dedit Genuæ in conventu S. Mariæ *de Castello*, si Rovettæ fides, mirosque tum pietatis tum & eruditionis progressus fecit, ut brevi lauream magisterii obtinuerit. Bononiensi gymnasio præfectus aliquando regens, innumeri pene ad eum convolabant discipuli, quod modum explicandi canora voce pollens cum quadam etiam festivitate optimum haberet, quo fiebat ut auditores attenti & dociles redderentur. Mox senatus Veneti precibus invitatus fuit ad gymnasium publicum Patavinum, ubi annis quibusdam cathedram S. Thomæ moderabatur. Exinde Mediolanensi Gratiarum, Veronensi, Comensique conventibus præfuit prior electus, ac tandem insignis congregationis suæ utriusque Lombardiæ a patribus ejusdem anno MDVIII Mantuæ ad comitia congregatis caput & vicarius generalis assumtus est. Vix dum solitum hujus muneris biennium absolverat, cùm ad Bononiensem conventum regendum prior advocatur, sed non potuit intra domesticos lares tantæ coarctari eruditionis fama. Siquidem agente maxime Dominico Grimano tum Portuensi episcopo a Julio II audita viri præstantia, Romam accitus est anno MDXI, ut sacras ibidem literas publice profiteretur statuto stipendio. Tandem anno MDXV extincto Romæ F. Joanne de Rafanellis, qui vulgo de Ferraria cognominabatur sacri palatii magistro a Leone X tum Bononiæ cum Francisco I Galliarum rege agente, ipso etiam inspirante Thoma Cajetano ordinis magistro eidem pontifici acceptissimo ad idem munus sublectus est, in eoque ad obitum usque perseveravit, ad annum scilicet MDXXIII, quo dira peste tum Romæ ab anno superiore grassante ictus abiit ad superos, fuitque in templo S. Mariæ ad Minervam sepultus. Ejus cum laude meminit Leander fol. 140 fuse, & fol. 150 b, ubi sic loquitur: *Quicquid theologiæ ab Silvestro Prieriate, & Georgio Casalense, de quibus latius supra diximus me accepisse profiteor.* Cui proinde Leandro de suo magistro scribenti anno MDXVI major quam ullis aliis posterioribus præsertim quantum ad chronologiam fides debetur, unde & eum hîc potissimum excipimus ad annum MDXVI: annum verò mortis ex F. Sebastiano de Olmedo a Fontana citato in *Theatro* assignamus. Cavendum autem candido lectori a communi plurium errore, qui Silvestrum Prieriatem cum Francisco Silvestro Ferrariensi ordinis magistro XL, de quo postea ad 1525 imperite confundunt, communi utriusque *Silvestri* prioris nomine, alterius cognomine delusi, unique tribuunt, quæ duobus iisdem ferme temporibus ac regione claris distribuenda sunt. Hunc primus impegit in scopulum Lusitanus noster minus quam par erat in pluribus accuratus: in quam simul & lapsus est Labbeus foveam, cui & Prieriatis natalem annum obitusque ut & locum anxie quærenti jam notavimus. Eumdem errorem novissime ebibit Jo. Gotfridus Olearius in sua *Bibliotheca*. Gesnerus ejusque abbreviatores Simlerus & Jo. Ja. Frisius merito arguendi, qui Prieriatem in duos dividentes, Bononiensem unum præstant, alterum ex feudo Astensi, quibus nimium credulus Eisengreinius de uno agit fol. 188 a, de altero fol. 189 b. Fallitur & Gerardus Jo. Vossius qui Lib. IV c. 12 *de Histor. Lat.* Prieriatem a Ferrariensi rectè sejungens ex Leandro, Prieriatis nihilominus gentile nomen arbitratus non patriæ, Bononiensem eum cum auctore Addit. I ad Tritemium voluit. Quos omnes ex iis quæ supra diximus prudens lector emendet.

De scriptis Prieriatis etsi accurate Leander citatus ad annum usque MDXVI, at cùm plura postmodum ediderit, ipsemet auctor de se suisque operibus audiendus, qui ad calcem Conflati sui sic de iis ad lectorem: *Quapropter quia mortem me insequi video, quia insuper nonnulli me abhuc in humanis agente, labores nostros sibi ascribere non verentur, quia demum in his quæ divina bonitate conscripsi, quædam declaranda sunt, lucubrationum nostrarum breve monimentum efficere cogor.*

» 1. Et in primis quidem *Commentarium in sphæram* edidi.

» 2. Et longe post *In Theoricas planetarum*, « quorum exemplar unum tenet F. Conradus de « Listavia ordinis mei, in quo in capitulo *de circulis* « *& motibus planetarum*, duo sunt verba sic trans- « posita, ut contrarium sensum efficiant, quæ tamen « in impressione Mediolani emendata sunt «. *Prodiit itaque opus*, 1. *Venetiis* 1513. *Tum Mediolani* 1514: *Postea Parisiis typis Michaëlis Lesclencher, sumptibus Jo. Parvi & Reginaldi Chauderon* 1515 *fol. pagg.* 184, *cum figuris astrologicis ligneis. Adest* 1. *Theoricarum novarum planetarum textus Georgii Purbachii: Tum earumdem expositio auctore Francisco Capuano de Manfredonia, & Jacobo Fabro Stapulensi: postea sequuntur Prieriatis commentaria.* Quæ ultima editio extat Romæ in Barber. & Paris. apud nostros ad S. Honorati.

» 3. Deinde *Textum Dialecticæ*. (Venetiis pro- « diit 1496 in 4) qui quoniam prima fronte quædam « subtiliora præ se fert, lectores deterret: cùm ta- « men dilectus & eruditissimus discipulus meus Bar- « tholomæus Pisanus commentaria in illum molire- « tur, mutationem eorum ei signans, quo loco in- « serenda ostendi: quod fortè & ego efficiam de- « nuo formato codice «.

» 4. Deinde *Brevissimum Epitoma Capreoli* mei « gratia tantum, quod in lucem non emersit, sed « apud F. Marianum de Florentia tenetur «.

» 5. Deinde *Aliud Epitoma Capreoli ejusdem cum* « *additionibus opinionum & notabilium*. Sed per « F. Nicolaum de Rapallo sciolum fuit deprava- « tum, & per Carolum Darlerium Chalcographum « adeo mendose & truncate elaboratum (*Cremonæ* « 1497 *in* 4: *quæ editio extat apud nostros Divioni.*) « Cùm enim certum pretium esset pro quolibet vo- « lumine habiturus, *Notabilia nostra* imprimere re- « cusavit, asserens me ea post pacta inita addidisse, « ut pro opere quod utilissimum fuisset, erubuerim. « Denique illud emendatum & integratum rursus « formandum Alexandro Calcedonio tradideram: « sed eo interim rebus humanis subtracto, liber est « mihi perditus. Unde illud tertio & melius refec- « tum R. D. Hieronymo episcopo olim Ebudensi « tradidi, sed necdum luci restitutum est «.

Cremonæ rursus prodiisse asserit Alva anno 1649 *in* 4.

» 5. Deinde *Auream Rosam*, in qua multa nova « de B. Maria Magdalena conscripsi, & præcipue « quomodo antrum petiverit, & quid ibi invenit, « vel egit aut passa est. De quibus quanquam ea a « probis accepissem, dubitavi semper, donec no- « bilis quidam Lucensis ad Dominos Bononienses « orator, mecum de his gratulatus est, asserens « eum mercatorem Tuscum, de quo ibi est mentio, «

SAEC. XVI. » Lucensem fuisse, & se proprium originale vidisse «.

Prodiit hoc titulo : *Aurea Rosa. Videlicet clarissima expositio super evangelia totius anni tam de tempore quam de sanctis, tam secundùm ordinem Prædicatorum quam secundùm curiam, continens flores & rosas expositionum SS. doctorum antiquorum*, Bononiæ 1503 : Iterum 1510 : Venetiis, Melchioris Sessa 1524 : Ibid. Jacobi Sansovini 1569 : Ibid. 1582 : Rursus ibidem curis F. Damiani Zambelli Veneti O. Præd. studii Patavini regentis expurgata typis Pauli Ugolini 1599 in 4, pp. 800 : Lugduni Simonis Bevilaqua 1516, & 1521 in 4. Laudant etiam alias editiones, Hagenoæ 1508 & 1510, Papiæ & alibi.

Quæstiones 69 ad evangelia totius anni, ut & Quæstiones 65 impertinentes, sive casus, quas aliqui laudant ut opera diversa, sunt ipsemet *Aureæ Rosæ tractatus tertius*.

» 7. Deinde multa edidi in lingua Italica.

Vita de la Seraphina e ferventissima amatrice di Jesu Christo Salvatore santa Maria Magdalena ricolta cum molte nove historie. Prodiit Mediolani, Francisci Landriani 1519 in 4 pp. 44. Iterum Romæ 1607 in 24. Quæ autem in ea, vel in *Rosa aurea* de sancta scribit seu de Caroli II Siciliæ regis liberatione, seu alia nunc a plerisque habita fabulosa, melius excusari non possunt, quam dicendo Prieriatem horum non auctorem, sed ut ipse testatur ea se ex libello MS sacrarii Sammaximiniensis accepisse.

8. *Parvum Confessionale.* Titulus : *Incomenza uno breve e dottrinale summario di confessione*, ad Bartholomæum Chislardum reipublicæ Bononiensis a secretis. Prodiit Mediolani cum *Scala sancti amoris* infra laudata, a fol. 130 ad 142.

» Et rursus *Magnum Confessionale*.

9. Et *Trialogum de B. Magdalena in spelunca*, quod lingua vernacula dicitur *Filamore*. Titulus Italicus : *Trialogo de le tre querelle, che a Christo fa ogni anima santa, e fece la Seraphina Magdalena in la spelunca de la soa penitentia*, Mediolani, Francisci Landriani 1519 in 4 a fol. 117 ad 129.

10. Et *Scalam sancti amoris*. Titulus : *Scala del santo amore divotissima e scientifica, utile a docti e simplici, chi cercano havere il divino sancto amore, quantunche alquanto scuro sia el capitulo secundo e quinto* : Opella fere tota ex nostro Henrico Susone accepta. Prodiit cum superiori a fol. 10 ad 105.

11. Et *Refugium afflictorum* Titulus : *Incomenza refugio di sconsolati.* Adjecit : *Cento breve meditatione della passione del signore cum cento petitione proportionate a quelle : revelate da Jesu Christo.* Quæ ab Henrico Susone acceptæ. Prodiit cum superioribus a fol. 105 d ad 117 a. Servatur MS Florentiæ in Bibl. S. Marci, Arm. 11 n. 155.

12. Et *Trialogum in Job*.

» Circa quæ illud primo advertendum est, quod » in *Confessionali parvo* circa exactionem debiti con» jugalis continetur unum falsum emendatum per se» quentia nostra opera ; nec scio quomodo illud in » lucem venerit, sive quod ego tunc dormitarem, » sive quod characteres meos non plene perspexe» rint impressores. Advertendum 2 quod *Trialogus* » *in Job* non est formatus, sed apud F. Antonium de » Ferraria inquisitorem hæreticæ pravitatis delitescit.

Qui inter inquisitores a Fontana omittitur. Non formatum *intelligo non impressum nec formis excusum*.

Vita di la gloriosa regina del cielo per modo historiale, quam quidam laudant, est secundus tractatus Scalæ sancti amoris, a fol. 27 c, ad 63 c. Latine etiam editam putavit Possevinus, quem excipit Oldoinus, sed profecto delusus uterque, ut & posterior cùm *dialogum de Magdalena* & *discorso delle tre querele*, quasi duo distincta opuscula profert.

13. Deinde *Silvestrinam*, in qua referuntur verbo, *Excommunicatio*, *Notabili* 4 » duæ relationes » circa quoddam decretum concilii Constantiensis, » & ibi determinatur standum esse secundæ, quæ » est Panormitani & D. Felini Sandæi. Sed hoc dixi » credens decreta concilii Basileensis ante scissuram » fuisse approbata. Ideo dico standum esse primæ » relationi, sicut quibusdam librariis significavi. Ea» propter in fine dicti notabilis addendum est «.

Prima illa editio de qua loquitur Prierias mihi hactenus non occurrit, sed jam prodierat anno 1515 Leoni X nuncupata, cùm eo anno scribens Leander Albertus ejus ut jam vulgatæ meminerit. Secutæ sunt postea multæ variis in locis editiones : Lugduni hoc titulo, *Summa Summarum qua Sylvestrina dicitur, nuperrime magna cum diligentia recognita adjectis etiam adnotatiunculis & numeris hactenus non impressis, typis Joan. Moylin aliàs de Cambray, sumtibus Vincentii de Portonariis de Tridino* 1519 in 4 P. I pp. 720, P. II pp. 777. Rursus ibidem apud Benedictum Bonnyn 1524 in 8 : tum ex Alva 1541, 1553, 1557, 1582 : Tum apud Symphorianum Beraud 1585 char. Romano eleganti.

Venetiis, Barthol. Rubini 1569 & 1578 : Rursus ibidem apud Fratres Volpinos 1581 tomis 2. in 4 : Ib. Gryphii, cum additionibus Petri Vendrameni ecclesiastici fori apud Venetias advocati ex sacro concilio Tridentino & catechismo Pii V jussu edito in fine appositis, 1584, & 1587 : Ibid. rursus apud Hieronymum & Nicolaum de Polis 1598 & 1601 : Antverpiæ 1542, 1569, 1580, 1583, 1585 : ubique in 4 & tomis duobus.

» 14. Interim edidi libellum *de sublevatione infirmantium*.

15. Et *Breve compendium de secundis intentionibus*, Bononiæ 1599 in 4.

16. *Breve etiam tractatum de exorcismis.* Prodiit hoc titulo : *Aureus tractatus. Exorcismi in malignos spiritus effugandos ab obsessis corporibus*, Bononiæ, Simonis Rubei 1573 in 8 : Extat MS in Colbert. n. 3768.

17. *Quæstiunculam de æterna veritate propositionum in materia naturali*, quæ perdita est : in qua » sunt novem conclusiones, & totidem argumenta in » contrarium, si recte memini «.

18. *Breve opusculum de judicio temerario ad illustrem D. Matthæum Standardum*, quod delitescit.

19. *Definitiones omnium legum ad Fratrem Theramum de Janua.*

20. *Consilium de Monte pietatis* cùm essem » junior, quod principaliter fuit contra modum & » formam servatam, & est Vicentiæ in Archivis «.

21. Et *Consilium de pacto retrovendendi.* » Quod perditum est, sed doctrina ejus est in *Rosa aurea* « *& Silvestrina*.

22. *Sermones etiam predicabiles.* » Quorum pars impressa venit in lucem, reliqui multi sunt in quo- « dam nostro libello mutuato Francisco Fondensi « ordinis Prædicatorum : & in eo contenta in tan- « tum approbo, in quantum sunt consona *Aureæ* « *Rosæ, & Silvestrinæ & Conflato*.

Pars illa impressa, quam laudat auctor, fortè est Quadragesimale, *quod Augustinus della Chiesa dicit editum Venetiis* 1515, vel de Sanctis *teste eodem Bononia* 1505. *Altamura laudat* Sermones de tempore & de Sanctis, Venetiis, Lazari de Soardis 1515 in 4.

23. *Opusculum quoque de immolatione agni spiritualis, & sacrificio nova legis.* Prodiit Mediolani 1509. Quam opellam eamdem censeo, quam alii inscribunt *De immolatione Agni paschalis, & Expositio Missæ.*

24. *Item*

24. *Item Malleum contra Scotistas.* Contra falsas assumtiones Scoti adversus S. Thomam in 1 Sententiarum, Bononiæ 1514 in 4. Extat Florentiæ apud Servos B. M. Annunc. cod. MS 110.

25. *Demum Opus de irrefragabili & authora veritate Romanæ Ecclesiæ Romanique pontificis contra Martinum Lutherum ordinis Eremitarum, & sunt libri tres: I. de ipsa quam diximus veritate in se: II de ea quantum ad efficaciam ejus in Martinum. III. forte erit Epitoma dictorum.* Prodiit hoc titulo: *In præsumtuosas Martini Lutheri conclusiones de potestate papæ Dialogus*, Romæ Antonii de Bladis 1520 in 4. Quæ editio Romæ in Barber. Prodiit etiam T. I. operum Lutheri, Jenæ 1612 fol. a pag. 14. Ibidem, *Ad responsiones Lutheri Replica Prieriatis*: Recens in Bibliotheca Pontificia Rocaberti.

Errata & argumenta Lutheri recitata detecta & copiosissime trita per Silvestrum Prieriatem, Romæ, Antonii de Bladis 1520 in 4, cum *Replica ad eumdem Lutherum*. Hæc editio etiam in Barber.

Epitoma responsionis ad eumdem Lutherum, Romæ in 4. Extat Parisiis in Regia D. 1601.

» 26. *Conflatum* verò ipsum ex D. Thoma propter » sui vastitatem nec dum plene expletum est, sed » quantum ad textum quidem totum perfeci uniformiter, excepto eo quod secundum secundi ne » magnitudo ejus excresceret in immensum, edidi » quasi per modum epitomatis: sic tamen quod nullum verbum S. Thomæ mutatum est, & nullum » verbum doctrinale omissum: & fortè hæc pars » gratior erit «.

Cujus operis I pars a q. 1 Partis 1 S. Thomæ ad 43, jubente Leone X literis Romæ datis 28 jun. 1516 a F. Gaspare de Perusia ord. Præd. S. T. P. typis invigilante & accurante cum duobus ex ordine sodalibus sibi ascitis prælo subjecta est Perusiæ, Hieronymi Francisci Cartularii dicti F. Gasparis fratruelis 1519, signaturis trium foliorum in fol. a & aa. ad zz & zz seu pp. 599. Opus Nicolao de Flisco cardinali Albanensi nuncupatum: Parisiis extat in Mazarina. An reliquum opus prodierit me hactenus latet. Novem annos ei in universum se desudasse auctor asserit.

» 27. *Commentaria autem nostra in Conflatum* ex» pleta sunt quoad primum volumen plene: quoad » secundum verò id est primum secundi expleta sunt » ex parte magna, sed non plene, quia inde me in» vitum Martinus (*Lutherus*) avulsit, cito vero ea » Deo favente explebo. Sed quantum ad secundum » secundi & tertium sive ultimum volumen, puto » commentanda relinquam alicui discipulorum meo» rum: nisi Beatissimus D. N. Leo sua bonitate, » qua me semper est prosecutus, reddat religioni, » ubi jam a prælaturis immunis & quietus brevi » tempore explerem. Quod si Deo & Domino nos» tro faventibus effecero, jam lætissimus mortem » obibo. Porro quæ hactenus scripsi, aut etiam sum » scripturus imposterum S. R. E. Romanique ponti» ficis judicio, quod contra Martinum cœleste ora» culum fore demonstravi, ac si Dei ipsius judicio » submitto. Vale lector carissime, & Deo pro me » preces effundas «.

Præter hactenus recensita opera, quorum elenchum prodit ipse auctor, & cui solum editiones addidimus, hæc ab eodem rei literariæ relicta.

1. *De strigimagarum dæmonumque mirandis libri tres, una cum praxi exactissima, & ratione formandi processus contra ipsas. Opus finitum 24 nov. 1520.* Augustino cardinali Trivultio dicabat auctor Romæ xal. martii 1521. Ibidem prodiit typis Antonii Bladi 1521 in 4, signat. A & aa ad oo. Extat Paris. in Regia E 2265. Rursus ibid. e typogr. P. Rom. 1575 in 4 pp. 262.

2. *Dialogus de S. Paulo I. Eremita correctus*, Romæ 1516 in 8: Extat Romæ in Barber.

3. *La sacra historia di S. Agnese da Montepoliciano dell'ordine de' Predicatori.* Hanc Latine a se scriptam Prierias eleganti lingua Etrusca reddi curavit per F. Andream Pisanum O. Præd. ac Montispulciani Senatoribus nuncupavit ac edidit Bononiæ, Hieronymi Pelati 1514 in 4, pp. 96. Usus verò est vita a nostro Raimundo de Vineis seu de Capua olim edita. Extat Paris. in Regia H 1708, & in Mazarin.

Quædam ei præter relata ascribuntur, sed quæ an diversa sint an eadem mihi incompertum, & a gentilibus diligentius inquirendum relinquo.

1. *Commentaria in IV libros sententiarum.* Quæ Franc. August. *de la Chiesa* asserit edita Venetiis, penes quem fides & alios Possevinum excipientes.

2. *Defensorium doctrinæ S. Thomæ.* An fortè idem cum *Malleo Scotistarum.*

3. *De observatione morientium.* An aliud a tractatu *de sublevatione infirmantium.*

4. *Trattato del nascere vivere e morire.* Promittebatur in programmate operum Italicorum simul editorum Mediolani, Landriani 1519 in 4, sed in meo exemplo nullibi apparet.

5. *Introductorium logicæ.*

Falso autem Prieriati tribuitur a Possevino, quem tamen plures etiam nostrates excipiunt, Fontana in Theatro & Altamura ad 1523, & exteri ut Augustinus de la Chiesa, Oldoinus in *Athen. Ligust.* Ghillinus *in Theatro*, libellus hoc titulo, *De evangelica libertate tractatus contra Lutherum, in quo Romanæ Ecclesiæ instituta ostenditur cum evangelica libertate optime convenire*, Romæ 1525 editus. Nam hic tractatus fœtus est F. Francisci Silvestri de Ferraria magistri ordinis XL illo ipso anno Romæ electi, cùm Prierias duobus antea annis fatis concessisset.

Alius sed hic impiissimus libellus prodiit hoc titulo: *Modus solemnis & authenticus ad inquirendum & inveniendum & convincendum Lutheranos valde necessarius, ad salutem sanctæ sedis apostolicæ & omnium ecclesiasticorum anno 1519 compositus, in Martini Lutheri perditionem & ejus sequacium, per venerabilem monachum magistrum Silvestrum Prieratem ex sacrosancto ordine Prædicatorum magistrum sacri palatii, & generalem inquisitorem hæreticæ pravitatis anno 1553 revisus, & satis bene emendatus ab erroribus per reverendissimos cardinales ad officium SS. Inquisitionis deputatos per S. D. N. papam Julium III. Romæ per Jordanum typographum pontificium 1553*: Qui libellus fictitius prodiit adjunctus alteri cui titulus, *Eusebius captivus, sive Modus procedendi in curia Romana contra Lutheranos, in quo præcipua Christianæ religionis capita examinantur, trium dierum actis absolutis per Hieroymum Marium. Ad Bernensem Senatum in Helvetia, Basileæ 1553 in 8.* Qui Marius verò agnomine Massarius professione medicus, religione Lutheranus fuit, eoque libello se quasi coram summo pontifice fingens de religione interrogatum, præcipua Lutheranorum dogmata putat se validissimis comprobare argumentis.

Primam opellam sub titulo mox allato recudit Edwardus Brow in nova editione quam curavit *Fasciculi rerum expetendarum & fugiendarum* olim nimirum Coloniæ 1535 ab Ortwino Gratio concinnati & editi, cui Appendicem seu tomum secundum adjecit dictus Edwardus *scriptorum*, inquit, *veterum, qui Ecclesiæ Romanæ errores detegant*, Londini, Richardi Chiswel 1690 fol. Mens compilatoris heterodoxi ex pauculis his verbis satis intelligitur. Cæterum titulus opellæ de qua agitur is non fuit in prima editione anni 1519, sed iste: *Tractatus*

Sæc. XVI. *quidam solemnis de arte & modo inquirendi quoscunque hæreticos secundùm consuetudinem Romanæ curiæ, omnibus fidelibus præsertim hæreticæ pravitatis inquisitoribus utilissimus, compositus a quodam legali Fratre ord. Prædic. ad R. P. F. Silvestrum Prieratem S. P. A. magistrum & inquisitorem in Italia generalem, & ad R. P. F. Jacobum Hochstratem inquisitorem in Germania generalem &c.* Est & alia ejus ætatis editio forte prior, cui titulus adhuc simplicior, scilicet *Tractatus de arte & modo inquirendi hæreticos*, nulla præfixa epistola. Utraque editio extat Paris. in Regia D. 5076. Cum præterea libellus totus scommatibus in Ecclesiam catholicam, summum pontificem, cardinales, tribunal inquisitionis, & ejusdem ministros redundet, sycophantæ alicujus Lutherani fœtum se prodit, eique haud absimilis, qui epistolas virorum obscurorum concinnavit, qui & hunc edidit ut qualecunque sui in catholicos odii solamen: quod nec diffitetur Edwardus citatus.

Quod autem dixi Prieriatem primum Lutheri dogmata convulsisse, scriptisque cum illo conseruisse non solus asserit Onuphrius Panvinius in *Chronico Ecclesiastico*, sed & F. Roverus Pontanus Carmelita Bruxellensis *Rer. Memor.* Lib. I anno 1518, Jacobus Laingæus Scotus theologus Parisiensis in *vita Lutheri*, Eysengrenius ad 1520, & ipsa Lutheri operum gestorumque series confirmat. Nostrum quidem Joannem Tetzelium hanc sibi posse merito arrogare palmam haud diffiteor, sed cùm folia tantum ut ita dicam volantia ediderit, quorum vix ullum superest exemplum, prærogativam hanc & primatum inter scriptores qui Lutherum impugnaverunt, Prieriati nemo ut puto negaverit, nec verendum ut id Lovanienses aut quidam alii ita facile abnuant.

Non omittendum Petri Pomponatii librum *de immortalitate animæ* a Prieriate fuisse approbatum cùm pervagaretur, hanc ipsummet eluisse rejecisseque calumniam in suo *de Strigimagis* lib. pri. c. 5.

Præter supra citatos de hoc nostro Silvestro agit Rovetta ad 1523, sed haud illis accuratius ejus opera recenset, quos omnes ex allatis lector emendet.

F. AMADEUS MEIGRET.

† 1524. F. AMADEUS MEIGRET Gallus Lugdunensis patria, perillustri & antiqua stirpe Meigretiorum apud Segusianos nobili satus, germanos duos habuit fratres, Lambertum scilicet ærarii regii præfectum Francisco I regi Francorum dilectum in primis, & Joannem Senatus regii Parisiensis creatum ab eodem rege consiliarium clericum anno MDXXI, deinde Senatus ejusdem infulatum præsidem anno MDLI ab Henrico II constitutum: Amadeus verò noster ordinem amplexus in conventu S. Mariæ *de Confort* Lugdunensi professus est circa annum MD, unde studiorum causa Parisios missus Lamberti fratris pietate & sumptibus in collegio nostro Sanjacobeo diutius hæsit, artibus & sacris incumbens egregie disciplinis, ubi & F. Petri Crocxartii vulgo de Bruxellis nuncupati fuit auditor ac discipulus, uti profitetur & gloriatur ipse præclaras attollens eximii præceptoris laudes. Lectorem cùm jam egisset philosophiæ, ad baccalaureatum in academia Parisiensi per agones solitos est promotus, & in cap. gen. Neapoli MDXV nominatus fuit ad legendas sententias in parvis scholis pro eodem anno. Licentiam decurrebat annis MDXVIII & MDXIX, quo ultimo de Sorbonica respondit decimus quartus & ultimus XV junii MDXX in aula episcopali laurea donatus ex actis facultatis. Concionatoris etiam egregii famam ea ætate promeruit, verùm quasdam propositiones Lugduni & Gratianopoli pro concione dicitur protulisse, quæ ad sacram facultatem Parisiensem delatæ ejus censuram meruerunt IX martii MDXXIII stylo veteri novo MDXXIV, quas & revocasse facile crediderim, cùm eum laudent omnes nostrates. Quo verò loco vel anno vivere desiit adhuc mihi incompertum, fortè Lugduni apud suos, aut etiam Parisiis Lamberti Joannisque germanorum illectus desideriis & auctoritate detentus. Hæc ab eo tum juvene prodierunt:

1. *Quæstiones de cælo & mundo*, sive *Commentaria in libros Aristotelis de cœlo & mundo*, Parisiis J. a Prato 1514 fol. Quod opus e Parisiensi gymnasio nuncupavit archiepiscopo Lugdunensi Francisco de Rohan XIV novemb.

2. *Commentaria* sive *Quæstiones in libros Aristotelis de generatione & corruptione*, Ibidem, Joannis a Prato 1519 fol. pp. 132. Quas fratri suo germano Lamberto Meigret regis thesaurario dicavit Parisiis 3. Idus junii, qua epistola se multis erga eum profitetur obstrictum titulis, quem non fratrem modo, sed prope parentem optimum & Mecœnatem habuerit.

Sermo ab eo Gratianopoli habitus & a Sac. Fac. censura notatus dicitur typis prodiisse. Ejus meminit Lusitanus in *Bibl.* sed ejus ætatem omisit fortè nescius, quem alii simpliciter exscripserunt Fernandez, Pius P. II Lib. II col. 167, cognomen *Macaob* corrupte scribens, Altamura graviter allucinatus cùm ad 1334 collocat duobus seculis posteriorem. Videndus de eo Antonius Malet *Hommes illustres du convent de S. Jacques P. II cap.* 30, & *Acta facultatis Parif.* Legendus & Franciscus Blanchard *Histoire du Parlement de Paris pag.* 203 ad Joannem Meigret præsidem Amadei nostri fratrem uterinum & Lamberti, ubi Meigretianam etiam ita describit gentilitiam parmam, *cærulei luminis tribus Bysantinis nummis argenteis insignitam, aureoque apice scutario superatam, avulso muricati Leonis capite rubescente.* In ea tamen genealogia Amadeum nostrum omisit.

F. EVERARDUS DE CLIVIS.

F. EVERARDUS vel ut aliis placet *Evrardus* DE CLIVIS ineunte seculo XVI claruit in provincia Teutoniæ. Jam theologiæ magister laureatus, anno MDVII in comitiis generalibus Papiæ coactis, studii generalis Heidelbergensis regens institutus est, ubi typis errantibus *de Erlinis* legitur agnominatus, codices enim MS habent *de Clivis.* Anno MDXIII cap. gener. Januensi affuit provinciæ suæ diffinitor, & biennio post electus ejusdem prior provincialis capitulo Romano MDXVIII eo titulo sedit, ac in electione magistri ordinis F. Garsiæ de Loaisa votum tulit. Die IV decembris anno MDXXIV obiisse dicunt. Ex epistola ad eum nuncupatoria F. Joannis Host de Romberch descriptionem Terræ-sanctæ nostri Burchardi ei dicantis eum ex sanguine ducum Cliviensium oriundum colligitur: sic enim eum alloquitur: *Hosce tibi qualescunque sint, moderator optime nuncupo labores, quatenus pater communis Alimannorum, filii Alimanni per confratrem Alimannum Alimannas excipias fruges: & te quidem nullus opportunior non modo pro sanguinis tui claritate & alto stemmate, sed & ob virtutum probitatem ac officii dignitatisque primatum, quibus prudentissimè universum Teutoniæ gregem tibi commissum pascis exemplis & doctrina* &c. Insulis tamen ordinem amplexum esse & professum XXIII sept. MCCCCLXXXII contendit Ghilbertus de la Haie in Bibl. Belgo Dom. MS: & revera in actis convocationum congregationis Hollandiæ legitur *F. Everardus de Clivis Zutphania* † 1524.

MCCCCLXXXIV lector Logicæ institutus pro conventu Insulensi : & Valencenis MCCCCXC denunciatur *patres consensisse in ejus promotionem ad baccalaureatum inclusivè* : hinc vult dictus Ghilbertus in provinciam Teutoniæ secessisse, in eamque translatum, & doctrina & muniis præcelluisse : quæ quidem, non sibi adversantur, haudque vero sunt absimilia. Scripsit

Commentaria in IV *libros sententiarum*, quæ Francofurti apud nostros asservari testatur citatus Ghilbertus.

F. THOMAS DE ALBIZIIS.

* 1524. F. Thomas de Albiziis ex insigni scilicet & perantiqua Albiziorum Florentinorum gente oriundus, sed Cæsenæ natus, ibidemque adolescens ordinem professus, scholas apud suos diutius rexit, magnamque sibi pietatis & doctrinæ comparavit famam. Qua excitatus Leo X eum ad Calliensem in Piceno Ecclesiam sub metropoli Urbinate promovit anno MDXIII. Concilio exinde Lateranensi V jam antea inchoato affuit, sponsaque sua ad annum MDXXIV diligentissime ornata, sancti otii cupidus eam reliquit titulo Bethleemitani episcopi accepto, seque in cœnobium suum nativum recepit, in quo & diem obiit ultimum & sepulturam habuit. De quo legendi Ugellus Ital. Sac. T. II, & Fontana in Theatro. Ei ascribitur a Rovetta, qui meminit ad 1524

Tractatus de ecclesiastica libertate, quem MS apud sodales Cæsenates servari asserit.

F. VINCENTIUS DE FAVENTIA.

* 1524. F. Vincentius de Faventia a patria sic aut professione nuncupatus, hîc laudandus venit, non ut scriptor operis mox referendi, sed ut ejusdem instaurator & restitutor. Sodalis nimirum noster anonymus conventus Foroliviensis, ut conjectu pronum, alumnus & seculo XIV adolescente florens, Legendam B. Jacobi Salomonii Veneti ordinis Prædicatorum anno MCCCXIV die XXXI maii Forolivii defuncti intra tres aut quatuor a Beati morte annos scripserat, sed eam præ antiquitate caducam characteribus ob leve atramentum quotidie fugientibus Vincentius ab interitu vindicandam suscepit, manuque propria exscripsit, & opus finivit anno MDXXIV die XXII maii, addito eidem miraculo, quod anno MCCCCLXXIII die XII augusti meritis B. Jacobi patratum est. Pius igitur anonymus vitæ hujus scriptor, qui sub Berengarii de Landora magistratu vixit, & qui tomo primo hujus operis nostram diligentiam fugerat, hîc nobis non omittendus visus est, & unâ commendandus Vincentius de Faventia, qui hanc opellam sartam tectam nobis servavit. Amborum igitur curis & laboribus debetur.

B. Jacobi Salomonii Veneti vita ex visis aut auditis ab Anonymo, & ex processibus intra tres aut quatuor ab ejus morte annos factis concinnata.

Hanc ex codice MS Romæ apud Patres Oratorii B. Mariæ in Vallicella servato n. H transcriptam Acta Sanctorum repræsentant ad diem XXXI maii a p. 460 ad p. 475. Non omittendum eamdem totidem verbis tum ab Hieronymo Albertuccio Borsello, de quo T. I ad annum 1497 actum est, suo de magistris ordinis libro, tum ab Ambrosio Taegio in suis ordinis Monumentis insertam.

F. FRANCISCUS SILVESTER.

F. Franciscus Silvester Italus Ferrariensis patria, a qua & sæpius nominatus magister ordinis XL, ex illustri Silvestrorum gente † 1528.
Tarvisio originem ducente, ut pluribus contendit Burchelatus ipse Tarvisinus in suis epitaphiorum dialogis Venetiis anno 1583 editis p. 265, natus est circa annum MCCCCLXXIV, & adolescens litteris humanioribus apprime instructus, ordini se devovit in patria in cœnobio S. Mariæ angelorum congregationis utriusque Lombardiæ anno MCCCCLXXXVIII ætatis XIV. Studiis mox applicitus, inter sodales non parum emicuit ingenio, dicendi facilitate, diligentia. Artes primum tum & theologiam in variis congregationis suæ studiis professus, anno MDVII in comitiis ordinis Papiæ habitis studentium magister, in gymnasio Bononiensi institutus fuit pro anno sequenti. Tum lectis ibidem cum Chrysostomo de Casali sententiis ingenti auditorum concursu & plausu in comitiis ordinis Neapoli anno MDXV gradum licentiati consecutus est, & eodem anno laurea magisterii insignitus, academiæque Bononiensis albo inscriptus & aggregatus anno MDXVI. Priorem egit postea in domo sua natali, tum & Bononiæ, ex quo anno MDXIX assumtus est Mediolani totius congregationis suæ vicarius generalis. Eo munere biennium de more functus, regens studii Bononiensis institutus est, quod officium quibusdam annis gessit, donec magistro ordinis Garsia de Loaysa ad sedem Oxomensem evecto, vicarius generalis ordinis a Clemente papa VII selectus est & datus, ac tandem in comitiis ordinis ad pentecostes vigiliam die III junii ann. MDXXV Romæ coactis, communi electorum calculo summaque libertate ordinis magister electus est & salutatus. Ad provincias exinde lustrandas se accingens Italiam primo regnumque Neapolitanum invisit, tum & Gallias petivit, ubi Pius capitulum generale ab eo celebratum ad pentecosten anni MDXXVIII testatur, cui eo facilius fidem adhibeam, quod anno MDXXV certo capitulum fuit provincialium, anno MDXXX fuit quidem diffinitorum, at anno MDXXXII rursus certo fuit provincialium ex actis, sicque nonnisi unicum diffinitorum inter duo provincialium intercessisset contra leges ordinis eo usque inviolate observatas, nisi agnoscatur capitulum illud in Galliis anno MDXXVIII habitum, licèt a Fontana in serie sua omissum. Pius quidem vult Biterris coactum, sed censeo falli & legendum Bituricis, ibi enim in actis capituli Romani anni MDXXV indictum fuerat in provincia Franciæ habendum, cùm Biterrensis domus esset tum provinciæ Provinciæ. Hinc per Franciam Belgium ipsum aggressus est, & Atrebati aderat die VI julii anni ejusdem, ubi graviores pro provincia inferioris Germaniæ, quam eximie laudat, ordinationes condidit & statuit. Hispanias tum cogitabat, eoque pergens in Armoricam eam ex itinere visitaturus sese transtulerat, at Redonis morbo correptus inter manus B. M. Yvonis Mahieuc ejus civitatis episcopi ex ordine assumti, & olim Annæ a Britannia Francorum reginæ confessarii spiritum reddidit die XIX sept. anni ejusdem MDXXVIII, ut habet Leander Albertus ejus tum socius & præsens, cui major fides quam aliis qui ad diem XXIV ejusdem mensis prorogant. In æde sacra nostra ibidem corpus ejus conditum fuit, funus accurante & celebrante eodem antistite. Hinc quam allucinentur illi, qui Rutenis sepultum volunt, colligas. Vir fuit sua ætate commendatissimus, de quo Leander fol. 141 b sic scribebat anno MDXV : *Franciscus Ferrariensis, nostræ ætatis deliciæ, vir optimi ingenii, &c.*

SÆC. XVI. *ad quæque intelligenda prodendaque accommodati. Non illi corporis optima habitudo aut forma deest, non facilitas, non humanitas, qua ad se amandum omnes alliciat. Callet enim litteras Græcas & Latinas, logicam, philosophiam & theologiam. Quid loquar de eloquentia, quæ ei peculiaris est. Quid de musica, qua apprime delectatur. Unum, absit invidia verbo, dixerim, rarus est, imo rarissimus homo. Soleo dicere, in ipsum procreando omnes suas vires naturam congessisse.* Et in descriptione Italiæ a Francisci morte edita, postquam se illi comitem fuisse in provinciarum regni Neapolitani visitatione narravit fol. 196 edit. Ital. postea fol. 286 eadem quæ supra in ejus laudem repetit, addens cum gravissimo ordinis damno mortuum Redonis in Armorica anno MDXXVIII die XIX sept. ætatis LIV. Meminerunt nostrates Lusitanus, Gozzeus, Razzius, Pius, Fernandez, Lopez, Fontana in Monum. Altamura & Roverta ad 1528: extrares Possevinus, Miræus, Bellarminus, Gaddius, Augustinus Superbi, Vossius de Histor. Lat. p. 676 & alii plures. Hæc ejus opera:

1. *In libros S. Thomæ de Aquino contra gentes commentaria egregia & fusissima*, inquit Leander, jam anno MDXVI confecta, sed quæ ne tum prælo darentur, addit idem, *Horatianum illud solum obstabat, videlicet editio ne præcipitetur, sed nonum prematur in annum.* Prodierunt ab ejus morte seorsim & sine textu sancti doctoris, Parisiis 1552 in fol. quæ editio apud nostros Cadomenses: Lugduni 1567, & Antverpiæ 1568. Postea cum S. Thomæ operum editionibus generalibus T. IX cum ipsa Summa contra gentes.

2. *Annotationes in libros posteriorum Aristotelis & S. Thomæ*, Venetiis, Octav. Scoti 1517 fol. Extat Paris. in Regia R. 328.

3. *Quæstiones luculentissimæ in octo libros physicorum Aristotelis*, Romæ, Antonii Bladii 1577 in 4 pp. 367: Venetiis, Scoti 1619 in 4: Adjectis additionibus & aliis quæstionibus Matthiæ Aquarii nostri de quo postea ad 1591.

4. *Quæstiones luculentissimæ in tres libros de anima Aristotelis*, Romæ & Venetiis iisdem annis in 4 cum similibus Aquarii additionibus. Romanam editionem & hujus & superioris operis accuravit F. Angelus Brixiensis, qui eam Sixto Fabri Lucensi procuratori simul & vicario generali ordinis, cujus erat socius, nuncupavit.

5. *Apologia de convenientia institutorum Romanæ Ecclesiæ cum evangelica libertate tractatus adversus Lutherum de hoc pessime sentientem, Laurentio cardinali Puccio tit. SS. quatuor coronatorum episcopo Prænestino ordinis Prædicatorum protectori ab auctore jam ordinis magistro nuncupatus*, Romæ 1525: Tum Venetiis, Bernardini de Vianis de Lexona Vercellen. 1525 in 4 charact. Rom. lineis longis, signat. A ad K, quæ editio Paris. in Regia D 1593 & Bisuntii apud nostros. Est & altera curante Claudio de Spina nostro Parisiis typis elegantibus Paschasii Tellieri sumtibus Joannis Fulcherii, Guillelmi Nigri, & Joannis Bonhomme 1552 in 16 pp. 212. Opusculum stylo nitidiori, compto & nervoso scriptum, puriorique Latinitate detersum. In epistola nuncupatoria monet auctor plures doctissimos viros contra Lutherum gravissimis disputationibus decertasse, ideoque se brevem apologiam edere, in qua Romanæ Ecclesiæ instituta ostendit cum evangelica libertate optime convenire.

Hic libellus est quem falso quidam nostro Silvestro Mozolino Prieriati asserunt, & cujus ratione duos diversissimos homines in unum conflant. Vide supra ad 1523 de his annotata.

6. *Beatæ Osannæ Mantuanæ de tertio habitu ordinis FF. Prædicatorum vita per F. Franciscum Silvestrum Ferrariensem ejusdem ordinis, & ultra regularis professorem edita anno 1505 Mediolani apud Alexandrum Minutianum die 19 novemb. cum copia privilegii ab illustrissimo Mantuæ marchione concessi die 26 octob. ejusdem anni*, in 4 sex libris. Prodiit iterum ibid. 1557 in 4: quæ altera editio Romæ in Barber. Eamdem exhibent Acta SS. T. III junii ad diem XVIII mensis a p. 673 ad 724 annotatis illustratam, in quibus tamen grave erratum irrepsit p. 720 b, ubi sic legitur de magistrorum ordinis electionibus: *Anno 1481 ibidem* (Romæ) *Joannes Caserta Panormitanus. Anno 1486 Venetiis Barnabas Saxonicus Neapolitanus. Anno 1484 ibidem Bartholomæus Comatius Bononiensis.* Quam perturbationem typis errantibus facile tribuerim; sed quæ sic restituenda: *Anno 1481 Romæ Salvus Casserta Panormitanus. Anno 1484 ibidem Bartholomæus Comatius. Anno 1486 Venetiis Barnabas Saxonus.* Hujus operis cum laude meminit Leander fol. 141 b.

Eadem Italice versa ab Anonymo postea prodiit hoc titulo: *La vita della beata Osanna da Mantua partita in sei libri composta dal R. P. F. Francesco da Ferrara dell' ordine de' Predicatori & nuovamente tradotta di Latino in volgare*, Vicentiæ Georgii Angelieri 1577 in 4 pp. 120. Typographus Guillelmo & Leonoræ Mantuæ & Montisferrati dominis nuncupat, & inter alia sic habet: *Et hora che io da persona religiosa & dotta l'ho fatta tradurre dal Latino in lingua Toscana, & data alle mie stampe, non potendo soffrire quell' altra volgare, che tanto scorreta & poco veridica andava intorno &c.* Quatenus sit illa altera sic mendosa & a veritate aberrans, mihi incompertum.

Altera etiam Italica postea prodiit. Titulus: *Vita della B. Osanna estratta da libri di Francesco da Ferrara e di Girolamo Montolivetano per Lodovico Gratia &c.* Casale 1597 in 4. Extat Romæ in Barber. De ista ejusdem beatæ vita per Hieronymum Montolivetanum Italice scripta locus erit agendi, ubi de B. Osanna inter Sanctimoniales ordinis, quæ scriptis claruerunt ad finem istius operis.

7. *Orationes variæ variique generis viri facundia, ingenio & eruditione digna* laudantur a Leandro citato. Has saltem MS apud suos Ferrariæ servari conjectu pronum. Inter has non omittenda, quam in funere dictæ B. Osannæ anno MDV junii XIX de ejus moribus habuit, quæ auditores tantum commovit, quando pleraque intelligerent, quæ eorum opinionem, quæ profecto maxima erat, superarent. Sic refertur ejus vitæ in actis SS. n. 193, ubi licet oratoris nomen tacuerit auctor, ipsum esse Silvestrum censent editores.

8. *Epistola encyclica ab eo ad universum ordinem e comitiis Romanis, in quibus fuit electus data* extat cum actis, quorum exemplum habeo in schedis. *Ordinationes pro provincia inferioris Germaniæ Atrebati* anno MDXXVIII die VI julii datæ inter acta capp. prov. ejus provinciæ habentur, earumque etiam exemplum servo in museo.

Alva Sol. Verit. Rad. 181 col. 1427 narrat Catharinum in suo tractatu de conceptione B. V. Resol. 1 fol. 14 dicere Franciscum nostrum de eo argumento contra cardinalem Cajetanum scripsisse, sed idem Alva addit allucinatum Catharinum, Ferrariensemque & Cajetanum idem ambos semper sensisse.

F. BALTAZAR MENDEZ.

F. BALTAZAR MENDEZ vel *Mendel* Bohemus sacræ theologiæ magister provinciæ Bo- 1525
hemiæ prior provincialis comitiis ordinis Romæ anno MDXXV habitis aderat, & in actis suo ordine re-

recensetur his verbis; *F. Baltazar Mendex magister provincialis Bohemiæ*, quem eumdem conjectu pronum, qui comitiis Papiæ anno MDVII habitis affuerat ejusdem provinciæ nomine, & in actorum principio sic recensetur, *Diffinitor Bohemiæ F. Baltazar Bohemus.* Scripsit lingua sua vernacula Bohemica

Commentarium de provincia Bohemiæ domorumque ejusdem antiquitatibus & primordiis.

Eo se usum profitetur Malvenda, ex eoque probat domum Pragensem a B. Ceslao S. Hyacinthi germano & socio erectum fuisse. Vide Malvendam ad ann. 1222 p. 410. Laudat Altamura ad 1521.

F. DIDACUS DE LEMOS.

1525. F. DIDACUS DE LEMOS Lusitanus cœnobii Beneficensis alumnus sacræ theologiæ magister, vir multarum certe partium & insignis, cujus acta perstringit Ludovicus Sousa Hist. prov. Portug. P. II p. 783 meminitque etiam P. III p. 15, eodem referente ad instantiam sororis Joannæ de Sylva Lusitanæ primæ fundatricis monasterii Sanctimonialium ordinis Olyssipone SS. Annunciationis nuncupati, ejusdemque primæ priorissæ, scripsit, eidemque sorori nuncupavit

Vida de nosso padre S. Domingos illustrada de doutrina & conceitos concernentes a vida religiosa, deduzidos todos dos exemplos do mismo santo, Olyssipone 1525.

Editionis sumptus Eleonora Austriaca Caroli V imperatoris soror Emmanuelis Portugalliæ regis tertia & ultima conjux, postea Francisci I Francorum regis sponsa, ipsa subministravit. Hujus scriptoris meminere Faria, Antonius Bibl. Hisp. Altamura ad 1525.

F. GUILLELMUS CARNIFICIS.

1525. F. GUILLELMUS CARNIFICIS lingua patria *Vleesch-houwer* Flander Gandavensis ortu & professione, ibique domus multoties supprior, sacræ theologiæ lector, & Winocibergi sodalium aliquando prior ineunte seculo XVI floruit; vir antiquitatis studiosissimus: qua de causa bibliothecas Belgii vicinarumque regionum Galliæ, Germaniæ & Angliæ perlustravit, codicumque MS in iis servatorum catalogum accuratum sibi comparavit, quem dum concinnare & in ordinem redigere aggrederetur, morte raptus præmatura complere non potuit, sed ab ejus morte Joannes Bunderius sodalis absolvit. Obiit apud suos anno MDXXV die XXIII novemb. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS, & astipulatur Valerius Andreas Bibl. Belg. Collegit itaque

Titulos codd. omnium MS in Belgii vicinarumque regionum bibliothecis extantium sua ætate.

Notandum alium floruisse in Belgio sodalem ejusdem agnominis Johannem Carnificis dictum, de quo nos supra ad 1490. Hunc Swertius in Athen. Belg. similitudine cognominis delusus putavit auctorem esse dicti catalogi, sed præter Alvam qui vidit Guillelmi non Johannis nomine insignitum, monumenta omnia Belgica & speciatim Gandavensia hanc operam non Johanni, sed Guillelmo Carnificis asserunt.

F. GUILLELMUS TOTANI.

1525. F. GUILLELMUS TOTANI Gallus patria & professione Lugdunensis, sacræ theologiæ professor, seculi XVI clarus exordiis, & in cœnobio suo nativo priorem agebat anno MDXI, quo et Jodocus Badius Quadragesimale de legibus nostri Leonardi de Utino nuncupavit. Scriptorum illustrium emaculandis operibus, ac e prælo correctioribus edendis plurimum desudavit, quod non exigui laboris peritiæque non vulgaris hominem desiderare omnes noscunt. Inter hæc ista numerantur:

Quæstiones spiritualis convivii delicias præferentes super evangeliis de tempore & de Sanctis editæ a D. Johanne de Turrecremata, & nuper suis in originalibus locis doctrinæ S. Thomæ fideliter annotatæ, Parisiis, Joh. Barbier & Franc. Regnault 1508 & 1510 in 8. Quæ in hac editione præstiterit Totanus, explicat ad lectorem.

Fortalitium fidei in universos christianæ fidei hostes, Judæorum & Saracenorum non invalido brevis nec minus lucidi compendii vallo rabiem exhibens, fortitudinis turris non abs re appellatum: quinque turrium inexpugnabilium munimine radians, succincte admodum & ad amussim quinque partium librorum farragine absolutum; Lugduni, Stephani Gueynard 1511 in 4 signat. duorum alphab. & uno fol. superaddito. Quæ editio extat Paris. apud nostros Sanjacobeos.

Altera editio hoc titulo: *Fortalitium fidei quosque christianæ religionis adversarios apertissime confutans, jamdudum in plerisque passibus multipliciter vitiatum, nunc vero magna cum diligentia castigatum per F. M. N. Guillelmum Totani in sacra pagina professorem*, Lugduni, Joh. Moylin aliàs de Cambray 1525 in 4. Extat Paris. in Regia D 1543.

At quandoquidem & auctor hujus operis & tempus quo scripsit, multos latet, aliis monacho nigro, aliis Alphonso Spinæ ord. Minor. ex Judæo Christiano, & tandem episcopo Orinopolitano asserentibus, quid de utroque certi habeatur visum est hic addere.

Et primò certum est non uno eodemque anno, sed longiori temporis tractu ab auctore opus consummatum. Lib. 3 contra Judæos, argum. 6 sic habet: *Et dicunt quod isto anno, in quo nos computamus 1460 annos Dñi &c.* Lib. 4, consid. 1 arg. 3 sic ait: *A fine autem hujus temporis usque ad præsentem annum qui est 1459 &c.* Lib. 3 de bello Judæorum consid. 8, passu 6 hæc rursus habet: *patet secundum supputationem Judæorum, quod præsens annus Dñi 1461 &c.* Et eodem lib. 3 puncto 8 & ultimo: *Alii de quorum numero fuit Arnaldus de Villanova, qui in tractatu quem fecit de fine seculi determinat, quod antichristus erit venturus in quartodecimo centenario a nativitate Christi; & patet quod jam sumus ultra per LXXXV annos &c.* Igitur anno 1485 operi suo adhuc incumbebat. Prodiit verò typis absque loco editionis & nomine typothetæ anno 1487 maii 21 fol. par. quæ extat Paris. in Regia D 588, & apud nostros ad S. Honoratii. Laudatur & altera vetus editio Noribergæ 1494.

Secundò certum est auctorem fuisse ordinis Minorum, & patet ex sequentibus. Lib. 1 consid. 1 primum: *Similem doctrinam tradit prædicatoribus pater noster Franciscus dicens in regula &c.* Et princ. 4: *Sic beatus pater noster Franciscus pauperum patriarcha noluit Fratres suos apparere mundo dicens*, &c. legenda. Lib. 3 de bello Judæorum crudel. 8: *Cum Judæus quidam natione Jahuensis nomine Emmanuel veniret ad me in conventu Minorum Vallisoletano anno Dñi 1456 &c.* Et post pauca: *Plura alia narravit prædictus juvenis Emmanuel Judæus ante me, & ante venerabilem patrem fratrem Petrum Velo pro tunc in supradicto conventu Vallisoletano guardianum &c.* Legendus etiam lib. 4 de bello Saracen. bello 140 & bello 151. Anno 1466 de rege Henrico III: *Hic fuit devotissimus beato patri nostro Francisco in tantum, ut arma regia chordis Minorum circumdaret &c.* An verò ex Judæo conversus sit Christianus, nihil ...

SÆC. XVI. quo id probetur, præsertim cùm nulla a se apud Judæos hærente experta illorum adversus Christianos odii commemoret, sed tantùm ab aliis sibi jam Franciscano relata.

Verùm superest scelus nostris a Theophilo Rainaudo impactum, eluendum, & luce clarius repellendum. Nimirum ille in suo libro de pietate Lugdunensium in B. V. Mariæ conceptionem n. XIV sic habet: *Alphonsus Spina verus parens libri cui titulus*, Fortalitium fidei, *quem librum turpi abigeatu expuncto Alfonsi nomine sibi supposuit Bartholomeus Spina &c.* Et libro de justa & injusta confixione librorum partit. 1, erotem. 10 §. 6 de suppositione per plagium n. 272: *Fortalitium fidei Alfonsi Spina ex Judeo Christiani Bartholomeus Spina suo nomine prænotatum emisit.* Quis ista legens, non putet *Fortalitii* editionem aliquam sub Bartholomæi Spina, de quo nos postea ad 1546, nomine prodiisse? Hunc enim a Rainaudo impeti ac reum traduci lectores facile intelligunt, & ita accepit Antonius Bibl. vet. Hisp. lib. X cap. 9 n. 483. At talem editionem nullus hactenus nomenclator, nullus bibliothecarum index meminit: nullus nostratium Bartholomæi Spina operibus accensuit. Quæ sane editio in primis curiosa foret & diligentius requirenda, ut qua ratione Bartholomæus noster se anno MCCCCLXX nondum natum, anno tamen MCCCCLVI in conventu Minorum Vallisoletano præsentem ætate jam maturum fuisse dicere auderet, videretur. Legesis Antonium loco citato, ubi non solùm Rainaudum egregie revincit, sed & cùm omnes *Fortalitii* editiones enumeret, post quartam anni 1525 a Totano curatam, alteram non refert nisi anni 1629 a se non visam, quæ profecto a Bartholomæo nostro non prodiit annis fere centum antea mortuo. Hinc saltem quæ Rainaudo fides, dum de nostris obloquitur, habenda sit; colligant lectores. Quale autem Franciscani hujus operis auctoris nomen fuerit, an Alphonsi Spina ut vult Mariana, an Bartholomæi Spina ord. Minor. ut indicat Miræus Bibl. P. altera p. 11, vel Joannis de Spira, ut monet idem, nemo clare detexit hactenus, ipse Placcius Theat. Anonym. & Pseudon. ubi de theologis n. 737 sententiis omnium relatis & expensis, nihil certi & explorati invenit.

F. HERMANNUS RAB.

1525. F. HERMANNUS RAB Saxo suæ provinciæ Saxoniæ præerat prior provincialis anno MDXXV, ut constat ex actis cap. gen. Romæ eo anno habiti, & a Fontana Constitutionum &c. parte altera p. 149 citatis. Ejus autem habetur in Bibl. Paul. Lipsiensi olim nostra inter codices MS

Prolixa epistola Teutonica Hermanni Rab. provincialis ord. Prædic. in Saxonia ad monialem Catharinam de Plawniz. in 4.

Videsis indicem ejus Bibl. a Fellero concinnatum p. 212.

F. JOANNES HURTADO DE MENDOZA.

*

1525. F. JOANNES HURTADO DE MENDOZA Hispanus Salmantinus nobili loco natus rhetoricam in universitate Salmantina primum professus est, tum aulicus factus, militiæ nomen dedit, & regem Hispanum Ferdinandum V in expeditione Granatensi secutus est, Maurisque devictis & expulsis lætissimum & dives exinde prædium obtinuit: at licèt jam ætatis provectæ superiori lumine illustratus, & possessiones omnes reliquit, & aulæ palam valedixit, & in domum nostram *de Piedrahita* se recipiens vestem Dominicanam induit, humilitati deinceps quantum aliàs superbiæ totus incumbens. Egregia eximiæ ejus sanctitatis gesta narrant Ferdinandus de Castillo P. II lib. 2 a cap. 22 ad 30, & Joannes Marieta qui libro speciali vitam ejus complexus est, quos & alios ἀγιογράφους nostros consulat lector curiosus. Addo solum Hurtadum hunc domos nostras *de Talavera & de Atocha*, ad Matritum hanc erexisse, ac tandem die paschæ XVI april. MDXXV ad superos eadem qua vixerat sanctitatis fama abiisse. Inter scriptores recensetur a Nic. Antonio, & ex eo ab Altamura ad 1525 & in Append. quasi ejus sit opella, cui titulus:

Historia de la santissima imagen de nuestra señora de Atocha, Matriti, 1604 in 8.

Verùm Joannis Marieta lucubrationem esse certum est ex ipso titulo præfixo, cui Marieta vitam Hurtadi præmisit, quod fortè incautos in errorem induxit. Ab Hurtado tamen adjectas fuisse dicunt non contemnendas

Annotationes marginales ad primam secundæ S. Thomæ.

Theologiam e superiori loco professus fuerat Salmanticæ, Petrahitæ, & Abulæ, & ea ratione a magistro ordinis Thoma de Vio Cajetano magister institutus fuerat. Sic Castillus citatus. Legendus & de eo Gabriel de Cepeda, *Historia de la misma imagen d'Atocha* ad p. 285.

F. NICOLAUS DE FINALI.

*

F. NICOLAUS DE FINALI sic a patria oppido ditionis Mutinensis nuncupatus, & Mutinæ ordini cooptatus, cum theologia musas etiam coluit amœniores, & claruit circa ann. MDXXV. Sic Lusitanus, quem excipiunt Pius, Fernandez, Altamura ad 1525, & Rovetta ad 1534. Scripsit tam vernaculo quam Latino sermone ligato opus hoc titulo: 1525.

Monile Christi & matris ejus, quod solus Jesus Christus fuerit sine peccato. In eo verò opere quinquaginta metrorum differentiæ ponuntur ab invicem distinctæ, additis ab auctore scholiis & annotationibus.

Sic Lusitanus, qui narratione tam diligenti librum probat a se visum. Frustra autem Alva Sol. Verit. Rad. 303 col. 2041 ejus fidem elevare nititur, ea sola ratione quod sibi liber ille non occurrerit, quasi innumera opera quantumlibet ejus diligentiam non fugerint.

F. NICOLAUS SAVIN.

*

F. NICOLAUS SAVIN Gallus conventus Metensis alumnus adolescente seculo XVI clarebat apud suos sacræ theologiæ magister & hæreticæ pravitatis in diœcesi Metensi quæsitor generalis, in qua adversus erumpens tum Luteranum virus fidem catholicam strenue vindicavit. Cùm enim Joannes Castellanus Tornacensis eremita Augustinianus doctorem se theologiæ præstans, quique jam alias conciones habuerat per quadragesimam Barri-ducis, Vitriaci in Parthesio, Catalauni in Campania & Vici quod oppidum est ditionis episcopi Metensis, Metas ipsas venisset per quadragesimam anni MDXXIV sermones habiturus, Luterana dogmata identidem spargebat, & populum adversus clerum concitabat, virorumque eruditorum ac religionis catholicæ studio ardentium monita privatim & publice data contemnebat, imo e sacro pulpito contumeliis & conviciis atrocioribus onerabat eo confidentius, quod primores quosdam civitatis sibi conciliaverat. Finita quadragesima Metis excessit cum socio, jamque Gorzam pervenerat, tum verò a familiaribus quibusdam episcopi Metensis Joannis scilicet cardinalis a Lotharingia agnitus, comprehensus est, & ad castrum *Nomant* ductus, ac in carcerem conjectus 1525.

ipso ascensionis die. Omitto primores quosdam Metenses id graviter tulisse, & clarigatione usos quosdam episcopi clientes & ministros dedisse in custodiam, quia postea licèt tardius sapientiores facti eos dimiserunt. Cùm autem res esset gravissimi momenti, de ea monitus Clemens VII, Theodorum *de Saintchamont* S. Antonii Viennensis abbatem & Joannis a Lotaringia cardinalis in diœcesibus Metensi, Tullensi & Virdunensi vicarium in spiritualibus generalem, judicem extra ordinem delegavit, qui unà cum nostro Nicolao de reo inquireret, eum examinaret, ac tandem sententiam ferret, quod & diligentissime fecere sacra facultate Parisiensi etiam consulta. Inventum est Castellanum jam Catalauni de fide fuisse postulatum, processum ab episcopo Ægidio de Lucemburgo adversus eum inchoatum, licèt eo fugiente non confectum, cujus acta Vicum quo reus translatus fuerat missa sunt: tandem Castellano contra fidem datam relapso convicto, & in suis hæresibus pertinaci, sententia dicta fuit a Theodoro vicario generali die Jovis XII jan. MDXXIV stylo veteri, novo XXV (erat lit. Dom. A.) indict. XIII, pontif. Clementis VII anno secundo, qua degradari jubebatur, & exinde brachio seculari tradi. Judicium solemnissimum fuit, præsentes aderant episcopi duo Conrardus de Colonia episcopus Nicopolis suffraganeus Metensis, qui officium degradationis perfecit, & Christophorus Colet episcopus Christopolis suffraganeus Tullensis, abbates XVII plerique e Lotaringia: judicio subscripserunt cum Theodoro F. Nicolaus Savin inquisitor, quem in sententia Theodorus agnoscit sibi in processu incipiendo, prosequendo, ac perficiendo semper astitisse, assessores verò Nicolaus Bacquelet in theologia magister abbas Belliprati, Nicolaus Didier in T. magister S. Deodati in Vosago decanus, Jacobus Antonii J. V. D. officialis Tullensis, Nicolaus Cambier J. V. D, Gaucherius Richeret decanus S. Mauræ Halinicastri, & Hugo de Hazars in jure licentiatus & Nancei præpositus S. Georgii. Aderant & innumeri omnium ordinum auditores.

Priusquam degradationis cærimonia fieret, F. Nicolaus Savin pro munere sermonem habuit de fide, super illa verba Joan. XX, *Noli esse incredulus sed fidelis:* quem audiens Castellanus gestu se susque deque habere significabat, & verbis identidem se longe sapientiorem prædicabat. Brachio itaque seculari derelictus est, ante mortem tamen resipuisse dicitur, & exomologesi rite peracta pœnitentem supplicium tulisse. Hæc omnia fusius refert Nicolaus Volxyr *de Seronville* ducis Lotharingiæ historiographus libello, quem cardinali episcopo Metensi laudato XXVI ejusdem mensis Januarii ejusdem anni MDXXIV stylo veteri, XXV novo nuncupavit. An autem tum prælo ediderit, etsi facile crediderim, mihi non certum, sed postea typis commisit hoc titulo:

Traité nouveau de la desecration & execution actuelle de Jehan Castellan heretique faite a Vic en Austrasie le XII *janvier avec une oraison de la foi* (sermone scilicet nostri Nicolai) *laquelle prouffitera beaucoup a la religion Chrestienne*, 1534 in 4, pp. 64, quarum 25 pro sermone. Abest nomen typographi, ut & loci, at quantum conjicio, hæc editio Remis prodiit. Extat Paris. in Regia L. 1060.

Du Verdier *Bibl. Franc.* meminit utriusque & Nicolai Savin, & Nicolai Volxyr, sed emendandus cùm supplicium Castellani refert ad eumdem annum quo editus liber, nam ex actis constat decem annis antea scilicet anno 1524 seu potius 1525 confectum: quod & amplius evincitur, nam Theodorus abbas Viennensis qui judicio præfuit, diem obiit Tulli anno 1527.

Ejusdem inquisitoris *Savin* meminit F. Martinus *Meurisse* ex ord. Minorum episcopus Madaurensis & suffraganeus Metensis in libro a se hoc titulo edito, *De la naissance progrez & decadence de l'heresie dans la Ville de Mets*, pag. 6, ubi factum supra relatum narrat fusius, & addit pag. 11 occasione hujus supplicii Metensis nostros a civibus hæresi infectis graviora non pauca habuisse sustinenda. Et quia Andreas *Valladier* ex Ignatiano monachus Benedictinus & abbas S. Arnulphi Metensis in Historia Gallica dicti sui monasterii pag. 296 dicere ausus est Pharellum Dominicanum Metensem primum hæresim Lutheri & Calvini in eam urbem invexisse, eum veritate compulsus redarguit Madaurensis pag. 43, certo demonstrans Pharellum non solùm non Metensem nec Dominicanum, sed Delphinatem Vapingo ortum, non sacerdotem, non vinculis religiosis ulli ordini astrictum, sed ludimagistrum Jacobi Fabri Stapulensis discipulum, qui e Cardinalitio Parisiensi gymnasio prodiens, Meldis primum, inde in Helvetiam profugus, Basileæ, Bernæ, Genevæ Allobrogum seminatis erroribus, ubique ejectus, Metas tandem venit anno MDXLI, ac primam concionem in nostro cœmeterio habuit. Nostri cùm aliud tum non possent, campanarum impulsu concionantem obruere, quem notant tum ad ravim usque vocem intendisse, quam habebat validissimam, ne a strepitu vinceretur: postridie verò nostri ne quid simile iterum tentaret, pulpitum lapideum in platea sua erectum, ex quo aliâs verba sacra populis confluentibus annunciabant, funditus everterunt, sicque apud catholicos egere, ut Farellus tota regione exactus, Novocomo se incluserit: De quibus præter citatum Madaurensem legesis Florimundum Remundum de origine hæreseos lib. 7 cap. 3 & 17, Dictionarium Historicum Gallicum vocabulo *Farel*, & ipsum Melchiorem Adamum in Vit. Theol. Extran. pag. 113, ubi ista ingenue fatetur, adeo ut Valladerius se aut ignorantiæ aut malitiæ reum prodat, cùm ait nostros e suo S. Mariæ Magdalenæ Metensi cœnobio ob Farellum ejectos, cùm nulli huic pseudo apostolo restiterint acrius, nulli antiquam patrum fidem fortius propugnarint, quam Metenses nostri. Sola & tota ejiciendi ratio basilica fuit magnifica, nullius tamen fundatoris sed nostrorum sudoribus erecta, quam præpotentes Arnulphini illi monachi concupierunt, & sub specie hospitii primum recepti, audacia crescente dominos domus demum expulerunt.

Ut autem pateat quantum pro fide tuenda Metis laborarint nostri, visum est hæreticæ pravitatis inquisitorum seriem quoad haberi potuit ex veteribus & certis documentis hîc subjicere.

Anno MCCCXV F. GARINUS DE BARRODUCIS alumnus conventus Metensis, ejusdem electus est prior. Erat prædicator generalis, ac hæreticæ pravitatis Metis primus censor. Vir magnæ prudentiæ, doctrinæ & progeniei, natus patre comite Barrensi Pontio viro ditissimo. Huic successisse videtur

F. REGINALDUS RUESSES prædicator generalis censorque hæreticæ pravitatis in tota Lotharingia. Vir nobilissimus, virtute, discretione & animi magnitudine præditus mortuus anno MCCCXLV. Erat ejusdem conventus professus.

Anno MCCCXLI electus fuit prior F. JOANNES DE FONTANIIS aliâs *de Fonte* prædicator generalis & filius ejusdem conventus. Fuit hæreticæ pravitatis censor, & vicarius provincialis in tota provincia Franciæ anno MCCCLV, & non diu postea obiit.

Anno MCCLXXVII F. MARTINUS DE AMANTIA vir nobilissimus S. T. professor mandante magistro ordinis F. Helia Tolosano institutus fuit a provinciali Franciæ hæreticorum censor in diœcesibus Me-

SEC. XVI. ten. Virdunen. Tullen. ac Bisuntina. Postea consecratus episcopus Gabulensis, & exinde suffraganeus Metensis. Obiit anno MCCCCIX die XXI octob. & sepultus in suo conventu Metensi, in medio navis Ecclesiæ. Dicitur in episcopatu successisse D. Martino cuidam qui fortè successerat F. Andreæ de Porta-Mosellæ viro gravissimo, qui obiit VIII decemb. MCCCLXXXI & fuit sepultus ad dexteram sanctuarii, eratque ejusdem conventus filius.

Anno MCCCXCI F. NICOLAUS DE HUMBURGO S. T. M. Teutonicus vir illustrissimus, theologiæ doctor optimus, ac magnus verbi Dei proclamator, fuit ejusdem sui conventus Metensis electus prior, & postea hæreticorum censor in diœcesf. Bisuntin. Gebennen. Sedunen. Virdun. Meten. Tullen. & Lausanen.

Anno MCCCCXIV F. LAURENTIUS DE NODOSOPONTE vir tum doctrina tum genere morumque compositione clarus S. T. Magister ejusdem conventus sui electus est prior. Erat jam hæreticæ pravitatis inquisitor in iisdem diœcesibus: & anno MCCCCXXI junii II *F. Joannem Lietard* suum instituit vicarium inquisitionis in civitate & diœcesi Virdunensi.

Anno MCCCCLIII F. JOANNES DE ALIZEIO conventus Metensis alumnus erat inquisitor in iisdem diœcesibus, & suum vicarium Virduni & Tulli instituit *F. Joannem de Ivodio*.

Anno MCCCCLXI F. NICOLAUS CHASSEQUI conventus Metensis item alumnus S. T. M. erat inquisitor in iisdem diœcesibus & eumdem *F. Joannem de Ivodio* in vicariatu confirmavit.

Quæ hactenus ex antiquis monumentis conventuum Metensis & Virdunensis desumta sunt todidem verbis.

Anno MCCCCLXXXVIII F. MATTHÆUS institutus fuit inquisitor in diœcesibus Meten. Tullensi & Virdun. Sic Fontana in Theatro ex registro magistri ordinis F. Joachimi Turriani. Huic forsan successerit *Nicolaus Savin*, de quo hîc agimus. Exinde hoc tribunal videtur in plura divisum, nam ex archivo Virdunensi habetur.

F. CHRISTOPHORUS ANCHERI conventus Virdunensis a provinciali Franciæ F. Petro Martin institutus inquisitor in civitate & diœcesi Virdunensi die XVII maii MDXX & confirmatus a magistro ordinis F. Francisco de Silvestris.

Anno MDXLII F. JOANNES BEGUINET conventus item Virdunensis S. T. M. Parisiensis, qui licentiam decurrebat annis MDXXXVIII & XXXIX, & anno isto decimus sextus de Sorbonica respondit & XIV maii MDXL vocatus, cùm esset absens, in crastino fuit licentiatus ordine trigesimus fuit institutus in eadem civitate & diœcesi inquisitor. Erat autem tum prior, & iterum prior anno MDXLVII. Obiit anno MDLVIII die XIV decembris.

Seriem autem inquisitorum Metensium, quod non habeamus ampliorem, non mirum, cùm enim conventus ordini subtractus est, & antiqua monumenta dissipata sunt, vixque pauca ruinam evaserunt.

F. PETRUS DE CORDUBA.

* 1525. F. PETRUS DE CORDUBA Hispanus non solùm a patria, sed ab illustri hujus agnominis familia sic nuncupatus circa annum MCCCCLX natus, ad jus utrumque addiscendum Salmanticam a parentibus missus, ordinem ibidem in S. Stephani amplexus est, virque evasit vere apostolicus, sanctitate vitæ conspicuus, & studio salutis animarum ardens. Anno MDX in insulam S. Dominici dictam cum aliis ex ordine sodalibus trajecit, ac provinciæ S. Crucis postea dictæ fundamenta jecit. Præclare ab eo gesta seu in Indis convertendis, seu in Hispanorum moribus emendandis, horumque coercenda erga gentes illas tyrannide, verbis exemplis imo & signis, fusius referunt Augustinus Davila Padilla Hist. prov. Mexic. p. 120, Lopez Hist. gen. P. IV Lib. I a cap. 52 ad 55, & Fernandez *Hist. Eccles. de nuestros tiempos* cap. 3. Inter alia Bartholomæo *de las Casas*, qui licèt sacerdos commendatorem seu verius in Indos sibi commissos exactorem agebat, gravibus suis monitis persuasisse dicunt, & ut tam impiam operam desereret, & ut institutum nostrum amplecteretur. Obiit verò Petrus anno MDXXV die XXIX junii, ut habet Lopez citatus p. 174 a. Hinc mirum ab Altamura ad 1586 collocari. Fernandez autem citatus cap. 31 p. 122 a, ubi agit de scriptoribus ordinis, sic habet: F. Petrus de Corduba qui fuit provincialis typis edidit

El vocabulario en lengua Zapoteca.

Excipit Altamura, at lapsum calami apud Fernandem irrepsisse crediderim, & scriptum *de Corduba* pro *de Feria*, neque enim Petrus de Corduba provincialis fuit, imo ante erectionem provinciæ mortuus est, Petrus verò de Feria provincialis fuit, & simile opus edidisse proditur.

F. PETRUS DE TARDITO.

F. PETRUS DE TARDITO Allobrox Camberiaci natus, & ibidem ad ordinem allectus, his annis florebat, & auctorum ordinis illustrium operibus e prælo cudendis operam dabat, inter quæ hæc mihi occurrerunt * 1525.

Conciones quadragesimales Joannis a S. Geminiano supra ad 1314 laudati Parisiis 1511 editæ in 4, quas Guillelmo Parvi Ludovici XII regis Francorum confessario nuncupavit.

Promittebat conciones de sanctis ejusdem.

Distinctiones S. Vincentii Ferrerii editæ Lugduni 1523 in 8. Has Vincentio Lievin congregationis Gallicanæ vicario generali dicavit.

Ejusdem sancti alia nondum prælo data promittebat sed an promissis steterit, mihi incompertum. Vide supra ad 1314 Joannem a S. Geminiano, & ad 1419 S. Vincentium Ferrerium.

F. PETRUS FABRI DE NOVIMAGIO.

F. PETRUS FABRI DE NOVIMAGIO vulgo a patria Geldriæ civitate & professione nuncupatus, circa annum MD ordini nomen dedit, & duobus aut tribus annis postea Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus, Petrum Crockart seu de Bruxellis de quo supra ad 1514 in philosophicis & divinis disciplinis magistrum audivit: ea verò dedit ingenii sui specimina, ut ad gradus promoveri meruerit. Licentiam titulo præsentati decurrebat annis MDXVI & sequenti, quorum primo duodecimus & ultimus de Sorbonica respondit, & anno MDXVII stylo veteri, novo XVIII die XXIX januarii inter viginti & octo licentiatos septimum locum & primum mendicantium obtinuit. Cùm Parisiis semper subsisteret, anno MDXXI unus e quatuor regentibus qui publice tum adhuc profitebantur, institutus fuit, & triennium hoc munere functus est, quo absoluto ad suam inferioris Germaniæ provinciam dimissus est. Sic enim lego in actis comitiorum congregationis Gallicanæ Rotomagi anno MDXXIV mense maio habitorum: *Declaramus magistrum nostrum Petrum de Novimagio esse absolutum ab assignatione, qua fuerat assignatus in regentem nostri conventus Parisiensis &c.* In Belgium verò redux, mox electus est capituli generalis pro sua provincia diffinitor, Romæque eo titulo affuit anno MDXXV, & in electione magistri ordinis Francisci de Silvestris votum tulit, sed cùm exinde reditum pararet mense † 1525.

julio

julio sequenti morte præmatura Romæ diem ultimum obiit. Laudant Swertius in Athen. Belg. & Valerius Andreas in Bib. Belg. ut & Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS, ceu cujus curis hæc prodierint

Tertia pars Summæ S. Thomæ & supplementum ex ejusdem scripto in quartum sententiarum excerptum, Parisiis, Claudii Chevallon 1514 in 8. Hoc supplementum ab eo primo additum aliqui putant, sed falluntur, antiquius enim est, ut supra ubi de S. Thoma annotatum.

Cardinalis Cajetani commentaria in secundam secundæ S. Thomæ cudenda curavit, Ibid. 1519 in 4.

Extat & *epistola ab eo ad Petrum de Bruxellis præceptorem suum scripta, qua memorem animum ei significat.* Prodiit in fine commentariorum dicti de Bruxellis in libros physicorum Aristotelis, Paris. Jo. Barbier 1510 & Jo. Petit 1521 in fol.

F. SEBASTIANUS PERUSINUS.

† 1525. F. SEBASTIANUS PERUSINUS vulgo a patria, *de Angelis* verò a familia a quibusdam nuncupatus seculi XV natus est anno circiter XLV, ordinemque amplexus adolescens, morum integritate prudentia & eruditione conventum suum Perusinum non parum illustravit: nam & theologus fuit eximius in SS. Patrum lectione Sanctique Thomæ doctrina versatissimus, laurea magisterii propterea donatus: nec minus in philosophicis disciplinis ac mathematicis claruit, in ea præsertim quæ astrorum leges ac cursus meditatur, quibus tamen ita horis subcisivis vacabat, ut a studio perfectionis rerumque spiritualium non retardarent. Magna fuit vir auctoritate non solùm apud suos Perusinos, quorum in omnibus alicujus momenti negotiis actor erat & curator, sed & in tota provincia Romana, cujus præfectus fuit prior provincialis electus anno circiter MDX, quo titulo comitiis generalibus Neapoli ad solemnia pentecostes MDXV affuit, ut constat ex actis in quibus inter diffinitores, qui eo anno erant provinciales, præsentes recensetur, in iisdem verò munere solutus, ut de quo sic statuatur: *Absolvimus reverendum provincialem provinciæ Romanæ, quia complevit quadriennium suum, & facimus eum vicarium quousque provincialis electus & confirmatus & præsens in provincia extiterit.* Reliquum ætatis exinde apud suos Perusiæ egisse facile conjicias, apud quos diem obiisse suum anno MDXXV testatur Leander de eo legendus *Descrizione d'Italia fol. 57 a*, versionis vero Kyriandri *pag.* 101. Scripta ab eo est

Vita Beatæ Columbæ Reatinæ virginis tertii ordinis seu de Pœnitentia sancti Dominici. Et primo quidem Latine intra quinque primos annos a morte dictæ Beatæ quæ obiit XX maii MDI: postea verò Italice. Sed vita hæc Italica omnino periit, nullaque ejus pars hactenus reperiri potuit. Latinam verò ex codice MS chartaceo manu auctoris emendato eatenus in archivo conventus Perusini servato, & a S. T. M. F. Nicolao Ansideo Perusino viro natalibus in seculo, & meritis in ordine Prædicatorum illustri Antverpiam misso edidit Pappebrochius in Actis Sanctorum ad diem 20 maii a pag. 321 ad 394. Et codicem quidem illum MS jam charta omnino marcida, blattis etiam extrema folia rodentibus fatetur Pappebrochius se inter operarum manus perire sivisse eo fidentius, quod aliud authenticum exemplar in archivo episcopali Perusiæ servari intellexerit. Hanc eamdem vitam Leander, sed interpolatam & quibusdam rescissis Italice reddidit, & Sorori Hieronymæ Teppolæ Venetæ ordinis S. Claræ in Murano illustrissimæ stirpis & magnarum virtutum fœminæ nuncupatam prælo subjecit Bononiæ 1521 april. 15. Qua Leandri versione usi sunt SEC. XVI. postea Razzius noster, & alii a Pappebrochio relati.

Quæ autem miranda in eo opere de B. Columba narrantur eo plus habent ponderis, quod Sebastianus pluribus annis ejus confessiones audierit, nec vir credulus fuerit, sed omnia ut ipse ait astutius exploraverit, nec assensum nisi plane convictus præbuerit. Nec omittendum eo detractores venisse, ut quæ futura prædicebantur a virgine, ea ipsi a Sebastiano confessario astrologiæ perito insinuari assererent: sicque tum cardinalibus ipsique summo pontifici Alexandro VI, cui illa plura prophetaverat haud placentia, persuaserunt. Quam calumniam & scripto & ore palam confutavit: cardinalibus quidem sic scribebat ex Perusia XXI octob. MCCCCXCVII: *Nec sum magus, sed bonarum artium exercitiis semper audacter intentus & jam quinquagenarius. Profiteor. Sum cultu & veneratione integerrimus Christianus, licèt minus morigeratus; communitati religionis licèt inutilis, non tamen noxius, & Dominationum vestrarum veteranus alumnus & familiaris, filius licèt indignus.* Sed & postea Romam accessit initio quadragesimæ sequentis, sicque illam de astrologia accusationem diluit, & absurdam ac insulsam probavit, ut gratiis pluribus & muneribus ab Alexandro VI donatus Perusiam redierit. Quæ legesis in vita nn. 161 & seqq. Nihilominus invidorum malitiæ tandem illi cedendum fuit, & alteri qui confessiones Beatæ audiret locus dandus; quod & libenter passus est, ita tamen ut ejus ad obitum usque curam egerit.

Ad editionem autem hujus vitæ, & ad noas Pappebrochii hæc visa sunt annotanda. N. 4 f. *Pereclixion.* Hactenus nec divinando assequor, inquit Pappebrochius: nec mirum, est enim erratum cod. Perus. quo usus est. Legendum vero *Peridexion*, ut habet Vincentius Bellovacensis Spec. Natur. lib. XVI c. 53, & dicit Latine significare *circa dexteram*, & addit arborem esse in India, quam frequentant columbæ. Idem habet Camtimpratanus *de Apibus* lib. 2 cap. 30 p. 25, ubi tamen est etiam erratum *Peredixion* pro *Peridexion*. Alterutrum excepit hoc loco Sebastianus.

N. 93. *In festo autem B. Dominici &c.* ubi de Missa majori: *post sanctificationem verò secretarius gubernatoris stupefactus venit ad cathedram in capite chori &c.* Pappebrochius recte emendat Leandrum, qui *sanctificationem* interpretatur *elevationem*: sed ipse non recte explicat *de thurificatione prima ad introitum missæ*, quæ quidem Romani ritus, sed nunquam apud nos fuit in usu; itaque rectius intelliges vel de *Oblatione* quæ fit post *Credo*, vel de thurificatione quæ apud nos sequitur *Oblationem* immediate, & antequam sacerdos manus abluat.

N. 100. *Quæ* [Columba] *hora completorii genuflexa ante majus altare petiit Eucharistiam. Qui* [ego Sebastianus] *servato more de pixide altaris eam communicavi.* Notandus ejus seculi mos in Italia qualibet hora diei etiam serotina & tardissima petentibus jejunis in ecclesia Eucharistiam administrandi.

N. 102. *Nam in quadam prima Dominica mensis societas B. Mariæ Virginis, quæ originem habuit a B. Petro martyre, post vesperas ex more faciebat processionem, & Christi virgo* [Columba] *cum suis sororibus per claustrum sequebantur &c.* Quod notatu dignum: neque enim illa societas *de Rosario* intelligi potest; nec parum deberemus nostris Perusinis, si quæ illa fuerit a S. Petro martyre instituta disquirere, nosque docere vellent & hîc addere.

N. 104. *Die autem sancto Ascensionis Domini*

Sec. XVI. *audierat* [Columba] *in missa festi sequentiam &c.* Pappebrochius hanc sequentiam *Omnes gentes plaudite* B. Alberto Magno tribuit, & fateor id etiam ab aliis confirmari. Verùm F. Laurentius Pignon eam asserit *F. Guillelmo Coloniensi* de quo supra ad 1250 Videsis ibi dicta.

Ad eumdem n. 104 lit. i. sic Pappebrochius: *Habemus Missalia ordinis excusa* 1508 *&* 1504 *: habemus & breviaria* 1549 *sed nusquam in illis nomen Catharinæ*, nempe *de Senis* : sed negligenter prorsus legerit ille, non solùm enim eas editiones, sed & antiquiores missalis Venetiis 1484, & ibidem 1494 : Breviarii Ibid. 1492, & Parisiis 1521 habemus nos præ manibus : in omnibus suo ordine in proprio sanctorum post officium SS. Philippi & Jacobi sequitur missa & officium S. Catharinæ de Senis qualia nunc canimus, si lectiones excipias breviores, ut pote quam Pius II anno MCCCCLXII SS. albo inscripsit, ut memoria lapsus sit Pappebrochius, dum canonizationem prolatat hic ad MDLIII. De die autem quo celebrabatur ejus festum quia ille dubitat, addo in Kalendario breviarii citati 1492 initio mensis maii legi hanc Rubricam : *Festum S. Catharinæ de Senis semper agitur prima Dominica mensis maii ex institutione Pii papæ II.* Cæterum in lectionibus in his breviariis non legitur quod de ea refert Sebastianus noster, ut quæ breviores sint pro usu absentium a choro, sed fortè de longioribus iste loquitur, quæ ea ætate dicebantur in Breviariis chori.

N. 119. *Ad omnem sententiam conscientias.* Sic immutavit D. P. cùm in MS legisset *ad omnem sanctitatis conscientiam.* Unde inquit *nullum sensum commodum elicere valui.* Sed nec commodior videtur quem proponit. Malim itaque quamvis phrasis durior sit, ut & aliâs passim, lectionem antiquam retinere : cujus sensus obvius est plerosque, cùm videant iniquitatis ubique superabundantiam & nimis apud Christianos vulgo tepidam charitatem, idem censere de omni sanctiori conscientia, nempe frequentiori quotidianave communione non esse dignam.

N. 135. *Votaque ejusmodi professionis non fuissent efficacia.* Nota editoris ad illum n. prorsus inutilis, cùm apud nos ratum certumque sit nulla vota nisi solemnia constituere religiosum vel religiosam in ordine Prædicatorum.

N. 146. Laudatur F. Bartholomæus de S. Geminiano ordinis Prædicatorum episcopus Calliensis Alexandro VI a confessionibus sacris, quem utrumque B. Columba ita severe tantaque auctoritate redarguit, ac ad præcordia usque sic punxit, ut ambo territi stupefactique tota die comedere non potuerint. Bartholomæum hunc Torellum nuncupat Ughellus, & a 1494 ad 1498 sedisse narrat, pluribusque ornat encomiis, morum præsertim integritatem extollens, qui fortè nimiæ erga pontificem facilitatis solum reus fuerit, quæ in causa fuerit hujus reprehensionis. Cæterùm Ughellus nostrum esse aut omisit aut ignoravit, ideoque nec Fontana inter nostros Callienses recensuit, etsi post testimonium Sebastiani æqualis quin ordinis Prædicatorum fuerit dubium esse non possit.

F. THOMAS DE ACHORES.

1525. F. THOMAS DE ACHORES Hispanus a Marieta p. 211 laudatur, ceu qui ad ann. MDXXV floruerit & scripserit

De recta scribendi orthographia.

Excipiunt Lusitanus & Altamura ad eumdem annum, sed & Antonius in Bibl. Hisp. An opus typis prodierit, omnes tacent.

F. ANONYMUS HISPANUS.

F. ANONYMUS HISPANUS domus S. Pauli Hispali alumnus ab Antonio Bibl. Hisp. T. II p. 270 laudatur ceu qui scripserit & typis ediderit librum hoc titulo * 1525.

Margarita confessorum, Hispali 1525 in 8.

F. BARTHOLOMÆUS RONDANINUS.

F. BARTHOLOMÆUS RONDANINUS Faventiæ in Æmilia natus, & ordinem amplexus, ineunte seculo XVI claruit, a gravitate morum pietate, eruditione, facundiaque in primis commendatus, sed & in gerendis rebus ecclesiasticis solers & expeditus. Hinc a magistro ordinis Thoma de Vio Cajetano Pisas missus fuit anno MDXI, cum duobus aliis sodalibus Augustino Nallio, & Matthæo de Lulmo provinciæ Lombardiæ inferioris præposito, postea episcopo Laodicensi, qui Julii II partes in ea civitate tueretur, & concilium a quibusdam cardinalibus reluctante pontifice coactum disturbaret : quod ad votum papæ fortiter præstitit & feliciter. Rondanini celebris est in Chronico ad calcem constitutionum memoria, tum apud Fontanam in Monum. & Theat. & apud Rovettam ad 1526, qui hæc ei tribuit opera, sed pro more impressane, an MS relicta, & quo loco servata, silentem : unde penes illum fides: * 1526.

Apologia adversus concilium Pisanum secundum.

Tractatus de auctoritate papæ.

Sermones quadragesimales, de Dominicis & de festis per annum.

F. VINCENTIUS THEODORICI.

F. VINCENTIUS THEODORICI vernacule *Beverwik* & sæpius *de Harlem* a patria scilicet de more agnominatus, Harlemii inquam Batavorum urbe florentissima natus est, ibique ordini nomen dedit, circa annum MD, & paucis post annis Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus, sic inter sodales emicuit, ut ad gradus promoveri meruerit. De eo sic habetur in actis cap. gen. Januæ anno MDXIII celebrati : *Conventui Parisiensi assignamus ad legendas sententias pro secundo anno* MDXIV *extraneis debito in magnis scholis F. Vincentium de Harlem.* An tamen Parisiis cursum suum prosecutus fuerit dubium, cùm nomen ejus in actis facultatis nusquam legatur. Imo cùm anno MDXV erecta fuerit provincia inferioris Germaniæ, quæ domos omnes Belgii comprehendebat, verisimilius est ad illam eum se recepisse, & Lovanii scholæ agones sustinuisse. In actis comitiorum dictæ suæ provinciæ Ultrajecti anno MDXVII die III maii coactorum sic de eo statuitur : *Approbamus baccalariatum F. Vincentii de Harlem de conventu Harlamensi, & damus licentiam usque ad magisterii gradum inclusive.* Eodem verò anno die XIII octobris Lovanii magister inauguratus est, biennioque nondum elapso ad ejusdem academiæ strictum ut vocant consilium ascitus est & admissus anno MDXIX die XIII augusti, uti Valerius Andreas habet in fastis ejus academiæ. Gymnasii nostri Lovaniensis semel & iterum regentem egit, Zierixeæque in Scaldia adversus hæreticam pravitatem inquisitor a magistro ordinis Francisco de Silvestris positus est anno MDXXV, sed anno sequenti MDXXVI die IV augusti vigilia S. Dominici Lovanii adhuc commorans devixit, ibidemque apud suos sepulturam accepit. Ejus meminerunt Valerius Andreas Bibl. Belg. Seguier Laur. Belg. P. I p. 37, & de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS. Ejus opera sunt: † 1526.

Editio tertia partis Summæ S. Thomæ adjectis ad marginem citationibus, & supplementi ad eamdem, quam cum sodali Petro Fabri de Noviomago de quo ad 1525 supra *accuravit*, Parif. Chevallon 1514 in 8.

Item editio commentarii in quartum sententiarum Petri de Palude ab ipso privatim accurata, ac in qua quæ editioni Venetæ deerant, ex codd. MS *restituit, suisque locis inseruit*, Ibid. 1514 in 8.

Libellus sub ementito nomine Godefridi Taxandri contra Desiderium Erasmum. Qui vero auctoris nomine cognito vehementius excanduit, & litteris adversus eum scriptis durius excepit, pertinacissimi obtrectatoris sui titulo illum donans. Videsis librum XIX epistolarum Erasmi, epist. 13, 90, & 113. Libellus Taxandri in manus meas non venit.

F. ANONYMUS HISPANUS.

1526. F. ANONYMUS Hispanus e Latino Hispanice vertit

La Suma de confesion de San Antonino de Florencia llamada Defecerunt, *por empezar assi*, Compluti, Michaelis de Enguia 1526 in 4.

Laudat Antonius Bibl. Hisp. tomo altero p. 269 a, & licèt non addat hunc interpretem esse Prædicatorum sodalem, id satis innuit opellæ ratio.

F. ANTONIUS DE CLARIS.

1527. F. ANTONIUS DE CLARIS sic ab oppido Claro territorii Brixiensis, ubi natus est dictus, ut habet Leander fol. 146 b, & Brixiæ ordinem professus, vir inquit idem, maximæ memoriæ & in dicendo vehemens, & succulentus, perpolitus & dolatus: quod testimonium Leandro æqualem arguit. A Rovetta vero laudatur ad 1527 ceu a quo relicti fuerint

Sermones de tempore, de sanctis, quadragesimales, & de B. Virgine.

Utinam ubi serventur vel impressi vel saltem MS addidisset.

F. AUGUSTINUS DI NALE.

1527. F. AUGUSTINUS DI NALE, *Nallius* Latine a quibusdam dictus, sed a seipso *Natalis*, Dalmata Ragusii nobili loco natus, ordinem amplexatus est in patria, studiaque perfecit in congregatione utriusque Lombardiæ, in qua & religione & eruditione non parum claruit, sacrasque in variis ejusdem domibus cum laude professus est litteras. Bononiæ studentium magister agebat anno MDXI, cùm a Thoma Cajetano ordinis magistro selectus est cum Bartholomæo Rondanino de quo paulo ante actum est, & Matthæo de Lulmo, qui Pisas adirent, & concilium adversus Julium II ibidem coactum disturbarent. Quod & ad votum pontificis egregie præstiterunt, de quo legendus Fontana in Theatro ubi de conciliis. Augustinum anno sequenti MDXII Julius II instante Ragusino senatu Mercanensi Tribuliensique adunatis sub Ragusina Ecclesiis episcopum præfecit, quam dignitatem ne admitteret, virum tantarum partium in ordine retinere satagens, nihil non movit Cajetanus, & revera ille nonnisi invitus eam infulam acceptavit, liberandæ scilicet erga rempublicam Ragusinam germani sui fidei datæ gratia. Cajetano sic probata erat & explorata ejus eruditio, ut recognoscenda illi commisisse ferant, quæ in S. Thomæ Summam scripserat, ac in lucem emittenda parabat commentaria. Quindecim circiter annis oves suas pavit verbo & exemplo pastor vigilantissimus, fatoque demum concessit anno MDXXVII, ac inter Fratres suos quos in corde semper gessit, in æde nostra Ragusii sepulturam accepit. Præter Leandrum citatum meminere Razzius p. 97, & Fontana in Theatro. Ejus curis edita est

SÆC. XVI.

Prima pars Summæ theologicæ S. Thomæ de Aquino, Venetiis, Philippi Pincii Mantuani, & Giunti de Giunta 1509 fol. Marco Gradenico patritio Veneto nuncupat F. Augustinus Natalis Ragusæus e conventu SS. Jo. & Pauli. Hæc editio extat Parisiis apud Sanctimoniales *Ave Maria* dictas, Gothico char. nullæ in marginibus concordantiæ.

Hæc alia a Rovetta ad 1520 ei tribuuntur, qualia Rondanino ab eodem,

Apologia adversus synodum Pisanam II, &

Tractatus de auctoritate summi pontificis.

F. JACOBUS DE HOOGSTRATT.

F. JACOBUS DE HOOGSTRATT Belga sic ab originis suæ loco Hogostrato vulgo *Hoochstraten* Campiniæ Brabantinæ municipio comitatus titulo a pluribus annis insignito cognominatus, Lovanii juvenis artibus studuit, & in ea facultate lauream anno MCCCCLXXXV reportavit. Exinde Coloniæ institutum nostrum amplexatus sacræ theologiæ magisterium ibidem obtinuit, studii nostri generalis Coloniensis primarius regens etiam institutus a cap. gen. Papiæ anno MDVII celebrato, tum & prior ejusdem conventus electus, ac tandem auctoritate apostolica per provincias Coloniensem, Moguntinam & Treverensem generalis fidei censor ac quæsitor præfectus. Vir intrepidus, & qualem optabant tempora illa novatorum moribus, & erroribus pullulantibus tumultuosissima: ut vere de eo dicatur, *in diebus suis non pertimuit principem, nec superavit illum verbum aliquod.* Germaniæ magnates hæresum fautores in suam perniciem conjunctos vidit, & in aula imperatoris in ipsum frendentes, imperterritus muneris officia implere perrexit: stylo eum acriori lacerarunt heterodoxi, at sannis eorum contemptis veram Hogostratus suis operibus religionem sancivit, adversam flammis addixit. Latinæ orationis barbariem objecere grammatici, sed fidem, sed disciplinam Ecclesiasticam in ejus libris nemo non agnovit catholicus. Brevi quæ damnavit ille, damnarunt theologi Parisienses, damnarunt quotquot ab inde pontifices summi, damnataque æternum manebunt in Indice Tridentino. Ad hunc scopulum diffringuntur, quæcumque in eum deblaterant depravatarum opinionum aura afflati, quorum odium & dicteria summa ejus sit laus. Obiit apud suos Coloniæ XXI januarii MDXXVII, ubi & sepultus. Ejus cum laude meminerunt nostri exinde omnes, & novissimè Altamura ad 1527 & Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dom. extrates verò auctor additionum ad Trithemium, Possevinus, Miræus, Swertius in Ath. Belg. Valerius Andreas, Dessélius in Bibl. Belg. & alii. Hæc ejus opera: 1527.

1. *Defensorium Fratrum mendicantium contra curatos, qui privilegia Fratrum injuste impugnant, approbationibus doctorum utriusque juris academiæ Coloniensis munitum*, Coloniæ 1507 in 4.

2. *Defensio scholastica principum Alemaniæ in eo quod sceleratos detinent insepultos in ligno contra Petrum Ravennatem.* Ad calcem quæstiones alias duas ab eodem Ravennate agitatas adjecit. Prima est: *An pro simplici furto licitum sit hominem occidere?* Altera: *An de jure concedendum sit, quod scholares Itali absque meretricibus vivere non possint?* Coloniæ, Joan. Landen 1508 in 4.

Altera ejusdem opusculi editio hoc titulo: *Justificatorium principum Alemaniæ dissolvens rationes Petri Ravennatis, quibus principum judicia carpsit.* Ex sequenti editione constat hanc secundam pro-

Sæc. XVI. diisse Coloniæ 20 julii 1509 in 4: cui adjecit judicium doctrinale omnium juris utriusque doctorum academiarum Coloniensis & Lovaniensis, & quorumdam theologorum, inter quos F. Joannes Lampier ord. Prædic. episcopus Salubriensis & Caroli archiducis Austriæ tum pueri confessarius subscribit: *Additio ad præcedens opusculum anno 1510 ab eodem auctore edita*, pagg. circiter duarum.

Editio tertia hoc titulo: *Protectorium principum Alemaniæ de maleficis non sepeliendis contra Petrum Ravennatem, clarissimorum virorum in utroque jure doctissimorum testimoniis approbatum*, Coloniæ 1511 in 4, pagg. 32 char. Goth. minutiori. Bernardino cardinali Sanctæ Crucis nuncupat auctor tum adversus hæreticam pravitatem inquisitor institutus per diœceses Coloniensem, Moguntinam & Treverensem.

3. *Ad. R. D. Philippum S. Ecclesiæ Coloniensis archiepiscopum tractatus magistralis declarans quam graviter peccent quærentes auxilium a maleficis*, Coloniæ, Martini de Verdena 1510 in 4, pp. 15. Extat Paris. in Regia E 2266.

Dum pro inquisitoris munere Hogostratus fidei catholicæ sartæ tectæque tuendæ sedulus invigilat, Judæus quidam neophytus nomine Joannes Pfefferkornius opus scripsit vernacula Teutonica *Speculum manuale* inscriptum, quo libros Judæorum omnes ipsumque Talmuth flammis abolendos contendebat, ceu qui blasphemiis in Christum Dominum & B. Virginem referti essent: tum verò contra Joannes Reuchlin aliâs Capnio a voce Græca *κάπνιος*, id est Fumeus dictus, vir ea tempestate ab eximia & singulari linguarum sacrarum Latinæ, Græcæ & Hebraicæ peritia famatissimus librum Germanice etiam scriptum opposuit, cui *Speculi ocularis* titulum indidit, quo Judaica illa opera non igne absumenda, sed servanda contestatus est. Hinc acerrima nata est Hogostratum nostrum inter & Reuchlinum, magnisque utrinque animis defensa controversia, cujus historiam varii varie, quilibet pro affectu referunt, aliis in hac causa Reuchlinum vicisse, aliis Hogostratum superiorem evasisse asserentibus. Ego ne quid gratiæ sodalis concedere existimer, acta pure & simpliciter referam.

Itaque mox ut *Speculum oculare* prodiit, illud Hogostratus theologis Coloniensibus proposuit, qui plures ex eo propositiones exceptas erroneas vel etiam hæreticas censuerunt. Hac fretus censura Hogostratus Moguntiam se contulit, & IX sept. MDXIII unâ cum delegatis ab archiepiscopo qui Aschaffemburgi morabatur commissariis Reuchlino tum Stugartii agenti diem ad causam dicendam scribit. Affuit nomine Reuchlini ejus procurator Petrus Staffel de Nurtingen, & juxta mandata Hogostratum recusavit, causis simul expositis, & arbitro suo nominato Joanne Wacker episcopi Wormatiensis vicario generali. Hogostratus recusationem admittere noluit nec arbitrum nominare, sed dixit abstenturum se a judicio, sibique placere, ut DD. commissarii ab archiepiscopo nominati soli in hoc negotio audiant, cognoscant & definiant, quibus & libellum propositiones *Speculi ocularis* sibi denunciatas vel a se excerptas continentem tradidit. Tum Reuchlini procurator summum pontificem appellavit in forma meliori, & apostolos petivit. Dedit Hogostratus refutatorios die martis XXVII sept. voluitque ut commissarii archiepiscopi agere pergerent, addens se non Reuchlinum quem virum catholicum & de Ecclesia bene meritum agnoscebat, sed *Speculum oculare* solum persequi, neque novum esse viris catholicis propositiones erroneas vel etiam hæreticas aliquando excidere. Idem VIII octob. decretum scribit sequenti Dominica per omnes Moguntiæ Ecclesias publicandum, quo jubentur cives qui *Speculum oculare* habuerint, illud commissariis archiepiscopi tradere absque mora. Die illa Dominica IX octob. Reuchlinus Moguntiam advenit comitantibus Jacobo Lempo theologo Tubingensi primario & Henrico Schilhing viro nobili & ducis Wirtembergensis familiari, tumque ipsos archiepiscopi commissarios recusat & summum pontificem appellat. Cùm autem archiepiscopus viam ineundæ concordiæ adinventurum se arbitratus XI octob. commissarios ne quid per mensem agerent suspendisset, Hogostratus & ipse ab ea suspensione papam appellavit, & continuo Coloniam secessit. Hæc sunt acta judicii quod dicimus primæ instantiæ.

Leo X summus pontifex acceptis appellationibus episcopo Spirensi quem Reuchlinus postulaverat, causam committit literis XXI nov. MDXIII datis, quarum virtute præsul ille XX decemb. utrique parti ut coram se compareant diem dicit. Mense februario sequenti ad diem dictam affuit Reuchlinus, affuit & pro Hogostrato Coloniæ detento procurator F. Joannes Host de Romberg aliâs Kerspe, de quo nos postea, vir in re literaria clarus, affuit, inquam, XX febr. MDXIII veteri stylo, novo XIV, sed literas ejus procuratorias non esse in forma, nec sufficientes arbitrati acceptare noluerunt judices, & auditis Reuchlini appellandi rationibus eas legitimas pronunciarunt. Tum F. Joannes Host laudatus & F. Albertus lector conventus nostri Wormatiensis ambo novis literis procuratoriis authenticis muniti comparuerunt, quo factum ut subdelegati episcopi partibus terminum libellandi ad feriam 2 post *Reminiscere* scilicet XIII martii (nam pascha fuit XIV april.) præfigerent.

Interea dum hæc Spiræ agerentur vel Hogostratus vel alius, ut ipsemet ait, forsan ejus collega, quod non novum, Coloniæ adhibitis in consilium academiæ doctoribus adversus *Speculum oculare* servato tamen auctoris ut viri vere catholici honore X febr. sententiam fert, qua opus illud rogo addicit, & reipsa exequitur. Sententiam hanc Spiram attulit Pfeffenkornius, quam ubi vidissent Joannes Host & Albertus procuratores laudati continuo a Spirensi episcopo ejusque subdelegatis de omnibus actis & agendis Romam appellant, & apostolos petunt: dumque judices deliberant, Pfeffenkornius sententiam Coloniæ latam in ipsis episcopi Spirensis ædibus affigit: quod ceu ludibrium accipientes subdelegati procuratoribus Hogostrati apostolos dant sed refutatorios. Tum verò Reuchlinus libellum suum excusatorium offert, quo viso Spirensis episcopus pronunciat *Speculum oculare* omnino innoxium esse, & ab omnibus sine formidine legendum, ipsumque Hogostratum expensis damnat ad centum undecim florenos auri Rhenensis æstimatis sub pœna excommunicationis nisi intra præfixum tempus solverit. Sic pronunciatum Spiræ in aula episcopali anno MDXIV ind. 2 die lunæ XXIV april. hocque decretum Coloniæ Hogostrato significatum, qui respondit se jam Romam appellasse. Erat lit. Dom. A. pascha 16. apr.

Itaque partibus Romam eundum fuit, ac Reuchlinus quidem literis primorum Alemaniæ principum, ac plurium civitatum maxime commendatus eo se confert, Hogostratus verò quoad mihi constat, nonnisi propria conscientia fretus. Dominicus cardinalis Grimanus a Leone X die jovis VIII junii MDXIV judex constituitur. Dum autem in Urbe partes negotium quælibet suum promovere satagunt, sacra facultas Parisiensis de *Speculo oculari* judicium suum doctrinale profert secunda aug. MDXIV, hæcque fuit ejus censura, *Librum esse propositionibus plurimis falsis, temerariis, piarum aurium offensivis, in SS. Patres injuriosis, in Christum & Ecclesiam blasphemis, hæreses suspectis aut etiam hæreticis refertum, ac rogo publico addicendum,*

auctoremque ad palinodiam cogendum, quibuscumque glossis, explicationibus, defensionibusve non obstantibus. Diutius lis protracta est Romæ, tandem cardinalis Grimanus interloquens omnia hactenus acta suspendit, usquequo causam ipse definierit, sicque pronunciavit in suis ædibus ad S. Marcum anno MDXV die veneris XIX januar. Tum autem electi sunt duo interpretes alter pro Reuchlino, alter pro Hogostrato. Ut autem lente admodum res in ea aula aguntur, lis hæc adhuc per sesquiannum & amplius duravit. Ferunt circa medium anni MDXVI selectos fuisse a pontifice duos supra viginti consultores, ut vocant, viros præstantissimos, qui de tota causa judicium doctrinale in scriptis darent: quorum duos aiunt de ea noluisse cognoscere, tertium sacræ theologiæ magistrum ord. Prædicatorum sua sponte recessisse, quartum theologum Parisiensem, cùm primitus declarasset contra matris suæ facultatis Parisiensis sententiam nunquam opinaturum, repulsum fuisse ac exclusum, itaque octodecim tantum remansisse. Addunt cùm parati essent secunda julii ejus anni ad sententiam suam quisque proferendam, tum a Leone X mandatum allatum, ut a judicio supersederetur: unde singulorum vota in scriptis data inter manus Jacobi Sxetæ notarii causæ reposita.

Erat lit. Dom. G.

Reuchlini defensores hanc judicii dilationem Hogostrati rebus suis timentis industria obtentam volunt, aliâs *Speculum oculare* consultorum omnium votis absolvendum, unico sacri palatii magistri scilicet F. Silvestri Prieriatis excepto, adduntque si hujus decessor vixisset, & Reuchlino favorabilem futurum: hincque Reuchlinum victorem palam prædicarunt, eique reduci triumphum erexerunt. Alii contra non aliam Leoni X prolatandi judicii causam fuisse contendunt, quam commendatitias imperatoris, ducum, ac quorumdam Alemaniæ principum literas, quas Reuchlinus attulerat: tot enim & tantis potestatibus displicere veritus est pontifex, si *Speculum oculare* damnaretur, ideoque judicium prorogare satius duxit. Id verò multis momentis astruunt, primo tantum abesse ut Hogostratus judicium fugerit, quin illud semper petierit, & anno postea integro Romæ perstiterit, definitionem causæ instantissime urgens, quam tamen obtinere non potuit: præterea gratis ab illis fingi consultorum vota Reuchlino favisse omnia, cùm ab ipsis visa non sint nec publica reddita fuerint, alioquin & ipsi typis edidissent: nec minus leviter ab iis dici magistrum sacri palatii Prieriatis decessorem Reuchlino favorabilem futurum si vixisset, ille enim fuit F. Joannes Raffanellus de Ferraria, qui jam anno MDXII obierat, eodem anno Prieriate ei suffecto, ut vult Fontana, cùm nondum nata esset illa Reuchlinum inter & Hogostratum controversia, quæ anno demum MDXIII emersit, unde quale futurum esset Raffanelli votum conjici non potest. Sed etsi vixerit ad 1515 ut habet Leander Albertus, quale futurum esset ejus votum, quis divinare potest? Urgent si Hogostratus Romæ causa cecidisset, mirum esset munere inquisitoris, quo tam perverse abusus esset non ejectum, quo tamen semper ornatus rediit in patriam, & eodem fidei zelo eademque animi constantia functus est ad mortem usque. Si victor Reuchlinus, inquiunt, cur ab ejus amicis Hogostrato ex Italia Coloniam revertenti structæ in itinere insidiæ, quas ut ipsi nos docent vix evasit? Cur in ejus necem conspiratum? Hujusmodi enim consilia inter eruditos non sunt eorum qui se victores autumant, sed acta hominum in causa desperata furentium. Denique & hoc palmarium, causa illa in Indice Romano definita est, in eo siquidem *Speculum oculare* prohibitis accensum: cùm verò dubitandum non sit, quin viri illi egregii a synodo Tridentina ad indicem illum conficiendum selecti vota consultorum a Leone X datorum diligenter recognoverint, (quorum memoria erat recens & acta tenebantur integra, ut existimandum extare autumo) æstimandum quoque est majorem saltem partem vidisse *Speculo oculari* adversam, aliâs non noxium declarassent & fugiendum, quod quinquaginta ad summum annis antea sanum habitum fuerat & libere legendum. Hinc vanum evasit illud Reuchlinianorum augurium sententiam Spirensem æternum in vigore mansuram. Sæc. XVI.

Hæc autem in hac causa ab Hogostrato prodierunt:

1. *Libellus accusatorius contra oculare Speculum Joannis Reuchlin Legum doctoris coram commissariis archiepiscopi Moguntini productus*, mense septemb. 1513.

2. *Libellus alius supplex Romæ Leoni X de eodem negotio oblatus anno* 1515. Utrumque ediderunt ejus adversarii in opella, cui titulus, *Acta judiciorum inter F. Jacobum Hochstraten inquisitorem Coloniensem & Joannem Reuchlin legum doctorem*, Hagenoæ, Thomæ Anshelmi 1518 in 4. In hoc posteriori gestorum a se rationem reddens, protestatur se in prima instantia Moguntiæ acta anno MDXIII officio accusatoris & delatoris sibi duntaxat reservato, juri cognoscendi & in hoc negotio definiendi renunciasse, & totum commissariis Vrielis archiepiscopi Moguntini, ut audirent, cognoscerent, ac soli terminarent reliquisse: additque sententiam quæ Coloniæ mense febr. MDXIV adversus *Speculum oculare* pronunciata est non a se sed alio inquisitore latam; nec video ab adversariis contra aliquid dictum, proindeque non verum quod ei quidam posteriores objiciunt, accusatoris, & judicis partes simul agere voluisse. Quædam alia in hoc negotio se Romæ edidisse meminit, proculdubio in archivis Vaticanis servata, sed cùm titulos non referat, nec indicare possum. Meminit tamen cujusdam responsi a se Romæ dati ad quemdam libellum pro Reuchlino scriptum, cujus principium: *Rogasti me mi Stephane &c.* Hic libellus typis prodiit Coloniæ apud Eucharium Cervicornum 1518 in 4 pp. 8. Responsum Hogostrati editum non vidi, sed in apologia sequenti dicit nihil a quoquam fuisse repositum.

Reuchlino ex Italia in Germaniam anno MDXVI reverso prodierunt *Obscurorum virorum epistolæ ad Ortwinum Gratium* editæ Bernæ absque anno. Quis hujus satyræ verus auctor non conveniunt, aliis Reuchlinum ipsum, aliis Udalricum Huttenum equitem, aliis plures operam suam contulisse contendentibus, de quibus videsis Placcium, & ei succenturiantem Christophorum Augustum Heumannum *de libris Anonymis & Pseudonymis*. Ut ut sit liber hic, inquiunt qui laudant, admirabili lepore ac facetiis conditus, mirum est quam pupugit cucullatorum animos, Hogostratum verò adeo sauciavit, ut tanquam lethali percussus dolore interierit. Quam fabulam ex Paulo Jovio in Elog. cap. 143 Edit. Basil. 1577 fol .... exceperunt sequaces, & ipse Warthonus in Append. ad Caveum. Quare cucullatos seu monachos, sic enim iis regulares omnes contemptim compellare placet, cur inquam illos speciatim in his epistolis designari velint & vexari nescio, hoc scio adversus theologos Colonienses præsertim seculares scriptas fuisse, adeo ut in *Dialogo ex obscurorum virorum salibus cribrato* libro ejusdem farinæ, quique eadem ætate prodiit, Ortwinus, Gingolphus, Luppoldus in illis nominatim derisi notentur, quamvis Ortwinus, nam alios non novi, vir gravis fuerit, & licèt non ita Latine excultus haud contemnendam rei literariæ libris a se editis navaverit operam. Tantum abest ut apud monachos barbaries illa seu stribiligo potissimum regnaret,

SEC. XVI. quin si alicubi maxime in claustris & tum & longe antea bonæ literæ reflorescerent, ac musæ Latinæ & Græcæ avidius & veluti certatim colerentur. Videsis Leandrum Albertum annis illis clarum, virum utique elegantem, sed innumeros alios pares suos laudantem, ut taceam de nostro Jacobo Arigonio centum annis antea in synodo Constantiensi celebri, cujus orationes jam prælo editæ, in primis quam habuit in procinctu electionis Martini V, fere Tullianis haud inferiores censeantur. Unde non miror epistolas illas obscurorum virorum Erasmo magnopere displicuisse, ut ipse testatus est epistola ad Joannem Cæsarium 16 aug. 1517: quod scilicet plures & nostros & aliorum ordinum eleganter & pure & erudite seu in Italia seu in Germania scribentes familiares haberet.

Fabulam dixi quod aiunt Hogostratum visis his epistolis ita commotum, ut mœrore contabescens paulo post obierit, non solum quod decem & amplius annis supervixerit, lætus & alacer impigreque scribens, sed & quod de illis epistolis cum aliis videatur risisse, ut inferius dicetur. Ille enim etsi stylo scholastico vel etiam si velis barbaro scriberet, non ideo tamen grammaticam excolentes musarumque amœniorum studiosos sprevit unquam, imo laudavit, sed volebat intra sphæram quisque suam se contineret, impatienterque ferebat, ut qui philologi tantum, subito in theologos excrescerent, & de doctrina sacra judicarent, qui eam nec a limine salutarant. Id enim unum in suis adversariis carpsit, ut in sequentibus operibus videri potest: isti verò cùm verbum veritatis non recte tractare, neque ad amussim veræ theologiæ loqui arguebantur, continuo πάρεργον sive alienum omnino reponebant, osores sunt bonorum studiorum, cucullati sunt, tenebriones sunt, intereant, emoriantur qui surgentibus impedimento sunt literis, cùm de his nullatenus ageretur.

Sub finem anni MDXVII Roma Coloniam rediit Hogostratus, invenitque libellum hoc titulo ornatum, *Dialogus Georgii Benigni archiepiscopi Nazareni cum Joanne Reuchlino*, scilicet de causa *Ocularis Speculi*, cui mox respondit opusculo, cui titulum indidit:

Ad SS. Leonem papam X ac D. Maximilianum imperatorem, Apologia R. P. Jacobi Hochstraten artium & S. T. P. Haret. prav. per Colonien. Mogunt. Treveren. provincias inquisitoris contra dialogum Georgio Benigno archiepiscopo Nazareno in causa Joannis Reuchlin ascriptum, pluribusque erroribus scatentem, & hic de verbo ad verbum fideliter impressum, in qua quidem apologia inquisitor ipse multis occasionibus jam demum locutus, tum catholicam veritatem, tum theologorum Coloniensium honorem per solidas scripturas verissime tuetur. Opus novum, Coloniæ 1518 in Februario in 4.

In nuncupatoria epistola sic habet: *Cunctis sepius instantissime totis præcordiis ob sanguinem Christi supplicavimus, quemadmodum & nunc supplicamus non sane pro favore, non pro causæ suppressione id quod ipsi fecere, sed justam & æquissimam, quæ pro veritatis & fidei ac J. C. sit honore rigorosam atque exactissimam sententiam &c.* Ex sequentibus habetur alterutrum illi Romæ a judicibus oblatum, aut amicam litis compositionem quam respuit, aut litis pendentiam quam prælegit, sed quam queritur longius productam, omnibusque hoc esse notum: in fine verò & a pontifice & ab imperatore petit instantius, ut per æquam, rigorosam, diffinitivam sententiam litem hanc tandem dirimant.

In duos libros dividitur opusculum. In primo Dialogum Nazareni & Reuchlini integrum refert, sic tamen ut Theologum veluti tertium interlocutorem inducat ad singulos utriusque articulos respondentem, monens simul nullam sibi esse cum dicto Nazareno archiepiscopo concertationem, ut pote a quo Dialogus ille non agnoscatur ut ingenii sui fœtus, quod a fide digno prælato literis Romæ datis accepit, sed cùm Reuchlino tantum, quem censet dialogi unicum auctorem. Signat. sesqui folii A ad L.

Liber 2 sic incipit: *Absoluto libro priore, ubi Capnionis & aliorum quorumdam ipsius ex obscuris viris discipulorum deteximus collusionem, nunc Christo auspice cum clarissimo viro jucundissima quædam locuturi sumus: solent namque obscuri discipuli multis modis eniti, quatenus primicerium Capnionem jam commendatum jam excusatum efficiant, nunc obscurorum, nunc clarorum usurpare nomina virorum &c.* Quibus verbis sane alludit ad illas obscurorum virorum epistolas, ut hinc colligat lector quod supra monebam, non tantum his epistolis non se sensisse læsum, sed & ipsum de illis risisse ac lusisse, nam centies in hoc opusculo similia ludendo repetit. Hic 2 liber habet pp. 32.

Mirum quam hæc apologia Reuchlinum & asseclas pupugerit, unde epistolas in Hogostratum mordaciores sale pipereque plurimo conditas scripserunt, quas Eucharius Cervicornus edidit Coloniæ 1518 in 4. Una est Reuchlini ad comitem Nuenarium, altera est hujus comitis ad Reuchlinum. Tertia est Hermanni Buschii ad hunc comitem, quarta ad eumdem Hulderichi de Hutten equitis, quinta comitis Nuenarii ad lectorem adjecta satyra hendecasyllaborum 40. In his quicquid contumeliarum e vocabulariis Latinis aut Græcis in hominem depromi potest, id omne exhaustum. Taceo *Encomium Reuchlino triumphanti ex devictis obscuris viris id est theologistis Colonien. & FF. de ordine Prædicatorum ab Eleutherio Bizeno decantatum*, cujus verus auctor proditur Huttenus mox nominatus, satyram virulentissimam, sed & mendacissimam & omnino præter rem, nam etsi acta omnia in ea relata vera essent, quid hæc ad Hogostratum, quem nullius aut reum aut participem dicere potuerunt nec ausi sunt; unde nec ille responso suo dignam judicavit. Ejusdem veneni sunt subjecti ibidem *Rhythmi in Romanam curiam scripti*, ut pugnantia simul loquerentur, & dum Romanum Reuchlini triumphum cantarent, Romanam curiam maledictis gravioribus insectarentur. His omissis ac contemtis prodiit ab Hogostrato

Apologia altera contra defensionem quamdam in favorem Jo. Reuchlini novissime in lucem editam, Coloniæ 1519 in 4. Hanc Joanni Ingelwinter Ecclesiæ Coloniensis archidiacono nuncupavit auctor: in prologo verò ait se jam dicta in prima apologia non prosequi, sed alia quædam ab anonymo in gratiam Capnionis & Ecclesiæ scandalum per modum dialogi effutita juxta catholicorum sententiam impugnare.

Destructio cabalæ seu cabalistæ perfidia a Joanne Reuchlin seu Capnione jampridem in lucem edita libris IV, Coloniæ, Petri Quentell 1519 in 4. Hoc opus summo pontifici nuncupatum. Ubi notandum hos Reuchlini libros in Ind. Rom. prohiberi, quibus titulus: *Ars Cabalistica*, & *De verbo mirifico*.

Quidam Valerium Andream excipientes eidem sed inscite tribuunt, quæ hoc titulo prodierunt: *Acta judiciorum inter F. Jacobum Hochstraten &c. & Joannem Reuchlin ex registro publico authentico & sigillato*, Hagenoæ, Thomæ Anshelmi 1518 in 4. Finis: *Judicent præsentes & posteri*. In hoc opere duo eximie distinguenda sunt: primò Acta ipsa seu instrumenta a partibus utrinque producta, & hæc quin genuina sint nullus fere dubito: 2 Commentarii seu historia, & hæc certe suspecta est in plu-

ribus, cùm sit opus vel Reuchlini vel amicorum, qui acta in hujus favorem narrare studuerunt. Inter alia omnino suspectum est, quod sub finem sic legitur : *Anno Domini* MDXVI *secunda julii præsentibus viris innumerabilibus &c. & tunc primus omnium archiepiscopus Nazarenus sacræ theologiæ doctor clarissimus justificavit & approbavit oculare Speculum, & condemnavit sententiam Parisiensium, & aliarum universitatum adversus illud consulentium. Secundus episcopus Malphetanus Græcus natus pariter confirmavit, & dictavit etiam F. Jacobum inquisitorem & accusatorem esse puniendum. Deinde episcopus Forliviensis pari voto, & sic de reliquis per ordinem. Qui omnes & singuli pro Joanne Reuchlin ac ejus innocentia & intemerato libro suo tulerunt sententiam absolutoriam præter magistrum palatii de ordine Prædicatorum, qui noviter factus fuit magister. Nam prædecessor suus ille ante eum magister palatii prius sæpe ac publice astipulatus est innocentiæ Reuchliniana, & oculare Speculum tunc denuo jusserat Romæ imprimi tanquam non scandalosum, sed magis ædificatorium.* Hanc relationem de diverso magistrorum sacri palatii antiqui & novi judicio supra jam arguimus falsi, quia juxta Fontanam nostrum Silvester Prierias jam anno MDXII hoc munere fungebatur nondum nata lite Reuchliniana, nec edito Speculo oculari, de quo proinde ejus decessor anno MDXII mortuus nihil audierat : sed etsi hic ad 1515 vixerit ut vult Leander, nullum ejus in hac lite certum proditur votum. Ipsi amici Reuchlini de veritate hujus historiæ dubitarunt. Sic enim Hermannus Buschius ad comitem Nuenarium scribebat : *Si modo acta hujus litis quæ nunc palam circumferuntur impressa non mentiuntur, post edita in scriptis Romæ omnium assessorum, nisi trium fortè Prædicatorum, pro oculari Speculo suffragia, impetratum esse a Jacobitis mandatum de supersedendo.* Omitto ab ipso excipi tres Prædicatores, cùm unum tantum excipiant acta, verùm quid sibi volunt hæc, *si modo acta non mentiuntur*, nisi Buschium de veritate dubitasse ? Ipse Hogostratus mendacii arguit palam edicens sibi propositam vel compositionem amicam vel litis pendentiam, hanc verò se prætulisse, ac rigorosam, definitivam sententiam semper & instanter postulasse. Denique non est iste mos Romanæ curiæ ut coram viris innumerabilibus palam aperiantur & publicentur vota consultorum, cùm sint tantum ad sententiam judicum præparatoria, quæ jam non esset libera nisi prior publicaretur, & eo usque prævia omnia secreta tenerentur. Unde quantum ad hoc, ut omittam cætera, acta illa nobis conficta merito videntur.

Margarita moralis philosophiæ in XII *libros redacta, omnia ejusdem principia maximaque secreta, ac cognitu summopere necessaria luculenter complectens*, Coloniæ, Pet. Quentell 1521 in 4, sig. trium alphab. Extat apud nostros Trajecti ad Mosam.

Cum D. Augustino colloquia contra enormes atque perversos Martini Lutheri errores. Prima pars libros duos, altera quatuor complectitur, Ibid 1522 in 4 : Summo pontifici & imperatori Carolo V opus nuncupatum. Extat apud nostros Lovanii & Trajecti ad Mosam.

Absoluta determinatio de presbyteris publicæ fornicationis notatis, quonam pacto valeant ad missarum officia prævocari, promoveri, admitti, seu adjuvari absque salutis detrimento. Adjecta ad calcem quæstio : *An in extrema necessitate ita universaliter omnia sint communia, ut occupanti rem alterius nulla de restitutione facienda conscientia sit*, Coloniæ, Conradi Cæsarii 1523 in 4, char. Rom. Extat apud nostros Lovanii.

Dialogus de veneratione & invocatione Sanctorum contra perfidiam Lutheranam, 1524 in 8 : Nec locus, nec typographus notantur.

Epitome de fide & operibus adversus chimæricam illam atque monstrosam Martini Lutheri libertatem falso ab eo christianam appellatam, Coloniæ, Quentell 1525 in 4 : Christophoro Constantiensi episcopo opus nuncupatum. Extat apud nostros Bisuntii & Trajecti ad Mosam.

De purgatorio seu de expiatione venialium post mortem libellus, quem Trajecti ad Rhenum scripsit, ac edidit Antverpiæ, Michael Hoochstrati 1525 in 8, sig. a & b. Extat Insulis apud nostros.

Ad R. in C. P. Erardum de Marcka S. R. E. tit. S. Chrysogoni cardinalem archiepiscopum Valentinum Leodiensem episcopum &c. F. Jacobi Hocostrati inquisitoris catholicæ aliquot disputationes contra Lutheranos.

Veritates octo quæ primo libro continentur totidem approbatæ disputationibus.

1. *Fides Spiritus Sancti donum sine bonis potest esse operibus.*
2. *Per opera bona homo vitam meretur æternam.*
3. *Regnum cœlorum est bonis operibus debitum.*
4. *Opera bona faciunt mortales cœlo dignos.*
5. *Impium commentum est asserere ; si bona opera nos constituunt cœlo dignos, Christus frustra mortuus est.*
6. *Homo per opera bona pœnalia Deo pro suis peccatis satisfacit.*
7. *Opera bona plurimum conferunt ad beatitudinem.*
8. *Scriptoribus evangelicis fas non erat sanctorum docere invocationem, eam tamen esse salutiferam ex sacro convincitur evangelio.*

Sequuntur etiam & octo Lutheranorum blasphemiæ cum suis disputationibus, quæ secundo & tertio libellis continentur.

1. *Sola fides justificat impium.*
2. *Fides sine caritate non est fides sed opinio.*
3. *Credendum est quod sumus filii Dei, & ob hoc salvandi, quicquid sit de operibus.*
4. *Per solam fidem in Christum anima scelerata spirituale cum Christo habet matrimonium.*
5. *Ad puniendum hominem quantumlibet peccatorem, si credit & confidit, divina justitia mutire non audet.*

Credere & confidere Christum pro nobis passum esse, Deo est acceptius nobisque salubrius, quam pro Dei honore millesies martyrium subire.

7. *Deus non considerat quæ & qualia sint christiani hominis opera, bonane sint an mala.*
8. *Opera nostra quamvis sancta videantur, omnia sunt immunda.*

Quæ singula presse & nervose & argumentis ad hominem libris secundo & tertio impugnat & evertit. Prodiit hoc opus Coloniæ 1526 in 4, sign. A ad K.

Ejus commentaria MS *in* IV *libros sententiarum* citantur a nostro F. Petro Buchlin epistola ad Vincentium Justinianum Antist. Valentinum data. Sic in Bib. Belgo Domin. MS F. Ghilbertus de la Haye.

Inter Hogostrati persecutores clarum in primis se fecit Hermannus comes Nuenarius vir & ex nobilissima in Germania gente satus, & literis elegantioribus ornatus. Ejus hæc referuntur verba in oratione quam ad Carolum V Austriacum Romanorum imperatorem recens electum habuit congratulatoria, quandocunque tandem illam habuerit. Anno MDXIX in comitiis Francofurtensibus dictam volunt, at certum ab his abfuisse Carolum, nec nisi anno 1521 in comitiis Wormatiensibus affuisse, ubi de Luthero tantum actum est. Unde hæc Nuenarii oratio an reipsa pronunciata sit, an declamatio privatim scripta solùm styli exercendi causa, & in mu-

 seo servata, amicisque solum communicata locus est dubitandi. Ut ut sit, sic habet: *Fraterculos*, inquit, *quosdam magnis titulis insanientes; jube suorum cœnobiorum curam gerere, jube domi fratribus suis regendis operam impendere, sacris faciendis invigilare &c.* Et postea: *Unica crede mihi, pestis est in Germania Jacobus Hochstratus, quam si restrinxeris ἐσαὶ πάντα καλῶς. Homo præter ingentem suam audaciam insigniter impudens atque temerarius. Omnes interroga si libet, per Germaniam doctos viros. Omnes læsit, omnibus æque invisus est.* Sed an quid gravius in Hogostratum propterea decrevit imperator? an e munere inquisitoris dejiciendum voluit? Imo apud illum gratia plurimum valuisse deinceps Hogostratum hinc conjicio, quod ipsi quædam postea opera nuncuparit. Unde colligas Nuenarium ceu hominem ira & odio percitum a Cæsare auditum, Hogostratum verò seu aliorum Germaniæ principum, electorum præsertim ecclesiasticorum testimonio, seu sua ipsius notitia ut qui ex ipsius ditione natus esset, virum pro fide catholica strenue decertantem habitum ac servandum existimatum.

Historiolam Erasmus refert epist. 29 lib. 19, & iterum epist. 1 lib. 20 edit. Basil. (nota ambas post mortem Hogostrati scriptas) scilicet comitem Nuenariensem Colonienses nostros a quæstu caseorum & ovorum in suis terris arcuisse, nisi sibi ab Hogostrato fieret satis, hunc verò a sodalibus coactum quæ in comitem effutierat retractasse: facetam quidem fabulam sed tandem revera fabulam. Quis enim alius ab Erasmo palinodiam hanc aut audivit aut vidit: hunc solum auctorem habent, qui de ea loquuntur. Non dico non vidisse Erasmum forte MS, cùm eam se habuisse præ manibus testetur, sed ab aliquo Hogostrati adversario confictam. Quam enim magnus ille Erasmus ejusmodi fabulis credulus fuerit, notius est. Videsis supra *Lambertus Campester*, ad 1523 ubi similem ei delatam & ab eo creditam refero. Adde & ejus fabulæ narratores pugnantia loqui. Statuunt enim cœnobium Coloniense & magnificum & opulentum, præterea Hogostratum cùm iter Romanum aggressus est, ingentem pecuniæ summam a principibus Germaniæ accepisse, quam secum detulit. Putas autem cœnobium opulentum quæstu casei & ovorum in ditione Nuenariensis sola non facile caruisse? aut si quid ab ea prohibitione detrimenti patiebantur sodales, a principibus illis qui tantum pro itinere Romano contulerant, cùm eadem esset causa, aliunde abunde non fuisse resarcitum? verùm quid cum ejuscemodi hominibus agas, qui causæ suæ diffidentes, similibus historiolis dolorem suum lenire aut odium quo flagrant magis ac magis incendere avent, nec an veræ sint an falsæ multum curant.

Qui volunt acrem Hogostrati cum Luthero agendi modum, hujus mentem exacerbasse, ac in sua pertinacia firmiorem reddidisse, rem acu non tetigerunt. An enim qui humanius tractarunt, vel legatus cardinalis Cajetanus, vel nuntius Miltitzius feliciores fuere? An ad frugem bonam revocare potuerunt? Nonne omnes lusit? Nonne summos pontifices, nonne ipsum imperatorem Carolum V contempsit? Mirum est Lutheri in sua hæresi obstinationis, & horrendi ex ea secuti schismatis causam, in iis qui cum eo vel acerbius vel humanius egisse putantur quæri, non verò (neque enim alia est) in ipso ejus animo quibuscumque rationibus inexpugnabili, & ad defectionem ab Ecclesia catholica obfirmatissimo.

F. JACOBUS MINUTOLO.

F. Jacobus Minutolo ex illustrissima Neapoli Minutolorum gente, quæ cardinales, * 1527.
archiepiscopos, & alios seu in Ecclesia seu in aula regia clarissimos viros protulit, ortus, ordini nomen dedit in patria in S. Dominici cœnobio, sacræque theologiæ magister evasit, & collegii doctorum Neapolitani decanus. Ejus cum laude meminit Vallius p. 207 annos quibus floruit addere oblitus, quem Altamura excipit ad 1527.

Plura scripsisse doctissime

Uterque asserit, sed quænam illa sint neuter aperit, quæ a gentilibus curiosis inquirenda & hîc addenda.

F. NICOLAUS COLUMBO.

F. Nicolaus Columbo Umber Perusinus patria & professione vir fuit adolescente se- † 1527.
culo XVI clarus, cujus cum laude meminit Leander *Descrittione d'Italia* fol. 57 a, versionis verò Kyriandri pag. 101, eum virum testatus philosophiæ theologiæque peritissimum, anno verò MDXXVII obiisse. Anno MDXXV in comitiis ordinis Romæ interfuit provinciæ suæ Romanæ diffinitor, sic enim refertur in Actis, in quibus dicitur sacræ theologiæ magister. Plura de eo habet Jacobillus in sua Umbriæ Bibl. p. 208, nempe ex Platonorum prosapia genitum, plurimumque disputando valuisse: & cùm aliquando Romam ad comitia ordinis venisset, (quod fortè acciderit anno MDVIII, vel MDXVIII, nam id anno MDXXV, quo jam magister & diffinitor, factum non verisimile) publicum in eo sapientiæ theatro de qualibet scientia disputandi locum cuilibet aperuisse, nec discessisse ex campo sine plausu. Addit Romanæ provinciæ priorem provincialem egisse, quibus autem annis suis symmystis relinquit revelandum. Denique asserit a Clemente VII sacri palatii magistrum institutum, illud onus constanti doctrina & prudentia quadriennium sustinuisse. Quod unde quibusve ex documentis eruerit, cùm non proferat Jacobillus, Romanorum nostrorum diligentiæ est curiosis ex actis vaticanis indagare. Si enim illa vera sunt, quæ refert Jacobillus, Silvestro Prierati anno MDXXIII defuncto sufficí debuit immediate Columbus sub finem ejus anni, nam Clemens VII nonnisi XXVI nov. MDXXIII pontifex salutatus fuit, aliunde tamen mirum esset sacri palatii magistrum capituli generalis diffinitorem eligi quod mihi non occurrit aliâs, vel electum eo titulo in actis non ornari, vel etiam id a Leandro omissum. Si tamen verum est, Thomas de Badia non Prierati, ut habet Fontana, sed Columbo anno MDXXVII Florentiæ, ut idem habet Jacobillus, peste mortuo successerit. Ejus præter citatos meminere Crispoltus, Botonius, Alexius in Elogiis cent. 2, Alexander Balestrinus de Gymnas. Perus. & alii quos citat Oldoinus in Athen. Aug. nostrates verò Lucarinus, Fontana de Prov. Rom. non verò inter Mag. Sac. Pal. ut putavit Oldoinus, Altamura ad 1530: quibus testibus hæc ab eo relicta dicuntur:

1. *Lucubrationes eruditæ in sacram scripturam.*
2. *Plura in re theologica in Bibliotheca ducis Urbini olim* MS *servata.*

F. PETRUS MARTIN.

F. Petrus Martin Gallus patria & pro- † 1527.
fessione Biturigus sua vir ætate clarissimus fuit non apud suos modo, sed & regia in aula ipsa seculi XVI primordiis eruditione, morumque gravitate, prudentia & pietate singulari. Sacræ theologiæ lauream

lauream consecutus, regiam in universitate Bituricensi cathedram diu rexit : hunc verò ob insignem pietatem, religionis studium, ac doctrinam mira dicendi gratia micantem Anna Ludovici XI regis Francorum filia, & Petri II Borbonii ducis uxor conscientiæ suæ moderatorem elegit & arbitrum. Qua ratione in aula versari coactus, sic honeste, prudenter ac religiose se habuit, ut nec illius afflatus aura fuerit, coinquinatusve rubigine, sorte sua contentus, nec qua pollebat Anna Petrusque vir ejus dux Borbonius in regno & apud regem auctoritate & gratia sibi suisve sublimiora ambiens. Nam & regni regentem Ludovicus XI dum abesset Borbonium generum suum constituerat, qui nec minori gratia sub successore Carolo VIII & Ludovico XII in arduis regni negotiis prævaluit. Borbonio anno MDIII mortuo, Anna vidua relicta, quam unicam ex eo susceperat filiam Susannam omnium virtutum specimine cumulatam Carolo Borbonio Montispenserii comiti Franciæque comestabulario matrimonio junxit vix adultam, cujus ut & matris Petrus noster fuit confessarius ad mortem utriusque, quam quidem subiit filia Susanna prior anno MDXXI, die XXIX april. Anna verò Susannæ mater sequenti MDXXII. Interim verò dum conscientiæ illarum sedulus curam agebat, & suorum Bituricensium nihilominus præerat prior, quo ex munere anno MDXVIII die XI novemb. in comitiis provinciæ Franciæ Bituricis coactis præside F. Marino Cuyrot Ebroico sacræ facultatis Parisiensis magistro ob destitutionem in cap. gen. ejusdem anni Romæ F. Joannis Genas provincialis factam vicario provinciæ ibidem instituto, Petrus noster Franciæ præfectus electus est provincialis, unâque per Galliam adversus hæreticam pravitatem generalis inquisitor. Novem annis solidis & paulo amplius provinciam administravit in pace & æquitate. Acta cap. gen. Pinciæ anno MDXXIII habiti apud me servata, cui non aderat, cùm esset diffinitorum II, exemplum sunt eorum, quæ ipse a provinciali Tolosano accepta ad Inferioris Germaniæ provincialem sua manu & sigillo munita miserat : comitiis verò generalibus Romæ anno MDXXV affuit ut provincialis, & in electione magistri ordinis F. Francisci Ferrariensis votum tulit, ex actis itidem apud me servatis, quæ Romæ desiderari dicunt. Tum verò Romæ existens indulgentias pro sacello sub titulo B. M. de pietate in suo nativo conventu erecto a S. P. obtinuit, ut constat ex diplomate hactenus servato IV julii dato, cujus principium : *Clemens Papa VII. Dilecto filio Petro Martini ord. Præd. provinciæ Franciæ priori provinciali magistro in theologia &c.* Quo demum in munere dum per adventum conciones Bituricis haberet, pie obdormivit in Domino anno MDXXVII die XXV decemb. fuitque apud suos sepultus ad lævam altaris majoris juxta tumulum F. Petri Carré episcopi Arausicani ejusdem conventus alumni sub lapide cui hæc insculpta epigraphe :

Ci gist H. P. F. Pierre Martin en son vivant D. en T. & regent confesseur de Mesdames de Bourbon, inquisiteur de la foi, & aprez avoir esté prieur de ceans, provincial de France : lequel prêchant l'avent trepassa le jour de Noel l'an MDXXVII.

Non omittendum hîc pactum anno MDXXI die XI junii contractum, quo ejus curis statutum est pro Susanna Borbonia juxta voluntatem, & ad intentionem Annæ a Francia Borbonii & Arverniæ ducissæ anniversarium perpetuum die XXIX aprilis solemniter quotannis celebrandum : quibus in literis coram Francisco *Fouquet* notario transactis Petrus noster dicitur *doctor regens in facultate Bituricensi provinciæ Franciæ prior provincialis & dñæ Annæ a Francia confessarius.* Ex actis conventus Bituricensis. Scripsit hoc titulo :

Le Traité de l'erudition & enseignement des enfans des nobles composé par F. Pierre Martin de l'ordre des FF. Prêcheurs D. en T. confesseur de tres haute & puissante princesse Madame Anne de France duchesse de Bourbon & d'Auvergne. SÆC. XVI. Prologus : *Sans faute, fiction ou adulation je puis attribuer aux seigneurs & dames de la tres haute puissante & bien renommee maison de Bourbon, ce qui est ecrit au pseaume* XXIII : *Cette generation est celle qui cherche & qui ore Dieu &c.* Deinde Susannam tum impraegnatam nec enixam, cui librum inscribit sic alloquitur : *Et pource tres illustre & noble Dame Madame Susanne de Bourbon que saint Jerome dit que la chose en noblesse a laquelle les enfans des nobles doivent le plus penser, c'est de ne point degenerer ou defaillir de la probité & bonté de leurs predecesseurs. A cette cause pour vous animer & inciter de ensuivre & imiter les mœurs & vertus de votre tres haute & puissante mere, Je Frere Pierre Martin de l'ordre des FF. Prêcheurs votre tres humble serviteur chapelain & orateur ay été emu en congratulant & me rejouissant & en Dieu louant de la joieuse conception & comencement de ligneé qui est en vous, esperant que Dieu par sa bonté en gardant l'arbre & le fruit parfera & conduira a perfection l'œuvre qu'il a en vous commencee. Aussi en reconnoissance des bienfaits a notre religion & singulierement a ma personne de composer & a vous dedier & adresser ce present traité intitulé & appellé, De l'erudition & enseignement des enfans des nobles &c.*

Opus eruditum morale multiplicibus sacræ scripturæ sanctorumque patrum sed & ethnicorum philosophorum auctoritatibus refertum stylo simplici, idiomate Gallico tum usitato scriptum, extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati e conventu Tullensi allatum datis in compensationem libris aliis. Codex est MS in fol. pellibus vitulinis foliol. 71 seu pagg. 142, eleganter scriptus, & auro minioque illuminatus.

Adjecit auctor ad calcem operis a fol. 73, *La benediction des enfans, que Dieu a revelée á Moyse avec l'exposition de Nicolas de Lira.* 2. *Les avis que S. Louis roi de France etant prest de mourir donna a Philippe son fils ainé & son heritier.*

Non omittenda annotatio hæc ad calcem voluminis prima manu : *L'An* MD *&* XVII *le* IV *jour de septembre un vendredi environ cinq heures du matin nâquit a Moulins Francois de Bourbon fils ainé de tres illustre prince Charles de Bourbon II de ce nom duc de Bourbon & d'Auvergne & connestable tres victorieux de France, & de tres noble dame madame Susanne de Bourbon son epouse fille de tres noble & puissant Seigneur & dame Monsieur le duc Pierre, & Madame Anne de France fille du roi Louis XI & seur du roi Charles VIII.* Erat. lit. Dom. D. Ex quibus non solùm annum quo editum hoc opus nimirum 1517 colliges, sed & Fratres Sammarthanos emendabis, qui T. II Historiæ Genealogicæ regiæ Galliarum præfatum Franciscum Borbonium mense julio natum volunt.

F. THOMAS RADINUS.

F. THOMAS RADINUS, sive Germanica vernaculaque pronunciatione *Rhadinus* nobili claroque comitum in Germania Todischorum Rhadinæ gentis oriundus sanguine, Placentiæ Longobardorum inclyta civitate Galliæ Cispadanæ (quo Rhadina gens olim e Germania migrarat & radices egerat) seculo XV vertente natus est, & ab avito gentilium titulo *Todiscus* sive *de Todisco* nuncupatus. † 1527. Hic in patria Placentiæ scilicet, uti conjicimus, ad ordinem ascitus, vir evasit animi morumque præstantia quam stemmate clarior, & sub SS. PP. Leo-

Sec. XVI. ne X, Hadriano VI, hujusque demum successore Clemente VII plurimum inclaruit. Artium ac sacræ theologiæ magister sacras in Romano gymnasio literas sub Leone X & Hadriano VI publice docuit, cùmque non minus eloquentia dicendique gratia, quam profunditate doctrinæ celeberrimus esset, stylum & linguam ipsam adversus impietatem Lutheranam ea tempestate sobolescentem apud Germanos acuit, & furentem adversus apostolicam sedem Lutherum duplici publica oratione Latina stylo tersissimo & nervoso valide compressit. Silvestro nostro Prieriati tum temporis sacri palatii apostolici magistro vel eo nomine quod in Lutherum, quem primus ipse aggressus fuerat, insurgeret, fuisse familiarissimum atque carissimum facile conjicimus. Quin & Prieriatem quandoque jussu pontificis extra curiam absentem legationesque obeuntem vices suas ex nutu pontificis Radino commisisse nihil ambigimus, eumque esse de quo Parisius de Grassis Bononiensis primus cærimoniarum magister & Pisaurensis episcopus in suo Diario Leonis X sic loquitur:

Pridie Palmarum MDXXI (scilicet XXIII martii, nam Pascha fuit XXXI mensis) *ad me venit magister Thomas Frater S. Dominici, qui aliquando in capella oravit tam eleganter, & ostendit mihi qualiter Magister palatii ipsum substituit in loco & officio suo, & petiit sibi dari locum principalis sui substituentis. Ego negavi, quia stylus capellæ nostræ neminem admittit substitutum in loco sui principalis. Ipse contra ostendit bullas Eugenii, ubi expresse conceditur. Ego replicavi ipsas bullas esse per editionem libri cærimonialis revocatas & amplius in usu non esse. Ipse adivit papam, qui mihi suasit ut ipsum admitterem non obstantibus quibuscunque, quia ipsum diligebat propter virtutes ejus. Ego suasi ut non rumpat ordinem capellæ suæ, sed si vult illum contentare, quod faciat ex nunc supenumerarium, ita ut sint duo magistri, & quod unus tantum venire habeat, qui teneat locum solitum, & sic papa in capella fecit intra distributionem palmarum hodiernam. Quod cùm auditoribus Rotæ ego dixerim, ipsi quidem primo voluerunt reprobare, tandem papa declaravit mentem suam quia sic volebat, & ipsi auditores receperunt eum sine prejudicio jurium suorum.*

Scio Thomam de quo in illa relatione agitur, a Fontana qui hæc refert in Theatro, censeri non alium esse a Thoma Badia, quem putat Prieriati eo in munere immediate successisse. Verùm ne assentiar, obstat non solùm quod supra monebam ex Jacobillo, Nicolaum Columbo Prieriati suffectum ante Badiam, sed dato quod Badia Prieriati immediate suffectus fuerit, magister cærimoniarum de homine loquitur jam a quibusdam annis Leoni X cognito, & ab orationibus elegantibus coram eo dictis gratissimo. Etsi autem facile concedam Badiam facundia & eloquentia plurimum valuisse, tum erat junior quam ut ad dicendum coram summo pontifice admitteretur, ceu qui anno illo MDXXI. vix XXXVIII ætatis attigerat: contra verò Radinus & ab elegantibus operibus jam a pluribus annis editis, & ab orationibus coram summo pontifice dictis, iisque tersissimis, inter eas prima contra Lutherum, ad quam alludere videtur magister cærimoniarum laudatus, nomen sibi fecerat, erat præterea in gymnasio Romano publicus sacrarum litterarum professor, hinc de eo in illa relatione magistri cærimoniarum agi potius censeam. Adde non deesse scriptores plures accuratos & diligentes, qui Radinum sacri palatii magistrum egisse certo asserant. Ubertus Locatus Placentinus Radino suppar & gentilis atque symmysta sic de eo scribit Hist. Placent. p. 187: *Thomas Rhadinus Thodiscus violenta litterarum manu ad sacri palatii magisterium pervenit.* Petrus Maria Campi Hist. Eccl. Placent. T. II p. 327 sic de eo habet: *Nel siderale abisso Frà Tomaso Radino maëstro del sacro palazzo in Roma, che morì sotto Clemente VII, dove ragiona della morte di san Tomaso d'Acquino, dice &c.* Nullum autem locum Radino invenias, nisi eum dicas, de quo in diario cærimoniarum citato fit mentio Prieriati absenti substitutum.

Ejus cum laude meminit Leander fol. 135 a, ubi eum vocat virum haud vulgari doctrina elaboratum, sed præcipue fol. 147 a, ubi sic habet: *Thomas Radinus Thodiscus Placentinus vir insignibus dotibus ornatus, callet prorsus litteras Latinas, philosophiam, theologiam, atque oratoriam & poësim. Quæ omnia ita ei peculiaria sunt cum astrologia, ut dixeris ex Parnassi monte sese proripuisse musas, ut semper cum Apolline ei præsto sint ad quacunque edenda per ipsum. Quippe ejus inventiones, ejus libri hoc testari possunt. Intuere siquidem Calipsichiam ab eo digestam, intuere Sideralem abyssum, intuereque multas orationes ab eo conscriptas, & apertissime effinges de isto viro quicquid supra conscripsi.* Quæ Leander Radino florente anno MDXVI scribebat. In descriptione vero Italiæ fol. 306 a, annum ejus mortis docet: *Nicolò Fontana se dilettò in prosa & versi Latini con Tomaso Radino dell'ordine de i Predicatori buono theologo, mà meglior oratore & poeta, che fece la Calipsichia con il Siderale abisso. Mancò in Roma nel tempo dell' infelice captura di essa dall'essercito di Carlo V imperadore nel* MDXXVII: ac proinde mense maio, nam pridie nonas maii Cæsaris exercitus Romam expugnavit atque diripuit. Hæc ejus opera:

1. *Calipsychia sive de pulcritudine animæ*, Mediolani, Gerardi Pontici 1511... Opus Maximiliano cæsari nuncupatum.

2. *Sideralis abyssus*, Ticini 1513: Deinde Parisiis, Thomæ Kees & Edmundi Fabri 1514.

3. *Ad illustrissimos & invictissimos principes & populos Germaniæ in Martinum Lutherum Vittembergensem ordinis Eremitarum nationis gloriam violantem oratio elegantissima Ciceronianam plane redolens eloquentiam.* Prodiit ut videtur primum Romæ, tum Coloniæ typis Gothicis Petri Quentel 1520 in 4, Signat. A ad E, quæ editio Paris. in Regia D. 1591: Rursus Lipsiæ eodem anno: Iterum Romæ 1522 in 8, tumque Hadriano VI nuncupavit, Pr. *Primum omnium a Deo Patre Opt. Max. &c.* In exordio suæ Thodiscorum gentis ex Germania originem agnoscit & prædicat. Ubertus Locatus citatus pp. 64, 65 & 66 refert Fulconem Radinum consulem fuisse Placentiæ annis 1198, 1200 & 1204.

4. *Ad Carolum cæsarem semper augustum & illustrissimos principes Germaniæ in Philippum Melanchthonem Lutheranæ hæreseos defensorem oratio*, Romæ typis Romanis Jac. Mazochii 1522 in 4, signat. A ad N. Extat in Regia D 1593: Rursus ibid. & eod. anno in 8, quæ etiam in Regia D 4194. Pr. *Etsi religionis & pietatis vestræ causa augustissime cæsar, vosque illustrissimi Germaniæ principes jure optimo lætandum* &c. Et hanc Hadriano VI nuncupavit se dicens artium & sacræ theologiæ magistrum, atque in almo urbis Romæ gymnasio divinas litteras ordinarie docentem.

De his orationibus sciendum Lutherum cùm primam accepisset, eam ab Hieronymo Emsero scriptam credidit: itaque Melanchton pro Luthero reposuit sub ficto Didymi Faventini nomine, quod Radino causam præbuit alterius edendæ. Sic enim Johannes Cochleus rerum testis Philippica VII ad Carolum V p. 553 narrat: *Quanta est enim* inquit, *procacitas hujus Philippi in ea oratione, quam edidit contra Rhadinum Placentinum sub ficto nomine Dydimi Faventini &c.* Et ad ann. MDXXV de scriptis

& actis Martini Lutheri agens p. 112 : *Nam cùm doctissimus eorum Philippus Melanchton antea respondisset accusationi, quam Thomas Rhadinus Todesco Placentinus vir eloquens ac theologus gravissime simul & eruditissime in Lutherum ad principes Germaniæ scripserat, ille autem falso putasset a Hieronymo Emsero scriptam fuisse, a Rhadino illo ita repulsus est altera oratione, ut contra ne mutire quidem auderet &c.*

5. *Orationes aliæ plures* seu quas jam anno MDXVI scripserat, & quas ut a se visas laudat Leander, seu quas postea edidit, & quarum aliquas in Sacello pontificio pronunciavit. Quibus addas & *carmina* ab eodem Leandro laudata, quæ forte apud suos Placentiæ servata seu impressa seu MS.

De Radino præter citatos agunt Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1512, & Rovetta ad 1515; extrates Possevinus, Miræus & alii.

F. VINCENTIUS MAINARDUS.

† 1527. F. VINCENTIUS MAINARDUS *de Sancto Geminiano* aliquando simpliciter a patria de more dictus (castrum est in Etruria ad fluvium Elsam Senas inter & Florentiam situm) hinc igitur ille ortus adolescens egregiæ indolis ordini nomen dedit Florentiæ ad S. Marci, virque evasit pietate, eruditione, facundia, rerum etiam agendarum peritia clarissimus, de quo sic Leander fol. 154 b : *Vincentius Sangeminianensis elegans ac floridus orator, habet enim in scribendo quamdam nitiditatem ac elegantiam accuratam tam tersam ac emunctam, ut nunquam tædio sit lectori. Quod paucis concessum est, nunquam ejus oratio assurgit, nunquam etiam cadit, sed semper solida, semper æqualis permanet.* Quæ cùm anno MDXVI Leander scriberet, Mainardum jam tum scriptis celebrem conjicere est. Hinc ob eximias dotes a magistro ordinis Garsia de Loaysa anno MDXVIII electo ascitus est socius, visitationumque per varias provincias individuus. Accidit autem ut illis Pinciæ in Hispania anno MDXXIII ad comitia generalia hærentibus, Hieronymmus Peñafiel Hispanus procurator ordinis in aula Romana, & absente magistro vicarius etiam generalis, peste grassante moreretur, cujus in locum mox Garsias Mainardum sufficit. Sic enim Sebastianus de Olmedo æqualis in Chronico referente Fontana in Theatro habet : *Verùm de procuratore ordinis in curia providerat jam Garsias magister. Hieronymus namque Hispanus peste Romæ defecerat cui Vincentius Sangeminianensis subrogatur ex socio magistri. Qui si ætate junior, multis tamen naturæ dotibus extitit ornatus, & ipse quoque brevi post flagellum Urbis ab exercitu Cæsareo vita decesserat.* Annum clarius indicat Leander Descript. Ital. fol. 43 a : *Hanno dato grand' ornamento a questa patria (*Sangeminiano*) con la sua dottrina Giovanni & Vicenzo dell' ordine de' Predicatori. Il primo scrisse lo libro delle similitudini delle cose, e l'altro essendo procuratore di detto ordine nella corte di Roma fece la vita di sant' Antonino con altre opere. Fù elegante scrittore, & passò di questa vita nel* MDXXVII, *nel tempo che fù pigliata Roma, & sacchegiata dalli soldati di Carlo V imperadore.* Unde emendandus Fontana qui in Romana provincia p. 381 dicit mortuum anno 1530. Vicarium etiam ordinis generalem Romæ egisse asserit idem Fontana, quo munere verisimile est functum, cùm procurator anno MDXXIII institutus est, quia Garsiam in Hispania tum retinuit Carolus V, ut sibi esset a confessionibus : at mox ut Garsias anno MDXXIV magistratum deposuit electus episcopus Oxomensis, Franciscus Silvester a Clemente VII regimini ordinis præpositus est ad futuram electionem, quæ anno MDXXV in ipsum Franciscum cecidit, ut diximus. Etsi autem plura scripserit Mainardus, jam ejus non habetur nisi SEC. XVI.

Vita & officium ac missa S. Antonini archiepiscopi Florentini per reverendum sacræ theologiæ doctorem Vincentium de Sancto Geminiano Prædicatorum ordinis procuratorem composita. Hanc Clementi VII cujus jussu illam scripserat, nuncupavit ex Minerva idibus maii 1525, quo & Romæ edita : sic enim legitur in actis cap. gen. eo anno ibidem celebrati feriis pentecostes IV junii : *Approbamus vitam S. Antonini &c. a reverendo procuratore ordinis F. Vincentio de Sancto Geminiano editam. Item approbamus ejus officium ab eodem compositum, & multis indulgentiis a SS. D. N. Clemente VII munitum.* Prodiit & Mediolani 1525 in 4. Quæ editio Romæ in Barber. Rursus Parisiis, Engelberti de Marnef, Mace Desboys, & Nicolai Præpositi 1526 januar. 20 veteri stylo, novo 1527 in 4, signat. foll. duor. A ad G. Quam editionem curavit Hieronymus Pomerii ejusdem ordinis, qui anno sequenti MDXXVIII licentiam decurrens decimus & ultimus de Sorbonica respondit.

Ejus meminerunt Lusitanus, Razzius, Pius, Fernandez, Altamura ad 1527, ubi & *de Bartolis* agnominat, penes quem fides.

F. ANTONIUS DE VIO.

F. ANTONIUS DE VIO Cajetanus, sic ab Altamura ad 1528 nuncupatus, ceu ejusdem cum Thoma de Vio cardinali Cajetano familiæ, & ejus patruelis, vir fuit sua ætate inter theologos nominatus. Pluribus annis metaphysicas tum & divinas litteras interpretatus est professor publicus in academia Neapolitana, bis collegii theologorum in eadem decanus allectus annis scilicet MDXX & MDXXVII, prior etiam provincialis Regni Siciliæ, quo munere dum fungeretur, morte sublatus est Neapoli in cœnobio S. Dominici anno MDXXVIII die XXV novemb. 1528. Ejus meminit Leander fol. 142 a inter theologos anno MDXVI jam illustres Antonium Cajetanum simpliciter vocans. Vallius laudat p. 223 & vult anno MDXI a Thoma Cajetano tum magistro ordinis Parisios missum, eo fine ut sententias in gymnasio Sanjacobeo legeret, easque revera legisse cum plausu non vulgari. Missum non abnuerim, forsan & baccalaureum promotum etiam aliquandiu professum, sed ultra non progressum crediderim, cùm inter licentiam decurrentes ejus nomen in actis facultatis non habeatur. Hæc ei opera ab Altamura tribuuntur :

Scripta super universam philosophiam.

Tractatus plures theologici.

F. HIERONYMUS GIANOTTI.

F. HIERONYMUS GIANOTTI Etruscus Pistoriensis patria, Hieronymo Savonarolæ æqualis 1528. aut suppar, in quem & summo ferebatur affectu, cujus & fortè alumnus, ejus conciones de providentia Dei erga electos, quas ad instantiam sodalium & amicorum Latina lingua sed rudiori simplicique stylo scripserat, lingua Etrusca reddidit, ac in lucem emisit hoc titulo :

Prediche nuovamente venute in luce del R. P. F. Girolamo Savonarola da Ferrara dell' ordine de' Frati Predicatori sopra il salmo, Quam bonus Israel Deus, *predicate in Firenze in santa Maria del Fiore in uno advento nel* MCCCCXCIII, *dal medemo poi in Latina lingua raccolte, e da Fra Girolamo Giannotti da Pistoia in lingua volgare tradotte, & da molti excellentissimi huomini diligentemente reviste & emendate, & in lingua Toscha*

SEC. XVI. *impresse. Pr. Fra Girolamo Giannotti da Pistoia dell' ordine de' Frati Predicatori della congregatione di Toscana all' eximio & eccellente dottore di leggé messer Bartholomeo di messer Francesco Gualteroti cittadino Fiorentino, & al presente appresso il senato Veneto per la republica Fiorentina degnissimo oratore*, Venetiis, Augustini de Zanni 1528 in 4 p. 357: Eleganti charactere Romano.

F. HIERONYMUS DE MONOPOLI.

† 1528. F. HIERONYMUS DE MONOPOLI a patria Apuliæ Peucetiæ civitate de more nuncupatus, quem *de Hippolyto* a familia cognominatum quidam asserunt, ordinem professus est in patria, virque evasit eruditione morumque probitate clarissimus, hincque ad cathedram metaphysices in via S. Thomæ in gymnasio Patavino moderandam a senatu Veneto delectus & accitus anno MDVI. Quod ille munus pluribus obivit annis, eoque dum fungeretur, filiationem suam, ut aiunt, in conventum SS. Joannis & Pauli Venetiarum transferri curavit: quod & approbatum postea in actis cap. gen. Januæ anno MDXIII habiti, in iis enim sic legitur: *Approbamus translationem F. Hieronymi de Monopoli magistri & diffinitoris præsentis capituli de conventu Monopolitano Sanctæ Mariæ provinciæ Regni Siciliæ ad conventum SS. Joannis & Pauli de Venetiis provinciæ S. Dominici*, pro qua S. Dominici provincia erat in eo capitulo diffinitor. Hac tamen translatione non obstante, qua erat apud suos Regni Siciliæ sodales existimatione, ab iis anno MDXVI electus est prior provincialis. Sic enim de eo Leander illo anno scribens fol. 142 a: *Qui incedit veluti præfectus alicujus provinciæ fratrum multitudine septus Hieronymus Monopolitanus est, vir doctissimus, qui multo tempore Patavii publicè omni cum laude litteras professus est, nunc vero patrum jussu provinciam Regni gubernat.* Non una verò clarus ille fuit humanæ divinæque philosophiæ professione, aut diligenti sodalium cura ac regimine, sed etiam mira dicendi facundia, rerumque peritia ac in gerendis dexteritate magnum sibi nomen apud omnes fecit. Nam ut narrat Vallius p. 215 ejus adhortationibus infirmis Neapoli in S. Dominici erectum est nosocomium egregium ab Hectore Carrafa Ruborum comite, uti cœlato ad parietem ibidem marmori insculptum etiamnum visitur. Ejus etiam suasionibus anno MDXXI Maria Francisca Longa Joannis Longi cancellariæ regiæ regentis uxor Aniatocomium, quod vulgo dicunt *hospidale degli incurabili* tam utile necessariumque Neapoli erexit, ac publici a Joanna II regina conditi xenodochii ad S. Nicolai dilatavit angustias. Plura alia Neapoli suscepit in communem egenorum & miserorum utilitatem & solatium, alibique opera Hieronymus, quæ fusius refert Vallius citatus legendus. Demum cùm ejus late per Italiam eloquentiæ, eruditionis, pietatisque fama pervagaret, a Clemente VII Tarentinus est archiepiscopus electus & constitutus anno MDXXVIII die VIII januarii, quam sedem mensibus tantum prope octo occupavit. Nam dum pastoris indefessi vigilantissimique munus implet, eum Viterbii morbus incessit, ac in domo Prædicatorum S. Mariæ *de' gradi* mortem affert mense augusto ejusdem anni, cujus exuviæ in ædem SS. Joannis & Pauli Venetias delatæ sunt, ubi hoc illi positum legitur epitaphium:

Frater Hieronymus de Monopolo archiepiscopus Tarentinus insignis doctor ordinis Prædicatorum hujus conventus filius obiit MDXXVIII.

Ejus meminit Leander etiam in *Descrit. d'Ital.* fol. 198 b legendus, laudant Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1528, Gravina in Voce turturis p. 201, extra tes Possevinus, Tomasinus Gymn. Patav. p. 287, Ughellus Ital. Sac. T. IX, Toppius Bibl. Napol. & alii. Hæc ejus opera:

Commentaria & quæstiones in libros metaphysicorum.

Tractatus eruditus super symbolum S. Athanasii.

Enchiridion de necessitate bonorum operum & veritate sacramenti Eucharistiæ adversus Zuinglium. Ad calcem sic legitur: *Excusit Neapoli Sultzbacchius Hagenovensis anno 1539 x kal. julii in 8.* Sic non prodiit nisi a morte auctoris. Extat Romæ in Barber.

Alphonsus Caracciolus patritius Neapolitanus Brientiæ regulus editor Paulo III nuncupavit, sicque de auctore ad summum pontificem loquitur:

Tantum apud nos ex ejus christianissimis acutissimisque concionibus erat æstimationis Hieronymus Monopolitanus, theologorum & philosophorum nostri temporis antistes, ut mortuum hominem non sine dolore desideremus, hominis opera summa cum sedulitate pervestigemus. Ideoque cùm hoc opus in Lutheranos editum, omniumque sapientum consilio collaudatum ad nos fortè perferretur, statuimus e vestigio in communem reipublicæ christianæ utilitatem litterariis typis cudi facere &c. Et post pauca: *Quare veluti Monopolitanum vivum protexisti, ita mortui memoriam monumentaque defendas &c.* Sic auctor Additionum ad Bibl. Toppii cit. refert p. 139.

F. LUDOVICUS PANORMITANUS.

F. LUDOVICUS PANORMITANUS a Pio recensetur inter eos scriptores, quorum operibus usus est in suis conficiendis, & quidem parte prima virorum illustrium ab eo sic indicatur *Ludovico Prelormitano*, in secunda vero *Ludovico Panormitano*, sic ambiguum relinquitur an Siculus fuerit & Panormi natus, an *Prelormo*, quod in Insubribus ponit Rovetta de eo agens ad 1580, qui tamen locus Leandro ignotus in Descrip. Ital. Ut ut 1528. sit Bononiæ agebat seculo XVI jam adulto, & majorem vitæ partem ibidem egisse videtur ex opere quod scripsit hoc titulo:

Cronichetta del convento di Bologna: MS servatur ibid.

Pius eam citat identidem, legendus præsertim *Della progenie* p. 146, ubi sic Ludovicum de primo cœnobio Bononiensi S. Mariæ in Mascarella loquentem inducit: *Io fui in quelle celle, che detti santi Frati edificato havevano, e le misurai giustissimamente del* MDXXVIII. *Erano piedi quatro e mezzo in larghezza, e sette in longhezza scarsamente.* Ex quibus ejus ætatem certo discimus, scilicet anno MDXXVIII claruisse, senem verò scripsisse ibidem subjicit Pius sic addens: *Sin qui il buon vecchio all' antica e con simplicità santa.* Laudat tamen a puritate linguæ maternæ, verùm ab accurata gestorum S. Dominici narratione non laudaverim, præsertim de primo Bononiam sancti accessu, quem statuit ante iter ejus Hispanicum & Parisiense, cum certo subsecutus sit, ut supra ubi de eo ex antiquis monumentis evictum. Præter chronicon hoc parvum Rovetta alium ei tractatum tribuit, cujus titulus:

Flamma divini amoris.

Penes quem fides, cùm ubi servetur non addat.

F. PAULUS LEGIONENSIS.

F. PAULUS LEGIONENSIS Hispanus a patria sic cognominatus & Salmanticæ ordinem professus, sed anno MDVII in actis cap. gen. Papiæ habiti ad domum Legionensem quoad filiationem 1528.

translatus, vir fuit seu religione & pietate, seu facundia concionandique laude præclarus, evangeliique præco per Ovetensium regionem & Gallæciam omnino gratus. Nec scholasticis etiam philosophiæ ac theologiæ minus inclaruit disciplinis, lauream enim in universitate Salmantina consecutus, primam in ea cathedram disputationi expositam omnium calculo reportavit, eamque annis pluribus moderatus est. E vivis eum abiisse ante annum MDXXVIII conjectatur Antonius in Bibl. Hisp. eo quod hoc anno Joannes Guernica ord. Prædic. Salmanticæ descripserit in cœnobio S. Stephani librum Pauli nostri jam extincti postea typis editum hoc titulo:

Guia del cielo, Salmanticæ, Hæred. Joannis Brocardi 1553 in fol.

De quo opere sic Marieta fol. 209 a: *Lo que dexo escrito, fue la secunda secunde de santo Thomas de las materias de fe, esperanza, y caridad en lengua comun de romance.* Ex quibus evincitur unum & idem esse opus non duplex, ut putat Altamura ad 1528. Idem Marieta Paulum asserit in domo Legionensi sepultum.

Fernandez emendandus, cùm eum quem Paulum recte dicit inter scriptores, postea Petrum corrupte nominat inter cathedraticos Salmanticenses: vel etiam cùm e domo Legionensi in Salmanticensem translatum vult, cùm contrarium habeatur in actis Papiensibus citatis, quibus astipulatur data illi Legione sepultura.

F. THOMAS CAJANI.

* 1528. F. Thomas Cajani Etruscus Florentiæ natus, ibidem in S. Marci nomen ordini dedit, celebrisque tota Italia evasit divini verbi præco. Sua ætate florentem Leander fol. 146 b miris ornat laudibus, virum vocans *in dicendo potentissimum, quem*, inquit, *cùm aliquando audio, admiror. O quam bene, quam levigate, quam repastinate verba sua profert. Ex hoc conjici potest, quantum in sermone valeat, quod fere per biennium Ferraria omnium cum ingenti plausu concionatus est, æque in fine desideratus, prout in initio.* Astipulatur Razzius p. 281 addens post luctuosam illam ab exercitu cæsareo Urbis direptionem, a Clemente VII anno MDXXVIII Urbemveterem accersitum, gravissimas & vehementissimas de potestate pontificia & ecclesiastica libertate habuisse publice conciones, at intra paucos dies morte immatura sublatum, non sine suspicione veneni, secunda maii ejusdem anni, & ibidem apud sodales sepultum. Laudant Pocciantius, Fontana, & Altamura ad 1528 Caxanum vel Cassanum corrupte nuncupantes, & addentes ad S. Marci Florentiæ servari ejusdem

Sermones extravagantes MS.

F. PAULUS BUTIGELLA.

* 1530. F. Paulus Butigella Insuber anno MCCCCLXXIV Papiæ natus, Ferrariæ litteris humanioribus operam dedit, & XX ætatis adeptus, ibidem in cœnobio S. Mariæ angelorum dicto ordinem amplexus est, isque evasit pietate, doctrina, prudentia, ut philosophiam & theologiam in variis congregationis Lombardiæ studiis professus, ad regimen exinde admotus sit, bis etiam dictæ congregationis vicarius generalis assumtus, prima vice anno MDXVI Mantuæ electus, ac biennium de more functus, altera vice dum cœnobium Bononiense a duobus circiter annis prior regeret, iterum anno MDXXII ad universam congregationem administrandam communibus suffragiis electus: coverò solutus officio censor fidei datus est Ferrariæ, extantque plures ad eum a Clemente VII scriptæ de rebus sacri hujus tribunalis epistolæ. Mortuo Vincentio de Sancto Geminiano de quo supra ad 1527 eidem mox a Francisco Silvestro magistro ordinis suffectus est anno MDXXVIII procurator generalis, ejusdemque absentis & Gallias visitantis vicarius in Urbe positus. Mortuo verò die XIX septemb. ejusdem anni dicto magistro, volente & instituente summo pontifice ordinem sub titulo vicarii generalis ad sequentem electionem regere perrexit. Hæc juxta leges ordinis anno sequenti MDXXIX fieri debebat, sed ad annum MDXXX auctoritate Clementis prorogata est. Tantam porro interea Butigella sui fecit apud omnes existimationem, ut coactis demum sabbato vigilia pentecostes quarta junii Romæ electoribus, etsi pontifex Thomam Badia virum insignem sacri palatii magistrum proponeret, ex triginta octo votis XXV primo scrutinio in Butigellam concurrerint, octo in Joannem de Fenario Tolosanæ definitorem, & quinque tantum in Badiam. Sic narrat Pius P. II lib. 4 col. 154. In actis tamen Butigella dicitur unanimiter electus, sed hæc facile conciliantur. Cùm enim ea ætate non solius electi ut modo, sed & eligentium vota publice panderentur in revelatione scrutinii, si minor pars, quod plerumque fiebat, accederet ad majorem, tum unanimis censebatur electio. Cæterum Butigella summo pontifici ob insignes animi dotes acceptissimus fuit, sed non diu magistratum gessit, anno enim sequenti Roma profectus provinciam Regni Siciliæ visitaturus, ubi Neapolim pervenit, morbo correptus ibidem obiit die IX octob. anni MDXXXI ætatis LVII, & in basilica S. Dominici ad sinistram odei fuit sepultus: cui socii sui duo fidissimi Bartholomæus Spina Pisanus de quo postea ad 1546 & Augustinus tabulam marmoream grati animi ergo posuerunt epitaphio addito, quod apud Pium legas. Hæc ei a Rovetta ad 1530 tribuuntur opera:

Super secundam secundæ S. Thomæ, & super tertiam ejusdem partem commentaria.

Epistola ejus encyclica ad universum ordinem e cap. gen. suæ electionis Romæ X junii MDXXX data extat cum actis, quorum exemplum ex codice Insulensi MS ejus ætatis exscriptum habeo inter adversaria.

F. ALBERTUS DE AGUAYO.

F. Albertus de Aguayo Hispanus, cujus meminere Antonius in Bibl. Hisp. & Hyacinthus Parra in adversariis MS, quos excipit Altamura ad 1530, vir fuit omni litterarum elegantia præditus, librosque Boëtii de consolatione philosophiæ e Latina Hispana sua reddidit lingua, typisque edidit hoc titulo: 1530.

De la consolacion de Boecio, Hispali, Joan. Varela 1530.

Ea scriptum opus elegantia, ut insignis ille rerum Hispanicarum Historicus Ambrosius de Morales hanc versionem Boëthii puritatem æquare dixerit libro suo *De lingua Hispanica.*

F. ANGELUS MARTINI.

F. Angelus Martini Dalmata Ragusinus a Gozzeo gentili inter scriptores recensetur, laudaturque ut grammaticus politus & elegans poëta, a quo hæc edita fuerint * 1530.

Methodus grammatica.

Carmina varia.

Excipiunt Pius & Altamura ad 1530.

F. GASPAR ESTEVAN.

1530. F. Gaspar Estevan aliâs *Stephanus Catalanus* Barcinone in S. Catharinæ ordinem amplexus, pietate, disciplina regulari, doctrina, eloquentia, ardenti salutis animarum studio seculo XVI ineunte claruit. Sacræ theologiæ jam magister erat anno MDXV, & titulo vicarii nationi Valentinæ præfuerat, cùm eodem anno in comitiis provinciæ Barcinone celebratis prior provincialis electus est, sed non diu id egit muneris : ab eo enim se exonerari obtinuit a magistro ordinis per litteras, quæ in comitiis provinciæ anno MDXVII die VIII sept. lectæ fuere : id verò exoravit, ut ministerio verbi ad quod se a Deo vocari sentiebat, totus incumberet. Eximias enim neque communes animi corporisque dotes divinitus accepisse ferunt, adeo ut cùm e suggesto diceret, veluti cœlestis tuba auribus insonaret, & auditorum corda quocunque vellet impelleret. Ipsum Carolum V Cæsarem, qui eum concionantem pluries audierat, os ejus auri, argenti, lapidum omnium pretiosorum fodinam appellasse scribunt. In his itaque vitam consumsit omnem, civitates & oppida regni Aragoniæ percurrens, lucro animarum solum intentus, cœnobiis sed pauperioribus aliquando præfectus, quorum regimen ideo non detrectabat, & in meliorem statum erecta mox relinquebat. Quo anno quove mense & die obierit, non inveni, sed annum ejus seculi trigesimum attigisse vel etiam excessisse certum. Ejus gesta præclara prosequitur Diagus fol. 81 & fol. 282. Laudat & Antonius Bibl. Hisp. ex Alphonso Acevedo in comment. leg. V Tit. III lib. I n. 6, & in lib. XI Tit. III ejusdem libri recopilationis legum Hispanarum. Meminerunt etiam Miræus & Altamura ad 1516. Scripsit opus hoc titulo:

Defensio ecclesiastica immunitatis ac libertatis specialiter contra imponentes & exigentes onera, Romæ 1520 in 4.

F. HIERONYMUS BALBUS.

1530. F. Hieronymus Balbus Venetiis natus est ex illustri ut videtur, patritiaque oriundus gente, quæ plures reipublicæ tum litterariæ tum ecclesiasticæ viros insignes protulit, quos inter numerantur, Bonus Balbus Venetus episcopus Torcellanus anno MCCXV die IX septembris mortuus, & in sua basilica ante sacrarium sepultus, de quo Ughellus Ital. Sac. T. V col. 1441 n. 29, & Petrus Balbus Venetus Pauli II P. M. propior affinis a pueritia Græcis Latinisque linguis eximie excultus, litterarumque humaniorum non vulgariter peritus, qui & plura præsertim SS. Patrum Græcorum Latine eleganter transtulit, summæque prudentiæ apud omnes laudem obtinuit, demum sub Paulo II variis ecclesiasticis muniis functus, & ad Tropeiensem sedem evectus, diuque superstes, Romæ tandem octogenarius vivere desiit anno MCCCCLXXIX die IX septembris, & in basilica Vaticana fuit sepultus. His non degener Hieronymus & ipse liberalibus omnibus artibus excellenter instructus, & ad ordinem ut verisimilius circa MD ascitus, theologus non solum evasit summus, & S. Thomæ doctrinæ mirum addictus, sed & juris utriusque consultissimus. Hinc Maximiliano Cæsari & Ludovico Hungariæ Bohemiæque regi in primis acceptus, hujus ad Carolum Hispaniarum principem electumque imperatorem orator fuit, & ejus inaugurationi Aquisgrani Ludovici nomine præfuit anno MDXX die XXIII octobris : tum verò Caroli gratiam promeritus, ad ejus nominationem cardinali Gurcensi Matthæo Lang de Wellenburg cedente, & ad Juvaviensem seu Salisburgensem metropolitanam translato, episcopus ipse consecratus est Gurcensis, in rebus imperii deinceps ad consilia negotiaque tractanda a Cæsare ordinarius & familiaris adhibitus. Carolum V Italiam petentem a Clemente VII coronandum comitatus est, huicque magnificæ cærimoniæ anno MDXXX die XXIV februarii Bononiæ præsens affuit, & in utraque aula cæsarea & Romana maximam sibi comparavit existimationem. Quantum vixerit deinceps, quandove & ubi obierit, hactenus mihi incompertum, suorumque gentilium, aut rerum Germanicarum curiosorum diligentiæ erit nos vel posteros docere. Hæc ejus opera :

Oratio quam Romæ ad Hadrianum VI, P. M. Ferdinandi Austriæ archiducis legatus habuit. Hanc laudat Ludovicus Jacob in Bibl. Pontif.

Ad Clementem VII de civili & bellica fortitudine, Romæ 1526 in 4. Extabat in Bibl. Wittiana, & laudatur in catalogo edito in 12 Dordraci 1702 p. 194 n. 1382.

De rebus Turcicis liber ad eumdem, Romæ 1526 in 4. Extabat cum superiori ibidem & laudatur etiam Romæ in Barber.

De futuris Caroli V successibus Vaticinium, Bononiæ 1529 in 4 : quæ editio in Barber. Prodiit etiam inter Germanicarum rerum scriptores a Schardio editos, Argentorati typis Vechel 1624 in fol. p. 872.

Carmina quædam & alia Romæ edita in 4. Laudantur & inter delicias poëtarum Italorum a Ranuccio Ghero collectas 1608 in Barber.

Ad Carolum V imperatorem de coronatione liber, Bononiæ, Phaëlli 1530 in 4 pp. 79. Extat Paris. in Regia M. 350. Iterum Lugduni, Gryphii 1530 in 8 pp. 87 : in Regia M 958, quæ editio elegans. Prodiit rursus cum Petro de Andlo, Argentinæ 1612 in 4. Et apud Goldastum Polit. Imper. Francofurti ad Mœnum 1614 fol. P. III p. 244.

At quandoquidem in dubium quidam revocant, an hic Balbus nostri revera fuerit instituti, id jam est clarius ostendendum. Et sane testis omni exceptione major est Navarrus ei æqualis, qui licèt aliàs multis ornet laudibus, quædam tamen libri de coronatione carpit. Sic ergo ille T. II edit. Colon. in Relect. super caput *Novit*. de judiciis, notab. 3 p. 99 n. 20. *Novissime Hieronymus Balbus episcopus Corsensis vir varia lectione & eruditione insignis in libro de coronatione imperatoris ad Carolum V qui nunc feliciter imperat, non semel hanc tenet, quamvis frequenter in contrarium inclinet &c.* Et p. 102 n. 44 : *Tertio errat ut pace ejus loquar, prædictus Hieronymus Balbus, cùm ait leges in hac conclusione sibi ubique constare, canones verò diversis & inter se male cohærentibus sententiis conflictari &c.* Et p. 103 n. 46 : *Postremo meminisse debuerat se ordinis esse Dominicani, & S. Thomam Dominicanorum ducem, cujus doctrinam in cœlum usque non injuria extollit ipse, in illa esse opinione 2. 2. q. 11 a 2, ut putet papam quà parte papa est, in his quæ fidei sunt, errare non posse &c.* Et n. 47 : *Adde quod virum episcopum & alioqui perdoctum non debuerunt movere illa fragilia imo falsa fundamenta &c.* Hieronymum autem vivum a Navarro æquali Dominicanum vocari quis putet, nisi revera ejus ordinis sodalem esse sciverit? Ex quo colligas abbatem Michaëlem Justiniani *Scrittori Liguri* p. 416 id a Navarro dici negantem, aut Navarrum non legisse, aut ita leviter ut loca laudata eum fugerint.

Id præterea evincit summa ejus cum nostris conjunctio & familiaritas non vulgaris, sed qualis inter sodales esse solet. Hinc est quod post epistolam Carolo V nuncupatoriam præfati de coronatione libri, ejusdem tractatus argumentum scribit

Garsiæ de Loaysa tum episcopo Oxomensi & Cæsari a confessionibus, antea vero ordinis Prædicatorum magistro XXXIX, ex colloquio cum eo habito fassus ortam esse hujus operæ occasionem. *Duo inquit, a me percontatus es* &c. *Ego cùm ad utrumque explicandum me minus paratum viderem, quod ea studia jampridem intermiserim, quæ nisi assiduo exercitationeque alantur, e memoria prorsus evanescunt, in aliud tempus responsum distuli, sicque a te discessi, ut mox in bibliothecam D. Dominici* (nempe Bononiensem nostram) *me receperim, unde non prius sum egressus, quàm evolutis grandibus quibusdam juris cæsarei ac pontificii voluminibus, adhibitoque amplissimi L. cardinalis SS. Quatuor consilio atque judicio hunc confecerim sive commentarium sive farraginem &c.* In fine addit: *Duo verò in causa sunt, cur hanc paucarum horarum lucubratiunculam tuo nomini dedicarim, & quod a te hæc omnis disputatio est nata, & quod ubi colluctantium inter se jurisconsultorum sententias recensui, ad D. Thomam cui non minus pietate quam sapientia proximè accedis, tanquam ad sacram ancoram confugio. Quocirca tuo gravissimo judicio exactissimæque censuræ, cujus omnis doctrina ex uberrimis D. Thomæ fontibus emanat, hoc quicquid est commentationis subjicio.* Revera passim in toto tractatu sanctum doctorem laudat, & ejus dogmata ut sacram aram apprehendit.

Adde ad caput hujus tractatus Leandri nostri præfigi ad cardinalem SS. Quatuor epistolam, qua se ejus jussu & ex animi sui sententia libellum Balbi perlegisse asserit, & inter plura quæ in auctoris & operæ laudem scribit, hæc habet notanda: *Quam belle est videre in hoc opusculo multi juga eruditione referto, acrique ingenio elucubrato Balbum nostrum, at non balbe, sed diserte, sed tersè loquentem &c.* Et infra: *Multis quidem pervestigatio ac rerum cognitio data est, sed sensuum explicatio paucis: verùm utrumque in Balbo nostro invenies, atque utinam ejus cætera opera in lucem prodeant &c.* Sic ex ædibus S. Dominici XV kal. martii MDXXX Bononiæ scribebat Leander. Scio inter æquales usitatum esse hunc loquendi modum, noster talis, Petrus aut Paulus noster, sed viri elegantis & politi qualis erat Leander, non alio præterea titulo fulgentis quam religiosi sodalis, non fuisset de episcopo loquentis & ad cardinalem, illum episcopum nostrum compellare, Balbum nostrum dicere, nisi ejusdem professionis familiaritas id permisisset. Quæ si cum Navarri testimonio jungas, Balbum ordinis Prædicatorum sodalem agnoscere haud abnues. Non omittendum autem quod idem Balbus habet ejus tractatus cap. 21 Cæsarem alloquens: *At in Germania perinde ut Romæ corona aurea imperatorem insigniri, illa scilicet eadem qua Carolus magnus usus est, ipse ego certissimus sum testis, qui nono abhinc anno tuæ coronationi Carole V non solùm interfui, sed cùm per id tempus apud te Ludovici Pannoniæ Bohemiæque regis oratorem agerem, ad quem jus eligendi spectabat, etiam præfui.* Quod superius a nobis dictorum argumentum sit, primæ nempe Aquisgraniensi Caroli inaugurationi Balbum præsedisse.

Hæc jam a pluribus annis scripseram, cùm Actorum SS. tomus quintus junii in lucem prodiit, quem dum evolverem, occurrit mihi p. 520 § 4 series episcoporum Gurcensium ab ipsis initiis ad ultimum anno MDCXCVII sedentem, quam ejus collector Christophorus Jager præstat ad se derivatam ex fonte ipsiusmet episcopalis archivi, & omnibus aliis hactenus ad MDCCI editis sinceriorem. In ea serie laudatur XXXIV *Hieronymus Balbus Venetus primum præpositus Posoniensis episcopus Gurcensis anno* MDXIX *denominatus & Venetiis anno* MDXXV *mortuus.* In hoc ultimo anno certo erratum est fortè typorum, constat enim ex superius dictis anno MDXXX Balbum adhuc florentem fuisse, & Caroli V coronationi Bononiæ vivum & sanum astitisse: unde fortè legendum Venetiis anno MDXXXV mortuum, & eadem ratione emendandum, ubi ejus successor Antonius de Hoyos præfuisse dicitur XXVI annis ad MDLI quo trucidatus, rectius enim legas hunc annis XVI tantum sedisse. Cæterum hinc habetur Balbum nostrum Venetum fuisse, ut supra a nobis statutum. Quod verò dicitur præpositus antea Posoniensis, non impedit quin nostras fuerit, eo enim seculo fervente Lutheranismo viri graviores & ex aliis ordinibus & ex nostro ad omnia beneficia dignitatesque ecclesiasticas etiam in cathedralibus allegebantur, ut de pluribus his annis laudandis jam jam patebit. Adde longe antea & nostros & aliorum mendicantium sodales ad omnia beneficia ecclesiastica habiles a Sixto IV bulla speciali declaratos fuisse.

Ut hactenus dictis lux adhuc major detur, sciendum Parisiis sub finem seculi XV claruisse quemdam Hieronymum Balbum itidem Italum, de quo Trithemius ubi de Script. Eccl. p. 395 agit, præstatque virum fuisse celeberrimæ opinionis, & in omnibus disciplinis bonarum artium egregie doctum, philosophum clarum, rhetorem facundum, metro excellentem & prosa, qui docendo & scribendo magnam gloriam apud Gallos & Parisienses commeruit. Hunc Boulæus Hist. Univ. Parisf. T. V p. 882 dicit ab universitate Parisiensi cum Fausto Andrelino Foroliviensi & Cornelio Vitellio ad lectiones publicas in arte humanitatis anno MCCCCLXXXIX die V sept. admissum fuisse, quod idem antea dixerat p. 793. Hic autem Balbus gravissimas inimicitias gessit cum Fausto Andrelino dicto, & cum Guillelmo Tardivo Aniciensi grammatices professore in gymnasio Navarræo, a quibus lacessitus, & vicissim eos ipse impetivit, & in Tardivum quidem volumen magnis inquit Thritemius, eloquentiæ salibus conditum scripsit, cui titulum indidit, *Rhetoris gloriosi* per modum dialogi. Sed longe acrius illi bellum fuit cum Fausto, adeo ut uterque sibi invicem extrema flagitia exprobrarint editis in vulgus carminibus, & Balbus qui ut habet Trithemius, anno MCCCCXCIV adhuc in Gallia agebat, in Angliam fugere coactus sit anno sequenti XCVI. Varia fuit de illis apud illustres ejus ætatis scriptores sententia. Guaguinus Fausti partes amplexus est, & oratione soluta & stricta in Balbum ceu impudentissimum & ignotarum sibi artium usurpatorem invectus est. Erasmus tum Lovanii agens & anno MDXIX Ludovico Vives scribens Faustum male excipit, sic enim de eo: *Parisiensis academiæ candorem ac civilitatem jam olim sum admiratus, quæ tot annos Faustum tulerit, nec tulerit solum, verum etiam aluerit evexeritque. Cùm Faustum dico, multa tibi succurrunt, quæ nolim litteris committere. Qua petulantia solitus est ille in theologorum ordinem debacchari? Quam non casta erat illius professio? neque cuiquam obscurum erat, qualis esset vita. Tantum malorum Galli doctrinæ hominis condonabant, quæ tamen ultra mediocritatem non admodum erat progressa &c.* Videsis Boulæum citatum p. 882.

Quidam inter quos Simlerus & abbas Justiniani Balbum a Trithemio laudatum eumdem putant cum episcopo Gurcensi, sed a vero longe aberrare id mihi persuadet, nempe cùm habita niorum hujus ætatis ratione Balbo Trithemii non minus XXXV aut etiam XL annis concedi possit, cùm anno MCCCCLXXXIX lectionem publicam in arte humanitatis postulavit Parisiis, præsertim cùm dicatur etiam jus utrumque tum interpretandum suscepisse, jam circiter octoge-

 narius fuisset anno MDXXX quo Carolus V Bononiæ coronatus est, quæ certe cum iis quæ de Gurcensi narrant, non conveniunt, ut pote quem tum vividum adhuc & florentem & laboriosissimum exhibent. Præterea Faustus ejus æmulus anno MDXIX jam obierat, ut ex epistola Erasmi citata constat, cui si antea jam non præmortuus erat Balbus Trithemii ei æqualis, parum supervixisse conjectu pronum. Itaque iste Trithemii Balbus forsan Januensis ludi magister Parisiensis, & anno MCCCCXCVI in Angliam profugus, cui tot objecta sunt turpia alter est, & secernendus a nostro Balbo Veneto qui fama non solum integra sed & laudatissima semper vixit, & cujus moribus ne levem quidem maculam nemo unquam aspersit

Hujus cum laude meminerunt præter citatos Lusitanus, Gozzeus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1532, Rovetta ad 1541 Venetum agnoscentes, sed de ejus scriptis non accurate loquentes. Laudant etiam Gesnerus, Possevinus, & Vossius de Histor. Latin. p. 651.

F. JOANNES FABER.

† 1530. F. JOANNES FABER II hujus nominis Augustanus dictus, non ab origine, sed tum a diuturniori commoratione, tum a præclaris, quibus ibidem functus est muneribus & officiis, patria Friburgensis in Helvetiis fuit, sed Augustæ ut videtur ad ordinem cooptatus, magnarum partium vir, eruditione, pietate, facundia, catholicæ fidei studio clarissimus. Bononiæ agebat anno MDXVI sacras literas forte ibidem professus, quod innuere videtur Leander fol. 142 a, de eo ut *viro usquequaque eruditissimo* loquens, *cujus doctrinam*, inquit, *gymnasium Bononiense totum hoc anno* (MDXVI quo hæc scribebat Leander) *eo quod de se periculum in re literaria fecerat, admiratum est*. Ad suos exinde reversus Maximiliano I imperatori ob egregias dotes acceptissimus fuit, ab eodemque a concionibus ordinarius, ac ab intimis animi consiliis ascitus, & in primis carus ac familiaris, ut & ejus aulæ principibus, Matthæo præsertim Langio cardinali Salisburgensi archiepiscopo summo augusti consiliario. Mortuo vero XII januarii MDXIX Maximiliano, ut idem apud ejus successorem Carolum V concionatoris ordinarii & aulici munus obtineret, ambibat, quod & eum consecutum ex mox referendis conjicio. Certe urgentissimas ea de causa literas ad hujus principis familiares scripsit Erasmus, quicum illi erat tum summa animorum & studiorum conjunctio. Sic enim ille epistola Lovanii VI octob. MDXX ad Albertum Brandemburgicum cardinalem & archiepiscopum Moguntinum data: *Utinam hic Joannes Faber ordinis Dominicani tuæ celsitudini tam esset commendatus, quam merentur hominis eximiæ dotes, ingenium promtum & expeditum, judicium excussum, eruditio solida & abstrusa, lingua felicissima, mores candidi facilesque &c.* Clarius loquitur Mercurio Gattinario Caroli V cancellario summo epist. IV octob. MDXX itidem Lovanii data: *Ex aliquot familiaribus congressibus comperio hunc Joannem Fabrum ordinis Dominicani multis eximiis dotibus præditum, religione nequaquam fucata, judicio prudentiaque singulari, eruditione solida, quarum rerum commendatione cæsari Maximiliano virtutum omnium ut fautori candido ita judici exacto cum primis carus fuit. Convenit autem opinor, ut quemadmodum Carolus noster in avitum succedit imperium, ita virtutum etiam avitarum hæreditatem capessat. Porro quod petit non solum æquissimum est, verum etiam facillimum, videlicet ut idem muneris quod habuit apud cæsarem Maximilianum, apud hunc retineat. Atque id ut fiat ad publicam rei Christianæ pertinet utilitatem, mea sententia, simulque sacri imperii dignitatem. Id cujusmodi sit ex ipso rectius cognosces.* Iisdem laudibus tum ornat, tum commendat aliis epistolis eodem anno & mense datis præsuli ac principi Leodiensi pag. 424, Conrado Peutingero pag. 434, Jacobo Vilingero pag. 439 edit. Basil. in quibus & zelum antiquæ religionis, & in agendis viri prudentiam mire extollit præsertim in causa Luterana. Anno MDXXI priorem agebat Augustæ Vindelicorum, de quo sic idem Erasmus Epistol. Lib. XVI n. 16 obtrectatori suo pertinacissimo, scilicet Vincentio Theodorici Harlemensi nostro S. T. magistro data eo anno, ubi sic eum alloquitur: *Paucis post diebus Joannes Faber ordinis tui sodalis, cui utinam tam similis esses eruditione moribus prudentiaque, quam es similis cuculla & pallio, retulit mihi, quemadmodum te super hac re admonuisset, vel objurgasset potius. Nam illi forte rem ut habebat exposueram. Respondisti, si verum ille narrabat, te posthac Erasmo fore certissimum amicum, si noxiam hanc remitterem. Cumque subjecisset ille, se nolle mihi referre pro certis incomperta, dextra data confirmabas fore, quod pollicereris. Hæc cum mihi persuasisset esse verissima, cœpit obsecrare per Christianam caritatem sinerem exorari me, tecumque redirem in gratiam. Ego vero semper ad concordiam facillimus respondi me non solum velle condonare quicquid esset admissum, verum etiam oblivisci. Hæc si vera non sunt, certe a me ne syllaba quidem efficta est, ita narravit vir natu grandis, sacerdos, theologus, & in suo genere pulcre doctus, a concionibus cæsaris, prior monasterii Augustani.* Ex quibus discimus eum tum & nostris Augustanis præfuisse & imperatoris Caroli V Ecclesiasten egisse. Etsi autem iis annis singulari fuerit Erasmo necessitudine conjunctus, quod ille tum non videretur catholicæ doctrinæ adversus, imo & Leoni X & cæsari acceptior, ab eo postea descivit, ubi ille a summis pontificibus reprobatus est. Hinc Romam progressus ejus plura redarguit. Sed & hîc ipse audiendus Erasmus Epist. lib. XXVI Matthiæ Kretzero Friburgi V Id. Mart. MDXXXI pag. 1020: *Joannem Fabrum Dominicanum novi hominem in Thomistica theologia pulcre doctum, sed mire vafrum ac versipellem. Is Romæ cœpit in me debacchari, videlicet quo se reconciliaret cardinali Cajetano, de quo mihi tanta narrat* (forte narraverat) *mala, ut nullus scurra in scurram posset dicere plura. Obiisse nunc primum audio, Dominus illius misereatur.* Quæ Erasmi vituperia Fabro nostro an non gloriosiora sint ipsis ejusdem laudibus, judicet æquus & vere christianus lector. Cæterum exinde colligat vel initio hujus anni vel præcedenti seu Romæ seu Augustæ aut alibi mortuum. Extat ejus

Oratio funebris in depositione gloriosissimi imperatoris cæsaris Maximiliani Augusti P. F. in oppido Wels Austriæ, præsentibus Illustrissimo principe Rever. D. Matthæo cardinale Tit. S. Angeli archiep. Saltzburgen: Rev. D. episcopo Tergestino aliisque prælatis & nobilibus quamplurimis habita anno Christi 1519 die 16 januar. eidem cardinali nuncupata, cujus jussu suscepta & edita Augustæ Vindel. 1519 julii 12 in 4, & apud Marquardum Freherum T. II rerum Germanicarum P. II p. 402 ad 420.

P. 412 ejus editionis inter Germanos plures insignes, quos ex variis Germaniæ partibus bene multos amicitia Maximiliani præstat decoratos, *Zasius* ab eo recensetur *noster Friburgensis* inquit, qua loquendi ratione suum fuisse gentilem & seipsum etiam Friburgensem indicat.

F. JOHANNES

F. JOHANNES DE VERO.

† 1530. F. Johannes de Vero vernacule *de Vray* Gallus & patria professioneque Bellovacensis ineunte seculo XVI jam in sacra facultate Parisiensi clarebat, nam in comitiis ordinis Genuæ MDXIII baccalaureus biblicus assignatus fuerat pro anno MDXVI, & in sequentibus Neapoli MDXV celebratis ad legendas ibidem in parvis scholis sententias pro anno MDXVII. Florebat etiam anno MDXXX, quo ab eo prodiit

Epistolarum liber, Parisiis, Antonii Verard 1530 in 8. Extabat adhuc sub finem seculi ultimo elapsi apud nostros Albienses.

Hunc Guillelmo Parvi episcopo Silvanectensi & Francorum regi a confessionibus nuncupavit. Pr. *Cùm christianus adventus instaret &c.*

F. MARCUS AB WEIDA.

* 1530. F. Marcus ab Weida Saxo inter plures ejusdem nationis viros inclitos & sacri verbi insignes declamatores a Leandro fol. 147 a laudatur, tum cùm scribebat anno MDXVI florentes, cui si ætatem des ipsius Leandri, potuit facile ad annum MDL vel ultra pervenire. Hinc illum creditu proclive, quem Possevinus ad 1573, Altamura ad 1571 & Coppensteinius in Clave prædicandi rosarii lib. 1 cap. 2, & lib. 2 cap. 14 scriptoribus nostris accensent, non quod annos ab illis notatos attigisse velim, sed opera illi ab eis asserta quid prohibet ab ejus morte iterata editione prodiisse. Hæc vero sunt:

Explicatio orationis Dominicæ lingua Teutonica, Coloniæ 1573. Sic refert Simlerus.

Speculum fraternitatis rosarii, forté eadem lingua vernacula. Laudat Coppensteinius citatus.

F. PAULINUS TURCHIUS.

† 1539. F. Paulinus Turchius Italus Philippo Saulio episcopo Aprumiatensi vel ut alii loquuntur Brugnatensi viro linguæ Græce peritissimo, nec minus optimarum litterarum notitia, quam majorum suorum, gentisque suæ præclare gestorum gloria conspicuo, intima animorum studiorumque necessitudine conjunctus fuit. Itaque cùm Saulius *Commentarium Euthymii Zigabeni in Psalmos* e Græco Latine reddidisset, sed morte præventus non anno MDXXXI ut habet Ughellus Ital. Sac. T. IV, sed ante MDXXX, qui jam anno MDXXVIII infulam abdicaverat, ineditum reliquisset, Turchius viri tam illustris tamque cari operam jacere neglectam non ferens, eam typis excudendam curavit, & Clementi VII nuncupavit.

Prodiit opus Veronæ, Stephani Nicolini 1530 in fol. Quæ editio extat Parif. in Teller. nunc Genovef. Postea Parisiis 1543, 1547 & 1560 in 8: Venetiis 1568: Lugduni, Petri Landry 1573 in 8.

Sic autem de Saulio Turchius in epistola nuncupatoria: *Hic elegantissimos commentarios Euthymii monachi patris sanctissimi & eruditissimi nuper Latinos fecerat, puro quidem ac simplici dicendi genere, quos immatura morte præventus in lucem edere non potuit: Ego verò qui ejus doctrina ac sanctitatis testis diutius fueram, studiorum comes, consiliorum conscius, nimia ipsius humanitate summa illi necessitudine devinctus, talis amici quo meliorem ne desiderare quidem licebat, tam sanctos labores deperire, nos verò tanto thesauro fraudari æquo animo ferre non poteram. Converti me igitur ad Joannem Matthæum episcopum Veronensem bonorum omnium quam maxime studiosum &c.* Sub finem ejus epistolæ Turchius indicat se *domus Mediceæ alumnum esse*, unde quis conjectari posset Florentinum fuisse, etsi aliunde tanta illa cum Saulio Ligure familiaritas & Ligurem insinuet, quod dubium soli solvere queunt gentiles.

F. PETRUS COVASRUBIAS.

F. Petrus Covasrubias Hispanus ipsis seculi XVI primordiis sua gentem ordinemque quem in patria professus fuerat, illustravit eruditione, dicendique qua plurimum apud populos valuit facundia, sacræ theologiæ magisterio decoratus, generalisque functus honore & titulo prædicatoris. 1530. Præfuit & domui suæ prior, cui nomen dederat adolescens S. Pauli Burgensi, supremumque tandem obiit diem apud Cantabros Flaviobrigæ vernacule Bilbao anno MDXXX, uti testatur Marieta fol. 210 a, a quo Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad hunc annum, & Antonius Bibl. Hisp. exceperunt. Hæc ejus opera:

Conciones de tempore & de sanctis per annum & quadragesimales. Ex Hispano Latine ipse reddidit. Primus evulgavit Alexander Geraldinus episcopus Vulturensis tomis duobus.

Recensuit ac in lucem emisit iterum sodalis ejus & æqualis egregium ejusdem domus Burgensis sidus Franciscus de Victoria, Parisiis, Jodoci Badii 1520 in 4, tomis duobus. Extabant anno 1671 Antverpiæ apud nostros.

De restitutione libri quinque lectu dignissimi. Sic Marieta: An & ubi, quave lingua prodierint, nullus indicat

Remedio de jugadores, Burgis 1519 in 4. Italice redditum prodiit Venetiis, Vincentii Valgrisii 1526. In eo tractat de recta eorum qui talos aleasque frequentant institutione.

Memorial de pecados y penitentes, Burgis, Federici Aleman 1517.

F. SIMON NERAULT.

F. Simon Nerault Gallus Bituricensis patria & professione sacræ theologiæ magister hoc anno florebat, quo & libellum edidit, cujus titulus: * 1530.

Le flagice de peste traitant des signes indicatifs de peste; des causes provocatives d'icelle: Les moiens pour empecher ses effets & malice par voie naturelle & spirituelle: de sa dilatation, & du pouvoir quelle a d'infecter. Composé par venerable & religieuse personne F. Simon Nerault docteur en theologie de l'ordre des Freres Prêcheurs, Pictavis, Jacobi Boucher 1530 in 8, Signat. A ad E. Extat Paris. in Regia D. 2619.

Opellam nuncupat nobilissimæ & felicissimæ dominæ Antoniæ *d'Illiers* viduæ Roberti Chabot patrui Philippi Chabot Franciæ architalassi. Libellus ea ætate haud parum utilis, qua pestis frequenter in Gallia grassabatur. Meminerunt *La Croix du Maine* & *du Verdier*.

F. VINCENTIUS BARATERIUS.

F. Vincentius Baraterius, qui & *Placentinus Senior* a Leandro fol. 150 b nuncupatur, & inter viros illustres in diversis recensetur, † 1539. Placentiam patriam habuit, ibidemque vergente seculo XV inter MCCCCLXXX & XC ordinem amplexus, vivebat & florebat quam maxime anno MDXVI quo scribebat Leander. Vir est inquit idem, statura pergrandi facieque severa, & addit: *Is est Vincentius Placentinus* (ad marginem *Senior*) *ex Barathrea familia satus, meus inquam Vincentius, cui*

Sæc. XVI. *nunquam me referre gratias, pro munere mihi ab ipso collato posse arbitror. Porro in logicalibus & in philosophia pluribus annis socio atque adjutore cum Paulo Montiscellano viro eruditissimo usus sum. Ab his viris quicquid logica, quicquid philosophia habeo, accepta refero. Præceptorem illum meum libenter cum amicis loquens, refero virum esse doctum, philosophiam theologiam excellentissime callentem, & poësim & oratoriam sibi familiares habentem, nec eum litteras Græcas ignorare, & otium ex otio sibi semper parare, & pollere maximis animi virtutibus, dotibusque, & edidisse*

1. *Logicam pro stomachis adolescentulorum delicatis facientem, optima eruditione refertam.*

2. *Volumen defensorium D. Catharinæ Senensis, quo enodantur nodi plurimi theologicales curiosi, & refelluntur objecta rationes seu nugæ & allucinationes veluti figmenta & inania verba, sicuti quadam ira & odio præcipitata.*

3. *Ac etiam scripsisse pronunciasseque multijugas funebres & alias orationes ingenti cum omnium laude.*

Has Lusitanus sic distinguit habitas:

Primo in electionibus prælatorum & in festis solemnibus.

Secundo in doctoratibus.

Tertio disputando & libros naturales & theologicos inchoando.

Quarto funebres.

Quæ omnia inquit, fuerunt impressa uno volumine in 4 anno 1553. Ubinam verò non addit, quod nostri prodere curabunt Placentini. Redeo ad Leandrum sic prosequentem:

4. *Et ejus declarare diligentiam codices emendatos annotatosque bibliothecæ cœnobii Placentini.*

Ejusdem meminit Leander *Descrit. d'Italia* fol. 306 a: *In Vincentio Barattero dell'ordine de' Predicatori già mio honorando precettore in logica & philosophia, relluceva oltra la Latinità, la peritia delle lettere Greche con la philosophia & theologia, come da l'opere da lui lasciate chiarissimamente vedere si può. Sono in vero molt'obligato a tanto huomo per la benivolentia che a me dimostrava, & la carità che usava insegnandomi, & facendomi partecipe de la sua degna dottrina.* Quo loquendi modo satis innuit jam antea fatis functum. Unde difficile mihi persuadeo Baraterium anno circiter MCCCCXCV Leandri præceptorem ad MDL pervenisse, ut volunt Lusitanus & sequaces, cùm ipse Leander anno MDLII ætatis LXXIII mortuus sit. Ut ut sit, adversus veritatem non peccamus eum ad 1530 collocando, etiamsi ultra vixerit, quandoquidem incertus est annus mortis.

Emendandus hîc Pius, qui *della progenie* pp. 486 & 487 duos Vincentios Placentinos distinguens, Seniorem Baraterium, juniorem *Villa* agnominatos, quæ Leander Seniori asserit opera tollit nulla ei relinquens, & ea juniori omnia vindicat, quod imprudenti certe accidit, neque enim Leandro sui præceptoris acta fuisse incognita quis suspicetur. Senioris cum laude meminit Ubertus Locatus de quo postea ad 1587 in suo de origine civitatis Placentiæ opere & Altamura ad 1550.

F. CORNELIUS DE SNEKIS.

† 1531. F. CORNELIUS DE SNEKIS natione Frisius in *Indick* prope Snekam ortus, unde & cognomen accepit, Leevardiæ tum sub congregatione Hollandiæ ordini nomen dedit, virque fuit pietate doctrina disciplinaque regulari clarissimus. Rostochii in academia divinas professus literas, lauream meruit & adeptus est magisterii. Dictæ congregationis Hollandiæ vastissimæ tum & florentissimæ in convocatione, ut dicebant, Ultrajectensi anno MDV julii XXII electus vicarius generalis, & subito a priore juxta privilegium a magistro ordinis Vincentio Bandello concessum confirmatus, eamdem rexit ad MDVIII julii XVI quo datus ei successor. Sed & iterum ad idem munus assumptus Valencenis anno MDXI in convocatione XVIII maii habita, ibidemque mox etiam confirmatus a decessore, eo munere functus est ad annum MDXIV maii XIV. At anno sequenti MDXV congregatione in tres portiones divisa, cœnobiis regis Galliarum ditionis in novam congregationem quæ Gallicana dicta est erectis, domibus verò Belgii Carolo V imperatori subjectis in novam provinciam Inferioris Germaniæ, cæterarum Saxoniæ, Daciæ, Poloniæ eidem antea adunatarum cura Cornelio nostro commissa fuit a magistro ordinis Thoma de Vio Cajetano, qui disciplinam in iis regularem tueretur. Hinc prior Rostochii electus adversus hæresim Lutheranam insurgentem validum se verbo & scripto murum opposuit. Verùm invalescentibus hæreticis & apertè invadentibus, ad electorem Brandemburgensem Joachimum apud quem plurimum gratia valebat, fugere compulsus sub ejus patrocinio securus hæsit annis duobus, in patriam exinde reversus Leevardiam scilicet, ibidem obiit anno MDXXXI die XIV septemb. fuitque in odeo sepultus. *Ex actis* & ex Ghilberti de la Haie Bib. Belgo-Domin. MS. Ejus cum laude meminere Suffridus Petri in Script. Frisiæ p. 79: Franciscus Swertius Athen. Belg. Valerius Andreas Bib. Belg. Sed isti omnes emendandi, cùm dicunt priorem provincialem fuisse Saxoniæ, Franciæ & Poloniæ, quod munus certò non gessit. Hæc ejus opera:

1. *Sermones* XXI *super confraternitate de serto rosaceo sanctæ dei genitricis semperque Virginis Mariæ.*

Sermones duo contra ebrietatem & insolentiam bibendi.

Corona super officio dicti serti Rosacei.

Bulla apostolica super confirmatione ejusdem fraternitatis.

Sermones synodales ejusdem quinque. Hæc simul edita Parisiis Jodoci Badii Ascensii 1514 in 4, p. 177. Ed. altera Rostochii 1517 in 4, in qua plures additi sermones.

2. *Pars II rosarii sive serti Rosacei, quæ continet sermones* XXV. Extat codex chartaceus in 4 in Bibl. nostra Trajecti ad Mosam scriptus manu fratris Adami supprioris & filii ejusdem Trajectensis conventus foliolis 199. Pr. prologi: *Quoniam labor generosos nutrit animos* &c. Sermonis vero I, *Charitas Fraternitatis maneat in vobis*, Hæbreor. 13. *S. Augustinus* &c. Addit auctor in fine Rostochii se illos absolvisse. Sic habet Gilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. testatus se vidisse.

3. *Sermones* LXXV. *Super Missus est.* Extat codex MS charactere eleganti in fol. Calcariæ in Clivia in Bibl. conventus nostri a dicto Ghilberto visus, qui & addit ad calcem sic legi: *Hi sermones fuerunt collecti per me F. Cornelium Frisium Snekensem S. T. P. & illo in tempore hujus conventus Rostochiensis licèt immeritum priorem anno* 1523 *ipso die D. Bernardi Abbatis Clarevallensis ipsius puerperæ Virginis Mariæ singularis amatoris incepti autem anno* 1518. His adjecti sunt

Sermones IV. *de S. Joseph.* Codex ille fuit aliâs domus nostræ Leevardiensis.

4. *Defensio Ecclesiasticorum adversus Sebastianum Polonum ministrum Lutheranum* in 4. Sic Swertius & Valerius Andreas, non vidit Ghilbertus noster.

5. *Sermones aliquot habiti in receptione novitiorum ad ordinem.* Sic Swertius: neque hos vidit Ghilbertus de la Haie.

F. JOHANNES DE VILLERIO.

† 1531. F. Johannes de Villerio vernacule *de Villers* Hanno patriaque & professione Valencenensis, suæque domus aliquando prior, obiit ibidem anno MDXXXI die XX sept. postquam prælo subjecerat

Summam S. Thomæ de Aquino, Rotomagi sumtibus Francisci Regnault bibliopolæ Parisiensis 1520 in 8. Hanc editor Jacobo de Calcar inferioris Germaniæ priori provinciali nuncupavit, in qua & se testatur ad marginem locos citatos numeris additis annotasse.

Sermones quadragesimales Johannis Cleree magistri ordinis Prædicatorum XXXVII, Parisiis, Petri Vidovæi & Franc. Regnault 1520 & 1524 in 8 & in 4, & rursus 1530 in 8. In proœmio ad lectorem dicti Clerei laudes prosequitur, ipse autem Villerius forsan ex ore dicentis Valencenis reportaverat. Ejus meminit Ghilbertus supra citatus.

F. THOMAS ORTIZ.

† 1531. F. Thomas Ortiz Hispanus ex Calzadilla villa in tractu Cauriensi ortus, Salmanticæ ordini nomen dedit anno MDX, & anno sequenti die XI junii professus est, virque fuit gravitate morum, disciplina regulari, ardenti pro fide studio, ac agendorum peritia commendatissimus. Hinc ubi primum desiderati sunt operarii, qui in Americam trajicerent, & Indorum Mexici conversioni ac instructioni desudarent, ad eam messem continuo se obtulit, & ejus missionis vicarius generalis primus institutus, Mexicum cum undecim sociis appulit anno MDXXVI mense julio vel augusto. Manum mox mittens ad fortia, christianæ religioni seu apud Hispanos domitores asserendæ, seu apud indigenas feros & idololatras plantandæ & stabiliendæ strenue laboravit. Verùm sociorum ejus pluribus ob intemperiem cœli brevi mortuis, Hispaniam missionariorum supplementum quæsiturus, & reparandæ valetudinis causa, nam & ipse non parum infirmabatur, repetere coactus est anno sequenti MDXXVII. Quod utrumque non solum obtinuit, sed & aulam Caroli V Cæsaris & regis catholici aggressus, plures ab eo pro missione gratias obtinuit. Instante verò Garsia cardinali de Loaysa ex ordine assumto, & consilii Indiarum præside, cum viginti sodalibus quorum præfectus datus est, in Americam rediit, ad provinciam quæ S. Marthæ aliàs *Veneçuela* dicitur, recens detectam & domitam transiturus, illudque rude solum aratro evangelii & semine verbi Dei culturus. Eo pervenit mense februario anni MDXXVIII, suisque laboribus opus fidei ita promovit, ut de his certior factus Carolus V eum primum S. Marthæ episcopum consecrandum Clementi VII obtulerit anno MDXXIX. Hac in dignitate constitutus, majores in dies pro re christiana fructus reportabat, sed cùm sibi non parceret, ut animas Christo lucraretur, in brevi consummatus & consumtus & regere & vivere desiit anno MDXXXI ingenti ovium suarum dolore, relictaque nunquam peritura sui nominis memoria. De eo legendi Augustinus Davila Hist. Prov. Mexic. pp. 3, 4, 28, 32, 48 & 60, sed præsertim Antonius de Remesal Hist. Chiap. pp. 12, 15, 36 & 37. Scripsit teste Ægidio Gonçales Davila *Teat. eccl. de las Indias T. II fol. 63 b*:

Una relacion curiosa de la vida, leyes, costumbres, y ritos, que los Indios observavan en lo politico de su idolatria, guerra, y paz.

Hanc dictus Davila dicit Ortizium scripsisse anno 1525 & Carolo V obtulisse, sed prorsus errat in anno, cùm ante 1526 Americam ille non adierit: itaque id potius referas ad ann. 1527 cùm in Hispaniam rediit.

Idem Ægidius Gonçales Davila emendandus in recensendis primis S. Marthæ episcopis, sic enim eos numerat.

Primus *Alphonsus de Tobes*, sed mortuus prius quam suam sedem accederet.

Alter *F. Christophorus Brochero* ord. Prædic. Villalatæ prior, qui recusavit.

Tertius Joannes Ferdinandus de Angulo ad ann. 1535.

Quartus *F. Thomas Ortiz*, quem circa 1538 vult obiisse.

Quintus *Martinus de Calatayud* nominatus anno 1581.

De duobus primis cùm non sederint, nulla est difficultas, sed Thomam Ortiz anno 1529 constitutum & anno 1531 mortuum contendit Antonius de Remesal citatus, & cui major fides, cùm regionem illam diutius incoluerit, & omnia monumenta diligentius investigarit, ac proinde primum nemo negaverit.

Huic ait Remesal secundus successit Bartholomæus de Torres theologus Salmanticensis.

F. JOANNES DE FENARIO.

† 1536. F. Joannes de Fenario Gallus Cantaber seu Benearnus Morlaci vernacule *Morlas* diœcesis Lescariensis natus, & in patria ordinem amplexus, Parisios studiorum causa missus, in gymnasio Sanjacobeo sic pietate & ingenio emicuit, ut ad gradus capessendos promotus fuerit. Licentiam decurrebat titulo præsentati ornatus annis MDIV & MDV, & horum primo de Sorbonica septimus respondit, & anno MDVI die IX maii secundum inter quindecim licentiatos locum obtinuit. Magna illi fuit cum Marino Cuyrot, Guillelmo Pepin, Guillelmo Parvi postea episcopo, Vincentio Lievin viris omnibus egregiis theologis Parisiensibus, ac severioris legum nostrarum observationis in provincia Franciæ assertoribus animorum conjunctio, queiscum annis MDVII & MDVIII Ebroicis commoratus est. Tum in provinciam suam Tolosanam reversus, studium generale Burdigalense rexit annis pluribus. Sed & non minorem in templis sibi comparavit famam, quadraginta annis solidis ministerio verbi Dei functus cum plausu & fructu, habitusque sua ætate facundus & eruditus Ecclesiastes. Comitiis ordinis Romæ annis MDXVIII & MDXXX habitis interfuit utrisque provinciæ Tolosanæ diffinitor, & in ultimis procurator generalis in aula Romana a Paulo de Butigella magistro ordinis ibidem electo constitutus fuit. Anno sequenti MDXXXI die IX octob. mortuo Butigella, mox Fenarius a Clemente VII datus est ordinis vicarius generalis ad futuram electionem, quæ juxta leges ad ann. MDXXXIII prorogandа erat, sed volente pontifice accelerata est, & facta Romæ anno MDXXXII sabbato vigilia pentecostes die XVIII maii, in ea verò Fenarius unanimi consensu in magistrum ordinis evasit electus. Quanta verò prudentia quove studio asserendæ disciplinæ incubuerit, narrant annales nostri legendi. Illud solum annotare placet ordinis provincias visitandas suscepisse in Italia primum, tum in Hispania ubi & dicitur per adventum anni MDXXXIV coram Carolo V prædicasse, magnaque cum reverentia & voluptate ab isto principe auditus, unde in Galliam reversus comitia ordinis celebravit Lugduni in feriis pentecostes de more anni MDXXXVI. Tum autem Francisco I Francorum regi adeo acceptus erat, ut ipse rex cum eo & patribus ad communem in cœnaculo cœnobii mensam accumbere

SAEC. XVI. voluerit altera post pentecosten die. Verùm paulo post ob nescio quod verbum inquiunt quidam imprudentius prolatum, vel ut alii ferunt ob depositionem priorissæ Pruliani monasterii sororis Joannæ de Ambasia, quæ prima fuit ad regis nominationem præfecta, quæque postea locum & munus deserere coacta fuit, ejus principis offensionem incurrit, ita ut ejus jussu cœnobii Tolosani septa egredi vetitus sit. Innocentia tamen tandem detecta, libereque agere permissus, ad reliquas provincias visitandas se jam accingebat, cùm morbo correptus iter arripuit æternum anno MDXXXVIII die XV julii. Ejus corpus in basilica S. Thomæ Tolosana ad gradus majoris altaris conditum fuit sub lapide ejus effigie ornato addita & insculpta hac epigraphe:

F. Joannes Fenarius quondam currus & auriga ordinis Fratrum Prædicatorum, qui annos quadraginta Christum ardenter prædicavit, & cùm esset theologus eminentissimus, prælegendo innumeros sacra doctrina proceres genuit, toti orbi christiano clarus & cælo dignus mortales exuvias deposuit anno ab orbe redempto MDXXXVIII *idibus julii.*

Pius emendandus ubi Fenarium dicit provinciæ Tolosanæ priorem fuisse cùm electus est magister ordinis XLII, ex actis enim constat F. Vitalem de Beccanis theologiæ magistrum tum Tolosanæ provincialem fuisse in ipso capitulo præsentem, qui & eo munere ab annis pluribus fungebatur, eoque titulo comitiis ordinis Romæ anno MDXXV habitis jam affuerat. Sed & corrigendus Oldoinus qui in Athen. Ligust. gravissime allucinatur, nostrum hunc Joannem *de Finario* pro *de Fenario* nuncupans, & ex Gallo Benearnensi Ligurem faciens, ceu e castro *Final* dicto in ora maris Ligustici ortum duxerit, qui in ipsis actis cap. gen. electionis *Morlanensis* ut *Morlaci* natus dicitur. Non alia ipsius laudantur opera, quam ejus epistolæ:

Una est F. Thomæ Philaretto Fivizanensi gratulatoria, quod S. Thomæ commentarios in Aristotelis metheora expurgatos, & indice copioso ornatos ediderit. Prodiit in capite ipsorum commentariorum Venetiis 1530. Hanc laudat solam Oldoinus.

Duæ sunt encyclica e duobus capp. genn. quæ habuit Romæ 1532 & Lugduni 1536 datæ. Harum exemplum cum actis habeo in adversariis ex codice Insulensi ejus ætatis exscriptum.

Duæ alia Venetiis in archivo cœnobii S. Secundi servantur, prima data Toleti XXV decemb. MDXXXIV, qua Zachariam de Lunigiana virum insignem de quo postea ad 1540 primum S. Secundi vicarium instituit: altera Hispali data XX maii MDXXXV, qua principi seu duci Venetiarum a quo domus S. Secundi ordini collata fuerat, gratias agit, & monasterium corporis Christi ut desiderabat princeps, a se in melius immutandum promittit. Has Italice versas edidit Dominicus *Codagli* de quo postea ad 1610 in *Historia dell' isola e monasterio di San Secondo.* Sed nullum mihi dubium quin registrum omnium ejus epistolarum Romæ in archivo magistrorum ordinis habeatur.

F. HIERONYMUS FANTONUS.

1532. F. HIERONYMUS FANTONUS sive *de Ferraria*, sic dictus ab eo quo functus est cum laude Ferrariensis inquisitoris generalis officio, patria fuit Insuber Vigevani Lombardiæ Transpadanæ ortus. Laudatur a Leandro fol. 141 b. *Hic*, inquit, *statura procerus magnusque corpore, sed litteris major anno præcedenti* nempe MDXV *Bononiensi gymnasio præfuit, & censuram adversus homines hæreseos labe inquinatos severe egit. Edidit vir doctissimus*

Indicem in quatuor volumina Capreoli, seu tabulam ut dicitur, tam accurate, ut si quis eam habuerit, totum habere se Capreolum sub epitomate perspicue, gloriari possit.

Scripsit præterea aliam tabulam super opera Scoti plurima eruditione pro schola Aquinatis referram. Hæc typis prodiit curis F. Julii Hyssopii Cæsenatis hoc titulo: *Repertorium locupletissimum tam librorum quam sententiarum, quam quodlibetorum doctoris subtilis Joannis Duns Scoti, olim a doctissimo P. M. F. Hieronymo de Ferrariis Fantono Viglevanensi ordinis Prædicatorum & hæreticæ pravitatis inquisitore*, Venetiis, Aloysii Sessa 1588 in 4.

De eodem iterum agit Leander *Descrit. d'Ital.* fol. 358 b, ubi de Vigevano: *Geronimo Fantono dell' ordine de i Predicatori eccellente theologo diede gran fama alla detta città, il qual ha lasciato dopo se molte laboriose & utili opere, per le quali si puo conoscere di quanto ingegno fosse. Passò a miglior diporto tanto huomo divotamente nel convento degli angeli di Ferrara nel* MDXXXII *& di sua età circa settanta.* Ex his patet alia præter relata opera reliquisse, in quibus numeratur editum

Compendium universæ lecturæ abbatis Panormitani super decretales., Venetiis, Michaelis Tramesini 1564 in 4. Extabat anno 1671 apud nostros Lovanii & Leodii.

Ejus meminerunt Fernandez, Altamura non recte collocans ad 1588, Rovetta rectius ad 1532, Possevinus & alii.

F. JOHANNES MENSINGUS.

F. JOHANNES MENSINGUS Saxo, provinciæque Saxoniæ alumnus, & aliquando prior ipse provincialis, circa annum MDXIV sacras litteras Ulmæ profitebatur, ubi & Johannem Host de Romberch de quo postea ad 1533 inter auditores habuit, exinde magisterii laurea insignitus. Reversum ad suos plura pro fide catholica passum a Frederico Saxoniæ duce Lutheri assecla & alipte tradunt plures cum Fontana in Monum. ad 1527, quæ theologorum Romanorum hujus temporis & regionis sors communis. Quo obierit anno & loco necdum inveni, sed annum MDXXXII attigisse & ultra progressum certissimum. Stylo usus est contra Lutherum scribens acri planoque sed efficaci, puraque Latinitate facile pervio. Sic ejus opera adversus Lutherum, Ambsdorfium, & Culsamerum a Simlero recensentur. *Joannis*, inquit, *Mensingi provincialis Dominicani in Saxonia* † 1532.

De judicio Ecclesiæ.

De dignitate operum.

Apologia contra Johannem Frichansium & Eberhardum Widensether.

De sacrificio missæ, sive *Defensio missæ contra Lutheri de abroganda missa libellum.* Hic tractatus primum in Saxonia excusus, ab auctore recognitus & auctus iterum prodiit curante Johanne Host citato hoc titulo: *M. Johannis Mensingi theologi de Ecclesiæ Christi sacerdotio libri duo ab auctore nuper recogniti, & multis in locis aucti*, Coloniæ 1532 in 8 pp. 91, quæ editio apud nostros Parisien. ad S. Honorati. Laudatur & tertia ibid. 1681 in 8.

Præfationem addidit Johannes Host in qua sic habet: *Interim non pœnitebit legisse defensionem sacerdotii Ecclesiæ Christi celeberrimi theologi ac disertissimi concionatoris magistri Johannis Mensingi ex familia nostra Prædicatoria nuper apud Saxones & natam & editam bipartito opusculo: in quorum primo offendes orationem non vulgarem, quam olim apud clerum Parthenopolitanum (*id est *Magdeburgi) adversus Martini Lutheri perniciosissima dogmata in libello de abroganda missa habuit. Incipit:* Quamquam non ignorem difficilem dicendi provin-

ciam &c. *In altero autem examinantur scripturæ, quibus Lutherus perperam abutitur, quas ita Mensingus ad amussim expendit, ut omnium clarissimum sit illis ipsis Lutherum nihil effecisse. Incipit hic secundus liber:* Priusquam autem rem ipsam aggrediar, ipsa Lutheri verba in medium proferam &c.

Laudatur & alia opella hoc titulo: *Johannis Mensing initia reformationis varia.* An sit quid diversum a superioribus, cùm in manus meas non venerit censere nequeo.

Ejus meminit Eysengrenius ad 1547 virum præstans eximium veræ pietatis propugnatorem, qui divitiis gratiæ & sapientiæ studio præclaram est famam consecutus, pro vera religione decertans. Laudat & Possevinus, sed uterque omisit esse ordinis Prædicatorum. Fallitur Simlerus, cùm duobus hujus ejusdem nominis superius laudata opera dividit. Miræus & eum excipiens Altamura ad 1527 non solùm corrupte agnomen ejus referunt *Mensiagus* scribentes, sed & de opere *de sacrificio missæ* haud accurate agunt, quod forte non viderint, itaque ex relatis emendandi.

F. LAURENTIUS RINKSTET.

1532. F. LAURENTIUS RINKSTET Anglus Oxoniensis academiæ sacræ theologiæ magister professorque primarius laudatur a Fontana in Monumentis ad 1532, & sub Henrico VIII Angliæ rege claruisse dicitur, & patria jussu regis cujus cum Anna *Bolen* improbabat nuptias ejectus, in exilio scripsisse & edidisse

Adversus secundas Henrici regis VIII nuptias tractatum.

Ubi verò & quando excusus Fontana non addit, Lucarinum solum testem adducens, & Spondanum ad Annal. 1533 n. 3, ubi tamen nihil de hoc Laurentio. Itaque pleniorem hujus scriptoris notitiam a gentili diligentiori expectandam censemus.

F. NICOLAUS MORIN.

1532. F. NICOLAUS MORIN Gallus patriaque & ut videtur professione Blesensis sacræ theologiæ doctor, hæreticæ pravitatis inquisitorem agebat Lugduni circa annum MDXXXII, quo vir sane pius & eruditus ac studio fidei succensus, adversus libellum lingua Gallica tum editum ab hæreticis quibusdam personatis Lugdunensibus, venenum mellita adulatione propinantem, occasione generalis eleemosynæ recens ab illis fame prævalente erga egenos & advenas amplissime elargitæ, scripsit hoc titulo:

Tractatus catholica eruditionis ad testimonium & legem recurrens, confutansque libellum perniciosum velamine eleemosynæ pauperibus Lugduni impensæ propalatum, editione exaratus F. Nicolai Morini Blesensis ordinis Fratrum Prædicatorum doctoris theologi, ac hæretica pravitatis inquisitoris, in quo sapientiam antiquorum exquiret, & in prophetis vacabit, & narrationem virorum nominatorum conservabit, Lugduni, Guillelmi Boulle & Johannis Crespin aliàs *du Carré* 1532 in 8 pp. 160. Extat Paris. in Regia D 4206, & apud nostros ad S. Honorati.

Hic libellus stylo eleganti conscriptus, ex sacræ scripturæ verbis ipsissimis & ex SS. Patribus cento continuus est & perpetuus apte & apposite concinnatus. Agit de eleemosynæ utilitate, necessitate & modis. De sepulturis defunctorum & eleemosynis pro illis erogandis, ut a purgatorio liberentur. De cultu & cærimoniis Ecclesiæ. De prædestinatione & reprobatione &c.

F. VINCENTIUS COLZADO.

F. VINCENTIUS COLZADO Vicentinus patria & professione, proptereaque *de Vicentia* sæpius simpliciter & abjecto de more familiæ cognomine nuncupatus, sic a Leandro laudatur fol. † 1532. 141 a: *Is est ille magnus Vincentius Vicentinus nobilis genere, sed moribus & litteratura nobilior, inter sacros doctores ascriptus, & nunc* (scilicet anno MDXVI) *gymnasii Bononiensis præfectus. Quid si dixerim inter primos in re litteraria disceptatores non ultimum sibi vindicare locum? Id quod Philippus ex oppido Tiberiaco, seu ut vulgo dicitur* Bagnacavallo *Minorita homo litteratissimus, Alexander Achillinus Bononiensis optimus philosophus, & Joannes Hispanus bonis artibus præditus, cum aliis viris litteratis affirmare soliti erant. Vir est recti animi rectique consilii, nec se multi facit. Ad eum audiendum ut dixi, nunc Bononiæ profitentem frequens auditorum numerus accedit.* Quibus verbis innuit Leander non solùm apud nostros Bononienses regentis munus sustinuisse, quod in actis cap. gen. Papiæ MDVII illi impositum fuerat pro annis tertio & quarto, hoc est MDIX & MDX, sed & gymnasium Bononiæ publicum rexisse, diutiùsque in eo lecturam exercuisse, ut habet Jacobus Marzari ejus concivis Histor. Vicentinæ p. 163. Scripsit eodem Marzario teste

Erudita in sacram scripturam commentaria.

Scripsit & adversus Petri Pomponatii libellum, cui hic titulum indidit *de immortalitate animæ*, sed quem verius *de mortalitate animæ rationalis* inscripsisset; Vincentio reposuit Pomponatius, magnæque inter utrumque fuerunt contentiones, sed veritati tandem cessit Pomponatius, ut videbis postea ubi de *Chrysostomo Javello* ad 1538.

Rovetta qui sed non recte collocat ad 1544 hæc alia ei asserit:

Tractatus theologicos de justitia & jure, de vitiis atque virtutibus, & de sacramentis. Tum

Fasciculum precum impressum inquit Venetiis 1542, ac proinde ab ejus morte, nisi sit altera editio.

De eo enim sic iterum Leander *Descritt. d'Italia* fol. 383 a, ubi de Vicentiæ viris illustribus: *Vicenzo Colze dell' ordine de i Predicatori eccellente philosopho & ottimo theologo, la cui fama era manifesta a tutti i ginnasii d'Italia, passò tanto huomo a miglior diporto nel* MDXXXII *in Bologna, ove longamente havea letto philosophia & theologia.* Eidem Vincentio Jo. Ant. Flaminius perpetuum ut habet, amoris sui & observantiæ pignus ac testimonium nuncupavit *Vitam B. Venturini Bergomensis* a se scriptam, quam Leander citatus viris suis illustribus inseruit fol. 238. Eumdem facile censuerim, cui cardinalis Cajetanus opusculum quartum tomi sui tertii in edit. Colon. 1612 inscripsit, *De subjecto naturalis philosophiæ VI novemb.* MCCCCXCIX. Laudatur & in Chronico parvo ad calcem constitut. p. 95 edit. ult. anni 1690.

F. VINCENTIUS PRIBEVO.

F. VINCENTIUS PRIBEVO Dalmata e civitate Lesina in insula maris Adriatici vulgo *Pharos* dicta ortus, & ibidem ad ordinem cooptatus * 1532. seculo XVI jam adulto claruit, vir eloquens, elegans, nec solum theologicis, sed & amœnioribus literis apprime excultus. Vivebat circa MDXXXII quo prius ab eo dicta in Lesinæo templo nostro typis prodiit

Oratio Latina de origine & successibus Slavorum, Venetiis 1532 in 4. Quam editionem laudant Sim-

Sæc. XVI. lerus & Lipenius cognomen Vincentii auctoris Pribænium scribentes & ord. Prædic. fuisse silentes, quod iis non infrequens. Hujus operis meminit Seraphinus Razzi in historiæ suæ Ragusinæ proœmio, ubi sic habet : *Ma rimetterò el benigno lettore a quanto ne dice il P. M. F. Vincentio Pribenio da Lezina Domenicano nella sua bella e longa orazione Latina dell' origine della nazione Schiavona &c.*

Eadem oratio e Latino Italice reddita prodiit postea hoc titulo :

Della origine & successi degli Slavi oratione di Maestro Vincenzo Pribevo Dalmatino da Lesena, gia recitata da lui nella medesima città, & hora tradotta dalla lingua Latina nell' Italiana da Belisano Malaspalli da Spalato, Venetiis, Aldi 1595 in 4 pp. 79. Interpres Dominico Aurio nuncupat, ceu a quo Latinam acceperat, unde sic ei loquitur : *Di qui è che l'anno passato ricevei per pretiosissimo il dono, che alla vostra liberale cortesia piacque di farmi dell' orazione recitata nella città di Lesena capo dell' isola detta anticamenete Faro da Frate Vincenzo Pribevo, il quale come cittadino della medesima l'ha scritta e raccolta con molta fatica, e come eloquente con tanta copia, dottrina, ed autorità tratta dell' origine e de magnanimi fatti della nazione Slava &c.* In sequentibus addit ea se ratione incitatum ut vulgari Italico redderet. Hæc versio extat Paris. in Regia K 1016. In Telleriana nunc Sangenovef. recensita catalogi p. 319. Romæ in Barberina.

Ex hactenus relatis habemus cognomen hujus scriptoris a variis varie inflexum, aliis *Pribevo* legentibus, aliis *Pribenio* vel Latine *Pribenium* enunciantibus : imo aliquando dictum a patria simpliciter *de Lesina* facile conjicio, nullumque mihi dubium, quin ille sit *F. Vincentius de Lesina de provincia Dalmatiæ*, cujus magisterium in actis cap. gen. Neapoli 1515 approbatur. Is est etiam de quo Gozzeus, Pius, Fernandez & Altamura sub nomine *Vincentii a Faro* agunt sed minus accurate, & ad 1520 referunt.

F. VITUS ULPIUS DE MATERA.

† 1532. F. Vitus Ulpius de Matera etiam a patria nuncupatus vel etiam a professione (Matera autem civitas est in Apulia episcopalis Acheruntinæ archiepiscopali adunata) sacræ theologiæ magister fuit præstantissimus, & Neapoli studii generalis S. Dominici aliquando regens. Laudatur a Lusitano ceu qui scripserit

Super prædicamenta Aristotelis.

Quædam alia opuscula tam in divina quam in seculari philosophia, sed quæ in manus suas non venisse agnoscit.

Mirum quam de ejus ætate varient, Lusitanus nullam notavit, Pius quem excipit Toppius in Bibl. Napol. refert ad 1390 : Fernandez collocat ad 1420 : Vallius pag. 206 revocat ad 1500, Gozzeus ad 1520, Altamura ad 1521. Etsi autem hos posteriores scopum propius attigisse censeam, ut ad hunc annum 1532 prorogem, cogit Chronicon parvum ad calcem constitutionum editum, in quo in editionibus ab anno 1625, nam in præcedentibus nulla ejus mentio, in editione inquam Paris. anni 1625 & in sequentibus sic legitur sub magistratu Alberti de Casaus anno MDXLII electi ordinis magistri : *Nec desiit Italia dare nobis F. Vitum a Matera, sidusque alterum longe clarius F. Vincentium Vincentinum studii Bononiensis moderatorem &c.* Cùm igitur iste Vincentinus anno MDXXXII certo obierit, si Vitus qui ei præmittitur ut antiquior, eo prius mortuus non est, hoc saltem anno floruerit. Cæterum Chronicon illud emendandum, & ambo isti Vincentius & Vitus non sub Alberto de Casaus, sed sub Silvestro Ferrariensi saltem, aut sub Butigella vel sub Fenario ad summum collocandi erant.

F. BARTHOLOMÆUS MORTARIUS.

F. Bartholomæus Mortarius Italus jam florebat anno MDXVI, & laudatur a Leandro fol. 148 a, ubi eum secum loquentem inducit, ac non exiguis ornat encomiis, scilicet in comitiis congregationis Lombardiæ frequenter atque facundissime perorasse, ac anno elapso MDXV in natali Domini in frequenti doctorum scholasticorumque conventu pro suggestu Latina oratione tam eleganter & venuste dixisse, ut omnes in admirationem adduxerit. Vir enim erat addit idem, elegans, floridus, & emunctus, qui ingenio & vera Latinitate non minus quam philosophia & theologia polleret, quod edita illius inquit egregie probant opuscula. Quænam illa sint non subjicit, sed ejus est quæ apud eumdem Leandrum fol. 227 edita est † 1533.

B. Jacobi de Blanchis ord. Prædic. vulgo de Mevania dicti vita.

Vitam B. Jacobi Sextii Mediolanensis, quæ apud eumdem Leandrum edita fol. 255 eidem Mortario asserunt Lusitanus, Fernandez, Altamura ad 1507, Rovetta sese mutuo excipientes, sed delusi omnes, cùm certo sit opera Georgii Mediolanensis de quo nos supra ad 1515.

Orationes ejus tam frequentes, tersæ, elegantes, eruditæ inter ejus opera recensendæ essent, si ubi serventur constaret.

Iterum de eo agit Leander in Descritt. d'Ital. fol. 359 a, ubi de castro Mortario dicto, unde ille & natus & agnomen accepit. *Anche diede*, inquit, *al mondo esso castello Bartholomeo pur di detta religione de' Predicatori, nel quale risplendeva la latinita con la scientia & cognitione della theologia insieme. Lasciò la spoglia mortale in Marsilia, ritrovandosi papa Clemente VII a parlamento con Francesco rè di Francia* : Hoc est anno MDXXXIII, quo habitum illud colloquium.

F. DAMIANUS LORUS.

F. Damianus Lorus Venetus patria & professione, vir in sacris scripturis & theologicis egregie versatus, linguarum verò Græcæ ac Latinæ peritissimus, ac qui utramque pure & eleganter loquebatur, sacræ theologiæ magister fuit, & provinciæ S. Dominici aliàs Lombardiæ inferioris prior provincialis, quo titulo comitiis ordinis Romæ anno MDXXX habitis affuit, & in electione Pauli Butigellæ votum tulit ac definivit. Ejus curis editæ sunt † 1533.

Epistolæ B. Pauli apostoli cum triplici versione Latina ad veritatem Græcam, Venetiis apud Jo. Antonium & fratres de Sabio sumtu Jo. Antonii Garuphæ 1533 in 8. Editio elegans, quæ extat Parif. apud nostros ad S. Honorati.

In qua quælibet pagina in duas columnas divisa est : in altera pagina exhibentur textus Græcus & versio Erasmi, quam posteriorem inscribit : in altera e regione pagina dantur versio Jacobi Fabri Stapulensis, quam priorem dicit, & vulgata. Eam autem editionem M. Antonio Contareno apud Carolum V imperatorem reipublicæ Venetæ oratori Damianus noster nuncupavit.

Quædam apocrypha initio præmissa, scilicet *Lini episcopi de passione Pauli tradita Ecclesiis Orientalium, & deinde in Latinum conversa.* Tum & suppositæ *Pauli epistola ad Laodicenses, & ejusdem ad Senecam epistolæ.*

F. GUILLELMUS PEPINUS.

1533. F. GUILLELMUS PEPINUS Pepin vernacule, Gallus Neustrius ex agricolis sed honestis in agro Ebroicensi parentibus natus, obscuram originem eximiis dotibus, ingenio, pietate, disciplinæ regularis studio, doctrina & eruditione, dicendi facundia abunde compensavit, ac eximie illustravit. Ordinem adolescens Ebroicis amplexus, Parisiosque ad gymnasium Sanjacobeum missus ita emicuit, ut ad gradus in sacra facultate promoveri meruerit. Licentiam decurrebat annis MCCCCXCVIII & sequenti, quorum primo tertius de Sorbonica respondit, & die XIII januar. anni MCCCCXCIX stylo veteri novo MD inter XX licentiatos decimum locum obtinuit. Domum Ebroicensem quam ab anno MCCCCXCVIII congregationi Hollandiæ subjici curaverat, rexit prior a mense novembri MDIV ad septembrem anni MDVI, concionibus habendis deinceps, librisque scribendis totus & unice incumbens. Præcipua urbis Parisiensis alia rumque regni civitatum pulpita per, adventum & quadragesimam implevit cum auditorum plausu majorique fructu orator Christianus, a Francisco I Galliæ rege pluries etiam auditus & in pretio habitus. Dicendi verò finem ut & scribendi mors tandem posuit, quam alii hactenus dubie definierunt, ego certo ex epigraphe tumulo ejus inscripta in æde capitulari cœnobii Ebroicensis ad sedem prioris a me ipso lecta refero, quæ sic habet:

Hic jacent clarissimi in theologia magistri Fratres Robertus Bignonis & Guillermus Pepin, qui morum integritate & multa eruditione præstantes hunc conventum reformandum curarunt, in eodem usque ad vitæ terminum religiose vivendo tandem mortem obierunt, primus anno MDXXX *aprilis* XXII, *secundus anno* MDXXXII *januarii* XVIII, (nota stylo veteri, novo XXXIII) *libros multos a se editos in monimentum relinquentes.*

Opera sua omnia Pepinus elegantibus pellibus vitulinis, nitidoque ac perpolito charactere Gothico scribenda curavit a sodali suæ ejusdem domus hujus artis perito, quorum in ea supersunt novem etiamnum volumina fol. mag. majusculis auro, minio, cyaneoque distinctis, sed & aliâs initio cujusque libri aderant imagines tenuiori penicillo pictæ, quas manus impia execuit & abstulit. Hæc volumina ex ordine referre visum est, addendo simul ubi & quando quodque opus typis expressum.

I. *Sermonum dominicalium super epistolas & evangelia pars hiemalis a Dom.* I *adventus.*

II. *Sermonum dominicalium &c. pars æstivalis a festo SS. Trinitatis.* Opus nuncupat clarissimo Ecclesiæ Trecensis antistiti sacræ theologiæ professori D. ac M. Guillermo Parvo ex divo Prædicatorum ordine assumto, atque Christianissimi Francorum regis Francisci I confessori optime merito. In fine dicit opus se consummasse anno MDXX & MDXXIII.

Pars prima prodiit Parisiis, Claudii Chevallon 1530, altera ibidem 1529, utraque in 8. Rursus ibidem 1534 in 8. Quæ editio apud nostros Rotomagi. Tum postea Venetiis. Jo. Antonii Bertani 1588.

III. *Sermones de adventu Domini intitulati de secretis secretorum. Pr. Vidi librum scriptum intus & foris &c.* Apoc. V. Sequuntur *Sermones de Sanctis in adventu ad circuncisionem.* Opus dicitur finitum anno MDVII.

Reverendissimo patri generali sacri ordinis Fratrum Prædicatorum atque sapientissimo confessori Christianissimi regis Francorum Ludovici XII F. Johanni Cleree sacræ theologiæ meritissimo magistro, vitæque regularis zelatori ferventissimo nuncupavit auctor, ejus se ab ineunte ætate discipulum professus.

Prodiit typis Parisiis 1520 in 8. Quæ editio apud nostros Rotomagi. Ibidem, Joan. Parvi 1536. SÆC. XVI.

IV. *Expositio evangeliorum quadragesimalium.* Hanc Antonio Boyer cardinali S. Anastasiæ archipræsuli Aquitaniarum primati simul & abbati Fiscanensi auctor nuncupavit. Codex iste a manibus impiis male habitus pluribus exsectis foliis.

V. *Expositio brevis & succincta epistolarum quadragesimalium secundùm ferias edita.* Et in hoc codice quædam in fine folia exsecta.

Prodiit Parisiis, Thomæ Kees 1511 & 1513 in 8. Quæ editio Rotomagi apud nostros. Postea pluries Lugduni, Benedicti Boni vel Bonnyn 1541: Venetiis, Gratiosi Perthacini 1569, & 1575: Ibid. Antonii Ferri 1572: Ibid. Antonii Bertani 1588: Parisiis, Guillelmi Bichon 1589: ubique in 8.

VI. *Opusculum de confessione, de quatuor peccatis cordis, oris, operis & omissionis: de contritione, de satisfactione, partibus quatuor distinctum.* Generoso multaque doctrina ac facundia celebri viro, totiusque Latinæ linguæ facile principi, nec non togatorum sacræ concionis parlamenteæ Rotomagensis primati Johanni Brinun nuncupavit auctor. Et hic codex pessime tractatus sublata tota quarta parte, & quibusdam foliis tertiæ.

Prodiit Parif. Jo. Parvi 1530 in 8, quæ apud nostros Rotomagi: tum Chevallon 1534: postea Ambrosii Girault 1540; Venetiis, Bertani 1588: ubique in 8.

VII. *Speculum aureum super septem psalmos pœnitentiales.*

Prodiit Parif. Joh. Parvi 1519 in 8, Quæ editio Rotomagi apud nostros: Tum Venetiis 1573, & Ibid. Bertani 1587: ubique in 8.

VIII. *De imitatione SS.* Pars prima fuit aliâs, sed jam deperdita.

IX. *P. II Sermonum de Sanctis, a S. Christophoro ad S. Catharinam martyrem.* Opus finitum anno MDXIX die XVII aug.

Prodiit utraque pars Parif. Joh. Parvi 1528 in 8: Postea ibidem Girault 1530 in 8: Venetiis 1589.

X. *Rosarium B. Virginis, in quo continentur* LV *Sermones conformiter ad* LV *grana, quæ continentur in rosario seu serto, quod solent deferre plerique utriusque sexus Virginis devoti oratores.* Opus inchoatum anno MDXIII, finitum anno MDXIX die XXII decemb.

In eodem codice sequitur, *Parvum rosarium seu parvum Mariale dictum.* Sermones septem tantum complectitur. Titulus: *Salutate Mariam.* Quilibet sermo ab una litterarum ejus agnominis *Pipinus* incipit ex ordine.

Prodiit utrumque simul Parif. Chevallon 1519 in 8, Quæ editio Parif. in Regia D 3777: Postea Venetiis, Bertani 1593 in 8. Parvum antea seorsim editum fuerat, Parif. 1513 in 16, quæ editio apud nostros Rotomagi.

Omnia verò supra hactenus relata simul edita sunt Colon. Agripp. Joh. Gymnici 1610 in 4.

Quæ sequuntur vidi tantum typis edita.

Destructio Ninive. Sunt Sermones XL, Parisiis, Parvi 1518 in 8. Extat Insulis & Rotomagi apud nostros.

Expositio in Genesim juxta quadruplicem sensum litteralem, moralem, allegoricum, & anagogicum, Parif. Chevallon 1528 in 8, quæ apud nostros Rotomagi: Postea Venetiis 1573: Denique curis Ludovici Bertrandi Loth sodalis de quo postea ad 1652 Duaci, Martini Bogardi 1634 in 4, pp. 494.

Expositio in Exodum juxta sensum quadruplicem notatum, Parisiis, Parvi 1534 in 8. Opus posthumum a Thoma Laurentio & Johanne Benedicto theologis Parisiensibus & auctoris alumnis & symmystis in lucem editum.

SÆC. XVI. Laudant Lusitanus, Fernandez, Altamura ad 1527, & his antiquior Sixtus Senensis: extrates verò Simlerus & Possevinus.

F. Guilielmus Papicus ab istis duobus Simlero & Possevino, & ex iis ab Altamura ad 1520 laudatus auctor Sermonum de rosario, non alius est ab isto Pepino, cujus agnomen corrupte legerunt.

F. JOHANNES HOST A ROMBERCH.

1533. F. JOHANNES HOST A ROMBERCH *Kyrspensis* a patria etiam aliquando dictus, nempe ex originis suæ loco Westphaliæ oppido *Kyrspen*, ut quibusdam *Johannes Hostus*, aliis *Johannes Romberch*, vel etiam *Johannes Kyrspensis* sit, qui unus & idem est *Johannes Host de Romberch* vernacule dicendus: is exeunte circiter seculo XV natus, & circa annum MD ordinem Coloniæ Agrippinæ amplexus & professus, Johannem Mensingum de quo nos anno superiori Ulmæ audivit & magistrum habuit. Tum in Italiam profectus, Venetiis, Romæ, ac Bononiæ studia prosecutus est, cùmque divinis ille humanioribusque instructus esset optime disciplinis, plurima in lucem emisit ingenii sui monimenta. Sed & mirus efferbuit in ejus pectore fidei tuendæ ardor, quem occasione data contra Lutheranum erumpens ea tempestate virus exercuit: plura enim tum adversus hæreticos & sua profudit, & in lucem emisit aliena. Anno MDXX a magistro ordinis Garsia de Loaysa baccalaureus promotus est, nec dubium quin ad magisterium postea ascenderit. Quando verò diem obierit suum, hactenus mihi incompertum, sed annum MDXXXIII supergressum esse certum, qui tum operibus prælo dandis diligenter incumbebat. Hæc autem sunt vel sua vel aliorum sed ejus curis excusa.

1. *Congestorium artificiosæ memoriæ R. P. F. Johannis Romberch de Kyrspe regularis observantiæ Prædicatoriæ apud cœtum Agrippinensem, omnium de memoria præceptiones aggregatim complectens.* Quod opus auctor tum juvenis absolvisse se dicit die martis infra (id est *intra*) octavam S. Martini episcopi anno MDXIII, quo die illud ex *Kyrdorp* dicat & mittit Johanni *Grevenbroch* artium, philosophiæ, & medicinæ baccalaureo academiæ Coloniensis, cujus instantia illud composuit.

Idem postea recognitum edidit anno 1520 & magistro ordinis Garsiæ de Loaysa nuncupavit. In epistola nuncupatoria dicit se degisse Coloniæ, Ulmæ, Romæ, Bononiæ, & Venetiis, & eodem anno MDXX a magistro ordinis baccalaureum promotum.

Prodiit iterum Venetiis, Melchioris Sessæ 1533 mense julio in 8 char. Goth. cum figuris ligneis pp. 208. Quæ editio apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

2. *F. Borchardi Alimani ordinis Prædicatorum de descriptione Terræ sanctæ*, Venetiis, Jo. Tacuini de Tridino 1519 in 8 char. Goth.

Hoc opus ante ducentos & amplius annos delitescens, quod a Chrysostomo de Casali gymnasii Bononiensis regente de quo postea ad 1538 acceperat, e tenebris primus eruit, & juris publici fecit, priorique provinciali Teutoniæ Everhardo de Clivis nuncupavit. In epistola nuncupatoria nonnulla S. Thomæ de Aquino, Alberti Magni, & Roberti Holkot Angli a se castigatissima prope diem edenda promittebat.

3. *Alberti Magni commentaria in ethica Aristotelis a Kyrspensi diligenter ad codices MS recognita*, Venetiis 1520 fol. Extat Romæ in Barber. & Parif. in Genovef. De ea editione legendus Thomas Hyde in Bibl. Bodley. p. 14 b.

4. *Johannis Fabri episcopi Viennensis* de quo postea ad 1541 *opus de sacerdotio contra Lutherum Kyrspensis* edidit Coloniæ 1523 in fol. Quæ editio extat Insulis apud nostros. Titulum indidit, *Malleus*, uti ipsemet refert in epistola ad lectorem opusculi Johannis Mensingi de quo anno superiori *de sacerdotio Christi evangelico*, quod edendum curavit.

5. Ejusdem Fabri opus hoc titulo, *Antilogiarum Martini Lutheri Babylonia*, accuravit & edidit Augustæ Vindel. 1530.

6. *Oratio de dignitate & officio sacerdotum.* Hanc fratrueli suo Johanni Host Oneckinck Ludenschedensi anno MDXXIX die XXVIII augusti miserat, & postea Thomæ Campegio episcopo Feltrensi die XII januar MDXXXI stylo veteri nuncupavit, ac edidit Coloniæ 1532 in 8.

In illa epistola nuncupatoria se Venetiis, Romæ ac Bononiæ studuisse asserit, & Campegium alloquens hæc habet: *Nec reor impræsentiarum hosce labores ulli potius consecrandos, quam tibi inclitæ civitatis Bononiæ archidiacono & magno cancellario, ut tantæ academiæ universalium studiorum matris antesignanus, ex me quem olim in sacris litteris enutrivit, fructum si quis præstari possit, accipias &c.* Hanc verò orationem unà edidit cum opusculo *de sacerdotio evangelico* laudati Mensingi.

7. *De ratione confitendi.* Hoc opusculum apud Cartusianos Colonienses extat inter codices MS n. 166 signatum, & a me anno 1671 die 14 junii visum. Sic Jacobus Quetif noster.

8. *Dionysii Cartusiani compendium theologiæ*, sive *Elementatio theologica CLIX conclusionibus distincta.* Quod opus e Colonia die XVI januar. MDXXXI stylo veteri Georgio Lubuzianæ & Ratzburgensis Ecclesiarum episcopo Kyrspensis nuncupavit & edidit Coloniæ 1532. In epistola nuncupatoria dicit amicos sibi devinctissimos habuisse Campegium mox laudatum, Johannem Fabri episcopum Viennensem, & doctorem Conradum Vimpinensem a Fragis.

Hujus scriptoris meminit Possevinus, sed ordinis Prædicatorum fuisse silet. Laudant etiam Lusitanus & Altamura, sed corrupte agnomen scribunt *Romberth Rispensis*. Lusitanus pejus allucinatur cùm ad annum 1320 florentem exhibet, & eo anno Venetiis imprimendis *Quæstionibus Joannis de Janduno in VIII libros physicorum* invigilantem, neque enim ignorabat Lusitanus artem typographicam non natam nisi circa ann. MCCCCLX: unde typorum erratum apud Lusitanum irrepsisse censeo, & pro 1320 legendum 1520. Ad id si attendisset Altamura, hunc Johannem non collocasset ad 1314 duobus solidis seculis & amplius posteriorem.

F. ANDREAS FABRI & F. MARTINUS,

F. ANDREAS FABRI & F. MARTINUS absque agnomine ambo Poloni inter verbi divini oratores anno MDXVI in patria sua celebres laudantur a Leandro fol. 147 a. Iidem a Lusitano in Chronico referuntur ad decadem 1540. Fontana in Monum. ad ann. 1534 ambos cum Lutheranis & Zuinglianis tum in Polonia grassantibus pro fide catholica strenue decertantes exhibet. Altamura utriusque meminit ad 1534, & Andream quidem asserit reliquisse a se editum 1534.

Librum adversus Lutheri & Zuinglii hæreses eruditum.

At de Martino, quem etiam *de Fabris* illi nuncupare placuit, quamvis nec Leander nec Lusitanus id habeant, sed Polonum solùm indicent, dicit solum in Lutherum peracute scripsisse. Itaque quid accuratius a sodalibus Polonis expectandum, quod utinam hîc addant.

F. GUALTERUS

F. GUALTERUS GRAVIUS.

† 1534. F. Gualterus Gravius a Gravia in finibus Brabantiæ & Geldriæ oppido (quod ei patria fuit) sic dictus, cui *Ruysius* a familia cognomen erat Neomagi ordinem amplexus, concionator evasit facundus, & in hæreses hac ætate grassantes vehemens. In suo laudato cœnobio nativo priorem agens obiit anno MDXXXIV die XXX maii, ibidemque fuit sepultus. Ejus meminerunt Swertius Ath. Belg. Valerius Andreas Bibl. Belg. & Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. MS. Hæc ejus opera:

Apologia adversus Erasmi Roterodami librum de confessione.

Appendix in librum ejusdem Erasmi de esu carnium.

Hæc duo opuscula unâ prodierunt Antverpiæ, Simonis Coci 1525 in 8. Lovanii tum agebat auctor, & sub nomine *Godefridi Ruysii Taxandri* se occuluit in titulo, ne Erasmo cui perquam familiaris erat, innotesceret. Meminit Placcius de Pseudonymis n. 2382, ubi & id sibi a Caveo epistola ad se data confirmatum addit.

De ritibus olim circa baptizatos & confitentes observatis, Coloniæ 1530.

Præfationes numero centum & tredecim.

Duo postrema opera fatetur Ghilbertus laudatus a se diligentius quæsita in manus suas non venisse.

F. JOHANNES DIETEMBERGH.

† 1534. F. Johannes Dietembergh Teuto a loco natali *Dietemberga* ad Mœnum in diœcesi Moguntina oppidulo sic nuncupatus, adolescens acris a puero ingenii, & disciplinarum studio deditus ordini nomen dedit Francofordiæ, virque evasit omnigenæ doctrinæ peritus, sacræ theologiæ magister, in academia Moguntina sacrarum litterarum pluribus annis interpres publicus, suum etiam nativum cœnobium titulo prioris diutius est moderatus, ac tandem in diœcesibus Moguntina & Coloniensi adversus hæreticam pravitatem inquisitor generalis positus. Cum hoc tempore immane fureret per Germaniam hæresis Lutherana, eam comprimere totis viribus contendit, ac plura ea de causa scripsit ac edidit opera, quæ ab Eysengrenio catalogo testium veritatis ad 1532 sic recensentur:

1. *Tractatus in defensionem sacrificii missæ.*

2. *Phimostomus*, sive *Frenum scripturariorum*. Sic Lutheranos indicat, Augustæ Vindel. 1530.

3. *Tractatus de divortio.* Prodiit cum superiore iterum prælo dato Coloniæ, Petri Quentel 1532.

4. *De votis monasticis contra temerarium Martini Lutheri de iis judicium libri duo*, Coloniæ Agrip. Cervicorni 1524 in 8, Signat. a ad q, & A ad T. Hoc opus Archiepiscopo Trevirensi Ruardo *de Griffenklaw* nuncupabat. Pr. *Quando reges & principes &c.* Extabat hæc editio anno 1671 apud nostros Bruxellenses.

Iidem libri denuo recogniti, ac per brevem indicem a quampluribus desideratum sole clariores facti, in quibus Lutheri rationibus, quas omnes ex ordine pratexit, ex sacris litteris & luculentissime & eruditissime respondet, Coloniæ, Petri Quentel 1525 in 8 pp. 547. Quæ editio Paris. in Regia D 4194. Eam Ambrosius Pelargus consodalis testatur ab auctore in lucem dare renuente se multis tandem precibus obtinuisse.

His a Possevino adjiciuntur alii duo tractatus,

Alter de apostasia, alter *de preceptorum & consiliorum differentia.* At grande & præclarum illius opus est.

5. *Sacrorum Bibliorum vulgata editionis in linguam Germanicam translatio*, Moguntiæ 1534 in fol. Quam Alberto II Johannis electoris Brandemburgici filio electori & archiepiscopo Moguntino nuncupabat. Sæc. XVI.

De hac versione varia sunt criticorum judicia, carpentibus aliis, aliis contra impense laudantibus. Ut nostros interea omittam,

Walterus in Officina Biblica Reposit. priori Theca 4 § 505 sic de ea censet: *Universa Biblia transtulit Dietembergius, sed quam horride & minus compte clamat inspectio. Translatio enim illa non est facta ex fontibus, sed per omnia accommodata ad versionem vulgatam Latinam.*

Zeltnerus De novis Bibliorum versionibus Germanicis cap. 1 p. 5 sic habet: *Hic* (Dietembergius) *vulgata Latina ductum ubique & ipse secutus, interdum etiam Wormatiensibus Bibliis usus est. Prodiit illius editio prima anno* 1534, *cui epistola ad Laodicenses inserta est.*

Johannes Fridericus Mayerus Trigæ dissertationum theologicarum Francofurti 1707 in 4 editæ, Dissert. 2 cap. 3 § 3 sic de ea loquitur: *In versione sua nihil aliud fecisse videtur Dietembergius linguarum Ebraica & Graca ut ipse testatur imperitus, quam ut Lutheri versionem idiotismis Bavaricis deturparet, & ad vulgata ductum accommodaret, in novo fœdere per omnia fere exprimens Emserum.*

Sed & similis plagii Emserum ipsum Lutherus jam antea accusaverat T. III operum editionis Altemburgi p. 70: *Ille* (Emserus) *Germanicam versionem meam dulcem & bonam esse fatetur, quam cum emendare non posset, corrumpere tamen conabatur, ac testamenti novi versionem ut erat de verbo ad verbum a me composita, nomine & prafatione mea omissa, nomine & prafatione sua addita vendebat.*

Hæc heterodoxorum judicia refert Jacobus Lelong Oratorianus in sua Bibliotheca sacra P. II pp. 153 & 159, quæ si perpendantur, tantum abest ut versionem Dietembergii deprimant, quin potius eam faciant acceptiorem. Quod in ea gravius culpant, illud est quod latinæ vulgatæ sit omnino conformis & accommodata. Is verò fuit Dietembergii scopus, ut populus cui scribebat, sua lingua domi haberet, quod Latine in templis audiebat. An conveniens fuisset, ut aliter Germanice legerent, quam eos Latine Ecclesia doceret. Verbo ne quid dicam amplius, vulgatam qualis est ab universa Ecclesia ex omni retro antiquitate probatam & acceptam an non licet quacunque lingua vertere?

Ideo interpretem nostrum impensius extollunt catholici, ceu qui fidelem aggressus sit sacrorum Bibliorum versionem, & qui præter dialecti lepores verbum verbo reddens, legitimum Latini textus sensum fuerit assecutus. Et quantum ad ignorantiam quam illi objiciunt linguæ Græcæ, illum certo liberat Eysengrenius citatus gentilis & suppar ac fere æqualis, sic enim de eo: *vir ille fuit moribus & doctrina insignis, omni litteratura sua atate nobilissimus, Graco & Latino instructus eloquio, philosophus & orator celebris, nec ulli theologorum secundus, qui & Lutheranorum haresim &c.*

Cornelius Looz Callidius in catalogo scriptorum Germaniæ, Joannis nostri versionem novi testamenti cum Emseri versione conferens sic censet: *Prater dialecti discrimen ille* (Dietembergius) *verborum situm observans verbum verbo reddidit, at hic* (Emserus) *interpretis jure usus, sensum dedit.* Miris verò ibidem encomiis Dietembergium ornat.

Possevinus sic censet: *Johannes Dietembergius O. P. Latine & Hebraice prater theologiam noscens, utrumque testamentum, nequis in laqueos versionum hareticarum impingeret, e vulgata editione Germanicum reddidit, falsas item haretico-*

Sæc. XVI. *rum opiniones & mores indicans, nec semel cum Luthero congressus.*

Legendus & de eo Alphonsus Fernandez *Istoria Eccles. de nuestros tiempos* p. 340 & alii. Porro versionem ejus tota Germania fuisse laudatissimam probant tot editiones iteratæ, quas sic recenset Jacobus Lelong citatus.

Coloniæ 1550, 1556, 1564, 1572, 1575: Ibid. Gervasii Calenii 1584 in fol. quæ Parif. in Regia A 290; 1587, 1594, 1600 in 4, 1604 in 8, 1609 fol. 1610 in 8, Ibid. Baltaz. Lippenii 1619 fol. 1621, 1626.

Moguntiæ 1562, 1603 fol. 1617 fol. 1618 in 8.

6. *Interpretatio Germanica epistolarum & evangeliorum Dominicalium Johannis Dietembergeri*, Coloniæ 1583 in 8. Quæ nisi sit iterata editio opus est posthumum, nam Callidius citatus eum testatur Moguntiæ obiisse anno MDXXXIV, & apud sodales in odei medio sepultum. Scio Simlerum dubitare an hæc interpretatio sit ejusdem auctoris, at illam eidem asserit Possevinus, apud quem hunc habet titulum: *Postilla ad evangelia totius anni Germanica.*

7. *Catechismus Germanice.*

8. *Conciones innumeræ* MS.

9. *Commentarii in sacra biblia* MS.

Tres has ultimas lucubrationes laudat Baltazar Verlinus, & supra recensitis adjicit Addit. II ad Trithemium, sed cùm Verlinus addat floruisse ad 1537, diem & annum ejus mortis ex tabulis cœnobii Moguntini hîc legere haud pigebit, quæ sic habent:

Anno MDXXXIV *die* XXX *augusti obiit R. P. F. Joannes Dietenberger conventus Francfordiensis SS. theologiæ doctor, inquisitor, canonicus ad gradus B. Mariæ Virginis Moguntiæ, scholæ facultatis theologicæ professor, Bibliorum translator fidelissimus, sepultus in medio chori.* Sic refert qui tabulas exploravit noster Fridericus Steil in suis Ephemeridibus Dominicanis Germanicis ad diem 30 augusti. Et hîc annotet lector, quam verum sit, quod supra monebam ubi de Hieronymo Balbo ad 1530, nostros ad beneficia ecclesiastica hac ætate promotos fuisse, siquidem & Dietembergius canonicus fuit Moguntinus.

F. JOANNES DE FRAXINO.

† 1534. F. Joannes de Fraxino Gallus Occitanus in cœnobio Tolosano ad ordinem allectus, vir fuit gravis tum a disciplina regulari severiori, quam in congregatione Franciæ dicta, cujus Tolosana domus caput erat, imbiberat a teneris, commendatus, tum doctrina & eruditione clarissimus. Sacræ theologiæ magister universitatis Tolosanæ cathedram primariam diutius moderatus est, in eaque docebat etiamnum anno MDXXXIV. Lutheri errores strenue impugnavit, eaque de causa opus scripsit, cujus titulus est:

Elucidatorium divinorum mysteriorum excellentissimi & admirabilis Eucharistiæ sacramenti, quæ in sacratissima missa continentur, omnia breviter & compendiose quid quaque in ea dicta vel gesta significent, clara luce demonstrans, editum ab honorando patre sacræ theologiæ professore F. Joanne de Fraxino ordinis Prædicatorum, ac in alma academia Tolosana scholarum universitatis regente. Sequitur epistola nuncupatoria:

Reverendo in Christo patri D. Joanni a Basilhiaco Berdonensi abbati, dignissimoque curiæ parlamentariæ Tolosanæ Senatori, F. Joannes a Fraxino ordinis Prædicatorii S. P. D. Omnes usu rationis pollentes &c.

Finis operis: *Quam quidem remissionem culpæ sicut & pœnæ nobis omnium bonorum retributor largiri dignetur. Amen. Jussu D. Joannis a Basilhaco Berdonensis abbatis hunc librum scripsit F. Joannes de Baiona ordinis Fratrum Prædicatorum conventus Albiensis anno Domini mill. quingent. vicesimo octavo, die verò perfunctus fuit natalis Domini nuncupato.* Hic codex papyraceus in 4 extat Parisiis in bibliotheca S. Germani a pratis, uncias duas spissus n. 330.

Simile exemplum MS apud nostros Tolosanos servari testatur Percinus in Monum. Tolos. ubi & de hoc scriptore legendus P. I pp. 107 & 110.

Bardum sive Berdona abbatia est ordinis Cisterciensis in diœcesi Auscitana, interim notetur non accuratam esse abbatum hujus monasterii seriem a domno de Monsegur priore Berdonarum collectam, & in nova Gallia Christiana T. I p. 1021 editam, in qua Johannes de Basilhac primus abbas commendatarius ad annum 1539 tantum nominatus exhibetur, cùm ex codice Sangermaneo relato & ejus jussu scripto constet jam anno 1528 hoc titulo potitum. Domnus Dionysius Sammarthanus vir diligens, qui huic novæ Galliæ Christianæ edendæ sedulus incumbit, has ambages forsan illustrabit in altero quem parat hujus operis tomo.

F. JOHANNES LANCELLI.

F. Johannes Lancelli vulgò *Lanceau* Flander Insulis professus anno MD die XI novemb. quam Parisiis in gymnasio Sanjacobeo hauserat doctrinam, suis sodalibus Insulensibus & in philosophia & in theologia pluribus annis e superiori loco tradidit. Obiit ibidem anno MDXXXIV die IX januarii. Dum Parisiis ageret, typis excudi curaverat † 1534.

F. Antonii de Azario Parmensis medullam sermonum. Vide supra ad 1314 *F. Antonius de Azario.* Opus Jacobo de Calcar primo inferioris Germaniæ priori provinciali nuncupavit, & in epistola huic editioni accurandæ Johannem Noxart sodalem de quo postea ad 1540 operam suam contulisse agnoscit.

Ex actis Insulensibus a Ghilberto de la Haye in sua Bibl. Belgo-Dominic. allatis & ab ipso visis.

F. RAIMUNDUS GOSSINUS.

F. Raimundus Gossinus Gallus Occitanus, patria Fuxensis & Tolosas professione, seculo XV jam clarebat, sed nec parum sequens XVI illustravit, nullus tamen prope nostratium aut exterorum ejus hactenus meminit, quem unus egregie posteritati commendavit ejus quondam auditor & discipulus, Spiritus Roterus ejusdem conventus alumnus, quem & audire de eo dicentem lectori injucundum non arbitror. Sic ergo iste epistola sua sive responsione ad epistolam civium novæ Babylonis Genevæ scilicet, typis edita Tolosæ 1549 in 4, p. 75 de præclaris Ecclesiæ religionisque viris agens. † 1534.

» Adest, *inquit*, quartus, cujus venerabilem memoriam justis præconiis celebrat insignis Tolosana civitas, præceptor meus F. Raimundus Gossinus, origine Fuxensis, olim theologicæ facultatis decanus, hæreticæque pravitatis inquisitor vigilantissimus, cujus virtutes & merita aliqua ex parte commemoranda duxi: tum quia ut amicorum Job unus ait, *sapientes confitentur, & non abscondunt patres suos*, ego verò sacris initiatus, eruditus, & quantum ab eo fieri potuit, ad virtutem & divinæ sapientiæ desiderium excitatus fui: tum ut constet nulla temporum effluxisse curricula, in quibus professio quam deseruisti, (*Mornerum quemdam apostatam alloquitur*) non pepererit virtutum exempla præclara. Hunc civitas hæc [*Tolosa*] & tota simul regio jure veneratur & colit «

quasi patrem, quod deformatas lapsasque religiones, puram disertamque sacrorum eloquiorum interpretationem dudum sopitam, eloquentiam normamque bene dicendi ab his sedibus exulantem, velut longo postliminio revocavit, suoque restituit decori & favori. Religionum quippe disciplina in hac urbe, & circumquaque adeo postergata & abjecta fuerat, ut cœnobia & claustra tota die patentia, profanisque magis quam sacris usibus viderentur deputata. At vir iste cùm ab Italia quo artis bene dicendi assequendæ gratia profectus fuerat, revertisset, exuissetque junioris ætatis timiditatem, partim sua flexanima dicendi gratia, suæque sinceræ vitæ exemplo, & partim potentum ope adjutus, vagantes per vias & sepes religiosos intrare compulit in sua septa, & quamplura intus & extra cœnobia a laxiori incompositaque libertate ad religiosos disciplinatosque ritus reduxit. Eapropter omnia quæ istic religiose vivunt cœnobia Gossinum ut parentem & suæ salutis magistrum venerantur.

Jam quis satis explicet illius infatigabile studium, ingenii amplitudinem, memoriæ thesaurum? Gyrum illum disciplinarum quem Græci ἐγκυκλοπαιδείαν vocant, totum absolverat, nec medendi artem ignorabat. Utriusque testamenti scripturas, interpretesque sæpius evolvere impulerat, multosque per annos, antiqua cum gravitate & facundia interpretata per illum utriusque testamenti pagina. Nullum scholasticum doctorem negligebat, ex quibus magnum in disputando acumen & vehementiam hauserat. Nihil tam obscurum aut perplexum in scripturis, quod interrogatus ex tempore non enuclearet. Sæpius in fine communis mensæ recitatæ sacræ lectionis aliquam partem aut locum tanta cum profunditate, simulque tanto verborum ornatu exponebat, ut qui non noverant hominem, non possent non arbitrari per multos dies eos illi sermones fuisse præmeditatos.

Quantum verò ad eloquentiam copiamque dicendi attinet, *Nulla ferent talem secula nostra virum.* Excitavit enim in his partibus amorem artis oratoriæ ob admirationem, quam in orando consequebatur. Frequenter quippe Latine declamabat ad clerum tum in synodis ecclesiasticis, tum in collegiis, quando in Sanctorum qui patroni dicebantur natalitiis laudes illorum pronunciabat, tum in magnis celebritatibus in quibus vice episcoporum solemnes habebat conciones, in quibus Ciceronis fluvios, acumina Quintiliani, gravitatem Frontonis nemo desiderabat. Pendebant ab ore dicentis auditores, & unus unum, alius aliud singulare reportabat, nemo tamen, nec vix simul omnes referre poterant singula in tanta rerum & sententiarum varietate contexta. In iis autem orationibus quas vocant terminorum interpretationes, & quæ pronunciantur in laureis theologorum, de thesauro suo nova & vetera promebat, historias, typographias, mores gentium, montium, fluminum, regionum descriptiones, animalium naturas, fructuum diversitates, totius agriculturæ, architecturæ, artisque militaris regulas instrumentaque, & nonnunquam corporis humani anatomiam, exempla tam sacra quam profana prout voces interpretandæ exposcebant, tam efflorenti picturatoque depromebat eloquio, ut qui se præceptores doctosque in hoc artificio arbitrabantur, illo audito sese discipulos aut pueros faterentur. Nec mirum si ita divite vena fluebat ejus oratio, nullus enim erat nobilis grammaticus, poeta, historicus, orator, philosophus, quem non percurrisset, loca in illis illustriora sua manu insigniens.

Prælegit nobis ipse æstate quadam Virgilii Georgica, Ciceronisque tres de oratore libros, quos pene totos memoria tenebat: in cujus quidem Ciceronis orationibus ita cùm junior esset fuerat delectatus, ut decies eas relegerit, *scholiisque & annotationibus, asteriscis, marginariisque parergis totas repleret. Quintiliani autem codicem super humeros ab Italia revertens deportaverat, quem tametsi difficilem & in plerisque locis excorrectum & scabrum pertinaci diligentia & improbo labore correxerat*, sibique clarum & familiarissimum effecerat. Qui tametsi studio assidue esset intentus, multisque arduis negotiis occupatus, nihil omittebat regularis disciplinæ; nam missæ sacrum omni die devotissime celebrabat, canonicas horas nocturnasque vigilias, ciborum delectum, crebras abstinentias, stratusque duritiem rigide observabat, donec senectute, pondereque sui officii degravatus coactus fuit nonnihil de consueto rigore relaxare. At quia nil ex omni parte beatum, felicitas illa gratiaque dicendi in concionibus vulgaribus ad populum illum destituebat: immorabatur enim in explicatione scripturarum, ad corripiendos corruptos mores hominum non satis declinans, unde etsi doctis satisfaceret, populi tamen favorem atque frequentiam in hac re minime consequebatur.

Electus autem & constitutus inquisitor hæreticæ pravitatis, hoc munus non absque molestiis & afflictionibus diu nequaquam exercuit. Accessere enim Tolosam duo occulti sathanæ ministri, quorum alter sub velamine raræ & a paucis cognitæ artis medicinæ, præstigias, artesque magicas insinuabat; alter sub colore astronomiæ & bonorum angelorum acquirendi colloquia, vaticinandi invocandique malignos spiritus modum clam edocebat. Et ita processerat horum impostorum conatus, ut virorum potentum uxores & filios, quinimo & magnates, & quod mirari decet etiam Tiaratos ecclesiasticos dementassent: & eo usque ut non deessent, qui has perniciosas traditiones ut licitas & christianæ religioni haud adversas tuerentur, minarenturque inquisitori, si illas artes eorumve auctores damnare tentaret. At ille zelo fidei omnimodaque doctrina armatus, & nihil minas potentium veritus, *librum edidit contra artes magicas & divinatricem astrologiam, in quo multa subtiliter annotavit, quæ sui temporis Phœnix Joannes Picus Mirandulanus contra astrologos scribens non satis adverterat. Ita autem acute de astrorum virtutibus, concursibus, oppositionibus, horoscopis, intersecationibus, imaginibus, calculationibus, & tota penu astrologicarum nugarum & vanitatum disseruit, ut universam ætatem in his indagationibus contrivisse videretur.*

Demum magna adhibita diligentia repertum est mirabile & apertu difficillimum scrinium, in quo tandem reserato inventa fuit universa fere magicæ supellex familiæ. Nempe *Quinque libri de invocandis attrahendisque spiritibus loquentes*: 2. *Sceptrum & corona illius magi, qui rex a novitiis hujus reprobæ scholæ dicitur*: 3. *Mandragoræ radices duæ maris & fœminæ effigiem magno naturæ miraculo præ se ferentes*: 4. *Characteres imaginesque dicatæ dæmonibus*, aliaque hujusce illusionis instrumenta. Quæ omnia Vulcano publice devoranda tradita fuere. Magis autem hisce duobus fuga elapsis, & imposturis illorum propalatis, palam factum est toti populo, quam necessarius reipublicæ fuisset Gossinus, cujus nisi doctrina constantiaque invigilasset & obstitisset, non modo civitas hæc, verùm etiam vicinia fere tota diabolicis his illusionibus perniciosisque erroribus fuisset corrupta.

Sec. XVI. » Paucis autem post annis cœpit grassari Lutherana libertas, & simul a quibusdam fugitivis clancularius Judaismus, sabbatum & sepulta synagoga suscitari ferebatur. Quæ cùm ut vigilans atque intrepidus speculator perquireret & fere apprehendisset, & illi inflexibilem a recto judicio illius animum non ignorarent, falsis querelis & auri sacra fame delinitis pontificis summi lateribus obtinuere a sede pontificia delegatos certos, qui unà cum inquisitore fidei Gossino de his causis extremum ferrent judicium. At ille sentiens hos conjudices magis sua, quam quæ Christi forent quærere, aureisque globis ita fascinatos, ut rectum non speraret ab ipsis in rebus tantis ferri judicium, (*O virum cœlo magis quam terra dignum!*) maluit patriam omnesque privatas amicitias deserere, spontaneumque subire exilium, quam illos acceptare in conjudices, aut unà cum ipsis de fidei negotiis definire. Quare summo pontifici omnia expositurus Romam petiit canus, & nullo ferme peculio munitus, spem reponens in illum, qui de crastino eos qui primum quærunt regnum Dei & justitiam ejus, prohibuerat esse solicitos. Fuit autem a Clemente VII (tametsi columbæ deargentatæ in pallore auri prævaluissent, illique plurimum obtrectassent) perhumane honorificeque susceptus. Cujus cùm pontifex fidei zelum & prudentiam, magnamque doctrinam longa oratione cognovisset, ea veneratione prosecutus est hominem, ut interdum solus cum solo per tres aut quatuor horas protraheret familiaria colloquia. Dederat autem ipse Gossinus perutile consilium ad brevi supprimendos omnes errores & factiones, quod consilium adlaudabat & implere cogitabat ipse pontifex summus. Verùm superveniens inundatio Tiberis, Roma invasa & depopulata per Lutheranos, difficiliaque alia negotia pontificem diverterunt, ne hujus viri salubre consilium, uti proposuerat, promtius exequeretur.

» Multa præclara hujus viri gesta, quæ integrum codicem, si narrarentur per singula, deposcerent prætermitto, & migrationem ejus ex lutea domo sua breviter referam. Cùm paulo minus octoginta annorum curriculum attigisset, tum longo ævo, tum tot laboribus quantum ad exteriorem hominem spectat, fractus, ad metam suæ laboriosæ peregrinationis pervenisse seque jam resolvendum significavit. Cùmque plurimi qui de eo sanctam conceperant opinionem confluxissent, ut extremo ejus adessent termino: vir iste vultu sereno, plena sonoraque voce, tot mirandas inauditasque de sua fide protestationes expectoravit, tam copioso pioque sermone christianæ fidei laudes decantavit, Christoque suo redemptori gratias reddidit, ut stupefacti cuncti qui aderant, non se hominem de lecto expirabundum, sed de suggestu concionantem divinum præconem sibi audire viderentur. Sermone illo itaque completo velut albus olor dulciter sua funera cantans, Christo cui tota vita militaverat spiritum hilari reddidit ore. Scripsere qui habitant Romæ pro sancto viro illum fuisse habitum. Scripsit autem dum viveret

1. *Librum ornatum & perutilem de moderato victu.*

2. *Librum de initiis & progressibus fidei, in quo ostendit Petrum Ancharanum J. C. atque Oldradum non satis theologice nec canonice de potestate inquisitorum hæretica pravitatis fuisse locutos.*

3. *Librum præterea insignem contra magicas artes divinatricemque astrologiam.* De quo supra.

4. *Orationes innumerabiles, qua partim variis concessa postulationibus, partim clam subrepta ferme nulla supersunt.*

5. *Carmine sapphico atque argutissime cecinit vitam Divi martyris Volusiani.*

6. *Carmine heroico laudes patria sua Fuxensis.*

Multaque alia carmina ad sacra vatum afferri digna. » Non enim minus ad carmen quam ad prosam accommodatum fervensque sortitus fuerat ingenium &c«. Hactenus Roterus citatus.

Etsi autem Percinus in Monum. Tolos. multa præclara referat de Gossino, quia tamen in chronologia non admodum accuratus est, hîc placuit seriem ejus vitæ & actorum diligentius & brevius annotare. Ille igitur anno circiter MCCCCLV Fuxi natus, Tolosæ ubi adolescens professus ordinem fuisset, & aliquandiu studiis dedisset operam, magnorum spirituum juvenis in Italiam se contulit, ut sub summis qui tum maxime florebant artis bene dicendi magistris, christianus orator perfectus evaderet, plusque exinde retulit, quam initio sibi proposuerat. Illic enim in cœnobiis congregationis Lombardiæ, ubi regularis disciplina admodum vigebat, ac cum ejusdem congregationis primoribus seu doctrina seu moribus, verbo viris in omni genere absolutis, inter quos Vincentius Bandellus postea ordinis magister, & alii innumeri, quos recenset Leander conversatus, idem religionis studium concepit, quod Tolosam reversus suis sodalibus facile instillavit, ac tandem ut amplecterentur, etiam persuasit. Sic enim refert Roterus citatus eadem epistola: *Tolosanum*, inquit, *cœnobium FF. Prædicatorum, ut erat inter omnia primarium, ita a disciplina, moribusque compositis magis evaserat devium & elongatum. Vir autem iste* [Gossinus] *cùm ab Italia revertisset, illud ad primævum religionis tramitem traditasque a patribus sanctiones divino suffragante juvamine in laudabilem exemplaremque conversationem renovavit.* Chronicon vero ad calcem Constitutionum: *Bonorum quoque studiorum æmula Gallia dederunt nobis F. Raimundum Gossin Tolosanum reformationis parentem.* Quo anno certo redierit, non invenio, at certo jam redierat anno MCCCCXCII, nam sequenti MCCCCXCIII octob. II cum non parva morum & scientiæ commendatione scholarum S. Saturnini regens institutus fuit, anno vero MCCCCXCIX conventus Tolosani prior fuit electus. Anno MDII erecta ex variis Provinciæ & Tolosanæ provinciarum conventibus, qui severiorem ordinis disciplinam eo suadente acceperant congregatione, eidem datus est primus vicarius generalis, eamque regebat adhuc anno MDIV. Eo verò munere solutus, prior Tolosanus altera vice electus fuit anno MDVII ad biennium aut triennium, ac iterum MDXIV ad aliud biennium. Anno MDXVI communi sodalium voto electus est inquisitor Tolosanus, quæ electio tum a Joanne de Genas priore provinciali Franciæ, cui id de jure a SS. pontificibus concesso competebat confirmata fuit, tum a rege Francisco I probata literis mense aprili datis. Cùm eo munere strenue functus esset ad MDXXX, attenta sua senectute coadjutorem ac laborum participem dari sibi desideravit F. Spiritum Roterum, & instrumento coram notariis I Julii confecto Joannem Viguerii Granatensem publicum Tolosæ theologiæ professorem actorem nominavit, qui a rege & a summi pontificis legato in Francia dictum Roterum obtineret, vel etiam post mortem successorem: quod tamen non videtur impetrasse. Tum autem quæ supra relata sunt videntur contigisse, quibus motus Romam adiit, ubi & ex dictis anno MDXXXIV aut MDXXXV videtur obiisse. Sic enim ordinanda sunt acta & instrumenta quæ profert Percinus noster, qui gravissime fallitur cùm congregationem Franciæ confundit cum congregatione Gallicana, quæ diversissimæ fuerunt: & rursus ad 1500 n. 2, cùm nostrum Gossinum se signantem *priorem provinciæ*

lem inducit contra fidem sui MS, quo certe munere nunquam functus est: & iterum ad 1510 n. 4, cùm F. Joannem de Genas dicit *provincialem congregationis Franciæ ordinis FF. Prædicatorum reformatorum* etiam contra fidem sui MS, in quo legebat tantum *provincialem Franciæ ordinis FF. Prædic.* quod & ipse a me postulatus ingenue fassus est, addens hanc immutationem ad quorumdam instantiam fecisse, qui nempe ægre ferebant confirmationem inquisitoris Tolosani ab altero quam a suo provinciali petitam, quamvis ab antiquo id revera ex bullis pontificum juris esset prioris provincialis Franciæ ea ætate: quasi verò in istis facti rebus aliud quam veritas quæreretur. Addo hîc F. Antonium de Cleda ex Chronico provincialium Tolosano ab ipso Percino relato p. 103 Tolosanæ priorem provincialem unanimiter electum fuisse anno MCCCCXCII in die S. Martini; & ad annum MDV in eo munere perstitisse, quo in capitulo generali Mediolanensi destitutus fuit, quæ Gossinum probant anno MD eo se titulo ornare non potuisse.

F. STEPHANUS DE CASSANO.

† 1534. F. STEPHANUS DE CASSANO a patria Magnæ Græciæ in confiniis Lucaniæ civitate episcopali agnomen sortitus, vir fuit seculo XVI jam adulto clarissimus, muniisque majoribus seu scholæ seu regiminis apud suos perfunctus. Sacræ theologiæ magister gymnasium S. Dominici Neapolitanum rexit pluribus annis, universitatis ejusdem urbis publicus anno MDXXX allectus professor, ac collegii theologorum decanus & vicecancellarius. Cœnobium regium S. Petri martyris ibidem prior administravit, & gymnasium S. Thomæ Neapoli unâ cum sodali Ambrosio Salvio episcopo postea Neritonensi primus erexit, locum & sumtus conferente anno MDXXXIV Alphonso d'Avalos marchione *del Vasto e di Pescara* in gratiam utriusque. Neapoli obiit in cœnobio S. Mariæ *della porta di Salerno* dicto, ibidem primum sepultus, at inde curante Salvio laudato in cœnobium Balneonense translatus, ubi sub lapide cui insculpta epigraphe acta ejus exhibens, sed jam ex parte deleta, corpus ejus requiescit. Sacri palatii magistrum aliquando egisse quidam autumant, at nullum ei locum in horum serie reliquit Fontana, fortè alicujus eo munere fungentis socius fuerit, quod discutiant sodales Romani. Ejus cum laude meminerunt Vallius in Compendio p. 219, & Toppius Bibl. Napol. neuter tamen ulla ejus opera recenset, quæ si qua sint, a gentilibus præsertim sodalibus expectanda.

F. BERNARDUS DE LUTZEMBURGO.

† 1535. F. BERNARDUS DE LUTZEMBURGO agnomen a patria ducens ducatus ejus nominis urbe principe, Coloniæ Agrippinæ ubi adolescens litteris humanioribus operam dabat, ordini nomen dedit, & vir factus in utraque academia Coloniensi & Lovaniensi non parum claruit, in posteriori anno MD jam baccalaureus agens, & annò MDVII licentiatus regens pro primo anno constitutus in actis cap. gen. Papiæ anno eodem habiti, in priori scilicet Coloniensi anno MDXVI collegio doctorum aggregatus, ut habet Pantaleo Prosopographiæ P. III p. 65. Guillelmo Juliacensium duci ejusque consorti a concionibus & a confessionibus ordinarium fuisse refert Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS, ut & generalem hæreticæ pravitatis inquisitorem in diœcesi Coloniensi. Lutheranis tum furentibus fortiter obstitit, ac fidem catholicam strenue propugnavit, propetereaque a nuper natis illis Ecclesiæ Christi hostibus pessime exceptus. In his vir laboriosus, ac pro domo Dei æstuans vitam exegit omnem, domusque Coloniensis iterato prior electus & datus ibidem obiit anno MDXXXV die VI octob. Ejus præter citatos meminerunt Lusitanus, Fernandez, Altamura, verùm hic delusus cùm in duos dividit, alterum ad 1440, alterum ad 1530 collocans. Legendi etiam Possevinus, Swertius in Athen. Belg. & Valerius Andreas in Bibl. Belg. Hæc ejus opera: Sæc. XVI.

1. *Quodlibetum de Jubilæo anno seculari in universitate Lovaniensi determinatum occasione Jubilæi ab Alexandro VI concessi, & Antverpiæ summa pietate celebrati*, Antverpiæ 1501 in 4. Siletur nomen typographi. Tum auctor erat baccalaureus. Vidit Ghilbertus de la Haye.

2. *Opusculum de Jubilæo, sive Peregrinatorium ad urbem Romam in XXX dietas redactum, in quo mira antiquitates, & sacrorum interpretum sententiæ referuntur*, Coloniæ, Quentel 1525 in 4 charact. Rom. signat. unius fol. A B C. Pr. *Postquam fuero ibi, oportet me & Romam videre*, Act. 19. Tum cujusque dietæ leucas seu milliaria & stationes, & quid in quaque agendum designat Colonia Romam usque. Extat Paris. in Regia D 1424, & apud Colonienses nostros.

3. *Compilatio in recommendationem B. Joseph sponsi Christiferæ virginis & nutritii D. N. Jhesu.* Pr. *Complacuit multis hujus seculi prudentibus &c.* Subjicitur missa in honorem dicti sancti, & *corona XII honorum ejusdem* ex Petro de Alliaco desumta. Ad calcem sic legitur: *Impressum Coloniæ per Martinum de Werdena &c.* 1510 *feria quarta post festum conversionis S. Pauli apostoli*, in 4 char. Goth. minut. pp. 32. Extat Paris. in Mazarin.

4. *Sermones de diabolica colluctatione septem vitiorum capitalium & virtutum spiritualium editi per F. Bernardum de Lutzemburgo O. Prædic. conventus Coloniensis artium & sacræ theologiæ professorem, ac proclamati per eumdem in quadragesima anni Dñi MDXVI in Caster coram illustrissima dña Sibylla marchionissa Brandenburgensi ac ducissa Juliacensi & Montensi. Prima editio.* Ad calcem legitur: *Impressi sunt sermones isti in officina librorum Quentell anno* 1516 in 4 signat. duorum foll. A B C D char. Goth. Extat in Regia D 1424.

5. *Catalogus hæreticorum omnium pene, qui ad hæc usque tempora passim litterarum monumentis proditi sunt, illorum nomina, errores, & tempora quibus vixerunt ostendens: cui postea adjectus est Tractatus de purgatorio.* Prodiit pluries:

I Editio Coloniæ in 4 absque anno & nomine typothetæ, sed Hermanno de Weda archiepiscopo Coloniensi ab auctore nuncupata e Colonia 1522. Extat Romæ in Barber.

II Parisiis, Johannis Parvi 1524 in 4 pp. 176 charactere eleganti Romano. Extabat olim Paris. apud nostros ad S. Honorati. In ista ad finem extat poema elegiacum versuum quinquaginta F. Matthiæ Vismariani sodalis adversus Lutherum.

III Coloniæ, Johan. Kempen 1525 in 8.

Ibidem 1526 & 1529 in 8 pp. 304: hæ ambæ Paris. in Regia H 3086 & 3087.

IV Coloniæ, Godefridi Hittorpii 1529 in 8 pp. 322.

V Ibidem, Kempensis 1537 in 8.

Quæque fere semper auctior ante ultimam.

6. *De ordinibus militaribus & armorum militarium mysteriis*, Coloniæ, Gernicorum 1527 in 8. Vidit Ghilbertus de la Haye

7. *Compendium de laudibus aquæ benedictæ, ejusque primaria institutione in duodecim §§ distinctum pro instructione simplicium contra Lutheranos & Waldenses hæreticos*, in 4 absque editionis loco, anno & nomine typographi. Extat apud nostros Lovanii.

Sæc. XVI. 8. *Tractatus de sua legatione, peregrinatione & laboribus pro quorumdam cœnobiorum reformatione.* Sic Ghilbertus citatus, sed non addit ubi viderit.

9. *Sermones de rosario.* Laudat Coppensteinius in Clavi prædicandi rosarium in prooemio p. 3 ubi sic loquitur: *Quos omnes Cornelius de Snekis ac Bernardus Luxenburgius compilarunt & excuderunt, sed & horum 27 sermones jam pene temporum vetustate interciderunt.*

10. *Chronica intra* XX *priores annos seculi* XVI *exarata*, MS. Hanc laudant Acta SS. T. III martii p. 181 in prolegomenis ad vitam S. Ambrosii de Senis n. 9, ubi Julius Sansedonius arguitur, quod antiquissimam dixerit. Quæ fortè ea est ex qua Ghilbertus Specchius prior Coloniensium nostrorum excerpsit, quæ de dicto B. Ambrosio ad eumdem Julium Sansedonium episcopum Grossetanum misit, & in eisdem Actis SS. refertur p. 244 n. 25.

11. Quidam ei ascribunt *catalogum Scriptorum ordinis*, sed opus mihi est plane incognitum.

12. *B. Alberti Magni Ratisponensis episcopi ordinis Prædicatorum postillatio in Apocalypsin* ejus curis e prælo prodiit Basileæ, Jacobi de Pforchem 1506 in 4. Præfationem adjecit ad lectorem. Quæ editio apud nostros Cabalione a me visa anno 1681.

F. CLAVDIVS A ROTA.

* 1535. F. Claudius a Rota a quibusdam Gallus & cœnobii Lugdunensis alumnus dictus, sed mihi Germanus potius videtur & in provincia Teutoniæ ad ordinem allectus, illeque idem Claudius de Rota qui sacræ theologiæ jam magister promotus, in actis cap. gen. Papiæ anno MDVII habiti studio Trevirensi datus est regens & præses. Hunc in sacra facultate Parisiensi laureatis accenset Maletus noster virorum illustrium gymnasii Sanjacobei Parisiensis P. II p. 212, sed cùm in actis facultatis nusquam nomen ejus legatur, in quadam Germaniæ academia lauream meruisse verius censuerim. Sacras litteras pluribus annis apud suos professus, Lugdunum se transtulit, & in domo nostra ibidem aggregari, & ut aiunt affiliari obtinuerit, tum Sanctorum vitis recognoscendis & emaculandis animum adjiciens, quo in genere opus Jacobi de Voragine jam antea pluries editum, a se revisum & emendatum & pluribus auctum prælo commisit hoc titulo:

Legenda ut vocant Sanctorum nunc demum summa cura diligentiaque F. Claudii a Rota sacræ theologiæ professoris ordinis Prædicatorum recognita, infinitisque mendis repurgata: adjectis denuo præter historiam Lombardicam aliquot Sanctorum Sanctarumque vitis ante hac non excusis. Pluries prodiit typis.

1 Editio teste Lusitano quem Possevinus & alii excipiunt Lugduni 1519.

Altera a Bollando in præfatione generali ad Acta SS. p. xx b laudata, quæ & a me visa, Lugduni, apud Savore, Marechar, & Fradis 1531 in 4.

Alia ibidem, Nicolai Petit & Hectoris Penet 1535 fol. par. char. Goth. Extat Paris. in Victor. ut & sequens.

Ibid. Petri Lucéii 1546 fol. par. char. Goth.

Ibid. Eustachii Barricati 1554 char. Rom. fol. par. Extat apud nostros ad S. Honorati.

Ibid. Mauritii Roy & Ludovici Pesnot 1555.

Quæ ad opus Jacobi de Voragine additæ sunt vitæ post S. Barbaræ, non extant in anterioribus Claudiana editionibus, ideoque videntur a Claudio collectæ & adjectæ.

Editorem hunc carpit Alva Sol. Verit. Rad. 320 col. 2085, quod in festo conceptionis B. V. subtraxerit legendam quæ incipit: *Anselmus Cantuariensis*, eique brevissimam aliam substituerit hoc principio, *Tempore illo quo divinæ placuit pietati.* Sed quæ fides Alvæ debeatur, hinc judicet lector, nam in editionibus ea anterioribus quam primam curavit Claudius, eadem legitur historia, *Tempore illo*, non altera quæ incipit *Anselmus*, ut videre est in editione Nurimberg. anni 1483, quæ apud nos extat.

Idem Lusitanum, Fernandem & Pium ridet, quod idem a Claudio editum opus in tria distinguant, *Opus aureum materias morales tractans*, *historiam SS. & historiam Lombardicam*, nec omnino errorem abnuerim, quem excepit & Possevinus, & Altamura ad 1519. Tamen certum est *Legendam SS.* eam non esse quæ dicitur *historia Lombardica.* Hæc enim ea est brevior chronica, quæ sub finem *Legendæ* titulo *Pelagius papa &c.* adjecta est, in qua agitur de Longobardorum regno & regibus, & multa narrantur fabulosa, sed de his vide dicta superius ubi de Jacobo de Voragine ad 1298.

F. DIDACVS DE ASTVDILLO.

F. Didacus de Astudillo Hispanus a patria quod oppidum est in diœcesi Palentina sic nuncupatus, ordinemque Pinciæ amplexus, inter celeberrimos ætatis suæ theologos nomen sibi fecit, adeo ut Franciscus de Victoria summus sine controversia sui temporis theologus, & Didaco æqualis de quo mox ad 1540, eum sibi præponere haud gravaretur, hac parœmia vulgo usus, cùm de eo & de se loquendi daretur occasio: *Astudillus me doctior est, mea tamen facilius veneunt*, profundam laudans Didaci eruditionem, clariorem & expeditiorem explicandi methodum sibi vindicans. Didacus sacræ theologiæ magister fuit approbatus in actis cap. gen. Romæ anno MDXXX habiti, & ultra MDXXXV vixit. Ejus meminerunt Lusitanus *Jacobum* appellans & ad 1525 referens, Fernandez ad 1530, Altamura ad 1517, Possevinus inter *Jacobos*, Antonius in Bibl. Hisp. inter *Didacos.* Hæc ejus opera: * 1535.

Super VIII *libros physicorum & duos de generatione quæstiones.* Typis prodiisse in Hispania testantur Lusitanus & Antonius.

De modo intelligendi scripturam sacram tractatus.

Super evangelium S. Matthæi, & super epistolas apostoli Pauli ad Romanos & ad Ebræos Commentaria. Hæc legit in gymnasio nostro S. Gregorii Pinciano, & ibidem cum superiori tractatu MS servantur. Meminit Lipenius Bib. Real. theol. T. II p. 259.

At his ex Gozzeo plura addunt Pius & Altamura, scilicet:

Super sapientiam commentariorum volumina duo.
Breves collationes theologicæ.
De conceptione B. Virginis.
Super libros quatuor sententiarum.
De origine & unitate Ecclesiæ.
De hora mortis Christi.
Chronicon ordinis.
De missa.
Orbis geographica descriptio.
De arte recolligendi distinctiones breviores & ampliores.
Privilegiorum ordinis ab ipso collectorum defensio.

Quæ sodalibus suis Pinciani potissimum gymnasii discutienda permitto.

F. GREGORIUS NOTALIUS.

1585. F. Gregorius Notalius *Ragusæus* Dalmata modo a patria modo a familia nuncupatus, hincque a quibusdam in duos divisus, quem in errorem impegerunt Fernandez & Altamura, hicque alterum Ragusæum ad 1580, alterum Notalium Ragusinum ad 1540 collocans, cùm unus a Lusitano ad 1535 clarus laudetur, imo & a Gozzeo ipso Ragusino rerum domus Ragusinæ provinciæque suæ Dalmatiæ perquam studioso nec in istis parco, qui & unicus ab operibus iisdem facile comprobatur. Hæc ejus opera a Gozzeo laudata:

Commentaria in epistolas Pauli omnes. MS apud nostros Ragusinos servari dicuntur

In Exodum, Parabolas Salomonis, Isaiam, Hieremiam, Matthæum, Marcum & Joannis evangelium & in Apocalypsin.

Super decretum & decretales.

Tractatus de Deo, de angelis, de homine, de creaturis, & de pœnitentia.

Tractatus adversus hæreticos.

Sermones de tempore & de Sanctis.

Tractatus de stigmatibus S. Catharinæ de Senis.

Alter de imagine pueri Jesu.

Super prædicabilia & libros de anima quæstiones.

De astrologia, & quædam de medicina observationes.

F. HIERONYMUS VOLTA.

1535. F. Hieronymus Volta Mantuanus patria & professione anno MDXXXV clarebat sacræ theologiæ magister, qui generalis fidei positus Regii inquisitor, adversus Lutheranæ virus hæreseos e Germania in Lombardiam irrumpens, totis conatibus obstitit & compescuit, sed & Basilium quemdam Regiensem physicum Dei se filium insane venditantem apprehendit, suisque cum asseclis refrænavit. Ejus meminerunt Pius, Altamura & Rovetta ad 1535, quibus testibus scripsit

Librum adversus errores ejus ætatis.

Commentaria in libros Esdræ. Hæc morte præventus inquit Rovetta, perficere non potuit, sed in bibliotheca ordinis Bononiensi MS servari addit.

F. MICHAEL VEHE.

† 1535. F. Michaël Vehe Teuto vir pietate, eruditione, facundia, ac ardenti pro fide catholica studio conspicuus, sacræ theologiæ magister jam clarebat anno MDXV, quo in actis cap. gen. Neapoli habiti sic de eo statutum fuit: *Conventui Heidelbergensi provinciæ Teutoniæ assignamus in regentem F. Michaelem Vehe magistrum.* Tantam verò sibi tum peperit famam, ut Albertus hujus nominis II Johannis Marchionis Brandemburgici electoris filius, & Joachimi I electoris germanus frater, anno MDXIV die IX martii electus præsul Moguntinus eum sibi consiliarium asciverit & theologum, unàque præpositum Hallensis Ecclesiæ in Saxonia constituerit, ut refert Cochlæus in actis Lutheri editionis Moguntinæ anni 1549 p. 238 ad ann. 1532. Adversus grassantem in Germania Lutheranam hæresim validum se pro domo Dei murum opposuit, & heterodoxorum opera scriptis eruditis confutavit. Johannes Bugenhagius Pomeranus apostata, quem pastorem & episcopum suum vocabant Wittembergenses, librum tum scripserat lingua vernacula Teutonica maledictis, mendaciisque, & odiosis adversus catholicos calumniis plenum, cui titulum indiderat, *Adversus fures calicis.* Cui inquit Cochlæus citatus, *graviter ac erudite respondit Teutonice eximius theologus ordinis Prædicatorum doctor Michael Vehus, quem ob probitatem & eruditionem in præpositum*, &c. ut supra. Titulus Latine sic a Simlero redditur,

1. *Condemnatorum sacrilegii vindicatio de novo Bugenhaico patibulo.* Quod idem opus censeo cum eo, cujus titulus sic ab aliis Germanice refertur, *Von gesatz der Niessung des sacram in einer gestalt.* De præcepto manducationis eucharistiæ sub una specie, Lipsiæ 1531 in 4. Extat Viennæ in Cæsarea, & in Francofurt.

Aliud opud laudat Simlerus, quod præstat impressum hoc titulo,

2. *De sacrificio missæ contra Lutheranos.* Qua lingua non additur.

3. *Quibus modis cultus Deo & suis sanctis exhiberi debet*, Germanice. Titulus: *Wie unterschiedlicher weise Gott und seine heiligen sollen geehret werden*, Lipsiæ 1532 in 4. Extat in Francofurt.

4. *Assertio sacrorum quorumdam axiomatum, quæ a nonnullis nostri seculi pseudoprophetis in periculosam rapiuntur controversiam, auctore D. Michaële Vehe Dominicano theologiæ doctore, Hallensisque Ecclesiæ præposito*, Lipsiæ 1535 in 4 signat. A integr. & a ad n. Opus nervosum, in quo hæc capita tractantur:

1. *De corpore Christi mystico, quod est Ecclesia.*
2. *De universali procerum Ecclesiæ conventu, quem concilium dicimus.*
3. *De magistratus ecclesiastici potestate, qua novas condit leges, & de humanarum legum utilitate atque obligatione.*
4. *De lege cœlibatus clericalis.*
5. *De lege communionis, qua laici ab altera specie sacramenti arcentur.*
6. *De lege confessionis, qua sacerdoti nostra retegimus peccata.*
7. *De necessitate satisfactionis.*
8. *De jugi Ecclesiæ sacrificio.*
9. *De vera & substantiali præsentia corporis & sanguinis Christi in altaris sacramento.*
10. *De Sanctorum invocatione, veneratione, ac cultu.*
11. *De acceleratione beatitudinis Sanctorum.*
12. *De parvulorum baptismo.*
13. *De exorcismo earum rerum, quæ passim in usum hominis veniunt.*
14. *De votis monasticis.*
15. *De fide, & operibus, atque justitia Christiana.*

Quæ omnia capita breviter, erudite, clare & nervose explicat, & adversus Lutheranos tuetur. In eo verò opere Latino, quæ antea Germanice & divisim ediderat videtur collegisse. Nuncupat vero

Eruditione atque pietate commendato sacerdoti D. Nicolao Vehe sacri militaris ordinis dominorum Teutonicorum instituti professori, novæ Mergentinensis arcis prudenti juxta & æquo præfecto suo germano multis nominibus carissimo, Michael Vehe Dominicanus &c. Extat opus Paris. in Regia D 1619, & in Teller. olim nunc Genovef.

Et hîc novum argumentum habes ejus quod supra monebam ubi de Hieronymo Balbo ad 1530, & de Joanne Dietembergio ad 1534, nostros hac ætate passim præsertim in Germania in præpositos & canonicos Ecclesiarum collegialium adoptatos fuisse.

Hujus scriptoris præter citatos meminit Eysengrenius ad 1538. *Michael Vehe* inquit, *vir eximius qui ad divinæ doctrinæ cognitionem profanas etiam disciplinas adjecerat, catholicæ religionis contra hæreses propugnator invictus, Lutheri de sacrificio missæ opiniones redarguit, & sapientissimus adversus Lutherum docte scripsit, alia porro studii diligentiaque sua sub Carolo V imperatore de rebus sacris monumenta relinquens.* Tacet ord. Prædic. fuisse. Laudant etiam Possevinus, Fernandez *Hist. Eccl.*

Sæc. XVI. *de nuestros tiempos p.* 349, Altamura ad 1554, sed hi de ejus operibus parum accurate.

F. ARNALDUS DE BADETO.

† 1536. F. ARNALDUS DE BADETO Gallus Tolosanæ provinciæ alumnus, quem cœnobio Limosii diœcesis Alectensis in Narbonensi provincia præfuisse vetera mihi monumenta produnt, vir eruditione prudentia & religione præstans, cujus in theologia magisterium in actis cap. gen. Romæ anno MDXXX habiti legitur approbatum, fuit & quæsitor fidei generalis Tolosanus Raymundo Gosino qui Romam abierat, e regno expulso declarato suffectus, & anno MDXXXI die XII aprilis in munere solemniter constitutus, quo nomine eodem anno capitolinos ut vocant recens electos confirmavit, in eoque officio perseveravit ad mortem usque Gosini anno MDXXXIV defuncti. Quo tandem vivere desierit anno nemo refert, licèt non diu postea vixisse & Tolosæ obiisse sit conjectu pronum. Ejus meminere Miræus, Possevinus, Fernandez, & Altamura ad 1536, & præsertim Percinus in Monum. Tolos. p. 110 & alias legendus. Hæc ejus opera:

Breviarium de mirabilibus mundi ejusque compositione secundùm triplicem viam theologorum, astrologorum & philosophorum, Avenione 1499 in 4.

Margarita virorum illustrium de futura temporii dispositione prænoscenda 1529.

Destructorium hæresum a R. P. inquisitore Tolosano F. Arnaldo de Badeto S. T. P. novissime constructum, Parisiis, Vidovæi 1532 in 8. Extat Paris. in Regia D. 4206. Miræus alteram editionem indicat Lugduni 1536. Levior est oppella 16 circiter pagg. Johanni Aurelianensi archiepiscopo Tolosano nuncupata.

Eumdem facile censeo qui anno MDVII comitiis ordinis Papiæ habitis affuit Tolosanæ diffinitor, & dicitur *F. Arnaldus Tolosanus* in actis.

F. AUGUSTINUS JUSTINIANI.

1536. F. AUGUSTINUS JUSTINIANI gente Ligur patria Januensis utroque parente Justinianorum e stirpe nobili & perantiqua procreatus, patre Paulo Justiniani *della Banca* nuncupato, quæ una Justinianorum linea est & series, matre verò Bartholomæa Justiniani gentis ejusdem, sed alterius & lineæ & cognominis *Longa* nuncupatæ natus est anno MCCCCLXX Januæ, ac ab ipsa nativitate ex parentum præconcepto voto Pantaleon appellatus, quo & nomine semper audiit in seculo. A parentibus ille summa sedulitate summa & largitate, ac supra quas pro sorte sua facultates haberent tenues, effusione fuit educatus quippe qui unicus illis erat masculus, nec alter nisi post annos undecim ortus Nicolaus dictus, Romæ ætatis LIV Christi MDXXXIV circiter extinctus. Grammaticæ primum & arithmeticæ puer, ut usus erat ætatis & patriæ, fuit a parentibus instituendus traditus ad ætatis decimum quartum, rhetoricam tum ille facili negotio comparavit, a poetica semper alienus & abhorrens, utque erat a puero suapte indole ad pietatem valde propensus, vix dum ætatis prætergressus XIV Prædicatores adiit Januenses S. Mariæ *del Castello* idem & vitæ genus cum illis amplexaturus: a quibus & admissus est. At parentibus contra toto nisu agentibus, Pauli Fregosi Januensis archiepiscopi, ducisque maximi auctoritate mox inde revocatus est & avulsus, nec uno plus integro die & nocte moratus est in cœnobio candidatus. Quo verò parentes eum a proposito dimoverent, Valentiam Aragonum promovendæ negotiationis obtentu statim ablegarunt, ubi fervente adhuc ætate genio indulgens, toto triennio quibus hæc abundat regio plurimum, diffluere cœpit deliciis. Graviter autem illum & periculose contigit tum ægrotare, ità ut de salute illius actum omnino crederet amantissimus ejus avunculus, nec de alio jam quam de illius exequiis esset solicitus. Hac ergo monitus adolescens interius infirmitate, voto concepto pristinum iniit, proposuitque etiam invitis parentibus ac quantumvis obnitentibus exequi religionis amplexandæ consilium: vixque convaluerat, cùm relicta Valentia Genuam terra marique relegit, Ticinumque perveniens in conventum se sancti Appollinaris extra muros proripuit ubi ordinis habitu donatus receptusque fuit pro & nomine Genuensis jam dicti conventus mense aprili MCCCCLXXXVIII, nuncupatusque deinceps Augustinus. Totis septem supra viginti annis in congregatione Lombardiæ utriusque perseveravit & in regulari disciplina adeo lætus & alacer, ut felicius se antea nunquam aut imposterum habuisse testetur & melius. Vitam namque duxit quietam, pietati totus incumbens & literis, quibus & innatum semper patriæ parentumque posthabuit studium, hoc siquidem literis quibus totus vix & integer homo sufficiat, obesse plurimum arbitrabatur, & idcirco a familia longius abesse non ægre ferebat. Eas verò non tantum quæ vulgo coluntur ab ejusdem instituti symmystis complexus est philosophiæ vel theologiæ disciplinas, quarum optimos egregiosque nactus est professores & magistros, sed plurimis etiam aliis abditioribus, quasque pauciores curant sese addixit, exoticis scilicet linguis comparandis, Græcæ, Hebraicæ, Arabicæ, Chaldaicæ, mathematicis etiam scientiis, ac musis amœnioribus quibus ille mirum afficiebatur, quarum desiderio captus sibi vivebat solus & Deo, sic latere subesseque contentus, sciendi avidus, sciri vel præesse aliis nihil solicitus. Quin & ob id a solita plurimorum alienus erat confessionum excipiendarum & concionum habendarum prurigine, ad ea quantumvis munia aptissimus. Latere tamen diu non potuit, quin ejus apud exteros fama transiret, & ab eruditioribus ejus ætatis coleretur, queis & plurima literarum amorisque necessitudine conjunctus fuit, Joanni Pico Mirandulano præsertim, a quo invisebatur frequentius. Nec suis minori pretio fuit, a quibus illi legendi onus impositum est, quod octo solidis supra decem obivit annis variis in congregationis suæ gymnasiis ubere cum fructu laudeque non vulgari. Bononiæ tandem cùm sententiarum libros integro biennio baccalaureus exposuisset, lectoris onere liberari precibus impetravit anno MDXIV, quo optatum linguarum literarumque studium repeteret, sacrosque libros Hebraica, Chaldaica, Arabica, Græca, Latinaque lingua recognitos in lucem ederet. Vixdum aliquid hujus moliebatur operis, cùm agente & auctore Bandinello Sauli cardinale ejus consanguineo literas accepit apostolicas Leonis X Romæ II septemb. MDXIV datas, quibus ad sedem Nebiensem in Corsica promovebatur: eum nempe Bandinellus ob eruditionem morumque facilitatem in pretio habebat, cupiebatque habere sibi Romæ convictorem & socium. Itaque re prius Deo commendata suadentibus amicis & consanguineis, prælatis ipsis ordinis, quos præsertim consuluit & audiit jubentibus & hortantibus, pastorale subiit onus, moxque peractis consecrationis suæ solemniis, Ecclesiam suam adiit, totamque diœcesim lustravit & visitavit anno MDXV, sequentique anno Genuæ grande opus suum psalmorum de quo postea typis subjecit, tum Romam ad concilium Lateranense V se contulit, ac inter Patres sessionibus XI quæ XIX dec. MDXVI habita est, & XII quæ XXVII febr. MDXVII affuit & sententiam dixit, ut ex actis ipsis synodi constat,

constat,ferturque quibusdam concordati Leonem X inter & Franciscum I Galliæ regem articulis contradixisse. Dum autem ibi ageret, accidit cardinalem Bandinellum Mecœnatem suum & consanguineum ceu Petruccianæ conjurationis reum & socium Leone X mandante Hadrianam in molem detrudi, læsæ majestatis pontificiæ suspectum & postulatum, mox exutum purpura, bonis orbatum & loco graduque motum. Re tamen postea sincerius excussa Petruccianæ conspirationis innocens ille visus est, solutusque e vinculis ac pristino loco redditus & gradui, sed in exilium actus & ad Montemrotundum relegatus, ubi paulo post mœrore confectus animi die XXIX martii MDXVII intra majorem hebdomadam gravissima infirmitate correptus interiit. Interea Augustinus noster ad Bonifacium Ferrerium a Leone X nuper anno scilicet ipso MDXVII creatum cardinalem Eporediensem verniacule *de Yvrea* nuncupatum qui & Eporediensis erat episcopus secessit, apud quem tantisper est commoratus, in animum inducens pontificis erga se, quam non semel ore testatam acceperat, haud inanem vacuamve fore Leonis X benevolentiam, suamque tandem vel opimiori sacerdotio vel pontificis liberalitate sublevandam inopiam. Franciscus I jam laudatus regno tum musas jamdiu extorres revocare solicitus, viros undequaque litteratos conquirebat & alliciebat: cui ingessit Poncherius Parisiensis episcopus regi gratissimus Augustinum Nebiensem episcopum sacrarum literarum linguarumque Græcæ, Hebraicæ & Arabicæ peritissimum, ac præconcepto a rege consilio imprimis utilem facile posse accersiri, qui Januensis esset origine, proinde suis cum gentilibus Francorum regi subditus. Augustinum quippe Poncherius Romam olim petens in Italia viderat & noverat. Regio igitur nomine Roma Lutetiam accitus est Augustinus, qui Franciscum regem Andegavi tum agentem illico convenit, a quo perbenevole perhumaniterque susceptus statim ab eo suæ accensus est familiæ, & ab eleemosynis ut aiunt, a consiliisque allectus, ter centum coronatorum seu scutorum Gallicorum assignato censu annuo. Mox & ab eodem rege Lutetiam missus, qui primus ibidem ac in academia linguæ Hebraicæ ludum institueret, professoremque ageret regium, quo munere integro ferme functus est sequenti quinquennio. Eo tempore data occasione Belgium lustravit, & in Angliam navigans, Londinumque perveniens, Henricum VIII regem invisit, eoque familiariter usus est: Roffensem etiam & Morum pro fide demum capite plexos amicos habuit, Paceum, Linacrum, Erasmum, aliosque quotquot eruditi tum audiebant quamplurimos. Peracta hac quam sola recreationis curiositatisque susceperat causa peregrinatione, quamque tribus integram absolvit mensibus, Parisios rediens per Lotaringiam iter suum direxit, ubi Antonii ducis, ejusque fratris Joannis cardinalis a Lotaringia expertus est humanitatem & magnificentiam, festive ab illis acceptus & cumulatus muneribus. Parisios redux lectionibus instabat, sed novis in Ecclesia sua subortis negotiis Nebium revisere diœcesimque visitare coactus est. Corsicam igitur petiit ille, eo tamen animo, ut rebus compositis quam cito posset Galliam Parisiosque repeteret, regis præsertim invitatus precibus & promissis, a quo sublimiori se loco donandum & beneficio sperabat. At vix Januam pervenit, cùm Adornorum fratrum armis & artibus civitas turbata, occupata, ac direpta fuit, contigitque ad Adornorum ingressum XXXI maii MDXXII rotatæ catapultæ glande sinistro brachio graviter vulnerari Augustinum nostrum, dum obturandis claudendisque foribus atque fenestris ædium attenderet. Mox tamen ut ab eo convaluit vulnere, in Corsicam trajecit, Ecclesiamque suam revisit, quam oblita jam Gallia toto sequenti novennio integro sapienter administravit, sibi seu studiis tantum attendens & gregi, quem sedulo pascebat & lustrabat. Nebium enim aggressus mense novembri MDXXII ad annum MDXXXI constantissime perseveravit & assidue, ecclesiæ suæ cathedralis & palatii utriusque labentis resarcivit ruinas, commodum vicinumque clero suo ædificavit domicilium, hortos episcopalis palatii quatuor partibus auxit, palatiolum sibi & successoribus in agro S. Florentii construxit, novumque episcopali mensæ, quæ tenuissima est, nec quatercentum annui census ducatorum excedit summam, acquisivit fundum, sorte jam contentus sua & sede. Sævierat interea per agrum Januensem & civitatem ardentissimæ pestilentiæ lues, qua sublati plures, qui per nuperos tumultus gladii fugerant aciem anno MDXXIV, captus & infelici prælio ad Ticinum a Cæsarianis Hispanisque Franciscus rex Francorum XXIV febr. MDXXV, pristinæ libertati Gallo ejecto restituta Januensium respublica, Clementeque VII ad summum apostolatus apicem evecto a Carolo Borbonio duce Cæsariani exercitus Roma direpta omnis, Cæsarianoque militi victori præda fuit & ludibrium anno MDXXVII. Rebus demum in melius adductis, Augustinus patriæ libertatis recuperatæ lætus, Januam perrexit anno MDXXXI, subindeque Nicolao germano fratre de quo supra invitante, quem ab annis XIV non viderat, Romam adiit: unde sequenti MDXXXII Nebium reversus, oves suas & diœcesim lustravit universam. Demum suos revisere cogitavit, Januamque repetiit, & in ea ad annum MDXXXVI usque remansit, quo sponsæ suæ flagrans amore & desiderio mare conscendit; Ligusticoque solutus portu tempestate suborta, naufragium passus summo suorum desiderio & luctu, summo & Ecclesiæ suæ & universæ litteratorumque dispendio irati maris fluctibus absorptus est & suffocatus ætatis suæ 66 sorte dignus meliori. SEC. XVI.

Vir fuit ad commiserationem tenerrimus, in pauperes supra facultates effusus & facilis, quibus & amicis aut consanguineis indigentibus profusior ultro fuisset, si census suffecissent, quibus augendis coacervandisque parum & nihil attendebat, mammonæ despiciens. Acri solertique fuit ingenio præditus, laborisque patientissimus in colendis maxime literis: quæ mente conceperat inieratque consilia, aptis sic promovebat mediis, ut optatum semper certoque finem assecutus fuerit, hoc uno duntaxat fraudatus invisendi sepulcri Dominici, lustrandæque Terræ-sanctæ desiderio, quod assequi non licuit, per omnia votis potitus. Christianæ religionis amantissimus fuit, eique in omnibus fidei morumque sancitis & approbatis obedientissimus, credulus, facilis, reverens fuit, & promtissimus: novatorum infensissimus, qui phanaticos cæterosque præstigiatores visionibus assuetos & pneumaticos aspernabatur, & oderat non secus ac necromanticos incantatores & veneficos.

Statura illi fuit justa & procera, membra apte compacta concinneque disposita, facies vivida, oculi cærulei, furvo aureus seu castaneus pilus, adusta illi temperies & cholerica, nec obesus nimium, nec macilentus vel gracilis, ad labores & vigilias sustinendas cæteraque studiorum, ordinis, & dignitatis subeunda onera comparatus, quibus sic innutritus erat & assuetus, in sacris maxime eruendis perscrutandisque libris & linguis, ut iisdem non gravari sed deliciari videretur, adeo ut Neophiloponos Joannis exemplo Grammatici, seu novus laboris amans dici affectaret.

Optimam sibi comparaverat & coacervarat librorum copiam. Ea in bibliotheca optimi quique meliorisque notæ cujusque scientiæ artis & linguæ multo sumtu, vel e remotissimis Europæ advecti partibus

 aderant libri editi vel MS. Nec adeo conferta erat & locuples ut inutilibus abundaret, sed codicum varietate niteret, delectuque quam numero longe potior erat, vix enim illa plus mille librorum superabat numerum. Hanc sibi unicam pretiosamque semper habuit suppellectilem, quam gentilibus esse communem voluit & utilem, quodque professa pridem religiosa paupertate a condendo testamento prohiberetur, impetrata a summo pontifice facultate, Januensi Reipublicæ communibusque eam concessit in perpetuum utilitatibus, quæ vel inter eximias præcipuasque tum orbis bibliothecas locum haberet & nomen omnino conspicuum, vel ea saltem suis perpetuo laudandus & beneficus: ea in parte Bessarionis cardinalis factum æmulatus, qui Venetæ reipublicæ bibliothecam suam aliàs legarat, sed vario utrinque eventu, nam Bessarionam Veneti diligentissime servarunt, ac etiamnum ostendunt, hanc verò Justinianam ita diripuerunt quique, ut teste gentili ejus abbate Michaele Justiniani, jam nullum ejus vestigium in palatio publico Januensi relictum sit: at multa volumina apud privatos plures, qui ne furti deprehendantur, primum cujusque voluminis folium, cui nomen legatoris inscriptum erat & doni ab eo facti signum, impie ne dicam sacrilege lacerarunt.

Hæc autem ejus opera, quibus vel ipsius auctoris judicium vel eruditorum censuram singulis subnectimus.

1. *Precatio pietatis plena ad Deum omnipotentem composita ex duobus & septuaginta nominibus divinis Ebraicis & Latinis cum interprete commentariolo*, Venetiis, Alexandri de Paganinis 1513 in 8. Hanc Stephano Saoli consanguineo suo nuncupavit.

2. *Æneæ Platonici Græci christianissimi de immortalitate animorum, deque corporum resurrectione aureus libellus, cui titulus est Theophrastus*, Venetiis Paganini dicti 1513 in 8. Philippo Saoli episcopo Aprumiatensi vernacule *di Brugnetto* consanguineo item suo nuncupavit.

3. *Liber Job nuper Hebraicæ veritati restitutus cum duplici versione Latina*, altera vulgata, altera ipsius Justiniani, Parisiis ut quidam volunt 1516, ut alii 17 kal. febr. 1520 in 4: D. Martiano Domilutio ab auctore nuncupatus. Extat Lovanii apud nostros.

4. *Psalterium Hebræum, Græcum, Arabicum, & Chaldaicum cum tribus Latinis interpretationibus & Glossis.* Ad calcem sic legitur: *Impressit miro ingenio Petrus Paulus Porrus Genuæ in ædibus Nicolai Justiniani Pauli, præsidente reipublicæ Genuensi pro serenissimo Francorum rege, præstanti viro Octaviano Fulgoso anno Christianæ salutis* MDXVI *mense novembri. Petrus Paulus Porrus Mediolanensis Taurini degens*, in fol. signaturis quatuor foliorum A ad Z &c. & ↄ seu pagg. 400, quaque pagg. in 4 coll. distincta. De quo opere sic auctor in suis Annalibus, de quibus mox: *Davidicum Psalterium linguis quatuor Orientalibus unius mei studio laboribus sumptibusque Janua typis edendum ad bis mille exempla iis utique quæ literatorum facile quivis intelligat impendiis aggressus sum, non parum inde mihi gloriæ accessurum arbitratus, honestique proventus augmentum, quod aliquorum gentis meæ rei familiaris angustia laborantium sublevandæ servabam inopiæ. Rem enim & operam hanc mihi feliciter & prospere successuram facile mihi persuaseram, prælatorumque fore neminem aut etiam principum, qui tam singulari non moveretur editione operis, quique eo prosequendo cæterisque sacris bibliis hac linguarum varietate edendis occurrere, mihique in laborum editionis ac sumtuum partem accedere non ambiret. Verùm ea delusa est nimia mea credulitas. Laudata quidem ab omnibus & probata opera, non avide ab omnibus accepta & exquisita, sed otiose torpere dormireque permissa, vix ut exemplarium pars quarta venierit, ab eruditis sublimioris ingenii, qui certe in orbe rari admodum emta, nec ita positos mihi licuerit sumtus recuperare, qui certe modici non fuerunt. Præter exemplaria enim ad bis mille eleganti charta & charactere edita, alia in membranis vitulinisque pellibus quinquaginta cudi volui, quæ & ad orbis universi principes, regesque transmitti Christianos vel etiam infideles ære proprio curavi.* Opus verò nuncupavit Leoni X, qui erga illum ex more gentis Mediceæ se præstitit maxime affectum, & Nebiensi opimius præcellentiusque sacerdotium, juvandæ ejus qua premebatur paupertati valde necessarium promisit, quod pontifici a temporis iniquitate non licuit. Operam hanc non parum laudat clarissimus Huetius *De claris interpretibus* § 13, primam in eo genere, quod non leve elogium, verbis totidem iisque selectis, non impuris concinnatam, quæ altera laus non minor, agnoscens. At longe antea laudarat Sixtus Senensis. *Fuit* inquit, *theologus sincere doctus, & linguarum omnium, quæ toto terrarum orbe dispersæ sunt peritissimus, novo & ingenti ausu primus omnium utrumque sacræ legis instrumentum quinque præcipuis linguis Hebræa, Chaldæa, Græca, Latina & Arabica in unum corpus* OCTAPLA *inscriptum redegit tanto artificio, ut in singulis paginis octo columnas disponeret, in quibus omnes prædictæ linguæ propriis characteribus expressæ, totidem lineis totidemque verbis sibi correspondentes, uno eodemque aspectu cernerentur, hoc videlicet ordine: In prima Hebræam. In secunda Latinam interpretationem respondentem Hebrææ de verbo ad verbum. In tertia Latinam vulgatam. In 4. Græcam. In 5. Arabicam. In 6. Thargum, hoc est paraphrasim Chaldaicam, sermone quidem Chaldæo sed literis Hebraicis conscriptam. In 7. Translationem Latinam Chaldaicæ respondentem. In 8. Scholiola vel annotiunculas quasdam brevissimas &c.* Addit tamen hujus veteris instrumenti vidisse se tantum *Psalterium Octaplum typis excusum & Leoni X nuncupatum.* Quod verò ex Huetio retulimus, operam hanc primam in eo genere fuisse constat: etsi enim Bibliorum Complutensium seu cardinalis Ximenes Novum testamentum x januar. MDXIV stylo forsan antiquo novo MDXV prodierit, tamen vetus testamentum non editum fuit, & in his liber psalmorum non prodiit nisi mense julio MDXVII. Adde in Complutensibus non haberi versiones Chaldaicam & Arabicam, adeo ut revera Justinianus primas in hoc genere sibi vindicet.

5. *Chalcidii viri clarissimi luculenta Timæi Platonis traductio, & ejusdem argutissima explanatio, auspicio longe R. D. Joannis Lotharingi cardinalis per Nebiensium episcopum in lucem edita*, Parisiis, Jodoci Badii Ascensii 1520 fol. signat. 4, foll. ab a ad i, sive pp. 140, absque indicibus. Opus e codd. MSS Chalcidii seculo IV æræ Christianæ clari, quique Osio episcopo Cordubensi lucubrationem suam nuncupavit, tum primum prælo commissum eleganti charactere, ut & charta. Extat Paris. in Regia R 21 & apud nostros ad S. Honorati, ut & opera sequentia.

6. *Philonis Judæi centum & duæ quæstiones & totidem responsiones morales super Genesim*, Ibidem 1520 fol. pp. 22. August. Justinianus Genuen. Prædicatoriæ observationis professor Nebiensis episcopus Loisiæ de Sabaudia Francorum regis matri nuncupat Parisiis calend. aug. MDXX.

7. *Rabi Mossei Ægyptii dux seu director dubitantium aut perplexorum in tres libros divisus, & summa accuratione R. P. Augustini Justiniani ord.*

Prædic. Nebiensium episcopi recognitus, Ibidem 1520 fol. pp. 226. Stephano Poncherio tum Senonensium archiepiscopo nuncupavit calendis martiis 1520.

8. *Victoria Porcheti* (Salvatici Januen. Cartusiani) *adversus impios Hebræos, in qua tum ex sacris literis, tum ex dictis Thalmud ac Cabalistarum, & aliorum omnium auctorum quos Hebræi recipiunt monstratur veritas catholicæ fidei. Ex recognitione F. Aug. Justin.* &c. Parisiis, Guill. Desplains 1520 fol. sumtibus A. Gourmont & F. Regnault.

9. *Castigatissimi annali con la loro copiosa tavola della eccelsa & illustrissima republica di Genova da fideli & approbati scrittori*, Genuæ, Antonii Bellono 1537 fol. pp. 563 De quibus ille sic in ipso opere: *In rem communeque patriæ meæ bonum, in quam intime summopereque fui semper addictissimus Annales hosce collegi.* De quo opere postumo scilicet & a morte auctoris typis dato sic censent varii. Franciscus quidem Zezzera *Della Nobiltà d'Italia* P. I fol. 171: *Agostino Giustiniano &c. scrisse gl'Annali della sua patria con grandissima diligenza, & ottima fedeltà, i quali in molti luoghi dopo la morte di lui furono corrotti.* Idem confirmat auctor tractatus cui titulus, *Delle cose notabili de' Giustiniani*, qui MS apud Gregorium Cassoni I. C. collegii Genuensis servabatur & ab abbate Michaele Justiniani citatur: a quo etiam laudatur idem habens in epistola nuncupatoria libri supra n. 2 recensiti Æneæ Platonici alterius nempe editionis a morte nostri auctoris Georgius Justinianus senator Januensis, præfectus armorum generalis, & legatus. *Rerum*, inquit, *nostrarum annales orditus est, quos post ejus obitum imperitus homo, omnisque eruditionis expers, horridos sane & incultos ut hodie leguntur, ex defuncti schedis evulgavit.* Paulus Jovius vir mordax, cujus stylum aculeatum plures auctores graves experti sunt, Augustino nostro non pepercit, quem ceu ineptum historiæ conscribendæ traducere conatur, addens eum *editionis præcipitatæ male audiendo pœnas luisse*; cui facilis ex mox relatis responsio: Augustinum Historiam illam stylo ordineque optimo annis circiter quinque digessisse, sed morte præventum nec absolvisse, nec recensuisse, nec edidisse, sed ex ejus autographo & schedis maleferiata cujusdam manu deturpatam fœdamque in lucem prodiisse proximo ab auctoris obitu anno MDXXXVII. In his cæterùm annalibus lib. 5 ad annum 1470, vitam & acta sua suique imaginem ac opera edita & MS ad annum Christi MDXXXII ætatis LXII lectori exhibet ipse auctor, ex quibus ea excepta sunt, quæ hîc de eo tibi diximus. Eodem verò loco præter opera superius relata, hæc alia a se docet elucubrata:

Novum testamentum Hebraice, Chaldaice, Arabice, Græce, Latine, ipsa ejus manu maximam partem descriptum, pari scilicet qua compilatum ab eo typis in lucem exierat antea psalterium ratione: quod utique, sic subjungit, *novi testamenti opus duobus tomis absolutum*, nullique olim ita complete copioseque tentatum & aggressum, libris quos civitati meæ dono contuli fuit accensum. A se visum testatur Sixtus Senensis. *Ex novo testamento*, inquit, *vidi in universa quatuor evangelia octaplum ipsa auctoris manu atramento minioque descriptum, cujus initium est, Fructum salutiferum magnumque utilitatis incrementum.* At & octaplum in cætera novi testamenti finiisse innuit ipse Augustinus in suo psalterio ad marginem hujus versiculi psalmi 84 *Benedixisti Domine terram tuam*, hanc notam addens: *In nostris verò scholiis super epistolas Pauli ex professo de re hac egimus*: nempe *de sanctificatione B. V. in utero matris.*

Veteri testamento eadem ratione compilando & accurando manum admovit, ratus tractandis hisce sacris literis longe minorem otii temporisque jacturam esse, quam scribendis agitandisque quæstionibus speculativis plerumque inutilibus ac nanci faciendis, vel prophanis etiam humanarum disciplinarum illecebris, nec ætatis, nec professionis meæ gravitati decorive congruentibus. Nec me, inquit, *modo non deterruerunt, quos edendis hisce meis lucubratiunculis immensos ego studendo subivi labores, verum & mellitos etiam & suavissimos habui.* Idem asserit supra laudatus Sixtus Senensis & Leander *Vir. Illust.* fol. 128 a, sic de eo scribens anno MDXVI:

Qui in medio est [Augustinus] *ille Justiniana Genuensi nobilissima familia ortus, litteras Hebræas, Græcas, Arabicas, Chaldaicas, & Latinas callens, non minus quam philosophiam & theologiam ac oratoriam facultatem. Intuere illud ejus mancipium deferens post eum volumina illa ingentia videlicet utrumque instrumentum scriptum Hebræo, Arabico, Græco & Latino idiomate duplici cum scholiis ab se editis, opus inquam egregium, & apprime necessarium. Bene ut scio nosti virum. Te aliquando o Leander dilexit, cùm profiteretur in cœnobio Bononiensi. Antistes factus est urbis Neviensis ipso ignorante MDXV: nec talem dignitatem nisi suasu amicorum subire voluit. Vir est integer, litteratus & clarus.*

Opuscula duodecim in litteratorum utilitatem Parisiis se typis commisisse testatur, quorum præter quatuor relata Chalcidii, Philonis, Rabi Moses, & Porcheti, aliorum nullus meminit, quæ verò illa sint, quamvis edita non dubitem, mihi hactenus incompertum.

Plura in rem & commodum Ecclesiæ suæ clericorum & diœcesis omnino rudium, litterarumque prorsus expertium materna reddidit ediditque lingua.

Xenophontis œconomica vernacule reddidit cognatæ suæ (uxoris scilicet fratris sui germani Nicolai) nepotumque usibus & instructioni.

Descriptio Insulæ Corsicæ graphica accuratissima, quam Andreæ principi Doria nuncupavit, & postea minio penicilloque adumbratam atque distinctam ad magnificum S. Georgii Januense officium transmisit. Hujus Corsicæ delineationis meminit Leander Albertus *Descriz. d'Ital.* fol. 16, Abbas Michael Justiniani *Scritt. Liguri* hanc originalem e Janua Romam delatam asserit jam in Vaticana servari.

Ejus præter citatos meminerunt nostri Lusitanus, Razzius p. 93, Pius, Fernandez, Altamura & Rovetta ad 1536. Extranei verò Possevinus, Miræus, Ughellus Ital. Sac. T. IV col. 1411, ubi tamen perperam asserit Augustinum Ecclesiam suam Nebiensem per vicarios semper absentem rexisse, cùm ex fide ipsius Augustini supra relati eam præsens fere semper administrarit, si quinque circiter illos annos excipias, quibus Parisiis linguarum Orientalium & sanctarum primus professorem regium egit, illarumque studium pene extinctum suscitavit. Quod non in solius Galliæ, sed & in universæ Ecclesiæ bonum utique necessarium ita redundavit, ut si quid episcopum a residentia eximere potest, illud videatur probabilius argumentum. Ignorantiam enim ab Ecclesia propulsare in re tam gravi non minoris est momenti, quam evangelium infidelibus annunciare, quam hæreses e regno effugare, quam cruce assumta contra Saracenos pergere, quæ tamen episcoporum a suis sedibus absentiæ legitimæ semper habitæ sunt causæ. Legendi & de eo Jacobus Gaddius de scriptoribus ad Foglietam P. I pag. 188, Nicolaus Angelus Caferri in suo *Syntagmate vetustatis*, Abbas Michael Justiniani, qui ei epitaphium scripsit totam ejus vitæ seriem complexum in Ecclesia cathedrali Nebiensi ad tanti viri memoriam affi-

Sæc. XVI. gendum, quique de eo fusius in sua Hierarchia Ecclesiastica Liguriæ acturum promittebat, Oldoinus in *Athen. Ligust.* & alii ab his citati.

Cùm tot familiæ Justinianæ viros seu affines in hoc opere recenseamus, non omittendum visum est antiquam esse hujusce illustris gentis cum ordine necessitudinem, quæ & Genuæ & in insula *Scio*, & in toto Oriente arctissima semper fuit. Justinianorum quoque opera templum S. Mariæ ad castellum, quod collegiale prius erat & parochiale, eorumque palatio vicinum ordini concessum est, & cœnobium eorum sumtibus erectum, de quo videndus Ughellus *Ital. Sac. T. IV in archiep. Januen. n.* 24, ad Jacobum Imperiali, ubi diploma concessionis & erectionis pontificium Eugenii IV 8 kal. junii MCCCCXLI datum integrum refert.

F. CONRADUS KOELLIN.

† 1536. F. CONRADUS KOELLIN Svevus natione, patria & professione Ulmensis, vir ingenio acer ac studiis plane deditus jam clarebat anno MDVII, quo sic de eo in actis cap. gen. Papiæ habiti lego statutum, *conventui Heidelbergensi provinciæ Teutoniæ damus ad legendum sententias pro primo anno F. Conradum Kœlin*, erratum enim typorum est in editis, ubi legitur *Chorardum Chilin*. Eo verò munere tanto auditorum plausu ac fructu functus est in explicandis potissimum S. Thomæ placitis, ut cùm postea Coloniam Agrippinam translatus gymnasii nostri regens ac moderator sacras litteras interpretaretur, ex communi academiæ Heidelbergensis catholicissimæ tum & florentissimæ professorum voto decanus suavissimam ad eum ac urgentissimam scripserit epistolam petens, ut quæ olim apud eos in sancti doctoris Summam commentatus fuerat, typis tradere non amplius detrectaret. Neque id tantum Heidelbergenses academici, sed & ad ipsum ordinis magistrum Thomam Cajetanum litteras dederunt orantes, ut pro summa qua in eum pollebat auctoritate, id ei præcipere vellet. Quam gratæ sibi fuerint hæ litteræ, eodem anno MDXI sua responsione Cajetanus testificatus est. Rursus autem in actis cap. gen. Neapoli MDXV habiti eumdem Conradum lego in eodem regentis gymnasii Coloniensis munere prorogatum, quod & deinceps pluribus egit annis: ex quo cœnobii prior assumtus, illud regebat certo anno MDXXVI. Tum etiam institutus est per provincias Moguntinensem, Treverensem & Coloniensem adversus hæreticam pravitatem generalis inquisitor, quod munus impigre ac strenue gessit reliquum vitæ. Coloniæ mortuum anno MDXXXVI die XXVI augusti prodit Fridericus Steill in suis Ephemerid. ex tabulis domus Coloniensis a se visis, & quoad annum consentit auctor Addit. II ad Trithemium, cui ut ejusdem ordinis gentis & æquali fides adhibenda. Hæc ejus opera:

Scholastica commentaria subtilissima simul ac lucidissima, cunctisque theologicæ facultatis studiosis maxime necessaria in primam Secundæ angelici S. Thomæ Aquinatis, ab auctore dum universitatis Heidelbergensis studii regentem ageret elucubrata. I Editio Coloniæ, typis Quentell 1512 in fol. Initio habentur tres epistolæ laudatæ superius.

Altera curante F. Stephano Guaraldi dè Cento sodali, Venetiis, Francisci & Dominici Nicolini 1589 in fol. Extat Antverpiæ apud nostros.

Tertia Venetiis, Roberti Mejetti 1602 in fol. pp. 982. Extat Parif. apud nostros ad S. Honorati.

Utraque hæc editio typis elegantissimis, quæ tamen fortè una & eadem solo mutato programmate.

In primam partem, in secundam Secundæ, & in tertiam partem S. Thomæ etiam scripsisse asserit Altamura, quod & verisimile, at & certum si quid scripsit typis non dedisse.

Quodlibeta viginti septem per modum dialogi concinnata, peritissimis moralis theologiæ arcana scire volentibus oppido idonea, Coloniæ, Petri Quentell 1523 in 4 pp. 340.

Hæc fratris sui germani F. Ulrici Koellin ord. etiam Prædic. Ulmensis domus prioris & theologiæ professoris instantissimis precibus vix tandem concessit auctor.

Epithalamii Lutherani eversio, Coloniæ 1527 in 4 pp. 464. Arnoldo de Tongari B. V. ad gradus Ecclesiæ canonico auctor nuncupat, tum Coloniensis domus prior & unà regens gymnasii. Pr. *Martinus Lutherus in lascivo suo epithalamio, quod huic evangelicæ eversioni de verbo ad verbum inferitur, prioris ad Corinthios septimi capitis textum ac sensum corrupit &c.* Extat Parif. in Regia D 1613.

Adversus caninas Martini Lutheri nuptias, adversusque alia ejusdem vel gentilibus abominabilia paradoxa opus novum, Tubingæ 1530 in 8, pp. 479. Extat apud nostros ad S. Honorati.

Alia plura editurus erat inquit auctor additionis Secundæ ad Trithemium, nisi inquit *infesta mors tantum virum nobis abstulisset.*

Extant ad eum de quæstionibus moralibus responsiones plures Thomæ Cajetani, videsis opusculorum T. I opusculo XXXI inter XVII responsiones XI, XII, XIII & XIV.

Hunc scriptorem præter citatos laudant Lusitanus & sequaces & tandem Altamura ad 1517 & in Append. Simlerus, Possevinus, Bellarminus & Labbeus.

F. GUILLELMUS PARVI.

F. GUILLELMUS PARVI vel *Petit* Gallice rarum ordinis seculique sui ac litterarum decus & ornamentum, quem non ita posteris commendarunt insigniores ejus seculi viri scriptoresque clarissimi, quam eximiæ illius dotes, eruditionisque singularis, religionis ac pietatis, vitæque laus integerrimæ, ipso Francisci I Francorum regis litteratorumque προστάτου ore comprobata, litterisque testata regiis, Neustrius fuit ille, Montisvillarii Caletum oppido in diœcesi Rotomagensi exempto natus. † 1536. Adolescens acris ingenii & litteris humanioribus probe exculti, ordini nomen dedit anno circiter MCCCCLXXX in domo Rotomagea, Parisiosque exinde ad gymnasium Sanjacobeum missus, talem sese exhibuit qua in scholis arguendo & disputando, qua ex suggestu ad populum declamando, ut in sacra facultate promoveri meruerit. Ex actis habetur de quodlibetis respondisse in vigilia Trinitatis anno MCCCCXCVIII, licentiam decurrisse annis MD & MDI, quo posteriori nonus & ultimus de Sorbonica respondit, die lunæ XIV februarii sequentis inter sexdecim licentiatos octavum & primum regularium locum consecutum, in ejus vesperiis *præsentes affuisse multo tempore tres curiæ parlamenti præsidentes cum copiosa multitudine dominorum ejusdem curiæ, cum multis de camera computorum, & dominorum thesaurariorum*, tandemque laurea insignitum in vigilia S. Joannis Baptistæ anni MDII. Aliquot exinde functus est in ordine muniis, conventus Ebroicensis tum numerosioris, & XL circiter sodalium, quos inter plures viri insignes & magistri Parisienses plures, electus prior mense septembri MDVI, tum anno MDVIII circa nativitatem B. V. ad idem munus accitus a Blesensibus, mortuo verò anno MDIX Antonio de Furno episcopo Massiliensi & Ludovici XII confessario, de quo actum est supra ad 1509 mox ei suffectus est a rege Guillelmus, & arbiter conscientiæ delectus, quo titulo jam mense

julio MDX eum ornatum legi in actis domus Ebroicensis. Sed & idem ministerium apud Franciscum I Ludovici successorem obivit, dum interea ab anno MDVIII quæsitorem fidei generalem ageret in Francia. Nec minus apud eosdem reges dicendi facultate claruit, qua tempestate in Galliis politiores litteræ reviviscere videbantur. Unum hunc sibi voluit esse continuum verbi Dei concionatorem & audire Ludovicus XII, ipseque Franciscus I quo eum ad Trecensem promoveri curavit infulam anno MDXVIII, litteris ad canonicos ejus Ecclesiæ die IV martii MDXIX Lutetiæ datis rogat, ut pontificium collati Guillelmo muneris diploma XXIV januar. datum suscipiant, ab eoque delegatos ejus nomine possessionem inire permittant, quia eum ad conciones coram se quadragesima illa habendas aliaque negotia detinet. Ad eam nimirum sedem rex ex vi recentis cum Leone X concordati illum nominaverat XX novemb. MDXVIII, & licèt initio eligendi jure tum primum se privari ægre tulerint canonici, & aliquandiu restiterint, litteris tamen regiis compulsi acquieverunt tandem, de quo sic in actis capituli ab iis XIV februarii sequentis habiti legitur: *Fertur*, inquiunt, *ipsum esse generalem fidei nostræ inquisitorem, numeris omnibus tam belle absolutum, ut liberaliorem in erogandis, cariorem in miseros & mendicos, humaniorem in congressionibus, in concionibus & prædicationibus facundiorem & disertiorem, in inquirendis oculatiorem, in prolatione incorruptiorem & absolutiorem, in dijudicandis acriorem & discretiorem, in toto orbe tam bene denique prædicatum & nominatum, ut vix talem reperire queas, tanta est viri fama & celebre nomen.* Sponsam hanc suam & egregiis informasse institutis, & pretiosioribus ditasse ornamentis addunt ad annum usque MDXXVII: tum verò invitus quodammodo, sed urgente Odoardo *Hennequin* ortu Trecensi patriamque sedem affectante cum eodem permutavit, & ad Silvanectensem transiit, quam iniit XXIX martii MDXXVIII, ac uti priorem & sapientissime rexit & egregie ornavit. In donario ejus Ecclesiæ hæc etiamnum servantur, magnificum quod diebus solemnibus ad altare apponi solet ornamentum cum hac inscriptione: *Guillelmus Parvi doctor theologus episcopus Silvanectensis ex ordine Prædicatorum assumtus, christianissimi Francorum regis Francisci confessor, hoc insigne paramentum huic Ecclesiæ & majori altari ad honorem Dei, B. Mariæ virginis & omnium Sanctorum donavit in festo B. Dominici ordinis Prædicatorum fundatoris. Orate pro eo. Amen.* MDXXVIII. Tum & crux ex argento deaurato in qua fragmentum veræ crucis inclusum, ad quam hæc leguntur insculpta: *Guillelmus episcopus Silvanectensis ex O. P. assumtus hanc crucem gemmis & pretiosis lapidibus ornatam Ecclesiæ Silvanectensi donavit. Oretis ut impleat ministerium suum, & tandem vivat in æternum. Amen.* MDXXIX. Sic in loco ipso vidit noster Soëgius & refert Anni Dominic. T. 2 julii ad supplem. junii p. 131 & 132. Ecclesiam hanc sedulus pastor administravit annis octo non integris, fuitque in sua cathedrali in odeo ad majus altare sepultus sub lapide cum epitaphio ita nunc detrito, ut hæc tantum legi queant, quæ patriam indicant & diem obitus.

Doctor doctorum, fautor virtutis, ovilis
Dux Christi, fidei præsidiumque suis
Neustria me genuit . . . .
Montivillarium diœcesis Rotomag.
Vir virtute & patria inclytus Dominicanus . . . .
theologus Prædicator flexanimus. . . . . dictus doctor MDXXXVI VIII *decembr.*

De eo sic scribebat Budæus ad Erasmum nonis febr. MDXVI: *Heri ad tabernas bibliopolarum offendi Guillemum Parvum virum magnum in primis theologumque eximium, eorum sodalium decus* MDXVI *quos Dominicales appellant cognomento Prædicatores, qui nunc est a sacrosanctis confessionibus regi, quod munus sacrum auricularium appellare soleo. Haud alio concionatore aula ac regius comitatus in magnis celebritatibus utitur, nec Ludovici regis tempore usa est. Vir omnino ad panegyrismos exacte a natura concinnatus. Is cùm mihi familiariter amicus est, amicosque meos amat, tum eo nomine eum præcipue observo, quod librorum reconditorum conquisitor est atque investigator sagacissimus, ac bibliothecarum pene compilator: sed nescias utrum omnia volumina avidius corrogat, an benignius amicis impartiat & commodet.* Et post plura: *Est enim* (Parvus) *litteratorum omnium suffragator.* Et postea: *Verùm ut tibi successura omnia spondeam, facit quod Parvum ut dixi auricularium sacrum principis universa doctorum natio atque etiam virtute præstantium habitura mihi videtur quasi actorem quemdam publicum, qui in commune stipuletur, assiduumque veluti admonitorem, qui præclari propositi principem oblivisci non sinat, in te etiam ipsum ac tua scripta peculiariter propensum &c.* Quæ sane Guillelmo nostro non parum honorifica sunt, probantque quod vulgo de eo fertur non solùm litteris, sed & litteratis deditissimum fuisse, & quoad vixit assiduum eorum præcipuumque Mecœnatem: quod amplius ex tot tantisque eidem inscriptis constat operibus. Ejus curis hæc veterum auctorum monimenta primum prodierunt:

F. Durandi de sancto Portiano ordinis Prædicatorum episcopi Meldensis commentaria in quatuor sententiarum libros recensita, Parisiis, Joan. Parvi 1508 fol. Goth. charact. Quod opus F. Antonio du Four ord. Prædic. episcopo Massiliensi dicat, ac in epistola nuncupatoria se generalem in regno Franciæ inquisitorem dicit ac subscribit.

Sulpitii Severi de vita D. Martini Turonensis archiepiscopi.

Ejusdem de S. Martino dialogi tres.

Ejusdem de transitu S. Martini.

Tractatus Odonis Cluniacensis de reversione B. Martini ex Burgundia.

Ejusdem tractatus quo Martinum apostolis parem demonstrat.

B. Martini de individua Deitatis personarum trinitate religiosa confessio.

P. Fortunati presbyteri carmen S. Martini vitam IV libris complectens.

Vita S. Gregorii Turonensis.

Ejusdem Gregorii de miraculis S. Martini libri IV.

Ejusdem opus in gloriam plurimorum martyrum.

Ejusdem in gloriam Juliani martyris.

Ejusdem epistola ad B. Sulpitium Bituricensem in vitam SS. VII Dormientium.

Quæ omnia simul e tenebris eruit & e codd. MSS primum edi curavit, Lutetiæ, Jo. Marchant & Jo. Parvi 1511 in 4. Extat hæc editio Paris. in Regia H 1220.

Gregorii Turonensis opera, scilicet
Historia Francorum libri decem.
De gloria confessorum.
Liber de Vitis Patrum.
De vita & morte septem dormientium.
Adonis Viennensis breviarium chronicorum de sex mundi ætatibus.

Quæ unà primus edenda curavit, ibid. 1512 in 4. Hæc editio extabat anno 1699 Molini apud nostros tum a me visa. Laudatur & altera editio, ibidem in ædibus Ascensianis 1522.

Origenis Adamantii opera tomis quatuor, Paris. Jo. Parvi & Jodoci Badii Ascensii 1512 fol. Editio elegans char. Rom. pellibus vitulinis: extat in Re-

SEC. XVI. gia, & apud nostros Parisien. ad S. Honorati. Verum est Jacobum Merlinum sacræ facultatis magistrum socium Navarricum huic editioni accurandæ plurimum desudasse, sed & certum eam sub nostri Guillelmi auspiciis susceptam & ad optatum finem deductam, quem ad calcem tomi 4 Badius sic alloquitur: *Tu verò Pater optime, cùm sis theologorum maximus, declamatorum verbi divini summus, & inquisitorum fidei catholicæ prudentissimus: ob quas cùm ingenii tum Dei & studii tui dotes christianissimus Francorum rex Ludovicus XII te sibi ad confessionem audiendam id minime ambientem, imo ne cogitantem quidem delegit, & tamen cognationis tuæ quod Parvorum est cognomentum, ita anxie te submissius gerendo observas, ut non modo parvus sed vel minimus sacratissimi Prædicatorum ordinis haberi velle videaris: sic etenim consulenti aurem, egenti opem prabes, ac rei litterariæ præsertim sacræ imprimendæ ac divulgandæ insudas, ut vere parvus existimeris, nimirum edoctus a Domino dicente, quicumque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister. Cùm igitur bonam operum istorum partem tua cura & munificentia nacti simus, quicquid eis imprimendis meruerim tui nominis dedico celsitudini. Vale Pater amplissime e chalcographia nostra in academia Parisiorum* XIV *kal. nov.* MDXII.

In exemplo verò regio sic legitur manu Guillelmi nostri scriptum ac signatum: *Frater Guillermus Parvy ordinis Prædicatorum sacræ theologiæ humilis professor, atque christianissimi Francorum regis Ludovici XII indignus confessor hoc volumen Origenis cum reliquis, formis imprimi fecit, eademque christianæ majestati præsentavit anno Dñi* MDXIII *die* VIII *aprilis.* Natalem Beda facultatis syndicum cum pluribus suis sodalibus nullum lapidem non movisse ferunt, ut hanc editionem interverteret, quorum omnium conatus elusit summa apud regem Guillelmi nostri gratia & auctoritas. De quibus videsis Richardum Simon Epistolarum P. I epist. X.

Sigeberti Gemblacensis cœnobitæ chronicon ab anno CCCLXXXI *ad annum* MCXIII, *cum insertionibus ex historia Galfridi, & additionibus Roberti abbatis Montis* (S. Michaelis) *centum & tres sequentes annos complectentibus promovente egregio patre D. Guillelmo Parvo doctore theologo confessore regio nunc primum in lucem emissum*, Paris. Henrici Stephani 1513 in fol.

Fatendum hoc opus accuratius seculo sequenti agente Miræo Antverpiæ typis Verdussianis anno 1608 in 4 prodiisse, ab insertionibus Galfridi Monumetensis, quas quisquilias vocat Labbeus, potissimum liberatum: verùm in his auctorum veterum operibus edendis primi conatus haud laude sua carent, estque juxta vetus adagium facile inventis addere.

Annonii (leg. *Aimonii*) *monachi Benedictini diserti & veridici, quorumdamque aliorum venerabilium ejusdem professionis patrum de regum procerumque Francorum origine gestisque clarissimis usque ad Philippum Augustum libri* V, Parisiis, Jod. Bad. Ascensii 1513 & 1514 fol. Eidem Guillelmo Parvo regio confessario, qui ex cod. MS S. Germani a Pratis editionem curarat, nuncupavit typographus. De hac editione legendus Labbeus Dissert. de script. Eccl. T. II p. 830 & seqq.

Pauli Diaconi historia Winilorum, qui postea dicti sunt Langobardi libri sex, &

Luithprandi Cremonensis rerum ab Europæ imperatoribus & regibus gestarum libri sex exordio ab Arnulfi imperatoris temporibus sumpto, Guillelmi curis iisdem annis editi ibidem feruntur, sed hæ editiones in manus meas non venerunt.

Sequentia verò opuscula a se confecta edidit:

Hortus fidei apostolorum & Niceni concilii articulos continens, variasque in illos hæreses sacrorum Ecclesiæ doctorum auctoritatibus rejiciens, cunctis sacerdotibus apprime utilis, Paris. Galeati a Prato 1557 in 8, pp. 194. Extat Paris. in Regia D 2375. Editio elegans charta & charact. sed & opella optima dilucidam & solidam articulorum fidei expositionem tradens. Episcopus erat Silvanectensis & regius confessarius cùm scripsit, licèt nonnisi ab ejus morte prodierit, nisi fortè alia sit prior editio a me non visa.

La formation de l'homme & son excellence, & ce qu'il doit accomplir pour avoir paradis, composé par feu de bonne memoire Guillaume Parvi docteur en theologie nagueres decedé eveque de Senlis & confesseur du Roy.

Le viat de salut & autres traitez de devotion du meme, Paris. Olivarii Maillard typothetæ regii pro Galeato Dupré bibliopola 1538 in 8. Editio elegans: extat in Regia D 3122.

His eodem volumine adjectum est opusculum, quod an sit ejusdem auctoris, incertus plane sum. Titulus: *Le livre faisant mention des sept paroles que nostre Seigneur dit en la croix*, Paris. Stephani Caveiller 1538 in 8.

Primi verò opusculi (*La formation de l'homme*) Sammarthani in Gallia Christiana, quos excipit Altamura, aliam editionem referunt Paris. Ægidii Corrozet 1540 in 8, quæ mihi non occurrit, licèt laudetur in Bibl. Gallica a Cruce Mainii. Alia ejusdem anni & in 8 recensetur apud Verderium in sua item Bibl. Gall. typis Joan. Petit & Arnaldi Langelier, ut & Viæ salutis typis Joan. Real.

Extant ejusdem orationes tres funebres Gallicæ in exequiis Annæ ducissæ Britanniæ Francorum reginæ Ludovici XII sponsæ, cui morienti absente tum F. Yvone Mayeuc Redonensi antistite ejus confessario ultima Ecclesiæ sacramenta ministraverat dictæ.

1. *Defecit gaudium cordis nostri*, Thren. 5: pronunciata Blesis in templo S. Salvatoris exequias celebrante cardinali Bajocensi, astantibus episcopis Parisiensi, Aurelianensi, & Lemovicensi, anno MDXIV, die III febr.

2. *Versus est in luctum chorus noster*, Thren. 5: dicta Paris. in Basilica majori anno eodem febr. XIII.

3. *Cecidit corona capitis nostri*, Thren. 5: dicta die sequenti apud sanctum Dionysium, ubi sepultum reginæ corpus sacra celebrante cardinali Cenomanensi.

Harum orationum quædam capita refert Domnus *Lobineau* monachus Sammaureus in recenti sua Armoricæ historia Gallica T. I p. 835 & seqq. quas proinde legit, ac forsan etiamnum apud se servat.

Præter hic citatos de hoc nostro Guillelmo legendi Carolus Jaulnay in libro cui titulus (*Le parfait Prelat*) Paris. Joan. Pasté 1648 in 8 a pag. 553 ad 566, Nicolaus Camuzat sacræ antiquit. Tricass. a fol. 243 ad 247, Guillelmus du Peyrat *Annales de la chapelle du Roy* p. 449, ubi ad obitum usque Francisco I a confessionibus fuisse probatur ex actis: Petrus Pithœus in episcoporum Trecensium catalogo: Claudius Seysellus in vita Ludovici XII, & nostrates Isidorus de Isolanis Mediolanensis in epistola ad Franciscum I nuncupatoria Epitomes quæstionum Joan. Capreoli: Fontana in Theat. Dom. Altamura ad 1517.

Non omittendum Altamuram hujus auctoris nostri occasione, cujusdam Guilielmi Parvi vulgo *Litle* Angli Neuburgensis monachi meminisse, quem & in duos dividit, cùm a Pitseo nonnisi unus laudetur ad 1200 clarus. Neque verò Altamuram existimarim illum vel illos nostris accensere voluisse a nobis prorsus alienos, sed cùm eos ita referat, ut quis legendo possit in errorem induci, id monere fuit necesse.

F. JOHANNES HUDALRICI.

1536. F. JOHANNES HUDALRICI Teuto seu Helvetius Basileensis patria & ut videtur professione, homo quem ipsam eruditionem ac fidei sinceritatem dixeris, tantam adhuc juvenis Græcæ phraseos nactus est notitiam, quantam vix unus aut alter ejus ætatis. Deprehendit innumeros errores in translatione Theophylacti, (*ea nempe quam concinnarat Johannes Oecolampadius*): Scripsit etiam

Graca commentaria in epistolam Pauli ad Hebraos.

Obiit Colmariæ anno salutis MDXXXVI adhuc adolescens. Sic totidem verbis Baltazar Werlinus Colmariensis in Addit. 11 ad Trithemium, quam cùm scripserit anno 1546 a se visa haud dubie refert. Werlinum excipiunt Sixtus Senensis in Bibl. Sanct. addens *ingenii divini potius quam humani adolescentem fuisse*: Lusitanus Bibl. p. 154, sed apud hunc erratum irrepsit fortè typorum, cùm scripsit mortuum anno 1576 pro 1536: ad quæ si attendisset Altamura, Hudalricum ad 1576 non collocasset, nec ad quem annum e duobus ascribendus sit, dubius hæsisset.

F. DOMINICUS DAVIDET.

1537. F. DOMINICUS DAVIDET Gallus Carnuteus patria & professione, verbi Dei præco ita celebris, inquit Nicolaus le Febvre *Prædicatoris Carnutei* p. 164, ut ejus adhuc facundiæ vigeat memoria, scilicet dicto Nicolao vivente. Francisco I Francorum regi a concionibus ordinarium fuisse præstat idem, & a MDX floruisse ad MDXXXVI, quo Carnuti obiit die XIII febr. stylo veteri novo MDXXXVII. Extat adhuc teste eodem Nicolao apud nostros Carnutenses ejus

Concionum volumen αὐτόγραφον. Pr. *Vade in domum tuam*, Matt. 9. Has inter prolixa est & erudita comptaque de S. Ludovico rege IX. Princ. *Considerate lilia agri*, Luc. 12.

Si theologiæ magister fuit, ut habet dictus Nicolaus, alibi promotus fuerit quam Parisiis, in cujus facultatis actis nusquam nomen ejus legitur.

F. MAXIMUS TROCHÆUS.

1537. F. MAXIMUS TROCHÆUS Italus Tarvisinus patria & professione clarebat jam anno MDXV, & floruit ad MDXXXVII, quo ad fidem duorum antiquissimorum exemplarium MS a se recognita typis dedit

Virtutum vitiorumque exempla ex utrinsque legis promptuario decerpta per R. D. Nicolaum Hanapum &c. Vide supra ad 1291 *Nicolaus de Hanapis*, ubi & hanc editionem & alias discussimus.

F. NICOLAUS A SCHOMBERG.

1537. F. NICOLAUS A SCHOMBERG seu *Schaumberg* Germanus Theodorici filius ex Svevis Smisnensibus oriundus, vir rerum gestarum, eruditionis, facundiæ, pietatisque gloria clarus anno MCCCCLXXII die XXIII augusti natus est, & a parentibus pro stirpis nobilitate liberaliter educatus, Romam juvenis petiit, indeque Pisas, ubi legibus studens, ut juris utriusque lauream consequeretur, fortè fortuna Hieronymum Savonarola coram tota universitate Pisana per horas tres in cœnaculo nostro concionantem audivit anno MCCCCXCV post pascha, cujus verbis ita commotus est, ut ei se totum tanquam patri spirituali commiserit, sed & postea agente numine vestem ordinis ab eo acceperit anno MCCCCXCVII Florentiæ ad S. Marci ac professus sit. SÆC. XVI.
Exinde pietate sacrisque literis sic emicuit, ut anno MDVI ejusdem conventus prior electus & datus, sequenti MDVII a magistro ordinis F. Joanne Clerée mense Junio socius cum titulo provincialis Terræ-sanctæ ascitus fuerit, & deinceps ad majora quæque provectus. Nam anno MDVIII electo in magistrum ordinis Thoma Cajetano, ab eo mox positus est procurator generalis in aula Romana. Mirum verò quam in eo munere summis pontificibus Julio II & Leoni X fuerit acceptus, sub quibus cùm variis ille & arduis pro Ecclesiæ catholicæ maxime in concilio Lateranensi V gloria plurimum inserviisset negotiis, ab ultimo anno MDXX die XII septembris archiepiscopus Capuanus renunciatus est. Clemens verò VII Nicolaum in paucis carum habuit, fidissimumque laborum suorum participem, ab intimisque consiliis, quem & nuncium in Galliam misit pro ineundo Carolum V cæsarem inter & Franciscum I pacis fœdere: & ab isto quidem primum Avenione subsistere coactus est, & vetitus Gallias ingredi, postmodum verò liber dimissus Cameracum venit, ubi ejus plurimum opera regem inter & cæsarem anno MDXXIX tandem pax fuit sancita. Romam reversus tot præclare gestorum gloria clarus, defuncto Clemente VII anno MDXXXIV parum abfuit, quin & summus pontifex eligeretur: ideoque Paulus III qui tiaram obtinuit, perspectis viri meritis eum secunda creatione XX maii MDXXXV tituli S. Sixti presbyterum cardinalem cooptavit. Anno sequenti mense aprili Capuanam, quam egregie ornaverat dimisit Ecclesiam, imo & iterum anno MDXXXVII Abbatiam quamdam ad Florentiam quam publicæ pauperum *Innocentium* dictorum domui perpetuo jungendam curavit, nec diu postea scilicet IX septemb. meritorum plenus obdormivit in Domino. Ad Minervam sepultus est & ex ultima voluntate sub dio ante fores ecclesiæ sub marmore, cui insculpta hæc inscriptio:

Nicolaus a Schomberg Theodorici filius ex Svevis Smisnensibus oriundus S. R. E. tit. S. Sixti presbyter cardinalis cognomento Capuanus Sac. ord. Prædicat. vixit ann. LXV. *D.* XXIX. *obiit A. C.* MDXXXVII. V. *Id. sept.*

Parma illi gentilitia Schombergiorum argentea insiliente leone medium secto superius coccineo, inferius prasino fulgens, quam & Henricus & Carolus pater & filius a Schomberg sub Ludovico XIII exercituum Franciæ imperatores gestare solebant.

De eo præter nostrates Razzium pag. 56, Timoteum Bottoni Perusinum Vitæ Savonarolæ c. 38, Fernandez, Pium Lib. 4 col. 189 & inter cardinales, Fontanam in Theat. & Monum. Altamuram ad 1537 & alios, agunt Ughellus Ital. Sac. T. VI, Michael Monachus *Santuario Capuano* pag. 277, Petrus cardinalis Bembus, qui in epistolis suis ejus præclare gestorum sæpius meminit. Fallitur autem Thomas de Herrera in Alphabeto Augustiniano pag. 191, qui ex eo quod Bembus quandoque seu ex incogitantia seu typorum vitio Augustinianum quandoque Nicolaum dicat, eumdem in duos dividit, & alterum suis accenset, alterum Prædicatoribus, cùm unus idemque sit noster de quo Bembus variis illis locis agit, ut legenti, & accurate perpendenti facile constabit. Hæc autem ab eo prodierunt:

1. *Orationes quinque sacra de admiranda pugna Christi cum diabolo in deserto coram Julio II habita.* Has Joannes de Sleiniz Sciombergii consobrinus & canonicus Misnensis typis edi curavit Lipsiæ 1511. Rursus prodierunt ibidem, Adami Rechembergii 1684 teste Oleario.

2. *Epistola plures* sparsim inter principum epistolas editæ, in quibus & illa ad cardinalem Carac-

SÆC. XVI. ciolum de morte Thomæ Mori data videtur.

3. *Consilium delectorum cardinalium & aliorum prælatorum de emendanda Ecclesia.* Opus est novem cardinalium & plurium episcoporum, quibus Paulus III commiserat, ut de reformatione abusuum in Ecclesiam inductorum deliberarent, agente autem Sciombergio editum dicunt. Librum vidisse se testatur Jo. Genesius Sepulveda Cordubensis lib. de correctione anni, Venetiis edito 1546, in epist. nuncupat. ad cardinalem Contarenum, qui præses ejus congregationis fuerat.

4. *Acta ejus legationis ad Franciscum I Galliæ regem & ad Carolum V imperatorem*, quæ haud dubie in archivo vaticano servantur.

Philippus Rondinini Faventinus ejus cum laude meminit in Historia monasterii S. Mariæ & SS. Joannis & Pauli de Casæmario Romæ apud Franciscum Gonzaga anno 1707 edita in 4. Inter alia pag. 107 compertum se habere ait auctor, quod nemo hactenus exploraverat Nicolaum nostrum a Leone X Casæmarii monasterio abbatem præfectum fuisse, de quo penes illum fides.

F. ANTONIUS DE BRIXIA.

* 1538. F. ANTONIUS DE BRIXIA alter ab eo de quo seculo superiori ad 1498 mortuo, florebat quam maxime anno MDXVI, quo eum Leander fol. 146 b nobis exhibet inter concionatores eo anno illustres oratorem præstantissimum. Sic enim habet eum jungens aliis tum viventibus, *& Antonio ex oppido Claro territorii Brixiensis viro maximæ memoriæ, & in dicendo vehementi, & succulento, perpolito & dolato*, quibus signis eum clare distinguit ab altero Antonio de Brixia de quo egerat pagina præcedenti, in propria patria inquisitore & anno ut diximus 1498 mortuo. Hic Brixiæ natus erat, is autem de quo nunc agimus non Brixiæ, sed in oppido ditionis Brixiensis *Claro* dicto, quo nomine intelligendum puto, quod ab eodem Leandro sic laudatur *Descriz. d'Ital.* fol. 327 b, *Chiari appresso Oglio nobile castello detto a claritate aquarum Clarium*, nec nisi typorum errato in viris illustribus scriptum *clarum* sine majuscula. Nisi enim sic accipias, nullus erit sensus, nec patriam Antonii, qui tamen ejus erat scopus, indicaverit. Hunc itaque alterum Lusitanus laudat ad 1530, & excipit ad eumdem annum Altamura, Rovetta prorogat ad 1538, quem annum attingere potuit, imo & prætergredi, ut & plures ibidem a Leandro laudati ipseque Leander ultra progressi sunt. Reliquisse testantur

Volumen concionum.

Ubi autem servetur vel MS, vel typis editum cùm non meminerint, hîc addere curabunt gentiles curiosi.

Alva in suo ludicro *Pleytos de los libros* p. 254 dicam nomenclatoribus nostris scribit, quod duos *Antonios de Brixia* inter scriptores numerent, quasi verò in eo ulla sit ἀνωμαλία, præsertim in cœtibus, cujus sodales vel a patria, vel a loco professionis agnomen desumunt: sed illi ridere volupe erat, ridere libens permitto.

F. BALTAZAR DE AYALA.

* 1538. F. BALTAZAR DE AYALA Hispanus quidam nostris scriptoribus accensetur ab Altamura ad 1538 ex fide Valerii Andreæ Taxandri, & dicitur edidisse opus hoc titulo

De B. Virgine, Dertusæ 1538.

Hunc autem vel ignoravit vel omisit Antonius in Bibl. Hisp. in qua tamen meminit cujusdam Baltazaris de Ayala Hispani ortu sed incolatu Belgæ viri nobilis in exercitu Alexandri Farnesii judicis militaris munere functi & anno 1583 mortui relictis ingenii sui monimentis. An ille alter quem nostrum dicunt ejusdem fuerit familiæ discutiant gentiles, nam nulla ejus mihi aliunde memoria.

F. CHRYSOSTOMUS JAVELLUS.

F. CHRYSOSTOMUS JAVELLUS Canapicius a patria in Insubribus aliquando, *de Casali* ab aliis ut censeo a professione dictus, præstantissimi vir ingenii fuit, & ad scientias humanas & divinas enucleandas & explicandas facillimi. Hinc ad utrasque docendas a primoribus annis fuit applicitus, in actis cap. gen. Papiæ anno MDVII magister studentium in gymnasio Bononiensi assignatus fuit, sententias postea ibidem interpretatus est tanta cum auditorum approbatione, ut in comitiis Neapolitanis anno MDXV, quibus præerat magister ordinis Cajetanus, ad magisterium ut aiunt licentiatus fuerit. Anno MDXVI dum ibidem theologiam profiteretur, collegam habebat Franciscum de Silvestris Ferrariensem de quo supra ad 1525: anno MDXIX Bononiæ adhuc agebat regentis munere fungens, museo deinceps se inclusisse, totumque scribendis libris se dedisse videtur, & a præfecturis omnino alienum, otium illud sibi comparasse litteratis tam opportunum & necessarium. Quam in eo mentem jam sentiebat, ac præsagiebat æqualis ejus Leander sic de eo anno MDXVI scribens fol. 142 a: *Chrysostomus Casalensis vir plurima doctrina plurimaque religionis, qui vitam sibi quantum permittunt instituta patrum, quietam delegit.* Quo anno quove mense ac die obierit, retegent forsan aliquando gentiles, id certum anno MDXXXVIII julio mense fuisse adhuc in vivis ætatis tum circiter LXVII agentem. Summum fuisse philosophum, imo & theologum, sanctique Thomæ doctrinæ dum scholas nostras regeret, addictum argumentum est, quod aliâs ex iis expulissent superiores: verùm sub posteriores annos a sancto præceptore in quæstionibus de prædestinatione defecit, & dum Lutheri errores vitare satagit, in alterum impegit scopulum, nempe in purum Semipelagianismum, nisi quod sensa sua sanctæ Romanæ Ecclesiæ judicio subjecit. Unde tantum abest, ut in schola nostra sectatores habuerit, quin doctrinam ejus exhorruerint omnes, adeo ut nec nominetur in nobis. Ejus operum simul collectorum editiones tres præcipuæ numerantur tomis tribus in fol. * 1538.

1. Lugduni, Philippi Tynghii 1567 & 1574.
2. Venetiis.
3. Lugduni, Bartholomæi Honorat 1580.

Quæ singulis tomis habeantur, placet ex ordine referre, addendo simul editiones singulares cujusque opusculi.

TOMO I. Hæc habentur: *Compendium logicæ isagogicum ad eam quæ est apud Aristotelem.* Cui subjiciuntur tractatus duo, primus *Petri Hispani de locis dialecticis*, alter *S. Thomæ opusculum de falaciis.* Prodiit Parisiis 1573 in 8, quæ editio apud nostros Insulenses.

2. *In universam naturalem philosophiam epitome*, nempe

In octo libros physicorum.
In quatuor libros de cœlo.
In duos de generatione & corruptione.
In tres priores meteororum.
In tres de anima.
In parva naturalia.

3. *In libros XII metaphysicorum epitome.*
4. *Tractatus de transcendentibus.*
5. *In librum de causis commentarii duo.*
6. *Quæstiones acutissimæ super octo libros physices ad mentem S. Thomæ, Aristotelis & commentatoris plurimum decisæ.*

7. Quæstiones

7. *Quæstiones naturales super tres libros de anima juxta Thomisticum dogma decisæ.*

8. *Quæstiones super XII libros metaphysices ad mentem S. Thomæ ut plurimum decisæ.* Has perfecit ac recognovit auctor Cremonæ anno MDXXXII januarii XX, ac ediderunt Venetiis hæredes Jacobi Juntæ 1564.

TOMO II hæc habentur:

1. *In decem ethicorum libros epitome ad Crescentium, quem filium appellat.*

2. *In octo politicorum libros epitome.* Perfecit auctor Cremonæ anno MDXXXV die II januar. ætatis LXIII.

3. *In œconomica.*

4. *In Platonis ethicen epitome.*

5. *In ejusdem politica epitome.*

6. *Christiana philosophia seu ethica in octo partes divisa.* Hanc finivit Placentiæ anno MDXXXVIII die XX julii ætatis LXVII.

Hæc prodiit Venetiis, Andreæ Arrivabeni 1540 in 8, pp. 487 char. Ital. eleganti, extatque Parif. in Regia R. 2738.

7. *Philosophiæ politicæ sive civilis Christianæ dispositio.* Edita Venetiis 1540 in 8.

8. *Oeconomica vel familiaris Christiana disciplina.* Item Venetiis 1540 in 8.

Tres hi tractatus Christiani & plurimum utiles, nec parum laudandi.

TOMO III hæc habentur:

1. *Super quartum meteororum quæstiones subtilissimæ.*

2. *Quæstiones super librum de sensu & sensato.*

3. *Quæstiones super librum de memoria & reminiscentia.*

4. *Tractatus de bona fortuna.*

5. *Quæstio resolutissima de conceptione B. M. V.*

6. *Tractatus de anima humanæ indeficientia in quadruplici via, scilicet Peripatetica, Academica, Naturali, & Christiana, revisus per auctorem, & nunc primo editus*, Venetiis, Aurelii Pincii 1536 in 8, pp. 135. Pr. *Illustri Alexandro Caccia Florentiæ patritio pro sancta Ecclesia gubernatori Placentiæ F. Chrysostomus &c.* Scribebat Placentiæ anno MDXXXIII die III novemb. Extat hæc editio particularis in Regia R. 2434.

7. *Epitome super Sphæram.*

8. *Quæstio perpulcra & resolutissima de Dei prædestinatione & reprobatione ad Crescentium.*

Initio dicit se fœtum hunc maximo studio concepisse & formasse & peperisse, sed deperditum inter schedas, ubi fortuito reperit, monstrum sibi visum, proptereaque diligenter reformasse, ac veluti renatum ad amicum mittere. Addit suam sententiam sententiæ S. Thomæ non esse adversam, idque probare nititur sed incassum. In fine hæc habet: *Testor Deum O. M. cui nihil absconditum, quo studio, quo tremore, qua reverentia hoc perdifficile opus attentaverim. Et quoniam nec mihi conscius sum, an quod quæsivi assecutus fuerim, ideo totum orthodoxæ fidei correctioni committo, ne oppressus rei pondere, dum nitor stare, tradar in præceps.*

Præter illa tribus tomis laudatis comprehensa scripsit

In primam partem S. Thomæ nempe *de attributis, a q. 1 ad q. 13, & in quæstiones de Trinitate commentaria.* Prodierunt Moguntiæ, Baltazari Lippii 1611 fol. & vulgo habentur ad calcem primæ partis S. Thomæ editionis Moguntinæ ejus anni. Post quæstionem 13 editores addiderunt ceu commentum ad q. 23 eumdem tractatum de quo mox *De Dei prædestinatione*, qua lucubratione nomen suum indelebili macula fœdavit, ac utinam æternis tenebris damnasset.

Altamura ad 1530 laudat ejus *tractatum de sacramento matrimonii*, mihi incognitum, nisi sit ille qui in philosophia christiana editus est ubi agit de septem sacramentis.

Verùm ante omnia hactenus laudata scriptum ediderat, de quo nostri silent, quod tamen quanta apud ætatis suæ sapientes in existimatione esset, evidentius demonstrat, cujus occasio breviter est explicanda. Florebat nimirum tum Bononiæ Petrus Pomponatius Mantuanus, qui Aristotelem ex Alexandri Aphrodisæi mente interpretatus, humanam animam haud immortalem esse ex Aristotelis doctrina libello in id Venetiis anno 1516 impresso propugnare ausus est: quem non modo confestim Ecclesiæ compressit auctoritas, verùm certatim aggressi sunt quotquot viri insignes ac philosophi, verboque & scripto impugnarunt. In his præcipui Vincentius de Vicentia noster Bononiæ regens, nempe *Colzado* supra ad 1532 laudatus, Petrus Manna Cremonensis, Paulus Jovius, sed omnium acerrimè & acutissime Augustinus Niphus Suessanus sui temporis clarissimus philosophus. His omnibus reposuit Pomponatius apologia triplici, & iterum speciatim adversus Niphum libro cui titulum indidit *Defensorium*, ubique animam immortalem credere se fide divina contestatus, at ejus immortalitatem ratione naturali probari non posse se solum contendere. Verùm tandem seu malorum ipsi ex libello impendentium formidine exterritus, seu agnoscens damna ex libello reipublicæ Christianæ jam illata, ingeniis non paucis ex ejus lectione corruptis, ad se reversus, litterisque Javelli quem in amicis colebat excitatus, eumdem oravit, ut ad argumenta a se allata solutiones ipse adjiceret, pro eminenti quam in eo reverebatur sapientia. Quod ejus precibus victus Javellus suscepit, solutionesque postulatas misit, quas Pomponatius continuo probavit ut aptas, ut semota adulatione omne removentes dubium, mentemque ponentes in tranquillo, & multis gratiis redditis tum ipsum, tum omnes fidei censores rogavit, ut ad libellum suum addi juberentur, nec sine hujusmodi accessione ullum suum exemplum vendi liceret. Quod & constitutum fuit, tum ab Alexandro de Peracinis cardinalis episcopi Bononiensis vicario generali, tum a Joanne de Torfannis ord. Prædic. inquisitoris Bononiensis vices gerente anno MDXIX die IV martii. Hæc ergo simul impressa:

1. *Petri Pomponatii liber de immortalitate animæ.*

2. *Tres ejus apologiæ adversus Niphum, Vincentium Colzado de Vicentia nostrum & alios, tandem adversus suos criminatores.*

3. *Tractatus contradictoris Augustini Niphi integer.*

4. *Pomponatii defensorium adversus Niphum.*

5. *Epistolæ Pomponatii ad Javellum & Javelli ad Pomponatium.*

6. *Solutiones rationum animi mortalitatem probantium, quæ in defensorio contra Niphum a Pomponatio formantur.* Quæ solutiones fœtus sunt Javelli anno MDXIX datæ.

His annectitur facultas bibliopolæ Justiniano de Ruberia soli imprimendi & vendendi librum seu libros Pomponatii sub conditionibus allatis a vicario episcopi & vicario inquisitoris data ut supra. Nec dubium quin prima editio ea ratione facta tum fuerit.

Est altera jam rarior, Venetiis, Hæred. Octav. Scoti 1525. fol. char. Goth. Extat tamen in variis bibliothecis Parif. in Teller. nunc Genovef. & apud nostros ad S. Honorati.

Sæc. XVI.

F. EUSTACHIUS DE ZICHENIS.

† 1538. F. Eustachius de Zichenis a patria oppido Brabantiæ sic nuncupatus qui agnomine gentilitio *Vander Rivieren* vocabatur, Lovaniensis professione fuit, & in academia Lovaniensi studens honoris ut vocant in actis cap. gen. Papiæ anno MDVII assignatus, in eadem deinceps floruit, theologiam ex superiori loco professus, laurea magisterii ibidem insignitus, & anno MDXVII kal. sept. ad consilium quod strictum vocant admissus. Cœnobio suo Lovaniensi præfuit prior, & in eodem obiit anno MDXXXVIII non XXVIII ut mendose habet Guillelmus Seguier Laureæ Belgicæ P. I p. 36, die autem XVI aprilis. Ejus meminerunt Valerius Andreas Fast. Acad. Lovan. p. 104 & in Bibl. Belg. Eysengrenius ad 1547 *Zicherium* corrupte nomen ejus scribens, & ord. Prædic. fuisse tacens, Miræus, Altamura ad 1538, sed omnibus accuratius Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS. Primus e Belgis vel saltem unus ex primis contra Lutherum calamum acuit, hæcque ejus laudantur opera:

Errorum Martini Lutheri brevis confutatio, illorum potissimum, qui a Lovaniensi & Coloniensi theologia facultatibus fuerunt damnati, Antverpiæ, Michaëlis Hellinii in 4. Deest annus. Vidit Ghilbertus citatus.

Sacramentorum brevis elucidatio, simulque nonnulla perversa Lutheri dogmata excludens, quibus & sacramenta temerare ausus est, tum ecclesiasticam hierarchiam prorsus abolere: proinde & hac tempestate quam impie cum in Romanam sedem, tum in ecclesiasticos ordines nonnulli debacchantur, palam faciens, Antverpiæ, Simonis Coci 1523 in 4 signat. a ad p. Extat Paris. in Regia D. 1591.

Apologia pro pietate in Erasmi Roterodami enchiridii canonem quintum, Antverpiæ, Guillelmi Voësterman 1531 in 8 par. Vidit Ghilbertus citatus.

F. VINCENTIUS NIFFUS.

† 1538. F. Vincentius Niffus vel *Niphus de Suessa* vel *Sinuessa* a patria in Campania Felici Regni Siciliæ cis Pharum sæpius de more nuncupatus, philosophi illius ingenio & scriptis celebratissimi Augustini Niphi germanus frater fuit. Suessæ exigua quidem civitate, sed ducatus titulo etiamnum nobilitata, & episcopali Capuanæ suffraganea nati sunt ambo Jacobo patre J. U. C. viro clarissimo, Franciscaque Scalione pari nobilitate conspicua, lectissimaque conjuge: Augustinus quidem ad annum MCCCCLXXV, qui ingenii felicitate Magni sibi nomen apud omnes obtinuit, & a Leone papa X anno MDXX Medicei cognomen & insignia promeritus est, hinc se suscribere solitus, *Augustinus Niphus de Medicis Suessanus philosophus & miles*: gentilitiæque tesseræ parmam Nardi Pici spicis duabus virentibus in aurea area gravidam, quadrifarie divisam puris Mediceorum insignibus & tessera distinxit & alternavit, quod & illius posteri decus etiamnum ab eo sibi retinuerunt. Vincentius verò noster natune major an junior incompertum adhuc, ordinem amplexus est in patria Regnique Siciliæ dicta provincia, sublimi & ille felicissimoque præditus ingenio, philosophusque evasit (inquit Carolus de Lellis *Delle familie nobili del Regno di Napoli P. II pag.* 321) eminentissimus, theologiæque magisterio decoratus: qui germani sui Augustini gloriam æmulatus inter philosophos eo non inferior fuit. Apud Salernitanos enim itidem ut ille stipendio publico & honorario philosophiæ publicus professor meruit. Idem fere habet Leander Albertus fol. 154 a, inter illustres in philosophia Vincentium nostrum laudans tum anno scilicet MDXVI clarum *de Sinsuessa* nuncupans, *virum*, ait, *alioqui in philosophia præstantissimum dignum Augustino tanto fratre, qui inter primos Italiæ philosophos non inferior merito connumerari debet*. Quibus Vallius in Compendio pag. 143 hæc addit, Hic *Vincentius de Sinuessa, ut a patribus provinciæ regni habetur, statura fuit procerus, & de hoc solebat dicere germanus suus, quod* [eum] *in philosophia nunquam superare valuit*. In actis cap. gen. Papiæ 1507 sic legitur: *Conventui S. Dominici de Neapoli damus in regentem pro primo anno magistrum Vincentium de Suessa*: Sed an hic sit noster Niffus, an alter Vincentius Griffus de Suessa sacræ etiam theologiæ magister eximius, quem Vallius citatus p. 220 circa 1520 vitæ sanctitate celebrem præstat, soli possunt docere gentiles. At Niffum nostrum editis ac in lucem emissis insignibus ac eruditis operibus nomen sibi magnum apud omnes fecisse non secus ac ejus germanus Augustinus, testis locuples est Lellis citatus pag. 333: *Frà Vincenzo fratello, come habbiamo detto, del mentouato grande Augustino fù ancor egli d'elevatissimo ingegno, maëstro nella sacra teologia, e filosofo eminentissimo de' padri Predicatori, & emulando la gloria del fratello ancor egli cerco d'eternare il suo nome per mezzo de suoi dottissimi scritti, che diede alle stampe, poiche compose*

Più libri nella filosofia naturale, e nella dialettica:

E stampo anco molti libri di sermoni e prediche da lui composte, e ne piu famosi pulpiti d'Italia con grande eloquenza & edificatione de' popoli recitate. Ubinam verò & cujus typis prodierint, quave forma forsan hîc addent curiosi symmystæ.

Augustinum quidem anno MDXXXVIII ætat. 63 Suessæ in patria egisse (non verò Salerni ut male habet Leander *Descritt. d'Italia* fol. 134 a) & ibidem apud nostros in majorum sepulcro conditum docet idem Lellis, quo verò anno & loco Vincentius noster obierit an germano præmortuus an superstes nemo hactenus aperuit. Utriusque præter citatos meminit Toppius Bib. Napol.

F. AUGUSTINUS RECUPERATUS.

F. Augustinus Recuperatus Æmilius Faventiæ primam lucem vidit, ibidemque ordini adolescens nomen dedit, virque evasit pietate doctrinaque commendatissimus. Procuratoris generalis in aula Romana munus septem annis sapienter tutatus est, tum a morte Joannis de Fenario magistri ordinis Vicarius generalis a summo pontifice institutus, tandem ad clavum navis nostræ supremum regendum evectus fuit anno MDXXXIX sabbato vigilia pentecostes die XXIV maii in comitiis Romæ coactis, quem magistrum ordinis XLIII vulgo numerant. Visitationes de more a provinciis in Regno Siciliæ constitutis incepit, sed vix exinde Romam redierat, cùm morbo correptus immatura morte interceptus est anno MDXL die XX decemb. Rovetta ad 1539 inter suos scriptores Lombardos recenset, eique hæc ascribit opera, sed pro more ubi serventur, aut a quo visa silens, * 1539.

Postillam super Psalterium.

Tractatum de quarta funerum.

Extat Romæ ejus actorum registrum, & epistola encyclica ad universum ordinem e capitulo ejus electionis data ad caput actorum.

F. ADRIANUS SZAHAOWSTKI.

1539. F. Adrianus Szahaowstki Polonus theologus præstantissimus Sigismundo I Polonorum regi erat a sacris confessionibus, cùm a Clemente VII anno MDXXXI ad Ecclesiam in partibus Ennensem promotus est, unâque episcopo Posnaniensi datus suffraganeus, quem Bzovius in hist. prov. Polon. mortuum dicit anno MDXXXIX & excipit Fontana in Theatro. Altamura ad finem Append. hunc Adrianum plura scripsisse testatur, sed quænam illa sint non explicat.

F. JOANNES BAERLENUS.

1539. F. Joannes Baerlenus vulgo *Baërle* ab hujus nominis municipio titulo baronatus in ditione Bredana insignito nuncupatus, provincia Brabantus, conventus verò Silvæducis alumnus, ac in academia Heidelbergensi sacræ theologiæ magister renunciatus, publicusque ibidem professor, annis pluribus conventum suum rexit prior præfectus, variosque in provincia inferioris Germaniæ recens erecta sortitus est honores, egitque munera, ut constat ex actis capitulorum ejusdem mihi servatis: inter alia in Xiriczeensi anno MDXXIV die XIV sept. denunciatur a magistro ordinis institutus adversus hæreticam pravitatem inquisitor generalis per diœcesim Leodiensem tum longe quam nunc ampliorem, quod officium summa vigilantia, ardentique pro fide studio executus est ad mortem usque, quam lætus aspexit anno MDXXXIX die IV julii, fuitque apud suos sepultus. Ejus extant:

1. *Commentarius in librum I sententiarum.* Servatur apud nostros Mechliniæ MS in 8, volumine spissiori & minutiori charactere. Titulus: *Incipit lectura F. Joannis Baerle ord. Præd. conventus Buscensis provinciæ Teutoniæ* (ex quo anno MDXV ad Inferioris Germaniæ translatus fuit) *super I lib. senten. M. Petri Lombardi in Heidelbergensi florentissima academia anno MDXIIII pronunciata ac compilata.*

De vita spirituali seu mystica, Belgico idiomate, Silvæduci, Gerardi ab Hatard in 8. Idem fortè cum sequenti:

3. *Institutio personarum devote vivere cupientium*, Belgicè MS in 4: itidem servatur apud nostros Mechliniæ.

Sic refert Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. MS ut a se visa. Meminit hujus auctoris & opusculi 2 laudati Gramayus in *Taxandria* sua sub titulo: *Manuale vitæ spiritualis.*

F. ANGELUS ZIAMPUS.

1540. F. Angelus Ziampus Insuber Cremonensis patria & professione laudatur a Rovetta ad 1540, ceu qui censorem fidei egerit in ducatu Mediolanensi, a quo testes proferuntur Pius P. II lib. IV, apud quem tamen nusquam mihi occurrit, tum Petrus martyr Festa Urceanus in chronico domus Urceanæ, & Vincentius Rivalius in catal. scriptorum ordinis Lombardorum MS, qui dicunt Angelum scripsisse

De veritate purgatorii adversus Calvinum, aliosque hujus ætatis hæreticos.

F. AUGUSTINUS PORTA.

1540. F. Augustinus Porta Insuber, at patria & professione Viglebanensis, scriptoribus Longobardiæ accensetur a Rovetta ad 1540 ex fide Rivalii sui, & ex monumentis domus Viglebanensis, ceu qui scripserit

Carmina heroica elegantissima.

Pium etiam testem adducit Rovetta, citans P. IV lib. II, sed nec apud Pium hujus nominis umbra.

F. AUGUSTINUS SVARDI.

1540. F. Augustinus Svardi Italus, patria professioneque Bergomas floruit ante medium seculi XVI, cùm sæpissime citetur a Bartholomæo Peregrino in suo opere, *De sacra ac fertili Bergomensi vinea*, typis edito Brixiæ apud Ludovicum Britannicum anno 1553, quo proinde Svardum antiquiorem esse necesse est. Quæ ex fide refero Donati Calvi Bergomatis Augustiniani, *Scena letteraria degli scrittori Bergamaschi* edita Bergomi 1664 in 4. Opus autem nostri Augustini hunc ait habere titulum

Memoriale di' suoi tempi.

An verò typis excusum, vel ubi servetur MS non addit. Mirum hunc scriptorem a nostratibus omnino omissum vel ignoratum.

F. DIDACUS A VICTORIA.

† 1540. F. Didacus a Victoria Hispanus Francisci a Victoria magni illius insignisque theologi germanus frater, sic ab originis suæ loco Victoria provinciæ Alavæ civitate principe in Cantabris nuncupatus uterque, uterque & ordinem Burgis in S. Pauli professus, clarum uterque suæ decus fuit ætatis & ordinis: nec enim minori fama dicendo e suggestu apud suos inclaruit Didacus, quam docendo Franciscus inter theologos emicuit in scholis, & ut iste augustiori theologiæ docendæ methodo novam lucem in scholis invexit, sic ille concionandi rationem elegantiorem splendidioremque ac graviorem consectari exemplo & scripto monstravit. Hinc a Carolo V imperatore a concionibus ordinarius allectus, magnum sibi nomen in aula totaque Hispania fecit. Ecclesiastes vere evangelicus in duobus maxime inter concionandum laboravit, nihil ob hoc non audens, licèt exinde non parvam sibi paratam intueretur invidiam, præsensque periculum, & ut episcopis residentiam jure divino necessariam probans, eos ab aulæ sequela inani & assueta revocaret, & ut juramentorum frequentiam tum impie grassantem aboleret. Burgis in domo sua sanctissime obiisse anno MDXL asserit Fernandez, cui & eo assenserim facilius, quod jam ab anno MDVII in comitiis Papiæ habitis generalibus theologiæ magister fuerat approbatus, licèt Marieta florentem adhuc anno MDXL indicet. Ut nihil ipse typis edidit, sicut nec Franciscus ejus germanus, eamdem etiam plura quæ scripsit erudita & utilissima, ad pulpitum & conciones spectantia habuerunt sortem, in manus scilicet plurium in Hispania collapsa, ipsis usui fuerunt, at rei litterariæ perierunt. Hæc tamen Fernandez, eumque excipientes Altamura ad 1539, & Antonius in Bibl. Hisp. ei asserunt opera:

Sermones de tempore & de Sanctis.

Regulam & ordinationes confraternitatis nominis Dei adversus juramentorum abusum ab ipso institutæ.

Tractatulum quibusnam conditionibus juramentum constare debeat, ut sit licitum.

Quibus addendus ab illis omissus

Tractatus de arte & modo concionandi MS.

FF. DOMINICUS TOSCANUS & PETRUS CROCCO.

* 1540. FF. Dominicus Toscanus & Petrus Crocco unâ visi sunt a nobis laudandi, quia ex eodem fonte utriusque notitiam hausimus. Dominicus Calaber fertur patria & professione Consentinus & sacræ theologiæ magister, Petrus Aprutinus a Fileno ortus. Ambo simul a Toppio Bibl. Napol. p. 338 a recensentur inter scriptores, ceu qui citentur a Camillo Fera in suo opere cui titulus: *Selva della vita humana opera dilettevole & utile*, impressa Neapoli apud Matthiam Cancer anno 1551 in 4. Qua ætate Dominicus & Petrus vixerint, non prodit Toppius, sed cùm quibusdam ante 1551 floruisse necesse sit annis, ut a Camillo Fera citari potuerint, ad hunc annum saltem reponendi visi sunt. Quæ verò sint eorum opera, retegent & hîc addent, quibus occurrerit opus laudatum Camilli, nam in manus meas non venit.

F. JOANNES NOCKART.

* 1540. F. Johannes Nockart Flander, patriaque & professione Insulensis, quam emisit anno MCCCCXCVIII die VI maii, post studia Parisiis in gymnasio Sanjacobeo persoluta ad suos anno MDXV revocatus, varia obivit munia, lector theologiæ primarius anno MDXX Insulis institutus, tum & ibidem prior electus, capituli generalis Romani anni MDXXX pro provincia sua inferioris Germaniæ diffinitor, tum & anno sequenti prædicatoris generalis titulo insignitus, & paulo post generalis adversus hæreticam pravitatem in diœcesi Tornacensi inquisitor declaratus, quo munere dum summa vigilantia fungitur, unâque suæ domui Insulensi iterum præest prior, diem vidit ultimum anno MDXL die XXVIII decemb. Ex actis & ex Ghilberti de la Haye Bibl. Belgo-Dom. Dum Parisiis ageret, edenda curavit

Commentaria magistri ordinis Thomæ de Vio Cajetani in primam partem Summæ S. Thomæ de Aquino, Paris. Claudii Chevallon 1514 in 8.

Medullam sermonum Antonii de Azario de Parma unâ cum sodali Johanne Lancelli edendam curavit.

F. PETRUS OLIVARII.

* 1540. F. Petrus Olivarii Gallus Provincialis vir politioribus litteris excultus, & sacræ theologiæ magister medio circiter seculo XVI florebat, scripsitque ac edidit opusculum hoc titulo:

De inventione dialectica libellus, Parisiis, P. Vidovæi 1540 in 8. Extat Paris. in Regia R 2086.

Opellam nuncupat Claudio comiti Tendæ Summæ ripæ (Gallice *de Hauterive*) equiti torquato Provinciæ præfecto. In epistola se nullius sententiæ addictum profitetur, ac ut de eo argumento scriberet, a D. Dionysio Lirinensi monacho persuasum, cùm ab eo inviseretur Tarascone, ubi plus opinione tum commorabatur. Epistolæ finis: *Bene vale. Lutetiæ ex religioso FF. Prædicatorum cœnobio anno a partu Virginis* MDXL *ad nonas octobris.*

In fine procœmii symmystas suos alloquens: *Accipite*, inquit, *itaque viri in Domino fratres ac domini initium & quasi prægustationem quamdam desiderii mei. Quod si vobis intellexero placuisse, curabo ut & cætera quæ ad philosophiam rationalem jam parata sunt, in gratiam utilitatemque vestram edantur, & quæ ad altiores pertinent philosophiæ partes explicentur, exeantque in lucem.* An autem promissis steterit me latet.

Mirum hunc scriptorem ab omnibus seu nostratibus seu exteris silentio prætermissum. Laudatur a Verderio in sua Bibl. Gall. quidam Petrus Olivier theologiæ doctor qui scripsit

Traité de la connoissance de Dieu & de nous même, miroir & moien de parvenir a icelle : de nous mêmes afin de toujours nous humilier, & Dieu pour toujours icelui glorifier.

De la gloire de Dieu, Paris. Guillelmi le Noir 1556 in 16. An idem sit & unus auctor, examinent & dijudicent, qui in hos tractatus inciderint.

F. SEBASTIANUS DE TAUROMINIO.

F. Sebastianus de Tauromino vernacule *Taormina*, sic a patria insulæ Siciliæ civitate nuncupatus, sacræ theologiæ magister circa annum MDXL floruit, ac diutius scholas provinciæ suæ moderatus est regens primarius. Scripsit super philosophiam tractatus aliquos, ut se nonnullorum relatu didicisse testatur Lusitanus. Meminit ejusdem Antoninus Mongitore in altera suæ Bibl. Siculæ parte, nec majorem notitiam affert, sed ex nostris Lusitano, Gozzeo, Pio, sic ejus opera recenset: * 1540.

Commentaria in Aristotelis libros physicorum, de anima, de cœlo & mundo, de generatione & corruptione, metaphysicorum, parvorum naturalium, ethicorum, politicorum & œconomicorum. Excipit Altamura ad 1541.

F. VINCENTIUS BANCHELLUS.

F. Vincentius Banchellus Etruscus Prati natus, an & ibidem ut verisimile ordini cooptatus, Perusii gymnasium generale provinciæ Romanæ moderatus est regens, ubi & se ejus auditorem fuisse testatur Paulus Grisaldus doctissimum atque absolutissimum præceptorem præstans in alphabeto doctorum ordinis Prædicatorum, & auctorem ultimum recensens. Qui proinde floruerit circa hos annos, cùm Grisaldus circa tempora concilii Tridentini jam clarere cœperit, & annum MDLXXX excesserit. Eodem teste Vincentius scripsit * 1540.

Quodlibetum de peccato originali MS forsan Perusii servatum.

Alva Sol. Verit. Rad. 264 col. 1737 nullum non movet lapidem ut eumdem probet cum Vincentio Bandello ordinis magistro XXXVI, sed frustra, cùm Bandellum anno 1506 mortuum Grisaldus audire non potuerit.

F. VINCENTIUS GIACHANUS.

F. Vincentius Giachanus Clugiensis quidam laudatur a Lusitano, cujus ætatem tacuit, & ut videtur ignoravit, qui inquit, cùm esset Græcæ linguæ peritus * 1540.

Metaphysicam D. Thomæ correxit a multis mendis, Græca etiam exemplaria interdum consulendo, ut D. Thomæ sensum & expositionem lectioni Græcæ conformem monstraret. Addidit & tabulam eidem operi.

Pius P. II lib. 3 col. 100 *Vicenzo Giaccani da Chiozza* interpretatur, quasi Fossa Clodia ad Venetias, quæ & Clugium dicitur oriundus fuerit, in cæteris Lusitanum excipit, sed de suo ad 1500 refert. Fernandez totidem verbis Lusitanum exscribit, sed quod non habet Lusitanus ad 1506 collocat. Altamura Giaccanum scribit, cætera eadem, ad 1504 revocans: in Appendice verò *Tabulam Bergomensis in omnia opera S. Thomæ* multo labore ab eo ornatam & auctam addit, ut testatur ipse, inquit, in procœmio editionis Lugdunensis 1539: eaque ratione dubitat an non idem sit cum Giacharo de

quo mox art. seq. Rovetta ad 1504 *Giacconum* nuncupat, & utrumque opus scilicet *Metaphysicam* & *Tabulam* ei asserit, sequentis verò non meminit. Possevinus qui *Giocanum* typis fortè errantibus scribit, dubitat etiam an non idem sit cum Giacharo de quo mox, qui *Gallice*, inquit, (sed hîc certe typorum erratum & legendum *Græce*) *callebat &c.*

Nos in eam sententiam propendimus, quæ utrumque & Giachanum & Giacharum unum & eumdem esse hominem astruit, ut mox probabitur, ac proinde allucinatum Lusitanum cùm Clugiensem hunc Vincentium dixit, quem Lugiensem dicere debuit & errantibus fortè typis *Giachanum* pro *Giacharo* scripsit. At mirum alios ad 1500 aut circiter revocasse, quem anno 1539 typis exhibent invigilantem.

F. VINCENTIUS GIACHARI.

* 1540. F. VINCENTIUS GIACHARI vel *Glacharus* Lugiensis seu vernacule *de Lugo* (castrum est in Romandiola seu Æmilia situm ditionis Ferrariensis, celebre & elegantibus ædificiis ornatum inquit Leander *Descriz. d'Ital. fol. 260 b*, ubi & conventus ordinis ab anno MCCCCXCII erectus) ibi ergo natus in ipsis seculi XVI initiis Vincentius noster, & ordini ascitus, pietate, doctrina, zeloque catholicæ fidei clarebat anno MDXXXVII & seqq. scripsit enim ac typis edidit opuscula plura, quæ unâ prodierunt, hocque ordine a Simlero referuntur:

1. *De contractu Livellario vel usu seu afflictu.*
2. *De monte pietatis.*
3. *De venditione rerum fructuosarum ad terminum cum impositione livelli seu pensionis.*
4. *Disputatio an clericus in minoribus constitutus uxoratus possit retinere pensionem, quam antea super beneficio habuit.*
5. *Altera de comparatione auctoritatis delegatæ præsertim in causa inquisitionis hæreticæ pravitatis.*
6. *Tractatus de necessitate confessionis vocalis omnium peccatorum.*
7. *Libellus de libero arbitrio, gratia, præscientia & prædestinatione.*
8. *De purgatorio animarum post mortem & de suffragiis.*

Quæ simul impressa, inquit Simlerus Venetiis 1537: quam eamdem editionem censeo quæ recensetur in Indice Bibl. Barberinæ verbo *Vincentius Giaccharus*, Opuscula Venetiis 1538 in 8.

Horum pleraque altera editione prodierunt, & quidem sextum *de necessitate confessionis &c.* Venetiis 1569 in 4: cui adjuncta septimum & octavum *de libero arbitrio &c.* & *de purgatorio* præstat Possevinus: quæ editio etiam laudatur a Lipenio.

Duo verò ex prioribus primum scilicet & tertium rursus prælum subierunt unâ cum *Ludovici de Beija vel Beja variis responsionibus casuum conscientiæ* hoc titulo: *F. Vincentii Giachari ordinis Prædicatorum tractatus duo breves ac perutiles ab ipso auctore olim editi, sed nunc denuo in lucem restituti. I. In tractatus livellarios vel usus seu afflictus quid in conscientia, & quid sit jure tenendum. II. De venditione rerum fructuosarum ad terminum cum impositione pensionis seu livelli vel afflictus de pretio non soluto, scilicet tantum pro centenario usque ad completam solutionem.* Pr. *Brevissima declaratio cum de jure tum de conscientia in contractus livellarios, & de modo eorum casus. Titius indigens pecuniis petit sibi eas a Sempronio exhiberi secundum exigentiam &c.* Venetiis 1600 in 8 a pag. 318 ad 371. Quæ editio extat apud nostros Insulenses in Flandria & recensetur etiam in Bodleyana.

Notandum autem eumdem Ludovicum de Beja ordinis Eremitarum S. Augustini in altera editione suorum conscientiæ casuum Ulyssipone typis Petri Crasbeeck 1610 in 4, partibus quatuor, ad finem secundæ partis duos hos nostri Giachari tractatus interpolasse, sibique ascripsisse, sicque titulos & principia immutasse: SEC. XVI.

Tractatus duo breves, sed admodum utiles nunc de novo ab eodem auctore editi (scilicet Ludovico de Beja Lusitano olim Bononiæ regente) *ad quietem conscientiæ circa contractus livellarios. Tractatus primus: Antonius indigens pecuniis petit eas a Joanne &c. Tractatus secundus de venditione rerum fructuosarum ad terminum cum gravamine solvendi annuam pensionem ratione pretii non soluti. Ludovicus vendit Marco agrum seu prædium &c.*

Tabulam auream F. Petri Bergomensis in omnia S. Thomæ de Aquino opera novis & commodioribus typis recudendam curasse Romæ 1539 in 4: quam editionem supra ad 1482, ubi de Bergomensi laudabam, auctor mihi est F. Hyacinthus de Parra in memorialibus MSS mihi in adversariis servatis, ubi & addit ab eo auctam & illustratam, ac Herculi Gonzaga cardinali Mantuano nuncupatam, sic verò præfari ad lectorem: *Etsi his diebus editis quibusdam opusculis cum in theologia tum in jure vix attentare præsumserim, supersunt & in sacris literis tractatus Deo propitio rursus edendi &c.* Quibus verbis ad opuscula superius recensita manifeste alludit, quorum aliqua sunt de casibus, alia de theologia, simul & innuit quædam in sacram scripturam se elucubrasse prope diem in lucem danda, vel etiam jam edita rursus prælo committenda. Ex quibus inferas supra laudatum Giachanum, ab hoc Giacharo non distinguendum, quod & sentit F. Hyacinthus de Parra laudatus, & in ejus memorialibus Romæ servatis etiam se legisse testatur Altamura: & certe cùm idem sit qui opuscula theologica & canonica supra relata & Tabulam hanc in S. Thomæ opera a se auctam & illustratam ediderit ac prælo subjecerit Giachanum qui hanc & Giacharum qui illa curavit eumdem esse manifestum videtur. Imo non levis mihi suspicio est Giacharum hunc eumdem esse cum Larcherio mox laudando art. seq. Hujus Vincentii Giachari sub hoc agnomine non meminerunt, nec opusculorum in theologia & jure Leander Albertus, Lusitanus, Pius, Fernandez, nec ut jam monui Rovetta.

F. VINCENTIUS LARCHERIUS.

F. VINCENTIUS LARCHERIUS Lugiensis, scilicet a castro illo ditionis Ferrariensis quod vernacule *Lugo* dicunt in Æmilia, & de quo in Scriptore superiori jam actum, sic laudatur a Leandro *Descrit. d'Italia* fol. 260 b: *Ha illustrato esso castello Frate Vincentio de' Larcheri dell'ordine de i Predicatori, huomo litterato & ornato di lettere Hebraiche, Greche, Latine, & buon theologo, come dall'opere da lui lasciate chiaramente conoscere si puo, il quale passò a meglior vita nel mille cinquecento quaranta a Lugo.* Quæ sint opera illa, quibus insignis theologus demonstratur, nec Leander, nec Pius, nec Fernandez, nec Altamura referunt. At Rovetta non indicans unde acceperit, hæc ei tribuit: * 1540.

Super psalmos Davidicos, & super evangelium Matthæi lucubrationes.

Librum recte componendi juxta rhetorica principia in duas partes distributum, & alia plura.

Penes quem fides, sed his non immoror, nam graviora hîc annotanda. Et quidem Pius, Altamura & Rovetta emendandi, cùm Larcherium anno 1558 adhuc florentem exhibent, quem Leander æqualis & anno MDL scribens tam diserte anno MDXL in patria mortuum asserit, & rectius Fernandez anno MDXXVI scribentem profert. At quod præ-

SEC. XVI. cipuum est, & maxime attendendum velim, gravis mihi suspicio est hunc *de Larcheri* eumdem esse cum Giachari supra laudato. Jam locus natalis, ætas, theologiæ insignis peritia, opera theologica, linguarum notitia, Giachanum siquidem & Giacharum non distinguendos supra censebamus, nomen Vincentius, hactenus omnia conveniunt. Difficultatem de agnomine forsan quis apponat, at haud ægre solvet, qui linguæ Italicæ pronunciationem & flexionem norit, qua *Larcheri* vel *Giarcheri* facile mutatur in *Giacheri*, sic glaciem pronunciant *ghiaccio*. Certe Simlerus quem alii *Giacharum* scribunt, *Glacharum* ipse scribit. Adde Leandrum sui *de Larcheri* opera non distincte referre, sed nec alios nomenclatores, quem tamen plura edidisse omnes consentiunt. Qui factum est, ut Giachari ejusdem loci & cœnobii Lugiensis alumni tot operibus supra recensitis clari Leander non meminerit, & Larcherium virum operibus editis illustrem laudarit, nec ea opera quis cognoscat, nisi eumdem hominem censeas? Hanc conjecturam meam non ut certam profero, sed ut gentiles stimulem, quatenus quid veri diligentius investigent, & si sint distincti auctores ut esse possunt, opera edita tam eximii viri qualis fuit Larcherius Hebraice Græceque doctus retegant hicque addant. Ejusdem loci & cœnobii *de Lugo* fuit alter *Vincentius de Lugo* dictus sacræ theologiæ magister, & Græciæ prior provincialis, qui hoc titulo comitiis ordinis Romæ anno MDLXXI habitis affuit. An & iste quid scripserit mihi incompertum.

F. ZACHARIAS DE LUNIGIANA.

* 1540. F. ZACHARIAS DE LUNIGIANA sic a patria quæ Etruriæ regio est nuncupatus, circa seculi XVI initia ordinem amplexus est Florentiæ in S. Marci cœnobio, evasitque divini verbi præco tota Italia celeberrimus. Venetiis potissimum claruit, ubi quinquennio solido conciones habuit, ea verò dicendi gratia, quam mores inculpatissimi ornabant, ut populorum magnatumque animos sibi conciliarit. Hinc cùm S. Secundi insulam vetusque in ea jam a seculo XI extructum ordinis S. Benedicti sacrum gynæceum sanctimoniales deseruissent, & Insulam & Ecclesiam ædesque omnes magnificas Zachariæ nostro senatus Venetus obtulit, & concessit in cœnobium ordinis Prædicatorum convertendas. Loci possessionem iniit anno MDXXXIV, pluresque jam juvenes nobiles Venetos allexerat & induerat, qui sub suo regimine vitam ad regulam & constitutiones severius exactam cum omnium exemplo ducebant. Verùm anno MDXXXIX nocte concubia subito ignis exarsit, quo tota domus conflagravit, & in cineres cum Ecclesiæ parte redacta est. Cujus id opera factum tum ignorabatur, sed postea rescitum id cujusdam presbyteri malitia evenisse, qui recedentibus ex ea domo monialibus hanc sibi in commendam cum parte saltem redituum dari ambiebat, speque dejectus ignem ea industria occuluerat, ut nonnisi eo absente & noctu sese proderet, cùm jam remedium non posset afferri. Animum tamen non despondit Zacharias, sed restituendis ædibus continuo cum suis manum admovit, & nobilibus Venetis largas eleemosynas conferentibus intra annum jam magna ex parte repararat, quod posteri perfecerunt. Hæc fuse & eleganter narrat F. Dominicus Codagli de quo postea ad 1610 in sua *Historia dell' Isola e monasterio di S. Secundo*, ubi refert diploma magistri ordinis F. Joannis de Fenario Toleti XXV decemb. MDXXXIV datum, quo Zachariam nostrum ejus domus præfectum seu vicarium perpetuum ab omni alio quam a se independentem instituit. Affert & alias ejusdem ordinis magistri literas Hispali XX maii MDXXXV datas, & ad principem seu ducem Venetiarum scriptas, qua summas ei de collato nostris illo monasterio, in quo jam tantum religio & pietas efflorescerent, gratias agit. Qui Codaleus omnino legendus, ex quo hæc pauca excerpo fol. 22 b: *Se trovò fra questi tempi in Venetia un fruttuoso devoto predicatore di questo ordine chiamato Fra Zacharia Lunense della città di Lucha e provincia Romana, il quale per essere di vita essemplare, di costumi incolpabile, di dottrina singolare, ne le prediche eloquentissimo, facundo e grato rapiva i cuori, e la città gli era molto inclinata. Per lo che dovendosi provedere a l'isola di S. Secondo de sacerdoti, piu volte ne fecero i nobili cittadini al detto venerando padre larga oblatione &c.* Et fol. 30 a: *Perseverò poi questo convento e monasterio ad esser governato sotto l'ombra e la tutela de' generali dell' ordine de' Predicatori con la cura del R. F. Zacharia e Frati della provincia Romana fino a l'anno* MDXL. Et postea in indice Vicariorum fol. 46 a: *Il R. P. F. Zacharia Lunense fù fatto primo vicario generale in S. Secondo l'anno* MDXXXV. *Il R. P. M. F. Bartholomeo Spina della città di Pisa gli successe del* MDXL. Ex quibus habetur Zachariam ad annum illum usque vixisse. Servatur Florentiæ ad S. Marcum in Bibl. Arm. II n. 196 scripta ab eo

Defensio F. Zachariæ Lunensis, qua tuetur Hieronymum Savonarolam sociosque ab hæresi immunes esse. Extat in medio cod. MS. Est iterum ibidem Arm. IV n. 87 similiter circa medium codicis.

Ejus cum laude meminere Razzius *Vir. Illust. pag.* 283, & Fontana *de Prov. Rom.* inter scriptores, quem ultimum excipit Altamura ad 1499: sed hi parum inter se concordes. Razzius enim vult florente adhuc ætate annorum scilicet XLIII natum Zachariam Pisauri mortuum anno MDXXXV, qui juxta hanc chronologiam vix ætatis nonum attigisset anno MCCCCXCIX, quo tamen Fontana contendit eum dictam apologiam Savonarolæ scripsisse. Interim dum accuratiorem horum notitiam tradant sancti Marci sodales, Dominici *Codagli* qui vetera sancti Secundi monumenta diligentius evolvit testimonio stabimus, qui annum MDXL attigisse præstat, quocumque tandem anno apologiam laudatam scripserit. Sed nec dubitaverim quin plura alia opera reliquerit, præsertim sermones illos eruditos & elegantes, sed quæ vel posterorum negligentia, vel temporum vicissitudine perierint.

F. ANONYMUS TUDERNOPOLITANUS.

F. ANONYMUS episcopus Tudernopolitanus variarum linguarum peritus claruit seculo XVI circa MDXL, & ad petitionem F. Joannis D. G. equitum S. Joannis in Hierusalem tum Melitensium dictorum magni magistri vitas illustrium Græcorum ac Romanorum a Plutarcho editas, & e Græco originali in Græcum vulgare a Domitrio Talaquidi versas in idioma Aragonum vertit: quod opus extat Florentiæ in Medicea Plut. 61 codd. 11 & 12 MS papyr. in fol. cujus hæc in catalogo notitia; * 1540.

Vite di Putrarcho famosissimo storiale Grecho, le quali furono translatate di grammatica Grecha in volghare Grecho in Rhodi per uno filosofo Grecho chiamato Domitri Talaquidi, e di Grecho furono traslatate in Ragonese per uno Frate predichatore vescovo di Tudernopoli molto sofficiente cherico in diverse sciencie e grande storiale, esperto in diverse linghe, per chomandamento del molto riverente in Thu Xpo padre e signore Domino Frate Giovanni &c. per la grazia di Dio Maestro dell' ordine dell' Ospedale di San Giovanni in Gerusalemme. Commincia dalla vita di Fochion e finisce in quella di Cimon. Pr. 1 vol. *Un huomo d'Attene.*

Cod. alt. *Seconda parte delle vite di Putarcho comincia dalla vita di Cimon, e finisce in quella di Sertorio.* Pr. *Cimon fù figlivolo di Milciade.*

Hic magnus magister videtur fuisse Joannes de Homedes Hispanus linguæ Aragonæ XLVI ordine electus anno MDXXXVI, & mortuus anno MDLIII, qui antea Rhodi obsidioni interfuerat, & in ejus expugnatione oculum sagitta percussus amiserat. Quæ sit autem civitas illa Tudernopolis cujus antistes erat F. ille Prædicator, in notitiis non invenio.

F. ALPHONSUS DE ESPINOSA.

1541. F. Alphonsus de Espinosa Hispanus in insula S. Dominici seu Hispaniola natus, in provincia verò Bæticæ ordinem amplexus, ut habet Fernandez p. 319, & excipiunt Davila *Teat. Eccl. de las Indias* p. 258, & Altamura ad 1584, quem contra Compluto ortum, & Guatimalæ in America ordini ascriptum prodit Antonius Bibl. Hisp. testem producens Marietam sed loco non citato: ut ut sit, quod indigenarum diligentiæ disquirendum permittimus, ut & an duo sint ejusdem nominis, an unicus ut illi videntur statuere, florebat certo anno MDXLI, quamvis non negem quin & ad annum MDLXXXIV pervenire potuerit, ut vult Fernandez. Hæc ei opuscula tribuuntur:

Del origen y milagros de la imagen de Nuestra Señora de Calendaria, 1541 in 8.

Hanc opellam in lucem edidit, cùm in insulam Tenariffam Fortunatarum primariam aliquando trajecisset, ibique aliquandiu moratus fuisset.

Psalmum XLI *Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum* Hispanis versibus reddidit, & typis edendi facultatem a regio senatu habuit.

Commentarium elegantem in psalmum XLIV *Eructavit cor meum* scripsit, sed an hi duo ultimi fœtus typis prodierint, silent, nec ubi serventur addunt.

F. JOANNES FABER.

T 1541. F. Joannes Faber tertius hujus nominis ex Leukirco Sweviæ oppido Memmingam inter & Lindawiam ad Ilardum amnem ortus, episcopus Viennensis in Austria, vir seculo XVI celebratissimus, ordinis Prædicatorum fuit sodalis & provinciæ Teutoniæ alumnus. Votis religiosis ipse se astrictum agnoscit in opusculo de intercessione sanctorum, quod adversus Oecolampadium scripsit. Respondens enim quibusdam sibi ab illo apostata objectis sic habet: *In mea vocatione qua ad sacerdotium vocatus sum, firmus permansi, non a monachatu nec sacerdotio divina adjutus gratia ut Oecolampadius descivi, firmus quem ordinem & locum cepi, teneo & pro virili defendo.* Quem ordinem verò amplexus fuerit, nos docet Henricus Pantaleo ejus gentilis, propeque æqualis, cui & ipsum Viennæ videre licuit anno MDXL præsulem, quo ut de se narrat in calce Prosopographiæ suæ Viennam annorum tum XVIII Ferdinandum cæsarem Romanorum regem nuper electum comitatus est, ibidemque aliquot menses egit. Sic ergo ille Prosopographiæ parte tertia p. 120 ad ann. MDXXVI: » Johannes ille qui cognomento Fabri dictus erat, ex Leukurch oppido Sweviæ natus fuit. Is cùm felici ingenio esset præditus, Dominicanorum ordinem suscepit, & sese ad academias hinc inde contulit, atque adeo in bonis studiis & sacrarum litterarum cognitione profecit, ut theologiæ doctor crearetur. Itaque Constantiensis episcopi vicarius ob variam eruditionem constitutus est. Postea Ferdinando regi Romanorum a confessione fuit, ac tandem ob præclaram eruditionem & vitæ integritatem anno MDXXXI Viennensis episcopus electus est. Hic multoties Luthero & ejus asseclis restitit, Romanam Ecclesiam defendit, & in publicis disputationibus ob philosophiæ & multarum artium cognitionem palmam retulit. Itaque hinc inde evangelio per Germaniam repullulante, (*ut hæreticus loquitur Pantaleo, rectius dixisset* antievangelio) ab aliis episcopis vocatus fuit, ut adversariis resisteret, & veterem doctrinam defenderet. Quod quidem anno nativ. Dñi MDXXVI ex unica Badensi disputatione apud Helveticos animadverti potuit. Id cùm gnaviter faceret, Erasmus Roterodamus illum plurimum dilexit, & ejus virtutes cunctis prædicavit, unde magnam apud omnes auctoritatem & existimationem nactus est. Cùm hoc modo magna laude per decem annos suam Ecclesiam administrasset, anno MDXLI obiit, & honorifice apud suos sepultus fuit. Lazius lib. 2 Rer. Vienn «. Hactenus Pantaleo citatus.

Quod verò ait ab Erasmo pluris habitum, patet ex litteris ultro citroque invicem datis. Operum Erasmi T. III lib. 6 p. 261 habetur epistola Johannis Fabri tum vicarii in spiritualibus Constantiensis episcopi data Constantiæ VI kal. mai MDXIX, in qua sic Erasmum alloquitur: *Quid attinet de me dicere, quem præsens annis superioribus* (nempe Basileæ) *tuo mellitissimo colloquio ita rapuisti transformastique, ut fere reddideris alium. Nam cùm olim parum faustæ institutioni me dederim, recentiorique theologiæ per ætatem nimis inhæserim pertinaciter, tu flexanima suadela tua protinus effecisti, ut nulla jam lectione æque delecter ac solida theologia.* Extat ibidem ad eam epistolam Erasmi responsio Lovanii data. Sunt & aliæ tres ejusdem, prima Basileæ data XVII kal. junii MDXXVI, qua eum apparet, a Johanne nostro ut contra Lutherum scriberet, monitum & excitatum: secunda data ibidem XII kal. aug. MDXXVIII, qua Fabrum tum Ferdinandi regis consiliarium monet infirmæ ac pene deploratæ suæ valetudinis, propereaque se non posse ut ille invitabat, Viennense iter aggredi: tertia est ad eumdem tum episcopum Viennensem data anno MDXXXII. Vide tomum citatum pp. 746, 804, 1070.

Nicolaus Avancinus S. J. dum litteras humaniores Viennæ doceret, hoc ei elogium cecinit: *Fuit Johannes Faber ordinis Prædicatorum illustre ornamentum. Hic eum candida suscepta veste virtutis & cœli factus est candidatus. Vir non minus eruditione ac sapientia instructus, quam vita integritate spectandus. Somni modicus, quicquid detrahebat quieti temporaneæ, reservabat æternæ. Plus vixit quam omnes sui coætanei, qui quo plus dederunt somno, vitæ ademerunt. In sapientiæ lucem intentus, multas noctes illuminavit. Animi supra ejus seculi sapientes eruditio, supra illecebras eminens magnitudo, supra minas & terrores constantia, supra fortunam virtus, latere volentem extraxerunt in lucem, cùm elegisset amplissimum virtuti theatrum conscientiam. Ipse sibi consul & civis ac tota respublica, per Ferdinandum I imperatorem vocatus est ad aulæ splendores, adlectus conscientiæ cæsareæ arbiter, aulæ vetusta probra extinxit, cùm eam fecit virtutis magistram. Cùm sibi uni intenderet, perfecit & cæteros. Nulli placere studens, nulli displicuit. Nulli displicere volens omnibus placuit. Virtutis ac sapientiæ suffragio episcopus Viennensis creatur. Ingenium, stylum, linguam in hæreticos acuit. Sæpe cum eis conflixit publice, semper vicit. Per ea prælia sibi famam, & gloriam comparavit, Ecclesiæ manipulos dedit. Demum non angustam inhabitationem studiosorum universitati Viennensi consignavit. Cùm plurimum vigilasset, exploravit qua hora Dominus venturus esset. Mortuus anno superioris seculi XLI, famam ultra seculum propagavit.* Hoc

Sæc. XVI. elogium Georgius Crugerius ejusdem societatis edidit in opere, cui titulus *Sacri pulveres Bohemiæ*, Pragæ 1669 in 4 ad XII junii, quo die præstat mortuum, & plura de eo commentatur apud ipsum legenda. Ad ejus opera quæ pauci accurate recensent, jam accedo diligentius enumeranda. Ac primo eorum collectio qualis ab eo curata est, in tres partes divisa & duobus tomis in folio edita Coloniæ, Petri Quentell 1537 & 1539 exhibenda visa est, ita tamen ut pro more singulis antiquiores editiones mihi notas addam.

PARTE PRIMA hæc habentur:

1. *Sermones LIX de eucharistia Sigismundo Poloniæ regi nuncupati Viennæ Austriæ I martii* 1533. Prodierant antea Friburgi Brisgoiæ 1529 in 4. Quæ editio Romæ in Barber.

2. *Sermones XXXVII de victoria contra Turcas. Bernardo cardinali tit. S. Stephani in Cælio monte episcopo Tridentino*, Viennæ 31 aug. 1532.

3. *Sermones XLIV de patientia in historiam Job. Ad Ferdinandum Hispaniarum infantem & Hungariæ regem. Viennæ I junii* 1533.

4. *Sermones sex de baptismo parvulorum contra Anabaptistas ad Stanislaum episcopum Olomuzensem. Pragæ* 24 *april.* 1528. Eodem anno prodiit Venetiis, quæ editio in Barber.

Sex iis sermonibus adjicitur septimus paræneticus ad orthodoxos, in quo lepida historia narratur de tredecim Catabaptistis.

5. *Oratio funebris in Margaretha archiducissæ Austriæ ducissæ Burgundiæ &c. exequiis habita Coloniæ Agrippinæ pridie kal. januar.* 1531. Ibidem eodem anno stylo veteri edita, & Erardo cardinali de Marka episcopo Leodiensi nuncupata.

PARTE SECUNDA hæc habentur:

De fide & bonis operibus libri tres. Ad Ferdinandum Romanorum regem. Oeniponte kal. augusti 1536.

PARTE TERTIA hæc insunt:

1. *Confutatio gravissimi erroris asserentis in sacramento altaris post consecrationem non esse totum & integrum Christum, sed sub specie panis non esse nisi corpus tantum, & sub specie vini non esse nisi sanguinem tantum.* Ad Pragensem senatum, xal. julii 1537. Est adversus Pikardos Bohemos.

2. *De sacrificio missæ adversus missæ mastiges.*

3. *De fide & bonis operibus libri tres.* Iidem qui parte secunda.

4. *De edictis ac mandatis imperatorum, regum, ac aliorum principum & magistratuum pro catholica & orthodoxa religione adversus hæreses, & earumdem auctores*, Lipsiæ, Wolrab 1538 in 4 signat. A ad M unius folii. Hæc editio extat in Regia D 1593, & in Teller. nunc Genovef.

5. *De admirabili catholicis quinque cantonum Helvetiis contra Zwinglianos a Deo data victoria consolatorius liber, Germanice & Latine.* Adversus hunc librum scripsisse dicitur Henricus Bullingerus hæreticus.

6. *De sacris temere neque violandis neque invulgandis. Ad Maximilianum archiducem Austriæ Ferdinandi imperatoris primogenitum. Viennæ kal. januar.* 1539.

7. *Sermones aliquot de octo beatitudinibus habiti Spiræ in comitiis imperialibus anno Dñi* 1526.

8. *Sermo habitus Pragæ in exequiis Johannis Pflug Bohemiæ protocancellarii.*

9. *Sermo pro felici victoria adversus infideles habitus in sancta ecclesia metropolitana Pragensi Dom. XI post pentec.*

Est & TOMUS TERTIUS ejus opera plura complectens editus etiam Coloniæ Agripp. 1541 fol. pp. 674 Extat in Regia D 515. Hæc series:

1. *Homiliarum de tempore & de sanctis centuria prima nunc recens in lucem edita.*

2. *Declamationes divinæ de humanæ vitæ miseria.* Erat episcopi Constantiensis vicarius generalis, cùm illas ad populum habuit, easque tum etiam edidit Augustæ Vindelic. Joh. Millet 1520 fol. Quæ editio in Teller. nunc Genovef. Postea prodierunt Antverpiæ, Belleri 1564 in 12: quæ editio apud nostros Paris. ad S. Honorati & communis.

In epistola ad Hugonem de Landenberg episcopum Constantiensem nuncupatoria sic habet: *Cùm anno superiori a Basilea, ubi judicis fungebar officio, Lindoiam (Lindaw vernacule) reversus, intermissa aliquandiu sacrarum litterarum studia in manus resumsissem, antistes amplissime, frequenter admodum in eos incidi locos, qui humanæ vitæ miseriam exprimunt. Cœpi ad futurum opus congerere materiam, qua tum in sacris ad populum declamationibus utebar &c. Verùm re nondum absoluta vocor ad arduum illud officium vicariatus tui, ubi cœpta prorsus deserui &c. Constantiæ ex ædibus nostris* 1519 *april.* 12. Officium illud judicis quo dicit se Basileæ functum, munus erat officialis episcopi, sic enim ipse explicat in opusculo de intercessionibus sanctorum adversus Oecolampadium, & ultra quadriennium in ea urbe se gessisse testatur, dum interea sæpe sanctum Dei verbum ibidem fideliter prædicaret. Sunt ipsissima ejus verba. Nimirum ut jam monui ubi de Hieronymo Balbo, Johanne Diettembergio, & Michaele Vehe, ita exigebant tempora, ut qui apud nos doctrina fulgerent, in præpositos, canonicos, officiales assumerentur, quod non solum in Germania, sed & in Gallia solemne fuit. Sic F. Simon Croissant sacræ theologiæ magister Parisiensis anno 1570 laureatus, viginti quinque & amplius annis Molini parochum & episcopi Æduensis officialem egit: Sic F. Jacobus Tholle magister etiam Parisiensis anno 1572 rude donatus, Rotomagi S. Gildardi e nobilibus urbis parœciis viginti & amplius annis rector extitit: Sic F. Petrus Nepveu & ipse Rotomagensis communi civium Gisortii voto in parochum postulatus anno 1562, egit ad ann. 1597 quo mortuus est: hic cum baccalaureus tantum esset, cùm postulatus est, licentiam ut aiunt perfecit in gymnasio Sanjacobeo, & anno 1566 laurea donatus fuit. Sed ad Fabrum redeo, quem ex dictis constat hujus tractatus *de humanæ vitæ miseria* verum esse auctorem, & delusum esse Possevinum, cùm illum alteri Johanni Fabro ab *Hailbrunn* dicto de quo postea ad 1557 asserit, & Simlerum nobis consentientem immerito arguit: neque enim Faber Hailbrunensis fuit officialis Basileensis, neque vicarius generalis episcopi Constantiensis.

Hoc opusculum Gallice reddidit Petrus Guido Salmuriensis ordinis Minorum sodalis hoc titulo: *Traité du Reverend pere Jean Faber evésque de Vienne des miseres & calamitéz de la vie humaine*, Parisiis apud Sebastianum *Nyvelle* 1578 in 8: Sic *du Verdier.*

Est præterea Fabri hujus nostri operum TOMUS QUARTUS editus hoc titulo:

Opuscula quædam Reverendissimi D. Johannis Fabri episcopi Viennensis, a Johanne Cochlæo in unum collecta, & imperatori Ferdinando nuncupata, Lipsiæ, Nicolai Wolrab 1537 fol. Signat. foll. trium A & Aa ad Mm. En series:

I. *Tractatus adversus absolutam necessitatem rerum contingentium a Martino Luthero assertam.*

II. *De Sacro-sancto missæ sacrificio, ac de sacerdotio novæ legis in Martini Lutheri cacodæmonem.* Pr. *Paucis ab hinc diebus Martinus Lutherus librum justæ magnitudinis contra Sacro-sanctum missæ sacrificium, ac sacerdotium novæ legis edidit &c.* Auctor tum erat episcopus Viennensis, & opus omnibus orthodoxis nuncupat.

III.

III. *Disputatio de præcipuis rebus orthodoxæ religionis adversus Baltazarem Pacimontanum Anabaptistam.* Prodierat jam antea Lipsiæ 1522 fol. & iterum ibibem 1528 in 4. Opus in hac posteriori editione Georgio Saxoniæ duci nuncupat Johannes Fabri doctor e Praga kal. julii 1528. Articuli in hac disputatione tractati visi sunt exhibendi. Pr. *Audite verbum Domini.*

1. *De sana expositione intelligentiaque scripturæ sacræ.*
2. *De baptismo parvulorum.*
3. *De non scriptis Ecclesiæ traditionibus.*
4. *De baptizandis infantibus.*
5. *De veritate corporis & sanguinis Christi in venerabili sacramento altaris.*
6. *De Sacrificio missæ.*
7. *De Sanctorum intercessionibus pro nobis ad Deum.*
8. *De purgatorio animarum.*
9. *De imaginibus Christi & sanctorum.*
10. *De fide & operibus.*
11. *De satisfactione pro peccatis.*
12. *De libertate Christiana.*
13. *De absoluta necessitate.*
14. *De libero arbitrio.*
15. *De genitrice Dei Maria, & Filio ejus vere Deo.*
16. *De perpetua Mariæ Virginitate.*
17. *De assumtione Mariæ & gaudio sanctorum in cœlo.*
18. *De extremi die judicii.*
19. *De agenda pœnitentia pro peccatis.*
20. *De auriculari confessione peccatorum.*
21. *De clavibus Petri.*
22. *De operibus satisfactoriis.*
23. *De jejuniis ab Ecclesia institutis.*
24. *De excommunicationibus.*
25. *De Ecclesia quid sit.*
26. *De Zwinglii tyrannide varioque sacrilegio.*
27. *De inconstantia doctrinæ Zwinglianæ.* In isto articulo dicit se adversus Zwinglium librum ducentarum paginarum scripsisse, ac eum de doctrina sua quadragies spatio trium annorum mutata convicisse.
28. *De inconstantia Lutheri.*
29. *De consensu & concordia conciliorum ac doctorum in fide.*
30. *Conclusio ut perstemus in Ecclesia, quia in fide nunquam errat.*

Hos omnes articulos breviter quidem ac succincte, sed erudite ac nervose tractat ac tuetur, ac licet in aliis suis operibus de iisdem agat, nova hîc ratione exponit, adversariumque argumentis ad hominem instantius urget, ac omnem evadendi viam occludit. Possevinus narrat Pacimontanum Anabaptistarum pessimum hujus seculi antesignanum a Fabro nostro convictum, palinodiam de multis ita cecinisse, ut etiam librum adversus sua priora dogmata ediderit, in quibusdam tamen erroribus pervicacem perstitisse. Hîc emendandus Wadingus qui hoc opus nescio cui Joanni Fabro Franciscano asserit contra omnem fidem.

IV. *De intercessione sanctorum adversus Johannem Oecolampadium.* Istud opusculum scripsit in Anglia tum apud Henricum VIII Anglorum regem Ferdinandi Bohemiæ & Hungariæ regis legatus, & vetustioris indubitatæ fidei cultoribus fratribus & sororibus qui sunt Basileæ nuncupavit e Londino Angliæ kal. april. 1527. Postea Conrado episcopo Herbipolensi nuncupavit e Vienna Austriæ 26 martii 1528 doctorem tantum se dicens.

V. *Nonaginta articuli in quibus Johannes Hus & Pighardi Waldenses ac Johannes de Wesalia tolerabiliores Martino Luthero inveniuntur.* Pr. *Sæpe interrogatus sum.* Triginta sunt articuli, in quibus Johannes Hus, totidem in quibus Pighardi & S. 16. XVI.
Waldenses, & totidem in quibus Johannes Weselus Groningensis minus ab Ecclesiæ fide recedunt. Scripsit Pragæ kal. sept. 1528.

VI. *Adversus Anabaptistas sermones.* Iidem sex sunt supra tomi primi n. 4 recensiti.

VII. *Antilogiarum Martini Lutheri liber unus.* Ferdinando Hungariæ & Bohemiæ regi nuncupavit auctor 5 sept. 1530 ex Augusta Vindel. curante verò Johanne Host a Romberch de quo supra ad 1533 typis prodiit ibidem & eodem anno.

VIII. *De religione & moribus Moscovitarum.* Pr. *Ad serenissimum principem Ferdinandum archiducem Austriæ Moscovitarum juxta mare glaciale religio a D. Johanne Fabri edita. Non dubitabam &c.* Scripsit Tubingæ 18 sept. 1525. Prodiit typis Basileæ 1526 in 4.

IX. *De origine, potentia, ac tyrannide Turcarum ad regem Angliæ Henricum VIII oratio dicta Londini*, ubi agebat anno 1527. Hanc Bernardo episcopo Tridentino nuncupavit e Vienna 16 martii 1528, tumque edidit, & extat hæc editio Romæ in Barber. Postea Orthuinus Gratius edidit in *Fasciculo rerum expetendarum* Coloniæ 1535 fol. Orthuinus Fabri familiaris erat, & carmen ad ejus homilias de patientia Job adjecit.

X. *Causæ propter quas D. Johannes Faber noluit, ac bona conscientia non potuit Lutheri doctrinam approbare.* Amicis nuncupat auctor, & edidit Coloniæ, Quentell 1527 in 8.

XI. *Sermones quindecim de Sacrosancto eucharistiæ sacramento Pragæ apud Bohemos habiti.* Pr. *Credere oportet accedentem ad Deum.* Prodierunt seorsim Friburgi Brisgoiæ, Joh. Fabri Emmei 1529 in 4, signat. a ad m, quæ editio in Regia D 1616.

XII. *Censura in visitationem Saxonicam a Luthero & Melancktone institutam ac habitam.* Pr. *Spectato ac prudenti Senatui populoque Lindoviensi Johannes Fabri doctor. Non mihi sit dubium, quin vos vel etiam conscientiis vestris adacti ingenue fateamini, quam fideliter multis ab hinc annis animas vestras, quemadmodum par est providum pastorem facere, ab ore ac rictu rapacium luporum..... defenderim &c.* Quæ docent Lindoviæ rectorem seu parœcum quibusdam annis egisse, scilicet priusquam Basileæ officialis poneretur, unde Lindoviam anno 1518 rediit, ut notatum supra tomi tertii n. 2. Porro hanc censuram scripsit Pragæ 22 julii 1528, nec dubito, quin tum etiam typis ediderit.

XIII. *Confutatio novi & antehac inauditi erroris circa eucharistiam.* Friderico principi Slesiæ duci in Lignitz nuncupat Johannes Fabri ex oppido Carinthiæ ad S. Vitum dicto. Est adversus Casparum *Schwenckfel* Slesitam, qui verba Christi *Hoc est corpus meum* sic invertebat, *Meum corpus est hoc.* Et interrogatus quid *hoc*: respondebat, *spirituale quid.* Typis etiam tum edidit nondum episcopus.

Præter opera tomis quatuor in folio recensitis comprehensa, hæc alia adhuc ab eo typis prodierunt:

1. *Malleus hæreticorum libris sex ad Hadrianum VI summum pontificem*, Coloniæ, Quentell 1524 fol. Quam editionem recognovit & curavit laudatus Johannes Host a Romberch, & Hermanno de Weda archiepiscopo Coloniensi nuncupavit. Prodiit rursus Romæ 1569. Hujus operis meminit Verlinus Addit. II ad Trithemium.

2. *Opus adversus nova quædam dogmata Martini Lutheri.* Dicitur editum Romæ 1522 in fol. Idem forsan quod in Bibl. Francofurt. recensetur editum Lipsiæ 1523 in 4.

3. *De potestate papæ contra Lutherum.* Prodiit in

Sæc. XVI. Bibliotheca maxima pontificia sumtus suppeditante Joanne Thoma de Rocaberti archiepiscopo Valentino alias magistro ordinis LVIII, Romæ Buagni 1698 in fol. T. XIII, ubi errore dicitur Faber episcopus *Constantiensis* pro *Viennensis*. Istud opusculum videtur aliquod ex jam supra recensitis.

4. *Propugnaculum Ecclesiæ adversus Lutherum.*

5. *Pro cœlibatu contra conjugium.* Meminit Simlerus.

6. *Liber Germanice scriptus, qui jugulum hæreticorum petiit.* Sic Possevinus, sed de quo tractet non addit.

7. *Redargutio sex articulorum Huldrici Zwinglii exhibita Badenæ in Helvetia in publica disputatione anno Dñi MDXXVI Germanice.* Prodiit eodem anno Tubingæ. Meminit Verlinus. Meminit ipse Faber epistola Londini data kal. april. 1527 opusculi de intercessione SS. adversus Oecolampadium nuncupatoria, ubi sic habet: *Superiori anno 1526 mense septembri librum in sex divisum partes contra Zwinglium Thuregum edidi &c.*

8. *Epistola Germanica dialogi instar composita ad Huldricum Zwinglium, qua eum redarguit, quod in disputatione Badenæ non appareat.* Meminit Verlinus.

Duo ultima opera Germanice scripta in summam seu compendium redacta Thomas Murnerus Latine reddidit, & edidit in opere, cujus hic titulus:

Causa Helvetica orthodoxa fidei. Disputatio Helvetiorum in Badensi superiori coram duodecim cantonum oratoribus & nuntiis pro sancta fidei catholicæ veritate, & divinarum litterarum defensione habita contra Martini Lutheri, Wlrichi Zwinglii, & Oecolampadii perversa & famosa dogmata. Expressum Lucernæ Helvetiorum orthodoxa & catholica civitate anno 1528 augusti 25 in 4. Signat. duorum alphab. & duorum insuper foliorum. Extat in Regia.

Prima pars operis disputationem Johannis Eckii cum Johanne Oecolampadio & ejus asseclis exhibet.

Ad signat. KK 2 extat *secunda pars Badensis disputationis actorum doctoris Johannis Fabri a Murnero in summam compendio quodam redacta, ne legentibus sit onerosa.* Sic incipit:

» Post expletam doctoris Eckii responsionem, » secundo loco cathedram conscendit doctor Johannes Faber in sex articulis, ut Helvetiis ante promiserat cum Zwinglio congressurum. Quia tamem Wlricus Zwinglius suæ famæ & doctrinæ turpi duntaxat fuga consuluit, de hac Faber in consessu multa conquestus, atque lamentis ejus est aufugia prosecutus, viro suam perfidiam exprobrat, quippe quod eum cæterosque bonos viros in hanc disputandi palæstram provocarit & jam præter spem omnium non solum nos, sed & universos Helvetios, quos sua improba doctrina seduxerat, ejus absentia fefellisset, jamque delitesceret, suæque doctrinæ tanto deesset: ut eam defensurus in tanta dicendi libertate concessa, & in tanta securitate & salvo conductu præstitis, coram apparere & suæ fidei rationem reddere non auderet. Ne autem ob ejus perfidissima profugia Helvetii qui supersunt catholici, & qui Zwingliana venena adhuc non imbiberant, incogitantes aut imprudentes ab eo in futurum similiter ut Thuregii inficerentur, & ab universali Ecclesia catholica desciscerent, librum a se editum in falsam & hæreticam Zwinglii doctrinam duodecim viris consularibus Helvetiorum præsentibus in manus tradidit, pollicitus se acturum, ut mox opportunitate accepta eumdem expressione invulgaret, & quæ cum Zwinglio præsenter ac coram facturus erat, vera facere spondebat libri sui publicatione, quod & fecit. Ne autem illius libri prolixitas a legendo quemquam deterreat, afficiatque tædio, aut certe quæ in disputatione Badensi acta sunt, ignota supprimantur, in summam redactum eumdem librum præsentibus adjunximus. Quibus videre possit veritatis amator, quid inter Bernensem hæreticam indoctam & asininam disputationem, & Badensem catholicam intersit discriminis &c «. Hæc summa libri Johannis Fabri tenet a fol. Kk iij ad Pp iij.

Non omittendum in hac disputatione celeberrima præter Johannem Fabri, qui aderat ex parte ducis Austriæ, cujus tum erat a secretis, tres adhuc alios e nostris affuisse, qui sic a Murnero numerantur.

P. Antonius Pyrata prædicans Ecclesiæ Constantiensis ex parte Hugonis ejusdem civitatis episcopi.

Dominus doctor *Wendelinus* prædicans in monasterio S. Galli ex parte abbatis.

D. Johannes Burckardi sacræ theologiæ doctor prædicans in *Bremgarten* cum capellanis Badensibus.

Idem Faber episcopus Viennensis Caroli Capelli reipublicæ Venetæ apud Ferdinandum Hungariæ Bohemiæque regem oratoris *sermones de justa Dei contra nos indignatione & ira*, prælo dedit Pragæ, typis Johannis Colubri 1537 in 4, & eidem Capello nuncupavit. Habebat Cinellus & meminit *Bibl. volante Scanzia* VIII p. 24, ubi Fabrum magnum illum Protestantium antagonistam vocat.

Fabro huic a Leuxirco quædam non sua a quibusdam ob similia nomen & agnomen tribuuntur, & quidem a Simlero, qui alios induxit in errorem, *Homiliæ in Joelem prophetam*, tum *de missa evangelica libri quinque*: ast hæc hujus non sunt fœtus, sed *Johannis Fabri ab Hailbrunn*, de quo postea ad 1557, ubi videsis.

Eidem a Verlino eumque excipiente Simlero asseruntur quædam juridica, scilicet *commentaria super instituta & super I & II codicis*, quibus a Simlero additur, *Breviarium in Justiniani imperatoris codicem nunc demum illustratum, & a mendis repurgatum. Accessit Bartoli de insignibus & armis, & repetitio in materia torturarum seu quæstionum.* Sed hæc opera non Fabri Viennensis episcopi, at alterius recentioris ejusdem tamen seculi jurisconsulti celebris, qui *Johannes Faber Runcinus* dicebatur, & sub cujus nomine prodierunt his titulis:

In instituta cum notis doctorum, Venetiis 1565 fol. Lugduni 1594, & Genevæ 1543 fol.

Breviarum codicis, Lugduni 1550 fol. & 1594 in 4. Auctum & illustratum ibidem 1597 fol. & Genevæ 1673 fol.

Nulla Fabri episcopi Viennensis opera certa mihi cognita sunt, quam theologica, exegetica & polemica. Plura scripsisse asserit Verlinus, quæ hæreticorum furor flammis abolevit.

F. SANCTES PAGNINUS.

F. Sanctes Pagninus Etruscus, patriaque Lucensis, cui dubio procul longe plus ille gloriæ contulit & ornamenti quam acceperit, honesto quidem ille loco non ut visum aliquibus infimo natus est ad annum Christi circiter MCCCCLXX, seculi vere sui ordinisque decus. Cujus acta vitam & præclara commendat opera scriptaque recenset ejusdem æqualis ac eruditus auctor Symphorianus *Champier* philosophus ac medicus Pagnini Isagogen ad sacras literas iterato prælo committens Lugduni 1536, illamque Francisco cardinali de Turnone Bituricensi tum antistiti nuncupans ipso etiam ibidem in vivis agente Pagnino, quem certe Champierium de viro sibi intime noto præsenteque publice dicen- † 1541.

tem cordatus nemo facile delusum mentitumque suspicetur, ac audire lectorem non pigeat. Sic ergo ille de Pagnino epistola illa pridie nonas aprilis 1536 data : » Obtulit autem se mihi benemerendi de » studiosis (quod sane dudum optaveram) tam ho- » norifica & ampla facultas, ut ampliorem neque » nostra neque patrum memoria meminerim. Invi- » seram enim officii causa (ut sæpe soleo doctos) » excellentem virum Sanctem Pagninum Lucensem » pietate & doctrina illustrem. Hunc cùm medita- » bundum invenissem, mox id quod res erat, sus- » picatus sum ab eo aliquid commentari dignum, » ubi vires ac nervos suos intenderet, quod ille » vultu, gestu & ratione dissimulare nitebatur : Est » autem vir iste patria Lucensis, honestis progeni- » tus parentibus. Hic sexto decimo ætatis suæ anno » spretis humanarum rerum blanditiis, Dominica- » norum subiit ordinem, in quo sapientiæ studio & » Hebræarum Græcarumque literarum cognitioni » operam dedit, cœpitque ad populos concionari, » mira dicendi copia, verborum splendore, gravi- » tate sententiarum, quas multiplicibus ac variis » scripturarum testimoniis comprobabat. Erat in ex- » hortando dulcis, in redarguendo vehemens, in » probando gravis, in persuadendo fidelis, in lau- » dandis virtutibus copiosus, in flectendis populo- » rum animis nunc frænis nunc calcaribus utebatur. » In eo laudatissimo instituti genere versatus est, » perseveravit, perseveratque adhuc usque ad an- » num ætatis suæ LXVI. Flagitiosos multos atque im- » probos a turpitudine ac scelere abvocavit ad vir- » tutis amorem ac bene vivendi studium. Ad scri- » bendum quoque animum appulit non intermisso » prædicandi munere, siquidem multa transtulit, » ediditque volumina non pauca «. Quæ ibidem recenset Champierius, & infra ex eodem referemus commodius. Addit : » Hic vir religiosus hortatu » suo Thomam Guadagni induxit ut hospitale con- » strueret pro recipiendis illis qui peste afficiuntur: » quod ille vir liberalissimus ac magnificus ditissi- » musque magnis erexit impensis atque sumtibus, » non intermissis tamen magnis eleemosynis tum ad » pauperes, tum pro maritandis puellis tam Lugdu- » ni quam Avenione atque Florentiæ &c «. Multorum præterea Pagninum ait idem fuisse bonorum actorem, superstitiosam Valdensium & Luteranorum acriter impugnasse vanitatem, solutamque illorum vitæ licentiam sapienter sustulisse. Jam enim ea tempestate gliscebat in Galliis fermentatum in Germania Lutheri virus ac invalescens : quod qua valebat apud Lugdunenses auctoritate Pagninus, quo fidei flagrabat studio valide compressit. Magna scilicet in ea civitate, ubi plurimam vitæ partem egit, atque etiam decubuit, in æstimatione fuit & veneratione, tum ob vitæ sanctitatem, tum ob præclaras ejus animi dotes, profundissimamque cum pari modestia atque facundia litterarum divinarum eruditionem, quem senatus ipse Lugdunensis & civitas inter cives suos adoptavit, viventemque jure civitatis ornatum donatumque voluerunt, quem & mortuum non ut civem modo, sed ut parentem ipsum urbs tota persecuta est. Quod ipse qui presens adfuit Tolosanus inquisitor F. Spiritus Roterus ita describit in Responsione ad epistolam civium novæ Babyloniæ. *Aderam*, inquit, *ego Lugduni, quando suum feliciter diem clausit extremum Sanctes Pagninus, cujus funus & exequias tanto honore & pietate celebravit civitas Lugdunensis, ut non privatus aliquis homo, sed totius civitatis parens defunctus putaretur. Nam pullati nigrisque vestibus induti plurimi cives & potentes ferctrum ejus persecuti sunt plusquam trecentis ardentibus facibus præeuntibus. Hujus tanti honoris causam cùm requirerem, responsum accepi, civitatem Lugdunensem Sancti Pagnino perpetuo se fateri obnoxiam, eo quod nisi illius sancta & magnifica tuba insonuisset, diligenterque illam admonuisset, Lutheranorum dogmatibus tota forsitan seducta involutaque devenisset.* Quo verò Pagninus obierit anno quæ tymbo visitur etiamnum ad odei aditum in Ecclesia Prædicatorum Lugdunensium inscriptio, certo nobis indicat : ex qua Leandrum Albertum facile delusum esse convincimur, qui in Descriptione Italiæ de claris agens Lucensibus, Sanctem ait Græce, Hebraice, Chaldaice & Arabice doctum ætatis LXX anno MDXXXVI sublatum e vivis. Certum enim est eum die XXIV augusti anni MDXLI cœlo terram commutasse, uti sequens ejus aperte probat epitaphium pario incisum lapidi in odeo apud Prædicatores Lugduni positum, at postea mutata odei ratione in alterum tymbum vetustiorem in navi ejusdem templi ad valvas odei translatum, atque cælatum litteris uncialibus Romanis hoc modo :

En hospes. Hic est Sanctes ille Pagninus Lucensis; cujus triplex lingua, eruditio, bonitas, ordinem, civitatem, Florentinos, a quibus mirifice cultus est, decorarunt. Vale. Obdormivit in Domino IX kal. septemb. MDXXXXI.

Ætatis verò suæ tum Pagninum attigisse LXX vel LXXI, ac in ordine LV ex supracitata Champierii fide manifeste colligimus. Fesulani verò conventus fuisse alumnum, non Lucensis, professum in congregatione S. Marci sub venerabili piæque memoriæ viro Hieronymo Savonarola educatum Razzius asserit p. 256. Hæc ejus opera ex recensione dicti Champierii :

1. *Veteris & novi testamenti nova translatio per Sanctem Pagninum nuper edita approbante Clemente VII*, Lugduni per Antonium Du Ry calcographum diligentissimum, impensis Francisci Turchi, Dominici Berti civium Lucensium, & Jacobi de Giuntis civis Florentini anno Domini 1527 die 29 januarii. Nota stylo veteri, novo 1528 in 4.

Quam editionem Clementi VII dicavit epistola nuncupatoria, in qua sic operis suscepti rationem reddit : » Leo X me cùm Romæ agerem accito, « quam olim elucubraveram utriusque testamenti « translationem, ut sibi ostenderem benigne & per- « humaniter injunxit. Is cùm aliquot vidisset qua- « terniones, & ex iis cætera suo præclaro perpen- « disset ingenio, volo inquit ut meis impensis totus « transcribatur liber, & typis exacte revisus excu- « datur. Tum ut novit tua beatitudo, non modo « pro scribis, verum etiam pro parandis iis quæ « opus erant executioni impensas suppeditavit, & « sequenti deinde anno nonnulla excusa fuerunt. « Sed proh dolor! Illo post hæc brevi ex humanis « subacto (anno scilicet MDXXI) gravi omnium mœ- « rore intermissa sunt omnia. Quo vulnere saucius, « quum neminem cernerem, qui meis lucubratio- « nibus suppetias ferret, Italia demigrandum cen- « sui, Avenionemque concessi cum ejusdem urbis « legato, ubi peracto fere triennio, quum non fie- « rem voti compos cum ob calcographorum penu- « riam, tum ob impensarum inopiam, Lugdunum « petere decrevi «. *Eo verò cùm pervenisset, meliori sorte usus est, quod sic exponere pergit :* » Quum « jam Florentini cives inter se statuissent certam pe- « cuniæ summam quotannis pro alimentis & aliis « quæ forent opus, mihi exhibendam, summo stu- « dio ac omni cura ut nostra scripta excuderentur, « operam dare cœpi, impressisque Hebraicis institu- « tionibus impensas omnes suppeditantibus Francis- « co Turchi nepote meo ac Dominico Berto affini « meo, Jacoboque de Giuntis bibliopola Florentino « cœpimus nostram utriusque instrumenti translatio- « nem excudere. Vetus instrumentum omni qua « valuimus diligentia fideque juxta Hebraicam ve- «

Sec. XVI. » ritatem verbum verbo reddidimus, ubi reddi potuit, paraphrasi tamen nonnumquam uti opus fuit, » quod textus aliàs commode exprimi non potuerit, » quod omnes fecerunt interpretes, *&c. apud ipsum legenda.*

Huic verò translationi viginti quinque annis desudasse se ibidem testatur, quod gratulatur eidem Franciscus Picus Mirandulæ princeps epistola ad eum scripta anno MDXVIII, in qua sic eum alloquitur: » Quo magis probandus est labor ille tuus & egregie pertinax diligentia in impendendis annis quinque supra viginti translationi tuæ «. *De ea verò hæc sunt eruditorum judicia:*

Sixti Senensis in Bibl. Sancta: » Sanctes Pagninus Lucensis vir in divinis scripturis apprime eruditus, & trium linguarum, sed Hebrææ potissimum peritissimus, cùm animadvertisset celebrem illam Hieronymi versionem temporum injuria & hominum incuria vel magna ex parte cecidisse, vel magna ex parte fuisse corruptam, tentavit & ipse novam aggredi totius scripturæ translationem Leone X pontifice maximo hortante, & sumtus operi necessarios præbente. Collatis igitur inter se multis iisdemque probatissimis Hebræorum exemplaribus, quanta maxime valuit diligentia & fide, omne vetus testamentum ex Hebraica veritate Latinitati donavit, & Hebraicorum nominum multitudinem, quam priores interpretes in Latinas voces inflexerant, Hebraicæ linguæ prolatione restituit: utque lector haberet rectam rationem pronunciandi Hebraice, accentus Hebraicis dictionibus superposuit, additis quibusdam in margine totius voluminis numeris, qui indicarent, quot in singulis Hebraicæ scripturæ capitulis versiculi, quos *Pesuchim* appellant Judæi, continerentur. Quæ omnia tam solerti cura executus est, ut ejus editionem peritissimi Hebræorum Rabbini omnibus quæ nunc extant translationibus præferant, multis eam laudibus attollentes. Vertit quoque non minori laude novum omne testamentum juxta Græcam fidem, in quo sicut & in veteri testamento vulgatæ editionis auctoritatem manente. Græci contextus sententia sequi conatus est. Opusque suum Clementi VII pontifici maximo dedicavit «. Hactenus Sixtus Senensis, cujus de eo argumento judicium gravissimum est, & plerique amplectuntur, licèt quidam in ea versione quid amplius desiderassent.

Johannes Leusden Philologi Hebræo mixti dissert. 35 n. 12 de ea sic censet: » Hæc prima editio quam ipse Pagninus procuravit, infinitis fere in locis magis congrua est cum textu Hebræo, quam cæteræ editiones.

» *Genebrardus* in epistola nuncupatoria operum Origenis p. 6 de ea sic habet: » Sanctis Pagnini versio secundùm eam (vulgatam versionem) omnium optima est: sed ut vere dicam minus diligens nimis ambitiosa, nimis curiosa, nimis grammatica, nimis Rabbinicarùm minutiarum æmula, quæque recentium præceptionum subtilitate noxam sinceritati & sententiarum & rerum sæpiuscule afferat. Unde nec satis interdum cohæret cum veterum Hebræorum doctrina, nec cum fidei catholicæ mysteriis. Quin in propriis nominibus locorum, fluviorum, hominum &c. parum fidelis est.

Æquius de ea judicant alii non minus eruditi: » Præ aliis pene omnibus Latinis versionibus, inquit, *Serrarius* Prolegomen. Bibl. cap. 18 q. 3 commendari solet ea quæ Pagnini est, & quæ Leonis Judæ per Hispanos theologos recognita.

» *Buxtorfius* Lexici sui Hebr. epistola nuncupatoria, ait Pagninum post Hieronymum primum Biblia Hebraica integra in Latinum fidelissime convertisse.

Petrus Daniel Huetius lib. de Claris interpr. § 15: » Sanctes Pagninus Ebraicam veritatem ubique ad verbum retinens, majoremque ejus quam Latinitatis rationem habens perfectæ propemodum & absolutæ Sanctorum voluminum interpretationis exemplum dedit. Attamen quidam in eo nimiam diligentiam, ambitionem ac curam, tum morosam minutiarum affectationem, inconcinnitatem etiam & obscuritatem culparunt reclamantibus licèt Rabinorum peritissimis, quibus summopere ea probatur & reliquis anteponitur «. Quibus ad censuram Genebrardi alludens, eam elevare videtur.

Scio *Richardum Simon* aliter sentire Hist. Crit. V. T. lib. 2 cap. 20. » Pagnini versio, inquit obscura est & barbara, referta etiam solœcismis, textualem sensum quandoque mutat; his animadversionibus & aliis quæ facile fieri possint, abstrahor a sententia viri doctissimi, qui illam ut perfectæ propemodum & absolutæ sacrorum voluminum interpretationis exemplum dedit «: *Idem Disq. crit. de variis Bibl. editionibus pag. 183 sic habet:* » In multis a Pagnino erratum fuisse manifestum est: primo enim profitetur se a Latino interprete nunquam discessurum, nisi in locis ubi necesse fuerit: tamen sæpius hunc deserit absque ulla prorsus ratione, ut Kimhium aliosque recentiores Judæorum magistros sequatur: sensum etiam contextus Hebræi non assequitur «.

De his eruditorum censuris Hebraice & Græce peritorum esto judicium. Ut ut sit, ubi primum prodiit illa Pagnini versio non parvam apud doctos obtinuit laudem, multisque vicibus iterum prælum subiit seu sola seu aliis adjuncta. Celebriores tantum editiones refero:

Biblia juxta germanum Hebraici idiomatis proprietatem, nunc primum adjectis in singula capita perbrevibus argumentis, atque locorum scripturarum concordantiis summa fide & non æstimandis laboribus impensisque excusa interprete Xante Pagnino cum ejus præfatione. Præfixa est epistola typographi Hermanno archiepiscopo Coloniensi dicata, Coloniæ, Melchioris Novesiani 1541 in fol.

Biblia Latina Pagnini ab ipso ex ejus MS, & a Roberto Stephano recognita, unà cum vulgata & annotationibus Vatabli. Ex officina Rob. Stephani 1557 duob. voll. in fol.

Ex præfatione: » In exteriori autem parte interpretationem Sanctis Pagnini (quam potissimum ut maxime fidam omnes uno ore laudant) crassioribus litteris excusam damus: sed hanc quidem certe multis partibus ea quam in aliis editionibus habes, meliorem. Nacti enim sumus duo ex prima illius editione exemplaria, in quibus non solùm typographica errata non pauca nec levia manu propria ipse auctor correxerat, sed multos etiam locos diligentius & accuratius quam antea examinatos recognoverat. Venerunt etiam in manus nostras ejusdem Sanctis in vetus testamentum annotationes, ex quibus itidem omnia quæ ad ejus interpretationis recognitionem pertinebant, sedulo excerpsimus. Ejus præterea linguæ Hebraicæ thesaurum non sine magno fructu in consilium fere semper adhibuimus «.

Biblia Latina Pagnini cum versione Gallica Genevensi, Genevæ Jacobi Bourgeois 1568 in fol.

Altera editio ex officina Santandreana 1586 in fol. tomis tribus. Hæc textum Hebræum & Græcum continet cum versione Pagnini.

Biblia Latina Pagnini a Benedicto Aria Montano recognita. Prodierunt in Polyglottis Antwerpiensibus anni 1572 in fol.

De ista Ariæ Montani opera sic censent viri eruditi. *Waltonus* in Prolegomenis ad Polyglotta Londinensia proleg. 5 n. 5: » Hæc versio excusa est in Bibliis Regiis opera B. Ariæ Montani alicubi mu-

» tata, & ad verbum juxta Hebraici textus proprie-» tatem reddita. Quod ejus studium omnibus non » probatur, dum Pagnini versionem temere loco » movit, & verba barbara & inusitata, quæ Latinæ » aures non ferunt pro Pagnini bonis substituit. Hoc » tamen pro Aria dici potest, quod hoc modo tiro-» nibus linguæ Hebrææ consuluit, nec Pagnini ver-» ba prorsus sustulit, sed tantum ad marginem tran-» stulit «.

Daniel Huetius supra laudatus de Clar. Interpr. n. 15 pag. 114 sic loquitur : » Quo magis etiam Ariæ » Montani apud nonnullos offendit emendatio, ut » quæ Pagnini rudem interpretationem neque valde » cultam nova etiam barbariei & squalloris accessio-» ne contaminarit : sed unica fidissimi interpretis & » Ebraicæ linguæ tironibus perutilis laude contentus, » imperitorum spernit convitia «.

Richardus Simon Disquis. Crit. de variis Bibl. edit. cap. 22 pag. 183 : » Novæ Bibliorum versio-» nis auctor non fuit Arias Montanus, cui satis fuit » Pagnini translationem aliquot in locis castigare: » sed quia nudas grammaticæ Hebraicæ præceptio-» nes sæpius respexit, vix rebus ipsis attentus ex pra-» va affectatione superavit. In eo totus occupatur, ut » voces Hebraicas ad verbum exprimat, sensum illa-» rum pro locorum ratione minime curans «.

Aliæ editiones hujus versionis Pagnini ab Aria Montano recognitæ laudantur annorum 1581, 1584, 1588, 1591, 1609, 1613, 1657 bis, 1707.

Bibliorum codex sacer & authenticus testamenti utriusque V. & N ex Hebræa & Græca veritate, quam proxime ad litteram fieri potuit, fidelissime translatus in linguam Latinam, Tiguri 1579 in 4. Versio est Pagnini pura.

Biblia Latina Pagnini juxta primam editionem, Francofurti ad Mœnum 1600 in 8. Venetiis, Antonii Pinelli 1609 in fol. unâ cum vulgata. Antwerpiæ, Johannis Keerbergii 1616 in fol. cum vulgata & aliis.

Plures alias refert Jacobus Le Long Oratorianus in sua Bibliotheca sacra quam consulas, ex ea enim hactenus hîc annotata tibi depromsimus, & immenso accuratoque ejus labori laudem grati referimus. Non laudo hîc inter Pagninianas editionem quæ prodiit hoc titulo :

Biblia Latina ex Sanctis Pagnini translatione ad Hebraicæ linguæ amussim recognita & scholiis illustrata, ut plane nova editio videri possit, cum præfatione Michaelis Villanovani, Lugduni, impensis Hugonis a Porta typis Casparis Trechel 1542 in fol.

Licèt enim iste Villanovanus sic in sua præfatione loquatur : » In ipsa Pagnini nostri versione non » parum est nobis post omnia ejus annotamenta de-» sudatum : annotamenta inquam illa, quæ ille no-» bis quam plurima reliquit : nec solum annotamen-» ta, sed & exemplar ipsum locis innumeris pro-» pria manu castigatum. Ex quibus omnibus affirma-» re ausim, & integras magis nunc esse sententias, » & Hebraicæ veritati propinquiores. Ecclesiæ tan-» tum & Hebraice peritorum de hac re sit judi-» cium «. Sed quæ fides homini impio, & christianæ religionis eversori. Notum enim omnibus hunc Villanovanum non alium esse a Michaele Serveto, qui non Pagnini sed propria annotamenta ad marginem adjecit, & plerasque paginas partim multis futilibus nugis, partim impiis deliriis inquinavit.

Jam ad cætera Pagnini opera recensenda redeo, quæ ad scripturæ sacræ intelligentiam faciliorem dandam direxit fere omnia.

2. *Liber interpretationum Hebraicorum Græcorum nominum, quæ arcanis sacrisque in litteris inveniuntur, ordine alphabetico, ut inventu cuncta sint perfacilia*, Lugduni 1528 ad calcem suæ versionis Sacrorum Bibliorum, & aliâs in editionibus ad hanc primam excusis.

Alteram editionem specialem laudat Simlerus hoc titulo : *Liber de interpretamentis Hebraicorum, Aramæorum, Græcorumque nominum sacris litteris contentorum, ordine alphabeti*, Lugduni apud Antonium du Ry 1538. SEC. XVI.

3. *Thesaurus linguæ sanctæ*, Lugduni, Sebastiani Gryphii 1529 in fol. In eo, inquit Sixtus Senensis, omnes opes ac divitias linguæ sanctæ in usum eorum qui ad Hebraicam sacrarum litterarum peritiam aspirant, affluenti copia congregavit.

Idem Thesaurus Hebraica lingua totus exaratus, & manu propria Pagnini grandiori charactere scriptus voluminibus quatuor in fol. extat Lugduni in Bibliotheca Prædicatorum a me I. E. anno MDCLXXXI mense novembri visus.

Idem Thesaurus linguæ sanctæ contractior & emendatior, Parisiis apud Robertum Stephanum 1548 in 4.

Idem Thesaurus prodiit postea, sed a Johanne Mercero, & ab Antonio Cavallerio interpolatus & auctus, Genevæ Allobrogum apud Petrum de la Riviere 1614 in fol. Quæ editio in Indice Romano prohibetur, donec expurgetur.

Thesauri Pagnini Epitome prodiit Antwerpiæ ex officina Plantin. Raphelengii 1616 in 8.

4. *Isagoges seu introductionis ad sacras litteras liber unus ad Johannem cardinalem du Bellay directus*, Lugduni, Antonii du Ry 1528 in 4.

Hanc iterum prælo commisit Champierius laudatus, Lugduni, Francisci Justi & Hugonis a Porta 1536 in fol. pp. 59.

5. *Hebraicarum Institutionum libri quatuor Sancte Pagnino Lucensi auctore ex Rabbi David Kimhi priore parte fere transcripti*, Lugduni, impensis Francisci de Claromonte cardinalis archiepiscopi Auxitani & legati Avenionensis typis Antonii du Ry 1526 in 4.

Has iterum elegantissimis typis excudit Robertus Stephanus Lutetiæ Parisiorum 1549 in 4, pp. 515. Cur inquit idem Stephanus, aliorum varia hac de re Latine scripta desideres, equidem non video, quum hic liber quæ ad grammatica Hebræa pertinent, omnia complecti videatur. Federico Fregosio archiepiscopo Salernitano Pagninus nuncupavit.

Earumdem institutionum abbreviatio, Lugduni, Gryphii 1528 in 4 : Parisiis Roberti Stephani 1546 : Iterum ibidem, Caroli Stephani 1556 in 4, pp. 126. Idem censeo quod prodiit hoc titulo : *Epitome linguæ sanctæ*, Lugduni Batavorum 1599 in 8.

6. *Enchiridion expositionis vocabulorum Haruch, Targum, Midrascim, Berescith, Scemoth, Vaicra, Midbar, Rabba & multorum aliorum librorum, Hebraicæ linguæ aliisque libris apprime accommodum, ab auctore dicatum Francisco cardinali de Claromonte tituli S. Stephani in Cœliomonte : impensis F. Thomæ Strozzi Florentini ordinis Prædicatorum*, Romæ 1523 in fol. pp. 184. Extabat in Bibl. Seguier. Paris. anno 1657.

7. *Isagoga ad sacras litteras & ad mysticos scripturæ sensus, quas ad annum* MDXXXVI *prælo parabat sumtus conferente illustri viro Thoma Guadagni Florentino.* Duplicis generis sunt. Prima editio est altera operis supra n. 4 laudati. Posterior nempe Isagoge ad mysticos scripturæ sensus fusior est & libris XVIII distincta. Prodierunt unâ Lugduni typis Francisci Justi apud Hugonem a Porta 1536 in fol. pp. 818 charactere minuto sed eleganti. Toti operi præfigitur epistola Pagnini ad Johannem cardinalem du Bellay nuncupatoria : tum sequitur epistola Champierii qui editionem curavit ad Franciscum cardinalem de Turnone, ex qua & gesta & opera Pagnini recensemus.

Hoc opus rursum prodiit Coloniæ apud Petrum Quentel 1543 in fol.

Utramque Isagogen sic laudat Sixtus Senensis: » Edidit præterea ad imitationem Tichonii & Au» gustini librum unum, cui titulus est: *Isagoge ad » sacras litteras*, in qua ex antiquis patribus multas » regulas collegit ad exponendas obscuras phrases, » figuratas locutiones, & mysticos divinarum scriptu» rarum sensus summopere necessarium, cujus ini» tium est, *Linguam Hebræam fuisse*.

» Composuit quoque consimilis argumenti libros » decem & octo admiranda omnium cœlestium re» rum copia varietateque refertum, quos *Isagogen » ad mysticos sacræ scripturæ sensus intelligendos* » inscripsit, quia in eis de mysticis & spiritualibus » sacrarum vocum sensibus juxta litterarum seriem » pertractat, universam pene divinam scripturam » sub hujus occasionis prætextu mystice exponens. » Incitatus est autem ad hunc laborem, ut ipsemet » indicat, exemplo D. Eucherii episcopi Lugdunen» sis, qui librum non dissimilis argumenti *de divi» nis formulis* prænotatum, ex multis veterum mo» numentis collegit. Operis initium est, *Dæmonia » septem*.

8. *Grammatica Rabbi David, quæ Michol nuncupatur in Latinum translata eloquium.* Hanc in Hebraicis institutionibus fere totam convasavit, & edidit alio tamen ordine.

9. *Liber Ephod grammaticam continens Hebraicam Latine donatus.*

10. *Liber cui nomen Cheter, id est corona, in quo de divinis nominibus agitur Latine versus.*

11. *Catena argentea in Pentateuchum sex magna continens volumina*, Lugduni 1536. » In hoc opere, » inquit Sixtus Senensis, Hebræorum, Græcorum » ac Latinorum expositiones veluti annulis quibus» dam invicem insertis contexuit.

12. *Catena argentea in totum Psalterium Hebræorum, Græcorum, & Latinorum continens commentaria tribus magnis voluminibus.* Hanc etiam laudat Sixtus Senensis, qui & addit: » Item » in totum psalmum CXVIII grammaticam Hebrai» corum verborum explanationem tironibus linguæ » sanctæ utilissimam, quæ institutioni Hebraicæ ejus» dem auctoris annexa est «.

13. *Annotamenta in totum vetus instrumentum, quæ multa continent volumina.* Sic Champierius laudatus.

14. *Chaldaicum Enchiridion.*

15 *Isagoga Græca. Habes candide lector duos tomos Isagogæ ad linguam Græcam capessendam septem continentes libros, quibus & Lexicon annexum est ordine alphabetico secundum declinationes & conjugationes, ut index tibi ostendet: quo lucidius copiosiusve nullum extitit antehac. Hos edidit R. P. sacræ theologiæ professor, & concionator apostolicus F. Sanctes Pagninus Lucensis Prædicatorii ordinis*, Avenione, Johannis de Channey 1525 in 4. Tomis duobus foliolis universim 568.

16. *Translatio Odysseæ ad verbum, & novem Iliadis librorum cum scholiis.* An typis prodierit, non addit Champierius, sed saltem manu Pagnini scriptam viderit in ejus museo.

17. *Sermones quamplurimi in Evangelia, Isaiam, Joëlem, Zachariam, Apocalypsin, quos ad populum concionatus est.*

18. *Itidem in Epistolas Paulinas, quæ in Adventu leguntur, sermones quam plurimi.* Hi omnes ut videtur MS relicti.

Vitam Sanctis Pagnini scripsit Guillelmus Pagninus ejus consanguineus, lingua Etrusca, & edidit Romæ 1653 in 8. Extat ibidem in Bibl. Barberina.

F. VINCENTIUS VILLA.

F. VINCENTIUS VILLA ille qui *Placentinus junior* a Leandro fol. 142 b dicitur, ut di- 1541
stinguat a seniori ex Baraterea familia, de quo idem fol. 150 b, & nos supra ad 1530 egimus, inter illustres theologos anno MDXVI jam clarebat, & teste Pio *Della progenie* p. 486 gymnasium nostrum Bononiense regebat annis MDXXXIX, XL, & XLI: sed Pius manifeste fallitur, cùm huic juniori opera asserit, quæ Leander seniori præceptori suo vindicat, uti supra de eo jam monui. Istum tamen juniorem scripta etiam aliqua reliquisse facile creditu, sed quorum periit memoria.

F. ANONYMUS HISPANUS.

F. ANONYMUS Hispanus lingua sua vulgari reddidit & prælo dedit 1541.
La Historia Ecclesiastica de Eusebio Cesariense, Olissipone, Ludovici Rodriguez 1541 in fol.

Sic habet Antonius Bibl. Hisp. tomo altero p. 271 a.

F. ALBERTUS CASAUS.

F. ALBERTUS CASAUS Hispanus pa-
tria & professione Hispalensis, vir natalibus, 1542
pietate & doctrina illustris, provinciæ Bæticæ bis præfuit prior provincialis, tum Romam accitus, procurator in aula Romana generalis constitutus est, tandem ex eo munere ad supremum ordinis regimen in comitiis Romæ anno MDXLII habitis assumtus est die XXVII maii vigilia pentecostes, & magister ordinis XLIV salutatus. Provincias ex officio visitare aggressus, ab Italia incepit, tum in Hispaniam se contulit, ubi Pinciæ morbo correptus obiit anno MDXLIV die XVI novembris. Corpus ejus Hispalim ad cœnobium suum nativum S. Pauli translatum, in aula capitulari conditum jacet. Sic Chronicon parvum & Pius P. II lib. 4 col. 194. Extat *Registrum ejus epistolarum in archivo ordinis Romæ servatum*, inter quas epistola encyclica e capitulo suæ electionis data, cujus exemplum habeo in schedis ex codice MS Insulensi ejus ætatis exscriptum.

F. ANTONIUS DE CARAMANICO.

F. ANTONIUS DE CARAMANICO alter
(*Antonello* a Toppio in Bib. Napol. dictus) sa- 1542
cræ theologiæ magister, provinciæ Apuliæ seu S. Thomæ prior provincialis, quo nomine in comitiis ordinis Romæ anno MDXLII habitis sedit ex actis, quorum exemplum est mihi in schedis, cujus & mentionem fieri testatur Toppius in instrumento archetypo a se viso & lecto archivi episcopalis Pennensis sub dato anni MDLXII Pio II regnante. Nulla tamen ejus opera prodit, quæ forsan a suis sodalibus expectavit addenda.

F. HIERONYMUS DE FORNARIIS.

F. HIERONYMUS DE FORNARIIS *de Pa-
pia* vulgo a patria & professione nuncupatus, 1542
vir religione & doctrina illustris, in comitiis generalibus Papiæ anno MDVII magister studentium pro tertio anno id est MDIX Bononiæ assignatus, exinde per omnes scholæ agones ad regentis munus promotus, doctorum etiam universitatis collegio ob eximias dotes cooptatus fuit. Majora deinceps in congregatione utriusque Lombardiæ munia confe-

eutus est, cœnobii Bononiensis præfectus prior, & dictæ congregationis vicarius generalis. Tum ad infulas a Clemente VII promotus anno MDXXXIII die VIII augusti, Bellicastrensem sedem novem annis vigilantissimus pastor administravit, ad annum MDXLII, quo diem obiit, fuitque Romæ ad S. Sabinæ sepultus. Ejus meminere Leander fol. 142 b, nobili satum familia præstans, ingenioque versatili & optimo, Lusitanus & sequaces, in primis Ughellus Ital. Sac. T. IX, Altamura ad 1542, & Rovetta ad 1535. Illi tribuitur

Tractatus aureus de immortalitate animæ, & examen disputationis inter Pomponatium & Nyphum, Bononiæ 1519 in 4. Extat Paris. in Regia R 1063.

Tractatus de suppositionibus adversus Paulum Venetum. Hic laudatur a Rovetta, a quo Papiæ MS servari dicitur.

F. THOMAS DE STROZZIS.

1542. F. THOMAS DE STROZZIS Etruscus Florentinus patria ex illustri Strozziorum sanguine ortum ducens, cœnobii S. Marci alumnus, jam clarebat anno MDXXIII, quo Enchiridio Sanctis Pagnini supra laudati edendo impensas suppeditavit. Sacræ theologiæ magisterio insignitus domus Nepesinæ Romam inter & Viterbium sitæ ac recens ordini concessæ vicarium agebat anno MDXLII, quo die VIII januarii inventa sunt in sacello nostris dato S. Ptholomæi episcopi & martyris sociorumque ejus triginta novem sub Claudio imperatore pro fide occisorum corpora, cujus inventionis præsente Paulo III factæ ipse meminit in libro a se typis edito, cui titulum indidit

Confessionale.

Excusum se vidisse testatur Fontana in Prov. Rom. legendus pp. 217 & 380, ut mirum sit ab Altamura omissum. Idem Strozzius comitiis Romæ anno MDXLII celebratis affuit, & in actis sedisse dicitur titulo provincialis Terræ sanctæ tum ut videtur a magistro ordinis ibidem electo Alberto de Casaus institutus.

Edenda etiam curavit Thomæ cardinalis Cajetani *commentaria in Proverbia, Ecclesiasten, & Isaiæ tria priora capita*, Romæ, Bladi 1542 fol. Quam editionem Joanni cardinali de Salviatis ordinis protectori nuncupavit, in epistola monens plura se habere præ manibus ejusdem Cajetani opuscula, quæ brevi se prælo commissurum pollicebatur. Est & altera editio Lugduni apud Guillelmum Rovillium 1545 in 12, ad cujus calcem additur Tractatus ejusdem Cajetani *de conjugio regis Angliæ cum relicta fratris sui*.

FF. VINCENTIUS & DOMINICUS BUCHIA.

1542. FF. VINCENTIUS & DOMINICUS BUCHIA vel *Bochiu* ambo dicti, ambo fere æquales, & ut volunt quidam fratres germani, Dalmatæ *Cattaro* Latine Ascrivio orti, unde & frequentius *de Cattaro* a patria & professione nuncupati, viri ambo pietate, eruditione & prudentia clari. Primus Vincentius antiquior provinciæ Dalmatiæ jam præerat anno MDXV, quo titulo comitiis ordinis eo anno Neapoli celebratis affuit & sedit, & in actis dicitur sacræ theologiæ magister: cùmque hac vice provinciam illam rexisset quindecim annis solidis, comitiis generalibus Romæ anno MDXXX affuit tum provinciæ suæ diffinitor, & anno MDXXXVII iterum prior provincialis electus, eo munere quibusdam annis adhuc functus est. Alter Dominicus in actis cap. gen. Neapoli MDXV theologiæ magister approbatus fuit, & Vincentio in munere provincialis successit circa annum MDXL, eo certe titulo comitiis Romæ anno MDXLII habitis affuit ex actis, successoremque habuit F. Hieronymum Buchia eo jure in sequentibus Romæ comitiis anno MDXLVI præsentem: quæ commemorare visum est, ut quam spectata in provincia illa Dalmatiæ familia hæc Buchiorum fuerit, agnoscat lector. *Vincentius* scripsisse dicitur

Opus de conciliis. Cujus mentionem aiunt haberi in actis cap. gen. Rom. 1542, quæ quidem sed imperfecta apud me habeo, unde majorem hujus lucubrationis notitiam in me non est ut dem, sed aperient forsan nostri Romani & hîc addent.

Dominicus scripsit ac edidit hoc titulo:

Etymum elegantissimum in septem psalmos pœnitentiæ vulgo dictos, addita ad singulos pia precatiuncula. De quo opere sic legitur in actis cap. gen. Neapoli 1515 citati: *Approbamus expositionem factam super septem psalmos pœnitentiales per magistrum F. Dominicum de Cattaro provinciæ Dalmatiæ, cui concedimus quod possit imprimi*. Opus incipit: *Manna cœleste*. Laudato verò Vincentio Buchia Dalmatiæ priori provinciali nuncupavit.

In quatuor cantica novi testamenti, nec non in orationem Dominicam & salutationem angelicam pulcerrima expositio, Venetiis Bernardini Stagnini 1537 in 16 pp. 175. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Melchiori patritio Veneto prætori olim Cattarensi amico suo nuncupavit.

Ad calcem hujus libelli epistolam adjecit ad Vincentium Buchia de quo hîc agimus, cujus quædam exscribenda visa sunt, cùm hactenus dictorum sint argumentum. Sic ergo habet:

Plurimum quidem existimationis tuum habet judicium, non tantum apud me, qui quotidianis momentis sanctissimos mores vitaque integritatem ac acumen ingenii agnosco, verùm etiam omnes Dalmatæ, qui ad te velut ad Apollinis oraculum pro consiliis accipiendis in dies accedunt, idem sentiunt. Non minus nostra Dalmatiæ provincia, quam olim per quindecim annos continuos rexisti, ac ut optimus moderator gubernasti, & rursus ad eam regendam atque gubernandam votis omnium assumtus es, idem de te habet, &c. plura.

De suis verò lucubratiunculis sic eum alloquitur: *Cùm divina me protegente gratia compilationem septem psalmorum pœnitentialium non fine magno labore nec somno nec quieti parcens compleverim, visum est ut antequam eam in lucem proderem, tibi exercitatissimo in sacrarum litterarum studiis traderem examinandam, ut & ipsemet intelligerem, quid & tu super hoc sentias*. Et postea: *Et quoniam gratanter nostrum suscepisti opusculum, pioque affectu approbasti, inde hortatus es me, ne otio meam traherem vitam*. Et infra: *Coëgisti itaque me pater optime his ac similibus exhortationibus, ut aliquid in scriptura sacra, eo modo quo & ipsos septem psalmos pœnitentiales compilavi, declararem. At cogitanti mihi quid memoria dignum a me exponi possit, in mentem quatuor novi testamenti cantica venerunt &c. Conatus sum etiam orationem Dominicam ac salutionem angelicam pro viribus declarare, quæ omnia tibi patri honorandissimo examinanda corrigendaque trado &c.* Finis: *Vale decus patriæ ac bonorum morum.*

Cantica illa explanata sunt *Magnificat, Benedictus, Nunc dimittis*, & *Gloria in altissimis Deo.*: non *Te Deum* ut putavit Altamura, qui superioribus addit

Expositionem super epistolas Dominicales totius anni. Penes quem fides nulla enim hujus aliunde mihi notitia.

Utriusque meminerunt Gozzeus, Pius, Fernan-

Sæc. XVI. dez, Altamura Dominici ad 1530 & Vincentii ad 1558: Dominici verò Sixtus Senensis, Lusitanus, Draudius p. 448, Miræus, Possevinus etiam sed iste emendandus cùm in duos dividit, alterum Buchium, alterum Butthium dictos, erratum excipiens Lusitani typorum inquam, qui cùm Butthium scripsisset in Bibl. postea correxit in indice, in quo Buchium scripsit

F. ZACHARIAS DE FLORENTIA.

† 1542. F. Zacharias de Florentia sic a patria nuncupatus, ibidem ad S. Marci ordinem amplexus, medio circiter seculo XVI claruit, sacrarum litterarum vir studiosissimus, quod & testatur opus ab eo editum, & iteratis vicibus prælo commissum. Titulus:

Il nuovo testamento tradotto in lingua Toscana dal R. P. F. Zaccheria da Firenze dell'ordine de' Predicatori di San Marco di Firenze, Venetiis, Lucæ Antonii Giunti 1536 in 8. Iterum ibidem, Hæred. Giunti 1542 in 8, foliolis 383. Quæ editio elegans extat Paris. in Regia A 751.

Tertiam editionem laudat Pocciantius Florentiæ 1566, quam ultimam cùm solam nosset Altamura, Zachariam prorogavit ad 1566, sed an eum annum attigerit auctor, mihi dubium.

F. ANGELUS IGNANNINUS.

1543. F. Angelus Ignanninus Calaber, patriaque & professione Altimuranus, vir fuit musices peritissimus, totaque Italia, Venetiis præsertim clarissimus, qua in urbe eam artem annis exercuit pluribus, & in eadem obiit anno MDXLIII. Sic Altamura ad eum annum, qui & hæc ab illo typis edita refert:

Madrigali a tre, quatro, cinque, sei voci. Libri tres.

Motetti, missa, psalmi vesperarum.

Lamentationes & responsoria in septimana sancta.

Omnia tribus, quatuor, quinque, sex vocibus.

Has lamentationes Altamura se aliàs cecinisse testatur, dum puer in ecclesia urbis suæ cathedrali musicen addisceret.

De cantu plano. Habebat Altamura.

Ricercate con l'intavolatura, secundùm omnes artis regulas, in quibus quartæ, sextæ & septimæ frequentissimæ & optime resolutæ. Habebat & has Altamura.

F. ANTONIUS BECCARIA.

† 1543. F. Antonius Beccaria sive *de Beccariis* Italus Ferrariensis frustra in duos divisus a Rovetta alter ad 1521, alter ad 1543 collocatus, quem unum & eumdem probant non solùm aliorum nomenclatorum fides, sed & eadem omnino opera, conventus S. Mariæ Angelorum Ferrariensis alumnus, doctrinam simul cum pietate conjunxit, seseque totum religioni & sacris litteris dicavit. Ut musei sic & solitudinis amans, sicque libris addictus, ut quod vulgo dicunt, numquam minus solus esset quam cùm solus esset, semper aliquid magni ponderans & animo proponens, quo S. Thomam triumphantem aliqua nova inventione ornaret. Avulserant tamen identidem a studiis tum commissa ei in patria adversus hæreticos censura, tum præfectura cœnobii sui nativi, quæ anno MDXV ei demandata fuit: sed his postea amplius dignitas episcopalis, quam ejus humeris in Ecclesia Scutarensi rectius Scodrensi in Dalmatia sub Antibariensi Clemens VII imposuit anno MDXXIV die XXII sept. ut ferunt acta consistorialia. Hanc sapientissime administravit ad annum MDXLIII, quo tandem Anconæ positus relictis mortalibus exuviis ad immortalem vitam transivit. Leander ejus æqualis, quem hactenus in plerisque totidem verbis excipimus tum vir. Illust. fol. 143 a, tum in *Descrizz. d'Ital.* fol. 286 b, ejus hoc ordine recenset opera jam ante MDXVI in lucem data, ex quibus quantus vir fuerit, quantumque ei res literaria debeat colligas:

1. *Glossemata super psalmos secundùm quatuor sensus tam Latino quam vernaculo sermone.*

2. *Expositio per modum lectionum super Job.*

3. *Quinquaginta homiliæ elegantissimo stylo super epistolas canonicas Petri.*

4. *Quadraginta item homiliæ altiori stylo super* Beati immaculati.

5. *Commentaria in primam partem S. Thomæ, bifariam divisa in primam partem primæ, & secundam partem ejusdem.*

6. *Commentaria super metaphysicam, physicam, libros de anima, posteriorum, perihermenias, prædicamentorum, de cœlo & mundo, prædicabilia Porphyrii, in logicen & edita logica, in sphæram.*

7. *Quodlibeta quædam in quibus nonnullæ quæstiones difficillimæ physicales, metaphysicalesque prolixiores continentur: scilicet de subjecto metaphysicæ, de analogia entis, de maximo & minimo &c. Item prolixa materia de intentionibus.*

8. *Nonnulla consilia ad diversas materias pertinentia.*

9. *Declarationes quorumdam casuum conscientiæ, & multa alia.*

10. *Item quoddam opus per modum lectionum & quæstionum, in quo prolixe materies* Defecerunt Archiepiscopi *declarat*, scilicet S. Antonini.

11. *Interrogatorium prolixum pro introductione inquisitorum hæreticæ pravitatis*, in quo multa pulcra de tali materia continentur.

12. *Item pulcerrimus tractatus tam Latino quam materno sermone de corpore Christi.*

13. *Et duo quadragesimalia pro prædicatoribus, unum videlicet de legibus, & nonulli sermones tam de tempore quam de sanctis.*

14. *Triginta homiliæ de B. Virgine, qui liber* Mariale *appellatur.*

15. *Quadraginta orationes emunctæ & tersæ pro diversis materiis.*

16. *Quidam libellus pro simplicibus personis vernaculo sermone editus, qui* Scala spiritualis profectus *nuncupatur.*

17. *Et quidam tractatus, an in Adam vel in Abel Ecclesia inceperit.*

Et quamplura alia opera emanata, quibus eruditionem viri intueri licet. Quæ omnia emanasse post tam insigne testimonium oculatum dubium non est, sed ubinam emanarint, vel ubi jam serventur utinam quis curiosus gentilis hîc addat.

Hujus nostri Antonii præter citatos meminerunt Franciscus Zazzera *Nobilit. Ital.* pag. 26, ubi de stemmate & familia Beccaria sic habet: *Antonio Beccaria vescovo di Scutari fù eziandio Frate Predicatore, autor di molte opere di molta dottrina, del quale F. Leonardo* (Leandrum intelligit) *nel 4 lib. de gli huomini illustri espositori della sacra scrittura. Morì nel* MDXLIII. Quod & Leander notarat in *Descr. d'Ital.* loc. cit. Cæsar d'Engenio *Napol. sacra* P. I pag. 282. F. August. Superbi ord. Minor. Appar. clar. viror. Ferrar. Nostrates Lusitanus, Lopez P. IV pag. 642, Fernandez, Pius P. II Lib. 3 col. 118, sed quoad chronologiam emendandus: Fontana in *Theatro*, Altamura ad 1516.

F. CYPRIANUS

F. CYPRIANUS DE ROMA.

1543. F. CYPRIANUS DE ROMA Romanus in collegio Romano vulgo *La Sapienza* primarius sacræ theologiæ professor, medio circiter seculo XVI floruit, & tertius fuit e quinque theologis, quos in unum coëgit Paulus papa III anno MDXLIII, & de Lutheri assertis jussit censuram ferre. Sic ex historia concilii Tridentini a Palavicino adornata refert Fontana in Monum. ad annum dictum; & ex eo Altamirra ad 1546, nec alia Cypriano huic ascribunt opera.

F. HIERONYMUS PIGAFETTA.

† 1543. F. HIERONYMUS PIGAFETTA vel *Plegaphetta* Italus Vicentinus ortu & professione jam clarebat anno MDXVI, quo eum Leander laudabat fol. 135, & secum loquentem inducens, præstabat artis musicæ peritissimum, oratorem, poëtamque numeris omnibus absolutum, virum suavem, urbanum, formaque præstanti decorum, amœnissimumque tandem inquit, familiæ nostræ viridarium, ætatisque suæ delicias. Meminit ejusdem Jacobus Marzari Hist. Vicent. p. 163, & ad MDXXX adhuc viventem profert poëtam egregium, & facundissimum Ecclesiasten, addens scripsisse

In sacras litteras utilissima opera:

Sed quæ aut ubi habeantur, Marzarius aut ignoravit aut siluit, ac curiosioribus reliquit investigandum. Rovetta ex Vincentio Rivalio superstitem vult fuisse ad 1543, & hæc ejus laudat opera:

Orationum variarum volumen unum.

Alterum heroicorum carminum.

Ejus certe Oden in sui operis virorum illustrium laudem edidit Leander fol. 4 b.

F. JUDOCUS CAULIER.

✱ 1543. F. JUDOCUS CAULIER Flander Gandavensis ortu & professione, vir admodum pius, & in concionibus ad populum vehemens ac fervidus obiit apud suos anno MDXLIII die XI april. Hæc ejus apud sodales Gandavenses servantur MS:

De superstitionibus. De quarumdam missarum officiis. De spirituum apparitionibus. De veris peregrinationibus. De monacharum initio ac eorum quatuor generibus.

Sic me monebat Ludovicus Robiin sodalis Gandavensis litteris datis anno 1715.

F. LUCAS BETTINI.

† 1543. F. LUCAS BETTINI Etruscus Florentiæ natus & ibidem in S. Marci ordinem amplexus Hieronymi Savonarolæ alumnus, circa medium seculi XVI adhuc florebat. Scripsit ac edidit

Oracolo della renovatione della Chiesa secondo la dottrina dal R. P. F. Girolamo Savonarola da Ferrara dell'ordine de' Predicatori per lui predicata in Firenza, Venetiis, Bernardini de Bendoni 1543 in 8 pp. 326. Extat apud nostros Paris. ad S. Honorati.

Proëmio nelle prediche del R. P. F. Girolamo da Ferrara a tutti li eletti di Dio amatori della verità, Venetiis, Bernardini de Viano 1543 in 8. Extat ibidem.

De anima immortalitate digressio. Opusculum hoc Joan. Francisci Pici Mirandulæ ducis & Concordiæ comitis edendum curavit Bononiæ, Hieronymi de Benedictis 1523 in 4, & R. P. Nicolao Michelozzi nuncupavit, ac Leandri Alberti nostri epistolam ad eumdem Mirandulæ principem adjecit. Habebat Cinellus, & meminit *Bibl. volante Scanzia* XVI p. 66, qui & addit: *Poco accurati sono stati quelli, che in Basilea fecero stampare in un corpo tutte l'opere di quel grand uomo, poiche non solamente tralascieron quest' opuscolo, ma diversi altri ancora.* Extat & Paris. apud nostros ad S. Honorati.

F. VINCENTIUS DE VALVERDE.

✱ 1541. F. VINCENTIUS DE VALVERDE Hispanus Castris Juliis vernacule *Truxillo* in Extremadura nobili sanguine oriundus, & Oropesæ natus ætate jam maturus, & sacris literis jam Salmanticæ imbutus, ordini nomen dedit in patria professus XXIII april. MDXXIV ut narrat Alphonsus Fernandez in sua Historia Placentina Hispane scripta p. 119, licèt alumnum suum asserat & vindicet conventus S. Pauli Hispalensis. Ut ut sit eas ingenii partes studiis a tirocinio applicitus declaravit, ut gymnasii Gregoriani Pinciæ sodalibus aggregandus visus fuerit, ubi non solum auditor, sed & ipse subinde professor artes tum & theologiam e superiori loco cum plausu docuit, in his erat cùm accidit ut ad novi orbis Peruanum regnum Christo subjiciendum ministri evangelii quærerentur: missionariis sex e nostris eo pergentibus septimum se junxit Vincentius, unâque cum illis Luciferifano (*San Lucar de Barrameda* vulgo dicunt) Hispaniæ portu celebri solvit ipsis anni MDXXX initiis. Simul ibat alterius militiæ nempe cæsareæ dux famosus ille Peruanorum domitor Franciscus Pizarro, felix fuit navigatio, auream illam terram appulerunt & intrarunt omnes: qui Incam *Atahualpa*, (non *Atabaliba* ut corrupte a quibusdam dicitur) vicerit Pizarrus, captivum habuerit in vinculis, capite damnarit, vulgo scitur: sed quod addunt quidam stragi tum Indorum tanta crudelitate ab Hispanis editæ Valverdium qui solus ex nostris Prædicatoribus aderat, occasionem dedisse, fabulam contendit Joannes noster Melendez, imo quantum in ipso fuit suorum furorem repressisse, sed evangelici ministri vocem inter arma non auditam; *conquistatoribus* illis, sic enim vocant, auri sacra fame percitis, quod & probat tum ipsius Incæ Garcilazi in suis commentariis regiis, & Blasii de Valera Societatis Jesu testimonio, tum quod nostri jam antea & recens agente F. Bartholomæo de las Casas obtento etiam in id a Carolo V diplomate, quo muniti eo se contulerant aliàs non ituri, protectores Indorum se præstabant semperque præstiterunt; ipse in primis Valverdius, qui in Hispaniam anno MDXXXIV reversus, facta consilio regio gestorum relatione, totius regni Peruani, sed fixa Cusci sede episcopus designatus est & summo pontifici Paulo III oblatus, a quo receptis bullis & inauguratus sponsam suam circa medium anni MDXXXVIII accessit, novo etiam regio diplomate auctus, quo Indorum patronus & protector instituebatur. Utroque munere functus est egregie, palantes Indos & Hispanorum tyrannidem fugientes revocavit, auctoritate sibi data adversus commendatores tutatus est, benigne fovit ac recreavit, fidem instillare omni solicitudine & mansuetudine per se & per Prædicatores suos quos plures ex Hispania deduxerat, curavit, Ecclesiam suam Cuscensem, clerum & populum Hispanum optimis legibus instituit, qui tandem cùm in Insulam *de la Puna* transfretasset, barbaros in eâ degentes si quomodo posset ad Christi ovile adducturus, dum in ecclesiola a se celeriter erecta sacrum actu faceret, ad altare ab anthropophagis illis impie mactatus, in partes etiam divisus & assus comestus est circa MDXLIII, martyr habitus & celebratus. De quo legendus citatus Melendesius *Tesoros verdaderos lib.* 1 *capp.* 6 & 7, & *lib.* 2 *capp.* 6 & 7, ubi ejus gesta

SEC. XVI. fuse narrat & plures de eo agentes refert. Ejus meminit Antonius Bibl. Hisp. Leonium testem in Bibl. Indica laudans, qui scripsisse asserit

Relacion de las guerras de los Pizarros y Almagros, sed quæ non typis prodiit, in archivis regis catholici MS forsan servata.

Legendus & de hoc Vincentio noster Antonius Gonçalez de Acuña in suo *Informe* fol. 15 b, 28 a, 30 a, 60 a, 152 b, & alibi passim, & Alphonsus Fernandez *Historia y Añales de la ciudad y obispado de Plasencia* &c. Matriti 1627 fol. Lib. 2 cap. 32 toto, ubi Valverdium innoxium ab objectis contendit.

F. ALBERTUS PASCHALEUS.

1544. F. ALBERTUS PASCHALEUS patria & professione Utinensis, moribus ac litteris jam clarebat anno MDXVI, quo de eo sic scribebat Leander Albertus fol 154 b, eum inter oratoria illustres recensens: *Albertus Bellunensis seu Utinensis est, poëticam non minus quam philosophiam ac ceteras bonas artes callet, prout ejus carmina protestantur.* Cujus fama permoti senatores Veneti Patavium vocarunt, ubi publico Reipublicæ stipendio metaphysicam in via D. Thomæ professus est ab anno MDXX ad MDXXXI, uti Tomasinus refert Gymnas. Patav. pag. 287. Ob singularem eruditionem dicendique facundiam & elegantiam magnatum sibi facile conciliavit animos, quibus acceptissimus erat & in primis familiaris, in his numerandi Hercules cardinalis Gonzaga & Marinus cardinalis Grimani, a quibus & frequenter accersebatur, vel etiam non raro conveniebatur. In horum gratiam ea tempestate scripsit elegans omnino opusculum hoc titulo:

De optimo philosophorum genere, Venetiis, Joann. Antonii & fratrum de Sabio 1532 in 4, pagg. 70. Extat apud nostros Paris. ad S. Honorati, & in Regia R 724, & Romæ in Barber. Legenda auctoris ad dictum Herculem Gonzaga epistola nuncupatoria. Princ. *Volebat Marinus Grimanus cardinalis admodum adolescens &c.*

Opusculum est per modum dialogi scriptum. Interlocutores sunt Marinus Grimanus, Joannes ejus frater Accedensis episcopus, Gentilis Contarenus, Joannes Brevius, & Albertus Paschaleus. Summa operæ est demonstrare nullas partes nostræ felicitatis petendas a philosophia, quæ in ipsa rerum natura indaganda cœcutit, neque quæ statuuntur ad moderationem vitæ, de religione, de pietate, de modo rerum omnium, usquam in philosophorum libris inveniri, neque in iis scientiam ullam esse vivendi, nec quemquam posse, nisi qui illa quæ in sacris litteris dicuntur, cognoverit, aut bene aut honeste vivere. Quæ omnia copiose, erudite & ornate discutiuntur.

Exinde a Paulo III anno MDXXXVII die XXIX octob. ad Ecclesiam Calamonensem in Creta insula fuit evectus, tum ab eodem ad insulas Clodiæ Fossæ (*Chiozza* vernacule) translatus KAL. April. MDXLI, quam sedem vix triennium rexit humanis exemptus anno MDXLIV nondum adulto. Obiit Utini, fuitque ibidem in templo nostro sepultus, sic enim refert Pius *Della progenie* pag. 382 b, ubi tamen non *Paschaleo* sed *Pandaleo* vocatur, sed idem est. Ejusdem meminerunt Ughellus *Ital. Sac.* T. V col. 1423, silens ordinis Prædicatorum fuisse: Fontana in Theatro inter Calamonenses ex actis consistor. sed omisso agnomine, & querens ab ordinis scriptoribus omissum, quem tamen legere poterat apud Pium citatum: sed & opportune monens Ecclesiam illam Calamonensem fuisse postea a Julio III anno MDLI die V octob. Ariensi (*Agriensem* vel *Axiensem* alii scribunt) in eadem insula conjunctam, quod & prius monuerat Michael Justiniani in sua *Scio sacra pag.* 116: at idem Fontana inter Clugienses omisit, vel ad eam sedem promotum ignoravit. Altamura de eo agit ad 1499 ex Lusitano in chronico ad 1500, sed ejus opera sibi ignota fassus. Laudat etiam Cherubinus Torni Venetus in suis memorialibus MS ad nos Parisios missis, qui & *Pandaleo* cum Pio nuncupat, & præter tractatum jam laudatum ei adhuc ascribit alium

De potestate pontificis, & varia carmina:

Quibus quoad carmina favet Leander citatus, sed ubinam illa prodierint vel serventur saltem MS, si Tornius addidisset, & gratum omnino fecisset.

F. ALPHONSUS VENERO.

F. ALPHONSUS VENERO Hispanus Burgi die veneris, XVI maii MCCCCLXXXVIII natus, & ibidem anno MDIV a Magistro ordinis F. Vincentio Bandello visitationes suas in Hispaniis obeunte veste nostra indutus, postquam egregiam in humanis divinisque literis operam navasset, gradatim sacræ theologiæ lector, præsentatus, & magister institutus est, magnamque sui fecit apud suos æstimationem pietate, prudentia, ac religionis studio: unde & aliquando prior electus est conventus *de Roxas*, in quo tandem & vivendi finem fecit & scribendi non anno MDLX uti visum Antonio in Bib. Hisp. & Altamuræ nostro, sed die XXIV junii MDXLV, sepultus ibidem, quod monumenta mihi servata MS conventus Burgensis & a F. Hyacintho de Parra in hisce accurato transmissa testantur. In antiquis præsertim incubuit excutiendis superiorum temporum historiis ac chronicis, ex quibus multa delibavit & coacervavit, quorum aliqua ab ejus morte prodierunt, alia edidit ipse, inter quæ illud est celebre sæpius prælo redditum, quod apud omnes acceptissimum esset, & in quo ut ait Joannes Vasæus Chron. Rer. Hispan. cap. 4 multa de rebus Hispaniæ præclara leguntur, quæ hactenus in obscuro delitescebant, nempe 1545.

Enchiridion o Manual de los tiempos. Ed. I in Hispania 1526 aut 1527. Auctor enim ubique se testatur anno 1526 scribere nec ultra prosequi. Ed. II emendata & aucta ab ipsomet, ut ait initio, & ad 1540 producta eodem anno teste eodem pag. 157: Compluti, Antonii Vasquez 1540 in 8. Tum auctor ætatis LII compleverat die XVI mai, ut dicit ibidem. Postea Salmanticæ 1545. In his ultimis editionibus additus fuit *De re uxoria & nuptiarum molestiis Dialogus.* Prodiit auctum deinceps Antwerpiæ, Nutii 1551 in 8, quæ editio Paris. in Reg. G 1277, & 1554: Toleti 1569 auctum ad eum annum: Ibidem 1587 auctum ad 1582: & pluries alibi tum intra tum extra Hispaniam. Denique cum additione ad 1640 Compluti, Antonii Vasquez & Manuelis Lopez in 8, pp. 705 curis Thomæ Tamajo de Vargas.

2. *Las vidas de San Lesmes y Santa Casilda, y de otros Santos de la diocesi de Burgos*, Burgis 1563. Altera ut videtur editio.

3. *Agiographia y archigraphia, o vidas de los Santos y personas illustres de solos estos Reynos segun los lugares de personas celebres que han florecido.* Sic ipse Enchiridii fol. 149. Extat MS in Escuriali.

4. *De las antiguidades de Burgos.* Extat MS apud nostros Burgis teste citato nostro Parra.

5. *Poligraphia de España.* Extat cum superiori Matriti apud Christophorum de Zambrana. Sic Nic. Antonius. Legesis Enchiridion ipsum Edit. 1640 fol. 270 & seqq.

F. ANTONIUS MONTESINO.

1545. F. ANTONIUS MONTESINO Hispanus ex filiis conventus Salmanticensis, de quo agunt Remesal Hist. prov. *de Chiapa* lib. 1 cap. 17, Lopez P. IV lib. 1 cap. 5, & ex eis Malpæus Palma fidei p. 117, Joannes a Cruce in Chronico ordinis lib. 3 cap. 14, Bartholomæus *de las Casas* lib. de destruct. Ind. in Indias Occidentales trajecit, ibidemque martyr occubuit, Indorum tamen protector & defensor, quorum in gratiam eruditus ab eo prius scriptus fuerat tractatus hoc titulo:

Informatio juridica in Indorum defensionem.

Ad hunc circiter annum mortem obiisse conjicimus, quo laudatus Bartholomæus pro Indis in aula Hispana fortiter & strenue agebat.

F. BARTHOLOMÆUS FUMUS.

† 1545. F. BARTHOLOMÆUS FUMUS Italus ex pago agri Placentini *Villon* vel *Villò* Latine Vilaurum dicto natus Placentiæ ordini nomen dedit, virque evasit magnæ religionis & eruditionis, Ecclesiastes celeberrimus, sanctæque fidei Placentiæ inquisitor generalis, obiitque ad annum MDXLV. Ejus cum laude meminerunt Ubertus Locatus Hist. Placent. p. 187, Lusitanus, Pius *Della progenie* p. 486, Razzius p. 269, Fernandez, Altamura ad 1567, & Rovetta ad 1570, hi duo ultimi nulla auctoritate ad hos annos prorogantes: extrates Possevinus, Miræus aliique. Hæc ejus opera:

Summa casuum conscientiæ, Aurea armilla dicta, Catelano Trivultio episcopo Placentino ab auctore nuncupata, Venetiis, Octaviani Scoti 1550 in 4 pp. 614: Ibidem, Melchioris Sessæ 1567, 1574, & 1578 in 8: Antverpiæ, Ægidii Stelsii 1576 in 8. Hæc editio in titulo dicitur quam emendatissima, & ingenti doctorum virorum sedulitate supra omnes omnium editiones nunc demum pristino suo nitori reddita, succincte admodum omnia illa comprehendens, quæ ex jure canonico apud theologos, aliasque summas curam animarum spectantia fuse tractantur. Extat in Regia D 2640. Rursus Antverpiæ 1591 in 8: Lugduni Petri Landry 1594 in 8: Quæ apud nostros ad S. Honorati.

Notanda quæ habet vocabulo *Opinio*: *In operandis verò ubi sunt opiniones, semper tutior pars est eligenda, ne quis exponat se periculo ambiguitatis, & consequenter peccandi, quod illicitum.* Et addit: *& prædicta intellige de opinione, quæ est cum formidine alterius partis.* Et postea: *tamen non tenetur quis semper meliorem sequi, quia non tenetur facere quod melius est, sed quod bonum est. Ideo quando dicitur quod tenetur amplecti tutiorem, intelligitur, quando est cum formidine alterius partis.* Quæ probabilismum funditus evertunt.

Razzius loco citato narrat a quibusdam se audivisse a Fumo non elucubratam, sed a Chrysostomo Javello ipsi relictam ac legatam: sed ne his fides habeatur, prohibet Fumi integritas, & eruditio, quæ alienum sibi fœtum supponere non permisissent.

Expositio compendiosior in epistolas Pauli & canonicas.

Poemata quædam.

Ipse in epistola Armillæ ad Catelanum nuncupatoria testatur se eidem priusquam ad sedem Placentinam promoveretur, dicasse laborum suorum primitias, operam scilicet hujus tituli:

Philothea opus immortalis animi dignitatem continens. Quod proinde typis prodierit.

F. JOHANNES COMATIUS.

F. JOHANNES COMATIUS Flander Gandavensis medio circiter seculo XVI florebat, quo scripsit ac edidit opus hoc titulo: 1545.

Assertiones theologicæ declarantes, quatenus pollicitationibus physicis aut astrologicis fidere liceat. Adjectæ sunt *Francisci Ruei Insulensis doctoris medici de gemmis Apocalypsis explicationes*, Gandavi, Petri Cæsaris 1545 in 12.

Opellam finit hâc declaratione: *Hac pro suscepto modo breviter de rebus spinosissimis disserui, paratus fusius agere, siquidem offendero qui vel requirentis animo, aut reluctantis ingenio, aut urgere velit cunctantem, aut extimulare dissimulantem. Frater Johannes Comatius Prædicatorii instituti cœnobii Gandensis.*

Omiserunt hunc scriptorem aut potius ignorarunt Swertius & Valerius Andreas, sed ipsam opellam vidit Ghilbertus de la Haye, & sic laudat in Bibl. Belgo-Dom. MS.

F. JOANNES FRANCISCUS BEATUS.

F. JOANNES FRANCISCUS BEATUS Tarvisii ditionis Venetæ natus & ordinem amplexus, unde & *de Tarvisio* vulgo dictus, seculo XVI medio claruit eruditione & morum integritate. Anno MDXXXI a senatu Veneto electus est & cooptatus academiæ Patavinæ publicus metaphysices professor in via S. Thomæ, ut refert Tomasinus gymnasii Patavini p. 287, quod munus cùm pluribus annis summa sui laude gessisset, Pisas inde transiisse, eamdemque docendi provinciam in ea universitate implevisse ferunt. Ejus meminerunt Pius parte 2 Append. col. 418, Altamura & Rovetta ad 1570, sed & Cherubinus Torni in Monum. MS provinciæ S. Dominici ad me missis, Augustinus Superbi in suo *Trionfo de gli Heroi Veneti* p. 4, & Sansovinus Hist. Venet. lib. XIII ad 1545. Hæc ejus opera: 1545.

Varia ad Jacobum Sadoletum epistolæ.

Commentarius in librum secundum physicorum.

De pontificia sublimitate Julii III tractatus. Sic Tornius citatus qui addit & sequentia:

De casibus conscientiæ.

Recollecta F. Francisci Nardi aliàs Neritonensis, de quo supra ad 1480.

F. JOANNES MARIA DE TOLOSANIS.

F. JOANNES MARIA DE TOLOSANIS Etruscus e Colle Vallis Elsæ ortus Florentinique conventus S. Marci alumnus, vir eruditus, disciplinæque regularis studiosissimus, ven. P. Hieronymi Savonarolæ proselytorum dilectissimorum unus, Zenobiique Acciaioli symmystæ sodalis singulari literarum necessitudine conjunctus, omnibus instructus egregie disciplinis, ac utriusque linguæ Græcæ scilicet & Latinæ facilitate clarus, antiquitatis indagator & perscrutator accuratus, & diligens, mathematicarum in primis peritus, & historiæ perpetuus cultor, qui anno MCCCCLXXXVII adolescens ordini nomen dederat, primis annis concilii Tridentini etiamnum florebat. Plura scripsit servata MS in Bib. S. Marci Florentina, quorum & quædam typis prodierunt. Tituli sunt: † 1545.

1. *De purissima veritate divinæ scripturæ adversus errores humanos liber egregius, in quo continentur inquisitiones ac resolutiones veteris ac novi testamenti auctore F. Joanne Maria de Tholosanis Florentino ex Colle Vallis Elsæ Dominicani ordinis professore, catholicaque veritatis inquisitore, ac*

Sec. XVI. *verbi Dei prædicatore evangelico & apostolico.* Extat codex MS chartac. in dicta Bib. S. Marci, Arm. 4. num. 137.

2. *Ad R. P. F. Zenobium Acciaiolum Florentinum ordinis Prædicatorum F. Joannis Mariæ Tholosani de Colle ejusdem ordinis opusculum de correctione Calendarii pro vera celebratione paschatis.* Arm. 2 n. 192.

3. *De computatione annorum Domini epistola F. Joannis Mariæ Tholosani de Colle ordinis Fratrum Prædicatorum in emendationem secundæ inquisitionis libri sui de festis mobilibus* Arm. 2 n. 196.

Hæc verò duo opuscula dicunt ad concilium Tridentinum ab auctore missa, & cum similis generis tractatu Joannis Lucidi Samothei cui titulus, *De emendatione temporum*, & nostri Tholosani *ad Lucidum additionibus* impressa Venetiis apud Juntas 1546 in 4, sic Simlerus & Possevinus: Altamura verò noster ad 1555 eumdem censet auctorem & Lucidum & Tholosanum: quod sat verisimile, at ex collatione utriusque & editi libri & MS S. Marci discutiant gentiles. Addunt Simlerus & Possevinus, *Ejusdem Joannis Mariæ libellum de maxima solis declinatione.*

4. *De Maria Magdalena F. Joannis Mariæ &c. ut supra, disputatio responsiva ad opusculum Jacobi Fabri Stapulensis, & ejusdem disceptatio in Judocum Chlictoveum Jacobi Fabri defensorem anno 1522,* codex MS. Extat ibidem Arm. 2 n. 193.

5. *Compendium vitæ S. Antonini archiepiscopi Florentini ex ordine Prædicatorum assumpti*, mox ab ejusdem canonizatione ex prioribus vitis a Francisco Castillionensi & Leonardo scriptis concinnatum & circa 1525 deinde pluries editum, quod laudat Papebrochius in *Actis SS. T. VII maii pag. 553 a.*

6. *Epigrammata epistolarum nomine Dominorum Priorum libertatis & vexilliferi justitiæ populi Florentini.* Extant Arm. 2 cod. 192 cit. supra, & quamvis expresse non dicantur hujus nostri Johannis, ita tamen ejus operibus adjunguntur, ut indicis illius bibliothecæ scriptoris mens ea videatur fuisse, ex eadem vena prodiisse, quod tamen indigenarum curiositati diligentius exquirendum permitto.

Præter citatos ejus cum laude meminerunt Seraphinus Razzius *Huomini illustri* pag. 345, Lusitanus, Pius P. II lib. 4 col. 259, Fernandez & alii.

F. PAVLVS MANNA.

1545. F. PAULUS MANNA Insuber Cremonam patriam habuit, ibidemque ordinem amplexus medio circiter seculo XVI claruit sacræ theologiæ magister. Sic de eo Petrus Martyr Urceanus in chronico ejusdem cœnobii, qui addit in bibliotheca servari ejus manu scripta & ab eo meditata

Commentaria in universam S. Thomæ Summam.

Item in universam philosophiam.

Sed hæc charactere lectu difficillimo. Urceanum excipiunt Pius P. II lib. 4 col. 198, Fernandez, Altamura ad 1545 & Rovetta ad 1546.

F. SANCTES MARMOCHINVS.

1545. F. SANCTES MARMOCHINUS Etruscus e Sancto Cassiano diœcesis Florentinæ oppido ortus, ac conventus Florentini S. Marci alumnus, Patavii post agones scholasticos magisterii lauream adeptus est in ea universitate sumtus magnifice conferentibus cathedralis Ecclesiæ canonicis: exinde in academia Florentina collegio doctorum theologiæ VI id. octob. MDXLII aggregatus, anno sequenti decanus electus est. Linguarum variarum fuit apprime peritus, Hebraicæ præsertim quam apud canonicos regulares S. Spiritus ad Venetias, Patavii postea & Venetiis exinde diutius docuit, reliquum vitæ si præmia sibi a republica oblata præsertim ab illustri gente Mocenigra admittere voluisset, ibidem acturus. Verùm patriæ desiderio allectus, ad suos S. Marci reversus est, quorum bibliothecam 150 voluminibus haud exigui pretii ditavit, ibidemque meritis quam annis gravior immortali sibi apud posteros comparata fama vivere desiit circa MDXLV, cùm ulterior in actis universitatis ejus non habeatur memoria. Sic fere totidem verbis de eo noster Raphael Badius in suo libello cui titulus: *Constitutiones & decreta sacræ Florentinæ universitatis theologorum* p. 136, ubi & addit non solùm theologum fuisse primi nominis, sed mathematicum, historicum, antiquarium, brevi universam scientiarum encyclopædiam in se conclusisse. Hæc ejus opera:

1. *La Bibia nuovamente tradotta dalla Hebraica verità in lingua Thoscana per maestro Santi Marmochino Fiorentino dell' ordine de' Predicatori della provincia Romana, colle chroniche de' tempi della scrittura coll' autorità de gli historiografi gentili, con alcune espositioni & puncti pertinenti al testo: Co nomi Hebrei posti in margine, come si harebbono a pronunciare: co sommarii a ogni capitolo, con tre ordini di tavole, & molte altre cose utilissime & degne di memoria come nella sequente epistola vedrai. Aggiuntovi il terzo libro de' Machabei non più tradutto in volgare,* Venetiis, Hæred. Luc. Anton. Giunti 1538 fol. Denuo prodiisse fertur Ibid. apud eosdem 1546 fol.

Sic autem auctor in prologo: *La sacra Bibia che nuovamente haviam transferita di lingua Hebrea quanto al vecchio testamento, e di lingua Greca quanto al nuovo in lingua Toscana, nel testo harà una latente esposizione dov' è qualche dubbio circa il senso litterale: impero che la sacra scrittura parla molte volte succintamente, & noi haviam posto certe parole, che non sono nella bibia attualmente, ma vi s'intendono, & quelle haviamo interserite sotto questo segno [ ] &c.* Extat Paris. in Regia A 224.

2. *Manus computi cyclorum ecclesiasticorum, editum opus a F. Sancte Marmochino de Sancto Cassiano ordinis Prædicatorum congregationis Tusciæ ad instantiam ...ii doctoris utriusque juris laureati Bencivegni.* ...otidem verbis in Indice Bibl. S. Marci Florent. Arm. II cod. 195 Etrusco sermone conscriptum asserit Badius citatus, titulumque paulo aliter refert scilicet, *Dialogus de tempore, ac Tractatus de festis mobilibus*, sicque etiam recensent Pocciantius, Possevinus, Fontana, Altamura ad 1519, qui & in duas opellas dividunt; quid certius forsan hîc addent sodales S. Marci, quod in votis est.

3. *Defensio Etruscæ linguæ* eadem materna lingua scriptum opus Cosmo I Mediceo dicatum in Bibl. Magliabecchiana MS ut rarum & singulare servatum.

4. *Antiquitates Etruscas* ab eo curiosissime investigatas & plane perspectas habuisse narrat Badius, sed an quid de eis posteris scriptum reliquerit, non monet.

In prologo sacrorum bibliorum Italice a se versorum sic promittebat:

Di poi faremo stampare la translatione nostra Latina col commento intorno.

Et i sermoni sopra gli evangelii del tempo & de' santi & i sermoni sopra tuto il salterio, & i sermoni ad ogni materia.

Il dialogo della sacra scrittura.

Ventitre libri di geografia per modo di dialogo & di alfabeto, ne' quali disputiamo di tutte le città

del mondo, chi sia stato il fundatore, in che tempo siano state fondate, & che huomini celebrati habbiano havuto.

Del mondo litterale, allegorico, morale & anagogico.

Di quattro raggioni spere, id est, *sphæra.*

Quattro libri di dialogi, uno di Dio, de' miracoli che hà fatto al nostro tempo, il secondo de' miracoli della Vergine, il terzo de' miracoli degli angeli, il quarto de' santi.

La nostra somma di teologia per modo di dialogo.

Quattro libri della grammatica Latina, e quattro della Greca, e quattro dell' Hebrea & Caldea.

Dell' origine delle lingue, dove sono molte cose della lingua Etrusca antiqua.

Quattro libri sopra il tabernacolo di Moise, quattro sopra il tempio di Salomone, quattro libri sopra il tempio di Ezechiel.

Ed il libro de' minerali, il libro delle piante, il libro de gli animali terrestri, il libro de' pesci, il libro de gli uccelli: liquali sono moralizati e provati co testi de' dottori, & delle scritture sante.

Il libro della mano del computo ecclesiastico, il libro de' tempi, il libro del calendario, il libro delle otto età del mondo.

La cronica dal principio del mondo insino a tempi nostri, dove sono tutti gli ordini delle religioni co loro capi & huomini dotti e santi oltra e regni e imperii.

La cronica Fiorentina in dodeci libri per modo di dialogo dove disputano XXIV *santi Fiorentini duo per libro di tutte le cose che appartengono alla città di Firenze.*

Sette libri delle sette arti mecaniche moralizate.

Libri sette de' sette sacramenti della chiesa.

Libri sette de' sette doni dello Spirito santo.

Libri sette delle sette virtù.

Libro uno all' huomo moralizzato.

Libro della beatitudine.

Libro della glorificatione de' sensi.

Libro delle aureole.

Hæc inquam sane curiosissima promittebat, sed an compleverit, mihi valde dubium, sed quin plura de his in adversariis collecta reliquerit, nemo negaverit.

F. THOMAS DE SZYCZOW.

1545. F. THOMAS DE SZYCZOW Polonus vir gravis & eruditus, sacræ theologiæ magister, bis provinciam Poloniæ rexit prior provincialis, prima vice electus anno MDXXV, quo titulo comitiis ordinis Romæ anno MDXXX habitis affuit, ut mihi constat ex actis: altera vice electus anno MDXXXXIII, ut colligo ex eo quod eo anno de se scribens, se Poloniæ dicat priorem & vicarium generalem, priorem scilicet provincialem electum, & donec litteræ confirmationis Roma advenirent, provinciam sub titulo vicarii generalis administrantem pro more. Scripsit

Relationem inventionis reliquiarum S. Hyacinthi ord. Prædic. a ducentis annis ita occultarum, ut ubi delitescerent, periisset memoria.

Hanc edidit Severinus Cracoviensis libri sui de vita, miraculis & actis canonizationis ejusdem sancti p. 250 & seqq.

F. FRANCISCUS ROMEUS.

1546. F. FRANCISCUS ROMEUS magister ordinis XLV Etruscus fuit, Castula vulgo *Castiglione* non obscuro Aretium inter & Cortonam oppido ortus. Adolescens litteris humanioribus egregie instructus, ineunte seculo XVI Florentiæ in S. Marci nomen dedit & professus est. Postquam verò pluribus annis variis in locis artes tum & theologiam docuisset, ut vir erat pietate, doctrina, facundia, disciplinaque regulari commendatus, a magistro ordinis Johanne de Fenario socius allectus est, & in partem laborum & solicitudinum assumtus, ac Terræ-sanctæ prior provincialis declaratus, quo titulo Fenario e vivis erepto, in comitiis ordinis Romæ anno MDXXXIX sedit, & in electione successoris votum tulit. Exinde provinciæ Romanæ præfectus, a magistro ordinis Alberto de Casaus apud aulam Romanam procurator institutus est generalis anno MDXLII: mortuo verò Alberto etiam vicarius ordinis generalis datus est a pontifice, ac tandem omnium votis ad supremum navis nostræ clavum evectus fuit in comitiis Romæ anno MDXLVI habitis. Tum jubente Paulo III cui imprimis acceptus erat, Tridentum ad synodum se contulit, in eaque stetit ad translationem, & prorogationem usque, id est ad septembrem anni MDXLVII, nec parum seu in theologorum collationibus, seu coram Patribus emicuit. Cùm autem ordinis visitandi desiderio arderet, nec res Ecclesiæ amplius illum Romæ detinerent, concedente Julio III Italiam primo lustravit, adjunctis sibi sociis Angelo Bettini & Felice de Castelfranco viris eximiis de quibus postea, tum & Galliam intravit, Parisiosque accessit, ubi perhonorifice ab Henrico II rege acceptus est, inde Hispaniam petivit comitia ad pentecosten anni MDLI Salmanticæ indicta celebraturus, quibus & præfuit, pluraque sancivit utilissima. Tridentum inde reversus, ubi synodus a kal. maii resumta erat, sessionibus XII mense septembri habitæ & sequentibus ad XVI, quæ aprili anni MDLII habita est interfuit omnibus, ipsumque unum e theologis fuisse ferunt, qua erat apud Patres existimatione, quibus accuratio decisionum de Eucharistia commissa est. Aprilis XXVIII anni ejusdem MDLII suspenso concilio Romam rediit, sed non diu postea vixit, apoplexia enim correptus ibidem obiit eodem anno die XX julii, & in S. Mariæ super Minervam ad majus altare sub tymbo marmoreo sepultus fuit. Præfectus fuit ut verbo dicam, numeris omnibus absolutus, quem universus ordo planxit planctu maximo. Ejus meminerunt nostrates Lusitanus, Pius, Fernandez, Fontana, Altamura ad 1552, extranei Possevinus, Miræus, Picinellus Athen. Mediolan. hic tamen allucinatus, non solum cùm Insubrem ex Castillione in valle ditionis Mediolanensis sito ortum asserit, sed & gravius cùm duplicem distinguit, alterum ad 1540 p. 483, alterum ad 1552 p. 220 clarum collocans. Hæc ejus opera:

De libertate operum & necessitate gratia adversus pseudophilosophos christianos F. Francisco Romeo a Castellione Tusco ord. Prædic. provincia reformata artium & sacra theologia professore auctore, Lugduni, Gryphii 1538 in 4. Extabat apud nostros Sammaximinenses in Provincia.

Opus Johanni cardinali Salviati ordinis Prædicatorum protectori ab auctore nuncupatum, cui ab eodem adjecta est

Brevis deductio ad animæ immortalitatem christiane & peripatetice ostendendam.

Hoc opus laudat Thomas de Lemos in sua Panoplia T. I p. 124.

Epistolæ encyclicæ ad universum ordinem ex capitulis generalibus quibus præfuit Romæ & Salmanticæ datæ. Extant cum actis. Tertia est qua Societatem Jesu commendat data Romæ anno 1548 die 10 decemb. Hanc edidit Orlandinus Hist. P. I lib. 8, & Soëgius Ann. Dom. Gal. Julii T. I p. 1053. Adde ejus Registrum in archivo ordinis Romæ servatum.

SÆC. XVI. *Libri rituales ad usum ordinis ejus jussu expurgati & editi.*

De Romeo honorifice data occasione agit Scipio Ammiratus P. I *delle famiglie nobili Fiorentine* p. 170 in familia Ricciorum, ubi de Alexandra Riccia, quæ ordinem Prædicatorum amplexa & tum Soror Catharina dicta cum fama sanctitatis obiit anno MDLXXXIX die 11 febr.

F. ALBERTUS VENETUS.

1546. F. ALBERTUS VENETUS a patria & professione sic nuncupatus laudatur ab Andrea Sanlorente *de caussis musica* lib. 4 cap. 24 fol. 475 & a Petro Zeron libro *de musica*, quos excipit Hyacinthus de Parra in suis memorialibus MS de scriptoribus ordinis. Ad hunc annum laudant etiam Altamura & Rovetta, hic addens cœnobii S. Dominici fuisse alumnum. His testibus scripsit

Compendium de arte musices.

F. BALTAZAR WERLINUS.

1546. F. BALTAZAR WERLINUS apud Triboces sive ut nunc loquuntur in Alsatia Columbariæ vulgo *Colmar* natus, ibidemque ordinem professus, vir linguarum peritus, & tam in divinis scripturis quam in scholastica doctrina exercitatus clarebat anno hujus seculi XLVI. Sic de eo Lusitanus cui ceu suppari astipulantur quotquot exinde nomenclatores, Possevinus, Miræus, Swertius in Athen. Belg. Dominicanum eum omnes asserentes nullo reclamante. Alvæ tamen placuit id in suo *Pleytos de los libros* p. 278 in dubium revocare, & de hoc auctore dicam nobis scribere, quam & scurriliter definit Werlinum tandem Prædicatorum sodalem agnoscere coactus, & p. 331 nostrum diserte affirmans. Cum musis amœnioribus & sui seculi eruditis Werlino non parum fuisse commercii, argumentum est opus ab illo scriptum hoc titulo:

Additio II insignium aliquot scriptorum partim veterum partim recentium superioribus per Trithemium & alios conscriptis, nunc primum indicis vice additorum, Coloniæ Petri Quentel 1546 in 4, a p. 422 ad 494 ad calcem Trithemii de Script. Eccl. Basileæ rursus editum anno 1594 testatur Caveus. Opus Trithemii sedulo purgavit, & additiunculis illustravit & auxit.

F. BARTHOLOMÆUS SPINA.

1546. F. BARTHOLOMÆUS SPINA Tuscus patriaque Pisanus ibidem in cœnobio S. Catharinæ provinciæ quidem Romanæ, verum tum congregationis Lombardiæ regimini subjecto ordinem amplexatus est ad annum circiter MCCCCXCIV, virque evasit non minus disciplinæ studio regularis & morum integritate, quam eruditione conspicuus. Plures apud suos obtinuit honores, cathedras ac dignitates. Gymnasii nostri Bononiensis professor ac regens erat anno MDXXX, quo munere viginti annos & amplius solidos functus erat variis in studiis, speciatim Veronæ ubi Hieronymum Vielmium de quo postea tum juvenem auditorem habuerat. A magistro ordinis Paulo Butigella socius allectus fuit, & Terræ-sanctæ prior provincialis institutus, quo titulo in comitiis ordinis anno MDXXXII Romæ habitis sedit & votum tulit. Ex actis. Provinciis etiam Trinacriæ & Calabriæ præfuisse ferunt, at anno MDXXXVI mortuo Thoma Omnibono Veneto viro clarissimo, qui cathedram theologiæ in via S. Thomæ Patavii moderabatur, eodem anno die XIX novemb. a senatu Veneto suffectus ei fuit in eadem cathedra Spina noster, ut narrat Tomasinus Gymn. Patav. p. 282. Exinde evecto ad purpuram Thoma Badia sacri palatii magistro, Paulus III ei mox Spinam substituit anno MDXLII mense julio, quem ob præclaras animi dotes summus pontifex plurimi faciebat: unde ejus consiliis in arduis fidei negotiis quæ tum occurrerunt, usus est, & unum ex quinque viris selectis esse voluit, quos Romæ constituit, qui de quæstionibus in synodo Tridentina motis, de quibus Patres sedem apostolicam consulebant censuram ferrent teste Palavicino Hist. Conc. Trid. lib. 8 cap. 1. Quatuor annis tantum magisterium illud gessit mira animi fortitudine atque integritate, senioque jam gravis ac meritis Romæ piam exhalavit animam anno Christi MDXLVI ætatis LXX circiter vel LXXII. Ejus meminerunt Leander, eum enim censeo quem fol. 142 a laudat Bartholomæum Pisanum haud inelegantem virum cum opusculis suis doctissimis, quæ in Spinam quadrant optime: Razzius p. 215 & aliis, Lusitanus, Fernandez, Pius, Fontana ubique, Altamura ad 1546, Rovetta ad 1542, non omittendus Dominicus *Codagli*, qui in sua historia *dell' Isola e monasterio di S. Secondo di Venetia* Spinam dicit anno MDXL Zachariæ de Lunigiana de quo supra ad 1542 mortuo vicarium generalem S. Secundi suffectum, sed cùm esset absens ratione cathedræ Patavinæ quam regebat, cœnobium illud provinciali Lombardiæ fuisse subjectum. His addendi Augustinus Superbi qui eum Venetis accenset scriptoribus, & Ludovicus Jacob. Bibl. Pontif. p. 277. De scriptis Spinæ prolixe satis Lusitanus citatus aliique, sed non satis distinctè: quæ ut clarius enumeremus, præmissis, quæ certo volumine non concluduntur, cætera quæ tribus tomis in fol. collecta habentur, recensebimus, additis cuique specialibus si quæ factæ sint, & quæ nobis innotuerint editionibus: tum denique cætera seu sua vagantia, seu aliorum ab eo prælo data addentur. Primi generis hæc sunt:

Commentaria in librum perihermenias.

In librum posteriorum.

In libros physicorum & de anima.

Quæ Lusitanus fatetur sibi non cognita, nisi ex præfatione sequentis operis,

Metaphysicarum digressionum S. Thomæ Aquinatis super libros metaphysicorum defensiones adversus Antonium Andream Dominico cardinali Grimano nuncupatæ, Venetiis 1517. Quæ deinceps communiter S. Thomæ commentariis in metaphysicos libros, suis quæque locis insertæ sunt & editæ, suntque triginta, & prima habetur libro 3 lectione 11.

Primum collectionum volumen editum Venetiis 1519 in fol. eidem cardinali Grimano Portuensi episcopo inscriptum ex ædibus S. Dominici Venetiis x augusti ejusdem anni charactere Romano & Gothico hunc habet titulum:

Opuscula edita per F. Bartholomæum de Spina Pisanum ordinis Prædicatorum de observantia vitæ regularis congregationis Lombardiæ. Hæc verò continentur:

1. *Propugnaculum Aristotelis de immortalitate animæ contra Thomam Cajetanum, cum littera ejusdem Cajetani ex commentatione sua super libros Aristotelis de anima, quantum proposito deservit assumta.* Incipit prooemium sic: *Inter sidera claritate singulari sol eminet & virtute.* Liber verò sic: *Dubitatio textus Aristotelis. Circa quæstionem de propositionibus &c.*

2. *Tutela veritatis de immortalitate animæ contra Petrum Pomponatium Mantuanum cognominatum Perrettum, cum ejusdem libro de mortalitate animæ fideliter toto inserto.* Incipit prooemium sic: *Quemadmodum teste Lactantio nullus est sapiens &c.* Liber verò sic; *Cum omnibus viribus adnite-*

ris animam nostram simpliciter & realiter mortalem persuadere &c.

3. *Flagellum in tres libros apologia ejusdem Perretti de eadem materia immortalitatis animæ &c.* Incipit sic procœmium: *Post editionem hujus præmissi operis &c.* Liber verò sic: *Quia verò in capitulo primo primi libri &c.* Prodiit cum superiori absque loco & nomine typothetæ anno 1518 in fol. signat. trium foll. ab a ad x. Textus Pomponatii charact. Goth. Responsio Spinæ Romano. Extat hæc editio Paris. in Regia R 187.

4. *Quæstio de ordine sacro.*

Hæc verò altera editio Veneta anni 1519 extabat anno 1662 Paris. in Bibl. Harlay. a Jacobo Quetif visa, & recensetur etiam in Bodley.

Alterum collectionum volumen prodiit Venetiis apud Sabium 1535 fol. Marino cardinali Grimano tit. S. Vitalis ab auctore nuncupatum. In eo habentur sequentia:

1. *Quæstiones tres de Deo contra Cajetanum.*
2. *Quæstiones quatuor de personalitate.*
3. *De primis angelorum operibus articuli quinque.*
4. *Quæstio de informatione animæ intellectivæ.*
5. *Tractatus de universali corruptione generis humani seminaliter propagati.* Quod opusculum seorsim jam antea typis prodierat Venetiis 1526, & a morte auctoris iterum seorsim editum est ibidem 1555 in 4. In quarta parte hujus tractatus cap. 4 fol. 70 col. 4 sic loquitur: *Ad hoc ipsum propositum in alio nostro libello dum juvenis essem edito, mentio fit per singula accuratius &c.* Quibus verbis indicat se jam aliàs dum juvenis esset libellum de eodem argumento typis edidisse, qui forte apud nostros aut Bononiæ aut Venetiis inveniretur.
6. *Tractatus de conceptione B. Mariæ Virginis adversus Cajetanum.* Editus fuit primo Venetiis 1533. Cap. 1 sic loquitur auctor: *Post octavum ab editione præmissa quæstionis annum, cum ejusdem ac aliorum impressionis gratiâ me Venetias contulissem, quod nuper impressum audieram de conceptione B. Virginis ad Leonem X olim a Cajetano editum opus offendi &c.* Quæstio præmissa hîc laudata est *tractatus de universali corruptione &c.*
7. *Tractatus de præsumptuoso appetitu episcopatus.*
8. *Quæstio de Simoniaca redemtione vacationis Ecclesiæ.*
9. *Quæstio de forma baptismi.*
10. *Quæstio de neutra intentione baptizati.*
11. *De necessitate baptismi parvulorum.*
12. *Quæstio de forma consecrationis sanguinis Christi.*

Hujus collectionis editionem Venetam laudatam vidit Alva, & recenset Sol. Verit. Rad. 279 col. 1954.

Volumen tertium varia Spinæ opuscula continens prodiit etiam Venetiis apud eumdem Sabium 1535 in fol. eidem Marino Cardinali Grimano nuncupatum. Hæc insunt:

1. *Tractatus de strigibus & lamiis.*
2. *Tractatus de necessitate confessionis ante sacram communionem.* Is titulus: *Communis ab exordio sanctæ matris Ecclesiæ fidelium conceptio & ipsa certissima, confessionem inquam mortalis etiam per contritionem aboliti, necessariam ante sacram communionem, habita idonei confessoris copia, necessitateque non urgente declaratur, & contra periculosam novitatem defenditur.* Princ. *Quæritur utrum quilibet teneatur ante sacram communionem de mortalibus de quibus contritus est, etiam sacramentaliter confiteri, ita quod contra faciens mortaliter peccet, & videtur quod non.* Est contra Cajetanum, qui secus opinabatur, de quo legendus Melchior Canus Loc. theol. lib. 5 cap. 5. Hunc tractatum primo ediderat Venetiis anno 1530 in fol. pp. 19 Goth. charact. & magistro ordinis F. Paulo Bottigella Papiensi nuncupavit, cujus vitam & laudes prosequitur, addens se cum eo ab adolescentia simul sub eisdem sanctis patribus enutritum, per annos triginta sex eadem semper animorum & studiorum necessitudine conjunctos vixisse. Ad calcem sic legitur: *Explicit quæstio solemnis atque perutilis de necessitate confessionis ante sacram communionem edita a R. P. sacræ theologiæ doctore ac gloriosi gymnasii Prædicatorii in civitate & studio Bononiensi regente F. Bartholomæo de Spina Pisano: impressa verò Venetiis cura & diligentia sumtibus heredum Octaviani Scoti &c. anno* 1530 die 30 aug. Extat hæc editio Paris. in Regia D. 399, sed & in Mazarin. SÆC. XVI.
3. *De conjugio in gradibus divino jure prohibitis.*
4. *Tractatus de dispensatione conjugii cum uxore relicta fratris defuncti.*
5. *Declaratio de potestate papæ seu Ecclesiæ super conjugiis in gradibus prohibitis jure divino.* Prodiit seorsim Venetiis apud Sabium eodem anno 1535 in 4 teste Ludovico Jacob Bibl. pontif. p. 277. Extat & alia editio item Venetiis 1584 recensita in Bibl. Bodley.
6. *Dubia quædam in materia Simoniæ.*
7. *Decisio casus unius usurarii, quando scilicet socius in se suscepit onus exactionis & refusionis ex suo facienda cameræ ante terminum, salarium exigens ad ratam refusionis facta ex pacto a sociis in termino.*
8. *Decisio casus matrimonialis, quando contrahens cum infecto morbo Gallico contra voluntatem propalatam, vel etiam non propalatam, est a tali soluta matrimonio.*
9. *De præstantia Alexandri super Salomonem in potestate & affluentia divitiarum.*

Notandum *tractatum de strigibus*, qui in mox relata collectione primus est, pluries editum fuisse, prima quidem vice Venetiis anno 1523. Cui ab auctore postea addita fuere,

1. *Tractatus de præeminentia sacræ theologiæ super alias omnes scientias, & præcipue humanarum legum, adversus Joannem Franciscum Ponzinibium jurisperitum.*
2. *Apologiæ tres adversus eumdem de lamiis*, nam quarta a quibusdam distincta, appendix tantum est tertiæ.

Quæ prodierunt primum Venetiis 1525: Postea cum *tractatu de strigibus*, Romæ in ædibus populi Romani 1576 in 4.

Deinde cum similibus aliorum opusculis Francofurti ad Mœnum, Nicolai Bassæi 1582 in 8. Deest in hac editione *Tractatus de præeminentia* mox laudatus. Similis altera editio ibidem 1588 in 8.

Extat verò alia editio integra id est cum *tractatu de præeminentia*, Venetiis 1584 in Bibl. Bodley laudata. Ibidem indicatur *Quæstionem de Strigibus* prodiisse seorsim Lugduni 1620 in 8, & in eadem bibliotheca haberi.

In collectione similium tractatuum, qui tomis quatuor prodierunt Lugduni, Claudii Bourgeat 1669 in 4, cui titulus *Malleus maleficarum* superiores de strigibus & lamiis Spinæ tractatus etiam locum habent.

Miræus hîc venit emendandus, qui duplicem *Bartholomæum de Spina* nobis affingit, alterum magistrum sacri palatii anno 1535 jam clarum, alterum auctorem tractatuum de strigibus & lamiis, quem revocat ad annos 1575 & 1581, ejus ætatem ex his editionibus metitus, qui si eas vel leviter legisset, in his vidisset auctorem Silvestri Prieratis magistri sacri palatii discipulum & auditorem se profiteri, & seipsum magistrum ejusdem sacri palatii indicare, cujus tamen nominis nonnisi unicus nobis fuit: has igitur editiones alteras colligere debuit, non alterius auctoris.

Sæc. XVI. Præter hactenus recensita Alva loco supra tomi secundi n. 12 laudato alium tractatum Spinæ a se visum indicat. Titulus :

Quindecim objectiones contra F. Ludovici Carvajalii ordinis Minorum declamationem expostulatoriam pro immaculata conceptione. Quas objectiones ait cum eadem declamatione editas Parisiis, Oliverii Maillardi 1541 in 8, folio 42, penes quem fides.

Editus etiam est, *Index locupletissimus rerum ac verborum memorabilium in Johannis Capreoli quæstiones super libros quatuor sententiarum serie alphabetica accurate digestus per F. Bartholomæum Spinam Pisanum ord. Prædic. vitæ regularis*, Venetiis 1517. Prodiit deinceps cum commentariis Capreoli in sententias in editionibus sequentibus, ceu apprime necessarius, magni laboris & commodus.

Aliorum opera plura etiam typis commisit, & primus quidem prælo dedit

Commentarium S. Thomæ de Aquino in evangelium Matthæi, Venetiis Scoti 1527 fol. Vide superius de hac editione dicta, ubi de operibus S. Thomæ.

Item jam sacri palatii magister agens, & congregationis Romanæ a Paulo III super negotiis Tridentini concilii institutæ selectus assessor, occasione controversiæ sessione quinta super conceptione B. Mariæ V. inter Patres acriter agitatæ, ex speciali nutu summi pontificis typis subjecit opus hoc titulo :

Tractatus de veritate conceptionis beatissimæ Virginis pro facienda relatione coram patribus concilii Basileensis anno Domini MCCCCXXXVII *mense julio de mandato sedis apostolicæ legatorum ejusdem concilii præsidentium, compilatus per R. P. F. Johannem de Turrecremata sacræ theologiæ professorem ordinis Prædicatorum tunc sacri palatii apostolici magistrum, postea illustrissimum ac reverendissimum S. R. E. cardinalem episcopum Portuensem, nunc primo impressus*, Romæ, Antonii Bladi 1547 pridie kal. martii in 4 pp. 560, præter indices & præfationes Alberti Duimii de Catharo ejusdem Spinæi socii, qui Spinæo ægrotante & ante absolutam editionem e vivis exemto eam accuravit & perfecit, F. Johanne de Toledo nostro cardinali S. Clementis sumtus conferente. Extat hæc editio Paris. in Mazarin. Vide de hac editione superius dicta ubi de Johanne de Turrecremata.

Sed & longe antea nempe anno 1517 accuraverat ipse editionem *Commentariorum cardinalis Cajetani in secundam secundæ S. Thomæ*, quibus singularem ipse præfixit præfationem, qua gesta ejusdem Cajetani laudat, ac celeberrimam ejus quam juvenis olim anno MCCCCXCIV Ferrariæ coram ipso principe Hercule Estensi duce, magistro ordinis Joachimo Turriano patribusque omnium provinciarum in synodo coactis, frequentique eruditorum cœtu cum ingeniorum coriphæo Joanne Pico principe Mirandulano sustinuit, disputationem, ejusdemque felicem exitum narrat, ac cætera ejusdem decora ibidem fusius refert, adeo tum in Cajetanum animo totus erat addictus & affectus : ut mirum sit ab eo tam cito defecisse, nimirum jam ab anno MDXVIII vel sequenti, ita eidem adversum & infensum, ut non modo editis in eum etiam viventem tractatibus impugnaverit ac momorderit, sed & nulla viri dignitatisque ratione servata prosciderit indigne, pluribusque affecerit laceraritque conviciis, quæ Catharinum ipsum quantumlibet eidem Cajetano infensum puduit, uti refert in expurgatione sua ad Dominici Soto apologiam.

Nec Spinæ melius quam cum Cajetano, conveniebat cum Catharino, cujus ita doctrinam insectatus est, ut eum non erroris modo sed & hæreseos insimularit, atque collectis ex editis ejusdem Catharini tractatibus quinquaginta propositionibus anno MDXLVI circiter ineunte, Catharino tum Tridenti legati theologo astante, dum de eo ad episcopatum promovendo ageretur, earum ut hæreticarum syllabum Paulo III Romæ obtulerit ac denunciarit, licèt frustra ut postea videbitur. Tantas vero cœlestibus animis inesse iras, nemini mirum videbitur, qui quantumlibet sapientes homines, noverit omnes deceptioni obnoxios, præsertim cum suo quisque lumini confisus, aliorum sensa nec intelligit, nec intelligendis studet.

Abigeatum seu plagium Spinæ a Theophilo Rainaudo impactum, quasi librum cui titulus, *Fortalitium fidei* sibi supposuerit, etsi certo cujusdam Franciscani fœtum, explosimus supra, & injuria illi affictum evicimus : Videsis supra ad 1525 *Guillelmus Totani*.

Calixtus Placentinus canonicus Lateranensis enarrationes in evangelia edidit Parisiis apud Claudium Fremy 1555 in 8, iisque supputationem annorum vitæ Domini N. Jesu Christi, & descriptionem Palestinæ ac urbis Hierusalem præmisit, sicquè præfatur ad lectorem : *Cæterum minime mihi parum profuisse fateor, quamplurima cum auctoribus istis contulisse, quæ a R. F. Bartholomæo Spina Dominicano tum Padua tum Roma didiceram, quæ ipse non paucis annis in ea regione commoratus diligenti observatione referebat* : Et fol. 16 duplicem portam judiciariam utramque dictam Hierosolymis fuisse probat, *quod ita esse memoratus R. F. Bartholomæus Romæ coram pontifice, cum plures religiosi disputaremus affirmavit, obiter enim in hujus rei sermonem incidimus, dum de Domini resurrectione & ejus sepulcro loqueremur.* Quæ docent Bartholomæum, priusquam Patavii theologiam doceret, in Terra-sancta quibusdam annis egisse.

F. FRANCISCUS DE VICTORIA.

F. FRANCISCUS DE VICTORIA Hispanus vir ævi sui celeberrimus, quem academiæ Hispanæ theologiæ scholasticæ, illius nempe accuratioris ac splendidioris apud suos parentem, ac insequentium præceptorem ac mystagogum uno ore prædicant & agnoscunt, tot encomiis ab eruditis exornatur, ut non novum ei elogium condere, sed inter tot quasi certatim conjectas in eum laudes seligere, is unus demum labor nobis sit. Clariorum virorum de eo testimonia pro ratione instituti nostri, quam brevius fieri poterit, referemus, seu potius delibabimus, ubi quid de ejus actis chronologicè, quod a nobis potissimum exigitur, dictum fuerit. Cantaber itaque gente ille fuit, ac Victoriæ civitate Alabæ principe primam lucem vidit ad senium vergente seculo XV circa annum MCCCCLXXX, unde & ei agnomen adhæsit pro more. A parentibus Burgos commigrantibus puer etiamnum eo deductus; liberalibus disciplinis sub optimis magistris imbuendus traditus est, nec parum pro ingenii solertia inter sodales excelluit. Ibidem adolescens ordini nomen dedit exemplum secutus natu majoris fratris germani sui Didaci de Victoria, de quo supra, jam in eodem professi : ac post tirocinium quibusdam apud suos exactis philosophiæ ac theologiæ annis, ad academiam Parisiensem visus est patribus juxta antiquum morem, qui tum adhuc servabatur, pro ratione provinciæ suæ amandandus, ceu qui commilitonibus longe eminens non exiguam de se expectationem faceret. Tum Lutetiæ in gymnasio Sanjacobeo recens congregationi Hollandiæ dictæ aggregato ac florentissimo sacras literas publicè profitebatur F. Petrus Crockart de Bruxellis vulgo dictus, de quo supra ad 1514, (qui ex artium in academia professore celebri, ac Nominalium opinionibus, quas sub Joanne Major imbiberat, addictissimo, 1546

dictissimo, repente mutatus non solum Thomismum sed & vestem Dominicanam induerat) maximoque auditorum & Fratrum & extraneorum concursu nec minori plausu ac fructu S. Thomæ Summam interpretabatur. Hunc magistrum nactus Franciscus noster, non autem Joannem Major, ut putavit Stanislaus Felic Coloniensis in suis ad historiam concilii Tridentini auctore Palavicino notis num. 51 pag. 96: neque enim, quod obiter notandum, sodales nostri Sanjacobei Parisienses alios quam ex ordine magistros unquam audiverunt, quos semper habuere omni exceptione majores, mirum quantos ille sub eo præceptore fecerit in scientiis divinis progressus. Hinc a collegii Patribus ac rectoribus capitulo generali Januæ anno MDXIII habito ad gradus designatus promovendus, pro anno 1516 extraneis debito ad legendas in magnis scholis sententias assignatus fuit, idque anno MDXV in cap. gen. Neapolit. confirmatum. Cujus vi decreti revera legit, docuitque cum plausu, & ex actis facultatis habemus de ultima Sorbonica respondisse vigesimum primum anno MDXX, ac licentiæ suæ locum sextum obtinuisse XXIV martii MDXXI stylo veteri, novo MDXXII. Suos exinde ad Hispanos reversus, Pinciæ primum clarere cœpit, in gymnasio Sangregoriano nostro primarius regens institutus. At mortuo F. Petro ut scribit Fernandez sed verius Paulo Legionensi, de quo supra ad 1528 a XX circiter annis, scilicet a MDVII ad MDXXVI, primariæ cathedræ Salmantinæ moderatore, ejus locum adversus æmulos contendentes, quorum plures erant magni nominis, præsertim quidam Lusitanus Margallo dictus vir ingentis literaturæ & famæ, disputatione ac communi totius academiæ voto reportavit. Qua in specula positus, mirum quanto eam scholam lumine perfudit, adeo ut eam jacentem hactenus vixque notam primus erexisse censeatur, & ad eam qua deinceps fulsit ubique terrarum existimationem & gloriam provexisse. Veram enim quam Parisiis didicerat docendi rationem secutus, theologiam scholasticam non jejunè non incultè ut aliàs, sed erudite & ornatè tractabat, eam ex historia ecclesiastica & ex sanctorum Patrum fontibus adhibito severiori criterio locupletans, ac oratione puriori verbisque elegantioribus explicans, sic ut non solum omnes in admirationem raperet, sed & ad imitationem sui provocaret. Ne tam excellentis theologi verba in ventum abirent, tum primum in ea academia & in cæteris Hispaniæ deinceps inductus est, qui in Parisiensi a reformatione Tutavillana anno MCCCCLIV constitutus fuerat, mos, lectiones professorum, quæ aure tenus antea, jam etiam scripto excipiendi: quo factum est, ut multiplicatis quos per annos viginti dictaverat tractatibus, eosdem ipse prælo mandare neglexerit: unde plures ejus thesauris ditati, eosdem majori cum fiducia in suos alveolos derivarunt. Magistri sapientiæ non exiguum testimonium reddunt discipuli doctores in Ecclesia fulgentissimi & in universis academiis nominatissimi, inter quos Melchior Cano, Dominicus Soto, Bartholomæus de Medina saltem sub ultimis illius annis & alii plures nec præceptori ingrati, quicquid in eis suspiciebatur doctrinæ ad eum tanquam ad fontem ex quo hauserant ingenuè referentes. Sic enim Canus de loc. theolog. lib. XII cap. 1 postquam Franciscum de Victoria dixit, *quem summum theologiæ præceptorem Hispania Dei singulari munere accepit*: hæc addit » Nimirum, *inquit*, » si doctrinam meam approbet quispiam, quæ uti- » nam eruditorum opinione digna esset: si in rerum » judicio prudentiam, quæ utinam esset digna nos- » tro cognomine, si orationis cultum, quem elegan- » tiorem adhibere soleo, quam consueverunt scho- » lastici in libris suis: in hoc sumus docti, pruden- » tes & facundi, quod virum hunc rerum earum omnium ducem optimum sequimur, atque ejus » præceptis monitisque paremus «. *Hocque caput ita concludit*: Tantum faciam ut efficiam, ne cùm » omnia a præceptore mihi harum rerum principia » suppeditata sint, ipse mihi præceptori item meo » videar defuisse. Hujus enim clarissimi viri erudi- » tionem memoriæ prodimus, atque ei etsi nequa- » quam parem illius ingenio, at pro nostro tamen » studio meritam gratiam debitamque referimus. » Quanquam postulo ab iis, qui hæc in manus su- » ment, ut majus quiddam de magistro meo, quam » quantum a me exprimi potest, suspiciant «. Quo sane nihil magnificentius dici potest. Sed & Bartholomæus de Medina in epistola nuncupatoria commentarii sui in primam secundæ S. Thomæ non minus illustre eidem scripsit elogium. Ab eo enim » sacræ theologiæ restaurator *dicitur*, cui debent » Hispaniæ, quod veram Theologiæ methodum illas » docuerit *&c*. Hic est *inquit*, qui omnia scholasti- » corum placita incredibili diligentia perlustravit, » ut si quæ inveniret contra D. Thomæ doctrinam » pugnare, eique quodammodo adversari, summa » cura & ope adniteretur convellere & destruere. » Sed & ipse est qui varia doctrinarum supellectile » ornatus, dialecticæ, philosophiæ, sacræ scripturæ » & scientiæ sanctorum cognitione instructus, om- » nia hæc subsidia sibi comparavit, ut D. Thomæ » doctrinam augeret, locupletaret, illustrioremque » redderet. In illius enim ævo emanaverunt putei » aquarum &c «. Mitto his suffragantes cæteros ordinis scriptores, Dominicum Bañez in 2. 2 S. Th. q. 1 a 7 dub. 2 arg. 3: Joannem Marieta *vidas de los santos* fol. 204 a: Lusitanum, Fernandez, Joannem Lopez Hist. p. 4 pag. 289: Razzium *Huomini illustri pag.* 305: Altamuram ad 1546. Sed non omittendi extranei, quos adulationis non insimules. A Matamoro Hispalensi acriori ac severiori suorum Hispanorum censore in sua De academiis & doctis viris Hispaniæ narratione apologetica, Edit. Francofurt. pag. 817 dicitur Franciscus noster *vir excellens, divinus, incomparabilis, instituti Dominicani splendor, decus & ornamentum theologiæ, exemplar antiquæ religionis*. Nicolaus Clenardus de eo dicere solebat, *neminem se nosse, ne ex iis quidem qui omnem ætatem in Latinis literis trivissent, cujus ipsi tam placerent epistolæ quam Victoriæ, qui si animum aliquando ad scribendum appelleret, orbem universum fama sui nominis occuparet*. Joannes Vasæus qui hæc refert in suo chronico T. I Hispan. Illustr. Edit. Francofurt. pag. 585 sic de eodem loquitur: » Atque hic mihi lacrymæ justo dolore pro- » siliunt, lector amice, quod venerabilem & mihi » perpetua recordatione colendum F. Franciscum a » Victoria sacræ theologiæ, dum in vivis ageret, Sal- » manticæ professorem primarium, in hoc catalogo » ponere non liceat. Antequam enim ipsum instituti » mei certiorem facerem, ipsum, inquam cujus ar- » bitrio regebar, consilio nitebar, in cujus benevo- » lentia acquiescebam, præsentis vitæ calamitatibus » perfunctus, in sanctorum contubernium, ut ego » quidem persuasum habeo, translatus fuit. Qui si » vixisset, dictu mirum, quantum subsidii conatibus » meis attulisset. Erat enim eruditione incredibili, » lectione pene infinita, judicio exactissimo, memo- » ria exprompta, ut quoddam naturæ miraculum » merito videretur. Gratuletur sibi sancti Dominici » illustris ac religiosa familia, quod talem nacta sit » virum, quo nescio equidem, an a multis annis » habuerit sacræ theologiæ peritiorem, quod ipse » quoque testatum fecisset, si tam fuisset scribendi » cupidus, quam erat egregiè peritus: illud certo » sine scrupulo mihi videor affirmare posse, nemi- » nem fuisse multis annis tota Hispania omnium bo- » narum artium ac totius humanitatis doctiorem «.

Sæc. XVI. Sed & Navarrus æqualis vir ille laudatissimus egregie commendat Enchiridii seu Manualis ubi de contritione cap. 1 n. 35. *Quocirca*, inquit, *recreat nos audivisse F. Franciscum a Victoria, virum profecto piissimum clarissimumque doctorem, qui Hispanias rara illa sua theologica eruditione sacramentali præsertim & morali præ suis antecessoribus illustravit* &c. Et cap. 16 n. 19.: *Justum & rationi consonum videtur nobis id, quod dicitur asseverasse ille celeberrimus juxta ac doctissimus pientissimusque doctor F. Franciscus a Victoria Gymnastes primæ functionis in sacra theologia resolutissimus academiæ Salmanticensis, cùm nos etiam in eadem, functionis ejusdem essemus in sacris canonibus* &c. His addas Bellarminum, Possevinum, Miræum, Andream Schottum, Labbeum & alios succinentes omnes. Obiit vir summus Salmanticæ anno Dñi MDXLVI die XII augusti, apud nostros ibidem sepultus, academia universa parentante, primariis facultatum feretrum de more deferentibus. Non abs re a Matamoro citato Franciscus noster velut alter Socrates sed Christianus exhibetur: nam non secus ac vetus ille academicæ sectæ princeps, Platonisque & similium præceptor, sic iste ut se quicquam vivo suorum operum in lucem exire permitteret nunquam adduci potuit, eos contentus nactum esse discipulos, quorum in cordibus sua sic sensa insculpserat, ut ea & verbo & scripto posteris mandare & communia reddere possent, quod & plures magistri gloriæ potius quam suæ studiosi, grati fecerunt. Quædam tamen sub ejus nomine a suis collecta typis prodierunt, quæ sequuntur:

1. *Relectiones* XII *Theologicæ in duos libros distinctæ*: quarum hæc argumenta, 1. *De potestate Ecclesiæ*. 2. *De civili potestate*. 3. *De potestate pontificis & concilii*. 4. *De Indis & iure belli*. 5. *De matrimonio*. 6. *De augmento charitatis*. 7. *De temperantia*. 8. *De homicidio*. 9. *De eo ad quod tenetur perveniens ad usum rationis*. 10. *De arte magica*. 11. *De Simonia*. 12. *De silentii obligatione*, Lugduni, Jacobi Boyerii 1557 in 8, pagg. 487 & 397: Salmanticæ 1565: Ingolstadii 1580: Iterum Lugduni, Petri Landry 1586 & 1587: cui ultimæ editioni præfixa vita auctoris, at quæ nihil historicum affert, nisi eum virum toto orbe conspicuum fuisse sub Carolo V imperatore, fuisseque discipulis ceu Pythagoram, ut ejus una satis esset eis auctoritas magistri, & apud reges & principes tanti ponderis, ut in gravioribus ejus sententia consiliumque avide peteretur, ut in causa divortii Henrici VIII regis Angliæ, & Catharinæ conjugis. Quæ altera Lugdunensis editio apud nos erat aliâs, sed pro priori elegantiori mutata. Illæ omnes in 8, at & recentiorem laudat Antonius in Bib. Hisp. Antverpiæ 1604 in 12.

2. Quædam instructio vulgari Hispano *Confessionario* inscripta, Salmanticæ, Matthiæ Gast 1562 in 12.

3. *Consejo sobre si los Señores pueden vender ò arrendar los officios como Escrivanias y Alguazilasgos*. Ex auctoris MS a F. Didaco de Zuniga Hispano ordinis Hieronymiani erutum ac in lucem editum Salmanticæ 1552, ad calcem operis sui, cui titulus *Instruccion y refugio del animo y conciencia escrupulosa y temerosa de Dios*, Ibidem, Juntæ 1552 in 8.

4. *Commentaria in universam Summam S. Thomæ de Aquino*, quorum, quæ in primam partem & in secundam secundæ, dicunt MS in Bibliotheca Altempsiana Romæ servari: omnia verò item MS in bibliothecis variis Hispaniæ manu discipulorum excepta. Et idem testantur de commentariis in IV libros sententiarum.

5. *Secundam secundæ S. Thomæ a F. Petro Crockart de Bruxellis recensitam ac illustratam typis edi curavit* Franciscus noster tum juvenis Parisiis agens, & eidem Petro magistro suo nuncupavit, Parisiis, Claudii Chevallon 1512 in 4, gothico charactere. Quæ fuit prima hujus secundæ secundæ editio Parisiensis.

6. *Summa sacramentorum Ecclesiæ ex doctrina R. P. F. Francisci a Victoria ordinis Præd.* Pinciæ 1561 in 8: Ibidem 1565: Romæ 1567: Venetiis 1569: Antverpiæ 1586, 1594 & 1610: Turnoni, Antonii Chard 1629 in 12, pp. 451. Compendium est ejus scripti in librum IV sententiarum, quod discipulus ejus F. Thomas de Chaves ex ore dicentis & prælegentis exceperat, & in eam brevem formam contraxit, additis in altera editione multis quæstionibus ex sanctorum conciliorum decretis præsertim Tridentini, quæ in priori desiderabantur.

F. HIERONYMUS BAVARUS.

F. Hieronymus Bavarus Ligur patriaque & professione Januensis, vir morum suaviorum, senex annosus, Deo hominibusque probatus, in pace dimissus est anno MDXLVI, cum prius scripsisset visionem cap. XIII Apocalypseos explanando, opus hoc titulo: * 1546.

Il fiore di tutti buoni. MS apud suos Januæ servari testantur Soprano & ex eo Oldoinus in Athen. Ligust.

F. MARCUS CATHANEO.

F. Marcus Cathaneo Ligur Januæ natus, ibidem in sanctæ Mariæ ad Castellum ordinem amplexus, adolescens, die secunda junii anni MCCCCXCVI, vir evasit doctrina & facundia per totam Italiam celebratissimus, quem ut Oldoini in Athen. Lig. verbis utar, theologorum in scholis facile principem sua agnovit ætas, sed & in templis sacrorum oratorum eloquentissimum. His dotibus allectus Innocentius cardinalis Cibo archiepiscopus Januensis, & suffraganeum ac vicegerentem habere volens a Clemente VII Bononiæ agente anno MDXXX die lunæ XXIV januarii (erat lit. Dom. b) Rhodi archiepiscopum designari ac promoveri obtinuit. Marcus autem inauguratus pastoralis vices oneris summa cum omnium approbatione sustinuit Januæ ad annum usque MDXLVI, quo mense maio & regere & vivere desiit, fuitque juxta supremam voluntatem apud suos S. Mariæ ad Castellum sepultus. Ejus cum laude meminerunt Leander *Descritt. d'Italia* fol. 16 a, Pius, Fernandez, Fontana, Altamura & Rovetta uterque ad 1545, Sopranus, Hieronymus Bardus, Petrus Bizarus, Augustinus Schiafinus, quos citat Oldoinus citatus. Scripsit † 1546.

Institutione della vita Christiana.

Il cinque foglio del divino amore.

Ubertus Foglietta de eo potissimum legendus, insigne Marci nostri scripsit elogium, & opera mox laudata dolet parentum ejus incuria in oblivionem venisse.

F. TILMANNUS SMELINGUS.

F. Tilmannus Smelingus Teuto Segebergio, sive Monte S. Michaelis vernacule *Segenberk* ortus, exinde vulgo Segebergensis a patria dictus, vir fuit eruditione plurima, & fidei catholicæ ardenti studio conspicuus. Priorem Coloniensem simul & hæreticæ pravitatis inquisitorem agebat anno MDXXXVIII, Lutherique ac sequacium errores verbo ac stylo acerrime insectabatur & confutabat. Ejus cum laude meminit Werlinus Addit. altera ad Trithemium, ubi virum in enucleandis quæstionibus prorsus acutum, & anno MDXLVI valde senem adhuc viventem præstat. Excipiunt Lu- † 1546.

sitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1550, emendandi tamen omnes, & quod Smelingi agnomen omittant, & quod Sibergensem corrupte pro Segebergensi nuncupent. Hæc ejus opera;

De septem sacramentis liber unus, Coloniæ 1538 in 8. Iterum ibidem 1546 ab auctore tum diligenter recognitus & passim locupletatus, quam editionem laudat Simlerus. Postea Venetiis 1548 teste Lipenio, qui *Smebingum* corrupte nuncupat, & ut alterum a *Segenbergensi* producit, cùm unus & idem sit. Deinde etiam Parisiis, Hieronymi de Marnef 1550 in 8, quæ editio Paris. in Teller. nunc Genovef. charact. Rom. minuto ac eleganti, signat. A ad Y. Est & editio apud eumdem & viduam G. Cavelat, quæ dicitur anni 1590, sed eamdem censeo solo programmate mutato. Opus Joanni a Furstenberch abbati monasterii Segebergensis, quod vulgo dicitur Mons S. Michaelis nuncupat Tilmannus Smelingus Segebergensis theologus ord. Prædic. e Colonia anno MDXXXVIII. Libellus iste polemicus maxime contra Lutheri errores insurgit, nec agit nisi quæstiones, quæ ab hæreticis controvertuntur, ideoque ut ipse monet in epistola citata, fusius de eucharistiæ & pœnitentiæ sacramentis tractat, quod acrius a Luthero impugnarentur. Stylo utitur fere scholastico satis comto & nitido, nec eleganti Laniate destituto.

Enchiridion locorum communium Johannis Eckii adversus Martinum Lutherum & asseclas ejus, aliquot nunc adauctum materiebus. Interjecta sunt passim quædam hactenus non edita, stellulis in fronte signata, & hoc conclusa signo, per venerabilem virum F. Tilmannum Segebergensem sacræ theologiæ licentiatum ac conventus ord. Prædic. in Colonia priorem ad communem omnium bonorum salutem. Ad calcem, Coloniæ, Heronis Alopecii & Petri Quentell 1532, quæ editio apud nostros Insulenses

Alia parabat edenda inquit Werlinus citatus, *si longiorem vitam Deus concederet*, sed an ediderit nobis incompertum.

F. CLEMENS ARANEUS.

1547. F. Clemens Araneus Dalmata, patriaque & professione Ragusinus eximius theologus, seculo XVI medium circiter decurrente, morum puritate fideique ardore non minus quam eruditione multiplici, dicendique facundia nomen sibi fecit, de quo nostri passim habent scriptores Lusitanus, Razzius p. 258, Fernandez, Altamura ad 1547, Possevinus aliique. Hæc ejus opera:

In quatuor libros sententiarum commentarii. Sic Lusitanus.

Sacri sermones pro diebus festis a prima Dominica adventus ad cineres, & subinde per omnes ferias quadragesimæ, ad tertiam feriam paschæ. Item de Verbo incarnato sermones XXIIII. *Item sermones* LXXXVI *de materiis particularibus ad nutriendas virtutes, & ad vitia extirpanda potissimum accommodati, multa doctrina, figuris ac moralitatibus ornatissimi*, Venetiis 1541 in 4. Iterum Brixiæ, Petri Mariæ Marchetti 1586 in 4, pp. 935: Quæ editio Paris. apud nostros ad S. Honorati. Quod opus illud ipsum est, quod Lusitanus prænotari asserit in prima editione, *Quodlibet declamatorium cum suis figuris*, vel saltem pars ejus posterior.

Expositio cum resolutionibus occurrentium dubiorum, etiam Lutheranorum errores validissime confutantium secundùm subjectam materiam, super epistolam Pauli ad Romanos, Venetiis, Nicolai de Bascarinis 1547 in 4.

Summa casuum conscientiæ. Sic Altamura, sed an edita an MS silet.

Rovetta ad 1547 narrat Araneum ex congregatione Ragusina in provinciam Lombardiæ, & in cœnobium Pisaurense per affiliationem ut loquuntur translatum fuisse, ac præter relata scripsisse

Sermones de laudibus B. Mariæ Virginis. An verò editi aut tantum MS habeantur pro more silet.

F. GABRIEL A SAVIGLIANO.

F. Gabriel a Savigliano Insuber inter illustres sacri verbi oratores jam florebat anno MDXVI teste Leandro fol. 146 b, & ad hunc saltem annum pervenit, siquidem ab eo scripta est * 1547.

Vita B. M. Sororis Catharinæ de Raconisio de pœnitentia S. Dominici. Quæ nata mense junio MCCCCLXXXVI obiit anno MDXLVII die IV septemb. Hoc opus laudat & excipit Pius P. I col. 543 in vita ejusdem beatæ.

Eidem Gabrieli duo alia opera inscribit Rovetta scilicet,

Chronicon cœnobii S. Vincentii de Raconisio.

Chronicon aliud breve cœnobii S. Vincentii de Garrexio.

Quæ Albæ Pompeiæ apud nostros servari testatur. Idem Rovetta Gabrielem hunc vult ad annum 1575 pervenisse, Altamura saltem ad 1570, penes quos fides.

F. JOANNES CHRYSOSTOMUS DE BAGNUOLO.

F. Joannes Chrysostomus de Bagnuolo sic ab originis suæ loco pro more 1547. nuncupatus provinciæ Regni Siciliæ cœnobiique S. Petri martyris Neapolitani alumnus, spectatæ vir pietatis & eruditionis, theologiam variis in studiis docuit, ac speciatim Neapoli, Romæ & Perusii, ubi inter alios auditores discipulum habuit F. Michaelem Bonellum postea cardinalem Alexandrinum Pii V summi pontificis sororis nepotem. Laurea magisterii ornatus obiit Neapoli in cœnobio S. Thomæ de Aquino. Ejus cum laude meminerunt nostrates Gozzeus p. 154, Pius P. II lib. 4 col. 199, Vallius p. 244, Altamura ad 1547, sed & Toppius Bibl. Napol. p. 117 b. Si tamen vera sunt, quæ narrant Michaelis Bonelli fuisse magistrum & regentem, ultra annum MDLXV vixerit, cùm Bonellus ordini nomen non dederit nisi anno MDLX, & anno MDLXV Perusii theologiam audiverit. Ut ut sit quod discutiant gentiles, hæc ab eo relicta feruntur ingenii sui monumenta:

Postilla in Genesim & in primum & secundum Regum.

Tractatus de sacra scriptura.

Commentarii in Summam S. Thomæ de Aquino.

Conciones de tempore, de Sanctis & quadragesimales.

Tractatus de auctoritate summi pontificis.

De prædicabilibus, prædicamentis, in libros priorum & posteriorum, physicorum, & metaphysicorum.

Quæ ubi serventur excusa vel MS sodales forsan aliquando docebunt & hîc addent.

F. JULIANUS GARCES.

F. Julianus Garces Hispanus apud Aragonos stirpe nobili anno MCCCCLII ut quibus- 1547. dam placet, ut verò alii accuratiores censent anno MCCCCLX natus nostrum adolescens Cæsaraugustæ professus institutum, studiorum causa Parisios missus fuit, unde tantæ vir eruditionis emersit, ut Ælius Antonius Nebrissiensis litteratorum apud Hispanos omnium prope magister & coryphæus soli-

Sæc. XVI. tus sit dicere, studio sibi strenue vacandum, quo Julianum assequeretur, & cum eo de eruditione certaret. Summus enim evasit Julianus noster eloquentia dicendique facultate & profunditate, rhetor, philosophus atque theologus, acri præditus judicio tenacique memoria. Lectorem annis pluribus in sua provincia variisque locis egit theologum, lauream que in ea magisterii consecutus est. Salutis animarum sitientissimus, iis Deo lucrandis totum se dedit. Totos ferme plusque quinquaginta annos maximo populorum concursu & fructu purum putumque Dei verbum sacris e scripturæ patrumque dictis, non humana, sed divina prope atque e cœlis hausta sibique propria, fucis nihil adulterata facundia, qua suorum ille moveret auditorum animos, & quo vellet flecteret, usus, e suggestu sacro disseminando consumsit. Solandis etiam medendisque pœnitentium animis atque conscientiis aut audiendis solicitus incumbebat: eaque dexteritate, prudentia & integritate nituit, ut ejus se totum in spiritualibus conscientiæque regimine Joannes Rodericus a Fonseca Burgensis Ecclesiæ præsul, regiique Indiarum in Hispania consilii princeps & præses arbitrio commiserit, & ab arcanis eum esse sibi voluerit confessionibus. Sed & eum sibi delegit ecclesiasten imperator Hispaniarum rex Carolus hujus nominis V, apud quem sæpius ille non sine Cæsaris aulæque gustu peroravit. Dum autem studio sacrarum litterarum, concionibus & saluti animarum Julianus incumberet, contigit ut apud Indos Hispanorum fideique catholicæ res sub Ferdinando Cortezio Hispano duce gestæ feliciter increverint, certiorque factus imperator, Tascalenses Americanos Hispanis atque Cortezio favisse, de nova ibidem erigenda Ecclesia, pontificalique constituenda sede & dignitate cogitarit. Idoneum autem qui tanti muneris onus & partes impleret, novisque suis præesset subditis & Ecclesiæ inter Hispanos seligendum quærens, Julianum cujus ei certe perspectissimæ jam erant eximiæ animi dotes, huic Tascalensium Ecclesiæ primum præsulem pontifici Romano proposuit constituendum anno MDXIX, quo anno data imperatoris cedula die VI septembris Julianus episcopus appellatur: plures tamen effluxerunt anni, priusquam Romæ negotium istud perficeretur. Tandem rebus compositis Julianus jam septuagenario proximus impositum humeris subiit onus, non honorum titulorumque cupidus, sed laborum avidus animarumque salutis desiderio æstuans, acceptoque consecrationis munere, procuratorio nomine possessionem iniit regii jussu litterisque consilii die IX novemb. MDXXVII datis, biennioque postea præsens ipse realem accepit & personalem, ascito delectoque sibi viarum ac laborum comite viro strenuo F. Didaco de Loaysa ejusdem sui ordinis. Quanta porro lætitia fuerit Julianus omnium omnino novi hujus orbis & Mexicani regni primus episcopus a suis clericis laicisve receptus vix dici queat, qui non ita prælatum gestiebant accepisse, quam parentem amantissimum & patronum. Suas enim ille oves ea caritate fovit, verbo pavit & exemplo, tantaque solicitudine & mansuetudine viginti circiter annos solidos rexit, ac si unus ipse de grege aries, cujus esset infirmarum onera subire ovium. Tenerrimo quippe fuit erga regionis illius agrestioris indolis indigenas affectu, quos totis ille cordis prosequebatur visceribus, quorum in gratiam & commendationem nulla subire deprecabatur onera vel pericula, murumque se pro illis æneum opponebat adversus eos qui Europæorum etiam indignos consortio, Christianorumque communione volebant Indos & Tascalenses extorres facere & venditare. Erga pauperes supra modum & sensum effusus & liberalissimus fuit, quorum ille præsertim Indorum non modo subveniebat, sed & occurrebat necessitatibus: quod ut abundantius efficeret, nullam ille aluit familiam, habuitve pro dignitate famulitium, uno contentus socio & capellano, duobusque domesticis, ac una quæ cibos pararet ancilla nigra. Demum nonagenario proximus, acuta febri correptus, paucos intra dies deposito carnis onere evolavit ad superos ad annum circiter MDXLVII, ac in crypta singulari cathedralis Ecclesiæ sacræ fuerunt ejus exuviæ conditæ. Ejus vitam scripsit Augustinus Davila y Padilla Hist. prov. Mexic. libr. I cap. 42, & F. Franciscus Diago Hist. prov. Arag. lib. 2 cap. 36, qui ambo cujus fuerit loci vel civitatis Aragonum conventusve professus incertum volunt. Meminerunt Ægidius Gonzales *Teat. Eccl. de las Indias T I*, sed in aliquibus emendandus. Nic. Antonius Bibl. Hisp. & Altamura ad 1542. Hæc ejus referuntur scripta:

Epistola ad SS. D. N. Paulum III pontificem maximum in gratiam Indorum. Pr. *Qua circa novellum gregem &c.* Hanc edidit Padilla citatus a pag. 132 ad 138, quam & Hispane reddidit ibidem. Pius etiam P. II lib. 4 ad 1519.

Opera omnia D. Augustini notis marginalibus MS *a se illustrata.* Hæc conventui Tascalensi moriens legavit, ubi servantur.

F. PETRUS MARTYR A SANCOGERVASIO.

F. Petrus Martyr a Sanctogervasio Italus Cenomanus Brixiæ natus, & ibidem ad ordinem allectus, theologus magni nominis, & post varia variis in locis & studiis scholæ regiminis munia cum laude exercita, gymnasii Bononiensis moderator & regens institutus, tandem Thoma cardinali Badia cui ob eximiam eruditionem, præclarasque alias animi dotes carissimus erat, agente, a Paulo III sacri palatii magister assumtus est anno MDXLVI, & Bartholomæo Spina suffectus: quod tamen munus anno sequenti cum vita deposuit, magna doctrinæ suæ, ac in agendis peritiæ relicta fama. Ejus meminere Pius P. II lib. 4 col. 210, Fontana in Theatro, & Rovetta ad 1547 ceu a quo hæc relicta sint opera: † 1547.

De divini Verbi incarnatione tractatus.
De auctoritate seu potestate papa alter.
Tertius de conceptione B. Virginis.

Sed hæc ubi typis prodierint, vel MS serventur, addere omisit.

F. PETRUS SYLVIUS.

F. Petrus Sylvius Teuto provinciæ ut quidem conjicio Saxoniæ alumnus, insignis theologus medio seculo XVI claruit, ac pro fide catholica contra insurgentes tum hæreses verbo & scripto strenue decertavit. Ejus meminerunt cum laude Eysengrenius ad 1547, & ex eo Possevinus, Fontana in Monum. & Altamura ad 1548. Ab eo prodierunt † 1547.

Tractatus varii contra Lutherum lingua Germanica scripti, & editi Lipsiæ. Extant in Bibl. Francofurt. ad Viadrum, & in catalogo ejus universitatis recensentur quatuor.

Hi tractatus contumeliosi dicuntur a Simlero, sed ab Eysengrenio & Possevino ceu docti & eximii laudantur.

F. THOMAS BADIA ÆMILIUS.

F. Thomas Badia Æmilius Mutinæ natus & ordinem professus, vir fuit acerrimi ingenii, doctrinæque præstantia nemini ævi sui secundus. Sacras litteras variis in provinciæ suæ Lombar- † 1547.

diæ locis & studiis, Ferrariæ præsertim, Venetiis, & Bononiæ magna nominis sui fama publice docuerat, cùm Romam a Clemente VII accersitus est, qui sacri palatii magisterium obiret. De anno quo munus hoc inivit, non conveniunt scriptores, nam Jacobillus in sua Umbriæ bibliotheca contendit, Silvestro de Prierio anno MDXXIII mortuo suffectum Nicolaum Columbi Perusinum de quo supra ad 1527, huncque quatuor annis solidis sacri palatii magistrum egisse, adeo ut Badius ad hoc ministerium non ascenderit nisi anno MDXXVII vel sequenti. Razzius tamen cui concinit Fontana in Theatro, Prieriati successorem immediatum dat Badium Nicolao omnino prætermisso. Ut ut sit, neque enim nisi ex actis Vaticanis & monumentis ejus ætatis, quæ nobis non sunt in promptu, lis hæc dirimi potest, Badius hanc Spartam summa omnium ordinum approbatione adornavit, a pietate morumque integritate, non minus quam ab eximia eruditione commendatus. Ferunt bis in comitiis ordinis Romæ habitis anno MDXXX cùm electus est Paulus Butigella & anno MDXXXIX cùm electus Augustinus Recuperatus, Badium concurrisse, & numeroso vocalium suffragio ad regimen ordinis expetitum, ceu quem gravitas & prudentia cum severiori legum nostrarum observatione summo apud nos magistratu dignum prædicabant. Sed nec minus rebus gerendis aptus erat, ideoque ad colloquium Wormatiense, quod anno MDXL Carolus V de revocandis si fieri posset protestantibus indixerat, a Paulo III cum aliis delegatis missus est, quo in congressu seu in confutandis Lutheranorum erroribus, seu in juribus summi pontificis astruendis & tutandis mirum emicuisse narrat Palavicinus Hist. conc. Trident. lib. 4 cap. 11 n. 9, propptereaque in Urbem redux ad purpuram sub titulo S. Silvestri in Campo Martio evectus est anno MDXLII die secunda julii. In ea verò dignitate positus, nihil de prioris religiosi status usibus minuit, totum se Ecclesiæ commodis addixit, quem propterea pontifex ut in promptu haberet, in ipsis Vaticanis ædibus commorari voluit, cum hoc favore quem plerumque invidia sequitur, tanta apud omnes existimatione, ut majora effugere non posse vulgo putaretur, nisi morte præventus fuisset, quæ immatura ei accidit anno christianæ æræ MDXLVII ætatis LXIV nondum completo. In atrio templi S. Mariæ ad Minervam sepulturam elegit, quam nactus est e regione cardinalis Thomæ de Vio Cajetani, affixa curis Francisci germani sui ad frontem basilicæ epigraphe, quæ hactenus dicta strictim exhibet, quam videsis apud Fontanam in Theatro & Oldoinum in Ciaconio recensito. Eum laudant præter citatos Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1547, Rovetta qua ratione non capio ad 1568, & alii ejus ætatis nomenclatores. Hæc ejus feruntur opera an impressa an MS nemo aperit:

Quæstiones physicæ de anima, & metaphysicæ, Florentiæ habentur ex Lusitano.

De intensione formarum, de analogia entis, & de pluralitate intelligentiarum juxta Aristotelem, tractatus tres.

De immortalitate animæ tractatus, & alius de modo quo anima rationalis informat corpus contra secus opinantes.

De providentia divina.

De pugna duorum angelorum homini astantium ad Gabrielem Ferrarium.

Tractatus adversus Lu[th]eranorum errores. Sic Rovetta, quo nomine forsan intelligit *Acta in colloquio Wormatiensi*, quæ haud dubie scripsit, & in Vaticano servari conjicias.

His addendum visum est quoddam scriptum typis etiam editum, cujus revera non est unicus auctor, sed cujus pars magna fuit. Titulus est: SEC. XVI.

Consilium delectorum cardinalium & aliorum prælatorum de emendanda Ecclesia S. D. N. D. Paulo III ipso jubente conscriptum & exhibitum, Romæ, Ant. Bladi 1538 in 4, A & B. Pr. *Beatissime pater, Tantum abest ut verbis explicare possimus &c.* Delecti illi fuere

GASPAR cardinalis Contarenus.
JOH. PETRUS cardinalis Theatinus.
JACOBUS cardinalis Sadoletus.
REGINALDUS cardinalis Anglicus.
FEDERICUS archiep. Salernitanus.
HIERONYMUS archiep. Brundusinus.
JO. MATTHÆUS episc. Veronensis.
GREGORIUS abbas S. Gregorii Venet.
F. THOMAS magister sacri palatii, Badia scilicet noster.

Extat & altera editio Colon. Agripp. 1538 in 12 in bibl. card. Imperiali.

Viso hoc consilio mirum quam lætati sint heterodoxi, ac pene triumphos egerint, sed frustra, neque enim reformationem in pluribus necessariam esse unquam negaverunt orthodoxi, postulata est instanter & instantius in concilio Constantiensi, instantissime in Basileensi, desiderabatur a Paulo III de cogendo concilio Tridentino deliberante, sed salva fide catholica, salva Ecclesiæ unitate, salva summi pontificis, cui omnes obedire tenentur, auctoritate: quæ tamen omnia convellebant seculo XVI nati novatores, qui accepto laudato consilio veluti victores, illud mox ediderunt Argentorati 1538 in 4, A ad G: addita scilicet a Sturmio ad cardinalem Contarenum epistola insultationibus, ut ita loquar, & sarcasmis redundante. Eodem spiritu Wilielmus *Crashaw* Anglus veluti magnum quid adversus summum pontificem prolaturus eamdem opellam rursus prælo excudit hoc titulo: *Consilium delectorum &c. ante annos LXX in concilio Tridentino primum editum, deinde Romani antichristi tyrannico jussu injuste suppressum, nunc autem ab interitu vindicatum & denuo recusum*, Londini, Felicis Kyngston, & Richardi Boyle 1609 in 4, pp. 17. Monent etiam illud haberi in editione conciliorum Krabbeana Colon. Agrip. 1551, ab aliis exulare: sed quid inde. Ab editionibus conciliorum sublatum est, quia hujusmodi consilia nullam vim habent, neque actis conciliorum annumerari merentur. In hoc consilio quædam in Ecclesia reformanda revelantur: quis unquam dubitavit? huic operæ incumbebat summus pontifex, incubuit semper concilium Tridentinum. Vanissimus itaque ex hoc consilio heterodoxorum triumphus.

F. ZENOBIUS DE MEDICI.

F. ZENOBIUS DE MEDICI Etruscus Florentiæ natus, & ibidem ad S. Marci ordinem amplexus, seculo XVI inter illustriores verbi divini præcones claruit teste Razzio p. 282, quem & addit in dicto suo nativo cœnobio diem obiisse anno MDXLVII. An *Sermones* ejus ibidem serventur, non indicat Razzius, etsi verisimillimum. 1547.

F. HIERONYMUS PAPINUS DE LAUDA.

F. HIERONYMUS PAPINUS DE LAUDA Insuber a patria & professione sic nuncupatus laudatur a Rovetta ad 1548, ceu qui gymnasium Bononiense aliquando moderatus fuerit regens primarius. Nulla ejus aliunde mihi notitia, nisi sit ut verisimillimum, Hieronymus ille Laudensis, cui ut comprædicatorio suo Leander fol. 247 b nomenclaturam quorumdam sanctitate illustrium sodalium 1548.

SÆC. XVI. nuncupat. Ut ut sit, quod discutiant gentiles, hæc suo Laudensi a Rovetta asseruntur

In Summam S. Thomæ de Aquino commentaria.

Quædam opuscula philosophica ad mentem S. Doctoris.

Ubi verò serventur seu MS seu impressa non addit, itaque penes illum & quem testem adducit Vincentium Rivalium fides.

F. JOHANNES LEO PLACENTIUS.

† 1548. F. JOHANNES LEO PLACENTIUS vernacule *Plaisant* Belga Brabantinus Trudonisani vulgo *Saint Tron* in ditione Leodiensi natus literis humanioribus in gymnasio, quod Hieronymiani sodales tum regebant, Buscoducensi prope instructus a puero, adolescens Trajecti ad Mosam ordini nomen dedit ineunte Christi seculo XVI. Tum Lovanium missus, in ejus civitatis academia sacras apud suos Prædicatores literas audivit, hæsitque aliquot annis, suis postmodum redditus Trajectensibus, ibidem videtur diem obiisse, etsi nemo id certo referat, ut nec annum nec mensem. Ejus meminerunt Joannes Gerardus Vossius De Script. Histor. Lat. lib. 3 cap. 10, Valerius Andreas Bibl. Belg. Franciscus Swertius Athen. Belg. sed & rerum ordinis scriptores & bibliothecarii Lusitanus, Pius P. II lib. 4 p. 198, Fernandez, Altamura ad 1548, Rovetta ad 1546, qui nostri omnes in agnomine allucinati Placentinum dictum arbitrati sunt, quasi Placentiæ ortus fuisset in Italia, vel Dertonensem ut Tortonæ vulgo in Liguria oriundum, ac proinde emendandi. Hæc ejus extant opera:

Catalogus Antistitum Tungarorum (sic loquitur pro *Tungrensium*,) *Trajectensium, ac Leodiensium: & rerum domi bellique gestarum compendium*, Antverpiæ, Guillelmi Voesterman 1529 in 8. Quæ editio Parif. in Regia M. 1048: sed etiam ibidem antea prodierat & alibi. Marius Zverius Bonhornius in suam Rempublic. Leodien. intulit Amstelodami, Jo. Janssonii 1633 in 24. Hanc opellam auctor Everardo de la Marck Leodiensi antistiti qui sedit a 1507 ad 1538 nuncupavit, & in præfatione lectorem orat, ut si quid minus accurate minusve recte scripserit, juventuti suæ donetur, quæ ut vetera monumenta exploraret, non permisit. *Multa*, inquit Vossius citatus, *in hoc auctore fabulosa, sed imprimis culpari meretur, quod nullam temporum rationem habeat, sed ea passim confundit, ut in ipso operis ingressu*, ubi Maternum quem vult primum fuisse Tungarorum episcopum a S. Petro Roma missum, Longobardum nuncupat, cùm apud omnes exploratum sit Longobardos ante seculum æræ christianæ sextum in Italiam non venisse.

Dialogi duo carmine. Priori titulus: *Clericus eques.* Alteri: *Luciani aulicus*, Antverpiæ, Simonis Coci 1535 in 8.

Carmen heroicum cui titulus: *Pugna porcorum.* Præfatio: *Potentissimo Porcianorum patrono P. Portius poeta prosperitatem precatur. Postquam porci publice putamur, potentissime patrone, placuit porcorum pugnam poëmate pangere, potissimum proponendo pericula pinguium prælatorum.* Altera præfatio stricta oratione: *Præcelsis proavis pulcre prognate patrone &c.* Ipsum verò carmen sic incipit: *Plaudite porcelli, porcorum pigra propago Progreditur, Porci plures &c.* sic voces omnes opellæ curiosioris ab elemento P incipiunt a capite ad calcem. Ad eum plane modum & artem qua laudem Calvitiei quondam Carolo Calvo imperatori scripsit Hugbaldus, qui vocabula singula orditus est a litera C. Ob hanc verò utriusque carminis affinitatem unâ prodierunt Lovanii, Hieronymi Wellæi. Iterumque nostri Placentii, Lugduni Batavorum typis Jo. Maire dissimulatis 1644 in 16, & alibi plurics, & novissime Insulis 1689 in 8.

Chronicon a temporibus apostolorum ad annum 1408 MS servat Trajecti ad Mosam Guillelmus Lipsen S. Servatii decanus, ex quo codice exemplum sibi exscribi fecit Maximilianus Henricus Bavarus elector Coloniensis & Leodiensis princeps.

Antiquitates Tungrenses & Mosæ Trajectenses, amplitudo civitatis Leodiensis, De reliquiis Trajecti asservatis, & alia plura similia carmine MS apud varios servata. Sic refert noster Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dom. MS.

F. ANONYMUS SALMANTINUS.

F. ANONYMUS domus Salmanticæ alumnus laudatur ab Antonio Bibl. Hisp. T. II p. 271 a, ceu qui librum de eruditione religiosorum sub nomine Humberti de Romans V magistri ordinis vulgo prostantem, e Latino Hispane reddiderit, & typis ediderit sub hoc titulo: * 1548.

Doctrina de religiosos, Salmanticæ, Joannis Junta 1548.

Monet tamen idem Antonius hanc versionem se alibi cuidam Anonymo Hieronymiano tribuisse sub hoc titulo: *Enseñamiento de religiosos.* Nostrorum sodalium Hispanorum diligentiæ est disquirere vel cujusnam sit certo opera, vel an duplex sit ejusdem libri versio, & sua cuique asserenda.

F. AMANDUS FREMAULT.

F. AMANDUS FREMAULT Flander ortuque & professione Insulensis, post philosophiam Insulis & Audomari publice apud suos lectam, prædicationi deinceps totus incubuit, diemque obiit anno MDXLIX tertia junii professionis XLIII. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS, ubi & addit ejusdem apud suos Insulenses servari MS * 1549.

Conciones quadragesimales super illum unicum psalmi L versiculum, Peccatum meum contra me est semper, tibi soli peccavi, in 4.

Conciones de tempore & de Sanctis per annum in 4.

F. GODEFRIDUS STRYROEDE.

F. GODEFRIDUS STRYROEDE vel *Strirous* Belga, patria Diestensis Brabantiæ nobili oppido ortus, Lovanii ordini nomen dedit, ibidemque per omnes scholæ agones sacræ theologiæ magister tandem renunciatus est anno MDXXXII die XI februarii, regens unâ institutus. Eloquentissimum lingua Belgica Ecclesiasten fuisse ferunt, tantoque plausu & concursu auditum, ut convenientibus arctiores essent basilicæ, & in plateis ei fuerint habendæ conciones. Quædam ei ut & pluribus aliis ejus ætatis fidei catholicæ æmulatoribus & vindicibus cum Erasmo fuerunt simultates, de quibus iste non tacet Epistol. lib. 18 p. 575, ubi Striroium mordet acrius, sed id sibi gloriæ duxit ille non dedecori. Frequens ejus mentio in actis capitulorum generalium Romæ MDXXX, XLII & XLVI, ut & in actis comitiorum suæ provinciæ Antverpiæ MDXLIII, in quo datus est generalis per tractum Lovaniensem inquisitor, & Brugis MDXLV, in quo diffinitor sedit, & constitutus est ministerio verbi divini & sacramenti pœnitentiæ exponendorum sodalium examinator pro natione Brabantiæ, ut a vero aberrarint plurimum Swertius in Athen. Belg. & Valerius Andreas in Bibl. Belg. cùm ambo volunt mortuum anno MDXL. Annos revera ultra fere no- † 1549.

vem vixit, sed tandem prioris in suo cœnobio munus gerens, ac unà gymnasii regens obiit anno MDXLIX die XVI novemb. In odeo quod sedilibus elegantibus historias veteris ac novi testamenti arte sculptoria affabre repræsentantibus ornarat, sodales corpus ejus sepelierunt. Ejus præter citatos meminerunt nostri Guillelmus Seguier Laureæ Belgicæ P. I p. 45, & Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS. Scripsit ac edidit idiomate Belgico

Paraphrasin in psalmos pœnitentiales septem, Antverpiæ: Quam & Gallice versam typis etiam prodiisse ferunt.

Bibliorum versioni Belgicæ à Nicolao Van Wingh adornatæ accurandæ, & emaculandæ allaborasse vult dictus Ghilbertus, illi ut videtur editioni quæ Lovanii ex officina Bartholomæi *Van Grave* prodiit 1548 fol. Revera Nicolaus *Van Wingh* duorum theologorum Lovaniensium opera se usum ipse testatur. Videsis Jacobi le Long Oratoriani Bibliothecam sacram T. II p. 211.

F. JOHANNES PESSELIUS.

† 1549. F. JOHANNES PESSELIUS Belga Tilæ in Geldria ad Vahalim natus, Coloniæ Agrippinæ ordinem amplexus est, ac theologiam ibidem pluribus annis professus, lauream obtinuit magisterii, provinciam etiam Teutoniæ pluribus annis rexit prior provincialis. Ad annum MDXLIX pervenisse volunt, ad quem ejus meminit Fontana in Monum. Laudant Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. sed & Miræus, & Valerius Andreas. Hæc ejus curis prodierunt:

Omnium operum D. Aurelii Augustini episcopi Hipponensis epitome, primum quidem copiose ac sinistre collecta a Johanne Piscatorio heretico, & a Johanne Pesselio ord. Prædic. recognita, aucta duplo, & catholico sensu reddita: cui accessit ejusdem opera ex eodem Augustino collectus de septem sacrosanctis sacramentis tomus quartus, Coloniæ Agrip. Melchioris Noveslani 1535, 1539, 1542, 1549 fol.

F. Nicolai Gorrani ordinis S. Dominici sacræ theologiæ professoris, ac per Franciam provincialis meritissimi in quatuor evangelia commentarius antea nunquam excusus, Coloniæ, Petri Quentel 1537 fol. Pesselius qui hanc editionem accuravit, delusus est cùm Gorranum prioris provincialis in Francia munus egisse putavit. Vide supra ad 1295, ubi de Gorrano ejusque muniis fuse egimus.

F. LEONARDUS DE UTINO II.

† 1549. F. LEONARDUS DE UTINO II seu junior a Leandro Alberto distinguitur, cùm enim in suo Illustrium virorum opere anno 1517 excuso unicum laudasset, nempe I, seu Seniorem, quem Matthæi cognomine exhibuimus seculo XV mortuum, postea in sua Descriptione Italiæ, quam anno 1550 edidit, alterum profert a quibusdam annis ut videtur florentem virum insignem. Sic enim Leander Reg. XVIII de civitate Utino scribens pag. 758 versionis Kyriandri edit. Colon. 1567. *Utinenses*, inquit, *fuere Leonardus ex Prædicatorum familia summus theologus, qui sermones plurimos insigni doctrina refertos reliquit.* (Hic est quem I & seniorem nuncupo.) *Item Petrus Cavalcantius cum Benedicto, Paride, Francischino, Thoma, Leonardoque secundo omnibus ejusdem ordinis doctissimis viris: qui non modo suæ sodalitati, verum etiam patriæ summo decori ac ornamento fuere &c.* Ubi vides Leonardum secundum laudari qui paucis antea annis claruerat, & ut videtur recens obierat, cujus propterea in priori opere inter illustres viros non meminerat. Hunc verò Leonardum II eum censemus medio circiter seculo XVI clarum, qui anno MDXLIX concionem illam celebrem habuit Utini de divina prædestinatione, quam epistola sua ad vicarium suum Utinensem veram & catholicam propugnavit Joannes Grimani, Aquileiensis patriarcha vir non eruditione probitateque minus quam ingenita nobilitate dignitateque clarissimus. De ea verò concione sic scribunt Legati Forolivienses in suo libello supplici anno 1562 ad serenissimam Rempublicam Venetam pro patriarcha suo Grimano oblato:

Revocamus in memoriam serenitati vestræ, quod in ecclesia Utinensi jam tredecim anni sunt, ex quo dum concionaretur magister Leonardus Utinensis ordinis S. Dominici, qui ab omnibus existimabatur & habebatur doctissimus & catholicissimus prædicator, atque in suo ordine in variis honorum ac dignitatum gradibus vitam transegerat, apte ad propositum suum in concionibus suis quædam dixit de præscientia & prædestinatione, quæ postmodum a vicario, qui tunc curam Ecclesiæ gerebat, ad reverendum patriarcham scripta sunt, qui juxta morem veterum patrum ac pastorum eidem vicario & Ecclesiæ rescripsit eâ de re homiliam, arbitratus fore ut amplius satisfieret, & ut quietarentur animi tum vicarii tum omnium, qui a concionatore dicta audierant &c.

Non est quod hîc repetamus negotia hujus epistolæ seu homiliæ occasione patriarchæ Grimano facessita, qua Romæ apud Pium IV, qua Tridenti apud sanctam synodum, ad quam summus pontifex causam definiendam remisit. Norunt omnes epistolam ejusdemque apologiam ab eodem Grimano scriptam post examen diligentius & accuratius judicatas esse non modo non hæreticas seu de hæresi suspectas, sed nec scandalosas esse declaratas. Sic pronunciarunt XXXI julii MDLXIII duo Cardinales legati, quatuor oratores, tres archiepiscopi, episcopi tredecim; tres abbates, & generalis Augustinianorum Eremitarum a synodo in hac causa delegati. Quæ sententia Grimanum absolvens, & Leonardum hunc II ab omni erroris labe purgat & declarat immunem. De quibus videsis Historiam conc. Trident. a Palavicino scriptam Lib. 22 c. 3 n. 10: Historiam etiam congregationum de auxiliis nostri Jacobi Hyacinthi Serry Præfat. §13 & Append. col. 1 & seqq.

Hunc autem Leonardum de Utino II eum existimamus, cujus inter alios plures magisterium approbatur in actis cap. gen. Papiæ MDXXX sub magistro ordinis F. Paulo de Butigella, sed & præter sermonem laudatum, quin plures alios in suo conventu Utini MS servatos reliquerit, non dubitamus, cùm Ecclesiæ patriarchalis Aquileiensis, quæ Utinensis est, Ecclesiastes & concionator ordinarius a Grimano in præfata epistola dicatur.

F. ANTONIUS A FONSECA.

F. ANTONIUS A FONSECA Lusitanus ortuque ac professione Olisipponensis, cursu philosophiæ ac theologiæ apud suos exacto, Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus adeo claruit, ut ad gradus in sacra facultate promoveri meruerit. Licentiam decurrebat annis MDXL & XLI, quo ultimo pro Sorbonica inter sexdecim respondit octavus, locumque undecimum inter viginti quinque licentiatos obtinuit sexta januarii sequentis MDXLI stylo veteri, novo MDXLII. Exinde in patriam reversus, academiæque Conimbricensi aggregatus, cathedram sacræ scripturæ moderabatur anno circiter MDL ex Lopez P. IV pp. 330 & 332. Neque verò in uno claruit academico lyceo, sed facundissimus verbi divini orator Olisipone, aliisque præcipuis Lusitaniæ civitatibus concionando magnum apud omnes † 1550.

SÆC. XVI. sibi fecit nomen, unde & aulicus a Joanne III rege ascitus est prædicator. Quo tandem vivere desierit loco vel anno non produnt gentiles. Ejus meminerunt Sixtus Senensis, Lusitanus, Pius, Altamura ad 1542, Antonius Bibl. Hisp. Dum Parisiis ageret, prælo commisit

Commentaria Thomæ de Vio cardinalis Cajetani in Pentateuchum, quibus adjecit *Annotationes suas* ad marginem, & operi præfixit *Vitam Cajetani* à se compendio scriptam, & *Introductionem ad Pentateuchum*, Parisiis, Johannis Parvi 1539 in fol.

Addit Antonius Bibl. Hisp. & commentatum aliquid in *libros Josue*, *Regum & Paralipomenon*, testesque citat, Lopez tum locis supra citatis, tum P. III lib. 1 cap. 9, & Ludovicum Sousa Hist. prov. Portug. P. I lib. 3 cap. 38 p. 197, apud quos id mihi non occurrit.

F. ANTONIUS MARRAPHA A MARTINA.

1550. F. ANTONIUS MARRAPHA A MARTINA vulgo dictus, nempe a patria, quod castellum est in Apulia Peucetia mediterranea nobile & frequens, Ostunam inter & Monopolim æque fere ab utraque dissitum, alumnus fuit provinciæ Apuliæ S. Thomæ dictæ, & conventus Martinensis filius, Neapoli tamen potissimum floruit medio seculo XVI, sacræ theologiæ magister, studii generalis S. Dominici regens, & publicus in academia Neapolitana cathedræ metaphysices moderator, quæ omnia cum doceat tractatus ab eo in lucem editus, singulas ejus partes placet explicatius referre. Hic est titulus:

Opus de anima sine dubio novum & omnino divinum, omni doctrinæ genere refertum, philosophis, theologis, ac concionatoribus apprime necessarium, auctore theologo eximio Antonio Marrapha professionis Prædicatoriæ, Joanni Petro Charrapha cardinali nuncupatum e conventu S. Dominici Neapolitano die XXV decemb. MDXLIX, Neapoli, Matthiæ Cancri Brixiensis 1550 mense januario sede apostolica vacante in 8 pp. 432. Extat Paris. in Regia R 2424.

Quatuor libris distinctum est opus.

Liber primus de non timenda morte editus per clarissimum artium & sacræ theologiæ doctorem magistrum Antonium aliàs Marrapham Martinensem ordinis Prædicatorum Neapolitani studii regentem ac metaphysicam publice profitentem. foll. 27.

Secundus de animarum productione. Hic brevissimus.

Tertius de animarum creatione. Hic finis: *Et sic huic difficultati omnipotentis Dei, intemerataque ejus matris Viginis, nec non Petri & Pauli auxilio, in quorum sanctorum celebratione festiva finem imposui illo anno, dum secunda vice prædicavi in inclita ac famigerata civitate Brundusina anno* MDXLIX. foll. 125

Quartus de animarum immortalitate. Ad calcem sic habet: *Et sic finis impositus est huic operi in die assumtionis Deiparæ Virginis anno* MDL *Neapoli in nostro regulari conventu S. Dominici regnante Carolo V &c.* Opera lectu digna.

Gozzeus, Vallius, Altamura ad 1549 & Toppius in Bibl. Napol. ei præterea asserunt

Commentaria in libros metaphysicæ, forsan MS Neapoli servata.

In comitiis ordinis Romæ anno MDXLII habitis affuit quidam *F. Antonius de Martina* sacræ theologiæ magister diffinitor pro provincia S. Thomæ, quem eumdem cum hoc scriptore conjectu pronum.

F. BENEDICTUS FERNANDEZ.

F. BENEDICTUS FERNANDEZ Hispanus professione Salmanticensis, exactis ibidem studiis in novum orbem missus, Indorum saluti curandæ totum se dedit medio seculo XVI. Plura in vastis illis provinciis gessit ordinis munia, in quibus ardentissimam conversionis indigenarum sitim in pectore ferventem propalavit. Linguam Mistecam ita comparaverat, ut elegantissime loqueretur, & ut missionariis viam in evangelii prædicatione faceret planiorem, scripsit ac edidit 1550.

Catechismum seu de doctrina christiana opus absolutissimum lingua Misteca, Mexici 1550 in 4.

Hæc de eo F. Augustinus Davila Padilla Hist. prov. Mexic. lib. 2 cap. 37, ubi de eo fuse. Antonius in Bib. Hisp. refert alteram editionem anni 1568 in 4.

Epistolarum & evangeliorum totius anni in eamdem linguam Mistecam versio ei tribuitur ab Antonio Leonio in Bibl. Ind. quem excipiunt Antonius citatus & Altamura ad 1568.

F. DIDACUS DE CARRANZA.

F. DIDACUS DE CARRANZA Hispanus in provincia Mexicana clarebat seculo XVI, ejusque meminerunt Antonius Davila Hist. prov. Mexic. lib. 2 cap. ult. inter scriptores, Antonius Leonius Bibl. Indic. & ex illis Antonius Bibl. Hisp. & Altamura ad 1526, fassus tamen ejus ætatem sibi incompertam. Scripsisse dicunt 1550.

Doctrina christiana en lengua Chontal, quæ ex Americanis una.

F. FRIDERICUS AGRIGENTINUS.

F. FRIDERICUS AGRIGENTINUS a patria insulæ Siciliæ clarissima civitate & a professione agnomen de more sortitus, nostris nomenclatoribus hactenus aut ignotus aut omissus, a tenebris oblivionis vindicatus est ab Antonino Mongitore in Bibl. Sicula, ubi dicitur circa medium seculi XVI floruisse, & librum edidisse cujus hic titulus 1550.

Dell'origine, regola, indulgenze e privilegi delli fratelli è sorelle della penitenza di San Domenico con molte altre aggionte, Panormi, Petri Spira & Antinori Amay 1556 in 8.

F. GUILLELMUS PIATI.

F. GUILLELMUS PIATI vir pietate, doctrina, prudentiaque clarissimus, sacræ theologiæ magister, anno MDXXXIX a Johanne cardinali a Lotaringia archiepiscopo Lugdunensi ob eximias dotes expetitus suffraganeus, die IX sept. ejus anni Tarsensis episcopus a Paulo III designatus est & paulo post consecratus. Exinde Lugduni vicarium in Spiritualibus generalem egit, tum postea eodem munere functus est Tolosæ vices gerens Odetti cardinalis de Chatillon archiepiscopi Tolosani: quo titulo solemni ritu totaque plaudente civitate, astantibus octo capitolinis ut vocant seu consulibus & magistratu urbis, senatusque primo præside Johanne de Mansencal cum Senatoribus, majorique judice anno Dñi MDXLIII pontis novi tum primum Garumnæ trajiciendæ molem impositam pontificali benedictione primarioque lapide benedicto & fundamentis inchoavit. Post annos exinde septem ecclesiam cœnobii nostri apud Fanumjovis sub invocatione S. Dominici dedicavit. Religionem verò suam & salutis animarum studium maxime ostendit edita solemni sanctione contra sacri nominis Dei, Deiparæ Virginis, 1550.

Virginis, sanctorumque temeratores atque blasphemos, concessisque gregis sibi commissi fidelibus Christi Jesu nomen pie venerantibus indulgentiis. Qua erat singulari erga Christi Domini passionem affectus devotione, edita ab eo est

Missa de agone Christi vulgo dicta, Tolosæ, Jacobi Colomiez 1547. Pr. *Quis est iste qui venit de Edom &c.*

Hanc publicaverat solemni ordinatione pontificali Tolosæ in domo archiepiscopali quinta februarii MDXLVI stylo veteri, novo XLVII. Pr. *F. Guillelmus Piati in sacra pagina magister ordinis Prædicatorum Dei & apostolicæ sedis gratia episcopus Tarsensis vicariusque generalis in spiritualibus & suffraganeus RR. DD. Odonis cardinalis de Chastillon archiepiscopi Tolosani, universis Christi fidelibus salutem &c.* Quæ missa sic deinceps ad devotionem fidelium excitandam idonea visa est, ut a pluribus abinde fuerit Ecclesiis usurpata, atque in ipsum etiam missale Romanum inducta. Ex primis ab eo editis exemplis unum etiamnum apud nostros Tolosanos servatur, teste Jacobo Percin Monum. Tolos. p. 111 ad ann. 1540, qui & ibidem dicit hunc Guillelmum obiisse Tolosæ anno MDL die XVII februarii.

F. JOHANNES VIGUERII.

† 1550. F. Johannes Viguerii vulgo *Viguier* Gallus Aquitanus, Granatæ urbecula in Tolosatium finibus versus Aquitaniam ad Garumnam sita ortus, indeque Granatensis nuncupatus, ordini nomen dedit Tolosæ, sicque in litteris sacris eminuit, ut inter primos seculi XVI theologos numeratus sit. Magisterii lauream in academia Tolosana adeptus, theologiam ibidem publice profitebatur jam anno MDXXVII, quo sic se suscribit in actis cœnobii Tolosani, *F. Johannes Viguerii magister regens universitatis*, & sic deinceps ad annum MDL, quibus annis proinde continuo hanc cathedram rexerit. Etsi autem nulla sit deinceps in actis Tolosanis ejus memoria, ultra tamen vixisse hinc conjicio, quod opus *Institutionum* de quo mox post primam editionem auxerit, sicque annum MDLIII supergressus fuerit, & ad annum fortè MDLVIII pervenerit. Ejus meminere Lusitanus & sequaces, demum Altamura ad 1545, sed & extrates Possevinus, Miræus, & Antonius in Bibl. Hisp. Illi omnes excepto Miræo, emendandi, cùm Hispanum natione præstant, delusi nomine Granatensis, quasi Granatæ Hispaniæ originem debeat, cùm sit & nostris Aquitanis sua parva Granata, sex circiter milliaribus Gallicis Tolosa dissita, quam solam patriam agnoscit. Hæc ejus opera:

Institutiones ad naturalem & christianam philosophiam, maxime verò ad scholasticam theologiam, sacrarum litterarum universaliumque conciliorum auctoritate, & doctorum ecclesiasticorum præsertim D. Thomæ Aquinatis eruditione confirmata, omnibusque animarum curam gerentibus admodum necessaria: Cum approbatione sacræ facultatis Parisiensis data anno 1549 die 31 julii. Ex innumeris editionibus hæ mihi cognitæ: Parisiis 1553, 1558, & Caroli Fremy 1563, & 1582 fol. Verfetiis ad insigne Spei 1560 in 4, quæ editio Parif. in Regia D 701. Ibidem Bartoli Rubini 1567, & 1571 in 4, quæ Romæ in Barber. Iterum Jacobi Vitalis 1575 & 1581. Antverpiæ, Johannis Stelsii 1565 fol. quæ in Regia D 141, a. Ibidem 1571 fol. quæ in Barber. Lugduni, Guillelmi Rovillii 1571 fol. pp. 556, quæ apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Coloniæ 1607 in 4.

Opus amplissimo decurionum ordini reipublicæ Granatensis, civibusque suis universis auctor nuncupat.

Commentaria in D. Pauli ad Romanos epistolam, in quibus omnes fere hæreses nostri temporis confutantur, ut nihil brevius neque clarius in illas scribi possit: Prodierunt fere iisdem typis quibus institutiones in editionibus in fol.

De consolatione agonizantium cum elucidatione missæ, Parisiis 1553: Antverpiæ, Belleri 1554: Lugduni, Rovillii 1569.

In S. Paulum non pauca promittebat in præfatione institutionum, quod indicium est plura quam in epistolam ad Romanos præparasse, ac dare constituisse: sed fortè morte præventus non perfecit, saltem typis non prodierunt. Eysengrenius ad 1550 eum laudans ceu virum perpolitum, & tam divina quam profana litteratura doctissimum, Pauli epistolas omnes commentariis illustrasse asserit, ac præter institutiones laudatas, theologiæ summam conscripsisse addit, quod difficile mihi persuaserim, cùm institutiones reipsa sint species quædam summæ theologicæ. Præter citatos de Viguerio legendus Percinus Monum. conv. Tolos. p. 109 a.

F. LEANDER ALBERTI.

F. Leander Alberti Italus patria Bononiensis, vir nunquam satis pro meritis laudandus, anno MCCCCLXXIX honestis parentibus natus est: quorum solicitudine optimis præceptoribus pietate ac litteris imbuendus traditus, mirum quantum puer ingeniosus, tenacissimæque memoriæ profecerit. Vix decennis Johanni Garzo ejusdem patriæ, ac gymnasii Bononiensis oratori clarissimo operam dedit, eumque quadriennium audivit, auctores Latinos, oratores & poetas ita legens sedulo, ut iis facillime dicendo scribendoque uteretur. Tum stylum sibi formavit seu Latina seu materna ita concinnum, ut utramque purissime loqueretur ac scriberet. Ætatis XIV circiter adeptus ordini nomen dedit Bononiæ anno Christi MCCCCXCV, & vestem induit VII kal decemb. hora ad horologium Italicum XXI, ad clavum ordinis sedente tum Joachimo Turriano, & Vincentio Bandello tum congregationem Lombardiæ iterum moderante. Studiis post professionem applicitus, eximios, totaque Italia nominatissimos in philosophicis & theologicis scientiis nactus est præceptores, & in illis quidem Vincentium Placentinum & Paulum Monticellanum, in ultimis verò Silvestrum Prieriatem & Georgium Casalensem, quos omnes miris laudibus exornat ipse, & gratiam pro virili rependit amplissimam. Museo deinceps videtur totus addictus, e quo tamen eum avocavit ordinis magister XL Franciscus Silvester Ferrariensis anno MDXXV electus, quicum illi magna familiaritas & litterarum necessitudo Bononiæ intercesserat, qui eum in socium cum titulo provincialis Terræ-sanctæ allegit, & laborum participem esse voluit. Eum igitur Leander provincias Neapolitanas ex officio visitantem eodem anno MDXXV comitatus est, tum & in Gallias proficiscentem, eique Redonis in Armorica morienti sedulus astitit & oculos clausit. Tum verò Italiam & Bononiense museum suum repetiit, a quo deinceps non videtur avulsus. Insignis ei fuit modestia, morumque & consuetudinis facilitas, quæ omnium tam gentilium domesticorumque, quam extraneorum ipsi conciliaret animos: magnaque illi fuit cum eruditis ejus ætatis & regionis studiorum conjunctio, atque apud principes etiam & optimates gratia. Præter plures quos in suis operibus laudat, quanta illi fuerit cum nostro Hieronymo Balbo episcopo Gurcensi amicitia, supra jam annotatum: at Johannem Magnum Upsalensem archiepiscopum pro fide catholica exulantem nefas sit omittere. Hunc quippe Romam anno MDXLI petentem, & rebus omnibus destitutum in cœnobio Bononiensi lautè excepit, itinerisque longioris la-

† 1550.

 boribus fractum solatio omni adhibito recreavit. Sed & eumdem Roma Venetias repetentem litteris humanissimis invitavit, ut ad cœnobium Bononiense rediret, quam fieri posset liberalissime refovendus. Qua de causa hanc ei archiepiscopus epistolam scripsit:

Reverendo Patri Leandro.

» Reverende Pater, & consolator amantissime. » Quod me toties in causa sanctissimæ religionis istuc » proficiscentem incredibili benignitate, ut ad ædes » vestras divertere debeam, alacriter invitatis, gra- » tias refero sempiterna memoria dignas, imo per » amplius semper agere conabor. Quia ad memoriam » revoco, id quod nunquam oblivisci potero, vide- » licet quomodo Reverenda Paternitas vestra unâ » cum cæteris reverendis istius almi collegii vestri » patribus ante sex annos me & coëxules meos ex » hospitio nimis incommodo, & saluti nostræ pluri- » mum contrario extractos in domum vestram de- » duxistis, summaque benevolentia, & nunquam » obliviscenda liberalitate fovistis & recreastis, imo » a faucibus mortis jam jam pereuntes reduxistis. De- » beo igitur me & omnia mea non modo isti opti- » mo conventui, sed toti ordini vestro, a quo tam » magnum & necessarium beneficium in mea extre- » ma necessitate sum consecutus. Divina namque pro- » videntia factum esse non dubito, quod reveren- » dus dominus Hieronymus Quirinus patriarcha Ve- » netus vestri ordinis alumnus me tam benigne » & tanto tempore per summam liberalitatem fo- » verit, & semper fovere paratus est. Cæte- » rum quomodo postea hic Romæ valuerim, pa- » rum aliud scribere possum, nisi quod libenter glo- » rior in infirmitatibus meis, in quibus ne penitus » succumbam, peto pro me ad Deum orationes fie- » ri ab ista sanctissima congregatione vestra, cui me » & omnes meos omni pio & sincero animo inces- » santer commendo

Videsis Olaum Magnum de vitis Pontificum Upsalensium in Johanne Magno p. 145 & 172. Quandonam autem obierit Leander, nullus accurate refert, sed cùm apud Fontanam in Theatro legatur inquisitoris generalis munere Bononiæ functus anno MDL, & ei successor datus anno MDLII, circa hunc ultimum annum devixerit, ibidemque sepultus fuerit. Hæc ejus opera:

1. *De viris illustribus ordinis Prædicatorum libri sex in unum congesti*, Bononiæ, Hieronymi Platonis, & Jo. Baptistæ Lapi 1517 in fol. pp. 525. Opus accuratum, & puriori elegantiorique Latinitate nitens.

2. *Vita della B. Colomba da Rieto del terzo habito della penitenza del glorioso padre S. Domenico sepolta a Perugia*, Bononiæ, Hieronymi de Benedictis 1521 in 4, pp. 48. Extat Paris. in Regia H 1710, sed & in Mazarin. Epistolam nuncupatoriam illustri Sorori Hieronymæ Teppolæ Venetæ post mortem sponsi Johannis Sfortia ordinis S. Claræ Sanctimoniali Latine redditam edidit Pappebrochius in Actis SS. ad XX maii p. 398.

3. *De D. Dominici obitu & sepultura*, Bononiæ, Vincentii Bonardi 1535. Addunt Altamura & Rovetta, *De translatione ejusdem*: sed idem esse opus constat ex Annalibus ordinis MS Bzovii, qui integrum refert ad annum 1233.

4. *Historie di Bologna Deca Prima e libro primo della Deca seconda fin all'anno* MCCLIII, Bononiæ, Bartholomæi Bonardi & Marci Antonii Grossi 1541 & 1543 in 4.

Libro secondo e terzo della Deca seconda fin all' anno MCCLXXIII *dati in luce per opera di Frà Lucio Caccianemici*, Ibidem 1588 in 4.

Supplemento per il quarto libro della Deca seconda fin all'anno MCCLXXIX *dato in luce dal medesimo*, Ibidem 1590 in 4. Reliqua quæ ad annum MDXLIII protenduntur, habentur manuscripta voluminibus duobus apud Johannem Fantuccium Bononiensem, teste Bumaldo.

5. *Descrittione di tutta Italia, nella quale si contiene il sito di essa, l'origine, & le signorie delle città & delle castella co i nomi antichi e moderni, i costumi de' popoli, le conditioni de paësi & piu gli huomini famosi che l'hanno illustrata, i monti, i laghi, i fiumi, le fontane, i bagni, le minere, con tutte l'opre maravigliose in lei dalla natura prodotte*, Bononiæ, Anselmi Giaccarelli 1550 in fol. pp. 469. Quæ editio elegantissima extat Paris. in Regia K 1. Iterum Venetiis, Petri Nicolini 1551 in 4 pp. 847. Ibidem, Ludovici de Avanzi 1568 in 4. *La Medesima accresciuta da Borgaruccio Borgarucci aggiuntovi di nuovo a suoi luoghi tutto quello ch'è successo fino all'anno* MDLXXXI *: e di piu ripurgata da infiniti errori, & accresciuta d'altre additioni in margine, come a questo segno † si puὸ vedere*, Venetiis, Jo. Baptistæ Porta 1581 in 4, pp. 1002. Hæ duæ posteriores editiones charactere Italico eleganti. Laudatur & recentior Ibid. 1588 in 4.

Tribus his ultimis editionibus adjunguntur, quæ desunt in prioribus

Isole appartenenti alla Italia di Frà Leandro Alberti Bolognese, aggiuntovi di nuovo i disegni di quelle, & collocati alli suoi luoghi a commune utilità e sodisfattione de i lettori. In editione anni 1568 pp. 200. In altera anni 1581 pp. 192.

Eadem Italiæ descriptio ex Italica lingua Latine versa interprete Guilielmo Kyriandro Hoëningeno I. C. prodiit Coloniæ, Theodori Baumii 1567 in fol. Sed in hac editione desunt Insulæ ad Italiam attinentes.

6. *Ephemerides ab adventu Ludovici XII Galliæ regis in Italiam usque ad annum* MDLII. An typis prodierint, nemo refert. Hujus tamen operis ut a se Latine scripti meminit Leander ipse, *Descrittione d'Italia* edit. 1551 in 4 fol. 285 b, ac Rovetta Bononiæ apud Prædicatores MS servari testatur.

7. *Cronichetta della gloriosa Madonna di San Luca del monte della Guardia, e de suoi miracoli, dal suo principio, insino all'anno* MDLII, *& dell' origine del convento delle venerande monache di San Matthia, scritta dal F. Leandro Alberti, & accresciuta da un reverendo religioso insin all'anno* MDLXXVII, *e stampata in Venetia appresso Domenico e Gio. Bap. Guerra fratelli* 1577 in 8. Ristampata *con una aggiunta insin all'anno* MDXCVIII, Bononiæ, Hæred. Joannis Rossi 1598 in 8, pp. 176. Cardinali Asculano ex ordine Prædicatorum assumto nuncupant priorissa & moniales S. Matthiæ ordinis S. Dominici. Extat Paris. in Regia H 2533.

8. *Vita Johannis Bentivoli secundi.* Sic abbas Ghillini in suo Theatro.

9. *Delle donne che sono state illustri nella Domenicana religione.* Sic idem Ghillini.

10. *Vita Joachimi abbatis Florensis, & vaticiniorum ejusdem explicatio.* Extat MS Paris. in Colbert. cod. 4147 fol. chart. Incipit:

Amplissimo antistiti & D. D. Julio de Medicis S. R. E. cardinali dignissimo, ac Bononiensi legato apostolico. F. Leander Albertus Bononiensis ord. Præd. salutem. » Nuper Joachim abbatis, ut libelli præfert inscriptio, illius vatis temporum circa viros apostolicos & Ecclesiam Romanam vaticinia ablata fuere figuris effigiata, & inscriptionibus dilucidanda. Cùm oculos admovissem, non parum voluptatis mihi ob multiplicem curiosamque lectionem & spectationem attulere. Cœpi indagare vatis mentem & opinionem, quam puto me post plurimos tandem percepisse, fortè vita comite post hac cæteris depromendam &c. Igitur vaticinia hæc mihi oblata ad te reverende præsul & antistes «

» eminentissime demerendi favoris ac benevolentiæ » tuæ gratia dono mittere decrevi, tanquam ea quæ » divino ingenio tuo satisfactura esse arbitrarer. Cùm » verò major mihi sese temporis facultas obtulerit, » interpretationem quoque eorum omnium ad te » mittam, rem sane curiosam, quæ mirificam delec- » tationem omnibus afferre valeat. Quæ quidem » omnia, uti sine discrimine litteratis pariter atque » vulgaribus nota essent, Philippus Phasianinus pro- » fessor Bononiensis in vernaculum sermonem *&c.* » Ea omnia qualiacunque interim apud te erunt, & » fidei servitutisque erga te meæ testimonium per- » hibebunt, & ut Leandrum clientulorum numero » reponere atque ascribere velis celsitudinem tuam » identidem rogabunt. Et si te serena fronte hilari- » que animo libellum istum suscepisse cognoverit, » Ephemerides quoque quæ plurium annorum res » gestas utriusque fortunæ complectuntur, honorifi- » co sublimique tuo nomini consecrare minime gra- » vabitur. Feliciterque reverenda dominatio tua va- » leat, cui me totum trado atque addico. Olympia- » dis CCCIII die XV mensis septemb. a partu virginis ». ..... Sequitur

Vatis Joachimi abbatis vita per F. Leandrum Albertum ord. Præd. Bononiensem, pp. 2. Sequitur approbatio :

» Vidimus, perlegimus, & mature consideravi- » mus, propterea ejus continentiam laudamus & » approbamus. Joannes Maria episcopus Casensis » curiæ episcopalis Bononiensis suffraganeus ac vica- » rius &c. manu propria.

» Impressoribus ut illam vitam imprimant do & » concedo licentiam ego F. Joannes Torsaninus Bo- » nonien. ord. Prædic. Ven. P. F. Hieronymi de Vi- » glevano ejusdem ordinis S. T. P. in civitate Bo- » non. hæreticæ pravitatis inquisitoris vicarius.

Sequuntur, *Explicationes vaticiniorum.*

Ad calcem sic legitur : *Stampata in Venetia nell' anno del Signore* 1527, *cavata da un'altra stampata nella città di Bologna per M. Girolamo Benedetti nel* 1515 *julii* XV *regnante Leone X.*

Attamen an hæc opella Leandri genuinus sit fœtus, dubium meum silere non possum, cùm stylus Leandri dictionem ubique elegantem non oleat.

II. *Historia Italica lingua manuscripta Venetiis in bibliotheca SS. Johannis & Pauli, ut & apud nostros insula Clodiæ servata.* Laudantur ab Altamura & Rovetta, penes quos fides, cùm harum non meminerit Tomasinus in suis Bibliothecis Venetis.

F. MARIANUS PANORMITANUS.

† 1550. F. MARIANUS PANORMITANUS sic ab urbe natali insulæ Siciliæ principe nuncupatus seculo XVI circiter medio claruit, vir pius & cultui B. Virginis mirum affectus, scripsitque ac edidit

Compendio dell'ordine e regola del SS. Rosario, Panormi.

Quod opusculum recognitum & emendatum Nicolaus Stratta sodalis typis iterum commisit. Vide postea ad 1588 *Nicolaus Stratta.*

F. ANDREAS FLORES.

1552. F. ANDREAS FLORES Hispanus provinciæ Bæticæ alumnus ad annum MDLII circiter clarebat, ejusque meminit Marieta Hist. Eccl. lib. 14, excipitque Lopez Hist. gen. P. IV lib. 2 cap. 3, asserentes Caroli V imperatoris jussu & nutibus in communem religionis Christianæ proventum scripsisse libello commodo & exili familiarem rerum fidei catholicæ instructionem sive catechismum, quem in tota Toletanæ diœcesis ditione pueros doceri sub præcepto censurisque voluit archiepiscopus Toletanus, qui inde in toto Hispaniarum regno acceptus omnium in manus & ora pervolavit hoc titulo : SEC. XVI.

De la dotrina Christiana, Toleti 1552 in 8.

Devocionario. Suma de las espirituales cofradias, de los juramentos, y rosario de nuestra señora.

Suma de toda la escritura sagrada en verso heroico Castellano, cujus ultimi opusculi inquit Antonius in Bibl. Hisp. plura Petri cujusdam Ortiz *Galapagaris* in agro Matritensi parochi referenda laboribus & industriæ non dissimulat Andreas ipse.

Thomas Tamajus in collectione librorum Hispanorum hunc auctorem non Bæticum ortu, sed in oppido Toletanæ diœcesis *Torrijos* dicto natum vult, & S. Eugenii Toletani vocat eremitam : cui ansam fortè dederit, quod catechismus scriptus sit instar dialogi eremitam inter & puerulum, ut jam notarant Lusitanus & Fernandez, qui & addunt quosdam aliqua ex hoc catechismo auferentes, & alia adjungentes, ac suo more interpolantes opellam sibi ascripsisse.

F. ANTONIUS DE ESPINOSA.

F. ANTONIUS DE ESPINOSA Hispanus in gymnasio S. Gregorii Pinciano claruit circa medium seculi XVI. Ejus meminit Lopez supracitatus P. IV lib. 3 cap. 90, & ex eo Antonius in Bibl. Hisp. quos excipit Altamura ad 1552. Quibus testibus hæc scripsit & edidit : * 1552.

In summulas commentaria.

Reglas de bien vivir, y menosprecio del mundo, y lectiones de Job, 1552 in 4 : sic conjicit Antonius.

F. GEORGIUS A SANCTO JACOBO.

F. GEORGIUS A SANCTO JACOBO Lusitanus, etsi quæ lucem ei dederit patria ignoretur ut & familia, ordini nomen dedit Salmanticæ in S. Stephani cœnobio. Parisios ad gymnasium Sanjacobeum cum sodali F. Gaspare de Regibus itidem Lusitano missus, magna animi contentione ingeniique felicitate divinis ita incubuit litteris, ut in sacra facultate coronari promeritum lauream que assecutum cum dicto suo socio scribat Ludovicus de Sousa Hist. prov. Portug. P. I fol. 193 b. Revera in actis facultatis Gaspar de Regibus dicitur anno MDXXXVIII de gratia receptus, licentiamque decurrebat annis MDXLII & XLIII, quo ultimo decimus quintus de Sorbonica respondit, ac tandem die VIII januarii sequentis inter triginta quinque licentiatos, quorum sex erant nostri duodecimum obtinuit locum. At de Georgio a S. Jacobo nihil aliud inveni in actis, quam fuisse de gratia speciali receptum anno MDXXXV, & die XIII octobris de tentativa respondisse, nulla deinceps in actis ejus memoria. Ut ut sit, vir evasit egregius, magnique apud omnes nominis, hinc in Lusitaniam mox ut rediit, a suo rege Joanne III selectus est theologus & orator, qui suo nomine Tridentum adiret, & coactæ a Paulo III synodo interesset, quod & suis ad summum pontificem rex ipse litteris Eburæ anno MDXLV die XXIX julii datis, atque Tridenti coram Patribus recitatis aperte profitetur. *Cæterum*, inquit rex, *cùm legatos meos, & quos illis participes sociosque destinavi, minore celeritate quam vellem, viderem se ad iter componere, ne ulla esse in me mora videretur ad id, quod sanctitas tua tantopere vult efficere : delegi ex eo numero viros bonos & eruditos F. Georgium a Sancto Jacobo, F. Hieronymum ab Oleastro, & F. Gasparem a Regibus sacrarum litterarum professores, qui ad sanctitatem tuam celerius mandata mea perferrent, & quid de sacro* † 1552.

Sæc. XVI. concilio peragendo sentirem, accurate exponerent. Quibus ut fidem habeas hac de re tota, enixe peto beatissime pater &c. Quas litteras lector habet editas cum aliis ad concilium Tridentinum orationibus Lovanii 1567 p. 30, atque iterum Conc. Gen. T. XIV. p. 1015. Ex his tribus unum Hieronymum ab Oleastro Tridentum accessisse eodem anno die xix dec. asserit Palavicinus Hist. Concil. lib. 6 cap. 1 n. 12, duobus aliis in itinere Romæve detentis iisdem regiis litteris ad pontificem forte deferendis. Verùm Georgium nostrum Tridentum etiam postea pervenisse certissimum est, ubi & aderat anno MDXLVII. Quam ad regis sui gentisque suæ gloriam legationem hanc obierint hi feliciter, ac imprimis Georgius ex communi Patrum acclamatione, regisque sui gratulatione remunerationeque facile colligas. Nam ut e concilio redux fuit, regis ipsius nutu mutata filiatione sua ut aiunt Salmanticensi, & ad Olissiponensem translata, factus est sanctæ fidei per Lusitaniam inquisitor generalis, quo in munere prudenter omnino viriliterque se gessit, ut inde non multum postea regis nominatione designatus fuerit Angrensis Ecclesiæ præsul in insulis Terceriis anno MDLII die XIII augusti, & a summo pontifice acceptus & confirmatus. Consecrationis adepto munere mox oneri supposuit humeros, & adire sponsam illico decrevit, quam & tandem post grave naufragii periculum cœlo propitio liberatus, præsentia sua beavit & recreavit. Grave tum suis impositum humeris onus expertus est. Ut enim Deo se pro ovibus prædem optime sciebat, quibusque apud eum rationibus esset obnoxius, & ab eis arcere lupos & abigere, morbidumque curare pecus quam id arduum esset ex officio sensit. Creverat utique jam in ejus agro cum tritico lolium infelix & zizanium, quod eradicare penitus & averruncare necesse habuit. Male de fide sentientes aliquos itaque, quos ad meliorem sanioremque non poterat mentem adducere, Olissiponem mitti jussit in sanctæ inquisitionis carceribus detrudendos: alios morum ac vitæ corruptione gregem inficientes compressit, quibus perficiendis magno illi animo & industria opus fuit, sed & magna adversus imminentes hinc inde sibi tribulationes & angustias animi longanimitate & patientia. In eum quippe perditi homines & nequam adeo frenduerunt, ut quam eis anxie ipse quæreret & optaret æternam, mortalem hanc ei constituerint conatique fuerint iterum ac tertio vitam eripere. Quæ fusius narrat Ludovicus Sousa loco citato. His omnibus feliciter a Deo ereptus, ordinis sui sodales in suam decreverat inducere diœcesim, & Angræ iis domum erigere, quæ viros ad scholarum & pulpiti sacri munus idoneos aliquando gregi suo proferret & aleret, quod consilium ejus mors occupavit disrupitque superveniens & infesta, quam ille lætus aspexit subiitque ætate & laboribus confectus, in sua cathedrali sepultus. Annum mensem & diem non produnt Lusitani scriptores. Ejus meminerunt Altamura ad 1545, & Antonius in Bibl. Hispana. Extat ejus

Oratio habita Tridenti ad Patres concilii Dominica prima quadragesimæ XXVII febr. anni MDXLVII. Prodiit cum aliis Lovanii 1567 in fol. p. 36, & in edit. concil. gen. T. XIV p. 1024

Addi possunt *acta ejus ut inquisitoris generalis, Lusitaniæ, & ordinationes pro bono Ecclesiæ Angrensis regimine.*

F. HENRICUS VERMOLANUS GRAVIUS.

† 1552. F. Henricus Vermolanus cognomine gentilitio, a patria tamen vulgo *Gravius* dictus, a Gravia nempe quod Geldrorum ad Mosam oppidum, & ubi circa seculi XVI initium natus, Noviomagi ducatus Geldriæ inferioris civitate primaria a Gravia natali solo altero tantum semota lapide nomen ordini dedit adolescens, litterarumque peritia acriorique judicio quantus evaserit, quæ edidit opera, abunde testantur. Sacras diu litteras apud suos est interpretatus ceu theologiæ lector, quo munere anno MDXLVIII functus erat, unde in actis capituli provincialis inferioris Germaniæ eo anno Noviomagi celebrati sic de eo legitur; *Approbamus lectoratum F. Henrici de Gravia supprioris Noviomagensis.* Exinde paulo post ejusdem cœnobii prior electus, & institutus, dum officium sedulus implet, morte præmatura e vivis eripitur die XXII octobris anno æræ Christianæ MDLII, ætatis circiter cum seculo ejusdem. Vir utique non suis tantum ab optimo tranquilloque regimine & gravitate morum acceptissimus, sed exteris etiam litteratisque omnibus ob eximiam linguarum Hebrææ, Græcæ, Latinæque peritiam, assiduamque sacrarum litterarum & veterum Ecclesiæ Patrum tractationem notissimus & commendatissimus. In his quippe plurimum desudavit, ut eorum illustraret opera, & ad codicum MS fidem emendatiora nitidioraque prodirent, quos codices propterea avide conquirebat, ac diligentius exscribi & cum editis accurate conferri satagebat. Dum quæ ab eo prodierunt opera, sigillatim recenseo, placet simul præclara de ejus in iis accurandis diligentia auctorum æqualium aut suppariorum testimonia referre, quod lectori commodum nec injucundum fore censeo. Hæc igitur ejus curis prodierunt:

1. *S. Cypriani episcopi & martyris opera cum brevibus annotationibus suis ad Erasmianas additis*, Coloniæ, Petri Quentel 1544 fol. Quæ editio extat in Bibl. Francofurt. publica ad Viadrum. Addunt rursus prodiisse ibidem 1549. Laudant omnes qui de Cypriano agunt Pamelius, Rigaltius, Priorius, Pearsonus, Caveus, Dupinius, Olearius &c.

2. *Sancti patris Johannis Damasceni philosophi pariter & theologi suo tempore facillime summi universa, quæ obtineri hac vice potuerunt opera, summo Henrici Gravii studio partim ex tenebris & situ eruta, partim cum Græcis exemplaribus mature collata*, Coloniæ, Petri Quentel 1546 fol. Quæ editio olim nostrorum Ambianensium, extat jam apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

In ea autem editione hæc prodierunt:

Vita S. P. Joannis Damasceni per Joannem patriarcham Hierosolymitanum conscripta, per F. verò Joannem Oecolampadium versa. Hic Oecolampadius monachus Birgittanus tum nondum fidem ejurarat, cùm his vertendis incumbebat.

Sermo de philocosmis & philotheis, id est de diversis amatoribus mundi & Dei, conversationem S. Patris Joannis Damasceni obiter narrans. Anonymi Græci incerto interprete.

Sequuntur opera Damasceni:

Logica. Introductio dignitatum. De duabus in Christo voluntatibus, & operationibus, reliquisque naturalibus proprietatibus. Hi tres tractatus tum primum typis excusi.

De fide orthodoxa libri quatuor interprete Fabro Stapulensi, cujus & scholiis iidem illustrantur. Breves suas annotationes identidem Gravius addidit, vel per eruditum theologum inseri voluit, ubi doctrina Ecclesiæ ab hæreticis modernis impugnata per Damascenum asseritur.

Sequuntur tres tractatus tum primum excusi, *De Trisagio, De centum hæresibus, De altercatione christiani & saraceni.*

Fragmentum sententiarum ex sermonibus Damasceni, interprete Bilibaldo Pircheymero Norimbergensi.

De his qui in fide hinc migrarunt, quod sacris

operationibus & vivorum beneficiis multum juventur liber, interprete Joanne Oecolampadio monacho Birgittano tum adhuc catholico.

Historia Barlaam ac Josaphat.

Carmina ἐπιταφικά *Damasceni & aliorum* interprete Aldo Manutio Romano.

In epistola ad principem Osvaldum comitem Monrensem nuncupatoria sic de hac editione loquitur : *Cùm autem superioribus annis in alia quædam* (jam libros de fide orthodoxa nominarat) *hujus viri opuscula eademque Latina facta incidissem, quorum lectione mire delectatus, aliquem oriturum expectarem, qui de posteritate bene meriturus has e tenebris situque vindicandas assereret, neque talem reperirem vindicem : ego tandem indignum, imo grande nefas ratus, quæ inexhausto labore hinc inde eruta paraveram, cum magna religionis nostræ jactura supprimi, nolui diutius lucernam hanc sub modio occultari, ut vel hinc quantus sit ille veritatis splendor, omnibus præsertim theologiæ candidatis statim affulgeret. Neque deerat hic adhortator perurgens Petrus Quentelius mira hodie diligentia typographus in provehendis bonis auctoribus, neque labores detrectans, neque sumptui parcens, ut praeclari hujus auctoris libros, quos a studiosis passim flagitari animadverterat, suis prælis excudendos proferrem &c.*

Sub finem epistolæ de versionibus horum operum sic censuram suam profert : *Illud ingenue fateri cogor quadam hic κακόζηλως e Græcis bonis, ut ille ait, Latina facta non bona, neque adeo pure in nostram linguam transfusa, dum religiosus nimium interpres contra gravissimi satyrici præceptum verbum verbo reddere curat, nec se consuetudini bene interpretandi totum accommodat. Verùm nihil hic temere corrigere, mutare, aut expungere decretum erat citra Græcorum exemplarium præsidium, quæ fortasse aut rara aut nulla hodie extant. Quod si quis ea domi habet inclusa, aut alicubi asservari novit, is obsecro castigatiora proferat, mecumque idem communem & præsertim theologiæ studiosorum frugem spectet &c.* Et postea : *Mihi potissimum curæ fuit, ut quicquid ex omnibus Damasceni operibus undecumque conquirere possem, variis ob id bibliophylaciis a me perlustratis in publicum Ecclesiæ commodum proferrem, tantumque doctorem theologorum lumen orbi Christiano recens inferrem &c.* Quæ scribebat Novimagii Gelriæ anno MDXLV quarto nonas dec. *F. Henricus Gravius Dominicanus.*

3. *Divi Paulini episcopi Nolani quotquot extant opera omnia partim soluta oratione, partim carmine conscripta, D. Henrici Gravii viri trium linguarum peritissimi studio atque industria ex vetustissimis exemplaribus restituta, ac argumentis illustrata*, Coloniæ, Materni Cholini 1560 in 8. Extat apud Parisienses nostros ad S. Honorati. Hanc editionem a morte Gravii curavit Johannes Antonianus symmysta & amicus, de quo postea ad 1588, qui in epistola hujus editionis nuncupatoria laborum Gravii in recognoscendis aliis sanctorum Ecclesiæ patrum operibus sic meminit,

Nolo inquit, *commemorare quantum adminiculi in ultima Ambrosii editione Johanni Costerio præstiterit : omitto etiam quantum sudoris & studii impenderit, dum Hieronymum, Damascenum, Didymum, Clementem & Eucherium, & hunc nostrum Paulinum castigaret, sed hæc alibi copiosius &c.*

Itaque hinc discimus Gravium novæ quam Johannes Costerius Lovaniensis canonicorum regularium in valle S. Martini prior parabat, S. Ambrosii operum editioni non contemnendam curam impendisse. Prodiit illa Basileæ typis & impensis Episcopii 1555 in fol. & in ultima Parisiensi Benedictinorum laudatur.

Sed & SS. Clementis, Didymi & Eucherii opera recensuisse ac illustrasse : quas lucubrationes Andreas Schottus S. I. requirendo tandem inveniendas non desperabat, ut mox docebit ipse. SEC. XVI.

4. *Scholia & annotationes in centum duas priores S. Hieronymi epistolas*, quæ etiam tantum a morte auctoris prodierunt. Primam decadem evulgavit laudatus Johannes Antonianus sub hoc titulo :

Epistolarum D. Hieronymi Stridoniensis decas prima cum a mendis plurimis repurgata, tum pereruditis scholiis illustrata studio & opera doctissimi viri D. Henrici de Gravia, Antwerpiæ, Guillelmi Silvii 1568 in 8.

Eadem scholia & cætera in reliquas omnes excudi curavit Schottus laudatus ad calcem tomi primi operum S. Hieronymi hoc præfixo titulo :

Henrici Gravii ordinis Prædicatorum theologi prioris Noviomagensis annotationes & castigationes in S. Hieronymi epistolas, Parisiis apud Societatem 1609 in fol. Iterum emendatius Coloniæ, Antonii Hierati 1618 fol.

Sic autem de eo Gravii labore Schottus in epistola ad Henricum & Jacobum *Vivenis* Noviomagi fratres germanos nuncupatoria : » Damus & nunc « vestris potissimum auspiciis in beati Hieronymi « epistolas omnes, eruditas Henrici Gravii institu- « ti S. Dominici sodalis summæ accurationis anno- « tationes, quæ quadraginta amplius annos in tot « iconoclastarum tumultibus delituerunt, etsi decas « una Antwerpiæ nostræ anno ejus seculi sexagesimo « octavo scholarum usui exiit, ut hinc velut ex un- « gue, quod aiunt, æstimare leonem liceret. Equi- « dem indicium vobis primum feci, qui adolescen- « tem me ex ore Theodori Pulmani inaudiisse me- « minissem Gravii theologi eruditi apud Sicambros « vestros in B. Hieronymum notas, aliaque non « spernenda delitescere, index ego, vos vindices « &c. « *Post pauca subdit* : » Ostendit enim similia, « ac veluti digitum in fontes tendendo demonstrat « consentanea ac paria. Dehinc depravata loca e « membranis castigat, quo in genere potissimum « philologiæ labor & criticorum industria hodie con- « sumi solet &c. Memoria teneo & Johannem An- « tonianum familiæ ejusdem apud Neomagos ves- « tros sodalem disertum litteris consignasse in proœ- « mio ad B. Paulinum, relicta plura a Gravio illo « sanctorum patrum scripta illustrata, e quibus B. « Cyprianus martyr & Paulinus Nolanus episcopus « Coloniæ in Ubiis excusi leguntur : jaceant verò « ad hunc diem fortè apud catholicæ fidei amicos, « ad quæ investigando perveniri forsitan queat, quæ « in Clementem, Damascenum, Didymum, & « Eucherium elaboravit, nam & cum Johanne Cos- « terio strenuam in Ambrosio operam antea nava- « rat. Hac verò studiorum forma usum Gravium ob- « servo, ut phrasim & dictionem cujusque sancti « patris idque alphabeti serie notaret diligenter, « depromeretque cùm usus posceret, ac veluti ob- « scuris facem sic accenderet &c «. Sic scribebat Schottus Antwerpiæ kal. april. MDCVII.

Nec minus gravis est Antoniani laudati de his scholiis censura in epistola ad primam decadem præfixa » Post illum (*scilicet* Erasmum) *inquit*, « D. Henricus Gravius nostri cœnobii dum viveret « prior dignissimus, non solum in bonis litteris pul- « cre versatus, sed etiam trium linguarum longe « peritissimus, elegantes ac prope innumeras in Hie- « ronymi epistolas scripsit castigationes. Summo « itaque jure gratulandum Hieronymo, qui tot vul- « neribus quæ illi negligentia imperitorum scriba- « rum inflixerat, studio hujus viri sanatus sit. His « adjecimus ejusdem Gravii observationes seu anno- « tationes, quas horis subcisivis in epistolas Hierony- « mi conscripsit, non quidem eo consilio ut annotata «

Sæc. XVI. » arte grammatices atque rhetorices juventuti con-
» suleret, cùm id per Erasmum magna cum dili-
» gentia factum esset: sed rerum solum origines
» fontesque demonstraret, Hieronymum Hierony-
» mo conferret, consonas sententias in unum quasi
» fasciculum congereret, ut doceret non modo quid
» ipse Hieronymus scripsisset aut unde, sed quanta
» venustate, quanto lepore eamdem sermonis fa-
» ciem in aliam atque aliam vertisset formam &c«.
Quibus uti nihil ad Gravii commendationem dici potest illustrius, sic eas Hieronymi editiones in quibus ex emendationes & notæ repræsentantur, necessario habendas eruditis suadebunt.

5. S. Gregorii Nysseni operibus restituendis animum adjecerat, cujus librum περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου γενέσεως sibi ipse descripserat ex vetere etsi non satis emendato codice: verùm onus illud in consodalem & studiorum socium Johannem Antonianum transtulit, ut hic in epistola nuncupatoria ejusdem libri de hominis creatione a se anno MDXXXVII editi fatetur.

6. *Castigationes in novum testamentum* paraverat, cujus testis locuples est Tacitus Nicolaus Zegerus Franciscanus post *Epanorthoten* suum seu *castigationes in novum testamentum* in peroratione, quæ habetur Criticorum Sacrorum Londini 1660 in fol. editorum T. VII P. II p. 4963. » Eamdem *inquit*,
» hanc palæstram exercuit & Henricus Gravius vir
» omni disciplinarum genere perpolitus, qui codi-
» cem suum nihil obstante quod editionis esset Ro-
» berti Stephani, studiosissime castigavit, quem &
» in hoc adornasse videtur, ut tandem sic prælo
» commiteret proditurum in publicum, id quod
» præstare haud potuit, præmatura morte huic se-
» culo subtractus. Verùm nos tandem eumdem nacti
» codicem, deprehendimus ipsum plus æquo fisum
» fuisse castigationibus Erasmicis, & editioni Græ-
» cæ, nullis consultis scriptoribus antiquis, eoque
» multa castigasse sinistre & præpostere, quod ta-
» men utriusque viri pace dictum sit«. De hac Zegeri censura legendus Ricardus Simon Histor. Crit. Novi Testam. Gallice scriptæ T. II p. 152, ubi & Zegerum ipsum castigat.

At quod mireris, tanti hujus viri qualis fuit Gravius, nomenclatorum nostrorum nullus prope meminit, nec Lusitanus, nec sequaces, nec novissimus Altamura, qui magnum tamen ævo suo & ordini fuit ornamentum, magnaque eruditionis disciplinæque regularis gloria claruit. Laudarunt tamen Valerius Andreas in Bibl. Belg. Guillelmus Seguier Laur. Belg. verùm hi delusi, omnium optime Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo Dominic. MS. Quæ ut plana fiant, & ab erroribus caveatur, tres sodales nostri hoc nomine Henrici Gravii insigniti distinguendi.

Primus *F. Henricus Gravius* seu de Gravia cœnobii Insulensis alumnus clarebat jam anno MCCCCXCI, quo in actis cap. gen. Cenomani habiti sic de eo statuitur: *In conventu Coloniensi assignamus ad legendum sententias pro tertio anno scilicet* XCIII *F. Henricum de Gravia. Ad legendum Bibliam pro secundo anno eumdem.* Hic tandem lauream magisterii Coloniæ consecutus est ad annum MCCCCXCVI, nam eo anno in convocatione Duacensi dicitur magister, & Insulis lector theologiæ assignatur, qui demum prior domus Winocibergensis electus anno MDV, eodem anno convocationi Ultrajectinæ affuit, & aprilis septima sequenti, quæ veteri stylo anni MDV adhuc numerabatur, novo MDVI obiit. Hunc laudat Seguierus citatus Laur. Belg. P. II p. 185, & P. I p. 31.

Alter fuit *F. Henricus de Gravia*, quem Valerius Andreas in Fastis academicis Lovaniensibus ait ad consilium universitatis seu magistrum anno MDIV die ultima februarii admissum. Hunc idem Valerius vult quidem eumdem esse cum Vermolano hîc a nobis laudato, & astipulatur Seguierius citatus P. I p. 30, sed utrumque delusum contendit Ghilbertus de la Haye, & his rationibus evincit: primo quod mirum esset doctoris emeriti & anno MDIV ad consilium strictum facultatis theologicæ Lovaniensis admissi, post quadraginta quatuor annos scilicet anno tantum MDXLVIII lectoratum approbari, ut initio hujus articuli relatum est: secundo quia Henricus ille Gravius anno MDIV ad consilium universitatis admissus, tum quadragesimum ætatis minimum attigerat, unde sequeretur octogesimum attigisse cùm anno MDXLIV primum ingenii sui fœtum prælo commisit, & octogesimum octavum superasse cùm prior Noviomagensis electus est, & in eo officio obiit anno MDLII. Quæ non solum haud consentanea sunt, sed etiam refelluntur ex allatis ex Zegero, qui Vermolanum asserit *præmatura morte huic seculo subtractum*, quod sane de homine post octogesimum annum mortuo nemo dixerit.

Dato itaque quod Henricus Gravius Coloniensis magister, & Henricus Gravius ad Lovaniense consilium anno MDIV admissus, sint duo homines distincti, ut vult Seguierius, licèt Ghilbertus de la Haye subdubitet, an non sint unus & idem, tertius certo distinguendus est Henricus Gravius Vermolanus illis longe junior vir eruditione præstans, licèt non laurea doctorali redimitus, ætatis cum suo seculo circiter æqualis, id est quinquaginta circiter annorum, morte præmatura sublatus anno MDLII, & auctor vel editor operum hactenus laudatorum.

Supervacaneum fere censebam monere alium adhuc fuisse ejusdem nominis & patriæ, sed non ejusdem ordinis professionisve & longe juniorem, ac propterea cum superioribus non confundendum, nisi Possevinus & Fernandez noster in eo gravissime fuissent allucinati. Fuit igitur *Henricus Gravius* vir moribus & litteris commendatissimus, Lovaniensis academiæ professor, Bartholomæi Lovaniensis typographi celebratissimi filius, quem Sixtus papa V Romam accivit, Vaticanæque typographiæ & bibliothecæ præfecit, Gregorius verò papa XIV in aulam allegit amplioribus honoribus brevi cumulandum, ni mors intempestiva substraxisset die secunda aprilis anni MDXCI ætatis LI ut volunt quidam, vel solum XLV ut habent alii, qui ad S. Mariam de Anima, quæ Belgarum & Germanorum est basilica, sepultus fuit. Hic variorum operum auctor fuit, sed a laudatis nostri Gravii plane diversorum, *Notas*, scilicet *in tomum septimum S. Augustini* scripsit, in quibus non semel meminit commentarii quem meditabatur *Rerum Donatisticarum*, quibus addunt *opus Catechisticum* MS ab eo relictum & jam deperditum, de quo legendus Miræus parte altera p. 135.

Addo solum hunc esse non posse quem supra laudabat Zegerus, qui ipse Lovanii anno MDLIX die XXVI augusti obiit, proindeque Gravium quem prius se dicit immatura morte sublatum, non alium a nostro anno MDLII fatis functum excogitandum.

F. MARTINUS PISTOR.

F. MARTINUS PISTOR Gallus Parisinus ut videtur & domus Sanjacobeæ ibidem alumnus, cùm ingenio excelleret ad gradus promotus est. Licentiam decurrebat annis MDXXXVI, quo decimus de Sorbonica respondit & MDXXXVII, dieque quarta januarii sequentis inter viginti quatuor licentiatos vigesimum locum sortitus est. Inter insignes hujus seculi concionatores claruit facundus & fervidus Ecclesiastes, sed & tum bacchantes in Galliis hæreticos strenue impugnavit, verboque ac scripto revicit. Editus ab eo mihi visus est liber hoc titulo: * 1552.

Prosopopœia, quam ideo Symmachiam dicere vo-

laimus, quod acerrimam effingat fidelium adversus trium infestissimorum fidei hostium epithesés concertationem. Fidei hostes tres, Calvinus, Melanchthon, & antithesium Christi & Romani pontificis concinnator. Martino Pistore auctore, Parisiis, Johannis Andreæ 1552 in 8, cum privilegio regis Christianissimi, in quo appellatur *Frere Martin Pistoris aliàs Boulanger. Ludovico de Guillart Carnotensium episcopo, & suo Mecœnati beneficentissimo Martinus Pistor Dominicanus* nuncupat opus in varios dialogos divisum. Extabat anno 1681 apud nostros Cabellionenses in comitatu Venusino, donum ut videtur auctoris, qui Mecœnatem suum eo secutus fuerit, si verum est quod in Gallia Christiana antiqua Sammarthanorum fratrum legitur, Ludovicum de Guillart e Carnotensi Ecclesia ad Cabellionensem anno 1553 transiisse. Ut ut sit, hujus operis meminerunt Simlerus & Possevinus tacentes auctorem nostrum fuisse, & eidem adhuc ascribunt sequentia:

Postilla in Matthæum. Cujus meminit in opere superiori. Hanc Lipenius refert editam Lutetiæ 1552, sed censeo incerto locutum.

Symmachia adversus epithesés hostium fidei, cui adjuncta sunt duo colloquia adversus cærimoniarum divini cultus oppressores, Martino Pistore Dominicano auctore, Parisiis, Guillelmi Cavellat 1556 in 8 foliolis 182. In qua editione altera forsan primi operis, sola duo colloquia nova censuerim. Hunc scriptorem aut omisit aut potius ignoravit Altamura.

F. PETRUS CLERICI.

* 1552. F. PETRUS CLERICI vernacule *le Clerc* Flander Insulensis patria, ibidem ordinem professus anno MDVII die XXIV augusti, vir eruditus & facundus, theologiam diutius e superiori loco docuit apud suos, Audomarisani præsertim & Insulis, nec minus e pulpito claruit prædicatoris generalis titulo ideo & gradu insignitus. Hæreticæ pravitatis inquisitorem etiam egisse ferunt. Dum verò altera vice prior cœnobium suum Insulense regeret, obiit anno MDLII mense septembri. Quæ ex actis capp. provinc. inferioris Germaniæ, & ex Bibl. Belgo-Dominic. MS, in qua & dicuntur servari Insulis codices ejus duo MS chartacei in 4:

Primus concionum quadragesimalium quas habuit Insulis anno MDXXXIV.

Alter concionum adventualium quas habuit Valencenis anno MDXLII, cum sermonibus aliquot de sanctis.

F. REGINALDUS A JANUA.

* 1552. F. REGINALDUS A JANUA Ligur theologus primi nominis synodo Tridentinæ affuit sub Julio III a kal. maii MDLI ad XXVIII aprilis MDLII, & in collationibus theologorum non parum claruit. Ejus meminit Palavicinus Hist. conc. lib. 12 cap. 2 & aliâs, & ex eo Oldoinus in Athen. Ligust. ubi dicit Reginaldum scripsisse

Plura de eucharistia & confessione circa canones de illis sacramentis edendos, & circa doctrinam de iisdem, capitibus distinctis a synodo statuendam.

F. STEPHANUS USUSMARIS.

† 1557. F. STEPHANUS USUSMARIS vernacule *Usodimare* XLVI magister ordinis Ligur fuit, Januæ nobili ac perantiqua familia natus. In patria ad S. Dominici ordinem amplexatus adolescens, vir evasit numeris omnibus absolutus, qui præter doctrinam qua inter primos ætatis suæ theologos claruit, eloquentiam qua e sacro pulpito in auditores dominabatur, majestatem oris qua in accedentium animis sui reverentiam imprimebat, ea erat morum elegantia & comitate, ut omnium corda sibi facile conciliaret, ac in sui amorem alliceret. Censorem fidei septem annis egit Januæ ab anni MDXXXIX mense junio ad ann. MDXLVI, tum verò Romæ in comitiis ordinis quibus aderat ceu provinciæ utriusque Lombardiæ diffinitor, a magistro ordinis Francisco Romeo tum electo procurator generalis apud summum pontificem institutus est, & in actis declaratus, mortuo verò Romeo anno MDLII, a Julio III cui acceptissimus erat, vicarius per interregnum datus est generalis, & in comitiis ordinis anno sequenti MDLIII sabbato vigilia pentecostes XX maii, ad supremum ordinis regimen ipsemet unanimi electorum voto evectus, & eodem die ad summum pontificem cum universo patrum cœtu accedens, ab eo hilari vultu exceptus est, ut in actis ipsis legitur, verbisque honorificis commendatus. Ordinem in summa tranquillitate nec minori cum efficacia, disciplinam asserendo ac studia promovendo administravit ad ann. MDLVII, quo die III martii summo omnium mœrore sublatus est e vivis; & in templo S. Mariæ ad Minervam ad majus altare sub tymbo marmoreo sepultus. De quo legesis Chronicon parvum ad calcem constitut. Razzium p. 179; Pium P. II, lib. 4 col. 214, Fontanam in Theat. & Monum. Altamura in Append. ad 1557, Rovetta ad 1561, & Oldoinus in Athen. Ligust. eum inter scriptores recensent, ut a quo prodierit opus hoc titulo:

Privilegia per complures summos pontifices ordini FF. Prædicatorum concessa & communicata, non quidem omnia, sed ea tantum quæ ex archetypis aut eorum authenticis transumptis haberi potuerunt, jussu impensis & opera R. P. F. Stephani Ususmaris Genuensis ejusdem ordinis magistri generalis transumpta & impressa, & per R. D. auditorem apostolicæ cameræ authenticata, Romæ, Ant. Bladii 1555 in 4, pp. 524. Editio elegans, extat Parif. in Regia E 2138.

Ad calcem subnectitur virorum ordinis sanctitate, dignitate, ac doctrina illustrium brevis catalogus, 1 Magistrorum ordinis, 2 Cardinalium, 3 Antistitum, 4 Martyrum, 5 Beatorum, 6 Doctorum: nec mihi dubium quin illud sit quod Altamura ipsi tribuit

Chronicon breve magistrorum ordinis.

Eodem volumine regio habetur editio antiquior quorumdam privilegiorum ordinis, quorum primum Clementis IV de jure successionis in hæreditate paterna, ultimum & decimum septimum breve Sixti IV de stigmatibus B. Catharinæ de Senis, a b c sesquifoliis, char. Goth. circa 1500.

Epistola encyclica e capitulo suæ electionis ad ordinem missa extat cum actis, quorum transumptum ex codice Insulensi ejus ætatis a me exscriptum habeo in schedis: quibus adde ejus *Registrum* Romæ servatum in archivo ordinis.

De familia *Ususmaris* legendus Argote de Molina Nobil. Bæticæ lib. 2 cap. 221, p. 241, ubi parmam ejus dicit argenteam triplici fascia coccinea undulata distinctam: & Lopez de Haro *Nobiliario d'España* T. II, lib. 10 cap. 15, p. 244, ubi fuse de primæva origine & viris hujus familiæ claris agit: & noster etiam Augustinus Justiniani in Hist. Januen.

Fuit seculo XV celebris ejusdem familiæ & ordinis Prædicatorum sacræ facultatis Parisiensis magister *F. Barnabas Ususmaris* vel *Ismaris* Januensis, qui licentiam decurrebat anno MCCCCLXXVII, quo undecimus & ultimus de Sorbonica respondit, & anno MCCCCLXXIX stylo veteri, novo LXXX, die XXVIII martii ante pascha inter sexdecim licentiatos locum decimum tertium sortitus est.

Sæc. XVI.

F. AMBROSIUS CATHARINUS.

† 1553.

F. AMBROSIUS CATHARINUS qui prius in seculo *Lancelottus Politus* lustrali gentilique vocabatur agnomine, genere clarus, natione Etruscus, patria Senensis, ad annum MCCCCLXXXVII natus, postquam humanioribus literis egregie vacasset & philosophiæ, adolescens adhuc jurisprudentiæ animum applicuit, & ut acris erat optimique ingenii circa ætatis XVI juris utriusque lauream in academia Senensi meruit & adeptus est. Exinde ad ætatis XXV majorem sibi comparaturus eruditionem omnes prope vel certe præcipuas Italiæ Galliæque lustravit academias, in quibus arguendo, proponendo & resolvendo ad mille etiam juris acroamata privatim & publice magnum apud peritos sibi fecit nomen. In patriam redux publicam Senis juris cathedram obtinuit, & Joannem Maria de Monte Etruscum, illum qui postea summus pontifex fuit Julius III dictus, discipulum habuit & auditorem. Romam deinde profectus a Leone X nuper electo consistoriales inter advocatos ascriptus est, de quo Carolus Carterius in Syllabo suo consistorialium advocatorum pagg. 98 & 309 edit. Rom. 1656 fol. consulendus. Leonem X ad congressum cum Francisco I Galliarum rege Bononiam proficiscentem comitatus est, at paulo post spretis aulæ pontificiæ solicitudinibus Florentiæ Prædicatorum ordinem in conventu S. Marci amplexus est ætatis jam XXX: habitumque suscepit e manibus F. Philippi Strozzi ejusdem tum conventus prioris & filii, nostrique Hieronymi Savonarolæ alumni & discipuli, uti habet Seraphinus Razzius de viris illust. p. 114, qui & addit eumdem tum *Catharinum* abinde cognominari voluisse ob acceptas a S. Catharina Senensi virgine gratias, uti *Lancelotti* nomen proprium in *Ambrosii* commutavit ex singulari quem erga gentilem suum symmystamque S. Ambrosium Sansedonium habuit affectu. De eo refert citatus Razzius audivisse se a F. Reginaldo Nerli Mantuano studii nostri generalis Bononiæ regente, Catharinum in seculo non usque adeo in fide firmum & stabilem fuisse, at lecto deinde Savonarolæ præclaro ac erudito *Triumphi crucis* opusculo catholicæ fidei firmiter adhæsisse omnibus articulis: atque hinc illi fortè fuerat erga Savonarolam quam ipsemet olim habuisse se narrat ipso quem in eum scripsit postmodum virulentissimo opusculo, concepta devotio. Peracto tirocinio sacris literis se totum ac theologiæ dedit, privatus tamen quod ipse testatur in *Expurgatione adversus apologiam Dominici a Soto pag. 39. Illud* inquit *palam falsum est, quod postquam ordinem sum ingressus, ullum in scholis audierim magistrum.* Ex eo tempore autem cœpit calamum acuere & stylum stringere: sed præstat ipsum audire acta sua recensentem eadem expurgatione pag. 16.

» Primum ergo fœtum emisi adhuc novitius miles » in ordine contra Lutheri hæreses, quem dicavi » Cæsari jam sunt anni XXVIII, qui sibi nomine summi pontificis ab apostolico nuntio D. Leandro, » postmodum cardinali creato oblatum, gratanter » etiam suscepit. Illam tamen provinciam non mihi » temere arrogavi, sed præpositi mei præcepto & in » meritum obedientiæ recepi. Fuit nihilominus liber ille recognitus more ordinis ac probatus antequam ederetur, quem paulo post viri catholici in » Germania curaverunt excudi. Hic est titulus:

I. *Ad Carolum Max. imperatorem & Hispaniarum regem F. Ambrosii Catharini ord. Prædic. apologia pro veritate catholica ac apostolica fidei ac doctrina adversus impia ac valde pestifera Martini Lutheri dogmata.*

» In primo libro continentur undecim doli Martini, » quibus potissimum multitudo imperita decipi potest.

» 2. Recitatur ad verbum liber ejus blasphemiis « & stultitiis circa papæ potestatem, & pene ad ver- « bum confutatur «.

» 3. Confutantur omnia quæ opponuntur contra « decreta probantia primatum Romanæ Ecclesiæ seu « summi pontificis, & pariter ad verbum referuntur « ejus blasphemiæ. Hinc agitur de clave scientiæ pa- « pæ & potestate circa indulgentias «.

» 4. Confunduntur quæ perversissime ac perni- « ciosissime tradidit circa sacramentum pœnitentiæ & « statum purgatorii, & verba sua propria apponuntur «.

» 5. Qui inscribitur speculum universæ ejus doc- « trinæ, colliguntur hæreses & errores absoni, quæ « tam contra veritatem quam contra seipsum alioquin « effudit. Ipse lector numeret si sit otium, sed lon- « ge melius ut comprobet «,

Florentiæ, Hæred. Philippi Juntæ 1520 Dec. 20 fol. pagg. 192. Quæ elegans editio extat Paris. in Regia D. 607. Anno sequenti prodiit in Germania.

» Alium quoque libellum in eumdem virum exa- « ravi magnorum jussu dominorum, qui & similiter « iterum a catholicis excusus fuit, de quo per lite- « ras ab apostolica sede actæ gratiæ mihi sunt. Ti- « tulus «:

II. *Excusatio disputationis contra Lutherum ad universas Ecclesias*, Florentiæ apud eosdem 1521 in 4: quæ editio Romæ in Barber. Rursus prodiit in Germania. Sic refert Stanislaus Felic in notis suis ad historiam conc. Trident. In suam etiam Bibliothecam pontificiam intulit Rocabertius noster T. III p. 265. His duobus opusculis usus est teste Possevino Franciscus Behem in *Judicio de persona & doctrina Lutheri*, Moguntiæ 1548.

» Tacui verò post hæc, (sic ille prosequitur,) « multis annis plus sexdecim nec hiscens quidem, « cùm jam scriberent plurimi in hæreticos Germa- « niæ, donec venerunt qui suppresso nomine libellos « Lutheranam doctrinam continentes in vulgus spar- « serunt. Tunc enim cùm viderem tacere cunctos, « a plerisque rogatus coactus sum calamum stringere. « Quo tempore F. Bernardinum Ochinum impium « illum apostatam dudum Italiæ concionatorem suis « coloribus parvo libello depinxi, ut nosceretur cru- « delis hypocrita, & simplicium animarum macta- « tor, & libellum composui, quem nuncupavi

III. *Speculum hæreticorum contra Bernardinum Ochinum*: primo editum Romæ 1532. Scilicet F. Martinus Sporn prior provincialis Poloniæ, cùm in ea urbe adesset occasione capituli generalis ad electionem magistri eo anno coacti, & Catharinus ibi etiam præsens fortè fortuna obvius ei occurrisset, ab eo acceptum & descriptum typis continuo commisit, & Petro de Gamvatis episcopo Cracoviensi dicavit.

Postea verò ipse Catharinus Lugdunum profectus, ubi post varia itinera agebat XXIII aprilis MDXXXVII, ut mihi constat ex ejusdem epistola ad Franciæ cancellarium Antonium de Burgo, quam originalem & manu ejus propria scriptam habeo in schedis, idem opusculum iterum edidit hoc titulo:

Speculum hæreticorum emendatum, auctum, dicatumque Paulo III, Lugduni, Antonii Vincentii 1541 in 8, pp. 104. Adjecta tum duo opuscula

IV. *De peccato originali & casu hominis. Ad cardinalem Rodolphum Carpensem.* Pr. *Quanquam hoc certissimum sit*, a pag. 105 ad 175.

V. *De perfecta justificatione a fide & operibus: ad cardinalem Gasparum Contarenum Venetum.* Pr. *Primum ut rem ordiar*, Lugduni, Theobaldi Pagani 1541, a pag. 177 ad 258. Quæ editio extat Paris. in Regia D. 4222.

At certe exaggeratio est, ubi dicit se annis plus sexdecim tacuisse, nec hiscere ausum: nam ut ad vitæ ejus seriem revertar, cùm non parum historiam literariam illustret, paulo post MDXXI quarumdam occasione

occasione nata difficultatum cum suis sodalibus, uti citatus supra Razzius habet (forte quod de cardinalis Cajetani operibus male sentiret ac obloqueretur) Florentia relicta Romam se contulit, tum in Gallias transiit, ibique plurimorum variique generis illustrium optimatum eruditorumque sibi conciliavit animos: sed ipse audiendus sua referens. Sic ergo ipse in epistola nuncupatoria operis contra Cajetanum ad magistrum ordinis F. Joannem de Fenario.

» Ego quoque vilissimus Domini catulus eo etiam » tempore, cùm ille (Cajetanus) in humanis ageret, & tot gloriosis præstaret nominibus, non sum » deterritus ante summi pastoris pedes pro causa » veritatis debitos latratus emittere: nec dubitavi » oblato etiam libello apud ipsum summæ sedis tribunal hanc ejus doctrinam nomine pessimo accusare, paratumque me offerre luce veritatis ac divinis præsidiis factum quod objectabam etiam comprobare, verùm non licuit facere periculum. Cur » autem non licuerit, dicam libere, aliud ego nescio, nisi quia quod verum erat, audebam in tantum virum defendere. Hæc ille Romæ sexdecim illorum annorum aliquo, quibus tamen se hiscere non ausum dicebat. Quid autem in Galliis egerit, clarius explicat in Expurg. cit. adversus Dominicum de Soto p. 40. Sic enim ille:

» In ordine nullum unquam habui gradum in litteris nec ambivi, & magisterium aliquando mihi » Tolosæ oblatum etiam cum regentia S. Saturnini » ex favore primarii præsidentis D. Jacobi Minutii, » cujus ossibus multum debeo, recusavi, & ne cogerer, inde recessi. Superius p. 26 suas adversus Cajetanum excursiones & motus describit. » Postquam, *inquit* posteriora ejus legi volumina » fateor, coram universa Ecclesia destomachatus » sum propter novitias ac peregrinas opiniones.... » Quare cùm non viderem aliquem ex nostris, qui » aliquid nervi haberet moveri, etsi celeberrima » illa Parisiorum facultas reprobare jam cœpisset » nonnullas ejus propositiones, ego fateor, ausus » sum primum spargere hac de re rumores inter » Fratres: & quia contemnebar, cœpi etiam scribere privatim, & cùm metuerent ne publicarentur subornarunt magistrum ordinis Joannem de » Fenario (Romæ anno MDXXXII in feriis pentecostes electum) qui ne quid adversus illum ederem » mihi præcepit. Idem tamen ut ex me postea veritatem pernovit, annuit. Unde & Lugdunum » profectus sum, ubi & aliud præceptum vicarii ordinis habui, qui Romæ tunc erat, nomine pontificis maximi Clementis VII superstite adhuc & vivo Cajetano, sic justum & temperatum ut erat » apostolica illa sede dignum: adjuncta enim fuit ex » illius ore appendix hæc; *Nolumus quicquam ab* » *illo edi contra virum illum non prius recognitum* » *atque probatum*. Et ecce rem narravi coram Deo » & non mentior. Cùm igitur certus essem de voluntate nostri generalis, & ab ore ipsius pontificis » data esset mihi illa facultas, perrexi ad urbem gloriosam Parisiorum, ut ibi annotationes nostræ recognoscerentur & probarentur, quod & perfectum est. Adjuvit rem quod eo tempore, cùm in » procinctu essem, significatum est eumdem Cajetanum obiisse (nempe Romæ die x augusti » MDXXXIV.) Quid est ergo quod jure queas reprehendere, cum sicut in præfatione libri, quem » ipsi magistro ordinis dicavi, tres ordinis nostri » præclarissimi theologi & doctores celeberrimæ » illius universitatis (*hi fuerunt Thomas Laurentii* *& Joannes Benedicti ambo conventus Ebroicensis*, *& Stephanus Paris Aurelianensis, de quibus postea*) » & tres alii selecti magistri eas ibi probaverint: » unde data est mihi potestas edendi, ac præsertim » cùm omnes docti viri mecum consentiant in multis & magni momenti locis, de quibus illum taxa- « vi. Edidit itaque tum hoc titulo:

VI. *Annotationes in excerpta quadam de commentariis RR. cardinalis Cajetani S. Sixti dogmata*, Parisiis, Simonis Colinæi 1535 in 8, pagg. 374. Pr. *Qua a quovis hominum*. Opus magistro ordinis F. Joanni de Fenario nuncupatum.

Addit Catharinus Expurg. p. 30: » Albertus « Pighius amplius ausus est: ipse enim quia sciebat « caritatem facere omnia communia, de libello illo « nostro pene de verbo ad verbum integram annota- « tionem, quam ego circa diaconos ab apostolis con- « stitutos feceram in Cajetanum, uti suam accepit, « & suo de ecclesiastica hierarchia libro, nulla no- « minis nostri facta mentione, attexuit & suis «. De ista lucubratione sic censet Sixtus Senensis Bibl. San. lib. 4: *Scripsit Ambrosius Catharinus tam adversus* (Cajetani) *scripturarum commentaria, quam adversus cætera hujus viri opuscula Annotationum sive Invectivarum libros sex valde acres, de quibus cuique suum liberum judicium relinquo*. Et lib. 5 Annot. C, referens quamdam Catharini censuram in Cajetanum, *apparet*, inquit, *Ambrosium ut adagio fertur, nodum quærere in scirpo, & occasiones calumniandi de industria venari*. Idem Senensis legendus Annot. I, VII, CLXVIII, CXCVI, & lib. 6 Annot. IX, XVIII, LII, LVII, LXI, LXXVII, CXXXI, CXLIII, CCXXV, CCXXVI.

Eædem rursus prodierunt hoc titulo:
Annotationes in commentaria Cajetani super sacram scripturam, denuo multo locupletiores & castigatiores reddita, Lugduni, Bonhomme 1542 in 8, pp. 586 char. Italico. Novum omnino opus, & refusum ab integro. Extat in Regia D. 1839.

Quod initio scripsit *De auctore epistola ad Hebraos* recusum fuit in Criticis sacris T. X Londini p. 797.

In Gallia decem prope annos hæsit Catharinus variis locis potissimum Lugduni, qua in civitate sua tempestate familiæ plures Florentinæ, Senenses, Lucenses sedem fixerant, non otiosus ille, sed opuscula quædam identidem prælo committens. Hæc mihi nota:

VII. *Oratio de officio & dignitate sacerdotum Christianique gregis pastorum in synodo Lugdunensi habita*, Lugduni, Hæred. Simonis Vincentii 1537, pp. 20. Adjicitur: *Ad eumdem D. archiepiscopum Brevis dissertatio pro auctoritate ac potestate pastorum adversus hæreticos eodem Catharino auctore*, a p. 20 ad 29. Extat Parif. in Regia D. 2369.

VIII. *Opuscula magna ex parte jam edita & ab auctore recognita ac repurgata, & a catholicis doctisque viris diligenter expensa atque probata &c.* Lugduni, Bonhomme 1542 in 4. In hac collectione hæc insunt:

1. *De præscientia & providentia Dei quod rerum contingentiam non tollat. Liber unus ad D. Rodolphum Pium Carpensem cardinalem: hac secunda editione reconcinnatus & longe clarior ac efficacior redditus in gratiam amicorum quorumdam*, a p. 1 ad 29. Prima editio videtur fuisse Lutetiæ 1535 cum approbatione facultatis theologicæ, ut ipse monet Expurg. p. 73.

2. *De prædestinatione Dei libri tres denuo repurgati a mendis*, a p. 30 ad 113. Prima Editio cum superiori. Cùm de hac quæstione pluries scripserit, nova ejus de ea commenta commodius postea referentur.

3. *De eximia prædestinatione Christi libri duo itidem repurgati ad Gasparem cardinalem Contarenum*, a p. 114 ad 143.

4. *De angelorum bonorum gloria & lapsu malorum*, a p. 144 ad 160: videtur non antea cusus.

5. *De lapsu hominis & peccato originali, ad car-*

Sæc. XVI. *dinalem Carpensem*, a p. 161 ad 196. Prima editio supra laudata Lugduni 1541.

6. *Disputationis pro immaculata Divæ Virginis conceptione libri tres, similiter in hac nova editione recogniti ac reconcinnati*: Altera parte, a p. 1. ad 103. Primum prodierat Senis, Mich. Ang. Bernardini Castanei 1532 in 4. Sic refert Altamura & Stanislaus Felic supra citatus: scilicet tum cùm se hiscere non ausum dicebat. Alva intulit in suam Bibl. Virgin.

7. *De consummata gloria solius Christi & Divæ Virginis*, a p. 104 ad 120, tum primo cusum.

8. *De universali omnium morte & omnium resurrectione futura ac judicio æterno*, a p. 121 ad 132, tum primo cusum.

9. *De veritate purgatorii*, a p. 133 ad 140, tum primo editum.

10. *De bonorum præmio ac supplicio malorum æterno & vero igne inferni*, a p. 140 ad 149, tum primo editum.

11. *De statu futuro puerorum sine sacramento decedentium ad cardinalem Carpensem*, a p. 150 ad 168. Huic cardinali gratias agit, quod Romæ aliâs ab eo locum habuerit, ubi cum pauperculis suis sociis habitaret. Non videtur antea editum.

12. *De certa gloria, invocatione ac veneratione sanctorum disputationes atque assertiones catholicæ adversus impios, ad cardinalem Gaddum Florentinum*, pp. 88.

Sub finem hujus ultimi indicat se anno MDXXXVI Tolosa, ubi primo præsidi Jacobo Minutio carus erat in primis & familiaris, Lugdunum rediisse, hocque ipsum opusculum MS & archetypum in via amisisse, at voto ad S. Antonium de Padua concepto post duos dies recuperasse. An & tum ediderit me latet.

Anno sequenti librum edidit ac regi Christianissimo Francisco I nuncupavit adversus hæreticos hoc titulo:

IX. *Claves duæ ad aperiendas intelligendasve sacras scripturas perquam necessariæ, quod opus nunc primum in lucem prodit*, Lugduni, Petri a S. Lucia 1543 in 8, pp. 252. Extat Paris. in Regia D 1839, 2.

In Italiam exinde reversus, Romamque accedens edidit Italice librum, cujus titulum Latine sic reddit Antonius Senensis:

X. *De reprobatione doctrinæ F. Bernardini Ochini & aliquarum conclusionum Lutheranarum*, Romæ 1544.

Cùm verò Tridentinum a Paulo III jam indictum esset concilium, primusque ad illud ab eo præses atque legatus apostolicus destinatus Joannes Maria cardinalis de Monte, Catharini quondam in legibus auditor, ab eodem auctoritate pontificis inter theologos admissus, ad concilium ire jussus est, tumque ab eo in tertia sessione publica die IV febr. MDXLVI habita est Latina

XI. *Oratio ad Patres*. Pr. *Precelsa loci hujus auctoritas*. Quæ edita primum Tridenti: Deinde cum aliis in Edit. Lovan. Petri Zangrii Tiletani 1567 fol. pp. 24: Denique in Edit. Paris. 1672 T. XIV col. 1006.

Eo anno in ipsa synodo graves illi intercesserunt, quæ tum exortæ recruduerunt deinceps, contentiones & controversiæ cum eximiis & præstantissimis sui ordinis theologis F. Bartholomæo Caranza de Miranda, F. Dominico Soto, & F. Bartholomæo Spina sacri palatii magistro, qui ultimus absens quidem a concilio Romæque degens inter eos a Paulo III delectus erat, qui congregationi de rebus fidei Tridenti tractatis institutæ adesset, quique audiens de Catharino ad episcopatum Minoriensem evehendo agi, libellum summo pontifici obtulit, in quo ille quinquaginta errorum insimulabatur. Adversus quos omnes scripsit ac edidit Catharinus.

XII. *Tractatio quæstionis quo jure episcoporum residentia debeatur, episcopo Prænestino nuncupata.* Est adversus Caranzam. Prodiit editionem curante ejus socio & symmysta F. Gabriele Martenet, Venetiis, G. Joliti de Ferrariis 1547 in 8, pp. 48. Meminit Cinellus *Bib. Volante Scanzia VIII* p. 4, dicens haberi in Bib. Aprosiana. Meminit ipse Catharinus Expurg. p. 362. Addit Possevinus huic adjectum ejusdem autoris tractatum *De anni correctione*, penes quem fides: sed Paris. in Regia ubi hoc opusculum D. 1840 adjicitur

XIII. *Censura ejusdem in libellum quemdam inscriptum, Controversia de necessaria residentia episcoporum Francisco de Navarra episcopo Pacensi nuncupata* a p. 49 ad 72.

XIV. *Defensio catholicorum pro possibili certitudine gratiæ*. Est adversus Dominicum Soto. Prodiit Venetiis, Joliti 1547 in 8: Et iterum 1591 in 8. Quæ ultima editio extat Romæ in Barber. Cùmque adversus eum instarent, ejus sententiam contrariam esse decretis synodi, reposuit altero libello cui titulus:

XV. *Interpretatio noni capitis synodalis decreti de justificatione, Joanni Mariæ de Monte episcopo Prænestino, & Marcello Cervino presbytero cardinali & universæ synodo Tridentinæ nuncupata*, Ibidem 1547 in 8, A. ad N. Extat Paris. in Regia D 1840. Prodiit rursus Venetiis 1591 in 8: quæ editio Romæ in Barb.

XVI. *Defensio contra Schedulam a F. Bartholomæo Spina summo pontifici oblatam*, Ex Tridento XVII sept. MDXLVI ad Paulum III scripta ac missa, sed tum non typis edita.

Refert autem Stanislaus Felic in Discussione 4 judicii de Hist. Palavic. p. 14, legatos anno eodem octob. XVI ad pontificem scripsisse, ne Catharinum sineret a sacri palatii magistro amplius vexari, cùm ejus vita & doctrina esset omnibus probata. Exinde consecratus est episcopus Minoriensis, quam ad sedem jam a XXVII augusti designatus fuerat; eoque nomine deinceps concilio interfuit: scripsitque ac edidit plura his titulis:

XVII. *Expurgatio adversus apologiam F. Dominici Soto &c.*

Confirmatio defensionis catholicorum pro possibili certitudine gratiæ adversus eumdem.

Resolutio objectorum circa tractationem de episcoporum debita residentia. Quæ tria opuscula unâ prodierunt Venetiis 1547, ut ex ipsa Expurgatione constat: postea verò ab auctore recognita, Lugduni, Bonhomme 1551 in 16 seu 24.

XVIII. *De consideratione & judicio præsentium temporum a superseatis zizaniis in agro Domini ad universos Christiani gregis episcopos & catholicas eorum Ecclesias, Libri quatuor*, Venetiis, Joliti 1547 in 8. pp. 220.

Tum postea ab eo prodiit

XIX. *Summa doctrinæ de prædestinatione. Adjicitur Lucubratio de veritate enunciationum, Summa doctrinæ de peccato originali, & Dialogus de justificatione*, Romæ, Valgrisii 1550 in 4. Extat Romæ in Barber. & Imperial.

Cùm Dominicus Soto non solum apologia sua sententiam Catharini *de certitudine gratiæ* impugnasset, sed & commentariis in epistolam ad Romanos anno MDL editis illam eamdem & quædam alia ejusdem Catharini sensa præsertim de prædestinatione & reprobatione veluti fidei minus consona aut etiam erronea nec ejus parcens nomini aggressus esset, commotus Catharinus Expurgationi quam adversus Apologiam Dominici Soto ediderat, adjecit adversus ejus epistolæ ad Romanos commentarios lucubrationem alteram, qua non solum antiquam suam & de certitudine gratiæ & de duplici

salvandorum serie opinionem iterum defendit & tuetur, sed & vicissim quasdam Dominici Soto sententias acrius impetit ac convellit. Titulus hic est :

XX. *Disceptationum R. P. F. Ambrosii Catharini episcopi Minorensis ad R. P. & S. T. professorem F. Dominicum Soto ord. Prædic. super quinque articulis liber*, Romæ Vincentii Valgrisii 1551 in 4, pp. 142. Extat Paris. in Regia D. 697., & laudatur in catal. Bibl. cardinalis Imperiali Romæ.

Ii autem sunt articuli :

1. *De certitudine inhærentis gratiæ.* Hîc magno nisu contendit hominem fidelem & justum posse esse certum testimonio Spiritus sancti intus loquentis se esse in gratia, nec a synodo Tridentina contrarium definitum.

2. *De prædestinatione Dei.* Et hîc novam suam de ea sententiam iterum proponit & tuetur, quam ejus ipsissimis verbis referendi postea locus erit commodior.

3. *De natura peccati originalis.* Hîc toto pectore Dominicum Soto aggreditur.

4. *De potentia liberi arbitrii in statu naturæ lapsæ.* Hîc Catharinus si unquam totus est Augustinianus & quidem rigidissimus, cujus specimen lectori videre haud displicebit. Sic incipit. » Existimo (*Dominice Soto*) non excidisse tibi e memoria, cùm primum ad synodum Tridentinam theologus accesisti, subortum ibi rumorem quod in libellis quibusdam nostris, qui multo ante publicati absque ulla accusatione in manibus studiosorum versabantur, quiddam offenderis quod hæresim saperet. Hoc autem erat quod scripseram neminem in statu naturæ lapsæ absque auxilio Dei speciali posse ullum bonum facere, quod vere bonum etiam moraliter dici posset, ut propterea quodcumque homo talis ageret, malum recte dici possit & peccatum. In particularibus enim ut ait B. Thomas, omnem actionem oportet vel bonam esse vel malam, non enim est invenire mediam «. Qua in quæstione idem se sentire addit, quod paucis antea annis martyr mortuus cardinalis & episcopus Roffensis, quod Gregorius Ariminensis, & maxime quod BB. Augustinus & Thomas de Aquino : ac propterea tum Dominicum Soto a gravi sua censura resistre coactum fuisse. Postea hujus argumentis respondens sic prosequitur :

» Duplici errore in hac tua disputatione laboras. Primus est quod non distinguis inter bona opera, neque cogitas quod non quodcumque opus quod bonum est ex genere ut aiunt scholastici, sive ex officio ut B. Augustinus loquitur, continuo bonum est simpliciter & absolute etiam moraliter. Nam multa ejusmodi quæ etiam pessimi homines interdum agunt, possunt esse & vere sunt moraliter mala & peccata, ut eleemosynam dare gloriæ captandæ aut decipiendi homines gratia per hypocrisim : tu verò quod bonum est ex genere, etiam moraliter bonum facis, ut apparet in tuo libro de natura & gratia cap. 20 «. Et postquam pluribus suam fulcivit sententiam argumentis ex Augustino contra Julianum Pelagianum petitis, ac illud Pauli potissimum urgente, *Omne quod non est ex fide, peccatum est* : sic concludit cum eodem lib. 4 cap. 3 sub finem : *Quicquid boni fit ab homine & non propter illud fit propter quod fieri debere vera sapientia præcipit, etsi officio videatur bonum, ipso non recto fine peccatum est.*

Sic verò disceptationem concludit » Quamobrem rogo te mi frater, cogita hæc & considera animo pacifico & veritatis amante : nec enim dubito quin in gratiam veritatis a tua sententia recedes. Nam & ego ut verum tibi ingenue confitear, aliquando cùm minus essem in scripturis & in lectione SS. Patrum assuetus, ac propterea illius primi peccati malignitatem minus considerassem, magnificabam naturam fere ut ipse facis, & B. Augustini sententiis perturbabar, quod libero arbitrio nimium detrahere videretur, & iisdem quibus tu argumentis movebar : verùm Deo gratia est, aliter nunc sentio, & cum episcopo Roffensi dico nihil esse quam scholasticas argutias, quibus ipse moveris, & ab ignorantia illius peccati & naturæ corruptæ procedere, quam homo natura superbus non valet agnoscere «. Hactenus in hac disceptatione Catharinus.

5. *De justissima Dei providentia in nonnullos hominum, quos pro illorum immani ac insigni atque diabolica malitia deserit, reprobat, & in sensum reprobum tradit.* In ista sentit Deum aliquos insignes peccatores nonnunquam ita deserere, ut nequeant resipiscere, & hanc sententiam se amplecti cum domino Roffensi profitetur.

Eodem anno parata jam annis superioribus edidit & Julio III P. M. suo ut dictum jam est supra, olim in jure discipulo nuncupavit.

XXI. *Commentaria in omnes D. Pauli apostoli epistolas, & alias septem canonicas*, Venetiis, Valgrisii 1551 fol. pp. 647. In prologo quinque disceptationum mox relatarum adversus Dominicum Soto meminit. In commentario epistolæ ad Romanos suam de prædestinatione sententiam adhuc proponit, & fusius explicat.

XXII. *Tractatus theologicos plures*, ubi se præbuerat occasio, variis locis & temporibus scripserat auctor, & quosdam etiam prælo subjecerat : insigniorum egregia prodiit collectio Romæ apud Antonium Bladum cameræ apostolicæ typographum partim 1551, partim 1552 impressa in fol. hoc ordine, addita ubi nobis innotuit, priori si qua fuit editione.

1. *Enarrationes in quinque priora capita geneseos*, Romæ 1552 fol. Monet autem typographus ad calcem, auctoris consilium reipsa fuisse, ut has in capite opusculorum ederentur, verùm cum sua opuscula saltem plura vellet ad synodum Tridentinam KAL. maii 1551 resumtam sub Julio III transmittere, ideo has enarrationes quæ primo loco erant collocandæ, post reliqua omnia excusas fuisse. Has itaque Julio III a quo ex Minorensi Ecclesia ad archiepiscopalem Compsanam in regno Neapolitano translatus fuerat die III junii MDLII nuncupavit. Porro in his ut aliâs cardinalem Cajetanum vellicare pergit.

2. *De pueris Judæorum sua sponte ad baptismum venientibus, etiam invitis parentibus recipiendis.* Opusculum scripsit occasione pueri consilio sano & & constanti pollentis, quem nuper Julio III jubente baptizaverat : a p. 405 ad 414.

3. *Assertiones quatuordecim circa articulum de certitudine inhærentis gratiæ.* Marcello Crescentio tit. S. Marcelli presbytero cardinali sanctæ sedis apostolicæ legato, Sebastiano Pighino archiepiscopo Sipontino, & Aloisio Lippomano episcopo Veronensi præsidentibus, ac reliquæ sanctæ synodo Tridentinæ nuncupat auctor tum adhuc episcopus Minorensis, ut quam aliâs noni capitis decreti de justificatione interpretationem dederat, magis explicaret. Hæ autem assertiones licèt loco tertio repositæ, priores tamen ex officina cusæ prodierunt mense novembri 1551, ut ad synodum absque mora mitterentur : constant coll. 178. Ex his habemus sessionibus sub Julio III non affuisse.

4. *Defensio auctoris contra schedulam a F. Bartholomæo Spina sacri palatii magistro Paulo III oblatam, in qua quinquaginta errorum Catharinus tum electus Minoriensis insimulabatur.* Ex Tridento XVII sept. MDXLVI scripserat sed non ediderat, at nunc juris publici facit, a p. 353 ad 364.

SEC. XVI. Specimen quoddam hîc repræsento, ut quid reprehenderit Spinæus, quî vero se excusarit Catharinus, quæve ejus doctrina fuerit videat lector.

Primæ quindecim circiter propositiones sunt de nova ejus prædestinatorum & non prædestinatorum salvandorum tamen sententia, quam non solum non erroneam sed verissimam tuetur, sed de hac postea.

XVII est: *Quod in peccato originali si homo perseverasset, in omne præcipitium actualium peccatorum caderet, verùm quod non essent imputabilia magis quam primum originale peccatum, eo quod hæc ab illo de necessitate prodirent.*

Utramque partem irreprehensibilem sustinet Catharinus, & secundam vult esse B. Augustini. *Dixit enim ille gloriosus doctor*, inquit, *Non quod naturaliter nescit & naturaliter non potest, hoc animæ imputatur in reatum, sed quod scire non studuit, eo quod dignam facultati comparandæ ad recte faciendum operam non dedit.* Hæc ille. Sic iis qui traditi sunt in reprobum sensum, peccata etsi gravissima non imputari censet Catharinus.

XVIII. *Quod sub lege scripta non potuerint opera bona fieri.*

Non ita se dixisse ait Catharinus, sed inquit dixi & dico, quod homo existens sub lege sive sub litera legis & non sub gratia, cùm dominaretur ei peccatum, non poterat operari opera bona, sicque a sacra scriptura & a B. Augustino doceri. Addit: *Non me latet esse quæstionem inter scholasticos, an homo absque speciali favore Dei possit aliquid boni saltem moraliter operari, quod multi etiam non concedunt, & hoc esse de mente D. Thomæ Capreolus asserit: nec debet esse dubium de B. Augustino, sicut Gregorius Ariminensis late probat. In hanc sententiam etiam veteres SS. Patres convenisse testis est Joannes Roffensis episcopus nostra ætate gloriosus & vere martyr, qui magna cum laude contra hæreticos hujus temporis scripsit.*

XIX. Suam non agnoscit.

XX. *Talem quoque legem non potuisse bonam reddere humanam voluntatem, imo pejorem eo tum faceret, quo non obediret homo legi nisi timore pœnæ. Per legem insuper eamdem eo magis in corde concupiscentiam & offensionem Dei crevisse, quo major erat prohibitio legis, & quod esset impossibile non transgredi legem in eo statu.*

Sic respondet Catharinus: *Agnosco hæc omnia ut vera, ut sancta, ut apostolica: non enim fere aliud declarat B. Paulus in ea quæ ad Romanos & ad Galatas.*

XXI. *Quod justitia quæ procedebat ab lege scripta, erat justitia humana, & coram hominibus & non coram Deo. Erat justitia falsa, cujus finis erat esse in reputatione hominum, & in ea non erat caritas Dei. Et quod de tali intendebat Paulus cùm dicebat se omnia arbitrari ut stercora &c. Nec illa justitia procedebat ex fide vel gratia, ut justitia legis novæ, sed ex libero arbitrio vigore legis.*

Respondet Catharinus: *Totum hoc quod notat, hausi ex doctrina apostoli & B. Augustini & omnium catholicorum.* Et addit *rem incredibiliter perversam, quod homo Christianus, religiosus, ac præpositus ut sit speculator & censor peregrinarum doctrinarum, ea taxet in fratre suo & ejusdem ordinis viro quasi falsa & hæreseos suspecta, quæ si ille non confiteatur vera esse & catholica, continuo se prodat hæreticum: & qualem hæreticum, nempe talem qui velit iterum naturam lapsam erigere, & Christi gratiæ facere contumeliam &c.*

XXII. *Quod justitia qua justificamur non est aliud quam caritas.*

Respondet Catharinus: *Hæc item conclusio ad literam est B. Augustini, ut ego admonui, quam multis in locis & præsertim in eleganti libro de natura & gratia &c.* Addit: *Non sum tamen nescius esse hac de re apud scholasticos opiniones: verùm noverit magister in præsenti synodo* (Tridentina) *a multo majori parte tum doctrina tum numero & theologorum & Patrum illud esse probatum, quod hic taxat quasi errorem suspectum, quanquam non processerit absoluta definitio &c.*

XXIII. Suam non agnoscit.

XXIV. *Quod Abraham antequam crediderit Deo se patrem futurum multarum gentium, fuit peccator & nullo modo justus: & quod per illam fidem primo fuit justificatus in conspectu Dei.*

Respondet Catharinus non ita se dixisse, imo oppositum docuisse. *Hoc porro est*, inquit, *quod constanter docui & doceo, quod Abraham antequam crederet Deo ea quæ sunt proprie fidei de Christo, non erat justus sed peccator. Hoc autem non ego sed B. Paulus ait: sic omnes catholici citra ullam controversiam recipiunt & confirmant.*

XXV ad XXXII. Quæ & plures alias adjunctas habent, sunt de peccato originali & ejus effectibus: primam solam referro:

Actuale peccatum Adæ solum est singulorum originale, licèt fomes seu concupiscentia & similiter aliæ pœnæ sint in diversis diversæ.

Respondet Catharinus sic se sentire, & addit cùm de hoc articulo scholastici inter se dissentiant, prudenter egisse synodum Tridentinam, quæ noluit de hac re controversiam admittere.

XXXIV. *Homo primus quem sua manu condidit Deus ut esset proprium ipsius opus, multis donis honoratus fuit, quorum alterum & præcipuum fuit gratia, qua Dei amicus constituebatur & filius, sed hoc donum in Christo accepit.*

Respondet Catharinus nolle se Thomistarum opinioni astringi, videlicet quod verbum non fuisset incarnatum in gloriam nostram, si Adam non peccasset, & se duos libellos de eximia Christi prædestinatione scripsisse in quibus contrarium defendit.

XXXV. *Henoc & Helias in paradiso terrestri vident Deum facie ad faciem.* Hanc tuetur Catharinus.

XXXVI & ultima: *Uxorem potest homo ob fornicationem non a thoro tantum sed etiam a conjugio separare & aliam ducere.*

Respondet Catharinus non ita se dixisse pure, sed magnis rationibus & auctoritatibus adductum putare, illi homini ut aliam duceret posse ab Ecclesia permitti causa cognita.

Quæ omnia relative tantum & historice a me dicta sint, ut Catharini doctrina cognoscatur, de qua eruditorum esto judicium. Sic ille concludit: *Et nihilominus hoc totum censuræ Ecclesiæ subdidi & melius sentientium, sicut & cætera omnia quæ scripsi & scribo & scribam in omni tempore, dante Deo reverenter ac sincere submitto ut homo Christianus & fidelissimus.*

5. *Tractatio secunda illius quæstionis, quibus verbis Christus eucharistiæ sacramentum confecerit.* In hac collectione ante primam de qua postea n. 11 edita est a p. 364 ad 368. Indicis Tridentini appendice ad litteram A sic legitur de utraque: *Ambrosii Catharini Politi quæstiones duæ de verbis, quibus Christus sanctissimum Eucharistiæ sacramentum confecit, prohibentur.*

6. *Disputatio pro veritate immaculatæ conceptionis B. V. & ejus celebranda a cunctis fidelibus festivitate, sanctæ synodo Tridentinæ ab auctore nuncupata.* Quæ & ideo seorsim edita Romæ 1551 in fol. ut ad Patres quantocius mitteretur. Unde hîc novus numerus paginarum incipit a 1 ad 115. Altera est auctoris de hoc argumento lucubratio, & ab ea diversa, quam supra recensuimus Senis anno 1532 & Lugduni 1542 editam. Hanc verò alteram

scripsit, ut opponeret *Tractatui de veritate conceptionis B. V.* a Johanne de Turrecremata olim in Basileensi synodo jussu Patrum scripto, & recens ac primum impresso Romæ typis Bladi 1547 in 4, editionem curante laudato supra nostro Bartholomæo Spina de Pauli III summi pontificis speciali nutu.

7. *Summaria opinionum de divina prædestinatione ac reprobatione explicatio, qua clare lateque pateat, quid in eis acceptione sit dignum. Ad eamdem synodum*: Sequitur ad disputationem mox relatam a fol. 116 ad 120, Romæ, Bladii 1551 in fol. mense novembri. Cùm hoc opusculum ad Patres concilii miserit, ut quid de hac quæstione sentiendum ipsi declararent, suam in eo sententiam dilucidius explicasse censendus est, hanc verò sic explicat:

Duo principales ordines ex Dei providentia in hominibus constituuntur ad cursum, ut valeant obtinere bravium. Primus est prædestinatorum, alius non prædestinatorum. Igitur cùm oculus providentiæ & clementiæ Dei absque vitio acceptionis personarum favorabilius feratur in prædestinatos quam in alios, diligenter est consideranda hæc differentia, ut sciamus quæ vere & proprie de prædestinatis dicantur, & quæ item de non prædestinatis vere dici non possint.

De prædestinatis ergo dicimus dum sunt in via, cum in præscientia tum in providentia Dei certum esse eorum numerum, paucorum tamen qui nec augeri possit nec minui. Ipsos insuper dicimus salutem omnino adepturos, nec posse contingere quin salvi fiant propter excellentem Dei gratiam ac protectionem, & assistentiam Spiritus, qui vel præservabit a peccatis vel ab illis incursis eripiet & liberabit, quo tandem cum pace dormiant & in Domino requiescant. Nec propterea liberum ab illis aufertur arbitrium nec meriti ratio: imo magis in illis liberum arbitrium statuitur per abundantiorem gratiæ copiam, ut valeant etiam longe magnificentiora opera ardentius facere, & consequenter grandiora præmia promereri. Hæc sunt quæ de prædestinatis cum B. Augustino & Thoma nostro sentimus. Legendus & de his in epist. ad Rom. ubi sic habet pag. 86: *Prædestinatorum vocatio certa est & efficax, & huic generi vocationis nullus resistit.* Et paulo post: *Sunt qui cùm talem vocationem audiunt hujusmodi esse cui non possit resisti, & talem justificationem, a qua tandem non valeant excidere qui prædestinati sunt, putant per hoc liberum auferri arbitrium, cùm potius statuatur, & validius fiat per certitudinem luminis, & per adjectum robur fortitudinis. Etenim certius ac longe libentius qui electi sunt respondent vocationi, & accipiunt gratiam: & potentius justificati liberrima & firmissima atque constantissima voluntate absque ulla penitus coactione tendunt in gloriam.* Et cætera hujus articuli legenda, ut quæ sit apud Catharinum prædestinatorum notio habeatur.

De non prædestinatis verò dicimus secundùm primam hujus doctrinæ partem, eorum quemlibet salvari posse, cùm sit ordinatus quisque ad vitam, & item posse damnari. Et postquam hoc probavit, sic prosequitur:

Cùm igitur ita sit ut & salvari & damnari possit homo non prædestinatus, duo hic dicimus: primum non esse in providentia Dei determinatum numerum eorum qui salutem consequentur, licèt in præscientia sit determinatus. Quamvis enim ut recte & vere ait D. Joannes Damascenus, omnia Deus sua præscientia prævideat, non tamen sua providentia prædeterminavit omnia: alioqui nihil posset evenire contingenter, sed omnia necessario si cunctos & singulos effectus ipse prædeterminaret. Aliqua ergo permittit evenire, quæ ut sic evenirent, non sunt certa determinatione ab ipso provisa, ut in his maxime contingit, quæ ut sic eveniant vel non eveniant, ex libero nostro pendent arbitrio.

Præterea cùm hæc de non prædestinatis ita sese habeant, dicimus consequentissime esse omnino probabile, ut eorum qui in hoc secundo ordine constituuntur (quos ab origine mundi ad consummationem usque innumerabiles esse negare nemo potest) multos adeptos & adepturos salutem. Nam dicere datum omnibus esse a Deo ut possint salvari, & tamen ex tam innumerabili istius ordinis numero neminem salvari, ita ut in universo hoc ordine benigna illa Dei dispositio penitus frustretur, non est jam procedere ex regulis logica aut philosophiæ, nedum summæ bonitatis divinæ, sed voluntaria effutire, præsertim cùm nullam pro hac opinione afferre valeant scripturam, nullum adducere in universa rerum natura exemplum simile, ut quid possit fieri & evenire in propemodum infinitis, idque potentia ordinaria & propinqua, & tamen in nullo penitus evenire de facto. De qua relatius scripsi in opusculis nostris, & novissime in summa doctrinæ de prædestinatione. Opusculum est supra relatum editum Romæ 1550 in 4. Sæc. XVI.

Opponit sibi hanc propositionem veluti quamdam dignitatem apud plerosque imo omnes receptam *neminem nisi prædestinatum salvari*, sed susque deque habet, contenditque vel pueris patere fallaciam hujus argumenti, *Non est quis prædestinatus; ergo non salvabitur.* At quantumcunque auctor omnes ingenii nervos intenderit, ut hanc suam opinionem in Ecclesia recipi obtineret, nulli arrisit catholico. De ea sic Sixtus Senensis Bibl. lib. 6 Annot. 248: *Hanc præceptoris mei sententiam ipse olim adeo veram credidi & adeo aptam existimavi ad evellendas duras quasdam & atroces de prædestinatione opiniones, quibus hæretici nostrorum temporum animos simplicium desperatione impleverant, ut eam ab anno ætatis meæ vigesimo ad trigesimum in multis ac præcipuis Italiæ urbibus pro concione explicaverim non sine audientium plausu, ac perturbatarum mentium fructu. Cùm postea animadvertissem hujusmodi assertionem difficultatibus & angustiis non paucis premi, & ob id a plerisque doctis ac piis theologis non probari, satius duxi ab ejus prædicatione desistere, quam pio eruditorum judicio improbata docere. Scripsit adversus hanc opinionem Dominicus Soto Segobiensis in commentariis quos edidit in epist. ad Rom. cap. 9.* Si censuram nostram de hac Catharini doctrina ferre licet, ea secum ipsa pugnat. Egregie, divine, & ad sensum SS. Augustini & Thomæ de prædestinatis decernit, sed hæc pars alteram de non prædestinatis funditus evertit.

8. *Pro eximia prædestinatione Christi Annotatio specialis in commentaria D. Cajetani.* In hoc opusculo rursus astruere conatur quod aliàs jam editis libellis defenderat, etiam Adamo non peccante nihilominus Filium Dei incarnandum, a fol. 119 ad 120, seu pp. 6. Et hic tractatus cum duobus superioribus editus & Tridentum missus.

9. *Disputatio de cultu & adoratione imaginum*, a col. 121 ad 144. Cùm de hac quæstione aliàs egisset adversus hæreticos, in isto libello difficultates, quæ inter catholicos de eadem versantur, discutit.

10. *Tractatio de veritate incruenti sacrificii novi & æterni testamenti*, a col. 145 ad 181.

11. *Quæstio quibusnam verbis Christus confecit divinum eucharistiæ sacramentum*, a col. 182 ad 188. Prima est duarum in indice Tridentino prohibitarum, eo quod Christum velit non verbis sacramentum confecisse. Vide supra n. 5 ubi secunda.

12. *Disputatio de communione sacrosanctæ eucharistiæ sub utraque specie, utrum sit omnibus necessaria aut conveniens & concedenda*, a col. 189 ad 201.

13. *Quæstio an parvulis danda sit sacra eucharistiæ communio*, a col. 202 ad 204.

14. *De intentione ministri sacramentorum*, a col.

 205 ad 208. Hoc opusculum inter alia Catharini magis probatur, ceu in quo sententiam S. Thomæ certius assecutus est.

15. *Quæstio utrum ratione ordinis an vero jurisdictionis sacerdos sit idoneus sacramenti pœnitentiæ minister*, a col. 209 ad 211.

16. *De charactere & per quæ sacramenta, & quare imprimatur in anima*, a col. 212 ad 214.

17. *De differentia inter baptismum Christi & baptismum Joannis*, a col. 215 ad 217.

18. *De baptismo parvulorum, & de existentibus in uteris maternis*, a col. 218 ad 224.

19. *De matrimonio quæstiones plures*, a col. 225 ad 292.

20. *De divinis & canonicis scripturis*, a col. 293 ad 329.

21. *Quæstio an expediat scripturas in maternas linguas transferri*, a col. 330 ad 338. Prodiit rursus in collectione auctorum sacræ scripturæ vulgares translationes damnantium, Paris. Ant. Vitré 1661 in 4.

22. *De libris Christiano detestandis & a Christianismo penitus eliminandis, & quam execrandi Macchiavelli discursus & institutio sui principis*, a col. 339 ad 343.

23. *Quo jure quave pœna puniendi sint hæretici*, a col. 344 ad 352.

24. *Confirmatio doctrinæ ejusdem auctoris de personali residentia episcoporum contra quemdam novitium oppugnatorem*, a col. 353 ad 382. Ista autem opuscula a 9 ad hoc 24 prodierunt sic collecta anno 1552 mense aprili, ac priusquam auctor ad sedem Compsanam eveheretur. Hoc ultimum 24 prodiit etiam in collectione opusculorum similis argumenti a nostro Remigio Florentino curata, Venetiis Jordani Zileti 1562 in 4 unà cum duobus libellis *Francisci Torrensis*, qui novitius est ille opugnator sic a Catharino insignitus.

Notet etiam lector in plerisque his opusculis ubi se dat occasio, Cajetanum a Catharino semper vellicari, adeo ut veterem ejus adversus cardinalem æmulationem ubique agnoscat. Jam supra monitum est de primo, idem experiaris in 2, 8, & seqq. ad 15, 18, 19, 20.

Præter hactenus relata opuscula multa alia dedit in lucem, at quorum editionis nec annum nec locum nec typographum potui huc usque deprehendere. En quorundam tituli:

1. *De christiana justitia & fructibus ejus.* Hujus meminit ipse in epistola nuncupatoria libelli sui, *Claves duæ S. Scripturæ*, ad regem christianissimum Franciscum I, cui se illum missurum promittebat, ubi ultimam manum posuisset. Quod scribebat anno 1543 hincque conjicio alium esse a supra laudato: *De perfecta justificatione a fide & operibus*, qui jam prodierat anno 1541.

2. *Compendium contra libellum inscriptum Beneficium Christi.* Item aliud cui titulus, *Contra summarium scripturæ.* Utriusque ipse meminit in sua *Defensione adversus quinquaginta errores* sibi ut quidem contendebat a Bartholomæo Spina impactos. Videsis Defensionem conclusionis 24.

3. *Tractatus de ætate Christi Domini cùm baptizatus fuit, in quo inexpugnabiliter probasse se putat tum fuisse triginta annorum.* Sic ipse monet in libro suo *Annotationum in excerpta ex commentariis Cajetani* pag. 338.

4. In epist. cit. ad Antonium de Burgo Franciæ cancellarium sic scribebat: *Vir gloriosissime &c. Misi ad te per Fratrem quemdam nostri ordinis libellulum tuo nomini dicatum a servulo tuo. Si receptus est a te bono animo & gratanter, gaudeo. Sin autem, da veniam audaciæ meæ &c. Bene vale dñe mi gloriosissime. Ex ædibus S. Mariæ de Confortis, Lugduni die 23 April. 1537, servulus tuus in Dño F. Ambrosius Catharinus Politus ord. Prædic.* Quis sit iste libellulus huc usque deprehendere non potui: neque enim ullus occurrit huic nomini dicatus.

4. *In Apocalypsin secundùm literalem sensum.* Sic referunt Sixtus Senensis & Razzius *De gli huomini illustri*, p. 260.

Jam ad ejus seriem vitæ revertor. Die XIV sept. MDXLVII in congregatione generali Bononiæ habita, prorogato concilio Tridentino, Catharinus qui sessionibus hactenus interfuerat, in sedem suam Minorensem quæ sub Amalphitana in regno Neapolitano se recepit, Ecclesiamque suam sedulus administravit, donec anno MDL Joanne de Monte presbytero cardinali olim concilii præside die VIII febr. summo pontifice electo & Julio III dicto, cùm illi acceptus esset inprimis ceu ejus aliàs in jure magister, Romam venit, & opera relata edidit, quorum & quædam illi nuncupavit, ut annotatum est, & in Urbe mansisse videtur ad diem III junii MDLII qua ab eodem Julio III archiepiscopus Compsanus in regno etiam Neapolitano renunciatus est. Tum enim ad novam hanc sponsam suam se contulit, quam dum verbo & opere pascere & ornare satagit, Romam a pontifice vocatur anno sequenti MDLIII purpura ut aiunt donandus in proxima promotione XXII decemb. facienda. Dum eo properat, Neapoli ipso in itinere, apoplexia, ut volunt quidam, corripitur, vel ut certius alii, ejus generis morbo, qui nec sensuùm nec judicii usum, nec solitam omnem sacramentorum Ecclesiæ de more suscipiendorum facultatem & moram denegarit. Sic enim ejus scriba præsens Joannes Ludovicus Bolognetti epistola ad Clementem Politum Catharini nepotem ex fratre episcopum postea Grossetanum tum Senis agentem scripta nunciavit, quam XI novemb. MDLIII Neapoli datam legas apud Ugurgierium nostrum *Pompe Sanesi* Tit. V p. 115. Catharinus itaque placide obdormivit die mercurii VIII novemb. MDLIII (erat lit. Dom. A.) hora ad horologium Italicum XVIII, ætatis LXX sic asserente Razzio suppari, quod & testatur memoria, quam eidem Senis in æde S. Francisci erexit dictus Clemens Politus, quam brevitatis causa omitto, sed legesis apud Ugurgierium loco citato. Hinc colligas Sixtum Senensem, Lusitanum & sequaces falli, cùm anno MDLII mortuum volunt, quo anno præterea nulla facta est mense decembri cardinalium promotio. Apud nostros Neapoli sepultum docet Fontana sed qua in ecclesia omisit. Idem de Prov. Rom. p. 176 cœnobii Senensis, quod S. Spiritus dicitur priorem aliquando egisse ex Monum. ejus conventus testatur. Præter opera superius relata extat posthumum, hoc titulo:

F. Ambrosii Catharini Politi Senensis ord. Prædic. archiepiscopi Compsani opusculum de cœlibatu adversus impium Erasmum, quod nunc primum in lucem profert Clemens Politus nepos, qui Alphonso Gesualdo cardinali tit. S. Clementis nuncupavit, Romæ 1565 in 4. Quæ editio laudatur in Barber. Tum Senis, Lucæ Bonetti 1581 in 4, pp. 85. Quæ editio etiam in eadem Barber. & Imperial. & Paris. in Regia D. 698. Ad calcem opusculi supra laudati *De certa gloria, invocatione ac veneratione sanctorum* libellum aiebat se composuisse *De votis solemnibus & aliis quæ ad cultum Dei pertinent contra impios & nimium temerarios.* Expurgationis verò adversus Dominicum Soto pag. 20 indicabat se *Tractatum composuisse non exiguum adversus colloquia Erasmi, quem & publicare eo vivente decreverat, ne si post mortem, quisquam diceret, eo vivente non est ausus.* An cum istis idem sit illud de cœlibatu, an eorum pars, an aliud, hactenus ignoro.

Jam quædam ejus opera Etrusca recensenda:

1. *Vita miracolosa della serafica S. Catherina da Siena composta in Latino dal B. P. F. Raimondo da Capua, & tradotta in lingua volgare dal F. Ambrosio Catarino da Siena.* Iterum Venetiis, Petri Marinelli 1587 in 8 pp. 322.

2. *Discorsi contra la dottrina e le profetie di Frà Girolamo Savonarola*, Venetiis Gab. Joliti 1548 in 8. Recensetur in Barber. & Imperial. & Parif. in Regia D 3813.

3. *Della dignità dello stato episcopale.* Manuscriptum haberi refertur *nella libraria del Doni Trattato secondo* Venetiis 1557 in 8 edito, ubi *de' libri a penna.*

In enarratione operum hujus auctoris ea solum recensuimus, quæ ab amplexo ordine commentatus est, non autem quæ antea ediderat, quæ ipso teste plura fuere. Sic enim ille Expurg. ad Dominicum Soto p. 150» Mitto ea quæ fere adolescens composui, » ac postmodum satis juvenis publicavi jurisconsultus, » quæ magni & gloriosi in ea facultate viri apprime » etiam in suis libris collaudarunt, & adhuc ipsa » opera vivunt, & per manus peritiorum versantur. Horum hæc mihi tantum nota:

De advocatis libellus, Parisiis, Petri Gromorsi, 1516 in 4, pp. 24. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Apud Ugurgierium verò *Pompe Sanesi* Tit. xvi p. 457 laudantur

In quartum & septimum volumen tractatuum reconjuncti ff. de legibus test. & vol. 7. in l. Filium quem Cifa.

Item *Tractatus de substitutionibus*, Lugduni typis editus.

Razzius citatus Catharinum ingrati animi accusat erga Savonarolam, quem scriptis suis laceravit prorsus inhumane. Addit eumdem jam episcopum Romæ agentem, & apud Minervam cum nostris in cœnaculo accumbentem pluries visum lacrymis oppletum, causamque interroganti amico respondisse, ipsum acrius dolere quod adversus suos Patres scripsisset tam mordaciter: & cùm ab eodem moneretur posse eamdem manum quas intulerat plagas sanare, obortis lacrymis tacuisse: cætera virum fuisse vitæ in se austerioris, & ad alios maxime exemplaris.

Bellarminus Catharini sensa privata & a scholæ Thomisticæ aliena impugnat ubique, legendus potissimum *De justificatione lib.* 3, cui astipulatur Possevinus. Videndi & de eo præter citatos Michael Pio, Joannes Lopez, Ughellus *Ital. Sac. T. VI p.* 1008 & T. VII: Guido Pancirolus *De claris legum interpretibus:* quibus & addas Palavicinum *Hist. conc. Trid.*

F. JACOBUS DE BRUXELLIS.

* 1553. F. JACOBUS DE BRUXELLIS a professione, aliâs *de Angia* nempe a patria vulgo *Engien* oppido milliaria quinque Belgica circiter Bruxellis dissito nuncupatus, studia quæ in Germania Coloniæ forsan sub Laurentio *Hofflircher* Teutoniæ postea provinciali inchoarat, Parisiis in gymnasio Sanjacobeo sub Petro de Bruxellis aliâs *Crockart* de quo supra ad 1514 persolvit. Ad suos redux domo sua Bruxellensi antea provinciæ Teutoniæ, tum verò provinciæ inferioris Germaniæ recens erectæ aggregata, quibusdam annis Groningæ assignatus hæsisse dicitur a Ghilberto de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. citante acta cap. prov. Ultrajectini MDXVII. Ætate gravem annorum scilicet LXXXIII Mechliniæ ubi terminarium agebat, anno MDLIII obiisse idem Ghilbertus asserit ex actis Bruxellen. Ejus cum laude meminit Lusitanus, præstans in lectione S. Thomæ de Aquino apprime versatum, & editionem primæ partis primæ secundæ & secundæ secundæ curasse Parisiis, additis ad marginem annotationibus quæstionum & articulorum, ubi S. Thomas seipsum citans sic habet, *ut supra dictum est, ut infra dicetur*, quod sane non parvi est commodi. Quas annotationes idem Lusitanus postea se correxisse, auxisse, & complevisse asserit. Editio primæ partis cum his Jacobi annotationibus in meas manus non venit, sed Lusitano fidem libens adhibeam. Quantum ad primam secundæ certe non primus has annotationes adjecit, nam Matthæus Siculus de quo supra ad 1509 id jam exegerat, quod non impedit tamen, quin & Jacobus operæ Matthæi non conscius & eamdem susceperit: in secundam secundæ verò primum id tentasse libens annuerim, prodiit enim hoc titulo: Sæc. XVI.

Sancti doctoris D. Thomæ Aquinatis Prædicatorii ordinis liber nomine secunda secundæ, at meritis facile primus, nusquam citra montes hactenus impressus, gemino indice illustratus, altero antiquo illo articulatim materias distinguente, altero alphabetico sibi nunc primum adjecto, & a R. A. P. & doctore optime merito F. Petro Bruxellensi accuratissime castigatus, ac de novo revisus. Epistola nuncupatoria sic incipit: *F. Jacobus de Bruxellis aliâs de Angia, colendissimo provinciali provinciæ Teutoniæ ordinis Prædicatorii F. Laurentio Hofflircher patri suo & præceptori. Salutem*, Parisius, Claudii Chevallon 1515 in 4. Extabat apud nostros Cabellionenses annò 1681 a me visa, cùm illac transirem.

Ubi quod dicitur, *nusquam citra montes hactenus impressus*, intelligas vel cum his ad marginem annotationibus, vel relictum ex priori apud eumdem Chevallon editione anni 1512, quæ curis ejusdem Petri de Bruxellis & Francisci de Victoria prodiit.

Jacobi præter laudatos meminerunt Pius & Altamura ad 1410 præpostere collocantes, Swertius in Athen. Belg. Possevinus & alii.

F. JOHANNES GUIENCOURT.

F. JOHANNES GUIENCOURT Gallus Samarobrinus apud Quintinifanum ordinem amplexus & professus, Parisiis in gymnasio Sanjacobeo sacras didicit & docuit litteras. Licentiam in sacra facultate decurrebat annis MDXXXVI, quo octavus de Sorbonica respondit & MDXXXVII, & die IV januarii sequentis inter XXIV licentiatos octavum & primum regularium obtinuit locum, resumtam verò fecisse dicitur XXVII martii MDXXXVIII stylo veteri, novo XXXIX ex actis. Ea verò dicendi gratia claruit & efficacia, ut ad ejus conciones non popularis modo, sed peritissimorum etiam hac ætate concionatorum oratorumve turba confluerer, atque hinc Henricus Delphinus postea rex Galliæ II Ecclesiasten sibi secretiorisque suæ conscientiæ moderatorem & arbitrum elegit. Quod Spiritus Roterus æqualis & symmysta in epistola sua ad cives Babyloniæ luculenter expressit. *Demum*, inquit, *& Frater Johannes Guiencurtius Samarobrinus, qui cùm puer esset ingeniosus, fortitusque animam bonam, nequaquam efferatus & abusus est Spiritus sancti distributionibus, quibus abunde fuerat decoratus, sed pio obsequentique animo in suæ professionis instituto perseveravit. Eapropter qui exaltat humiles, illum tanta ingenii vivacitate ac promptitudine, gratia & energia in declamandi sacro munere decoravit, ut eum concionantem licèt adhuc tironem undique populorum, nobilium, magnatumve caterva certatim auditum concurrerent, nec puderet canos famososque præcones & magistros cum pugillaribus & tabellis assistere dicenti, bonaque verba quæ eructabat exscribere. Nec mirum. Hic enim primus exstitisse ferebatur, qui post* † 1553.

SÆC XVI. *auream D. Johannis Chrysostomi linguam apostoli Pauli epistolas, & singulariter illas duas difficiles ad Romanos videlicet & Hebræos per homilias populares explanaret, ita vivaci familiarique sermone, ut nemo ferme esset auditor, qui Pauli sensum, pietatem & spiritum non perciperet ac reportaret. Hinc regum omnium illustrissimus Henricus II Christianissimus rex Francorum, cùm adhuc esset regni candidatus, Delphinum vocant, ob illius vivam divitemque dicendi phrasim, qua non modo docebat, verum etiam afficiebat; aculeum cordibus auditorum affigens, dignum judicabat, qui regum & principum magister esset & prædicator, quem & delegit cui & sua conscientiæ secreta auriculari confessione panderet, atque ut sapientibus & insipientibus, magnis & parvis prodesset, curavit illum in pastorem & episcopum Suessionensem præfici magno cum gaudio & gratulatione omnium, qui orthodoxæ fidei & reipublicæ Christianæ bene volunt.* Hæc de Joanne nostro tum in vivis agente anno MDXLIX Spirius Roterus auctor omnino sincerus & gravis, sed in eo lapsus, quod Johannem ait ad Suessionenses vocatum infulas, quod nec ejus Ecclesiæ tabulæ, nec ratio temporum, aut episcoporum series admittat: imo qui ei sedi anno MDXXXIV præerat antistes Matthæus *de Longuejove* Johanni supervixerit anno tantum MDLVIII mortuus. Roterum inanis fortè tum effusus de Guiencurtio ad infulas evocato rumor in errorem ut fere fit induxerit: ut ut sit, episcopus nunquam fuit Guiencurtius, sed ut muneris sui onera sustineret, abbatia Borelliarum Cisterciensis ordinis primum, tum postea altera S. Georgii diœcesis Rotomagensis in commendam ei collata est. Quam autem innoxius & immunis ab aulæ corruptelis in aula vixerit, quanta morum integritate fulserit, & quantum pro comprimendis in Gallia hæreticis, avitaque fide retinenda, miseræque solatio plebis apud regem egerit, quæ in eam rem ab Henrico II data sunt edicta regia luculentissime comprobant: ac illud in primis quod anno MDXLVIII ipsis regni sui primordiis adversus hæreticos judices sancivit. Plura in rem ordinis & cœnobii sui Veromanduorum beneficia contulit, cujus odeum sedilibus & orchestra decoravit insigni opere. Parisiis demum in domo Sanjacobea religiosissime decubuit anno MDLIII die XXIV junii ætatis LX nondum expleto, sepultusque fuit in peristylio juxta sacrarium: cui post annos XXVI hoc illi fuit ad parietem ænea insculptum lamina cœnotaphium:

R. D. M. Johanni Guiencourt doctori theologo ordinis Fratrum Prædicatorum conventus S. Quintini Henrico II Valesio Francorum regi Christianissimo a confessionibus, & postmodum abbati S. Georgii apud Rotomagum meritissimo, post exhalatum Deo spiritum junii XXIV anno MDLIII, D. & M. Jacobus Fourré e usdem ordinis apud Carnutum, & theologiæ professor ob insignem pietatem & præclaras animi dotes eidem Henrico, liberisque suis Francisco II & Carolo IX a concionibus, postremo Cabilonensis episcopus non multum antequam animam Deo committeret XXII jan. anno MDLXXVIII in perpetuæ observantiæ ergo, hanc æneam laminam e regione prædicti Guiencourt apponi mandavit. Cujus votis ut faceret satis F. Johannes Fourré ex fratre nepos ejusdem ordinis conventus & doctrinæ professor mœrens apposuit anno MDLXXIX septemb. I. Requiescat in pace. Amen.

Quod tamen egregii viri nunquam violandum monumentum, quorumdam minus attenta facilitas aut levitas anno MDCLXXXI, ne pictoris penicillo rudiori claustri parietem inducenti quid obstaret, abrasit aut avulsit, nescia videlicet hujusmodi virorum illustrium tymbis, elogiis aut monumentis longe nobilius illustrari, quam fragilibus fugacibusque penicilli coloribus ecclesiarum monasteriorumque parietes & pavimenta. Plura scripsisse Guiencurtium ac posteris reliquisse præsertim in re exegetica & parænetica facile crediderim, vel alicubi jam latentia, vel temporum vicissitudine deperdita. Hæc tamen Ebroicis in Bibl. nostra servantur, ut ex Ghilberti de la Haye, qui eam anno MDCLXXXV die XV julii curiosius lustraverat schedis didici:

Expositio cantici Benedictus Dominus Deus Israel *prædicata Parisiis in adventu per M. Johannem Guiencourt sacræ theologiæ professorem.*

Expositio in canticum Magnificat. Extat utraque eodem codice MS chartaceo in 4.

Utinam quis retegeret *eruditas illas & elegantes enarrationes in epistolas ad Romanos & Hebræos*, quas tantopere extollebat supra Roterus.

De Johanne præter citatos agunt Malletus P. II p. 244, Fontana in Monum. Vincentius Baron Apolog. T. II p. 238, ubi tamen ejus cognomen errato typorum corrupte *Curtium* pro Guiencurtio scribit, Altamura leviter attingens in Append. ad 1563: extrates verò copiosius & certius, Hemeræus in Augusta Veromanduorum illustrata, Guidelmus du Peyrat *Histoire Ecclesiastique de la cour de France* lib. 1 cap. 74, ubi ait Guiencurtium a 1543 ad mortem usque Henrici II confessarium fuisse. Launoius Hist. gymn. Navarr. T. I p. 295 refert edictum regium Henrici II Parisiis anno MDLI die XXV sept. datum & ad Guiencurtium, confessarium suum directum, quo plura illi in gymnasio Navarræo, cujus ut confessarius regis superior erat, agenda commendat. In catalogo abbatum S. Georgii ad Rotomagum MS, & in archivis ejus monasterii servato Guiencurtius dicitur jam abbas Borelliarum ord. Cisterc. cùm a Julio III commendata illi fuit abbatia dicta S. Georgii pridie kal. martii MDXLIX. Ibidem servatur instrumentum procurationis ab eo datæ de reditibus mensæ abbatialis locandis actum Rotomagi anno MDLII die XXIII febr. Ibidem ei suffectus dicitur Ludovicus *de Bressé* Meldensis episcopus ad ann. MDLV, quem hîc indicare visum est, quia & in Gallia Christ. & in Neustria Pia omissus. Hæc me monuit R. P. Jacobus Feuquel tum prior Prædicatorum Rotomagensium vir curiosus litteris datis XXX april. MDCCXII.

F. AUGUSTINUS DE ESBARROYA.

F. AUGUSTINUS DE ESBARROYA Hispanus patria Cordubensis, genere nobilis, eruditione longe clarior, ordini nomen dedit in dicta civitate sua natali, ubi & tres germanos fratres symmystas & sodales habuit. Hispali in gymnasio S. Thomæ stadium literarium peregit, isque evasit ut in tota Hispania vel ab ingenii acumine vel a doctrinæ profunditate theologus nemini secundus haberetur: quod & fassus est vir ille supra omnem laudem ejusque æqualis F. Dominicus Soto, qui Esbarroiam aliquando disputantem & disserentem audiens exclamasse fertur publice mirabundus, *O felix ingenium infeliciter natum*, quasi innuens quod si tantarum partium homo in Castella nativo ut putabat literarum regno natus esset, & in florentissimis Salmanticæ & Compluti academiis educatus, ad scientiæ apicem pervenisset, cui infeliciter acciderat Cordubæ nasci & in solis Andalusiæ gymnasiis educari. Ut doctrina inter theologos, sic & facundia eloquentiaque vere Christiana inter sacros oratores emicuisse testantur. Obiit X aug. MDLIV non sine fama sanctitatis. De eo legendus præsertim Lopez Hist. Gen. P. III pag. 207. Meminit etiam Antonius Bib. Hisp. quem excipit Altamura ad 1554, & licèt ad 1584 repetat sub *Ibarreta* cognomine corrupte scripto † 1554.

pto, eumdem tamen hominem esse & ad 1554 revocandum fatetur. Hæc ejus opera:

Expositiones in summulas Petri Hispani, Hispali 1533 in fol.

Institutiones dialecticæ juxta tres vias Thomistarum, Scotistarum, & Nominalium, Hispali, in fol. P. I 1533, P. II 1535. His egregium præfixit elogium F. Ludovicus Carvajal ordinis Minorum & ipse Bæticus, virque apud suos magni habitus, Augustinum nostrum præstans *vera non fucata doctrinæ laude conspicuum, qui adversus Sophistas jam diu lateque regnantes bellum gerere ausus esset.* Non omittendum utrumque & Carvajalium & Esbarroiam a Joanne Genesio Sepulveda laudari in sua Apologia de justis belli causis adversus Indos gerendi, quasi suæ fuerint sententiæ adversus nostrum Bartholomæum de las Casas Indorum patronum. Sic enim Sepulveda: *Item nobis suffragantur magno consensu Hispalenses theologi, qui nuper summam quæstionis diligenter perlegerunt: in primis duo viri doctissimi Ludovicus Caravajalus Franciscanorum præfectus, & Augustinus Esbarroia monachus Dominicanus qui theologiam ex cathedra in suorum collegio docet.* Quod si verum est vel Esbarroio obreptum fuerit a Sepulveda, vel ea fuerit ejus infelicitas, de qua querebatur Dominicus Soto, quod tanto ingenio præditus Cordubæ in Bætica natus in eaque provincia educatus, quamdam doctrinam hausisset non ita securam, qua longe tutiorem imbibisset, si felicius in Castella natus Salmanticensibus aut Complutensibus professoribus nostris operam dedisset: nam tandem Bartholomæi de las Casas causa adversus Sepulvedam censorum, quorum Dominicus Soto princeps erat, vicit judicio, sed & in consilio regio sola vim obtinuit altera exclusa.

El Purificador de la conciencia, Hispali 1550: Tum Compluti, Ludovici Gutierez 1558 in 8: Italice verò redditus a Julio Constantino Recanatensi prodiit Venetiis 1581 in 12.

Reglas para conocer qual sea peccado mortal o no, ibidem.

De la oracion mental, Ibid.

Hi tres tractatus Hispani editionis Complutensis extant Romæ in Barber.

F. BARNABAS GENTILI.

1554. F. Barnabas Gentili Ligur, patria Januensis e nobili Gentiliorum sanguine ortus, adolescens ordinem amplexatus est Januæ, pietateque & doctrina non parum claruit. Cœnobio suo nativo præerat prior, cùm a Deo vocatus transiit ad meliora anno MDLIV. Hunc a nostris nomenclatoribus omissum, & ab ipso abbate Michaele Justiniani Sopranus inter scriptores Ligures numerat, quem Oldoinus excipit. Ab eo prodiisse dicunt opellam hoc titulo:

Tractatulus ad reverendissimum Cajetanum contra dicta per eum in materia pagarum.

F. HIERONYMUS QUIRINUS.

1554. F. Hieronymus Quirinus Venetus gente patritia oriundus in cœnobio S. Dominici Venetiis ordini nomen dedit adolescens, virque evasit disciplina regulari, moribus suavissimis, doctrinæ laude, rerumque gerendarum peritia ita conspicuus, ut a Clemente VII cum senatus assensu patriarcha Venetus constitutus fuerit anno MDXXIV die XXIII octob. Quàm sedem annis XXX Deo dilectus & hominibus administravit, & anno demum MDLIV idibus decemb. regere desiit transiens ad meliora. Juxta supremam voluntatem in æde S. Dominici cœnobii sui nativi sepultus fuit. Thomæ Donati de quo supra ad 1505 patriarchæ etiam ante eum Veneti discipulus fuerat, & individuus exinde comes, quæ non exigua ejus commendatio. Videsis Ughellum Ital. Sac. T. V, & Fontanam in Theat. Hunc Rovetta primus scriptoribus accenset, ceu cujus in bibliotheca S. Dominici Venetiarum viderit hæc asservata opera,

Commentaria in psalmos, Matthæum, Lucam, epistolas Pauli ad Romanos & Corinthios, & alia quædam ejus opuscula.

F. JOANNES DE ROBLES.

F. Joannes de Robles Hispanus, primus in cœnobio S. Genesii de Talavera ad ordinem allectus, jam clarebat ad ann. MDXXX, ac teste Marieta Hist. Eccl. p. 206, quem excipiunt Antonius Bibl. Hisp. & Altamura ad 1554 scripsit 1554.

La vida de Fray Juan Hurtado de Mendoza de la orden de Santo Domingo maestro in teologia.

Las fundaciones de algunas casas de la provincia de Castilla, Madrid, Talavera, Ocaña, Sansebastian desde sus primeros principios y fundamentes.

F. THOMAS DE SANCTO-MARTINO.

F. Thomas de Sancto-Martino Hispanus Cordubensis patria & professione, gymnasii S. Thomæ Hispali regentem agebat, & ad majora provinciæ suæ munera singulari pietate, prudentia, ac eruditione spem omnibus viamque sibi faciebat, cùm posthabitis omnibus ardenti salutis animarum studio æstuans, in insulam Hispaniolam S. Dominici dictam trajecit circa annum Christi MDXXV, eoque vix appulerat, cùm se Indorum protectorem ac tutorem exhibuit, eos ab Hispanorum regionis domitorum, *conquistadores* vocabant, vexationibus liberans, ut ad Christi jugum suave leveque onus tollendum adduceret, sicque se gessit ac omnibus probavit, ut consilii insulæ regii, *Audiencia Real* vulgo dicunt, præses institutus fuerit. His de causis variis vicibus in Hispaniam illi redeundum fuit, ut statum rerum in aula regia exponeret, ibique aderat anno MDXXIX, cùm ad regnum Peruanum subigendum Carolus V cæsar Franciscum Pizarrum misit, illique ex nostris F. Reginaldum *de Pedraza* virum magnarum partium cum sex sodalibus ad fidem apud gentes illas barbaras plantandam adjunxit. E sex unus fuit noster Thomas, qui cum iis circa initia anni MDXXX Luciferisano, *San Lucar de Barrameda* vernacule dicunt, solvit, menseque decembri eo feliciter pervenit. Quæ deinceps præclare gesserit, mei instituti non est fusius recensere, breviter dico novem annis infidelium conversioni in latissima provincia *de los Charcas* desudasse, primum Peruanæ priorem provincialem institutum, quo munere octo annis solidis ex vi litterarum quas anno MDXL die VI maii acceperat, functus est ad ann. MDXLVIII, & eodem anno ut per easdem litteras licebat ad quatuor ulteriores annos electum & prorogatum: eo toto præfecturæ tempore nihil omisisse, ut indigenas & ab Hispanorum vexationibus protegeret, gravissimis ea de causa ad aulam Hispanam datis litteris & ab eadem obtentis decretis, & ut ad fidem adduceret quaquaversum ad eam messem missis operariis: Hispanos domitores inter se dissidentes sæpius conciliasse: tantæ apud omnes seu majores seu inferiores fuisse auctoritatis, ut occiso Pizarro prorex per interim ab omnibus electus fuerit & unanimi consensu agnitus: a republica Limana ob majora regni negotia ad Carolum V anno MDL delegatum fuisse: in aula Hispana adhuc agen- † 1554.

Sæc. XVI. tem anno MDLII primum civitatis *de la Plata* & totius provinciæ *de los Charcas* episcopum a principe tum postea rege Philippo II oblatum & a summo pontifice approbatum consecratum fuisse : denique gratiis omnibus quas exquisierat seu pro civibus Limanis, seu pro Ecclesiæ suæ Charcensis institutione, præsertim pro sexaginta scholis apud Indos infideles erigendis, seu pro missionariis sustentandis impetratis Limam reversum initio anni MDLIV, dum se ad sponsam suam amplectendam accingeret, lethali morbo oppressum apud sodales suos Limanos circa finem Martii obiisse, ac in æde nostra ad gradus majoris altaris summo omnium luctu sepultum ætatis LXXII. Ejus gesta fusissime narrat noster Joannes Melendez Hist. Peruan. T. I lib. 2 cap. 2 ad 5, quem adeat lector curiosus, qui tamen Thomæ operum non meminit, at Gonzalez Davila *Teat. Eccl. de las Indias* T. II p. 32 ei asserit

Una relacion de los sacrificios que los Indios del Pirù hazian a sus Dioses en tiempo de cosechas y sementeras y trabajos publicos, de los ritos que gardavan quando enterravan sus muertos, que una parte desta gente no adorava al sol ni a la luna, mas a uno que estava mas arriba del sol y de la luna. Alia plura ex ea relatione refert Davila, quæ forsan in Hispania prodierit, aut saltem MS in archivo regio servetur.

F. DANIEL DE PRATO.

1555. F. Daniel de Prato Venetus vir pius & eruditus, magnique apud suos nominis, jam anno MDXLVI clarebat, quo in comitiis ordinis Romæ habitis affuit pro provincia Terræ-sanctæ diffinitor, & in electione magistri ordinis Francisci Romei de Castillione votum tulit. Eumdem laudat noster Dominicus Codagli in sua *Historia dell'Isola e monasterio di San Secondo di Venetia*, in quo bis vicarium seu præfectum egisse refert, prima vice ad ann. MDXLVIII, altera a MDLII ad LV, quod non parvum ejus pro disciplina regulari, quæ in ea domo singulariter semper viguit, studii argumentum. Scripsit ac edidit ita referente nostro Leonardo del Pogo

Della corona de' figliuoli di Dio, ò della perseveranza de' giusti, Venetiis, Tin. Monferrati 1544 in 8.

Hujus auctoris meminit quamvis leviter Possevinus, & hujus operis editionem anni 1559 laudat, at ordinis Prædicatorum fuisse aut omisit aut ignoravit.

F. DOMINICUS DE VICO.

1555. F. Dominicus de Vico Hispanus patria Ubetensis vernacule *Ubeda* Bæticæ civitate, conventusque ibidem nostri alumnus, Salmanticæ in nostro S. Stephani gymnasio theologiæ operam dabat, cùm eo advenit F. Batholomæus de las Casas operarios in fidei messem pro Indiis Americanis colligens, quem mox secutus est, & multis pro Christo exantlatis laboribus, tandem ab Indis idolorum cultoribus sagittis confixus martyr occubuit anno MDLV die XXIX novembris. De quo legendi Antonius Remesal Hist. de Chiapa lib 10 capp. 6, 7, & 8, Petrus Malpæus Belga p. 130, & Fontana Monum. ad 1552. Meminerunt etiam Antonius Bibl. Hisp. & Altamura ad 1555. Hæc ejus opera :

Theologia Indorum. Grande volumen lingua *Cachiquela* veræ Pacis.

De magnis nominibus. Opus quo de claris utriusque legis novi ac veteris testamenti viris, prophetis, martyribus & confessoribus agit.

De Indorum historia, fabulis, figmentis, consiliis, astutiis, illusionibus & erroribus, quibus misere detinebantur.

Paraiso terrenal.

Vocabularios y artes de la lengua Cachiquela y de otras seis: Has omnes accurate compararat.

Rhythmi quoque illarum linguarum, quibus D. N. Jesu Christi vitam, & veneranda salutis nostræ mysteria prosequitur, sed & apostolorum aliorumque sanctorum egregia facta : quo Indi iis recitandis & audiendis assueti, Christianæ religionis ritibus facilius afficerentur.

Demum hunc unum Dominicum hisce singulis quas callebat linguis plura scripsisse narrat Remesal citatus, quam cæterorum quisque qua doctus erat, scripserit lingua.

B. M. JOANNES MICON.

B. M. Joannes Micon Hispanus patriam habuit *Palomar* oppidulum vallis *Albayda* in regno Valentino anno MCCCCXCI parentibus agricolis sed honestis natus. Litteris humanioribus probe instructus adolescens ordini nomen dedit in conventu Luchentino provinciæ Aragoniæ : ex quo mox in Cintyliensem vulgo *Chinchilla* Bæticæ provinciæ translatus in eo & pro eo professus est. Quæ tamen translatio diutina non fuit, nam exactis Salmanticæ studiis, ubi & morum innocentia & ingenii subtilitate non parum emicuit, Hispalim a superioribus revocatus circa MDXV ac ad sacerdotium promotus, postquam præclara quinque aut sex annis sive in scholis legendo, sive in sacris pulpitis concionando suarum dotum exhibuisset specimina, in provinciam Aragoniæ jubente magistro ordinis rediit, in qua Cæsaraugustæ primum, tum & Valentiæ novam accepit ut aiunt filiationem. Nolim acta ejus fusius prosequi, quæ apud nostrum Diagum Hist. prov. Arag. Lib. 1 a fol. 86 ad 97 legi possunt : id unum in genere dicam omnibus ordinis muniis egregie perfunctum, nam & sacras Valentiæ professus litteras, magisterii lauream consecutus est, & ad conventuum regimen assumptus, Valentinum inter alios ter rexit prior, imo & provinciam universam prior provincialis electus in comitiis Valentiæ anno MDXXXV Domin. septuagesimæ XXIV jan. præsente magistro ordinis Joanne de Fenario coactis, quo titulo adfuit Romæ anno MDXXXIX electioni magistri ordinis Augustini Recuperati de Faventia. At verbo Dei potissimum inclaruit ad id munus eximiis omnibus naturæ gratiæque donis comparatus. Præter quatuor supra triginta quadragesimas quas ferunt in regno Aragoniæ prædicasse, innumeras per annum ubique habebat conciones, tantaque ejus erat Valentiæ fama, ut nullum fere festum celebraretur, ubi quidem celebrantur plurima, quin ipse ad concionandum accerseretur, neque existimaretur festum, si ipse fortè alio vocatus prædicator non astitisset. Hæc verò omnia eo majori cum fructu implevit officia, quod ea mira vitæ sanctitate severiorique legum nostrarum observatione tutabatur. Obiit vir sanctissimus immortalitate dignus anno MDLV die ultima augusti ætatis LXIII, ingentique ordinum omnium Valentinæ urbis concursu apud suos in odeo sepultus primum, tum anno MDLXXXIII die V aprilis in sepulcrum marmoreum translatus prope tumulum S. Ludovici Bertrandi sui quondam discipuli, quem & veste nostra tum prior induerat, & primis sanctitatis, quæ postea tantum effulsit, rudimentis informarat. Signis & in vita & post mortem claruisse narrant, horumque inquisitionem juridice institutam, sed hæc ad agialogos. Scripsit 1555.

1. *Rosarium sive psalterium nominis Jesu* editum Valentiæ, ipso vivo, tum ab ejus morte ibidem curante nostro Vincentio Justiniano Antist, unà cum tractatu de sacris S. Catharinæ de Senis stigmatibus ab isto edito, sed & postea cum figuris, Romæ,

Joh. Bap. de Cavalleriis 1590 in 4 opera Gundisalvi Pontii de Leon Hispalensis, a quo suo insertum est libro, cui titulus, *SS. Nominis Jhesu sodalitas*, a p. 73 ad 165. Extat hæc editio Parif. in Regia E 2196. Illud idem fusius & auctius edere cogitabat auctor, & ex magna parte jam confecerat, sed mors absolvere non permisit. Gundisalvus laudatus, ut id obiter moneam, vir fuit mirum ordini addictus, in nostris scholis a puero educatus, cui S. P. Pius V optimum beneficium contulit, qui & sex annis solidis ab anno MDLXXXIV apud sodales Romanos ad Minervam ceu unus ex illis vixit contubernalis.

2. *Officium de pretioso sanguine Christi*. Quod Romæ die XXIV decembris MDXLV approbatum, data ejusdem in Ecclesiis cantandi facultate, multisque laudibus commendatum a Francisco Romeo vicario tum ordinis apostolico, & anno sequenti magistro ordinis electo.

3. *Epistolæ spirituales plures*, quarum duas Diagus citatus refert fol. 88 & fol. 91.

4. *Opus de scriptoribus ordinis Prædicatorum* ei tribuit Altamura, penes quem fides.

In Martyrologio ordinis inter cum fama sanctitatis mortuos recensetur his verbis : *F. Johannes Mico provincia Aragoniæ magister & prior provincialis vir fuit sanctissimus, atque admirabili vitæ integritate & prudentia laude excelluit, miraculis quoque multis nobilitatus : cujus beatum corpus in magnificentius sepulcrum elatum in Valentino conventu, frequentissimo populi concursu, & magna veneratione colitur. Hujus tanti viri res præclarissime gestas optima fide scriptis consignatas speramus magno religionis commodo propediem prodituras in lucem.*

Ejus vitam & res gestas copiose & eleganter scripsit Laurentius Palmireno Hispanus in gymnasio Valentino scholæ humanitatis præfectus & rhetor.

F. MATTHÆUS BANDELLUS.

† 1555. F. MATTHÆUS BANDELLUS *de Castronovo* etiam a patria Dertonensis diœcesis aliquando dictus, magistri ordinis XXXVI F. Vincentii Bandelli fuit fratruelis congregationis utriusque Lombardiæ & conventus S. Mariæ Gratiarum Mediolanensis alumnus, vir, (inquit Leander Albertus fol. 137 b) *floridus, clarus, nitidus, emunctus & accuratus.* Ut a puero politioribus musis innutritus fuerat, eas deinceps per totam vitam coluit impensius. Nam ubicumque illi adesse contigit Romæ, Neapoli, Mantuæ aliâsve, doctorum virorum lucubrationes diligentius colligebat, reponebatque in adversariis, cum iis amicitiam conjungens, quam & postea literarum suavi commercio fovit. In iis non omittendus celebris ille Venetiarum typographus Aldus Manutius, a quo quicquid eruditum prodibat in Gallia, Italia, Germania, continuo recipiebat. Joannes Antonius Flaminius Forocorneliensis etsi adhuc non visum, ex relatione tamen ejus dotum sibi a Leandro Alberto facta plurimum dilexit, eique vitam B. Jacobi Veneti a se scriptam nuncupavit pridie kal. april. MDXVI. Quosdam alios ubi se dabit occasio ejus opera recensendo indicabimus. Apud viros Italiæ principes magna etiam ei gratia fuit, & ab illis ad majora quædam gerenda negotia adhibitus. Sic Alexander Bentivoglio hujusque conjunx Hippolyta Sforzia filiam suam Roberto Sanseverinati Barbaræ Gonzagæ comitissæ Calatiæ filio desponsare cupientes, hoc matrimonium ut curaret, ipsi commiserunt. Jamque ea de causa itinere arrepto comitissam convenerat, at postea certiores facti Alexander & Hyppolyta Robertum ambiri pro sorore cardinalis Cibo Leonis X consanguinea seu ut dicunt nepte, ne pontificis consiliis obstare viderentur, Bandellum monuerunt ut ab incepto desisteret. Ardente autem per ea tempora in Insubria Hispanos inter & Gallos bello, modo his modo illis prævalentibus, accidit circa MDXXV ut Mediolano ab Hispanis invaso Bandellus, qui Gallorum partibus adhæserat, aufugere mutata etiam veste cogeretur, & vitam ut servaret per varias Italiæ civitates veluti exul & erro vagari. Tum domos ejus paternas incenderunt factiosi, bona ipsi a parentibus legata confiscarunt, quorum tamen jacturam non æque doluit ac cameram a Cæsareis militibus spoliatam, arcas reclusas, maximam, neque enim in iis aliud inventum, maximam inquam lucubrationum suarum qua Latinarum qua vernacularum partem subreptam, cum plerisque insignium eruditorum collectaneis a se summa diligentia conquisitis, cætera pro derelicto habita, & cuilibet rapere volenti exposita : sic enim Mediolanum postea regressus gesta omnia invenit. Hinc tot patriæ malorum pertæsus, Italia relicta secessit in Galliam cum illustri viro Cæsare Fregosio Ligure copiarum Venetarum olim præfecto, & nobilissima ejus consorte Constantia de Rangon ; apud quos deinceps mansit seu Agenni in Aquitania, seu in eorum castro ad Agennum *Bassen* dicto. Quietus tum & solitarius partem scriptionum suarum quam e manibus Hispanorum militum amicus ejus Mediolani recuperarat, sed & plures alias ab iis quibus miserat recepit ; iisque limandis ac poliendis novisque condendis totus literis deditus incumbebat majora non affectans, cùm altius evectus est. Cæsar Fregosius, quod norunt omnes, tum Francisci I Francorum regis legatus Venetias petens jussu marchionis Vasti præsidis Mediolanensis secunda julii MDXLI interfectus fuerat : hujus familiam Henricus II dono aliquo compensare volens, Bandellum ad sedem Agennensem Joannis a Lotaringia x maii MDL mortui obitu vacuam Julio III obtulit promovendum parte fructuum Hectori Fregosio Cæsaris filio reservata, quod & concessit pontifex : sic enim Fontana in *Theat.* refert ex actis consistorialibus : *Die Lunæ 1 septemb. referente cardinali Tranensi pontifex ad prænominationem christianissimi regis providit Ecclesiæ Agennensi per obitum cardinalis de Lotaringia vacanti de persona F. Matthæi Bandelli magistri ordinis Prædicatorum, reservata medietate fructuum ejusdem episcopalis mensæ D. Hectori Fregosio clerico Veronensi de nobili & illustri genere orto &c. pontif. anno 1.* Inter epistolas Lucretiæ Gonzagæ, Pirrhi Gonzagæ & Camillæ Bentivogliæ filiæ, quæ anno MDLII Venetiis prodierunt, una est ad Bandellum scripta hoc titulo : *A Monsignor P. Bandello*, in qua novam ei dignitatem gratulatur : non autem præcedentem ad eumdem sic inscripserat, quod mutationis status indicium est, & oneris episcopalis assumti. Quandiu autem postea vixerit, nihil adhuc certum inveni, nisi quod anno MDLV adhuc erat in vivis. Si fides Sammarthanis in Gallia Christiana, id ex chartulario abbatiæ Cleracensis probantibus, vivebat etiamnum anno MDLXI : verùm lucem forsan majorem afferet, qui recognoscendæ & a mendis expurgandæ Galliæ Christianæ jam desudat D. Dionysius Sammarthanus monachus Benedictinus auctor accuratus. Bandello in eodem episcopatu successit Janus Fregosius anno circiter MDXXX natus, unde Cæsari Fregosio patri tres filios fuisse discimus, Cæsarem primogenitum, Hectorem in cujus gratiam media pars fructuum episcopalis mensæ servata, & Janum Bandelli successorem anno MDLXXXVI defunctum. Hæc autem sunt Bandelli opera :

1. *Titi Romani Egesippique Atheniensis amicorum*

SEC. XVI. *historia in Latinum versa per F. Matthæum Bandellum Castronovensem ordinis Prædicatorum nominatim dicata clarissimo adolescenti Philippo Saulo Genuensi juris Cæsarei atque pontificii alumno. Ex Ædibus Gratiarum Id. sept.* MDVIII. Edita verò Mediolani, Gottardi Pontici 1509 in 8, A ad E charact. Rom. maj. Fabula est de vera ratione amicitiæ a Joanne Certaldeo Etrusco sermone scripta, & a Bandello compellentibus amicis Latinitate intra quinque dies donata. Editionem opellæ F. Hieronymo Plegaphetæ Vicentino Or. Præd. nuncupat. Epigrammata plura literatorum in laudem auctoris præmittuntur. Leander Albertus fabulæ argumentum præfixit & ad calcem Bandello de elegantia styli gratulatur. Extat jam rarus libellus apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Ex quibus quantum a vero aberrent Lusitanus & sequaces, Possevinus, & Vossius ipse colligas, qui Bandellum Egesippum e Latino Etrusce vertisse omnes dicunt: cùm contra omnino sit, & apud Leandrum legere potuissent sic de eo loquentem: *Egesippus suus Latinus quem aliquando vernaculum Latine & erudite loqui fecerat.*

2. *Orationes diversæ & imprimis illa per eum habita coram senatu populoque Firmano A. D.* MDXIII *pro gratiarum actionibus pro synodo nostra* (nempe comitiis congregationis Lombardiæ) *qua origo & res gestæ Firmanæ civitatis tam opulente, tam ample, ac eleganter continentur, ut a Firmanis exemplum continuo in archivis urbis pro æterna memoria reponeretur.* Sic Leander.

Præterea *Oratio funebris in Anniversario Francisci Gonzagæ marchionis Mantuæ dicta coram ejus filio Federico, & lectissima omnium ordinum ejus civitatis corona.* Mortuus autem est iste Franciscus 29 martii 1519: sic Leander *Descrit. d'Ital. fol.* 311 *b*, & 322 *a*. Prodiit Mantuæ. Eam etiam laudat Lil. Gyraldus *Dialogismo* VII *pag.* 400 *Thesauri critici Gruteriani Tom.* 2.

3. *Carmina vernacule composita, ut Franciscum Petrarcham protinus revixisse omnes testari ac affirmare possent.* Sic Leander.

4. *Virorum illustrium vitæ a Plutarcho scriptæ in epitomen redactæ.* Sic idem.

5. *Vita patrui sui F. Vincentii Bandelli XXXVI magistri ordinis & nonnullorum virorum ordinis insignium.* Sic idem. *Has inter recensetur vita F. Joannis Baptistæ Cattanei novitii conventus S. Mariæ de Castello Genuensis peste sublati*, cui morienti adfuerat anno 1504. Hanc ex eo referunt Pius P. I, & Marchesius in Diario ad 2 julii.

6. *Officium de B. Lazaro*, cujus memoria in evangelio S. Joannis. De quo sic legitur in actis cap. gen. Valleoleti 1523. Tit. Inchoationes. *Inchoamus hanc, quod de B. Lazaro quatriduano episcopo Massiliensi & confessore fiat totum duplex* XVII *septemb. & dicatur officium a F. Matthæo Bandello compositum. Denunciantes quod illis qui interfuerint in Ecclesia dum prædictum officium celebratur, aut qui illud recitaverint, indulgentiam septem annorum & totidem quadragenarum ex indulto papæ Leonis X. consequuntur, & qui missæ præsentes fuerint decem annos & totidem quadragenas.* Hinc apparet istud officium pluribus annis antea compositum, cùm Leo X jam obiisset 4 non. dec. 1521.

Hactenus seria Bandelli nostri opera mihi cognita, quæ sequuntur puderet referre ut virum religiosum minime decentia, nisi manibus omnium versarentur. Prodierunt itaque ab eo:

1. *I Canti XI del Bandello con tre capitoli natalizi* &c. Agenni, Ant. Reboglii 1545 in 8. Hæc carmina vernacula dicitur scripsisse in laudem Lucretiæ Gonzagæ supra laudatæ. Recensentur in catalogo Bibl. Heinsianæ II P. pag. 200, quorum & exemplum extat Parisiis penes Clar. virum D. de la Monnaie, ut & sequentium, & Romæ in Imperiali.

Le Novelle del Bandello in Lucca per il Busdrago 1554 *in* 4. I P. foll. 368: II P. foll. 390: III P. foll. 231. Vidi apud dictum D. de la Monnaie Academiæ Gallicæ sodalem, sunt etiam in laudata Imperiali cum sequenti.

La quarta parte de le novelle del Bandello nuovamente composte nè per ladietro date in luce. Hæc pars posthuma est, nec nisi a morte auctoris prodiit Lugduni, apud Alexandrum Marsilii typis Petri Roussini 1573 in 8, foll. 171.

Narrationes sunt breves variorum casuum, vel si mavis historiolæ, quarum nullam a se scriptam testatur, quam alio narrante non prius audierit. In præfatione I P. Hippolyta Sforza Alexandri Bentivoglio conjuge suadente & compellente eas se scripsisse asserit: & in epistola nuncupatoria primæ historiolæ hujus I. P. ad eamdem Hippolytam idem repetit, addens etsi quamque sigillatim variis illustribus viris & amicis suis nuncupet, priusquam illis mitteret, omnes præfatæ Hippolytæ quandiu vixit præbuisse legendas: in his referendis nullum a se temporis ordinem servari, sed ut sub manum suam occurrerent in lucem dare. Alibi indicat, ut in epist. nuncup. historiolæ 61 P. III fol. 101 b, ad Joan. Thomam Gallerate suum Mediolani intimum, se harum plures in Italia scripsisse, Mediolani, Mantuæ, Veronæ & aliàs, has verò ex quo Agennum secesserat, undique collegisse, ac novas addidisse in castro *de Bassen* a se scriptas, quas prælo committere proponebat, quæ vivo adhuc Cæsare Fregosio scribebat, ac proinde XIII annis minimum priusquam ediderit. Eædem

Novelle corrette e illustrate da Alfonso Ulloa, prodierunt Venetiis, Camilli Francischini 1566 tomis tribus volumine uno in 4. Extat in Imperiali cit.

Duo illi objecta fuere: 1 styli negligentia, 2 historiolarum plurium obscœnitas, quam castæ aures non ferrent. His respondet epist. nuncupat. histor. XI P. II ad Emilium de Emilii, primum fatendo se Longobardum esse non Etruscum, nec a se lepores & elegantiam linguæ Etruscæ expectari debere: cæterum historias quas scribit veras esse, ac juxta Plinium historiam quacumque ratione scribatur, semper esse utilem. At alterum certe non purgat, etsi enim culpam in eos qui talia commiserunt, non in se horum tantum relatorem refundendam esse contendat, hujusmodi scandalosa & castis moribus adversa crasse ut fecit pinxisse nemo sapiens probabit. Unde quandiu sub ordinis obedientia vixit, ea in lucem proferre non ausus est, nec majores permisissent, sed cùm juris plane sui evasit, tum id sibi persuasit licitum.

Josephus Scaliger sub ementito I. R. I. C. Batavi nomine latens in confutatione fabulæ Burdonum contra Gasparis Scioppii morsus & lusus in Julium Cæsarem Scaligerum patrem suum pag. 252 Edit. 1608 in 12 Lugd. Batav. apud Joannem Patium, ex hoc opere Bandelli claram & illustrem dicti patris sui originem arguit, & demonstrare se putat. Sic enim ille: *Eodem tempore* (scilicet anno Christi MDXVII) *Mantuæ degebat Matthæus Bandellus Insuber Dominicanus vir eloquentissimus & optimus, qui postea per aliquot menses episcopus Aginnensis fuit, & Mantuæ Marium Æquicolum summa observantia coluit, atque ibi cum Julio Cæsare arctissima amicitiæ necessitudine conjunctus fuit, quam ab eo tempore ad supremum usque vitæ diem in Aquitania perpetuavit. Is cùm unam historiarum suarum quas Aginni Etrusca lingua Bocacium imitatus conscripsit, Julio dedicaret, eum non solum Scaligerum agnoscit, sed etiam illustrissimum*

vocat in epistola dedicationis: & cùm in quatuor tomis ingentibus singulas singulis summis & nobilissimis ac generosissimis viris dedicaverit, neminem eorum majori honore quam Julium affecit, cùm tamen aliquot ex illis illustres vocare nulla fuisset invidia. Neque sane causa erat, cur eum alio cognomine afficeret, quam quo illi Mantua & alibi in Italia notus fuerat.

Multa in his Josephi verbis reprehenduntur. Primum quod Bandellum per aliquot menses tantum episcopum fuisse insinuet, jam enim ostensum kal. septemb. MDL ad eam dignitatem a S. Pontifice promotum, aliunde constat anno MDLV Aginni carmina sua edidisse, ipsumque errata typothetæ linguæ Italicæ prorsus imperiti ut ipsemet agnoscit, correxisse. Alterum est falsum esse Julium Cæsarem illustrissimum a Bandello salutatum, nam in epist. nuncupat. historiolæ quæ est XXXII Tomi II sic ad eum scribit: *Al molto magnifico signor*, non verò *All' illustrissimo*. Eodem magnifici titulo Fracastorium & quosdam alios medicos donat. Præterea nec verum est quod ibidem ait inter tot & tantos, quibus singulis singulas historiolas nuncupat, neminem esse quem majori honore quam Julium affecerit, sola enim lectione apparet tertiam fere partem dedicatoriarum *Ali' illustrissimo* vel *Al molto illustre* in fronte habere. Tandem culpatur, quod tanta cum emphasi quatuor ingentes tomos Bandelli laudet, cùm non sint plura quam supra notatum est, in singulis folia. Quæ absque Julii & Josephi familiæ injuria dicta velim.

Ex epistolis nuncupatoriis prædictarum historiarum plura de vita Bandelli supra relata excepimus. Legendus in primis epist. Novellæ 8 P. II, ubi sic ad Joan. Thomam Gallerato loquitur: *Se io non ho più tosto che hora mandatovi alcuna de' le mie novelle, scusimi appo voi la qualità de i tempi occorsi, ove io son stato astretto per altrui colpa abandonar Milano, e cangiar habito, se la vita servar voleva, come appresso a molti gentilhuomini e gran signori è notissimo.* Et epist. Novel. 61 P. III: Item epist. Novel. 57 P. I: Item epist. Novel. 21 P. II: Item epist. Novel. 36 P. II: Item epist. Novel. 44 ejusdem P. II: in quibus fortunas suas & librorum suorum describit. Non omittendum harum historiarum plures a Francisco Belleforestio Gallice versas & editas Parisiis, Jacobi Macé, Buon, Gervasii Mallot, Joannis de Bordeaux, R. le Mangnier, & aliorum circa 1570 in 8 hoc titulo: *Histoires Tragiques partie extraites des œuvres Italiennes du Bandel, & partie de l'invention de l'auteur François*, IV aut V tomis. Quæ eædem postea prodierunt Lugduni, Hieronymi Farine 1578 in 16, Tomis IV.

Præter opera jam recensita *Vocabularium magnum Latinum ex optimis queisque auctoribus collectum* scripserat Bandellus, quod in clade Mediolanensi supra memorata sublatum fuit, & cujus jacturam ut irreparabilem præ omnibus deflet epist. nuncup. Novel. XI P. II ad Emilium *degli Emilii*.

Apud Julium Cæsarem Scaligerum plura sunt in laudem Bandelli, quîcum ei fuit Agenni, ubi ambo morabantur, maxima literarum necessitudo, sed illorum quædam certe inepta, quale est *Epigramma de morte avicula Bandelli*, quod habetur in *Farragine* pag. 173 Edit. Genev. apud Santandreanum 1591 in 8: Et aliud pag. seq. 174 *De Bandelli amoribus Tusca lingua decantatis*, Ibid. pag. 181: *Somnium non fictum ad Bandellum* frigidis & parum Latinis senariis, ubi eum poetarum Deum appellat, & ad somnii interpretationem invitat: Idem in *Heroibus* inter Heroas suos pag. 327 Bandellum locat, & dodecasticho elegiaco celebrat: *Heroinas* item suas mittit p. 328 ad Bandellum, cui eas dicat. Horum notitiam Clar. viri D. *De la Monnaie* diligentiæ debemus, qui & Bandelli opera & a se ex iis excerpta amice communicavit. SEC. XVI.

Hujus auctoris meminit Simlerus sub agnomine Bandelii, fassus proprium nomen sibi ignotum, & ejus historias recenset Italice scriptas, sed a Belleforestio Gallice versas.

F. BERNARDUS DE NIEVA.

† 1556. F. BERNARDUS DE NIEVA Hispanus a patria S. Maria *de Nieva*, quæ urbecula est quinto a Segobia lapide dissita sic nuncupatus, regiique ejusdem loci cœnobii alumnus, medio seculo XVI floruit sacræ theologiæ magister. Ea verò illum ingenii feracitate atque memoriæ tenacitate præditum fuisse narrant, ac in lectione S. Thomæ operum versatum, ut si Summa ejus theologica deperdita fuisset, eam unus ipse ex mente integram ne syllaba quidem omissa restituere potuisset. Sic habet Marieta Histor. Eccles. lib. 14 fol. 202 a, quem excipiunt Fernandez, Lopez Hist. Gen. P. III, lib. 2, cap. 80, ubi Bernardum gymnasii S. Gregorii Pinciani receptum aliquando collegialem refert, Didacus de Colmenarez Hist. Segob. cap. 27 §. 6, Antonius Bibl. Hisp. & tandem Altamura ad 1556, quo scriptum a se opus edidit hoc titulo:

Sumario manual de informacion de la christiana conciencia, Methymnæ a Campo, Francisci del Canto 1556 in 4.

F. GUILLELMUS PERINUS.

1556. F. GUILLELMUS PERINUS Anglus, cujus apud nostros nulla memoria, Pitsei diligentiæ fideique debetur, qui ad ann. MDLVI in Anglia claruisse narrat. Vir fuit inquit Pitseus, pietatis & doctrinæ titulis insignis, & magnus catholicæ religionis zelator, unde & a veritatis hostibus aliquando dæmoniacus pro Dominicano dicebatur ad contumeliam. Scissa tandem diro Henrici VIII regis schismate defectioneque Anglia, secedere coactus annis prope viginti profugus vixit apud exteras nationes exul, rebus verò illius insulæ postea circa ann. MDLIII sub Maria regina ad meliora revocatis, & ad pristinam fidem catholicam reductis, eamdem pro virili instauraturus, suamque cum aliis collaturus operam & industriam, reversus est in patriam, concionibusque ad populum habendis, & ad spiritualis vitæ normam catholicis efformandis, reducendisque ad fidem hæreticis strenuus ac sedulus incubuit. Quo tamen ille obierit anno dieque Pitseus ignoravit aut omisit, qui certe vel sub Maria tranquille migravit ad Dominum aut sub Elisabetha profugus extra patriam exulavit & obiit. Ejusdem meminit Baleus, sed aculeis pro more asperioribus in odium fidei perstringens, quem & excipit Simlerus. Hæc ejus opera lingua ut conjicio Anglica exarata:

Sermones quatuor de Eucharistia. Speciosum titulum vocant Baleus & Simlerus, addentes irrisorie *pro magno Deo Mauzim*, allusione frigida ad Danielis cap. XI vers. 38.

De missa frequenter celebranda, *papistica* addit Simlerus.

Quas heterodoxorum derisiones referre placet, ut quo auctorem cum fide catholica odio prosequerentur, agnoscat lector.

Exercitia spiritualia ad perfectionem consequendam. Liber inquit Pitseus, Anglice eleganter scriptus, quem idem ait Gallice versum a se visum. Hunc omittunt Baleus & Simlerus.

Sæc. XVI.

F. THOMAS DE CAPELLA.

* 1556. F. Thomas de Capella Artesius Atrebati ordinem amplexus sub initia seculi xvi, sacræ theologiæ lauream adeptus est in universitate Bituricensi, conventumque suum nativum xx annis solidis a MDXXXVI ad MDLVI rexit prior, ac fere totidem inquisitorem hæreticæ pravitatis egit in diœcesi Atrebatensi. Orator sacer, facundus & elegans in præcipuis Belgii civitatibus per quadragesimam concionatus est, Atrebati, Insulis bis, Duaci & aliâs. Obiit apud suos anno MDLVI die prima martii. Asservantur Atrebati in Bibl. Vedast. nn. C. 4 & 5 MS

Tomi duo concionum quadragesimalium in fol. chartacei. Primus eas continet, quas Atrebati habuit anno MDXXXVII, alter quas Duaci habuit anno MDLI astante Dño Mommorantio. Utrumque codicem vidit Ghilbertus de la Haye, & laudat in Bibl. Belgo-Dominic.

F. AMBROSIUS STORCK.

† 1557. F. Ambrosius Storck *Pelargus* Latine dictus, natione Germanus, patriaque Niddanus in Veteravia, (Niddanus tractus comitatus titulo in superiori Rheni circulo gaudet, Landgravioque paret Hassiæ Darmstadensi) is egregie litteris instructus humanioribus, pietati litaturus ac religioni, ordini nomen dedit quantum conjicio Friburgi Brisgoiæ, certo in provincia Teutoniæ, quam præclaris animi dotibus postmodum illustravit. Adversus insanam Anabaptistarum aliorumque protestantium doctrinam in Germania fserventē atque furentem voce styloque gnaviter insurrexit, hæreticosque diutinis publicisque concionibus & concertationibus profligavit. Erat enim humanis profanisque litteris atque divinis exercitatissimus, sacræ theologiæ magister, græce doctus egregie, nec ignarus Hebraice, dicendique facundia gratissimus: apud omnes ac optimates etiam ob insignem illam cum puritate morum eruditionem, & pro fidei catholicæ defensione studium ardens ea regione tempestateque celeberrimus & in pretio habitus, ut & Johannes IIII comes ab Isemburg nuper electus archiepiscopus Trevirensis, & Adolphus de Schawemburg Archiepiscopus Coloniensis suum in concilio Tridentino locum obtinere voluerint, eorumque nomine sedere procuratorem, uti Palavicinus habet Hist. conc. Trid. P. II lib. 10 cap. 2 n. 6. Huic nempe concilio Ambrosius semel & iterum interfuit, primum sub Paulo III tum Trevirensis archiepiscopi duntaxat theologus & procurator anno MDXLVI, orationemque eo anno die x maii solemnem ad Patres habuit, translatoque Bononiam anno MDXLVII concilio, nihil moratus adversantium contribulumque sensus, eidem affuit, tum etiam Coloniensis archiepiscopi recens electi procurator, quibus titulis suaque apud Patres auctoritate & fama translationem non parum confirmavit, adeo ut id ægre ferens Carolus V procurationem a Trevirensi ei datam revocari obtinuerit die XXIII augusti ejus anni. Postea verò sub Julio III Tridentum revocato resumtoque kalendis maii MDLI concilio, Trevirensem archiepiscopum eo proficiscentem comitatus est ascitus ab eo theologus, quo die prima septemb. MDLI cum archiepiscopo Moguntino pervenerunt. Stylo semper usus est eleganti atque tersissimo, humanioribusque deliciis dicendo scribendoque frequenter utebatur & commode, quod & testantur opera. De eo sic Petrus Mersfæus Cratepolius ordinis Minorum in annal. archiep. Trevir. ad laudatum archiepiscopum Trevirensem p. 289: *Multis Pelargus hic noster annis apud Treviros egit concionatorem strenuum, & sæpissime cum Lutheranis manus conseruit in colloquiis, obiitque Treviris anno Dñi* MDLVII *sepultus apud suos.* Quo ætatis anno nemo prodit, sed ex eo lector conjiciat, quod jam anno MDXXVIII scriptis clareret; & cum hæreticis publice decertaret, cui si tum ætatis quadragesimum circiter tribuas, vitæ anno LXX circiter defunctus fuerit. Ejus cum laude meminerunt nomenclatores fere omnes, nostrates Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura, sed hic gravissime allucinatus, cùm in duos dividit, alterum *Stuc* corrupte *arti Stork* dictum ad 1546 vel potius 1547, alterum *Pelargum* ad 1548, quod tamen erratum Siculo facile condones, qui *Storck* Teutonice, Latine Ciconiam, & Græce πέλαργον significare ignoravit, aut non attendit: extrates verò Gesnerus, Pantaleo, Verlinus additione altera ad Trithemium, Eisengrenius ad 1539, Possevinus, Miræus &c. Hæc ejus opera hactenus mihi cognita:

Grund, Ursach und Antwort, dasz Christus warhafftig in der Messe auffgeopffert werbe auff Befehl E. E. Rahts zu Basel 1528, in 8: id est, *Fundamentum causa & responsionis quantum ad hoc quod Christus continuo offertur in missa, datum super decreto ecclesiastico senatus Basileensis.* Utraque lingua Germanica & Latina editum dicunt. Priori extat in Francofurtiana ad Viadrum.

Apologia sacrificii eucharistiæ contra Oecolampadium. Prodiit Basileæ 1528, vel 1529, ac postea iterum Viennæ 1543, in 8. Primam editionem arguit opus sequens, alteram laudat Simlerus.

Hyperaspismus, seu apologia propugnatio, qua eucharistia sacrificium ab Oecolampadiana calumnia asseritur, Basileæ, Johannis Fabri Emmei 1529, in 8. Extat Paris. in Teller. nunc Genovef.

Sequentia verò opuscula identidem ab eo typis edita in unum collecta prodierunt simul Friburgi Brisgoiæ 1534, in 8, quæ editio apud nostros Insulenses: tum Coloniæ, Johannis Gymnici 1534, in 8, quæ communis.

1. *Adversus Anabaptistarum errores aliquot liber, quo simul traducuntur istiusmodi errorum auctores & patroni.* Incipit: *Lectori pio. Cùm haud ita pridem definitum mihi esset &c. Ex Friburgo Brisgoia anno salutis* 1530, *ipsis feriis D. Thomæ sacris*; pp. 103.

2. *In Eleutherobaptistas.* Pr. *Eleutherobaptistarum causa non paulo periculosior est Anabaptistarum negotio, hi enim baptismum ceu rem assequendæ saluti necessariam sub adultam ætatem revocant, illi cuique liberum faciunt, an baptizari velit, an vitam omnem sine baptismo transigere &c.* a p. 105, ad 120.

3. *Refutatio consilii Oecolampadiani de differendo parvulorum batismate in trimulam aut quadrimulam usque ætatem.* Pr. *Certum erat nihil librorum emittere, donec prodiret Oecolampadii responsio, quam fama erat illum apparare in Hyperaspismum nostrum: quod cùm expectationem meam fallat, sive quod nos responsione dedignetur, sive quod metuat, ne cessurus sit arena &c. E Friburgo a nata religione* 1530: a p. 120 ad 135. Hyperaspismus de quo hîc, liber est supra laudatus.

4. *An fas sit in Anabaptistas, adeoque in hæreticos pœna capitis animadvertere? Friburgi ipsis feriis divi Matthiæ a redempto orbe* 1531. Pr. *Quando hæc una ac præcipua cura esse debet publica potestate præditis, ut pacatam habeant rempublicam &c:* a p. 135 ad 163.

5. *In Iconomachos, sive in eos qui demoliuntur divorum imagines.* Pr. *Ambrosius Pelargus fratri suo Valentino bonarum artium baccalaureo S. D. P.* Ceperit fortasse animum tuum admiratio, Valentine carissime, quid in mentem mihi venerit, ut libellum in εἰκονομάχους editum ad te scripserim. Verùm hoc non temere sed consulto factum est. Receperam me anno superiore post natalem re-

» surrectionis Christi parentes affectæ quod nostri » ætatis invisere, sed moram mihi fecit schiatica, ex » qua & diu & graviter laboravi: eramque valetu- » dinis adeo afflictæ, ut vix sperare liceret tantum » mihi unquam virium futurum ut voto illi meo fa- » cere possem satis. At ubi tandem medicorum ope- » ra a morbo prope recreatus, naturalem corporis » habitudinem recuperasse mihi videbar, prima qua- » que occasione adornavi profectionem in patriam, » idque secundis quod aiunt avibus. Istic cùm essem, » visum est adorare ad imaginem crucifixi. Verùm » ut ædem ne fallar, Georgio sacram ingressus sum, » comperi subversas aras, profligatas e templo di- » vorum statuas, ac ne imaginem quidem crucifixi » superesse. Demirabar quid accidisset, quod Luthe- » ri dogmatibus vehementer addicti exegissent ima- » gines &c. *Sicque demum concludit*: Sed desino » tibi molestus esse, ac plane vereor, ut comme- » morandis istorum stultitiis studia tua interpellem. » Bene vale frater carissime. Salutabis mea causa » quam potes officiosissime utrumque parentem nos- » trum, fratres item & sorores. *Ex Friburgo Brisgoia anno instaurata salutis* 1531 *postridie natalis Dei genitricis*: a p. 163 ad 195.

6. *Conflictatiuncula Hieroprepii & Misolitsrgi de ratione sacrificii missa anno* 1532. *Pr. Hieroprepius. Heus heus puer, quis est quem venientem eminus prospicio? &c.* Dialogus est adversus Lutheri librum de abroganda missa, a p. 195 ad 215.

Quæ sane singula opuscula non sine gustu legenda, & styli gravitate & elegantia, rationumque & argumentorum pondere cedro digna.

Divina S. Johannis Chrysostomi Liturgia e Græco Latine ab Ambrosio Pelargo versa & illustrata. Adjecta est Doxologia Græce simul & Latine, qua & in Missa & in precibus matutinis usui fuit veteribus. Nicænum item symbolum Latine ab eo versum, & brevioribus eruditisque annotationibus accuratum. Quæ unâ prodierunt Wormatiæ, Sebastiani Wagner 1541 in 4, pp. 48. Johannes Faber ab Hailbrunn noster, de quo mox agetur, in suo libello *de missa evangelica* notat lib. 1 cap. 3 hanc Chrysostomi liturgiam a Leone Tusco & postea a Desiderio Erasmo prius Latinis auribus datam: revera eorum editio prodiit Colmariæ, Barthol. Grieningeri 1540 in 4, sed aliis codicibus MS Græcis usus est Pelargus, nempe D. Simeonis pervetustis apud Belgicam Trevirim extantibus. Ambæ editiones sunt in laudata Teller. nunc Genovef.

Bellaria epistolarum quas scripsit Desiderio Erasmo. Sic Lusitanus. Lipenius titulum aliter refert: *Inter Pelargum & Erasmum epistola*, Coloniæ 1539 in 8. Extat hæc editio in Bodley.

Sequentia laudantur a Lusitano, cui ut suppari fides facile adhibenda, sed horum editio mihi hactenus non occurrit:

Annotationes in ea qua Erasmus non orthodoxe scripsit.

De morte non timenda liber.

Dialogus mulierum ac virorum Lutherana secta antesignanorum.

De cœlibatu sacerdotum liber eruditus.

Annotationes in plures Bibliorum libros.

Conciones plures. Has Altamura distinguit in quadragesimales, de tempore & de sanctis. Certe qui multis annis concionatorem & theologum Treviris egerat, quin plura in eo genere reliquerit, dubium esse nequit.

Oratio ab eo habita ad Patres synodi Tridentina anno MDXLVI *die* X *maii*, an typis prodierit, mihi incompertum. Sed

Oratio ab eo habita in synodo Trevirensi anno MDXLVIII *die* XXV *novemb.* edita est cum actis synodi T. XIV concil. gener. col. 609 ad 614, qua & Christiana & ecclesiastica & erudita & elegantissima.

SÆC. XVI.

F. BALTAZAR SORIO.

F. BALTAZAR SORIO Aragonus Valentiæ natus in cœnobio S. Onufrii altero ad Valentiam lapide recens erecto nomen ordini dedit, & anno MCCCCLXXV circiter professus est. Litteris sacris apud suos primum egregie imbutus, Parisios exinde ad gymnasium Sanjacobeum missus, eruditionis laude plurimum emicuit. Ibidem ad gradus promotum volunt quidam, quod de baccalaureatu forsan intelligas, sed cùm in actis licentiarum ejus facultatis nomen ejus non legatur, lauream magisterii in ordine consecutum ad ann. MDI cum Diago potius crediderim, quo titulo in comitiis ordinis Papiæ anno MDVII habitis studii generalis Barcinonensis datus est regens. Congregationis disciplinæ severioris in provincia Aragoniæ a pluribus annis erectæ electus anno MDIX vicarius generalis septimus vel octavus, eam rexit ad ann. MDXII. Cùm autem jam olim Dertusæ ab episcopo cum capituli sui consensu fuisset instituta, provinciæque Aragoniæ in perpetuum annexa & commendata ejus Ecclesiæ cathedra ut aiunt theologalis, ea Baltazari concredita est a provinciali, quam per annos plus XXV variis licèt implicitus avulsusque negotiis, omnibus non impar, sine intermissione & cum omnium approbatione implevit. Adeò verò viriliter ac feliciter desudavit, ut cùm antea nulla ibidem esset ordini domus, studium ille ibidem generale, publicumque ad Pinciani S. Gregorii normam erexerit gymnasium, splendidumque ædificium: juxta quod & aliud elegantissimum extruxit erudiendis neophytis, & ad fidem recens conversis sub ejusdem ordinis & provinciæ sodalium cura & regimine. Quod verò in eo mirum, & fidem omnem superaret, ni certissimis firmaretur testimoniis, tantis obrutus implicitusque ædificiorum lectionumque curis, annis gravis ac centenario major obiit anno MDLVII die XXVII septemb. professionis LXXXII & amplius, spiritu vegetus & alacris, nec prius studendi ac scribendi finem fecit quam vivendi. Innumera fere reliquit opera, alia typis edita, plura manuscripta, quorum qualiscunque sequitur catalogus. † 1557.

1. *Tractatus contra septem blasphemias ex SS. Patrum auctoritate dictisque confectus*, Valentiæ 1511, & Barcinone 1522 in 4.

Harum una erat Josephum Mariæ sponsum, verum quoque ac naturalem Christi Domini genitorem fuisse & patrem: eumdem sine peccati macula conceptum originalis: in sacramento eucharistiæ eumdem unâ cum Christi corpore etiam corpore & anima præsentem adesse, nec ullum absque illo Christi corpus in sacramento suscipere. Hæc & similia phanaticorum deliramenta non modo clam sed aperte Valentiæ spargebantur & propugnabantur: in quæ Sorius pro fide & veritate accensus insurrexit, & verbo & calamo edito præfato libello, quem Joanni Enguera ex ordine Prædicatorum Ilerdensi episcopo assumto, fideique per totum Aragoniæ regnum generali inquisitori nuncupavit.

2. *Tractatus tres, de B. Maria Virginis genealogia, cognatis & consanguineis*, 2. *De triduo Christi in sepulcro*, 3. *De triplici Magdalena.* Hos Joanni de Lanuça Aragoniæ proregi dicavit, Cæsaraugustæ 1521 in 4. Ultimus est adversus Jacobum Fabri Stapulensem, cujus librum sacra facultas Parisiensis tum censura notasse visa est, sed cujus sententiæ nunc Breviarium Parisiense favet, ut & plures eruditi non quidem tres Magdalenas, sed fœminas tres distinguentes, mulierem peccatricem, Mariam sororem Lazari, & Mariam Magdalene.

SAEC. XVI. Sed seculi sui doctrinam auctor noster sequebatur.

3. *In psalmum* XLIV Eructavit *homilia decem paraenetica de B. Virgine*, Barcinone 1522 in 4.

Has Calabriae duci inscripsit, ceu partem aliquantulam & arrham operis, quod ille princeps ab eo petierat psalterii totius Davidici commentariorum, quorum non exiguam partem jam praelo habere paratam noverat.

4. *Conciones de B. Virgine sive Mariale*, Dertusae 1538 in 4.

Has Petrus Ferrer canonicus & archidiaconus Dertusensis episcopo suo F. Antonio de Calcena nuncupavit.

Sermones de sanctis sive sanctorale, ibid. 1538 in 4.

Sequentia verò habebat praelo parata:

Sanctoralia tria.

Dominicalia quatuor.

Quadragesimalia integra seu quotidiana viginti duo.

Quadragesimalia non integra sed intermissa quatuor.

Contra decem haereses opus magni ponderis & laboriosum, cui titulum indidit, *Decatomo.*

Tractatus de viris illustribus provinciae suae Aragoniae. Hunc ipse laudat in epistola supra citata ad ducem Calabriae nuncupatoria, & ex eo quaedam aliquando profert Vincentius Justinianus Antist. in vita S. Vincentii Ferrerii, sed & Diagus in Hist. prov.

Ejus meminerunt Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1557, Andreas Schottus, Antonius Bibl. Hisp. at prae caeteris Diagus de eo legendus Hist. prov. Arag. fol. 79 & 283.

F. JOHANNES BUNDERIUS.

† 1557. F. JOHANNES BUNDERIUS vernacule *Vanden Bunderen* Flander Gandavensis, cujus pater supremus erat civitatis ut aiunt decanus, ordinem in patria circa seculi XVI initia professus, theologiam adhuc anno MDXVII audiebat Lovanii, studiis verò exactis lectorem deinceps egit in domo sua nativa fere ad mortem usque, eidem interea umâque bis praefectus prior, prima vice ante ann. MDXXIX electus perseverabat etiamnum anno MDXXXV, altera cùm jam esset anno MDL, erat adhuc anno MDLIII. Neque verò intra domesticos parietes sese continuerunt ejus munia, nam ut vir erat gravis, qui eruditionem prudentia, sagacitate, religionis studio tutabatur, in comitiis Germaniae inferioris Valencenis anno MDXL celebratis, datus est per dioecesim Tornacensem tum amplissimam nondum erecto episcopatu Gandavensi adversus haereticam pravitatem inquisitor generalis. Quo in munere a Paulo III vivae vocis oraculo per litteras Joannis cardinalis de Salviatis anno MDXLII die VIII maii Romae datas significato confirmatus, illud ad mortem usque gessit, sed & difficillimis illis temporibus, pullulantibus nimirum Lutheri Calvinique & novatorum aliorum in dies surgentium erroribus, sapienter & strenue administravit. Eum Sanderus Lutheranorum Mennonistarumque oppugnatorem vocat acerrimum, de eoque hoc cecinit distichon:

Informes domuit sectas & dira Lutheri
Contudit impavidus dogmata Bunderius.

Magisterii lauream in sua provincia tum raro concessam si non obtinuit, doctrina meruit, praedicatoris ut aiunt generalis gradu in citatis Valencenarum comitiis sibi collato contentus. Obiit vir religiosissimus apud suos Gandavenses anno Christi MDLVII die VIII junii aetatis LXXV completo. Ejus meminerunt Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1562, extrates Possevinus, Swertius, Valerius Andreas, Sanderus citatus, at his omnibus accuratius Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dom. ex actis suae provinciae diligentius inspectis. Haec ejus opera:

1. *Compendium dissidii quorumdam haereticorum atque theologorum*, Parisiis, Johannis Foucherii, 1540 in 8: quae editio in Regia D 4223. Rursus ibid. 1543 & 1545 in 8. Quod idem opus prodiit postea novo hoc titulo:

2. *Compendium concertationis hujus seculi sapientium ac theologorum super erroribus moderni temporis editum ac recognitum auctumque ex sacrae scripturae fonte, ex inconvulsa illibatorum conciliorum auctoritate, nec non ex vetustissimis scientia pariter & sanctitate clarissimis doctoribus, videlicet Dionysio Areopagita, Ignatio, Polycarpo, Ireneo, Tertulliano, Cypriano, Chrysostomo, Basilio, Hilario, Hieronymo, Ambrosio, Augustino, Gregorio ac aliis &c.* Parisiis, Vivantii Gaultherot & ejusdem Foucherii 1549 in 8: Extat in Regia D 4224, in Teller. nunc Genovef. & nostrorum ad S. Honorati. Iterum Venetiis 1552 in 8, quae in Bodley. Rursus Antwerpiae, Johan. Stelsii 1555 in 8. A morte verò auctoris prodiit sub hoc altero titulo:

3. *Compendium rerum theologicarum, quae hodie in controversiam agitantur ad sensum & consensum verae catholicaeque Ecclesiae, scripturae sacrae testimoniis ac sanctorum Patrum sententiis confectum recens auctum & locupletatum auctore F. Johanne Bunderio &c.* Antwerpiae, Stelsii 1562 in 12: quae in Francofurt. ad Viadrum: Parisiis, Alardi Juliani 1574 in 8, quae in Bodley. & Paris. apud nostros ad S. Honorati: Rursus ibid. 1577. Addita est his ultimis editionibus, *Collatio quatuor doctorum, Ambrosii, Hieronymi, Augustini, & Gregorii super triginta articulis ab haereticis modernis disputatis*, quae non Bunderii, sed Natalis Tallepied ord. Min. Pontisarensis.

Notandum hoc opus Bunderii a sacra facultate Parisiensi audita censorum datorum relatione in plenis comitiis die XV april. MDXLV stylo veteri scilicet ante pascha quod in XXV mensis incidebat coactis, uno ore fuisse approbatum.

4. *Detectio nugarum Lutheri cum declaratione veritatis catholicae & confutatione dogmatum Lutheranorum*, Lovanii, Bartholomaei Gravii 1551 in 8. Extat passim apud Flandros nostros & laudatur in Bodley.

5. *De vero Christi baptismo contra Mennonem Anabaptistarum principem, succincta quoque errorum ejusdem elisio*, Lovanii, Martini Rotarii 1553 in 8, & Parisiis 1574 in 8.

6. *Scutum fidei orthodoxae adversus venenosa tela Johannis Anastasii Velvani fidem, sacramenta, ritumque ecclesiasticum explodere contendentis*, Gandavi, Cornelii Manilii 1556 in 8, pp. 576. Extat Paris. apud nostros ad S. Honorati.

A morte auctoris prodiit rursus paululum mutato titulo, nempe: *adversus quascunque haereses hujus aetatis, fidem, sacramenta, ritumque ecclesiasticum explodere contendentes*, Antverpiae, Johan. Witagii 1569 & 1574 in 8, quae in Bodley. & Lovanii 1574 in 8, & alibi. Hoc opus Petrus Bacherius noster Belgice reddidit.

Omnes editiones hactenus laudatas vidit Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgii.

7. *Index codicum* MS *in bibliothecis Belgii vicinarumque provinciarum anno* MD *adhuc extantium ab eo concinnatus* ex schedis & annotatis Guillelmi Carnificis nostri de quo supra ad 1525, qui summa diligentia non solum bibliothecas fere omnes Belgii, verum etiam vicinarum provinciarum Galliae, Germaniae & Angliae lustrarat, quot-

quos

quot in singulis codices in scriptis annotarat, sed morte præventus in ordinem redigere non potuerat.

Asservabatur olim Antwerpiæ in bibliotheca publica, uti Miræus testatur in codicum MS ibidem anno MDCIX adhuc extantium catalogo, ex eoque excerpsit ipse plurium auctorum nomina & opera, quæ Antonio Possevino misit Apparatui suo sacro inserenda. Extant etiamnum ipsius Miræi ex illo catalogo excerpta MS in dicta Antwerpiensi bibliotheca. Indicem illum seu ejus apographum etiam se vidisse ait Valerius Andreas Bibl. Belg. p. 471 apud Lucam Opmerium J. C. Bruxellis agentem, at dolet &, merito thesaurum illum jam interiisse, sicut & Miræus ab Antwerpiensi bibliotheca plagio sublatum gravissime conqueritur. Extabat tamen adhuc alicubi in Belgio anno circiter MDCLX, quo Petrus Alva eas provincias lustrabat, siquidem iste & a se visum testatur, & ex eo passim in operibus suis, præsertim in Sole veritatis frequenter auctores & opera laudat foliis & numeris ipsis indicatis, quem propterea pluries & passim in hoc opere citamus.

F. JOANNES FABER.

† 1557. F. Johannes Faber hujus nominis apud nos quartus *Hailbrunensis* a patria dictus, quod Hailbrunæ civitate imperiali ad fluvium Necarim sita natus sit circa ann. MD, Vimpini quæ urbs etiam imperialis Hailbrunæ vicina, nostrum amplexus est institutum. Exinde Coloniam Agrippinam studiorum causa missus, & Vimpinensis ære sumtuque civitatis sustentatus, ita emicuit, ut per omnes scholæ agones laurea magisterii meruerit ibidem coronari. Augustæ Vindelicorum diu postmodum egit, a præsule delectus Ecclesiæ suæ theologus & concionator ordinarius, quod & Pragæ in Bohemia quibusdam annis obivit magna cum laude munus, Lutheranos tum furentes ac in Germania sacra omnia devastantes erudite & strenue refellens, ac catholicos in avita religione confirmans. Quando verò, ubi vel quomodo lucem hanc reliquerit, non invenio, quod sui forsan aliquando aperient gentiles. In vivis tamen anno MDLVII adhuc fuisse constat, fortè & ad annum MDLXX pervenerit. Sed de eo Cornelium Loos Callidium in catalogo illustrium scriptorum Germaniæ Moguntiæ 1581 in 8 edito loquentem non displicebit audire. *Johannes Fabri* inquit, *Hailbrunæ ad fluvium Neccarim natus perrara indolis adolescens cherubinum Prædicatoriæ familiæ institutum amplexus est, utque erat felici & præcellenti ingenio præditus, studiorum rerumque omnium eruditam cognitionem assecutus est, quam mox splendidiorem dabant singularis vitæ sinceritas & suspicienda pietas. Sumta theologicæ professionis purpura, Augustæ Vindelicorum divini verbi ministerio præficitur, quo munere magna Ecclesiæ utilitate, & celebri nominis sui fama annos aliquot strenue & gravissime functus est. Erat enim præter eruditionem insigni ornatus facundia, & dicendo copiosus, uti ejus prædicationes multæ verborum elegantia scatrientes, quarum usus passim frequens, testimonio esse queunt, ac cætera ipsius in lucem edita.* Hæc verò mihi cognita:

1. *De missa evangelica, & de veritate corporis & sanguinis Christi in eucharistiæ sacramento, itemque aliis nonnullis scitu admodum necessariis libri quinque, Ferdinando I imperatori ab auctore tum majoris ædis Augustanæ concionatore nuncupati*, Germanice, Augustæ Vindelic. 1555 in 4. Alteram ejusdem operis editionem censeo, quæ prodiit hoc titulo:

Grundlich und Christliche anzeigungen aus der heiligen Schrifft, und heiligen Kirchen lehrern, was die evangelische Messe sey, Dilingæ 1558 in 4, quæ in Francofurt. ad Viadrum: Rursus ibidem 1599 in 8: Id est *Erudita & Christiana expositio quid sit missa evangelica ex sacris scripturis & ex sanctis Ecclesiæ doctoribus.*

Qui libri Latine a Laurentio Surio Cartusiano redditi, & ab eodem Adolpho Coloniensi archiepiscopo dicati prodierunt Coloniæ, Matthæi Cholini 1556 in 12, quæ apud nostros Ambianos: Antwerpiæ, Johan. Witagii 1559 in 12: Parisiis, Gabrielis Buon 1558 in 8 pp. 319, quæ apud nostros ad S. Honorati: Ibid. Guillelmi Guillard 1564 in 16, quæ in Regia D. 2389: & iterum 1567 in 16.

Gallice reddidit Nicolaus Chesneau Rethelensis & edidit Parisiis, Claudii Fremy 1664 in 8.

2. *Joëlis prophetia pro concione explicata Augustæ Vindelic.* Germanice prodiit ibid. 1557 in 4, Consulibus ac senatui urbis imperialis Gmundæ ab auctore nuncupata.

Eadem Latine a Tilmanno Bredembachio versa, & Danieli archiepiscopo Moguntino ab eodem dicata prodiit Lovanii, Johannis Bogardi 1563 in 8: Parisiis 1578 in 8: Antwerpiæ, Baltaz. Belleri 1589 in 12, quæ ultima apud nostros ad S. Honorati.

Hoc opus ut & præcedens Simlerus Joanni Fabro III ex Leukirco, de quo supra ad 1541 asserit, sed falso, certo enim utrumque hujus est Hailbrunensis.

3. *Fructus quibus dignoscuntur hæretici, eorum quoque nomina ex Philastrio, Epiphanio, Augustino, Eusebio &c. & quibus armis devincendi*, Ingolstadii, Alexandri & Samuelis Weyssenhor 1551 in 4 signat. A ad H. Liber merito legendus, ubi accurate depinguntur hæretici ejus ætatis, & plura de Luthero singularia nec vulgo cognita narrantur. Extat in Regia D. 1616.

4. *Libellus quod fides esse possit sine caritate*, Augustæ Vindelic. 1548 in 4 signat. A ad F.

5. *Enchiridion Bibliorum concionatori in popularibus declamationibus utile*, Ibid. 1549: Rursus Coloniæ Agripp. Cholini 1568.

6. *Via regia seu concio super verba Hieremiæ*, State, super vias & videte, & interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona, & ambulate in ea, cap. 6 vers. 16, Germanice, Coloniæ Agrip. 1563 in 8: Iterum Dilingæ 1569 in 8. Idem est cujus titulum alii sic proferunt: *Recta via qua fidelibus eumdum est, ut æterna pace & quiete fruantur.* Prior editio extat in Bodley.

7. *Precationes Christianæ ex sacris litteris & D. Augustino singulari studio concinnatæ & selectæ per Johannem Fabri Heilbrunensem sacræ theologiæ doctorem & Ecclesiasten Augustanum*, Dilingæ 1579. Extant in Augustana Vindelic. apud Reiserum recensitæ p. 129. Rursus Coloniæ 1581 in 12 quæ editio in Francofurt. ad Viadrum.

8. *Testimonium Scripturæ & Patrum B. Petrum apostolum Romæ fuisse per Johannem Fabri ab Hailbrunna*, Antwerpiæ 1553 in 8. Extat in Teller. nunc Genovef. recenseturque catalogi p. 255 a.

Ante omnia hactenus relata ejus curis prodierant emendatæ, recognitæ, & notis marginalibus illustratæ adjectis indicibus

Richardi Pampolitani Anglo-Saxonis eremitæ enarrationes in psalmos omnes, & in psalmum XX. In quædam capitula libri Job. In threnos Hieremiæ. In orationem Dominicam, symbolum apostolorum, & Athanasii. Quibus accesserunt ejusdem opuscula tria, primum de emendatione peccatoris, alterum de incendio amoris, tertium de amore summo, Coloniæ Agrip. Melchioris Novesiani 1536 in fol. Extat in Teller. cit.

Hoc opus Faber consulibus & senatui imperialis civitatis Wimpinensis universo nuncupat, sicque alloquitur: *Ego verò cùm istic* (Wimpini) *inter eruditos patres sub sacra tunica inautoratus, primæ*

Sec. XVI. hujus religionis rudimenta mox a teneris unguiculis didicerim, ac eorumdem cura vestraque liberalitate hic (Coloniæ) solidioribus theologiæ studiis jamdudum imbutus fuerim &c. Epistola data Coloniæ VIII idus martii MDXXXVI. Quæ supra de eo relata confirmant. Addo solum hujus Ricardi eremitæ opera omnia MS in memb. servari Parisiis in Sorbona.

Huic auctori ob similitudinem nominis quædam tribuuntur non sua, sic ei asseruntur a Possevino *Declamationes de miseria vitæ humanæ*, Antwerpiæ 1564 rursus editæ, quæ non ejus, sed certo sunt Johannis Fabri a Leukirco. Videsis supra ad 1541

Sic in Bodleyana ei datur *Oratio funebris in exequiis Maximiliani I imperatoris anno 1519 mortui*, quæ certo Johannis Fabri Augustani, de quo supra ad 1530, secundi apud nos hujus nominis.

F. LUDOVICUS DE BOLLO.

† 1557. F. LUDOVICUS DE BOLLO Allobrox Annecii natus ibidemque ordinem professus adolescens Parisiis in gymnasio Sanjacobeo studiis peractis ad gradus promotus est, licentiamque decurrebat annis MDXXXVI & XXXVII, quo posteriori duodecimus & ultimus de Sorbonica respondit, ac die IV januarii sequentis inter XXIV licentiatos, quorum tredecim erant seculares, reliqui regulares XVIII obtinuit locum. Anno MDXLV suæ domus nativæ priorem agebat, eoque titulo congregationis Gallicanæ comitiis Cenomani XXIX julii coactis affuit & sedit diffinitor: anno verò MDLIV in comitiis ejusdem congregationis Blesis habitis electus est ipse vicarius generalis, ac rexit triennium de more ad ann. MDLVIII. Quantum autem postea vixerit mihi incompertum. Ejus cum laude meminit Altamura ad 1554, sed postea ad 1580 eum non sat attente confundit cum Petro de Bollo homine tamen ab eo distinctissimo de quo postea. Si quæ scripsit hic Ludovicus ut ferunt, hæc hactenus mihi ignota, nam quod *de rosario* opusculum ei asserunt Malletus & Altamura, ejus non est, sed Petri de Bollo de quo postea ad 1595, quod hic monendum fuit.

F. MATTHÆUS ORY.

† 1557. F. MATTHÆUS ORY Gallus Armoricus in pago *la Caune* vernacule dicto diœcesis Macloviensis vulgo *S. Malo* natus, Dinani ordinem amplexus est circa annum MDX adolescens XVIII annos natus, Parisiosque mox a professione ad gymnasium Sanjacobeum missus, per omnes scholæ agones ad gradus promotus est, licentiamque decurrebat annis MDXXVI quo præsentatus Prædicatorum duodecimus & ultimus de Sorbonica respondit, & MDXXVII die sexta februarii sequentis inter XXVI licentiatos, quorum sexdecim erant seculares, septimum & primum regularium locum sortitus. Neque verò in scholis tantum, sed & in sacris pulpitis facundia qua plurimum valebat, magnum sibi nomen fecit, quem ideo concionatorem ordinarium allegit Franciscus cardinalis a Turnone. Inquisitor etiam adversus hæreticam pravitatem generalis in regno Franciæ a magistro ordinis institutus circa ann. MDXXXIV, eo munere functus est ad mortem usque, interea etiam a sodalibus Parisiensibus prior electus, quo munere fungebatur anno MDXXXIV. Circa hæc tempora contigit, quod Maffeus vitæ S. Ignatii Loiolæ lib. I cap. 20 habet: *Falsis* inquit, *criminationibus Ignatius ad inquisitorem semel iterumque delatus. Is erat ea tempestate Matthæus Ory ex Dominicana familia theologiæ magister tum eruditione tum probitate conspicuus, qui accusatorum fraude comperta, Ignatium non absolvit modo, sed etiam miris ornavit laudibus: ipsumque exercitiorum librum, qui præcipue in suspicionem crimenque vocabatur, tantum abfuit ut damnaret, ut sibi etiam ejus exemplum Ignatii permissu desumserit. Præterea absolutionis & sententiæ formulam publici scribæ chirographo & signo munitam Ignatio petenti concessit.* Cùm autem clara omnino per Galliam esset Matthæi fama, ejus consiliis rex Franciscus I aliquando utebatur, & nonnulla eo suadente tulit adversus impios, blasphemos, & nascentem hæresim edicta. Virus illud occulte Renata Ludovici XII Francorum regis filia, & Herculis II Atestini Ferrariæ ducis uxor imbiberat, quod ægre ferebat vir ejus Hercules dux, ipseque rex Franciscus I, qui Matthæum nostrum idcirco Ferrariam misit, ut qua valebat egregie dicendi gratia & efficacia, vanis hisce novatorum deliriis atque figmentis imbutum Renatæ ducissæ exueret animum, quod occulto Dei judicio fœminæque obfirmata pervicacia tum quidem irritum fuit. Ea occasione Matthæus Romam ut conjicimus profectus est, ibique Ignatio laboranti deque fide moribusque postulato iterum gnaviter favit opemque tulit, uti Maffeus habet lib. 2 cap. 8, & Orlandinus lib. 2 n. 51 ad 1538 Paulo III sedente, a quo perhonorifice acceptus, apostolici munere pœnitentiarii decoratus est. Exinde Parisios reversus, in comitiis suæ dictæ congregationis Compendii anno MDXLII habitis communi voto electus est vicarius generalis, & in actis dicitur *hæreticæ pravitatis inquisitor in toto regno Franciæ, & D. N. papæ pœnitentiarius.* Hanc sapientissime triennium rexit de more, domosque aliquot Quimperlaiensem, Winicampensem, Bisuntinam, & Claromontanam Arvernorum eidem adjunxit. Romam iterum sub Julio III profectum narrant quidam, & ab eo pontifice non modo clementer & festive receptum, sed pleno etiam consistorio perorantem cum voluptate auditum: certe ab eo in munere fidei per totam Galliam censoris confirmatum, quæ extant & in archivo Parisiensi S. Jacobi servantur pontificis litteræ Romæ anno MDLII die VII maii pontif. III datæ manifeste probant. Sed & in hujus exercitio officii ut a Francisco I, sic & ab Henrico II ejus filio & successore benevolentia singulari & auctoritate fotum noscimus ex actis publicis ejus ætatis. Ut enim tum non solum laici, sed & ex clero utroque seculari & regulari plures ad Calvini castra deficiebant, sic & in eos inquisitor lingua calamoque decertabat, & pertinaces deferente aliquando sacra facultate pœnis coërcebat; de quo videnda acta facultatis a me explorata. Tandem fidei pugil egregius Parisiis apud suos obiit anno MDLVII die XII junii ætatis circiter LXV, fuitque in sacello S. Thomæ de Aquino sepultus. Opusculum scripsit hoc titulo:

F. Matthæi Ory Dominicanæ familiæ theologi hæreticæ pravitatis per Gallias inquisitoris, summique pontificis a pœnitentibus ad hæresum redivivas affectiones Alexipharmacum, Parisiis, Johan. André 1544 in 8, pp. 224, quæ extat apud nostros ad S. Honorati. Prodiit postea Venetiis 1551 in 16, quæ recensetur in Sluziana: Iterum ibidem 1558 in 8.

In hoc libro tria potissimum discutit, primum *unde hæreses in Ecclesia*: secundo *Quinque verba Pauli* contra hæreses exponit, quæ hæc sunt, *Gratia, justificatio, peccatum, libertas, lex*: tertio quærit *quomodo ab hæresibus Ecclesia Christi purgari debeat.*

Ex quibus colligas delusum Sixtum Senensem Bibl. Sanctæ p. 274 a, cùm *Matthæum Orium Hispanum* (*Gallum* dicere debuit) per Gallias inquisitorem scripsisse in illud Pauli dictum, *volo quinque verba loqui*, quasi locum illum primæ ad Corinthios 14 sibi seorsim assumserit exponendum, cùm ex illo tantum occasionem captaverit quinque Pauli verba in omnibus ejus epistolis obvia supra relata, quæ in pravum sensum detorquebant hæretici, juxta fidem Ecclesiæ interpretandi.

Quod autem errans Sixtus Senensis Hispanum Orium scripsit, alterius ansam erroris præbuit Lusitano, duplicis Matthæi distinguendi, Hispani unius cujus ætatem non indicat, alterius Galli sub Paulo III & seqq. pontiff. clari: quem in scopulum impegerunt deinceps incauti Possevinus, Pius Hispanum incertus ad 1298 aut ad 1485, Gallum ad 1556 collocans: Fernandez, Altamura Hispanum ad 1485, Gallum ad 1556: eæque sunt tenebræ, quarum conqueritur Antonius Bibl. vet. Hisp. p. 269, exinde ortæ, quod opus hujus auctoris non recte indicarint nomenclatores citati, & Sixtus Senensis (quod viro tantum opus molienti facile donandum) *Hispanum* imprudens dixerit. Indubitatum itaque esto unicum nobis esse *Matthæum Ory* Armoricum, corrupte *Qrtiz* a relatis dictum.

Præter *Alexipharmacum* alia scripsisse facile crediderim: hæc a Lusitano laudantur:

De justificatione & de peccato originali. Sed hoc vix aliud censuerim ab *Alexipharmaco.*

Opusculum de imaginibus.

Septem scholæ contra hæreticos, in quo reducit omnes hæreses ad septem capita, & hæreticos omnes illorumve scholam per bestiam illam septem capitum, cujus sacra scriptura meminit significari docet. Quod opus cum *Alexipharmaco* ne confundas cum Possevino, at cùm non addat Lusitanus, ubi viderit, aut typis prodierit, penes illum fides.

In actis facultatis sacræ Parisiensis ad ann. 1534 pridie idus sept. sic legitur: *Item quia D. Jacobus Sadoletus episcopus Carpentoratensis miserat ad facultatem quemdam librum intitulatum*, Commentarium in epistolam Pauli ad Romanos, *cum litteris suis petens visitari a facultate, & dati fuerunt deputati, videlicet Valentinus Lievin & Matthæus Ory: audita autem eorum relatione in facie facultatis de prædicto libro per organum prædicti Ory, dictum fuit quod scriberetur nomine facultatis de prædicto libro per organum prædicti Ory ad eum, & significarentur quæ inventa fuerant in prædicto libro: & dictum fuit quod hæc conclusio legeretur in proxima congregatione de verbo ad verbum.* Sic refertur in libello cui titulus: *Δοκιμάσια, sive de librorum circa res theologicas approbatione disquisitio historica*, Antwerpiæ Bernardi Salii, & Amstelodami, De Lormes 1708 in 12. Quod referre visum est ceu argumentum magnæ qua Matthæus noster in sacra facultate pollebat auctoritatis. Sed & obiter notandum Valentinum Lievin illi adjunctum sodalem etiam nostrum domus Ebroicensis alumnum, virum gravissimum fuisse Matthæo longe antiquiorem, die martis XXV januarii anno stylo novo MDVIII licentiatum, inquisitorem & ipsum in Francia generalem, & olim congregationis Gallicanæ vicarium generalem anno MDXXI electum, pro disciplina regulari ardentissimum, quam in pluribus Franciæ domibus stabilivit, quas dictæ congregationi adunavit. De negotio tamen libri Sadoleti Matthæus sacræ facultati retulit, & illi rescribendi cura commissa est, quia tum priorem gymnasii Sanjacobei agebat.

Breviarium cardinalis Quignonii Matthæum Ory recognovisse, & suo calculo approbasse refert Richardus Simon Epistolarum Gallice scriptarum T. I ep. 25, exindeque Theobaldo Payen bibliopolæ Lugdunensi concessam illius edendi facultatem privilegio regio anno MDLII die IV martii dato: verùm perperam ibidem contendit Simonius Matthæum non reipsa, sed nomine tenus inquisitorem egisse, certum enim ex omnibus illius seculi actis tribunal inquisitionis tum & Parisiis & in aliis regni provinciis viguisse. Quantum ad Matthæum de quo hîc, plures baccalaureos qui ad Calvini castra defecerant, illi a sacra facultate denunciatos constat ex ejusdem actis. Quantum ad Valentinum Lievin; extat etiamnum in archivo cœnobii Ebroicensis sigillum, quo in tribunali acta sua muniebat, & aliâs ibidem habebantur plures ab eo latæ in varios sententiæ, quas incuria posterorum perdidit. In eadem domo servantur adhuc litteræ magistri ordinis Johannis de Fenario Valleoleti anno MDXXXV die XXIII octob. datæ; quibus ad petitionem regis Francisci I, Thomam Laurentii sacræ theologiæ magistrum Parisiensem cum præfato Matthæo licentiatum decimum, & domus Ebroicensis alumnum inquisitorem in Francia generalem, in locum Valentini Lievin recens mortui instituit. Habetur ibidem decretum seu ut loquuntur, arrestum consilii sanctioris Ebroïcis anno MDXL die XVII septembris ab eodem rege datum adversus quosdam judices Cadomenses, qui ne dictus Thomas inquisitor in hæreticos pro officio ageret, intercedebant, & omnes ei in hoc negotio favere & auxilium dare jubentur. Est & senatus Rotomagensis consultum anno MDXLIX die secunda augusti latum, quo idem Thomas exhibitis Henrici II regis litteris ad munus suum per totam Normaniam ut aliâs exequendum sustinetur & confirmatur. Sunt & alia plura in hanc rem diplomata, sed hæc nunc sufficiunt, ut tribunal hoc tum adhuc viguisse certum sit; licèt paulo post in Francia extinctum fuerit.

SEC. XVI.

F. PAULUS DE TABERNA.

F. PAULUS DE TABERNA vernacule *Taverna* Siculus provinciæ Calabriæ alumnus, sacræ theologiæ magister vir apud suos magni nominis, pro dicta sua provincia diffinitor comitiis Romæ ad pentecosten anno MDXLIX habitis affuit, & in electione magistri ordinis Francisci Romei votum tulit, ut ferunt acta. Exinde dicitur a Toppio *in Bibl. Napol.* pro patria legatione functus ad regem catholicum Philippum II ad annum MDLVII, pro quo Toppius citat registrum *consult.* 37, 1557 *n.* 37 *fol.* 56 *a t, nel grande archivio della R. C:* quæ virum probant gerendis operosis negotiis parem & expeditum fuisse. Nulla alia Toppius ejus laudat opera quam hæc — ✠ 1557.

Sua ad Philippum II legationis acta.

F. PETRUS DE IRORUSQUI.

F. PETRUS DE IRORUSQUI Navarræus gente, Pampilonæ ordini aggregatus, sacræ theologiæ magister medio seculo XVI claruit, quem ferunt sacrorum librorum lectioni & studio ita deditum, ut ex nimia oculorum fatigatione sub annos seniles visum perdiderit. Ejus meminit Lusitanus, sed corrupte *Kuquium* nuncupans, Sixtus Senensis non correctius *Izukquium*, quem errantem excipit Altamura ad 1297, sed seipsum emendans ad 1557 postea sapientius revocat. Antonius in Bib. Hisp. vult in facultate Parisiensi ad gradus promotum, ad baccalaureatum forsan, nam in actis facultatis toto seculo XVI a me visis, nec in catalogo licentiarum, nec in serie licentiatorum nomen ejus legitur. Addit idem Antonius Petrum Barcinone obiisse & rei litterariæ plurima reliquisse, quæ sic ab eo recensentur: — ✝ 1557.

Series totius evangelii Jesu Christi ex quatuor evangelistis concinnata, Stellæ Navarrorum 1557 in fol.

In cap. XI S. Pauli apostoli epistolæ ad Corinthios primæ de eucharistica communione, Cæsaraugustæ in 4.

Plura in sacram scripturam commentariorum volumina MS, quæ partim apud patres societatis Jesu, partim apud nostros Barcinone servata, inter quæ numerantur

Sec. XVI. *Commentaria in Pentateuchum, & in omnes S. Pauli epistolas.*

F. PETRUS SPECCHI.

1557. F. Petrus Specchi Gallus, cujus verò provinciæ aut conventus alumnus non docent nostri nomenclatores, hoc anno florebat, quo publica & celebri disputatione conseruisse dicitur cum quodam ministro Calviniano, cujus exitum hæretico funestissimum fuisse asserunt. Adduht non solum verbo, sed &

Libellis pluribus scriptis Calvini errores confutasse.

Sic Lopez Hist. Gen. P. V fol. 81, ubi ab eo dicitur *Especquio*, a Fontana verò in Monum. ad 1557 dici ur *Specchio*, & excipit Altamura ad ann. 1561 in Append.

F. ROBERTUS DE BONOMONTE.

1557. F. Robertus de Bonomonte Hanno Valencenis adolescens ordinem professus est anno circiter MCCCCXCVII, unde Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus Petrum de Bruxellis in theologicis præceptorem audivit. Exinde ad suos redux sacras litteras interpretatus est, sed & facundus Ecclesiastes Insulis per quadragesimam anni MDXVII conciones habuit & alibi pluries. Hæreticæ pravitatis inquisitor per diœcesim Atrebatensem agebat anno MDXXV a magistro ordinis Francisco Silvestro Ferrariensi institutus: quo munere cùm strenue fungeretur, ejus jurisdictio & per Cameracensem diœcesim anno MDXLII Pauli III vivæ vocis oraculo extensa fuit. Valencenis, Atrebati, Audomarisani suis præfuit prior, ac titulo prædicatoris generalis insignitus obiit Valencenis anno MDLVII die X octob. professionis LX. Prælo subjecerat

Fundamentum aureum omnium anni sermonum tam de tempore quam de Sanctis F. Nicolai de Gorran ord. Prædic. Parisiis, Nicolai de Labarre 1509 in 8. Præfationem adjecit ad lectorem, quam etiam repræsentat editio Antwerpiensis Keerbergii 1620 fol. ad calcem commentarii ejusdem Gorrani in epistolas canonicas, sed in ista suppresso Roberti hujus nomine. Sic Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic.

F. VINCENTIUS JUSTINIANUS.

1558. F. Vincentius Justinianus magister ordinis XLVII ex illustri & perantiqua Justinianorum Chiensis insulæ dynastarum progenie in eadem insula natus est anno MDXIX die XXVIII augusti. Is sub parentum cura liberaliter educatus & humanioribus litteris probe instructus acris ingenii adolescens, ibidem ordini nomen dedit & professus est. Exinde verò Genuam studiorum causa deportatus, sic pietate, disciplina regulari, morum integritate, sapientia & prudentia a primis annis effulsit ac in dies crevit, ut Stephanus Ususmaris de quo supra ad 1553, qui eum ceu filium educaverat, anno MDXLVI procurator generalis in aula Romana positus, & anno MDLIII ad supremum ordinis regimen assumtus, etsi juvenem in utroque munere socium allegerit, laborumque ac sollicitudinum participem. Imo viceprocuratorem ordinis instituit, donec Thomas Manriques Hispanus ad hoc munus electus Romam accessisset, & postea Terræ-sanctæ ut habet Pius, vel Angliæ ut verius scribit Razzius provincialem. Quibus in officiis ita se gessit ac omnibus probavit, ut mortuo Stephano, illi communi electorum suffragio in comitiis anno MDLVIII Romæ habitis suffectus fuerit, & sabbato vigilia pentecostes XXVIII maii summa consensione magister ordinis salutatus. In sui regiminis exordiis Parisiense Sanjacobeum gymnasium a cura vicarii generalis congregationis Gallicanæ eximere, suæque auctoritati immediate subjicere tentaverat, studiorum id & disciplinæ incremento conducibilius fore arbitratus: verùm id non ferentibus regni legibus, Avenionem ubi accessisset anno MDLXI, habitis ibidem in feriis pentecostes ordinis comitiis omnia in integrum restituit. Sic enim legitur in actis titulo, *Circa provisionem conventus Parisiensis: Restituimus & relinquimus eumdem conventum in directione & auctoritate congregationis ut prius erat.* Exinde domos Galliæ visitando Lutetiam venit, aderatque mense julio, sic enim ferunt acta sacræ facultatis, in quibus ad hunc annum legitur: *Pro Sorbonica quartus respondit M. Nicolaus Gaultier Sorbonicus, cujus actui interfuerunt tres generales ordinum, videlicet Prædicatorum, Minorum & Mathurinorum.* Omnibus autem in gymnasio Sanjacobeo recte constitutis, continuo ad synodum Tridentinam se contulit, cujus sessionibus omnibus sub Pio IV annis MDLXII & LXIII habitis interfuit, a Patribus summo in honore habitus ac ob eruditionem & in consiliis prudentiam libenter auditus. In magna illa & tantis utrinque concertationibus vexata controversia, *Residentia episcoporum cujusnam juris esset*, ab eorum qui divini esse censebant, partibus stetisse refert Palavicinus Hist. Conc. lib. XXIV cap. 13 n. 4, tum & privilegia regularium ne penitus exscinderentur, spe cadentibus cæteris ordinum generalibus, infracto animo tutatum esse ac obtinuisse lib. XXIII cap. III n. 29. Finita synodo Bononiam venit, ubi indicta erant anno MDLXIV ordinis comitia, iisque habitis Romam reversus est. Sed ut visitandi gregis solicitus erat, in Hispaniam anno sequenti trajecit. Domos ejus regni impiger obibat, cùm nuntium accepit F. Michaelem cardinalem Alexandrinum summum pontificem sub nomine Pii V die VII januarii anni MDLXVI fuisse assumtum, qua de causa Urbem cito repetiit, illum utpote ordinis alumnum veneraturus: a quo pergrate acceptus, etiam quibusdam annis apud se retentus est. At anno MDLXIX post habita Romæ ordinis comitia, ejus in agendis dexteritatis & solertiæ Pius probe conscius, illum in Hispaniam ad Philippum II de gravioribus sed arcanis negotiis legatum misit: quæ cùm strenue & ad votum pontificis gessisset, absentem die mercurii quatuor temporum pentecostes XVI kal. junii anni MDLXX in sacrum cardinalium collegium cooptavit, regimine simul ordinis ad proximam electionem illi relicto, & auctoritate apostolica confirmato. Nec minori apud Pii successorem Gregorium XIII valuit gratia, a quo e titulo S. Nicolai inter imagines, quem primum acceperat, ad S. Sabinæ translatus, congregationi indicis cum cardinali Sirleto, tum & episcoporum & regularium præfectus est, ordinis Vallisumbrosæ protector datus & patronus, aliquandiu etiam sui Prædicatorum vice protector abbas præterea S. Syri Genuæ dictus, ac in omnibus Ecclesiæ negotiis consultus & adhibitus. Romæ tandem obiit, ac in templo S. Mariæ super Minervam in sacello S. Thomæ, quod Justinianæ gentis commune est sepulcrum, conditus hac tumulo insculpta epigraphe:

D. O. M.

F. Vincentio Justiniano Genuensi suæ ætatis anno XXXVIII *electo generali ordinis Prædicatorum: inde annorum* LI *in numerum S. R. E. cardinalium assumto. Obiit* XXVIII *octob. anno* MDLXXXII. *Vixit annos* LXIII *menses* II. *Petrus, Joseph, & Georgius fratres PP.*

Virum generis splendore, pietate, doctrina, usuque rerum illustrem non soli domestici, sed & extranei summis laudibus exornarunt, de quo legendus Oldoinus inter Pii V cardinales. Insigne ejus elogium habet Ubertus Folieta in suis claris Liguribus, cujus hæc pauca excerpo. » Ea dedit » Vincentius Justinianus in magnis rebus gerendis » eximiæ virtutis documenta, ita sese in magnis » procurationibus administrandis majoribus dignum » semper ostendit, ut cardinalatui, qui honor in » sacerdotum ordine proximum a pontifice maximo » dignitatis locum obtinet, non minorem reddat » splendorem, quam ipse ab eo illustretur. *Et » postea :* Quis igitur versatile Justiniani ingenium » ad omnes hominum naturas tractandas aptum » non admiretur &c. *Et postea :* Neque verò lau- » dibus in Dominicano ordine regendo cæteræ res » gestæ non responderunt, aut minorem in maximis » & gravissimis christianæ Ecclesiæ negotiis, pru- » dentiæ, consilii, ingenii vim expressit. Quippe » cujus in primis judicio, opera, industria, in re- » busque ducendis lenitate in Tridentino concilio, » quo quicquid floris christiana habuit respublica » constat convenisse, legati pontificii in arduis re- » bus expediendis usi sunt, eoque interprete quam- » plurima gravia & impedita negotia transegerunt, » ut nullius omnino majora operepretia aut merita » constet extitisse. Accedit quod non parum cla- » rissimi viri laudes cumulat, legatio ad Philippum » regem celsissimum de maximis & arcanis rebus » obita, quo munere dum fungitur, absens cardi- » nalis factus est «. De hac legatione extant Pii V ad Philippum II litteræ anno MDLXIX die X octob. datæ, quibus plenam fidem Vincentio nuncio suo habendam declarat. Sunt & Caroli Borromei ad eumdem Vincentium Mediolani eodem anno die XXX novemb. scriptæ, quibus illi causam suam adversus ministros regios Mediolanenses apud regem catholicum tuendam commendat : utrasque refert Fontana Appendicis ad Theatrum p. 630.

Quantum ad ejus opera æternum nomini suo monumentum erexit, cùm omnia S. Thomæ de Aquino opera in unum corpus conflata, & ad codices MS Vaticanos & alios recognita, & a mendis expurgata Tomis XVII Romæ typis cameræ apostolicæ edenda auctoritate SS. Pii V curavit anno 1570 in fol. Ejus propria hæc tantum habentur :

Epistolæ plures ad ordinem encyclicæ, quarum quæ ex quatuor capitulis generalibus sub eo celebratis missæ, extant in capite actorum. Priores duas servo in schedis. Sunt & aliæ plures ex quo cardinalis fuit ab eo datæ, quarum Oldoinus unam elegantem refert ad præpositum S. Syri Genuensem Theatinum Marcum Polescandalum, qui ipsi gratias egerat, quod hoc cœnobium ordini suo concedendum a Pio V obtinuisset. Sunt in eodem cœnobio plures aliæ ejusdem cardinalis.

Regula S. Augustini & constitutiones ordinis Prædicatorum. Nova nempe editio post Bandellanam ab eo jussa & curata additis quæ post ann. MDV in capp. genn. sancita fuerant, & ex decretis in concilio Tridentino aucta, Romæ 1566 in 8.

Index librorum prohibitorum ab ipso cum cardinali Sirleto curatus laudatur.

Acta ejus in Hispaniam legationis, quæ quin in archivo Vaticano serventur, nullus dubito.

Allucinantur qui cum nomenclatore cardinalium *Commentaria in logicam, & Thesaurum theses impugnaturis aut propugnaturis utilem* ipsi tribuunt nominis æquivocatione delusi, nostri enim Vincentii Justiniani Antist. Hispani de quo postea ad 1599 lucubrationes sunt, nec his tricis otium impendit noster hic Chiensis in magnis & nobilibus semper occupatus.

Ejus cum laude meminit abbas Michael Justinianus in sua *Scio sacra* p. 24, ubi refert ab eo ordinatum anno MDLXV die XXX augusti, ut deinceps *prior pro tempore conventus Chiensis Prædicatorum esset verus ac legitimus congregationis Terræ Peregrinantium vicarius.* Item p. 110 ubi ex Pio *nella progenie* p. 421, quam de domo Chiensi solicitudinem gereret Justinianus narrat, inter alia illam & sacris reliquiis & vasis argenteis vestibusque pro re sacra opulentis ornatam & ditatam jam ab anno MDLXI. Legendus & de eo Pius citatus P. II lib. 4 col. 222, & *della progenie* p. 418, ubi ejus gesta fusius describit, inter alia domum Minervæam Romæ ab eo innovatam, bibliothecam in ea erectam, ædes magistrorum ordinis, in quibus aliâs congregatio cardinalium sancti officii habebatur, instauratas & commodiores redditas, quibus & uti perrexerunt, donec magnificentiores aulas Thomas Turcus magister ordinis illis tandem erexit. SÆC. XVI.

Laudarunt etiam plures illius ævi insignes poetæ, quorum quædam ut Hippolyti Capilupi episcopi, Antonii Hortensii, & Fulvii Carduli culta epigrammata refert Oldoinus. Pius citatus addit filiationem suam ut aiunt e domo Chiensi in Januensem S. Dominici auctoritate magistri ordinis Stephani Ususmaris commutasse. Altamura meminit ad 1582.

F. ALPHONSUS DE HERRERA.

F. ALPHONSUS DE HERRERA Hispanus cœnobii Legionensis alumnus, Parisiis in gymnasio Sanjacobeo theologiæ operam dedit, sicque feliciter, ut de eo sic in actis cap. gen. Romæ anno MDXXX legam statutum : *Assignamus F. Alphonsum de Herrera de provincia Hispaniæ ad legendum sententias in conventu Parisiensi pro loco extraneis debito in magnis scholis pro anno isto currente.* At cùm in actis facultatis neque in serie licentiarum, neque in catalogo licentiatorum nomen ejus legatur, baccalaurei forsan gradu contentus, aliòque vocatus hanc palæstram reliquerit. Revera Alphonsus Fernandez in Concert. p. 486 hoc eodem anno a Carolo V imperatore allectum præstat concionatorem ordinarium, quæ non parva ejus facundiæ & doctrinæ laus : additque eo munere functum ad ann. MDLVIII, quo mortuo dicto imperatore & ipse paulopost obiit. Ejus cum laude meminerunt Joannes Genesius Sepulveda libro de justis belli causis, Eysengrenius ad 1550 a quo dicitur *vir arcana & mystica divinarum scripturarum interpretatione altus atque sublimis, fidei propagator acerrimus, dicendi artifex & orator facundus, catholicæ religionis contra hæreses propugnator invictus :* Valerius Andreas, Taxander etiam in Bibl. script. Hisp. & tandem Antonius in Bib. Hisp. Scripsit libellum, quem Catharinæ Lusitanorum reginæ nuncupavit, ac cui titulum indidit : † 1558.

De valore bonorum operum adversus Lutheranos disceptatio, Parisiis, Simonis Colinæi 1540 in 8: extat Paris. in Teller. nunc Genovef.

Hic scriptor unus ex iis est, quos Ludovicus Tomassin congregationis Oratorii Gallicanæ, novæ suæ de gratia sententiæ favere putat. Verùm quam longe ab ea abfuerit Herrera verus S. Thomæ discipulus, ipsa quæ ex eo loca a Tomasino afferuntur demonstrant, cùm in naturalibus non solum naturam vel animam, sed & *Dei primi motoris motionem exigat juxta illud, Omnia opera nostra operatus es in nobis Domine*, & proinde multo magis in supernaturalibus non solum gratiam habitualem, *sed & donum speciale, quo Deus auctor est operum vitæ æternæ condignorum :* quo dono gratiam actualem seipsa efficacem designari ipse Tomasinus fateri cogitur. Quæ hinc in hujus rem effici pos-

Sæc. XVI. sint, plane non video, nec in quo Alphonsi sententia a communi recentiorum, ut Tomasino vocare placet, Thomistarum doctrina differat. Videsis dictum Tomasinum in suis de gratia memorialibus sive tractatibus Gallice scriptis primo in 12 mentitis Lovanii Ludovici du Prat typis 1668 parte altera p. 268 : secundo in 4 Parisiis 1682 eodem tractatu p. 216 : demum his Latine redditis T. III suæ theologiæ p. 627.

F. HENRICUS GERVASII.

1558. F. Henricus Gervasii vernacule *Gervais* Gallus Parisiis natus, & ibidem in S. Jacobi ordinem professus, quod eo seculo adhuc in usu erat, vir evasit magni nominis, doctrina, prudentia, in agendis solertia commendatissimus. Licentiam in sacra facultate decurrebat annis MDXXXII, quo decimus quintus & ultimus præsentatus Prædicatorum pro Sorbonica respondit, & MDXXXIII, anno sequenti die XV junii inter triginta & unum licentiatos, quorum tredecim tantum erant seculares, reliqui omnes regulares octavum locum sortitus. Exinde in dicto S. Jacobi gymnasio regens ac publicus theologiæ lector institutus est, & anno circiter MDXXXVIII ejusdem electus prior, eo enim titulo laudatur in actis capituli congregationis Gallicanæ anno MDXXXIX Dinani habiti, & deinceps in regimine semper occupatus. Sed hæc forsan jucundius discentur ex duplici epigraphe, quæ olim in peristylio marmori aut æreæ tabulæ insculptæ legebantur. Has refert Claudius *Malingre* libri cui titulus : *Antiquitez de la ville de Paris* p. 233. Quæ ad Occidentem sic habebat :

Nicolaus Hennequin nobilis civis Parisiensis in Dei. O. M. gloriam hos fornicum marmoreorum quatuor ordines, superstructasque ædes FF. Prædicatoribus magnifica liberalitate funditus instauravit anno Christi MDLVI *regnante Henrico II Franciæ rege christianissimo.* Altera ad Orientem sic habebat :

Agere & pati. Eximii patris F. Henrici Gervasii doctoris theologi hujus conventus Prædicatorum olim professi solerti quidem consilio ac prudenti œconomia, magnificentissima verò nobilis viri Nicolai Hennequin liberalitate hæc claustra propemodum collapsa, funditus instaurata fuerunt. Ille autem venerandus senex, & omnium quos pietatis bonarumque litterarum studiosos noverat, summopere studiosus, post varios laborum anfractus, post artium & sacræ theologiæ lecturam, post prædicationis, denique inquisitionis sanctæ fidei exercitium, septem plus minus annos in hoc celeberrimo cœnobio, tres in Compendiensi, tres etiam in Trecensi prioratum gessit. Postremum verò in generalem nostræ congregationis Gallicanæ vicarium assumtus est. Cujus officii partes dum magna cum laude Trecis ageret, quarta maji qua die hanc vitam acceperat, eam morte commutavit anno Dñi MDLVIII *R. I. P.*

Ex hoc brevi elogio alterum habemus cum Matthæo Ory Parisiis inquisitorem fidei in Francia generalem hoc munere fungentem, & officium exercentem. Fuerat autem congregationis Gallicanæ electus vicarius generalis in comitiis Civarone seu ut loquuntur Camberiaci in Allobrogibus anno MDLVII habitis, nec primum ab electione annum finierat, cùm mortuus est. Quin plura scripserit, nullus dubito, sed quæ temporum vicissitudine aut posterorum incuria perierint. Fallitur Malletus in Gallica sua Virorum Illustrium S. Jacobi historia cùm illi asserit

Copulata in totam Summam S. Thomæ de Aquino.

Hæc enim non ejus, sed Laurentii Gervasii opus sunt, de quo nos supra ad 1483.

F. PETRUS BERTANUS.

F. Petrus Bertanus Italus Æmilius Nonantolæ diœcesis Mutinensis anno MDI die IV novemb. natus adolescens egregiæ indolis Mutinæ ordinem amplexatus, ac Thomam Badia ejusdem domus professum theologum primi nominis Bononiensis nostri gymnasii regentem postea S. R. E. cardinalem nactus in studiis magistrum, ita sub tanti viri disciplina profecit, ut brevi discipulus præceptorem æquaverit. Theologus enim & ille evasit præstantissimus, & sacer orator facundia clarissimus, & in expediendis negotiis solers & industrius. Hinc a Clemente VII Fanensis episcopus anno MDXXXVII die XXVIII novemb. renunciatus, synodi Tridentinæ sessionibus tertiæ & sequentibus ad octavam affuit, & ut in controversiis fidei & morum definiendis eruditionem & sapientiam eo consessu dignam in omnibus præstitit, sic & in juribus, qua principum Caroli V præsertim imperatoris & Francisci I Franciæ regis, qua Ecclesiæ & summi pontificis componendis prudentiam & sagacitatem ostendit, ubi potissime de translatione concilii re periculosa & difficili, quam tamen totam ei commiserunt legati præsides Romæ agendam, & ex cujus expeditione magnam sibi gloriam comparavit. Propterea a Paulo III ad imperatorem in Germaniam nuntius missus anno MDXLVIII, ex utriusque commodo ac cum singulari amborum gratia sibi injuncta perfecit. In eadem aula Germanica Julii III nuncius fuit anno MDL, unde pontifex egregia ejus in Ecclesiam & sedem apostolicam perpendens merita, eum ad purpuram evexit, & presbyterum cardinalem tit. SS. Petri & Marcellini promovit anno MDLI die XX novemb. ex actis consistor. In ea verò eminenti specula positum ita emicuisse ferunt, ut mortuo anno MDLV Julio III parum abfuerit, quin summus pontifex communi cardinalium suffragio salutaretur. Sic testatur Ughellus Ital. Sac. T. I inter Fanenses, quem excipiunt Fontana in Theat. & Monum. Altamura & Rovetta uterque ad 1544. Vixit annos LVI menses IV, dies IV, obiit Romæ anno MDLVIII die VIII martii, fuitque in æde S. Sabinæ sepultus, ubi marmoreum ei epitaphium hactenus dicta breviter perstringens Guronus ejus frater amantissimus erexit. Hic cum lectissima fœmina ex illustri Columnensium stirpe nupserat. De eo legendi Oldoinus in additamentis ad Ciaconium, & Palavicinus Hist. conc. Trid. lib. VII cap. 3 n. 8, cap. 6 n. 5, cap. 8 n. 5 & 7 : lib. VIII cap. 4 n. 12, cap. 8 nn. 1, 2 & 3, cap. 10 n. 1 : Lib IX cap. 3 n. 13 : lib. XI cap. 1 n. 6 & 8, cap. 2 n. 6, & cap. 12 n. 1. Hæc ei a Rovetta ascribuntur opera : 1558.

In universam S. Thomæ Summam commentaria.

Tractatus de potestate papæ contra Lutherum.

Penes quem fides, cùm hæc ubi saltem MS serventur non indicet. At non videntur omittenda

Acta ejus legationum, haud dubie in Vaticano servata.

F. PETRUS PAULUS GIANNERINUS.

F. Petrus Paulus Giannerinus Etruscus Aretii natus in cœnobio S. Mariæ ad Saxum ad Bibienam oppidum ejusdem Aretinæ diœcesis sito nomen ordini dedit, ac vir evasit eruditione pietate, ac infracto pro veritate animo commendatissimus. Sacræ theologiæ magister pluribus annis in gymnasio Perusino regentis munus cum laude sustinuit, pluribus etiam Romanæ provinciæ domibus præfuit prior, tandem & totam prior provincialis electus sapientissime administravit. Inter theologos qui syno- 1558.

do Tridentinæ affuerunt, claruisse asserit Razzius p. 216, quod ad annos MDLI & LII sub Julio III recte referas, undeob eximias dotes quibus tum se ornatum ostendit, ab eo pontifice sacri palatii apostolici magister allectus fuit anno MDLIII mense decembri, hocque munus vera cum ratione tuitus est. Nam anno MDLVIII delatis ad Romanæ inquisitionis tribunal Hieronymi Savonarolæ operibus, allatrantibus ceu in lupum omnium fere ordinum familiis, Franciscanis, Carmelitis, Augustinianis, Ignatianis, Paulo ipso IV vehementius in Savonarolam accenso, Giannerinus Hieronymi doctrinam aperte propugnare ausus est coram cardinalium congregatione eo de negotio a summo pontifice instituta. Cùm verò a quodam cardinali moneretur sui officii esse sedem apostolicam defendere, nec eum decere tueri hominem qui ut ferebatur, summo pontifici tantum adversatus esset, hanc responsionem dedit immortalitate dignam. *Mei* inquit *officii est pro veritate certare, sic enim hujus sanctæ sedis gloriam tueor. At sempiternum mihi foret dedecus, si in hoc throno ad quem veritatis discendæ causa ex toto orbe recurrunt Christiani, eam ibidem sinerem opprimi, & quemquam ob eam dictam anathemate percelli.* Quod sapientissimum responsum laudarunt omnes. Non diu postea vixit vir strenuus, & ante negotium finitum ipso anno MDLVIII obiit in aliquali pontificis offensione, sed summo totius aulæ luctu, generali apud omnes fama sanctitatis. Sic refert Paulinus Bernardini in tractatu quem de hoc negotio scripsit. Idem habet Razzius p. cit. *morì* inquit, *maëstro di sacro palazzo sotto Paolo IV*, hic autem anno MDLIX mense augusto mortuus est. Hinc emendandus Fontana in Theatro ubi de magistris sacri palatii Giannerini mortem ad annum 1564 prorogans sub pontificatu Pii IV, at Jacobus Quetif qui nimia in Fontanam fide olim in catalogo eorum omnium qui concilio Tridentino affuerunt, ad annum eumdem 1564 obitum Giannerini ascripsit, in hoc opere ubi de isto scriptore seipsum ex Paulini Bernardini tum præsentis, & quæ viderat narrantis testimonio emendat. Hæc ejus laudantur opera :

Commentaria super libros octo physicorum, de cœlo & mundo, de generatione & corruptione, de anima, metaphysicorum, ethicorum, œconomicorum, politicorum.

Item super quatuor sententiarum libros.

Quæ omnia ferunt in domo S. Mariæ de Saxo servari MS. At his omnibus prætulerim acta ejus seu in synodo Tridentina seu in munere magistri sacri palatii, si adhuc integra haberi quis doceret.

F. PLACIDUS PARMENSIS.

1558. F. PLACIDUS PARMENSIS a patria sic nuncupatus, & ibidem ad ordinem allectus sacræ theologiæ magister fuit, adversus hæreticam pravitatem censor, & Ecclesiastes medio seculo XVI per Italiam famatus. Anno MDLVIII obiisse ferunt. Hæc ejus opera :

Sacra ac recens psalmorum omnium Davidis interpretatio ab eximio theologo F. Placido Parmensi &c. Prodiit opus a morte auctoris, Venetiis, Typis academiæ 1559 in 4, signat. A & Aa ad Ii. Extat apud nostros Paris. ad S. Honorati. Henrico II Galliæ regi ejusque gloriæ nuncuparunt academici Veneti. Hæc porro editio excellit tum chartæ præstantia, & albedine, tum typorum nitore. Stylus auctoris asceticorum more simplex, at dilucida Latinitate exaratus. Præter psalmorum est & *decem canticorum expositio.* Meminit cum laude Sixtus Senensis.

In epistolam ad Romanos commentarius eidem asseritur a Lusitano, quem excipiunt sequaces, novissimique Altamura & Rovetta ad 1558 uterque, sed an typis editus aut ubi servatus tantum MS nullus docet.

F. ALPHONSUS MANRIQUE.

F. ALPHONSUS MANRIQUE aliis vulgo *Martinez* Bæticæ provinciæ alumnus ad annum MDLIX floruit, eumque ceu theologiæ magistrum eruditissimum laudant Marieta Lib. 14 Hist. Eccl. Lopez Hist. Gen. P. IV Lib. 2 cap. 3 p. 332, Lusitanus, quos excipiunt Gozzeus, Fernandez, Altamura ad hunc annum, & Antonius Bibl. Hisp. asserentes ab eo jussu & nomine tribunalis sanctæ inquisitionis Hispani editam † 1559.

Censuram annotationum Francisci Vatabli in sacra Biblia, ad quam inquiunt illæ prodierunt emendatæ, an in editione quæ prodiit Salmanticæ typis & sumtibus Gasparis de Portonariis, & sociorum Guillelmi Rovillii, Benedictique Boierii 1584 in fol. par. quibus titulus,

Biblia Latina cum duplici translatione, una veteri, altera nova (Scilicet Tigurina Leonis Juda quibusdam in locis recognita) *& scholiis Francisci Vatabli, nunc denuo a pluribus quibus scatebant erroribus repurgatis doctissimorum theologorum tam almæ universitatis Salmanticensis quam Complutensis judicio, ac sanctæ generalis inquisitionis jussu.* Si ita est, Alphonsus noster unus fuerit ex theologis, quorum opera ad istam emendationem quæsita est & adhibita. Cæterùm istæ annotationes licèt sub nomine Vatabli editæ, ejus non sunt ipsomet teste, sed Roberti Stephani cùm eas primum edidit Parisiis anno 1545 in 8, jam animo, & paulo post palam Calviniani transfugæ. Vide Bibliothecam sacram Jacobi le Long Oratoriani editam Parisiis apud Andream Pralard 1709 in 8, T. I pp. 501, 558, 584, 598.

F. BARNABAS BERNARDI.

F. BARNABAS BERNARDI vel *de Bernardis* Subalpinus Salinis vernacule *Saluzzo* ortus, * 1559. nostris nomenclatoribus aut incognitus aut omissus, a Rovetta ex fide Augustini *della Chiesa* in suis scriptoribus Pedemontanis recensetur ad 1550, quem ceu virum doctum & eloquentia clarum laudant. Ab eo dicitur edita quam Parisiis pronunciaverat

Oratio Latina de exultatione pacis inter principes Europæos acta, Parisiis 1559.

F. DOMINICUS A SANCTA MARIA.

F. DOMINICUS A SANCTA MARIA Hispanus Gereciensis patria vernacule *Xerez de la Frontera*, nobili loco natus, ex illustri quam *de los Hinojosas* vocant stirpe satus, adolescens litteris humanioribus egregie instructus, Mexici tum agens ordini nomen dedit, & pietate, doctrina, ardentique maxime pro salute Indorum studio claruit. Genti Mistecæ cujus linguam optime comparaverat, potissimum se addixit, innumerosque ad fidem adduxit. Conventui Mexicano præfuit prior electus, & provinciæ Mexicanæ bis prior provincialis, prima vice electus die IV sept. MDXLVII ad MDL, tum enim triennales tantum erant, altera die IX sept. MDLVI, & utrâque cum summa omnium approbatione rexit : Anno MDLIX comitia ad successoris electionem jam coëgerat Mexici, cùm infirmitate quam apostolicis laboribus contraxerat, oppressus inter sodalium manus piissimum Deo spiritum reddidit mense septembri. De quo legendus Augustinus Davila Hist. prov. Mexic. Lib. 1, capp. 51 & 52. Scripsit ac edidit * 1559.

Arte y enseñança de la lengua Misteca.

Sec. XVI. *La doctrina Christiana.* Eadem lingua.

Las epistolas y los evangelios. Lingua eadem.

Davila citatus p. 553 ubi de scriptoribus eum non *Dominicum* sed *Didacum* vocat, at erratum esse typorum constat, tum ex eo quod eum ibidem dicat priorem provincialem fuisse, cujus nominis *Didaci* nullus per ea tempora provinciam illam administravit: tum quod lib. 1, cap. 51, p. 172 hæc eadem opera Dominico a Sancta Maria ascribat, & primum fuisse agnoscat, qui lucem aliis in hac lingua præmonstraverit, quod cùm & de Didaco asserat, eumdem esse hominem manifeste apparet. Ex quibus emendes Antonium, qui in Bibl. Hisp. Didacum nominat, & Altamuram qui ad 1579 collocat xx antea annis mortuum. Nobis astipulatur Hyacinthus de Parra vir accuratus in catalogo MS scriptorum nostrorum Hispanorum.

F. HIPPOLYTUS CIERA.

1559. F. HIPPOLYTUS CIERA Venetus domus S. Dominici ibidem professus sub Hieronymo Prioli Venetiarum duce LXXXI ad annum MDLIX claruit. Ejus meminerunt Sansovinus Hist. Venet. lib. XIII fol. 276 b, & Albericus de scriptoribus Venetis, qui & addunt scripsisse ac typis edidisse

Plura de musica,

In qua mirum excellebat, ubinam verò & quando hæc prodierint, cùm non doceant, sodalium gentilium diligentiæ erit, id accuratius disquirere. Altamura & Rovetta ambo ad 1555 testantur Scipionem Cerreto in suo de numero sonoro ac de arte musicæ opere Hippolytum nostrum non parum laudare, & plura se ab eo mutuatum fateri.

F. NICOLAUS A CRUCE.

† 1559. F. NICOLAUS A CRUCE vernacule *della Croce* Venetus in ædibus SS. Joannis & Pauli ad ordinem ascitus, vir fuit eximius, litteris non tantum divinis, sed & politioribus humanis excultus, qui sacram scripturam apud suos publice annis pluribus interpretatus est cum omnium plausu auditorumque confluxu insolito: sed nec minorem famam inter oratores sacros sibi comparavit, conciones enim in præcipuis Italiæ civitatibus habuit per quadragesimam, Ecclesiastes a facundia & vehementia qua corda demulcebat aut percellebat celebratus. Ejus cum laude meminerunt Augustinus Superbi in suo *Trionfo degli Heroi Veneti* lib. 3 p. 4 ad 1557 referens, & Albericus in catalogo illustr. Venet. ad 1559 ascribens. Hinc typorum erratum conjicio apud Fernandem, cùm ad 1357 collocat, quem tamen errorem excipit Altamura. Certe Sansovinus quem uterque testem appellat, ad Hieronymum Prioli circa 1559 Venetiarum ducem fol. 276 b Nicolaum nostrum ceu tum vivum & florentem laudat. Multa ab eo scripta sunt, inquit Augustinus Superbi, sed hæc ejus edita solum habentur,

Homilia in primam epistolam ad Corinthios, Venetiis.

Prediche diverse.

F. SEBASTIANUS DE OLMEDO.

† 1559. F. SEBASTIANUS DE OLMEDO Hispanus, sic agnominatus ab originis suæ loco Olmedo Castellæ veteris & diœcesis Abulensis oppido, a quibusdam aliquando *de Olmeda* corrupte dictus, & domus Abulensis professus, rerum ordinis curiosus scrutator, floruit anno MDLIX & paulo plus, inquit Marieta fol. 210 c, ac scripsit

Chronicon magistrorum ordinis a S. Dominico I ad Albertum de Casaus XLIV, *id est ad ann.* MDXLIV, *& virorum illustrium qui eorum temporibus floruerant.*

Sic testatur Fontana in Monum. cui eo major fides debetur, quod non solum opus MS in memb. viderit in archivo ordinis Romæ servatum, sed & eodem ubique utatur, & ad eum annum usque citet, at non plus ultra. Hinc emendandi tum Marieta qui chronicon ultra 1560 se extendere putavit, tum Razzius & Antonius in Bibl. Hisp. qui ad Eliam Raimundi magistrum ordinis XXII illud contrahunt. Opus illud laudat etiam Malvenda in Annal. quem videsis ad 1246 n. 16 p. 697. Ejusdem meminit Altamura ad 1542, sed opus legisse non videtur, cùm contra testimonium Fontanæ dicat progredi ad 1558. Licèt autem Olmedum quoad res sui seculi scriptorem censeam sat accuratum, tamen in prioribus ordinis seculis XIII & XIV non ubique verum attigisse conjicio ex his quæ ceu ex eo a Fontana & aliis referuntur, nam opus videre non licuit: unde identidem quæ ex eo a nostris citantur, necessario visa sunt in hoc opere emendanda.

F. AMBROSIUS DE SALAZAR.

F. AMBROSIUS DE SALAZAR Hispanus conventus Salmantini alumnus, & collegii S. Gregorii Pinciani sodalis in regimine scholæ theologicæ eam sibi comparavit famam, ut ejus olim magister Dominicus Soto post viginti annos professionis publicæ in academia Salmantina emeritus & rude donatus eum pro jure suo sibi substituerit, qui primariam ibidem cathedram in sui vicem regeret anno MDLVI: quod munus dum impigre summaque approbatione exequitur, immaturo fato eripitur e vivis ætatis XXXVIII, Christi MDLX. Quem laudant Lopez Hist. gen. Or. P. III Lib. 2 cap. 89 pag. 413, & ex eo ab Antonio Bibl. Hisp. & ab Altamura ad 1560, qui prælo parata committendaque reliquisse testantur 1560.

Commentaria in primam partem summæ theologicæ S. Thomæ perquam erudita Salmanticæ servata.

F. ANGELUS BETTINI.

F. ANGELUS BETTINI patria & professione Florentinus, vir aspectu venerandus, ac rerum agendarum peritia commendatus, staturaque procerus, a Magistro ordinis Francisco Romeo de Castilione socius anno MDXLVI assumtus sub titulo provincialis Terræ-sanctæ, ut habet Seraphinus Razzi, cum eodem anno MDXLVII Tridentinæ synodi sessionibus VII, VIII & IX interfuit, inde cum eodem visitationes obeunte in Gallias Henrico II regnante & Parisios usque venit, ac demum in comitiis ordinis Salmanticæ anno MDLI habitis, erat capitulum quod aiunt provincialium, etiam sedit. Verùm post annos sex mortuo die XX julii anni MDLII Romeo reversus est in patriam, Romanæque suæ provinciæ prior electus & constitutus, ea prudentia animique fortitudine munus implevit, ut regularem ubique vel restituere vel conservare ac augere studuerit disciplinam, quod in insigni præsertim S. Mariæ Novellæ conventu egregie præstitit. Denique dum Lucæ priorem ageret, inquit Razzius ejus æqualis, & intima ei familiaritate conjunctus in pace quievit. Quo tamen anno nec ipse nec alii certo indicant, vix tamen ante annum MDLX obiisse crediderim, fortè & ultra pervenire potuerit. In comitiis dictis Salmanticensis commendata ei fuit breviarii missalisque ordinis recensio & castigatio, quam ille susceperit, & magna solertia diligentiaque perfecit, ac typis edidit † 1560.

Missale ordinis Prædicatorum, Parisiis 1552 fol. quæ editio elegantissima.

Breviarium.

Utrumque

Utrumque probatum in actis cap. gen. Romæ anno MDLIII sub magistro ordinis Stephano Ususmaris, Tit. *Acceptationes. Approbamus & acceptamus reformationem factam nostri breviarii & missalis, & ipsum breviarium & missale ita reformata & impressa ex commissione bonæ memoriæ reverendissimi patris nostri magistri generalis prædefuncti F. Francisci Castilionensis prout sunt cum omnibus in eisdem contentis similiter comprobamus.* Et post quædam adjuncta: *Inhibemus autem omnibus & singulis Fratribus nostri ordinis auctoritate apostolica sub eodem præcepto & sub pœna gravioris culpæ, ne imprimi de cætero breviaria vel missalia aliter curent vel permittant, vel minimum quid eis addendo vel minuendo, sed ea conservent in sua puritate sicut sunt &c. Qua etiam apostolica auctoritate inhibemus omnibus & singulis Fratribus dicti nostri ordinis, ne utantur de cætero breviario novo Romano, irritantes omnes licentias hactenus super hoc obtentas.*

Hic Bettinus in parvo chronico ad calcem constitutionum dicitur provincialis Angliæ a Romeo institutus, & excipit Altamura ad 1550, sed nobis major fides Razzio æquali, qui p. 178 non Angliæ sed Terræ-sanctæ provincialem præstat. Et certe cùm anno MDXLVI nondum excidisset spes restituendæ in Anglia religionis catholicæ, nondum etiam titulus provincialis Angliæ ceu vacuus videtur uni ex sociis magistri ordinis collatus.

F. BENEDICTUS DE MONTEREGALI.

* 1560. F. Benedictus de Monteregali Siculus Aprutinus theologus egregius laudatur a Toppio in Bibl. Neap. diciturque floruisse ad ann. MDLX, testisque ab eo affertur Albertus de viris illustribus ordinis Prædicatorum fol. 331 lit. C. Penes Toppium fides, nam iste Albertus mihi plane incognitus, hujus verò Benedicti nulla mihi vel apud Vallium, vel apud alios nostrates memoria. Cæterum Toppius nulla ejus recenset opera.

FF. CHERUBINUS & DAMASCENUS FAMAGUSTANI.

1560. F. Cherubinus & Damascenus Famagustani ambo sic a patria Cypri insulæ civitate & a professione nuncupati, laudantur ab Altamura ad ann. 1560, dicunturque viri eruditissimi, ac multa scripta reliquisse. Cùm a quibus acceperit, Altamura non indicet, penes illum fides, nam horum nulla mihi aliunde memoria.

F. CLAUDIUS DE SPINA.

† 1560. F. Claudius de Spina Gallus Neustrius patria & professione Rotomagensis medio seculo XVI claruit. Parisiis in gymnasio Sanjacobeo studiis peractis ad gradus promotus, licentiam decurrebat in sacra facultate annis MDXLVIII & XLIX, quo posteriori decimus quartus & ultimus de Sorbonica respondit, & XXVIII januarii sequentis inter XXIX licentiatos quorum tredecim tantum erant seculares, nonum obtinuit locum. Conventuum Rotomagensis & Parisiensis egisse priorem memorialia mihi servata ferunt. Vivebat etiamnum anno MDLX, sed & plures annos ultra progressum mihi certum, quousque verò pervenerit, & quo anno vel ubi diem obierit, hactenus non inveni. Eum laudat Altamura ad 1568. Scripsit & edidit quædam sua, plura aliena, sua hæc sunt:

Epitome in quatuor libros sententiarum Petri Lombardi recens edita, & sacræ theologiæ studiosis necessaria, Parisiis, Petri Rathoire, & Johannis Foucherii 1551 in 8 pp. 606. Carolo de Vendosme cardinali archiepiscopo Rotomagensi opellam nuncupavit. Extat apud nostros Parisien. ad S. Honorati.

Oratio ad synodum Rotomagensem anno MDLIX habita, Parisiis 1560, in 8. Extat apud nostros Insulenses.

Quæ sequuntur aliorum ab ipso prælo data sunt:

Commentaria in septem epistolas canonicas hoc themate, Missæ sunt epistolæ &c. Primus sub nomine S. Thomæ Aquinatis typis commisit Parisiis Johannis Boule pro Johanne Ludovico Tilletan 1543 in 8 pp. 472. Sed delusus Spinæus seu cùm S. Thomæ asseruit, cùm ejus non sint, sed nostri Nicolai de Gorran de quo supra ad 1295: seu cùm hunc locum primæ epistolæ S. Petri cap. 2, *Quasi liberi* sic legit in commentario: *Unde Lyra. Quasi est expressivum veritatis &c.* Qua lectione decepti Bellarminus, Theophilus Rainaudus Erotem. n. 254, Labbeus in dissert. de script. eccles. Simonius *Critique des Comment.* & alii horum commentariorum auctorem Lyrano posteriorem censuerunt: cùm in codicibus MS seculi XIII & Lyrano antiquioribus non legatur ut habet editio Spinæi, sed sic: *Unde li quasi est expressivum* &c. Li id est τὸ quasi, qui loquendi modus apud scholasticos est communis. Vide supra ad 1295 *Nicolaus Gorranus*, cui hoc opus asserui.

Guillelmi Parisiensis dialogus de septem sacramentis, Parisiis, circa 1550 in 8. Hic Guillelmus noster etiam fuit Philippi IV Pulcri dicti regis Franciæ confessarius, de quo nos supra ad 1312. Addo solum præter hanc editionem Parisiensem a Spinæo curatam, aliam elegantem prodiisse, quæ dicitur facta ad recognitam a Spinæo, Lugduni, Alexandri Marsilii Luchensis 1580 in 16, cui adjectum est *Compendium catechismi Romani de septem sacramentis.* Quæ editio in Regia D. 2297, & in catalogo ejus bibliothecæ hoc compendium Spinæo asseritur, quod & verisimillimum.

Francisci de Silvestris Ferrariensis magistri ordinis XL opusculum de libertate evangelica, typis edendum curavit Parisiis, Paschasii Tellieri 1552 in 16.

F. DIDACUS XIMENES.

F. Didacus Ximenes Hispanus ad ordinem singulari ratione vocatus fertur. Cùm enim jam ætate esset provectus, ac Salmanticæ in jure licentiatus, gymnasiique Conchensis vulgo *Cuença* rector, auditoris dignitate mox in promtu a rege remunerandus, a quodam ignoto ordinis sodali presbytero lethaliter apud nostros in cœnobio Salmanticensi decumbente vocatus fuit, ab eoque monitus fore, ut brevi ordinem ingrederetur, quod ille tum risu excepit, longe alia mente gerens. Sed postea Deo intus afflante nostris ascribi postulavit, & habitum e manibus Dominici Soto priore domus Salmanticensis recepit anno MDXLIII ante Christi natale. Præsentati gradum obtinuit in provincia Hispaniæ, sociusque fuit a Bartholomæo Carranza Toletano archiepiscopo allectus, & ab eo anno MDLIX die XI april. Segobiam missus ad vicarium & diffinitores capituli provincialis congregatos cum specialibus ad eos epistolis, ne Melchior Cano in provincialem iterum eligeretur, uti narratur in vita Carranzæ a Didaco *de Castejon y Fonseca Primacia Toletana* T. II § VI scripta & edita. Obiit autem ille anno sequenti MDLX uti habet Marieta sodalis & suppar, qui eum laudat ceu virum in philosophicis, theologicisque ac etiam in Astronimicis versatissimum. Meminerunt Lopez Hist. Gen. P. III lib. 1, cap. 43, & P. IIII Lib. 1 p. 275, Lusitanus, Fernandez, Altamura ad 1560, & tandem Antonius Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit 1560.

SEC. XVI. *Calendarium perpetuum, sive Ordo recitandi divini officii juxta ritum ordinis Fratrum Predicatorum in perpetuum, tabulis* XXXVI, Salmanticæ 1563 in 8 : Antverpiæ 1566 in 8.

Quo de opere etiam agunt præter citatos, Valerius Andreas, Taxander in catal. script. Hispaniæ, & Verderius in supplemento Bibl. Gesneri.

La doctrina de religiosos. Quæ versio est libri *de eruditione religiosorum*, quem ille plures alios secutus Humberto de Romans magistro ordinis V ascribit, at quem ex antiquis codicibus sec. XIII Guillelmo Peraldo supra ad 1250 asserui & vindicavi.

F. DOMINICUS BALTANAS MEXIA.

† 1560. F. Dominicus Baltanas Mexia Hispanus Bæticus Villænovæ archiepiscopi non ignobili Giennensis diœcesis oppido ejus tractus quem *Adelatamiento de Cazorla* vocant indigenæ, honesta ex stirpe natus anno MCCCCLXXXVIII die XXII julii, ac humanioribus litteris Salmanticæ instructus, ibidem ordini nomen dedit, & anno MDVIII die XXVIII octobris ætatis tum XX annorum professus est, nec a suscepto vitæ genere postea vel latum unguem deflexit. Sic tamen addictus vixit disciplinæ regulari, ut nec minimum a studio litterarum intepesceret, ita ut etiam ad supremos evehi promeruerit in academiis honores. Variis utriusque sexus erectis ejus opera sub ordinis regimine cœnobiis, aliis ad severiorem constitutionum observationem magno animo immensoque labore revocatis, non exiguam sibi famam tota Hispania comparavit. Tandem meritis gravis plenusque dierum piissime obdormivit in Domino post annum Christi MDLX. Ejus meminerunt Lusitanus, Marieta, Fernandez, Lopez Histor. Gen. P. III Lib. 1 cap. 42, & cap. 63, & P. IV, Lib. 1 cap. 44 & cap 67, rursus Lib. 2 cap. 3 : & Altamura ad 1560. Laudant etiam extranei Martinus de Ximena Annal. Eccles. *de Jaën* p. 459 & Antonius Bibl. Hisp. Hæc ejus opera:

1. *Compendio de la filosofia natural*, Hispali 1547 in 4.

2. *De la justification del hombre por la gracia*, Ibid. Joannis Canalla 1550. Etsi enim in hoc opere desit nomen auctoris, qui certo fuit ordinis Prædicatorum, cùm tamen in Baltanasium omnia conveniant, ipsius fœtum censet qui vidit opus ducibus Medinæ Sidoniæ nuncupatum Antonius citatus in Bib. Hisp.

3. *Confessionario, tratado de excommuniones, usura, matrimonio, y votos*, Ibid. Martini de Montesdoca 1554 in 4. Nomine etiam auctoris suppresso.

4. *Doctrina Christiana en que se debe cada uno creer, huir, temer, obrar, desear, &c.* Ibid. apud eumdem 1555 in 4.

5. *Exposicion sobre los evangelios desde el adviento a la Trinitad*, Ibid. apud eumd. 1555 in 4.

6. *Enchiridion de estados*, Ibid. 1555 in 8.

7. *Vita Christi seu Flos sanctorum. Historia general de la vida y hechos de Jesu Christo, y de sus santos con annotationes*, Hispali, Joannis de Truxillo.

8. *Epitome y sumario de la vida y excellencias de trece patriarcas del testamento viejo, y de nueve muy esclarecidas santas*, Ibid. 1555 in 4.

9. *Compendio de sentencias morales y de algunas cosas notables de España, y la conquista y toma del reyno de Granada*, Ibid. Joan. de Montesdoca 1555 in 8.

10. *Concordancias de muchos passos dificiles de la divina historia*, Ibid. apud eumdem 1556 in 8.

11. *Apologia sobre certas materias morales, en que ay opinion* : scilicet *De la oracion mental : De la communicacion de los meritos : Del juramento : De la venta de oficios publicos : Del comer manteca de puerco : Del comer guebos en viernes : De la hora en que espirò Christo : De la discordia de linages : De las alabanzas : De la residencia de los obispos : De los jueges : De la compañia de Jesus : De la simonia en vender sepolturas*, Ibid. 1556 in 8.

12. *La vida y hechos admirables del real profeta David, y las excellencias del psalterio sobre las otras escrituras*, Ibid. Martini de Montesdoca 1557 in 8.

13. *Satyra o Invectiva contra los Tahures*, Ibid. 1557 in 8.

14. *Paradoxas y sentencias escogidas para la erudicion del entendimiento, y reformacion de los costumbres*, Ibid. 1558.

15. *Sermonum volumina duo.* Sic Hyacinthus de Parra in suis memorialibus, qui & addit se vidisse secundum excusum Hispali 1558 in 4. An autem primum aliud sit a relato supra n. 5 doceant & hîc addant gentiles.

16. *Chronica breve de su orden hasta su tiempo.* Hanc cùm non addant typis prodiisse, MS forsan apud suos Hispali habetur.

F. DOMINICUS A SANCTO THOMA.

F. Dominicus a Sancto Thoma Hispanus Bæticus Hispali ordinem professus & collegii S. Thomæ sodadis, ex his qui primi ad occiduos Indos navigarunt unus, primus fuit qui Limæ artium cursum legit, primus etiam illius gentis pædagogus & magister, quem Garsias *Laso de la Vega* vulgo dictus *Inca* plurimum extollit, legendus de Origine Indorum lib. 4 cap. 10 § 1 fol. 435, & in altero suo libro cui titulus *Los commentarios reales, que tratan de l'origen de los Incas reyes del Peru* edit. Olissip. 1609 fol. P. I cap. 43 fol. 117, quem excipit noster Antonius *Gonçalez de Acuña* in suo *Informe de la provincia del Peru fol.* 28 *b*, quæ tibi Latine reddimus. « F. Dominicus a S. Thoma ordinis Prædicatorum, primos inter episcopos Peruanos alter, postquam hanc sibi linguam optime comparasset, & ad grammaticæ leges revocari posse deprehendisset, ad linguæ Latinæ normam novam ille nec antea visam linguæ Peruanæ edidit artem grammatices, declinationes aliasque orationis partes octo complectentem, quæ ad eam facile brevique temporis spatio comparandam plurimum attulit lucis & commodi : cui proinde tenentur omnes hujus linguæ avidi æque ac Nebrissiensi Antonio pro ea quam edidit linguæ Castellanæ arte grammatica omnium quæ prius ab aliis editæ fuerunt, optima, methodica, compendiosiori, atque facillima, maxime debent. Quin & imo plura quam a Nebrissiensi, a Dominico suscepta fuisse ac præstita non dubitaverim asserere : primus enim omnium hic communem atque vernaculam Peruani regni provinciarum linguam suis nativis arctavit regulis & arte, Nebrissiensis autem editas antea tentatasque ad Latinæ modum artes alias in exemplum habuit. Hæc porro Dominici grammatica maximæ fuit, haberturque etiamnum utilitatis, quod brevissimo facillimoque compendio Peruanam evangelii ministri hanc ea sibi linguam comparent arte, quod non exiguum esse constat Indorum Christianæque religionis beneficium. Hinc fit, ut qui in tribus præcipuis regni Peruani civitatibus Limana, Charcensi, ac Quitensi, regum Hispaniæ sumtibus & imperio litteras docent, hanc publice profiteantur artem, suosque in academiis erudiant discipulos ». Hactenus laudatus Garçias *Inca* apud nostrum *Acuña* citatum, qui de eo iterum agit inter ejus regionis præsules ex ordine assumtos p. 83, uti Ægidius Davila *Teatro Eccles. de las Indias* fol. 32, 1560.

ubi Dominicum præfuisse ait Limensi conventui priorem atque provinciæ Peruanæ anno MDLIV provincialem, & sacræ theologiæ magisterio claruisse, duo etiam ordinis cœnobia *de Chinca* nimirum & de *Chicama* a fundamentis erexisse: tum & proponente Carolo V ad metropolitanam civitatis *de la Plata* in provincia *de los Charcas* Ecclesiam fuisse promotum atque consecratum, nostro nempe Thomæ de Sancto Martino de quo supra ad 1554 mortuo suffectum. Unde quod habet Antonius in Bibl. Hisp. Dominicum hunc primum Ecclesiæ *de los Charcas* creatum archiepiscopum, sic intellige, qui primus in ea Ecclesia sederit eamque administrarit, nam Thomas laudatus consecratus quidem fuit, sed priusquam sponsam iniret e vita sublatus est, Dominicus autem pluribus annis eam rexit, verbo & exemplo pavit, sapientissimis ordinationibus formavit, ac deposito tandem carnis onere in sua cathedrali basilica sepultus est. Hæc ejus opera:

Grammatica o arte de la lengua general de los Indios de los reinos del Peru, Pinciæ, Francisci Fernandez a Corduba 1560 in 8.

Vocabulario de la misma lengua llamada Quichua, Ibidem.

Extabant ambo libri in Bibl. Thevenot, & recensentur in ejus indice p. 156, nunc autem in Regia, ex quo dictus *Thevenot Regiæ bibliothecæ allectus est administer*.

F. DOMINICUS DE SOTO.

† 1560. F. DOMINICUS DE SOTO qui *Franciscus* lustrico nomine in seculo dicebatur, ingentis animi vir, omnique virtutum laude clarissimus, Ecclesiæ patriæque suæ decus & columen, spretisque longe clarior honoribus & prometitis, quam injectis atque susceptis, Segobiam Castellæ veteris in Arevacis urbem nativam habuit, patre Francisco de Soto natus anno MCCCCXCIV fortunæ tenuioris homine: quod & Dominicus aliquando, dum de se suique coram frequenti populo tractare contingeret origine, non modo non celabat aut dissimulabat, sed ultro passim & palam hortulanis se ortum parentibus ingerebat. Erant tamen puero a natura insita majora longe natalibus studia, nec ligoni falcique quibus eum vitæ comparandæ causa parentes aptabant assuescere poterat, subliminora jam volvens animo consilia. Traditur ergo rudioribus instituendus Segobiæ litteris, quodque sumtibus impar esset domestica parentum inopia, pagi cujusdam in agro Segobiensi quinto scilicet a civitate lapide cui *Ochando* nomen est, operam suam Ecclesiæ mancipavit, & æditiuum egit, unde nonnullis occasio fuit Dominicum *Ochando* pago non Segobiæ natum autumandi. Crevit autem cum ætate in Francisci pectore litterarum amor, superatisque quibusque objectis sibi difficultatibus & impedimentis, Complutum studiorum causa novam hanc ingressurus academiam se contulit, (nempe hæc anno MCCCCXCIX primum erecta fuerat) ubi in adolescentem optimæ indolis Petrum Fernandez *de Saavedra* Bæticum ex civitate *Benalcasar* ortum, eodem doctrinæ desiderio ardentem feliciter incidit arctissimamque iniit cum illo amicitiam, animorum studiorumque paritate & similitudine necessitudinem conciliante. Compluti tum aderat insignis ille vir Thomas de Villanova gymnasii S. Ildephonsi collega, ordini postea Eremitarum Augustinianorum ascriptus, & seculo ultimo elapso ab Alexandro VII inter Sanctos relatus anno MDCLVIII, eo Franciscus noster ejusque sodalis *Saavedra* usi magistro, non minores litteris fecere quam virtute progressus. Verùm ardore succensi litterarum, quas in academia Parisiensi præ cæteris florere passim omnes uno ore prædicabant, ut vel eo nomine non magistri tantum & professores academici, sed auditores ipsi & discipuli quod in ea studuissent academia, in majori commendatione haberentur & honore, Compluto discedentes Parisios ambo profecti sunt, & ab Antonio germanoque illius fratre natu majore Ludovico *Nuño Coronel* gentilibus suis & Segobiensibus, qui Parisiis agebant, & in ea jam erant universitate promoti magistri ac professores, humaniter ac festive recepti sunt, sicque ambo philosophiæ serio vacarunt, ut in ea lauream facile fuerint consecuti. Postquam exinde theologiæ institissent aliquandiu, ambo sunt in patriam reversi circa ann. MDXX, tumque Complutensem artium cathedram æmulo concursui permissam disputatione tota plaudente academia consecutus est & moderatus in collegio dicto S. Ildephonsi, e cujus scholis dicitur Nominalium sensa seu verius nugas eliminasse. Crescente fama ad primarias etiam theologiæ cathedras anhelabat, sed dum grandia molitur ambitque sublimia, Deo interius impellente mutatur in alterum virum, jam sectatur humilia, secessumque ac solitudinem meditatur. Quo consilio Montisserrati celeberrimum adit asceterium, ibidem & id amplexaturus institutum. Verùm a quodam ejusdem monasterii pio ac sagaci viro, cui consilium suum monasticæ vitæ amplectendæ aperuit, Deo proculdubio sic disponente, deterritus a proposito, eodem auctore ob ingentes animi dotes inductus est ut Prædicatorum ordinem deligeret, quo tantis quibus a Deo donatus erat eloquentiæ ac eruditionis facultatibus non jam sibi uni, sed & aliis aliquando utilis foret. Itaque Burgos adiens ad ædes nostras S. Pauli ejusdem civitatis accedit, recipi postulat annos jam natus XXX, admissusque ac cooptatus anno revoluto professus est die XXIII julii MDXXV, relictoque tum Francisci nomine Dominicus deinceps est appellatus. Cujus & vestigia paulopost secutus fidissimus ejusdem ac individuus sodalis Segobiensis Petrus *Fernandez de Saavedra* eidem nostræ familiæ Segobiæ ascitus est, Dominicusque a Cruce dictus vulgo *de la Cruz* spectatæ vir eruditionis ac pietatis, atque inter primos Indiarum Occidentalium apostolos ordinisque ibidem exinde satores ac parentes præcipuus, Mexicanæque provinciæ prior aliquando provincialis, qui & obiit Mexici circa MDLX, ac de quo legendus Augustinus Davila Padilla Hist. prov. Mexic. lib. I p. 149. Mox a professione Sotus suis sodalibus Brugis in philosophia ac theologia instituendis applicitus, ut pietate ac disciplina regulari, sic doctrina & eruditione plurimum effulsit. Vacante autem Salmanticæ theologica cathedra vespertina, disputationumque æmulationi de more relicta, jubente priore provinciali eo disputaturus perrexit, eamque omnium calculo ac plausu obtinuit anno MDXXXII die XXII novemb. nec minore fama moderatus est annos sexdecim. Cùm autem Hispania tota clareret professor noster, Carolus V imperator ac Hispaniarum rex eumdem ac præcipuum in cæteris delegit, qui suo nomine concilio adesset Tridentino theologus, litteris ad eum Bruxellæ datis anno MDXLV die X januarii, quibus & jubebat ut Bartholomæum de Carranza de quo postea ad 15.. collegii Gregoriani Pintiæ regentem sibi asciseret in socium. Eo in Patrum consessu seu gravitate morum & puritate, seu facundia & eruditione adeo præ omnibus enituit, ut ei reserandarum difficultatum ingruentium, conficiendorumque decretorum onus ut plurimum demandaretur. Contra hæreticorum protestantiumque nefanda dogmata præsertim ea

SEC. XVI. quæ circa peccati originalis naturam & virus in omnes ex Adamo naturali generationis via seminaliter procreatos effusum, prædestinationis justificationisque ac meritorum vim effectus & causas impie blasphemabant, acriter decertavit: in conficiendis idcirco quintæ ac sextæ sessionis decretis, Patribus ita volentibus & approbantibus operam navavit plurimam. Quo etiam loco & tempore libros de natura & gratia a se conscriptos Patribus Tridentinis dicavit & exhibuit anno MDXLVII, uti testatur auctor ipse eosdem Patres alloquens, quibus idcirco se a Carolo V missum ad eos dicit, ut eis obsequium qualecunque suum impenderet: fuisse autem ab eo post sessiones sextam & septimam hoc est anni MDXLVII exacto martio finitum & nuncupatum ex eo liquet, quod eo in opere earumdem sessionum decretis utatur, sententiam corroboret, adversariorum commenta discutiat, eosque confodiat & contundat. Ubi non omittendum, quod cùm ordo careret magistro, cùm concilium inceptum est mense decembri anni MDXLV, mortuo jam ab anno MDXLIV mense novembri Alberto de Casaus, Sotus nomine totius ordinis affuit sessionibus quatuor prioribus: anno verò MDXLVI die XII junii sabbato ante pentecosten electo in magistrum ordinis Francisco Romeo, nec Tridentum accedere valente, ejus in sessionibus quinta & sexta vices egit. Translato autem anno MDXLVII Bononiam concilio, & mox interrupto inde recedens, hoc a Patribus synodi quanti illum facerent ostendere volentibus decoratus est emblemate, utriusque consertæ manus flammis hinc inde erumpentibus obsitæ cum hoc circum adjecto lemmate, ***Fides quæ per caritatem operatur.*** Ille verò a Carolo V vocatus & delectus qui sibi sacris adesset a confessionibus, in Germaniam abiit, ubi tum imperator agebat, a quo festive perhonorificeque susceptus est & habitus, & anno MDXLIX ab eodem ad Ecclesiam Segobiensem vacantem designatus, sed eas infulas quantumcumque sibi decoras ut pote in urbe nativa constantissime recusavit a dignitatibus ecclesiasticis alienissimus. Imo in Hispaniam cum imperatore reversus, a munere etiam confessarii regii missionem obtinuit anno MDL, & in suam Salmanticam ceu in asylum se recepit, ubi cum omnium ordinum plausu velut antiquus magister exceptus, mox a suis in priorem electus est, quo munere fungebatur X novembris ejusdem anni, & anno sequenti MDLI conciones quadragesimales habuit in Basilica cathedrali cum summa auditorum approbatione nec minore fructu. Sed & paulo post nempe anno MDLII ad primariam theologiæ cathedram matutinam ob recessum Melchioris Cano ad Ecclesiam Canariensem promoti vacantem communi totius academiæ voto expetitus & invitatus ea lege ut post quadriennium rude donaretur, quippe qui jam sexdecim annis in ea facultate professus fuerat, libenter annuit, ut cui litterarum studio docendique munere nihil esset in vita jucundius. Resumsit igitur laboriosum illud lectionum quotidianarum onus, tantaque eruditione sustinuit, ut non veteranus miles antiqua fama fretus, sed novus sol in celeberrima hac schola exoriri, eamque novo clarissimoque lumine collustrare videretur. Sed nec quadriennali penso absoluto permissus est quiescere, nam a suis Salmanticensibus iterum in priorem assumtus, id muneris ita implevit, ut & disciplinæ regulari fovendæ incumberet vigilantius, & simul domum suam instauraret ac magnificentius decoraret. His dum operam dat a Deo vocatus, piissimam cœlo reddidit animam die veneris XV novembris anno Christi MDLX ætatis LXVI, ut testatur Dominicus Bañez qui præsens aderat. Ei funebri pompa ingentique luctu universa parentavit academia, sex primariis ejus regentibus feretrum ad sepulcrum efferentibus: sed & Segobiæ patria sua solemnes illi exequiæ decretæ fuerunt, publicisque sumtibus in sacris nostris ædibus exolutæ. Ejus cum laude non vulgari meminerunt quotquot vel de concilio Tridentino, vel de Carolo V imperatore, vel de scriptoribus ecclesiasticis agunt, quos recensere tædiosum foret: sed præ aliis accuratius Didacus de Colmenares *Hist. de la ciudad de Segovia* ad calcem inter claros Segobianos p. 717 & seqq. quem hîc excipimus. Fallitur Sandoval *Hist. imperial de Carlos V*, cùm ait Sotum resumtioni synodi Tridentinæ sub Julio III anno MDLII affuisse, cujus nulla extat memoria, sed nec cum actorum chronologia convenit. Hæc ejus opera:

1. ***Summulæ*** editæ primum prolixiores 1529: Postea contractiores Salmanticæ, Petri Touani 1539 fol. Rursus ibid. Andreæ a Portonariis 1568 fol. pp. 318. Antonius in Bibl. Hisp. addit alteram adhuc editionem ibid. 1575 fol. Fortè sunt & aliæ.

2. ***In dialecticam Aristotelis commentarii***, Salmanticæ 1544, 1566 & apud Dominicum de Portonariis 1574 in fol. pp. 295: Rursus 1580 in fol. Venetiis, Ægidii Rigalda 1574 in 8, & Bernardi Juntæ 1583 in 4.

3. ***In octo libros physicorum commentarii & quæstiones***, Salmanticæ 1545, 1572: & rursus Ildephonsi a Terranova & Neyla 1582 in fol. T. I pp. 270, T. II pp. 207: Postea Duaci 1613 in 4 una cum dialectica, curis Jacobi Bowerii Hoogstratani ord. Prædic. Has lucubrationes a Soto jam a pluribus annis theologiæ professore obtinuit academia Salmanticensis, ut Nominalium sectam e suis eliminaret gymnasiis.

4. ***In tres libros de anima*** etiam scripsisse indicat Lusitanus, sed typis non edidit.

5. ***Officium recitandum in die S. Hieronymi & per octavam.*** Quod ab Hieronymitis in comitiis ordinis Lupianæ anno 1543 habitis adoptatum fuit, & apud eos deinceps decantatum. Ex actis cap. gen. sub Joanne *de Arevalo* habiti: sic refert Colmenarius.

6. ***Deliberatio in causa pauperum***, seu ***de non inhibendo publico mendicabulo*** Latine & Hispane, Salmanticæ, Joannis de Junta 1545: Philippo Hispaniarum principi nuncupavit. Id misericordiam exposcere persuasit Sotus & obtinuit. Sic Antonius in Bibl. Hisp. Laudatur & recentior editio Venetiis 1617.

7. ***De extremo judicio concio habita ad Patres Tridentinos Dominica prima adventus anno*** MDXLV, non XLVI, ut mendose habet Antonius in Bibl. Hisp. & eum excipiens Altamura. Extat in editione Lovaniensi orationum in ea synodo habitarum apud Petrum Zangrium 1567 fol. & in edit. conc. gen. Parisiis 1672.

8. ***De natura & gratia libri tres ad synodum Tridentinam***, Venetiis, apud Juntas 1547 in 4: Antwerpiæ 1550 fol. pp. 236: Parisiis & Salmanticæ editio ab auctore recognita & emendata: Tum a morte auctoris Salmanticæ, Joan. Morens 1561 fol. & 1570 & 1577: Medinæ 1579 fol. Lugduni, Joannæ Jacobi Juntæ filiæ 1581 fol. pp. 183: Venetiis, Floravantis a Prato 1584 in 4.

Quod opus contra Lutheranos & Pelagianos præsertim scriptum, ita sanctæ synodi approbationem meruit, ut causa fuerit, cur Patres auctorem emblemate superius allato donarint. Eo tamen Ambrosius Catharinus supra ad 1553 laudatus se læsum putavit, & illico contra Sotum tractatum edidit hoc titulo: *Defensio catholicorum pro possibili certitudine gratiæ*, Venetiis 1547 in 8. Quo

in libro contendit e concilii mente fuisse, justos citra specialis a Deo revelationis casum fide divina posse credere se esse in gratia, eamque præsentis suæ justitiæ habere certitudinem, quæ omnem hæsitationem ac dubietatem excludat, idque sanctam synodum suis sanxisse decretis, atque adeo Sotum tantum non hæreseos insimulat. Breviuscula sed nervosa Sotus illico Catharino reposuit.

9. *Apologia, qua episcopo Minoriensi de certitudine gratiæ respondet*, Venetiis 1547: Postea Antwerpiæ, Joan. Stelsii 1550 ad calcem librorum *de natura & gratia*, & deinceps cum omnibus eorum librorum editionibus.

Non acquievit tamen Catharinus episcopus, sed acri saleque ac pipere condita expurgatione Sotum redarguit. Cæterùm omissis privatis virorum sapientissimorum dissidiis, licèt sententiam Catharini a synodo non fuisse damnatam actorum fateantur scriptores, Soti tamen sententia prævaluit in scholis, eamque vulgo amplectuntur doctores catholici. Non omittendum in præfatione librorum de natura & gratia Sotum testari se *de styli scholastici in theologicis necessitate & aptitudine* coram synodo peroraffe: quod etiam confirmat Palavicinus Hist. conc. lib. 7 cap. 5 n. 3.

10. *In epistolam Divi Pauli ad Romanos commentarii*, Antwerpiæ, Stelsii 1550 fol. pp. 413. At hanc editionem ut vidit Sotus, ceu erratis scatentem suum opus agnoscere noluit, imo diffisus est & abdicavit, & aliam ipse curavit Salmanticæ, Andreæ de Portonariis 1551 in fol.

11. *Come se a de evitar el uso de los juramentos*, Toleti, Joannis de Ayala 1551 in 8.

Idem opus Latine, *De cavendo juramentorum abusu*, Salmanticæ 1552.

Idem Italice versum, *Istruzzione per schivare l'abuso del giuramento*, Romæ 1586 in 8. Extat in Barber.

12. *De ratione tegendi & detegendi secretum relectio theologica*, Salmanticæ 1552: Ibid. Joan. Mar. a Terranova 1561 in fol. pp. 95: Rursus 1574 in fol. Postea Duaci, Baltaz. Belleri 1623 in 8 pp. 325. Antonius de Corduba ord. Minor. annotationes in hunc tractatum scripsit ac edidit Compluti 1653.

13. *Annotationes in Johannis Feri Franciscani Moguntinensis commentarios super evangelium Joannis*, Salmanticæ 1554 in 4: Ferdinando Valdesio generali Hispaniarum inquisitori nuncupavit. Has impugnavit Michael de Medina & ipse Franciscanus scripta pro Johanne Fero apologia & edita, sed hæc apologia in Indice Romano prohibita fuit, nec permissi Feri commentarii in Joannem nisi correcti & emendati Romæ impressi 1577.

14. *De justitia & jure libri X ad Carolum Hispaniarum principem*, Salmanticæ 1556 in fol. Mox in altera ibidem editione rejecto septimo *de Cambiis* in sextum *de usuris*, adjecto altero *de juramento*. A morte auctoris pluries prodierunt Salmanticæ 1569 & 1580 in fol. Lugduni 1582 in fol. Rursus cum libris de natura & gratia 1584 in 4, quæ utraque in Barber. Venetiis, Petri Mariæ Bertani 1608 in 4 pp. 1006. In epistola nuncupatoria testatur se de Caroli istius principis fausto natalitio in synodo Tridentina Orationem ad Patres habuisse.

Quæstiones de residentia ex decimo libro excerptas edidit seorsim Remigius Florentinus de quo postea ad 1580 in collectione opusculorum ejusdem argumenti, Venetiis, Jordani Zileti 1562 in 4. Et ibidem *de pluralitate beneficiorum*.

15. *In quartum sententiarum commentarii*, Salmanticæ, Tomus I, Joannis a Canova 1557 in fol. Tomus II, Andreæ de Portonariis 1560 in fol. Postea Venetiis 1569 in 4, & 1589 in 4, quæ in Barber. & Joan. Zenarii 1598 in 4: Lovanii 1573 in fol. Medinæ Campi 1581 in fol. Duaci, Petri Borremans 1612 in fol. pp. 964. SÆC. XVI.

16. *Catechismo o Doctrina christiana*. De qua opella sic ille in fine libri quarti sententiarum: *Rudimenta fidei in brevi chartula vulgari idiomate simplicissimoque stylo conscripsi. Hanc apud Compostellam prælo commissam impostores quidam hæretici commacularunt, calculis nomine meo imprimentes, quod sacratissima virgo Deipara non esset tanquam adjutrix & advocata nostra imploranda, cujus contrarium ego in proxima præcedente pagina secundùm catholicam fidem admonueram. Sed ille chalcographus ob aliam id genus imposturam patibulo fuit suspensus. Si in cujuspiam manus illa chartula inciderit, meminerit blasphemiam illam falsò mihi scriptam.* Prodiit postea emendata Salmanticæ, Matthiæ Gastii 1563 in 12.

Suma de la doctrina christiana sub nomine ejusdem Dominici de *Soto* prodiit ibidem apud Petrum Lasso 1567 in 8, editionem curante *Didaco Ximenes*. Dubitat Antonius an sit eadem cum superiori, quod soli reserare possunt gentiles, ut & quis sit iste *Didacus Ximenes*, an supra hoc eodem anno laudatus, nam si is est ut verisimillimum, non anno 1560 obierit ut habet Marieta, sed ultra 1567 vixerit.

17. *Este es un trattado de un Sumario, que por comission de la congregacion, que su magestad mandò juntar en Valladolid el año de cinquenta, colligio el muy reverendo y doctissimo maestro Fray Domingo de Soto, de la apologia que el obispo de Chiapa hizo y leyo en la congregacion contra el dotor Sepulveda*. Extat editum inter opera Bartholomæi de las Casas, de quo postea ad 1566 ubi videsis: interea breviter hìc dico Carolum V jussisse, ut rationibus utriusque Bartholomæi & Sepulvedæ de modo agendi cum Indis Americanis contendentium in compendium redactis, Sotus de iis censuram suam scriberet, & ad consilium regium referret. Hæc est hujus operis occasio.

18. *De ratione promulgandi evangelium*. De ea lucubratione meminit Sotus lib. 4 de justitia & jure q. 4 a 2 ad finem paratum prælo habere se testatus. Et in quartum sententiarum dist. 5 quæst. unica art. 10 concl. 1 argum. 5 sub finem sic loquitur: *Lib. 4 de just. & jure tractatum de ratione promulgandi evangelii polliciti sumus, quem semper fert animus primum in obsequium fidei deinde in gratiam christianorum principum annuente numine edere*. Antonius in Bibl. Hisp. ex eo censet edidisse seu perfecisse, quod Ferdinandus Menchaca Quæst. Illustr. lib. 1 cap. 10 n. 10 ejus meminerit.

19. *In evangelium Matthæi commentarii*. Inchoati quidem illi, at non ultima manu politi nec perfecti. Hos citat ipse in quartum sentent. dist. 5 q. unica ar. 10 concl. 1 arg. 5 ubi sic habet: *Quoniam ut super caput 2 Matth. super verba*, Natus est rex Judæorum, *disputavimus &c.* Et in fine ejusdem operis in sententias: *Commentarios in Matthæum bona ex parte scripsi, tamen postremam manum non adhibui*. Hinc prohibet ne sub suo nomine unquam edantur.

20. *Pro justificatione concilii Tridentini tractatus*. Laudatur a Marieta, at Antonius citatus sibi ignotum testatur, mihi verò non alius videtur a libris de natura & gratia, quos ab ipso initio profitetur se scripsisse ceu *quintæ & sextæ sessionum apologiam quamdam*.

21. *In primam partem S. Thomæ, & in utramque secundam commentarii* MS ab eodem Antonio dicuntur extare Romæ in Bibl. Altempf.

SAEC. XVI. Notandum quod monet auctor in fine scripti in quartum sentent. *Complura alia MS nomine meo circumferuntur, quæ dum publicitus prælegebam, auditores in suis alveolis excipiebant, nullis tamen istorum operum postremam manum adhibui. Et ideo si postquam me Deus ab hac luce elocaverit, quispiam ejusmodi volumina evulgaverit, protestor non fore mea, multa enim continent examine & censura & castigatione digna.*

22. *Officium in festo S. Thomæ de Aquino dicendum.* Sic Marieta, qui addit quotannis in æde sacra nostra Salmanticensi recitari & cantari.

Illustria a viris eruditis Dominico Soto dicta & scripta refert Antonius in Bibl. Hisp. quem consulas.

F. FRANCISCUS DORTA.

1560. F. FRANCISCUS DORTA Lusitanus sacræ theologiæ professor vir ingenio, doctrina & pietate eximius a Lusitano gratitudinis ergo quod suus fuerit in philosophia magister, laudatur in chronico ad ann. 1560 inter doctores, nullis tamen ejus indicatis operibus, nec proinde hîc commemorandus, nisi Altamura ad 1570 ei tribuisset

Commentaria super Summam S. Thomæ fere universam: quæ, inquit, olim per Lusitaniam circumferebantur & avide legebantur, haud dubie MS, quod disquirant gentiles.

F. HIERONYMUS ACCETTI.

1560. F. HIERONYMUS ACCETTI vel *Acetto* Urceanus patria, professione Brixiensis, commissarii sanctæ Romanæ inquisitionis socius, & ipse aliquando generalis Cremonæ inquisitor, ad Fundanas inquiunt infulas a summo pontifice designatus est, sed præmatura morte anno MDLX ereptus, consecrationis munus non obtinuit. Ita referunt Octavius Rubeus de illustribus Brixiens. Leonardus Cozzandi in Bibl. Brixien. & Rovetta ad 1560, penes quos fides, quæ inde mihi non parum nutat, quod inter Fundanos nullum huic Hieronymo locum relinquat Ughellus, Faustumque Cicarellum sedem illam testetur a MDLV ad MDLXVI obtinuisse. Ab eo inquiunt prodiit in lucem editus

Tractatus de theologia symbolica, scholastica, & mystica Vespasiano Gonzagæ duci Sabionetæ nuncupatus. At locum & annum editionis silent.

Alia plura in re dogmatica scripsisse ait idem Rovetta, sed quænam illa sint, aut ubi serventur saltem MS, non indicat.

F. HIERONYMUS TAIX.

1560. F. HIERONYMUS TAIX Catalanus, patria & professione Ilerdensis sacræ theologiæ magister anno MDXXXVIII conventui S. Onuphrii ad Valentiam præerat prior & anno MDLX florebat etiamnum, de quo legendi nostri Marieta fol. 205 b, Diagus fol. 284 b, Fernandez, Altamura ad 1540. Meminit etiam Antonius in Bibl. Hisp. His omnibus testibus scripsit Catalano idiomate

Dels miracles de nuestra Señora del Roser, y del modo de dir lo Rosari o Psalteri de aquella. Editio ut videtur altera, Barcinone 1602 in 4.

F. JOHANNES CROOCIUS.

1560. F. JOHANNES CROOCIUS vulgo *de Croock* Flander Gandavi, natus anno MCCCCLXXXIX, jam ad ordinem diaconatus promotus erat, ac Parisiis artium magister laureatus, Gandavique rectoris domus templi submonitor, cùm ætatis XXXIII ordini nomen dedit in patria, quem anno MDXIII die XXV martii professus est. Hinc Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus, inchoata completurus studia, postquam pluribus annis nec inutilis ibi stetisset, ad suos reversus lector sacræ theologiæ institutus est Gandavi anno MDXXXVI, & hæreticæ pravitatis inquisitor per diœcesim Morinensem anno MDXXXVIII, quo tamen munere se exolvit post annos quatuor. Priorem egisse aiunt Castri S. Winoti & Ipris, & apud suos tandem Gandavi nonagenario majorem obiisse circa MDLXIX. Sepulturam primus obtinuit sub fornicibus peristylii, cùm prius sub dio ad ipsum peristylium sodales humo conderentur. Ejus curis prodiit

Summa S. Thomæ Aquinatis multo tempore correcta, & ab amanuensium aut typographorum vitiis vindicata, Parisiis, Francisci Regnault 1520 in 8. Quæ editio Insulis apud nostros. Præfationem Croocii in hanc editionem carpit Alva in Nodo indissolubili p. 94, ceu laudes S. Thomæ nimium extollentem: quod solum retulisse confutasse est.

Croocii meminit Sanderus inter illustres Gandavenses, & Ghilbertus in Bibl Belgo-Dominic. ex actis capitulorum infer. Germ. & ex actis Gandav.

F. JOANNES A CRUCE.

F. JOANNES A CRUCE vernacule *de la Cruz* Hispanus Matriti in cœnobio S. Mariæ de Atocha ordinem amplexus est & professus, virque evasit pietate, disciplina regulari & doctrina commendatissimus. Hinc cùm a rege Lusitaniæ petiti sunt Patres Hispani, qui collapsa sui regni cœnobia instaurarent, ex iis qui eo cum venerandæ memoriæ Ludovico Granatensi missi sunt, ille unus fuit, qui & maximam vitæ partem ibi egit, juvenibus educandis primum præfectus, quo in munere egregiam per plures annos navavit operam. Sed & variis locis præfuit prior, legumque nostrarum observationi asserendæ non parum profuit, ob gravitatem, religionem, prudentiam intus & extra omnibus acceptus & venerandus. Quo obierit anno non indicant, sed cùm Lusitano fuerit æqualis & socius inter annum MDXL & MDLXVIII in Portugallia claruisse certum. Ejus meminerunt Lusitanus citatus, Marieta, Pius, Fernandez, Altamura ad 1556, Antonius in Bibl. Hisp. Hæc ejus opera: 1560.

1. *La historia de la Iglesia, que llamen ecclesiastica y tripartita*, Olissipone 1541 suppresso nomine: tum eo addito Conimbricæ 1554 in fol. scilicet versio est historiæ, quam Cassiodorus ex historicis tribus Græcis Socrate, Sozomeno, & Theodorito Latine concinnavit, & quam Hispanam fecit Joannes hic & regi Portugalliæ Joanni III nuncupavit.

2. *Dialogo sobre la necessitad, obligacion, y provecho de la oracion vocal, y de las obras virtuosas, y sacras ceremonias, que usan los christianos: con un sermon de San Chrisostomo sobre el psalmo XLI: y un tratado de Vincentio Lirinense, que hazen al proposito del dialogo, trasladado por el mismo autor*, Salmanticæ, Joan. de Canova 1555 in 4.

Hoc opus ab auctore Latine redditum audivisse se ait Lusitanus.

3. *Suma de los misterios de la Fee de Fray Francisco Titelman de la orden de los Franciscos, trasladada dal Latino por el Fray Juan de la Cruz &c.* Inter alia huic versioni addita est: *Una carta de Eucherio obispo Lugdunense a Valeriano, en que le amonesta el menosprecio del mundo.*

Hoc opus Ludovicus Granatensis ad suum cui titulus *Guia de peccadores* adjunxit, interprete nostro Joanne laudato.

4. *Treinta y dos sermones en que se declaran los mandamientos de la lei de Dios, y articulos de la fee, y sacramentos*, Compluti 1568 in 8.

5. *Cronica de la orden de Predicadores, de su principio y successo hasta nuestra edad, y compilada de historias antiquas. Acrecentaronse muchas cosas de memorias antignas de la orden por diligencia de algunos religiosos del convento de Lixboa de la provincia de Portugal, a cujas manos vino esta cronica, y la hizieron estampar. Va repartida en dos partes, en la primera van cinco libros, y en la segunda dos*, Olissipone, Manuelis Juan 1567 decembris 24 in fol. pp. 514.

Opus Carolo principi Hispaniarum Philippi II primogenito nuncupatum. Is est autem ordo. Lib. I Vita S. Dominici & ordinis exordia. 2. Magistri ordinis S. Dominici successores. 3. Vita S. Petri martyris & cæterorum sequentium ordinis martyrum. 4. Vita S. Antonini archiepiscopi Florentini & aliorum ex ordine antistitum. 5. Vita S. Thomæ de Aquino & aliorum ordinis doctorum. 6. Vita S. Vincentii confessoris & aliorum illustrium verbi divini præconum. 7. Vita S. Catharinæ de Senis Virginis & Sororum ex ordine Beatarum, methodo fere Leandri Alberti servata. Ex eo verò colligo mortuum jam auctorem, cùm hoc volumen typis editum, siquidem Patres Lusitani fatentur hoc opus in suas manus venisse, eique se plura adjecisse, quod eo vivo ausi non essent, sed ei si quæ antiqua haberent addenda, proculdubio tradidissent.

Chronicæ hujus volumen alterum Hispane etiam scriptum, quod Patres Lusitani Salmanticam ad Hispanos nostros miserunt apud eos edendum, quod an factum me latet, sed saltem MS apud eos servari autumo.

F. JOHANNES SLOTANUS.

1560. F. JOHANNES SLOTANUS a Valerio Andrea *Slootanus*, ab Eisengrenio *Schlotanus*, a Possevino & nostro Fernandez corrupte *Scholotanus* agnominatus, natione Brabantinus, oppido *Geffen* altero ad Buscumducis lapide sito ortus & a patria vulgo *Geffensis* nuncupatus, adolescens ordini nomen Coloniæ Agrippinæ dedit. Juvenis cùm audisset tot barbararum gentium animas in Indiis & insulis ab imperatore Carolo V detectis & occupatis, plusquam Cimmeriis immersas idololatriæ tenebris paucorum illuc pro Christo profectorum illuminari labore, eodem studio continuo imo pectore exarsit, utque ad fidem eos adduceret, eo trajicere decrevit, & ad hoc idem etiam alios inducere cœpit consilium: sed ne impleret, infirma corporis valetudine, superiorumque quibus parere tenebatur, prohibitus est voluntate. Nihil remissior tamen fuit ejus pro Christi fide zelus, quamque apud exteras barbarasque nationes ei non licuit verbo & opere dilatare religionem, hanc vel in patria contra protestantium hæreticorumque impetus atque versutias, qua stylo voceque potuit & auctoritate, propugnare promovereque totis viribus studuit. Nec enim ille Latine tantum & Græce scivit ut vernacule, sed in sacrorum Ecclesiæ canonum erat Sanctorumque Patrum lectura & expositione versatissimus. Conventus sui Coloniensis regimini electus præpositus est prior, & in eo litteras sacras professus, ac in ejusdem academia civitatis e duodecimviris unus inter infulatos patres: demum & per Rheni tractum & Coloniensem diœcesim generalis fidei censor & inquisitor. Quo in munere cùm annis aliquot integerrimo infractoque se gessisset animo, Velsiumque ovina veste animo vulpino mentitum hæreticum ea civitate regioneque insidiantem, gregique Coloniensi inhiantem detexisset atque compescuisset, ætate maturus ibidem inter Fratres suos vitam in pace complevit anno Christi MDLX julii IX uti Necrologicæ Coloniensis conventus anno 1671 a Jacobo Quetif nostro visæ excussæque fidem faciunt tabulæ, quod & notat in archiepiscopis Coloniensibus ad Salentinum LXXV archiepiscopum Mersæus Cratepolius Minorita. Slotano stylus erat pro dicendi genere varius & aptus. Cùm oratorem agit floridus, cultus, & elegans, Latineque purus: cùm polemicam tractat, vivus & efficax non inani verborum lenocinio, sed rationum auctoritatumque pondere suos urgens egregieque confodiens, Ecclesiæ scilicet catholicæ hostes & adversarios. Hæc supersunt etiamnum ejus edita opera: SÆC. XVI.

I. Volumen hæc continet: 1. *De Baptismo parvulorum tractatus* Hermanno a Boichum monasterii in Brwyler abbati nuncupatus e Colonia 16 feb. Prodiitque cum tribus seqq. Ibid. Joan. Novesii 1559 in 8, signat. ab a ad e ij.

2. *In Psalmum* XC Qui habitat *homiliæ novem*, ab e iij ad z ij.

3. *Dialogus de barbaris nationibus convertendis ad Christum.* In præfatione ad lectorem e Colonia 23 maii 1558 sic ait: *Animus quoque fuit ad idem opus adeo promptus, ut flagrarem desiderio trajiciendi ad easdem insulas pro fidei catholicæ dilatatione. Et quidem libenter tunc satisfecissem desiderio meo, sed prohibuit corporis nondum satis firmata valetudo, & ætas quodammodo adhuc puerilis, & sanctæ obedientiæ votum quod emiseram &c.* ab A ad I iij.

4. *De oratione*, ab I iv ad Q v.

5. *Concio Latine pronunciata in capitulo majoris ecclesiæ Coloniensis anno 1544 in capite quadragesimæ* a Q v ad T.

Quæ quinque opuscula simul prodierunt Coloniæ, Arnold. Birckmanni 1560 in 8.

II. Vol. *Disputationum adversus hæreticos liber unus, in quo sub propugnatione articulorum Justo Velsio Colonia propositorum omnes ferme hujus seculi controversiæ discutiuntur*: nempe, *De Ecclesia: De primatu Petri & Ecclesiæ Romanæ: De œcumenicorum conciliorum auctoritate: De veritate corporis & sanguinis Christi in Eucharistia: De transubstantiatione: De durabili præsentia corporis Christi in Eucharistia: De communione alterius speciei: De sacrificio missæ: De Ecclesiæ septem sacramentis: De veneratione & invocatione sanctorum: De purgatorio: De templorum ædificatione & utilitate ceremoniarum, & aliis.* Georgio ab Egmont Trajectensi episcopo nuncupatum opus, Coloniæ, Joannis Bathenii 1558 in 8, A ad L ij seu pp. 882. In epist. nuncup. meminit cujusdam *exigui libelli confutatorii præambuli loco a se conscripti adversus Apologiam Velsii* in lucem editi, qui revera prodiit hoc titulo, *Apologiæ Justi Velsii Havelgani confutatio*, Coloniæ, Gasp. Gennepæi 1557 in 8, pp. 94. Extat apud nostros Insulis.

III. Vol. *De retinenda fide orthodoxa & catholica adversus hæreses & sectas & præcipue Lutheranam.* Opus libris IX constans, & Philippo Mariæque conjugibus Angliæ regibus dicatum. Accessit *De verbi Dei virtute & Ecclesiæ insuperabili potentia libris* V *iisdem regibus nuncupatum*, Coloniæ, Joannis Novesiani 1555 in 4, A & a & aa ad cc. Quæ tria superiora volumina extant Paris. apud nostros ad S. Honorati.

IV. Vol. *De præcipuis Incarnationis divinæ nostræque redemptionis mysteriis Homiliarum libri tres*, Coloniæ, Gasparis Gennepæi 1557 in fol. pagg.

Sec. XVI. 780. Extabat apud nostros Colonienses anno 1671.

.V. Volum. *De octo beatitudinibus sermones XIV*, Coloniæ, Joan. Novesiani 1556 in 8.

Sequentia adduntur opera a nostro Ghilberto De la Haie in sua Bibl. Belgo-Domin.

1. *In epistolas & evangelia quæ in festivitatibus B. Virginis leguntur Homiliarum libri XII.*

2. *De laudibus B. V. Mariæ, Homilia una.*

3. *In epistolas & evangelia quæ leguntur in festivitatibus sanctorum Homiliarum Libri IV.*

4. *In epistolas & evangelia quæ secundis feriis per quadragesimam leguntur Homiliarum liber unus.*

5. *In psalmum* CVIII, *Tractatus* XLI.

6. *Orationes aliquot Latinè habita.*

7. *Postillæ in epistolas & evangelia Dominicalia totius anni ex D. Thomæ commentariis desumpta.*

Quæ tamen quo prælo, quave forma aut quo anno prodierint idem Ghilbertus fatetur se non reperisse, sed nec a quo acceperit refert. Itaque penes illum virum utique sincerum & accuratum fides.

Id ne quærat quis, Velsius erat Coloniæ Physicus seu medicinæ professor, qui Lutheranum virus incautis civibus propinabat, qui tandem apud inquisitorem Slotanum postulatus de fide & interrogatus in judicio reus inventus est, & loco ditioneque pulsus & ejectus. Is ad Cæsarem Carolum V se recipiens ab inquisitoribus male vexatum se & circumventum conquestus est, apologiamque qua Lutheri impia vindicare nitebatur & probare dogmata imperatori & statibus imperii obtulit. Quæ omnia egregie Slotanus noster confutavit. Hujus cum laude meminerunt Eisengrenius ad 1553, Possevinus Miræus, Swertius, Valerius Andreas, nostri Fernandez, Fontana in *Monum.* ad 1550, & Altamura ad 1555.

F. MELCHIOR CANUS.

† 1560.

F. Melchior Canus vel *Cano* Hispanus vir summa divinarum humanarumque peritia litterarum posteris commendandus, honestis parentibus anno circiter seculi XVI quinto natus est *Tarancon* oppido Castellæ novæ Conchensis diœcesis in regno Toletano. Ætatis adhuc teneræ Salmanticam missus humanioribus imbuendus litteris, mirum quantos sub optimis præceptoribus ab egregia indole ingeniique facilitate fecerit progressus, Latinæ orationis non solum puritatem sed & elegantiam imprimis, ac in animi sensibus eloquendis leporem admirabilem consecutus. Quibus dum incumbit ille strenuus, agente numine, ibidem in S. Stephani ordinem amplexatus est, & elapso tirocinio professus XIX Augusti MDXXIIII. Dum philosophiæ navat operam, accidit ut præclarum illud ordinis sidus & Salmantinæ instaurator academiæ Franciscus a Victoria nuper e Parisiis, ubi laurea donatus, primariam theologiæ cathedram publico expositam certamini anno MDXXVI reportaret. Mox huic magistro datus est Canus sacris erudiendus disciplinis, ortaque est exinde arctissima inter utrumque necessitudo, cum magister ingenio discipuli mire deliciaretur, ceu qui sodales tum dicendi facilitate & facundia, tum discendi studio & aviditate longe superaret, sed & vice versa præceptorem discipulus omni reverentia & gratia prosequeretur, quam ad ultimum vitæ servavit, verboque ac scripto semper testatus est. Pinciam postea circa MDXXX visus est superioribus mittendus gymnasii Gregoriani collegialis, ut aiunt, academicus, ubi Didacum de Astudillo virum insignem, quem sibi præponendum Victoria apertè prædicabat, audivit in theologia regentem & magistrum: qua in schola tantus apparuit collegis suis Canus, (an per gradus solitos philosophiæ lectoris & magistri studentium exercitatus, licet verisimillimum, non lego), ut ab iisdem una voce postulatus fuerit, qui theologiam eos de superiori loco doceret, datusque provincialis auctoritate professor fuerit, quod munus maximo auditorum proventu & plausu tutatus est annis aliquot. Eodem tempore ibidem theologiam profitebatur & a morte Didaci de Astudillo etiam primarius regens Bartholomeus de Carranza vir & ipse egregius, & ab eruditione plurimi apud omnes habitus, nec dissimulant auctores quamdam tum inter utrumque seu potius inter discipulos natam quæ in præceptores ut moris est refundebatur æmulationem, dum Carranzistas hi, illi se Canistas laudarent. Anno MDXLII e vivis erepto Andrea de Tudela Salmantini conventus alumno, & primario Complutensi academico, missus eo confestim est Canus, qui vacantem locum publicæ solemnisque disputationis alea prosequeretur, quem omnium facile calculo judicioque obtinuit; & implevit non minori certe sui & ordinis gloria, quam discipulorum fructu & frequentia: solido scilicet quadriennio, donec eximius illius magister, & Salmantinæ lumen academiæ Franciscus de Victoria primariam in ea S. Thomæ cathedram Idibus pridie sextilibus anno MDXLVI sua morte vacuam sorteque & alea contentiosa replendam aliis reliquerit. Hanc utique toto prosequebatur animo vir ea tempestate dudum & academia clarus, in eaque vespertinæ moderator & regens cathedræ Joannes Ægidius, quam ordini servandam, & adversus ambientes quosque propugnandam & vindicandam sibi provinciæ nostræ Hispaniæ infimi supremique omnes summo loco duxerunt. Salmanticam itaque jussus venit illico Canus, qui pro agone decertaret, & cum Ægidio ipsa jam prope sui præjudicata fama gloriaque Victore contenderet. At longe se eruditione eminentiorem reperit Ægidius in concertatione Canum, qui omnium unanimi voce palmam tulit & cathedram eodem anno MDXLVI, novumque docendi modum iniens, quam schola nuper exulare jusserat barbariem Victoria ejus magister, eximia dicendi facilitate suavitateque temperavit. Ita verò deinceps emicuit eamque sibi famam tota Hispania comparavit, ut anno MDLI sub Julio III synodo redintegrata Tridentina, ea illum unâ cum nostro Bartholomæo de Carrança Carolus V Cæsar ablegarit: quanti iste qui primis jam sessionibus sub Paulo III affuerat, in ea resumtione concilii habitus sit, dicetur postea ad 15.. ubi de eo, quantas verò laudes meruerit Canus, passim in hujus concilii historia refert Palavicinus legendus, ubi & lib. XII cap. 1 Paulo Sarpio sub Petri Soave nomine latenti de Tridentinorum Patrum eruditione obloquenti Canum in primis objicit, ut virum omni exceptione majorem.. Suspensa iterum synodo in patriam anno MDLII reducem Carolus V ad insulas Canarienses designavit, jamque sibi fama notum Julius III ut *præstantissimum theologum* (verba ipsa sunt *Regist. Vatic.*) admisit in consistorio publico & promovit kal. sept. ejusdem anni. Et inaugurari quidem se ille permisit, sed vel Musei sacrarumque literarum amore captus, utiliorem se scriptis Ecclesiæ fore arbitratus, vel alia ratione, ut ad eam insulam trajiceret, persuaderi non potuit. Abdicata itaque paulo post Ecclesia, in domum nostram *de Piedrayta* se recepit, exinde in Pincianam, ubi occasione hæresum Lutheranæ & Calvinianæ ubique grassantium epistolam primam ad Timotheum publice suscepit exponendam. Tum verò circa MDLIIII provinciæ Hispaniæ assumtus est prior provincialis, quod munus summa omnium approbatione quadriennium egit & amplius, scilicet usque post capitulum generale MDLVIII Romæ, in quo electus est magister ordinis F. Vincentius Justinianus, cujus tamen electioni non videtur adfuisse. Etsi enim

enim id non referant nec Lopez nec alii nostrates, id ex eo conjicio, quod nempe coactis seu Segobiæ, ut ait *Castejon Historia de Toledo*, seu Palentiæ, ut certius volunt alii & in primis noster Alphonsus Fernandez *Histor. de Palencia* lib. 3 cap. 3 die XXI octob. anno MDLIX provincialibus comitiis, quibus alius ab eo præerat vicarius, quod signum eum tum officio cessisse, Bartholomæus noster de Carrança jam archiepiscopus Toletanus, cui ob rationes supra relatas Canus suspectus erat, monitus electoribus consilium esse eumdem iterum ad idem provincialis munus assumere, graviores & urgentiores tum ad vicarium tum ad diffinitores literas per nuntium certum misit, quibus ægerrime se laturum significabat, si Canum denuo sibi præficerent provincialem. Addit *Castejon* nihil quidem obtinuisse Carranzam, electumque denuo Canum, sed magistrum ordinis Justinianum de his certiorem factum, vel ne Carrançam læderet, vel quod contra morem ordinis iterata hæc electio esset, eam confirmare noluisse. Tum verò Canus, inquit idem, unde hæc in se fulmina prodirent, probe odoratus, quæ a se in Carrançam liberius dicta ferebantur, purgare conatus est, ea nunquam ex ore suo in archiepiscopum jacta testatus, quem omni reverentia pro merito ac dignitate coleret: non effecit tamen, quin secuta paulo post mense augusto scilicet archiepiscopi per summum inquisitorem incarceratione, magnam in eo partem illum habere vulgo putaretur. Romam exinde ad magistrum ordinis se contulisse Canum aiunt nostri auctores, cujus itineris ratio esse potuit, vel ut de cassa facta sua electione querelam in ejus sinum suavius effunderet, vel ut de graviori illa archiepiscopi causa, deque ejus fortè remediis præsens certius colloqueretur. Ut ut sit, anno MDLX in Hispanias reversus Toletum secessit, ibique in conventu S. Petri Martyris non multos post dies XXX scilicet septemb. ejusdem anni decubuit, ubi & in ipso aulæ capitularis ingressu sepultus jacet. Vir sane non ab exquisita solum doctrinæ sacræ cognitione aut a linguarum etiam Græcæ & aliarum orientalium peritia, sed a recta veritatis tractatione, a studio pro Ecclesia, a novitatum omnium fuga & odio, a tradita perfecti theologi ratione, eruditorum omnium consensu nunquam satis laudandus, dignusque posterorum memoria immortali. Fuit Cano germana soror Anna nomine Matthæo de Prego nupta, ex qua natus est *Melchior* alter etiam *Cano* postea nuncupatus, Illanæ urbe Toletani regni ortus, qui anno circiter MDLX ordinem etiam professus est adolescens in conventu *de Piedrayta*, vitæ sanctimonia clarus, & cum fama sanctitatis anno MDCVII die XXX martii translatus ad superos: de quo Lopez *P. IV Lib.* 4 *cap.* 31 *& seqq. Actaque cap. gen. Romæ* MDCVIII. Hujus sororii sui Canum meminisse parum attentus Altamura ad 1554 putavit, cùm vix avunculus nepotem professum videre potuerit. Hæc verò ejus sunt opera:

I. *De locis theologicis libri duodecim*, Salmanticæ, Matthiæ Gastii 1563 in fol. typis elegantibus. Hæc prima editio cum privilegio Philippi II Hispaniarum regis prodiit, ex quo discimus hoc opus conventui Salmantino S. Stephani nostro ab auctore legatum, & instante F. Petro Serrano ordinis in aula Hispana procuratore generali privilegium imprimendi concessum Matriti XXVII augusti MDLXII, & iterum XXII nov. ejusdem anni. Unde quod in sua censura ejus operis ait Rodericus Vadilæus Benedictinus XV augusti MDLXII Archiepiscopum Hispalensem Ferdinandum Valdesium supremum inquisitorem, (illum nempe cujus jussu Carranza noster in carcerem detrusus,) a Cano hujus operis hæredem relictum, summoque studio ut ederetur curasse, vix intelligitur, nisi dicatur duplex ab auctore operis sui exemplum MS, alterum Salmantinis nostris, alterum Hispalensi archiepiscopo pro ea quæ inter utrumque ab antiquo juncta erat necessitudine dono datum, & omnes in eumdem scopum nempe ut opus ederetur collimantes, nostros Salmantinos pro facultate edendi supplicasse, archiepiscopum ut eam concederet consilium regium sua auctoritate induxisse. Prodierunt postea pluries variis in locis: Venetiis, Bartholomæi Rubini 1567: Lovanii 1564 & 1569: Coloniæ Agrip. 1574: Rursus Ibid. Birckmanni & Arnoldi Myllii 1585, 1603, 1605, semper in 8: Recens Lugduni, sumtibus Amabilis Auroy Bibliopolæ Parisiensis 1704 in 4: Patavii in ædibus Cardinalis Cornaro ejus civitatis episcopi 1715 in 4 cum indicibus quibus hæc editio commodior est.

Illud verò non omittendum, quod de patre suo nos docet in Exordio lib. XI, ejus potissimum causa hoc opus a se susceptum, eique nuncupandi sibi animum fuisse. Sic enim ille: *Superiorem locum vixdum finieram, & ecce nuncius affertur parentem meum carissimum Viennæ diem extremum obiisse. Eo verò audito nuncio, si motum me negem, quam id rectè faciam viderint sapientes, sed certe mentiar. Motus sum enim tali parente orbatus, qualis ut arbitror apud mortales reliquus nullus est. Cùm autem ego illi meas has lucubrationes nuncuparem, scilicet a laboribus quos ejus potissimum causa susceperam, aliquandiu cessatum est.* Et paulo post: *Etenim vivo patre cùm de locis theologicis aliquid vellem scribere, ille mihi occurebat non eo solum dignus munere, sed in cujus etiam nomine vigiliæ nostræ gratius apparerent &c.* Quid simile indicat lib. X cap. I: *De hoc opere absolvendo .... omnem omnino spem sæpius abjecimus, sed partim discipulorum precibus efflagitati, partim amicorum conviciis evicti, tuo verò jussu potius, Pater optime, cujus studiis præsertim in re tam justa cùm difficile est, tumne æquum quidem obsistere, subcisivis ut aiunt horis opus hoc informare decrevimus.* Ex quibus saltem colligitur ejus patrem non solum honestæ stirpis, & in Caroli V cæsaris obsequio fortè mancipatum, qui Viennæ Austriæ obierit, sed & virum gravem & eruditum, qui tam insigne opus a filio exegerit.

Nec prætereundum præceptoris Francisci de Victoria de Cano discipulo judicium, quod ipse refert Lib. XII cap. I. *Eum*, inquit, *solitum dicere audivi, postquam ab illius schola discessi, se ingenio meo quidem egregie delectari, sed id vereri, ne hujus excellentia quadam elatus & exultans immoderate jactarer, & grandior effectus, non late modo & libere ingrederer, sed temere etiam ac licenter præceptoris vestigia conculcarem. Audierat enim me opinionem ipsius unam & item alteram non probasse.* Et paulo post, ut ostendat se præceptis ejus ac monitis paruisse: *Quod verò ad animi moderationem attinet, quam vir in me modestissimus desiderabat, in eo dedi operam, ut timorem illius ego fallerem.* Et infra: *Non enim ullam non D. Thomæ dico, sed ne magistri mei opinationem quidem revocavi ad arbitrium meum: nec cordi tamen fuit jurare in verba magistri.*

Addendum denique *De locorum usu* cùm tres libros auctor pollicitus esset, *unum in scholastica pugna, alterum in scriptura sacra expositione, postremum speciatim adversum fidei Christianæ singulos inimicos, hæreticos, Paganos, Judæos, Saracenos:* primum quidem dedisse, qui est illius duodecimus, at morte præventum secundum & tertium, qui totius operis XIII & XIV esse debebant, non scripsisse, qua ex parte opus dici potest non absolutum. De quo videsis *lib.* I *cap.* I, *lib.* 8 *c.* 2 *lib.* 10 *c.* 3, *lib.* 11 *c.* 2, *& lib.* 12 *c.* I. Rectè tamen monet primus

Sac. XVI. editor ad calcem operis, etsi duo illi libri non accesserint, nihil tamen ad ipsius perfectionem deesse. Sequuntur aliæ lucubrationes ejusdem auctoris

2. *Relectio de sacramentis in genere habita in academia Salmanticensi*, Compluti 1563: Ingolstadii 1577 in 8: Editionem curante Martino Eisengreinio, Coloniæ, Birckmanni & Myllii 1585 in 8, & deinceps cum superiori *De locis*

3. *Relectio de pœnitentiæ sacramento, Salmanticæ habita anno* MDXLVIII, Compluti, Petri de Robles 1563 in fol. Ingolstadii 1580 in 8, Editionem curante Alberto Hangeno S. T. P, Mediolani 1580 in 8, una cum relectione superiori: Colon. Agr. Birckmanni 1585 in 8, cum superioribus operibus & sic deinceps. In hac relectione de pœnitentia quædam eruditis merito displicent, inter alia quod adversus S. Thomæ expressissima verba 2. 2. q. 62 a. ult. docet reum peccati mortalis *non protinus teneri pœnitentiam agere nec etiam cùm peccata memoriæ occurrerint*, quam sententiam infirmissimis argumentis astruit. Sed certius dicendum ambas ab auctore non recognitas, nec forsan scriptas, ceu quæ stylum ejus non redoleant.

4. *Judicium de societate Jesu*, sive ut refert Antonius *de secta Jesuitarum*, si fides Gaspari Scioppio in libro cui titulus *Infamia Famiani*, & in *Relatione ad reges & principes Christianos, cap. 7.* Certe laudatur a P. Daniele S. J. Occitano theologiæ professore Anicii in Velaunis in opere Gallico cui titulus, *Histoire veritable des disputes de Auxiliis, & des autres querelles entre les Jacobins & les Jesuites d'Espagne depuis leur origine*, Anicii 1704, Tomis tribus in 12, sub ementitis tamen nomine auctoris Abbatis N. & typis Leodii Henrici Streers: ubi in epistola nuncupatoria dicit Canum hoc judicium per ordinem sparsisse, cujus tamen nostrorum neminem hactenus vidi aut legi, qui a se illius operis exemplum visum referat.

5. *Adversus statutum Ecclesiæ Toletanæ, quo infecti sanguinis homines a beneficiis hujus ecclesiæ arceantur.* Testatur Antonius aliquid a Cano de eo scriptum ac in lucem editum alicubi se legisse.

6. *Commentarii in quartum librum sententiarum* MS: sic Marieta.

7. *Commentarii in primam partem & in primam secundæ S. Thomæ de Aquino* MS: sic Marieta. Illi forsan a discipulis suis in scholis excepti & apud suos Salmanticenses servati.

F. MELCHIOR POV.

1560. F. Melchior Pou seu *de Puteo* Aragonus Ilerdæ ordinem professus, Aragoniæ prior provincialis Barcinone anno MDXLI die v junii electus, qui & post quadriennium muneris absolutum, ejusdem suæ provinciæ nomine comitiis ordinis Romæ anno MDXLVI habitis affuit diffinitor, baccalaureus dictus in actis, ante hæc omnia verò congregationis severioris disciplinæ in Aragonia annis XVI præfuerat vicarius generalis, quæ munia virum gravem, doctum, prudentem demonstrant. Laudatur a Diago in historia ejus provinciæ fol. 98, a Lusitano & sequacibus, & tandem ab Altamura ad 1560, quem annum attigisse facile crediderim. His testibus scripsit

Conciones de tempore & de sanctis per annum.

Mariale seu sermones de laudibus B. Virginis.

F. NICOLAVS FABBRONI.

* 1560. F. Nicolaus Fabbroni Etruscus Pistorii natus, & ibidem ordinem professus, theologus eximius & insignis divini verbi præco, in præcipuis Italiæ civitatibus, Pisis, Lucæ, Pistorii, Florentiæ bis, Aretii, Perugiæ, Fulginii, Urbeveteri, Romæ etiam & aliâs per quadragesimam conciones habuit, magno ubique plausu & fructu. Senem emeritum & variis regiminis perfunctum muneribus, surdum tandem effectum vidit Pistorii Razzius tum ibidem per triennium lector circa MDLX, eumque testatur composuisse ac reliquisse

Scritti più quadragesimali.

Addens suarum concionum quas accurate scribebat, liberalissimum fuisse, & eas junioribus facillime concessisse. Videsis Razzium p. 285.

F. THOMAS A VALENTIA.

F. Thomas a Valentia a patria regni hujus nominis urbe primaria, vel etiam a professione sic nuncupatus, vir pietate & eruditione scholastica conspicuus, clarebat ad annum MDLX, scripsitque ac edidit * 1560.

Flores de consolacion necessarias a todo Christiano para pasar prosperamente las tempestades deste mundo.

Italice redditum opus & excusum Venetiis 1562 vidit Antonius ut testatur Bibl. Hisp. Ejusdem meminerunt Lusitanus, Fernandez, Altamura ad 1560, Possevinus & alii.

F. VINCENTIVS CAQVETIVS.

F. Vincentius Caquetius provinciæ insulæ Siciliæ alumnus, sacræ theologiæ magister anno MDLX adhuc in vivis erat teste Lusitano æquali, quem excipiunt Fernandez, Pius & Altamura hic ad 1567. Scripsisse dicitur * 1560.

Tractatum de suppositionibus & quædam alia.

Majorem hujus scriptoris notitiam non habet Antoninus Mongitore in altera parte Bibl. suæ Sicul. nisi quod a vitæ innocentia & ab eximiis virtutibus multum illuxisse testatur.

F. JACOBVS FERRAN.

F. Jacobus Ferran aliis *Didacus*, quod idem est apud Hispanos nomen, ut omnes norunt, gente barbarus & origine, ex infidelibus ortus parentibus in Aphrica & urbe Tripolitana, mirabili Dei providentis & miserentis eventu puer in manus & potestatem factus christianorum, nobile fuit militantis Ecclesiæ de Mahometanis & Mauris spolium. Apud Hispanos igitur ductus, christianeque eruditus, ac subinde sacro baptismi lavacro tinctus, Christo militare cœpit. Dein grandior factus, Barcinone ordini nomen dedit, in quo se sic litteris addixit & pietati, ut per omnes scholæ agones sacræ theologiæ lauream obtinuerit, & Valentiæ, Cæsaraugustæ & Barcinone successive prior electus, illos conventus cum omnium approbatione rexerit. Hinc in comitiis provinciæ Oscæ vulgo *Huesca* anno MDL ad natalitia B. Virginis coactis prior provincialis assumtus, Aragoniam ad XX januarii MDLV administravit, ad idem munus iterum electus in comitiis Pampilonæ ad natale Virginis MDLIX habitis. Quo dum fungitur munere anno MDLXI exeunte die XXI decembris diem supremum obit Pampilonæ inter fratrum filiorumque manus & suspiria. Ejus meminerunt Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1545, Marieta qui ultimus typorum fortè vitio ejus mortem ad ann. MDLXVI prorogat, Possevinus, sed de eo legendus præ cæteris Diagus lib. 1 cap. 63 fol. 99 b, a quo hæc selegimus, qui & addit eum scripsisse ac edidisse 1561.

Officium in festo S. Raimundi de Pennaforti recitandum & cantandum: quo & conventus Barcinonensis & provincia Aragoniæ universa utitur.

F. ELISEUS CAPYS.

* 1561. F. Eliseus Capys Venetus & conventus ibidem S. Dominici alumnus, clarissimus fuit hoc seculo xvi theologus, quem Antonius de Muglitio Moravus archiepiscopus Pragensis, & orator Cæsareus in suam familiam ascivit, & secum Tridentum ad synodum generalem duxit anno MDLXI. In ea verò in collationibus quæ inter theologos de fide & disciplina habebantur, non parum emicuisse Eliseus noster fertur. Hæc verò a Rovetta ei ascribuntur opera MS in conventu S. Dominici servata,

De peccato originali & de gratia tractatus duo.

Hujus agnomen Fontana in Theatro p. 392 b scribit *Caiis*, Rovetta ad 1561 *de Caiis*, tamen in omnibus concilii Tridentini editionibus legitur ut hìc *Capys*, quis rectius?

F. HIERONYMUS MUZZARELLUS.

* 1561. F. Hieronymus Muzzarellus Italus ortu & professione Bononiensis, vir magnarum partium, linguarum trium sacrarum peritissimus, theologus primi nominis, pluribus jam seu scholæ seu conventuum regiminis etiam Bononiæ functus erat muniis, cùm habita est synodus Tridentina, cujus primis sub Paulo III sessionibus affuit, & sua doctrina plurimum apud Patres claruit. Ea verò anno MDXLVII Bononiam translata mox & suspensa, ibidem inquisitor institutus est generalis, tum anno MDL Romam accitus, a Julio III allectus est sacri palatii magister, & anno MDLIII die XI decembris ab eodem ad sedem Compsanam evectus, ac paulopost ad Carolum V imperatorem de gravissimis negotiis nuntius apostolicus missus. Ad sponsam exinde reversus, illi ornandæ ac bonis moribus informandæ sedulus ac vigil incumbebat, cùm eum mors Salerni agentem intercepit anno æræ christianæ MDLXI, ingenti omnibus relicto sui desiderio. Ejus cum laude meminerunt quotquot de episcopis ex ordine assumtis scripserunt, legendi præsertim Ughellus Ital. Sac. T. VI & Fontana in Theat. & Monum. Eum Rovetta primus scriptoribus accenset ad 1551, hæcque ei opera tribuit:

Tractatum adversus errores Lutheri.

Opusculum de auctoritate papæ.

Ubinam verò hæc vel typis edita vel saltem MS serventur, pro more silet, itaque penes eum fides.

F. SIXTUS MEDICES.

* 1561. F. Sixtus Medices Venetiis anno circiter MDI natus, ibidem in cœnobio SS. Joannis & Pauli ordini nomen dedit, evasitque philosophus & theologus præstantissimus. Sebastiani Foscarini senatoris & philosophi illustris vices quibusdam annis egit, in ejus schola quam Venetiis aperuerat, philosophiam publice professus: tum & cathedram S. Thomæ in academia Patavina obtinuit anno MDXLV, Bartholomæo Spina Pisano ad sacri palatii magisterium Romam evocato suffectus, quam continenter rexit ad ann. MDLIV. Cœnobio suo nativo suæque Venetiarum provinciæ pluries præfuisse dicitur, quæ omnia exhibet epitaphium ejus tumulo in primo SS. Joannis & Pauli peristylio insculptum, quod sic habet:

D. O. M. F. Sixto Medices venerabili viro, religione, doctrina, prudentia, & humanitate insigni. Summis celeberrimi hujus cœnobii, & totius provinciæ muneribus egregie sæpe perfuncto, qui multos annos sacram theologiam in gymnasio Patavino, atque in patria utramque philosophiam eximia cum laude publice professus, tandem a Deo evocatus ad cœlestem vitam, summo totius civitatis dolore decessit ætatis suæ LX *die* XXIX *novemb.* MDLXI. *F. Hieronymus Vielmius Ven. theol. præcep. & tanquam patri de se optime merito P. C.*

Marmore in exiguo sat erit tua nomina tantum
Scribere, Sixte pater, cætera quis referat?

Meminerunt Pius in Append. Gozzeus, Altamura ad 1561, & ad eumdem annum Rovetta cœnobili S. Dominici, non SS. Joannis & Pauli, alumnum nullo documento contendens, Possevinus nostrum fuisse omittens, quod tamen apud Sansovinum quem citat legere potuisset, Tomasinus gymnasii Patavini p. 282. Hæc ejus opera:

Tractatus de primis & secundis intentionibus.

In librum Porphyrii MS in 4, chart. habetur in Bib. SS. Jo. & Pauli, Tomasino teste.

Tractatus de sex transcendentibus.

Prælectiones in librum prædicamentorum: MS habetur in eadem Bibl. eodem teste.

Commentarius in libros de generatione & corruptione.

Lumen sanctæ fidei.

De fœnore Judæorum libri tres, Venetiis 1555 in 4. Extat Romæ in Barber. & Imperiali, & Oxonii in Bodley.

Orationes tres, prima de ingenio theologicis facultatibus excolendo, altera de humanæ industriæ præstantia, tertia in funere Al. Grifalconii, Ibid. 1555 in 4. Extant in Bibl. laudatis.

De Latinis numerorum notis, Ibid. 1557 in 4. Extat in Bodley.

Quadragesimale Etrusco idiomate, MS in 4 chart. Extat ad SS. Jo. & Paulum teste Tomasino.

F. STEPHANUS PARIS.

F. Stephanus Paris Gallus Aurelius patria & professione vir fuit seculo XVI clarissimus. † 1561. Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus, mox a studiis peractis ad gradus promotus est, & licentiam in sacra facultate decurrebat annis MDXXVIII, quo septimus pro Sorbonica respondit & MDXXIX, dieque XXV januarii sequentis inter viginti licentiatos, quorum undecim erant regulares octavum meruit locum. Ejus magisterium in actis cap. gen. Romæ anno MDXXXI coacti approbatum fuit, exinde ille ad majora provinciæ Franciæ munia admotus. In comitiis ordinis Romæ anno MDXXXIX habitis aderat pro Francia diffinitor, & in actis sic de eo legitur: *Absolvimus R. P. provincialem provinciæ Franciæ* (erat is Nicolaus Pagani vernacule Payen theologus Parisiensis anno MDXIV licentiatus, & provincialis electus anno MDXXVIII) *propter suam senectutem, & damus in vicarium illius provinciæ F. Stephanum Paris magistrum & diffinitorem præsentis capituli.* Qui ipse mox ut rediit, eodem anno Pagano destituto fuit suffectus, eoque titulo comitiis ordinis Romæ annis MDXLII & XLVI habitis affuit, ut constat ex actis, eoque munere functus est ad ann. MDLI, hoc est annis undecim & amplius solidis. Tum verò instante Carolo cardinali Vindocino archiepiscopo Rotomagensi, qui eum suffraganeum habere cupiebat, ad sedem Abelonensem evectus est & episcopus consecratus, de quo sic in actis consistorialibus referente Fontana: *Anno salutis* MDLI *die* XVI *martii referente cardinali Ferrariensi providit sanctissimus Ecclesiæ Abelonensi in partibus infidelium vacantem per obitum Dionysii, de persona F. Stephani Paris ordinis Prædicatorum, cum indulto de non accedendo ad dictam Ec-*

 clesiam; *& cum facultate exercendi pontificalia in civitate & diœcesi Rotomagensi, de consensu cardinalis Caroli de Vandomo ejusdem Ecclesiæ præsulis, & de illius licentia, cum reservatione pensionis scutorum auri solarium centum & quinquaginta super mensa archiepiscopalis Rotomagensis fructibus, juribus & obventionibus universis de consensu dicti Caroli.* In notitiis ecclesiasticis quæ hoc seculo ut & superioribus Romæ in usu erant, Abelonensis Ecclesia sub Atheniensi recensebatur: hanc autem quidam putant, quæ Αυλὼν in ora Occidentali Macedoniæ inter Apolloniam & montes Acroceraunios sita est *la Valona* Italis dicta, olim inquiunt sub Atheniensi postea sub Dyrrachina & nunc ipsa metropolis: alii verò existimant eam esse Græciæ urbeculam, quæ ad montem Parnassum *Amphissa* olim dicebatur, & Locrorum erat urbs præcipua. Ut ut sit Stephanus noster episcopus consecratus, & vicarius in spiritualibus generalis Rotomagi constitutus, grassanti per ea tempora Calvinianæ hæresi validum se murum opposuit, & catholicos per totam diœcesim qua concionibus continuis, facundissimus enim erat Ecclesiastes, qua scriptis in lucem editis in antiqua fide confirmavit. Cùm autem diœceses Carnotensis & Rotomagensis sese contingant, Stephanum jam Rotomagi suffraganeum, & suum unâ habere voluit Joannes *de Morvilliers* Carnotensis episcopus anno MDLII inauguratus tum in aula de arduis regni negotiis occupatus, ut refert Carolus Saussеyus Annal. Eccl. Aurelian. p. 631, ubi eum non *Abelonensem*, sed *Ablonensem* episcopum vocat, virumque *doctissimum & uberrimum verbi divini oratorem*, pluraque ejus in diœcesi Carnutensi acta anno MDLVI memorat. Dum amplis his duabus diœcesibus sedulus ac vigil incumbit, difficillimis quæ fuerint in Gallia temporibus veri pastoris onera omnia implens, demum vitæ finem invenit Rotomagi mense octobri anni MDLXI. Ubi verò sepultus fuerit, nullus certo refert, crediderim Rotomagi, sodales tamen Aurelianenses corpus ejus ad suas ædes translatum contendunt, & in sua Ecclesia terræ conditum, licèt ob eversum subinde ab hæreticis & solo æquatum eorum cœnobium, & omnia antiqua instrumenta direpta, id jam authentico documento probare non possint. Quandiu vixit, sodales suos summa benevolentia complexus est, & quibus potuit beneficiis de ordine benemereri satagit: hinc de eo sic lego statutum in actis cap. gen. Rom. anni MDLVIII: *Acceptamus reverendissimum dominum Stephanum Paris episcopum Abelonensem ex ordine nostro assumtum, & de eo benemeritum ad beneficia & suffragia ordinis.* Hæc ejus opera:

1. *Christiani hominis institutio adversus hujus temporis hæreses & morum corruptiones, quinquaginta homiliis quadragesimalibus distincta auctore Stephano Paris Aurelio episcopo Abelonensi ex ordine Prædicatorum assumto & doctore theologo Parisiensi*, Parisiis, typis Michaelis Fezandat apud Vincentium seu Vivantium Gautherot 1552 in 4 signat. fol. simpl. A & Aa ad Rr, cum approbatione facultatis Parisien. IX jul. MDLII apud Sorbonam congregatæ. Prodiit rursus recognita, *ac cui recens adjecta est aliquot 25 homiliarum quædam collectio, quæ pro rerum ac temporum varietate ac novitate ab eodem episcopo declamatæ sunt, quas altera pagina docebit*, Parif. Guillelmi Jullian, & Claudii Fremy 1561 in 8, pagg. 600. Ludovico à Borbonio archiepiscopo Senonensi patrono suo dicat auctor.

2. *Expositio præclara sacri hujus sermonis*, Verbum caro factum est *juxta trium evangelistarum, & vetustiorum doctorum sententiam concionantibus per adventum valde accommoda & per lectiones triginta octo digesta*, Parisiis, Claudii Fremy 1555 in 8 pp. 408. Carolo cardinali a Borbonio arch. Rotomag. opus nuncupatum. Quæ homiliæ eruditæ & stylo eleganti scriptæ omnes.

3. *Claire & facile exposition de la divine epitre de S. Paul aux Ephesiens*, Ibidem, viduæ Vivantii Gautherot 1553 in 8.

4. *Homelies suivant les matieres traitées es principales festes & solemnitez de l'année*, Ibid. cum superiori: Iterum Parif. Nicolai Chesneau 1575 in 8. Unâ prodierunt *Oraison funebre de Charles de Valois duc d'Orleans fils de François I roi de France, prononcée a Beauvais en l'Eglise de S. Lucien le 30 septemb.* 1545: Item *Oraison funebre du meme prince prononcée a Orleans en l'Eglise de S. Croix le 30 novemb.* 1545 *par le meme F. Paris lors provincial.* Prior extat inter codd. MS. Baluzii n. 425.

Die 15 junii 1561 *Concionem* habuit Rotomagi in Ecclesia S. Amandi in solemni erectione confraternitatis SS. sacramenti altaris contra Calvinianam insaniam institutæ in Ecclesia cathedrali, ex ea ætate ad hæc nostra tempora si quæ alia, florentissimæ. Sic refert D. Franciscus Pommeraye asceta Maureus *Hist. des archeveq. de Rouen.*

Ejus præter citatos meminere Sixtus Senensis, Lusitanus & sequaces, & novissime Altamura ad 1551, La *Croix du Maine* & *du Verdier* quilibet in sua Bib. Gallic.

F. VALERIUS FAVENTIES.

F. VALERIUS FAVENTIES Venetus & domus SS. Joannis & Pauli alumnus ut conjicio, nam nulla ejus apud ullum scriptorem mihi occurrit memoria, floruit tamen apud suos circa medium seculi XVI, vir perpolitus ac artium elegantiorum studiis apprime excultus, academiæ Venetæ ascitus collega. Ejus a me visa est opella hujus tituli: 1561

De montium origine Valerii Faventies ordinis Prædicatorum dialogus, In academia Veneta 1561 in 4 pp. 32, charta & charactere Romano nitidissimis. Extat Parif. in Regia R 1005. Laudatur etiam in Bodley.

Libellum si orationem spectes, castigatissimum, si res, lectu perjucundum. Philippo Mariæ Campegio Feltrensium episcopo nuncupat Valerius Faventies academicus Venetus ex amœnissimis Ascanianis Montegolii collibus XVIII kal. februarii. Pr. *Dialogum de origine montium habitum a me cum Rodulpho equite, reverendissime & illustrissime antistes, non ab re tibi dedicare constitui &c.*

Opus verò sic incipit: *De origine montium dialogus Valerii Faventies ordinis Prædicatorum.* « Garda oppidum agri Veronensis in littore Benaci situm omnibus rebus ita refertum est, ut eorum quibus ad delicias, & ad usum humanæ vitæ mortales utuntur, nil penitus desit &c ». In sequentibus perantiquam Rodulphorum familiam ibi præpotentem eximiis ornat laudibus, & postea sic prosequitur: « In hac igitur nobilissima familia vir non modo equestri dignitate, sed liberalitate, magnificentia, urbanitate, cæterisque virtutibus ornatus ita eminet Benedictus, ut omnes in sui benevolentiam alliciat, nemoque prorsus ad eum unquam adierit, quin aliquo affectus beneficio discesserit. Ob eam ergo quæ nobis cum illo necessitudo intercedit, sæpe ab eo cùm invitati essemus, eo tempore quo Falconum aucupio nobiles cives operam dare animi causa soliti sunt, ego ac tres alii comites, Joannes Andreas peritus astrologus, Troilus atque Camil-

» lus fratres mei ex agro Custodiæ ad eum visen- » dum officii gratia profecti sumus &c «. Dialogi interlocutores sunt *Camillus & Rodolphus*.

F. ALBERTUS DUIMIUS DE GLIRICIS.

† 1562. F. ALBERTUS DUIMIUS DE GLIRICIS vulgo dictus *de Cataro* Latine Ascrivio Dalmatiæ non ignobili loco ditionis etiamnum Venetæ, atque ex gente Duimia de Gliricis oriundus, eximiæ vir eruditionis & religionis, magnum sibi fecit in concilio Tridentino nomen, cujus & Palavicinus in historia concilii non semel cum laude meminit. In eo siquidem inter Patres sedit & claruit ex sacræ theologiæ professore in Romana Sapientia episcopus primum Modrusiensis creatus a Paulo III die XXVI julii MDXLVIII, mox & anno sequenti XIX martii MDXLIX ad Veglensem in Sclavonia Jaderensi metropolitæ suffraganeam translatus Ecclesiam: quo titulo sub Pio IV sessionibus XVII & sequentibus interfuit, orationemque habuit ad Patres in solemnitate S. Dominici die V augusti MDLXII: fueratque prius a Paulo III delectus anno MDXLV ex quinque theologis unus, qui conceptum a Patribus decretum *De justificatione* ad eum missum, antequam ederetur & promulgaretur, auctoritate sedis apostolicæ recognoscerent & approbarent, ut ad eum annum Fontana noster in Mon. Dom. annotavit pag. 482. Docet etiam Palavicinus lib. XVII cap. VII n. 13 p. 386 primæ edit. Rom. 1656 Italicæ histor. conc. Trid. pro Græcis in concilio sess. V Pii IV seu XXI die VI julii MDLXII celebrata, cùm de communione sub utraque specie & infantium hæsitaretur, intervenisse, ne scilicet damnari videretur Christianorum antiquus servatusque ab inde a Græcis insularum Cypri & Cretæ Romanæ per omnia consentientibus & adhærentibus Ecclesiæ usus: qua ratione supersessum est ea sessione a publicandis decretis seu canonibus quinto & sexto, atque in aliud tempus illorum rejecta publicatio, quod sequenti sess. XXII demum SS. D. papæ decernendum arbitrio relictum, acta ut ipsa vulgata concilii fidem faciunt. Quæ exinde Albertus noster præclare egerit scripseritve nullibi hactenus mihi occurrit, nec ubi vel quando diem obierit. Apud Palavicinum *Duinius* dicitur, & in catalogo Patrum concilii Ripæ 1562 Italice edito in 4 *Doinio*, a Fontana in Theatro *Divinius*, ab Altamura in Append. ad ann. 1544 *Divimius* & de domo *Divena*, ab his omnibus corrupte, nisi Italici fortè figura sit idiomatis & metalepsis, *Duimius* enim & de familia *Duimia* certo ex probatis legitur & dictus est auctoribus & monimentis. Opera hæc sólum cognita:

Oratio in solemnitate S. Dominici Tridenti die 5 aug. 1562 dicta. Quam etsi cusam cum cæteris in conc. Trid. habitis nondum viderim, typis tamen tum fuisse datam nihil ambigo.

Tractatus de conceptione B. M. Virginis a Joanne de Turrecremata O. Præd. an. 1437 in conc. Basileensi jussu Patrum scriptus, atque Roma editus in 4 1547 apud Ant. Bladum *curante F. Alberto Duimio tunc in collegio Romano* vulgo *la Sapienza S. T. & scripturæ interprete & professore publico jussu Pauli papæ III.*

De hoc auctore agit Alva in Sole Verit. Rad. 272 col. 1829, ubi allucinatur, cùm *Urgellensem* in Aragonia episcopum vocat, qui vere fuit *Veglensis*. Addit *epistolam præliminarem* eum scripsisse in libro Joannis de Turrecremata, cujus initium ab eo sic refertur; *F. Albertus Duimius de Catharo O. Præd. S. T. P. & in Sapientia urbis Romæ divinæ speculationis interpres sinceræ veritatis amatoribus. Admirandam humanæ rationis altitudinem &c.* cujus postea plura fragmenta refert. Idem pluribus contendit Duimium Turrecrematæ librum auxisse *disputationem generalem amplificando*, cùmque Turrecremata tres errores tantum indicasset, & Bartholomæus Spina quatuor supra triginta, eos illum ad quinquaginta & octo erexisse. Alvæ concinit Ambrosius Catarinus. De quo lectoris esto judicium: Duimii tamen fides, religio, integritas Paulo III, quo jubente librum illum ediderat, adeo perspectæ fuere, ut suum theologum elegerit, qui missa sibi Tridento decreta recognosceret, eumque postea ad infulas promoverit.

F. ARDENGUS PAPIENSIS.

1562. F. ARDENGUS PAPIENSIS sic dictus a patria aut saltem a professione laudatur a Lusitano, ceu qui claruerit ad 1561 & reliquerit

Sermones de tempore & de Sanctis, quos præstat editos.

Altamura addit *Tractatum de immunitate ecclesiastica.*

Et Rovetta *Tractatum de sacramento extremæ unctionis.*

F. HIERONYMUS TARVISANUS.

† 1562. F. HIERONYMUS TARVISANUS vel *Trevisanus* sive *Trivigianus*, sic enim varie a variis agnomen ejus gentilitium scribitur, e familia patritia Venetiis natus ibidem in cœnobio cui a S. Dominico nomen, ordinem professus, insignis theologus & celeberrimus tota Italia concionator evasit. Post plura regiminis obita diversis in domibus munia, ob egregias dotes a Pio IV ad sedem Veronensem evectus est anno MDLXI die XV januarii. Mox ad synodum Tridentinam se contulit, in qua non parum emicuit, de quo legendus Palavicinus Hist. conc. Trid. lib. 18 cap. 4 n. 12: Verùm ibidem diem ultimum clausit anno sequenti MDLXII die IX septemb. summo sui desiderio omnibus relicto. Ejus meminit Dominicus *Codagli Hist. dell' Isola e del monasterio di San Secondo*, ubi sic de eo habet: *Il R. P. F. Girolamo Trevisano havendo in questi tempi fornito il priorato a S. Domenico di Castello* (Venetiis) *par che ottenesse dal generale in vita il vicariato di San Secondo, e fù poi vescovo di Verona morte nel concilio Tridentino, havendo per molti anni predicato egregiamente, e scritto sopra l'epistola di San Paolo a gli Hebrei: la vita del quale scrive l'autore* (id est ipse Codaleus) *nel libro degli huomini illustri del convento di San Domenico di Venetia in lingua Latina.* Quam vitam proinde consulant, qui gesta hujus scriptoris accuratius nosse cupiunt. Scripsit itaque

Commentarium in epistolam S. Pauli ad Hebræos. Quod Sixtus Senensis sibi ab auctore traditum recognoscendum fatetur, & opus eruditionis ac judicii singularis a se probatum.

Laudant etiam Lusitanus, Altamura, Possevinus, Ughellus Ital. Sac. T. V col 1042. Rovetta plura ei ascribit opera, quorum hi tituli:

De immunitate.

De auctoritate summi pontificis.

De unitate Ecclesiæ adversus hæreticos.

Penes quem fides, cùm ubi edita vel tantum MS., & ubi servata non indicet.

F. JOHANNES BLACK.

1562. F. Johannes Black Scotus Aberdoniæ instituto nostro se addixit, fideique strenuus intrepidusque pugil adversus irrumpentem hæresim, sathanæque ministellos voce styloque stetit: popularesque suos eruditis facundisque concionibus & concertationibus, ne in fide nutarent aut ab Ecclesia deficerent & ad protestantium haras impie transirent, obstitit: quorum ille demum oppressus vinctusque ferocia & potentia, Edimburgi martyrii coronam accepit anno MDLXII die VII januarii, quamque vivens pietatis integritatem professus fuerat, fuso moriens sanguine confirmavit, orthodoxæ veritatis propugnator strenuissimus, intimaque præditus eruditione inquit Johannes Lesleus Rossiæ episcopus Hist. Scot. lib. X p. 577, cui consentit Dempsterus Scot. Hist. lib. II n. 146. p. 85. Hæc ejus opera:

De reali præsentia corporis Christi in sacramento altaris tractatus.

Acta colloquii sui cum Johanne Willoxio impio apostata collega Johannis Knoxii.

Monitorium ad apostatas.

Conciones doctissima & piissima.

F. MICHAEL DE ASTI.

1562. F. Michael de Asti haud dubie sic a patria Asta in Liguria nuncupatus, sed Januæ ordinem professus, sacræ theologiæ magister, priorem apud sodales Tridenti agebat, dum in ea civitate synodus ultima generalis resumta est sub Pio IV anno MDLXII, plurimique apud Patres ob eruditionem habitus est. Ejus meminit Fontana in Theat. & recensetur in actis concilii. Hunc Rovetta ad 1547 laudat inter scriptores, ceu a quo relicta fuerint

Commentaria in libros de cœlo & mundo & in librum de causis.

Penes quem fides, cùm ubi serventur MS vel impressa sileat.

F. ALPHONSUS DE VILLALVA.

1563. F. Alphonsus de Villalva Hispanus, Pincianus professione, laudatur ab Antonio Remesal Hist. prov. *de Chiapa* pp. 613, 615, & fusius 642. Hoc inquit anno Christi MDLXIII prima ipsa sacra pentecostes die XXX maii circa horam tertiarum, Guatimalæ feliciter suum obiit diem F. Alphonsus de Villalva inter primos, qui ex Hispaniis anno MDXLIV ad hanc provinciam erigendam advenerunt unus, tertiusque illius ordine prior provincialis tum annorum quinquaginta. Et subdit illum qua erat humilitate, ex libro de primis hujus provinciæ patribus, & illius primordiis & erectione, ubi de se quid forte quod laudi esset & honori scriptum reperit, propria manu privatim erasisse & expunxisse, ac scripsisse

De variis de quibus consulebatur juris ecclesiastici & conscientia casibus responsa.

Tractatus pietatem redolentes.

Quæ sodalium nimia facilitate extraneorum pietati concessa auctori suo perierunt & ordini. Supersunt tamen quæ ille provincialis electus anno MDLX in suo capitulo intermedio ut aiunt, die XXIII januarii MDLXII in cœnobio S. Dominici de Coban celebrato condidit

Ad sodalium dubia proposita XVI *responsa certa & consilia*, quæ citatus Remesal refert pp. 317 & 627.

F. BASILIUS PISANUS.

F. Basilius Pisanus Etruscus ex Lucarino recensetur a Fontana Hist. prov. Rom. ubi de illius agit scriptoribus, inter eos qui concilio interfuerunt Tridentino, quem & vult coram Patribus anno MDLXIII perorasse, ejusque orationem seu concionem cum aliis in eodem concilio habitis editam. Penes quos fides, nam ea editio hactenus mihi non occurrit. 1563.

F. HIERONYMUS BAROLUS.

F. Hieronymus Barolus Insuber patriaque & professione Ticinensis, in synodo Tridentina claruit sub Pio IV ex actis, a Rovetta autem etiam inter scriptores ad 1576 recensetur, ceu a quo plura scripta relicta fuerint 1563.

De justificatione, de gratia & de libero arbitrio.

Ubi verò hæc serventur saltem MS addere debuisset.

F. HIERONYMUS OLEASTER.

F. Hieronymus Oleaster Lusitanus *da Azambuja* lingua sua patria dictus, fortè quod oppido *Azambuja* ad Tagum esset natus, & inde agnomen sortitus, quod tamen Latine exprimi voluit, qua lingua *Azambujo* Oleastrum sonat, ut ut sit ordini se addixit anno MDXX die VI octobris, & in cœnobio a Victoria vernacule *de Batalha* nuncupato professus est. Vir fuit linguarum sacrarum Hebraicæ in primis peritus, nec minus theologiæ canonumque scientia clarus. Hinc ubi primum indicta est a Paulo III synodus Tridentina, ad eam a Joanne III Lusitaniæ rege se conferre jussus est, additis duobus ex ordine sociis Georgio a Sancto Jacobo, & Gaspare a Regibus sacræ itidem theologiæ doctoribus. Verùm his aliquandiu in itinere detentis, Oleaster solus die XIX decembris anni MDXLV Tridentum pervenit, ante Sessionem secundam quæ die VII januarii sequentis habita: unde tum ob egregias partes jam Patribus ex fama notas, tum ob erga regem a quo mittebatur reverentiam, cum plausu a toto concilio exceptus, & singulari honoris prærogativa distinctus. In theologorum congregationibus sententiam suam dicendo, sapientia non parum eminuit: suspensa deinde synodo in patriam reversus, in museum suum sese recondit, sacrorum librorum interpretationi totus deditus, eoque studio ut licèt ad infulas cum duobus præfatis suis sociis a rege designatus anno MDLI, sedem sibi oblatam, quam aiunt insulæ fuisse S. Thomæ, constantissime recusavit, ne a libris scribendis avelleretur. Cœnobii interea Olissiponensis regimen detrectare non potuit, nec censoris fidei in eadem urbe collatum sibi ab Henrico cardinali Infante munus, quod summa omnium approbatione gessit. Provinciæ tandem Portugalliæ anno MDLX assumtus est prior provincialis, at eo non diu stetit in officio, nam laboribus fractus finem scribendi regendique ut & vivendi invenit circa initia anni MDLXIII magno omnibus præsertim eruditis relicto sui desiderio. Hæc ejus opera: 1563.

Commentaria in Mosi Pentateuchum juxta Sanctis Pagnini Lucensis ejusdem ordinis interpretationem, quibus Ebraica veritas exactissime explicatur, & quæ ad morum compositionem aptari possunt ex ipsius littera penetralibus seorsim annectuntur. Subiit sanctæ inquisitionis examen. Divisim primo edita fuere Olissipone:

In Genesim, Joannis Barrerii 1556 fol. pp. 315.

In Exodum, Joannis Blavii 1557 fol. pp. 192.

In Leviticum & Numeros, apud eumdem 1557 fol. pp. 134 & 172.

In Deuteronomium, apud eumdem 1558 fol. pp. 138.

Secutæ sunt aliæ alibi editiones, Antwerpiæ, Hæred. Stelsii 1569; & Lugduni, Petri Landry 1586: utraque in fol.

In Isaiam prophetam commentarii. Nunc primum prodit cura & diligentia R. P. M. F. Petri Calvi concionatoris regii Lusitani ord. Prædic. Lutetiæ, Sebastiani Cramoisy 1622 fol. coll. 1300. Huic editioni emendandæ allaboravit Nicolaus Lynceus Hybernus Galviensis & ipse sodalis, eam verò provinciæ Portugalliæ patribus nuncuparunt. Altera seu potius eadem novo titulo donata scilicet, *Isaias inter majores prophetas primus a R. P. Hieronymo Oleastro &c. Commentariis illustratus & Julio cardinali duci Mazarino nuncupatus* prostabat Paris. apud Sebast. & Gabriel. Cramoisy 1656. fol.

In libros Regum, Psalmos, Hieremiam & XII prophetas minores commentarii eadem ac in Isaiam ratione limati ac prælo parati ab eo relicti feruntur, sed adhuc MS apud suos servati.

In cæteros Sacræ Scripturæ libros aliquid etiam tentasse fertur.

Liber contra hæreses sui temporis. Sed an typis prodierit, asserit nemo.

Ejus meminerunt Lusitanus, Fernandez, Pius, Cacegas & Souza *Hist. do Reinho de Portugal* T. I p. 365, Fontana in Theat. & Monum. Altamura ad 1563: Extrates Possevinus, Simlerus, Schottus, Miræus, Antonius Bibl. Hisp. & alii: ultimo Ricardus Simon *Hist. crit. des comment.* p. 473, ubi Oleastrum in sua versione sacræ scripturæ laudat, quod varias Hebraici textus versiones ad singulas voces attulerit & expenderit, atque invicem contulerit, convenientioremque elegerit, etsi inquit non ubique feliciter, & ad verum Ebraici textus sensum, sed ad Rabinorum deliria quandoque deflexerit: quorum penes eruditos arbitrium esto.

F. JACOBUS TASSARD.

1563. F. JACOBUS TASSARD Hanno domus Valencenensis alumnus, ejusdemque per annos novem solidos prior, vir fuit gravitate morum dicendique gratia commendatus: hinc a Margarita Austriaca ducissa Parmensi Belgii gubernatrice conscientiæ arbiter & concionator aulicus allectus, his muneribus egregie sanctеque functus, obiit tandem anno MDLXIII die secunda martii. Reliquit quos in aula Belgica prædicaverat sermone Gallico

Sermons de Careme. Qui apud sodales Valencenenses asservantur MS. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo Dom. MS.

F. PETRUS DE SOTO.

1563. F. PETRUS DE SOTO clarissimum Hispaniæ seculo XVI sidus ac fidei catholicæ firmissimum adversus hæreses propugnaculum, quas quoad vixit summa animi contentione parique eruditione, seu privatis seu publicis solemnibusque congressibus, styloque etiam validissime debellavit atque prostravit, natus is est Cordubæ nobili stemmate, & a puero litteris egregie instructus, acris ingenio, memoriaque tenaci præditus, adolescens ordini se Salmanticæ anno MDXIX kal. aprilis votis solemnibus mancipavit. Vir evasit brevi scholasticis concertationibus, sacra doctrina, patrum & conciliorum assidua lectione, morum ad hæc integritate & innocentia conspicuus, unde & a Carolo V imperatore delectus est ab arcanis & sacris confessionibus & consiliarius. At ab eo principe in Germaniam ductus, ubi regiones illas a Luthero & asseclis populatas vidit, ardens in pectore pro religione studium continere non potuit: a cæsare itaque missionem petiit & abstulit, quo se pro domo Dei adversus irrumpentes hæreses murum opponeret. Tum ejus consiliis Otho Truchsesius cardinalis episcopus Augustanus Dilingæ Swevorum academiam instauravit; cui se ad sacras ibidem docendas litteras obtulit; idque muneris eo majori fructu implevit, quod genuina SS. Augustini & Thomæ dogmata tradens; potissimum heterodoxorum adversus catholicos de derelicta ab iis passim horum sanctorum doctrina objectum revicit ac confutavit. Istis diligentius incumbebat & ardentius, cùm Anglorum regina Maria anno MDLIII sceptrum adepta, de redintegranda in ea insula catholica religione meditabatur: Tum verò Philippus Hispaniæ princeps, qui eam sibi desponsarat, Sotum cum Bartholomæo Carranza & Joanne de Villagarcia, itidem nostris, viris omni exceptione majoribus, secum in Angliam duxit, qui universitates Oxoniensem & Cantabrigiensem fermento hæresis a Martino Bucero & Petro martyre contaminatas expurgarent, azymisque sinceræ ac veræ fidei concurrentes illuc undique Anglos enutrirent. Sed brevi stetit hæc Angliæ felicitas. Mortua enim anno MDLVIII die XV novembris regina Maria, Petro de Soto & collegis hinc exulandum fuit. At renovata paulo post anno scilicet MDLXI synodo Tridentina, eo se conferre a Pio IV jussus est Sotus ut theologorum a pontifice missorum princeps: quantum verò apud Patres sibi nomen fecerit, narrant rerum concilii historici legendi, Brentium certe hæreticum protestantem a duce Wittembergensi missum in publico congressu vicit ac prostravit, quem & antea scriptis confutarat. At dum omnes viri sapientiam mirarentur, communique ore theologorum antesignanum acclamarent, morbo is ex assumptis laboribus contracto, ingenti totius synodi luctu & desiderio, cùm maxime necessarius videbatur, piissima morte evolavit ad superos anno MDLXIII die XX aprilis. Ejus cum laude meminerunt nostri abinde omnes, Lusitanus, Razzius, Pius, Fernandez, Lopez Hist. gen. P. IV, Fontana in Theat. & Monum. Altamura ad 1563: extrates verò Possevinus, Miræus, Schottus, Antonius Bibl. Hisp. Hæc ejus opera: SÆC. XVI.

Institutiones Christianæ, Augustæ Vindelic. Valentini Othmar 1548 in 4 pp. 234: Antwerpiæ 1551 in 16.

2. *Epistolæ duæ e Dilingensi schola anno 1551 datæ ad Ruardum Tapperum Ecclesiæ D. Petri Lovanii decanum, & ibidem universitatis cancellarium.* Prodierunt Antwerpiæ apud viduam Foppens 1706 fol. in opere cui titulus, *Antonii Reginaldi ordinis Prædicatorum de mente sancti concilii Tridentini circa gratiam seipsa efficacem.* Argumentum epistolarum est *de concordia gratiæ & liberi arbitrii*: in illis verò gratiam se ipsa efficacem, id est non solum illustrationis in intellectu sed & motionis in voluntate, gratiam non solum potestatis sed & actionis & facientem facere, nec expectantem consensum sed dantem ita astruit, ut SS. Augustini & Thomæ doctrinam esse demonstret.

3. *Assertio catholicæ fidei circa articulos confessionis nomine illustrissimi ducis Wurtembergensis oblatæ per ejus legatos concilio Tridentino 24 januarii 1552.* Prodiit Antwerpiæ 1552, & ibidem apud Martinum Nutium 1557 in 4 pp. 286: Coloniæ Agrip. Johann. Novesiani 1555 in 4.

4. *Adversus Johannem Brentium*, Antwerpiæ 1552 in 16. Sic Antonius in Bibl. Hisp. Ex præfatione operis sequentis habetur Brentium scripto impugnas-

SEC. XVI. se *Assertionem catholicæ fidei* Soti hîc n. 3 laudatam, & Sotum scripto illi reposuisse.

5. *Defensio catholicæ confessionis & scholiorum circa confessionem ducis Wurtenbergensis nomine editam adversus prolegomena Johannis Brentii*, Antwerpiæ, Nutii 1557 in 4 pp. 542 : Ibid. 1593 in 4.

6. *Tractatus de institutione sacerdotum, qui sub episcopis animarum curam gerunt, seu Manuale Clericorum*, Dilingæ, Sebaldi Mayer 1558 in 4 pp. 1038. Extat in Regia D 960. Hanc editionem jussit Otho Trusches cardinalis Augustanus, qui & de auctore cum laude præfatur, mandatque & præcipit hunc tractatum a professoribus in schola sua Dilingensi a principio ad finem continuo prælegi & explicari. Plures post hanc primam secutæ sunt editiones in 8 fere omnes : Lovanii 1566 : Lugduni 1567 & 1586 : Venetiis, Barthol. Rubini 1567 : Coloniæ, Materni Cholini 1579 in 12 quæ in Regia D 2376, 2 : Brixiæ 1587. Legendum de hoc tractatu opus supra n. 2 laudatum *de mente concilii Tridentini* p. 1555 & seqq. Eximiam habet auctor de necessaria in sacramento pœnitentiæ contritione ex motivo amoris Dei elicita doctrinam. Præfigitur verò operi epistola Othonis cardinalis, qua bonorum & malorum præpositorum & pastorum, ovium & hædorum discrimen & conditio, sed & pastoralis officii periculosa cura & dispensandi ratio explicantur.

7. *Methodus confessionis, seu verius doctrinæ pietatisque Christianæ præcipuorum capitum epitome a D. Petro de Soto præstanti theologo recognita, & eruditis additionibus illustrata*, Dilingæ 1553 in 12. Othoni Trusches cardinali nuncupat Sotus Dilingam tum reversus nonis aprilis 1553. Prodiit postea Parisiis 1577, & Antwerpiæ Petri Belleri 1577 in 12.

8. *Doctrinæ Christianæ compendium in usum plebis recte instituendæ*, Dilingæ, Sebast. Mayer 1560 in 12. Extat apud nostros Insulenses, sed an sit opella altera a superiori mox laudata n. 7 mihi dubium.

9. *Compendium doctrinæ catholicæ ex libris Petri de Soto*, Antwerpiæ 1556 in 16. Extat apud nostros Insulenses.

10. *Catecheses piæ & solidæ ex Francisco Costero S. J. Petro de Soto & ex auctore methodi confessionis excerptæ* dicuntur prodiisse Treviris, Henrici Borck 1590.

11. *Epistola*, quam vicarius in provincia inferioris Germaniæ institutus, tum Caroli V confessarius, scripsit ad sodales ejus provinciæ. Is est titulus : *Reverendis patribus magistro nostro provinciali & diffinitoribus capituli provinciæ Germaniæ inferioris ordinis Prædicatorum præsenti anno* MDXLV *Brugis celebrati, & cæteris hujus provinciæ Fratribus. F. Petrus de Soto sacræ theologiæ professor ejusdem ordinis, per bonæ memoriæ magistrum ordinis generalem F. Albertum de Casaus defunctum Vicarius in his partibus institutus &c.* Pia & elegans est exhortatio, quam sequuntur

Ordinationes quas jubet inviolabiliter observari. Extant inter acta ejus capituli earumque exemplum ex codice MS Insulensi ejus ætatis exscriptum servo inter schedas.

In hunc scriptorem calamum acuit Johannes Brentius Luteranus, a cujus morsibus & aculeis Sotum egregie vindicat piissimus & eruditissimus concilii Tridentini præses Stanislaus Hosius in suo opere *De Hæresibus nostri temporis lib.* 1 sub finem.

F. ÆGIDIUS FOSCHERARIUS.

F. ÆGIDIUS FOSCHERARIUS ortu quidem nobilis Bononiensis, sed integritate vitæ, doctrina, omniumque virtutum gloria longe clarior atque nobilior, natus est die XXVII januar. MDXII Andreæ filius, illustri vetustaque Fuscherariorum apud Bononienses stirpe, cujus parma gentilitia puniceis argenteisque fulget alternatim octo tessulis, cyaneo scutari super imposito apice liliis aureis tribus Gallicis recta transversim positis emicante : de cujus & antiquitate familiæ Leander Albertus lib. VIII *Histor. Bononien.* & alii quos antiqui stemmatis avidiores adeant, ut ad XI a Christo seculum sub Frederico Ænobarbo, & Lucio papa. II Fuscherariorum antiquitatem accipiant. Hujus certe familiæ sub Joanne papa XXII ejusdemque cum nostro nominis alterum olim eruditione, facundia, muniis etiam, rerumque peritia ac scriptis claruisse Ægidium Foscherarium F. Cherubinus Girardaccius Eremita Augustinianus *Histor. Bonon.* T. II lib. XIX, Antoniusque Bumaldus *Minerval. Bonon.* referunt : sed missa majorum Ægidii nostri gloria & antiquitate, quam ille sibi virtute propriam fecit, attendamus. Vix adultam adeptus ætatem ordini Prædicatorum in patria voto concepto nomen dedit in conventu S. Dominici, ubi postquam disciplinæ regularis vel ab ipso tirocinio studiosissimum se præstitisset, humanis divinisque literis serio incubuit, ac subinde variis provinciæ suæ locis & gymnasiis professoris publici munus obire jussus est, magisteriique laurea decoratus : quodque non minori morum ingenuitate atque prudentia quam eruditione clarus apud suos haberetur, sæpius etiam variisque provinciæ Lombardiæ locis præfuit in priorem electus. Fama autem illius ultra domesticos fines erumpente, cùm anno MDXLVI F. Petri martyris Brixiensis obitu sacri palatii magisterium vacare contigisset, ad illud munus a Paulo III evectus est Ægidius noster ex inquisitore prioreque conventus sui Bononiensis, eoque nomine datus a pontifice unâ cum F. Joanne Toletano cardinali S. Clementis episcopo Burgensi, & Philippo Salutiarum antistite ac in urbe vicario generali spiritualium S. Ignatii exercitiorum libri censor, eum sequenti anno MDXLVIII probavit. Ea porro se gessit animi præstantia, moderatione atque prudentia, ut omnium in se purpuratorum sacri collegii patrum aulæque principum illexerit animos, atque in eis maxime Joannis Mariæ cardinalis de Monte nuper sacri Tridentini concilii præsidis & legati apostolici, qui postmodum ad Petri sedem evectus anno MDL ineunte Julius papa III dictus est, ipsisque pontificatus sui primordiis Ægidium nostrum vel renitentem ad Mutinensem evocavit Ecclesiam. Jubente autem pontifice humeros oneri supposuit, at consecrationis accepto munere vix sponsam salutarat, cùm ad concilium Tridentinum, quod resumi Julius imperaverat, jussus est se conferre. Paruit ille primæque ipsi sessioni kalendis maii MDLI celebratæ adfuit, quæ scilicet XI concilii sessio fuit, ac deinceps sequentibus, virumque se præbuit inter Patres in primis conspicuum, religionis fideique zelo adversus hæreticos publico commeatu ad illud invitatos atque præsentes accensum, apostolicique plane pectoris : sed & condendis ipsis synodi decretis ejus maxime Patres usi sunt opera & industria. Sequenti autem anno MDLII die XXVIII april. sessione XVI suspenso ob pervagatum in Germania belli rumorem concilio, jam liber Ægidius mox ad suam reversus est sponsam, quam mira in pauperes caritate pastoralique vigilantia, parique 1564.

itaque vitæ sanctimonia rexit, gregi suo vigilans, nullisque parcens laboribus, ut suæ faciem Ecclesiæ pristino suo nitori restitueret, oves suas paterno sibi concilians affectu, nec verbo tantum assidue pascens sed & exemplo. Nec enim alio usus est episcopus quam antea vestitu & victu, nec amplo fulgebat famulitio vel ornata diviteve supellectili, idem illi quod Fratribus ordinis pannum, mensa parcior & sobria, nec alii quam qui vel ad dignitatis suæ rationem, vel ad vitæ necessitatem requirerentur famuli: denique sic omnes optimi pastoris ac vigilantissimi partes implevit, ea moderatione animi, vitæ simplicitate & innocentia, tanta erga gregem caritate, tam effusa in miseros & pauperes liberalitate, ut communis omnium parens haberetur & amaretur ab omnibus · adeo a cumulandis opibus alienus, ut etiam sibi vitæ dignitatique necessaria subtraxerit, & annulum ipsum pastoralem & pedum in egenos pauperesque sublevandos, cùm jam annuos Ecclesiæ suæ reditus in iis effudisset, vænum exposuerit. Quam viri liberalitatem Bracharensis ille SS. archiepiscopus ejusdem & ipse Prædicatorum ordinis F. Bartholomæus de Martyribus quantumvis in pauperes effusus coram expertus postea, non modo literis suis commendavit, sed ceu miraculosam admirabatur, seque præ illo prope tenacitatis accusabat aut avaritiæ: cujus hîc libet ipsa verba lectori referre ex epistola sua ad œconomum suum F. Joannem *de Leira* tertia nov. MDLXI data Lusitanice, quam Latine reddimus: *Fac ne tibi commendatis ullo modo desis pauperibus, hos pascas, nudos operi, ne frigore pereant. Hic dilatatum est cor meum fateor ad sancti præsulis Mutinensis ordinis nostri liberalitatem, vix illi sunt annui reditus ducatorum mille, plusque ille largitur & effundit quam ego in Ecclesia sua pauperes, ut nec unde sibi provideat ipse satis intelligam, nisi miraculo tribuam, quo solet hujusmodi subvenire Deus misericordia hominibus.* Nec verò sua contentus dare pauperibus Ægidius, sed ut & iisdem alii ditiores subvenirent, urgebat incessanterque provocabat. Maxima pollebat insuper puritate mentis & corporis, nec indecorum obscœnumque quid unquam in conversatione fieri dicive coram se sustinuit, publica profligare prostibula non cessavit, puellisque a meretricio revocatis amplissimum instituit dotavitque hospitium atque refugium. Ecclesiam porro suam ædesque pontificias novis auxit ornavitque elegantioribus ædificiis & amœnioribus ad hortorum prospectum positis, pluraque hujusmodi in Ecclesiæ suæ commodum & gregis sui fecit utilia, quibus omnium sibi conciliavit animos, bonorum utique non impiorum, quorum insidiis impetitus est & a Deo probatus, virtutis enim invidia comes sequitur assidua. Julio namque III pontifice sublato vivis exeunte martio anno MDLV, Marcelloque II pariter vix mensis unius pontifice extincto, Petri sedem ascendit Paulus IV Joannes Petrus antea cardinalis Caraffa capularis senex & effœtæ jam ætatis, asperioribusque paulo moribus, & senili morositate suspicionibus obnoxius, qui astu delusus & circumventus æmulorum occulto, fidei postulatos apud se Joannem cardinalem Moronum inculpatæ vitæ pectorisque magnanimi virum, ætate meritisque gravem, iisque demum ornatum virtutibus, ut in summum pontificem Piique IV papæ successorem eligendum pleraque Patrum, ipsiusque Caroli Boromæi Pii IV nepotis vota postea concurrerint, sed & Ægidium nostrum zelo præcipiti comprehendi, inque molem Hadrianam XXI januarii MDLVIII detrudi jusserit, quem ambo propriæ tutissimi conscientiæ improvisum fortiter sustinuerunt impetum. In utrumque mox diligentius est inquisitum, nec quid tamen in eis non animadversione modo, sed nec levissima suspicione dignum est deprehensum aut revelatum. Instabant acriter pro sui pastoris innocentia & libertate Mutinenses omnes, clerus, magistratus & populi simul unanimes, pastorem suum tutabantur oves adversus occultos illius iniquosque delatores, qui demum conquisiti diligenter, nec inveniri deprehendive potuerunt. Hoc enim eorum erat nogotium in tenebris perambulans, manticulariorumque instar certo quidem ictu, sed occulta percusserant manu, Paulumque pontificem, & Romanum fidei quæsitorem ac commissarium suis occultis nec subscriptis circumvenerant epistolis, suæque sic in tenebris securitati consuluerant. Frustra quæsitis his ergo delatoribus, nec detectis vel comparere ausis, facti cœpit Paulus pœnitere sui & præcipitationis, liberamque fecit utrique detentionis suæ facultatem, quam illi respuerunt nisi solemni judicio testata foret utriusque innocentia, fideique integritas & accusantium manifestata simul & damnata iniquitas: dimissus tamen est vel invitus ab Hadriana mole liber Ægidius noster die XVIII aug. MDLVIII septimo prope expleto detentionis suæ mense, sub cautela, ut aiunt securitatis, sive sistendi iterum ubi visum fuerit obligatione, ne scilicet Paulo pontifici probro esset præceps eorum & iniqua detentio. Vix anno integro ab Ægidii nostri libertate elapso, fato concessit Paulus, cui suffectus patrum suffragiis, quos inter & Moronus ipse cardinalis, Joannes Angelus de Medicis Pius IV abinde dictus XXVI decemb. MDLIX, qui non sustinuit in dubio versari diutius Ægidii famam & innocentiam, & Inquisitori Romano generali cardinali Alexandrino F. Michaeli Ghislerio postea Pio V pontifici mandavit, ut ultimum tandem huic causæ finem imponeret: quod & hic præstitit data kal. jan. MDLX Romæ in apostolico palatio decisiva solemnique sententia, quam habes integram Italica lingua apud Michaelem Pio P. II Lib. IV col. 206, qua non tantum Ægidii comprobata est fidei vitæque integritas & innocentia, sistendi vinculum sive securitatis extinctum omnino & solutum, sed accusatorum & accusationum damnata & declarata calumnia, falsitas, & impostura, pristinæque nihil accessisse famæ juribus & honori detrimenti ex ipsius vinculis & detentione, adeoque Mutinenses populos ea debere illum suscipere audire & venerari reverentia, ac si nusquam incarceratus fuisset & accusatus &c.

Hac accepta sententia Mutinam Ægidius ac sponsam suam repetiit, a qua vix dici potest quanta fuerit acclamatione populique lætitia susceptus, præsertim a pauperibus, quorum habebatur eratque revera pater, quibus etiam sublevandis novum erexit Pietatis Montem. Dum autem ardentius Ecclesiæ suæ regimini pascendoque gregi denuo instaret, iterum ab eodem invitus abesse cogitur & Tridentum repetere, adesseque concilio generali, quod eodem anno MDLX exeunte, quacunque remota suspensione ad pascha proximum indixerat resumendum summus pontifex. Quare rebus Ecclesiæ suæ optime compositis, jubente Pio IV perrexit ad concilium levi comitatu unicoque ad sarcinas usus jumento, Tridentumque aprilis XV pervenit anno MDLXI quo pascha die VI mensis ejusdem inciderat. In idem ejus hospitium IX maii subsequentis cum eo commoraturus declinavit laudatus archiepiscopus Bracharensis F. Bartholomæus de Martyribus, non ordinis tantum aut dignitatis affinitate, sed morum præsertim ac pastoralis solicitudinis similitudine ei devinctissimus. Quam autem sibi in prioribus sub Julio III sessionibus pepererat eruditionis laudem, in his posterioribus sub Pio IV egregie tutatus est, ut & acta ipsa concilii testantur. Commissa namque illi in prima congregatione XV jan. MDLXII a patri-

SEC. XVI. bus auctoritas & cura prius discutiendi probandique quæcumque coram essent publice pronuntianda vel recitanda concilio, tantaque in rerum difficultatumque propositarum expositione vel solutione sententiæ ejus apud omnes habebatur ratio, ut eidem unanimes adhærerent: sessionum etiam ejusdem sacri concilii ordinandarum, digerendorumque cura canonum ipsi demandata fuit, quod egregie præstitit, & quo nunc habemus editaque prodierunt ordine redegit. Demum cùm omnibus sub Pio IV concilii sessionibus interfuisset atque subscripsisset, soluta jam anno exeunte MDLXIII sacra synodo, cùm ad suam redire pararet Ecclesiam, Romam a Pio IV accitus est, jussusque cum uno & altero ejusdem Prædicatorum ordinis, quique eidem interfuerant concilio, viris eruditione pietateque spectatissimis, F. Leonardo de Marinis archiepiscopo Lancianensi videlicet, & F. Francisco Forerio Lusitano, concilii conficiendo dirigendoque catechismo, Romanoque missali & breviario recensendis ac purgandis incumbere; cui dum desudaret ardentius operi, Romæ piissima morte sublatus est e vivis ætatis LIII nondum exacto XXIII decemb. MDLXIV. Sepultusque fuit apud suos ad Minervam ad altare majus, magno omnium, ac præsertim ovium suarum luctu & desiderio: cujus tumulo positum est hoc cœnotaphium:

D. O. M.

Fratri Ægidio Foscherario Bononien. ord. Prædicatorum episcopo Mutinensi, religione, præstantia, prudentia, ac rerum scientia divinarum tanta, ut in publico Tridentino concilio Patres in ejus judicio acquiescerent: Qui Catechismo, Missali & Breviario, in quibus maxime omnium elaboravit, compositis, Romæ obdormivit in Domino A. D. MDLXIV *die* XXIII *dec. Vixit annos* LII *menses* X, *dies* XXVI. *F. Ferdinandus de sancto Ambrosio memoriæ tanti viri observantissimus fecit* XV *octob.* MDLXVII.

Aliud eidem apponendum curavit germanus illius frater in avito Fuscherariæ gentis Bononiæ ad S. Petronii templum sepulcro sequens scilicet monumentum:

D. O. M.

F. Ægidio Fuscherario magistro sacri palatii, episcopo Mutinensi, viro eruditione, integritate & moderatione animi, quas non solum in Ecclesia administranda, sed Tridentino etiam concilio præstitit, longe omnium ornatissimo. Obiit Romæ Anno MDLXIV *cùm esset ad operam catechismo conficiendo navandam vocatus. Vixit annos* LII *menses* X *dies* XXVI. *Camillus Fuscherarius F. Fratri optimo posuit.*

De Ægidio nullus e nostris prope, qui ab illius ætate scripserunt, deque viris ordinis dignitate, scriptisve, vel præclare gestis egerunt, non meminit, Lusitanus, Fernandez, Pius, Lopez, Fontana, Altamura ad 1564, Rovetta mendose ad 1584: extranei verò qui de Mutinensis Ecclesiæ præsulibus egerunt, virisque illustribus, Alidosius, Silingandus, Ughellus *Ital. Sac.* T. II: quique de rebus Tridentinæ synodi, vel præsulibus egerunt Palavicinus, Paulus Soave sive Sarpius, & Orlandinus *Hist. suæ societ. lib.* 8 *n.* XI.

De scriptis ejus eorum nullus eum scripsisse refert aliud posteritatique a se editum reliquisse, quam quibus immortuus est scilicet

Catechismum Romanum, cui plurimum ipse contulit & desudavit, sub Pio V tandem absolutum atque typis primo evulgatum Romæ, Cameræ Apostol. 1566 in fol. Deinde variis alibi per orbem & locis & formis: de cujus auctoritate contra nonnullos, qui eam deprimebant, ac veluti privatorum hominum opus arbitrarium, qualis & Petri Canisii vel cardinalis Bellarmini vel aliorum catechismus, nec majori Ecclesiæ scilicet conciliique atque summi pontificis authoritate pollere contendebant, speciali dissertatione egit ac vindicavit vir eruditus noster Antoninus Reginaldus Albiensis de quo postea ad 1671, quæ ipsius catechismi editioni Tolosæ apud Colomerium 1648 in 8 præfixa prodiit.

Præterea *Missali Breviarioque ad usum Romanum* recensendis cum iisdem sociis Leonardo de Marinis & Francisco Forerio navavit operam, quæ ab ejus obitu prodierunt.

Laudatur tamen in Bibl. S. J. Panormi V. Plut. 12 Ægidii Foscararii *Ordo Judiciarius in foro ecclesiastico.*

F. CLEMENS BIGOT.

F. CLEMENS BIGOT Gallus conventus Carnutensis alumnus a Fontana in Monum. ad 1564 * 1564.
laudatur, diciturque vir doctrina, facundia, ardentique pro fide studio clarissimus, qui & adversus Lutheranos & Calvinistas tum in Gallia grassantes invicto animo decertarit, nec solum verbo e suggestu sacro impugnarit, sed &

Pro fide catholica plura scripserit.

Ex Nicolao le Fevre in suo *Prædicatore Carnuteo* hæc excipit Fontana, & refert Altamura ad 1563 in Append. penes quos fides, nam nulla mihi aliunde memoria.

F. CLEMENS DE SERRAVALLE.

F. CLEMENS DE SERRAVALLE Ligur *
laudatur a Soprano & ex eo ab Oldoino in Athen. 1564.
Liguſt. ceu qui sacræ theologiæ magister fuerit, unàque mathematicarum peritissimus, ac Romæ obierit anno MDLXIV ætatis LX. Edidit, inquiunt, instante Hieronymo Salvi antistite Januensi

Tractatum de Cambiis.

Hujus scriptoris meminit Rovetta in indice remittens ad 1549 quasi de eo ad hunc annum egerit, ubi tamen nihil, sed nec in toto seculo XVI, qui fortè illi exciderit, nam & id diligentioribus proclive.

F. CONSTANTINUS COCCIANUS.

F. CONSTANTINUS COCCIANUS ab Isorella Castello diœcesis Brixiensis ortus, insignis † 1564.
theologus, eaque ratione ab episcopo Montispolitiani Spinello Bentio in familiam ascitus, & ad concilium Tridentinum adductus, ut ejus opera ubi opus esset uteretur, in congregationibus theologorum annis MDLXII & LXIII sub Pio IV habitis fertur non parum claruisse. Recensetur in catalogo eorum qui illi synodo affuere, & ejus meminit Fontana in Theat. Rovetta verò ad 1549 addit ex relationibus e cœnobio Ferrariensi sibi missis scripsisse servata ibidem sequentia opera:

Commentaria in logicam Aristotelis & in libros de anima.

Annotationes in psalmum L Miserere mei Deus.

F. GUILLELMUS HAMERUS.

F. GUILLELMUS HAMERUS Germanus †
Novesianus patria ditionis diœcesisque Colonien- 1564.
sis ad Rhenum oppido vernacule *Nueus*, Gallice *Nuis* quarto infra Coloniam lapide sito Novesii, ut dicunt Latini, natus, in cœnobio Gamundensi (civitas est imperialis in Swevia incolis vulgo *Schwabisgemond* Latinis Gamunda vel Gemunda dicta) ad ordinem allectus, vir fuit sacris prophanisque litteris egregie institutus, Græce, Ebraice, Latineque doctissimus, qui Græcos oratores, & philosophos, poëtasque veteres ita familiares habuit, ut in numerato tenuisse videretur, ita dum scriberet iis apposite facileque utebatur. Stylus ei fuit omnino purus & comtus, non cothurnatus aut tumidus, sed nitidus, elegans, atque facundus. Totus vir pietati literisque datus & natus, ob idque eruditis & religiosis &

notus & carus, dolendumque tanti viri, tamque gravis, quæ præclare gessit, scripsitque opera & decora posteris excidisse. Nec enim ejus nobis aliud superest opus præter illud, cui titulus:

Commentationes in Genesim docta & utiles & lectu jucunda, plurimis clarissimorum Hebrea, Graca & Latina lingua auctorum sacrorum & profanorum sententiis adeo ornata, ut ab aquo candidoque lectore non sine magno fructu & utilitate legi possint, auctore R. P. Guillelmo Hamero Novesiano sacra theologia doctore ordinis FF. Pradicatorum, Dilingæ, Sebast. Mayer 1564 in fol. pp. 535.

Marco Fuggero domino in Scirckberg nuncupat auctor e Godescella apud Swevicam Gamundiam. Godescella vernacule *Gotteszel* monasterium quoddam canonicorum regularium videtur, ubi theologiam profitebatur. Ex ea verò liquet tum adhuc in vivis fuisse, cùm hoc opus in lucem editum est ministerio Johannis Gestelli ejusdem ordinis laborum socii ætate minori non pietate, cui & de emaculato opere perfectiorique reddito, non parvæ laudes dantur in elegia encomiastica ad calcem adjecta.

In cæteros Moysis libros eadem ratione scripserat, ut ipsemet asserit in epistola nuncupatoria, sed quod non satis maturuisse existimaret, premere in animo fuit, quæ proinde vel perierint, vel in plagiariorum manus inciderint. Ejus cum laude meminerunt Sixtus Senensis, Lusitanus corrupte domum cujus fuit alumnus scribens *Cramandensem*, nec rectius in erratis *Gramundensem*, Pius, Gozzeus, Altamura ad 1490 collocans, hoc est integro prope quam claruerit seculo. Quamvis autem annum, diem & locum quibus obierit, certo non assecutus fuerim, non diu tamen post ann. MDLXIV e vivis abiisse verisimillimum est.

F. JOHANNES GRISSON.

1564. F. JOHANNES GRISSON vel *Grissonius* Scotus genere patriaque Aberdonensis, ibidemque ordini cooptatus, provinciam Scotiæ dicitur annos triginta solidos rexisse prior provincialis, sed & bonis artibus ac moribus Aberdonensem academiam illustrasse, ac laborantem ætate sua in eo regno fidem catholicam totis viribus, verbo & opere propugnasse. Inter hæc seculi XVI calamitosissima Ecclesiæ ubique ac præsertim apud Scotos tempora, ex grassantibus tum Lutheri & Calvini aliorumque hæresibus pervenit ad annum MDLXIV, uti referunt Hector Boethius Hist. Scot. ubi de Guillelmo Elphinstono tractat inter episcopos Aberdonenses, & Dempsterus in nomenclatura scriptorum Scotorum, inter quos eum recenset, ceu qui scripserit opera his titulis:

De miseria profitentium fidem & religionem catholicam in Scotia.

De casu ordinis sui & paupertate.

Ejusdem litteras extare apud Pium nostrum in historia ordinis addit idem, sed ubinam legerit, mihi incompertum, qui eas apud Pium frustra quæsivi.

F. JOANNES DE VILLAGARCIA.

1564. F. JOANNES DE VILLAGARCIA Hispanus a patria oppido ad Pinciam septimo lapide sito agnomen sortitus, nondum pubertatis annos adeptus erat, cùm Pinciæ vestem induit, grandior verò factus ea ingenii acris & vividi specimina dedit, ut gymnasii Gregoriani collega superiorum jussu allectus fuerit. Exinde ad docendas in majoribus provinciæ studiis sacras litteras admotus, magnum inter ætatis suæ theologos sibi fecit nomen. Hinc cùm Maria Anglorum regina Philippo Austriaco desponsata restituendæ in suo regno fidei catholicæ incumberet, eaque ratione doctores Hispanos acciret, qui Oxonii & Cantabrigiæ expulsis ministris heterodoxis theologiam profiterentur, Joannes noster cum Petro de Soto & Bartholomæo Carranza eo missus est, sicque novatores doctrinæ suæ luce confutavit, ac rationum pondere oppressit, ut illi ad incitas redacti, insidias ejus vitæ sæpius struxerint, & ne in apertam vim prorumperent, nonnisi stipatoribus regiis comitatus prodibat in publicum. Mortua verò anno MDLVIII regina in Hispaniam reversus, mox in sancti officii carcerem vir catholicissimus conjectus est, quod mirum esset, nisi eadem Carranzæ quantumvis archiepiscopo Toletano sors obtigisset. Cæterum Joannem ita detentum ferunt, quantæ apud eos existimationis erat, ut hæreticos pervicaciores in eumdem carcerem detrusos ipsi committerent ad fidem reducendos, quod & afflante numine in pluribus perfecit. Probata verò tandem luceque clariori demonstrata fidei ejus ac morum integritate, suis sodalibus Pincianis redditus est, ipsis eum multum commendantibus Hispanis inquisitoribus, hocque ornantibus elogio, nullum sanctiorem vestem Dominicanam gestasse. Liber factus etsi post tot labores duriorisque carceris ærumnas otium sanctum appeteret & mereretur, jussus est antiquum in gymnasio Gregoriano docendi munus resumere, quod tamen vix susceperat, cùm intra paucos menses vitam cum morte commutavit anno MDLXIV die XXV martii. In ejus funere peroravit Ferdinandus de Castillo Historiæ nostræ scriptor & Ecclesiastes eloquentissimus. Sed & celebris doctor Navarrus tum Pinciæ præsens de ejusdem sanctitate gravissimum reddidit testimonium. De quo legendus Lopez Hist. gen. P. IV p. 411, quem hîc excipio; meminit etiam Altamura ad 1570 pro libito prorogans, & addens scripsisse

Plura contra errores Brentii, Buceri, Petri martyris & similium ministrorum protestantium, quod & verisimillimum.

F. MARTINUS MASSON.

F. MARTINUS MASSON Gallus Carnuteus patria & professione laudatur ab Altamura in Append. ad 1567, quem corrupte nuncupat *Nacon*, & scripsisse ait 1564.

Plura contra novatores in Gallia Lutheranos & Calvinistas.

Testemque affert nostrum Nicolaum le Febvre: qui quidem in Manuali suo Historico Gallico ad 1564 F. Martinum *Maçon* Carnuteum inter plures alios ejusdem conventus vel etiam aliorum recenset, qui ea ætate floruerunt, verùm scripsisse quicquam non meminit nec eo loci nec in Prædicatore Carnuteo, ubi cap. 6 pag. 165 eum viris claris hujus conventus ejusdemque præfectis prioribus annumerat, nec plura.

F. PAULUS DE QUINTIANO.

F. PAULUS DE QUINTIANO sic ab originis suæ loco diœcesis Brixiensis oppido nuncupatus a Rovetta laudatur ad 1564, strenuusque 1564. commendatur adversus grassantes Lutheri, Calvini, similiumque segregum hæreses fidei catholicæ athleta, quos & pluribus sacris congressibus in finibus Helvetiorum & Castridelfini habitis debellavit. Taurini confraternitatem nobilium equitum sub titulo S. Pauli erexit a summis pontificibus Pio IV & Pio V probatam, & gratiis apostolicis or-

Sæc. XVI. natam: unde & scripsit ac edidit hoc titulo libellos:

Regula pro confratribus nobilibus S. Pauli Taurinensis,

Liber piarum precum sive meditationum ad eorumdem usum.

Et alia plura in eo genere ait Rovetta citans Emmanuelem Thesaurum sic testantem in *Historia confraternitatis fidei catholicæ adversus hæreses S. Pauli apostoli nuncupatæ*, pag. 41.

F. SPIRITUS ROTERUS.

† 1564. F. SPIRITUS ROTERUS Gallus Aquis sextiis in Septimania Provinciæ metropoli inclinato jam ac exeunte xv seculo natus, magnum Ecclesiæ fuit & ordinis decus & ornamentum, cujus apud nostros hactenus qui de viris egerunt illustribus atque scriptoribus vix ulla memoria. Hic adolescens ordinem amplexatus Tolosæ, ex libro professionum hujus conventus professionem emisit anno MDVII inter manus F. Raimundi Gosini tum prioris de quo nos supra ad 1534 egimus, quem habuisse præceptorem & magistrum ille gloriatur. *Adest* (inquit ille respons. ad epistol. civium novæ Babylonis) *quartus &c. preceptor meus F. Raimundus Gosinus*, &c. supra relata. *Ego verò* (subdit ibidem ille) *sacris initiatus, eruditus, & quantum ab eo fieri potuit, ad virtutem & divinæ sapientiæ desiderium excitatus fui &c.* Et infra iterum de eo: *Prælegit nobis ipse æstate quadam Virgilii Georgica, Ciceronisque tres de oratione libros, quos pene totos memoria tenebat &c.* Quantum autem hoc tanto præceptore Roterus & moribus & eruditione profecerit, quæ subinde præclare gessit ediditque testantur opera. Nam ut erat amœnioribus egregie disciplinis instructus, Græce etiam & Hebraice doctus, æquales inter quosque sui ævi seu dicendi facilitate atque facundia facile præcellebat, ut ad eum ex suggestu dicentem certatim omnes accurrerent, adeoque omnium acceptus auribus, ut apud unos Tolosates annis novem integris per quadragesimale jejunii tempus conciones habuerit, ut ipse testatur citata jam ad novæ Babyloniæ civium epistolam responsione, Mornerum apostatam excipiens. Is enim causæ diffisus hæreticus, ad improperia contumeliasque & convitia se convertens, urgentissimis Roteri victus argumentis, probris eum deterrere saltem atque dicteriis ad silentium adigere cogitavit, Roterumque Lucretio similem & Ennio solutissimæ vitæ poëtis esse improperavit, quos non nisi potatos egregie furor ille poëticus ageret. Cui Roterus acriter quidem, sed omnino præfiscine sic reposuit: *Risere cùm hæc legerent familiares & commensales nostri: ita enim poculis mensa nostra referta est, ut rarissimi sint, qui nobiscum velint convivari. Hæc enim indulgentia quam nobis objicis, otiosis locupletibusque competit, quorum utroque semper carui. Nam si de feriis otiove agatur, ab annis plusquam quadraginta nunquam mihi defuit negotium, nocturnus diurnusque labor: dies quoque quanto solemniores tanto mihi fuere irrequietiores. Nam tres supra triginta quadragesimas declamavi (ex quibus novem Tolosæ) & pene totidem adventus non intermissis festis pluribusque Dominicis per anni circulum recurrentibus. Annis verò bis septem in Metropolitana Auxensi Ecclesia sacrarum litterarum interpretis officio functus; nec defuere interea laboriosa & solicita religiosorum cura & administratio sæpius imposita. Nunc autem gravis annis* (hæc scilicet A. C. MDXLVIII scribebat) *hujusmodi ministerium sortitus sum* (scilicet inquisitoris sanctæ fidei Tolosani) *tam brevem vacationem admittens, ut vix cibo & somno necessarium concedatur spatium, vestrorum errorum & corruptelarum relationibus jugiter agitatus &c.* Hæc ille de se ad Mornerum, quibus vitæ suæ genus & modum ingenue profitetur. Quæ ex monumentis conventus Tolosani apud Percinum nostrum sic in ordinem quemdam Chronologicum reducas.

Jam ab anno MDXIV a votis nuncupatis septimo conciones per quadragesimam habere cœpit. Anno MDXXI jam erat S. T. M. & regens in universitate Tolosana. Anno MDXXII prior electus Tolosæ biennium de more congregationis Franciæ, cujus erat conventus Tolosanus, ad modum congregationis Lombardiæ institutæ, functus est.

Anno MDXXIIII dicitur vicarius generalis congregationis Franciæ electus & institutus, quod munus etiam biennium solum durabat.

Anno MDXXX julii I F. Raimundus Gosinus inquisitor Tolosanus Roterum postulavit coadjutorem cum spe futuræ in eo munere successionis, sed non obtinuit, ut supra diximus ubi de eo. Imo cùm Gosinus offensionem regis incurrisset, Romam abiit, tumque fuit ei substitutus F. Arnaldus de Badeto, qui possessionem iniit XII aprilis MDXXXI, & hoc titulo Capitolii Tolosani consules seu scabinos confirmavit eodem anno.

Anno MDXXXI iterum Roterus in priorem Tolosanum assumitur ad biennium.

Anno MDXXXV cùm Gosinus obiisset Romæ, Roterus a conventu Tolosano eligitur inquisitor, & a F. Joanne de Vineis congregationis Franciæ vicario generali confirmatur, ratumque habet F. Augustinus Recuperatus tum vicarius ordinis generalis litteris Romæ quinta septembris ejus anni datis. Quæ tamen irritæ fuerunt, nam F. Ludovicus de Rochero in illud munus se inferendi ne dicam intrudendi viam invenit, cujus exitus funestissimus fuit x septemb. MDXXXVIII. Cui successit F. Vitalis de Beccanis vir egregius sacræ theologiæ magister, diuque provinciæ Tolosanæ prior provincialis, quo titulo comitiis ordinis generalibus Romæ habitis MDXXV, XXX & XXXII affuerat. *Ex Actis.*

Anno tandem MDXLVII circiter Roterus Inquisitoris Tolosani officium a tot annis sibi paratum & debitum iniit, & ad mortem usque fortiter & intrepide tutatus est. Hinc XIIII illos annos quibus ait se in Ecclesia Auxiensi sacræ scripturæ interpretem egisse, si continentes fuerunt, recte colloces a MDXXXIII ad MDXLVII: si verò non continui, ut innuere videtur, cùm illos in bis septem dividit, ultimus saltem septenarius a MDXL ad MDXLVII computandus est, etsi enim anno MDXL tertio electum priorem Tolosanum indicet Percinus pag. III a n. I, eum tamen in catalogo priorum non recenset illo anno, imo alium notat. Roterus itaque anno MDXLVII circiter inquisitor constitutus omnem adhibere cœpit animi sui contentionem in arcendis abigendisque ab hac sibi demandata Tolosana ditione lupis, sanandisque in ea sideratis ovibus, retegendo hæreticorum artes & insidias, illorumque aculeos, minas, probra atque contumelias spernens: nec ætati parcens ingravescenti, nec labori, quodque dudum antea in scholis & pulpitis ipsa voce nervosè peregerat, illa deficiente, stylo jam & calamo collata sibi jam auctoritate, sobolescentem hæresim, ac civitatem Tolosanam in dies magis ac magis infestantem infracta animi fortitudine compressit. Nec ab insequendis hæreticis & vitiis ille destitit priusquam & vivendi finem fecit. De anno mortis non conveniunt auctores, aliis ad MDLXIII, aliis verius ad MDLXIIII nam xv Feb. ejus anni adhuc erat in vivis, ut ex sequentibus patebit, aliis ad MDLXIX eam producentibus: ut ut sit eam obiit Tolosæ, sepultusque fuit in Ecclesia ad majoris altaris gradum. Præter relatos ejus meminit non sine laude Georgius Bosquet Tolosanus J. U. doctor & in senatu Tolosano patronus eadem ætate florens in libro quem scripsit hoc

titulo : *Hugoneorum hæreticorum Tolosæ conjuratorum profligatio a Georgio Bosqueto memoriæ prodita*, Tolosæ, Jac. Colomerii 1563 in 4, ubi sic de eo : *Nec defuit eodem tempore reverendi senis Spiritus Roteri Dominicani inquisitoris fidei studium, (nec enim ex alio cuiquam ordine hoc munus tribuitur) multis editis elegantissimis libellis ad confirmandas mutantes catholicorum mentes, a declamato quinquaginta annis evangelio jam voce defecti.*

Legendus & Percinus citatus *Hist. conv. Tolos.* licèt in chronologia minus accuratus. Hæc Roteri opera:

Primo LATINA.

1. *De non vertenda scriptura sacra in vulgarem linguam. Deque occidente littera & vivificante spiritu Dissertatio.* Prodiit Tolosæ, Joan. Dembat & Joan. Chasot 1548 in 4. Quæ editio extat Romæ in Barber. Iterum prodiit Parisiis, Antonii Vitré 1661 in 4 pagg. 82, in *Collectione quorumdam gravium auctorum, qui ex professo vel ex occasione sacræ scripturæ aut divinorum officiorum in vulgarem linguam translationes damnarunt : unâ cum decretis summi pontificis & cleri Gallicani, ejusque epistolis, Sorbonæ censuris, ac supremi Parisiensis senatus placitis. Jussu ac mandato ejusdem cleri Gallicani edita.* Henrico II Francorum regi auctor nuncupat, sic que in epistola loquitur : *Attendens præterea rationem mei officii auctoritate apostolica tuaque regiæ majestatis approbatione injuncti &c.* Ex quibus non solum Fontanam in Theatro & Percinum in Hist. convent. Tolos. emendes, qui Roterum nolunt ante MDLIII munus inquisitoris egisse, sed & eos qui diutius ante MDXLVII statuunt eo munere jam functum. Quod ultimum si verum esset, Francisci I XXXI Martii MDXLVII mortui, approbatione diceret sibi injunctum & aliâs initum : itaque cùm Henrico II a morte patris Francorum regi id totum referat, ipso anno MDXLVII constitutum a summo pontifice Tolosæ inquisitorem satis innuit. Hanc opellam laudat Ricardus Simon libro suo cui titulus, *Nouvelles observations sur les versions du nouveau testament*, c. 22.

2. *Parergi sive tabellæ tres similitudinum, quibus suis coloribus hæretici, vera Ecclesia, vulgaresque sacræ scripturæ traductiones describuntur.* Princ. *Primus Adam de terra terrenus &c.* Tolosæ, Guidonis Boudevillæi 1548 in 4. Eidem Henrico II nuncupavit. Extat Limosii Gallicè *Limoux* apud nostros. Est & altera editio ibidem apud eumdem 1549 in 8.

3. *Responsio ad epistolam civium novæ Babylonis Gebennæ a Mornero insigni apostata editam*, non argumentorum pondere gravem, sed conviciorum insana colluvie fœtentissimam. Quæ Responsio prodiit Tolosæ, Boudevillæi 1549 in 4, Durando a Sarta in senatu Tolosano præsidi nuncupata. Eam vidi Cabellione, extat & apud nostros Tolosanos.

4. *Præconium ac defensio quadragesimæ, cui pluribus requirentibus adjunctus est sermo de ratione institutionis divinissimi Eucharistiæ sacramenti*, Tolosæ, Guidonis Boudevillæi 1552 in 4 pp. 101. Anneo Montmorancio primo fidei marescallo, duci ac pari Franciæ, Occitaniæ proregi auctor nuncupavit. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

5. *In præfatores prognosticosque futurorum eventuum, divinatricemque astrologiam libri duo*, Tolosæ, Jacobi Colomerii 1555 in 4 signat. unius folii A ad N. Francisco Bartholomæo regiorum libellorum magistro nuncupatum opus. Extat ibidem.

6. *Confutatio erroris asserentium Christum esse advocatum nostrum in cœlo per intercessionem, & nihil ab eo sed per ipsum petendum more scholastico agitata*, Tolosæ, Jac. Colomerii. Extabat apud nostros Tolosanos.

7. *Adversus crucimastigas : seu, De magna gloria, quam Christus ex cruce sibi comparavit. Ad solidandam fidem, excitandamque caritatem opus accommodatissimum*, Tolosæ, Colomerii 1560 in 8 pp. 252 : opus contra Calvinianos insano furore per Gallias adversus Christi signum crucifixi, sacrasque imagines efferatos atque debacchantes. Hunc porro librum e manibus Roteri jam ad sepulcrum euntis accepisse se profitetur, qui & edi curavit ac Antonio *de Senerton* senatus Metensis præsidi nuncupavit Antonius Podiobobanus J. V. professor, qui sic loquitur : *Hac de causa nobis urgentibus venerandus hujus operis auctor, postquam laborasset clamans, & raucæ factæ sunt fauces ejus, multaque perutilia fidelibus chartis mandasset, tametsi ad sepulcrum properans calamum adversus crucimastiges adstrinxit &c.* Quæ tamen non probant eo anno 1560 obiisse, sed tantum jam senem de sepulcro cogitare. Extat Paris. in Regia D. 4363, & apud nostros ad S. Honorati.

Sequuntur GALLICA:

8. *Antidote ou contrepoison, & regime contre la peste d'heresie & erreurs portant infection a la saine & entiere foi catholique*, Tolosæ, Colomerii 1557 in 8.

9. *Response aux blasphemateurs de la sainte messe, avec la confutation de la vaine & ridicule cene des Calvinistes, revue & augmentee par le meme auteur R. P. F. S. Rotier inquisiteur de la foi, & doien de la faculté de Theologie en Tolose. L'Histoire de Berengarius, son erreur, & penitence*, Tolosæ 1562 in 8, febr. 15 : Parisiis, Jacobi Kerver 1563, seu verius 1564 stylo novo, in 8 pp. 229 : Opus Carolo IX Francorum regi nuncupatum, ex quo evincitur auctorem in vivis adhuc anno illo fuisse. Extat apud nostros ad S. Honorati, & apud nostros Rotomagenses. Prodiit postea Avenione, Petri Roux 1566 in 8.

Qui collectionis auctorum de sacræ scripturæ translatione, de qua supra n. 1, editionem curavit, Roterum anno MDLXXIII adhuc in vivis fuisse asserit, sed videtur deceptus ex eo quod apud Verderium in hujus bibliotheca Gallica legerit ultimum libellum n. 9 relatum *Response aux blasphemateurs* prodiisse anno 1573 : sed si non est erratum typorum pro 1563, proculdubio est altera editio posthuma, nam ipse Roterus hunc eumdem librum Carolo IX nuncupans anno 1563, se fatetur senio & infirmitatibus pressum & fractum, unde decem annos ultra vixisse non verisimile. At cùm epistolam signet die 15 februarii annum rectè intelligas veteri stylo, novo 1564. Etsi enim anno 1563 latum fuerit a Carolo IX edictum, ut deinceps annus non ut aliâs a paschate sed a kalendis januarii inchoaretur, usu tamen non ita cito receptum est, edicto nonnisi post quosdam annos in acta senatus Parisiensis relato, unde & in ipsis regiis horum annorum edictis stylus antiquus servatus est, quapropter Roterum anno 1564 adhuc vivum habemus, sed non ultra progressum conjectu pronum. Ejus meminerunt Miræus & Altamura ad 1569, sed uterque leviter, nec ejus operum gnari.

F. ANONYMUS HISPANUS.

F. ANONYMUS Hispanus provinciæ Bæticæ alumnus teste Lusitano Bibl. p. 73, ubi de Dominico de Mendoza, florebat circa annum 1565 & scripsit ab eodem Lusitano visum & lectum Chronicon ordinis, cui titulum indidit 1565.

Manuale ordinis Prædicatorum.

Illud etiam citat idem Lusitanus, ubi de Francisco de Corduba, & Antonius in Bibl. Hisp. de hoc eodem Francisco agens sic habet, *de quo videsis chronicon Dominicanum P. IV cap.* III, quod argumento est illud chronicon typis impressum & vulgare in Hispania & saltem quatuor partibus constare.

Sæc. XVI.

F. DANIEL DE CREMA.

1565.

F. Daniel de Crema Insuber a patria sic & professione nuncupatus jam florere incipiebat, cùm Leander Albertus suam Italiæ descriptionem prælo dedit, ubi sic de eo habet fol. 332 a: *Ha partorito questo nobile castello ne nostri giorni Daniele de' Bianchi* (agnomen fuit familiæ) *dell' ordine de i Predicatori giovane molto, d'ingegno elegante, il qual dà gran speranza a i mortali di dovere talmente affaticarsi, che meritevolmente con il suo eccellente ingegno si possa annoverare fra gli huomini illustri di nostra età.* Spem illam non fefellit Daniel, insignis enim evasit theologus, & studii generalis Bononiensis regentis munere cum laude perfunctus, vel etiam postea in sacri tribunalis officio quibusdam annis quæsitor exercitatus, sui famam ad Urbem usque transmisit. Anno MDLVIII Romæ magno partium æstu in opera nostri Hieronymi Savonarola inquirebatur, Paulus IV summo imperio omnia damnari volebat, sacra cardinalium congregatio ea de re instituta, ut summo pontifici allubesceret, in id totis viribus incumbebat, pauci ex nostris innocentiæ Hieronymi sibi conscii vix resistere audebant, sacri palatii magister F. Petrus Paulus Giannerinus Aretinus de quo supra ad 1558, vir intrepidus ac veritati devotus causam rei immerito accusati acriter ac strenue defendebat, at ipso anno MDLVIII in decursu processus obierat, nec ulla jam spes affulgebat: verùm ab eodem Paulo IV Daniel ei mox suffectus sacri palatii magister, eodem etiam pro Savonarola exarsit studio, ac innocentiam tutatus est, ut & operum ab erroribus impactis immunitatem, quæ paucis stigmate injustis tandem declarata est. Legendus de eo noster Paulinus Bernardini de Luca in relatione hujus negotii, nam cùm is Romam non venerit ea de causa nisi mortuo Giannerino, magister sacri palatii de quo loquitur, qui cum tanta ei fuit his de rebus animorum consensio, alter non est a nostro Daniele. Hinc emendandus Fontana in Theatro, ubi Danielem nonnisi anno 1564 ad sacri palatii magisterium promotum vult, quia Giannerinum nonnisi hoc anno mortuum putavit, sed falso, Bernardino æquali & oculato teste contrarium asserente, cui consentit Seraphinus Razzi. Alemanius Fino ex quo habetur liber hoc titulo: *Huomini di pregio di Crema* impressus Venetiis typis Dom. Farri 1581 in 8, ubi de illustribus nostris Cremensibus sic habet, *Daniel Bianchi maestro del sagro Palazzo sotto Paolo IV*: qui pontifex cùm mortuus sit XII maii MDLIX Danielem antea ad eam dignitatem evexerat. Hic verò obiit sub Pio IV anno MDLXV. Ejusdem meminit Rovetta ad 1564 testatus in Bibl. conventus nostri Cremensis servari MS ab eo concinnatum

Opus grande adversus errores Lutheri.

F. JOANNES BENEDICTI.

1565.

F. Joannes Benedicti Gallus Neustrius Ebroicensis in patria ordinem amplexus est adolescens circa MDX, fuitque congregationis Hollandiæ alumnus, cui scilicet ab anno MCCCCXCVIII conventus suus nativus adhæserat, postea verò MDXV congregationis Gallicanæ tum erectæ, notantque monumenta Ebroicensia quatuor temporibus septembris MDXVII ad sacrum presbyteratus ordinem promotum. In gymnasio Sanjacobeo Parisiensi studiis persolutis ita emicuit inter æquales, ut ad gradus in sacra facultate promotus fuerit. Licentiam, ut aiunt, decurrebat annis MDXXX & XXXI, quo posteriori pro Sorbonica respondit ordine XV, & januarii XXX sequenti inter viginti octo licentiatos, quorum quindecim erant seculares octavum locum sortitus est. Theologiam exinde ibidem publice pro more professus est maxima nominis sui fama, tantoque auditorum concursu, ut majorem a pluribus annis fuisse nulla tum esset memoria. Eo munere fungebatur etiamnum anno MDXXXVIII in D. Thomæ Summam enarrationes quotidianis in lectionibus discipulis tradens, quod & pluribus annis postea facere perrexit. Vir fuit gravis, cujus judicium apud sapientes plurimum habebat ponderis, proptereaque summæ in sacra facultate auctoritatis. Hinc est quod cùm ordo Vallis Scholarium ea ætate non parum a primævis institutis defluxisset, ad disciplinam in eo regularem restituendam agente cardinali Guisio & annuente summo pontifice superior ejusdem generalis XXVII & abbas IV electus fuit & benedictus anno MDLIII. Quod munus eo libentius admisit, quod eo seculo canonicorum illorum regularium habitus nostro plane similis esset, utpote qui tunica & scapulari albi coloris, cappa verò desuper nigra induebantur. Victus præterea juxta primas constitutiones ab Honorio III confirmatas idem erat, in quibus sic legitur *Camisias autem lineas non habeant, nec in dormitorio culcitras, sani carnibus non vescantur nisi debiles & ægroti.* Mox ut possessionem iniit, tum omnibus ad meliorem, & quantum in ipso fuit ad pristinum statum revocandis incubuit: celebrem præsertim S. Catharinæ Parisiensem prioratum visitavit, ascitis sibi in consilium præcipuis civitatis variorum ordinum præfectis, qui hi recensentur, F. Henricus *Gervais* S. T. magister facultatis Parisiensis inquisitor fidei ordinis Prædicatorum simul & visitator sanctimonialium reformatarum totius diœcesis: F. Nicolaus *Grenier* prior abbatiæ sancti Victoris: F. G. *Leblanc* ejusdem abbatiæ supprior: F. *Chatelain* prior monachorum Cœlestinorum: F. *Gallois* monachorum S. Germani a Pratis prior: F. Claudius *de Spina* prior nostrorum Sanjacobeorum, & F. Joannes *Parival* prior Cartusianorum: ex quorum sententia sapientissimas & utilissimas pro ejus domus regimine ordinationes fecit, quæ ut ferunt ad unguem mox observatæ fuerunt, imo & ab ejus morte anno MDLXXII quoad regularem disciplinam renovatæ ac confirmatæ. Etsi autem ab ordine quodammodo corpore segregatus, animo tamen ad eum semper affectus fuit, cordeque individuus perseveravit, erga conventus tum suum Ebroicensem, tum Parisiensem sancti Jacobi, quantum ei licuit beneficus, quos variis ornavit ditavitque pretiosioribus sacris donariis. Imo cùm se sensit morti proximum, in conventum Lingonensem sese recepit, in eodemque diem obiit suum, sepultus in odeo ad gradus majoris altaris sub lapide, cui insculpta epigraphe temporum injuria fere detrita, cujus tamen hæc adhuc leguntur: *Hic jacet F. Joannes Bened. . . . . . . conventus Ebroic. . . . ord. Pradic. . . . . . Abbas Vallis Sch. . . . . Obiit anno* MDLXV. F. Nicolaus *Quesnel* congregationis S. Genovefæ canonicus regularis in *Historia Gallica MS prioratus* laudati *S. Catharinæ Vallis Scholarium*, ex qua superiora excepimus, dicit mortuum anno MDLXIII: quod si verum sit, Ambrosium nostrum *Estienne* Lingonensem oportet epigraphen relatam non recte legisse. Ejus cum laude meminerunt nostrates Lusitanus, Pius P. II lib. 4 col. 192, Fernandez, Mallet, Altamura ad 1548. Extrates verò Simlerus & alii. Hæc ejus feruntur:

1. *Introductiones Dialecticæ*, Parisiis, Joannis Foucher 1538 in 8 pp. 138: Iterum curis F. Augustini Comba Baccalaurei ejusdem ordinis, Ibidem, Nivellii 1577 in 8. Has magistro ordinis F. Joan-

mi de Fenario sub quo adoleverat & Ebroicis & Parisiis, quique has ab eo in gratiam juniorum exegerat, nuncupavit, addens in epistola commentaria in quosdam Dialecticæ Aristotelis libros se habere prælo parata, & ubi per lectiones theologiæ quotidianas liceret, quamprimum sub ejusdem magistri auspiciis in lucem danda.

2. *Notæ eruditæ in utrumque testamentum.* Sic noster Ambrosius *Estienne* citatus in suis memorialibus de conventu Lingoniensi, addens quas in vetus in Bibl. judicis Ducalis Lingoniensis, quas in novum in Bibl. D. *de Rosoy* Lingonis servari, penes quem fides. Vereor enim nisi sint MS, ne fallatur cum Altamura, qui hunc nostrum Joannem Benedicti confundit cum alio ejusdem nominis & ætatis Vernoliensi S. Th. Parisiensi doctore socio Navarrico, Ecclesiæque SS. Innocentium rectore & parocho, cujus sunt *Scholia marginalia in sacram scripturam*, Parisiis apud Joannem Macé 1565 edita, unde & *Biblia Benedicti* vulgo dicta, de quo Sixtus Senensis in *Bibl. sancta*, & Launoius *De colleg. Navarræo* P. II cap. 51 pag. 715. Hujus etiam sunt *Emendata & absoluta scholia, quæ ex Græcis & Latinis interpretibus in* IV *evangelia, & in apostolorum Acta Joannes Gagnæus collegerat*, & quæ excusa sunt Parisiis apud Carolum Guillard 1562, ut & *Concordantiæ novæ utriusque testamenti juxta tropos & phrases distinctæ*, Ibidem & eodem anno. Iste Johannes Benedicti obiit ætatis LXXXIX, Christi MDLXXIII februarii XIX.

An ejusdem vel alterius tertii ejusdem nominis sit, *Index sententiarum quæ a S. Joanne Chrysostomo in suis lucubrationibus præclare dictæ sunt*, qui unà cum ejus sancti operibus editus est Parisiis apud Guillelmum Marlin & Sebastianum Nivellium 1570 in fol. mihi incompertum est, certe Launoius inter sui Navarrici opera non numerat: ut ut sit in his omnibus nihil habet noster Johannes Benedicti.

F. JOHANNES A MYRICA.

† 1565.

F. Johannes a Myrica vulgo *Van Heyden* Gallice *de la Bruiere* Brabantus Eindoviæ natus, Ipris ad ordinem ascitus anno MDXXXV die XXIV decembris, vir fuit vitæ innocentia, candore morum, mira in primis humilitate commendatus, sed & eruditione, facundia, fidei catholicæ studio, odio in hæresim acerrimo clarissimus. Sacras litteras interpretabatur Lovanii annis MDXLVIII & XLIX, exinde baccalaurei gradum consecutus, & approbatus in actis capituli provincialis infer. Germaniæ Gandavi anno MDL habiti. Concionibus deinceps habendis potissimum incubuit, Ecclesiastes sua tempestate & lingua Belgica eloquentissimus habitus, interea tamen Iprensi domui præfuit pluribus annis prior, eoque munere fungebatur anno MDLIV, sed & inquisitorem hæreticæ pravitatis diu egit in diœcesi Iprensi institutus in cap. prov. Trajecti ad Rhenum anno MDLIX coacto. His fortiter & strenue instabat, grassantes in iis regionibus hæreses refellens & ministellos arcens & fugans, cùm nihil minus cogitantem summi pontificis permissu eum sibi coadjutorem allegit abbas S. Johannis Montis Balliolensis ad Ipras, & nigro monachorum habitu induit anno MDLXV die X februarii, non aliam monasterii sui ab hæresibus & hæreticis incolumis servandi rationem arbitratus. Hic monasterio præfuit coadjutor annis quatuor cum dimidio, deinceps abbas ad ann. MDLXXXIV. Cùm tamen a prædicandi munere non cessaret, nam & præter alia loca per adventum & quadragesimam concionatus est Dunkerkæ anno MDLXXIV, percito in eum odio furentes hæretici sæpius insidiabantur, & tandem e suo exulem ejecerunt monasterio, qui Audomarifanum se recepit, ubi & obiit anno dicto MDLXXXIV die VI januarii, apud nostros primum in odeo sepultus, quibusdam annis postea ad Balliolense monasterium translatus in commune abbatum sepulcrum. Hactenus ex actis provinciæ Germaniæ inferioris & ex Bibl. Belgo-Dominic. Ghilberti de la Haye. Ejusdem meminit Sanderus Flandr. Illustr. T. I p. 369 & T. II p. 557, & Petrus Belcherius poëta Iprensis, quibus testibus scripta est ab eo & edita

Oratio congratulatoria.

F. JOANNES DE LA PEÑA.

† 1565.

F. Joannes de la Peña Hispanus ex oppido *de la Hita* diœcesis Toletanæ ortus, contrarium omnino superiori mox laudato nobis præbet exemplum. Is enim primum in ordine monachorum nigrorum S. Benedicti congregationis Castellanæ meruit, & aliquot annis vitam asceticam professus est, tum eam facultate summi pontificis accepta dimisit, seseque ordini Prædicatorum in cœnobio S. Petri martyris Toletano dedit. Exinde Pinciæ gymnasii Gregoriani collega receptus, tale doctrinæ sapientiæque dedit specimen, ut a priore Hispaniæ provinciali dignus inventus sit, qui Salmanticam mitteretur, cathedram theologiæ vespertinam certamini expositam æmula contentione obtinere tentaturus, quam & non sine magna sui nominis & ordinis gloria reportavit anno MDLX. Hanc cum summo auditorum concursu & plausu, parique pietate & eruditione rexit ad ann. MDLXV, quo & docere & vivere desiit ingenti suorum, academiæ, imo & Ecclesiæ totius jactura & desiderio, cujus obitus in comitiis provinciæ Hispaniæ Tauri habitis eodem anno denunciatus fuit. Ejus cum laude meminerunt Lopez P. IV lib. 2 cap. 45, Marieta fol. 206, sed hic circa annum obitus non accuratus, Fernandez, Altamura ad 1560 ex Antonii Bib. Hisp. Reliquit a se dictata

In universam S. Thomæ summam commentaria, quæ quidem typis non edita, sed MS eruditioribus maximo sunt usui.

Orlandinus Hist. soc. Jes. lib. VIII n. 49 refert Joannem hunc, quem virum singulari pietate & doctrina clarum appellat, non dubitasse recentem societatem Jesu vexatam adversus collegæ morsus scripto etiam litterisque defendere: Orlandino mihi facile fides, utinam horum scriptorum titulum & typos indicasset, quos hîc libens laudassem, nam horum nulla mihi aliunde memoria.

F. JOANNES DE OCHOA.

† 1565.

F. Joannes de Ochoa Hispanus Bæticus vir a pietate & eruditione inter primos suæ ætatis nominatus, sacræ theologiæ magister, gymnasii S. Thomæ Hispalensis recens erecti præfectus, alterum in eadem urbe *Mons Sion* dictum excitavit a fundamentis & instituit. Quo fidei christianæ puræ servandæ flagrabat studio, Constantinum & Ægidium doctrinam pestiferam in Hispania occulte seminantes mox detexit, & sacri tribunalis censoribus denunciavit, a quibus in eos ex legibus severius animadversum. Romam verò cùm jussu regis Philippi II se contulisset, ibidem obiit. Sic Lopez Hist. gen. P. IV p. 131, apud quem tamen erratum irrepsit, cùm annum mortis MDXXIII assignat, cùm eo anno vix natus esset Philippus, qui præterea nonnisi anno MDLV regnum capessivit, quod sui discutiant gentiles. Ejus meminere Antonius Bib. Hisp. & Altamura ad 1565, qui fortè verus annus mortis, quo & prodiit scriptus ad eo liber hujus tituli:

Omnes primariæ conclusiones omnium & singulo-

Sæc. XVI. *rum articulorum summæ D. Thomæ, additionumque, in carmen redacta, quo facilius memoriæ mandari possint*, Romæ 1565 in 8.

Ex quibus Gozzeum & Fernandem emendes qui hujus Joannis agnomen corrupte *Ocham* scribentes, Italum Germanumve comminiscuntur.

F. PETRUS YBAÑEZ.

† 1565. F. PETRUS YBAÑEZ Hispanus Salmanticæ ordinem professus, vir vitæ innocentia, nec minus eruditione conspicuus, theologiam Pinciæ professus est apud suos, sed & ejus quam mysticam vocant insignis & expertus magister fuit, ceu qui orationi assidue cœlestiumque rerum meditationi totus incumberet. Hinc a sancta virgine Theresia perfectiorem vitam aggressa, conscientiæ arcanorum arbiter & mystagogus allectus, non parum ad eam in proposito confirmandam & ad sublimiora evehendam contulit: vicissimque ipse ex eminentioris illius animæ consortio ac necessitudine non exiguum percepit spiritus emolumentum. Apud *Trianos* sodalium priorem agens, ad ea ad quæ se semper extenderat, anteriora felici morte transiit anno MDLXV. De quo legendus Lopez Hist. gen. P. IV p. 447 & seqq, Gravina Voce turturis p. 169, Altamura ad 1565. Scriptus ab eo relictus est

Tractatus de regulis ad discernendos spiritus in XI *capita divisus* lingua Hispana.

Ad quæ scilicet virginis Theresiæ tum vitam spiritualem aggressæ mores expenderat: cujus tractatus quædam fragmenta episcopus Turriasonensis initio operum sanctæ profert, addens integrum MS servari in monasterio Abulensi sanctimonialium Theresianarum.

F. THOMAS DE CHAVES.

† 1565. F. THOMAS DE CHAVES Hispanus Bæticus Salmanticæ ordinem amplexus, professus est anno MDXXIV die secunda februarii, illudque Salmantinæ scholæ lumen ac decus Franciscum de Victoria feliciter nactus in theologicis magistrum, ejus lectiones ita diligenter memoria & scripto excepit, ut non contemnendum exinde perceperit fructum, cùm postea ipse ad sacras litteras profitendas admotus est, quo & titulo ferunt præsentati gradum meruisse. Ad annum usque MDLXX pervenisse asserit Marieta. Edidit verò compendium de sacramentis ex doctrina dicti magistri sui Francisci de Victoria, quam hic quartum sententiarum publice explicans fusius tradiderat, cujus libri titulus est

Summa sacramentorum Ecclesiæ ex doctrina R. P. F. Francisci a Victoria ordinis Prædicatorum primarii cathedratici apud Salmanticenses. Prodiit primum typis ante 1546, siquidem a Francisco ipso qui eo anno mortuus est, integra perlecta fuit & approbata, quam & tum Thomas Francisco Perez Ecclesiæ Toletanæ S. Genisii rectori, ad cujus instantiam lucubratiunculam hanc e manibus suis elabi siverat, nuncupavit, in qua priori editione nihil suum inseruerat: at postmodum auctam & illustratam, cui ut docet in novo titulo, *accesserunt multa quæstiones ex sanctorum conciliorum decretis præsertim Tridentini & aliorum, quæ antea desiderabantur*, iterum prælo dedit Pinciæ 1565 in 8. Secutæ sunt aliæ Salmanticæ, Dominici de Portonariis 1575 in 8: Venetiis 1571, 1579, & Dominici Farrei 1580 in 12: Antwerpiæ 1586, 1594, & 1610 in 12: Turnoni, Antonii Chard 1629 in 12 pp. 451.

Istam opellam Franciscus Turcius Tarvisinus Carmelita Italice reddidit & edidit Venetiis, Petri Deuchini 1575 in 4, & rursus 1580 in 8.

F. BARTHOLOMÆUS DE LAS CASAS.

F. BARTHOLOMÆUS DE LAS CASAS vel *Casaus* Hispanus Indorum occidentalium vere pater & inter eorum apostolos e primis numerandus, ab ardenti animarum salutis studio, vitæque sanctitate & eruditione singulari, præsertim verò a præclare pro miserorum Indorum defensione gestis magnum sibi fecit in utroque orbe nomen. Res ejus accurate prosequitur Antonius Remesal in historia provinciæ S. Vincentii *de Chiapa* legendus, ex qua solum quæ ad ejus vitæ Chronologiam spectant, pro nostro instituto breviter perstringimus. Natus est Bartholomæus anno circiter MCCCCLXXIIII patre Francisco de Casaus nobili quondam claraque apud Gallos familia, cujus majores olim e Galliis in Hispanias sub Ferdinando dicto *el Santo rey* migrarunt, & contra Mauros in obsidione civitatis Hispalensis fortiter & strenue se gesserunt. Hic Franciscus Christophorum Argonautam illum celebratissimum Columbum anno MCCCCXCII denuo novum Indiarum orbem petentem comitatus, post annos aliquot inde nempe anno MCCCCXCVIII Hispalim reversus est non paucis auctus divitiis, & Bartholomæo filio tum Salmanticæ juris auditori puerum Indum sibi a dicto Colombo concessum mediastinum tradidit. Cùm autem Isabellæ reginæ displicuisset servitutis jugum a Colombo propria auctoritate subditis sibi Indis impositum, liberosque omnes quotquot in Hispanias deportati fuerant, ad Indias & sua remitti regio sancivisset edicto, continuo Bartholomæus juris utriusque jam licentiatus Indum sibi ab obsequiis libentissime dimisit, & ex eo primum ejus incaluit erga miseros illos populos affectus. Non multum postea cum Nicolao Dovando ordinis Alcantaræ equite, & commendatore Lerezensi, Hispaniolæ nunc S. Dominici prorege designato in eam insulam anno MDII navigavit, ubi cùm jam annos octo vitam nec otiosam nec illaudatam egisset, sacris initiatus est, annoque MDX in urbe ejus insulæ primaria, quæ *la Vega* dicebatur ad sacerdotium promotus, primum ille suum maxima pompa & apparatu fecit sacrum. Anno MDXI Didacus Velasquez insulæ Cubæ prorex eum ex Hispaniola ad se vocavit, sibique adesse consiliarium voluit, eique in commendam ut aiebant quosdam Indorum populos (*pueblos* dicunt & *repartimientos*) regendos tradidit, quod exactoris proprie officium erat tyrannicum & inhumanum: unde & ipsi toto vitæ decursu gravissimi conscientiæ morsus & scrupuli, pœnitendique materies amplissima & dolendi perpetua fuit. Dum his instaret non sacerdote solum sed & christiano indignis, lucro tantum intentus temporali, divino repente afflatus numine, mutatis consiliis Indorum saluti & libertati deinceps incumbere proposuit. Ea mente duplex in Hispaniam suscepit iter, alterum anno MDXV, sed paulo post mortuo Ferdinando rege catholico re infecta rediit, alterum anno MDXVII, sed ob varios eventus re de die in diem prolatata, tandem anno MDXIX in consilio regio præsente ipso rege Carolo V cæsare auditus, etsi intercedente episcopo Dariensi & totis viribus adversante, maximam eorum quæ proponebat partem obtinuit, novæque leges in Indorum gratiam conditæ. His fretus in Hispaniolam remeavit anno MDXX, mandata regia gubernatoribus obtulit. At ea verbis laudari, reipsa parvipendi animadvertens, & quem sibi cunque sumeret laborem, oleum & operam perdere, mundi hujus totius in maligno positi pertæsus, ordinem amplexatus est in ea insula anno MDXXII. Tumque licèt jam annos XLVIII natus, ceu qui juri tantum hactenus studuerat, theologiæ addiscendæ totus incubuit. Annis octo ea vice ibi stetit, quibus † 1566.

&

& aliquando electus prior suis sodalibus præfuit, interea pro Indis quos in visceribus gestabat strenue decertans. Anno autem MDXXX Hispanos novas in America regiones detegere ac suæ ditioni adjungere certior factus, ac veritus ne in illis partibus erga Indos non æquiores essent, quam hactenus fuerant in aliis, rediit in Hispaniam, & a Carolo V diplomate ad suorum exercituum in novo orbe imperatores accepto in Mexicum trajecit, novam Hispaniam peragravit, tum provinciam Gatimalensem & adjacentes ut *Nicaraga* & alias, Peruanum etiam regnum adiit, ubique mandata regia denuntians, sed parvo ut ferunt fructu, sacra obstante qua tum toti ardebant illi *conquistadores*, sic enim vocabant, auri fame. Verùm tandem obtinuit, ut in regione belli seu *de guerra* tum dicta, nunc *Vera Pacis*, regium diploma ad unguem servaretur, in eamque cum sodalibus aliquot se contulit, & non pœnitendam messem in horrea Christi congregavit. Anno MDXXXIX communi consilio in Hispaniam legatus est, qui ab imperatore novas & certas pro Indorum regimine leges obtineret. Quot labores ea de causa subierit, quot ærumnas per quadriennium & amplius sustinuerit, nemo pro merito explicet: at tandem quod volebat consecutus est, leges novæ sancitæ, ac proregibus missæ, & licèt initio illis minus gratæ, paulatim tamen obeditæ & opere completæ. Successu adeo felici lætus revertebatur anno MDXLIV: cùm se a rege catholico ad insulas designatum didicit, & primo ad Cuscensem, quam constanter recusavit ab his dignitatibus animo alienissimus, at cùm ad Chiapensem paulo post nominatus fuisset, recusare etiam parabat, sed a sapientibus viris admonitus, charactere episcopali insignitum pro Indorum indemnitate, ut ipsi in votis erat, utiliorem deinceps & efficaciorem operam positurum, hac ratione persuasus collum oneri submisit. Anno eodem Dominica passionis Hispali in majori basilica consecratus, die nona julii sequentis ipse qui cum baculo venerat, duabus turmis stipatus, altera missionariorum ex ordine numeroso supplemento, altera Indorum e captivitate Hispanica suis curis ereptorum numerosiore navem ascendit, & in novum orbem ceu triumphans regreditur. At non ita læte nec in insula Hispaniola ad quam primo appulit, nec in continenti, imo pessime ab Hispanis earum regionum domitoribus, quos *conquistadores* supra dicebamus, exceptus est. Verùm ut vir erat pro justitia infracto animo, fronteque a Deo donatus frontibus eorum duriore, contumelias omnes pro Christo parvipendens, pro lege Dei & cæsaris impigre & intrepide ubique, seu apud oves sibi creditas, seu in consessu episcoporum, seu coram tribunalibus regiis astitit ab anno MDXLV quo circa quadragesimam Ecclesiam suam ingressus est ad julium anni MDXLVII. Tum autem episcopatum abdicare, in Hispaniam remeare, sedem in gymnasio Gregoriano Pinciæ figere constituit, ubi aulæ propior, Indorum libertati consulere facilius posset, eorumque causam verbo & scripto reliquum vitæ efficacius propugnare. Quod & exsequutus est ad obitum usque circa finem julii anni MDLXVI quo ætatis XCII abiit ad superos, vir inter maximos numerandus, & de quo Hispania nunquam satis gloriari queat. Ejus scripta plurima sunt, alia MS servata, alia typis commissa, & horum quædam bis, nempe primo Hispali, Sebastiani Trugillo 1552 in 4 Gothico charactere rubro nigra; secundo Barcinone, Antonii la Cavalleria 1646 in 4. Juxta antiquiorem editionem referenda sunt, simul adjiciendo in quas alias linguas translata fuerint, & adjectis ubi necesse fuerit notis:

1. *Tratado comprobatorio del imperio soberano y principado universal que los reyes de Castilla y Leon tienen sobre las Indias*, pp. 160. Non extat in edit 2. Hujus scribendi occasio fuit, quod ab Hispanis quos *conquistadores* vocabant, episcopus Chiapensis apud regium tribunal accusaretur de justo in Indos negato regis catholici imperio, quam accusationem anno MDXLVII hoc & altero infra referendo tractatu ad illud tribunal vocatus diluit & confutavit.

2. *Disputa o controversia entre el obispo, y el doctor Gines de Sepulveda, sobre que el doctor contendia, que las conquistas de las Indias contra los Indios eran licitas, y el obispo por el contrario defendio y afirmo aver sido y ser impossible no ser lo tiranicas injustas e iniquas. La qual question se ventilo e disputo en presencia de muchos letrados teologos e juristas en una congregacion, que mando su Magestad juntar el año* MDL *en la villa de Valladolid*, pp. 112. Extat in utraque editione.

Quod ut intelligatur, sciendum Joannem Genesium de Sepulveda virum insignem, Ciceronem Hispanum suo seculo dictum, sua eloquentia fretum librum scripsisse, cui titulum indidit, *De justis belli causis contra Indos suscepti:* quo tyrannidem Hispanorum & Indorum servitutem non solum purgare sed & probare conabatur legitimam. Hunc coram consilio virorum gravissimorum a Carolo V imperatore coacto & ea de causa instituto legit. Apologiam pro Indis adversus Sepulvedam continuo exhibuit episcopus Chiapensis, quam & ab ejus ore audivit idem consilium. At cùm fusior esset ex mandato consilii Dominicus de Soto, de quo supra ad 1560, in eodem assessor eam in compendium redegit. Istud compendium quod vocant *Sumario* prima pars est hujus controversiæ, & ad duodecim capita refertur. Illis argumenta duodecim objecit Sepulveda, quæ & secundo loco exhibentur. His verò totidem responsionibus episcopus fecit satis sub hoc titulo: *Estas son las replicas &c.* & sunt ultima pars hujus operis.

In hac causa autem vicisse episcopum hinc constat, quod & leges novæ jam latæ a Carolo V & postea a Philippo II jussæ sunt observandæ, & Sepulveda etsi vires omnes adhibuerit, libri sui in Hispania edendi facultatem nunquam obtinere potuit. Excusus quidem est Romæ secreto ab ejus amicis, sed exempla quoad fieri potuit omnia prehendi & ad se mitti supprimenda jussit rex catholicus, unde paucissima superfuerunt, præterea sub gravissimis pœnis prohibuit rex, ne in orbem novum aliqua mitterentur, & ut ad id attenderent, suis ibi proregibus severe injunxit.

Prodiit rursus hoc opus Italice & Hispanice per columnas Italica ad Hispanam e regione in eadem pagina respondente hoc titulo: *Conquista delle Indie occidentali di M. &c. conforme al suo vero originale Spagnuolo già stampato in Siviglia, tradotta in Italiano per opera di Marco Ginammi*, Venetiis, Typis ipsius Ginammi 1645 in 4 pp. 184. Extat Paris. in Regia O 1377.

3. *Treynta proposiciones muy juridicas, en las quales sumaria y sucintamente se tocan muchas cosas pertenecientes al derecho que la Iglesia y los principes christianos tienen o pueden tener sobre los infieles de qualquier especie que sean*, pp. 20. Extat in utraque editione. Hunc tractatulum eadem de causa edidit, qua primum supra relatum.

4. *Principia quædam ex quibus procedendum est in disputatione ad manifestandam & defendendam justitiam Indorum*, pp. 20. Non extat in edit. 2.

5. *Brevissima relacion de la destruycion de las Indias.*

6. *Lo que se sigue es un pedaço de una carta y relacion, que escrivio cierto hombre de los mismos que andavan en estas estaciones.* Fragmentum est relationis, quam integram se habuisse dicit, at cujus folia priora jam perierant, priusquam ederetur. Extat utraque in utraque editione.

Hæc relatio in plures linguas versa est & edita, & Latine quidem sub hoc titulo:

Narratio regionum Indicarum per Hispanos quosdam devastatarum verissima, Hispanicè conscripta, post alibi Latine excusa, jam verò denuo iconibus illustrata, Oppenheimii curis & sumtibus Joannis Theodori de Bry, typis Hieronymi Galleri 1614 in 4: Postea Heidelbergæ cum iisdem iconibus typis Guillelmi Walteri 1664 in 4.

Italice hoc titulo: *Istoria ò brevissima relazione della distruzzione delle Indie occidentali della traduzzione di Giacomo Castellani, già sotto'l nome di Francesco Bersabita*, Venetiis 1626 in 4: postea ibid. Marci Ginammi 1630 in 4: Rursus Hispanice & Italice per columnas, ut supra notatum n. 2 Venetiis, Ginammi 1643 in 4 pp. 150. Extat hæc editio in Regia O 1377.

Gallice etiam prodiit hoc titulo: *Histoire des insolences, cruautez, & tirannies exercées par les Espagnols ez Indes occidentales, qu'on dit le nouveau monde; traduite du Castillan par Jacques de Migrodde*, Antwerpiæ, Francisci de Ravelenghien 1579 in 8. Sic refert du Verdier in sua Bibl. Gallica. Altera editio anni 1582 extat Paris. in Teller. nunc Genovef.

Prodiit & Germanice 1597 in 4. Quæ editio in Francofurt. ad Viadrum.

Hoc opus ea ætate quidam Hispani ægerrime tulerunt, gentilium suorum scelera revelari impatienter ferentes, nec desunt etiamnum, qui supposititium contendunt, & ab auctore Gallo in odium nominis Hispani confictum, ac Lugduni sub ementitis Hispali typis primo editum anno 1552. Sic tuetur Joannes Melendez noster in Histor. provinc. Peruan. cui titulus *Tesoros verdaderos*, cui astipulatur ejusdem historiæ censor Franciscus Antonius Montalvo in approbatione eidem præfixa, idque a Gallo quodam desertore & ad Hispanos transfuga rescitum fuisse. Sed si non aliud illis argumentum quam hujus Galli desertoris testimonium, illud certe futilissimum est. Quis enim ille Gallus, quod ejus nomen, ubi natus, unde didicit? sed hæc missa facio. Opus in oculis ipsius Bartholomæi *de las Casas* viventis excusum est, si non ejus, cur mox ut vidit, suum non negavit? Præterea eadem charta eodemque charactere ac alia ejus indubitata opera editum est. Adde quod scriptores Hispani omnes illi asserunt, & ipse in aliis tractatibus eadem habet. Nec verò dedecus sibi putent Hispani, talia apud eos monstra nata esse, apud quas enim nationes non similia eruperunt hominum portenta? An erga miseros Indos æquiores fuerunt, qui eos e suis ejecerunt sedibus, terras eorum invaserunt eadem cupiditate moti Lusitani, Angli, Galli, Sweci, ac præ cæteris in occidente & oriente Batavi? sed immortale est gentis Hispanæ decus, quod ejus reges nunquam id permiserint, probarint nunquam, imo severissimis legibus prohibuerint licèt non semper auditi: quod ubi scelerati illi *conquistadores* avaritia sua excæcati, Indos bestias non homines, non anima rationali præditos sustinere ausi sunt, consilia regia id non respuerint modo sed & exhorruerint: denique quod viros apud se sapientissimos habuerit, quales Bartholomæus noster & alii innumeri, qui se Indorum patronos exhibuerint, gentilium suorum errorem non dissimularint, ac in ordinem omnia tandem aliquando reduci obtinuerint.

7. *Un tratado que escrivio por mandado del consejo real de las Indias sobre la materia de los Indios, que se han hecho esclavos por los Castellanos*, pp. 71. Extat in utraque editione.

Iterum Italice & Hispanice ut supra. Titulus: *Il supplice schiavo Indiano di M. Bartholomeo de las Casai &c. conforme al suo vero originale &c.* ut supra, Venetiis, Ginammi 1657 in 4 pp. 96. Collatione facta eumdem deprehendi cum isto septimo, adeo ut non sit locus dubio ab Antonio in Bibl. Hisp. proposito, an non sit idem cum octavo sequenti. Extat in Regia O 1377. Antiquiorem editionem laudat idem Antonius Ibid. apud eumdem 1636 in 4.

8. *Entre los remedios, que el obispo refirio por mandado del emperador rey nuestro señor en los ayuntamientos que mando hazer su magestad de prelados e letrados y personas grandes en Valladolid el año de 1542 para reformacion de las Indias, el octavo en orden es el siguiente. Donde se assignan veynte razones por las quales prueva non deverse dar los Indios a los Españoles en encomienda, ni en feudo, ni en vassalage, ni de otra manera alguna*, pp. 112. Extat in utraque editione. Extat & Latine cum relatione supra n. 5.

Prodiit etiam Italice & Hispanice ut supra annotatum n. 2 hoc titulo: *La liberta pretesa dal supplice schiavo Indiano &c. tradotta per opera di Marco Ginammi*, Venetiis, Typis ejusdem Ginammi 1645 in 4 pp. 184. Extat in Regia O 1377.

9. *Unos avisos y reglas para los confessores que oyeren confessiones de los Españoles, que son o han sido en cargo a los Indos de las Indias del mar oceano*, pp. 32. Deest in 2 edit.

10. *Adicion de la primera y quinta reglas.* Deest in secunda editione.

11. *Erudita & elegans explicatio quæstionis, utrum reges vel principes jure aliquo vel titulo & salva conscientia cives ac subditos a regia corona alienare, & alterius domini particularis ditioni subjicere possint: antehac nunquam ab ullo doctorum ita luculenter tractata.* Edita quondam cura & studio Wolfgangi Griesstetteri, nunc verò multo correctius recusa curante Jacobo Kyllingero jurisconsulto, Tubingæ, Wildii 1625 in 4 pp. 47. Quæ editio Romæ in Barber. & Paris. apud nostros ad S. Honorati. Altera laudatur Romæ in Imperiali, Jenæ Joannis Gollneri 1678 in 4.

Præter hæc typis edita, innumera alia in causa Indorum reliquit MS, *memoriales de importancia, informaciones, relationes, peticiones, descubrimientos, conquistas, consultas &c.* Quæ omnia ab ejus morte ex ejus museo mandato regis catholici sublata, Pincia Matritum deportata sunt, & in archivo consilii regii Indiarum servantur teste Remesal citato: at quæ Antonius in Bibl. Hisp. vult in regia Escuriali fuisse recondita. Sed & sequentia MS adhuc apud nostros Pincianos servari testatur Remesal.

1. *Apologetica historia sumaria quanto a las calidades, disposicion, cielo, y suelo destas tierras, y condiciones naturales, politicas, republicas, maneras de vivir, e costumbres de las gentes destas Indias occidentales y meridionales, cuyo imperio soberano pertenece a los reyes de Castilla.*

Nempe in defensionem horum Indorum, quos Hispani quidam infamabant ceu seipsos regendi incapaces, cujus contrarium auctor demonstrat. Opus est majoris molis foliorum 830 in fol. minutissimo charactere ac sine marginibus, hoc est sexdecim chartæ scaporum & amplius, & eruditissimum inquit Remesal, qui vidit ac legit, & subinde sublatum e bibliotheca nostra Pinciana indicat, sed tum sperabat restituendum.

2. *Una historia general de las Indias* tomis tribus, at quorum non nisi duos priores videre se potuisse ait Remesal, ambos in fol. Primus foliorum 668, hoc est 13 & amplius scaporum progreditur ad ann. MDII. Alter foliorum 197 hoc est quatuor scaporum prosequitur ad ann. MDX. Per scapos hîc intelligo, quod vulgo dicunt *mains de papier*.

Hanc historiam eximiè commendat Remesal, ac præstat omnibus quæ de novo orbe habentur

certiorem, cùm auctor non solum a se visa narret, sed & monumentis certis usus fuerit, qualia ipsa Christophori Columbi memorialia: unde & hujus historiæ majorem partem in suam intulit Antonius de Herrera. Cæterum idem addit Bartholomæum hanc inchoasse anno MDXXVII & anno MDLIX finiisse, ac unâ ne ante quadraginta annos typis mandetur, prohibuisse.

3. *Dies y seys remedios contra la peste, que entonces començava, y a tota priessa yva destruyendo las Indias.* Octavum auctor typis dedit Hispali 1552.

4. *De cura a regibus Hispaniarum habenda circa orbem Indiarum, & de unico vocationis modo omnium gentium ad veram religionem* foll. 63. Quod opusculum non quidem excusum, sed scripto multiplicatum, cujus & quatuor exempla recenset Remesal, quorum unum Pinciæ in gymnasio Gregoriano, alterum in Hispania nova, tertium apud parochum *de Mazaltenango* in provincia Guatemala, quartum suum cujus plura exhibet fragmenta in historia provinciæ Chiapensis.

5. *Sobre el hazer los esclavos de la segunda conquista de Xalisco, que mando hazer Don Antonio de Mendoça virrey de la Nueva España año de* MDXLI foll. 272.

6. *De promulgatione evangelii Latino & vulgari sermone.*

7. *De iuvandis & fovendis Indis.* Istud recenset Augustinus Davila Padilla in historia provinciæ Mexicanæ, dicens opus esse ingentis molis scilicet viginti chartæ scaporum Hispane scriptum ab auctore hoc titulo: *Del bien y favor de los Indios*, & Mexici apud nostros servatum, sed Latine redditum a F. Dominico de Annunciatione, qui a patribus Chiapensibus mutuo acceperat.

8. *De thesauris. Latine*, foll. 192.

9. *Sumario de lo que el doctor Sepulveda escrivio contra los Indios*, foll. 94.

10. *Doce quadernos de las disputas, que tuvo con el obispo de Darien y el doctor Sepulveda*, foll. 184.

11. *De juridico & christiano ingressu & progressu regum Hispanorum in regno Indiarum*, foll. 61.

12. *Confessionario*, foll. 32. At istud idem videtur ac *Avisos y reglas para los confessores* supra inter edita n. 9 recensitum, quod & indicat numerus foliorum.

13. *Testamentum & codicillus.* Libelli duo ab eo Philippo II oblati paulo ante mortem, quos laudat Emmanuel Rodericus QQ. regularium T. II q. 99 art. 4.

Hujus scriptoris præter citatos meminerunt Vincentius *de las Casas* noster in Histor. MS Novæ Hispaniæ, Joannes de Torquemada ord. Minor. in sua Monarchia Indica, Joannes de Solorzano de jure Indiarum lib. 2 cap. 1 n. 27, Franciscus Lopez de Gomora Hist. Peru. cap. 77, Fernandez noster *Hist. Eccl. de nuestros tiempos cap.* 7, Lopez P. IV lib. 2 cap. 16, Pius P. IV col. 172, Fontana in Theat. & Monum. sed minus accurate, nec rectius Altamura ad 1555 quo putat obiisse; omnium indiligentissime Davila *Teatro Eccles. de las Indias.*

F. HIERONYMUS MICHAEL NICHISOLA.

† 1566. F. HIERONYMUS MICHAEL NICHISOLA Italus patriaque & professione Veronensis, vir & generis nobilitate & doctrinæ fama percelebris, ad infulas Theanenses promotus a Paulo IV anno MDLVII die XI januarii, synodi Tridentinæ sessionibus sub Pio IV habitis affuit. Inde ad sponsam reversum eidemque ornandæ totum incumbentem mors immatura collegit ætatis XLIX, Christi MDLXVI currente augusto. Sic epigraphe ejus tumulo insculpta. Quem inter antistites hactenus tantum laudarant nostri cum Ughello Ital. Sac. T. VI, Rovetta primus scriptoribus accenset ad 1546; ceu qui ediderit

Opusculum de laudibus B. Virginis.
Directorium synodi in sua Ecclesia habendæ.

Sodalium Veronensium diligentiæ erit, ubinam typis prodierint, quo anno, quave forma inquirere & hîc addere.

F. JOHANNES BRABANTINUS.

F. JOHANNES BRABANTINUS quidam ab Altamura laudatur ad 1566, quem ait scripsisse † 1566.
Contra Lutherum.

Nulla mihi hujus sub hoc cognomine apud nostros nomenclatores Belgas notitia, quos si hujus fuerit ætatis, fugisse difficile mihi persuadeo. Itaque penes Altamuram fides.

F. MATTHÆUS LACHI.

F. MATTHÆUS LACHI Etruscus Florentiæ natus & conventus Fesulani alumnus, vir integritate morum, disciplinæ regularis studio, sed & doctrina agendorumque peritia conspicuus, post varia quibus in provincia Romana functus est regiminis munia, diffinitoris etiam in quodam capitulo generali, sanctæ fidei censor generalis Perusinus institutus fuit, & cum laude huic præfuit tribunali ab anno MDLI ad MDLXVI, quo & obiit tum prior provincialis Calabriæ a S. P. Pio V datus & positus. Ejus cum laude meminerunt Razzius p. 315, Fontana in Theatro, & Paulinus Bernardini Lucensis singularis ejus amicus in Relatione seu discursu super examine doctrinæ & operum Hieronymi Savonarolæ sub Paulo IV anno MDLVIII severius in congregatione S. inquisitionis generalis Romæ peracto, qua in relatione testatur Matthæum hunc scripsisse, ac censoribus obtulisse 1566.

Librum pro defensione doctrinæ & operum præfati Hieronymi Savonarolæ.

F. JOANNES HENTENIUS.

F. JOANNES HENTENIUS patria Nechliniensis, quod oppidulum est aut vicus Leodiensis diœcesis prope Tuinum sive Tudinium ad Sabim *Thuin* vulgo dictum, non verò Mechliniensis, ut nonnulli vocis affinitate delusi scripserunt, vir in theologicis Græcarumque ac Hebraicarum cognitione linguarum eximius, ordinem Hieronymianum in Lusitania junior aliquando professus, cùm in patriam postea reversus esset parentes revisurus Lovanii hæsit, sacrisque hoc in lyceo se litteris addixit, ubi paulopost jam licentiatus & operibus quibusdam editis clarus, obtenta venia ibidem nostro Prædicatorum ordini nomen dedit ad annum circiter MDXLVIII. In comitiis provinciæ inferioris Germaniæ Gandavi MDL coactis approbatæ fuerunt ejus licentiæ, & ad magisterii lauream ei data facultas, quam anno sequenti XII maii consecutus est: tum in comitiis Antwerpiensibus MDLIII Romæque generalibus eodem anno acceptata illius ad magisterium promotione, studii nostri generalis Lovaniensis regens ad sequens triennium instituitur: exinde anno MDLVI in cap. provinc. Buscoduci generalis apud Eburones fidei vindex & inquisitor, tum a suis electus fratribus conventui Lovaniensi præficitur prior, quo dum † 1566.

 fungitur munere, Joannis Hesselii regii sententiarum in ea academia professoris a rege Tridentum ad synodum missi vices & locum ex sacræ facultatis delectu & sententia implevit, quem anno MDLXV publice Lovanii docentem audivisse se testatur Hayus S. J. in notis ad Bibliothecam sanctam Sixti Senensis. Fractus demum assiduis studii laboribus atque vigiliis, dirisque calculi doloribus excruciatus, obdormivit in Domino Lovanii XII octob. MDLXVI, ætatis LXVII magno apud omnes relicto sui desiderio. Ejus meminere cum laude Lusitanus & ex eo nostrates omnes, denique Altamura ad 1566: sed & extrates Possevinus, Miræus in Elogiis script. Belg. Swertius in Athen. Belg. Valerius Andreas Bibl. Belg. & Fastis Academ. Lovan. Præter cæteros potissimum legendi F. Guillelmus Seguier Laur. Belg. P. I. Dec. 5 n. 1 pag. 57, & F. Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dom. MS, sed & Acta capitulorum generalium & provincialium inferioris Germaniæ. Hæc ejus opera:

1. *Commentaria in sacrosancta quatuor Christi evangelia ex Chrysostomi aliorumque veterum scriptis magna ex parte collecta auctore quidem Euthymio Zigabono, interprete verò Joanne Hentenio Nechliniensi Hieronymiano. In hoc opere graphice admodum redactum est in compendium quicquid ad evangeliorum explanationem diffuse tractant Origenes, Basilius, Nazianzenus, Chrysostomus cæterique theologi Græci. Liber hic neque Græce neque Latine antea typis unquam excusus est. Addidimus & in calce confutationem Judaicæ cujusdam imposturæ, sive libelli de ficto legali Jesu Christi sacerdotio ex Suida desumpto. Quod si lectori grata hæc esse acceperimus, alterum quoque tomum similem commentariorum in cætera novi testamenti omnia Latinum prope diem in lucem dabimus, quem jamdudum habemus in manibus*, Lovanii, Rugeri Rotscii mense febr. 1544 in fol. pp. 495. Notandum monitum ejusdem in hac editione. *Mihi*, inquit, *visum fuerat ante paucos menses cùm in lucem darem hos commentarios esse Oecumenii, & ita scripsi in epistola dedicatoria Francisco a Bobadilla episcopo Cauriensi archidiacono Toletano, nunc verò cùm nactus sim Zigaboni commentarios in psalmos Davidicos & cantica, quæ canuntur in Ecclesia, judicavi eumdem esse auctorem, idque volui monere in his quæ nondum erant distracta exemplaribus.*

Ex quibus colligas hujus ejusdem editionis duplicis generis extare exempla: priora distracta jam initio anni 1544 a mense februario, in quibus Oecumenio hi commentarii ascribuntur, posteriora nempe quæ paucos post menses eodem anno 1544 supererant apud librarium, in quibus mutatum primum folium, & inscriptus alter titulus, ut suo vero auctori redderentur. Primi generis exemplum extabat apud nostros Lingonis anno 1684.

Quantum ad dissertationem operi subjunctam contra libellum *de legali sacerdotio Christi* ante paucos annos in Italia, Germania, & Parisiis editum, necessaria admodum illa erat: quippe simplicioribus hoc libello fuerat illusum, Christum illo legali sacerdotio asserto sublimatum sibi suadentibus, quo vel præcipuus ei gloriæ titulus, Messiæ videlicet ac redemptoris nostri delebatur & convellebatur, uti Hentenius animadvertit Princ. *Prodiit ante annos aliquot fictitius quidam de legali Christi sacerdotio libellus cum tanto plausu a plurimis exceptus &c.*

Prodiit idem opus Euthymii Parisiis, Caroli Gaillard & Joannis de Roigny 1544 in 8 pp. 430.

2. *Enarrationes vetustissimorum theologorum in Acta apostolorum, & in omnes D. Pauli ac catholicas epistolas ab Oecumenio.* Item *Enarrationes in Apocalypsim ab Aretha Cæsareæ Cappadociæ episcopo magna cura collectæ, quas e Græco in Latium primus vertit ac edidit: iis adjunguntur selecta quædam fragmenta ex D. Epiphanio Cypri, Theodorito Cyri episcopis, aliisque primæ classis theologis ad primos Ecclesiæ ritus ac leges stabiliendas plurimum conducentia.* Item *Remigii Autissiodorensis monachi luculentissima in undecim posteriores prophetas enarratio. Hæc omnia primus omnium e tenebris eruit, dum adhuc Lovanii in majori theologico collegio degeret tum Hieronymianus*, Antwerpiæ, Joannis Steelsii 1545 in fol. Tum postea Tomis II Parisiis, Jo. Roigny, Car. Guillard. Jo. David 1545: Mathurini Dupuis 1547: Guillelmi Desbois 1560 in 8. Postea verò

Oecumenii commentaria in Acta apostolorum, omnes Pauli apostoli epistolas, catholicas epistolas omnes. Accesserunt Arethæ, Cæsareæ, Cappadociæ episcopi explanationes in Apocalypsim. Opus nunc primum Græce & Latine editum, theologis omnibus doctoribus, concionatoribus, cæterisque sacræ scripturæ alumnis perutile & necessarium. Interprete Joanne Hentenio. Emendatore & prælectore Federico Morello regiorum in Academia Parisiensi professorum decano, Lutetiæ Paris. Claudii Sonnii 1631 in fol. Tomis II.

3. *Biblia ad vetustissima exemplaria castigata. Quid in horum Bibliorum castigatione præstitum sit subsequens præfatio latius indicabit*, Lovanii, Bartholomæi Gravii 1547 in fol. Pr. *F. Joannis Nechliniensis in Biblia Lovanii anno 1547 excusa atque castigata Præfatio.* Et post plura: *E medio jam hic sublatis edicto Cæsareo universis bibliis, quæ quoquo modo adversari christianæ pietati videbantur, summo studio curavimus ex jussu, instructione, ac judicio gravissimorum longeque eruditissimorum & acerrimi judicii theologorum hujus academiæ Lovaniensis, ut comparatis undique non solum quæ castigatius excusa erant exemplaribus, verùm aliis quoque plus minus viginti, quorum recentissimum ante 200 annos manuscriptum erat, alia ante 300, 400, imo & 600 vel plures etiam annos, ex horum collatione restitueremus quoad fieri posset, veterem ac vulgatam editionem sinceritati suæ atque puritati &c.* Ex quibus quanta esset ejus eruditionis ac judicii apud socios existimatio colligas; etsi enim alios non negem censuram suam adhibuisse, norunt omnes in eum cui similis provincia demandata est, totum operis pondus incumbere: hinc merito in fronte editionis ejus unius nomen se prodit, ut qui plus omnibus laboravit. Excusa sunt pluries deinceps cum eadem præfatione Antverpiæ, Christ. Plantini 1567 in 8: Ibidem Jo. Steelsii 1570 & aliâs. Videsis Bibliothecam sacram Jacobi Lelong Oratoriani T. I pag. 505.

4. *Libellus aureus de vera Deo apte inserviendi methodo, jam olim Hispanice editus a F. Alphonso Madriliensi* (ord. Minorum) *nunc autem in Latinum traductus per F. Joannem Hentenium in academia Lovaniensi sacræ theologiæ professorem: cui accessit speculum illustrium personarum ejusdem auctoris ac interpretis*, Lovanii, Petri Xangrii Tiletani 1560 & 1576 in 12: Parisiis, Thomæ Brumenii 1584: Coloniæ, Jo. Kinchii 1606, 1608, 1625 in 12.

5. *Erasmi Roterodamensis doctoris bullati propositiones erroneæ, scandalosæ, atque hæreticæ jussu facultatis theologiæ anno 1552, dum ad concilium Tridentinum eundum esset, ex omnibus illius operibus a Joanne Hentenio S. T. D. ex ordine Prædicatorum collecta.* Extat codex MS Lovanii in Bibliot. sacræ facultatis a nostro Ghilberto de la Haie

visus, qui & Colophonem integrum transcripsit, a quo abstineo brevitatis causa.

6. *Commentaria in Genesim, Ecclesiastem, Evangelia, Acta apostolorum, & epistolas Pauli* MS laudantur a quibusdam & Lovanii servari dicuntur, sed quæ in Genesim, & Pauli epistolas, potius annotationes sunt confuse exaratæ, magis studendi gratia, quam edendi fine scriptæ circa 1560. Sic præfatus Ghilbertus testis oculatus.

7. Breve commentarium in Apocalypsim laudatum a Lusitano habetur ante Enarrationes Arethæ Cæsariensis sub titulo : *Judicium de Apocalypsi & antichristo*, in quo bestiam illam de qua Apocal. 3 Mahumeticam sectam esse cum Annio nostro contendit, seu conjicit. Extat in editionibus Antverp. 1545 & Paris. ejusdem anni.

8. *Commentarium in 1 librum sententiarum* MS fol. apud nostros Lovanienses : & Tornaci ad S. Martinum.

9. *Gallicæ Bibliorum versioni*, quæ DD. Lovaniensium dicitur, & primum prodiit Lovanii 1550 operam suam contulisse aiunt, & verisimillimum est. Novum verò testamentum a Renato *Benoist* Gallice versum recognovisse ac emendasse dicitur. Ejus nomine apposito prodiisse refert noster Ghilbertus de la Haie, Lovanii, Antverpiæ Christophori Plantini 1567 in 12. Apud D. Nolin in senatu Parisiensi causarum patronum virum eruditum, & linguarum Orientalium apprime peritum anno 1709 defunctum vidi editionem hoc titulo : *Le nouveau testament de notre Seigneur J. C. avec annotations & expositions des lieux les plus difficiles par M. René Benoist Angevin docteur. Le tout revu par F. Jean Henten docteur en theologie*, Rothomagi, Roberti Mallard 1579 in 8 par. Verùm cùm illæ annotationes eædem sint quæ in Bibliis ejusdem Renati Benoist Gallice versis habentur, quarum plures hæresim redolent Calvinianam, eas post correctionem Hentenii crediderim facile ab ejus morte ab heterodoxis restitutas & subinductas, ut sub tanti viri nomine tutius laterent, & suavius lectorum animis illaberentur : neque enim sacræ theologiæ magister catholicæ fidei invictus propugnator eas probasse censendus est, certoque nunquam probavit, ideoque nomen ejus ab hac editione, & aliis similibus si quæ sint, ut falso inductum expungendum.

F. THOMAS HESKINUS.

* 1566. F. Thomas Heskinus Anglus sacræ theologiæ doctor Ecclesiæ Sarisburiensis canonicus & thesaurarius sub Maria regina florebat, verùm sub Elisabetha graviore illa exorta adversus catholicos tempestate, pro fide exul spontaneus in Belgium secessit, ordinemque Prædicatorum amplexatus, sanctimoniales nostras Anglas, quæ Antwerpiam se receperant, vicarius & confessarius rexit & administravit, easque Bergizomam recedentes comitatus est, ubi & videtur diem suum obiisse circa MDLXVI. Sic habet Pitseus Bibl. Angl. ad ann. 1566, testem nominans ceu ex cujus ore audierat, Guillelmum Giffordium Anglum virum eximium S. Petri Insulis decanum, monachum exinde nigrum sub nomine Gabrielis a S. Maria, archiepiscopum denique Remensem anno MDCXXIX mortuum. Scripsit Heskinus iisdem testibus adversus parlamenti Anglicani de sacramento corporis & sanguinis Domini decretum, librum hoc titulo :

Christi & sanctorum parlamentum de eucharistia, Antwerpiæ 1566.

F. THOMAS SCOTUS DE ROCHEGIANO.

F. Thomas Scotus de Rochegiano Insuber Viglebanensis diœcesis, theologus primi nominis, & ad omnia pro fide sustinenda fortis & strenuus, post plures regiminis scholarum & conventuum præfecturas, censor sancti officii egit in pluribus Italiæ civitatibus, exinde tandem a Paulo IV Romam accitus, inquisitionis Romanæ institutus est anno MDLVII commissarius generalis : quo in munere post mortem hujus pontificis non modicam civium Romanorum in eum ac Carrafarum familiam furoris partem habuit perferendam. Nam ab illis insanis effractis domus inquisitionis foribus, publice virgis cæsus est, & gravioribus appetitus contumeliis. Pio IV postea electo, suo restitutus est muneri, & tandem ab eodem pontifice anno MDLXV die VI maii delectus episcopus Interamnensis, quam sedem vix annum solidum tenuit mortuus anno sequenti die XXIII maii ætatis LXXV, fuitque in sua basilica majori sepultus. De quo legendi Ughellus Ital. Sac. T. I, & Fontana in Theat. Hunc Rovetta primus ad 1556 scriptoribus annumerat, ceu a quo relicta fuerint sequentia opera : * 1566.

Notula pro recta methodo servanda in causis sancti officii.

Volumen adversus errores Lutheri.

F. THOMAS STELLA.

F. Thomas Stella Venetus provinciæ Lombardiæ alumnus, si Alberico fides, sed Ughello auctore saltem Justinopoli vernacule *Capo d'Istria* ditionis Venetæ oriundus, vir moribus, eruditione facundiaque dicendi celeberrimus, a Paulo III ad Salpensem insulam & Ecclesiam in Apulia a Tranensi cui adunata fuerat accedente cardinalis Joannis Dominici de Cupis Tranensis archiepiscopi consensu separatam & avulsam evectus anno MDXLIV die IX martii, concilio interfuit Tridentino, & sessione V die jovis XIII januar. MDXLVII celebrata (qua de justificatione decretum est) ad Patres orationem habuit. Bononiam autem translata synodo Thomas noster in S. Dominici templo assiduas habuit de rebus fidei conciones, tumque de nutu pontificis cum Donato Mauritio de Cupersana permutavit, & huic Salpensem cedens, Lavellensem cui ille præerat apprehendit Ecclesiam vel XV martii vel XXII april. MDXLVII, nam utrumque diem notat Ughellus. Interea Petrus Paulus Vergerius episcopus Justinopolitanus, quod olim in Germania dum legationes obiret apostolicas & pontificias a protestantibus hauserat hæreseos virus, tota regione popularibus suis & ovibus propinabat, citatusque causam dicturus, ad Genevenses Tubingensesque transfuga defecit, hinc sede dejectus est damnatusque a Paulo III anno MDXLVIII, biennioque plus integro vacua remansit Ecclesia. His malis Julius III Pauli III successor, ejusque nuper in synodo Tridentina legatus apostolicus & præses, cardinalis de Monte tum dictus volens occurrere, gregique Justinopolitano de pastore idoneo providere, Thomam nostrum oratorem sibi probatissimum, virum strenuum & fide, moribus, eruditioneque clarissimum delegit, quem Justinopolitanis præficeret antistitem, quique a Vergerio hæresi infectos doctrinæ Christianæ fideique catholicæ sanaret alexipharmaco. Ad eam igitur die V maii MDL translatus Ecclesiam, quæ patria erat, inquit Ughellus, mox præstitit quod volebat summus pontifex, eliminavit hæresim a decessore disseminatam, oves continuit intra veræ pietatis cancellos, crebrisque concionibus per omne tempus quo præfuit, clerum habuit optime 1566.

Sec. XVI. institutum. Dum ille sic instat gregi sibi commendato, synodus Tridentina denuo resumitur annis MDLI & LII, cui ne ovium curam abjicere cunctarique videretur, aliisque fortè de causis adjecto consensu pontificis interesse non potuit: verùm post decennium anno MDLXI cùm a Pio IV resumta esset synodus, statim ad mandatum pontificis accurrit, Tridentumque XII decemb. MDLXI levi comitatu pervenit, & omnibus ad finem usque sessionibus affuit atque subscripsit. Quam strenue se gesserit, quamque sui apud Patres eruditionis & zeli famam ac æstimationem fecerit, historia concilii satis indicat, de quo legendus Palavicinus, lib. 10 c. 2 n. 7, & lib. 17 c. 11 n. 6 & 22, ubi de communione sub utraque specie & infantium inter patres agitabatur, & lib. 19 c. 9 n. 7, cum de prælatorum residentia, cui de jure divino favisse non videtur. Ad Ecclesiam suam inde redux, dum vigilantissimi pastoris & parentis optimi vices implere persequitur, fatis concedit Spalatri anno MDLXVI. Ejus cum laude meminerunt præter citatos, Pius lib. 4 col. 248, Razzius p. 108, Altamura & Rovetta ad 1566, Possevinus, & Sansovinus fol. 275 a. Hæc ab eo feruntur typis edita:

1. *Tractatus de caritate Christi.*

2. *Orationes variæ*, quarum ea quam synodi Trident. Sess. V die XIII jan. MDXLVII coram Patribus habuit typis quin tum prodierit, nullus dubito. Extabat MS in Bibl. clar. Baluzii cod. 47 recensita, nunc verò in Regiam illata. Primum ævi sui in Italia fuisse divini verbi præconem asserit Pius citatus, Venetiisque septem circiter annos continuos tanto auditorum concursu & plausu prædicasse, idque priusquam ad infulas raperetur, ut e pulpito sacro omnibus dominari videretur.

Capitoli statuti & ordinazioni della venerable compagnia del sacratissimo corpo di Cristo posta nella chiesa di S. Maria sopra Minerva della città di Roma, Romæ, Bladi circa 1585 in 4. Quæ sodalitas cùm ibidem a S. P. Paulo III instante F. Thoma Stella Veneto ord. Præd. dicatur erecta anno 1539, & has institutiones ab eodem emanasse facile conjicias, adeo ut editio hîc laudata non sit prima. Extat Parif. in Regia E 2189.

F. VINCENTIUS MEXIA.

1566. F. Vincentius Mexia Hispanus Bæticus corrupto varie a variis agnomine laudatur. Nam a Lusitano Bibl. p. 267 *Merius* dicitur errato ut quidem censeo typorum, cum ab eodem in indice *Mexius* dicatur, & in chronico ad decadem 1560 p. 329 dicatur *Mexias natione Baticus, magister in theologia non indoctus, & inter concionatores praclaros & fructuosos annumerandus*: Fernandes *Mexia* nuncupat, Lopez P. IV p. 333 *Merlo*, Pius lib. IV col. 283 *Merio*, Altamura ad 1571 ob illud orthographiæ discrimen in duos dividit, alterum *de Merlo* dictum, alterum *Mexia*, fassus tamen se Antonio in Bib. Hisp. assentiri, qui ex eadem ætate, natione eadem, eodem opere, lingua eadem Hispana, unicum & eumdem censet auctorem, quod & Parra ad eum scripserat, & indicarat antea Possevinus, a quo dicitur *Merius* vel *Mexius*. Lusitanus citatus dicit vixisse ultra 1573, ac certum scripsisse ac edidisse opus hoc titulo

Salutable instruccion del estado del matrimonio, y la obligacion, que tienen los casados, Cordubæ 1566 in 4.

F. ÆGIDIUS MARCHESINIUS.

F. Ægidius Marchesinius Italus Bononiensis, ibidemque sacrorum bibliorum publicus interpres ac lector, anno MDLXIII die altera aprilis Bononiæ in ædibus S. Jacobi habuit † 1567.

Orationem in funere F. Hieronymi cardinalis Seripandi ex Eremitis Augustinianis assumti ac in concilio Tridentino legati ac præsidis. Prodiit typis Bononiæ Joan. Rubei 1563 in 4, quæ editio extat Florentiæ in Medicea teste Cinello *Bibl. volante Scanzia I* p. 11. Inde illata in acta Lovanii 1567 p. 481 & in concilia generalia T. XIV.

Plura eidem opera ascribuntur a Rovetta ad 1563, quæ præstat apud nostros Bononienses servari MS, nempe

Lectiones in Genesim.
Item super quatuor libros Regum.
Item Quæstiones theologicæ.
Quodlibeta philosophica.
Sermones de tempore & de sanctis.
Ejus meminit Almatura ad 1563.

F. AUGUSTINUS SALVAGUS.

F. Augustinus Salvagus Ligur Januæ ex nobili Salvagorum familia natus, ad sedem primum Accienfem a Julio III anno MDLIII die XVIII augusti promotus, ad Ecclesiam inde Genuensem transiit anno MDLX die XVII aprilis volente Paulo IV, quo titulo sedit in concilio Tridentino sub Pio IV resumto, eidemque subscripsit. Obiit verò anno MDLXVII die XXX septembris. Et hunc inter auctores primus numerat Rovetta ad 1545, hæcque ei tribuit MS inquit Genuæ in ædibus S. Dominici servata: 1567.

Instructio clericorum.
Sermones ad clerum Genuensem.

F. JOANNES DE LUDENA.

F. Joannes de Ludena Hispanus, Matritensis patria, cœnobii Petræfixæ alumnus, Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus sic emicuit, ut ad gradus in sacra facultate promoveri obtinuerit. De quo sic habetur in actis capituli congregationis Gallicanæ Dinani anno MDXXXIX celebrati: *Promovemus ad lecturam sententiarum in conventu Parisiensi* &c. *Item F. Johannem de Ludunia* (sic corrupte) *conventus Petræfixæ provinciæ Hispaniæ in magnis scholis pro anno Dñi* MDXLII *& primo jubilæo &c.* Ex actis autem facultatis habetur licentiam decurrisse annis MDXLVI & XLVII, quo ultimo duodecimus de Sorbonica respondit, & die XXV januarii sequentis inter XXVII licentiatos quorum XV erant seculares locum XIII sortitum esse. Exinde magister laureatus ad suos redux, ab eruditione quam condiebat sapientia & morum gravitas, non parvam sibi famam comparavit. His dotibus motus Petrus de Gasca Seguntinus episcopus, cùm ad synodum Tridentinam accedere præpediretur, eum selegit qui suo nomine delegatus & procurator eidem adesset. Quod & munus egregie tutatus est in sessionibus sub Pio IV habitis, & actis tandem subscripsit. Apud Patres magnam sibi fecit doctrinæ & facundiæ existimationem, cujus & plura dedit specimina, inter quæ numerantur † 1567.

Oratio seu concio coram concilii Patribus habita Dominica prima quadragesima anno MDLXIII, *edita eodem anno in 4.* Princ. *Sicut vestri muneris & officii est, cardinales illustrissimi, patres reverendissimi, oratores clarissimi, Ecclesiam Dei custodire,*

adaugere &c. Est de tribus tentationibus Christi Dñi. Prodiit & in actis concilii, Lovanii, Zangrii 1567 fol. p. 399.

Disputatio theologica de cœlibatu sacerdotum ad duos articulos propositos de matrimonio. Princ. *Ego quidem illustrissimi domini pauperem Ruth imitatus* &c. Prodiit cum superiori Patavii 1563 in 4, tum Lovanii 1567, & Concil. gener. T. XIV.

Ejus meminerunt Miræus, Antonius in Bibl. Hisp. Fernandez, Fontana in Theatro, Altamura ad 1564.

F. JOANNES DE ORTEGA.

1567. F. Joannes de Ortega Aragonus ad annum MDLXVII clarus teste Marieta æquali & conterraneo fol. 206 c, quem excipiunt Antonius in Bibl. Hisp. & Altamura ad eumdem annum, vir mathematicarum arithmeticæ præsertim peritus, in negotiantium seu mercatorum commodum scripsit

Un libro adonde pusò todas las reglas y modos de contar, y el valor de todas las monedas de muchos y diferentes reynos, reduciendolas todas a reglas facilissimas, Hispali, Joan. Cromberger 1537 in 4. Post varias ejusdem editiones recensitus, & pluribus quæ irrepserant erratis expurgatus, hoc titulo prodiit

Tratado sutilissimo de aritmetica de nuevo enmendado por Juan Lagarto; y antes por Gonzalo de Busto, Granatæ 1563 in 4.

F. JOANNES DE PEDRAÇA.

1567. F. Joannes de Pedraça Hispanus Hispaniæque provinciæ alumnus, a qua postmodum in Lusitanicam transiit, Olissiponensi regio adoptatus incorporatusque conventui, inter eximios collegii S. Thomæ Conimbricensis, publicosque academiæ illius professores claruit. In ea vespertinam ille cathedram theologicam maximo auditorum confluxu & fructu, nec minori nominis sui fama & gloria moderatus est, quam demum emeritus professor ætateque devexa tantis impar factus laboribus ultro dimisit, uni jam sibi intentus, inter suos se sodales Olissiponam recipiens, ad mortem usque litterarum studio sanctarum, pietatisque continue vacans operibus. Lucis hujus adhuc usuram habebat anno MDLX, uti Lusitanus & Marieta testantur, & ad MDLXVII pervenisse verisimilius, emendandusque Altamura, qui illum ad 1530 retulit: qui & ibidem non satis firma fide & auctoritate cum Fontana in Theatro, Canariensibus illum accensuit episcopis, ad hanc inquiunt a Carolo V nominatum Ecclesiam anno 1525. Quod non modo suspectum, sed alienum a vero prorsus habendum, cum nullus ei Canarienses inter apud Christophorum de la Camara Canariensium præsulem in antecessorum suorum edito accuratiori catalogo sit locus. Sed nec Carolum V tot in Hispaniis idoneos habentem & benemeritos, quibus Canarienses deferret infulas, e Lusitania hominem elegisse & accersivisse verisimile. Videsis præter citatos Ludovicum Souza Hist. prov. Portug. P. I Lib. 3 cap. 38, & Antonium in Bibl. Hisp. Scripsit Joannes ad episcopi Mirandensis Juliani d'Alva instantias, ut ipse auctor profitetur

Suma de casos de conciencia Toleti 1567: Salmanticæ eodem anno, & iterum Jo. Bapt. de Terranova 1570: Valentiæ & Compluti 1568 in 8.

Italice versa hoc titulo, *Istruzzione per confessori*, prodiit Venetiis, Georgii Angellieri 1584 in 8.

F. THOMAS DE LA TORRE.

1567. F. Thomas de la Torre Hispanus conventus Salmantini alumnus, vir ingentis spiritus, studio salutis animarum ardens, præclaro missionariorum, quos Bartholomæus de las Casas tum episcopus in Americam secum ducebat, supplemento quadragesimum se adjunxit, cum iisque e portu Luciferisani solvit anno MDXLIV die X julii, ac tandem post multos exantlatos labores cum eorum pluribus in provinciam *Chiapa* optatum terminum anno MDXLV die XII martii pervenit. Quæ in barbaris illarum regionum convertendis, & in fide christiana instituendis præclare gessit, fusissime narrat Remesal in Historia provinciæ *de Chiapa y Guatemala*, quem adeat lector curiosus potissimum lib 4 cap. 20, & lib. 5 per totum, & lib. 6 cap. 1 & deinceps passim. Fuit enim Thomas hic unus ex præcipuis illius Americanæ regionis apostolis, & provinciæ nostræ S. Vincentii dictæ erectoribus, quam & post plurium domorum & inter alias Chiapensis seu *Ciudadreal* ab octobri MDLX ad MDLXIII, ut habet Remesal citatus lib. 10 cap. 16 regimen, totam prior provincialis electus administravit a die XXII januarii anni MDLXIV ad septembrem anni MDLXVII, quo laboribus pro Christo assumtis fractus, in domo Chiapensi piam Deo reddidit animam. Videsis lib. 10 capp. 18 & seqq. ad 22. Scripsit

Relacion de los principios de la provincia de san Vicente de Chiapa y Guatemala. Quam laudat Leonius in sua Bibl. Indica, & Antonius in Bibl. Hisp. Eadem se passim uti profitetur Remesal, quem adeas lib. 10 cap. 15 pag. 633.

F. VINCENTIUS SURRONUS.

1567. F. Vincentius Surronus Italus patria, professioneve Tiburtinus, cujus memoriam testatur Fontana supa fores cellæ prioris ejus domus adhuc haberi marmori incisam, pœnitentiarium apostolicum agebat in basilica Liberiana circa ann. MDLXVII, ut habet idem Fontana. Illum verò laudat Altamura ad 1546, ceu qui scripserit

Directorium pœnitentium ad sacramentalem confessionem.

Quod opus an typis prodierit vel ubi MS servetur, hîc addent curiosi gentiles.

F. DIDACUS DE CASTILHO.

1568. F. Didacus de Castilho Lusitanus patriaque Natantinus Joannis illius de Castilho architecti sua ætate celebratissimi filius, provinciæque Portugalliæ alumnus XVI seculo medio jam transacto claruit, & teste Joanne Suarez de Brito in Theatro Lusitaniæ litterario MS pluries a nobis in hoc opere laudato, ex cujus fide hunc auctorem a nostris nomenclatoribus vel ignoratum vel omissum ordini asserimus, scripsit ac edidit

Origen de los Turcos y sus Emperadores, Olissipone 1568.

Scriptoris hujus meminit Antonius in Bib. Hisp. p. 209, sed cujas fuerit, cujusve ordinis professus, se nescire profitetur, utrumque nunc aperio. Addit idem Antonius se dubitare an illius sint, an aliorum ejusdem nominis ibidem a se recensitorum historiæ, quæ Romæ in Barberina MS servantur cod. 2710, & ad Emmanuelem Philibertum Sabaudiæ ducem nuncupatæ his titulis:

Historia de la presa de los Gelves en Africa, y valerosissima defensa que hizo de su fortaleza D. Alvaro de Sande hasta su perdida.

Sæc. XVI. *Item Historia de la liberacion de D. Alvaro de Sande, de la toma del Peñon de Velez de la Gomera, y el successo de la armada embiada por el gran Turco sobre la isla de Malta.*

Quæ etiam curiosorum indigenarum arbitrio visa sunt permittenda.

F. DOMINICUS BAGLIONI.

† 1568. F. Dominicus Baglioni Umber Perusii nobili genere ortus, & ibidem ordinem amplexus, vir fuit litteris sacris & humanis egregie instructus & perpolitus, pietate unâ & disciplina regulari commendatus. Eum quidam volunt commissarium sanctæ inquisitionis generalem Perusii egisse, quod mihi dubium, cùm inter eos qui hoc munere in ea civitate functi sunt, non numeret Razzius, ac præterea Fontana istud tribunal Perusinum a Pio V summo pontifice primum erectum statuat, idque anno tantum MDLXXI quo jam e vivis abierat hic Dominicus, mortuus ut omnes habent anno MDLXVIII die XXVII februarii. Ejus cum laude meminerunt Razzius p. 266, Timotheus Bottonius symmysta gentilis & æqualis Annal. conv. Perus. ad 1568; extrates Crispoltus Perugiæ Augustæ p. 118, Jacobillus de scriptoribus Umbriæ, Balestrinus in Gymnasio Perusino, Cartharius Syllabo advocatorum consistorialium, Oldoinus in Athenæo Augusto & alii. Hæc ab eo scripta asseruntur:

Carmina Etrusca varia. Edita Venetiis, Nicolai Zopii & Soc. 1521.

Carmen in laudem operis cujusdam S. Joannis Chrysostomi nempe de conversione peccatoris in linguam Etruscam versi, Perugiæ, Hieronymi Carthularii 1523.

Superiora ab Oldoino visa.

Della fuga di nostro signore Giesù Christo nell' Egitto, ibidem 1575, scilicet a morte auctoris. Sic Razzius.

La vita di santa Catarina da Siena in rime Etrusche. Edita etiam a morte auctoris. Sic Jacobillus.

Additiones ad chronicon ordinis, & ad chronicon suæ domus Perusinæ MS in ejusdem archivo. Sic Oldoinus.

Non possum abstinere, quin hîc referam, quæ de hoc insigni viro narrat Albertus Fabri S. Cæciliæ Reate præpositus in vita B. Columbæ Reatinæ ordinis de pœnitentia S. Dominici, edita Romæ, Corbelletti 1650. *Atalanta Balioni*, inquit, *informem semimortua carnis massam pepererat, quam manibus contrectans Columba singula ossa reperit, suæque aptavit junctura: invocata deinde S. Catherina Senensi, remisit attonita genitrici bene formatum filiolum, qui baptizatus crevit in ætatem perfectam, ordinemque Prædicatorum ingressus, dicebatur F. Dominicus Balioni.* Vide Acta SS. ad diem XX maii p. 346 * a, Annot. m. Vide etiam ibidem p. 398 n. 24, ubi inter eos numeratur, qui de B. Columba scripserunt, & laudatur codex ejus MS anno MDXLVIII Perugiæ scriptus, & ibidem servatus.

F. JACOBUS NIEULAND PASCHASIUS.

* 1568. F. Jacobus Nieuland Paschasius Flander Winocibergensis patria, professione Hagensis florebat anno MDLXVIII, quo in catholicorum solatium gravissimam tum a Geusiis idest Calvinianis persecutionem patientium, Belgice ab eo versa est & edita

Historia Victoris Uticensis de persecutione Vandalica, Antwerpiæ Petri Van Kierleghen 1568 in 8.

Vidit Ghilbertus de la Haye, & sic refert in sua Bibl. Belgo-Dominic.

F. JORDANUS CRISPUS.

F. Jordanus Crispus ortu Neapolitanus, ibidemque in regio S. Dominici cœnobio ad ordinem allectus, sacræ theologiæ magister fuit, & in universitate Neapolitana publicus metaphysicæ professor, ac collegii theologorum decanus. Is dum conventui suo nativo præesset prior anno MDLXII, odeum seu sedilia basilicæ, quæ ab ejus erectione ante majus altare juxta rubricas collocata erant, pone altare transtulit ad recens tum inductam in basilicas Italiæ formam antiqui ritus studiosis non ita probatam. Ut ut fit, vir gravissimus fuit, suamque etiam Regni provinciam administravit prior provincialis, ac demum in eodem suo cœnobio magno suorum & civium luctu obiit anno MDLXVIII die XXVII aprilis, sepultusque fuit ibidem academia tota funus prosequente, & perorante sacræ theologiæ magistro ordinis Eremitarum Augustiniano. Ejus cum laude meminit Vallius p. 245, imo in Bibliothecam Neapolitanam intulit Toppius, quamvis neuter ulla ejus opera recenseat, quæ a suis symmystis speravit & nos expectamus hîc addenda. 1568.

F. LEONARDUS DE DALEM.

F. Leonardus de Dalem Frisius domus nostræ Zwollensis alumnus sacræ theologiæ per plures annos professor, & ab anno MDLIII ad MDLXVIII suæ domus nativæ prior scripsit * 1568.

Librum locorum communium contra Lutheranos, & quædam miscellanea. Extat codex MS in 8 uncias duas spissus apud nostros Gandavenses.

Sic me monuit suis litteris anno 1715 datis sodalis noster Gandavensis Ludovicus Robiin.

F. PETRUS DIVOLE'.

F. Petrus Divole' Gallus Autissiodorensis patria & professione Parisiis in gymnasio Sanjacobeo studiis exactis ad gradus promoveri meruit, licentiamque decurrebat annis MDXXXVI & MDXXXVII, quo ultimo septimus pro Sorbonica respondit, & die IV januarii sequentis inter XXIIII licentiatos, quorum XIII erant seculares, nonum & secundum regularium locum sortitus est. Ecclesiastes habitus est ætate sua eloquentissimus, non inanibus flosculis aures demulcens, sed sacra solidaque doctrina corda pascens. Annis circiter XXXV celebriora Galliæ pulpita implevit, ubique summo populorum concursu & plausu, sed fructu majori auditus. Calvinianos præsertim tum per regnum grassantes verborum fulminibus impetebat, revincebatque publice, ac in avita religione catholicis confirmandis totus desudabat. Hinc percitum in eum Deo, Ecclesiæ, ac regi perduellium odium & furor, qui anno MDLXVII Autissiodoro invaso Petrum nostrum tum forte ibi agentem vinctum conjecerunt in carcerem, jam jamque expectabatur, ut populo producerent cruci suspendendum, ni fideles multo auro redemissent. Sic ereptus, nec zelus ejus deferbuit, imo Senones vicinam urbem se conferens, adversus illos acrius adhuc prædicavit, & institit deinceps ardentius. Ultima ejus statio Parisiis fuit, fuerunt & ultimi agones. Quadragesimam in S. Stephani de Monte concionabatur, jamque medium circiter stadium decurrerat, (nam pascha fuit XVIII Aprilis) die annunciationis vehementissimam ad frequentissimum populum habuit concionem, qua veluti propheta divino spiritu motus, mala ab hæreticis, qui regem Carolum IX circumvenerant, imminentia præsagiens, hanc laborum suorum esse metam dixit, & ad fidem catholicam intrepide † 1568.

trepide & invicte tenendam auditores hortatus, e pulpito descendens mox decubuit, & intra quintum diem maximo Parisiensium luctu & desiderio, quasi alter Elias ad cœlum raptus est martii xxx anno MDLXVIII. Corpus ejus apud suos Sanjacobeos in odeo ad aram majorem sepultum fuit sub lapide qui etiamnum visitur. De quo legendus noster Antonius Mallet suppar Vir. Illust. S. Jacobi P. II a p. 236 ad 244. Meminit cum laude æqualis *la Croix du Maine* in sua Bibl. Gall. Laudant nostrates omnes Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1568 & alii. An quædam ediderit vivens mihi incompertum: sed ab ejus morte prodierunt

1. *Instructions & sermons pour tous les jours de careme depuis le lendemain des cendres jusques au dimanche d'apres pasque, entre lesquels sont cinq sermons de la penitence, de la confession & de ses parties, avec quatre autres des tentations & assaults que recoit l'homme nouvellement confirmé en grace, & quelques fragmens d'autres sermons sur les sept pseaumes penitenciaux recueillis & redigez en forme de lieux communs sous feu de bonne memoire M. Pierre Divollé docteur en theologie de l'ordre de S. Dominique, ainsi qu'il les a prononcez a Chartres.* Prodierunt, Parisiis, Nicolai Chesneau 1577 in 8: Iterum cum additionibus ex schedis auctoris, Ibid Guillelmi Chaudiere 1586 in 8 pp. 730: Rursus hoc titulo, *Sermons pour tous les jours de careme & octave de Paques prechez en l'eglise N. Dame de Chartres par le R. P. M. Pierre Divo docteur en theologie de l'ordre de St Dominique*, Parif. Roberti Fouet 1630 in 8. Quæ editio apud nostros Insulis in Flandria, ubi erratum typographi notandum *Divo* pro *Divole*. Quod monendum fuit, ne quis alterum censeat.

2. *Dix sermons de la sainte Messe & ceremonies d'icelle, recueillis sous feu de bonne memoire M. Pierre Dyvolé docteur en theologie de l'ordre de S. Dominique ainsi qu'il les a prononcez a Chartres,* Parif. Nicolai Chesneau 1577 in 8 pp. 346.

Conciones has omnes monet editor collectas fuisse ex ore dicentis anno 1558 a Dionysio *Gouffard* parocho rectore Ecclesiæ de *Thyvas* in diœcesi Carnutensi, qui summa fide excepit, ut ex collatione cum iisdem ab aliis collectis & cum schedis auctoris exploratum est. Præfatio editoris S. L. P. presbyteri Carnutei in conciones de missa legi meretur, cui idem adjecit Elegiaco carmine Divolei epitaphium 126 versibus constans Latinum & elegans. *Librum adversus Calvinianas hereses* scripsisse addit Malletus, sed an typis prodierit, aut ubi servetur non addit, nec alia hujus aliunde mihi notitia.

Non omittendum inter varia quibus Petrus hic functus eit munera, provinciæ Franciæ electum fuisse & præfectum priorem provincialem anno MDLI eoque functum ad MDLXI circiter. Ex quibus omnibus Petri Alva in suo *Pleytos de los libros p.* 258 aut vitilitigandi pruriginem, aut judicis ab eo inducti barditatem mireris, qui Petrum hunc *Divolé* Franciæ provincialem cum F. Petro *Doré* congregationis Gallicanæ alumno eumdem esse contendit ac pronunciat, homines etsi eadem ætate florentes, origine tamen, muniis, scriptis diversissimos, ut & mox amplius patebit, nimirum anno sequenti, ubi de altero agitur.

F. THOMAS NERI.

† 1568. F. THOMAS NERI Etruscus Florentiæ nobili patritiaque de gente natus, quæ viros pietate claros & dignitate protulit, in patria ad S. Marci ad ordinem adolescens ascitus fuit: vir rarus, inquit Razzius, vitæque sanctitate claruit, & pluribus provinciæ Romanæ præfuit conventibus & Perusinum generale studium aliquandiu moderatus est magister regens. Concionator etiam habitus est facundus dicendi gratia pollens & energia, qui dono lacrymarum ipse præditus, auditores ad gemitus & compunctionem facile frequenterque commovebat. Carus habebatur a Paulo IV pontifice a quo & annonæ beneficium accepit, famaque ferebat eum etiam inter purpuratos patres fore censendum, sed rumor inanis fuit. Erat in Nerio tantus sermonis lepos, ut eum audire nunquam tæderet, præsertim cùm esset historiarum cognitione, cæterarumque nobilium disciplinarum ornatissimus. Perusii agens anno MDLXVIII ipso S. Dominici festo die v augusti mortalitate exuta ad meliorem vitam convolavit. Hactenus Razzius symmysta & æqualis, ex quo Pocciantium, & Altamuram emendes, qui dicunt anno MDLXVII mortuum. Ejus meminit Scipio Ammiratus I. P. Famil. Nobil. Florent. in familia *Ricci* de B. M. Catharina *Ricci* ordinis Tertiaria scribens pag. 172 D, ubi Nerium ait virtutibus eruditioneque conspicuum virum fuisse, sæpiusque Catharinæ sanctitatem probasse & examinasse, dum Perusii studii regentis munere fungeretur. Scripsit ac edidit

Apologia in difesa della dottrina di Frà Girolamo Savonarola da Ferrara dell' ordine de Predicatori, Florentiæ apud Juntas 1564 in 8 pp. 30, quam Francisco Diacetto canonico Florentino nuncupavit.

La Vita della B. suor Catarina Ricci.

Scriptum S. Thomæ de Aquino in secundum sententiarum librum jussu Pauli IV recensuisse, & typis edidisse ferunt.

F. CAMILLUS CAMPEGIUS.

F. CAMILLUS CAMPEGIUS Insuber Ticinensis patria & professione sacræ theologiæ magister, vir doctrina, pietate ac morum gravitate commendatus, annis quindecim circiter munus inquisitoris generalis, Papiæ primum, tum Ferrariæ, denum Mantuæ cum laude gessit. In concilio Tridentino non parum claruit, theologus a Pio IV eo missus. Anno verò MDLXVIII die IV maii a Pio V electus est episcopus Nepesinus & Sutrinus, moxque consecratus ad Ecclesiam suam se contulit: verùm dum ei pascendæ ac ornandæ studebat, brevi morte præmatura e vivis ereptus est anno sequenti MDLXIX, & Sutrii in basilica majori sepultus. Sic Ughellus Ital. Sac. T. I, & ex eo Fontana in Theatro. Ejus meminerunt Lusitanus, Possevinus, Miræus, Pius, Altamura & Rovetta uterque ad 1569. Hæc ejus opera: † 1569.

Concio de mundi fallaciis ad Patres concilii Tridentini dominica prima adventus MDLXI ab eo dicta, quam postea editam cardinali Gonzagæ nuncupavit. Prodiit Venetiis Andreæ Arrivabeni 1562 in 4 pp. 12: Iterum Brixiæ, Joan. Bap. Bozolæ 1563 in 4: Postea cum cæteris concilii actis Lovanii, Zangrii 1567 in fol. p. 175, ut & in Edit. Conc. gener. T. XIV p. 1217.

Alteram concionem Etrusce coram iisdem Patribus habuit anno MDLXII dominica III post pascha XIX april. uti notatur in indice orationum & concionum in concilio sub Pio IV habitarum edito Brixiæ 1562 in 4, sed hæc an typis edita, mihi incompertum.

De hæreticis Zanchini Ugolini Senæ Ariminensis jurisconsulti clarissimi tractatus aureus, cum locupletissimis additionibus & summariis R. P. F. Camilli Campegii Papiensis Ferrariæ & Mantuæ generalis inquisitoris, ab eodem Pio V dicatus, Mantuæ ex D. Dominici cœnobio anno MDLXVII. sep-

Sec. XVI. timo kal. septembris. Quo & loco & anno prodiit in 4.

Iterum Romæ in ædibus populi Romani 1579 in 4 pp. 256, quæ editio extat Parif. in Regia E 2241: *Accesserunt in hac altera editione Jacobi Simancæ adnotationes in Zanchinum cum animadversionibus in Campegium. Item breves & perutiles notæ in margine e regione singularum disputationum Honorati Figuerolæ patritii Valentini I. U. D.*

Iste Zanchinus vel Zanghinus inter alios plures electus est officialis inquisitionis Æmiliæ anno MCCCII, & obiit anno MCCCXL instante septembri. Hic verò notandum venit erratum Philippi Labbei viri aliàs accurati & diligentis in sua Nova Bibliotheca librorum MS p. 313, ubi codices MS Bibl. Reg. Parif. recenset. Sic enim habet n. CCLXII: *F. Donatius de Sancta Agatha de hæreticis & inquisitione.* Nemo enim est qui hæc legens, continuo non existimet istum F. Donatum ordinis Minorum operis esse auctorem, & revera sic accepit Wadingus in Bibl. scriptorum sui ordinis. At contra omnino est, ut ex ipso codice regio fol. mag. memb. numero nunc 3372 constat, ipsum enim opus est Zanghini, qui sic de se præfatur: *Ad expeditiorem instructionem religiosi & honesti viri F. Donati de sancta Agatha ordinis Minorum inquisitoris hæreticæ pravitatis in provincia Romandiolæ, qui implicitus circa divina, & insistens studiis sacræ paginæ nequit vacare doctrinæ juris canonici & civilis, per quæ jura possit plenius instrui in commissis, & ut noscat quæ conveniunt, nec contingat eum a scientia justitiæ deviare in sententiis vel processu: ego Zanghinus Ugolini Senensis de porta S. Petri de Arimino minimus advocatus, ipsius domini inquisitoris spiritualis filius & devotus, duxi hunc compendiosum tractatum super materia hæreticorum compilandum &c.* Tractatus incipit: *Sancti Spiritus gratia.* Ex quibus patet tractatum scriptum quidem esse in gratiam F. Donati a sancta Agatha, sed non illum auctorem, at Zanghinum. Fatendum errorem ex ejus qui olim Bibl. Reg. catalogum adornavit, oscitatione ortum esse, qui Donatum indicat auctorem, cùm Zanghinum scribere debuisset, unde & Possevinum deluserunt, qui ei auctores in Bibl. Reg. servatos miserunt, sed spes est a Bibl. Reg. præfectis hujus ætatis diligentioribus errorem emendandum. Addo solum in codice regio citato sententiarum formam seu exemplum dari sub nomine inquisitoris ordinis Minorum, at in impresso a Campegio pro suorum nempe usu id mutatum, & inscribi nomine inquisitoris ordinis Prædicatorum. Cætera sunt eadem.

De primatu Romani pontificis contra Matthiam Flacium Illyricum. Hic tractatus MS tantum hactenus in Bibl. Vatic. delituerat, at tandem in Bibliotheca Maxima pontificia curis & sumtibus Joannis Thomæ de Rocaberti ex ordinis magistro archiepiscopi Valentini edita typis prodiit, T. VII, Romæ, Joan. Francisci Buagni 1697 in fol.

Index ad privilegia Crucesignatorum ei tribuitur ab Altamura, penes quem fides.

F. JACOBUS NACLANTUS.

† 1569. F. JACOBUS NACLANTUS vernaculè *Nacchianti* Etruscus Florentinus patria, conventusque S. Marci Florentini insignis alumnus, juvenis annis quibusdam Bononiæ in studio generali versatus est, ubi F. Michaëlem Ghislerium postea pontificem maximum Pium V consodalem habuit aliquandiu, eosdemque præceptores audivit. Exinde in Romanam provinciam reversus, suos philosophicas & divinas docuit disciplinas: quo munere dum Romæ in collegio S. Thomæ ad Minervam fungeretur, in collationibus quæ inter eruditos ad mensam Pauli III assidentis habebantur, ita claruit, ut præclaris illius dotibus perspectis summus pontifex illum Ecclesiæ Cluginæ sive Fossæ Clodiæ vulgò *Chioggia* in ditione Veneta præfecerit antistitem anno MDXLIV die junii tertia. Synodo Tridentinæ interfuit & in sessionibus sub Paulo III & Julio III habitis sedit, & qua integritate morum, qua eruditione, judiciique gravitate non parum inter Patres eminuit, a quibus & majoris illi commissa fuere momenti negotia. Grege denique suo spatio fere XXV annorum innocentissime sapientissimeque administrato diem obiit anno MDLXIX martii sexta, si Ughello fides, maii sexta si Pocciantio, at juxta Razzium æqualem & symmystam aprilis XXIV. Apud nostros Clugienses in sacello S. Thomæ Aquinatis a se a fundamentis erecto egregieque ornato sub lapide, quem sibi paraverat, & cui epigraphen hanc simplicem insculpi curaverat, *Jacobus Naclantus ord. Prædicatorum episcopus Clugiensis*, sepultus jacet. Statura fuit procerus, aspectu reverendus, ingenio acer, incessu gravis, barba in episcopatu prolixa, diu noctuque in lege Domini meditans, semper aut legens, aut scribens, aut orans, præter horas illas quas clero suo regendo cæterisque suis pascendis ovibus ex officio debebat. Sic describunt Razzius citatus *Huomini illustri* pag. 116, & Pocciantius. Ejus præter citatos cum laude meminerunt Sixtus Senensis, Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1569, Fontana in Theatro, Monum. & Prov. Rom. Rovetta ad 1561: Extrates Simlerus, Possevinus, Palavicinus in Hist. conc. Trident. & alii. Hæc sunt ejus opera Tomis duobus ab ipso collecta & edita, cùm eorum plura seorsim prius typis prodiissent.

TOMO I hæc habentur:

1. *Enarrationes piæ doctæ & catholicæ in epistolam D. Pauli apostoli ad Ephesios, in quibus juxta sacram scripturam, & orthodoxam fidem sunt explicatæ omnes fere difficultates pietatis Christianæ,* Venetiis 1554 in 8. Opus est Julio III P. M. nuncupatum. Quæ editio Parif. in Teller. nunc Genovef.

2. *Enarrationes piæ doctæ & catholicæ in epistolam D. Pauli apostoli ad Romanos. Laurentio Priolo duci senatuique Veneto nuncupavit primum auctor* Venetiis.

3. *Sacra scriptura medulla, vel arcanorum Christi, quibus singulæ mundi sunt locupletatæ ætates pia, docta, ac clara detectio, nec non perexacta discussio.* Opus Pio IV nuncupatum, Venetiis 1561 in 4. Hæc editio in Teller. nunc Genovef.

4. *Enarrationes seu tractationes XVIII theologales variæ.*

I. *De existentia existendique modo Christi corporis in sacramento.*

II. *De communione corporis & sanguinis Christi nobis præcepta: Utraque cardinali Alexandrino sacræ inquisitionis præsidenti nuncupata, qui fuit postea Papa Pius V.*

III. *Enarratio maximi pontificatus, maximive sacerdotii Jesu Christi servatoris nostri.*

IV. *De augustissimo ejusdem regno. Utraque ad Sebastianum cardinalem Pighinum*, Venetiis, Franc. de Franciscis 1570 in 8, pp. 100. Extat utraque Parif. in Regia D 2045.

V. *De ecclesiastica Hierarchia, nec non de ordinis sacramento*, &

VI. *De episcoporum institutione ad Christophorum cardinalem Madrutium episcopum Tridentinum.*

VII. *De primatu Petri ad Julium Tertium.*

VIII. *De auctoritate papæ & concilii ad cardinalem Gonzagam*, Venetiis per Juntas 1562 in 8. Extat Romæ in Imperiali.

IX. *De actis concilii approbandis per papam. Ad Carolum Cardinalem Borromæum*, Venetiis, 1562 in 4. Extat Romæ in Barber.

x. *De sacrosanctis indulgentiis ad Guidonem cardinalem Vercellensem summi pœnitentiarii locum tenentem.*

xi. *De episcoporum residentia ad Marcellum cardinalem Cervinum*, Venetiis 1562 in 4. Extat in Barber.

xii. *De episcoporum residentia ad sanctissimos Patres in concilio*, Ibidem 1562 in 4. Extat in Barber.

xiii. *De jure divino ex sententia D. Thomæ ad Herculem cardinalem Gonzagam.*

xiv. *De natura & sacramento evangelici matrimonii ad Petrum Landum archiepiscopum Cretensem.*

xv. *De expiatorio missæ sacrificio, deque illius institutione, & oblatione a Christo facta in novissima cœna.*

xvi. *De clandestinis matrimoniis. Quod illa & potuerit, & hac tempestate debuerit irritare Ecclesia.*

xvii. *De quibusdam quæstionibus circa arreptitios ad episcopum Recanatensem.*

xviii. *Super quadam quæstione circa Montem Pietatis judicium ad Bernardum cardinalem Navajerum, in concilio Tridentino legatum.*

Tomo II sequentia continentur:

1 *Theoremata theologica. De ineffabili SS. Trinitatis arcano. De incarnationis mysterio. De admirabili altaris sacramento. De notionibus divinarum Hypostasum. De relationibus in Deo personalibus. De expressiva ratione verbi divini. De vera æternitatis essentia & ratione. De gratia Christi infinita*, &c. Sunt in universum xiv.

2. *Theoremata Metaphysica. De divina materialium ac contingentium cognitione. De distinctione suppositi & naturæ. De præstantia intellectus super voluntate. De natura & proprietate boni*, &c. Sunt xvi.

3. *Theoremata naturalia. De unione formæ materiæ dispositæ. De anima animalis perfecti, quomodo est tota in toto, & tota in qualibet parte*, &c. Sunt xv.

Quæstio I. De creatione rerum, cum tribus sequentibus Venetiis 1557 in 8. Quæ editio in Regia R 2190.

Quæstio II. De immortalitate animæ.

Q. III. De origine contingentiæ.

Q. IV. De infinitate primi motoris in viii *physicorum inventi.*

Alteram hanc opusculorum suorum collectionem nuncupat auctor F. Michaeli cardinali Alexandrino Pii V nepoti, ut primam ipsimet Pio V summo pontifici nuncuparat. Prodiit autem utraque Tomis duobus in fol. Venetiis, Juntarum 1567, quæ editio elegans & præferenda: Iterum Lugduni, Anton. Julieron & Antonii Baret 1656 in fol.

Jacobi nostri fidem hactenus intaminatam, in concilio Tridentino laudatam, summis pontificibus a Julio III ad Pium V probatam in dubium revocat Theologus recentior, monens caute legendum in commentario cap. 1 epist. ad Ephesios, erroremque ei affingens circa essentiam libertatis. Nolim cum eo S. T. magistro contendere, quem aliâs veneror, & amice etiam colo; at præterquam quod eum errorem non animadverterunt SS. PP. Julius III & Pius V quibus commentarius ille ab auctore nuncupatus fuit, eumdem illum locum egregie vindicat Tomassinus T. III, Tract. iv *De gratia* pag. 545 b, & quantum ad hoc mentem Naclanti verius ac certius se assecutum ostendit. Legendus & de eodem Naclanto Reginaldus noster *De mente Conc. Trident.* P. II cap. 77 col. 1518.

F. PETRUS FRATINUS.

F. Petrus Fratinus aliis *Fradinus* Etruscus, patria Florentinus, sanctæ Mariæ Novellæ alumnus, vir eruditus, a Fontana inter scriptores provinciæ Romanæ, & ab Altamura ad 1567 laudatus, nobis visus est a Jacobo Naclanto, de quo mox non dividendus, cujus scilicet amicissimus fuit, & litterarum necessitudine devinctissimus. Ejus revera operum collectionem tomis duobus edendam curavit Venetiis 1567 in fol. tum adhuc tantum in theologia baccalaureus. At non editor tantum, sed & ipse adjecit * 1569.

Prœmium eruditum ad lectorem, quo Naclanti operum rationem exponit. Extat etiam in editione Lugdunensi.

F. MARCUS PLAGESE.

F. Marcus Plagese Siculus e Castellomaris vulgo *Castellamare di Stabie* ortus, loco nobili natus, conventus regii S. Dominici Neapolitani alumnus seculo xvi claruit, tantusque sua ætate habitus est, ut *Oraculum* vulgo diceretur, cùm nihil esset tam abstrusum in scholis, in sacris litteris tam reconditum, in casibus conscientiæ tam intricatum, quod non facillime doctioribus stupentibus solveret, ac eruditissime explanaret. Sacræ theologiæ magister non solum studium generale sui conventus rexit, sed & collegio doctorum universitatis aggregatus & eorum aliquando decanus, in gymnasio publico theologiæ cathedram moderatus est, & in ea pluribus annis legit. Regimini etiam suorum admotus conventum S. Petri martyris Neapolitanum prior, & provinciam regni Siciliæ præfectus provincialis administravit, domumque ordinis in sua patria Castelli-maris erexit. Ejus cum laude meminit ex monimentis sui conventus Vallius in compendio pag. 248, quem excipiunt Altamura ad 1569 & Toppius *Bib. Napol.* nosque hîc cum illis. Qui Vallius addit florente adhuc ætate mortuum anno 1569, & quæ sic præventus non edita reliquerat * 1569.

Scripta plura tum philosophica tum theologica, Studiosos symmystas suos inter se partivisse, ex iisque non mediocrem sibi famam comparavisse, quæ sors est virorum illustrium. Cæterum huic clerici regulares Theatini multam gratiam habere se agnoscunt, quod suos Neapolitanos tum recens institutos theologiam pluribus annis docuerit.

F. PETRUS DORE'.

F. Petrus Dore' *Deaurati* etiam, vel *Auratus* Latine dictus Gallus Aureliæ natus circa annum md, adolescens ingeniosus & magnæ spei, in conventu Blesensi ordini nomen dedit annum circiter mdxiv. Qui a professione Parisios missus, egregia indole, pietate non fucata, disciplinæ regularis cura diligentiori, eruditione a studio indefesso, ingeniique felicitate ac elegantia per ætatem in dies crescente, omnium ita sibi conciliavit gratiam & existimationem, ut ad gradus promotus per agones scholæ solitos, ac cum singulari laude exantlatos, lauream in sacra facultate meruerit. Licentiam decurrebat annis mdxxx, quo nonus de Sorbonica respondit & mdxxxi, die verò xxx januarii sequentis undecimum inter xxviii licentiatos locum obtinuit. Diutius in gymnasio Sanjacobeo regentem studii egisse ferunt, ex actis congregationis in comitiis Dinani anno mdxxxix die 1 maii sic habetur: *Item instituimus in principalem regentem studii Parisiensis F. Petrum Deau-* * 1569.

SAEC. XVI. *rati magistrum.* Quæ probant & antea jam quibusdam annis e superiori loco ibidem docuisse, & trienniun saltem sequens eo functum munere. Anno MDXLV jam erat conventus sui Blesensis prior, quo titulo insignitur in actis capituli Cenomani, in quo diffinitor sedit secundus. His interea muniis non obstantibus, Ecclesiæ ea tempestate laboranti ministrum se præbebat qua verbo qua scripto utilissimum, conciones in præcipuis regni & urbis regiæ templis habens, hæreticos tum per Galliam grassantes infensissimus eorum hostis egregie revincens, magnatibus & populis sapientibus & piis a reconditiori doctrina cordaque in Dei amorem inflammante æque acceptus. Claudii a Lotharingia primi Guisiorum ducis, ejusque conjugis Antoniæ Borboniæ ducis Vindocinensis filiæ allectus fuit Ecclesiastes & conscientiæ utriusque arbiter, quibus & postquam mane populo per quadragesimam prædicaverat, sæpius serotinis horis collationem in eorum sacello spiritualem iterum habebat. Hinc toti illi illustrissimæ ac numerosiori familiæ, in primis Carolo archiepiscopo Remensi cardinali a Lotharingia nuncupato, ejusque fratri Ludovico Trecensi episcopo in pretio habitus & carus: sed nec defuit illi Henrici II regis christianissimi, reginæ puerorumque regiorum gratia, a quibus libenter audiebatur, quibus & quædam opera dicavit. Licèt autem Parisiis ea ratione diutius hæserit, non paucis annis Catalauni moratus est, conventum ibi nostrum disciplina regulari eximie florentem speciali affectu prosequens: ex cujus actis a me visis didici, cùm quadragesimam in ea civitate anno MDLVII prædicaret, episcopum (is erat Hieronymus Burgensis) ita familiarem habuisse, ut vix a sua societate sejungi pateretur. Ea tempestate, qua ratione id factum me latet nisi ob eximias dotes, prior Vallis Caulium, quæ domus caput est ordinis sub Cistercienslum veste & usibus Deo servientis, fuit electus & institutus, habitum tamen Dominicanum ex eo non deposuisse auguror, quod identidem pluries per annum Catalaunum in conventum nostrum accedebat, ubi & cubiculum semper sibi servavit, & ædem libris suis reponendis, seu bibliothecam a fundamentis erexit, & beneficia non pauca contulit alia. Demum abdicato prioratu Parisios rediit, ac in conventum S. Jacobi secessit, libris suis recognoscendis, iisque iterum ac novis edendis omnem insumens operam: ubi tandem & vivendi pariter & scribendi finem invenit, sub odeo in quo canitur evangelium sepultus. Diem & annum mortis ejus, quem cæteri omnes silent, prodit martyrologium Catalaunense vetus, in quo sic legitur charactere ejus ætatis: *Die* XIX *maii obiit Parisiis anno* MDLXIX *in festo ascensionis Domini hora meridiana, vir fide, moribus ornatus magister Petrus Auratus Blesensis, & facultatis theologicæ Parisiensis doctor famosissimus. Hic multos dedit libros communi librariæ hujus conventus ordinis FF. Prædicatorum. Orent pro eo.* Ejus cum laude meminerunt Lusitanus, Pius in App. Fernandez, Mallet P. II p. 232, Altamura ad 1549: Extrates verò *Lacroix du Maine*, & *Du Verdier*, in sua uterque *Bibl. Franc.* Possevinus, Miræus & alii. Hæc ejus operum series ac primo Latinorum:

1. *Paradoxa F. Petri Aurati doctoris theologi ordinis Prædicatorii ad profligandas hæreses ex D. Pauli apostoli epistolis selecta, ineluctabilibusque sanctorum Patrum firmata testimoniis*, Parisiis, Joannis de Brouilly 1543 in 8, pp. 791. Ad calcem adjecit *ad philosophiæ christianæ candidatos in Parisiensi cœnobio exhortationem*: in qua se Pauli epistolas superioribus annis omnes in nostro Parisiensi gymnasio interpretatum esse asserit. Opus Francisco cardinali a Turnone nuncupatum.

2. *Adnotatio præcipuarum materiarum sparsim contentarum in diversis locis epistolarum D. Pauli apostoli &c.* Parisiis, Vincentii Sertenas 1555 in 16; & postea Antonii Bonnemere 1557 in 16. Quam opellam primus delineavit Dionysius Cartusianus, Petrus verò noster auxit & illustravit.

Gallice verò potissimum scripsit, tum ad libellos Calvinianorum vernacula lingua editos refellendos, tum ad fidelium pietatem facilius nutriendam & incendendam. Hoc ordine prodierunt:

1. *Les allumettes du feu divin pour faire ardre les cœurs humains en l'amour & crainte de Dieu*, Parisiis, Joannis Petit 1538 in 16: Et pluries deinceps cum sequenti.

Hoc opus Latine redditum fuit & editum hoc titulo: *Scintillæ divini amoris.* Hoc est, *Fabrile redemtionis nostræ exercitium &c.* Coloniæ, Conradi Bulgenii 1611 in 12.

2. *Les voies de paradis enseignees par notre Sauveur Jesus Christ en son evangile*, Lugduni, Francisci Just 1537: Parisiis, Joan. Petit 1538: Ibid. Antonii Bonnemere 1540: Lugduni, Joan Pillehoste 1586: Rotomagi, Romani de Beauvais 1610: ubique in 16 & cum superiori, pp. 478.

3. *L'arbre de vie appuiant les beaux lys de France, où sont mis en lumiere les hauts titres d'honneur de la croix, avec les odes & complaintes &c.* Parisiis, Joan. Foucher 1542 in 8.

4. *L'Image de vertu demontrant la perfection & sainte vie de la B. Vierge Marie mere de Dieu par les ecritures tant de l'ancien, que du nouveau testament*, Parif. Hieronymi de Gourmont 1540: Ibid. Oudini Petit, Joan. Ruelle 1549: Ægidii Courbin 1559: Gabriel Buon 1560: Stephani Grouleau 1559 & 1569: Nicolai Bonfons 1588 in 8 pp. 816.

5. *Le college de sapience fonde en l'université de vertu, auquel s'est rendue ecolliere Madelaine disciple & apostole de Jesus*, Parif. Bonnemere 1539 in 8: Joan. de Brouilly 1546 in 16, pp. 400: Duaci, Belleri 1598 in 12. Opella Latine ab anonymo reddita prodiit hoc titulo: *Collegium sapientiæ fundatum in universitate virtutis*, Coloniæ, Richardi Kuickii 1610 in 12.

6. *Le livre des divins benefices enseignant la maniere de les reconnoitre. Avec l'information de bien vivre, & la consolation des affligez, selon qu'il est compris au psalme* XXXIII *de David, qui se commence* Benedicam Dominum, Parif. Joan. Ruelle 1544 in 8 pp. 301. Editio elegans. Ad calcem hujus origine Aurelianum se dicit, ac professione Blesensem: hinc refelluntur Valerius Andreas, Dessellus, & Swertius qui ortu Belgam nullo documento comminiscuntur.

7. *Dialogue instructoire des Chrestiens en la foi, esperance & amour en Dieu*, Parif. Dionysii Janot 1542 in 16 Char. Goth. signat. A ad Y. Adjecit: *La passion de Jesus selon les quatre evangelistes.* Ibid. Joan. Ruelle 1566: Postea Bonnemere in 16. Tractando de sacramento pœnitentiæ rectam de contritione habet omnino doctrinam: unde quænam illa ætate in facultate Parisiensi vigeret, colligas.

8. *La deploration de la vie humaine, avec la disposition a dignement recevoir le S. Sacrement, & mourir en bon catholique, avec le sermon funebre fait es exeques de feu messire Philippes Chabot grand amiral de France*, Parif. Brouilly 1543: Guillelmi Thibout 1548: Jo. Ruelle 1554 in 16 pp. 383: Stephani Grouleau 1556: & iterum Ruelle 1561. Abbatissæ Fontisebraldi Ludovicæ Borboniæ opella dicata.

9. *Le cerf spirituel exprimant le saint desir de l'ame d'etre avec son Dieu, selon qu'il est insinué au*

pſalme de David XLI, *qui ſe commence* Quemadmodum deſiderat cervus : unâ edidit

L'adreſſe de l'egaré pecheur, contenant l'expoſition du pſalme penitentiel, Miſerere mei Deus, Pariſ. Ruelle 1544 in 16 pp. 608. Priorem opellam abbatiſſæ S. Petri Remenſis ſorori Renatæ de Lotharingia cujus ſe patrem ſpiritualem dicit, alteram Calenſi Antiſtiti Sor. Renatæ Borboniæ (ſcilicet ſuperius laudatæ Ludovicæ abbatiſſæ Fontiſebraldenſis nepti) nuncupavit.

10. *La croix de penitence enſeignant la forme de ſe confeſſer avec le cri du penitent contenu au pſalme penitentiel* De profundis clamavi, Pariſ. Ruelle 1545 in 16.

11. *La premiere partie des collations roialles contenant l'expoſition de deux pſalmes Davidiques, c'eſt a ſavoir du* XXIV *& XXVI. En l'un le chevalier errant cherche ſon bon chemin : en l'autre le chevalier hardi ſuit la lumiere qui le conduit*, Pariſ. Renati Avril, Jo. Andreæ, & Jo. Ruelle 1546 in 16 pp. 429. Claudio a Lotharingia Guiſiorum primo duci dicat opellam, ut cujus in præſentia collationes illæ recitatæ : in ea verò epiſtola legenda, ejus principis ſe dicit Eccleſiaſten & a confeſſionibus.

Seconde partie des collations roialles contenant le trepas du roi des chevalliers chretiens mort au lit d'honneur en la croix, ſelon que David l'enſeigne au pſeaume XXI Deus Deus meus reſpice in me : *Avec un nouvel office de deſponſation de la B. V. Marie*, Ibid cum ſuper. in 16 pp. 308. Antoniæ Borboniæ dicti Guiſiæ ducis conjugi dicat, cujus & ſe dicit etiam Eccleſiaſten & a confeſſionibus. Quæ epiſtola ob facta plura hiſtorica relata lectu digna. Ad preces piiſſimæ hujus principis officium illud deſponſationis Mariæ ediderat, quod & illa feſtum a S. P. Paulo III celebrandum concedi poſtulavit.

12. *La celeſte penſee des graces divines arroſee, où ſont declarez les ſept dons du S. Eſprit & la maniere de les demander a Dieu*, Pariſ. André & Ruelle 1543 in 8 pp. 328 : Iterum ibid. 1556. D. Margaritæ Franciæ Franciſci I regis filiæ unicæ nuncupavit. Opus eruditum & omnino pium, ac etiam elegans, ſi quid in ſtylo jam paululum antiquato emendaretur.

Quæ hactenus recenſita volumina exceptis tertio & decimo ex Gallicis extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

13. *Le paturage de la brebi humaine, ſelon que l'enſeigne le prophete David au* XXII *pſeaume* Dominus regit me. Adjungitur

L'anatomie & myſtique deſcription des membres & parties de notre Sauveur Jeſus-Chriſt, Pariſ. Brouilly 1546, & Ruelle 1554 in 16.

14. *Les triomphes du Roy ſans pair, avec l'excellence de l'Egliſe ſon epouſe, & leur noble lignee, ſelon que David l'enſeigne au pſeaume* XLIV Eructavit, Pariſ. Brouilly 1548 in 16.

15. *La conſerve de grace requiſe par le prophete David au pſeaume* XV Conſerva me Domine : *Avec un doux chant conſolatif de l'ame fidele extrait de l'Ecriture ſainte*, Pariſiis, Guillelmi Cavelat 1548 in 16.

16. *Cantiques dechantez a l'entree du tres chretien roi Henri II & de la reine ſa femme en la ville de Paris l'an* 1548, *avec la ſympathie & accord des vingt lettres Latines de l'alphabet. Plus hymmes, odes, threnes & cantiques du meme autheur*, Pariſ. Ruelle 1548 in 16.

17. *L'arche de l'alliance nouvelle, & teſtament de notre Sauveur J. C. contenant la manne de ſon precieux corps contre tous ſacramentaires heretiques*, Ibid. 1549 in 8 pp. 466. Editio elegans. Opus Henrico II regi chriſtianiſſimo nuncupatum, cujus epiſtola ob acta relata digna quæ legatur. Extat apud noſtros ad S. Honorati. SEC. XVI.

18. *Le nouveau teſtament d'amour de notre pere Jeſu-Chriſt ſigné de ſon ſang : Autrement ſon dernier ſermon fait aprez la cene avec ſa paſſion, ou ſont confutees pluſieurs hereſies*, Ibid. 1550 in 8 pp. 654. Editio item elegans. Reginæ chriſtianiſſimæ dicavit. Extat apud noſtros ad S. Honorati.

19. *La piſcine de patience, avec le miroir de patience*, Pariſ. Benedicti Prevoſt 1550. in 16.

20. *Oraiſon panegirique pleine de conſolation pour tres haut & tres puiſſant prince Claude de Lorraine duc de Guiſe decedé l'année* 1550 *pp.* 30 : *Avec la douce muſique Davidique ouie en ſon cantique* CXXV, *qui commence* In convertendo &c. Item

Le remede ſalutaire contre les ſcrupules de conſience, Pariſ. Brouilly 1550 in 8.

21. *L'obſervance de religion chretienne contenant l'expoſition du pſalme Davidique* XXXVIII, *qui commence*, Dixi cuſtodiam vias meas, Remis, Nicolai Bacquenois 1554 in 8.

22. *Dialogue de la juſtification chreſtienne entre notre Sauveur J. C. & la Samaritaine*, Pariſ. Ruelle 1554 in 16.

23. *La vie & mort chretienne extraite des epitres de S. Paul contenant la doctrine plus neceſſaire a un chretien de ſavoir & pratiquer*, Remis, Bacquenois 1556 in 8.

24. *La victoire de toutes tribulations extraite de la ſainte Ecriture & des docteurs de l'Egliſe*, Remis, Bacquenois 1558 : Antverpiæ 1558, & Pariſiis, Sebaſt. Nivelle in 16.

25. *La tourterelle de viduité enſeignant aux veuves comment doivent vivre en leur etat, & les conſolant en leurs adverſitez, auſſi les orfelins*, Remis, Bacquenois 1557 in 16 : Pariſ. Vid. Jo. Ruelle 1574 in 16.

26. *Anticalvin contenant deux defenſes catholiques de la verité du S. Sacrement, & digne ſacrifice de l'autel contre certains faux ecrits ſortis de la boutique des ſacramentaires Calviniſtes heretiques mis au vent, & ſemez par certains lieux de ce roiaume au ſcandale des fideles & puſilles : Avec un traité de nature & grace fait par maniere de dialogue pour appaiſer la conſcience peureuſe a la mort*, Pariſ. 1551 in 8 : tum ibidem, Seb. Nivelle 1568 in 8 pp. 188. Extat apud noſtros ad S. Honorati.

27. *Le ſecond livres des divins beneficès, ou eſt amplement expliqué le pſalme Davidique* CII Benedic anima mea Domino, Pariſ. Ruelle 1569 in 8.

28. *Les ſoupirs de l'ame fidele*, Pariſ.

29. *Dialogue entre le Samaritain & Dieu.*

30. *La Meditation devote du bon chretien ſur le ſaint ſacrifice de la meſſe*, Pariſ. Jo. Ruelle 1544 in 16. Extat Pariſ. in Teller. nunc Genovef.

31. *L'Eſperance aſſuree*, Pariſ. Laudant Verderius & a Cruce Mainius.

32. *Le Paſſereau ſolitaire*, Pariſ. Laudat a Cruce Mainius.

33. *L'Oraiſon du profete David extraite du pſalme* LXXXVI, *qui ſe commence* Fundamenta ejus.

34. *Oeuvres de penitence.* Laudatur a de Cruce Mainio

In Bibliotheca S. Genovefæ Pariſiis extat codex MS chartaceus in 8 numero M 14. Titulus : *La fin du bon catholique montrant comme on lui doit aider a la mort par Frere Pierre Doré docteur en theologie. Le ſage en ſon Eccleſiaſtique admoneſtant un chacun de ce que doit faire devant ſa mort, ecrit ainſi &c.* Qui tractatus dividitur in novem articu-

Sæc. XVI. los sic : *Les neuf spirituels medicamens pour le chretien malade.*

1. *Exhortation.* 2. *Instruction.* 3. *Consolation* 4. *Confortation.* 5. *Inquisition.* 6. *Collation des sacremens.* 7. *Oraison.* 8. *Benediction.* 9. *Commendation* : continet 92 paginas. Qui tractatus in gratiam parochorum & curam animarum gerentium rectorum videtur scriptus.

Ex hactenus prolatis liquet quantum F. Petrum *Divollé* de quo superius ad 1568 inter & hunc F. Petrum *Doré* sit discriminis, adeo ut quem sibi assumsit Alva *Pleytos de los libros* p. 268, judex ambos illos eumdem pronuntians hominem & auctorem, ex eorum genere se exhibeat, qui quæcunque ignorant blasphemant. Aliam difficultatem accuratius cæteroquin nobis ingerit Nicolaus Antonius in sua Bib. Hispana veteri lib. x, c. 3 n. 123. *Valerius Andreas Taxander*, inquit, *mihi auctor est Petrum Auratum Artesium ordinis Prædicatorum ex theologia Sebundi concinnasse operis* Viola animæ *a se inscripti sex priores dialogos : septimus enim aliunde fuit desumtus, atque inter Mariam Virginem & Dominicum ipsum formatus &c.* Hîc plane dormitavit Antonius vir alioquin diligentissimus, non enim *Petro Aurato* ascribitur *Viola animæ* in Bibl. Belg. sed *Petro Dorlando* Cartusiano, quem Aurato Valerius Andreas immediate subjicit.

F. PIPINUS ROSA.

1569. F. Pipinus Rosa vernacule *Roosen* Belga Brabantus Landæ natus, & Lovanii ordinem amplexatus, sacræ theologiæ magister fuit, & Ecclesiastes sua ætate suaque vernacula lingua ita disertus & acceptus, ut cùm auditores capere non possent templa etiam ampliora, in plateis sæpissime concionari cogeretur. Hinc postquam conventum suum nativum quibusdam annis rexisset prior electus & præfectus, episcopus Salubriensis, ut aiunt, sive Selymbriensis in partibus inauguratus est & archiepiscopi primi Mechliniensis cardinalis Perenotti seu Granvellani suffraganeus & vicarius in spiritualibus generalis ascitus : quo munere vigilantissime perfunctus vivere tandem desiit vi aug. MDLXIX, fuitque in ecclesia nostra Lovaniensi sepultus. Ejus mentio fit in actis cap. prov. Inferioris Germaniæ Brugis anno MDXLV celebrati, quo eidem jam baccalaureo conceditur, ut licentiam Lovanii prosequatur, quo gradu consecuto a magistro ordinis laurea donatum asserit noster Guillelmus Seguier in Insulis Belgicis de eo legendus. Scripsit

1. *Conciones quadragesimales in illud Tob.* IV : Pauperem quidem vitam gerimus, sed multa bona habebimus si timuerimus Deum.

2. *Conciones item quadragesimales super illud epist. Jac.* V : Helias homo erat similis nobis passibilis.

3. *Passio D. N. Jesuchristi secundum quatuor evangelistas.*

Quæ omnia eleganter manuscripta servabat aliâs in conclavi suo noster Ghilbertus de la Haie dum viveret, ac moriens conventui suo Insulensi reliquit : Addit autem Ghilbertus citatus Joannem Vendvillium episcopum Tornacensem, cùm ante infulas Lovanii ageret Juris utriusque lauream consectatus anno MDLVI, tumque Pipinus noster in majori ecclesia quadragesima concionaretur, ita fuisse ejus concionibus citatis in Tobiam commotum, ut se ad Christum totum converterit, vitamque omni ex parte christianam deinceps agendam susceperit. Quod in historia actorum Vendvillii refert Nicolaus Toës episcopus Silvæducensis.

F. SIXTUS SENENSIS.

F. Sixtus Senensis Etruscus a patria sic nuncupatus, quod Senis natus sit anno MDXX 1570. Hebræus genere, Judæisque parentibus ortus ac Judaica superstitione a puero imbutus, a qua revocatus adolescens atque ad Christi fidem conversus, ordinis Minorum habitum regulamque demum professus est, uti in vita S. Pii papæ V diligenter animadvertit Antonius *de Fuenmayor lib.* 1. Cæterùm ut erat literis apprime institutus, perspicacissimi ingenii vir, acriorisque judicii, ac linguarum sacrarum peritus, sacris etiam se deinceps terendis, exponendis, intelligendisque Bibliis addixit. Quo in studio primum ipse nactus est præceptorem Ambrosium Catharinum de quo supra ad 1553, idque ipsemet testatur Sixtus Bibl. sanctæ lib 4, sic loquens : *Ambrosius Catharinus Politus Minorensis primum episcopus, & postea Compsa archiepiscopus natione Etruscus patria Senensis, concivis meus, & mihi primus in divinis scripturis præceptor &c.* Quo autem tempore Catharinum Sixtus audierit, certo nobis non liquet, at quantum conjecturis assequor, non quidem in patria, nisi fortè puer adhuc XII circiter annorum, sed ut verisimilius videtur in Galliis, ubi Catharinus ab anno MDXXXIIII ad MDXLIII fere hæsit variis in locis, Tolosæ etiam docens, at diutius Lugduni plura ibidem edens opuscula. Ad aliquam igitur earum urbium se contulerit Sixtus, & si jam Minorum institutum amplexatus fuerat, fortè missus a superioribus, quod tum solemne. Ut ut sit clarissimus evasit Ecclesiastes, & ab anno MDXL ad MDL a pluribus Italiæ civitatibus certatim accitus. De quo sic ille : *Hanc Ambrosii præceptoris mei sententiam* (duplicis videlicet prædestinatorum a Deo generis, unius quidem certo & inevitabili decreto Dei, alterius verò conditionato ac mutationi obnoxio) *ipse olim adeo veram credidi & adeo aptam existimavi ad evellendas duras quasdam & atroces de prædestinatione opiniones, quibus hæretici nostrorum temporum* (Calviniani scilicet & Luterani) *animos simplicium desperatione impleverant, ut eam ab anno ætatis meæ* XX *usque ad* XXX *in multis ac præcipuis Italiæ urbibus pro concione explicaverim non sine audientium plausu, ac perturbatarum mentium fructu.* (Quis fructus, ut id obiter notem, mendacio acquiescere) *Sed cùm postea animadvertissem hujusmodi assertionem difficultatibus & angustiis non paucis premi, & ob id a plerisque doctis ac piis theologis non probari, satius duxi ab ejus prædicatione desistere, quam pio eruditorum judicio improbata docere. Scripsit adversus hanc opinionem Dominicus Soto Segobiensis in commentariis, quos edidit in epist. ad Rom. c.* 9. Hæc ipse Sixtus de suis annis ad ann. usque Christi MDL. Postea Deo procul dubio sic permittente, atque in melius disponente, in errores gravissimos incidit sed & hæreses, de quibus postulatus apud supremum Romanæ inquisitionis generalis tribunal, & apprehensus latam jam capitis ac rogi sententiam pertinacibus debitam subiisset, ni F. Michaelis Ghislerii tum hujusce tribunalis generalis commissarii curis & lacrymis ad saniorem mentem adductus fuisset, qui & vita donandum curavit & obtinuit a S. P. Julio III. Sixtus tamen seu vitæ tædio, seu futuræ sibique superstiti hinc imminentis infamiæ inter suos Minores timore perculsus, latæ jam adversum se capitis sententiæ revocationem respuebat, magis eligens vitam commerita mortis pœna præcidere, quam infamem producere cum sociis. At Ghislerius Deo afflante ceu futuri præscius, Sixtum aliquando fortissimum fore prævidens Ecclesiæ columen fideique pugilem, ut & has in-

famiæ nubes, abstergeret, vitaque nova ac tranquilla deinceps vivere posset, pro voto illius mutato pristini Minorum instituti contubernio, sub illum cooptavit cum apostolicæ sedis authoritate Prædicatorum ordini, ipsumque propriis ipse manibus propria & veste donavit. Quibus sane alludit Sixtus præfixa Bibliothecæ suæ sanctæ epistola nuncupatoria Michaeli tum Pio V inscripta, quem sic alloquitur: *Ausus sum illud* [opus] *piissime Beatitudinis tuæ nomini consecrare, existimans nulli magis convenire Bibliothecam Sanctam dedicari, quam tibi sanctissimo christianæ bibliothecæ reparatori: atque a me uno præsertim, quem tu olim ab inferis revocatum & errorum tenebris erutum sinceræ veritatis lumine lustrasti, & ad sublimioris disciplinæ observantiam perductum, habitu sanctæ professionis tuæ, tuis ipse vestibus, tuis ipse manibus induisti, & in filium tuo renatum spiritu adoptasti, meque in hoc sacro Prædicatorum ordine ita benignitate ac liberalitate tua semper in hanc usque diem fovisti, ut nulli magis debeam in terris, quam tibi &c.* Quæ certe cum iis quæ Gabutius in Vita Pii V lib. I c. 3 refert optime cohærent, dilucidiusque a citato Antonio *de Fuenmayor* explicantur. Sic enim ille vernaculo Iberorum idiomate: *En este officio* (commissarii videlicet sancti officii generalis) *libro a Fray Sixto Senes hombre de gran credito mas herege relapso y pertinaz, y condenado al ultimo castigo del fuego. Reduxole primero y tras la vida del alma, puesto a los piez de Julio III, que entonces presidia en la Iglesia, alcançole gracia de la del cuerpo, diziendo esperava trocado aquel hombre le avia Dios de hazer instrumento de la salud de muchos. Pero Fray Sixto de la orden de los Menores despreciava la libertad de la vida, si era par estar afrentado entre sus Frayles: y el commissario le hizo admitir entre los suyos, dandole el habito con propias manos y vestidos. Despues con insiñes trabajos este illustro la religion doctissimo interprete de los mas difficultosos lugares de la Escritura, con que eternizo su nombre y agradecimiento, contando a los venideros el beneficio recebido en la primera plana de sus obras &c.* Sixtus ergo Prædicatorum ordini ascriptus, novusque jam factus homo novam iniit vitam, hæreticæque juxta & Judaicæ perfidiæ vindex acerrimus & profligator, Ghislerii exemplo familiarique convictu & consortio cultus & eruditus, non inutilem eidem paulo post præstitit operam contra Judæos, uti ipsemet narrat lib. 4 Biblioth. ad calcem. *Pius V. P. M.* inquit; *cum ante pontificatum ei divinitus collatum amplissimo ac sacro totius Christianæ inquisitionis senatui præesset, anno videlicet humanæ salutis* MDLIX *misit me Cremonam ad abolendos Thalmudicos Hebræorum libros impiæ ac prodigiosæ doctrinæ, quos Judæi ex omni ferme Italia in eam urbem tanquam in commune Judaicæ nationis asylum convexerant. Cum igitur ea de causa cœpissem diligenter evolvere universas ipsorum bibliothecas & typographicas officinas, omnium quæ tum in Italia erant copiosissimas, reperi infinitum numerum Hebraicorum voluminum, inter alia vero &c.* Ex quibus aperte liquet ipsum mox ut Prædicatorum ordinem professus est, Ghislerio commissario, ac deinde supremo inquisitori cardinali Alexandrino in profligandis Judæis usui fuisse: ordinem autem Prædicatorum ingressus est Sixtus inter MDLI, quo primum Ghislerius commissarius sancti officii institutus est, & MDLV quo ineunte nempe XXVIII martii obiit Julius, qui Sixtum morte liberavit. Ille ergo deinceps juxta susceptum ordinis institutum saluti animarum totus incumbens, posterioris hujus vitæ innocentia, regularisque disciplinæ cultu, ac illibata doctrina, fidei sinceritate & firmitate sic illuxit, ut prioris labes omnes absterserit & infamiam, Christique Ecclesiam variis susceptis exantlatisque pro ea laboribus scriptisque eruditis ornaverit, uno præsertim Bibliothecæ suæ sanctæ, quam ineunte Pii V parentis optimi pontificatu anno MDLXVI exeunte publici juris fecit & eidem inscripsit: quo certe vix ullum reperire sit utilius Christianæ Reipublicæ opus aut probatius. Tandem cœlo maturus Sixtus licet præcocibus annis summo suorum & Ecclesiæ dispendio raptus est ætatis suæ anno XLIX, salutis MDLXIX in conventu Jannensi sanctæ Mariæ de Castello, sepultus ibidem, cujus & alumnus fuerat, ut asserit Pius noster P. II lib. 4, sub Vincentio Justiniano magistro ordinis: ubi & refert Sixtum lethaliter tandem decumbentem quæcunque adhuc inedita scripserat, forte nondum suo calculo prælo matura, ante obitum igni tradidisse. Atque hæc una ratio, cur ex tot tantisque, quæ vir ille eruditissimus ediderat operibus, quæque ipse a se scripta recenset *Biblioth. lib.* 4, nullum aliud præter Bibliothecam sanctam posteritati supersit, quæ una sane lectori pio & erudito cuilibet infinitorum pene voluminum loco sit & opportunior. Hæc autem sunt quæ jam ante annum MDLXVI scripserat Sixtus ab ipso recensita:

1. *De usu concordantiarum liber.*
2. *Quæstiones Astronomicæ in varios scripturæ locos.*
3. *Quæstiones Geographicæ in varios scripturæ locos.*
4. *Quæstiones Physicæ in varios scripturæ locos.*
5. *Problematicæ epistolæ in varios scripturæ locos.*
6. *Sophias Monotessaron, seu ex IV libris sapientialibus Proverbiorum, Ecclesiastis, Sapientiæ & Ecclesiastici liber unus sapientiæ.* Lipenius tamen hoc opus typis ait prodiisse Lugduni 1575, & Coloniæ 1626 in fol.
7. *Compendium scholastiorum in epistolam ad Romanos. Ad Jo. Baptistam S. Clementis cardinalem.* Idem Lipenius ait typis editum Parisiis 1610 & 1613 in 4, penes quem fides.
8. *Quæstiones scholasticæ in eamdem epistolam ad Romanos. Ad eumdem.*
9. *Homiliæ quadragesimales in Evangelia, quas Genuæ quatuor annis pro concione habuerat. Tomis IV.*
10. *Homiliæ in Evangelia quas in festis Pentecostes & adventus per sex annos Genuæ pro concione recitaverat. Tomis VI.*
11. *Homiliæ octo in Heptahemeron: Sex in priora Job capita tria: Sex in psalmum primum: viginti in psalmum L, quem Genuæ pro concione exposuerat.*

Quæ omnia proinde igne consumta sic auctore volente perierunt, ut supra diximus, nobisque unum hoc e tantis mercibus ab incendio servatum est eximium opus scilicet *Bibliotheca sancta*. Cujus hæ prostant editiones:

I. Venetiis, Francisci Francisci Senensis 1566 in fol. Tomis duobus: Iterum Ibid. auctior 1580 in 4:

II. Francofurti, Nicolai Bassei 1575 in fol. Item Lugduni sumtibus Philippi Tinghi Florentini 1575 in fol. tomis duobus.

III. Coloniæ 1576 & 1586 in fol. Quæ optimæ editiones.

Ibidem hoc titulo: *Ars interpretandi sacras scripturas absolutissima, cui coronidis instar accesserunt SS. Patrum regulæ 134 & canones 372 F. Francisco Ruizio Vallisoletano & F. Joanne Hoffmeistero collectoribus ad sacras literas recte citoque perdiscendas imprimis necessarii.* Typis Petri Horst 1588 & antea 1577 in 8, sed in hac editione profertur tantum Bibliothecæ liber tertius, quod non monuit Possevinus.

SEC. XVI. Postea ut dicitur in programmate, *ab auctore antequam ex humanis excederet, recognita & aucta atque nova Chronographica tabula secundùm temporum collationem locupletata: nunc verò a Joanne Hayo Scoto S. J. plurimis in locis a mendis expurgata atque scholiis illustrata*, Lugduni, Sibyllæ a Porta 1591 & 1593 in fol. Parisiis, Rolini Theodorici 1610 in fol. Coloniæ Petri Cholin 1626 in 4.

Laudatur præterea *Predica del modo per conservar la Republica*. Edita extat Romæ in Barberina.

Quoad Bibliothecam in octo libros ea dividitur:

I. *De divinis utriusque testamenti voluminibus pertractans, singula ipsorum argumenta, auctores autoritatemque, rerumque ab ipsis auctoribus descriptarum tempora diligentissime exponit.*

II. *Scriptorum omnium, quorum in sacris voluminibus fit mentio, scripta universa tam quæ extant quam quæ non extant, tam vera & indubitata, quam apocrypha, & pseudepigrapha recenset, ipsorumque argumenta ac multa in his obscura lucide explicat.*

III. *Artem exponendi sancta Volumina complectens, sexaginta fere modos explanandi sancta scripta catholicis expositoribus usitatos ostendit aptissimis regulis & exemplis.*

IV. *Catalogum eorum continens, qui divina volumina catholicis interpretationibus illustrarunt, comprehendit expositorum omnium, qui ab anno 300 ante Christum natum usque ad Sixti Senensis tempora sanctos libros recte pieque exposuerunt, nomina, genus, dignitatem, seculum, commentariorum numerum, & varietatem, linguam, stylum, expositionis genus, exponendi methodum, & præsertim virorum illustrium varia de præcipuis expositoribus judicia. His accedunt appendicis loco, de Hebræis divinorum voluminum expositoribus elenchus, itemque de falsarum inscriptionum causis, & quibus conjecturis earum deprehendatur falsitas, brevis admonitio.*

V. *Censorium jus in expositores divinorum veteris testamenti voluminum sibi vendicans, habet annotationes, censuras, castigationes, observationes, & elucidationes eruditissimorum Ecclesiæ doctorum super variis locis, in explanationibus nobiliorum expositorum partim caute legendis, partim prorsus vitandis, partim pie interpretandis, aut saltem modeste excusandis.*

VI. *Eodem annotandi studio & ordine censuras & annotamenta in explanatores librorum novi testamenti continet.*

VII. *Adversus eos decertans, qui libros novi testamenti hæresibus suis obscurare tentarunt, omnes hæreses quæ ab ascensione Christi usque in hanc diem adversus singulas novi testamenti scripturas exortæ sunt, tam ex ipsis divinis literis, quam ex veterum patrum scriptis acerrime confutat.*

VIII. *Iisdem armis cunctas hæreses adversus singula veteris testamenti volumina ab hæreticis excitatas evertit.*

Opus sane quod mirati sunt eruditi omnes, avide exceperunt, laudarunt impense, & nocturna diurnaque manu etiamnum versant, Criticen in eum suam fateor experiri voluit Possevinus, cujus summa eo tandem recidit, nam in singulis immorari nec locus est nec otium, nimirum ut illi videbatur, Sixtum de auctoribus quos recognoscit, non absolutam & ab omni parte perfectam pronunciasse censuram, multaque posteris addenda reliquisse. Sed quotus quisque est abhinc post Sixtum sesqui seculo, qui in hujusmodi omnia dixerit? Quot Possevinus ipse, & quos laudat Bellarminus, & Baronius viri sane celeberrimi, & ab his innumeri nostrorum temporum critici, ipse severissimus Ρουμαςὶς Simonius, *Hist. Crit. du vieux testament* L. III cap. 17 p. 457, cui tamen ut id obiter dicam, ex hujus eruditionis & artis peritis inter primos est Sixtus noster, quot inquam posteris reliquere discutienda? Sixto sat fuit de scriptoribus a se recensitis tantum notasse, quantum suæ bibliothecæ ratio postulabat, viamque venturis complanasse: quibus solum parem & qualem in Sixto agnoscis erga Romanam Ecclesiam summumque pontificem reverentiam optes.

In rejiciendis larvati Petri a Valle clausa objectis non est quod lectorem diutius morer, quæ sola Bibliothecæ sanctæ lectione abunde confutantur. Librum *Ester* ad primum veteris testamenti canonicorum ordinem spectare agnoscit Sixtus, cur tamen de eo nonnisi in secundo ordine agat, rationem reddit, in eoque nihil synodi Tridentinæ decretis adversum statuere se luculenter evincit. Origenem non pluris facit quam habuerint sancti Patres. Eusebium Cæsareæ Palæstinæ episcopum sanctum vocasse putidissimum est Valclusini mendacium. Quod autem hoc eum elogio Usuardus ornarit in suo martyrologio aliâs in tota occidentali Ecclesia usu recepto, an ordini Prædicatorum impingenda pluribus seculis eo antiquior culpa, quam & ferunt in antiquissimo Hieronymi martyrologio extare.

F. THOMAS JACOMELLUS.

F. THOMAS JACOMELLUS Insuber Pedemontanus Pinarolii natus, & ordinem professus, eruditione ardentique pro avita religione studio clarus, Taurinensis fidei quæsitor generalis institutus, summa animi fortitudine & vigilantia adversus hæreticos ea regione insidiantes se præstitit. Horum enim astus & æstus valide compressit, Valdensium etiam antesignano comprehenso, secularisque brachii vindictæ tradito, Sartore quoque vel ipso nomine hæretico in vincula conjecto, & ad veram Ecclesiæ fidem pœnitentiamque adducto. Demum anno MDLXV die XXIII februarii ad Caroli IX regis Franciæ præsentationem Ecclesiæ Tolonensi præfectus est a Pio IV & constitutus episcopus, quam ille annis fere quinque sapientissime administravit, e vivis ereptus anno MDLXIX, uti cœlatum ejus sepulcro in odeo Ecclesiæ Tolonensium nostrorum testatur hoc appositum epitaphium: 1569.

Felici fato, Piis Manibus, perennique memoriæ illustrissimi D. Thomæ Jacomelli Pedemontani ordinis Prædicatorum, Tolonensium præsulis meritissimi.

Luge Tolonum Jacomelli fata parentis
Luge pastoris funera, plange ducem.
Hic patrios oblitus agros tibi munia patris
Pratulit, & patris rexit amore tuos.
Sed felix patris mutatio: patria namque
Cui pes montis erat, Mens Deus est patria.
M. P. P. Tolonensis MDLXIX.

Tesseram ei gentilitiam addiderunt cœruleam balteo aureo hinc inde stella etiam aurea comitante superante & dividente. Ejus meminere Gallia Christiana, Pius, Fontana in Theatro, & Altamura ad 1559, quos ex supra relatis emendabis. Laudant etiam Possevinus & Augustinus *della Chiesa*, qui omnes scripsisse aiunt.

De auctoritate papæ & contra Valdenses tractatus duos.

Propugnaculum contra Francisci Meddensis Franciscani calumnias, Taurini, Martini Cravoti 1559 in 8.

Legenda de eo *Nova Gallia Christiana* T. I p. 754.

F. ALPHONSUS

F. ALPHONSUS MUÑOS.

† 1570. F. Alphonsus Muñoz Hispanus Tevarius a quibusdam dictus ab originis suæ loco Toletanæ diœcesis *Tevar* dicto, Toletani conventus alumnus, sacræ theologiæ præsentatus in actis cap. gen. Avenione anno MDLXI habiti approbatus pro conventu Toletano, vir ut ex ejus lucubrationibus conjicere est. studiosissimus ac laboris indefessi, vivebat adhuc anno MDLXX teste Marieta. Illi demandatum fuisse, ut quæcunque ad annales ordinis conficiendos ac ditandos conducerent, undique in Hispania colligeret, narrat Lusitanus, idque se ab ipsius Hispaniæ prioris provincialis Petri Vernandii seu potius *Fernandez* ore accepisse. Quæ ab eo summa diligentia collecta monumenta Ferdinando de Castillo historiographo nostro tradita fuisse testatur Alphonsus Fernandez, cui eo major fides debetur, quo certius est Castilli historiam nonnisi a morte Muñosii in lucem prodiisse, tantum abest ut isti a superioribus injunctum fuerit, ut Castilli historiam prosequeretur, sicuti Antonio in Bibl. Hisp. & eum excipienti Altamuræ ad 1560 visum est. Hæc verò Alphonsi opera :

Conciones Hieronymi Savonarolæ anno MCCCCXCVI recitatæ ex Italico Latine redditæ, Salmanticæ, Joannis a Canova 1556 XVI kal. novemb. in 4, additis ad marginem notulis, & locorum sacræ scripturæ SS. Patrum & auctorum citationibus. Versio stylo simplici quidem sed puro.

Continet autem istud volumen conciones seu homilias a Savonarola Florentiæ habitas a die VIII maii ad XI septembris anni MCCCCXCVI in caput XX libri secundi Paralipomenon, ac in ascensione, & dominica infra octavam, homilias quinque in totum librum Ruth, & alias XIV in prophetiam Michææ. Quod opus Alphonsus Joannæ Caroli V filiæ Castellæ ac Portugalliæ principi dicavit, & edidit cum permissu Petri de Illañez vicarii generalis Francisci Manrique de Lara episcopi Salmanticensis dato Salmanticæ XVII augusti MDLVI, & approbatione Thomæ *de Chaves* de quo supra ad 1565 & Francisci de Tordesillas ord. Prædic. Sicque de Savonarola præfatur ad lectorem : *Fuit Hieronymus omnium bonarum disciplinarum peritissimus, theologiæ præsertim &c. Testantur quoque hoc plurimi sapientes, ex his qui scripserunt aliquid posteritati, in primis Georgius Benignus ex ordine D. Francisci doctor & concionator, qui simul cum Hieronymo Florentiæ concionabatur, qui etiam librum justum edidit in laudes ipsius Hieronymi adhuc viventis* (nempe anno proximo ante ejus mortem) *quas omnes fusissime prosequitur, & inter eas hanc etiam mirificæ & cœlestis doctrinæ illi tribuit, audiebatque hic doctor frequentius ipsum Hieronymum, ut ipse in illo libro testatur*, & cætera plura, quæ ex libello illo congerit, cujus & exemplum ejus ætatis mihi est in schedis.

Relectiones theologicæ Francisci a Victoria ord. Prædic. sui quondam magistri ab eo collectæ, quas & ab eo in lucem editas testantur Marieta & Fernandez citati, ac ea propterea sit editio, quam curavit Jacobus Boyerius bibliopola Salmantinus Lugduni 1557 in 8, in qua ex modestia Alphonsus nomen suum pressit, & bibliopolæ nomine nuncupavit.

De las ceremonias de la missa. Quo in opere quæcunque in hujus SS. Sacrificii ritu aguntur, lingua vulgari exponebat : sed cùm ob grassantes tum hæreses Lutheri & Calvini, superioribus ecclesiasticis visum non esset ista vulgo inter plebeculæ manus versari, ut Latio traderet, ipsi consultum fuit, quod quin egerit non dubitaverim, sed ubi sic prodierit, nemo indicat.

Duos ejusdem nominis Alphonsi Muñoz sodales nostros distinguunt Fernandez & Altamura ad eumdem annum 1560, quibus opera jam relata dividunt, at cùm Lusitanus æqualis & Marieta suppar nonnisi unicum agnoscant, cui laudata opera tribuunt omnia, his potius astipulandum duximus : imo & Antonio facile assentimur, qui in Bibl. Hisp. Alphonsum Muñoz hîc laudatum eumdem censet cum interprete ejusdem nominis & agnominis, qui ex Italico Hispanum fecit, licèt seculo sequenti solum fortè typis mandatum

De las cosas maravillosas de Roma de F. Pedro martyr Felini de Cremona de la orden de Servi 1610 in 8.

Quidam *F. Hieronymus Muñoz de Tevar* ab Altamura laudatur ad 1555 ex fide Antonii in Bibl. Hisp. quem si legisset in *Addendis & corrigendis* ad calcem ejusdem bibliothecæ, vidisset eumdem esse cum Alphonso, ut & eadem opera evincunt, dubitari solum ab Antonio, an Alphonsus an Hieronymus dicendus : nos autem ex actis cap. gen. anni 1561 Avenione habiti Alphonsi nomen ei fuisse evicimus, quod non obstat quin & Hieronymus fortè simul dictus sit.

F. ARCHANGELUS MARIA DE VIADANA.

† 1570. F. Archangelus Maria de Viadana sic a loco originis nuncupatus, *Viadana* autem ex Leandro in Descript. Italiæ p. 627 doctis Vitelliana dicta, perlautum frequens & opulentum oppidum est in Longobardia Transpadana ab Ollii ostio post Dosiolum situm : iste inquam Archangelus laudatur a Pio parte prima p. 541 & ab Altamura ad 1570 ut qui scripsit

Vita della suor B. Caterina da Raconigi del terzo ordine di San Domenico. Qua & utitur Pius in vita ejusdem.

Obiit hæc beata anno MDXLVII die IV septemb. & jacet Garesii in sacra æde nostra, ejusdem forsan domus alumnus fuit iste scriptor.

F. DAMIANUS DIAS.

* 1570. F. Damianus Dias Lusitanus ab Emmanuele Faria de Sousa inter scriptores Lusitanos numeratur in Indiculo : iisdem accensetur a Joanne Suarez de Brito in Theatro Lusitaniæ litterario MS. Ejusdem meminere Possevinus & Altamura ad 1570 ceu qui scripserit

Compendium vitæ S. Vincentii Ferrerii ord. Prædic. Hujus sermonibus quos a se recognitos & expurgatos edi curavit Antwerpiæ 1570 in 8, præfixum fuit.

F. DIDACUS DE HOROZCO.

* 1570. F. Didacus de Horozco Hispanus gente, patriaque & professione Segobiensis, vir religione & doctrina conspicuus, eaque ratione instante Philippo II rege catholico a summo pontifice ordinis SS. Trinitatis visitator in Hispania generalis institutus, vicarii etiam in provincia Hispaniæ sua generalis munus gessit. Ejus cum laude meminerunt Pius, Fernandez, Altamura ad 1570, Possevinus : at Lusitanus omisit. Hæc ejus feruntur opera :

Sermones quadragesimales & dominicales per annum.

Sermones de nuestra Señora.

Ejusdem agnominis eadem ætate floruit Eremita

SAEC. XVI. Augustinianus Alponsus de Horozco celebris scriptor, cujus inter opera longe plura, ejusdem tituli ac ista duo numerantur: hinc Antonius in Bibl. Hisp. utriusque ordinis curiosis & accuratis disquirendum remittit, an eadem sint quae utrique tribuuntur, an diversa. Dubium solvere haud difficile, Alphonsi sermones typis prodierunt, an & Didaci nostri typis prodierint, aut MS tantum serventur, edicant & proferant Hispani sodales.

F. FRANCISCUS DE LA PIE.

† 1570. F. FRANCISCUS DE LA PIE sive *a Pica* Latine non *Pius*, ut Altamura Possevinum excipiens habet ad 1591, Gallus natione erat, patria professioneque Pictavus. Ejus meminit *La Croix du Maine* in sua Bibliotheca scriptorum Gallorum, ceu qui scripsit & edidit

La confession generalle extraite des SS docteurs de l'Eglise, Paris. Michaelis Buffet, (non *Busseti* ut habet Possevinus, neque *Buseti* ut Altamura,) ac proinde circa 1570, quo ille bibliopola Parisiis mercimonium librorum exercebat: sic enim refertur in Historia Typographiae Gallica a Joanne *de la Caille* Paris. 1689 in 4 edita, quae & aetas censenda hujus nostri Francisci.

F. GASPAR A CRUCE.

1570. F. GASPAR A CRUCE seu vernacule *de la Cruz* Eborae in Lusitania natus, conventus Azeytani insignis alumnus, postquam in sua Lusitaniae provincia posuisset eximia vitae regularis atque doctrinae fundamenta, primos inter duodecim ordinis Fratres, qui sub Joanne III rege navigarunt in Indias Orientales cum F. Didaco Bermudez missionis hujus vicario, Olissiponeque mense martio anni MDXLVIII solventes Goam pervenerunt, ibidemque conventum erexerunt, unus is fuit, totamque regionem studio succensus salutis animarum peragravit, Camboyaeque regnum penetravit, ubi cùm Bracmanorum artibus a veritate christianae religionis alienas intellexit incolarum aures, ad regnum Sinarum eodem fidei propagandae studio transire decrevit, & occasione nacta navis eo tum fortè revertentis mare conscendit, primusque omnium omnino, qui populis hisce Christum annunciarunt Sinensibus, sive ejusdem ordinis seu cujusvis alterius aut sodalitatis prodromus fuit. Sanctus enim Franciscus Xaverius dum eo pergeret, in insula Sanciano, Hispanis *Sanchon* Sinarum proxima supremum obiit diem anno MDLII, Gaspar verò noster eo pervenit anno MDLVI, plurimaque pro fide promovenda, & ab idolorum cultu revocandis Sinensibus aggressus est intrepido animo martyriique cupido facinora, laboresque tulit innumeros & mortis pericula. Postquam autem vastissimas illas regiones pervasisset, Cantonii, Omuriique etiam civitates lustrando infracto animo Christum iisdem annunciasset, in patriam reversus est & Olissiponem pervenit anno MDLXIX, tumque ad Ecclesiam in Indiis Orientalibus Malacitanam a Sebastiano I rege Lusitano promovendus nominatur & praesentatur. Aestuabat hoc eodem anno MDLXIX per Lusitaniam, ac Olissipone saeviebat epidemiae virus, cujus occasione commotus animi commiseratione Gaspar, curandis solandisque passim in urbe peste laborantibus unà cum duobus nostris sacerdotibus F. Isidoro Altamirano & F. Melchiore de Montesancto, tribusque nostris conversis ultro se consecravit, & quandiu grassata est Olissipone pestis, temporaliter ac spiritualiter nullo contagii metu ministravit: Ubi verò in ea civitate regia cessavit virus, vel saltem remissius habuit, Cetobricam ubi incalescebat, statim ad idem ministerium laetus & alacer properavit. Demum postquam aliis virili animo intrepidus plurimum inservisset, ultimus ipse, uti jam ab initio grassantis epidemiae praedixerat, peste corripitur & occumbit in Domino, verum Christianae caritatis factus holocaustum, ut ab eo nullus abinde peste contactus fuerit Cetobrigae. Defuncti anno MDLXX corpus perhonorificè translatum in coenobium suum natale Azeitanum, magnaque populorum veneratione sanctitatisque opinione tumulatum in terris, cujus anima feliciori meruit a Deo coronari gloriae infula, quam quae a principe delata renuenti. Scripsit autem ille relationem de rebus Sinarum & Ormus hoc titulo:

Tratado em que se contam muito por estenso as cosas da China com sus particularidades, assi do reyno de Ormus, Eborae 1569 in 4. Hispanice versum editumque prodit Antonius in Bibl. Hisp. in eo tamen hic falsus cùm Cetobricensem patria dicit, qui certo fuit Eborensis ut habet noster Ludovicus de Sousa Histor. prov. Portug. P. III pag. 323, quem hîc excipio. Ejus cum laude meminerunt Fernandez Histor. Eccl. suorum temporum Lib. 2 cap. 43 pag. 315. Joannes dos Santos noster etiam in Aethiopia Orientali P. II Lib. 2 cap. 2, Fontana in Monum. ad 1556 & 1570, Altamura ad 1569, sed & F. Joannes Gonçalez de Mendoza ord. Eremit. S. Augustini episcopus Chiapensis Histor. Sinensis editae Matriti 1586 in 8 Lib. 2 cap. 3. Nec omittendus noster Dominicus Navarrete T. II Trac. 8 cap. 1 pag. 418, ubi sic de eo loquitur n. 5: *De la entrada de mi religion en la China se debe notar que el primero de estos siglo, que entrò en China aun años antes que la Compañia tratase de esta empresa, fue el P. Gaspar de la Cruz Portuguez de Nacion varon apostolico y de grande espiritu. Este estuvo en la provincia de Canton, donde mucho tiempo predicò el evangelio. Vease Malvenda de Antichristo Lib. IV cap. 15 & 16, y el obispo Mendoça Lib. 2 cap. primo, nuestro Fernandez y otros autores. Por manera que despues de los de Siria, que tantos años predicaron en la China este buen padre y gran varon mereoe el renombre y titulo de apostol de los Chinos. Escrivio un tratado de aquella nacion, que refiere y segue Mendoça ya citado. Despues predicò en la Persia. Murio por acudir a los apestados año de MDLXIX obispo electo de Macao.* Haec ille, qui ibidem refert FF. Martinum de Rada & Hieronymum Marin Eremitas Augustinianos anno MDLXXV primum in Sinam ingressos, & F. Petrum de Alfaro Minoritam cum sociis anno MDLXXIX in insulas Philippinas primum pervenisse, sed anno tantum MDLXXXV apud Sinas habitasse: patres verò Societatis primum anno MDLXXXII eo penetrasse. Ex quo quantum aberrent a vero qui hos omnium omnino primos evangelium Sinis annunciasse cum auctore libri *La defense des nouveaux Chretiens &c.* falso sibi gloriantur, concludas.

F. HIERONYMUS PANORMITANUS.

F. HIERONYMUS PANORMITANUS a patria sic agnominatus in insula Sicilia, domus tamen Neapolitanae S. Catharinae de Formello alumnus, sacrae theologiae magister, divinas litteras diu apud suos Neapoli, tum & Bononiae professus est: vir magnae pietatis ut & doctrinae, de quo cùm sentirent omnes egregie, de se ipse tam humiliter sentiebat, ut oblatas a Paulo IV dignitates ecclesiasticas constanter recusarit. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus aequalis anno MDLXX adhuc vivum asserens, Pius qui P. I col. 583 asserit anno MDXIV ordini nomen dedisse, & anno MDXCV devixisse, † 1570.

nisi fortè typorum sit erratum pro MDLXXV, nam P. II lib. 4 col. 262 refert ad 1570, quod etiam habent Fernandez & Altamura, Rovetta verò ad 1560. Laudant etiam Possevinus, Baronius Majest. Panorm. p. 146, Joannes Michael Cavallerius *Galleria de' Pontefici* T. II p. 94, Mongitorius in Bibl. Sicul. Hæc ejus opera:

Confessionario raccolto da dottori catolici. Post alias plures editiones prodiit Romæ 1575 in 16: Venetiis, Altobelli Salicati 1582 in 12, quæ Romæ in Barber. & Parisiis apud nostros ad S. Honorati: Panormi, Francisci Carrara 1595 in 12: Postea cum variis variorum additionibus, Neapoli, Tarquinii Longi 1611 in 8: Maceratæ 1619 in 24: Rursus Neapoli, Constantini Vitalis, & Octavii Beltrandi 1641 in 8: Vicentiæ & Bassani, Joannis Antonii Remoni 1670 in 12, & alibi pluries.

Catechismus catholicus Christianus juventuti instituendæ apprime accommodatus, Venetiis, Jordani Ziletti 1581 in 8: sic Mongitorius citatus.

Summa pro instructione confessariorum atque pœnitentium. Hanc ut opus distinctum laudat Mongitorius vir accuratus, sed an typis prodierit, non docet.

F. HUNTERUS SCOTUS.

1570. F. Hunterus Scotus provinciæ Scotiæ insignis alumnus & theologus nominatus, invalescente ea in insula heterodoxorum furore, nostrisque loco cedere coactis, in Galliam se recepit, & Burdigalæ deinceps apud sodales commoratus est. Apud eos agebat anno MDLXX, eisque non levem famam, & cœnobio commodum attulit. Sic audierat ab antiquis noster Franciscus *Combefis* ejusdem domus Burdigalensis alumnus anno MDCXXV professus, a quo præcipuus hujus operis auctor Jacobus Quetif accepit die XII sept. MDCLXII. Ejusdem meminit David Camerarius Appendice ad librum III de Scotorum fortitudine, doctrina, & pietate, Parisiis, Petri Baillet 1631 in 4 editum, in qua sic habet p. 239: *Adde ex Huntero Dominicani ordinis insigni theologo libro de SS. Scotis, capsam S. Livini &c.* Scripsit itaque Hunterus

Librum de Sanctis Scotis.

F. JOHANNES DE SALODIO.

1570. F. Johannes de Salodio a patria sic nuncupatus agri & diœcesis Brixiensis oppido eleganti amplo & opulento ad Benacum lacum Brixiam inter & Tridentum sito, vir humanis ac divinis scientiis excultus, quas & pluribus annis professus est, scripsit

De rosario B. Virginis.

Sic Altamura ad 1570 & Rovetta ad 1578 Maraccium in Bibl. Mar. testem appellantes, penes quos fides.

F. MAURUS ARRIGHETTI.

1570. F. Maurus Arrighetti Etruscus patria & professione Florentinus, conventusque S. Marci Florentiæ professus & filius, celeberrimus ætate sua concionator fuit & insigni clarus eruditione, sacræ theologiæ laurea magisterioque decoratus, ob præclaras animi dotes in pretio apud suos habitus, sæpiusque in prælatum electus, variis gravioribusque provinciæ suæ Romanæ præfuit prior conventibus: bis etiam electus eamdem rexit provincialis, quo dum fungitur munere Florentiæ demum anno MDLXX mense martio e vita migravit apud S. Marcum, ibique sepultus jacet. Ejus cum laude meminerunt F. Seraphinus Razzi *Huomini illustri* pag. 264, Pocciantius de script. Florent. Altamura ad 1570 & alii. Scripsit autem ad instantiam sanctimonialium ordinis sui S. Nicolai de Prato, quibus & opus suum ille inscripsit

1. *Una sposizione copiosa e facile sopra il saltero:* hincque conjiciunt *Psalterium Davidicum* ab eo unâ Italice versum, & ad veritatis Hebraicæ fontes accuratum. Quod opus extabat anno 1586 apud Arrighetti ipsius sororem germanam in monasterio S. Catharinæ Senensis MS nondum editum.

2. *Prediche quadragesimali del R. P. F. Mauro Arrighetti Fiorentino dell' ordine de' Predicatori fatte in Roma nel convento della Minerva fino l'anno 1548.* Servantur MS in Bibl. sui conventus dicti S. Marci Arm. II n. 188.

F. SIXTUS PONCELLI.

1570. F. Sixtus Poncelli Italus a Lusitano p. 227 laudatur, cujus patriam & professionis domum omittit quidem, sed quem cum Sixto de Vicedominis dulcia miscentem colloquia exhibens, satis innuit eadem ætate utrumque claruisse, id est circa MDLXX. Unde qui Pio & Altamuræ solum Lusitanum auctorem excipientibus in mentem venerit hunc Sixtum ad 1348 collocare, certe non capio. Scripsit

Difesa della fede catolica contro gli heretici, Mediolani 1570 in 8.

Possevinus qui hoc eodem anno in vivis fuisse asserit, sicque nobis astipulatur, addit insuper opus esse contra hæreticos seculi XVI Lutheranos scilicet, Zwinglianos, Calvinianos & hujusmodi.

F. THOMAS DA COSTA.

1570. F. Thomas da Costa Lusitanus conventus *de la Serra de Almeiria* professus, vir fuit apostolici vere pectoris, in sacris literis profundissimus & exercitatissimus, quem & eo nomine plurimum observabat & commendabat Ludovicus de Sotomayor Conimbricensis Lovaniensisque academiarum insigne decus & ornamentum, sed & omnium quotquot concionatores ea ætate clarebant celebratissimi, facile principem & exemplar absolutissimum aiebat & prædicabat Antonius Pineiro vir illustrissimus & episcopus Lyriensis. Adeo verò in eo genere excelluit, eaque fuit ejus fama, ut a Joanne III rege vocatus fuerit delectusque concionator aulicus, quo in munere contigit, ut dum publice coram ipso rege Joanne de morte diceret ipso die cinerum in illud, *Memento quia cinis es*, sic exorsus, regem ipsum alloqueretur: *Ecquid tandem hîc novi vobis affero, quo gratus audiar, rex inclite potentissimeque mi domine, nimirum hac quæ verba protuli, volunt celsitudinem tuam o rex nil aliud esse quam pulverem & cinerem, brevique in ea te fore resolvendum.* Quibus verbis rege perculso, & aulicis fomitem addentibus & æmulis, aula statim excedere jussus est, & in conventum suum Almerinensem secedere, ubi vitam duxit longe tranquilliorem & apostolicam. Cùm autem rex non multum postea illuc advenisset, Thomam quem intime colebat, & libentissime aliâs audiebat, adiit, inque cellam ejus ingressus, dum familiariter cum eo ageret, horrendum quoddam animadvertit in obscuro positum hominis spectrum, sparsis capillis, macilenta facie & artubus, adustaque cute, σκελετὸς ut verius quam hominis statua videretur, nudis omnino lacertis & cruribus, sordidaque & lacera corpus indutum lacerna, ferreisque insuper per gyrum vinculis irretitum. Ad cujus aspectum rex obstupefactus, ecquod tandem illud esset inquirit; cui Thomas, qua

SÆC. XVI. erat apud regem gratia & libertate, *Joannes est o Rex, propter veritatem in vinculis.* Sensit rex, nec grave tulit, quin in Joanne Thomam & audivit & amavit apostolicæ libertatis hominem & innocentiæ. Post non multum verò temporis Joanne III rege sublato e vivis accidit, ut Thomas e suggestu pro more coram amplissimo consessu perorarct, gravi aspectu quaqua versans oculos, ac si quem quæreret, viva elataque sic auditores voce interpellans orditur, *Ubi ergo Joannes rex & dominus noster?* quibus ita perculsi sunt auditores, ut in fletus & lacrymas omnes illico proruperint, adeo doctus erat auditorum animos quaqua vellet flectere. Id enim illi maxime concionanti propositum auditorum ut corda moveret, arceret a vitiis, ad virtutem & pœnitentiam accenderet, non aures demulceret, christianas & evangelicas aperiret infunderetque veritates, non auram ipse, famam, & nomen ambiret, Christum denique & hunc crucifixum prædicaret non seipsum: atque id illi singulare fuit inter concionandum, ut genuinum & litteralem omnino scripturæ venaretur sensum & amplecteretur, atque in eo assequendo adeo solers & felix erat, ut magnus ipse publicusque scripturæ sacræ professor Conimbricensis Ludovicus de Sotomayor difficillimum quemdam scripturæ locum exponens in publico consessu, suam ipse mentem & interpretationem Thomæ nostri firmaret auctoritate. *Et hic*, inquit, *verus & legitimus est hujus loci sensus, quem & egomet olim a magni illius Thomæ da Costa ore accepi.* In eo porro concionatoris apostolici consenuit officio, & ad mortem usque perseveravit zelo salutis animarum accensus, nec dicendi finem citius quam & vivendi fecit. Cùm enim ætate jam & senio gravis in suggestum conscendisset, magnaque animi contentione in vitia ferventius inveheretur Olissipone, ruptis in thorace venis plurimus ab ejus ore sanguis erupit, osque tandem dicentis occlusit, sicque mortem imminere sentiens pie susceptis Ecclesiæ sacramentis, sodales juniores maxime ad veram evangelici prædicatoris vitam adhortatus, ex hac vita migravit anno MDLXX die 11 julii. Sepultus est Olissipone die sequenti apud suos, magnum posteritati relinquens sui nomen & desiderium. Titulorum & auræ tam alienus fuit, ut quamvis inter egregios theologicæ laureæ candidatos emineret, nunquam adduci potuerit ut magisterii gradum admitteret. Ejus præclare gesta refert Ludovicus Souza Hist. prov. Portug. P. II lib. 6 cap. 18, quem hic excipio. Laudant nostrates Lusitanus in Chron. ad 1550, Fontana in Monum. & Altamura ad 1570, Fernandez & alii: extrates Joannes de Brito *Theat. Lusit. Liter.* Antonius *Bibl. Hisp.* & alii. Scripsit eruditum omnino opus cui titulus:

Tropi insignes veteris ac novi testamenti, ejusdemque phrases &c.

Quod nunquam in lucem prodiit, sed a pluribus visum, & post auctoris mortem ab aliquo clam subreptum disparuit.

F. THOMAS ELYSIUS.

† 1570. F. Thomas Elysius Neapolitanus patria & professione, regii S. Dominici cœnobii alumnus, primi nominis theologus, varia scholarum & conventuum regiminis administravit munia. Priorem in domo Neapolitana S. Petri martyris egit, tum & suam Regni Siciliæ provinciam prior provincialis rexit, quo titulo comitiis ordinis Romæ anno MDXXXII coactis affuit, & in electione magistri generalis Joannis de Fenario votum tulit. Studii generalis S. Dominici Neapoli diutius regens fuit, & collegio theologorum universitatis Neapolitanæ aggregatus, vicecancellarium bis egit. Hæreticorum Lutheranorum & Calvinianorum qui sua ætate emerserunt infensissimus hostis, eos qua verbo, qua scripto acerrime impugnavit. Ad seros annos pervenisse aiunt, & ætatis LXXXIV obiisse, quo verò æræ christianæ nemo certo refert, anno MDLXX adhuc in vivis fuisse asserit Lusitanus æqualis, at non diu postea vitam produxisse crediderim. Ejus præter citatos meminerunt Gozzeus, Pius Parte II lib. 4 col. 312, Fernandez, Vallius, Altamura ad 1562, item exteri Possevinus, Miræus, Toppius & alii, Alva etiam Sol. Verit. Rad. 281 col 1975. Hæc ejus opera:

1. *Piorum clypeus adversus veterum recentiorumque hæreticorum pravitatem fabrefactus*, Venetiis, ad Salamandram 1563 in 4 pp. 697. In hoc opere fere de omnibus controversiis Lutheranos & Calvinistas inter & catholicos agitatis tractat, & tamen confixum est in Indice Romano, donec expurgetur. In epistola ad Joannem Michaelem Saracenum cardinalem tit. S. Anastasiæ nuncupatoria, se ait a sexaginta annis ordinis Prædicatorum professum, discendo docendoque adversus mendacium & impietatem nunquam interrupta intermissave mentis intentione pugnasse. Ee quo LXXV ætatis tum excessisse censeas, ac proinde annum MDLXXII non superaverit, si ætatis LXXXIV ut aiunt mortuus sit. Extat hoc opus in Regia Parif. D 1546 & Romæ in Barber.

2. *Christianæ religionis arcana*, Venetiis, Dominici Guerrei & Joannis Baptistæ 1569 in 4. In isto agit 1 *de divinis præceptis & consiliis*, 2 *de* XII *articulis fidei*, 3 *contra Hebræos*, 4 *de sacramentis & sacrificiis utriusque legis*, 5 *de peccatis*, 6 *de donis Spiritus Sancti*, 7 *de virtutibus cardinalibus*, 8 *de voluntate Dei*. Meminit Alva loco Sol. verit. citato, & de hoc opere merito legendus.

In superioribus operibus citat alia a se scripta, primo *Librum notandorum*, deinde *Quodlibetum*, ad quæ lectores remittit, ceu in quibus quæstionem de morte B. Virginis fusissime tractaverit, & argumenta in contrarium planissime solverit. Hæc verò an typis edita, ut videtur indicare, an MS reliquerit, docebunt forsan aliquando sodales. Vide si Alvam citatum.

Caveat autem lector, ne hunc auctorem confundat cum Thoma Illyrico ordinis Minorum, quem & Elysium Wadingo agnominare placuit, licèt enim ambo de iisdem fere controversiis tractent, diversa omnino sunt eorum opera, & Illyricus antiquior ante 1530 mortuus, quem & aliquando citat noster Elysius.

F. THOMAS FAZELLUS.

F. Thomas Fazellus Siculus insularis Saccensis civis, (Sacca urbs est diœcesis Panormitanæ ad montis sulphurei radices in ora maris Lybici posita, quæ & Thermæ Solinunciorum dicitur) anno MCCCCXCVIII natus adolescens ordinem ineunte seculo XVI amplexus est Panormi in cœnobio S. Dominici, moxque litteris applicitus in omni scientiarum genere excelluit. Orator enim evasit, poëta, philosophus, theologus Patavii laureatus, Ecclesiastes celeberrimus, adeo ut annis quinquaginta solidis totidem quadragesimas in clarioribus Italiæ & Siciliæ insulæ civitatibus ferant prædicasse cum plausu & fructu. Decies cœnobium suum nativum administravit prior electus, bis Trinacriæ provinciam, quo titulo comitiis ordinis Romæ anno MDLVIII habitis cùm adesset, electores plures sibi faventes, ut in Vincentium Justiniani vota sua converterent, ac concorditer magistrum eligerent, vir modestissimus compulit. In urbe sua natali Saccæ domum ordi- † 1570

nis erigi a Medicea familia obtinuit anno MDXXXVIII, ac demum apud suos Panormi annis gravis obiit anno MDLXX die VIII aprilis, & ibidem honorifice fuit sepultus toto astante urbis clero, & exequias celebrante capitulo matricis basilicæ. Cùm inquisitoris munus in sua insula abrogatum est, primus unâ positus est tribunalis sancti officii consultor, vir cæterum totus museo deditus, vitam legendo ac scribendo insumsit. Hæc ejus opera:

De rebus Siculis decades duæ nunc primum in lucem editæ, Panormi, Joannis Matthæi Maida 1558 in fol. pp. 616. Extat in Regia K 97: Iterum in collectione historiarum ejusdem argumenti, Francofurti, Wech 1579 in fol. quæ etiam in Regia K 96.

Hanc historiam instante auctore Remigius Florentinus de quo postea lingua Etrusca reddidit. Videsis ad 1580.

Quidam Panormitanus domus S. Zitæ alumnus vir egregius Thomas Innocentius Strada dictus Parisiis transiens anno MDCCVI me monuit anonymum quemdam ex nostris eamdem Siciliæ historiam prosecutum fuisse, ejusque decem aut duodecim volumina manu eleganti scripta in fol. apud Panormitanos nostros S. Dominici servari prælo parata.

Aliud opus *de regno Christi* imperfectum tamen MS in eadem S. Dominici domo servatum huic Thomæ ascribit Pius, & ex eo Altamura ad 1560, sed alii ejus germano Hieronymo Fazello de quo postea ad 1588, asserunt.

De hoc auctore legendi potissimum Pius Della progenie p. 155 a, Pirrus Siciliæ sacræ lib. 3 p. 337 & 339, & Antoninus Mongitore Bibl. Sic. P. II p. 259 & 260, ubi Jacobum Bosium in historia Melitensi P. III lib. IX p. 171 & lib XVI p. 317 Fazello obtrectantem egregie revincit. Finxit Bosius Fazellum ab equite Hierosolymitano verberibus contusum, indeque contra equitum illorum ordinem indignabundum eidem in historia Sicula detraxisse, ac paulo post suæ historiæ editionem ab alta turri prolapsum misere decessisse. Quæ falso & malitiose adinventa omnia hinc arguit Mongitorius, quod annis duodecim solidis post editam suam Siciliam Fazellus vixerit, mortuus tantum anno MDLXX ex necrologio Ecclesiæ majoris Panormitanæ. Nullam præterea unquam in cœnobio S. Dominici, ubi degebat Fazellus, fuisse turrim certo sibi constare asserit. Denique candidissimi pectoris scriptorem, qualis Fazellus ab omnibus habetur, odio aut indignatione percitum, ob illatam sibi ab uno equite injuriam, in totum equitum ordinem calamum acuisse omnem fidem excedit. Ab Alberto Picciolo *De antiquo jure Ecclesiæ Siculæ* p. 149 Fazellus laudatur, ceu *integerrimus testis, in quem dicere nihil possit invidia.* Philippus Cluverius in ipso suæ Siciliæ antiquæ limine fatetur opus suum vix necessarium esse *post admirandam illam*, inquit, *ac pene incredibilem nobilissimi patriarum rerum scriptoris Thomæ Fazelli diligentiam &c.* Alios eum laudantes brevitatis causa prætereo.

F. THOMAS A SANCTA MARIA.

1570. F. THOMAS A SANCTA MARIA Hispanus Matritensis, vir artis musicæ peritissimus, seu voce cantandum, seu quævis pulsanda instrumenta, obiit anno MDLXX teste Marieta fol. 211 b, quem excipit Antonius in Bibl. Hisp. & Altamura ad hunc annum. Scripsit ac edidit

Arte de tañer fantasia para tecla, viguela, y todo instrumento de tres o quatro ordenes, Pinciæ, Francisci Fernandez 1565 in fol. Extabat Parisiis apud Melchisedechum Thevenot regiæ bibliothecæ custodem, & recensetur in catalogo librorum Thevenot p. 156 *Thomas de Sancta Maria trattado de todo instrumento musical* Matriti 1565 in fol. SÆC. XVI.

P. THOMAS DE SOUSA.

F. THOMAS DE SOUSA Lusitanus sacer orator, inquit Lusitanus in Chronico ad decadem 1560, partibus omnibus absolutus, ideoque a Sebastiano I Portugalliæ rege concionator ordinarius allectus, mortuus est inquit Altamura ad 1570. 1570.
Ejusdem meminerunt Fernandez, Joannes Suarez de Brito in Theatro Lusitaniæ Litterario MS ex Faria, & Antonius Bibl. Hisp. Scripsit, inquiunt,

Commentaria in prophetias Oseæ & Joëlis.

An typis prodierint, aut ubi MS serventur, nullus indicat, quod hîc addere curabunt sodales curiosi, ut & viri tam insignis, genere & stemmate nobilis, sed magnis & eximiis dotibus longe nobilioris præclare gesta.

F. SERAPHINUS CAVALLI.

F. SERAPHINUS CAVALLI Brixiæ in Cenomanis ditionis Venetæ natus, ab adolescentia religionis jugum induit, & in conventu Cremensi primum ordini cooptatus, inde translato filiationis jure postmodum inter Brixiensis domus alumnos accensus est. Ingenio moribusque prope fuit angelicis, & specie decorus, divini cultus, & disciplinæ regularis amans. Qui cùm Romam aliquando sub Paulo IV vocatus esset in ministerii partem, adversus hæreticam pravitatem evecto tribunali sancti officii, gravissimum in ejusdem Pauli pontificis obitu subiit ibidem vitæ capitisque periculum. Irruente scilicet in inquisitionis ipsius ædes ac furente populo Romano, ferro & igne disjecta repagula, reserati carceres, in libertatem asserti qui tenebantur rei, & in sancti officii ministros vesane sævitum: atque in iis unus qui cum Thoma Scoto de Rochegiano de quo supra ad 1566 remanserat noster Seraphinus graviter vulneratus, vix occurrentium aliquot forte nobilium ope mortem sibi paratam evasit, saucius ad Minervam adductus anno MDLIX, cujus etiam occasione & in ipsas Minervæ ædes irrumpere plebs concitata parabat. Rebus verò pacatis electione Pii papæ IV, compressoque tumultu, magister ordinis Vincentius Justinianus Seraphinum sibi socium assumsit, prioremque provincialem Terræ sanctæ instituit, quo cum visitationum onus obeunte Seraphinus profectus est in Hispaniam, indeque reversus anno MDLXII concilio Tridentino interfuit ordinis theologus, ubi non minimam sibi eruditionis ac facundiæ apud omnes conciliavit laudem. Cùm autem annos circiter novem assiduam Justiniano tractandis ordinis rebus operam contulisset, ordinis procurator generalis constitutus est anno MDLXIX, sequenti verò idem Justinianus ad purpuram evectus est: quapropter anno MDLXXI Romæ generalibus ordinis habitis comitiis electores adunati magistrum ordinis unanimes elegerunt F. Seraphinum Cavalli sabbato vigilia pentecostes II Junii. Qui zelo religionis ardens pro ratione muneris vultum pecoris sui cupidus intueri, statim visitationes suas obivit, & Gallias ingressus, Lutetiæque honorifice receptus anno MDLXXIII F. Nicolaum *Bourin* Compendiensis conventus alumnum sacræ facultatis Parisiensis magistrum congregationis Gallicanæ vicarium generalem XVI octobris ab officio destituit, ejusque loco F. Dominicum *Sergent* conventus Parisiensis priorem suffecit ad sequens capitulum congregationis ibidem IX Maii MDLXXIIII celebrandum, cui & præfuit dictus Dominicus, licet Bourinus senatus consulto supremæ curiæ restitutionem in in-

 integrum obtinuisset. Exinde Seraphinus in Hispaniam profectus generale capitulum Barcinone celebravit anno MDLXXIV: dumque sequens ad triennium indictum Neapoli celebrandum expectaret, Romam reversus Regni Siciliæ provinciam interea visitavit, & Neapoli per integrum prope annum capituli tempus præstolaturus hæsit. Verùm sæva furente per regionem omnem latiusque pervagante pestifera lue coactus est discedere, & in opportuniora tempora locaque prolatare ordinis comitia. Quare gravioribus in Hispaniam vocatus negotiis Neapoli VIII maii MDLXXVII mare conscendens, triremibus vectus, Sardinia, Corsica, Genua transiens in Hispaniam venit, Bæthicamque lustravit, totamque ipse visitavit provinciam, per sesqui annum ibi circiter commoratus: ubi quartana diu maceratus Hispali demum in S. Pauli decumbens vitam innocentissimam piissima morte coronavit die veneris XXI novemb. MDLXXVIII ætatis LVI: ibique in aula capitulari juxta sepulcrum magistri aliâs etiam ordinis F. Alberti de Casaus sepultus honorifice, feretrum deferentibus ducibus de Alcala, & de Medina Sidonia, Assistente ut vocant Hispalensi & Marchione de Barlanga. Funus episcoporum totiusque nobilitatis omniumque civitatis hujus ordinum ac religiosorum ad numerum quingentorum præsentia cohonestatum a Tucumanensi episcopo celebratum. Oratione funebri laudavit Joannes d'Espinosa celebris Ecclesiastes. Tumulum ornat hoc Epitahium:

Reverendissimo P. F. Seraphino Cavalli Brixiensi ordinis Prædicatorum magistro generali, viro vitæ sanctimonia clarissimo, pietatis zelo ardentissimo, religiose vivendi rationis assertori & instauratori promtissimo, cujus stabiliendi & confirmandi gratia tempore cum bellorum tumultibus tum hæresum procellis difficillimo, universa pene Europa peragrata, viribus diuturna peregrinatione consumtis, anno ætatis LVI *in hoc cœnobio extinctus est* XI. *kal. Dec. A.* MDLXXVIII. *Illustr. & Excellent. Alphonsus Perez de Gusman cognomento Bonus Methymnæ Sidoniorum dux inclytus in hujus ordinis viros observantiæ & singularis devotionis M. H. P. C.*

De Seraphino videndi Pius citatus lib. 4 P. II col 264, & *Della progenie* pag. 300, Razzius in Magistris ordinis p. 182, Lopez Hist. Gen. P. IV pag. 464 & sequentibus, Altamura ad 1578, Rovetta ad 1577: Extranei Possevinus, Leonardus Gozzandi Bibl. Brix. Octavius Rubeus in Theatro Illustr. Brixien. & alii plures: nos quæ hîc singularia ex actis ipsis depromimus. Ejus extant

1. *Oratio sacra seu sermo de suprema judicii die, judiceque Christo lætis animis præstolando ad Patres Tridentinos in synodo Domin. prima adventus 29 novemb.* 1562 *habita.* Prodiit Brixiæ apud Damianum Turlin 1563 in 4, editionem curante F. Camillo Campegio Papiensi ejusdem ordinis ac inquisitore tum Ferrariensi, qui F. Jacobo Festino S. T. P. utriusque Lombardiæ priori provinciali ord. Præd. e Tridento kal. dec. nuncupavit. Eamdem Lovanienses in sua collectione Rerum conc. Trident. ediderunt anno 1567 fol. p. 343, & tandem Editio Concil. gen. Paris. anni 1672 T. XIV p. 1454 repræsentat.

2. *Epistola encyclica ad universum ordinem e duobus capp. genn.* 1571 *Romæ &* 1574 *Barcinone in capite actorum edita.* Forsan & aliæ sunt ejusdem generis ad bene vivendum exhortatoriæ, pietate & doctrina refertæ, ut ait Lusitanus, quas ex ejus actis prodant Romani nostri, vel hîc saltem indicent, præsertim si sint aliæ, quam quas præfixit opusculo *de eruditione religiosorum* sub nomine magistri ordinis F. Humberti de Romanis falso a Lusitano edito, cùm sit nostri Guillelmi de Peraldo: & Vitis SS. ordinis ex Surio a Lusitano depromtis & in speciale volumen coactis & editis.

3. *Officium singulare in festo SS. Rosarii cantandum* ut ederetur, curasse ait Lusitanus: quod haud dubie illud est, quod ab ejus morte typis prodiit, sed usum in ordine non obtinuit. Joannis cardinalis de Turrecremata commentarios in Decretum, ut & F. Petri de Palude in scripturam sacram typis cudere in animo habebat, quod consilium mors præmatura occupavit. Idem Lusitanus testatur, ad ea quæ protulit opera, Cavalli monita & præcepta magno sibi & adjumento fuisse & incitamento.

F. ANTONIUS JUSTINIANI.

F. ANTONIUS JUSTINIANI Græcus origine gente patritia natus in urbe & insula Chiensi A. D. MDV patre Joanne Baptista Justinianorum Insulæ dictæ dynastarum surculo, adolescens studiorum causa Januam a parentibus missus ordinem amplexatus est in conventu S. Mariæ *del Castello*, vestemque sacram induit quinta aprilis sub vesperam anno MDXXIV, positoque annuo tirocinio professus, tantos in studiis progressus fecit, ut post varios in ordine gradus adeptos, non minus eruditione quam eloquentia, dicendique ad populum facundia clarus haberetur. Itaque cùm inter insignes hujus ætatis concionatores & theologos audiret apud omnes, Chiensis insulæ quæsitor fidei generalis a summo pontifice datus est ad annum MDL, quod ille munus tam fortiter tam vigilanter obivit, ut pro tuenda fidei sanctique officii puritate & auctoritate plurimos gravissimosque labores adierit. Quibus permotus Pius papa IV ad Naxiensem eum in Archipelago positam Ecclesiam archiepiscopalem XVI Dec. MDLXII promovit, & ad concilium mox Tridentum proficisci, & assidere cum Patribus jussit, fidei & Romanæ Ecclesiæ causam adversus hæreticos & occulte insidiantes intrepide defensurum. Interfuit cæteris abinde synodi sessionibus, & subscripsit inter archiepiscopos ordinationis ætate postremus. Ea verò soluta Veronam alterum synodi legatorum & præsidum Bernardum Navagerum cardinalem episcopumque Veronensem comitatus, eique aliquandiu adhærens, adjutor in onere pontificio substitit, donec ab eodem pontifice translatus fuerit ad Liparensem insulam XII Maii MDLXIV, quæ quidem censu longe superior erat & pinguior Naxiensi, sed inferior dignitate utpote tantum episcopalis. Inductus autem fuit pontifex ut ferunt ad hanc Antonii translationem, quod ad Naxiensem inscio & invito Joanne Crispo Naxiensi duce promotus fuisset, quam is conferri ambierat nobili cuidam Veneto Francisco Pisani viro quidem probo & duci caro, sed spurio & natalibus illegitimis orto, doctrinæque præterea omnis experti: Ne verò quod dux jactabat & interminabatur, in schismaticorum Græcorum manus Ecclesia Naxiensis deveniret in rei christianæ damnum & periculum, assentiri coactus est Pius IV, translatoque ad Liparensem opulentiorem Antonio nostro, Pisanum ad Naxiensem juxta ducis votum evexit. Quam infelicem exitum habuerint & Crispus dux laudatus & suus antistes Franciscus Pisani refert abbas Michael Justiniani, a quibus abstineo cùm nostri non sint instituti; sed emendandus hîc nobis est Rochus Pirrus in sua Sicilia sacra lib. III Notit. 8 num. 30 pag. 677, ubi Baldum Ferratinum in sede Liparensi Antonii nostri successorem constituit, sed ordine præpostero, cùm contra omnino sit: Baldus enim Ferratinus Liparensem Ecclesiam obtinuit XX Aug. MDXXXIV & rexit ad MDLIII: huic suffectus est Annibal Spatafora defunctus MDLIV, cujus locum implevit Philippus Lancia XIII Aprilis ejusdem anni, eoque post integrum decennium mortuo Antonius noster

ad eam sedem translatus est, ut diximus XII maii MDLXIV, cui demum anno MDLXXI e vivis sublato successit tertia octobris anni ejusdem Petrus de Cancellariis Etruscus. Atque hæc genuina præsulum Liparensium series, nostrique inter eos Antonii locus ex actis consistorialibus ab Ughello, Ital. Sac. T. I pag. 341, & T. II pag. 1058 relatis. Scriptas autem reliquit Antonius

Prediche Quaresimali fatte in Scio nel 1551, quarum partem habere penes se testatur abbas Michael Justiniani laudatus *Scrittori Liguri*, qui & aliâs de eodem se adhuc tractaturum promittit.

Ejusdem meminerunt cum laude nostri Lopez, Pius, Fernandez & Fontana in Theatro, Sigismundus etiam Ferrarius Histor. prov. Hungar. Extra tes præter citatos Sopranus & Oldoinus Athen. Ligust.

F. FELIX DE CASTELFRANCO.

1571. F. FELIX DE CASTELFRANCO ab originis suæ loco, quod municipium est in tractu Bononiensi, sic nuncupatus, inter viros illustres cœnobii San-Geminianensis professos & alumnos laudatur a Fontana de Romana provincia p. 157, qui proinde perperam a Rovetta ad 1571 suis Lombardis accensetur, nisi ad natales tantum non ad professionem attenderit. Ob præclaras dotes a magistro ordinis XLV Francisco Romeo Castillioneo socius allectus fuit, hincque in rebus ordinis ita expertus evasit, ut plura ad ejus regimen spectantia ei commissa fuerint. Mortuo Romeo anno MDLII apud suos se recepit, a sequentibus tamen magistris ordinis semper pluris habitus, & in negotiis majoris momenti occupatus. Vicarium in spiritualibus generalem eum ascivit Vincentius Herculani Perusinus de quo postea ad 1586 anno MDLXIX Sarnensis episcopus in Lucania a Pio V assumtus, sed brevi hoc functus est munere, nam Sarnii meritis, gradibus, annisque gravis obiit anno MDLXXI die XVII julii. Jubente ipsique committente Vincentio Justiniani ordinis magistro XLVII typis accuraverat editas

Constitutiones ordinis cum glossis, Romæ 1566 in 8.

Chronicon parvum ad calcem earum additum auxit ab anno MDIV *ad* MDLXVI: eoque se usum Razzius testatur, de eo legendus ubi de Romeo inter magistros ordinis.

F. JULIUS PAVESIUS.

* 1571. F. JULIUS PAVESIUS Italus Cenomanus Quintiani diœcesis Brixiensis oppido natus & Brixiæ ordini ascriptus, theologus primi nominis, nec minus pietate rerumque gerendarum peritia clarus, ad sancti Leonis sedem in Calabria XXIII aug. MDLV a Paulo IV primum evectus, tum eodem anno & ab eodem pontifice octobr. II ad Bestiensem seu Vestensem vulgo *Vesti* sub Sipontina translatus, demum ad Surrentinum archiepiscopatum promotus XX julii MDLVIII Tridentinæ synodo interfuit sub Pio IV: eaque finita ejusdem Pii IV nuncius apostolicus constitutus est, ac sanctæ inquisitionis commissarius generalis in Regno Neapolitano: quæ cùm egregie tutatus esset munera, Pii V jussu nuncius apostolicus missus est in Belgium: indeque reversus archiepiscopatus Neapolitani etiam vicarium generalem egit: ac tandem de Ecclesia bene meritus mortalitatem exuit Neapoli XI febr. MDLXXI. Sepultus fuit in templo S. Catharinæ a Formello dictæ bonis suis S. Annunciationis ædi ejusdem civitatis ex asse relictis, cujus curatores gratitudinis ergo hoc epitaphium ejus tumulo inscripserunt: *Julio Pavesio Brixiano ord. Prædic. Sacræ theol. magistro Vestinorum episcopo, Surrentinorum archiepiscopo, generali commissario sancti officii inquisitionis, & nuncio apostolico in hoc regno, Pii V Flandriæ nuncio, vita integritate & omnium virtutum genere ornato. Oeconomi sanctæ Ædis Annunciatæ ex testamento hæredes PP.* MDLXXV. *Obiit* III *Idus febr.* MDLXXI. De quo legendi Ughell. Ital. Sac. T. VI, Fontana in Theatro, & Rovetta ad 1552; qui ultimus scriptum ab eo testatur opus

Adversus hæreses sui temporis, penes quem fides, cùm non addat a quo visum, aut ubinam excusum vel ubi servetur MS. Videsis etiam Elog. Histor. Brixian. Octavii Rossi, Brixiæ 1620 in 4, pag. 318, ubi nulla ei tribuit opera.

F. MARCUS LAUREUS.

F. MARCUS LAUREUS Calaber Tropeæ natus, provinciæ Calabriæ alumnus, vir egregiis dotibus ornatus, eruditione & facundia æque clarus, inter theologos ordinis, qui primi concilio Tridentino affuerunt, recensetur, ceu qui sessionibus omnibus sub Paulo III habitis adfuit, & in concertationibus tum habitis non parum eminuit. In quarta sessione die XVII junii MDXLVI, in qua de peccato originali ejusque remedio actum est, elegantem & eruditam habuit ad Patres orationem. Exinde ob præclaras animi dotes Campaniensis & Sutrianus sub metropoli Salernitana episcopus a Paulo IV anno MDLV die VIII decembris assumtus fuit, licèt Ughellus ad hanc sedem anno tantum MDLX die XXVI januarii a Pio IV promotum velit. Ut ut sit, quod gentilibus diligentius disquirendum permittimus, ad concilium idem sub Pio IV anno MDLXII resumtum rediit, & jam partam mirum apud Patres auxit sui existimationem. Hinc ægrotante Angelo Massarello episcopo Telesino synodi secretario anno MDLXIII, ejus vices implere jussus est Laureus, quo munere cum diligentia, & singulari omnium approbatione functus est. Finita synodo in sponsæ suæ sinum reversus, ei ornandæ ac optimis moribus informandæ totus incubuit ad annum MDLXXI, quo a Deo vocatus transiit ad meliora. Ejus cum laude meminerunt synodi Tridentinæ historici, Ughellus Ital. Sac. T. VII, Fontana in Theatro, Altamura ad 1571, etsi ejus nulla speciatim referat opera. Extat tamen ejus supra laudata * 1571.

Oratio ad Patres synodi Tridentinæ MS: in sua bibliotheca servabat clar. vir Stephanus Baluzius, & in catalogo codicum ejus MSS typis edito Parisiis anno 1719 in 12 recensetur p. 47, at nunc cum cæteris ejus bibliothecæ codd. MSS in Regiam transiit. Cæterum hæc argumento est & plures alias similes ab eo relictas, vel etiam alia majoris momenti opera.

F. MATTHIAS ZITTARDUS.

F. MATTHIAS ZITTARDUS vel ut alii scribunt *Cittardus*, Aquisgrani natus, sed ex oppido *Zittardt* vel *Cittardt* ditionis Juliacensis oriundus, a quo & cognomen illi fuit, quod proinde non gentilitium sed ab origine, Aquisgrani in patria Prædicatorum professus est institutum, & in Teutoniæ provincia plurimum & pietate, & eruditione & facundia claruit. Erat enim & profundus theologus & magna dicendi gratia præditus, quibus in fidei defensionem adversus invalescens per Germaniam hæreseos virus strenue & constanter usus est. Quare Ferdinandus I imperator eum ad se vocavit, & liberali collato stipendio aulæ suæ concionatorem eum constituit, eoque titulo Matthias in electione Maximiliani imperatoris Francofurti an- † 1571.

Sæc. XVI. no MDLXII facundissime peroravit. Gretzerus in examine Strenæ Lauzanensis non concionatorem modo Ferdinandi, sed & ab arcanis etiam conscientiæ & confessarium fuisse asserit. Ejus mentionem haberi in actis cap. gen. Bononiæ anno MDLXIV coacti testatur Ghilbertus de la Haye de eo agens in Bibl. Belgo-Dominic. Ejus meminerunt etiam Valerius Andreas Dessellius in Bibl. Belg. ubi & ordinis Prædicatorum agnoscit, & in aula Caroli V imperatoris verbi divini præconem facundum habitum, Eysengrenius ad 1559, Simlerus & Possevinus, sed hi nostrum fuisse tacentes, quod illis aliàs non infrequens. Hæc ejus opera:

Latina concio de supplicatione seu processione cum gestatione Sacrosanctæ Eucharistiæ, Venetiis 1567. Hanc etiam laudat Lipenius Bibl. Theol. T. II p. 557.

Preces catholicæ ad evangelia & epistolas dierum Dominicorum & festorum accommodatæ, Germanice, Coloniæ 1569.

Homiliæ seu conciones viginti septem in primam epistolam Joannis apostoli, in aula Ferdinandi cæsaris habitæ, Germanice *Auszlegung der ersten catholischen epistel S. Johannis*, Coloniæ 1571 in fol. id est *Expositio primæ epistolæ catholicæ S. Johannis*.

Duæ conciones funebres in exequiis Ferdinandi I cæsaris anno 1564 pronunciatæ, Germanice. Unà cum dictis homiliis editæ.

Notandum autem alium eadem tempestate quibusdam annis antiquiorem laudari Matthiam Aquisgrani etiam natum, sed & ex Zittardia ut volunt oriundum. Hic ab Eysengrenio, Simlero, Possevino & Valerio Andrea Dessellio *Matthias Aquensis* simpliciter dicitur, a Cratepolio verò *Zittardus*. Singulorum testimonia referre placet, ut de iis judicet lector. Sic habet Eysengrenius ad 1542:

» *Matthias Aquensis* sacræ theologiæ licentia- » tus, & professor gymnasii Montani in Agrippina- » tum urbe Colonia, vir cum profanarum tum sa- » crarum litterarum peritissimus, præterea verò » hæreticis refellendis exercitatissimus, contra Lu- » therum adsertionem catholicæ religionis scripsit, » demonstrans orthodoxæ fidei regulam cum dilu- » cida refutatione perniciosorum dogmatum hujus » calamitosissimæ tempestatis «. Simlerus opera clarius distinguit.

Matthias Aquensis, inquit, *scripsit Adsertionem catholicæ religionis contra Lutherum excusam anno Dñi* 1542 *Coloniæ apud Melchiorem Novesianum in* 4.

Ejusdem christiana ac pia catholicæ fidei assertio contra Martinum Bucerum, Coloniæ, Martinus Cholinus 1556 in 8.

Idem habent Possevinus, Swertius in Athenis Belgicis, Dessellius in Bibl. Belg. in eoque conveniunt omnes, ut istum Matthiam professorem gymnasii Montani asserant. Cratepolius ubi de viris eruditis, qui sub Moguntinis præsulibus claruerunt, incertius loquitur. Sic enim habet:

» *Matthias Zittardus* Aquisgrani natus, natu- » ra eloquentissimus, theologiæ declaratus est doc- » tor. Hic Hermanno archiepiscopo Coloniensi a » fide catholica deficienti restitit. Ipse sæpius in » comitiis concionatus est, & catholicam religio- » nem plurimum defendit, ac principes sui officii » admonuit. Anno Dñi 1564 obiit «. Incertos, inquam, hic nos relinquit, cùm hæc tam nostro Zittardo, quam professori Montano adaptari possint, neque enim duos distinguit. Audiendus adhuc Cornelius Loos Callidius in catalogo illustrium Germaniæ scriptorum, qui ab anno MD ad MDLXXXI floruerunt, edito Moguntiæ apud Gasparum Behem typis inventricis 1581 in 8, ubi sic habet:

» *Matthias Zittardus* sive *Cittardus* Aquisgra- « ni natus ex *Zittardt* vicino oppido ducatus Ju- « liacensis, ut agnomen unà probat oriundus &c. « Ille sacram D. Dominici normam professus, eum « fecit in divinis studiis progressum, ut sublimi « purpura sacræ professionis insigniri meruerit. « Cùmque insigni præcelleret facundia, se stre- « nuum divini verbi præconem exhibebat. Hinc « sæpius in comitiis Ecclesiastæ munus cum celebris « nominis laude subiit. Ubi præter catholicæ verita- « tis sinceram & dilucidam assertionem, & pro- « fanæ hæreseos falsitatis apertam confutationem, « principes serio seduloque officii admonebat. Post « multa strenue acta naturæ concessit anno MDLXIV «. Et continuo adjicit opera omnia supra recensita, illaque singula uni & eidem Dominicano ascribit, neque enim apud eum ulla alterius *Matthiæ Aquensis* memoria. In tanta scriptorum varietate sententiarum nihil certi statui potest nisi ab indigenis, quibus ipsa obvia sunt opera, at saltem quatuor priora nostro Matthiæ Zittardo nemo abjudicat.

F. PETRUS CANU.

F. Petrus Canu Gallus Carnuteus patriâ & professione, studiis in Parisiensi gymnasio Sanjacobeo peractis ad gradus promotus, licentiam decurrebat annis MDLVIII quo decimus tertius & ultimus, Prædicatorum præsentatus de Sorbonica respondit, & MDLIX, januarii sequentis die XXX licentiatus, ac inter viginti septem quorum novem tantum erant seculares, decimum quartum locum sortitus, in actis cap. gen. Avenione anno MDLXI celebrati approbatus. Per hæc interim tempora verbo Dei assidue instans, adversus Calvinistas Galliam infestantes assidue dimicabat, ac qua valebat egregie eruditione & facundia, eos e sacro pulpito confundebat & aliquando expugnabat. Conventum Carnutensem anno MDLXII die XXVI julii prior electus rexit biennium, & ibidem obiit sepultusque fuit in sacræ ædis odeo sub lapide, cui hæc inscripta epigraphe: *Hic jacet P. ac F. Petrus Canu in sacra theologia doctor egregius, hæresum vitiorumque expugnator acerrimus. Is enim eloquentissimis concionibus multos edocuit populos, huncque conventum laudabiliter rexit in temporalibus & spiritualibus. Obiit anno* MDLXXI *die* I *novembris*. Meminit Nicolaus le Febvre in suo *Prædicatore Carnuteo*, quem cum Altamura in App. ad 1564 excipimus. Reliquit MS apud suos Carnuteos servatas † 1571.

Annotationes sive lectiones in varia sacræ scripturæ loca, præsertim in epistolam canonicam primam S. Petri, quam Lutetiæ anno MDLI tum baccalaureus exposuerat.

F. THOMAS CASELLIUS.

F. Thomas Casellius Calaber Rossani nobili loco natus, ibidemque ordinem adolescens amplexus, pietate, eruditione, ac facundia magnum sibi fecit nomen. Has ob præclaras animi dotes illum Paulus III primo ad Ecclesiam S. Leonis sub Sanseverina anno MDXLII die XI decembris promovit, tum gradatim ad Bertinonensem in Romandiola sub Ravennatensi anno MDXLIV die XXVII octobris: exinde ad Oppidensem in Calabria sub Rhegiensi anno MDXLVIII die VII maii: denique ad Cavensem in principatu citeriori Romano pontifici immediate subjectam anno MDL transtulit. Concilio Tridentino interfuit, & inter Patres primi nominis haud parum claruit, de quo legendus Palavicinus lib. 7 & lib. 19. Obiit tandem Romæ anno MDLXXI die IX martii ætatis LX, sepultusque fuit † 1571.

fuit ad Minervam in sacello nominis Jesu. De eo agunt Ughellus, & Fontana in Theatro. Caveat autem lector, ne in duos dividat cum Pio parte secunda lib. 4 p. 250, ubi unum seniorem, alterum juniorem profert, delusus forsan quod Thomas diceretur episcopus Cavensis junior, ad discrimen sui decessoris Joannis Sanfelicii qui abdicato episcopatu Cavensis senior audiebat, & Thomæ supervixit.

Scriptum de conceptione B. Virginis ad mentem S. Thomæ ex SS. Patribus collectum in concilio Tridentino obtulisse asserunt Roza tract. 6 cap. 3 fol. 988, & Alva Sol. Verit. Rad. 366 col. 2231, & est apud hunc *Anonymus V episcopus de Bertinoro*, cujus nomen ignoravit, penes quos fides.

Laudatur hic Thomas & a Toppio in *Bibl. Napol.* a quo tamen non major de ejus operibus lux datur: citatur solum ejus epitaphium in quo dicitur *divinarum litterarum peritissimus, catholicæ doctrinæ propugnator acerrimus, qui pro sancta republica christiana innumeros labores suscepit.*

F. TIMOTHEUS JUSTINIANUS.

1571. F. TIMOTHEUS JUSTINIANUS patritia Justinianorum insulæ Chiensis in Ægæo mari Toparcharum de stirpe satus, ad annum circiter Christi MDII in ea civitate & insula Chiensi natus est, Bernardique nomen habuit lustricum, patrem verò Jacobum Justinianum patritium ex Chiensibus regulis ortum. Litteris & moribus egregie instructus Bernardus adolescens ordinem amplexus est in patria, & cum veste Dominicana Timothei nomen accepit, virque evasit pietate, eruditione, ac dignitatibus clarissimus. Nam anno MDXLVIII congregationis Peregrinantium institutus est vicarius generalis, tum biennio post XXI junii MDL a Julio III ad Ecclesiam Ariensem in Creta insula promotus, cui postea Calamonensem idem pontifex nempe V octob. MDLI vicinam adunavit. De his Ecclesiis sic legitur in Actis consistorialibus: *Die veneris 1 mensis junii anno* MDXX *SS. D. N. univit Ecclesiam Ariensem in insula Creta Ecclesiæ Cysamensi in eadem insula reditus floren.* 200 *&c.* Et postea: *Romæ die mercurii mense ...* MDXXVI *referente RR. D. cardinale Farnesio, univit Ecclesiæ Ariensi, quæ est valoris tantum ducatorum* 12, *quia bona occupantur ab infidelibus, Ecclesiam Cheronensem* (an *Chersonesus* vulgo *Spinalonga*) *in insula Creta prædicta Ecclesiæ Ariensi cum dismembratione ab Ecclesiis Drerapretensi* (an *Hierapetra*?) *& Monobarianensi pinguioribus &c.* Denique: *Romæ die* V *octob. anno* MDLI *sanctitas sua univit Ecclesiam Calamonensem tunc per cessionem R. Vincentii Quirini vacantem Ecclesiæ Ariensi, quæ sede episcopali caret, & a civitate Rethimi* (*Rhitymna*), *in qua episcopus Calamonensis pro tempore existens, & ibi Ecclesiam cathedralem habens personaliter residere consuevit, per 16 milliaria, vel circa distat, & cui R. P. D. Timotheus episcopus Ariensis præesse dignoscitur, cujusque mensæ episcopalis fructus fere nulli, seu admodum pauci sunt, quandiu idem Timotheus episcopus illi præfuerit &c.* Quæ in gratiam lectoris, cùm Ecclesiæ illæ satis obscuræ sint, referre visum est. Abinde igitur Timotheus noster Calamonensis duntaxat non Ariensis dictus, ad suam hanc per Venetias se transtulit Ecclesiam, vigilantissimique præsulis & pastoris gregi suo incubans, partes implevit assiduus, nec inde discessit nisi jubente pontifice vocatus ad concilium Tridentinum, cui interfuit sub Pio IV, atque cum aliis subscripsit anno exeunte MDLXIII. Sequenti MDLXIV defuncto Paulo de Flisco Chiensi episcopo ad hanc Ecclesiam translatus est a pontifice Timotheus XIV april. ejus anni, ad quam ille mox se contulit: SEC. XVI. verùm dum patriam paterno more colit & regit animo, urbs insulaque Chiensis a Piali Bassa Solimani genero & architalasso Christianis eripitur, & fraude potius & arte quam armis opprimitur, Turcicæque tyrannidi subjicitur & occupatur XVII april. MDLXVI: Christiani omnes ejecti civitate, rebusque suis spoliati, vel in captivitatem adducti, Justiniani maxime optimates omnes in vincula missi, & galeis impositi Constantinopolim deinde Caffam in Taurica Chersoneso deducti. In hac autem insulæ Chiensis Turcica direptione singularis enituit Timothei præsulis pro fide zelus, qui cùm in majori basilica deprædantem Turcum, ac sacram Eucharistiæ pixidem, qua plures hostiæ claudebantur consecratæ, vidisset effundere, hasque in terram projicere, pedibusque conculcare paratum & subsannantem, in genua procubuit eas collecturus, spretaque infidelis ira ac mortis periculo sic adorsus est: *Oro me prius interimas, quam ut tantum id scelus & sacrilegium patiar aut videam*, hisque verbis forti animo prolatis hominis ferocitatem fregit & a sacrilegio deterruit. Suorum postea sortis miseratus gentilium & ovium, Constantinopolim cum præcipuis insulæ civibus profectus est, & a Selimo sultano Chiensibus christianis religionis suæ liberum obtinuit exercitium. Verùm cùm ex hac tyrannide suæ in dies Ecclesiæ sibique & ovibus gravissima ingruerent mala & incommoda, Romam profectus anno MDLXVIII Pium V, cui utpote ex eodem ordine jam antea notissimus erat, adiit, a quo liberatus quidem ab Ecclesiæ Chiensis onere, sed alteri mox astrictus est scilicet Strongulensi in Calabria, de quo sic in actis consist. *Anno D.* MDLXVIII *die Lunæ* V *april. proponente SS. D. N. sanctitas sua absolvit R. P. Timotheum Justinianum episcopum Chiensem a vinculo, quo Ecclesiæ Chiensi tenebatur, cùm ipsa a Turcarum tyranno occupata sit, neque spes sit eam ab ipso recuperari posse, eumque transtulit ad Ecclesiam Strongulensem vacantem per translationem &c.* Quam ultimam sponsam annis quatuor optimus pastor administravit, plurima eidem contulit pretiosa sacrarum vestium vasorumque munera, construxit ædificia, novaque illi acquisivit annui census jura, demum & in conventum ordinis Strongulensem beneficus & gregi suo carissimus piam Christo reddidit animam anno MDLXXI ætatis LXIX, fuitque in sua cathedrali sepultus. Ejus cum laude meminerunt Ughellus T. IX Ital. Sac. Fontana in Theat. sed præ aliis Abbas Michael Justiniani in sua *Scio sacra* a pag. 114 ad 139, ubi fusissime de ejus gestis agit & de Chiensi a Turcis invasione impieque ab illis in ea direptione actis, ex quo hæc pauca delibavimus. Teste autem Ughello citato scripsit Timotheus

Relazione breve dell' Isola di Scio. Quam ille Joan. Bapt. cardinali Cicada direxit, & servabat MS Camillus *Tutino*.

F. ADRIANUS DE LATRE.

F. ADRIANUS DE LATRE (quod Latine verterunt pro more ætatis *de Atrio*) patria fuit 1571 Atrebas, & professione cœnobii S. Laurentii tum extra muros civitatis positi, provinciæque Inferioris Germaniæ alumnus. Parisios ad gymnasium Sanjacobæum missus ita emicuit, ut ad legendas in magnis scholis sententias pro loco extraneis debito promotus sit in actis cap. gen. Romæ anno MDLVIII habiti, & in actis cap. gen. sequentis anno MDLXI Avenione celebrati datus ibidem præsentatus pro anno MDLXII: sed grassante eo anno Parisiis lue epidemica, interruptisque ex mandato

Sæc. XVI. facultatis agonibus scholasticis a XIV augusti ad VIII januarii sequentis, reversus est in patriam, tumque Duacensis academiæ publicus professor institutus, sacras in ea interpretatus est litteras, & magisterii lauream obtinuit anno MDLXIV die XII octobris in ipsis academiæ nascentis exordiis, primaque promotione theologica. Egregius simul fuit orator, Latineque dixit elegantissime pro rostris academicis in ejusdem inaugurationum solemniis

De dignitate magisterii.

De sacris missæ ritibus.

Præfuit aliquando suis sodalibus electus prior, vices etiam Atrebatensis episcopi dicitur egisse vicarias, & concionator aulicus Belgarum principis ascitus, clarum sibi dicendo fecit nomen. Atrebati obiit anno Christi MDLXXII, fuitque apud suos sepultus. Præter orationes laudatas servantur ibidem

Conciones ejus elegantissimæ MS

A Guillelmo Seguier gentili suo lectæ, qui ejus meminit Laureæ Belgicæ P. I p. 128, ex quo & ex actis hæc accepta.

F. ADRIANUS VALENTICUS.

1572. F. ADRIANUS VALENTICUS, non ut alii corrupte *Valentinianus*, patria origineque Venetus sive Dalmata, Ecclesiam ordinemque suum magnis ornavit virtutibus. Non minus eruditione quam morum honestate clarus, annos circiter tredecim Patavii sacras interpretatus est scripturas, cùm jam in illa academia annis quinque a MDXLVI ad MDLI metaphysices professorem in via S. Thomæ egisset, uti Tomasinus habet Gymn. Patav. lib. 3 cap. 6: nec ad ejus laudem parum facit, quod de eo Fernandez refert, olim a Pio V socium fuisse assumtum. Concilio Tridentino interfuit Danielis Barbari patriarchæ Aquileiensis Veneti, viri natalibus, eruditione, titulis, scriptisque clarissimi theologus allectus, non verò archiepiscopi Nicosiensis Philippi Moccenigi, ut quidam putarunt ac dixerunt. At Petro de Soto theologo pontificio ordinis Prædicatorum in eodem concilio e vivis sublato, statim in ejus locum Adrianus noster a Pio IV theologus in concilio constitutus est pontificius, quod egregie magnoque sui & ordinis honore munus implevit. Soluta sacra synodo de resumendis Patavii sacræ scripturæ lectionibus cogitabat, cùm datus est eodem anno MDLXIIII fidei inquisitor Venetiis generalis, uti citatus habet ibidem Tomasinus, biennioque postea a Pio V cui ob præclaras dotes acceptissimus erat, inde assumtus in episcopum Justinopolitanum anno MDLXVI die XXVIII februarii, quam sanctissime integro sexennio rexit dignitatem, anno MDLXXII sublatus e vivis, hisce relictis ingenii sui monimentis:

Tractatus de inquirendis puniendisque hæreticis, Venetiis, Antonii Gardani 1542.

De Eucharistia adversus Calvinum.

Contra errores Matthæi Gribaldi.

De eo legendi Ughellus Ital. sac. T. V, Sansovinus, & Augustinus Superbi de Scriptoribus Venetis, nostrates Pius, Fernandez, Altamura ad 1572, & Rovetta ad 1564, qui ultimus Adrianum asserit domus S. Dominici Venetæ fuisse professum.

F. ANGELUS GAZZINUS DE LUGO.

1572. F. ANGELUS GAZZINUS DE LUGO a patria Romaniolæ municipio celebri sic nuncupatus, at in cœnobio Foroliviensi anno MDXXXII ad ordinem allectus, insignis theologus, Faventiæ primum adversus hæreticam pravitatem inquisitor egit generalis, tum a Pio V ad Poliniamensem fedem sub Barensi anno MDLXX die XX novembris evectus, nondum expleto regiminis biennio mortuus est. De eo legendi Pius parte secunda lib. 4 col. 276, ubi agnomen ejus scribitur *Galini*, Ughellus Ital. Sac. T. VII, & Fontana in Theatro. A Rovetta laudatur ad 1572 & dicitur *de Gallinis*, & inter scriptores Lombardos recensetur, ut a quo sequentia relicta sint opera:

Opusculum adversus Calvini errores.

Sermones de tempore, quadragesimales, de sanctis & de B. Virgine.

Sed an typis edita an solum MS & ubi servata pro more silet, quod sui gentiles hîc addere curabunt.

F. DAMASUS ARTUFEL.

F. DAMASUS ARTUFEL qui *Damianus* ab Antonio in Bibl. Hisp. nuncupatur, Hispanus origine, in cœnobio S. Mariæ Magdalenæ ad S. Maximinum ordinem amplexus & professus est, unde patriam postea repetens, Cæsaraugustæ deinceps in Aragonia substitit, & reliquos vitæ dies transegit, mortuus vergente seculo XVI. Ejus meminit Altamura ad 1572. Scripsit ac edidit 1572.

Modo di rezar las horas canonicas conforme al rezo de los Frayles Predicadores, compuesto e ordenado por el P. F. Damaso Artufel de la orden de nuestro padre S. Domingo. Contiene este libro toto el rezo del tiempo y de santos en comun y en particolar, con los officios de nuestra Señora de las nieves, y del angel de la guarda. Con un arte de canto llano, y con la entonacion de los hymnos y sus rubricas, Cæsaraugustæ 1572 in 8.

Est & altera editio posthuma Pinciæ 1614 in 8.

F. DOMINICUS DE ARTEAGA.

F. DOMINICUS DE ARTEAGA Hispanus laudatur ab Antonio in Bibl. Hisp. & ab Hyacintho de Parra, quos excipit Altamura ad 1572, quo videtur claruisse. Scripsit ac edidit 1572.

Tesoro de contemplacion hallada en el rosario de nuestra Señora: con su exercicio, Palentiæ, Didaci Fernandez 1572 in 8.

F. DOMINICUS A BRAIDA.

F. DOMINICUS A BRAIDA Italus Pedemontanus laudatur ab Altamura ad 1570, a Rovetta ad 1572, & a Vincentio Rivalio ad 1590, qui proinde circa hos annos floruerit. Scripsit 1572.

La vita della beata suor Caterina da Raconigi del terzo ordine di san Domenico. Hæc beata obiit anno MDXLVII die IV septembris.

Hujus auctoris & operis meminerunt etiam omnes qui beatæ vitam deinceps scripserunt Razzius, Pius parte prima col. 543, Joannes a Sancta Maria tomo primo beatarum ordinis & alii. An autem Dominici opus typis editum, an MS solum & ubi servatum, hîc addet forsan aliquando gentilis curiosus.

F. DOMINICUS DE LARA.

F. DOMINICUS DE LARA, ab aliis de *Ara* nuncupatus, Hispanus natione, conventus Salmanticensis alumnus, zelo fidei promovendæ ductus, in Indias Occidentales navigavit unà cum pluribus provinciæ Hispaniæ Fratribus, quos insignis ille Indorum apostolus & patronus Bartholomæus de las Casas ex Hispaniis obtinuit & adduxit. Qui conscenso mari die Jovis X julii MDXLIV portu *S. Lucar* solventes post varia pericula imo & perpessa 1572.

naufragia Mexicanum regnum Chiapensemque diœcesim ac metropolim medio circiter anno MDXLV ingressi sunt. Inter eos autem Dominicus noster disciplina regulari, doctrina, pietate, prædicatione non parum excelluit: unde & variis in provincia illa recens erecta S. Vincentii *de Chiapa* functus est muneribus, & electus secundus prior provincialis Guatimalæ in cap. provinc. VIII maii MDLVI, eam cum singulari omnium approbatione quadriennium rexit. Tandem IV episcopus Chiapensis a rege catholico Philippo II, suadente & auctore Bartholomæo de las Casas, nominatus, cùm onus detrectare non valeret, quantumvis precibus & lacrymis renitens, à Deo petiit & obtinuit, ut prius moreretur, quam susciperentur literæ apostolicæ. Obiit ergo a pontifice confirmatus quidem, sed nondum consecratus anno MDLXXII in cœnobio *Conopablastla* dicto, sepultusque fuit ibidem. De eo legendi F. Antonius Remesal Historia prov. Chiap. pag. 615, ubi ejus gesta fusius refert, & Gil Gonçalez Davila T. I *Teatro Eccles. de las Indias* pag. 195. Ejus etiam meminerunt Hyacinthus de Parra in *Memor.* MS & Altamura ad 1572, ubi contendit agnominandum *De Ara* contra Fontanam in *Theatro*, & Antonium in Bibl. Hisp. qui *de Lara* nuncupant: sed minimi res est momenti. Iis testibus scripsit

Dictionarium seu vocabularium linguæ vernaculæ Chiapensis, sed an typis prodierit, aut ubi extet MS, non referunt citati auctores.

F. LUDOVICUS DE LUERE.

† 1572. F. LUDOVICUS DE LUERE a loco natali oppido tractus Bergomensis in diœcesi Brixiensi sic nuncupatus, Brixiæ verò ad ordinem allectus, vir non minus ingenii doctrinæque profunditate, quam puritate morum & vitæ integritate claruit medio seculo XVI. In philosophicis theologicisque versatus egregie disciplinis, orator etiam & Ecclesiastes insignis & facundus, studio religionis accensus & disciplinæ regularis, eam fovere promovereque in provincia utriusque Lombardiæ prior provincialis agens totis viribus sategit. Eo munere fungebatur anno MDLIII, quo comitiis ordinis Romæ habitis affuit, & in electione magistri generalis Stephani Ususmaris votum tulit ex actis. Ad idem munus pluribus annis postea iterum assumtus, inter pia religiosaque exercitia Brixiæ quadam nocte cùm nocturnis adesset precibus, & lectis kalendis ad hæc verba ventum esset, *Pretiosa est in conspectu Domini mors sanctorum ejus*, ipse subito ex hac mortali vita substractus ad æternitatem evolavit anno MDLXXII. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura & Rovetta ad 1572: Possevinus & Donatus Calvi in sua *Scena letteraria degli scrittori Bergamaschi*, asserens Ludovicum nostrum sermones suos e lingua Italica Latine vertisse, dum inquisitor generalis anno MDLVII Bergomi ageret, quos sic recensent

Quadragesimales, de tempore, & de sanctis per annum & de festis B. Virginis ejusque laudibus. MS apud suos Brixiæ aut Bergomi conjicio servatos, cùm non doceant prælo excusos.

F. PHILIPPUS DE MENESES.

† 1572. F. PHILIPPUS DE MENESES Hispanus Turris juliæ Placentinæ diœcesis civitate vernacule *Truxilo* in Extremadura nobilibus ortus parentibus ordini adhuc in ephebis nomen dedit in patria, eaque ingenii præbuit specimina, ut in gymnasio Gregoriano Pinciæ meruerit assignari collega: nec spes præconceptas fefellit, vir enim evasit magnarum partium eruditione, pietate, prudentia clarissimus. Ad docendum applicitus, cathedram minorem S. Thomæ in universitate Complutensi consecutus est anno MDLV, exinde dicti Gregoriani gymnasii rector institutus, tum conventibus Toletano & Segobiensi præfuit prior electus, in capitulo generali quodam etiam sedit pro Hispana sua provincia diffinitor: cùmque ad instantiam regis catholici Philippi II Pius V summus pontifex ordinum Præmonstratensis, SS. Trinitatis, Carmeli, & Mercedis in Hispania visitationem ac reformationem nostris Hispanis commisisset, Philippus noster ob singularem morum integritatem, & in agendis peritiam selectus est, qui hoc munere in ordine S. Mariæ Mercedis fungeretur, quod dum vigilantissime fidelissimeque implet, moritur anno MDLXXII in Gallæcia in conventu nostro S. Marthæ de Ortigoza, ubi & in aula capituli jacet sepultus. Ejus cum laude meminerunt Lopez P. III Lib. 1 p. 157, & Lib. 3 pp. 215 & 415, Lusitanus, Marieta, Pius, Fernandez, Altamura ad 1572, Fontana in *Monum.* Antonius *Bibl. Hisp.* & alii. Scripsit ac edidit SEC. XVI.

1. *Luz del alma christiana contra la ceguedad y ignorancia de la Fe y Ley de Dios y de la Iglesia, y los remedios y ayuda que el nos dio para guardar su ley. En el qual se da luz assy a los confessores, como a los penitentes para administrar el sagramento de la penitencia*, Salmanticæ 1556 in 4, rursumque 1578: Medinæ 1567: Pinciæ, Diego Fernandez 1590 in 8: Valentiæ, Alvari Franco, Gabrielis Ribas, & Francisci Miguel 1594 in 8 pagg. 544. Hoc autem opus suscepit & absolvit auctor ad instantiam Petri de la Gasca episcopi Palentini, cui & illud nuncupavit: ut inter missarum solemnia juxta concilii Tridentini decretum haberent parochi, quo de fidei mysteriis populos erudirent. Huic operi saltem in ultima editione subnectitur nostri Hieronymi Savonarolæ *Brevis instructio per modum interrogatorii, illorum quæ scire debent promovendi ad sacros ordines, ut & ad confessiones audiendas admittendi*, a signaturis Mm ad Pp. Fernandez autem allucinatur cùm librum *De la dotrina christiana* distinguit a libro *Luz del alma*, cùm sint unus & idem. Nec minus fallitur Joannes de Brito in Theatro Lusitaniæ literario MS, cùm Philippum de Meneses suis adjungit Lusitanis, asserens scripsisse idiomate Lusitano eleganti *Summam sive catechismum doctrinæ christianæ, qui liber vulgo Lux animæ christianæ nuncupatur.* Sed saltem hinc discimus tanti habitum opus, ut vel auctor ipse vel alius Lusitana lingua reddiderit.

2. *Tratado de la confradia del nome de Dios contra los juramentos.* Editus primum in Hispania, tum Antverpiæ 1569.

SS. PIUS V.

† 1572. SS. PIUS V nomine lustrico *Michael Ghisleri* dictus suo saltem splendidissimo nomine hoc opus consecrabit: nam vitam ejus sanctissimam, resque præclare gestas scribere, majoris est operæ nec nostri instituti, qui scriptores tantum non sanctos persequimur. Solam igitur vitæ ejus chronologiam dabimus, tum auctores saltem præcipuos qui de ejus vita rebusque gestis scripserunt indicabimus.

Ad Alexandriam *de Palea* dictam, quam Leander ponit in Monteferrato, vicinum oppidum est non inhonestum, Boscum vernacule *Bosco* indigenæ vocant, ibi autem aut in rure proximo natus est Michaël anno MDIV die XVII januarii patre Paulo Ghisleri antiquæ inquiunt nobilitatis Bononiensis. Revera ut id obiter dicam T. XI Concil. gener.

col. 1533, ubi laudantur duo concilia provincialia Ravennensia anno MCCCX habita, & ultimum ad XVII kal. junias, sic legitur: *Petrus Cymacliensis episcopus quod ægrotaret, Armanninum Ghislerium Bononiensem e Dominicana familia fratrem* (id est *sodalem*,) *suum ecclesiæque suæ procuratorem* VII *idus junii fecit, qui concilio interesset.* Quod argumento est Ghisleriam familiam Bononiæ initio seculi XIV viguisse. Petrus iste episcopus a Fontana Monticellus agnominatus, erat Ferrariensis ex Bernardo Guidonis & ordinis Prædicatorum. Ut ut sit Paulus Ghisleri homo erat tum exiguæ fortunæ, & labore rustico vitam sustinebat.

Michael ingenio acri & ad litteras propenso præditus, fortè fortuna Vogheriam adductus adolescens tum XIV annorum, ad cœnobium ordinis accessit, & sodali æditiuo ministrum se dedit, a quo & litteris humanioribus institutus est, sicque brevi profecit, ut aperto quod intus animo gerebat Deo se consecrandi desiderio, eum prior veste donarit & in collegium admiserit.

Studiis philosophicis & theologicis Vigevani & Bononiæ absolutis, ad easdem scientias suis sodalibus tradendas est applicitus. Hoc docendi munere sexdecim annis functum ferunt.

Anno MDXLIX adversus hæreticam pravitatem inquisitor Comi agens generalis, irrumpente tum in Italiam hæresi Lutherana, multa pro fide catholica tuenda præclare gessit, sed & graviora vitæ subiit pericula, ex quibus feliciter & imperterritus evasit.

Anno MDLI mense junio commissarius generalis sanctæ inquisitionis Romanæ a Julio III positus est: tum anno MDLVI die IV septembris a Paulo IV episcopus Nepesinus & Sutrinus electus & consecratus, anno MDLVII die XV martii ab eodem pontifice in sacrum cardinalium collegium cooptatus, ac presbyter tit. S. Mariæ super Minervam die XXIV ejusdem mensis declaratus.

In variis quibus hactenus functus fuerat muneribus aut ad quas promotus fuerat dignitatibus, tot sapientiæ suæ, prudentiæ, invicti pro fide animi, ac ardentis pro Ecclesiæ sanctitate studii dederat specimina, ut mortuo Pio IV anno MDLXV die IX. decembris, Michael communi cardinalium suffragio die VII januarii sequentis ei suffectus fuerit, & pontifex maximus sub nomine Pii V salutatus. Supremam hanc sedem cum universali regnorum omnium approbatione tenuit annis sex menses tres & dies viginti quatuor, mortuusque est anno MDLXXII kalendis maii ætatis LXVIII.

Centum a morte annis anno nempe MDCLXXII cum Clemens X beatorum albo inscripsit die prima maii, & tandem Clemens XI solemni canonizationis ritu sanctorum fastis inseruit anno MDCCXII die VII augusti.

De vita rebusque gestis summi hujus pontificis qui ex professo scripserunt, hi veniunt potissimum laudandi.

1. *Epistolæ aliquot gravium virorum ex urbe scriptæ de gestis Pii V.* Prodierunt Coloniæ Agrip. Gervasii Calenii 1567 in 12. Extant in Regia H 2217.

2. *Hieronymus Manfredus vitam ejus scripsit ac edidit* Cæsenæ 1586 in 4. Extat Romæ in Barber.

3. *Translatio corporis Pii V. a Sixto V celebrata anno* MDLXXXVII, *& commentario descripta a Petro Galesinio. Accedit Antonii Buccapadulii oratio in eamdem translationem, & carmina diversorum*, Romæ, Typis Vaticanis 1587 in 4. Extat in Regia K. 399.

4. *Invicti quinarii numeri series, sive gesta pontificum hoc nomine Pii insignitorum cum iconibus*, Romæ, Zanetti 1589 in 4. Auctor est Joannes Pinadellus Tarvisinus. Extat in Regia H 1012.

5. *Vita Pii V P. M. auctore Joanne Antonio Gabutio congregationis oratorii presbytero*, Romæ, Aloysii Zanetti 1605 fol. Hæc eadem prodiit in Actis SS. maii T. I ad diem V p. 617. Ibidem *Diaria* ab eodem.

6. Italice, *Vita di Pio V scritta da Girolamo Catena, con una raccolta di lettere del detto summo pontefice a diversi principi e le risposte*, Romæ 1586 in 4: Mantuæ 1587 in 4: Rursus Romæ 1587 in 8. Hæ duæ ultimæ editiones extant in Regia H 1009 & 2218. Scriptor hujus vitæ Michaeli cardinali Alexandrino ex ordine Prædicatorum assumto, & Pii V ex sorore nepoti a secretis fuit, & jubente Sixto V ex epistolis nuntiorum apostolicorum & principum, & ex oculatorum testium narratione, ut & ex a se visis hanc vitam concinnavit.

7. *Vite del SS. Papa Pio V, e d' altri della famiglia Ghisigliera scritte da Panfilio Cesio da Cassia*, Tuderti 1661 in 4. Extat in Regia H. 1248.

8. *Vite di Pio V, e di altri della famiglia Ghisliera da Ludovico Jacobilli*, Todi 1661 in 4.

9. *Vita di Pio V scritta da Agatio di Somma chierico regolare Theatino.* Hæc mihi non cognita nisi ex ejus in linguam Gallicam versione, quam Andreas *Felibien* Gallus Pii V apotheosi fuligines illaturus se suscepisse asseruit ac edidit Parisiis. Joan. Bapt. Coignard 1672 in 12. Id monendum fuit, ut si quando in eam lector incidat, ab ea ceu infida caveat.

10. *Vita di S. Pio V sommo pontefice dell' ordine de' Predicatori, scritta da Paolo Alessandro Maffei patrizio Volterrano, cavaliere dell' ordine di S. Stefano, e della guardia pontificia, pubblicata sotto i gloriosi auspici della santità di nostro signore papa Clemente XI*, Romæ, Francisci Gonzaga 1712 in 4 pp. 668. Quæ vita & eleganter & accurate scripta.

11. Hispanice, *Vida y hechos de Pio V por don Antonio de Fuenmayor*, Matriti, Lud. Sanchez 1595 in 4: Ibid. 1639 in 8. Extant in Regia H 1010 & 2210

12. *Gallice.* Antonius Godeau episcopus Venciensis non sine laude nominandus in suo opere cui titulus, *Eloges des SS. Evêques* edito Parisiis apud Franciscum Muguet 1665 in 4, præclarum habet & elegans Pii V elogium. Huic addas cæteros qui vitas sanctorum seu Legendas ut aiunt Gallice scripserunt.

Præter hæc excusa extat in Regia cod. MS 10041 *Conclave* di Pio V.

Michael Renigerus Anglus hæreticus librum edidit hoc titulo, *De Pii V & Gregorii XIII furoribus contra Elisabetham Angliæ reginam*, Londini 1582 in 8. Extat in Regia N 614. Id non visum tacendum, cùm ejusmodi hominum convicia in gloriam redundent sacrorum Heroum.

Solos externos qui de SS. pontifice scripserunt, hîc enumero, nostrates suo quique loco recensebuntur, Archangelus Caraccia, Abrahamus Bzovius, duo Itali Anonymi, Joannes Baptista Feuillet, & alii.

Jam ipsiusmet recensenda opera.

Ac primo quidem cùm sexdecim annis ferant variis in studiis e superiori loco docuisse, scripta per id tempus discipulis tradita omni diligentia requirenda essent, & in quadam insigni ordinis bibliotheca MS saltem reponenda.

Secundo cùm exinde totum se sacro inquisitionis officio dederit, præter *Praxim procedendi in causis fidei*, quam ab eo scriptam testatur Rovetta ad 1572, Acta ejus varia seu ut inquisitoris Comensis, seu ut commissarii inquisitionis Romanæ, seu ut supremi inquisitoris cardinalis saltem indicanda essent, si non edenda, nam quin ea in archivo Vaticano extent, nullum mihi dubium. Sequentia verò laudari merentur.

Catechismus ex decreto concilii Tridentini ad parochos jussu Pii V editus, Romæ, Aldi Manutii 1566 fol. Editio elegantissima. Extat in Regia E 154. Secutæ sunt innumeræ editiones aliæ in omni forma & in omni lingua.

Restitutio in integrum Caroli Carrafæ cardinalis per sententiam Pii V, Parisiis 1568 in 4. Extat in Regia H 1106.

Bulla Pii V super reformatione ordinis Cruciferorum, 1568 in 4. In Regia E 2107.

Ecloge bullarum & motupropriorum Pii IV, Pii V, & Gregorii XIII, Lugduni 1582 in 8. In Regia E 2357: item Flaviobrigæ 1583 in 4.

Apostolicarum Pii V epistolarum libri quinque nunc primum editi opera Francisci Goubau, Antwerpiæ, Baltazari Moret 1640 in 4. Extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati, imo ubique.

Deux lettres du pape Pie V a la reine Catherine de Medicis touchant le secours que la France lui avoit demandé contre les rebelles du roi en l'an MDLXIX. Extabant MS inter codices MS Baluzii, recensitæ catalogi n. 797. Nunc cum cæteris in Bibliothecam Regiam illatæ.

Ad superiora addi possunt, quæ quidem non ejus, sed in quibus ejus quædam afferuntur & exponuntur:

Jobi Ludolphi de bello Turcico feliciter conficiendo. Accedunt Epistola quadam Pii V, & alia pauca ejusdem argumenti, Francofurti 1686 in 4. In Regia O 1246.

Item de confidentia beneficiali prohibita tractatus, in quo plene explicantur constitutiones Pii IV & Pii V ad hoc edita, Venetiis 1608 in fol. In Regia E 1400.

Item tractatus de illegitimis clericorum ac regularium ad intellectum bulla Pii V contra eosdem auctore Joanne Nicolao Lundori J. C. Perusino, Perusiæ 1648 in 4. In Regia E 1921.

Prodiit quidam libellus sine nomine auctoris hoc titulo, *Delle belle creanze delle donne*, id est *de eleganti fœminarum in moribus institutione*, editus Venetiis sub Grypho in 8.

Istam opellam Placcio in prima Anonymorum Italicorum editione, placuerat Pio V ut auctori asserere: contra verò Petrus Scavenius in Designatione librorum suorum edita Hafniæ Weringii 1665 in 4 p. 374, Paulo V ascribendam censuit. Utrumque allucinatum monet Villanus in opere cui titulus, *La Viziera alzata. Hecatostes* n. 6, illos tamen excusans quod amborum pontificum mores non norint maxime serios, & ab istis academicorum elegantiis prorsus alienos: verum autem auctorem docet fuisse *Alexandrum Picoluomini* Senensem academicum *de' intronati di Siena*, & *de' infiammati di Padoua*, quod probat non solum auctoritate *Isidori Ugurgieri* nostri in *Pompe Sanesi* Tit. XVIII p. 567, sed & testimonio scriptoris æqualis Antonii Francisci Doni in sua Libraria tractatu primo p. 20. Erratum suum agnoscit Placcius in altera suorum Anonymorum editione p. 658 n. 2680 legendus. Legendus & Ugurgierius citatus Tit. V p. 112 & Tit. XVII p. 526 & Tit. XXI p. 663, quibus quis fuerit *Alexander Picoluomini* pluribus narrat, vir quidem in juventute litteris elegantioribus plane deditus, orator, poeta comicus, philosophus, mathematicus, sed quas artes videtur respuisse, cùm archiepiscopus Patrassensis & coadjutor Senensis promotus est. Jam florebat anno MDXL & mortuus est anno MDLXXIII quarto idus martii.

F. STEPHANUS CALVISIUS.

F. STEPHANUS CALVISIUS Ligur e Finario ortus, claruit vergente seculo XVI sacræ theologiæ magister, & inquisitor adversus hæreticam pravitatem generalis Januæ autoritate apostolica constitutus, quo munere a mense augusto MDLXVIII ad januarium MDLXXII fungebatur, primusque mensæ abbatialis S. Andreæ de Sigestro reditu a Pio V in sumtus sancti officii tribunalis Januensis attributo XXIX januar. MDLXX gaudere cœpit sic referente Fontana in Theatro ex catalogo inquisitorum Januen. Ut philosophiam antea Papiæ professus erat in junioribus annis, tum etiam teste Soprano, quem excipit Oldoinus, ab eo typis prodierat — * 1572.

Epitome totius dialectica cum ejusdem familiari dilucidatione, Mediolani 1548.

F. THOMAS DE VIO.

F. THOMAS DE VIO Cajetanus alter, ab eadem qua magister ordinis hujus nominis ortus urbe & familia nuncupatus, theologus primi nominis etiam fuit, sed & Ecclesiastes sua ætate disertus & vehemens, qui quos vellet motus cieret. Scripturam sacram pluribus annis e superiori loco interpretatus est publice, provinciam etiam Regni Siciliæ administrasse titulo prioris provincialis quidam volunt. Obiit anno MDLXXII die VIII jan. sepultusque fuit Neapoli in basilica nostra S. Dominici. Ejus meminit Toppius *Bibl. Napol.* nulla tamen ejus recenset opera, quæ forsan a sodalibus expectavit, ut & nos, addenda, nam nec ipse Vallius ulla, licèt eum p. 255 pluribus ornet laudibus, in Compendio recensuit. — * 1572.

F. ANDREAS DE RESENDE.

F. ANDREAS DE RESENDE, quem Latine passim *Resendium* dicunt, ab eruditis ætatis suæ commendatus est laudatusque prope omnibus: cujus acta fusiori stylo edita scriptaque per Jacobum Menœtium de Vasconcellos Lusitanum Resendiique operibus a se editis præfixa sic contraxit Hispaniæ Illustratæ compilator T. II, visa hîc nobis lectori exhibenda, quibusdam identidem additionibus illustrata. — † 1573.

Andreas Resendius Eboræ nobili loco natus anno MCCCCXCVIII patrem habuit Andream Vasæum Resendium ex equestri ordine, matrem verò Angelam Leonoriam Vasæam Goes fœminam ut natalibus sic pudicitia claram: unde etiam ipse Resendius Angeli prænomen aliquandiu usurpavit, ut ex librorum titulis quos in prima ætate edidit colligere licet. Bimulus infans patre orbatus, a matre liberaliter est educatus, cujus & pietate adductus adolescens adhuc, (imo & puerulus) S. Dominici sodalibus in patria nomen dedit. Pie hic & religiose a præpositis institutus, illorum auctoritate Complutum Carpetanorum adiit circa MDXII, ubi Antonio Nebrissensi magni nominis grammatico ac rhetori operam dedit: exinde Salmanticam profectus Arium Barbosam Lusitanum Græcas literas profitentem audivit, cùmque in eo felicioris ingenii indoles eluceret, a matre & propinquis admonitus, ut graviora studia capesseret, ibidem theologiæ operam navavit, magnosque brevi sub insigniorum ordinis magistrorum disciplina progressus fecit. Deinde verò in Galliam ad uberiorem ingenii cultum, parandamque e peregrinatione prudentiam profectus, Lutetiam adiit disciplinis inge-

Sec. XVI. niisque florentem academiam, transactisque mensibus aliquot, Lovanium studiorum se contulit in Belgium, ubi Conradum Goclenium eloquentiæ professorem habuit familiarem, Nicolaumque Clenardum ibidem linguarum professorem, Joannem Campensem Hebraicæ linguæ in collegio Buslidiano professorem & Rutgerum Rescium Græcas litteras docentem audivit. Inde a Petro Mascarenio Lusitano viro nobilissimo, qui tum ad Carolum V Cæsarem regis sui legatus Bruxellis agens incredibili flagrabat discendi cupiditate, honorifico præmio evocatus, docendo industriæ eruditionisque suæ expectationem non æquavit modo, sed & superavit: huncque in Pannonica expeditione secutus, fidem illi suam probavit, ut & Cæsaris castra Mascarenius secutus erat adversus Solimannum Turcarum imperatorem Viennam Austriæ obsidere parantem: sed re infecta fuso exercitu, magnaque etiam copiarum parte desiderata fugere coactus est tyrannus, quæ anno MDXXIX acta. Cæsari verò notus & doctrinæ opinione carus etiam Resendius fuit, maxime verò Joanni III Lusitaniæ regi acceptus, & in ejus aula assidue versatus, nunquam tamen qua erat animi celsitudine, ad honores opesque parvo contentus aspiravit. Latere nimirum sine invidia & fallere, quam in excelso loco digito monstrari perpetuo maluit.

Juvenis itaque Hispaniam, Galliam, Germaniam & Italiam lustravit: Massiliæ enim ultra biennium commoratus ad Aquas Sextias hypodiaconatus & diaconatus ordinem suscepit, ut epistola ad Kebedium scriptum reliquit, factaque sui ubique magna apud eruditos nominis celebritate domum tandem reversus est, ubi matrem mortuam comperiens, hanc ejus tumulo ad introitum aulæ capitularis tabulam & elegantem & pietatis testem ex priscorum usu affixit:

Memoriæ & pietati dicatum. Salve mea mater fœmina innocentissima, cui me inter cunas relictum pius pater fidei tuæ non ignarus, extrema voce commisit moriens: Quujusque perpetuo castissimoque viduvio educatus liberaliter annos XXXIII, *quicquid id ætatis sum, quicquid futurus postea adceptum fero: audita morte tua adsum ab ultimis Germanis parentatum. Conlacrumans mæstiter justa solvi, & quoniam te una mea mater adempta miserabilem & orbum tædet patriæ olim dulcissimæ, iterum peregre revertor. L. Andr. Resendius Angelæ Leonoriæ Vasiæ Matri Pientissimæ & B. M. D. S. P.*

Fixum illi tum animo sedebat, cùm matri justa persolvisset, patriam relinquere, ne in oculos quotidie mœroris causa incurreret, nisi Joannis III regis & fratris ejus Alphonsi cardinalis jussu manere, ut reipublicæ utilis futurus civis, coactus fuisset. Itaque ubi tum regni sedes erat, ædes habuit modicas illas quidem, & in quibus anguste habitaret, sed xysto & hortulo excultas ac peramœnas, domino verò adeo jucundas, ut aliorum spatiosis palatiis nihil invideret. Ornavit enim hortum intus ordine collocatis antiquis Romanorum, quibus impensius delectabatur, inscriptionibus, totus ut paries marmoreus videretur non lateritius. Cui rei adeo studuit, ut quoties iter faceret tametsi longinquum, in sarcinis, quis credat, ligonem aliaque ferrea instrumenta exportari secum curaret, ut sicubi antiquitatis sese vestigia offerrent, ea industria sua atque impensa eruere, & incolarum oculis exponere posset. Fecit hoc non raro nec modico sumtu aut labore. Dominicani instituti habitum bona cum pontificis & præpositorum venia justis de causis in sacerdotalem commutavit: regulam tamen studiumque ejus familiæ perpetuo ad extremum usque spiritum retinuit, ut in porticu cœnobii Eborensis (claustrum vulgo vocant) in limine cellæ, quam capitulum nominant, sepulcri locum sibi matrique pientissimæ matronæ delegerit. Gratus dum vixit acceptusque principibus viris fuit, quæ laus non ultima existimari solet: cardinalibus præcipue germanis fratribus duobus Alphonso ac Henrico Emmanuelis regis filiis & Joannis III fratribus, quorum primus ad patriæ antiquitates colligendas auctor extitit, ludumque Resendii frequenter honoris gratia, cùm ædes vicinæ essent, ingressus est, ut Phormionis philosophi scholam Hannibal, & Possidonii domum intrans Cneius Pompejus cognomento magnus fasces submisit: alter verò Henricus, qui postea cæso die IV augusti MDLXXVIII in Aphricana expeditione Sebastiano, regni clavum tenuit, Ecclesiastem sibi verbique Dei præconem delegit & sacerdotiis aliquot honestavit. Quin & ad Resendii Franciscique Bovadillæ ordinis Prædicatorum ex marchionibus de Moya oriundi confessariique reginæ Lusitaniæ Catharinæ Austriacæ Joannis III laudati Portugalliæ regis conjugis auctoritatem & consilia, fuisse primum in eo regno sanctæ fidei tribunal inquisitionis anno MDXLI a Paulo III erectum auctor est Paramus a nostro Fontana relatus in Monum. ad 1541, atque tum Olissipone institutum inquisitorem F. Georgium a S. Jacobo, Conimbricæ verò F. Bernardum a Cruce nostros.

Oraculum domus ejus est habita eruditionis antiquitatisque patriæ & ecclesiasticæ. Argumento sunt epistolæ historicæ ad Bartholomæum Kebedium & Ambrosium Moralem. Hic enim Complutensis rhetor, & ante illum Joannes Vasæus Crugensis Salmanticæ doctor Latinæ linguæ, cùm res Hispaniæ litterarum monimentis mandarent, plurimum se Resendii opera adjutos fatentur ingenue. Candidi enim est hominis agnoscere per quem profeceris, & quid cui acceptum referas. In poëtica pangendisque versibus mirifice excelluit, Horatii fere æmulus, ut de eo dictum a Clenardo scripserit Vasæus cap. 6 Chronici, futurum ut Ebora tam nobilem haberet aliquando vatem, quam olim Corduba genuit. In scribendi ratione plus æquo antiquarius fuit, ut *adceptum* & *quujus* aliaque id genus cupide scriberet, lapides & marmora imitatus, illumque secutus est eruditus discipulus Achilles Statius Lusitanus & ipse, qui Romæ claruit. Atque hoc priscorum Romanaque vetustatis studio captum Resendium Lucii sibi prænomen assumsisse facile conjicitur, quo se tabula matris suæ apposita tumulo, & editis a se libris ac epistolis exinde prænominari placuit. Sed de orthographia prisca ipse epistola ad Alphonsum cardinalem initio antiquitatum Lusitaniæ disseruit. Eboræ etiam civibus carus extitit, ut in oculis ferrent. In his potissimum dilexit Jacobum Menœtium Vasconcellum J. C. quo urgente antiquitatum libros ferme absolvit, qui extincto Andrea edidit hortante Henrico cardinali, auspiciis verò & sumtibus Philippi regis vere catholici.

Obiit verò Resendius anno æræ christianæ MDLXXIII ætatis LXXV pro votis & jussu juxta matrem Eboræ in aula capitulari conventus sui nativi sepultus. Statura fuit procera, prægrandibus oculis, crispo capillo, colore subfusco, sed hilari, minimeque tetrica vel contracta fronte: in domesticos discipulosque severior, e cujus ludo tanquam ex equo Trojano viri docti plures prodierunt, in quibus Achilles Statius jam laudatus singularis vir doctrinæ, & antiquitatis Romanæ peritissimus, aliique innumerabiles.

Sic fere totidem verbis Hispaniæ Illustratæ compilator, cui astipulatur Andreas Schottus in sua Hispaniæ bibliotheca, quorum tamen chronolo-

giam emendandam putavi, his rationibus motus, quas lectoris censuræ permitto.

Natum Resendium volunt anno MCCCCXCIII, sed erratum ibi typorum conjicio & supplendam notam numeralem V omissam, & revera anno tantum MCCCCXCVIII natum hæc ratio persuadet: scilicet ipse Resendius in epistola ad Ambrosium Morales anno MDLXX data sic loquitur: *Ego nondum annos* XIII *excesseram cùm istheic* (Compluti) *curante matre, nam patre orbatus pridem eram, Antonio Nebrissensi præceptori operam dedi &c.* At Antonius in Bibl. Hisp. Nebrissensem asserit non nisi anno MDXIII a Francisco cardinali Ximenio amplissimo constituto honorario conductum, qui in illa academia recens erecta litteras humaniores doceret. Jam si Resendius ponatur anno tantum MCCCCXCVIII natus, idque sub finem id est ante XXV martii sequentis anno ad stylum veterem numerato, novo MCCCCXCIX, vix ætatis XIII excesserat, cùm Complutum missus est Nebrissensis lectiones auditurus. Sed si natus dicatur anno MCCCCXCIII jam vigesimum ætatis attigerat, priusquam Nebrissensem Compluti audire potuisset. Cætera conveniunt. Addit ibidem: *Sed exorto inter funebria justa quæ cardinali* (Ximenio) *academiæ patrono per eos dies mortalitatem exuto solvebantur, nescio quo inter municipes & scholasticos tumultu abductus inde sum.* Ximenium cardinalem anno MDXVII quarto idus novembris mortuum narrant Wadingus & Oldoinus. Hæc quadrant cum iis quæ habent Compluto Resendium Salmanticam se contulisse, ubi Arium Barbosa Lusitanum Græcas litteras profitentem audierit, id enim studium adolescentem octodecim circiter annorum apprime decet, sed & majoribus scientiis ibidem operam dedit. Exinde post quatuor circiter annos Massiliam se contulit, qua in urbe biennium se commoratum ait, ut supra animadversum, & duos priores ordines sacros tum suscepit, id pro ætate hactenus notata. Hanc chronologiam egregie confirmant, quæ epitaphio matris ipse inscripsit. Postquam enim dixit se ab ea educatum liberaliter annos XXXIII, subdit, *quicquid id ætatis sum, quicquid futurus postea adceptum fero.* Quæ aut non intelligo, aut indicant cùm hæc scriberet, se annum XXXIII ætatis agere. Cùm ergo addat se ex ultimis Germanis redire apud quos in Pannonia certo agebat adhuc sub finem anni MDXXIX, si mortem matris non didicit nisi anno sequenti ut verisimilius, Eboram aggredi non potuit nisi anno MDXXXI vel etiam sequenti ut habet Antonius in Bibl. Hisp. Sic verò constabunt & annus nativitatis quem MCCCCXCVIII aut XCIX statuimus, & annus XXXIII ætatis, quem agebat, cùm hoc epitaphium poneret. Sampajo noster in vita beatæ memoriæ F. Petri conversi Eborensis p. 204 consentit Resendium anno MDXXXII Eboram rediisse, quod mihi satis est; vult quidem nonnisi post sex annos a morte matris reversum, sed etsi id non verisimile, attento quod Resendius dicit in epitaphio *se audita morte adesse*, sex annis autem illam ignorasse non probabile, ut ut sit, id nihil a me statutis adversatur. Cæterum hæc omnia diligentiori eruditorum gentilium criterio libens permitto.

Duo supersunt discutienda quo anno ætatis vestem regularem induerit, quove exuerit, & cum ecclesiastica seculari commutarit. Quoad primum sic lego in vita laudata B. M. Petri conversi p. 187: *Narrat Resendius in hac historia de se ipso, quod cùm adhuc puerulus esset, jam tamen intra conventus clausuram degens, matrem suam aliquando accedentem, ut dilectum filium videret, ibidem ipse alloquebatur: ille verò beatus frater* (Petrus Janitor) *obtenta prius a priore domus licentia, ad puerum accedens cùm mater aderat, hilari vultu & religiosa lætitia perfusus, hæc verba illi dicebat: Frater Andreole mater mea me vocat, ut vadam ad conveniendam illam* &c. & p. 200 b: *Testatur idem Resendius, quod quadam dominica die, cùm novitii omnes quorum unus illemet erat, manerent in choro, ut exomologesim peccatorum facerent, singuli præscriptum tempus sibi debitum antiquitatis vel ætatis præstolabantur: accessit interea Resendius parvulus tunc novitius ad beatum fratrem Petrum, eoque postquam accessit, iste beatus eum de forma qua deberet confiteri, atque animi præparatione ad Christi corpus communicandum paterne instruxit. Post hæc Resendius puerili quadam importunitate enixe rogavit &c.* Quæ probant Resendium adhuc puerum decem aut undecim annos natum, ac juxta statutam superius chronologiam circa MDIX aut X veste nostra indutum, ut ea ferebant tempora.

Quoad alterum quando vestem exuerit, sic habet Joannes Suarez de Brito in Theatro Lusitaniæ litterario MS: *Habitum religionis Dominicanæ, quem triginta fere annis gestarat, annuente summo pontifice dimisit, quod illius ordinis præfecti instarent, ut vel habitum dimitteret, vel ad sodalitium rediret.* Illum itaque dimiserit circa MDXL, cùm ætatis ageret XLII circiter. Cujus causa fuerit, quod in aula Lusitana exigente rege fere continuo versari teneretur, & aliunde studiorum ratio, quibus jussu regis incumbebat, ut apud sodales observationibus regularibus astrictus maneret, non permitteret. Revera in actis cap. gen. Romæ MDXXX sic ordinatum fuit, *quod Fratres exemti ab ordine, permanentes extra sub prætextu cujuscunque licentiæ deferrent mantellum decisum a lateribus cum bireto rotundo in capite,* (rugatum pileum intelligo, quo tum utebantur seculares) *& casu quo inventi forent cum capis juxta ritum aliorum Fratrum remanentium in conventibus, mandatur præsidentibus conventuum, ut eos omni cura coërcerent.* Idem confirmatum fuit in sequenti Romæ MDXXXII, ubi additur: *Idem intelligendum de habitantibus cum prælatis vel principibus*, adeo ut quædam Resendio necessitas fuerit in aula fere continuo agenti vestis immutandæ. Apud Andream Schottum erratum irrepsit p. 480 ubi sic habet: *Emmanuel Lusitanorum rex liberis domesticum doctorem serio quærens, pontificis bona cum venia Resendium ob singularem conjunctam cum pietate doctrinam, in aulam traduxit &c.* Neque enim id Emmanueli anno MDXXI mortuo ascribi potest, cùm Resendius ab anno MDXIII ad MDXXXII extra Lusitaniam varia regna lustrans egerit, sed Joanni III Emmanuelis filio, hujusque germano Alphonso cardinali cum Vasconcello ascribendum, qui Resendium ob summam eruditionem sibi necessarium in aula detinuerunt. Non omittendum verò quod addit idem Schottus, & alii omnes confirmant, *vixisse Resendium extra cœnobii septa sacerdotem summa vitæ continentia & integritate, studiis optimarum artium, quæ a vitiis mentem avocant, ad humanitatemque informant, impense deditum.* Addo arctissima semper officiorum, usus, consuetudinis, ut ex dicendis patebit, cum ordinis majoribus & minoribus conjunctione fuisse devinctum.

Ejus opera plura sparsim eo vivo edita, quædam MS ab eo relicta posteri edenda curarunt. Laudanda præsertim editio Coloniensis ab Arnoldo Mylio curata typis Birckmanni anno 1600 tomis duobus in 8.

TOMO PRIMO hæc insunt. I. *Antiquitatum Lusitaniæ libri quatuor*, quos a se Latine scriptos Alphonso Joannis III regis fratri S. R. E. cardinali nuncupavit epistola Eboræ data kal. octob.

SEC. XVI. MDXXXIII, qua veterum inscriptionum ortographiam insequendam ait a posteris, ubi recta constansque illa reperietur. Nec tamen si barbarismus inveniatur in saxo marmorarii ignavia aut dormitantia continuo imitandum, nec adeo se morosum profitetur, ut quoniam semel iterumque scriptum repererit, *ucsor*, *vicsit*, *pleps*, *cojugi*, quæ prisca sunt, statim ita deinceps ipse fecerit. His quatuor libris agit 1 *de populis*, 2 *de fluminibus*, 3 *de dominatoribus*, 4 *de urbibus Lusitaniæ*. Illos autem diu ab auctore promissos ac fere perfectos ab ejus morte complevit Jacobus Menœtius Vasconcellus, scholiis illustravit, ac typis edidit Eboræ 1593 in fol. præfixa tum Resendii vita, tum præter epistolam ad Alphonsum cardinalem nuncupatoriam laudatam, altera ejusdem ad Bartholomæum *Friaz de Albornoz* J. C. similis argumenti.

Prodierunt iterum curante Gundisalvo Mendez de Vasconcellos, Romæ, Bernardi Basam 1597 in 8 : Postea T. II Hispaniæ Illustratæ a p. 897 ad 971.

2. *De antiquitatibus Eboræ liber*, vernacula quidem auctoris lingua Lusitana scriptus, sed raptim duodecim brumæ noctibus, dum regis jussu de architectura meditaretur agere, & concionibus ad populum habendis totus intentus esset, uti narrat ipse in nuncupatoria ad ædiles, procuratores & tabelliones curiæ civitatis Eborensis, qui & prodiit tum Lusitanice & postea editione altera auctior hoc titulo : *Historia da antiquidade da cidade da Evora*, Eboræ in 12 : Latine verò ab Andrea Schotto redditus & editus cum superiori, Romæ, Basam MDXCVII in 8 : Cui editioni accedunt Jacobi Mendez de Vasconcellos, Mich. & Ant. Cabediorum opuscula alia tam versibus quam oratione soluta. In editione verò Mylii Coloniæ 1600 omissis illis externis additus est tantum Jacobi dicti Mendez Vasconcelli de Eborensi municipio commentarius, qui cum antiquitatibus Eboræ etiam prodiit *Hisp. Illustr.* T. II a p. 971 ad 984.

TOMO ALTERO editionis Mylii & Birckman 1600 hæc insunt ex ordine : 1. *Poemata varia*, quorum hîc elenchus.

Vincentius Levita & martyr. Poema heroicum libris duobus cum scholiis ejusdem Resendii. Prodierat vivo auctore Olissipone 1545 in 4 : & iterum ibid. Franc. Garcionis sumtibus, & typis Jo. Barreræ 1567 in 4 pp. 108 additis scilicet tribus carminibus sequentibus. Quæ editio in Regia O 951. Schottus vero ab eo dum in Belgio versaretur, asserit compositum.

Ode ad Deum Patrem ob calamitatem sectarum.

Ad Christum confessio & ad crucifixum.

Ad Gasparem Casalem episcopum Leirenensem de pastoris officio epistola.

Encomium urbis Lovaniensis cum aliis carminibus.

Erasmi Roterodami encomium.

Ad Damianum Goësium & alios epistola.

Epicedion rapto Daciæ principi ad Cæsarem. Pr. *Si decet Augusti corrumpi lumina fletu.* Ode de eodem, quæ edita cum sequenti.

De vita aulica ad Speratum Marcianum Ferrarium Lusitanum. Prodierat antea Bononiæ Jo. Bapt. Faelli 1533 in 4 pp. 48. Extat Parisiis in Regia O 1435. Pr. *L. Andreas Resendius Petreio Afani suo. Si finem neque tu facis petendi &c.* Opus verò ipsum : *Pars animi nostri quid agis sperate ? valesne ?*

In obitum Joannis III regis Lusitaniæ conquestio.

Ad Mariam serenissimam Joannis III regis sororem eruditissimam principem epistola.

Ad Sebastianum regem ob adeptum regni regimen in ejus effigiem Hendecasyllabum. Prodierat antea Olissipone, Franc. Garcionis 1567 in 4 pp. 108. Extat Paris. in Regia O 951.

Ad Philippum II Hispaniæ regem, ut arma in Mauros convertat.

Ad Lupum Scintillam J. C. epistolæ duæ, & ad Petrum Sanctium tertia.

Post hæc poëtica sequuntur eodem T. II Mylii & Birckmanni epistolæ historicæ eruditæ omnes & antiquitatis curiosis perjucundæ

De Æra Hispanica ad Joannem Vasæum data Conimbricæ mense maio circa MDL. Extat etiam Hisp. Ill. T. II p. 828.

Altera ad eumdem Joannem Vasæum data Eboræ 4 Non. Febr. MDLIII. De Colonia Pacensi. Edita etiam fuit Hisp. Illust. T. II a pag. 997 ad 1002. Initio sic habet de superiori epistola & de hac altera : » De epistola mea tumultuaria opera ad te scripta (nempe superiori) quam tu me neque consulto neque probante inter tua edendam curasti : eam posteaquam ad te misi, cùm per otium retractassem, & Martino Aspilcuetæ Navarro doctorum Academiæ Conimbricensis facile & absque controversia principi ostendissem, atque ille qua monendo qua auctoritatem suam interponendo, urgeret ut ederem, quod in rem studiosorum esse existimaret, durum & inexpugnabilem me præstiti. Sero nunc non gesti tali viro moris me pœnitet. Nam si publicanda erat, quanto retractatiorem, multisque locis refectam in publicum exire præstitisset « ? Quæ illam probant ante 1553 inter opera Vasæi editam. Addit : Tamen quando neque præteritum mutari, neque quod factum est fieri infectum potest, det illa prior celeritatis suæ pœnas, posterior hæc quam modo mitto in ejus subcedat locum sine ulla jam extemporali gratia, cum aliqua etiam elaboratæ diligentiæ nota &c «.

Pro SS. Christi martyribus Vincentio Olissiponensi patrono, Vincentio, Sabina & Christetide Eborensibus civibus, & ad quadam alia responsio ad Bartholomaeum Kebedium sanctæ Toletanæ Ecclesiæ sacerdotem virum doctissimum. Data Eboræ quarta Novemb. MDLXVII. Extat etiam Hisp. Illust. T. II a p. 1003 ad 1021. In ea contendit Lusitanorum de corpore S. Vincentii Martyris apud eos Olissipone servato traditionem certiorem esse, quam Gallorum Castris in Occitania haberi asserentium. Hæc epistola prius typis prodierat Eboræ MDLXX : Et antea Olissipone Garcionis 1567 in 4 : Quæ extat Paris. in Regia O 951.

Sequitur Ambrosii Morales Cordubensis Andreæ Resendio epistola Compluti XXX januarii MDLXX data, quæ sic incipit. » Amo te Resendi doctissime, amo te, & unice profecto diligo, vel de tua nobilitate, quam mihi ego in bonis semper suspiciendam & colendam existimavi, vel de tua ista insigni eruditione, & eximia Hispanæ antiquitatis cognitione, qua nostrates omnes præcellere, & longo intervallo videris anteire : ut carminum tuorum jucunditatem mihi poëtices amantissimo dulcissimam, orationum gravitatem eloquentiæ professori commendabilem interim taceam. Accedit insignis tuus candor, & in juvandis aliorum studiis benignitas, qua nunquam gravaris libenter aliis impertiri, quicquid ingenio & singulari judicio fueris assecutus, aut indefessa diligentia aliquando eruisti : quis non hoc amare, quis non plurimi facere debeat ? &c «.

Sequitur : *Ad hanc Ambrosii Morales Resendii responsio data Eboræ XIIII kal. april.* MDLXX. Extat etiam Hisp. Ill. T. II a p. 1023 ad 1031. Hac autem epistola Resendius queritur *Gasparem Barrerium olim amicum suum sua chorographia immiscuisse*

miscuisse locos supra viginti candide a se illi impertitos non habita commonstratori gratia: quorum non paucos ea dexteritate tractavit, ut illud sibi Martialis in eum jure liceat detorquere:

Quem recitas meus est o Fidentine libellus,
Sed male cùm recitas incipit esse tuus.

Sequuntur orationes duæ ab eo habitæ:

Altera in gymnasio Regio Conimbricensi IV *kal. julii* MDLI, *quæ erat anniversaria dedicationis ejus academiæ dies*, tumque etiam typis edita. Hanc habuit professor publicus ibidem a rege Joanne III constitutus: de qua professione legenda ejusdem epistola prior ad Vasæum *de Æra*.

Altera in synodo Eborensi mense februario MDLXV *præside Joanne Mello Eborensi archiepiscopo*, quæ tum etiam typis prodiit.

Quæ omnia in editione Coloniensi 1600 typis Arnoldi Mylii & Birckmanni contenta rursus prodierunt ibidem apud Gerardum Crevembruch hoc titulo: *Deliciæ Lusitano Hispanicæ* 1613 in 8, T. I pp. 303: Alter pp. 304. Sed hic alter tomus ejusdem est editionis cum Birckmannica, si præfationes excipias. Utrique editioni subjicitur, *Narratio rerum gestarum in India a Lusitanis anno* 1530, de qua mox, pp. 26. Extat utraque Paris. in Regia O 985, 1 & 2.

Præter superiora hæc alia ejus recensentur edita seorsim:

Genethliacon principis Lusitani, carmine. Prodiit Bononiæ, Phaëlli 1533 in 4. Extat in Regia R 1435.

Adversus stolidos politioris literaturæ obtrectatores, carmine erudito & eleganti, Basileæ Frobenii 1531.

Oratio pro rostris pronunciata in Olissiponensi academia kal. octob. 1534 in 4.

Narratio rerum gestarum in India a Lusitanis anno MDXXX *juxta exemplum epistolæ, quam Nonius Cugna dux Indiæ max. designatus ad regem misit ex urbe Cananorio* IV *idus octob. anni ejusdem. Ad Conradum Goclenium Resendii epistola data Lovanii* XI *kal. jul.* MDXXXI: tum ut videtur edita, & exinde in Tomum II Hisp. Illust. a p. 1372 ad 1378 illata. Quæ iterum confirmant superius dicta Resendium nonnisi post eum annum patriam revisisse.

De verborum conjugatione commentaria, Olissipone 1540.

Breviarium Eborense recognitum, & quoad vitas SS. præsertim Hispanorum ex antiquis monumentis accuratissime emendatum sub auspiciis Henrici Infantis Portugalliæ archiepiscopi Eborensis & S. R. E cardinalis ante MDLXVII *editum*. Meminit Resendius ipse epistola ad Kebedium citata. *Mihi, inquit, quum Divorum historias ad Eborensis Ecclesiæ Breviarium concinnarem, contigit illuc ire indagandæ antiquitatis causa*. Antea dixerat: *Quum officia nonnulla hujus nostræ Ecclesiæ Eborensis a mea officina prodierint &c.* Sub finem verò, Hisp. Illustr. T. II p. 1017: *Miraris in kalendario Breviarii Eborensis a me facti* XIV *februar. die Valentinum presbyterum & martyrem Barcinonensem reperiri, & ignotum vobis esse ais &c. mihi quoque ignotus ~~æque est &c. legenda~~.* Hinc breviarium istud concinnasse & edidisse Eboræ constat. Hoc autem opus miris laudibus exornant Joannes Vasæus & Petrus Galesinius ab Antonio *Bibl. Hispan.* citati.

Martyrologium Lusitanum vernacula sua lingua scripsisse sive *Flos Sanctorum* auctor est noster Joannes Lopez Hist. gen. P. IV lib. 2 cap. 3 sed allucinatum censeo, ac voce *kalendarii*, qua vulgo a nostris *martyrologium* dicitur delusum, cùm *kalendarium* quod a se confectum refert Resendius nihil aliud sit quam *kalendarium* initio Breviarii præfigi solitum, ac de quo mox articulo superiori. Certe fusioris nec ipse nec alii meminerunt: vel cum Antonio Senensi intelligendum *lectionarium*, in quo vitæ Sanctorum a Resendio expurgatæ, per lectiones distributæ, ac in choro legendæ: sic enim aliâs lectionaria habebantur a Breviariis distincta.

Libellus de Pace Julia sive Augusta ad Franciscum Nonium editus. Meminit auctor Antiquit. Lusit. lib. 4, ubi de eo municipio.

Epistola ad Joannem Barrum & quidem prolixa, qua Simenam Alphonsi VI Castellæ regis, qui Toletum expugnavit anno MLXXXV, *& imperator est appellatus, non concubinam, sed justam uxorem & reginam fuisse diserte perhibetur*. Meminit idem ut a se editæ eodem Antiq. lib. 4, ubi de Orichiensi agro.

Apologia contra Visensem episcopum de Aquæductu Eborensi a Sertorio fabricari jussu. Meminit idem, ut olim a se editæ *De antiq. Eboræ* cap. 3, ut & sequentium ceu nuper a se regi Lusitano scriptorum, qui sunt

Libri duo de Aquæductibus, circa 1550.

De Coloniarum & municipiorum jure copiosus & latus commentarius. Hunc saltem brevi se in lucem missurum eodem *Antiq. Ebor.* lib. cap. 4 promittebat.

Oratiuncula qua Eborensis urbis nomine adventui Joannæ Caroli V Augusti filiæ principi Lusitano desponsæ publice est gratulatus. Meminit ipse sub finem epistolæ ad Vasæum IV non febr. MDLIII scriptæ addens: *Mitto autem ad te Lusitane scriptam ut ad Semilusitanum. Sin tu jam omnino Hispanus factus es, scito etiam Hispanis adeo placuisse, ut supra viginti exempla primores eorum a me extorserint.*

De Brachara urbis conditione Poëmation plusquam tercentum versuum decem tantum diebus absolutum, atque omnibus numeris perfectum Didaco a Souza hujus Ecclesiæ archiepiscopo dicatum. Extabat penes Emmanuelem Severinum de Faria cantorem Eborensem virum eruditum, ut refert in *Historia Bracharensis Ecclesiæ* Rodericus de Acunha ubi de *Didaco*.

Vita B. Ægidii Scalabitani sive Sancterenensis Latine. Hanc e cod. MS nostri Resendii typis daturum se promiserat noster Antonius Senensis & ipse Lusitanus, ut legere est in ejus bibliotheca scriptorum ordinis, sed quod ille non perfecit, executus est noster Stephanus Sampayo item Lusitanus sub hoc titulo: *Conversio miranda D. Ægidii Lusitani doctoris Parisiensis ordinis Prædicatorum*, libris tribus comprehensa, Parisiis, Thomæ Perier 1586 in 8. Hanc Sampayus narrat se in quodam Pictaviorum castro prope Belvecuriam inter militum manus pedesque illuc casu delatam inopinate reperisse, collegisse ac redemisse. Quod si verum est, ab Antonio Senensi iis in locis deperdita fuerit, quis enim alius ex Lusitania eam in regionem deportasset? Addit Sampayus *quia colloquii familiaris occasione Resendius stylo admodum mordaci & satyrico utebatur, tam in gratiam lectoris quam auctoris ejusdem, multa invertere, addere, immutare se coactum*. Qui utinam qualis a Resendio prodierat reddidisset, notis suis ubi libuisset tantum appositis: sacra enim sunt hujusmodi præsertim clarorum virorum opera, quæ temerare nemini licet. Nam quod subjungit ibidem Resendium de libris Dionysii Areopagitæ dubitasse, & quædam alia censoria virga notasse, eruditis jam legere haud esset injucundum. Præterea hæc tollens Sampayus nihil egit, cùm similia alibi repetat Resendius, ut in epistola ad Kebedium *Hist. Illust.* pag. 1019, ubi Dionysium

Sec. XVI. Areopagitam alterum esse a Dionysio Parisiorum primo episcopo diserte asserit. Cæterum hanc Ægidii vitam e Latina Lusitanam fecit & edidit Ludovicus Sousa *Histor. prov. Portugal.* P. I lib. 2 cap. 2 & seqq. Docet Antonius Senensis genuinum hujus vitæ qualis a Resendio scripta est quatuor libris exemplum servari in conventu Sanctarenensi, unde in editione Sampaii vel liber integer omissus, vel quatuor ab eo in tres digesti.

Officium B. Gundisalvi Amaranthi confessoris ordinis Prædicatorum scripsit, cantumque ut musicæ erat peritus, adjecit. De quo sic ille epistola ad Kebedium laudata : » B. confessoris Gundisalvi » officium a me compositum mire extollis, gaudeo » sane, & ita vere affectum esse te non solum gau» deo, sed exulto. Modulationem tamen cantus » valde improbas. Quidni improbes ? quum tam » depravate typis excusa sit, ut ego eam nec ad» noscam, nec saltem cantare me posse ullo modo » sperem, qui eam composueram. Spero tamen te » ipsam typographi culpam a me præstandam pro » tua æquitate non existimaturum. Ego vir doctissi» me autographum meæ manus in comitiis sacerdo» tum Prædicatorii instituti Scallabi habitis quum » obtulissem, scriptura comprobata, cantus exa» men commissum est F. Isidoro homini vestrati » (id est Hispano) musicæ compositionis bene pe» rito, & quatuor aliis, qui choragium in suis age» rent cœnobiis. Qui quum semel atque iterum » inoffense cantassent, retulerunt patribus non mo» do se modulationem probare, sed illa etiam mi» rifice fuisse delectatos. Quumque uno consensu » dictum esset placere recipi, in comitium vocato » publice actæ gratiæ, & ab omnibus omnia mihi » felicia exoptata. Data post id imprimendi pro» vincia monacho viro hercle docto & probo, sed » impressoriæ artis inexperto, neque scio quam ca» nendi perito, qui tum typographo insigniter » ejus rei ignaro ad hunc modum rem gessit, ut » nisi denuo ad autographi ipsius fidem modulatio » recudatur, posse cantari mihi videatur impossibile, &c. plura in hanc rem, quæ quam ordini suo addictus esset, probant uberrime. Quod officium in breviarium ordinis Clementis X magistrique ordinis F. Joan. Thomæ de Rocaberti permissu fuerat inductum anno 1672, sed in ultima editione anni 1694 exclusum.

Vitam ejusdem Beati scripsisse quidam putarunt, sed præter lectiones in officio laudato dicendas, quicquam de eo scripsisse nullibi invenio, nosterque Sampayus qui vitam beati e multis compilavit nihil in hac parte Resendii meminit.

Officium B. Elizabet reginæ Portugalliæ. De quo sic ille epistola ad Kebedium citata. » Musici, *in» quit*, exquisitioris decus non ambivi : tantum cùm » officia nonnulla hujus nostræ Eborensis Ecclesiæ » a mea officina prodierint, ex eadem cantum ad» jeci duobus, alteri reginæ S. Elizabet, alteri huic » D. Gundisalvi. Nimirum offensus cantu ab aliis in » aliquot mea alia officia composito, per diversa sys» temata evagante, nullaque ἄρσιν καὶ θέσιν ratione » modo fatigato modo depresso : atqui ego dede» ram ut putavi operam, ne μελῳδία sensui ac li» teræ non conveniret. Et si ad Gregorianæ com» positionis me normam adigis, siquidem hic exor» dium & antiphonarum cantus, quem omnes Ec» clesiæ sequuntur, Gregorii est, possum ostende» re me nihil sine exemplo fecisse. Vitavi tamen » longiorum pneumatum perplexitatem, & super » breveis syllabas adcentu destitutas morosam mul» tarum notarum inculcationem «. Ex quibus discimus & alia plura officia composuisse breviario Lusitano inserta, & in arte musica non peregrinum fuisse.

A vida do santo lego Freyre Pedro do convento da Ebora. In lucem emisit in patria Resendius anno 1570. Hanc a se Latine redditam & edendam promiserat Antonius noster Senensis, sed non edidit, nisi eadem sit quam Sampayus citatus prælo subjecit, Parisiis Thomæ Perier 1586 in 8, qui tamen Sampayus a se Latinitate donatam contestatur. Hunc F. Petrum conventus Eborensis ostiarium a puero noverat Resendius, ut supra notavimus.

A architectura do Leon Baptista Alberto. Ex Etrusco auctoris Lusitanice versa instante principe Henrico cardinali, & a morte Resendii jussu ejusdem cardinalis Jacobi Menœtii Vasconcelli curis luci donata, uti legitur in Gasparis Statii *Tractatu de Statiorum familia Eborensi*, ubi *de Simone Statio* agit.

Opus de architectura cui conscribendo regis Joannis III jussu atque auctoritate totus incumbebat dum tamen sacris ad populum concionibus habendis, quas nulla de causa sibi prætermittere licitum putabat, vacaret. Hujus sic ipse meminit in nuncupatoria libri antiquitatum Eboræ. An autem Latina an Lusitana lingua, qua utraque æque elegans erat, scripserit, mihi incompertum. Sed hoc alterum esse a superiori cum Antonio in *Bibl. Hisp.* facile censeo, neque enim simplicem versionem tanti sibi constare diceret.

Concilium Emeritense celebratum anno Christi DCLXVI, *cujus* hîc titulus totidem iisdemque verbis : *In nomine P. & F. & S. S. synodum quod gestum est in provincia Lusitania apud urbem Emeritensem, quæ caput ejus dignoscitur esse, duodecim episcopis in unum conlectis die* VIII *Eiduum Novembrium, anno* XVIII *seren. & piiss. Reccesvinthi regis Era* DCCIV. *Sunt verò concilii capita* XXIII *diffusiora.* Cum sua Lusitania publicaturum se promittebat epist. ad Kebedium pluries laudata : Lusitaniam verò suam in incude esse asserit & prope diem prodituram spem facit.

Sidonii Apollinaris opera omnia monstrose in pluribus depravata curis Resendii suo nitori restituta : ut ipsemet refert lib. I *Antiq. Lusit.* ubi *de Barbariis.* An autem typis ediderit nemo prodit : si manuscripta reliquit, dolendum tantas curas vel latere vel periisse.

Cum omnibus sui seculi eruditis litterarum necessitudine conjunctissimus fuit, coluitque in primis Conradum Goclenium Lovaniensem eloquentiæ professorem, Joannem Vasæum Brugensem quem in studiis plurimum adjuvit, & e Lovanio cum Nicolao Clenardo viro doctissimo in Hispaniam & Salmanticam suis suasionibus deduxit, Erasmum Roterodamum, gentiles verò suos Damianum Goes, Jacobum Menœtium Vasconcellum, Achillem Statium suum prius discipulum & postea Romæ virum celeberrimum, qui inter alia Pii V P. M. epistolas curavit, & moriens etsi apud Oratorianos sepultus, in veste Dominicana voluit tumulo recondi, Hispanos Kebedium & Ambrosium Morales, quorum plures eum a morte laudarunt, sed & alii inter quos Hieronymus Osorius Sylvensis Procemio Historiæ Emmanuelis regis Portugalliæ, Josephus Scaliger in Notis ad Chronicon Eusebii num. 1977, Jacobus Usserius de Britannicarum Ecclesiarum primordiis cap. 16 pag. 747, Andreas Schottus jam laudatus, Miræus, Antonius luculenter Bibl. Hisp. Nostrates Antonius Senensis, Stephanus Sampayus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1573, ubi contendit eos falli qui Resendium dicunt vestem ordinis aliquando exuisse, quod bona quidem ille fide & laudando zelo, sed certe non ex scientia.

Synodi provincialis Olissipone habitæ anno MDLXVI *decreta* scripsit a Patribus selectus a secretis ita

etiam volente rege. De quo sic ille refert epistolæ ad Kebedium pluries laudatæ initio: *Perpetuum eum annum* (superiorem scilicet; hanc epistolam scribebat anno MDLXVII) *Olissipone egi palam medioque in luce. Nempe eo vocatus a meo principe ad provincialis concilii decreta scribenda, & quotidie itabam ad summum templum ad episcopos.* Sub finem verò ejusdem epistolæ: *Nostrum Olissiponense* [concilium] *absolvimus circiter saturnalia, vel ut potius christiane loquar, instante servatoris nostri natali die sex actionibus distinctum. Crevit in justum volumen, ut quod decreta contineat supra tercentum. Nondum exiit turbato apud nos nonnihil ecclesiastico statu, sive circa jurisdictionem, sive nescio quur, & si scio, non tam longe uterque distamus, quin eorum quæ heic geruntur, ad vos rumor celeriter pertingat.*

F. DESIDERIUS DAL LEGNAME.

† 1573. F. DESIDERIUS DAL LEGNAME sic vernacule Latine *Lignamineus* nuncupatus, Italus Patavinus patria, ex illustri progenie ortus, ex qua Joannes Baptista Lignamineus episcopus Concordiensis Eugenii IV nuntius in Hispaniam & Venetias, ubi obiit, Ferrariæ demum in Basilica majori sepultus: & Franciscus Lignamineus episcopus Ferrariensis, antea verò Feltrensis, qui obiit Romæ anno MCCCCLXII tertio idus februarii: de quibus Angelus Portonarius Augustinianus *Della felicità di Padua* lib. 9 cap. 8, & Bernardinus Scardeonius canonicus Patavinus de Antiquitate urbis Patavii, & claris civibus Patavinis lib. 2 p. 133, qui ultimus sic de hoc nostro scriptore: « Propagari » modo video Lignamineæ gentis decus in Desiderio Lignamineo Hieronymi filio ex Prædicatorum » familia grammatices & theologiæ eruditissimo » professore, mihi & benevolentiæ & studiorum » vinculis conjunctissimo: quem morum innocentia » & litterarum splendor ubique locorum vehementer illustrat, præsertim verò Patavii, ubi multis » jam annis summa cum laude ad erudiendos clericos, sacras & mansuetiores litteras profitetur. » Hujus studiosissimos juventuti labores Creta quoque celebratissima insula testari potest, ubi per » decennium publice bonas litteras docens, illius » juventutem & litteris & moribus in melius reformavit. Ex qua re non solum laudem, sed etiam » non modica vitæ suæ commoda comparavit ». Hæc Scardeonius, qui & prius alium laudaverat Lignamineum nomine Blasium decretorum doctorem insignem Tortesii grammatici ortographiæ editorem typis Tarvisinis anno 1464. Quæ omnia familiam illam viris tum in Ecclesia tum in re litteraria illustribus abundasse probant, nostrumque Desiderium non degenerem eam non parum nobilitasse. Ex actis cap. gen. Romæ MDXLVI habetur illum in eo affuisse provinciæ Græciæ diffinitorem, ad id muneris sane electum & missum dum in Creta insula versaretur: ex actis verò academiæ Patavinæ collegii decanum fuisse anno MDLXXIII., quo ab Hieronymo Vielmio ordinis Prædicatorum tum episcopo Argolicensi & episcopi Patavini vices agente cum aliis tribus Servita, Carmelita, & Augustiniano, delegatus fuit, qui statuta facultatis theologicæ, imò totius universitatis leges reformaret, ut Tomasinus refert Gymn. Patav. p. 189. In patria devixisse conjectu pronum; sed quo anno fortè retegent aliquando gentiles. Scripsit ac edidit

De facie sepulcri Ciceronis, Patavii 1548. Quod opus etiam MS in fol. extat apud nostros Patavinos teste Tomasino citato in suis Bibl. Venetis p. 51.

De hoc opere sic habet Scardeonius laudatus: « Creta rediens Desiderius M. T. Ciceronis se- « pulcri faciem ex Zacyntho allatam Italiæ primus « omnium typis impressorum affabre confictam nos- « cendam dedit, & historiam novæ inventionis ele- « ganti epistola ex abditis obsoletæ vetustatis te- « nebris explicavit, quam Hieronymo Mascarello « Veneto canonico nostro Patavino viro doctissimo « dedicavit XI kal. februarii MDXLVIII. Scripsit « alia quoque multa scitu præclara, quæ adhuc sup- « primit magna cum laude mox suo tempore in « vulgus edenda ».

Inscriptiones F. Desiderii Lignaminei Patavini, quæ passim diversis in locis leguntur, cum omnibus inscriptionibus, quæ hodie videntur Patavii in celeberrimo D. Augustini templo & cœnobio, Patavii, Gratiosi Perchacini 1561 fol. Extat ibidem.

Rhythmi editi Patavii 1544 octavo kal. maias in 4. In fronte libri leguntur MS epitaphia duo, alterum reverendissimi Baptistæ Lignaminei Patavini Concordiensis episcopi, quod visitur Ferrariæ juxta altare majus Ecclesiæ cathedralis: alterum reverendissimi Francisci Lignaminei Patavini Ferrariensis episcopi, quod est Romæ apud templum Pacis extra sacellum D. Mariæ cognomento Novæ. Extat ibidem.

Orationes. Præludia. Compendium de conscribendis epistolis. Opusculum de inventoribus rerum atque de institutionibus sacris. Epigrammata. Inscriptiones Romanæ. Epistolæ familiares. Hæc omnia simul MS extant ibidem.

F. FRANCISCUS MEXIA.

F. FRANCISCUS MEXIA Hispanus hoc anno florens scripsit ac edidit 1573.

Coloquio provechoso de la santa cofradia del rosario de nuestra Señora, Hispali 1573 in 4.

Sic habet Antonius in Bibl. Hisp. addens Alphonsum Fernandez fateri se hoc opere usum, cùm suum de Rosario concinnaret. Revera eum laudat in prologo Historiæ Rosarii & sacræ theologiæ magistrum appellat. Altamura meminit ad 1560.

F. HIERONYMUS GAVATERIUS.

F. HIERONYMUS GAVATERIUS vel *de Gavateris* Italus patriaque & professione Brixiensis hoc eodem anno clarebat, quo edidit & magistro ordinis Seraphino Cavalli nuncupavit editum a se 1573.

Commentarium in isagogen Porphyrii, Brixiæ 1573 in 4.

Ejus meminit Lusitanus *Gavaterium* in indice nuncupans, quod argumento est typorum esse erratum in Bibliotheca, ubi legitur *Bravaterius*: quem tamen errorem secuti sunt Fernandez, Pius lib. 4 col 283, Altamura ad 1573, quos emendat Rovetta qui collocat ad 1581 & ex fide Leonardi Gozzandi in Bibl. Brixien. & Rivalio in catalogo scriptorum provinciæ Lombardiæ contendit *de Gavatteris* legendum esse, ceu quæ familia sit apud Brixiam nota. Addit & ab eo relicta

Commentaria in Aristotelis logicam Bononiæ MS servata.

F. JOANNES DUMÆUS.

F. JOANNES DUMÆUS Gallice *Dumay* vernaculo Belgico *Vanderhaghen* Flander, Rotnaci natus & Gandavi ordini cooptatus, ubi professus est anno MDXL die XIII augusti, & ibidem Hagæcomitis theologiam legit, & Leowardiæ præfuit prior. Vir eruditus, Græce etiam peritus, lingua Belgica Ecclesiastes eloquentissimus hæreticos ætate sua in illis † 1573.

Sec. XVI. regionibus grassantes gravissime pro concione retudit annis præsertim duobus, MDLXIII quo Gandavi quot diebus absque intermissione per horam integram, & MDLXIIII quo ter in hebdomada eorum errores invicte refutavit: tanto verò populi concursu & plausu, ut frendentes hæretici de medio tollere non semel tentarint. Hinc ne quis extra cœnobium in viam prodeuntem appeteret, sex ei custodes dati sunt a senatu, qui ad templa concionaturum adducerent, ac e suggestu redeuntem salvum reducerent. Quo non obstante cùm semel prædicaret, in eum sicarius ad id conductus disploso sclopeto glandem plumbeam emisit, sed titubante nefarii manu in vanum abiit ictus. Veneno etiam appetierunt aliquando, misso ceu ab amica manu farto mortifero, at eo ipso qui munus condierat, cui pararetur nescius, ubi paulo post rem agnovit, malitiam revelante, & hoc periculum evasit. At tandem cùm adversus impios qui anno MDLXVI sacra omnia in civitate aut everterant aut diripuerant, clamare non cessaret, catholicos in fide Romana confirmaret, lapsos in persecutione ad ovile reduceret, raucedine non absque maleficii suspicione contracta, adeo ut vix audiretur, Rotnacum valetudinis recuperandæ gratia se contulit, ubi & paulo post diem obiit anno MDLXXIII die XIIII aprilis ætatis circiter LIII. Gandavum corpus ejus relatum communi sodalium sepulcro conditum fuit. Ejus cum laude meminit Lusitanus a quo typis errantibus dicitur *Pumaus* in bibliotheca, sed ad calcem in erratis monetur legendum *Dumaus*. Ad quod non attendentes Fernandez, & Altamura ad 1571 & 1588, ut & Swertius in Athenis Belgicis eumdem hominem in duos diviserunt, alterum Dumæum, Pumæum alterum dictum, quos ex dictis emendes. Scripsit ac in lucem edidit teste Lusitano

Sermones quadragesimales.

Conciones in psalmos graduales.

Ghilbertus de la Haye qui superius relata fusius narrat in sua bibliotheca Belgo-Dominicana, & quem hîc excipio, præter illos sermones quos MS vidit apud nostros Gandavenses, addit

Compendium doctrinæ christianæ subjectis quibusdam ex institutione christiana Petri Zoltii, cujus aliâs discipulus fuerat.

F. LEONARDUS DE MARINIS.

1573. F. LEONARDUS DE MARINIS antiqua nobilique ac patritia apud Januenses & Ligures stirpe satus, patre Baptista ex marchionibus Casalis majoris & Castelli novi ad Scriviam in ducatu Mediolanensi Castaneæ gentis, de qua Urbanus VII seculo XVI prodiit, in insula Chio Ægæi maris anno MDIX natus est: ubi tenere educatus adolescens ordinem amplexus est & professus, e quo tamen conventu Chiensi suam postmodum filiationem in S. Dominici Januensem transtulit. Ita verò litteris incubuit, ut ad gradus omnes evectus, magisterioque insignitus, præcipua tum scholæ tum & regiminis in provincia utriusque Lombardiæ munia summa laude obierit, facundus orator, concionatorque celeberrimus, suavitate morum & religione conspicuus, miraque in agendis dexteritate atque prudentia commendatissimus. Ejus cùm præclaræ dotes Paulo III innotuissent, successor ab eo & coadjutor Perusini designatus est episcopi: verùm summi hujus pontificis morte mox secuta, irritaque sic ejus designatione, Laodicensis a Julio III die V martii MDL creatus est in partibus episcopus titularis, Mantuanæque sedis administer & suffraganeus Herculis cardinalis Gonzagæ episcopi, proregisque tum Mantuani, ducis Guilielmi nepotis & pueri: quo in munere sic Mantuanorum intra regiminis sui biennium allexit animos, ut eum suosque omnes civitate donarint in perpetuum. Romam inde vocatus nuncius in Hispaniam apostolicus a Julio III statim mittitur ad Carolum V Joanni cardinali Pogio defuncto suffectus, Philippoque principi in Angliam ad Mariam Angliæ reginam, cui nupserat, transmittenti anno MDLIIII benedixit, eaque solertia sibi mandata implevit, pluribus Ecclesiarum Hispaniæ cum episcopis suis sedatis dissensionibus, feliciterque compositis litibus, ut ei propterea Julius ipse III, hujusque successor Marcellus II, ac ipsimet sacri senatus ordinum principes adunati post Marcelli transitum totius senatus nomine singulares direxerint gratulatorias epistolas Romæ VI mai MDLV ultimas datas. Plurimas nihilominus ea in legatione passus est devoravitque Leonardus pro sedis apostolicæ juribus & auctoritate molestias ab optimatibus & administris regiis a quibus impetebatur excitatis, ut anno prope integro vacare coactus omnino fuerit ab onere, & legationis officio, ne quid apostolicæ sedis imminutum pateretur juribus, in eum sedemque apostolicam ac Paulum IV concitatis animis, pluraque non sine Leonardi periculo rerumque dispendio molientibus & audentibus: quæ certe ille infracto tulit animo omnia atque compescuit: cujus & miram animi prudentiam fortitudinemque postea laudarunt Paulus S. P. ipseque Philippus rex catholicus, qui nuntio spolia reddi jussit apostolico: sed quæ ille recipere noluit, usque dum Romanæ sedis injuriæ litatum satisfactumque esset atque pontifici. Exinde in urbem revocatus, itinere per Galliam suscepto, Genevam habitu simulato mentitusque mercatorem adiit, ubi perhumaniter acceptus: ad quem novæ illius ecclesiæ & reipublicæ conditores hæretici, Joannes ipse Calvinus, Petrus Viretus & Theodorus de Beza aliique, qui in diversorio repertum casu proselytum hæreticum ab eo inaudierant compressum, mox accesserunt, eumque ad cœnam invitarunt. Quibus ille cùm annuisset, solita mox urbanitate subsistens, appositis cœpit christiano ritu benedicere ferculis & mensæ: quo viso statim astantibus in cachinnum effusis hæreticis, Leonardo præsens occurrit in eos arguendi occasio, ac inscitiæ vel stoliditatis eos insimulandi, qui quod Christus ipse suo docuit exemplo, quod & apostolus ejus ad Timotheum scribit Paulus, aut ignorarent aut riderent. Ad quæ compressi tacuerunt, sed alium quam se tradidisset Leonardum subveriti, qui se tam eruditum imparatus exhibuerat, a cœna sensim de religione fideique difficultatibus agere cœperunt. Et Calvinus quidem ut ætate provectior sic & arguendo morosior, Viretus autem ætate junior, linguaque longe fluidior atque spermologus sanctorum invocationis caput evertere toto nisu conatus est, quem & sacræ scripturæ & patrum auctoritate Leonardus ita oppressit, ut ad incitas positus Viretus aliam agitare quæstionem aggrederetur. Quod non sustinuit Leonardus, priore nonnisi omnino soluta ad aliam deveniri posse deberique contendens. Ut autem quidam vici marchio Viretum premi animadvertit, percussa mensa surrexit, dissolvitque collationem in alium diem rejectam. At Leonardus ne quam occuluerat persona dignitateque detecta, detrimenti quid ipse domesticique reciperent, summo mane discedens Romam iter prosecutus est, quem & honorifice festiveque suscepit Paulus IV, qui dum illi majora pararet, e vivis abiit XVIII augusti MDLIX. At Pius IV successor anno sequenti eum ad sedem Lancianensem in Aprutio Philippo II rege catholico procurante promovit XVI jan. MDLX. Cujus possessionem adeptus pristinas Ecclesiæ suæ cum

Theatinis antistitibus extinguere suscepit discordias. Romam ideo ad Pium IV profectus, præscindendis æternum hisce dissidiis Lancianensem Ecclesiam in metropolitanam evehi obtinuit, primusque ex episcopo Lancianensis archiepiscopus est creatus XXVI febr. MDLXII. Mox sedem repetebat, firmatam sic pacem eidem deferens & honorem, cùm ab eodem Pio IV Romam revocatur, indeque Tridentum petente & urgente Hercule cardinali Gonzaga concilii primo præside mittitur, quo XXVI martii MDLXII pervenit. Quæ verò & quanta peregerit, quantum pro condendis sacri concilii decretis enodandisque difficultatibus desudarit & clarueris, acta ipsa & historia satis aperte testantur. Ineunte circiter junio MDLXII a Sittico cardinali d'Altaemps legato & concilii præside Romam missus est ad pontificem de variis, quæ tum agitabantur, communionis præcipue sub utraque specie, & aliis proxima sessione terminandis difficultatibus, deque sparsis hincinde inter Patres nonnullis dissolutionis synodi proxime indicendæ a pontifice rumoribus, quibus plurimi conturbabantur & exasperabantur, certiorem facturus, remediumque iisdem quæsiturus. Cunctis verò a pontifice pro voto Patrum obtentis, Roma quarta julii recessit Tridentum rediturus, quo sane nomine non minimam sibi apud legatos & Patres omnes famam conciliavit & amicitiam: & XXII sessione quæ XVII sept. habita nonnihil inter se dissentientibus theologis super edendis maxime de missæ sacrificio articulis, pene unanimi Patrum consensu in Leonardi sententiam & judicium facile itum est, uti præter historiam synodi refert etiam Ughellus Ital. Sac. T. IV p. 419, ubi cusum exhibet æneum toreuma Leonardi vultum exprimens cum adversa parte Tridenti, tum in ejus gratiam cusum. Soluta demum synodo anno MDLXIIII suam ille repetierat Ecclesiam Lancianensem, quam & ad formam concilii curabat institui: verùm a Pio IV revocatur & ad Maximilianum II imperatorem nuncius cum potestate legati pro rebus concilii arduisque christianæ reipublicæ negotiis mittitur: quibus citius & ad pontificis mentem præclare gestis Romam reversus purpura sibi jam a synodo Tridentina absoluta promissa decorandus erat, verùm mortuo tum pontifice IX decemb. MDLXV Lancianensem Ecclesiam abdicavit, seque in castrum Bombæ Thomæ de Marinis fratris sui germani recepit, Deo deinceps uni calamoque adversus hæreticos suæ ætatis acuendo vacaturus. In his erat cùm Pius V in sede Petri XVII jan. MDLXVI collocatus viri dotes eximias probe cognitas habens, nolensque sub modio abscondi, ad Albensem Ecclesiam transtulit VII octob. & super XXV episcopatus visitatorem apostolicum constituit XXIII ejusdem mensis & anni, quo munere perbelle functus, hanc novam suam sponsam sanctissime administravit annis sex, S. Carolo Borromæo metropolitano apprime carus & dilectus. Anno autem MDLXXII a Gregorio XIII in Hispaniam ad Philippum II & in Lusitaniam ad Sebastianum reges de renovando adversus Turcos fœdere nuncius missus, & hac legatione feliciter obita in Urbem reversus, in collegium cardinalium cooptandus erat cum Germanica ad imperatorem legatione, sed altero post reditum die febri correptus paulatim defecit & obiit XI junii MDLXXIII ætatis LXIII, tot laborum pro Ecclesia exantlatorum præmia percepturus. De quo legendus potissimum Ughellus citatus Ital. sac. T. IV col. 416 & seqq. ad 424, ubi epitaphium sepulcro ejus ad aram maximam templi super Minervam sito marmoreo insculptum refert, quem excipiunt Fontana in Theatro & in Monum. Rovetta & Altamura ad 1573, Oldoinus in Athen. Ligust. Ejusdem meminerunt alii nostrates Pius, Fernandez &c. & exteri. Hæc ejus opera: SÆC. XVI.

Catechismus Romanus vulgo dictus ex decreto concilii Tridentini compositus & Pii V jussu editus, Romæ, Pauli Manutii 1566 fol. pagg. 359. Quæ editio I extat Parif. in Regia supra laudata ubi de Pio V, post quam innumeræ formis omnibus prodierunt ubique editiones. Huic nunquam satis laudando operi adornando unâ cum F. Ægidio Fuscario episcopo Mutinensi, & F. Francisco Forerio ambobus etiam ordinis, delectus fuit à Patribus synodi, & sub Pio V complevit.

2. *Breviarium & Missale Romanum* cum iisdem Fuscario & Forerio correctum & emendatum, jussu ejusdem synodi.

3. *Regula & constitutiones clericorum regularium S. Pauli congregationis S. Barnabæ dictorum jussu Pii IV a nostro Leonardo recognitæ, discussæ, & comprobatæ.*

4. Laudantur & *quædam in sacram scripturam annotationes, ut & in novatores de controversiis fidei scripta*, sed quæ non dicuntur lucem vidisse.

5. *Catechismus pro civitate & diœcesi Mantuana*, Mantuæ 1555. Nimirum cùm ibi episcopus Laodicensis & vicarius generalis cardinalis Gonzaghæ episcopi Mantuani ageret. Sic Altamura ex *Scrittori Liguri* abbatis Justiniani MS.

F. PHILIPPUS DE URRIES.

F. PHILIPPUS DE URRIES apud Aragonos clara nobilique familia fatus, dynastarum *Urriez, Lavez & Ayerber &c.* inter primos insignis conventus Ovetensis alumnos claruit seculo XVI. In Gregoriano Pinciæ gymnasio sodalis ascitus, & litteris sacris per solita tempora eruditus, regentis diutius munere in eodem postea gloriose functus est. Variis etiam aliis in provincia sua decoratus est titulis & honoribus, diffinitoris quoque in capitulo quodam generali Romæ habito vices implevit. Sed nec minus extra ordinem commendatus, concilio Tridentino interfuit sub Julio III, & iterum sub Pio IV Urgellensis episcopi procurator & theologus delegatus. Primus demum fuit Ecclesiæ Balbastrensis in Aragonia recens erectæ, & ab Oscensi divulsæ ad præsentationem regis catholici Philippi II episcopus a Gregorio XIII designatus die IX febr. MDLXXIII, quam sanctissime rexit pastoris vices integre adimplens, mira caritate, mansuetudine, vigilantia, & solicitudine: erga egenos & pauperes supra tenues mensæ suæ census effusus, zelo religionis ac divini cultus incensus, in oratione assiduus, verbo Dei qua valebat dicendi gratia oves continuo pascens, austeritatibus tum ordinis communibus, tum privatis ad obitum usque servatis, atque in dies adauctis: tandem summo cleri populique sui mœrore bonorumque omnium luctu ex hac vita migravit. Annum & diem non indicant nostri, sed monent solum anno MDLXXVI adhuc in vivis fuisse. De eo legendi Lopez P. III lib. I p. 276, Blascus de Lanuza Hist. Arag. T. II p. 16, Fontana in Theatro & alii. Scripsit 1573.

1. *Declaracion del Motu proprio de Gregorio XIII sobre los panes.*

2. *Altros tratados.* Sic illi.

In actis cap. gen. Rom. MDLXXI ejus est memoria, sacræque theologiæ magisterium illi jam aliàs a magistro ordinis Vincentio Justiniano concessum rursus confirmatur.

F. THOMAS MANRIQUE.

F. THOMAS MANRIQUE, vel *Marriquez* nobili clarissimoque Manriciorum apud Iberos ortus stemmate, de quo Lopez de Haro lib. 4 1573.

Sæc XVI. Nobiliar Hisp. cap. 17, patre natus est Petro de Luna Fontisdominæ vernacule *de Fuente dueña* domino, ejusque conjuge Alfonsa Manrique comitis Osorniensis filia, de qua citatus Lopez p. 325, & lib. 4 cap. 2 p. 151. Hic a puero domi liberaliter educatus, ordinem adolescens amplexus est in conventu de Petrafixa vulgo *Pedrahita*, sicque pietate, doctrina, facundia claruit apud suos, ut omnes regiminis scholarum & cœnobiorum meruerit honores. Hinc eum Stephanus Ususmaris ex procuratore generali magister ordinis electus Romæ anno MDLIII, in iisdem comitiis etsi absentem & in Hispania agentem suum sibi suffecit successorem & procuratorem in aula Romana declaravit in actis generalem, quo & ad annum MDLXI functus est officio. Eam autem a præclaris dotibus sibi peperit in Urbe famam, ut e vivis exemto sacri palatii magistro Daniele de Crema anno MDLXV, eum mox ad idem munus Pius IV assumserit. Nec minori apud Pium V valuit gratia, qui cùm præbendam theologalem in basilica Vaticana instituisset anno MDLXX, velletque ab ejus tituli possessore S. Thomæ doctrinam doceri, Manricum ei mire addictum in eaque versatissimum hoc beneficio primum donavit, quod suis in sacri palatii magisterio successoribus bulla speciali voluit esse addictum. Et Manricus quidem quandiu vixit, ea præbenda potitus est, sed ægre ferentibus canonicis Vaticanis virum regularem suo collegio accensum, id totum a Gregorio XIII rescissum fuit. Ille tandem multis pro Ecclesia Romana exantlatis laboribus, quos inter proregem Neapolitanum a Romanæ urbis invadendæ consilio regnante tum Paulo IIII numerant sua auctoritate revocatum & deterritum, diem obiit Romæ anno MDLXXIII. Hæc ejus opera:

D. Thomæ Aquinatis opera tomis XVII comprehensa, jubente Pio V Thomæ Manrique curis edita Romæ typis cameralibus Antonii Bladi & hæredum 1570 in fol. Quod non exiguæ certe fuit eruditionis & diligentiæ onus, in quo nonnullos habuit ut ipse præfatur ordinis graves insignisque doctrinæ socios & adjutores. Editionem Pio V nuncupavit, & vitam S. Thomæ ex variis collectam præfixit.

Emendanda quæ in operibus Alexandri Tartagni J. C. Carolus Molineus inspersérat in editione Lugdunensi anni 1556, ac juxta correctionem Thomæ Manrique exclusa sunt ab altera editione, Lugduni 1570. Has correctiones videsis apud Possevinum.

Idem opus censeo cui titulus, *Censura in glossas & additiones juris canonici omnibus exemplaribus hactenus excusis correspondens cura F. Thomæ Manrique ordinis Prædicatorum*, Romæ, Accolti 1572 in 4, signat. A ad G, & Coloniæ 1572 in 8. Extat utraque in Regia E 1505 & 2288. Alia editio laudatur in Barberina, Romæ 1582 in 4.

Tractatus theologici eruditi in summam S. Thomæ. Qui fortè Romæ MS servantur, nam typis editos nemo refert.

Catechismo Romano poliendo cum Eustachio Locatello de quo postea ad 1575 allaborasse vult Altamura ad 1573, penes quem fides.

F. ANDREAS ALCHERUS.

1574. F. ANDREAS ALCHERUS *de Materno* sive *de Paterno* a patria sic opinor oppido ditionis Brixiensis nuncupatus, laudatur a Gozzeo, Pio, Altamura & Rovetta ad 1574, ceu vir eruditione pietateque conspicuus, ac qui Mantuæ sancti officii censor positus, hoc munere vigilantissime perfunctus est. Opellam ab Hieronymo Panormitano de quo supra ad 1570 editam quibusdam annotationibus auxit, quæ & hoc titulo prodiit:

Confessionario raccolto da' dottori catolici per il R. P. maestro Girolamo Panormitano dell' ordine de' Predicatori, nuovamente ampliato d' alcuni utili avisi & osservationi per F. Andrea Alchero da Materno dell' ordine predetto, Venetiis in 12. Prodiit pluries. Vide supra ad 1570 *Hieronymus Panormitanus*.

Alia quædam Alcherum edidisse opuscula volunt Altamura & Rovetta, sed quænam illa sint, non produnt. Si gentiles norint & hîc addant, gratum facient.

F. DOMINICUS DE CELAYA.

F. DOMINICUS DE CELAYA Hispanus Cantaber *Celaya*, vel ut Hispani scribunt *Zelaya*, 1574. quæ Flaviobriga Latine, nunc vulgo *Bilbao* dicitur, ad oram oceani Cantabrici Tarraconensis quondam provinciæ civitate natus, ordinem Salmanticæ amplexus est, & professus anno MDXXXVIII die XVII octobris: obiit verò Cesaraugustæ anno MDLXXIIII, cùm ex capitulo generali eodem anno Barcinone celebrato in provinciam suam Hispaniæ, cujus nomine eidem interfuerat diffinitor, reverteretur. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hisp. verùm accuratius Marieta Hist. Eccl. lib. 14 cap. 14 n. 33, & Hyacinthus de Parra in memorialibus MS ad nos missis, quos potissimum hîc excipio. Prodiit ab eo opus sed posthumum cui titulus

Expositio in septem psalmos pœnitentiales, Salmanticæ, Joannis a Cassoua 1578. Vidit Hyacinthus de Parra.

Emendandus Possevinus, qui agnomen ejus *Caleca* corrupte refert, sed & alii qui non rectius *Celara* vel *Celeia* agnominant. Altamura meminit ad 1566.

F. JOANNES BAPTISTA CUERANI.

F. JOANNES BAPTISTA CUERANI Etruscus Senas ortu professioneque sua nobilitavit 1574. vergente seculo XVI. Postquam enim Senis in cœnobio S. Dominici, in quo professus fuerat adolescens, & Florentiæ ad S. Mariam Novellam sacris litteris operam dedisset, Andriam Apuliæ Peucetiæ civitatem missus, in ea meruit omnium plausu baccalaureatus insigniri gradu. Unde Romam vocatus a magistro ordinis Vincentio Justiniani, ab eodem ad magisterium promotus est. Tanta verò fuit in sua provincia Romana eruditionis, morum & probitatis atque prudentiæ fama, ut ad plurium ejusdem conventuum regimen assumtus fuerit, ac etiam Romanæ ipsi vicariæ datus præpositusque vicarius generalis. Quin & a Joanne Francisco cardinali de Gambara Viterbiensis Ecclesiæ præsule electus est, qui vicem illius obiret, ejusque nomine plebem hanc sibi commendatam regeret vicarius generalis. Eo verò dum fungitur munere, pastorisque vices gerit, oneri succumbit ætate vigente quinquaginta sex annorum tantum natus anno æræ christianæ MDLXXIIII. Scriptas a se reliquit

Conciones quadragesimales, aliasque varii argumenti plurimas.

Has ille variis Italiæ locis, frequentique populorum habuerat confluxu & plausu, & a sinceris rerum æstimatoribus ejus ævi regionisque exquisitas, & in pretio habitas: de quo legendus Ugurgierius *Pompe Sanesi* Tit. XIV n. XXVIII ex necrologio S. Dominici Senensi.

F. MARTINUS DE LEDESMA.

F. MARTINUS DE LEDESMA Latinè *Ledesminus* Hispanus ab oppido natali, quod ad 1574. fluvium *Tormi* situm, ut ferunt, agnomen sortitus,

anno MDXXV die XV martii Salmanticæ sese votis religiosis astrinxit, virque evasit eruditione & pietate ita clarus, ut à Joanne III Lusitaniæ rege Conimbricensem suam academiam viris in omni genere sapientissimis exornare satagente vocatus fuerit, & instanter invitatus, qui primariam in ea theologiæ cathedram regeret, ac sacras literas publice profiteretur: quod munus triginta annis solidis & amplius implevit summo & omnium plausu & auditorum fructu. Ut regi quandiu vixit, sic ab ejus morte reginæ Catharinæ ejus viduæ regnique regenti sub Sebastiani regis infantia magna semper in existimatione fuit: hinc Viseensem infulam vacantem ei obtulit, & quantum potuit regia auctoritate ut acciperet compulit; quam tamen ille constanter deprecatus est, minus se animarum lucrum Hispanus & extraneus ratus se habiturum in illa diœcesi, quantumvis dotibus ad eam dignitatem sustinendam necessariis emineret, plusque se utilitatis scholis Conimbricensibus allaturum, si juvenibus instituendis ut cœperat perseveraret. Cœnobium Conimbricense, in quod suam filiationem, ut aiunt, transferri curaverat ab anno MCCXLII erectum, sed in loco ingrato, æstuantiumque furoribus aquarum obvio situm, jamque vetustate caducum & ruinæ proximum suis curis in aliam urbis partem commodiorem transtulit, ac a fundamentis ubi nunc jacet magnifice erexit, licèt opus inceptum deficientibus sumtibus non perfecerit: verum saltem gymnasium eidem adjacens & S. Thomæ dictum penitus absolvit. Is enim erat Martinus noster ut studiis addictus, sic virtutis cultor & disciplinæ, sui ipsius contemptor & famæ, paupertatis amans, zelo divini cultus & animarum fervens, in cella & vestibus incuriosus, in victu parcus, in convictu facilis erga omnes & commodus, at ubi de communibus consiliis ageretur regios animos gerens, qui tandem annis gravis & meritis diem obiit Conimbricæ anno MDLXXXIIII die XV augusti, fuitque in sacello majori gymnasii a se erecti sepultus. Hæc ab eo prodierunt:

Commentaria in quartum sententiarum, T. I Conimbricæ 1555: T. II Ibid. 1560.

Expositiones in universam D. Thomæ summam, quam repetitis toties vicibus suis auditoribus legerat, sed quæ prælo datæ non fuerunt. Id unum in eo culpant, quod stylum nimium neglexerit, cætera inter theologos primi nominis numerandum fatentur Lusitanus, Pius, Fernandez, Sousa Hist. prov. Portug. P. I lib. 3 cap 5, Altamura ad 1574 & alii nostrates, ut & Miræus, Nic. Antonius Bib. Hisp. At allucinatur Possevinus, qui *Tractatum de matrimonio* ei inscripsit nostro Petro de Ledesma postea asserendum.

F. ALPHONSUS DE LA ANUNCIACION.

* 1575. F. ALPHONSUS DE LA ANUNCIACION Mexicanus cænobii *de Chimalhuacan* alumnus, vir gravis, vitæque sanctitate conspicuus, ferventissimus verbi divini præco, apud gentem Zapotecam potissimum, cujus linguæ peritus erat in primis, dum in colonia *Etla* dicta populosiori vicarium ageret, ipso festo corporis Christi, in processione ut aiunt, seu supplicatione in qua SS. Sacramentum ferebat, ruente de repente quodam suggestu, unde cærimoniam turba spectabat, oppressus cum pluribus aliis, eodem die placidissime interiit anno MDLXXV die secunda junii. Hunc

Provinciæ Mexicanæ ordinis Prædicatorum historiam scripsisse ac in schedis reliquisse auctor est Antonius Leonius in Bibl. Indica, quem excipiunt Antonius in Bibl. Hisp. & Hyacinthus de Parra in memorialibus MS, Altamura ad 1575, at omnes delusos censeo, & Alphonso tribuere quod Dominici est ejusdem cognominis *de la Anunciacion*, de quo nos postea ad 1591: nam Padilla cujus testimonio utuntur, Alphonsi nostri vitam quidem & mortem accuratius refert lib. 2 cap. 48, sed ne γρῦ quidem habet, quod ille scripserit, quamvis aliàs scriptores nostros Mexicanos diligenter enumeret. SEC. XVI.

F. ANDREAS GIANETTI.

F. ANDREAS GIANETTI vel *Zanetti*, ut alii scribunt, Italus de Salodio diœcesis Brixiensis oppido ortus, Brixiæ verò ordinem professus, vir pius & eruditus fuit, quem sibi socium & curarum laborumque participem & administrum cum titulo provincialis Terræsanctæ ascivit magister ordinis Seraphinus Caballi. Præmatura morte e vivis abreptum anno MDLXXV referunt Lusitanus æqualis, & Gozzeus, quos excipiunt Pius, Fernandez, Altamura & Rovetta ad eumdem annum. Dum magistri ordinis adhæreret lateri Andreas, ut erga B. Virginem erat impense devotus, ad excitandum fidelium in animis ejus per rosarium cultum, opus scripsit pluries prælo commissum. Ejus hæ sunt editiones præcipuæ: † 1575.

Rosario della sacratissima Vergine Maria madre di Dio nostra Signora dall' opere del R. P. F. Luigi da Granata raccolto, Romæ Josephi de Angelis 1573 fol. par. pp. 276 cum figuris super laminas æneas ab Adamo Mantuano incisis. Extat in Regia D 1301.

Editio altera Romæ, Joan. Bapt. Cavallieri & Laurentii Oderici 1577 in 4 pp. 176.

Editionem aliam Romæ 1573 in 12 laudat Alva in prologo Solis veritatis, ubi agit de libris falsificatis, & quærit cur in his prioribus editionibus desint illa verba, quæ in sequentibus mox referendis leguntur: *B. V. fù neta e munda da ogni culpa, e pero dice* Ave *cioé senza va di peccato è di macula alcuna*. Facilis responsio, additionem esse factam a morte auctoris.

Editio 4 Venetiis, Joannis Varisco & Hieronymi Francini 1582 in 4 pp. 276 cum figuris. Extat in Regia D 1301, 2.

Editiones duas alias refert Alva citatus Venetiis 1587 & 1607 in 4.

Hoc idem opus Jacobus *Gautier* Gallice vertit & edidit sed a se interpolatum Parisiis 1589, tum a se auctum sub hoc titulo,

Le rosaire de la tres sacrée Vierge Marie extrait des œuvres de R. P. F. Louis de Granate par le R. P. F. André Gianetti de Salo &c. Parif. Nicolai du Fossé 1603 in 12 pp. 822. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. EUSTACHIUS LOCATELLUS.

F. EUSTACHIUS LOCATELLUS Italus Bononiensis familia nobili oriundus, cujus tessera gentilitia trinum montem aureum uno aliis duobus super imposito cum tribus stellulis super eminentibus itidem aureis in campo cœruleo exhibet, in patria ordinem amplexus, humanioribus sacrisque litteris clarissimus sua ætate habitus est. A magistro ordinis Vincentio Justiniano procurator generalis in aula Romana institutus est, ut constat ex actis cap. gen. Avenione anno MDLXI celebrati, in quibus sic lego titulo, *Approbationes: Approbamus magisterium R. P. F. Eustachii de Bononia procuratoris ordinis*. Eo verò in munere Pio V adeo doctrina, pietate, agendorumque peritia se probavit, ut eum SS. pontifex a sacris confessionibus sibi delegerit, tum nepoti suo Michaeli cardinali Alexandrino † 1575.

Sæc. XVI. consiliarium & directorem in Ecclesiæ negotiis adjunxerit, demum anno MDLXIX die XX aprilis ad Regii Lepidi infulas promoverit. Ejus elogium ex apposito ei cenotaphio sat nobis erit referre, quod sic habet:

F. Eustachio Locatello civi Bononiensi viro integerrimo atque omnium scientiarum genere cumulatissimo: deinde Pio V piæ memoriæ pontifici maximo a sacris confessionibus, ac postremo episcopo & principi Regiensi. Vincentius Referend. apostol. Joannes Baptista, & Augustinus ejus fratres mœstissimi posuere. Vixit annos LVII, *menses* VII *dies* III. *Obiit anno* MDLXXV *pridie nonas octobris.*

Qua sane epigraphe evertuntur pleraque, quæ de eo Pius parte secunda lib. 4 col. 279, & eum excipientes Alidosius p. 109, Ghillinus Theatri vir. illustr. p. 95, Bumaldus Minerval. Bonon. p. 64, Fontana in Theat. Altamura & Rovetta ad 1575 uterque nullo criterio comminiscuntur: Locatellum nempe fuisse magistri ordinis Vincentii Bandelli anno MDVI mortui socium, tum & Thoma Cajetano ad purpuram evecto vicarium generalem ordinis datum, denique congregationis utriusque Lombardiæ vicarium generalem ante annum MDXXXI quo jam in provinciam erecta erat: quæ certe in Locatellum nostrum cadere non possunt, qui mortuus anno MDLXXV ætatis LVIII, vix ex utero materno prodierat anno MDXVIII. Altamura hæc se effugere putat, contendens mortuum ætatis XCII, sed contra fidem aliorum omnium, qui sepulcralem inscriptionem qualem damus referunt. Viris aliàs sapientissimis allucinandi occasio fuit, quod Eustachium hunc Locatellum cum Eustachio altero Platesio anno MDXIX mortuo, de quo nos supra adhunc annum confuderint, adeo ut hujus antiquioris opera a Leandro jam anno MDXVI recensita, in hunc Locatellum transferant, & ei ceu auctori tribuant: a quibus propterea recensendis, ne in eumdem errorem incidamus, abstinendum duximus. Quin tamen & hic Locatellus quædam scripta reliquerit, non dubitamus, puta

Orationes seu conciones coram summis pontificibus Paulo IV, Pio IV, & Pio V habitas: vel etiam

Ordinationes in sua Ecclesia Regiensi statutas,

Quæ Regii Lepidi vel in archivo episcopali vel apud nostros serventur.

F. HIERONYMUS DE LOAYSA.

1575. F. Hieronymus de Loaysa Hispanus Turri Julia vulgo *Truxillo* in Bæturia seu Extremadura nobili loco ortus, in cœnobio Cordubensi ordini nomen dedit, virque fuit pietate, religione, doctrina, rerum gerendarum peritia, ac seu pro Ecclesia catholica seu pro Hispana corona præclare actis commendatissimus. Collegii S. Gregorii Pinciani, quæ purioris in Hispania sanguinis laus est, sodalis fuit, quasque in eo hauserat disciplinas, philosophiam & theologiam, apud suos Cordubæ, tum Granatæ in nostro S. Crucis conventu publice docuit. Magisterii laurea exinde donatus, variisque provinciæ suæ Hispaniæ regendis conventibus præfectus, conventui *de Carboneras* præerat prior, cum ad Ecclesiam Carthaginensem in Indiis Occidentalibus evectus est, primus ejus novæ sedis anno MDXXXVII inauguratus episcopus. Sponsam zelo animarum ductus mox adiit, nihilque omisit ut optimis legibus institueret. Quod in causa fuit, ut cum de nova in civitate *de los Reyes* seu Limæ regni Peruani principe erigenda ecclesia deliberaretur, tantæ molis negotio parem alterum non invenerit Cæsar Carolus V, quem summo pontifici proponeret. Acceptis a Paulo III translationis suæ litteris Limam continuo se transtulit, eamque urbem ingressus anno MDXLIII die XXII augusti, cathedralis suæ amplissimæque diœcesis clero formando juxta traditam sibi potestatem totus incubuit: in eumque splendorem erexit, ut paulo post Limana Ecclesia in Metropolitanam erecta, primus ejusdem archiepiscopus declaratus fuerit, pallio IX septembris MDXLVIII a summo pontifice sibi collato. Sedem hanc XXXII & amplius tenuit annis, omnia pastoris vigilantissimi simul & amantissimi officia implens, Hispanis inquilinis & Peruanis indigenis æque acceptus, omnes amplissimæ caritatis sinu complexus omniumque vere pater. Quì in maximis illius regni turbinibus se gesserit, Hispanos bello se invicem adorsos, ac in mutuam perniciem ruentes compresserit & ad pacem reduxerit, clerum ad sui status sanctitatem informarit, inemendabiles absque ulla personarum acceptione constanter e regno ejiciens, religiosos omnium ordinum infidelium conversioni desudantes paterne foverit ac excitarit, litteras promoverit instituta in sua metropoli academia, iisdemque ei a summo pontifice regeque catholico obtentis quæ Salamanticinæ privilegiis, ac pinguioribus professorum honorariis, Ecclesias suæ diœcesis suffraganeas ad canones antiquos devinxerit, ac ut unius modi esset ubique regimen, synodos duas provinciales habuerit, augusti illius magnificique templi sui cathedralis fundamenta posuerit, parochias, xenodochia, virginum monasteria erexerit ac dotarit, percensere longius esset, nec nostri instituti: de quibus videsis Ægidium Gundisalvum Davila *Teatro Eccles. de las Indias* T. II fol. 12, & nostrum Joannem Melendez *Tesoros verdaderos* T. I lib. 5 a cap. 1 ad 7 inclusive, ubi Hieronymi præclare gesta fuse prosequitur. Obiit tandem sanctissimus præsul in ipso quod pro Indis Peruanis construxerat, ac reditibus quantum in eo fuerat amplissimis ditarat, & in quo inter pauperes amabat frequentius commorari xenodochio, in eodemque juxta ultimæ suæ voluntatis tabulas sepultus fuit sub lapide, cui hanc insculpserunt epigraphen: *D. O. M. Civitatis hujus Ecclesiæ cathedralis erector, & primus ejus archiepiscopus, Carthagenæ olim præsul, ordinis Prædicatorum ornamentum Illustriss. D. D. F. Hieronymus de Loaysa, cui Lima hanc parochiam & xenodochium, indigenæ amorem, & omnes imitationem debent, H. C. S. Religione, clementia, liberalitate clarus obiit anno* MDLXXV *die* XXV *octobris.* Non omittendum a Joanne Melendez citato nostrum hunc Hieronymum magistri ordinis XXXIX F. Garsiæ de Loaysa dici fratrem germanum: at ei refragatur Ægidius Davila alium patrem & matrem aliam asserens scilicet D. Alvarum de Caravajal & D. Joannam Gonçalez de Paredes Turrim Juliam incolentes, cum Garsias Talaveræ natus sit parentibus Petro de Loaysa & Catharina de Mendosa, quam litem suis gentilibus remittimus dirimendam. Hæc verò Hieronymi laudantur opera:

1. *Instrumentum institutionis Ecclesiæ collegiique canonicorum Limæ* 10 *septemb.* 1543. Refertur apud Melendez *loc. cit.* cap. 1.

2. *Acta conciliorum duorum provincialium ab eo cum suffraganeis vel eorum procuratoribus ac deputatis habitorum* 4 *octob.* 1552 *&* 2 *martii* 1567.

3. *Statuta pro recto xenodochii pauperum Indorum S. Annæ dicti regimine.* Referuntur apud Melendez citatum, capp. VI & VII.

Ejus præter citatos cum laude meminerunt Lusitanus in Chronico, Dominicus Gravina in Voce turturis pag. 8, Historia Papaguaria pag. 81, Fontana in Theatro & Monum. Reginaldus de Lizarraga noster a Melendez citatus & exceptus & alii.

F. JACOBUS LE HONGRE.

† 1575. F. JACOBUS LE HONGRE Gallus Neustrius patria & professione Argentomagensis exactis in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi studiis in sacra facultate ibidem promoveri meruit, licentiamque decurrebat annis MDLVIII & LIX, quo ultimo de Sorbonica respondit decimus, & die XXX januarii sequentis inter viginti sex licentiatos quorum septem decim erant regulares locum duodecimum obtinuit. Vir eruditione clarus fuit atque facundia, rerum etiam experientia ac gravitate morum insignis: quem ex priore sui conventus anno MDLXII circa septembrem electo & præfecto, mox circa januarium sequentem ob præclaras animi dotes illustrissimus princeps S. R. E. cardinalis Ecclesiæque Rotomagensis archiepiscopus Carolus a Borbonio sibi voluit oneris ac curæ pastoralis adjutorem, atque in spiritualibus administrum & Vicarium generalem, quo in munere sedulum & strenuum se semper exhibuit adversus invalescentem hæresim, styloque ac verbo, qua valebat egregie dicendi gratia, compressit ac profligavit hæreticos, & a Calvinianorum halitu astuque fidei suæ commissas oves servavit immunes. Magna illi fuit apud omnes ejus ævi perorandi fama, quam habitis ad populum præcipuis & gravioribus in ecclesiis & solemnitatibus maximo auditorum confluxu & plausu concionibus sibi conciliaverat, quarum & plures prælo prodierunt. At vir ille cui longævam vitam optassent omnes, immatura morte sublatus est Rotomagi anno Domini MDLXXV ætatis circiter LV, sepultusque fuit ibidem apud S. Matthæi sorores ordinis nostri *Immuratas* vulgo dictas. Ejus cum laude meminerunt Possevinus, *La Croix du Maine* Bibliot. des auteurs François, Antonius Mallet *Hommes illustres du convent de S. Jacques de Paris*, Altamura ad 1540 & in Append. Scripsit ac edidit

1. *Oraison funebre prononcée dans l'Eglise catedralle de Notre Dame a Paris au service solennel celebré le 20 de mars* 1562 stylo veteri novo 1563, *pour serenissime prince François de Lorraine duc de Guise assassiné par les heretiques Calvinistes*, Parisiis, Ægidii Corrozet 1563 in 8.

Vie & trépas du même duc. Ib. 1563 in 8. Vide le Long Bibl. Hist. Franc. n. 13875

2. *Sermon prononcé dans l'Eglise de S. Medard a Paris a la procession solennelle faite le 14 juin 1562 en reparation des sacrileges commis dans la même eglise par les heretiques calvinistes contre le saint sacrement de l'autel*, Parisiis 1562.

Ad eam concionem non plebs una confluxit infima, sed omnes omnino regiæ civitatis & aulæ convenerunt ordines. Præter enim aulæ principes, aderant & S. R. E. tum ibi præsentes quatuor cardinales, quotquot & qui reperti Parisiis aliarum regni Ecclesiarum præsules, universusque civitatis amplissimæ Parisiensis ecclesiarum sive collegialium sive parochialium regulariumque clerus, tum & principum majestas, augustissimique senatus patres, cæterorumque omnium consessuum ordines, atque innumera sexus utriusque multitudo populorum, qui omnes a Divæ virginis Genovefæ basilica magno apparatu, nec minori devotione ad S. Medardi processerunt, in qua Jacobus noster inter missarum solemnia graviter & facundissime peroravit.

3. *Quatre homelies touchant les saintes images en la religion des chretiens, publiées aux habitans de Rouën en l'eglise de notre dame l'an 1563. I. Homelie contenant le regret du brisement des images. II. Hom. De la veneration des SS. images. III. Hom. De la divine institution des images. IV. Hom. La difference des empereurs & rois, qui ont edifié ou qui ont brisé les autels & images avec les solutions des argumens des heretiques*, Parisiis Nic. Chesneau 1564 in 8 pp. 108. Cardinali Borbonio archiepiscopo ex ejus ædibus nuncupat auctor opus ut ejus jussu editum.

4. *Fidele recueil de la conference mue entre F. Jacques le Hongre & Guillaume Feugueré ministre predicant d'Aneval prez Pavilli en la maison du seigneur de Montagu a Ambourville le 25 juillet 1565*, Parisiis 1565. Sic refert Antonius du Verdier *Bibl. Franc.*

5. *Ample declaration des trois points contenus au sacré mistere de la messe, savoir de la consecration, oblation, & communion du corps & sang du Sauveur Jesu-Christ, divisée en trois livres*, Rotomagi, Petri Brenouzet 1566 in 4. Extat apud nostros Rotomagenses.

F. JULIANUS FRESNEAU.

† 1575. F. JULIANUS FRESNEAU Gallus Cenomanus ortu ac professione, adolescens Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus, moribus, ingeniique præstantia ac dicendi facilitate plurimum enituit, adeo ut in aula ipsa regia præclaræ ejus innotuerint dotes. De eo sic habetur in actis sacræ facultatis Parisiensis ad ann. MDXL: *Die prima junii F. Julianus Fresneau Prædicator receptus de gratia in favorem dñi Delphini fecit tentativam. Die secunda octobris fecit primum principium sententiarum.* Licentiam decurrit postea annis MDXLIV & XLV, & tandem die prima junii anni MDXLVI inter viginti sex licentiatos quorum septemdecim erant seculares septimum & primum regularium locum obtinuit. Sacra laurea redimitus, regens in gymnasio Sanjacobeo positus est, eamque cathedram diu tenuit. Ad hæc ea dicendi gratia præcellebat, ut regii fuerit Ecclesiastes titulo decoratus, quo sub Henrico II rege, Francisco II ac Carolo IX in aula claruit. Sæviebat in Galliis per ea tempora, ut pluries jam a nobis monitum, Calvinianæ perversitatis insana lues & furor, in quam Julianus acriter insurgebat, privatisque & publicis assidue decertabat colloquiis, quibus in se maximum hæreticorum excitavit odium & invidiam. Anno MDLXI in comitiis congregationis Gallicanæ apud Trecas die XIV maii habitis ejusdem electus est vicarius generalis, & in capitulo generali quod eodem mense habitum est Avenione a die XXV quo incidebat festum pentecostes ad primam junii confirmatus. Sic enim lego in actis: *Instituimus & confirmamus in vicarium congregationis Gallicanæ ab eis electum Fratrem & magistrum Julianum Fresneau sub ista tamen lege & conditione, quod obedierit ordini realiter & cum effectu in subsequentibus, ac teneatur intra tres menses admonere magistrum generalem de sua submissione effectuali & obedientia, alioquin si id non effecerit, ipsum absolvimus nunc prout ex tunc & e contra, & absolutum declaramus ab officio vicariatus, & ei subrogamus in eodem officio Fratrem & magistrum Julianum Brisorgueil sub eadem conditione.* Morem in omnibus magistro ordinis gessisse hinc constat, quod non solo triennio ut consuetum, sed integro difficillimis temporibus optime tranquilleque rexerit quadriennio, ad annum scilicet MDLXV prorogatis utique ob belli tumultus, quæ anno superiori celebrari debuerant congregationis comitiis. Domus Parisiensis exinde electum priorem aiunt, ac hoc exacto munere in suam Cenomanensem se recepisse, ubi tertium electus prior, nec ideo cessans ab insequendis hæreticis, servandisque ab eorum fermento incautorum catholicorum animis. Conciones quadragesimales Andegavi habendas susceperat anno MDLXXV, & cursum ince-

SEC. XVI. perat, cùm morbo subito correptus obiit die XXIV februarii feria quinta dominicæ primæ quadragesimæ; (pascha enim fuit tertia aprilis) fuitque ibidem sepultus. Plura scripsisse dicitur seu philosophica seu theologica, quod & creditu pronum, nulla tamen apud suos Cenomanos superesse, responderunt ejus domus sodales requisiti. De eo sic La Croix du Maine in sua Bibl. Gall. p. 495:

Julien Fresneau docteur en theologie a Paris de l'ordre des freres précheurs du convent du Mans, natif de la paroiße de Thorigné au Maine, non loing de la seigneurie de la Croix, homme estimé tres docte, & fort grand theologien, comme aussi il étoit en effect.

Il a ecrit plusieurs livres contre Pierre Martir l'un des plus doctes des protestans: lesquels ne sont encore imprimez, non plus que ses sermons, & autres œuvres en theologie tant en Latin qu'en François.

Il mourut sous le regne d'Henry III.

Huic bibliothecario eo major fides habenda, quod Julianum non solùm gentilem id est ejusdem provinciæ, sed & in oppido sibi vicino natum familiariter novisse videatur.

F. MICHAEL DE RIBERA.

† 1575.

F. MICHAEL DE RIBERA Hispanus Malacæ in regno Granatensi natus, ibidemque ordinem amplexus, vir fuit & humanioribus litteris apprime excultus, & inter theologos primi nominis sua ætate computatus. Vergente seculo XVI clarebat, & Hispali in gymnasio S. Thomæ dicto sacras litteras profitebatur, tumque opus edidit hoc titulo:

De perfecto theologo. Prodiit primum Lugduni, Johannis Tornesii 1570 in 8: Postea sub hoc altero titulo, *De ratione studii theologici declamationes sex*, Coloniæ Agrip. Hæred. Arnoldi Birckmanni 1575 in 8. Scio Antonium in Bibl. Hisp. & Altamuram eum excipientem ad 1575 ex duplici quadantenus titulo & ex duplici editione, duplex opus esse colligere: at ut idem opus esse conjiciam, hæc me movet ratio, quod librum *de ratione studii theologici* R. P. F. Laurentio Figueroa sacræ theologiæ professori nuncupet, eum dicens *nostri ordinis decus & ornamentum*, addatque *hos esse primos ingenii sui fructus, & ad majora se accingere.* Qui vero primus est ejus ingenii fœtus, si liber *de perfecto theologo* jam ab eo prodierat? Ut ut sit harum sex declamationum is est scopus:

1. *Hortatur ad studium theologiæ.*
2. *Probat nonnisi virum bonum perfectum esse theologum.*
3. *De antiqua agit & de recentiori theologia.*
4. *De usu humaniorum litterarum in theologia.*
5. *De sermonis elegantia in divinis litteris.*
6. *Agit de imitatione in theologia.*

In his omnibus oratio est pura & elegans. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

De contemplatione rerum humanarum & virtutis excellentia. Declamationes septem, Coloniæ, Hæred. Birckmanni 1573 in 8.

Hujus scriptoris meminere Possevinus & Verderius in Appendice ad suam Bibl. Gallic. duoque tantum ejus opera numerant.

F. ONUFRIUS CLEMENS.

1575.

F. ONUFRIUS CLEMENS Aragonus patriaque ac professione Valentinus, vir moribus ac dicendi gratia commendandus, concionator ævo suo clarissimus, religione atque prudentia conspicuus domum Valentinam prior rexit ab anno MDLXXII ad mensem maium anni MDLXXV, eoque in munere successorem habuit S. Ludovicum Bertrandum. Scripsit

Conciones plurimas clarioribus etiam concionatoribus utilissimas.

Sic refert Baltazar Joannes Roca Valentinus in vita dicti S. Ludovici Bertrandi, cùm tamen typis prodiisse non addat, has MS in domo Valentina servari conjicio. Mirum apud Diagum nullam hujus Onufrii esse memoriam.

F. PETRUS GODEBILLE.

1575.

F. PETRUS GODEBILLE Gallus Andegavis natus, ibidemque ordinem professus, sacræ theologiæ magister fuit in sacra facultate Andegavensi, ut conjicio, promotus. Jam annis decem provinciam Franciæ rexerat ejus prior, cùm hoc titulo comitiis ordinis Romæ anno MDLXXI habitis affuit, & quia tum in actis tempus hujus præfecturæ ad quatuor annos coarctatum fuit, hoc ei munus in quadriennium abinde integrum prorogatum fuit, ad annum scilicet MDLXXV, quo in comitiis provinciæ Carnuti habitis officio cessit. Virum produnt monumenta Andegavensia mihi reposita fuisse eruditum, hæreticorum Galliam tum infestantium & ubique grassantium acerrimum impugnatorem, ac solemni cum Theodoro Beza indicta disputatione, hunc a Petro nostro plane victum & ad incitas redactum. Quo anno obierit mihi hactenus incompertum. Ejus cum laude meminit Nicolaus le Febvre in suo Prædicatore Carnuteo p. 224, & ex eo Fontana in Monum. ad 1564, & Altamura in Append. ad 1569, aiens & plura scripsisse *pro fide catholica adversus Calvini segreges*, quod & verisimillimum, sed quænam illa sint, nulla me docent monumenta.

F. PETRUS MARTYR MORALLUS.

1575.

F. PETRUS MARTYR MORALLUS vel *Morellus* Insuber Garetii vulgo *Garexio* natus, ibidemque ordini cooptatus, anno MDLXXV adhuc in vivis erat, & clarebat pietate, doctrina, & facundia, Ecclesiastes non vulgaris habitus, & christianis ad sanctiorem vitam adducendis ac promovendis ardenti studio incumbens. Ejus meminit Lusitanus æqualis, quem excipiunt Pius, Fernandez, Altamura ad 1575, extrates Possevinus, Franciscus Augustinus della Chiesa inter Scriptores Insubres, & alii. Hæc ejus opera:

Collyrium mentis. Dialogus est in novem partes distributus. Prodiit primum Latine: tum & Italice ab auctore redditus, Januæ 1555.

Trenta contemplazioni delle pene dell'inferno, della passione del Signore, & della gloria celeste, Vercellis 1563.

Compendio della frequenza del santissimo sacramento, Monteregali in subalpinis 1570.

Del modo di prepararsi alla communione.

Della virtù dell' humiltà, che dedicò alla duchessa di Savoia. Typis etiam prodiit.

Del modo di recitar e contemplar il rosario. Prodiit 1573.

F. PETRUS MARTYR DE MORALES Hispanus quidam a Marieta & ab Antonio in Bibl. Hisp. laudatur, ceu qui plura opuscula ascetica Latine & Hispane scripserit: sed utrumque delusum rectius asserit Altamura ad 1575 & 1580, & huic incognito *de Morales* tribuere, quæ certo sunt *Moralli* Garesini, sub cujus nomine hæc opuscula prodierunt, nusquam autem sub nomine *de Morales* visa.

F. THOMAS MERCADO.

† 1575. F. Thomas Mercado Hispanus Hispalensis cùm in Indias Occidentales navigasset, Mexici urbe principe juvenis institutum nostrum amplexus est, ac F. Petrum de Pravia sacræ theologiæ tum in academia Mexicana professorem magistrum nactus, sub tantarum partium viro ita profecit, ut ab eo inter discipulos, quos ille bene multos habuit egregios, & primi nominis theologos, Mercadus pluris fieret. Hic præceptoris vestigia premens, per omnes, scholæ agones lauream magisterii obtinuit, in utraque theologia speculativa & morali versatissimus. In Hispaniam profectus & Salmanticæ ac Hispali aliquandiu moratus, plura opera prælo subjecit, dumque Mexicum reverteretur, in navi morbo arreptus, jam jam portum S. Joannis *de Ulloa* ingressurus, portum æternitatis intravit, corpore in mari sepulto. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus & sequaces, Altamura ad 1575, Antonius Bibl. Hisp. at præsertim de eo legendus noster Augustinus Davila Hist. prov. Mexic. p. 587 & p. 653. Hæc ab eo typis prodierunt:

1. *Commentarii in textum Petri Hispani seu summulas*, Hispali, Ferdinandi Diaz 1571 fol.

2. *In dialecticam Aristotelis cum opusculo argumentorum*, Ibidem 1571 fol. charact. eleganti. Novam e Græco textus Aristotelis translationem a se concinnatam auctor adjecit, quæ Græce peritum demonstrat.

3. *Suma de Tratos y contratos* sex libris: *De la ley natural. Del trato de los mercaderes. De la prematica del trigo. De cambios. De usuras. De restitucion*, Salmanticæ, *Matthiæ Guast* 1569 in 4 pagg. 498: Deinde Hispali 1571 & apud Diaz 1587 in 8. Quæ editio venalis prostabat Parisiis in auctione bibliothecæ Bultellianæ anno 1711. Hæc summa Italice versa prodiit Brixiæ Petri Mariæ Marchetti 1591 in 8.

F. VINCENTIUS PATINAS.

† 1575. F. Vincentius Patinas *de Quintiano* a patria oppido agri Brixiensis vernacule *Quinzano* sæpius de more nuncupatus, & conventus Brixiani alumnus, inter primos ævi sui in Italia theologos claruit, ob eximias dotes, inquit Octavius Rossi Elog. Histor. Brixian. pag. 319, Mantuanis principibus acceptissimus & carissimus, qui si ei fides, a Paulo III S. P. delectus fuit, qui de Ecclesiæ catholicæ dogmatibus ageret in synodo Tridentina. Cùm tamen Vincentium hunc inter patres concilii Tridentini, procuratores oratoresve vel theologos nusquam annumeratum deprehenderimus, fortè ab Hercule Gonzaga cardinali Mantuano ac sub Pio IV concilii præside cui notus & acceptus erat in primis, eo ductus fuerit, vel quod narrationi Rossii magis congrueret, ille fuerit is anonymus ex quatuor quos ex ordine sibi delegit Paulus III Romæ peculiari coram eo congregatione convocandos, nempe magistrum ordinis Franciscum Romeum, sacri palatii magistrum Bartholomæum Spina, Albertum de Cattaro, & quartum cujus nomen ignoravit Palavicinus, qui hæc refert *Istor. del conc. di Trento lib.* 8 *cap.* 1 *n.* 1, quatuor inquam de rebus in concilio agendis & canonibus condendis cum Joan. Jacobo Barba Augustiniano sacelli pontificii æditio Interamnensi episcopo papa præsente tractaturos. Ut ut sit quod discutiant gentiles, Vincentium nostrum laudant nostrates omnes, Lusitanus, qui vixisse præstat adhuc anno 1575, Gozzeus, Fernandez in *Concert.* & *Hist. Eccl. de nuestros tiemp. lib.* 3 *cap.* 6 p. 351, ubi sic habet: *El padre maestro Fray Vincente de Quinciano natural de Bressa entre otras muchas cosas que escrivio, fueron algunos opusculos contra las nuevas heregias, impressos en Mantua año de* 1556: Pius lib. 4 col. 309, Fontana Monum. pag. 533 ad ann. 1573, Altamura ad 1583, Rovetta ad 1589: Exteri Rossius citatus iterum ad Emmanuelem Maggium pag. 87, Leonardus Cozzandi Bibl. Brix. & alii. Hæc autem ab eo prodierunt:

1. *Fragmenta contra hæreses*, Mantuæ 1557 in 4: laudatur in Bib. Bodley. Quo opere tractari dicunt *De divina gratia: de justificatione: de confessione: de sacrificio missæ: de indulgentiis: de sacris imaginibus: de primatu Petri & auctoritate papæ.*

Italus quidam mihi ignotus in indice auctorum ordinis Prædicatorum qui de theologia morali scripserunt, qui index fortè fortuna in manus meas venit, ejusdem Vincentii laudat

Tractatum de Eucharistia editum Venetiis 1571 in 4.

2. *Eruditissima dilucidationes trium librorum Aristotelis, qui de anima inscribuntur, nec non commentariorum S. Doctoris Aquinatis in eosdem, cum textu duplici translationis scilicet antiqua, & Joachini Perionii Benedictini, auctore R. S. T. M. Vincentio Quintiano Brixiensi O. Præd. Ejusdem auctoris elegantissima appendix de potentiis, de passionibus, deque moralibus virtutibus animæ, & de musica*, Bononiæ Alexandri Benacii 1575 in 4 pagg. 571. Ordinis magistro F. Seraphino Cavalli opus nuncupat F. Vincentius Quintianus Patinas, aitque in vegetiori ætate philosophica hæc se congessisse, quæ operâ F. Eustachii Minerviensis alumni sui carissimi prælo data fuere. Extat opus Paris. in Regia R. 1060, & recensetur in Bodley.

Laudantur præterea ejus *Commentaria in Libros Posteriorum Aristotelis*, imo *in universam ejus Logicam & in* XII *libros Metaphysicorum*. Revera in opere superius laudato se ad alia sua commentaria remittit, sed an typis prodierint, mihi incompertum.

Prodiit Parisiis in folio magno expanso libellus per modum programmatis seu tabellæ ad parietem affigendæ hoc titulo:

Censurarum atque pœnarum canonicarum collectio, cujus auctor F. Vincentius Quintianus Patinas ordinis Prædicatorum S. T. P. sacrorum canonum observator, RR. D. D. Dominico Bollano Brixiensium episcopo dicata. Pr. Convenientibus jussu ejusdem illustrissimi præsulis nonnullis viris doctis.

Prostabat apud Honervost in vico Sanjacobeo ad insigne urbis Coloniæ, & anno 1700 extabat Gonessiæ apud nostros.

Quidam *F. Gervasius a Guidicciolo* ordinis Prædicatorum anno MDLXX florens laudatur ab Italo superius citato, ceu qui scripserit

De censuris & pœnis ecclesiasticis:

Sed cujus opus F. Vincentius Patinas sub suo nomine ediderit: quod unde acceperit mihi incompertum, cùm aliunde hujus scriptoris Gervasii nulla mihi sit apud alios nomenclatores memoria: & Vincentium Patinam virum gravem & eruditum fœtum alienum sibi supposuisse non sit verisimile.

F. ANDREAS DE MOGUER.

F. Andreas de Moguer Hispanus Bæticus ab originis suæ loco diœcesis Hispalensis agnominatus, loco nobili natus, studiorumque causa Salmanticam a parentibus missus, ibidem adolescens ordini se addixit. Emenso litterarum curriculo ad doctrinam christianam docendos qui regionis hu- † 1576.

SEC. XVI. jus asperos incolunt montes, rusticos a superioribus destinatus, id munus ardenti caritate miraque patientia lætus obivit. Hinc reversus mox Indiarum occidentalium missioni comes adjunctus, in Mexicana provincia totum se in proximorum salutem qua concionibus frequentissimis, qua confessionibus excipiendis impendit, ab Antonio de Mendoça primo Mexici prorege conscientiæ arbiter etiam assumtus, cui & auctor fuit, ne quod ab ipso nonnulli postulabant iniquum etsi præpotentes concederet: quam ob causam ab istis gravissime vexatus, patientissime tulit omnia, eorumque artes ac insidias prudenter elusit. Provinciæ Mexicanæ variis domibus præfuit, & universæ provincialis electus anno MDL, quam sedulus pedesque visitavit. Disciplinæ regularis ad unguem per quinquaginta & amplius annos, quibus a professione vixit tenacissimus, cum fama sanctitatis demum obiit in domo ordinis Mexicana anno MDLXXVI. Ejus vitam & acta prosecutus est Augustinus Davila Padilla Hist. prov. Mexic. lib. I cap. 83 & seqq. quem excepit Lopez Hist. gen. P. IV lib. 2 cap. 55. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hisp. & Altamura ad 1570. Hæc ejus opera relicta MS:

Historia de S. Domingo de la provincia de Mexico. Hanc laudat Leonius in Bibl. Ind.

Sermones de tempore & de Sanctis. Voll. duobus.

Liber exemplorum.

F. ANGELUS DE SENIS.

1576. F. ANGELUS DE SENIS sic a patria & professione nuncupatus, florebat etiamnum anno MDLXXVI sacræ theologiæ magister, quam & Senis publice professus est, & Patavii antea e superiori loco docuerat. Francisci *de Nardò* sive Neritonensis de quo supra ad 1480 studii ut ibidem diximus, Patavini professoris celeberrimi *Quæstiones metaphysicas* redegit in ordinem, ac in unum volumen compegit. Hæc verò opera propria posteris reliquit:

Commentaria in Isagogen Porphyrii, prædicamenta, libros perihermenias, posteriorum, physicorum, & de anima Aristotelis.

Hæc anno dicto nondum erant typis edita. Sic Lusitanus testis oculatus, apud quem erratum typorum irrepsit, cùm scripsit 1276 pro 1576, ut constat ex cæteris. Lusitanum excipiunt nostrates omnes, præsertim Ugurgierius *Pompe Sanesi* Tit. XIV n. XXXI.

F. BARTHOLOMÆUS DE CARRANZA.

† 1576. F. BARTHOLOMÆUS DE CARRANZA & *Miranda* Hispanus, natione Cantaber seu Navarrus, Mirandæ natus intra fines Olitenses ad cæterorum ejusdem nominis distinctionem *de Arga* dictæ, quod eo alluatur flumine inter cætera regni illius præcipuo, & exantlandorum pro Ecclesia laborum, & ærumnarum ab Ecclesiæ ipsius ministrorum seu suspicione seu invidia fortiter tolerandarum illustre est exemplum. Patrem habuit Petrum de *Carrança*, matremque Mariam *Museo* ejus conjugem, utrumque spectatæ nobilitatis parentem. Hujus de Carrança cognominis feudum ad Clivum montis domus S. Stephani, (unde Mirandam migravere avi illius) situm est. Lucem vidit ille primam anno MDIII sub Joanne III & Catharina ejus consorte Navarræorum regibus. Ab ipsa ineunte ætate litteris rudioribus imbuendum curarunt parentes, qua vel tunc certa emicabant ingenii a Deo ei collati, tenuique hoc in vasculo repositi thesauri indicia: quæ animadvertens pater ac fovere cupiens opportunam hujus nactus est occasionem. Compluti prima tunc universitatis jacta erant fundamenta, ad quam accedebat doctor Sanchez de Carranza vir eruditione clarus Petri de Carranza Bartholomæi patris germanus. Eo igitur eum misit pater anno MDXV sub patrui cura & tutela educandum, jamque tum Navarræorum regno potiebatur Carolus V imperator. Triennio integro litteris humanioribus incubuit in gymnasio S. Eugenii his specialiter studiis addicto: anno verò MDXVIII migravit in collegium artistarum S. Catharinæ, ubi magistrum habuit Andream de Almenara, sub quo biennio philosophiæ studens adeo profecit, ut socios omnes longe superaret. Anno MDXX peracto artium cursu ætatis suæ XVII habitum ordinis in conventu de *Benalac*, (qui postea Guadalajaram translatus est) e manibus F. Martini *de Avendaño* tunc prioris suscepit, & sequenti MDXXI professus est. Anno MDXXV in collegialem, ut aiunt, S. Gregorii Pinciani electus & ascitus F. Didacum de Astudillo primarium studiorum hujusce collegii regentem nactus est: vixque XXV ætatis annum attigerat, cùm ibidem artium cursum prælegendum suscepit. Quo in obeundo munere cùm quinquennium explevisset, in secundarium sacræ theologiæ regentem electus primum, tum F. Didaco de Astudillo primario regente defuncto ejus vices obtinuit in eo gradu ob singularem probitatem, eruditionem, & prudentiam constitutus & suffectus, quem & annis pluribus sustinuit, peritusque adeo magister evasit, ut inter præcipuos ordinis viros habitus sit, & a suis legatus qui Provinciæ nomine proximis generalibus comitiis interesset Romæ ad Minervam MDXXXIX celebrandis, non quidem ut diffinitor, qui fuit F. Joannes de Victoria S. T. M. sed vel ut elector, vel saltem ut theologus. Paruit ipse, perspectaque in capitulo generali mira ejus capacitate & eruditione, prolusiones omnes litterariæ & exercitationes scholasticæ comitiorum ipsius curæ a Patribus sunt commissæ & demandatæ, felicique adeo successu impositum sibi onus illud implevit, tantaque cum omnium admiratione & plausu, ut ibidem solemniter magisterii gradu insignitus fuerit, præsentibus præsulibus non paucis, pluribusque cardinalibus, quorum unius dono biretum ipsi jam antea S. officii, ut aiunt, qualificatori collatum fuit: huic verò novo titulo novam & libros prohibitos, quo facilius eosdem refelleret, legendi gratiam Paulus III superaddidit. Magna itaque sui apud Italos relicta fama, eodem anno Pinciam reversus theologiæ scholasticæ & positivæ totus incubuit. Magistri peritiam arguit eruditio discipulorum: auditores quippe habuit *F. Petrum de Soto* Salmanticensis dein universitatis cathedraticum primæ, (sic Didacus *de Castejon y Fonseca*, sed falli certum, nam & Bartholomæo in ordine antiquior erat *Petrus de Soto*, qui præterea Salmanticæ nunquam professus est: sed forte legendum, *F. Petrum de Sotomayor*, qui anno MDLI cathedram vespertinam obtinuit, & anno MDLX F. Dominico Soto successit in primaria) F. Joannem *de la Peña* ibidem F. Dominici de Soto annis quibusdam vices gerentem, & anno MDLX cathedraticum vespertinum, F. Joannem *de Villa-garcia* Oxoniæ S. T. professorem apud Anglos, a Philippo II ad S. Romanæ sedis obedientiam revocatos, innumerosque alios viros insignes & eruditos magistri sui doctrinæ testes indubios. Sed & ejus consiliis sæpius & commode utebantur tum litium secularium tum & sanctæ fidei judices in rebus gravioris momenti: quo & factum est, ut vacante episcopatu Cuscensi a regio Indiarum senatu ad eum propositus, & ab imperatore destinatus fuerit, sed constantissime recusavit. At indicto anno MDXLV a Paulo III Tridenti

generali concilio inter alios ipse a Cæsare selectus fuit, qui cum F. Dominico de Soto huic synodo suo adessent nomine: quo continuo perrexit, trienniοque toto hac vice stetit, apud legatos apostolicos cardinales & prælatos ob eruditionem, prudentiam & probitatem mire habitus. Anno MDXLVIII dissoluto concilio in patriam reversus, conventus Palentini electus est prior & constitutus, nec sic a studiis cessans epistolæ S. Pauli ad Galatas expositionem summo auditorum concursu aggressus est. Tum a Philippo Hispaniarum principe ad iter Belgicum se accingente literas accepit, queis ad confessarii sui munus obeundum accersebatur simili mandato ex parte Cæsaris firmatas, sed & onus illud & anno sequenti MDXLIX infulam Canariensem ab utrisque sibi oblatam pari humilitate ac constantia detrectavit. Anno MDL in cap. prov. Segobiæ habito priorem provincialem cum elegerunt Patres Hispani, dumque officium vigilantissime impleret, resumpta Julii III jussu Tridentina synodo rursus ex mandato Cæsaris eo perrexit, Toletoque pertransiens a Joanne Martinez Siliceo Toletano archiepiscopo potestatem accepit, ut ejus nomine sacro illi interesset cætui, in quo sane, quam prius ibidem sibi pepererat, maxime auxit sui existimationem: adeo ut ei gravioris momenti negotia commissa fuerint, & anno MDLII dissoluto iterum concilio librorum expurgatio ei cum præclaris aliis theologis demandata: quod ipsum Tridenti nonnullis adhuc detinuit mensibus, in quo & supra cæteros laboravit maximeque in iis recognoscendis examinandisque libris ibidem a F. Petro de Soto relictis. Quibus discussis atque separatis catholicis a fermentatis & suspectis, hos prius discerptos in profluentem Athesim immersit, illos verò sui ordinis conventui largitus est. Hoc in labore comites habuit F. Antonium *de Utrilla*, & Franciscum *Ramirez*, quos & in adversis postea socios etiam habuit. Dehinc anno MDLIII in Hispaniam collegiumque suum S. Gregorii Pincianum reverso, Philippus princeps, qui ibi tunc aderat cum aula, frequentes ejusdem conciones libenter audiebat, regias eidem distribuendas committebat eleemosynas, sed & a sacro sancti officii senatu librorum expurgatio ut plurimum credebatur. Cùm autem in Angliam debuit transfretare idem princeps, initumque cum Maria Regina consummare matrimonium, & perspecto a Cæsare ejusque filio explorato rerum illius regni statu, quanti interesset principem virorum singulari religione & eruditione insignium peritissimorumque theologorum amplo stipari comitatu, id etiam ita fieri solicite ac præcipue curarunt: primusque a principe citra deliberationem omnem aut consilium (quod summo apud eum esset loco) delectus est F. Bartholomæus de Miranda, qui mox ad illud opus explendum se accingens mense maio MDLIV Hispania discessit. Quæ tunc pro fide catholica in eo regno acta fuerint, norunt omnes: Reginaldus Polus S. R. E. cardinalis Julii III de latere legatus solemni pompa receptus, debita summo pontifici obedientia præstita: templa, cœnobia, bona ecclesiastica, a sectariis usurpata clero monachisque restituta: missæ sacrificium ab Eduardo VI ablegatum ubique celebratum ac cultum: synodus nationalis Julii III mandato habita: universitates Oxoniensis & Cantabrigiensis visitatæ: professores catholici expulsis hæreticis instituti, inter eos Oxoniæ F. Petrus *de Soto*, & F. Joannes *de Villa-garcia* uterque ordinis Prædicatorum: Ex protestantibus emendati non pauci & Ecclesiæ reconciliati, pertinaces vivicomburio animadversi, defunctorum verò qui in hæresi diem obierant, ejus præsertim auctorum memoria damnata, exhumatisque cadaveribus ossa combusta, innumeri pene perversæ doctrinæ libri ignibus addicti, alii expurgati & castigati: quæ quidem omnia tum Poli cardinalis tum Reginæ Mariæ Philippique principis auctoritate gesta sunt, quantum tamen contulerit Bartholomæi nostri dexteritas & solertia, quo hæc tanta negotia summa cum tranquillitate promoverentur, agnoverunt ipsi principes ejus consilio in omnibus usi: agnoverunt & ipsi hæretici, a quibus flagellum suum virgaque & gladius vulgo dicebatur, quique sic in eum præsertim exardescebant quasi decretorum omnium sibi inustorum auctorem unicum, ut sæpius in caput illius & vitam attentaverint. Hisce ad annum MDLVII totus incubuit ille, quo scilicet navigavit in Belgium ad Philippum tum ibi degentem rationem gestorum redditurus. Hic autem ex Caroli patris abdicatione jam Hispaniæ rex vacantis morte Joannis Martinez cardinalis Silicei Ecclesiæ Toletanæ nuncio accepto, de sublegendo qui tantæ sedi par esset successore idoneo solicitus re in consilio habita, collatisque apud se consultorum dictis & momentis F. Bartholomæum prætulit ac nominavit, in quem etiam præter expertas a se manifestasque viri dotes eximias, præcipua consultorum vota concurrerant. Reginam Angliæ Mariam & id a Philippo postulasse ferunt aliqui: ut ut sit, ubi primum hujus gratiæ nuntium accepit, constanti pectore primoque illo suo perseverans in proposito, quo Cuscensis & Canariensis Ecclesiarum infulas regiique Philippi confessarii munus olim detrectarat, archiepiscopatum etiam Toletanum Hispaniæque primatum recusavit per menses plures: imo & regem e bello Gallico reversum adiit, enixeque rogavit, ut saniori suscepto consilio animum mutare vellet, atque ut quod jam majestati suæ proposuerat, sedi Toletanæ sublegendos Gasparem de Zuñiga & Avellaneda episcopum tum Segobiensem dein cardinalem & Compostellanum archiepiscopum, aut Franciscum de Navarra Pacensem episcopum ac subinde archiepiscopum Valentinum viros adeo insignes rerumque Ecclesiæ ac regiminis gnaros ex iis quemlibet sibi gratiorem deligeret, suique loco sufficere dignaretur. Regia primum manu archiepiscopatus syngrapham acceperat designatoriam, de qua adeo nulli adhuc innotuerat, at subinde per secretarium suum Franciscum *de Eraso* diploma regium seu breve ordinarium ei delatum est, jussumque regio nomine, ne quidvis in contrarium amplius obtenderet: tumque parere coactus procumbens in genua exclamavit, *O quam grave formidandumque onus imposuisti in humeros meos Deus bone, digneris ergo o Domine & necessarias ad id vires elargiri.* Romam ergo pro bullis obtinendis misit, atque in illarum concessione illud contigit singulare, quod illa ipsa die qua illius Ecclesiæ præconizatio facta est, ipsa eadem nulla in aliud consistorium prolatatione collatio ipsi facta fuit, contigitque illud XVI decemb. MDLVII, quod & idem accidit in pallii concessione. Nonnescio Franciscum de Pisa *Histor. de Toledo* pag. 267, aliter ista referre & videri Carranzam quasi infularum avidum insimulare, ceu qui nominationis regiæ publicationem a rege quantocius implorato reginæ Anglæ interventu obtinuerit, quam rex ipse differri cupiebat, ne scilicet a Ruizio Gomez de Sylva regis gratia potentissimo, cujus adventus ex Hispania in dies expectabatur, secreta Carranzæ nominatio interverteretur, hincque rumorem natum ad reginæ petitionem ipsi delatum archiepiscopatum: at huic auctori non solus Didacus *de Castejon y Fonseca*, sed & alii omnes plane adversantur. Acceptis itaque Roma bullis pontificiis ab Antonio cardinali Granvellano munus consecrationis accepit, idque Bruxellis in Ecclesia sui ordi

Sæc. XVI. nis Dom. I quadragesimæ XXVII febr. MDLVIII & missis Toletum qui suo nomine possessionem inirent, aliquot mensibus adhuc in Belgio commoratus est concionibus intentus, sed & qua valebat apud Philippum gratia plura ab eo obtinuit, inter alia ut pro augendo ministrorum sancti officii annuo censu tunc levissimo, unus ex quibuslibet regni collegialibus Ecclesiis canonicatus seu præbenda de summi pontificis licentia sancto deinceps officio perpetuum foret annexa, quod & statutum fuit. Tandem verò ipse in Hispaniam appulsus, Cæsaremque graviter decumbere monitus, qua potuit usus est diligentia, ut vivum adhuc invenire posset & alloqui: adfuitque reipsa morienti, nec leve principi hoc in agone solatium fuit astantem habere archiepiscopum & audire. Sic rem narrat Didacus *de Castejon* supracitatus. At Famianus Strada cui adfuerunt certissima eorum temporum & arcana Hispaniæ monimenta, id magis explicat testatus Carolo Toletanum antistitem procurasse, quæ christiano ritu luctanti animæ suppeditantur adjumenta: idem. referunt Campana in vita Philippi II, & ex eo Spondanus in *Annal.* legendus: Palavicinus etiam in Histor. conc. Trid. sic loquitur lib. XIV cap. XI n. 4: *Il Carranza veramente assistette alla morte di Carlo Quinto, e per cagion della dignità che teneva, gli prestò gli estremi ufficii ecclesiastici in quel trapasso.* Post expleta pro Cæsare apud Justam pietatis & funeris officia die XIII octob. MDLVIII discedens archiepiscopus, ad Ecclesiam suam iter dirigit, ubi summa omnium lætitia recipitur. Mox reparandis rebus omnibus attendens, emandatis nonnullorum fabricæ ministrorum vitiis, sacellum Canonicorum dictum, quod ipsis tantummodo in eo celebrare liceat, ecclesiastica suppellectili decorat & instaurat. Parochiales Ecclesias sacrosque parthenones seu monasteria sibi subdita visitare constituit, atque in visitatione conciones habuit, omnibus prout rei necessitas exigeret occurrens. In Ecclesia majori sæpius maxime per adventum ac quadragesimam prædicavit, per idque temporis quotidie ad matutinum media nocte surgebat unico sui ordinis sodali socio comitatus atque ephebo lucernulam præferente: primusque in Ecclesia semper aderat, atque adeo sæpius accidit, ut ipso licèt præsente sed nondum præsumpta ejus aut explorata præsentia, signum ab aliis ad officii inchoationem datum fuerit. Quotidie ferme confirmationis sacramentum conferebat iis in Ecclesiis & xenodochiis a se tum visitatis. Singulis hebdomadibus carceres omnes civitatis perlustrabat semel, eaque die captivos reficiebat & cibabat, aliis verò diebus captivos egenos alebat. In nocte nativitatis Domini MDLVIII seu more Romano MDLIX tres missas pontificali pompa celebravit, & in ultima concionem habuit, beneficiariisque omnibus non sacerdotibus Eucharistiam administravit, die verò præcedenti domesticos omnes familiæ suæ sacro Domini corpore donarat, ac cum ipsis postea pransus fuerat. Hebdomada sancta ecclesiasticis omnibus officiis assiduus interfuit, mandati cærimonias & ritum in capitulo peregit, pauperum pedes beneficiariorumque manus abluens, ac subinde devote osculatus. Ter generalem ordinum collationem intra exiguum illud Toletanæ suæ commorationis spatium ipsemet celebravit. Archiepiscopatus officia prostare venalia non permisit, nec ut quicquam pro titulis ordinum aut collatione beneficiorum, literis testimonialibus approbatoriis, concessione administrandi quævis sacramenta, dimissoriis & aliis similibus ab iisdem exigeretur: ac ne secus fieri posset, ministris suis quibus id incumbebat operis, pinguiorem atque idoneam mercedem conferebat. Pro residentia parochorum acriter urgebat, ac non commorantes assidue fructuum sequestratione aliisque modis mulctabat. In conferendis beneficiis, maxime quibus annexa erat animarum cura, diligenter attendebat, eaque nonnisi spectatæ virtutis & doctrinæ viris concessit. Immunitatis ecclesiasticæ vindex acerrimus strenuissimusque extitit: sed & diœcesim suam per seipsum integre visitandam statuit, ideoque primum Complutum ubi ardentissime exoptabatur accessit, & ibidem singularis amoris & observantiæ titulis & indiciis susceptus est: tum Valdemorum, hinc Tordelagunam, vel ut scribit Sandoval Talamancam petiit, fuitque hæc ultima ipsius pastoralis muneris meta. Quæ sic seriatim deducere visum est, ut quam in tota sua vita Lutheranismi ipsi objiciendi ansam dederit, videat lector: quæ enim hactenus relata sunt fatentur omnes, adeo ut quo studio erga Dei cultum Ecclesiæque suæ decus & incrementum flagravit, summis Ecclesiæ primitivæ pastoribus veniat comparandus. Sed qui tantas spiritualium omnium donorum opes ejus animo concluserat Deus O. M. eas hactenus in agendo explicasse servum suum contentus, & cum supremarum omnium potestatum gratia, easdem deinceps in patiendo earumdemque potestatum offensione vexationeque voluit inclarescere magis, idque jam est enarrandum.

Non omnino improvisum incurrit archiepiscopum longa illa, quam in Hispaniis passus est, persecutio. Priusquam enim e Belgio solveret, quidam ex ipsius familiaribus secreto & amice eum monuerat, ne Toletum, sed Romam potius petere vellet: at ille bene sibi conscius, quo eum munus suum vocabat, ire perrexit, cætera Deo committens. Inquisitor igitur generalis Ferdinandus de Valdez archiepiscopus Hispalensis habito sancti officii consilio archiepiscopum apprehendendum decernit: obtendebatur quod ex quorumdam incarceratorum processu in eum gravis suspicio, aut etiam culpa resiliret. Facultate igitur a Philippo II tum in Belgio agente & a Paulo IV summo pontifice accepta, commodum Inquisitori visum est archiepiscopum Tordelagunæ visitationes suas obeuntem capere, missique ab eo sacri tribunalis ministri, qui id sine tumultu agerent, hora noctis secunda ejus cameram ingressi placide dormientem comprehendunt, ac supremo lictorum præfecto custodiendum tradunt. Adeo tum sui compos ille fuit, tantoque periculo major, ut immotus intrepidusque permanserit. Mandatum sibi exhiberi legique postulavit, quo perlecto nec non & brevi apostolico, illud ratus mancum & forma deficiens, summum pontificem sedemque apostolicam appellavit. Sequestrata illico omnia ipsius bona & scripta ibi reperta, missumque ut ubicunque aliàs forent, simile fieret, erat XXII aug. MDLIX. Die sequenti vinctum Pinciam ducunt, quo appulsi XXVIII ejusdem mensis eum in carcerem detrudunt. Die quarta septembris Inquisitor generalis cum consilio suo sessionem primam habuit, & coram se citatum archiepiscopum hortatus est, ut in hac sustinenda tribulatione tantis suis uteretur dotibus: cui cum respondisset ille, & ipsi Inquisitori idem fore opus, ut eum audiret, aliquas subinde protestationes protulit, specialiter Inquisitorem generalem, certis allatis causis & altera sessione duos etiam ejus assessores recusavit. Probatæ recusationum causæ fuere, & ab arbitris legitimæ habitæ & pronunciatæ, jussumque ut alii deligerentur, qui vicem recusatorum implerent. Paulo IV interea XVIII aug. MDLIX mortuo, Pius IV XXVI decemb. ejusdem anni ei suffectus ea de re appellatus, judicum delectum ad Philippum II remisit, quorum tamen sic facultatem restrinxit, quo tantummodo causam instruerent, atque in or-

dinem juris redigerent Romam subinde transmittendam: insuper ad id duorum annorum terminus assignabatur, licet in alios postea annos fuerit prorogatus: placuit autem regi Gasparem de Zuniga archiepiscopum Compostellanum judicem cum aliis duobus non ita detento gratis delegare. Habitæ sunt igitur de more sessiones & auditiones in ipsa ejus custodia, & ad omnes objectas sibi propositiones, quæ ex ejus scriptis dicebantur elicitæ, omnino negative respondit, dixitque constantissime se circa fidem non plus Sancto Dominico deliquisse. Anno MDLXIV causa jam plene instructa erat, atque adeo juxta litteras commissionis pontificias eo in statu quo Romam transmittenda: verùm Castellani Inquisitores de sua auctoritate quid imminutum fore veriti, si super hac causa extra regnum pronunciaretur, rationes suas regi insinuarunt, qui eas justas habens a Pio IV obtinuit, ut in partibus judices assignarentur. Tres igitur delecti fuere a pontifice judices, Hugo *Boncompagno* cardinalis cum titulo Legati de latere, qui fuit postea summus pontifex Gregorius XIII, Joannes Baptista *Castania* Rossanensis episcopus nuncius apostolicus in Hispaniis, & ipse postea ad Petri sedem sub nomine Urbani VII evectus, & Joannes *Aldobrandinus* juris utriusque doctor Rotæ tum auditor, ac demum cardinalis, quibuscum & F. Felix Peretti ordinis Minorum, qui demum & sedem apostolicam sub Sixti V nomine occupavit ceu theologus profectus est, qui omnes in Hispaniam pervenere mense novembri MDLXV, fuereque à rege perhonorifice recepti. Mox ubi de præcipuo legationis capite actum, Inquisitionis senatus unà cum legato aliisque Roma missis judicibus convenire, sedere, ac pronunciare volebat: quo consilio mirùm offensus legatus, eos secum assessores & judices adsciscere constantissime recusavit, annusque pene integer in hisce dissidiis consumptus fuit. Interea eodem anno die x decemb. Pio IV defuncto, legatus tum ut futuræ interesset electioni, tum ut & ingruentes in absolvenda Carranzæ causa fugeret ab Hispanis motas difficultates, insalutato hospite discedens, celeribus admissis equis cursim Romam properavit. Eo verò ubi pervenit, Pio V a die VII jan. MDLXVI jam electo, tanta contentione tantoque vigore recensuit & explicavit oblata in hac obeunda commissione ab inquisitionis Castellanæ tribunali impedimenta & incommoda, ut summus pontifex archiepiscopi causam & personam Romam transferri advocarique firmissime constituerit, frustra postmodum variis & precibus & instantiis in contrarium sensun eum adducere nitente Philippo rege, utque a pontifice constitutum, ita & reipsa perfectum. In Urbem igitur ministris Inquisitionis & regiis stipatus XXVIII maii anni sequentis MDLXVII pervenit Carranza, cui pontifex pro carcere S. Angeli arcem assignavit, atque in eadem ipsa quam summi pontifices ibidem habitare solent, palatii parte honorifice voluit collocari. Ibi paululum respirare cæpit vinctus, nam præter amœnissimam habitationem, quod ei non permiserant Inquisitores Hispani, id ei a pontifice concessum est, ut sacramentalis confessionis beneficio uteretur. Tum ut ejus causæ finem accelerarct, consultores designavit, quorum quatuor erant S. R. Ecclesiæ cardinales, episcopi item quatuor & duodecim seu theologiæ seu juris utriusque doctores. Etsi autem ingenti desiderio teneretur pontifex archiepiscopi causæ quantocius absolvendæ, dilationes tamen vitare non potuit. Præter tempus enim in translatione processus ex vulgari Hispano in Latinum facienda insumptum, Fiscalis ut vocant, seu procurator Inquisitionis Castellanæ aliquas semper procrastinandi rationes offerebat, cùmque jam judicio parata omnia viderentur, novas in Hispania fieri inquisitiones postulavit, his tricis quasi satagens ne Pio V superstite sententia, quam conceptam latamque reliquit, promulgaretur. Promulgare potuerat pontifex, nisi eam Philippo II transmisisset, quem prius monitum voluit prudentissime summus Ecclesiæ pastor: adeo autem illius qui sententiam detulerat, reditus prolatatus est, ut antequam reversus fuisset, Pius V obierit prima maii MDLXXII. Die XIII ejusdem mensis ei suffectus est Hugo cardinalis *Buoncompagno* Gregoriusque XIII appellatus: qui sperabatur causam proximè terminaturus, spem tamen fefellit eventus. Iterum fiscalis urgere ut ipse pontifex negotium excuteret ac pronunciaret, uti jam Pius V egerat, postea novas in Hispania diligentias adhibendas, rursus & consentaneum esse ut exinde Romam consultores accirentur & expectarentur: sic quatuor adhuc annis nactus est archiepiscopus exercendæ maximæ illius, qua donatus a Deo fuerat, patientiæ occasionem. Tandem die XIV aprilis MDLXXVI sententiam tulit & pronunciavit Gregorius XIII. Illius capita hæc erant, commissiones pontificiæ pro hac causa concessæ referebantur, tum recusationes, subinde & ipsius jussu Pii V Romam translatio, catechismi qualificationes & censuræ, cæteraque archiepiscopi scripta. Objiciebatur ipsi quod suspectos legisset libros, & ut alii legerent consensisset, quod cum hæreticis communicasset, eorumque sententias dicendique modos fuisset insecutus, speciatim recensebantur, Martinus Lutherus, Joannes Oecolampadius, Martinus Bucerus, Philippus Melancton: ob quæ omnia post maturam attentissimamque nonnullorum cardinalium, prælatorum, plurimorum insignium doctorum Hispanorum & Italorum deliberationem, sic decernit sanctitas sua: ut propositiones sexdecim hæreticas Lutheri modernorumque hæreticorum, de quibus ex operibus scriptisque suis suspectus habebatur, abjuraret de vehementi: deinde quod vehementer suspectus, in pœnam seu emendam culpæ illius, quæ in eum exinde recidebat, ab archiepiscopatu suo Toletano ad quinquennium suspensus pronunciabatur: ut toto hoc quinquennio in cœnobio Urbisveteris FF. Prædicatorum LXX milliaribus Roma dissito vel ulterius pro summi pontificis arbitrio reclusus permaneret: archiepiscopatus administratio seu administratoris nominatio, fructuumque archiepiscopatus distributio currentium ab ipsa incarcerationis ipsius die tam præteritorum quam futurorum omnium (demptis prius & exceptis pensionibus sibi assignatis, administratoris stipendiis, aliisque debitis, expensisque necessariis) plena & integra distributio summo pontifici reservabatur. Assignati sunt pro archiepiscopi mensa & sumptibus aurei ducati mille cujuslibet mensis initio ab eo recipiendi, impositumque ipsi ut per illud suspensionis ac detentionis suæ tempus certis instaret salutaribus pœnitentiis: prohibitum ne missam nisi semel qualibet hebdomada, eamque votivam prout sibi præscribendum erat, celebraret: injunctum insuper ut dum Romæ stare adhuc illi liceret, septem Romanas basilicas certis in qualibet ab ipso recitatis precibus & orationibus visitaret, atque in ea quam ex eis deligere vellet, missam celebraret, utque intra trimestre proximum novemdialia missæ sacrificia perageret. Insuper ut suspensionis suæ tempore certas quasdam solemnesque cum cantu missas, quibus & præsens esset in cœnobio ubi moraretur, celebrari curaret: ut & anno sequenti proximo singulis sextis feriis jejunaret, ac triennio subsequenti iisdem singulis sextis feriis septem psalmos pœnitentiales cum litaniis & precibus recitaret: ac demum catechismus vernacula ab ipso lingua editus prohibebatur.

Abjuratis per ipsum propositionibus a censuris ad cautelam fuit absolutus, jussitque pontifex, ut ad

SÆC. XVI. domum nostram Minervæ deduceretur, atque in ipsis Magistri ordinis ædibus collocaretur, ipsique archiepiscopo inhibuit, ne inde absque suo permissu discederet. Erat sabbatum ante Dominicam Palmarum: majoris hebdomodæ tempus sanctum ac lugubre his in suæ reclusionis ædibus piè transegit, diebus singulis de concessu pontificis Missam celebravit, in communi cœnaculo cum cæteris fratribus accumbens diebus jovis & veneris sanctis comedit, eosque omnes in die cœnæ impenso sumptu excepit splendideque pavit. Facultas ipsi celebrandi concessa a pontifice ad singulos quosque dies extenta est & ampliata, ipsique indictum paschali feria tertia basilicas septem visitaret, sacrumque in ea quam vellet faceret. Percrebuit sparsus per urbem rumor ea die egressurum per civitatem archiepiscopum, proque eo quo ipsum intuendi, causamque illius absolutam cognoscendi omnes tenebantur desiderio, civitas nonnihil commota est. Id ut rescivit pontifex, ut diem festinus anteverteret, injunxit: jussisque pontificiis ill eetsi imparatus obediens die altera paschatis primum illucescente se accinxit itineri: sex basilicas visitavit, dumque pergeret, pietatem erga pauperes eximiam ac caritatem ipsis effusa liberalitate eleemosynas impertiens exhibuit: jamque tum primum morbi illius quo postmodum occubuit, ipso in itinere sensit exordia. Ad S. Joannis in Laterano ædes stranguria laborare cœpit, mictum compressit, quem postmodum revocare non potuit, in S. Maria Majori tamen, quam invisit ultimam, sacrum fecit: at domum reversum continuus eum habuit dolor. Summus pontifex suum confessarium ad eum misit, qui suo illum inviseret nomine, ac testaretur se de laboribus illius & doloribus singulariter angi. Augebatur interim stranguriæ dolor, atque sic incaluit, ut extra remedium lethalis medicorum judicio sit habitus. Quod ut ipsi innotuit, viaticum sibi ministrari rogavit. Peccata sua magistro F. Alphonso Ciacconio confessus est, qui gratia pontificia usus ipsum absolvit. Prior Minervæ sacrum Domini corpus ipsi detulit, huic deferendo interfuere ejusdem conventus Fratres quamplurimi, quos duo in archiepiscopi causa secretarii ab eodem nominatim vocati præcedebant. Alta autem voce supremum omnium Dominum, quem præsentem sentiebat & adorabat alloquens, hunc quem hîc ad literam referre visum est habuit sermonem: *Testes appello curiæ cœlestis incolas, judicem accipio supremum hunc Dominum huic sanctissimo præsentem sacramento, ipsique astantes sanctos angelos, quos ut patronos semper colui: juro per hunc eumdem Dominum & per proximi transitus mei præsentem statum, perque rationem, quam divinæ suæ majestati statim a me reddendam certo scio & expecto, me toto illo tempore, quo in Religione legi aut postmodum scripsi, prædicavi, docui, disputavi in Hispania, Germania, Anglia, ad id semper & maxime attendisse, ut fidem Domini nostri Jesu pro virili extollerem, hæreticosque impugnarem. Placuit divinæ suæ Majestati sic me in hoc suo juvare negotio, ut sua desuper accedente gratia hæreticos plurimos ad fidem catholicam revocarim in Anglia, dum nostrum regem eo sum comitatus: cujus accedente mandato præcipuorum illius temporis hæreticorum cadavera exhumari, ac summa cum sanctæ Inquisitionis auctoritate cremari curavi. Catholici & hæretici me primum fidei defensorem dixere, licèt id de me asserere vel sentire non præsumam, me tamen inter primos semper extitisse, qui sancto huic allaborarunt negotio, possum affirmare, plurimaque circa id a me peracta jussu ac nutu Domini nostri regis plurimorum quæ hîc refero testis optimi: quem colui & dilexi, colo ac ex corde singulariter diligo, quem nec ullus e filiis suis tam firmo tamque sincero, quo ego Majestatem suam, prosequitur aut prosequetur amore. Præterea non modo toto vitæ meæ decursu aliquam hæresim, vel quodlibet vero ac genuino sanctæ Romanæ Ecclesiæ sensui contrarium nec prædicavi, nec docui, nec propugnavi, aut defendi: nec in ullum de quibus me suspectum habuerunt, dicta propositionesque meas in absonum alienumque ab eo quò a me prolatæ fuerant sensum interpretantes, errorem prolapsus sum. Sed juro per supra dicta, perque eumdem Dominum quem mox accipiam judicem, ne vel leviori quidem hactenus cogitatione similium aut eorum quæ mihi sunt in processu objecta, fuisse me contaminatum, nec circa id ullatenus a me dubitatum aut imaginatum: sed contra legisse semper, scripsisse, docuisse prædicasseque firmiter & sincere fidem hanc veram quam modò credo, quam & moriens profiteor. Nihilominus sententiam in mea causa a sanctitate sua datam ut justam suscipio & agnosco, quippe datam a Jesu Christi vicario, quam ut talem accepi, utque talem habeo, cùm judex in ea causa, præterquam quod Jesu Christi vicarius est, prudentissimus, rectissimus, doctissimusque sit. Insuper per agonem & transitus angustias, quas patior, non solum omnibus, qui in hac causa adversum me partis vices sustinuere, vel quolibet modo in ea adversum me egere, libenter modo condono & ignosco: verùm & ipsis semper ignovi, quicquid in me tentaverint, ac quodcunque mihi gravamen inferre voluerint. Nunquam in Dominum nostrum peccavi, odium in eorum aliquem retinendo, quin semper pro eis Divinam Majestatem suam exoravi, & nunc ipsos omnes in corde gero ad locum quo divino nutu divina & superveniente misericordia migraturum me spero: coram hoc tribunali supremo adversus illorum quempiam proferam nihil, sed pro omnibus Dominum nostrum supplex orabo.*

His maximo animo & spiritu prolatis sanctissimum altaris sacramentum devotissime humillimeque veneratus excepit. Maxima fuit circumstantium, qui sic alloquentem audierunt admiratio, plurimique præ teneritudine largissime fleverunt, nec minor inde postea fuit omnium anxietas animi de illius æquitate causæ judicandi. Agone supremo accedente adfuit illi confessarius ejus, plurimi gravioresque Fratres, domesticique illius omnes, perceptoque extremæunctionis sacramento rogavit sibi Domini passionem a Joanne conscriptam legi semel & iterum, mox septem psalmos pœnitentiales recitari voluit, quibus expletis, dum orationes nonnullæ ab Ecclesia pro extremi agonis hora præscriptæ legerentur, hora tertia matutina die mercurii mensis maii secunda MDLXXVI ætatis suæ LXXII completo & ulterius, migravit ad Dominum virtutum quibus eminebat insignium in iisque præsertim admirandæ patientiæ suæ fructibus gavisurus. De illius exitu illico monitus summus pontifex animi sensum internumque dolorem testatus est, jussitque ut pro ea qua fulgebat dignitate decenter & honorifice sepeliretur. Exenteratum est a chirurgis cadaver, nec morbi origo mortisque causa ab ipsis deprehensa perspectave fuit. Mox vestibus ipsum pontificalibus ornarunt & induerunt, sicque in aula decenter ornata conspiciendum exposuerunt. Divagata per urbem ejus mortis fama maximus fuit undique ipsum intuendi causa accurrentis populi concursus, singulares in eum pietatis demonstrationes exhibitæ, illiusque virtutum mira proclamatio, aliis pedes ejus, aliis manus devote osculantibus. Altera a morte illius die de nutu pontificis ad horam quintam vespertinam disposita est & præparata pompa funebris & inhumatio: pontifex verò audiens hora indicta innumerum fore tunc ad eum populi concursum, mutata

mutata mente & hora, secundam a meridie assignavit, sicque maxima cum solemnitate peractum fuit. Corpus in ecclesiam per cœnobii interiora delatum est, quod antea per civitatem deferendum fuerat constitutum. Erat in ecclesia prominens a terra tumulus ac feralis ædicula, in qua corpus illius expositum est. Sepulturæ officium peregit magister Ordinis F. Seraphinus Cavalli, quo expleto in medio chori juxta majus altare inter duos cardinales sepultum fuit. Civibus Romanis horam inmutatam molestum fuit, dolentibus ac conquerentibus omnibus hoc sibi prærreptum solatii. Prolapsis diebus aliquot ipso annuente pontifice ejus tumulo hæc apposita est inscriptio, qua facile deprehendatur, quanti eximias illius dotes fecerit ac præclare gesta pro Ecclesia Gregorius XIII, quanti & eum habuerit:

Bartholomæo Carrança Navarro Dominicano Archiepiscopo Toletano Hispaniarum primati, viro genere, vita, doctrina, concione, atque eleemosynis claro, magnis muneribus a Carolo V & a Philippo rege catholico sibi commissis egregie functo, animo in prosperis modesto & in adversis aquo. Obiit anno MDLXXVI *die* II *maii Athanasio & Antonino sacris, ætatis suæ* LXXII.

Anno MDLXXVIII die XIII ac XIV junii solenni ritu ac pompa pro more jubente Gaspare cardinali de Quiroga ejus successore ab ecclesia Toletana eidem est parentatum: in aula majore capituli ubi sedis illius Antistites suo quique ordine a S. Eugenio hujus nominis primo ad vivum depicti conspiciuntur, suo loco reposita est illius effigies, denique inscriptio superior apposita cum aliis supra limina sacrarii, ubi archiepiscoporum antiqua series asservatur, posterisque committitur memoria. Hæc sunt ejus opera:

1. *Summa omnium Conciliorum &c.* pluries & vario volumine edita omnibusque pervia. Edit. I Venetiis ad signum Spei 1546 in 8, & ad Paulum III pervenit, ut Ludovicus Jacob in Bibl. Pontif. refert pag. 276.

Hanc nuncupavit Didaco *Hurtado de Mendoza* Caroli V ad Venetos & ad concilium Tridentinum oratorem, qui quam id gratum sibi fuerat, eleganti ad auctorem epistola testatus est: Ibidem iterum 1566 in 8: Ibidem Jacobi Vitalis 1573 in 8: Lugduni, Juntarum 1587 in 16: Ibidem 1600 in 16: Parisiis, Jacobi du Puy 1564 in 16: Rursus ibidem, Jacobi Quesnel 1624 in 8: Genevæ 1600 in 16: Duaci 1639 in 8 cum additionibus Francisci Sylvii: Parisiis, Andreæ Cramoisy 1668 in 8 cum append. conciliorum Galliæ: Lovanii, Hieron. Nempæi 1668 in 8: tum 1681 in 4, curante nostro Franc. Jansens Elinga, editio auctior & accuratior.

2. *Controversia* IV. I. *Quanta sit auctoritas traditionum in Ecclesia.* II. *Quanta sacræ scripturæ.* III. *Quanta Romani pontificis, & sanctæ sedis apostolicæ.* IV *demum. Quanta sit conciliorum.* Editæ & præfixæ ad dictam summam conciliorum Venetiis 1546 in 8. Ad cujus editionis fidem prodiere Parisiis 1674 in fol. cum Jacobatio & aliis in Apparatu altero ad concilia generalia Edit. Parisf. 1672 sumpt. Societ. sed & restituit Elinga citatus ac præfixit editioni summæ dictæ conciliorum a se accuratæ Lovanii 1681 in 4.

3. *Controversia de necessaria residentia personali episcoporum, & aliorum inferiorum pastorum Tridenti explicata.* Edita Mediomatricis: tum Venetiis 1547: Lugduni 1550 in 16: Antwerpiæ, Jo. Belleri 1554 in 12 pp. 154: Venetiis, Jord. Zilleti 1562. In collectione opusculorum *de Pontificis Romani auctoritate & residentia*, quam accuravit F. Remigius Florentinus O. P. in 4, a fol. 176 ad 227.

4. *Concio habita ad synodum Tridentinam prima dominica quadragesimæ anni* 1546. Edita primum cum superiori *de residentia* controversia, Antwerpiæ Joan. Belleri 1546 in 12: ultimo T. XIV Conc. gener. Parisiis 1672 in fol. col. 1832.

Sæc. XVI.

5. *Instruccion para oir missa*, Antwerpiæ, Plantini 1555. Quod opusculum & Latine reddidisse auctorem asserit *Castejon.*

6. *Comentarios &c. sobre el catechismo christiano divididos en quatro partes las quales contienen todo lo que professamos en el sancto baptismo, como se vera en la plana seguiente, dirigidos al serenissimo Rey de España &c.* Antwerpiæ, Martini Nucii 1558 fol. pp. 865, eleganti charactere, cum privilegio regis ad 12 annos. In 1. P. agit *de articulis fidei.* In 2. *de decem preceptis.* In 3. *de 7 sacramentis.* In 4. *de oratione, jejunio & eleemosyna.*

Auctum & illustratum ab auctore fuisse testatur *Castejon*, ac in VII libros distributum, nimirum addidit initio tractatum de fide, spe & charitate, & quartum fusius explicatum in tres libros divisit: sed hac ratione non fuit editus.

At quandoquidem hujus catechismi editionem totam illius incarcerationis causam fuisse dicunt, quis de eo virorum doctorum sensus tum fuerit, placet referre: & in Belgio quidem antequam typis committeretur, a gravissimis probatus est theologis Belgicis. In Hispania bifariam divisi Academici theologi opus probabant alii, alii severissime damnabant. Portentosa fuit opinantium ista varietas. Sic *Castejon Hist. de Toledo* pag. 1087. Hinc addit ille, anno MDLXIII delatum est opus ad concilium Tridentinum, ubi & a prælatis undecim a concilio librorum examini præfectis ac delegatis tandem approbatum fuit, ut ex censura ac facultate typis illud edendi die secunda junii ejusdem anni MDLXIII Tridenti data a Francisco Forerio congregationis illius secretario concessa & subscripta constare potest. Iterum postea XXV junii ejusdem anni de licentia Pii papæ IV Romanis typis edendum ipsis sumptibus pontificiis concessum fuit, id testante Flavio Ursino episcopo de Muro cameræ apostolicæ auditore. Quæ omnia authentica testimonia die XXVII augusti ejusdem anni in ipso sanctæ primatialis ecclesiæ Toletanæ capitulo publice perlecta fuere. Hactenus *Castejon.* Odoricus Rainaldus in Annal. ad an. 1563 n. 138 sic rem narrat: *Hic* (Bartholomæus Carranza) *ob quasdam opiniones & catechismum suspecta doctrina Hispano idiomate impressum ad sacrum Inquisitorem delatus in vinculis jam diu tenebatur. Consultabant itaque an hujus catechismus in Indice librorum prohibitorum configendus esset. Traditur propterea examinandus archiepiscopo Pragensi, ac simul aliquot theologia doctoribus, qui accurate illum perlegentes, nihil a recta fide alienum continere asseruerunt. Recitata sententia vehementer excanduit Hispaniarum regis orator, atque Ilerdensis episcopus in eos qui temere illum approbaverant* XXIX *julii acerbe declamavit.* Quibus addunt hæc Ilerdensis oratione ut sibi contumeliosissima indignabundum archiepiscopum Pragensem protestatum esse nulli se deinceps actui publico affuturum, quousque tum sibi tum aliis qui secum cathechismum probarant, plene factum fuisset satis: quod & Ilerdensis agente cardinali Morono præstare coactus est. Ferunt tamen comitem de Luna oratorem Hispanum judicii illius censorii Patrum Tridentinorum archetypum e manibus legati Toletani eripuisse, ac retinuisse.

Censuram vel Hispanæ inquisitionis vel congregationis Tridentinæ Rhegii apud nostrum Eucherium Bonetti aliàs fuisse testatur Possevinus. Cæterum hoc catechismo ad pravas suas opiniones fulciendas usos esse hæreticos hactenus non est auditum. Hujus verò tertiam partem deinde & quartam

SEC. XVI. Gallice reddidit D. Binet anno MDCCXIV universitatis Parisiensis rector magnificus, his titulis:

1. *Des sept sacremens de l'Eglise, & des dispositions necessaires pour les recevoir avec fruit*, Parisiis, Claudii, Nicolai, & Petri Herissant 1692 in 12 pp. 494, cum approbatione eximia Doctorum sacræ facultatis Parisiensis D. Edmundi Pirot socii Sorbonici tum syndici, postea dignissimi cancellarii, DD. Galliot, Ph. Dubois, Pillot, Varet, De Riviere.

2. *De la priere, du jeune, & de l'aumone avec une explication de l'oraison Dominicale*, Parisiis apud eosdem 1694 in 8 pp. 651.

Plura etiam alia scripsit Carranza quæ typis non prodierunt, sed penes Antonium cardinalem Santorio tituli S. Bartholomæi de Insula & Pœnitentiarium majorem sanctæque Severinæ archiepiscopum ex ejus judicibus unum remanserunt, hæcque numerantur a *Castejon*:

1. *Modus officii divini recitandi ad sua religionis usum.*

2. *Isaia propheta interpretatio.*

3. *De XV SS. Rosarii mysteriis.*

4. *De modo & forma in archiepiscopatus Toletani visitatione servanda*, Hispanice:

Et quam plura alia. Addunt aliqui in carcere ab eo scriptum librum *De patientia*. Hujus saltem virtutis exemplum omnibus qui de ea scribi possent libris illustrius, efficacius, ac etiam perennius præbuit, qui in tanta dignitate constitutus septemdecim annorum spatio durioris carceris pondus ita sustinuit, ut etsi ejus vel minutiora ac leviora explorarentur, ac subito referrentur verba & opera, nunquam auditus sit de adversariis conqueri, aut visus in impatientiæ motum prorumpere.

Extant quædam *ejus epistolæ*. Duas refert *Castejon*, alteram ad F. Bernardum de Fresneda ord. Min. Philippi II tum confessarium demum archiepiscopum Cæsaraugustanum MDLIX aug. XXI scriptam pridie ejus diei quo in vincula conjectus est, qua & dignitatem suam egregie tuetur adversus consilia in ipsum jam capta ipsique non ignota: alteram ad Diffinitores capituli provincialis Hispaniæ Segobiæ congregati die XI apr. MDLIX: quo F. Melchioris Cani S. T. M. electionem in provincialem, quem ad id munus iterum assumendum monitus fuerat, impediret, utpote quem sibi adversari noverat, ac dixisse Almiranti Castellano tam hæreticum esse archiepiscopum Toletanum ac Lutherum, quod ut pateretur convitium, sua ei fides integra non permittebat. Equidem electionem intervertere non potuit, sed confirmationem non obtinuit Canus, qui postea ab eo dicto purgare se conatus est, contestatus ab ore suo nunquam prodiisse, seque ex animo archiepiscopum revereri. Ut ut sit, non potuit efficere, quin partem in vexatione illa tanti præsulis, eamque non levem habuisse crederetur.

Inter opera Carranzæ non omittendum illud in ævum omne duraturum nempe *Socieas Jesu Toleti admissa*, quod ut concederet ejus decessor cardinalis Silicæus, nunquam adduci potuerat, imo & Ocaña ejecerat, ubi eam Carranza subito restituit, cùm primum Ecclesiam suam inivit. Erat enim illi summa cum S. Francisco de *Borja* tunc in Hispania commissario generali familiaritas, animorumque ac consiliorum conjunctio, quam nec vincula nec carceres fregerunt. Hinc Francisco seu teste seu consiliario Carranza supremum Inquisitorem archiepiscopum Hispalensem recusavit. Sed nec hujus manus effugisset Franciscus, ni Toletano prudentior ex Hispania se in Lusitaniam proripuisset primum, & inde Romam clam Hispanos ad Pium IV accessisset. Quæ in hunc tempestas non tam ob libellum ab eo editum illisque hæreseos suspectum orta esse fertur, quam ne gratia apud Philippum præ cæteris valeret. Unde ubi ille ex aula longius abfuit, ea deferbuit tota. Eamdem Carranzæ calamitatis rationem fuisse quidam conjiciunt, sed cùm hic præterea primo ac ditissimo Hispaniarum beneficio potiretur, quod ambivisse Inquisitorem summum volunt, æmulatio in Toletanum concepta nunquam conquiescere potuit.

Tantum autem abest, ut Carranzæ famam læserit carcer tam longus, ut eum in pretio semper habuerint viri principes & cum laude meminerint quotquot scriptores Hispani, Itali, Galli, Germani. Præter supra relata post sententiam ipsi pronunciatam, ubi Gregorii XIII pedes exosculatus est, hic summus pontifex eum palam coram ampiissimo cœtu a præclara animi indole, summa eruditione, concionibus assiduis, fructu multiplici e documentis ipsius ac catechesibus ab Ecclesia percepto gravissime extulit, sed & quoad postea vixit, omni complexus est urbanitate & gratia. Sancta Toletana ecclesia sui archiepiscopi causam semper & ubique egregie tutata est missis qui eum defenderent procuratoribus, Martinus de Azpilcueta Navarrus celebris ille jurisconsultus ei advocatus semper astitit, apologias plures pro ejus innocentia tuenda scripsit, eumque infenso etiam Philippo II jam ipse octogenarius Romam, ut ei adesset, sequi non dubitavit. Vitam ejus jubente Gaspare cardinali de Quiroga archiepiscopo Toletano Carranzæ successore scripsit Petrus *Salazar de Mendoza* Matritensis canonicus Toletanus: quod & præstitit Didacus *de Castejon y Fonseca* episcopus Pacensis tum & Turiasonensis & sub Ferdinando Austriaco Hispaniarum Infante cardinali archiepiscopatus Toletani Gubernator in historia *Primacia de Toledo* dicta, quam ultimam hîc contraximus. Didacus Covarruvias *Variar.* lib. 3 cap. 13 virum eum appellat *eruditione, pietate, moribusque Christianis insignem.* Nicolaus Antonius præsertim legendus in *Bib. Hisp.* Odoric. Rainaldus in Ann. ad an. 1560 n. 23: *Extracta est causa*, inquit, *archiepiscopi Toletani ad Pii V & Gregorii XIII tempora: expensa autem a Romana Inquisitione, nihil solidi repertum fuit, ut archiepiscopus manifesta noxa damnaretur* &c. Palavicinus in histor. Conc. Trid. lib. 13 c. 9, & lib. 14 c. 11, & lib. 21 c. 7: Sacchinus in hist. Soc. Jes. lib. 4, 189: *Revera amabat, atque adeo mirabatur hominem* (Carranzam) *Borgia & prædicabat insignes virtutes, quarum in archiepiscopatu pulcherrimam speciem dabat; sed multo maxime ubi datus est in custodiam, innocentiam constanter defendens* &c. Verjus etiam S. J. in Vita Gallica ejusdem S. Francisci Borja legendus. Quæ sat fuerint ad revincendum Petrum a Valleclausa in famoso illo adversus Cyriacos libello Carranzæ insultantem: de quo legendus Vincentius noster Baronius Apologet. lib. 1 sect. 1 pagg. 63 & seqq. Eisengrenius in *Catal. test. verit.* fol. 199: *Unus* inquit *Carranza omnium sapientissimus & eloquentissimus, vir bonus & gravis, tam secularibus quam divinis scripturis eruditus, tanta ingenii ubertate, tam divino atque incredibili orationis genere effulsit, ut miraculum sui omnibus præberet.* De eodem agunt omnes nostri Lusitanus, Pius, Lopez præclare, P. IV lib. 2 c. 53 & 54, Altamura ad 1576, Petrus de Sotomayor in *procemio summæ concil. ad scholasticos collegii S. Gregorii Pinciani*, in quo eum *suum* vocat *præceptorem.* Omitto Possevinum, qui fallitur Carranzam arguens erroris, cùm dixit a synodo Quinisexta can. 82, imagines Christi in forma agni prohibitas: revera enim illic prohibentur. Melius dixisset Possevinus eos canones ex se nullius esse roboris. Omitto & Miræum & alios.

Ne quis miretur talem virum qualis Bartholomæus noster hæresis insimulatum, annotandum visum est eam fuisse ea ætate virorum omni exceptione majorum, & pro fide catholica acrius pugnantium sortem, ut ceu suspecti in judicium traherentur, & violatæ religionis postularentur. Jam quid Francisco Borja evenerit indicavimus, quem nisi sua prudentia servasset, inquisitio Hispana vinctum tenuisset in vinculis, F. Alphonsus de Viruez Hispanus Olmedanus S. Benedicti monachus, & ob egregias dotes ad infulas Canarienses promotus Caroli V concionator insignis, eruditione non minus quam eloquentia clarissimus, quid sibi acciderit, dum adversus Lutherum actu decertabat & pro re Romana felicius, ipse refert in libro cui titulus, *Philippicæ disputationes viginti adversus Lutherana dogmata per Philippum Melanctonem defensa*, Antwerpiæ, Jo. Criniti 1541 in 4: sic enim habet p. 313: *Coronis. Hoc loco & his de rebus disserentem oppressit me quorumdam monachorum calumnia, qui hæresis non cujusvis sed Lutheranæ nomine me apud inquisitores Hispaniæ sunt criminati: Vide mi lector, quale pietatis hostimentum pro monasticæ professionis patrocinio jam inde ante sexdecim annos suscepto nobis retulerint, simulque animadverte, qualem Ecclesiæ navent operam nonnulli, qui se fidei vindices & catholicæ pietatis jactant assertores. Sed nos neque propter paucorum (nec si plures quidem sint) insolentiam possumus sanctissimum religionis institutum damnare, nec propter hominum ingratitudinem Christi & Ecclesiæ causam deserere.* Nimirum cùm sævis aliquando tempestatibus ex parte hæreticorum Petri navicula jactatur, sæpius evenit, ut homines quidam semidocti, zeloque sed non secundùm scientiam ferventes, in ipsos Ecclesiæ strenuissimos defensores insurgant, eos cum fidei hostibus cæco & impotenti animo confundant, ad tribunalia innocentissimos ceu reos trahant, ac damnari qua valent apud principes gratia, totis viribus satagant, cùmque causam Ecclesiæ tueri videri volunt, tum eam maxime prodant.

F. BENEDICTUS HERBA.

1576. F. BENEDICTUS HERBA Italus patriaque & professione Mantuanus, vir doctrina & pietate conspicuus, sacræ theologiæ magister, a Dominico Bollano episcopo Brixiensi ad concilium Tridentinum se conferente in familiam allectus, in ea synodo non parum claruit. Inquisitor exinde Mantuæ institutus, dum partes suas strenue exequitur, a Pio V summo pontifice invitus, adhibita etiam censurarum interminatione Casalensem infulam accipere cogitur anno MDLXX die XVI junii. Hanc Ecclesiam summa vigilantia, eximiaque in pauperes caritate, horum in sinum omnes necessariis vix sibi servatis reditus liberaliter effundens, ideoque archiepiscopo Mediolanensi S. Carolo Borromeo devinctissimus, rexit ad annum MDLXXVI, quo die XXVIII decembris mortuus est, & apud nostros Casalenses sepultus. Ejus cum laude meminerunt Pius, Fernandez, Ughellius Ital. Sac. T. IV, Fontana in Theatro. Rovetta ad 1576 ex Rivalio hæc ei ascribit opera:

Tractatus plures de fide, de operibus fidem concomitantibus, de justificatione, de gratia, de indulgentiis, & aliis adversus Lutheranos controversiis.

Ubi hæc habeantur vel impressa vel saltem MS, cùm non doceat Rovetta, hîc addere curabunt curiosi gentiles præsertim sodales.

F. COSMAS ROSSELLIUS.

F. COSMAS ROSSELLIUS Etruscus, patria Florentinus, domus S. Marci alumnus, vivebat 1576. etiamnum anno MDLXXV, at obierat anno MDLXXVIII. Ejus meminerunt Fontana in Prov. Rom. ad 1550, Altamura ad 1548, uterque quoad annum parum accurate. Scripsit opellam, quæ ab ejus morte prodiit. Titulus:

Thesaurus artificiosæ memoriæ, concionatoribus, philosophis, medicis, juristis, oratoribus, procuratoribus cæterisque bonarum litterarum amatoribus, negotiatoribus insuper, aliisque similibus, tenacem ac firmam rerum memoriam cupientibus perutilis, ac omnes sui amatores & possessores valde locupletans, insimulque decorans, cùm rerum cœlestium atque terrestrium tenax ac tutum scrinium esse possit, Venetiis, Antonii Padouanii 1579 in 4 pp. 290. Extat apud nostros Parisien. ad S. Honorati.

Vincentio cardinali Justiniano ex ordine assumto auctor ante mortem nuncuparat, & eidem cardinali Damianus Rossellius Cosmæ defuncti frater germanus, & ejusdem domus S. Marci professus, epistola altera nuncupatoria obtulit anno MDLXXVIII pridie idus aprilis. Quod quidem opus variam exhibet auctoris eruditionem, styloque quantum subjecta patitur materia, ac Latinitate floret, uti Nicolaus Alexius Perusinus ordinis Prædicatorum inquisitionis commissarius sua approbatione Perusii anno MDLXXV undecimo kal. junii ad auctorem ipsum missa operæque præfixa testatur.

F. GREGORIUS MALDONATUS.

F. GREGORIUS MALDONATUS Hispanus, 1576. vir non minori modestiæ quam eruditionis laude conspicuus, Ecclesiastes sua ætate facundus, claruit ad annum MDLXXVI, suisque aliquando præfuit sodalibus in regno Gallæciæ titulo vicarii. Ejus ad hunc annum meminit Altamura ex memorialibus Hyacinthi de Parra scriptoris accurati, testantis in bibliotheca domus nostræ S. Thomæ Matriti servari etiamnum ejus Gregorii a se visos

Sermones MS lingua Hispana, Tomis quatuor.

F. MANCIUS DE CORPORE CHRISTI.

F. MANCIUS DE CORPORE CHRISTI vir 1576. omnino clarus eruditione, morumque & vitæ puritate, patria fuit Hispanus in oppido *de Beurril de Campos* diœcesis Palentinæ prope villam S. Mancii natus. Adolescens ordinem Salmanticæ die XI junii MDXXIIII professus est, & tantum sibi fecit studio & exercitatione nomen, ut teste nostro Dominico Bañez 2. 2, q. 1. a. b, vel unum eruditissimos omnes opprimeret, tanta ejus erat auctoritas. Hispalensis primo collegii S. Thomæ sodalis, Complutensis academiæ dein cathedram theologiæ primariam annis XIV rexit a MDL ad MDLXIV, quo X kal decemb. Salmanticensem primariam reportavit, & annis moderatus est plus undecim, datus in ea successor F. Petro de Sotomayor eodem anno mense octobri e vivis ablato. Eam vero ferunt Mancii nostri doctrinæ & ingenii superioris famam, ut in concursu nullus cum eo congredi ausus fuerit, omniumque illi sic delata calculo fuerit & plausu. S. Thomæ sensa adversus æmulos vindicare, ejusque discipulum & interpretem Thomam de Vio cardinalem Cajetanum dilucidare plurimum attendebat: nec minore claruit vitæ sanctimonia: quoque virtutis odore vivens floruerat, in senectute bona docens Salmanticæ die IX julii MDLXXVI mortalem hanc cum æterna luce com-

Sec. XVI. mutavit. Solemni ritu & apparatu Salmantina universa adunata academia, populus & optimates ei frequentissimo parentavere conventu & luctu. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus, Joannes de Marieta, qui mortuum ait MDLXXV, Fernandez incertus, nam qui mortuum prius dixerat anno MDLXXVI, postea prorogat ad ann. MDLXXVII, Altamura ad 1575, Nicolaus Antonius in Bibl. Hisp. Scripsit etsi typis non ediderit

Erudita in universam S. Thomæ summam, ejusque interpretem Cajetanum commentaria Salmanticæ apud sodales MS servata.

F. PAULUS ROADUS.

* 1576. F. PAULUS ROADUS vernacule de *Rovado* Italus nobili loco Brixiæ natus, at Neapoli in ædibus S. Catharinæ ad Formellum ordinem amplexus & professus, vir inquit Lusitanus æqualis, religione spectabilis, rerum agendarum peritus, sed nec indoctus, clarebat vergente ad finem seculo XVI, quo loquendi modo a se visum, cùm Neapolim aliquando accessit, indicat. Scripsit autem eodem teste ac edidit utraque lingua Latina & Itala librum piarum precum ex Sanctis Patribus collectarum, cui titulum indidit

Convivium amoris. Il convito d'amore, Neapoli 1575.

Lusitanum abinde excipiunt nostrates omnes, & ultimò Altamura ad 1576, & Rovetta ad 1580. Georgius Colvenerius hujus scriptoris meminit in suo kalend. Marian. tum in Indice tum cap. 14 n. 2, ubi de antiphona *Salve Regina* p. 67, discrimen est quod quem *Paulum* nostri nominant, ipse *Petrum* vocet.

F. RAPHAEL MAFFEUS.

* 1576. F. RAPHAEL MAFFEUS, quem alterum dicere placet, ad discrimen prioris supra a nobis laudati seculo XIV ad ann. 1385, hoc seculo XVI vergente florebat, & prælo dedit

Jacobi Sprengeri Malleum maleficarum, sed a se recognitum & illustratum, Venetiis, Joannis Antonii Bertani 1576 in 8.

Sic Altamura in App. ad 1481 ubi de Sprengero.

F. SANCTIUS ARENA.

* 1576. F. SANCTIUS ARENA Etruscus patria & professione Florentinus, theologus insignis, & Ecclesiastes primi nominis, obiit anno MDLXXVI in Portu Herculis ad mare Tyrrhenum. Sic Lusitanus, quem excipiunt Possevinus & Altamura. Verùm Fontana ex Lucarino dicit mortuum anno 1574, nisi sit erratum typorum. Scripsit ac edidit libros duos his titulis:

Prima strata del giardino spirituale contro la pertinace contura heretica, Neapoli.

Hunc cardinali Carrafæ nuncupavit.

Seconda strata del giardino &c. ut supra.

Hunc alterum archiepiscopo Montisregalis dicavit.

Aliqua alia scripsisse fertur, quæ hîc addent sui gentiles.

F. AMBROSIUS SALVIUS.

* 1577. F. AMBROSIUS SALVIUS *de Balneolo* oppido diœcesis Avellinæ in Regno Siciliæ unde ortus plerumque nuncupatus, Neapoli in ædibus S. Dominici regiis ad ordinem allectus fuit. Sacræ theologiæ magistrum Parisiensem præstat Vallius in Compendio p. 249, penes quem fides, neque enim ejus nomen in actis facultatis usquam legitur. Vir fuit egregius, pluribus cum laude functus ordinis muneribus, prior domus Neapolitanæ S. Petri Martyris, provinciæ Regni Siciliæ bis prior provincialis, pro eadem provincia diffinitor in comitiis ordinis Romæ anno MDXLII habitis, ut constat ex actis, vicarius etiam totius ordinis generalis ut aiunt, Ecclesiastes ad hæc vere apostolicus, cultusque B. Virginis per rosarium promotor indefessus, Pio V cui solum placuisse pompa est meritorum, in primis gratus & acceptus, ab eodem ad Ecclesiam Neritonensem promotus est anno MDLXIX die XXVI augusti, quam sapienter administravit ad annum MDLXXVII, quo eum mortuum dicit Ughellus Ital. Sac. T. I; Vallius tamen contendit annis gravem jam anno MDLXXII obiisse, addens sepultum Neapoli in S. Dominici basilica, non verò in æde S. Spiritus, ubi tantum statua ei erecta anno MDCXIII gratitudinis ergo, quod ejus condendæ primus auctor fuerit. Eximias ejus laudes fuse prosequitur idem Vallius, quem excipit Altamura ad 1577. Toppius inter scriptores recenset Bibl. Neapol. licèt nulla ejus prodat opera, quæ fortè speravit a symmystis addenda, neque enim verisimile, virum tot præclare gestis illustrem nihil a se scriptum posteris reliquisse.

F. ANTONIUS SPENNATUS.

F. ANTONIUS SPENNATUS Apulus Altamuranus patria sed & professione, Botunti artes, Andriæ theologiam audivit. Exinde baccalaureus in studio Patavino institutus, pluribus annis ibidem docuit, imo & obiit ad MDLXXVII. Sic ad eum annum gentilis ejus & symmystes Altamura ex monumentis suæ domus, & ex relationibus Patavinis: ubi addit anno MDCXV a Joanne Donato Spennato Antonii nostri germano tum nonaginta annorum & amplius restituta fuisse sodalibus Altamuranis SS. Patrum aliorumque auctorum volumina, quæ ad usum defuncti fuerant, sed manuscripta quæ non pauca erant retenta & servata. Hæc ejus opera typis excusa: * 1577.

Oratio de laudibus sacræ theologiæ, Patavii 1570 in 4.

Panegyricus S. Antonio Patavino dictus, Venetiis 1572 in 4.

Commentaria in universam metaphysicam: sed hæc ne ederentur mors intempesta prohibuit.

F. BALTAZAR TEXTOR.

F. BALTAZAR TEXTOR vulgo *Tellier* Artesius ex pago *Sneinghem* ortus, Audomarisani ordinem amplexatus, Lovanii sub Johanne Hentenio sacras litteras docente studuit & postea ibidem ipse per communes scholæ agones lauream magisterii consecutus est anno MDLXVIII die XII octobris, exinde gymnasii nostri Lovaniensis regens institutus, & sacræ facultatis ordinarius: fuerat jam antea anno MDLXV in actis capituli provinciæ Germaniæ inferioris Duaci habiti sanctæ fidei positus inquisitor generalis. Ecclesiastes eruditus & facundus, hæreticos Calvinianos acerrime revincebat, & Belgas in fide catholica regisque Hispani obsequio continere totis viribus satagebat. Annis quatuordecim Antwerpiæ & Audomarisani his infracto animo incubuit, a verbo Dei non cessans, & in his immortuus est anno MDLXXVII die XII aprilis feria sexta hebdomadæ paschæ ætatis XLVIII, non sine suspicione veneni, quod in ultima quadragesima adversus hæreticos & rebelles vehementius declamasset. Suis Audomarensibus tum prior se- * 1577.

cundum præerat, apud quos in odeo fuit sepultus. Gerardo de Hamericour ex abbate Bertiniano primo Audomarensium episcopo auctorem fuisse aiunt, ut in suam urbem sodales societatis Jesu acciret, qui communibus animis cum nostris ad hæresim profligandam desudarent. Sic refert Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. De eo legendus etiam Guillelmus Seguier Laur. Belg. P. I p. 66. Hæc MS ab eo relicta apud Audomarenses etiamnum servantur, ut mihi anno MDCCXVII confirmavit R. P. Thomas Turpin ejus domus alumnus vir curiosus:

Commentaria in secundam secundæ S. Thomæ, scilicet de fide, spe, & caritate & de quatuor virtutibus cardinalibus.

Annotationes in capita, 1, 2, 3, 4, 12 & 14 epistolæ B. Pauli ad Romanos, & in capita 13, 14, & 15 epistolæ primæ ad Corinthios, in secundam totam, & in sex priora capita ad Galatas.

Expositio catechismi dum actu cathedram Lovaniensem moderaretur anno MDLXIV.

Oratio habita in principio Biblico.

F. DAMIANUS A LIGNO.

1576. F. DAMIANUS A LIGNO Belga patriaque & professione Antwerpiensis vir humanioribus Græcis & Latinis optime instructus litteris atque divinis, dicendi gratia facundiaque præditus, ac sacræ theologiæ magister gymnasii Duaceni regens obiit anno MDLXXVII die XV octob. ut ex tabulis ejus domus refert Ghilbertus de la Haye, quamvis Lusitanus æqualis superstitem præstet adhuc fuisse anno sequenti 1578. Ejus meminerunt Possevinus, Vossius Histor. Latin. p. 465, Dessellius & Swertius, Labbeus Dissert. ad Bellarm. ad Jacobum de Vitriaco: tum nostrates Fernandez, Pius, Altamura ad 1578. Hæc ejus opera:

Liber quidam de sacrificio missæ & cærimoniis ejus e Latino Belgice ab eo redditus ad piorum consolationem, & in fide catholica corroborationem. Impressum præstant.

Jacobi de Vitriaco cardinalis Tusculani sermones de tempore super epistolas & evangelia totius anni e tenebris ab eo eruti, recogniti, & ad varios codices MS emendati, primumque editi, Antwerpiæ, Viduæ & hæredum Johannis Stelsii & Belleri 1575 in fol.

Ejusdem Jacobi sermones de sanctis recogniti, emendati, ac prælo parati ab eo relicti sunt sed hactenus inediti.

F. HIERONYMUS RAMOS.

† 1577. F. HIERONYMUS RAMOS Lusitanus conventus *da Batalha* vulgo dicti alumnus ad senium vergente seculo XVI claruit, quo tempore typis edidit

Coronica del Infante Dom Fernando que morreo en Fez.

Vitam scilicet atque pretiosam in conspectu Domini mortem Ferdinandi Lusitaniæ principis, Eduardi regis germani fratris, qui post infaustum ad Tingim cum Mauris prælium, ut exercitus Lusitani reliquias salvaret, obsidem se libens dedit Machumetanis, & post durissimam sex annorum captivitatem demum anno MCCCCXLIII die V junii supremum Deo spiritum reddidit. Hanc chronicam acta, passionem, & mortem principis, complectentem scripsit ejus laborum particeps & a secretis Joannes Alvarus equestris Avisiorum ordinis miles. Ex originario auctoris MS quis primus, quando vel ubi ediderit nescire se fatetur Pappebrochius: at Antonius Bibl. Hisp. Veter. lib. 10 cap. 5 n. 295 pag. 160 asserit curante Hieronymo Lopez Joannis III Portugalliæ regis familiari Olissipone anno MDXXVII primum in lucem emissam. At cùm hæc prior editio jam rarior esset, eamdem a se recognitam, & pluribus additionibus auctam & dilucidatam Hieronymus Ramos noster, simul cavens ut quæ addebat intra uncos conclusa a textu Alvari distinguerentur, denuo typis commisit Olissipone, Antonii Ribeyro 1577 in 8. Chronicam Alvari Latine a se versam exhibet Pappebrochius in Actis SS. T. I Junii ad diem V pag. 563, additiones verò nostri Hieronymi Latio etiam donatas seorsim in notis. Hieronymum nostrum *Ramos* suspicatur Antonius citatus in Bibl. Hisp. Nova eumdem esse cum Hieronymo *Roman* Eremita Augustiniano, qui eamdem vitam scripsit: at illi maxime distinguendi. *Ramos* enim Lusitanice primus, *Roman* vero Castellane pluribus annis postea nimirum MDXCV Medinæ campi edidit hoc titulo *Historia de la vida de los dos religiosos Infantes de Portugal D. Fernando hijo de D. Juan I, y D. Juana hija de D. Alonso V*, notatque Pappebrochius *Roman* etsi nova se de Ferdinando allaturum initio promittat, non alia tamen revera proferre, quam quæ *Ramos* jam ediderat. Nec omittendum Antonium Bibl. Hisp. Vet. loco citato laudare vitam Ferdinandi Latine scriptam & a se visam inter codd. MSS Bibl. Vatic. n. 3634, quam eamdem existimat Joannis Alvari, cujus initium: *Incipit martyrium pariter & gesta magnifici ac potentis Infantis D. Ferdinandi, magnifici potentissimique regis Portugalliæ filii apud Fez pro fidei zelo & ardore & christi amore. Pr. Diebus istis novissimis pater misericordiarum, & Deus totius consolationis &c.* Hanc edere sane Pappebrochium præstitisset, at fortè tum hujus non habuit notitiam. SEC. XVI.

Hujus auctoris nostri præter citatos meminerunt nostri Ludovicus Sousa Hist. prov. Portug. P. I. fol. 357, vitam B. Infantis ex eo referens: & Joseph Texera de Lusitani regni rebus ab infausta Sebastiani regis Aphricana contra Mauros anno 1578 expeditione ad diem 6 jan. 1601 tertiæ præsulis quæstioni respondens: tum etiam Joannes Brito in Theatro Lusit. Literar. MS ex Faria.

F. JOANNES BAPTISTA.

F. JOANNES BAPTISTA sic simpliciter dictus, certo tamen Hispanus, quem mirum est non solum nostrorum sed & ipsius Antonii in Bibl. Hisp. effugisse diligentiam, vergente seculo XVI claruit, scripsitque ac edidit libellum hujus tituli: * 1577.

Chronica de la vida y admirabiles hechos de Muley Abdelmelech emperador de Marruecos y rey de los reynos de Fez, Mequinos y Sus, y del Successo en la restauracion de todos ellos, por Fray Juan Bautista de la orden de los Predicadores y suo cantino, en prosa y en verso.* * forte cebi la curator.

Abest locus editionis & nomen typothetæ, nec ulli sunt numeri, sed dicitur opera edita cum privilegio regis anno 1577 in 4 signat. unius folii A ad L charactere Italico. Extat Paris. in Regia O 1233.

Nullam sui notitiam profert auctor, nec qua ratione in aulam ejus regis ejusque ministerium allectus fuerit: regi illi solum maxime affectum fuisse apparet, cui fausta omnia a Deo O. M. apprecatur. Historia certe curiosa & lectu digna. An qua ratione olim Joseph e captivo Pharaonis administer evasit, & iste Joannes in obsequium hujus Marochi regis venerit. Id diligentius discutiant Hispani sodales.

Sec. XVI.

F. JOANNES GALLO.

† 1577. F. Joannes Gallo Hispanus patriaque & professione Burgensis, vir clarissimus, sacræ theologiæ magister, in universitate Salmanticensi scripturæ sacræ cathedram moderabatur, cùm anno MDLXI à catholico rege Philippo II delectus est, qui nomine Ecclesiæ Hispanæ cum aliis ad synodum Tridentinam se conferret, in qua & affuit anno MDLXII, nec inter tot præstantissimos viros parum emicuit, ac etiam coram Patribus publice peroravit. Ejus extat

Oratio in laudem S. Thomæ de Aquino festo ejus sacro coram concilii Patribus dicta anno MDLXII *die* VII *martii*, quæ tum etiam typis edita Brixiæ 1563: rursus Lovanii, Zangrii 1567 in fol. cum similibus p. 417.

Ejus meminit Marieta fol. 206 c, eumque ait obiisse Salmanticæ anno MDLXXVII, ejusque exequiis academiam universam interfuisse, ac solemni luctu parentasse. Addit & prælo parata reliquisse

Commentarium in quartum sententiarum, ac

Plurima in sacram scripturam doctioribus utilissima.

Eum etiam referente Antonio in Bibl. Hisp. laudat Leo Castrius æqualis & gentilis in prologo Commentarii super Isaiam, dicens ob præclaras animi dotes ab academia Salmanticensi aliquando *delectum unum, quem ad regem Philippum, & pontificem maximum Romam legatum de rebus magnis mitteret.* Addit verò Antonius se scire extitisse in bibliotheca *Olivariensi*, cujus catalogum vidit Romæ in Barberina

Codicem MS *de ratione susceptæ legationis pro academia Salmantina.*

His adjicio diffinitorem pro Hispania sedisse in comitiis ordinis Romæ anno MDLXXI habitis, idque ex actis. Præter hactenus citatos de eo honorifice agunt Lopez P. III lib. 1 cap. 40, & P. IV lib. 2 cap. 2: Gundisalvus de Ariaga T. II de S. Thoma lib. 1 cap. 6 n. 14 & lib. 2 cap. 5 n. 22; Galvan de laudibus S. Thomæ lib. 3 cap. 2; Muñosius in vita Bartholomæi de Martyribus, Fernandez denique, & Altamura ad 1577.

F. JOHANNES MAHEU.

† 1577. F. Johannes Maheu Gallus Lugdunensis patria & professione ex epigraphe tumulo ejus in media aula capitulari ejus domus insculpta a me anno MDCLXXXI lecta, *sacræ theologiæ magister fuit, Ecclesiastes eloquentissimus, Hebraicarum, Græcarum, Latinarumque linguarum peritissimus:* quem ideo facile Sanctis Pagnini discipulum fuisse conjicio. Ex eadem epigraphe suæ dictæ domus nativæ prior obiit ætatis LXIII anno Christi MDLXXVII die secunda februarii. Ejus vidi in bibliotheca ejusdem conventus Lugdunensis

Annotationes plures MS *eruditas ad marginem plerorumque librorum sacrorum & sanctorum Patrum & alias*, quibus & nomen suum adjecit.

F. NICOLAUS KEISERS.

1577. F. Nicolaus Keisers Batavus Harlemi ad ordinem allectus, Coloniæ Agrippinæ degebat anno MDLXXVII, ubi pro fidei defensione adversus inundans eas regiones heterodoxorum virus strenuus athleta stetit ac scripsit

Commentaria in apostolici symboli articulos tres, 1. Credo in spiritum sanctum, 2. Sanctam Ecclesiam catholicam, 3. Ecclesiæ seu sanctorum communionem.

Quæ auctor absolvit anno MDLXXVII die VII novembris. Extabat opus MS chartaceum in 4 uncias tres spissum a Jacobo Quetif hujus operis præcipuo auctore visum apud nostros Colonienses anno MDCLXXI die XIV junii.

F. PETRUS DE GALLISSART.

F. Petrus de Gallissart Gallus Provincialis Arelate natus & ordinem amplexus, sacræ theologiæ magister obiit anno MDLXXVII, sed eodem anno prius ediderat librum hoc titulo, † 1577.

Explication du decalogue ou des dix commandemens de Dieu, Lugduni, Benedicti Rigault 1577 in 8.

Le livre de S. Augustin de la vie chretienne traduit en François par le R. P. Pierre de Galissart &c. Ibidem 1577 in 8: Utraque opella novem foliis coarctatur, ab A ad I.

Opellam posteriorem morte interveniente auctoris post priorem impressam, edendam curavit Renatus *Clavieres* Ecclesiæ Aniciensis in Velauniis canonicus, qui & Antonio *de Senectaire* episcopo Aniciensi nuncupavit, & in ea epistola meminit libri prioris ut antea editi. Meminit *La Croix du Maine* in sua Bibl. Gallic.

F. SERAPHINUS DE MERODIO.

F. Seraphinus de Merodio Italus, & quantum conjicere est provinciæ Romanæ alumnus, vir pietate ac religione commendatus, Paulino Bernardino Lucensi de quo postea ad 1585 congregationem Aprutinam erigenti, ac in severiori legum nostrarum observatione instituenti collaboravit, ac operam utilissimam contulit. Vivebat anno MDLXXVII ac jam scripserat ac ediderat 1577.

Cantici spirituali in lode del signore e de' santi, che da i devoti fedeli nelle chiese di Toscana publicamente si cantano.

Prediche per le domeniche dell' anno, & per le feste de' santi.

Vite di molti santi e sante volgarizate dal Latino.

Sic Lusitanus, quem excipiunt Pius, Fernandez, Altamura ad 1577, ex extraneis Possevinus.

F. VINCENTIUS PETRASANCTA.

F. Vincentius Petrasancta quem Mediolanensem censet Rovetta ad 1583 & suis Lombardis annumerat, & favere videtur quod habet Leander *Descrit. d'Ital.* fol. 32 b, Mediolani familiam sua ætate floruisse hujus agnominis *Petrasanta*: ut ut sit, nam alii qui hujus scriptoris meminerunt, nationem & patriam non produnt, Simlerus primus, tum Possevinus, & ex iis Altamura ad 1577, a quibus ei ascribuntur typis editæ 1577.

Tabulæ quinque doctrinam septem sacramentorum complectentes, Monachii 1577 in 8.

Nota hunc scriptorem a Lipenio tomo altero Bibl. Theol. p. 703 b dici *Franciscum Vincentium Petrasancta*: an erratum? scilicet Fr. interpretatus fuerit *Franciscum*, cùm *Fratrem* qui regularium nominibus præfigi solet, interpretari debuisset.

F. ANTONIUS HAVET.

F. Antonius Havet Artesius ex pago *Simencourt* patre molitrinam agente ortus, natalium ignobilitatem egregiis dotibus compensavit. Ordinem Atrebati amplexus & Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus, sic eminuit inter sodales, ut ad gradus promoveri meruerit. Licen- † 1578.

tiam decurrebat annis MDXLVIII quo præsentatus Prædicatorum de Sorbonica decimus sextus & ultimus respondit & MDXLIX, dieque XXVIII januarii sequentis inter XXIX licentiatos quorum tredecim tantum erant seculares, duodecimum locum obtinuit. Laurea donatus pro provincia sua inferioris Germaniæ sedit diffinitor in comitiis ordinis Romæ anno MDLIII habitis, in quibus & ejus magisterium approbatum. *Ex actis.* Aliquandiu suo conventui nativo præfuit, at ut facundus erat Ecclesiastes, ad aulam Bruxellensem accitus est a Maria Austriaca Hungariæ regina vidua Belgii gubernatrice, & concionator regius & ordinarius ab ea, mox & a sacris conscientiæ arcanis delectus est, quo utroque munere postea apud Margaritam Parmensem functus. Hac instante a Philippo II primus Namurcensium episcopus designatus, & a Pio V probatus & electus consecratus fuit anno MDLXII die XXIV maii ipso die festo SS. Trinitatis. Synodi Tridentinæ sessioni XXIII & sequentibus astitit, & inter episcopos non parum claruit, unusque fuit e sexdecim cum cardinalibus a Lotaringia & Madrucio a concilio delegatis in causa patriarchæ Aquilejensis Grimani, cujus epistolam de prædestinatione, gratia, liberoque arbitrio a quibusdam æmulis denunciatam, innocuam & catholicam cum aliis judicibus pronunciavit. Cameracensi deinde concilio provinciali anno MDLXV a XXIV junii ad XXV julii sequentis habito astitit, actaque Tridentina suscipienda esse sensit, & ut publicarentur institit postea pro virili quamvis inutiliter. Administrato tandem diligentissime commisso sibi grege, eoque a grassante Calvinianæ hæreseos lue præservato, multa & gravia seu a Batavorum rebellium ducibus, seu etiam ab amicis copiis, ut in bello solemne, sæpius passus ad meliorem & quietiorem sortem transiit anno MDLXXVIII die XXX novembris. Ejus meminerunt annales Haræi, Gazet, Locrii &c. Swertius, Dessellius, nostri Seguierus in Laureis & Infulis Belgicis, & la Haye Bibl. Belgo-Dominic. Videsis & Diarium *de Saintamour* P. II p. 42. Scripsit

De statu Belgii Mariæ Austriacæ Hungariæ reginæ oblatum Memoriale circa ann. MDLIIII. Opus hoc la Haye citatus etsi omni diligentia adhibita se non reperisse ingenue fatetur, nec mirum cum ejusmodi scripta lateant in regum archivis secretioribus.

Decreta & statuta synodi Namurcensis anno MDLXX *habita*, Lovanii, Johan. Bogardi 1571, & Namurci, Francisci Vivien 1625, & in collectione synodorum Namurcensium, Namurci, Johan. Van Milst 1639: ubique in 4.

F. DIDACUS XIMENES ARIAS.

† 1578. F. DIDACUS XIMENES ARIAS Hispanus Baetieus Alcantaræ in Extremadura ad 1490 natus, adolescens studiorum causa Salmanticam missus ibidem in conventu S. Stephani ordini nomen dedit, solemnique voto festo ipso S. P. Dominici die V augusti MDVII sese Domino consecravit, uti ex ipsis conventus Salmanticensis tabulis & monim. fidem mihi fecit F. Hyacinthus de Parra vir accuratus & diligens. Evasit autem noster hic Didacus concionator egregius, sacrarum humanarumque litterarum peritissimus, & ad decrepitam usque ætatem pervenit, ut qui adhuc floreret anno MDLXXVIII. Ejus cum laude meminere Lusitanus, Fernandez, Lopez Hist. Gen. P. IV lib. 2 cap. 3 pag. 332, Altamura ad 1570: Extranei verò Possevinus, Nic. Antonius in Bibl. Hisp. & alii passim. Scripsit ac edidit

1. *Sermon muy devoto y de provecho de la Benditissima Madalena, en que se declara el evangelio de su conversion, y se pone al cabo algo de su penitente vida y gloriosa morte, hecho y predicado por el &c. con una muy buena esposicion del* Miserere, Olissipone 1551 in 8. In ea editione dicatum opusculum Juliano de Alva episcopo Portalegrensi. Seorsim prodiit *Sermo ille de M. Magdalena* Annæ Austriacæ Hispaniarum reginæ dicatus, Toleti 1570 in 8: & *Expositio psalmi* Miserere, Pampelunæ 1568 in 8, & Salmanticæ 1578.

2. *Enchiridion o Manual de doctrina christiana*, Salmanticæ 1567 in 8: Et iterum cum duobus præfatis opusculis, Antverpiæ, Nutii.

3. *Lexicon Ecclesiasticum Latino-Hispanicum ex sacris Bibliis, conciliis, pontificum ac theologorum decretis, Divorum vitis, variis dictionariis, aliisque probatissimis scriptoribus concinnatum, servatâ ubique vera etymologia, ortographiæ, & accentus ratione. Opus novum. Ad Philippum II Hispaniarum regem Catholicum. Auctore F. Didaco Ximenez Arias Alcantarensi theologo ord. Præd. nunc denuo ab eodem auctore plus dimidia parte auctum & locupletatum, multis additionibus adjectis sub hoc signo* * Salmanticæ, Dominici de Portonariis 1578 fol. pag. 320. Quæ altera editio, nam prior fuit ibidem 1572, & postea tertia 1583, quæ & eadem apud eumdem prostabat eodem anno Cæsaraugustæ. Prodiit deinceps variis in locis, Venetiis 1616: Item alibi 1631: Barcinone 1642: Valentiæ, Michaelis Sorella 1621: Cæsaraugustæ in Regio Nosocomio 1644: ubique in fol.

Duo autem hîc lectori attendenda. Primum quosdam existimasse hoc Lexicon nihil aliud esse quam antiquum vocabularium Roderici de Sancta Ella recognitum: cujus plagii Didacum absolvit Dominicus de Portonariis Typotheta monens in præfatione nihil prorsus cum Roderico habere commune, imo vocabulorum millia plura habere, quorum nullum apud Rodericum legitur. Secundum est quam insulse Alva *Pleytos de los libros* num. 59 pag. 258, nostros Lusitanum, Pium, & Fernandez irrideat, quod duos Didacos Ximenes distinxerint, primum de quo supra ad 1560, & istum *Arias* dictum, ridendus ipse potius cùm in unum & eumdem hominem conflare conatur viros tot nominibus omniumque scriptorum consensu diversissimos.

F. FERDINANDUS DE NAVAS Y PINEDA.

F. FERDINANDUS DE NAVAS Y PINEDA patriaque & ut videtur professione Cordubensis anno MDLXXI agebat Lovanii, quo Antwerpia accesserat Lusitanum invisurus, ejusque aulam doctoralem sua præsentia honestaturus. Neapolim postea profectus est, ubi ipsum iterum vidit idem Lusitanus in domo Sancti Spiritus commorantem anno MDLXXVII. Vir erat, inquit, gravitate morum & litteratura ornatus. Scripserat autem & jam ediderat dum Antwerpiæ moraretur librum hoc titulo: † 1571.

1. *Tratado de la cofradia del santo rosario*, Antwerpiæ, Danielis Vervliet 1571 in 8 pp. 619. Ferdinando Alvares de Toledo duci de Alva nuncupavit. Extat opus Parisf. apud nostros ad S. Honorati.

Monet autem Lusitanus Lovanii sibi ab auctore communicatum jam quidem impressum, sed nondum venale prostans, tumque ei plura se insinuasse emendanda, sed conqueritur suas correctiones ad illam primam editionem adjectas non fuisse, quas tamen in altera sperabat excudendas, quod an factum fuerit, mihi incompertum.

2. *De modo bene vivendi* sive Latine sive Hispane scriptum in manibus auctoris prælo paratum

XVI. vidit idem Lusitanus anno 1577 tum Neapoli agens. An typis prodierit, nemo refert.

3. *Cofradia del nombre de Dios*, Neapoli, Horatii Salviani 1578 in 8.

Hunc auctorem in duos dividit Antonius in Bibl. Hisp. alterum *de Pineda* simpliciter dictum primi & secundi operis auctorem, alterum *de Navas y Pineda* solius tertii scriptorem: at Hyacinthus de Parra vir accuratus & diligens scriptorum ordinis Hispanorum scrutator, non duos sed unicum revera esse hominem testatur: cui cum Altamura ad 1578 acquiescendum videtur.

F. FERDINANDUS DE TAVORA.

† 1578. F. FERDINANDUS DE TAVORA claro nobilique sanguine procreatus patre Ferdinando *Cardoso*, matre Philippa *de Brito* conjugibus æqualis & antiquæ nobilitatis, Scalabi Lusitaniæ civitate vernacule *Santaren* natus, ac parentum cura bonis moribus imbutus ac ingenuis artibus liberaliter institutus, Henrici fratris sui germani natu majoris exemplo ordinem amplexatus est in conventu Beneficensi ad Olissiponem, & cum eo præsente Henrico cardinali infanti ac Lusitanorum principe & postea rege vestem induit. De Henrico in sequentibus dicetur, Ferdinandus relicto *de Cardoso* agnomine, *de Tavora* deinceps dictus, sub sanctissimo illo viro Bartholomæo de martyribus in studio generali, cœnobio scilicet de Victoria vernacule *da Batalha* sacræ theologiæ regente sacris incubuit litteris, ac eodem postea circa MDLVII Beneficæ electo & præfecto priore sub felici ejusdem disciplina & regimine brevi crevit, & in virum fortem nec litteris tantum, sed pietate, maximum evasit. Ecclesiastes etiam habitus est & sermone suavissimus, & ciendis motibus acerrimus, quique auditorum animos quo vellet impelleret. Hinc a rege Sebastiano Catharinaque ejus avia regina regente delectus episcopus Funchalensis in insula *Madeira*, & a Pio V anno MDLXIX die XIII novembris probatus & confirmatus, consecrationis quidem munus accepit, at qua de causâ ignoratur, nunquam adduci potuit, ut ad sedem suam mare transmitteret & accederet. Imo onere pastorali abdicato se in cœnobium (Azeitaõ vulgo dicunt) ad Cetobricam vulgo *Setuval* recepit, ubi spiritualibus totus intentus, tandem anno MDLXXVIII circa finem julii paucis ante cladem Aphricanam diebus animam cœlo reddidit. Juvenis arte pingendi deliciabatur, sexque ejus in cœnobio Beneficensi visuntur tabellæ grandiores in recenti albario delineatæ non imperitæ testimonium manus. Ejus meminerunt Fernandez, Antonius Bibl. Hisp. Fontana in Theatro, at accuratius Sousa Hist. prov. Portug. P. II lib. 2 cap. 12 quem hîc excipimus. Scripsisse fertur sed typis non edita

Commentaria in evangelium Joannis.

F. GREGORIUS PRIMATICCI.

† 1578. F. GREGORIUS PRIMATICCI vulgo Latine *Primaticius* vel *de Primaticiis* nuncupatus, Etruscus Senis in patria ad S. Dominici vestem induit anno MDI duodecim circiter annorum natus. Exactis Patavii studiis ibidem philosophiam & theologiam professus est, unde & lauream reportavit. Senas redux mox summa gratulatione exceptus, collegio theologorum aggregatur, & cathedra metaphysicæ donatur, quam viginti quatuor annis solidis moderatus est, pluries etiam tum unâ studii S. Dominici regens institutus. Ecclesiastes facundus & orator vere christianus in celebrioribus Italiæ civitatibus, Venetiis, Neapoli, Genuæ, Florentiæ & aliis, Senis potissimum ad septies quadragesimales conciones habuit, cum concursu & plausu non aliâs viso, nec minori animarum fructu. Ad synodum Tridentinam pergens Franciscus Bandini archiepiscopus Senensis, etsi enim in indiculo Patrum nomen ejus non legatur, certum est sessionibus quartæ & quintæ anno MDXLVI februarii quarta, & junii XVII celebratis affuisse, Gregorium theologum ascitum secum duxit. De quo Ugurgerius *Pompe Sanesi* Tit. XIV n. 29 hæc refert ex necrologio cœnobii Senensis: *Quo tempore cùm semel theologi nostri ordinis variis occupationibus abessent, existimantes adversarii adfuisse tempus, quo nomen sanctificationis delerent, cùm id facere tentarent, ipse causam nostram defendit.* Vicariam Romanam sic eo seculo dictam quibusdam annis præpositus rexit, sed & a republica Senensi ad Julium III anno MDLII legatus, quæ jussus erat sua prudentia impetravit. Demum annis & meritis gravis obiit apud suos anno MDLXXVIII die XX februarii ætatis LXXXVIII. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus & exinde nostrates omnes, & ultimus Altamura ad 1578, sed & Possevinus, at accuratius, quem hîc excipimus, Ugurgierius citatus. Hæc ejus opera

Expositio litteralis omnium epistolarum D. Pauli pro incipientibus & minus peritis, Venetiis, Comini de Tridino Montisferrati 1564 in 4 pp. 746 charactere nitido & eleganti.

In epistola ad magistrum ordinis Vincentium Justiniani nuncupatoria narrat auctor *se ab adolescentia sacris exponendis litteris dedisse operam, ac saluti animarum incubuisse, jam verò senem & ætate gravidum scripto redegisse, quæ lingua prius edisseruerat.*

F. HIERONYMUS PEREYRA.

F. HIERONYMUS PEREYRA, qui & *Peraza* ab aliis corrupte, ab aliis *Pirerus* vel *Pererus* & *Pinero* non rectius vocatur, unus & idem vernacule *Pereyra* cognominatus, Lusitanus patria fuit, & conventus Olissiponensis professionis religiosæ vinculo jureque filius. Inter cæteros ille divinarum humanarumque cognitione literarum emicuit, celeberrimusque claruit ætate sua concionator & facundus. Quo factum, ut Henrico cardinali Infanti Portugalliæ, archiepiscopo tum Eborensi & postea regi notus & carus haberetur: quem ideo Gaspare a Regibus ejusdem conventus alumno (quem Henricus anno MDLV sibi suffraganeum onerisque pontificii vicarium titularemque episcopum ab apostolica sede creari curaverat) anno MDLXXVII e vivis exemto, Hieronymum hunc nostrum ad eadem onera dignitatemque vocarit, eumque anno eodem decemb. XV a Gregorio papa XIII creandum obtinuit episcopum Calamacensem in Aphrica mediterranea sub Carthagine metropoli, ut volunt quidam, aut ut censent accuratius alii sub Cirtha Julia, suumque in episcopalibus suffraganeum & vicarium generalem elegit. Verum anno sequenti MDLXXVIII Henrico Sebastiani nepotis ad Alcaçer Aphricana in expeditione die quarta augusti a Mauris interempti cæde, rege proclamato pontificatumque abdicante, liber ab ejus onere evasit noster Hieronymus: sed & paulo post vita cessit, si fides Lusitano & Fontanæ & aliis qui eodem anno mortuum narrant Eboræ, pluribus egregiisque relictis eruditionis ingeniique monimentis, quæ sic a Lusitano recensentur: † 1578.

Tractatus de resurrectione Domini nostri Jesu Christi. Quem tamen non evulgavit.

Tractatus de sacramentis Ecclesiæ jussu dicti cardinalis Infantis.

Multitudo

Multitudo innumera sermonum eruditissimorum.
Verùm hæc scripta seris perfractis furto ablata ei fuere, & licèt in raptores ac conscios cardinalis Infans dictus tum legatus de latere multas fulminaverit excommunicationes, nulla unquam potuit eorum haberi notitia. Sic refert Lusitanus, quem excipiunt Pius, Fernandez, Fontana in Theatro, Altamura ad 1578, Marieta qui vult vitam produxisse ad 1588, sed Lusitano gentili aliter referenti videtur potius cum cæteris assentiendum. Sedem etiam ejus episcopalem aliqui, etiam ipse Sousa in Hist. prov. Portugal. I P. fol. 194 Salenam vel Salensem nuncupant, quæ tamen in geographia Ecclesiastica non recensetur: hinc Fontanæ standum ex *Regest. Pontif.* Calamacensem nominanti. Meminere extrates Possevinus, Faria, Joannes Brito in *Theat. Lusit. Literar.* Antonius in *Bibl. Hisp.* Altamura videtur in duos dividere alterum de Peraza ad 1577, alterum Pinerium vel Pererium ad 1578, sed jam unum & eumdem esse hominem monuimus, & eadem opera utrique tributa id evincunt.

F. JACOBUS FOURRÉ.

† 1578. F. JACOBUS FOURRÉ Gallus in vico *de Mainvilliers* Carnutensis agri modico, uti Claudius Robertus in Append. Gall. Christ. p. 104 observat, vel in ipsis, ut Nicolaus *le Febvre* in suo Prædicatore Carnuteo habet, suburbiis Carnuti natus anno MDXV modicisque uti conjectamur, ortus parentibus & popularibus, sed præclaris ornatus moribus adolescens ordini in domo Carnutensi inscriptus, ita virtutum & ingenii laude micuit, ut Parisiis magisterii lauream assecutus fuerit. Licentiam decurrebat annis MDXLVIII & XLIX, quorum primo decimus de Sorbonica respondit, anno verò MDL die XXVIII januarii inter licentiatos XXIX, quorum tredecim tantum erant seculares, locum XVIII sortitus est. Præfuit conventui suo nativo prior annos septem, pluraque illi & præclara contulit officia & beneficia, nam templi ambonem eleganti construxit opere, & infirmis hospitibusque ædes erexit ac instruxit opportunas. Regularis disciplinæ amans exactorque perpetuus, plus tamen exemplo quàm verbo, plusque suavitate regiminis quam severitate subditos sibi sodales inducens. At quod in eo maxime spectandum, salutis animarum ardenti flagrabat desiderio, utque in scholis sic & in pulpito strenuus & insignis erat, magna dicendi gratia facilitateque præditus, qui plures annos & Parisiis & in patria & in præcipuis regni civitatibus magno populorum concursu & plausu conciones habuit, ob idque & plurimas ejus eximiasque animi dotes nomen ejus ita inclaruit, ut rex christianissimus Henricus II eum sibi a consiliis sacrisque concionibus ordinarium delegerit circa annum MDLII, quo munere non tantum apud hunc regem, sed & apud natos ejus & successores Franciscum II & Carolum IX præclare functus est, his ambobus etiam acceptissimus. Revera tandem Carolo IX nominante anno MDLXXIII, & Gregorio XIII die XVI novembris ejusdem anni approbante & confirmante datis kalendis decembris apostolicis bullis, episcopus Cabilonensis dominica in albis die XVIII aprilis anni sequentis Parisiis in Ecclesia nostra S. Jacobi consecratus est. Hanc sedem annis quatuor tantum occupavit, & ad obitum usque sapienter administravit. Nimirum ut ferunt oneri se subducere meditabatur, & uni jam Deo sibique vacaturus apud sodales Carnuteos se recipere cogitabat, Matisconem verò profectus, ibidem morbo corripitur, & supremum obiit diem XX januarii anni MDLXXVIII ætatis LXIII. Solemnibus exequiis die XXII ejusdem mensis Matiscone celebratis, corpus ejus Cabilonem delatum in majori basilica sepultum fuit honorifice, cor verò Carnuti apud suos sodales ex ejus præscripto voluntatis in odeo ad ipsius sacrarii aditum repositum est cum sequenti inscriptione: SÆC. XVI.

Henrico & natis mysteria sacra duobus
Pandit Jacobus dissimulatque nihil.
Et prior hic annos septem, ædes munere regum
Instaurat veteres, ædificatque novas.
Pastorem Cabilo creat hunc, tum numen adorat
Doctore hoc populus regia sceptra colens
. . . .
Et Matiscone tetra venena bibit.
Mens inde astra petit, cor proxima contegit urna,
Templi cui præerat cætera condit humus.

Sic refert citatus *le Febvre* Prædic. Carnut. cap. 8, qui ibidem Jacobum nostrum etiam inquisitoris Franciæ generalis munere ornatum asserit, & postremum hujus tituli præstat, quod utrumque non facile mihi probatur. At ille rem omisit aut ignoravit haud posteris tacendam, cujus apud Johannem Bouvot T. I QQ. notabilium juris, Ludovicum Datichy Regiensem episcopum in probationibus ad quæstionem de regularis episcopi succedendi jure, & Julianum Brodieau J. C. Collectionis *Scc* lit. E memoria: gravem scilicet ab hujus episcopi morte fuisse litem inter Ecclesiam Cabilonensem ejus sponsam, Jacobi consanguineos, ac sodales conventus Carnotensis de ejus bonis & successione seu *de Hercifcundo*, & a prætoris sive ballivi Carnutensis sententia provocatum & appellatum ad senatum Parisiensem, Tudertoque senatore referente, Brissonioque præside solemni decreto secundæ cameræ inquisitoriarum trabea purpurea edicto pronuntiatum in gratiam consanguineorum ipsius Jacobi contra Cabilonensem Ecclesiam, Prædicatoresque suos Carnuteos. Scripsit

Oraison funebre prononcée dans l'Eglise de Notre-Dame de Paris au service solemnel de Ferdinand I empereur le XIX *septembre* MDLXIV; Parisiis, Guillelmi de Nyverd 1564: Sic refert *la Croix du Maine.* Extabat in Bibl. Baluzii & recensetur catalogi ejusdem n. 9430. in 8.

Sermons divers prêchez a Paris & ailleurs MS habentur Carnuti apud sodales: sic habet citatus *le Febvre*, qui & inter illos plures esse Latinos asserit.

Altamura ad 1578 plura ei ascribit, unde acceperit tacens, unde penes eum fides, ista verò sunt:

De indulgentiis, de purgatorio, de potestate pontificis, de imaginibus sacris, cum variis adversus Lutherum apologiis.

Hujus episcopi plures cum laude meminerunt: Petrus *de Saint Julien* decanus Cabilonensis libro suo Gallico de antiquitatibus Burgundiæ, &c. Parisiis edito apud Nicolaum Cheneau 1581 in fol. ubi de Cabilone speciatim versus hos elegiacos edidit, quos in funere sui præsulis mœrens cecinerat:

Quid sibi vult populi tam magna frequentia flentis?
Quid quod lustrali rore madescit humus?
Cur lugubre sonant triduum conflata vocandis
Ad sacra christicolis æra, chorusque sacer?
Luctus quare aliqui portant insignia? tædas
Quid juvat illustri sic radiare die?
Ah bone Christe! horum facile est cognoscere caussam.
Proh dolor! agnosco funeris exequias.
Heu! Cabilon viduata suo est antistite, quo non
Utilior potuit plebe rogante dari.
Cui fuit orandi vis admirabilis, & cui
Hæsit perpetuo diva Suada comes.
Orba suo Cabilon bene caro præsule luctum
Edit, quo nullus pra dolor esse potest.
Nec minui poterit nisi successore recepto,
Quem plebs amisso sentiat esse parem.

Sæc. XVI. *Fac Deus ereptum felice quiescere sorte,*
Et successorem da Deus alme bonum.
Obiit anno MDLXXVIII *die* XX *jan.*

Laudant & Nicolaus Sammarthanus in Histor. Eccles. Cabilon MS: Ludovicus Jacob De claris script. Cabilon: Severtius Chronic. præsulum Gallorum: Chenu De præsul. Galliæ, & qui illi succenturiarunt Claudius Robertus, & Sammarthani in Gall. Christ. Hi ultimi volunt commendatam illi fuisse circa MDLIV abbatiam Livriacensem in Alneto canonicorum regularium S. Augustini ad Parisios. Quod difficultate non caret, sed si verum est, eam tenuerit ad annum usque MDLXXII, quo ad Ecclesiæ Cabilonensis infulas promotus fuit, ipsique anno MDLXXIV tantum suffectus fuerit Antonius *Abelly* itidem noster reginæ Catharinæ Mediceæ a sacris confessionibus, non verò anno MDLIV uti habent iidem Sammarthani, siquidem Carolus *Hardier* Eremita Augustinianus amborum in ea abbatia prædecessor, eam tenuit ad ann. MDLIII quo solum mortuus est. Majorem his lucem dabit D. Dionysius Sammarthanus in nova & emendatiori, quam aggressus est & prosequitur Galliæ Christianæ editione.

Malletus *Hommes illustres du couvent de S. Jacques de Paris* P. II p. 248 vult ab Henrico II anno MDLIX post evectum Joannem *Hennuier* ad sedem Lexoviensem, Jacobum nostrum allectum esse conscientiæ arbitrum, & in eodem munere apud Franciscum II, & Carolum IX perstitisse, idque ex allato supra Carnotensi epitaphio putat se evincere, quod tamen non ita clarum est, certioribusque & clarioribus id astrui documentis quis forsan desideret.

F. PETRUS MARTYR COMA.

1578. F. Petrus Martyr Coma Catalanus patria & professione Barcinonensis, vir & morum innocentia & eruditione conspicuus, nomen etiam sibi dicendi facundia magnum apud suos gentilesque fecit. Variis in provincia Aragoniæ functus est & scholæ & regiminis honoribus, ac præfuit eidem prior provincialis electus Cæsaraugustæ anno MDLV. Exinde illum Tarraconensis Ecclesia ad theologalem evexit assumsitque cathedram: quo dum fungitur munere, Tridentinæ interfuit synodo Arnæ Gallego episcopi Gerundensis theologus sub Pio IV anno MDLXII mense decembri appulsus. A Philippo II rege catholico postea ad Elenensem sedem præsentatus anno MDLXVIII & a Pio V XIV januar. sequentis renunciatus, gregem suum toto prope decennio sanctissime rexit vigilantissimus pastor, pauperum amantissimus pater, in quos mira effusus erat caritate. Nec illi minor cura fuit, ne quid in cultu divino decoris deesset, vel auctoritas ejus aut jura vel levissime læderentur. Primus aderat divino diu noctuque officio & ut promtius accurrerent canonici, eorum sportulas annuosque census auxit, clerique sui immunitatem adversus temerarios secularis potestatis ausus infracto tutatus est animo. Quæ omnia fusius enarrant Marieta *Histor. Eccles.* fol. 209, & Diagus Histor. prov. Arag. fol. 99, quos adeat lector curiosus. Demum sanctissimus episcopus Perpinianum profectus in morbum incidit, quo adjunctis dirissimis calculi doloribus decubuit, & tandem inter Fratrum suorum preces atque suspiria piissimam efflavit animam quinta martii MDLXXVIII. Corpus ejus Elenam delatum in medio suæ basilicæ odeo magno gregis sui luctu sepulturæ mandatum est. Ejus meminerunt præter citatos Pius, Fernandez, Altamura ad 1578, sed & extrates Possevinus, Andreas Schottus pag. 246, Antonius *Bib. Hisp.* & alii. Scripsit in usum suæ diœcesis

Directorio de Curas, para saber lo que han de hazer, con todos los casos reservados, y explicacion de los mandamientos de la ley, Barcinonæ 1567: quæ editio extabat in Bibl. Baluzii recensita catalogi n. 6380: tum Cæsaraugustæ 1587: Hispali, Joan. de Leon 1589: Lucronii 1594: Pinciæ, Joan. de Rueda 1618: ubique in 8. Quod opus volunt quidam prius Latine editum. Quidam addunt duos alios libros

Doctrina christiana Hispanice. Et *De sacramentis.*

At solius primi meminit Marieta, qui tamen emendandus videtur, cùm mortem Petri nostri prorogat ad 1580, cùm Diagus gentilis & accuratus rerum suæ provinciæ scriptor asserat mortuum 1578.

F. STEPHANUS LEITAÕ.

F. Stephanus Leitaõ vel *Leitam* Lusitanus Olissipone nobili loco natus, & in aula principis Ludovici qui regis Portugalliæ Emmanuelis filiorum quartus fuit, inter ephebos liberaliter educatus, ordinem in patria in conventu S. Dominici amplexatus est, isque pietate, doctrina, prudentiaque evasit, ut ad majora regiminis munia in sua provincia, quantumvis ea solitudinis cultor ex animo refugeret, allectus sit. Conventus Beneficensem semel & suum nativum Olissiponensem quater prior administravit, ac provinciam totam rexit bina vice præfectus provincialis: prima electus anno MDLXIV ad MDLXVIII: altera postulatus ab anno MDLXXIV ad MDLXXVIII: sic enim de eo refert Ludovicus de Cacegas *Histor. prov. Portug.* III P. pag. 9, & p. 487 & seq. ubi compendio vitam ejus & acta refert, sed diem obitus non addidit. Ejus inter scriptores meminit Fernandez, quem excipiunt Emmanuel Faria, Joannes de Brito in Theat. Lusitan. Literar. MS, & Antonius *Bibl. Hisp.* Ejus hæc feruntur opera: * 1578.

1. *De laudibus Montis Calvarii.*
2. *Liber considerationum super concordia Cornelii Jansenii Gandavensis episcopi.*

Qua verò lingua hæc, ut & an typis edita aut MS, ac ubinam servata cùm nemo prodat, addent hîc sodales Lusitani.

F. ÆGIDIUS DOMINICUS TOPIARIUS.

F. Ægidius Dominicus Topiarius vernacule *Vanden Prierle* Aspelariensis, Antverpiæ ordini nomen dedit, & cùm primum nomen accepisset in baptismo, alterum in professione sortitus est. Vir fuit eruditus, sacrarumque litterarum perquam studiosus, ac celeberrimus per universum Belgium sua ætate concionator. Grandævus ac in ordine sexagenario major Antverpiæ diem clausit extremum IV mai MDLXXIX ex fide Necrologii Antverp. Hæc ab eo typis prodierunt: † 1579.

Conciones in evangelia & epistolas quæ Dominicis diebus, item quæ in præcipuis & aliis totius anni festis diebus populo in Ecclesia proponi solent, ecclesiastis omnibus moderni temporis summopere utiles, e tabulis D. Laurentii a Villavincentio Xeresano elaboratæ, Antverpiæ, Anton. Tilenii 1566, 1569, 1574: Ibid. Christop. Plantini, 1568, 1569, & 1574: Parisiis, Mich. Sonnii 1566, 1567, 1568, 1570 & 1572: Coloniæ, Arnoldi Quentel 1607: ubique tomis duobus in 8, T. I pp. 688, T. II pp. 352 edit. Sonnii.

Conciones in epistolas & evangelia, quæ per sacram quadragesimam populo in Ecclesia proponi solent e tabulis D. Jacobi Veldii concinnata, Ant-

verpiæ, Plantini 1568 & 1573 : Ant. Tylen 1573 & 1574 : Parif. Sonnii 1567, 1568 & 1573 : Lugduni, Rouillii 1568 : ubique in 8, pp. 768 ed. Sonnii.

Catechismus formandæ in orthodoxa fide juventuti, unà cum precibus vitæ christianæ accommodis, vel de rudimentis & mysteriis catholicæ fidei Flandrice, Antverpiæ, Thielens 1576 in 8 pp. 344.

Totius tractationis de quatuor hominis novissimis epitome, quam opusculo suo de quatuor novissimis F. Joannes Carthenius Carmelita præfixit, Antverpiæ, Jo. Belleri 1588 in 16 pp. 17. Hæc omnia passim ubique habentur.

Hujus scriptoris meminerunt nomenclatores fere omnes ac præsertim noster Ghilbertus de la Haie Bib. Belgo-Dom. MS.

F. ALEXIUS GARCIA.

1579. F. Alexius Garcia Hispanus Mexicanæ provinciæ strenuus & fidelis operarius, cujus Padilla Hist. Mexic. lib. 2 cap. 92 patientiam & merita multum extollit, fœdo scilicet a Deo probatus, diroque & longo, dum salutis animarum strenue vacaret ministerio, vexatus impetigenis & lepræ morbo, constanti animo sustinuit, Deo gratias agens benedixit, ac demum ibidem puram probatamque Domino reddidit animam anno MDLXXIX. Scripsit ac in lucem edidit eodem teste

Kalendarium perpetuum, Mexici.

Ejus meminit Antonius Append. Bibl. Hisp. p. 314, quem excipit Altamura ad 1593.

F. ANTONIUS EX COMITIBUS LUCURRI.

1579. F. Antonius ex Comitibus Lucurri Segesta Tiguliorum ortus, Januæ in S. Mariæ de Castello ordini allectus, vir eruditus & orator facundus, a Paulo III ad infulam Brugnatensem, vel ut alii loquuntur Apruniatensem promotus est anno MDXLVIII die XIV februarii. In concilio Tridentino sub Pio IV sedit, vices etiam Januensis archiepiscopi aliquandiu egit. Post annos XVII regiminis abdicavit, seque in domum ordinis Segestensem recepit, mortem expectaturus, quam lætus aspexit anno MDLXXIX in æde sacra nostra sepultus. Hæc de eo leguntur in epitaphio ad ejus tumulum apposito : *In arduis utriusque fortunæ casibus probatus, semper idem manens, episcopale munus non satellitio usus aut pecuniariis multis, sed pervigili præsentia & vivo verbo ministrando, nullum unquam vitium incorrectum dimisit, nec pastorali officio defuit*, &c. apud Ughellum Ital. Sac. T. IV legenda. Hunc Rovetta primus ad 1557 scriptoribus accenset, ceu a quo scriptus sit & relictus, an editus ?

Tractatus de fide, spe, & caritate.

F. ANTONIUS DE SANCTO DOMINICO.

1579. F. Antonius de Sancto Dominico Lusitanus Conimbricæ natus & ordinem professus, sacræ theologiæ magister ævo suo clarissimus, in academia Conimbricensi sacras litteras annis XL e superiori loco docuit, annisque plus XX primariam cathedram moderatus est cum ingenti auditorum numero, omniumque eruditorum plausu. Florebat & regebat etiamnum anno MDLXXIX. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus æqualis, Lopez P. III lib. 1 cap. 60, Antonius Bibl. Hisp. Joannes Suarez de Brito Theat. Lusit. Litter. MS, Altamura ad 1579. Scripsit

As vidas dos Santos da ordem do S. Domingo. Has adhuc in ordine tirunculus e Latino S. Antonini & aliorum in linguam Lusitanam transtulerat. Eas citat Cardoso *Agiologio Lusitano* 18 martii p. 223.

As IV prostrimerias del hombre.

Nota in omnes partes Summæ theologicæ S. Thomæ.

F. BENEDICTUS MARABOTTI.

1579. F. Benedictus Marabotti Insuber Monteregali vernacule *Mondovi* natus, sed Salutiis ordinem professus, philosophus, orator, & poëta, Bononiense gymnasium diu cum laude rexit, variisque provinciæ suæ utriusque Lombardiæ præfuit cœnobiis, Romano etiam S. Sabinæ, ac tandem Regii Lepidi sanctæ fidei datus a Gregorio XIII inquisitor generalis, quod munus inquit Fontana in Theatro fideliter obivit ad annum usque MDLXXIX. Ex quibus Augustinum *della Chiesa* emendes, qui nonnisi ad Pii V pontificatum pervenisse ait, cùm Pio V plus annos octo supervixerit. Adeo dignitatum honorumque despicientem fuisse refert idem Augustinus, ut Roma celeriter eum aliquando egressum dicat, quod nosset de se ad infulas, majoraque forsan, & ad purpuram promovendo tractari. Ejus præter citatos meminerunt Pius, Gozzeus, Gregorius Lombardellus in Summario, Altamura ad 1565 & Rovetta ad 1564. Hæc ei opera ascribuntur :

Orationes variis in locis editæ & plura carmina.

Dialogus inter Christum & S. Catharinam de Senis. Habetur, inquit, Altamura cap. 27 libri quem Lombardellus citatus scripsit pro defensione stigmatum ejusdem virginis.

F. BERNARDUS DE ALBURQUERQUE.

1579. F. Bernardus de Alburquerque Hispanus (Alburerka autem civitas est in Extremæ Oræ provincia sita Lusitaniæque contermina, olim titulo comitatus sub Aragonensi gente, tum ab Henrico IV Castiliæ rege titulo ducatus anno MCCCCLXIV insignita) hinc inquam natus Bernardus & agnomen ducens gentilitio etsi claro & illustri suppresso, non solum litteras humaniores sed & divinas in academia Complutensi comparaverat, cùm Spiritu Sancto afflatus, Christumque humilem sequendi cupidus, ætate jam maturus, Salmanticam ignotus advenit, ædes Prædicatorum adit, laicorumque sodalium vestem ceu litterarum expers petit & impetrat, vilioribus deinceps ministeriis addictus. Strenuus & hilaris ac sua sorte contentus omnibus famulabatur, cùm accidit ut eo præsente duo sodales juvenes clerici de gravi theologiæ difficultate summa contentione altercarentur, quos Deo sic permittente Bernardus verecunde & blande adorsus, ea verborum sententiarumque efficacia & facilitate composuit, adductis opportune citatisque etiam S. Thomæ graviorumque auctorum locis, ut qui nec se Latine dicentes ab eo se auditos putarent, ex improviso sic edoctos obstupuerint. Quod ut illis referentibus agnovit prior, communibus omnium votis invitum licèt & reluctantem novitium sublato conversorum schemate ad clericorum statum transtulit, in quo & professus est, statis interstitiis ad sacerdotium provectus. Per id temporis anxie per Hispaniam operarii quærebantur, in amplissimam novi nuper a Columbo detecti orbis messem trajiciendi, horum in numerum ascribi Bernardus petiit instantius & obtinuit. Eo deportatus Zapotecana provincia in sortem accepta, harum gentium linguam studio omni adhibito brevi calluit ita perfecte, ut ea familiariter in confessionibus & concionibus uteretur : suaque

Sec. XVI. erga Indos illos effecit mansuetudine & comitate, ut eos etsi natura & indole ferociores præ aliis sint & agrestes, mire sibi plurimum devinxerit. Plures in provincia Mexicana gessit præfecturas, prior provincialis etiam anno MDLIII electus & institutus, demum agente Bartholomæo *de las Casas* quicum illi maxima erat animorum consensio, ad Oaxacensem Ecclesiam a Philippo II designatus, & a Pio IV anno MDLIX approbatus & confirmatus, gregem suum integerrimus & vigilantissimus pastor verbo & exemplo novemdecim annorum spatio pavit. Obiit anno MDLXXIX die XXIII julii, & ex sententia Oaxacæ in æde sacra nostra fuit sepultus. Scripsit lingua Zapoteca

Catechismum, sive tractatum de doctrina christiana elegantem, & missionariis ejus regionis apprime utilem.

Ejus acta fuse refert Davila Hist. prov. Mexic. cap. 93 & seqq. & Ægidius Goncalez *Teat. Ind. Eccles.* T. I p. 223. Meminere etiam Pius, Fernandez in anno mortis delusus, quem statuit 1560, quo vix suam Ecclesiam inierat, Fontana in Theatro, Altamura ad 1579. Mirum ab Antonio omissum in Bib. Hisp.

F. FELIX PIAZI.

† 1579. F. FELIX PIAZI sive *Placius de Colorno* (oppidum est Galliæ Cisalpinæ ditionis ducis Parmensis) domus Parmensis alumnus, vir fuit litteris ac pietate clarus, sacræ theologiæ professor, florebat etiamnum anno MDLXXIX, quo scripsit ac edidit stylo eleganti librum hoc titulo:

Rosario della sacratissima madre vergine nostra piissima signora con le imagini, dichiarazioni, contemplazioni, ed' affettuose orazioni per qualunque misterio, con una piena istruzzione circa l' istesso, e con le sue rarissime indulgenze, ed' altri segnalatissimi doni spirituali, Bononiæ, Joannis Rossi 1579 in 12 pp. 169. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Istruzzione christiana. Sic Rovetta, sed non addit ubi editus vel MS hic liber servetur.

Meminit Altamura ad 1570.

F. JOHANNES CHAMPAIGNE.

† 1579. F. JOHANNES CHAMPAIGNE Gallus Campanus domus Remensis alumnus, Parisiis in gymnasio Sanjacobeo studiis absolutis ad gradus promoveri meruit. Licentiam decurrebat annis MDLXII, quo peste grassante interrupti sunt actus facultatis a die XIV augusti ad VIII januarii sequentis anni MDLXIII, quo die veneris resumpti, & quo Johannes noster duodecimus & ultimus de Sorbonica respondit, & die lunæ XXIV januarii sequentis inter viginti quatuor licentiatos quorum duodecim erant seculares decimum sextum obtinuit locum. Nec parum illa ætate prædicatione inclaruit, facundus & vehemens divini verbi præco habitus. Priorem apud suos agebat anno MDLXXI, quo eodem comitiis ordinis Romæ habitis interfuit pro provincia Franciæ diffinitor & magistri ordinis elector. Hæc ex actis sacræ facultatis, Remensis domus & capp. gen. Scripsit ac edidit

Discours du sacre & du couronnement du tres chretien roi de France en forme d'epitre, avec l'exposition des ceremonies dudit sacre, & de celles du sacre du premier roi Saul, Remis 1575 in 8: Parisiis & Lugduni, Benedicti Rigaud 1575 in 8. Sic du Verdier *Bibl. Franc.* & Andreas du Chesne *Bibl. histor. Franc.* Laudat etiam Jacobus Le Long Oratorianus *Bibl. Histor. de France* n. 10491.

Flores ex S. Joannis Chrysostomi operibus collecti, Remis 1579. Bibliopolæ Parisienses ejusdem Chrysostomi operibus adjunxerunt in editione Latina anni 1614 in fol. Tomo V Append. a p. 153 ad 298.

F. JOANNES DE ESTRADA.

F. JOANNES DE ESTRADA Hispanus Joannis Alphonsi de Estrada filius Civitate regali (*Ciudadreal*) studiis dabat operam, cùm ejus pater Mexici gubernator absque tamen proregis titulo a Carolo V imperatore præfectus in Americam transmisit: patrem ille secutus non solum hæreditariam familiæ suæ erga ordinem propensionem coluit, sed & eidem ascribi voluit. Vestem induit in domo Tepetlaoztocensi, unde post decimum mensem ad Mexicanam missus professus est, & *de la Madalena* cognomen assumsit. Vir fuit disciplinæ regularis studiosus, humilitate, silentio, pietate, vitæque austeritate commendatus, Latinæ unà & Mexicanæ linguæ peritissimus. Postquam Coyoacanensi aliisque Mexici domibus præfuisset, in Hispaniam remeare cupiit & obtinuit, in domo S. Catharinæ *de Vera*, sanctitate ac legum nostrarum severiori observatione inter alias celebri vitam finire in animo habens. Eo ubi pervenit post aliquot annos morbo correptus, & a germano suo Ludovico Alphonso de Estrada villæ *de Picon* toparcha mutandi aëris causa *Ciudadreal* primum, tum in villam suam *de Picon* adductus, invalescente ægritudine devixit anno MDLXXIX cum opinione sanctitatis, fuitque in æde sacra nostra Civitatis regalis sepultus. Non multo post professionem jubente prælato in usum novitiorum lingua Hispana stylo eleganti reddiderat opus beati Joannis Climaci *Scala cœli* nuncupatum hoc titulo: 1579.

La Escalera espiritual para llegar al cielo de S. Juan Climaco, Mexici, Joannis Pablos 1532. Quo anno primum typographiam in ea civitate auspice Antonio de Mendoça prorege erectam ferunt, primumque istud opus ex ea excusum, & a primo Americæ typotheta.

Ejus meminerunt Gonçalez Davila *Teatro Eccles. de las Indias*, ubi de Ecclesia Mexic. p. 23, Antonius Bibl. Hisp. sed accuratius Augustinus Davila Padilla Hist. Mexic. p. 591. Altamura etiam laudat ad 1579.

F. JOHANNES DE MONLUC.

F. JOHANNES DE MONLUC Gallus Aquitanus, vir utique sive stemmatis claritatem, sive animi solertiam, sive rerum quas felicissime prudenterque gessit, dignitatumque splendorem spectes, apud æquales & posteros magni nominis, sed ambiguæ aliquando religionis & famæ, nostris hîc accensetur scriptoribus ex fide auctorum æqualium, etsi nullus hactenus e nostris nomenclatoribus ordini Prædicatorum ascribendum autumarit. Is in Aquitania Condomi claro nobilique stemmate natus ineunte circiter seculo XVI patrem habuit Franciscum Monlucii Mazemcomæque toparcham, matremque Franciscam d'Estillac illius conjugem Aginnatem pari nobilitate claram: fratrem verò natu majorem militari gloria Gallis celeberrimum illum equitum Franciæ tribunum, Aquitaniæ proregem & Franciæ denique polemarchum Blasium *de Monluc*. Utrique fratrum egregie natura favit & fortuna, sed indoles omnino diversa fuit, animorumque propensio. Etenim a puero martem elegit deperiitque Blasius major, Minervam verò secutus est & musas Joannes noster, cui mira fuit dicendi facilitas atque felicitas. Vix pubes factus ordinem amplexatus est in patria Condomi puta vel Nitiobrigibus, atque † 1579.

ut is in eo sacris incubuerat egregie litteris, eruditionis laude, dicendique, qua præditus erat gratia, brevi sibi nomen aliquod apud suos fecit, ac Margaritæ Navarræ reginæ, cui tum in vicinia apud Neracum regia sedes erat, innotuit & placuit: cujus & demulsus illo blanditiis atque consiliis, a claustro ad aulam non invitus involavit, uti Brantomius æqualis in Elogio Blasii polemarchi fratris ejus refert, & excipiunt Maimburgius *Hist. du Calvin. Edit in 4 p.* 147, & alii: quod quo contigerit anno non omnino liquet, etsi rem circa annum MDXXXV accidisse, Joannemque annis ut ingenio florentem, tricesimumque circiter annum agentem monachum exuisse, aulicum ut indueret, facile conjiciamus. Hunc itaque Margarita Navarræa sibi devinctum in Francisci I regis ac fratris aulam invexit & gratiam, a quo plurimis ille postmodum affectus est honoribus atque beneficiis. Præter innatam enim dicendi gratiam atque facundiam & generis claritatem erat viro mira animi sagacitas, industria, facilitas, magnisque idonea rebus atque consiliis mens, quibus proinde Franciscus rex ac successores filii Francorum reges felicissime usi sunt. De quo sic Gallia Christiana in Episcopis Valentinensibus: » Vir sane ingentis animi, judicio, & » facundia pollens, consiliorumque Catharinæ re» ginæ Mediceæ turbatis temporibus ad res pene » omnes auctor fuit. Ille Italiam, Germaniam, An» gliam, Scotiam, Poloniam, Constantinopolim, » ac universam prope Europam celeberrimis lega» tionibus apud principes (quas sexdecim omnino » numerant) magna rerum gerendarum dexteritate » illustravit. Inter eas nominatissima est, quam fe» liciter obivit in comitiis Varsaviensibus, cùm ex» tincta Jagellonica stirpe regia promulgari curavit » anno MDLXXV Polonorum regem Henricum ducem » Andegavensem, postea tertium Franciæ hujus no» minis regem, ut diserte omnino explanavit Scevola Sammarthanus in ejus elogio, quod ibidem refertur, & leget, si velit adire harum rerum curiosus. Addo solum jam harum legationum pluribus functum nempe ab anno MDXXXVIII, cùm anno MDLIII Valentinensis & Diensis nominatus est & inauguratus antistes. » Quia verò (*sic Gallia Chris*» *tiana*) Franciscus Belcarius Peguillo, Scipio *Du*» *plex*, Historici rerum Francicarum, atque insu» per Henricus Spondanus Appamiarum episcopus, » & Julius Cæsar Bulengerus Historiarum sui tem» poris, lib. I ex fide Hieronymi Catenæ & Anto» nii Gabutii hominum Italorum asseruere, damna» tum hæreseos Romæ a Pio IV, & ejus damna» tionem a pontifice Romæ latam, promulgatam » Pii V mandato in Gallia: placuit Joanni Columbi » S. J. apologetica dissertatione Latine & Gallice » edita nomen episcopi vindicare. Hic igitur cita» tis historicis per singula capita articulatim respon» dit, & ostendit illos ea quæ adversus Joannem » scripserunt, accepisse ex Palatinorum rumoribus, » quibus causam fecerat lis de hæresi a Felice Ver» mundo decano Valentino, & Catharinæ reginæ » eleemosynario per singularem vesaniam dicta suo » antistiti apud majus consilium regis: sed optandum » fuisset, ut Gallici scriptores præfati edictum illius » consilii datum anno MDLX octob. XIV, quod as» servatur in tabulario Valentino, suis libris inse» rerent. Omnes ex eo nunc intelligerent infeli» cem decanum calumniæ damnatum fuisse, jussum» que pendere omnes stultæ litis impensas, ac nudo » capite flexoque genu veniam a Monlucio petere, » & lacerationi suæ accusationis interesse «. De ejus morte sic Spondanus in Annal. ad 1579 n. 21: » Mor» tuus est hoc quoque anno Joannes Monlucius epis» copus Valentinus Tolosæ, ubi sepultus est in ec» clesia S. Stephani metropolitana in manibus patrum societatis Jesu: unde eluta dici possit om« nis suspicio hæresis, qua gravissime, ut suis locis « vidimus, laboravit, tum in Gallia tum Romæ: cæ« tera vir doctrina, eloquio, & animo præstans « ac multis legationibus feliciter obitis illustris. « Hoc epitaphium tumulo inscriptum. *Illustrissimus vir Joannes de Monluc episcopus comes Valentinensis & Diensis, qui suis temporibus non parum opera, consilio, & virtute res Gallicas juvit, obiit A. D.* MDLXXIX *pridie Idus Aprilis. Tanti autem viri reliquias jacentes sub rudi lapide honore debito carere diutius non tulit pietas illustrissimi Caroli Jacobi de Liberon Valenciensis quoque & Diensis episcopi & comitis, ex sorore abnepotis, aeternaque illi memoria erigendum hoc monumentum curavit. R. I. P.*) *Anno Domini* MDCXXXVIII. Laudarunt Petrus Ronsardus in Carminibus Gallicis, M. A. Muretus, Jacobus Cujacius, Gabriel Lurbeus I. C. procurator syndicus civitatis Burdegalensis *De illustribus Aquitania viris*, Burdigalæ 1591 in 12, Jacobus Augustus Thuanus Histor. Rer. Gallic. suæ ætatis, *La Croix du Maine, & du Verdier*, vterque in sua Bibl. Gallica, Morerius vocabular. Histor. Gallic. & alii. Hæc ejus opera,

SEC. XVI.

Primo ECCLESIASTICA:

1. *Instructions Chrestiennes de l'eveque de Valence sur les commandemens de la loi, & des saints Sacremens. Avec deux epistres, l'une contenant une exhortation pour tous estats a la meditation & observance des commandemens de Dieu. L'Autre la maniere de chrestiennement faire les processions & penitences publiques*, Parisiis, Vascosan 1557, 1559, 1561, 1565, quæ ultima Paris. in Regia D 2485; & 1566 in 8 pp. 205. Excusæ etiam fuerunt Rotomagi, Avenione, Lugduni 1561 in 8: In Italia Italice versæ: In Flandria Belgice & Gallice, cum privilegio Caroli V Cæsaris. Sex propositiones in hoc opere ut captiosas & hæresis suspectas censura notarunt theologi Parisienses.

2. *Sermons de l'evêque de Valence sur les articles de la foi, & l'oraison Dominicale, avec plusieurs oraisons tirées des prieres de l'Eglise, dediez aux dioceses de Valence & Die*, Parisiis, Vascosan 1557, 1561, 1565 in 8 pp. 181: Item Lugduni, Guillelmi Regnoult, 1561 in 8. Quæ editio Paris. in Regia D. 2485. Et in hac opella quinque propositiones censura notarunt iidem Theologi Parisienses, ut falsas, diminutas, & scandalosas.

3. *Sermons de l'evêque de Valence sur certains points de la religion, savoir la foi, la charité, l'esperance, la patience, le nom de Dieu, l'oraison, le sabbat, recueillis fidelement, ainsi qu'ils ont esté prononcez. Plus un sermon a son clergé fait au Sené* (Sinode) *de Juillet* MDLVII, Parisiis, Vascosan 1559 in 8 pp. 278: Avenione Johannis Dubois 1561 in 16: Sunt universim duodecim conciones, in quibus iidem theologi censura notarunt quinque propositiones ut falsas, captiosas, scandalosas, & avertentes populum a pietatis simplicitate. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

4. *Recueil des lieux de l'Ecriture servant a decouvrir les fautes qu'on commet contre les dix commandemens de la loi, prononcé mot a mot par l'eveque de Valence*, Parisiis, Vascosan 1559 in 8 pp. 199: Item Avenione, Johan. Duboys.

5. *Familiere explication des articles de la foi par l'eveque de Valence. Plus le symbole de S. Athanase, avec un brief recueil des lieux de l'Ecriture servans d'explications d'iceux articles*, Parisiis, Vascosan 1561 in 8 pp. 112: Lugduni, Regnoult 1561 in 8. Extat apud eosdem nostros Parisienses.

6. *Sermons de l'eveque de Valence sur les arti-*

SEC. XVI. *cles de la foi*, Parisiis, Vascosan 1561 in 8 pp. 92.

7. *Cleri Valentii & Diensis reformatio restitutioque ex sacris Patrum conciliis excerpta per Johannem Monlucium episcopum.* Carolo cardinali Lotaringo nuncupat auctor, Parisiis, Vascosan 1558 in 8. Extat Parisiis in Regia D 2483.

Idem Gallice prodiit hoc titulo: *La Reformation du Clergé de Valence & Die, contenant cinquante articles de reformation autorisez par les anciens conciles de l'Eglise*, Ibidem.

In actis facultatis Parisiensis sic legitur ad diem XXXI decemb. MDLXII: *Duo qui sequuntur episcopi, Sagiensis Andreas du Val, & Valentinus Johannes de Monluc: magistri Picherel, Salignac, Bouthillier cum magistro nostro D'Espences sententiam proferunt circa cultum imaginum tempore colloquii Pissiaci apud Catharinam Mediceam: quæ quidem sententia Latine digesta est per Petrum Pichorel in fine dissertationis ab eo habita apud Sanctum Germanum in Laja cum dicta regina matre anno* MDLXII.

8. *Prieres pour Monsieur de Monluc eveque de Valence & Die ecrites par Jehan Choisnin son secretaire en l'an* MDLXXI. Extat codex MS in Colbert. n. 6393.

ACTA POLITICA *seu Legationum*.

1. *Littres de Jean de Monluc ecrites a Rome en* MDXXXVIII MS in fol. Codex servatus Parisiis in Regia inter codices MSS D. *Du Puy*, n. 265.

2. *Litteræ* aliæ ejusdem Gallicæ compactæ cum epistolis Francisci *de Rohan* Dñi de Gié, & in his dicitur protonotarius. Hæ servabantur inter codd. MSS in fol. Bibl. Clar. Baluzii, & recensentur n. 423. Nunc verò extant in Regia.

3. *Litteræ* aliæ ejusdem Gallicæ scriptæ regnantibus in Francia Henrico II, Francisco II, & Carolo IX, compactæ cum epistolis Blasii de Monluc Franciæ polemarchi, germani fratris dicti Johannis. Codex MS in fol. extat nunc in Regia inter codd. MSS olim Dñi *de Gagnieres*.

Tres istos codices MS recenset etiam Jacobus Le Long Oratorianus in sua Bibl. Gallica Historicorum Franciæ nn. 12776, 12780 & 12940.

4. *Ragionamento d'un ambasciatore di Francia, cioè Giouanni di Monluc, in Venetia, contra quelli che biasimano il rè di Francia, per havere ambaciatore in Constantinopoli.*

5. *Discorso del medesimo ambasciatore alla republica di Venetia, contra l'ambizione dell' imperadore Carlo V.* Servabatur uterque inter codd. MSS in fol. Clar. Baluzii jam laudati, & recensetur catalogi n. 8, nunc autem extat in Regia.

6. *Harangue faite devant le roi François II a l'assemblée des trois états au mois de Janvier* MDLX *par Jehan de Monluc eveque de Valence.* Edita est. Tomo I *des memoires du prince de Condé* p. 286, 1565 in 8.

7. *Harangue de l'eveque de Valence au roi en* 1563. Edita eodem anno Parisiis in 4. Extabat in Bibl. Baluzii recensita catalogi n. 4253.

8. *Harangue & avis prononcé au conseil privé du roi par le Sieur Jehan de Monluc eveque de Valence & Die, sur les remontrances faites par messieurs du parlement de Paris touchant les lettres de la majorité dudit Seigneur*, Parisiis 1563. Recenset *du Verdier* citatus.

9. *Epistola Johannis Monlucii episcopi Valentini ad Poloniæ ordines, de Andium duce in regem Poloniæ allegendo.* Edita 1573 in 8. Extat Paris. in Bibl. olim Teller. nunc Genovef.

Altera ejusdem epistolæ editio: cui accedit *ejusdem Monlucii defensio pro Andium duce, & defensio Zachariæ Furnesteri adversus illam Monlucii defensionem.* Hæc simul edita 1574 in 8. Habebatur in Bibl. Baluzii recensita ejusdem catalogi n. 8011.

Prodiit postea *Defensio ejusdem Monlucii adversus libellum sub nomine Furnesteri editum*, Latine. Tum & Gallice hoc titulo, *Defense pour M. de Monluc evêque de Valence contre un livre imprimé sous le nom de Furnesterus, traduite de Latin en François*, Parisiis 1575 in 8. Habebatur ibidem n. 8012.

10. *Oratio Johannis Monlucii episcopi Valentini Galliæ regis legati ad ordines Poloniæ*, X *Aprilis* MDLXXIII. Edita Cracoviæ.

11. *Altera ejusdem ibidem* XXV *Aprilis habita.* Edita ibid. in 4: Utraque extat Paris. in Regia M. 1220. Utraque etiam impressa Parisiis 1573 in 8, quæ etiam editio habetur in Regia M 1330.

Eædem Gallice versæ editæ Parisiis Johannis Richer 1573 in 8 pp. 138, & extant in Regia. L 1343. In fine legationem suam asserit alteram esse ad Polonos, & decimam quintam ad principes externos a Francia.

12. *Election du roi Henri III roi de Pologne, decrite par Jehan de Monluc eveque de Valence*, Parisiis 1574 in 4.

13. *Remontrance du même de Monluc faite aux villes & dioceses d'Uzez, Nismes, Montpellier, & aux etats generaux de Languedoc tenus a Besiers au mois d'Avril* MDLXXVIII, Parisiis, Abelli Langelier 1578 in 8. Sic *du Verdier* citatus.

Arrest du grand conseil du XIV *octob.* MDLX *en faveur dudit de Monluc contre Felix de Vermond doien de Valence imprimé a Tournon*, 1630 in 8: Altera ut videtur editio. Extat in Regia citata L. 2348. Id placuit addere in argumentum supra de Monlucio narratorum.

Pro Johanne Monlucio præscriptio Jacobi Cujacii adversus libellum quemdam Zachariæ Furnesteri sive Hugonis Donelli nomine editum, Parisiis 1574 in 8. Extat in Regia L 1470: Tum Lugduni 1575 in 8. Accedit *Zachariæ Furnesteri responsio* ad eamdem præscriptionem. Extat in Teller. nunc Genovef. p. 303.

Legendus & de eo Johannes Columbi S. J. laudatus opella cui titulus, *Liber singularis quod Johannes Monlucius Valentinas & Diensis episcopus non fuerit hæreticus*, Lugduni, Rigaud & Borde 1640 in 4 pp. 56, ubi quæcunque a Vermundo decano Valentino adversus suum episcopum objecta sigillatim refellit, & famam episcopi innocuam vindicat. Extat in Regia L 1128.

Monlucio objecerunt quidam, quod elegantes quas habuit in suis legationibus præsertim in comitiis Poloniæ orationes, ei componeret quidam Johannes *Basin* actor regius Blesensis vir eximius & linguarum peritus, quem ideo secum duxerat, sed unde habent fuisse Monlucio tantarum partium viro peritiorem. Itaque in aliquibus juverit, ut dies diei eructat verbum, sed illas integras ab acri & solerti Monlucii judicio prodiisse extra dubium quisquis sensatus statuet.

F. JOANNES DE PALENTIA.

F. JOANNES DE PALENTIA Hispanus patria & professione Salmanticensis, vir divini cultus cærimoniarumque ecclesiasticarum ad ritum ordinis apprime studiosus, eaque ratione ob præclaras alias ad id muneris dotes titulo cantoris annis XL choro Salmanticensi præfectus moderator, jussu magistri ordinis Seraphini Cavalli tum in Hispania agentis annis scilicet 1574 & 1577 edidit † 1579.

Ordinarium sacrarum cærimoniarum & divini officii ad ritum Fratrum Prædicatorum in duos libros distributum, ex antiquis purgatum & correc-

tum, atque ex recentioribus, & adnotationibus aliisque necessariis auctum, Salmanticæ 1576: Venetiis, Juntarum 1582 in 4 signat. duorum foll. ab A ad M. Quod opus ex codice MS antiquo ad normam exemplaris a B. Humberto magistro ordinis V concinnati & Parisiis apud nostros Sanjacobeos extantis scripto & Salmanticæ servato potissimum erutum est, additis quæ postea variis in capp. genn. præscripta fuerunt.

2. *Martyrologium secundùm ordinem FF. Prædicatorum, cum ejusdem ordinis constitutionibus & regula B. Augustini correctum*, Salmanticæ 1579: Venetiis, Juntarum 1582 in 4 signat. duor. foll. ab A ad S. Quod martyrologium ipsum est Usuardi, quo cum aliis Ecclesiis usus est ordo ab initio, quo usque Romanum Baronii adoptatum fuit. Ad calcem additus est *magistrorum ordinis, & virorum ac mulierum sanctitate, dignitate & doctrina fulgentium brevis catalogus*, sed non usquequaque accuratus.

F. JOANNES MARIA CANEPARO.

† 1579. F. Joannes Maria Caneparo Insuber, patria Mediolanensis, domus S. Eustorgii alumnus, vir seculo XVI vergente clarissimus, variisque apud suos in ordine functus muneribus, pœnitentiarium etiam egit Mediolani in Trullo, & per totam diœcesim sanctæ inquisitionis officii vicarium generalem. Vivebat etiamnum anno MDLXXIX quo scripsit ac edidit

Scudo inespugnabile de' cavalieri di santa fede della croce di san Pietro martyre, Mediolani 1579 in 12. Extat in Regia H 3081.

Laudat Picinelli Athen. Mediolan. p. 307.

F. PAULUS CONSTABILIS.

† 1580. F. Paulus Constabilis Æmilius Ferrariæ circa MDIX vel MDX gente patritia natus, ætatis XIV adolescens ordinem amplexatus est in patria in conventu S. Mariæ Angelorum, virque evasit pietate, disciplina regulari, doctrina, prudentia clarissimus, qui per omnes gradus ad supremum tandem ordinis culmen ascendit. Studia priora exegit Bononiæ, tum philosophiam professus est Muriani, Arimini, Mutinæ, theologiam verò Mantuæ, & in utroque conventu Januensi, exinde Bononiæ studentium magister institutus. Mox ad regimen assumtus Priorem egit S. Catharinæ de Formello Neapoli, & postea in nativo suo Angelorum Ferrariensi. At virum ad superiora natum non passus est summus pontifex intra claustri limites diutius coerceri. Inquisitor itaque Ferrariensis primum, postea Mediolanensis, ac mox magister sacri palatii anno MDLXXIII selectus est a Gregorio XIII, quo in munere mirum quantam apud omnes in Urbe & in orbe famam sibi pepererit, adeo ut coactis Romæ ordinis comitiis anno MDLXXX inter quatuor primi nominis a pontifice propositos sabbato vigilia pentecostes XXI maii summo omnium consensu unanimique suffragio magister totius ordinis salutatus fuerit. Gesta in eo munere fusius narrat suppar Pius P. II lib. 4 pag. 286, quem adeas. Addo solum visitatis Regni Siciliæ provinciis tum & Romana, cùm Lombardiam lustraret, Venetiis in conventu S. Dominici morbo apprehensum tandem decubuisse XVII septemb. MDLXXXII ætatis LXXIII. Statuam ei marmoream opus Alexandri Vittoria in peristylio dicti conventus erexit ejus socius F. Paulus Isaresius Mirandulanus magister provincialis Terræ-sanctæ, inscriptionemque adjecit supra relata narrantem. Græce peritus fuisse dicitur, & licèt in sacræ scripturæ, SS. Patrum, conciliorum & juris canonici doctorum lectione potissimum versatus, tamen cum philosophis, oratoribus, poëtis assuetus deliciari. Extat in Bibl. Reg. Parif. H. 1722 *Oratio in ejus funere a F. Petro Rodulphio ord. S. Francisci habita*, Venetiis 1582 in 4. Extat ibidem H 2815.

Decretum Gratiani emendatum & notationibus illustratum. Major pars a F. Paulo Constabili S. Palatii apostolici magistro Gregorii XIII jussu editum, Venetiis 1584 in 8. Extat in Regia E. 2271.

Tractatus de causis in sancto officio cognoscendis. Laudatur a Rovetta ad 1572.

Littera encyclica ad universum ordinem e cap. gen. electionis 1580 scripta habetur Romæ cum actis. Fortè plures in ejus Regesto apud magistrum ordinis servato.

Legendus de eo noster Hieronymus Gioannini da Capugnano, qui sociorum ejus alter vitam ejus lingua Etrusca eleganter & accurate scripsit, ut postea dicetur ad 1604, & inter alia pag. 83 refert, *Ragionamento fatto dal P. Constabile la prima volta quei parlò a suoi Frati dopo l'esser maestro dell' ordine e finì il capitolo generale*, ad usque pag. 98. Refert præterea *Orazione di Luigi Grotto cieco d'Adria recitata in Vinegia nella chiesa de' SS. Gio. e Paolo nelle seconde essequie del detto Constabile.* Quæ oratio prorsus elegans. Extat hæc vita in Regia H 2815.

F. ALPHONSUS DE SEPULVEDA.

F. Alhonsus de Sepulveda Hispanus Biatiensis patria & professione jam florebat anno MDLXXI, quo in actis cap. gen. eo anno Romæ habiti sacræ theologiæ magister fuit approbatus, quem & sancti officii tribunalis censorem allectum & ad octogesimum ætatis annum pervenisse ferunt. Ejus meminerunt Martinus de Ximenes Jurado *Annal. Eccl. de Jaën* p. 457, & Antonius Bibl. Hisp. qui asserunt scripsisse † 1580.

Summa de casos de conciencia.

F. ANGELUS DE SESTRO.

F. Angelus de Sestro Ligur a patria in ora maris Ligustici nuncupatus, provinciæ utriusque Lombardiæ alumnus, in scientiis mirabilis, licèt juvenis & pene adhuc adolescens, memoria tenacissima, ingenio acerrimo, Aristotelis textum & multa S. Thomæ opera diaconatu tantum initiatus jam corde tenebat, maximamque sui spem faciebat, cum præmatura mors nondum præsbyteratus ætatem adeptum e medio sustulit circa MDLXXX in gymnasio Bononiensi magno omnium mœrore & desiderio. Sic refert abbas Michael Justiniani *Scrittori Liguri* ex codice MS domus nostræ Tiburiensis a se viso, & quem catalogum esse asserit scriptorum ordinis, sed jam principio & fine carentem. Excipiunt Altamura ad 1580, Rovetta ad 1581, & Oldoinus in Athenæo Ligustico. Hæc ab eo relicta dicuntur ingenii sui monumenta: † 1580.

Annotationes sed nondum perfectæ super prædicabilia, prædicamenta, physicam & metaphysicam.

Quæstiones de angelis, & de iisdem sermo elegans.

In librum S. Thomæ de ente & essentia annotationes, & alia multa.

F. ANTONIUS BALDUCCIUS.

F. Antonius Balduccius Italus, patria Foroliviensis, ibidemque ordini ascitus, theologus & Ecclesiastes unà præstantissimus, morum præ- † 1580.

SÆC. XVI. terea integritate ac regulari disciplina in primis commendatus, ideoque a magistro ordinis Stephano Usumaris in partem laborum socius allectus circa annum MDLIII, at anno MDLVII eo defuncto, paulo post inquisitor fidei generalis Bononiæ anno scilicet MDLX constitutus est, tumque familiam Bononiensem prior unâ administravit. Anno MDLXXI provinciæ utriusque Lombardiæ præfectum agebat, quo titulo comitiis ordinis eo anno Romæ habitis intererat, ut produnt acta in quibus inquisitor Bononiensis simul dicitur, unde nonnisi post hæc comitia a Pio V commissarius generalis in Urbe assumtus fuerit, non verò anno MDLXVIII ut habet Fontana in Theatro. Exinde a Gregorio XIII ad infulam Trevicanam sub Beneventana anno MDLXXVI promotus, hanc Ecclesiam quatuor circiter annis rexit ad annum MDLXXX, quo transivit ad meliora. De quo legendi Ughellus, Pius lib. 4 col. 28, hic tamen emendandus, cùm Tarvisinum episcopum pro Trevicano dicit. Rovetta etiam inter Scriptores suos Lombardos numerat, ut a quo hæc relicta sint opera:

Tractatus de auctoritate summi pontificis.

Tractatus alter de fide.

Quæ ubi serventur vel impressa vel saltem MS aut omisit aut ignoravit.

F. ANTONIUS BRANDOLINUS.

† 1580. F. ANTONIUS BRANDOLINUS Italus patria & professione Veronensis, cum sacris litteris musas etiam coluit amœniores, quas ei adeo familiares fuisse dicunt, ut sua ætate religiosorum poëtarum princeps haberetur. Ita censebat Albertus Lavesola sive *Lavagnolo* academicus Filarmonicus Veronensis vir celebris. Rovetta quem hîc excipio sic refert ex chronico cœnobii nostri Veronensis ab ejus sodali Joanne Maria Pelegrino concinnato, ubi Antonium docet ad annum MDLXXX floruisse, & scriptum reliquisse, quod postea typis prodiit

Opusculum in laudem Virginis Deiparæ, Veronæ vel Venetiis 1618.

F. ARCHANGELUS BLANCHI.

1580. F. ARCHANGELUS BLANCHI Insuber, patria Viglevanensis de castro Gambalo in Longobardia Transpadana ortus, ordini nomen dedit adolescens Viglevani. Exinde sacræ theologiæ post solitos scholæ agones magister laureatus, a Pio V dum esset in minoribus, atque etiam in pontificatu delectus est ab arcanis conscientiæ, cujus & ultimam pontificis excepit confessionem, defunctique jam aperte testatus est integritatem & puritatem. Socium etenim eum sibi pridem elegerat Pius sanctæ fidei commissarius generalis a Paulo IV creatus anno MDLI, cui postmodum successit ipse Archangelus anno MDLXIV sub Pio IV, cardinalis tum Alexandrini interveniente commendatione, a quo mox ad Petri sedem evecto Theanensis episcopus constitutus est anno MDLXVI die XIII septembris, demum & ad purpuram assumtus anno MDLXX die XVII maii tit. S. Cæsarii dictus vulgo cardinalis Theanus ab Ecclesiæ suæ nomine, cui præfuit annis novem, & quam dimisit anno MDLXXV. A Gregorio XIII præpositus est expurgandis librorum erroribus & sordibus, quod onus omni præstitit, implevitque animi contentione & integritate. Scripsit teste Rovetta

De libris expurgatis & expurgandis, tum & noxiis proscribendis volumina tria, MS forsan in archivo congregationis indicis servata.

Sepultus fuit Archangelus in ædibus S. Sabinæ cum hoc elogio:

D. O. M.

F. Archangelo de Blanchis S. R. E. cardinali, pietate, vita innocentia & doctrina eminentissimo, qui in disciplina Dominicana, & in obeundo munere inquirendi in hæreticos Pii V Pont. Max. collega, ab eodem primum episcopus Theanus creatus, mox in sacrum collegium patrum cardinalis cooptatus virtutis specimen prœbuit, ab summa spe rerum maximarum e medio cursu revocatus hic situs est. Vixit annos LXIII, *menses* III, *dies* XV. *Obiit anno* MDLXXX, XV *kal. febr. Cohæredes D. Franciscus Blancus, & Defendens fratres PP.*

F. ATHANASIUS NELLUS.

F. ATHANASIUS NELLUS Viterbii natus, & in domo S. Mariæ ad Quercum non longe a Viterbio dissita ordinem amplexus, honestis vir moribus & vitæ puritate commendatus, a Pio V ideo delectus est, qui S. Mariæ Majoris basilicæ pœnitentiarius esset apostolicus, primusque omnium ab eodem cæteris ordinis sui præfectus pœnitentiariæ apostolicæ vicarius, quod munus gessit annos XII, obiitque anno circiter MDLXXX, ut habent Gozzeus & Fontana in Prov. Rom. Ejus etiam meminerunt Fernandez, Pius, & Altamura ad 1580. Scripsit ac edidit, quod altera editione prodiit opusculum. Titulus: † 1580.

Origine e miracoli della Madonna della Quercia di Viterbo, dove secondo i tempi distintamente si narra, comme incomminciasse la sua apparizione e accrecimento con alcuni miracoli, de' quali essa città hà maggior cognizione: composta per il R. P. F. Atanasio Nelli da Viterbio dell' ordine de' Predicatori. Di nuovo ristampata con alcune aggiunte dal R. P. F. Gabriello Pollioni da Viterbo priore di detto luogo, Viterbii, Discipuli 1611 in 8 pp. 96. Extat Paris. in Regia H 2530.

F. BARTHOLOMÆUS DE MEDINA.

F. BARTHOLOMÆUS DE MEDINA Hispanus Legionensis Foro Egurrorum vernacule *Medina del Rio Sicco* ortus, unde & agnomen accepit, Salmanticæ ordinem est amplexatus. Sacræ theologiæ magisterium in academia ejus urbis promeritus, cathedram Durandi primum, deinde primariam rexit, hanc concurrente Joanne de Guevara Augustiniano viro eximio publicis disputationibus adeptus, & in eadem Mancii de Corpore Christi de quo supra ad 1576 successor. Quo in docendi munere adeo pertinaciter desudavit, ut firma licèt valetudine uteretur, robustoque præstaret corpore, vires omnes brevi consumserit, & in dicta sua domo ætatis tantum LIII, Christi verò anno MDLXXX tertio kal. januarii, si Fernandezio fides, seu MDLXXXI ut Marietæ placet, initio mensis februarii piissime obierit, cujus exequias summo mœrore affecti prosecuti sunt collegiorum omnium academici, universique regularium ordinum conventus. † 1580.

Linguarum Hebraicæ & Græcæ se fuisse studiosissimum ipsemet testatur in procemio ad tertiam partem S. Thomæ, majorem tamen studiis theologicis operam impendisse. Eum egregiis laudibus exornant Fernandez & Marieta citati, nostrique nomenclatores omnes, quibus adjungendi Possevinus, Miræus, Schottus, & Antonius in Bib. Hisp. In universam S. Thomæ Summam commentarios meditabatur, at edidit solum

In primam secundæ, Salmanticæ 1577, qui rursus prodierunt ibidem 1582: tum Bergomi, Comini Venturæ 1586, quæ editio Paris. in Regia D 148: Venetiis apud Societatem 1590, & Petri Mariæ Bertani 1602: Coloniæ 1619. Hæ omnes in fol.

Laudantur

Laudantur & aliæ editiones in 8 Salmanticæ 1588, Cæsaraugustæ 1587, Barcinone 1604.

In tertiam partem a quæstione prima ad LX, Salmanticæ 1578, 1584, & 1596: Venetiis curis Petri Gonzalez nostri 1582: Ibidem Bertani 1602, & Coloniæ 1618: omnes in fol.

Breve instruction de comme se ha de administrar el Sacramento de la penitencia, Salmanticæ 1580, & Hæred. Matthiæ Gast 1585 in 8 pp. 621: Cæsaraugustæ, Joannis Solor 1583: Pinciæ 1600: Pompeiopoli 1625: omnes in 8.

Ex Hispanica Latinam fecit Raphael de Cesare Neapolitanus, & edidit hoc titulo: *Instructio confessariorum, quomodo administrandum sit sacramentum pœnitentiæ*, Venetiis, Joannis Guerilii 1601 in 8, quæ editio in Regia D. 2362: Coloniæ, Quentel 1601 in 8: Ibidem Petri Henning 1618 in fol.

Testatur Antonius in Bibl. Hisp. & Italice fuisse versam & editam Venetiis Dominici Nicolini 1582 in 8.

Hunc auctorem ceu probabilismi inventorem & antesignanum nobis objicit Stephanus Dechamps S. J. in quæstione facti ab eo edita Parisiis 1659 in 4, & fere fatetur Vincentius Baronius noster Manuduct. ad moral. theol. parte altera in præfat. & in seqq. quamvis ejus turpis notæ Medinam alii absolvant, eo quod probabilitatis notionem longe aliam statuat, quàm vulgo ponant probabilistæ recentiores. Sic enim ille in primam secundæ q. 19: *Opinio probabilis ex eo dicitur probabilis, quod possumus eam sequi sine reprehensione & vituperatione. Nam opinio non dicitur probabilis, ex eo quod in ejus favorem adducantur rationes apparentes, & quod habeat assertores & defensores, nam isto pacto omnes errores essent opiniones probabiles. Sed ea opinio probabilis est, quam asserunt viri sapientes, & confirmant optima argumenta.* Viden? non dicit *bona*, sed *optima*. Quo eodem modo interpretandus est Instructione confessariorum lib. 1, cap. 8, ubi sic habet: *Recta & firma sententia dictat ac docet, licitum esse in dubiis sequi opinionem probabilem &c.* id est optimis argumentis probatam: idque evincit exemplum quod affert, an liceat sortem accipere ex mutuo ratione lucri cessantis? Fatendum cæterum cum Baronio citato *rimulam tantum aperuisse*, at per quam contra ipsius mentem opinionum monstrosarum torrens Ecclesiam innundavit. Propterea ut ut sit de Medina, male ex eo scholam nostram arguas, in qua post verbum Dei, concilia, & SS. Patres, solus S. Thomas magister agnoscitur & auditur, cæteri verò quantum sancti doctoris scitis adhærent, ut & in pluribus idem Medina.

F. DESIDERIUS ANICHINUS.

1580. F. Desiderius Anichinus Italus Veronæ natus, & ibidem ordinem professus his annis vergentis ad finem seculi XVI certo florebat, ut habet Altamura qui ejus meminit ad 1580, & constat ex libello quem nostrorum Hieronymi Panormitani de quo supra ad 1570, & Andreæ Alcheri de quo ad 1574 lucubrationi adjunxit, quod iis recentiorem arguit, & Rovettæ finem omnino elevat seculo integro antiquiorem contendenti, & ad 1480 revocanti. Pium quidem ut testem profert parte 2 lib. 3, sed neque libro 3 neque libro 4 ejus meminit Pius, at tantum in Append. col. 415, idque leviter ex Gozzeo, nec annum quo floruerit ascribens. A Desiderio itaque editus est libellus hoc titulo:

Confessionario raccolto da dottori catolici per il R. P. maestro Girolamo Panormitano dell' ordine de' Predicatori nuovamente ampliato d'alcuni utili avisi & observationi per F. Andrea Alchero da Materno dell' ordine predetto, con la giunta di un modo breve e risoluto di prepararsi alla confessione, raccolto dal R. P. F. Desiderio Anichino Veronese Predicatore Domenicano, Venetiis, Altobelli Salicati 1582 in 12. Sæc. XVI.

Alias editiones laudat Altamura sed absque anno, Vicentiæ & Bassani apud Jo. Antonium Remondip. in 12: Neapoli apud Constantinum Vitalem, & iterum ibidem apud Octavium Beltranum 1641 in 8.

Opus ejus alterum laudat Rovetta, cui titulus, *Summa de casibus conscientiæ & de censuris*, penes quem fides.

F. DIDACUS A ROSARIO.

F. Didacus a Rosario sic dictus in religione, gente Lusitanus vir omnino pius ac eruditus, omnique disciplinarum genere clarus, morum gravitate ac integritate, spiritu præsertim apostolico maxime commendatus apud suos, quo scilicet æstuans peccatores ad pœnitentiam facile melioremque frugem emolliret, tepidiores etiam ad arduum virtutis culmen inflammaret, variis præfuit Lusitaniæ cœnobiis, in quibus sic prælatum aliis superioremque se habuit, ut communibus implendis oneribus ipse adesset primus omnibus, minusque aliis imperare quam præire videretur. Erga creditam curæ suæ familiam ita affectus, ut in eo parentem optimum amantissimumque potius quam superiorem sodales experirentur omnes, adeo in sublevandis eorum infirmitatibus erat solicitus. Cùm autem jam annos plures apud populum summo auditorum confluxu ac fructu conciones habuisset, a Bartholomæo de Martyribus nuper ad Bracarenses infulas rapto potius quam evecto, vocatus est & delectus Didacus, atque in partem solicitudinum assumtus, cui & annis pluribus adhæsit, nec inutilem ei regendis pascendisque ovibus operam præstitit. Ad annum MDLXXX floruisse Marieta testatur, cui ceu æquali & fere populari mihi major fides. Quo verò anno & loco decesserit non meminit. Eumdem laudant Lusitanus, Fernandez, Altamura ad 1573, & Antonius in Bib. Hisp. Scripsit ac edidit 1580.

Historia das vidas e feitos heroycos & obras insignes dos sanctos cõ muitos sermões & praticas spirituaes que servem a muytas festas do anno: revistas & cotejadas com seus originaes autenticos, de mandado do muy illustre Dom Frey Bartholomeu dos Martyres &c. Conimbricæ, Antonii de Maria 1577 fol. Tomis duobus. Extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Ex ipso regis privilegio & approbationibus constat hanc esse primam editionem, eosque falli cum Antonio in Bibl. Hisp. qui anteriorem laudant Bracaræ 1563.

Summa de casos & Catechismo. Utrumque jussu dicti Bartholomæi editum Bracaræ.

Chronicon Dominicanum. Lingua fortè Lusitana, Ludovicus Jacob Bibl. Pontif. p. 298 opus quoddam laudat hoc titulo: *Determinationes quorumdam doctorum de differentia inter Eugenium IV P. M. & concilium Basileense*, MS quod dicit haberi Romæ in bibliotheca Ascanii cardinalis Columnæ sub nomine cujusdam Didaci a Rosario Dominicani. Addit verò se nihil explorati habere, an sit idem qui vitas SS. edidit Lusitanice. Antonius in Bibl. Hisp. de hoc opere se alibi nihil audivisse asserit. Neque mihi ulla est codicis hujus MS aliunde notitia, verùm omnibus attentis nullum mihi dubium, quin sit hujus Lusitani lucubratio, quam is occasione itineris Bartholomæi de Martyribus ad synodum Tridentinam pergentis confecerit, ipsi si opus foret usui futuram: Ascanius verò Columna sub finem hujus seculi XVI legatum in Hispania agens, ut rerum ad sanctam sedem Romanam spectantium erat

Sæc. XVI. admodum curiosus, sibi datam secum Romam asportarit, ubi dicitur mortuus anno MDCVIII die XVII maii.

F. DIONYSIUS DE ASSISIO.

1580. F. DIONYSIUS DE ASSISIO Umber, provinciæ Romanæ alumnus, musas amœniores, sed sacras coluisse fertur, & laudatur a Gozzeo, Pio, Altamura ad 1580, sed & a Jacobillo in Bibl. Umbr. His testibus scripsit ac edidit

Volumen carminum in laudem B. Virginis.

F. DOMINICUS A PACE.

1580. F. DOMINICUS A PACE vernaeule *de Paz* Lusitanus Olissipone natus, literis humanioribus probe instructus, Bononiam in Italia se transtulit, juris utriusque addiscendi studio incitatus: dumque ibidem Decreto & Digesto serio incumberet, afflante numine ordinem ibidem amplexus est, verbique Dei præço celeberrimus ferventissimusque evasit, adeo ut vulgo concionator Hispanus audiret: nec suis tantum acceptus Lusitanis & Hispanis, sed Italis etiam cæterisque quas peragravit concionando nationibus profuit, quarum & linguam callebat prompteque loquebatur. Bononiæ conciones habuit lingua populari, quas & Latine postea rogatus edere, stylo reddidit non prorsus ingrato, typisque commisit sub vitæ finem. Ejus meminit Nicol. Antonius in *Bib. Hisp.* Altamura ad 1580, ut & Rovetta. Hæc ab eo prodiere:

Sermonum in quibus vere Christiani hominis specimen exhibetur:

T. I. Venetiis, Francisci Ziletti 1580 in 4 pagg. 720.

T. I. Pars secunda pp. 637. Ut T. I *de amore Dei & promixi* agit in genere, ab eo promittebantur

T. II. *ubi de amore specialiter, quid cuique hominum statui conveniat:* & T. III, *Quæ sint fugienda aut sustinenda mala.* Quæ forte MS Bononiæ apud nostros servantur. Ac præterea

Casuum conscientiæ summa volumine grandi illi tribuitur a Rovetta.

F. DOMINICUS ROSSI.

1580. F. DOMINICUS ROSSI Italus, provinciæ Romanæ alumnus, Romæ ad Minervam hoc anno vivebat, quo antistes *Cuzchi* in novo orbe Joannes Solanus Bæticus Malacensis ex ordine Prædicatorum assumtus, abdicata pastorali solicitudine & dignitate in idem Minervæ cœnobium secesserat, ubi & diem extremum clausit anno MDLXXX die XIV januarii, cui tum erat Rossius ab arcanis conscientiæ, cujus & in manibus Solanus extremam egit animam, ac ex superiorum consensu, Rossioque suadente, Minervitano conventui cuncta quæ sibi supererant, libere bona sua concessit, in novi suorum gymnasii ad Minervam erectionem, & quidem ea lege ut primaria theologiæ cathedra nullius unquam quam Hispani naturalis juris esset, uti Razzius habet p. 106, & Davila *Teatro Eccles. de las Indias* T. II p. 58, ubi uterque refert Rossium scripsisse

Breviculum vitæ F. Joannis Solani ord. Prædic. episcopi Cuzchensis.

F. FERDINANDUS A SANCTA MARIA.

1580. F. FERDINANDUS A SANCTA MARIA Lusitanus, sacræ theologiæ præsentatus, ejusdemque pluribus annis lector, præfectus missionis Indiarum Orientalium, & regnorum *Malaca*, *Camboja*, *Sul* & Sinarum imperii, vir apostolicus, strenuusque in vinea Domini operarius vivebat etiamnum & florebat anno MDLXXX. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus, Pius, Fernandez, Antonius in *Bibl. Hisp.* Altamura ad 1551, & Sousa *Historia da provincia de Portugal* III P. Lib. 5 cap. 5 pag. 412 & 413: quibus testibus scripsit:

1. *Relaçam da vida & martyrio glorioso do Padre Frey Jeronimo da Cruz nacido de Lisboa morto atravessado com hũa lança por Gentios em o grande reyno de Syaõ anno 1566.* Hanc relationem Romam ad magistrum ordinis transmisit auctor, eaque prodiit Latine reddita Romæ anno 1571 ea forma iisdemque typis, quo posset cum Actis capituli generalis eo anno ibidem celebrati apud hæredes Antonii Bladii editis compingi. Sic refert dictus Souza, qui & eam relationem *Histor. da Prov. Portug.* P. I Lib. 3 cap. 31 Lusitano sermone inseruit.

2. *Relatio obsidionis Goënsis, quam ante paucos annos Indorum multitudo innumera fecit, & Lusitanorum gens strenuissime multis hostium turmis cæsis & profligatis propulsavit.* Sic Lusitanus, qua verò lingua, an Latina an vernacula Lusitana, non docet.

F. HIERONYMUS BERMUDEZ.

F. HIERONYMUS BERMUDEZ Hispanus seculo XVI vergente claruit, ejusque meminit in vita B. M. Ludovici Granatensis Matriti edita anno 1639 in 4 Ludovicus Muños his verbis: *Fray Geronimo Bermudes varon docto en letras divinas y humanas en un poema que llamo* 1580.

Hesperoida en alabança del duque d'Alva D. Fernando.

Escriviole en Latin, y le traduxo en verso suelto Castellano con algunas glozzas adornadas de lugares santos y filosofos. Esta en poder de un Cavallero de la ciudad de Sant Iago &c. Ab eo suam in Bib. Hisp. intulit Antonius, & excepit Altamura ad 1580, nec de eo plura ad me pervenerunt.

F. HIERONYMUS DE PONTECORVO.

F. HIERONYMUS DE PONTECORVO Siculus, sacræ theologiæ magister in collegio Neapolitano aggregatus, provinciæque Regni prior provincialis, Campaniensis episcopi Beneventanique archiepiscopi theologus fuit & vicarius generalis, nec suam tantum Neapolim, ubi metaphysicam solidum ille docuit quadriennium, sed & Italiam eruditione sua collustravit universam, demum dum Beneventanæ diœceseos obiret ex more & officio visitationes, in terra *Riccia* nuncupata morte sublatus abiit ad superos. Claruit inter ordinis sui viros seu vitæ sanctimonia & puritate seu & singularis eruditionis laude sub magistro ordinis F. Paulo Constabili conspicuos, ac proinde circa MDLXXX. Sic refert F. Hieronymus Joanninus de Capugnano in vita dicti Constabilis. Ejus etiam meminerunt cum laude Vallius noster, pag. 257, & Toppius *Bibl. Napolet.* Neuter tamen ulla Hieronymi hujus nostri opera refert, quæ disquirant symmystæ gentiles. 1580.

F. LUCAS LEOPOLIENSIS.

F. LUCAS LEOPOLIENSIS a patria in Sarmatia & professione sic agnominatus, seculo XVI floruit, quo in comitiis ordinis Romæ anno MDLVIII habitis sacræ theologiæ magister promotus fuit & in actis approbatus. Ejus meminit Lusitanus 1580.

in chronico ad decadem 1550, sed ex auditu solum, sed certius ex visu Severinus de Cracovia in vita S. Hyacinthi de eo sic loquens: *Lucas Leopoliensis vir doctissimus fuit, & in Polonico idiomate nostro tempore omnium rhetorum & concionatorum excellentissimus, bis prior Cracoviensis, prædicator & conventus & arcis Cracoviensis multis annis, mortuusque in oppido Dinono, ibidemque in Ecclesia parochiali sepultus.* Quæ Severinus scribebat anno 1594. Lucam laudat Altamura ad 1575, & ab eo asserit relictas

Annotationes in sacra Biblia, & conciones plurimas elegantes.

Quæ vel editæ idiomate Polonico, & ideo ad nos non pervenerunt, vel MS apud sodales servatæ.

F. PAULUS ZIZURI.

* 1580. F. Paulus Ziztiri Dalmata Raguzæus patria & professione, exactis in Italia philosophiæ theologiæque studiis, exinde in patriam reversus Ecclesiastes claruit facundus, & spiritu vere apostolico ardens. Laudat Altamura ad 1580 ex Gozzeo & ipso Raguzæo, cui in viris suæ gentis fides facile adhibenda. Hæc autem ab eo dicuntur prodiisse lingua nativa Illyrica:

Sermones de adventu, quadragesimales & de Sanctis.

Libellus de societate nominis Dei, &

Alter de societate rosarii.

F. REMIGIUS NANNI.

† 1580. F. Remigius Nanni *Florentinus* a patria vulgo dictus, clara vetustaque & patritia gente ortus Nannia, conventus S. Mariæ Novellæ Florentini alumnus, vir pietate pariter & eruditione clarus, orator & poeta elegans, concionator egregius, in philosophicis, theologicisque peritissimus, in historicis versatus & sagax, in ethicis politicisque versutissimus, plura per varia provinciæ suæ Romanæ loca obivit regiminis munia. Florentiæ grassante lue laborantibus ipse succurrere voluit, ibidemque hæsit ab anno MDXLVII ad MDLIV, dein Anconæ ad MDLV, mox anno MDLVI Venetiis in SS. Joannis & Pauli, ubi pluribus annis magnum eruditionis suæ scribendo dedit experimentum ad MDLXXVIII: unde accitus tamen ille fuerat anno MDLXIX Romam a Pio papa V, qui emendandis cudendisque S. Thomæ de Aquino operibus desudaret: hinc reversus Venetias, Florentiam circa MDLXXVIII se confert parentes post liminio suos & fratres amplexaturus: verùm discessum e Florentia Venetiasque regressum dum parat & meditatur, ipso discessus proximi pervigilio malignæ febris æstu corripitur, ac intra sextum ægritudinis diem e vivis non sine suorum & eruditorum omnium quibus in pretio erat mœrore subtrahitur anno MDLXXX vel sequenti ætatis circiter LX, apud suos sepultus. Ejus cum laude meminerunt Razzius æqualis mortuum asserens anno MDLXXXI, Sixtus Senensis, Lusitanus, Gozzeus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1581 & 1588, hi posteriores cum Lusitano perperam in duos dividentes, & Possevinum in eumdem errorem trahentes, cùm unus & idem reipsa fuerit, ut constat ex ejus operibus, quæ hæc recensentur:

1. *De summi pontificis auctoritate, de episcoporum residentia & beneficiorum pluralitate, gravissimorum auctorum complurium opuscula ad apostolicæ sedis dignitatem majestatemque tuendam spectantia. Omnia nunc primum in unum collecta, congrueque digesta, ac in duos tomos divisa*, Venetiis, Jordani Zileti 1562 in 4 charta & charactere elegantissimis. T. I pagg. 509, in eoque habentur, SEC. XVI. 1. *D. Thomæ Aquinatis de summi pontificis auctoritate Quæstiones per D. Joannem de Turrecremata cardinalem in Basiliensi concilio in unum collectæ.* 2. *Thomæ de Vio Cajetani cardinalis de comparatione auctoritatis papæ & concilii: Ejusdem de eadem potestate. Item de primatu Romanæ Ecclesiæ: Item de Synodorum differentia opuscula.* 3. *Jacobi Naclanti episcopi Clugiensis de eadem compendiaria narratio.*

Ibidem *De residentia pastorum*, 1. *Cardinalis Cajetani*, 2. *Carranzæ archiepiscopi Toletani*, 3. *Naclanti*, 4. *Dominici Soto opuscula.*

T. II pp. 303. In eo *De residentia Thomæ Campegii episcopi Feltrensis*, 2. *Ambrosii Catharini*, 3. *Francisci Torrensis adversus Catharinum*, 4. *Catharini adversus Torrensem*, 5. *Torrensis adversus Catharinum antapologeticum*, 6. *Torrensis de eadem & de commendatione Ecclesiarum*, 7. *Leonardi Veneti canonici regularis opuscula.*

Ibidem *De beneficiorum pluralitate*: 1. *S. Thomæ sententia*, 2. *Cardinalis Cajetani super ea explicatio*, 3. *Dominici Soto quæstio subtilissima*, 4. *D. Thomæ consilium*, 5. *Canonistarum explicatio.* Quæ opusculorum collectio utilissima Joanni cardinali Morono ab auctore nuncupata. Extat hæc editio Paris. in Regia E 1689 & apud nostros ad S. Honorati.

2. *Epistole & evangelii, che si leggono tutto l'anno alla messa secundo l'uso della santa Romana Chiesa ridotti all'ordine del Messale nuovo, tradotti in lingua Toscana dal R. P. M. Remigio Florentino dell'ordine de' Predicatori: con alcune annotationi morali del medesimo a ciascheduna epistola, & evangelio.* [Post duas priores editiones Venetas] *nuovamente accresciute, con l'aggiunta ancora di quattro discorsi, cioè, del digiuno, della invocation de' santi, dell' uso dell' imagini, & della veneracion delle reliquie loro, utili & necessarii a chi fosse desideroso d'intendere le sante usanze della S. R. Chiesa*, Venetiis 1575: Ibid. Gioliti 1584 in 4 pp. 683. Extat Paris. in Regia E 3130: Huic editioni præfigitur breve Gregorii XIII qui Giolitum de hujus editionis accuratione non mediocriter laudat. Ib. Georgii Angelieri 1597 in 4: Turini, Francisci Lorenzini 1582 in fol. pp. 474, apud nostros Parisien. ad S. Honorati: Rursus Venetiis 1599 & Gaspar. Bindoni 1600, & apud Juntas 1639 in 4.

3. *In sacros utriusque testamenti libros Annotationes non pœnitendæ, quibus historiam virorum illustrium, & descriptionem animalium, plantarum, lapidum, montium, fluminum, urbium, oppidorum, cæterarumque hujusmodi rerum, quæ passim divina scriptura commemorat, diligentissime complexus est.* Sic Sixtus Senensis in Bibl. auctorem præstans anno 1566 ætatis XLIV florentem. Idem opus, ut videtur, quod Florentiæ in Bibl. S. Marci servatur hoc titulo Arm. IV n. 77, *Allegoria super historias veteris & novi testamenti, & distinctiones M. Remigii O. Præd.*

4. *Davidici Psalmi Etrusco carmine redditi.* Sic idem Sixtus Senensis & Razzius citatus.

5. *Historie universali de suoi tempi di Giovan Villani Cittadino Fiorentino nuovamente ristampate con tavole necessarie e postille in margine delle cose notabili fatte per M. Remigio Nannini Fiorentino*, Venetiis, Junti 1559 in 4, P. I pp. 588, P. II pp. 232. Præfationem præfixit, in qua editionis rationem reddit. Extat apud nostros ad S. Honorati.

6. *Considerationi cento civili sopra l'historie di Francesco Guicciardini, e d'altri historici trattate per modo di discorso, dove si contengono precetti e regole per prencipi, per republiche, per capitani,*

SEC. XVI. *per ambasciadori, e per ministri de' principi di christianità: con alcune lettere famigliari dell' istesso Remigio Fiorentino sopra varie materie scritte a diversi gentilhuomini, & 145 auvertimenti di Francesco Guicciardini: nuovamente poste in luce*, Venetiis, Damiani Zenaro 1582 in 4. Editionem curavit F. Xistus Venetus ord. Præd. SS. Joannis & Pauli alumnus, & Ludovico Michaeli patritio Veneto F. Remigii nuper defuncti amico addictissimo nuncupavit. Extat opus apud nostos Parisienses ad S. Honorati. Legendus Xisti prologus in considerationes & in epistolas de actis auctoris.

7. *Orazione nella morte della madre della signora Alessandra di santo Giouanne.* Edidit Franciscus Sansovinus cum aliis ejusdem argumenti virorum illustrium orationibus, Venetiis, Joan. Sansovini 1569 in 4.

8. *Le due deche dell' historia di Sicilia del R. P. M. Tomazo Fazello Siciliano dell' ordine de' Predicatori, tradotte dal Latino in lingua Toscana dal R. P. M. Remigio Fiorentino dell' istess' ordine*, Venetiis, Guerra 1573 in 4: Panormi 1628 fol. apud Decium Cyrillum, pp. 612. Quam versionem instante Fazello suscepit. Extat Paris. in Regia K 98.

9. *Historia d'Italia di Francesco Guicciardini dall' anno 1494 fin al 1532 riscontrata dal P. Remigio Fiorentino con gl' altri Historici & la vita dell' autore dal medesimo Remigio*, Venetiis, Giolito 1568 in 4 pp. 819 & 173. Extat Paris. in Regia K 361, & K 362 *La medesima*, Ibid. 1583 in 4, & K 363 *La medesima corretta da Francesco Sansovino*, Genevæ 1636 in 4. Historici ad quos hanc historiam recensuit Remigius, hi sunt, Pontanus *dell' guerre di Napoli*, Leonardus Aretinus, Galeatius Capelli *delle guerre di Milano*, Auctor *del fatto d'arme del Taro*, Paulus Jovius, Sabellicus, Paulus Emilius, Corius, Macchiavellus, Justinianus, Paradinus & Cominius, quibus plures alios adjecit Porcacchus in sua editione Venetiis 1610 in 4.

10. *Opera di Marco Marulo circa l'istituzione del buono e beato vivere, tradotta di Latino da F. Remigio Fiorentino*, Venetiis circa 1560 in 4, & postea ibid. 1610 in 4. Extat Rom. in Barber.

11. *Somma de' casi di conscienza di F. Bartholomeo Fumi, Armilla detta, tradotta di Latino dall' istesso Remigio*, Venetiis, Dominici Nicolini 1588 in 4. Sic Altamura.

12. *Poesie in lode della Madonna madre di Dio*, Venetiis 1577 in 4. Sic idem Altamura.

13. *Orazioni in materia civile e criminale tratte dagli Storici Greci e Latini, antichi e moderni &c.* Venetiis, Giolito 1561 in 4.

14. *Orazioni militari raccolte da tutti gli Storici Greci e Latini, antichi e moderni*, Ibid. 1560 in 4. Editio altera aucta.

15. *Rime.* Extant *nelle Rime scelte dal Dolce*, Ibid. 1565 in 12, T. I pag. 383, & T II pag. 143.

Hæc tria ultima opera recensentur in catalogo Bibl. Imperiali Romana.

Ediderat Remigius præter relata, ut testatur Xistus Venetus consodalis & intime familiaris supra n. 6 laudatus in prologo a se epistolis Remigii collectis præloque datis præfixo, *Tria volumina discursuum varii generis & argumenti* adhuc vigenti ætate florens, quæ & prælo dare meditabatur, postquam recognovisset & aptiori ordine digessisset: sed Romam a Pio V accitus, ut editioni operum S. Thomæ de Aquino invigilaret, variisque avocatus & præpeditus occupationibus consilium distulit, quod morte improvisa præventus absolvere non valuit. Aliud contigit incommodum, nempe ante mortem amicis extra ordinem plura vel legenda vel etiam examinanda concesserat, quæ ab ejus obitu ex eorum manibus recuperare potis non fuit, & vel eorum incuria oblivioni tradita sunt, vel plagiariorum iniquitati cesserunt. Ex his centum considerationes & epistolas perpaucas supra relatas vix excussit & obtinuit Xistus laudatus ab amicorum Remigii manibus, sed aliud extabat *epistolarum familiarium volumen, & alterum volumen carminum* ut plurimum lingua Etrusca, quæ rei litterariæ perierunt.

Remigium putabat Innocentius *Pencini* Venetus de quo postea ad 1690 primum, qui commentarium in epistolas septem canonicas sub nomine S. Thomæ prælo dedisset, sed Claudio de Spina de quo supra ad 1560 id ascribendum.

Quidam *Remigius Florentinus tertius* ab Altamura laudatur ad 1588, cui pleraque opera supra relata asserit, unicum testem Lusitanum prodens, quem Gozzeus, Pius, & Possevinus excipiunt: sed manifeste illi delusi a varia forsan ratione, qua suum in variis operibus Remigius profert agnomen: aliquando enim *Florentinum* a patria se simpliciter nuncupat, idque communius pro more seculi, aliquando agnomen gentilitium *Nannium* addit, sed non ideo alterum censeo. Itaque recte Lucarinus & Fontana ab Altamura citati, & non prudenter emendati unicum & eumdem scriptorem astruunt, ea enim Xistus Venetus, cui ceu Remigii familiari & intimo major fides, supra relata opera eidem Remigio ascribit & vindicat omnia in prologo supra n. 6 laudato.

F. THOMAS ALAX.

F. THOMAS ALAX, qui *de la Hija* a Marieta ab aliis *Laixa* cognominatur, (quod ex Hispanæ pronunciationis ratione discrimen facile componat hujus peritus idiomatis aut indigena) sacræ theologiæ magister, Barcinone studiorum præfectum ac regentem egit, publicumque professorem academicum, ut habet Fernandez. Quo ex munere illum sibi delegit ascivitque conscientiæ moderatorem vir ille inclitus exercituum triremiumque pro rege Hispano imperator & archithalassus Garcias *de Toledo*. Erat enim Thomas non scholasticæ modo moralisque peritissimus, sed magni insuper vir animi atque prudentiæ rebusque gerendis aptissimus, qui eruditione, scriptis, nominisque fama ac integritate vitæ suam plurimum illustravit Aragoniæ provinciam, conventumque cujus alumnus erat Barcinonensem. In vivis adhuc Neapoli superfuisse anno MDLXXVII Marieta & Lusitanus asserunt, ac inter scriptores anno MDLXXX superstites Lopez accenset Hist. Gen. P. IV lib. 3 cap. 4, & scripsisse 1580

Commentarium in epistolam ad Hebræos & ex SS. Patribus ac præsertim ex S. Hieronymo canones ad sacræ scripturæ sensus explicandos collegisse.

Ex SS. etiam Patribus plura collegisse ad ejus seculi convellendas hæreses in locos communes opportune digesta. Quæ tamen inquit Lusitanus, anno MDLXXVII quo eum Neapoli vidit, adhuc erant informia, auctore negotiorum pondere gravato & præpedito: quippe penes quem tum erat rerum agendarum moles omnis, & auctoritas ab imperatore Garcia imposita.

Ejus meminere præter citatos cæteri omnes & Altamura ad 1579, sed an edita, vel ubi serventur quæ scripsit nullus indicat, nec ubi vel quando vivere desierit, quod nobis aliquando gentiles proferant & hic addant saltem sodales.

F. THOMAS DEL CASTELLAR.

1580. F. Thomas del Castellar Catalanus cœnobii Podii Certani vernacule *Puycerda* professus vergente seculo xvi floruit. Hic siti ardens salutis animarum in Americam transmisit, & in provincia Mexicana omnibus ordinis muniis strenue functus est, lectoris præsertim theologiæ in gymnasio S. Ludovici, & apud Indos missionarii ferventissimi. Ejus cum laude meminerunt Diagus Hist. prov. Arag. fol. 272 C, Fernandez, Antonius Bibl. Hisp. quibus testibus scripsit hoc titulo:

Historia & progressus provinciæ Mexicanæ ordinis Prædicatorum, vel ut alii referunt, *Vitæ primorum Patrum provinciæ Mexicanæ, qui vitæ sanctitate claruerunt.* Quo opere Augustinus *Davila y Padilla* se plurimum usum profitetur in sua historia Mexicana conficienda. Videsis p. 653. Antonius *Remesal* Hist. Chiap. p. 301 a, eamdem historiam Thomæ nostri citat, & in ea lib. 1 capitibus 21, 22 & 23 fusius scripsisse de Indorum provinciæ Guatemalensis idolis docet.

Triunfo de los martyres de la orden de Predicadores, 1580. Hoc opus Diagus asserit a nostro Thoma prius scriptum & typis editum, quam in Indias Occidentales proficisceretur.

F. THOMAS DA PENHA.

* 1580. F. Thomas da Penha Lusitanus Ecclesiastes celebris, & eruditione sacra conspicuus floruit circa annum MDLXXX inquit Fernandez, quem excipiunt Antonius in Bibl. Hisp. & Altamura ad 1580. Scripsit ac edidit eodem teste

Conceptus super evangelia totius anni.

Officium pium & elegans de S. Thoma de Aquino.

F. ALEXANDER CAPOCCIUS.

1581. F. Alexander Capoccius Etruscus Florentiæ natus, vix duodennis habitum ordinis induit in domo S. Mariæ Novellæ. Litteris humanioribus post professionem in provincia Lombardiæ optime instructus atque divinis, Florentiam reversus linguarum etiam Hebraicæ, Siriacæ, Chaldaicæ, Arabicæque sibi peritiam comparavit: tam suæ interea solicitus sanctitatis per assiduam corporis mortificationem abjectionemque sui, quam aliorum per continuam annorum XLVII verbi Dei prædicationem, pauperumque & peccatorum consolationem & auxilium instabat saluti. Eo tempore virginis sanctissimæ Mariæ Bagnesiæ Florentinæ tertii ordinis S. Dominici professæ moderabatur conscientiam, quam & ipse morientem administravit, suisque ipse sepulcro intulit humeris anno MDLXXVII die XXVIII maii. Demum & factus conventus S. Mariæ Novellæ sub finem vitæ prior, vitam innocentissimam ætatis LXVII, Christi anno MDLXXXI ut habet Pius, non LXXXIV ut refert Fontana die VIII octobris morte sanctiori feliciorique complevit, fuitque ibidem sepultus. Plura de ejus assiduo vitæ in dies sanctioris studio si libeat, habueris apud Pium P. I lib. 4 col. 597, Fontanam in Monum. ad 1584, Franciscum Marchi qui vitam illius scripsit ac edidit, & quam contractam Dominicus Maria Marchesinus retulit in suo Diario ad mensem octob. De eo etiam ut viro miræ vitæ sanctimonia & austeritate claro meminit Martyrologium ordinis. Extat ab eo scripta Italice & edita apud utrumque Razzium Silvanum & Seraphinum de sanctis ac beatis scribentes, Latineque maxima ex parte a Daniele Pappebrochio S. J. reddita

Vita venerabilis Mariæ Bagnesiæ virginis tertii ordinis S. Dominici. Vide Acta SS. T. VI maii in Corollario ad diem XXVIII p. 128 *.

F. FRANCISCUS DE BOVADILLA.

F. Franciscus de Bovadilla Hispanus claro marchionum *de Moja*, & comitum * 1581.
de Puñan rostro sanguine ortus, ordinem in cœnobio Æburensi (*Talavera* vernacule dicunt,) amplexus est adolescens, ac inter illustres ætatis suæ sacræ theologiæ professores apud suos & exteros plurimum emicuit ingenio, eruditione, eximiaque in dicendo facilitate ac gravitate. Rude donatus in scholis & laurea redimitus æd conventuum regimen in sua Hispaniæ provincia assumtus est, priorisque munere in cœnobio vulgo *Piedrahita* fungebatur, cùm exorta comites inter fratrem suum & alterius fratris sui natu majoris defuncti filium graviori lite, quam frustra componere tentavit, ne domesticis his interesset dissidiis; in Lusitaniam secessit, cùm eam provinciam Hispani nostri a Joanne III rege acciti, inter quos & celebris erat Ludovicus Granatensis, administrarent. Virum omni exceptione majorem ingenti cum lætitia exceperunt Lusitani, nec solum Beneficensi cœnobio veluti filium cooptarunt, sed & eodem anno mense maio MDXLIV priorem præfecerunt: moxque ob magnam quam suæ fecit prudentiæ existimationem, Olissiponenses nostri mense decembri sequenti ad idem munus evocavere. Neque hic stetit, nam anno MDXLVII in octavis Epiphaniæ comitiis provinciæ Olissipone celebratis summo consensu electus est præfectus provincialis, tantaque omnium approbatione quadriennium suum rexit, ut ad idem munus sub finem anni MDLXXI iterum assumtus fuerit, quo tamen ob graviorem ætatem exonerari obtinuit mense maio MDLXXIV. Reginæ Catharinæ Joannis III consorti & ab ejus morte Sebastiani I nepotis sui tutrici ac regenti fuit acceptissimus, & absente Ludovico Granatensi a sacris aliquando confessionibus. Vivebat adhuc anno MDLXXXI Olissipone pietate, disciplina regulari, doctrinaque clarissimus, testibus Joanne Marieta fol. 204 b, & Lusitano æqualibus. Ejusdem meminerunt Possevinus, Pius, Fernandez, Antonius *Bibl. Hisp.* & Altamura ad 1589: sed de eo potissimum legendus Sousa Hist. prov. Portug. P. II fol. 82 b, & P. III pag. 9. Otii hostem infensissimum prædicant omnes, ac inter alia scripsisse

In libros sapientiales annotationes breves.

In Ecclesiasten commentaria copiosa & exacta, &

In epistolas Pauli omnes.

Quod ex ipsius Bovadillæ ore se accepisse refert Lusitanus citatus, an autem typis prodierint, silent omnes, sed saltem MS Olissipone vel Æboræ servari conjicimus, nam in hac posteriori civitate, dum sodalibus suis lue in Lusitania grassante percussis omnia corporis & animæ subsidia ministraret, nec ab illis avelli quantumvis alio secedere invitatus patitur, eadem ipse contactus piissimam ibidem reddidit animam, fuitque ibidem in aula capitulari sepultus.

F. FRANCISCUS FORERIUS.

F. Franciscus Forerius vulgo *Foreiro*, † 1581.
Lusitanus Olissiponensis natalibus clarus, sed litteris & eruditione longe clarior in orbe toto fulsit seculo XVII. Adolescens ordinem amplexus in patria, linguarum se a juventute optima cognitione exercuit, Latinamque, Græcam, & Hebraicam egregie sibi comparavit. Cùmque acutissimi esset

SEC. XVI. ingenii, judicii juxta & acerrimi, earumdem linguarum beneficio & auxilio, seu in patria seu Parisiis, quo studiorum causa a Joanne III Lusitano rege animi plane regii, cum æqualibus suis quamplurimis missus fuit, theologiæ dans operam, profundissimus evasit ille theologus, qua scholasticam illa partem attingit, qua & positivam moralemque spectare posset. In patriam e Galliis redux circa MDXL, mox in scholis sacrisque pulpitis doctrina & facundia magnam sibi comparavit famam, quæ & ad aulam usque pervasit. Henrico cardinali & Ludovico principibus Joannis III regis fratribus germanis ob egregias partes animique dotes eximias acceptissimus fuit, & ab altero delectus qui filium erudiret Antonium, Cratensem exinde priorem, & regnum ipsum aliquando affectantem: sed & a Rege non longo post intervallo concionator ordinarius & regius Ecclesiastes ascitus fuit cum annuo 50000 regalium, seu Turonensium librarum 300 honorario, datis in id regiis literis XXIII decemb. MDLV, quo etiam munere sub Sebastiano rege stipendioque fruebatur. Cùm autem anno MDLXI ad concilium Tridentinum graviores ex omnibus regnis mitterentur theologi, Forerius noster a Sebastiano rege imprimis selectus est, qui suo nomine in eo adesset theologus. Quantum verò in ea synodo illuxerit, produnt ejusdem historici, testanturque majoris momenti commissa ipsi negotia mox referenda: adeo ut cum quædam occurrissent cum summo pontifice ore ad eos communicanda, ad idque homine opus esset fidissimo, hæc ipsi a Patribus provincia demandata fuerit, quam & ita executus est, ut & expectationi Patrum planè responderit, & maximam sui fecerit apud Pium IV existimationem. Ad suos reversum anno MDLXVI sodales Olissiponenses sibi præfecerunt priorem, deinde in comitiis ad septembrem MDLXVIII coactis Patres provincialem assumpsere: quo munere fungens conventum in *Almada* non longe ab urbe regia erexit, in quem ut secretiorem locum a munere expleto MDLXXI secessit studiis deinceps unique saluti vacaturus: ubi & obiit morbo sublatus anno MDLXXXI januarii x, & in aula capitulari sepultus. Ex quo evanescit quod fabulantur conspecta ex monte Antonii Cratensis sui olim discipuli & ad regnum aspirantis clade, Albanique ducis Hispanorum polemarchæ victoria, subito ex mœrore vehementi exanimem corruisse, & animam efflasse, siquidem prælium illud sex antea fere mensibus augusti XXV commissum fuit. Forerii cum laude singulari meminerunt Sixtus Senensis in Bibl. Sanct. Lusitanus, Possevinus, Fernandez, Schottus, Antonius in Bibl. Hisp. Altamura ad 1576, Sousa in Hist. prov. Portug. P. I fol. 196, P. II fol. 84 & P. III pag. 489, quem præsertim quoad chronologiam hîc excepimus, sed & alii innumeri. Hæc ejus opera:

1. *Isaia propheta vetus & nova ex Hebraico versio, cum commentario, in quo utriusque ratio redditur, vulgatus interpres a plurimorum calumniis vindicatur, & loci omnes quibus sana doctrina adversus hæreticos atque Judæos confirmari potest, summo studio ac diligentia explicantur*, Venetiis, Jordani Zileti 1563 in fol. pagg. 473: Antwerpiæ, Philippi Nutii 1565 in 8. Ediderunt etiam commentarium integrum Londinenses in suis Criticis sacris T. V in prophetas 1660 fol. In epistola nuncupatoria ad Henricum cardinalem Lusitaniæ principem Patres S. J. collegio Eborensi præfectos laudat ut *doctrina & sanctitate præcellentes: qui velim*, inquit, *pro sua singulari probitate ac maxima benevolentia, qua eorum societatem propter religionem & vitæ rationem semper habui conjunctissimam, ut si quæ fuerint obtrectatorum calumniæ, me ab omnibus vindicent*. In præfatione ad amicos, sic habet: *Coram Christo loquor a quo eadem accepi, me quicquid est quod vel ipsi laudant, vel laudari intellexerunt, quicquid in meis concionibus populum tenet atque afficit, quicquid est eloquentiæ, suavitatis, gravitatis, omnemque facultatem, quam mihi in dicendo tribuunt, hac ratione esse assecutum, quam in interpretando Iesaia sequor*. Sixtus Senensis de hoc commentario sic censet: *Nullum unquam opus in hoc scribendi genere prodiit in lucem, quod æquius possit cornucopiæ appellari*. Ricardus Simon *Histoire critique de l'ancien testament* pag. 50 sic de eo scribit: *Forerius fait voir dans tout son ouvrage, qu'il etoit exercé dans le stile de l'Ecriture. Il s'etend a la verité quelquefois sur le sens moral, mais comme il ne s'eloigne gueres de son sujet, cela sert a eclaircir davantage le sens literal*. Novi Malvendam nostrum T. V in notis ad Isaiæ cap. 3 vers. 12 sic loqui de hoc commentario: *Eadem habent Mercerus & Forerius, qui fere semper Forsterum transcribunt*. At non novum ejusdem scripturæ libri interpretes eadem cogitare absque suspicione plagii, cujus Forerium absolvit summa sua eruditio.

2. *Commentaria in omnes libros Prophetarum, ac Job, Davidis, & Salomonis* prælo parata se habere testatur ipse in epistola nuncupatoria operis superioris ad Patres Tridentinæ synodi, *In quibus*, ait, *germanam catholicamque sententiam summa diligentia ac studio singulis dictionibus examinatis, dicendique formulis Hebræorum observatis elicui ut promulgarem. Opus sane spissum est atque operosum: quod etiam haud scio, an unquam unus homo præstare possit. In commentario in reliquos prophetas* (ut dicit in præfatione citata ad amicos) *tantummodo loci difficiles explicantur*. Commentarium verò in Job tanti & præ omnibus habebat, ut cùm aliquando cella sua conflagraret igne fortuito erumpente, sedato igne quæsivit, an saltem Job salvus & integer abiisset, cùmque salvum accepisset, cætera igne absumta patienter tulit. Sic refert Sousa citatus P. III pag. 494, addens extare etiamnum opus illud auctori carissimum, & in ejus potestate esse, qui nec diu lucem desiderare publicam promittebat.

3. *Lucubrationes in evangelia, quæ per totum anni curriculum leguntur, ab eo per viginti annos in aula regia & apud cives Olissiponenses pro suggestu in concionibus exposita*, etiam prælo paratæ erant: de quibus in præfatione citata ad amicos *ab iis qui adfuerant, vehementer laudari* asserit, & si ederentur *multo plures fore qui eos libros legerent, suoque nomini melius consultum iri*. Vix ulli tempestate sua, inquit Vasæus in chronico ad 1567, fuit concionandi dexteritate secundus.

4. *Oratio quam habuit ad PP. Tridenti congregatos Dominica I Adventus anni 1562*. Edita Brixiæ 1563 in 4. Mirum hanc in collectionibus hujusmodi orationum seu concionum Tridenti habitarum, etiam in Parisiensi anni 1672 conciliorum editione fuisse omissam. At præterea referente Ludovico Muñoz in vita nostri Bartholomæi de Martyribus Hispane scripta pag 225, cùm huic archiepisco Bracarensi a Patribus synodi commissa fuisset concionatores, qui identidem coram iis prædicarent, eligendi cura, ejusdem jussu Forerius feria 6 post Dominicam 2 quadragesimæ *De vinea Domini* ex suggestu publice oravit, & adeo partibus omnibus absolutus Ecclesiastes visus est, ut sequenti quadragesima conciones singulis septimanis eum habere voluerint.

5. *Lexicum Hebraicum* sibi ipsi confecerat *maximis vigiliis*, ut ipse testatur in præfatione citata ad amicos, *non solum ex aliis lexicis*, sed & *examinatis locis quos citant ad verborum significatio-*

nes comprobandas, *quod*, inquit, *incredibile dictu est*, *quantum negotii mihi facesserit*. Nec omittendum quod eadem præfatione addit, in addiscenda lingua Hebræa præceptore usum esse Angelo Caninio Anglariensi, *qui ad linguas docendas natus esse videbatur, atque Hispali mortuus est*.

6. *Synodi Tridentinæ Patribus*, inquit Munosius citatus, *adeo perspecta probataque erat Forerii eruditio & solertia, ut sacri concilii textus ipse, quo modo utimur, ab ipso prodierit*.

7. *Index librorum prohibitorum cum regulis confectis per Patres a Tridentina synodo delectos auctoritate Pii IV primum editus*, Romæ, e Typ. Cameræ 1564. *Præfatio in Indicem librorum prohibitorum confectum a deputatione Tridentinæ synodi, R. P. F. Francisci Forerii O. P. S. T. professoris & ejusdem deputationis secretarii*. Hæc Deputatio instituta fuit sess. XVIII seu II sub Pio IV 26 febr. 1562, & Patrum secundus fuit noster archiepiscopus Bracarensis, Forerius autem antea in regno Lusitaniæ censor librorum publicus a consilio regio positus & declaratus fuerat, ut ipse in epist. nuncup. Esaiæ ad Patres Tridentinos refert, eoque munere post reditum fungi perrexit.

8. *Catechismus ex decreto consilii Tridentini ad parochos Pii V P. M. jussu editus*, Romæ, e Typ. Cam. 1566. Huic componendo, concinnando, limando ex theologis a concilio adhibiti sunt Leonardus Marinus archiepiscopus Lancianensis, ac Ægidius Fuscararius episcopus Mutinensis, quibus adjunctus F. Franciscus Forerius ordinis Prædicatorum omnes. Sic inter alios plures testatur S. Carolus Borromæus datis ad Lusitaniæ regem Sebastianum & ad Henricum cardinalem Lusitanum novemb. initio 1564 literis, quibus Forerium excusans, cur non illico a fine concilii in patriam redierit, ejus operam scilicet Romæ necessariam fuisse in conscribendo catechismo, tantisperque detineri dum absolvatur opus. Sed & id testantur alii plures estque vulgo notum. Videsis ad eumdem catechismum Antonii Reginaldi nostri Dissertationem de hujus catechismi auctoritate ad caput ejusdem editam anno 1648 in 8.

9. *Missale, Breviarumque Romanum* recognoscenda, purganda ac reformanda ipsi duobusque aliis insignioribus prælatis commissa sunt a concilii Tridentini Patribus primum, tum a Pio IV. Quæ & tandem emaculata prodierunt sub Pio V, Romæ, Cam. Apost 1568 in fol.

F. JOANNES BARTHOLOMÆUS FERRUS DE LUGO.

1581. F. Joannes Bartholomæus Ferrus de Lugo Flaminius provinciæ Lombardiæ alumnus vir egregiis dotibus ornatus, sacræ theologiæ magister, primique nominis Ecclesiastes & theologus cum episcopo Veronensi Aloysio Lippomano sub Julio III nuncio apostolico, & synodi Tridentinæ præside eidem affuit nec parum claruit. Exinde ad Litterensem in Regno Siciliæ sub Amalphitana Ecclesiam a Pio V promotus anno MDLXVII die XIX septembris, tum ab eodem anno MDLXX die x maii ad Interamnensem translatus est, in qua & obiit hoc anno MDLXXXI. Ejus meminerunt Ughellus Ital. Sac. T. I col. 830, & T. VII col. 372 Fontana in Theatro, qui ambo omisso Joannis prænomine *Bartholomæum* solum nuncupant. Rovetta ad 1574 præter alia minus accurate dicta, corrupte *Baptistam* pro *Bartholomæo* vocat. Videsis indicem eorum qui concilio Tridentino astiterunt. Hæc ei a Rovetta tribuuntur:

Oratio elegans in laudem S. Thomæ de Aquino.

Opusculum de laudibus B. Virginis.

A quo autem visa ista & ubi servata silet de more, itaque penes illum fides.

S. LUDOVICUS BERTRANDUS.

S. Ludovicus Bertrandus Valentiæ in Aragonia anno MDXXVI kalendis ipsis januarii natus est, ordini nomen dedit ibidem anno MDXLIV die XXVI augusti, & anno revoluto die XXVII professus est, in cœlum verò migravit anno MDLXXXI die IX octobris ætatis LVI currente. Eum Clemens X sanctorum albo inscripsit anno MDCLXXI die XII aprilis, cujus vitam sanctissimam & præclare pro Ecclesia gesta videsis apud hagiologos, qui omnes abinde; de eo scripserunt. Inter alios legendus potissimum Diagus ejus æqualis Hist. prov. Arag. fol. 224 ad 250: sed & ejus vitam speciatim edidit Odoardus Cellerno hoc titulo, *Vita di San Luigi Bertrando dell' ordine de' Predicatori raccolta da processi fatti nella sua canonizatione*, Romæ, Tinassi 1671 in 4. Plura sanctum scripsisse ferunt, servarique per Hispanias, ac Valentiæ latere etiamnum inedita, quæ viri sanctitatem & in rebus spiritualibus scientiam exhibent, at cùm nos lateant suorum gentilium diligentiæ producenda posteritatique commendanda permittimus. Unica nobis non est omittenda 1581.

De Moriscorum Valentini regni perfidia & ejectione ad ejusdem regni proregem ducem de Najera scripta transmissaque sententia & epistola. Hanc Jacobus Bleda Defensionis fidei tractatu tertio p. 457 Latine edidit, at Damianus a Fonseca libro, *De la justa expulsion de los Moriscos de España* p. 134 vernacula Hispanorum lingua, & ipsis sancti verbis repræsentat.

F. ALEXIUS FIGLIUCCIUS.

F. Alexius Figliuccius Senensis ortu, cui nomen lustricum erat *Felix*, nobili loco natus, spretis quas nobilium more degustaverat aulicæ vitæ deliciis mundique illecebris, Christo nomen dedit & Dominico, cujus institutum Florentiæ in S. Marci cœnobio professus est. Ingenuis vir moribus erat, humanisque litteris & divinis optime instructus. Etruscæ linguæ deliciis ac leporibus, ceu satis uteretur horti sui floribus, dicendo scribendoque sic eminebat, nullus ut ea tempestate regioneque esset, qui dicendi peritia puritateque eum antecelleret. Fuit enim ille non orator modo evangelicus & facundus, sed & poëta, nec vernacule tantum, sed Græce etiam & Latine doctus. Quo autem e vivis abierit loco & anno non prodit Ugurgierius quem hîc excipio *Pompe Sanesi* Tit. 14 n. 33, & Tit. 18 n. 75; scimus tantum anno MDLXXXII adhuc superstitem fuisse. Hæc ejus opera mihi cognita: † 1582.

Marsilii Ficini epistola, atque Olai Magni septemtrionalis historia, Etrusca lingua e Latino reddita. Sic Ugurgierius Tit. 18 n. 75.

1. *Undici Filippiche di Demostene dichiarate da Felice Figliucci*, Romæ, Vincentii Valgrisi 1550 in 8.

2. *Della filosofia morale libri X sopra i libri X d'Aristotile per Felice Figliucci*, Ibidem 1551 in 4.

3. *La politica, overo scienza civile secondo la dottrina d'Aristotile da Felice Figliucci*, Venetiis, M. Somasci 1583 in 4, sed altera editio post antiquiorem, ut videtur Romæ apud eumdem Valgrisium.

Hæ tres mox laudatæ lucubrationes extant Romæ in Bibl. Imperiali, videntur autem a Filliuccio editæ, priusquam ordinem amplecteretur, quod ex nomine *Felicis* lustrico in iis apposito conjectu pronum.

Sec. XVI. *Oratio Latina ab eo in concilio Tridentino habita.* Hanc laudant Razzius & Ugurgierius, sed an impressa, aut MS ubi servetur, neuter indicat.

Catechismo, cioè Istruzzion secondo il decreto del concilio di Trento a parochi publicato per commandamiento di nostro SS. Signore papa Pio V, e tradotto poi per ordine di sua Santità in lingua volgare, Romæ, Camer. Apostol. 1567: Iterum *con le figure*, Venetiis, Aldi 1582 in 8. Sic in catalogo librorum typis Aldinis editorum. Rursus Venetiis 1618.

Ejus meminerunt Lusitanus, Gozzeus, Fernandez, Pius & Altamura uterque ad 1571 ob editionem forsan catechismi Tridentini Italice versi, quam ultimus laudat, Venetiis apud Aldum 1571.

F. CAROLUS WINKIUS.

1582. F. CAROLUS WINKIUS Flander, Ipris natus & ibidem ordinem amplexus, theologiæ licentiatus ut aiunt, & prædicator generalis, suis etiam præfuit prior. Virum præstant Græce ac Latine peritum, celebremque tota Flandria Ecclesiastem. Prævalentibus in ea regione hæreticis, Iprisque ab illis invasis, sodalibus ordinis extorribus quaqua versus dispersis, Parisios Carolus se contulit, ubi & vitæ finem invenit anno MDLXXXII. Ejus meminit Valerius Andreas in Bibl. Belg. emendandus tamen cùm *Wickium* pro *Winkio* agnominat. Scripsit ac edidit his titulis:

Hymni quorum usus est in ecclesiastico Dei cultu unà cum aliquot præclaris canticis, prosis, & orationibus positis in Latino idiomate, atque etiam Teutonico, utroque textu sibi mutuo correspondente.

Subnectitur ad calcem Teutonico carmine, *Threnodia ob diminutam & admodum deformatam Dei civitatem cum supplici postulatione, ut ipsius conditor primam faciem, pristinumque decorem ei restituere dignetur*, Gandavi, Gisleni Manilii 1573 in 8. Tum auctor baccalaureum tantum se præstat.

De christiana militia disciplina, opus Petri Bacherii, de quo postea ad 1601, prælo excudendum curavit, & procemium ad lectorem eidem præfixit, in quo se Carolum Winxium Hyperium id est Iprensem vocat: Gandavi, Petri Sangrii 1562 in 8.

Hæc omnia ex Bibl. Belgo-Dominic. MS pluries laudata.

F. HENRICUS DE TAVORA.

† 1582. F. HENRICUS DE TAVORA Lusitanus Scalabitanus, *Santaron* vulgo dicunt, patrem habuit Ferdinandum de Cardoso magni tum certè nominis virum, matrem Philippam de Brito primæ nobilitatis Lusitanicæ viraginem, Emanuelis Serraoni de Brito germanam, filiorum quinque filiarumque duarum matrem: tertio ille masculorum loco natus Hieronymi nomen e sacro fonte suscepit, adolescensque adhuc unà cum natu minore fratre suo germano Ferdinando, de quo supra ad 1578, ordinem in conventu Beneficano juxta Olisiponem, est amplexatus, mutatoque Hieronymi lustrico nomine Henrici nomen ab Henrico cardinali Lusitaniæ principe, qui religiosam vestem cum fratre induenti aderat præsens accepit, & a sancto Hieronymo cognominari voluit, quamvis subinde de Brito aliquando, aliquando de Tavora, quod ex insignis ejus familiæ stirpe originem duceret, non secus ac ejus frater Ferdinandus, vulgo audiebit. Stadia litteralia theologiæ præsertim in conventu a Victoria dicto, vernacule *Batalha* collegio tum generali provinciæ peregit sub illustri nostro Bartholomæo de Martyribus ibidem professore ac regante primario, quem deinde priorem ac præfectum habuit in conventu suo Beneficensi circa MDLVII. Quantum autem sub tanto talique magistro & pietate & doctrina profecerit Henricus, ex intima peculiarique utriusque animorum consensione mutua facile colligitur, qua factum est, ut ad infulas ille vocatus raptusve Bracarenses hunc sibi socium ac convictorem, & ab omnibus consiliis elegerit anno MDLX: biennioque postmodum ad concilium proficiscens Tridentinum comitem itineris assiduum, secretorumque conscium habuerit ac theologum, cui certe loco se non imparem exhibuit Henricus, qui magnam sibi apud Tridentinos Patres morum sanctitate & eruditione conciliavit æstimationem, oratione etiam coram iisdem habita Dominica prima quadragesimæ anni MDLXII. E synodo reversus conventui Eborensi quibusdam annis præfuit prior electus, tum ad Sebastiani I regis nominationem factus est episcopus Cochinensis in Indiis orientalibus die XIII januarii MDLXVII, quam ubi decem & amplius annis integerrime administrasset Ecclesiam, ad metropolitanam sedem Goanam evectus est XX januarii MDLXXVIII. Verùm dum per varia maris discrimina senio licèt jam gravis visitationes sedulus obit, & quorumdam ecclesiasticorum pravos mores emendare, eosque ad frugem reducere satagit, ab iniquo quodam ex illis, quem ex debito pastoralis officii corripuerat, veneno secretius propinato interimitur anno MDLXXXII. Hæc in civitate, quam *Chaul* appellant vulgo Lusitani, 60 leucis a Goa distante urbe opulenta acciderunt, ibidemque in Ecclesia majori ad altare SS. Rosarii sepultus fuit. Extat ejus

Oratio de Calamitatibus Ecclesiæ in Tridentina synodo habita Dominica I quadragesima 15 Februarii 1562: prodiitque Brixiæ eodem anno, tum & cum aliis synodi actis, Lovanii 1567 in fol. pagina 294, & in editione conciliorum Parisiensi anni 1672 T. XV col. 1386.

2. *De præstandis a perito confessario in audientia confessionum liber utilissimus* eidem tum Bracharæ agenti tribuitur a Fernandez, de quo tamen silent alii.

Ut non secus ac ipsius frater germanus Ferdinandus arte pingendi excellebat, cùm prior ageret Eborensis, majoris aræ tabulas tres elegantissimas depinxit, hinc quidem B. Mariæ Virginis iconem, illinc Joannis Baptistæ, mediam verò Christi Jesu transfigurationem, ea vero elegantia ut celeberrimos antiquitatis pictores æquare videantur, quamvis Henricus harum tabellarum vultus tantum suo penicillo delinearit, cætera Pacensis pictoris celeberrimi Morales agnominati, quem idcirco accersiverat, manu perficienda curarit. Ejus cum laude meminerunt Antonius in Bibl. Hisp. Ludovicus uterque *de Cacegas* & *Sousa* nostri in Histor. provinc. Portug. P. II lib. 2 cap. 12 fol 81, quos potissimum hic excipimus: Ludovicus *Muños* Historiæ vitæ Bartholomæi de Martyribus pag. 180, Fernandez, Hyacinthus de Parra in Indice scriptorum nostrorum MS Joannes de Brito in Theatro Lusitaniæ Literario MS, allucinatus hic dum in duos divisit Henricos, alterum de sancto Hieronymo, alterum de Tavora cognominatos, quem in errorem impegit etiam Altamura ad annum 1562.

F. HIERONYMUS VIELMIUS.

F. HIERONYMUS VIELMIUS patria Venetus, conventus SS. Joannis & Pauli insignis alumnus, vir fuit ætate sua singulari eruditionis laude conspicuus, plurimisque animi dotibus ornatu & virtutibus, quibus & clarum sibi nomen fecit, † 1582.

nec

nec vulgarem attulit ordini suo patriæque claritatem. Adolescens Veronæ in cœnobio S. Anastasiæ prima religionis & litterarum rudimenta ubi posuisset, Paduam ad studium generale missus est circa MDXXXVIII, tumque F. Bartholomæum Spina Pisanum sacræ theologiæ professorem publicum audivit, tantamque de se fecit existimationem, ut ad theologiam publice legendam anno MDXLIIII admotus fuerit, quo munere triennium tum videtur functus: quibusdam verò postea interstitiorum annis elapsis anno MDLI solemnem Metaphysicæ in via S. Thomæ cathedram consecutus est in eadem academia Patavina, sed ob infirmam valetudinem dimisit anno sequenti: at anno MDLIIII senatus Venetus, cui perspectissimæ erant præclaræ Vielmii dotes, ad lecturam theologiæ in via S. Thomæ promovit, quam VIII novembris auspicatus sexennium continuum tenuit tanta sui nominis fama, ut Pius IV de instauranda Sapientia Romana solicitus, eum in Urbem accersiverit, qui sacras ibidem interpretaretur scripturas anno MDLX. Viros eximios habuit Patavii Romæque discipulos, in quibus & ipse fuit Carolus Borromæus summi pontificis dicti sororis filius, qui Hieronymum nostrum affectu singulari prosequebatur, & apud pontificem egit, ut Argolicensis in Peloponeso episcopus crearetur die XVII martii MDLXIII. Hinc accepta prius consecrationis gratia, Tridentum ab eodem ad concilium generale fidei causam & Ecclesiæ sua eruditione defensurus missus est, ubi & strenuam ille navavit operam. Soluta verò eodem anno exeunte quinta decemb. Tridentina synodo suam reversus est in patriam, Patavinæ sedis & antistitis factus in spiritualibus vicarius generalis & suffraganeus: tumque iterum a senatu Veneto ad docendi munus resumendum invitatus, sacræ scripturæ cathedram sibi oblatam XI april. MDLXV libens accepit, & XI novemb. sequenti præmissa oratione augurali lectiones incepit, & cum maxima auditorum frequentia habere perrexit ad annum MDLXX, quo XIII augusti ad Æmoniensem Ecclesiam translatus, novam hanc sponsam quamprimum adivit, & annis fere XII sapientissime administravit. Obiit autem Venetiis ipsa S. doctoris Aquinatis, cujus doctrinam in vita egregie propugnarat die sacra VII martii MDLXXXII, sepultus ibidem ante majus altare in templo SS. Joannis & Pauli cum sequenti epitaphio:

Hic jacet reverendissimus episcopus Eumoniæ magister Fr. Hieronymus Vielmius Venetus ord. Prædic. qui in omni scientiarum genere excelluit. Obiit A. D. MDLXXXII die VII martii ætatis suæ anno LXIII.

Ejus meminerunt cum laude nostrates omnes Lusitanus, Pius P. II lib. 4 col. 293 & P. III *Della progenie di san Domenico* pag. 351, ubi contendit conventus SS. Jo. & Pauli alumnum fuisse, cùm nulla alia ratio videatur, cur in eo sepulturam elegerit, non vero conventus S. Dominici Veneti, & recte arguit Seraphinum Razzi in duos dividentem, alium Tielmium episcopum Argolicensem, alium Vielmium episcopum Æmoniensem, cùm sit unus & idem: Fernandez, Altamura ad 1582, Fontana in Theatro & in Monum. Rovetta ad 1581, qui rursus conventui S. Dominici asserit, sed nihil aliud evincit quam provinciæ Lombardiæ inferioris tum S. Dominici dictæ alumnum fuisse, cujus & tum erat conventus SS. Jo. & Pauli, ut & Paduanus: Extrates verò Possevinus, Ughellus T. V Ital. Sac. pag. 229 num. 61, Aug. Superbi in Heroibus suis Venetis, Sansovinus *Scrittori Venetiani*, Joannes Faseolus Patavinus æqualis, intimaque illi necessitudine conjunctus, qui de Vielmii vita & moribus sincere sed modeste scripsit; Abbas Ghilini in suo Theatro, Tomasinus in Gymnasio Patavino pagg. 282, 285, 287, & alii. Hæc ejus opera:

1. *Oratio apologetica contra obtrectatores theologiæ præsertim scholasticæ habita Patavii, cum interpretandi publicum munus auspicaretur anno* 1544. Prodiit Patavii, Laurentii Pasqualii 1564 in 4: Iterum Venetiis, apud Juntas 1575 in 4. In ea sic loquitur: *Etenim nisi sexennium vestris fuissem institutus auspiciis &c.* Quæ probant jam ab anno 1538 ibidem studiis operam dedisse. In eadem sub finem dicit se eo anno *Tractatum de Angelis* explicaturum.

2. *De optimo episcopi munere oratio Patavii habita III Idus Novemb.* MDLXV, cùm sacræ scripturæ interpretandæ munus aggrederetur. In qua professoris publici munus episcopum non dedecere ostendit. Sic autem habet initio: *quanquam præterea nemo jure me reprehendere posset, si vel illa tantum ratio publice profitendi, quam semel elegeram, & consuetudo jocundam mihi reddiderat, his Patavinis scholis denuo me reddidisset: quarum limina & subsellia adolescens diu contrivi, cathedrasque junior nec inglorius decennium fere obtinui &c.* Quod decennium iis attentis quæ de eo habet Tomasinus in Gymnas. Patav. aliter commodius numerari non potest, quam fecimus supra. Edita est cum sequenti operè. In eadem sub finem *epistolam ad Romanos* eo anno expositurum se promittit.

3. *De sex diebus conditi orbis liber*, Venetiis apud Juntas 1575 in 4. Lectiones sunt XXX in cap. I Gen. quas habuit Patavii S. Scripturæ interpres.

4. *De D. Thoma Aquinatis doctrina & scriptis libri duo*, Patavii, Pasqualii 1564 in 4. Joanni Delphino patritio Veneto Torcelli episcopo auctor nuncupat: Tum Venetiis apud Juntas 1575 in 4, cum præfixa Joannis Faseoli supra laudati præfatione *De vita & moribus Vielmii sui.* At quæ de commentario in Matthæum sancto doctori ascripto censet, ne facile admittas; videsis supra ad 1546 *Bartholomæum Spina*, seu potius ubi de S. Thoma.

Inedita verò & MS reliquisse dicitur

1. *Commentarium in epistolam ad Hebræos.*

2. *De residentia episcoporum, quæ in Tridentina synodo tanta pertinacitate fuit agitata quæstio.*

3. *De episcopis quos titulares appellant elucubratio*: occasione videlicet excitatæ Tridenti super iis difficultatis, num & illi jure in conciliis definiendi sedendique potiri deberent, quod ad nostrum utique spectabat Vielmium Argolicensem tum in concilio sedentem episcopum titularem, cujus Ecclesia jam in infidelium venerat potestatem.

Plura verò scripsisse Vielmium, qua pollebat ingenii felicitate & feracitate, ut qui præsertim XVI annis & amplius Paduæ professus fuerit; nullus dubitaverit, *commentaria saltem in D. Thomæ Summam & in epistolam ad Romanos*, sed quæ subrepta neglectave latere etiamnum, aut periisse facile conjectamur, & dolemus.

F. SIXTUS FABRI.

F. SIXTUS FABRI Etruscus Lucæ nobili loco ad annum circiter MDXL natus, adolescens Neapoli in S. Catharinæ de Formello ordinem amplexus, professus est anno MDLVII die XXII febru. Bononiamque studiorum causa missus, ea se gessit ingenii solertia, religione, prudentia ac gravitate morum, ut ad præcipuos scholæ regiminisque promoveri meruerit honores. Nam & ab ordinis magistro Seraphino Cavalli in partem oneris assumtus est sociusque ascitus, ac provincialis Terræ sanctæ institutus: cui cùm annos aliquot assiduam utilemque exhibuisset operam, generalis ordinis procu- 1584.

 rator ab eodem positus est in aula Romana anno MDLXXVI aut sequenti, unàque vicarius etiam ordinis generalis Romæ relictus, dum ipse Seraphinus Neapolim se contulit & inde in Hispaniam navigavit, ubi & post annum e vivis abiit, ut supra dictum est ad 1571 ubi de eo. Quo certe duplici munere fungebatur Sixtus XXI novemb. MDLXXVIII, quo mortuus est Seraphinus, & in eodem perseveravit ad comitia ordinis Romæ ad MDLXXX coacta, quibus & præfuit, & in quibus jam communibus omnium votis magister acclamabatur, nisi Gregorii XIII obstitisset auctoritas, arctataque ad alios quatuor egregios quidem optimeque meritos a pontifice delectos nominatosque viros electio. Paulo Constabili itaque e sacri palatii magistro ad ordinis regimen & magistratum assumto, Gregorius pontifex Sixtum mox ad sacri palatii magisterium tum vacuum evexit, quo in munere maximam exhibuit animi modestiam, eruditionem, atque prudentiam. Sublato verò paulo post Venetiis XVII sept. MDLXXXII e vivis Constabili, sequentibus ordinis comitiis Romæ coactis, electoribusque tum suæ libertati a pontifice relictis, sabbato vigilia pentecostes XXVIII maii MDLXXXIII ad magisterium ordinis vocatus est licèt absens a capitulo Sixtus, concordibusque omnium suffragiis electus, atque peramanter a Gregorio XIII festiveque receptus & acclamatus. *Gratulor* (inquit ad Sixtum apostolico throno cum suis Fratribus solemniter provolutum summus pontifex) *electionem tuam. En verum illud erga te adagium, quod differtur non aufertur.* Florente tum erat ætate annorum scilicet plus minus XLII, rerumque ordinis jam experientia tractationeque solertissimus, quibus statim ab electione se totum addixit. Itaque vultum intueri cupidus gregis sui, procuratorem ordinis generalem instituit F. Marcum *de Valdarco* Hispanum S. T. M. suumque Romæ dum abesset vicarium, & assumtis sibi in socios Joanne Baptista Lancio Rhegiensi, quem provincialem Terræ sanctæ instituit, & Hieronymo Justiniano a secretis Romanam provinciam invisit, & a Viterbio primum Urbemveterem iter dirigens, Bonellum cardinalem Alexandrinum Pii V pronepotem Castellæ plebis agentem salutatum ivit, a quo & perhonorifice receptus: Perusium inde perrexit, ubi & linguæ Græcæ scholam erexit, apostolica qua munitus erat, qua & ad Minervam antea Romæ constituerat Hebraicam auctoritate. Perusio Montempulcianum, Senasque profectus est atque Florentiam, tum Pratum, Pistoriam, Lucamque tandem pervenit, in patria sua cum omnium lætitia susceptus. Luca Pisas, Genuam, Mediolanumque adiit, unde Bononiam petens, Ferraria Venetias tetendit, ac inde Romam repetens, initio martii MDLXXXV eo pervenit. Ubi ad menses octo circiter cùm substitisset, octobri mense discessit, Aprutium, Apuliam, Calabriamque lustraturus, inde in Siciliam insulam navigans visitatione peracta, Neapolim quo indictum ab illo fuerat ad annum sequentem MDLXXXVI generalissimum capitulum venit: quo in annum MDLXXXVII prorogato Romam regressus est. At iterum prolatato in opportuniora tempora capitulo, præclusis utique ad illud undique a bellico tumultu viis, Roma discessit, ac in Hispaniam transmisit, totamque prope lustravit ac illustravit. Dumque totus in obeundis muneris sui partibus instat, inchoatasque prosequitur visitationes, Romam a Sixto V revocatur ad generale capitulum anno MDLXXXIX eo ab ipso pontifice convocatum. Et ecce paratis ad comitia omnibus, patribusque jam Romæ præsentibus, antequam adunarentur, auctoritate summi pontificis Sixtus noster summo omnium stupore & mœrore loco movetur & abrogatur, eo duntaxat titulo quod interdum arthritide podagraque vexatus, obeundis visitationibus officioque præpediretur. Pro retinendo Sixto frustra totus intercessit apud pontificem ordo Prædicatorum, se uno maxime regi capite sano repræsentans non pedibus, frustra & Hispaniæ rex ipse suam pro eodem interposuit commendationem, ad alterius electionem imperante pontifice procedendum fuit, forsque cecidit in Hippolytum Mariam Beccariam Pedemontanum de quo postea ad 1589. Fabri depositionem mirati sunt a pontifice tam levi causa propeque nulla mandatam, cùm nec ipsa quæ obtendebatur infirmitas magistrum ordinis ab Italiæ provinciarum & Hispaniæ visitationibus obeundis arcuerit, ut aliunde Fabri petendam esse casus rationem autumarint aliqui. Ut ut sit adversitatem hanc forti ut decebat, & æquo animo tulit ille, & in S. Sabinæ recedens tranquillam abinde vitam duxit ad MDXCIV, quo die XVI junii octava corporis Christi religiosissima morte vitam adiit æternam, ibidemque fuit sepultus cum hoc illi posito cenotaphio:

F. Sixtus Fabri Lucensis ordinis Prædicatorum, provincialis, in Romana curia procuratoris, vicarii, sacri palatii magistri, magistri demum generalis muneribus egregie perfunctus obiit Romæ A. S. MDXCIV XVI *kal. julii. Vixit annos* LIII, *Menses* X, *dies* II. *Jo. Paulus Terrarossus observantiæ & lacrymarum monumentum D. C.*

Jussu Gregorii XIII *Decretales summorum pontificum & Extravantes ad codd.* MSS *recensuit*, quæ deinde correctiores prodierunt.

Extat ejus *epistola encyclica ad totum ordinem e cap. gen. Rom.* MDLXXXIII *data ac initio actorum edita*: quod unicum ab eo celebratum, sed quin multo plures variis de causis scriptæ in archivo magistrorum ordinis serventur nullus dubito.

Meminerunt cum laude quotquot de magistris ordinis scripserunt, inter quos potissimum legendi Razzius pp. 185 & 193, & Pius P. II lib. 4 col. 294, quos hîc potissimum excipio: quibus addendi Fontana in Theatro & Monum. eumque excipientes Altamura & Rovetta ad 1593 & 1594.

F. ANTONINUS STABILI.

F. ANTONINUS STABILI in Sancti Angeli Castro ad Fazanellam in Regno Neapolitano ortus, & in provincia Aprutina ordinem amplexus, † 1583. in actis capituli generalis Avenione anno MDLXI sub magistro ordinis Vincentio Justiniani coacti legitur studens formalis ad triennium gymnasio S. Dominici Parthenopæo assignatus, ubi a patria de more *F. Antoninus de Sancto Angelo* nuncupatur. Vir ut ita dicam ambidexter fuit, pulveri scholastico & sacro pulpito utrinque æque solers ac paratus: nam & insignis apud suos claruit sacræ theologiæ lector seu privatus seu publicus, & egregius sua ætate per Italiam audiit Ecclesiastes. In Aprutio potissimum floruit Atellæ scilicet, ubi annis viginti hæsisse fertur, eaque diuturniori commoratione filiationem, ut aiunt, conventus ibidem nostri meruisse. Ejus meminit Toppius *Bibl. Napol.* Scripsit

Introductorium duplici ternario comprehensum ad singula quadragesima evangelia pro concionibus habendis apposite relatum, ex sacris scripturis, decretis pontificiis, ac aliorum doctorum monumentis diligenter excerptum, unà cum viginti super sexcentum figuris ad varia applicabilibus, earumdem evangeliorum coordinatione, quamplurimisque doctrinis, prophetiis, figuris & dictis ad amarissima Jesu Christi passionis ordinem devote explicandum maxime conducentibus, Venetiis, Misserini 1610 in 8. pagg. 588. Extat hoc opus Parisiis in Regia

D 3832, & apud nostros ad S. Honorati, mirum autem ab Altamura & Toppio hoc opus omissum. Hanc verò editionem Venetam & posthumam censeo alteram post priorem ab auctore curatam, dum ultimis vitæ annis arthritide laboraret.

Quadragesimale, cujus ipsemet meminit in prologo operis superioris. Titulum fuisse asserit Toppius, *Manuale Prædicatorum*. Hoc ætatis circiter quinquagesimo edidisse auctorem ait Altamura.

Il fascicolo delle vanità Judaiche diviso in giornate sedeci, Anconæ, Francisci Salviani 1583 in 8.

Il nuovo rosario.

L'Historia di Lucania hoggi detta la Basilicata. Quod tamen opus fatetur Toppius ad suas manus non pervenisse.

F. CAMILLUS NATALIUS.

* 1583. F. Camillus Natalius Italus Ferrariæ quantum conjicere est sub finem seculi xvi clarebat. Scripsit ac edidit

Theses de triplici aquarum specie, Ferrariæ 1583 in 4. Extant Parisiis in Teller. nunc Genovef. recensitæ in catalogo Teller. p. 60 a.

F. FRANCISCUS GARCIA.

† 1583. F. Franciscus Garcia Hispanus, Castellanus natione, inter sodales tamen & alumnos conventus Valentini in provincia Aragoniæ ad ordinem cooptatus, in sacra theologia magister, atque Tarraconensis academiæ regens primarius & cathedraticus, exeunte seculo xvi claruit. Laudant Diagus Hist. prov. Arag. fol. 251 b, Fernandez, Altamura ad 1563, extrates Possevinus, & Antonius in Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit

Tratado utilissimo de todos los contratos, quantos en los negocios humanos se pueden ofrecer, Valentiæ, Joannis Navarri 1583 in 8 Tomis duobus: Barcinone in 8.

Idem opus Italice redditum prodiit hoc titulo: *Trattato de' contralti, tradotto dallo Spagnolo*, Brixiæ, Petri Mariæ Marchetti 1589, & 1596 in 8, quæ editio Romæ in Barber.

Emendatio eorum erratorum, quæ librariorum aut typographorum incuria in Summa theologica S. Thomæ hactenus dimissa reperiebantur, cura & diligentia F. Francisci Garcia Dominicani doctoris theologi, ac in universitate Tarraconensi cathedratico facta Tarraconæ, Philippi Mey 1578 in 4 pp. 112 charactere Romano minutissimo. Dicata opella Antonio Augustino archiepiscopo Tarraconensi, & edita facultate a magistro ordinis Seraphino Caballo Brixiensi data. Quæ editio extat Parif. in Mazarin. & in Teller. nunc Genovef. Prodiit & cum Summa S. Thomæ Coloniæ Agrip. 1605, & ibidem Antonii Hierat 1622 in fol.

At gravissime allucinatus est hic auctor, seu cùm Vincentium Bellovacensem mortuum putavit anno 1240, quem ante annum 1264 non obiisse luce clarius supra ubi de eo demonstratum est: seu cùm Speculum morale ab eo fabrefactum & concinnatum censuit, & ab eo S. Thomam primam secundæ & secundam secundæ nobilissimas Summæ suæ theologicæ partes, utramque fere integram turpi plagio accepisse. Quod cùm Garcia primus proferre ausus fuerit, neque enim ante eum quid simile in cujusvis cogitationem ceciderat, tantis quæ exinde prodierunt, & sesqui fere seculum integrum durarunt, in sanctum doctorem, ejusque discipulos turbis, calumniis, scriptis acerbis & indignis occasionem imprudens dedit. Videsis supra ad 1264 ubi de Vincentio Bellovacensi, & ad 1274 ubi de S. Thoma de Aquino, ibi enim luce ipsa clarius ostensum est, primo Bellovacensem de Speculo morali quale nunc circumfertur edendo nunquam cogitasse, & ulterius Speculo morali ad amussim expenso, opus esse plusquam triginta annis post S. Thomæ obitum ex ipsius Summa Theologica & ex quatuor aut quinque aliis scriptoribus quorum aliqui sancto doctore longe posteriores sunt, a tenebrione quodam fraudulenter & artificiose compositum, & Bellovacensi mendaciter suppositum. Quod & antea in dissertatione nostra cui titulus, *S. Thomæ Summa suo auctori vindicata*, & Parisiis apud Joannem Baptistam *Delespine* anno 1708 edita in 8, adeo manifeste & dilucide in omnium oculis expositum est, ut neminem audierim hactenus, qui obstrepere ausus fuerit.

In alium errorem incidit Garcia, cùm putavit S. Thomæ Summam ad Speculi moralis codices MS emendandam, cùm contra omnino sit; nam ille falsarius, id enim nomen meretur, auctores quos depeculatus est identidem interpolat, & sua quædam immiscet, unde Summa angelica fœdaretur & maculis oppleretur potius quam expurgaretur, si ad Speculi moralis lectionem exigeretur. Sed si quæ adhuc in ea supersunt librariorum menda tollenda, non desunt codices MS accuratissimi, & ipso adhuc sancto doctore vivente scripti, quorum aliqui supra sunt a nobis indicati, ad quos recognosci possit.

F. MARCUS MEDICES.

F. Marcus Medices Italus Veronæ natus, ac ibidem ordinem amplexus, a Leandro *Descrit. d'Italia* fol. 377 b, ubi de Marca Tarvisina & de claris Veronensibus, laudatur tum scilicet circa ann. MDL ceu juvenis illustri ac raro ingenio præditus, ac qui patriam suis virtutibus ac multiplici eruditione ornandam promitebat, nec spem fefellit. Ea enim sui nominis fama sacras e superiori loco docuit litteras, ut redintegrata anno MDLXII Tridentina synodo, eum sibi theologum asciverit Michael a Turre Cenetensis tum episcopus, purpura postea decoratus, & Tridentum secum duxerit. Ita verò in celeberrimo hoc consessu inter theologos claruit, ut exinde reversus Veronæ, tum & postea Venetiis datus fuerit fidei generalis inquisitor, ac tandem a Gegorio XIII anno MDLXXVIII die XV decembris ad sedem Clugiensem evectus. Hanc Ecclesiam annis quinque vigilantissimus pastor administravit ad MDLXXXIII, quo die XXX augusti e vivis abiit relicta etiam sanctitatis non vulgaris fama. De eo legendi Ughellus Ital. Sac. T. V, & Fontana in Theatro. Rovetta meminit ad 1571, ceu a quo relicta sint * 1583.

Quædam notabilia pro directione causarum sancti officii.

Verùm juxta judicium quod de eo tulit Leander, alia majoris momenti ab eo prodiisse censuerim, quorum inquisitio sodalium diligentia haud indigna videretur.

F. PAULUS COYANUS.

F. Paulus Coyanus vernacule *Coye* Flander Aldenardæ natus, Gandavi ordini nomen dedit, unde tamen Brugas postea filiationem suam tranferri obtinuit. Lovanii ubi philosophiam & theologiam e superiori loco professus fuerat, laurea magisterii donatus est XX junii MDLXIV. Ad regimen exinde assumtus, Brugis tum & Bruxellis præfuit, & tandem toti provinciæ, cujus anno MDLXXI præfectus electus est, quam & annis XIII rexit. Adversus hæreses ea tempestate per Belgium grassantes vir doctus & facundus cùm continuo & intrepido † 1583.

SEC. XVI. pro suggestu decertaret, in exilium a novatoribus præpotentibus actus est, & Audomarifani quo se receperat vitam tandem pro Cristo exul finivit xxv novemb. MDLXXXIII, ubi & in odeo sepultus ad cornu evangelii. Scripsit

Compendium decretorum capitulorum provincialium ab anno MDXV, quo erecta provincia Inferioris Germaniæ, ad sua usque tempora.

De quo sic ipse ad magistrum ordinis scribebat: *Postremo cùm exilii mei tempore in dies viderem Bibliothecas & Fratrum libros exuri ac lacerari, ne tot capitulorum provincialium decreta deperirent, in compendium redegi, quæ ab initio institutæ provinciæ Germaniæ inferioris fuerunt a Patribus ejusmodi congregationis sancita, sed potissimum quæ pietatem promoverent, & a votorum emissorum neglectu deterrerent &c.* Sic noster Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. MS, qui tamen hoc opus, ubi jam lateat, se nescire profitetur.

F. PAVLVS VINCENTIVS

* 1583. F. PAULUS VINCENTIUS Italus, quem a patria *Vicentia* sic nuncupatum censet Altamura ad 1583, citans Fontanam in Theatro p. 219, ubi mihi non occurrit, sed nec in indice: Rovetta verò ad 1588 vult proprio agnomine sic dictum, & patria fuisse Asculensem: ut ut sit quod discutiant curiosi populares, scripsisse dicitur hoc titulo sed Italice

Historia imaginis B. Virginis Mariæ Romæ in templo monialium SS. Sixti & Dominici asservata, Asculi 1583.

Quam dicunt laudari a Floravante Martinelli in ejusdem argumenti opere Romæ 1635 & 1642 in 8 edito pag. 2.

F. PETRVS DE LA COSTE.

† 1583. F. PETRUS DE LA COSTE Gallus Aquitanus patria Condomensis, Agennensis professione, studiis Parisiis in gymnasio Sanjacobeo exactis, theologiam docuit apud suos, laureamque obtinuit in sacra facultate Burdigalensi, ut ferunt: nec minus facundia claruit in templis quam doctrina in scholis, celebrisque habitus est sua ætate Ecclesiastes. In hæreticos Calvinianos præsertim zelum suum acuit per Aquitaniam grassantes, quos & verbo & scriptis egregie retudit. Hinc in eum furentes insidias ipsi in itinere struxerunt (vulgo dicunt cùm Parisios pergeret librum quem adversus hæreses scripserat editurus, at si hic conjecturæ locus est, malim dicere cùm Parisiis libro jam edito reverteretur Agennum, ubi suorum priorem agebat,) eumque circa Pictavos apprehensum arbori suspenderunt, variisque confossum dilaniatumque vulneribus martyrem fecerunt, quod accidit anno MDLXXXII aut sequenti LXXXIII, cujus mentionem fieri aiunt in actis cap. gener. MDLXXXIX. Meminerunt Pius P. I col. 613, & citat cap. gener. anni MDLXXXII, quo nullum habitum: Fernandez *Histor. gener. de nuest. tiemp.* pag. 402 a, ubi dicit occisum circa Pictavos, quod convenit, & verisimilius quàm quod alii, inter Albiam & Revellum: Fontana in Monum. ad 1583, hincque erratum fortè typorum conjicias, cùm postea citat acta cap. gen. Rom. 1569 pro 1589. Sic autem Du Verdier *Biblioteque Françoise* recenset Petri nostri opera:

1. *Catholiques expositions sur le symbole des apostres, ou sont traittez les plus principaux points & plus signalez mysteres de nostre foy, utiles a tous aiant charge d'ames, & autres qui font profession de la parole de Dieu*, Parisiis, Guillelmi de la Noue 1577 in 8. Opus Renato *de Biragne* Franciæ cancellario ab auctore tum conventus Boiatensis vernacule *Bayonne* prima anni nuncupatum. Extat & altera editio Parisiis 1585, & ibidem Nicolai du Fossé 1602 in 8 pagg. 852. Approbarunt quatuor ex nostris Petrus Aridiensis, Petrus de Bollo, Joannes le Riche, & Robertus Baril, Parisienses magistri omnes.

2. *Sermons* (24) *sur l'oraison Dominicale, ou sont traitez plusieurs grands points, utiles a tous predicateurs curéz & vicaires pour instruire le peuple de Dieu a celebrer ses louanges*, Parisiis, Michaëlis Sonnius 1578 in 8.

3. *Quatre Sermons sur l'antienne* Salve regina, *esquels est faite mention des louanges de la Vierge Marie, ensemble de l'invocation & intercession des Saints*, &c. ut supra, Ibid. Sonnius 1577 in 8. Opella Francisco *de Durfort* equiti Agennensium & Vasconum Senescallo ab auctore dicatum 5 Augusti ipso S. Dominici festo. Est & altera editio Parisiis, Sonnius 1600 in 8 pp. 160.

4. *Quatre sermons sur la salutation angelique, ou sont traitez plusieurs grands points utiles a tous predicateurs, curez, & vicaires pour instruire le peuple de Dieu a celebrer les louanges de la Vierge Marie*, Parisiis, Sonnius 1578 in 8. Opella amico suo Joanni *de Bergare* priori *Subernova & Biriato* 15 aug. dicatum. Altera editio, Ibid. Sonnius 1600 in 8. p. 139.

5. *Sermons sur les dix commandemens du decalogue, esquels sont traittées plusieurs grandes matieres theologales, utiles grandement non seulement a tous ceux qui font profession de precher la parole de Dieu, mais aussi a tous peres & chefs de famille*, Parisiis 1581 in 8. Opus Jano Fregosio episcopo Agennensi, suoque aliàs dum Parisiis studeret patrono munifico ab auctore tum conventus Agennensis priore 2 julii nuncupatum. Approbarunt Parisienses theologi nostri, Petrus de Dumo, & Joannes Du Vernois. Altera editio Trecis, Petri Chevillot 1602 in 8 pp. 696.

6. *Douze sermons sur le cantique virginel dit* Magnificat, *esquels sont traitees plusieurs belles matieres de la sainte ecriture propres a tous predicateurs pour precher un Advent*, Paris. Guillelmi Chaudiere 1581 in 8. Antonio de Sansac archiepiscopo Burdigalen. vigilia S. Dominici 4 aug. nuncupavit. Altera editio Rotomagi, Joan. Osmont 1605 in 8 pp. 250.

Hactenus laudata opera excepto secundo extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

7. *Description de l'origine, source, progrez, & fin des heresies, & des diverses & monstrueuses bestes suscitees par le pere de mensonge en ce dernier temps*, Parisf. Chaudiere 1581 in 8.

8. *Traité des peintures & images erigees es saints temples & eglises des Chretiens, ou est montré leur utilité & le fruit que les simples en recueillent, avec refutation des erreurs des heretiques de ce temps touchant cette matiere*, Paris. Chaudiere 1582 in 8.

9. *De la creation, ordre, & excellence des anges, & du ministere auquel ils sont ordonnez pour le secours & tuition de l'Eglise en general, & de chacun fidele en particulier contre l'opinion des heretiques modernes*, Paris. Chaudiere 1581 in 8.

Cùm omnibus his operibus præsertim annis 1581 & 1582 editis Calvinianos acerrime percelleret, offensionem eorum incurrit: quapropter conjiciebam cùm Parisiis Agennum rediret ex insidiis apprehensum, eorum manibus impie trucidatum; quamvis non negem fieri potuisse ut altera vice novi alicujus operis in eos edendi gratia Parisios repetentem inter 1582 & 1589 in itinere deprehenderint, & crudelissime necarint.

F. PETRUS DE LA CRUZ.

* 1583. F. Petrus de la Cruz sive *de Cruce* quidam Hispanus laudatur ab Antonio in Bibl. Hisp. ceu de quo alicubi legerit scripsisse hoc titulo

Historia o choronica del orden de Santo Domingo.

At non levis mihi suspicio allucinationem alicujus esse qui *Petrum* scripserit pro *Joanne de la Cruz* de quo supra ad 1560, præsertim cùm hujus Petri non meminerint Lusitanus, Pius, Fernandez nec Lopez. Altamura tamen ad 1583 excipit Hyacinthum de Parra testem prodens, etsi Antonius ætatem non indicet. Operæ pretium erat, ubi illud opus habeatur impressum vel saltem MS indicare, itaque penes eos fides esto.

F. ÆGIDIUS BONONIENSIS.

† 1584. F. Ægidius Bononiensis sic a patria & professione nuncupatus, laudatur hîc ex fide Ambrosii Gozzei, qui sacræ theologiæ magistrum sua ætate meritissimum claruisse præstat, & ea ratione a senatu Veneto evocatum, qui in gymnasio Patavino unam ex cathedris in via S. Thomæ regeret. Gozzeum excipiunt Pius Lib. IV col. 309, & Altamura ad 1584, addentes Ægidium reliquisse

Conciones quadragesimales & de tempore.

Multaque opera theologica & philosophica & in sacram scripturam. Sed quæ morte præventus typis non edidit. Quorum exinde mihi nutat fides, quod hujus Ægidii inter professores gymnasii Patavini nulla sit apud Tomasinum memoria, neque etiam recensuit Rovetta.

F. BARTHOLOMÆUS AB ANGELO.

1584. F. Bartholomæus ab Angelo Siculus Parthenopæus, in patria ad S. Dominici ordinem amplexatus, sacræ theologiæ baccalaureus, vir fuit pietate, religione & doctrina commendatus, de quo teste Vallio p. 242 hæc in archivo dictæ domus habetur memoria MS: *F. Bartholomæus de Angelis Neapolitanus sacræ theologiæ baccalaureus filius S. Dominici, fundator conventuum Caivani & Prochytæ, vir eruditione merito venerandus, multa opera edidit. Migravit a seculo anno* MDLXXXIV. Censet tamen idem Vallius ita Prochytensis domus dici fundatorem, quod ejus erectioni, unâ cum Ambrosio Salvio *de Bagnuoli* ord. Prædic. episcopo Neritonensi, operam suam contulerit. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus æqualis & qui eum Neapoli vidit, Gozzeus, Fernandez, Altamura, Toppius & alii. Hæc ejus opera:

Examen confessariorum ac ordinandorum, ubi primo de sacramento generatim, deinde sigillatim de sacramentis baptismi, confirmationis, extremæ unctionis, eucharistiæ, deque missa multa necessaria ad communem omnium fidelium salutem more dialogi disputatur. Prodiit primum editionem curante Francischino Baldaco de Monte Calerio auctoris familiari, Neapoli 1583: Tum postea Venetiis, Hæred. Melchioris Sessæ 1609 in 8 pp. 772. Quæ editio extat Paris. in Regia D 2361, & apud nostros ad S. Honorati. Hic tantum tomus primus, qui dialogis quinque constat, episcopum interrogantem inter & sacerdotem respondentem.

Tomum alterum propediem in lucem emittendum promittebat in prologo, in quo de reliquis sacramentis, nempe de ordine, matrimonio, & pœnitentia haud solum resolutorie daturus erat axiomata, sed quicquid in controversiam venit apud peritissimos theologos, canonum doctores, & universitatum gymnastas, erat clarissime explicaturus: at ne promissis staret, mors præmatura obstitit.

Consolatione de' penitenti libri IV, *della orazione, della confessione, dell' indulgenze, & il libro quarto brevemente tratta di tutto quello, che è necessario al confessor e al penitente, con l'esamina de tutti i peccati*, Neapoli 1574: Venetiis, Jacobi Anelli de Maria 1580 in 12, quæ editio quoad librum quartum extat apud nostros ad S. Honorati: Rursus Venetiis, Jo. Antonii Rompazetti 1594: Ibidem Sessæ 1606 & 1617.

Ricordo del ben morire dove s'insegna a ben vivere, & ben morire. Et il modo d'ajutare a ben morire gl' infermi, & di consolare e confortare gli condennati a morte, Neapoli 1575: Venetiis 1583: Brixiæ, Thomæ Bozzola 1589 in 12 pp. 393, quæ editio apud nostros jam laudatos: Venetiis 1606; 1609, & apud Joan. Alberti 1619 in 12 pp. 332: Tarvisii, Hieronymi Righellini 1638 in 12.

Gallice hanc opellam reddidit Joannes Blancone Tolosanus ordinis Minorum hoc titulo: *Le souvenir de la mort, ou il est enseigné a bien vivre & a bien mourir, & a soulager tant les malades que les condannez par justice a la mort, traduit de l'Italien.* Prodiit Parisiis, Joannis le Bouc 1608 in 12, quæ apud nostros laudatos: Tum Rotomagi 1613 in 12.

Del Rosario della B. Vergine, Neapoli 1575, & Venetiis 1583.

Il Tesoro de' Mendicanti, In eo agebat de ortu ordinum Mendicantium, & de eorum auctoribus, ac dignitate.

Monet Lusitanus anno 1577 quo Neapoli agebat, prælo quidem paratam operam, sed nondum editam.

F. DOMINICUS SERGENT.

F. Dominicus Sergent Gallus Cenomanus Lavalli natus, & ordinem professus, Parisiis in gymnasio Sanjacobeo litteris sacris institutus, ingenii acerrimi specimen dedit: hinc ad gradus promotus licentiam decurrebat anno MDLVIII, quo duodecimus de Sorbonica respondit. At cùm in offensionem magistri ordinis incurrisset, ut produnt acta cap. gen. eodem anno Romæ celebrati, sacræ facultatis decreto die X januarii anni MDLVIII stylo veteri, novo LIX, data ab ampliori sententiarum lectura exclusus est, ea ratione ut habent acta, quia a suo generali fuerat rejectus. Verùm ille non impiger appellatione ad senatum interposita, supremæ curiæ placitum obtinuit, quo decretum academicum rescissum est, itaque accedente etiam Caroli cardinalis a Lotharingia ad sacram facultatem commendatione die XIV ejusdem mensis suis juribus fuit restitutus, & die XXX januarii anni MDLX stylo novo cum aliis vigesimus licentiatus. Non ita facile in gratiam magistri ordinis rediit, ut ferunt acta cap. gen. Avenione anno MDLXI coacti, cùm enim tum e quatuor gymnasii Sanjacobei sacræ theologiæ professoribus unus a congregatione Gallicana electus esset, & capitulo generali propositus, a magistro ordinis quodam modo indignabundo rejectus est & Lavallum remissus. Hujus occasionem fuisse volunt, quod magistro ordinis gymnasium Sanjacobeum a congregatione Gallicana sejungere, suoque immediato regimini subjicere volenti acrius esset ac constantius reluctatus. Verùm ordinis magistro eodem anno Parisios accedente, brevi conciliati sunt animi, & res in integrum restitutæ. Dominicus reverá vir erat magnarum partium, qui & acute & subtiliter de theologia dissereret in scholis, & facunde ornateque diceret in concionibus. Atque idcirco eum haberet † 1584

Sæc. XVI. sibi voluit Ecclesiasten cardinalis Armaniacus, tum & Elisabetha Austriaca Caroli IX regis christianissimi conjux, cui fuit a concionibus ordinarius, aulæ tamen obnoxius nihil, regularique vitæ deditus. Addunt alii sed fide nulla vel auctore, eidem reginæ fuisse a sacris arcanisque confessionibus. Nec regentis modo gymnasii Parisiensis munere functus est, sed ad ejusdem etiam regimen semel iterumque electus, prima vice anno MDLXXIII, altera anno MDLXXXIV. Quin & anno MDLXXIII a magistro ordinis Seraphino Cavalli Parisiis agente congregationi Gallicanæ præfectus est die XVI octobris vicarius generalis ad sequens capitulum IX maii MDLXXIV celebrandum, destituto ab eodem ob certas causas Nicolao Bourin Compendiensi sacræ theologiæ magistro : verùm neque hujus amotio, neque illius institutio vim obtinuere, omnibus supremæ curiæ placito rescissis, ita tamen ut capitulo Parisiis celebrato Dominicus tum prior præfuerit, non Nicolaus. Hæreses Lutheranam & Calvinianam tum grassantes strenuus Ecclesiæ pugil insectatus est & verbo & calamo, in hisque vitæ maximam partem egit, quam ad seros annos perduxisse aiunt, licèt locum & annum non addant. Ejus meminerunt Lusitanus æqualis, Pius, Fernandez, Altamura ad 1566, Mallet *Histoire du convent de S. Jacques de Paris*, Possevinus, & duo bibliothecarii Gallici æquales *Du Verdier* & *La Croix du Maine*. Scripsit ac edidit hoc titulo :

Traité du baptesme des heretiques, montrant si on le doit reiterer, pourquoi & comment : avec un indice des questions de Pierre Viret resolues, & un traite des ceremonies du Baptesme, Avenione, Petri Roux 1566 in 8. Extat Paris. apud nostros Sanjacobeos & apud nostros Rotomagenses.

Iste Petrus *Viret* unus erat ex antesignanis hæresis Calvinianæ ea ætate Lugduni & Genevæ florens.

F. EVGENIVS CASALAINA.

* 1584. F. EUGENIUS CASALAINA Siculus Messanensis laudatur a Fernandezio p. 354, & dicitur theologus præstantissimus, ac anno MDLXXXIV e vivis abiisse. Testem profert Pium lib. 4, apud quem nusquam mihi occurrit, ut nec apud Altamuram, nec apud ipsum Antoninum Mongitore in sua recenti Bibliotheca Sicula accuratiori. In actis cap. gen. Romæ 1558 memoratur quidam F. Eugenius de Messana provinciæ Trinacriæ theologus, cujus magisterium approbatur, an is sit quem laudat Fernandez & qui scripserit

Commentaria in epistolas Pauli

Disquirant curiosi populares præsertim symmystæ, & hîc addant.

F. PAVLVS MARIN.

1584. F. PAULUS MARIN Hispanus Salmanticæ ad ordinem ascitus ac sacræ theologiæ magister, vir fuit omni disciplinarum genere instructissimus moribusque suavissimis & conversatione nulli non acceptissimus : nec theologia tantum scholastica literisque sacris ornatus, sed & stylo florentissimus, latinitateque tam eleganti comtaque uti solitus, ut Leonem papam seu Bembum ab ejus pontificis epistolis proprietate verborum ac sententiarum acumine attigisse vel æquasse videretur. Verùm & religione pietateque longe plus emicuit apud suos quam literis & eloquentia, qui cum fama sanctitatis anno MDLXXXIV apud suos Salmanticenses mortali posito transiit ad superos. Cujus cum laude meminit Marieta Histor. Eccles. fol. 209 b, quem hîc excipimus, & ex quo Antonium in Bibl. Hisp. & Altamuram ad 1586 emendes, a quibus oscitanter dicitur Petrus, cùm Pauli illi nomen fuerit. Hæc sunt ab eo relicta ingenii sui monumenta MS apud suos servata :

In psalmum CIX Dixit Dominus Domino meo *commentariorum libri novem* : Tot scilicet quot versiculi, duo tamen in ultimum.

De observantia præceptorum legis.

De victoria Christi in cruce regnantis.

Adversus hæreticos.

F. REGINALDVS SPADONI.

F. REGINALDUS SPADONI Italus anno MDLXXXIV Sulmone in Aprutio degebat apud nostros die XVIII julii, vir pius & sacrarum musarum amans & studiosus, scripsitque ac edidit versibus & rhythmis Italicis librum hoc titulo * 1584.

Mistico tempio del rosario con fiori e frutti alla gloriosa vergine Maria madre di Dio con ghirlande de' Beati, dedicato da Fra Reginaldo Spadoni dell' ordine de' Predicatori, Venetiis, Dominici Nicolini 1584 in 8 signat. A & Aa ad Nn, cum figuris ligneis innumeris non inelegantibus. Extat Paris. apud nostros ad S. Honorati. Liber olim erat Sororum nostrarum Metensium.

Mirum hunc scriptorem non solum Toppio sed & Altamuræ ignotum fuisse : cujus verò regionis oriundus ille fuerit, licèt Aprutinum conjicere sit proclive, certius docebunt & hîc addent curiosi populares.

F. THOMAS PEREGRINVS.

F. THOMAS PEREGRINUS Venetus cœnobii Castellani ad Venetias professus, inquit Rovetta, vir in scholasticis philosophiæ & theologiæ disciplinis celeberrimus, a senatu Veneto ad cathedram metaphysicæ in via S. Thomæ moderandam Patavii allectus fuit anno MDLX die XX martii cum stipendio florenorum 150, quod honorarium anno MDLXXV auctum ad 200, & anno MDLXXXI die IX novembris ad 300, ob singularia & præclara ejus in re litteraria merita, ut habet Tomasinus Gymn. Patav. p. 287. Ejus cum laude meminerunt Pius lib. 4 col. 309, Gozzeus, Altamura ad 1583, Rovetta citatus ad 1591, ad quem annum si pervenerit, cathedra ante obitum cesserit, cùm ei anno MDLXXXIV die IV novembris suffectus fuerit Angelus Andronicus item Venetus & ejusdem ordinis. Scripsisse ferunt * 1584.

Commentaria super metaphysicam ad modum lectionum.

Quæ an typis impressa an MS alicubi serventur, docebunt, & hîc addent sodales, ut & quæ præterea illi adjicit Rovetta

In physicam commentaria.

F. ANTONIVS RIGERMAN.

F. ANTONIUS RIGERMAN patria Flander, Alosti natus, Gandavi ordinem votis conceptis professus est prima junii MDXXXI. Fuit prædicator generalis variisque in domibus prior, Hagis, Harlemi, & Gandavi iterum. Sanctæ fidei inquisitor hæreticos ea ætate iisque in regionibus omnia populantes insectatus est acerrime. Hinc Gandavo ab iis invaso suo cœnobio cum sodalibus pulsus, Ariam ad episcopum Iprensem Martinum Rithovium confugit. Verùm Gandavo in regis catholici potestatem restituto, eo reversus cum sodalibus anno MDLXXXIV, sequenti LXXXV junii XII vitam præsentem cum meliori commutavit ætatis LXXVI. Ab eo prodiit * 1585.

1. *Paradisus animæ Alberti magni e Latino Belgice redditus*, Gandavi, Gerardi Van Salenson 1556 in 16.

2. *Diversi tractatus a F. Judoco Caulier ejusdem conventus de quo supra ad 1543 olim collecti, nunc a F. Antonio Rigerman in ordinem redacti 1580*, codex MS in 8 Gandavi apud nostros servatus.

Sic Ghilbertus De la Haie in Bib. Belgo-Dom. MS. His verò addit Ludovicus Robiin sodalis Gandavensis in suis memorialibus anno MDCCXV ad me missis hæc alia ejusdem Antonii MS ibidem servata,

De preparatione ad sacram communionem.

Item *Enchiridium theologicum.*

F. ANTONIUS SENENSIS.

1585. F. ANTONIUS SENENSIS vulgo sic dictus, qui & a patria *Lusitanus* etiam sæpius nuncupatur, ortu Vimanarensis fuit, diœcesis Bracharensis, ordinemque adolescens amplexus est in conventu *de Aveiro*, tumque mutato gentilitio cognomine nobis hactenus ignoto vocatus est *F. Antonius a Conceptione*, quod postea tamen ex singulari erga sanctam virginem Catharinam de Senis devotione commutandum optavit, atque *Senensis* dici voluit. Olissipone philosophicis jam institutus disciplinis, Conimbricam sacris in collegio S. Thomæ imbuendus litteris missus est, unde Olissiponem reversus philosophiam legit. Inde Lovanium nutu superiorum trajecit, totosque ibidem undecim egit annos, & in ea academia ad gradus omnes promotus est, meruitque magisterii fasces XXV junii MDLXXI. In actis cap. gen. eo anno celebrati Romæ feriis pentecostes tertia junii, nam pascha fuit XV april. ejus licentiæ approbantur, magisteriumque in actis cap. gen. sequentis Barcinone habiti anno MDLXXIV, in hoc ultimo regens studii Lovaniensis institutus. Anno sequenti occasione jubilæi mense septembri Romam se contulit, exindeque utpote a rege catholico patria proscriptus, quod Antonii nothi Lusitaniæ regem se gerentis partes amplexus esset, per varias regiones, Italiam, Galliam, Angliam exul erravit, in iis tamen non otiosus, sed quo erat in rem litterariam affectus animo bibliothecas ubique lustrans, archiva discutiens, antiqua ordinis monumenta annotans: tandemque ex Anglia, ubi cum dicto regni Portugalliæ competitore Antonio adhuc agebat mense octobri MDLXXXIV, in Galliam redux obiit Nannetis in Britannia anno MDLXXXVI juxta Alphonsum Fernandez, vel MDLXXXV ut alii numerant. Apud Fratres S. Mariæ de monte Carmeli sepultus fuit, ubi & hoc ei erectum epitaphium:

D. O. M.

Frater Antonius Senensis Lusitanus ord. Prædic. doctor insignis Lovanii, de Republica christiana ubique bene meritus, patriam nobilium factionibus in servitutem ruentem ad seniorem mentem revocare frustra conatus, nec alibi nisi hic apud Carmelitas Nannetenses hospitalitatis jus adeptus, anno MDLXXXIV *kalend. febr. in Christo obdormivit.*

Sic enim se habere Antonius Thomas Armoricus ord. Prædic. e Dinano XIX sept. MDCLXXXVII ad nostrum Souegium Parisios scripsit. Fortè tum in ea provincia antiquus stylus annum a pascha numerandi servabatur adhuc, qui edicto regio Caroli IX anno MDLXIII dato ad primum januar. revocatus erat, licèt Parisiis ipsis non tam cito usu receptus fuerit: alioquin hoc epitaphium cum iis quæ de seipso testatur Antonius non conveniret. Sic enim habet de se loquens in sua Bibliotheca p. 33: *Posteriorem verò penes se usque ad hoc tempus anni currentis 1584 retinuit, sed nunc Parisiis &c.* Præterea ex certis monumentis mihi visis Chronicon suum Antonio notho regni Portugalliæ competitori, & Bibliothecam duobus ejus filiis Emanueli & Christophoro nuncupaverat datis epistolis in Anglia 14 octob. 1584 ut postea dicetur. Hinc annum MDLXXXV novo stylo in prædicto epitaphio intelligendum merito mihi videor arguere. Eo verò anno certo mortuum hinc colligo, quod noster Stephanus de Sampayo, qui nonnisi a morte Antonii scripsit, *Thesaurum suum arcanum* jam anno MDLXXXVI ediderit. Hæc verò ejus opera, quorum catalogum ipse exhibet: SÆC. XVI.

1. *Testimonia Patrum, prophanorum auctorum, & demum quæcunque alia citat S. Thomas solum in confuso in tota sua Summa theologiæ indefesso labore perquisivit, & in margine quonam libro & capite unumquodque illorum habeatur adnotavit, trium annorum cum medio tempus eo in studio conterens. Quando etiam D. Thomas in eadem Summa suam doctrinam connectendo inquit*, ut suprà dictum est, vel infra dicetur, *in margine designavit loca ad quæ seipsum remittit. Et quidem in hujusmodi concordantiis hoc secundo loco dictis jam olim laboraverat quidam eruditus pater* (Jacobus) *Bruxellensis pro magna parte, sed plurimas citationes ab eo prætermissas supplevit, alias auxit de novo, plurimasque correxit. Hos primarios suorum studiorum fructus dicavit Antonio maximo priori Cratensi regis Portugalliæ Joannis III nepoti ex fratre. Eidem Summæ aliam epistolam ad lectorem scilicet præfixit, qua eum admonitum reddidit de aliquibus observandis circa illas citationes marginales*, Antverpiæ, Plantini 1569 fol. *Eædem marginales indicationes apposita fuerunt partibus divi Thomæ Romæ excusis.*

2. *Anno* 1575 *eamdem Summam theologicam recudit idem Plantinus cum eisdem præfatis lucubrationibus, & cum similibus indicationibus marginalibus tunc recens a se appositis supplemento D. Thomæ ad* III *partem, quam dicavit Belgii gubernatori. Hæc secunda editio fuit evulgata absque prædictis duabus epistolis dedicatoria scilicet & ad lectorem, sicut etiam prioris impressionis exemplaria complura fuerant etiam absque illis distracta quorumdam malitia, sed nec etiam debita mentio auctoris uti in priori editione fuit facta. Hinc expostulavit his de rebus cum Plantino, & apud eos quorum erat suum unicuique jus dicere, & fuit ab illis mandatum, ut suppleret quæ fuerant injustè prætermissa ab illo.*

Prædicta epistola ad lectorem, qua de nonnullis observandis in lectione illius Summæ admonetur lector, apposita fuit Summæ D. Thomæ cum commentariis Cajetani impressa Lugduni 1575 auctoris nulla mentione facta, idque propter privilegium Plantini.

3. *Idipsum quod in Summa D. T. in ejusdem QQ. disputatis & de veritate & in aliis quæ his annexa sunt, etiam præstitit, ediditque* Antwerpiæ, Belleri 1571 fol. *Has autem lucubrationes omnes Romam misit, ut editioni operum D. Thomæ quæ ibi adornabatur, insererentur, quod & factum est.*

4. *Catena aurea D. Thomæ super quatuor evangelia ad exemplaria antiquissima* MS *collata, & repurgata, & similibus indicationibus marginalibus illustrata, I. P. Leodiensi, II. P. Antverpiensi episcopis dicata*, Antwerpiæ, Plantini 1573 fol. Parisiis 1577, & ibid. Dionisii Moreau 1637 in fol.

5. *Commentarius in Genesim sub nomine D. Thomæ* MS *ab eo Flessingæ apud Franciscanos repertus, primumque excusus, ac duci Mutinensi dicatus*, Antwerpiæ, Belleri 1573: & eodem anno Lugduni Petri Landry in 8: Postea Parisiis . . . . . An sancti doctoris sit verum opus, ut putavit Antonius discussum est supra, ubi de sancti doctoris operibus.

Sec. XVI. 6. *Homilia seu meditationes Henrici cardinalis deinde Portugallia regis e vulgari Lusitano Latine ab Antonio reddita, quibus magistri ordinis V ven. F. Humberti de Romanis epistolam, seu Tractatum de tribus essentialibus votis religionis, & alias conciones duas adjecit*, Lovanii, Servatii Sasseni 1575 in 12. Has Henrici meditationes PP. S. J. postea puriori oratione verterunt & ediderunt cum præfatione nostri Ludovici Granatensis, Eboræ ....

7. *Chronicon Fratrum ordinis Prædicatorum, in quo tum res notabiles, tum personæ doctrina, religione & sanctitate conspicuæ, ab exordio ordinis ad hæc usque nostra tempora complectuntur. Item Bibliotheca ordinis FF. Prædicatorum, virorum inter illos doctrina insignium nomina, & quæ scripto mandarunt, opusculorum titulos & argumenta complectens*, Parisiis, Nicolai Nivellii 1585 in 8, P. I pp. 246, P. II, pp. 271. Primum opus Antonio Portugalliæ & Algarbiorum regi, alterum Emanueli & Christophoro ejusdem regis filiis nuncupavit duplici epistola data *in regione Britannica in castro christianissima reginæ matris, quod Subsignanum dicitur 14 octob.* 1584. Hinque constat non mortuum kal. febr. 1584 si stylus novus attendatur, sed stylo veteri, novo 1585.

In digerendis autem tum Chronico tum Bibliotheca sæpius & graviter Senensem impegisse certum est, quod in eruendis hisce prioris ætatis & tot seculorum ruderibus proclive, auctorique facile donandum : sed certioribus nunc monumentis & luminibus accedentibus, quæ apud illum vel dubia, vel falsa reperiuntur, sunt emendanda. Inter alia fabulis accensendum quod Chronici pag. 21 refert de Fratribus Tolosanis de mutatione habitus, & possessionibus abdicandis cum S. Dominico contendentibus, quo nihil excogitari potuit insulsius, historiæque nostræ antiquæ magis adversum, quod & egregie refellit Soegius noster in Annuali Domin. Gallico ad 4 Augusti. Tum p. 198 ad 1370 de visionibus Neapolitana & Bononiensi, quæ forte viri religionem zelantis pia inventa sunt pro more ejus seculi, sed nulla certa auctoritate fulta. Unde & mirarer ista a Joanne Majore S. J. in suo *Speculo maximo exemplorum* ter repeti intra paucas paginas verbo *Ambitio*, nisi totum opus hujusmodi figmentis scateret. Legendus Theodorus a Valle noster *Huomini Illustri Napol.* pag. 167 & seqq.

Et hæc quidem edita, sequentia verò reliquit prælo pleraque parata, quorum & aliqua lucem viderunt :

1. *Commentarius in libros Machabæorum sub nomine D. Thomæ ab eo repertus Middelburgi, vel Flessingæ apud Minores, quem edere parabat Parisiis* 1584 : sed non prodiit nisi anno 1612 Antwerpiæ cura Cosmæ Morelles, cum aliis ejusdem sancti operibus.

2. *Cæsarii Arelatensis episcopi sermones* XVII *ad monachos nunquam antea editi, &* ab Antonio *transcripti ex* MS *codice aliàs cardinalis Seripandi, tunc verò bibliothecæ Eremitarum Augustiniensium Neapolitanorum Carbonariæ.*

3. *Plures QQ. theologicæ, & ad rem fidei spectantes.* Opus prælo paratum.

4. *De quintuplici statu hominis, in quo distincte, quæ esse & posse illius in quolibet attinent, quidve ille cognoscere & agere possit disputat, & novas quorumdam profanasque impugnat sententias.*

5. *De comparatione virtutum & vitiorum*, nondum absolutum.

6. *Opus theologicum*, absolutum quidem, sed cui titulum nondum indiderat.

7. *Vita Beatæ Joannæ Alphonsi V & Elizabethæ Portugalliæ regum filiæ, sanctimonialium ord. Prædic. in monasterio Jesu dicto civitatis Aveiro habitu indutæ, quæque in eo vixit & obiit sanctissime ex annalibus Lusitanis collecta & Latinitate donata.*

8. *Vita BB. Petri Gundisalvii, & Gundisalvi de Amaranthо a F. Didaco de Rosario, ut & B. M. Petri Conversi* seu Fratris Laici *Eborensis ab Andrea Resendio* de quo supra ad 1573 *vulgari Lusitano scripta in Latinum versæ, quas cum vita B. Ægidii Scalabitani ab eodem Resendio Latine scripta*, sed hactenus typis non edita prælo commendaturus erat, nisi mors obstitisset. Quod opus Stephanus de Sampayo Antonii gentilis & sodalis exiliique socius fatetur in suas manus devenisse, sed taliter Latinitate donatum, quantum ad Lusitana, ut ipsi ex integro conficiendum fuerit, ut lucem videre mereretur. Pènes quem esto fides.

9. *Vita SS. Patrum ord. Prædic. jussu magistri ordinis Seraphini Cavalli ex Surio Carthusiano collecta, eidem magistro dicata. Sunt autem SS. Dominici, Petri martyris, Thomæ Aquinatis, Vincentii, Catharinæ de Senis, Antonini, Raimundi, Alberti Magni, Margaritæ Hungaricæ, & Jacobi Alemanni*, Lovanii, Hieronymi Wellæi 1575 in 12 pp. 752.

10. *Liber de eruditione religiosorum ab Humberto magistro ordinis V* (ut quidem existimavit Antonius, nam opus esse Guillelmi Peraldi ostensum est Tom. I p. 134 b) *compositus, jussu tunc ordinis magistri ad aliquot exemplaria* MS *collatus, auctoritatum quæ in illo citantur indicationibus marginalibus illustratus, & a mendis innumeris repurgatus*, Lovanii 1575 in 12. Sic ipse post errata ad bibliothecam in Addendis.

F. DIDACUS DE OXEA.

F. Didacus de Oxea vel *de Ojea* Navarræus Stellæ natus & professus, ab Antonio in Bibl. Hisp. laudatus, & ex eo ab Altamura ad 1584, scripsit ac edidit 1585.

Institucion de la devocion, confradia, y milagros del rosario.

Confradia contra los juramentos : Castigo contra los blasfemos, maldicientes, y juradores, Matriti, Quirini Gerardi 1580 in 8, & Guillelmi Droy 1585 in 8.

F. FRANCISCUS GORACEUS.

F. Franciscus Goraceus Etruscus domus S. Thomæ de Floriano (est autem Florianum oppidum non longe a Cortona situm) vicariæ tum Romanæ alumnus, decursis Lutetiæ in gymnasio Sanjacobeo studiis, in eodem artes tum & sententias legit, de quo sic habetur in actis cap. gen. Avenione anno MDLXI coacti tit. *de studio Parisiensi : Pro anno* MDLXII *assignamus ad lecturam sententiarum in magnis scholis pro forma & gradu magisterii Franciscum Gorascium conventus Florianensis vicariæ Romanæ.* Ex actis verò facultatis discimus licentiæ suæ præsentatum fuisse, & anno MDLXVI decimum septimum & ultimum de Sorbonica respondisse, anno denique MDLXVIII mense januario inter triginta licentiatos, quorum XII tantum erant seculares locum nonum sortitum fuisse. Cùm non doctrina solum polleret, sed & facundia, insignisque esset Ecclesiastes, ab archiepiscopo Viennensi in Delfinatu allectus est Ecclesiæ suæ cathedralis S. Vincentii theologus & unà vicarius generalis in spiritualibus institutus, quæ munera sic strenue implevit, ut agente archiepiscopo Petro III de Villars in variis legationibus pro regno implicito & extra diœcesim distento, † 1585.

Goraceum

Goraceum rex christianissimus Henricus III ad abbatiam de Kemperella in Armorica ordinis S. Benedicti & diœcesis Corisopitensis in commenda ut aiunt habendam præsentarit, & anno MDLXXX Gregorius XIII contulerit ex actis consistorialibus. Quando verò diem obierit, hactenus non inveni. Edidit a se recognitum, & a mendis expurgatum, duplicique indice illustratum opus

B. Humberti de Romans ordinis Prædicatorum V magistri generalis de eruditione religiosorum, seu speculum religiosorum, Adjecta ceu mantissa *S. Vincentii Ferrerii de vita & instructione religiosorum*, Lugduni 1585 in 16. Humberti opus putavit editor quod nostri Guillelmi Peraldi genuinum Tomo I p. 134 b evictum est.

Opus Jacobo de Fay S. Petri Viennensis & Vallisbonæ abbati nuncupavit, in epistola verò quædam ait se scripsisse sua & in suum usum. Tituli:

Collatio hominis lapsi ad statum naturæ integræ, in qua agitur de justitia originali, de peccato, & ejus in omnes posteros traductione.

Discursus de jubilæo magno, deque indulgentiis.

Commentaria in secundam partem Summæ S. Thomæ, seu prælectiones nonnullæ.

Verùm hæc aut latent alicubi, aut in cœnobii Viennensis eversione furentibus eo seculo hæreticis perierint. Ejus meminit Malletus, sed & Fontana in Theatro.

F. HIERONYMUS TEUTONICUS.

* 1585. F. Hieronymus Teutonicus a patria sic nuncupatus seculo XVI ineunte floruit, ut videtur, Divique Thomæ Summam in Compendium redegit, ac edidit ut quidem censeo in Germania: quod opus secundis typis prodiit hoc titulo:

Summa theologiæ D. Thomæ Aquinatis doctoris angelici juxta præcipuas illius conclusiones in compendium redacta Tomus I & II, auctore R. P. M. Hieronymo Teutonico ordinis Prædicatorum, nunc denuo cura atque diligentia R. P. F. Hippolyti Helmani Veneti ejusdem ordinis baccalaurei in lucem edita, summoque studio castigata, a quo etiam appositum est compendium Additionis ad tertiam Partem nunquam antea impressum, cum indice copiosissimo rerum præcipuarum, quæ in toto hoc opere continentur, Venetiis, Joan. Varisci 1585 in 8.

Pr. *Divinum compendium &c.* Extat apud nostros Rotomagenses. Ejus meminere Possevinus, Fernandez, Altamura, omnes ad 1585 referentes, cùm sit annus tantum 2 editionis, auctorque sit antiquior, quamvis ut censeo ejusdem seculi, & consentit Alva in Sole Verit. Rad. 309 col. 2064.

F. NICOLAUS ALEXIUS.

† 1585. F. Nicolaus Alexius Umber, patria Perusinus, juvenis musis amœnioribus excultus, sed pietate cultior ætatis XX canonicus Ecclesiæ Perusinæ jam designatus, a suis fugit, & ordinem amplexus est Florentiæ in conventu S. Marci, quem ille sua plurimum illustravit eruditione & sanctitate vitæ. Vir enim fuit non solum ex omni parte, sed & in omni genere perfectus, orator sacer, facundus & vehemens, quem summi pontifices Paulus III & Paulus IV apud se dicentem sæpius & cum gustu audierunt & laudarunt: feruntque conciones ubi per quadragesimam Perusii habuisset, adeo efficaciter animos auditorum ad pœnitentiam flexisse, sicque adversus infrunita libidinis prostibula detonuisse, ut complures ad meliorem induxerit frugem, auctorque fuerit Fulvio Cardinali Corneo Perusino episcopo, domus refugii seu pœnitentium puellarum erigendæ, quibus & regulas præscripsit. Sæc. XVI. Philosophus & theologus primi nominis scholas diutius rexit, ipsumque gymnasium Perusinum primarius moderator, ubi & F. Michaelem Bonelli Pii V sororium ac postea cardinalem auditorem habuit, hincque curante discipulo plures illi ab avunculo infulæ delatæ fuerunt, sed quas constantissime recusavit, eas malens in aliis revereri, quam sub iis sudare: quæsitor fidei generalis Perusii & per totam Umbriam institutus anno MDLXVI ita se gessit, ut omnibus se præbuerit acceptissimum, non superbus, non austerus, sed ita diligenter officii sacri munia omnia implens, ut reis ipsis humanissimum sese exhiberet. Poëta præterea etiam non vulgaris, ceu qui a junioribus annis stylo assueverat comtiori, puriorемque sectatus est semper Latinitatem, quod probant ejus opera horis subcisivis edita mox recensenda: cum his omnibus perfecti religiosi exemplum, qui inter assiduos lectionum & concionum, quibus toto ferme vitæ decursu fuit intentus & occupatus, labores, nihil unquam de regularis disciplinæ vitæque austeritate solita remisit. Inquisitoris officio novemdecim annis functus, in eodem obiit Perusii non sine fama sanctitatis XXVIII februarii MDLXXXV ætatis LXX, ut scribit Lopez P. IV lib. 3 c. 19 pag. 599, & asserit Razzius arctissima necessitudine Nicolao nostro conjunctus, qui præsens tum aderat Perusii regentisque munere ibidem fungebatur, cui proinde major fides debetur, quam Jacobillo qui in suis Scriptoribus Umbriæ mortuum dicit anno 1583, quem tamen errantem plerique deinceps exceperunt. Præter Razzium pagg. 315, 330 & 333 de eo legendum & alios citatos, ejus cum laude meminere Lusitanus ex F. Felice de Castelfranco, Pius P. I lib. 4 col. 615, & P. II lib. 4 col. 221, Gravina in Voce turturis P. 2 c. 23, Altamura ad 1585, Fontana in Theat. & Monum. & Prov. Rom. Extrates verò Scipio Ammiratus *Famiglie Florent.* ubi de B. Catharina Ricci ejusque stirpe pp. 168 & 172, Possevinus, Oldoinus in Athen. August. ubi de eodem agentes laudat Cæsarem Alexium in Elogiis cent. prima, Crispoltum in Perusia Augusta, Alexandrum Balestrinum in Memor. & de Gymn. Perus. Henschenius & Papebrochius in Actis SS. T. V Maii ad diem 20 in Comment. prævio ad vitam B. Columbæ Reatinæ pag. 320, emendandi cum Oldoino & Jacobillo, dum eum mortuum scribunt anno 1583. Hæc ejus opera:

1. *Basiliadis libri IV*: id est libri IV Regum carmine heroico redditi. MS Perusii servatum αὐτόγραφον.

2. *SS. ac BB. ordinis vitæ ad 1577 carmine heroico cantatæ*, inter quas est *vita B. Columbæ Reatinæ*: Item MS Perusii αὐτόγραφον. Exemplum sibi mitti desiderant, qui Actis SS. edendis Antwerpiæ desudant suis locis quamque daturi.

3. *De pestilentiæ morbo carmen*, Perusii 1576. Vidit Oldoinus typis excusum.

4. *Carmina in laudem libri F. Cosmæ Rosselii Florentini ord. Prædic.* hoc titulo: *Artificiosæ memoriæ thesaurus*, cum eodem edita, Venetiis 1579 in 4.

Oratione verò soluta:

1. *In libros Josue, Judicum & Ruth animadversiones.* Sic Jacobillus & alii. Sed carmine potius redditos crediderim, cùm Razzius dicat præter libros Regum, & alios sacræ scripturæ libros stricta oratione cecinisse.

2. *Tractatus de SS. Trinitate, de summo bono & de Eucharistia.*

3. *In logicam & philosophiam Aristotelis commentaria.*

4. *Concionum volumina duo.* Quas citat noster Paulus Grisaldus æqualis. Et sane cùm in solemnio-

Sec. XVI ribus Italiæ ac præsertim Etruriæ pulpitis per quadragesimam prædicaverit cum plausu & fructu, ut habet Razzius iterum de eo agens in suo *de SS. ac BB. & viris sanctitate illustribus ordinis* opere, quin suos sermones saltem MS reliquerit, nullum est dubium. Hinc perperam arguit Alva Sol. Verit. Rad. 249 col. 1606, hos sermones non esse in rerum natura, quia a se non visi. Cæterum gratum nobis faciet quis curiosus ex nostris Perusinis, si de his operibus quid clarius doceat vel addat, vel nos, aut qui aliquando succenturiabunt, moneat.

F. PAULINUS BERARDINI.

† 1585. F. PAULINUS BERARDINI vulgo *Bernardini* ex nobili claraque apud Lucenses oriundus Beraldinorum familia, Lucæ natus est circa annum MDXV, ordinemque amplexus in patria, vir evasit disciplinæ fideique zelo æstuantissimus, vitæ morumque sanctitate conspicuus, nec eruditionis laude minor. Erat enim ille facili tenacique memoria præditus, qui SS. doctoris Augustini opera prope omnia mente complecteretur, ac in promptu haberet. Nec sacrarum duntaxat ille litterarum & theologiæ peritissimus habebatur, cujus & lauream obtinuit, sed & amœnioribus etiam optime instructus disciplinis, facundissimusque orator & Ecclesiastes, qui non vernacule tantum, sed & Latine diceret elegantissime: nec Latine tantum sed Græce Hebraiceque doctus, uti plurima præstantissimaque testantur quæ edidit opera. Hic cum antiquam primorum ordinis patrum ac severiorem vitæ normam æmularetur, conventus Aprutii sub titulo congregationis S. Catharinæ de Senis anno MDLI curavit in unum cogendos, & ex provinciis olim S. Thomæ Apuliæ, aut etiam Romanæ separandos. Adhæc erat perantiqua S. Severi Neapoli ecclesia anno DCCCXLIV ab abbate S. Georgii majoris Petro Caracciolo Nosocomii usibus erecta & instituta sub titulo S. Mariæ de Silice, quod Eugenii IV bulla anno MCCCCXLIV data testatur, Deciapacciorum familiæ jure patronatus subdita, quæ postmodum vetustate collapsa transiit ad liberam Neapolitanæ urbis dispositionem, cujus restituta curis & sumtibus S. Severo Neapolitano quondam antistiti dicata est, & presbyteri curæ demandata. Hujus itaque tum forte temporis titulo gaudebat anno MDLXXV Paulus Tassus archiepiscopus Lancianensis & canonicus Neapolitanus, qui libenter abdicavit, nostroque Paulino, & F. Silvio de Atripalda cæterisque eorum sociis, archiepiscopo civitateque consentiente, eam S. Severi ecclesiam consignavit, cujus possessionem inierunt illi XXIII martii ejusdem anni, uti Baronius cardinalis in Martyrologio Romano notavit ad diem ultimam aprilis de S. Severo episcopo scribens his verbis F. Paulini sanctitatem testantibus: *Extat Neapoli S. Severi episcopi nomine vetus ecclesia, quæ annis præteritis concessa est FF. Prædicatoribus, qui ibidem sub pia memoria, ac spectatissima nostrorum temporum sanctitatis viro R. M. Paulino Lucensi restitutore pristinæ observantiæ regulæ S. Dominici, summa cum laude sanctissimæ vitæ institutum, sicut in aliis plerisque locis, in ea urbe primum aggressi felicissime propagarunt.* Itaque vitæ regulari sanciendæ, promovendæque continuus allaborabat Paulinus, condendisque novis ordinis conventibus, concionibusque quas magno zelo & impetu, magnoque concursu populorum habebat & fructu, christianos ad melioris vitæ normam excitans & pietatem, hæreticosque efficacissime revincens & ad fidem adducens vacabat. In his tandem morte sublatus est non improvisa, qui dudum & quotidie præstolabatur, sed imprævisa propeque violenta, non ætate deficiente morbove accita. Dum enim ille scalam ascendisset, fallente pede lapsus in terram corruit, gravissime percussus, sed integris omnino animi viribus & sensibus, exinde diebus aliquot ad mortem se composuit, ac eam placidissime aspexit in eodem S. Severi conventu anno MDLXXXV, cui Fratres sequens epitaphium inscripserunt:

D. O. M.

Corpore Lucensis plenus Paulinus ab annis
Hic situs est, animo vectus ad astra poli,
Insignis pietate pater cathedræque magister
Exornans nostra relligionis opus.
Qua per eum cultu quondam collapsa, Senensis
Vivida sub titulo virginis exoritur
Obiit Æt. LXVIII Chr. MDLXXXV.

Illustre est sanctitatis ejus testimonium in actis cap. gen. Romæ 1589. Meminit cum laude Dominicus Gravina Vocis Turturis P. II c. 23 relatus a Vallio *pag.* 277. Sed nomen & agnomen præpostere uterque refert, sic enim prior: *Noster P. F. Bernardinus Paulinus Lucensis regularis vitæ reparator, vir integritate vitæ & doctrina excellentia conspicuus, ut opera ejus varia eruditione referta tum impressa, tum MS testantur, pientissime vixit, felici morte terram pro cœlo, ut pie creditur, commutans Neapoli in conventu S. Severi.* De eo legendus etiam Cæsar Engennius Caracciolus *Napol. Sac.* pag. 369. Hæc ejus opera:

1. *Quodlibeta theologica de Deo ejusque attributis, de Trinitate, de Angelis, de Gratia, de Incarnatione, & de Sacramentis, quæ non typis mandata, sed MS Florentiæ & Perusii servata pluris æstimantur.* Sic Lusitanus vivo auctore scribens, quæ proinde in itinere Italico viderit: adeo ut Alva Sol. Verit. Rad. 505 col. 1501 incassum se torqueat, ut Grysaldi nostri hæc citantis fidem elevet. De existentia quodlibetorum, scilicet an sint, solum loquor, non de quæstione quam ille disputat.

2. *Tabula seu Index præcipuarum sententiarum quæ continentur in commentariis Thomæ Cajetani super Summam D. Thomæ de Aquino.*

3. *Chronica ordinis copiosa habere dicebatur præ manibus.* Sic idem Lusitanus.

4. *Concordia Ecclesiastica contra tutti gli heretici, ove si dichiara, qual sia l'autorità della chiesa, del concilio, della sedia apostolica, e de' santi dottori*, Florentiæ 1552 in 8 pp. 394, opus Cosmo Magno Etruriæ duci nuncupatum. Adjecit *Discorso sopra lo stato, dottrina, & costumi de' Luterani*, e Latino Georgii Vicelii Etrusce a se redditum, & Petro Francisco Galigario Pistoriensi episcopo dicatum. Elegans editio. Extat Parisiis in Regia D 4245. Extat verò MS Florentiæ ad S. Marcum Armar. III n. 1 hoc titulo: *Concordia Ecclesiastica contra tutti li heretici e schismatici, nella quale si dichiara qual sia il modo per unire la religione christiana in una sola fede, cioè il sacro concilio generale.*

5. *Difensione generale della vita, e della dottrina del R. P. F. Geronimo Savonarola, da porsi e leggersi avanti a i tre libri della vita sua raccolta da Frà Serafino Razzi.* Extat Florentiæ ad S. Marcum MS Arm. III cod. 96. Quam defensionem conjicio nostri Bernardini, quia mox sequitur

6. *Narrazione e discorso circa la contradizione grande fatta contra l'opere del R. P. Frà Girolamo a tempo di papa Paolo IV per condannarla per eretica: sed non prevaluerunt.* Hic idem libellus extat Parisiis in Bibl. Reg. cod. MS a Tricheto *du Fresne* ex Italiæ partibus olim advectus, & prodiit a R. P. Jacobo Quetif editus typis Ludovici *Billaine* 1674 in 12 in Additionibus ad vitam ejusdem Savonarolæ a Jo. Francisco Pico Mirandulæ Concordiæque principe scriptam T. II pag. 561

hoc titulo : *Discorso sopra la dottrina e l'opere del R. P. Frà Girolamo Savonarola da Ferrara dell' ordine de' Predicatori, fatto in Roma sotto il pontificato di papa Paolo IV alla presenza dell' illustr. e rever. cardinali della santa inquisizione, dal R. P. M. F. Paolino Bernardini da Luca del medesimo ordine* 1558 Libellus omnino dignus qui attente legatur a pag. 561 ad 615.

7. *Defensione fatta dal venerabile P. M. Pagolino Bernardini da Lucca in presenza delli RR. cardinali dell' inquisizione e della congregazione sopra la sana dottrina del R. P. Fra Hieronymo da Ferrara.* Extat ibidem Florentiæ ad S. Marcum Arm. IV cod. MS 87. An sit idem ac præcedens, an alius cujus ipse meminit in superiori edit. Parif. pag. 586, quem dicit se cardinalibus obtulisse, & vocat *Trattatello nel quale dichiarava che la dottrina di Fra Girolamo non poteva esser dichiarata, nè per heretica, nè per schismatica, nè manco per erronea, ò scandalosa* : aut tertius alius, nam certum plura in defensionem Savonarolæ dixisse & scripsisse, docebunt & hîc addent nostri S. Marci symmystæ.

8. *Officio della congregazione dell SS. nome di Dio e monte de poveri sotto la protettione de' Padri Predicatori della chiesa di S. Severo maggiore di Napoli*, Neapoli in 12 absque anno editionis : Sic Alva citatus. Aliam editionem videtur indicare Altamura *con Addizione dell' abominevol vizio della bestemmia, maledizzioni, e giuramento dal R. P. F. Girolamo Celentano*, de quo postea ad 1603, Neapoli, Hæred. Cancer 1586 in 8.

9. *Dell' origine, capitoli, indulgenze & orazioni della società del SS. Rosario, con Addizioni del medesimo Celentano*, Ibid. 1586 in 12. Sic idem Altamura ad 1585.

In actis cap. gen. Avenion. 1561 fit mentio cujusdam F. Paulini Bernardini de Lucca provinciæ Romanæ alumni, cujus baccalaureatus approbatur, qui hujus nostri Paulini jam antea magistri fortè nepos fuerit. Quod fuit monendum, ne quis in iis fallatur.

FF. SANJACOBEI PARISIENSES.

* 1585. FF. SANJACOBEI Parisienses quidam saluti animarum semper attenti, ut personis utriusque sexus ad sanctiorem vitam anhelantibus viam facerent, & commodum præstarent, quædam S. Catharinæ de Senis opera ex Italico Gallice reddiderunt, & typis commiserunt hoc titulo :

Les dialogues de S. Caterine de Sienne de la doctrine spirituelle avec deux petits traitez, l'un des louanges de la charité, l'autre de la maniere de faire oraison, Parisiis 1585 in 12 : Rursus Ibidem apud Reginaldum Chaudiere 1602 in 12 pp. 780. Quæ editio extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Sorori Margaritæ du Puys regii Pissiacensis monasterii priorissæ ordine XXI, quæ scilicet unanimi sanctimonialium voto electa die XV martii anno MDLXI, regioque senatus Parisiensis consulto contra sororis Franciscæ d'Humieres oppositiones & contestationes anno sequenti MDLXII die V septembris dato firmata rexit ad obitum usque, nempe ad diem VIII novembris MDLXXXV, hanc editionem nuncuparunt.

F. DIONYSIUS.

* 1586. F. DIONYSIUS, cujus agnomen non proditur, sed Italus, & B. M. Paulini de quo mox an. super. agebatur, discipulus, & in asserenda disciplina regulari, erigendaque congregatione Aprutina coadjutor, cum eo vixit, ipsique fuit superstes, cùm teste Dominico Maria Marchesio Diarii Dominicani ad XXIII junii scripserit

Breviculum vitæ dicti sui magistri Paulini.

Meminerunt in actis sanctorum ad diem XXIII junii T. IV p. 456.

F. DOMINICUS BUELLI.

F. DOMINICUS BUELLI Italus Insuber, provinciæ Lombardiæ superioris postea S. Petri Martyris dictæ alumnus, conventusque S. Petri Martyris & S. Quirici professus, S. T. Magister ac Inquisitor sanctæ fidei generalis Novariensis, illud pluribus annis summa integritate animique fortitudine munus obivit, a Pio V ob bene navatam operam annuo centum aureorum censu donatus in ejus officii sui sumtus & usus. Quo ille sibi suisque successoribus ædes erexit opportunas & accommodas, carceresque construxit anno MDLXX. Bellum otio semper indixit, hæreticos indefesse profligavit, insignemque in illis Baptistam de Farina nuncupatum pertinacem hæreticum relapsum & impœnitentem anno MDLXXXVI brachio seculari relaxavit. Ejus meminit Michael Pius noster prope gentilis ejus & suppar *Della progenie di S. P. Domenico* pag. 404, quo teste scripsit, præloque paratum reliquit 1586.

In Septem Psalmos Pœnitentiæ opusculum seu commentarium, quod vel Novariæ apud nostros MS servatur, vel injuria temporum perierit.

F IGNATIUS DANTE.

F. IGNATIUS DANTE Julii magni illius aurifabri, architecti, mathematicique Perusini filius, & ipse patria religioneque Perusinus, rerumque mathematicarum, architectonices, astronomiæ, cosmographiæque peritissimus, sub ipsa parentis disciplina in iis institutus a puero, adolescens in patria nostræ ascriptus est familiæ, serioque in ea literis humanioribus atque divinis incubuit ; brevique clarissimus evasit philosophus atque theologus, nec minori diligentia felicitateque sibi dicendi facilitatem & gratiam comparavit. Tum ille mathematicis animum adjecit, quæque olim a parente magistro tenuerat artis hujus & delineandi principia, repetere tractareque cogitavit. Quod illi tam prospere successit, ut ad summam delineandi cosmographiæque peritiam brevi pervenerit : quem adeo Cosmus ille Magnus Etruriæ dux habere voluerit & accerserit. Adhæsit itaque Ignatius noster Cosmæ ducis aulæ, & operibus instans aliquot annis, pingui conductus altusque stipendio & honorario, quo tempore † 1586.

1. *Ingentis magnitudinis & artis sphæras seu globos geminos, cœlestem unum, alterum terrestrem* sic delineavit & aptavit, ut in Xysto magni ducis, in quo etiamnum servantur, indigenis & advenis sint admirationi.

2. *Tabulas Ptolemæi geographicas omnes delineavit.*

Ignatii demum ita Cosmæ duci grata fuit opera, ut eum in S. Mariæ Novellæ ædibus ubi degebat ille & operabatur, convenire, eoque familiariter uti non dedignaretur. Erat Ignatius etiam apud aulicos & optimates reipublicæ cæteros acceptissimus, nobiliumque Florentinorum plurimis ac junioribus matheseos & sphæræ lectiones habuit, ac in eis eos instituit. Cosmo demum e vivis abeunte solutus & liber, Bononiam vocatus est publico stipendio, publicique mathematicarum scientiarum scholæ professoris munere functurus, quod ille egregie præstitit :

3. *Publicaque edidit artis suæ & peritiæ gnomo-*

SÆC. XVI. *nica sciatericaque monimenta, locis publicis hujus civitatis extantia, quæ solis & lunæ cursum astrorumque motus ventorumque varietates exacte indicant.* In palatio archiepiscopali, in platea publica, in claustro S. Dominici, in S. Petronii templo, aliisque locis.

Anno subinde MDLXXVII suam ille reversus Perusiam, Ghislerio tunc Perusii imperante præfecto viro Romano & patritio petente

4. *Civitatis Perusii & locorum circumjectorum descriptionem seu delineationem Ichnographicam aggressus est, exhibuitque exactissimam, & ad artis geographicæ regulas & mensurarum apices absolutissimam & elegantissimam typis postmodum æneis excusam*: quæ Ghislerio præfecto volente in summa magistratus & reipublicæ palatii aula appensa inductaque fuit.

Pluribus interea frustra quæsitus & invitatus a principibus, quibus acquiescere nequierat, a Gregorio papa XIII Romam accersitus est, ubi

5. *Præclarum illud Vaticani Xysti seu Pinacothecæ opus* magna nominis sui gloria, magna & pontificis ipsius animi gratitudine & lætitia, omnium denique peritorum approbatione confecit. Tabulæ sunt regionum provinciarumque totius orbis terrarum omnium geographicæ, tanta arte concinnatæ ac delineatæ, urbium, civitatum, oppidorum &c. intervallo & mensuris juxta geometricas dimensiones servatis, ut nihil sit absolutius. Hinc auctoris merito patientiam laudat Razzius & diligentiam.

Qui demum ab eodem pontifice XIV novemb. MDLXXXIII episcopus renunciatus est Alatrinus in Romana Campania, quam ille tribus annis solidis ita administravit Ecclesiam, ut oves suas non modo rexerit ipse & foverit, quantum ei per jussa pontificis liberum fuit, sed pluribus etiam affecerit cumularitque beneficiis. Nam cathedralis suæ odeum ab integro restauravit, pauperum subsidio Pietatis montem novum erexit, clerum & populum ad morum puritatem excitavit, verbo denique & exemplo gregem suum pavit, & novo intra civitatem propriis sumptibus constructo monasterio, inductisque in illud, quæ quarto ab urbe lapide vivebant in aperto prædonibusque obvio asceterio nobilibus ingenuisque Deo dicatis virginibus civitatem ornavit. Quibus mirum quantum sibi gregis universi conciliarit affectus & animos, adeo ut cùm pleuritide sublatus V vel VI decubitus die XIX octob. MDLXXXVI ætatis XLIX peracto sepultus est in sua cathedrali, funus ejus omnes ut optimi parentis sint prosecuti. Ejus præclare gesta sincerus ejus contubernalis Razzius, quem hîc excipimus, inter illustres ordinis viros, ubi de episcopis agit ævi sui Romanæque suæ provinciæ n. 7 pag. 123, & ubi de cosmographis pag. 346 satis accurate describit: meminerunt etiam cum laude Cæsar Alexius in Elogiis clarorum Perusinorum cent. I, Ughellus Ital. Sac. T. I pag. 334, Pius, Fontana in Theatro, Altamura ad 1586, isti tamen emendandi cùm filium eum professumque conventus Florentini S. Marci putant, quem Razzius æqualis ac conventus S. Marci alumnus rerumque ejus domesticarum apprime gnarus, Perusini cœnobii professum asserit pluribusque probat argumentis. Legendi etiam Alexander Balestrinus in Memoriis Perusinis, Jacobillus de scriptor. Umbriæ, Pellinus Histor. Perusiæ, Crispoltus, Alidosius, Oldoinus Athen. Aug. Præter relata opera hæc ab eo scripta emanarunt:

1. *Scientiæ omnes mathematicæ in tabulas digestæ & ordinatæ, inter quas Tractatus de sphæra septem tabulis explicatur.* Opus ab auctore dicatum Jacobo *Buoncompagni* copiarum pontificiarum præfecto & imperatori Gregorii XIII germano, cui carus erat in primis. Prodiit typis anno 1577 teste Razzio. Hic est titulus: *Le scienze mathematiche*, Bononiæ 1577 in fol. Extat Romæ in Barber.

2. *Tractatus de usu & fabrica astrolabii* editus Florentiæ 1569, inquit Oldoinus.

3. *Annotaciones in sphæram Joannis de Sacro Bosco, in Astrolabium, ac planisphærium universale.* Sic Oldoinus, & Altamura.

4. *Commentarii sopra le due regole della prospettiva prattica del Signor Giacomo Barozzi.* Prodiit Romæ 1611 fol. quæ editio Romæ in Barberina typis Mascardi 1644 in fol.: Tum ibidem opera & curis Philippi de Rubeis: Iteratæ ut videtur editiones.

5. *Optica d'Euclide e d'Eliodoro Larisseo* Sic Oldoinus.

Sepulcrum marmoreum Romæ suis curis & consiliis sculptum germano suo natu majori Vincentio Dante pictori, sculptori, & architecto, in templo S. Dominici Perusino erexit.

Sacelli sacrarum reliquiarum in templo S. Dominici Bononiæ erigendi orthographiam finxit ac delineavit, cujus in grati animi vicem sancti parentis dentem a patribus Bononiensibus accepit, quem jam episcopus suo conventui Perusino dedit asservandum.

Obeliscus recens in platea S. Petri erectus ut solsticia & æquinoctia &c. notaret, e sua sede Romam a Sixto V vocatus, ubi votis pontificis fecit satis, in reditu morbum concepit quo & obiit.

F. MODESTUS BILIOTTI.

F. MODESTUS BILIOTTI Etruscus Florentinus patria, professione S. Mariæ Novellæ alumnus, a nostris ut plurimum omissus nomenclatoribus, ab ipso etiam Pocciantio, laudatur a Razzio p. 334 n. 16 inter eximios ætatis suæ poëtas & oratores, qui non modo sæpius in comitiis provinciæ suæ Romanæ, sed etiam coram summo pontifice Paulo IV anno MDLVIII die XXVII novembris magna facundia Latine peroravit, & a quo hæc relicta sint laboris & otii sui monumenta † 1586.

Chronicon conventus Florentini S. Mariæ Novellæ.

Citatur pluries in Actis SS. Videsis tomo secundo junii p. 396 a n. 7, ubi dicitur collectum anno MDLXXXVI, & prolixius elogium habere B. Joannis Dominici cardinalis Ragusini: ex quo ætatem auctoris colligimus.

Translatio corporis S. Antonini archiepiscopi Florentini metro descripta.

Insignes majoris peristylii cœnobii S. Mariæ Novellæ picturæ seu tabellæ elegantissimis ornatæ descriptæque versibus.

F. VINCENTIUS DE LAS CASAS.

F. VINCENTIUS DE LAS CASAS Hispanus Hispali anno MD circiter natus in insulam S. Dominici cùm trajecisset, ibidem anno MDXXVI ordini nomen dedit, exinde verò eodem anno cum F. Dominico de Betanços Mexicum pergenti novam ibi provinciam erecturo profectus, primus fuit conventus Mexicensis & illius provinciæ professus & alumnus, quam & annis LX præclaris virtutibus illustravit, suisque curis ac laboribus semel ac iterum in Hispanias ad aulam regiam pro eadem missus procurator, non parum auxit ac confirmavit, ac tandem in senectute bona vidit diem suum in dicto suo conventu Mexicensi anno circiter MDLXXXVI ætatis LXXXVI professionis LX. Acta ejus fusius narrat noster Augustinus Davila Padilla Histor. prov. Mexic. lib. 2 cap. 68 pag. 579. Antonius Bibl. Hisp. suis accenset scriptoribus ex fide Ant. Leonii in Bibl. Indica, ut a quo relicta sit † 1586.

Historia de santo Domingo de la provincia de Mexico. MS.

F. VINCENTIUS HERCULANUS

† 1586.] F. VINCENTIUS HERCULANUS, qui *Ercolani* vernacule a Perusinis Etruscisque dicitur, clara Perusiæ Augustæ nobilique de Herculanis oriundus familia, quæ viros olim tulit eruditione pietateque clarissimos, Joannem de Herculanis Romanum, seu ut aliis placet, Veronensem anno MCCCCXII philosophiæ medicinæque professorem eximium, scriptis in Avicennam & Razim editis clarum, Vincentiumque nostro cognominem Herculanum itemque Perusinum utriusque juris peritia, scriptis, & præclare gestis insignem, officiis & dignitatibus illustrem anno MDXXXIX fatis functum, inque S. Dominici Prædicatorum basilica Perusiæ sepultum: de quo Alexius in Elogiis Perusinis, centur. 2 pag. 363, & Jacobillius in Bibl. Umbriæ, & alii passim ab illis, & a Carthario in syllabo consistorialium advocatorum pag. 95 & 96 citatis: Franciscum de Herculanis Perusinum I. U. D. eadem ætate cum Vincentio prope florentem æmulumque ac supparem: Petrum de Herculanis ordinis Minorum episcopum Auximanum anno MCCCCXVII a Martino V promotum tertio kal. feb. & anno MCCCCXXII fatis functum: Philippum de Herculanis Forojuliensem a Clemente pp. VII die XX april. MDXXVIII præsulem Alatrinum evectum, & alios de quibus citatus Cartharius:

Clara itaque Vincentius noster oriundus origine Perusiæ natus est anno MDXVI, præclarisque moribus institutus, atque liberalioribus eruditus disciplinis, ordinem amplexatus est adolescens, & in conventu Fesularum ad Florentiam professus, sicque religionis eruditionisque laude fulsit, ut post obita diutius in provincia Romana lectoris & professoris theologiæ cum laude onera, variis ejusdem subinde præpositus electusque fuerit prior conventibus, Florentiæ videlicet ad S. Marcum, Romæ ad Minervam, Prati, Viterbii, demum & ad Romanæ provinciæ regimen assumtus. Quo dum munere fungeretur a SS. pontifice Pio V, cui jam Herculani mores integri, singularisque religio & prudentia complorata erant, advocatur ipso pontificatus sui prope exordio, Perusiumque mittitur, qui pronepotem ejus Michaelem Bonellum Romam usque comitaretur & adduceret. Inde mox ab eodem pontifice sacræ theologiæ laurea insignitus in Germaniam & Belgium auctoritate apostolica missus est visitator & commissarius, & magistri ordinis F. Vincentii Justiniani vicarius generalis anno MDLXVIII. uti Guillelmus Seguier noster habet Laureæ suæ Belgicæ I P. pag. 159. Qua auctoritate conventus ordinis visitavit in Belgio, Bruxellisque præsens adfuit & præfuit congregatis ad melius provinciæ regimen XXII aug. ejus anni comitiis: sanctimonialium verò clausuram ad synodi Tridentinæ præscriptum observari, nulla difficultatum, oppositionumve, aut supplicationum importunitate victus & molestia jussit: & utiles demum salutaresque edidit in disciplinæ regularis bonum Audomarifani ordinationes. Romam inde reversus anno sequenti MDLXIX ab eodem Pio V deputatus est, qui Camaldulensium regulam & constitutiones in capitulo generali Classensi recensitas approbaret, quas & recognovit & probavit, ut in earumdem editione Florentiæ apud Sebastianum Sermartelli 1572 in 8 notatur ad calcem, & in nuncupatoria Pio V. P. M. non. sept. MDLXXI data refert Jo. Bapt. Novarensis Eremita totiusque Camaldulensis ordinis abbas generalis. Eodem anno MDLXIX decemb. XI Sarnensis Ecclesiæ præsul a Pio V promotus est & inauguratus, quam sedem annis circiter quatuor summa caritate & prudentia rexit & administravit: ad Imolensem seu Foro-Corneliensem exinde translatus a Gregorio XIII exeunte anno MDLXXIII, cui præfuit non plus etiam annis circiter sex, ab eadem iterum ab eodem pontifice magno suarum ovium luctu avulsus, & ad Perusinam summo suorum concivium gaudio translatus IX dec. MDLXXIX: de quo sic Ughellus T. I Ital. Sac. in Epist. Perus. n. 64: » Hic nihil durius tulisse visus est in vita, quam quod aliis sacrorum « factus antistes imperaret, religiosæ vitæ adeo mo- « deratione contentus, ut illam sedibus ac regnis « mirabili alacritate præponeret. Ad septem annos « Perusinæ Ecclesiæ præfuit, censumque ecclesiasti- « cum divexabat, ut pauperes aleret, quos ut affi- « nes adamabat & filios: exemplumque spirans exi- « mium posteritati reliquit, quales præsules requi- « reret Deus, qui lucrandis hominibus idonei possent « haberi. Episcopale adauxit palatium, in eoque « omni cultu ornatum construxit sacellum. Scripsit « in Aristotelem commentaria, sicut etiam scriben- « do dicendoque divinam sapientiam commentatio- « nibus illustravit. Doctrina sanctitateque præclarus, « saneque dignus, qui cum illis conferri possit sanc- « tis Ecclesiæ episcopis. Meritis autem plenus de- « cessit anno MDLXXXVI die XXIX octobris, cui cum « efferretur bonorum omnium lacrymæ parenta- « runt, defunctumque constructum ab eo in ec- « clesia S. Dominici sepulcrum excepit cum hac « inscriptione: «

D. O. M.

F. Vincentius Herculanus primum Sarnensis, deinde Imolensis, nunc Perusinus episcopus beatæ spei memor vivens adhuc, locum hunc, ubi mortale suum post mortem humaretur, elegit anno ætatis suæ LXV, *salutis verò* MDLXXXI.

Razzius verò noster Vir. Illust. pag. 121 hæc superioribus addit non omittenda, nempe se Vincentium in philosophia præceptorem, tum annis tribus solidis ad S. Marci Florentiæ priorem habuisse gloriatur, atque cùm Romanæ præfectus est provincialis ab eo in socium assumtum: illum postea S. Mariæ Novellæ Florentiæ priorem electum, cui cùm præesset domui, datus est & institutus visitator apostolicus monasteriorum & monachorum de Cistello civitatis & ditionis Florentinæ. Ad episcopalem autem evectus Herculanus a Pio V dignitatem, ab eodem anno MDLXXI delectus est inter prælatos alter, qui nepotem suum cardinalem Alexandrinum legatum a latere creatum & in Hispaniam, Lusitaniam, Galliamque missum comitaretur, adessetque itineris, laborum, consiliorumque particeps: nec dubium si legatione peracta diutius in apostolica sede perseverasset Pius (nam coactus est Alexandrinus tum in Gallia legatus quam cogitaverat abire celerius, Romamque vocatus festinantius repetere Pio dissuria & calculo graviter infirmante) quin & Vincentius ab eo sacra fuisset & purpura decoratus: sed longe erat hujus animus ab omni dignitatum ambitu, qui etiam ab onere episcopali sæpissime dimitti, instantissimeque apud sedem apostolicam intercesserit: frustra tamen, nam coactus est in statione perseverare, ne tam pio vigilique pastore grex illi gentilis orbaretur. Optabat Herculanus pristinam in conventu suo Fesulano cum Fratribus suis regularem ducere vitam & sepeliri: verùm Perusinis suis corporis ejus exuvias divina reddi voluit providentia, qui inter manus prioris & sodalium Perusinæ domus præsentium in palatio episcopali diem clausit extremum die XXIX octob. exeunte hora sesquisexta noctis intempestæ anno MDLXXXVI ætatis LXX, & sepultus uti supra diximus. Ejus cum laude meminerunt præter relatos Jacobillus Bibl. Umb. Alexius Elog. Perus. Chris-

SEC. XVI. poltus Hist. Peruſ. Oldoinus Athen. Auguſt. Fontana in Theat. Monum. & de prov. Rom. Altamura ad 1581. Plura ille reliquit ingenii ſui monimenta, quorum hæc recenſentur typis edita:

Decreta & monita edita & promulgata in ſynodo diœceſana Peruſina, quam RR. D. F. Vincentius Herculanus Dei & Apoſt. ſed. gratia epiſcopus Peruſiæ habuit A. D. 1582 die 16 & 17 menſis maii. Additis præterea quibuſdam SS. Pontificum conſtitutionibus & decretis concilii Tridentini tunc in eadem ſynodo promulgatis ac deinceps certis diebus promulgandis, Peruſiæ, Petri Jacobi Petruccii 1584 in 8 pp. 95. Extat Pariſ. in Regia E 818.

Rituale pro recta ſacramentorum adminiſtratione ad parochos diœceſis Peruſinæ, Peruſiæ 1597.

Sententiæ prædicabiles inſcriptæ, Evitationes.

Dieci ricordi ſpirituali con le lettere che ſcriſſe al padre quando ſi vuol far religioſo, Peruſiæ, Pauli Orlandi 1588 in 4.

Laudantur & ejus *commentaria in Dialecticam Petri Hiſpani, Porphyrii prædicabilia quinque, Ariſtotelis libros prædicamentorum, perihermenias, poſteriorum, phyſicorum, de anima, metaphyſicorum, & S. Thomæ de fallaciis.* Nimirum ut conjicere licet, quæ dum lectorem ageret philoſophiæ toto diſcipulis accuravit, tradiditque triennio.

Plura etiam in ſacram ſcripturam ſcripſiſſe aſſerit Jacobillus, & Paulus Gryſaldus noſter in ſuis Deciſ. Cathol. Fid. fol. 245 a: eum citat *ſuper Lucam*, faſſus tamen opus ſe non vidiſſe. Gentilium erit, ubi quæ ex his prælum non paſſa ſunt, MS ſerventur, inveſtigare hîcque addere.

Extat *Horatii Cardaneti oratio in funere F. Vincentii Herculani epiſcopi Peruſini dicta in æde D. Dominici kalend. novemb.* 1586. Quam ejus epiſcopi fratris germani filius F. Vincentius Herculani de quo poſtea ad 1615 F. Michaeli Bonello cardinali Alexandrino Pii V ſororio nuncupavit, & typis commiſit, Peruſiæ, Andr. Brixiani 1586 in 4 pp. 15. Habetur Pariſiis in Regia K 1165.

F. GODEFRIDUS A MIERLO.

† 1587. F. GODEFRIDUS A MIERLO ſic ab originis ſuæ pago in Campania Brabantina nuncupatus, Prædicatorum inſtitutum profeſſus eſt Silvæducis, ſtudiiſque partim Lovanii partim alibi confectis, Eccleſiaſtes evaſit inſignis, facundiaque ſermonis, & ardenti pro antiqua fide retinenda ſtudio multum inclaruit. Priorem agebat Trajecti ad Rhenum electus anno MDLII, Romamque diffinitor ſuæ provinciæ legatus ad comitia ordinis anno MDLVIII habita, laurea donatus eſt a magiſtro ordinis Vincentio Juſtiniani in iiſdem electo. Inde ad ſuos reverſus anno ſequenti in cap. prov. Trajecti ad Rhenum XIII aprilis coacto aſſumtus eſt provincialis: quod munus ſumma æquitate geſſit & prudentia ſingulari annis fere duodecim, ad annum ſcilicet MDLXX, quo ad ducis Albani Belgii tum proregis commendationem a Philippo II rege catholico deſignatus eſt Harlemenſium epiſcopus ordine ſecundus. Cujus Eccleſiæ acceptis a Pio V datis die lunæ XI decembris ejuſdem anni litteris pontificiis, Antwerpiæ die XI februarii ſequentis conſecratus eſt, Harlemumque intravit quarta martii ſequentis: ubi & V maii coactis ibidem provinciæ Germaniæ inferioris ad eligendum ei ſucceſſorem patribus, capitulum ſua præſentia cohoneſtavit, ac miſſam apud noſtros in pontificalibus celebravit. Quæ ex fide actorum certiſſima præſtat Ghilbertus de la Haye adverſus Guillelmum Seguier hæc in inſulis Belgicis ad ann. MDLXXII revocantem. Revera dies XII februarii MDLXXII ad quam Seguierus conſecrationem Godefridi revocat, erat dies lunæ, cùm eſſet lit. Dominic. F, quo die non fiunt epiſcoporum conſecrationes, adeo ut narratio Ghilberti longe magis ſibi conſtet. Gregem annum ſolidum & amplius pacifice rexit, ad feſtum nempe S. Joannis Baptiſtæ anni MDLXXIII, quo a Geuſiis intercepta civitate coactus eſt excedere, fugaque ſibi conſulere. Bruxellas progreſſus, apud antiquum celeberrimumque ſanctimonialium Ciſtercienſium aſceterium ad muros ejus urbis ſitum & *a Camera* vulgo dictum hoſpes & exul annum prope integrum ſubſtitit, donec Albano duce vi & armis Harlemo recuperato, & ad deditionem fame adducto, oves ſuas iterum reviſit. Quas dum ille mira vigilantia, ſingularique pietate paſcere ſatagit, denuo hæreticorum furore atque perfidia exulare cogitur, clam armatis Harlemum inductis ante dies aliquot Auraicis militibus. Hi dum corporis Dominici feſtivitati ſolemniter occuparentur catholici cives, urbem invadunt, ſacra continuo aut conculcant aut diripiunt, clericos & laicos catholicos nullo diſcrimine cædunt vel ejiciunt, vixque ex eorum manibus evaſit antiſtes, qui Monaſterium in Weſtphalia ſe recepit, ubi & decennium prope egit, Johannis Guillelmi Juliacenſis Clivienſiſque principis ac Monaſterienſis antiſtitis partes in ſpiritualibus agens vicarias. Interea tamen Romanum circa ann. MDLXXXII aggreſſus eſt iter, ubi & benigne a Gregorio XIII receptus eſt, & in reditu etiam muneribus oneratus. Demum anno MDLXXXVII Daventria expugnata & ab Hiſpanis recuperata, vocatus eo fuit, qui defuncti præſulis Ægidii de Monte Franciſcani ſuppleret vices, viduamque illam curaret Eccleſiam. His ſtrenue laborabat, munus optimi vigilantiſſimique paſtoris implebat, reducendis ad caulas ovibus, abigendis lupis, firmandis fidelibus, ſacris omnibus reparandis ſolicitus inſtans, cùm mors eum inter labores ipſos occupat anno MDLXXXVII die XXVIII julii, & animam cœleſte tranſmittit ad bravium, corpore in baſilicæ S. Lebwini cathedralis odeo perhonorifice ſepulto. De eo præter citatos agunt *Bierlinck* ad Opmeri chronologiam additionis p. 16, Auguſtinus *Wichmans* Præmonſtratenſis Tungerloënſis canonicus curatus in Mierlo in epiſtola ad abbatem ſuum Theodorum *Werbracken* nuncupatoria, in qua antiſtitem noſtrum præſtat primis naſcentis Eccleſiæ præſulibus comparandum. Quem & provinciæ ſuæ monumenta ferunt ſcripſiſſe

Plura pro fide catholica adverſus hæreticos Lutheranos & Calviniſtas: quæ vel ignota latent, vel rerum viciſſitudine iniquis illis temporibus perierunt. Extat ejus curis typis editum

Kalendarium perpetuum ſecundùm inſtitutum ordinis Prædicatorum XXXVI *tabulis conſtans, a Didaco Ximenes Hiſpano* de quo ſupra ad 1578 *concinnatum, ſed reſectis Hiſpaniæ propriis feſtis, reductiſque ad ſua loca communibus officiis correctum ac emendatum*, Antwerpiæ, Chriſtophori Plantini 1566 in 12.

De eo parcè & jejune Altamura ad 1570, ubi dicit reliquiſſe a ſe ſcriptos & pronunciatos

Sermones de tempore, quadrageſimales & de ſanctis. Quod facile crediderim, ſed qui in domorum noſtrarum Belgii fœderati everſione flammis forſan addicti fuerint.

Fontana in Theatro Amelium corrupte nuncupat, qui & emendandus cùm a Julio III anno 1555 vult promotum epiſcopum.

F. HIERONYMUS BIGARELLA.

* 1587. F. HIERONYMUS BIGARELLA Italus in ditione Veneta quantum conjicere est ortus & ad ordinem allectus, non solùm theologus eruditus, sed & orator facundus & elegans, quem mirum a nostris nomenclatoribus omnibus ab ipso etiam Rovetta omissum; his tamen annis florebat. Ejus extat

Oratio in funere reverendissimi in Christo patris D. Pauli Bysantii episcopi Catharensis, & in tota diœcesi Aquileiensi suffraganei, & vicarii generalis habita Utini in majori ecclesia per R. P. F. Hieronymum Bigarella ordinis Prædicatorum sacræ theologiæ professorem die 4 *martii* 1587 in 4, pp. 25. Extat Paris. in Regia K 1165

Hanc auctor præ modestia typis edere nolebat, sed ab eo Paulus Grysaldus saltem legendam cùm obtinuisset, auctore inscio prælo excudendam curavit, & septem viris Utinensibus VII maii ejusdem anni nuncupavit. An alia Hieronymus luci publicæ dederit aut MS reliquerit, quod creditu proclive, mihi incompertum.

F. HUMBERTUS LOCATUS.

† 1587. F. HUMBERTUS sive *Hubertus* LOCATUS, qui & *Ubertus & Umbertus* aspirativa sublata quandoque scribitur, vir omni virtutum genere commendandus, Italus patria Placentinus, humili quidem genere natus est in Castro Sancti Joannis ditionis Placentinæ Dertusam inter & Placentiam Insubriæ Transpadanæ civitates: sed inerant ei vel a natura ipsa insita magnarum virtutum semina, mores ingenui, sagax ingenium, & ad litteras pietatemque propensissimum, quibus & a puero mirum afficiebatur. Unde & pubertatis annos assecutus Antonius (hoc enim Humberto lustrale nomen erat) cœpit de abdicando cogitare seculo cum sodali quodam & conterraneo suo *Justo*. quîcum ille nostrum amplexus est institutum, habitumque de manibus F. Vincentii de Cottogno prioris in conventu Placentino die XIII julii MDXX suscepit. Emissis votis litteris subinde ita se addixit humanioribus, ut ab eruditis & vir politioris linguæ seu Latinæ seu vernaculæ, & profundissimus haberetur theologus, nec minorem sibi disciplinæ regularis fideique catholicæ zelo comparavit famam: unde Ticinensis ille primum factus sanctæ fidei quæsitor ac Placentinus, inde F. Archangelo Blanco Viglevanensi ad Theanensem Ecclesiam evecto anno MDLXVI, institutus est sanctæ generalis Romanæ inquisitionis commissarius a Pio V, qui illum sibi ab arcanis esse voluit confessionibus, ac tandem quinta aprilis MDLXVIII, ad Balneoregiensem in Etruria promovit infulam: tantique ab omnibus ac ab ipso SS. pontifice habitus est ob vitæ integritatem, ardens pro fide studium, & eruditionem, ut purpura brevi decorandus existimaretur, quam ei sors una negavit, non meritum. Michael Pius Lib. 2 col. 482 *Progen. di S. Domenico* aliquos putasse refert illam Locato negatam a Pio V, quod Alexando Farnesio cardinali quædam minus attente forsan retulerit verba, quod vix ego de Locato Pioque crediderim. Ut ut sit Humbertus dum Romæ diverteret, in gravem incidit morbum, sibique suadens & optans supremum adesse diem, dies perinde æternos in mente habuit, sibi ad S. Sabinæ Prædicatorum ædes ac cæteris sui ordinis & dignitatis extra proprias Ecclesias Romæ decessuris commune sepulcrum elegit & condidit, hac insculpta pario marmori posterisque legenda atque veneranda inscriptione:

V. L. E. B. & sibi & cæteris ejusdem ordinis ex Dominicana familia assumptis. Anno Domini MDLXX.

Quatuor priores litteras lector facile intelligit, his significatur *Umbertus* vel *Ubertus Locatus episcopus Balneoregiensis.*

Quod epitaphium pavimento collocatum ad ejus tumulum tessera illius ornatum etiamnum ad sinistrum majoris aræ cornu visitur. Verùm ex eo morbo recreatus ad pristinam tranquilloremque vitam anhelans pastoralis se curæ anxietatibus subducere cogitavit abdicatione Ecclesiæ suæ, quam modica honestaque contentus census annui pensione tandem a S. P. Gregorio XIII consequutus est anno MDLXXXI, quo se in conventum suum S. Joannis Placentinum recepit, sibi Deoque uni vacaturus, cui & quoad potuit se beneficum exhibuit, constructis infirmorum ejusdem conventus ædibus, reparatis & innovatis odei sedilibus eleganti nuce laboratis, araque majori insignibus columnis tabulatoque nuceo ac multa peritæ manus toreutices arte auroque contextis ornata hoc præfixo titulo: *Nomini Domini tantum honor & gloria.* Quæ demum anno MDCXII, quod quibusdam loci angustiis minus commoda vel ampliora viderentur, sunt amota. Construxerat & ille olim inquisitorem agens Placentinum anno MDLXV sancti officii carceres ære mulctatitio, sacellique ejusdem vestibulum, gradum, & peristylium hisce appositis inscriptionibus:

Hos carceres fundari erigique jussit Fr. Umbertus inquisitor Placentinus anno MDLXV

D. Inquisitor hanc scalam concessit anno MDLXV.

Denique laboribus studiis & ætate fractus, bonis operibus cumulatus fructum perennis vitæ percepturus mortalem hanc exuit vitam ibidem XVII octob. MDLXXXVII, ut expresse notavit Michael Pio citatus, vel Ughello contradicente T. I Ital. Sac. in Epp. Balneor. n. 35, qui Romæ defunctum prodit & in S. Sabinæ sepultum cum hoc epitaphio:

D. O. M.

Quem humilis familiæ parentes genuere, aluit edocuitque Dominicana paupertas, Pii V P. M, munificentia auxit, dum in urbe generalis S. officii commissarium ageret, desideratissima morte solutus, hic humari voluit Hubertus Locatus Placentinus Episcopus Balneoregiensis.

Sed hoc uno si nitatur Ughellus argumento, ut eum Romæ defunctum sepultumque velit Humbertum, ejus mihi nutat fides, cùm id sibi sepulcrum elegerit & condiderit longe ante obitum, nempe in eo morbo supra relato ex quo convaluit, & priusquam Placentiam episcopatu abdicato secederet. Hæc ab eo rei literariæ relicta:

Opus judiciale Inquisitorum ex diversis theologis & juris utriusque doctoribus extractum, ac pluscnlum quam prius fuerat excusum, nunc auctum & correctum, Romæ, Antonii Bladii 1570 in 4 pp. 511. Extat Paris. in Regia E 2231

Addita sunt scilicet cum nonnullis quæstiunculis, & quibusdam tam in Urbe quam aliâs decisis casibus, quædam sancti officii decreta, ac in fine operis eorum quæ in ipso sancto officio agenda sunt formulæ per ordinem positæ. Hæc indicant anteriorem editionem prodiisse, sed est & posterior Venetiis 1583 in 4.

De Placentinæ urbis origine, successu, & laudibus seriosa narratio, Cremonæ, In civitatis palatio, Vincentii Concti 1564 in 4 pp. 221. Extat in Regia K 16, & apud nostros ad S. Honorati.

Opus tersum, eruditum, per annales a Vespasiano & Christi anno LXX, & Victore episcopo I Placentino anno CCCXXII ad ann. MDLXIII. Prodiit recens in thesauro antiquitatum & historiarum Italiæ mari Ligustico & Alpibus vicinæ a Joanne

Sæc. XVI. Georgio Grævio collecto, Lugduni Batavorum 1704 in fol. tomo tertio p. 1682.

Prodierat & Italice ab auctore sic redditum hoc titulo: *Cronica dell' origine di Piacenza tradotta di Latino in volgare*, Cremonæ Vincentii Conti 1564 in 4. Extat Romæ in Imperiali.

De episcopis Placentinis. Sic Altamura & Rovetta uterque ad 1570, sed idem opus videtur ac mox laudatum

Italia travagliata nuovamente posta in luce, nella quale si contengono tutte le guerre, seditioni, pestilenzie, & altri travagli, li quali sono stati nell' Italia, dalla venuta d'Enea Trojano in quella, insino alli nostri tempi, da diversi auctori raccolti, Venetiis, Zanetti 1576 in 4, pp. 438 charactere Italico eleganti. Extat in Regia K 344.

Officium B. Margaretæ de Sabaudia viduæ & ordinem S. Dominici in monasterio Albensi, quod ipsa a fundamentis erexerat, professæ propria Uberti manu scriptum. Laudat noster Hyacinthus Brasiano, qui & eo usus est in vita quam concinnavit ejus Beatæ.

Opus regium historicum, sed morte auctoris interruptum, ideo non editum. Sic Pius citatus.

Ejus Razzius meminit inter episcopos p. 109, testaturque dum episcopum ageret, erga domum nostram Urbevetanam impense affectum fuisse & beneficum. Laudat & Possevinus sub littera U.

F. JACOBUS CARAPRESA.

* 1587. F. JACOBUS CARAPRESA Siculus Apulus patria Lucerinus, professione conventus S. Dominici Neapolitani alumnus vir fuit sua tempestate pietate, eruditione, & prudentia clarissimus. Studium generale Adriense pluribus annis sacræ theologiæ magister, provinciam Apuliæ sive S. Thomæ ter rexit prior provincialis. Obiit anno MDLXXXVII in cœnobio Lucerino, ubi & sepultus jacet. Summis laudibus exornant qui de eo scripsere, Ambrosius Gozzeus æqualis, Campugnanus in vita magistri ordinis Pauli Constabilis inter primi subsellii theologos ejus ætatis apud nostros numerat, Monumenta provinciæ Apuliæ præclaram servant ejus memoriam, quæ legesis apud Theodorum a Valle nostrum pag. 258. Altamura revocat ad 1546, quibus momentis ignoro, cum anno 1587 fateatur mortuum. Hæc ab eo dicuntur relicta:

Commentaria & Quæstiones multæ eruditionis super Metaphysicam, & Super libros priorum & alia multa

An verò hæc typis edita, an & ubi MS serventur, nullus docet. Hinc Toppius auctorem solum laudans, de operibus tacet.

F. ROCHUS MAMEROT.

† 1587. F. ROCHUS MAMEROT Gallus, patria professioneque Autissiodorensis, studiis in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi exactis ad gradus promotus, licentiam decurrebat annis MDLVI & MDLVII, quo ultimo undecimus de Sorbonica respondit, dieque XIV februarii sequentis inter XXXII licentiatos, quorum sexdecim erant seculares, & totidem regulares, duodecimum locum sortitus est. Insignis Ecclesiastes fuit, quaque valebat egregie dicendi facundia & eruditione, catholicam Romanam adversus Calvinianos fidem asseruit: adeoque crevit pietatis & zeli fama, ut eum sibi singularem elegerit concionatorem ordinarium, arcanisque a conscientiæ suæ confessionibus atque consiliis Maria Stuartia Jacobi V Scotiæ regis filia unica & hæres, unaque Francisci II regis Francorum uxor, quæ eo in Galliis pluribus annis usa, Scotiam hæreditariumque regnum repetens anno MDLXI mense junio, eum secum duxit, ac in familiam ascitum habuit, donec anno MDLXVII fratris sui Stuartii nothi comitis *de Mourray* fraudibus oppressa, conspirationum, cædium, rebellionumque fluctibus diu vexata & viro orbata altero, libertatem amisit. Tum enim Rochus noster a regina avulsus, Scotiam relinquere coactus est, in qua tutum illi non licuisset vivere, tum quod Mariæ addictissimus palam habebatur, tum quod novæ quam comes *de Mourray* regni regens amplexabatur religioni plurimum infensus esset, in quam assidue pro concione sub Maria regina publice sæpius insurrexisset. Reversus in Galliam adversus Calvini asseclas eam infestantes verbo scriptoque strenue dimicavit. Virdunensi episcopo Nicolao Pseaulme præsuli optimo ac erudito gratissimus fuit, adeoque & nostro Virdunensi conventui delectus atque constitutus prior sub finem anni MDLXXII, quem rexit ad MDLXXV, quo ad suos Autissiodorenses reversum aiunt & apud eos tandem anno MDLXXXVII ad superos abiisse. Quæ hactenus ex actis facultatis Parisiensis, conventuum Virdunensis & Autissiodorensis, & ex Historia Mariæ Stuartiæ. Altamura emendandus duplicem commentus, Rochum Mamerolium unum corrupte sic dictum ad 1575, & alterum Rocleum Mamerot non accuratius ad 1570. Etsi plura facile crediderim Rochi nostri opera, hæc sola mihi occurrerunt typis edita:

1. *Viginti conciones in Jonam prophetam, & quinque in Dominicas adventus, & festum Nativitatis Domini, per F. Rochum Mamerot Altissiodorensem ord. Prædic. theologum Parisiensem, ac confessarium & Ecclesiasten illustrissimæ christianissimæque D. D. Mariæ Stouart Scotorum reginæ, quondam Francisci regis hujus nominis II uxoris castissimæ ac prudentissimæ. Ad RR. D. D. Nicolaum Pseaulme episcopum & comitem Virdunensem ac S. J. principem dignissimum*, Virduni, Martini Mercatoris 1573 in 8 pp. 250. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

2. *Discours du R. P. F. Roch Mamerot &c. sur la sainte confession*, Rotomagi 1587 in 8. Extabat in Bibl. Baluzii, & recensetur catalogi n. 6399.

F. ALPHONSUS SANCHEZ.

F. ALPHONSUS SANCHEZ Hispanus & Castellanus ortu, professione Aragonus, cùm jam antea SS. Trinitatis ordinem suscepisset, ad Prædicatores transiit, & Valentiæ institutum nostrum amplexus est, in quo disciplinæ regularis, vitæque studio sanctioris exarsit singulari, vir totus orationi meditationique addictus, magnusque animarum œconomus. Præfuit variis locis & domibus prior, primusque hoc munere functus est in conventu *de Ayodar*, at nondum expleto triennio, & officio simul & vita defungitur, magno suorum & populorum luctu, magno & conventus erectoris patroni & loci Roderici Muñosii desiderio anno MDLXXXVIII aprilii mense, ibidem solemni ritu in ipso Muñosii fundatoris extructo paratoque gentilitio sibi suisque tumulo sepultus est. Ad preces monachorum Cartusiensium Vallis Christi altero ad Cæsaraugustam lapide cœnobii siti, præclarissimæ celeberrimæque quæ sub ejus directione miro sanctitatis odore floruerat & adoleverat annis pluribus, ab eo scripta est 1588

Vita Magdalenæ de Lorca Virginis Valentinæ Valentiæ anno MDLXXX die XXIV aprilis piissime defunctæ. Quam a se visam lectuque dignissimam testatur Diagus Hist. prov. Arag. lib. 2 cap. 85 de hoc Alphonso legendus.

F. BALTAZAR

F. BALTAZAR DRESSELIUS.

* 1588. F. Baltazar Dresselius Brabantinus a Lusitano agnominatus patria & professione Antwerpiensis, prædicator generalis & sui conventus aliquando prior, cùm Ecclesiastes esset facundus & vehemens, & hæreticos præsertim Anabaptistas concionibus suis perculeret, eorum adeo excitavit odium, ut de vivo eo comburendo inter se deliberarint, parumque absfuit, consilium conceptum quin re complerent. Lugduni Batavorum nempe monialium nostrarum confessarium agentem, vespere evocant specie moribundi sacerdotem petentis, inque domum adducunt ubi tragœdia agenda, quæ & catastrophen habuisset, ni catholici qui cum hæretico per viam incedentem animadverterant, dolum suspicati celerius accurrissent. Vestibus nudatum jam jamque in ignem projiciendum e sceleratorum eripiunt manibus, & in monasterium ad cellam incolumem Deo favente reducunt. Verùm paulo post in exilium actus, expugnata verò tandem a Duce Parmensi Antwerpia redux, in conventu suo nativo reliquum vitæ egit, ubi & obiit x julii MDLXXXVIII professionis L. Quædam reliquerat ingenii sui monimenta a Lusitano laudata, at inquit Ghilbertus noster De la Haie in Bibl. Belgo-Dom. MS jam deperdita. Tituli:

Homiliæ de filio prodigo.

Tractatus quidam adversus suæ ætatis hæreses.

F. BARTHOLOMÆUS FERREYRA.

* 1588. F. Bartholomæus Ferreyra Lusitanus, Olissiponensis patria & professione, sacræ theologiæ magister, nulla alia ratione apud nos celebris, quam quod unus Ludovici Molinæ S. J. imprimi posse censuerit librum, cui titulus, *Concordia liberi arbitrii cum gratiæ donis, divina præscientia, providentia, prædestinatione & reprobatione, Olissipone apud Antonium Riberium anno 1588 in 4 edita.* De quo legenda *Historia congregtionum de auxiliis divinæ gratiæ* auctore Jacobo Hyacintho Serry edita primum Lovanii apud Ægidium de Nique 1700, tum rursus aucta Antwerpiæ sumtibus societatis 1709 in fol. lib. I cap. 13. Nec omittendum *Appendicem* ad dictam concordiam anno sequenti 1589 a Molina adjectam & editam, Bartholomæi Ferreyra judicio non probatam, fortèque ei ideo non propositam, ne doctior ex theologorum Hispanorum nostrorum adversus illam concordiam denunciatione & objectis factus & attentior, eam rejiceret, aut etiam prius de ea judicium revocaret: unde Appendix illa nullius theologi censura ornata typis prodiit. De Ferreyra parce admodum agunt Cacegas & Sousa Hist. prov. Portugal. parte prima lib. 3, cap. 37, aiunt solum sancti officii Lusitani fuisse delegatum librorum censorem. Joannes Suarez de Brito in Theatro Lusitaniæ litterario MS ullum opus ab eo editum nusquam se audivisse testatur: Fernandez cujusdam nostri Bartholomæi Ferreyra meminit, quem scripsisse præstat

Librum de his qui de fide catholica male sentientes, aliquid scripserunt, vel inter catholicos tractatus obiter aliquid de suo interposuere.

At cùm istum scriptorem ad ann. 1500 exhibeat florentem, difficile mihi persuaserim eumdem esse cum isto Molinæ censore, qui anno 1588 vivebat.

F. BARTHOLOMÆUS DA VEYGA.

F. Bartholomæus da Veyga Lusitanus, ut eum præstat Joannes Suarez de Brito in Theatro Lusit. litter. MS, scripsit ac edidit librum hoc titulo * 1588.

Computo Ecclesiastico, Pompelone 1588 in 8.

Ejusdem meminit Antonius in Bibl. Hisp. & *de Vega* agnominat, sed cujus fuerit nationis non prodit. Altamura ad 1588 Antonium excipiens Hispanum dicit, sed nihil plus lucis affert, cùm Lusitani inter Hispanos vulgo numerentur. Itaque rem curiosis popularibus permitto discutiendam.

F. BLASIUS FOUCHER.

F. Blasius Foucher Gallus patria & professione Carnuteus, vir fuit non eruditionis tantum atque facundiæ gloria, sed & morum integritate & singulari puritatis ac castimoniæ zelo & affectu conspicuus, qui spretis longeque rejectis Physicorum consiliis vita propria potiorem eam æstimavit & habuit. In sacra facultate Parisiensi ad gradus promotus licentiam decurrebat anno MDLXXVIII, quo decimus tertius respondit de Sorbonica. Lauream consecutus, in conventu S. Jacobi Regens institutus est in cap. gen. Rom. MDLXXX ut acta ipsa produnt: *Instituimus Regentes in universitate Parisiensi pro parte provinciæ Franciæ P. P. M. M. F. Heraclium Prevost conventus Senonensis, & F. Blasium Foucher conventus Carnutensis:* Verùm quod esset contra privilegia congregationis Gallicanæ institutio illa, effectum non habuit. Inter eximios ætatis suæ concionatores cùm emineret, ab Henrico III rege Christianissimo allectus est, ut sibi esset a concionibus ordinarius. Verùm adversa valetudine coactus est in conventum suum ceu portum se recipere, ubi matura quidem ætate, sed morte præmatura magno suorum & optimatum Carnutensium luctu & desiderio sublatus est e vivis die xxx octob. MDLXXXVIII, sepultus ibidem in Odeo, ubi & egregia ejus habentur (inquit F. Nicolaus le Fevre in suo Prædicatore Carnuteo pag. 166, ex quo superiora excipimus testis ipse ocularis sincerus & fide dignissimus) servanturque MS quæ sequuntur opera: † 1588.

1. *Annotationes in quasdam quæstiones I. P. Summæ theologicæ D. Thomæ.*
2. *In III P. ejusdem de Eucharistia.*
3. *Loci theologici concionibus per anni decursum & quadragesimam accommodati.* Opus ab eo dudum Parisiis dum magistri studentium fungeretur officio scriptum.

F. CHERUBINUS FLORENTINUS.

F. Cherubinus Florentinus Etruscus celebris Ecclesiastes, cujus meminit Lusitanus, & quem Pocciantius æqualis anno MDLXXXVIII præstabat adhuc viventem & clarum, jam antea ediderat libellum hoc titulo † 1588.

Confessionario. Neapoli prodiit ab auctore senatui Neapolitano nuncupatus.

Prodiit rursus hoc titulo: *Confessionario di F. Cherubino da Firenze dell' ordine de' Predicatori nuovamente ricorretto*, Florentiæ, Hæred. Jacobi Giunti 1597 in 8. Hanc editionem habebat Cinellus, & laudat *Bibl. Volante Scanzia seconda.*

Ejus meminere Gozzeus, Pius ad 1507, Fernandez ad 1530, Fontana ad eumdem annum, Altamura ad 1588, sed unà monens ab aliis ad 1520 revocari. Revera quidam *Cherubinus Florentinus* initio seculi XVI florebat, quem Leander fol. 146 b inter

Sæc. XVI. sacri verbi oratores hac ætate illustres ceu virum elegantem laudat, & ad quem duæ sunt inter XVII Thomæ de vio Cajetani responsiones, scilicet quarta data Romæ XX decemb. MDXIII, & quinta ibid. V novembris MDXVIII. Vide Opuscul. T. II Tract. IV. Sed Cherubinum a Pocciantio laudatum, & quem anno 1588 adhuc clarere asserit, hoc est illo ipso anno quo de eo scribebat, alterum agnoscere necesse est illo antiquo recentiorem. Sed & tertius hujus nominis floruit ibidem seculo sequenti *F. Cherubinus Florentinus* clara marchionum *de Malaspina* in Etruria stirpe natus, domus S. Mariæ Novellæ professus, sacræ theologiæ magister in universitate Florentina anno MDCXXXVI decimo septimo kal. febr. accensus, ejusdemque decanus electus anno MDCLIV, qui & antea suam domum prior & provinciam Romanam provincialis rexerat: anno vero MDCLV die XXX augusti episcopus Burgi S. Sepulcri ab Alexandro VII renunciatus, post undecim regiminis vere paterni annos, ibidem obiit anno MDCLXVI die XIV martii ætatis LXV, fuitque in sua basilica sepultus. Hujus mentio est in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV, in quo magisterium ejus approbatur, & cap. gen. ibidem MDCL, in quo diffinitoris provinciæ suæ Romanæ nomine affuit. Meminit etiam Badius in actis Academ. Florent. Fuit & alius Cherubinus de Florentia ordinis Minorum anno MCCCCLXVI clarus & insignis concionator, de quo videsis Wadingum, qui tamen omisit concionem ab eo in S. Crucis Franciscanorum æde sacra habitam die XIII aprilis anni dicti, & in Medicea servatam Plut. LXXVI cod. LII. Hæc addere placuit, ut pateat viros hujus nominis claros Florentiæ frequentes fuisse, & hunc a nobis allatum cum aliis non confundendum.

F. DIDACUS DURAN.

* 1588. F. Didacus Duran Americanus patria & professione Mexicanus, vir magnarum partium, nec solum theologia, sed & omnigena scientia perpolitus, vitam diu duxit infirmitatibus pressus, quod in causa fuit, ne ab eo scripta opera lucem viderint. Hæc saltem MS ab eo relicta laudantur:

Historia de los Indios Mexicanos.

Antigualłas de los Indios de la nueva España. Liber inquiunt jucundissimus.

Horum maximam partem dicitur Josephus Acosta S. J. suo libro inseruisse cui titulus, *Historia natural y moral de las Indias*, qui prodiit Hispali apud Joannem de Leon 1590 in 4, nempe qui Didaci nostri opera MS a Joanne de Touar ejusdem societatis Jesu collegii Mexicani sodali acceperat. Sic refert Antonius Davila Hist. prov. Mexic. p. 653; ubi & addit Didacum obiisse anno MDLXXXVIII. Ejus meminerunt Leonius Bibl. Ind. Occid. Fernandez Histor. lib. 1 cap. 31, Antonius Bibl. Hisp. Altamura ad 1575, Garsia De Prædic. Evang. lib. 5 cap. 1 fol. 216, & alii.

F. DOMINICUS BRITIUS.

* 1588. F. Dominicus Britius Aemilius Arimini natus & ordinem professus, vir sacra doctrina, verbique Dei prædicatione clarus a Rovetta laudatur ad 1588 ex Pio in schedis MS, Rivalio in Bibl. MS prov. Lomb. & ex relationibus a cœnobio Ariminensi acceptis. Scripsisse dicitur ac in lucem emisisse

Commentaria super psalmos omnes Davidicos sanctorum Patrum sententiis ornata.

Sermones de tempore & de sanctis & quadragesimales.

Tractatum de B. Virginis laudibus.

Ubi autem quave forma, cujus typis & quo anno prodierint, aut saltem ubi MS serventur, accuratior quis gentilis hîc addet.

F. DOMINICUS MARANTA.

F. Dominicus Maranta Italus ut conjicio sub finem seculi XVI clarebat, agebatque publicus in academia Pisana sacræ scripturæ professor, & philosophiæ ordinariæ interpres. Extat ejus * 1588.

Declamatio adversus nostrorum temporum novatores, ab eo in Athenis Pisanis habita, editaque Florentiæ 1588 in 4. Habebat Cinellus, & meminit *Bibl. Volante, Scanzia quinta* p. 25.

F. HIERONYMUS FAZELLUS.

F. Hieronymus Fazellus Thomæ de quo supra ad 1571 germanus, ejusdem Panormitani cœnobii S. Dominici alumnus, eidem virtutibus & eruditione non impar, sacræ theologiæ magister & divini verbi præco clarissimus, in sancti officii tribunali consultor & librorum censor, domusque suæ nativæ tertium moderator, uti refert Pirrus Sicil. Sacr. T. III in Episc. Agrigent. p. 337 & seqq. ab anno MDXL usque ad hunc MDLXXXVIII circiter claruit, ut ex ejus operibus colligere est. Hinc mendum apud Pirrum irrepsisse necesse est p. 339, ubi dicitur floruisse circa MDII, quo nondum natus erat. Quo autem vivere desierit anno & loco, certo non invenio, at ex eo conjicias licet. Testatur enim ipse concionum quadragesimalium partem secundam annis tredecim solidis post primam se typis committere, adeoque cùm hanc primam anno tantum MDLXXI Venetiis ediderit, ut Pirrus habet loco citato, aut quod vero propius Panormi anno MDLXXV ut ait Lusitanus, alteram circa MDLXXXIV aut potius LXXXVIII juris publici fecerit, ad quem proinde annum pervenerit. De eo agunt Possevinus, Miræus T. II cap. 105, Joannes Clessius Elenchi Vir. Litter. p. 542, Altamura ad 1575, & novissime Antoninus Mongitore Bibl. Sic. qui ultimus etsi Thomam Fazellum Saccensem ortu fateatur, Hieronymum quamvis ejus fratrem contendit natu fuisse Panormitanum, cui ceu viro accurato, & qui res gentis suæ diligentius disquisivit, facile fidem habeas. Hæc Hieronymi opera: † 1588.

Prima parte delle prediche quaresimali, Panormi, Joannis Matthæi Maida 1575 in 4. Hanc Joanni principi Austriaco nuncupavit.

Seconda parte. Tredecim annis post primam typis data ac proinde circa 1588. Hanc Francisco *S. Pau principi di Butera* nuncupavit.

Utraque rursus prodiit Venetiis apud Guerram 1592 in 4 Tomis duobus, Primus pp. 440, alter pp. 418. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Hanc alteram editionem alterius quadragesimalis etiam putavit Possevinus, & excipit Altamura, sed ex ipsa non alterius sed ejusdem iteratam editionem esse constat. In cœnobio nostro Panormitano hæc alia ejus dicuntur servari MS:

Commentarii in Psalmos voll. X aut XII.

In evangelium Marci voll. IV vel VIII in 4.

In Actus apostolorum voll. III vel IV.

Sermones volum. uno.

De indulgentiis vol. uno.

De regno Christi, Opus imperfectum: Sic Pirrus, & consentit Mongitorius citatus, licèt alii Thomæ Fazello ejus germano vindicent. Vide supra ad 1570.

F. JOHANNES ANTONIANUS.

† 1588. F. Johannes Antonianus Neomagi Geldrorum natus, ordinem in patria professus est, vir egregius, Græceque & Latine doctus, Henrici Gravii nostri, de quo supra ad 1552, prioris sui Neomagensis, viri pietate & eruditione conspicui sectator & discipulus, divinis humanioribusque litteris egregie instructus, in sacra profanaque poetarum ethnicorumque historia versatissimus, sanctorum patrum lectione ac tractatione assiduus, horum recensendis illustrandisque operibus suam libentissime commodavit operam. Stilo utebatur eleganti, qui nihil non puræ Latinitatis aut Hellenismi redoleret. Anno MDLXXXVIII diem obiisse asserit F. Ghilbertus De la Haie Bibl. Belgo-Domin. MS. Editus ab eo primum prodiit

1. *D. Gregorii episcopi Nisseni de creatione hominis liber, supplementum Hexahemeron Basilii magni fratris interprete Dionysio Romano Exiguo, nunc primum typis excusus. Item alia ejusdem auctoris opera*, Coloniæ, Melchioris Novesiani 1537 in fol. Quid autem in ea editione præstiterit, in epistola Reinardo e comitibus *de Leiningen* Coloniensis capituli decano amico & Mecœnati suo nuncupatoria ipsemet docet. »Nuper mihi, *inquit*, ubi Noviomagi diebus aliquot in amicorum gratiam hærerem, oblatus est hic libellus Gregorii episcopi Nysseni fratris Basilii magni, cui titulum fecit, *περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου γενέσεως* parvum quidem opusculum, sed plane aureum, & supplementum, ut ipse alibi testatur, eorum quæ Basilius frater scripsit in Hexahemeron. Hujus dum mihi copiam evolvendi facit Henricus Gravius Dominicanus, vir in Græca & Latina lingua bene eruditus, quomodo ipse sibi eum descripserat ex vetere quidem, sed non satis ut apparet emendato exemplari, continuo scriptoris vetustatem & auctoritatem exosculatus, sumpta spe bona quod is auctor tandem veluti postliminio restitui ipse sibi possit, operæ pretium existimavi, ut ejus opusculi utilitas ad quamplurimos perveniret. Percurso igitur ab integro libello cursim quædam castigo, occurrebant enim quædam sic depravata, quod nisi ad Græci exemplaris (quod quidem nondum videre contigit) fidem reponi non possunt. Neque ego in hoc opusculo tantum mihi tribuo, quantum in reliquis ejusdem scriptoris operibus theologiæ & philosophiæ professores debent Johanni Cononi viro Græcarum litterarum atque Latinarum peritia celeberrimo, qui iis libris, quos male Latinos ex bene Græcis fecerat Burgundio quidam &c. multum luminis & ornamenti dedit. Ego in hoc libello tantum oneris sumere non sum ausus, præsertim cùm desint Græca sine quibus genus istud laboris molestum est, nec non sæpe periculosum. Atque Dionysius abbas cognomine Exiguus recte satis Latinum fecit, nisi librariorum negligentia aliter ad nos venisset. Adjicio igitur his quæ Johannes Cono cum sua censura emisit, quæque versa sunt a Trapezuntio & recentioribus adhuc, quod tuæ exquisitissimæ bibliothecæ consecrare oportuit &c. Coloniæ 1537 postridie nonas Martii«. Sequuntur itaque eodem volumine cura Antoniani edita

Gregorii Nysseni de philosophia Libri VIII, interprete Johanne Conone.

Ejusdem mystica Mosaica vitæ enarratio perfectam formulam vivendi cuilibet Christiano præscribens, Georgio Trapezuntio Interp.

Basilii magni de differentia usiæ & hypostasis, Interp. Conone.

Gregorii Nazianzeni in laudem Gregorii Nysseni Oratio, Interp. Conone.

Ejusdem sermo de moderandis disputationibus, Interp. Johanne Oecolampandio. Ex suo monasterio S. Altonis 1521. Vide supra ad 1513 *F. Johannes Cono*.

Johannes Oecolampadius hic laudatus tum adhuc fidem catholicam Romanam profitebatur, nec nisi postea ad castra transiit aliena.

2. *D. Paulini Nolani quotquot extant opera omnia partim soluta oratione, partim carmine conscripta, D. Henrici Gravii &c. studio atque industria ex vetustissimis exemplaribus restituta & argumentis illustrata.* Quibus Antonianus *proœmium* initio adjecit, & ad calcem *epistolas nonnullas ad D. Augustinum, Alypium & Romanianum aliosque*, Coloniæ, Materni Cholini 1560 in 8, pulcro & eleganti charactere. D. Petro a Zuren Insulæ Virginis Mariæ abbati editionem hanc nuncupat editor. E conventu FF. Prædic. Neomagi 1559.

3. *Epistolarum D. Hieronymi Decas I. ab Henrico Gravio priore quondam suo recensita, & notis illustrata in usum gymnasii Neomagensis ad ejusdem præfecti instantiam*, Antwerpiæ, Guilielmi Sylvii 1568 in 8.

F. JOHANNES FALUEL.

F. Johannes Faluel Gallus Picardus, conventus Bellovacensis alumnus, studiis Parisiis in gymnasio Sanjacobeo exactis ad gradus promotus est in universitate Remensi, in qua & lauream obtinuit, de quo sic legitur in actis cap. gen. Rom. † 1588. 1571: *In universitate Remensi approbamus magisterium F. Johannis Faluel conventus Belvacensis provinciæ Franciæ*, Ecclesiastes etiam erat facundus & sua tempestate clarissimus, quapropter ad præbendam quam theologalem dicunt in Ecclesia Bononiensi ad mare allectus fuit, de quo sic legitur in actis ejus Ecclesiæ:

Die lunæ XVI *april.* MDLXXI.

»Visis literis apostolicis provisionis de Datum Romæ apud S. Petrum Idib. aug. pontif. SS. in C. P. N. D. Pii divina providentia papæ V anno quinto constat D. magistro nostro Johanni *Faluel* in S. T. doctori seu magistro regularis ordinis S. Dominici FF. Præd. auctoritate apostolica de canonicatu & præbenda theologali Ecclesiæ Boloniensis supra mare olim Morinensis per obitum M. Johannis *Cauchie* dum viveret etiam in S. T. doctoris illorum ultimi & immediati possessoris pacifici provisum fuisse, & cum eo de illis canonicatu & præbenda obtinendis dispensatum, nonobstante quod sit regularis ordinis ejusdem S. Dominici. Domini mei deliberatione matura præhabita ipsum D. *Faluel* propter id personaliter comparentem & constitutum in possessionem corporalem, realem, & actualem dictorum canonicatus & præbendæ, juriumque redituum, proventuum, & emolumentorum quorumcunque universorum in canonicum & confratrem recipientes posuerunt & induxerunt, seu poni & induci mandaverunt per unum canonicorum, scilicet, M. Carolum *Blondel* illi stallum in choro & locum in capitulo assignando, præstitis prius juramentis in talibus præstari solitis &c. præsentibus ibidem DD. Anthonio *Dupin* & Johanne *Vasseur* ejusdem Ecclesiæ Bononiensis capellanis, aliisque testibus ad præmissa vocatis & rogatis«.

Die lunæ X *sept.* MDLXXXIV ex iisdem actis.

»Virtute tam literarum provisionis apostolicæ de Datum Romæ apud S. Petrum X decemb. pontif. D. N. papæ anno XII, quam collatione R. D. episcopi Boloniensis seu ejus vicarii generalis in forma *de Visa* expeditis IX sept. novissima, M. N. Johannes *Faluel* canonicus theologalis positus fuit, & inductus in possessionem corporalem, rea-

Sec. XVI. » lem & actualem dignitatis pœnitentiarii, jurium» que & pertinentium universorum, præstitis prius » juramentis in talibus præstari solitis, illi stallum in » choro & locum in capitulo assignando per unum » canonicorum, videlicet M. Petrum *Gruel*, præ» sentibus ibidem D. Johanne *Vastal* capellano & » Johanne *Lambert* capituli apparitore testibus &c.

Ex quibus habetur Faluelem non solum theologum ecclesiastem, sed & pœnitentiarium Ecclesiæ Boloniensis egisse. Ex iisdem actis vivebat adhuc anno MDLXXXVIII, at cùm annorum sequentium acta ad MDXCIX perierint, quo usque pervenerit, resciri non potuit. Ex necrologio capituli solum habetur obitum solemnem pro eo quotannis celebrari die XX octob. qui haud dubie est & mortis. Edidit quam Bononiæ pronunciaverat

Oraison ou harangue funebre a l'imitation des anciens pour deux excellents chevaliers François, l'un le seigneur du Biez marechal de France, l'autre le seigneur de Vervins son gendre gouverneurs de Boulongne, en memoire de leurs heroiques vertus & temoignage de leur innocence, faite au jour que la declaration d'icelle fut publiee de l'ordonnance du roi : contenant l'antiquité origine & coutume des pompes & magnificences funebres, lits & pieces d'honneur & du corps, retenüe ez grandes & illustres maisons de ce roiaume : le tout doctement & curieusement recherché & extrait de toutes histoires Hebraiques, Grecques, Latines & Françoises, Paris. Joan. de Lastre 1578 in 4 pp. 64. Ill. Dño d'Estrée ordinum regionum commendatori, urbis & provinciæ Bononiensis proregi nuncupat F. Johannes Faluel ord. Præd. S. T. M. Ecclesiæ Bononien. canonicus theologus. Extat Paris. in Regia L 1112.

Hujus orationis & auctoris meminerunt *Du Verdier Bibl. Franc.* & *La Croix du Maine* in sua similiter *Bibl. Gall.* Sed hic vult a Francisco *de Lalouette* viro insigni libellorum regiorum magistro elaboratam & sub nomine Johannis nostri editam, cui fidem ægre habeam ; quædam antiqua documenta forsan Johanni, ut in his solet, suppeditaverit, sed corpus orationis suæ Johannes ipse concinnarit, qui ex privilegio regio dicitur eam Boloniæ pronunciasse vir aliâs facundus & eruditus. Imo D. *Scotté de Velinghen* capitalium rerum prætor in Senescallia Boloniensi scriptor ejus ætatis in historia MS obsidionis ejus urbis & expugnationis ab Anglis, postquam narravit supremum & regia auctoritate firmatum decretum emanasse, quo præfatorum dominorum *de Biéz* & ejus generi *de Vervins* fama restituebatur in integrum, & solemnem hujus sententiæ in aula publica Bononiensi promulgationem factam præsentibus Franciæ polemarcho D. *d'Estrées* provinciæ præside & omnibus regiis seu belli seu civitatis ministris, ac universo equestri ordine, post lectionem actorum, orationesque eximiorum e magistratu virorum in laudem defunctorum coram celeberrimo cœtu dictas, sic addit, ceu quod continenter, & coram eodem conventu ad majorem basilicam procedente actum fuerit :

Ensüite maistre Jehan Faluel docteur en theologie, theologal de Bouloigne monta en chaire dans la cathedralle, ou il fit l'oraison funebre & le panegirique de ces Seigneurs avec la force & l'éloquence, qui lui etoient propres, & qui le firent admirer. Quæ Latine sic reddas : *Deinde Johannes Faluel doctor, & Ecclesiæ Boloniensis theologus & Ecclesiastes majoris basilicæ pulpitum ascendit, oratione que funebri & panegyrica prædictis dominis parentavit, ea vi ingenii & orationis elegantia ipsi quidem assueta, at qua tum auditores in admirationem rapuit.* Quæ probant quod mox monebam, etsi plura ei a dicto Francisco *de Lalouette* collata fuerint documenta, quod in ejus generis actionibus solemne, texturam tamen ut & lumina orationis ipsi Johannni non posse absque injuria denegari.

Ex actis citatis Ecclesiæ Boloniensis habetur pluries a suo capitulo facultatem per adventum & quadragesimam in aliis civitatibus ut Caleti & aliâs concionandi petiisse & obtinuisse, sed & pluries ab eodem capitulo requisitum, ut iisdem temporibus in ecclesia Bononiensi concionaretur. Hinc nullum mihi dubium quin annuale integrum sermonum reliquerit, sed qui ut ejusmodi scriptionum sors est, a morte a variis occupati temporum vicissitudine perierint.

Historiæ præsertim Morinorum & comitum Bononiensium antiquæ curiosum indagatorem fuisse constat ex scriptis ab eo relictis & etiamnum in archivo Ecclesiæ Bononien. servatis, de quibus sic habet Jacobus Malbrancx S. J. *De Morinis & Morinorum rebus*, Tornaci 1639 in 4 T. I p. 226, ubi de Leodegario primo Bononiensium comite fortiter contra barbaros Galliam invadentes pugnante, ac in eo prælio cum filiis & fratre cæso. Sic addit : *Collecta tantorum principum corpora communique donata mausolæo, quo loco cùm necdum certo quidpiam detegerem, aperuit tandem P. M. Faluel theologiæ doctor ordinis Dominicanorum, cujus eximiæ eruditionis & concionatorii muneris fama etiamnum viget apud Bononienses. Is quasdam in Bononiæ comitum genealogiam notas ascripsit, quas inter refert Leodegarii primi Bononiæ comitis epitaphium repertum in monasterio Cretensi ordinis Cisterciensis in Flandria, quod olim structum insinuatur a Bononiæ comitibus, quo principis & quasi primipili sui & auctoris tumulus ac sacrarium decoraretur*, &c. legenda.

Ejusdem Faluelis meminit Marinus *Bailleul* vicarius parœciæ Caletensis in historia MS civitatis Caletensis, comitatus Guisnensis &c. lib. 3 cap. 2, ubi laudat *Scriptam ab eo comitum Bononiensium genealogiam.*

F. JOHANNES DE URDUÑA.

F. JOHANNES DE URDUÑA Hispanus in mathematicis eruditus, & rituum ecclesiasticorum præsertim ordinis studiosus, quod jam aliâs tentaverat F. Didacus Ximenez, & ipse aggressus est. Edidit enim * 1588.

Kalendarium perpetuum juxta ritum ordinis Fratrum Prædicatorum, Venetiis 1588 in 8. Quæ editio extabat anno 1694 in Bibl. Thevenot. & in ejus catalogo recensetur p. 95.

F. JULIUS HYSSOPIUS.

F. JULIUS HYSSOPIUS Æmilius Cæsenas patria & professione, nominatissimus sua ætate theologus anno MDLXXXVIII lectorem primarium agebat in gymnasio nostro Patavino, quo & typis commisit, & e tenebris eruit * 1588.

F. Hieronymi Fantoni tabulam super opera Scoti, Venetiis, Sessæ 1588 in 4. Vide supra Hieronymus Fantonus ad 1532.

Adjecit verò Hyssopius opiniones & propositiones a Scoto contra S. Thomam ad probandum assumtas, quas Johannes Capreolus confutavit hoc signo † indicatas.

Julii meminerunt Altamura ad 1588, Rovetta ad 1586.

F. LACTANTIUS RAMFOLDUS.

† 1588. F. Lactantius Ramfoldus de Urceis dioecesis Brixiensis, ac Cremonæ ordini ascriptus, theologus primi nominis, sacras literas Brixiæ tum & Bononiæ professus est, pluribusque provinciæ suæ conventibus præfuit prior, cùmque in causis tribunalis sanctæ inquisitionis sacræ cardinalium congregationi expertum se & expeditum probasset, a Gregorio XIII commissarius generalis sancti officii datus est & institutus in urbe anno MDLXXXIII circa mensem junium, eoque munere quinquennium circiter probe magnaque cum laude perfunctus, mortalem hanc vitam cum immortali mutavit XVIII maii MDLXXXVIII, fuitque in S. Sabinæ sepultus. Ejus meminerunt Fontana in Theatro & Rovetta ad 1588, a quo ultimo Leonardum *Cozzandi* in Bibl. Brixiana testem adducente, hæc recensentur ab eo relicta ingenii sui monimenta:

1. *Tractatus de rebus sacris ad sanctum missæ sacrificium pertinentibus, cum earumdem significatione & expositione symboli, præfationum & orationis Dominicæ.*

Et opuscula alia, inquit, MS in conventu Bononiensi servata. In ejus funere peroravit F. Bonaventura *Dolzoni* concionator eloquentissimus ordinis Prædicatorum. Sic refert Octavius Rossi *Elogii Historici di Bresciani illustri pag.* 399.

F. LUDOVICUS GRANATENSIS.

† 1588. F. Ludovicus Granatensis Hispanus a patria sic nuncupatus, vir toto orbe nominatus, ac de quo facile illud usurpes, *fama super æthera notus*: cujus proinde laudes visum est potius silentio premere, quam elogium illi, utcunque conemur, semper infra merita pangendum instruere. Non ergo hìc me præconem quærat lector curiosus: cui ut quidem puto, abunde a me factum fuerit satis, si auctores indicem, apud quos & vitam & gesta Ludovici nostri fusissime & eleganter relata reperiet. Quod quidem ubi brevem ejus actorum chronologiam exhibuerim, mox præstabo. Natus igitur ille est Granati urbe nobilissima & regni hujus nominis principe, quam antiquam Illiberim quidam existimant, primamque lucem vidit anno MDIV ut volunt quidam, vel ut alii an rectius MDV. Etsi autem ex parentibus infimæ sortis, ac cujus mater lintea conventus nostri lavabat, non vulgaris tamen indolis ea dedit a puero specimina, quæ occasione quadam expertus marchio de Mondejar & miratus, ut in litteris educaretur curam egit, & opem contulit. In his verò sic supra sodales emicuit, ut cùm magnam de se faceret expectationem, juvenem jam, & habitum ordinis postulantem, Granatenses nostri libenter admiserint, vesteque donarint XV junii MDXXIV. Institutum anno revoluto ibidem professus, & subinde philosophiam emensus, is inter alios dignus visus est, qui ad gymnasium Gregorianum Pinciam mitteretur, quo nonnisi præstantioris ingenii juvenes destinari solent. Eo accessit anno MDXXIX & juratis XI junii statutis collegio aggregatus est. Neque verò prælatorum spem fefellit ille, quibus enim annis ibi stetit ad Junium scilicet MDXXXIV tantam sacræ & humanæ rei litterariæ suppellectilem sibi comparavit, ut post studia theologica Granatum reversus, mox christianum oratorem, nam & dotes corporis animi virtutibus apprime conveniebant, se præbuerit numeris omnibus absolutum. Huic ergo prædicationis muneri, cui se a Deo vocatum interius sentiebat se totum addixit. Crescente in dies fama circa ætatis XL, ejus verò seculi XLIV Cordubam præfectus missus est, qui conventum in quadam eremo loco insalubri situm transferret, & in urbem inducere niteretur, quod & qua tum erat existimatione a civibus facile obtinuit. In ea verò domo conciones assiduo habere non contentus, & opera spiritualia scribere ex eo tempore aggressus est. Exinde Pacem Augustam, *Badajoz* vulgo dicunt, etiam suorum præfectus & novi conventus erector missus circa MDLIV iisdem instabat muniis, tanto verò populorum plausu, ut ad aulam Lusitanam fama ejus pervadente, Henricus cardinalis infans antistes Eborensis Joannis III regis frater apud magistrum ordinis egerit, ut Eboram ad se mitteretur, sed & cùm virum vidit sapientiamque & opera expertus est rumore quem audiverat longe majora, voluit ut Eborensi nostro conventui tanquam filius aggregaretur. Nondum biennium in Lusitania moratus fuerat, tantamque ob eximias dotes apud nostros Lusitanos sui fecerat existimationem, ut in comitiis provinciæ mense octobri MDLVII habitis, etsi plures essent nationis omni exceptione majores, communi omnium voto prior provincialis electus fuerit & acclamatus, idipsum suadentibus illismet, qui munus affectare potuisse videbantur. Quantum verò se in hac provincia omnibus probaverit, longius esset enarrare: dicam breviter Catharinæ reginæ Joannis III viduæ Sebastiani nepotis regis tutrici ac regni regenti sui seculi heroinæ ita placuisse, ut mox arbitrum conscientiæ sibi asciverit, paulo post Bracarenses infulas eidem obtulerit, constanterque recusanti, ut jam antea Visenses ab eadem sibi oblatas detrectarat, commiserit, ut sibi quem nosset meliorem designaret, a se tum tantum tuta conscientia nominandum & summo pontifici præsentandum. Rei eventum norunt omnes, scilicet hanc fuisse causam Bartholomæi nostri de Martyribus ad hanc sedem promotionis, ex qua non solum in Lusitanam, sed & in universam Ecclesiam tantum accessit utilitatis, ut si Granatensi similes conscientiæ ministros reges ac principes ubique haberent, nominationum ad infulas a se factarum non modo non pœniteret, sed & sibi ipsis summe gratulandum esset. A provincialatus munere post quadriennium solutus Ludovicus, nulla deinceps munia admittere voluit, sed sedem in Olissiponensi S. Dominici conventu fixit, tum ut reginæ ipsum in omnibus consulenti operam suam commodaret facilius, tum ut libris componendis ac edendis totus apud se solitarius incumberet deinceps. Eam autem ejus fuisse studiorum rationem ferunt: 4 matutina surgebat & orationi meditationique instabat ad sextam: tum sacrum faciebat quotidiebus: septima aut legebat aut a socio legente per horam audiebat: ab octava ad decimam amanuensi dictabat a se meditata: decima calamum arripiens ipse scribebat, sed ab iis quæ dictaverat omnino diversa: undecima cum Fratribus sedebat ad mensam: post prandium visitabat infirmos, quibus & sua officia præstabat per mediam horam, tum & tantum temporis cum Patribus suaviter colloquebatur, hinc pro more patriæ horæ dimidium somno indulgebat: circa secundam de meridie museum repetebat, & amanuensi rursus dictabat ad completorium, cui circa septimam vel octavam nunquam deerat, quo dicto meditationi & orationi denuo se dabat ad decimam: hinc ad libros reversus, undecima cœnam ovis duobus, quæ sibi ipse ad lumen lampadis ne cui esset importunus coquebat, in cubiculo conficiebat, pauperculo exinde lectulo se committens. Hunc vitæ ordinem Olissipone constanter ad seros usque annos tenuit, nisi ubi graviora eum negotia, vel confessiones audiendæ, vel consilia danda, vel conciones habendæ, vel virorum prin-

SEC. XVI. cipum allocutiones alio identidem evocarent. In his consenuit nullam temporis particulam ab opere utili vacuam sibi præterire permittens, ad LXXXIV ætatis, integro capite semper usus, diesque in eo plenos invenit Dominus, cùm ad se vocavit XXXI decemb. anni MDLXXXVIII. In aula media ex qua itur ad chorum secunda januarii sequentis sepultus fuit sub lapide, cui hæc epigraphe insculpta:

Frater Ludovicus Granatensis ex Prædicatorum familia, cujus doctrina majora extant miracula Gregorii XIII P. M. oraculo, quam si cæcis visum, mortuis vitam a Deo impetrasset: pontificia dignitate sæpius recusata clarior, mira in Deum pietate & in pauperes misericordia, insigniumque librorum ac concionum varietate toto orbe illustrato ætatis anno LXXXIV Olissipone moritur magno reipublicæ christianæ desiderio. Pridie kal. januar. anno MDLXXXIX stylo scilicet Romano, quo annus a nativitate Domini numerari incipit, Gallico a I januar. incipiente MDLXXXVIII.

Quas ejus ex industria & brevitatis causa tacemus, laudes curiosus si noscere quis voluerit, isti adeundi sunt illi auctores fusissime de eo agentes, & singularia gesta referentes: nostrates quidem Lusitanus in Chronico ad 1550 & in Bibliotheca de eo tum vivo & florente scribens, F. Hieronymus Joannini *Capugnano* Bononiensis, qui summarium ejus vitæ quinque annis tantum a morte scripsit ac edidit Italice Venetiis 1595, ad caput Memorialis vitæ christianæ a se lingua Etrusca versi: F. Franciscus Diagus Aragonus de quo postea ad 1515 ex relatione potissimum F. Francisci de Olivera de quo mox art. seq. qui nostri Ludovici socius & intimus fuerat: F. Johannes Lopez Monopolitanus episcopus P. IV lib. 3 c. 25 & seqq. F. Joan. Marieta fol. 206 b: FF. Ludovici Cacegas & Sousa Hist. prov. Portug. P. I lib. 5 cap. 12 & seqq. Nomenclatores Pius, Fernandez, Altamura ad 1589: Extrates verò Possevinus, Navarrus in prologo Manualis confessariorum, Surius qui inter suos sermones quosdam nostri Granatensis adoptavit, F. Didacus de Yepes Hieronymianus, illustris Ambrosius de Moralez &c. speciatim Ludovicus Muñoz licentiatus, qui vitam ejus accurate juxta ac eleganter scripsit libro cui titulus:

Vida y virtudes del venerable varon el P. M. Fray Luis de Granada de santo Domingo, Matriti, Mariæ Quiñones 1639 in 4 pagg. 464. Sed nullum ejus elogium afferri potest certius & luculentius, quam ipsamet ejus opera toto orbe utpote in linguas fere omnes usu tritas certatim versa celeberrima: quæ cum Nicolao Antonio, non ultimo ejus panegyriste in *Bibl. Hispana* in tres classes distribuimus.

I. LATINA.

1. *Concionum de tempore.* T. I. *A Dominica I Adventus ad Quadragesimam.* Addidit ad calcem: *Conciones quinque de pœnitentia*, Ulysipone 1575: Antwerpiæ, Plantini 1577 in 8: Romæ, in ædibus P. R. 1578 in 4: Mediolani, Antonii Antoniani 1586 in 4.

Gallice. Gabriel de Saconnay comes & decanus Ecclesiæ S. Joannis Lugdunen. vertit, ac in lucem edidit *Trois sermons du grand & dernier jugement de Dieu traduit du Latin de Grenade*, Lugduni, Bened. Rigaud 1580 in 16. Laudat du Verdier in sua Bibl. Gall.

T. II. *De quartis & sextis feriis & Dominicis quadragesimæ ad pascham*, Olissipone 1575: Salmanticæ 1577 in 4: Antverpiæ, Plantini 1581 in 8: Romæ in ædibus populi Romani 1578 in 4.

T. III. *A pascha ad festum corporis Christi*, Adjecto & inserto *libro variarum sententiarum de oratione, meditatione & contemplatione*, Olissipone 1575: Antwerpiæ, Plantini 1579 in 8: Salmanticæ 1576 in 4: Parisiis 1585: Mediolani 1585 in 4.

T. IV. *De Dominicis ad adventum*, Olissipone: Antverpiæ, Plantini 1582 in 8: Salmanticæ 1578 & 1580 in 4: Parisiis 1585, & Mediolani eodem anno.

2. *Concionum de Sanctis Tomi duo*, Antwerpiæ, Plantini 1580 in 8.

Prodierunt iterum hi sex tomi, Antwerpiæ 1588 in 8: Ibidem postea, viduæ & filiorum Jo. Moreti a 1610 ad 1614 in 8: Lugduni, Petri Landry, 1587 & 1598 in 8.

Index copiosissimus sermonum omnium de tempore & de Sanctis, Salmanticæ 1581 in 4.

Joannes Maria Tarsias Florentinus Tomos IV de tempore Italice vertit & in lucem edidit, Venetiis, Antonii Ferrari 1580 in 4.

D. Colin canonicus Remensis Gallicos fecit & edidit, Parisiis, Chaudiere 1599 in 8.

F. Joannes Charon Gallus Remensis noster Gallice vertit. & typis commisit:

T. I. *Depuis le premier Dimanche de l'Avent jusqu'a Paques*, Parisiis 1602 in 8.

T. II. *Depuis Pasques jusqu'a la Pentecote*, Paris. 1599 in 8.

T. III. *Ascension, Pentecote, Trinité*, Paris. 1602 in 8.

T. IV. *Pentecoste jusqu'aux Advents*, Paris. 1585 in 8, Tomi duo.

Sur les festes, Paris. 1601 in 8. Tomi duo.

Plerosque sermones de tempore scilicet de adventu, quadragesima, SS. Sacramento, Dominicis & festis anni præcipuis Nic. Josephus Binet theologus nova versione Gallica donavit, Parisiis Joan. Villette & Joan. de Nully 1698, Tomis III in 8.

Quantum verò istud concionum opus ex quo primum editum est, ab omnibus habitum sit, vix narrare quis sufficiat: virorum sacræ hujus artis peritissimorum S. Caroli Borromei, Frederici cardinalis Borromei sancti ex fratre nepotis, in suo opere cui titulus *Orator sacer*, Martini de Navarra, Didaci de Paiva de Andrada & aliorum legesis apud Ludovicum Muños citatum & Andream Schottum infra citandum testimonia: illud solum addo non solum antiquos qui a Granatensis morte floruerunt Philippum Diez ord. Min. Joannem Osorium S. J. & alios, sed & plures hujusce ætatis integras paginas suis sermonibus ac homiliis inseruisse: quod præsertim in opere his ultimis annis adeo vulgato cui titulus *Homelies morales du Sr Floriot* lectori licitum est experiri.

3. *Rhetoricæ Ecclesiasticæ, sive De ratione concionandi libri VI*, Olissipone, Lazari Ribero 1576 in 4, Venetiis, Francisci Zileti 1578 in 4, unâ cum Augustini Valerii Veronensis episcopi alia *Rhetorica Ecclesiastica ad clericos libris III*, olim anno 1575 ad cardinalis Caroli Borromei instantiam scripta, & Veronæ edita a nostro Marco Medices S. T. M. ac eidem Borromeo nuncupata, ac postea a Petro Galesinio Mediolani iterum edita, demum hac editione posteriori ab auctore Valerio aucta, & locupletata, a Petro Morino theologo Parisiensi eidem cardinali Borromeo, ac illius Ecclesiæ Mediolanensis seminariorum clericis dicata, & elegantibus typis excusa.

Coloniæ, Hæred. Arnoldi Birxmanni 1578 & 1582: Ibid 1611 in 8: Mediolani, Michaelis Tini 1585 in 4: Parisiis, Guillelmi Pelé 1635 in 8.

Gallice vertit idem qui supra D. Binet, Parisiis, Jo. Villette 1698 in 8.

Partes que a da tener un Predicador, Matriti 1585 in 4. Recensetur in catalogo Bibl. Barber. Rom. an sit opus a *Rhetorica* aliud, videant gentiles & doceant.

4. *Silva locorum communium omnibus divini*

verbi concionatoribus, nec non variarum lectionum studiosis non minus utilis quam necessaria: in qua tum veterum Ecclesiæ Patrum, tum philosophorum, oratorum, & poetarum egregia dicta aureaque sententiæ cuilibet sermonis instituto aptissima copiose leguntur, in tres classes digesta. I. Locorum quæ tum ad Deum tum ad diversa genera personarum & statuum pertinent. II. De vitiis & virtutibus oppositis agitur. III. De beatitudinibus & donis & sacramentis aliquot, deque quatuor novissimis, & quibusdam aliis, Lugduni, Petri Landry 1582: Iterum 1586 in 8, & 1587 in 8, & 1592 in 8: Salmanticæ, Hæred. Matthiæ Guast 1586 in 4.

5. *Collectanea moralis philosophiæ Tomis III. Quorum I selectissimas sententias ex omnibus Senecæ operibus: II. ex moralibus opusculis Plutarchi: III clarissimorum principum & philosophorum insigniorum apophtegmata complectitur*, Olissipone 1571: Parisiis, Guillelmi Chaudiere 1582 in 8: Quod opus sub alio titulo scilicet, *Loci communes philosophiæ moralis*, prodiit, Coloniæ 1604.

6. *De officiis & moribus episcoporum*, Olissipone, Francisci Correa 1565 in 16, unâ cum simili tractatu τῦ μακαρίτυ Bartholomæi de Martyribus, quem Granatensis post primam editionem Romanam recudendum curavit, præfixo ejusdem de Martyribus actorum Breviculo, Parisiis 1583 in 8: Coloniæ Quentelii 1624 in 12.

Gallice, Parisiis, Frederici Leonard 1670 in 8 pp. 344: versio elegans.

Hoc idem opus censeo, quod Nicol. Antonius appellat *Homiliam bene longam De sacerdotii dignitate atque officio* Olissipone primum editam, & teste Valerio And. Dessellio Belgice redditam.

II. Hispana.

1. *Guia de Pecadores.* Opus Pace Augusta circa 1555 elucubratum, tumque circiter editum in lucem, licet locum & annum nullus indicet. Prodiit postea Salmanticæ 1570 in 8.

Huic operi inter alia sua primas omnino dabat auctor, quæ dum revolveret a identidem, & ad istud accederet, quasi mirabundus etiam ultimo vitæ anno fertur dixisse solitus. An me hoc opus Pace Augusta composuisse potis est? Quam puro quam salubri civitas ista fruitur cœlo sub quo talia nascuntur!

Della guida, o vero scorta de peccatori tradotta dalla lingua Spagnuola nell' Italiana dal P. Timoteo da Bagno de' Camaldoli, Venetiis, Georgii Angelieri 1576 in 4.

Italica est alia versio nostri Hieronymi Joannini da Capugnano hoc titulo *Guida de' peccatori*, Venetiis, Gioliti 1577: Ibidem 1595 in 4. Adjecit initio vitam ejusdem Ludovici Granatensis. Alterutra prodiit Romæ 1585 in 16.

Latine reddidit Michael ab Isselt, Coloniæ 1587 & 1590 in 12, & 1594 in 12.

Gallice. Paulus du Mont, Duaci, Joan. Bogard 1574 in 8.

Iterum Nicolaus Colin, Remis, Joan. de Foigny, 1577 in 16: Parisiis, Mich. Sonnius 1625 in 8.

Rursus D. Girard, Parisiis, Petri le Petit 1658 in 8 · versio elegantissima, quæque exinde pluries ibidem prodiit, & omnium manibus teritur.

Versionem novam aggressus est F. Cyprianus a S. Angelica dictus, Augustinianorum excalceatorum sodalis & edidit Lugduni 1674 in 8.

Germanice etiam verterunt & ediderunt Moguntiæ 1599 in 8, voll. duobus.

Polonice Stanislaus Varsaviensis Soc. Jesu reddidit.

Græce sed compendio Andreas Rentius Chiensis Soc. J. Romæ, Propagandæ 1628 in 12.

2. *Libro de la oracion y meditacion*, Partibus tribus. I. *De la oracion y meditacion.* II. *De la devocion.* III. *De la oracion, del ayuno, y de la limosna*, Salmanticæ 1567 in 8: Methymni Campi 1578 in 8. SÆC. XVI.

Italice primus vertit Camillus de Camillis, & edidit Venetiis 1575: Iterum Venetiis, Jo. Angelieri 1601.

Latine Michael ab Isselt citatus, Coloniæ 1586 & 1592.

Gallice: *Devotes contemplations & spirituelles instructions sur la vie, passion, mort, resurrection & glorieuse ascension de N. S. J. C. le tout accommodé sur certains passages & mysteres contenus au nouveau testament, avec interpretations necessaires pour l'intelligence d'iceux, Traduit de l'Espagnol de R. P. Louis de Grenade par Francois de Belleforest*, Paris. Guil. De la Noue 1572 in 16.

Item: *Le vrai chemin & adresse pour acquerir & parvenir a la grace de Dieu & se maintenir en icelle par le moien & compagnie de l'oraison & contemplation en la foi & amour de Dieu, avec trois discours de l'efficace des principales œuvres de penitence, l'aumone, l'oraison, & le jeune, le tout traduit de l'Espagnol de Grenade par Belleforest*, Ibid. 1576 in 8.

Hunc librum omnium operum primum composuisse fertur dum prior ageret Cordubæ in eremo *Scala Cœli* dicta, ubi stetit ab anno MDXLIV ad MDLII, & iis annis in lucem edidisse. Quis verò duorum S. Petri de Alcantara aut Granatensis nostri prior de hoc argumento scripserit, an S. Petri libellum de oratione in commentarium dilataverit Granatensis, an contra Granatensis opus fusius S. Petrus in compendium contraxerit? digna est Hispanorum utriusque ordinis inquisitione curiositas: ut ut sit sua cuique laus integra stat. Cæterùm quod in vita hujus sancti Petri Gallicus interpres Marchesii lib. 3 c. 11 refert, nempe sanctum a Granatensi consultum, quo studio sibi esset incumbendum, respondisse a Deo sibi revelatum, illi deinceps a prædicatione cessandum, & libris scribendis omnino instandum, nescio an cui probabitur, cùm a prædicatione nunquam cessaverit Granatensis imo nusquam eo ministerio magis claruerit, quam ex quo Lusitaniam circa MDLVI ingressus est, & annis plusquam XXV deinceps, imo & ultimo vitæ ætatis LXXXIV etiam concionatus sit.

3. *Memorial de la vida christiana.* Septem tractatibus constat. I. *Una exhortacion a la virtud.* II. *De la penitencia.* III. *De la sagrada communion.* IV. *De las principales reglas de vivir.* V. *De la oracion vocal.* VI. *De la oracion mental, donde se pone la vida de Christo.* VII. *Del amor de Dios*, Ulyssipone semel & iterum: Postea Salmanticæ 1566: Compluti 1566: Barcinone 1614 in fol.

Gallice Godefridus de Billy vertit I Partem & edidit Parisiis, G. Chaudiere 1575 in 16. *Seconde partie du memorial traduitte par N. Colin*, Remis, Jo. de Foigny 1577 in 16.

Italice Hieronymus da Capugnano supra laudatus, & sexta vice edidit Venetiis 1595 in 4.

Germanice reddidit Philippus *Dobernier*.

Latine, Michael ab Isselt citatus, Coloniæ 1594 in 8.

4. *Adiciones al memorial de la vida christiana*: ubi I. *De la perfeccion del amor de Dios.* II. *De algunos principales misterios de la vida de Christo.* Adjecta est *La Filomena de S. Buonaventura*, Salmanticæ 1574 & 1577 in 8.

Gallice reddidit Nicolaus Dany abbas S. Crispini ad Suessiones hoc titulo: *L'Arbre de vie ou Traité de l'amour Divin*, Parif. G. Chaudiere 1575 in 16.

SÆC. XVI. Superiora opera Ascetica nempe *La Guia, el Memorial, y Adiciones al memorial, De la oracion &c.* Simul prodierunt elegantibus typis, Antverpiæ, Chri. Plantini 1572 in 8. voll. 9. Quæ editio extat Parisiis in Regia D 3667 & seqq.

5. *Introduccion al simbolo de la Fee:* Partibus quatuor. Quibus addidit *Quinta Parte de la introduccion &c. Añadiose un Tractado de la manera de enseñar los misterios de nuestra Fee a los que se convierten de los infieles,* Salmanticæ, Hæred. Matth. Guast 1582 in fol. Iterum 1585: Rursus Ibid. Cornelii Bonardi 1588 in fol. Matriti, Th. Junti 1595 in 8 Tomis tribus. Quæ editio elegans Parisiis in Regia D 3679: Antverpiæ, Plantin 1572 in 8 Tomis V charactere eleganti.

Italice vertit Philippus Pigafetta hoc titulo: *La quinta parte della introduttione al simbolo della fede. Trattato del modo dell' insegnare i misteri della nostra fede a coloro che essendo prima infedeli si convertono,* Venetiis, Franc. de Franciscis 1587 in 4: Ibid. 1590 in 4: Genuæ 1587 in 4.

La Quinta parte cioè l'Epitome overo compendio dell' introduzzione del simbolo della fede, Venetiis, Damiani Zanari 1590. An alia versio.

Introductio ad symbolum ex Hispano Latine reddita a Johanne Paulo Gallutio, Venetiis 1586 in 4: Coloniæ, Hær. Quentel 1588 in 4.

Quintam partem Latine verterat idem qui *Introductionem* Joannes Paulus Gallutius Salodiensis, & ediderat Venetiis 1587. Quæ & prodiit Coloniæ, Caleni, & Hær. Quentelii 1589 in 8: Lugduni J. B. Buysson 1597 in 8.

Partem primam quæ est de mirandis naturæ operibus Gaspar Manzius J. C. sub hoc titulo *Philosophia Christiana. De admirabili opere creationis, & quomodo per creaturas ad creatoris cognitionem perveniatur,* Ingolstadii, Georgii Haenlini 1650 in 8.

Gallice excepta V. P. seu Compendio vertit N. Colin canonicus Remensis & edidit Parisiis G. Chaudiere 1587 in fol. Lugduni 1588 & deinceps pluries: Iterum Parisiis, viduæ Chaudiere, Ægidiæ Hacte, Roberti Fouet, & Nic. Buon 1601 in 4.

Abregé du catechime. Quam Gallicam versionem edidit Gabriel Chappuys, Parisiis, Rob. Fouet 1605 in 8: Ibid 1607 in 4 hoc titulo: *Livre II du catechime de Grenade, faisant la cinquieme partie de son introduction au symbole de la foi. Plus un traité de la maniere & metode d'enseigner les misteres de notre foi aux infideles &c.* Quæ editio apud Parisienses nostros ad S. Honorati.

Persice versum Ludovicus Muñoz refert ex F. Antonio de Gobea Eremitæ Augustiniani episcopi de Sirene in Itinere suo Persico lib. 1 c. 13 fol. 38, ubi iste asserit se, dum a nobili Veneto Persarum regi ea lingua versum opus ac elegantissimo codice ligatum offerretur, præsentem fuisse.

6. *Compendio de la doutrina Christiana.* Lusitanice scripsit instante regina Catharina, rusticis in vicis & montanis Portugalliæ distribuendum: cui addidit, *Treize pregacoes das principaes fiestas de Christo nuestro senhor, & da su santissima mäy,* Olissipone, typis regiis 1560 aut circiter

Hispane reddiderunt nostri Henricus de Almeida, & Joannes de Montoya, alter alterius consilii inscius, & eodem anno typis excuderunt, hic Granati, ille Matriti 1595 in 4: Uterque addidit, *El sermon de los escandalos,* de quo mox.

Gallice prodiit hoc titulo, *Sommaire de la doctrine Chrestienne,* Parisiis 1605 in 8. Quæ editio apud nostros Insulenses.

7. *Un sermon fundado sobre estas palabras del apostol:* Quis infirmatur & ego non infirmor, II Cor. 2, *en que se da aviso que en las caidas publicas de algunas personas ni se pierda el credito de la virtud de los buenos, ni cesse, ni se entibe el buen proposito de los flacos.* Seorsim prodiit Compluti 1589 in 12: Antwerpiæ, Plantin 1590 in 8.

Italice interprete Joanne Dominico Florentio hoc titulo: *Trattato dello scandalo &c.* Romæ, Titii & Pauli Diani 1589 in 4: Bergomi, Comini Venturæ 1593 in 12.

Vulgo subjicitur *Introductioni ad symbolum fidei,* seu lingua Castellana, seu in versionibus Latinis & Gallicis.

8. *Instittucion y regla de bien vivir para los que empieçan a servir a Dios maiormente religiosos,* Barcinone, Claudii Bonardi 1566 in 8: Matriti, Antonii Parra 1618 in 16.

Gallice interprete Paulo *du Mont* hoc titulo: *Instruction de bien vivre,* Duaci 1585 & 1592 in 16.

Item. *Manuel d'oraisons & spirituels exercices avec une brieve instruction & regle de bien vivre pour ceux qui commencent a servir Dieu specialement aux monasteres, traduit de l'Espagnol du R. P. Grenade,* Paris. G. Chaudiere 1579 in 16.

9. *Doctrina espiritual,* qua in opella hæc habentur, *un compendio del libro de la oracion y meditacion, otro tratado de la oracion vocal, la instruccion y regla de bien vivir,* de qua mox: *una breve disposicion para la confession y comunion.* Quem libellum nepotem suum appellabat Granatensis, quasi ex aliis suis operibus natum. Prodiit primum Olissipone vivo auctore: tum Barcinone, Thomæ Vassiana 1650 in 24.

Latine reddidit Antonius Dulkenius, Coloniæ, Corithii 1607 in 12.

Idem videtur quem *Polonice* vertit Simon Viski S. J. hoc titulo, *Speculum hominis christiani,* & cum aliorum piis libellis edidit.

Certe idem est quem eodem titulo Joannes *Chabanel* Gallice dedit, *Le miroir de la vie humaine.* Parisiis, Roberti le Fizelier 1584 in 16, teste Verderio *Bib. Franc.*

10. *Dialogo de la Encarnacion de nuestro Señor:* interlocutoribus SS. Ambrosio & Augustino, Barcinone, Cormellas 1605 in 8. Primus edidit noster Franciscus Diagus ad calcem vitæ Granatensis, a nostro Francisco de Olgueira, qui auctore dictante scripserat, acceptum.

Latine cum altero tractatu ejusdem *De scrupulis conscientiæ,* ad calcem vitæ ejusdem Granatensis Latine etiam versæ ex Hispano nostri Diagi, Coloniæ, Kinckii 1614 in 12 pp. 166, & 152, quæ editio Paris. in Regia D 3683: Rursus Ibidem 1619 in 12.

11. *Sermon que predicó a los Portugueses persuadiendo les que les estaba bien, que Portugal se uniesse con Castilla.* MS in 4 testatur Thomas Tamajo a se visum, sed dubitat Antonius in Bib. Hisp. an vere sit Granatensis, an potius alterius, qui ei supposuerit.

TERTII GENERIS OPERA.

1. *La vida del P. Maestro Avila, de sus virtudes, y grandes predicaciones.*

Gallice dedit Jo. Bapt. Sanjurius Soc. Jes. Parisiis, vid. Camuzat 1641 in 12.

2. *Vida de D. Fray Bartolome de los Martyres arçobispo de Braga.* Hanc noster Joannes de Lopez P. IV lib. 3 cap. 36 & seqq. testatur se ex Granatensi excipere, saltem quoad majorem partem.

3. *Vida de Milicia Fernandez Portuguesa gran sierva de Dios.* Cæciliæ de Mendoza, cujus famula illa fuerat, nuncupavit. Olissipone MS habebat Ferdinandus Alvia comes de Castro, teste Cardoso in *Agiolog. Lusit.* ad 7 martii.

4. *Vida de Doña Elvira de Mendoza viuda de*

D. Fer-

D. Fernando Martinez Mascareñas religiosa en el convento de la Annunciacion de nuestra Señora de la villa de Montemor ò novo. Hujus meminit Ludovicus de Sousa *Hist. prov. Portug.* P. II Lib. 6 c. 24 fol. 273.

5. *Libro de san Juan Climaco llamado Escala espiritual nuevamente romançado, y con anotaciones a los cinco primeros capitulos*, 1564: Compluti 1596 in 12: Iterum Matriti, Jo. de Costa in 8 pp. 478.

6. *Contemptus Mundi, o Menosprecio del mundo.* Nempe Liber *de Imitatione Christi* vulgo dictus Hispane ab eo versus, Matriti 1567 in 16: Ibidem, Vid. Quirini Girardo 1589 in 12: Ilerdæ 1514 in 16.

HÆC EJUS ETIAM FERUNTUR:

1. *De frequenti communione.* Hispane primum, tum Italice, exinde Latine redditum a Michaele ab Isselt: unâ cum Bonsignorii Cacciaguerræ tractatu ejusdem argumenti, Coloniæ, Godefridi Kempensis 1586 in 12: Ibid. 1591 in 12.

2. *Tractatus de Peregrinationibus* ex Hispano Italice redditus hoc titulo: *Istruzzioni de' Pellegrini che vanno alla santa casa, & altri luoghi santi &c.* Maceratæ 1575 in 16. Recensetur in catalogo Bibl. Barber. Rom. Meminit etiam Possevinus.

3. *Epistola Hispana de his quæ de religiosa quadam fœmina spargebantur in vulgus*, Belgice versa Valerio Andrea teste, Antverpiæ, Mureti.

4. *Historia quædam Ecclesiastica Latina.* Laudatur ab Antonio Senensi nostro Hispane versa a Granatensi, sed cùm quænam illa sit non indicet, & id se quorumdam relatu didicisse tantum asserat, ac de ea sileant alii, penes illum fides esto.

5. *In Psalmum L pia commentatio* interprete Michaele ab Isselt, Coloniæ 1592.

6. *Orationes & exercitia spiritualia Latine reddita per Ottonem Senheim*, Coloniæ, Johannis Kinckii 1618 in 12, laudantur a Draudio in sua Bibl. Theol. pag. 444.

QUÆDAM ex ejus libris excerpta & in varias formas pro ingenio & libito editorum digesta prodierunt in lucem:

1. *Concionum in Epitomen redactarum T. I, Postillas & homilias in totius anni de tempore evangelia continens*: & *T. II, Postillas & homilias in præcipua sanctorum festa continens. Opera F. Petri Merssei Cratepolii instituti D. Francisci FF. Conventualium Coloniæ*, Ibid. 1586 & 1590: Iterum typis Sibyllæ a Porta 1591 in 8: Antverpiæ 1589 in 8: Rursus Lugduni, Claudii Morillon 1609 in 8 pagg. 645 & 229. Quæ editio apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

2. *Easdem conciones in compendium redegit* F. Joannes Sweertius Diestensis Cartusiæ Coloniensis alumnus, idque multo elegantius & accuratius, inquit ejus patruus Franciscus Sweertius in *Athen. Belgic.* quam Cratepolius mox laudatus. Edidit verò Coloniæ, Albini 1611 in 4.

3. *Lieux communs & discours spirituels en forme de predications ou sont traitees plusieurs matieres concernantes le salut de l'ame & la reformation de notre vie: Extraits des sermons du R. P. Louis de Grenade Espagnol de l'ordre de S. Dominique, & faits François par Nicole Colin chanoine & tresorier de l'Eglise de Reims*, Paris. G. Chaudiere 1580 in 8. Laudat Verderius in sua Bibl. Franc. & sequentem.

4. *Predications contenant certaines matieres & points necessaires a estre traitez & préchez pour les Avents, & depuis les Avens jusques en Careme: Extraites des sermons dudit de Grenade, & mises en Francois par le meme N. Colin*, Ibid 1582 in 8.

5. *Les fleurs des meditations divines mises en François par Gabriel Chappuis*, Rotomagi 1627 in 12.

6. *Paradisus precum ex Ludovici Granatensis opusculis per Michaelem ab Isselt concinnatus*, Coloniæ 1599 in 16: Ibidem 1604 in 12. Extat Paris. in Regia E 3681. 2.

Gallice Interprete Gabriele Chappuis, Rotomagi 1611 in 12.

7. *Oraciones y exercicios de devocion muy provechosos recopilados de diversos y graves autores*, Cæsaraugustæ, Caroli de Lavayen 1606 in 16 pp. 382.

Italice etiam prodierunt hoc titulo: *Pie e devote orationi raccolte da diversi santi dottori per il R. P. Luigi da Granada &c. & sparse in diversi luoghi delle sue opere nuovamente poste insieme, & ordinate secondo i bisogni della vita humana dal P. F. Nicolo Aurifico Senese Carmelitano, con una breve regola di ben vivere, & alcuni essercizii spirituali*, Venetiis, Giolito 1574 in 12 pp. 417. Extat Paris. in Regia D 3685. Quod opus idem videtur cum eo quod Antonius Bibl. Hisp. laudat hoc titulo: *Flores coronæ spiritualis*, & præstat Italice ibidem excusum eodem anno.

8. *Viridarium seu Paradisus precum ex Ludovici Granatensis operibus potissimum desumtus*, opera F. Guillelmi Sommerii Silvæducensis O. Præd. Silvæducis 1621 in 12. Alterum opus a superiori.

9. *Flores ex omnibus Ludovici Granatensis opusculis spiritualibus Hispane*, & Latine redditi ab Henrico Cogmanno Harlemensi medico laudantur a Valerio Andrea Dessselio & editi dicuntur, Coloniæ 1585 in 12: Italice primum a nescio quo concinnatos censet Antonius Bibl. Hisp.

10. *Flores R. P. F. Lodoici Granatensis ex omnibus ejus opusculis spiritualibus summa fide excerpti, & in octo partes distributi collectore & interprete Michaele ab Isselt Amorfortio*, Coloniæ, Arnoldi Quentelii 1610 in 12 pagg. 815: Anteriorem editionem laudat Nic. Antonius: Ibid 1598 in 12.

11. *Parabola Evangelica explicata*, Cæsaraugustæ 1585 in 8.

12. *Manuale continens exhortationes ad pœnitentiam & piam vitam*, Germanice interprete Philippo Doberiner, Possevino teste: sed an aliud a Memoriali vitæ christianæ, quod ab eodem dicitur Germanice versum?

13. *Traité de la confession & de la communion traduit en François par Jean Chabanel Tolosain*, Lugduni, Petri Rigaud 1606 in 12.

14. *Methode pour se confesser & communier tiree de ses œuvres traduites par Girard*, Paris. 1684 in 16. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

SEQUENTIA ITALICE:

1. *Compendio di tutte l'opere spirituali di Frà Luigi da Granada*, auctore F. Francisco Panigarola ord. Minor. celebri illo concionatore. Sic refert Wadingus, sed addit sua ætate nondum editum.

2. *Un trattato de'i quattro estremi ultimi dell' huomo*, unâ cum aliis, Venetiis, Georgii Angelierii 1601 in 4.

Prodiit etiam Latine hoc titulo *De quatuor novissimis* unâ cum F. Joannis Carthenii Carmelitæ Bruxellensis, & nostri Ægidii Dominici Topiarii de eodem argumento opusculis, Antverpiæ, Jo. Belleri 1588 in 16. Censet verò Nic. Antonius Hispane editum a Granatensi, exinde Italice ab alio, ab alio Latine versum.

3. *Rosario figurato della santissima vergine Maria madre di Dio nostra avocata dall' opere del R. P. F. Luigi da Granata & raccolto per F. Andrea Gianetti dell' ordine de' Predicatori*, Romæ, Jos. de Angelis 1573 in 4, & in 12.

Post recensita sigillatim opera nostri Granatensis, singularesque cujusque, quantum licuit editiones, hîc visum est eorumdem celebriores collectio-

Sæc. XVI. nes Hispanas, Gallicas, Latinas adjungere, & editiones solemniores indicare. Hæ *Hispana:*

Salmanticæ, Hæred. Matthiæ Guast 1582 & 1583 fol. T. I. *Introduccion del simbolo:* Adest V. P. sed non sermo *de scandalo* vulgo dictus. T. II. *Guia de pecadores: De la oracion y meditacion.* T. III. *Memorial y Adiciones.* Ibidem pluries deinceps: Barcinone post alias apud Sebast. de Cormellas 1600, & 1603 & 1604 & 1612 fol. item Tomis III. In I. adest *Sermo de scandalo:* cætera eadem: elegantes editiones. Gerundæ, Gasparis Garrich & Cornelii Bonarolo 1622 ad 1629 in fol. Matriti, Matthæi Fernandez 1659 in fol. Elegantissima omnium Antverpiæ, Plantini 1614 in 8. Tomis XV.

Italice. *Opere spirituali tradotte dallo Spagnuolo*, Venetiis 1601 in 4.

Gallice. *Les œuvres spirituelles & devotes du R. P. F. Louis de Grenade &c. traduites d'Espagnol en François partie par Paul Dumont Douysien* (id est e Duaco) *partie par Nicole Colin chanoine tresorier en l'eglise de Reims, le surplus par François Belleforest, & Jean Chabanel Toulousain*, Parisiis, Claudii Morel circa 1610 aut 1620 in fol. Opus Sor. Eleonoræ Borboniæ Fontis Ebraldi abbatissæ nuncupatum ab editore N. *de Soulfour.*

Editionem alteram laudat Nicol. Antonius Rotomagi 1614 in 16 Tomis XI: an hujus interpretis seu potius horum interpretum?

Le Catechime traduit par le meme Colin, Lugduni, Joannis Pillehoste 1592.

Traité de l'oraison & meditation vrai chemin & adresse pour acquerir & parvenir a la grace de Dieu & se maintenir en icelle, traduit en François par François de Belleforest. Revu, corrigé & augmenté par Jean Chabanel, Lugduni, Pauli Frelon & Abrahami Cloquemin 1595 in 12.

Les œuvres spirituelles & de devotion du R. P. F. Louis de Grenade &c. esquelles sont contenus tous les enseignemens necessaires au vrai chretien, depuis le commencement de sa conversion jusques a la fin de sa perfection. Traduites de nouveau sur l'exemplaire Espagnol, & augmentées de la vie de l'auteur, d'une epitre de S. Eucher evéque de Lion, d'un traité de la convenance de l'incarnation, de la venue du S. Esprit, de l'assomption, du couronnement & du rosaire de notre Dame, du Rossignol de S. Bonaventure, & encore d'un autre traité tres excellent des scrupules de conscience. Par Sebastien Hardy Parisien &c. Rotomagi, Joan. le Boullenger 1634 in fol. Altera editio Ibid 1638 in fol. Quæ versio videtur etiam minori forma prodiisse.

Les œuvres spirituelles & devotes &c. ésquelles sont contenues la doctrine chretienne, qui enseigne tout ce qu'on doit faire depuis le commencement de sa conversion jusques a la fin de la perfection. Le tout nouvellement & exactement traduit d'Espagnol par le R. P. Simon Martin Parisien de l'ordre de S. François de Paule, Parisiis, Sebast. Huré 1643: Iterum Ibidem 1645 in fol. eleganti charta & charactere: Iterum Ibid. 1648 & 1651 in fol. Præfixa est vita nostri Granatensis fusior quam in præcedendi Harditi: sed extant solum, *La guide des pecheurs. De l'oraison & meditation. Le Memorial & additions. La Philomele. & une lettre de S. Eucher a la fin de la Guide.* Aliam editionem laudat Nic. Antonius, Lugduni, Petri Compagnon 1660 in fol.

Le Catechime, ou l'Introduction au symbole de la foi, savoir les cinq parties, & le sermon du scandale Quis infirmatur &c. *Le tout traduit de l'Espagnol par le R. P. Simon Martin &c.* Parisiis, Ludovici Boullanger 1646, & 1648 in fol.

Quæ Simonis Martin operum nostri Granatensis versio sua ætate maximo omnium gustu excepta fuit, ut quæ fidelissima: sed paulo post secuta est nova, quæ ob puritatem linguæ Gallicæ palmam obtinuit. Hæc sub nomine D. Girard prodiit, licèt primum opus tantum cui titulus *La guide des pecheurs* vertisse ferant, cætera Anonymus quidam congregationis Oratorii Gallicanæ presbyter accuravit, ut aiunt & interpretatus est. Editiones hæ laudantur: I. tomis X in 8.

T. I. *La guide des pecheurs*, Parisiis, Petri le Petit 1658 in 8: opus absolutissimum, ac de quo merito dubites an purius & elegantius Hispane Granatensis scripserit, an Gallice Girardus repræsentarit. Hinc innumeris vicibus deinceps typis excusum.

T. II. III, & IV. *Memorial & Additions*, Ibidem 1661 in 8.

Tom. V & VI. *De l'oraison & meditation*, Ibid. 1661 in 8.

Tomi IV sequentes. *Catechime ou Introduction au simbole de la foi*, Ibidem 1662 in 8. In qua editione deest V pars seu compendium: sed adjicitur in aliis editionibus sequentibus recognitis & emendatis, Ibidem 1664, 1667 & 1675 &c. Inter has elegans est duobus Tomis in fol. Ibid. le Petit & Moette 1688 & 1690.

Editio omnium amplissima *Latina est* Coloniæ Agrippinæ sumptibus Joannis Creps 1628 ab Andrea Schotto S. J. curata & in tres tomos in fol. distributa, ac F. Michaeli Ophovio ex ord. Præd. assumto episcopo Silvæducensi nuncupata. T. I hæc insunt: *Vita R. P. F. Ludovici Granatensis ord. Præd.* quam Schottus videtur potissimum ex nostro Ludovico de Sousa hausisse, unde & chronologiæ quædam errata accepit, quæ emendat Ludovicus Muñoz, quorum præcipuum est circa annum quo Cordubam missus fuit Granatensis, quem Sousa designat 1534, quo vix e gymnasio Pinciano redierat; probat verò Muñoz & demonstrat annum fuisse 1544. Granatensis elogia a viris doctissimis & piissimis concinnata vitæ subjecit Schottus.

2. *Catechismi minoris libri tres.* Opus est quod Lusitana vernacula scripsit auctor in gratiam rusticorum, *Compendio de la doutrina Christiana*, Martino Binhart Turingo interprete.

3. *Introductionis in symbolum fidei sive catechismi majoris libri IV*, Joanne Paulo Gallucio Salonensi interprete & versionem suam ipsi Granatensi e Venetiis 1586 nuncupante.

4. *Compendium catechismi majoris, sive P. V introductionis in symbolum fidei libri IV*, Eodem Gallutio interprete.

5. *De ratione catechizandi apud Indiarum gentes liber*, Andrea Schotto interprete.

6. *Locorum communium moralis philosophiæ libri tres.*

7. *Silva locorum communium ex veteribus Ecclesiæ patribus &c. classes tres.*

8. *Rhetoricæ Ecclesiasticæ libri VI.*

T. II. *Conciones omnes de tempore & de sanctis in sex tomos distributa.* Subjiciuntur 1. *Conciones XIII catechisticæ* Lusitana vernacula a Granatensi scriptæ & editæ *pro festis anni solennibus:* & a Martino Martinez Latine redditæ.

2. *Concio funebris unica*, Latine scripta ab auctore, ut & sequens.

3. *In communi calamitate sive pestis sive famis &c. concio.*

4. *De lapsis & scandalo, deque frequenti Eucharistiæ usu*, interprete M. Joanne Cræsio.

5. *De officio pastorali & moribus episcoporum*, sic Latine ab auctore.

T. III. 1. *Dux peccatorum*, Michaele ab Isselt interprete, a quo & præfixa de gestis Granatensis nostri Joannis Marieta narratiuncula Latine reddita.

2. *De oratione & meditatione libri duo*, F. Bernardo de Fresneda Hispano Conchensi episcopo interprete.

3. *De SS. Eucharistiæ sacramento tractatus in quo agitur de præparatione ad frequentem communionem, De gratia quam hujus sacramenti beneficio consequimur, & de admirandis effectibus quos in multis piis sancta communio diversis temporibus est operata*, Michaele ab Isselt interprete.

4. *Paraphrasis psalmi* L Miserere mei Deus: Eodem Isseltio interprete.

5. *Memoriale vitæ christianæ cum adjunctis*: eodem interprete Isseltio.

6. *Philomela S. Bonaventuræ.*

7. *De doctrina sive disciplina vitæ spiritualis*, Interprete R. P. F. Antonio Dulcken Cartusiano.

8. *Tractatus sive dialogus de mysterio incarnationis filii Dei*, Isseltio interprete.

9. *Tractatus de scrupulis conscientiæ*, Matthia Martinez interprete. Fortè hîc vel supra typorum erratum, ubi dicitur Martinus, nisi sint diversi.

10. *Vita M. Joannis Avilæ insignis Baticæ Ecclesiastæ*, Joanne Cræsio Belga interprete.

11. *Compendium vitæ spiritualis nostri Bartholomæi de Martyribus*, ipsius Granatensis curis primùm editum: cui Granatensis præfatur, & gesta quædam auctoris laudat.

12. *Granatensis in Thomam de Kempis Hispane a se conversum, sive velis castigatum præfatio*: sequitur ipsum opus *De imitatione.*

13. *Epistola Caroli a Basilica Petri presbyteri Mediolanensis ex congregatione Clericorum regularium S. Pauli decollati ad R. P. F. Ludovicum Granatensem, De obitu Caroli cardinalis S. Praxedis archiepiscopi Mediolani*, Data Ibid. 6 Id. nov. 1584.

Quædam Granatensis opuscula pia F. Joannes Swertius Cartusianus, de quo supra Belgice reddidit & typis commisit teste ejus patruo Francisco Swertio in *Ath. Belg.* Leodici.

Omitto plurium operum versiones in linguas varias novi orbis, in ipsam etiam Sinensem a nostris accuratas, quas identidem in hac bibliotheca referimus.

Nullus dubito quin exinde plures Hispanæ prodierint, sed harum quædam cum non essent integræ, imo in quibusdam deessent aut etiam avulsa fuissent ad novem capita, ut testabatur F. Franciscus Vria sacræ theologiæ magister provinciæ Hispaniæ prior provincialis, hinc hujus jussu F. Dionysius Sanchez Moreno ejusdem provinciæ alumnus novam & accuratam ac integram operum omnium spiritualium Granatensis editionem suscepit, quæ tribus tomis in fol. prodiit hoc titulo

Vida y obras espirituales del venerable padre maestro Fray Luis de Granada del orden de santo Domingo repartidas en tres tomos, Matriti, typis Joannis Garcia Infançon, sumtibus Gabrielis de Leon Bibliopolæ 1679 in fol. Extant Parisiis in Regia D 537.

Tomo I hæc insunt: 1. *Guia de Pecadores.* 2. *De la oracion y meditacion: de la devocion y de las cosas que la impiden o ayudan, y de las principales obras penitenciales, que son oracion, ayuno, y limosna.* 3. *Memorial de la vida christiana.* 4. *Adiciones a el dicho memorial.*

Tomo altero: *El simbolo de la Fee. Primera, segunda, tercera y quarta parte.*

2. *La quinta parte, que es un sumario de las quatro partes dichas, con el Tratado de la manera de enseñar los misterios de nuestra Fee a los infieles, que se convierten, y un sermon en que se da aviso que en las caidas publicas de personas de buen credito, ni se pierda la virtud de los buenos, ni cessen ni se entibie el buen proposito de los flacos.* SÆC. XVII

Huic voluminí indices generales in totum opus adjecit Editor.

Tomo III hæc habentur: 1. *La vida y virtudes de Luis de Granada compuesta per Luis Muñoz* juxta editionem Matriti, apud Mariam Quiñones 1639 in 4.

2. *El compendio y explicacion de la doctrina christiana*, juxta versionem ex Lusitano a F. Henrico de Almeida adornatam, & editionem Matriti apud viduam Petri Madrigal 1595 in 4. Subjicitur *El sermon en que dicho V. P. da aviso que en las caidas publicas &c.* ut supra.

3. *El breve memorial y guia de lo que debe hazer el christiano*, juxta editionem Salmantinam Petri Laso & Joannis Moreno 1577, quam repræsentavit nova editio Matriti apud Bernardum de Villadiego & Gabrielem de Leon 1677. Huic verò opusculo ad majus lectoris commodum quædam addita fuerunt ex superioribus Granatensis operibus excerpta. Subjicitur, *El discurso de la encarnacion del Hijo de Dios per via de dialogo entre san Ambrosio y san Augustin recien convertido.* Sub finem vitæ ex ore Granatensis dictantis excepit ejus socius F. Franciscus Oliver, a quo acceptum F. Franciscus Diago noster edidit in vita ejusdem Granatensis Barcinone apud Cormellas 1605.

4. *Compendio de la doctrina espiritual*, ad editionem Matriti apud Gabrielem de Leon 1677. In hac editione ex aliis Granatensis operibus quædam accesserunt capita nempe 56, 57, 58, 61 & 62.

5. *Libro de las oraciones y exercicios de devocion recopilados por el Granada*, ad editionem Matritensem Josephi Fernandez de Buendia 1677. Ibidem annotatur editionem Bruxellensem apud Mommartium anni 1662 pagg. 425 fuisse in Indice Hispano prohibitam propter orationes plures, quæ non Granatensis, in eam illatas.

6. *La Escala espiritual de S. Juan Climaco*, ad editionem Matriti, Joannis de la Costa, & Joannis de Varillo 1611.

7. *El contemptus mundi, o menosprecio del mondo y Imitacion de Christo*, ad elegantem editionem Antverpiæ, Plantini 1572.

8. *La vida del F. Bartolome de los Martires*, ad editionem nostri Joannis Lopez P. IV Hist. gen.

9. *La Vida de Juan d'Avila*, ad editionem operum ejusdem Avilæ, Matriti, Petri Madrigal 1588.

Monet editor nulla alia Granatensis opera ex his quæ lingua Hispana ab eo prodierunt, a se reperta, sed si quis alia noverit, orat ut sibi mittantur suis curis, superioribus quam primum addenda.

F. FRANCISCUS DE OLIBERA.

F. FRANCISCUS DE OLIBERA vel *Olgueira* Hispanus provinciæ Bæticæ, & domus ut videtur Granatensis etiam alumnus ac B. M. servi Dei de quo mox Ludovici Granatensis socius & arcanorum conscius, scripsit 1589

Relacion de la vida, y de las cosas del dicho venerable Fray Luis de Grenada.

Hanc sibi MS e cœnobio Granatensi missam testatur Ludovicus Muñoz in prologo vitæ ejusdem Ludovici, addens etsi in omnibus cum iis conveniat, quæ de eo scripsit Franciscus Diago, ceu qui ea ipse relatione usus est, quædam tamen habere singularia æque certa quæ Diagus quibusdam rationibus motus, consulto omisit.

SEC. XVI.

F. NICOLAUS STRATTA.

1588. F. NICOLAUS SRATTA Insuber Taurinensis patria & professione seculo XVI claruit pietate & doctrina, unde ab Emmanuele Philiberto Sabaudiæ duce conscientiæ arbiter est ascitus. Scripsit Franc. Aug. *della Chiesa* teste, quem excipimus cum Altamura ad 1565.

Del rosario della Madona santissima, Taurini 1565.

Idem opus vel potius aliud nempe nostri Mariani Panormitani, sed a se auctum prælo dedit hoc titulo:

Compendio dell' ordine e regola del SS. Rosario della gloriosa Vergine, raccolto da diversi autori, con le infinite indulgenze e figure della sacra scrittura appropriate a ogni misterio, con due sorti di contemplazioni, orazioni, mistici fiori, frutti e miracoli della B. Vergine, Taurini, Jo. Michele & fratrum de' Cavellerii 1588 in 8 pagg. 432.

Initio sic loquitur auctor: *Essendo stato richiesto, che io dovessi far ristampare il compendio dell' ordine e regola dell SS. Rosario del R. P. F. Mariano Panormitano già corretto per me l'anno* 1579, *&c.* hanc addens occasionem fuisse novæ hujus editionis: prior autem anni 1579 etiam Taurini pagg. tantum 95 in 12 constans Beatrici Marchionissæ *di Pianezza* a nostro Nicolao nuncupata fuerat, quæ apud nostros Insulenses.

F. PETRUS DE FERIA.

1588. F. PETRUS DE FERIA sic ab originis suæ loco & villa *de Feria* Pacensis diœcesis ad Anam fluvium in Extremaduræ finibus sita nuncupatus, non a familia, qui patre Gundisalvo Martinez, matre Joanna Fernandez natus est, adolescens ordinem Salmanticæ ad S. Stephanum est amplexatus, ibidemque quinta febr. MDXLV in manibus prioris tum celebris F. Dominici Soto professionem emisit. Sacris ille litteris, disciplinæque regularis studio etsi juvenis jam tum commendatus, fidei salutisque animarum æstuans zelo, in Indias Mexicanumque regnum trasiciendi facultatem a prælatis obtinuit ad annum MDLI: quo appulsus manum admovere operi non destitit sedulus in vinea Domini operarius, nihilque solicitus aliud, nisi ut animis Deo lucrandis intenderet. Exinde tamen revocatis a suis prior Mexicani conventus, tum totius provinciæ præfectus electus anno MDLXV die XXII sept. expletoque munere anno MDLXX procurator generalis in Hispaniam ad aulam regiam missus est: quod onus postquam quibusdam annis egregie tutatus fuerat, eo liberari tandem obtinuit, & Salmanticam in suum conventum se recepit. Ibi noviriorum institutioni præfectus datusque magister, officio sedulus incumbebat, cùm a rege catholico Philippo II eximiarum ejus dotum conscio ad Chiapensem Ecclesiam nominatur, & a Gregorio XIII acceptatus die VIII decemb. MDLXXIV, quantumvis reluctans accedente superiorum præcepto, humeros oneri supponere compellitur. Consecrationis igitur accepto annum circiter MDLXXV munere, sponsam mox adiit, quam annis XIV omnibus omnia factus, in egenos & miseros ultra modum & censum effusus, & pronus sanctissime rexit, inter immensos officii pastoralis labores & assiduos, morte sanctissima solutus est a vinculis, cœloque transmissus anno MDLXXXVIII, & in ecclesia Fratrum suorum regiæ civitatis Indiarum vulgo *Ciudadreal* honorifice sepultus. Cujus meminerunt F. Antonius de Remesal *Hist. prov. Chiapa p.* 672. F Augustinus Davila *Hist. prov. Mexic.* Edit. Bruxel. *p.* 217, 478, & *p.* 653, Fr. Jo. Marieta *Hist. Eccl.* fol. 212 d. Altamura ad 1588, Ægidius Gonzalez Davila *Teatro de las Indias T. I p.* 195, Nicolaus Antonius *Bibl. Hisp.* Quibus testibus scripsit

Una doctrina en lengua Zapoteca, que se imprimio en Mexico, para grande luz y aprovechamiento de los que despues aprendieron aquella lengua. Sic Augustinus Davila citatus p. 479, qui p. 653 rursus sic habet:

F. Pedro de Feria (*imprimio*) *el confessionario Zapoteco:* Utrum autem *doctrina*, quam primam laudat sit idem cum *Confessionali*, an opera diversa, alios enim aliter sentire video, & *Doctrinam* quosdam interpretari *vocabularium Zapotecum*, sic enim Nicolaus Antonius citatus, judicium esto penes indigenas. Certe sic apud Antonium de Remesal p. 672 lego:

Lengua Zapoteca supo tambien, que hizo arte y vocabulario della el mejor y mas copioso que ay.

F. VINCENTIUS SPARGIATUS.

F. VINCENTIUS SPARGIATUS Longobardus Bononiæ natus, & ordinem ibidem professus, vir sanctioris vitæ, idemque scientiæ non mediocris, laudatur a Pio suppari & symmista P. II lib IV col. 313, quem excipiunt Altamura ad 1588 & Rovetta ad 1592, sed & Bumaldus in Minerval. Bononien. qui omnes dicunt scripsisse 1588.

Compendium omnium scientiarum hoc titulo, Ἀγαθῶμενα an *præstans vel utilis facilitas?* Utrum verò typis prodierit opus, vel ubi MS tantum servetur, hîc addent sodales.

F. HIPPOLYTUS BECARIA.

1589. F. HIPPOLYTUS-MARIA BECCARIA *de Monteregali* (vulgo *Mondovi*) a patria sic nuncupatus Ligur Pedemontanus, nobili loco natus, ordinem Mediolani in conventu Gratiarum amplexatus sic emicuit, ut inter illustriores ævi sui theologos, tum & concionatores facundiores tota Italia numerari meruerit. Bononiæ sacram doctrinam interpretatus ac rude donatus, S. Sabinæ conventu Romæ, tum & S. Catharinæ de Formello Neapoli prior præfuit tanta omnium approbatione, ut in comitiis provinciæ suæ utriusque Lombardiæ Mantuæ anno MDLXXXV celebratis, ejusdem etiamsi junior adhuc nec XXXVIII ætatis excedens assumptus fuerit prior provincialis. Hinc a Sixto V Mediolanensis fidei quæsitor generalis primum, deinde anno MDLXXXVIII Romæ commissarius generalis institutus, sequenti in comitiis ordinis generalibus ibidem habitis ad supremum ordinis regimen evectus fuit. Disciplinæ regularis asserendæ studio accensus provincias per orbem visitare constituit: & reipsa non solum proximiores Italiam, Galliam, Hispaniam, sed & septentrionales longiusque dissitas Germaniam, Hungariam, Bohemiam, Poloniam, Russiam, ac Prussiam dicitur peragrasse. Præter electionis suæ capitulum in quo suæ provinciæ diffinitoris jure adfuerat, tria insuper alia celebravit, Venetiis MDXCII, Valentiæ MDXCVI & Neapoli MDC: ubi & paulo post scilicet tertia augusti ætatis LI ab XI martii inchoato præmatura morte interceptus abiit ad superos maximo sui desiderio relicto. Ejus cum laude meminerunt Pius, Razzius, auctor Chronici ad calcem constitutionum, Fontana in Theatro & Monum. Rovetta inter Scriptores ad 1589, qui ultimus hæc ei ascribit opera:

In primam partem & in primam secunda S Thomæ commentaria.

In octo libros Physicorum & in tres de anima.

Ubi autem serventur edita vel MS aut siluit aut ignoravit, sed in archivis nostris Romanis & passim per ordinem habentur

Quatuor ejus epistolæ encyclicæ e IV capitulis generalibus ab eo scriptæ una cum Actis editæ.

Nec dubium quin & plures Romæ serventur ad universum ordinem pro variis occasionibus datæ.

F. ANGELUS PIENTINI.

† 1589. F. ANGELUS PIENTINI Etruscus, Corsiniani seu Pientiæ sic a Pio II dicta civitate ortus, professione domus S. Marci Florentinæ alumnus, sacræ theologiæ magister in academia Florentina inter doctores cooptatus anno MDLXXXV kalendis junii, vir fuit sua ætate conspicuus, statura quidem & mole corporis exiguus & pusillus, inquit Razzius æqualis p. 340, præcelsus autem ingenio, mentisque, & animi consiliis, qui nonnisi magna meditaretur & sublimia. Florentinis præsulibus Antonio Altovitæ, & Alexandro Medices a sacris fuit, & cardinalis Delphini theologus aliquando, in variis etiam provinciæ Romanæ domibus a regimine probatus, Florentiæ diem obiit supremum anno MDLXXXIX kal. octobris, fuitque in æde S. Mariæ Novellæ sepultus. Ejus cum laude meminere nostrates Gozzeus, Fontana in Monum. ad 1596, Altamura ad 1576, Pius, Fernandez, Ugurgierius *Pompe Sanesi* Tit. XV n. XI, Badius inter theologos academiæ Florentinæ p. 74, quibus omnibus prævivit Razzius citatus, qui hujus Angeli sic enumerat opera prælo edita:

Una predica delle grandezze de i santi.

Una delle grandezze del giubileo per l'anno santo, Brixiæ, Thomæ Bozzola 1575 in 8 pp. 96. Quæ concio illa fortasse est, quam alii indicant esse opusculum cui titulus, *Pranarrationes anni sancti.*

Una o vero due delle grandezze del rosario, Florentiæ, Georgii Marescotti 1585 in 8: Iterum Bergami, Ant. Rossi 1638 in 12.

Le pie narrazioni dell' opere più memorabili fatte in Roma l'anno del giubileo MDLXXV, Viterbii, Augustini Colaldi 1577 in 4 pp. 374. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Tractatus de Jubilæo in quatuor libros distinctus, Latine. Opus inquit Razzius, quod majorem suo auctori omnibus aliis famam comparavit, Romæ 1575, & Venetiis 1600 in 4.

Delle demostrationi degli errori della perfida setta Macometana libri cinque, cioè l'Alcorano riprovato dal P. Angelo Pientini da Corsignano &c. Editio prima Florentiæ Marescolti 1588 fol. pp. 371, extat Parisiis in Regia D. 1560: Altera Romæ 1596 in 4: Tertia Florentiæ 1603, quæ extabat in Sluana recensita in Indice T. I. p. 197.

Delle vere grandezze prediche dieci, Florentiæ, Giunti 1589 in 8. Extabat anno 1681 in Bibl. S. Mariæ Novellæ Florentiæ tum a me visus liber.

F. ANTONINUS A CAMEROTTA.

1589. F. ANTONINUS A CAMEROTTA a loco natali sic nuncupatus, quod oppidum est non longe a Palæocastro seu Petolia ad oram maris Tyrrheni in Picentinis regni Neapolitani non ignobile situm, sacræ theologiæ magister fuit sua ætate celebris. Novem annis solidis fertur gymnasium Bononiense nostrum rexisse, ac decanum etiam collegii theologorum Parthenopæi egisse. Archiepiscopi Compsani Alphonsi cardinalis Gesualdi coadjutor cum futura successione electus & datus fuerat, sed professioni suæ mirum affectus consecrari constanter recusavit. Unus fuit e primis congregationis *della Sanità* erectoribus, ac pluribus etiam novis ordinis domibus excitandis auctor fuisse dicitur. Obiit anno MDLXXXIX Neapoli in regio S. Dominici cœnobio, in quod filiationem suam e domo S. Petri Martyris transferri obtinuerat. De eo legendus Vallius: ejus etiam meminere Altamura ad 1589 & Toppius *Bibl. Napol.* quibus testibus rei litterariæ reliquit

Tractatus plures, qui MS apud S. Dominici sodales Neapoli asservantur.

Indigenarum diligentiæ erit, de quibus in illis agatur, explicatius narrare & hîc addere.

F. ANTONIUS ABELLY.

F. ANTONIUS ABELLY Gallus Parisinus, ibidem in conventu S. Jacobi ordini ascriptus exacto studiorum curriculo ad gradus promotus, licentiam decurrebat annis MDLIV, quo decimus tertius & ultimus de Sorbonica respondit & MDLV, anno sequenti XXVIII januar. licentiatus, & locum XIV sortitus. Exinde quatuor scholæ S. Thomæ regentium tertius in consilio patrum anno MDLXI electus fuerat, & in capitulo congregationis Gallicanæ Trecis eodem anno maii XIV ea designatio probata: at cùm magistro ordinis F. Vincentio Justiniani displicuisset, cujus causam non invenio, nisi fortè quod huic conventum Parisiensem a congregatione Gallicana segregare tentanti suoque immediato regimini subjicere volenti acrius restitisset, ut ut sit tum in comitiis ordinis Avenione XXV maii MDLXI celebratis rejectus fuit, & in conventum Trecensem relegatus. Verum ut vir insignis erat, morumque integritate ut eruditione clarus, brevi in gratiam rediit, ipso ordinis magistro eodem anno Parisios accedente, variisque deinceps functus est cum laude muneribus, vicarius etiam generalis suæ congregationis Gallicanæ anno MDLXV electus & præfectus per triennium. Conciones per ampliores Galliæ regiæque urbis ecclesias habuit, tantaque dicendi gratia claruit, ut suum regina mater Catharina Medicea selegerit Ecclesiasten, tum & arbitrum conscientiæ: quod munus ut tutari posset, abbatiam S. Mariæ Livriaci in Alneto (vulgo *Livry en Launoy*) ei commendari curavit (quo verò anno non ita liquet, licèt Sammarthani in *Gall. Christ.* ad 1554 ascribant) sed & infulam episcopalem eadem ei destinabat, nisi morte præventa fuisset, quam obiit V jan. MDLXXXIX. Quandonam autem Antonius obierit, mihi hactenus incompertum. Scripsit ac in lucem edidit † 158..

1. *La maniere de bien prier avec la vertu & efficace de l'oraison prouvée par l'exemple des anciens, ensemble une brieve interpretation de l'oraison Dominicale &c. Dediée au roi tres Chrestien Charles IX*, Parisiis, Nicolai Chesneau 1564 in 8 pagg. 64. Extat apud nostros Rotomagi. In epistola ad reginam matrem nuncupatoria alios duos libellos promittebat, alterum *Le 1 point requis au Chretien ce qu'il faut croire:* alterum *le 2 point connoitre ce qu'il faut faire.* Sed an promisso steterit, mihi incompertum.

2. *Sermons sur les Lamentations du saint prophete Hieremie faits en la presence de la reine mere du roi &c. dediez a elle meme*, Parisiis, Michaelis de Roigny 1582 in 8 pp. 414. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honoratum & Rotomagenses. Opus elegans & eruditum.

3. Est præterea *Lettre de Frere Antoine Abelly a la reine Caterine de Medicis* edita typis anno 1563. Quæ extabat in Bibl. Baluzii recensita catalogi n. 9350 inter plura aliena.

Sec. XVI.

F. DAMIANUS ROSCIUS.

1589. F. Damianus Roscius Italus patria & professione Bononiensis sacræ theologiæ magister vir gravis & eruditus, ac fidei zelo accensus, vergente ad occasum seculo xvi claruit, bienniumque Romæ commoratus est F. Pauli Constabilis tum sacri palatii magistri anno MDLXXIII instituti allectus socius, cujus & monitis scripsit opus hoc titulo:

Libri tres commodi ac utiles partim manifestandis, partim convincendis hæresibus atque hæreticis, ordine alphabetico. Primus tractat *de hæresibus agnoscendis*, seu potius variarum censurarum quæ propositionibus apponi solent, *hæretica*, *erronea*, *temeraria*, *scandalosa &c.* expositionem & discrimen tradit. Alter *de hæreticorum dogmatibus* agit, propositionesque ad suam usque ætatem censura notatas alphabetice refert. Tertius *de hæreticorum sectis, origine, temporibus ac institutis*, eodem ordine. Adjicitur *conciliorum summa, quibus hæreses damnantur*, Vincentiæ, Perini 1582 in 4 pagg. 40: 234 & 186. Laudatur ut altera editio Patavii, Pauli Meioti 1589 in 4, sed ipsissima est prior solo primo folio novis typis excuso hoc titulo *De hæresibus agnoscendis & convincendis libri tres.* Utraque extat Parisiis in Regia D 1548 & 49. Opus Jacobo cardinali Sabello nuncupatum.

Ejus meminere Possevinus, Altamura ad 1581, Rovetta ad 1590, qui ultimus ex uno & eodem opere tria conflare videtur: Qui & addit plura hujus nostri Roscii opuscula MS Bononiæ servari, penes quem fides.

F. MARIANUS DE VETERE.

1589. F. Marianus de Vetere vernacule *Vecchio* nuncupatus, Panormi in Sicilia natus, & ibidem adolescens ordinem amplexus, per omnes scholæ agones magisterii lauream tandem meruit. Exinde totum se pulpito tradens celeberrimus sua ætate claruit Ecclesiastes, tanto auditorum confluxu ad ejus conciones accurrente, ut in publicis civitatum plateis prædicare cogeretur, cùm angustiora essent multitudini capiendæ templa etiam ampliora: huic verò ministerio ita addictus, ut sæpissime eodem die octo vel novem horis solidis ad populum verba faceret indefessus, animarum Christo lucrandarum desiderio tantum æstuans. Capite plectendorum curam libenter suscipiebat, & ejus generis homines pervicacissimos, in malitia obduratos, vel etiam hæreticos pertinaces vivis suis sermonibus ad sanam mentem reduxit, & ad mortem christiane subeundam adegit. Cultus beatæ Virginis promovendi studiosissimus fuit, qua ratione novemdialium ante natale Domini instituendorum auctor primus fuisse dicitur non solum in Sicilia, sed & per Italiam, quæ & piis fidelium exercitiis & gravissimis suis concionibus solemniora reddere consueverat. Primus etiam fuisse fertur, qui quotannis die festo sanctissimi rosarii supplicationem solemnem, cui clerus omnis secularis & regularis intercedebat, Panormi instituit: ejusdem rosarii per choros publice recitandi rationem adinvenit, qui mos exinde in Italiam pervasit, & per alias nationes cum maximo fidelium profectu propagatus est. Alia plura piorum similium exercitiorum opera Siculis inspirasse dicunt, & his totum deditum, ne ab iis abstraheretur, opulentam infulam sibi a summo pontifice collatam constanti animo recusasse. Tandem fractis ex continuo labore potius quam senectute viribus, dum in Calabria Castrinovi per antenovemdialia natalis Domini conciones ad populum haberet anno MDLXXXIX die XXII decembris placide obdormivit in Domino. Tantam verò morum innocentia, vitæque integritate ac sanctimonia, dum in humanis esset, apud Siculos comparaverat famam, ut sacris ejus exuviis privari non passi fuerint. Quapropter audita ejus morte, mox Messanenses sodales Castrum-novum accurrerunt, & superatis omnibus quæ incolæ opponebant obicibus, corpus ejus secum abduxerunt, & Messanam asportarunt, quod ubi advenisse in civitate rescitum est, obviam processerunt clerus secularis universus, cœtusque omnes religiosi & solemni pompa ad cœnobium S. Dominici deduxerunt, & in æde nostra sepelierunt. Tanti viri sermones auro pretiosius servari debuerant, sed inter manus sodalium divisos fuisse, nuncque deperditos conjectu pronum. Hæc solum ab eo typis data feruntur:

Manriquus in tractatu constitutionum confraternitatis vitæ sub titulo SS. Rosarii Dei genitricis, quibus accessit Compendium F. Mariani de Vetere Panormitani &c. Panormi Johannis Matthæi Mayda 1571 in 8.

Compendio dell' ordine, e regola del SS. Rosario della Vergine, la messa, indulgenze, l'adjunta della bulla di Pio V, e altre cose proficue da contemplare & orare, Ibidem 1571 in 8.

De hoc scriptore legendi F. Jo. Michael Cavalieri *nella Galeria de' Pontefici Domenicani T. II* p. 98, F. Dominicus Maria Marchesius Diarii Dominicani T. VI p. 220, F. Jo. Bapt. de Franchis in vita B. Petri Hieremiæ lib. 2 p. 81, & alii quos citat Antoninus Mongitore Bibl. Sic. T. II p. 46.

F. PETRUS DE PRAVIA.

F. Petrus de Pravia Hispanus nobili genere natus in loco, quem *Consejo de Pravia* incolæ vernacule dicunt, sextum ab Ovetensi civitate lapidem dissito, tenera adhuc ætate parentibus orbatus, adolescens ordinem amplexatus est Oveti, ubi mira fulsit innocentia vitæ, & disciplinæ regularis studio. Inde studiorum causa Salmanticam missus, magnam omnibus maxime verò studii præfectis & magistris ob singularem ingenii felicitatem fecit sui æstimationem. Quapropter emenso in scholis audiendi curriculo, Abulæ mox datus est in gymnasio S. Thomæ artium lector: quo dum munere fungitur, salutis animarum fideique propagandæ studio ardens ad Indos Mexicanasque regiones trajecit. Eo vix appulerat, cùm philosophiam Mexicanæ domus juvenes docere jussus est; tum in ejusdem civitatis acedemia publicum agere theologiæ professorem magno auditorum proventu & confluxu: in quibus & Thomas Mercado noster inter ejus discipulos non infimus, qui ex agitatis in ea schola, discussisque difficultatibus tractatum postea *de contractibus* utilem collegit, & Hispali in lucem emisit, uti suo loco narramus. Obiit verò Petrus hic noster mense decembri anno MDLXXXIX, vel ut habent alii XII januarii MDXC. De quo legendus Augustinus Davila Hist. prov. Mexic. lib. 2 cap. 69 p. 584, ubi dicit episcopum Panamensem a Philippo II designatum constanter recusasse, a Petro verò *Moya de Contreras* archiepiscopo Mexicensi Hispanias petente vicarium generalem institutum (partam hanc eximie ornasse &

Quorumdam librorum censuram tulisse, quæ in Indice expurgatorio jussu tribunalis inquisitionis edita est anno 1583. Sic Davila citatus p. 595 a. 1589.

F. SERAPHINUS DE VANNIS.

1589. F. Seraphinus de Vannis Etruscus a nostris nomenclatoribus omnibus omissus, nunc a me luci restituitur, ex fide ejus operis in Bibliotheca S. Marci Florentiæ servati MS, ex quo constat seculo XVI vergente floruisse, musis amœnioribus excultum, quem & facile Florentinum conjicias. Extat igitur Arm. II n. 176

F. Seraphini de Vannis oratio de eloquentia ac rhetorices laudibus, habita Fesulis in Dominicano conventu die VII martii anni MDLXXXIX in festo S. Thomæ, & ejusdem lectiones de rhetorica.

Quid accuratius forsan hîc addent sodales Florentini, quod in votis est.

F. SILVESTER DE AZEVEDO.

† 1587. F. Silvester de Azevedo Lusitanus fidei propagandæ studio succensus e civitate Malaca transmisit in regnum Camboiæ circa annum MDLXXX, sicque multa sua patientia effecit, ut tandem regis animum emollierit, ab eoque prædicandi evangelii libertatem obtinuerit. Infideles multos in iisque quosdam ex aula ad Christum adduxit, & moriens circa MDLXXXIX id habuit solatii, quod ostium nostris ad evangelium in eo regno prædicandum apertum reliquit. De quo legendus Sousa noster Hist. prov. Portug. P. III lib. V cap. 1 & seqq. Scripserat regis jussu jam ab anno 1585

Librum de mysteriis fidei christianæ lingua regni *Camboia* vernacula; quam optime sibi comparaverat. Vide loco cit. p. 406.

F. THEOPHILUS FEDINI.

† 1589. F. Theophilus Fedini Etruscus Florentini conventus S. Mariæ Novellæ alumnus, vir pietate, doctrina, facundia, morumque elegantia commendatus, ac inter celebres suæ ætatis verbi divini præcones numeratus, anno MDLIX Lugduni agebat, quam civitatem ea tempestate familiæ plures Italæ, Florentinæ præsertim & Lucenses incolebant, anno verò MDLXXVII in suo conventu nativo vixisse adhuc asserit Lusitanus æqualis, imo Pocciantius de eo ut anno MDLXXXIX adhuc vivo loquitur, & a cujus egregio ac eleganti ingenio plures sperabantur celeberrimi fœtus edendi præter hos qui jam prodierant, sicque recensentur:

1. *Discorso sopra l'oratione Dominicale*, Lugduni, Joannis Fradini 1559 in 8. Petro Capponi Florentino Lugdunensi tum consuli nuncupavit auctor. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

2. *Institutione del huomo christiano.*

Magistro ordinis F. Vincentio Justiniani opus nuncupavit auctor. Est autem *Expositio super psalmum* CXVIII, Beati immaculati in via *in 7 capita distincta lingua Etrusca.*

3. *Discorsi spirituali sopra il giardino de' peccatori.* Pr. *Se ogn'uno s'accorgesse.*

Ad Michaelem cardinalem Alexandrinum Pii V nepotem. Expositio est in septem psalmos pœnitentiæ dictos.

4. *Trattato sopra gli quindeci psalmi graduali.*

5. *Sopra il psalmo* CXIII, In exitu Israel de Ægypto.

F. THOMAS ZOBBIUS.

1589. F. Thomas Zobbius Italus Brixiæ natus & ordinem professus, Bononiæ verò philosophicis & sacris disciplinis instructus, easdem ibidem e superiori loco docuit, tum in variis Italiæ civitatibus ad sancti officii tribunal applicitus, ob egregias dotes Romam a Gregorio XIII accitus est anno MDLXXVI, & die VI februarii commissarius sanctæ inquisitionis generalis in Urbe institutus. Eo dum munere fungitur, habitis Romæ anno MDLXXX ordinis comitiis, unus e quatuor fuit a summo pontifice propositis, ad quorum aliquem in ordinis magistrum assumendum electionem coarctavit, tanta erat ejus religionis cæterarumque ad regimen partium apud pontificem existimatio. Cùm sors in Paulum Constabilem cecidisset, in priori officio Zobbius perseveravit, vicarius etiam postea generalis ordinis a morte Constabilis datus, & tandem ab eodem pontifice sacri palatii magister ascitus anno MDLXXXIII sub finem maii. Hanc spartam summa omnium ordinum approbatione adornavit annis sex, ac demum anno MDLXXXIX ad meliora transivit corpore apud S. Sabinam sepulto. Scripsit opus hoc titulo:

Ingens bellua virtute domita, Brixiæ, Vincentii Sabiensis 1569 in 4 signat. A ad D. Opella ethica eleganter scripta, & Nicolao Sfondrato episcopo Cremonensi ab auctore nuncupata. Pr. *Cogitabam aliquid diligentius edere, quod in publica disceptatione ponerem sub tuo nomine &c.*

Subjicitur opella alia cui titulus, *Vastitas mentis brevissime terminata.* Conclusiones XXXIV theologiæ scholasticæ ab eo propositæ disputandæ in comitiis ordinis anno MDLXIX Romæ habendis. Extat Parisiis in Regia R 1259.

Rovetta qui superioris operis non meminit, hæc alia ei ascribit opera.

Volumen circa modum procedendi in causis sanctæ inquisitionis: sed an typis editum, an MS solum reliquerit, pro more tacet.

Directorio inquisitorum nostri Nicolai Eymerici ut emendatissimum prodiret, multo labore desudasse, nec contemnendam operam contulisse in prologo testatur Franciscus Peña editor vir clarissimus. Zobbium laudant Fernandez, Pius, Fontana in Theatro post Razzium p. 190 & 216.

F. ALPHONSUS DE NOREÑA.

F. Alphonsus de Noreña Hispanus, 1590.
sic dictus ut conjicimus ab urbe Norena Ovetensis diœcesis in Asturibus comitatus titulo, quo & Ovetensis episcopus fruitur insigni, ut refert Ægidius Davila *Teatro Hisp.* in episcop. Ovet. Ordinem juvenis jamque utriusque juris peritus Pinciæ professus est, ubi cùm theologicis studiis incumberet, ineunte circiter anno MDXLIV novo missionariorum ad Indos episcopi Chiapensis Bartholomæi *de las Casas* instantiis parato supplemento adhuc, diaconus accenseri obtinuit. Quo ut perveniret, linguarum harum regionum studio vacavit, nec Mexicanam modo, sed tres quatuorve alias brevi sibi comparavit, adeo ut eum sibi socium elegerit vicarius provincialis F. Thomas *de Casillas* postea Chiapensis episcopus, in provinciam *de los Zoques* regni Mexicani plus 60 leucis difficillimi itineris a regia civitate Chiapa semotam profecturus mox a feriis paschalibus anni MDXLVI. Hinc reversus non multum postea anno MDXLVIII missus est in terram *de Copanabastla* dictam socius F. Hieronymi de S. Vincentio missionis hujus adjutor. Pluribus aliis abinde præfuit ipse missionibus, promovendæ fidei zelo succensus, Indorumque salutis atque solatii supra modum cupidus. Cùmque magnæ vir esset apud suos religionis atque prudentiæ variis etiam sæpiusque præfuit provinciæ hujus S. Vincentii *de Chiapa* locis & domibus, pluries & in ejusdem comitiis diffinitoris officio functus,

Sec. XVI. demum & Guatimalæ anno MDLXXX die XVI januarii in capitulo provinciali prior provincialis electus, quam ille integro rexit magno religionis fructu quadriennio. Sed & vices egerat in Ecclesia Chiapensi vacante post obitum laudati Thomæ *de Casillas*, dum successoris ejus apostolicæ expectarentur litteræ ab anno MDLXVII ad MDLXXIV, capitulo ipso deserente ac recedente, regeque catholico volente, donec F. Petrus de Feria noster a rege nominatus eam sedem iniret. Hinc a Davila citato inter præsules Chiapenses numeratur, quo tamen gradu nequaquam insignitus fuit. Tandem meritis gravis & annis terras reliquit anno MDXC. De eo legendus Antonius *de Remesal* Hist. prov. *de Chiapa* pp. 660 & 697, ubi longe plura, qui & addit Alphonsum scripsisse his titulis:

Tractatus super administratione & regimine spirituali fidelium in Indiis, bulla Pii V Romæ anno MDLXVII *die* XXIV *martii apud S. Petrum data, Fratribus ordinum mendicantium concesso.* Habebat præ manibus dictus Remesalius.

Tractatus de electione canonica juxta decreta concilii Tridentini, & statuta capituli generalis Bononiæ anno MDLXIIII *habiti.* Remesalius p. 658.

Quæ in capitulo provinciæ suæ de Chiapa anno MDLXVIII *die* XXIII *januarii in cœnobio de Coban Veræ Pacis sub F. Dominico de Lara provinciali communibus suffragiis fuerunt circa varios conscientiæ casus agitatos conclusa & determinata, collecta & notis illustrata.* Remesalius p. 616.

F. ANGELUS MIRABINUS.

* 1590. F. Angelus Mirabinus Italus Faventinus annum circiter MDXC inquisitorem generalem agebat Venetiis teste Razzio p. 314, a quo & laudatur ceu vir doctissimus atque humanissimus, sibique notus. Hunc Rovetta etiam inter scriptores recenset ad 1583 nullo teste adhibito, hæcque ab eo relicta opera præstat, ubi serventur seu impressa seu MS non indicans, de quibus penes eum fides:

Tractatus rerum sui temporis memorabilium.

Commentarium super libros Aristotelis de anima.

F. ANTONIUS GAMBIER.

* 1590. F. Antonius Gambier Belga ex pago *Pressaing* ortus, Lovanii ordinem amplexus, prædicatoris generalis titulum & honores meruit, & obiit circa annum MDXC. Sic Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic. MS, ubi & addit sequentia e prælo edidisse:

De la confrairie du rosaire, Lovanii, Masii 1582.

Le jardin des prieres traduit du Flaman de F. Pierre Bacherius, Lovanii, Johannis Bogartz 1570 in 12. In epistola nuncupatoria monet se nonnullas Bacherii orationes omisisse, iisque quasdam ab aliis desumtas substituisse.

F. ANTONIUS PARABOSCUS.

* 1590. F. Antonius Paraboscus laudatur ab Altamura ad 1590 ex fide cujusdam Camerata in libro suo cui titulus *Encyclopedia*, cujas autem fuerit, non addit. Penes itaque illum fides, & de scriptore, quem præstat eloquentem fuisse Ecclesiasten, & de scriptis ab eo relictis, quæ ab eo sic referuntur:

Sermones quadragesimales & alii.

F. ANTONIUS SOUSA.

F. Antonius Sousa Lusitanus & senior, 1590. nobili claraque comitum Castanariensium vernacule *de Castanheira* stirpe duxit originem, quem & virum eruditione moribusque fuisse præstantissimum aiunt, ac priorem provincialem in Portugallia aliquando egisse. Revera hoc titulo anno MDLXXX in comitiis ordinis Romæ habitis affuit, & in electione magistri ordinis Pauli Constabilis votum tulit. Vicarium etiam ordinis generalem datum quandoque dicunt, & exinde ad infulas Ecclesiæ Visensis apud Lusitanos a Clemente VIII anno MDXCIV die XXII augusti promotum. Ejus meminerunt Lopez P. IV lib. 3 cap. 1, Fontana in Theatro *ex Regia cancell. Apost.* & Altamura ad 1594, qui asserit eum scripsisse

Chronicon provinciæ Lusitaniæ.

Verùm de hoc Antonio, ut & de ejus opere, major est a nostris Lusitanis expectanda notitia, præsertim cùm auctores non ita de ejus ætate conveniant, ceu quem Fernandez circa 1590 mortuum affirmat, Altamura vero ad 1615 pervenisse contendit.

F. AURELIUS COSIMUS.

F. Aurelius Cosimus patria Senensis laudatur ab Altamura ad hunc annum ex fide Maraccii in Bibl. Mar. & nostri Hyacinthi de Parra, ubi agit de scriptoribus ordinis, ceu vir ingenio præstans & doctrinæ laude clarus, ac qui Italice reddiderit Athanasii Nellii nostri librum * 1590.

De origine SS. Imaginis B. Virginis de Quercu ad Viterbium.

Quod mihi vix fit verisimile, cùm Nellius supra laudatus ad 1580 suum librum Italice ediderit, nisi fortè dicas Cosimum Etrusce poliendo operam suam navasse. Quod discutiant ejus linguæ periti.

F. BARTHOLOMÆUS DE MARTYRIBUS.

F. Bartholomæus de Martyribus Lusitanus vir apostolici plane pectoris, omnium consensu inter illustriora Ecclesiæ seculo XVI lumina numeratur. Cùm ejus vitam viri sapientissimi fusius ediderint, eam hîc persequi non est animus, quod præterea nostri non est instituti, chronologiam tantum ejus actorum hîc dabimus, ut quando vixerit, quæve munia in ordine & in Ecclesia gesserit, lector eruditus habeat in promtu. Natus est anno MDXIV die mensis maii sub Leone X & Emmanuele I rege Lusitaniæ in vico *de Verdelle* ad Olissiponem patre Dominico Fernandez & matre Maria Correa conjugibus honestis quidem & christianis piisque, sed plebeiis tenuiorisque fortunæ, atque in Ecclesia S. Mariæ de Martyribus dicata aquis lustralibus tinctus, ex quo quibusdam a professione annis relicto *de Valle*, quod in avi memoriam hactenus gesserat, de Martyribus dici a superioribus obtinuit. Adolescens igitur nondum XIV annorum anno MDXXVII die XI novemb. Olissipone ordinem amplexus est, & anno MDXXIX die XX novemb. professus. Stadio litterario emenso in comitiis Lusitaniæ provincialibus publicas conclusiones propugnavit, subindeque artium magister institutus in regio collegio ab Emmanuele I Olissipone erecto. Ad legendam postea theologiam admotus, quam quidem viginti circiter annis docuit, anno MDLI provinciali suo Francisco Bobadilla Salmanticam pergenti ad comitia ordinis generalia socius adjunctus est, ubi a magistro ordinis Francisco Romeo lauream accepit magisterii. Regentis † 1590.

munia

munia jam a pluribus annis in cœnobio a Victoria vernacule *da Batalha* dicto, in quod ex Olissiponensi studium generale translatum fuerat, sedulus implebat, cùm a Ludovico Infante Emmanuelis filio & Joannis III fratre Eboram, ubi tum aula morabatur, accitus est, qui filium suum Antonium priorem postea Cratensem, & Ecclesiæ destinatum, unaque sex e societate Jesu juvenes sodales præceptoris titulo theologiam doceret, quod & biennium egregie præstitit, tantaque principis gratia, ut cùm prior Beneficensis domus duobus passuum millibus Olissipone dissitæ electus eo migrare cogeretur, Antonium in eam urbem miserit Infans, malens filii præsentia carere, quam filium doctrina præceptoris. Anno MDLVIII a Catharina Lusitaniæ regina Sebastiani I avia & tutrice ad archiepiscopatum Bracarensem designatus, eam dignitatem invitus, ac præcepto adactus admisit die lunæ augusti VIII. Redditis exinde sibi apostolicis litteris, die tertia septembris quæ erat Dominica anno MDLIX in æde sacra nostra Olissiponensi consecratus, ac mensis ejusdem VIII pallio decoratus, ad sponsam suam accessit, Bracaramque ingressus est die octobris quarta. Quæ autem in ea dignitate constitutus, & ad præteritorum seculorum invidiam, & ad æmulationem & exemplum futurorum præclare gessit, in vitæ domesticæ ratione, in rerum temporalium forique utriusque administratione, in visitationibus amplissimæ diœcesis, in pauperibus sublevandis, in gymnasii S. J. Bracaræ erectione ac institutione, in domus sui ordinis Vianæ ædificatione, in concilio Tridentino, cujus novem ultimis sessionibus interfuit, in sacris ejus sanctionibus stabiliendis, & decretis ejusdem discutiendis ac promovendis, in variis cum Pio IV Caroloque cardinali Borromeo congressibus de ecclesiastica reformatione, sive post reditum in Ecclesiæ suæ sinum (quod fuit non XVI aut XVII martii anni MDLXIV, ut scribit Muñozius, sed XXVI februarii præcedentis quæ erat sabbatum ex ipsius diario) quo tempore colluctandum illi fuit cum publicis calamitatibus annonæ durioris, sterilitatis & famis, pestilentiæque popularis, cum suo ipsius clero, cum viris tota diœcesi primariis, cum principibus ipsis & regibus, pro morum correctione, pro collatione ordinum & beneficiorum, pro jure Ecclesiæ suæ, ædiumque sacrarum immunitatibus tuendis; sive tandem post abdicatam dignitatem, a qua se anno MDLXXXII die XX februarii expedivit, in vita privata secessuque in domum ordinis Vianensem, ubi & sanctissimam Deo animam reddidit die XVI julii anno Christi MDXC ætatis LXXVI & amplius, nostrum non est hîc fusius recensere, qui etiamsi plura diceremus, videremur semper pro viri merito parum aut nihil dixisse, cùm & ii qui vitam ejus & gesta diligentissime scripserunt, sese multa omisisse fateantur.

Hi sunt sex præcipui. Primus celebris Ludovicus Granatensis, ille scilicet qui eum Catharinæ reginæ episcopatu dignum testificatus est, & renitentem ut humeros supponeret, præcepto decretorio ceu prior provincialis adegit, breviculum actorum archipræsulis eo etiam tum in vivis agente scripsit, quod initio libelli cui titulus, *Stimulus pastorum*, de quo mox editum fuit. Idem præterea Hispanice Bartholomæi vitam distinctius narravit, quam legere est apud Joannem *Lopez* P. IV lib. 3.

Secundus & tertius sunt duo Lusitani nostri Ludovicus *Cacegas*, & Ludovicus *Sousa* Lusitanice ambo, primus telam orditus est, alter stylum mollivit, ac in elegantiorem dictionem formavit: de utroque agetur postea suo loco.

Quartus Rodericus *da Cuña* Bracarensis archiepiscopus in Historia archiepiscoporum suæ sedis.

Quintus Ludovicus Muñoz Hispanus Hispane & stylo cultiori, Matriti e Typographia regia 1645 in 4. SÆC. XVI.

Sextus Isaac le Maistre de Sacy vir clarissimus, & illustris Galliæ scriptor Gallice stylo puro & eleganti: eaque est vita quæ sub nomine Noviciatus generalis Parisiensis ordinis Prædicatorum edita est Parisiis apud Petrum Petit 1663 in 4 & in 8. Quod opus mirum quantum omnibus probatum & acceptum fuerit.

His septimum addo Joannem Baptistam *le Beau* sive Bellum S. J. qui instante & urgente illustrissimo domino Francisco *du Bosquet* Montispessulani episcopo, Bartholomæi vitam ex quatuor primis auctoribus collectam, & pluribus undique præsertim e Lusitania diligentiori cura quæsitis instrumentis auctam & illustratam Latina oratione eaque elegantissima scripsit. Hanc a laudato episcopo qui nostrum de Martyribus deperibat, sibi commendatam noster Jacobus Quetif recognoverat & pluribus additionibus a se auctam prælo paraverat & cum collectione operum omnium Bartholomæi nostri typis edere cogitabat, quod consilium mors abrupit.

Ejusdem cum laude meminerunt Sacchinus S. J. in historia suæ societatis, Antonius in Bibl. Hisp. Joannes Suarez de Brito in Theatro Lusitaniæ litterario MS, nostrates omnes Lusitanus, Lopez, Pius, Fernandez, Altamura ad 1590, omnes uno ore appellant speculum sanctimoniæ apostolicæ, atque episcopalium virtutum omni ex parte absolutum exemplar. Sequuntur jam ejus opera eodem ordine, quo ea typis committere constituerat laudatus Jacobus Quetif, qui Lusitane a Bartholomæo scripta & edita Latine omnia reddidit:

1. *Compendium doctrinæ spiritualis ex variis SS. Patrum sententiis magna ex parte collectum*, Olissipone, Antonii Riberii 1582 in 8, editionem curante Ludovico nostro Granatensi: Tum Matriti, Ludovici Sanchez 1598 in 24: Parisiis, Guillelmi Chaudiere 1601 in 16 pp. 489: sed & ad calcem tomi III operum Granatensis addiderunt Coloniæ, Quentel 1622 fol. Nota in editione Olissiponensi Bartholomæum Hispaniæ primatem dici in titulo, quod in cæteris omissum.

Hispane vertit Placidus Paciecus de Ribera abbas & edidit Pinciæ, Sebastiani Cano 1601 vel 1604 in 8: *Lusitanice* alius Romæ 1603. *Gallice* verò non ita pridem reddidit stylo eleganti æque ac pio D. Godeau aliàs rector universitatis Parif. nunc S. Cosmæ ibidem parochus hoc titulo: *Abregé des maximes de la vie spirituelle recueilli des sentimens des Peres, & traduit du Latin de D. Bartelemi des Martirs &c. avec l'eloge du meme par M. Godeau eveque de Vence*, Parisiis, Delaulne 1699 in 12 pp. 570.

2. *Stimulus pastorum ex gravissimis SS. Patrum sententiis concinnatus, in quo agitur de vita & moribus episcoporum aliorumque prælatorum.* Opusculum primo editum Romæ 1564 curis S. Caroli cardinalis Borromei: a quo acceptum Ludovicus noster Granatensis mox excudi curavit Olissipone, Francisci Correa 1565 in 16 pp. 246. Hujus editionis titulum cùm legisset Bartholomæus noster, & in eo quidem se archiepiscopum Bracarensem designari, non verò Hispaniæ primatem, apud Granatensem de hac omissione conquestus est, ceu in Ecclesiæ suæ injuriam vergente. Hinc novus titulus editus, hæcque ratio est, cur in quibusdam ejus editionis exemplis ea dignitas absit, quale erat quod habebat J. B. Belli S. J. in aliis habeatur restituta, quale mihi est præ manibus. Prodiit tertio Romæ editionem curante F. Francisco Cotta a Castilione 1572. Duas laudat Antonius in Bibl. Hisp. editiones, Romanam hæredum Julii Accolti 1582, & Parisiensem 1583 in 8 quæ extat in Barberina. Adest mihi editio Parisiensis Michaelis Sonnii 1586 in 8 pp. 219: Altera

Sæc. XVI. ibidem Petri de Breche 1644 in 12; Rursus apud eundem 1667 in 12.

Gallice reddidit G. de Mello hoc titulo, *Le devoir des Pasteurs*, Parisiis Michaelis le Petit 1672 in 12 pp. 508.

3. *Cathecismo ou doutrina christaã, e praticas spirituaes ordenado por &c. para se ler nas parrochias deste nosso Arcebispado onde não ha pregação*, Olissipone 1562 in 4: Ibidem aliàs pluries: Demum apud Henricum Valente de Oliveira 1656 in 4 pp. 300. *Agora nesta ultima impressaõ acrescentada a vida & morte de seu autor, que escriveo o arcebispo de Lisboa o senhor Dom Rodrigo da Cunha.* Prodierat antea *Lusitanice* Romæ 1603 in 4: *Hispanice* verò ex Emmanuelis Roderici ordinis Minorum versione Salmanticæ, Didaci Cussio 1602 in 4 pp. 381: Eadem lingua Hispana ex recentiori versione Joannis Aristizaval S. Jacobi equitis, Matriti 1654 in 4.

Hunc catechismum laudatus Jacobus Quetif a se Latine redditum reliquit in schedis prælo paratum.

Sequentia pleraque Lusitana lingua scripta ab eodem Bartholomæo ex ejusdem codd. MS habuit Jacobus Quetif, & Latinitate donavit.

4. *Diarium itineris profectionisque Bartholomæi archiepiscopi ad concilium Tridentinum a die* XXIIII *martii* MDLXI *ad diem* XXVII *februarii* MDLXIIII, Lusitane.

5. *Collecta Bartholomæi ex gestis in concilio Tridentino.*

6. *Petitiones Bartholomæi in concilio Tridentino anno* MDLXI *factæ.*

7. *Relatio impedimentorum a prælatis in concilio circa residentiam allatorum in congregatione generali mense aprili* MDLXII *collecta per Bartholomæum, & adjunctos ei quatuor a sacra synodo super iis colligendis deputatos.*

8. *Requisitiones aliquorum Italiæ episcoporum legatis apostolicis in concilio mense februario* MDLXII *factæ, ut in Ecclesia reformarentur.*

9. *Petitio legatis apostolicis in concilio facta per Bartholomæum & D. Petrum Guerrero Granatensem archiepiscopum a prælatis Hispaniarum die* XVII *augusti* MDLXII.

10. *Articuli Tridentinis Patribus a reverendo Valentinæ Aragonum Ecclesiæ vicario præsentati*; Lusitane.

11. *Instructiones & articuli regis Lusitaniæ Sebastiani nomine ab ejus oratore Ferdinando Martinez de Mascarenhas in concilio die* XXVI *februarii* MDLXII *exhibiti*, Lusitane.

12. *Summa eorum quæ circa reformationis negotium ab episcopis Ecclesiæ Gallicanæ in conventu Pissiaco statuta fuerunt anno* MDLXI.

13. *Articuli Ferdinandi Cæsaris nomine ad Ecclesiæ reformationem in concilio Tridentino ab ejus oratoribus anno* MDLXII *præsentati.*

14. *Summa conciliorum omnium generalium & provincialium gestorumque summorum pontificum a S. Petro ad Pium IV per Bartholomæum Tridenti anno* MDLXI *collecta.*

15. *Concilium provinciale Bracarense quartum sub Bartholomæo anno* MDLXVI *celebratum die* VIII *septembris inchoatum & die* X *aprilis absolutum, cum Romanæ sedis emendationibus & approbationibus ad editionem*, Bracaræ, Antonii a Maris 1567 in 8.

Articuli quibus subjungitur Lusitane, sic a Bartholomæo scripti fuerunt, a Jacobo Quetif verò Latine redditi.

His Jacobo Quetif consilium erat adjungere quædam acta in concilio Tridentino, quæ desunt tum in editione Lovaniensi 1567, tum in editione Labbeana Parisiis 1672 in fol. scilicet

S. D. N. D. Pauli divina providentia papæ III Bulla indictionis supplicationum seu processionum per universum orbem christianum pro celebratione sancti œcumenici generalis concilii cum adhortatione ad jejunium & sacrosanctam communionem & gratia plenariæ indulgentiæ. Ad editionem Parisiensem Reginaldi Calderii 1546 in 8 pp. 3.

Oratio admodum pia ac nihilominus erudita Tridenti ad proceres totiusque Ecclesiæ catholicæ Patres die Dominicæ Ascensioni sacro habita per doctissimum simulque disertissimum theologum Joannem Consilium Franciscanum. Ad editionem Andreæ Custodis 1546 in 8 pp. 22.

Oratio Loisii Carbaiali Franciscani habita in concilio Tridentino Dominica secunda quadragesimæ MDXLVII. Ad ædditionem Antverpiensem Joannis Gravii 1548 in 8 pp. 21.

Ex operibus verò Bartholomæi de Martyribus hæc adhuc erant in schedis laudati Jacobi Querif, & etiamnum apud nos supersunt:

Annotationes in psalmos Davidicos, & canticum Moysis, Audite cæli quæ loquor. Codex MS in 8 papyraceus.

Epistolæ plures seu ab eo seu ad eum scriptæ, quæ maximum aliarum deperditarum desiderium pariunt.

Præter hactenus relata, quædam alia recenset Ludovicus Sousa, & ex eo Antonius in Bibl. Hisp. ceu MS a Bartholomæo relicta, sed quæ ad manus nostras non venerunt, & hæc sunt:

1. *Collationes spirituales centum & quinquaginta.*
2. *In Hieremiam & alios prophetas annotationes.*
3. *Puncta tangentia jura & casus conscientiæ.*
4. *Variæ sententiæ ad sacram scripturam pertinentes.*
5. *Doctrina & regula mensæ religiosæ.*
6. *Epitome chronicorum mundi.*
7. *Compendium historiarum ecclesiasticarum.*
8. *Tratado de praticas devotas pera os prelados, quando daõ ordens, & alia historica.*

F. FRANCISCUS DE ALVARADO.

F. FRANCISCUS DE ALVARADO Hispanus Mexicanus claruit seculo XVI, & ante MDXCV teste Augustino Davila Padilla in Hist. prov. Mexic. ut & Antonio de Leon in Bibl. Ind. Occid. quos citat Antonius in Bibl. Hisp. scripsit ac edidit 1596

Vocabulario de la lengua Misteca, Mexici.

Quod opus inquit Padilla, ex aliorum sodalium Missionariorum apostolicorum operibus collegit, emendavit, auxit.

F. JOANNES BAPTISTA DI COSTIGLIOLE.

F. JOANNES BAPTISTA DI COSTIGLIOLE 1590 Insuber Astensis recensetur hic ex fide Augustini *de la Chiesa* in suo catalogo *de' Scrittori Piemontesi*, a quo dicitur anno circiter MDXC floruisse & reliquisse

Volumen sermonum Latine.

An autem MS, an typis excusum, aut ubi servetur non addit, quod discutiant gentiles.

F. LUCIUS CACCIANEMICI.

F. LUCIUS CACCIANEMICI Italus, Bononiensis patria & professione, sacræ theologiæ lector apud suos, & ibidem sancti officii vicarius generalis, annis MDLXXXIX & XC clarus, typis edendos curavit 1590

Leandri Alberti Historie di Bologna della deca

seconda libro secondo e terzo, & addidit: *Supplemento per il quarto libro & il libro quinto con una tavola delle principali famiglie di Bologna*, Bononiæ 1588 & 1590 in 4. Sic Bumaldus in Minerval. Bonon.

F. MODESTUS DE VICENTIA.

* 1590. F. Modestus de Vicentia Italus, a patria professioneque agnomen sortitus, theologus primi nominis, postquam in variis suæ provinciæ locis & studiis sacras litteras e superiori loco docuisset, in cœnobium nativum sub finem seculi XVI se recepit, ubi & obiit. Sic Rovetta ad 1590, quo teste hæc ab eo prodierunt:

Liber diversarum precum in gratiam sodalium S. Hieronymi concinnatus, & Michaëli Priolo episcopo Vicentino nuncupatus, Vicentiæ, Nicolai Poli 1590.

Commentarius in tertiam partem S. Thomæ præsertim in Quæstiones de incarnatione, MS in Bibl. nostra Vicentina servatus, & a Rovetta visus.

Certo Vicentiæ agebat anno 1582, quo librum F. Damiani Rosci de quo anno superiori actum est, approbavit.

F. PETRUS CRISPO.

1590. F. Petrus Crispo Neapolitanus e Turre Græci vernacule *Torre del Greco*, quod alicujus est in ea regione nominis oppidum aut municipium, ortus, Neapoli in regio S. Dominici cœnobio ordinem professus, vir fuit in sanctæ scripturæ lectione & interpretatione sub finem seculi XVI clarissimus, ut testatur Vallius p. 262, qui & addit eum scripsisse opus magistro ordinis Hippolyto Mariæ Beccaria nuncupatum ad annum MDXC, cujus hic titulus:

L'origine e la causa della confraternita del santissimo nome d'Iddio. Un discorso del giuramento, un altro del purgatorio, un altro della divina adoratione, uno delle bestemmie, un altro divoto e pio documento a gli confrati di essa compagnia, un trattato dell' indulgenze, gratie, privilegi concessi a quelli da Pio IV, Pio V, Gregorio XIII sommi pontefici, denique officium & litaniæ sanctissimi nominis Jesu piissima, & affectibus ardentibus plena.

Ejus meminere Toppius in Bibl. Napol. & Altamura ad 1590.

F. REGINALDUS DE ACCETTO.

* 1590. F. Reginaldus de Accetto Siculus Massalubrensis patria, professione conventus S. Petri Martyris Neapolitani alumnus, *sacræ theologiæ magister*, inquit Lusitanus æqualis, quique florentem apud suos vidit, *consilio prudens, rerum agendarum peritia clarus, bonarum literarum non ignarus, & divinarum atque scholasticæ doctrinæ peritus in primis, vivebat adhuc anno* MDLXXVII. Quibus addit Vallius, non solum insignem theologum, qua ratione in gymnasio nostro generali S. Dominici Neapolitano primarium regentem pluribus annis egit, fuitque sacræ facultatis Neapolitanæ doctorum collegio aggregatus, sed & sacrum oratorem & facundum & ferventem insigniora Italiæ pulpita per quadragesimam summo populorum plausu & fructu implevisse, ac annis & meritis gravem in suo dicto conventu nativo diem obiisse anno MDXC. Ejus præter citatos meminerunt Pius, Gozzeus, Fernandez, & alii sequaces, ad Altamuram ad 1587, Toppius etiam in *Bibl. Napol.* Hæc feruntur ab eo posteris relicta:

1. *Il Tesoro della volgar lingua*, Neapoli, Josephi Cacchi 1572 in 4. Opus Paulo Jovio ab auctore nuncupatum.

2. *Dell' ortografia della lingua volgare.*

3. *Rettorica nuova.*

4. *Trattato dell' anno santo.* Opus archiepiscopo Neapolitano dicatum.

5. *Trattato del celibato, ed un' altro delle richezze spirituali della Chiesa.*

Et plura alia opuscula: quorum hoc recensetur in Indice Bibl. Barber. Rom.

Salutationes ad sanctissimum nomen Dei dicendæ a confratribus societatis ejus ab auctore Reginaldo Accepto, Neapoli 1581 in 16.

F. REGINALDUS BONONIENSIS.

F. Reginaldus Bononiensis patria & professione seculo XVI clarus, libellum edidit hujus tituli † 1590.

Delle grazie e favori, quali chiedere si devono al benedetto Iddio nell' orazione delle quaranta hore, Bononiæ, Johannis Rossi 1590.

Sic refert Bumaldus in Minerval. Bonon. ubi addit eum plures alias similes opellas spirituales edidisse.

F. SIXTUS DE VICEDOMINIS.

F. Sixtus de Vicedominis ex illustri hujus agnominis familiæ sanguine ortus, Novocomi in Insubria primam lucem vidit: ordinique ibidem adolescens nomen dedit, de quo sic ejus æqualis Sixtus Senensis noster in sua bibliotheca: * 1590. » Ita cum sacris theologiæ studiis scientiarum omnium opes, *inquit*, & eloquentiæ ornamenta conjunxit, ut in œcumenicis reipublicæ Dominicanæ comitiis anno MDLXIV Bononiæ habitis ἐγκυκλοπαιδείαν, hoc est orbicularem ac perfectam disciplinarum omnium comprehensionem non dubitaverit admodum juvenis in publicis disputationibus proponere, provocatis in palæstram cunctis academiarum gymnasiarchis. Quibus cùm ad singula tum interrogata tum objecta respondisset summa eruditione, parique sermonis elegantia, ingentem sibi sapientiæ & eloquentiæ gloriam adeptus est. Is nunc Veronæ disputativam seu scholasticam theologiæ partem, in gymnasio Anastasiæ martyris edisserens, & alteram theologiæ partem, quæ sanctorum voluminum interpretationem complectitur, ad populum enarrans, scribit etiam in varios divinæ scripturæ libros præclaras explanationes: e quibus prope diem expectamus in lucem amplissimas in epistolam ad Romanos commentationes coacervata expositionis methodo elaboratas «. Quæ Sixtus Senensis scribebat anno MDLXVI. Exinde Sixtus anno MDLXXI ad sedem Mutinensem cedente Joanne cardinali Morono a Pio V evectus, dum sponsam suam ornare, ovesque verbo Dei pascere indefesse studet, ab Alphonso II Ferrariæ duce in Hispaniam ad Philippum II regem catholicum orator legatur anno MDLXXXI: ac demum post annos novemdecim regiminis Ecclesiæ Mutinensis ad superos evolavit anno MDXC die XXVII septembris, fuitque ibidem apud nostros sepultus. Ejus meminerunt Possevinus & Ughellus, nostratesque omnes Lusitanus, Gozzeus, Pius, Fernandez, Fontana in Theatro & Monum. Altamura ad 1577, Rovetta ad 1586. Hæc ejus opera:

Conciones in evangelia de adventu & quadragesima, ac in catechismum Romanum sapienter & eleganter scripta, inquit Possevinus testis oculatus. Prodierunt Venetiis Hæredum Hieronymi Scoti 1576.

Homiliæ in evangelia pene totius anni.

Homiliæ in Isaiam.

SAEC. XVI. *Homilia in septem psalmos pœnitentiales.*

Homilia in evangelium secundùm Joannem.

Amplissima illa a Sixto Senensi laudata in epistolam ad Romanos commentationes.

In epistolam ad Colossenses.

In epistolam primam Petri apostoli.

Quarum plures Italice scriptæ, & brevi typis subjiciendæ promittebantur, sed an reipsa prodierint, nullus docet. Virum fuisse solitudinis amantem docet Pius lib. 4 col. 275, & convictus austerioris & insuavis, studio deditum, cæterum magnarum partium, quem vox publica ferebat, si paululum supervixisset, ad purpuram quantocius evehendum.

F. STEPHANUS DE LUSIGNAN.

† 1590. F. STEPHANUS DE LUSIGNAN clara & antiqua Lusinianorum stirpe regia e Galliis oriunda satus, (quæ plus tribus retro seculis regno Cyprio Hierosolymitanoque potita est) anno MDXXXVII patre Jasone *de Lusignan*, matre Lucia *de Flatre* Baliani filia natus est filiorum tertius in palatio Lusinianorum Nicosiensi. Qui puer ingeniosus sub parentum cura literis humanioribus egregiam navavit operam, adolescensque factus ordini nomen dedit in conventu Nicosiensi, Jacobi nomine lustrali deposito tum Stephanus dictus. Commodum autem nactus est morum & in scientiis superioribus magistrum F. Julianum origine Armenum, ex iis scilicet qui jam olim sub regibus Cypri & Hierusalem patria relicta Nicosiæ Famagustæque sedem fixerant, virum magnarum partium, quique postea ab ipsis Armenis Cypriis electus episcopus & a Pio IV anno MDLXII confirmatus, gentiles suos schismaticos ad sinum Ecclesiæ Romanæ reduxit, & a suis erroribus revocavit. Sub eximii hujus mystagogi disciplina mirum profecit Stephanus, eumque Romam abeuntem anno MDLVI comitatus est, cum eodem etiam Nicosiam paulo post reversus. Tantam verò is præclaris dotibus ac in agendis peritia sibi comparavit famam, ut eum episcopus Nimosiensis, *Limisso* vulgo dicunt, vel Neapolim, quam Amathum olim vocabant, Andreas Mocenigo nobilis Venetus vicarium suum constituerit in spiritualibus generalem, quo certe ministerio fungebatur jam anno MDLXVII, & functus est deinceps sub F. Seraphino *Fortibraccia* stirpe Mediolanensi, patria Famagustano ord. Præd. ejusdem Nimosiensis sedis post Mocenigum antistite, & quandiu Cypri regnum stetit. Anno MDLXX gravioribus de causis cum præfato F. Juliano Armenorum Cypriorum tum episcopo Romam iterum se contulit, eodemque anno illis absentibus maxima pars insulæ a Turcis invasa est, & Nicosia expugnata XXV julii, quapropter Pius V dictum nostrum Julianum non solum Armene Latineve, sed & Græce peritum, & a puero exercitatum, ad sedem Bovensem in Calabria, in qua etiamnum ritus Græci servabantur, transtulit, qui & hanc diœcesim regebat adhuc anno MDLXXVIII: capta verò quinta aug. MDLXXI Famagusta, totaque insula sub Turcorum potestatem redacta, Stephanus in conventu Neapolitano S. Catharinæ ad Formellum aliquandiu stetit, in eumque filiationem suam transferri obtinuit, ac quibusdam annis in Italia Bononiæ, Paduæ, Venetiis potissimum redimendis consanguineis suis apud Turcos captivis operam dans moratus, in Galliam venit circa MDLXXVII, Parisiisque in gymnasio S. Jacobi resedit ad MDLXXXVII libros varios scribens & edens de rebus maxime Orientis, apud doctos & magnates familiæ præsertim Lusinianæ aut eidem affinium plurimi habitus. An diutius postea Parisiis remanserit, an occasione tumultuum Gallicorum confœderationis (*Ligue* vulgo dicebant) scilicet omnia perturbantis, in Italiam recesserit, mihi incompertum. Eum a Sixto V XXVII april. MDLXXVIII ad sedem Limissensem præfatam evectum ex actis consistorialibus asserit Fontana in *Theat.* quam tamen a Turcis detentam non videtur adiisse. Anno MDXC obiisse narrat abbas Ghillini in suo Theatro, cui assentitur Altamura: Rovetta verò prorogat ad 1595: nullus verò locum profert nec diem: quæ proinde cùm admodum incerta sint, otiosioris curiosi majorem indagationem expetunt. Hæc ejus opera:

1. *Chorografia & breve historia universale dell' isola di Cipro, principiando al tempo di Noè per insino al* 1572, Bononiæ, Alexandri Benaccio 1573 in 4. Carolo IX Francorum regi, & ejusdem fratri Henrico Polonorum regi nuncupat auctor tum lectoris titulo insignitus, qui addit eam se Neapoli in conventu S. Catharinæ ad Formellum scripsisse, & in fine novemb. 1570 complevisse. Duplicem nostri Angeli Calepii de quo postea ad 1594 narrationem Italice scriptam subjicit, primam expugnationis Nicosiæ a Turco, alteram expugnationis Famagustæ ab eodem. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

2. *Raccolta di cinque discorsi intitolati Corone, per comprender in se cose appartenenti a gran Rè & a prencipi.*

Nella I delle quali si tratta dell' origine del regno di Francia.

Nella II come un Rè di Francia debbia essere imperator Romano, & distruggitor della setta de' Maometani.

Nella III della nobiltà di Hierusalem approvata per molte ragioni.

Nella IV de' Rè & imperatori del mondo canonizati per santi.

Nella V di una chronologia universale ridotta sotto il dominio de Pianetti, Patavii, Laurentii Pascati 1577 in 4 signat. unius fol. A ad Ccc, & a ad zz. Opus ab auctore Henrico III Francorum regi nuncupatum. Ad calcem epistola est F. Pauli de Venetiis, ord. Prædicat. ad Ludovicum *de Lansac* e stirpe Lusiniana regii ordinis equitem, quem in aula Gallica olim regnante Henrico II noverat, scripta & Venetiis data 14 martii 1577: Tum postea plura documenta F. Stephanum operis auctorem e stirpe Lusinianorum Cypri olim regum certo fuisse testantia. Extat apud eosdem.

3. *Histoire generale des royaumes de Hierusalem, Cypre, Armenie, & lieux circonvoisins contenant l'entiere description & situation d'iceux, de l'origine des Rois, princes & grands seigneurs, qui y ont commandé, dont la plupart etoient François. De leurs mœurs, religion & deportemens, & generalement de tout ce qui y est advenu & passé depuis le deluge universel jusqu'en l'an* 1572, Parisiis, Guillelmi Chaudiere 1579: Rursus Ibid. Roberti Fouet 1604, & 1613 in 4 signat. folii unius a ad ſ & a, A, Aa, AA ad FF. Opus ab auctore tum sacræ theologiæ magistro Carolo cardinali Borbonio archiepiscopo Rotomagensi, ac legato Avenionensi nuncupatum, 9 maii 1578 inchoatum Parisiis & 23 novemb. sequenti perfectum. Idem est ac Italicum n. 1 supra relatum, sed ab auctore in pluribus emendatum & auctum. Tribus potissimum partibus constat: I. Genealogias regum ac principum Hierusalem, Cypri, Armeniæ, & Antiochiæ exhibet, & illustrium eorumdem regnorum administrorum catalogum: II. Chronicon seu Historiam generalem Cypri ab anno 142 post diluvium ad Christi 1572: III. Relationem utramque Angeli Calepii expugnationis a Turco Nicosiæ & Famagustæ Gallice redittam. Auctor qui tum quadragesimum

primum ætatis attigerat, suam ipsius genealogiam refert, hosque se habuisse fratres & sorores, Petrum Antonium primogenitum sine prole ex Maria *Gnome* conjuge mortuum, Joannem S. Basilii monachum Hilarionem in religione dictum, Famagustæ dum a Turcis obsessa est mortuum, Joannem Philippum in expugnatione Famagustana strenuissimum equitem, in quinta irruptione civitatis a Turcis cæsum & 28 julii 1571 defunctum, Herculem denique strenuum etiam equitem in obsidione cæsum Nicosiensi anno 1570, quorum hæres declaratus est Stephanus noster senatus consulto Veneto 24 januar. 1574: Sorores verò Lusinianam Dominici Andrucii conjugem quæ liberos reliquit, Helenam in incunabulis mortuam, Helenam alteram Demetrii Palæologi uxorem, cujus liberi in captivitatem a Turcis deportati gementes & oppressi: Elisabetham S. Basilii jam habitu indutam, sed nondum professam a Turcis captam & deportatam, ac nubere coactam & sub tyrannide itidem gementem, Margaritam denique in ipso ortu extinctam. Ex eodem opere quæ supra de auctore diximus excepta sunt. Inter auctores quibus in eo concinnando usus est, laudat potissimum Georgium *Bustron* Cyprium, cujus historia Cypri Græce scripta apud nostros Nicosienses MS servabatur.

Anonymus quidam Italus scripsit librum hoc titulo, *Historie de' Rè Lusignani dall'anno 1180 fin al 1475 in XI libri, publicate da Henrico Giblet cavaliere*, Bononiæ, Jac. Monti 1647 in 4 pp. circiter 600. Editor autem monet auctorem omnia ex nostro Stephano accepisse, licèt enim addat & ex Georgio *Bustron*, hunc non legit nisi apud Stephanum nostrum. Extat Parisiis in Regia K 1069.

4. *Genealogie de la roiale maison de Bourbon*, Parisiis, Joannis le Clerc 1580: Quæ per tabulas prodiit. Sic Verderius in Bibl. Gallica.

5. *La defense des religieux contre ceux qui soutiennent que l'habit de religion est seulement pour les pauvres, inutiles, & paresseux, & non pour les riches & de noble maison &c.* Parisiis, Caroli Roger 1581. Meminit a Cruce Mainius *Bibl. Franc.* & Thomas Jolly. *Hist. de l'imprim.* hic præstans editionem elegantem.

6. *Catalogus virorum illustrium veteris & novi testamenti, nec non pontificum Ecclesiarum Romanæ, Constantinopolitanæ, Antiochenæ, Alexandrinæ & Hierosolymitanæ: item Ecclesiarum Aquilegiensis, Ravennatensis, Mediolanensis, Parisiensis & aliarum, cum causis dissensionis Ecclesiæ Romanæ & Orientalis*, Parisiis, Guillelmi Lenoir 1580 in 8. Extat in Bib. Reg. P. 480, & apud nostros Parisien. ad S. Honorati.

7. *Βασιλικὸν φυλακτήριον. Livre par lequel il est prouvé qu'il est necessaire & utile a l'Eglise qu'il y ait des Religieux, & iceux de divers ordres distinguez par differens habits & regles comme il s'est vu de toute ancienneté, & que ce n'est chose nouvelle quitter & abandonner le monde pour faire vœu d'obeissance pauvreté & chasteté.* Parisiis, Guillelmi Lenoir 1585 in 8 pp. 288. Extat ibidem D. 2508. Liber curiosus, quippe in quo longa enumeratio personarum nobilium utriusque sexus qui statum religiosum amplexæ sunt.

8. *Les genealogies de soixante & sept tres nobles & tres illustres maisons, partie de France, partie estrangeres issues de Merovée fils de Theodoric II roi d'Austrasie, Bourgogne &c. avec le blason & declaration des armoiries, que chacune maison porte*, Ibidem apud eumdem 1586 & 1587 in 4 signat. fol unius. A & Aa ad Ii. Francisco Luxembergio duci de Piney opus nuncupatum. De stirpe Lusiniana potissimum agitur. Extat ibidem.

9. *Les droits, autoritez & prerogatives que pretendent au roiaume de Hierusalem les princes & seigneurs spirituels & temporels, savoir Le pape, patriarche, empereur, rois de France, Angleterre, Aragon, Naples, Hongrie, Cypre & Armenie, Venise & Genes, les ducs d'Anjou, Bourbon, Savoie, Lorraine, & Momferrat, les contes de Brienne, Laval, & autres*, Ibidem apud eumdem 1586 in 4 sig. un. fol. A ad K: senatui Veneto nuncupavit auctor. Extat ibidem. SÆC. XVI.

10. *Des empereurs & des rois qui ont ambrassé l'etat religieux*, Parisiis. Opus principissæ sorori Renatæ a Borbonio monasterii Calensis ad Parisios abbatissæ nuncupatum.

11. *L'Arbre des rois de France de la race des Valois*. Parisiis. Opus Henrico III nuncupatum.

12. *La comparaison du premier comte de Boulogne avec Caterine de Medicis reine de France.* Codex MS charta in 4 in Bibl. Colbert. servatus n. 4522. Opellula 36 pagg. constans reginæ ipsi Catharinæ dicata.

13. *Arbor animæ*, Parisiis Guidoni de Lusignano inscriptum opus. Sic Lusitanus.

14. *Arbor machinæ mundi*, Parisiis. Gregorio XIII dicatum opus. Sic Lusitanus.

15. *Arbor familiæ Lusignanæ*, Parisiis, Ludovico de Lusignano inscripta. Sic Lusitanus. An sit aliud ab opere supra n. 8 relato dubius hæreo, obstant solum inscriptio, & lingua, si hoc Latine.

16. *Affinitates fere omnium principum Christianitatis cum Francisco Medices magno duce Florentiæ*, Parisiis 1587 fol. Extat Romæ in Barber.

17. *Arbor regum Lusitanorum*, seu *De Portugallia ortu & regibus &c. compendium, quod sub nomine* F. Josephi Teixera prodiit Parisiis, Mettayer 1582 in 4. Lusignano a quibusdam tribuitur, dequo videlis postea, *Josephus Teixera*, ad 1620.

An sequentia typis prodierint, aut ubi MS serventur nemo refert:

Arbor naturæ Angelicæ episcopo Convenarum oblata. Sic Lusitanus, qui addit & sequentia:

Thesaurus omnium principum totius mundi a creatione orbis usque ad annum Domini 1584.

Arbor omnium ducum Lotharingiæ Henrico Lotharingo Guisiæ duci oblata.

Arbor omnium regum Troianorum, Sicambrorum, Francorum & Gallorum.

Altamura, Possevinum secutus Stephani nostri agnomen *Lucinianus* scribendum putavit & nonnisi corrupte *de Lusignan* dici, cùm ex adverso uterque censere debuerit, sed error est exteris in lingua Gallica peregrinis facile donandus. Illis etiam ut & Rovettæ aliisque parcendum quod operum nostri Stephani titulos non accurate referant; quæ ut conjicere est oculis propriis non lustrarunt.

F. VINCENTIUS DE BOSNA.

F. VINCENTIUS DE BOSNA an sic a patriâ vernacule *Possega* in Pannoniis civitate nuncupatus, Ragusinus fortè a professione dicitur & Dalmatiæ provinciæ alumnus, floruisseque ad annum 1590. Sic Gozzeus noster ejus symmysta & suppar, qui & addit scripsisse 1590.

Opusculum de rosario B. Virginis, & aliquot alios tractatus, carmina etiam quædam Latina.

Gozzeum excipiunt Fernandez, Pius, Altamura ad 1590.

F. ZACHARIAS DE FLORENTIA.

F. ZACHARIAS DE FLORENTIA alter ab eo de quo supra ad 1542, laudatur a Pocciantio, quem excipiunt Pius Appendice col. 418 ad 1586, Fernandez ad 1566 collocans, Alta- 1590.

SÆC. XVI. mura ad 1580. Ut ut sit de ætate, quam diligentius inquirant gentiles, scriptus ab eo dicitur libellus, & typis editus hoc titulo

Conforto de i condennati. Pr. Di quanta importanza sia &c. quem magnifico domino Leonardo Januensi nuncupatum addit Pocciantius, & impressum Romæ circa 1590, quem annum indicat Fernandez.

F. DOMINICUS AB ANNUNCIATIONE.

1591. F. Dominicus ab Annunciatione sic in religione nuncupatus natione Bæticus Astigianus, Ferdinando de Ecija sive Astigiensi *Fuentevejuna* commorante natus anno MDX Joannis nomen habuit in seculo lustricum, fratresque quinque. Horum ipse secundo genitus patre jam orbatus puer, a matre tenere dilectus, & educatus christiane, cum Alphonso germano natu majore profectus est ad Indias & Mexicanum regnum anno MDXXVIII, quo appulsus Deoque vocante in cœnobio nostro Mexicano institutum amplexus est anno MDXXX, & sequenti MDXXXI professus. Studiis exactis mox Indorum saluti totum se dedit, Mexicanorumque linguam sibi familiarem redditam alios etiam docuit. Quantis porro fulserit abinde apud gentem illam signis & virtutibus, quanta apud illos veneratione, quantis & apud suos decoratus titulis fuse refert Augustinus noster Davila Padilla in Hist. prov. Mexic. lib. 2 cap. 73 pag. 599. Demum post annos quinquaginta in Indiis animarum salute procuranda mira cum vitæ sanctitate & austeritate transactos, post egregie pro fidei propagatione patrata plura, & plura patienter tolerata senio jam confectus & laboribus, visuque captus in conventu suo Mexicano vitam innocentissimam morte tranquilliori complevit anno MDXCI. Scripsit

1. *La doctrina christiana y otras cosas de materias predicables en lengua Mexicana*, Mexici 1545.

2. *Relaciones y particularidades de algunos religiosos antiguos desde la fundacion de la provincia de Mexico hasta el año de ochenta*, quibus in ordinem redactis usum se citatus Davila refert, potissimamque sui operis partem se ei debere testatur pag. 625 & 653.

3. Bartholomæi de las Casas de quo supra ad 1566 opus ingentis molis *Del bien y favor de los Indios* Latinum fecit sub hoc titulo *De juvandis & fovendis Indis*, MS Mexici servatum.

F. FRANCISCUS DE SANCTA CRUZ.

1591. F. Franciscus de Sancta Cruz seu *a Sancta Cruce* Hispanus Bæticus sacræ theologiæ magister, vir doctrina præstantissimus, collegio S. Thomæ Hispalensi pluribus annis præfuit primarius regens. Ejus cum laude meminit Lopez noster Histor. P. IV lib 1 cap. 44 pag. 134, & ab eo Nicol. Antonius in Bibl. Hisp. Altamura ad 1591 pag. 405. Scripsit

Commentaria in universam S. Thomæ de Aquino Summam: eaque licèt MS relicta, a theologis plurimi habita, & avidius lecta.

F. JACOBUS FABER.

1591. F. Jacobus Faber vulgo *Le Fevre* Flander Turquinii in Flandria Gallica natus ordini se addixit in conventu Insulensi anno MDLXV die VIII julii, virque evasit doctrina zeloque fidei ac religionis clarissimus. Everso tempestate bellorum, quod Insulis in suburbio habebamus cœnobio, illius intra urbem extruendi curam sibisumpsit, ac pro soli concessi angustiis concinne omnino disposuit. Eumdem prior administrabat, cùm in cap. prov. Valencenensi anno MDLXXXVIII eo onere solutus, Lovanii primarius regens institutus est, ibidemque XXXI julii MDXC ab universitate magisterii lauream obtinuit. Sed majorem anno sequenti XXVII novemb. consecutus est scilicet martyrii, de quo sic in actis cap. gen. Venetiis MDXCII: *In provincia Germaniæ inferioris anno 1591 in vigilia S. Catharinæ martyris R. P. F. Jacobus Faber S. T. D. & in academia Lovaniensi regens, dum iter ageret* (Huium) *quo verbum Dei in proxime futuro adventu populis annunciaret, ab hæreticis variis primo immanibusque tormentis afflictus per triduum, gladio tandem interemptus fuit, mira patientia & invictæ fidei testimonium post se relinquens.* Ecclesiastem ferunt fuisse non vulgari eloquentia præditum, & ideo avide auditum, & undique expetitum. Hæc ejus servantur Lovanii apud nostros MS:

1. *Commentaria in tertiæ partis S. Thomæ quæstiones 27 priores*, fol. charta.

2. *Conciones pro Dominicis & festis per adventum & quadragesimam*, in 4 charta. Plura etiam alia ad prædicationis munus spectantia.

F. JOANNES BRU DE LA MADALENA.

F. Joannes Bru de la Madalena Hispanus laudatus a Nicolao Antonio in Bibl. Hisp. & ex eo ab Altamura ad 1591, erga sanctam cujus gerebat nomen pius scripsit * 1591.

1. *Excellencias de sancta Maria Madalena*, Romæ, Bartholomæi Bonfadii 1591 in 8.

2. *Obras espirituales de diversos en prosa y verso en la fiesta de la Madalena, que se hiço en Roma*, Ibidem, Dominici Bassa 1591 in 8. Opella ab ipso collecta.

3. *El colloquio entre Christo y la Madalena*, Ib. Titi & Pauli de Diana 1588 in 8. Versio est ex Latino nostri Silvestri Prieratis.

An ejusdem sit sequens dubitat Antonius, certo cujusdam est *Joannis de la Madalena*:

4. *La vida de S. Elena madre del emperador Constantino*, 1576 in 8.

F. LUDOVICUS SOTILLO DE MESA.

F. Ludovicus Sotillo de Mesa Hispanus, provinciæ Bæticæ, ipsiusque ut videtur conventus Cordubensis alumnus circa finem seculi XVI claruit, & teste Ludovico Muñoz in vita B. M. Ludovici Granatensis lib. 1 cap. 6 fol. 16 a scripsit * 1591.

Compendio de la vida del bendito Fray Alvaro de la orden de Santo Domingo maestro de teologia, predicador apostolico, confessor del Rey de Castilla Don Juan II, y fundador del convento d'Escala Celi en la sierra de Cordova. Ex quo compendio plura dictus Muñoz mutuatur, & loco citato refert caput octavum.

F. MATTHIAS AQUARIUS.

F. Matthias Aquarius sic a patria vulgo dictus, quod in oppido *Aquaro* ad Elicem sive Eliam in Lucania fluvium sito ducatus Ebulensis natus, adolescens ordinem in conventu regio S. Petri martyris Neapoli professus est, indeque postea translato filiationis jure, S. Dominici conventus Neapolitani factus est filius. Apud æquales & posteros maximum sibi nomen fecit, quem non uni celebrarunt, & ea vitæ puritate morumque innocentia, vel eruditione commendarunt sui & domestici, sed etiam exteri, virique ipsi conspicui. Paulus Portarius Neapolitanus ad lectorem præfatus in 1591.

editione commentariorum F. Joannis Capreoli nostri in libros sententiarum, sic de Matthia nostro loquitur: *Matthias Ivone Aquarius non solum in academia nostra Neapolitana nunc regius & publicus metaphysicus, verùm in aliis quoque Italiæ gymnasiis, & in Taurini, & in urbe Roma per multos annos ordinarius, ut nunc dicunt, theologiæ cathedraticus, vir & vita probitate & religionis ardore nulli religiosorum secundus, cujus laudes non est hujus loci optime lector recensere. Tanti enim viri nomen, cùm ubique sit celebre & honori habitum ob scripta, quæ in dialecticam facultatem, naturalem philosophiam, scholasticamque theologiam & divinam scripturam edidit, non eget nostris laudum ornamentis & præconiis, quæ non possunt nisi exigua esse, si illius merita pensentur.* Ex quibus discimus *Ivonum* seu *Ivone* gentilitio vocatum agnomine, qui tamen ipse se Matthiam *de Gibbonis* Aquarium dicit & scribit in præfatione commentariorum in XII libros metaphys. Aristotelis: ut ut sit variis eum in provincia sua Regni Siciliæ functum esse muneribus in confesso est: nempe illius nomine in cap. gen. Romæ MDLXXX diffinitorem egit, eidem etiam præfuit aliquando provincialis præfectus: sed & antea variis præfuerat studiis & cathedris, Taurini quidem anno MDLXIX professorem agebat, Venetiisque postea regens, Mediolanique ac Romæ etiam anno MDLXXX publice theologiam legebat in gymnasio Romano, tum & Julii Antonii Sanctorii cardinalis S. Severinæ theologus. Metaphysicam autem in academia Neapolitana publice professum esse pluribus annis annuo stipendio Philippi II regis catholici accepto ipse de se testatur in epistola ad cardinalem S. Severinæ nuncupatoria, quod munus incepit anno MDLXXII, inter collegii Neapolitani doctores annumeratus, eorumque decanus: vir non eruditione tantum, sed morum etiam facilitate, humanitate, modestia, & humilitate, regularisque disciplinæ studio merito commendandus, æque suis acceptus in vita, gratusque domesticis & alienis. Suum erga ordinem patriamque una testatus est affectum & zelum novo suis erecto, labore sumtuque maximo apud suos gentiles Aquarios in oppido natali provinciæ suæ conventu. Demum post tot annos in ordine cum honore & laude peractos quietem a laboribus a Domino percepit anno MDXCI in conventu suo S. Dominici Neapolitano sepultus. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus & sequentes nostri nomenclatores omnes, potissimum Vallius in Compendio pag. 264, quem excipit Altamura ad 1591. Hæc ejus opera:

1. *Oratio de excellentia theologiæ*, Neapoli 1572 in 4. Hanc Taurini habuerat auspicalem academicus, publicusque theologiæ professor anno MDLXIX, ac Hieronymo de Ruvere Taurinensi archiepiscopo nuncupavit, Ibidem scilicet Taurini primum editam 1569 in 4. Extat in Barberina.

2. *In primam philosophiam lectionum principium*, ut vocant, *in gymnasio Neapolitano habitum*, cùm publici & ordinarii metaphysici munus auspicaretur, Romæ 1575.

3. *Dilucidationes in XII libros primæ philosophiæ Aristotelis*, Romæ, Bartholom. Bonfadini & Titi Diani 1584 fol pagg. 604. Cardinali S. Severinæ auctor tum in almæ urbis gymnasio ordinarius S. T. professor & magister nuncupavit. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

4. *Additiones ad S. T. M. F. Francisci Silvestri Ferrariensis commentaria in octo libros Physicorum Aristotelis cum quæstionibus super additis.*

Item *Additiones ad ejusdem Ferrariensis commentaria in tres libros de anima.*

Item *Disputatio de Ideis*, qua contendit Aquarius Aristotelem in eo minime divini Platonis placitis adversari. Princ. *Dominus sit illuminatio mea.* SEC. XVI.

Item *Disputationes quatuor*: *I. De elementis in mixto virtualiter remanentibus*: *II. De potentia materiæ primæ*: *III. De quidditate rerum naturalium*: *IV. De forma præstantia supra compositum.*

Quæ omnia simul prodierunt, Romæ 1577 in 4: Venetiis, Hæred. Hieron. Scoti 1601 in 4: Ibidem 1619 in 4.

5. *Formalitates juxta doctrinam angelici doctoris D. Thomæ Aquinatis.* Opus postumum *a F. Alphonso de Marcho Aversano in regio conventu S. Dominici de Neapoli baccalaureo ordinario finitum & in lucem editum*, Neapoli, Constantini Vitalis 1605 in fol. *Tractatus I, De formalitatibus dicitur. Tractatus II, De significationibus terminorum. Tractatus III, De contradictionibus in doctrina D. Thomæ, & earum conciliatione.* Subjiciuntur

Tractatus de memoria & reminiscentia, ubi & de artificiosa memoria.

Epitome logices.

6. *Commentaria nostri Joannis Capreoli in IV libros sententiarum recensuit, accuravit, notis & indicibus, ac præfixa auctoris Capreoli vita auxit & illustravit, præmisitque carmen elegiacum in Sixti V P. M. laudem*, Venetiis 1589 in fol. Videsis supra ad 1440 T. I. *Joannes Capreolus.* Non omittendum singulis Capreoli scriptis additiones adjecisse hoc titulo:

Conclusiones S. Thomæ quas defendit Capreolus in quatuor libros sententiarum adversus male de eis sentientes, corroboratæ auctoritatibus sacræ scripturæ, Conciliorum, & SS. Patrum, & glossatæ germano sensu doctoris sancti. Subjiciuntur autem cuique Capreoli scripto ad finem.

7. *Controversiæ inter D. Thomam & cæteros theologos ac philosophos collectæ per R. P. M. Matthiam Aquarium.* Prodierunt cum commentariis Capreoli ad calcem tomi quarti, Venetiis, Hær. Scoti 1589 fol. pagg. 153.

8. *Postilla in XII prophetas minores & alia scripturæ sacræ loca difficilia.* An typis prodierit, mihi incompertum. Possevinus ejus meminit:

Extabant præterea apud ipsum quamplurimi in auream D. Thomæ sacræ theologiæ Summam, nec non in quatuor sententiarum libros, & in logicam facultatem ejus non aspernandi labores, nocturnaque vigiliæ, quæ si luci curasset prodere, paucis fortasse displicuissent. Sic testatur ipse ad calcem Additionum suarum in libros III de anima Ferrariensis: Quæ fortè MS apud suos Neapoli servantur.

F. MELCHIOR MOSTICENSIS.

F. MELCHIOR MOSTICENSIS Polonus in diœcesi Premisliensi natus anno MDXI studiorum causa a parentibus Cracoviam missus, ubi ætate crevit, novam apud se constituit inire vitam & viam, in id ad S. Hyacinthi sacra mysteria, supplex ad Deum ire solitus. Ordinem ergo adolescens in SS. Trinitatis æde Cracoviensi professus, magni vir ætate sua nominis & auctoritatis fuit, nec minori sanctitatis odore, quam eruditionis ac eloquentiæ fama conspicuus. Provinciam suam Poloniæ viginti quatuor annis præfectus rexit quater electus, primo quidem tum prior Leopoliensis in comitiis Plocensibus anno MDLIX, altera vice F. Hieronymo Cyrano ejus successore veneno ab hæreticis Gedani sublato, ad idem munus assumtus in comitiis Brestensibus anno MDLXVIII, & postea continenter Cracoviæ MDLXXIV, & Premislii MDLXXX sexennium quaque de more: vir nempe omnibus ob conscientiæ puritatem amabilis, qui sanctitate vitæ & fervore prædicationis plures ad ordinem traxit, cœnobia ordinis in Polonia vetus- † 1591

Sec. XVI. tate collapsa instauravit omnia, hæreticorum plusquam duo millia divinis concionibus suis ad Ecclesiæ gremium ejurata in manibus suis hæresi revocavit, abstinentia admirabilis, laboribus infatigabilis, patientia vix imitabilis. Sic de eo & plura alia scribebat gentilis ejus & æqualis F. Severinus Cracoviensis *De vita B. Hyacinthi lib. 1 pp. 68 & 69 Romæ* 1594. Qui & Libro 3 quæ pro ejusdem B. Hyacinthi canonizatione promovenda Romæ, proque ejus cultu augendo Cracoviæ Mosticensis provincialis egerit, fusius refert. De anno & die obitus non consentiunt nostrates, sed cœnotaphio quod Melchiori patri ac benefactori suo sodales Cracovienses observantiæ ergo posuerunt, fidem potius habendam censemus, quod sic habet:

R. P. F. Melchiori Mosticensi sacræ theologiæ doctori, ferventissimo prædicatori, acerrimo fidei defensori, hujus conventus filio, Patri, ac Benefactori, olim per XXIV *annos provinciali Poloniæ &c. Obiit anno Christi* MDXCI *die* XIX *maii, ætatis vero suæ anno* LXXX.

In martyrologio verò ejusdem domus hæc leguntur die XIX maii: *F. Melchior Mosticensis Polonus ad decrepitam usque ætatem vitam duxit sanctissimam, episcopalibusque honoribus religionis amore repudiatis, bonorum operum plenus, cœlo fruitur sempiterno.* Ejus cum laude meminerunt Lopez P. IV lib. 3 c. 53 p. 705 & lib. 5 cap. 20 p. 1058: rursus P. V lib. 2 cap. 2 & 3 p. 95: Pius lib. 4 col. 345: Fontana in Monum. ad 1590: Starovolscius Ἑκατοντὰ in elogio Nicolai Mosticensis Melchioris nostri conterranei: Bzovius de progenie S. Hyacinthi, a quo ibidem edita est

F. Melchioris Mosticensis epistola ad Bernardum Ochinum Senensem apostatam, in qua funestissimum ejus casum deplorat & ad pœnitentiam revocare satagit. Hanc etiam repræsentat Fernandez in Concertat. p. 300 b.

Acta ejusdem plura pro promovenda B. Hyacinthi canonizatione a Severino laudato referuntur.

Nec dubito quin alia ejus saltem MS non pauca apud suos Cracoviæ habeantur.

Legendus & de eo Altamura ad 1591, qui alios de eodem agentes laudat, Stanislaum Oricovium in Quincunce; Jocolovium in libro Partitionum Ecclesiasticarum, ubi perfectum oratorem exprimere volens, talem desiderat, *qualem*, inquit, *quondam mirabamur in hoc ipso Melchiore Dominicano non magis voce, quam vita & moribus concionatore, qui totam illam orationem acumine quodam condiebat*: Gravinam in Voce turturis P. 2 c. 23. Addit denique infulas Camenecienses, Premislienses, ac Leopolienses a Sigismundo Polonorum rege sibi vicissim oblatas constanter recusasse.

F. THOMAS GRATIANUS.

1591. F. THOMAS GRATIANUS Umber, Perusinus patria & professione vergente ad finem seculo XVI floruit, & teste post Lucarinum Fontana de prov. Rom. quem excipit Oldoinus in Athen. Aug. scripsit ac edidit

De rubro bireto cardinalibus regularibus concedendo, Romæ.

Quam opellam Michaeli cardinali Bonello Pii V ut aiunt nepoti nuncupavit. Ferunt adhuc in vivis fuisse anno MDXCI, ad quem etiam de eo Altamura.

F. TIMOTHEUS BOTONIUS.

† 1591. F. TIMOTHEUS BOTONIUS Umber, a patria sæpius & a professione Perusinus nuncupatus, vir fuit seculo XVI vergente omni virtutum genere ornatissimus, morum gravitate & innocentia singulari, insignis theologus, linguarum præter Etruscam Græcæ, Latinæ, Hispanæ, Gallicæ peritia humaniorumque literarum, atque poetices etiam excultus, quodque præcipuum, religionis speculum & disciplinæ assertor & cultor assiduus, tantæque existimationis non modo apud suos, ubi variis functus est honoribus & dignitatibus, sed apud ipsos SS. Pontifices, a Sixto V delectus & constitutus ordinis Fratrum Silvestrinorum generalis per Italias visitator & reformator anno MDLXXXVII, & a Gregorio XIII jam antea anno scilicet MDLXXX coactis Romæ comitiis generalibus, unus e quatuor quorum e numero aliquem in magistrum ordinis seligere tenerentur electores propositus. Priorem tum agebat Perusii, & a F. Paulo Constabili, qui primus e quatuor in illis comitiis a pontifice indicatus erat, magistro ordinis electo Romam vocatus, vicarius generalis institutus est, qui vices suas dum provincias visitare aggrederetur, Romæ impleret. Magistri morte paulo post secuta Venetiis scilicet XVII septemb. MDLXXXII, Timotheus jam munere solutus, ab eodem pontifice Januam missus est, & tribunali sancti officii generalis inquisitor præfectus, cui dum totus incumbit oneri, anno sequenti MDLXXXIII circiter exeunte, a Carolo Emmanuele XI Sabaudiæ duce Taurinum vocatur, ab eo principe in arcanæ suæ moderatorem arbitrumque conscientiæ ascitus, idque Caroli cardinalis Borromei sanctissimi Mediolanensium antistitis consiliis & opera, qui Sabaudum recens a gravissima infirmitate suis orationibus ac præsentia valetudini restituerat, ac cui dudum nota comprobataque erat Timothei pietas & eruditio. Post mortem principis Perusium reversus, ibidem tandem in pace quievit XIII junii MDXCI etatis LXIII. Ejus cum laude meminerunt Lopez Hist. gen. P. IV lib. 3 c. 1 p. 548, Fontana in Monum. ad ann. 1580 & 1587, Lusitanus, Fernandez, Altamura ad 1591, ac præ cæteris, ut qui ei convixerit, Seraphinus Razzi pagg. 190 & 192, 265, 329, 333 & 342: Ex quo ejus operum seriem hîc tibi exhibemus:

1. *La Basiliade, ovvero storia de i quatro libri de i Regi in versi Toscani sciolti traportata.* MS Perusii apud nostros servatur, prælumque expetit.

2. *Alcune centurie dal principio dell' ordine nostro distente in quattro membri: imperoche in esse scrive anno per anno le cose più notabili avvenute nel mondo, 2 nella sua città di Perusia, 3 nell' ordine nostro, 4 nella provincia Romana.* Opus dicunt curiosum & jucundum. MS Ibid.

3. *La vita del venerabile padre Fra Girolamo Savonarola da Ferrara dell' ordine de' Predicatori.* Hujus exemplum Itala manu & æquali descriptum fol. foliolis circiter 200 Parisiis in Regia servatur n. 10191. Et aliud apographum recens apud nostros Parisienses ad S. Honorati, eaque frequenter utitur, qui Parisiis vitam Hieronymi edidit apud Lud. Billaine 1673 in 12 F. Jacobus Quetif hujus etiam Bibliothecæ præcipuus auctor.

4. *Dell' historia generale di S. Dominico & dell' ordine suo de' Predicatori composta per il molto R. P. M. F. Ferdinando del Castiglio in lingua Castigliana, e poi tradotta nella nostra Italiana lingua dal R. P. F. Timoteo Bottoni*: Parte prima, Venetiis, Junti 1589 fol. Editio elegans. Extat in Regia H 609: Postea Panormi 1626 fol. sed in hac posteriori editione novis annotationibus & additionibus a F. Hyacintho de Janua aucta & illustrata.

5. *Avvertimenti Christiani*, Venetiis, Pauli Ugolini 1599 in 8 pp. 276, qui liber cura nostri Hieronymi da Capugnano prodiit, hunc autem Timotheus ex Hispano illius eximii viri Francisci Davila lingua Etrusca reddidit.

6. *Lettere spirituali del medesimo Avila in lingua Toscana*

Toscana traportate, Florentiæ, Philippi Junti 1596 in 8.

7. *Un libro di contratti.*

8. *Volumen 600 variarum sententiarum variisque de argumentis lingua Etrusca.* Fernandez vidit in lucem prodiisse.

9. *Sermones de sanctis.* Sic Jacobillus de scriptoribus Umbriæ penes quem fides, nam Timotheum prædicationis donum non habuisse testis locuples est Razzius citatus pag. 343, qui ita se ab ore ipsius Timothei audiisse refert, ideoque se museo, & scribendis, aut vertendis libris totum dedisse.

F. VALERIUS MOSCHETTA.

† 1591. F. Valerius Moschetta Italus Patavinus patria, & conventus S. Augustini ibidem alumnus, non solùm sacris literis eruditissimus, sed & musarum Latinarum cultor elegantissimus sub finem seculi xvi habitus est. Laudant nostrates Gozzeus, Fernandez ad 1590, Pius P. II lib. 4 col. 337 ad 1591, asserens provinciæ S. Dominici Venetiarum alumnum & Patavinum, cui ut suppari major fides, quam Rovettæ qui ad 1596 contendit patria Venetum, & conventus ibidem S. Dominici professum, Altamura ad 1591 Pio concinens, F. Cherubinus Torni in Monimentis provinciæ dictæ S. Dominici ms. Post plures annos in scholarum regimine transactos, totum se historiæ sacræ in museo scribendæ dedit, quo in genere hæc ejus habentur:

1. *Vita B. Joannis Vicentini ord. Prædic. confessoris.*

Hanc citat Malvenda in Annal. ad 1228 & ad 1233 cap. 14 pag. 506 & 507, & plura ab eo prætermissa notat. Laudat etiam Portenarius *Della felicità di Padua* lib. 9 cap. 25 pag. 446 sic: *Valerio Moschetta è stato teologo dotissimo e peritissimo nella lingua Latina. Ha scritto De gestis B. Joannis cognomento Vicentini.* Recenset Tomasinus in Bib. Patav. pag. 124 a, *F. Valerii Moschetta Vita B. Joannis in 4 charta.*

2. *Vita S. Justinæ virginis & martyris.*

3. *Libellus in quo de prioribus cœnobii nostri S. Augustini Patavini, de ædificatione ecclesiæ, de altaribus, reliquiis, viris illustribus ejusdem,*

Et primo de FF. Amizone & Guidone primis ejus fundatoribus sub B. P. Dominico, mox de aliis & præcipue

De F. Pelegrino Patavino, qui floruit anno MCCCXXXVII

De F. Bartholomæo Capillistio, & de Gabriele Capillistio anno MCCCIII *a Clemente V pontifice in cardinalium collegium cooptato, quod constare dicitur ex archivo patriarchatus Venetiarum.*

De F. Joanne Baptista a Titulo S. T. D. & hæretica pravitatis sub Urbano VI inquisitore, & lectore theologiæ in Patavino Gymnasio.

De F. Antonio a Flumine

De F. Ardizonio

De F. Joanne Zabarella & aliis.

Extat hic codex ms papyraceus in 4 apud nostros Patavinos teste Tomasino in suis Bibl. Patav. pag. 51 a.

F. DIDACUS DE CHAVES.

1592. F. Didacus de Chaves, quod Latine interpretantur *a Clavibus*, Hispanus conventus nostri Turris Juliæ in Extrema Dura professus, vir pietate & doctrina insignis in universitate Salmantina cathedram Durandi moderabatur, cùm anno MDLI a Philippo II rege catholico ad concilium Tridentinum missus est teste Ludovico Muñoz in vita nostri Bartholomæi de Martyribus Lib. II cap. xvi pag. 261, cui & accinit F. Antonius de Remesal in *Histor. provincia de Chiapa* lib. 7 cap. 13 pag. 399, scribens, per duos dies coram Patribus a quibus id negotii demandatum fuerat, ut de eo judicium suum censorium ferret, de matrimonio docte graviterque disseruisse. Anno MDLIX in Academia Compostellana regentem primarium agebat, quo ex munere ad aulam accersitus est, qui Carolo Hispaniarum principi Philippi primogenito, & Elizabethæ reginæ a Pace nuncupatæ secundæ ejusdem regis uxori esset a sacris confessionibus, post amborum mortem quæ anno MDLXVIII accidit, ab ipso rege confessarius assumptus anno MDLXXVIII, perseveravitque ad MDXCII. Interea tamen a summo Hispaniæ Inquisitore, consentiente haud dubie & volente rege, Romam anno MDLXXVI cum aliis duobus eximiis ex ordine theologis delegatus fuit; qui in causa nostri Bartholomæi de Carranza consultoris partes sustineret. Sed præstat hîc Ægidium Gonçalez Davila de eo in *Teatro de las grandezzas de la villa de Madrid* pag. 266, ubi de collegio nostro S. Thomæ Matritensi, audire sic narrantem: « In eodem collegio, *inquit*, jacet magister F. Didacus de Chaves confessarius principis Caroli & reginæ Isabellæ a Pace & regis Philippi II, vitæ inculpatæ religiosus, paupertatis amator, & professionis suæ regularis tenax. Qui in ejus exequiis peroravit ad populum F. Joannes Gutierrez eum asseruit annis LXVIII fuisse religiosum, ac regiorum confessariorum exemplar. Mortuis principe & regina secessit ille ab aula nunquam reversurus, & a Philippo II vocatus in confessarium constantissimè renuit. Scripsit itaque rex ad magistrum ordinis F. Seraphinum Caballi Biatiæ tum vulgo *Baeza* in Bætica agentem, ut censuris Didacum cogeret ad acceptandum, quibus adactus per obedientiam die xx martii MDLXXVIII ipsi datam & significatam paruit, at his conditionibus: scilicet ut ex æquo regni negotia peragerentur, ut reditus & census suo muneri addictos ipsemet non attingeret. A consanguineorum affectu se spoliavit, ut pauper viveret & moreretur. Sic mortuus est suis plurimum relinquens Fratribus constantiæ temperantiæque exemplum. Plura grandiaque contigere regem inter & ipsum, quibus pœnitentis regis obedientia, & confessarii virtus eximia claruit. Eum Gregorius XIII plurimi faciebat, eique breve scripsit datum tertia aprilis anni MDLXXXI, quod originale vidi, quo illum hortatur, regi ut suadeat nuptias cum filia ducis Bragantini, si nubere libeat ». Hactenus Davila, qui idem Tomo I Theatri ecclesiastici Hispaniarum Tit. *De S. Iglesia de Cuença* p. 487 ad Bernardum *de Fresneda* ordinis Minorum, iterum mirum extollit nostrum Didacum, testaturque scripsisse a se visum tractatum

De translatione episcoporum.

Occasio scribendi fuit dicti Bernardi *de Fresneda* trina uno eodemque anno MDLXXI translatio à Conchensi scilicet, quam sedem decem annis antea inierat ad Cordubensem, moxque post semestre ad Cæsaraugustanam, cujus tamen possessionem morte præpediente non est adeptus. Hunc tractatum archetypum se vidisse asserit prædictus Davila, mentemque hanc esse Didaci, translationem licitam esse, si id necessitas vel evidentissima utilitas exigat; secus illicitam: additque Clementem VIII anno MDXCIX die xxvi februarii breve pontificium ad Philippum III misisse, ne deinceps sic episcopos transferret facile, nec spurios promoveret ad eam dignitatem aut nominaret, neve illos in curia detineri, & a suis abesse Ecclesiis toleraret.

Mirum Antonium in Bibl. Hisp. altum de hoc

Sæc. XVI. nostro auctore tenere silentium: at præter laudatos Antonium *de Remesal*, & Ægidium Davila testem operis oculatum, cum laude meminerunt Joseph *de Siguença* Hieronymianus Historiæ sui ordinis P. III p. 641, Lopez noster P. III p. 153 & 307, & Lib. III p. 215, & P. IV pp. 330, 550 & 597, Didacus de Castejon in *Primacia de Toledo*.

Non omittendus noster Alphonsus Fernandez in Historia civitatis Placentiæ Hispane edita Madriti 1627 in fol. ubi lib. 3 cap. 18 Didacum de Chaves ætatis XVII anno MDXXV ordini nomen dedisse in cœnobio supra laudato asserit, tum cap. 19 epitaphium ejus tumulo in aula capitulari S. Thomæ Matriti insculptum hoc exhibet:

Hic jacet F. Didacus de Chaves magister, a confessionibus Caroli principis, ac Philippi II Hispaniarum regis. Obiit XVII die mensis junii anni MDXCII, ætatis verò suæ LXXXV. Sexaginta octo annis habitum ordinis portavit.

Eodem capite Fernandez refert chartam regis ad Didacum suum confessarium, & responsionem confessarii ad regem, quam utramque propria amborum manu scriptam se legisse testatur lingua Hispana. Fuit autem ejusdem nominis & agnominis inter Carmelitas clarus & scriptor Didacus de Chaves Hispalensis, qui teste eodem Davila superius laudato Tomo II Theatri p. 123 *tractatum* edidit in *Decalogi expositionem*, quem cum nostro vide ne confundas.

F. EMMANUEL DE CRUCE.

* 1592. F. Emmanuel de Cruce Lusitanus, a Georgio Cardoso laudatur in *Agiologio Lusitano* ad diem VI junii lit. g & ab eum excipientibus Antonio Bibl. Hisp. Append. p. 322 & Altamura ad 1592, a quibus & dicitur congregationis Indiarum Orientalium Lusitano regi subditarum vicarium generalem aliquando egisse. Sed mirum a nostris Ludovico *Cacegas* & Ludovico *de Souza* in Historia provinciæ Portugalliæ T. III Lib. IV cap. 7, ubi ex ordine referuntur ejus congregationis vicarii generales hunc Emmanuelem de Cruce vulgo *da Cruz* non recenseri, nec quando collocari possit, inveniri: nisi fortè idem sit cum F. Emmanuele *da Serra*, qui præerat circa annum MDLXV, vel nisi cujusdam aliquando vices egerit, quod disquirant gentiles. Dicunt scripsisse opus historicum hoc titulo,

Da christiandade do oriente

F. JOHANNES COBO.

† 1592. F. Johannes Cobo Hispanus in loco *de Alcaçar de Consuegra* vernacule dicto ad Toletum natus, Ocaniæ verò ad ordinem admissus, & professus, Abulæ partim partim Compluti, ubi collegialis fuit, ut vocant, studia perfecit. Exinde Abulæ lector artium & postea magister studentium institutus tantum præluxit, ut F. Petrus de Ledesma ejusdem tum collegii Abulensis S. Thomæ primarius regens, testimonium hoc palam præbuerit, se neminem Johanni Cobo in tota provincia Hispana cognovisse ingenio superiorem. Ibi morabatur, cùm illi incessit animo fidei promovendæ studium, & in Philippinas navigandi occasionem nactus, cum aliis pluribus F. Johanne Chrysostomo præsertim & F. Johanne de Castro missionis hujus ducibus viris apostolicis & nominatissimis mense maio MDLXXXVI Hispania solvit, sed in eo coactus est cum F. Johanne Chrysostomo graviter ægrotante & paucis aliis aliquantulum itinere subsistere in conventu Mexicano, ubi mira vitæ austeritate, dicendique gratia claruit & efficacia, ut ad ejus conciones magna confluerent omnes aviditate. Accidit verò ut dum adversus majora nuper exorta scandala vehementius inveheretur, & viceregem ipsum (is tum erat D. marchio *de Villamanrique*) de quibusdam quæ palam essent, ejusque conscientiæ conscium pro concione subnotaret: quod indigne ferens ille Johannem exulare coëgit, atque in insulas Philippinas, uti in facinorosos a judicibus decerni solitum erat, deportari. Paruit ultro Johannes, tum quod id ei multæ impositum exilii ob bene gestum a se prædicationis officium, cum & quod id votis haberet ad infidelium hujusce regionis proficisci conversionem. Manilam appulit cum quinque aliis ex ordine missionariis initio mensis junii MDLXXXVIII, coactoque XII mensis ejusdem capitulo provinciali, electoque primo provinciæ hujus novæ provinciali F. Johanne de Castro ejusdem antea vicario generali, bisque aliàs in nova Hispania provincialis munere functo, Johannes Cobo noster, qui in eodem capitulo diffinitorem egerat, ad *Parjan* Sinarum Manilæ terminos incolantium missus fuit, quorum linguam difficillimam ita brevi sibi facilem reddidit, ut quod hactenus non auditum, ea publice concionaretur cum omnium ipsius etiam viceregis, qui primo ejus sermoni adesse voluit admiratione, summoque Sinensium ipsorum gaudio, qui se deinceps ad fidem suscipiendam dociliores præbuere. Annis duobus huic ministerio nec pœnitendo fructu sedulus institerat, cùm F. Johanne de Castro provinciali ad regnum ipsum Sinense profecto, ipse vicarius generalis absentis in Insulis institutus, id muneris perbelle implevit, visitationes *Bataam*, *Pangasinam* &c. summa fratrum omnium alacritate & disciplinæ proventu obeundo annis duobus sequentibus, quibus & infidelium conversionem multum promovit, & Xenodochium pauperum Sinensium ad Manilam antea jam a se erectum magis ac magis stabilivit, quod ad eos ad fidem adducendos non parvo esset lenocinio. Anno MDXCII aprilis IX novo provinciali electo F. Alphonso *Ximenez*, Johannes noster, qua erat apud suos existimatione, theologiæ primarius lector datus est in collegio Manilensi; verùm ne eo diu fungeretur officio, casu disturbatus est. Cùm enim Japonum regis nomine literas accepisset Manilæ prorex Gomesius *Perez das Marinas*, quibus certa ab illo Hispanaque Manilensi gente vectigalia, ut insula imperii sui feudo repeterentur, cùm res esset periculosa, cui expediendæ singulari prudentia opus esset, Johannes *Cobo* vir sane omnium partium, animique cum magnatibus intrepidi, quod & ipse prorex expertus, nam & eidem ille in quodam negotio juste & animose, circunspecte tamen obluctatus fuerat, communi proregis gentisque Manilensis suffragio legatus ad eumdem Japoniæ imperatorem mittendus visus est & selectus. Qui Manila solvens XXIX junii MDXCII Zaxgimam Japonum portum intra XXIV a discessu diem navigando pervenit unà cùm Lupo *de Llanos* capitaneo, indeque perhonorifice susceptus a *Faranda Quejmon* Japonum regis ministro & intimo post dies XXV Nangoiam imperii caput & regiam civitatem: ubi magno apparatu ab imperatore humanissimeque habitus, regis catholici potentiam ita extulit, provinciasque ei subjectas a quocumque vectigali cuilibet alteri regi solvendo liberas ita tutatus est, ut non solum ab eo petendo destiterit Japonius, sed & fœdus amicitiamque cum Manilensibus Hispanis percusserit. Neque verò is unicus hujus legationis fructus fuit, sed & quod sibi præcipuum in ea suscipienda animo proposuerat, consecutus est, liberam nimirum ab imperatore in regno suo verbi Dei prædicationem: quo factum ut missionariis Jesuitis ecclesias suas eversas reparandi, fidemque quam clanculum tantum in pri-

vatis domibus occulti regio scilicet edicto prius ejecti docebant, palam & publice annunciandi facultatem obtinuerit, imo & cujusvis alterius ordinis prædicatoribus facilem integrumque in Japoniam accessum, qua facultate freti eo mox se contulerunt plures Franciscani, ibique Domino messem multam collegerunt, de quo aliàs. Ipsum nostrum Johannem invitavit imperator, ut apud se maneret, egregiis nimirum ejus dotibus captus, at ille ne quid in pactis pro gentis levitate mutaretur veritus, rationem opposuit legationis per seipsum iis qui miserant reddendam: aulaque & *Nangoia* discedens cum *Faranda Queymon* laudato *Zaxgiman* repetiit, indeque mense octobri sequenti quo ditissimis solet mare illud agitari tempestatibus mare conscendens, ineunteque novembri portu *Cuxi* dicto solvens, variis ventorum undarumque procellis adacta in syrtes & brevia navi, prope insulam quæ Formosa dicitur, ab ejusdem insulæ barbaris incolis cum pluribus sociis suis interfectus est, olim ut illi dum Abulæ magistrum studentium ageret, a quadam hujus civitatis sanctimoniali, quam de suo illas in regiones itinere suscepto consuluerat, religiosa utique fœmina fuerat prænuntiatum. Hæc ingenii & laboris ejus servantur apud suos Manilæ monimenta, quæ posteris utilissima fuere:

1. *Lingua Sinica ad certam revocata methodum quatuor distinctis characterum ordinibus generalissimis, generalibus, specificis, & individualibus: seu vocabularium Sinense voluminibus pluribus, quod genus operis primus suscepit.*

2. *Catechismus seu doctrina Christiana Sinice.* Quod opus ab eo pluries recognitum ad eam linguæ puritatem ac perfectionem deductum est, ut vix aliquid in eo emendandum invenerint, qui in eodem ministerio successerunt. Catechismum hunc Sinis suis in *Parian* legendum & memoriter addiscendum distribuebat, & in ecclesia publice, privatimque in domibus ut recitarent curabat.

3. *Sententiæ plures & graves philosophorum etiam gentilium ut Seneca & similium ex eorum libris excerpta & Sinice reddita;* quas acutioribus Sinis & addiscendi cupidis tradebat.

4. *De astronomia* etiam in gratiam curiosorum Sinice scripsit.

Eum omisit Nic. Antonius in Bib. Hisp. sed meminere nostri Hyacinthus de Parra in Memor. MS, & Altamura ad 1592. Legendi verò de eo potissimum F. Didacus Aduarte *Histor. de la provinc. Philipp.* T. I Lib. I capp. 24 & seqq. præsertim cap. 33, & F. Antonius de Remesal *Hist. prov. de Chiapa* Lib. XI cap. 7 n. 5, & cap. 9 & cap. 11.

F. JOHANNES DE CORDUBA.

1592. F. JOHANNES DE CORDUBA Hispanus Americanus provinciæ Mexici alumnus, eidem præfuit prior provincialis electus circa annum MDLXXX, & anno MDXCII adhuc erat in vivis, laudaturque inter scriptores a Davila Padilla *Historia de la provincia de Mexico* pag. 654. Ejus etiam meminit Antonius Bibl. Hisp. Scripsisse ac edidisse dicunt

Vocabulario en lingua Zapoteca, qua incolæ vallis *Guaxaca* in nova Hispania vulgo utuntur.

F. JOHANNES DE GRANADA.

1592. F. JOHANNES DE GRANADA Hispanus Aragonus coventus *Bilbilis* seu *Calatajuda* filius, annis pluribus Cæsaraugustæ cathedraticus biblicus in gymnasio studioque generali, & academia publicus extitit, ac in exponendis sacris bibliis interpres eruditissimus. Non minore prudentia religioneque præditum fuisse, quæ obivit in ordine, satis indicant munia. Fuit enim conventus sui *Bilbilis* prior, ac conventus etiam *de Gotor*, quo munere fungebatur anno MDLXXVI, concionator præterea ævo suo facundissimus, ut gentilis ejus & coævus noster Marieta auctor est, qui & ipsum IV nonas novemb. anno MDXCII diem obiisse supremum asserit Cæsaraugustæ, non uti Diagus habet in originali suo Calatajubæ cœnobio. Videsis de eo Diagum Hist. prov. Arag. Lib. I cap. 64 fol. 100, Marietam Lib. 14 Hist. Eccl. fol. 206, Lopez P. IV Lib. 3 cap. 4 & P. V cap. 21, Nic. Antonium Bibl. Hisp. Fernandez, Altamura ad 1580. Hæc ejus opera: SEC. XVI.

1. *Parabolæ Evangelicæ quotquot ab Ecclesia proponuntur moralibus discursibus explicatæ*, Cæsaraugustæ, Apud Prædicatores Laurentii & Didaci Robles Fratrum 1585 in 4 pp. 400. *P. I. de tempore*, quam Tarraconensi archiepiscopo Antonio Augustino nuncupavit auctor.

2. *Pars altera de sanctis*, Ibidem. 1587 in 4.

3. *Discursos sopra el Psalmo* L Miserere mei Deus, Ibidem 1594 in 8. Opus postumum.

F. LUDOVICUS DE TORRES.

† 1591. F. LUDOVICUS DE TORRES Hispanus conventus Burgensis alumnus, ibidemque sacræ theologiæ lector, & ut aiunt, præsentatus, sed & Ecclesiastes facundus seculo XVI floruit, Romamque cùm se contulisset, ibi etiam mortuus est anno MDXCII teste F. Jo. Marieta Histor. Eccles. fol. 208 a. Ejusdem meminerunt nostri Jo. Lopez P. IV pag. 552 b, Fernandez dicens mortuum circa 1590, Altamura ad 1590, & Antonius Bibl. Hisp. Scripsit ac in lucem edidit

1. *Veinte y quatro discursos sobre los pecados de la lengua, como se distinguen, y de la gravedad de cada uno dellos*, Burgis. 1590 in 4 quæ editio apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Barcinone, Sebast. de Cormellas 1607 in 8 pp. 536. Latine versum asserit Antonius citatus, sed & Italice interprete Hercule *Bentivogli*, Romæ, Ascanii *Donangeli* 1592 in 8 hoc titulo, *Delli peccati de la lingua discorsi* 24.

2. *Declamationes VI. in Antiphonam* Salve regina, Romæ, Ascanii & Hieronymi *Donangeli* 1592 in 8.

F. AMBROSIUS DE NEAPOLI.

1593. F. AMBROSIUS DE NEAPOLI a patria sic nuncupatus, & congregationis *della sanità* alumnus circa finem seculi XVI floruit, quo & edidit teste Toppio in *Bibl. Napol.*

Trattato della religione, Neapoli, Joannis Jacobi Carlini 1593 in 12.

F. ANTONIUS NAVARRO.

† 1593. F. ANTONIUS NAVARRO Hispanus Llerena in Baeturia vulgo *Estremadura* ortus, ordinem professus Salmanticæ; insignis fuit sua ætate theologus, Ecclesiastes egregius & acceptus, quo titulo ad gradum præsentati & prædicatoris generalis ascendit. Anno MDLXXI priorem agens Victoriæ ad solemnia religionis vota Joannem de Marieta suscepit, ut hic ipse testatur Hist. suæ Eccles. lib. 19 cap. ult. qui & Antonium addit anno MDXCIII Matriti obiisse: cui major fides, quam Alphonso Fernandez ejus mortem ad annum MDXCVI prolatanti. Ejus extat

Tomus primus sermonum de sanctis a festo B. Andreæ ad resurrectionem Domini, Madriti, Petri

Sec. XVI. Madrigal 1593 in 4 pp. 1160. Inter hos sunt de beata Virgine in sabbatis adventus, quorum initium, *Mirum sane est &c.* laudati ab Alva in præfatione Tomi I Bibl. Virgin. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Plura alia parabat, quæ mors abrupit, ut ait Marieta laudatus, & excipiunt Antonius in Bibl. Hisp. & Altamura.

F. ARCHANGELUS MANCASULA.

1593. F. Archangelus Mancasula de Asula Brixiensis diœcesis sacræ theologiæ magister, inquisitor Novocomensis, infracto munus illud obivit adversus hæreticos animo, ac tandem in cœnobio Boschensi ad immortalem ex hac mortali vitam transivit sedente Sixto V pontifice maximo. Ejus meminit Vincentius Rivalius a Rovetta citatus ad 1593, & ab eo dicuntur scripta hæc opera:

Vita S. Petri Martyris Veronensis stylo eleganti.

Compendium præclarorum pro fide Christi & Ecclesiæ facinorum plurimorum sanctæ fidei inquisitorum, qui pro illius defensione ad mortem usque decertarunt.

Qua verò hæc lingua, ut an typis edita ac relicta MS non addit Rovetta, quod utinam hîc moneant sodales Itali.

F. CLEMENS GIFFONELLUS.

† 1593. F. Clemens Giffonellus Siculus de Atripalda in Picentinis & Principatu ulteriori natus, conventusque Atripaldensis professus, philosophus subtilis, eximiusque theologus, pluribus in provinciæ Regni studiis professus est, Cajetæ maxime, quo ab universitatis rectoribus ac præsidibus vocatus in propugnanda D. Thomæ doctrina juxta cardinalis Cajetani nostri sensa clarum fecit sibi nomen. Sic noster Theodorus a Valle pag. 268, qui tamen annum signare oblitus est, quo ille vixit ac obiit. Vallium excipiens Altamura refert ad 1593. Plura eum prout a curiosis doctisque viris invitabatur eleganter acuteque scripsisse narrant uterque, in quibus numerantur

1. *In quodlibeta F. Natalis Hervai nostri Index copiosus eruditione refertus.*

2. *Apologeticum Quæstionum de prædicatione naturali & per se singulari de seipso, in quo Porphyrii, Cajetani & D. Thomæ sententia explicatur & defenditur, quod opus F. Hieronymo Caiazza Angrensi theologo insigni ordinis nuncupavit.* Ubi autem serventur edita vel MS nullus aperit, forteque docebunt aliquando indigenæ curiosi.

F. FERDINANDUS DE CASTILLO.

† 1593. F. Ferdinandus de Castillo quem *Hernando Castillo* vulgo nuncupant gentiles, patria Granatensis erat, professione Pintianus: die XVII septembris MDXLV in manibus F. Joannis Manuel conventus Pintiani priore, qui & Carolo V Cæsari fuit a confessionibus, solemni sacramento se religioni devovit. Inde Salmanticam missus ad S. Stephani, tam præclara dedit ingenii sui specimina, ut Franciscus Romeus ipse magister ordinis anno MDLI Salmanticam (quo indicta erant ordinis comitia) Tridentino intermisso concilio veniens, Ferdinandique vix adhuc pubertatem egressi dotes eximias animadvertens, utilemque futurum existimans suo conventui Vallisoletano, licèt nondum presbyteratus ordine sacrum, eo illum redire voluerit. Peracto igitur ibidem & emenso studiorum curriculo, sacris se totum literis sanctorumque Patrum lectioni dedit, utque naturali pollebat & ingenita dicendi gratia atque facundia, Logronium primo missus est datusque concionator, unaque theologiæ moralis professor: quem inde postea F. Bartholomæus Carranza prior provincialis ad palæstricos agones idoneum arbitratus, Pintiani collegii Gregoriani voluit esse sodalem. Inde paucis mox ab annis conventus ipsius S. Pauli Fratres eum ad se vocarunt, qui ab alio jam inchoatum Fratribus suis artium cursum prosequeretur: quo demum absoluto sacras ibidem & theologiæ disciplinas prælegere jussus est. Contigit autem ut regius Ecclesiastes & concionator F. Thomas Xuara ejusdem ordinis quibusdam in Ecclesia majori concionibus obstrictus habendis, a Joanna vocaretur ad aulam, quæ tum Pintiæ agebat, & Hispanias absente Philippo II illius fratre, regebat, iisdem omnino diebus in regio sacello conciones habiturus; adeoque majoris Ecclesiæ sermones alteri committere cogeretur. Is porro unus ei occurrit F. Ferdinandus, necdum hujus Ecclesiæ capitulo probatus & exploratus, qui tanta tamen in ea peroravit eruditione atque facundia, ut omnium in se animos oraque converterit: ipsaque Joanna princeps ac regens ipsum audire voluerit, & in regio sacello conciones habere, quas & magna sui fama nominis habuit auditorumque plausu: nec a consuetis interea quicquam intermisit lectionum & scholæ oneribus, utrique abunde simul & ad amussim muneri faciens satis. Et annis quidem MDLXI & LXII ad S. Pauli conventus sui concionatus est, inde regiam accersitus in aulam Matriti sedentem MDLXIII per quadragesimam prædicavit, unde ad solitum lectionum & scholæ rediit onus magisterii laurea coronandus. Munus autem id utrumque lectoris simul & concionatoris apud suos S. Pauli Pintiæ per annos quatuor a MDLXIV ad MDLXVIII fideliter obivit, adeo ut nec alicujus unquam partibus vel levissime defuerit. Ea clarebat inter Fratres prudentia, morumque gravitate & integritate vitæ, ut in priorem S. Mariæ de Atocha Matritensis fuerit assumtus, quo magno regularis disciplinæ proventu magna & sui laude functus est munere. Nam & Philippus II ipse Prudens dictus, ubi de re gravioris momenti quærebatur, *Prior*, aiebat, *Atochensis consulendus, magni enim vir est ille consilii.* Hocce prioris onere soluto novum aliud ejus imposuit onus humeris prior Hispaniæ provincialis F. Petrus Fernandez, quatuor videlicet historiæ rerumque ordinis colligendi scribendique centurias, arduum utique opus & difficile, quod ille tamen aggressus est. Verùm ut ad illud se primum accingit, novæ illi objiciuntur & operi remoræ, dum in priorem S. Andreæ Methymnæ campestris eligitur, sed mox a rege supremique sancti officii mandato consilii Matritum revocatur, sacri hujus electus futurusque tribunalis assessor & consultor. Palentiæ tum habebantur comitia provinciæ, dataque sibi super his a rege mandata Patribus exhibuit prædictus prior provincialis, in Castilli magistri laudes erumpens, gravioresque ei suggerens simul admonitiones. Regius etiam tum concionator assumtus ordinarius, huic muneri deinceps & sacri simul officii consiliis incubuit. Aliquot post annos electus prior Pintianus, variis jam licèt obnoxius infirmitatibus, infracto animo concionibus habendis centuriisque scribendis ordinis constanter desudabat, nullo cæteroqui communitatis suæ regiminisque dispendio. Collegii postea S. Gregorii rector ibidem factus, Matritum iterum ad S. tribunalis consilium & ad aulam subito revocatur. Postea Sebastiano Lusitanorum rege Africana in expeditione infausta cæso, hujus sceptrum ex avo patruus jam senio gravis cardinalis & episcopus Henricus hæreditario jure ca-

pessiverat, & de successore sibi subditisque procurando valde solicitus, futuræque spe cupidusque sobolis, qua tuta foret & asserta publica regni tranquillitas, posito clericatu, in quo dudum a puero vixerat, de nuptiis in publicam utilitatem cogitabat, & apud Romanum pontificem agebat: quod Philippus Hispaniarum rex non Ecclesiæ modo legibus adversum & propudiosum aversabatur ac verebatur omnino consilium, verùm& præcipue quod certam ei regni hujus hæreditatem capessendi spem omnem eriperet. Quare Henricum regem ut ab hoc averteret consilio, ducem Ursaonem seu Ossunensem Johannem *Tellez Giron* legatum misit, unaque ei Ferdinandum nostrum, cujus uteretur in re tam gravi consiliis & opera, socium adjunxit: qui prudenter adeo, & ad regis intentum hanc apud Lusitanum legationem obivit, ut epistola singulari apud Pardum die xxx januarii MDLXXIX data gratissimum sibi fuisse ejus in ea legatione ministerium ei testatus fuerit. Quin & tanti apud regem Ferdinandus noster habitus, ut eum Ferdinandi principis filii sui pueri educationi præfecerit, præceptoremque delegerit, quo tamen immatura mors pueri principis eum onere liberavit, & honore fraudavit. Demum quadraginta octo, quibus in ordine vixit annis, gravioribus seu fidei, seu regni, seu religionis negotiis nullo non tempore fuit occupatus. Eam de illo existimationem ferebat Philippus II neminem melius de stupendo incarnationis mysterio loqui, gratiæque dono singulari id ei concessum: hinc etsi non ignoraret infirma valetudine fere obrutum, per principem filium ei significavit sibi volupe omnino futurum, si proximo annunciationis die se coram concionaretur. Paruit Ferdinandus, rediitque solito cum aulæ plausu, verùm ita ex sermonis contentione oppressus, ut intra paucos dies vitam cum morte commutarit. Obiit enim Matriti XXIX martii MDXCIII hora nona matutina, non secunda aprilis MDXCII, ut mendose narrat Schottus in *Bibl. Hisp.* Diem Veneris fuisse prodit noster Lopez æqualis, sed fortè sepulturæ diem confundit cum die obitus, nam cùm litera Dominicalis esset G, & pascha in aprilis XV incideret, XXIX martii fuit feria quinta seu dies Jovis intra quartam quadragesimæ septimanam. Paucis deinde post annis Matrito, ut ipse moriens cupierat, suisque petentibus Pincianis ad nativum suum S. Pauli conventum translatus est, ubi in capitulo jacet sepultus. Magnarum omnino virtutum vir fuit, recti tenax, sincerus, paupertatis & totius disciplinæ regularis exemplar absolutissimum, ordinum religiosorum amans & in aula columen, & tantæ licèt apud omnes & regem ipsum esset auctoritatis & famæ, nullo unquam abreptus ambitionis æstu, studio solum, prædicationi, libris componendis ad ultimum usque spiritum deditus. Ejus cum laude meminerunt Alphonsus Fernandez in *Concert.* Malvenda passim in *Annal.* Nicolaus Antonius in *Bibl. Hisp.* Schottus citatus, Altamura ad 1593, sed præ omnibus de eo legendus noster Joannes Lopez P. IV *Histor. Gener.* lib. 3 cap. 62, 63 & 64, quem hîc excipimus testem supparem, & in multis oculatum. Hæc sunt ejus opera:

1. *Primera parte de la Historia general de Santo Domingo y de su orden de Predicadores*: T. I Philippo II nuncupatus, Matriti, Francisci Sanchez 1584 fol. pagg. 1028.

2. *Segunda parte de la Historia &c.* T. hic II eidem regi nuncupatus, Pintiæ, Didaci Fernandez 1592 fol. pagg 593.

Altera editio utriusque partis Pintiæ, Francisci Fernandez & Antonii Coëllo 1612 fol. Fuit verò hujus Historiæ I Pars ex Hispano Italice versa per F. Timotheum Bottoni. Videsis supra ad 1591 ubi de eo. II verò pars Italice translata fuit a Philippo Pigafetta & edita Florentiæ, Philippi Giunti 1596 in fol. SÆC. XVI.

3. *Epistola gravissima sive Regularium Apologia ad Philippum II ex Atochensi conventu scripta 23 octob.* 1576. Hanc noster Joannes Lopez inseruit *Histor. Gener.* P. IV lib. 3 cap. 63 pag. 736, cujus scribendæ hæc occasio fuit. In Fratres ordinis Minorum Bæticæ provinciæ, alicujus illorum forte prætextu reatus, præter juris ordinem regulariumque disciplinam etiam auctoritate regis insurrexerant osores eorum aliqui, cùm autem id in commune regularium omnium exitium famæque dispendium, morum & disciplinæ detrimentum manifeste verteretur, malo huic occurrere Castillus noster & apud regem intercedere decrevit pro disciplinæ regularis juribus, communique regularium fama & nomine, quod hac epistola seu apologia præstitit & pro votis consecutus est. Nullus præterea dubito quin sive in regiis Matritensis aulæ sive tribunalis fidei plures ejus ad regem de gravioribus negotiis epistolæ, vel consilia in rebus fidei manu ejus scripta, quæ tum tanti habebantur, serventur etiamnum quorum & meminit Lopez citatus. Ut linguam Hispanam pure loquebatur, veramque eloquentiæ rationem erat assecutus, optandum fuisset, ut ejus sermones sui posteris commendassent ac typis edidissent.

Huic saltem illustri viro gratiam hanc habet ordo Prædicatorum, quod Annales nostros lingua Hispana purissime & elegantissime scripserit, sed & summa fide. Sicubi autem præsertim in primordiis aliquando aberraverit, id penuriæ documentorum antiquorum, quæ ipsi defuerunt, ascribendum est: quod & ipse in prologo queritur, dolens eos qui ipsi in hoc argumento præiverant, frivolis & puerilibus colligendis operam impendisse, & præclare gesta, quibus unis incumbere debuissent, omisisse. Unde fit, ut jam accurata & clara ordinis historia vix sit speranda, nisi plures sodales in variis regnis & provinciis antiqua summorum pontificum, regum, principum, civitatum, collegiorum, & monasteriorum archiva impigri & diligentes scrutentur, & alterum Ferdinandum *de Castillo* offendant, cui a se reperta commendent in ordinem concinnanda, & pari elegantia Latine scribenda.

F. PETRUS OLIM.

F. PETRUS OLIM seu vere seu falso sic dictus Lugduni agebat anno MDXCIII, quo libellum edidit hoc titulo ibidem impressum 1593.

De electionis jure, quod competit viris Portugalensibus in augurandis suis regibus ac principibus. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Non parva mihi suspicio est hunc scriptorem non alium esse a Josepho de Texera Lusitano, de quo postea ad 1620, cui placuerit sub hac persona latere, ne laudes in hoc tractatu ipsi datæ in proprio ore sorderent, qua eadem cautela in aliis opusculis usus est. Vide postea ad annum citatum *Josephus de Texera.*

F. PETRUS SEICHEEPE'E.

F. PETRUS SEICHEEPE'E Latine *Aridiensis* pro more seculi vulgò nuncupatus, Gallus Cenomanus patria & professione, vir eruditione & facundia clarus, Parisiis in sacra facultate licentiam decurrebat annis MDLVIII & LIX, quo ultimo decimus quartus & pro jure Prædicatorum postremus de Sorbonica respondit: at cùm in his thesibus propositiones aliquas defendisset, quæ facultati non placuerunt, proptereaque a licentia prohibitus † 1593.

Sec. XVI. esset, Romam perrexisse ferunt quidam, ac ibidem toto præsente plaudenteque cardinalium collegio, probanteque ipso S. P. Pio IV conclusiones easdem publice magnaque sui nominis laude propugnasse: exindeque Parisios reversum cum speciali pontificis mandato, quo is ad lauream jubebatur admitti. De quo sic legitur in Actis: *Hoc anno* MDLX *fuerunt aliquæ difficultates terminatæ inter facultatem, & F. Petrum Seicheespee Prædicatorem propter propositiones quas in sua Sorbonica defenderat, ob quas non fuerat præsentatus cum sociis ad licentiam, tandemque* XI *junii* MDLX *M. N. Joannes de la Haye, qui præsentaverat alios* XI *januarii, eum præsentavit D. Antonio du Vivier cancellario in Ecclesia Parisiensi ante altare B. Sebastiani circa decimam matutinam, & fuit ibi licentiatus sine cujusquam præjudicio, præsentibus DD. Decano Nicolao Maillario, Joanne Duval, & multis aliis magistris & apparitore, postquam revocavit dictas propositiones in vesperiis F. Antonii Massot Prædicatoris* VI *ejusdem mensis & anni, & fuit postea magister die* XIII *maii* MDLXVII. Interea nimirum a Carolo *d'Angennes de Rambouillet* episcopo Cenomanensi theologus ascitus, cum eodem ad synodum Tridentinam sub Pio IV se contulerat, in qua se Patribus ob doctrinam, dicendique facilitatem & elegantiam eximie probavit. Exinde pluribus annis Parisiis in gymnasio Sanjacobeo e superiore loco sacras litteras publice interpretatus est, & tandem anno MDLXXI primarius ibidem regens constitutus ex actis cap. congreg. Gallic. Rhedonis habiti. Quo dum munere fungeretur, ut non eruditione tantum, morum gravitate, ac rerum experientia, sed & magna dicendi facultate polleret, summusque orator sacer audiret & Ecclesiastes, a Nicolao Langelier episcopo Briocensi delectus est & vocatus circa MDLXXIV Ecclesiæ suæ theologus, quam cathedram & dignitatem XX ferme annis magna nominis & ordinis fama perseverans implevit ad obitum usque scilicet ad XXIX aug. MDXCIII quo singulari pietate moriens migravit ad superos ætatis LXXV, ibidemque sepultus fuit. Scripsisse ferunt plurima, sed in lucem pauca vel nulla prælo dedisse: a me certe nulla visa sunt, quæ forte apud suos latent in scriniis, vel temporum vicissitudine perierunt.

Ejusdem agnominis an germanus F. Joannes *Seicheepee* ordinis etiam Prædicatorum simul licentiam decurrebat & decimus anno MDLVIII de Sorbonica respondit, locumque inter licentiatos vicesimum secundum obtinuit XXX jan. MDLIX stylo veteri, novo MDLX. Ex actis facultatis.

Propositiones in actu Sorbonico F. Petri *Seicheespée* notatæ hæ fuere

1. *Infidelis quolibet actu ædificat ad gehennam.* Censura: *Hæc propositio adversatur scripturæ sacræ.*

2. *Non omnes morientur.* Cens. *Hæc repugnat scripturæ sacræ.*

3. *Cœli sunt animati.* Cens. *Hæc jam olim damnata ab universitate Parisiensi falsa est.*

Hujus Petri meminit in sua Bibl. *La Croix du Maine*, dicitque natum in oppido seu vico *Walon* vernacule dicto tribus a Cenomano milliariis Gallicis, nullaque ejus opera Gallica typis excusa a se visa, licèt plura quæ lucem mererentur, præ manibus haberet, at Latina non pauca a se visa in bibliothecis theologorum Parisiensium.

F. RAIMUNDUS PASQUAL.

1593. F. Raimundus Pasqual Catalanus ex illustri Pasqualiorum sanguine ortus, ac conventus Barcinonensis nobilis alumnus, sacræ theologiæ magister insignis, clarebat jam anno MDLXXIV, quo in comitiis provincialibus Barcinone post generalia ibidem habitis suæ provinciæ Aragoniæ electus fuit præfectus provincialis. At magister ordinis Seraphinus *Cavalli* qui præsens aderat, electionem irritam voluit, & ad aliam procedi jussit, de quo legendus Diagus Hist. prov. Arag. fol. 100, qui & ibidem addit Pasqualium vixisse ad annum Christi MDXCIII, quo apud suos diem obiit, & in nativo cœnobio sepultus fuit. De eodem agunt Fernandez, Lopez Hist. gener. P. IV, lib. 3 cap. 4, Lopez *de Haro* Nobiliar. Geneal. de las Españas Tomo altero p. 522, ubi de Pasqualiorum stemmate, origine, variis familiis plura refert egregiæ nobilitatis monimenta. Scripsit

Præclarissima commentaria in epistolam B. Pauli apostoli ad Romanos, Barcinone 1597 in fol. Iterum prodierunt ibidem apud Jacobum Cendrat 1611 fol. pp. 438. Quæ extant apud nostros Parisienses ad S. Honoratì.

Hoc opus inquit Antonius in Bibl. Hisp. plusquam duodeviginti jam annos perfectum, quotidieque in examen vocatum prælo tandem nec omnino sponte commisit auctor, ante absolutam editionem e vivis exemtus.

De nuestra Señora del Rosario, Idiomate Catalano, inquiunt Fernandez & Lopez citati.

F. AMBROSIUS PASCHA.

F. Ambrosius Pascha Parthenopæus, in cœnobio S. Dominici ibidem professus, sacræ theologiæ magister fuit, cujus laudes ita complectitur epigraphe sepulcro ejus marmoreo in æde S. Mariæ *della Sanita* incisa, ut illam sat sit hîc exhibere ex Vallio in Compendio & ex Toppio in *Bibl. Napol.* 1594.

D. O. M.

F. Ambrosio Pascha Neapolitano vita & exemplo & doctrina memorando, omnium sui ordinis honorum gradibus functo, provinciali, publico lectori, arctioris observantiæ auctori, theologorum collegii vicecancellario. Fratres S. Mariæ Sanitatis ob viri memoriam. Vixit annos LXV. *Obiit anno Domini* MDXCIV *mense februario die* XXIV *hora* V *noctis.*

Toppius qui recenset inter scriptores, nulla tamen ejus prodit opera, quæ a suis sodalibus forsan sperabat addenda, quod & nobis in votis est.

F. ANGELUS CALEPIUS.

F. Angelus Calepius natione Cyprius e nobili ejus insulæ Calepiorum familia Nicosiæ ortus, matre D. Lucretia Calepia, quæ postea in expugnatione ejus urbis IX sept. MDLXX a Turcis interemta, & in ipso ancillæ suæ sinu capite truncata, ille vero in conventu S. Dominici Nicosiensi ordinem amplexus, vir fuit gravis, eruditione æque clarus ac sanguine, vitæ morumque sanctitate conspicuus, sacræ theologiæ magister, provinciæ Terræ sanctæ vicarius generalis, fidei christianæ propugnator & athleta strenuissimus: quod egregie demonstravit in obsidione Nicosiæ, cives suos & milites ad fortiter hostibus resistendum excitans, eisque omnia corporis & animæ levamenta ac subsidia ministrans: a quibus caritatis officiis nec in ipsa urbis expugnatione horribilique fidelium per triduum strage cessavit. Captus ipse a Flamine Machumetano, ac vestibus exinde omnibus spoliatus, in sola relictus interula cum femoralibus gausapinis detritisque calceis, cum aliis captivis vænum expositus, in Talismanni cujusdam potestatem venit, a quo venditus postea Osmæ Celibi Raiscio triremi Turcæ præfecto, ita huic carus fuit, ut libere viveret, eademque cum eo mensa uteretur. † 1594.

A quo demum Pii V P. M. liberalitate, curante magistro ordinis F. Seraphino Cavalli redemtus, numeratis quatercentum nummis pro lytro, liber jam factus VIII januar. MDLXXI Constantinopoli egit per annum, captivos Cyprios in carceribus invisens ac consolatus, utque in fide starent immobiles serio adhortans, quotquot poterat eleemosynis undecunque corrogatis redimens, juvenesque plures qui jam abnegarant ad frugem & pœnitentiam revocans. Hinc anno sequenti tertia febr. MDLXXII, ceu Romani pontificis explorator, iterum in vincula detrusus, ab archithalasso Turcarum Occhiali capitis grave discrimen incurrit, divina tamen clementia, nobilium Raguziorum pietate, Ababamachi recens in regem Algeri electi interventu, ac præsertim regii Galli legati, solutoque novo lytro evadens in Italiam venit: ubi colligendis ad redimendos gentiles suos pecuniis, præcipuas urbes Venetias, Bononiam, Romam, Neapolim adivit: demum a Gregorio XIII ad infulam Therasiensem (*Santorini* vulgo dicunt) evectus VII nov. MDLXXXIII Neapoli diem clausit extremum XIX aug. MDXCIV, & in ecclesia S. Catharinæ de Formello nostra, cujus conventui se aggregari curaverat, sepultus fuit. Scripserat anno MDLXXII Bononiæ agens

1. *Vera e fedelissima narratione del successo dell' espugnatione e defensione del regno di Cipro, o della città di Nicosia.*

2. *Vera e fedelissima narrazione dell' espugnatione e defensione di Famagusta.*

Hanc utramque typis tradidit F. Stephanus *de Lusignan* ad calcem suæ chorographiæ & brevis historiæ Insulæ Cypri Italice scriptæ, Bononiæ, Alexandri Bonacci 1573 in 4.

Iterumque utramque Gallice versam cum eadem Historia etiam vulgari Gallico donata & a se aucta Parisiis, Guillelmi Chaudiere 1579 in 4, ubi iterum prodiit apud Robertum Fouet 1604 in 4.

Angeli Calepii meminere Lusitanus, Fontana in Theatro, Altamura, Rovetta, Cæsar d'Engenio *Napoli Sacra* p. 152. At ipse de se potissimum legendus.

F. ANTONIUS DE ORMAZA.

1594. F. ANTONIUS DE ORMAZA Hispanus dum Brigæcii sive Oveti priorem ageret, scripsit, ac in lucem edidit teste Antonio in Bibl. Hisp. quam excipit Altamura

Vida de san Iacinto, Pinciæ, Didaci Fernandez 1594 in 4.

F. DOMINICUS DE SALAZAR.

† 1594. F. DOMINICUS DE SALAZAR Hispanus, Rioja in Castella ortus, ordinemque XVI novemb. MDXLVI. Salmanticæ professus, condiscipulos in studiis nactus est F. Dominicum Bañez & F. Bartholomæum de Medina, quibus ut non impar ingenio, pietate, atque doctrina, sic & non imparem scholarum præsertim regimine ac muniis se futurum præstabat. Verùm Evangelii infidelibus prædicandi zelo succensus, Mexicum transfretavit, & annis quibusdam ibidem theologiam professus, missionibus deinceps apud barbaras Hispaniæ novæ & Floridæ gentes totus incubuit, ubi innumeras ad Christum adduxit Indorum animas non sine frequenti vitæ periculo immensisque laboribus. Triginta jam annis circiter in ea Domini vinea instituenda desudarat, cùm in Hispaniam ob gravissima fidei negotia procurator delegatus est: ejusque pro fide ardentis studii cæterarumque animi dotum probe conscius rex catholicus Philippus II novæ, quam recens a Gregorio XIII curaverat apud Insulas Philippinas erigendam, præponendum eum duxit Ecclesiæ: ad cujus præsentationem die VI februar. MDLXXIX primus institutus est Manilensis & Philippinarum Insularum episcopus. Consecrationis accepto munere eo statim se contulit, Manilæ sedem, Ecclesiamque cathedralem erexit, dignitatum canonicorumque ac aliorum cultui divino necessariorum officialium numerum & officia constituit, distinxit, exque ipso regis ærario & sumptu sportulas assignavit: cùmque Sinenses Manilam mercimoniorum causa frequentare soleant, hos per varia Philippinarum loca dispersos, duriusque ab inquilinis & indigenis habitos in certum adunare, cogereque juxta Manilam sub certo regimine locum, & ab omni liberare molestia, libereque negotiari voluit & obtinuit; sed quæ præclara gesserit cætera persequi longius esset, nec nostri instituti. Legatur *Aduarte* Histor prov. Philipp. T. I lib. 1 pag. 184 & seqq. ubi de eo fusissime. Anno MDXCIII rerum Ecclesiæ suæ urgentissimarum causa Hispaniam repetere coactus, inter alia diœcesis suæ amplioris divisionem in quatuor partes, & in provinciam Ecclesiasticam erectionem obtinuit: primusque ipse Malinensis archiepiscopus designatus, sed priusquam apostolicæ Roma literæ advenirent, obiit Matriti quarta decemb. MDXCIV, fuitque in conventu S. Thomæ in æde capitulari sepultus apposita epigraphe, in qua & *Pater pauperum & ipse vere pauper* dicitur. Ejus cum laude meminerunt Fernandez *Histor. Eccl. de nuestros tiempos* lib. 2 c. 39, Remesal *Hist. de la prov. de Chiapa* lib. XI c. 7 pag. 672, Gil Davila *Grandeças de Madrid* p. 266. Anno episcopatus sui .... in synodo a se congregata edidit lingua vulgari Dominicus noster

Statuta secundùm quæ se gererent confessarii circa casus in iis regionibus emergentes, nec in Europa consuetos, eaque ratione utilissima & deinceps servata, Manilæ......... Non omittendum ab ejus obitu 14 aug. 1595 Manilensem Ecclesiam metropolitanam a Clemente VIII tandem factam fuisse, erectosque sub ea tres suffraganeos episcopatus Novæ Segoviæ, Cazeram, *Caceres de Camerinha*, Nominis Jesu *Nombre de Jesus*.

F. JOHANNES SEGOBIENSIS.

F. JOHANNES SEGOBIENSIS vel *de Segovia* Hispanus Segobiæ ex qua & agnomen accepit, patre Jacobo seu Diego de Palentia, & hujus uxore Maria Gonzales natus est ad annum MDXXXI, ordinemque professus in patria XIX januar. MDLVI, ubi jam artibus & theologiæ studuerat, & Fratrem Emmanuelem Gomez germanum suum natu majorem in conventu S. Crucis lectorem audierat, adeo macte & feliciter, ut & mox suis Fratribus artium lector in eodem suo conventu fuerit institutus, ac subinde delectus a suis & missus Pinciani S. Gregorii gymnasii nostri, ut aiunt, collegialis. Ibi theologiæ scholasticæ quidem strenue sese impendit totum, sed postea se positivæ dedit, lectionique sacræ scripturæ interpretum, ac SS. Patrum. Unde reversus ille celeberrimus claruit Ecclesiastes, prædicatoris etiam generalis titulo donatus & honore, quo munere diu & cum omnium plausu & fructu perfunctus est. Ad regimen ut pote qui moribus erat facillimis eximiaque moderatione animi, modestia atque experientia præditus, sæpe vocatus est, præfuitque prior electus *Guadalajaræ*, *Logroño*, & *Carrion*. Johannes Marieta noster ejusdem cum eo gentis, ætatis, ac provinciæ Hist. Eccl. lib. 14 cap. ult. vult eum obiisse Guadalajaræ anno 1592, quod Didaco seu *Diego de Colmenares* de eo legendo *Histor. de Segovia* ubi SÆC. XVI. 1594.

 de scriptoribus agit, non probatur. Asserit enim eum Segobiæ decubuisse XII nov. MDXCIV, ibidemque jacere, cui & cenotaphium hoc appendit:

D. O. M.

F. Johannes de Segovia patria & cognomine alumnus Prædicatorum & altor, condito lucubratissimo opere De Prædicatione Evangelica, *in patria obiit anno* LXIII *vitæ suæ, universalis* MDXCIV *pridie idus novembris.*

Uter eorum verum propius attigerit, gentiles explorent & judicent. Scripsit hoc titulo:

De Prædicatione Evangelica. Opus IV libris distinctum, de conditionibus scilicet ad apostolicum evangelicumque concionatorem requisitis, quod prior tum Guadalajaræ duci *de Infantado* nuncupavit, ac edidit Compluti, Joannis Gratiani 1573 fol. Postea Brixiæ, Petri Marchetti 1581 & 1586 in 4.

Conciones de quadragesima, de tempore & de sanctis tomis tribus reliquisse quidam dicunt, sed adhibita diligentia earum notitiam habere se non potuisse testatur citatus Colmenares: quas fortè ut fieri solet Hispane scriptas inter se sodales a morte auctoris diviserunt.

Monendus hîc lector non erat hunc nostrum Johannem longe alium esse ab ejusdem cognomine, qui Basileensium Felici V papæ adhæsit, ab eodem cardinalis creatus, eaque dignitate postea spoliatus anno MCCCCXLIX, nisi hunc seculo integro fere antiquiorem & *Gonçales de Contreras* gentilitio agnomine dicendum, Oldoinus ex S. Antonino prave intellecto nostris accensuisset, proinde emendandus in suo Ciaconio recensito T. II pag. 941.

Hujus nostri auctoris cum laude meminerunt Lusitanus, Gozzeus, Pius P. II lib. 4 col. 284, Fernandez, Altamura ad 1594: extrates verò Possevinus, Nic. Antonius Bib. Hisp. & alii.

F. JOHANNES AMBROSIUS BARBAVARA.

† 1594. F. Johannes Ambrosius Barbavara Insuber Mediolanensisque patria fuit, conventus sancti Eustorgii Mediolani alumnus, qui clarum Barbavarorum in Longobardia nomen & genus, ab eruditione singulari religioneque per omnem Italiam multo reddidit illustrius, quem Carolus ipse sanctissimus cardinalis Borromeus elegit ideo sibi theologum, suæque etiam arbitrum habere voluit conscientiæ Sabaudiæ dux & Allobrogum. Quippe quam Parisiis in gymnasio nostro Sanjacobeo inter æquales eminens audierat, ad suos reversus Taurini annis pluribus ingenti fama docuerat theologiam, rude donatus in ea laureatusque magister, publicoque stipendio Patavii annis solidis tredecim a MDLXI ad MDLXXIII publicus in via D. Thomæ professor divinarum litterarum aggregatus, uti Tomasinus lib. 3 c. 3 Gymnasii Patavini refert pag. 283. Cognominem habuit fratris germani filium ejusdem conventus S. Eustorgii professum F. Johannem Ambrosium *Barbavara* sacræ theologiæ professorem, & provinciæ S. Petri Martyris priorem provincialem, cui F. Hieronymus Mercurii noster librum suum tertium *Degli errori populari d'Italia*, de quo postea ad 1615 nuncupavit, qua in epistola sic tum Barbavarorum gentis tum nostri Johannis Ambrosii patrui gloriam extollit: *Camillo vostro padre conobbi io in Milano, gentilhuomo così civil, honorato, e prudente, che in vero ben monstrava esser legitimo ramo della nobilissima pianta Barbavara, & Rocco suo fratello, e vostro zio fù quel famoso teologo della nostra religione detto maëstro Gio: Ambrosio Barbavera, il quale in Parigi & in Padova manifestò al mondo quanto fusse la felicità del suo ingegno, e la profondità della sua dottrina: poiche come nella università di Parigi essendo studente non ritrovò mai o Frate, o secolare, che con ragion si potesse pareggiar a lui, così essendo in Padua teologo publico della serenissima signoria di Venetia, non hebbe pari non solo in esso studio, ma nè anco in Italia, e quasi in tutto l'ordine; diche io ne sono oculato testimonio, perche in quel tempo, fui suo discepolo e studente formale nello studio di Padova: e perciò meritamente quando fù teologo del cardinal di Trento in Roma, così fece stupire in poco tempo la corte Romana per le sue rare virtù, come si fece schiava in sua vecchiezza la corte di Turino, dove serviva per teologo publico dello studio* &c. Quæ Mercurius scribebat XII julii MDCIII. De eo legendi Michael Pio. Lib. I cap. 67, *pag.* 243 *a Della progenie &c.* qui a sacris confessionibus Sabaudiæ duci fuisse præstat, Annibal Guascus, Thomas Garzoni, Jos. Simlerus, Ambrosius Gozzeus pag. 145, Altamura ad 1545, & Picinelli in Athenæo. Plura laudantur ejus scripta, quorum aliqua in lucem edita prodierunt:

1. *Tractatus de sacramentis.*
2. *Commentaria in primam partem Summæ theologicæ S. Thomæ Aquinatis.*
3. *Oratio in laudem ejusdem D. Thomæ*, Venetiis 1548. Sic Simlerus.
4. *In septem psalmos pœnitentiales dictos Paraphrasis*, quam plagiarii alterius ordinis nomine a morte auctoris excusam fuisse narrat Pius citatus. Sed & plura alia theologica MS reliquisse dicunt.
5. *Oratio in laudem B. Virginis elegantissima.* Sic Rovetta.

F. JOHANNES BAPTISTA SERIGNANO.

F. Johannes Baptista Serignano ab Ughello, Fontana, & Toppio sic nuncupatus, 1594.
a Piò verò & Vallio *Napoli* ut nomine familiæ agnominatus, ab omnibus *de Sancto Severino* a patria dictus, oppido diœcesis Salernitanæ *Palco* aliter dicto, ibidem in conventu S. Johannis Baptistæ institutum nostrum professus est, virque evasit sacris & prophanis litteris præstantissimus sub summis pontificibus Gregorio XIII, Sixto V, Urbano VII, Gregorio XIV, Innocentio IX, & Clemente VIII. Catechumenis instituendis, doctrinaque christiana imbuendis Romæ præfectus fuit, quod munus cùm summa fide diligentiaque implevisset, Scalensis a Clemente VIII episcopus anno MDXCIV die VII januarii constitutus est & inauguratus: at eodem anno Deo vocante ad superos evolavit circa septembrem ætatis LXIII in æde SS. Rosarii ubi obierat primum sepultus, exinde verò agentibus germani fratris sui filiis duobus F. Thoma & F. Augustino ejusdem ordinis alumnis ad Sanctum Severinum translatus, & in æde sacra cœnobii sui nativi ad Palcum sub tymbo marmoreo conditus insculpta epigraphe, quæ de eo hîc dicimus docente, quam legesis apud Vallium citatum p. 263. Cæterum nulla ejus opera nobis exhibent auctores citati, nec in hac bibliotheca laudandus videbatur, nisi Toppius in sua Neapolitana meminisset. Forte habitas a se Romæ *Catecheses & doctrina christianæ rudimenta* MS apud suos servata reliquerit.

F. PETRUS VERDUGO SARRIA.

F. Petrus Verdugo Sarria Hispanus * 1594.
in Americam transmisit studio fidei ardens, & lucrandarum Christo animarum, Indisque in novo regno Mexici seu Nova Granata convertendis ac instituendis non segnem operam dedit. Vir erat eruditus,

eruditus, qui pluribus annis theologiam e superiori loco docuerat, præfuitque etiam conventui civitatis Sanctæ Fidei dictæ, seu Novi Mexici. Claruit sub finem seculi XVI, & edidit

Libro de los misterios de la Missa, Matriti 1594 in 4.

Sic refert Antonius in Bibl. Hisp. quem cum Altamura ad 1594 hîc excipio.

F. VINCENTIUS FERRINI.

† 1594. F. Vincentius Ferrini *de Castelnuovo de Garfaniana* in Etruria ad dextram fluvii Auseris (*Serchio* vernacule) sito, loco eleganti & prædiviti, & negotiatoribus frequentato, ex quo etiam viri literis insignes prodierunt teste Leandro *Descr. d'Ital. fol.* 32 *a* ortus, institutum Prædicatorum & habitum amplexus est Prati in eadem Etruria, unde provinciæ Romanæ primum fuit alumnus, at postea auctoritate majorum filiationem suam in conventum provinciæ utriusque Lombardiæ transferri obtinuit, in eaque florebat anno MDLXXXIII tribunalis sancti officii vicarius generalis Parmæ. Anno vero sequenti MDLXXXIV circiter Graiaci seu Græcii agebat prioris provincialis conventuum Hungariæ, Stiriæ & Carinthiæ titulo ornatus & officio fungens, unaque Noreianæ seu Goritianæ nobilitatis Ecclesiastes, facundus enim erat divini verbi præco, vitiisque eliminandis strenue ac ardenter incumbebat. In vivis adhuc erat anno MDXCVI, Venetiisque tum morabatur, quo autem anno & ubi diem obierit suum mihi incompertum. Ejus meminit Razzius noster pag. 276, quem hîc ex parte excipimus. Inter alia autem sic de ejus operibus habet:

Ritrovandosi l'anno MDLXXXIII *vicario del sant' ufficio in Parma, mandò fuori un suo libretto intitolato, Primo Alfabeto essemplare: il quale si è conosciuto molto piacere a i predicatori del divin verbo. Onde da me in nome loro vien pregata la R. Paternità sua, di mandare quanto prima in luce eziandio il secondo Alfabeto, e quanti siano.*

Ex quibus discimus tum hanc primam opellam fuisse prælo editam Parmæ 1583 XVI julii.

Editio forsan altera extat apud FF. Minores Conventuales dictos Anicii in Velaunis hoc titulo: *Primo Alfabeto essemplare del R. P. F. Vincentio Ferrini da Castelnuovo di Garfagnana predicatore Domenicano, e vicario generale del santo ufficio in Parma*, Venetiis 1587. Vidit D. Jacobus Boyer asceta Maureus, vir diligens, & erga ordinem Prædicatorum mirum affectus, sicque me monuit litteris XVI augusti MDCCXIX ex suo cœnobio in Arvernia datis.

Addit Rovetta ad hunc annum hoc opus anno 1687 die 1 octob. a se visum dum libros monasterii S. Catharinæ Senensis Veronæ regnosceret ac evolveret, ac cardinali Alexandrino F. Michaeli Bonello SS. Pii V sororio nuncupatum, titulumque habuisse, *Primo, secondo, terzo Alfabetto esemplare.* Quæ non omnino conveniunt cum relatis a Razzio solum primum Alphabetum tum editum testante. Tertia itaque fuerit hæc editio juxta Razzii votum ab auctore aucta. Quod fortè opus illud idem est, quod Altamura ad 1590 ait Venetiis editum apud Jo. Dominicum Imberti 1595 in 12, & eidem cardinali dicatum prodiisse.

2. *Alfabetto spirituale*, Venetiis 1586 in 12. Recensetur in Bibl. Barberina. An sit idem, an aliud opus me latet.

3. *Alfabetto esemplare*, Venetiis, Erasmi Viotti 1590 in 12. Ranutio Farnesio Parmensi Placentinoque duci nuncupatum. Sic Altamura, qui alterum Alphabetum asserit.

4. *Lima universale de' vitii del R. P. F. Vincentio Ferrini da Castelnuovo di Garfagnana predicatore Domenicano, raccolta da lui dalle opere de predicatori più famosi dell' età nostra, e da altri autori fra i moderni più illustri: utilissima & necessaria à predicatori, & a curatori di anime, & a tutti quelli che bramano estirpare da se i vitii. Con quattro copiosissime tavole. La prima delle Lime. La 2. delle cose più principali. La 3. delle autorità della scrittura sacra. La 4. dell'istesse Lime applicate alle ferie quadragesimali, & alle Domeniche, e feste de' santi di tutto l'anno*, Venetiis, Gionti 1596 in 4. P. I pagg. 508: P. II pp. 528. Sec. XVI.

Opus hoc Alphabetico ordine etiam scriptum, & a nostris Altamura & Rovetta omissum extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati: nuncupat verò auctor Raimundo *della Torre* libero baroni Valsasoriæ comiti, & apud rempublicam Venetam legato Cæsareo. Qua in epistola eorum quædam meminit, quæ supra de eo retulimus, addens a dicto Raimundo sibi vitam servatam dum Noreiæ (*Goricia*) ageret, verbo Dei instans ante decem annos: quod Venetiis scribebat 21 junii 1594. In monito verò ad lectores sic loquitur: *Mi sono risoluto raccoglier insieme quella quantità maggiore che hò potuto cavare da quaranta de piu celebri autori, e per il piu predicatori eccellentissimi dell' età nostra &c.* Extat hujus operis altera editio, Venetiis, Gionti 1606 in 4.

F. ALEXANDER GUILLIELMI.

F. Alexander Guillielmi Italus jam maturus, laureaque doctorali ornatus, ac scriptis typo editis clarus, sub finem seculi XVI ordinem amplexus est, quem a nostratibus omissum hîc recenseo ex fide Bollandi in Actis SS. tomo tertio Martii p. 246, *de Gloria postuma B. Ambrosii Sansedonii* n. 35, ubi sic lego: *Doctor Alexander Guillelmi postea ordinis Dominicani professus &c.* Ejus antea meminerat p. 181 n. 9. Qua autem ex civitate ortus ille sit, & cujus conventus alumnus disquirant gentiles. Scripserat & ediderat, priusquam ordini nomen daret * 1595.

Compendium vitæ B. Ambrosii Sansedonii, Romæ 1595. Habebat præ manibus Bollandus.

Senensem hunc ex eo conjicio, quod hujus agnominis illustres plures recenseat Ugurgierius in *Pompe Sanesi*: cui conjecturæ favet genus opellæ.

F. FELICIANUS NINGUARDA.

F. Felicianus Ninguarda Comensis diœcesis ortus a Morbinio, quod oppidum est Rhetiæ in Valle Tellina in Insubribus ad Adduam fluvium situm, ordinem amplexus est in conventu Mediolanensi S. Mariæ Gratiarum pro conventu tamen S. Antonii de Morbinio professus, uti docet in *Mon. Domin.* Fontana pag. 523, studiis applicitus inter æquales adeo doctrina excelluit, ut juvenis adhuc lauream magisterii in theologia cum omnium plausu retulerit. Vicarius generalis ordinis in Germania postmodum factus, ac Viennæ Austriacorum suis theologiæ lector publicus datus, inde ab archiepiscopo Saltzeburgensi Joanne Jacobo *Khuon de Belazi* circa MDLX inaugurato delectus orator & procurator ad concilium Tridentinum, sessionibus sub Pio IV annis MDLXII & LXIII habitis interfuit. Anno MDLXVII auctoritate pontificis Pii V, ac cæsarea Maximiliani II commissarius visitatorque generalis apostolicus in Germania omnium omnino regularium ordinum conventuum & personarum constitutus, eo munere cum laude pontificisque ac † 1595.

SÆC. XVI. cæsaris gratia & approbatione, summa integritate & vigilantia, summa animi fortitudine, labore multo, vitæque ipsius periculo strenue functus est. A Gregorio XIII postea episcopus Scalensis in regno Siciliæ sub Amalphitana metropoli renunciatus anno MDLXXVI, mox ab eodem anno MDLXXXIII ad sanctæ Agathæ sedem translatus, tandem natali diœcesi Comensi scilicet, sive ut aiunt, Novocomensi præfectus est a Sixto IV anno MDLXXXVIII octob. VII, pastor optimus ubique ac vigilantissimus. Ad præstandam Clementi VIII anno MDXCII electo obedientiam a duce Bavariæ cum suis filiis legatus fuit, quos & accepta pontificis benedictione ad patrem secum reduxit. Tandem egregiis in Ecclesiam meritis antistes clarissimus, seu pro fide tuenda, seu in debellenda hæresi, seu in grege pascendo ex Evangelii regula, vitam hanc mortalem cum immortali commutavit die V januarii MDXCV ætatis LXXVIII, sepultus in ecclesia nostra S. Joannis de Monte in S. Magdalenæ sacello, uti vivens jusserat. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus, Possevinus, Miræus, Gozzeus, Altamura ad 1595, Rovetta pro libito ut plerumque ad 1593. Sed de ejus gestis potissimum legendi Ughellus Ital. Sac. & Fontana tum in *Theatro* inter episcopos, tum in *Monumentis*. Hæc autem ejus laudantur opera:

1. *Assertio fidei catholicæ adversus articulos utriusque confessionis fidei Annæ Burgensis juris doctoris, & in academia Aurelianensi olim professoris, ac postremo Parlamenti Parisini senatoris: quam ipse eidem Parlamento obtulit, cum propter hæresim diu in carcere inclusus paucis post diebus ad supplicium esset deducendus, nec non adversus pleraque id genus alia. Præterea contra ejusdem mortis historiam, quæ Martyrium inscribitur, Lutetiæ editam, deque hæreticorum miraculis specialis additur articulus. Auctore Feliciano Ningvarda a Morbinio Dominicano doctore theologo Rev. & Ill. archiepiscopi ac principis Salisburgensis consiliario, & in sacro Tridentino concilio oratore. Salvo semper S. R. E. judicio cui me in his & cæteris omnibus cum omni humilitate submitto,* Venetiis, Dominici Nicolini 1563 in 4 foliol's 210. Extat in Bibl. Reg. Parif. D 1710 & apud nostros ad S. Honorati. Hæc notanda:

I. In laudem operis exhibetur, testimonium Legatorum sacri concilii Tridentini, Herculis de Mantua, Hieronymi Seripandi, Stanislai Varmiensis, & Ludovici Simonettæ asserentium se cognovisse & vidisse in ipso concilio catholicam auctoris doctrinam, probitatem, erga religionem christianam propensionem &c. Tridenti 19 dec. 1562.

II. Refertur epistola F. Vincentii Justiniani magistri ordinis congratulatoria ad auctorem & exhortatoria ut quamprimum opus prælo committat.

III. Epistola nuncupatoria auctoris ad Joannem Jacobum Salisburgensem præsulem, in qua postquam se ejus decessoris benignitate usum quam maxime ingenue fassus est, plura in patroni archipræsulis laudem adjicit: quæ scribebat Salisburgæ XI kal. martii MDLXI, quod indicat opus ab auctore secum ad synodum delatum, & a quatuor cardinalibus S. P. legatis, & concilii præsidibus approbatum subscripto manu propria ipsius secretarii concilii nomine, appositoque ipsius concilii sigillo 19 decemb. 1562.

IV. Epistola Antonini Grosupti sanctæ inquisitionis per totam Austriam commissarii, ubi plura in operis laudem & auctoris: & addit exemplar sibi Tridentum eunti communicatum fuisse, & inde ad aliquot dies recedens, a se relictum inter manus F. Seraphini Caballi Terræ sanctæ provincialis auctori reddendum 4 non. maii 1562. Ex quibus colligas *opus eruditissimum*, quod ab Altamura ut ab isto distinctum laudatur, non aliud esse.

2. *Defensio fidei majorum nostrum*, Antwerpiæ, Offic. Plant. 1575.

3. *Enchiridion de Censuris, irregularitate & privilegiis, curam animarum gerentibus, & rerum Ecclesiasticarum judicibus utile*, Ingolstadii, Davidis Sartorii 1583.

4. *Manuale visitatorum duobus libris complectens, quæ ad visitationem pertinent, ac diversos visitandi modos, omnibus qui eo munere funguntur commodum*, Romæ 1589.

FRANCISCUS PONTANA.

F. FRANCISCUS FONTANA Insuber, patria professioneque Novo-Comensis, insignis sua tempestate concionator, claruit ad finem seculi XVI, & ad annum MDXCV laudatur a nostris Gozzeo, Pio, Fernandez, & ex his ab Altamura & Rovetta, diciturque scripsisse ac edidisse 1595.

De rosario B. Mariæ Virginis.

Rovetta verò ex Vincentio Rivalio in catalogo MS scriptorum ordinis provinciæ Lombardiæ addit

Sermones de tempore & de Sanctis per annum.

Qua verò lingua an vulgari an Latina, & an edita vel MS hæc serventur, nullus docet, aperientque aliquando gentiles accuratiores.

F. GABRIEL ALESSANDRI.

F. GABRIEL ALESSANDRI sive *de Alexandris* Italus, Bergomas patria & professione, etsi a nostris inter scriptores omissus, ingenio, linguarum peritia, & eruditione claruit sub finem seculi XVI. A Donato Calvo in suis illustribus Bergomatibus laudatur, in quibusdam tamen ille emendandus. Juniorem adhuc lectorem Theses publicas de universa prima parte S. Thomæ tanto cum plausu defendisse ferunt, ut sacræ theologiæ magisterii lauream exinde reportarit. Ab eximia tum pietate, tum doctrina, prudentiaque, aliisque præclaris dotibus, inter quas eminebat ingens fidei Romanæque Ecclesiæ studium summo pontifici non Pio IV ut scribit Calvus, sed Pio V gratus & commendatus ad insulam Galesinam promotus fuit XXVI Aprilis MDLXVI. Quæ autem ecclesia illa? Fontana *in Theatro Domin.* pag. 195, eam constituit in Sardinia sub Arborensi: quod unde acceperit, ignorare me fateor, nisi velit esse Lezensem vulgo *Alez*, cui adjunctæ Uzellæ, quæque corrupte dicta sit Gallesina. At crediderim potius esse Frescenniam, quæ & Gallesium & oppidum in Tuscia ad Tiberim ditionis Pontificiæ, cujus episcopatus civitati Castellanæ alias adjectus ab Alexandro VI, disjunctus fuit a Pio IV anno MDLXII, anno tamen MDLXIX in eamdem societatem redire compulsus, ut narrat Ughellus Ital. Sac. T. I col 635. Si hujus ecclesiæ, ut verisimillimum censeo, Antistes fuit Gabriel, paucis annis eam ex dictis regendam habuit: & sane tanto viro theatrum amplius debebatur, in quo virtutes suas explicaret. Hinc a Christophoro cardinali Madruccio suffraganeus allectus, dum ille varias pro summis pontificibus regeque catholico legationes obiret, Gabriel Ecclesiam Tridentinam diligentissime administrabat, omnia boni pastoris officia implens sedulo, hæreticos aut convertens aut arcens, fideles ad pietatem verbo & exemplo informans. Obiit anno MDXCV mense septembri teste Calvo citato, qui & in ejus laudem epigramma Italicum seu carmen quod vulgo *Sonnetto* dicunt, a Joanne Albano Academiæ principe, quam vocant *Eccitata* compositum refert: ut & sequentia opera ab eo edita: 1595.

1. *De candelarum aliarumque rerum sensu carentium benedictionibus, quæ ecclesiastico more fieri consueverunt, adversus hæreticos brevis disputatio*, Mediolani, Jacobi Piccalia 1588.

2. *De Domini resurrectione disputatio in qua explicatur ea sententia* Noli me tangere, nondum &c. Ibidem.

3. *S. Maximi Martyris & monachi de duabus Christi voluntatibus, & actionibus cum Pyrrho Constantinopolitano patriarcha disputatio.*

4. *Ejusdem ad Marinum presbyterum, quod post resurrectionem Dei sanctorumque voluntas una futura non sit.* Uterque translatus e Græco ab eo Latine redditus, Mediolani, apud eumdem 1588, Sixto V nuncupatus.

5. *In Christophori cardinalis Madrucii episcopi principisque Tridentini ac Brixiensis funere oratio*, Ibidem 1588.

Ejus meminit Leander in *descriptione Italiæ ubi de Bergomo*, & laudato ejus patre juris civilis doctore celeberrimo, quique patriam ornarit egregiis suis operibus, etsi anno ætatis XL mortuus, filium Gabrielem reliquisse addit sui simillimum, tunc jam ordinis Prædicatorum & juniorem, exactoque philosophiæ cursu studiis theologicis acerrime incumbentem, adeo ut ex floribus quos eo usque protulerat, pulcerrimi suavissimique sperarentur aliquando fructus. Quæ Leander scribebat anno MDXLIX. Meminit & Pius P. II col. 245, sed minus accurate.

F. HENRICUS DE ALMEIDA.

1595 F. HENRICUS DE ALMEIDA Hispanus in Hispanam linguam vertit, quod venerandæ memoriæ Ludovicus Granatensis Lusitano idiomate scripserat

Compendio de doctrina christiana, y catorze sermones de las principales fiestas del año, Matriti 1595.

Hæc Henrici versio alia est inquit Ludovicus Muñoz vitæ Ludovici Granatensis libro 3 cap. 3, ab ea quam Joannes de Montoya accuravit, ac eodem anno 1595 edidit Granatæ, quod ex utriusque collatione discutiant gentiles, nam hactenus solam Montoyanam nobis videre licuit; at quantum ad quatuordecim sermones, quos etiam Joannes edidit, ut mox videbis, eos non a se versos sed ab alio ejusdem ordinis sodali Hispana lingua donatos ipse fatetur, quem non alium a nostro Henrico censeas.

F. JOHANNES DE MONTOYA.

1595. F. JOHANNES DE MONTOYA Hispanus, Matritensis patria, Bæticæ tamen provinciæ alumnus, prædicatoris generalis titulo insignitus abeunte seculo XVI claruit. Ejus meminit Antonius Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit

Del rosario de nuestra Señora, Cordubæ 1592 in 8. Opus ex Ludovici Granatensis operibus collectum.

La regla de san Augustin y constituciones de las Monjas de san Domingo con sus declaraciones, y un tradado de los tres votos.

Compendio de doctrina christiana dividido en tres partes &c. compuesto por el padre maestro Fray Luys de Grenada de la orden de Predicatores, traducido de lengua Portuguesa en nuestro vulgar Castellano por Fray Juan de Montoya de la misma orden. Al fin del libro se contienen treze sermones de las principales fiestas del año, compuestos por el mismo autor, y traducidos por un religioso de la dicha orden, Granatæ, Joan. Diaz & Sebast. de Mena 1595 in 4 pp. 534. Vide supra *Henricus de Almeida.*

F. JOHANNES MARIA SOLARI.

F. JOHANNES MARIA SOLARI Ligur patria Januensis, sacræ theologiæ lector anno MDXCV clarus inter scriptores Ligures recensetur ab abbate Justiniano & ab Oldoino, quibus testibus scripsit 1595.

1. *Officiolum sacratissimi rosarii B. Mariæ virginis, cum litaniis ad eamdem Deiparam pro singulis sabbatis mensis & ejusdem festis solemnibus per totum annum occurrentibus*, Ticini, Andreæ Viani 1591 in 12.

2. *Carmina in laudem F. Jacobi Garibi ordinis Minorum vitæ S. Francisci scriptoris*, edita in eadem vita, Genuæ 1595 in 8.

3. *Sonetto*, Ibidem.

Meminere etiam Altamura ad 1595 & Rovetta ad 1599, qui ultimus præter supra relata addit

4. *Sermones de tempore, de Sanctis & quadragesimales.*

5. *Opuscula quædam de laudibus Virginis Deiparæ.*

Quæ servari testatur partim Genuæ in conventu S. Dominici, partim Papiæ in conventu SS. Thomæ & Apollinaris.

F. JOHANNES VINCENTIUS.

F. JOHANNES VINCENTIUS vernacule *Vincente* Hispanus Astur, in sancti Stephani Salmanticensi conventu ad ordinem ascitus & XIII april. 1595. MDLX professus, vir magnarum partium, primi nominis theologus, rerumque agendarum peritus, sub finem seculi XVI claruit. In universitate Salmantina magisterii laurea insignitus, cathedram Durandi tribus circiter annis moderatus est, tum & vespertinam academiæ disputationi expositam anno MDLXXXIV adversus Alphonsum *Curiel* obtinuit. Anno MDXCI Romam accersitus a magistro ordinis F. Hippolyto Maria Beccaria de Monteregali, procurator generalis ordinis institutus fuit, & ab eodem visitationi provinciarum incumbente vicarius ordinis generalis Romæ relictus: anno MDXCII comitiis nostris generalibus apud Venetias celebratis pro provincia Hispaniæ diffinitor aderat: ex quo autem urbem accesserat, cathedram in Sapientia theologicam nactus, celebre sibi suis lectionibus nomen fecit ad annum MDXCV, quo a Philippo II rege catholico selectus, qui Alberto cardinali archiduci Austriaco a sacris conscientiæ arcanis esset, dum itineri se accingit, moritur ibidem XV calend. novemb. ac in S. Mariæ ad Minervam ad gradus majoris aræ sepelitur sub lapide, cui hæc insculpta epigraphe:

D. O. M.

F. Johanni Vincentio Asturicensi O. Prædic. sacræ theologiæ inter primos Salmanticæ professori, prudentia, virtute, ac doctrina prædito, procuratoris & vicarii generalis muneribus Romæ perfuncto, ac demum Philippi II catholici regis delectu, a sacris confessionibus Alberti cardinalis archiducis Austriæ Gallici Belgii gubernatoris publico commodo designato, quo dum iter adornat in cœlum recipitur. F. Laurentius Fernandez Magister sodalis ejus poni curavit. Vixit annos LI. Obiit XV kal nov. MDLXXXXV. Quam in Sapientia Romana dictaverat e superiore loco typis edidit hoc titulo

1. *De habituali Christi Salvatoris nostri sanctificante gratia Relectionem*, Romæ, Pauli Diani 1591 in 4: Iterum Neapoli 1625 in fol.

2. *De origine gratiæ tractatus*, qui typis nondum prodierat anno 1672.

De eo legendi nostrates Johannes Marieta fol. 206 d, Fernandez pag. 377 b, & 492 b, Fontana

SEC. XVI. in Theatro pag. 468 a, Altamura ad 1593: Extranei verò Ægidius Gonçalez Davila *Theatro Eccles. de España* in episcopis Asturicensibus pag. 229, & Antonius *Bib. Hisp.* Petrus a Valleclausa auctor larvatus Johannem hunc nostrum mordere audet in suo *De immun. Cyriac.* libello famoso pag. 97: at ab hujus lupi faucibus liberat egregieque vindicat, ut & adversus Suarezii Curielisque impugnationes tutatur noster Vincentius Baronius Apologet. lib. 2 sect. 1 §. 4, p. 422. Porro in Sapientia Romana professorem diximus post Fontanam, cùm Fernandez dicat in gymnasio S. Thomæ ad Minervam, quod diligentius discutiant nostri Romani.

F. LUDOVICUS LOPEZ.

† 1595. F. Ludovicus Lopez Hispanus, Matriti natus ordinem in conventu de *Atocha* dicto induit & professus est, annisque pluribus theologiam legit in sua Hispaniæ provincia, unde & præsentati gradum consecutus est. Anno MDXCV adhuc in vivis Matriti egisse in suo nativo conventu testatur Joannes Marieta Hist. Eccl. lib. 14 fol. 207 d, at circa hoc tempus diem obiisse oportet, cùm F. Antonius Remesal Hist. prov. Chiap. pag. 618 circa MDXCIV mortuum asserat. Scripsit ac edidit

1. *Instructorium conscientiæ duabus contentum partibus, ubi ad instructionem conscientiæ pene innumeræ continentur traduntarque materiæ, quæ ex egregiis quibuslibet doctoribus tam antiquis quam modernis veluti ex floribus pro mellificio conficiendo sunt resolutiones casuum selectæ, tum theologiæ, & utriusque facultatis juris canonici & civilis tironibus perutiles, tum eisdem scitu perquam necessariæ, ut ex ipso opere patebit*, Salmanticæ, Hæred. Matthiæ Gastii, & Claudii Curlet 1585 in 4. I. P. A, Aa & Aaa ad Lll: II P. A, Aa & Aaa ad Hhh: Ibidem 1592 & 1594 in fol. quæ editio Romæ in Bibl. Sluzian: Lugduni *a Petro Matthæo J. C. locupletatum*, typis Petri Landry 1588, & iterum 1592 in 8 Tom. II, in Bib. Sluz. Regia D. 951, & nostra: Brixiæ, Petri Mariæ Marchetti 1594, 1596, & Polycreti Turlini 1603 in 4, cum iisdem Addit. Matthæi J. C. cujus accessit etiam *Lectio de judicum in ferendis sententiis vero & necessario officio.*

Italice versum a Camillo Camillo, Venetiis 1590 in 4. In casibus conscientiæ decidendis laxior a viris eruditis censetur.

2. *Tractatus de contractibus & negotiationibus, sive Instructorium negotiantium*, Salmanticæ 1592 in fol. Lugduni, apud Juntas 1593 in 4: *Locupletatum a laudato Petro Matthæo J. C. Delphinate*, Brixiæ 1596 in 4, quæ editio Romæ in Bibl. Sluz. & Insulis apud nostros.

Hujus auctoris præter citatos meminerunt Possevinus & Antonius *Bib. Hisp.* nostrates verò Ambrosius Gozzeus, Pius P. II Lib. 3 col. 337, & iterum 378, ubi Gozzeum allucinatum monet, cùm *Expositionem per modum catenæ SS. PP. in evangelia*, quæ vere est nostri Joannis Lopez episcopi Monopolitani, huic Ludovico Lopez minus sagaciter ascribit, ad quod monitum si advertisset Altamura, non in idem erratum incurrisset ad 1595. Quod etiam elogium iste profert de summis Ludovici ad sacrum pulpitum & Ecclesiastes munus dotibus, cùm cæteri taceant, Joannis Lopez decora potius censuerim. Hæc si attendat lector eruditus, Alvæ in suo *Pleytos de los libros* lite 85 pag. 332, vitilitigationes risu potius excipiendas, quam serio refellendas judicabit. Possevinus ad Indias Occidentales trajecisse Ludovicum refert, & apud barbaras eas nationes cum zelo & fructu prædicasse, quem excipiunt Fernandez & Antonius, quibus astipulatur noster Gabriel de Cepeda Historiæ suæ de Atocha p. 292, dicens ob graves commendatorum Hispanorum in Indos persecutiones ex America rediisse, causamque horum Indorum ad exemplum F. Bartholomæi *de las Casas*, cui in hoc patrocinio successit, in aula Hispana fortiter propugnasse, ac demum XXVII septemb. MDXCVI piissime ut vixerat obiisse.

F. MATHURINUS GAUTIER.

F. Mathurinus Gautier Gallus Delphinas vel Allobrox ex oppido *de Voiron* ejus 1595. provinciæ vico natus & in ea regione ordini ascitus, vir dicendi facundia conspicuus laudatur a Guidone Allard *Biblioteque des ecrivains Dauphinois*, ceu qui pronuntiatam a se in frequentissimo procerum & optimatum populique concursu scripserit ac typis ediderit

Oraison funebre de Messire Jean de Bellievre premier president du parlement de Dauphiné.

Obiisse demum Parisiis anno 1595 Mathurinum addit Allardus, sepultumque ibidem hoc apposito ad tumulum elogio:

Doctor peritissimus, vita integerrimus; morum suavitate gratissimus, qui XXIII annis mira solertia & inimitabili lepore sacræ scripturæ sensus abstrusos reseravit. Hæc Allardus penes quem fides, cùm nulla hujus scriptoris aliunde mihi occurrerit memoria.

F. PETRUS DE BOLLO.

F. Petrus de Bollo Allobrox Civarone † 1595. seu Camberiaci Gallis *Chamberi*, Italis *Ciamberi* Sabaudiæ urbe principe natus, ordinem ibidem amplexus, vir evasit pius & eruditus, nec theologiæ solum scholasticæ, sed positivæ præsertim & historiæ Ecclesiasticæ, Græce etiam & Hebraice doctus. Hic Parisios studiorum causa missus ad gymnasium Sanjacobeum per omnes scholæ agones lauream tandem obtinuit. Licentiam cum aliis sex ex nostris decurrebat annis MDLXXII & LXXIII, quo ultimo undecimus pro Sorbonica respondit, sequenti LXXIV licentiatus. In comitiis congregationis Gallicanæ Turonis anno MDLXXX coactis, ejusdem electus est vicarius generalis, functusque est triennium de more. Lugduni prior extitit annis MDLXXXVII & seqq. quo tempore tota tumultuabat a religionis metu Gallia, fervebatque contra novatores christianæque fidei destructores melius quam reformatores Calvinianos apud Lugdunenses unionis, quæ sanctæ sibi nomen usurpavit, zelus: cujus archiepiscopus Lugdunensis Petrus *de Pinac* propugnator erat accerrimus. Eodem zelo plus justo succensus Petrus quædam egisse fertur in illo rerum turbine, quæ nec bene probentur oculatis & piis, de quibus conquestus est noster Joseph Texeira Lusitanus ab eo Lugduno ejectus. Videsis postea ad 1620 ubi de eo. In actis cap. congreg. Gallic. Dinani 1593 maii 19 sic legitur: *Continuamus institutiones magistrorum Petri de Bollo & Petri Ragot in primarium & secundarium regentes nostri conventus Parisiensis per magistrum vicarium generalem Leonardum Le Maire &c.* Quando autem vel ubi diem obierit ultimum, mihi incompertum, quem tamen finem seculi XVI attigisse facile colligas. Scripsit ac edidit hæc egregia, quæ viri testantur eruditionem & pro catholica Ecclesia studium, opera:

1. *Authentica probatio Sacrosancti missæ sacrificii ex solius scripturæ sacræ testimoniis*, Lugduni, Petri Landry 1588 in 4 pagg. 204, cum privilegio regis ad 10 annos.

2. *Oeconomia canonica, seu De sacrorum catholica Christi familia ministrorum officio, & conser-*

vanda ubique majorum Ecclesiastica disciplina, in tres classes digesta, Ibid. 1589 in 4. pp. 552, cum priv. Reg. Opus ab archiepiscopo Lugdun. de quo supra, & cui nuncupatum, clero suo Lugdunensi encomio singulari maxime commendatum data epistola Lugduni cal. decemb. 1587: addita approbatione Guillelmi Genebrardi Hebraicæ linguæ professoris regii, & Doctorum ordinis Parisiensium FF. Jacobi Berjon, Francisci Goracei pœnitentiarii Viennensis, & Simonis Cruissant tum rectoris parochiæ. Molinensis.

Eadem utriusque operis laudati editio sub hoc solo novo programmate prostabat: *Monarchia ecclesiastica œconomia duas in partes distributa: in prima parte augustissimi missæ sacrificii mysteria explicantur ex theoria rerum sacrarum S. Germani C. P. patriarchæ: in secunda quæ ad episcoporum, parochorum, & presbyterorum munus pertinent, accurate disputantur, & scripturæ sacræ, pontificum, conciliorum, sanctorumque Patrum oraculis authorantur per P. Petrum Bollonium ord. Prædic. cum notis Petri Matthæi J. V. D. & historiographi regii*, Lugduni, Claudii Landry 1617 in 4. Quod monendum fuit, ut non solum idem opus, sed & eamdem editionem, & eumdem auctorem, cujus agnomen *de Bollo* in *Bollonium* typographo mutare placuit, certum habeat lector. Extat Parisiis in Regia D. 967.

3. *Le Rosaire de la tres sainte Vierge Marie Mere de Dieu extrait de plusieurs graves auteurs* Lugduni, Petri Rigaud 1613 in 16 pp. 326. Opella quidem stylo duriori, sed eruditione singulari commendanda, jam ab auctore Lugduni 1593 scripta & Rosarii confratribus eo anno nuncupata, in qua plura sunt ex SS. Patrum scriptis desumta, probataque B. Mariæ Virginis encomia, & epitheta, piæque septem ejusdem B. V. per singulos hebdomadæ dies litaniæ. Cur verò post annos decem tantum prodierit, mihi incompertum, nisi mors auctoris in causa fuerit.

Petri hujus nostri mentio est in actis cap. gen. Romæ 1571, ubi probatur ejus lectura sententiarum. Meminere nostri F. Antonius Mallet *Hommes illustres de S. Jacques* P. II c. 35 p. 257, & Altamura ad 1580: sed uterque emendandus cùm eum confundunt cum Ludovico de Bollo qui anno 1554 Blesis electus est congregationis Gallicanæ vicarius generalis, forteque fuit Petri patruus, sed qui nihil scriptis posteritati commisisse legitur. Qui enim ei liber *de Rosario* tribuitur ab Altamura, ejus non est sed Petri. Sed nec minus hic errat, cùm ad 1569 quemdam *Bolum Sabaudi* profert insignem adversus Lutheranos & Calvinistas scriptorem quasi distinctum ab hoc nostro Petro de Bollo, cujus meminit ad 1580: sed id homini Italo facile dones res Gallicas obvias non habenti. Emendandus & Petrus Olim in Præfatione seu epistola nuncupatoria præfixa libro nostri Texeira citati, *De electionis jure quod competit Portugallensibus in asciscendis suis regibus*, ubi dicit F. Petrum *de Bollo* auctoritate vicarii generalis ordinis hominis Hispani institutum fuisse vicarium congregationis Gallicanæ, deturbato F. Petro Ragot legitime electo. Constat enim ex actis revera electum Petrum de Bollo ut supra retulimus: constat amplius ex actis facultatis eo anno 1580 Ragot vix fuisse baccalaureum ceu qui licentiam non auspicatus sit nisi anno 1582.

Volumen egregium, & superiori de œconomia si non præstantius, saltem æqualis eruditionis promiserat *De summi pontificis sede, & S. R. E. cardinalium honore*: at typis editum hactenus non inveni, quod forte vel Lugduni, vel Civarone apud suos MS servatur, ni temporum vicissitudine perierit.

F. ALPHONSUS DE AVENDAÑO.

F. ALPHONSUS DE AVENDAÑO Hispanus Legionensis patria, & professione Beneventanus, prædicator generalis & sacræ theologiæ præsentatus, vitam in concionibus ad populum habendis insumsit, præsertim Salmanticæ, ubi integro septennio Ecclesiasten egit. Præerat anno MDLXXXVII Arriacæ vulgo *Guadalajara* conventus Prædicatorum prior. Obiit autem Pinciæ anno MDXCVI die XI octobris. Sic testatur Fernandez æqualis. Ejus etiam meminerunt Gozzeus, Possevinus, Antonius in Bibl. Hisp. Altamura ad 1596, & alii. Scripsit ac edidit † 1596.

Commentaria in psalmum CXVIII, Salmanticæ 1584: Iterum Venetiis, Hæred. Melchioris Sessæ 1587 in 8 pp. 960, minutiori, elegantiorique charactere. Opus in tractatus XXII divisum & pio lectori dicatum, ubi & auctor refert se annis septem illud vernaculo idiomate Salmanticæ pro concione pronunciasse.

Commentaria in evangelium Divi Matthæi. In hoc opere (candide lector) & sensum litteralem explicatum, & plures conciones ad populum habitas luculentissime scriptas reperies. Sic in fronte operis, Madriti, Petri Madrigal. Tomus primus 1593 in fol. pp. 811: Tomus alter 1592 fol. pp. 660.

F. ANTONIUS DE COLLE MANCIO.

F. ANTONIUS DE COLLE MANCIO seu *de Colle Maggio* ab originis suæ loco diœcesis Assisii castro in Umbria, quod *Collemaggio* seu collem Asii dicunt, nuncupatus de more, qui gentilitio vocabatur agnomine *Poltus*, vivebat adhuc anno MDXCVI vir bonus & simplex ac timens Deum, tranquillam & religiosam agens in conventu Perusino, cujus erat alumnus & professus, vitam. Sic Razzius refert *Huomini Illustri* pag. 265, ubi addit scripsisse hoc titulo 1596.

Della felicità soprema del Cielo, che con l'ajuto d'alcuni amici suoi religiosi dell' istesso ordine condusse a perfezzione. Opera lodevole e santa. Prodiit Romæ, Bernardini Rustallii 1575 in 4.

Della Belleza corporale e spirituale della B. Vergine. Opus inquit Jacobillus in sua Umbriæ Bibliot. eruditum & pium, editum Perusii 1590 in 4.

Ejus meminerunt Lusitanus, Pius P. II lib. 4 col. 262, Fernandez, Altamura ad 1570.

F. BARTHOLOMÆUS LOPEZ.

F. BARTHOLOMÆUS LOPEZ Hispanus, conventus Salmanticensis alumnus, vir doctrina & pietate conspicuus, unus fuit e primis provinciæ Philippinarum & cœnobii Macanensis erectoribus, qui anno MDLXXXVI die XVII julii ex Hispania solventes, & in Mexicum transmittentes, hinc aliis Manilam profectis, tres e quibus Bartholomæus noster ad insulam *Macao* sive *Macan* navigarunt, ac tempestate ad oras Sinensis imperii dejecti, illud pro votis intrarunt anno MDLXXXVII. Evangelium prædicare aggressi, ab iis prohibiti sunt, qui adjuvare & fovere debuissent: indeque insulam & urbem *Macao*, quæ & Sinensium est, se recipere coacti, cœnobium saltem seu qualemcumque ædem venturis missionariis domicilium futurum erexerunt, sed nec frustra in ea insula infidelium conversioni laborarunt. Tribus annis ibi stetit Bartholomæus, Sinenses plures rudimenta fidei Christianæ docuit, non paucos baptismo initiavit: sodalium suorum postea procurator Romam missus scripsit * 1596.

Memorial al papa Clemente VIII año 1596.

Sec. XVI. De pluribus in eo circa missiones earum regionum emendandis summum pontificem consuluit. Extat Romæ in archivis congregationis *de Propaganda*, sed & in Minervitanis, & alias. Bartholomæi meminit cum laude F. Didacus Aduarte Hist. prov. Philippin. lib. I pp. 9, 24, 26, & 27.

F. FRANCISCUS RUFELARIUS.

* 1596. F. FRANCISCUS RUFELARIUS Flander Gandavi natus, ibidem ordinem amplexus est & professus anno MDXXXVII die VI februarii, suoque nativo conventui quater præfuit prior, pluribusque aliis functus est in ordine & extra ordinem muniis. Multa & passus est graviora ab hæreticis tum in Belgio grassantibus, a quibus cum cæteris sodalibus Gandavo pulsus est in exilium anno MDLXX. At tandem cum iisdem in patriam & cœnobium redux obiit anno MDXCVI die XXVIII octobris. Sic refert accuratus Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. MS, addens scripsisse vulgari Belgico libellum hujus tituli

Expositio orationis Dominicæ, Gandavi, Cornelii Manlii 1592 in 16.

F. GEORGIUS BUSTI.

† 1596. F. GEORGIUS BUSTI Candelli oppidulo Vercellensis agri tractusque apud Insubres natus, hincque *de Vercellis* vulgo nuncupatus, provinciæque utriusque Lombardiæ ac conventus, Bononiensis alumnus, sua vir ætate literis, & eruditione clarus, concionator & theologus, in cap. gener. Avenione MDLXI baccalaureus ad legendas in studio generali Bononiensi sententias annis MDLXII & LXIII fuit assignatus, ac deinceps in eodem moderatoris ac regentis vices pluries egit. Sancto Thomæ addictissimus fuit, ac in ejus doctrina versatissimus, juris etiam canonici peritus & philosophus acutissimus. Addit vero Lusitanus suo sensu plus satis sapientem & abundantem inter difficultatum & controversiarum, quas ille agitabat, ambages, aliqua non satis ordinata vel meditata dum verba proferret, nec satis Christi in terris vicarii potestati convenientia loqueretur, aliquorum sibi accivisse & conciliasse invidiam, nonnullasque inde passum molestias & ærumnas anno MDLXXVI: Sed hæc citius emendasse, vel in rectum sensum explicasse ex eo constat, quod noster Seraphinus Razzius *Vir. Illust.* pag. 300 loquens, ceu quem paucis postea annis Bononiæ inviserat ac salutaverat, eumdem laudet, ut qui ejus insignis domus & studii decus esset adhuc & ornamentum. Altamura hos excipiens ad 1596 hæc addit singularia: in eo scilicet mox ut a professione studio se literarum applicuit, præcocis ingenii flammas erupisse, philosophiam verò ac subinde theologiam variis præcipuisque provinciæ suæ conventibus cum laude prælegisse: demum in conventu suo nativo Bononiensi provectæ jam ætatis senem XCVI annorum, suoque ipsi labenti æqualem seculo ad superos transiisse anno MDXCVI. Ejus præter citatos meminerunt cum laude Gozzeus, Pius, Possevinus, Miræus, Augustinus *Della chiesa* De Script. Insub. Hæc ejus opera:

Quæstionum philosophicarum & theologicarum volumen unum, quas sic recenset Lusitanus. Ac de PHILOSOPHICIS quidem:

1. *Quæstiones tres de creatis relationibus.*
2. *Quæstio An detur relatio juxta philosophos.*
3. *Quæstiones tres in caput tertium sphæræ: in quibus ille de ortu & occasu* siderum *agit, De regionum discrimine, De varietate temporum atque temperie.*
4. *Quæstio De fine hominis.*

De THEOLOGICIS verò:

1. *Quæstiones quinque de providentia Dei.*
2. *Quæstio De prædestinatione & reprobatione.*
3. *Q. De divinis relationibus.*
4. *Q. De potentia creandi.*
5. *Q. De contritione.*
6. *Q. De confessione.*
7. *Q. De fide & operibus.*
8. *Q. De fide & ejus causa.*
9. *Q. De libero arbitrio ejusque viribus.*
10. *Quæstiones quatuor. De angelorum culpa, & merito, motuque locali.*
11. *QQ. tres De necessitate baptismi.*
12. *Q. De reali existentia Christi in sacramento altaris.*
13. *Q. De necessitate confessionis præmittendæ ante Eucharistiæ sumptionem.*
14. *Q. Utrum liceat viro uxorem adulteram in totum dimittere, & aliam ducere.*
15. *Q. An libellus repudii olim fuerit licitus.*
16. *Q. An pluralitas uxorum sit contra jus naturæ, & an liceat duas simul uxores habere vivas.*
17. *Q. Utrum connubium inter fratrem & sororem sit contra jus naturæ.*
18. *Q. De gratiæ discrimine a virtutibus theologicis.*
19. *Q. De novæ legis & veteris discrimine.*
20. *Q. De legis humanæ necessitate & utilitate.*
21. *Q. De dignitatibus ecclesiasticis earumque potestatibus & ordinibus.*

Quæ omnia teste Lusitano simul prodierunt Venetiis 1574. Altamura verò addit Alt. Ed. ibidem 1580 in 8, sed hic emendandus, cùm velut aliud opus laudat volumen *de quæstionibus theologicis ac naturalibus* iisdem annis ibidem editum, quod certo non est aliud.

Addunt aliqui hæc Italice ab eo scripta & edita:

1. *Della dottrina Christiana.*
2. *Rappresentatione di santa Caterina vergine e Martire*, Venetiis 1574. Rovetta ad 1596 de eodem agit, at minus accuratè, adeò ut fere pigeat alia quæ ipsi tribuit opera referre, cùm ubi serventur MS vel impressa & cui visa non indicet. Hæc porro sunt

THEOLOGICA

1. *De septem sacramentis.* 2. *De sacrificio missæ.* 3. *De primatu Petri.* 4. *De indulgentiis.* 5. *De invocatione sanctorum.* 6. *De cultu sacrarum imaginum.* 7. *De cultu sanctorum.* 8. *De purgatorio.* 9. *De suffragiis vivorum atque defunctorum.* 10. *De auctoritate Papæ.* 11. *De auctoritate sacrorum conciliorum.*

PHILOSOPHICA verò 1. *De subjecto naturalis philosophiæ.* 2. *De distinctione totius a partibus simul unitis.* 3. *De distinctione temporis a motu.* 4. *De astronomia.* 5. *De influentia cœli in hæc inferiora.* Penes quem & Rivalium suum fides.

F. JOHANNES MARIA CAPALLA.

F. JOHANNES MARIA CAPALLA Insuber Salutiis primam lucem vidit, & ordinem amplexatus est, virque evasit inter seculi sui XVI doctissimos numerandus. Sacras literas non solum Faventiæ sed & Bononiæ interpretatus est, in nostro etiam ibidem gymnasio generali regens aliquando constitutus: tum prior provincialis electus utrique Lombardiæ præfuit, & Cremonæ sanctæ fidei Quæsitor generalis. Devixit Bononiæ secunda nov. MDXCVI. Ejus cum laude meminerunt nostrates Gozzeus, Pius P. II lib. 4 col. 338, qui & ibidem se in ejusdem manibus tum Bononiæ priorem agentis professionem emisisse refert, Fernandez, Altamura ad 1567, Rovetta ad eumdem annum citans tamen suum Rivalium qui ad 1589: Extrates verò Possevinus & Augustinus *de la Chiesa*, qui omnes † 1596.

parum accurate opera ejus referunt, quæ ex ipsis codicibus visis damus :

1. *Scintilla della fiamma innoxia, cioè Auvertimenti e deduzzioni fatte sopra il miracolo della Madonna del fuoco occorso in Faenza l'anno 1567: estratte per Frà Gio. Maria Capalla di Saluzzo dell' ordine de' Predicatori all'ora lettore teologo in quella città, con un trattado d'alcune necessarie osservazioni appartinenti a ciaschedun Cristiano, e nell'utimo un ragionamento per occasione d'un fatto, con l'aggiunta d'alcuni miracoli : al cardinale Alessandrino Camerlingo &c.* Bononiæ, Alexandri Benacci 1569 in 4 pagg. 320. Extat Parisiis in Bibl. Mazarinæa. In hoc autem opere varia tractat, *De purgatorio*, *De eucharistia*, *De fide & operibus*, *De libero arbitrio*, *justificatione*, *libertate christiana & ecclesiastica*, & aliis controversiis adversus hæreticos, licèt asceticum plus agat quam polemicum.

2. *Arca salutis humanæ, sive commentaria locupletissima in Testamentum & Passionem D. N. Jesu Christi &c. quod alias sermo Dominicus, & cælestis thesaurus appellatur, auctore A. R. P. F. Johanne Maria Capalla Salutiensi ord. Præd. Sac. theol. professore*, Venetiis, Baretii 1606 in fol. pp. 444. Opus postumum in lucem prodiit curante F. Vincentio Farnusio S. T. magistro & utriusque Lombardiæ priore provinciali, qui juxta auctoris desiderium F. Hieronymo Bernerio cardinali Asculano ex ordine assumto illud nuncupavit, qua in epistola Capallam Farnutius dicit proximis annis obiisse. Extat opus apud nostros Parisienses ad S. Honoratum.

Hunc auctorem laudat F. Dominicus *Codagli Histor. dell' Isola e monasterio di san Secondo* fol. 48 b, ubi sic habet : *il R. P. M. Gio. Maria Capalla havendo in questi giorni* (circa MDXC) *fornito il provincialato di Lombardia nell' ultimo capitolo con l'occasione di dar alle stampe il libro in S. Giouanni* (nempe secundum superius relatum) *si riservò il vicariato di san Secondo : mà poi lasciata la cura di ciò al fratello F. Girolamo lettore di teologia, venne un altro al governo dell' Isola &c.*

F. JULIUS DOFFUS.

1596. F. JULIUS DOFFUS Etruscus, patriaque Florentinus, conventus Imolensis seu Forocorneliensis, provinciæ Lombardiæ alumnus, pluribus apud suos functus ille dignitatibus & muniis, prioris etiam nativi sui conventus & aliorum suæ ejusdem provinciæ, Ticinensis seu Papiensis factus est generalis fidei quæsitor ; tum & Mantuanus : a Clemente VIII demum ob bene rem gestam & præclaras animi dotes ad Ecclesiam Alexanensem seu Leucadiensem in Salentinis die VI martii MDXCV promotus, quam anno paulo plus uno solum administravit, sublatus anno sequenti MDXCVI e vivis die XXVII augusti, dum Romæ esset apud summum pontificem, sepultus ad Minervam, ut ex Necrologio Fontana refert in Theatro, a quo proinde emendandus Pius, qui P. II lib. 4 col. 335 Julium in sua sede & Ecclesia defunctum ait atque sepultum. Ejusdem meminit Ughellus T. IX Ital. Sac. & in Actis cap. gen. Rom. MDCI in *Suffrag. mort.* ejus est memoria. Plura contulit conventui suo Imolensi beneficia, & in provincialis capituli Lombardiæ sumptus perpetuum censum annuum eleemosynæ constituit. Vir erat optimis ille moribus & eruditione conspicuus, dicendoque facundissimus, sacræ theologiæ magister, qui &

Præclara tantarum animi dotum edidisse reliquisseque specimina dicitur, huc usque inedita vel deperdita, quæ communis rerum humanarum sors est.

F. NICOLAUS DIAZ.

F. NICOLAUS DIAZ Lusitanus Olissipone natus, & ibidem in regio S. Dominici conventu ad ordinem ascitus, vir fuit gravis, morum innocentia, eruditione, facundia ; animarum zelo, muneribusque apud suos gestis clarissimus. Nam & theologiam pluribus annis legit, & conventui suo nativo præfuit prior ; & pro provincia Lusitaniæ sedit in comitiis ordinis Romæ MDLXXI diffinitor, in quibus & laurea magisterii decorari meruit : sed & tum ob eximias dotes Pii V gratiam promeritus est & æstimationem, plurimasque ab eo obtinuit pro Lusitana sua provincia & Indiarum congregatione gratias & privilegia. Quamvis autem tanta esset apud omnes & in aula ipsa regia Nicolai nostri fama & auctoritas, ut ab ejus ore prope pendere viderentur omnes, variis nihilominus impetitus est, probatusque molestiarum adversitatumque fluctibus. Ut enim de eo narrat æqualis ejus gentilisque F. Joseph Texeira lib. 3 *Anticrisis suæ* seu *De regis Lusitanorum electione* : cùm in concione coram Olissiponensium proceribus & magistratu habita XIII junii MDLXXVIII in S. Antonii de Padua festo, Sebastiani regis expeditionem in Aphricam quam parabat impugnasset, ac ceu communi regni tranquillitati populorumque bono futuram exitialem, eventus quasi præscius, assereret, *propter istam solemnem concionem non in ergastulum aliquod tenebrosum abstrusus est, sed tamen ne omnino commode hæc illi cessisse videretur declamatio, cœnobii septis libertas ejus coarctata fuit, ut inde pedem efferendi copia illi non fuerit*, quousque infelicis Sebastiani pugnæ nuncius advenit. Sed & Nicolao longe gravior non admodum postea suborta est tribulatio, mortuo Henrico cardinali Lusitaniæque rege. Partes scilicet ille, ut & plurimi passim ordinis gentisque viri insignes, Antonii nothi ducis de Beja, qui hæredem se præstabat coronæ amplexati, Philippi II regis catholici præsumta jura oppugnabant : adeoque Philippus rerum tandem in eo regno potitus, omnes cujusque generis aut dignitatis authoritati suæ noxios aut infensos variis afflixit modis : quos inter Nicolaus noster Lusitania sua ejectus, Salmanticamque deportatus anno MDLXXX, ibidem exulabat etiamnum anno MDLXXXIX, quo Texeira citatus historiam suam scribebat. Certo vivebat adhuc anno MDXCV ut testatur Marieta *Hist. Eccl.* fol 209 a. Horum autem annorum aliquo ad suos revertendi licentiam obtinuisse potuit, cùm asserat Georgius Cardoso in *Agiolog. Lusit.* pag. 366, Olissipone obiisse anno MDXCVI die veneris VI februarii, & quidem die veneris post completorium in Domino obdormivisse testatur etiam Lopez de eo legendus P. III lib. 1 c. 59 p. 256, & sepultum die sequenti sabbati ad missam de B. Virgine, additque quo ardentiori in adorandam Christi passionem ferebatur affectu, cùm aliàs in Palæstinam & usque Hierosolymam transmisisset, sacra Domini passi vestigia invisurus & osculaturus, id a Deo votis omnibus postulasse & impetrasse ut feria sexta moreretur. Difficultas tamen occurrit, quod anno MDXCVI bissextili, cùm litera Dominicalis esset G. F, dies sexta febr. erat dies martis. Itaque dicendum vel errorem esse in anno apud Cardosum & pro MDXCVI legendum XCVIII quo lit. Domin. D. & dies veneris sexta febr. vel fortè correctionem Kalendarii Gregorianam nondum in Lusitania receptam, sic enim secundùm cyclum Julianum anno 1596 lit. Dom. erat D. C. ac proinde sexta februar. feria sexta, quod discutiant gentiles. Nicolai nostri præter citatos meminerunt Lusitanus, Pius, Fernandez, † 1596.

SAEC. XVI. Altamura ad 1595, extrates Possevinus, Nic. Antonius *Bibl. Hisp.* & ipse Antonius nothus regni Lusitani competitor *epistola ad Gregorium XIII Ruelle ad Parisios* MDLXXXII *data ac edita Gallice* Parisiis apud Alliot 1629 in 8 p. 234. Hæc sunt ejus opera:

1 *Do rosario da nossa senhora.* Adjunxit ordinatum a se *Officium ejusdem SS. Rosarii festo recitandum*, Olissipone, Francisci Correa 1573 in 8.

2. *Officia seu lectiones pro festis quorumdam Sanctorum, qui apud Lusitanos celebrantur*, Ibid.

3. *La jornada da Terra Santa.* Nempe iter suum Palestinum.

4. *Tratado da paixaõ do Christo nosso senhor.*

5. *Das excellenzas de S. João Battista.* Vidit Nicolaus Antonius.

6. *Vida da serenissima Princesa Dona Joana filha do Rey Dom Affonso V do Portugal*, Olissipone 1585 in 8.

7. Hispane: *Tratado del juizio final en el qual se hallaran muchas cosas muy curiosas y provechosas para la salud de las almas, y recreacion de los que las leieren*, Salmanticæ 1588 in 4: Iterum, Matriti, Ludovici Sanchez & Michaelis Martinez 1599 in 4 pagg. 585. *Italice* vertit Julius Cæsar Valentinus, & edidit Venetiis, Baptistæ Ciotti 1597 in 4. Extat Paris. in Regia D. 1303.

F. THOMAS DE TRUXILLO.

† 1596. F. Thomas de Truxillo Hispanus, quem oppido quodam Placentinæ diœcesis *Zurita* dicto eunuchum natum & ortum dicunt, ab urbe tamen quam Castra Julia Latini vocant, *Truxillo* Hispani, in Extremadura sita cognomen sortitus, an quod in ea institutum Fratrum S. Mariæ de Mercede primum professus sit, videant indigenæ, certe in eo ordine plurimum inclaruit, cœnobiique Matritensis recens erecti præfectum jam egerat, cùm motas sibi a sodalibus lites prudenter declinare volens, accedente summi pontificis auctoritate, relicta priori societate ad ordinem Prædicatorum transiit, & in conventu S. Catharinæ V. & M. Barcinone amplexus est & professus. Vir fuit eruditione sacra & profana præstans, in SS. Patrum lectione versatus & assiduus, Ecclesiastes præterea facundus, & inter ævi sui clariores nominatus, ideoque sacræ theologiæ magisterio insignitus, sacræ scripturæ cathedram in Ecclesia majori Barcinonensi pluribus annis moderatus est, ac summo auditorum plausu ac fructu sancta biblia interpretatus, vivebat adhuc anno MDXCVI, quo autem anno ad superos evolarit, nemo certo refert Ejus meminerunt cum laude nostrates Diagus *Hist. prov. Arag.* fol. 141 b, Pius, Fernandez, Altamura ad 1590, exteri quoque Possevinus, & Antonius *Bib. Hisp.* Hæc ab eo typis prodierunt:

1. *Thesauri concionatorum tomus primus, in quo septem libris non solum accurate traduntur omnia documenta, quæ ad concionandi munus cum dignitate subeundum servare oportet, sed etiam sanctorum graviorumque aliorum doctorum ac philosophorum fontes indicantur copiosissimi ad omnes totius anni Dominicas, ferias quadragesimales, festivitates perpetuas, sanctorum commune, & quædam alia particularia argumenta, de quibus quandoque prædicari contingit. Postrema editio permultis insignita documentis, & ab auctore mendis omnibus expurgata*, Lugduni, Caroli Pesnot 1584 in fol. pagg. 635. Quæ eadem editio solo programmate mutato prostabat Ibid. apud Petrum Landry 1595.

2. *Tomus secundus in quo continentur festa mobilia & immobilia, & extravagantia totius anni, & quædam alia particularia argumenta, de quibus quandoque prædicare contingit*, Ibid 1584 & 1596 fol. pp. 919. Alias plures editiones anteriores refert Antonius citatus, Barcinone 1578 fol. Lugduni 1582: Venetiis, Melchioris Sessæ 1583 in 4: Ibidem, Dominici de Farris 1586 in 4: Editio elegans, quæ extat Parisiis in Regia D 1368 & 69: Parisiis 1583 & 1585 in 8: Venetiis 1592 in 8: Coloniæ item & Romæ. Ad calcem posterioris Tomi subjecit auctor Paraphrasin Psalmi 50, eam verò piissimis sensibus & affectibus plenam.

3. *De ratione accurate concionandi libri sex.* Sic distinguit Antonius, at idem opus est cum superiori, & libri quidem priores quinque sunt initio tomi primi: quem sextum vocat extat ad calcem sub titulo *Additionum.*

4. *Conciones quadragesimales quadruplices una cum adventu, septuagesima, sexagesima, & quinquagesima*, Tomis duobus, Barcinone 1591 in 4: Venetiis, Damiani Xenarum 1592 in 8: Lugduni postea & Parisiis.

5. *Miserias del hombre y de los varios successos de su vida, y de come se ha de disponer para la muerte, y para el riguroso juyzio de Dios que le espera, y al fin de todo ello una breve instruccion y reglas de bien vivir*, Barcinone, Angladas 1604 in 8 pp. 347. Quam opellam complevit tantum anno 1596, vitæ inquit, quartam partem jam aggressus. *Gallice* vertit Franciscus Fassardi Lugdunensis, ac typis edidit Parisiis, Reginaldi Chaudiere 1609 in 8.

6. *Reprobacion de trages.* Cæsaraugustæ 1563 in 8. Postea sub alio titulo, *Discurso contra la deshonesta Bellona y profanas galas que se usan*, Barcinone, Sebastiani Cormellas: Iterum cum sequenti

7. *Abuso de giuramentos. Tratado de limosna*, Stellæ Navarrorum 1563 in 8. Tum autem adhuc apud sodales de Mercede militabat.

F. ALPHONSUS DE LUNA.

F. Alphonsus de Luna Hispanus, quem Ildephonsum alii dicunt, Villalpandæ diœcesis Palentinæ oppido, nobili loco natus, & Salmanticæ ordini cooptatus, in eadem academia Joannis Scoti Durandique cathedram cum laude moderatus est, ubi & obiit anno MDXCVII, ætatis circiter XLIV. Videsis Fernandez & Antonium in Bibl. Hisp. Meminit etiam Altamura ad 1596. Ab eo prodierunt 1597.

Observationes novæ, & Additiones ad tertiam partem S. Thomæ & ejusdem expositionem F. Bartholomæi de Medina ordinis Prædicatorum, Salmanticæ, Joannis & Andreæ Renault 1597 in fol. ad calcem nempe expositionis dicti Bartholomæi. Extabat anno 1671 Antwerpiæ apud nostros.

F. ANTONIUS DE LOS REYES.

F. Antonius de los Reyes Mexicanus ortu & professione inter scriptores provinciæ Mexicanæ recensetur a nostro Davila in historia ejusdem provinciæ p. 654, diciturque edidisse 1597.

Arte en lengua Misteca con algunas curiosidades importantes para entender la cuenta de los años, y tener luz en las historias de los Indios, Mexici 1593 in 4.

Addit Antonius in Bibl. Hisp. & ex eo Altamura ad 1597

Arte de la lengua Mexicana:

Sed de hoc ultimo opere tacet Davila citatus.

F. BARTHOLOMÆUS

F. BARTHOLOMÆUS MIRANDA.

1597. F. Bartholomæus Miranda Hispanus, Cordubæ in cœnobio S. Pauli ordinem amplexus, vir fuit sanctitate vitæ, regulari disciplina, eruditione & eloquentia clarissimus. Hinc a Sixto V agente cardinali Alexandrino Romam accersitus, collegii S. Thomæ ad Minervam primarius regens jubente summo pontifice institutus est. Ad munus deinde procuratoris generalis a magistro ordinis Sixto Fabri anno MDLXXXVII promotus, ab eodem etiam vicarius generalis in absentia sua institutus, a Gregorio XIV magister sacri palatii anno MDXCI allectus fuit: quod ministerium, recusata etiam Ecclesia Viglebanensi a Philippo II rege catholico sibi oblata, ad mortem usque omnibus probatus tenuit. Obiit Neapoli quo se contulerat valetudinis recuperandæ gratia, anno MDXCVII, fuitque in æde nostra S. Spiritus sepultus, prorege, principibus, ecclesiasticis omnium ordinum, academia, civitateque universa funus illius maximo luctu cohonestantibus. Epitaphium ejus tumulo insculptum referre visum est, quod ea omnia quæ de eo dici possunt, complectatur:

D. O. M.

Reverendissimo patri F. Bartholomæo Miranda Cordubensi ordinis Prædicatorum sacri palatii magistro, summorum pontificum Urbani VII, Gregorii XIV, ac Innocentii VIII familiaritate spectabili, & Clementis VIII donis decorato, procuratoris & vicarii generalis ejusdem ordinis officio prius functo, concionatori celeberrimo, studiorum Romæ & Hispaniæ præfecto, insigni virtutum omnium decore laudabili LIII *ætatis suæ anno Neapoli in conventu S. Spiritus ad meliorem vitam transitu claro: F. Joannes Saragozza sacræ theologiæ magister ejus dilectissimus cum lacrymis & mœrore extremam manum posuit anno Domini* MDXCVII *die septima junii.*

Ejus meminere Fernandez, Pius, Fontana in Theatro, & Monum. Altamura ad 1597. Qui ultimus haud parum allucinatur, cùm hunc Bartholomæum concilio Tridentino affuisse anno MDXLVI, & concionem in eo habuisse Dominica tertia quadragesimæ coram patribus narrat, eo enim anno vix Bartholomæus cunas excesserat. Allucinandi occasionem dedit cognomen. Verum est Bartholomæum *de Carranza*, qui *de Miranda* etiam cognominabatur, in synodo Tridentina concionem ad Patres Dominica non tertia, sed prima quadragesimæ habuisse, uti supra monuimus ad 1576 ubi de eo: fuit & alter ejusdem ordinis F. Bartholomæus de Mirandula Italus cognomine Chisellonus, qui referente Fontana ex abbate Justiniano, Dominica tertia quadragesimæ anni MDXLVI coram Patribus in synodo Tridentina concionatus est, & postea promovente Julio III anno MDLIII die XXVIII aprilis episcopus Citrensis in partibus creatus est, ac suffraganeus Mantuanus datus. Alterutter istorum Altamuræ errandi ansam dederit. Porro Bartholomæum Miranda nostrum edidisse volunt

Conciones plures eleganti ac venusto sermone Hispano. Extat

Oratio habita coram D. N. Sixto V pontifice maximo Dominica prima adventus ab admodum R. P. F. Bartholomæo de Miranda magistro in sacra theologia, ac totius ordinis Prædicatorum procuratore ac vicario generali, quam R. P. F. Johannes Bru provinciæ Aragoniæ procurator precibus amicorum adductus, propria devotionis causa in lucem edere curavit, Romæ, Dominici Basa 1587 in 4. Habebatur Florentiæ apud Theatinos, ut refert Cinellus *Bibl. volante* Scanzia I p 21.

F. GASPAR BUGATUS.

F. Gaspar Bugatus Insuber Mediolanensis patria, conventusque S. Eustorgii alumnus, seculo XVI exeunte floruit, & a nostris Gozzeo, Pio, Fernandez, & Altamura laudatur ad 1597. 1597.
Ejus etiam meminerunt Paulus Morigia in Nobilitate lib. 3 cap. 6, Ghilinus P. I Theatri, & Picinellus Athen. Mediolan. p. 232, a quibus hæc ejus recensentur opera:

La vita di Giobbe.

Discorsi sopra Tobia.

Istoria universale dopo la creatione del mondo insin a suoi tempi.

Istoria ed origine della terra di Meda, nempe urbis Mediolanensis.

I fatti della città di Milano intorno alla peste de gli anni 1576 & 1577.

L'Aggiunta della Istoria universale delle cose di Milano. Hæc MS servatur Mediolani in Bibl. Ambros.

Una picciola cronica del convento di S. Eustorgio di Milano.

Rovetta ut suæ provinciæ utriusque Lombardiæ accenseat scriptoribus, conventus non S. Eustorgii, sed S.æ Mariæ Gratiarum professum & filium fuisse contendit ad 1601, quod disquirant Gentiles.

F. JOHANNES GUTIERREZ.

F. Johannes Gutierrez Hispanus, conventus Salmantini alumnus, vir eloquens ac fervidus, propptereaque a Philippo II rege catholico a concionibus ordinarius allectus, obiisse dicitur nonagenario major Matriti in cœnobio S. Mariæ de Atocha anno MDXCVII die XXVIII decembris. Sic habet Altamura ad eum annum ex memorialibus nostri Hyacinthi de Parra. Ejusdem meminit noster Jacobus seu Jaymius Bleda vitæ S. Isidori Agricolæ lib. 1 cap. 2 fol. 9. Dicitur scripsisse * 1597.

Officium S. Isidori Agricolæ.

Conciones plures.

Huic jungendus visus est *F. Johannes Gutierrez*, cujus meminit Altamura ad 1598, cùm ipsemet dubitet an alter sit, & quem ait edidisse

Kalendarium perpetuum, Hispali 1598.

An verò id operis sit illud idem, quod noster Didacus Ximenez anno MDLXIII Salmanticæ in 8 excuderat, & quod iste Johannes recognoverit tantùm ac emendarit, an alterius rationis & omnino novum, videant gentiles, neque enim hujus vel horum si duo sint ulla mihi aliunde memoria, nec meminit Antonius in Bibl. Hisp.

F. JOHANNES DE SAGASTIZAVAL.

F. Johannes de Sagastizaval Aragonus, conventus Bilbilitani alumnus, sacræ theologiæ licentiatus, dum prioris munere fungeretur Calatayudæ scripsit ac edidit 1597.

Exhortacion a la devocion del rosario, Cæsaraugustæ, Laurentii de Robles 1597 in 4 pp. 880.

Italice redditum opus prodiit hoc titulo: *Essortatione alla santa devotione del rosario della matre di Dio &c.* Florentiæ 1637 in 4.

F. PETRUS DE ENZINAS.

F. Petrus de Enzinas Hispanus, Hispaniæque provinciæ alumnus, vir doctus & facundus, proptereaque prædicatoris generalis titulo & munere insignitus, sub finem seculi XVI claruit, & ut ingenio erat eleganti, quod tum apud suos gen- * 1597.

Sec. XVI. tiles rarum, musas coluit, Hispaneque loqui docuit. Obiit in oppido *Huete* diœcesis Conchensis, conventus ibidem nostri præfectum agens, postquam sacrum carmen ediderat hoc titulo:

Versos espirituales, que tratan de la conversion del peccador, menosprecio del mundo, y vida de nuestro Señor, con algunas succintas declaraciones sobre algunos pasos del libro, Conchæ 1597 in 8.

Meminerunt Antonius in Bibl. Hisp. & Altamura ad 1597 ex Hyacintho de Parra.

F. ALPHONSUS DE CABRERA.

† 1598. F. Alphonsus de Cabrera Hispanus, Cordubæ in provincia Bætica natus, genere nobilis, præclara indole adolescens, omnibus naturæ & gratiæ donis instructus, ordinem amplexus est in patria. Studiis applicitus brevi in utroque genere summus evasit seu docendum in scholis, seu dicendum in pulpitis. Primariam theologiæ cathedram in universitate Ursaonensi (*Ossona* vulgo dicunt) pluribus annis sacræ theologiæ magister magna cum laude rexit. Tum ad concionandum se transferens, nemini secundus, parem in Hispania habuit neminem. Omnia in eo confluebant doctrinæ ubertas, gravitas sententiarum, compositionis ordo & methodus, sermonis Hispani puritas & elegantia, vox canora, quam gestus concinnus comitabatur, adeo ut quocumque vellet, impelleret auditores, eorumque animis dominaretur. Hispali, Cordubæ, Granatæ, Valentiæ, Toleti, Matritique, in aula ipsa ubique cum plausu & fructu est auditus: adeo ut rex catholicus suum eum habere voluerit Ecclesiasten, quo munere cum regis & aulicorum gratia & utilitate annos prope quatuor regnante Philippo II & ejus successore Philippo III functus est. Aulæ addictus non aulicam ut proclive, duxit vitam, sed apostolicam & religiosam, sicque se in aula habuit, ut apud omnes in honore esset & æstimatione. Nondum quinquagenarium mors rapuit immatura Matriti, ubi in S. Thomæ conventu sepultus est anno MDXCVIII die XX novembris. Bis priorem egerat Hispali in cœnobio scilicet *de Porta cœli*, tum & in eo quod *Regina cœli* nuncupatur, præfuit etiam cœnobio Granatensi. De eo legendi Lopez Hist. Gener. ord. lib. 2 cap. 51 p. 220, Pius col. 439, Antonius in Bibl. Hisp. Altamura ad 1598. Hæc ab auctoris morte suis curantibus symmystis S. Pauli Cordubensibus opera typis prodierunt:

Consideraciones sobre los evangelios desde el Domingo de la septuagesima, todos los Domingos y ferias de la quaresma hasta el Domingo de la octava de resurreccion, Cordubæ in dicto conventu S. Pauli 1601: Postea Barcinone 1602: Ibidem iterum, Gabriel. Graells, & Michaelis Manescal 1606 in 4. Tomus primus pp. 502, alter pp. 450.

Sobre los evangelios del adviento y dominicas hasta la septuagesima, con las festividades de santos, que concurren en este tiempo, Cordubæ 1608, Barcinone, Lucæ Sanchez 1609 in 4. Tomus primus pp. 720, alter pp. 632: Tum & Cæsaraugustæ 1610 in 4.

Tratado de los escrupulos y de sus remedios, Valentiæ 1599 in 8: Barcinone, Gabrielis Graells 1606 in 4 pp. 34: *Italice* redditus a Basilio Campanella; Panormi Jo. Ant. Franchi 1612 in 12: *Gallice* a Paulo Duez S. J. ad calcem operum Alphonsi Rodriguez S. J. ab eo Gallice versorum, Parisiis, Nicolai Buon 1622 in 4.

Sermons que predico a las honras del rey Filipo II, que hizo la villa de Madrid en Santo Domingo el real ultimo de octubre de 1598, Matriti eodem anno: Barcinone 1606 ad calcem quadragesimalis pp. 32.

Post ista promittebantur in prologo adventus brevi edenda, quæ omnium ab illo relictorum testatur Petrus *Delgado* prior cœnobii Cordubensis editor magis absoluta, & accuratius elaborata:

Tres tomos de las festividades de santos, que celebra la Yglesia por todo el discurso del año.

Dos tomos de sermones funerales.

Uno para differentes occasiones, como professiones de religiosos, velos de Monjas &c.

Ultimo de las quatro postrimerias del hombre: id est *de quatuor novissimis hominis*, opus inquit idem Delgado, singulare & plurimi æstimatum.

An autem hæc typis prodierint, an MS adhuc in archivis dictæ domus Cordubensis serventur, mihi hactenus incompertum.

Consideraciones sobre los evangelios de la circuncisione y de la purificacione, Barcinone 1609 in 4. Hæ seorsim prodierunt, & extant Rotomagi apud nostros.

F. JOHANNES FOURRE'.

F. Johannes Fourre' Gallus Carnuteus, nostrique ibidem conventus alumnus, Jacobi Fourré episcopi Cabilonensis de quo supra ad 1578 germani fratris filius, patruum ut instituto, sic & virtutum imitatione æmulari studuit. Parisiis nempe in gymnasio Sanjacobeo ita emicuit inter sodales, ut ad gradus in sacra facultate promoveri meruerit. Anno MDLXVII baccalaureus acceptus, licentiam decurrit annis MDLXX quo decimus quartus pro Sorbonica respondit, & sequenti MDLXXI, & tandem anno MDLXXIII die XVIII februarii laurea magisterii insignitus. Conventui suo præfuit tertium prior electus annis MDLXXIV, LXXVII & LXXXV, quo ultimo provinciæ suæ Franciæ comitia summo splendore excepit. Concionator etiam audiit sua ætate facundus, regique christianissimo Henrico III ita fuit acceptus, ut ab eo principe in Ecclesiasten ordinarium & aulicum ascitus fuerit. Votis patrui sui Cabilonensis episcopi & mandatis ut faceret satis, Johanni Guiencourt sacræ theologiæ magistro de quo supra ad 1553 regi Henrico II a confessionibus tumulum & epitaphium in peristylio Sanjacobeo erexit. Demum anno MDXCVIII die X septembris obdormivit in Domino, & ad Fratres suos fuit appositus. Hactenus ex nostro Nicolao le Febvre in suo Prædicatore Carnuteo p. 132, ubi addit hujus Johannis servari in bibliotheca dicti cœnobii 1598.

Conciones quadragesimales MS, quæ anno 1574 scripta.

Enarrationes in Joëlem prophetam anno 1590.

F. JOANNES BAPTISTA LANCIUS.

F. Joannes Baptista Lancius Longobardus, Regii Lepidi natus & ibidem ordinem professus, sacræ theologiæ doctor, a sacri palatii magistro Paulo Constabili socius ascitus, secretarii congregationis Indicis Antonii Bossii absentis vices unâ supplevit, ejusdemque postea anno MDLXXX die XVII novembris suffectus est loco secretarius Indicis a Gregorio XIII institutus. Postea a magistro ordinis Sixto Fabri assumtus in socium solicitudinum & administrum, priorisque provincialis Terræ-sanctæ titulo decoratus, cum eodem Italiam omnem, Campaniam, Calabriam, Apuliam, Siciliamque lustrando peragravit, tum & Hispaniam. Verum Sixto Fabri a Sixto papa V a magistratu ordinis deposito anno MDLXXXVIII, Lancius ejus socius & ipse exautoratus, ab Hiero- † 1598.

nymo cardinali Bernerio ex ordine assumto theologus domesticus & commensalis allectus est, tum & inquisitor Januensis institutus, quod munus ab anno MDXC ad MDXCVII cùm exercuisset, demum eodem cardinali, cui Lancium dotes eximiæ plurimum commendabant, agente & procurante, sacri palatii apostolici magister a Clemente VIII institutus est anno MDXCVII: quo in munere sequenti anno MDXCVIII Romæ vivere desiit, fuitque in æde S. Sabinæ sepultus. Ejus cum laude meminere Razzius p. 194, Fontana in Theatro, Altamura ad 1598, & Rovetta ad 1587, quo ultimo teste hæc ab eo relicta sunt ingenii sui monimenta:

Tractatus de potestate Romani pontificis.

Summa adversus hæreses sui temporis.

De quibus penes eum fides, cùm ista non solum sileant alii, sed & ipse ubi serventur MS vel impressa, aut a quo visa non indicet. Videsis postea ad 1636, ubi alter ejusdem nominis *Joannes Baptista Lancius* laudatur.

F. MARCUS LANCELLA.

1598. F. Marcus Lancella vel *Langella*, sic enim ab Altamura varie agnomen ejus scribitur, Neapolitanus provinciæ Regni filius, prædicatoris generalis titulo insignitus, quo stylo humili ac pio utebatur, ingentem animarum fructum reportavit. Scripsit ac in lucem edidit.

L'Espositione ove dichiaratione pia della prosa de' defonti Dies iræ dies illa, Vico Æquensi, Jacobi Carlini & Antonii Pace 1598 in 4. Ad quem annum eum claruisse testatur, eumque refert gentilis ejus Altamura citatus.

F. MARCUS MARTINEZ.

1598. F. Marcus Martinez Hispanus provinciæ S. Vincentii *de Chiapa* & *Guatimala* apud Americanos vel alumnus, vel saltem ascriptus, egregiam Indorum saluti dedit operam. Plenus dierum in conventu *de Coban* piam Deo reddidit animam anno MDXCVIII, scriptam a se relinquens

Arte della lengua Utlateca muy bien ordenada:

Quam linguam perfectissime sibi comparararat. Opus vidit Antonius *de Remesal* legendus Histor. dictæ prov. p. 708 b, addens se in manibus habuisse in cœnobio *de Totonicapa*, multumque a Franciscano cujus erat illud exemplum, sibi laudatum, ac præ cæteris aliorum a se visis existimatum.

F. MEDARDUS DE LAVAL.

1598. F. Medardus de la Val Gallus, Carnuteus patria & professione, bisque ejusem suæ domus nativæ prior anno MDLXXII scilicet & MDLXXXVII, concionator celebris Carnuti, & in nobilioribus ejus diœcesis Ecclesiis, annuas & quadragesimales habuit annis pluribus continuis cum laude conciones, & tandem senio confectus apud suos obiit anno MDXCVIII die XV junii. De quo videsis Nicolaum *le Febvre* in suo Prædicatore Carnuteo p. 131, ubi hæc laudantur a Medardo relicta & in Bibl. cœnobii Carnutensis servata opera MS:

Conciones quadragesimales.

Exhortationes & paraneses ad Immuratas *vulgo dictas ordinis nostri sanctimoniales Rotomagenses*, quibus ille præfuit aliquando vicarius a provinciali Franciæ datus, habitæ.

Expositio capitis primi Geneseos, sive de opere sex dierum, & creatione mundi conciones variæ.

F. MICHAEL BONELLI.

1598. F. Michael Bonelli Gardinæ, quæ Pii papæ V soror germana fuit, nepos natus apud Insubres Boschi oppido diœcesis Dertonensis anno MDXLI die XXV novembris, ordinem amplexus est Romæ in æde S. Mariæ ad Minervam anno circiter MDLX, Antonii nomine quod lustrale fuit, in Michaëlis tum commutato. Ea verò pietate, morum modestia ingeniique præstantia emicuit inter sodales, ut omnibus admirationi esset & amori. In gymnasio provinciæ Romanæ generali Perusii theologiæ diligentissime incumbebat, cùm a Pio V recens ad summum pontificatum evecto, ad instantes & iteratas cardinalium omnium etiam in consistorio preces, nomine etiam regis catholici Philippi II ejus oratore id postulante, Romam vocatus in purpuratorum collegium cooptatus est die mercurii quatuor temporum pridie nonas martii anni MDLXVI, & S. R. E. camerarius anno MDLXVIII die tertia decembris renunciatus, & Vitellotio cardinali mortuo suffectus, quod postea munus aulæ Romanæ quæstuosissimum pontifici repetenti in subsidium belli adversus Turcos suscipiendi vendendum, alacrius reddidit quam acceperat. Militaris ordinis equitum S. Joannis in Hierusalem ad horum petitionem datus protector anno MDLXXI, etiam magnus Urbis prior eorumdem constitutus est, secreta tamen a fructibus 2000 aureorum pensione, nec alia præter abbatiam S. Michaelis Clusinam habuit ab avunculo beneficia. Legatus de latere subinde ab eodem selectus ad reges Galliæ, Hispaniæ & Lusitaniæ, ac XIII julii ejusdem anni MDLXXI in consistorio declaratus, iter arripuit cum adjuncto sibi peramplo virorum ecclesiasticorum comitatu: inter quos numerantur Vincentius Herculanus Perusinus, & Bartholomæus Ferrus de Lugo Interamnensis episcopi, hi duo ex ordine assumti, Hippolytus Aldobrandinus Rotæ auditor, postea summus pontifex Clemens VIII, Alexander Riarius, Matthæus Contarellus, Franciscus Maria Tarusius, Cæsar Specianus, Guillelmus Bastonus, hi quinque deinde cardinales, & tandem Franciscus Borja societatis Jesu generalis, hic etiam nostra ætate Sanctorum albo inscriptus. In triplici aula laudata quantam a religione, prudentia, integritate, eximiæque virtutis laude sui existimationem fecerit, quam strenue ac feliciter sibi mandata perfecerit, non est hujus loci percensere. In Urbem redux anno MDLXXII mense maio summi pontificis avunculi sui morientis lumina pius & intrepidus clausit. Comitiis pontificiis exinde Gregorii XIII, Sixti V, Urbani VII, Gregorii XIV, Innocentii IX, Clementis VIII interfuit, quorum electionem non parum promovit, omnibus in pretio habitus, & novis honoribus auctus: sub Gregorio XIII congregationi regularium præfectus: sub Sixto V relicto S. Mariæ super Minervam, quem primum habuerat, ad S. Laurentii in Lucina titulum gradu facto, totius ditionis pontificiæ vicarius cum amplissima potestate constitutus: sub Gregorio XIV episcopus Albanus renunciatus, sub Clemente VIII regni Hungariæ variarumque congregationum protector datus. Demum verus pauperum pater, quorum in sinum plura quotannis aureorum millia largissima caritate profundebat, sanctissime ut vixerat devixit anno MDXCVIII die XXIX martii, ætatis LVII decurrente. In æde S. Mariæ super Minervam humili primum loco sepultus est, sed postea magnificum & elegans ei monumentum erexit Petrus cardinalis Aldobrandinus S. R. E. camerarius, jussibus patrui sui Clementis VIII obediens, qui in grati animi memoriam, quod Joan-

Sæc. XVI. nem Aldobrandinum fratrem suum germanum Pius V cardinalium collegio aggregasset, ita testamento constituerat. Qui plura volet, legat nostros Pium, Razzium p. 59, Fernandez, Fontanam in Theatro & Monum. Extrates Ughellum Italiæ sacræ T. I, Oldoinum de Summis pontificibus T. III col. 1029, Gabutium in vita Pii V, & cæteros qui de hoc pontifice scripserunt. Hæc ejus opera visa non omittenda:

Relatio gestorum in legatione ad reges Franciæ Carolum IX, Hispaniæ Philippum II, Lusitaniæ Sebastianum I, quam duplici volumine MS Andreas Victorellus Romæ apud ædem S. Mariæ super Minervam se vidisse testatur.

Ordinationes plures pro recto provinciæ utriusque Lombardiæ regimine etiamnum observatæ: quarum apud Fontanam, Castellinum, & Passerinum frequens est mentio. Nec dubito quin plura sint alia.

F. VINCENTIUS AURINUS.

* 1598. F. VINCENTIUS AURINUS Aquilæ totius Aprutii urbe primaria ortus, & ibidem ad ordinem ut videtur allectus, vergente ad finem seculo XVI claruit, teste Toppio in Bibl. Neapol. scripsitque, ac typis edidit opus hoc titulo.

Del corso de' mortali all' altra vita, e de' novissimi Raggionamenti cinque, Vici, Joannis Dominici Carlini & Antonii Pace 1598 in 8.

Majorem hujus scriptoris notitiam dabunt forsan aliquando gentiles ejus sodales quod nobis in votis est.

F. VINCENTIUS CALCI.

† 1598. F. VINCENTIUS CALCI a familia, Soncinas a patria sub ditione Veneta nuncupatus, seculo XVI affecto claruit, non solum stirpe nobilis, sed & a religione & scientia commendatus. Hunc sibi magister ordinis Hippolytus Maria Beccaria ob eximias dotes laborum socium anno MDLXXXIX asciverat, sacræque theologiæ magistrum, & Terræ-sanctæ provincialem promoverat & instituerat, cùm Gregorius XIV summus pontifex eum anno MDXCI die XVIII februarii Venusinum episcopum promovit in Apulia. Hanc sex annis sedulus & vigilans pastor optime rexit Ecclesiam, ædes episcopales instauravit, clerum populumque verbo & exemplo pavit, & ad christianos mores ac ecclesiasticas leges induxit: quibus dum strenue fungitur laboribus, piissime ex hac mortali vita convolavit ad superos anno MDXCVIII die tertia maii. Ejus meminit Ughellus Ital. Sac. T. VII col. 232, parmam ejus gentilitiam sic pingens, *Aquilam bicipitem argenteam expansis alis, aureaque corona redimitam in area coccinea*. Fernandez verò, Altamura ad 1592 & Rovetta ad 1597 inter scriptores referunt, ceu a quo hæc prodierint:

Commentarius in octo libros physicorum, *quem Hieronymo cardinali Bernerio nuncupavit*, Neapoli, Josephi Cacchii 1592 in 8.

Commentaria in libros de anima & metaphysicorum.

Musis etiam Latinis aliquando deliciatum ferunt, cujus in specimen epigraphen ab ipso ad nostri Benedicti Herba episcopi Casalensis tumulum appositam laudant.

F. ALOYSIUS FARIA.

* 1599. F. ALOYSIUS FARIA Lusitanus Olissiponensis patria, ibidem in cœnobio S. Dominici ordini nomen dedit, doctrinæque & vitæ sanctioris fama claruit. Grassante per Lusitaniam lue, ad ea laborantibus inserviendum se sponte obtulit, dumque iis sacramenta ministraret, omniaque caritatis apostolicæ officia iis præstaret, peste ipse percussus mortem lætus aspexit anno MDXCIX die XXV februarii. De quo legendi Cardosus in Agiologio, Sousa de provincia Lusitana parte altera, Altamura ad 1599, ubi ab eo editos asserit

Tractatus spirituales quibus ad Deum anima inflammatur.

F. FLORENTIUS PUTEANUS.

F. FLORENTIUS PUTEANUS Belga Antwerpiensis laudatur ab Altamura in Appendice ad 1594, diciturque scripsisse * 1599.

Pro fide catholica plurima contra hæreses:

Sed Altamuræ plurimum apud me nutat fides, cùm neque Swertius in Athenis Belgicis, neque Dessellius in Bibl. Belgica, neque diligentissimus noster Ghilbertus *de la Haye* in Bibl. Belgo-Dominic. MS ejus scriptoris vel ex nomine meminerint, licèt ultimus Altamuram legisset.

F. GERARDUS MOSANUS.

F. GERARDUS MOSANUS natione Germanus, provinciæque Teutoniæ alumnus, ad senium vergente seculo XVI claruit, vivebatque adhuc anno MDXCIX, quo sic lego de eo statutum in comitiis congregationis Gallicanæ Trecis celebratis: *Item approbamus affiliationem P. F. Gerardi Mosain vel Mosani conventui Lugdunensi, monentes illum, ut reponat peculium suum inter manus prioris.* Quod nempe antea tanquam externus, in hospitio degens, & typo edendis libris totus incumbens, apud se legitime & cum facultate a superioribus accepta tenuerat. Perfecit opus ab alio inchoatum hoc titulo: * 1599.

Bibliotheca homiliarum, & sermonum priscorum Ecclesiæ Patrum, in qua Evangeliorum, quæ tam in officio tempori accommodata, quam in omnibus SS. festis toto anno in missa leguntur, prout in missali decreto sacro sancti concilii Tridentini restituto habentur, expositiones, plurimaque eorumdem Patrum de iisdem conciones continentur, in quatuor partes digesta: Laurentii Cumdii Itali primum opera collecta, & post ejus obitum a F. Gerardo Mosano Dominicano Germano ad finem usque perducta &c. Lugduni, ex officina Juntarum 1588, cum privilegiis cæsareæ majestatis Pragæ XII octob. 1587, & christianissimi Gallorum regis apud S. Germanum in Laya XI nov. 1584 ad 10 annos Jo. Bap. Regnauld bibliopolæ Lugdunensi concessis. Opus perfectum & absolutum prima vice die 15 februar. 1588, volumina quatuor in fol. Præter immensum hinc inde colligendi laborem, & notulas, præsertim si quid nostri temporis hæreses jugulare videretur, vel si quid durius minusque communi Ecclesiæ censu probatum iis nonnunquam exciderit, ad marginem ascripsit uterque. A quo loco Mosanus noster inceperit, non liquet.

F. JOHANNES FELIX.

F. JOHANNES HYACINTHUS FELIX Gallus, Retornaci oppido diœcesis Aniciensis ad Ligerim sito ortus, sub finem hujus seculi XVI florebat, quem & sequentis plures annos vidisse conjicio. Anicii ordinem amplexus est, virque fuit eruditus, sacræ theologiæ professor, & licèt a bibliothecariis passim omissus, scriptis tamen sua ætate claruit. Ejus extat typis edita hoc titulo * 1599.

De potestate concilii supra Papam dissertatio ad

illustrissimum Aquensium præsulem D. Ægidium de Noailles auctore R. P. F. Joanne Hyacintho Felix de Retornaco S. T. P. ordinis Fratrum Prædicatorum, Parisiis, Matthæi Guillemot 1599 in 8.

Ægidius *de Noailles*, cui nuncupatum opus, germanus erat Francisci itidem Aquensis episcopi, tot legationibus pro Henrico II Francorum rege obitis clarissimi, & Antonii in provincia & urbe Burdegalensi regii præfecti, ex quo orti sunt comites & duces *de Noailles* Pares Franciæ. Hic Ægidius natus anno MDXXIV primum senator fuit in parlamento Burdegalensi, tum magister libellorum supplicum, dein pro rege legatus in Angliam, Scotiam, Poloniam, & ad Turcarum imperatorem, tandem Francisci fratris sui in sede Aquensi, *Dax* Galli vernacule dicunt, successor, & obiit anno MDC.

Auctoris verò hujus notitiam debeo diligentiæ & humanitati Domni Jacobi *Boyer* ascetæ Maurei viri diligentis & accurati, qui librum vidit, & me præterea monet istum Johannem Hyacinthum Felix patruum fuisse Johannis Felix Retornacensis patris matris suæ Ludovicæ *Felix* piissimæ fœminæ.

F. LUDOVICUS DE FARIA.

1599. F. Ludovicus de Faria Lusitanus, Olissipone non ignobili loco natus, cui germanus erat Eborensis ecclesiæ archierophonus, Baltazar de Faria postea Cartusianus in cœnobio dictus Basilius, ordinem in regia S. Dominici domo professus est in patria, annorum tum sexdecim. Inde Conimbricam studiorum causa ad S. Thomæ gymnasium missus, & litteris & pietate plurimum eminuit. Maximo flagravit animarum studio, quibus Domino lucrandis assiduus erat. Cùm autem Eboræ sæviret in vulgus dirum epidimiæ virus, ultro suam posuit Ludovicus animam pro fratribus suis Christi pauperibus sublevandis, ministrando contagio sideratis, donec ipse pestifera tabe contactus, & caritatis igne consumtus, optatam diu lætus aspexit mortem, & obiit anno MDXCIX die XXIII februarii tum extra septa sepultus. Verùm abinde post annos aliquot scilicet anno MDCX corpus ejus solemni ritu translatum in media æde capitulari cœnobii Eborensis collocatum fuit. Ejus cum laude meminerunt Sousa Hist. prov. Portugal. P. II, Emmanuel Faria y Sousa ad D. Petri Nobiliar. Cardosus in *Agiologio Lusitano* ad diem XXIII februarii, ubi habere se præ manibus asserit

Tractatus ejus quosdam asceticos, tanta verborum efficacia & affectu scriptos, qui vel frigidiorum ad amorem Dei corda rapiat & inflammet.

F. PETRUS FRANCHINUS.

1599. F. Petrus Franchinus *a Templo* nuncupatus, e Tarvisio ortus, & ibidem ordinem amplexus, provinciæ S. Dominici Venetiarum aliquando prior provincialis, qui & obiit anno MDXCIX, laudatur apud Bartholomæum Burchelatum in commentariis historiæ suæ Tarvisinæ, ceu a quo typis publicis prodierint

Quindeci meditationi sopra gli quindeci missteri del rosario della Madonna, Tarvisii 1584, 1589, & 1599 in 4 pp. 32.

Lettera spirituale scritta a gli illustri suoi Triviginani discordi, essortandoli con molte ragioni, ed esempi, a farsi concordi, ed unanimi, e pacifici per amor di Giesu Christo, Tarvisii 1599 in 4: cujus opellæ etiam meminit noster Cherubinus Torni in monumentis MS ad me datis.

His Rovetta ad 1585 Petrum de Tarvisio simpliciter nuncupans, & pro libito suis adjungens scriptoribus Lombardis, quamvis alterius provinciæ alumnum, ut dictum est, addit Sec. XVI.

Sermones de tempore, de sanctis & de beata Virgine.

Qua verò lingua Latina an vernacula, ut & an typis editi vel MS relicti, silet de more; quod symmystæ diligentiores hîc annotare curabunt.

F. VINCENTIUS JUSTINIANUS ANTIST.

F. Vincentius Justinianus Antist Hispanus, Valentiæ Aragonum ortus, ibidemque ad ordinem ascitus, cujus etiam sui conventus nativi præfectus fuit aliquando prior, seculo XVI claruit artium sacræque theologiæ magister, ac uti vir ingenii, non scholasticis tantum concertationibus assuetus, sed & antiquitatis curiosus indagator, qui veteribus eruendis gestorum monumentis sedulam navavit operam, uti utriusque generis opera ab ipso edita testantur, quibus non modo vivens singularem sibi peperit gloriam, sed & sui memoriam nominis posteris spectabilem reliquit, e vita mortali discedens in patria & conventu suo originali Valentino anno MDXCIX, sepultus in odeo juxta gentilem ac symmystam suum F. Joannem *Vidal* S. T. magistrum. Ejus funus cohonestarunt Joannes *de Ribera* archiepiscopus Valentinus & patriarcha Antiochenus, missam seu sacrum peregit episcopus Gratiæ, eique funebri oratione parentavit F. Augustinus *Davila Padilla* ord. Prædic. Philippi III regis catholici concionator, ac electus Insulæ S. Dominici archiepiscopus; quæ quanta clareret apud omnes fama demonstrant. Sic Diagus noster *Hist. prov. Arag.* fol. 251 d, Fernandez illustri procreatum stirpe asserit. Oldoinus *Athen. Ligust.* etsi Valentiæ natum fateatur, e clara Justinianorum Genuensium gente oriundum contendit, proptereaque inter scriptores Ligures recenset, quod nostri Valentini discutiant curiosius. Ego verò sub cognomine *Antist*, quod familiæ censeo, hîc exhibeo, in quo graviter allucinatus est Editor *Bibl. Barber.* qui *Antist* Antistitem interpretatus, archiepiscopum Valentinum Vincentium hunc nostrum putavit. Hæc ejus opera primo Latina tum Hispana: † 1599.

1. *Commentaria in universam logicam, unà cum lucidissimis quæstionibus, quæ totam hanc facultatem luce meridiana clariorem reddunt. Accessit etiam ejusdem auctoris thesaurus quæstionum, iis qui aut disputaturi aut assertiones defensuri sunt, admodum necessarius.* Commentaria quidem completa 5 april 1572, Thesaurus 5 octob. ejusdem anni. Prodierunt typis Valentiæ: tum Venetiis, Ziletti 1582 in 4: Coloniæ, Joan. Crithii 1617 in 8 pp. 585, & 57. Quæ ultima editio apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

2. *Annotationes in opuscula S. Vincentii Ferrerii* eo curante edita Valentiæ 1591 in 8. Vide supra ubi de isto sancto ad 1419.

3. *Pro D. Catharina Senensis imaginibus disputatio.* Edita primum *Hispane*, Valentiæ & Barcinone 1583: Tum *Latine* versa ab auctore, ac novis argumentis novisque testimoniis locupletata, Valentiæ 1597: Demum Antverpiæ, Plantin & Moreti 1611 in 8, pp. 77. Extat hæc editio ultima ad calcem operis Joannis Nyder nostri De reformatione religiosorum ex illa officina.

Apud Possevinum Appar. edit. Colon. 1608, Append. pag. 108, inter codices MS nostri Eucherii Bonetti sic lego: *Sententia de imagine S. Catharina Senensis a P. Justiniano Latine scripta: sed a Bonetto fratre Eucherii Bonetti Italice reddita.* Quæ proinde a morte Eucherii apud nostros Re-

SEC. XVI. gii Lepidi, unde illi jam servatur, an aliquando typis edita?

4. *Relatio de inventione corporis S. Anglina, & cujusdam particula reliquiarum S. Ursula, quod accidit aprili* 1588. Hanc edidit Thomas Tamajo in *Notis ad Luithprandi chronicon.*

5. *De B. Raimundo Pennaforti in sanctorum numerum referendo ad commissarios apostolicos.* Meminit Petrus Augustinus Morla in præfatione *Emporii juris.*

6. *De sancti officii dignitate & origine*: Opus ms. Laudat Ludovicus Paramo lib. 2 *de origine S. Inquisitionis*: de eodem loqui videtur Morla citatus. in præfat. ubi sic habet: *Prodetque breviter idem Justinianus universam omnium fidei censorum historiam sex libris comprehensam.*

7. *La vida y historia del apostolico predicador san Vincente Ferrer Valentino*, partibus duabus, Valentiæ, Petri de Huete 1575 in 8 pp. 477. Quæ editio apud nostros supra laudatos: Tum ibidem 1582 in 8.

Hanc *Italice* vertit F. Jacobus de Magdalena noster, edidit que Panormi 1600 in 8: Eamque versionem iterum prælo subjecit F. Ludovicus de Magdalono vir insignis pietatis congregationis de Gavotis auctor, Neapoli, Jac. Carlinii 1613 in 8.

8. *Relacion de la vida y muerte del P. F. Luis Beltran*, Cæsaraugustæ, & Valentiæ 1582 in 8. Prodiit *Italice* versa hoc titulo: *Vera Relazione della vita e morte del P. F. Luigi Bertrando di santa memoria, raccolta per il R. P. M. Vincenzo Giustiniano in lingua Castigliana, e tradotta in volgare da un padre della medesima religione*, Genuæ, Jac. del Poggio 1583 in 8 pp. 251. Quæ versio Parisiis in Regia H 2818. 3

9. *Vida de S. Pedro Gonzalez Telmo de la orden de santo Domingo*, Valentiæ 1587 in 8. Ad eamdem *Additiones*, Ibid. 1593 in 8.

10. *Tratado de la concepcion de Nuestra Señora*, Oscæ, Michaelis Petillas in 16: Valentiæ, Petri Vermejo.

Prodiit a morte auctoris Matriti, Lud. Sanchez 1615 in 8, & Majoricæ 1616 in 12. Oldoinus asserit & *Latine* editum, an ab auctore? *Gallice* reddidit nobilis vir Antoninus Thomas & edidit Parisiis, Joan. Bapt. Cusson 1705 in 12 pagg. 48.

Qua in opella piam auctor sequitur sententiam. Notat autem Alva *Sol. Verit. Rad.* 305 col. 2044, in editionibus Oscæ & Valentiæ citatis deesse integrum Paragraphum consider. 5, qui legitur in Matritensi & aliis circa falsa miracula, quæ in concionibus narrari non probat, imo peccati mortalis arguit, etiamsi ad honorem Dei ficta videantur, juxta illud Pauli 1 ad Corint. cap. 15: *Diximus testimonium adversus Deum &c.* & illud August. *Perhorrendum est aliquid falso de Deo dicere, etiamsi ad laudem ejus videatur pertinere; non enim minori sed majori fortasse scelere in Deo laudatur falsitas, quam vituperetur veritas.*

Præter superiora opera in Bibl. Hisp. Antonii & apud Altamuram ad 1595 recensita, Oldoinus hæc refert:

Chronicon ordinis Prædicatorum a Francisco Maria Torrigio in opere cui titulus *Grotte Vaticane*, Romæ 1639 in 8 edito laudatum.

Vita virorum doctrina & pietate clarorum sui cœnobii Valentini, sed an aliæ sint quam S. Vincentii Ferrerii & B. Ludovici Bertrandi mihi incompertum, certe non meminit Diagus.

F. ALEXANDER DE FRANCISCHIS.

F. ALEXANDER DE FRANCISCHIS patria Romanus, genere Hebræus, sed a pueritia ut quidam referunt, vel ut alii, jam adultus sacro baptismo tinctus, humanioribus optime excultus litteris, post preces ardentissimas diu rejectas, ut ordini cooptaretur, tandem votis potitus est, in æde S. Mariæ super Minervam anno MDLVII mense decembri veste donatus. Tum litteris sacris ita incubuit, ut sacræ theologiæ magister, summusque Ecclesiastes habitus fuerit, & inter tres ævi sui primos, quorum alii duo erant Lupus Capucinus, & alter Franciscus Panigarola Franciscanus annumeratus. Cardinalis Alexandrini Pii V, ut aiunt, nepotis theologus allectus, etiam Hippolyti Mariæ de Beccaria ordinis totius magistri, ut & Joannis Asturicensis procuratoris generalis absentium vices Romæ egit aliquandiu. Demum a Clemente VIII emunctæ naris pontifice (inquit hic Ughellus) cui familiarem admodum & commensalem fuisse ferunt, ad sedem Fori Livii evectus anno MDXCIV die quarta maii, Ecclesiam illam triennium sapientissime administravit. At anno MDXCVII abdicavit gentilium suorum Hebræorum amore ductus, quibus ad Christi fidem adducendis reliquum vitæ impendere ac superimpendere constituerat. Huic operi dum sedulo & efficaciter Romæ instaret, obiit ibidem & ad Minervam sepultus fuit. Diem & annum omiserunt vel ignorarunt Ughellus, Fontana, & Altamura. Hoc ultimo teste, cui facile fidem habeo, extant ejus 1600.

Conciones de tempore & de sanctis.

Legendus & de hoc scriptore Julius Bartoloccius in Bibliotheca magna Rabbinica P. I pp. 218 & 219, ubi præclare eum laudat, & addit scripsisse lingua Hebraica

Notulas super primum & secundum librum Pentateuchi » quibus, sic Bartoloccius, aliquot loca vulgatæ editionis, quæ a littera Hebræa dissona « esse videntur, cum eadem docte & erudite con- « ciliat. Utilis quidem & commendabilis labor, sed « valde dolendum, quod ultra XX caput Exodi non « extendatur. Asservatur codex Hebraicus auctoris « manu ut creditur exaratus in Bibl. Vaticana sub « numero 268 in folio papyraceo. Ex quo quamvis « non appareat, quisnam sit illius auctor, attamen « in antiquo indice librorum Hebraicorum ejusdem « bibliothecæ tribuitur huic nostro Forolivienium « episcopo. *Hactenus Bartoloccius.*

F. ANGELUS CASARINUS.

F. ANGELUS CASARINUS vel *Casulinus.* patria, professione Tarvisinus, vir eruditione, pietate, prudentiaque insignis, in mathematicis, astronomia judiciaria maxime, & genethliaca suo ævo plusquam peritus, a Clemente VIII anno MDXCIII die XXI julii creatus episcopus Caprularum, vel ut alii scribunt Caprularum ad ostia Lemonis fluvii ditionis oræque Venetæ civitatis maritimæ, nautis piscatoribusque frequentatæ. Hanc annis prope octo fideliter administravit Ecclesiam, e vivis ablatus in patria anno MDC, honorifice sepultus in suæ nativæ domus templo, in peristylio ejus ad vivum appensa effigie cum inscriptione sequenti: 1600.

M M M M M

Quid vis vive? loqui defuncto? siste.
Quid urges?
Quis sit hic? Excelsi pars quantacumque poli.
Quis fuerit? Fuit Angelus. Ex quo stemmate natus?

Ex Cæsarinis civibus. Unde? Solo.
Qualis? Mythratus. Cujus? Crapulensis.
An isthic vixerit? Haud vixit, quod fato nihil dignum gesserit.
Quo grandis dic! Quatuor lustra, sed adde decem.
Quæ fuerit vita? Sancta. Qua veste professus?
Hac qua fert summi mystica verba Dei.
An tibi sit præsens? Præsens. Quidnam velit? Unum.
Ut miseris discas vivere. Lector abi.
F. Joannes Franciscus Marcheti Tar. ord. Præd. observantiæ ergo.
S. S. S. S. S.
M D C.

Præfixos characteres M quintuplices subjectosque totidem *S* ita exponunt. *Mortalis monumentum monet mentem moriendum. Suo sumtu statuendum statuit sepulcrum.* Sic Ughellus Ital. Sac. T. V, & ex eo Fontana in Theatro. Burchelatus suis scriptoribus Tarvisinis accenset, quæ verò scripserit, speciatim non refert. Majorem fortè notitiam dabunt, & hîc addent symmystæ gentiles.

F. ANTONIUS DAVILA.

1600. F. Antonius Davila genere Hispanus, ortu Americanus, patria Mexicanus, nostri Augustini *Davila Padilla*, de quo postea ad 1604 germanus frater, ejusdemque cum illo conventus Mexicani alumnus, exeunte Christi seculo XVI floruit, & eodem Augustino teste Hist. prov. Mexic. lib. 2 cap. ult. scripsit

Arte para saber la lengua Mexicana.

Opus ejusce linguæ juxta figuras & flexus dicendique lepores & elegantiam exacte perdiscendæ cupidis commodum & necessarium. Sic Augustinus de suo fratre Antonio scribebat anno MDXCII, quo uterque Mexici florebant. Ejusdem meminerunt Lopez P. IV lib. IV cap. 55, Altamura ad 1591, Antonius in Bibl. Hisp.

F. BARTHOLOMÆUS PREMISLIENSIS.

1600. F. Bartholomæus Premisliensis Polonus natione, conventusque Cracoviensis alumnus, sacræ theologiæ magister, laudatur a Starovolscio in Ἑκατοντὰ p. 195, quem eruditionis varietate & profunditate nulli non æquandum existimat, ipsi etiam ejus præceptori Bartholomæo de Medina, fuisseque refert in ecclesia cathedrali Cracoviensi Ecclesiasten & concionatorem ordinarium, impiis & hæreticis, quos assidue palam & publice dictis factisque arguebat, infestissimum, & scripsisse lingua sua Poloniæ vernacula

Commentaria in evangelia totius anni de tempore & de sanctis.

Latine. *Conciones in eadem evangelia.* Opus Sigismondo regi Poloniæ nuncupatum.

Opusculum de confraternitate nominis Dei.

Hujus scriptoris ætas ex eo satis conjicitur, meritaque commendantur, quod Bzovius juvenis tum & diaconus a prælato suo huic Bartholomæo datus fuerit & commissus discipulus & comes. Quæ indicant exeunte seculo XVI, & XVII ineunte floruisse & obiisse.

F. DIONYSIUS PLAGESE.

* 1600. F. Dionysius Plagese Siculus Castellomaris sive Stabiis in ora maritima Campaniæ ortus, loco nobili natus, sacræ theologiæ magister, vir omni scientiarum genere instructissimus, cœnobiis regiis S. Dominici & S. Petri martyris Neapolitanis præfuit prior, & provinciæ Regni Siciliæ vicarius. Obiit circa annum MDC. Ejus cum laude meminit Vallius in Compendio p. 281, ubi & testatur plura ab eo relicta MS, quæ in lucem dare parabat, sed ab ejus morte præmatura fuisse fere dissipata, scilicet SEC. XVII

De excommunicationibus & censuris, præceptis, concessionibus, immunitatibus seu privilegiis, & similibus.

De septem Ecclesiæ sacramentis.

In quartum sententiarum commentarium. Hoc forte idem opus cum superiori.

In logicam, physicam, methaphysicam, theologiam quæstiones selectæ.

Quorum pars major in manus amicorum devenerunt, quædam verò magister ordinis Augustinus Galaminius a Thoma Emmanuele nostro sibi tradi imperavit, vel servanda, vel etiam si consonum videretur typis edenda.

F. EUSTACHIUS DALEI.

F. Eustachius Dalei *de Bononia* vulgo a patria & professione nuncupatus, theologus & ecclesiastes in utroque genere magnam sibi jam comparaverat famam, cùm in ipso ætatis flore vix enim XXXIII attigerat, a morte demessus est anno MDC mense februario. Ejus cum laude meminere Fernandez, Pius fuse P. II lib. 4 col. 342, Bumaldus *Minerval. Bon.* & Rovetta ad 1600. Hæc ab eo relicta dicuntur, & in Bibl. Bonon. nostra servata: * 1600.

Tractatus de auxiliis divinæ gratiæ.

Orationes variæ.

Sermones de tempore, de sanctis & de B. Virgine.

Index in opera omnia Cajetani inchoatus at non perfectus.

In tres libros Aristotelis de anima annotationes & quæstiones.

Item in octo libros de physico auditu

F. HIERONYMUS CORREA.

F. Hieronymus Correa seu Corrigia Lusitanus, vir undequaque conspicuus, ait Sousa Hist. prov. Portug. P. III p. 10, omnium communi consensu & plausu prior provincialis electus anno MDLXXXV mense maio, anno tamen uno tantum eo munere functus est, ipso januario sequenti ab officio remotus a magistro ordinis Sixto Fabri. Ad annum MDC circiter vixit & scripsit * 1600.

De concordia scientiarum.

De privilegiis ordinis Prædicatorum a sede apostolica concessis.

Ejus meminit Joannes Brito in Theatro Lusitaniæ litterario, accuratius Antonius in Bibl. Hisp. qui tamen ubi hæc prælo prodierint, aut serventur MS omisit, quod gentiles forsan aliquando docebunt.

F. HYACINTHUS SUSCIUS.

F. Hyacinthus Suscius gente Polonus, conventusque Cracoviensis alumnus, sacræ theologiæ magister, ac in basilica B. Mariæ ejusdem urbis majori celeberrimus Ecclesiastes, ad seculi XVI finem aut sequentis initia claruit, cujus cum laude meminit Starovolscius in sua scriptorum Polonorum Ἑκατοντὰ Elogio LXXXVI, ubi de Severino Lubobulii ejusdem ordinis p. 195, quo teste scripsit 1600.

Postillas in evangelia totius anni, Vernacula Polonorum lingua.

Sermones de tempore & de Sanctis, Latine.

SEC. XVI. *Apologiam pro SS. eucharistia sacramento contra Calvinianos*: ubi verò typis prodierint aut ignoravit aut siluit.

F. JACOBUS CLAVERIUS.

* 1600. F. JACOBUS CLAVERIUS Romanus antiquissima nobilissimaque Claveriorum gente, quæ & Hannibaldensium ramus perhibetur, Romæ ortus, vir fuit seculo XVI clarissimus, ceu qui virorum omnium principum, cardinalium, eruditorum sibi conciliarit animos ac amicitiam laudesque meruerit. Natus est annum circiter MDXXXVI lustrico nomine Joannes Jacobus dictus, ac nondum pubes Octavio Farnesio duci Parmensi ob præclaram indolem ingenuasque dotes sic placuit, ut ab eo veluti filius haberetur, neque ejus familiaritate dux libenter careret. Ab eodem artibus omnibus amœnioribus sub optimis præceptoribus institutus est, ut quem ad majora quæque evehere cogitabat, verùm juvenis qui pietate super alia excellebat, caduca illa omnia contemnens, F. Angelo Bettini viro tum celebri auctore, ordini nomen dedit, habitumque Romæ in cœnobio Minervæo pridie idus januarii MDLVI tum annorum circiter xx induit, tumque primum Joannis nomen deposuit solo Jacobi retento. Anno MDLXXVI licèt molliori corporis constitutione usus, tredecim quadragesimas in majoribus Italiæ civitatibus jam prædicaverat, nonnullos etiam adventus, & per annum in festis solemnioribus, cum plausu & fructu ubique auditus. Incredibile autem est nec facile dictu quanta tum apud omnes auctoritate polleret. De eo sic scribebat F. Dominicus Tramodianus ord. Prædic. olim apud Lateranum & postea apud S. Mariam Majorem pœnitentiarius apostolicus (hunc in suo indice omisit Fontana) post multa in ejus laudem: *quin etiam multorum cardinalium ac principum nobilissimorumque hominum sic animos cepit, ut tanquam familiaris eis effectus sit, nihilque apud eos non possit.* Qui hæc probare voluerit, legat libellum tum editum hoc titulo: *F. Jacobi Claverii Romani ordinis Prædicatorum vita ac genealogia per D. Salustium Perusium compilata & scripta, postremo verò ex materna in Romanam linguam translata per Joan. Bapt. Camotium*, Viterbii, Augustini Colaldi 1578 in 8 signat. A ad L. Extat Parisiis in Regia H 2816. Prima parte post breviculum ejus vitæ, virorum principum, ac nobilissimorum ingeniorum ad Claverium epistolæ & carmina Latina, altera eorumdem epistolæ & carmina Italica referuntur, ut quasi certatim ejus amicitiam cardinales ac eruditi quique ambivisse ac laudes cecinisse videantur. Vixit tamen ultra Claverius & ad annum MDC pervenit, quo pœnitentiarius apostolicus apud S. Mariam Majorem die VII januarii constitutus fatis cessit XXX Augusti sequentis, teste Fontana. Ut Salustius & Camotius clarorum virorum ad eum epistolas & carmina collegerunt ad annum MDLXXVI, utinam quis sequentes ad finem usque vitæ ad eum scriptas collegisset, seu potius utinam ipsius Claverii epistolæ vel datæ vel responsivæ fortè & carmina, quæ tantam illi cum omnibus Italiæ eruditis familiaritatem pepererunt, servata fuissent, iisque res literaria aucta fuisset. Aliàs seculo scilicet XV circiter medio floruerat ejusdem fere nominis, sed non ejusdem familiæ F. Jacobus Clavarus Ligur, sodalis etiam noster sacræ theologiæ magister, vir insignis a cardinali Branda in sua Hungariæ legatione theologus ascitus, de quo cum laude agit Joannes Nyder in Formicario lib. 3 cap. 10, & Ferrarius Hist. prov. Hungar. p. 3 lib. 4 p. 490, & Fontana in Monum. ad 1420: quos legesis. Vide etiam T. I hujus operis p. 773. Id monendum fuit, ne quis in utroque allucinetur.

F. JACOBUS MAGDALENA.

F. JACOBUS MAGDALENA Siculus provinciæ Trinacriæ, cujus autem conventus Antoninus Mongitore ex cujus *Bibl. Sicula* hîc datur, non refert, doctrina ac pietate claruisse dicitur circa MDC ac edidisse * 1600.

1. *Sentenza o vero parere del M. R. P. F. Vincenzo Giustiniano Maestro in theologia dell' ordine de' Predicatori circa l'imagine di S. Caterina di Siena, tradotto da Spagnuolo in lingua Italiana*, Panormi 1590 in 8.

2. *La vita & historia dell' apostolico predicatore S. Vincenzo Ferrer Valenziano dell' ordine di S. Dominico, raccolta dal M. R. P. F. Vincenzo Giustiniano tradotta da Spagnuola in lingua Italiana*, Panormi, Jo. Ant. de Franciscis 1600 in 8.

F. JOHANNES MADEYRA.

F. JOHANNES MADEYRA Lusitanus recensetur ab Antonio in Bibl. Hisp. ex fide Francisci de Macedo olim S. J. postea Franciscani in sua Lusitania liberata p. 739, cujus verò patriæ aut conventus alumnus fuerit, aut qua ætate claruerit, neuter refert. Hunc Altamura ad annum 1595 collocat. Scripsisse dicunt * 1600.

Das vidas dos reis do Portugal.

F. LUDOVICUS RENGINO.

F. LUDOVICUS RENGINO Americanus Mexici natus, & ibidem ordinem amplexus, Indorum linguas varias ea facilitate comparavit, & ea elegantia loquebatur, ut etsi sine studio acquisierit, in iis plurimum studuisse videretur: quare donum illud quod *genera linguarum* apostolus vocat, Deum in hoc sodali nostro posuisse vulgo dicebant. Floruisse videtur circa finem seculi XVI, aut etiam initia sequentis. Ejus meminere Augustinus Davila Hist. prov. Mexic. p. 654 a, Antonius de Leone Bibl. Ind. Occident. Tit. XVIII, Antonius Bibl. Hisp. & ex his Altamura ad 1591. Quibus testibus scripsit * 1600.

Tractados y sermones en lengua Mexicana, Misteca, Zapoteca, Mija, Chochona y Tarasca.

Las fiestas que se rezan en la provincia de Mexico per communicacion con la de Andaluzia, Mexici. Quibus verbis intelligenda crediderim officia propria sanctorum, quorum festa coluntur in provincia Mexicana, ut & in Bætica.

F. LUPERCIUS DE HUETE.

F. LUPERCIUS DE HUETE Aragonus conventus Valentini alumnus, sacræ theologiæ magister, vir sacrarum litterarum studiosus, vergente seculo XVI floruit, & anno MDC mortuus est, ut habet Fernandez. Ejusdem meminerunt Diagus Hist. prov. Arag. fol. 251 d, Lopez P. IV p. 792 a, extranei vero Possevinus, & Antonius Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit hoc titulo: 1600.

Metaphrastica expositio in primum caput Geneseos ex SS. Patribus & sacris doctoribus, ac theologis scholasticis collecta, Valentiæ, Philippi Mey 1589 in 4.

F. NICOLAUS NEELSSIUS.

F. NICOLAUS NEELSSIUS Brabantus in oppido *Campenhout* natus, Gandavi ordinem amplexus est, & professus circa MDLVIII. Studiis Lovanii absolutis, ibidem ad gradus promotus est, & licentiatus, regens etiam positus pluribus annis theologiam † 1600.

logiam de superiore loco docuit. Fuit & insignis divini verbi præco, & ut erat Græce Hebraiceque doctus, sacras scripturas erudite & eleganter interpretabatur, quod tum ad revincendos Calvini emissarios maxime necessarium. Hinc anno MDLXXVII invalescentibus Gandavi novatoribus eo revocatus, conciones alternis diebus confirmandis in fide majorum catholicis hæreticisque refellendis habuit, donec his anno sequenti furentibus, domumque nostram invadentibus, graviora illi fuerunt cum suis sodalibus sustinenda. Hæc quæ omitto ne lectorem diutius morer, sed nec nostri est instituti recensere, eo tandem evaserunt, ut omnes, duo erant supra quadraginta, in exilium acti sint, & alio abire coacti. Neelssius Lovanium reversus pristinum regentis munus resumsit. Anno verò MDLXXXIV in comitiis provinciæ Germaniæ inferioris Mosæ Trajecti celebratis ad ejus regimen electus est, & salutatus prior provincialis, quam deinceps ut ea ferebant tempora, ad mortem usque sapientissime administravit. Anno MDLXXXVI assentiente sacra facultate Lovaniensi, in Duacena lauream accepit doctoralem, anno MDLXXXIV Gandavum vidit sub rege catholico reductum, cœnobium que suum nativum ordini restitutum, in quo & tandem obiit, ut sodalis Ludovicus Robiin me monuit legi in necrologio domus Gandavensis, XXIX januar. MDC ætatis LX, in peristylio sepultus, ubi & olim hoc appendebat epitaphium:

D. O. M.

Morte obita & variis duri languoribus ævi,
Heic Nicolaus Neelssius
Ordinis antistes hujus quam Belgica late
De finibus tendit suis,
Compositus placida requiesco in pace sepultus.
Votis juvate posteri,
Præcipue Fratres, ut vobiscum hinc aliquando
Ad cælitum vitam vocer.

Ejus meminit Swertius in Athen. Belg. ubi vocat *virum candidi ingenii, priscæ fidei, sacrarumque scripturarum scientia probe instructum.* Laudat & Sanderus *Rer. Gandav.* lib. 5 cap. 7 p. 420, sed accuratius omnibus noster Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Domin. ubi de eo fusius. Hæc ejus servantur apud nostros Gandavi MS in charta in 4:

Commentaria ab eruditis summe expetita in Genesim, cantica canticorum, Epistolas Pauli, & Apocalysim.

Orationes variæ Latine, Græce Hebraiceque.

Conciones de fide & symbolo.

Verùm ex quo superiora opera vidit Ghilbertus, sodalis Ludovicus *Robiin* litteris ad me datis me monuit jam deperdita esse, quod bibliothecæ præfectorum incuriæ ascribit. Extant tamen adhuc in ea bibliotheca a dicto *Robiin* visæ

Exhortationes quas ad sodales in actuali provinciæ visitatione habuit Latine & Gallice. Codex est MS chartaceus in 4 unciam unam spissus.

Prælectiones in quartum sententiarum, codex MS Gandavi servatus. Sic sodalis Bernardus *de Jonghe* in suo Belgio Dominic. p. 77.

F. PETRUS MARTYR BACCIONUS.

* 1600.

F. PETRUS MARTYR BACCIONUS, ut scribit Mandozius, vel *Buccionus*, ut habet Fontana, Romanus vivebat circa annum MDC, & scripsit hoc titulo:

Historia & miracula S. Mariæ de Quercu ad Viterbium. Ubi autem & qua lingua etsi conjiciam Italica cùm nullus referat, nec Fernandez, a quo illi acceperunt, ut hîc addant sui symmystæ gentiles, an ut opto sperandum?

F. PETRUS MARTYR MEVANAS.

* 1600.

F. PETRUS MARTYR MEVANAS a patria civitate olim episcopali, nunc oppido *Bevagna* vernacule, vel etiam a professione ibidem in domo ordinis edita sic nuncupatus, circa finem seculi XVI floruit, nostro Joanni Baptistæ Bracceschi de quo postea ad 1612 circiter æqualis.

Ejus extat Florentiæ in Bibl. S. Marci Arm. II n. 195

Statica de Sphæra & de mensuris agrorum practicis. Opus F. Petri Martyris Mevanatis. Sic legitur in catalogo illius bibliothecæ, in quo cum continenter & sine distinctione præcedant

Excerpta e Cypriano Leovitio a Leovitia Bohemo, & quædam ex Tabulis Prutenicis, e Ptolemæo antiquo ex Arabico translato,

Item *Tabula altitudinis stellarum,*

Suspicetur merito quis ejusdem Mevenatis esse lucubrationes seu adversaria, quod tamen diligentius explorent, penes quos est codex.

F. PETRUS DE PORTO CARRERO.

† 1600.

F. PETRUS DE PORTO CARRERO nobili ducum *de Alburquerque* in Hispania sanguine natus, marchionis *de la Drada* germanus frater conventus Salmanticensis alumnus professus, vir moribus literisque quam natalium splendore longe clarissimus, Complutensis academiæ, conventusque S. Thomæ regens, mira dicendi facundia præditus, concionator habitus est suo ævo clarissimus: edendasque typis parabat, quas magna sui fama per Hispaniam habuerat

Conciones egregias:

Sed Deo vocante opus mors interrupit præmatura circa finem seculi XVI vel initia sequentis. De quo legendus Lopez *P. III lib.* 1 *c.* 38 *p.* 154: ubi addit priusquam Complutum accederet, jam theologiam in universitate Compostellana primæ cathedræ professorem, & in gymnasio regio S. Thomæ Abulensi e superiori loco docuisse. Meminit & Fernandez ubi *de Academiis.*

F. PETRUS DE SOTO.

1600.

F. PETRUS DE SOTO alter ab illo celebri de quo supra ad 1563, & ipse gente Hispanus, sed patria Burgensis & professione conventus Methymnensis Campestris alumnus, studiorum causa Vallisoletum missus sub præceptoribus Michaele *de Benavides* & Antonio *de Arcidiano*, adeo literis claruit, ut erudiendis aliis sublimioribusque scholæ honoribus destinaretur. Cùm verò de missione ad Philippinas insulas, novaque tum ibi erigenda provincia tractaretur, studio æstuans salutis animarum, fideique propagandæ, vel ipso priore suo renitente Ferdinando de Castillo viro egregio, de quo supra ad 1593, qui tantæ spei juvenem ægre ferebat suæ provinciæ eripi, suorum tamen magistrorum Michaelis & Antonii memoratorum inductus exemplo, cum iisdem ipse primus ad Indias Mexicanumque regnum, ac inde Manilam transfretavit, quo XXII julii MDLXXXVII appulit; moxque ipso S. Dominici festo sequenti conclusiones theologicas præside dicto F. Michaele *de Benavides* publice propugnavit. Pangasinam inde missus ad ferocis admodum & ab apostolicis viris hactenus indomitæ gentis homines durissimos, in senticosissimo eruderando illo infidelitatis agro labores & vitæ discrimina tulit, uti narrat noster Didacus Aduarte Hist. Philipp. lib. 1 c. 51, qui præclara ejus in infidelium conversione facinora, mortemque

Sæc. XVI. sanctissimam accurate describit circa MDC. Lingua Indorum de Pangasinan vernacula reddidit

Totius anni Evangelia, nonnullas sanctorum vitas, ac exempla virtutum, quæ etiamnum maximo sunt usui & pretio, à styli facilitate, proprietate vocum, ac linguæ puritate, quam ille perfectissime comparaverat, & non secus ac indigena loquebatur, commendata.

F. SEBASTIANUS CASTELLETTUS.

* 1600. F. SEBASTIANUS CASTELLETTUS Romanus a Fontana in provinc. Rom. laudatur, ceu qui ad MDC florebat, & teste Lucarino scripsit

Vitam S. Raimundi, &

Librum de S. Cæcilia.

Qua verò lingua an Latina an vulgari neuter meminit, ut neque an hæ opellæ typis editæ an MS relictæ, nec hujus scriptoris ulla aliunde mihi memoria.

F. SEBASTIANUS GAUDIOSO.

* 1600. F. SEBASTIANUS GAUDIOSO Siculus Parthenopæus patria, professione conventus Neapolitani S. Petri Martyris alumnus, quem S. Ludovici Bertrandi in Hispania, & venerabilis memoriæ Bernardini Lucensis in Aprutio discipulum & æmulatorem dixisse, laudasse satis est, obiit in dicto suo cœnobio, Vallio quem hîc excipio ita referente p. 277: quo autem anno ille silet, sed ut conjectu pronum circa finem seculi XVI aut initia sequentis, cùm Bernardinus obierit anno MDXCV. Scripsit Sebastianus seu potius ex Hispano a se Italam redditam ac versam edidit

La Vita di S. Pietro Gonzales volgarmente S. Telmo detto, dell' ordine de' Predicatori.

Scripsisse præterea dicitur

Un trattato contro la bestemmia.

Il modo di sapere ben predicare.

Aliaque plura, quæ negligentia posterorum exciderunt.

F. STEPHANUS GUARALDUS DE CENTO.

* 1600. F. STEPHANUS GUARALDUS DE CENTO, quo ultimo agnomine a loco originis ditionis Bononiensis oppido plerumque laudatur, inter primos ætatis suæ theologos nomen sibi fecit, pluribus annis gymnasii nostri Bononiensis, tum & Romani ad Minervam regens institutus: provinciæ etiam suæ utriusque Lombardiæ præfuit prior provincialis. Obiit tandem Bononiæ anno MDC, tum ibidem conventus sui nativi prior, & Inquisitorem unâ a MDXCVI agens, quo eodem munere antea Comi & Venetiis functus fuerat. Ejus inter scriptores meminerunt Gozzeus & Pius P. II lib. 4 p. 338. Ejus tamen non extant nisi

Scholastica commentaria F. Conradi Koellin de quo supra p. 100. a *in Primam secundæ S. Thomæ recognita & a mendis expurgata.* Edita Venetiis, Francisci & Dominici Nicolini 1589 in fol.

Tractatus de auxiliis divinæ gratiæ eidem tribuitur a quibusdam, inter quos Alidosius & Bumaldus, qui & addunt

Commentaria in libros physicorum & de anima: Sed ejus non haberi nisi opus præfatum Koellini monet Pius citatus.

F. STEPHANUS DE SAMPAYO.

† 1600. F. STEPHANUS DE SAMPAYO Lusitanus, Olissiponensis origine, & professione conventus ibidem S. Dominici alumnus, vir fuit eruditione, religione, moribus, & pietate commendatus, in patriam autem suam regemque sub quo claruerat Sebastianum, ac Antonium in regni comitiis electum miro flagrantique ductus affectu: quem ideo Hispaniæ rex Philippus II armorum vi Lusitaniæ sceptrum adeptus, Antonio notho competitore pulso diutino carcere detinuit vinculis ferreis maceratum. Liber tandem factus, qua via, modo, vel occasione, nondum exploratum habetur, profugus ut alii complures Lusitani, cum Antonio se recepit in Galliam, Tolosæque apud nostros hæsit, ubi regentis academiæ seu publici professoris, doctorisque honores & dignitatem adeptus est: cujus meminit Percinus noster *in Monum. Tolos.* Tract. *de Academ.* p. 191 & 197. Cùm anno MDXCVIII mense junio novus in Italia surrexisset apud Venetos Sebastianus, se Lusitaniæ regem ex Aphricana captivitate reducem præstans, qui & ad Hispani oratoris instantiam senatus authoritate Venetiis in carcerem detrusus est, Sampayus unâ cum suis gentilibus, seu innato in regem & patriam affectu, seu rei novitate captus, e Gallia Venetias se contulit veritatis comprobandæ causa, tum dissimulato vultu clam in Lusitaniam irrepsit magno certe capitis discrimine, si deprehensus ab Hispano fuisset, rem tamen ibi Sebastiani illius redivivi feliciter, occulte, prudenterque apud proceres Lusitanos egit: Venetias exinde reversus pro Sebastiani sui libertate apud senatum Venetum indefesse laboravit, quam tandem XV dec. MDC Francorum regis Henrici IV, reginæ Anglorum Elisabethæ, & ordinum Belgii fœderati aliorumque principum commendatione senatus decreto obtinuit, quo dictus Sebastianus diei unius concesso spatio e civitate, ac trium aliorum dierum tota omnino Veneta ditione excedere tenebatur. Quod & factum. Sebastianum illum comitatus est Stephanus noster, at rege illo a magno duce Florentiæ capto, & inter manus Hispanorum tradito, quid vel ubi egerit Sampayus, aut quandò vel ubi vivere desierit, vix puto certo quis dixerit, cùm abinde altum sit de illo apud auctores silentium.

Præfatus Antonius nothus Lusitaniæ rex acclamatus Olissipone XXIV junii MDLXXX post expulsionem suam apud Ruellum juxta Parisios agens, ad Gregorium XIII P. M. sic scribebat anno MDLXXXII. Post recensitos varii ordinis viros eximios, qui durius ab Hispano habiti sunt, inter quos ex nostris laudantur FF. Ludovicus de Soutomayor, Antonius Senensis, Didacus de Noruña, Joannes a Cruce, Sebastianus de Vargas, Ignatius a S. Dominico, Emmanuel a Costa, his ita subjungit verbis: *F. Stephanum Sampayo virum doctum eruditumque lectorem post longissimi carceris in Lusitania molestias & supplicium, inde ferreis onustum vinculis transtulit in Castellæ regnum, strictoque ac crudelissimo carcere detinuit. Dominicani professores theologi & cathedratici suis aut exuti spoliatique cathedris, aut in exilium amandati &c.* Quæ epistola e Lusitano Gallice reddita prodiit Parisiis apud Gervasium Alliot 1629 in 8, & legenda pag. 240.

F. Josephus Texeira noster de quo postea ad 1620 Lusitanus & ipse profugus Stephani nostri sodalis & multa familiaritate devinctus in epistola ad anonymum amicum Gallice edita 1601 in 8, Respons. ad 5 quæst. pag. 80 sic habet: *Qui regii Sebastiani* (nempe illius redivivi putati) *Domini mei libertatem prosequuntur, hi sunt, F. Stephanus Sampayo*

doctor regens in facultate theologica Tolosæ, vestra Dominationi probe notus, qui in obsequium ejusdem regis occulte profectus in Portugalliam, certo suam exposuit vitam, & manifesto discrimini, & Cisterciensis quidam magni nominis authoritatisque doctor, ut audio, nomine F. Chrysostomus, ac Joannes de Castro jam dictus Alvari de Castro unius e quatuor a rege Sebastiano quondam electis vocatisque regni administris filius &c.

Opus autem Stephanus hic scripsit hoc titulo: *Thesaurus arcanus Lusitanis gemmis refulgens, in quo Ægidii magi olim Theurgici stupenda historia, variis exculta dialogis, atque aliorum SS. Patrum ord. Prædic. ex eadem Lusitania gesta, multaque alia scitu dignissima continentur*, Parisiis, Thomæ Perier 1586 in 8 pagg. 533. Guillelmo Ruzeo Andegavensi episcopo Carolo IX olim tum vero Henrico III Franciæ regibus a confessionibus nuncupatum. Quo in in opere hæc continentur:

1. *Conversionis mirandæ Divi Ægidii Lusitani doctoris Parisiensis ord. Prædicatorum libri IV*, olim a nostro Andrea Resendio MS relicti & a Sampayo in lucem primum editi. De quibus censuram nostram protulimus Tomo I hujus operis p. 241, ubi de eodem Ægidio Lusitano. Videsis.

2. *Compendium gestorum & sanctæ conversationis D. Gondisalvi Amaranthi Lusitani ord. Prædic.* Quod e Lusitano nostri Didaci de Rosario ad instantiam D. F. Bartholomæi de Martyribus Bracharensis archiepiscopi scripto & Bracaræ edito Latine vertit & edidit. Addit quemdam Lusitanum ordinis religiosum idem jam tentasse, taliter tamen Latinitate donatum, ut ad nihil aliud hujus codex MS ei deservierit, quam ad veritatem historiæ aliquando concordandam. Iste Lusitanus Frater tum ut ait mortuus, est F. Antonius Senensis, qui tamen in literis humanioribus non videtur Sampayo inferior. Cap. 2 hujus compendii seculum præscriptum & indubitatum quo vixit Gondisalvus fatetur sibi non constare, imo cùm aliorum Lusitaniæ Patrum antiquorum vestigia nonnulla invenerit in Bibliothecis conventuum nostrorum Galliæ, Gondisalvi nec nomen aut memoriam reperisse. Quibus verbis indicare videtur nostri Laurentii Pignon Chronicon, in quo Beatorum ordinis maxime e Lusitania ortorum series satis ampla recensetur, ubi tamen Gondisalvi nomen non legitur. Unde quamvis seculo ordinis I, Christi XIII floruisse putet Sampayus, D. *Chatelain* ecclesiæ Parisiensis canonicus in eruditis suis ad martyrologium annotationibus Gallice editis, ad januarii X diem Gondisalvum censet longe posteriorem, & sub finem seculi XIV, aut initia sequentis id est circa MCCCC tempore schismatis Avenionensis vixisse ac obiisse. Quæ peritiorum arbitrio & censuræ permitto. Compendium hoc in Actis SS. ad X jan. edidit Bollandus, sed e dialogico in historicum continuum immutatum.

3. *De insigni salutiferaque conversione Divi Petri Consalvi Tudensis ord. Prædic. Astorganæ olim ecclesiæ decani, deque ejus miraculis tam in vita quam in morte.*

4. *B. Pelagii Conimbricensis Lusitani gestorum breve compendium.* Obiit VI novemb.

5. *Breve compendium vitæ mirandæ S. Laurentii Menendii Lusitani Ord. Prædic.*

6. *Compendium religiosæ vitæ & sanctæ conversationis, miris exornatæ prodigiis B. F. Petri Eborensis Lusitani, qui humilem conversorum Fratrum vitam in ord. Prædic. professus est*, obiitque XII jan. MDXXVIII. E vernaculo Lusitano F. Andreæ Resendii Latinitate donavit Sampayus.

7. *Stemma selectissimum ornatissimumque sacri ordinis Fratrum Prædicatorum, in quo D. Patriarchæ Dominici socii primi patres, successores magistri reverendissimi, comitia generalia, summi pontifices, cardinales, patriarchæ, atque alii omnes viri dignitate, sanctitate & literis insignes, qui a primis exorientis ordinis initiis ad nostra usque tempora floruerunt, non minus exacte quam succincte recensentur.* SEC. XVI.

Verùm stemma illud præter typorum errata innumera, nomina & cognomina corrupte scripta, & eadem pluries repetita, caute omnino legendum, cùm auctor passim & frequenter non in obscuris tantum & levioribus, sed etiam vulgatis certisve locorum, temporum, rerumque ipsarum historiis labatur & impingat.

F. THOMAS LIMATOLA.

F. THOMAS LIMATOLA, qui & *de Capua* frequentius a patria scilicet in regno Siciliæ nuncupatur, conventus SS. Rosarii Neapolitani alumnus, sacræ theologiæ magister, studium generale S. Dominici Parthenopæum pluribus annis rexit, sacramque doctrinam diutius professus est etiam apud Montis Oliveti monachos, ut & apud Cartusianos Neapolitanos ad S. Martinum. Insigni ejus fama excitati Messanæ urbis rectores, metaphysicæ lectorem non levi honorario acciverunt qui apud eos de superiori loco publice doceret, quod munus annis multis magna ordinis gloria sustinuit, ibidemque grandævus & docere & vivere desiit circa MDC plus minusve, apud nostros vel S. Dominici vel S. Hieronymi sepultus. Ejus cum laude meminerunt Gozzeus, Pius P. II lib. 4 col. 377, Toppius *Bibl. Napol.* & ante hos F. Matthias Aquarius æqualis & symmysta super XII lib. Metaphysic. Dilucid. ult. pag. 600, ubi sic de eo: *Responsiones istas afferebat doctissimus Thomas Capuanus, baccalaureus & magister licentiatus in quadam publica disputatione, tenacissima memoria & ingenio pollens.* Ejus feruntur * 1600.

Super metaphysicam & de Trinitate commentaria.

An illa an quoddam aliud opus laudat Aquarius citatus, cùm sic de eo loquitur Addit. super II sentent. dist. 18, ubi de formatione Evæ: *De qua re lege latius interpretationem pulcherrimam, quam noviter composuit doctissimus vir magister & regens florentissimi studii Neapolitani Thomas Capuanus sacræ theologiæ professor.* Legendus & de eo Vallius in Compendio p. 272, quem hîc excipimus; sed accuratius quid forsan addent auctoris sodales.

SCRIPTORES SECULI XVI quorum ætatem certo deprehendere non licuit, quos ex instituto ordine alphabetico recensemus. Adjiciuntur simul quædam superius sive T. I, sive hoc altero laudatis addenda.

F. ALBERTUS.

F. ALBERTUS quidam absque agnomine laudatur, nec cujas fuerit aut quo seculo vixerit, additur: sed ei ascribitur opus hujus tituli *

Ars chiromantiæ edita a F. Alberto ordinis FF. Prædicatorum.

Extabat in Bibl. Baluziana inter codd. MSS in 4 recensita catalogi n. 539, nunc verò eodem n. in Regiam translata. Videtur opus alicujus, qui sub Alberti Magni nomine suæ lucubrationi auctoritatem quæsierit, ut alia plura ei fuerunt supposita.

Ad ALBERTUM MAGNUM p. 182 a tomi primi adde ad n. 20 hanc aliam opellam hujus tituli:

Tractatus de modo opponendi & respondendi auctore Alberto Magno. Vetus Editio in 4.

Extabat in eadem Baluz. catalogi impressorum re-

Sæc. XVI. censitus n. 4944. Extabat ibidem n. 5220 recensita *Alberti Magni naturalis philosophia edita cum Johannis Magistri tractatu de Fato*, Parisiis 1513 in 4.

Quem articulum adde p. 178 a n. 1.

F. Ambrosius Catharinus de quo supra hoc tomo actum est p. 144. *Adde* ad p. 150 b post n. 4:

Cùm synodus Tridentina Bononiam translata est, Patres qui ad illam civitatem accesserunt, secutus est Catharinus, tumque solemnem ad eos in prima sessione ibidem habita die XXI aprilis MDXLVII habuit orationem. Hæc inter codd. MSS Bibl. Baluz. extabat inter plures alias in eadem synodo habitas recensita catalogi n. 307 hoc titulo:

R. in Christo P. Fratris Ambrosii Catharini episcopi Minorensis Oratio habita Bononiæ in sessione ad Patres concilii.

Nunc verò illa cum cæteris ejusdem Baluz. codd. MSS in Regiam transiit: quod semel monitum memineris in sequentibus.

Mirum hanc Catharini actionem ab iis qui de synodo illa egerunt fuisse omissam.

F. ANDREAS RUIZ.

F. Andreas Ruis Hispanus Legionensis laudatur a Davila *Teatro de las Yglesias d'España* T. I p. 346 inter viros illustres civitatis Legionensis. Excipit Antonius Bibl. Hisp. Illum autem reliquisse asserunt a se composita

Concionum duo Volumina.

Hujus scriptoris nulla apud nostros nomenclatores memoria: erit forsan e suis gentilibus, qui plura & certiora de eo nos doceat, & hîc addat.

F. ANGELUS VERONENSIS.

F. Angelus Veronensis inter viros illustres nodis theologalibus solvendis claros recensetur a Leandro Alberto fol. 147 b. *Prior*, inquit, *præfuit cœnobio Bononiensi, Mediolanensi, & ter suo Veronensi, ac pluribus aliis, demum toti congregationi* (utriusque Lombardiæ) *vir certe integerrimus & justus & theologus bonæ mentis*: ex quibus circa MD floruisse conjicias. Inter Inquisitores generales Brixienses ad MCCCCXCIX numeratur F. Angelus de Verona sacræ theologiæ baccalaureus apud Fontanam in Theatro pag. 560, & in Monum. ad MDI, quem cùm tempora conveniant, eumdem facile censeas. Ad eum est breve Alexandri VI datum Romæ & relatum a Peña in notis ad opusculum *de strigibus* nostri Bernardi Comensis. An quædam ediderit opera, vel extent saltem ejus ut inquisitoris acta, merito quærant & hîc addant curiosi gentiles.

F. ARCHANGELUS ANGELUS CALLIGARIUS.

F. Archangelus Angelus Calligarius Ligur e *Carogano* apud Lepanthum seu Naupactum oppido ortus, ex Raphaele Soprano laudatur ab Oldoino in Athen. Ligust. ceu a quo scripti sunt

Hymni in laudem sanctorum ordinis Prædicatorum.

Quos apud suos servari dicunt haud dubie MS. Neque hujus scriptoris alia mihi est aliunde memoria.

F. Armandus de Bellovisu de quo actum est T. I p. 583 b. *Adde* ad n. VIII p. 585 a: Extabant in Baluziana inter impressos n. 2517 recensitæ

Collationes Armandi de Bellovisu pro festivitatibus Sanctorum, Parisiis 1519 in 4.

F. Arnaldus de Badeto, de quo supra actum est hujus T. II p. 96 a. *Adde* ad articulum 2 operum:

Margarita virorum illustrium &c. prodiit Tolosæ 1525 in 4. Extabat in Balusiana n. 5145 recensita.

F. AUGUSTINUS CERASOLA.

F. Augustinus Cerasola Aprutius, Teate natus, & ibidem ordini ascitus, a Toppio inter scriptores Neapolitanos recensetur, quem eximium philosophum ac theologum, concionatoremque celeberrimum in aula Sabaudiæ ducis ac principis Pedemontii seculo XVI claruisse testatur, ac edidisse

Alcune sue prediche in Turino pronunciate, Augustæ Taurinorum. Annum omisit Toppius aut ignoravit.

F. BARNABAS DE XEA.

F. Barnabas de Xea Hispanus, patria & professione Conchensis, laudatur a Johanne Paulo Martyre Riço in historia civitatis Conchensis edita Madriti anno 1629 in fol. P. III cap. 13 p. 308, ubi tamen de eo nihil aliud dicitur, nisi quod & ordinis Prædicatorum fuerit, & scriptis claruerit. Nec de eo plura habent Antonius Bibl. Hisp. Altamura ad 1594, & Hyacinthus de Parra in Memor. MS.

F. BARTHOLOMÆUS BERGOMAS.

F. Bartholomæus Bergomas a patria & professione sic nuncupatus laudatur a Donato Calvo in sua *Scena Letteraria de' Bergamaschi*, diciturque inter historicos primæ classis sua ætate habitus, ceu qui ad exemplum Jacobi Philippi Bergomatis auctoris *Supplementi chronicorum* initio seculi XVI florentis, scripserit

Chronicon diffusius a principio mundi ad suam usque ætatem.

Mirum hunc scriptorem a nostris nomenclatoribus, a Rovetta ipso omissum.

F. Bartholomæus de las Casas supra hoc tomo laudatus p. 192 b. *Adde* ad opera ibidem recensita:

Carta que el obispo de Chiapa Don Bartolomeo de las Casas escrivio al padre maestro Miranda estando en Inglaterra con el rey, respondiendo a ciertas dudas, que le embio a preguntar cerca de la materia de los Indios, quando se trattava de venderlos.

Extabat in Baluziana inter codd. MSS recensita catalogi n. 651, nunc verò in Regia eodem n.

F. Bartholomæus de Luca vulgo dictus *Ptolomæus*, de quo actum est T. I p. 541 a. *Adde* p. 543 ad n. 1: Sub ejus nomine prodiit

Genealogia Roberti Ghiscardi cum pluribus aliis, Cæsaraugustæ 1578 in fol.

Extabat hæc editio in Baluziana & recensetur catalogi n. 1615.

F. CAROLUS LAINE'.

F. Carolus Laine' quidam Gallus patria & professione Carnutensis provinciæ Franciæ alumnus ab Altamura laudatur ad 1547 in Append. ex nostro Nicolao *le Febvre*, & dicitur theologiæ magister, quod lubens concesserim, sed in alia facultate promotus fuerit quam in Parisiensi, in cujus actis nulla hujus Caroli memoria. Sanctimonialium nostrarum Pissiacensium confessarium fuisse addunt, & in hoc munere in eodem monasterio circa annum indicatum obiisse. Præstant etiam egregium fuisse fidei catholicæ athletam, & adversus Lutheranos Calvinianosque tum per Galliam grassantes verbo & scripto strenue decertasse, ac plura litterarum reliquisse monumenta, sed quæ typis non prodierunt.

F. CORNELIUS DE LUCEMBURGO.

F. Cornelius de Lucemburgo laudatur a nostro Alberto Brandano in suo Roseto Mariano, ceu qui scripserit & posteris reliquerit

Sermones.

At cùm hujus scriptoris nulla sit apud Desselium, Swertium, & diligentissimum nostrum Ghilbertum *de la Haye* in Bibl. Belgo-Dominic. MS memoria, errorem suspicor in nomine, nec alium esse a Bernardo ejusdem cognominis, de quo supra actum est ad 1535: quod discutiant gentiles.

F. DIONYSIUS OCCILLUS.

F. Dionysius Occillus Parthenopæus, conventus ibidem S. Petri Martyris alumnus, vir fuit rerum ordinis Prædicatorum in regno Neapolitano gestarum scrutator curiosus. Ad annum MDIV floruisse vult Altamura, sed & hujus seculi medium circiter attigisse facile crediderim. Scripsit hoc titulo:

La Cronica della provincia osservante del regno di Napoli dell' ordine de' Predicatori.

Cujus operis meminit noster Dominicus Gravina, ubi de Sacro Deposito cap. XXII nn. 24, 26, & 28. Ejusdem chronici exemplum MS apud Ambrosium Areilza de Arienzo conventus S. Spiritus ad Palatium anno MDCLXXVIII priorem vidisse se & evolvisse, eoque se usum testatur Toppius *Bibl. Napol.* ubi & gravius excandescit in Theodorum *Valle* Privernatem nostrum, quod opus Occilli solemni plagio in suum derivarit integrum, nulla ejus quem inverecunde prædabatur, facta nequidem nominis memoria. Quod si verum, non iniqua est Toppii querela, etsi fatendum sit aliunde Theodorum multa ex suo addidisse, qualia sunt illa omnia, quæ habet de viris illustribus saltem a medio seculo XVI ad medium seculi XVII

F. DOMINICUS DE NOCERA.

F. Dominicus de Nocera de' Pagani Siculus a Toppio laudatur in sua *Bibl. Napol.* & inter scriptores recensetur in omnibus suis indicibus: at in ipsa bibliotheca omittitur, neque ejus alia mihi aliunde memoria. Quis fuerit, & quæ scripserit, suorum gentilium diligentiæ est inquirere, nosque docere, vel quod optamus, hîc addere.

F. DOMINICUS SPATAFORA.

F. Dominicus Spatafora Panormi nobili loco natus, supra ad annum 1521 referendus erat; sed serius habita ejus notitia, hîc saltem visus est collocandus. Fuit igitur ille conventus S. Citæ Panormi alumnus, in quo adolescens ordini nomen dedit, & post aliquot a professione annos Patavium ad studium generale missus, emenso litterario curriculo per omnes scholæ agones lauream magisterii obtinuit. Panormum reversus verbi Dei prædicationi totum se dedit, non sine ingenti animarum fructu, ceu qui una sanctitate vitæ clareret, & conciones ferventissimas exemplis eximiis, disciplinæ regularis cultu, orationis studio, austeritate victus, caritate, humilitate, omnique virtutum genere tutaretur. Harum insignium dotum fama Romam usque delata, a magistro ordinis accersitum ferunt, & in socium laborumque participem allectum. Tum deinde in suam insulam reversus, Gingunum vulgo *Monte Cerignone* abire jussus est, qui inibi cœnobium ordinis erigeret anno MCCCCXCIII, quod & ædificavit, & ad mortem usque sedulus administravit. Eo in oppido quam hactenus vitam inierat, non solum prosecutus est, sed in dies ad majora & perfectiora extendens seipsum, virumque apostolici plane pectoris se præbens, evangelica prædicatione incolas ad omnia pietatis officia inflammavit. Prænunciato demum die mortis sanctissime obiit in eodem oppido die XI novembris MDXXI, miraculis in vita & post mortem a Deo illustratus. Sic habet Antoninus *Mongitore* Bib. Sic. T. II in Addendis p. 46, ubi & monet se vitam ejusdem Dominici fusius scripsisse in suo opere *De Vitis SS. Panormitanorum*, & Marchesium emendat, qui in *Diario Domenicano* T. VI p. 171 Messanensem eum falso censuit ea ratione, quod ramus quidam familiæ *Spatafora* Messanæ floreat, cùm & alter ejusdem ramus Panormi alias & etiamnum clarus habeatur, ex quo ortus est Dominicus noster: in idque plura congerit documenta & scriptorum testimonia, ut Johannis Mariæ Bertini in *Inquisitionis Rosa Virginea q. 10 Contemplatione 2 p. 387:* Thomæ Vaginelli in Oratione inscripta *Hercules Atlanticus p. 28:* Vincentii Auria *Histor. Crucifixi Panor. pp.* 2 & 290: Hyacinthi Montalti Histor. ord. Prædic. in Sicilia, & aliorum. In cœnobio Panormitano extat effigies antiqua, cui subjicitur hæc inscriptio: *B. P. M. F. Dominicus Spatafora nobilis Panormitanus.* In cœnobio Gingunensi etiamnum servantur F. Benedicti Utinensis provinciæ S. Dominici prioris ad sanctum virum epistolæ datæ die XXIV maii MCCCCXCIII sic inscriptæ: *Filio carissimo F. Dominico Spatafora sacræ theologiæ magistro conventus S. Citæ de Panormo provinciæ Trinacriæ ordinis Prædicatorum.* Omitto plura apud eum legenda. Scripsit

Sermones de tempore & de sanctis.

Quos manu auctoris scriptos paucis abhinc annis servabat quidam sodalis ordinis Taurominitanus teste Montalto citato.

F. DONATUS DE BRIXIA.

F. Donatus de Brixia a patria vel saltem a professione sic nuncupatus, in provincia Lombardiæ superioris florebat circa hujus seculi XVI initia, veterum scriptorum nostrorum operibus prælo edendis sedulo incumbens, inter quæ duo mihi occurrerunt

Liber de sensibilibus deliciis paradisi, Venetiis, tum postea Parisiis 1513 in 8.

Qui quidem a nostro Johanne de Tambach pri-

Sec. XVI. mum prodiit, sed ut volunt a nostro Bartholomæo de Lapaciis vel aliter de Rimbertinis recognitus, in compendium redactus fuit. Sub cujus nomine edidit Donatus præfixa ad lectorem præfatione. Alterum est

Liber de quatuor instinctibus F. Henrici de Vrimaria, Venetiis, & Parisiis, Johannis Parvi, & Jodoci Badii 1514 in 8, præfixa etiam sua ad lectorem epistola.

Hunc Henricum cum aliis nostratibus putavit editor fuisse ordinis Prædicatorum, sed vide T. I hujus operis p. 741, ubi suis Augustinianis Eremitis restituimus.

F. DURANDUS DE CROSO.

* F. Durandus de Croso Gallus Aniciensis conventus, ut conjectu pronum, alumnus, & sacræ theologiæ magister circa seculi XV medium floruit. Ejus extant apud Carmelitas Anicienses servati MS hoc titulo:

Sermones F. Durandi de Croso ordinis Prædicatorum in sacra pagina magistri.

Vidit D. Jacobus Boyer asceta Maureus, qui ex affectu erga ordinem nostrum me monuit epistola data XVI augusti MDCCXIX, ita se legisse in codice MS, & dici anno MCCCCLIV scriptum. Fuit & alter apud nos ejusdem agnominis Bernardus de Croso, sed junior, supra laudatus p. 40 a.

F. EDUARDUS JANSENIUS.

F. Eduardus Jansenius Flander, patria professioneque Gandavensis, ab Antonio Sandero *Rerum Gandavensium lib. V cap. 7 p. 420* laudatur inter illustres domus nostræ Gandavensis, ceu qui in tironum ordinis gratiam scripserit opuscula plura his titulis:

De arte Rhetorica.

De inventione S. Crucis. Poëma dramaticum.

De peccatore ad cor redeunte, justoque perverso.

De infirmitatibus humanæ naturæ. Hæc posteriora etiam opera dramatica.

Ætatem qua floruit Eduardus, Sanderus non indicat, nec invenit diligens noster Ghilbertus *de la Haye*. Sed seculo XVI vixisse conjectu pronum.

* F. Felicianus absque agnomine, de quo actum T. I hujus operis p. 881 a. *Adde* eadem p. col. b

Ejusdem tractatus de divina prædestinatione. Editio altera, Parif. 1508 in 4. Extabat in Baluziana. Vide catalogum n. 2520.

F. FRANCISCUS ERCULANUS.

* F. Franciscus Erculanus Etruscus Perusinus, gente Erculana in ea civitate litteris & gestis in Ecclesia muneribus illustri ortus, quorum plures ordinem amplexi eum non parum nobilitarunt, de quibus jam superius facta est mentio & fiet etiam in sequentibus, recensetur hîc ex fide nostri Pauli Grysaldi Perusini in suo tractatu *de conceptione B. V.* a quo sacræ theologiæ lector præstantissimus fuisse dicitur, & citatur, ceu qui scriptas reliquerit

Prælectiones de peccato originali.

An autem illæ typis prodierint, non meminit. Ex ea Grisaldi narratione conjicimus Franciscum hunc maturo jam seculo XVI floruisse. Novi Petrum de Alva Sol. Verit. Rad. 242 col. 1596 fusius in Grysaldum stomachari, eumque deridere, quod lectiones typis non editas citarit, sed nugas agit. Quis enim nisi imperitus ignorat relicta a viris eruditione præstantibus opera quæ MS in bibliothecis servantur, a doctis non raro citari, licet forte prælum nunquam passura sint, vel alia de causa, vel saltem quod præsens rerum status id non ferat.

* F. Guillelmus Peraldus, de quo actum est T. I p. 131. *Adde* ad n. 3 ejus operum: Extabat in Baluziana inter codd. MSS n. 876 recensitus

Tractatus de professione monastica auctore F. Guillelmo de Perault de ordine Prædicatorum in 4.

Alterum simile exemplum MS in membr. in 8 eodem titulo prima manu scripto extat in Bibl. monasterii S. Petri de Caunis congregationis S. Mauri, ut me monuit pluries laudatus D. Jacobus *Boyer* ejusdem congregationis monachus.

Quod addendum visum est, ut omnibus pateat, quam constanter hoc opus nostro Peraldo asserant vetera monumenta, & quam incassum laboret quidam Germanus Benedictinus, qui Bibliothecam scriptorum sui ordinis concinnandam & typis edendam suscepit, ut hunc tractatum Johanni abbati de Gersen Benedictino vendicet. Sic enim me monuit per litteras quidam amicus meus asceta etiam Benedictinus Gallus, cui cum dicto Germano epistolarum consuetum est commercium.

* F. Hervæus de Cauda de quo actum est. T. I hujus operis p. 663 b. *Adde* p. 664 a ad finem hujus articuli:

Hæc genealogia MS servatur etiam Parisiis in bibliotheca D. *Foucault* a consiliis status regiis. Meminit P. Jacobus *le Long* Bibl. Hist. Franc. edita Parisiis apud Gabrielem Martin 1719 in fol. Videsis p. 843 n. 16382.

Scripsit præterea

Histoire d'Amboise mise en vers intitulée: La lignée des seigneurs d'Amboise, & depuis quel temps, & par quels seigneurs ils furent reçus en icelle par Hervé de la Queuë de l'ordre & convent des Freres Prêcheurs de Paris, a la requeste de Jehanne d'Amboise dame de Revel & de Tiffanges. Codex MS.

Laudatur ab Andrea *du Chesne* in sua Bibl. Hist. Galliæ & a præfato Jacobo *le Long* p. 766 n. 14940.

Histoire Lochoise, des antiquitez des villes d'Amboise, Loches, Beaulieu, Blois, Montrichard, & incidemment des premiers comtes d'Anjou: paraphrasée en François par le meme Hervé de la Queuë &c. extraite la plupart du Latin de Thomas Paccio prieur de l'Eglise collegiale de Loches. Codex MS in fol. Extabat in Baluziana & nunc in Regia catalogi n. 454 recensitus. Meminit etiam laudatus *le Long* n. 14941.

F. HIERONYMUS CAMARGO.

F. Hieronymus Gamargo Hispanus Peruanus, sacræ theologiæ professor in studio generali Limano scripsit, ac edidit librum hoc titulo:

Tractatus de Analogis, Limæ.

Sic habet Antonius Bibl. Hisp. ubi annum editionis, & ætatem auctoris vel omisit vel ignoravit.

F. HIERONYMUS GRATIANUS.

* F. Hieronymus Gratianus ab Altamura in indice recensetur, at cùm nec annus quo claruit adjiciatur, nec de eo ullibi apud eum aut apud alios nomenclatores sit memoria, lapsum calami esse conjicio, & Hieronymum scripsisse pro Thoma Gratiano, de quo nos supra egimus ad 1591.

F. HIERONYMUS AB OLEASTRO de quo actum est suprà hoc T. II p. 182 b. *Adde* ibidem : Extabat Parisiis in Baluziana, sed nunc extat in Regia inter codices MSS catalogi n. 307 recensita

Comparitio R. P. F. Hieronymi ab Oleastro oratoris regis Lusitani in concilio Tridentino.

F. HIERONYMUS SAVONAROLA de quo actum est T. I p. 884. *Adde* ad p. 890 ante *Tertia classis operum :*

Visio revelata divinitus, quod mundus debeat reformari per Carolum VIII regem Francorum christianissimum. Vetus editio in 4. Extabat in Baluziana n. 5657.

Hanc plures Savonarolæ tribuunt, qui dicto regi plura ex parte Dei scripsit.

F. HUGO DE SANTO CHARO de quo actum est T. I hujus operis p. 194. *Adde* ad pag. 202 a ad n. 3 : Extabat in Baluziana inter codices MSS n. 905 recensita

Summa F. Hugonis cardinalis ordinis Fratrum Prædicatorum super canone, & toto esse missæ, horarumque diei significatione.

Qui codex jam in regiam illatus, & eodem n. positus, ex titulo ampliore fortè auctior, visus est non omittendus.

Extabant ibidem inter vænum expositos libros impressos duæ ejusdem operis editiones hoc titulo :

I. *Hugonis cardinalis speculum Ecclesiæ*, Parisiis 1556 in 16 n. 9710.

II. Lugduni 1569 in 16 n. 9711 catalogi ambæ recensitæ.

Erat & alia antiquior absque loco & anno n. 9721.

Speculum Ecclesiæ unà cum Speculo sacerdotum auctore Hugone cardinali ordinis Prædicatorum, in 12.

Annotationes in totam Bibliam secundùm Hugonem cardinalem extant MS memb. in Bibl. monasterii Illidiani.

F. HYACINTHUS URITANUS.

F. HYACINTHUS URITANUS Neapolitanus, ab Altamura obiter laudatur p. 204 b. At cùm nec annus quo claruit addatur, nec alibi ulla apud eum aut alios sit mihi notitia, dubius hæreo an hoc seculo XVI, an sequenti vixerit. Ut ut sit, cùm de re agatur, quæ sub finem seculi XV contigit, nempe de Hydrunto in Salentinis civitate metropolitana a Turcis anno MCCCCLXXX invaso, & de crudeli civium strage tum ab illis impiis perpetrata, ne aliàs mihi excidat, hîc visus est collocandus, ceu qui

Excidium illud Hydruntinum eleganti carmine Italico cecinit, in quo heroës nostros mortem pro Christo fortiter passos eximie laudat.

Majorem hujus poetæ christiani notitiam dabunt gentiles sodales, ut & an ejus carmen typis prodierit.

F. JOHANNES GRANET.

F. JOHANNES GRANET Gallus Monastrolii in diœcesi Aniciensi, vernacule *Monistrol l'Eveque*, ad discrimen alterius Monastrolii ad Elaverim in diœcesi Mimatensi) natus, vir gravis florebat vergente seculo XIV, & mortuus est anno MCCCCIX die XI junii. Sic habet Stephanus de Medicis civis Aniciensis, cujus extant duo volumina MSS pergamena de rebus suæ patriæ, & Gallicis sui ævi in archivo episcopi Aniciensis servata. Hic autem plurimum laudat dictum Johannem Granet, præstans sacræ facultatis Parisiensis magistrum fuisse, & concionatorem facundum, ac domus nostræ Aniciensis alumnum, qui & multos libros compilarit, ac rei litterariæ reliquerit, quorum tamen titulos non refert.

Hanc notitiam debeo diligentiæ D. Jacobi Boyer ascetæ Maurei jam pluries a me laudati, qui & prædicta duo volumina MS vidit & legit, mihique ex affectu quem ad ordinem habet hæc a se annotata scripsit epistola quam non recepi nisi tertia octobris MDCCXIX, sicque tardius, quam ut hunc scriptorem seculo XV ad suum annum collocare possem.

F. JOHANNES PARISIENSIS II de quo actum est T. I p. 500. *Adde* ad n. 10 :

Typis etiam prodiit hic *Tractatus de antichristo* impressus Venetiis 1516 in 4.

Quæ editio extabat in Baluziana vænum prostante Parisiis anno MDCCXIX. Videsis catalogi n. 2027.

F. JOHANNES DE TURRECREMATA de quo actum est T. I p. 837 b. *Adde* : Extabant in Baluziana, nunc verò in Regiam illata inter codices MSS

N. 315, *Tractatus contra principales errores Mahometi*, cujus meminimus n. 9.

Eodem n. 315, *Symbolum veritatum fidei Romanæ Ecclesiæ, quibus Manichæorum quinquaginta reprobantur errores.* Similis exempli in Vaticana servati meminimus p. 840 n. 16.

N. 304, *Sermo ejusdem habitus in concilio Basileensi.* Cujus meminimus p. 840 n. 13.

In eadem Baluz. inter impressos aderant editiones aliæ a laudatis a nobis n. 17 *Commentarii in regulam S. Benedicti*, Venetiis 1500, & Parisiis 1514 in 4. Recensentur catalogi nn. 3279 & 3280.

Quæ in eruditorum commodum monere visum est.

F. JOHANNES VIGUERIUS de quo supra p. 137 a actum est. *Adde* ad n. 2 ejus operum : *Tractatus de consolatione agonizantium.* Est & alia a laudatis ibidem editio Parisiis 1556 in 16, quæ væniit Paris. cum Baluz. recensita catalogi n. 9710.

F. JOHANNES A ZICHENIS.

F. JOHANNES A ZICHENIS sic a patria *Zicheno*, seu potius *Sichennio* vetusto Brabantiæ ad Demeram juxta Aspricollim oppidulo dictus, floruit seculo XVI Lovaniensis conventus, cujus erat alumnus, prædicator generalis, ac aliquando prior. Ejus meminit Colvenerius sub finem vitæ nostri Thomæ de Cantimprato hujus operi de Apibus præfixæ, & ab eo dicuntur editæ

Litaniæ Sanctorum ac Beatorum Brabantum. In quibus Thomam de Cantimprato dictum Beatis accenset. Quas proinde *Litanias* Colvenerius viderit.

F. JOSEPHUS DROMENDARI.

F. JOSEPHUS DROMENDARI laudatur ab accurato nostro Jacobo *Quetif* in omnibus suis scriptorum ordinis indicibus, sed de eo in dicti Jacobi schedis nihil aliud inveni, quam quod Aragonus fuerit, patriaque & professione Cæsaraugustanus, & quædam MS reliquerit : cujus verò illa sint generis non addit : quod discutiant indigenæ curiosi, & hîc addendum curent.

Sec. XVI. *JOSEPHUS BONAVENTURA PONS.*

* F. Josephus Bonaventura Pons ab Antonio laudatur Bibl. Hisp. Append. p. 331 ceu qui scripserit, ac typis ediderit librum hujus tituli *Modus concionandi*. Qua verò lingua Hispana, an Latina, nesciebat Antonius, qui nec ætatem qua floruit, indicat. Excipit Altamura æque incertus, & dubius collocat ad 1577.

F. JOSEPHUS MARIA MEMMI.

* F. Josephus Maria Memmi Italus Foro-Cornelii vulgo *Imola* in Æmilia natus & ibidem ordinem amplexus. Neque hujus alia mihi aut amplior notitia, quam superioris.

F. Isidorus de Isolanis de quo jam actum hoc T. II p. 50. *Adde* ad ejus opera:

De immortalitate humani animi, Mediolani 1520 in 4.

Tractatus de futura mundi mutatione, & ejusdem Oratio de laudibus aureæ mensæ solis famosissimæ, Bononiæ 1525 in 4.

Utraque editio erat in Baluz. Parisiis anno 1719 prostante. Prima opella catalogi n. 4944, altera n. 5129 recensitæ.

F. LEONARDUS DEL POGO.

F. Leonardus del Pogo & ipse laudatur a præfato Jacobo *Quetif* in suis omnibus scriptorum nostrorum indicibus, at in ejus schedis de hoc auctore nihil aliud inveni, nisi quod meminerit nostri Danielis de Prato de quo supra actum est p. 154 a. Qui Leonardus proinde opus aliquod scripserit a dicto *Quetif* visum. Diligentiæ Venetorum nostrorum major hujus scriptoris notitia exquirenda, visa est permittenda.

F. LUDOVICUS MARTIN.

* F. Ludovicus Martin Aragonus, patriaque Valentinus, & cœnobii S. Onuphrii ad Valentiam alumnus, exeunte seculo xvi floruit, uti habet Diagus Hist. prov. Arag. fol 285 a, & scripsit ac typis edidit

La vida de San Luys Bertran en ottava rima.

* F. Magdalius Jacobus Gaudanus de quo actum est supra p. 44 a. Ad ejus opera ibidem recensita *adde*:

Flavii Josephi liber de imperatrice ratione e Græco Latine versus interprete Magdalio Jacobo Gaudensi ord. Prædic. Coloniæ 1517 in 4.

Extabat hæc editio Parisiis in Baluz. jam pluries laudata, recensita catalogi n. 2020.

* F. Marianus Panormitanus per inadvertentiam bis supra laudatus est, primo p. 139 a sub hoc agnomine, secundo p. 294 a sub agnomine familiæ *de Vettere*, quo delusi sumus, ut alterum censeremus. At cùm jam certi simus unicum & eumdem esse scriptorem, delendus articulus p. 139 & standum articulo p. 294. Quod lectorem monendum operæ pretium fuit.

F. MARIANUS ZOGALI.

* F. Marianus Zogali Ligur, teste Soprano, quem citat & excipit Oldoinus in Athen. Ligust. e Latino Italice vertit

Opuscula quædam B. Humberti magistri ordinis V, & Hieronymi Savonarolæ.

* F. Martinus Pore', de quo actum est T. I p. 777 a. *Adde* ad finem ejus operum

Constitutiones synodales ab eo editæ anno MCCCCXXV.

Extant in Baluz. quæ nunc in Regia inter codices MSS n. 747.

F. MATTHÆUS SODERINI.

* F. Matthæus Soderini Etruscus Florentiæ gente patritia ortus, & in S. Mariæ Novellæ cœnobio ad ordinem allectus, laudatur a Razzio p. 328, ceu a quo manu propria scripta sit

Certa storia d'Italia in lingua Fiorentina da non disprezzarsi.

Ejus ætatem non indicat Razzius, sed satis innuit se antiquiorem, ac proinde ante annum MDXCVI obiisse. Mirum autem & a Pocciantio, & a Fontana, Altamura, & aliis nostratibus omissum, cum de Razzii testis oculati fide dubitandi locus non sit. In vita B. Catharinæ de Senis a Raimundo Capuano scripta sub finem n. 420 fit mentio cujusdam civis Florentini Deo ac Sanctæ Ecclesiæ fidelis, qui *Nicolaus Soderini* vocabatur, eratque vir bonus, & prudens, & laudabilis famæ &c. Ex ejus familia haud dubie fuerit hic Matthæus.

F. NARCISSUS CAMOS.

F. Narcissus Camos provinciæ Aragoniæ alumnus laudatur ab Antonio in Bibl. Hisp. ceu qui scripserit, ac ediderit opus hoc titulo *

De las imagines del principado de Cataluña.

De quibus verò imaginibus loquatur in hoc opere, an sacris, an profanis, ut & qua ætate vixerit, nec ille, nec Altamura, qui eum ad 1594 ut ut fit refert, docent. Suorum gentilium erit hîc quid clarius addere.

F. PETRUS CASTRUCCIUS.

F. Petrus Castruccius Etruscus, patria Florentinus & professione, scripsit opus hoc titulo: *

Nomenclatura Deiparæ virginis, sive mystica nomina, titulique singulares, quibus beatissima Dei genitrix a Christi fidelibus honoratur &c. a F. Petro Castruccio Florentino in sacro Prædicatorum ordine generali prædicatore alphabetice digesta.

Codex est MS servatus Florentiæ ad S. Marci Arm. II n. 189 ex catalogo illius bibliothecæ a me viso.

Quando autem vixerit iste Castruccius ex antiquitate codicis MS solum potest deprehendi. Cæterum antiquiorem seculo XVII exinde conjicio, quod opus laudatum inter opera scriptorum seculi XVI compactum sit. Unde alterum censeo ab alio cognomine Petro Castruccio, quem Fontana de provincia Romana agens, anno MDCLXX viventem & florentem præstat, ac cui alterius generis opera tribuit, non vero hîc recensitum.

F. Petrus Lavinius, de quo supra actum est hoc T. II p. 23 b, ad 1510. *Adde*: Præter opus ibi laudatum, aliud edidit, quod Francisco *de Rohan* archiepiscopo Lugdunensi nuncupavit hoc titulo: *

Johannis Marii Belgæ elucidationes Gallicanæ Trojanæque historiæ, auctore F. Petro Lavinio Lingonensi, artium magistro, poeta, sacræ theologiæ baccalario formato, ordinis Prædicatorum, Parisiis, Engilberti & Johannis de Marnef 1521.

Ex quo discimus Lavinium anno dicto 1521 adhuc in vivis fuisse. Hanc porro notitiam debeo diligentiæ D. Jacobi Boyer ascetæ Maurei jam pluries laudati qui opus vidit in Bibl. quadam Aniciensi, & epistola ad me scripta, quam tertia octob. MDCCXIX recepi, sic me monuit

Iste Marius vulgo *le Mayre* jam ab eruditis habetur utn auctor fabularum plenus: qualis verò sit Lavinii i eum lucubratio, an ejus editor tantum

&

& nuncupatoriæ ad archiepiscopum dictum scriptor, an suas in eum notas asperserit, docere non possum, cum nec opus viderim, nec de his monitus fuerim.

F. Petrus de Pennis de quo actum est T. I p. 569. *Adde* ad n. 3 p. 570: Extat in Regia mox laudata ex Baluz. cum cæteris codd. mss ejusdem codex ms n. 634 recensitus, cui titulus

Memoria continens modum recuperandi Terram Sanctam scripta post electionem Gregorii papæ X.

Opus esse hujus Petri asserere non ausim, sed idem titulus quoddam dubium ingerit, quod discutient curiosi.

F. PETRUS VITALIS.

F. Petrus Vitalis, quem Gallum conjicio, certe alios hujus agnominis novi in Gallia seculo xiv florentes, ut quemdam Johannem Vitalis itidem nostrum, inquisitoris munere Parisiis sub Carolo VI Franciæ rege fungentem, & alterum F. Johannem Vitalis Franciscanum eadem ætate viventem, quos laudat Alva in Sole Veritatis. At Petrus noster utroque antiquior, sub Johanne XXII clarebat, & ad ejus tempora referendus erat T. I hujus operis, sed tardius ad me pervenit ejus notitia, quam non accepi nisi ex catalogo codd. mss Bibliothecæ Baluzianæ, nunc quoad hos codices in Regiam illatæ, anno MDCCXIX tantum impresso, in quo n. 539 recensetur opus hujus tituli:

F. Petri Vitalis ordinis FF. Predicatorum Kalendarium Ecclesiæ dicatum Johanni papæ XXII.

F. RENATUS L'ESCULTEIR.

F. Renatus L'Esculteir Gallus laudatur ab Altamura in Append. ad 1566 ex nostri Nicolai *le Fevre* fide, ceu vir eruditus, & morum gravitate commendatus, ac qui adversus tum grassantes in Gallia Lutheri & Calvini hæreses strenue decertarit qua verbo qua scripto, variis in eas libellis in lucem editis: qui tamen ad notitiam meam non venerunt.

F. SERAPHINUS BANCHELLI.

F. Seraphinus Banchelli Etruscus, patria professioneque Florentinus, nostris a Lusitano accensetur scriptoribus, quem excipit Pius P. II in Append. col. 414, & neuter ætatem qua floruit indicat. Vir inquiunt, felicis ingenii fuit, & præstantis doctrinæ, ac scripsit

Theoremata varia super totam Aristotelis philosophiam.

Altamura refert ad 1488 sed sine teste. Itaque vel xv vel saltem xvi seculo claruerit. Ejus non meminit Fontana inter scriptores provinciæ Romanæ.

F. THEOPHILUS PATAVINUS.

F. Theophilus Patavinus, quem ad annum 1503 Altamura refert in Append. sed sine teste, & quem ulterius floruisse conjectu pronum, scripsit

Compendium omnium operum venerabilis memoriæ Hieronymi Savonarolæ ord. Prædicat.

Extabat circa 1600 inter codices mss nostri Eucherii Bonetti conventus Rhegiensis alumni, & laudatur a Possevino in Append. Apparatus p. 109 editionis 1608.

F. THOMAS DE ARADSU.

F. Thomas de Aradsu Coquenus seu Beneharnus, patriaque & professione Hortesiensis. Sic noster Jacobus *Quetif* in suis nostrorum scriptorum indicibus, nec quid amplius de eo habet in suis schedis. Sodalium itaque provinciæ Occitanæ erit majorem hujus scriptoris & ejus operum notitiam dare & hic addere.

F. Thomas Badia de quo actum est hoc T. II p. 132. *Adde* ad p. 133 b:

Hoc consilium delectorum Cardinalium & aliorum prælatorum de reformatione facienda in Ecclesia extat Parisiis in Regia inter codices mss Baluzianos n. 308.

Extabat & in Baluziana tertia ejusdem *Consilii* editio, Antwerpiæ 1574 in 8, catalogi n. 7222 recensita.

F. THOMAS MALUMBRA.

F. Thomas Malumbra Venetus cœnobii S. Dominici Venetiarum alumnus, quem virum gravem & eruditum probat dignitas episcopalis, ad quam evectus est in Corcyra Melana vernacule *Cursola* circa MDXX inquit Fontana in Theatro, a Rovetta revocatur ad 1488, & inter scriptores provinciæ Lombardiæ recensetur, licet quæ scripserit, fateatur, jam ignorari.

F. THOMAS PORTOCARRERO.

F. Thomas Portocarrero Hispanus, ob eruditionem & facundiam concionator regius allectus, scripsit

Declaracion del psalmo LXX In te Domini speravi.

Ms vidit Thomas Tamajus. Sic habet Antonius Bibl. Hisp.

F. THOMAS DE SANTO-GERMANO.

F. Thomas de Santo-Germano, ut eum nuncupat Altamura, ubi de S. Dominico p. 3 a, vel *de Santo Gervasio*, ut legendum contendit Rovetta, asserens in toto tractu Brixiensi, unde illum ortum vult, nullum extare locum *a Santo Germano* dictum, at esse *de Santo Gervasio*, de qua lite judicium esto penes indigenas, ex illorum utriusque fide hic recensetur. Qua vero ætate iste Thomas vixerit, non constat. Etsi enim ad 1365 eum collocet Rovetta, cum tamen nulla conventus Brixiensis, vel auctorum æqualium prodat testimonia, haud parum mihi suspecta est ejus narratio: præsertim cum Altamura, qui hujus Thomæ testimonio utitur loco citato, ejus postea nullibi meminerit, nec inter nostros scriptores ab initio ordinis ad 1600 recensuerit. Quod indicare videtur ad Tomum alterum, in quo de scriptoribus seculi XVII acturus erat, remisisse, ad quod proinde referendus esset. Quid tenendum sit, docebunt forsan aliquando, & hic addent sodales Itali. Scripsisse dicitur

Gesta S. P. Dominici, quæ citat Altamura, *& SS. Petri Martyris, & Thomæ de Aquino, aliorumque primorum ordinis Patrum.* Sic Rovetta, an impressa, an ms, & ubi servata tacens de more.

F. THOMAS DE SCEVA.

F. THOMAS DE SCEVA, sic a patria Æthiopiæ civitate metropoli, inquiunt, nuncupatus, exinde Æthiops potius, quam Indus dicendus, ab Altamura inter scriptores nostros recensetur ad 1518, ceu a quo scripta fuerit

Vita B. Tacleaimanoth, quem volunt ordinis Prædicatorum fuisse.

De quo legesis Razzium in vitis SS. ac BB. ordinis: Pium P. I lib. 2 nn. 21 & 23 in Annotatis. Plura in relatis ab iis fabulosa inserta esse jam consentiunt eruditi. Parisiis in Regia inter codd. MSS n. 796 extat

Vita Tecla Haimanoth Abissinorum apostoli, Arabice.

An idem sit, an alter docebunt forsan aliquando linguæ periti. Abbas Castellanus in suo martyrologio Gallico xx decembris laudat S. Tecla-Haimanoth Vitæ monasticæ in Æthiopia institutorem, seculo VII circiter medio mortuum: adeo ut quæ iste Thomas *de Sceva* & alii ejusdem socii Italis nostris de B. Tecla-Haimanoth ordinis Prædicatorum & cœnobiis ab eo erectis & seu viris seu fœminis innumeris ea religiose colentibus narrarunt, inter fabulas jam ab eruditis habeantur. Quod non obstat, quin sodales nostri & seculo XIII & XIV in Æthiopiam intrarint, & evangelium prædicarint, ut multis documentis antiquis probare non esset difficile.

F. VALERIANUS POLONUS.

F. VALERIANUS POLONUS laudatur a Starovolscio in Ἑκατοντὰς Elogio LXXIII, quod est nostri Bernardi Paxilli, quo antiquiorem fuisse ait: ex quo cum Bernardum ineunte seculo XVII floruisse doceat, Valerianum sub finem XVI claruisse conjicimus. Illo verò teste scripsit opus hoc titulo:

Flores aurei in logicam.

F. VINCENTIUS DODI.

F. VINCENTIUS DODI non aliunde mihi cognitus est, quam ex Petro de Alva, qui eum laudat *Nodi Indissolubilis* Editione altera, Bruxellis 1663 in 4 p. 266 b, ceu a quo scripta fuerit & prælo data

Apologia pro doctrina S. Thomæ de Aquino.

Cujus operis citat paginam 6, nec addit cujas ille fuerit, nec quo seculo vixerit, aut ubi opus editum fuerit, sed solum illud se præ manibus habere indicans, quem auctorem non omittendum duxi, licet nomenclatoribus nostris incognitum, ut si qui ex nostris curiosi pleniorem ejus notitiam habeant, eam prodere & hic addere non detrectent.

S. VINCENTIUS FERRERIUS de quo actum est T. I p. 763 a. *Adde* p. 767 n. 4:

Ejus *Sermones* MSS ampliores quam impressi extant in Bibl. Illidiana supra laudata.

F. VINCENTIUS SEPTARTIUS.

F. VINCENTIUS SEPTARTIUS Italus, patriaque & professione Perusinus, sub finem seculi XVI florebat, & pluribus annis theologiam in studio generali Perusino e superiori loco professus est, ac S. Thomæ de Aquino Summam commentariis suis illustravit. Sic refert Paulus Grysaldus æqualis, de quo postea ad 1609, eum laudans in suis decisionibus fidei anno 1582 primum editis, & ibidem ad fol. 245 a citat

Lectiones Septartii in tertiam partem Summæ S. Thomæ, MS ut videtur, typis enim prodiisse nemo refert.

ANONYMI.

F. ANONYMUS *Italus*, ut conjectu pronum, florebat, vel initio hujus seculi XVI, vel sub finem superioris, quo ab eo scripta est, & prælo data

Brevis expositio Psalmorum per quemdam Fratrem ordinis Prædicatorum, Vetus editio Mediolanensis in 4, absque anno & nomine typographi.

Prostabat venalis in auctione Bibl. Baluzianæ Parisiis anno 1719, & recensetur catalogi n. 2022.

F. ANONYMUS ut conjicere est *Italus*, Etruscus, & forsan Florentinus scripsit

Annotationes ad Alcoranum eruditas. Qui codex a Catharina Mediceea Franciæ regina Florentia allatus inter ejus libros extabat, & ab ejus morte in Bibl. Reg. repositus ibidem servatur

Hujus codicis sæpius meminit Josephus Scaliger in suis ad Isacium Casaubonum epistolis Lugduni Batavorum apud Elzevirios editis 1627 in 8. Sic Lib. I ep. 65 prid. kal. januar. 1602 data: « Memineris me olim vidisse in Bibliotheca reginæ matris Adversaria Dominicani cujusdam MS in Alcoranum, in quibus doctus ille monachus multa quæ ad Arabismi cognitionem pertinent addiderat, & difficiliores explicabat voces. Vide an liber ille adhuc in Bibliotheca extet regia, in qua libri reginæ matris repositi sunt. Nam fieri posset, ut propter vilitatem tegminis nulla ratio illorum adversariorum facta sit, unde potuerint perire, aut in aliquo angulo latere. Si nanciści illum potes, mirum in modum ad Arabismum tibi proderit » *Epist.* 81. 6. *non Jul.* 1602: « Meminime aliquando tibi scribere, in libris reginæ matris esse notata quædam optima Dominicani alicujus in Alcoranum, viri quantum per momentum temporis mihi conjicere licuit Arabicè eruditi. Is liber sunt schedæ manu illius monachi scriptæ. Noli negligere tam bonam occasionem, siquidem serio Arabismi studiosus es, quem non magis sine Alcorano perfectè discere potes, quam Hebraismum sine Bibliis. Si quid boni inde expiscari poteris, candidus imperti. Rursus *Epist.* 83, 12 *kal. Jul.* 1603: « Sed quia Bibliothecæ regiæ mentionem feci, noli negligere quod ante aliquot menses de schedis Dominicani cujusdam in Alcoranum te monebam, quæ magno adjumento tibi futuræ sunt ad Arabismum. Memini me eas inter libros reginæ Catharinæ vidisse. Quum tibi per tuas occupationes Bibliothecam adire licebit, & Dioscoridis & harum schedarum memento.

Epist. verò 85 data 13 *kal. octob.* 1603: « De notis monachi Dominicani, gaudeo te in illas incidisse, sed videor ex tuis literis colligere, paucas pagellas esse. Ego memini plures fuisse, quam ut paucæ dici possint. Oportet ergo meliorem partem periisse. Habeo Alcoranum elegantissimo charactere depictum, ei dedi operam, & quia multa sunt, de quibus grammatici Muhammedani inter se velitantur, fortasse ille Dominicanus nos juverit industria sua. Tuum erit videre, si quæ in utriusque nostrum utilitatem excerpere poteris. »

Magnifica quidem hæc in Dominicani laudem Scaligeri verba: sed cùm a clarissimo viro & in linguis orientalibus eruditissimo Renaudotio quærerem de isto codice an vidisset & quid sentiret? Respondit fere eadem quæ Casaubonus ad Scaligerum, & paucas pagellas esse, & opellam quantivis pretii. Hinc cum Scaligero colligo si vera sint quæ de isto scriptore habet, meliorem partem ejus operis periisse.

F. ANONYMUS *Hispanus* ab Antonio altera parte Bibl. Hisp. p. 269 a laudatur, ceu qui e Latino S. Thomæ de Aquino in vulgarem linguam Hispanam primam partem Summæ theologicæ verterit hoc titulo:

Los articulos de la primera parte de S. Thomas puestos en nuestra lengua para conocimiento de la ciencia del santo doctor. MS vidit in 4 Thomas Tamajus.

F. ANONYMUS *Italus* scripsit

Relatione della crudeltà de' gentili e Mori contro li predicatori evangelici dell' ordine di san Domenico.

Hanc habeo MS in schedis.

ANONYMUS *Italus*, an ordinis sodalis, ut conjectu proclive, an civis Senensis & extraneus, neque enim quid certi assequi potui, quam Latine scripserunt Gisbertus Alexandrinus, Recuperatus de Petramala, Aldobrandinus Paparonus, Olradus Bisdominus, vitam B. Ambrosii Sansedonii de Senis ordinis Prædicatorum Italice reddidit sub hoc titulo

Vita del B. Ambrogio Sansedoni Sanese. Hanc typis edendam habebat Simeon Nicolai Cartularii anno 1509 die 23 augusti. Sic monent Acta Sanctorum T. III martii p. 181 n. 8.

SCRIPTORES SECULI XVI VISI DUBII an nostrates fuerint.

F. HENRICUS JACOBIN.

1532. F. HENRICUS JACOBIN Gallus Armoricus seculo XVI jam adulto clarebat tum Romæ agens, & pœnitentiariorum apostolicorum decanus. Religiosis votis astrictum fuisse argumentum certum est, quod se Fratrem ipse dicat. Cum autem pœnitentiariorum ex regularibus assumtorum plerique ea ætate vel ex nostris vel ex Franciscanis essent, hunc inter dubios recensere visum est, tum ut de scriptore minus noto gratiam mihi habeant, qui sodalem suum probaverint, tum ut Romanorum nostrorum diligentiam excitem, ut an nostras sit, operosius inquirant, maxime cum Fontana nullos ex ordine inter annum MCCCCX & MDLXVII hoc munere functos indicet, quod tamen incredibile. Hujus Henrici habentur hæc opera, sed admodum rara:

Primum hoc titulo. *R. P. D. Henrici Jacobin pœnitentiariorum apostolicorum decani de libero hominis arbitrio tractatus adversus nonnullos modernos, qui illud tollere nituntur.* Principium, *Illustrissimo ac reverendissimo Domino D. Gabrieli de Agromonte S. Ceciliæ cardinali Frater Henricus Jacobin Brito &c.* Romæ, Antonii Bladi 1531 junii 22 in 4 foll. 18. Nulli numeri sed signaturæ A ad E. Character est Italicus & elegans. Extat Parisiis in Regia D 789.

Alterum est *De confessione sacramentali dialogus*, Ibidem 1532 in 4: Recensetur in Indice Bibl. Tellerianæ, nunc Genovef.

Ex priori tractatu discimus scripsisse *Commentarios in epistolas B. Pauli apostoli.* Sic enim loquitur in epistola ad cardinalem de Agromonte seu potius *de Grammont* Gallum nuncupatoria: *Quum pridem reverendissime domine, commentarios in epistolas Paulinas adornarem, innotuit mihi nonnullos modernos, qui Christi nomine gloriantur, libertatem humani arbitrii in totum, tam in affectibus internis quam in operibus externis tollere non vereri &c.* Et sub finem dicti tractatus indicat etiam in lucem editos fuisse, cum ad eos remittat sic: *Existimaverunt etiam (ut) in scriptura semper notam esse causalitatis, cum sæpius nota sit consecutionis, ut in commentariis nostris super tertium caput epistolæ ad Romanos in illo psalmi loco*, ut justificeris in sermonibus tuis, *& ab apostolo ibidem citato latius expressimus.* SÆC. XVI.

Stylo castigato & eleganti utitur hic scriptor. Possevinus eum recenset, & duorum tractatuum hîc laudatorum meminit, sed de commentariis in epistolas Paulinas nihil habet, ut neque cujus ordinis regularis sodalis fuerit.

F. HIERONYMUS LARIOS.

F. HIERONYMUS LARIOS Hispanus nostris accensetur ab Antonio in Bibl. Hisp. sub dubio tamen, cum a Stephano Corvera in vita B. Mariæ Cervelloniæ cap. 39 suis ordinis de Mercede sodalibus asseratur, quod discutiant indigenæ. Dicitur autem scripsisse

Arte de la lengua Mame 1607. Quod est idioma cujusdam tractus Novæ Hispaniæ.

SCRIPTORES SECULI XVI nostris falso ascripti, & suis restituendi, ordine alphabetico recensiti.

F. ADRIANUS HOEFSTADIUS Teuto circa finem concilii Tridentini clarus nostris visus est accensendus non alia ratione, quam quod ejus opus apud nostros Antwerpienses MS servatur, sed ordinis ille Minorum fuit ab Wadingho laudatus, licèt operis sequentis non meminerit, cujus hic titulus: 1567.

Annotata in catechismum concilii Tridentini ad parochos Tomis IV MS in 4 & papyraceis quolibet uncias duas spisso. Princ. *Voces hæ, catechismus, catechumenus, catechista, majores nostri ex hoc loco Pauli ad Galatas VI desumserunt &c.* Extabant anno 1683 Antwerpiæ apud nostros.

ANDREAS BERNARDUS Italus e Castello S. Joannis in Persiceto Bononiensis agri & ditionis, Romanula sive Romandiola oppido ortus, uti Leand. Albertus gentilis ejus & consodalis habet in *Descript. Ital.* Reg. 14, ubi de eo sic loquitur: « Homines illustres edidit (castellum S. Joannis) Gasparum ordinis Prædicatorum &c. « Item Andream Bernardum *rerum quotidianarum* « *scriptorem*, etsi non valde politum, attamen « industrium atque solicitum, qui in majori templo apud Forojulienses jacet &c. Obiit anno « post Christum natum MDXXII ætatis suæ LXXII me- « moriam ejus non referre tam propter summum « quo me complexus est amorem, quam propter « honestissimos illius viri labores nequaquam potui. « Hæc ibi de eo Albertus, addens reliquisse 1522.

Duo magna volumina haud dubiè *rerum quotidianarum*, id est memorabilium quæ sua ætate accidebant.

Ubi autem serventur non meminit, at fortè apud Forojulienses nostros aut Bononienses. Hunc omisit Antonius Senensis cum sequacibus.

Sic vir aliàs accuratus in elogiis scriptorum ordinis absolutis, sed videtur delusus, neque enim ibi Leander hunc nostris ascribit, imo cùm dicat in Ecclesia majori Forojulii sepultum extraneum satis indicat, qui si sodalis noster fuisset, apud nostros jacuisset. Itaque rejiciendum e nostra bibliotheca censeo.

SEC. XVI.

1590. ANTONIUS AQUINAS seu *de Aquino* nostris accensetur scriptoribus a Toppio in *Bibl. Napol.* Possevinum testem citante, verum allucinatur Toppius, delusus quod Possevinus Antonium hunc *clarissima familia* dicat *memoria S. Thomæ clariorem*, at si fuit ejusdem familiæ & originis, non sequitur fuisse & ejusdem ordinis, cujus sane nulla apud nos memoria. Fuit itaque ille vir seculo XVI exeunte celebris nulli ordini sacris votis astrictus, de Ecclesia autem optimè meritus, qui magno labore *Decretales epistolas Romanorum Pontificum* collegit: iisque *Auctarium* addendum ab illo expectabatur.

* 1529. BARTHOLOMÆUS DE SENICA vel *Assonica* ut post Ughellum scribit Fontana, Justinopolitanus episcopus anno MDIII constitutus, concilio Lateranensi V interfuit sub Leone X anno MDXIII, ab eodem pontifice postea nempe anno MDXX Brixiam inquisitor generalis missus est, qui irrumpentes in eam diœcesim Lutheranos arceret, ac fidem catholicam tueretur, quod & egregie præstitit per annum unicum quo eo ministerio functus est. Obiit mense aprili MDXXIX. Bergomensem ortu præstat Ughellus citatus, cui assentitur Fontana, addens ex fide archivi inquisitionis Brixiensis fuisse *ordinis Prædicatorum*, cujus tamen altum silentium non solum apud Ughellum, sed & apud Leandrum Alberti æqualem, & sequentes Lusitanum, Pium, Fernandez &c. qui non videntur omissuri, si noster fuisset. Id itaque diligentiori gentilium scrutinio permittendum. Rovetta qui ad MDXXVIII non solum ex ordine assumtum, sed & contra Ughellum sustinet ortu Brixiensem, contendit insignis illius operis auctorem fuisse, cui titulus

De proprietatibus rerum.

In quo quantum a vero aberret, judicet lector, cùm istud opus, jam seculo XIII editum esset. Vide supra T. I hujus operis *Bartholomæus Anglicus ordinis Minorum*, cui hoc opus asseruimus. Huic *de Senica* Rovetta alia ascribit opera, & inter illa

Tractatum adversus hæreses. De quo penes eum fides.

Donatus Calvus *scena letteraria de gl' illustri Bergomaschi*, hujus ut scriptoris nullus meminit.

1580. CONSALVUS PONCE DE LEON, aliis *Gundisalvus* non ordinis, ut putarunt quidam, sed presbyter secularis, cæterum vir ordini Prædicatorum mirum affectus. Vide supra ad 1555 *Johannes Mico*, ubi de eo egimus. At præter illic de eo dicta, adde virum fuisse Græce etiam peritum, qui vertendis SS. Patrum Græcorum operibus non contemnendam dedit operam, quorum hæc mihi nota sunt:

1. *S. Epiphanii episcopi Constantiæ Cypri Physiologus Græco Latine interprete & Scholiaste Consalvo Ponce de Leon*, Antwerpiæ, Plantin 1588 in 8 cum figuris.

2. *Opera Theophanis archiepiscopi Nicæni Græco-Latine, eodem interprete*, Romæ 1590 in 8.

1558. F. FELIX A PRATO sive *Pratensis* Etruscus Hebræus origine, vir haud dubie literis & pietate commendandus, a Sixto Senensi errore ut quidem censeo typorum nostris annumeratur scriptoribus, quem Thomas Gratianus in *Anastasi Augustiniana*, Thomas Herrera in *Alphabeto Augustiniano*, & Elssius in *Encomiastico Augustiniano* suis Eremitis merito vindicant de hoc auctore legendi, ut & Jacobus Lelong Oratorianus in sua Bibliot. sacra. Simul & emendandus noster Altamura, qui ad 1520 inconsiderate hunc nostris accensuit. Obiit autem Felix Romæ prope centenarius die v novembris anni ut Pamphilius habet MDLIX, sed ut verius conjicit & autumat Herrera MDLVIII, nimirum quod in Registris die XV decemb. MDLVIII litteræ reperiantur in conventu Romano datæ contra quosdam qui pensionem R. M. Felici Pratensi solvere tenebantur.

HIERONYMUS AUGUSTUS vernacule *D'Aoust* Gallus anno MDLXXXIV Parisiis ætatis tum vigesimum sextum numerans non plus jam clarebat, & variorum auctorum opera Gallice reddebat teste *La Croix du Maine* in sua Scriptorum Gallorum bibliotheca. Hunc Possevinus errato fortè typorum ad 1574 revocat, & asserit lingua Gallica vernacula reddidisse 1584.

Pleraque venerabilis memoriæ R. P. Ludovici Granatensis opera.

Cæterum neuter Hieronymum hunc ulli ordini regulari accenset, & Altamura allucinatur, qui ad annum 1574 primus nostris asseruit.

JACOBUS MICHELET Gallus Andegavensis sacræ theologiæ magister sua ætate claruit, ab eruditione inter paucos commendatus. Adversus hæreticam pravitatem inquisitor agebat Andegavis anno MDLI, & pro antiqua fide contra novatores Calvini segreges verbo & scripto strenue dimicabat. Extat ejus sermo eo anno Dominica Palmarum in solemni supplicatione ad crucem civibus omnibus præsentibus habitus & editus hoc titulo: * 1551.

L'Osanna de Michelet d'Angers calomnié par un meunier & ses asniers, Parisiis, Thomæ Richard 1551 in 8. Homilia est evangelii diei gravissima potissimum in Calvinianos, in quatuor partes divisa: Prima super illa verba, *Solvite &c.* Altera, *Venit tibi mansuetus*: Tertia, *Fecerunt sicut præcepit illis Jesus*: Quarta, *Straverunt vestimenta sua.* Opellam nuncupavit Sorori Annæ de Mommorenciaco abbatissæ monasterii Ronceræi Andegavensis.

Ejus meminit Verderius *Bibl. Françoise*: at luculentius Renatus *Benoist* theologus Parisiensis, qui laudatum sermonem a morte auctoris iterum edidit hoc titulo:

Homelie de l'evangile du jour des Ramaux. Auteur Maitre Jacques Michelet docteur en theologie, & inquisiteur de la foi a Angers, Parisiis, Guillelmi Chaudiere 1566 in 8 pp. 48.

Quam alteram editionem Renatus Joanni *Salmon* theologo Parisiensi & pœnitentiario Andegavensi nuncupat. In ea epistola tantam fuisse Jacobi *Michelet* eruditionem testatur, ut etsi plurimum sua ætate celebrata, nunquam pro merito æstimata fuerit, sibique doctrinæ primorum Ecclesiæ patrum Hieronymi etiam & Augustini videatur comparanda: doletque ejus opera plura luce dignissima jacere neglecta, eo quod sumtus prælo necessarios nemo sufficiat. Cùm non alii a nostris inquisitorum fidei munere fungerentur in Gallia, hunc Jacobum quidam ordinis sodalem existimarunt, sed cùm certum sit secularem doctorem fuisse, ob grassantes Lutheri & Calvini hæreses, munus inquisitoris illi extra morem commissum fuerit.

JACOBUS PALÆOLOGUS, sic enim ab Andrea Victorello in Addit. ad Ciaconium in vita Gregorii XIII nuncupatur, non *Joannes* ut Theophilo Rainaudo placet in suo famoso *de immunitate Cyriacorum* libello pag. 3, ubi & eum ordini Prædicatorum accenset, quo animo id viderint alii, certe contra fidem omnem, cùm nec Andreas Victorellus citatus, nec Marcus Antonius *Ciappi* Senensis in vita Gregorii XIII Romæ in 8 edita ac postea Bononiæ typis Joan. Rossi 1592 in 8, ulli or- † 1580.

dini regulari addictum referant. Cùm verò Rainaudus hunc Palæologum vivi comburio mulctatum & in cineres redactum asserat, etsi nostra non intersit, placet quæ de eo dictus Ciampus habet cap. seu § 7 pag. 67 & 68 ex Italico Latine versa hîc lectori repræsentare. Sic autem ille : » Præterea in partibus Allemaniæ vir celebris dictus Palæologus diabolico instinctu falsa dogmata, verum & catholicæ doctrinæ immixta disseminabat, in tantumque habebatur a populo ac fovebatur, ut nullatenus a Pio V quantumvis satagente prædecessore suo comprehendi potuerit. Nihilominus Gregorius hujusmodi peste terram eximere fortiter apud se statuens, ita dextrè rem peregit cum Germaniæ viris principibus catholicis, ut brevissimo tempore captus Romamque deductus fuerit. Ubi citatus & interrogatus sæpius a supremæ sancti officii inquisitionis Romanæ ministris & judicibus, protervum semper & in errore pertinacem omnino se exhibuit, adeo ut brachio judicibusque secularibus morte mulctandus tandem consignatus ab ipsis, cum aliis hæreticis in locum supplicii quodam die mane ductus fuerit plectendus. Dumque in ipsum animadversurus carnifex se accingeret, ac omnia necessaria componeret : ecce subito Palæologus divina interius aspirante & erumpente gratia motus, coram omnibus publice atque elata voce in hæc verba prorupit, se scilicet non metu vicinæ mortis vel imminentis paratique jam terrore supplicii aut prorogandæ vitæ dudum tam male actæ desiderio peroptasse, ut ab inchoata jam in ipsum animadversione & imminenti supplicio supersederetur, sed ad hoc solummodo ut errorem suum ejuraret, & quas scriptis contra sanctæ fidei veritatem sibi nunc divina desuper irradiante gratia & specialiter affulgente de repente manifestatam propugnarat disseminaveratque hæreses, scriptis etiam valide refelleret. Ad quæ verba illico ab executione justitiæ supracessum est, statimque tam insoliti casus nuntium summo pontifici delatum, cujus jussu reductus est ad carcerem Palæologus, ubi in eadem sancta fide & intentione desuper ipsi immissa ac proposito perseverans plura scripsit in sanctæ fidei catholicæ defensionem adeo pia & erudita, ut ex eo quantum vel unica divini amoris scintilla valeat ad abigendas dissipandasque e delusis mentibus errorum caligines facile conjiciatur «. Hactenus Ciampus citatus. Cui sane major fides adhibenda, quam Florimundo *de Remond*, qui rem aliter narrat *Histoire de la naissance de l'Heresie* lib. 4 pag. 478, ubi Jacobum Palæologum refert ex antiqua Græcorum hujus nominis imperatorum stirpe Romam venisse, & cum B. Pio V ibidem eodem die vestem Dominicanam induisse, tirocinioque unà exacto, cum eodem professum. Quæ quantum a vero aberrent, ex hoc uno convincitur, quod Pius V non Romæ, sed Vogheræ in provincia Lombardiæ ordini nomen dedit & professus est, loco sane obscuro, quemque non quæsivisset Palæologus. Ut in rei capite offendit Florimundus, sic & in fine Palæologi referendo delusum censeas, quem vult in carcere pristinas hæreses scriptis renovasse, propertereaque tandem morte mulctatum, cum Marcus Antonius Ciampi citatus Gregorio XIII æqualis, ejusque vitam ex professo Romæ scribens contrarium asserat.

* 1512. JOHANNES DULLARDUS Belga Gandavensis nostris accensetur scriptoribus ab Antonio Sandero *De claris Gandavensibus* pag. 70, quem excipiunt Swertius in *Athenis Belgicis*, & noster Ambrosius *Estienne* Lingonensis in sua ordinis Bibl. MS, qui conventus Gandavensis alumnum sacræ theologiæ magistrum Parisiensem & Gandavi MCCCLXXVIII defunctum præstant ; nec minus oscitanter idem Sanderus in Indice ejusdem sui libri hunc Minoritis accenset, quos omnes egregie refellit Valerius Andreas *Bibl. Belg.* nulli ordini ascitum demonstrans. Fuit itaque Dullardus Gandavensis quidem ortu, & eruditione clarus, qui & Parisiis inter philosophos nomen sibi fecit circa seculi XVI initia, Joannis Major discipulus, uti testatur ipse ad logicam Joannis Buridani quam edidit præfatus : & celebris in collegio Presleo-Bellovacensi philosophiæ professor, ubi & obiit inter MDXII & MDXX. De eo sic Jodocus Badius epistola *Summæ QQ. ordinariarum Henrici de Gandavo* a se anno 1520 editæ præfixa præclare loquitur : *Accedit etiam pia magistri Joannis Dullardi memoria, qui primus horum operum in lucem emittendi auctor & adjutor fuerat, qui nisi eum nobis invidissent fata, unus poterat tanti civis æquiparare studia. Ut enim in philosophia nihil Parisiense Museum extulit emunctius, ita de theologia ejus, qua initiatus obiit, omnem spem conceperamus maximam &c.* Scripsit

1. *In librum Aristotelis* περὶ ἑρμηνείας *commentaria*, Parisiis 1509.

2. *In octo libros Physicorum, & De cælo & mundo*, Ibid. in fol.

3. *De sphæra astronomica cum Pauli Veneti disputationibus in Physicam Aristotelis*, Ib. 1512.

4. *In libros Prædicabilium Porphyrii commentaria secundùm viam Nominalium & Realium.* A morte auctoris curante Johan. Drabbio Bonicollio, qui & suas quasdam *Quæstiones* adjunxit, Paris. 1520 in fol.

JOHANNES HENNUIER Gallus Picardus vir seculo XVI non minus pietate quam doctrina, functis muneribus, ac superiori in Ecclesia dignitate clarissimus, nostris accensetur episcopis a Fontana in Theatro ex fide Sammarthanorum Fratrum in Gall. Christ. ubi de episcopis Lexoviensibus, sed in eo ut & in pluribus aliis errantium. Fuit enim ille gymnasii regii Navarræi Parisiensis socius in quo anno MDXXX submagistrum artistarum agebat, eoque fungebatur etiamnum munere cùm anno MDXXXVII quintus pro Sorbonica respondit. Exinde principum Caroli Borbonii postea Rotomagensis archiepiscopi & cardinalis, & Caroli Lotharingi postea archiepiscopi Remensis, & cardinalis præceptor allectus, ita præclaris dotibus in aula emicuit, ut eum christianissimus rex Henricus II a sacris confessionibus & eleemosynis sibi esse voluerit, in eoque munere F. Joannis Guyencourt ordinis Prædicatorum anno MDLIII mortui successorem. Anno MDLVII ad sedem Lodovensem primum, tum brevi anno scilicet sequenti ad Lexoviensem promotus & translatus, egregia dedit ardentissimi sui pro catholica religione adversus hæresim Calvinianam studii, simul & vere paternæ in oves etiam errantes curæ specimina. Has enim e communi Sanbartholomæa Hugonotorum cæde anno MDLXXII servavit immunes, & in Ecclesiæ sinum ea pietate reduxit. Cætera ejus acta videsis apud Launoium in sua *gymnasii Navarræi Historia* pag. 992, ubi & ait sacræ facultatis antiquissimum seu decanum e vivis abiisse anno MDLXXVIII ad IV Idus sextiles, alii verò pridie Idus. F. Antonius Mallet *Histoire des hommes illustres du convent de S. Jacques*, T. II p. 247, hunc illustribus etiam accenset Sanjacobeis, sed nullis allatis documentis, quæ sane ex ejus domus archivo promere debuisset : quæ autem hîc assero non solum ex Launoio sed ex actis facultatis a me visis & diligentius exploratis excerpta sunt * 1578.

Sec. XVI. 1600.

F. Jordanus Brunus Nolanus sic a patria in regno Neapolitano nuncupatus a Vincentio Placcio in suo *Theatro Anonymorum & Pseudonymorum* Hamburgi anno 1708 edito in fol. p. 188 a, ordini Prædicatorum accensetur, cujus & testem adducit p. 191 b Johannem Christianum *Frommann* Tractatu de *Fascino Magico* lib. 3 sect. 2 cap. 35. 1 pag. 518, cujus tamen Bruni nulla mihi apud nostros memoria. Qui si noster aliquando fuerit, ex nobis exierit, quia non erat ex nobis: nam si fuisset ex nobis, utique nobiscum permansisset & convictu & sensibus. Verum infelix apostata factus religionem omnem exuit, heterodoxis ipsis detestabilis. De isto auctore sic lego apud nostrum Joannem Mariam Braschellensem Indicis librorum expurgandorum p. 733:

Jordani Bruni Nolani libri & scripta omnino prohibentur. Sic in edicto ab eodem Braschellensi cum sacri palatii magistro anno 1603 die 7 augusti dato. Ex quibus inferas Brunum quisquis tandem ille fuerit a nullis severius quam a nostris habitum. Idem enim in omnibus sequentibus Indicis editionibus legas. Hæc autem ejus opera:

De progressu & lampade venatoria logicorum, Pragæ 1587 in 8.

De specierum scrutinio & lampade combinatoria Raimundi Lullii, Ibidem 1588 in 8.

De Monade, numero & figura. Item de innumerabili, immenso, &c. Francofurti 1591 in 8.

Prodierunt etiam priores duo tractatus cum operibus Raimundi Lulli, Argentinæ, apud hæredes Lazari Quetzneri 1617 in 8.

Recensentur & hæc alia ejus opera:

De imaginum, signorum, & idearum compositione. Ad omnia inventionum, dispositionum, & memoria genera libri tres. Ad illustrem & generosissimum Joannem Henricum Haincellium Elcovia dominum, Francofurti, apud Joannem Wechelum & Petrum Fischerum consortes 1591 in 8.

Idem opus censeo recensitum in catalogo Bibl. Baluz. n. 18459 hoc titulo:

Philotei Jordani Bruni ars reminiscendi, & in phantastico campo exarandi. Accedit ejusdem explicatio triginta sigillorum, Absque loco & anno in 12.

Acrotismus seu rationes articulorum physicorum adversus Peripateticos Parisiis propositorum &c. Vitebergæ, Zachariæ Cratonis 1588 in 8.

In principio hujus operis sunt sequentes epistolæ:

Prima, *Henrico III christianissimo Gallorum Polonorumque regi, Jordanus Brunus Nolanus S. P.*

Altera, *Amplissimo excellentissimoque domino D. J. F. Parisiensis academiæ rectori.*

Tertia, *Parisiensibus & aliis e generosis in Galliarum regno philosophis sensatioris philosophiæ dogmatum amicis & defensoribus.*

Sequitur *Excubitor seu Joannis Hennequini apologetica declamatio habita in auditorio regio Parisiensis academiæ in festo pentecostes anno 1586 pro Nolani articulis.* Et subduntur articuli & additur:

Articuli de natura & mundo a Nolano in principibus Europæ academiis propositi, quos Jo. Hennequinus nobilis Parisiensis sub ejusdem felicibus auspiciis, contra vulgaris & cujuscunque adversariæ philosophiæ professores triduo pentecostes in universitate Parisiorum defendendos evulgavit. Brevibus adjectis rationibus.

Sic habet Leonardus Nicodemus in Additionibus copiosis ad Bibliothecam Neapolitanam Toppii p. 90, ubi addit plura alia opera a Bruno edita, quorum elenchum inquit refert Israel Spachius in nomenclatore scriptorum philosophicorum & theologicorum p. 338.

Multa fabulantur de isto Jordano, imo & quidam addunt ex ejus libris Renatum Cartesium novam suam philosophiam hausisse. Ut ut sit, nulla hactenus documenta protulerunt, ex quibus constet ordinis Prædicatorum vestem aliquando gestasse.

Finis seculi XVI.

SCRIPTORES ORDINIS PRÆDICATORUM RECENSITI, NOTISQUE HISTORICIS ET CRITICIS ILLUSTRATI.

F. HIERONYMUS XAVIERRE.

* 1601. FRATER HIERONYMUS XAVIERRE Atagonus illustri sanguine Cæsaraugustæ natus, ingenuus adolescens & magnæ spei, ordini nomen dedit in patria, quem amplexus egregiis suis dotibus deinceps plurimum illustravit. Inter nominatissimos regni theologos eruditióne sua non parum emicuit, nam & quatuordecim annis solidis sacram doctrinam professus est e superiore loco, & in universitate Cæsaraugustana primam theologiæ cathedram diu rexit. Nec minus facundia inclaruit Ecclesiastes habitus eloquentissimus, in majoribus Hispaniæ civitatibus per quadragesimam summo concursu, plausu & fructu auditus. Ad regimen assumtus gradatim cœnobium suum nativum tum totam provinciam administravit prior, tantaque omnium approbatione, ut anno MDCI in comitiis ordinis Romæ habitis sabbato vigilia pentecostes XIII maii ad supremum ordinis clavum regendum communibus votis assumtus fuerit, & magister ordinis LII salutatus. Gratissima fuit summo pontifici Clementi VIII hæc electio, ceu cui egregiæ Hieronymi dotes jam notæ erant, hinc ad suos pedes accedentem pontifex non vulgari benevolentia complexus est, & deinceps omni gratiarum genere cumulavit. Visitationem ordinis exinde aggressus pro ratione officii, initio a provinciis Italiæ ducto, Romanam, Lombardam, Venetam & Insubrem lustravit, tum Gallias ingressus in Hispanias se contulit, ubi comitia ordinis Pinciæ anno MDCV habenda indixerat. Ea revera habita sunt & fuere solemnissima, rege catholico Philippo III capitulum sua cohonestante præsentia, & regia munificentia fovente & ornante. Tum verò rex magistri consuetudine frequenter usus, & ex familiaribus colloquiis prudentiam viri attendens, quam integerrimi & suavissimi mores ornabant, eum arbitrum conscientiæ & a consiliis status sibi delegit: & ut arctius sibi devinciret, eum summo pontifici proponit purpura donandum. Annuit Paulus V, & anno MDCVII in quatuor temporibus adventus Hieronymum in sacrum cardinalium collegium cooptavit, sed brevi hac dignitate fruitus est, nam anno sequenti MDCVIII die secunda septembris, ut habet ejus epitaphium in peristylio ad aulam capitularem cœnobii Cæsaraugustani, abiit ad superos. Mortuus erat Pinciæ, sed exinde cum solemni pompa corpus ejus Cæsaraugustam translatum fuit. Quidam ei fuisse titulum S. Xisti narrant, ut Fontana & Soëgius, sed cùm Romam cardinalis nunquam adierit, major fides Sarnello, qui in suis epistolis ecclesiasticis littera XL testatur nullo unquam titulo donatum. Ejus opera nulla alia laudant, quam SÆC. XVII.

Registrum ejus epistolarum, dum clavo ordinis astitit, quarum duæ ad caput actorum capitulorum generalium sub eo habitorum editæ leguntur, cæteræ MS servatæ Romæ in archivo ordinis.

Alia quædam laudantur ad sacram congregationem regularium Romanam de negotiis aliarum religionum ab eadem ipsi commissis.

Ejus est *epistola ad novitios* libello de doctrina spirituali a B. M. Bartholomæo de Martyribus scripto, cujus editionem curarat Romæ apud Carolum Subiettum 1603 in 8, præfixa, quam Gallicam fecit Antonius Godeau episcopus Venciensis cum eodem opusculo.

F. ALBERTUS DRAGUS.

F. ALBERTUS DRAGUS Florentiæ natus, Placentiæ ordinem amplexus, sacræ theologiæ magister evasit, tum Faventiæ, Januæ, Mediola- * 1601.

SEC. XVII. ni gradatim inquisitor adversus hæreticam pravitatem datus, tandem sancti officii commissarius generalis in Urbe a Clemente VIII allectus est; demum ab eodem pontifice ad Termulensem Ecclesiam anno MDXCIX die XXIX novemb. promotus, vix annum solidum eam rexit, mortuus anno MDCI die tertia januarii, & Neapoli in æde ordinis S. Catharinæ de Formello sepultus. Sic Ughellus Ital. Sac. T. VI, & Fontana in Theatro. Quibus ab illis omissa addit Rovetta quædam ab eo edita opera hoc titulo:

Doctrina christiana, sive *Catechismus*.
Casuum conscientiæ summula.
Decreta synodalia.

De quibus penes Rovettam fides, cùm nec ubi typis prodierint, aut ubi MS serventur, aut a quo visa sint, non addat.

F. ALPHONSUS CIACONIUS.

† 1601. F. ALPHONSUS CIACONIUS Latine seu potius Italice sic dictus, qui Hispanice verò agnomine *Chacon* dicebatur, natione Bæticus, patria Biatiensis, conventus S. Thomæ Hispalensis alumnus, quem postea prior ipse electus rexit, ea fuit a natura comparatus ingenii felicitate, ut omnes prope disciplinas complecteretur. Hinc ubi primum e scholis emersit seu auditor, seu etiam regens, ac sacræ theologiæ magister, scrutandis Hispanæ, Romanæ, Ecclesiasticæ potissimum historiæ veteribus monumentis totum se dedit, tantumque illorum cumulum collegit, ut ea ratione ab Ambrosio illo Morales Cordubæ suæ, totiusque Hispaniæ clarissimo lumine, quo & in humanioribus litteris adolescens usus erat præceptore, laudari meruerit in celebri Antiquitatum Hispanarum opere. Romam accersitus, Gregorio XIII acceptissimus fuit, & ab eo inter S. Mariæ Majoris pœnitentiarios, ut vocant, allectus: quo in munere, quicquid illi supererat temporis, nec sane supererat mediocre, illud omne in dilucidandis quæ ipsi jam aderant, aliisque e pulvere eruendis, illustrandis, componendis, edendis impendit. Anno MDXCI in ejus bibliotheca librorum impressorum, codicum MSS, rerumque antiquarum rararum ac singularium ditissima, viginti volumina teste Angelo Rocha prælo parata visebantur, præter jam ab eo edita. Ferunt quidam & patriarcham Alexandrinum a Clemente VIII pro suis in Ecclesiam meritis electum fuisse & consecratum, quod Fontana in Theatro aut omisit aut ignoravit. Ea dignitate si ad eam evectus, diu non potitus est, obiit enim Romæ ætatis LIX, non anno MDXC, ut excidit Andreæ Schotto in Bib. Hisp. nec anno MDXCIX mense februario, ut refert Jacobus Augustus Thuanus etsi æqualis Histor. lib. 122 sub finem, sed quibusdam annis postea. Nam anno MDCI vivebat adhuc & scribebat, ut docet Antonius in Bib. Hisp. T. II p. 653. In æde S. Sabinæ honorifice sepultum quidam narrant, sed sodales S. Sabinæ a me requisiti responderunt, nullam apud eos extare memoriam Ciaconii in S. Sabinæ sepulti.

Egregiis eum encomiis ornant, quotquot eruditionis antiquæ studiosi. Thuanus loco citato vocat *rei antiquariæ peritissimum*, & juxta Petrum Ciaconum Toletanum cognominem potius quam consanguineum suum, suæ Hispaniæ magnum lumen. Angelus Rocha in Appendice Bibliot. Vatic. laudat ut *virum eruditissimum*, alibi *helluonem antiquitatum*. Andreas Bacius De vinis libro 7 p. 363 *insignem theologum* habet, *& in omni doctrinarum genere peritissimum*. Latinus Latinius ad ipsummet sic scribebat: *Sciebam ego jampridem eruditissime Ciaconi, quantum in Romana antiquitatis cognitione profeceris, tibique in ejus studio paucos atque adeo neminem præferendum statueram. Sed ne te verum celem, nunquam credidi tantum tibi in rebus obscuris & difficillimis describendis facultatis comparasse, ut de iis tam copiose tamquè eleganter scribere tam facile posses. Superasti igitur etsi egregiam conceptam de te opinionem &c.* Vide Epist. Latinii lib. II. Legendus & de Ciaconio Antonius in Bib. Hisp. quem excipit Altamura, nosque hîc excipere libenter fatemur, ceu a quo accuratius recensita ejus opera, quæ alio tamen ordine nempe chronologico sic numeranda visa sunt.

1. *Historia utriusque belli Dacici a Trajano cæsare gesti ex simulacris, quæ in ejusdem columna Romæ visuntur, collecta.* Cujus operis editiones quinque sunt præcipuæ:

Prima Romæ cum figuris æneis Hieronymi Mutiani 1576 in fol. In prooemio ad lectorem sic habet auctor ad finem, quæ modestiam ejus testantur, & adversus Aristarchorum morsus tutum præstant: « Hujus (Mutiani) precibus breves has, jejunas « & steriles commentatiunculas confeci in colum- « nam Trajani-augusti, ne ullo adminiculo destitu- « ta in lucem prodiret, in quibus utique non po- « tui non sæpissime divinare & allucinari. Proinde « ignoscent, dabuntque veniam, si quando impe- « gerim, reliqua studiosi æqui bonique consulent «.

Altera Romæ cum iisdem figuris a Francisco Villamena ab interitu vindicatis, curis Pauli Gratiani 1585 in fol. Extat Parisiis in Regia I 830.

Tertia Romæ cum iisdem figuris Villamenæ, typis Jacobi Mascardi 1616 in fol. In hac monet typographus Villamenam universis gratum se facturum putasse, si quæ a Ciacono Latine scripta fuerant, ea patrio sermone, hoc est Italico divulgarentur, idque præstitisse ex animi sententia. Ex quibus habes jam tum lucubrationem Ciaconi in vulgare italicum translatam.

Quarta hoc titulo: *Colonna Trajana eretta dal senato e popolo Romano all' imperatore Trajano augusto nel suo foro in Roma, scolpita con l'historia della guerra Dacica, la prima e la seconda espeditione e vittoria contro il re Decebalo nuovamente disegnata & intagliata da Pietro Santi Bartoli, con l'espositione Latina d'Alfonso Ciaccone, compendiata nella vulgare lingua sotto ciascuna immagine accresciuta di medaglie, iscrittioni, e trofei da Gio Pietro Bellori*, Romæ Jo. Jacobi de Rossi 1680 in fol. In hac editione ad Ciaconii compendium lingua vulgari sub quaque imagine, emendationes & correctiones addidit anonymus, qui easdem asterisco distinxit. De his mox agetur in sequenti.

Quinta apud Raphaelem Fabretti Urbinatem in ejus de columna Trajani syntagmate, Romæ Nicolai Angeli Tinassii 1683 in fol. absque figuris. Qui Fabrettus de quarta editione mox laudata judicium suum sic profert: « De ea columna interpretan- « da Mutiano celebri superioris sæculi pictore ima- « gines ex autographo excipiente ac suggerente, « sedulam certe, & ut mox dicam nimis forte pro- « lixam operam impendit Ciaconus vir bonarum ar- « tium, & rei antiquariæ si quis alius sui tempo- « ris studiosissimus. Nuper verò elegantius fortasse « quam accuratius (quicquid typographus in dedi- « catoria epistola polliceatur) delineatis iconibus, « neotericus politioris litteraturæ vir Ciaconum « emendasse, operique summam manum imposuisse « sibi visus est. Verùm post insignium, & de re « litteraria optime meritorum hominum lucubratio- « nes, temeritatis notam effugisse mihi videbor, si « & aliqua supplere, aliqua diversa conjectura pro- « sequi ausus fuero &c. *Et sub finem*: Explicatio- « nem Ciaconi easque tantum neoterici annotatio- « nes, quibus meas vicissim subtexui, in fine hujus « opellæ «

» opellæ adjungam, addita quoque epistola Ciaco- » ni ad lectorem, ideo forsan ab ejus suppletore » omissa, ne inexorabilem adversus eumdem ani- » mum ingenuæ tanti viri preces magis magisque » redarguerent «. Et cap. 3 cujus titulus: *De iis quæ correctione non indigebant emendatis*: Ad finem de illo anonymo correctore loquens sic habet: » Ab ultimo quæ hactenus in hoc Ciaconi mastige » observavi, dicam repetens, vereri me quidem ne verba illa Josephi in Appionem initio libri secun- » di ipsi accommodentur: *Horum quæ ab ipso conscripta sunt, alia similia quidem sunt dictis aliorum, alia valde frigida, plurima verò quandam tantummodo detractionem habentia.* Quibus verbis Ciaconum adversus neotericum luculenter vindicat.

2. *Historia de anima Trajani precibus D. Gregorii papæ ab inferis erepta.* Ea etiam pluries edita, primo cum columna Trajani in utraque priori editione Romana 1576 & 1585: Deinde Venetiis apud Nicolinum 1583 in 4, quæ editio in Bibl. cardinalis Imperiali: Postea Regii Lepidi, apud Hemlianum Bartholdum 1585 in 4 pp. 50. Extat Parisiis in Mazarinæa: Rursus *in volgare Italiano tradotta da Francesco Pifferi monaco Camaldolese*, Senis apud Bovettum 1595 in 4: Extat in Mazarin. laudata & in Regia I 1046. Porro hanc Trajani ab inferno liberati relationem ceu fabulam convellit Melchior Canus *De locis theologicis* lib. XI cap. 2, & Bellarminus Controverf. T. I lib. 6. Ne quis autem existimet eidem S. Thomam favere in IV sentent. dist. 45 q. 2 a 5 resp. ad 5. Ibi enim S. Thomas narrationem illam non discutit, sed sua ætate sancti Johannis Damasceni auctoritate, ut vulgo ferebatur, fultam, & a Græcis communiter receptam, nolens utpote tum junior magister ut falsam simpliciter rejicere, quî ad legitimum sensum reduci posset, ut ut esset de re ipsa, indicare satagit. Cæterum ex sola respondendi ratione, quam sublesta ejus ipsi esset fides, satis innuit. Videsis Joannem Nicolai in notis ad IV sentent. S. Thomæ & ad Supplementum ejusdem loco citato, ut & Natalem Alexandre in Hist. Eccles. Hæc fabula ab iis videtur originem duxisse, qui animarum seu præmium seu supplicium ad finem mundi prorogarunt.

3. *De S. Hieronymi cardinalitia dignitate quæstio*, edita Romæ, Donangeli 1591 in 4: Venetiis 1583 in 4, cum superiori mox laudato. Extat Romæ in Barberina.

4. *De signis SS. Crucis, quæ diversis orbis regionibus, & nuper anno* MDXCI *in Gallia & Anglia divinitus ostensa sunt, & eorum explicatione tractatus*, Romæ, Donangeli 1591 in 8 pp. 187. Extat in Regia D 2049.

5. *De jejuniis & varia eorum apud antiquos observantia tractatus*, Romæ 1599 in 4.

6. *Elegantiarum ex Marci Tullii Ciceronis epistolis libri tres Georgii Fabricii sublata Germanica lingua, & subrogata versione Italica locupletati, Gonsalvo a Cardona & Corduba adolescenti Suessani ducis regis Hispaniæ apud Clementem VIII. oratoris filio inscripti*, Romæ, Caroli Willieti 1601.

7. *De 200 Martyribus monasterii S. Petri de Cardona in Burgensi diœcesi tractatus*, Romæ 1594 in 8.

8. *Vitæ & res gestæ summorum pontificum Romanorum & S. R. E. cardinalium ab initio nascentis Ecclesiæ ad Clementem VIII*, Romæ, T I apud Stephanum Paulinum 1601 in fol. Tomus alter apud Franciscum de Franciscis 1602 in fol. longis lineis.

Cùm inter moras editionis hujus operis, cui decem annis desudaverat, auctor mortuus esset, Franciscus Cabrera Morales reliquæ editioni præfuit, suasque Additiones subjunxit, præsertim ab Alexandro VI ad Clementem VIII. Extat in Regia H 198. Sæc. XVII.

Altera editio ejusdem operis *cum Additionibus Andreæ Victorelli, & hujus continuatione ad Urbanum VIII, operam conferentibus Ferdinando Ughello, Hieronymo Aleandro, Luca Wadingho, & Cæsare Becillo*; Tomi duo, Romæ, typis Vaticanis 1630 in fol. max. col. 2030, cum figuris æneis.

Tertia editio novis Additionibus Augustini Oldoini S. J. locupletata, & ad Clementem IX aucta, Tomi IV, Romæ, Philippi & Antonii de Rubeis 1677 in fol. cum figuris æneis.

In hac editione vitæ cardinalium ferè omnium fuere innovatæ.

Vita Jesu Christi, & vita B. Virginis. Recensentur in Indice bibliothecæ patrum S. J. Panormitanæ.

Præter hactenus laudata opera, plura alia Ciaconi recensentur relicta MS, & lucem expectantia.

Gesta XXI Gregoriorum pontificum Romanorum. Extant in Bibl. Vatic. n. 5515: quæ fortè in opus magnum mox laudatum congesta.

Preces pro navigantibus. In Vaticana.

De rerum natura, hoc est de metallis & mineralibus libri quinque, in quibus agitur de terris medicatis, de lapidibus & marmoribus, de natura metallorum, de historia metallorum, de gemmis & lapidibus pretiosis. Hujus operis prooemium & aliquot capita extant in bibliotheca S. Isidori FF. Minorum Hybernorum. Laudat hoc opus Andreas Bacius *de Vinis libro 7 p. 363.*

Epistola ad Federicum cardinalem Borromeum de sacellis in basilica S. Nicolai in carcere Tulliano repertis. Extat Mediolani in Ambrosiana.

De clavis caligariis. Laudat Latinus Latinius epistola ad auctorem scripta pridie nonas februarii MDLXXXIX, in qua sic eum alloquitur: *Erit mihi commentariolus tuus de clavis caligariis inter ea scripta collocandus, quæ de rebus obscuris ab amicis didici*: ubi & pluribus eum ornat laudibus. Videsis tomum secundum Latinii epistolarum p. 194.

Bibliotheca in qua nomina duntaxat auctorum additis librorum prænotationibus. Apud Ciaconum vidit Possevinus, sed de hoc opere quid scribat Clar. Mabillonius, placet hîc referre. Sic ergo habet sui itineris Italici p. 96: » Quæ ex Chigiana bibliotheca excerpsimus, non est necessarium singulatim exponere. Tantum de Alfonsi Ciaconii epistolis, quas inde habuimus, quædam observare juvat. Ex his epistolis intelligitur, Alfonsum Dominicanum, qui Petri doctissimi germanus erat, opera duo molitum fuisse: unum de antiquitatibus Romanis cum variis figuris, alterum de bibliotheca scriptorum ecclesiasticorum. Ideam hujusce operis habemus sub titulo sequenti:

Bibliotheca a plurimis antea auctoribus dispersim instituta & collecta, deinde ab aliquot in epitomen redacta: jam verò postremo recognita, novorum librorum accessione locupletata, & ab hereticorum monumentis purgata, & in duplum post priores editiones aucta per F. Alfonsum Ciaconum Hispanum Biacensem, doctorem theologum ordinis Prædicatorum, & Romani pontificis pœnitentiarium.

» Scribit hac de re ad Guillelmum Sirletum « cardinalem, qui aliquos obices seu scrupulos prædictæ bibliothecæ objectos, qui illius revisionem & probationem retardarint per Petrum Ciaconium Alfonso significaverat. Unus erat, quod ex Conradi Gesneri bibliotheca multa ad verbum in suam transtulisset: alter, quod Rabbinorum

Sec. XVII. » libros inter cæterorum auctorum opera recen- » suisset. Ad hæc respondet Alfonsus, sed quod » sperabat, a censoribus non impetravit, ut scilicet sua bibliotheca imprimeretur «. Hactenus Mabillonius, ex quo discimus novum opus Ciaconi, nempe

Epistolas ejus ad viros principes & ad familiares.

Quod verò ait idem Mabillonius Petrum Ciaconum germanum fuisse Alfonsi nostri, nisi ex epistolis prodat, hactenus nobis non probatur, qui scimus Alfonsum fuisse Biacensem, Petrum verò Toletanum. Hæ adhuc aliæ laudantur Ciaconi lucubrationes MS:

De Magis regibus.

De Monetis.

De Genealogica re & antiquaria.

De Æris Hispanis.

Methodus recitandi rosarium: hæc a Maraccio in Bibl. Mariana, cujus mihi sublesta fides, nisi fortè alicubi in vitis pontificum de rosario obiter egerit Ciaconus. Sic enim solet Maraccius opera auctorum multiplicare.

F. AUGUSTINUS SALUCIUS.

1601. F. AUGUSTINUS SALUCIUS Hispanus Bæticus Xerezii (*Xeres de la Frontera*) in Estramadura ad annum MDXXIII natus est, patritia nobilique familia ac perantiqua Januensi oriundus. Hic adolescens humanioribus literis haud multum adhuc instructus, sed certissima felicioris ingenii prætendens indicia, ordini nomen dedit in patria, eidemque anno MDXLI die 20 martii sacramento se religiosæ professionis obstrinxit. Vita illi vel a primordiis & ingressu in tirocinium omnino composita fuit, pronusque ad virtutem animus. Palmæ primum, tum & Cordubæ literis operam dedit, nec absolutam Latinæ modo studuit assequi linguæ peritiam, sed Græcam etiam addidit Hebraicamque notitiam. Hinc Vallisoletum missus & collegii Gregoriani sodalis ascitus, quæ non parva dotum ingenii laus est, sic emicuit, ut sacræ theologiæ lauream meruerit & collegii S. Thomæ Hispalensis regens institutus fuerit. Ad hæc ut artem rhetorices habebat familiarem & veluti a natura insitam, concionatoris facundissimi suoque ævo celeberrimi famam consecutus est, rudibus & plebeiis æqualiter acceptus ac eruditis & principibus. Ferunt Hispali continuis quatuor quadragesimis concionantem antelucanis horis tertia scilicet & quarta matutina, adeo ferventer ad eum audiendum populos concurrisse, ut nec amplissima civitatis templa convenientibus sufficerent excipiendis. Casta illi erat & pura dicendi ratio, nec phaleratis utebatur adulteratisque mollioris eloquentiæ figuris & modis, sed verbis efficacibus rationumque pondere percellebat auditorum animos & commovebat. Plus enim ille longe fuit solicitus astantium allicere voluntates & excitare, quam aures mulcere & loqui placentia, plusque ardere quam lucere gestiebat. In publica præsertim vitia vehementius invehebatur, nec ab increpationibus ulla ratione cessabat, donec aliter emendationis optatæ ratio suaderet. Rem in id anno MDLXXX contigisse narrant & insolitam viroque dignam & pectore vere apostolico. Per ea scilicet tempora magnum sibi nomen Hispali fecerat infrunita mulier & famosa mala utique fama, cujus elegans & insidiosa species adolescentum optimatumque etiam plurium adeo decepisset oculos ac dementasset in desiderium sui, publicum ut impudorate sic & impune scortum exerceret, Romana quæ vulgo dicebatur agnomine: magna certe pudoris injuria, maxima & proborum omnium animi molestia, qui tantum e civitate scandalum amoveri quidem optabant, vixque sperandum videbant, adeo plurimorum potentiorumque qui in eam exarsissent, auctoritate fulta tutaque videbatur. Id certe æquo diu ferre animo non potuit ardens Augustini zelus, ac vel capitis etiam sui periculo civitatem Hispalensem tam infami scorto liberare constituit, & aggressus est, nec a suscepto destitit, usque dum fremente licèt in eum ac renitente maxima civitatis & primorum parte, Romanam hanc publice comprehensam in vincula detrudi, solemnique regis edicto regni finibus ejectam & exulatam obtinuit. Quodque audax illi facinus exitium interminari putabatur, & mortem certissimam, maximam ei populorum attulit æstimationem & amorem: sedatioresque facti demum lascivientium antea animi, uno viri Dei zelo factum id ultro confessi sunt, & ab eo veniam errati postularunt. Exarsit etiam apostolicum Augustini pectus aliquando dicens ex pulpito Dominica quarta quadragesimæ Philippo II rege catholico præsente anno MDXC, quo communem ei populorum afflictionem efficacius expositurus & contritionem, exactorumque duritiem & immanitatem exprobraturus, his eum ipsis interpellavit Christi verbis: *Philippe unde ememus panes ut manducent hi?* Joan. 6: sicque regi graphice descripsit iniquissimam plebis suæ sortem, vectigalium voraginem, ac ministrorum avaritiam, impietatem & corruptelas, ut astanti sibi Didaco Cordubensi magnæ commendationis viro rex ipse subjunxerit de Salucio: *Et hic vere concionator est, libenterque semper illum audiam.* Accidit ut & aula Pinciæ agente, Lermæ ducis epistola suavissima Philippi III regis nomine Salucius invitaretur ad aulam proxima quadragesima conciones ex regio nutu & votis habiturus, & ab eo audiendus, quod onus ille delatosque simul honores, humaniter omnino & modeste molestias causatus affectæ valetudinis & senectæ gravitatem, ultro detrectavit. Tantis ille cùm fulgeret animi dotibus, ut concionatorum omnium facile princeps haberetur, vitæ genus semper austerum tenuit; nec a communibus ordinis vel latum unguem unquam declinavit institutis. Priorem in variis provinciæ suæ Bæticæ locis electus sæpissime egit, ubique vigilantissimum se pastorem exhibens & patrem, sibi severissimus, cæteris facillimus, quantum per religionis leges integrum erat. Ab otiosis & scurrilibus alienissimus, piis aut litterariis continue versabatur occupatus exercitiis. Libros qui illi non pauci erant assidue terens, notis fere ubique propriis illustrabat, ut vix ulla in eis pagina vacaret illius annotatiunculis. A Philippo II delectus generalis ordinis SS. Trinitatis visitator, munus illud apostolica fultus auctoritate, & regis & religionis hujus & omnium plausu, pari pietate & prudentia complevit. E cœnobio suo Xereziensi, cujus ruinas commode & eleganter resarcierat, discessit XVI martii MDXCVI jam confectus senio & laboribus, Cordubamque salubrioris sibi aeris opportunam civitatem petiit, ubi septennio seu reliquò vitæ suæ peracto tempore decubuit, & anno MDCI novemb. 29 hora post mediam noctem tertia coram Fratribus astantibus & lugentibus obdormivit in Domino. Ferunt ipsa sui obitus hora astantem sibi ministrantemque fratrem sic allocutum: *Eia carissime Frater, quam fidelis & largus in eos qui illi serviunt, remunerator est Deus!* hisque dictis siluisse & expirasse. Mortuum non unus illius Cordubensisque luxit conventus, sed religiosi omnes; totaque ipsa planxit Corduba, quæ adunatis ipsius omnibus membris, ipsoque cathedralis canonicorum collegio, funus prosecuta est, quod in principis unius ac præsulis sui solet exequiis. De eo legendi

Lopez P. III lib. 1 cap. 69, Pius, Fernandez, ac etiam Argote de Molina *Nobiliar. d'Andaluz.* lib. 2 cap. 121 p. 246, ubi parmam Saluciorum cum Adornis item Januensibus unam ait & eamdem, *Auream scilicet balteo triplici ordine furvo argenteoque tessulato superatam*: atque Liguribus eum idcirco abbas Michael Justiniani accensuit scriptoribus. Hæc verò ejus opera recensentur ab Antonio in Bibl. Hisp.

Un discurso acerca de la justicia, y buen gobierno de España en quanto a los estatutos de limpieça de sangre, y si conviene ò no alguna limitacion en ellos. Edit. in fol. Cæsaraugustæ ab Hieronymo de Cruce monacho Hieronymiano Hispano Matritensi P. I sui operis de eodem argumento. MS habere se testatur Nic. Antonius citatus: MS item in 4 foliolis 50 habebant nostri Bruxellenses anno 1671.

Un tratado breve de las monedas, que se hallan en la sagrada Escritura, sacados della su verdadera valor, y el que tienen cotejadas con las de oro y plata, que se usan en España, y reducidos a estos los valores y pesos de todas las cosas que en la sagrada Escritura se aprecian y valuan. Nuncupaturus erat Francisco Pacheco episcopo Cordubensi, eo tamen præmortuo misit libellum ad Alphonsum de Torres Malacitanæ Ecclesiæ decanum anno 1594. Princ. *Aviendo sido las cosas todas criadas &c.*

Un tratado de los Predicadores, MS.

Viginti quinque & unius schedarum ejus & collectionum morienti supererant volumina MS, ut erat in literis totus & libris: Hæc autem an alicubi servata, an inter Fratres divisa & dispersa monebunt sui gentiles symmystæ.

F. HIERONYMUS CAVALLARI.

*. 1601. F. HIERONYMUS CAVALLARI sive *de Cavaleriis*, ut habent alii, Etruscus & provinciæ Romanæ alumnus, ineunte seculo XVII claruit facundus Ecclesiastes & accuratus scriptor. Ejus laudatur

Panegirico di S. Agnesa da Montepulciano dell' ordine de' Pradicatori detto l'anno 1601 nella solennità della canonizatione dell' istessa santa.

Hunc sermonem Laurentius *Sordini* noster inter ea opera recenset, quibus in vita ejusdem Sanctæ concinnandą usus est.

Ad Bernardini Stephonii S. J. orationem panegyricam ejusdem sanctæ Romæ in templo S. Mariæ ad Minervam anno MDCI coram capitulo ordinis generali in solemniis pentecostes coacto dictam, dum primum ejus canonizationis festum celebraretur, & Romæ eodem anno typis editam Annotationes & Additiones illustrandi & comprobandi causa. Sic refert idem Sordinus, & excipiunt editores Actorum SS. ad XX aprilis in vita dictæ Sanctæ.

F. HIERONYMUS POLLINI.

† 1601. F. HIERONYMUS POLLINI Etruscus Florentinus patria & professione, conventusque S. Mariæ Novellæ alumnus apud suos claruit exeunte seculo XVI & sequenti ineunte, præerat anno MDXCVI conventui S. Geminiani prior. Ejus meminerunt Razzius p. 327, Fernandez, Fontana in Prov. Rom. p. 361. Hæc ejus opera:

Historia Ecclesiastica della revoluzione d'Inghilterra divisa in libri quatro, ne quali si tratta di quello ch'è auvenuto in quell' Isola, da che Arrigo ottavo cominciò a pensare di repudiar Caterina sua legitima moglie, insino a questi ultimi anni di Lizabeta ultima sua figliuola. Raccolta da gravissimi scrittori no meno di quella nazione che d'altre, Romæ, Joannis Angeli Ruffinelli & Guilelmi Faciotti 1594 in 4 pp. 766. Extat in Regia N 288. Cùm in auctorem sævire non posset Elisabetha, librum flammis adjudicavit majori auctoris gloria quam pœna. SEC. XVII.

Vita della B. Margherita di Castello suora del Terzo habito di san Domenico, Perusiæ, Vincentii Columbara 1601 in 8 pp. 150. Extat in Regia H 2825. Hanc Latine redditam editores Actorum SS. repræsentant Tomo II april. ad diem XIII. Cùm autem eam vitam scripsit Pollinus, in dicta civitate Castellana seu Phaliscis lectorem theologiæ moralis agebat, eamque ex antiquis in nostra ibidem domo servatis monumentis se concinnasse testatur.

F. PETRUS BACHERIUS.

F. PETRUS BACHERIUS vulgo *de Bakere* Flander Gandavi loco nobili natus patre Joanne viro consulari, hujusque conjuge ex *Sanderam* familia matre, anno MDXVII primam lucem vidit. Juvenis annorum XX ordinem amplexatus in patria votis se religiosis obstrinxit XVIII febr. MDXXXVIII. Studia in Germania Dilingæ sub doctissimo viro nostro F. Petro de Soto decurrit, ibique agere cœpit in heterodoxos, præsertim Bingii ubi & propterea vitæ periculum incurrit. Hinc redux in patriam, Lovanii quas sacras didicerat litteras, & aliis ex superiore loco tradere jussus est, quo jure tandem in ea academia lauream obtinuit XII octob. MDLXVIII. Gandavi jam antea & Bruxellis suis præfuerat, tumque priorem Hagensem agebat: conventum etiam Lovaniensem rexit postea, ut & Calcariensem Clivorum, & pro provincia sua Inferioris Germaniæ diffinitor affuit comitiis ordinis Romæ anno MDLXXX. Ecclesiastes fuit sua ætate nominatissimus, & conciones quadragesimales annis quadraginta variis in locis celebrioribus prædicasse fertur. Sed de tanto viro Aubertum Miræum audire præstat in Elogiis suis Belgicis pag. 60: « Petrus Bacherius inquit, ad solidam doctrinam, qua ut doctoris laurea Lovanii donatus in principibus ætatis nostræ theologis numerabatur, miram versatilis ingenii felicitatem adjecit, ut nemo ingenuis artibus ac poetica præsertim illo instructior haberetur. Accedebat quædam uberrima excogitandi atque efferendi cum lepore quæcunque vellet facultas, ut Belgicis istis tumultibus (quos panicos ipse appellat & eleganti carmine descripsit) nemo majore & firmiore argumentorum copia hæreticorum commenta Bruxellis, Antwerpiæ, Hagæcomitis, Dordraci, Calcariæ Clivorum aliisque in locis annos fere sexaginta de superiore loco retuderit: in quibus perpetuo insectandis atque exagitandis patroni sibi cognominis Divi Petri Martyris exemplo vehementissimus & accerrimus fuit: cùm ea esset in animis hominum permovendis facultate, nemo ut temporibus illis cum de rebus omnibus quæ ad populum ab oratoribus dicebantur, peracria & exquisita judicia fiebant, majorem audientium coronam cogeret. Neque voce tantum sed & scriptis quæ præter homiliarum volumina posteris varia reliquit, religionis causam gnaviter egit, atque alia nonnulla apud sodales hæredes aliquando ut spero in lucem proferenda vidimus. Cùm hæreticos sic insectaretur, in eum etiam illi furore perciti exarserunt, ac unà cum cæteris nostris Gandavo ejecerunt anno MDLXXVIII. Urbe tamen a duce Parmensi recuperata cum Fratribus redux Inquisitor restitutus est anno MDLXXXV, & pro fide catholica verbo scriptoque strenue decertare perrexit, quo usque a Deo vocatus ad meliora, diem obiit anno MDCI XIV kal. martii ætatis LXXXIV, uti probat noster Ghilbertus de la Haye ex tabulis Gandavensis con- † 1601.

 ventus, non pridie Id. febr. ut habent Miræus, Swertius, Valerius Andreas & alii. Maximilianus Vrinthius concivis & poeta non ignobilis epitaphium seu elogium ei scripsit elegans, quod brevitatis causa omitto. Hæc ejus opera, I LATINA

1. *In Misoliturgos hoc est missæ osores libelli duo: quorum primus de Judæorum paganorumque sacrificiis generatim: alter de unico catholicorum sacrificio late tractat*, Gandavi, Cornelii Manilii 1556 in 8: quæ editio Parisiis extat apud nostros ad S. Honorati. Prodiit rursus Lovanii.

2. *De christiana militiæ disciplina*, Lovanii, Petri Sangrii 1562 in 8. Quæ apud eosdem nostros. Altera editio aucta, & omnino innovata hoc titulo: *Speculum militiæ christianæ, in quo non imperatores, reges & principes solum, verum etiam castrorum præfecti, centuriones & milites gregarii &c. recte vivendi normam intueri cum fructu possunt*, Coloniæ Gervini Calenii 1592 in 8.

3. *Panicus tumultus rebus in Belgio pacatis ac mire tranquillis quorumdam improbitate injectus*, Antwerpiæ, Christ. Plantini 1568 in 8. Carmen est heroicum sexcentis supra mille versibus constans.

4. *In epistolas quadragesimales Homiliæ*, Lovanii, Joan. Bogardi 1572 in 8. Quæ editio extat in Regia D 3824: Postea Duaci, Baltazaris Belleri 1599 in 8. Hæc apud nostros mox laudatos. A morte auctoris opus prodiit, sed mutilum, imo omnino innovatum hoc alio titulo: *Clangor tubæ prædicatoriæ, sive concionum super epistolas quadragesimales speciosus thesaurus*, Ibid. 1604 in 8.

5. *Homiliæ in evangelia Dominicalia per totum annum*, Lovanii, Rutgerii Velpii, T. I 1576: T. II 1578 in 8. Extat apud nostros mox laudatos.

6. *Tabula sacrorum carminum, & piarum precum Enchiridion ex centum viginti poetis collectum: Liber I, Cathemerina: II, Letanias & hymnos: III, Solemnia festa habet*, Duaci, Bogardi 1579 in 8, & hæc apud nostros laudatos. Hæc verò omnia fere suis inseruit metricis precibus Jacobus Lernutius Duaci 1620.

7. *Oratio Romæ in comitiis ordinis habita*, Romæ 1580.

8. *Dialogorum libri duo. Prior inscriptus, Jurgium conjugale inter Hierozelon & Eusebiam virum & conjugem, interlocutoribus Eubula nutrice & Hieronymo filio familias. Alter inter Cenophilum & conjugem Eulaliam, in quo secti Calvinistarum pellex, Ecclesia Romana vera Christi sponsa appellatur*, Gandavi, Joan. Paludani 1585 in 8. Prior prodierat jam antea Gandavi Cornel. Manilii.

Lucubrationem hanc senatui Gandavensi nuncupavit, qui gratitudinis monimentum calicem argenteum deauratum quatuor marcarum pondo auctori dedit hac insculpta pedi epigraphe: *Dedit D. Doctori Bacherio senatus Gandensis A. 1586.*

9. *Apologeticus pro defunctis. Hoc est pro iis qui communi mortalium sorte erepti, sibi ipsis contra malignos obtrectatores patrocinari nequeunt*, Antverpiæ, Christ. Plantini 1587 in 8 pp. 397. Extat in Regia D 2614 & apud nostros supra laudatos.

10. *Spongia ebriosorum seria ad eos qui liberalioribus sunt addicti poculis, Bacchoque sæpius litare gaudent*, per modum dialogi, Embricæ Clivorum, Reyneri Wilichii 1592 in 8. Belgice antea sed compendio ediderat, Bruxellis, Jo. Mommaert 1589 in 8.

11. *Commentarii in epistolas Dominicales per annum*, cod. MS charta. fol. Gandavi apud nostros. Jam dicunt variorum concionatorum manibus tritos periisse.

12. *De Christiani principis moribus vita & officio*, cod. MS charta. fol. Ibid. Opus laudatum a nostro Guillelmo Oonselio, *Tuba Dei* pag. 138 P. 4 *Proclam.* 1.

13. *De tribus monastica vitæ votis*, cod. MS charta, Ibid. & hunc codicem plagiaria manu ereptum jam non apparere ferunt.

14. *De vita & rebus gestis SS. Barlaami & Josaphat Georgio Trapezuntio interprete cum scholiis Aloysii Lippomani; ac S. Joannis Chrysostomi opusculum de comparatione regis & monachi. Germano Brixio interprete*, unà edi curavit, ampla præmissa ad Baqueum abbatem Æmensem ad Aldenardam epistola, Antwerpiæ, Joan. Belleri.

Valerius Andreas Desselius in Bibl. Belg. opus ei tribuit hoc titulo *Enchiridion theologiæ pastoralis*, opus inquit postumum editum Treviris 1605, sed allucinatur, cùm fœtus sit Petri Binsfeldii.

BELGICE verò scripsit ac edidit:

1. *Amicabile inter animam christianam ac veritatem magistram suam colloquium*, Gandavi, Gerardi Van Salensem 1566 & 1576: Auctius, Bruxellis 1586 in 8.

2. *Hortulus precationum ex sacra scriptura & SS. Patribus collectus in piorum usum*, Lovanii, Jo. Bogard 1566 in 4. Reddiderunt *Latine* F. Henricus Bogard, *Gallice* F. Antonius Cambier uterque ex nostris. Ex eodem hortulo excerptum prodiit *Manuel de devotion*, Insulis, Simonis Lefrancq & Tussani Leclerc 1640, ac Antwerpiæ, Hieron. Verdussen 1644. Ex hoc opusculo plurima in suum *Thuribulum aureum* se transtulisse fatetur Cornelius Lochius in suo *Illustrium Germaniæ scriptorum catalogo*.

3. *De tribus partibus pœnitentiæ*, Lovanii 1573.

4. *Tractatus brevis in orationem Dominicam*, & unà sequens

5. *Concio de oratione*, Gandavi, Manilii 1599. Quæ tria posteriora opuscula a Valerio Andrea laudata se non vidisse fatetur Ghilbertus *de la Haye*. Sodalis Ludovicus Robiin suis litteris me monuit se præ manibus habere codicem MS Bacherii quamvis dubitet an ipsius manu *De tribus partibus pœnitentiæ, de oratione Dominica & de preparatione ad sacram synaxim.*

Item alium libellum MS Flandrico idiomate ipsius Bacherii manu. Titulus: *Tractatus de virginitate ex S. Hieronymi epistolis ad Eustochium & Demetriadem.*

6. *Precatio qua a Deo Patre firma ac constans circa sacramentum Eucharistiæ fides postulatur, auctore Joan. Hesselio, vernaculo Belgico a Bacherio versa*, Lovanii, Jo. Bogardi 1567 in 8.

Ejus dictata in symbolum fidei & Tractatus de Eucharistia, MS in 4 servabantur Bruxellis, sed in ejus urbis conflagratione perierunt.

Denique grandævus & pius senex moriens carmen elegiacum haud inelegans cecinit, quod Swertius refert in Ath. Belg. & brevitatis causa hîc omittitur. At non omittendum, quod narrat Desselius *Fastorum Acad. Lovan.* pag. 371, Bacherium interfuisse celebri controversiæ, quæ anno 1587 Lovanii exorta est in Academia, circa quasdam novas PP. Soc. Jes. opiniones: quæque convocata in id universa theologiæ facultate 7 kal. jul. 1588 in collegio Dalensi, & 6 non. jul. coram Octavio episcopo Calatino nuncio apud Belgas apostolico, & Joan. Hanchin archiepiscopo Mechliniensi serio agitata.

Pius P. II lib. 4 videtur hunc auctorem in duos dividere, alterum laudans col. 310, alterum col. 342: sed non mirum in tanta virorum nominatorum multitudine hoc ei excidisse erratum, nec erat ut ideo litem ei moveret Alva in suo *Pleytos de los libros* p. 342.

F. PETRUS BARBERIUS Belga quidam sacræ theologiæ professor, & Prædicatorum Lova-

nensium prior laudatur a Simlero, quem excipiunt Possevinus, Swertius in Athen. Belg. & Valerius Andreas in Bibl. Belg. dicentes floruisse medio circiter seculo XVI & scripsisse opellam hoc titulo:

Hortulus precationum, Lovanii 1571 in 12.

At hunc scriptorem non agnoscit accuratus noster Ghilbertus *de la Haye* in sua Bibl. Belgo-Dominic. Hinc non alium esse a Petro Bacherio, qui opellam ejusdem tituli typis edidit conjectu pronum.

F. PETRUS BEJARANUS.

† 1601. F. PETRUS BEJARANUS vel *Bejerano* aut etiam *Bexerano* Hispanus, Hispali natus, ibidemque ad ordinem ascitus, ineunte seculo XVII clarebat sacræ theologiæ præsentati titulo decoratus. Scripsit ac typis edidit

Primera parte de sermones en fiestas de algunos santos que la Yglesia celebra en el discurso del año, por el padre presentado Fray Pedro Bejarano de la orden de Predicadores natural de la ciudad de Sevilla, Olissiponæ, Petri Crasbeeck 1601 in 4. Extabat Avenione apud nostros anno 1662. An secundam partem ediderit, docebunt gentiles.

Mirum hunc auctorem ab Alphonso Fernandez prætermissum, vixque Antonio cognitum; qui quidem ejus meminit Bibl. Hisp. sed ex Leone in Indica Bibliotheca asserente & ordinis Prædicatorum fuisse, cujus nullum dubium post opus relatum at ipsis non notum, ac scripsisse alterius generis opus scilicet:

Resolucion de las monedas y especies de perlas de la isla Margarita, anno 1600 in 4.

F. PETRUS VICECOMES.

* 1601. F. PETRUS VICECOMES vernacule *Visconti* ex illustri stirpe hujus agnominis apud Mediolanenses oriundus, sed Tabiæ Ligurum ipse natus, & ibidem ad ordinem allectus, integritate vitæ & singulari eruditione floruit circa finem seculi XVI & initia sequentis. Laurea magisterii redimitus, Cremonæ sacri tribunalis censor & præfectus agebat anno MDXCIV, licèt omiserit Fontana, inde Rhegium Lepidum translatus, ubi primus in capite inquisitor institutus est, cùm antea tantum vicarius ibidem hæsisset, hocque alterum munus ab anno MDXCVIII ad MDCI egregiè tutatus est. Ejus meminit Fontana in Theatro, Oldoinus in Athen. Ligust. Picinellus inter scriptores Mediolanenses, volens & ortu & professione Mediolanensem, sed aliis major fides. Typis edidit tractatum hoc titulo:

Quæstio theologica de complice revelando vel ne in confessione sacramentali, perquam necessaria & utilis, difficillima quidem ac subtilissima, mirabili tamen ordine conserta ac distincta, maximaque resolutione decisa. Ubi prò utraque parte omnium doctissimorum theologorum tam antiquorum quam modernorum opiniones adducuntur; unde nil amplius super hac materia quæri vel desiderari possit. Opera A. R. P. S. T. M. F. Petri Vicecomitis inquisitoris Cremonæ noviter in lucem edita, Cremonæ, Baptistæ Pellizarii 1594 in 4 pp. 61. Extat in Regia E 1588.

Cardinalem Alexandrinum Bonelli, cui opellam nuncupat, monet ab episcopo Cremonensi, dum in Hispania apud Philippum II summi pontificis nuntius ageret, dono acceptam fuisse, doctoris anonymi fœtum esse, sed a plerisque academiarum Hispaniæ theologis quorum approbationes sigillatim refert, subscriptum. Qua ratione a dicto episcopo, cui in primis acceptus erat, sibi traditum in lucem publicam edendum & eruditorum judicio exponendum duxit.

F. VINCENTIUS BONARDUS.

† 1601. F. VINCENTIUS BONARDUS ortu professioneque Romanus, conventusque S. Mariæ ad Minervam alumnus, vir tum eruditione, tum & morum integritate conspicuus, concionator egregius sacræ theologiæ lauream promeruit, variisque præfuit Romanæ suæ provinciæ locis & conventibus, ac etiam originalis priorem cum laude gessit & incremento regularis disciplinæ. Hunc sibi muneris que sui socium ascivit sacri palatii apostolici magister F. Thomas Zobbius de quo supra ad 1589, unde sacræ congregationis Indicis secretarium eum instituit Gregorius XIII tertia junii MDLXXXIII., Zobbio postea è vivis erepto anno MDLXXXIX, mox illum Sixtus V in ejus locum sacri palatii magistrum substituit ac ex eo munere quo biennium functus est summa omnium approbatione, ad Hieracensem in Calabria Rhegiensis suffraganeam promovit Gregorius XIV Ecclesiam XX martii MDXCI, quam decem ille præsul optimus & vigilantissimus administravit annis, atque ibidem in pace quievit XI martii MDCI, in sua cathedrali sepultus. De eo Ughellus *Ital. Sac.* T. IX p. 552, Razzius p. 217, Fontana in Theatro & de Prov. Rom. Extant ejus

1. *Discorso intorno all' origine, antichità, virtù, benedizzione, e ceremonie, che usa il sommo pontefice in benedire gl' Agnus Dei*, Romæ 1584 in 4: Iterum Ib sumtibus Joan. Martinelli, typis Alexandri Zannetti 1621 in 8 pp. 63: Rursus Ibidem, Lucæ Antonii Chracas, Anno Jubilæi 1700 in 8 pp. 79, elegantibus typis, titulo sic innovato, *Discorso intorno l'antichità, origine, modo di fare, benedire, battezzare, e distribuire li sacri Agnus Dei composto*, &c. ut in super. Quæ editiones extant Paris. in Regia D. 2568, 1 & 2.

2. *Synodus prima Hieracensis sub adm. Illustr. & Rmo D. F. Vincentio Bonardo ejusdem civitatis episcopo habita.* Scilicet primis pontificatus annis, at edita tantum ut ipse monet, Romæ, Nicolai Mutii 1598 in 12 pp. 266. Extat Paris. in Regia E 794.

F. BENEDICTUS ZAIOSUS.

* 1601. F. BENEDICTUS ZAIOSUS Utino ortus, inquit, Alva in *Sole Verit.* rad. 315 col. 2067, qui & aliquando conventui S. Pauli Venetiarum (fortè SS. Joannis & Pauli) præfuit prior, scripsit ac edidit hoc titulo

Rosario della grande imperatrice de' cieli Maria in tre parti distinto con la santa messa, ed' altre lodi dell' istessa, e contemplazioni de suoi misterii, Venetiis 1602 in 12.

Cujus libelli hæc est censura in sacræ congregationis Indicis Decreto Romæ lata 12 decemb. 1624: *Deleantur a dicto libello* Litaniæ B. Virginis *ibi inserta, cùm nondum approbatæ fuerint a sacra rituum congregatione & sint contra decretum Clementis VIII in publicum edita.* Nec quid amplius, ex quibus revincitur Alva, qui contendit ideo censura notatum, quod referendo stationes urbis & indulgentias SS. rosarium recitantibus a SS. pontificibus concessas ad 8 dec. sic scripserit *La santificatione di nostra Donà & indulgenza per tutta l'ottava.* De quo nihil in Decreto congregationis. Illas porro Litanias easdem crediderim, quas exhibet noster Alphosus Fernandez *Histor. del Rosar.* pag. 324, ante Decretum Clementis VIII fere in universa Italia decantatas, & a Gregorio XIII per Breve anni 1580 april. 15 in-

Sæc. XVII. dulgentiis ornatas, sed quibus & aliis suppressis sapientissime Clemens dictus Lauretanas solas in usu esse decrevit.

F. DOMINICUS FREGONIUS.

* 1602. F. Dominicus Fregonius Venetus cœnobii Muriani, quod Venetiis sic dicitur, alumnus, vir divinis literis, ac utriusque juris peritia clarissimus, ideoque a Gregorio XIII Spalatensis seu Salonensis archiepiscopus renunciatus anno MDLXXXII, postquam xx annis gregem suum sanctissime rexisset ac verbo & exemplo pavisset, anno MDCII vivere desiit in ipso suo nativo cœnobio, ubi & sepultus jacet. Scripsit in causa quæ sua ætate coram summo pontifice multum agitata fuit, an Henricus IV regnum Galliæ recte capessivisset, pro ejusdem jure hoc titulo:

Discorso pio e catolico sopra l'urgentissimo negozio di Francia.

Hujus libelli meminerunt & scriptoris Fontana in Monum. & Rovetta ad 1602.

F. FRANCISCUS DE CEPEDA.

† 1602. F. Franciscus de Cepeda Hispanus, conventus *de Ocaña* professus, absolutis studiis ad Indos Occidentales migravit in provinciam S. Vincentii *de Chiapa*, in qua neophytis illis instituendis, proselytisque ad Christum adducendis egregiam navavit operam. Pluribus locis & conventibus regendis vir prudens applicitus est, & ipsius provinciæ Chiapensis prior provincialis electus Guatimalæ anno MDXCIII die XVI maii, quod munus ut & alia summa cum omnium laude nec minori fructu gessit per quadriennium ad anni MDXCVII diem XIX januarii. Vir fuit multarum virtutum & animi dotum, variisque constanter toleratis & patienter infirmitatibus, demum anno MDCII pie & religiose decubuit, tum sacri fidei tribunalis commissarius. Ejus cum laude meminit Antonius de Remesal Histor. prov. *de Chiapa* pp 637, 706 & 719, & ex eo Antonius in Bibl. Hisp. & Altamura ad 1560, cum iisque nos hic excipimus. Superiorum jussu, & ut omnibus occurreretur incommodis per uniformem docendi methodum, in usum sodalium hujus provinciæ & incolarum etiam, ex variis aliorum Fratrum scriptis, & ex a seipso expertis, typis publicis emisit

Artes de las lenguas Chiapa, Zoques, Celdales, y Cinacantecas, Mexici circa 1560.

F. JACOBUS ZITTARDUS.

* 1602. F. Jacobus Zittardus e Zittardorum Belgica familia oriundus, Augustæ Vindelicorum tamen natus, & in provincia Teutoniæ ordinem professus, dum Moguntiæ suppriorem ageret scripsit ac edidit

Opus polemicum seu controversiarum de omnibus articulis fidei, Moguntiæ, Gasparis Lippii 1602.

Sic refert noster Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dom.

F. MELCHIOR VARACENSIS.

1602. F. Melchior Varacensis Polonus Ecclesiastes sua ætate facundus, & pietate clarus, quem laudant Starovolscius in Ἑκατοντὰ ad elogium nostri Bernardi Paxilli n. 73, Bzovius in Progenie S. Hyacinthi, Fernandez, Gravina in Voce turturis P. II, cap. 23, Altamura ad 1590, obiit in domo nostra Vilnensi anno 1602, postquam in lucem emiserat

Opuscula duo de confraternitatibus SS. nominis Dei, & rosarii B. Virginis lingua vernacula Polonica.

F. ARNOLDUS NYLEN.

F. Arnoldus Nylen, quem alii *Nielsium* vocant, ortu Gelder, patria Noviomagus, conventusque Groningensis alumnus, theologiam apud suos ex assignatione cap. prov. Gandavi celebrati professus est, & in cap. prov. Duaci MDLXXXVI prædicator generalis institutus. Conventum Groningensem inter tantos incolarum Geusiorumque tumultus ab anno MDLXXXIV prior rexit, & ædificia ab hæreticis prope funditus eversa restauravit. Ecclesiarum S. Walburgis & S. Martini pastoris vices, Groninganæque sedis ea tempestate vacantis curam gessit vicarii titulo generalis D. Joannis Bruhesii ad hanc Ecclesiam electi, cui postmodum ipse successit episcopus a rege designatus, & a sede apostolica confirmatus, quam ille non accepto licet consecrationis munere toto administravit quadriennio summa animi fortitudine & vigilantia, non opprobriis tantum ab hæreticis appetitus, sed & carceri mancipatus aliquando. Obsessa demum a principe Mauritio Nassavio civitate & post septem hebdomades tandem expugnata anno MDXCIV exulare coactus Bruxellas se recepit, ubi post novennium apud Fratres suos in pace obdormivit VII martii MDCIII, sepultus ibidem in claustro ad latus chori. Quæ fusius narrat Seguierius noster in *Insulis Belgicis* & Raissius *Belgica Christiana*, quos consulas. Extabant ante ultimam conflagrationem Bruxellensem anni MDCXCV in Bibl. nostra hæc ejus opera MS a F. Ghilberto de la Haye visa, quæ an perierint, mihi incompertum: 1603.

T. I. *Tractatus de sacramentis in genere & specie. fol.*

T. II. *De controversiis fidei, quibus sermones adjecit de B. V.*

T. III. *Expositio antiphonæ* Salve Regina.

F. HIERONYMUS CELENTANO.

F. Hieronymus Celentano Siculus Siberenæ ortus, in cœnobio Sancti Spiritus ad palatium Neapoli ad ordinem ascitus, studiorum cursu Perusii exacto, in conventibus Theatino & Neapolitano *Jesu Maria* nuncupato, congregationi Aprutinæ ad instantiam venerabilis memoriæ Paulini Bernardini de Lucha addicto utroque pluribus annis lector, hinc sui nativi Sancti Spiritus conventus tum primum congregationi *della sanità* adunati præfectus prior, F. Ambrosio Salvio Neritonensi episcopo ex ordine assumto statuam erexit marmoream gratitudinis monimentum, quod scilicet & magnificæ Sancti Spiritus fabricæ, & conservatorii, ut aiunt seu προδρόμος eidem adjuncti auctor præcipuus fuerit & promotor. Obiit apud suos anno MDCIII pietate, disciplina regulari, doctrina, & ardenti salutis animarum desiderio clarissimus. Sic Toppius in Bibl. Neapol. ubi & scripsisse ait libellos duos his titulis: * 1603.

Dell' abominevol vizio della bestemmia, maledizzioni, e giuramento, Neapoli, Hæredum Matthæi Cancer 1586 in 8. Additio est ad libellum Paulini Bernardini laudati.

Addizioni al libro dell' istesso Paulino del SS. Rosario, Ibidem 1586 in 12.

F. JOANNES DE ARENZANO.

1603. F. Joannes de Arenzano, vel *Arinçano* Hispanus Calagurritanus patria, professione conventus S. Thomæ de Aquino Matritensis alumnus, ut missa mihi Jacobo *Quetif* ex Hispania ferunt memorialia, ineunte seculo XVII claruit, & scriptum a se prælo edidit opus hoc titulo :

Rosario de nuestra Señora, Matriti 1602 : & Salmanticæ, Artus Taberniel 1603 in 8 pp. 848. Quod Menciæ *de la Çerda* marchionissæ *del Valle* auctor nuncupavit, addita sui prioris provincialis F. Andreæ *de Oasso* imprimendi facultate data Matriti anno 1602 die 12 junii.

Ejus meminit Antonius in Bibl. Hisp. ubi Salmanticensis domus nostrum Joannem alumnum dicit, forte quod ibi moraretur, cum opus altera vice ederet.

F. MICHAEL FERRE'.

† 1603. F. Michael Ferre' Gallus Carnuteus patria & professione, adolescens ordinem ingressus per agones scholasticos ad gradus in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi promotus, licentiam in sacra facultate decurrebat annis MDLXIV, quo duodecimus & ultimus Prædicatorum ut aiunt præsentatus pro Sorbonica respondit & MDLXV, & anno sequenti die XXVIII januarii inter XXI licentiatos locum decimum octavum sortitus. Tum jam antea fuerat sanctissimæ Franciæ & Scotiæ reginæ Mariæ a sacris consiliis & concionibus, quam & e Gallia Scotiam repetentem mense augusto anni MDLXI comitatus erat. Subinde vero a Francorum regibus Carolo IX & Henrico III ascitus est Ecclesiastes aulicus cum ducentorum scutorum honorario annuo : imo & ab Henrico III anno MDLXXXIX Neapolim graviorum causa negotiorum missus est, cujus & legationis intuitu nonaginta trium aureorum honorario munere donatus. Nec minori valuit apud Henricum IV successorem gratia, cujus fuit etiam antequam apostolicæ Romanæque fidei sedique colla submisisset, aulæ sive familiæ regiæ confessarius & Ecclesiastes litteris regiis anno MDXC die X januarii acceptis, duplicique illi a rege constituta in id annona, annua ducentorum scilicet nummorum pridem illi antea assignata, & octoginta iterum scutorum ceu regiæ domus ordinario confessario (vernacule *Confesseur du commun* vocant) concessa, quam utramque a quæstoribus generalibus annis singulis ad obitum usque prope recepit. Oblatam sibi S. Mariæ de Livriaco canonicorum regularium S. Augustini abbatiam ad Parisios omnino detrectavit. Tandem posquam concionibus per adventum & quadragesimam aliasque habendis vitam insumsisset, morte sublatus ad superos evolavit anno MDCIII die XXIX januarii ætatis LXXIII, in cœnobio suo Carnotensi, quod ter rexerat prior, sepultus in aula capitulari. Videsis Nicolaum le Febvre in suo Prædicatore Carnuteo p. 129 hæc fusius narrantem, a quo & refertur Michaelis

Tractatus de septem peccatis mortalibus Latine scriptus & in bibliotheca nostra Carnutensi servatus MS.

F. AUGUSTINUS DAVILA Y PADILLA.

1604. F. Augustinus Davila y Padilla ex Hispania oriundus, Americanus patria, ortu Mexicanus, Petri Davila & Isabellæ de Padilla ex primis Mexicani regni expugnatoribus & transmissis inquilinis ortæ conjugum filius, adolescens Mexici die XIX novemb. MDLXXIX ordinem ingressus est, ac progressu temporis theologiæ lector institutus magisterii lauream promeruit. Priorem etiam egit cœnobii Tascalensis sive *de la Puebla de los Angeles* ; at dicendi facundia maxime fulsit, ut regius Ecclesiastes a Philippo III Hispaniarum monarcha assumtus fuerit : a quo etiam archiepiscopus S. Dominici in insula Hispaniola fuit anno MDXCIX præsentatus, & a Clemente VIII die XVIII augusti confirmatus, cujus tamen diploma pontificium Augustinus non recepit nisi mense januario MDC. Mox autem a consecratione ad Ecclesiam suam trajecit, eamque cum sapientissime administraret, præmatura morte sublatus est quarto regiminis anno ejus seculi IV, atque in sua cathedrali sepultus. De quo videndus Gil Gonçalez Davila *Theat. Eccles. de las Indias* pag. 266 T. I, Fontana in Theat. Lopez Hist. Gen. P. IV lib. 4 c. 1 p. 789, Fernandez in Concert. & *Hist. Eccles. de Nuestros Tiempos* ; hi nostrates : extrates verò Hieronymus Ghillini *Teatro de' literati*, ubi ab eo laudatur, *il famoso dicitore dell' età sua a nissun altro secondo* : & Antonius *Bibl. Hisp.* Scripsit autem in Indiis & Mexicano regno degens ex injunctione cap. provinc. Mexic. anno MDLXXXIX sibi facta

Historia de la provincia de sant Jago de Mexico de la orden de Predicadores, Matriti 1596 in 4. Auctore ipso præsente, & opus suum Hispaniarum principi nuncupante. Altera editio prodiit eodem fere titulo Bruxellis, Joannis de Meeberck 1625 in fol. pp. 654. Est & tertia editio hoc titulo, *Varia Historia de la Nueva España, y Florida*, Pinciæ 1634 in fol.

Hanc autem ibidem ingenue fatetur noster Augustinus a F. Andrea *Moguer* ejusdem provinciæ alumno ante annos 40 inchoatam fuisse, tum & a nostris Vincentio *de las Casas* & Dominico ab Annunciatione prosecutam, quam & F. Thomas *Castellar* etiam Latine reddiderat.

F. AZARIAS FRIDONIS.

F. Azarias Fridonis Armenus Naxciovanensis Ecclesiæ præsul electus, Romam pervenit anno MDCII die XV augusti confirmationis munus accepturus a Pontifice Romano, qui tunc Clemens VIII eum perbenignè recepit, ac consecrari jussit ab Hieronymo Bernerio cardinali Asculano ex ordine assumpto assistentibus Sydoniensi & Cursolensi episcopis, quod factum anno MDCIV, ut refert noster Fontana in Theatro & in Monum. ad eum annum. Quid autem postea evenerit, non sibi constat idem Fontana, nam in Theatro dictum Azariam asserit paulo post consecrationem acceptam Romæ obiisse & in ecclesia Armenorum sepultum, in Monumentis vero multis donariis imo & pecuniis a Pontifice auctum in patriam remeasse. † 1604.

Ejusdem meminit cum laude F. Thomas Malvenda *De Antichristo* Lib. IV cap. 9 Ed. Lugd. pag. 217 *a. Vidimus nos*, inquit, *& allocuti sæpius familiariter sumus Romæ F. Azariam Fridonem ordinis Prædicatorum a Clemente VIII consecratum archiepiscopum urbis Naxiavam in Armenia majori, qui mira referebat de Christianis Armeniæ, qui etiam Clementi VIII*

Relationem exhibuit de statu Ecclesiarum Armeniæ, quam cum aliis rebus ad id pertinentibus typis excusam Romæ publicavit F. Dominicus Gravina ordinis Prædicatorum.

Sæc. XVII.

F. BARTHOLOMÆUS DE LEDESMA.

1604. F. BARTHOLOMÆUS DE LEDESMA Hispanus ex pago *Nieva* prope *Ledesma* oppidum in diœcæsi Salmanticensi, natus patre Bernardo de Ledesma, matre Joanna Martin ejus conjuge, adolescens in conventu S. Stephani Salmanticæ ordinem ingressus ac professus XIX martii MDXLIII, pietate jam & eruditione ac pluribus aliis dotibus clarus transfretavit in Indias, Martini Enriquez viceregis tum a sacris confessionibus. Mexicanæ Academiæ Cathedraticus primarius paulo post accessum institutus, idem postea munus in universitate Limensi a provinciali capitulo Limæ MDLXXXI habito consecutus est. Defuncto F. Bernardo *de Albuquerque* ord. Præd. episcopo Guaxacacensi (*Oaxaca* vernacule dicunt) XXIII julii MDLXXIX, eidem Ecclesiæ designatus est a Philippo II successor, & anno MDLXXXIII consecratus gregem suum sedulo coluit, verbo & exemplo pascens, optimique ac vigilantissimi pastoris partes omnes implens ad MDCIV, quo exeunte Februario obiit, fuitque in cathedrali sua sepultus. Gymnasium erexit Antequeræ, quæ caput est & sedes provinciæ Guaxacacensis, ac dotavit 2000 auri pondo annui census pro 12 collegis ex eadem civitate ortis. Cathedram præterea theologiæ moralis in ecclesia sua episcopali instituit 400 dato auri pondo census item annui, quam & suo ordini perpetuo annexam voluit. Ædificavit & sororibus ordinis monasterium atque largissimis eleemosynis ditavit. Erga pauperes una largissimus, reditus iis omnes ut fidelis dispensator distribuens, nilque fere in privatos usus aut commoda reservans, sobriissime & moderatissime vivebat. Dicunt ad insulam Panamensem prius nominatum, sed recusasse. Ejus cum laude meminerunt Gil Gonçales Davila *Teatro Eccles. de las Indias*, F. Augustinus Davila Padilla *Histor. provinc. Mexic.* p. 512, F. Antonius de Remesal *Histor. prov. de Chiapa* p. 717, F. Joann. Melendez *Hist. prov. Perua.* T. I pag. 527. Scripsit instante F. Alphonso de Montufar ord. Præd. episcopo Mexicano

Una soma de casos de conciencia ò de los sacramentos, Mexici 1560, quæ postea aucta & recognita iterum prodiit Salmanticæ, Hær. Matthiæ Gastii 1585.

Scripsit & tractatus alios plurimos, qui fluctibus obruti perierunt, cum e Peruano ubi agebat regno ad Ecclesiam suam *Oaxaca* navigaret: nam quod Possevinus laudat *Summ. rium ad christianam religionem ac pietatem spectans*, aliud non est ab opere a nobis citato, vulgarique Hispanico exarato.

F. DOMINICUS BAÑEZ.

* 1604. F. DOMINICUS BAÑEZ Hispanus, inter præstantissimos theologos numerandus, a seculi XVI circiter medio ad sequentis XVII initia scholam Thomisticam eruditionis ac sapientiæ suæ lumine plurimum illustravit. Acta ejus pluribus anecdotis aucta jam ante viginti annos hic inserenda scripseram, verùm elogium illud certo quantum memini accuratum, nescio quo casu, inter schedas meas innumeras disparuit: adeo ut communibus tantum & cuilibet obviis, quæ de seipso in suis præfationibus narrat, urgente prælo standum mihi sit. E Cantabria genere oriundum omnes fatentur, licèt de loco non conveniant, Mondragonensem plerisque, aliis qui ex ipsius Bagnezii ore ita se audivisse asserunt, inter quos Johannes de Prato in suo *De Monarchiis Catholicis* opere ab Antonio in Bibl. Hisp. laudatur, Balmasedanum, & Pinciæ natum contendentibus. Quindecim annos natus, humanioribus litteris jam plane instructus, Salmanticam venit, & in gymnasio academiæ publico philosophiæ stadium integrum dimensus est. Tum verò aspirante numine, quod à puero in desideriis illi fuerat, in regia S. Stephani Salmantina domo nomen ordini Prædicatorum dedit, tirocinioque cum singulari pietate exacto, votisque Deo nuncupatis, arenam philosophicam iterum remetiri pro more domus compulsus est. Exinde theologiam aggressus, celeberrimos totius Hispaniæ audivit professores supra laudatos Melchiorem Cano, Didacum de Chaves, & Petrum de Sotomayor: condiscipulos quoque nactus est ingenio & solertia præstantes, qui & ipsi eximii theologi evaserunt, inter quos ipse numerat Bartholomæum Medina virum nominatissimum. Ubi auditoris exegit stadia, jubente Dominico de Soto gymnasii Sanstephanei regente, philosophiam juniores sodales docuit, cursuque finito magister studentium institutus, hujus officii munia non solum sedulus implevit, sed & professorum theologiæ academicorum vel infirmorum, vel aliquando absentium vices agebat non sine laude & plausu. Interea quinque annis solidis Summam S. Thomæ suis sodalibus interpretatus est, unde apud studii majores tantam sibi famam comparavit, ut ex æqualibus primus præsentati titulum & honores reportarit. Ad graviora deinceps regentis in celebrioribus Hispaniæ gymnasiis munera gradum fecit: ac primum in Abulensi, quod octo annis moderatus est, hinc in Complutensi, deinde in famoso S. Gregorii Pinciano: unde post duodecim annos tandem Salmanticam reversus, subito cathedram quam vocant Durandi in universitatis gymnasio publico communi electorum suffragio sibi delatam regere adorsus est anno MDLXXIX: at non diu illic stetit. Vacante enim paulo post primaria & publico certamini exposita, eam in concursu theologorum primi nominis, vocalium omnium calculo tota plaudente academia reportavit. Quam deinceps ad ultimum vitæ moderatus est, hoc est ab anno MDLXXX ad annum MDCIV, quo XII kal. novembris in domo nostra S. Andreæ Medinensi transiit ad meliora, annum ætatis agens septimum supra septuagesimum. Vir autem iste sapientissimus, qui vitam totam in studio exegit, & quinquaginta circiter annis scholas theologicas rexit, non novis adinveniendis, sed antiquæ & sanæ SS. Augustini & Thomæ doctrinæ sartæ tectæque tuendæ operam impendit omnem. Hinc summa qua in Salmantina universitate pollebat auctoritate, quæ tanta erat, ut ejus sententiæ omnes acquiescerent, non aliter usus est, quam ut obstaret, ne profanæ vocum novitates, doctrinæque peregrinæ in eam inducerentur, quod ejus ætate quidam tentabant, nervosque omnes animi intendit, ut eliminarentur, & censuris percellerentur. Illud etiam in Bagnesio mirum, quod etsi in scholis continuo versatus, vitæ spiritualis vias reconditiores perspectas haberet omnes, nec mysticæ theologiæ minus quam scholasticæ peritus esset. Unde cum Abulæ ageret ubi octo circiter annis stetit, sanctissima illa virgo, decus & ornamentum Carmeli, Theresia a Jesu confessarium eum sibi delegit, arcanorum cordis intimiorum conscium esse voluit & directorem, seque illi spirituali quodam incantamento ita devinctam professa est, ut se nihil suscipere posse diceret, nisi a Bagnesio antea probatum. Hæc ejus opera:

1. *Scholastica commentaria in primam partem angelici doctoris duobus tomis.* Prior *usque ad* LXIV *quæstionem pertingit*, & prodiit Salmanticæ in Stephaniana domo 1584 in fol.

Alter *Super cæteras primæ partis quæstiones.* Prodiit quibusdam annis postea Ibidem 1588 in fol.

2. *Scholastica commentaria in Secundam Secundæ Angelici*

Angelici doctoris, quibus quæ ad fidem, spem, & charitatem spectant, clarissime explicantur, usque ad XLVI *quæstionem*, Salmanticæ iisdem typis 1584 in fol.

Tomus alter *in Secundam Secundæ* a quæstione LVII ad LXXVIII *de jure & justitia Decisiones* prodierunt, Salmanticæ, typis iisdem 1594 in fol.

In præfatione hujus tomi promittebat se Tertium editurum in quo *de religione, de fortitudine, & de temperantia* acturus erat, quod tamen gravioribus negotiis præpeditus non præstitit.

3. *Commentaria in tertiam partem S. Thomæ & in supplementum.* MS Romæ habentur in Altempsiana, ut asserit Antonius ex catalogo a se viso.

Quatuor verò tomi priores in primam partem & in secundam secundæ prodierunt Venetiis 1586, 1595, 1602 & 1604: & Duaci, Petri Borremans 1614 & 1615 in fol. Laudatur & alia editio Coloniæ Agripp.

4. *Relectio de merito & augmento charitatis a Bagnesio anno* MDLXXXIX *Salmanticæ in vigilia pentecostes solemniter pronunciata.* Edita ibidem 1590 in 8.

5. *Institutiones minoris dialecticæ, hoc est Summulæ*, Coloniæ 1618 in 8.

In Dialecticam Aristotelis.

In libros ejusdem de generatione & corruptione commentaria & quæstiones, Salmanticæ 1585 in fol. Venetiis 1596 in 4: Coloniæ 1614 in 4.

Cùm primum Ludovicus Molina Hispanus, sed qui in Lusitaniam secesserat, *concordiam suam gratiæ cum libero arbitrio* typis edidit Conimbricæ anno 1588, mox Bagnezius apud sancti officii Hispanum tribunal intercessit, ne hujus operis exempla in Hispania distrahi permitterentur, pluresque ejusdem libri propositiones ceu Pelagianas ad idem tribunal denunciavit. Interea recriminante Molina, & Bagnezii doctrinam ceu Calvinianam accusante, quælibet pars suam doctrinam scripto defendit. Bañez, & alii septem cum eo Prædicatores singuli suum librum apologeticum scripserunt, & inquisitori supremo obtulerunt. Verùm jubente tribunalis præside, ut ex octo libris unicus fieret, hæ partes Bagnesio, Petro de Herrera, & Didaco Alvarez commissæ sunt, a quibus post quatuor menses editus est & oblatus liber hoc titulo:

Apologia Fratrum Prædicatorum in provincia Hispaniæ sacræ theologiæ professorum, adversus novas quasdam assertiones cujusdam doctoris Ludovici Molinæ nuncupati, theologi de societate Jesu quas defendit in suo libro cui titulum inscripsit: Concordia liberi arbitrii cum gratiæ donis &c. *& adversus alios ejusdem novæ doctrinæ sectatores ac defensores de eadem societate*, Matriti die XX novemb. MDXCV.

Sacro generalis inquisitionis tribunali ac nuncio apostolico obtulit Didacus Alvarez. Subscripti leguntur non solum auctores tres nominati, sed & cum eis suffragatores ejusdem provinciæ ad duos supra viginti theologiæ professores & magistros.

Specialis ab iis tractatus additus fuit, *De intrinseca divinæ gratiæ efficacia: Libellus etiam supplex, quo totius apologiæ summa paucis exponitur*

Cùm autem F. Franciscus Zumel emeritus theologus Salmanticensis & ordinis de Mercede tum generalis a Molina & ejus asseclis in causam vocatus esset, & iisdem accusationibus appetitus fuisset ac Bagnezius, triplicem ille (nempe Zumel) doctrinæ suæ defensionem elaboravit, ut Molinæ querelas refelleret.

Has autem defensiones Bagnezius visas approbavit, & ut suas haberi voluit, & ut in quocunque judicio etiam pontificio doctrinæ suæ fidem facerent iis subscripsit VII julii MDXCV.

Hæ primæ velitationes licèt graves majoribus deinceps certaminibus vias aperuerunt, & nondum finis. SÆC. XVII.

Qui plura de Bagnesio scire cupit, legat acta congregationum de auxiliis a R. P. F. Jacobo Hyacintho Serry S. T. M. P. edita Lovanii, Denique 1700: & Antwerpiæ 1709 in fol.

F. FRANCISCUS DE AVILA.

F. Franciscus de Avila Hispanus patria & professione Abulensis nobili loco natus, in S. Gregorii Pincianum admissus collegium, inter sodales tantum emicuit, ut exinde alios quas acceperat artes & disciplinas edocere profiterique jussus fuerit. Quod dum ille munus obiret, a S. R. E. cardinali cognomine consobrinoque suo D. Francisco de Avila nuper a Clemente VIII anno MDXCVI mense junio sacrum in collegium aggregato, Romamque vocato, delectus fuerit ob præclaras animi dotes, & singularem pari cum innocentia morum eruditionem, in theologum & commensalem, cujus in omnibus ita cardinali grata fuit opera, ut eo promovente in sacram Indicis congregationem a pontifice consultor ascitus fuerit. Interfuit nec spectator otiosus celeberrimæ illi Dominicanos inter & Ignatianos *De divinis auxiliis* sub Clemente eodem pontifice disputationi, de qua & scripsit, & qua etiam fervente Romæ mortalibus exemptus est anno MDCIV. Ejus cum laude meminere Gil Gonçalez Davila, *Teatro Eccles. de las Españas* T. II inter claros scriptores Abulenses, Lopez *Histor. gen. ord. Præd.* P. III pag. 278, Fernandez in *Concert.* & Antonius in *Bib. Hisp.* Scripsit ac edidit hoc titulo: 1604.

1. *De gratia & libero arbitrio: sive De auxiliis divinæ gratiæ*, Romæ, Dominici Liliotti 1599 in 4 pp. 461.

2. *Dissertatio de confessione per literas sive per internuncium capitibus 23 complexa*, quam Clementi VIII, qui decreto suo adversam Emmanuelis Sà sententiam proscripserat, auctor nuncupavit Romæ 1599. Quæ & iterum prodiit curis nostri Francisci Choquetii, Duaci, Baltazaris Belleri 1623 in 8 pp. 85.

F. FRANCISCUS CICALA.

F. Franciscus Cicala vel *Cicada* Ligur Januensis nobili patritiaque familia natus, claruit ineunte seculo XVII inquisitor tum Salutiensis. Ejus meminit abbas Michael Justiniani Scrittori Liguri p. 234 ex Ughello Ital. Sac. T. I inter episcopos Salutienses col. 1445, ubi sic legitur de Juvenale episcopo veneno sublato, & cum opinione sanctitatis defuncto anno MDCIV: *Habuit in ejus inferiis* 1604.

Luculentam orationem F. Franciscus Cicada Genuensis ex ordine Prædicatorum quæsitor fidei, defuncto plena decoris familiaritate conjunctissimus.

Quæ tamen oratio an & ubi reperiatur edita vel MS uterque silet.

F. GABRIEL A SANCTO ANTONIO.

F. Gabriel a Sancto Antonio Hispanus seculo XVI natus, concionator ordinarius agebat in ecclesia nostra *de Guadalajara*, cùm F. Michael *de Benavides* e Philippinis in Hispaniam redux suplementum missionariorum cogebat ad eas insulas ablegandum. Huic se Gabriel noster adjunxit, & cum illustri F. Didaco *Aduarte*, de quo postea ad 1637 Hispali navem ascendit XVIII julii MDXCIV, & mense decembri Mexicum pervenit. Concionibus per aliquot menses in cathedrali habitis XXV martii anni sequentis mari se dedit Philippinas pe- 1604.

SÆC. XVII. tens, quas x junii ingressus est. Manilæ annos duos & sex menses substitit, verbum Dei Hispanis continuo prædicans. Postea visus est ob graviora hujus insulæ negotia, ad aulam Hispanam mittendus, iterque aggressus est sub finem Februarii MDXCVIII per Indiam Orientalem, nam Malacam primum adivit, ubi duobus annis restitit, hinc ad insulas de *Ceylan y Manar, Charamandel, Madure, Protho, Cochin, Goa*, unde tandem anno MDCIII nave conscensa intra sextum mensem Olissiponem pervenit, & Matritum progressus scripsit ac edidit vernacula Hispana

Breve y verdadera relacion de los successos del reyno de Camboxa, Pinciæ, Petri Lasso 1604 in 4 pp. 166. Extat Parisiis in Regia O 1363.

Opella est curiosa in tres partes divisa, prima narrat iter Generalis Galinato Camboiam, & plura illarum regionum regna describit: secunda gesta in regno Camboiæ per Aloysium *Perez das Marinas* prosequitur, & tertia suum ipsius iter circa globum terræ actaque a se omnia & passa refert. Sic habet illa parte tertia fol. 44: *El sancto viejo Fray Juan de Castro, y el padre fray Miguel de Benavides fueron los primeros Españoles, que en habito de religiosos entraron en China &c.* & fol. 45: *ultimamente el año de* MDCI *entraron dos religiosos desta provincia de Filippinas en China, y estan en ella con voluntad de los Mandarines y consentimiento del Rey.* Tum autem cùm relationem illam typis dedit & regi catholico obtulit, commissa sibi a præside consilioque Philippinarum in aula Matritensi urgebat, ut quantocius ad eas regiones evangelii causa rediret. Ejus meminit Antonius in *Bibl. Hisp.*

F. GASPAR A CORDUBA.

1604. F. GASPAR A CORDUBA Hispanus Bæticus, ortu fuit Malacitanus, patrem habuit Martinum Ferdinandum de *Cordoua y Leon* e nobili comitum *de Cabra & Marchena*, ducumque *de Arcos* stirpe, matremque D. Mariam *Laso de la Vega* clara Malagæ prosapia Gutieris *Laso de la Vega* filiam. Fuerunt illi fratres quinque, Gutieres primogenitus & Georgius aulæ militiæque addicti ambo, at Gomesius, Martinus, & Bernardinus tres ordinem nostrum Salmanticæ in conventu S. Stephani professi, viri egregii ætateque florente morte sublati, quibus soror erat S. Claræ regulam amplexata Malagæ magni animi dotibus atque virtutibus clara. Sed omnibus præcelluit Gaspar hic noster, qui præclaris ornatus adolescens moribus ac disciplinis Cordubæ nomen ordini dedit, adeoque pietati ac litteris se totum dedit, ut Gregoriano meruerit asscisci collegio Pinciano, ubi sacris sic integro vacavit novennio litteris, ut vix eo profundior haberetur in Hispania theologus. Sic addictum studio ferunt, ut illud humanis aliis quibusvis anteponeret, & vix binis ad meridiem ovis sorbilibus contentus pro prandio, mox ad libros reverteretur & curreret, sed & ex somno non paucas horas detraheret, quas eis avide conferebat. Viginti circiter annos & quinque sacram in conventu Cordubensi docuit theologiam. Prior Malacitanus electus moleste tulit, & inde Hispalim ad sancti Thomæ collegium vocatus regens, promptus accessit, & ut imposito sibi munere fungeretur ardentius, ad seram usque noctem jejunus studio vacabat. Acris ille fuit vir omnino judicii, quem adeo variis difficilioribusque in rebus & casibus audire solebant omnes & consulere: memoriæ adeo felicis ac tenacis, ut quod semel attente legisset, vix ab ea quovis lapsu temporis effugeret. D. Thomæ summam theologicam adeo penetrarat, ac mente tenebat, ut decisiones, argumenta, solutiones ad amussim in promptu haberet, uti & ejusdem summam contra gentiles, ac in illam Ferrariensis erudita commentaria. Bis tamen interea fuit etiam invitus ad regimen raptus, semel a suis Cordubensibus electus prior, tum & regii S. Crucis conventus Granatensis, quo fungens munere cùm Hispalim ad provinciale capitulum accessisset, prior ipse provincialis assumptus est provinciæ suæ Bæticæ, quam pari vigilantia & laude rexit annis duobus: inde vocatus a Philippo II rege catholico, delectusque Philippo Hispaniarum principi filio suo & futuro successori sacris ut esset & arcanis a confessionibus anno MDXCVII, quod ille munus timidus detrectabat, nec nisi ordinis magistro præceptis adigente F. Hippolyto Maria Beccaria coactus oneri supposuit humeros. Quo in officio quam prudenter quam pie, fortiter, ac modeste se habuerit, ad status etiam a Philippo III vocatus consilium, omnes aulici mirabantur, adeo libere & infracte quæ recta ei videbantur, ac e re essent Ecclesiæ vel regni dicere non verebatur. Quod cùm semel apud regem excusare vellet, non modo non graviter ferre rex, sed & probare se maxime dixit, velleque hac eum opinandi dicendique facultate uti, unde contigit, ut miserorum aulicorumque negotiis & supplicationibus obrueretur. Sic ille tamen in aula se præstitit aulicum, ut humilem, austerum pauperemque nunquam abjecerit, intermiseritque religiosum, pristinamque ad ultimum usque vitæ spiritum, etiam senio fractus atque laboribus, retinuerit disciplinam. Ad superos transiit IV junii MDCIV in conventu Pinciano, magno omnium luctu & desiderio, regisque ipsius Philippi III, qui & decumbentem adhuc graviter confessarium aulici sibi a secretis intimi visitatione solari dignatus fuerat: sepultus autem fuit magna, quæ talem tantumque decebat virum pompa in ejusdem conventus aula capitulari, unde postea gentiles ejus & consanguinei anno sequenti cadaver ejus integrum omnino repertum Cordubam transtulerunt. Quæ omnia noster Joannes Lopez longe fusius refert P. III Hist. Gen. lib. I capp. 52 & 53, quæ hic contraximus. De eo etiam agunt Fernandez Concert. Prædic. pag. 482 a, & Ægidius Gonçalez Avila *Teatro de Madrid* p. 327, sed & alii. Cordubæ theologiam docens prælegerat ac scripserat

Quæstiones de Pœnitentia, De visione, scientia, & nominibus Dei. Quæ tanti habebantur apud omnes, ut avide sibi quisque conaretur eas exscribere, aliis etiam in universitatibus atque collegiis, adeo ut nonnulli postmodum non erubuerint in lucem emittere publicam, plagiarioque crimine, ut suas venditare. Sic Lopez citatus.

Avila verò citatus sic de eodem: *Es licion muy provechosa la que dexo escrita Fray Gaspar de Cordoua confessor del Rey Phelipe III, en un papel, que vi original su data 26 de junio 1602 escritta al mismo Rey, en que le dice lo seguiente: El Apostol san Paulo tratando de la obligacion de su ministerio de predicar, avertir y avisar dize:* væ mihi si tacuero. *Hai de mi si callare en las occasiones y tiempos que devo hablar. Yo siento en el alma el mover platicas, que pueden dar pesadumbre a quien devo servir con sangre y vida. Pero hallome en un officio de su condicion y institucion penoso, como ministro del sagramento de la penitencia, que es de dolor y pena. Tengo de hablar so pena de ser a Dios y a mi Rey traydor, y si callare, Hai de mi, que hago mal, no solo a mi alma, sino tambien a las de aquellos, cujo bien devo procurar y zelar, y procurando complir con esta obligacion. Digo señor &c. y da cuenta de un negocio de los graves de aquel tiempo.* Unde habemus Gasparem nostrum Tractatum regi regiisque confessariis scripsisse, uti eodem officio postea functus noster Joannes a S. Thoma Philippo IV scripsit anno 1644, qui tamen Tractatus privatis servati scriniis latent luce dignissimi.

F. HIERONYMUS ALMONAZIR.

† 1604.

F. Hieronymus Almonazir Hispanus conventus Civitatensis, *Ciudad-Rodrigo* vernacule dicunt, alumnus sacræ theologiæ magister, atque per annos XL variis in locis Burgis, Pinciæ; Compluti theologiæ professor ut vocant cathedraticus, Complutensis academiæ decanus, rudeque demum in ea anno MDXCII donatus, anno MDLXX vespertinam theologiæ moderabatur cathedram, & deinde sacræ scripturæ cathedram ibidem annis pluribus maximo discipulorum confluxu suique nominis fama rexit, supremi senatus inquisitionis Hispaniarum consilii consultor etiam & censor adlectus. Ad seros ille usque annos pervenit semper addictus literis & religioni, Complutique demum octogenario major pie devixit anno æræ christianæ MDCIV. De quo Joannes Lopez P. III lib. I cap. 66 pag. 286, & P. IV lib. I cap. 60, pag. 200, Fernandez, Gil Gonzalez Davila *Theat. Eccl. Hisp.* T. I ad Martinum episcopum Civitatensem & alii. Etsi autem ejus in sacram scripturam prælectiones quotidianæ tanti haberentur apud non discipulos modo, sed eruditiores Hispaniæ theologos, ægre tamen adduci potuit, ut ex eis aliquid in publicam lucem emitteret, importunis tamen amicorum victus precibus typis commisit

1. *Commentaria in Canticum Canticorum*, Compluti, Joannis Iñiguez a Lequerica 1588 in 4: T. I pagg. 456, T. II pp. 383. Eruditum plane profundumque opus, omnigena refertum eruditione, quod hominem arguit non in SS. Patrum lectione tantum, sed in Hebraicis Græcisque interpretibus egregie versatum, adeoque merito laudatum a viro eruditissimo Garsia *Loaysa* Philippi principis Hispaniarum postea regis III præceptore, singulari data ad auctorem epistola eidem operi præfixa, & a Christophoro *Collantes* S. J. theologo: sed & a Possevino qui *nemini eorum qui in idem Canticum Canticorum antea scripserunt cedere censet.* Scio eumdem Possevinum postea ubi de Ludovico Legionensi Augustiniano, expositionis etiam in Canticum Canticorum auctoris sic loqui, *qui utramque & hujus & Hieronymi* nostri *contulerit, intelliget aut utrumque in eodem fuisse sensu, aut alterutrum ab altero non pauca mutuasse.* Quam Possevini censuram excipit Antonius in *Bibl. Hisp.* ubi de Ludovico. Ast mihi qui utrumque diligentius contuli, aliud plane utriusque non verbis modo & sententiis, sed & methodo styloque omnino diversum commentarium visum est, quod & curiosus quisque ex utriusque collatione facile comprobabit. Adde Ludovicum brevissime omnia exponere, & ad hominem christianum privatum quemque fere Salomonis verba referre, Hieronymum verò fusius ex sacris interpretibus commentari, & ad Ecclesiam utramque antiquæ legis & novæ omnia componere, esto aliquando, quod non mirum in ejusdem sacri libri expositoribus, eumdem ex iisdem fontibus sensum eliciant, sed absque ulla in alterutro, quod tamen insinuare videtur Possevinus, plagii nota.

2. *Commentaria in quintum Matthæi caput, epistolam Pauli ad Ephesios, sermonem Dominicum, & in psalmos aliquot*: ac præterea *Controversiarum scholasticarum centurias, quæ theologorum studia forte nonnihil juvabunt.* Sic promittebat in epistola operis præcedentis nuncupatoria brevi in lucem prodenda: at non prodiisse constat, ubi verò serventur MS dicent indigenæ.

F. HIERONYMUS CAPALLA.

† 1604.

F. Hieronymus Capalla vel *Capella* Insuber, patriaque & professione Salutiensis, ejusdemque suæ civitatis fidei censor generalis, inter scriptores Pedemontanos a Francisco Augustino *della Chiesa* laudatur, ut a quo hæc prodierint scripta & edita:

Orazione funebre nella morte di Matteo Roverio consiglier di stato di sua maestà christianissima e vicenescallo nel marchesato di Saluzzo, che si stampò con molti versi Latini e volgari di diversi autori, Carmanioiæ 1585 in 4.

Alcuni motetti da esser posti in musica a due chori per la solennità del SS. rosario nella Domenica prima d'ottobre, Tortonæ 1604.

Ejus meminit Rovetta ad 1590, additque opus aliud hoc titulo:

Tractatus adversus hæreses sui temporis, & orationes elegantissimas. Sed hæc an edita sint aut ubi MS serventur silet pro more. Itaque penes eum fides.

F. HIERONYMUS JOANNINUS.

† 1604.

F. Hieronymus Joanninus vulgo *da Capugnano* dictus ab originis suæ loco in Apenninis tractuque Bononiensi, conventus Bononiensis alumnus, vir religionis zelo, prudentia, divinarumque studio litterarum & humanarum commendandus, a magistro ordinis F. Paulo Constabili anno MDLXXX electo ascitus a secretis & socius, eoque Venetiis e vivis erepto post biennium die XVII septemb. MDLXXXII sui dicti conventus prior præfectus, datus est postea Vicentiæ contra pravitatem hæreticam inquisitor, quod diu prudenter ac summa integritate gessit officium, tam studio intentus quam officio. Plura siquidem ille scripsit, quæ & ipse refert ad Stephanum Pighium de studiis suis scribens, uti legitur in *Itinerario Italiæ*, ubi de Vicentia civitate conventuque Prædicatorum agit. *Est hoc*, inquit, *cœnobium elegans, religiosum, vereque in urbe primarium, in quo est museum nostrum curarum & cogitationum vel cultus Dei causa, vel hominum utilitatis, vel officii tuendi conscium a me susceptarum: in quo viginti amplius opera vel ad divinam scripturam, vel ad scholasticam theologiam, vel ad inquisitionis officium, vel ad Latinam linguam & Italicam, vel ad historiam pertinentia a me composita invenies, quorum plerisque in litura adhuc jacentibus extremam manum non imposuimus. Speramus autem nos brevi edituros, Palatium incantationum, librum de jure status Ecclesiastici, B. Catharinæ Senensis vitam, & Additiones & Paranesim in Marii Nizolii Thesaurum Ciceronianum &c.* Hæc ipse de scriptis propriis, quæ puto latuerunt hactenus inedita forteque Vicentiæ apud nostros MS servata: nec enim alia feruntur ejus edita, vel mihi occurrerunt alia quam sequentia:

1. *Vita di F. Paolo Costabili maestro generale dell' ordine de' Predicatori*, Venetiis, Zoppini fratrum 1586 in 12 pp. 236. Quæ eleganter & accurate scripta ac merito legenda. Cui addidit: 1. *Ragionamento fatto dal P. Costabile la prima volta quei parlò a suoi Frati dopo l'esser maestro dell' ordine*, a pag. 83 ad 98: 2. *Orazione di Luigi Grotto cieco d'Adria recitata in Vinegia nella chiesa de SS. Gio. e Paolo nelle seconde essequie del detto Costabile*: quia primæ factæ sunt apud S. Dominicum, in quibus orationem funebrem habuit F. Petrus Rodulphus Tossinianensis Minor conventualis Latine, quæ etiam hîc exhibetur: tum deni-

SÆC. XVII. que innumera elegantiorum ingeniorum in laudem Constabilis omnis generis carmina. Extat Parif. in Regia H 2815.

2. *La Guida de' peccatori*, Venetiis 1595. Celebratissimum est nostri Ludovici Granatensis opus, quod ex Hispano Italum fecit, præfixa etiam ejusdem Granatensis vita.

3. *Pensieri Cristiani posti'nsieme sopra varii e bellissimi soggetti, di Dio, dell' huomo, della virtù, e del peccato, e ripieni di concetti scritturali, affettivi, politici, morali, & istorici, scelti da i puri fonti degli antichi padri*, Vicentiæ, Georgii Greci 1600 in 8 pp. 789. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

4. Additiones ad Itinerarium Italiæ Francisci Schotti hoc titulo editum opus: *Itinerarium nobiliorum Italiæ regionum, urbium, oppidorum, & locorum nunc serio auctum, & tabellis chorographicis & topographicis locupletatum: in quo tanquam in theatro nobilis adolescens etiam domi sedens præstantissima regionis delicias spectare cum voluptate poterit: auctoribus Francisco Schotto Antverpiensi J. C. & F. Hieronymo ex Capugnano Bononiensi Prædicatorio*, Vicentiæ, Francisci Bolzettæ 1601 in 8 pp. 291. Prodiit etiam Antwerpiæ 1625 in 8, & iterum Amstelodami apud Jodocum Janssonium 1655 in 12. *Italice* versum edidit Paduæ Matthæus Cadorini 1654 in 8. Prima editio extat apud nostros mox laudatos.

5. *Discorso del parlare, cioè, come si raggioni del grandissimo Iddio, degli Beati Spiriti, de' santi, e dell' anime del purgatorio, del limbo e dell' inferno, degli huomini, de' demoni, degli animali & altre creature irraggionevoli, scritto al signor Filippo Capponi dal F. Girolamo Giovannini da Capugnano &c.* Venetiis, Baresii Barozzi 1604 in 12. Extat apud nostros jam laudatos.

6. *Trattati spirituali della B. Angela da Foligno.* E Latino nempe Italice vertit, prælo paratos & a censoribus probatos habebat cum facultate prioris provincialis Lombardiæ Romæ 20 maii 1604, an autem typis prodierint, mihi ignotum. Sed extat a morte auctoris edita

7. *Vita e conversione maravigliosa della B. Angela da Fuligno suora del terzo ordine di S. Francesco, tradotta dal P. Geronimo da Capugnano &c.* Venetiis, Catani 1669 in 12 pp. 275. *Ove*, sic ille, *s'insegnano le vie alla perfezzione, l'eccelenza delle virtù, e la brutezza de' vizii, e si discorre sopra la passione del signore molto affettuosamente.* Extat in Regia H 2274.

8. *Vita V. P. F. Humberti magistri ord. Prædic.* V præfixa libro cui titulus *Vita Fratrum O. P.* a nostro Gerardo Lemovicensi scripto, Duaci, Balt. Belleri 1619 in 4. Extat in Regia H 1668.

9. *Annotationes ad Vaticinia de successoribus pontificum Romanorum Latine & Italice*, Venetiis 1605 in 4. Extat Romæ in Barberina.

10. *Tractatus de anno sancto.*

11. *Sermones B. Humberti Burgundi instituti Prædicatorum generalis magistri quinti* edendos curavit Venetiis apud Zalterium 1603 in 4: quam editionem Dominico cardinali Pinello nuncupavit. Subjecit & epistolam ad P. Antonium Possevinum, quæ sic incipit: *Jam tandem liber iste in lucem prodit, Antoni Possevine ætatis nostræ christiane Ulisses, quem uti jacere in tenebris non paterer, non semel sed sæpe multis argumentis iisque firmissimis hortatus es &c.* Vide T. I hujus operis p. 146 a, ubi de B. Humberto, quid de illa editione censendum. Extat in Regia D 1410.

12. *Raggionamenti del P. Salazar Certosino sopra il simbolo della Fè tradotti dal Spagnuolo in volgare Italiano.*

13. *Expositiones & declarationes officii Hebdomadæ sanctæ simul cum eodem officio editæ.* Sic Bumaldus in Minerv. Bonon. qua autem lingua non additur.

14. *Trattato de' Cambii.* Sic Pius & Bumaldus. Plura alia scripsisse edidisseque ferunt Pius, Possevinus, Fernandez, Rovetta ad 1604, & ipse fatetur, quæ fortè aliquando revelabunt & in lucem edent sui gentiles. Vivere autem ille desiit Romæ anno 1604, ut illi asserunt.

F. JACOBUS BUYENS.

F. JACOBUS BUYENS Belga Brabantus, patria Mollanus a Molle Campiniæ Brabantiæ celebri municipio ortus, ordini nomen dedit in conventu Antwerpiensi, evasitque vir pius, eruditus sacræ theologiæ lector, fervidus divini verbi præco, ac in Novatores ardentissimus missionarius. Obiit Antwerpiæ XII junii MDCIV cui hoc aliâs epitaphium in peristylio legebatur: *R. P. Jacobo Buyens Molano, qui societatem Rosarii Deiparæ eximiè promovit, & fervidum adversus Novatores Ecclesiasten egit. Obiit &c.* Hæc ab eo relicta opera: † 1604.

1. *Exercitatio spiritualis ad assequendam cum Deo unionem*, Belgice. Prodiit Antwerpiæ & Silvæducis.

2. *Thesaurus confraternitatis SS. rosarii*, Belgice, Antwerpiæ, Hier. Verdussen 1600: & a morte auctoris 1614 in 8.

3. *Vitæ illustrium virorum Anglorum, Scotorum, Saxonum, & Belgarum ordinis Prædicatorum*, Belgice. Extat exemplar MS apud nostros Antverpienses absque nomine auctoris, quem tamen illum censet noster Ghilbertus de la Haie in *Bib. Belgo-Dom.* MS. Idem refert Lillerii se vidisse *vitam B. Zegheri Latinam a nostro Jacobo ex variis collectam.*

4. *De reformatione religiosorum tractatus a nostro Joanne Nyder compositus*, a mendis verò a Jacobo nostro purgatus, additis locorum scripturæ ac SS. Patrum indicationibus illustratus, jam jam ab eo erat prælo committendus, sed morte prohibitus fuit: quod & fatetur noster Joannes Boucquetius in præfatione ad illud idem opus a se postea editum.

Ejus meminere Valerius Andreas Dessellius in *Bib. Belg.* & Swertius in *Monim. sepulcralibus.*

F. LUDOVICUS WGLIENGUE.

F. LUDOVICUS WGLIENGUE Insuber Pedemontanus, ineunte seculo XVII concionator haud infacundus, sacris eruditus disciplinis, scripsit & edidit Italice libellum, quem ipsemet postea Parisiis apud Sanjacobeos nostros agens Gallice vertit, & typis commisit hoc titulo: 1604.

Le Tresor des indulgences du saint rosaire de la glorieuse Vierge Marie composé en Italien par le R. P. Louis Wgliengue predicateur Piemontois de l'ordre de S. Dominique, & traduit de nouveau par lui même en François, Parisiis, Joannis Lebouc 1604 in 16 pp. 125. Sebastiano Zamet ex regis ordinariis, & reginæ domus præfecto opellam auctor nuncupavit. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. PETRUS A SANCO DOMINICO.

F. PETRUS A SANCTO DOMINICO Hispanus Bæticus Hispali natus, sed Neapoli ad ordinem ascitus, & habitu conversorum ut apud nos Fratres laici vocantur, donatus, vir pius, religiosus & humilis, cùm erga mysteria passionis † 1604.

Domini mirum afficeretur, de superiorum licentia peregrinationem suscepit in Palæstinam, ut quæ Christus loca vita & passione sua consecravit, adiret, & adoraret ubi steterunt pedes ejus. Quæ postquam oculis propriis intuitus est, ac pio animo cultuque veneratus, inde circa 1600 reversus, scripsit ac edidit

1. *Del viaje que hiço a Gerusalem el año de* 1600, Neapoli 1604 in 8: postea in Hispania 1609.

2. *La vida de Jesu Christo, y de algunos santos Indianos de la orden de santo Domingo, juntamente con la de santa Ines de Montepulciano*, Neapoli 1604 in 8.

Ejus meminerunt Vallius noster in Compendio p. 276, & Antonius *Bibl. Hisp.*

F. ALPHONSUS DE MARCO.

† 1605. F. Alphonsus de Marco Neapolitanus, patria & professione Atellanovanus, seu Aversanus, sed ad conventum *della Sanità* Neapolitanum affiliatione, ut aiunt translatus, in conventu S. Dominici ibidem theologiam professus est pluribus annis, & tandem ad magisterium promotus in cap. gener. Pinciæ anno MDCV habito, unaque ejusdem studii primarius regens institutus: cujus muneris non diu postea mors eum absolvit. Vir fuit in ea Regni Siciliæ primaria a pietate & eruditione plurimi habitus, unde & quo interiit morbo afflictus, ab Academia Neapolitana collegio theologorum aggregatus fuit *ob eximiam doctrinam*, ut matriculationis acta publica loquuntur. Matthiæ Aquario S. T. M. viro in ordine celeberrimo de quo supra ad 1591 singulari amicitia conjunctus fuit, a quo & moriente suæ lucubrationes commendatæ ei fuerunt typis edendæ, quod summa cura diligentiaque præstitit, ut suo loco diximus. Videsis Theodorum a Valle pag. 275. Hujus itaque nostri Alphonsi est

Epistola nuncupatoria ad Jo. Andr. Prochuicium Præpositum Cracoviensem Sigismundi III regis Poloniæ in regno Neapolitano nuncium præfixa Formalitatibus Matthiæ Aquarii, Neapoli, Constantini Vitalis 1605 in fol. Præter opus hoc extraneum, cui tamen & ipse suam adhibuit operam illud finiendo, scripserat ipse luce digna

Commentaria in Logicam, Physicam, de Anima. Metaphysicam, & De ente rationis, sed quæ post ejus transitum, uti solet, inquit citatus a Valle, in aliorun manus devenerunt.

F. AMBROSIUS GULIELMINI.

† 1605. F. Ambrosius Gulielmini, sic enim scribit Vallius in Compendio, vel *Gulielmi* ut habet Toppius *Bib. Nap.* Parthenopæus conventus ibidem S. Dominici alumnus sacræ theologiæ magister ac collegii theologorum academiæ Neapolitanæ viceccancellarius, idemque unus e primis congregationis *della Sanità* dictæ erectoribus, vir disciplinæ regularis æmulator ardentissimus, obiit anno MDCV, & a Toppio citato laudatur inter scriptores, nullis tamen ejus operibus recensitis, quæ forsan a suis sodalibus speravit addenda.

De eo sic lego apud Malvendam Annal. pag. 484 a, ubi agit de donatione nostris facta monasterii S. Archangeli ad *Morfisa*, nunc conventus S. Dominici Neapolitani: *Ejus donationis publicum instrumentum extat in archivo conventus S. Dominici Neapoli, cujus exemplar fideliter ex autographo sua manu descriptum misit ad nos R. A. P. Magister F. Ambrosius Gulielminus de Neapoli, vir religione, probitate & doctrina insignis, & de antiquitatibus ordinis Prædicatorum optime meritus, in quibus pervestigandis & undequaque eruendis indefesso studio laborat.* Quibus Malvenda docet exemplum ejus donationis anno MCCXXXI nov. 1 ind. 5 factæ ad se a dicto Ambrosio missum. Cujus proinde opera præter theologica quæ reliquisse plura non dubitaverim, recensenda sunt

Antiquitates ordinis Prædicatorum in Regno Siciliæ e tenebris erutæ & in ordinem digestæ.

F. ANDREAS MENDEZ.

F. Andreas Mendez Hispanus provinciæ Bæticæ alumnus, cujus meminit Lopez Hist. Gener. P. IV, Lib. IV, cap. 2, & ex eo Fernandez, florebat circa MDCV, & scripsit grande volumen SEC. XVII. † 1605.

De las alabanças de nuestra Señora. Meminit Antonius Bibl. Hisp.

F. AUGUSTINUS DE MONTEALCINO.

F. Augustinus de Montealcino Etruscus Senis natus, Romæ ad Minervam ordini nomen dedit, evasitque sacræ theologiæ magister, ac in universitate Senensi publico lectoris & professoris munere reipublicæ stipendio seu honorario functus est & meruit. Perusii deinde in generali Romæ provinciæ studio magister studentium institutus, quibusdam annis egit ad MDXC, quo eodem anno ibidem cum eo morabatur Seraphinus Razzius collegii regens & præfectus, quem hic excipimus pp. 339 & 342, qui & addit felicissimo præditum ingenio fuisse, ad meliores litteras & disciplinas promtissimo, linguæ ad hæc Græcæ peritum, musarum contubernalem qua Latinarum qua Etruscarum, concionatorem clarum, & facundum oratorem, ac anno MDXCII vivum adhuc & sanum. Ejusdem meminit Ugurgierius *Pompe Sanesi* Tit. XIV n. 32 p. 354, & Gozzeus qui ad MDCV pervenisse testatur. Plura ab eo prodierunt typis edita, quorum hæc mihi nota: † 1605.

La Lucerna dell' anima, sive summa di casi di consienza. Prodiit anno 1588.

Panoplia Catolica, ed i Teoremi del vero bene. Auctor ipse meminit in prooemio libri superioris.

Summario della vita di san Giacinto, Romæ 1594 in 8. Extat Romæ in Barberina.

F. CAMILLUS SAMBORIENSIS.

F. Camillus Samboriensis Polonus sub finem seculi XVI & sequentis initia claruit vir excellentis memoriæ, ingenii felicioris, judicii acerrimi: sic enim de eo Pius col 341, qui & testatur suum Bononiæ in scholis sodalem fuisse. Theologiam exinde docuit apud suos Polonos, maximo auditorum concursu & plausu, magisterii etiam laurea ornatus, & studii generalis Cracoviensis regens primarius. Spes quas de se fecerat maximas, mors rescidit præmatura, qua collectus in ætatis flore, vix enim trigesimum ætatis compleverat, obiit Posnaniæ anno MDCV, ibidem sepultus. Eximiis laudibus celebratur a Bzovio in Hist. prov. Polon. diciturque inter poëtas Homerus aut Virgilius, Aristoteles inter philosophos, inter theologos alter Cajetanus, academiarum Italiæ & Sarmatiæ decus & ornamentum. Ejusdem meminit Starovolscius Ἑκατοντὰ Elogio LXXV Bernardi Paxilli. Iisdem testibus scripsit † 1605.

Commentaria in Aristotelem & S. Thomam de Aquino eruditissima, sed an lucem viderint, nullus docet.

F. CYPRIANUS POLONUS.

* 1605. F. Cyprianus Polonus cujus Altamura meminit ad 1571, & Pius lib. 4 sed leviter uterque, sacræ theologiæ magister eximius fuit, virque potens opere & sermone, sua ætate hæreticorum malleus habitus. Hinc a summo pontifice Pio V anno MDLXXII die V maji episcopus Modonensis titularis in Peloponeso creatus, antistiti Vilnensi concessus est suffraganeus ad munera pontificalia obeunda. Tum in Sarmatia invalescebant eo undique confluentes Lutherani, Zwingliani, Calviniani, & alii hujus generis segreges, vastumque illud regnum ita pessum dederant, ut quinque solos præsules asserant in fide catholica illibatos perstitisse, cæteris cum toto fere ordine equestri ad profanas novitates conversis. Addunt solos fere sodales Prædicatores huic hæresum inundationi murum se opposuisse, adeo ut Petrus *Syhebzki* episcopus Cracoviensis Pio V sic scripserit: *Si Fratres Prædicatores in Polonia contra hæreticos non stetissent, vix vestigium aliquod in regno orthodoxæ veritatis remansisset.* Tres verò potissimum celebrantur in hoc spirituali bello athletæ fortissimi, Michael Mosticensis de quo supra ad 1591, Leonardus quidam Polonus, & hic de quo agimus Cyprianus. Is in sacræ scripturæ sanctorumque patrum Augustini præsertim & Cypriani lectione versatissimus, loca ex eorum operibus etiam longiora tenaci memoria in promtu habens, & ex tempore depromens, continuo & ubique, ac juxta apostoli monitum opportune importune, in templis, in plateis prædicabat, populumque catholicum sic commovit, ut ministros protestantes a templis arcerent, nec novam suam doctrinam palam spargere permitterent. In his pro fide antiqua concertationibus vitam omnem insumsit Cyprianus, inter opprobria & persecutiones, quas omnis generis perpessus est, infracti animi, perstabatque adhuc anno MDCV, si fides nostro Joanni Michaeli *Cavalieri nella Galeria de' Pontefici Domenicani* T. I p. 517, qui videtur rem accurate perpendisse, & quem hîc excipio. Quædam opera reliquisse præstat Altamura, quamvis illa quænam sint, assequi se non potuisse fateatur. Ea verò recte existimes

Scripta contra insurgentes tum in Polonia Lutheranorum & similium novatorum hæreses.

F. DALMATIUS AMATUS.

* 1605. F. Dalmatius Amatus Hispanus provinciæ Aragoniæ alumnus, sacræ theologiæ magister in actis capituli generalis Pinciæ anno MDCV habiti promotus, scripsit

Relacion del principio que tuvo la causa de los auxilios entre los padres de la orden de Predicadores, y los de la Compañia.

Extat hæc relatio MS Romæ in archivo magistri ordinis, qua & usus est Jacobus Hyacinthus Serry in utraque editione Historiæ congregationum de auxiliis, & laudat in præfatione §. VI p. XVIII.

F. EUCHERIUS BONETTUS.

* 1605. F. Eucherius Bonettus Italus Rhegii Lepidi natus & ordinem professus, seculo XVII ineunte clarus, vir ut doctrina sic humanitate præstans, (ut Possevini verbis utar in Appendice ad Apparatum p. 108) ad dictum Possevinum non solum aliquot insignium codicum MSS in suo Museo extantium catalogum misit loco citato editum, sed & eumdem docuit a se concinnata & prælo parata habere his titulis opera:

Anthologia, hoc est Florigera messis similium rerum & exemplorum. Cogitabat hoc dare ceu supplementum operis ejusdem argumenti a nostro Joanne a S. Geminiano concinnati & editi de quo supra ad 1314.

Ærarium exemplorum.

An hæc typis prodierint, mihi incompertum; sed saltem MS apud suos Rhegienses servari verisimillimum.

F. GERARDUS FLANDER.

F. Gerardus Flander laudatur a Swertio in Athen. Belg. Gozzeum & Fernandem excipiente, ceu vir pietate clarus, sed eruditione splendidior, diciturque anno MDCV claruisse & edidisse opellas his titulis: * 1605.

De rosario B. Virginis.

Annotationes de arithmetica.

Kalendarium perpetuum ad usum ordinis Prædicatorum.

At diligentissimus noster Ghilbertus de la Haye & ipse Flander post accuratissimam inquisitionem, nec harum lucubrationum nec hujus scriptoris, ullam se reperisse memoriam asserit in Bibl. Belgo-Dominic. MS, nec aliud Kalendarium perpetuum nisi a Didaco Ximenes de quo supra ad 1578 editum sibi occurisse. Itaque hunc Gerardum e scriptorum nostrorum numero si expungas, non reluctabor.

F. JACOBUS CITA.

F. Jacobus Cita vel *Ciota*, vel *Ciotta* Siculus Drepanitanus laudatur a nostratibus Gozzeo, Pio col. 378, quem citat Pirrus *Notitia Ecclesiæ Mazarensis* p. 564, diciturque floruisse circa annum MDCV & scripsisse 1605.

Historia delle cose di Drepano.

Addit Antonius Mongitore in Bibl. Sicula ex relatione Josephi Barlotta congregationis oratorii Drepanensis

Philosophiam ac theologiam.

F. JOHANNES DE MONTECORVINO.

F. Johonnes de Montecorvino Siculus, sacræ theologiæ magister in actis capituli generalis Pinciæ anno MDCV habiti approbatus, provinciæ Regni alumnus, Neapoli gymnasium nostrum S. Dominici regebat anno MDCXI inquit Toppius in Bibl. Neapol. ubi eum inter scriptores recenset, licèt nulla ejus referat opera, quæ & nos cum ipso, si quæ reliquerit, suis sodalibus hîc addenda permittimus. * 1605.

F. JOSEPHUS ALCHARINUS.

F. Josephus Alcharinus Venetus Venetique SS. Joannis & Pauli conventus filius & professus ad annum MDCV claruit teste Cherubino Torni ejusdem domus alumni in monumentis MSS suæ S. Dominici provinciæ ad me anno MDCLXXXIII missis. Scripsit 1605.

Meditationes in psalmos trigesimum & quinquagesimum, symbolum apostolorum, & orationem Dominicam.

Qua verò lingua an Latina an vernacula sua, ut & an excusæ aut ubi serventur MSS nullus meminit, quod sui forsan aliquando explicabunt.

F. MARTINUS DE LA CARCEL.

1605. F. Martinus de la Carcel Aragonus provinciæque Aragoniæ alumnus laudatur in actis cap. gen. Romæ anno MDCI habiti, ubi sic de eo: *Promovemus ad magisterium in provincia Aragoniæ P. F. Martinum de la Carcel, cum tantum laborem pertulerit in legendo in insula Sardiniæ, cui etiam injungimus ut eo redeat, & in lectione perseveret per tres annos, alias ejus gradus in provincia non admittatur.* Ejus inter scriptores meminit Fernandez æqualis, ceu a quo in lucem edita sit

Exposicion sobre el Salmo XLIV Eructavit, Calari, Martini Saba 1600 in 8: Tum Barcinone 1605 in 8 pp. 698.

Ejus meminit Lopez P. IV Lib. IV, cap. 2, & Antonius in Bibl. Hisp. *Gallice* reddidit Joannes Eymar ord. Minorum, & edidit Parisiis, Reginaldi Chaudiere 1615 in 8.

F. NICOLAUS TOSCANUS.

† 1605. F. Nicolaus Toscanus Trinacer Erycii natus, sed cœnobii S. Michaelis in civitate quæ Mons Drepanus dicitur, sive S. Juliani in vertice montis Erycini omnium insulæ post Ætnam seu Nebrodidem vel Mongibellum vulgo Madoniam montium præruptissimi, atque maris fluctibus irrigati sitæ professus, laudatur a Pirro T. III Sic. Sac. Not. VI Ecclesiæ Mazariensis ad Montis Drepani Ecclesias pagg. 564 & 569, ubi Nicolaum ait admirabili naturæ dono voces omnes artis musicæ ita tenuisse ac emisisse, ut organum eum intus habuisse, inque visceribus gestasse assererent. Addit eum senio confectum postquam Italiam peragrasset, & in sui admirationem traxisset, in cœnobium Drepanense se recepisse, ibidemque mortuum anno MDV. Sed emendat Antonius Mongitore in Bibl. Sic. seculo integro posteriorem præstans ex Antonio Cordici in Histor. MS Eryeis lib 2 [illegible]ap. 15, ubi Toscanum ait anno MDCV e vivis abiisse. Ejusdem meminit Hieronymus Ragusa in Elogiis Siculorum, & in Siciliæ Biblioth. vet. pag. 200. Qui omnes Toscanum testantur edidisse

Libros de rebus musicis.

Addit Mongitorius in libro cui titulus, *Infidi lumi Madrigali a cinque voci di diversi autori Siciliani*, Panormi apud Joan. Bapt. Maringum 1603 in 4, extare aliqua nostri Nicolai.

Monet præterea ex Cordici citato Toscanum in fronte suorum operum Drepanensem se dicere, nempe a professione, at certo ortu fuisse Erycinum.

F. PETRUS BLADIER.

1605. F. Petrus Bladier Gallus Occitanus vel Aquitanus certo conventus Tolosani alumnus, floruit sub finem seculi XVI & initia sequentis, & laudatur a Joanne Jacobo Percin in historia ejusdem conventus P. III Tract. *de Academia* cap. 6. n. 6 p. 191, & P. I sec. V p. 153 b, ubi additur Petrum scripsisse opusculum quod & Percinus testatur se habere præ manibus hoc titulo:

De la confrairie du rosaire & de la confrairie du nom de Jesus, Tolosæ 1699.

F. PETRUS RAGOT.

† 1605. F. Petrus Ragot Gallus Cenomanus conventus Lavallensis alumnus, vir fuit gravis, suoque ævo sub finem scilicet seculi XVI & initia sequentis magnæ apud omnes etiam in aula regia auctoritatis & gratiæ. In gymnasio Sanjacobeo Parisiensi philosophicis theologicisque disciplinis egregie instructus, præclarum sui specimen dedit, eo magis quod humaniorum litterarum elegantia, dicendique facilitate & efficacia præditus esset, statura quidem & habitudine corporis mediocri, sed eleganti vultus & morum gravitate conspicuus. Unde primo anno MDLXXIV magister artium positus, tum & ad agones in sacra facultate theologicos promotus, licentiæ suæ (quam præsentatus Prædicatorum decurrebat annis MDLXXXII, quo & pro Sorbonica 12 & ultimus de jure respondit & MDLXXXIII) septimum anno MDLXXXIV inter viginti quatuor sodales locum sortitus est. Cum sacræ facultatis beneplacito & permissu anno MDLXXXIII Romam ad comitia ordinis se contulerat, in quibus magna eruditionis gloria publicas propugnavit conclusiones. Mox a laurea adepta anno MDLXXXIV constitutus in dicto Sanjacobeo gymnasio regens, primarium jam agebat anno MDLXXXVI, quo Rotomagi communibus electorum suffragiis vicarius generalis XXVI congregationis Gallicanæ assumtus est: itaque se in eo gessit officio, turbatissimis hisce regni Galliarum rebus atque difficillimis temporibus, eo in disciplinam, quam totis promovere apud suos studuit viribus studio & affectu, ea erga subditos prudentia, æquitate, & humanitate, ut omnibus seu intus seu extra se probarit. Ex[illegible]de completo muneris triennio regens iterum [illegible]ensis positus est, agebatque anno MDXCIII, quo ex actis capituli Dinanensis suæ congregationis prorogatus fuit, & paulo post etiam prior electus, quo titulo anno MDXCVI maii XVI comitiis ejusdem congregationis affuit & definivit. Eodem munere iterum fungebatur anno MDCII, cùm a patribus congregationis apud Clarummontem Alvernorum adunatis denuo ad eam regendam electus fuit, quam hac secunda vice ultra triennium prorogatus tranquille & pacifice administravit ad obitum usque, mortuus sub finem anni MDCV non MDCLV ut errore typi legitur apud Malletum nostrum cætera de eo sat accurate loquentem, & *P. II* p. 277 legendum. Sed quæ nos hactenus, ex actis ipsis depromimus. Regi christianissimo Henrico IV, cujus ille partibus semper hæserat acceptissimus fuit: nefandissimi verò criminis & parricidii in Henricum III Francorum Polonorumque regem perpetrati invidiam, quam in catholicos regique fidissimos hæretici Calvinistæ rejiciebant & calumniabantur, ab eis & suis alienissimam fuisse non verbo tantum & qua valebat egregie facundia, sed factis etiam ille palam omnibus & manifestum fecit. Quin plura scripserit, mihi indubium est, sed quæ illa sint seu impressa seu MS nemo refert. Ejus meminit Altamura ad 1590. Laudat etiam æqualis *La Croix du Maine* in sua Bibl. Gallica, addens tamen anno 1584 nondum quicquam prælo dedisse.

F. REGINALDUS OLIVER.

F. Reginaldus Oliver Aragonus regno, patria Valentinus, ac nostri ibidem conventus alumnus, & aliquando prior, laudatur ab Antonio in Bibl. Hisp. Appendice altera p. 335 b, ceu qui scripserit opusculum 1605.

Del rosario de nuestra Señora.

Florebat autem ille initio seculi XVII, quo in actis cap. gen. Romani anno 1601 habiti titulo præsentati decoratus est, & in gymnasio S. Dominici Majoricarum in primum theologiæ lectorem institutus pro gradu & forma magisterii. Ejus iterum mentio in actis cap. gen. Pinciæ anno 1605.

Sæc. XVII.

F. SERAPHINUS MAIO.

* 1605. F. Seraphinus Maio Siculus Neapoli natus, ibidemque in cœnobio regio S. Dominici ordini cooptatus, primi nominis theologus, unà & Ecclesiastes facundissimus, semel & iterum scholam theologicam studii generalis S. Dominici regens moderatus est, annisque decem & amplius sacras litteras apud Cartusianos ad Neapolim est interpretatus. Varia etiam in ordine obivit regiminis munia, & quidem diffinitoris suæ provinciæ Regni Siciliæ in comitiis generalibus Neapoli anno MDC coactis, sed etiam ejusdem provinciæ prioris provincialis. Dignitatem episcopalem bis sibi oblatam curante Nicolao Bernardino Sanseverinate principe Bisinianensi constanter recusasse fertur. Ad seros annos pervenisse testatur Vallius quem hîc excipio, & in suo tandem cœnobio nativo mortuum ac sepultum, universo doctorum quibus aggregatus erat collegio parentante, sed diem & annum non indicat, vel quia neglexit, quel quia ignoravit, quod supplebunt forsan sui gentiles. Scripsit opus hoc titulo:

Stimulus theologorum super partem primam Summæ theologicæ S. Thomæ de Aquino, in quo ex ejus doctrina, & Thomæ de Vio cardinalis Cajetani omnia objecta clarissime dissolvit. Ms servabatur in suo cœnobio apud Seraphinum Spada sacræ theologiæ magistrum.

Oratio Latina elegantissima in laudem S. Thomæ de Aquino recens tum in patronum civitatis Neapolitanæ assumti, nimirum anno MDCV, die XIX januarii, quam auctor coram celeberrima antistitum & procerum Neapolitanorum corona, in aula archiepiscopali dixit die VIII solemnitatis ea de causa institutæ scilicet XXVI ejusdem mensis. Edita fuit Neapoli eodem anno.

Ejusdem meminit cum laude Toppius, at operum ejus non meminit.

F. ANTONIUS VINCENTIUS DOMENECH.

† 1606. F. Antonius Vincentius Domenech Aragonus Catalanus oppido S. Gabrielis de Grions in diœcesi Gerundensi ortus anno MDLIII parentibus agricolis, honestis sed leviori fortuna, adeo ut pædagogia victus illi quærendus fuerit, voto religionis amplexandæ quo se obligarat, exsolutus a summo pontifice, qua ratione iter Romanum susceperat, in reditu tempestate actus illud idem redintegravit, & implevit in conventu S. Catharinæ martyris Barcinone ordinem amplexus tum annorum 27, sicque in eo vixit ut cum sanctitatis fama supremum diem obierit Gerundæ ætatis 53 Christi MDCVI octob. XXX, virtutum ac miraculorum in vita & morte splendore illustris, de quibus est & ab ordinariis inquisitum. Imo & translatio corporis ejusdem in conventu Gerundensi ab episcopo ritu solemni facta fuit anno MDCXIV julii XIX, cum trium miraculorum præsente atque probante episcopo patratorum testimonio, quod in Actis cap. gen. Bononiæ MDCXV denunciatur, quæ hagiologis relinquimus latius enarranda. Theologiæ lector in conventu Luchentino institutus fuerat a cap. gen. Romæ MDCI habito, tum & in sequenti Vallisoleti MDCV ad magisterium promotus. Jam antea vir ut sanctitati anhelans, sic sanctorum studiosus Catalauniam refertur quater peragrasse, instrumenta publica, ut & archiva reconditiora legisse ac scrutatum esse discussisseque, ut sequens opus quam fieri poterat absolutius prodiret:

Historia general de los santos y varones illustres del principado de Cataluña, Barcinone, Gabrielis Graels 1602 fol. T. I pp. 248: T. II pp. 196. Est & altera editio Gerundæ 1630 fol.

Hunc aliqui confundunt cum F. Antonio Dominico seu potius a S. Dominico Conimbricensi de quo supra ad 1579, qui vitas SS. ordinis ex S. Antonino vernacule vertit, quibus assentiri videtur Antonius in *Bibl. Hisp.* verùm hi toto cœlo aberrant. Hujus Domenech vitam scripsit sodalis ejus F. Petrus Joannes Guasch; ex quo Lopez noster P. IV Lib. 3 cap. 26 fol. 459 eam accepit.

F. BARTHOLOMÆUS SONCINAS.

F. Bartholomæus Soncinas a patria & professione sic agnominatus, facundissimus & ardentissimus sua ætate habitus est per totam Italiam Ecclesiastes, teste Rovetta ad 1606, qui & ad 1630 eum pervenisse refert ex Vincentio Rivalio, ac reliquisse * 1606.

Sermones de tempore & de sanctis per annum: Sed an typis editi, an MSS, ut & qua lingua an Latina an vulgari silet: gentilium diligentiæ erit id explicare, & hîc addere.

La Vita del venerabile servo di Dio Domenico Anadone di Valenza in Spagna morto l'anno MDCII il giorno XXVIII di decembre, ab eo scripta laudadatur a Pio parte prima col. 657: sed an typis prodierit me latet.

F. CONRADUS ZITTARDUS.

F. Conradus Zittardus, quem ex agnomine Ghilbertus de la Haye in sua Bibl. Belgo-Dominic. Zittardia in finibus ducatus Juliacensis civitate ortum ibidemque ordinem professum conjicit, provinciæ Germaniæ alumnus fuit, eamque novem decim annis solidis prior provincialis rexit, eoque titulo comitiis generalibus Romæ MDLXXXIX & MDCI habitis interfuit. Titulo prædicatoris generalis gaudebat. Obiit verò Constantiæ ad Rhenum anno MDCVI die XXVII martii. Ejus meminere Possevinus, Radderus in Bavaria Sancta p. 290, Coppenstëinius Clavis Rosarii p. 439. Scripsit † 1606.

Chronicon ordinis Prædicatorum lingua Germanica, editum Dilingæ apud Joannem Mayer 1596 in 4. Extabat Parisiis in Bibl. Tevenot anno 1694.

De origine & utilitate confraternitatis SS. rosarii, Constantiæ 1603: & Coloniæ Agrippinæ, Goswini Cholini 1603 in 12.

F. DIDACUS YANGAS.

F. Didacus Yangas Hispanus, professione Matritensis conventus S. Mariæ *de Atocha* dicti alumnus, sacræ theologiæ magister divinas litteras apud suos variis in conventibus & Academiis professus & interpretatus est Placentiæ, Compluti, Segobiæ, Burgis, & Pinciæ in collegio nostro Gregoriano, tanto ubique præsertim in hoc ultimo plausu & fructu propter eximiam ejus in explicanda S. Thomæ doctrina perspicuitatem ac facundiam, ut nunquam tot auditorum externorum visa sit concurrentium major corona. Vir præterea fuit pietatis non vulgaris rerumque spiritualium peritissimus, Divæque Theresiæ quibusdam annis a sanctioris vitæ secretis. Obiit Pinciæ anno MDCVI mensis julii XXII. Ejus cum laude meminerunt Fernandez in *Concert.* pag. 348 de eo potissimum legendus, Lopez noster *Hist. Gener.* P. IV lib. 2 cap. 35 pag. 449 a, & lib. 4 c. 2 pag. 791 b, F. Gabriel de Cepeda ejusdem sodalis *Historia de Atocha* p. 292, Antonius in Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit * 1606.

1. De

1. *De cardinalibus & præcipuis Jesu Christi & sanctorum operibus, quæ festis eorum diebus in Ecclesia celebrantur*, Matriti 1602 : Parisiis 1605 : Eodem anno sub hoc titulo, *Promptuarium concionum festivalium totius anni, addita Dominicæ passionis explicatione*, Coloniæ 1605.

2. *Scholia ejusdem in D. Thomam* laudat Fernandez citatus, ut *ab omnibus magni habita, & fortassis in aliorum scriptorum commentariis edita* propriaque plagio quæ Didaci erant, facta.

F. DOMINICUS DE NIEVA.

1606. F. DOMINICUS DE NIEVA Hispanus Billoria en Campos natus ordinem adolescens professus est in conventu S. Pauli Vallisoletano, in quo non litteris tantum sed pietati, mortificationi, & orationi per varias quibus cruciabatur assidue corporis & capitis infirmitates operam navabat egregiam, cùm ecce novi quærebantur ad Infidelium conversionem operarii Philippinarum Insularum cultores & institutores, quibus adjungi petiit ille instantissime anno MDLXXXV vix annum ætatis 22 tunc egressus ac diaconus. Post longissimæ navigationis durissimos labores mox appulsus, datus est tribus senioribus adjutor & socius missionis in *Bataan*, quorum facile berevique sibi comparavit linguæ notitiam sociis factus interpres : ubi cùm egregie laborasset, plurimosque ad fidem adduxisset, Chinensibus earumdem insularum instituendis applicitus est, quam ille suscepit alacriter, feliciterque implevit ad mortem usque missionem : nec satis erat ei hujusce gentis plures ad evangelii lumen adduxisse, sed & ad interioris etiam hominis pietatem & fervorem erudire & inflammare satagebat. Totos vixit profuitque inter infideles decem & novem annos : præeratque tunc prior conventus Manilensis cùm tertio regiminis sui anno MDCVI jussus est & electus qui munus procuratoris generalis ejus provinciæ apud pontificem regemque catholicum adeoque de more capituli generalis Diffinitoris obiret. Quare mare conscendit, at dum Manila solvens Mexicum tendit demersus aquis extinctus est magno suorum Indorumque ac Sinensium quibus erat charissimus luctu. Ejus meminit Joannes Lopez noster *Histor. ord.* Lib. 4 cap. 40 pag. 892, ubi mortuum eum ait ad 1609, quod ejus aut typorum vitio dictum est, & Didaco Aduarte nostro *Histor. prov. Philip.* lib. 1 pag. 340, ubi de vita illius & moribus fusius agit, standum, qui & ibidem Dominicum ait scripsisse Sinarum quam optime didicerat, qua & concionabatur egregie, lingua, typisque edidisse Sinicis

Memoriale vitæ christianæ. Opus Valde laudatum, inquit Antonius in Bibl. Hisp.

De oratione & meditatione tractatus breves.

De præparatione ad sacramentum pœnitentiæ, sacramque eucharistiam necessaria.

Lingua Sinica Grammatica, Dictionarium, pœnitentium examen, & plures eadem lingua pro prædicare incipientibus sermones.

F. HENRICUS BOGARDUS NEO.

1606. F. HENRICUS BOGARDUS NEO Belga Brabantinus, Lovanii ordinem amplexus, titulo & gradu prædicatoris generalis successu temporis ornatus, inter verbi divini præcones celebre sibi nomen fecit, maxime in controversiis adversus hæreticos, quibus Belgicorum tumultuum initio Brugis præsertim infracto restitit animo, & validum se pro fide catholica murum opposuit. Ætate & meritis gravis abiit ad superos anno MDCVI die IV maii. Sic Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. ubi addit e Belgico Latinum fecisse Petri Bacherii de quo supra ad 1601 libellum hoc titulo :

Hortulus precationum variis piarum exhortationum flosculis, atque innumeris fere precum odoribus undique respersus &c. Lovanii, Joannis Bogardi 1571 in 12.

F. JACOBUS AFFINATI DE ACUTO.

1606. F. JACOBUS AFFINATI DE ACUTO Romanus, quem mirum a Fontana omissum in sua provincia Romana, ut & a Mandosio in *Bibl. Rom.* non aliunde mihi cognitus est, quam ex suis operibus, ex quibus insignem philosophum & theologum imo & virum academicum conjicere est, & seculo XVII ineunte claruisse, cujus hæc mihi visa opera :

1. *Il muto che parla. Dialogo ove si tratta dell' excellenze e de' difetti della lingua humana, e si spiegano più di 190 concetti scritturali sopra il silentio con l'applicazione degli evangeli a quali servono per commodo degli molto RR. Padri Predicatori : opera molto utile a chi desidera di favellare rettamente senz' esser biasimato, nuovamente data in luce per Fra Giacomo Affinati d'Acuto Romano dell' ordine de' Predicatori*, Venetiis, Marci Antonii Zallieri 1606. Extabat Avenione apud nostros.

2. *Il monte santo della tribulazione.* Gallice reddidit noster Nicolaus Coeffeteau tum prior conventus S. Jacobi Parisiensis & edidit hoc titulo : *La montagne sainte de la tribulation : qui est un traité des afflictions & de leurs remedes composé premierement en Italien par le R. P. Jacques Affinati predicateur Romain, & puis mis en François par F. Nicolas &c.* Parisiis 1606 : Tum Lugduni, Petri Rigaud 1620 in 12 pp. 522. Opus ab interprete Adamo de Hurtelou episcopo Mimatensi nuncupatum. Hæc altera editio Gallica extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati

3. *Il mondo rinvesciato.* Gallice reddidit F. Gaspardus Cornuere Gallus noster hoc titulo : *Le monde renversé. Traité auquel est montré, que le peché est la cause & l'origine de l'horrible confusion, que nous voions aujourd'hui parmi le monde, a raison dequoi il peut être justement dit renversé. Fait en Italien par Frere J. Affinati d'Acuto de l'ordre des FF. Prêcheurs, & mis en François par F. G. C. bachelier en theologie du meme ordre*, Paris. Francisci Hubi 1610 : & iterum 1622 in 8 pp. 536. In hac posteriori editione titulus, *La desolation de l'univers* : cætera eadem. Nomen interpretis Gaspardus Cornuere, ut docet prima editio quæ apud nostros Sammaximinianos, solam secundam habent nostri Parisienses ad S. Honorati.

Quaresimale.

Citatur a nostro Alberto Brandano in *Mariano Roseto*.

F. JOANNES BAPTISTA CORRADUS.

1606. F. JOANNES BAPTISTA CORRADUS Italus Etruscus seu Umber patria Perusinus & professione, sacræ theologiæ magister, quam apud suos pluribus annis professus est, juri canonico se postea totum dedit, casibusque conscientiæ enodandis, de quibus cùm plura scripsisset ac edidisset, tandem & scribere & vivere desiit anno MDCVI ætatis circiter LXX. Ejus cum laude meminerunt Possevinus, Alexander Balestrinus in *Gymnasio Perusino*, Jacobillus *Descript. Umbriæ*, Oldoinus in *Athen. August.* nostrates verò Gozzeus, Pius P. II Lib. 4 col. 378, Lopez *Hist. Gen. P. IV Lib.* 4 c.

SEC. XVII. 59 *p.* 954. Altamura ad 1598, & Rovetta ad 1603, qui ultimus licet Perusinum professione concedat, contra torrentem aliorum Mediolani natum aut saltem oriundum contendit, de quo penes gentiles arbitrium. Hæc ejus opera:

1. *Responsa ad cujuscunque pene generis casus conscientiæ.*

2. *Quæsita* 400 *pro examinandis qui ad animarum curam vel confessiones audiendas promovendi sunt.* Quæ ambo volumina prodierunt 1. Perusii 1596: 2. auctiora adjecto *Compendio de cambiis*, Venetiis, Societ. Min. 1598: 3. Recognita *additis privilegiis regularium*, Venetiis, Societ. 1603 & 1606: Quarto, Ibidem, Petri Dusinelli 1620 in 4 Tomis duobus. Quæ ultima editio extat apud nostros Insulenses.

3. *Tractatus de suspensione* additur ab Altamura & Rovetta, sed fortè in prædictis operibus continetur.

4. *Tractatus de indulgentiis*, Camerini 1583.

5. *Tractatus de oratione cum expositione orationis Dominicalis.*

Sic Oldoinus, sed Pius indicat in prioribus voluminibus contineri.

F. LAURENTIUS SORDINI MARIANI.

† 1606. F. Laurentius Sordini Mariani Etruscus, Florentinus patria, conventusque S. Mariæ Novellæ alumnus, ineunte seculo xvii clarebat. Ejus est mentio in actis capituli generalis Vallisoletani mdcv & Romani mdcviii, in quibus gradus prædicatoris generalis ei jam collatus approbatur. Scripsit ac in lucem edidit

Vita di S. Agnesa vergine da Montepulciano dell' ordine de' Predicatori, con alcune relazioni di cose nuovamente accadute, raccolta dal R. P. F. Lorenzo Sordini Mariani dell' istesso ordine: Florentiæ, Sermartelli 1606 in 4 pp. 12. Extat Parisiis in Regia H 1709.

In actis SS. ad diem xx aprilis ubi de S. Agnete ex hac vita eruditi editores plura mutuarunt, ceu quæ accuratior sit, & ex veteribus monumentis certioribusque documentis diligenter scripta.

F. STEPHANUS MENDEZ.

1606. F. Stephanus Mendez Hispanus provinciæ Bæticæ alumnus, prædicator generalis, & sacræ thæologiæ præsentatus, ineunte seculo xvii florebat, quo & typis edidit

Doze libros de la dignidad de la Virgen madre de Dios &c. Tomis tribus, Barcinonæ, Gabrielis Llobreras 1606 in fol. *Tomo primero: De la estimacion que Dios ha tenido de la santissima Virgen Maria desde la eternidad hasta su presentacion en el templo.*

Ejus meminit Antonius in Bibl. Hisp. sed mirum a nostro Fernande omissum. Primus tomus prostabat venalis Parisiis anno 1660 apud Clousier.

F. STEPHANUS TAGLIAPETRA.

1606. F. Stephanus Tagliapetra Venetus celeberrimus Ecclesiastes, clarebat ineunte seculo xvii teste Jacobo Alberico in catalogo illustrium scriptorum Venetorum, jamque anno mdcv scripserat, ac in lucem emiserat

Plures varii generis orationes suis prælatis inscriptas: Quales vero sint, ac ubinam editæ addent hic sui sodales.

F. CYPRIANUS UBERTI.

F. Cyprianus Uberti Pedemontanus Insuber Eporediæ seu Hipporegiæ, scilicet in faucibus Salassiorum Gallis *Yvrée* dictæ, duxit originem seculo Christi xvi labente, ordinemque professus vir talis ac tantus evasit, ut ejus in rebus Ecclesiæ fideique cardinalis tum Alexandrinus F. Michael Ghislerius, Pius postea V utilem ejus habuerit apud Insubres & Salassios operam: apud quos annos ille 42 sacræ fidei generalem invicto zelo & animo Quæsitorem egit, sacræ theologiæ magisterio decoratus. Ejusdem tunc pontificis jussu Georgium Olivettam hæreticum & pertinacem brachio seculari tradidit puniendum. Apostatas a fide claustroque duas abbatissas non sine gravi periculo difficultatibusque comprehensas in ordinem coegit & carcerem, aliaque plurima pro fidei servanda integritate ac ecclesiastica auctoritate peregit, laboresque subiit graviores & molestias. Renascentem hisce tunc partibus ac pullulantem hæresim, quæ justorum animas olim sub Joanne XXII ante supremum generalis judicii diem voluit exclusas, singulari vigilantia zeloque compressit & extinxit. Tum & a Gregorio XIII Pii V successore gravioris momenti gerendis conficiendisque negotiis admotus est, missusque Lugdunum in Gallias, Burgumque Sebusianorum: inde sedandis Albensis episcopi cum Novelli Montisferratensis ducatus & territorii dynastis litibus atque dissidiis, conciliandisque invicem eodem jubente Albam Pompeiam Novellumque profectus, munus sibi impositum rara prudentia dexteritateque sua confecit. Demum annis meritisque gravis, cæloque maturus non eruditionis modo laude, sed & vitæ fideique integritate, morum puritate & facilitate conspicuus A. C. mdcvii mense octobri ultimum religiose diem obiit. Hæc ei scripta tribuuntur: 1607.

1. *Liber de cruce*, quem & ipse contraxit in Epitomen, quo *De illius origine societatis agit, regula, privilegiis & indulgentiis.* Vercellis editum dicit Franc. Augustinus della Chiesa in suis scriptoribus Insubribus.

2. *Conciones de tempore & de sanctis.*

3. *De B. M. V. rosario.*

4. *Elenchus* sive *Libellus de claris sanctæ fidei ordinis sui Quæsitoribus.*

Sic Michael Pio noster P. II Lib. iv col. 343: qui an hæc opera sint edita necne quave lingua, forma, vel ubi extent, silet. Ejusdem cum laude meminerunt Fontana, in Monum. pag. 574. & Malvenda pag. 533 & alibi in Annal. Franciscus etiam Augustinus *della Chiesa* citatus.

F. JACOBUS DE PALUDE.

F. Jacobus de Palude vernacule *de la Palu* Occitanus Gallus ex oppido *Souget* vulgo dicto in diœcesi Lombariensi ortus, institutum nostrum Tolosæ amplexus, professus est xxx novemb. mdlix, virque evasit doctrina, pietate, regularis disciplinæ studio zeloque fidei clarissimus. Sacræ theogiæ lauream obtinuit in academia Tolosana, tum & in eadem egit doctor regens conventualis, provinciam etiam Occitanam rexit prior provincialis electus & præfectus ab anno mdlxxxvi ad mdxc, quo in munere successorem habuit Beatæ memoriæ venerandum P. F. Sebastianum Michaelis, quicum illi fuit summa animorum conjunctio. Præfuit etiam prior Fanijovis anno mdxciii & Massiliæ anno mdxcvii. Anno mdxcix inquisitor Tolosanus electus fuit & constitutus, & unâ simul Tolosanus etiam prior anno † 1607.

MDCV: quibus in officiis mortuus est sub finem anni MDCVII. Quæ damus ex monimentis tum provinciæ Occitanæ tum maxime conventus Tolosani. Ejus cum laude meminit noster Jo. Jacobus Percin in Hist. conv. Tolos. præsertim pag. 140. Cùm reformationem in conventu Tolosano institutam a prælaudato P. Michaele quidam impugnarent, curis nostri Jacobi de Palude typis prodiit

Epistola B. M. Raymundi de Capua magistri ordinis XXIII De reformatione, cum alio ejusdem generis opusculo a nostro Joanne Excuria primo congregationis Hollandiæ vicario generali alias scripto. Quibus Jacobus noster præfixit epistolam a se ad omnes provinciæ Occitanæ Fratres directam, Tolosæ, Raym. Colomesii 1605 in 12.

F. ILDEPHONSUS GIRON.

† 1607. F. Ildephonsus Giron, quem *Illephonsum* Hispani vocant, Hispanus Talabriæ vernacule *Talavera* ex illustri Gironiorum sanguine ortus, ordini nomen dedit in cœnobio S. Stephani Salmanticensi, ac inter insignes seculi XVI finientis, & sequentis ineuntis verbi Dei præcones claruit, propterea que prædicatoris generalis titulo & honoribus, tum & præsentati ornatus. Quadraginta annis solidis per varia Hispaniæ regna civitatesque prædicasse fertur, ac demum quæ non pœnitendo fructu protulerat in pulpitis, ut posteris etiam prodessent, recognita scripsisse ac typis edidisse hoc titulo:

Sermones pro festivitatibus D. N. Jesu Christi, SS. Dei genetricis, atque sanctorum ad festum S. Joannis Baptistæ, Salmanticæ Ant. a *Ramirez* 1602 in 4. Prodiit postea sub hoc titulo *Promtuarium concionum festivalium D. N. &c.* Moguntiæ, Baltaz. Lippii 1605 in 8 pp. 800. In epistola nuncupatoria ad Ferdinandum *Giron* Cardelæ toparcham, Ellerenæque civitatis gubernatorem consanguineum & gentilem suum non probat res sacras vernacula lingua in vulgus proferri, quæ ratio illi fuit hoc opus suum Latine tradendi

De sancti officii dignitate etiam scripsisse testis est Ludovicus a Paramo *de origine S. Inquisitionis* lib 2 c. 2.

Obiit anno 1607, ejusque cum laude meminit Antonius Bibl. Hisp. sub nomine Alphonsi.

F. JOANNES BAPTISTA DE TUFO.

1607. F. Joannes Baptista de Tufo quem gente Neapolitanum autumo, etsi nec suis eum ascripserit illustribus viris Vallius noster, nec illius meminerit Toppius in Bibl. Neapol. ubi tamen laudat p. 141, ejusdem nominis & agnominis Joannem Baptistam *Tufo* Aversanum clericum regularem Teatinum anno MDCVIII clarum, & sui ordinis historicum, Ughello non ignotus fuit a quo T. VI Ital. Sacr. p. 792 refertur a Joanne nostro fusius scripta

Vita Pauli Regii de Urseolis nobilis Neapolitani & episcopi Æquensis seu Vico Æquensis XXI viri seu genere, seu litteris, seu morum integritate, scriptisque longe clarissimi, anno Dni MDCVII ætatis LXII fatis functi. Quæ tamen an & ubi vel quando typis edita, vel ubi servetur MS, Ughellus ibidem silet.

F. MATTHIAS FASANO DA OTTATO.

† 1607. F. Matthias Fasano da Ottato Apulus provinciæ & Regni Siciliæ alumnus, sacræ theologiæ lector & Ecclesiastes facundus seculo hoc XVII ineunte claruit scripsitque

1. Espositione copiosa sopra li sette peccati mortali, nella quale si contiene la dichiaratione di tutti li rami prodotti da essi peccati, & li remedii che il buon Christiano deve usare per fuggirli: Opera non solo degna & utile a qualunque desidera il vivere christiano, ma anco a predicatori per riprender i vitii e peccati, Venetiis, Nicolai Moretti 1605 in 4 pagg. 838. Adjecit ad calcem: *Trattato brevissimo sopra i sette vitii capitali, e sopra i dieci precetti per potere chiaramente essaminare la conscienza, e saper fare nella confessione differenza trà il peccato mortale & veniale*, pp. 23. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati. SEC. XVII.

2. Lume e specchio delle virtù, nel quale si dichiarano copiosamente tutte le virtù teologali cardinali e morali, e si descrive sommariamente la vita dell' angelico dottore san Tomaso d' Aquino &c. Venetiis, Dominici Farri 1607 in 4. Sic in Additionibus copiosis ad Bibl. Neap. Toppii. Auctor utitur sæpius Speculo morali sub nomine F. Vincentii Bellovacensis edito, utinam novisset opus de septem donis spiritus sancti nostri F. Stephani de Borbone seu de Bellavilla, in quo omnia rectius habentur, quæ pleraque auctor Speculi moralis excipiens corrupit.

F. MICHAEL DE BENAVIDES.

F. Michaël de Benavides Hispanus illustri stirpe ortus in nobili civitate *Carion de Condes* natus est, & ætatis 15 annorum adolescens Pinciæ in conventu S. Pauli ordini nomen dedit anno MDLXVII, & professus studiisque applicitus ita emicuit, ut subinde Pinciani S. Gregorii gymnasii collega, ubi celebrem nostrum Dominicum Bañez audivit, artium magister, ac in variis provinciæ Hispaniæ locis, in S. Pauli etiam Pinciano theologiæ lector, omnes pro sua eruditione scholæ honores sibi videret paratos. Verùm cùm ea tempestate vir ille non sine laude memorandus provinciæ Philippinarum erector F. Joannes Chrysostomus idoneos ultroneosque ad eam novam missionem operarios inquireret, Michael noster zelo succensus fidei propagandæ promtum se mox & paratum obtulit, & cum eo aliisque 17 nostris Hispania solvens anno MDLXXXVI, sequenti MDLXXXVII julii XXV Manilam appulit. Tum verò statim operi manum admovens, Sinensium Manilam negotiationis ergo frequenti numero advenientium administrationem ab episcopo aliorum ordinum conventibus oblatam, sed ut nimis onerosam & difficilem recusatam libenti animo suscepit. Horum ideo linguæ certe omnium difficillimæ, præsertim in illis initiis ubi nondum ea erant quæ postea fuerunt adjumenta, perdiscendæ serio animum adjecit, pertinacique studio feliciter assecutus est: & unà cum F. Joanne Cobo Sinarum in Binondo ad Manilam curam & instructionem aggressus spiritualem, eximia charitate sua & solicitudine plures ambo ad Christi fidem adduxerunt. Quod ut promtius præstarent, speciale pro Sinis Nosocomium construi, & iis ægris curandis necessariis abunde instrui ex piorum eleemosynis obtinuerunt: quibus & ipsi propriis etiam manibus quantumvis sanie fœtoreque horridis in vilioribus administrabant. Hinc ad Sinarum regnum proficisci Michael ardenter optans, Deo propitio cum F. Joanne de Castro provinciali, Sina Christiano navarcha Thoma *Seiguan* duce MDLXXXIX Sinarum fines appulit mense maio: at ambo mox in ipso portu deprehensi, vinctisque manibus ante tribunalia ducti, variisque modis afflicti, carceribusque mancipati, post annum tandem exulati sunt. Manilam redux Michael, F. Dominico *de Salazar* ex ordine Manilensi præsuli de suæ rebus Ecclesiæ acturo socius & provinciæ Philippinarum procurator ad- 1607.

Sæc. XVII. junctus anno MDXC in Hispaniam transmisit. Ubi quam modeste, quam prudenter & generose se gesserit, efficaciterque de propositis coram rege gravissimis negotiis dixerit, manifeste comprobat, quod eo perorante a rege decretum exiit, ne apud Indos & infideles missionarii militari præsidio muniti præventique procederent, & quod Romæ concessum breve exierat episcopis Indiarum, administrantes Indis visitare regulares, impeditum atque suppressum. Neque verò his rex Philippus II contentus, eum primum designavit summoque pontifici præsentavit Ecclesiæ novæ Segobiæ episcopum, non id modo cogitantem sed refugientem. Ad quam invitus a Clemente VIII die XIII aug. MDXCII promotus, exigua leviorique navicula cum 20 ex ordine Fratribus, quos ex Hispaniis eo ducebat, mari se commisit, Mexicoque transiens Manilamque tandem appulsus, ad suam properavit Ecclesiam inopem & incultam adhuc, & recens a nostris evangelica luce collustratam, infidelibus propo confertam, vix indigenas 200 sacro baptismate renovatos adultos præter Hispanos inquilinos complectentem. Commissi gregis curam suscipiens, Indos ab injuriis iniquisque rectorum potentiorumve liberare vexationibus viriliter aggressus est, nec minis eorum fractus aut contumeliis ab incepto destitit. Hispanos etiam suos moribus depravatis gregem inficientes coercere & in ordinem continere solicite curavit. Mirum ea ratione quot infideles ad Christum adduxerit, adeo ut e tribus provinciis, quibus constat illa diœcesis, duas fere integras converterit. His strenue incumbebat, cùm Manilensis tum metropolitanus præsul F. Dominicus *de Salazar* e vivis sublatus est: cujus obitus ut primum in Hispania auditus, mox ejus loco Michael noster sublectus est a rege Philippo III nemine prorsus pro eo agente: quem rex optime sciens ex effusa in egenos caritate pauperrimum, obtinendisque & solvendis Romæ litteris provisionum apostolicis imparem, regiis eas expediri sumtibus & nomine transmittique imperavit: quas & a Clemente VIII die XV april. anni MDCII datas accepit. Novam verò Ecclesiam metropolitanam pari zelo fidei, & animarum, summa vigilantia, miro paupertatis & effusæ in pauperes caritatis exemplo, verbo & opere rexit integerrime ad obitum usque, defunctus Manilæ cum sanctitatis opinione XXVI junii MDCVII. De quo videsis plura apud Lopez P. IV lib. 4 c. 22 p. 846, & P. V lib. 2 c. 70 fol. 253, tum apud Didacum Aduarte *Hist. Philip.* lib. 1 c. 19 p. 115, & c. 61 p. 311, Fontanam in *Theatro*, & in *Monum.* ad 1575. Scripsit

Relacion y cuenta del estado de su Iglesia de la nueva Segovia, que dio al papa Clemente VIII escrita de Manila 14 julii 1598. Hanc Lopez citatus integram edidit P. IV a pag. 854 ad 858.

Vocabularium Sinense facillimum concinnasse scribit Joannes Michaël Cavalieri nella sua Galeria de' pontefici Domenicani, T. I p. 521.

F. AUGUSTINUS GALAMINIUS.

* 1608. F. Augustinus Galaminius Brischehelensis Italus in diœcesi Faventina anno MDLII natus, vir fuit supra omnem laudem, seu doctrinam & pietatem, seu disciplinæ regularis studium spectes. Adolescens institutum nostrum amplexus, per omnes ordinis gradus ad supremum tandem ascendit. Cùm enim inquisitoris munere variis in locis Brixiæ, Placentiæ, Januæ, Mediolani egregie perfunctus esset, a Clemente VIII commissarius generalis primùm in urbe, tum sacri palatii magister allectus est, demum toti ordini præfectus in cap. gen. Romæ MDCVIII. Alterum deinde Parisiis habuit anno MDCXI., quod ex Patrum doctissimorum concursu fuit celebratissimum. Dum in ea urbe staret adhuc augusto mense, de sua ad purpuram promotione XVII ejus mensis a Paulo V facta nuncium accepit & pileolum inaugurationis insigne, unaque Breve summi pontificis, quo etsi cardinalis regimen nihilominus ordinis exercere jubebatur ad successoris electionem. Hinc recta via, nec alias visitans aut invisens provincias, aut conventus, quam qui in itinere erant obvii, festine Romam progressus est: quo ubi pervenit, titulo S. Mariæ de Aracœli condecoratus, Lauretanus seu Recanatensis electus est episcopus, deinde ad Auximensem translatus: quam utramque Ecclesiam vicissim sic sedulus administravit, ut e diœcesis suæ limitibus nunquam exierit, nisi ut summorum Pontificum Gregorii XV & Urbani VIII electioni Romæ adesset, prima illa sede a pluribus etiam dignus habitus. Videsis ejus elogium in *actis cap. gen. Valentiæ 1647*, & apud Fontanam in Theatro seu etiam apud Oldoinum Tom. IV Histor. Pontif. Rom. Grati animi memoria non sinit, ut silentio premam, eum primum fuisse, qui congregationem Occitanam postea S. Ludovici dictam erexit, B. M. F. Sebastianum Michaelis ejus auctorem in suis pro disciplina regulari restituenda laboribus ac difficultatibus fovit ac consolatus est, primumque vicarium generalem ab omni Provincialium jure liberum instituit, conventibus quibusdam auxit, ex qua postmodum provinciæ illæ duæ emanarunt in ordine laudatissimæ Tolosana nova, & S. Ludovici. Obiit autem ille fere nonagenarius Auximi anno MDCXXXIX. septemb. VI, apud nostros ingenti & ovium & Fratrum luctu sepultus. Faventini conventus alumnum asserit Rovetta, Oldoinus verò conventus Meldulensis B. M. *de Oliva*, quod ultimum magis placet, si verum est quod idem addit Galaminium huic conventui *de Oliva* pro missa quotidiana perpetua decem loca montium testamento legasse. Quædam ab eo edita Rovetta recenset:

1. *Acta synodalia.*

2 *Institutiones pro clero Auximensi.* Quibus addi possunt

3. *Epistolæ seu encyclicæ seu aliæ*, quas Magister ordinis scripsit, quarum collectio Romæ habetur.

4. *Testamento del cardinal d'Araceli.* Prodiit typis Romæ 1639 fol. Extatque Romæ in Barberina.

F. ALPHONSUS MADRIGAL.

F. Alphonsus Madrigal Hispanus Ascalona Toletanæ diœcesis oppido ortus, Neapoli in conventu SS. Rosarii ordini cooptatus, S. T. Lector circa finem seculi XVI aut etiam finem XVII initia claruit fama tum pietatis tum eruditionis. Ejus cum laude meminit noster Theodorus a Valle *Degli illustri della prov. del Regno* pag. 263, quem & grandævum senem obiisse testatur & in dicto suo conventu sepultum. Theodorum excipiens Altamura ad 1589 refert, sed pluribus annis postea vixisse & ad 1608 & ultra pervenisse facile crediderim. Ab utroque plura eidem opera ascribuntur, quorum alia cardinali Alexandrino, alia Marchioni di Villena Jo. Ferdinando Pacheco, alia Clementi VIII S. pontifici, alia ordinis vicario generali nuncupata ab auctore fuere. Sic tantum in genere illi, Altamura tamen laudat opus hoc titulo: * 1608.

Instructio ordinandorum Religiosorum & Episcoporum, Neapoli, Josephus Cacchius 1589 in 8: opus Sixto V dicatum.

Extat opus ejusdem in Bibl. Reg. Parisiis D 965 hoc titulo:

Brevis tractatus de Episcopis, Parochis, Prædicatoribus, Confessoribus, Sacerdotibus, Clericis, Pœnitentibus, Prælatis religiosorum, De Religiosis, De mortis consideratione, & De cognitione sui ipsius, Neapoli, Joan. Bapt. Subtilis 1608 in 4 pagg. 231. In epist. nuncup. ad Joannem Fernandez de Pacheco regis catholici apud Clementem VIII oratori sic habet:

Quapropter imitatione illorum sequens vexillum meæ religionis, id est reperiens me semper in choro, scilicet in officiis divinis recitandis & in aliis spiritualibus exercitiis & sanctis laboribus, in quibus cæteri religiosi solent esse occupati in sua religionis servitio, in temporibus videlicet quæ conceduntur religiosis ad dormiendum, quietem vel recreationem, dormire ego nolui, nec quietem corpori meo dare, nec recreationem accipere, sed volui magnam istarum rerum partem, quamvis mihi necessaria erat tollere a corpore meo, & curavi in his temporibus laborare, scilicet literis operam dare, ut isto modo possem hunc brevem tractatum mittere in lucem &c. Exemplum sane imitatione dignum: porro in hoc opere plures conscientiæ casus resolvuntur.

F. BALTAZAR JOANNES ROCA.

1608. F. Baltazar Joannes Roca Aragonus, patria professioneque Valentinus sacræ theologiæ præsentatus, ut aiunt & prædicator generalis pro Valentina natione renunciatus in Actis cap. gen. Parisiis 1611 laudatur a Diago in *Hist. prov. Arag.* lib. 2 cap. 85, ubi quo scribebat ille anno 1598 Baltazarem in conventu S. Crucis de Lombay priorem egisse testatur. Ejus meminit & Antonius Bibl. Hisp. Scripsit

1. *Historia verdadera de la vida y milagros de bienaventurado padre S. Luys Bertran hijo de la ciudad y convento de Predicadores de Valencia y de su beatificacion por nuestro S. P. Paulo papa V*, Valentiæ Jo. Chrisost. Garriz 1608 in 8 pagg. 554. Vide etiam postea ad 1643 *F. Joannes Doye.*

2. *Sumario de la devocion, cofradia, indulgencias del rosario y de la del SS. nombre de Jesus*, Valenciæ, Alvari Franci 1596 in 8 pp 335. Extat Parif. in Reg. E 2846.

F. DIDACUS MAS.

1608. F. Didacus Mas Latine *Masius* Hispanus patriaque Valentinus domo, inquit Antonius in *Bib. Hisp.* & oppido de *Villareal*, ordinis institutum adolescens in Salmanticensi conventu primum amplexatus est, ibique solemni professionis voto die XVIII april. MDLXXII nuncupato cooptatus. Qui cum egregiis moribus ingeniique sublimitate suis inclaruisset, ad Valentinam accitus academiam, in eaque lauream promeritus, cathedram annis 14 rexit theologicam, translatoque Salmantinæ filiationis suæ jure, Valentinæ nostri conventus familiæ ascriptus est, ibique postmodum hæsit, variis functus cum laude honoribus atque muneribus, variique generis editis relictisque operibus. Abiit ad superos anno MDCVIII. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Commentaria in Porphyrium & in universam Aristotelis logicam, unà cum quæstionibus, quæ a gravissimis viris agitari solent*, Valentiæ, Petri Patritii 1592 in 4: & Coloniæ, Conradi Butgenii 1617 in 4: T. I pp. 616: T. II pp. 506.

2. *Commentaria in VIII libros physicorum unà cum quæstionibus &c.* Valentiæ 1599 in 4: & Coloniæ, Conr. Butgenii 1618 in 4. T. I pp. 470: T. II pp. 542.

3. *In libros de cœlo, de generatione & corruptione, meteororum, & de anima* edenda paraverat, sed præveniente morte MS servantur.

4. *Metaphysica disputatio de ente & ejus proprietatibus, quæ communi nomine inscribitur, De transcendentibus*, Valentiæ 1578: & Coloniæ, Butgenii 1616 in 8 pp. 513.

5. *Disputatio de elementis libris VI comprehensa*, cujus meminit in Emporii sui juris utriusque præfatione Petrus Augustinus Morta Valentinus J. U. doctor.

6. *In Summam theologiæ S. Thomæ commentariorum eruditissima fusissimaque volumina duo MS*, quæ hactenus eruditis quibus servantur, inviderunt sui. Vernacule verò

7. *Historia de la vida, milagros, y canonizacion del B. Padre S. Hiacintho*, Valentiæ, Petri Patritii 1594 in 8 pp. 386.

8. *Vida de San Thomas de Aquino.*

9. *Vida de santa Ines de Montepoliciano y de otras bienaventuradas virgines de la orden de Predicadores.*

10. *Historia de la vida del. B. P. Fray Juan Micon del convento de Valencia*, qui obiit 31 augusti 1555. Cujus operis meminit F. Jacobus Bleda Tract. 2 cap. 2 pag. 191 *Defensionis Moriscorum.*

Hujus auctoris cum laude meminerunt Fernandez, Antonius in Bibl. Hisp. Altamura ad 1592, & alii passim.

F. DIONYSIUS MARTINI DE LUCA.

F. Dionysius Martini de Luca vulgo etiam apud suos a patria de more nuncupatus, natus est Lucæ VI jul. MDLIX patre Ludovico Martini nobilis & antiquæ familiæ, matre Elisabetha de Turretini paris Lucæ nobilitatis. In baptismo vocatus Joannes germanos habuit majorem Albertum, & minorem Alexandrum, huncque ut in ortu, sic & in professione religiosa secundum. Tardius quidem Dionysius noster literis se addixit, jamque ætatis decimum octavum egressus erat, cùm musas Latinas colere cœpit, at ut impensius illis se addixit, sic & brevi earum contubernio plurimum profecit. Exinde F. Benedicti Honesti nostri & Lucensis conscientiæ ejus arbitri monitus consiliis relicta Luca Aquilam perrexit, ubi IX octob. MDLXXX habitum ordinis induit relicto nomine lustrali dictus tum Dionysius. Mox a professione Neapolim missus apud S. Severum studia exegit, orationique ac lectioni totus incumbens, in omnibus ordinis muniis inter primos emicuit, nam & theologiæ professor insignis habitus est Aquilæ, Histonii vernacule *Vasto* Aprutii civitate, Neapoli in gymnasio nostro Jesu & Mariæ: sed & verbi Dei præco vere apostolici pectoris Parmæ, Neapoli, Theate & per alias Aprutii civitates quadragesimam cum plausu omnium maximo majorique fructu concionatus est: pluribus etiam ordinis sui domibus prior electus, præfuit Reate, Aquilæ, Ascoli, in quam ultimam vix appulsus, ingentique omnium etiam sæcularium concursu & lætitia exceptus, quinto post adventum die in morbum incidit, ex quo die XVII septemb. MDCVIII febris suæ 12 in Domino obdormivit relicta ea sanctitatis fama, ut ne vestes ipsius excerperentur, & quo in aulam capitularem deferri posset, præsidiarii fuerint a civitate appositi milites armati, qui turbam arcerent a feretro. Dein exequiis parandis quatuor nobiles Asculani præfecti fuere a senatu, qui expensis urbis in eleganti & fortissima capsa cuneis ungulisque ferreis ad murum valide catenata corpus ejus solemniter condiderunt in tumulo palmum unum prominenti ad altare S. Rosarii, ne scilicet Aquilani cives & Fratres apud quos annis 18 incoluerat, ipsum auferre quocumque 1608.

Sæc. XVII. modo tentarent : sed de his a pluribus supersedeo ; ut hagiologos attinentibus : ejus insignis est in actis cap. gen. Paris. 1611 memoria, sed & ipsius vitam scripsit Cæsar Franciotti congregationis Matris Dei hoc titulo : *Vita del vener. P. F. Dionisio Martini dell' ordine de' Predicatori*, Lucæ, Octoviani Guidaboni 1619 in 4 pp. 63, quam & Albertus Martini frater ejus germanus Parmensi duci Ranuccio Farnesio nuncupavit. Extat Parisiis in Regia K1045, & in Mazarinæa. Dum lector ageret Histonii opus exorsus erat, quod typis edere parabat, sed morte præventus magistro ordinis, tum S. R. E. cardinali F. Augustino Galaminio moriens commendavit. Titulus :

Opera di Giesu Christo. Commentarium ferunt esse in quinque libros Moysis : quod MS servatur Romæ in archivo ordinis.

F. GREGORIUS SERVANTIUS.

1608. F. Gregorius Servantius Italus in regno Neapolitano natus e sancto Severinate, Romæ ordini nomen dedit adolescens ad Minervam, ubi post quam annos aliquot egregie litteris incubuisset, præclaraque suis exhibuisset virtutis & eruditionis specimina, a cardinali Petro Aldobrandino Clementis papæ VIII nepote delectus est assumtusque theologus, ac inde Trivicanus ab eodem pontifice Clemente promotus anno MDCI episcopus, quam ille vix annis quatuor retinuit dignitatem, in ejusdem pontificis manus ea mox anno MDCIV sponte renuntiata : qui Gregorium nostrum fortis animi virum expertus est, ejusque opera usus in vindicandis Romanæ sanctæque sedi apostolicæ in ditionem Ferrariensem per Alphonsi II absque liberis anno MDXCVII defuncti Ferrariæ ducum ultimi mortem, devolutam juribus. Cum enim hanc armis spiritualibus maxime, ac etiam si res tulissent temporalibus, Ferrariam recuperare constituisset : Gregorium nostrum eo misit, qui censuras in id apostolicas publicas ferret & intimaret : qui infracto animi robore, tumultuantisque populi nihil impetum veritus, Ferrariam ingressus est, & interdictum in eos a pontifice latum basilicæ majoris, & palatii principis affixit foribus & recessit. Cujus facinoris audaciam admiratus pontifex & hominis industriam, ad majora eum promovere proposuerat : quæ spes Clementis interitu non multum ab abdicata Trivicana Ecclesia Gregorio evanuerunt. Camerinum itaque suos apud sodales Gregorius noster se recepit, sibi jam totus pietatique vacans, ubi mors illum ætate florentem rapuit, ac loco subliminori locavit anno MDCVIII die XII octobris, ætatis anno XLV, ibidem in S. Dominici sepultus apud suos. Cui positum a magistro ordinis Nicolao Rodulfio quondam ejus in philosophia auditore & discipulo sequens epitaphium :

D. O. M.

F. Gregorio Servantio Sancto Severinati ordinis Prædicatorum episcopo Trivicano, cui quod natura in suo opere fuerat demirata, virtus auxit, æmula fortuna intercepit, sempiterni nominis gloria venerabunda restituit. Vixit annos XLV. *Obiit die* XII *mensis octobris anno* MDCVIII.

Fr. Nicolaus Rodulphius ejusdem ordinis generalis magister. Præceptoris optimi saluti ac memoria consulens, annuo reddito huic cœnobio sacri celebrandi ergo tributo, Grati animi monumentum P. A. D. MDCXXX.

Ejus meminerunt Ughellus Ital. Sac. T. VIII in episcopis Trivicanis col. 545 n. 25 : ubi tamen corrupte *Semontium* nuncupat pro *Servantio* : Pius P. II lib. 4 col. 372, & Fontana in Theat. commendantque maxime librum ab eo scriptum ac editum, cujus titulus :

Difesa della potestà ed immunità ecclesiastica di Frà Gregorio Servantio &c. contra le otto propositioni di un dottore incognito, sopra il breve di Paolo V contro i Venitiani, Ferrariæ, Victorii Baldini 1607 in 8 : Tum Bononiæ 1607 in 8. Quæ posterior editio extat Paris. in Regia E 2407, & Romæ in Barberina. Prior verò in Imperiali.

F. GUILLELMUS LEVITA.

* 1608. F. Guillelmus Levita Gallus, cujus autem conventus alumnus, mihi incompertum, quod sodales docebunt, clarebat Parisiis initio hujus seculi XVII in sacra facultate, licentiamque decurrebat annis MDCII & MDCIII, quo ultimo de Sorbonica respondit octavus : & quod non visum est omittendum, septem alii nostri eamdem cum eo licentiam decurrebant baccalaurei ingenio & solertia pollentes scilicet Julianus Puissant Guerrandiensis, Jacobus le Roy Rotomagensis, Gentianus Billaud Blesensis, Natalis du Chesne, Petrus Dumy, Gentianus Chouard Aurelianensis, & Jacobus *de Saint Martin.* Inter quadraginta duos licentiatos anno MDCIV vigesimum octavum locum sortitus est Levita noster, & tamen lauream nondum acceperat anno MDCVIII, quo ex Hispano Gallice reddidit ac typis edidit Petri Sanchez, qui ex doctore & rectore Complutensis scholæ societati Jesu nomen dederat, librum cui titulus :

Le Roiaume de Dieu, & le vrai chemin pour y parvenir, Parisiis P. Chevalier 1608 in 8, Tomis duobus, qui extant apud nostros Insulenses.

Operis censores A. Soto & F. Jacobus *de Saint Martin* præfatus sodalis Guillelmum Levite licentiatum tantum scribunt.

F. JOHANNES MARIA PAULUCCI.

* 1608. F. Johannes Maria Paulucci Thomasonius Etruscus, Perusii natus, & ibidem ordini ascitus, sacræ theologiæ magister, sub finem seculi XVI & initia sequentis claruit, & a Ludovico Jacobillo inter scriptores Umbriæ, tum ab Oldoino in Athen. Augusto laudatur ceu a quo prodierint

De annulo pronubo B. Mariæ Perusii religiose asservato Cantiuncula Italica, Perusii 1581.

De eodem annulo Tractatus, Ibidem 1608.

Mirum hunc auctorem a Fontana in Prov. Rom. omissum.

F. PAULUS AIROLDI.

† 1608. F. Paulus Airoldi Italus Mediolanensis origine & professione, a Philippo Picinelli in *Athen. Mediolan.* laudatus, per omnes gradus & consuetos scholæ agones ad magisterium evectus, apud S. Victoris Olivetanos Patres lectoris onus annis aliquot cum laude & fructu sustinuit : deinceps in sacris libris ex superiori loco ad populum exponendis curam omnem & operam adhibuit, atque Mediolani primum in Templo quod *Rosa* vulgo dicitur quinquennio solido, tum postea in basilica primaria Comensi sacræ scripturæ publicas habuit eruditissimasque prælectiones, tanto auditorum plausu, ut episcopus loci Philippus Archintus eisdem interesse continuo voluerit, audireque docentem & dicentem semper amaverit : quas in sacram scripturam lectiones & commentationes in lucem proferri publicam & antistes dictus, & qui virum noverant & observabant omnes optabant & urgebant. Verùm Airoldus, quamvis plura prælo digna parataque habuerit, nihil e suis manibus elabi passus est, præter

Lectiones in orationem Dominicam, Mediolani, Picaglia 1608 in 8. Paraverat & *alias in septem psalmos pœnitentiales*: sed & alia, quæ in scriniis servata & jam apud suos latent. Vivebat ineunte seculo XVII.

F. SEBASTIANUS BRAVO.

† 1608. F. SEBASTIANUS BRAVO Hispanus natione, patria Methymnensis, conventus ibidem nostri alumnus, titulo prædicatoris generalis erat insignitus anno MDXCIV, quo conventum Caracensem vernacule *Guadalajara* regebat prior: eoque munere functus est etiam in conventu Caroniensi, vernacule *de la Coruña* in Galicia, tum in eadem provincia vicarius provincialis ac sacræ theologiæ præsentatus. Obiit anno MDCVIII. Ejus meminere Fernandez, Joannes Lopez P. IV Hist. gen. lib. 4 c. 2, Jo. Marieta, Antonius Bib. Hisp. Scripsit hoc titulo:

1. *Collectanea aurea sacræ scripturæ veteris & novi testamenti ex diversis locis preclarissimisque expositionibus D. Thomæ Aquinatis doctoris angelici & Ecclesiæ doctoris &c. incomparabili studio, miro artificio ac ingenti labore concinnata & contexta. Pars I. in Genesim, Exodum, Leviticum, Numeros, & Deuteronomium. Collectore F. Sebastiano Bravo &c.* Compluti Joannis Graciani 1595 in fol. signat. 4 foll. A ad X, seu pp. 334. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Cætera non perfecit, aut saltem non edidit.

2. *Relatio Historica conventus S. Dominici Lucensis* vernacule *de Lugo in regno Galiciæ*, quem anno MCCXXXIV erectum asserit: cujus relationis meminit Lopez citatus P. III Hist. gen. Lib. 1 c. 38 §. 4 pag. 157 b, contendens tamen Bravum falli, conventumque Lucensem ex pluribus monumentis constare anno tantum MCCCXVIII erectum. Tamen in Notitia provinciarum & conventuum ordinis a Bernardo Guidonis anno MCCCIII scriptæ, cujus mihi est præ manibus exemplar MS authenticum ex sex conventibus Galiciæ, Lucensis secundus recensetur immediate post Compostellanum primum.

3. Idem Lopez P. III. cit. p. 153 eidem Sebastiano Bravo vel Brabo refert injunctum fuisse, ut *omnium conventuum ordinis Fratrum & Sororum in Gallacia erectionem & seriem* institueret & describeret, quod & reipsa perfecit: ejusque opus in archivo conventuum reconditum servatur.

F. ARCHANGELUS GOZEUS.

1609. F. ARCANGELUS GOZEUS Illyricus Dalmata patria Ragusinus, clara nobilique apud Ragusinos Gozea gente natus, præclaris ingenii sui dotibus, pietate, facundia, eruditione, gestisque cum laude muneribus, & genti suæ & ordini non parvum decus attulit. Humanis enim divinisque literis optime instructus, clarus apud suos & exteros Ecclesiastes, verbique divini præco ferventissimus audiit. Cujus labores patriæ suæ utiles fore censens Clemens VIII, ad Mercanensem eum & Tribuniensem Ecclesias simul adunatas promovit anno MDXCV, quas veri pastoris instar sapientissime administravit ad annum circiter MDCIX, quo & abiisse videtur ad meliora, eo enim anno XV junii successorem habuit a Paulo V ei datum fratris filium F. Ambrosium Gozeum. Illyrica lingua vernacula scripsit

Rossario Pricesse Dieu se Marie, id est, *De confraternitate nominis Dei & rosarii B. Mariæ*, Lingua Ragusina, Romæ 1597 in 4.

Item *Libellum alium de Rosario*.

Alia quædam edidisse fertur, nostris adhuc ignota, fortè quod lingua vulgari Ragusina scripta sint.

F. BAPTISTA PENNA.

* 160[?] F. BAPTISTA PENNA Ligur Finariensis, unde & *de Finario* a quibusdam a patria simpliciter agnominatur, sacro fidei tribunali præfuit censor Januæ a mense januario anni MDC ad junium anni MDCIX. Ejus meminit Fontana in Theatro p. 589 & Oldoinus Athen. Ligust. p. 84, quo teste scripsit

Plura pro fide catholica adversus hæreses apud suos servata. Extant & ejus *Edicta anno MDCVI Genuæ promulgata.*

F. BENEDICTUS DE VILLACAÑAS.

1609. F. BENEDICTUS DE VILLACAÑAS Hispanus Americanus provinciæ S. Vincentii de Chiapa alumnus laudatur a nostro Antonio Remesal Hist. ejus provinciæ lib. XI cap. 23 n. 5 pag. 744, ubi eum refert annis jam gravem post plurimos in provincia Zacapulensi & Guatimalensi pro fide promovenda animarumque salute fortiter & gloriose toleratos ac exantlatos labores plus jam jubilario majorem, & ab Indis ipsis, quibus ita vivens addictus fuerat, pro sancto habitum, Guatimalæ tandem circa annum MDCIX piissimam creatori animam exhalasse. Plura vivens ille incolis hujus regionis Indis fertur contulisse beneficia, Zacapulæ trajiciendo cuidam flumini pontem construendum curasse, triticum in terram, quod antea his populis ignotum & inauditum, condere, seminare, & metere, summo eorum commodo docuisse, aliaque non pauca præstitisse, quæ paternum vere hominis in eam gentem animum demonstrant, at hæc multo magis quæ reliquit opera:

1. *Arte y vocabulario de la lengua Cachiquel.*

2. Liber eadem lingua cui titulus: *Successus fidei orthodoxæ, en que trata del conocimiento de un solo Dios, como se ay, que es uno, que es trino, que prometio el Mesias a los patriarcas, que le embio al mundo. De su encarnacion, predicacion de los apostoles, divission dellos despues de la venida del Espiritu sancto.*

3. *Sermones breves del tiempo y de santos.*

4. *Otro libro de milagros de nuestra Señora y de los santos.* Omnia lingua illa Cachiquela.

F. DIDACUS DE ZAMORA.

* 1609. F. DIDACUS DE ZAMORA in Hispania Tarraconensi a patria sic agnominatus, conventus Taurensis alumnus, obiit anno MDCIX. Ejus meminerunt Fernandez inter scriptores & Antonius Bibl. Hisp. ceu a quo Hispanice versa est & edita

Primera parte de los sermones de D. Fray Cornelio Muso de la orden de san Francisco obispo de la ciudad de Bitonto, Salmanticæ 1602 in 4.

F. HIERONYMUS MORENO.

† 1609. F. HIERONYMUS MORENO Hispanus ordini nomen dedit in conventu S. Pauli Hispalensi, & circa initia seculi XVII claruit: cujus meminere Gil Gonçalez Davila *Teatro Eccles. de las Espanas* T. II pag. 123, *Moreto* errore forte typorum nuncupans; & Antonius in Bibl Hisp. Scripsit

La vida y muerte y cosas milagrosas que el señor a hecho por el bendito Fray Pablo de sancta Maria fraile lego de la orden de Predicadores, Hispali 1609 in 8.

Hanc ab eo vitam exceperunt Pius P. I lib. 4 n. 147, & Lopez *Hist. Gen.* P. IV lib. 3 c. 66 & seqq.

Sæc. XVII. qui & ibidem cap. 71 Hieronymi hujus nostri cum laude mentionem facit. Extat & *Informacion &c. Inquisitio* scilicet *in ordine ad canonizationem F. Pauli de S. Maria ord. S. Dominici recognita, & authentice firmata.* Recensetur in Bibl. Thevenotiana Paris. inter codd. MS. Hispanos fol. forteque jam est in Bib. Reg. Cujusnam sit opus ut nemo aperit, sic & ignorare me fateor.

F. JOANNES DE LA MOTE.

† 1609. F. Joannes de la Mote Hanno Valencenis in patria ordini nomen dedit, & ineunte seculo XVII claruit, scripsitque ac edidit teste Ghilberto de la Haye

Receuil des indulgences, privileges, & statuts de la confrairie de nostre dame du saint rosaire, Montibus Hannoniæ, Caroli Michaelis 1609 in 16.

F. JOANNES RAMIREZ.

1609 F. Joannes Ramirez Hispanus natione patria Castellanus ex oppido provinciæ tractusve Riojani *Morillo* natus claro puroque ac nobili genere, adolescens institutum nostrum professus in civitate Logroniensi studia in conventu S. Stephani Salmanticensi absolvit. Exinde zelo animarum ductus in Americam trajecit, ubi theologiæ moralis lector in conventu Mexicano institutus, eam 24 annis solidis professus est, Indorum interea ac Nigrorum saluti assiduo incumbens, quibus quotidie matutinis horis sermonem habebat, ac doctrinam christianam magna cum charitate instillare satagebat. Pro istorum maxime Indorum libertate & salute ardens e Mexico trajecit in Hispaniam, quo in itinere ab Anglis piratis captus & in Angliam devectus, sed paulopost liber dimissus, Matritumque tandem aggressus, pro hoc negotio quadriennium integrum apud regem laboravit, vicitque tandem regiis obtentis in Indorum levamen edictis. At dum Mexicum regressum cogitat & parat, ad episcopatum Guatemalensem a Philippo III nominatur XVIII jan. MDC, quam dignitatem diutius & constantissime recusatam, tandem superiorum præcepto adactus admisit. Hinc Romam jubilæi centenarii causa peragendi pedes progressus, & a Clemente VIII benigne acceptus, illico pedes etiam remeavit, tumque Matriti in Ecclesia S. Francisci a Paulo de Laguna episcopo Cordubensi consecrationis munus accepit. Mox ille sponsam suam adiit, ubi pristinum vivendi morem austeritatesque retinuit, vigiliis, jejuniis, cilicio carnem lacerans, ac in pauperes liberalissimus, adeo ut annuos Ecclesiæ suæ reditus eleemosynæ superarent. Novem circiter annis quibus præfuit, nunquam visus est otiosus, sed aut orans, aut legens ovibus suis verbo divino pascendis, Indis potissimum rudibus catechizandis paterno ferventique animo desudans, morbo verò lethali correptus, priusquam moreretur, omnia quæ supererant mensæ episcopalis, annulum etiam ipsum pastoralem pauperibus distribuit, sicque placidè obdormivit in Domino XXIV martii MDCIX in sua cathedrali sepultus ad latus evangelii cum hoc epitaphio:

Illustrissimus Dominus F. Joannes Ramirez Dominicanus pro meritis episcopus de Guatimala pure & pie vixit, prudenter gubernavit ut pater, pie obiit & pie ad vitam non perituram intravit XXIV *martii* MDCIX.

Legesis Ægidium Gundisalvum Abulensem *Teatro Eccl. de las Indias* P. I pag. 156, sed potissimum quem hic excepit Antonium Remesal nostrum *Histor. de la prov. de Chiapa pag. 734 ad 742*, ubi fuse Joannis nostri acta prosequitur. Meminit ejusdem Nic. Antonius in *Bibl. Hisp.* Scripsit

1. Memoriale hoc titulo: *Advertencias del padre Fray Juan Ramirez maestro in santa theologia sobre el servicio personal, al qual son forçados y compelidos los Indios de la nueva España por los visorreyes, que en nombre de su magestad la goviernan.*

2. Memoriale aliud eidem regi oblatum hoc titulo: *Parecer del padre maestro Fray Juan Ramirez de la orden de Predicadores de santo Domingo sobre el servicio personal y repartimientos de los Indios en Madrid a 20 de otubre del año de 1595. Preguntase si son licitos los repartimientos que los visorreyes &c.* Probarunt & subscripserunt tredecim ex doctissimis nostris provinciæ Hispaniæ sacræ theologiæ magistris, quos recenset citatus Antonius Remesal pag. 738 & 739.

3. *Campo florido. Exemplos de sanctos para exortar a la virtud con su imitacion y exemplo.* Liber nostro Petro de Feria episcopo Chiapensi ab auctore nuncupatus & circa 1580 editus. Prostabat etiam alio titulo: *Altar de las virtudes*, Matriti 1658: sic Antonius in Bibl. Hisp.

4. *Catechismus lingua Mexicana pro instituendis Indis & erudiendis in religione christiana primus ea lingua scriptus & editus* Mexici 1537: sic Ægidius Gonçalez Davila *Teatro de las Indias* P. I p. 7, sed vel error in anno, vel alterius est opus: aliàs 80 & amplius annos natum esse oportuit, cùm episcopus assumtus est, quod non verisimile: adde & jam sacerdotem in Americam transiisse.

F. JOANNES CHRYSOSTOMUS TRABICINUS.

F. Joannes Chrysostomus Trabicinus Polonus, patriaque & professione Cracoviensis, Bononiæ tum junior theologiæ operam dabat anno MDXCV, isque forte est qui postea in actis cap. gen. Romæ anno MDCVIII habiti ad magisterium promovetur. Ut ut sit, ejus habetur † 1609.

Oratio in S. Hyacinthi laudem pronunciata ex tempore in amplissimo Bononiensium pro ejus sancti confessoris festivitate celebranda congressu anno Dni MDXCV. Pr. *In admiranda totius orbis lætitia, quam de B. Hyacinthi confessoris publicis honoribus omnes omnium nationum populi percipiunt, mihi ad vos de ejusdem sancti laudibus sermonem instituenti, idem quod olim cujusdam imperatoris filio evenisse non possum diffiteri &c.* Et inferius: *Quinam Hyacinthum sanctissimum patriæ meæ protectorem honoribus justis exornare convenit, quam mihi qui ejusdem patriæ, in eadem ecclesia, in religione eadem sub ejus clientela vivo? Minus igitur justum, quia judicavi in hac dicendi provincia meum desiderari officium, tametsi infans ac dicendi artis ignarus, effractis repente verecundiæ vinculis ad eum laudandum processi &c.* Edidit Bzovius in suo opere cui titulus: *Sertum gloriæ S. Hyacinthi*, Venetiis 1598 in 4, estque ex septem a Bzovio collectis ordine sexta a p. 214 ad 222.

F. PAULUS GRYSALDUS.

F. Paulus Grysaldus Italus, patria Perusinus, honesta & viris literatis clara familia ortus, ibidem ad ordinem ascitus sub finem seculi XVI & initia sequentis floruit, qui & aliquando suæ præfuit Romanæ provinciæ prior provincialis. † 1609. Philosophus & theologus magni nominis audiit ætate sua: sane vir fuit magnæ & laboriosæ lectionis, sed non ita absoluti criterii, quod non mirum, cùm eo seculo Historia Ecclesiastica nondum esset ita

ita exculta & a mendis expurgata, adeo ut graviores auctores eorum temporum in plures errores potissimum circa chronologiam impegerint, quorum σφάλματα etiamnum quotidie a viris doctis notantur & expunguntur. Obiisse ferunt circa MDCIX. Ejus meminerunt Fontana noster in *Prov. Rom.* ex Lucarino, tum Possevinus, Jacobillus *Bibl. Umbriæ*, Alexander Balestrinus in *Gymnas. Perus.* & Oldoinus in *Athen. August.* Scripsit ac edidit opus hoc titulo:

Decisiones fidei catholicæ & apostolicæ ex sanctarum scripturarum, BB. Romanorum Pontificum diplomatum, sacrorum conciliorum fontibus, ac Sanctorum gestis deducta: & in uno alphabetico ordine collecta. Quibus infidelium ac Maumethanæ sectæ errores, Judæorum perfidia, & hæreses, quæ ab orbe condito in Christi Ecclesiam sunt grassatæ confutantur, atque a falsis imposturis inimicorum Ecclesiæ fides vindicatur & propugnatur, Venetiis, Juntarum 1582 in 4: Altera editio, Ibidem, Damiani Zenarii 1587 in 4 pagg. 720, quæ apud nostros Parisienses ad S. Honorati, species est quædam vocabularii historici sacri. Quot autem in hujusmodi opera irrepere soleant errata, argumento sint & vocabularium Historicum Gallicum hac ætate adeo celebre, & tamen innumeris ubique etiam post plures recognitiones scatens erroribus, & quæ Latine ex eo prodierunt apud Batavos non accuratiora, & Gallia Christiana Sammarthanorum, & hujusmodi pleraque opera: adeoque nil nisi humanum & proclive accidit Paulo nostro, si præter typographica sphalmata, quæ facile condonabit lector cordatus, alia ipsi exciderint seu chronologiam seu rectam nominum scribendi rationem attinentia. Quibus ego F. Petro Alva *Sol. Verit.* Rad. 268 col. 1774, & Theophilo Raynaudo sub nomine Petri a Valleclausa latenti in suo *De immunit. Cyriac. libello* plenissime crediderim factum satis. Certe hujus generis peccatis sese uterque prius immunem præstare debuit, quæ tamen ubique apud eos sunt obvia, quæque si attendissent, neuter ausus fuisset in Paulum nostrum ita furentes lapides mittere. Fernandez *Histor. Eccles. de nuestr. Tiemp.* pag. 352 multis laudibus hunc librum effert, & præter editiones ralatas alibi prodiisse pluries asserit.

Præter opus relatum, hæc alia auctor apud se habebat affecta, & prope diem ut ipse ad lectorem proloquitur, edenda:

1. *Dilucidationes ac quæstiones in quinque voces Porphyrii, in libros Posteriorum, de Physico auditu, ac libros de anima Aristotelis.*
2. *Tractatus de Angelis, de dæmonibus, de strigibus, de fortuna, & in libros de sphæra.*
3. *Enchiridion totius Summæ D. Thomæ ac commentarii cardinalis Cajetani.*
4. *Sylegma sacrorum Bibliorum.*
5. Etrusce, *De pulcritudine universi, ubi rerum omnium natura explicatur, & de terra primum, postea de aliis elementis, ac quæ in ipsis continentur, de homine & singulis ejus partibus tam animæ quam corporis, demum de septem planetis, omnibusque cœlestibus corporibus, & eorum motu ac lumine.*
6. *Scintillæ pro concionatoribus ex Patribus collecta.*

Laudantur ab Oldoino inter opera ab eo scripta:

1. *Tractatus physionomicus de nervis.*
2. *Orationes diversæ.*
3. *De re theologica volumina plura.*

An autem horum aliqua lucem viderint, aut ubi MS serventur nemo aperit, quod forte hîc addet ut cupio, quis curiosus suus symmysta.

F. SEBASTIANUS CATTANEUS.

† 1609.

F. Sebastianus Cattaneus claro apud Insubres stemmate Mediolani natus, adolescens in S. Eustorgii ordini cooptatus, pietati sic & literis incubuit, ut & a præclare pro religione ab eo gestis deinceps ordo ipse plurimum inclaruerit. Postquam enim pluribus cum laude functus esset tum pulpiti tum & scholæ ac præfecturarum in ordine muniis, rude donatus academico provinciæ præfuit Hungaricæ, cui sane ad eam resarciendam reliquiasque salvandas tam insigni rectore opus erat. Etsi enim olim inter primarias ordinis antiquasque floruerat, jam tum ab incursionibus & invasione Turcarum, tum & hæreticorum protestantium quaqua late patebat regione ferro & igne populantium furore misere fœdata, dilaniata, tantumque penitus non extincta erat, quam ille suscitare fovereque toto studuit animo. Hinc idem ei prorogatum munus in actis cap. gen. Romæ MDLXXXIX, ubi sic Confir. 20: *Confirmamus in provincialem nostræ provinciæ Hungariæ R. P. Magistrum F. Sebastianum Cataneum illustrissimi archiepiscopi Salisburgensis theologum, & quatenus opus esset de novo creamus & instituimus cum solita auctoritate tum in spiritualibus, tum etiam in temporalibus usque ad capitulum generale proxime celebrandum.* De ejus gestis legendus F. Sigismundus Ferrarius noster de quo postea ad 1646 *Histor. Hungar.* p. 596, qui & addit Catanei opera & consilio Græciense SS. Sanguinis Christi nostrorum Hungarorum in Styria cœnobium celebre ac intra urbem, (cum nostri quorumdam invidia, quibus visum est suis usibus commodum, jussi essent novis illis inquilinis cedere alioque migrare) in locum S. Andreæ extra mænia urbis translatum, illo satius ducente vel tantillum loci saltem ibi recuperare, quam inde omnino exulare. Laudatus Salisburgensis antistes ac princeps F. Feliciano Ninguarda ad Scalensem Ecclesiam evocato, Cataneum ut diximus theologum sibi selegerat ac pastoralis solicitudinis etiam adjutorem & administrum, quem ut sibi magis devinciret, ut id sui juris erat, eum episcopum Chiemensem Salisburgensis Ecclesiæ suffraganeum promovit sub finem anni MDLXXXIX vel initia sequentis, quam ille sedem pluribus administravit annis vigilantissimi pastoris onus & Chiemi & Salisburgi unâ indefessus implens & intrepidus, oves a lupis arcens, verbo & exemplo pascens. Demum ineunte seculo XVII jam ætate fractus & laboribus, ad Ecclesiam Viglevanensem a Clemente VIII translatus est, datus cum futura successione Marsilio Landriano coadjutor, cui tamen præmortuus in sede non successit, e vivis sublatus XXVIII april. MDCIX, Landrianus verò VIII sept. ejusdem anni. Fuit autem apud suos S. Eustorgii in claustro sepultus, ut testatur inscriptio sequens ibidem marmori incisa:

Sebastiano Cataneo episcopo Chiemensi Prædicatorii ordinis theologo archiepiscopi Salisburgensis vicario generali & suffraganeo Homini literis moribusque exculto, ut ejus testantur opera. Qui vixit annos LXIV, *Eustorgiani FF. Parenti optimo mœrentes posuere. Kal. maii* MDCIX.

Ejus meminit Bucelinus Germ. sacræ T. I, ubi eum vult p. 49 jam anno 1588 Chiemensem promotum, cui ne assentiamur, obstat decretum cap. gen. 1589 relatum quo in festo pentecostes altera vice datur Hungariæ prior provincialis. Hæc ejus opera, quæ hactenus dictis lucem afferent:

1. *Enchiridion eorum quæ in controversiam vocantur omnibus veræ pietatis cultoribus perutile ac necessarium auctore doctore Sebastiano Cattaneo*

Sæc. XVII. *Dominicano illustrissimi D. archipræsulis ac principis Salisburgensis theologo. Hebr. 13: Doctrinis variis & peregrinis nolite adduci*, Ingolstadii, Davidis Sartorii 1589 in 8 pp. 424. Quæ editio probat tum nondum Chiemensem episcopum promotum. Opus autem eidem archiepiscopo Wolgango Theodorico auctor nuncupat Salisburgi die assumtionis B. V. 1588. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

2. *Explicatio in catechismum Romanum ex decreto concilii Tridentini & Pii V jussu editum auctore Sebastiano Cattaneo ord. Prædic. episcopo Chiemensi*, Ingolstadii, Sartorii 1590 in 8 pp. 298. Opus præclarum F. Hieronymo Bernerio S. R. E. cardinali ex ord. Præd. assumto Mecœnati suo ipso die conversionis S. Pauli apostoli 25 januar. 1590 nuncupat F. Sebastianus Cataneus a Mediolano episcopus Chiemensis. Quod argumentum est non anno tantum 1592 ad eam infulam promotum, ut asserit Fontana in *Theat. & Monum.*

3. *Summula casuum conscientiæ*, Tridenti, Simonis Alberti 1592 in 8. Hanc 25 junii ejus anni F. Michaeli Bonello cardinali Alexandrino ex ord. Prædic. assumto nuncupavit auctor. Iterum edita hoc titulo, *Summula reverendissimi D. Sebastiani Catanei episcopi Ecclesiæ Chiemensis casus conscientiæ singulari brevitate atque facilitate complectens; nuper ab eodem passim aucta*, Tridenti, Simonis Alberti 1600: & iterum ibidem 1603 in 8 p. 554. Quam tertiam editionem Carolo Madrutio episcopo & principi Tridentino amico suo e Tridento dicat auctor ipse 1 maii 1603. Prodiit rursus Brixiæ 1609 in 16, quæ extat in Bibl. Barb. Quæ Summula breviter & plane dubia ad certa capita ordine alphabetico revocat atque resolvit.

4. *Tractatus de censuris* ab aliquibus laudatur, sed a me nondum visus. Possevinus ait editum Græcii apud Gregorium Widmanstadium 1588: Iterum cum *Appendice de usuris & cambiis*, Patavii 1589 in 8.

5. *Tractatus de examine ordinandorum* recensetur a F. Sigismundo Ferrario citato, qui & plura alia ab eo composita refert. Possevinus sic titulum refert: *Censura promovendorum ad ordines, beneficia sive ad officia ecclesiastica per quæstiones & responsiones breviter digestas*, Græcii, Gregorii Widmanstadii 1589.

Ejus meminit Picinellus in *Athen. Mediolan.* addens Hebraicæ linguæ fuisse peritum & scripsisse contra Hebræos teste Petro Crescentio in *Præsidio suo Romano* P. III lib. 3 n. 21.

Præter citatos laudant nostri Pius in Append. ad P. II, Fernandez, Altamura ad 1592.

F. SERAPHINUS PENNACHIUS.

1609. F. Seraphinus Pennachius Umber patriaque & professione Perusinus vir pius ineunte seculo XVII florebat, si fides est Hippolyto Maraccio Lucensi Bibl. Marian. P. II, quem citat & excipit Jacobillus Bibl. Umbriæ, scripsitque ac edidit

Compendio del santissimo rosario della gloriosa Vergine Maria per recitar in choro, Perusii, e Typographia Augusta 1609 in 12.

Mirum hunc scriptorem a Fontana in sua Prov. Rom. omissum.

F. THOMAS BUONINSEGNI.

† 1609. F. Thomas Buoninsegni Senis in Etruria natus, opulenta nobilique apud Senenses oriundus familia, rerum hujus seculi pertæsus, augendæque substantiæ quibus antea collybo jactabatur anxietatum impatiens, ætate juvenis, mundo valedicere constituit, ordinique nomen dedit in conventu S. Marci Florentino, sicque deinceps pietati & literis incubuit, ut supremum in theologia promeritus fuerit apicem, & per annos 25 publicus apud Florentinos steterit magna nominis sui fama professor, quin suum etiam sibi Cosmus I Etruriæ dux magnus habere voluit theologum: adeoque crevit eruditionis ejus & pietatis fama, ut in quibus anceps hæret angiturque plerumque conscientia, passim haberetur unus apud omnes pro oraculo, & illius uterentur acquiescerentque consiliis: quæ non aliunde ille, quam ex limpidissimo saluberrimoque doctoris angelici fonte, inconcussisque dogmatibus hauriebat. Nec dicendi gratia minorem obtinuit laudem, erat enim humanioribus literis optime comparatus, apteque & concinne vernacula sua lingua Latineque dicere doctus. Per quadragesimam anni MDXCV ad S. Marci templum conciones adhuc habebat omnibus acceptissimus, una & publicus in Lyceo sapientiæ Florentino a XXV annis lector, annis demum & meritis gravis obiit apud suos VII Id. jan. MDCIX, ut noster Raphael Badius refert in suo de academia Florentina opusculo. De eo etiam legendi Ugurgierius *Pompe Sanesi* Tit. XIV n. XXXIV, & Seraphinus Razzi *Huomini illustri* p. 341: quos hîc excipimus. Hæc ejus opera:

1. *De i cambi trattato resolutissimo & utilissimo, nel quale con molta brevità e chiarezza si dichiarano i modi hoggi usitati ne i cambi, e la giustitia, che in quegli si contiene*, Florentiæ, Georgii Marescotti 1573 in 4 pagg. 52. Opella magno duci nuncupata. Extat Paris. in Reg. D 1090, 8. Sunt ibidem duo sequentia:

2. *Trattato delli sconti e del tagliare le dette*, Ibid. Dom. Manzani 1585 in 4 pp. 22. Opella M. Averardo Salviati nuncupata.

3. *Del giuoco discorso nel quale si dimostra in che modo e quando il giuocare sia peccato, e se quegli che giocando guadagnano, son tenuti a restituire*, Ibid. Marescotti 1585 in 4 pp. 39. Opella magnæ ducissæ dicata.

4. *Tractatus ad justas negociationes inter homines fieri consuetas summe necessarii. De venditione ad tempus, de diminutione pretii ob anticipatam solutionem, de cambiis, censibus, ludo & montibus*, Florentiæ, Sermartelli 1587 in 8 pp. 272. Tum adhuc auctor in academia Florentina theologiam publice profitebatur. Extat Paris. in Regia D 2647.

Quod opus e Latino Italice vertit P. Vitalis Zuccoli Camaldulensis hoc titulo: *Trattato de' traffichi giusti & ordinarii, cioè della vendità a credenza, la diminuzione del prezzo per l'anticipato pagamento, i cambii, i censi, i giuochi & i monti*, Venetiis, Georgii Angelieri 1588 in 8 pp. 320. Paris. in eadem Regia 2648 D: Iterum Ib. 1591 in 8.

5. *Descrizzione della traslazione del corpo di S. Antonino arcivescovo di Firenze fatta nella chiesa di S. Marco l'anno 1589 il di 9 di Maggio*, Florentiæ, Bartholomæi Sermatelli 1589 in 4, cum ejusdem S. Antonini temporali progenie & origine familiæ, & orationibus in ea solemnitate dictis. Meminit Cinellus ut & sequentis in sua Bibl. volante Scanzia I pag. 80. Extat Parisiis in Mazarinæa.

6. *Oratio encomiastica in translatione corporis Divi Antonini archiepiscopi Florentini*, Florentiæ, Sermartelli 1589 in 4. Hanc ad sodales ad mensam accumbentes habuerat, ut testatur Razzius. Extat Romæ in Barberina.

7. *Opuscula de incarnatione & de Angelis.*

8. *Tractatus adversus divinatricem astronomiam*

F. Hieronymi Savonarolæ ex Italico Latine redditus a Buoninsegnio & notis illustratus, Florentiæ 1582 in 8 : opusculum ob orationis elegantiam a Petro Angelio Bargæo summopere laudatum, inquit Badius citatus. Extat in Barberina.

Quæstiones duæ, altera *Utrum principium individuationis sit materia in corporalibus?* altera *De motoribus corporum cœlestium, an a Deo immediate moveantur?* a Buoninsegnio repertæ ad calcem codicis MS Bibl. S. Marci curis Cosmi Medices scripti, sicque seculi tantum XV, in quo habebantur *Quæstiones disputatæ S. Thomæ de Aquino* sub hujus nomine agente Buoninsegnio typis prodierunt ad calcem Summæ S. Doctoris Venetiis apud Juntas 1588 fol. pp. octo, & ab eodem notis illustratæ. Idem Buoninsegnius codice MS coram judice & notariis producto publicis litteris firmari & consignari fecit bono quidem zelo S. Thomæ lucubratiunculas arbitratus, at licèt ejus doctrinam redoleant, cùm ab antiquis non agnoscantur, nec a posterioribus ut S. Thomæ fœtus habitæ fuerunt, & in aliis deinceps S. D. operum editionibus non comparuerunt.

F. VINCENTIUS DE MONTESANCTO.

† 1609. F. VINCENTIUS DE MONTESANCTO sic a patria nobili ad flumen Potentiam in Piceno castro nuncupatus provinciæ utriusque Lombardiæ alumnus, seu apud Sanctum Severinum aliàs Septempedam, seu apud Papiam nomen dederit, utrumque enim locum indicat Fontana *Theatri* pp. 127 & 543, vir fuit inter suos nominatus, scholarumque theologiæ ac conventuum, ipsius etiam Bononiensis regimine conspicuus, censoris quoque fidei munere Cremonæ tum & Faventiæ cum laude functus, ac demum suæ dictæ provinciæ præfectus provincialis. Qui cùm eo titulo ad comitia ordinis anno MDLXXXIX Romæ coacta venisset, ut produnt acta, electo in iis ad summum magistratum F. Hippolyto Maria Beccaria, qui commissarium sacræ inquisitionis generalem in urbe agebat, ei mox a Sixto V suffectus est, & sacro tribunali præpositus: Triennium jam & amplius spartam hanc cum omnium approbatione adornabat, cùm Clemens VIII inter Ecclesiæ principes collocandum censens, ad Aprutinensem aliàs Interamnensem vernacule *Terni* seu Teramensem sedem evexit XXIII octob MDXCII, quam septemdecim annis veri pastoris partes omnes implendo rexit, & die VI jan. MDCIX ad meliorem Christo vocante transiit apud nostros uti jusserat sepultus ibidem. De quo sic Ughellus *Ital. Sac.* T. I : *Fuit ecclesiasticæ libertatis propugnator acerrimus, synodum celebravit, seminarium erexit, pauperes fovit, vere pastorem & patrem in omnibus se præbuit, ut ab omnibus amaretur.* A Rovetta ad 1589 inter auctores suos Lombardos recensetur, ut a quo scripti fuerint, an & editi

Tractatus duo de immunitate ecclesiastica, & de potestate papæ.

Synodus ab eo teste Ughello habita an & typis prodierit, hîc addent sui gentiles.

F. ALEXANDER MANERBA.

† 1610. F. ALEXANDER MANERBA ab Alphonso Fernandez *Manerbius* nuncupatus Italus, ortu Brixianus, clara apud suos patritiaque gente natus, patre Nicolao juris utriusque doctore patritio Brixiano, conventus ibidem nostri alumnus, seculo XVII ineunte claruit, de quo sic æqualis ejus & symmysta Dominicus *Codagli* scribebat anno MDCIX in Historia insulæ & cœnobii S. Secundi ad Venetias, ubi sic habet : *Fra Alessandro Manerba essendo lettore di teologia in Venetia*, (scilicet in cœnobio S. Dominici Venetiarum) *fù creato vicario di San Secundo l'anno* MDCIV, *ed è baccelliere nello studio di Bologna, huomo dottissimo e versatissimo in tutte le scientie, ma nella professione del recitare historie, se può dire, che hà del singolare: studia e scrive continuamente libri, ed hà composto opere bellissime, specialmente le allegorie degli animali, de' boschi, delle selve, de monti e fiumi. Si vide gia uscita in luce.* SEC. XVII.

La Selva degli animali. Ipso Manerba teste in prooemio operis tertio loco mox laudandi, prodiit Venetiis anno 1601. Titulum alii sic efferunt *Selva morale.*

Un libro intitulato Accidenti boschereccì e Pastore incantato, Venetiis, Olivieri Alberti 1607 in 12. Extat Romæ in Imperiali. In hac opella nomen *Alexandri* mutavit *in Vermiglii.*

Un altro che si chiama, Ruth Moabitide, *Espositione Latina.* Hujus operis hic est titulus verus: *Peregrinatio inclita Ruth Moabitidis, gemina per commentarios, brevesque sermones explanatione descripta*, Venetiis, Jacobi de Franciscis 1604 in 8. Opus Hieronymo cardinali Bernerio ex ordine Prædicatorum assumto ab auctore nuncupatum. Extat Parisiis in Mazarinæa.

E il terzo sopra le profezie di Giona adornato di dottissimi sermoni.

Hactenus Codalius citatus. Cui consentit Octavius *Rossi* Brixianus in Theatro illustrium Brixianorum p. 420, ubi & quædam addit non omittenda. *Se Alessandro Manerba*, inquit, *Frate di San Domenico havësse stampata la sua picciol Selva Morale in que' tempi, ne quali era in credito la singolarità degli huomini, no' è dubbio che si sarebbe acquistate un nome immortale &c. Illustre finalmente era il Manerba non solo per la nascità, ma di se stesso: perche con la bontà della vita haveva accompagnata la sua amata virtù, e con questa triplicata nobiltà no poteva egli non operar imprese d'animo nobilissimo. Scrisse*

I Commentarii della religione in un volume, che diviso in dodeci parti, ogniuna delle quali hà per argomento simbolico un segno del zodiaco, e con mirabili discorsi figurando nel zodiaco, Dio nel sole, e la mente humana nella luna, mostra con altissime dottrine tutta la politica dell' universo. Sic Rossius æqualis non indicans ubi opus typis expressum. Deinde addit opera a Codalio laudata, qui Codalius hoc ultimum omisit anno 1609 quo scribebat fortè nondum luci datum.

Alexandrum anno 1610 obiisse narrat Fernandez citatus: Rovetta vero vult vixisse ad 1616, cui ut Brixiano & ejusdem conventus alumno fides videtur potior habenda.

F. ANTONIUS SIMEON.

F. ANTONIUS SIMEON Gallus, patriaque & professione Cenomanus, congregationis Gallicanæ alumnus, stadio litterario Parisiis in gymnasio Sanjacobeo confecto, ad gradus in facultate promotus est. Præsentatus Prædicatorum licentiam decurrebat annis MDCVI, quo de ultima Sorbonica respondit die X novembris, & MDCVII, anno sequenti die XXIX januarii inter triginta & unum licentiatos locum sextum sortitus. Anno MDCXII jam antea laurea magisterii ornatus priorem agebat in dicto conventu Parisiensi, & prima junii suffragium tulit pro novo sacræ facultatis syndico eligendo, & Edmundo *Richer* non prorogando, ut & prima julii MDCXIII pro iis ad solita sacræ theologiæ magistrorum comitia cum jure vocis admittendis, qui † 1614.

Sæc. XVII. jam laurea prius donati, congregationis oratorii Berullianæ institutum amplexi fuerant. Quandonam obierit, mihi incompertum, licet ad seros annos pervenisse audierim. Ex Hispano Gallice reddidit

Sermons sur tout le Carême & feries de pâques composez en Espagnol par F. Pierre de Valderama de l'ordre de S. Augustin, Parisiis, Petri *Chevalier* 1611 in 8 : T. I pp. 976 : T. II pp. 1021.

Sermons sur les festes & feries du S. Sacrement de l'Eucaristie du meme Valderama, Parisiis, Oliverii *de Varennes* 1609 in 8 pp. 302.

Sermons des Saints du meme, Parisiis, Petri Chevalier 1610, Tomis duobus in 8.

Sermons sur tous les jours de Carême distinguez en discours theologiques & moraux traduits en François de l'Italien de Marcello Ferdinandi de Bari abbé d'Olivet, Parisiis, Francisci Huby 1609 in 8 : T. I pp. 806 : T. II pp. 775.

F. ANTONIUS DE SORIA.

1610. F. Antonius de Soria Hispanus Americanus, jam ætate maturus, divitiis abundans, novi orbis deliciis assuetus, uxori etiam alligatus, ex qua plures susceperat filios, ea mortua, liberisque ita collocatis, ut patre non amplius indigerent, ordinis habitum in cœnobio civitatis *La Puebla de los Angeles* dicta instantissimis precibus obtinuit, ac cærimonias asperitatesque regulæ corde magno & animo volenti ita amplexus est, ut omnibus esset exemplo. Latinæ linguæ expers eam a rudimentis didicit, sed adeo promte, ut intra modicum tempus facile loqueretur. Philosophiæ postea & theologiæ applicitus, tandem magister studentium evasit, tironibus etiam in religione instituendis præpositus est. Verum ad majora vocatus, iis ex nostris se junxit, qui anno MDXCV ad insulas Philippinas transmittebant, quo vix appulerat, cum illum ad eas gentes miserunt, quæ necdum Christum audierant, imo & audire totis viribus fugiebant. In iis tamen magnum fructum reportavit animarum, Ecclesiasque novas in *Camalanjugan*, *Buquey*, *Pilitan*, *Yrraya*, *Daluda*, cæterisque illis regionibus missionum præfectus, laboribus immensis, ac vere apostolicis favente Deo fundavit ac erexit. In actis capituli provincialis Manilæ celebrati, primus S. Pauli *de Pilitan* datus vicarius, ubi omnes erant neophyti, ac propterea plus erat laborandum, ita ministerio suo incubuit, sibi nec die nec nocte parcens, ut intra sex menses morbo lethali correptus, cum ingenti sodalium desiderio terram reliquerit, coronam a justo judice recepturus. Scripsit

Quædam lingua indigenarum vernacula, quæ suis successoribus fuerunt utilissima.

De eo legendus Didacus Aduarte Histor. prov. Philippin. P. I Lib. 1 p. 249.

F. CYPRIANUS DE LUCA.

1610. F. Cyprianus de Luca sic ab origine procul dubio nuncupatus, qui & conventus Lucensis filius erat & professus, uti habet Fontana in Prov. Rom. ubi de scriptoribus, eodem teste celeberrimus fuit ineunte seculo XVII in tota Italia divini verbi præco, scripsitque

Librum de confessione sacramentali editum circa 1610.

Hæc ibi de illo tantum nec plura.

F. DOMINICUS CODAGLI.

F. Dominicus Codagli vernacule, Latine *Codaleus* a quibusdam dictus, Urceanus patria & professione in diœcesi Brixiensi, vir fuit cum litteris sacris tum humanioribus apprime instructus ac perpolitus, Ecclesiastes ad hæc tota Italia famosus, qui anno MDCII coram duce & ducissa Parmensi conciones habuit per quadragesimam : ita verò seminis verbi Dei spargendo ceu muneri suo præcipuo attentus, ut musas amœniores identidem coleret sed christianas, ac historiæ etiam utrique sacræ & profanæ libens operam daret. Florebat etiamnum anno MDCIX, quousque autem ævum perduxerit, mihi incompertum, quod hîc addent sui gentiles. Egregiam ejus habet memoriam Leonardus *Cozzandi* inter scriptores Brixienses. Laudat & Rovetta ex suo Vincentio Rivalio ad annum 1605, sed accuratiorem ipsemet dat sui notitiam in iis quæ scripsit operibus. Horum hæc a me visa: 1610.

1. *L'Historia Orceana, nella quale si trattano le guerre, & le cose avvenute in questa sua patria, ch' abbracciano quasi dua milla anni. Come pervenne sotto il felicissimo stato de' Venetiani, & molti casi occorsi in diverse parti del mondo*, Brixiæ, Jo. Bapt. Borella 1592 pagg. 211.

Le due annotationi aggiunte all' historia Orceana dall' istesso autore, nelle quali per modo d'epilogo e d'un breve ritratto si raccogliono forsi ducento e quaranta sette gentilhuomini ch' hebbero il governo di questa sua patria, la successione de' principi & le cose che serano tralasciate sino all' anno MDXCII. *Con una lettera all' Illmo Rmo M. Domenico Bollani Vescovo della Cania del R. F. Desiderio Scaglia dell' ordine de' Predicatori*, Ibid. 1592 in 4. Extat utraque opella Paris. in Regia K 989.

2. *Historia dell' Isola e monasterio di S. Secondo di Venetia descritta dal R. P. Predicatore F. Domenico Codagli dagli Orzinovi vicario del detto monasterio. Con un Cronico insine del nome & cognome di quelle abbadezze e monache, le quali vi fecero vita separata, & de tutti i presidenti, che in essa hebbero il governo*, Venetiis, Francisci Rampazetti 1609 in 4 pp. 100. Extat ibid. K 900. A Rovetta tamen omissa. Qua ex historia discimus abbatiam fuisse aliàs sanctimonialium ordinis S. Benedicti anno MXXXIV fundatam, locum verò cùm deseruissent moniales seculo XVI ut sibi nimis incommodum, ordini Prædicatorum a senatu Veneto fuisse concessum, & primum superiorem seu vicarium a magistro ordinis F. Joanne de Fenario institutum celebrem tota Italia concionatorem F. Zachariam Lunensem conventus Luchensis alumnum litteris Toleti XXV dec. MDXXXIV datis. Variam exinde ejus domus ut ita loquar, fortunam modo prosperam modo adversam refert auctor, ac rectores omnes qui ei præfuerunt de triennio in triennium, quorum plures viri gravissimi fuerunt, & aliqui etiam scriptores, de quibus ut se dat occasio etiam agimus. Ipse Codaleus eamdem rexit ab anno 1607 ad 1610, quibus otium illi fuit vetera loci monumenta scrutandi, ex quibus hanc suam opellam concinnavit. Addit verò hæc alia a se scripta his titulis. Latine quidem:

Exordium & progressus cœnobii S. Dominici Venetiarum ad sua usque tempora, Venetiis 1603.

De viris illustribus prædicti cœnobii liber, quem brevi edendum promittebat.

*Vita horum ex ordine illustrium virorum, scilicet BB. Joannis Dominici Florentini cardinalis, Nicolai Ravennatis, Roberti de Neapoli, Augustini de Biella, Thomæ Senensis, Ludovici Michaelis de Venetiis : Item FF. Thomæ Donati & Hie-

ronymi Querini, qui ambo Venetiarum patriarchæ fuerunt: item FF. Angeli Bragadini episcopi Vicentini, Hieronymi de Tarvisio episcopi Veronensis, Laurentii de Bergomo episcopi Modronensis, Adriani Valentigo episcopi Capitis Istriæ: item FF. Gabrielis & Elizei de Venetiis sacræ theologiæ magistrorum. Quod opus se jam scripsisse testatur, & tum trium episcoporum vivorum gestis scribendis incumbere.

Lingua verò ITALICA vernacula præter superius relata:

Un elogio spirituale libro che comprende la vita di san Raimundo terzo generale dell' ordine de' Predicatori l'anno 1602 al duca & alla duchessa di Parma dicato.

La vita di san Secondo martire in heroico stilo.

L'origine del convento degli Orzi suo nativo detto delle Gratie.

Prediche quadragesimali intitolate da lui, La sferza del peccatore pieno di bellissime prattiche moralita e riprensioni.

Un altro libro di versi e sonetti gravi in soggetto diverso.

Suorum verò sodalium diligentiæ erit ubi hæc edita sint vel saltem MS serventur, hîc addere.

F. FRANCISCUS BERNERIUS.

? 1610. F. FRANCISCUS BERNERIUS vulgo *Bernier* Gallus, patria Pontanus, seu e Ponte ad Iconam vel Iünnam in Senonibus, Gallice Ionne ortus, conventus Senonensis alumnus, Parisiis in sacra facultate & in gymnasio Sanjacobeo claruit. Licentiam decurrebat annis MDCIV & MDCV, quo ultimo undecimus de Sorbonica respondit, & sequenti inter triginta quatuor licenciatos locum trigesimum secundum sortitus. Laurea deinceps donatus, scripsit libellum Latino idiomate, non usque adeo vel stylo vel eruditione litteratis indignum, licèt ut ipse in epistola ad episcopum Nivernensem Eustachium *du Lys*, cui illum dicat e conventu Senonensi anno MDCX die IX septembris, primitiæ frugum ingenii sui fuerit, ac primus studiorum suorum partus, cui titulum indidit:

Libellus de hominum prima ratione vivendi, Senonis, Georgii Niverd 1610 in 12 pp. 201. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

In eo de Adami & posterorum primæ illius ætatis hominum longævitate, ac nostra nunc vitæ brevitate curiosius plura ex variis & antiquis auctoribus collecta & discussa profert.

F. GABRIEL POLLIONI.

1610. F. GABRIEL POLLIONI Etruscus, Viterbiensis patria, conventusque S. Mariæ ad Gradus ibidem alumnus seculi XVII claruit exordiis, uti Fontana ex Lucarino refert in Rom. Prov. p. 359, quem ibi scripsisse refert hoc titulo:

Additio ad historiam imaginis B. Mariæ Virginis ad Quercum. Scripserat jam antea, quas Malvenda in Annalibus ad 1221 p. 331 laudat & alias

Antiquitates civitatis Viterbiensis, & cœnobii in ea S. Mariæ ad Gradus.

F. HIERONYMUS VALLELLA.

* 1610. F. HIERONYMUS VALLELLA e Setia vulgo *Sezza* in Latio ortus, hincque *da Sezza*, vel etiam Setinus de more gentis suppresso familiæ nomine nuncupatus, vergente seculo XVI claruit, provinciæ Romanæ alumnus, conventusque Viterbiensis, ut videtur, filius professus, in quo devixit anno MDCX. Sic refert D. Laurentius Poltri Vallisumbrosæ monachus in Præfatione ad vitam B. Verdianæ, ubi addit Hieronymum e Latino Italice rddidisse ac typis edidisse SEC. XVII.

Vita di S. Verdiana da Castel Fiorentino, Viterbi, Augustini Colaldi 1565.

Quam Bollandus & Henschenius rursus ex Italico *Settini* Latine redditam exhibent in suis Actis SS. T. I febr. ad diem primam pag. 257, ubi tacent Settinum fuisse ord. Prædicatorum, asserit verò Poltrius citatus, addens tamen delusum Hieronymum nostrum, cùm hanc vitam putavit a B. Attone Vallisumbrosæ abbate & episcopo Pistoriensi scriptam, cùm genuinus fœtus sit nostri Laurentii Giacomini *da Castel Fiorentino*. Videsis T. I *Laurentius Giacomini* ad 1455.

F. JOANNES DE LUNA.

F. JOANNES DE LUNA Hispanus Toletanus patria, professione verò Segobiensis, tituloque prædicatoris generalis insignitus, obiit apud suos anno MDCX, postquam scripsisset, ac typis edidisset 1610.

Adviento, Natividad, Circoncision, y Epiphania de nuestro Redentore, con todas las fiestas de nuestra Señora, y su Esposo san Joseph, Matriti, Joannis de la Cuesta 1608 in 4 pp. 300.

Sermones de Quaresma desde la Septuagesima hasta la Resurreccion, Ibidem, Alphonsi Martin 1609 in 4.

F. JOANNES RENARD.

F. JOANNES RENARD Flander, Insulensis patria, Leodii ordini nomen dedit, ac Lovanii decursis philosophiæ ac theologiæ studiis, Insulis philosophiam docuit anno MDXCV, Bruxellis exinde priorem egit, & sacræ theologiæ licentiatus obiit ibidem anno MDCX kalendis augusti. Ejus servantur apud nostros Insulenses MS in papyro * 1610.

Philosophia universa, tomis duobus in 4.

Tractatus in spharum Joannis de Sacrobosco, in fol.

Sic habet Ghilbertus de la Haye in sua Bibl. Belgo-Dominic. MS.

F. JOANNES DOMINICUS MONTAGNOLUS.

F. JOANNES DOMINICUS MONTAGNOLUS seu *Montagniuoli* vernacule, Batigniani ditionis Senensis apud Etruscos non ignobili loco natus, adeoque Senensis patria, sed provinciæ Aprutinæ S. Catharinæ de Senis alumnus, quam regularem in ea professus est disciplinam toto vitæ decursu servavit atque retinuit, nec vel latum ab ea unguem deflexit, in jejuniis & vigiliis præscriptis ad mortem usque continuus, & abstinentia, diu noctuque choro frequentissimus, studio nihilhominus addictissimus, & orationi: quibus ut & vitæ sanctimonia ac austeritate sic claruit, ut ejus etiam precibus plurimi, quæ postulassent & optarent a Deo se fuisse consecutos arbitrati sint & asseruerint. Doctrinæ porro S. Thomæ acerrimus fuit propugnator, quam & alios docens variis in suæ provinciæ locis & vicibus discipulis suis asserere studebat & vindicare. Floruit ineunte seculo XVII, ejusque cum laude meminerunt nostrates Fernandez, Ugurgierius in *Pompe Sanesi* Tit. XIV, n. 35 p. 355. Scripsit ac in lucem edidit hoc titulo: 1610.

1. *Defensiones theologicæ ac Thomisticæ a recentioribus theologis universam theologiæ D. Thomæ Summam complectentes, in quibus mira ac eleganti methodo rationes contra auream doctrinam doctoris angelici usque modo ab eisdem modernis theo-*

SAEC. XVII. *logis adducta facile ac doctissime dissolvuntur, ac copiosius explicantur. Opus jam diu expectatum, omnibus & singulis studiosis inprimis necessarium*, Neapoli, Joan. Jac. Carlini 1610 fol. pp. 534. Extat Parisiis in Mazarinæa.

2. *Defensiones philosophiæ Angelicæ Thomisticæ &c.* Venetiis, Sessas 1609 fol. pp. 234.

3. *De valore & fructu Missæ.* Typis etiam editum produnt.

De hoc auctore agit F. Petrus de Alva Sol. Verit. Rad. 289 col. 2009, quem adeat lector curiosus.

F. LUDOVICUS CACEGAS.

1610. F. LUDOVICUS CAÇEGAS patria Lusitanus in conventu de *Azeitaõ* cum Prædicatorum vestre severiorem suscepit & amplexatus est disciplinam, tum ut conjicitur adolescens, virque evasit gravitate morum sic compositus, ut anno MDLXXI sibi socium ad generale capitulum Romam assumserit ejusdem Portugalliæ diffinitor F. Nicolaus Dias S. T. M. quo in itinere summa ejus sobrietas & temperantia enituit, qui ad bibendum vinum nulla unquam ratione adduci potuit. Olissipone anno MDLXXX fungebatur officio supprioris ac in capite vicarii, at nullis præterea in ordine provinciaque sua gavisus est titulis & honoribus, plusque disciplinæ exemplo, vitæque austeritate commendatum se præstitit apud æquales & posteros, quam dignitatum ambitione: cujus rigoris assumpti ita fuit tenax, ut nec septuagenarius a Beneficensi conventu levaminis ergo vel tuendæ valetudinis causa recedere voluerit, nec ab abstinentia strictius in eo commendata & servata. Totos ille viginti plus annos solidos eruendis ordinis & provinciæ suæ monimentis & indagandis gentis fratrumque suorum gestis conventuumque excutiendis tabulis, labore immenso & assiduo, pluribusque viarum & itinerum, ut regionem integram ipse locaque universa decurreret, susceptis toleratisque molestiis insumpsit: quod onus illi fuerat a prælatis impositum, ut provinciæ suæ res & historiam appararet, cui & immortuus est, sua certe non indignus nec fraudandus in eo laude, etsi digestum a se nihil operis absolutumque reliquerit, sed ut F. Ludovicus de Sousa qui ei successerat loquitur, lapides & cæmenta congruum & elegans in ædificium erigendum idonea parataque congessit. His desudantem paucorum ægritudo mensium & ingravescens ætas ad æternam ab hac irrequieta vita demum eduxit anno MDCX etiam septuagenario majorem in cœnobio Beneficensi. De quo legesis Nic. Antonium *Bibl. Hisp.* & laudatum Sousam *Hist. prov. Portug.* P. II fol. 170. Et ne eadem bis repetamus opera, vide postea *F. Ludovicus de Sousa* eadem enim utriusque sunt, *Cacega* qui memorialia congessit, *Sousæ* qui stylum & formam dedit. Præter illa autem hæc ei tribuuntur a Cardoso in *Hagiologio Lusitanico*:

1. *Das matronas illustres da orden do S. Domingos*: Nisi sint eædem quarum vitas exhibet in provinciæ historia.

2. *Das genealogias do Portugal.* MS servatur in archivo Beneficensi:

F. LUDOVICUS DE SOTOMAYOR.

† 1610. F. LUDOVICUS DE SOTOMAYOR Lusitanus origine, patria Olissiponensis clara nobilique stirpe annum circiter MDXXVI natus, postquam liberalibus jam humanioribusque literis egregie fuit instructus, adolescens in conventu S. Dominici Olissipone nomen dedit: unde non multum postea Lovanium missus, sub optimis præceptoribus, inter quos laudandus noster Joannes Hentenius circa MDXLIX Lovanii professor, eximios fecit in theologia progressus, sed & linguis Græcæ, Hebraicæque animum applicuit, quarum perfectissimam adeptus peritiam, viam sibi fecit ad sacræ scripturæ sanctorumque patrum intelligentiam, quos ille sua lingua loquentes assidue legebat, & ex eis sacræ scripturæ sensus ita censebat hauriendos, ut *nihil sapere* pronunciaret adagio sibi familiari, *qui sine patribus saperet*. Lovanii hærebat etiamnum, cùm ex nuptiis Philippi Hispaniarum principis cum Angliæ regina Maria spes quædam affulsit restituendæ in ea insula catholicæ religionis, ideoque ad instaurandas Oxonii & Cantabrigiæ academias circa MDLIV vel sequenti plures ex nostris theologi nominatissimi a Carolo V missi, Petrus Soto & Joannes a Villagarcia, & alii qui scholas theologicas obtinuere, in his & noster Ludovicus, qui scholas humanitatis regere jussus est, ut junioribus Anglis cum bonis literis fidem Romanam & veram pietatem instillaret, quod & strenue executus est, quandiu per ea tempora licuit. Verùm mortua regina Maria secedere coactus, in Belgium rediit hincque in Germaniam se contulit, nusquam otiosus sed studiis semper incumbens & docens, titulo præsentati jam insignitus, & approbatus in comitiis ordinis Avenione MDLX, donec redintegrata sub Pio IV anno MDLXI Tridentina synodo, literis a suo Lusitaniæ rege Sebastiano acceptis ad eam jussus est accedere.

Ea verò anno MDLXIV finita tum primum patriam, ex quo eam junior reliquerat, revisit, moxque jussus est sacram scripturam in conventu suo S. Dominici Olissipone publice interpretari. Verum non diu ibi stetit: Sebastianus enim rex Conimbricensem academiam quantum in ipso erat, illustrare satagens, eo Ludovicum cujus partes in eo genere maximas noverat, illico misit, qui primariam sacræ scripturæ cathedram moderaretur: quod munus cum ingenti nominis sui fama viginti annis solidis & amplius tutatus est, sed etsi rude demum donatus, non propterea a studiis cessavit: imo tum magis quam unquam museo addictus, quæ in scholis docuerat recognoscens, SS. Patres quos pluries legerat relegens, (bis S. Augustini universa opera, & horum quædam non pauca quinquies & amplius legisse ferunt,) concinnandis ac perficiendis suis in sacra biblia commentariis totus incubuit: & ea quidem attentione eoque animi ardore, ut manu dextra ex articulari morbo inutili reddita, sinistra ad scribendum facillime tandem & cito usus fuerit. Indefesso ejus in studendo labori non parum favit firma corporis habitudo & secunda qua ad seros usque annos semper usus est valetudo: nam articularis morbus, qui ei unicus fuit, in hoc etiam juvabat, quod ab extraneorum societate secrevit, solitudinemque literis adeo necessariam præstitit. Nulla in ordine regiminis munera gessisse lego, præterquam diffinitoris in quodam capitulo generali fortè Barcinone MDLXXIV. Obiit tandem vir immortalitate dignus anno MDCX, die ipso pentecostes XXIX maii, dum in majori missa inter epistolam & evangelium *Alleluia, veni sancte spiritus* caneretur, ætatis LXXXIV. Funus decani sui emeriti cohonestarunt omnes academici, regulariumque ordinum conventus, ut qui ab omnibus coleretur æque ac amaretur. De quo legendi Lusitanus, Pius P. II lib. 4 col. 341, Fernandez, Fontana in Theatro, Lopez Hist. gen. P. III lib. 1 c. 60, at præsertim Ludovicus Sousa Hist. Prov. Portug. P. I *lib.* 3 *capp.* 38, & 39, sed & egregia ejus in actis cap. gen. Rom. MDCXII mentio. Laudant etiam exteri Possevinus, Antonius Bib. Hisp. Joannes de Brito *Theat. Lusit. Liter.* MS, Georgius Cardosus *Agiol. Lusit. maii* 30, & alii: nec omittendus ipse Petrus de

Alva *Sol. Verit.* Rad. 299 col. 2036. Sua in lucem edere cunctantem Clemens VIII P. M. diplomate pontificio perquam honorifico XXVIII martii MDXCVII Romæ dato excitavit, ut lucubrationes suas Ecclesiæ utilissimas futuras doctis amplius non invideret: cui ut pareret typis commisit volumina tria, quorum titulus:

1. *Cantici canticorum Salomonis interpretatio*, Olissipone, Petri Crasbek 1599 & 1601 fol. Parisiis, Michaelis Sonnii 1605 fol. pagg. 1550.

2. *Ad canticum canticorum notæ posteriores & breviores*, Parisiis, Sonnii 1611 in 4 coll. 768.

3. *Commentarius in priorem ac posteriorem Pauli apostoli epistolam ad Timotheum: & item in epistolam ejusdem apostoli ad Titum*, Ibid. 1610 in fol. coll. 2546.

4. *Lectura solemnes in librum Job, partem libri Psalmorum, Evangelia Lucæ & Joannis, & multa alia* laudantur a nostro Lusitano anno 1584 scribente, ut quas auctor jam haberet præ manibus, quæque brevi in totius reipublicæ christianæ commodum typis mandandæ sperabantur: quas forsan MS servat Gymnasium nostrum Conimbricense.

F. MARCELLUS CRASSUS.

* 1610. F. MARCELLUS CRASSUS Siculus, Panormi natus & ordinem amplexus, vir doctrina & eruditione commendatus, scholarum etiam regimine apud suos claruit, ideoque magisterii laurea insignitus. In sacris historiis jureque pontificio versatissimum fuisse, ideoque apud Siciliæ episcopos, & insulæ optimates ac principes magna valuisse æstimatione narrat Antoninus Mongitore Bibl. Sic. pag. 31 a, ubi & asserit adhuc vixisse anno MDCX, ac edidisse sequentia opera, quorum tituli:

1. *Examen ad audientiam confessionis exponendorum per modum dialogi habiti inter Examinatores, & Confessarios*, Panormi, Johan. Francisci Carrara 1586: & iterum, Ibib. Decii Cyrilli 1623 in 8.

2. *Constitutiones, & decreta plena synodo Agrigentina digesta per D. Didacum Hædo episcopum Agrigentinum*, Ibid. Joh. Franc. Carrara 1589 in 4.

3. *Officium S. Calogeri confessoris non pontificis collectum ex quodam vetustissimo codice MS, atque ex Breviario Gallicano*, Panormi, Joh. Antonii de Franciscis 1610 in 8.

4. *Leggenda della gloriosa S. Ninfa Palermitana Vergine e martire*, Ibidem apud eumdem 1593 in 8.

5. *Leggenda della gloriosa S. Oliva Palermitana Vergine e martire*, Ibidem, Joh. Bapt. Maringhi 1600 in 8.

6. *Compendio del santissimo Rosario, nel quale sono compresi con brevità, l'autore, l'origine, la causa, l'ordine di questo santo esercitio, e i gran tesori, grazie, e indulgenze che vi s'acquistano*, Ibidem, Hieronymi Rossellі 1628 in 8, & iterum typis ejusdem 1639 in 12.

7. *Confessionario, overo accusatorio per ordine de i precetti del Decalogo, e sette peccati mortali*, Panormi, Joh. Bapt. Maringhi 1606 in 12: Iterum, Ibidem 1635 & 1640 in 12. Addit Altamura alteram editionem, Neapoli, Constantini Vitalis; & iterum Octavii Beltrani 1641 in 8.

F. PETRUS DEZA.

† 1610. F. PETRUS DEZA Aragonus conventus Valentini alumnus sacræ theologiæ magister, quem in solemniis canonizationis S. Ignatii RR. PP. societatis Jesu patriarchæ in horum Ecclesia Valentina domus professæ dixerat XXVI januar. MDCX, imprimi permisit lingua Hispanica

Sermon de santo Inacio, Valentiæ 1610 in 4. SÆC. XVII. *Gallice* reddidit Franciscus Solier S. J. unâ cum aliis duobus eadem occasione dictis, altero F. Petri Valderama Augustiniani, altero F. Jacobi *Rebullosa* ord. Prædic. Pictavii, Antonii Mesnier 1611 in 8, a p. 98 ad 174. *Thema. Multifariam multisque modis olim Deus loquens patribus in prophetis, novissime diebus istis locutus est nobis in filio, quem constituit hæredem universorum, per quem fecit & secula.* Sive interpres recte reddiderit sermonem sive aliâs, hæc propositio pag. 111 facultati sacræ Parisiensi denunciata (*Sans doute les autres fondateurs des ordres religieux furent envoiez en faveur de l'Eglise &c. novissime autem diebus istis locutus est nobis in filio suo Ignatio, quem constituit hæredem universorum &c. auquel il ne manque autre point de cette louange, que per quem fecit & secula*) hac censura inusta est kal. octob. MDCXI nonobstante intercessione M. N. Andreæ Duval; *Quoad accommodationem hujus textus literalis D. Pauli*, Novissime autem &c. *esse scandalosam, erroneam ac meram blasphemiam & impietatem redolere.* Absolvere conatus est Solerius libello edito, *Lettre justificative sur des sermons de S. Ignace*, Parisiis 1611 in 8. Fortè non ita dure sonabant Hispane.

F. THOMAS NELLIUS.

F. THOMAS NELLIUS Etruscus nobili loco natus adolescens humanioribus literis instructus egregie, utrique juri operam dedit, lauream que in academia Senensi assecutus ætatis XVIII, etiam illud prælegebat ac publice profitebatur, cùm Deo vocante mutatis consiliis ordinem in patria in conventu S. Dominici amplexus est & divinæ scientiæ totum se dedit. Lector in eodem conventu constitutus, philosophiam & theologiam cum laude docuit; sed & ex sacro pulpito magnam sibi comparavit famam. Vir enim erat elegans & politus, utraque lingua Latina & Græca probe excultus, ut & Etrusca materna, & adhuc in seculo inter academicos, qui *Filomati* dicuntur in patria, ascitus *Spennati* cognomento sibi indito. Unde & artis poeticæ deliciis plurimum afficiebatur, quo in genere plura scripsit ac edidit. Ut F. Desiderii Scaglia Cremonensis, qui fuit postea cardinalis, in scholis sodalis fuerat intimaque animorum consensione conjunctissimus, utriusque carmina simul prodiisse dicuntur hoc titulo: 1610.

Rime Toscane, Brixiæ.

Ugurgierius quem hîc excipimus in *Pompe Sanesi* Tit. XVIII *n.* 110 addit se aliquando tum puerum audivisse Thomam in academia *de' Filomati* de suo agnomine *Spennati* ita ingeniose & eleganter dicentem, ut totius coronæ plausum obtinuerit, quæ indicant circa initia seculi XVII floruisse puta cira MDCX, quando autem obierit, Ugurgierius ignoravit etsi Senis mortuum asserat.

F. AMBROSIUS ADEKIRCHEN.

F. AMBROSIUS ADEKIRCHEN Teuto apud nostros Colonienses agebat anno MDCX, & per urbem conciones habebat cum laude. Accidit au- † 1611. tem cùm in templo B. Mariæ Virginis die festo apostolorum Petri & Pauli prædicaret, sumpta occasione ex verbis evangelii, *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam &c.* ut diceret omnes omnium temporum hæreticos, cùm Ecclesiam sibi oppugnandam sumsissent, semper in petram illam impegisse, atque inter illos etiam Lutherum & Calvinum nominaret: Tum Lubecensis

SEC. XVII. quidam gladiatus qui astabat, in convicia prorupit, & hæc verba *Mentiris scelerate monache*, publice & alta voce proclamavit, & simul cum dicto e templo egressus est: cujus rei indignitate commoti quidam ex auditoribus eum insecuti pugnis pro eo ac meritus erat mulctaverunt. Lubecensis ille tum ira percitus ex urbe fugiens calumniam hanc sparsit concionatorem parricidium eo anno in Christianissimum regem Henricum IV perpetratum laudasse, propterea que a se publice reprehensum. Hæc ubi rescit senatus Coloniensis extemplo cùm factum adhuc esset recens, diligentissime in totam rem inquisivit, testes qui concioni adfuerant quanto fieri potuit numero examinati, qui omnes seorsim quisque per Deum & sancta ejus evangelia jurati & adjurati deposuerunt tota illa quæ tunc habita fuit concione, neque regis Henrici IV augustæ memoriæ, neque funesti illius & execrabilis parricidii ullam fuisse factam mentionem, sed solum supra relata de Luthero & Calvino, ad quæ excanduerat Lubecensis. Examinatus etiam fuit concionator, & acriter ad profitendam veritatem pressus, qui non tantum verbis innocentiam suam cum summa tantæ impietatis execratione egregie purgavit, sed etiam ad codicem suum in quo exemplaria concionum suarum descripta ostendebat provocavit, apologiaque publice in lucem emissa calumniatores suos insectatus est, quorum nullus est inventus, qui calamum in contrarium movere ausus fuerit. Quæ omnia in acta publica eodem anno MDCX relata, horumque exemplum illustri D. de Boisise Henrici IV felicis memoriæ apud Colonienses legato, qui de rei veritate plenius informari voluit traditum, sed & plura alia tum Franciæ polemarcho D. de Chastres ad Castra Juliacensia agenti; tum primoribus exercitus Gallici ducibus a senatu Coloniensi missa, quibus omnibus ita tunc satisfactum, ut ipsimet animadversa calumnia insulsum figmentum ultro exploserint, neque amplius quicquam ad plenam & integram tam manifestæ falsitatis probationem a senatu Coloniensi desideraverint.

His omnibus non obstantibus auctor libri cui titulus *Le Mercure François, ou suite de l'histoire de la paix &c.* anno 1611 apud Joannem Richer Parisiis editi p. 514 calumniam Lubecensis ut veram historiam accipiens suis commentariis inseruit, pluraque addidit Reipublicæ Coloniensi contumeliosa, nempe magistratum loci ceu qui semper cum hostibus regis amicitiam coluisset, Lubecensem illum diligenter requiri jussisse, edictoque publico vetuisse, ne quis qui Coloniæ moraretur, concionatores in ecclesia verba ad populum facientes interloquendo turbaret, aut etiam Mulhemium ad audiendum conciones se conferret, ad hæc patheticas quasdam & tragicas declamationes miscens, quibus auctor id quod narrat suo seculo evenisse indignatur, Coloniensibusque invidiam ingerere conatur, quasi hoc genere concionum magnopere delectentur, prædicatoresque illos foveant & turbari vetent, qui regum & principum parricidia & cædes publice commendare non dubitant.

Ubi Coloniam primum allatus est liber ille *Le Mercure François*, ad impudentissimum & vanissimum commentum exhorruit magistratus, probeque gnarus, quale est ingenium hominum, narrationem illam quantumvis falsam imo & incredibilem in publicis annalibus conspectam apud plures fidem inventuram, ideo communi consilio sic faciendum esse decrevit, scilicet quæ hac de re actis publicis testata erant & comperta, annoque superiore MDCX legato regio D. de Boisise exercitusque Gallici ducibus ad Juliacensia castra agentibus communicata in lucem proferenda, tum calumnias quas commentator ille ad concitandum Francorum in Colonienses odium acerbissime congesserat, arrepta veri spongia detergendas. Quod & fecerunt edito Latine & Gallice libello hoc titulo,

Apologia senatus imperialis & liberæ civitatis Coloniæ Agrippinæ adversus calumnias anonymi cujusdam scriptoris Gallici, qui cædem Henrici IV christianissimi Galliarum regis in eadem civitate publice pro concione suffragante magistratu laudatam, & alia quædam falsa de eodem senatu in annalibus suis commemorat. Coloniæ Agrippinæ excudebat Joannes à Mertzenich 1611 in 4 pagg. 16 pro Latina; totidem pro Gallica. Extat utraque Paris. in Regia L. 690.

Prima parte factum concionatoris eique insultantis Lubecensis exinde fugitivi, ut supra relatum est, tumque cùm esset recens legato regio probatum ex actis publicis depromitur. Addunt cùm omnia hæc sint publice gesta, & auctori Mercurii Gallici nota esse debuerint, hunc personæ quam agebat oblitum, neque historicum sed accusatorem agere voluisse, qui invidiosum illud commentum a Lubecensi ejusque asseclis Lutheranis ad tegendam inusitati facinoris infamiam excogitatum avide arripuerit ac lectoribus suis cupide ingesserit, in eoque exaggerando tantum conatum sumserit.

Tum altera parte quæ ex suo addit auctor ceu meras calumnias serio refellunt. » Quis, *inquiunt*, commentatori illi prodidit nos unquam cum regis « vel regni hostibus amicitias & fœdera contraxisse? « quis eorum leges quis conditiones evulgavit, ut « hoc nomine publice ab eo taxari & reprehendi « mereamur « Adjiciunt neutralitatem ab ipsis semper cum omnibus probante etiam rege servatam, ab Henrico IV ceu amicos habitos & multis beneficiis affectos, privilegia sua ut Hanseaticæ civitatis ab ipso confirmata, recens a Ludovico XIII ejusque matre regina regente ut respublica Coloniensis a suis exercitibus incolumis servaretur jussum. Nolumus etiam, *inquiunt*, a quoquam dubitari, quin « si monachum jactitatæ illius concionis auctorem « tantæ impietatis & temeritatis reum deprehen- « dissemus, operam utique daturi fuissemus, ut nos « minime hoc probaturos fuisse, sed potius eum « merita ob id animadversione punitum esse cons- « taret, cujus in contrarium inventa innocentia, & « convitiatoris illius Lubecensis detecta audacia, « omittere nequivimus, quin proposito publico edic- « to id statueremus quod tam inusitati facinoris te- « meritas exigebat: nempe de apprehendendo illo « calumniatore, nam nullo unquam edicto prohibitum protestantur, ne quis concionatores in posterum turbaret, edictum verò de vitandis excursionibus Mulheimensibus longe antea sancitum fuisse, quam habitæ illius concionis dies illucesceret.

Quare tandem ut finiamus, *inquiunt*, aperte « denunciamus, vulgamus, & protestamur, histo- « riam quam loco designato auctor a nobis citatus « licèt anonymus recitare se dicit, non pro histo- « ria, sed pro inani fabula & vanissimo figmento « esse habendam, neque calumnias quibus passim « in narratione illa distringimur nos ullo modo ag- « noscere nisi ut calumnias historico prorsus indi- « gnas: qui si æquus est & injuriam nobis illatam « agnoscere potest, patietur se moneri, ut erro- « rem suum retractet, nostroque honori & existi- « mationi satisfaciat: sin minus ferendum sibi existimabit, si ipsi injuriam hanc a nobis propulse- « mus, neque in Gallicis annalibus ea de nobis ju- « dicia taciti extare velimus, quæ reipublicæ nostræ « sunt inimica, & apud posteritatem propemodum « ignominiosa. «

Hæc paulo fusius placuit referre, quia liber Gallicus *le Mercure François* etiamnum omnium manibus teritur, cùm Apologia Coloniensium citata ut

pote

pote inter folia volantia ut aiunt referenda, etiamsi cùm primum edita est, communis, nunc paucis cognita sit: aliunde verò e re & honore ordinis plurimum interest, ut innocentiam sodalis nostri Ambrosii, cùm primum impugnata est, in aperto fuisse positam omnes sciant, eumque scripsisse ac edidisse

Apologiam adversus suos calumniatores, Coloniæ 1610. Quæ haud dubie apud nostros Colonienses, & in aliis ejus urbis bibliothecis adhuc servatur.

F. AUGUSTINUS QUINTIUS.

1611. F. Augustinus Quintius Illyricus Epidaurensis seu Ragusinus patria & professione ad Ecclesiam Cursulanam, quæ aliàs *Corcyra Molana* dicitur, sub Ragusina a Clemente VIII anno MDCIV promotus, tum a Paulo V ad Massam Lobrensem sub Surrentina translatus fuit anno MDCV, quam annis quinque pie & diligenter administratam a Deo ad meliora vocatus reliquit anno MDCXI ex Ughello & Fontana in Theatro & Monumentis, ubi fatetur se omisisse inter Cursulanos.

Illyrica Grammatica edenda se subscripsisse asserit Fontana ut testis oculatus, unde & suas in hoc opere partes habuisse verisimillimum.

F. CHRISTOPHORUS A CRUCE.

1611. F. Christophorus a Cruce Hispanus patria Consaburanus *Consuegra* vulgò dicunt in diœcesi Toletana ineunte seculo XVII claruit, & teste Antonio in Bib. Hisp. scripsit ac edidit

Tratado de la esperança cristiana, Toleti, Thomæ de Gusman 1611 in 8.

F. JOHANNES MARIETA.

1611. F. Johannes Marieta Hispanus Victoriæ provinciæ Alavıæ Tarraconensis civitate nobili natus, ordini nomen dedit adolescens in patria, & octobris XVII anno MDLXXI professus est in manibus F. Antonii Navarri tum prioris, ut ipsemet narrat *Hist. Eccl.* lib. XIV fol. 201. *b*. Ejus exemplum secutæ fratris ejus germani Matthiæ Lopez de Marieta filiæ duæ in monasterio ordinis de Crucifixo nuncupato Cordubæ sub illustri fœmina sorore Beatrice de Haro marchionissa del Carpio Ludovici Mendez de Haro vidua sacri illius gynecæi & fundatrice, & post professionem præfecta se christo consecrarunt. Obiit verò Marieta noster cum sanctitatis opinione mense decembri MDCXI in conventu S. Thomæ Matritensi. Vir fuit Historiæ suæ præsertim gentis scrutator indefessus Ecclesiasticæ, rerumque sui ordinis studiosus explorator. Hæc verò ab eo prodierunt Hispane omnia:

1. *Historia Ecclesiastica de todos los santos de España, donde se cuentan muy particularmente todas las vidas, martirios, y milagros de los santos y santas propios, que en esta nuestra España ha avido, assi de Martires, pontifices, confessores como no pontifices, y religiosos de todas ordenes: y los concilios que ha avido desde el tiempo de los apostolos hasta agora, con otras cosas muy curiosas de totas las ciudades de España que nunca han sido impressas*, Conchæ, Petri del Valle 1596 in fol. P. I pagg. 320: P. II. *De la orden de Predicadores* pp. 424: P. III. *De la orden de san Francisco* pp. 108: P. IV. *De las otras ordenes* pp. 119. Subjicitur *Tratado de las fundaciones de las ciudades &c.* pp. 105.

2. *Catalogo de todos los arçobispos que a avido en la S. Iglesia de Toledo desde S. Eugenio hasta los tiempos de agora*, Matriti 1600 in 4.

3. *Vida del venerable P. F. Luis de Grenada*, Matriti, Joannis de la Cuesta 1604. Quæ brevi compendio perstricta operibus Granatensis Hispanis præfigi solet. Sæc. XVII.

4. *El martirio del santo Innocente de la Guardia, y de santa Casilda virgen natural de Toledo*, Matriti, La Cuesta 1604 in 8.

5. *Historia de la santa Imagen de nuestra Señora de Atocha, que esta en la capilla real de su magestad en el convento de los Predicadores de Madrid, con la vida del P. Fray Juan Hurtado de Mendoza fundador del mismo convento*, Ibidem 1604 in 8.

6. *Vida de santo Raymundo confessor de la orden de santo Domingo.*

7. *Catalogo de algunos prelados de la orden de Predicadores, que se han podido hallar en algunas historias dirigido por el autor al R. P. Maestro de la orden Fray Geronimo Xavierre*, Matriti, La Cuesta 1605 in 4, foliolis 32 seu pp. 63.

8. *Historia de los milagros de nuestra señora del Rosario, que esta en el convento de Victoria y su origen*, Matriti, Ludovici Sanchez 1611 in 8.

Ejus meminerunt Fernandez, & Nic. Antonius *Bibl. Hisp.*

F. JOHANNES SAULIUS.

F. Johannes Saulius Ligur Januensis, è stirpe nobili oriundus, & conventus S. Dominici ibidem alumnus, sub finem seculi XVI & initia sequentis claruit sacræ theologiæ magister, Paulo V summo pontifici gratus in primis & acceptus, qui prioris munere in suo S. Dominici Januensi, & in S. Crucis Boschensi cœnobiis functum ad Aleriensem in Corsica sedem evexit anno MDCIX die XV junii. Eam verò Ecclesiam altero consecrationis anno reliquit ad superos a Deo vocatus anno MDCXI. Ejus meminere Sopranus, Oldoinus in Athen. Ligust. ubi ait errore typorum accidisse, quod *Scalus* ab Ughello in Ital. Sac. nuncupetur. Hæc ejus opera MSS dicunt in Bibl. S. Dominici Januæ servari: * 1611.

De libertate seu libero arbitrio adversus Calvinum.

Commentaria in tertiam partem Summæ S. Thomæ de Aquino.

Expositiones Genesis.

F. LACTANTIUS CREMONENSIS.

F. Lactantius Cremonensis Italus, a patria & professione sic nuncupatus, sacræ theologiæ lector agebat in cœnobio ordinis Cremonensi anno MDCXI, cùm provinciæ suæ Lombardiæ nomine ad comitia ordinis Parisiis eo anno coacta missus est, qui conclusiones publice propugnaret theologicas, quas & justo volumine edidit hoc titulo: † 1611.

Excelsum Deiparæ Virginis encomium ex Thomistica doctrina excerptum. Capitibus XXVIII constat, quibus hymnus, *Ave maris stella* ab auctore illustratur. Ad calcem sic legitur: *Proponuntur discutiendæ Lutetiæ Parisiorum in æde D. Jacobi pro solemni celebratione comitiorum generalium ordinis Fratrum Prædicatorum*, Cremonæ, Draconii & Zannii 1611 in 4 pp. 56. Extat Parisiis in Regia D 1137.

Eodem volumine regio extant una ligatæ *Theses de eucharistia* pp. 24 in 4 constantes, sed quibus desunt primum & ultimum foliolum. Hinc quis auctor certo præstare non possum, sed in indice bibliothecæ eidem Lactantio tribuuntur, & ipse innuere videtur, cùm initio primarum Thesium de

Sæc. XVII. Virgine, asserat aliâs se de Christo Domino edidisse ac defendisse.

Idem ille Lactantius videtur, qui in actis capituli generalis citati vocatur *F. Lactantius Cirioli de Cremona*, & ad magisterium promovetur, nam de more qui ejusmodi theses in comitiis generalibus propugnant, eo honore decorantur.

F. LUDOVICUS NOCILLA.

1611. F. Ludovicus Nocilla Panormi Siciliæ insulæ urbe primaria natus, & ibidem ordinem amplexus sub initia seculi XVII claruit. Sacræ theologiæ professorem fuisse ferunt doctrina & pietate commendatum. Ex Hispano Italice vertit

Libro dell' Historia, e de' miracoli fatti ad invocatione di Nostra Donna di Monserrato, Panormi, Jo. Antonii de Franciscis 1607 in 8.

Meminit & auctoris & opellæ Antoninus Mongitore Bibl. Sic.

F. LUDOVICUS DE URRETA.

1611. F. Ludovicus de Urreta Hispanus Valentini conventus in provincia Aragoniæ alumnus sacræ theologiæ præsentatus ineunte seculo XVII claruit, & scripsit deditque in lucem

1. *Historia Ecclesiastica politica, natural, y moral de los grandes y remotos reynos de la Etiopia, monarchia del emperador llamado Preste Juan de las Indias: muy util y provechosa para todos estados, principalmente para Predicadores*, Valentiæ, Petri Patritii Mey, & Philippi Pincinali 1610 in 4 pagg. 731.

2. *Historia de la Sagrada orden de Predicadores en los remotos reynos de la Etiopia. Trata de los prodigiosos santos, martyres y confessores, inquisidores apostolicos, de los conventos de Plurimanos, donde viven nueve mil Frayles, del Alleluya con siete mil, y de Bedenagli de cinco mil monjas, con otras grandezas de la religion del Padre sancto Domingo*, Valentiæ, Joan. Chrysostomi Garriz 1611 pp. 416.

De quibus operibus eruditi alii aliter sentiunt, nos hoc unum contendimus Urretam ab implanatorum falsariorumve crimine immunem omnino esse, nec quid quod verum ipse non putaret edidisse: utrum autem cujusdam Æthiopis agyrtæ Joannis Baltazari fraudibus illectus & circumventus fuerit, faciliorisque fidei hominem se præstiterit ac levioris, id peritorum certe cordatorumque relinquimus arbitrio & criterio.

F. MICHAEL LLOT DE RIBERA.

1611. F. Michael Llot de Ribera Catalanus Perpiniani ad ordinem ascitus sub finem seculi XVI claruit a pietate, eruditione & in agendis dexteritate commendatus. Annis pluribus theologiam apud suos professus laureaque magisterii insignitus, pro obtinenda S. Raimundi canonizatione legatus & orator a rege catholico Philippo II totoque Catalaniæ principatu Romam missus est, reque feliciter confecta gymnasii nostri Dertusensis datus est regens in actis cap. gen. MDCI Romæ celebrati, obiitque tandem anno MDCXI. Ejus cum laude meminerunt Diagus *Hist. prov. Arag.* lib. 2 c. 88 fol. 257 b, quem hîc excipimus, Lopez P. IV lib. 4 cap. 2 p. 792 a, Fernandez qui Barcinonensis conventus alumnum contra Diagum & Lopez asserit, quod discutiant gentiles, Antonius in Bibl. Hisp. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Ad SS. D. N. Clementem VIII P. M. De laudabili vita & de actis hactenus in curia Romana pro canonizatione B. P. F. Raymundi de Penna forti enarratio*, Romæ, Dominici Gilliotti 1595 in 4 pp. 119. Extat Parisiis in Regia H 1691 & in Mazarin. Prodiit rursus ibidem 1599.

2. *Epitome sive collectio eorum omnium, quæ a Petro Lombardo sententiarum magistro in suis IV libris conscripta reperiuntur*, Perpiniani, Samsonis Arbus 1594 in 8. Auctorem impetit Alva *Sol. Verit.* Rad. 317 col. 2068, sed telo obtuso.

3. *Vita venerabilis sororis Mariæ Raggi & Mazza Chiensis tertii ordinis S. Dominici*, Barcinone, apud Angladas 1606 in 8 pp. 313. Sororem hanc Romæ anno 1600 jan. 7 ætat. 48 cum sanctitatis fama defunctam, & ad Minervæ sepultam ultimus ejus confessarius in vita spirituali direxerat. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

4. *Historia de la santissima reliquia del bras y man esquerra de sant Joan Baptista*, Perpiniani 1590 in 4. Quæ nempe reliquiæ apud nostros Perpinianenses asservantur.

5. *Libre de la Translacio dels invincibles martyrs de Jesu Christ SS. Abdon y Senen, y de la miraculosa aygua de la santa tumba del monestir de sant Benet en la vila de Arles en lo comptat de Rosellò*, Perpiniani, Samsonis Arbus 1591 in 8.

F. RAPHAEL RIPA.

F. Raphael Ripa vernacule *Riva* Venetus, conventus SS. Joannis & Pauli ibidem alumnus, egregiis suis dotibus ordinem & patriam mirum illustravit, orator, philosophus, theologus, Ecclesiastes, ubique præstantissimus. Patavii ubi studia exegit, ingenii sui specimen juvenis adhuc XXII circiter annorum dederat in academia: exinde sodalibus suis docendis applicitus, eo majorem sibi famam comparavit, quod cum profunditate doctrinæ elegantiam & puritatem orationis conjungeret. 1611. Suavissimis ejus moribus captus F. Hieronymus Bernerius noster cardinalis Asculanus dictus theologum in familiam ascivit: tum eodem agente Paulus V ad sedem Cursolensem (Corcyra Melana a Latinis dicitur in insula ejus nominis) sub Ragusina promovit XII sept. MDCV, ex qua ad Clodiensem vulgo Chiozza transtulit XIV novemb. MDCX, quam alteram iniit Raphael XVII april. anni sequentis MDCXI, sed paucis mensibus rexit immatura morte raptus IX julii ejusdem anni ætatis XLII in conventu suo nativo SS. Jo. & Pauli in quo & sepultus. Hæc reliquit ingenii sui monimenta:

1. *Commentaria & Quæstiones ad S. Thomæ Aquinatis de ente & essentia tractatum: quibus & quæ omnia difficiliora tota pene Aristotelis metaphysica tractari solent examinantur, & ipsius B. Doctoris litera, & quæ in ejus gratiam Cajetanus cardinalis olim scripsit, ab omnibus tum verò præcipue recentioribus, qui hac & illam hactenus impugnarunt, propugnantur*, Romæ, Aloysii Zannetti 1598 in 4 pagg. 975. Cardinali Asculano dicto ex ipsius ædibus ab auctore opus nuncupatum, quæ epistola ut & prologus ad lectorem legi merentur. In his F. Peregrinum Zagattum lectorem Adriensem in primis eruditum, provinciæ Dalmatiæ postea præfectum, in philosophia, tum & viros familiæ nostræ celebratissimos Patavii & Bononiæ in Theologia audivisse se testatur. Prodiit opus rursus, editionem curante F. Francisco Hieronymo Orengh Ticinensi sacræ theologiæ lectore, Foroliviî apud Saporettios 1626 in 4 pagg. 882.

2. *Ad S. Thomæ Aquinatis totam primam partem quæstiones & dubitationes scholasticæ, quibus ejusdem angelici doctoris littera universa brevissimo primum epilogo concluditur, mox explanatur ac firmatur: demum una cum iis quæ ejus causa scrip-*

sit Cajetanus cardinalis ab omnibus cum vero præcipue recentioribus, qui ad hanc usque diem sunt ei adversati, integra usquequaque defenditur, Venetiis, Marci Antonii Somaschi 1609 fol. pp. 922. Tum erat episcopus Curzulensis, & opus finiisse se ait apud ædes SS. Joan. & Pauli die sabbati XI martii MDCVIII ætatis XXXIX. Quod & cardinali Asculano nuncupat e Venetiis kal. dec. 1608. Quæ epistola, ut & prologus ad lectorem merentur legi, in quibus præter cardinalis laudes sui ipsius studiorum rationem eleganter narrat.

3. *In funere Bernardini Paterni Medicinam Theoricam in academia Patavina primo loco profitentis, & ejusdem universitatis præsidis ac gubernatoris viri clarissimi oratio F. Raphaelis Ripæ Veneti ord. Prædic.* Patavii, Pauli Mejeti 1592 in 4 pp. 14. Extat Parif. in Bib. Reg. P. 212. Annum ætatis XXII vix attigerat, cùm eam habuit in ecclesia nostra S. Augustini de Padua III kal. februar. ejus anni, quam & eidem cardinali nuncupavit.

4. *Ad tertiam partem S. Thomæ quæstiones & dubitationes scholasticæ ejusdem* laudantur in Monumentis MSS a F. Cherubino Torni mihi missis, sed quæ fortè MSS serventur apud sodales suos, nam prælum subiisse nemo refert.

Ejus cum laude meminit Fontana in *Theatro*, sed & Ughellus *Ital. Sac.* T. V col. 1427. Elegans ei elogium scripsit F. Augustinus Superbi in Illustr. suis Venetis Lib. I p. 146, & lib. 3 p. 6: cæteros omitto.

F. SIXTUS LAMBERTUS.

† 1611. F. SIXTUS LAMBERTUS Etruscus Lucensis patria & professione florebat anno MDCXI, quo sub nomine Thomæ cardinalis Jorsii ex ordine Prædicatorum assumti commentarium in Psalmos e tenebris erutum ac a se recensitum typis commisit Venetiis, cui ab eodem Sixto præfixa est

Ejusdem Thomæ cardinalis vita, quam sæpius laudat Altamura præsertim ad 1279, ubi de Ricardo Clapoel, & ad 1311, ubi de Thomâ Jorsio, sed levior est scriptiuncula: at commentarii recognitio & emendatio opus serium, laboriosum, ac non parvi pendendum. Vide quæ nos supra T. I p. 508 de auctore hujus commentarii censuimus.

F. THOMAS ROSA DE AQUILA.

1611. F. THOMAS ROSA DE AQUILA Insuber & sacræ theologiæ baccalaureus clarebat anno MDCXI, ejusque habetur

Panegyricus serenissimo principi Mauritio de Sabaudia S. R. E. cardinali dictus & editus, Ticini 1611 in 4.

F. ANONYMUS GALLUS.

1611. F. ANONYMUS GALLUS scripsit ac edidit

Description du Chapitre general de l'ordre des Freres Precheurs tenu a Paris en 1611 in 8. Extat Parisiis in Regia H 2834.

F. SERAPHINUS SICCUS.

1612. F. SERAPHINUS SICCUS Insuber Ticini ex nobili & antiqua stirpe *de' Secchi* anno MDLX natus, adolescens miræ indolis ordini nomen dedit in patria, quam ut & religionem suis virtutibus non parum illustravit. Mitto scholas & templa, in quibus & eximii theologi, & facundi oratoris sacri laudem obtinuit, ut vir erat in agendis dexter & prudens a F. Paulo Isaresio Mirandulano anno MDXCV procuratore ordinis unâ & vicario generali constituto mox socius, ac in partem sollicitudinis allectus est, magnamque exinde ab innocentia vitæ moribusque integerrimis in aula Romana sibi comparavit famam. Anno verò MDCI Isaresio ad Squillacensem Ecclesiam evecto, Ticinum reversus, mox a suis electus est prior, hinc biennio de more vix confecto Anconæ inquisitor, & paulo post Mantuæ positus, ita se gessit, ut & ducis animum sibi conciliarit, & summo pontifici se maxime probaverit. Quo factum ut anno MDCVIII F. Augustinus Galaminius ordinis magister Romæ electus, visitationes suas obire meditans, Siccum in iisdem comitiis & vicarium suum in Urbe generalem, & ordinis procuratorem apud Paulum V constituerit, qui summus pontifex nominationem gratissimam habuit. Galaminio verò dum Parisiis, ubi comitia ordinis coëgerat, anno MDCXI hæreret, inter purpuratos patres cooptato, anno sequenti MDCXII Romæ Siccus ex vicario generali unanimi fere omnium electorum calculo ad summum ordinis regimen assumtus est, cùm ex sexaginta votis sex tantum cum suo ei defuisse narrent. Quam præclare parmam suam exornarit, referre mei non est instituti, de quo legi possunt Pius P. II lib. IV col. 392, Lopez P. IV Hist. Gen. Fontana in *Monum.* Chronicon parvum Constit. ac potissimum nostri Joannis *Mahuet* prædicatorium Avenionense *Lib. V* c. 3, ubi egregia de actis Sicci relatio a F. Joanne Vincentio de Valentia Aragono, & ex sociis generalis nostri uno, scripta die ab ejusdem morte altera. Breviter dicam triennium primum in visitandis Italiæ provinciis insumsisse, Bononiæque comitia generalia anno MDCXV habuisse: Hinc in Hispaniam progressum provincias ejus regni per biennium lustrasse, ac Olissipone comitia etiam generalia anno MDCXVIII coegisse: in Italiam reversum visitationes ex itinere obeundo Mediolani rursus apud S. Eustorgium capitulum generale anno MDCXXII celebrasse: Roma tandem quo redierat, post annos paucos iterum exiisse, & Tolosam ubi comitia ordinis pro anno MDCXXVIII indicta erant accessisse. Mausoleum tum novum idque magnificentissimum S. Thomæ de Aquino recens erectum erat: reliquias itaque sancti doctoris ex antiqua capsa in elegantiorem ex argento deaurato illatas principe Henrico Condæo provinciæ prorege præsente post solemnem totius capituli processionem, cui omnes civitatis ordines cum antistitibus Mirapicensi, Vabrensi, Aletensi, Lutevensi, ac in capite archiepiscopo Tolosano Carolo *de Montchal* astiterunt, in illo Mausoleo recondidit, quod festum fuit ex omni viventium memoria in ea urbe celeberrimum, & diei quo primum in illam anno MCCCLXIX corpus sancti translatum est solum secundum. His Tolosæ actis Rupellam se contulit Siccus regem Ludovicum XIII in ejus obsidione detentum salutaturus, a quo gratanter & honorifice exceptus, & Parisios dimissus est, ubi reginas Mariam Mediceam & Annam Austriacam invisit, quæ gratissimum habuerunt, & omni honore prosecutæ sunt. Regia sic benevolentia & auctoritate fretus, rebus ordinis in Gallia brevi compositis, urbem petiturus Lutetia Lugdunum contendit, cymbaque super Rhodanum ascensa die altero nempe XII sept. anni MDCXXVIII Avenionem pervenit, quam tamen civitatem ingredi non est permissus, quod in regionibus quas percurrerat lues grassaretur. Dum verò XL dierum sejunctionem in villa proxima pati cogitur, ex itineris incommodis febri correptus intra septimum diem grande æternitatis iter confecit mortuus XXIV sept. sub vesperam, & ad FF. Minores, quos Recolectos dicunt, in monte Faveti

Sec. XVII. non multum distantes per modum depositi deportatus: donec anno MDCXXXII magister ordinis F. Nicolaus Ridolfi ejus successor illac transiens, solemni pompa funebri in conventum Avenionensem retulit, ac in odeo ad majus altare condidit sub lapide cum hac epigraphe:

Hic jacet RR. P. Seraphinus Siccus magister generalis totius ordinis Prædicatorum, qui celebrato Tolosæ cap. gen. provincias Galliæ visitans obiit prope Avenionem 24 sept. 1628.

Conventum SS. Annunciationis Parisiensem ad S. Honorati visitans, severioremque in Fratribus legum nostrarum observationem animadvertens, tanta voluptate perfusus fuerat, eaque illos caritate amplectebatur, ut moriens cor suum iis legarit. Quod prior ejusdem conventus, qui eum Parisiis Avenionem usque & ad ultimum diem comitatus est, secum reportavit, & ad sinistrum latus majoris altaris appendit, ubi etiamnum visitur, hoc carmine grati animi monimento inferius insculpto:

Humani hic Seraphin patrisque Sicci
Ardens cor gelidus silex recondit.
Siccorum taceo vetus virensque
Germen, quod celebres toga vel armis
Heroas tulit inter hos supremum
Orbis præsulem & Italos proreges.
Vix mortale genus refert sapitve
Cor nostri Seraphin. Puto dedisse
Illi nomen originemque cælos,
Nam secli impatiens, amoris igne
Totum sydereo ut seraph perustum
Divinaque perustione siccum
Arsit, nec proprio sinu teneri
Vitalis potuit calor, sed omnem
Ut Phœbus radiis adivit orbem,
Per mundi quatuor plagas, quaterque
Annorum quatuor vices parentis
Sacrum Dominici ordinem refovit.
Hoc Sicci modo cor silex recondit
Tibi cor silicis foret viator
Si siccis oculis pedem hinc referres
Nec cordi bona consepulta fleres.
Obiit Avenione A. S. MDCXXVIII *ætatis suæ* LXVIII.

In solemnibus ejus exequiis anno MDCXXXII a magistro ordinis ejus successore celebratis oratione funebri elegantissima parentavit P. Gregorius Ramart S. J. quam eodem anno Avenione typis editam servo in schedis. Rovetta ad 1612 hæc ei tribuit opera:

1. *Super tres libros Aristotelis de anima commentarium.*

2. *Tractatum de SS. Trinitate ad mentem S. Thomæ.*

3. *Del Rosario della B. Vergine.*

Quæ ubi serventur aut prodierint impressa vel MS utinam indicasset. Extant ejus

Epistola encyclica ad ordinem cum actis capp. genn. quibus præfuit edita numero quinque. Quin plura ejus in archivo ordinis habeantur, nullus dubito, ut V. G. orationes quas statis diebus procurator ordinis generalis coram summo pontifice habuit.

Ejus effigies statim a morte a perfecto pictore nomine Guillermi depicta curante scilicet conventus nostri Avenionensis priore F. Joanne *Carquet* in eodem conventu servatur.

F. ALPHONSUS DE VILLALPANDO.

1612. F. Alphonsus de Villalpando qui *Ildephonsus* aliquando nuncupatur, Aragonus Ilerdensis in Catalania conventus alumnus, sacræ theologiæ magister, provinciæ Aragoniæ præfuit provincialis, & cœnobii S. Ildephonsi a consanguineo suo & cognomine illustri viro Alphonso de Villalpando ineunte seculo XVII Cæsaraugustæ fundati, & anno MDCV in comitiis ordinis Pinciæ habitis acceptati perpetuum regimen sibi commissum habuit translato etiam in novam illam domum filiationis jure. Cùm autem ob varia impedimenta præfatum cœnobium erigi & ædificari non cœperit nisi anno MDCXII ex præscripto capituli generalis eo anno Romæ habiti, perfectumque videatur ante annum MDCXVIII ex actis capituli generalis tum Olissipone coacti, ad ea usque tempora Alphonsum nostrum vixisse conjicimus, cujus tamen notitia plenior a suis gentilibus expectanda, & ab illis hîc addenda. Inter scriptores recensetur, ceu a quo prodierit

Artium cursus brevis, dialecticam, logicam, physicam generalem & particularem tomis duobus complectens.

Sic nostrum Jacobum Quetif monebat Hyacinthus de Parra in Memorialibus MSS ad eum missis, & habet etiam Antonius in Bibl. Hisp. sed hic emendandus, cum ejus duplici loco meminit, & ceu duplicem auctorem profert: primo sub nomine *Ildephonsi* suo ordine juxta litteram I: secundo Appendice altera sub nomine *Alphonsi* p. 316 tomi secundi, quod monendum fuit, ne quis delusus scriptores duos autumet, qui unus revera & idem est homo.

F. ANGELUS VINCENTIUS CERVA.

F. Angelus Vincentius Cerva Italus patria & professione Bononiensis, Ecclesiastes sua ætate facundus & elegans sub finem seculi XVI & initia sequentis claruit, qui gravibus demum infirmitatibus ac lecto affixus, cum musis amœnioribus, quibus semper deliciatus fuerat, ægritudinem solabatur, amanuensique sequentia e lectulo dictavit testibus Vincentio Rivalio ad 1610 & Rovetta ad 1612. 1612.

1. *Il Clorindo. Tragicomedia*, Etrusco carmine.

2. *Il Guglielmo d'Aquitania. Tragicomedia*, Etrusco item carmine: sed a nostro Joanne Michaele Pio ultima manu limato.

Aliud ejusdem generis opus concinnarat, sed cujus titulus Rovettæ memoriam fugit. Hæc porro Bononiæ servata.

F. CYPRIANUS DA RAMONDAZZO.

F. Cyprianus da Ramondazzo sive *del Castiglione* Aprutinus, theologus & concionator eximius, prioris munere pluries in sua provincia S. Catharinæ Senensis dicta functus, scilicet Theate & Neapoli in S. Severo, & in S. Maria de Arcu, bis etiam eidem provinciæ Aprutinæ & semel Russiæ præfuit provincialis. Augustino Galaminio ex magistro ordinis cardinali episcopo Auximatensi perquam acceptus fuit, & in ejusdem familiam ascriptus rerum suarum summus administer. Sic Toppius Bibl. Neapol addens obiisse Presenzani non longe a tabernulis Tianensibus. Nulla ejus opera recenset. 1612.

F. DOMINICUS CEVA.

F. Dominicus Ceva Ligur, & ut videtur Januæ natus & ordinem professus, nam & alii ejus agnominis Januenses cives laudantur, in mathematicis ingenium potissimum exercuisse dicitur, in iisque non parum emicuisse circa finem seculi XVI & initia sequentis, quo anno MDCXII ætatis LXX abiit ad superos. Hæc ab eo relicta opera apud 1612.

suos Januenses servata MS laudantur ex Soprano ab Oldoino in Athen. Liguſt.

Opusculum de arte gnomonica.

De comete viso anno MDLXXX discursus adversus astrologos lingua Italica.

Quadrans omnium horarum.

Tractatus de mensurationibus geometricis.

Tabula radiorum solis.

Cinometria contra Levini Hulsi circinum proportionalem.

Analemmata diversorum.

Chaos mathematicum.

Quisquilia chaos mathematici.

F. FRANCISCUS DE PEREDA.

1612. F. Franciscus de Pereda Hispanus Mantuæ Carpetanæ natus, ac ejusdem civitatis regii Matritensis conventus nostræ Dominæ de Atocha professus, & prædicator generalis, cujus cum laude meminit Ægidius Gonçalez Abulensis *Teatro de Madrid* pag. 242, & Antonius in Bibl. Hisp. Scripsit

La Patrona de Madrid nuestra Señora de Atocha, Pinciæ 1604 in 4.

Hoc est Imaginis hujus B. V. Historia & miracula cum domus hujus ordinis descriptione. Meminit & Alphonsus Fernandez æqualis, eumque eruditione pietateque conspicuum obiisse anno MDCXII testatur: sed & F. Joannes Lopez P. IV pag. 177, eum sancti officii consultorem fuisse pluribusque provinciæ suæ locis atque conventibus præfuisse asserens. Egregie vero commendat ejusdem sodalis F. Gabriel de Cepeda Historiæ de Atocha p. 293, dicens inter alia socium a magistro ordinis F. Seraphino Sicco allectum, & mortuum 11 April. MDCXII, professionis LV.

F. HIERONYMUS BEROARDUS

* 1612. F. Hieronymus Beroardus Venetus apud Ludovicum Jacob laudatur in Bibl. Pont. ceu qui sub Paulo V claruerit, ineunte seculo XVII. Edidit verò opus hoc titulo:

Istoria delle vite de' sommi Pontefici, Venetiis 1612 in 4. Extat Romæ in Casanat.

Oldoinus in Athen. Rom. p. 674, laudat & auctorem & opus, sed nec patriam nec familiam indicat.

F. HIERONYMUS CAPREDONIUS.

* 1612. F. Hieronymus Capredonius Italus Cenomanus Soncinas patria & professione, in studio generali Bononiensi regens primarius, tum Mantuanus fidei quæsitor generalis, in comitiis ordinis Romæ MDCVIII & MDCXII affuit pro provincia utriusque Lombardiæ elector, seditque in utroque diffinitor. Ejus æqualis Fernandez testatur primos inter Italiæ theologos sua ætate celebratum, paucosque habuisse pares, ac scripsisse

Volumen controversiarum de auxiliis divina gratia,

Editum sit nec ne tacens. Plura alia addit Rovetta ad 1621, ad quem usque claruisse ait, scilicet

Quæstiones Metaphysicæ de anima rationalis indeficientia, de cognitione animæ separatæ, de cœlestibus corporibus, de animatione cœli, de substantiis separatis, de earumdem cognitione & cogitationis medio.

Commentaria in D. Thoma de Aquino primam partem, ea proculdubio quæ sacræ theologiæ professor legerat, quæ *Reportata* vulgo dicunt, quæ etsi non semper prælo parata suum tamen pretium habent, & editis sæpius sunt præferenda.

F. INNOCENTIUS CYBO GHISIUS.

F. Innocentius Cybo Ghisius Italus Ligur Januensis patria & professione, conventus S. Dominici alumnus ex antiqua & nobilissima principum Massæ & Carreriæ stirpe oriundus, vir partibus omnibus absolutus, poëta clarus, insignis orator, theologus eximius, cujus magisterium in actis cap. gen. Vallisoleti MDCV approbatur, ad hæc Ecclesiastes facundus & fœcundus, quo inquit Oldoinus, eloquentiorem in concionem ascendere suo ævo Italia non vidit, neque audivit libentius, & dicere & scribere desiit, ut & vivere anno MDCXII. * 1612. Ejus præter Oldoinum citatum in *Athen. Liguſt.* meminere Sopranus *Script. Ligur.* & Rovetta noster ad 1613. Hæc sunt ab eo rei litterariæ relicta monumenta:

1. *Discorso nell' anniversario della pace publica*, Januæ 1587 in 4.

2. *Orazione della publica libertà innanzi al senato Genovese detta*, Januæ 1588 in 4.

3. *Dialogo della nobiltà della famiglia Cybo*, Ibidem, Hier. Bartoli 1588 in 4 pp. 116. Opus Alberico Cybo principi di Mazza nuncupatum.

Extat Parisiis in Regia K 1134.

4. *Pompe funebri divise in cinque dialogi*, Firmi 1597 in 4.

5. *Orazione nella pompa funebre di Filippo II rè catolico delle Spagne*, Lucæ 1598 in 4.

6. *Consiglio a consiglieri. Trattato &c.* Mediolani, Pacifici Ponzii 1602 in 4. Extat Parisiis in Regia R 1432, & Romæ in Imperiali.

7. *Orazione nel principato d'Agostino Pinelli dogado di Genoa*, Januæ 1609 in 4.

8. *Miriblia Tragedia*, Ibidem, Eodem anno in 4.

9. *Iefte. Poema Etrusco.*

10. *Vita di San Jacinto dell' ordine de' Predicatori.*

11. *Discorsi morali sopra i sette salmi della penitenza*: Tomus I, Venetiis 1607: II, Ibidem 1609. Postea hi duo priores tomi Venetiis, Bernardi Giunti 1610 in 4. Tomus III ad versiculum 9 psalmi CXLII, *Auditam fac mihi mane misericordiam tuam*, Ibidem, Hæredum Damiani Zenaro 1610 in 4. Laudatur & recentior editio, Ibid 1627 in 4.

Hos recognitos Augustinus Baretti de quo postea ad 1630 lingua Gallica donari a Joanne *Baudouin* curavit, & Ambrosio Spinola exercitus Hispani in Belgio imperatori nuncupavit, & prælo dedit Parisiis Dionysii Thierri 1630 Tomis tribus in 8. Quæ versio apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Præter hæc typis expressa, MS prælo parata habebat hæc alia

12. *Trattato della nobiltà in genere.* Sic Oldoinus.

13. *Quaresimale, e discorsi per le domeniche, e gli festi dell' anno.* Sic Rovetta.

14. *La Religiosa corona di Francia. Discorso di Fra Innocentio Cybo.*

Extat Parisiis in Regia cod. MS 10358 in papyro a me Jacobo Echard visus.

F. JOANNES BAPTISTA BRACCESCHI.

F. Joannes Baptista Bracceschi † 1612. Etruscus gente, patria Florentinus, conventus S. Marci ibidem alumnus, sub finem seculi XVI & initia sequentis claruit linguarum præter Etruscam maternam Latinæ, Grecæ, Hebraicæ, aliarumque orientalium peritissimus, orator, Poeta, mathematicus, theologus, in omnibus eminens, in sanc-

Sæc. XVII. torum Patrum Latinorum & Græcorum lectione versatissimus, ut & in utraque historia Ecclesiastica & profana, vir ut ex operibus ab eo relictis conjicere licet studio totus deditus, otii impatiens, nec nisi præclara & ad eruditionem spectantia meditatus, ut mirum sit a Fontana inter illustres provinciæ suæ Romanæ omissum fuisse: Ejus tamen honorifice meminerunt Philippus Ferrarius in catalogo SS. Italiæ ad diem 6 junii, ubi de S. Vincentio Martyre episcopo Mevaniæ, & Tamajus in Martyrologio Hispano ad eumdem diem T. III p. 441. De eo sic legitur in codice MS Bibl. S. Marci Arm. 1 n. 199: *In una cronichetta MS de' Padri di S. Marco si legge: Il Padre Frà Gio Battista Bracceschi Fiorentino fù padre molto studioso, e molto esperto nelle lingue Greca & Hebrea, fù 'insieme matematico insigne. Resto di vivere nel 1612.* Ejus operum unicum tantum mihi occurrit typis excusum hoc titulo:

Discorsi del R. P. F. Gio. Battista Bracceschi dell' ordine de' Predicatori, ne quali si dimostra, che due santi Hercolani martiri siano stati vescovi di Perugia, Camerini, Franc. Gioiosi 1586 in 8 pp. 126 & 46. Extat Parisiis in Bibl. Reg. K 1321. Sunt autem novem discursus: in septem primis agit de duobus SS. Herculanis, in octavo vitam habet S. Britii & quorumdam aliorum SS. urbis Spoleti, omnium fratrum primi S. Herculani. Nonus apologia est & defensio a se in superioribus dictorum.

Plura autem MSS servantur in Bibl. dicta S. Marci Arm. 1 hoc ordine:

1. Cod. 191. *Due libri delle descrizzioni e conjetture de' passati ed ultimi tempi della chiesa di F. Gio: Batt. Bracceschi.*

2. Cod. 192. *Ἰερχιλίας, quæ continet epigrammata Græca in laudem sanctorum & virorum illustrium a quodam Dominicano Florentino composita: in iis Ζηνόβιος ἐπίσκοπος τῆς φλωρεντίας & Ἰωάννης ὁ τοῦ Γυαλβέρτου. Laudantur & Θωμᾶς ἡμῶν, & ὁ Βινκέντιος ἡμῶν, & sunt ut puto* (sic in catalogo) *F. Jo. Bap. Bracceschi Florentini, cujus Ænigmatum liber his epigrammatis adnectitur versibus Latinis compositus.*

Ejusdem precatoria ad Dominum Jesum triadibus hendeca-syllaborum, quorum primus Italicus, secundus Latinus, tertius Græcus cum rhytmo seu potius ὁμοιο-τελεύτῳ Italico in fine versuum. Prin.

O glorioso Iddio che sol comprendi
Cuncta simul & torques, sume vota
Μοῦ, καὶ μοὶ πέμψον ἄλκαρ ἐπευχθέντι id est,
Mea, mihique expetenti auxilium adhibe:
Che se mai mi fu uopo ti sie nota
Orationis vox jam exaudita
Ἐπὶ νῦν χρεῖα δοῦναι μοι σοῦ τ' ὦτα. id est,
In præsenti angustia aures tuas mihi inclina. Et sic deinceps.

Ejusdem carmina varia Latina, Italica, & Græca; & Epistolæ soluta & stricta oratione.

Calendarium Græco idiomate ab eo compositum.

De sacris reliquiis, quæ in ecclesiis Venetiarum servantur.

Et alia ejusdem opuscula.

Item sanctissimi Cyrilli archiepiscopi Alexandrini commentariorum super Genesim sermo XIII *usque ad* XX *interprete Fr. Jo. Bap. Braccesco Florentino.*

3. Cod. 193. *Ejusdem plura adnotanda ad opus suum Amphitheatri. Hic pater multa Latinis inserit Hebraica & Græca, quibus linguis erat eruditus. Item varia ejus excerpta e SS. Patribus.*

4. Cod. 194. Cum orationibus variorum in cœna Domini & in adventu Domini habitis, *F. Jo. Bap. Bracceschi orationes Latinæ & Etruscæ.*

5. Cod. 195. *Ejusdem Bracceschi excerpta Geometrica & Arithmetica.*

6. Cod. 196. *Ejusdem excerpta e libris de ratione temporum Bedæ Anglosaxonis.* Plura sunt in eo codice fortè ejusdem, sed quia ei speciatim non ascribuntur, ideo ab his in præsenti abstineo.

7. Cod. 197. *Alia ejusdem excerpta miscellanea.*

8. Cod. 198. *Ejusdem conciones & alia.*

9. Cod. 199. *Prediche e studi del medesimo.*

10. Cod. 200. *I divini misteri nelle rispondenze e riscontri de' giorni presi dalla sagra scrittura, e d'alle antiche e moderne istorie. Opera non più data in luce del P. Fra Gio. Bap. Bracieschi Fiorentino: in cui per dimostrazioni astrologiche e nuova scienza si ragiona del vero principio del mondo, della descrizione e concordia de' tempi, dell' origini dell' ere, degli anni del Salvatore Christo.* Et varia ejus excerpta.

11. Cod. 201. *Ejusdem varia collectiones.*

Item *Scartafaccio delli esempi ed Istorie per l'opera della Nicanthropia del P. Bracceschi.*

12. Cod. 202. *Varia ejusdem collectiones præsertim ad opus edendum de gloria vera & prima civitatum christianarum.*

Mirum in his ejus adversariis apud S. Marcum servatis mentionem non fieri operis quod a se brevi edendum promittebat in nono discursuum supra laudatorum: Spoletanis scilicet spondebat historiam eorum urbis septem libris se scripturum, & de quibus quoque libro se acturum explicabat, quod opus si perfecit juxta propositum, nihil absolutius desiderari potest in hoc genere. Id autem tanto erga eam civitatem affectu expectandum dabat, ut quin pleraque jam apud se haberet parata, vix dubitandum relinquat.

F. PETRUS MARTYR FESTA.

F. Petrus Martyr Festa Lombardus Urceanus conventus Cremonensis, ut videtur, alumnus, vir gravis ac disciplinæ regularis studiosus sub finem seculi XVI & initia sequentis claruit. Bononiæ gradatim magistrum studentium, baccalaureum & regentem egit cum laude, ac sub eo noster Joannes Michael Pius P. II lib. 4 col 389 se studuisse gloriatur, quem & addit primariis provinciæ suæ utriusque Lombardiæ conventibus Mediolani, Neapoli, Brixiæ, Cremonæ, Ferrariæ, Venetiis, Bononiæ priorem præfuisse: exinde Bononiensem inquisitorem constitutum, quo munere functus est ab anno MDC ad MDCI, quo dictæ suæ provinciæ provincialis assumtus est & in comitiis ordinis Romæ confirmatus, ut patet ex Actis. Plura etiam alia in ordine gessit munia, socius etiam aliquando ascitus cujusdam sacri palatii magistri, jamque annis gravis in conventum Cremonensem secessit, ubi adhuc agebat anno MDCXII ita sibi vacans, ut nec a scribendo in communem ordinis utilitatem cessaret. Videtur tamen ante MDCXIX ibidem obiisse ac apud suos sepultum. Hæc ab eo prodierunt: * 1612.

1. *Instructio brevis & accurata de modo procedendi in causis sancti officii, in vicariorum oppidanorum commodum*, Bononiæ, circa 1600 ut conjicio, quandoquidem Pius asserat typis editam.

2. *Summarium ordinationum capitulorum generalium pro provincia Lombardiæ, & capitulorum provincialium ejusdem a tempore concilii Tridentini ad annum 1603 celebratorum in usum Fratrum dictæ provinciæ*, Ibid. ut videtur circa illum annum, eodem Pio testante luci datum.

3. *Summarium constitutionum, declarationum, & ordinationum pro regimine sacri ordinis Prædicatorum: adjectis particulis privilegiorum & constitutionum sedis apostolicæ, nec non decretorum concilii Tridentini, ac sacrarum congregationum DD.*

cardinalium juxta cujuslibet tractatus exigentiam. Item summarium constitutionum & ordinationum emanatarum pro bonis moribus monialium ac personarum tertii habitus sub cura ejusdem ordinis existentium, Bononiæ aut Cremonæ circa 1612: Postea *de novo a multis erroribus expurgatum, & auctum ex capitulo generali Bononiæ anno 1615 celebrato: opera & expensis R. A. P. M. F. Thomæ Marini provincialis Terræ sanctæ, ac per Germaniam commissarii generalis & ordinis prædicatorum*, Bononiæ 1618: Antwerpiæ, Henrici Ærtsiii 1619 in 8 pagg. 418, & Monialium pp. 78: Parisiis, Michaelis Sonnii 1620 in 4 pp. 454. Adjecta sunt ad calcem *acta capituli generalis Ulyssippon.* 1618.

4. *Conciones quadragesimæ de feriis & sanctis Latine*, Cremonæ, Marc. Anton. Belpier 1614 in 8.

His editis addit Rovetta ad 1609

Commentaria in partes primam & tertiam Summæ S. Thomæ, MS Cremonæ apud nostros servata.

Ejus cum insigni laude meminit noster Dominicus *Codagli* in Historia sua Urceana Italice scripta de hoc Petro merito legendus: qui & duos alios præstantes ejusdem familiæ & ordinis viros tum claros laudat F. Ludovicum Festa theologum eruditissimum pluribus regiminis muneribus jam perfunctum tumque priorem Asculanum, & F. Cherubinum Festa sanctæ inquisitionis Urceis vicarium.

F. PETRUS ROSEUS.

† 1612. F. Petrus Roseus Siculus Hydruntinus e Manduria, quæ Castrum novum hodie dicitur in Salentinis ortus, ordini nomen dedit in patria inclinato jam seculo XVI, & magisterii gradum promeritus, quædam ineunte seculo XVII dedit in lucem, quorum hæc mihi cognita:

1. *La Relazione della solenne processione e de' ricchi e nobili apparati fatta nella festa del gloriosissimo Padre S. Tomaso d'Aquino, celebrata nella città di Napoli a 20 di Gennaro dell' anno 1605 eletto ed acclamato da tutto il popolo di quella per loro protettore titulare e padrone*, Neapoli, Tarquinii Longi 1605 in 4. Sic refert Toppius *Bibl. Napol.*

2. *Celebratio capitulorum generalium a fundatione ordinis 1216 & Acta ab anno 1530 usque ad annum 1612*, Codex MS charta in 8. Servatur apud nostros Parisienses ad S. Honoratum a S. M. F. Jacobo Barelier olim V. F. Joannis Bapt. de Marinis magistri ordinis socii pro Galliis Roma allatus. Quædam habet opella sat accurata, sed aliunde pluribus præsertim in chronologia scatet erratis, quod fortè in causa fuit ne typis daretur. Imaginem tamen ad caput libelli ponendam cum titulo operis excudi jam curaverat.

3. *Historia provinciæ Apuliæ*, cujus alumnus fuit, circa 1600 scripta, an typis edita? Meminit Fernandez ex Ambrosio Gozzeo.

F. PETRUS ÆGIDIUS VAN WALEGHEM.

1612. F. Petrus Ægidius Van Waleghem Flander ortu & professione Gandavensis, ineunte seculo XVII claruit, scripsitque ac edidit hoc titulo:

Oratio sive Panegyricus in laudem S. Dominici dictus in ecclesia Prædicatorum Gandavi die eidem sancto sacra, Gandavi, Gualteri Monill 1612 pp. 16. Extabat Atrebati apud nostros anno 1683.

F. RAPHAEL DE LA TORRE.

F. Raphael de la Torre Hispanus in Extremadura provincia natus Salmanticam a parentibus studiorum causa puer missus, vix adolescentiam attigerat, cùm ibidem in S. Stephani ordini nomen dedit, doctissimisque in eodem gymnasio magistris usus philosophiam etiam legit: exinde in celebrioribus Hispaniæ studiis theologiam professus, in Gregoriano tandem Pinciano diutius eamdem e superiori loco docuit. Huic muneri totus incumbebat, vitam illi totam consecrare sibi conscius & certus, cùm Salmantinæ suæ domus regimen assumere coactus est septem circiter aut octo annis continenter: quibus summa cum omnium approbatione transactis, missione a magistro ordinis ab onere obtenta, ad otium litterarium quo semper a puero flagraverat reversus, ultimos in eo vitæ consumsit annos ac immortuus est circa hunc annum MDCXII, postquam prælo dedisset sequentia: † 1612.

De partibus potentialibus justitiæ in secundam secundæ D. Thomæ Aquinatis a q. 80 ad 123. T. I. *De religione & ejus actibus a q. 80 ad 91*, Salmanticæ, Francisci de Cea Tesa 1611 in fol. pagg. 898. T. II. *a q. 92 ad 100 De vitiis religioni oppositis*, Ibid 1612 fol. Qui duo tomi rursus prodierunt, Coloniæ Agripp. Constantini Munich 1630 in fol. T. I pp. 699: T. II pp. 515. Extat Parisiis in Mazarinæa, & apud nostros ad S. Honorati.

T. III. *De reliquis justitiæ partibus, ubi de obedientia agens Tractatum copiosum de statu religionis* adjunxit, prælo paratus erat, ut ipse auctor testatur, sed frustra hactenus speratus typis non prodiit.

Præter hæc a Nicolao Antonio in Bibl. Hisp. laudata prodiit *Tractatus de potestate Ecclesiæ coercendi dæmones circa obsessos & maleficiatos, unà cum praxi exorcistica, ubi variæ utiles & jucundæ circa hanc materiam quæstiones doctissime resolvuntur*, Ibid. 1619 in 4 pp. 236: sed ille tractatus excerptus est partim ex T. I ad q. 90 a. 2, partim ex T. II Præambulo ad q. 95 & 96, ne quis aliquid novi existimet.

F. THOMAS MAYOR.

F. Thomas Mayor Aragonus patria & professione Setabiensis (*Xativa*) e primis fuit provinciæ Philippinarum fundatoribus & missionariis, & circa finem seculi XVI & initia sequentis agebat in populo *Minondoc* dicto, Sinensium ejus regionis conversioni, ac neophytis ad vitam christianam informandis ardentissimo studio incumbens. Cùm autem F. Joannes *de la Piedad* episcopus Macaensis ex ordine assumtus qui & Sinarum imperii antistes tum dicebatur, Manilam venisset anno MDCXII, & linguæ Sinensis peritos a F. Michaele de S. Hyacintho tum provinciali postulasset in vastissimum illud imperium mittendos, duo ipsi concessi sunt F. Bartholomæus Martinez, & hic noster Thomas linguam illam perfectissime callens, & eleganter loquens, qui ambo Macaum transfretarunt, totis viribus missionem Sinensem aggredi cupientes, & ad infidelium illius imperii conversionem anhelantes. Verùm etsi nihil omiserint ut Sinam ingredi eis liceret, a quadam religiosorum, qui Macai præpotentes erant, familia tot obices experti sunt, ut Bartholomæus Manilam reverti coactus sit, Thomas verò quibusdam Sinensibus, qui tum Macaum venerunt, feliciter in fide instructis & baptizatis in Hispanias redierit. Quæ autem deinceps præclare egerit, quando & ubi obierit, hactenus non invenio. De eo legenda Historia prov. Philippin. T. I 1612.

SEC. XVII. lib. I cap. 27 p. 109 & seqq. & cap. 75 p. 414. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hisp. sed fallitur cùm eum confundit cum F. Thoma de Spiritu Sancto celebri apud Japones missionario & tandem martyre, hic enim *Zumarraga* familiæ nomine nuncupabatur, eratque provinciæ Hispaniæ & conventus Victoriensis alumnus. Noster autem Thomas Mayor scripsit ac edidit typis Manilensibus:

1. *Simbolo de la Fe*, lingua & charactere Sinensibus. Sic Fernandez *Histor. del Rosar.*

2. *Un libro de nuestra Señora del Rosario*, lingua & charactere iisdem. Sic Lopez *Hist. Gen.* T. IV pag. 952 b.

F. ANTONIUS A VISITATIONE.

† 1613. F. ANTONIUS A VISITATIONE Lusitanus Cetobrix patria & professione, animarum ad Christum adducendarum siti & desiderio ardens, ad Indias Orientales profectus est, ubi annos aliquot sacras in cœnobio Goano professus est cum laude litteras. Cùm autem Malacensis vicarii titulo christianitatum, ut vocant, Sulentium aliquandiu curam habuisset, Goam reversus conventus S. Thomæ in ea urbe nostri prior electus est, tantisque fulsit virtutum omnium luminibus, ut iterum ad ejusdem regimen fuerit advocatus: ubi demum magno sodalium suorum ac populorum desiderio, magno & sanctitatis odore, feria sexta qua præscierat præmonueratque die & hora piissimam efflavit animam circa annum Domini MDCXIII, uti noster habet Sousa Hist. prov. Portug. P. III lib. IV cap. XI. De illius vita & moribus inquisitum jussu superiorum ferunt. Sacræ theologiæ magisterii lauream ultro oblatam constantissime recusavit, prædicatoris tamen generalis officio functus est, ut & in sacræ fidei tribunali assessoris & deputati. Scripsit

Relaçam d'as cousas d'a christandade de Solor.

Quam sæpius citat Sousa Historiæ laudatæ T. III lib. IV cap. X & seqq. & cujus archetypum servari in cœnobio Goano testatur cap. XV ubi legendus.

F. DANIEL DE BOEUF.

† 1613. F. DANIEL DE BOEUF Ægidii filius Flander, Iprensis patria & professione, ubi & obiit anno MDCXIII die XIV septembris, vir fuit rei medicæ peritissimus, de qua & scripsit Flandrice hoc titulo:

De medicina ac morborum remediis. Voluminibus duobus quæ MS extant in bibliotheca nostra Iprensi a Ghilberto de la Haye, quem hîc excipio, visa.

Qui & addit tantæ apud suos fuisse existimationis, ut in aula capitulari in qua Ipris sepultus jacet, epitaphium eidem erexerint ad parietem cum ejusdem effigie.

F. GREGORIUS LOMBARDELLI.

1613. F. GREGORIUS LOMBARDELLI Etruscus, patria Senensis, conventus S. Dominici ibidem alumnus, fratres germanos habuit Horatium rhetoricorum professorem in academia Senensi, & Salustium medicinæ in eadem doctorem, utrumque eruditione & scriptis celebrem, & ab Isidoro Ugurgierio Azzolino nostro *Pompe Sanesi* tit. 14, 17 & 18 laudatum. Gregorius verò ab illis non degener studiis ac lectioni totum se dedit, præsertim verò historiis perscrutandis ac scribendis, quo in genere non exiguum sibi nomen fecit. Variis etiam functus est apud suos dignitatibus & muniis, ac inter hæc sacræ theologiæ magistri, visitatoris generalis in vicaria Romana, & tribunalis S. officii per diœcesim Senensem consultoris, ferturque etiam a magno Etruriæ duce non semel in episcopum designatus. Senis obiit in dicto suo conventu anno MDCXIII die XXI maii. Ejus meminerunt cum laude Razzius *Huomini illust.* pag. 330, Gozzeus, Pius P. II lib. IV col. 378, Fernandez: at omnibus accuratius Isidorus Ugurgierius citatus tit. 14 n. 26 p. 355, & tit. 19 n. 40 p. 637, quem potissimum excipio. Quo teste scripsit plura ascetica, ut & historica. Primi generis sunt:

1. *Un discorso della perseveranza cristiana.*

2. *Un trattato della tribulazione e del valore della pazienza.*

3. *Una lezzione della custodia de gli angeli intorno a gli huomini.*

4. *Una quistione intorno alle tentazioni, se si devino cercare, ò no.*

5. *Un trattato del santissimo nome di Dio.*

Quæ quidem an typis prodierint, an solum MS in conventu Senensi serventur, non aperit, quamvis lectu digna asserat. Alterius generis sunt hæc:

1. *Veritas stigmatum B. Catharinæ de Senis virginis ord. Prædic. defensata.* Servatur MS Romæ in Vaticana cod. 5461.

Quod opus instante Clemente papa VIII ab auctore compositum & editum piis per universam Italiam omnibus acceptissimum fuit.

2. *Sommario della disputà a difesa delle sacre stimate di santa Caterina da Siena*, Senis, Lucæ Bonetti 1601 in 4 pp. 103. Extat Paris. in Regia H 1701, & in Mazarinæa. Ferdinando de Medicis magno duci opus nuncupatum, & ex opere Latino fusiori excerptum.

3. *Vita del gloriosissimo San Galgano Senese da Chiusdino*, Senis, Luc. Bonetti 1577 in 4 pp. 119: Quam jussu cardinalis Farnesii scripsit, & Joannæ de Austria magnæ ducissæ nuncupavit. Extat in Regia laudata H 1700. Auctor ipse in hac vita hæc a se scripta & edita refert, scilicet

Istruzzion de confessori, Senis in 12. F. Vincentio cardinali Justiniano nuncupavit.

Traduzzion del modo daccostarsi a Iddio, Ibidem, Alexandro Picolhuomini archiepiscopo Patracensi inscripsit.

4. *Vita della B. Nera Tolomei nobilissima Sanese del terzo ordine di san Domenico*, Senis, Bonetti 1583 in 4 pp. 80. Extat in Regia H 1700.

5. *La vita della B. Aldobrandesca Ponzii de' Bellanti di Siena del terzo ordine degli Humiliati*, Ibidem 1584 in 4 pp. 61. Extat in Regia num. mox citato. Hanc verò vitam fusiori oratorioque stylo lingua Etrusca descriptam, Henschenius & Pappebrochius Latine versam ac contractiori stylo magisque historico suis Actis SS. inseruerunt ad diem 26 aprilis T. III pag. 468.

6. *La vita del B. Gio. Batista Tolomei da Siena dell' ordine de' Predicatori*, Ibidem, 1584 in 4 pp. 64. Extat in Regia num. mox citato. Hic facundus & ardens verbi Dei concionator tota Italia celebris, & SS. pontificum legationibus obitis clarus, cum fama sanctitatis defunctus est Avenione 25 junii 1320. Sic enim Ugurgierius, licèt Lombardellus ad 24 junii collocet.

7. *La vita del B. Sorore da Siena fondator del grand' ospitale di S. Maria della Scala in detta sua patria*, Ibidem, 1585 in 4 pp. 69. Extat in Regia ibidem.

8. *La vita della B. Genovefa da Siena del terz' ordine di san Domenico*, Ibidem, 1586 pp. 44. Extat in Regia loco mox citato.

9. *La vita del B. Franco da Siena dell' ordine del Carmine*, Ibidem. Quam vitam se scripsisse

fisse testatur ad instantiam Dominici cardinalis Pinelli Genuensis, ab eoque laudatam.

10. *Vite di molti Beati dell' ordine degli Eremiti Agostiniani.* Quas instante F. Gregorio Patrochinno Augustiniano cardinali Montebaro viro prudentia & virtute insigni composuit, ad quod opus perficiendum ab eo se annales ordinis Eremitarum accepisse narrat.

11. *La vita del B. Pietro Geremia da Palermo dell' ordine de' Predicatori.* Ad petitionem FF. nostrorum provinciæ Trinacriæ.

12. *La vita del B. Bonaventura Tolomei*, Florentiæ 1593 in 4. Extat Romæ in Barberina.

13. *La vita del gloriosissimo san Marziale discepolo di Giesu Cristo nostro Signore primo vescovo Lemovicese battezatore e avvocato del popolo della città di Colle di Valdesia*, Florentiæ, Georgii Marescoti 1595 in 4. Extat Paris. in Mazarinæa. Hanc verò urgente & instante Nicolao Sabalini Collis Valdesæ archipresbytero viro literis ut & morum ac vitæ integritate celebri scripsisse se in prologo refert.

Præter superiores vitas Ugurgierus has addit: *La vita di S. Ambrogio Sansedoni.*

La vita del B. Tommaso Nacci.

La vita del B. Giouanne Piccolomini.

Addit etiam *Historie del convento di san Domenico di Siena in assai gran volume*: cujus cùm aliqua folia typis jam excusa fuissent, altiusque ascenderent sumptus, & opus interruptum fuit, & omnia periere.

Ipse verò Gregorius Lombardellus in prologo vitæ S. Martialis, præter superius ex eo citata sic de suis operibus loquitur: scripsisse se vitas plurium SS. & BB. ordinis Prædicatorum, quarum nonnullæ fuerunt suppressæ, aliæ subreptæ, aliæ ab aliis suo nomine editæ, nonnullæque probro affectæ: se verò laudatum a Francisco *Cottani da Diacello* episcopo Fesulano, Antonio nostro Senensi, Ludovico Carbone, Ferdinando nostro Castillo, Silvano *Razzi* Florentino Camaldulensi, Bartholomæo *de Angiolo* Neapolitano item nostro, Joanne Petro *Maffeio* Jesuita, Seraphino *Razzi* item nostro, Damiano *Schifardini* Senensi Cartusiano, Nicolao Aurifico *de' Buonfigli* a Senis Carmelita, Constantino *Ghini* Senensi canonico regulari Scopeliario, Stephano Ugurgieri a Senis Augustiniano congregationis Leccitanæ, Horatio Lombardelli Senensi & aliis.

Ego verò Gregorium non parum laudandum judico, ut virum in evolvendis historicis assiduum, deque re litteraria præsertim in agiographis optime meritum: non nego tamen mihi videri de fide lectorum plus satis præsumere, dum ea quæ indiscriminatim a variis excepit etiam incerta & dubia, nullo prolato teste authentico narrat, ac si nullatenus narrantis posset vacillare fides. Hinc etiam post illum etiam cum gustu lectum, ipsa tamen a peritis non absque ratione primigenia quæruntur adhuc & expetuntur documenta.

F. JOANNES BAPTISTA MARONITA.

1613. F. JOANNES BAPTISTA MARONITA Romæ in sacris litteris eruditus, ibidemque ut conjicio, ordinem amplexus & professus, a Paulo V Maronitarum Halepi degentium archiepiscopus inauguratus, oves suas in fide catholica studiosissime confirmavit, verboque & exemplo vir eruditus pavit. Extat ejus

Lettera all' illust. & Rever. Signor cardinale del Perrono: cujus in fine sic se signat, *Fr. Gio. Bapt. dall' ordine di S. Domenico archivescovo de' Maroniti. Di Alep. alli 6 di Maggio 1613.* Edita est inter litteras dicti cardinalis *Du Perron*, Parisiis Ant. Estienne 1623 fol. pag. 701. In ea cardinali gratias agit, quod Missale suæ gentis typis edendum curarit, quod & ait se recepisse, unàque excitat, ut sua liberalitate Breviarium etiam prælo excudendum urgeat, quod & in gratiam gentis pauperis, & sub Turcorum servitute gementis per sacra Christi vulnera petit. Quod autem in eadem ait se documenta reperisse, quæ gentem Maronitarum ex exercitu S. Ludovici Francorum regis, cùm in Syriam transfretavit, originem ducere ferunt, emendatione indiget. Longe enim antiquiorem esse constat: imo F. Philippus Terræ Sanctæ prior provincialis noster Gregorio IX scribens ex Hierosolymis anno MCCXXXVII, Maronitas testatur jamdiu esse, quod ad Ecclesiæ Romanæ concordiam & obedientiam redierint. Videsis supra ad 1238 *F. Philippus*, ubi ejus epistolam referimus: sed fortè innuere voluit archiepiscopus hic noster Maronitas Libani incolas gentem sane antiquiorem, sed ab Ecclesia Latina cum aliis orientalibus discissam, tempore cruciatarum, in quibus seculo præsertim XII celebre sibi nomen fecerunt Galli, tum sese abjectis erroribus summo pontifici reconciliasse, quod aliqui ascribunt ad annum 1182 æræ christianæ. Mirum hunc archiepiscopum a Fontana omissum. Sæc. XVII.

F. LUDOVICUS DU HAMEL.

F. LUDOVICUS DU HAMEL Gallus conventus Carnutensis alumnus, in utraque theologia scholastica & parænetica claruit. Post exacta Parisiis in gymnasio Sanjacobeo studia gradus ascendit academicos, & licentiam decurrebat annis MDC & MDCI, quo posteriori de Sorbonica respondit decimus septimus & ultimus: die quinta februarii anni sequentis inter triginta tres licentiatos vigesimum quartum locum sortitus. Tantum verò sibi fecit a concionibus nomen, ut regius Ecclesiastès ab Henrico IV rege christianissimo ascitus fuerit: quo eodem titulo & officio functus est sub Ludovico XIII successore, sed non diu, brevi a morte sublatus anno scilicet MDCXIII in conventu Belvearensi, ut testis est Nicolaus le Febvre in suo Prædicatore Carnuteo, ubi & addit † 1613.

Plura ejus scripta theologica, qua scholastica, qua exegetica MSS in bibliotheca domus nostræ Carnutensis servari.

F. PAULINUS BERTI.

F. PAULINUS BERTI Etruscus Lucæ natus & ordinem professus, an is qui in actis capituli generalis Romæ MDCXII dicitur Paulinus Barzii & prædicator generalis confirmatur: ut ut sit ex fide Lucarini a Fontana recensetur in Prov. Rom. inter scriptores, ceu qui typis dederit opus hoc titulo: 1613.

Thesaurus scientiarum omnium, Venetiis 1613.

Collectio est ex omnibus B. Alberti Magni operibus.

F. PETRUS JOANNES GUASCH.

F. PETRUS JOANNES GUASCH Catalanus Villafrancæ de Panades XVIII octob. MDLIII probis honestisque parentibus rei tamen domesticæ penuria laborantibus natus, ordini nomen dedit XVIII augusti MDLXXII, & anno revoluto professus est Barcinone in conventu S. Catharinæ V. & M. virque evasit pietate & eruditione clarus: qui apud suos ibidem artes tum & theologiam pluribus annis e superiore loco docuit, eaque ratione a magistro ordinis Hieronymo Xavierre laurea donatus. Pluribus etiam functus est in sua provincia muniis, 1613.

SÆC. XVII. priorem enim egit Caucoliberi, Perpiniani & Podiicerdani, demum & novam domum S. Raimundi de Pennaforti a fundamentis erexit, & a xxv januar. MDCII suis curis in severiori ordinis disciplina stabilitam deinceps administravit cum non exiguo incolarum & populorum vicinorum fructu, quos rudes assiduis suis concionibus ad vitam vere christianam mollivit & adduxit: ac cultum B. Virginis per rosarium inspirando, ad omnem pietatem informavit. Obiit in eadem domo xxxi aug. MDCXIII non sine opinione sanctitatis, miraculorum etiam in vita & post mortem patratorum fama illustris. Ejus insignis est in actis cap. gen. Bononiæ 1615 memoria. De eo legendus Lopez Cent. IV Hist. gen. lib. IV cap. 48 p. 913, ubi fusius ejus gesta narrat. Reliquit propria manu scriptam & subsignatam

La Historia de la vida de Fray Antonio Vicente Domenec de la orden de Predicadores hijo del convento de S. Catalina martir de Barcelona muerto en opinion de santidad.

Intimus hic nostri Petri fuerat, & in vivis sodalis familiarissimus, de quo nos supra ad 1606.

F. SERAPHINUS RAZZI.

† 1613. F. SERAPHINUS RAZZI Latine *Ractius* aliquando dictus, sed corrupte *Radius* a Possevino nuncupatus, patria Florentinus XVI decemb. MDXXXI natus, sub cura parentum litteris humanioribus instructus egregie, ordini nomen dedit in conventu S. Marci Florentino, ab ejusdem tum priore F. Matthæo Strozzi die veneris XXVIII junii MDXLIX habitu indutus ætatis adolescens annorum XVII, mensium VI, dierum XV: virque evasit omnium partium, orator & poeta utraque lingua Latina & Etrusca elegans, Philosophus, mathematicarum etiam peritus, theologus in nodis qua speculativis qua moralibus solvendis clarus & expeditus, Ecclesiastes tota Italia nominatus, Historicus diligens & antiquitatum curiosissimus scrutator, inter hæc ad regimen sæpius admotus, pietate, morumque integritate spectabilis, disciplinæ regularis studiosissimus, non morosus tamen nec molestus, sed jucundissimæ cum omnibus conviction is. Jam ab anno MDLX philosophiam legebat & iterum tribus annis eamdem legit Pistorii MDLXII, LXIII & LXIV: priorem egit Fesulis MDLXVI & LXVII. Fulginiæ theologiam e superiori loco docebat MDLXX & LXXI tum & Perusiæ MDLXXIII: postea a F. Paulino Bernardini viro eximio congregationem Aprutinam erigente & instituente in subsidium invitatus conventum Histoniensem vernacule *Vasto* prior regebat MDLXXVI & LXXVII. Hinc in Romanam suam provinciam revocatus, idem munus exercuit Tiferni: ex quo anno MDLXXXII sibi elegerunt ac præfecerunt Perusini: tum anno MDLXXXIV sacræ theogiæ magistrum promotum, ibidem studii generalis regentem alterum instituit magister ordinis F. Sixtus Fabri de quo supra ad 1583: primarius in eodem gymnasio positus anno sequenti eodem munere fungebatur adhuc MDLXXXVII, quo congregationis Ragusinæ præfectus est vicarius generalis, expletoque officii tempore iterum Perusiam rediit regens studii, aderatque anno MDXC. Quæ alia deinceps obiverit munia mihi incompertum, otiosum non relictum ex eo conjicio, quod anno MDCII, XII kal. decemb. conventus sui nativi S. Marci priorem agebat jam ætate gravis: anno verò MDCXIII adhuc in vivis fuisse annorum LXXXII testatur Fernandez *Histor. del Rosar.* Quibus si libros ab eo scriptos junxeris, nullam in diuturniori vita temporis particulam eum præteriisse ab opere vacuam facile intelliges. Ejus opera ut quodam ordine recenseantur, in tria genera visa sunt dispertienda: dogmatica quæ philosophica, theologica, & canonica complectuntur; tum exegetica & parænetica; denique historica. Primi generis sunt:

1. *Prælectiones in Porphyrium, Prædicamenta, librum perihermenias &c. scripta & data anno* 1560, codex MS Bibl. S. Marci Florent. Armar. II n. 182.

2. *Lectura in quatuor priores libros de physico auditu Aristotelis auctore F. Seraphino Ractio ord. Prædic. ac cœnobii D. Marci de Florentia filio. Pistorii die* XXVIII *maii* 1562. Codex MS Ibidem n. 171. In IV posteriores scripsisse ac prælo omnes paratos habuisse dicunt.

3. *De divisionibus entis. Opus utile & curiosum.* Ms apud auctorem servabatur.

4. *Lectura F. Seraphini Ractii ord. Præd. in tres libros Aristotelis de anima, Pistorii* 1563: *nec non in priores quinque libros metaphysices*, Ibid. n. 184 codex MS. *Questi tre dell' anima, quelli del cielo e delle meteore fatti volgari* extabant apud eum prælo parati, ut & sequentes.

5. *Quattro libri sopra la Sfera del mondo, medesimamente in lingua volgare, opera dagli intendenti lodata.*

6. *Della natura e proprietà dell' Api, overo Pecchie da gravi autori raccolta per Fra Serafino Razzi dottor teologo Domenicano opella stampata in Lucca per Vincenzio Busdraghi dedicata dall' autore a gl' illustrissimi signore il rettore, e gentiluomini Rangei.* Opus anno 1588 ut videtur scriptum: MS verò servatur in laudata Bib. S. Marci Arm. II n. 186.

7. *De Incarnatione collationes habita in generali studio Perusino A. D.* 1573 *sub magistro studii F. Seraphino Ractio.* Ibid. cod. MS n. 185.

8. *F. Seraphini Ractii O. P. ac Romanæ provinciæ theologi Prælectiones in D. Thomam Aquinatem de substantia & cognitione angelorum anno D.* 1584. Cod. MS Ibid. n. 175: nempe Perusii datæ.

9. *Ejusdem in D. Thomam de voluntate & productione angelorum prælectiones A. D.* 1585 *in gymnasio Perusino.* Cod. MS Ibid. n. 179.

10. *De locis theologicis prælectiones, quibus RR. D. Melchioris Cano O. P. de eisdem eruditio omnis compressius tamen, ac magis arcte colligitur, atque explicatur. Cum vindicatione quorumdam gravissimorum patrum, qui ab ipso D. Canariensi episcopo passim in suo alioqui eruditissimo opere sugillantur atque reprehenduntur: auctore F. Seraphino Ractio O. P. ac gymnasii Perusini in ædibus S. Dominici regente primario A. D.* 1586 *&* 1587: ab auctore MS jam ab anno 1587 die dominico 26 julii S. Annæ festo finitum, & exinde pluribus communicatum opus & lectoribus commendatum, prælum tandem subiit editionem curante F. Marco Balduccio ejusdem ordinis, & carminibus haud ingratis præludente F. Thoma Felicio adolescente tum in gymnasio nostro Perusino studente, Perusiæ, Vincentii Columbarii 1603 in 4 pagg. 409. Cùm iste F. Felicius junior eleganter ludat in nomine *Razzi* vel *Ractii* in *radium* & *radios* non inscite commutans, hinc ut *Seraphinum Radium* appellaret Possevinus, ansam arripuisse quis suspicetur. Præter has prælectiones editas alia.

11. *Prælectio in eosdem Cani locos* prælo parata MS apud auctorem servabatur.

12. *La corona angelica cioè cinque libri ne quali si tratta in lingua volgare della sostanzia degli angeli, della loro intellezzione, della loro volontà, della loro creazione, e della loro amministrazione seguitando l'orme di S. Tomaso d'Aquino. Opera dotta e bella.* Ms prælo parata.

13. *Cento casi di conscienzia stampati* Florentiæ, Sermartelli 1578 & 1585: Venetiis & in aliis civitatibus pluries, ut Genuæ 1586.

14. *Gemma confessorum* seu *summa casuum conscientiæ*, quæ veluti Epilogus est Summarum omnium ejus generis a viris eruditioribus eatenus scriptarum & editarum. Hanc quidem anno 1602 nondum ultima manu polierat, sed intra unum aut alterum annum perfectam editurus sperabatur.

15. *Casi della lingua da Fra Serafino Razzi teologo Domenicano, ne i quali si tratta di tutte le cadute overo peccati, che si commettono colla lingua e nel favellare, e si risolvono secondo la dottrina dell' angelico dottore S. Tomaso d'Aquino*. Bib. S. Marci jam laudatæ Arm. II cod. MS n. 3.

16. *Casi letti publicamente nella chiesa di San Marco di Firenze da Fra Serafino Razzi teologo Domenicano l'anno 1596 & 97: & prima l'anno 1590*. Codex MS Ibid. Arm. III n. 65.

17. Cod. eodem *Risposte a più dubbi teologali propostici e datici in iscritto da alcuni nobili amici in questo presente anno 1598*.

Scripta philosophica & theologica in scholis ab eo discipulis dictata limam ultimam non habuisse monet F. Philippus *del Bruno* O. Prædic. theologiæ auditor in conventu Pistoriensi, proptereaque ab auctore FF. Junioribus sui conventus S. Marci derelicta, ut iis pro ingenio uterentur. Sic legitur ad calcem libri cui titulus *Istoria de gli huomini illustri* p. 381.

OPERA 2 generis seu EXEGETICA & PARÆNETICA hæc sunt:

1. *Lezzioni sopra Tobia fatte nella chiesa di San Domenico di Fuligno l'anno 1569 & 1570 dal priore di detto convento Fra Serafino Razzi*.

2. *Del medesimo nel libro di Giuditta, e sopra il libro di Esterre in Fuligno in San Domenico l'anno 1572*. Ambo hæc eodem cod. MS B. S. Marci Arm. II n. 183. Lectiones has non ultima manu finitas & politas asserunt.

3. *Conciones de peccato ex D. Thoma. Scribebat F. Seraphinus Ractius Perusini studii magister A. D. 1573*.

4. Eodem cod. *Lectiones nonnullæ in Tobiam, Perusiæ 1583 dictæ*, Ibid. Arm. II n. 185. De quibus ac de superioribus idem ferunt judicium.

5. *Un libro di sermoni predicabili fra l'anno stampati*, Florentiæ, Bartholomæi Sermartelli 1575 in 4.

6. *Sermoni predicabili dalla prima Domenica dell' auvento e per tutti giorni di quaresima fino all' ottava di Pasqua di resurrezione con altri cento sermoni più brevi di diverse materie da farsi a monasteri & a compagnie. E con alcuni altresi sermoni da nozze e da morti. A contemplazione e commodo de i predicatori incipienti, e de i riverendi e divoti preti parochiani*, Florentiæ, Sermartelli 1590 in 4. P. I pp. 122: P. II pp. 344: P. III pp. 167.

7. *Sermoni della gloriosa Vergine e madre di Dio stampati*, Florentiæ, Sermartelli 1593 in 8.

8. *Sermoni predicabili della Penitenzia & opere penitenziali, cioè digiuno, orazione, e limosina*, MS.

9. *De i sermoni Domenicali per tutto l'anno prima parte, scritti da Frà Serafino Razzi dottore teologo Domenicano e professo del convento di San Marco di Firenze anno 1598*. Cod. MS B. S. Marci Arm. II n. 149. Aliud est annuale ab edito 1575.

10. *Sermoni predicabili per tutte le Domeniche e feste dell' anno: scritto da Fra Serafino Razzi professo del convento di San Marco di Firenze*. Cod. MS Ibid. n. 180. Forte altera pars est immediate relati.

11. *Sermones quos scribebat F. Seraphinus Ractius ord. Præd. 1593 in oppido Pratensi, confessarius monialium S. Vincentii*.

12. Eod. cod. *Expositionum evangelicarum ex concionibus F. Philippi Diez Lusitani ord. Minorum in festivitatibus Sanctorum selectio per F. Seraphinum Ractium &c*. Cod. MS Ibid. n. 181. SÆC. XVII.

13. *Le instituzioni del Taulero da lui fatte volgari alla principessa Giouanna d'Austria, e stampate.*, Florentiæ 1568: Iterum 1590. Præmisit operi, *La vita di Giouanni Taulero*.

14. *Un libro di laudi (cioè poesie) con la propria musica, stampato*, Venetiis 1563.

15. *Il Rosario della Madonna in ottava rima, con le annotazioni in prosa, stampato*, Florentiæ 1583.

16. *L'Hinnario Domenicano con le annotazioni in prosa stampato*, Perusiæ 1587 in 4.

17. *Un nuovo libro di laudi, overo Rime spirituali con l'arte de' canti loro, e con alcune annotazioni in prosa*, MS. Prælum expectabat, & prodiisse dicitur Florentiæ apud Bartholomæum Sermartelli 1609 in 4.

OPERA tertii generis nempe HISTORICA sequuntur:

1. *Vite de i Santi e Beati del sacro ordine de' Predicatori così huomini come donne*, Florentiæ 1577 in 4: Iterum *con aggiunta di molte vite che nella prima impressione non erono scritte*, Ibid. 1588 in 4: Panormi, Jo. Ant. de Franceschi 1605 in 4 pp. 710: quæ editio in Bibl. Reg. Par. H 1670.

Hoc opus *Gallice* reddidit F. Joannes Blancone Tolosanus ord. Minorum & edidit hoc titulo: *Les vies des SS. & Saintes, Bienheureux & hommes illustres de l'ordre sacré de S. Dominique*, Parisiis, Adriani Taupinart 1616 in 4 pp. 524 & 351.

Huic operi conficiendo multum se desudasse testatur auctor. & anno unico 1572 pedes plusquam 900 milliaria Italica peragrasse, præcipuas Italiæ regiones percurrendo Picenum, Romandiolam seu Flaminiam, Longobardiam, Pedemontium, vetera in archivis scrutando monumenta, bibliothecas lustrando, chronica locorum & conventuum revolvendo, ut omnem in se positam diligentiam accurando attulerit, quæ sane non mediocrem laudem meretur, plura licèt aliis addenda reliquerit, forte & emendanda.

2. *Istoria de gli Huomini illustri così nelle prelature come nelle dottrine del sacro ordine degli Predicatori*, Lucæ, Busdrago 1596 in 8 pp. 381. Opus sane curiosum & accuratum præsertim in his quæ Italiam spectant, & in rebus sui seculi vel superioris, non ita in duobus seculis prioribus ordinis vel quoad alias provincias.

3. *La vita di S. Maria Maddalena, di S. Marta, e di San Lazzaro*, Florentiæ 1587.

4. *La vita della B. Osanna da Cattaro*, Ibid. 1592.

5. *La vita della serva di Dio Suor Catarina de' Ricci monaca del monastero di San Vincenzo di Prato dell' ordine de' Predicatori*, Lucæ, Vincentii Busdragli 1594 in 4 pp. 177: Quæ prodiit iterum Florentiæ 1641 in 4. De qua vita sic sanctimoniales ejus sodales in epistola ad cardinalem Alexandrinum protectorem nuncupatoria: *Havendola ritrovata conforme alle memorie di lei lasciate da i suoi padri confessori, & iscrite dalla custode sua Suor Maria Magdalena Strozzi, & anche alle relazioni a sua paternita fatte da queste più antiche madri, che seco dal suo noviziato fino alla sua felicissima morte conversarono, la dammo alle stampe &c*. Opera est accurata & merito legenda.

6 *La vita di San Iacinto con le narrazioni della sua canonizazione*, Florentiæ, Sermartelli 1595.

7. *Giardino d'Essempi, o vero Fiori delle vite de i Santi*, Ibidem 1594 in 8. *Ristampato con aggiunta di cento cinquanta Essempi scritti dal medesimo au-*

Sec. XVII. tore, Ibid. 1597 in 8. *Et in questa terza impressione accresciuto di cento altri Essempi non piu stampati in queste volume con li sommari a ciascun di loro*, Venetiis, Daniel. Zanetti 1599 in 8 pp. 644.

8. *Della vita del servo di Dio Fra Jeronimo Savonarola dell' ordine de' Predicatori libri tre scritti da Fra Serafino Razzi teologo Domenicano e professo del convento di San Marco di Firenze.*

Eodem cod. *Altre scritture, documenti, e testimonianze intorno al prefato Savonarola, miracoli e grazie del medesimo, & varie apologie.*

Eod. cod. *Brevi risposte alle oppugnationi di Frà Ambrosio Politi Catarino contra la dottrina, e contra le profezie del padre Fra Jeronimo Savonarola scritte da Frà Serafino Razzi.* Cod. MS B. S. Marci Florent. Arm. II n. 169 fol. majoris molis Seraphini ipsius manu.

In eadem Bib. Arm. III n. 96 cod. MS hoc titulo: *Difensione generale della vita e della dottrina del R. P. Frà Jeronimo Savonarola da porsi e leggersi avanti a i tre libri della vita sua raccolta da Frà Serafino Razzi.* Hujus defensionis generalis quis auctor sit, non indicatur. Hoc verò opus Razzii nostri de vita Savonarolæ Clementem VIII & Leonem XI penes se diutius habuisse, legisse, ac probasse dicunt, nec tamen typis mandari permisisse, ne scandali foret occasio Heterodoxis, qui falso licèt Savonarolam in suas partes adversus Romanam & catholicam Ecclesiam trahere conantur.

9. *Cronica della provincia Romana dell' ordine de' Predicatori, in cui si descrivono le fondazioni di tutti i conventi e monasteri di quella*, In B. S. Marci Arm. III n. 65 cod. MS fol. Illustres viri provinciæ Romanæ in eo opere laudantur.

10. *La vita del santissimo rege e profeta Davitte*, MS.

11. *La Storia di Raugia scritta nuovamente in tre libri da F. Serafino Razzi Domenicano*, Lucæ, Busdraghi 1595 in 4 pp. 183. Opus senatui Ragusino nuncupatum. Extat Parisiis in Regia K 1616.

In Bib. S. Marci pluries laudata, Arm. II n. 155 cod. MS. 1. *Piu scritture compositioni e fatiche del padre Frà Serafino Razzi. Originale.*

2. *Narrazioni over storia degli arcivescovi di Raugia scritta da Fra Serafino Razzi teologo Domenicano &c. continuata dall' anno 980 al 1589.*

3. *Scritture fatte in Raugia l'anno 1587 e 88, nel qual tempo esseritai (dicelo stesso Razzi) due anni il vicariato della congregazione nostra Raugea, e quello della chiesa archiepiscopale vacante mesi quattro e giorni 17 eletto dal clero e capitolo Racusano.*

4. *Dell' origine della milizia e degli costumi de i Turchi, narrazioni di Monsignor Martino Segoniis vescovo di Dulcigno a Sixto IV, fatte di Latine volgari da Frà Serafino Razzi.*

Non omittendum Seraphino nostro fuisse fratrem germanum natu majorem monachum monasterii Angelorum Florentini F. Silvanum Razzi dictum ac in sua congregatione Camaldulensi abbatem, qui inter alia scripsit ac edidit I *Sancti Toscani*, Florentiæ 1593 in 4: Iterum Ibid. 1627 in 4: Quæ editio extat Parisiis in Regia K 638. II. *Un libro di miracoli della Madonna stampato tre volte in Firenze* ante 1594. Sic noster Seraphinus in prologo Horti sui exemplorum.

In operum autem Seraphini superiori enumeratione nempe MS, ubi non additur locus in quo servantur, ea nos excepisse scias ex indice a F. Philippo *del Bruno* ord. Præd. accurato, & ad calcem Historiæ virorum illustrium ordinis Razzii edito.

F. THOMAS DAOYZ.

F. Thomas Daoyz Hispanus Matriti in cœnobio S. Thomæ theologiæ moralis lector agebat & clarebat ineunte seculo XVII, quo ut habent Fernandez *Historia del Rosario*, & Antonius in Bibl. Hisp. scripsit ac edidit 1613.

Un Trattato breve de la disposicion, que se debe tener, para el uso y frequencia del Santissimo Sacramento, Matriti, Alphonsi Martini 1613 in 8.

F. THOMAS DEL MONACHO.

F. Thomas Del Monacho Siculus, seu Trinacer, Drepani primam lucem vidit, & in cœnobio regio ejusdem urbis, in quo jam aliàs sui nominis & generis F. Jacobus *del Monacho* sanctioris vitæ fama claruerat, ordini se addixit adolescens. De quo sic Pirrus Sicil. Sac. T. III p. 555 inter scriptores Drepanitas. » Omni scientiarum genere præsertim philosophiæ & theologiæ insignis, sanguine nobilissimus, omniumque virtutum gloria illustrissimus, regens in academia sui ordinis celeberrimus, fuit apud Siculos quæsitores consultor, censor, & ordinariorum vicesgerens, abstinentiæ admirabilis, apud principes magni nominis æstimationisque. Tot auctus virtutibus nominatur a rege episcopus Catanensis, archiepiscopus Panormitanus, & a' papa assumitur ad sacri palatii magisterium, quas summa humilitate respuit dignitates. Obiit ætatis annorum XCV salutis MDCXIII. Sepelitur Panormitano in cœnobio S. Dominici «. Hæc Pirrus, qui videtur Thomam hunc familiarius agnovisse, cùm ejus consanguinei Francisci Mariæ *del Monacho* Theatini viri spectatissimi circa MDCXX florentis se collegam profiteatur. Ejusdem meminerunt Gozzeus, Pius lib. 4. col. 377, Orlandinus S. J. a Pirro citatus, qui omnes dicunt scripsisse 1613.

Commentaria in universam Aristotelis philosophiam.

His astipulatur Antoninus Mongitore, addens tamen Thomam annis quinquaginta in Panormitano S. Dominici gymnasio regentis munere functum, & tanti ejus scripta apud sodales dictata habita, ut publici philosophiæ & theologiæ professores ea vulgo & non alia in scholis legerent ac docerent.

In Seminarii Panormitani bibliotheca servantur adhuc, inquit idem,

Ejus summula, expositio predicamentorum, & in libros posteriorum, ac in geographiam liber. Quatuor voll. MS in 4.

Mauritius de Gregorio noster & ipse Siculus in libro inscripto *Condottiero de' Predicatori p.* 263 citat Thomæ nostri

Commentaria in S. Thomæ de Aquino Summa primam partem, primam secundæ, & secundam secundæ, quæ haud dubiè vidit MS.

Forte & sunt alia apud suos Panormi servata.

F. BALTAZAR ARIAS.

F. Baltazar Arias Aragonus Valentiæ natus, & ibidem ordinem amplexus, divini verbi præco insignis ineunte seculo XVII claruit, scripsitque ac edidit 1614.

Discursos predicables en las festividades de los Santos, que con mayor solemnidad celebra la Iglesia, Valentiæ, Joannis Chrisostomi Garriz 1614 in 4 pp. 706.

F. CHRISTOPHORUS RODRIGUEZ.

1614. F. Christophorus Rodriguez Hispanus natione, patriaque & professione Salmantinus, vota religiosa nuncupavit anno MDLXIX die XXI aprilis, virque evasit doctissimus, sacræ etiam theologiæ magister, quam in academia Salmantina docuit, professoribus ordinariis substitutus, aliisque in locis, potissimum Segobiæ apud suos. Plura etiam gessit in ordine munia, pluribusque præfuit prior conventibus, Complutensi in primis, vicarius etiam generalis provinciæ Peruanæ aliquando datus. Anno tandem MDCVIII ad nominationem regis catholici Philippi III, a Paulo V die secunda junii ad archiepiscopatum S. Dominici in insula Hispaniola promotus est. Quam Ecclesiam cùm quibusdam annis rexisset, ad Arequipensem recens erectam translatus est anno MDCXI die VII octobris, qui primus novæ illi diœcesi præesset, ac formam daret. Verum priusquam eo perveniret, in itinere commune debitum solvit anno MDXIV vel sequenti: Arequipam tamen delatum est ejus corpus, & in majori basilica sepultum. Ejus cum laude memineruntÆgidius Gonçalez Davila *Teatro Eclesf. de las Indias Occident.* T. I p. 267, & T. II fol 101 b. Fontana in Theatro, & Remesal *Hist. prov. Chiap.* p. 743, quo ultimo teste concinnaverat, & scripserat, dum Compluti priorem ageret

Officium elegantissimum in honorem S. Agnetis de Montepoliciano. An autem typis editum, aut ubi servetur MS, non additur.

F. DIDACUS NUÑO CABEZUDO.

1614. F. Didacus Nuño Cabezudo Hispanus Villalon Castellæ claro municipio ortus, atque in ejusdem loci regio conventu seculo decurrente XVI nostrum amplexus institutum, acerrimi fuit vir ingenii atque judicii, qui brevi magnos in theologia progressus fecit. Quem cùm non minus disciplinæ regularis studium, amor, morumque gravitas & innocentia, quam insignis ejus eruditio commendarent, variis in ejusdem provinciæ locis sacræ theologiæ professorem egit, S. Petri *de las Dueñas de Carboneras*, Trianensi, Placentino, & demum in Gregoriano Pinciano collegio, cujus regens primarius & magister fuit, rudeque tandem post annos triginta in eo munere gloriose transactos donatus. Quo certe munere fungebatur anno MDXCIV, cùm Antonius de Padilla societatis Jesu theologus conclusiones e Molinæ concordia depromptas in collegio suo Ambrosiano publice proposuit & propugnavit die quarta martii juxta Franciscum Peña aut quinta mensis juxta quosdam, quod parum refert. Acerrime simul ac sapientissime eas impugnarunt nostri professores primus Didacus Nuño, deinde Didacus Alvarez, postremus Hieronymus Vallesо, & præmissa privatim juxta evangelium correctione fraterna, easdem ad sacrum inquisitionis tribunal detulerunt. Interea dum expectabatur judicium, Nuñus vicissim altero post mense, nempe maio sequenti ejusdem anni, conclusiones proposuit in collegio nostro Gregoriano sustinendas totidem Molinæ propositionibus, quas quidem inquisitor supremus ut falsas, improbabiles & indefensabiles impugnari permiserat, oppositas, nec parvam in eo literario certamine, in quo & ipse Antonius de Padilla in arenam descendit, gloriam reportavit, famamque suam in Hispania jam illustrem plurimum auxit. Quæ exinde secuta sint, curiosus alibi facile lector accipiet, nam nec de iis hîc meminissemus, nisi nos eo Didacus noster vitæque illius ratio deduxisset, magni certe vir nominis, sancti doctoris Angelici mirum addictus placitis, apud magnates etiam & exteros acceptissimus, quem adeo supremæ Hispaniarum inquisitionis assessorem & consultorem adsciverunt, quo in tribunali magna habebatur illius sententiæ ratio. Variis & in ordine provinciaque sua Hispaniæ præterea functus est honoribus, dumque Segobiensi præesset S. Crucis conventui prior, huic præesse proficereque desiit & vivere elatus ad superos anno MDCXIV mense februario meritis jam gravis & annis, sepultus ibidem. Hæc ejus opera:

1. *Commentarii ac disputationes in III partem Summæ Theologiæ D. Thomæ Aquinatis, cum additionibus ejusdem, nunc primum accurate juxta atque luculenter discussis*, Pinciæ, Christophori Lasso Vaca. T. I a q. 60 ad 84, 1601: T. II a q. 84 ad finem cum additionum quæstionibus ad 40 usque, 1609 fol. Iterum Venetiis, conventus Veneti SS. Joannis & Pauli studentium seu verius F. Xantis Mariales (ut hic in epistola ad Urbanum VIII nuncupatoria suis controversiis ad Summam S. Thomæ præfixa anno 1624 testatur,) cura suis indicibus locupletati, Petri Donzinelli 1612 fol. T. I pagg. 522: T. II. pp. 580: Tandem Coloniæ 1630: Et rursus hoc titulo: *D. Thomas explanatus, sive F. Didaci Nuño Cabezudo commentaria scholastica in tertiam partem D. Thomæ de sacramentis*, Coloniæ, Petri Cholini 1663 fol. *Accesserunt alii quatuor ejusdem tractatus: 1. De auctoritate summi pontificis & conciliorum: 2. De indulgentiis: 3. De auxiliis divinæ gratiæ: 4. De bulla cruciata dicta.*

2. *Tractatio in III Partem Summæ theologicæ D. Thomæ nunc primum in lucem edita, sed accurate recognita, a mendis expurgata, veris ac legitimis indicibus auctorum restitutis studiosius ornata, innumeris Patrum, conciliorum, scripturarum testimoniis ad materias controversas pertinentibus locupletata &c. Opus posthumum*, cura & studio F. Antonii Cloche S. T. M. tum magistri ordinis socii, postea vero ejusdem ordinis magistri assumpti, Romæ, Nicolai Angeli Tinassii 1681 fol. T. I a qu. 1 ad 12 pp. 512: T. II a qu. 13 ad 26 pp. 402. Extat & auctoris αὐτόγραφον emendatum & prælo paratum Segobiæ apud nostros teste Alphonso Fernandez, quod Romam levandi laboris causa mittere præstitisset.

Hujus auctoris cum laude meminerunt Jo. Lopez noster *Histor. gen.* P. III lib. 2 cap. 51 pag. 19, & lib. 3 c. 90 pag. 416, Fernandez citatus, Nic. Antonius in *Bibl. Hisp.* & alii passim. Cæterum lectori cavendum, ne in eumdem impingat circa Didacum nostrum errorem, in quem nuper impegit anonymus, qui familiares eruditasque serenissimi regiæ stirpis principis Armandi Borbonii ad Soc. J. theologum olim ejus præceptorem Stephanum *Dechamps* epistolas in lucem emisit ac notis illustravit. Qui dum eumdem patrem *Dechamps* epist. 3 ad eumdem principem Parisiis 14 aug. 1664 data putavit errasse, in errorem ipse incidit, Didacumque nostrum *Nuño* vel *Nuñez Cabezudo* altero agnomine nuncupatum, in duos ipse male divisit atque distinxit.

F. ELIPHUS POIREL.

F. Eliphus Poirel Lotaringus conventus Tullensis alumnus provinciæ tum Franciæ professus studiorum causa Parisios missus. Lotharingiæ ducis Caroli III sumptibus & liberalitate sustentatus, sacris literis sic gnaviter incubuit, ut in ea facultate promotus de Sorbonica decimus tertius responderit anno MDLXXXVIII, & anno MDXC † 1614.

SAEC. XVII. inter quadraginta quinque licentiatos, quorum septem erant ordinis Prædicatorum, locum trigesimum sortitus sit, & postea laurea donatus. Cujus & in comitiis ordinis generalibus Romæ MDCI habitis acceptatum est approbatumque magisterium. Edidit ex Italico Gallicum a se factum

Traité des saints pelerinages composé en Italien par Gaspart Loart theologien de la Compagnie de Jesus, Nanceii, Joannis Savine 1614 in 12.

Extat apud nostros Parisienses ad S. Honoratum.

F. FRANCISCUS BLANCAS.

† 1614. F. FRANCISCUS BLANCAS dictus in religione *a Sancto Joseph* primos inter ordinis atque provinciæ SS. Rosarii Philippinarum insularum institutores, fideique apud earum insularum infideles operariorum apostolicorum unus nec infimus, patria fuit & origine Turiasonensis, Francisco Blancas e Cascanto Navarræ uno aut altero a Turiasona lapide distante oppido, matreque Anna Angel e Tudela conjugibus natus circa annum Domini MDLX. Huic sorores fuere septem, quarum duæ tantum connubio junctæ, aliæ quinque Christo sponso in ordine Minorum nomen dederunt, frater verò nullus. Masculæ igitur prolis unicus a parentibus divitibus tenere educatus, pietatem cum lacte suxit. Erga B. Virginem Deiparam a teneris, ut aiunt, unguibus impense affectus, animi corporisque puritatem ita coluit, ut nec sine molestia muliebrem ferre posset etiam sibi consanguinitate proximarum affatus & societatem. Complutum autem a parentibus adolescens annorum tredecim, rudioribus jam optime disciplinis instructus & grammatica, missus ad majora promovendus, dum artibus liberalibus serio incumbit, Dominicani concionatoris excitatus verbis, in eadem civitate conventuque Complutensi annorum tum tantum quindecim ipso enixius instante, nulla mora admissus est a patribus. Tum emissa professione melioribus erudiendus literis Segoviam missus, tantum inter æquales emicuit, ut nondum ad sacerdotium promotus, artium professor in conventu de *Piedrahita* fuerit institutus, subinde junior licèt studentium magister. Exegeticam tamen longe deperibat scholastica theologiam, ad quam & a natura formatus videbatur, partibus oratoris christiani omnibus egregie dotatus, voce canora, decoro gestu, oris & totius habitus dignitate, linguæ Hispanæ puritate & elegantia, eloquentia gravi & fervida, quibus cum admirabili excogitandi solertia studium sacræ scripturæ sanctorumque Patrum assiduo jungebat. Unde huic ministerio a superioribus licèt nondum sacerdos applicitus, mox omnium in se rapuit animos: quod in causa fuit ut non multo post sacris initiatus Ispinum vulgo *Tepes* a concionibus ordinarius mitteretur, tum Complutum ipsum, ubi pene incredibile est, quantum inter egregios & emeritos concionatores, qui eo ex singulis ordinibus deligi ac destinari solent, quod civitas sit doctissimorum hominum refertissima, ipsismet plaudentibus juvenis noster Franciscus triginta nondum annorum emicuerit. Verum ut non sui fama in eo munere obeundo, sed uno animarum zelo ducebatur, non prius audivit novos ad missionem Philippinarum conscribi Christi milites, cùm iis se adjungi postulavit & obtinuit, invitisque amicis ac lugentibus sui conventus Fratribus tantarum partium Ecclesiaste privari se impatienter ferentibus, Hispanias anno MDXCIV reliquit, & ad Philippinas per Mexicum trajecit. Vix appulsus mox *Bataan* delegatus, linguæ Tasgalensi ita incubuit comparandæ, ut intra tres menses perfecte loqueretur, imo in artem redactam æque puram reddiderit ac Hispanam. Novis tum illis christianis instituendis infidelibusque adhuc convertendis, & ad omnem pietatis rationem informandis totus incubuit, majori studio quos illis habebat vel de fidei rudimentis sermones componens & ex arte perficiens, quam quos etiam Hispanis, illos non passus missionarios, qui quod infidelibus quasi idiotis prædicarent, negligentius in verborum delectu & orationis methodo se gerebant. In carissima sua *Tasgala* pluribus annis stetit, & ægre suos Indos relinquebat, cogebatur tamen præsertim in quadragesima Manilam accedere conciones publicas sacro eo tempore habiturus, quod & magno plausu sed majori fructu exequebatur. Sinis etiam Philippinarum ad fidem instituendis operam dedit, in publico eorum ad Manilam xenodochio cum iis aliquot annis commoratus. Viceprovincialis institutus, cùm audisset ab infidelibus Novæ Segoviæ prædicatores exquiri, eo se a Deo vocari arbitratus, nemine conscio nisi eo solo quem sibi ex nostris socium adjunxit, ad eos perrexit continuo, messemque multam & ibi collegit. Demum anno MDCXIV a provinciæ Philippinensis patribus procurator ad Hispanias delectus & missus, novos exinde missionarios adducturus, jam in navim ascenderat, velaque fecerat, cùm brevi morbo correptus animam cœlo reddidit tot laborum præmia percepturus, corpore undis de more submerso. Hominis vere Dei jacturam luxerunt insulæ, insigneque de ejus vita laboribusque in ea vinea exantlantis scripto testimonium dedit capitulum Ecclesiæ metropolitanæ Manilensis. De eo legendus noster Didacus Aduarte *Histor. prov. Philippin.* lib. 2 c. 2 pag. 8, quem excipit noster Lopez *Histor. Gener.* P. V lib. 2 c. 69, nosque hîc contraximus, a quo & hæc recensentur Francisci nostri opera edita:

1. *Arte per aprender la lengua Tagala.*

2. *Arte para aprender los Indios Tagalos la lengua Española.*

3. *Memorial de la vida cristiana.* Tasgalico idiomate.

4. *De las quatro postrimerias del Hombre.* Tasgalice.

5. *Un confessionario y un libro para la preparacion de la communion.* Tasgalice.

6. *De los mysterios del Rosario de nuestra Señora.* Tasgalice.

7. *Cantares espirituales por uso de los Indios.* Tasgalice.

8. *Sermones de Domingos y festividades de sanctos, que son de mucha estima por la doctrina y por la lengua, que es muy elegante y pura, y muchas cosas muy devotas, y curiosas en la lengua destos Indios, de que se aprovechan los ministros de ellos.*

Hæc omnia edidit in Philippinis Tabulis Sinicis ope cujusdam Sinensis christiani, eo quod sua ætate Typographi Europæi ad eas insulas nondum transiissent, aut idiomatis illius typos non haberent.

9. *Sermones para todo el año de harta importancia en lengua Española.* Hos typis edendi animus illi erat, si patriam revisisset. Laudatur & a Nic. Antonio in Bibl. Hisp. ubi non Blancas, sed Blanco nuncupatur, & ejus opera diminute referuntur.

F. JOANNES CHARON.

F. JOANNES CHARON Gallus & ipse natione Campanus conventusque Remensis alumnus ac etiam prior anno MDCIII sacræ theologiæ magister in facultate forsan Remensi scripsit: † 1614.

1. *Le sacré rosaire de la Vierge Marie recueilli par F. Jean Charon docteur en theologie & prieur du convent des Freres Prêcheurs de Reims*, Parisiis, Jacobi Rezé 1614 in 12 pagg. 219 : Iterum Virduni, Joannis Dubois 1620 in 12 pp. 351. Quæ posterior editio extabat anno 1671 apud nostros Virdunenses.

2. *Sermons du R. P. F. Louis de Grenade Espagnol traduits en François par F. Jean Charon &c.* T. I, contenant *Les sermons de l'Avant*, Parisiis 1602 in 8. Extant apud nostros Insulenses. An & cæteros tomos verterit, hactenus ignoro. Hujus auctoris ejusque de rosario libelli meminit Colvenerius Kalendarii Mariani 2 julii num. 6, quem ibidem Gallice scripsisse refert, ac proinde Gallum indicat, non Germanum, ut Altamuræ excidit eum laudanti ad 1567.

F. JORDANUS GARGANO.

1614. F. Jordanus Gargano patria Salutiensis apud Insubres, de quo nostri silent, cujus tamen cum laude meminit Franciscus Augustinus *de la Chiesa* in suo libro *de scrittori Piemontesi* pag. 62, mira, inquit, apud suos floruit eruditionis fama, nec modo præstantissimus extitit philosophus atque theologus, sed orator etiam fuit facundissimus & egregius poeta, cujus opera prælo dignissima ad tomos decem aut duodecim facile exctescant, partim philosophica vel theologica, partim oratoria & poetica, qua lingua Etrusca qua & Latina, quæ præ manibus habebat auctor affecta jam aut parata plurima, nec typis edere etiamnum anno MDCXIV volebat, etsi viri eruditi, atque ipse Augustinus, a quibus visa jam atque probata, nondum in lucem emissa dolerent edique omnes averent. Jam tamen antea typis ediderat

1. *La Partenia*, Firmi 1603 : Carmen heroicum.

2. *Il debito de' principi e de' sugetti*, Taurini 1603 : Concio. An post annum MDCXIV quo florebat, alia in lucem emiserit noster Jordanus mihi incompertum. Mirum autem Altamuram ad 1590, & Rovettam ad 1593 scriptorem hunc *Joannem* nuncupare, cùm Franciscus Augustinus *de la Chiesa*, quem ipsimet excipiunt & citant, Jordanum diserte vocet.

F. LUDOVICUS YSTELLA.

† 1614. F. Ludovicus Ystella Hispanus Valentiæ ortus, & ibidem ad ordinem ascitus, magni vir apud suos nominis & auctoritatis, sacræ scripturæ cathedram primariam in academia Valentina, annis XX tenuit a MDLXXX ad MDC, quo in munere plurimum enituit, sanctæ inquisitionis simul allectus qualificator. Anno verò MDC cùm apud sedem apostolicam pro τῶ μακαρίτυ Ludovici Bertrandi promovenda beatificatione rex catholicus Philippus III regnique Valentini proceres & magistratus instarent, ab iisdem Ludovicus noster tum prior Valentinus delectus est, Romamque legatus orator & procurator, qui negotium sanctum urgeret : cui dum acriter instat, F. Hieronymo Xavierre in comitiis ordinis generalibus Romæ MDCI e provinciali Aragoniæ ad totius ordinis regimen assumpto, mox ab eodem socius ascitus est & Terræ-Sanctæ provincialis institutus, quo titulo in iisdem comitiis sedit ac diffinivit : tum Xavierio ad provincias ordinis visitandas pergente, relictus est Romæ Ystella vicarius generalis ad annum MDCII, quo in Urbem magister ordinis reversus est, qui congregationibus de auxiliis præsens adesset, iis verò sub Clemente VIII mense januario MDCV finitis, cùm idem Xavierius in Hispanias se contulisset, comitia ordinis Pinciæ celebraturus, iterum ab eodem Ludovicus positus est & datus ordinis vicarius generalis, eoque munere hac vice functus est ad annum MDCVIII, quo F. Augustino Galaminio in locum Xavierii ad purpuram evecti magistro ordinis electo, huic suffectus est a Paulo V in magisterio sacri palatii successor : magna quippe apud hunc pontificem, ut & apud omnes erat ob summam eruditionem cum prudentia & in agendis dexteritate conjunctam gratia & existimatione. Sex annis solidis eo in officio stetit, dumque ei majora parabantur, in eo devixit quinta septemb. MDCXIV, sepultusque est in S. Mariæ super Minervam ad gradus altaris majoris. Ejus cum laude meminerunt Lopez P. IV pagg. 593, 813 & 885, & P. V fol. 114 c, Fernandez in concert. & *Hist. del Rosar.* Fontana in Theatro, Nic. Antonius Bibl. Hisp. Scripsit verò & in lucem edidit hoc titulo : SÆC. XVII.

Commentaria in Genesim & Exodum in paragrapham expositionem & scholia distributa. Additus est Elenchus in Evangelia, quæ per anni circulum in Ecclesia decantari solent, Romæ, Stephani Paulini 1601 in fol. & iterum, Ibidem 1609 in fol. pagg. 322 & 303 : Elenchus in Evangelia 67. Quæ editio apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Porro in Genesim absolverat 22 april. 1595, in Exodum 5 januar. 1598. Meditabatur & cæteros scripturæ libros pari diligentia & eruditione commentari, verum alio vocatus & impeditus impositi muneris officio, non perfecit nec edidit.

F. PAULUS DE FRANCIS.

F. Paulus de Francis Neapolitanus sacræ theologiæ magister, Joannis Mariæ de Guanzellis Brasichellensis sacri palatii magistri quinquennium socius, scilicet ab anno MDC ad MDCV, anno verò MDCXIV Rhegii Lepidi inquisitor positus & constitutus, in unum collegit ac edidit hoc titulo, 1614.

Orationes selectæ in sacello apostolico infra missarum solemnia coram summo pontifice, sacroque purpuratorum patrum senatu, habitæ, in unum corpus redactæ. Tomus primus, Romæ, Aloysii Zannetti 1606 in 4 pp. 210, 155 & 72. Meminit Toppius *Bib. Napol.*

F. PETRUS BLASCO.

F. Petrus Blasco Aragonus ex oppido *Montalvan* vernacule sic dicto ortus, laudatur a gentili suo Vincentio Blasco de Lanuza lib. 5 cap. 46 *Hist. Arag.* ut vir adeo suæ professionis studiosus, ut infulas & sacerdotia, quibus a Joanne Alphonso Pimentel comite de Benevento prorege Neapolitano destinabatur & invitabatur, constanter respuerit, quem & obiisse refert ad annum MDCXVI. Sed fallitur, nam jam mortuus erat ante comitia ordinis Bononiæ MDCXV habita, ut pote in quibus sacræ theologiæ magisterium ejus morte vacans alteri conceditur. Meminit & Nic. Antonius in *Bib. Hispana*, diciturque scripsisse † 1614.

Historia de la translacion de las reliquias de san Vicente Ferrer de Francia a España, y a la ciudad de Valencia, Valentiæ 1611.

2. *Tratado de la vida espiritual, y de nueve remedios contra las tentaciones de la Fee, y una epistola escrita desde Alcañiz al papa Benedicto XIII*, Valentiæ, Chrisost. Gariz 1612 in 8. Versio est ex Latino ejusdem S. Vincentii.

Sæc. XVII.

F. PETRUS BOUQUIER DE MANSONVILLE.

1614. F. Petrus Bouquier de Mansonville a loco ut puto originis nuncupatus, provinciæ antiquæ Occitanæ & conventus Altivillaris alumnus, studiis in gymnasio Parisiensi Sanjacobeo peractis ad gradus promoveri meruit, licentiamque decurrebat ibidem in facultate annis MDCVI & MDCVII, quo ultimo decimus pro Sorbonica respondebat, anno sequenti locum inter licentiatos decimum quintum sortitus, ac deinceps laurea donatus. Exinde ad suos reversus ad varia scholæ & conventuum regiminis munia fuit applicitus. Priorem agebat Altivillari anno MDCXIV quo scripsit ac edidit

Le sacrifice de la religion chretienne prouvé par la sainte ecriture, pour la consolation des catholiques, la conversion des pretendus reformez contre Monsieur Savois ministre de Leitoure. Plus le Nescio vos, *aux Messieurs de la religion pretendue reformée prouvant leur damnation, s'ils ne se convertissent a l'eglise catholique apostolique & Romaine. Par F. Pierre Bouquier de Mansonville de l'ordre des FF. Precheurs, docteur de Paris, & prieur du convent de la ville d'Auvilar*, Cadurci, Claudii Rousseau 1614.

Ab aliis agnomen auctoris scribitur *Vouquier* ratione scilicet pronunciationis Occitanorum quibus B mutatur in V.

F. PETRUS DE CROIX.

† 1614. F. Petrus de Croix *de Cruce* Latine aliquando etiam dictus, Belga Artesius Paulisani natus circa MDXL, & ordinem circa MDLX Audomari professus, vir fuit magnarum partium, ab agonibus scholasticis sacræ theologiæ magister in comitiis provinciæ Inferioris Germaniæ anno MDLXXXIV Tajecti ad Mosam habitis approbatus, in divini verbi prædicatione Ecclesiastes inexhausti plane laboris, pro avita fide tuenda inquisitor contra tumultuantes grassantesque per Belgium novatores Geusios strenuissimus, civibus etiam suis de servanda regi catholico obedientia adversus principis Auriaci postulationes minis plenas consiliarius intrepidus. Unde non semel Audomaro, ubi suis prior præerat, turbatis rebus exulare habuit, & aliquando a Geusiis captus jam jam ad patibulum suspendendus erat, nisi Eustachii *de Croy* comitis *de Roëux* Audomarensis gubernatoris opera multaque amicorum pecunia redemptus fuisset. Quod fusius narrant acta dicti sui conventus, quem dicunt octodecim annis variis vicibus rexisse. Magna etiam fuit in provincia sua Inferioris Germaniæ auctoritate, pro qua & in comitiis ordinis generalibus Romæ MDLXXXIX sedit diffinitor, ut habetur in actis. In pace tandem quievit apud suos, & unà prædicare, regere, ac vivere desiit XXVII aprilis MDCXIV ætatis LXXII completo. Typis edidit

Gallice a se versam Epistolam Michaelis Baii de statuum inferioris Germaniæ unione ad Ambrosium Loothium abbatem Parcensem juxta Lovanium, hoc titulo: *Epitre de Michel de Bay theologien de Louvain traitant de l'union des Paysbas*, Parisiis, Antonii Houic 1579 in 8. Tum Gravelingæ exulabat.

Discours de l'usage, vertu, & miracles du signe de la Croix, Atrebati, Guillelmi de la Riviere 1604 in 8: Iterum sic innovato titulo, *Les merveilles du signe de la Croix vertu & miracles d'icelui representees par diverses histoires advenues depuis le temps des apostres jusques a present*, Ib. Francisci Baudouin 1617 in 8 pp. 294.

Scripsit vero Latine 1. *Contra politica dicti de la Noüe heretici*: 2. *Vitam Constantini & Neronis*, quibus tamen moriens prælum interdixit, quod supremam iis apponere non licuisset manum: sed MSS in 8 servantur apud Audomarenses nostros, ut testatur Ghilbertus de la Haye. Bibl. Belgo-Dom. MS.

F. SERAPHINUS CAPPONI.

F. Seraphinus Capponi gentilitio agnomine, *a Porretta* vero a natali solo tractus Bononiensis municipio a medicatis aquis celebri, & in Longobardia commendato nuncupatus, patre Hieronymo Capponi, matre Leonora Bartolini non ignobili genere natus est anno MDXXXVI. Germanus ei frater fuit ejusdem cum eo conventus & ordinis professus Cherubinus in religione, in seculo Marcus Antonius antea dictus, germanaque soror Laura, quæ deinde Virginea dicta est in monasterio Bononiensi conceptionis professa, ibidem & demum extincta anno MDLXII. Sic erat optimis a natura comparatus moribus Seraphinus eaque præditus indole, ut etiam ætate puer, ignorasse puerilia videretur, & a cunis in virum statim evasisse. Literis ergo jam humanioribus eruditus adolescens annorum XVI Bononiæ XXV octob. MDLII Dominicanum induit, novumque a priore F. Petro Martyre de Lugano miræ virtutis homine (qui Paulo IV postea fuit ab arcanis conscientiæ, præfuitque demum ordini universo vicarius generalis) accepit cum veste nomen F. Seraphini, qui huc usque lustrico nomine dicebatur Annibal. Votis a tirocinio nuncupatis, humanis divinisque animum applicuit literis, in quibus miram ingenii aciem memoriamque exhibuit tenacissimam. Cumque sodales inter emineret, mox a studiis exactis ad alios docendos destinatus est, quo in exercitio reliquum ætatis exegit. Nam Finarii primum, tum apud S. Mariæ de Modiano conventum in Romania, Faventiæ postea philosophiam, exinde Regii Lepidi theologiam prælegit: Bononiæ demum in studio generali methaphysices professor institutus. At cum sibi noxiam aëris hujus urbis inclementiam experiretur, in Aprutinam a SS. Viro F. Paulino Bernardini Lucensi de quosupra ad 1585 recens erectam congregationem transiit anno MDLXXIII, & Reate primum tum & Aquilæ scholas nostras rexit, una moralem ibidem in ecclesia theologiam scripturamque sacram annis prope septem maxima populorum frequentia plausuque interpretatus, nec minori sanctitatis & virtutis opinione. Ferrariam exinde missus est studii regens, unde non multum postea Venetias edendis, quæ jam prælo paraverat, operibus se contulit, & in conventu S. Dominici annis circiter quinque supra viginti perseveravit in sacrarum studio literarum, sanctique doctoris operum & summæ ejus theologicæ continuus, sacrasque ibidem habuit seu apud suos seu alibi sæpissime conciones, ubi deessent alii paratissimus atque promtissimus. Subortis vero quæ omnes norunt, Paulum V inter Romanum pontificem & Rempublicam dissidiis anno MDCVI Venetias reliquit, Bononiamque se recepit, quo vix advenerat, cùm a Cartusianis vicinis invitatus est, qui apud eos suis juvenibus sacram doctrinam moralemque theologiam exponeret. Quibus cùm nec labor ille ipsi displiceret, vitamque arderet solitariam assentientibus superioribus libens se commodavit & annuit. Quanta porro claruerit apud illos humilitate, modestia, vitæque sanctimonia & austeritate, quamque eis ut alibi semper exemplo fuerit & admirationi hoc uno facile intelligas, quod eum non jam ab eruditione doctorem & magistrum tantum, sed a moribus & pietate vere sanctum habebant & observabant. Annos duos solum in ea Cartusia manere permiserunt superiores, 1614.

Bononiamque

Bononiamque revocarunt, ut saltem reliquum vitæ suis impenderet: suis itaque redditus pristinum assuetumque sibi pridem legendi onus a vesperis in ecclesia resumsit, ac ad ultimam infirmitatem prosecutus est, qua demum obiit secunda jan. MDCXIV circa quintam horam noctis ad horologium Italicum, seu sesqui nonam Gallicam ætatis circiter LXXVIII. Cujus ut beati funus tota prosecuta est Bononia, nec plurima etiam defuisse miracula ordinarii authoritate firmata asserunt, quorum ratione corpus in communi Fratrum cœmeterio primo sepultum, accedente sacræ rituum congregationis & archiepiscopi Bononiensis decreto refossum & integrum XXIX aprilis sequentis repertum in honorificum sepulcrum intra ecclesiam translatum fuit: sed hæc ad hagiologos. Ejus insignis est in actis cap. gen. Bononiæ MDCXV memoria, vitamque scripsit F. Jo. Michael Pio ac edidit Ibid. Benacci 1615 in 4, quam & inter alias virorum ordinis sanctitate illustrium inseruit P. I Edit. altera Bononiæ 1620 fol. col. 675. Hæc ejus opera edita:

1. *Veritates aureæ super totam legem veterem, tum literales tum mysticæ, per modum conclusionum e sacro textu mirabiliter exculptæ. Hæ & genuinis rationibus, annotationibus, appendicibus, & appositis quæstionibus, solutionibus, digressionibus, & aliis verborum textualium pensitationibus, promptis expositionibus, utriusque testamenti consensu magnifico subinde permisto dexterrime coordinantur.*

His ceu quadam praxi christiana ad virtutes theologas, cardineas, intellectuales, morales, ad opera bona, ad dona, non sine hujus divinæ legis prævia comprobatione paratur iter pro diversorum statu commodum, pulcrum, pacificum, honestum, suave, stabile, tutum.

Hic fere totus venerabilis sacrosanctæ Ecclesiæ catholicæ ordo, totumque detestabile infidelium chaos, velut in idea a summo Deo jam olim ad vivum picta in litera cernuntur, maximorum præterea pontificum, spectatorum conciliorum, sanctorumque doctorum, frequenter a nobis addito penicillo sequente, ut inde cautus simul & sapiens redditus homo facillime sciat reprobare malum & eligere bonum, Venetiis, Marc. Ant. Zalterii 1590 in fol. Super *Genesim* pagg. 182: super *Exodum* pp. 142: super *Leviticum* pp. 174: super *Numeros* pp. 218: super *Deuteronomium* pp. 188.

2. *Præclarissima sacrorum evangeliorum commentaria, veritates catholicas super totam legem novam conclusionum instar continentia, cum annotationibus textualibus.* Permissio imprimendi tum a Vicario generali ordinis F. Paulo Isaresio Mirandulano 19 martii 1601, tum a F. Petro martyre Festa Urceano utriusque Lombardiæ priore provinciali 4 sept. 1601 data opus in quatuor evangelia jam tum absolutum declarat: & quidem *in Matthæum* prodiit, Venetiis, Melchioris Sessæ 1602 in 4 pp. 938: Iterum si fides Lipenio 1611 & 1617, ibid.

In Marcum vero *& in Lucam* an typis prodierint mihi incompertum, sed MS apud nostros Bononienses servari testatur Rovetta ad 1614.

Commentaria seu catholicæ veritates in evangelium secundum Joannem ad normam conclusionum, quæ maxima fidelium utilitas est, mirabiliter & ex ipso evangelico textu exsculptæ redactæ & probatæ. His connectuntur singulæ annotationes, in quibus ab ipsis intacti quorumdam textuum sensus intimiores examinantur, & gravissima sacrarum scripturarum, patrum, doctorum, conciliorum, summorum pontificum, attestatione ponderantur atque probantur.

Præterea in præmissarum tractatu pro sacrorum textuum exigentia occurrenti, egregiæ admodum disputationes inseruntur, & declarationes de plurimis hæresibus a Christo prævisis ac passim damnatis, de sacramentis præcipuis, baptismo, pœnitentia, eucharistia, de primatu Petri ab eo solemniter instituto, de regulis multis pro intelligentia scripturarum, ac de pluribus aliis ad varios errores profligandos unice facientibus, Venetiis, apud Juntas 1604 in 4 pp. 792. Quæ commentaria tum in Matthæum tum in Joannem lectu dignissima, ceu saniorem & puriorem ubique doctrinam redolentia.

3. *Explanatio totius fidei Christianæ super symbolum apostolorum.* Hoc opus prælo paratum habebat, siquidem imprimi permittebat magister ordinis F. Hippolytus Maria Beccaria litteris Romæ 15 aug. 1590 datis. An vero typis prodierit mihi hactenus incompertum: MS saltem apud nostros Bononienses servari censeo.

4. *Scholia super compendium theologicæ veritatis Alberti Magni*, Venetiis 1588 & 1590 in 8. Nempe Alberti Magni censebat opus esse, quia sub ejus nomine typis editum fuerat Venetiis jam ab anno 1485: quod tamen illi abjudicavimus T. I ubi de eo ad 1262.

5. *Observationes super prædicabilia, prædicamenmenta, libros posteriorum, Physicæ, de anima, metaphysicæ Aristotelis.* Prælo paratas habebat, nam imprimi permittebat magister ordinis jam citatus F. Hippolytus Maria Beccaria de Monteregali literis 15 aug. 1590 Romæ datis: an vero typis prodierint, docebunt nostri Bononienses, apud quos saltem MS servantur.

6. *Tota theologia S. Thomæ Aquinatis in compendium redacta*, Venetiis 1597 in 12. Extat Romæ in Casanatensi.

7. *Elucidationes formales in Summam theologicam S. Thomæ de Aquino.* Prodierunt primum Venetiis 1588 in 4 Tomis quinque: tum & ibidem eodem anno in fol. Postea referente Lipenio Ibid. 1596 in fol. Rursus pluribus alienis per editores adjectis hoc titulo:

Summa totius theologiæ D. Thomæ de Aquino angelici & S. Ecclesiæ doctoris &c. cum elucidationibus formalibus, in quibus ultra egregiam textus enodationem innumeras pene hæreses erroresque recensendo, ac e vestigio sui ipsius & divinarum scripturarum vel summorum pontificum aut conciliorum sacrorum auctoritate invictissima ipsas interimendo, quam plena fidelique manu angelicus ille doctor (velut apis argumentosa) Ecclesiæ catholicæ inserviat, singillatim ostenditur. Accessere porro luculentissima subtilissimaque commentaria RR. D. Thomæ de Vio Cajetani cardinalis S. Sixti cum S. Thoma concordantiis, quæ magna est utilitas. Ad singulos fere articulos suprapositæ sunt ipsis correspondentes (quas invenire licuit) citationes magnorum theologorum scilicet S. Bonaventuræ, B. Alberti Mugni &c. Venetiis, apud Juntas 1612 in fol.

Tomo I quo continetur I P. Summæ S. Thomæ, hæc habentur, 1. *De altitudine doctrinæ Thomisticæ proloquium omni veritate innixum.*

2. *Regula ad lectorem.* His methodum in opere a se servatam declarat, quæ ea est, ut cujuslibet articuli elucidationem formalem, quam fieri potuit, breviorem adjungat: tum cuilibet etiam articulo *Appendicem* subjiciat, qua hæreses in eo confutatæ indicantur, additis conciliorum canonibus & auctoritatibus Patrum, postea commentaria Cajetani.

3. *Indices:* primus qq. & aa. S. Thomæ: secundus *principalium sententiarum primæ partis S. Doctoris*: Tertius *singularium commentariorum*: Quartus *Prædicabilium totius anni*: Quintus *hæresum & errorum* in hoc opere condemnatorum.

In hac editione quæ prima non est, Editores adjecerunt huic tomo I *Expositionem F. Chrysostomi Javelli ord. Præd. in primam partem S. Thomæ:* etiam ejusdem Javelli *Tractatum de prædestinatione,*

SÆC. XVII. in quo aperte non solum a S. Doctoris sententia recedit, sed & in Pelagianorum hæresim infeliciter decidit. Quod non ad mentem nostri Seraphini factum invicte probatur ex Appendice quam Quæstionis 23 articulo 5 subjunxit, ubi canones concilii Tridentini sess. 6, & synodi provincialis Valentinæ 1, 2 & 3 capitula refert, iisque se adhærere protestatur.

Adjecerunt tandem *Tractatum de præscientia & prædestinatione* falso S. Thomæ ascriptum, ut supra ubi de eo evictum est. Quæ additio etiam non videtur ad mentem Seraphini facta, neque ut nec laudata Javelli expositio in primam partem apparet in prima hujus operis editione.

Tomus II quo continetur prima Secundæ cum elucidationibus formalibus eadem methodo procedit. Habet pp. 614, & huic tomo addiderunt *Tractatum dictum de præscientia & prædestinatione.*

Tomus III, seu Secunda Secundæ eadem ratione tractatur. Præfiguntur epistola ad Leonem X cardinalis Cajetani nuncupatoria, & præfatio F. Bartholomæi de Spina Pisani, in qua ejusdem Cajetani elogium.

Tomo IV quo habentur Quæstiones 59 priores tertiæ partis S. T. præfiguntur epistola ad Adrianum papam VI nuncupatoria cardinalis Cajetani, tum vita S. Thomæ ex F. Guilielmo de Thoco excepta. Ad calcem verò subjiciuntur *Concordantia dictorum & conclusionum ejusdem S. D.*

Tomo V in quo cæteræ quæstiones tertiæ partis & supplementum ex quarto scripto ejusdem in sententias, præfigitur *Canonizatio S. Doctoris.*

Adjectus est in hac editione tomus sextus, quo continentur *S. T. quæstiones quodlibetales duodecim.* Tum sequuntur *Opuscula omnia cardinalis Cajetani* in tomos tres distributa.

Nova editio prodiit Patavii 1698, quæ extat Romæ in Casanatensi. An sit tam ampla quam Veneta laudata, an quædam rescissa, ut congruum erat docebunt sodales & hîc addent.

8. *Sacerdos in æternum. Dichiaratione della messa con l'espositioni di Fra Gio. Michele Pio da Bologna,* de quo nos postea ad 1644, *e di Girolamo Conterio,* Venetiis 1588 in 12. Extat Romæ in Barberina & Casanatensi laudata.

His omnibus addit Pius citatus *Commentarios in omnes psalmos,* quos sub finem vitæ scripsit, adeo ut ultimum versiculum ultimo vitæ die exposuerit. Hi prælum eo vivo non subierunt, sed MS Bononiæ apud nostros servati, tandem quoad tomum primum typis editi sunt Bononiæ 1692 in fol. Qui Tomus I extat in Casanatensi.

F. THOMAS MARIA CARRAFA.

1614. F. Thomas Maria Carrafa clarissimo regni Neapolitani stemmate cretus, marchionis Anzii, &. sancti Lucidi filius, natales suos & gentem præclaris animi sui dotibus & virtutibus illustravit. Hic Neapoli ubi primam acceperat lucis usuram, ætate nondum adulta, in regio S. Dominici conventu nostrum amplexus institutum, litteris a professione mox incubuit humanis tum & divinis, eaque felicitate ingenii fuit, ut inter æquales facile præcelluerit, subtilissimusque deinceps claruerit apud omnes philosophus, profundissimusque theologus. Cujus certe sæpius ille propugnatis publice utriusque scientiæ conclusionibus præclarissimum exhibuit experimentum: ac in ipsis quidem ordinis comitiis generalibus anno MDCVIII Romæ, ubi electus magister ordinis F. Augustinus Galaminius, maximo purpuratorum patrum clarissimorumque urbis &. orbis virorum concursu & plausu, maxima & sui & ordinis fama & gloria conclusiones publice proposuit & propugnavit: unde & meruit ad sacræ theologiæ magisterium promoveri. Litteris etiam humanioribus instructissimus, stricta venuste facileque ludebat oratione Latina & vernacula; sed & orator & Ecclesiastes ævo suo celeberrimus facundissimusque audiit, vix ut ea vel ætate vel patria reperiretur, qui cum eo componi mereret. Vox illius scilicet quam frequentissime e sacro suggestu Romæ, Neapoli cæterisque clarioribus per Italiam civitatibus insonuit acceptissima, pendebantque dicentis ab ore populi, & ad tantam oratoris nostri facundiam obstupescebant. Silere tamen eum conceptumque tenere sermonem mors inopportuna compulit, quem ex hac mortali luce summo omnium luctu ad sublimiorem æternæ felicitatis exhedram evexit & transtulit die ultima julii anni MDCXIV, uti F. Theodorus a Valle Compendii p. 280 refert: sepultus in S. Dominici regia basilica, magnoque illi parentatum apparatu a theologorum collegio, ac si ex eis unus esset, & ab otiosorum academia. Plura vivens ille scripserat, quorum ab ejus morte quædam edita typis prodiere, scilicet teste Toppio *Bibl. Napol.*

1. *Assunti predicabili*, Venetiis 1643 in 4.

2. *Ghirlanda di varie descrizzioni cavate delle sue eloquentissime prediche dall' instabile academico Romano*, Messanæ, Petri Brea 1627.

3. *Poetiche dicerie, overo vaghissime descrizzioni e discorsi accademici del M. R. P. F. Tomaso Carrafa Domenicano, ed' altri eccellentissimi autori, con aggiunta d'altre bellissime descrizzioni: dedicate al cardinale Antonio Barberini da Filippo de' Rossi*, Viterbii, Diotallevi 1633 in 12 pagg. 327. Notandum autem horum discursuum academicorum sex priores tantum esse nostri Thomæ, alios tres minus pios & castos, scilicet *l'amante abbandonato, l'amante impazzito, la lettera amorosa*, aliorum esse.

4. *Sonetti.* Extant in Johannis Marii *de Crescimbeni* commentariis *della volgar Poesia*, Romæ, 1711 in 4, volumine tertio.

Hunc auctorem in duos dividit Toppius, alterum Thomam Carrafa, cui opera supra relata tribuit, alterum Thomam Maria Carrafa, cui nulla inscribit opera. At cùm Vallius citatus non solum non distinguat, sed & horum opusculorum auctorem Thomam Maria Carrafa nuncupet, unum & eumdem esse hominem evidens est.

F. ANONYMUS ITALUS.

F. Anonymus Italus hoc anno florens scripsit ac edidit 1614.

Statuti della venerabile archiconfraternità della santissima Nunciata, Romæ 1614 in 4. Extat Parisiis in Regia E 2200.

Cùm hæc societas celeberrima in templo S. Mariæ super Minervam sit instituta, scriptorem hujus collectionis nostratem conjicio.

F. VINCENTIUS CARDONE.

F. Vincentius Cardone Atessæ citerioris Aprutii oppido natus, Neapolitanique conventus regii S. Dominici alumnus, juvenis erga poëticen impensissime affectus fuit & deliciatus, eoque dicendi genere peritorum judicio feliciter usus & commendatus. Is cum impeditioris esset oris, spissiorisque plus æquo linguæ, adeo ut non modo plenum literæ R efferre sonum, sed ne vix elisum attingere pronunciando posset, in ingratum & noxium id elementi genus accensa ira venam effudit, librumque metro vernaculo conscripsit hoc titulo: 1614.

L'R sbandita da Gio Nicolo Ciminello Cardone, Neapoli, Joan. Jacobi Carlino 1614 in 4. Lustricum hoc habuit nomen, quod in religione mutavit in *Vincentii*. Opus Francisco Mariæ Carrafa Noceræ duci comitique Soriani nuncupatum.

Toppius quem hîc excipio, librum asserit sibi esse præ manibus, & pluribus metrorum myriadis ea cautione & arte contextum, nullum ut in tam prolixo poemate vocabulum inseratur, quod literam *R* ferat & præsentet: hoc verò opere maximam in spiritualibus & humanis temporalibusve vim amoris indicare voluisse dicit auctorem & exprimere. Opus auctor recensuit postea, venustiorique ordine comtum iterum subjicere prælo parabat, novumque illi addere opus hoc titulo:

L'alfabeto distrutto.

Magnæ quidem industriæ, totidemque distinctum discursibus & argumentis, quot in alphabeto characteres & elementa, ea verò arte, ut in quolibet juxta seriem cujusque discursus, illud cui responderet elementum deficeret, primo scilicet A, secundo B, tertio C desideraretur & sic deinceps, ad Nestoris Larandensis poetæ gentilis imitationem, qui Iliadem eadem arte scripsit aliâs, ita ut Rhapsodia prima careret litera A, secunda B, &c. teste Suida a Gerardo Vossio citato *De Hist. Græcis* lib. 2 fol. 142. Verùm hoc Vincentii nostri consilium mors immatura prætervertit, intercepitque editionem operis. Dum enim Augustam Taurinorum petit, ut Sabaudiæ Insubrumque duci opus hoc dicaret, de repente rapitur ad libitinam, in itinere morbo sublatus e vita juvenis adhuc, vixque quintum attingens ætatis supra vicesimum.

F. ALPHONSUS DE VAYLLO.

1615. F. Alphonsus de Vayllo Hispanus professione Murciensis, cum anno MDLIII ad Indos & provinciam S. Vincentii *de Chiapa* trajecisset, unà cum aliis quinque a F. Bartholomæo *de las Casâs* abdicata nuper Chiapensi sede secum ex Hispania adductis, pluresque pro fide propugnanda labores sustinuisset, in eadem cum laude variis honoribus dignitatibusque functus annis pluribus vixit & claruit. Verùm ab ea recessit tum prior conventus Teguantepecensis occasione divisionis Mexicanæ provinciæ in duas, inque suam Bæticam reversus est, ubi prioris Orani mox titulo decoratus, pro rebus illius regem adire coactus est. Cumque tum de Oaxacacensis erectione provinciæ, & a Mexicana separatione serio tractaretur in aula regioque Indorum consistorio, regiaque, ordinis, ac apostolica etiam auctoritate decreta sancitaque fuisset, primus ille novæ illius Oaxacacensis provinciæ nominatus est a regis confessario F. Antonio de Cazeres ordinis Prædicatorum prior provincialis XXIX sept. MDXCIII: ad quam se anno sequenti MDXCIV contulit, integroque rexit prudentissime quadriennio ad XXIX septemb. MDXCVII. Demum in eadem regione & provincia perseverans ad ætatem centum & duodecim annorum piissime vixit, obiitque tandem in conventu *de Tepatlan* mense maio MDCXV. De quo legendus Ant. Remesal Hist. prov. S. Vincentii de Chiapa pagg. 316, 606, 616, 644, 711 & 745. Scriptæ ab eo referuntur:

Insigniorum provinciæ S. Hippolyti Oaxacacensis Fratrum sibi visorum optimeque notorum vitæ, apud citatum Remesal laudatæ & allatæ.

F. ANTONIUS DE CACERES.

F. Antonius de Caceres Hispanus Granatæ ex illustri Castricereris Cauriensis diœcesis prosapia natus est anno MDLII, exinde ordini in domô S. Stephani Salmanticensi ascitus, celebris evasit theologiæ professor, quam & pluribus annis in provincia Hispaniæ docuit, suprema tandem laurea coronatus. Romam profectus a F. Marco Valladares ordinis procuratore simul & vicario generali socius est allectus, & ipsemet etiam postea vicarius generalis ordinis institutus, ut auctor est Remesalius noster *Hist. prov. Chiap.* pag. 743. Singulari tum ibidem eruditionis, facundiæ, & integritatis fama fulgebat, cujus se testem præstat Ægidius Gonçalez Davila in Asturicensibus episcopis pag. 277, ubi Antonium procuratoris generalis ordinis vices agentem & aliquando concionantem se spectasse profitetur. Justis dicto F. Marco patrono suo persolutis, erectoque ei anno MDLXXXVII tumulo, ut habet Fontana in Theatro p. 467, non diu in urbe stetit, sed reversus in patriam conventum Salmanticensem prior electus regebat, cùm a Philippo II rege catholico delectus est primogeniti sui Philippi conscientiæ moderator anno MDXCII, ac triennio post Asturicensis episcopus designatus. Quam nominationem cùm approbasset Clemens VIII die VIII nov. MDXCV, possessionem iniit Antonius die prima februarii sequentis, ac deinceps Ecclesiam suam vigilantissimi pastoris partes adimplendo sedulus ac strenuus rexit, sicque sponsam hanc suam dilexit, ut ne dimitteret, Pacensem (*Badajos*) & Carthaginensem (*Murcia*) infulas sibi a rege delatas constanter recusarit. Vigesimum tandem episcopatus annum agens, dum in Quintana de Marco suæ diœcesis oppido visitationis causa moraretur, infirmitate apprehensus diem ultimum clausit, ac pie obdormivit XXVIII julii MDCXV ætatis LXIII, fuitque prout vivens caverat, in monasterio Cisterciensis ordinis quod S. Mariæ *de Nogales* dicunt, sepultus. Ejus meminere præter citatos Fernandez, Pius, Antonius *Bibl. Hispana*. Ejus hæc opera: 1615.

Sermones y discursos de tiempo desde el adviento hasta Pascua de Espiritu Santo recogidos por el P. F. Felipe Melian letor de teologia de la misma provincia, Valentiæ, Petri Patritii May 1612 in fol. T. I pp. 704: T. alter levior pp. 80. Hunc esse verum editionis annum asserit Antonius citatus, licèt in quibusdam exemplis programma præferat annum 1624.

Explicacion del psalmo De profundis *predicado a los religiosos, y dividido en platicas para los Domingos de quaresma por la tarde.* Extat T. I p. 158 & seqq.

Idem Philippus *Melian* laudatus tomum tertium promittebat *De los Santos*, & quartum *De las Dominicas todas despues Pascua de Espiritu Santo*, sed an promissis steterit, mihi hactenus incompertum.

Parafrasis de los psalmos: Opus posthumum, Olissipone, P. Craesbeck 1616 in fol.

Præsens aderat Antonius noster Pinciæ, cùm primogenitus Philippi III anno MDC solemniter baptizatus est, qui fuit postea Philippus IV rex catholicus.

F. ANTONIUS DEL POCO.

F. Antonius del Poço Hispanus Bæticæ provinciæ alumnus ineunte seculo XVII claruit atque ut auctor mihi est æqualis ejus & gentilis Fernandez *Historia del Rosario* lib. 9, ubi de scrip- 1615.

Sec. XVII. toribus agit qui ab anno MDCXII ad MDCXXVII floruerunt, scripsit ac edidit

De la autoridad de los vicarios y curas de la nueva España.

F. DIDACUS DE OJEDA.

1615. F. DIDACUS DE OJEDA Hispanus, patriam Hispalim adolescens deseruit eo fine solum, ne parentes aut consanguinei a consilio, quod a tenerioribus annis infixum pectori gerebat amplexandi ordinis, avertere conarentur. Hac ratione mare transfretans Limamque Peruviani regni regiam appulsus mox quod in votis habebat in conventu SS. Rosarii obtinuit ac professus est prima aprilis MDXCI, virque evasit pietate, disciplina regulari, vitæ austeritate simul & doctrina conspicuus. Philosophiam ac theologiam pluribus annis apud suos docuit, communique provinciæ postulatione, neque enim id de se unquam præsumsit, præsentati primum ac magistri demum gradum ascendit. Cuscensi etiam & suo postea Limano præfuit prior, ulterius etiam promovendus, nisi mors immatura cœlo maturum collegisset in conventu de Huanuco XXIV octob. MDCXV, ætatis XLIV. Exinde tamen utpote cum sanctitatis opinione defuncti ossa sui habere volentes transtulerunt, & in aula capitulari Limæ condiderunt. Ejus acta fusius prosequitur noster Melendez *Hist. prov. Peruan.* T. II pag. 135, quem hîc excipio: meminere etiam Lopez *Hist. Gen.* P. V Lib. ult. pag. , Gravina, & acta cap. gen. Olissipone MDCXVIII inter eos *qui pie in Domino obdormierunt*, episcopus Caracensis, & Antonius in *Bib. Hisp.* ubi testatur cecinisse pie, eleganter admodum, luculenteque

La Christiada sive de vita Christi poema octoadibus compositum XII libris, Hispali, Didaci Perez 1611 in 4.

F. DOMINICUS BOLANI.

† 1615. F. DOMINICUS BOLANI clara patritiaque Venetorum e stirpe natus, & ipse gentis suæ ordinisque decus, qui præclaris utrumque nobilitavit ornavitque virtutibus & eruditione singulari, ut mirum sit & a suis omissum inter illustres patriæ scriptores, & a nostris, ab ipso etiam Rovetta in Bibl. provinciæ utriusque Lombardiæ, cujus tamen insignis ille fuit in conventu S. Dominici Venetiarum alumnus. Cui suæ domui jam antea in generalibus ejusdem provinciæ studiis regentis primarii, & in præcipuis conventibus prioris muneribus perfunctus, præerat anno MDLXXXIII summa suorum & omnium approbatione, nec minori disciplinæ regularis cultu ac incremento. Exinde a Sixto V anno MDLXXXVIII episcopus Cydoniæ seu Caneæ in Creta Insula designatus & consecratus, Ecclesiam illam diu sapientissime rexit, vivebat adhuc anno MDCXV. Ejus meminit Fontana in *Theatro* inter episcopos, sed prorsus oscitanter: nam inter Andrenses seu insulæ *Andros* dictæ ad eam Ecclesiam dicit Dominicum Bolanum evectum anno MDLXXXVIII a Gregorio XIII, quod tamen emendat in indice monens legendum a Sixto V, sed id falsum de episcopatu. Jam inter Agienses eumdem numerarat eodem anno & die XXIX januarii promotum: postea verò eumdem recenset inter Caneæ antistites, vocans Dominicum Bolaseum, nisi sit erratum typorum: sed difficultatem levat Pius noster, qui de eodem agens in catalogo episcoporun Dominicum Bolanum appellat episcopum Caneæ: & ad annum citatum P. II col. 308 Dominicum de Venetiis episcopum Agenensem, monens simul hunc episcopatum eumdem esse ac Caneæ. Ex quo colligas Agiensem, Agenensem, Cydoniensem & Caneæ eamdem esse Ecclesiam vel in actis consistorialibus variis his nominibus insignitam, vel sic a popularibus corruptè enunciatam: cæterum non distinguendos hîc nobis tres aut quatuor ejusdem nominis episcopos, sed unicum agnoscendum insignem Dominicum Bolani Cydoniensem præsulem. De eo potissimum legendus F. Hieronymus Mercurii de quo postea pag. 398 in eo libro cui titulum indidit: *Degli errori populari d'Italia nella medicina* Venetiis 1603 in 4, quemque dicto Bolano nuncupavit, ubi in epistola ad eum scripta julii IX MDCIII fusius tum ejus tum illustrium ejusdem familiæ virorum laudes prosequitur, quem hîc excipio. Opera autem ejus prodiit conciliorum quinta collectio post Surianam hoc titulo:

Conciliorum omnium tam generalium quam provincialium, quæ jam inde ab apostolorum temporibus hactenus legitime celebrata haberi potuerunt volumina quinque, quibus novissima hac editione post Surianam accessere præsertim Nicenum & Ephesinum celeberrima concilia, in quorum omnium collocatione temporum ratio habita est, & eruditæ notationes per catholicos theologos additæ: Sixto V P. M. dicatum opus, Venetiis, Dominici Nicolini 1585 in fol. Sic autem Typotheta ad Sixtum V præfatur:

Omnem porro pro tenuitate mea operam dedi nulli sumptui parcens, nullumve omittens laborem, ascitis etiam hinc inde catholicis eruditissimisque nostra tempestate theologis, præcipue verò præstantissimo patre Dominico Bollano *patritio Veneto ordinis Prædicatorum nunquam satis pro sui animi dotum dignitate commendato, qui sua cura industria & eruditione maximo mihi ac operi adjumento fuit &c.* Hujus editionis meminerunt Labbeus, Cossartiusve in præfatione ad suam conciliorum Parisiensem editionem, sed in exemplo a viris eruditis viso deerat forsan epistola laudata Nicolini ad Sixtum V nuncupatoria, alioquin Bollani nostri meminissent, nec anonymi curis Venetam illam editionem ascripsissent.

Forte lectori non ingratum erit illustres quosdam ejusdem nominis & familiæ hîc distinctos agnoscere, ne cum hoc nostro auctore confundat. Primus est *Dominicus Bolani* vel Bollanus senator Venetus Cremonæ aliquando gubernator, deinde regni seu insulæ Cretæ dux a senatu constitutus vir egregius, unde & Dominicus magnus & Pater patriæ appellari meruit; sed & litteris addictus *Tractatum* composuit *De conceptione B. Mariæ V.* quem Nicolao Marcello Venetiarum duci nuncupavit circa MCCCCLXXIII vel LXXIV: sic refert noster Hieronymus Mercurii citatus. Hicque est procul dubio quem Albericus scriptoribus Venetis accenset, sed ad annum MCCCLXXXI collocat, verius Eisengrenius in *catalogo test. Verit.* ad MCCCCLXXXIV refert, sed & ulterius floruisse crediderim. Alterius *Dominici Bollani* meminit idem Mercurius ex Brixiæ Prætore, ejusdem civitatis episcopi vigilantissimi circa MDLIX promoti, qui & concilio Tridentino affuit, & ecclesia sua piissime ac sanctissime recta obiit anno MDLXXIX. An iste quid scripserit, non inveni. Legenda & epistola ad nostrum Dominicum Bollani a nostro Desiderio Scaglia scripta & de qua postea ad 1639 agetur, in qua gentis Bollanæ illustres heroas eleganter omnino laudat.

F. FERDINANDUS OJEA.

F. FERDINANDUS OJEA sive *Ogea* vel *Oxea* Hispanus Gallæcus Auria vulgo *Orense* ad Minium fluvium ortus, Mexici in nova Hispania ordinem amplexus, sub initia seculi XVII clarus, diem suum obiit anno MDCXV, augusto mense. Ejus cum † 1615.

laude meminerunt Fernandez in *Concert.* & Antonius in *Bibl. Hisp.* Scripsit ac edidit

1. *La venida de Christo y su vida y milagros en que se concuerdan los dos testamentos divinos viejo y nuevo*, Methymnæ del Campo, Christophori Lasso Vaca 1602 in fol. Primera parte, libros v pp. 794. Extat apud nostros Parisiis ad S. Honoratum. An secundam partem ediderit, me latet.

2. *Historia del glorioso Apostol sant Iago patron de España, de su venida a ella, y de las grandeças de su Iglesia, y orden militar*, Matriti, Ludovici Sanchez 1615 in 8 pp. 730. Extat Parisiis in Regia O 628.

Hujus libri caput XV ipsummet defensorium est (inquit Antonius citatus) quod auctor olim tempore 1602 Hispano sermone ediderat pro Adventu S. Jacobi in Hispanias. An id ratum fecerit, penes eruditos sit arbitrium: cæterum plura habet exquisita & lectu digna.

3. *Della nobleça Española Tratado.*

4. *Tabula Geographica regni Gallaciæ ab eo delineata longe accuratior ea quæ in generali totius Hispaniæ tabula prostabat hactenus*: eaque est, quam Antwerpiæ perita scalptoris arte manuque Jo. Bap. Vrintii scalpi curavit: & in Theatrum Orbis suum intulerunt Ortelius, Mercator, Hondius, & Blaevii fratres Batavi: quamvis queratur ipse *Oxea* scalptorem ad exemplar αὐτόγραφον a se delineatum illique missum non sat attendisse, sibique displicere quod absens ab opera tum ipse auctor fuerit, reformandamque pollicetur, ubi primùm commodum nanciscetur.

5. *Historia general del reño de Galicia* promissa ab eo fuerat, sed ne promissis staret mors impedivit.

F. FRANCISCUS DIAGO.

† 1615. F. FRANCISCUS DIAGO Celtiberus oppido *Viver*, vel ut alii scribunt *Biber* vel *Bibel* regni Valentiæ in diœcesi Segobricensi ortus, in conventu verò S. Onuphrii dicto a Valentia urbe regni principe quatuor milliaria tantum distante ordinem amplexus, ita pietate profecit, sed & doctrina, ut in studio generali Barchinonensi theologiæ lectorem & regentem primarium egerit cum auditorum fructu. Prior etiam suo S. Onuphrii conventui præfuit anno MDCIII & iterum ab anno MDCXI ad MDCXIV, ascitus quoque sancti officii, ut aiunt, qualificator Barchinonensis & Valentinus. Sed cum ex indole ad Historiam scribendam, gestaque antiqua memoriæ consignanda raperetur, in veteribus eruendis ruderibus, archivisque tum ordinis tum regni evolvendis vir laboriosissimus vitam pene insumpsit omnem, nulli parcens operæ, nullum ea de causa non aggressus iter. Unde & magnum suis scriptis fecit sibi nomen, regnorumque Aragoniæ chronographus audire meruit, eo titulo a Philippo III rege catholico donatus. Tandem de posteritate suis laboribus bene meritus vivere desiit anno MDCXV. Ejus cum laude meminerunt Fernandez in *Concert.* & in *Histor. Rosar.* & Antonius in *Bibl. Hisp.* Hæc ejus opera lingua vulgari Hispana pure & eleganter scripta:

1. *Historia de la provincia de Aragon de la orden de Predicadores desde su origen y principio hasta el año de* MDC, *compuesta a instancia y con mandatos assi del general de la religion como del M. F. Hieronymo Baptista de Lanuza provincial de la provincia*, Barcinone, Sebastiani de Cormellas, e typographia conventus, & sumptibus provinciæ 1599 in fol. pp. 588.

2. *Historia de la vida y milagros de S. Vincente Ferrer con una relacion de la santa reliquia, que de su bendito cuerpo a llegado a Valencia, y de los grandes milagros que a obrado, y fiestas que se le an hecho*, Ibid. apud eumdem 1600 in 4.

3. *Historia del B. Cathalan Barcelones S. Raymundo de Peñafort tercero Maestro general de la orden de Predicadores: con una relacion de la canonizacion del santo, y de las fiestas, que se han hecho en Barcelona: y con la vida que del siervo de Dios compuso en Latin el antiguo F. Pedro Marsilio*, Barcinone, Sebastiani de Cormellas 1601 in 8 pp. 424. Hanc a F. Andrea Perez Castellano; de quo postea ad 1622, sibi plagio subreptam, & Salmanticæ 1605 editam queritur ipse Diagus in hac eadem vita in prologo, & eumdem emendat 1622 a se assertum Raymundi nobilitatis stemma e familia comitum Barcinonensium male reprehendentem. De quibus peritorum esto judicium.

4. *Vida del B. P. Humberto de Romans V maestro general de la orden de Predicadores*: sed hanc censeo quam Latine præfixit operi ejusdem Humberti *de Eruditione Prædicatorum*, quod primus integrum prælo dedit Barcinone apud Sebast. Cormellas 1607 in 4. Vide supra ad 1254 *Humbertus de Romans*. Hispane tamen forsan etiam ediderit.

5. *Vida del B. Pedro de Luxenburgo.*

6. *Historia de la vida exemplar, libros y muerte del insigne y celebre Padre maestro F. Luis de Granada de buena memoria, con un devotissimo discurso de la encarnacion del mesmo hasta aora no impresso, y uno otro De scrupulos de conciencia*, Barcinone, Cormellas 1605 in 8. Extat Parisiis in Regia H 2814, 2. Hanc *Latine* reddidit M. M. & edidit Coloniæ, Jo. Kinckii 1614 in 12 pp 208, Editio elegans: & *Gallice* F. Anonymus ord. Min.

7. *Catalogo de los obispos de Girona.*

8. *Historia de los victoriosissimos antiguos condes de Barcelona dividida en tres libros. En la qual allende de lo mucho que de todos ellos y de su decendencia, hazañas, y conquistas se escrive: se trata tambien de la fundacion de la ciudad de Barcelona, y de muchos successos, y guerras suyas, y de sus obispos, y santos, y de los condes de Urgel, Cerdaña, y Besalù, y de muchas otras cosas de Cathaluña*, Barcinone, Cormellas 1603 in fol pp. 639.

9. *Añales del reyno de Valencia. Tomo primero, que corre desde su poblacion despues del deluvio hasta la muerte del rey D. Jayme el conquistador* ad MCCLXXVI, Valenciæ, Petri Patritii Mey 1613 fol. pp. 784.

Tomus II *ad suam usque ætatem* prælo brevi commitendus parabatur, sed consilium auctoris mors abrupit.

10. *Catalonia descriptio*, Latine, ceu ejus opera a quibusdam laudatur. Sic Antonius.

F. GASPAR CARCANO.

F. GASPAR CARCANO Insuber Mediolanensis patria, professus conventus S. Eustorgii, ibidemque sacræ theologiæ magister, studiique præfectus & regens a capitulo generali Bononiensi † 1615. MDCXV institutus, cùm annis pluribus omnium cum laude discipulorumque confluxu & fructu philosophiam theologiamque docuisset, miraque ingenii 1621 fulsisset fœcunditate & felicitate, dum ad ampliora properaret, sistere mors eum immatura quadragesimum vix annum agentem medio in cursu compressum compulit, tantique viri quæ posteritati parabat monimenta subripuit & invidit. Quippe gentilis ut ejus observat Philippus Picinelli *Athen. Mediol.* pag. 233, unicus ejus ingenii superest etiamnum ineditus, inque suo conventu S. Eustorgii religiose custoditus partus sic inscriptus:

1614. XVII. *Compendium Summæ theologicæ S. Thomæ doctoris Angelici &c.*

Alter fuit e censoribus a magistro ordinis F. Seraphino Sicco datus, qui iter Jerosolymitanum a F. Stephano Mantegazza nostro scriptum recognosceret, quod & censura sua probavit kal. novemb. MDCXV, unde si vera sunt quæ Picillenus ait ætatis XL non excessisse, non potuit quod tamen aliqui volunt, illud idem iter a se recognitum iterum Mediolani anno 1660 prælo commisisse. Vide postea ad 1630 *F. Stephanus Mantegazza.*

F. GEORGIUS LAZZARI.

1615. F. GEORGIUS LAZZARI Italus patria Tarvisinus S. Th. magister, conventusque Tarvisini professus, ejusdemque circa finem seculi XVI prior, cujus & hospitia construxit, alteram postea Patavini gymnasii cathedram rexit, edendis interim Benedicti XI antea F. Nicolai Boccasini ordinis magistri IX commentariis in Matthæum intentus, uti narrat ipse præfatione ad eadem Venetiis anno MDCIII edita. Priorem postea Patavinum agens a Clemente VIII die XIII julii MDCIV Minorensis Ecclesiæ delectus creatusque est episcopus XI, quam ille sedem sanctissime rexit ad obitum morte sublatus ibidem die XVII augusti MDCXV, & sepultus in cathedrali in sacello SS. Rosarii hac illi inscriptione sepulcro posita:

Reverendissimus D. F. Georgius Lazzari a Trivisio ordinis Prædicatorum episcopus Minorensis mortalitatis memor vivens sibi fieri mandavit. Vixit annos LIII. *In hac Ecclesia* XI. *Obiit die* XVII *Augusti* M.DC.XV. *Et Joannes Antonius Palumbus suis impensis adimpleri curavit.*

Sic de eo Ferd. Ughellus *Ital. Sac.* T. VII pag. 454: Quem tamen merito emendat Fontana noster in *Theatro* a Paulo V episcopum assumptum aientem, cùm Paulus V primum anno MDCV maii X electus fuerit, Clemens VIII verò ad tertiam diem martii ejusdem anni vixerit, Georgio jam anno superiori in sua sede constituto. Scripsit autem hic auctor noster hoc titulo:

Beati Benedicti Papæ XI vita ex probatis carptim auctoribus desumpta.

Quam ille præmisit ejusdem in Matthæum commentariis, quæ & Cynthio cardinali Aldobrandino nuncupavit, Venetiis, Damiani Zenarii 1603 in fol. Ejusdem cum laude meminit gentilis ejus Bartholomæus Burchelatus *Comment. histor. Tarvis.* lib. 2 pag. 226 Edit. Tarvis. 1616 in 4, ubi de Benedicti XI agens elogiis sic ait: *Hujus expositio in evangelium D. Matthæi a R. P. F. Georgio de Lazaris Tarvisino ejusdem O. P. magistro, neque non concionatore præcipuo summa impensa fuit tandem hic Tarvisii generosius publicatum, qui boni quin imo optimi operis merito a S. P. Clemente fuit Minoritani episcopi munere ac titulo decoratus &c.* Laudatur & a F. Sig. Ferrario *Hist. prov. Hungar.* p. 473.

F. HIERONYMUS MERCURIUS.

1615. F. HIERONYMUS MERCURIUS patria Romanus, celeberrimus fuit exeunte seculo XVI & ineunte XVII medicus, isque ut velut alter Æsculapius ab omnibus haberetur: cujus quidem etsi plures cum laude meminerint, variam tamen ejus vitæ sortem non referunt, seu ignorarint, seu dissimulare voluerint. Ast cùm eam ipsemet toti mundo patefecerit, ut misericordiam in eo divinam omnes agnoscerent, gratiam ei collatam jam occultare tam grande peccatum existimarem, ac si quis vel mulieris peccatricis ad pedes Christi pœnitentiam, vel Augustini confessiones supprimere cogitaret. Hieronymus igitur hic noster adolescens liberalibus artibus probe instructus, cùm ingenio ad artem medicam raperetur, patria relicta Bononiam & Paduam se contulit, & utrobique excellentissimos, ac ut ipsemet ait divinos tum medicinæ practicæ, tum anatomes professores audivit, Bononiæ quidem Joannem Zecha, & Julium Cæsarem Arancium primi nominis medicos, quos & præceptores vocat, Paduanis doctoribus simul pleraque se debere testatus. Interea cœlitus illustratus mundo valedicere, seque votis religionis Deo consecrare statuit, celebremque nostrum S. Eustorgii conventum Mediolanensem elegit, in quo & ordini nomen dedit. Ubi cùm annis quibusdam theologiæ dedisset operam, Paduam ad studium generale missus fuit, studentis ut aiunt formalis, sic enim ipsemet narrat etiam titulo insignitus, ita vero sacris litteris incumbens, ut priorem medicinæ professionem non desereret, cum artis peritioribus amicitia & consuetudine conjunctissimus. Mediolanum reversus videtur ob peritiam a plerisque nobilioribus præsertim ejus civitatis sæpius accitus in morbis, quod suis quibusdam non placuit sive æmulis ut vocat, sive rem in religioso non probantibus: ut ut hæc sint, pluribus se tum contumeliis in conventu affectum queritur, cumque illi facilis ad superiores pateret recursus, impotens animi fugit e claustro, veste que dimissa medicum deinceps variis in regionibus egit magna sui nominis fama, cæterum fidei catholicæ summoque pontifici addictissimus semper, ac vitam omnibus probatam ducens. Europæ majorem partem se vidisse testatur: annis MDLXXI & LXXII erat in Galliis medicus Hieronymi *da Lodrone* copiarum Germanarum ducis, quas in Caroli IX auxilium rex Hispanus Philippus II miserat, quæque in Occitania sub exercitus imperatore Anna Joiosa militabant, Hispanias etiam adiit, ac diutius in Italia commoratus est, Bononiæ practicam exercebat anno MDLXXVIII sub Arancio laudato præceptore suo, tum Paduæ ubi Herculem Saxonia virum in re medica maximum, amicum habuit & patronum, summi pontificis etiam stipendiis meruit Centumcellis, & postea reipublicæ Venetæ in Polesinis & in toto tractu *Lendenara* dicto, ter etiam a magnifico *Pischiara* communi dictionis Venetæ conductus fuit, & primo quidem antequam comiti *de Lodrone* laudato sese addiceret Galliam petenti, asseritque quantumcunque Peschieranus ille aer pessimus sit, ita se sua vigilantia egisse ut paucissimi diem suum tum obierint, quamvis duobus annis quibus extra stetit in Occitanis partibus cum dicto comite, audierit septingentos minimum se absente obiisse. Unde & postea bis eo revocatus fuit, ibique tandem possessiunculam quandam in monte amœno sitam supra lacum Benacum vulgo *Guarda* acquisiverat, ultimum senectutis suæ, ut quidem putabat, portum futurum. Verum tempus venerat miserendi ejus, oculus Dei respexit eum in bonum, quod ante triginta & amplius annos in S. Eustorgio labiis suis distinxerat votum, semper alta mente fixum manebat, nec sinebat requiescere, sanctorum celebris Ruani eremi cultorum quos sæpius medicus ordinarius invisebat, excitarunt exempla, fluctuantem consilia confirmarunt, asperas regressus vias complanarunt Patres provinciæ Lombardiæ viri insignes omnique exceptione majores, F. Dominicus Bollani episcopus Cydoniensis supra hocce anno laudatus gratiam sedis apostolicæ largissimam obtinuit, agentibus F. Bonifacio Fontana exprovinciali & SS. Joannis & Pauli priore, Fratreque Sanctino a Venetiis ejusdem conventus viro meritissimo, F. Stephanus Marius Massiliensis S. T. M. Parisiensis provinciæ Occitanæ prior provincialis magnarum partium religiosus,

tumque a magistri ordinis V. F. Hyppolyti Mariæ Beccaria morte ordinis ipse vicarius generalis non solum hactenus errata condonavit plenissime, sed & plane in integrum restituit, F. Julius Landrianus conventus S. Petri Muriani alumnus, & Veneti S. Dominici prior apud se recepit, fovit, consolatus est, & in utroque conventu affiliari, ut aiunt, procuravit, & sane quas spirant ejus de re medica opera in fuga composita, pietas & religio quid singulare merebantur, quæ anno MDCI contigerunt. Quindecim annis supervixisse ferunt artem cum summi pontificis data facultate exercentem, virtute & disciplinæ regularis observatione omnibus charum & amabilem, nec parum etiam in temporalibus utilem. Cum suis etiam antiquis S. Eustorgii symmystis rediit in gratiam, tam benigne, tam laute, tam festive cùm illac transiret a F. Joanne Ambrosio Barbavara viro egregio provinciæque S. Petri martyris priore provinciali Fratribusque omnibus exceptus, ut non solum vetera penitus ex animo vulnera deleverint, sed & amorem ejus sibi conciliaverint omnino ac benevolentiam. Romam tandem vocatum ibidem finem vivendi pariter & medendi fecisse aiunt circa præsentem annum MDCXV. Ejus cum laude meminerunt nostrates Gozzeus, Pius P. II lib. 4 col. 340, Fontana in *Prov. Rom.* Extrates vero Abbas Ghilini in suo *Teatro*, ubi sic de eo:

Imperoche nella filosofia e teologia riuscì di molta eccellenza & il tempo che da questi gravissimi studii gli avanzava, tutto era da lui nella medicina con molto fervore impiegato. Qui tamen Ghilinus vult mortuum esse Venetiis in conventu S. Dominici. Picinellus in *Athenæo Mediolan.* Prosper Mandosius *Bibl. Rom.* cent. 3 n. 76. Quæ verò nos supra, ex ipsius Hieronymi operibus accepimus. Quæ sic numerantur:

1. *Il cortiggiano catolico.*

2. *I commenti sopra le sette giornate della creazione del mondo di Torquato Tasso.*: sive *Il Tasso spirituale.*

3. *Del mal Francese.*

4. *Scogli sopra la prima parte degli aforismi d'Ippocrate.* Titulum sic refert Lipenius: *Scipionis ex Mercuriis in Lectiones Jo. Zecchii in Sect. 1 Aphorismorum Hippocratis. Extant cum his*, Bononiæ 1586 in 4.

5. *La commare, o Raccoglitrice dell' eccellentissimo signor Scipion Mercurio filosofo medico e cittadin Romano divisa in tre libri*: I. Ed. ni fallor Veronæ ante 1600, Altera Venetiis 1621 in 4: III. *In questa ultima edizione corretta & accresciuta di due trattati, uno del Colostro dove si tratta di diversi mali de i bambini con loro cause e rimedii singolari dell' eccelentissimo signor Ezechiele di Castro medico fisico d'Avignone: l'altro di un gravissimo autore, nel quale si risolvono alcuni dubi importanti circa il battesimo de i bambini, e si danno alcuni avisi spirituali molto a proposito per le parturienti*, Veronæ, Francisci de Rossi 1642 in 4, quæ apud nostros Parisienses ad S. Honorati: Edit. IV, Venetiis, Francisci Valvasensis 1676 in 4. Quæ ultima Romæ in Imperiali.

6. *Degli errori popolari d'Italia libri sette divisi in due parti.*

Nella prima si trattano gl' errori, che occorrono in qualunque modo nel governo de gl' infermi, e s'insegna il modo di corregerli.

Nella seconda si contengono gl' errori, quali si commettono nelle cause delle malattie, cioè nel modo del vivere, come nell' uso dell' aere, dell' esercizio & ozio, mangiare, & bere, evacuazione, dormire e veghiare, e passioni dell' animo, con gli suoi remedii, dove come in uno Horologio della sanità si mostra' l modo d' allungar la vita, e viver sano senza medico, e senza medecine. Dell' excellentissimo signor Scipione Mercurii filosofo, medico, e cittadino Romano, Venetiis, Jo. Bapt. Ciotti 1603 in 4 pp. 790.

Scipionis scilicet nomen assumpserat, quamdiu inter seculares vixit, seu verum ac lustricum fuerit, seu proprium occultare voluerit: in epistolis tamen sui *Degli errori popolari* operis nuncupatoriis se F. Hieronymum scribit.

Prima est D. Dominico Bollani episcopo Cydoniensi, cui sic loquitur: *Piacque finalmente alla maestà di Dio di por fine al mio longo esilio, & di ridurmi alla santa religione; il che io riconobbi per segnalatissimo favore usatomi dalla benignità divina, così perche concerneva la salute dell'anima propria, come perche nello stesso tempo il grand'Iddio mi preparò il mezo di vostra signoria Illustr. e Reverend. la quale con tanta pietà & carità mi accarezzò, consigliò & abbracciò con quanta o poco meno havebbe fatto un proprio & amorevole padre, quando oltre che con paterne & amorevoli ragioni, e mi persuade dover eleggere per seggia della mia vecchiezza il suo convento di san Domenico di Venetia, & efficacemente mi favori per conseguirlo: a questo aggionse come per magnanimo sigillo ogni possibil favore appresso l'Illustriss. & Rever. Legato apostolico, il quale a sua contemplazione mi aprì il seno delle sue grazie con tanta liberalità, che nel medesimo tempo restai e stupefatto e schiavo di ambidua, e perche desidero che così il mondo lo sappia come io lo confesso, perciò ho preso occasione con dedicarli la presente opera far chiaro a ciascheduno, quali e quanti siano li oblighi miei verso di V. S. &c.*

Altera est R. A. P. M. Joanni Ambrosio Barbavera Priori provinciali S. Petri Martyris. *Nel passaggio*, inquit, *ch'io fecci per Milano questo carnevale* (anno MDCIII) *fui con tanta cortesia e generosità d'animo non solo invitato, mà quasi sforzato dalla gentilissima sua natura a goder gl'effetti della sua generosità, che restai con perpetuo obligo alla sua gentilezza, & questo non solo perche tanto bastavano a fare quei cortesi segni e magnifici testimonii della sua bontà, ma le maniere regie e gli apparati lauti con la piacevolezza della sua virtuosissima conversatione mi stringevano via pur di maggior obbligo, poiche mi parue che V. P. M. R. ad arte con magnanimo risentimento volesse all' hora nel medesimo luoco caricarmi di tante cortesie, dove gia tant'anni ero stato oppresso da molti oltraggi, accioche con cortese e gratioso parallelo conoscessi e confessassi quanto con la varietà di tempi sappia fare la varieta delle nature e soggetti: il che per dirlo ingenuamente hà risuscitato così efficacemente gli già mortificati miei oblighi verso il convento vostro, che aggregando a gli antichi miei sudori, spesi in servitio di detto convento, le vostre cortesie modernamente usatemi, le quali a guisa di nuova anima risuscitando li passati oblighi con nuovo modo, mi confesso di nuovo esser ligato non solo a quell'almo convento, mà per suo rispetto a qualunque figlinolo di detta casa: e per segno del vero in questa mia lettera come in publico strumento mi obligo e prometto far testimonio tale o nella fabrica di detto convento o nell' ornamento dell' altar di S. Pietro Martire, che'l mondo conoscerà, che il trattar meco con cortesia è un dare a grossa usura.*

Tertia est M. R. P. F. Julio Landriano priori conventus S. Dominici Venet. *Restai così vinto e legato la prima volta, già quasi duoi anni sono, che la conobbi, dalla sua gentilissima e pietosissima natura, che fù forza dedicarmeli per servitor perpetuo come feci. Conobbi io in quel primo incontro l'interno del cuor suo per quanto potei però ritrare dall' as-*

Sæc. XVII. petto in vero maestevole, ma quando con quelle parole pietosissime e caritevolissime mi disse che haveva grato il conoscermi per qualque honorevole relazione havuta delle qualità mie, mà molto più per la mia conversione fatta con risoluzione si eroica, della quale giurò volermi haver obligo. All'hora M. R. P. determinai eleggerla per mio singular padrone & amico confidente &c. & post plura: *Io son oculato testimonio che la sola sua prudenza è stata causa di far le predette opere, imperoche l'havermi V. P. ricevuto nel suo convento con tanta pietà, trattato con tanta ammorevolezza, accarezzato con tanti modi, poiche mi consigliò, mi consolò, e fermò appresso di se, & in un medesimo tempo mi fece fare figliuolo di duoi conventi in un giorno, cioè del suo di Murano, e di questo di Venetia, e finalmente al capitolo di Brescia con tanto amore mi procurò tutte le gratie possibili, di maniera che mi hà disposto a cominciare la speziaria, & a perfezionar la sacrestia &c.*

Quarta est A. R. P. M. F. Bonifacio Fontana alias Priori SS. Joannis & Pauli & provinciæ Provinciali. *So io e sallo meglio di me Iddio con quanto affetto amore e carita S. P. M. R. già due anni sono procurò la salute dell'anima mia con il mezzo del R. P. F. Santin da Venezia padre dotissimo e virtuosissimo, non solo con le caldissime & affettuosissime esortazioni fattemi & in voce & in scritto, ma con ogni possibil modo operò in Roma, chè fossi ricevuto in grazia de' capi dell'ordine, il che a maraviglia riuscì felicemente secondo il comun desiderio: poiche il molto illustre e molto R. P. M. Stephano Mario vicario assoluto di tutto l'ordine con viscere d'amor paterno mostrò quanto le fosse caro ridurre la smarrita peccorella al grege suo, e quato debba far ogni prelato, che desidera esser riconosciuto da sudditi suoi per pastore amorevoli, e non per tiranno crudele. Di tutto ciò come hò riconosciuta sempre la grazia del mio signore per efficiente ed efficace causa, così hò confessato e confesso che la P. S. M. R. è stato istrumento potentissimo & istrumento tale che doppo la recezzion mia in mille maniere e modi non mancò di scoprirmi qual fosse l'interno del suo cuore con ogni sorte di favor possibile. E se bene l'emulazion de pochi ha impedito il notabil benefizio quale io ero per far nel convento di SS. Gio & Paolo, per protestar quanto era l'obligo che a detta casa portavo per amor vostro e della maggior e miglior parte di quei MM. RR. PP. nondimeno è restata impressa nell'animo mio, e resterà per sempre l'effigie della sua molta carità pietà e zelo, quale verso dime così prontamente ha dimostrato &c.* Quæ omnes datæ sunt e conventu S. Dominici Veneto mense julio MDCIII. Excerpta autem hæc referre visum est non solum in dictorum testimonium & documentum, sed & quod non parum habeant utilitatis.

Duo ultima opera (scilicet *la Comare & Degli errori*) ut non solum medicis sed & curam gerentibus animarum utilissima plurimum laudat Possevinus, cui astipulabitur quisquis leget præclara in iis tradita consilia. In fine prologi ad librum VII *degli errori* videtur promittere aliud opus hoc titulo eodem:

Horologio della sanità.

An vero promissis steterit, ac ediderit & ubi nullus refert.

F. JOANNES FABER TARSENSIS.

† 1615. F. JOANNES FABER V quem ad supra laudatorum discrimen TARSENSEM a dignitate nuncupare placuit, Gallus fuit, Lugunensis patria & professione: is post navatam egregie Parisiis in gymnasio Sanjacobeo sacris literis operam, ibidem in sacra facultate promotus licentiam decurrebat annis MDLXXXVI & LXXXVII, & priori quidem de Sorbonica respondit duodecimus, anno verò sequenti MDLXXXVIII inter duos supra quadraginta licentiatos, quorum viginti quatuor erant regulares, & septem ordinis Prædicatorum, locum decimum septimum sortitus est. Cum vero concionibus habendis ad populum eruditione dicendique gratia atque facundia non parum sibi laudis & famæ peperisset, ab archiepiscopo Viennensi in Galliis Petro *de Villars* viro præstantissimo pastoreque egregio delectus & accitus est in partem levamenque pastoralis oneris & solicitudinis, quod instare gregi suo per urgentissima quibus a rege detinebatur implicatus sæpe negotia, prout optasset pastorisque munus exigeret, haud illi concessum erat. Joannes igitur hic noster Tarsensis episcopus a Clemente papa creatus est titularis IX novemb. MDXCIV, Petroque Villario petenti concessus in spiritualibus & Pontificalibus vicarius sive suffraganeus, quo munere non minori gregis quam præsulis gratia functus est strenue ac integerrime: Petro verò prope Lugdunum e vivis erepto anno MDCXIII, sub ejusdem successore germanoque Hieronymo *de Villars* in eodem munere perseveravit ad annum MDCXV quo XVI aug. mortalitatem immortalitate commutavit non absque mœrore Viennensis Ecclesiæ & populi cui summo studio sacri verbi pabulum ministraverat. Extat ab eo scripta editaque & Petro *de Villars* archiepiscopo Viennensi nuncupata

Collectio concionum quadragesimalium cum historia Dominica passionis & feriis pasche, Lugduni, Petri Rigauld 1605 in 8 pagg. 405.

F. JOANNES FOX.

F. JOANNES FOX Aragonius patriaque & professione Cæsaraugustanus, quem Antonius in bibl. Hisp. *Foix* scribit agnominatum, sacræ theologiæ magister ineunte seculo XVII claruit, & ut testantur Didacus Murillo Histor. S. Mariæ *del Pilar* Cæsaraug. Tract. secundo cap. 51 p. 443, & Blasco de Lanuza Hist. Eccles. Aragon. scripsit ac edidit 1615.

La condicion del mayor del cielo con las alabanças de san Diego Frayle Menor sobre el evangelio de su fiesta, Cæsaraugustæ, Joannis de Lanuza 1615 in 8.

Plura Joannem nostrum habuisse præ manibus edenda non incondita aut inutilia narrat citatus Murillus. Ejusdem meminit Fernandez *Historia del Rosario* lib. 9.

F. JOANNES GERMES.

F. JOANNES GERMES Hispanus Catalanus claruit ineunte seculo XVII, & in vivis etiamnum agebat anno MDCXV teste Fernandez æquali. Ejus etiam meminit Antonius in Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit idiomate vulgari Catalanico librum hujus tituli: 1615.

Historia dels gloriosos martirs Sant Maurici, Santa Agnes, y Sant Fructuos, ab sos diaques Augur y Eulogi, y de la translacio dels seus cossos sants a la ciutat de Manresa, Barcinone 1607 in 8.

F. JOANNES SANCHEZ SEDEÑO.

F. JOANNES SANCHEZ SEDEÑO Hispanus ex Abulensis diœcesis oppido & municipio *Martin Muñoz de las Porradas* vernacule dicto natus, conventusque S. Stephani Salmanticensis sodalis XVII april. MDLXX professus, cùm litteris & moribus 1615.

egregium

egregium sui specimen variis in conventibus & studiis provinciæ suæ Hispaniæ dedisset, ad primariam theologiæ cathedram in academia Compostellana promotus est anno MDC, quam rexit ad MDCVIII, obiit verò anno MDCXV. Cujus meminere cum laude Fernandez, & ex eo Antonius *Bibl. Hisp.* sed & noster Hyacinthus de Parra in Memor. MSS ad me missis insignem eum & metaphysicum & theologum præstantes. Scripsit ac edidit

1. *Commentaria in Aristotelis logicam*, Salmanticæ, Joannis Fernandez 1600 in fol. Iterum Venetiis 1610 in 4: Moguntiæ, Jo. Crithii 1616 in 4 pp. 839.

2. *Commentaria in ejusdem metaphysicam.* Sed hæc posteris reliquit inedita.

F. LUDOVICUS DE SOLORZANO.

1615. F. LUDOVICUS DE SOLORZANO Americanus provinciæ Mexicanæ alumnus, sacræ theologiæ magister in actis cap. gen. Romæ anno MDCVIII habiti promotus laudatur a Joanne Lopez P. IV lib. IV. cap. 58 p. 952 b, & apud Fernandem *Historia del Rosario* lib. IX p. 14, & in Bibl. Hisp. Antonii, ceu a quo prodierint

Tomi duo locorum communium glossa incognita circa 1615.

Quæ quo sint referenda merito Antonius citatus doceri petit, sed nec mihi promtum ænigma solvere. Vixit autem Solorzanus ad MDCXVIII & ultra, & videtur annum MDCXXVIII attigisse.

F. MARCUS MAFFEUS.

1615. F. MARCUS MAFFEUS Marcianesii castello diœcesis Capuensis in regno Siciliæ natus, Vincentius in baptismo dictus, vestem Dominicanam e manibus F. Marci Plagese prioris de quo supra ad 1569 in conventu S. Dominici regio Neapoli accipiens anno MDLIX, ætatis XVIII, nomen lustricum in Marci commutavit. Studiis ibidem partim, partim etiam postea Bononiæ exactis, vir evasit eruditione, regulari disciplina, vitæ morumque innocentia, sed & agendorum dexteritate ac solertia commendatissimus. Theologiam variis in locis apud suos professus pluribus annis, Cajetæ præsertim, Neapoli in conventu S. Spiritus ad palatium, & in S. Mariæ portæ ad Salernum, variorum exinde conventuum electus prior, provinciæ etiam Regni Siciliæ præfectus est provincialis. Quibus muneribus egregie perfunctus, quo erat promovendæ disciplinæ studio, conventum a fundamentis erexit in ipsa urbe Neapolitana sub titulo S. Mariæ *della sanità*; ubi constitutiones ad unguem servarentur, quæ celebris illius congregationis hoc nomine cognitæ; e qua tot viri sanctissimi juxta ac doctissimi prodierunt, fuerunt incunabula. In comitiis ordinis Valentiæ MDXCVI & Romæ MDCI provinciæ suæ Regni sedit diffinitor, tantamque in his apud Patres sui fecit existimationem, ut hoc eodem anno MDCI eum magister ordinis F. Hieronymus Xavierre procuratorem in aula Romana constituerit generalem. Septem circiter annis id munus sustinuit, cum non solita summorum pontificum gratia, viri religionem non fucatam cum eruditione non vulgari, singularique rerum peritia conjunctam mirantium simul & amantium. Annis jam gravis a magistro ordinis F. Augustino Galaminio recens Romæ MDCVIII electo missionem ab officio obtinuit, & in conventum suum *della sanità* dictum secedens, reliquum vitæ privatus egit, cœlestia solum meditatus, ad eaque continuo anhelans, quo & morte XV martii MDCXV ætatis LXXIV pervenisse creditur, & gratiæ plures ad ejus sepulcrum obtentæ, ac de quibus inquisitio juridica sumpta est, haud exiguum præstant argumentum. Ejus insignis est in actis capit. gener. Olissipone MDCXVIII memoria. Laudant etiam Nostri Dominicus de Gravina *Voce turturis* P. II c. 23 pag. 177, Vallius *Huomini Illustri di Napoli* pag. 284; ubi & ejus vitam tum scribendam fusius promittebat, Fontana in *Theatro*, Cæsar d'Eugenio in sua *Napoli sacra* & alii. Plura reliquisse scripta fertur, quod & facile credimus, saltem

Conciones Latinas seu orationes sacras coram summo pontifice primis Dominicis Adventus & Quadragesima ab eo tum procuratore ordinis de more habitas, forteque in conventu suo *della sanità* servatas.

F. MARTINUS LAVADO.

1615. F. MARTINUS LAVADO Hispanus Bæticus Bæticæque provinciæ alumnus, quem Fernandez laudat *Historia del Rosario lib* IX *fol.* 14, qui proinde inter annum MDCXII & MDCXXVII vixerit, eodem teste scripsit ac edidit

Libros de exemplos milagrosos de virtudes y vicios.

F. MATTHÆUS LAISNE'.

1615. F. MATTHÆUS LAISNE' Gallus Neusthius Ebroicensis patria & professione ineunte seculo XVII apud suos florebat. Scripsit ac edidit

La gloire du rosaire & chapellet de la Vierge, ou Discours des prerogatives de cette sainte priere, Parisiis, Francisci Hubi 1615 in 12 pp. 580.

F. PAULUS MARIA DONZELLUS.

1615. F. PAULUS MARIA DONZELLUS Italus provinciæ Lombardiæ alumnus sacræ theologiæ lectorem agebat Parmæ anno MDCXV, tumque edidit hoc titulo:

Modus divinæ visionis. Theses scilicet theologiæ pro comitiis generalibus ordinis Bononiæ eo anno propugnandæ, Parmæ 1615 in 4. Extabant anno 1671 Bruxellis apud nostros a me visæ.

F. PETRUS MARTYR.

1615. F. PETRUS MARTYR Lusitanus vespertinam cathedram in universitate Conimbricensi moderabatur sub initia seculi XVII, ut habet Fernandez, quem excipit Antonius in Bibl. Hisp. Eumdem verò censeo quem laudant Faria, & Joannes Suarez de Brito in Theat. Lusit. Litter. Morte præventus anno MDCXV, quæ prælo parabat, inedita posteris reliquit, sed MS

Commentaria in tertiam partem Summæ S. Thomæ.

F. RAIMUNDUS SAENZ.

1615. F. RAIMUNDUS SAENZ natione Hispanus in oppido *Autol* Calagurritanæ diœcesis natus, conventus Cæsaraugustani alumnus, qui ille videtur, quem in actis cap. gen. Bononiæ anno MDCXV celebrati legimus magistrum studentium institutum in dicto suo conventu nativo, cui & postea præfuisse fertur prior electus, laudatur ab Antonio in Bibl. Hisp. ceu qui scripserit lingua sua vernacula

Historia de Predicadores.

An autem typis prodierit, vel ubi MS servetur non addit Antonius, nec alia hujus mihi aliunde notitia.

Sec. XVII.

F. REGINALDUS DE LIZARRAGA.

† 1615. F. Reginaldus de Lizarraga *Baltazar* lustrico nomine nuncupatus, male quem Americanum ortu Limensemque dixere Gil Gonzalez Davila *Teatro de las Indias* p. 88, Fontanaque noster *Theat. Domin.* fuit enim Hispanus ille & nativitate & origine, ut accurate notavit F. Joannes Melendez T. I lib. 5 c. 14 *Tesoros verdaderos*, natus in Hispania apud Cantabros in provincia quæ Biscaja dicitur, ex Hispanis scilicet Cantabrisque parentibus, qui primi Quitensem regionem & civitatem incoluerunt, eaque postea relicta Limanam seu Regum civitatem cum tota familia Reginaldoque nostro commigrarunt. Hic vero Limæ ordinem amplexus anno MDLX & sequenti professus, pietate, doctrina, prudentiaque ita commendatum se fecit, ut ad præcipua ordinis munia promotus fuerit; nam & Limæ priorem egit, & provinciæ S. Laurentii Chilensis recens a Peruana divisæ primus provincialis a magistro ordinis præfectus est. Quo munere perfunctus, Limamque reversus, tironibus ad religionem instituendis sedulam navabat operam, cùm rex catholicus Philippus II egregiarum ejus partium, ardentis potissimum in procuranda Indorum salute animi ac summi in tuenda regia sua in illis regionibus auctoritate studii certior factus, eum ad insulam civitatis Imperialis Chilensis nominavit, ac Augustino *de Cisneros* suffecit, probavitque ac promovit Clemens VIII die XVII aug. MDXCVIII. Literis pontificiis nil minus cogitans Limæ acceptis, consecrationeque ibidem accepta, mox ad bonum opus se accinxit, sponsamque quamprimum invisit, at nondiu eam regere permissus est, inde paulo post ad sedem *Rio de la Plata*, & ex hac ad Paragaiensem translatus. Quibus in omnibus cum se antiquorum Ecclesiæ præsulum æmulatorem, & pauperum orphanorumque patrem amantissimum præstitisset, pretiosam Deo reddidit animam anno MDCXII aut MDCXV ætatis LXX in sua ecclesia sepultus. De quo legendus citatus Melendez & T. II pag. 102 a, & ex eo emendandi tum Fontana noster, tum Gundisalvus Davila laudati. Eodem Melendez teste hæc ab eo relicta opera, quæ moriens prælo dari jusserat, sed hactenus non fuit obtemperatum:

1. *Volumen grande super Pentateuchum.*
2. *Antilogiarum utriusque testamenti concordia.*
3. *Loci communes ex sacra scriptura.*
4. *In emblemata Alciati commentarii.*
5. *Tomos tres de sermones de tiempo y santos.*
6. *Historia o descripcion de la poblacion de las Indias.* Quod opus Melendez in Hispania MS se invenisse, dum illac transiret affirmat, eoque se usum sæpius in suo *Tesoros verdaderos*, ac revera paginas integras quandoque ex eo exscribit.

Ex eadem familia nullum mihi dubium quin sit comes *de Lizarraga* Insularum Philippinarum pro rege catholico Philippo V præses seu gubernator anno MDCCX, ad quem epistolæ plures nunquam satis laudandi cardinalis Turnonii Clementis XI in oriente legati, & cujus ad eumdem legatum & ad Sinarum imperatorem, ut ejus jussu legatum persequi ac opprimere tandem cessarent Macaënses Lusitani epistolæ graves omnes & merito legendæ habentur.

FF. VINCENTIUS, BENEDICTUS & THOMAS HERCOLANI.

* 1615. FF. Vincentius, Benedictus & Thomas Hercolani agnomine illustres germani tres, Vincentii Herculani episcopi Perusini, de quo supra ad 1586 fratrueles & symmystæ, viri graves omnes & patruæ pietatis æmuli, ejusdem provinciæ Romanæ alumni, jam cùm ille diem obiit ultimum, in ordine clarebant, fueruntque postea etiam pro meritis ad honores & dignitates promoti: *Vincentius* quidem qui videtur natu major, in actis cap. gen. Romæ MDCVIII sacræ theologiæ magister approbatur: *Thomas* junior ut apparet, in iisdem actis prædicatoris generalis titulo & jure donatus & approbatus: & *Benedictus* quem medium trium conjicere est, magister approbatus in actis cap. gen. Parisiis anno MDCXI habiti, qui & Umbriæ adversus hæreticam pravitatem inquisitor generalis dicitur in actis cap. gen. Bononiæ anno MDCXV. Hosce tres distinctis articulis laudat Oldoinus in Athen. August. inter scriptores Perusinos, quos in unum cogere visum est, cùm eadem ratione hic locum sibi vindicent, scilicet quod prælo subjecerint patrui opusculum postumum hoc titulo:

Dieci ricordi spirituali, con le lettere &c. præfixa trium fratrum *epistola ad sororem suam germanam Mariam Felicem in sacro S. Magdalenæ gynæceo Dominicano sanctimonialem nuncupatoria*, Perusiæ, Pauli Orlandi 1588 in 4.

Ex hactenus dictis erratum in Theatrum & Monumenta, ut & in provinciam Romanam apud Fontanam irrepsisse colligas, cum in iis dicitur Benedictum Herculani Perusii inquisitorem anno MDCX obiisse, cujus ut vivi tam solemnis mentio in actis capitulorum generalium citatis MDCXI & MDCXV, in quo etiam ultimo Vincentius Herculanus etsi jam magister, datur magister studentium in gymnasio Perusino pro annis MDCXV & XVI, ad quod munus applicitus non fuisset, si ut vult Fontana tum inquisitor & Benedicti sui germani successor egisset. Vide supra ad 1586 ubi de Vincentio Herculani primo

Non omittendum Malvendam in Annal. p. 516 b sic habere: *Antiquas cœnobii nostri Perusini memorias diligenter collegit R. A. P. Vincentius Herculanus vir morum integritate conspicuus.* Quæ de hoc juniore Vincentio necessario intelligas, nam si de superiori de quo ad 1586 loquutus fuisset, episcopum utique dixisset. Itaque inter hujus recentioris lucubrationes recensendum

Chronicon cœnobii Perusini. Quod saltem MS apud suos sodales servatur, quo & usus est Malvenda.

F. VINCENTIUS PONS.

F. Vincentius Pons Lusitanus sed ad provinciam Provinciæ ineunte seculo XVII translatus apud Salios claruit conventus Aquensis ascitus alumnus, & sacræ theologiæ magister in actis cap. gen. Romæ MDCVIII renunciatus. Scripsit hoc titulo * 1615.

De potentia & scientia dæmonum. Quæstio theologica. An diabolus pater mendacii semper loquatur mendacium? An ipsius verbis fides adhibenda sit? auctore F. Vincentio Pons ordinis Prædicatorum sacræ theologiæ doctore & professore in collegio regio Borbonico Aquensi, Aquis Sextiis, Jo. Courrande & Phil. Coignat 1612 in 8 pp. 159.

La verité catholique apostolique & Romaine. Credo unam sanctam catholicam & apostolicam Ecclesiam Romanam. par F. Vincent Pons Portugais de l'ordre des FF. Precheurs docteur en theologie & professeur d'icelle au college roial de S. Maximin, Ibid. apud eosdem 1608 in 8 pp. 160

Quæstiones philosophicæ. 1. Utrum ens rationis sit subjectum logicæ? sintne quatuor causarum genera? quid materia, quid forma, quid efficiens, quid finis, quinam causandi modi secundum doctrinam Aristotelis, & D. Thomæ doctoris angelici & aliorum gravissimorum philosophorum. 3. Materia prima estne pura potentia &c. 4. Utrum materia cœli & horum inferiorum specie distinguantur inter se?

Ibid. 1615 in 4 pp. 80: seorsim quælibet edita. Extant apud nostros Aquis sextiis, ut & superiores opellæ.

F. AUGUSTINUS ALESSI.

1616. F. Augustinus Alessi Januensis Ligur circa annum hujus seculi MDCXVI claruit, cujus etiam meminit abbas Michael Justiniani *Scrittori Liguri*. Scripsit, seu potius e Latino Italice reddidit

Compendio de la dottrina spirituale raccolto in gran parte da varie sentenze de' Padri per il reverendissimo monsignor D. F. Bartolomeo de Martyribus dell'ordine de' Predicatori arcivescovo Bracarense e primate di Spagna, tradotto nuovamente dal Latino nella lingua volgare dal R. P. F. Agostino Alessi Domenicano, Januæ, Josephi Pavoni 1616 in 12 pp. 554.

F. AUGUSTINUS SELLITTUS.

1616. F. Augustinus Sellittus Aversæ Regni Siciliæ cis Pharum civitate natus, & in patria ordini ascriptus, vir fuit in sacris literis & theologicis, jureque canonico exercitatissimus, concionatoris præterea evangelici partibus optime instructus, devotionis affectu inflammatus, qui ob magnam cum suavitate morum regiminis experientiam sæpius a Fratribus electus in prælatum, Avellini scilicet, Salerni, Capuæ, Beneventi, Nuceriæ Paganorum, sanctæ Annæ, Aversæ præfuit: hujus etiam in diœcesi synodalis examinator institutus, ac sancti officii ut vocant consultor ascitus. Meritis plenus fractusque laboribus ante actis, animo infracto, corporis ignoravit infirmitates & superavit, ut nec ipsa qua sublatus e vivis die a divinis vacare voluerit incruenti sacrificii mysteriis. Postquam enim intima animi sui devotione die Dominico XXIX april. MDCXVI sacrum ad altare pro more mane celebrasset, ea ipsa die sub vesperam ad optatum æternæ felicitatis bravium vocatus terrena dimisit in eodem suo Aversano cœnobio cum omnium luctu religiose sepultus. De quo legendus Vallius Compend. pag. 316. Scripsit

Conforto d'Agonizanti molto giovevole per consolatione di quelli, che nell' estremo stanno per render l'anima a Dio benedetto, Venetiis 1614 in 8: Iterum ib. Sebast. Combi 1619 in 8, teste Toppio: Ibid. Girardi Imberti & Andreæ Baba 1621 in 8 pp. 263. Recentiorem Neapoli laudat Toppius.

F. DEODATUS GENTILIS.

1616. F. Deodatus Gentilis gente Ligur, patria Januensis, conventusque S. Mariæ de Castello alumnus, nobili genere natus ad MDLX S. T. magister, variisque muneribus & dignitatibus in ordine commendatus, postquam legendo pluribus provinciæ suæ studiis præfuisset, conventusque suum nativum Januensem (cui præerat anno MDLXXXIX quo eodem anno suæ provinciæ utriusque Lombardiæ Diffinitor sedit in capit. gener. Romæ celebrato) Sanctæ Crucis de Bosco apud Insubres, S. Dominici de Brixia, & S. Sabinæ de urbe Romæ prior rexisset, a Clemente VIII primum inquisitor Mediolanensis, ac inde Romam vocatus ab eodem exeunte circiter seculo Christi æræ XVI, vel XVII ineunte generalis S. Inquisitionis commissarius est institutus: subinde die IX julii MDCIV electus ac consecratus episcopus XL Casertanus in terra Laboris Regni Neapolitani Capuanæ sedis suffraganeus, quam ille sanctissime rexit annis prope duodecim solidis, a Paulo V magni habitus, qui & ejus etiam utiliter usus est opera, nuncium eum apostolicum in eo regno constituens, quo in munere maximam sibi famam promeruit. Addit Fontana in Theatro pag. 158 Inquisitoris generalis munus per totum illud regnum obtinuisse, & ad ultimum vitæ gessisse. Positum ei epitaphium cùm laudes ejus compendio complectatur, placet hìc referre. Sic autem se habet in Ecclesia S. Catharinæ de Formello vulgo nuncupatæ, Neapoli, in qua apud suos sepultus fuit anno MDCXVI quo diem obiit suum: SEC. XVII.

F. Deodato Gentili patria Januensi genere nobili, professione instituti S. Dominici, ingenio prædito & candidis doctissimisque moribus ornato, summo philosopho & eximio theologo, in gubernandis suæ religionis cœnobiis, quibus quamplurimis præfuit, singularis prudentiæ, & in administrando S. inquisitionis officio miræ constantiæ & spectatæ probitatis viro: pontificibus maximis Clementi VIII & Paulo V apprime charo, ab altero episcopatu Casertanensi insignito, & ab altero totius regni Neapolitani nunciatura decorato, a vivis intempestive erepto ad majora properanti annum suæ ætatis LVIII agenti F. Vincentius Zuccharinus Eugubinus ejusdem ordinis mærens effigiem hanc memoriæ & grati animi erigendam curavit. A. MDCXIX.

Ejus cum laude meminerunt Pius, Ughellus T. VI *Ital. Sac.* pag. 666, Abbas Michael Justinianus *Scrittori Liguri* pag. 180, Oldoinus in *Athen. Ligust.* Fontana cit. in *Theatro* pag. 158 & 544. Qui & eum scripsisse ac edidisse referunt hoc titulo:

1. *Aurea catena in novem annulos distincta hieroglyphice perquisita*, Bononiæ, Joannis Roscii 1583 in 4.

2. *Alma urbis mystica descriptio*, Genuæ, Hieron. Bartoli 1589 in 4 pagg. 43. Extat Parisf. in Bib. Reg. D 765. Alexandro Pinello & Asculano S. R. E. cardinalibus nuncupabat Theoremata hæc disputanda Romæ in cap. gen. eodem anno celebrato ipso Deodato respondente tum Genuensi lectore.

Istas lucubrationes omittit Rovetta de eo agens ad 1615, sed has alias illi asserit:

3. *Tractatus de divinis auxiliis seu de divina gratiæ concordia cum libero arbitrio.*

4. *Tractatus alter de potestate summi pontificis.*

5. *Tractatus tertius de immunitate ecclesiastica.*

Quos Romæ in Bibl. Burghesiana MS servari addit cum pluribus aliis ejusdem Gentilis opusculis.

F. JACOBUS DE MARCENESIO.

F. Jacobus de Marcenesio Longobardus conventus Magdalonensis alumnus sacræ theologiæ magister ineunte seculo XVII claruit. 1616.
Ejus meminit Michael Pius P. I col. 556 ad vitam B. Luciæ Narniensis, & Rovetta ad 1622. Scripsit

1. *Narratione della nascità vita e morte della B. Lucia da Narni dell' ordine di San Domenico fondatrice del monastero di S. Caterina da Siena di Ferrara: nella quale si riferiscono i favori singolari comunicatigli da Dio, e le molte grazie impetrate da diversi per sua intercessione*, Ferrariæ, Victorio Baldini 1616 in 8 pp. 239. Tum Marcianesius priorem agebat in cœnobio S. Mariæ Angelorum. Prodiit postea Ferrariæ 1640 &

Iterum hoc titulo: *Vita della B. Lucia di Narni &c. fondatrice delli monasterii di S. Domenico di Viterbo, e di S. Caterina da Siena di Ferrara*, Viterbii, Diotallevi 1663 in 8 pp. 236. Est quidem eadem, sed quædam capita hinc inde rescissa. Extat utraque editio Parisiis in Regia H 2825 & 2826, 2.

Sæc. XVII. Sic refert F. Dominicus Ponsi in vita ejusdem sanctæ.

Pappebrochius in Annotatis ad vitam B. Osanniæ 18 junii p. 763 b, meminit editionis anni 1640. Mortua vero est B. Lucia XV nov. MDXLIV.

2. *Sermones de tempore & de Sanctis per annum maxime de Beata Virgine.* Sic Rovetta non addens qua lingua scripti, & an editi vel ubi MS serventur. Hujus nostri Jacobi meminit etiam Altamura sed extra locum nimirum ad 1570 revocans, quem Pius æqualis anno 1616 floruisse scribit.

F. JOANNES LAMIRAULT.

* 1616. F. JOANNES LAMIRAULT Gallus Campanus conventus Catalaunensis tum congregationis Gallicanæ alumnus XXVIII maii MDLXXIX professus in sacra facultate Parisiensi magister licentias decurrebat Prædicatorum præsentatus annis MDXCII & XCIII, ac de Sorbonica respondit anno primo decimus septimus & ultimus. Scholas nostras Sanjacobeas Parisienses annis pluribus rexit, vir doctus, & acris judicii theologus. Conventui suo nativo præerat prior anno MDXCVII, ut verò non minus disciplinæ regularis studiosus erat, quam eruditionis, venerabili nostro F. Sebastiano Michaëlis aliquandiu adhæsit & cum eodem in nostro conventu Parisiensi ad S. Honoratum annis MDCXIV & sequenti commoratus est, eique erigendo non parum utilis fuit. Scripsit editum ab ejus morte, quæ anno MDCXVI vel sequenti accidit, opusculum hoc titulo:

Le Manuel de la sainte societé du tres auguste nom de Dieu, tres utile pour exterminer les juremens, blasphemes, & sortileges de ce temps, Parisiis, Petri de Bresche 1618: & iterum apud eumdem 1634 in 24° pagg. 325, curis amici ejus cui commiserat A. Dagneaulx.

Quædam ejus *Scripta theologica de incarnatione*, ut conjicio in conventu laudato ad S. Honoratum dictata, legi solidam ejus doctrinam testantia. Hactenus ex Actis facul. Paris. & conventuum Catalaun. & Paris.

F. PETRUS DE LEDESMA.

† 1616. F. PETRUS DE LEDESMA Hispanus Salmanticæ natus, ordini nondum pubes nomen dedit in patria & professus est anno MDLXIII, virque evasit inter eruditos magnus, & maximæ apud omnes auctoritatis, multarumque virtutum laude conspicuus. Sacras ille docuit annos quadraginta litteras summo parique omnium plausu, prius quidem in gymnasiis nostris publicis Segobiensi & Abulensi, tum Salmanticam evocatus cathedram Durandi obtinuit anno MDCIV, & anno MDCVIII S. Thomæ vespertinam nominatus a duce de Lerma, qui eam in gratiam ordinis auctoritate regia iisdem privilegiis & immunitatibus, quibus antiqua, eademque hora gaudentem erexerat ac dotarat perpetuo a nostris regendam: ubi demum & docere & vivere desiit IX septemb. MDCXVI. Hæc ejus opera a nostro Fernandez & ab Antonio Bibl. Hisp. laudata:

1. *Tractatus de divina perfectione, infinitate & magnitudine in illa verba* Ego sum qui sum, Exodi 3, *a Quæst. 3 primæ partis S. Thomæ ad Q. 14:* cui annectitur *Tractatus de perfectione actus essendi creati*, Salmanticæ, Joannis & Andreæ Renaut fratrum 1596 in fol. pp. 884. Opus Ferdinando Davila ab auctore e gymnasio Abulensi S. Thomæ I martii nuncupatum. Emendandum typorum erratum in Bibl. Hisp. Antonii, ubi legitur 1569. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Est & recentior editio Neapoli 1694 in fol. quæ Romæ in Casanatensi.

2. *Tractatus de divina gratiæ auxiliis circa illa verba Isaiæ cap. 26,* Omnia opera nostra operatus es in nobis Domine, *& circa doctrinam S. Thomæ multis in locis præcipue I. P. Q. 19 Art. 8, & Q. 23: Et I secundæ, Q.* CXI, Salmanticæ, Antoniæ Ramirez 1611 in fol pp. 639. Extat apud nostros mox laudatos.

3. *De magno matrimonii sacramento super doctrinam S. Thomæ in aliquibus quæstionibus additionum ad tertiam partem*, Salmanticæ, Jo. & Andreæ Renaut 1592 fol. Venetiis, M. Antonii Zaltenii 1595 in 4. Extat Romæ in Barberina, & Sluziana & Casanatensi.

4. *Primera parte de la summa en la qual se cifra y summa todo lo que toca y pertenece a los sacramentos, con todos los casos y dudas morales resueltas y determinadas. Principalmente lo que toca y pertenece al sacramento de la confession, que va todo muy distinctamente declarado, y todo lo que pertenece a las censuras ecclesiasticas*, Salmanticæ 1598 fol. Rursus, *curiosamente añadida de todo lo perteneciente al sacramento del matrimonio:* Ibid. 1615 in fol. Olyssipone, Petri Craesbeeck 1617 fol. pp. 565. Quæ ultima editio apud nostros supra laudatos.

Segunda parte de la summa en la qual se cifra y summa todo lo moral y casos de consciencia que no pertenecen a los sacramentos, con todas las dudas con sus razones brevemente puestas, Salmanticæ 1598 fol. Ibidem, *Añadido el tratado del estado de todos los hombres*, 1615 fol. Olissipone, Craesbeeck 1617 fol. pp. 688 & 173. Prodiit etiam utraque pars Barcinone 1616 in 4, Tomis duobus. Quæ ultima editio Romæ in Sluziana.

Latine vero *I Pars de sacramentis* ex Hispanico traducta per F. Raimundum de Ladesou de quo postea ad 1638, prodiit Duaci, Marci Wyon 1630 in 4. pp. 1002: quæ apud nostros supra laudatos.

Altera Pars item *Latine* reddita per F. Nicolaum de Cruce, inquit Draudius Bibl. Classicæ pag. 411 prodiit Coloniæ, Conradi Butgenii 1618 in 4. Hanc versionem Franciscus Swertius *Athen. Belg.* & Valer. Andreas *Bibl. Belg.* & ex iis Antonius *Bibl. Hisp.* tribuunt nostro Nicolao Jansenio: reclamat tamen noster Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. de quo cum non viderim, penes peritiores esto judicium.

5. *Doctrina christiana.* Hanc ad instantiam Petri Fernandez Temiño episcopi Abulensis, & cum actis synodi diœcesanæ ab eodem habitæ ediderant nomine Petri de Ledesma insignitam, verùm cùm a morte episcopi seorsim ab actis synodi quidam prælo dedissent, & auctoris suppresso nomine sibi ex ea nomen quærerent, eamdem sed auctam adjecit Tomo I Summæ suæ Hispanæ in editione anni 1598 & seqq. pp. 21 fol.

Hunc auctorem quidam laudant quasi probabilismo faverit ob eam quam habet in Summa P. II Q. 8 concl. 12 propositionem; *Ser licito que el Juez siga la opinion probable. Esta sentencia tiene el Maestro Medina y Orellana, y otros muchos doctores particolarmente los discipulos de S. Tomas.* Judici licitum est opinionem probabilem sequi probabiliori relicta. Ad quam conclusionem rectè annotat Natalis noster Alexandre censendum Ledesmium eo sensu *probabile* accipere, quo illud exigit Medina citatus, præsertim cùm nullam ille specialem de probabili instituat dissertationem. Adde Ledesmium ibidem decernere, si sit aliqua lex positiva, quæ judices statuat ad probabiliorem opinionem sequendam teneri, tum ipsos ad id astringi. Celebris autem jam est hujus ab Innocentio XI

propositionis censura: *Probabile mihi videtur judicem minus probabilem posse opinionem sequi*: quod summi pontificis decretum in jure naturali divinoque fundatum esse nemo neget. Unde ex utroque id sibi non apparere, qui dicat Ledesmius, omnino mirum. Ut ut sit, ac erratum hoc viro eximio exciderit, hæc non est Thomistarum seu antiquorum sive recentiorum sententia.

F. STEPHANUS LE CLOU.

† 1616. F. Stephanus le Clou Artesius patriaque & professione Atrebas, spectatæ vir probitatis & prudentiæ seculo labente XVI & sequenti claruit sacræ theologiæ licentiatus, conventuique suo de Bonis nunciis tum extra urbem adhuc stanti quarto præfuit, & vicarias in sua inferioris Germaniæ provincia provincialis partes egit, morum integritate facilitateque, ut & in agendis dexteritate suis acceptissimus & alienis. Qui vivendi finem fecit Atrebati die VI martii MDCXVI in conventu suo extra muros sepultus, ut ex Necrologio colligitur. Scripsit

1. *Le sacré Rosaire de la Vierge Marie extrait de plusieurs graves auteurs, & divisé en trois livres*, Atrebati, Roberti Maudhuit 1608 in 12: Iterum Valencenis, Joannis Vervliet 1615 in 12.

2. *Histoire de la vie miracles & canonization de S. Hiacinte Polonois confesseur de l'ordre des Freres Prêcheurs, divisee en quatre livres, composee en Latin par le R. P. F. Severin &c. depuis traduite en François par F. Estienne le Clou &c.* Atrebati, Ægidii Bauduyn 1602 in 8 pp. 336.

F. THOMAS DEGLI CASTELLI.

† 1616. F. Thomas degli Castelli conventus Toccensis in Aprutio alumnus, & ideo sæpius etiam de Tocco nuncupatus, morum integritate & scholastica eruditione non parum claruit sub finem seculi XVI, & initia sequentis. Theologiam in variis provinciæ suæ Aprutinæ seu S. Catharinæ de Senis locis & studiis e superiori loco docuit: imo eumdem apud Cælestinos Aquilenses cum summa monachorum illorum laude & fructu sex annis professus est. Tandem in comitiis ordinis Vallisoleti anno MDCV habitis magisterii laurea insignitus, etiam studii generalis Aquilensis regens institutus est, & in sequentibus Parisiis anno MDCXI acceptatus. Priorem etiam pluries & sæpius in conventu S. Mariæ ab Arcu Neapolitano, ac provinciæ suæ præfectum provincialem egisse dicunt, ac finem & regendi & vivendi fecisse in conventu Caramanicano anno salutis MDCXVI. Ex *actis* & ex Toppio *Bibl. Napol.* ubi tamen ejus opera non recenset, sperans forsan a suis addenda, quod & nos expectamus.

F. ALPHONSUS NAVARRETE.

† 1617. F. Alphonsus Navarrete Hispanus, conventus S. Pauli Vallisoletani nobilis alumnus, Christi Martyr ordinis primus apud Japones die jovis octava corporis Domini kalendis junii MDCXVII cervicibus abcissis ter gladio percussus sanguine suo fidem christianam sancivit. Dequo legendus Didacus Aduarte noster T. I *Hist. Philipp.* lib. II cap. 5 & seqq. Extant *Informationes pro canonizatione seu declaratione martyrii servorum Dei F. Alphonsi Navarrete O. Præd. Petri de Avila ord. Min. Petri de Zuniga O. Erem. S. Aug. Caroli Spinulæ S. J. ac sociorum pro fide catholica in Japonia interemptorum*, Romæ, typis Cameræ 1675 in fol. quas vidi Parisiis in Regia H 383. Scripsit vicarius provincialis existens, & ad iter ex quo sibi martyrium præsagiebat, ut & accidit, se accingens SÆC. XVII.

Epistolam ad Fratres ordinis in Japonia missionarios brevem quidem illam sed gravem sapientiæque plenam:

Brevioresque alias plures ad varios Fratres ordinis jamjam capite plectendus. Quas edidit citatus Aduarte legendus.

F. ANDREAS JUSTINIANUS.

F. Andreas Justinianus Ligur, Adjaci Corsicæ insulæ civitate natus die XXII decembris anni MDLXX patre Leonardo Taranchetto, quem Baptista Justiniani patritius Januensis ac Benedictus Justiniani carissimum habentes Justiniano nomine clientelaque decorarunt, matre verò Barbara Blanchi, germanos fratres habuit Fabianum Adjacensem episcopum, Stephanum Vincentium connubio alligatum, & Benedictum ordini etiam ascitum de quo postea ad 1628, viros omnes sua ætate præclaros. Andreas verò noster litteris humanioribus egregie institutus XXI annorum circiter adolescens Romæ ad Minervam ordinem est amplexatus XXX nov. MDXCI, ubi litteris sacris adeo feliciter incubuit, ut anno MDC studentium magister ibidem institutus, ac gradatim magister regens, subindeque anno MDCVII gymnasii Græcorum Romani rector, (erat enim ille Græcæ linguæ peritissimus) insignes utrobique habuit discipulos, Leonem Allatium in primis tum juvenem, eruditione postea scriptisque toto orbe celeberrimum. Anno MDCX a Paulo V sancti officii commissarius in urbe datus, eoque munere quatuor annis summa integritate & vigilantia perfunctus, ad Insulanensem Ecclesiam in Calabria sub Sanseverinatensi ab eodem summo pontifice XXIV nov. MDCXIV promoveri meruit, quam ille paterno vere animo tres duntaxat solidos administravit annos magno cleri gregisque sui universi mœrore & luctu sublatus e vivis XXV nov. MDCXVII & in ecclesia sua cathedrali perhonorifice tumulatus, cui & hoc ponendum curarunt epitaphium. 1617.

D. O. M.

F. Andreæ Justiniano nobili & patritio genere nato, Prædicatorum familiæ, vita & litteris claro, non indigno totius ordinis moderatori. Viro a Paulo V P. M. in commissarium sancti officii antistitumque examinatorem electo, ac demum in episcopum Insulanum evecto: cumque in diem ad majora designaretur, morte immatura eripitur. Clerus Insulanus ob singularem amorem acceptaque beneficia grati animi ergo posuit. Obiit anno Domini. M. DC. XVII. *ætatis suæ* XXXXVII.

De eo legendi Fontana in *Theatro*, Andreas Rovetta ad 1610, Abbas Michael Justiniani *Scrittori Liguri*, ubi de eo ejusque stirpe pluribus agit, Oldoinus in *Athen. Ligust.* Scripsit jussu Pauli V hoc titulo:

Censuræ & correctiones in librum de suprema pontificis in Ecclesia potestate auctore Andrea Duvallio doctore Sorbonico. Quæ MS in Bibliotheca Francisci cardinalis Barberini etiamnum asservantur: sic Abbas Justiniani. Quibus Rovetta addit

Opusculum de Divina gratia, & Tractatum de sacramentis: sed ubi serventur pro more silet.

F. BASILIUS CAMPANELLA.

F. Basilius Campanella Siculus Panormitanus ortu & professione, sacræ theologiæ lector florebat adhuc anno MDCXVII. Hæc ejus 1617.

Sæc. XVII. opera teste Antonino Mongitore in Bibl. Sic. Primo ex Hispano Italice vertit

Trattato de' scrupoli e de suoi remedii composto dal molto R. P. F. Alfonso Cabrera dell' ordine de' Predicatori, Panormi, Joan. Antonii de Franciscis 1610 in 12.

Scripsit vero & edidit

Aggiunte e Addizioni alla summa de' casi di conscienza sopra l' esplicazione della bolla della santa Cruciata del R. P. F. Emmanuele Rodrigues tradotta da lingua Castigliana in Italiana, Panormi, Francisci Ciotti, Angeli Orlandi & Decii Cyrilli 1617 in 4.

F. IGNATIUS FESTINUS.

1617. F. Ignatius Festinus Italus a Fontana recensetur inter suos Romanæ provinciæ scriptores, obiisseque dicitur anno MDCXVII, ac scripta a se reliquisse

Epigrammata plura. An verò typis edita, aut ubi MS servata, ut & cujus domus ordinis ille fuerit alumnus Fontana silet, quæ docebunt forsan aliquando, & hîc addent sui gentiles.

F. JOANNES FRANCISCUS DA REGGIO.

† 1617. F. Joannes Franciscus da Reggio Italus a patria & professione sic nuncupatus Regii Lepidi scilicet in Æmilia natus & professus adolescente seculo XVII florebat, quo scripsit ac in lucem edidit

Predica in lode del Beato Facio dal P. F. Gio. Francesco da Reggio dell' ordine de Predicatori, predicata da lui nel duomo di Cremona li XVIII *genaro*, Brisciæ 1617 in 4 pp. 19. Extabat apud nostros Biterenses 1662 a nostro Ludovico de Lasseré visa.

Sanctus Facius ortu Veronensis aurificem agebat Cremonæ, ubi colitur Januar. 18. Hunc in suo martyrologio universali omissum dolet D. Chatelain canonicus Ecclesiæ Parisiensis in indice SS.

F. LIVIUS DE ROCCASICCA.

* 1617. F. Livius de Roccasicca provinciæ Regni Siciliæ alumnus, conventus S. Mariæ *di Zabuno d'Airola* professus, sacræ theologiæ baccalaureus, Caietæ aliquando prior, vir eruditus, concionator fervidus & facundus, sed & bonarum artium & musarum cultor, poetaque insignis sua ætate habitus, Neapoli regentem agens in S. Dominici, obiit anno MDCXVII. Meminit Toppius ex Dionysii de Occillis chronico MS, addens ex eodem scripsisse

Carmen prœlo paratum & MS apud suos servatum, at de quo in eo agatur, se non comperisse Toppius fatetur.

F. MARCUS ANTONIUS SERAPHINI.

1617. F. Marcus Antonius Seraphini Venetus, conventusque SS. Joannis & Pauli alumnus initio seculi XVII clarebat, in comitiis generalibus Lutetiæ anno MDCXI habitis sacræ theologiæ magister promotus, & in sequentibus Romæ MDCXII approbatus. Vivebat etiamnum anno MDCXVII. Hæc vero reliquit ingenii sui monumenta:

Sermoni predicabili per tutto l'anno, & Panegirici de' santi, Venetiis 1605 in 4. Sic me monebat Cherubinus Torni symmysta in Memorialibus de provincia S. Dominici MSS ad me missis.

F. Leonardi Matthæi de Utino tractatus de sanguine Christi. Ejus curis primum prodiit, Venetiis 1617 in 4. Videsis supra ad 1470 ubi de *Leonardo*.

F. MARTINUS DE LEON.

F. Martinus de Leon Hispanus a patria Legione urbe regni hujus nominis princi- * 1617.
pe sic nuncupatus, provinciæ Hispaniæ alumnus, scholasticis ubi perfunctus est omnibus muniis, in Indias occidentales trajecit, provinciæque S. Jacobi Mexicanæ addictus, barbararum illarum nationum conversioni totus desudavit. Circa initia seculi XVII obiit, & ab ejus morte quæ scripserat, hæc prodierunt opera, quæ & ab Antonio in Bib. Hisp. recensentur:

1. *Manuale breve y forma de administrar los sacramentos a los Indios*, Mexici 1617 in 8. Opus postumum.

2. *Modo de enseñar la dotrina christiana a los Indios*, Ibid. 1614 in 4.

F. NICOLAUS LORINI DEL MONTE.

F. Nicolaus Lorini del Monte Etruscus Florentinus, domus nostræ ibidem S. Ma- * 1617.
riæ Novellæ alumnus, gente patritia ortus, vir elegantia & eloquentia linguæ patriæ clarus, ideoque a Cosmo II magno duce ordinarius ecclesiastes ascitus, sub finem seculi XVI & initia sequentis apud suos floruit, prædicatoris generalis titulo, tum & sacræ theologiæ laurea ornatus. Annum ætatis LXXIII jam attigerat, cùm prælo dedit, & Mariæ Magdalenæ de Austria magnæ ducissæ nuncupavit librum hoc titulo:

Elogii delle più principali sante Donne del sagro Calendario e Martirologio Romano, Vergini, Martiri ed altre messi insieme con molte vigilie: a quali si è aggiunto un ragionamento in laude de' SS. martiri di Mugello S. Cresci e compagni, Florentiæ, Zanobi Pignoni 1617 in 4 pp. 373. Extat Paris. in Regia H 1296.

SS. vero illæ virgines & viduæ quarum laudes totidem orationibus panegyricis celebrantur, sunt, Agnes martyr & Monspolitiana, Agatha, Apollonia, Anna mater B. V. Barbara, Cunegundis, Cæcilia, Christina, Clara, Catharina martyr, & Senensis, Dorothea, Lucia, Elisabeth Hungara, Martha, Monacha vidua, Margareta, Ursula, Reparata, Scholastica, Thecla, B. Virgo in die nativitatis suæ. Prælo antea prodierat, cùm auctor annum ætatis XLI circiter numeraret

Oratio A. R. P. F. Nicolai Lorini Florentini sacri ord. Præd. in Romana provincia doctoris theologiæ ac prædicatoris generalis habita in capella S. P. Sixti papæ V in prima Dominica adventus 1585 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bibl. Volante* Scanzia VI p. 88, additque *Questo padre fu quel celebre predicatore, che fu poi fatto predicatore apostolico.*

Mirum hunc scriptorem omissum a Fontana in sua provincia Romana.

F. FELIX DE AVILA.

F. Felix de Avila Hispanus Complutensisque Matris Dei conventus alumnus, eruditus pro- 1618.
fundusque theologus ineunte seculo XVII clarebat. Ejus cum laude meminere nostri Jo. Lopez *Histor. gener.* P. IV lib. 4 cap. 58, & Alphonsus Fernandez ei æqualis, qui & a Felice plura in dies asserebat edenda doctrinæ reconditioris & theologiæ expectari opera, jamque in lucem tunc emisisse

La vida y muerte de san Felix martir Complutense 1618.

At cùm plura non referat Antonius in Bibl. Hisp. signum est auctorem morte præventum fuisse, & ista alia ut ederet per tempus non licuisse.

F. FERDINANDUS BACAN.

1618. F. Ferdinandus Baçan Americanus Mexicani conventus alumnus florebat adhuc anno MDCXVIII, altera vice provinciæ suæ prior provincialis, pluribusque annis antea theologiam in academia Mexicana professus fuerat cathedræ vespertinæ moderator, quam & tum regebat. Ejus cum laude meminit Fernandez, & ex eo Antonius in Bibl. Hisp. quibus testibus, & Augustino Davila in Hist. prov. Mexic. Lib. XI cap. 93 p. 654, scripsit ac in lucem edidit

Commentaria in primam secundæ, & in tertiam partem S. Thomæ de Aquino, Mexici.

F. GEORGIUS VETTERUS,

* 1618. F. Georgius Vetterus Germanus, patria & professione Trevirensis vir humanioribus litteris excultus, pietate, doctrina, eruditione conspicuus, claruit ineunte seculo XVII; principibus Ecclesiasticis carus & acceptus, nam & episcopus Bambergensis Joannes Philippus a Gebsattel primo ejus sacro interesse voluit, & invitatos opiparo excepit convivio, tum & eumdem in suo Bambergensi collegio philosophiæ mathematicæque constituit professorem. Sacræ theologiæ doctor exinde Georgius noster inauguratus, electusque conventus sui Trevirensis prior episcopi Spirensis Philippi Christophori *a Sottern* gratiam sibi conciliavit & animos, maximaque ab eo tum ad prædictæ suæ domus ruinas reparandas, tum ad sui ipsius valetudinem restituendam accepit beneficia, quæ & plura ex ipsius ad ambos antistites epistolis operum sequentium nuncupatoriis discet lector. Scripsit itaque ac in lucem edidit hoc titulo:

1. *Divinorum colloquiorum libri IV auctore Bennoni de Rachel introducente R. P. F. Georgio Vettero theologo, FF. Prædicatorum Treviris priore. Contenta sequens pagina indicabit*, Coloniæ Agripp. Conradi Butgenii 1608 in 12 pagg. 293. *Quæ in his colloquiis continentur hæc sunt: Manuale Rosarum* 52. *Passionale violarum* 52. *Confessionale florum* 25. *Mariale liliorum* 10. Philippo II Hispaniarum principi, regique Angliæ opus suum dicaverat *Bennoni de Rachel*, qui videtur Judæus ad fidem conversus: Episcopo verò Bambergensi laudato nuncupat noster Vetterus. Princ. *Rosa I. Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus Matth. 21. Filia Sion loquitur. Salve mi Domine Rex &c.*

2. *Libellus supplex Davidis rei humiliter delictum agnoscentis, ejusque veniam a Deo deprecantis. Sive Enarratio in Psalmum L David, in quo fere singula, quæ ad veram peccatoris conversionem spectant elucidantur. Auctore R. P. F. Georgio Vettero ord. Præd. sac. theol. Doctore*, Moguntiæ, Joannis Albini 1618 in 8 pp. 456. Opus nuncupatum Spirensi episcopo laudato. Præmittit auctor oden psalmi L paraphrasticam 80 versuum circiter,

O rerum una salus, vota precantium
Exaudi facilis, per tua viscera
Aurem da lacrymis, da precibus locum
Æterna o bonitas me bonus aspice &c.

Cuilibet enarrationi disticha quatuor cum oratione præfiguntur. Extant apud nostros Insulenses duo hæc opuscula.

F. GEORGIUS A CASTELLARANO.

F. Georgius Castellarono in diœcesi Rhegii Lepidi ortus, ad 1618 laudatur a Rovetta, ceu vir eruditus, morum suaviorum, disciplinaque regulari, & studio salutis animarum commendatus, ac qui teste Rivalio ad exorcistarum instructionem scripsit opus hoc titulo: * 1618.

Tractatus de arreptitiis, & de modo eos a dæmonibus liberandi.

An editus verò vel MS solum, aut ubi servetur Rovetta non indicat, quod doceant & hìc addant sui sodales.

F. GREGORIUS DE AGUAYO.

F. Gregorius de Aguayo Hispanus Bæticus, conventus Malacitani filius & alumnus, tribunalis sancti officii censor Hispali & Murciæ, theologus eruditus, & facundus divini verbi præco, vivebat etiamnum anno MDCXVIII, ut testatur Fernandez. Ejus cum laude meminerunt Gozzeus & Pius, quibus testibus scripsit 1618.

Sermones de tempore & de Sanctis. Qua verò lingua Latina an Hispana, & an typis editi vel ubi serventur MS, nemo refert.

F. HIERONYMUS JUSTINIANUS.

F. Hieronymus Justinianus patritia Justinianorum Januensi de gente in insula Chiensi, cui tunc imperabant anno MDLIV natus est, & lustricum accepit nomen Alexandri, Pauli filius viri spectabilis. Vix adhuc puer erat, cum urbem & insulã illam immanis christianorum hostis invasit, inque suam redegit tyrannidem anno MDLXVI Selimus Turca: unde Hieronymus cum reliquis exulare coactus Neapolim concessit, ibidemque ordinis habitum accepit a F. Julio *de gli Orzi* conventus S. Catharinæ de Formello priore XVII april. MDLXX. Qui cùm egregiæ indolis optimisque moribus esset, ac ingenio ad litteras aptissimo atque propensissimo, brevi magnum sibi fecit apud suos eruditionis & disciplinæ regularis nomen. Itaque mox adhuc junior iisdem quas didicerat alios edocendis atque tradendis addicitur philosophiæ ac theologiæ disciplinis, quod cum laude munus lectoris annis obivisset aliquot, inde socium sibi eum ascivit & adjutorem Apuliæ provinciæ prior provincialis F. Antonius de Fujano; tum & congregationi Ragusinæ præfectus est vicarius generalis, quem demum Magister ordinis F. Sixtus Fabri Lucensis elegit sibi muneris sui curarumque socium & administrum, quìcum Hieronymus Galliarum Hispaniarumque conventuum visitationem adivit & implevit annis MDLXXXVII & MDLXXXVIII. Romam inde redux, cùm Sixtum ordinis magistrum ab officio suo Sixtus V pontifex apostolica deposuisset auctoritate, motuque proprio, Hieronymus noster Romæ substitit, litterisque & concionibus nec infeliciter operam dedit. Dum verò illum ad præcipua ordinis munia dignitatesque propria ipsius invitare viderentur virtus & merita, vel invitus a pontifice cogitur ab ordine recedere. Nam cùm Ecclesia Chiensis præsulis sui morte F. Benedicti Garreti ord. Minor. vidua remansisset anno MDXCVII sub Turcica tyrannide gemens & oppressa, Benedicto cardinali Justiniano plurimum apud pontificem agente, cui Chiensis insulæ res & Ecclesiæ probe perspectæ erant, altiusque cordi insitæ, Hieronymum nostrum ad Chiensem sedem promovit eodem anno Clemens VIII. Qui pastorali coactus humeros oneri supponere, parereque jubenti pontifici, sponsam suam 1618.

Sæc. XVII. unaque patriam adivit, gregisque sui curam sollicitus egit, verbo Dei insistens assidue, confessiones illorum excipiens, sacramentorum administratione ad pietatem eos excitans, salutaribus eos monitis, puriorique mysteriorum fidei propositione, & expositione frequenti creditas oves ab omni schismatis hæreseos aut infidelitatis arcens contagio, & ad veri christianique cultus exercitium & perfectionem verbo & exemplo erudiens ac provocans. Nec contentus iis unum se insistere, juvandis solandisque suæ curæ subditis & concivibus fratrum ordinis sui fidam addidit operam, patrumque societatis Jesu recens in eam insulam inductorum. Verùm anno MDXCIX cùm infaustum adeo habuit exitum Virginii Ursini, Ferdinandi magni Etruriæ ducis archithalassi nepotisque consilium Chiensis insulæ recuperandæ, non modo Chienses omnes christiani ejecti civitateque pulsi, sed ipse Hieronymus eorum pastor & pater exulare jussus, & in Catopatichiæ burgum secedere, ubi pastorale deinceps ipse, & qui post eum hanc obtinuerunt Ecclesiam episcopi munus exercent in Ecclesia S. Mariæ de Travena nuncupatæ. Dumque sic gnaviter pastoris onus implere satageret, tantis arthritidis cruciatus est acutisque doloribus, ut nec pedibus consistere posset, nec ori manus apponere. Adeoque pastorali oneri sustinendo deinceps inidoneus sponte cessit & ejusdem pontificis a quo susceperat manibus tradens Ecclesiam, in suum se recepit S. Catharinæ conventum Neapolitanum, ubi magna humilitate & patientia, religiosaque conversatione Fratribus suis exemplo fuit & admirationi. Demum postea secessit in Calabriam & ad oppidum Gripteriæ, ubi soror ejus Flora Justiniana loci domina manebat, se contulit, ibique susceptis Ecclesiæ sacramentis piissimam Deo efflavit animam anno MDCXVIII, sepultus in ecclesia ordinis. Ei fuit hæc a nepote suo F. Hieronymo Justiniano Floræ dictæ filio ejusdem instituti posita inscriptio:

Hic e regione jacet sepultus V. F. Hieronymus Justinianus episcopus Chiensis, natalibus, eloquentia, & humanitate clarissimus. Qui cùm in ordine Prædicatorum variis perfunctus fuisset muneribus a Clemente VIII P. M. invitus ad patriam sedem traductus, clerum ecclesiasticis disciplinis instruxit, populumque a Turcarum tyrannide sancta in fide servavit illæsum. Laboribus inde ac diutina invaletudine fessus episcopale onus ultro dimisit, & ad claustra rediit, diuque in iis cùm illibatam vitam servasset, ad Gripteriæ oppidum secessit in Calabria, ubi omnibus charus, omnibus admirabilis, consilio præfuit, exemplo, auxilio profuit, & pie ut vixerat in Domino requievit ætatis suæ anno LXV, salutis MDCXVIII, F. Hieronymus Justinianus ejusdem ordinis S. T. P. avunculi optimi memoriam excitans cur. An. MDCLIV.

Ejus meminerunt cum laude Ludovicus Acuto in Chronico conventus dicto S. Catharinæ, Abbas Justiniani in sua *Scio sacra del rito Latino* pag. 161, quem potissimum hîc excipimus, Fontana in Theatro, Oldoinus in Athen. Ligust. & alii.

Conciones ejus annuales & quadragesimales eruditæ & elegantes, quas cum plausu & fructu per Italiam & apud suos Chienses habuit, apud dictum nepotem suum cognominem servabantur. Sic illi.

F. HYACINTHUS DE NOBILIBUS.

* 1618. F. HYACINTHUS DE NOBILIBUS Romanus *Raphael* prius lustrico nomine dictus, anno MDXCIV Viterbii in conventu S. Mariæ ad Gradus ordini se addixit. Ejus meminerunt Fontana noster inter scriptores provinciæ Romanæ, & Prosper Mandosius in *Bibl. Rom.* cent. 9 n. 51, a quo sic ejus opera recensentur:

1. *Chronica variorum Provinciæ Romanæ conventuum Viterbiensis, S. Mariæ ad Gradus, Urbevetani, Anagnini & Pisani.*
2. *Cronica del venerabile monastero di S. Maria in campo Marzo di Roma dell' ordine di Sanbenedetto della congregazione Cassinese*; Viterbii 1618. Legiturque etiam Romæ ex Ethnica sacra Martinelli.
3. *Chronica episcoporum Viterbiensium.*
4. *Contemplazioni da farsi nell' orazione, e nel ricever il SS. Sacramento dell' altare, ed orazioni jaculatorie ad ogni occasione.*
5. *Istoria della vita e martirio de' SS. Tolomeo e Romano vescovi e protettori della città de Nepi e di Trenta loro discepoli, ed otto ministri di giustitia, quali in uccidergli si convertirono alla fede e furono martirizati.*
6. *Il vagabondo o vero sferza de bianti e vagabondi.* Qui liber sub nomine Raphaelis Frianori fuit editus Papiæ 1628 in 12. Extat Romæ in Barberina.

Alios quoque libellos a se scriptos ait ipse noster Hyacinthus in chronicis S. Mariæ ad Gradus. Sic refert Prosper Mandozius, qui an hæc omnia typis prodierint, non aperit, quod docebunt aliquandò fortè gentiles & symmystæ.

F. JOANNES NAYA.

F. JOANNES NAYA Hispanus Alquezaranus in Aragonia natus, ordinem in conventu S. Petri martyris Calatayubæ professus, ad insulas Philippinas studio succensus salutis animarum navigavit, 1618
pluraque passus est pro fidei propagatione ab infidelibus, vix non martyrio coronatus cum aliis sex nostris anno MDCIII in insula Guadalupensi, sagitta in brachio ipse ab Indis vulneratus. Postmodum autem vicarius missionis provinciæ Philippinarum institutus, dum ad annum circiter MDCXVIII Hispaniam novam repeteret, ex hac luce migravit in navi, priusquam Mexicum perveniret: uti noster habet Malpæus Sec. V pag. 160 *Palmæ fidei*, & Didacus Aduarte *Hist. Philipp.* lib. I p. 295, & pag. 304, & lib. 2 pag. 100, ubi præclare ab eo gesta fusissime referuntur. Scripta est ab eo

Relatio eorum quæ ipsi & sociis acciderunt in insula dicta Gadalupa, servata MS in archivo sui conventus Calatayubensis.

F. JOANNES DOMINICUS ROVARINUS.

F. JOANNES DOMINICUS ROVARINUS Insuber Ticini natus & ordinem in patria amplexus, seculo ineunte XVII claruit, & in comitiis ordinis Lutetiæ anno MDCXI coactis sacræ theologiæ magister approbatus fuit. Virum sacris litteris præstantissimum laudat Rovetta ad 1618 ex Vincentio Rivalio, & ex monumentis cœnobii Papiensis, & unà historiæ ordinis studiosissimum: quo in genere hæc ab eo scripta memorantur, saltem MS in dicto cœnobio servata, qua verò lingua an Latina an vernacula non addunt: * 1618

Vita illustrium virorum ordinis, qui singulari sanctitatis nota insigniti sunt.

Conventus Papiensis breve Chronicon.

F. PAULUS MARIA PAPPALARDO.

F. PAULUS MARIA PAPPALARDO Siculus Parthenopæus patria & congregationis *della Sanità* alumnus, an ille qui in actis cap. gen. Parisiis anno MDCXI habiti dicitur F. Paulus Maria de Neapoli, & baccalaureus approbatur, laudatur a Toppio 1618

Toppio in Bibl. Neapol. ceu qui magna sui & ordinis fama cathedram sustinuerit Olissipone, & sacræ theologiæ magister nominatus obierit anno MDCXVIII. Cujus tamen Toppius nulla recenset opera, sperans forsan a suis symmystis addenda, quod & nos ab illis expectamus.

F. RAPHAEL NADAL.

1618. F. RAPHAEL NADAL Aragonus conventus Tarraconensis alumnus vivebat adhuc anno MDCXVIII, & jam ante MDCXV scripserat, typisque ediderat lingua Hispana

Doctrina christiana.

Ejus & operis meminerunt Fernandez *Historia del Rosario*, Lopez Hist. Gen. P. IV lib. 4 p. 952 b, Antonius Bibl. Hisp.

F. REGINALDUS CHAVANAC.

† 1618. F. REGINALDUS CHAVANAC aliis *Cavanac* Gallus Aquitanus, Ruthenis natus adulta jam ætate Tolosæ quo utriusque juris in ea consecuturus peritiam se contulerat, mutato consilio e manibus tum prioris venerabilis P. F. Sebastiani Michaelis habitum ordinis induit VII martii MDCII, ac revoluto anno professus est. Vir fuit regularis vitæ ad unguem servandæ studiosus & tenax, ideoque tum Claromonti Lutevorum tum Biteris prior electus & præfectus, quibus summa animi moderatione & vigilantia, mira & secularium ædificatione functus est muneribus: idque cùm ageret Biteris in gravem morbum incidit, quo oppressus obiit XIX junii MDCXVIII, non sine fama sanctitatis. Vitam ejus scripsisse ferunt F. Petrum *Giraldel* virum eximium & consodalem, & F. Jacobum *Archimbaud*, de quibus postea. Meminerunt & F. Joannes Jacobus Percin *Hist. conv. Tolos.* p. 142, & Soegius Anni Domin. Gallici mense junio, quos adeat lector. Cultus Rosarii indefessus ac ardentissimus fuit promotor, qua de causa scripsit

Merveilles du sacré Rosaire de la sainte Vierge, contenant la maniere de le bien dire, les regles de la confrairie, les indulgences donnees par les papes, & plusieurs beaux miracles faits en faveur d'iceluі, Tolosæ 1613 in 12, pluries exinde editum: postea a præfato Sebastiano Michaelis recognitum & auctum, qua ratione extat editio Macloviifani in Armorica, Antonii de la Mare 1621 in 24 pp. 580.

Dialogues entre un malade & le Sauveur qui le console; entre un homme mourant & Jesu-Christ, qui est une parafrase du ps. XXXVIII Dixi custodiam &c: *entre J. C. & l'homme sur les tentations du demon; entre J. C. & le pretre sur la charité; entre J. C. & un superieur sur le gouvernement de ses religieux.* Quibus ad excitandam pietatem nil suavius legi potest, inquit Soegius. Latine eosdem dialogos scripsisse dicitur his titulis:

Colloquia plura: 1. inter Christum & ægrotum de patientia. 2. moribundi cum Deo, quod paraphrasis est psalmi XXXVIII Dixi custodiam &c. *3. inter Salvatorem & hominem de gaudio spirituali in tentationibus servando. 4. inter Christum & sacerdotem ad caritatem excitandam. 5. inter Christum & superiorem regularem de regimine sua domus.*

Opusculum *de meditatione mortis* Christo Domino dicatum super illa verba sapientis, *Miserere anima tua placens Deo*, & illud Senecæ, *O quam miserum est nescire mori.*

Carmen cui titulus Pater noster & Magnificat infirmorum.

Viridarium virtutum, quod morte præventus non absolvit.

Aliud brevius de eodem argumento, virtutum definitionem, actus, & praxim, & ad eas incentiva continens, scripserat opusculum, quod deinde in tironum nostrorum usum cessit, illudque ipsum est, quod fusius expositum noster Antoninus Massoulié Gallice redditum ad calcem secundæ editionis libri sui cui titulus *Meditations de S. Thomas* edidit. Sic Soegius noster, qui tamen alibi alteri scilicet F. Joanni Senarensi hanc opellam asserit.

Hæc posteriora Reginaldi opera MS Tolosæ asservantur.

F. SEBASTIANUS MICHAELIS.

† 1618. F. SEBASTIANUS MICHAELIS Gallus disciplinæ regularis sua ætate assertor ardentissimus, seculo XVI vergente & sub initia sequentis claruit. Sanctam ejus vitam hagiologis nostris enarrandam relinquo, solam ejus actorum chronologiam referre hîc est animus, quod eam videam a nonnullis perturbate omnino, & aliquando etiam non ex vera ratione tradi. Natus est igitur vir ille insignis circa annum MDXLIII in Salyis in oppido S. Zachariæ dicto ad pedes montis (vulgo *La sainte Baume* vocant) sito diœcesis Massiliensis ex honestis parentibus, sub quorum cura liberaliter & pie educatus, ordinem adhuc adolescens in cœnobio Massiliensi tum congregationi Franciæ addicto amplexatus est. Votis post tirocinium Deo nuncupatis, in Tolosanum conventum, qui ejus congregationis caput erat, & in quo vigebat studium generale ablegatus est, ubi & philosophiæ & theologiæ operam dedit. Anno MDLXIV martii XVII, quod intelligas stylo veteri, novo MDLXV sacerdos utique cum dispensatione inauguratus est ab episcopo Vauriensi Petro Danesio & XXV ejusdem mensis primum sacrum in ecclesia nostra Tolosana celebravit. Parisios exinde majoris profectus causa ad gymnasium Sanjacobeum missum quidam volunt, quod & verisimillimum: Hinc ad suos redux erecta tum anno MDLXIX in comitiis ordinis Romæ sub Magistro F. Vincentio Justiniani congregatione Franciæ in provinciam Occitanam, electoque in primum provincialem F. Arnaldo Sanctoforti S. T. M. in facultate Tolosana, magnarum partium viro, Sebastianus noster anno MDLXX magister artium & unâ lector biblicus in studio generali Tolosano institutus est, suaque principia sacræ scripturæ XII sept. philosophiæ verò kalendis octobris habuit, ac postea per agones scholæ solitos magisterii lauream consecutus est: eo certe honore jam donatus erat anno MDLXXXII, quo Avenione agebat. Tolosam verò jam redierat anno MDLXXXVII, quo reliquiarum S. Thomæ de Aquino post Hugonottorum invasionem recognitioni affuit, & actis de ea re confectis subscripsit. Anno MDLXXXIX cathedram quam vocant theologalem Arelate cum plausu & fructu implebat, quo eodem anno Romæ in comitiis ordinis affuit provinciæ suæ Occitanæ diffinitor provinciali suo absente, & in electione magistri ordinis F. Hippolyti Mariæ Beccaria votum tulit. Anno sequenti MDXC ipsemet provinciæ Occitanæ electus est præfectus provincialis in comitiis Arelate coactis, & quadriennium rexit disciplinæ regulari asserendæ ubique pro virili laborans. Quam ut arctius & solidius stabiliret anno MDXCIV in cap. suo prov. apud Fanum Jovis celebrato cœnobium Claromontense in Lutevis secernendum obtinuit pro iis qui leges nostras ad unguem & severius observandas suscipere vellent. In illud ipse cum F. Claudio Dubelli Avenionensi, quem priorem eligi curavit se recepit, novamque ibidem vitam ad constitutionum amussim auspicatus est. In ea verò urbe ita agebat, ut potissimam anni partem in Montepessulano duceret verbo Dei instans, & cum ministris Cal-

MDCXVII. vinianis ibidem fere dominantibus continuo concertans: ubi & periculum capitis non semel subiit, sclopeto majori etiam aliquando in eum licèt frustra servante Deo exploso. Tribus annis sub F. Matthæo Bartholomæi qui Sebastiano nostro in provincialatu successerat, quieta satis fuit domus Claromontana, crevitque Fratrum & numero & merito; verùm eo provinciali post triennium mortuo, sub ejus successore F. Stephano Mario Gallice *La Maire* viro egregio sacræ facultatis Parisiensis magistro longe majores vires accepit. Hic enim anno MDXCVII die X maii Arelate in comitiis provincialibus electus, ut non solum erat Massiliensis, sed & Sebastiano nostro speciali animorum consensione conjunctissimus, reformationem Claromontanam & fovit & in alias provinciæ domos inducere studuit. Et a capite quidem exordiendum ratus, Sebastianum in Tolosano cœnobio priorem eligi curat sub finem anni MDXCVIII, quod tamen hic munus ob conciones adventuales & quadragesimales in Montepessulano habendas nonnisi post pascha MDXCIX iniit: tumque instituta legum severiori observatione tot proselytos ad ordinem adduxit, ut intra alterum annum coloniam ex iis ad Albiensem domum miserit, qui & reformationi adjunctus est. Omnia sic belle procedebant sub Marii regimine, imo & ab eodem in suo cap. prov. Albiæ anno MDCII celebrato reformatis relicti sunt conventus Biterensis, Montalbanensis, & Castrensis ab Hugonotis eversi, & ab iisdem suscitandi, sed in iisdem comitiis electus est novus provincialis F. Josephus *Bourguignon* vir utique illustris conventus Tolosani alumnus, & sacræ facultatis Parisiensis magister, at reformationi maximè adversus, qui veritus ne conventus Tolosanus suæ tandem auctoritati subriperetur, litteras a magistro ordinis recens anno scilicet MDCI electo F. Hieronymo Xavierre obtinuit, quibus ei priorem Tolosanum amovendi, Fratres in eo cœnobio degentes ablegandi, aliosque in eorum locum assignandi, omnia denique pro libito statuendi facultas concedebatur. His fretus provincialis Tolosam accessit non parvo sibi fidelium numero stipatus, jamque de reformatione Tolosana actum erat, ni senatus ejus urbis primus præses clarissimus D. *de Verdun* occurrisset, ac ne quicquam circa priorem aut statum domus immutaret, graviter edixisset. Hæc in causa fuerunt ut Romam adiret Sebastianus noster magistrum ordinis conventurus, ejusque animum emollliturus, quod & tandem obtinuit, indeque Tolosam reversus est circa pascha anni MDCIII. Provincialis interea novas illi molestias in dies inferebat, repulsamque passus a senatu Tolosano, sic egit apud Clementem VIII, ut ab eo tandem breve obtinuerit anno MDCIV die XV novemb. datum, quo omnibus præcipiebatur, ut provinciali subessent & obedirent, & ut studium generale Tolosæ pro tota provincia instauraretur: in comitiis verò ordinis anno sequenti MDCV Pinciæ celebratis ad quæ se contulerat idem provincialis, ut istud breve acceptaretur, effecit, nec Sebastianus noster tum non jam Tolosanæ sed Biterensis domus prior qui ad eadem accesserat impedire potuit. Ad alios igitur montes, unde illi auxilium veniret, oculos suos levare constituit. Commodùm illi se præbuit occasio legationis Francisci cardinalis *de Joyeuse* in Gallias ad suscipiendum e sacro fonte summi pontificis Pauli V nomine Franciæ Delphinum. Ut jam a pluribus annis apud hunc cardinalem Sebastianus magna erat in existimatione, sic ab eodem facillime litteras efficacissimas obtinuit, quibus F. Josepho *Bourguignon* provinciali legatus mandabat, ut reformationem omni studio promoveret, sub excommunicationis pœna inhibens, ne alios Tolosæ, Albiæ, Biteris, Claromonti assignet, quam qui strictiorem disciplinam promittant, ac ne iisdem alios superiores præficiat quam ex vita regulari. Datæ sunt in monasterio de Bardello Senonensis diœcesis non longe a Fontebellaqueo XIII kal. octob. MDCVI. Anno sequenti MDCVII Parisios venit Sebastianus, cùmque unus ex iis esset, qui pro prioratu Sammaximinensi regi Henrico IV præsentabantur, eum non solum rex selegit, qui hoc munus impleret, sed & litteras ad suum Romæ legatum dedit, ut a summo pontifice congregationem Occitanam ex conventibus reformatis constantem & a provincialibus independentem erigi obtineret. His munitus litteris Maximinifanum recta contendit Sebastianus, possessioneque adepta, rebusque rite constitutis, Romam anno sequenti MDCVIII aggreditur ad comitia ordinis ibidem coacta, in quibus F. Hieronymo Xavierre ad purpuram evecto suffectus est magister ordinis F. Augustinus Galaminius, apud quem & apud summum pontificem ita egit, ut congregationis Occitanæ erectionem tandem obtinuerit litteris Romæ XX sept. MDCVIII datis, quibus ipse Sebastianus primus vicarius generalis a quibusvis prioribus provincialibus exemtus instituitur ad quadriennium. Hoc munere fungebatur unâ prior Sammaximinensis & inquisitor Avenionensis, cùm Galaminius qui Lutetiam advenerat XII jan. MDCXI litteras ad eum dedit XX jan. ejusdem anni datas, quibus eum ad habendas illo anno in ecclesia nostra Sanjacobea Parisiensi conciones quadragesimales invitabat, modo tamen alibi jam non promisisset, unde cùm quadragesimam illam Aquis Sextiis in cathedrali prædicandam haberet, in qua per adventum præcedentem concionatus fuerat, votis magistri ordinis satisfacere non potuit: sed immediate post festa paschalia Parisios ad comitia ordinis in solemniis pentecostes celebranda venit, tantamque sui existimationem apud primores & magnates fecit, ut pro anno sequenti MDCXII a cardinali Petro Gondio episcopo Parisiensi ad quadragesimam in sua cathedrali prædicandam selectus fuerit. Ille interea de novo in regia urbe cœnobio erigendo dicto cardinali episcopo favente solicitus, mense septembri MDCXI in gymnasium Boissiacum cum decem quos advocarat suæ congregationis alumnis secessit, queiscum religiosissime vivebat, per quadragesimam anni MDCXII ut dictum est in cathedrali cum eximio plausu & fructu concionatus est, victisque tandem omnibus impedimentis cœnobium sanctissimæ Annunciationis in via S. Honorati erexit mense Martio MDCXIII fundatore cardinali Gondio præfato. Octo annis solidis vicarium generalem dictæ congregationis Occitanæ egit, eámque pluribus conventibus adauxit: anno demum MDCXVI eo munere solutus prior dicti conventus Parisiensis ad S. Honorati electus est, quo jam fungebatur munere XIX octob. MDCXVI, biennioque nondum transacto laboribus fractus abiit ad superos die V maii anni MDCXVIII ætatis LXXIV. Sepultus primum fuerat in priori sacello: at nova postmodum absoluta ecclesia, corpus ejus post sexdecim menses incorruptum repertum in eam translatum fuit XXIX sept. MDCXIX, maxima populorum & optimatum admiratione & concursu: unde & iterum mense junio MDCXXIV fuit ad instantiam clar. D. Joannis *du Tillet* baronis *de la Bussiere* extractum adhuc integrum, vestibus etiam incorruptis, & in loculo plumbeo asseribus ligneis operto in crypta lapidea ad latus evangelii majoris altaris tumulatum, ubi ad hanc diem requiescit.

Vir revera fuit excelsi infractique animi seu vitæ sanctimonia, seu concionum æstibus ac vehementia, seu scholasticæ polemicæque atque etiam affectivæ theologiæ præstantia sublimioribus sui ævi doctoribus conspicuus heterodoxisque formidandus, qui

& ne suæ deesset congregationi, oblatas sibi Arausicæ & Forojulii in Septimania detrectavit infulas; hæcque reliquit eruditionis suæ posteris monumenta:

1. *Demonstrations evangeliques sur la vraie genealogie de S. Anne & de ses trois filles les trois Maries, ou est prouvé que les saintes Maries sont vraies seurs de Notre Dame*, Lugduni, Joan. Pillhore 1592 in 4 pp. 156. Clar. D. Mariæ *de Barthenay* marescalli de Joyeuse conjugi opus nuncupavit auctor tum Occitaniæ provincialis 4 sept. 1590. Cæterùm paucos in suam sententiam traxit.

2. *Premiere replique contre les heresies de Jean Gigord ministre de Montpelier*, In Montepessulano.

3. *Seconde response contre le meme*, Ibid.

4. *Troisieme response du P. Michaelis au ministre de Montpellier, ou Tres docte & tres ample confutation des apertes heresies de maitre Jean Gigord ministre de Montpellier contre la verité de l'Eucharistie*. Prodiit altera editione Tolosæ, Colomiez 1603 in 8 pp. 578. Episcopo Montispessulani nuncupavit auctor tum prior Tolosanus.

5. *Accord & union de deux fameux predicateurs catholiques contre la vanité des trophees & fausses suppositions des adversaires de notre foi, ou sont mêlez plusieurs beaux points de notre foi & cas de conscience*, Aquis Sextiis, Joan. Tholosan 1610 in 8 pp. 116. Gaspardo de Laurens archiepiscopo Arelatensi nuncupavit auctor tum inquisitor Avenionensis, prior S. Maximini, & congregationis Occitanæ unà vicarius generalis. Hi duo concionatores catholici fuerunt F. Joannes François ordinis Minimorum S. Francisci de Paula, & Guilielmus Doresses Ecclesiæ Arelatensis theologus. Hic ultimus libellum scripserat contra duas propositiones a F. Joanne Francisco pro concione ad populum dictas de igne purgatorio etiam justis parato & de sanctificatione sabbati & festorum. Hos conciliare tentavit auctor, & hæreticos de ista pugna exultantes, & magnifice propalantes retudit.

6. *Oraison funebre faite aux funerailles de tres puissant & invincible roi de France & de Navarre Henri IV, prononcee dans l'eglise du convent roial de la S. Madelaine en la ville de S. Maximin en Provence le 10 Aoust 1610. Pr. Mortuus est Josias & sepultus in Mausolao patrum suorum, & universus Juda & Jerusalem luxit eum, Jeremias maxime*, 2 Paralip. 35, Aquis Sextiis 1610 in 8 pp. 32. D. du Vair senatus Aquensis primo præsidi nuncupavit auctor.

7. *Histoire admirable de la possession & conversion d'une penitente, seduite par un magicien* (Louis Gaufridy) *la faisant sorciere & princesse des sorciers au pays de Provence, conduite a la S. Baume pour y etre exorcizée l'an 1610 au mois de Novembre*: Editio 2, Lugduni, sumptibus Caroli Chastelain 1614 in 8. In hac editione hæc habentur: 1. *Apologie contre les difficultez proposees &c.* 2. *Actes des exorcismes faits par F. Francois Domps Flaman de l'ordre des FF. Prêcheurs docteur de Louvain depuis le 27 Novemb. 1610 jusqu'au 8. Janvier suivant*, pp. 352. 3. *Actes recueillis & dressez par le P. Michaelis depuis le 1 Janvier 1611 jusqu'au dernier Avril*, pp. 124. 4. *Discours des esprits en tant qu'il est de besoin pour entendre & resoudre la matiere difficile des sorciers par le P. Michaelis*, pp. 196. Acta hæc Latine reddita fuere per Joan. le Normant & edita Paris. Nicolai Buon 1623 in 8 post similes historias a p. 547 ad 776. Vide postea ad 1635 Franciscus Domsius.

8. *Homelies & consolations spirituelles sur les dimanches & festes depuis pasques jusques a la sainte Trinité : avec les sermons tant du jour que de l'octave de la feste du S. Sacrement*, Parisiis, Caroli Chastellain 1617 in 8 pp. 518.

Sequentia MSS servantur apud nostros Parisienses ad S. Honoratū. SÆC. XVII.

1. *Orationes duæ Latinæ quas habuit Tolosæ anno* MDLXX, *altera cùm lecturam bibliorum, altera cùm cursum philosophiæ auspicatus est*. Cursus verò ejus philosophicus Massiliæ asservatur MS apud nostros.

2. *Ejusdem autographum in fol. chartac. concionum quas habuit Avenione in ecclesia S. Agricolæ anno* 1592, *& Massiliæ anno* 1595 *per quadragesimam utrobique super psalmum* Beati immaculati. Adjecit concionem quam habuit in obitu Jacobi Sacrati episcopi Carpentoratensis die circumcisionis anni 1593. Cæterum hæ conciones rudi stylo & plane Latine cursim ab auctore scriptæ, vernaculis quibusdam admistis Gallicis sententiis, nec tam conciones quam concionum delineamenta sibi ipsi præmeditata, & e re nata inter dicendum fusius explicata, sed non prælo danda.

Porro quæcumque hîc de chronologia vitæ Sebastiani Michaelis dicimus, ex actis ipsis & ex monumentis apud nostros domus Parisiensis ad S. Honorati servatis deprompta sunt.

F. SEBASTIANUS PONS.

F. SEBASTIANUS PONS Hispanus conventus S. Onufrii altero ad Valentiam Aragonum, quæ ei patria, lapide alumnus sacræ theologiæ professor ineunte seculo XVII apud suos & Gallos etiam claruit, qui regio in conventu S. Magdalenæ apud S. Maximinum sacras docuisse literas dicitur a Fernandez & in vivis egisse anno MDCXVIII, scripsisseque 1618

Contra Calvinianos errores libros duos: sed qui an & ubi extent aut serventur, nec Fernandez indicat, nec eum excipiens Antonius in *Bibl. Hispana*.

F. SEVERINUS LUBOMLIUS.

F. SEVERINUS LUBOMLIUS vulgo *Cracoviensis* à professione dictus gente Polonus, natione Roxolanus, Hebræus fuit genere, ac seculo XVI nomen ordini dedit in conventu Cracoviensi, per consuetos scholæ agones ad magisterium tandem exinde promotus. Vir cùm esset non eruditione solum dicendique facundia clarus, sed & in agendis etiam dexter & expeditus, diffinitor nomine suæ provinciæ Poloniæ electus est & missus ad capitulum generale Romanum MDLXXXIX, in quo cum cæteris sedit, ac in electione magistri ordinis F. Hippolyti Mariæ Beccaria de Monteregali votum tulit. Cùm in mandatis haberet a suis Polonis, ut ea occasione S. Hyacinthi canonizationem urgeret, ita se in eo negotio quinque circiter annis gessit, ut albo sanctorum ascribi tandem obtinuerit XVII april MDXCIV. Severinum multis laudibus exornat Starovolscius in Ἑκατοντὰ Elog. 86 p. 194. *Erat*, inquit, *vir omni fere literatura imbutus, ut vix parem ætas nostra tulerit in disciplinis potissime theologicis : qui ætate provectus licet annisque gravis, vivax tamen & robustus in partibus Sarmatiæ Septentrionalibus præmatura morte sublatus est*. Quo verò anno aut die obierit non indicat. Viventem adhuc censebat Fernandez dum de eo agebat in *Concert. Prædic.* anno MDCXVIII. Hæc ejus opera: † 1618

1. *De vita, miraculis, & actis canonizationis S. Hyacinthi confessoris ordinis FF. Prædicatorum libri* IV, Romæ, e typog. Gabiana 1594 in 8 pp. 399. Libro I cap. 24 notitiam dare conatus est priorum provincialium provinciæ nostræ Poloniæ, sed quæ cujusvis id vitio factum sit, peccat saltem in 22 prioribus ab eo recensitis & in historia & in chro-

nologia, adeo ut ex integro resarcienda sit & innovanda tum ex actis capp. gem. tum ex veteribus Poloniæ monumentis. Hôc opusculum Gallice vertit ac edidit noster Stephanus *le Clou* de quo supra ad 1616, Atrebati 1602 in 8. Utraque editio apud nostros Parisienses ad S. Honorati

2. *Theatrum seu potius officina concionatorum prædicatoribus & theologis in scientia speculativa S. Thomæ haud mediocriter versatis ad profectum animarum, & destructionem omnium hæresum, & fidei catholicæ quoquomodo adversantium permaxime utilis & necessaria*, Venetiis, apud societatem minimam 1597 in fol. pp. 225. Extat ibidem.

3. *Genealogia Christi a primo parente Adamo præfigurata & producta anea tabula depicta.*

4. *Tabula Summæ S. Thomæ.*

5. *Turris Babel, seu hæresiarcharum omnium catalogus* ad sua usque tempora. Opus in quo omnes ille recenset ac confutat hæreses.

6. *Quæsita sacræ scripturæ, theologorumque summorum circa ea dogmata, Tomis XII per distinctiones methodo resolutissima*: Quod opus, inquit Starovolscius, morte præventus non potuit perficere: at Tomos VII moriens reliquit jam concinnatos, non tamen limatos adhuc nec recensitos, Quorum primus tomus eo vivente prodiit in lucem typis excusus, Cracoviæ 1606 fol. & Lugduni 1607 fol. distinctionibus prope 4000 constans, cui titulum indidit: *Introductorium generale ad subsequentem tractationem*: & opus integrum *Monotessaron Evangelicum* distinctiones 36000 complectens dici volebat. Hujus operis meminit Possevinus ut & auctoris, sed monachum perperam vocans omisit fuisse ord. Prædicat.

7. *Libellus contra Roxolanos schismaticos suos gentiles.*

Ejus meminit Altamura ad 1594.

F. VINCENTIUS MONTALVAN.

1618. F. Vincentius Montalvan Siculus, etsi ex eorum quos conversos operibus manualibus solum, non litteris addictos vocamus ordine, inter scriptores tamen sibi nomen fecit. Circa hunc annum MDCXVIII floruit & teste Fernandez *Historia del Rosario* lib. 9 p. 17 scripsit

Vite de' Santi dell'ordine de' Predicatori.

Hujus auctoris ejusque operis nulla est memoria apud Antoninum *Mongitore* altera parte Bibl. suæ Siculæ.

F. ANTONIUS DE REMESAL.

1619. F. Antonius de Remesal Hispanus Gallæcus urbe *Allariz* vernacule dicta ortus in domo ordinis Salmanticæ professus, sacræ theologiæ præsentatus evasit. Anno verò MDCXIII in Americam trajecit, & die S. Dionysii IX octobris Guatimalam pervenit: & ut vir erat industrius, sagax, & ad scribendam historiam aptus, ea ordinis provincia peragrata, lustratis archivis, qua privatis domorum nostrarum, qua civitatum publicis, omnique adhibita diligentia, ut actorum certior fieret non solum nostrorum, sed & gentis & regni, reversus inde in Hispaniam scripsit ac edidit

Historia de la provincia de San Vincente de Chiapa y Guatemala de la orden de nuestro glorioso padre santo Domingo. Escrivense juntamente los principios de las demas provincias desta religion de las Indias Occidentales, y lo secular de la governacion de Guatemala, Matriti, Francisci de Angulo 1619 in fol. pp. 784. Opus accuratissimum.

La Vida del padre Fray Andres del Valle natural de Valladolid hijo del convento de la Coruña de la provincia de San Vicente. Hanc a se brevi edendam promittebat operis superioris p. 746. An promissum exolverit, an MS reliquerit, docebunt & hîc addent sui sodales:

Annotationes seu commentaria in sermones S. Thomæ de Aquino: quo in opere quidquid Græce, quidquid Hebraice scivit author cum innumeris ex libris SS. Patrum & sacræ scripturæ interpretum excerptis coacervavit. Sic etiam in prologo historiæ mox laudatæ promittebat.

F. AURELIUS RISALITI.

F. Aurelius Risaliti Siculus Panormitanus sacræ theologiæ lector, divini verbi præco disertus ac fervidus, cultus erga B. Virginem per rosarium promotor indefessus, morum suavitate unâ & gravitate omnibus amabilis æque ac venerandus, clarebat anno MDCXIX, hæcque scripta & edita reliquit, teste Antonino *Mongitore* in Bibl. Sicula, quam hîc excipio. Tituli: 1619.

Preces dicendæ in universali vel particulari supplicatione quadraginta horarum in quatuor precationes distincta pro statu spirituali, temporali, Animarum & Beatorum, Panormi, Joannis Antonii de Franciscis 1615 in 4.

Horologio del sepolcro di Cristo, dove si contiene un divotissimo modo di visitare li santi sepolcri il giovedi e venerdi santo e di fare le quarant' hore, Panormi, Joannis Bapt. Maringhi 1662 in 4: Postea Neapoli, Joannis Bapt. Gargani 1609 in 12: Rursus Panormi, Joannis Rosselli 1638 in 8.

Hora contemplativa d'un anima, che fà un interno colloquio con il santissimo sacramento, mentre stà sopra l'altare, ove si fanno le quarant' hore, Panormi, Jo. Ant. de Franciscis 1619 in 12.

Regole del terz' ordine delle Sorelle di S. Domenico, Ibid apud eumdem 1610 in 12.

F. BERNARDUS DE LUGO.

F. Bernardus de Lugo Hispanus Americanus, in novo regno Granatensi Americæ meridionalis & Sanctæ Fidei urbe regia, gentis ejus linguam, quæ *Mosca* vulgo dicitur docuit, ac edidit 1619.

Grammatica desta lengua general de los Indios del Nuevo Reino, Matriti 1619 in 8.

Confessionario eadem lingua.

Sic Antonius in Bibl. Hisp. nec alia hujus auctoris aliunde mihi notitia.

F. DOMINICUS-MARIA CURIONE DE ASSO.

F. Dominicus-Maria Curione de Asso Italus, patria & professione Mediolanensis, conventus S. Eustorgii alumnus, in eodem sacræ theologiæ lector agebat anno MDCXVII: tumque in compendium omnia reducere suscepit, quæ ab Historicis & a Bosio equite cancellarioque ordinis S. Joannis Hierosolymitani Melitensium de eo ordine fusius scripta fuere, tresque in partes opus suum distinguere decreverat, ita ut 1. *De fide ejusce ordinis in Deum recta & perpetua*: 2. *De ejusdem erga sanctam sedem apostolicam fidelitate*: 3. Demum *de illius aperta constantique erga Imperatores, Reges & Principes catholicos fide & observantia* sigillatim tractaret. Sic de eo Philippus Picinelli in *Athenæo suo Mediolanensi*, qui & addit an duæ posteriores hujus operis partes typis prodierint, prorsus se ignorare: sed primam pluries editam fuisse. Cujus & hæ mihi notæ editiones: 1619.

Il glorioso trionfo della sacrosanta religion militare de' nobili valorosi & invitti cavalieri di S. Gioanni Gerosalimitano, detti prima hospitalieri, e poi di Rodi, & ultimamente di Malta, nel quale si monstra la loro singolar e inviolabil fedeltà verso Dio, P. I Mediolani, Hæred. Pacifici Pontii & Jo. Bap. Piccaglia 1617 in 4 pagg. 240. *Nella seconda parte si trattara della fedeltà loro verso la sedia apostolica del sommo pontefice Romano, e del premio che da quella n'hanno riportato. Nella terza finalmente si mostrara la fedeltà c'hanno servata a gli imperatori, regi e prencipi cattolici, si d'Oriente come d'Occidente, e de' favori e beneficii ricevuti da queste imperiali e regali corone.* Extat Parisiis in Regia H 1930.

Prodiit etiam *Traducida de Italiano en Español y en muchos lugares acrecentada por Pablo Clascar des Valles clerigo presbitero natural de Barcelona*, Barcinone, Stephani Liberos 1619 in 8 pp. 650. Extat in Regia H 3675.

2. *Arte d'interpretar i luoghi difficili delle sacre scritture.*

Hujus auctoris meminit Hieronymus Borsieri in *supplemento nobilitatis* cap. 12.

F. JOANNES BRETON.

1619. F. JOANNES BRETON Gallus Blesis natus Carnuti verò adolescens ordinem professus, sacræ theologiæ magister fuit in facultate Parisiensi promotus, ex cujus actis licentiam decurrebat anno MDLXXII, quo pro Sorbonica respondit decimus, annoque MDLXXIV inter triginta sex licentiatos, quorum viginti quatuor erant regulares, & ex iis septem ordinis Prædicatorum, locum trigesimum quartum sortitus est, vir pietate, disciplina regulari, eruditione, facundia, zelo fidei, prudentia & sagacitate instructissimus, insignes has dotes tum in ordine nativi sui conventus prior annis pluribus præfectus, provinciæque Franciæ bis vicarius à provincialibus institutus, tum in Ecclesia debellandis in diœcesi Carnutensi revocandisque qua verbo palam publicis in concionibus, qua collationibus privatis præsulis Carnutensis Nicolai *de Thou* auctoritate fultus hæreticis, egregie explicavit. Carnutum obsidentibus Calvinianis, jamjamque ad deditionem compellentibus, ex urbe solerter egressus, Carolum IX regem mediante F. Jacobo Fourré de quo supra ad 1578 ejusdem conventus sui symmysta tumque concionatore aulico adiit, obtentisque ab eo suppetiis patriam liberavit anno MDLXVIII. Cujus audacis facti grata memoria civium suorum animis viget etiamnum, æternumque manebit impressa. Henrici III jussu circa finem anni MDLXXXVII in Armoricam se contulit, fidem catholicam in ea provincia periclitantem, & a Calvini segregibus ministellis vehementer oppugnatam, prædicatione qua plurimum valebat & eruditione sustenturus, quam in rem literas etiam a F. Bartholomæo de Mirandula ordinis vicario generali Romæ XXX novemb. MDLXXXVII datas obedientiales & exhortatorias accepit. Sed & ut nec ea gloria careret, ab hæreticis non pauca passus est ab iis Turonis trusus in carcerem, e quo tamen agente sorore Eleonora Borbonia Henrici IV regis amita tum Fontis Ebrardi abbatissa, postea Pruliani nostri monasterii priorissa liberatus fuit, edicto regii senatus X octobris MDXCI dato. Pœnitentiarium majorem diutius Carnuti ab episcopo institutus & sapientissime egit, quo in munere diem obiit suum XXVI februar. MDCXIX, ætatis LXXX aut LXXXII in odeo ad dextram altaris apud suos sepultus. De quo legendus noster Nicolaus le Febvre in suo *Prædicatore Carnuteo* cap. 5 pag. 134, & in alio opusculo cui titulus *Agematologie*, ubi longe plura. Hæc ejus opera in bibliotheca nostra Carnutensi servata:

A F. Thoma Bidaut priore provinciali Franciæ vicarius datus fuit anno MDXCVIII.

1. *Conciones quadragesimales* dictæ anno 1604.
2. *In Sophoniam prophetam conciones XXVI* dictæ anno 1586.
3. *Homiliæ IX eruditæ. 1. in exactores pauperum & verbi Dei contemptores. 2. In Ecclesiæ ministros.* Princ. *Audite hæc principes domus Israel. 3. De pœnitentia & gratiarum actione. 4. De miseria hujus temporis. 5. quomodo placandus in adversis Deus. 6. Ad ineundas adventus conciones utilis. 7. De bello. 8. Quomodo Deo sit serviendum. 9. De parta victoria.*
4. *Homiliæ 36 in 1 caput epistolæ D. Petri II.* Latine.
5. *Homiliæ 25 in orationem Hieremiæ*, Latine.
6. *Homiliæ de Eucharistia pro duabus octavis corporis Christi.*
7. *Conciones de Rosario & de pietate B. Virginis.*
8. *Epitome sive summarium Decreti Gratiani ex parte mutilum.*

F. JOANNES MARIA DE GUANZELLIS.

F. JOANNES MARIA DE GUANZELLIS sive *Braschellensis* a patria Faventinæ diœcesis oppido sic nuncupatus, provinciæ utriusque Lombardiæ alumnus, vir magnarum partium, primi nominis theologus, orator sacer habitus Romæ facundissimus, canonum ad hæc peritus imprimis, & in consiliis acer, eaque ratione Joanni Petro cardinali Aldobrandino Clementis VIII nepoti carissimus, atque in expeditione Ferrariensi socius, ab eodem summo pontifice sacri palatii apostolici magister est allectus & constitutus anno MDXCVIII, quod munus ad annum MDCVII egregie & sedulo implevit; tum verò ad Polymnianensem in Apulia sedem a Paulo V evectus XXV junii MDCVII Ecclesiam hanc duodecim circiter annis pie prudenterque administravit, ad annum scilicet MDCXIX quo diem obiit suum, sepultus in sua cathedrali sub tumulo, quem sibi suisque successoribus vivens paraverat adjecto epitaphio, quod sic refertur ab Ughello Ital. Sac. T. VII col. 1028: 1619.

D. O. M.

F. Joannes Maria Brisighellensis ex ordine Prædicatorum, miserrimus peccator, sibi & successoribus vivens posuit anno MDCXII *a nativitatis suæ* LV. *Conquisitis etiam quorumdam prædecessorum suorum ossibus, non minus religiose quam honorifice collocari præcepit. Obiit anno Domini* MDCXIX.

Ejus cum laude meminere nostri Vincentius Baronius *Apolog.* lib. II sect. 1 §. ult. & Joannes Casalas *Candoris Lilii* pagg. 221 & 314, Rovetta ad 1611. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Indicis librorum expurgandorum in studiosorum gratiam confecti Tomus primus, in quo 50 auctorum libri præ cæteris desiderati emendantur, in unum corpus redactus & publicæ commoditati editus*, Romæ, Cameræ Apost. 1607 in 8 pp 742: Iterum Bergomi 1608 in 8. Extat in Regia Q 763, 2, & apud nostros ad S. Honorati.
2. *Synodus diœcesana Polymnianensis*, excusa Barii.

F. MARIANUS MARINGUS.

F. MARIANUS MARINGUS Siculus Corloneonensis, Panormi magna rerum agendarum peritia sub seculi XVII primordiis claruit apud suos insulares, ac in lucem emisit opus hoc titulo: 1619.

F. Mariani Maringhi Corloneonensis ordinis Prædicatorum de pœnitentia practica super ritu magnæ curiæ regiæ & cæterarum totius regni Siciliæ curiarum, Panormi, sumtibus Francisci Kloxi, typis Jo. Bapt. Maringhi 1598, & iterum apud eumdem 1619 in fol. pp. 224. Quæ editio altera extabat anno 1671 apud nostros Lovanienses &

Sæc. XVII. Jacobo Quetif visum opus. Meminit & auctoris & operis Antoninus Mongitore Bibl. Sic. T. II p. 43.

F. PAULUS CARRARIA.

† 1619. F. PAULUS CARRARIA Insuber, Casali Montisferrati natus, & ordinem professus, provinciæ utriusque Lombardiæ alumnus, sub finem seculi XVI & initia sequentis apud suos claruit, gymnasii nostri Bononiensis aliquando primarius regens, & sacræ theologiæ magister approbatus in comitiis generalibus Pinciæ MDCV, tum autem priorem agebat Comi. Scripsit ac edidit hoc titulo :

Canonica & moralis theologia, in qua exacte regularum juris veritas juxta triplicem sensum aperitur, & multarum theologicarum legalium ac moralium difficultatum clara resolutio traditur. Opus tum jurisconsultis tum theologis tum sacris oratoribus utilissimum, Bononiæ, Hæred. Jo. Rossi 1619 in fol. T. I pp. 364 : T. II pp. 423. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honoratum.

Opus hoc laudat Alva *Sol. Ver.* Rad. 286 col. 1997.

F. SALVATOR A SANCTO CYPRIANO.

1619. F. SALVATOR A SANCTO CYPRIANO Hispanus Americanus, inter Indorum apostolos & fidei propagatores strenuus Christi operarius, clarebat ineunte seculo XVII. Laudatur ab Antonio de Remesal de quo supra hoc eodem anno *Historia de Chiapa* lib. 6 cap. 7 p. 300, ceu qui linguam provinciæ Zacapulensis optime sibi comparaverat, eademque scripserat

Libro de los idolos y de la provincia de Zacapula, con la historia de la entrada de los Españoles en la tierra, y la que hizieron los padres Fray Luys Gancer, Fray Bartolome de las Casas, y Fray Pedro de Angulo en aquellas tierras, a predicar el evangelio.

Hinc sibi missum opus ab auctore, ait Remesal, seque illum commisisse F. Joanni *de Ayllon* ejus linguæ perito, ut Hispane redderet saltem quæ alicujus momenti. Ex modo loquendi Remesalli Salvator hic anno MDCXIX adhuc in vivis fuisse conjectu proclive. Ejusdem meminit Antonius in Bibl. Hisp. ex Antonio de Leon in Bibl. Indica.

F. VINCENTIUS BERNEDO.

* 1619. F. VINCENTIUS BERNEDO aliis *Vernedo* vir beatæ memoriæ, Navarræus fuit origine, oppido *Puente la Reina* natus, cœnobii Complutensis a Matre Dei dicti professus anno MDLXXXI kal. decembris, accepto tum Vincentii nomine, qui lustrali nomine Martinus prius dicebatur, quod primum nomen anno MDLXII kalendis februarii ipsi datum fuerat. Studiis in Hispania exactis anno MDXCVIII in Americam trajecit, eratque jam Cartagenæ mense augusto : tandem ad urbem imperialem *Potosi* missus anno MDCV, in ea reliquum ævi egit ad anni MDCXIX diem XIX augusti, qua Deo vocante abiit ad superos. Tanta verò fuit ejus sanctitatis fama, ut de ejus vita & gestis juridica facta fuerit inquisitio in ordine ad canonizationem ut aiunt, processusque jam apud sacram congregationem habetur. Insignis est ejus memoria in actis cap. gen. Romæ anno MDCXXIX habiti. Laudat etiam noster Antonius Gonçalez de Acuña in suo *Informe* fol. 194 b, acta verò ejus fusissime refert Joannes Melendez Histor. prov. Peruanæ T. II a p. 610 ad 669. Inter scriptores Hispanos recenset Antonius, ceu a quo relicti fuerint

Sermones de tempore & de Sanctis excusi in 4°. Melendez citatus p. 516 b præstat in scriptura sacra, conciliis, & SS. Patribus fuisse versatissimum, ut in ejus sermonibus experti sunt eruditi, & etiamnum apparet in pluribus chartis ejus manu scriptis quæ in plurium manus venerunt, & ab iis per fragmenta ceu totidem reliquiæ servantur, quorum unum ipsemet refert p. 557. Scripsit etiam inquit,

Commentaria in primam partem Summæ S. Thomæ, & in Secundam Secundæ eruditissima, clara methodo & eleganti, quæ duobus voluminibus MSS non parvæ molis apud suos servantur.

Præterea *Tractatus singulares de variis materiebus, & inter illos unum eximium & eruditum de sacramento altaris*, qui cum aliis temporum vicissitudine periit.

Idem p. 555 a, narrat servum Dei morti proximum declarasse, sibi in votis fuisse, quos scripserat libros, etiam prælo subjicere, non in sui memoriam nominis, sed in solam Dei gloriam & populi christiani emolumentum. Quapropter orabat, ut si cujuspiam utilitatis fore putarentur, eos superiores typis excudi curarent.

F. ALEXANDER MEDICES.

F. ALEXANDER MEDICES Florentiæ nobili loco ortus, adolescens ordini nomen dedit in patria, evasitque artium & sacræ theologiæ lector meritissimus. Ejus habetur cùm cursum philosophiæ auspicaretur Camerini * 1620.

Oratio de dignitate sapientiæ ab eo habita in Ecclesia S. Dominici coram D. Mario Bonaventura nobili Romano, utriusque signaturæ referendario, Camertiumque ducatus generali gubernatore, Camerini, Francisci Joiosi 1620 in 4. Extabat apud Cinellum, qui & meminit *Bibl. volante*, Scanzia XII p. 3. Eamdem jam laudarat Scanzia V p. 4, sed ut Camerini editam 1629 in 4.

F. AMBROSIUS GOZZEUS.

F. AMBROSIUS GOZZEUS Dalmata Ragusii loco nobili natus, & in patria ordinem amplexatus, sacræ theologiæ magister, vir magnarum partium, ob egregias dotes a Paulo V ad Ecclesias Tribulensem & Mercanensem adunatas in ditione Ragusina promotus est anno MDCIX die XV junii, & gentili suo ac symmystæ Archangelo Gozzeo de quo supra ad 1609 suffectus. Ordini suo Prædicatorum mirum affectus fuit, cujus & decora quantum in ipso fuit prosecutus est. Qua ratione opus scripsit hoc titulo : 1620.

Catalogus virorum ex familia Prædicatorum in litteris insignium, Venetiis, Francisci Barilletti 1605 in 8 pp. 255. Quo in opere etsi non desint plura σφάλματα ob non consulta vetera monumenta, sunt & multa præsertim suæ ætatis & regionis sat accurata. Scripsit præterea

Opus de similitudinibus & exemplis.

Albetum familiæ Gozzeæ, seu stemma & genealogica series Gozzeæ gentis, ex qua nempe ipse oriundus.

Ejus meminerunt Fernandez & Fontana in Theatro, ubi obiisse dicitur anno MDCXX.

F. AUGUSTINUS BARETTI.

F. AUGUSTINUS BARETTI Italus patria Mediolanensis, & ut conjicio conventus S. Eustorgii alumnus, sacræ theologiæ magister, in Galliis diutius commoratus est, & primo quidem † 1620.

Avenione Joannis Francisci Bordini Romani e S. Philippi Nerii congregatione archiepiscopi Avenionensis theologus & ecclesiastes, fortè etiam ejus successoris F. Stephani Dolce Urbevetani quinta april. MDCIX ex ordine Prædicatorum assumti. Jam antea nempe ab anno MDLXXX Lutetiam Parisiorum se contulerat, ubi lingua Italica prædicando non parum inclaruit, adeo ut regina Franciæ Catharina Medicea in sacello regio palatii Borbonii quod incolebat pluries audierit concionantem. Idem imitata est altera Franciæ regina Maria Medicea, quæ Ludovico XIII rege ejus filio tum puero regni regens sæpius eum ex pulpito dicentem in eodem sacello audivit: ac inter concionatores regios ascivit. Bruxellas etiam adiit ac in aula principum Belgii cum plausu concionatus est. Sermones verò suos Italice pronunciatos alios idiomate proprio, alios ab amico se instante Gallice versos edidit ut sequuntur:

1. *Doctes & rares sermons sur les evangiles & festes de l'Avent avec quelques autres non moins excellens que profitables. Ensemble deux belles & admirables oraisons a la louange de S. Charles Borromee composez en Italien & prechez en divers temps en la royale chapelle de Bourbon & autres lieux, & traduits fidelement en François par commission de l'auteur*, Parisiis, Francisci Huby 1617 in 8 pp. 463.

2. *Tresor des plus excellentes vertus, qui conduisent l'ame au ciel, recueilli des choses plus remarquables prêchées en divers caremes par R. P. F. Augustin Baretti de l'ordre des Freres Precheurs en Italien, & traduit* &c. ut supra, Parisiis, Dionysii Moreau 1618 in 8 pp. 405.

3. *Quatre excellens & doctes sermons de l'ascension, pentecôte, trinité, & misericorde de Dieu prechez a Paris par* &c ut supra, Paris. Moreau 1619 in 8 pp. 147. Superiora omnia extant Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

4. *Predica della immaculata concepzion della B. Maria Vergine recitata nella capella regia di Borbone innanzi alla regina madre Catharina de' Medicis* 8 *dec.* 1582, Parisiis, Dion. Langlois 1582 in 4. Extabat anno 1671 Nanceii apud nostros.

5. *Panegirico di San Carlo Borromeo fatto* 4 *nov.* 1614 *e recitato nella chiesa del collegio di Marmoutier dal P. Agostino Baretti dell' ordine de' Predicatori*, Parif. Dionysii Langlois 1614 in 4 pagg. 25. Extabat anno 1671 Bruxellis apud nostros.

6. *Orazione in lode di San Carlo Borromeo fatta nel di della sua festa nel collegio*, &c. ut supra, Ibid. 1616 in 4 pp. 36.

Istæ duæ conciones Italicæ eædem sunt supra relatæ Gallicæ ad calcem adventus. Hæc posterior extat in Regia L 1124.

7. *Discorso delle lagrime di Maria vergine nella morte di N. S. Giesu Christo*, Antwerpiæ, Moreti 1620 in 4 pp. 41.

8. *Vagho Giardino di rose corrispondenti a sacri mysterii del SS. Rosario con le istruzzioni necessarie ed indulgenze. Aggiuntovi un facilissimo modo di saperfi ben confessare*, Avenione, J. Bramereau 1606 in 12 pp. 205. Isti duo extant apud nostros ad S. Honorati.

9. *Discorsi morali sopra i sette salmi del nostro Innocenzio Cybo*: ut Gallice a Joanne Baudoin redderentur, curavit. Vide *Innocentius Cybo* supra ad 1612.

Mirum illustrem hunc verbi Dei præconem Italis etiam nostratibus fuisse incognitum.

F. CORNELIUS DE MONTE.

F. Cornelius de Monte Nicææ in Provincia nobili genere ortus, litteris amœnioribus egregie instructus, poeta & orator disertus ac elegans, juris utriusque doctor jam laureatus, cùm ad summa quæque seu in republica seu in Ecclesia aspirare posset, tum in Regno Siciliæ agens in cœnobio S. Brigittæ *di Posilippo* omnibus mundanis spretis ordini se addixit. Sacræ theologiæ per omnes scholæ agones magister tandem renunciatus, Philippo II regi catholico fuit acceptus in primis, a quo & annuum ducatorum 400 honorarium ex archiepiscopatus Salernitani reditibus solvendum meruit. Ad episcopatum Augustæ Prætoriæ in Salassis a Carolo Emmanuele Sabaudiæ duce nominatus, & a Paulo V approbatus, eam dignitatem inire constanter recusavit. Obiit Neapoli in cœnobio S. Dominici anno MDCXX die XXV februarii, ibidemque fuit sepultus. Scripsit 1620.

Ragioni di stato cavate dalla sacra scrittura.

Compassione della beata Vergine. Comitissæ de Lemos proreginæ Neapolitanæ nuncupavit.

Divota consideratione sopra le parole dette da Christo nostro redentore sù la cruce. Federico cardinali Borromeo archiepiscopo Mediolanensi nuncupavit.

Hactenus Vallius in Compendio, qui & hæc ubi edita addere omisit.

F. DOMINICUS GORI.

F. Dominicus Gori Etruscus, patria Florentinus, S. Mariæ Novellæ alumnus, sacræ theologiæ magister in actis cap. gen. Olissipon. MDCXVIII promotus, vir singulari pietate vitæque austeritate clarus, sed & præclaris quas in homine desideres dotibus præditus paulo post morte præmatura sublatus est. Cui insigne hoc epitaphium erexit Societas S. Benedicti e primoribus Florentinis adunata: *Dominicus Gorius Florentinus, Dominicanæ familiæ sacerdos ac theologus, hujus collegii moderator, in quo animorum culturam singulari studio per* XX *annos viam vitæ praeundo exercuit, assiduis concionibus ad Florentinum populum habitis, divinæ philosophiæ partem explicuit, unde honeste sanctèque vivendi præcepta ducuntur. Genus orationis adhibuit adeo pudicum, adeo grave, & ab omnibus ineptiarum flosculis alienum, ut ipse potius eloquentiam, quam ipsum eloquentia commendaret. Orationi par ingenium, utrisque eruditio, quam si quotidianas gravissimas curas, quibus ad singulorum commodum salutemque incumbebat, ignorasses, dixisses prorsus abdito aliquo recessu per summum otium acquisitam. Natura simplex & apertus, non rugis aut supercilio simulata tristitia, sed vere & ex animo pietatis colentissimus. Aulam attigit non ipsum aula. Optimos principes coluit, ab ipsis adamatus, & piis consiliis adhibitus. Demum ob perpetuam vitæ innocentiam, & summam in omni virtute præstantiam sanctitatis opinionem consecutus, animam Deo reddidit* III *Idus septemb. anno salutis* D. M. DC. XX. *Ætatis vero* XXXXIX. *Benedictinum collegium patris optimi ac desideratissimi præclara in se merita dicatis exequiis testatur.* Sic refert F. Raphael delle Colombe symmysta *T. II delle sue prediche* sub finem prologi, Gorium ut perfecti oratoris christiani exemplar compositione & dictione exhibens. Scripsit 1620.

Considerazioni morali intorno alla vita di Christo Salvatore nostro, T. I, nel quale si tratta di due principali cause che condussero Christo al mondo, cioè Dell' amore portato a noi, e dell' amore che volle eccitar in noi, Florentiæ

Extabat anno 1680 apud nostros Tarasconæ.

SÆC. XVII. *La vita del venerabile Padre Fra Sanctes Tofinio :* Sic enim refert F. Reginaldus Cecchinius in ejusdem Sanctes vita p. 20. *Hoc idem*, inquit, *refert F. Dominicus Gorius theologia magister ordinis nostri, vir inculpabilis vitæ, sicut in vita ejusdem patris ab eo genuino sermone conscripta diffuse commemorat.* An typis prodierit me latet, saltem ms apud suos servatur.

F. FELIX RICHETTI.

1620. F. Felix Richetti Senis ortus, litteris humanioribus optime jam instructus, ordinem in patria conventuque S. Dominici professus est, in quo præclaras ingenii sui dotes exhibuit. Bononiam studiorum causa missus sacris litteris & theologiæ tanta animi contentione atque felicitate incubuit, ut inde reversus ad suos lectoris ac magistri munere functus fuerit quatuor solidis annis, uti testatur qui & magistrum eum habuit in philosophicis Ugurgierius noster Azolinus ejus discipulus consodalis & popularis *Pomp. Sanes.* Tit. 19 num. 47. Cùmque ad sublimiora virtutum eruditionisque fama vocaretur, ætate florente annorum circiter xxx natus ex hac mortali luce subreptus est die anni MDCXX, ibidemque inter Fratres suos collocatus jacet. Scripsit autem ac in publicam etiam lucem emisit

Compendio della vita del B. Ambrosio Sansedonio Sanese, Bononiæ, 1615.

F. GASPAR ZARFATE.

1620. F. Gaspar Zarfate vir insigni pietatis eruditionisque laude venerandus, patria fuit & professione Mexicanus, qui postquam artes in conventu Tascalensi seu Populationis Angelorum vulgo *La Puebla de los Angeles* docuisset, ad SS. Rosarii Philippinarum provinciam prælatorum ex imperio anno MDCV transiit, in qua tantis claruit virtutibus, ut præcipuis missionum dignitatumque decorari meruerit honoribus. Inter primos ille fuit in provinciam Novæ Segoviæ missus fidei promovendæ operarios, quorum & linguam optime calluit, aliosque docuit omnium primus. Ea porro fuit austeritate vitæ sanctimoniaque conspicuus, non modo apud Fratres suos, apud quos prædicatoris titulo generalis, ac in ea provincia diffinitoris vicariique generalis, atque conventus Manilensis semel iterumque prioris officio functus est, sed & apud extraneos etiam ac Indos ipsos indigenas, ut communi voce *Prior Sanctus* ab omnibus ceu per antonomaziam diceretur. Demum ischuriæ dysuriæve cruciatibus exhaustus, cùm Manilæ secundo priorem ageret, nec muneris sui partes omnes implere, suisve incubare posset ovibus, abdicato sponte onere, mortem lætus aspexit ibidem anno Christi MDCXX, cujus in actis sequentis capituli provincialis prima maii MDCXXI memoria insignis. Hæc de eo noster Didacus Aduarte *Histor. prov. Philippin.* lib. 2 c. 16 pag. 106, apud quem plura legesis. Eodem teste scripsit

1. *Vocabulario o Arte de la lengua de los Indios de la Nueva Segovia.* A quo qui subinde de ea scripserunt hausere.

2. *Tratados espirituales muchos en la mesma lengua per los mesmos Indios, para entender y creer mejor los misterios de la Fe.*

F. GREGORIUS MANDOSIUS.

* 1620. F. Gregorius Mandosius Romanus conventus S. Mariæ ad Minervam alumnus, vir non minus sacrarum litterarum peritia, quam pietatis ac disciplinæ regularis laude insignis, theologiam in gymnasio Romano, cui *a Sapientia* nomen est, annis MDCXIX & XX professus est. Concionibus etiam magnum sibi fecit nomen, quas in præcipuis Italiæ civitatibus per quadragesimam habuit. Has & alias per annum plures multis voluminibus scripserat, ut & multa tum theologica tum philosophica, quæ ab ejus obitu a variis subrepta evanuere. Sic refert Prosper Mandozius in Bibl. Romana Centuria v, n. XII, ubi sibi consanguineum Gregorium videtur indicare, quem Fabii Mandosii & Lucretiæ de Statis addit filium fuisse, & ejus extare opusculum editum pietate refertum hoc titulo :

Breve compendio delli divoti discorsi dell' orazione al cardinale d'Aracæli F. Agostino Galamino già maestro dell' ordine vescovo di Loreto dicato, Viterbii, Discipuli 1616 in 12. Habebat Cinellus & meminit *Bibl. Volante* Scanzia XII p. 58.

F. HYACINTHUS DE LEDESMA Y MANSILLA.

F. Hyacinthus de Ledesma y Mansilla Hispanus ex *Talarrubias* ducis Bexarensis oppido ortus, ac Toleti ordinem professus ad Franciscum Didacum Lopez de Zuniga Bexans ducem nuncupavit anno MDCXX, quod scripserat opus hoc titulo : 1620.

De la lengua primera de España libris duobus, quos Matriti apud Christophorum de Zambrana equitem Calatravensem vidisse se testatur Antonius in Bibl. Hisp.

F. JOHANNES DE RUEDA.

F. Johannes de Rueda Hispanus provinciæ Philippinarum alumnus, circa MDCXX claruit, & librum lingua Japonica scripsit hoc titulo : * 1620.

Del Rosario de nuestra Señora, in quem plura miracula intulit ex historia seu annalibus Rosarii nostri Fernandez.

Sic refert ipse Fernandez *Historia del Rosario* lib. IX p. 14.

F. GUILLELMUS NICOLAI.

F. Guillelmus Nicolai Gallus, cujus patriam retegere non potui, scripsit ac edidit libellum, quem unus ex nostris sodalibus se vidisse Cadomi in Bibliotheca nostra asseruit hoc titulo : * 1620.

Merveilles du Rosaire, Fontiniaci 1620 in 12.

F. HIERONYMUS CONTARINI.

F. Hieronymus Contarini nobili patritiaque Venetiarum hujus nominis gente ortus, ordini nomen dedit in patria in S. Dominici, summusque evasit sua ætate theologus. Vicarium seu præfectum agebat apud S. Secundum ad Venetias anno MDXCVII, unde S. Petri Martyris Muriani similiter ad Venetias prior assumtus est, quam domum non diu rexit, nam ob egregias dotes a Clemente VIII ad Ecclesiam Justinopolitanam, *Capo d'Istria* vernacule dicunt, promotus XV maii MDC, sponsam hanc suam egregiis gestis ornavit ac multis muneribus viginti annorum spatio quibus præfuit, cumulavit. Anno MDCXX fatis cessisse dicunt Ughellus *Ital. Sac.* T. V, & Fontana in *Theat.* Ejus cum laude meminit F. Dominicus Codagli *Hist. dell' Isola e monasterio di S. Secundo*, addens scripsisse * 1620.

Commentaria in quosdam libros Aristotelis, & librum hoc titulo

Teatro del Cielo e della terra.

Hunc

Hunc inter scriptores suos Lombardos omisit Rovetta.

F. JOHANNES BERNARD.

† 1620. F. JOHANNES BERNARD Belga Artesius, pago *Linicourt* ad Bapalmam ortus, Duaci ad ordinem ascitus, sacræque theologiæ licentiatus, insignis apud suos Ecclesiastes quadraginta annis variis in locis concursu populorum fructuque maximo eo munere functus est: in blasphemos præsertim zelo ardens, quibus & verbo & scripto, ubique bellum indicebat acerrimum, sed nec ultimis duodecim vitæ annis cæcus licèt, vel a sacro suggestu, vel a pœnitentiæ tribunali sibi temperavit. In his operibus a morte comprehensus lætus abiit ad superos secunda februarii Christi MDCXX ætatis LXVII, sepultus apud suos Duacenses, quibus aliquando, ut & Audomarensibus bis præfuerat prior. Scripsit teste F. Ghilberto de la Haie, quem hîc excipio in *Bibl. Belgo-Dom.*

1. *Le grand tresor des pardons & indulgences de la confrairie de la tres sacree Vierge Marie du saint Rosaire*, Audomari, Francisci Bellet 1606 in 12.

2. *Traité de la confrairie du tres saint nom de Dieu & de Jesus contre les jureurs & blasfemateurs: & Instructions & avertissement pour mediter les 15 misteres du Rosaire, traduite de l'Italien du P. Gaspart Loart S. J.* Duaci, Joannis Bogard 1608 & 1615 in 12.

3. *Le foüet divin des jureurs, parjureurs, & blasfemateurs du tres saint nom de Dieu, de Jesus, & des saints*, Duaci, Marci Wion 1618 in 8 pp. 352. Quod opusculum dicitur tum oculis orbus dictasse & edidisse.

Octo spissiora volumina propria manu scripta *de omni scibili* reliquisse ferunt monumenta Belgica mihi in schedis servata, & a F. Joanne *Desplanques* Belga mihi missa, quod diligentiæ auctoris non parvum argumentum. Ejus meminit F. Philippus Petit in Historia sua Gallica conventus Duacensis, Valerius Andreas *Bibl. Belg.* Swertius in *Ath. Belg.* sed & noster Guillelmus Seguier in *Palma Rosarii.*

F. JOHANNES LORENÇANA.

1620. F. JOHANNES LORENÇANA Hispanus, Legionensis patria, in conventu S. Stephani Salmanticæ nomen dedit prima ætate professus, sicque sacris incubuit strenue litteris & disciplinis, ut sacræ theologiæ præsentati titulo decorari meruerit. Erat vir non litteris modo, sed morum gravitate & honestate, zeloque salutis animarum & regularis disciplinæ studiosissimus, quo certe succensus, occasione nata trajecit in occidentales Indias, regiamque appulsus civitatem, quæ Lima vulgo civitasque Regum appellatur, adeo gnaviter animarum incubuit saluti, ut omnium sibi oculos & corda devinxerit. Quare in cap. provinc. XXIV julii MDXC Limæ celebrato Salmantini conventus renunciato filiationis jure translatus est in regiam SS. Rosarii Limanam domum provinciamque Peruanam, sequentique capitulo provinciali ibidem celebrato MDXCIV datus est collegii S. Thomæ regens: tum anno MDC ineunte februario prior electus & confirmatus, etiam a priore provinciali F. Didaco seu Jacobo de Ayala in Europam negotiorum causa transmittente vicarius provincialis institutus. Ayala verò Romæ defuncto ipse in comitiis provinciæ XXIV julii MDCII eodem in Limano conventu summa animorum concordia prior provincialis est renunciatus: quæ circiter tempora SS. virgini Limanæ Rosæ de S. Maria tertiariæ fuit a spiritualibus arcanisque animæ consiliis & confessionibus. Jam antea illud ei mirum contigerat & singulare, quod Leonardus noster Hansen vitæ ejusdem virginis refert pag. 219: Joanne scilicet nostro ad altare fidelibus sacram Domini mensam accedentibus in ecclesia nostra administrante, cum cæteris promiscue Rosa nusquam antea ab eo visa nec nota processit, cujus ora & facies, ubi illa sacramentum devote suscceptura velum reduxit, Joannis oculos animumque cœlestis luminis & gloriæ radiis ita perstrinxere atque perfudere, ut e cœlitibus apparuisse sibi crediderit aliquem, reique novitatem explorandi penitius ardentissimum exinde desiderium habuerit. Quod & postea dum minime cogitaret impletum est. Nam divina providentia eum postea Rosæ non modo confessarium dedit, sed & præceptorem, cui virgo obedientiam usque ad mortem, quæ XXIV aug. MDCXVII accidit, velut regulari suo superiori exhibuit. Non diu post sanctam virginem superfuit ille tum a pluribus annis magisterii laurea insignitus, primariæ theologiæ cathedræ in universitate moderator, sacrique fidei tribunalis consultor, mortuus circa MDCXX. De quo legendi nostri Antonius de Remesal *Hist. prov. de Chiapa* p. 546, & Joannes Melendez *Tesoros verdaderos* T. II p. 309 & 495. Ejus extant

In universam S. Thomæ de Aquino Summam commentariorum volumina quatuor fol. Romæ in archivo magistri ordinis servata, eo scilicet editionis gratia missa.

F. JOHANNES NICOLAUS CIMINELLI CARDONE.

† 1620. F. JOHANNES NICOLAUS CIMINELLI CARDONE Siculus Aprutinus, Atessæ ad Sarum sive Sagrum fluvium ortus, vir ingeniosus, priusquam ordini nomen daret, typis ediderat opellam a qua elementum *R* omnino excluserat. Titulum sic refert Toppius

La R, sbandita sopra la potenza d'Amore: nella quale compositione non vi era nessuna R, Neapoli, Joan. Jac. Carlini 1614 in 8.

Postquam verò institutum nostrum amplexus est similis generis opus integrum composuit hoc titulo

L'Alfabeto distrutto. Nempe orationes variæ sunt a quarum prima omnino exulat littera *A*: a secunda littera *B*: a tertia littera *C*: & sic deinceps: at cùm illud Sabaudiæ duci nuncupaturus iter arripuisset, in via decessit. Sic Toppius citatus.

F. JOHANNES PETRUS GRIPHEUS.

† 1620. F. JOHANNES PETRUS GRIPHEUS Siculus Panormitanus, conventus S. Dominici alumnus, S. T. magister, studii illius generalis Regens institutus fuit in capitulo generali Parisiis anno MDCXI celebrato. Ibidem & Augustæ prioris munere functum testatur Antoninus Mongitore in *Bibl. Sicul.* plurimique habitum apud Siciliæ proregem Franciscum de Castro comitem Castri, cui & fuit a sacris confessionibus, ejusque curis ad episcopatum Nolensem in Campania promotum; verùm cum Romam accederet inaugurandus, Gaetæ morbo correptum abiisse ad superos ætatis LXX Christi MDCXX. Ejus meminere Petrus Cannizarus in *Religione Panormi* MS, F. Hyacinthus Montaltus noster in *Histor. Dominicana Siciliæ* itidem MS. Edidit

Rosario della gloriosissima Vergine Maria madre di Dio, Panormi, 1618 in 8. Ad cujus calcem referuntur:

SÆC. XVII. *Miracoli fatti da Dio per virtù del rosario.*

F. JOSEPHUS DE TEXERA.

† 1620. F. JOSEPHUS DE TEXERA Lusitanus, loco nobili ineunte anno MDXLIII natus, & sub cura parentum litteris humanis egregie excultus, ætatis XXII jam completo Christi MDLXV ordini nomen dedit in conventu Azeitamensi, virque fuit & disciplinæ regularis studio, & eruditionis laude, & avitæ catholicæ fidei zelo commendatissimus. Hinc variis in sua Lusitaniæ provincia cùm honore functus est & scholæ & sacri pulpiti, regiminisque muneribus, præeratque jam primario Portugalliæ conventui nostro Scalabitano, *Santaren* vulgo dicunt, quo Sebastianus rex Aphricanam illam infaustam aggressus est expeditionem anno MDLXXVIII. Cùm autem Sebastiano cardinalis Henricus ætate jam & sacerdotio gravis successisset brevioris princeps regiminis, hocque etiam mortuo XXXI januar. MDLXXX, de ejus successore successionisque jure gravissimæ ortæ essent inter Europæ principes & apud Lusitanos contentiones, bellorumque tumultus & odiorum, Antonii nothi regni competitoris, quem non exigua ecclesiasticorum, nobilium & populorum turba regem elegerat & acclamaverat, partes Josephus noster secutus est ad mortem usque fidissimus. Nam anno MDLXXXI in Galliam auxilii petendi causa progressum comitatus est, & in ejus aderat exercitu navali fatali illo die XXVI julii MDLXXXII decretoriaque pugna ad Terceras insulas, qua fusus Antonius, & Philippus *Strozzi* auxiliaris Gallici dux exercitus ipse cæsus occubuit, capta etiam a victore Francorum duo millia, inter quos & Josephus noster inventus, idcirco vinctus & Olissipone in carcerem detrusus. Exinde tamen aufugiendi nactus opportunitatem & viam, in Galliam iterum venit, ubi Antonium reperiens a sacris ei fuit arcanisque deinceps confessionibus; cùmque aulam sæpius adiret, ita Henrici III reginæque matris Catharinæ Mediceæ sibi conciliavit gratiam, ut ab utroque inter concionatores & consiliarios regios ascitus sit sacramento hujus muneris præstito. Antonium ob tumultus Gallicos in Britanniam minorem seu Armoricam secedentem, & exinde etiam in Angliam anno MDLXXXV trajicientem comitatus est, anno tamen MDLXXXVIII exinde Lutetiam redierat, nam a dicta regina matre tum Lugdunum legitur missus cum commendatitiis ad urbis præfectum *Mandelot* & primores litteris, ubi & a mense julio ad anni sequentis MDLXXXIX exordia vixit, F. Petro de Bollo Sabaudo nostrorum ibidem priori tum gratus & acceptus, cui & utilia pro bono sui conventus regimine, asserendaque disciplina dedit consilia, quibus ille prudenter usus est. Verùm æstuante tum in Galliis unione vulgo *la Ligue* adversus Henricum III jurata, cui primores Lugdunenses pertinacissime adhærebant, potissimum archiepiscopus Petrus *de Pinac* clerum utrumque secularem & regularem secum ducens, Josephus ceu regi christianissimo in primis addictus, & unionis infensissimus hostis, iis mox suspectus, tum ut hæreticus aut hæreticorum fautor traductus est: hinc eo fortè absente libros ejus omnes omniaque scripta ex ejus cella subripuerunt, accusandi causam in iis inventuros se sperantes, quæ & omnia flammis addixerunt, in auctorem eodem modo sævituri, ni de tota re monitus vitæ suæ consulens prudenter aufugisset initio anni MDLXXXIX. Ad Henricum III patronum suum exinde rediit, Turonibusque aliquandiu stetit: tum Henrico IV ejus successori utrique semper fidus adhæsit, hocque anno MDXCIII Parisiis rege tandem agnito & recepto, eò etiam rediisse verisimillimum: certo ibi erat anno MDXCV quo regi suo Antonio XXVI aug. morienti suprema christianæ religionis exhibuit officia. Aulam Gallicam exinde secutus est pro sui regii concionatoris & eleemosynarii muneris ratione. Anno MDXCVI Rotomagi præsens aderat, cùm altero nativitatis Domini die scilicet Stephano protomartyri sacra in ecclesia S. Michaelis inter manus Alexandri cardinalis de Florentia Clementis VIII de latere legati, Carlotta Catharina Henrici principis Condæi vidua hæresim Calvinianam damnavit ac ejuravit. Quod verò tum a legato apostolico mandatum acceperit Josephus noster, fortè lectori non ingratum erit hîc invenire, ut eorum obstruatur os, qui fidem ejus ac religionem in dubium vocare veriti non sunt. Sic verò refertur in libello cui titulus *Narratio conversionis* dictæ principis *Carlottæ viduæ Condææ* pag. 35:

Postquam verò illustrissimus D. legatus omnia rite quæ ad cærimoniam pertinerent, consummavit in eo actu, surgente illustrissima D. principissa, fuit alta voce postulatus P. R. F. Josephus Texera Portugallensis ordinis S. Dominici S. T. magister, vir omnibus pro sua eruditione & doctrina probe cognitus, qui confessarius multis annis fuit D. Antonii regis Portugalliæ, sic in nostris partibus habiti & cognominati. Cùm accessit supradictus pater ad illustrissimum D. legatum, ei injunctum fuit a cardinalibus assistentibus, ut in genua procumberet secus pedes dicti illustrissimi D. legati, ut etiam erant flexis genibus iidem illustrissimi cardinales & cæteri prælati. Statim D. legatus prolixo sermone declaravit sibi bene constare informatione facta per certos quosdam magni nominis viros sapientes, pios, & virtutum omnium studiosos, quemadmodum ille semper egerit ubique religiose & fortiter, ut optime etiam adoptioni suæ S. Dominici filii corresponderet, dum in vivis agendo spiritum divinum tanti patris in terra retineret, affectus zelo augendæ Ecclesiæ Dei & conversionis piæ eorum, qui in erroribus novarum opinionum versarentur. Adeoque etiam quia sibi compertum erat, quod dictus pater esset notus & carus non solum suæ majestati christianissimæ, principibus, Domino Comestabili, ac ejus fratri, sed etiam gratus ipsi principissæ: ex qua etiam intellexerat eidem ab ipsa fuisse commissam curam excellentissimi principis filii sui circa spiritualia in officio consiliarii eleemosynarii, concionatoris, ut etiam illud ipsum munus habebat erga suam majestatem christianissimam: itidemque quia ille optime callebat linguas Italicam & Gallicam: iis de causis & aliis multis dotibus, quibus ille esset insignitus, quas tunc silentio præteribat ob temporis angustias, significavit se valde gaudere, quod isthic ipsum præsentem offendisset in eo actu, ut illi hanc oviculam committeret, quæ recens ad rectam viam salutis redierat. Propterea se ut legatum suæ sanctitatis, & illius nomine illi præcipere, ut in pensum suum annumeraret: nimirum de instituenda illa principissa in iis omnibus, quæ ad fidem & doctrinam christianam pertinent, erroribus, ritibus, & ceremoniis Calvinismi penitus ejectis omnibus atque eradicatis, perpetuaque oblivione extinctis: ac simul ut sibi munus assumeret, quod ad confessarii jus & auctoritatem referri solet ad illam principissam audiendam & absolvendam ab omnibus suis peccatis & erroribus: ad quod exequendum munus ille D. legatus ipsi omnem suam potestatem conferebat adeo integram, atque a SS. D. papa habebat. Dicto patri declaravit præterea D. legatus absolutionem quam principissæ contulerat, esse solummodo judicialem, sed alioquin se illi hoc injungere mu-

» nus, ut illam sacramentaliter absolveret : propter- » ea ad se pertinere, ut illam audiret in confes- » sione & simul absolveret, atque medio sacra- » menti pœnitentiæ & altaris ipsa tunc perfecte & » realiter absoluta remaneret. Denique quartam » horæ partem supradictus D. legatus consumsit in » ea exhortatione ad P. Texeram, dum eum con- » siliis instituit, ac documentis ornat quamplu- » rimis, ut recta collimaret in eo munere ac offi- » cio præstando, quo ipsum onerabat. Maxima pars » circumstantium non se loco movit, donec D. le- » gatus finem fecit, ac postea surrexit. Et quia non » intellexerant plerique omnes verba illius, id ma- » jorem in modum scire cupiebant & percuncta- » bantur, ut quid fuerat vocatus iste pater, & fle- » xis genibus tam diu ibi perstiterat. Putabant enim » dictum patrem aliquam confessionem sive abjura- » tionem ibi fecisse, & ob id mirabantur, quia » etiam agnoscebant virum, sciebantque eum non » modo incolumem & alienum esse ab omni hære- » sis labe nec non & pravæ opinionis : verum etiam » illum ipsum semper & in omni parte sanctæ nos- » træ fidei propugnatorem diligentissimum fuerant » experti. Præterea notum erat plerisque ejusdem » patris exemplo, doctrina, & consuetudine non- » nullos hæreticorum dogmata deserentes verum » Dei cultum fuisse amplexos. Quod cùm rescivis- » sent, gaudio summo affecti sunt. Erat autem om- » nium tanta lætitia, tantumque gaudium & animi » exultatio tota civitate, ut in illis diebus proxi- » me sequentibus, quacumque incederet dictus pa- » ter, cum maxima hilaritate & concursu plurimo » eum sibi invicem ostenderent digito, ac dicerent: *Ecce hic est*.

Omnia tum sibi commissa fideliter executus est, ac deinceps in obsequio regis & familiæ regiæ, ita tamen ut quicquid illi supererat otii, totum id litteris, quas impensius coluit semper, & scribendis libris insumeret. Circa MDCXX lucem hanc reliquisse ex eo autumamus, quod nulla deinceps nobis extet ejus memoria. De eo agit sed leviter Antonius in *Bibl. Hisp.* quod Hispanis nimis adversum forsan ac minus æquum existimarit. Antonium excipit Altamura noster ad 1590. Hæc ejus opera :

1. *De Portugallia ortu, regni initiis, & de rebus a regibus universoque regno præclare gestis compendium excerptum per F. Josephum de Teixera Lusitanum ord. Præd.* Parisiis, Joan. Mettayer 1582 in 4 pp. 70. Extat Parisiis in Regia O 881.

Hanc opellam impugnavit Duardus Nonius Leo, sive ut habet Antonius, Eduardus Nuñez de Leon libello cui titulus, *Censura in libellum de regum Portugalliæ origine, qui F. Josephi Teixeræ nomine circumfertur : videsis Hispania Illustrata* T. II pag. 1222 : contenditque sibi Josephum Teixera tum in vinculis Olissipone detentum fassum fuisse istud compendium non a se, sed a nostro F. Stephano *de Lusignan* compositum : cujus fides penes Duardum. Ut ut sit sive ad eam confessionem gravioris metus carceris Josephum compulerit, sive revera ejus non sit, ut suum postea liber factus defendit, & adversus censuras Eduardi tuitus est libello edito hoc titulo :

2. *De electionis jure quod competit viris Portugallensibus in augurandis suis regibus ac principibus*, Lugduni 1589 : & iterum curis Petri Olim ementiti auctoris, cujus epistola de actis nostri Josephi præfixa legenda 1590 in 12 : Denique sub novo titulo, *Speculum tyrannidis Philippi regis Castellæ in usurpanda Portugallia. Verique Portugallensium juris in eligendis suis regibus ac principibus cum annotationibus I. I. F. a V. I. C. Gall. nunc tertio in lucem editum*, Parisiis 1595 in 8 pp. 129. Excerptum autem hoc opusculum dicitur initio ex auctoris *ad inquisitores Portugalliæ anticrisi, cujus pars magna Lugduni Galliæ anno 1589 typis mandata fuit, & cujus hic est liber tertius*; sub nomine supposititio *Olim* editus. Hic ut & superior extat apud nostros ad S. Honoratum.

3. *Exegesis Chronologica sive Explicatio arboris gentilitiæ invictissimi ac potentissimi Galliarum regis Henrici ejus nominis IV regum* LXV, *Navarræ III regum* XXXIX *ex probatissimis historicis, Latinis, Gallicis, Italicis, Castellanis, ac Portugallensibus, delineata atque desumta studio & opera R. P. F. Josephi Texeræ Portugallensis ord. Præd. Antonii regis Portugalliæ atque etiam Henrici III piæ memoriæ regis Franciæ & Poloniæ concionatoris*, Turonibus 1590 : Iterum ab auctore aucta Lugduni Batavorum in offic. Plantin. 1592 in 4 : Ibidem, Rapheling 1617 in 4.

La meme traduite en François par C. de Heris dit Coqueriomont, Parisiis, Ægidii Beys 1595 in 4 pp. 183 & 109. Hic titulus : *Explication de la genealogie du tres invincible & tres puissant monarque Henri IV du nom* LXV *roi de France, & III de ce nom* XXXIX *roi de Navarre. Le tout tiré des histoires tres approuvées tant Latines, que Françoises, Italiennes, Espagnoles, & Portugaises, par l'etude & labeur du R. P. Joseph Texere &c.* Extant in Regia L 684 & 685.

4. *Stemmata Franciæ. Item Navarræ regum a prima utriusque gentis origine usque ad regem Henricum IV auctore F. Josepho Texera ord. Præd.* Lugduni Batav. Joh. Le Maire 1619 in 4. Hoc opus idem omnino cum superiore, imo eadem editio cum illa anni 1617, solo titulo mutato : in Regia L. 541.

5. *Explicatio genealogiæ Henrici II Condeæ principis a D. Ludovico, & ab Imbaldo Trimulio ad utrumque dicti Henrici parentem repetita*, Parisiis, Plantin 1596 in 8 pp. 83. *La meme en François traduite par Jean de Montbelliard*, Ibid. 1596 in 8. Extat in Regia L 1954.

6. *Rerum ab Henrici Borbonii Franciæ protoprincipis majoribus gestarum epitome : ejusdemque Henrici genealogiæ explicatio a Divo Ludovico per Borbonios, atque ab Imbaldo Trimollio ad utrumque dicti Henrici parentem repetita*, Parisiis, Leodegarii Delaz 1598 in 12 pp. 237, in Regia L 1953. Ad finem epistolæ nuncupatoriæ se dicit *regis Henrici IV consiliarium eleemosynarium & concionatorem, Carlottæ viduæ Condeæ confessarium, & Henrici principis Condei cui opus nuncupat eleemosynarium primarium*.

7. *Regiæ Borboniorum familiæ, & Trimolliorum principum genealogia*. Hujus opusculi ut propediem in lucem edendi meminit auctor in superiori pag. 74, & ejusdem ut distincti fit mentio in privilegio regio.

8. *Narratio in qua tractatur de apparitione, abjuratione, conversione, & synaxi illustrissimæ principis Carlottæ Catharinæ Trimolliæ principissæ Condeæ, Henrici Borbonii primi in Francia principis sanguinis primique paris matris, auctore P. V. D. P. C. Raphaeli Parvipallis regio typohrapho ut ederet missa anno 1597 in 12 pp. 62.* Extat apud nostros Parisienses ad S. Honoratum ad calcem libelli 6 loco recensiti. Non parvum mihi dubium est, quin hujus narrationis ipse Texera sit auctor, adeo multa & singularia de eo in hac opella referuntur, & ex qua supra fragmentum dedi. Quod si verum sit, trium aliarum fuerit etiam auctor, quas ab eodem typographo edi optabat :

I. *De regio Henrici IV in Rothomagensem civitatem ingressu anno 1596.*

II. *De Gilberti Talbot comitis Salopiæ adventu, qui Garterium suæ Majestati Christianissimæ ob-*

SÆC. XVII. *tulit, ac de ejusdem Garterii sive periscelidis origine.*

III. *De numero equitum auratorum, quos sua dicta majestas in suum ordinem Sancti Spiritus cooptavit Rotomagi, atque de ipsius ordinis institutione.*

Quæ tamen an editæ sint cùm non comperer im, otiosioris diligentiæ requirendum permitto, ut & quis sit iste P. V. D. P. C. si alius a Texera. Certe hujus *Raphaelis Parvipallis* typographi regii nulla est apud Thomam Joly in Historia sua Typographiæ Gallicæ memoria, adeò ut nomina videantur ab auctore se incognitum volente de industria supposita.

9. *Adventure admirable par dessus toutes autres des siecles passez & present, qui contient un discours touchant les succez du roi de Portugal Dom Sebastien depuis son voiage d'Afrique, auquel il se perdit en la bataille qu'il eut contre les infideles l'an 1578 jusques au 6 de janvier an present* 1601. *Auquel discours il y a plusieurs histoires curieuses, quelques anciennes propheties & autres choses, par lesquelles appert evidemment celui que la Seigneurie de Venise a detenu prisonnier lespace de deux ans & vintg deux jours estre le propre & vrai roi de Portugal D. Sebastien. Plus une lettre qui declare par quelle maniere il fut mis en liberté le 15 decemb. dernier passé. En outre comme il sortit de Venise, & s'en vint a Florence. Le tout traduit de Castillan en François* 1601 in 8 pp. 126. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

De hoc Sebastiano redivivo sic Brietus ad 1600. » Venetias accesserat eodem vultu, ætate, statura, » sermone (cum vero aliàs Lusitaniæ rege) jura» bantque eum ipsum esse, qui aderant Venetiis » Lusitani. Cùm senatui hæreret aqua, dimissus est, » dumque pergit in Lusitaniam, ubi jam aliquid » turbarum, in Etruria a duce Ferdinando captus, » Hispanis traditus est & Neapolim perductus: hic » contumeliose traductus est, inde missus in His» paniam, ubi finem vitæ atque tragœdiæ imposuit. » Hunc quidam Calabrum fuisse volunt a Lusitanis » excitatum, quod alii negant ob mitius ab Hispa» nis de eo sumtum supplicium, illiusmodi reis ne» quaquam parcere solitis, & tam levem mulctam » certum proferunt ejus innocentiæ testimonium.

Cæterum in hoc scripto Gallico plura noster Teixera profert de suis actis ac vita singularia.

F. OLIVARIUS DE CUEILLY.

† 1620. F. Olivarius de Cueilly vel *Cuilly* Gallus, in diœcesi Cenomanensi natus, conventus Lavallensis alumnus, gymnasii Sanjacobei Parisiensis collega, ita emicuit inter sodales, ut ad gradus in sacra facultate promoveri meruerit. Licentiam percurrebat annis MDXCVI, quo nonus pro Sorbonica respondit & XCVII, annoque sequenti inter viginti septem licentiatos, quorum novemdecim erant regulares, & in iis sex ex nostris locum obtinuit duodecimum. Parisiis & per Galliam inclaruit ab eruditione & facundia: concionator enim eximius gratissimusque variis præcipuisque conciones habuit in regni Ecclesiis. Quo demum obierit anno mihi incompertum, sed ad MDCXX & ultra pervenisse verisimillimum. Edidit hoc titulo:

1. *Morale interpretation sur les premiers chapitres du prophete Ezechiel divisée en* XXV *sermons pour les Advents*, Parisiis, Francisci Huby 1611 in 8 pp. 497. Opus Lanceloto de Vassé Domino illustri cujus parentes suos in studiis benefactores & patronos agnoscit, ab auctore tum conventus Lavallensis priore dicatum.

2. *Les fleaux de Dieu sur les hommes, avec les remedes qu'on y doit apporter, œuvre divisé en neuf discours divers. Ensemble quatre autres discours de la dignité des prestres, de l'entree en religion, de la profession du religieux, & d'une religieuse*, Ibid. 1613 in 8 pp. 709. Extat utrumque opus hoc & superius apud nostros ad S. Honorati.

De eo sic in Actis facultatis: Anno 1602 aug. 1 *F. Olivarius Cueilly prædicator magister nominatus fuit pro componendo dissidio inter Navarricos & priorem Sorbonæ, qui ubique præire volebat.*

F. PAULUS MARIA FAVENTINUS.

F. Paulus Maria Faventinus a patria Æmiliæ civitate vulgo *Faenza* cognomen sortitus ab ordinis magistro F. Seraphino Sicco in Armeniam circa MDCXV missus est visitator & vicarius generalis, cui auctoritatem apostolicam contulit etiam summus pontifex, quem propterea Persarum rex magno apparatu, honore, benevolentiæque singularis officiis est prosecutus. Porro in ea expeditione plurima præstitit Paulus noster in fidei dilatationem & cultum egregia, multosque ad sedis apostolicæ gremium revocavit, in quibus nobilem quemdam e Teutonia Luteri dogmatibus & religioni protestantium addictissimum, evangelica luce toto semestri perfusum ab errore revocavit. Ecclesiarum vasa apud schismaticos aut infideles oppignorata numerato redemit ære, iis etiam quibus aliqua deerant ad Dei cultum, necessaria contulit & procuravit. Scripsit ediditque in usum cathecumenorum & rudium 1620.

1. *Dottrina Christiana ove Catechismo.*

2. *Miracoli per mezzo della santissima Eucharistia, e del Rosario della Madonna oprati.*

Regularem ordinis disciplinam, quoad harum patiuntur difficultates regionum, & occupationes in ejusce ditionis domibus, prudentissime restituit. Demum & necessarios probe videns huic excolendæ Domini vineæ deesse fideles & idoneos, quique litteris & eruditione præsertim atque pietate singulari præstarent, operarios, zelo succensus animarum, Romam repetiit circa MDCXX, apud sedem apostolicam, ordinisque magistrum pro missionariorum ejusmodi supplemento interpellaturus. Sic refert Lopez noster P. V lib. 3 c. 60 fol. 412, qui addit scripsisse

3. *Relazione del suo viaggio, e della visitazione da se fatta nelle parti dell' Armenia*: Quam & summo pontifici & magistro ordinis obtulit.

F. PETRUS MARIA MUTONUS.

F. Petrus Maria Mutonus in cœnobio S. Nicolai Tarvisino ordinem amplexatus, ineunte seculo XVII claruit, ut ferunt monumenta provinciæ S. Dominici Venetiarum a Cherubino Torni ejusdem sodali Jacobo Quetif anno MDCLXXXIII transmissa, ubi & additur scripsisse 1620.

Responsionem ad epistolam Marci Antonii de Dominis ex archiepiscopo Spalatensi ad Anglicanos protestantes transfugæ. An autem & ubi typis prodierit, siletur, quod addent hîc sui gentiles.

F. ROBERTUS GUELLIN.

F. Robertus Guellin Gallus Carnutensis XXVIII januarii religiosa veste donatus in patria anno MDXCIV, professionem ibidem juvenis annorum prope XX die secunda julii MDXCVII emisit, tantamque in disciplina regulari litterisque navavit operam, ut in comitiis Franciæ provincialibus Bellovacis anno MDCVI habitis solemnes ex theologia conclusiones defenderit, & a patribus ad lecturam sententiarum in facultate Cadomensi 1620.

assignatus fuerit, in qua & lauream postea consecutus est. Ea verò præditus erat integritate morum & gravitate, eaque prudentia, ut & ad regimen e lycei palæstra pulpitoque cui solitus desudare, aliquando coactus fuerit accedere, prioris officio functus egregie toto sexennio Matisconi Æduorum: quo in munere præclare se gessit omnino, laboresque subiit immensos, ut ab hæreticis tota nuper ea regione Galliaque universa furentibus æquatam solo domum ordinis restitueret. Quo in opere vitæ munerisque sui finem invenit, jactis scilicet ad prioris ædificii lineamenta & vestigia novi fundamentis & erectis, in pace tandem a Deo vocatus ibidem adhuc ætate vigente nec dum annorum XLV major, januario MDCXX religioso fine quievit sepultus ibidem. Vir fuit disciplinæ regularis studiosissimus, disciplinis theologicis exercitatissimus, Græceque & Hebraice non imperitus, in lectione Patrum prope assiduus, multorumque vir laborum & vigiliarum, ac Ecclesiastes etiam sua ætate non ingratus. Zelo salutis animarum & fidei accensus, plura verbo scriptoque molitus est, quæ tibi subjicimus:

1. *Les sept lampes sacrees ardentes devant le throne de Dieu*, Parisiis, Francisci Pomeray 1615 in 12 pp. 376. Morales sunt quas Carnuti per quadragesimam diebus Dominicis habuerat in ecclesia nostra anno priori conciones. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati, ut & sequens:

2. *Enigmes sacrez composez en l'honneur de la Vierge Marie par le grand eveque d'Avila Tostat nouvellement expliquez & applicables aux festes de la meme Vierge par le R. P. F. Robert Guellin docteur en theologie religieux du convent de Chartres, & prieur du convent de Macon de l'ordre des FF. Precheurs*, Parisiis, Martini Durand 1619 in 8 pp. 303. In his tamen, qui fuit seculi gustus, nimius est in fabulis & historiis profanis allegandis, a quibus nunquam satis abhorreat sacer orator.

3. *Conciones quadragesimales Latine* MS, *concionesque aliæ de sanctis a paschate ad augustum mensem etiam Latine: Aliaque etiam Gallice scripta in psalmum* L Miserere mei Deus &c. *& alia plura* hujus generis.

4. *Tractatus polemici contra Calvini sectarios de rebus fidei. Ubi* 1. *agit de imaginibus.* 2. *de cultu sanctorum.* 3. *de festorum observatione.* 4. *de reliquiarum cultu.* 5. *de sanctorum canonizatione.* Ms.

5. *Institutiones linguæ Hebraicæ, sive Grammatica Hebræa* MS.

Quæ in conventu Matisconensi servantur; ut fusius narrat gentilis ejus, & consodalis ac æqualis F. Nicolaus le Febvre legendus in suo *Prædicatore Carnuteo*, quem hîc excipimus.

F. ROMUALDUS COLI.

* 1620. F. ROMUALDUS COLI Etruscus Corsiniani natus, ac circa annum MDCXX clarus, hîc inter nostros recensetur ex fide cujusdam indicis sodalium ordinis Prædicatorum qui de jure & justitia scripserunt, a quodam abbate Romano concinnati, qui casu in meas manus incidit, & in quo iste auctor dicitur scripsisse ac edidisse opus hoc titulo

De contractibus & usuris, Florentiæ.

Penes hunc abbatem mihi incognitum sit fides, nam non alia mihi hujus scriptoris aliunde notitia.

F. THOMAS COSSU.

F. THOMAS COSSU Sardus congregationis tum Sardiniæ alumnus seculo XVII ineunte florebat & ante annum MDCXXVII scripserat Italice, ac typis ediderat * 1620.

Un libro del santissimo Rosario.

Sic habet Fernandez *Historia del Rosario* libro IX, ubi addit ex sua ipsiusmet historia dicta, Thomam multa accepisse, & Italice reddita in suum opus convasasse.

F. ARTUS LE MARCHANT.

F. ARTUS LE MARCHANT Gallus, patria professioneque Rotomagensis sacræ theologiæ † 1621. magister Parisiensis decimus quartus de Sorbonica responderat anno MDXCIV, & anno MDXCVI inter triginta septem licentiatos, quorum viginti & unus erant regulares, & in iis sex ex nostris locum vigesimum tertium sortitus est. Vir fuit in congregatione Gallicana, quæ nunc provincia Parisiensis, pietate & eruditione præclarus, variisque in ea functus est muneribus. Rotomagi diem supremum obiit sepultus in ea majori parte claustri, quæ tum erat commune Fratrum cœmeterium sub lapide cui hæc inscripta epigraphe.

An. rep. Jal. MDCXXI *die Aprilis* III *cœlo reddidit animam V. P. M. F. Arturus le Marchant Paris. doctor theologus & conventuum Ebroicensis & Montis Relaxi olim prior post præclara animi, pietatis, & eruditionis summa monimenta. Ætatis suæ* LXII. Edidit quam pronunciaverat

Oraison funebre de Monseigneur Jean Maximilien de Limoges president de la chambre des requestes du Parlement de Rouen Seigneur de Nojon &c. Rotomagi 1606 in 8 pp. 37.

F. DAMIANUS ALVAREZ.

F. DAMIANUS ALVAREZ Hispanus patria Methymnensis Castellæ veteris oppido celebri 1621. a Rivo Sicco vulgo *Medina de Rio Seco* major natu fratrum duorum germanorum Didaci scriptis & infula conspicui & alterius S. Theologiæ præsentati concionatorisque primi nominis, qui post ipsum in eodem conventu ordinem amplexati sunt Methymnæ, vir fuit moribus eruditione ac religione commendatus, suoque aliquando dicto conventui præfuit prior anno scilicet MDCX, prædicatorisque titulo generalis in sua provincia fuit insignitus. Quo ille obierit loco & anno Gentiles sui omiserunt, annum tamen postremi seculi XVII superasse vigesimum primum, quo Fratris sui Didaci Tranensis archiepiscopi libros IV approbavit pro comperto habemus, forteque pluribus aliis supervixit annis. Scripsit ac edidit

1. *Exposicion de los evangelios del adviento y del primero lunes de quaresma y dia de Navidad con &c.* Burgis, Jo. Bapt. Varesii 1610 in fol.

2. *Las Lagrimas de san Pedro en octava rima*, Neapoli 1613 in 12.

Quod secundum opus versio est Poematis Italici ejusdem tituli Ludovici Transili. Ejus meminerunt Fernandez in *concert.* & Nic. Antonius in *Bib. Hisp.*

F. JACOBUS REBULLOSA.

F. JACOBUS REBULLOSA Hispanus Catalanus Celsonæ vulgo *Solsona* civitate episcopali † 1621. volente rege Philippo II catholico erecta ortus, ordinem amplexatus est in conventu S. Catharinæ

SEC. XVII. Martyris Barcinonensi, fuitque vir doctrina & eloquentia clarissimus. Nullum unquam ambire pulpitum in proposito habuisse firmiterque servasse narrat, nullum suæ ætatis pluries celebrioribus in occasionibus, majoribus in exhedris concionatum esse contendit. Præter innumeros Barcinone potissimum habitos sermones, præter plures quadragesimas ter quaque septimana, undecim integras quot diebus prædicavit. Novem annis continuis in sede Urgelensi, triennio verò in Ilerdensi ab illarum Ecclesiarum capitulis accitus & exoratus theologi lectoris munere jam functus erat anno MDCXX. Quibus si addas concionem ab eo semel dictam, nunquam ab eo postea repetitam, copiosissimum profecto in eo genere hominem fateri necesse est. Studii præterea laborisque indefessi nullam artem, facultatem nullam sibi licitam non tentavit; linguas Italicam, Gallicam, Lusitanam, Anglicam, Germanam sibi comparaverat, ut harum omnium nationum libris melioribus uteretur. Neque vero uni sibi laboravit, sed & ut ad alios laboris sui fructus transiret hæc edidit:

1. *Conceptos escripturales sobre el* Magnificat, *Traducion de Cesar Calderari, con adicion sua de varios conceptos y leciones enteras*, Barcinone 1597: & Matriti Joannis de la Cuesta 1604 in 8. Calderari canonicus Lateranensis *Italice* scripsit.

2. *Teatro de ingenios. Traducion del Garzoni Italiano*, Barcinone 1600 in 8.

3. *Sinagoga de ignorantes. Traducion del mismo.*

4. *Descripcion de todas las provincias y reynos del mundo sacada de las relaciones Toscanas de Juan Botero Benes*, Barcinone, Gabrielis Graels, & Gerardi Dotill 1603 in 8: Gerundæ, Gasparis Garrich 1622 in 8.

5. *Teatro de los mayores principes del mundo, y causas de las grandeças de sus estados*: Ex eodem Botero, Barcinone, Raphaelis Vives 1605 in 8: unà prodiernnt *Adiciones de Juan Botero a su libro de raçon de estado.*

6. *Historia Ecclesiastica y estado presente de la religion en todos los reynos de Europa, Asia y Africa, sacada de Juan Botero*, Barcinone, Hieronymi Margarit 1610 in 8.

7. *Tratado del mar. Traducion del mismo.*

8. *Tratado de las eccelencias de los antigos capitanos. Traducion del mismo.*

9. *Tratado de la reputacion. Traducion del mismo.*

10. *Tratado de la neutralidad. Traducion del mismo.*

11. *Tratado de la agilidad de las fuerças. Traducion del mismo.*

12. *Tratado de la fortificacion. Del mismo.*

13. *Relacion de las grandes fiestas que la ciudad de Barcelona hizo a la canonizacion de N. P. S. Ramon de Peñafort*, Barcinone, Jacobi Cendrat 1601 in 4. Extat Parisiis in Regia H 1692, & apud nostros ad S. Honorati.

14. *Tesoro espiritual de la Iglesia militante*, Barcinone 1601 in 8.

15. *Historia de la vida y milagros de S. Olaguer obispo de Barcelona*, Barcinone 1609 in 8.

16. *Rosario de Maria sacratissima.*

17. *Sermones de cuaresma para cada dia*, Barcinone, Hier. Margarit 1614 in 4. Extat apud nostros mox laudatos.

18. *Sermones cuadruplicados de Adviento y para otras dominicas y fiestas*, Ibidem 1617 in 4. Extat ibidem, ut & sequens.

19. *Sermones del santissimo sacramento repartidos en seys ochavarios*, Ibidem, Laurentii Deu 1621 in 4. Quatuor tamen octavæ tantum editæ tum fuerunt, & quatuor alias brevi edendas ibidem promittebat, sed ne staret promisso, mors impedivit. Ex editis octavam secundam Gallicam fecit F. Simon *Legrain* ord. Minorum hoc titulo: *Paranimfe du tres auguste sacrement de l'Eucharistie*, Parisiis, Joann. Petitpas 1635 in 8.

20. *Libros 12 institutionum & 24 Collationum Cassiani Hispane redditos cum annotationibus & antidotis necessariis* prælo paratos habebat. Editionem etiam mors interrupit, eodem enim anno 1621 communem legem subiit, ut refert noster Alphonsus Fernandez *Histor. del Rosar o* lib. 9 cap. 30. Ejusdem eum laude meminit Antonius *Bibl. Hisp.* At ipsemet Jacobus de se ipso legendus in Prologo octavarum SS. Sacramenti generali, & speciali ad octavam IV. Hæ verò quatuor octavæ *Gallice* redditæ typis prodierunt Parisiis 1635 in 8.

Habetur & concio solemnis ab ipso Hispanice declamata coram D. Hectore Pignatel duce de Monleon Catalaniæ proregein ecclesia de Bethlehem Soc. Jesu Dom. IV adventus MDCIX quo festum beatificationis Ignatii de Loyola celebrabatur: quæ quidem eo inscio male collecta corrupte edita fuit Hispanice, & Gallice reddita a Francisco Solier Soc. Jesu cum aliis ejusdem generis prodiit Pictavis, Antonii Mesnier 1611 in 8. Hæc extemplo sacræ facultati Parisiensi denunciata fuit propter illam propositionem: *Le martir Ignace portoit une tant particuliere affection au S. Pere & pape de Rome comme au legitime successeur de Jesu-Christ & son vicaire en terre.* 1 octob. 1611 censuit sacra facultas propositionem duas habere partes inter se pugnantes, quarum altera alteram destruit, & *posterior quidem videlicet papam esse vicarium Christi catholica est: prior vero papam esse legitimum successorem Christi modum loquendi continet omnino hæreticum.* Horum monitus noster Jacobus sermonem seu Hispane seu Gallice editum fœtum suum negavit, & qua ratione dictus a se fuerat prælo subjecit, in quo loco vocis corruptæ sic legitur: *Ignacio martir tuvo tan particular affecto al summo pontefice Romano como legitimo tiniente de Jesu Christo, y vicario suyo en la tierra &c.* Legendus ea de re auctor in prologo ad sermones de adventu. Eadem *Italice* reddita prodiit hoc titulo:

Predica fatta la Domenica IV dell' Avvento 1609 nella chiesa di Betlem della C. di Giesù nella città di Barcelona nella beatificazione del B. P. Ignazio fondatore della C. di Giesù dal R. P. F. Giayme Rebullosa &c. Senis, Matthæi Florini 1610 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bib. Volante* Scanzia III pag. 39: Iterum Scanzia V p. 43.

F. LUDOVICUS DE LA OLIVA.

F. LUDOVICUS DE LA OLIVA Hispanus provinciæ Bethicæ alumnus, & in comitiis ordinis Romæ anno MDCVIII coactis ad magisterium promotus, qui in præcedentibus anno MDCV Pinciæ habitis titulo præsentati decoratus fuerat, florebat etiamnum anno MDCXXI, quo pronunciatum a se prælo dedit 1621.

Sermon en la beatificacion del B. Iñigo de Loiola patriarca de la compañia del Jesu, Olissipone, Gerardi de la Viña 1621 in 4.

Sic refert Andreas Mendo S. J. in libello cui titulus: *Crisis pro societatis Jesu pietate, doctrina & fructu multiplici*, Lugduni, Horatii Boissat, & Georgii Remeus 1666 in 12 pag. 77. Ex quibusdam fragmentis ejus concionis a dicto Mendo relatis, Ludovicum nostrum facundia, elegantia, & eloquentia plurimum valuisse colligas. Si quos alios sermones reliquit edidisse præstaret.

In memorialibus Roma recens ad me missis laudatur alius ejusdem

Sermon de la visitacion de la B. Virgen Maria. Dicitur editus in opere cui titulus, *Descripcion de la capilla de nuestra Señora, que se erigio en la santa Iglesia de Toledo, &c. por Don Pedro de Herrera*, Matriti, Ludovici Sanchez 1617 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

F. MATTHIAS LIROPIUS.

† 1621. F. Matthias Liropius Belga a natali solo *Lierop* ad Helmondam in Brabantia municipio agnomen sortitus, Silvæducis ordini nomen dedit, studiisque Lovanii peractis Ecclesiastes facundus, & in hæreticos fervidus evasit, quem propterea illi percito odio insequebantur. Hinc cùm semel in eorum manus incidisset, fuissetque Gertrudis-montium recens a Batavis occupatum deductus, non solum in vincula conjectus est: sed Hispanis eum reclamantibus, imo & nobilem ducem partis Auriacæ, quem captivum tenebant cum eo commutandum offerentibus, & conditionem respuit ferus gubernator, & si vixero, addidit ille, hac die ante meridiem monachus ille suspendetur. Contigit eodem die ut Batavi qui cum Hispanis infeliciter pugnaverant, Gertrudis-montium fugientes in gubernatorem, is Hieronymus *Thevaerts* vocabatur, quasi cladis illatæ reum insurrexerint, & in penario quodam ab eorum furore se occultantem ante meridiem confoderint, quæ hora erat supplicio nostri Matthiæ, cuique se jam lætus paraverat præstituta. Quod accidit anno MDLXXIII, ita narrante Tilmanno Bredembachio *Collat. Sacr.* cap. 52. Matthias itaque tum quasi divinitus morte vitata, paulo post liber factus, ad suosque Silvæducenses redux, majori deinceps zelo ac studio adversus hæreticos, & pro retinendis in antiqua religione gentilibus suis e sacro pulpito declamavit & docuit. In his consenuit ille & ad seros annos pervenit pluries theologiæ lector, prædicatoris generalis etiam titulo insignitus, conventus sui aliquando prior, vir magni nominis, magnæque apud suos & extraneos auctoritatis, ac singulare ordinis ornamentum. Obiit Silvæducis x martii MDCXXI. Sic in compendium coerceo quæ pluribus F. Ghilbertus de la Haie in sua *Bibl. Belgo-Dom.* MS, a quo hæc referuntur a Matthia relicta:

1. *Destructio Babylonis, seu Tractatus de vitiis.* MS servabat Inferioris Germaniæ provincialis præfectus F. Joannes Ryderus, qui & edere meditabatur.

2. *Sermones de tempore & de Sanctis*, MS apud eumdem asservati.

F. RAIMUNDUS BREGANIUS DE RIPA TRANSONA.

1621. F. Raimundus Breganius de Ripa Transona Italus a patria sic nuncupatus, (*Cupra Montana* Latine dicitur in civitatem episcopalem seculo XVI erecta sub Firmana metropoli) sacræ theologiæ professor eruditus, unaque musarum elegantiorum cultor anno MDCXXI florebat, quo & ab eo prodiit opus hoc titulo:

Theologia gentium de cognitione divina enarrationes quinque, quibus tota gentium de Deo cognitio explicatur, Venetiis, Joannis Varisci 1621 in 4 pp. 184. Extabat Ipris apud nostros anno 1671, & recensetur in indice Bibl. Barberinæ.

F. RAIMUNDUS PARASCANDALO.

1621. F. Raimundus Parascandalo Neapolitanus congregationis *della sanità* alumnus, theologiæ lectorem agebat anno MDCXXI Neapoli in domo nostra Sancti Spiritus ad palatium, & teste Toppio ex Hispano Italice versam a se edidit

La Relatione del martyrio del B. Frà Alonso Navarrete dell'ordine de' Predicatori, e del suo compagno Frà Ernando di S. Giuseppe dell'ordine di S. Agostino, del Frà Pietro dell'Assunta dell'ordine di S. Francesco, e del P. Gio. Battista Tavora della compagnia di Giesù, ordinato per il P. Frà Domenico Gonçales dell'ordine de' Predicatori, commissario di sant'officio, e tradotto per il P. Frà Remondo Parascandalo &c. Neapoli, Constantini Vitale 1621 in 4.

F. SIXTUS CARCANO.

F. Sixtus Carcano Insuber Novocomensis patria an & professione, certo provinciæ Lombardiæ alumnus, cùm magnam eruditionis ac prudentiæ religionisque laudem apud omnes sibi fecisset, pluraque inter suos egregie munera obiisset a Paulo V Germaniciensis episcopus creatur die XII julii MDCXIV, daturque Gurcensis episcopi suffraganeus: tum & ab eodem pontifice visitator apostolicus Ecclesiæ diœceseosque Labacensis in Carniola ducatu a Salisburgensi metropolita liberæ. Quod dum ille munus impleret, humanis rebus exemptus est Paulus V, cujus locum ac sedem ineunte februario anni 1621 cardinalis Ludovisius Gregorius XV nuncupatus ascendit. Huic Sixtus noster quæ ad Labacensis Ecclesiæ decorem, cleri gregisque reformationem opportuna putaverat, decreta probanda detulit. Quid ille præterea præclarum egerit, quove anno demum obierit nullibi reperio. Hæc ejus opera: † 1621.

Decreta & statuta visitationis suæ in diœcesi Labacensi memorata.

Hagiographia veri Ecclesiastici ex sacris verbis & sententiis instar continuatæ orationis laboriose contexta auctore F. Sixto Carcano Novocomensi ordinis Prædicatorum episcopo Germaniciensi, necnon & illustrissimi episcopi ac principis Gurcensis suffraganeo, Romæ, Typis Jac. Mascardi, sumptibus Andreæ Brugiotti 1621 in 4 pagg. 198: Opus Gregorio XV nuncupatum. Extat Parisiis in Regia E 1917.

Duplex autem cùm sit in patriarchatu Antiocheno civitas episcopalis eodem fere nomine gaudens, altera in Isauria sub Seleucia metropoli Germanicopolis dicta, altera in Euphratesia sub Hierapoli Germanicia vulgo *Mercex* nuncupata, utrius fuerit episcopus vellem aliquis doceret. Equidem modus loquendi auctoris istam posteriorem indicat, obstat tamen quod a XII seculo ad archiepiscopalem honorem ascenderit: ne vero priori faveam, quod potius placeret, illud est quod Germanicopolitanus tunc diceretur. Quam difficultatem solæ possunt dirimere tabulæ pontificiæ. Hujus episcopi meminit Fontana in *Theatro*, at omisit Rovetta inter suos scriptores Lombardos.

F. SPIRITUS DE MANTUA.

F. Spiritus de Mantua a patria quæ caput est ducatus ab ea nomen habentis sic nuncupatus, ibidemque ordini cooptatus adolescens, in comitiis ordinis Bononiæ 1615 celebratis theses theologicas cum propugnasset multamque fecisset ingenii sui expectationem simul ac specimen, sacræ theologiæ ibidem ornatus est magisterio, ut legitur in actis. Scripsit † 1621.

Delle sante reliquie havute dalla città di Colonia Agrippina e della loro traslazione per il giorno 21 ottob. 1621. Considerationi del M. R. P. Frà Spirito da Mantua maestro di theologia dell'ordine de' Predicatori. Altera additur opella hoc titulo: *Sacra Armilla delle sante reliquie traslate di Colonia Agrippina in Vicenza l'anno detto*, Vicentiæ, Fran-

Sec. XVII. cisci Grossi 1621 in 4 pp. 46. Ad calcem subjicitur attestatio harum reliquiarum e sacrario conventus Suzatensis ord. FF. Prædic. & monialium ejusdem ordinis ad Suzatum extractarum, D. Gabrieli a Civena natione Italo, patria Vicentino concessarum data Coloniæ Agrippinæ intra immunitatem ecclesiæ collegiatæ SS. apostolorum, in domo habitationis D. Baltazan Rocca anno Christi nati 1618 ipso ascensionis Domini die 24 maii per F. Cosmam Morelles S. T. D. & conventus Prædic. in civitate Coloniensi præsidem, nec non & ibidem & in partibus annexis hæreticæ pravitatis generalem inquisitorem apostolicum specialiter deputatum. Extat in Reg. Parisien. H 1334, & in Mazarinæa.

F. ANONYMUS ITALUS.

* 1621. F. Anonymus Italus ex nostris ut conjicio scripsit ac edidit

Costituzioni delle confraternità di S. Agostino, S. Domenico, e S. Francesco di Perugia, Perugiæ 1621 in 4. Extat Parisiis in Regia E 2203.

F. STEPHANUS DE VICARIIS.

* 1621. F. Stephanus de Vicariis e Garessio in Insubribus ortus, primi nominis theologus, vir auctoritate gravis ac consideratus, in negotiis sancti officii exercitatissimus, quibus diutius præfuerat Anconæ presertim, Faventiæ, ac Mediolani, a Paulo V Romam accitus est anno MDCVII, & commissarius generalis inquisitionis institutus, exinde ab eodem pontifice ad sedem Nuceriensem, quæ Paganorum dicitur in Principatu citeriori sub Salernitana evectus anno MDCX novemb. 11, quam sapientissime rexit ad annum MDCXXI quo ad superos evolavit. Sic Fontana *in Theat. & Monum.* & Uhgellus *Ital. Sac.* T. VII. Inter scriptores vero recensetur a Rovetta ad 1608, ut a quo prodierint

1. *Tractatus de oneribus clericorum*
2. *Praxis brevis de modo procedendi in sancto officio in causis fidei.*

Qua vero lingua, & ubi typis subjecta, vel an MS solum relicta referre omisit, quod hic addent sui sodales.

F. VINCENTIUS MARIA BELLI.

* 1621. F. Vincentius Maria Belli Italus theologus apud suos magni nominis anno MDCXXI florebat, quo scripsit ac typis edidit

Vitam B. Luciæ Narniensis ordinis S. Dominici 1621.

F. ANDREAS PEREZ.

1622. F. Andreas Perez Hispanus patriaque Legionensis & professione, Prædicator Generalis conventus Matritensis S. Thomæ, ineunte Christi seculo XVII nomen aliquod sibi dicendo fecit apud populos & scribendo: cujus inter scriptores meminit Fernandez in *Concert.* & *Rosar.* lib. 9 cap. 29, & Antonius in *Bib. Hisp.* Scripsit ac in lucem emisit

1. *Vida de san Raimundo de Peñaforte*, Salmanticæ, Petri de Tasso 1601 in 8. Quam Diagus noster lib. 3 c. 4 Hist. Comit. Barcinonen. pag. 275 Perezium arguit sibi derivasse ab ea quam ipsemet Diagus eodem anno ediderat.
2. *Sermones de Quaresma*, Pinciæ, Franc. de los Rios, sumptibus Ant. Bazque 1621 in 4 pp. 629.
3. *Sermones de los santos*, Ibidem, Hieron. Murillo 1622 in 4.

4. Eidem ait Antonius citatus apud suos ascribi historiam ingeniosam, cui titulus *La Picara Justina* cùm junior esset confictam, quam editio Francisco Ubedæ Toletano tribuit.

F. ANTONIUS FEO.

F. Antonius Feo Lusitanus patria, professione Olissiponensis ineunte seculo XVII claruit * 1622. Ecclesiastes in scripturis sacris interpretandis eruditus, & inter ætatis suæ eloquentissimos celebratus, hincque in cap. gen. Parisiis MDCXI prædicator generalis acceptatus. Obiit anno MDCXXII teste Fernandez *Histor. del Rosario.* editis prius in lucem suis concionibus:

1. *Tratados Quadragesimais e da Paschoa*, Olissipone, Georgii Roderici 1612 in fol. Hos e Lusitano vernaculo *Hispane* vertit F. Franciscus Moragus ordinis Mercedis hoc titulo: *Tratados Quadragesimales y de la Pascua*, Pinciæ, Jo. de Rueda 1614 in fol. T. I pp. 286: T. II pp. 280. Idem fecisse Thomam Antillon Albarracinensem Ilerdæ testatur Antonius *Bibl. Hisp.* Sed & *Gallice* reddidit noster Raimundus de Hezecques, Parisiis, Nivelle & Cramoisy 1618 in 8. T. I pp. 1123: T. II pp. 1200.
2. *Tradatos das festas y vidas dos santos apostolos y da santa Cruz*, Olissipone, Petri Crasbeeck 1612 in fol. pp. 571. Hos etiam ut & sequentes *Hispane* reddidisse Alphonsum Mexia Galeote Beatiensem narrat idem Antonius & edidisse, Beaciæ, Mariani de Montoya 1617 in fol. Prius prodierant Barcinone, Laurentii Deu 1614 in 4 pp. 736.
3. *Tratados das Festas y vidas dos Evangelistas, martires, confeßores, y virgines, y santos da ordem dos Pregadores*, Olissipone 1615 fol. pp. 606 apud Georgium Rodriguez
4. *Sermoẽs de nossa Senhora*, Ibidem 1615 in fol. Sic Antonius citatus.

F. ANTONIUS ROZADO.

F. Antonius Rozado Lusitanus patria ortuque Mertulanus, regiique conventus *da Batalha* seu de Bello dicti professus, S. officii Portuen- * 1622. sis commissarius ac visitator, S. T. magister, moralisque theologiæ professor anno MDCXXII claruit apud suos pietatis ac religionis studio commendandus. Edidit

1. *Sermoes V y tratados VI del SS. Rosario e sobre el cantico da Nossa Senhora*, In Porto, Jo. Rodriguez 1622 in 4 pagg. 472.
2. *Destruiçam de Hierusalem*: qui tractatus citatur ab archiepiscopo Bracharensi D. Roderico do Acuña cap. 27 pag. 127 *De Prim. Brachar.* Hujus auctoris meminit Antonius *in Bib. Hsp.*

F. DAMIANUS A FONSECA.

F. Damianus a Fonseca gente Lusitanus & origine, exeunte prope seculo XVI na- † 1622. tus, quo Philippus II Hispaniarum rex armis Lusitaniam occupavit atque subegit. Qua occasione adolescens ille in Hispaniam Valentiamque Editanorum se contulit studiorum causa, ubi & ordini nomen dedit Valentini conventus alumnus, tantumque ingenio moribusque claruit, ut ad præcipuos in ordine gradus & honores promoveri facile promeruerit. *Vir est*, (inquit de eo F. Jacobus Bleda O. P. lib. 8 c. 20 *De justa Maurorum expulsione* pag. 946) *F. Damianus a Fonseca patria Lusitanus Valentinique FF. Prædicatorum conventus filius omnino doctissimus, supremoque in ordine loco positus, plurimarum eximiarumque animi dotum laude conspicuus, quem ceu parentem* optimum

optimum filius ego semper colui &c. Romam vocatus cardinalis Ubaldini theologus primum, tum F. Ludovici Ystella Valentini sacri palatii magistri, cui cum magnæ & præclaræ animi dotes præter ipsam ejusdem utriusque professionis affinitatem, egregie commendabant socius assumptus, onerisque particeps, ei adhæsit ad annum MDCXIV. Vita functo Ludovico missus fuit Damianus a magistro ordinis F. Seraphino Sicco in Poloniam commissarius generalis anno MDCXIX, cujus auctoritate suborta quædam in ea provincia tanta dexteritate & æquitate composuit dissidia, ut quæ sancita fuerant ab eo pacis & concordiæ capitula, communibus provinciæ totius in congregatione Varsaviensi die XV octobris anni MDCXIX specialiter & canonice adunatæ votis comprobata fuerint & in ipso capitulo generali Mediolani MDCXXII denuo confirmata, quem proinde attigisse saltem Christi annum ex eo colligimus. Quo verò demum ille diem suum obierit anno & loco cùm nullus referat, alii forte nos & inquilini gentilesve docuerint. Scripsit

Justa expulsion de los Moriscos de España con la instruccion, apostasia y traycion dellos, y respuesta a las dudas que se offrecieron a cerca desta materia, Romæ, Jacobi Masquardi 1612 in 8 pagg. 478. Nuncupavit auctor Francisco de Castro regis catholici legato. Extat Paris. in Bib. Reg. O. 692. At prius ex MS suo Hispano Italice reddi curaverat, & ediderat hoc titulo:

Del giusto scacciamento de' Moreschi da Spagna libri sei dal P. Damiano Fonseca dell' ordine de' Predicatori tradotto dal Spagnuolo in Italico da Cosimo Gaci, Romæ, B. Zannetti 1611 in 4. Extat ibidem O 372.

Ejus cum laude meminerunt *Acta cap. Gen. Paris.* 1611 in quo ad magisterium promotus: sed & Fernandez in *Concert. Prædic.* & Allatius in *Apibus Urbanis*: uterque tamen delusus, cùm ex Italico Hispanice translatum dicunt: cùm contrarium ex ipsis editionibus constet.

F. DIDACUS GUGLIADUS.

1622. F. DIDACUS GUGLIADUS apud Fontanam in Monumentis ad annum Christi MDCXXII p. 600 citatur, ceu qui scripserit opus hoc titulo:

Continuatio Historiæ Ecclesiasticæ christianæ religionis apud Japones.

Quam proinde Romæ in archivo magistri ordinis saltem MS viderit.

F. DOMINICUS DE GRASSIS.

1622. F. DOMINICUS DE GRASSIS Neapolitanus sacræ theologiæ magister, conventus S. Dominici Neapoli ut videtur professus, cujus in cap. gen. Mediolani anno MDCXXII Tit. *De provincia Regni* est mentio, pronunciavit, scripsit ac edidit

Orationem funeralem in obitu illustrissimi & reverendissimi domini D. Thomæ de Avalos de Aquino, Francisci Ferdinandi Vasti ac Pescariæ marchionis filii, patriarchæ Antiocheni, Neapoli, Secundini Roncalioli 1622 in 4 pp. 11. Extat Parisiis in Mazarinæa. Pr. *Laudaturus S. Hieronymus Paulam Romanam affirmavit &c.*

Refert auctor Thomam de Avalos S. Thomæ a parentibus voto oblatum, & veste Dominicana in pueritia indutum: cardinalatum sibi ope parentum obtentum detrectasse, & anno ætatis LI in paralysim incidisse, trimestrique toto cum morte luctantem, tandem sancte obiisse, & sepulturam in cœnobio S. Thomæ, quod ipse a majoribus suis inchoatum absolverat & ornarat, elegisse, non cum decenti pontificiarum infularum pompa, sed in habitu ordinis Prædicatorum. Magistro ordinis Seraphino Sicco orationem auctor nuncupavit. Hunc omisit Toppius in Bibl. Neap. & qui copiosas additiones adjecit.

F. HIERONYMUS MEDICES.

F. HIERONYMUS MEDICES Umber Camers patria, professione verò Anconitanus, philosophiam & theologiam in variis provinciæ suæ Lombardiæ studiis, ac demum in gymnasio Bononiensi professus est: magisterii exinde honoribus & laurea decoratus, & approbatus in actis capituli generalis Parisiis anno MDCXI habiti generalis jam tum Mantuæ sacri fidei tribunalis erat censor, & in hujus civitatis cœnobium filiationem, ut aiunt, suam transferri obtinuit in actis cap. gen. Olissipone anno MDCXVIII celebrati. Vir fuit studiosissimus, & laboriosissimus, sanctique Thomæ doctrinæ mirum affectus, quam ut incipientibus & ad veram ejus intelligentiam aspirantibus faciliorem & clariorem redderet, opus confecit hoc titulo: † 1622.

Summa theologiæ S. Thomæ Aquinatis doctoris angelici formalis explicatio, qua omnia argumenta quæ in singulis articulis tractantur, non modica claritate formantur & explicantur, argumentorumque responsiones explicatæ ad ipsorum partes apte accommodantur. Scipioni cardinali Burghesio opus ab auctore nuncupatum: *Primam partem* finivit anno MDCXI die XXI decembris, ætatis verò XLII, Mantuæ in ædibus inquisitionis. *Primam Secundæ* finivit anno MDCXIV die XXI junii, ætatis XLIV cum mensibus quinque. Utraque prodiit Venetiis, Ambrosii & Bartholomæi Dei fratrum 1614 in 4.

Secunda Secundæ prodiit ibidem 1617 in 4.

Tertia pars, Salodii, Bernardini Lantoni 1621 in 4.

Supplementum eadem ratione finivit auctor anno MDCXX die XXX septembris, ac typis mandari senatus Venetus permisit anno sequenti 1621 mense februario. Extat hæc editio integra Parisiis in Regia D 713.

Eadem Summa rursus edita fuit Veneriis in 8.

Verum editio longe accuratior & elegantior agente Jacobo Quetif hujus bibliothecæ auctore præcipuo prodiit Parisiis, Simeonis Piget 1657 in fol. Tomis quinque. In qua nimirum prioris editionis Venetæ menda quæ irrepserant pene innumera diligenter sunt expurgata, omissæ SS. Patrum, philosophorum & juris utriusque citationes suis locis restitutæ: prætermissæ identidem objectiones aut solutiones instauratæ, generalis demum index alphabeticus adjectus. Accesserunt præterea illustria virorum eruditorum doctrinæ S. Thomæ elogia, & Basilii Pontii Eremitæ Augustiniani de SS. Augustini & Thomæ doctrina judicium Salmanticense pluries antea seorsim editum. Opus Antonio cardinali Barberino nuncupatum.

F. HYACINTHUS ORFANEL.

F. HYACINTHUS ORFANEL Aragonus piis honestisque parentibus Janæ Valentinæ ditionis oppidulo natus anno MDLXXVIII die VIII novembris patre nomine Gaspare, matre Maria Salome de Paredes, ordinem adolescens Barcinone amplexatus est, ac pietate, disciplina, morum innocentia omnibus se præstitit amabilem. Vix studiorum cursum compleverat, tùm fidei propagandæ studio ardens, ad insulas Philippinas mitti obtinuit circa annum MDCV, vixque Manilam pervenerat, cùm Japonica urgente missione, in vastissimum illud regnum trajicere jussus est, eoque jam pervenerat anno MDCVII. Lingua brevi comparata, verbo Dei prædicando to- † 1622.

Sæc. XVII. tum se dedit, velutique sibi proprium sumsit pauperibus & rusticis evangelizare. Quot labores exantlarit, quæ pericula, quasve persecutiones sustinuerit, vicos & castella regnorum præsertim *Arima*, *Fixen*, *&* *Satzuma* peragrando cum ingenti ubique fructu, quindecim circiter vel etiam sexdecim annorum spatio narrat nostræ Philippinarum provinciæ historicus Didacus Aduarte de eo legendus passim, ac præsertim lib. II cap. XXI & seqq. ubi illustre martyrium refert, quo cum sex ordinis Prædicatorum sacerdotibus, plurimisque aliis tum evangelii ministris, tum Japonibus christianis fidem suo sanguine sancivit insignis Christi præco & apostolus lento igne assatus anno MDCXXII. Ejusdem cum laude meminere noster Melchior Mançano de Haro *Historia del insigne martyrio, que diez y siete religiosos de la orden de santo Domingo padecieron en el Japon* cap. 35 fol. 64, Fernandez *Historia Ecclesiastica de nuestros tiempos* p. 289, & Antonius Bibl. Hisp. Scripsit

Historia Ecclesiastica de los successos de la christiandad de Japon desde el año de MDCII, *que entro en el la orden de Predicadores hasta el de* MDCXXI. *Anadida hasta el fin del año* MDCXXII *por el padre Fray Diego Collado*, Matriti, viduæ Alfonsi Martini 1633 in 4. Extat Parisiis in Regia D 1360. Hoc opere usum se profitetur citatus Didacus *Aduarte*.

Prologum addidit Colladus laudatus, in quo epistolam dicti Orfanelli Francisco Hurtado ord. Prædic. scriptam refert, & e carcere Omuræ anno MDCXXI die XX augusti datam, qua historiam relatam testatur se cum antiquioribus ordinis in Japonia missionariis in carcere vinctis ibidem communicasse, & ex eorum fideli relatione emendasse & auxisse. Sed & quædam ejus capita informationibus in ordine ad canonizationem horum martyrum Japonensium summo pontifici oblatis, & Romæ typis Cameræ editis anno 1675 in fol. a p. 48 ad 61 inserta referuntur. Extant in Regia H 383.

F. JACOBUS BLEDA.

1622. F. JACOBUS indigenis *Jaymius* BLEDA gente Aragonus, Algemisii regni Valentini oppido natus, fidei religionisque zelo plurimum ætate sua inclaruit: deprehensa enim Moriscorum vafritie, simulatione, perfidia, tantumque amovere cupidus ab Hispania nefas, haud illautum quo jam fruebatur, fungebaturque cum laude sacerdotium abjecit, ac Prædicatorum ordinem, cui sua primum ab institutione salutis animarum zelus, & cura fidei commissa est elegit, adultaque ac florente adhuc ætate seculo jam inclinante XVI Valentinæ nostræ familiæ nomen dedit. Virum mox sese omnino exhibuit apostolicum ac pro fide ardentissimum, sæpius allocutus ipsum Hispaniarum regem catholicum, aulæque principes & administros de Moriscorum causa: horumque ferre non valens adversus Christum, venerabileque ejus corporis & sanguinis sacramentum, cùm vel inviti coguntur adesse missæ sacrificio, vesaniam & impietatem, semel iterumque ac tertio Romam petiit, ac summi pontificis in eos excitavit æquitatem ac pietatem: ac primo quidem anno MDXCI Gregorium XIV adiit Moriscorum Hispaniæ denunciaturus abominationes, iterumque Valentia Romam anno MDCIII ad Clementis VIII pedes eadem Moriscorum impietatis causa accessit: tertio tandem sub Paulo V Rom. Pont. relicta patria pedibus ejusdem pontificis Romæ advolutus eidem ac sanctæ universalisque Romanæ inquisitionis patribus purpuratis ac tribunali multiplices eorum accusavit errores, impietatesque detexit & exposuit sibi prope cognitas, ut qui annis multis apud eos vixerat, & ad fidem revocare incassum desudarat. Nec voce contentus adversus horum impietatem atque blasphemias aut apud regem & principes interventione agere, sed & calamo styloque adorsus est. Hæc verò sunt ejus opera:

1. *Libro de la confradia de la Minerva, en el qual se escriven mas de dozientos y cinquanta milagros del SS. sacramento del altare. Van juntamente unos tratados del aparejo, que se requiere para la sagrada comunion, y para oyr missa: y Tratado de las indulgencias de la cofradia, y bulas que concedieron los SS. pontifices a la cofradia del sacramento*, Valentiæ, Pet. Patr. Mey & Baltaz. Simon 1600 in 8 pp. 445. Extat Parisiis in Regia H 2497, 1.

Hunc jam ab anno 1591 scripserat adversus Maurorum impietatem, ut ipsemet refert in opere mox citando cui titulus *Defensio fidei*.

2. *Quatrocientos milagros y muchas alabanças della santa Cruz, con un tratado de las cosas mas notables desta divina senal*, Valentiæ, Patritii Mey 1600 in 8 pp. 601. Et hic liber adversus Maurorum crucis derisiones. Extat in Regia H 2497, 2.

3. *Defensio fidei in causa Neophytorum sivè Moriscorum regni Valentiæ, totiusque Hispaniæ*, Valentiæ, Jo. Chrysostomi Garriz 1610 in 4. Extat in Regia O 372. Jam ab ineunte seculi hujus exordio opus istud egregium F. Hieronymi Xavieretum Aragoniæ provinciæ prioris provincialis, magistri postea ordinis auctoritate probatum fuerat anno MDCI, regique catholico postmodum ab auctore ipso MS oblatum anno MDCIV: cujus jussu demum ejecta solemni edicto Matriti die IX dec. MDCIX dato tota Hispaniarum ditione ad sexies centena millia & amplius capitum Moriscorum a decemb. MDCIX ad octob. anni sequentis usque. Porro in eo pag. 445 sic de se auctor: *Ideoque cum essem sacerdos, & possiderem beneficium curatum in seculo, reliqui omnia & elegi hanc religionem* (Prædicatorum) *ut melius atque expeditius possem incumbere in hanc fidei defensionem in isto sacro ordine, cujus proprius titulus, encomium & appellatio est* Defensio fidei, *ut pro foribus conventuum inscribitur.* Eodem libro pag. 112 inseruit libellum supplicem a se Paulo V oblatum maio mense MDCVIII, in quo meminit aliorum prius a se Gregorio XIV anno MDXCI & Clementi VIII MDCIII oblatorum: pagina vero 454 primum huic Clementi a se oblatum etiam edidit.

4. *Tractatus de justa Moriscorum ab Hispania expulsione.* Quædam est apologia præcedentis iisdem typis edita. Pag. 563 Algemesii natum & baptizatum se docet. His autem tractatibus plurimum usus est postea noster Damianus a Fonseca de quo supra pag. 424 in opere suo similis argumenti Italice scripto.

5. *Coronica de los Moros de España*, Valentiæ, Philippi Mey 1618 in fol. pp. 1072. Extat in Regia O 72.

6. *Vida y milagros del glorioso San Isidoro el labrador hijo, abogado, y padron de la real villa de Madrid por Juan diacono arcediano de la misma villa con Adiciones por el P. presentado Fray Jayme Bleda predicador general de la orden de Predicadores, y Calificador del santo officio de la inquisicion de Valencia in dos libros &c. Va al fin un tratado de la vida y milagros de la sierva de Dios Maria de la Cabeça unica muger de nuestro santo &c.* Matriti, Thomæ Junti 1622 in 4. Extat in Regia O 451. Excerpserunt in Actis SS. ad XV maii.

Quo demum anno noster vivere desierit hic Bleda loco & modo hactenus incompertum mihi:

Valentiæ tamen apud suos obiisse jam senio meritisque gravem, saltemque post annum MDCXXII ambigimus nihil: de quibus æquales gentilesque sui certiora nobis proferant. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hisp. Fernandez *Histor. del Rosar.* Fontana in *Monum.*

F. JOHANNES GONÇALES DE ALBELDA.

† 1622. F. JOHANNES GONÇALES DE ALBELDA vel *Alvelda* Navarrete in Hispania natus diœcesis Calaguritanæ oppido, Salmanticæ junior in regio S. Stephani conventu ordini cooptatus est, ibique die XVIII januarii MDLXXXV vota suâ Domino nuncupavit. Qui cùm ingenuis esset moribus ac ingenii perspicacissimi suos inter æquales & condiscipulos plurimum emicuit, quasque didicerat, aliis diu tradere jussus est variis in provinciæ suæ Hispaniæ locis & domibus, humanas divinasque literas. Inde Romam accitus a magistro ordinis F. Augustino Galaminio anno MDCVIII electo, collegii S. Thomæ ad Minervam regens institutus est primarius in actis ipsis cap. gen. Rom. MDCVIII. Ex quo colligas eos se in Historia congregationum de auxiliis sub Clemente VIII & Paulo V peregrinos probare, qui hunc Johannem nostrum Thomæ de Lemos socium dant, & unum de disputatoribus fingunt, cùm illæ congregationes jam a Februario MDCVI finitæ essent tribus annis circiter priusquam ille Romam accederet. Triennio suo exacto in Hispaniam reversus, primariam theologiæ cathedram in Complutensi academia a duce de Lerma in gratiam ordinis erectam obtinuit anno MDCXII, quam cum laude rexit ad MDCXXII, quo abiit e vivis teste nostro Fernandez *Hist. del Rosar. lib.* 9, cùm prius typis edidisset

Commentariorum & disputationum in primam partem Summæ S. Thomæ de Aquino volumina duo, Compluti, Joannis Gratiani 1621 in fol. T. I a quæst. 1 ad 25 pp. 987; T. II sequentes ad 43 pp. . Alteram editionem laudat Nic. Antonius in *Bib. Hisp.* Neapoli 1637 in fol.

De eo legendus noster Jacobus Hyacinthus Serry *Histor. congregat. de auxiliis* col. 608 & 767, ubi eos egregie revincit, qui hunc auctorem quid habere aut communi Thomistarum sententiæ de efficacia gratiæ contrarium, aut Molinianæ doctrinæ consonum finxerunt.

F. JOHANNES DE MERCADO.

1622. F. JOHANNES DE MERCADO Americanus, Peruanus natione, ordini nomen dedit in patria, morumque puritate & austeritate vitæ plurimum claruit. In oratione prope continuus ac effusus erat, ad quam sibi facilem viam fecit assidua τοῦ μακαρίτου Ludovici Granatensis operum atque doctrinæ tractatione & familiaritate: dolebatque tanti viri lucubrationes adeo christiane vivere amantibus utiles, in Hispania natas, orbi fere universo varia linguarum interpretatione communes, unis Indorum suorum quorum ipse salutis instabat operi, otiosas esse populis. Cùm ergo annis pluribus apud Indos animarum curam habuisset, eorumque linguam optime compertam haberet, in eorumdem utilitatem & commodum scripsit

Compendium operum venerabilis Fratris Ludovici Granatensis ordinis Prædicatorum Indorum idiomate generali Peruano. Quod opus in lucem edi publicam Patres provinciæ Peruanæ in comitiis Limæ 11 octob. MDCXXI coacti speciali sancierunt ordinatione Actis inserta.

Non multum postea vixit auctor in conventu civitatis de Cuzco: nam acta capituli provincialis sequentis 11 octob. MDCXXV ibidem habiti eum inter pie defunctos ab ultimo capitulo recensent: de quo videndus noster Joannes Melendes T. III *Hist. Prov. Peruan.* Lib. 1 c. 17 & 18, & T. II lib. 4. c. 1. SEC. XVII.

F. JOHANNES NYS.

F. JOHANNES NYS Belga, patria professioneque Antwerpiensis vir pius & gravis tironibus in religione instituendis diu applicitus est Antwerpiæ primum, tum & Coloniæ a F. Thoma Marino per Germaniam magistri ordinis commissario delegato accitus: fuit etiam F. Cosmæ Morelles in diœcesi Coloniensi inquisitoris per tractum Rheni vicarius generalis; diem obiit tandem suum Coloniæ Agrippinæ XIII octob. MDCXXII, postquam ediderat hoc titulo: † 1622.

1. *Speculum parvum religiosorum* collectum ex B. Humberti magistri ordinis V epistola *de tribus votis religionis essentialibus*, S. Vincentii Ferrerii *vita spirituali*, & ex dialogo S. Catharinæ de Senis *de acquirenda vera perfectione.* Adjecit *quotidianum novitiorum exercitium*, Antwerpiæ, Cornelii Vershuven 1616 in 12: Auctum, Coloniæ, Petri Henningi 1619 in 12.

2. *Vita & miracula S. Patris Dominici Prædicatorii ordinis primi institutoris figuris æneis XXXIII expressa*, Antwerpiæ. Incidit & excudit Theodorus Van Galle 1611 in 8. Cuilibet tabulæ Tetrastichon Latinum & ad calcem opellæ: *Expositionem brevem imaginum* in aliis idiomate Belgico in aliis Gallico addidit Johannes Nys.

3. *Vita D. Thomæ Aquinatis Othonis Væni sculptoris ingenio & manu delineata figuris æneis*, Antwerpiæ, sumptibus Othonis Væni 1610 in fol. Opus F. Inacho de Brizuela a confessionibus & consiliis Alberti archiducis nuncupatum. Nostri Johannis curis prodiisse asserit F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom.* MS, quem hîc excipio.

4. *F. Joannis Nyder opus de reformatione religiosorum* curavit edendum Antwerpiæ teste nostro Bouquetio in prooemio operis.

F. JOHANNES DOS SANTOS.

F. JOHANNES DOS SANTOS vel *de Sanctis* Lusitanus patriaque & professione Eborensis vir religione, pietate & doctrina clarissimus, salutis animarum in primis sitientissimus, quo ardore succensus in Aphricam Orientalem, Mozambicam, Æthiopicaque regna ac Sofalæ regnum ducentis a Mozambica prope leucis dissitum trajecit ac penetravit. Annos undecim solidos in iis regionibus impendit, novis christianorum coloniis erigendis, instituendisque ordinis sui seminariis totis viribus incumbens: unde post innumeros pro fide exantlatos labores in patriam circa MDCVII reversus, ut sodales suos ad eam Christi vineam excolendam excitaret, scripsit ac edidit hoc titulo: † 1622.

Ethiopia Oriental e varia historia de cousas notaveis do Oriente &c. impressa no convento de santo Domingo da Evora, Manuelis de Lyra 1609 in fol. I P. pp. 280: II P. pp. 244.

Opus singulare, locisque ac urbibus in sacra scriptura designatis agnoscendis non parum utile. Extat Paris. in Mazarinæa, & apud D. Legrand abbati d'Estrées regis christianissimi Ludovici XIV apud Portugalliæ regem aliàs legato ab eleemosynis, a quo mutuo accepi.

Hoc edito ad caros suos Æthiopes reversus iis ad fidem adducendis & doctrina christiana imbuendis ac instituendis desudabat etiamnum anno MDCXXII. Ejus cum laude meminerunt Fernandez

Sæc. XVII. in Concert. & *Histor. del Rosar.* fol. 201 a, ac *Histor. Eccles. de nuestros tiempos* p. 240, Ludovicus Sousa *Histor. prov. Portug.* P. III p. 351 & aliâs, Pius P. I p. 594, Antonius Bibl. Hisp. Joannes de Brito Theat. Lusit. Litter. MS. Prodiit prædicti operis quædam pars *Gallice* versa hoc titulo:

Histoire de l'Etiopie Orientale traduite du Portugais du R. P. Jean dos Santos religieux de l'ordre de S. Dominique par le P. Gaetan Charpy Maconnois Teatin, Parisf. 1684 in 12. Extat in Regia O 1531. Ibid. 1688 in 12.

F. JOHANNES MARIA DE GAREXIO.

1622. F. Johannes Maria de Garexio sic a patria principatus Pedemontani oppido haud ignobili nuncupatus, ibidemque ordinem professus, vir religione & eruditione commendatus, sacræ theologiæ magister in actis capituli generalis Olissipone anno MDCXVIII acceptatus, a Rovetta inter Lombardiæ scriptores recensetur ad 1622, ceu qui MS & in domo sua Garexiana servata reliquerit hæc ingenii sui monumenta:

1. *Super totam naturalem philosophiam, præsertim super libros de anima commentaria.*

2. *Super totam primam partem Summæ S. Thomæ commentaria, & in singulos ejusdem tractatus quæstiones.*

3. *Super tertiam partem ejusdem Summæ commentaria & quæstiones, at non complete de sacramentis.*

F. LUDOVICUS FLORES.

1622. F. Ludovicus Flores natione Flander, patriâ Gandavensis, cum parentibus in Hispaniam, tum & cum iisdem in Americam navigavit, ibidemque Mexici ordinem amplexus est & professus. Studiis peractis ardore propagandæ fidei succensus missionem ad Philippinas ambivit & obtinuit. Vix Manilam appulerat, cùm ad Novam Segoviam destinatus est, qui eam insulæ regionem incolentes infideles catechizaret, eique ministerio pluribus annis desudavit nec sine fructu. Manilam exinde revocatus, otio sancto aliquandiu potitus est, at cùm ex Japonia nova venissent plurium ex nostris in eo regno pro Christo vinctorum, palmæ martyrii ipse quoque desiderio æstuans, eo annuente simul & jubente superiore se contulit. Quæ gravia passus sit in ea navigatione, quî a Batavis piratis captus, & ab iisdem *Nangazaqui* biennium & amplius in mendicitate & ferro detentus, quî tandem ab iisdem imperatoris Japonum ministris traditus, fuse refertur in *Histor. Prov. Philipp.* T. I lib. 2 cap. 18 & sequentibus, quam consulat lector curiosus. Addo solum capitis damnatum, & igne vivum combustum glorioso martyrio vitam Christo reddidisse XX aug. MDCXXII. Ejus meminit in *Bibl. Hisp.* Antonius, qui asserit scripsisse

Relacion de los sucesos de la christiandad del Japon hasta 24 de maio del año 1622. Quæ, inquit, MS servabatur in Bibl. Laurentii Ramirez de Prado, teste Antonio de Leone in *Bibliotheca Orientali.*

F. PAULUS DE BLANCHIS.

1622. F. Paulus de Blanchis Venetus Muriani natus & ibidem in S. Petri martyris æde ordinem professus seculo XVII adolescente doctrina ut & pietate claruit. Ejus meminit Rovetta ad 1623, ac docet scripsisse opus ac typis commisisse hoc titulo:

Disceptationes de difficilioribus materiis casuum & dubiorum occurrentium in conscientia: de pœnitentia, de negotiatione, de bello publico & privato, Venetiis 1622: Iterum ibidem 1630 in fol.

F. PAULUS DE GAREXIO.

F. Paulus de Garexio sic a patria insigni ad Tanaram amnem castello (de quo Leander Albertus *descriptione d'Italia* in Lombardia Cispadana fol. 308 b) nuncupatus, insignis theologus inquisitorem agebat Bononiæ anno MDCXX, & in detegendis ac puniendis quibusdam iconomachis, qui passim per omnes hujus urbis basilicas, occulte tamen imagines B. Virginis deturpabant, & stercore inficiebant, strenue partes suas egit. Quæ luculenter & eleganter describit Co. Ridolfus Campeggi libello a se edito hoc titulo, *Racconto degl' Eretici Iconomiasti giustitiati in Bologna*, Bononiæ, Peregrini Golfarini 1622 in 8 pp. 128, quem libellum vidi ac legi Parisiis in Regia, & quem adeat lector curiosus. Hic Paulus a Fontana in Theatro agnominatur *de Vicariis de Garexio*, & inter inquisitores Bononienses recensetur ad 1609, nec ei successor datur ante 1643. In actis capituli generalis Pinciæ anno MDCV ejus magisterium approbatur, in actis verò cap. gen. Bononiæ anno MDCXV habiti dicitur inquisitor Bononiensis, & eidem affuit pro provincia utriusque Lombardiæ diffinitor. Sed mirum a Fontana in monumentis omissa acta inquisitionis horum Iconomachorum & eorum supplicii, quæ tamen fuerunt celeberrima. Itaque inter opera recensenda visa sunt 1622.

Acta hujus inquisitoris. Quæ in archivo sancti officii Bononiæ asservari non dubitamus, nisi Romam ad sacram congregationem missa ac delata fuerint.

F. PAULUS PICUS.

F. Paulus Picus Biturgiæ vernacule *Borgo di San Sepolcro* natus, & domus Romanæ S. Mariæ super Minervam alumnus, sacræ theologiæ magister, vir egregius, congregationis indicis secretarius a Gregorio XIV papa institutus est circa initia anni MDXCI, quo in munere cùm summis pontificibus Gregorio dicto, Clementi VIII ac Paulo V utilem se ac fidum ministrum probasset, ab ultimo nempe a Paulo V ad Ecclesias Wulturariensem & Montis Corvini sub Beneventana simul adunatas promotus est anno MDCXIII die XV julii, pastorisque vigilantissimi officiis novem circiter annis perfunctus transivit ad meliora anno MDCXXII. Ejus curis prodiit 1622.

Index librorum prohibitorum cum regulis confectis per Patres a Tridentina synodo delectos, auctoritate Pii IV primum editus, postea verò a Sixto V auctus, & nunc demum auctoritate Clementis VIII recognitus & publicatus: instructione adjecta de exequendo prohibitionis decreto, deque sincere emendandi & imprimendi libros ratione, Romæ, typis Cameræ 1596 in 8. pp. 64. Extat Parisiis in Regia Q 764.

F. PHILIPPUS GUIDI.

F. Philippus Guidi Etruscus provinciæ Romanæ alumnus, patriam suam Florentiam, & conventum ibidem S. Marci, cujus erat filius, præclaris suis dotibus exornavit. Summus enim sua ætate theologus audiit, sacrasque litteras annis pluribus interpretatus est cum plausu, vir præterea gravis, modestus, moribus sinceris, in consiliis prudens, ideoque superis & imis acceptissimus. Florebat jam vergente ad senium seculo XVI, quo con- 1622.

fessarium agebat apud sanctimoniales ordinis Prati ad S. Vincentii morantes, fuit etiam a serenissima principe Urbini allectus conscientiæ arbiter. Licèt autem ejus meminerit Altamura ad 1591, quo die secunda februarii mortua est B. Catharina de' Ricci, quam in vitæ spiritualis exercitis direxit, eum ad MDXXII prorogamus, quem annum attigisse conjicimus, cùm typis tum prodierit, quam scripsit

Vita della Beata suor Caterina de' Ricci religiosa dell' ordine di san Domenico nel monastero di san Vincenzo de Prato, Florentiæ 1622 in 4. Prodiit rursus ibidem 1641 in 4. Extat Romæ in Barberina.

F. RAIMUNDUS DE AMICO.

* 1622. F. RAIMUNDUS DE AMICO Siculus, Netinus patria & professione, vir fuit musicæ callentissimus, & inter ejus artis peritos suo ævo clarissimus. Florebat adulto jam seculo XVII, edidit-que

Delli motetti ad una, due, tre, e quattro voci libro primo e secondo, Messanæ, Petri Brean 1621 in 4.

Sic habet Antoninus Mongitore Bibl. Sic. P. II pag. 196.

F. RAPHAEL CERASO.

* 1622. F. RAPHAEL CERASO Parthenopæus, in cœnobio S. Petri martyris Neapolitano ordinem professus, vir omnium ipartium, philosophus insignis, præstantissimus theologus, ac inter celebriores ævi sui concionatores laudatus, sacras in gymnasio S. Dominici litteras primarius lector interpretatus est, magno etiam externorum secularium & regularium concursu & plausu, nullis laboribus parcens ut egregios institueret discipulos. Annis quibusdam monachis Cassinensibus S. Severini theologiam prælegit, tum in universitate Caïetana censu publico supra solitum conductus publicus professor, tanta fama id munus implevit, ut primas in eo genere reportare vulgo diceretur. Ibidem obiit immaturo fato anno MDCXXII die XXII julii, titulo tum in ordine baccalaurei insignitus, ac viris omnium ordinum spectatissimis parentantibus in æde nostra Caïetana sepultus. Hæc ejus habentur:

Cursus philosophicus, & Tractatus plures theologici MS in bibliotheca S. Dominici Neapoli servati, qui jamjam ab auctore prælo dandi recognoscebantur, ni mors obstasset. Sic Vallius in Compendio p. 304, & Toppius in Bibl. Neapol.

F. SERAPHINUS BANCHI.

† 1622. F. SERAPHINUS BANCHI Etruscus, Florentinus patria, conventus vero Fesulani alumnus, juvenis superiorum nutu Lutetiam venit, optimamque & gentilem ille Mecœnatem in Catharina Medicea Francorum regis Henrici II conjuge nactus, ejus sumtibus & liberalitate in gymnasio Sanjacobeo studiis operam dedit, jamque agones scholasticos a *tentativa*, ut aiunt, inceperat, cùm mortua quinta januar. MDLXXXIX regina studiorum suorum alipte in patriam reversus est. Ut vir erat industrius Ferdinandi I magni Etruriæ ducis æstimationem & affectum sibi conciliavit, a quo missus est in Galliam tum in partes & adversa studia scissam, quem exitum res habituræ essent exploraturus. Aderat verò Lugduni anno MDXCIII, cùm eo advenit Petrus Barrius vel Barrierius Gallice *de la Barre* Aurelianensis ex nauta miles XXVII annos natus, qui communicato cum duobus sacerdotibus secularibus & uno Capucino de Francorum rege christianissimo Henrico IV occidendo consilio, ipsum etiam Seraphinum nostrum posteà convenit, eique mentem in impiissimo facinore exequendo firmam aperuit. Seraphinus pristina jam Gallorum consuetudine regiaque munificentia totus animo Gallus, nil cunctatus Brancaleoni nobili aulico sicarium iterum ex condicto ad se reversum ostendit, ut viri faciem agnosceret, urgetque ut citatis equis ad regem eum de periculo imminenti moniturus contendat. Quam id salubre fuerit rei exitus ostendit. Brancaleo enim regi Meloduni agenti cùm occurrisset, & Barrium jam regiam ingressum, & quorumdam seditiosorum presbyterorum, quorum nomina videas apud Thuanum Histor. T. V pag. 381 & 382 aliosque Franciæ historicos consiliis in scelere confirmatum, jam jamque nefando parricidio perpetrando accinctum invenit, qui mox comprehensus gladio utrinque acuto armatus, quæstionum & trochlearum vi aut metu, conjurationis & consilii sui modum & ordinem judicibus aperuit, commeritumque supplicium mox luit, quem tamen ante mortem resipuisse, & scelus detestatum esse F. Olivarii Berenger ord. Prædic. Ecclesiastis regii, qui toto tempore infelicis ἑνώσεως vulgo (*la Ligue*) utrique Henrico III & IV fidissimus eorum castra sequebatur, monitis & exhortationibus conversum refert Thuanus citatus. Atque hinc Seraphinus Henrici regis omnium optimi sibi conciliavit gratiam, multisque beneficiis auctus est, ac etiam ad Inculismenses infulas anno MDCIV summo pontifici præsentatus, regaliaque interim, dum diploma Romanum obtineret ac inauguraretur, donatus. Qui Romam pergens magistro ordinis Romanæque suæ provinciæ superioribus rem totam committens, ab iis ut dignitati humeros supponeret jussus est: quam tamen præ modestia indignum se arbitratus admittere recusavit, & modica sibi servata pensione viro genere clarissimo Antonio Rupifucaldo consignavit anno MDCVIII, sed & pleraque ex ejus Ecclesiæ censu recepta in eam refudit, magnis in pia opera & onera collatis in eam eleemosynis. Reliquum vitæ Lutetiæ egisse videtur in gymnasio Sanjacobeo, in eo certe agebat etiamnum anno MDCX. In vivis adhuc erat anno MDCXXII: sic enim de eo statutum legitur in actis cap. gener. Mediolani eo anno celebrati: *Approbamus pro conventu nostro Fesulano decretum hujus conventus, ut quotidiana missa pro anima R. P. M. F. Seraphini Banchii, cum ex hac vita migraverit, celebretur, pro quamplurimis beneficiis in eumdem conventum collatis. Pro qua re conscientiam R. P. prioris pro tempore oneramus.* Ex quibus etiam discimus in suum conventum nativum Fesulanum fuisse quoque liberalissimum. Scripsit ac edidit

1. *Apologie contre les jugemens temeraires de ceux qui ont pensé conserver la religion catholique en faisant assassiner les tres chretiens rois de France, par Serafin Banqui Florentin, docteur en theologie, de l'ordre des Freres Prêcheurs*, Parisiis, Mettayer 1596 in 8.

Extabat etiamnum anno 1708 apud Prædicatores Inculismenses, nec dubito quin servetur adhuc ibidem hoc anno 1720. Hujus operis meminit Jacobus le Long *Bibl. Histor. de France* n. 8387, ubi *Sebastianum*, pro *Seraphino* nuucupat, sed leve erratum.

In hoc libro acta a se explicat in revelanda conjuratione Petri Barrerii, & iterum in sequenti.

2. *Le Rosaire spirituel de la sacrée Vierge Marie extraict de plusieurs auteurs, avec les indulgences octroiées par les SS. Peres, & confirmées par N. S. Pere le pape Paul V: Dedié a la reine mere du roi par F. Seraphin Banquy docteur en theologie de l'ordre des FF. Prêcheurs*, Parisiis,

Sec. XVII. Petri Sevestre 1610 in 12, signat. A ad N & a ad e. Ex hujus opusculi epistola nuncupatoria, & præfatione pleraque de eo supra relata excepta. In præfatione pag. 6 eos historicos aut de re falso informatos, aut hæreticos & pessime in Ecclesiam catholicam affectos (qualis Serresius) revincit acerrime, a quibus nempe accusatus est execrandum Petri Barrii consilium sub sigillo sacramentalis confessionis acceptum revelasse: quod crimen a se alienissimum demonstrat. Sed ipsa ejus audienda verba: *Je veux supplier mes lecteurs, que lisant dans l'histoire de France les detestables desseins de Pierre la Barre, ils ne croient pas ce que aucuns des historiens mal informez du fait, ou peut étre mal affectionnez a la religion chretienne en ont écrit a mon prejudice, disant que j'en avois eu la connoissance en confession. Car la verité est que je ne sceus ses abominables entreprises par autre voie, que par le moien d'une consulte qu'il fit faire a Lyon, a laquelle je ne voulus assister, Que si j'eusse commis une telle faute d'avoir revelé la confession, je n'eusse pas été si hardi que d'aller a Rome & a ma province, étant trop mieux assuré, que mes superieurs m'en eussent puni au lieu de me commander, comme ils ont fait, que j'acceptasse l'Evéché d'Angouleme, que je n'ai voulu pourtant accepter, pour m'etre jugé indigne d'une si grande dignité.* De eodem facto legendi Spondanus *Annal. Eccles.* ad 1593 n. 23, Thuanus Histor. T. ultimo p. 381, Petrus Matthæus *Histoire d'Henri IV* p. 150 edit. Parif. 1631, Scipio *Dupleix* in ejusdem Regis vita p. 187, Malletus noster Illustrium Sanjacobeorum T. II p. 274.

Legendus & libellus hoc titulo editus: *Histoire prodigieuse d'un detestable parricide entrepris en la personne du roi par Pierre Barriere dit la Barre, & comme sa Majesté en fut miraculeusement garentie*, Parisiis 1594 in 8 pp. 40: Quem libellum huic Seraphino Banqui quidam tribuunt.

Inter opera Seraphini nostri non omittenda aula, quæ vulgo dicitur Schola S. Thomæ, quam F. Ægidius Binet Bellovacensis conventus alumnus, sacræ theologiæ magister Parisiensis, & Eleonoræ Hispanæ Francisci I Francorum regis consortis confessarius, a fundamentis erexerat anno MDL & moriens anno MDLIX imperfectam reliquerat, Seraphinus vero ex beneficiis regiis ita perfecit, ut inter alias universitatis habeatur amplissima & elegantissima. Disputationes theologicas primum in ea haberi cœptas ferunt anno MDCXI, cum in solemniis pentecostes in domo S. Jacobi comitia ordinis generalia celebrarentur. Altare SS. Rosarii ut vocant in ejusdem domus ecclesia sane magnificum ab eodem Seraphino erectum dicunt.

F. THOMAS DE SIERRA.

1622. F. Thomas de Sierra Hispanus, Ovetensis patria & professione a doctrina, ingenio, & facundia, illustre inter verbi Dei præcones sibi fecit nomen, concionatoremque ordinarium agens in ecclesia nostra Salmanticensi anno MDCXVIII, magno populorum concursu & plausu, nec minori fructu auditus est. Variis in provincia Hispaniæ functus est etiam præfecturis, inter alias conventus Pampilonensis, quem regebat prior anno MDCXIII. Ejus cum laude meminerunt Antonius in Bibl. Hisp. Fernandez in Concert. & *Historia del Rosario*, in qua dicit obiisse anno MDCXXII. Iis testibus scripsit ac edidit

Desengaño Christiano. Primera parte contiene sermones de Quaresma, de tiempo, y de Santos, Pampilonæ, Nicolai de Assiain 1613 in 4 pp. 648.

De las eccellencias de la orden de Predicadores.

F. VINCENTIUS BONINCONTRUS.

F. Vincentius Bonincontrus Panormi nobili loco natus, ordinem adolescens amplexus est in patria, & professus ea animi contentione ad graviores disciplinas ingenium addixit, ut per omnes scholæ agones magisterii lauream obtinuerit. Studiorum & conventuum variorum regimine egregie perfunctus, in quibus & suum S. Dominici Panormitanum ter rexisse fertur, totaque etiam Siciliæ provincia feliciter administrata, Romam adiit, quo eum jam & doctrinæ ejus, & eximiarum ejus aliarum dotum fama præcesserat. Eum itaque mox theologum suum selegit Camillus cardinalis Borghesius, qui postea Paulus V pontifex maximus fuit, qui & Bonincontrum ad sedem Amalphitanam promovere cogitabat, sed ad præsentationem regis catholici Agrigentinæ in Sicilia insula Ecclesiæ præfecit anno MDCVII die XXV junii. Sponsam suam absque mora conveniens, sedulo ei exornandæ studuit, seminarium clericorum ædium magnificentia, & amplis reditibus adauxit, mulierum repentitarum, ut vocant, monasterium erexit, aliorum paupertatem largis eleemosynis sublevavit. Quorumdam tamen offensionem vitare non potuit, qui eum apud Paulum V de profusiori erga suos liberalitate reum fecerunt: quam calumniam ut elevaret, Romam progressus, suam agendi rationem summo pontifici in omnibus sanctam & innocuam probavit. Hujus igitur accusationis absolutus, & ad suam Ecclesiam reversus, ab omni grege suo clero & populo magnis & parvis summo gaudio summoque honore exceptus est, & quibuscumque beneficiis & officiis de omnibus bene mereri perrexit ad mortem suam, quæ ei accidit die XXVII maii MDCXXII. Corpus ejus ut decreverat Panormum translatum, in æde S. Dominici & in sacello S. Crucifixi, quod vivens magnifice ornaverat sepultum fuit addita hac inscriptione: 1622.

F. Vincentius Bonincontrus episcopus Agrigentinus fuit Pauli V P. M. theologus, vir doctrina & virtutum laude conspicuus: sacellum hoc suis sumtibus exornavit, ut in quo templo religiosa vita hausit spiritum, in eodem corporis pignus, amoris erga suum ordinem relinqueret monumentum. Vixit annis LIX *mensibus* IX *diebus* XXIII. *Obiit die* XXVII *maii* MDCXXII.

De eo agunt Rochus Pirrus in Episc. Agrigent. Franciscus Baronius Majest. Panorm. pp. 124 & 136, Fontana in Theatro & alii, quos laudat Antoninus Mongitore Bibl. Sic. quos omnes excipimus. Prælo commisit editas a se

Constitutiones diœcesanas synodi Agrigentinæ, Panormi, Jo. Antonii de Franciscis 1610 in 4.

F. VINCENTIUS JUSTINIANUS.

F. Vindentius Justinianus alter & recentior, Italus provinciæ Romanæ alumnus, Coloniæ Agrippinæ agebat anno MDCXXI in nostro S. Crucis studio generali baccalaureus, & sacræ theologiæ professor ordinarius, cujus & anno sequenti MDCXXII in actis cap. gener. Mediolani Lectura theologica & officium magistri studentium approbantur, Tit. *de prov. Romana*, qui & titulo *de provincia Teutonia* ibidem ad gradum præsentati promovetur his verbis: *Instituimus præsentatos in ordine RR. PP. &c. F. Vincentium Justinianum baccalaureum lectorem sacræ theologiæ in conventu Coloniensi &c.* Extat 1622.

Vita ven. D. D. Hugonis de S. Theodorico S. R. E. cardinalis primi ex ordine Prædicatorum assumti compendiosa descriptio per R. P. F. Vincen-

tium Justinianum sacræ theologiæ baccalaureum in studio S. Crucis Coloniensi ejusdem ordinis professorem ordinarium, ex variis probatisque scriptoribus excerpta, Coloniæ Agrippinæ, Joan. Gymnici 1621 in fol. nempe editioni operum ejusdem Hugonis in sacram scripturam ibidem eo anno præfixa, quam editionem accurasse videtur. Unde qui referente Oldoino in *Athen. Ligust.* cardinalem Justinianum Chiensem de quo supra ad 1519 hujus vitæ faciunt auctorem, gravissime allucinantur, quos ab errore sola vitæ lectio revocasset, cum in ea plures laudentur auctores seculo XVI recentiores. In illa vero vita etsi plura bona sint, tamen & quædam non vera, & dubia quædam. Jam quantum ad nomen non *de S. Theodorico*, sed *Theuderio* vel *Theudario* legendum: illum esse Hugonem qui cum Petro ejusdem ord. Prædic. & duobus FF. ord. Min. Constantinopolim apocrisarius a Gregorio IX missus est anno MCCXXXIII valde dubium est, nullaque antiqua notitia fulcitur: archiepiscopum Lugdunensem ab Innocentio IV anno MCCXLIV promotum plane falsum est: excusandus tamen auctor, qui recentiores errantes secutus est. Videsis supra ubi de Hugone a S. Charo T. I p. 194 b.

In indice Bibl. Barber. sic lego: *Vincentius Justinianus Archiepisc. Valent. vita Alberti Magni*, Coloniæ, Boetzeri 1625 in 8. Postea vero lit. V: *vita B. Alberti Magni per Vincentium Justinianum*, Coloniæ &c. eadem. Extabat etiam apud nostros Audomarenses. Unde conjicio primo loco erratum esse in voce *Archiep.* huncque auctorem non alium esse ab hoc nostro posteriori Vincentio Justiniano, quem bibliothecarius eumdem cum *Antist* agnominato putans, *Antist* etiam positum pro antistite seu archiepiscopo censuit. Ne autem Antistio hanc opellam tribuam, obstat, quod Antistius anno MDXCIX jam obierat.

Idem Justinianus per modum appendicis ad Tomum XV Annalium Ecclesiast. qui est Bzovii tertius adjecit nostri Nicolai Jansenii *animadversiones & scholia in apologiam nuper editam de morte & vita Joannis Duns Scoti adversus nostrum Bzovium*: quam appendicem Petro Francisco Montorio episcopo Neocastrensi per tractum Rhenanum nuncio nuncupat Justinianus, & hanc opellæ suæ alteram editionem probat Jansenius, fassus non paucas nec leves notas sibi a dicto Justiniano suggestas, Coloniæ, Boetzeri 1622 in fol. pp. 20.

F. BARTHOLOMÆUS AVIÑONE.

1623. F. Bartholomæus Aviñone Aragonus sacræ theologiæ magister anno MDCXXIII Romæ legatus seu ut vocant procurator aderat pro canonizatione servi Dei Ludovici *Bertran* prosequenda, cujus vitam ex jam editis a Vincentio Justiniano *Antist* Valentino Aragono, & a Baltazare Joanne Roca item Valentino, & ex actis processus inquisitionis de vita & moribus ejusdem servi Dei juridice factæ, scripsit Hispana lingua luculentissimam, omniumque quam accuratissimam, eamdemque Italice reddi curavit hoc titulo:

Vita, virtù e miracoli del B. Luigi Bertrando dell' ordine de' Predicatori, divisa in quatro libri, composta in lingua Spagnola dal molto R. P. M. F. Bartolomeo Avignone del medesimo ordine, procuratore della canonizatione di esso beato. Tradotta in Italiana dal signor Giulio Cesare cavalier Boltifango, Romæ, Alfonsi Ciaconi 1623 in 8 pp. 522. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. LUCAS MARIA MODRONE

F. Lucas Maria Modrone Mediolanensis, conventus S. Eustorgii ut videtur alumnus, anno MDCXXIII clarebat apud suos, & scripsit, seu potius e Latino Boniti Mombritii vernacule reddidit 1623.

Breve narrazione della vita e miracoli de' santi confessori Giulio e Giuliano, Mediolani 1623 in 8.

Hos martyres censeo, quos Hispani colunt ad diem XXI augusti.

F. LUDOVICUS DE AQUINO.

F. Ludovicus de Aquino Siculus, conventus S. Dominici Neapoli alumnus, poeta insignis, theologus nominatus, sed vitæ innocentia morumque integritate illustrior, tironibus in religione instituendis diu præfectus est, sed & suum conventum rexit prior. Obiit apud suos cum opinione sanctitis VIII maii MDCXXIII, ætatis LXXVI. Ejus cum laude meminerunt Toppius in *Bibl. Napol.* Leonardus Nicodemus ad Toppium *Addizioni copiose*: sed de eo potissimum legendus Vallius noster in Compendio pag. 309. Typis recudendum curavit a se recognitum † 1623.

Tractatum de doctrina cordis F. Gerardi de Leodio ord. Prædic. Neapoli, Jo. Bapt. Subtilis 1685 in 8. Videsis T. I pag. 248 b *Gerardus.*

Virum eum Engennius Caracciolus pag. 269 Neap. Sac. de S. Dominici templo scribens, eximium & verum ait ordinis sui sidus & ornamentum, a quo benignius, & quæ ad rem suam susceptumque opus facerent, vetustiora quædam hausisse se gloriatur. Apud sedem Romanam de illius canonizatione processum institutum ferunt.

F. PETRUS JOSEPH MARI.

F. Petrus Joseph Mari Ligur, theologus eruditus & pius, seculo XVII ineunte jam clarus, quædam edidit, inter quæ recensentur a Soprano, & ab Oldoino * 1623.

Regole d'una bona confessione e santa communione, Neapoli.

Sermone del sommo buono da Dio a Mose promesso Exodi 33 vers. 19 *Ego ostendam omne bonum tibi*, Ibidem 1623.

Majorem his lucem forsan dabit quis symmysta curiosus.

F. PETRUS DE PAREDES.

F. Petrus de Paredes Hispanus Americanus ortu, & professione conventus SS. Rosarii Limensis alumnus, eruditione singulari, morumque gravitate commendatus, sub finem seculi XVI & initia sequentis claruit. Qui postquam variis variisque locis subiisset præsulatus, scholæ, sacrique suggestus onera, prædicatoris generalis honore tituloque donatus, provinciæ suæ Peruanæ apud sedem apostolicam, atque regis catholici curiam procurator delectus est & constitutus, eoque titulo anno MDXCIX in Hispaniam transmisit. Comitiis ordinis Romæ anno MDCVIII habitis affuit pro eadem sua provincia diffinitor, fuitque in actis sacræ theologiæ magister approbatus. Sequenti MDCIX ad suos reversus, variis iterum functus est cum laude muneribus, & tandem suorum laborum ac vitæ finem invenit anno MDCXXIII. Scripsit opus hoc titulo: 1623.

Additiones ad libros R. P. F. Thomæ Malvenda ordinis Prædicatorum de Antichristo. Ut servatis servandis typis ederetur, permissum est a patri-

Sæc. XVII. bus suæ provinciæ Limæ anno MDCXXI in capitulo congregatis. De quo legendus Joannes Melendez *Hist. prov. Peruana* T. II p. 24 & p. 494.

F. PETRUS JOHANNES ZARAGOÇA DE HEREDIA.

1623. F. PETRUS JOHANNES ZARAGOÇA DE HEREDIA Aragonus Valentiæ ordini nomen dedit, & S. Ludovico Bertrando lethaliter ægrotanti anno MDLXXXI tum novitius per sex menses sedulus adfuit, virtutum ejus testis ocularis, cujus & cadaveris fragrantiam olfecit: exinde vero cum vir apud suos & pietate & eruditione conspicuus evasisset, a sacri palatii magistro F. Bartholomæo de Miranda Cordubensi socius ascitus anno MDXCI, sexennio integro Romæ apud eum commoratus est, ejusque absentis alibi a summo pontifice pro gravissimis negotiis occupati triennium totum vices egit. Eo autem VII junii MDXCVII Neapoli e vivis exemto, appositaque eidem sepulcrali inscriptione, mox reversus est in patriam. At paulo post Urbem repetere coactus est anno scilicet MDXCIX, ad procurandam promovendamque S. Raymundi solemnem apotheosim a rege catholico regnisque Aragoniæ delegatus, quo eodem tempore ad sacros eosdem honores SS. Hyacintho, Ambrosio Sansedonio, & Agneti de Montepolitiano obtinendos apud Clementem VIII, non levem navavit operam. Ad suos exinde redux circa MDCIV gymnasii Oriolensis S. Mariæ de Succursu & S. Josephi dicti rector est institutus, quo diutius functus est munere, vivebatque etiamnum anno MDCXXIII octob. XII, quo ei e Roma vitam S. Ludovici Bertrandi F. Bartholomæus Avignone a se conscriptam nuncupavit. Quandonam vero obierit, mihi hactenus incompertum. Scripsit

Vida de la Bendita Soror Maria Raggi beata de la tercera orden de Penitencia del glorioso santo Domingo, que murio en Roma a VII de henero del año santo MDC escrita en él de MDCIV, con un sermon de todos santos, Oriolæ, Augustini Martinez 1612 in 8 pp. 539. At epistola Antonio de Cardona & Corduba duci de Sessa nuncupatoria data est Oriolæ XVII sept. MDCIV. Hujus beatæ Sororis confessiones pluribus annis Romæ exceperat, dum Mirandæ socium ageret, eidemque ultimo laboranti ac extremum decumbenti, prout ipsa prædixerat, adfuit, cùm altera vice Romam accessit. Extat hæc editio Hispana apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Gallicam fecit Ferdinandus de Maubus hoc titulo: *La vie de la B. Seur Marie Raggi religieuse du tiers ordre de S. Dominique traduite de l'Espagnol du R. P. F. Pierre Jean Saragoça de Heredia en François par &c.* Insulis, Petri de Rache 1616 in 8.

Latine postea reddidit Arnoldus de Raisse Belga hoc titulo: *Vita B. Mariæ Raggiæ sanctitate & miraculis inclitæ ex insula Chio oriundæ, quæ tertii ordinis S. Dominici regulam amplexa obiit in urbe anno 1600: Hispanice quidem scripta auctore F. Joanne Petro* (legendum *Peiro Joanne*) *a Cesaraugusta Dominicano: deinde vero in Gallicum conversa, & novissime Latinitate donata, brevibusque adnotationibus marginalibus illustrata*, Duaci, Marci Wyon 1622 in 8 pp. 310. Extat utraque hæc editio Gallica & Latina Parif. in Regia H 2826, 3 & 4.

F. RAIMUNDUS SAXO.

F. RAIMUNDUS SAXO ordinem amplexus est in cœnobio Notrupiensi (*Nottorf* eam civitatis Osnabrugensis partem dicunt, in qua domus nostra erecta) & inter alia scripsit 1623.

Officium missæ & expositionem sacrorum verborum canonis, omniumque actuum ejusdem mysticam declarationem.

Item tractatum de septem sacramentis.

Sic habet noster Federicus *Steil* in suis Ephemeridibus T. I p. 629 ex actis cœnobii Osnabrugensis, ubi Raimundus hic obiit, sed annum omisit: conjectu tamen pronum initio seculi XVII floruisse, cum ex iisdem actis illum supponat F. Joanni Nelling Widenbrugensi, qui ejusdem cœnobii Notrupiensis alumnus existens, sacræ theologiæ magister & celebris sua ætate concionator, ab imperatore Matthia allectus est conscientiæ arbiter, & tandem Confluentiæ obiit, fuitque sepultus anno MDCXXIII. Hujus Nellingii mentio habetur in actis cap. gen. Romæ MDCVIII habiti, ubi dicitur tum archiepiscopi Coloniensis concionator & confessarius.

F. STEPHANUS SICHEE.

F. STEPHANUS SICHEE Gallus Burgundus Lingonis natus & ibidem ordini ascitus, vir eruditissimus licentiam Parisiis decurrebat annis 1623. MDLXVIII & LXIX, quo posteriori decimus quintus & ultimus pro Sorbonica respondit, anno sequenti die XXIV januarii inter viginti septem licentiatos, quorum sexdecim erant regulares locum duodecimum sortitus. Celeberrimus audiit tota Gallia Ecclesiastes, ac ministrorum Calvinianorum impugnator acerrimus, quos publice revicit, & confudit pluries, Gratianopoli præsertim, qua in urbe fere dominabantur, & ubi tribus annis solidis & continuis solus verbum Dei prædicavit, tanta vero auditorum gratia, ut communi consilio duo ad eum senatores Lingonas legati fuerint, qui quartam ab eo quadragesimam obtinerent, quod & eis concessit. Sed & regimine non minus claruit, variorum conventuum prior electus & totius provinciæ Franciæ prior provincialis, quod munus quatuordecim annis solidis ob difficultates temporum toto regno ob hæresim Calvinianam convulso ab anno scilicet MDLXXX ad XCIV sapientissime administravit. In comitiis ordinis anno MDLXXXIII Romæ habitis universis patribus, ipsique summo pontifici Gregorio XIII ob eruditionem & sapientiam admirationi fuit pariter & amori. Vixit senex grandævus octogenarioque major obiit tandem Lingonis anno MDCXXIII die XX februarii, apud suos in aula capitulari sepultus. Quæ hactenus ex monumentis conventus Lingonensis mihi servatis, ex actis sacræ facultatis Parisiensis, & ex Antonio Mallet suppari. Plura scripsit

Theologica erudita & exegetica, seu conciones pene innumeras, sed an ediderit, mihi incompertum.

F. VINCENTIUS GONI.

F. VINCENTIUS GONI Neapolitanus conventus S. Mariæ *della sanità* alumnus sacræ theologiæ magister ob publicas disputationes in comitiis 1623. ordinis Bononiæ anno MDCXV cum multo suo honore habitas & defensas in actis promotus, vicarium generalem in congregatione Sardiniæ postea egit, eoque fungens officio ibidem mortuus est anno MDCXXIII, ut habet Toppius Bibl. Neapol. præstantissimum fuisse theologum testatus, nulla tamen

men ejus recenset opera a suis sodalibus forte sperans addenda, qua una ratione etiam a nobis hîc recensetur.

F. DONATUS DEREMITA.

1624. F. DONATUS DEREMITA natione Etruscus, patria *Rocca d'Evandro* ortus, conventus S. Catharinæ ad Formellum Neapolitani alumnus, inter eos quos dicimus conversos ascitus, pharmacopola aromatarius claruit ineunte seculo XVII, scripsitque ac edidit opus hoc titulo:

Del Elixir vitæ libri quatro, Neapoli, Secondini Roncaglioni 1624 in fol. pp. 182, cum variis figuris æneis. Opus Ferdinando II Etruriæ duci ab auctore nuncupatum. Extat Parisiis in Mazarinæa, & Jacobo Quetif visum & expensum, & Romæ in Casanatensi.

F. FRANCISCUS FALCONI.

* 1624. F. FRANCISCUS FALCONI Hispanus sacræ theologiæ præsentatus ac prædicator generalis ineunte seculo XVII clarebat, & inter alia teste Antonio in Bibl. Hisp. scripsit, typisque edidit

Exercicios del santissimo sacramento para la fiesta y octavas, Matriti 1624 in 16.

Cujus provinciæ vel conventus alumnus fuerit, ac quænam alia ediderit, annotabunt aliquando & hîc addent sodales curiosi.

F. FRANCISCUS DU JONCOUX.

1624. F. FRANCISCUS DU JONCOUX Gallus Arvernus, patria vero & professione Claromontanus, ineunte seculo XVII claruit pietate, doctrina & salutis animarum ferventi desiderio. Jam ætate maturus in cœnobium Parisiense SS. Annunciationis se contulit, venerabilis Sebastiani Michaelis ejusdem erectoris fama allectus, ejusque disciplinæ se totum formandum dedit, ex qua cùm plurimum profecisset, reversus ad suos eamdem vitæ formam non solum retinuit deinceps, sed & quoad potuit aliis communicare studuit. Scripsit stylo quidem, pro ratione ætatis & provinciæ suæ genio, non admodum polito asceticum libellum hoc titulo:

Estrennes spirituelles & reciproques du ciel & de la terre données & publiées le premier jour de l'année MDCXXIV, Pictavis, Abrahæ Monnin 1624 in 16 pp. 346. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. JOHANNES DE CRUCE.

† 1624. F. JOHANNES DE CRUCE vulgo *de la Cruz* alter ab eo de quo supra ad 1560, etiam Hispanus, Talabrica vernacule *Talavera de la Reyna* ortus, ibidemque ordinem professus, cum ineunte seculo XVII clarere cœpit, & a se diutius meditata in lucem edere, quæ hæc potissimum numerantur:

1. *De statu religionis & de privilegiis Regularium, quibus a summis pontificibus decorati sunt, Epitome*, Matriti 1613 in 8: Coloniæ 1619: Venetiis, Joannis Guerilli 1628 in 8 pp. 224, quæ Parisiis in Regia E 2690: Iterum Matriti 1648 in fol. cum sequenti. Editio Matritensis prior extat apud nostros Rotomagenses,

2. *Directorium conscientiæ in duas partes divisum. I. De præceptis agitur decalogi: II. De sacramentis*, Matriti, 1624 in 4: Toleti, Joan. Ruiz 1624: in 4, & 1628: Matriti 1648 in fol.

Annis triginta huic operi perficiendo desudasse ferunt. Prodiit iterum curis nostri Ludovici Bertrandi Loth unâ cum superiori *& computo annorum ab Adam usque ad Christum ex sacra scriptura collecto ejusdem Joannis de Cruce opera*, Duaci, Balt. Belleri 1649 in 8: Rursus, Matriti 1666 in fol. & Parisiis 1673 in 8, quæ duæ ultimæ extant Romæ in Casanatensi. SEC. XVII.

F. JOHANNES GUILLOT.

F. JOHANNES GUILLOT Gallus Lugdunensis patria & professione, ineunte seculo XVII florebat, Gallicamque a se ex Hispano factam versionem libelli ascetici Ferdinandi de Salazar S. J. typis edidit hoc titulo: 1624.

De la frequente communion, Parisiis 1624 in 12.

F. JOSEPHUS DE LUQUIAN.

F. JOSEPHUS DE LUQUIAN Aragonus cœnobii S. Onuphrii altero ad Valentiam lapide siti alumnus, sacræ theologiæ magister, vir pietate & eruditione commendatissimus, anno circiter MDLXXXIX ecclesiæ cathedralis Tarraconensis ascitus est sacræ scripturæ lector, quam viginti quinque annis solidis ibidem e superiore loco interpretatus est summo auditorum concursu & plausu. Cultum B. Virginis per rosarium, cui mirum erat affectus, plurimum promovit. Obiit anno MDCXXIV. Ejus cum laude meminerunt Diagus Hist. prov. Arag. lib. 2 capp. 88 & 98, Fernandez *Histor. del Rosario* lib. 9, Altamura ad 1594, Antonius Bibl. Hisp. Scripsit ac in lucem edidit 1624.

Tratado del hombre, en el qual se descubren algunas cosas buenas del, y algunas imperfecciones, pp. 80. Adjungitur

Explicacion de la conversion de san Pablo a p. 80 ad 144, Tarraconæ 1594 in 4.

Erudicion Christiana, y discursos predicables, y muy provechosos, en los quales se dan santos y saludables avisos a todos estados de hombres, declaranse muchos evangelios del año, Tarraconæ, Philippi Roberti 1598 in 4 pp. 598.

Quæ omnia extabant anno 1671 apud nostros Trajectenses ad Mosam.

F. LUDOVICUS VENEGAS.

F. LUDOVICUS VENEGAS Hispanus, Hispali natus, & ordini ibidem allectus, sacræ theologiæ magister laudatur ab Antonio in Bibl. Hisp. ceu a quo editum sit opus hoc titulo: * 1624.

Sacellum Mariæ beatissimæ Virginis variis conceptibus moralibus illustratum, Friburgi Brisgoiæ 1624 in 4.

F. MELCHIOR CORONADO.

F. MELCHIOR CORONADO Hispanus, patriaque Barcinonensis, sacræ theologiæ magister, & insignis gymnasii S. Thomæ Hispalensis collega & ut aiunt cathedraticus professor anno MDCXIX clarus. Vixit ultra annum hujus seculi XXIV, scripsitque ac edidit 1624.

Commentaria & quæstiones in duos libros Aristotelis Stagiritæ de ortu & interitu rerum naturalium, sive de generatione & corruptione earumdem, Antwerpiæ, Petri & Joannis Belleri 1624 in 4 pp. 411.

Tractatus de existentia creata, subnectitur operi superiori, pp. 64.

Plura alia promittebat edenda, *logicam parvam & magnam, super octo libros physicorum, & super libros de cœlo & mundo*: sed an quid horum typis prodierit, mihi incompertum.

Sæc. XVII.

F. NICOLAUS COEFFETEAU.

† 1624.

F. Nicolaus Coeffeteau Gallus Cenomanus, vir inter primi nominis theologos hæresisque Calvinianæ debellatores sua ætate celebratissimus, linguæque Gallicæ purioris parens vulgo dictus, Fani Carilesi vernacule *saint Calés* natus est anno MDLXXIV, Nicolai Coeffeteau, & Mariæ Legeay conjugum filius natu major. Annorum XIV adolescens, ingenio acer & vividus, ordini nomen dedit anno MDLXXXVIII in conventu Cenomanensi, Parisiosque mox a professione ad gymnasium Sanjacobeum missus anno MDXC, ea dedit in studiis excelsioris & superioris ingenii specimina, ut non expectatis statutis collegii interstitiis, lector artium institutus anno MDXCV philosophiam docuerit, quo in cursu egregios formavit discipulos, quique doctrina postea & in ordine & in Ecclesia muneribus non mediocriter claruerunt. Licentiam decurrebat in sacra facultate annis MDXCVIII, quo vigesimus & ultimus præsentatusque Prædicatorum pro Sorbonica respondit & MDXCIX, & sequenti MDC licentiæ sextum locum consecutus, elegantissimas & disertissimas habuit ad superiores omnes regiæ urbis curias de jure & more orationes. Mox vero eodem anno unus e quatuor regentibus constitutus, ingentem sibi famam suis lectionibus comparavit. Sed nec minorem e concionibus, quas in solemnioribus regni pulpitis, Blesis, Andegavi, Carnuti &c. ac præsertim Parisiis habuit, sibi peperit: qua ratione jam anno MDCII a Christianissimo rege Henrico Magno hujus nominis IV prædicator, ut vocant, ascitus erat ordinarius. Hæc in causa fuerunt, ut præter morem a suis ad regimen juvenis adhuc admoveretur. Anno illo MDCII in comitiis congregationis Gallicanæ Claromonti Arvernorum habitis quartus diffinitor assumtus fuerat, eodem anno post aliquot menses priorem elegerunt Sanjacobei Parisienses, quod cum esset adversus statuta, quibus ejus domus præfectus ætatis quadragesimum attigisse debet, imo & alibi jam præfuisse, non modicas passum est difficultates, resque in longum protracta: electionem irritam magister ordinis F. Hieronymus Xavierre Januario MDCIII jam declaraverat, verùm suspensa litterarum publicatione, tandem agente rege circa æstatem sequentem confirmationem accepit Coeffetæus, qui deinde mortuo anno MDCV F. Petro Ragot congregationis Gallicanæ vicario generali, vices ejus implevit ad sequentia congregationis comitia, in quibus Parisiis MDCVI (Sic enim lego apud nostrum Marinum vel Martinum *Plouverre*, licèt quædam alia documenta ferant Lugduni, quod non convenit, cùm certum sit iis Coeffetæum præfuisse) Ragotio suffectus est, nec triennium suum solum congregationem rexit, sed & id auctoritate apostolica obtinuit singulare, ut quod priorum provincialium jus est eximium, & ipse in electione magistri ordinis F. Augustini Galaminii Romæ MDCVIII votum ferret, & in eodem capitulo cum Provincialibus diffiniret. Non ita vero his in ordine muneribus occupabatur Coeffetæus, quin gnaviter studiis incumberet, & seu concionibus seu libris editis fideles instrueret, & hæreticos religionem catholicam impugnantes confutaret. Anno verò MDCIX vicariatu perfunctus & solutus, nulla deinceps in ordine admisit munia præterquam primarii regentis, quod ad instantes Patrum congregationis preces triennium adhuc egit ad annum usque MDCXII, sed totum se Museo dedit, viris ejus ætatis doctissimis, eruditissimo in primis Jacobo Davy episcopo Ebroicensi cardinali du Perron multa necessitudine, sed & familiari literarum colloquio conjunctissimus. Infulas Lombariensem & Xantonensem ei vicissim a regina Maria Medicea Ludovici XIII matre ac tutrice delatas asserunt Sammarthani Fratres in *Gall. Christ.* penes quos fides: pensionem annuam potius super iis episcopatibus tantum illi reservatam crediderim, neque enim tum ab ea dignitate alienus fuisse videtur, ut constat ex his quas in schedis servo datis ad eum a cardinali Perronio literis quæ sic habent: *Reverendissime Domine. Vous m'avez rabatu une grande joie par vos lettres. Car on m'avoit donné la nouvelle toute entiere, que vous etiez eveque possedant & jouissant. Il est vrai que selon le cours de la nature, le retardement ne peut estre gueres long. Votre absence m'est fort ennuieuse. Mais la consideration de votre avancement l'adoucit, &c.* Quæ docent & tum munus aliquod super quodam episcopatu non tamen episcopatum ab aula regia ei collatum: & ipsum quid majus ab eadem sperantem Parisiis se continuisse. Vel si velis quod & conjicio eo loquendi modo Perronium indicare infulam Dardaniensem, ad quam a Paulo V secunda junii MDCXVII promotus est ad Ludovici XIII preces, a quo nempe ob eximiam eruditionem selectus fuerat, qui fratris sui ex patre Henrici ducis Vernoliensis episcopi Metensis sed junioris suffraganeus vices gereret, certe qui hanc provinciam suscepit, difficile tibi persuadeas, alias jam infulas recusasse. Ut ut sit, diœcesim Metensem Calviniana hæresi infectam sapientissime administravit, ministrosque haræ illius segregis egregie retudit ad annum MDCXXI, quo XXII augusti diplomate regio ad sedem Massiliensem nominatus est. Verum cum infirma tum uteretur valetudine, morboque præsertim articulari pessime haberet, F. Franciscum de Lomenie conventus Lemovicensis alumnum, & sacræ facultatis Parisiensis licentiatum coadjutorem a rege obtinuit: neuter tamen a summo pontifice bullas accepit ad annum MDCXXIII, quo mortuo Nicolao nostro XXI april. Lomenius altero regio diplomate designatus est XXII mensis ejusdem Massiliensis episcopus, cum onere 2000 librarum Turonensium pensionis, qua erga dictum Nicolaum tenebatur, in hujus germanum Guillelmum Coeffeteau translatæ: quæ omnia Urbanus VIII literis apostolicis probavit XIII maii MDCXXIV. Ætate itaque florens Nicolaus noster vix quinquagenarius sed cœlo maturus sublatus est ingenti eruditorum luctu & desiderio, & apud nostros Sanjacobeos in sacello S. Thomæ ad majoris altaris dexteram sepultus. Ejus meminerunt Fernandez, Fontana in *Theat.* & *Monum.* Malletus & alii, inter quos non omittendus vir clarus D. *Perrault* Academiæ Gallicæ Parisiensis collega, qui in celebri suo virorum illustrium Gallorum seculi XVII opere & effigiem ejus incidi curavit, & ejus elogium posteritati consecravit: sed & Claudius de Vaugelas celebris ille linguæ Gallicæ politor ceu magistrum reverebatur, ejusque phrasim veluti perfectissimum exemplum omnibus imitandam proponebat. Nobilius de tanto viro judicium profert Dupinius, opera ejus adversus hæreticos aiens non solum quoad orationem Gallicam pure scripta, sed docta, sed solida, sed luculenta: catholica dogmata in iis ea quam merentur majestate tractari, tantumque voluptatis ex eorum lectione percipi, quantum in plurium vulgarium controversistarum ut ita loquar, libris hauritur fastidii. Hæc autem ejus sunt opera:

Legendus cardinalis Dossat Epistolarum Libro 9, anno 1603, Epist. 337 pag. 751.

1. *Response a l'advertissement adressé par le serenissime roi de la grande Bretagne Jacques I a tous les princes & potentats de la Chretienté*, Parisiis 1610 in 8.

2. *Apologie pour la response a l'advertissement du serenissime roi de la grande Bretagne: contre les accusations de Pierre du Moulin, ministre de Charenton*, Parisiis, Franc. Huby 1614 in 8.

3. *Les merveilles de la sainte Eucharistie discourues & defendues contre les infideles*, Parisiis 1605: Iterum Ibidem, Huby 1608 in 8.

4. *Examen ou refutation du livre de la toute-puissance & de la volonté de Dieu publié par P. D. Moulin ministre de Charenton*, Ibid 1617 in 8.

Quæ omnia simul postea edidit, addito novo opusculo de Nominibus Eucharistiæ hoc titulo: *Oeuvres du R. P. en Dieu F. Nicolas Coeffeteau de l'ordre des FF. Precheurs conseiller du roi en ses conseils d'etat & privé & nommé par sa majesté a l'eveché de Marseille, contenant un nouveau traité des noms de l'eucharistie, auquel est refuté tout ce que les sieurs du Plessis, Casaubon, & M. Pierre du Moulin ministre de Charenton ont ecrit sur ce sujet contre la doctrine de l'Eglise: avec divers autres traitez ci-devant publiez par le meme auteur*, Parisiis, Sebastiani Cramoisy 1622 in fol. pp. 960.

5. *Reponse au livre intitulé, le Mistere d'iniquité du sieur du Plessis, ou l'on voit fidellement deduite l'histoire des souverains pontifes, des empereurs & des rois chretiens depuis S. Pierre jusques a notre siecle*, Parisiis, Nivelle & Sebastiani Cramoisy 1614 in fol. pp. 1238.

6. *Pro sacra monarchia Ecclesiæ catholicæ apostolicæ & Romanæ adversus Rempublicam Marci Antonii de Dominis quondam archiepiscopi Spalatensis libri quatuor apologetici quatuor prioribus ejus libris oppositi*, Lutetiæ Parisiorum, Sebast. Cramoisy 1623 in fol. T. I pp. 753: T. II pp. 524. In reliquos Spalatensis libros plura meditabatur, cùm filum abrupit mors immatura: de quo legesis ad calcem quod addidit monitum carissimus defuncti germanus Guillelmus Coeffeteau vir pius & ipse scriptis celebris. Hoc vero grande opus Gregorii XV jussu susceperat, eidemque summo pontifici nuncupavit.

Præter hæc majora opera, plura minora identidem ediderat polemica:

1. *Examen du livre de la confession de foi publiée sous le nom du roi de la grande Bretagne* (Jacques I) *Traduit du Latin du cardinal du Perron*, Parisiis 1604 in 8.

2. *La defense de la sainte Eucharistie & presence reelle du corps de Jesu-Christ contre la pretendue apologie de la Cene publiee par Pierre du Moulin ministre de Charenton*, Parisiis, Francisci Huby 1607 in 8 pp. 801: Iterum 1617 in 8.

3. *Le sacrifice de l'Eglise catholique apostolique & Romaine*, Parisiis, Huby 1608 in 8. Ad calcem libri *Les merveilles de la sainte Eucharistie* a fol. 251 b, ad 333 b.

4. *Refutation des faussetez contenues en la deuxieme edition de l'apologie de la Cene du ministre du Moulin*, Ibid. 1609 in 8 pp. 286. Quatuor superiora extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

5. *Examen du livre du sieur du Plessis contre la Messe par Jacques Davy eveque d'Evreux depuis cardinal Du Perron & archeveque de Sens publié par F. Nicolas Coeffeteau eveque de Dardanie, I & II PP.* Nova editio, Ebroicis 1620 in 8, Tom. duobus. Extat Parisiis in Regia D 4414.

Præter hæc sunt alia philosophiam christianam & theologiam paræneticam spectantia:

1. *L'Hydre defaite par l'Hercule chrestien*, Paris. Franc. Huby 1603: Iterum 1615 in 12 pp. 230.

2. *Tableau des passions humaines, de leurs causes & de leurs effets*, Paris. Huby 1615: Iterum, Nivellii & Sebast. Cramoisy 1620, 1623, 1626 in 8 pp. 651: Rursus 1641 in 12. Hæc opella *Anglice* versa prodiit Londini 1621 in 8. Extat in Bodley.

3. *Premier Essai des questions theologiques traittees en notre langue selon le style de S. Thomas & des autres scholastiques par le commandement de la reine Marguerite duchesse de Valois*, Paris. Huby 1607 in 4 pp. 570: sunt QQ. 26 priores I. P. S. Thomæ Gallice redditæ. Quod sacra facultas Parisiensis ægre tulit, censuitque auctorem monendum, ne ultra procederet. SEC. XVII.

4. *Tableau de la penitence de la Magdelaine.* Altera editio auctior Parisiis, Nivellii & Seb. Cramoisy 1620 in 12 pp. 776.

5. *Tableau de l'innocence & des graces de la B. H. V. Marie reine des hommes & des anges*, Ibid. 1621 in 12 pp. 1068.

6. *Oraison funebre prononcee au service solennel fait en l'eglise de S. Benoist a Paris pour Henri IV roi de France & de Navarre*, cum aliis ejusdem argumenti edita curis G. du Peyrat regis eleemosynarii, Paris. Roberti Stephani & Petri Chevallier 1611 in 8.

7. *La Marguerite chretienne dediée a la reine Marguerite*, Parisiis.

Cum stylum sciret optimum esse dicendi magistrum, variis hunc versionibus horis subcisivis exercuit; orationique ita studuit castigandæ, ut linguæ Gallicæ purius loquendæ ac scribendæ vulgo pater audierit. Hujus generis hæc ab eo prodierunt:

La montaigne sainte de la tribulation, qui est un traite des afflictions & de leurs remedes, composé en Italien par le P. Jacques Affinati, & mis en François par F. Nicolas Coeffeteau &c. Paris. 1606 in 12: Tum postea Lugduni, Petri Rigaud 1620 in 12 pp. 522.

Histoire de Poliarque & d'Argenis abregée, & traduite du Latin de Jean Barclay par Nicolas Coeffeteau &c. avec le Promenoir de la Reine a Compiegne, Paris. Seb. Cramoisy 1621 in 8: tum postea Rotomagi, Cailloué 1641 in 12.

Histoire Romaine contenant tout ce qui s'est passé de plus memorable depuis le commencement de l'empire d'Auguste jusques a celui de Constantin le grand. Avec l'Epitome de L. Florus depuis la fondation de la ville de Rome jusques a la fin de l'empire d'Auguste, Paris. Seb. Cramoisy 1621 in fol. tum ab auctore recognita & aucta ante mortem apud eumdem edita 1628 fol. Rursus, Paris. de la Coste 1647 in fol.

MS QUÆDAM:

Novum testamentum e Græco Gallice vertere constituerat, & quidam ejus versionis conatus MS servantur apud nostros Parisienses ad S. Honorati: scilicet *Evangelium S. Matthæi* ad caput usque 18: *Actuum apostolorum* liber totus: *epistola ad Romanos & prima ad Corinthios*. Verum conatus tantum dico, quia his versionibus manum ultimam non admovit.

Rudimenta etiam *logicæ* ibidem habentur Gallice reddita vel potius ab eo concinnata, sed nec recognita nec absoluta.

F. OCTAVIANUS GRAVINA.

F. OCTAVIANUS GRAVINA Neapolitanus illustris nostri Dominici Gravina de quo postea ad 1643 Germanus frater natu minor, ejusdem conventus *della Sanità* filius professus, sacræ theologiæ magister in actis cap. gen. anno MDCXVIII Olissipone habiti ad congregationis suæ petitionem promotus, recensetur a Toppio in sua Bibl. Neap. diciturque anno MDCXXIV diem ultimum obiisse. Nulla tamen ejus ibidem laudantur opera, quæ forte Toppius ab ejus sodalibus speravit addenda. * 1624.

Sæc. XVII.

F. ROBERTUS DE ROBERTIS.

* 1624. F. Robertus de Robertis Romanus, nobili Robertorum stirpe satus, conventus S. Mariæ super Minervam alumnus, vir pietate, regulari disciplina, sed & eruditione commendandus, fratrem germanum habuit Septimium de Robertis episcopum Tricaricensem in Lucania provinciæ Basilicatæ, quo abdicante, eidem suffectus est in ea sede a Paulo V S. P. quinta decemb. MDCXI, vigilantissimique pastoris muniis functus obiit tandem anno MDCXXIV. Sic Ughellus *Ital. Sacra* T. VII, & ex eo Fontana in *Theatro & Monum.* Ejus extat opus, quod mirum ab illis omissum, sed a me in Bibl. reg. Paris. H 1714 visum, nempe

Vita con le apparizioni e miracoli della veneranda serva di Dio suor Francesca Vacchini da Viterbo monaca del Terzo ordine di san Domenico fondatrice della divota communella ad honore della gloriosissima Vergine Maria, e de nove chori degli angeli. Con la relazione & oblighi della detta communella, e della maniera che il suo benedetto corpo fù ritrovato dopo due anni e cinque mesi che fù sepolto, raccolta e descritta dal suo confessore Frà Roberto Roberti Romano dell' ordine de' Predicatori vescovo di Tricarico, Tricarici, Jo. Jac. Carlini 1613 in 4 pagg. 522.

Vita sane stupenda & actis mirandis tota constans.

F. SIMON DE LUCE.

* 1624. F. Simon de Luce vernacule *da Luz* Lusitanus, cujus memoria est in actis capitulorum generalium Parisiis MDCXI, in quo sacræ theologiæ acceptatur præsentatus, & Olissipone MDCXVIII, in quo magister approbatur, vivebat etiamnum anno MDCXXIV. Quando verò mortuus sit hic addent gentiles. Scripsit

Relação dos martires Dominicanos nas partes da India do anno 1617 ate 1624.

Meminit Cardosus in Agiologio Lusitano T. II ad XXVII martii p. 334, & T. II ad XXII maii pp. 326 & 354. Sic Antonius Bib. Hisp.

F. ADRIANUS NARDOT.

1625. F. Adrianus Nardot patria professioneque Divionensis Burgundus seculo XVII ineunte non ingratus apud suos audiit scripturæ sacræ interpres, & verbi divini præco, ac in concionatorum usum vulgavit

Discours predicables amplifiez par lieux communs pour servir la plupart a sujets divers & extraordinaires, Lugduni, Jacobi Gaudion 1625 in 8 pp. 444.

F. ANTONINUS PONS.

* 1625. F. Antoninus Pons Aragonus conventus Luchensis alumnus sacræ theologiæ magister in ecclesia Dertusensi theologum, & divinæ scripturæ interpretem agebat circa annum MDXCV. Comitiis generalibus ordinis Romæ habitis annis MDLXXXIX & MDCI affuit pro sua Aragoniæ provincia diffinitor, vixitque postea ad annum usque MDCXXV, quo & obiit. Ejus meminerunt Fernandez & Antonius in Bibl. Hisp. sed Antonium nominant, cum ipse se Antoninum dicat in opere sequenti ab eo edito,

Maraviglias del santissimo sagramento y milagros con que el Señor las calisica en confirmacion de lo que la fee enseña de la santa eucaristia, Valentiæ, Joan. Chrysostomi Garriz 1613 in 4 pp. 405.

Tomus alter, *Milagros con que el Señor confirmo la verdad de la doctrina, que enseña la fee a cerca de las maravillas de la sagrada eucharistia y en particolar del milagro de las seys hostias, que teñidas en color de sangre se adoran en la ciudad de Daroca.* Jam affectus erat & promittebatur brevi edendus, cum primus prælum subiit, sed an revera prodierit, mihi hactenus incompertum. Tomus primus extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. ANTONIUS PAULI.

F. Antonius Pauli Italus provinciæ Romanæ alumnus inter ejusdem scriptores recensetur a Fontana in ejus provinciæ historia, diciturque floruisse ad annum MDCXXV & libellum edidisse hoc titulo : * 1625.

Historia & miracula B. virginis de Saxo prope Bibienam. Testem affert Fontana Lucarinum in Memorialibus MS.

F. BALTAZAR NAVARRETE.

F. Baltazar Navarrete Hispanus origine, & professione Pincianus, sacræ theologiæ magister, suique conventus aliquando prior, sacras interpretatus est litteras Compluti primum in collegio S. Thomæ, tum & Pinciæ primariæ illius civitatis academiæ theologicæ cathedræ ordini Prædicatorum a duce de Lerma fundatæ & dotatæ primus rector ineunte seculo XVII. Ejus cum laude meminere nostri Jo. Lopez P. III pag. 413, Fernandez in Concert. & *Histor. del rosario*, Antonius *Bibl. Hisp.* Ab eo prodierunt 1625.

Controversia in Divi Thomæ ejusque schola defensionem in S. Pauli conventu impressa. T. I a Q. I ad XVI partis primæ, Vallisoleti, Petri Lasso 1605 in fol. pagg. 903. In epistola duci de Lerma Francisco *Gomez de Sandoval* nuncupatoria conqueritur de quibusdam *recentioribus doctoribus, qui cùm aliàs D. Thoma Thomistisque adhærentes floruissent, primævi sui instituti velut obliti, eorum doctrinam obnubilare conantur, & qui olim lacteo hujus almæ scholæ fonte nutriti, limpidissimam olim ex ipsius rivulis aquam hauserant, novissime & fontem exsiccare & rivulos turbare aggrediebantur &c.*

T. II a Q. XIX ad XXV *partis primæ*, Ibid. 1609 in fol. pp. 752. In quo *de divinæ gratiæ auxiliis* agit cum approbatione supremi fidei tribunalis. Hunc Bernardo cardinali de Sandoval archiepiscopo Toletano supremoque Inquisitori nuncupat, ad quem acerbissimas a Martino Delrio ordini Prædicatorum inustas contumelias queritur, & acriter quidem, sed cum moderamine refellit, societatem sapienter a socio distinguens.

T. III a Q. XXVII ad LXIV ejusdem *primæ partis.* Ibidem 1634 in fol.

2. *Ad Patres provinciæ SS. Rosarii Philippinarum* fusa ad modum & parænetica lingua Hispana *Epistola e Pinciano suo S. Pauli conventu die 25 april. 1625 data.* Quam integram refert F. Didacus Aduarte T. I *Histor. prov. Philippin.* Lib. 1 cap. 18 a pag. 60 ad 66.

F. BLASIUS VERDU A SANS.

F. Blasius Verdu a Sans a patria Catinensis, qui vicus est tractus & regni Valentini *Cati* vulgo dictus, conventus Valentini nobilis fuit alumnus, & inter illius eximios, provinciæque suæ Aragoniæ viros merito ascribendus. Hic 1625.

postea quam in ordine præclaram in philosophicis & theologicis (in quibus & illustrissimum habuit Albaracinensem Barbastrensemque postea episcopum sanctæque memoriæ F. Hieronymum Baptistam *Sellan de Lanuza* magistrum & præceptorem) sibi peritiam comparasset, ingeniique sui magna dedisset apud suos specimina, artium cathedram in academia Valentina moderatus est exeunte seculo XVI publicus in ea professor: tum anno MDCII theologiæ primarius in collegio regio Dertusano regens & rector, ut & in actis capitul. gen. Romæ MDCXII Tit. *Prov. Aragoniæ* decernitur. Quo cùm maxima nominis sui fama fungeretur munere, ad cathedralis ecclesiæ Dertusensis theologalem evocatus est, quam obivit annis ille pluribus cum omnium plausu, auditorumque fructu. Fuit enim ille erga D. Thomæ doctrinam optime affectus, atque versatissimus, lectionique sacræ scripturæ prope continuus. Ad seros demum illum pervenisse annos, & ætate maturum obiisse diem ultimum ad annum circiter MDCXXV ex eo colligimus, quod ad hæc circiter tempora siluisse tandem, edidisseque prætereа nihil eum intelligimus. Quo verò die anno loco & modo vivere desierit, sui certo forte dixerint gentiles. Hæc ejus recensentur opera:

1. *Disputatio de rebus universalibus*, Valentiæ 1593. Hujus editionis meminit F. Hieronymus Fuser O. Præd. in Append. ad 5 lib. *vitæ F. Hieronymi de Lanuza* pag. 411.

2. *Utrum detur quarta figura* (nempe Galenica) *Decisio*. In Hispania primum, deinde novis typis, Coloniæ, Pet. Henningii 1617 in 8, ad calcem *Summularum* F. Samuelis de Lublino ibidem editarum.

2. *Commentaria in logicam Aristotelis*, Barcinone 1614 in 4. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

4. *Commentaria, scholia, resoluta Quæstiones super disputationem de Trinitate, Primæ partis S. Thomæ*, Tarraconæ, Philippi Roberti 1602 in 4 pp. 162. Opus dicatum Duci Lermæ Francisco *Sandoval y Roxas*.

5. *Relectiones duæ, altera contra scientiam medium, & altera pro efficacia divinorum auxiliorum*, Barcinone, Hyeron. Margarit 1610 in 4 pp. 240. Opus F. Raphaeli *Riphos* Hispaniæ priori provinciali ab auctore nuncupatum. Ad finem epistolæ nuncup. sic orabat: *Addas tu obsecro mi Pater, ad laborem, concedendo mihi ut ex cathedra non deturber, ut D. Thomam interpreter, donec extremum vitæ spiritum exhalem.*

Vernacule autem:

1. *De las lagrimas y conversion de la Magdalena, y De la milagrosa navegacion de san Ramon de Peñafort*, Barcinone 1605 in 8.

2. *Engaños y Desengaños del tiempos*
Discurso de la expulsion de los Moriscos, y
Avisos de discrecion para acertar a tratar negocios. Hæc tria simul edita, Barcinone, Sebast. de Mathevad 1612 in 8.

4. *De las aguas potables, y milagros de la fuente de nuestra Señora de Avella, que nace en el termino del lugar de Cati, reyno de Valencia, y*
Descripcion del desierto: Triumfo de amor y obediencia, y el lucido intervalo del loco amante: Martirio de santa Candida y Corduba, Barcinone 1617 in 8.

Hæc & plura forte scripsit hic auctor, cujus meminere Fernandez in Concert. & de Rosario, Diagus Prov. Aragon. pag. 252, Antonius in Bib. Hisp. Acta cap. Gener. Pinciæ 1605, Tit. *Promotiones*, & Romæ 1612 cit.

F. GASPAR AB ASCENSIONE.

F. GASPAR AB ASCENSIONE Lusitanus * 1625
theologus eximius initiis seculi XVII florebat, & edidit lingua Lusitana quem habuerat anno MDCXXV die V maii

Sermonem in gratiarum actionem pro victoria a Lusitanis & Castellanis contra Batavos reportata in civitate Bahia apud Americanos Brasilienses, Lusitano idiomate.

Sic refert Joannes Suarez de Brito in Theatro Lusitaniæ litterario MS, ex Bartholomæo Guerreyro in Relatione expeditionis dictæ Brasilianæ cap. 38.

F. GENTIANUS BILLAUD.

F. GENTIANUS BILLAUD Gallus, patria * 1625
professioneque Blesensis, post emensum Parisiis in gymnasio Sanjacobeo studiorum curriculum ad gradus promotus, licentiam præsentatus decurrebat annis MDCII, quo ultimus & vicesimus de Sorbonica pro jure Prædicatorum respondit, & MDCIII, inter quadraginta & duos licentiatos quorum viginti quinque regulares septimum, & primum regularium locum anno sequenti sortitus: ubi non omittendum præter eum septem alios ejusdem ordinis sodales eamdem licentiam decurrisse. Gentianus autem noster vir fuit magnarum partium, scholæ nostræ Parisiensis regimini mox ab accepta laurea præfectus, primariumque professorem agebat, cum anno MDCXI maii XVI Trecis totius congregationis Gallicanæ electus est vicarius generalis, triennioque absoluto in sequentibus comitiis Nannetis XVIII maii MDCXII habitis, sic de eo statuitur: *Instituimus in primarium regentem in conventu Parisiensi sapientissimum magistrum nostrum Billaud, obnixeque eum rogamus, ut quam citius fieri poterit, ad hoc opus sese accingat.* In eodem munere confirmatus fuit, & ut aiunt, continuatus in comitiis Parisiensibus VI junii MDCXVIII habitis, fungebaturque adhuc anno MDCXXV, quo mense augusto iterum assumtus est Parisiis congregationis Gallicanæ vicarius generalis, sed eodem anno dum Compendii conciones adventus haberet, quinta decembris obiit, indeque corpus ejus Parisios relatum apud suos sepultum fuit, funus octava decembris tota sacra facultate coacta prosequente, quamque viventis existimationem habuerat communi luctu testificante. In tam diutino per octodecim annos solidos scholæ Parisiensis regimine tractatus theologicos plures edidisse obvium, quos vel tempus edax assumsit, vel servant MS varii provinciæ Parisiensis conventus: typis autem prodierunt

Statuta facultatis artium Thomistica in gymnasio Parisiensi FF. Prædicatorum instituta ab eo anno MDCXXV aut facta, aut innovata & promulgata. Quæ hactenus ex actis.

F. GREGORIUS GARCIA.

F. GREGORIUS GARCIA Hispanus Bæticus † 1625.
ex oppido *Cozar* vulgo dicto in diœcesi Toletana ortus, Beaciæque vernacule *Baëça* ordinem amplexatus, sacræ theologiæ præsentatus evasit, tum in Americam trajiciens, utramque septentrionalem & meridionalem, provinciasque in iis Hispano imperio subjectas peragravit, barbaris indigenis evangelium annuncians non sine fructu. Inde vero in patriam reversus ineunte seculo XVII, quædam edidit non parum utilia, quorum hi tituli:

Origen de los Indios del nuevo mundo, y Indias occidentales averiquada con discorso de opiniones. Tratanse en este libro varias causas y puntos curiosos tocantes a diversas ciencias y facultades conque se haze varia historia de mucho gusto para el ingenio

y entendimiento de hombres agudos y curiosos, Valentiæ, Patritii Mey 1607 in 8 pp. 535. Extat Parisiis in Regia O 1715.

In hoc opere asserit se duodecim annis solidis in Indiis occidentalibus stetisse, quorum novem in regno Peruano egit: toto autem hoc tempore unde & qua via homines ex nostro continenti in novum illum orbem transierint, diligenter investigasse.

Monarquia de los Incas del Peru. Hujus operis ut a se jam editi meminit in procemio sequentis

Predicacion del evangelio en el nuevo mundo viviendo los apostolos, Beaciæ 1625 in 8.

In hoc ultimo opere lib. 4 cap. 2 fol. 155 ipse se plura mutuatum agnoscit ex *Historia del Rosario* de Fernandez.

F. HIERONYMUS BAPTISTA DE SELLAN DE LANUZA.

† 1625.

F. HIERONYMUS BAPTISTA DE SELLAN DE LANUZA Hispanus Aragonus natus est die XXIII octob. MDLIII paterno gentilitioque in municipio *Yxar* dicto, Baptistæ Sellanorum genti ante quadringentos annos proprio ad rivum amœnissimum *Martin* nuncupatum in diœcesi Cæsaraugustana, & ab ipsa civitate Cæsaraugusta triginta leucis communibus versus meridiem dissito. Parentes habuit utrumque avita nobilitate spectabiles, claros origine, fortuna, & moribus, nempe Michaelem Baptista de Sellan patrem, matremque Catharinam de Lanuza, fratres verò natu se majores duos, Martinum regni Aragoniæ justitiæ præfectum, & Michaelem, sorores verò duas easdem subinde matrimonio conjunctas Annam & Elizabetham seu Isabellam. Ordini nomen dedit Valentiæ XVIII septemb. MDLXIX & sequenti LXX in manibus F. Laurentii Lopez professus est XXI septemb. die jovis S. Matthæi festo, ibidemque philosophiæ subindeque theologiæ quadriennium fere integrum operam dedit, simul morum censorem & magistrum B. Ludovicum Bertrandum feliciter nactus. Salmanticam ad collegium S. Stephani circa pascha MDLXXIV missus celeberrimos ejus academiæ professores nostros triennium audivit: indeque ad suos Valentinos revocatus, artium lector primum, & magister studentium institutus anno MDLXXVIII, tum anno MDLXXX die XV octobris theologiæ secundarius, anno verò MDLXXXIII a cap. gen. Rom. titulo præsentati donatus eamdem docere perrexit ad MDLXXXVII. Tum verò quod in votis potissimum habebat consecutus est, sacrorum bibliorum interpres datus ibidem, idque munus tanta eruditione implevit, ut viri ejus universitatis emeriti rudeque donati, spontaneos ei veluti discipulos se præbuerint, assiduo summaque cum voluptate audientes, inter quos numerant B. Ludovicum Bertrandum, F. Joannem Vidal priorem, F. Joannem Perez theologiæ professorem, qui peracta lectione quotidie statim inter ejus discipulos assidere non erubescebat, F. Vincentium Justinianum Antistium S. T. M. ejus olim præceptorem, F. Petrum Salamanca ejusdem conventus expriorem, & quotquot ibidem erant primi nominis theologos. Davidis psalmos tum interpretabatur, quod opus adeo egregium visum est, ut magister ordinis F. Sixtus Faber Lucensis Hispaniam tum ex officio visitans, eidem sub præcepto jusserit litteris Hispali XV septemb. MDLXXXVIII datis, ne quamprimum typis committere differret: idemque Sixtus Valentiam paulopost appulsus eum non solum ad XXVIII graviorum conventus Valentini Patrum instantiam ad magisterium promovit, sed & ad quatuor proximos annos sacræ scripturæ lectorem & interpretem confirmavit, simul prohibens ne ab ullo sibi inferiore inde amoveri posset diplomate secunda martii MDLXXXIX signato & concesso. Verum Sixto eodem anno in comitiis ordinis Romæ a S. P. Sixto IV deposito, irritum quadantenus evasit ejus præceptum, electus enim illico est Hieronymus in priorem conventus S. Onuphrii prope *Museros* ad Valentiam duabus tantum leucis distantis, quo in officio licèt verbo & opere mirum proficeret, importunis tamen precibus eo se solvi a superioribus extorsit, & pristinam sacræ scripturæ interpretandæ provinciam jam ab initio anni MDXC resumpsit, perseveravitque ad MDXCVI. Tum verò utroque capitulo & generali ordinis, & provinciali Aragoniæ in eadem urbe coacto, compromittentibus in manus magistri ordinis Hippolyti Mariæ Beccaria præsentis electoribus omnibus, eum hic Aragoniæ provincialem selegit, dixit, & præfecit invitum licet & toto animo reclamantem. Quadriennio XXII aprilis MDC expleto mox Cæsaraugustæ sanctæ scripturæ cathedram publicam universitate, ipsaque tota flagitante civitate suscepit, quod munus astante ac cohonestante Cæsaraugustano senatu Academiaque universa exorsus est a primo capite Genesis: mole tamen negotiorum sibi a magistro ordinis commissorum oppressus dimittere coactus est sub finem anni MDCI: quibus ut sese expedivit, duodecim circiter annos privatim egit tum in collegio nostro Cæsaraugustano, tum in conventu *de Linarez* in villa *de Benavarte* & comitatu *de Ribagorça* grata solitudine, amœnitate, & aeris temperie conspicua, operibus suis concinnandis, prælo parandis, quibusdam etiam edendis unice intentus. His instabat cùm anno MDCXII F. Raphaele *Riphoz* Aragoniæ provinciali vicario generali ordinis instituto, Romæque commorari coacto, Hieronymus noster vicarius qui Aragoniam interea regeret datus est, quo factum ut in proximo capitulo Cæsaraugustæ XXVIII aprilis MDCXIII coacto iterum provincialis assumeretur, sed ante tempus expletum episcopus Balbastrensis, a rege catholico Philippo III nominatus fuit, & S. P. præsentatus XI junii MDCXVI, bullisque Roma acceptis a Cæsaraugustano archiepiscopo F. Petro Gonzalez de Mendoça, præsentibus Joanne Moriz de Salazar Oscensi & Martino Terrer Taraçonensi episcopis consecratus est, quam paulopost scilicet XXI decemb. urbem Ecclesiamque suam solemniter ingressus, rexit ad MDCXXII, quo ad Albaracinensem est translatus. Hanc uti priorem pie seduloque administravit in egenos liberalissimus, suppellectili tenuissima famulitioque necessario contentus, somni cibique parcissimus, diœcesim pedes continue fere visitando, nullis parcens laboribus, perfectissimum denique virtutum omnium gregi suo sese præstans exemplum. Obiit cum magna sanctitatis opinione XV decemb. Dom. III Adventus MDCXXV hora sesqui-octava serotina. Media justaque statura fuit, corpore debilis, vultu venustus, præter coronæ capillitium calvus, fronte porrecta & extensa, ad lævam capitis impacti dum infans adhuc esset vulneris cicatrice stigmatizatus, latis hirsutisque superciliis, jucundo aspectu, & lætis oculis pallidis & viridis coloris, naso aquilari, naribus apertis, ore grandiori, labiis purpureis, superiori turgidiori, dentibus æqualibus minutioribus & albis, nullo deficiente, barba canescente non vero capillitio, collo breviori, pectore, brachiis, & manibus optime dispositis, totoque reliquo corpore egregie composito, visu perspicacissimo, ocularibus vitris nunquam usus, auditu olfactuque acutissimus, voce sonora, natura promptus & cholericus, sed virtute mansuetus & humilis. Expositus fuit primo in habitu ordinis, tum episcopali populo exhibitus,

Curita Ann. P' I lib. 3 c. 101 p. 227.

& pro more Sanctorum cultus, die martis XVII decembris a capitulo in cathedralem asportatus: ubi missa peracta & eleganti oratione funebri a doctore Gaspare Sanchez *Sancta Cruz* ejusdem Ecclesiæ thesaurario typis postea excusa, in Ecclesiam parochialem S. Mariæ, quæ est conventus ordinis, in capsa lignea ad lævam majoris altaris fornici subterranea a se pridem constructa conditus est. At anno sequenti MDCXXIX januarii XX hora nona serotina Diegus *Serra* advocatus fiscalis Aragoniæ, eques S. Jacobi, cognatus Michaelis Baptistæ *de Lanuza* nepotis nostri Hieronymi, ejusdem Michaelis tum ad mortem pene decumbentis, ac viatico jam communiti nomine & auctoritate, unâ cum Joanne *Ibañez Aparaño*, & aliis octo viris insignibus qua ecclesiasticis qua laicis, & notario publico Martino *Perez Aliaga*, corpus episcopi defuncti in conventu nostro Albaracinensi depositum tantummodo non sepultum contendens, a priore F. Dominico *Perez de Cuevas* & fratribus, communi familiæ *Lanuza* sepulturæ concameratæ in sacello SS. Annunciationis in claustro nostræ Dominæ *del Pilar* juxta ejusdem miraculosam imaginem cum gentilitiis & proavis tumulandum petiit & obtinuit, relictis tamen dicto conventui & Fratribus enixe requirentibus ejusdem cadaveris tibiis in eodem sepulcro. Reserato igitur hoc tumulo quod calce obsirmatum fuerat, & arca lignea aperta testibus septem & decem astantibus scilicet præter seculares nominatos, septem conventus religiosis, integrum omnino cadaver inventum est, colore nihil immutato, membris tractabilibus, venis ipsis apparentibus, odore non gravi sed suavi: chirurgusque timens ne sanguis in abscissione tibiarum scaturiret, eo quod digito probans ac leviter premens carnem, exinde sanguis recedere videretur, venas & arterias arctissime ligulis constrinxit: at ut immissa ab eo novacula in cadaver ab eo fuit, illico copiosus erupit ac purus nitidusque velut viventis sanguis, qui Diegum *Serra* & Joannem *Martinez Sainz*, sacrum corpus sustinentes & chirurgo famulantes purpuravit: collectus deinde ab omnibus & asservatus in sudariis & linteaminibus eo non secus ac vino rubricatis. Quo peracto crura præcisa, tibialibus panni albi lanei religiosis vestita, & in eodem tumulo reposita calce iterum obsignato: reliquum verò corpus Diego *Serra* & Joanni *Ybañez* prædictis cum instrumento authentico consignatum fuit, vestibus eisdem pontificalibus ornatum quibus inventum erat, & in nova arca obseratum & obsignatum Cæsaraugustam deferendum, datum a priore & conventu: quod extemplo quam secretissime quamque citissime, ne actorum Albaracini rumore suborto cives se suo spoliari pastore non permitterent, Ybañez dictus uno famulo comitante Cæsaraugustam transtulit intra quatuor dies novemdecim leucis tamen Hispanicis communibus distantem: ibique denuo arca reserata, inspectoque ac recognito sacro cadavere, instrumento publici notarii authentico, & altero Laurentii *Moles* Cæsaraugustani notarii die XXIV januarii MDCXXIX de receptione corporis confecto, in sepulturam gentilitiorum supra laudatam a sacerdote sacrista coram affinibus domesticisque Michaelis *de Lanuza* nepotis Hieronymi illatum repositumque fuit, non sine opinione sanctitatis & miraculorum fama, hoc ipsi in beneficiorum mutuæque olim amicitiæ monimentum epitaphio parentante Paulo de Rajas S. J.

D. Hieronymus Baptista de Lanuza prædicatorii ordinis vir, Barbastrensis episcopus quintus, Albaracinensis XL, Magni Martini Justitiæ in Aragonia summi præsidis frater natu minor, dignitate major, hic situs est. Qui florem ætatis & indolis, nec dum seculi afflatus flatu, quem sub Dominici instituto Deo voverat, servavit integrum, illibatum reddidit: morum gravitatem a limine ad devexæ ætatis metas amice coluit; orator implevit templa, doctor scholas, veterum ordinis patrum exempla secutus vita expressit, moribus ad posteros transmisit. Quæ singula alios ornavere unus amplexus, fastigia honorum ut præcipitia horruit, ut naufragia cavit, ut onera coactus tulit. Suorum hominum haud semel cœtus justis legibus temperavit. Aragoniam provinciam severitate disciplinæ coercuit, moribus dux, monitis magister, pater indulgentia, æquali comitate frater. Majora meritum Philippus III & IV optimi Hispaniarum reges illustribus Ecclesiis dedere antistitem: Christi gregis pastor ipse bonus moribus prævivit: doctrina animos, corpora beneficentiæ pabulo fovit: scriptis doctissimis posteritati prospexit, de communi bono solicitus etiam post mortem. Periturorum pertæsus, terris quanquam corpore adhuc hærens, animo suspexit cœlum. Cum vixisset annos LXXI *mensem unum dies* XXIII, *ingentium virtutum alis subvectus, quo clarissimum fratrem vocabat frater, quo pia rapiebant vota, ingressus est ovans, dignus qui æternum viveret, durissima necessitatis lege mortuus hic jacet. Fallor. Vivit adhuc vivetque in secula felix. D. Michael Baptista de Lanuza fratris filius ejus pietati devotissimus patruo optimo & omnibus de se merito H. M. P.*

Hæc sunt autem ejus opera & primo typis edita:

1. *Tractatus Evangelici*; Cæsaraugustæ 1612 in fol. T. I pagg. 400. Tractatus VII continet tomus hic prior in Evangelia feriæ IV cinerum & VI sequentis & Dom. 1. Quadr. *De quadragesima & cineris cerimonia, De jejunio, de elemosyna, de dilectione inimicorum* duos, item duos *de jejunio & tentationibus Christi*. Rursus prodierunt variis in locis, Coloniæ, Antonii Hierat 1617 tomis duobus in 4: Venetiis, Juntarum 1630 in 4. Editionem hanc curante F. Feliciano Raymundo ord. Præd. quam & Fernando Mellino Imolensi episcopo nuncupavit. Est & recentior eaque elegans editio Antwerpiæ, quæ prostabat Amstelodami apud Philippum Van Eyck 1662 in 4: Quam vidi Paris. in Reg. D. 1385 & 86. Tomum alterum prælo paratum habebat auctor, ut ipsemet innuit Homiliarum T. I in *censura*, quem & ut typis quamprimum daret, eumdem hortatus est F. Desiderius cardinalis de Scalia noster, sed cùm sequentibus instaret, MS reliquit.

2. *Homilias sobre los evangelios que la Iglesia santa propone los dias de la quaresma*, Barbastri 1621 in fol. Tomis tribus. Quas Philiberto Sabaudiæ principi nuncupavit, ut a quo plerasque, dum Barcinone declamaret auditas, ad edendum fuerat excitatus. Has vero recensitas episcopus, jam Albaracinensis, pluribus etiam additionibus locupletatas, ac omnino innovatas, sed morte præventus cùm non edidisset, ex autographo ipsius Michael *de Lanuza* pluries jam laudatus typis commisit, Cæsaraugustæ, Joannis de la Naja Quartanet 1636 fol. Tomis V. Has *Latio* donavit F. Onesimus de Kien Iprensis Capucinus, edideitque Antwerpiæ Guillelmus Lesteenius 1649 Tomis IV in fol. Lugduni, Guillelmus Barbier & Joannes Girin 1659 in fol. Francorfurti... Sed longe accuratius denuo interpretatus est Joannes Freiilinck noster Rheimbacensis conventus Coloniensis alumnus hoc titulo: *Homiliæ quadragesimales R. D. P. F. Hieronymi Baptistæ de Lanuza. Editio nova, nunc ex lingua Hispanica juxta mentem auctoris fideliter translata, & Latinitate restituta*, Moguntiæ, Joan. Godofredi Schonwetteri, absque anno editionis, sed sane post Onesimianam, quam in pluribus arguit, & ante 1660, Tomis IV in 4. In compendium redactæ prodierunt Coloniæ 1659

Sæc. XVII. in 4. Easdem sed interpolatas, & pluribus resectis *Gallice* vertit & edidit Ludovicus Amariton a concionibus ordinarius regis Christianissimi, Parisiis, Sebastiani Huré 1646 in 4, Tomis duobus. Ejusdem Onesimi Capucini cura prodiit opus hoc titulo *Medulla cedri Libani sive conceptus prædicabiles super Dominicas & festa totius anni ex homiliis quadragesimalibus F. Hieronymi Baptistæ de Lanuza &c. in duos tomos distributi*, Antwerpiæ 1653: Coloniæ 1655: & iterum ibidem, Joan. Busæi 1660 in 4. His homiliis nullum hactenus concionatoribus opus utilius prodiit, nullum ab iis noctu diuque magis versatum.

3. *Homilias sobre el evangelio que se propone en la solemnidad del santissimo sacramento del altar*, Barcinone, Seb. Cormelas 1626 in 4. Opus posthumum curis F. Joannis Laurentii Cayrosæ O. Præd. B. M. episcopi olim a secretis & ab intimis editum. Quod & *Latine* vertit F. Onesimus de Kien laudatus & typis commisit, Antwerpiæ, Lesteen 1650 in fol. & postea noster Joannes Freiilinck, Moguntiæ simul cum homiliis supra citatis.

4. *Libellus supplex datus Philippo II Hispaniarum regi die* XXII *augusti anno* MDXCVII. Tum Lanuza provincialis erat Aragoniæ, & conqueritur de ratione agendi rectorum & professorum Hispanorum cujusdam societatis, qui sacræ theologiæ publicos professores ordinis Prædicatorum a docenda & sustinenda antiqua sua & SS. Augustini & Thomæ de Aquino *de gratia per se efficaci* sententia prohibere omnibus modis tentabant. Cujus libelli exemplum MS a centum circiter annis extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati: edidit vero Serrius in sua accurata Congregationum de auxiliis historia.

5. *Alter libellus memorialis datus Paulo V anno* MDCXII, *quo tempore capitulum generale ordinis Prædicatorum pro vulganda pontificia definitione circa divinorum auxiliorum controversiam supplicavit. Ediderat ante annos aliquot Lanuza episcopus tum Albarracinensis, novisque rationibus auxit Thomas de Lemos.* Edidit idem Serrius ibidem.

F. JOHANNES CAMBIER.

† 1625. F. Johannes Cambier Flander Insulensis in patria ordinem anno MDLXVI die IX junii professus, & ibidem anno MDCXXV die XI septembris fato functus ætatis LXXXII collegit & scripsit

L'Histoire & les actions memorables des religieux de S. Dominique dans les Indes orientales, tant devant qu'aprez leur decouverte par les Portugais, Volumen MS in 4 apud suos servatum, quod Ghilbertus de la Haye vivens præ manibus habebat, imperfectum tamen, ut testatur in Bibl. Belgo-Dom. MS.

F. JOHANNES FERNANDEZ.

1625. F. Johannes Fernandez Aragonus, patriaque Vilillensis vernacule *Vililla*, quæ Julia Celia veterum esse fertur ab aliquibus, Valentiæ ordini nomen dedit, virque evasit non solum doctrina insignis, sed & linguarum Grecæ præsertim ac Hebraicæ peritus, qui cùm artes & theologiam Dertusæ professus esset, laurea magisterii insignitus, ait Antonius in Bibl. Hisp. tum cathedram scripturæ sacræ ibidem adeptus initio seculi XVII, sacrorum bibliorum expositionem tradebat, ubi & anno MDCXXV diem suum obiisse docet Fernandez. Scripsit ac edidit hoc titulo

Commentarium in librum Ecclesiastes, in quo vulgata ad verbum cum originali Hebræo confertur, & probatur eam omnes alias excellere, Romæ, Joannis Pauli Profilii 1621 in fol. Opus Isidoro Aliaga ordinis Prædicatorum Philippi III regis catholici confessario, & Hispaniarum inquisitori generali nuncupatum e Valentia kal. maii 1619.

F. JOHANNES GAVASTON.

F. Johannes Gavaston seu *Gabaston* Aragonus in regno Valentino natus, ibidemque ordinem professus prædicatoris generalis titulo & gradu pro conventu Alonensi, *Alicante* vulgo dicunt, insignitus fuit in Actis cap. gen. Bononiæ MDCXV, quo munere cum laude functus est annis pluribus, mortuus tandem apud suos anno MDCXXV, ut refert noster Fernandez *Histor. del Rosario* lib. IX. Historiæ domesticæ illustrandæ non parum incubuit, quo in genere plura scripsit & edidit, quæ laudat Antonius in *Bibl. Hisp.* † 1625.

1. *El tratado de la vida espiritual de N. P. S. Vincente Ferrer de la orden de Predicadores traducido de Latin en Romance declarado y commentado*, Valenciæ, Chrysost. Garriz 1614 in 8° pp. 847. Extat Parisiis in Regia D. 1342.

2. *Vida de S. Vicente Ferrer*, Ibidem 1614 in 4.

3. *La regla que professan las beatas de la tercera orden de Predicadores, donde esta la vida de S. Catalina de Sena y de otras muchas deste estado, que an muerto con opinion de santidad; y se añade Una apologia que S. Domingo fue el primer inquisidor*, Ibid. 1621 in 4.

4. *Tratado de la frequencia de la Comunion.* Sic Fernandez.

5. *Flor de los santos de la orden de Predicadores.*

6. *De los privilegios dados para la siede apostolica a la orden de los Predicadores.*

7. *De las obras y trabajos de los de la orden de los Predicadores para la piedad*, voll. duo.

Hæc se prælo parare testabatur in primo jam laudato opere. Sic de tribus ultimis Antonius citatus.

F. JOHANNES MENIGAND.

F. Johannes Menigand Gallus Carnuteus patria & professione, studiis in gymnasio nostro Sanjacobeo Parisiensi exactis ab ingenii felicitate non parum emicuit. Hinc ad gradus promotus annoque MDLXXXIII baccalaureus admissus licentiam decurrebat annis MDLXXXVI & LXXXVII, quo ultimo pro Sorbonica respondit decimus septimus: anno sequenti MDLXXXVIII inter quadraginta duos licentiatos, quorum viginti quatuor erant regulares, & in iis septem ordinis Prædicatorum locum trigesimum primum sortitus: lauream vero magisterii obtinuit anno MDLXXXIX. Variis deinceps præfectus est conventibus & locis Autissiodorensi primum tum & Bituricensi, cui ultimo cum præesset anno MDC, provinciali Franciæ F. Gabriele Renard Aureliano vivis exempto, vicarii titulo provinciæ præfuit ad annum MDCII quo celebratis Biturici comitiis, communibus electorum votis in ejusdem provinciæ præfectum est assumptus, quam prudentissime toto de more rexit quadriennio: a suis etiam postea Carnuteis prior electus anno MDCVII primum, iterumque MDCXVII duodecim annis eo munere functus est maximo disciplinæ regularis emolumento. Sed nec minori apud exteros fulsit eruditionis laude dicendique gratia & facilitate. Prope continuas enim habuit in præcipuis Carnuteæ diœceseos aliisque regni cathedralibus ecclesiis per adventus & quadragesimæ tempora conciones: erga SS. Dei genitricem ejusque per rosarium cultum mirum affectus, quem annis vitæ suæ 1625.

suæ circiter viginti posterioribus ad populum ex sacro pulpito promovere studuit. Demum ætate gravis ac meritis in senectute bona quievit in Domino Carnuti XXV junii MDCXXV, ætatis circiter LXXV, quorum plus quinque & quinquaginta in ordine religiosissime compleverat, sepultus ibidem in odeo. Plura scripsit & reliquit ingenii sui monimenta, quæ cùm in lucem nusquam edita prodierint, in suo conventu servabantur MSS ad scholasticam parænetecamque theologiam spectantia, quæ temporum injuria lapsuque prope perierunt omnia. Gentilis tamen ejus & suppar symmysta F. Nicolaus le Febvre in suo Prædicatore Carnuteo pag. 141 ubi plura de eo, testatur hæc etiamnum extare

Conciones quasdam & *Commentaria in psal.* Qui regis Israel &c. atque *in Evangelii Luca caput* I.

F. JOSEPHUS DE SANCTA MARIA.

1625. F. Josephus de Sancta Maria Lusitanus, in actis cap. gen. Romæ MDCVIII habiti ad magisterium promotus, tum lector primarius in gymnasio reginæ Catharinæ Conimbricensi, qui & in nostro ibidem S. Thomæ studiorum moderator fuit & præses vir eruditione clarus scripsit, ac typis edidit hoc titulo:

Tractatus Thomisticus de libero arbitrio in communi, circa ea quæ sunt ordinis naturalis, Olissipone, Gerardi a Vinea 1625 in fol. Hunc tomum, quem primum suum fœtum appellat, sequi debebant plures alii, quod an præstiterit auctor, non reperi.

Ejus meminerunt Antonius in Bibl. Hisp. & Joannes Suarez de Brito in Thesauro Lusit. litt. MSS.

F. LUDOVICUS BERTRAN MARCO.

† 1625. F. Ludovicus Bertran Marco Hispanus, patriaque ac professione Valentinus, hoc anno MDCXXV florebat adhuc & jam scripserat ac ediderat

Vida y hechos milagrosos de santo Filipe Neri clerigo Florentin fundador de la congregacion de l'oratorio, canonizado por el papa Gregorio XV a XII *de marzo* MDCXXII *: por el P. F. Luys Bertran Marco hijo de la insigne ciudad y real convento de Predicadores de Valencia*, Valentiæ, Philippi Mey 1623 in 4 pp. 447. Extat Parisiis in Regia H 1882.

Antonius meminit in Bibl. Hisp. at contendit Ludovicum hunc nostrum interpretem tantum esse vitæ a Petro Jacobo Bacci Italice scriptæ ac editæ, quamvis id sileat ac dissimulet Ludovicus, penes quem fides.

F. MATTHIAS HEYS.

* 1625. F. Matthias Heys Belga, ortu & professione Antwerpiensis, sacræ theologiæ baccalaureus, promotus in actis cap. gen. Bononiæ MDCXV, in iisdem datus est magister studentium Lovanii, & per agones scholasticos tandem licentiatus evasit. Obiit apud suos Antwerpiæ anno MDCXXV die XXI augusti, postquam ex Italico Belgica ab eo facta fuerat

Vita venerabilis sororis Mariæ Raggi ordinis seu regulæ de pœnitentia S. Dominici, cui adjectæ ab eo sunt aliarum quarumdam Beatarum ejusdem instituti vitæ, Antwerpiæ, Cornelii Verschuer en 1615 in 4.

F. MICHAEL ANGELUS SEGHETIUS.

* 1625. F. Michael Angelus Seghetius *de Landa* etiam aliquando a patria & professione nuncupatus, theologus in Italia primi nominis, ac magister in actis cap. gen. anno MDCV Pinciæ habiti approbatus, post regentis studii Bononiensis munus exactum, Cremonensis primum, tum & Mediolanensis inquisitor constitutus, Romam a Paulo V anno MDCXIV vocatus est, & in urbe sancti officii commissarius generalis institutus: demum ab eodem pontifice ad sedem patriam Laudensem scilicet evectus anno MDCXVI die XIX maii, Ecclesiam hanc ornare, clerum optimis legibus informare, oves verbo & exemplo pascere sategit ad mortem usque, quam lætus aspexit anno MDCXXV, fuitque in sua majori basilica sepultus: cui sui cives grati animi monumentum posuerunt, quod videsis apud Ughellum Ital. Sac. T. IV, & apud Fontanam in Theatro. A Rovettâ ad 1617 inter scriptores numeratur, ceu a quo prodierint

Ordinationes synodales pro bono Ecclesiæ Laudensis regimine.

Tractatus brevis de censuris

Opusculum de divina gratia adversus Semipelagianos juxta principia D. Prosperi

Quæ Laudæ apud nostros MS servari idem testatur.

F. NICOLAUS POTEAU.

1625. F. Nicolaus Poteau Gallus ortu, & ut conjectu pronum patria Lugdunensis, sed a teneris annis Lucæ in Italia educatus, ibidemque ordinem adolescens amplexus, ut ipsemet testatur in epistola libri sequentis ad Marcum Antonium Samminiati civem Lucensem nobilem nuncupatoria, scripsit ac edidit

Les entretiens de l'amour divin, ou l'ame devote s'entretient avec son cher epoux, avec les merveilles & les louanges de l'oraison & un petit receüil d'oraisons tres devotes, tirées de plusieurs saints & graves personnages &c. par le P. F. Nicolas Poteau religieux de S. Dominique, Lugduni, Jacobi Favre 1625 in 12.

F. PETRUS CALVO.

† 1625. F. Petrus Calvo, aliàs *Calbo*, qui *Calvus* Latine dicitur, gente Lusitanus, patria Portuensis, conventus S. Dominici Olissipone alumnus, ibidemque gradatim studentium magister, præsentatus, ac tandem laurea donatus, & gymnasii regens, ascitus etiam regius Philippi III & IV Ecclesiastes, vir pietate & eruditione præstans, dicendi præsertim gratia & facundia magnum sibi fecit in patria nomen. Surgente seculo XVII claruit. De quo sic Joannes Suarez de Brito suppar in *Theat. Lusitan.* litterario MS: *F. Petrus Calvus patria Portucalensis professione Dominicanus, in eoque ordine S. T. M. & per annos plures nominatissimus professor, sed concionandi gratia & dexteritate multo celebrior, quapropter in concionatorem regium electus est, fuitque vir valde pius & prior Olissiponensis conventus. Edidit idiomate Lusitano*

1. *Homiliarum totius anni T I*, Olissipone 1618 in fol. Certo Latine antea ediderat hoc titulo: *T. I, continens* XXIV *homilias adventus Domini, & unicam in solemni fidei actu habitam*, Olissipone, Vincentii Alvarez 1615 in fol. pagg. 606. Laudatur ab Antonio in Bib. Hisp. & alia editio Coloniæ 1650 in 4.

2. *Homilias da Quaresma*, Tomis duobus, Ibidem, Petri Craesbek 1625 in fol. 1627 & 1629. Hujus operis meminit etiam Fernandez *Hist. del*

Sec. XVII. *Rosar.* & dicit Lusitane editum, sed F. Hyacinthus de Parra monet Hispanice translatum a concionatoribus avide legi.

3. *Defençaõ das lagrimas dos justos persequidos & das sagras religiones frutos das lagrimas do Christo &c.* Ibid. 1618 in 4. P. I pagg. 224 : II pp. 272. Extabat anno 1671 apud nostros Antwerpien. Opus editum adversus librum contra religiosos mendicantes hoc titulo ***La misère des temps***, Parisiis 1618. Hispane reddidit noster Vincentius Gomez.

4. *Defensorium sacrarum religionum.* Quod opus Antonius *Bib. Hisp.* veluti alterum a superiori vernacule scripto recenset, aitque variis linguis editum : sed diversum non esse, qui utrumque legerit facile comprobabit. Laudant Ludovicus Muñoz *vita V. P. Ludovici Granat.* lib. 3 c. 5, Lopez noster, *Hist. gen.* Cent. v lib. 3 c. 63 fol 418 b, Gravina in *congeminata voce Turturis*, ubi Bellarmini gemitus columbinos non satis æquos ostendit atque compressit, Thomas de Herrera in *Alphab. August.* ad *S. Patritium*, & ad *Petrum de Coimbra.*

F. PETRUS MARTYR LOCATELLUS.

* 1625. F. Petrus Martyr Locatellus Italus Longobardus, Bononiam patriam habuit, ibidemque ordini nomen dedit adolescens circa seculi xvi finem musis amœnioribus excultus egregie, primique nominis evasit theologus, ac in variis provinciæ suæ utriusque Lombardiæ sacras e superiori loco professus literas, laureaque decoratus, in gymnasio nostro Bononiensi a capitulo generali Pinciæ anno MDCV habito regens constitutus est, sed & a collegio doctorum universitatis in suum gremium ascitus. Nec in scholis tantum claruit ille, verum sacer orator disertissimus in præcipuis Italiæ civitatibus verbum Dei prædicando magnum sibi fecit nomen, cum plausu ubique & fructu auditus. Sic ex F. Vincentio Rivalio refert noster Andreas Rovetta ad 1625, quo innuit obiisse : ac reliquisse

1. *Commentaria super primam & tertiam Summæ S. Thomæ partem.*

2. *Sermoni del tempo e de' santi.*

An vero MS solum an typis expressa cùm non meminerit, hîc addent sui gentiles & symmystæ.

F. ALPHONSUS DE RIBERA.

† 1626. F. Alphonsus de Ribera Hispanus patria & professione Taurensis ineunte seculo xvii claruit titulo prædicatoris generalis insignitus, morum gravitate & eruditione, dicendique gratia acceptissimus. Matriti diutius egit, ibique morabatur jam ante annum MDCXVIII, & florebat adhuc anno MDCXXVI. Ejus cum laude meminere, Fernandez in Concert. & Histor. del Rosar. & Antonius Bib. Hisp. Scripsit

1. *De los exercicios y indulgencias del Rosario de nuestra Señora y del nombre de Jesus*, Matriti ante 1618 : Ibid. 1641 in 24 : Pompelone 1642 in 24.

2. *Historia sacra del santissimo sacramento contra los hereges de nuestros tiempos*, Matriti, Lud. Sanchez 1626 in fol. Ad calcem,

3. *Un tratado de las excellencias de S. Tomas de Aquino singolar defensor deste altissimo misterio.*

F. AUGUSTINUS VANINI.

1626. F. Augustinus Vanini, seu *Vanianini* Italus Veronensis patria & professione, vir Græce, Latine, Hebraice, & Chaldaice doctus, morumque integritate & facilitate apud suos plurimum commendatus, & laudatus. Florente adhuc ætate annos scilicet octo & viginti tantum natus, e vivis præmatura morte sublatus est magno suis & omnibus relicto sui desiderio, quem ad annum 1626 refert Rovetta, & licèt ætate nondum matura scripsisse

De arte rhetorica sectanda.

De elegantiarum usu antiquissimo.

De quantitate & varietate syllabarum imitandarum.

De terminis unisonis & dissonis.

Testem affert Rovetta Joannem Mariam Peregrinum ejusdem cœnobii Veronensis sodalem in chronico ejusdem cœnobii ad ann. 1625.

F. CAROLUS-HYACINTUS PUTEANUS.

F. Carolus-Hyacinthus Puteanus Brabantinus Bruxellis ordinem amplexatus est, & professus anno MDCXIV. Celeberrimo gentili suo & cognomini forte affini & consanguineo Ericio Puteano nihil fuit degener, eruditioneque sua & pietate tum ordinem tum rem litterariam erat illustraturus, nisi tantas spes mors immatura præcidisset, quæ ætate florentem, vixque trigesimum ætatis annum egressum collegit anno MDCXXVI die xxv martii. Ingenii sui specimen, ac veluti ab eo expectandorum arrham reliquit opus insigne puraque oratione fluens, cui titulus : 1626.

Dissertationes duæ palæstricæ de providentia & fato. Id est, De suprema lege Dei, quæ variis adjuvantibus causis ordine, loco, tempore peragitur, Bruxellæ, Joannis Pepermanni 1623 in 4 pp. 70.

Ejus meminit Valerius Andreas in Bibl. Belg. & Ghilbertus de la Haye sæpius laudatus.

F. DOMINICUS DE MOLINA.

F. Dominicus de Molina Hispanus, gente Bæticus, patria Hispalensis, conventus Reginæ Angelorum ibidem alumnus, vir fuit eruditione, morum integritate, prudentiaque singulari commendandus, qui postquam in sua provincia Bætica varia cum laude sustinuisset in scholis onera & munera magisterii lauream adeptus est, de quo sic in cap. gen. Romæ MDCVIII, *Tit.* Pro Provincia Bætica : *Approbamus magisterium F. Dominici de Molina regentis & lectoris primarii Xiriciensis, & in hoc capitulo generali magistri ordinis electoris nempe pro sua provincia eo titulo missi.* His cumulatus honoribus, tantisque ille ornatus animi dotibus, cum occasione constitutionis apostolicæ a Gregorio XV non. Febr. MDCXXII, quæ incipit, *Inscrutabili Dei providentia &c.* emanatæ, qua Regularium arctari privilegia nonnulla videbantur & infirmari, non leviter turbata esset in Hispaniis Christiana respublica, ipseque rex catholicus apud sedem apostolicam per oratorem suum Rodericum de Sylva Pastranæ Ducem pro remedio intervenisset, Dominicus noster delectus est unus qui omnium ejusce regni religionum tam mendicantium quam non mendicantium & monachalium nomine procurator ageret apud sanctam sedem pro dictæ bullæ revocatione sive suspensione, quam ille demum ab Urbano papa VIII obtinuit nova constitutione apostolica Romæ die VII febr. MDCXXV pontif. anno secundo data quæ incipit, *Alias felicis recordationis &c.* Varios itaque ea de causa subiit ille apud sedem apostolicam regisque catholici aulam atque ministros, ut ad optatum deveniret finem, itinerum labores, pluraque illi in id e vetustioribus Ecclesiæ monimentis, atque constitutionibus decretisque pontificum Romanorum & conciliorum, Romanarumque decretis sacrarum congregationum, eruenda, seligenda, coacervandaque ac ipsi Romano pontifici repræsen- 1626.

randa fuerunt juris sui monimenta, quæ demum ipse postquam Urbani VIII fuerunt auctoritate apostolica firmata, curavit ille Julii tunc Gravinensis episcopi & in Hispaniis apostolici nuncii postea Cardinalis *Sachetti* auctoritate promulgari, atque executioni mandari, typisque demum publicis edi hoc titulo:

Bulla SS. D. N. Urbani Papæ VIII, qua suspenditur motu proprio & certa scientia bulla bonæ memoriæ Gregorii XV per commissionem factam Ill. & Rev. D.D. Julio Sachetti nuncio apostolico in Hispaniarum regnis nunc cardinali S. R. E. ad instantiam potentissimi & catholici & religiosissimi regis Hispaniarum Philippi IV id petentis medio excellentissimo D. duce de Pastrana apud eamdem sanctitatem oratore dignissimo, id solicitante & procurante, nomine omnium religionum monachalium & mendicantium & non mendicantium R. P. M. F. Dominico de Molina procuratore generali omnium earumdem religionum, nunc priore conventus reginæ Angelorum Hispalensis.

Nec non & summa privilegiorum omnium religionum &c. ut supra, quæ continentur in XCIX *decretis & declarationibus factis a sacris congregationibus illustrissimorum cardinalium interpretum sancti concilii Tridentini, & præpositorum super negotiis episcoporum & regularium, confirmatis ab SS. D. N. Urbano Papa VIII, & specialiter exequi mandatis ab Ill. D. D. Julio Sachetti nuntio apostolico nunc S. R. E. cardinali per specialem commissionem totius sacræ congregationis super negotiis episcoporum & regularium Illustr. cardinalis Bandini præsidentis ejusdem sacræ congregationis, petente & procurante, & solicitante, ex archivis ubi continebantur, educente & impetrante R. P. M. F. Dominico de Molina procuratore generali omnium religionum, nunc pariter priore Reginæ Angelorum Hispalensis.* His addita est

Bulla confirmationis & innovationis omnium privilegiorum Fratrum Prædicatorum & bullarum quæ appellantur mare magnum *cæterorum Fratrum mendicantium a SS. D. N. Urbano VIII facta, Instante R. P. M. F. Dominico de Molina*, &c. ut supra. Incipit: *In plenitudinem potestatis.* Sequitur

Mandatum de manutentione omnium gratiarum privilegiorum, exemptionum, immunitatum, quæ vivæ vocis oraculis sunt concessa omnibus religionibus mendicantibus & non mendicantibus, & monachalibus, & eorum magistris generalibus, & vicariis, & procuratoribus generalibus virtute cujusdam novæ declarationis & decreti S. R. E. Illustriss. cardinalium sacræ congregationis regularium præfectorum, procurante & impetrante &c. ut supra. Incipit: *Joannes Dominicus Spinula protonotarius apostolicus* &c.

Hæc omnia simul edita in Hispaniis & ut videtur Hispali 1626 in fol. pagg. 48. Extat apud nostros Paris. ad S. Honoratum cum signis notariorum Apostolicorum Hispalensium. Edidit & postea F. Franciscus *de Sosa* ord. Minor. supremæ Inquisitionis qualificator & commissarius, Matriti, Francisci Martinez 1636 in fol. Quæ vero alia scripserit edideritque Dominicus hic noster opera, præclareque gesserit, vel ubi & quando demum e vivis abierit adhuc incompertum habemus, & ab æqualibus vel gentilibus expectamus.

F. DOMINICUS A SANCTA CRUCE.

1626. F. DOMINICUS A SANCTA CRUCE Hispanus, conventusque Segobiensis alumnus, ineunte seculo XVII claruit, ut habet Fernandez *Historia del Rosario* lib. IX p. 12, addens ibidem mortuum cum sanctitatis fama anno MDCXXVI. Scripsit ac edidit

Rosario Real de la sacrosanta virgen Maria madre de Dios nuestra Señora, Salmanticæ 1604: Sæc. XVII. rum & Parisiis cum additionibus; typis Martini Verar 1608 in 12 pp. 552. Margaritæ Austriacæ Hispaniarum reginæ operam auctor nuncupavit. Salmanticæ iterum prodiit apud Antonium Ramirez 1621 in 8.

F. FRANCISCUS CARRERO.

F. FRANCISCUS CARRERO Mantuæ Carpetanorum apud Iberos honesto loco natus, Prædicatoribus nomen dedit adolescens in conventu *de Ocaña* provinciæ Castilliæ seu Hispaniæ professus ultimo circiter ineunte seculo XVII. Is animarum fideique æstuans zelo, populum suum oblitus, dereliquit domum patris sui, ut laborantibus in vinea Dñi fratribus occurreret, errantesque in vastissimis Sinarum Japonumque regionibus a via veritatis oves ad Christi caulas adduceret. Annos ille plures erudiendis administrandisque his populis egit, laboresque tulit innumeros apud Sinas Japonesque. Cum ad insulas Philippinas trajecisset, & in provincia SS. Rosarii strictissimæ vitæ modum & observantiæ regularis egisset, Sinicam sibi linguam Tagalamque & Cagayanam optime brevique comparavit, quibus ille gentibus Evangelium annunciavit, vicarius ac minister verbi Dei sacrorumque constitutus ad populos in Binondoc regione degentes anno circiter MDCXXV, uti quæ typis tunc publicis ibidem & Manilæ testantur in fronte opera, quæ sequuntur vernacula seu Castiliæ lingua sic inscripta: 1626.

Triunfo del santo Rosario y orden de sun Domingo en los Reynos del Japon desde el año del Señor de 1617 hasta el de 1624. Por el Padre F. Francisco Carrero Religioso de la misma orden, vicario de Binondoc y ministro del santo Evangelio en las linguas China, Tagala y Cagayana: dedicado a la devotissima imagen de nuestra Señora del Rosario del Convento de santo Domingo de la ciudad de Manila. Con licencia. En Manila en el Collegio de san Thomas de Aquino. Por Thomas Pinpin Impresor anno 1626 in 4 pp. 183. Eo in opere preclare fortiterque gesta pro fidei deffensione, sanctissimæque Virginis gloria per hasce regiones a Christianis & fratribus suis passaque recenset, quæ subinde in ejusdem sanctissimi Rosarii promotione patrata sunt ibidem miracula, stupendaque sibi parata jam & collecta in aliud tempus edenda promittens.

Relacion del Martyrio del B. P. Fr. Pedro Vasquez de la orden de santo Domingo hijo del convento de nuestra Señora de Atocha de Madrid, Ordenada por el P. F. Francisco Carrero &c. Con licentia en Manila en el Collegio &c. 1625 in 4 siggn. A. B. C. D.

Hanc ipsam Carreri relationem F. Petri Vazquezii typis iterum edidit *F. Melchior Mançano* ord. Præd. in historia septemdecim martyrum ord. Præd. provinciæ SS. Rosarii Philipinarum edita Matriti, Andreæ Barra 1629 in 4.

Historia general de la provincia del santo Rosario de la orden de santo Domingo en las Islas de Filippinas por el P. Fray Francisco Carrero religioso de la misma orden y provincia, hijo del convento de S. Domingo de Ocaña y natural de Madrid, commissario del santo officio, vicario general de santo Gabriel de Binondoc, y ministro del santo evangelio en las lenguas China, Tagala, y Cagayana, vicario general para la provincia de Filippinas &c. Incipit ab ejus provinciæ exordio anno 1582, & prosequitur ad annum 1638. Adest licentia F. Joannis de Valdespina commissarii generalis novæ Hispaniæ, ac gymnasii Mexicensis regentis data in conventu civitatis Angelorum 1 januar. 1638 cum approbatione F. Hieronymi Rubion

SEC. XVII. sacræ theologiæ magistri conventus S. Dominici Mexici regentis, & F. Francisci Narranjo regentis ibidem, prima data 1 decemb. altera 10 ejusdem mensis 1637: Sicque prælo parata, an autem reipsa subierit, mihi incompertum. MS in papyro in fol. vidi Antwerpiæ anno 1671 apud nostros ex dono F. Francisci Deurwerders ejusdem ordinis. Dividitur in tres libros. I capp. 69: II capp. 68: III capp. 90. Quando autem & ubi vivere desierit auctor huc usque mihi incompertum, licèt ex ultimo opere ad annum 1639 vitam produxisse conjectu pronum sit.

F. FRANCISCUS HIERONYMUS.

1626. F. Franciscus Hieronymus Orenghi Insuber Ticinensis patria & professione, sacræ theologiæ lector, vicarium sancti officii agebat Forolivii anno MDCXXVI, quo iterum prælo commisit, & Brunorio Scimanno Forolivii gubernatori nuncupavit:

Commentaria F. Raphaelis Ripa in tractatum S. Thomæ de Aquino de ente & essentia. Vide supra ad 1611 *Raphael Ripa.*

F. HYACINTHUS DE JANUA.

1626. F. Hyacinthus de Janua Ligur a patria sic de more agnominatus, vir humanarum divinarumque scientiarum laude clarus, prædicator ut aiunt generalis, ex Hispano Italice reddidit, ac typis commisit hoc titulo:

Dell'historia generale di san Domenico e dell'ordine suo de' Predicatori composta per il R. P. F. Ferdinando de Castiglio in lingua Castigliana, e poi tradotta nella nostra Italiana lingua dal R. P. F. Timoteo Bottone, Parte prima. Con aggiunte d'alcune cose in questa nuova impressione per diligenza del R. P. F. Jacinto di Genova predicatore generale del medesimo ordine &c. Panormi, Francisci Ciotti 1626 in fol.

Dell'historia generale &c ut supra, *e di nuovo tradotta in volgare Italiano dal R. P. F. Jacinto di Genova &c. Parte seconda*, Ibidem eodem anno.

Non omittendum hanc secundam partem jam antea *Etrusce* fuisse redditam hoc titulo:

Parte seconda della storia di Frà Fernando tradotta da Filippo Pigafetta, Florentiæ, Juntarum 1596 in fol. Extat Parisiis in Regia H 609.

F. JOHANNES NONNART.

* 1626. F. Johannes Nonnart Ecclesiastes eruditus XXVII maii MDCXXVI mortuus, quas Audomarisani anno MDCXVI in ecclesia cathedrali Audomarensi per quadragesimam præsente episcopo habuerat, reliquit

Conciones in Joelem prophetam MSS, quæ servantur ibidem apud nostros a F. Ghilberto de la Haie visæ.

F. JOHANNES TRICASIUS.

1626. F. Johannes Tricasius Italus patria Mantuanus, at conventus Neapolitani S. Petri martyris dicti alumnus, cui & præfuit aliquando prior, sacræ theologiæ magister, & collegii Neapolitani decanus, in gymnasio ejusdem regiæ urbis pluribus annis publicus fuit metaphysices professor, & multa reliquit ingenii sui monumenta. Sic Vallius p. 207, apud quem lego claruisse initio seculi XVII, & mortuum anno MDCXXVI. Altamura vero & Rovetta revocant ad 1526, sicque seculo integro antiquiorem constituunt, major tamen Vallio fides, nisi quis ostendat typorum esse erratum. Hæc ejus feruntur opera:

In Aristotelis logica, physica & metaphysica, pluraque theologica MS *Neapoli apud sodales servata.*

F. JOHANNES LAURENTIUS CAYROSA.

F. Johannes Laurentius Cayrosa Aragonus, patria & professione Cæsaraugustanus, theologiam pluribus annis legit in gymnasio dicti sui conventus. Jam enim eo munere fungebatur anno MDCXXVI, & ex eo anno MDCXLIV provinciæ Aragoniæ socius prioris provincialis ad comitia ordinis generalissima Romæ habita ascitus, in eodem studio constitutus est regens ad triennium. Ut intimum, & arcanorum omnium conscium, sibique fidissimum semper habuerat & probatum Hieronymus Baptista de Lanusa de Sellan de quo supra ad 1625, sic moriens scripta omnia sua & adversaria eidem concredidit, qui de eis ut sibi videretur cerneret, ederet, vel supprimeret pro libito. Ille vero magistri sui gloriam æmulatus, nec amicitiæ ingratus, quæcunque ex ejus schedis colligere potuit luce digna, recognovit, digessit, ac in ordinem redacta typis edidit, inter quæ sunt 1626.

Homilias sobre el evangelio, que se propone en la solemnidad del santissimo sagramento del altar, Barcinone 1626 in fol. *Latine* reddidit Onesimus de Kien Capucinus, Antwerpiæ, Lesteen 1650 in fol. & in 4: sed accuratius & purius postea noster Joannes Freiilinckx de quo postea ad 1676

F. ONUFRIUS ELISIUS.

F. Onufrius Elisius de Neapoli adulto jam seculo XVII claruit, scripsitque ac typis edidit teste Toppio in Bibl. Neapol. * 1626.

Il nuovo & compendioso tesoro delle grandeße spirituali del santissimo rosario, Neapoli, Octavii Beltrani 1626 in 4.

F. RAPHAEL DELLE COLOMBE.

F. Raphael delle Colombe Etruscus nobili loco Florentiæ natus, ordini nomen dedit ibidem in conventu S. Mariæ Novellæ sub finem seculi XVI, clarebatque etiamnum anno MDCXXVI inter præstantissimos verbi divini præcones celebratus, seu doctrinam attendas sacræque scripturæ genuinam ubique interpretationem, seu artem spectes a proposito semel themate nunquam deviantem, ac unitati actionis diligenter incumbentem, seu gravitatem sententiarum consideres conceptibus ut vocant subtilibus genti suæ nimium usitatis nullibi deformatam, seu puritatem linguæ Tuscæ exigas Academico *della Crusca* non indignam. Conventus sui dicti prædicator generalis fuit, suasque conciones typis edidit hoc titulo: † 1626.

1. *Delle prediche sopra tutti gli evangeli dell' anno, nelle quali con similitudini, metafore, geroglifici, e considerazion' particolari, si dichiarano molti luoghi morali della sacra scrittura mà in senso letterale con tre tavole, una delle quali è utilissima, che applica e compone per ogni giorno della quaresima una predica intera. L'altre due delle cose notabili, e dell' autorità della scrittura volume primo*, Florentiæ 1612 in 4. *Seconda impressione nella quale oltre a i miglioramenti delle prime si sono aggiunte le prediche di tutti i misteri del Signor Giesù Christo*, Ibid. Bartholomæi Sermartelli 1619 in 4 pagg. 731 absque indicibus. Præmittit *De' concetti scritturali e della lingua Toscana prologo utilissimo a' lettori.*

2. *Prediche della quaresima con esposizioni di scritture sacre, varietà di traslazioni, dottrine morali, diverse erudizioni e similitudini, con tre ta-*

vole copiose fatte dal R. P. F. Francescomaria Samueli del medesimo ordine, Florentiæ 1614 in 4. *In ultima impressione si sono aggiunte le prediche de' sabbati. Volume II delle prediche di tutto l'anno*, Ibid. ejusdem 1622 in 4 pp. 870 absque indicibus. Et *Delle prediche aggiunte per li sabbati, giovedi e venerdi santo e per san Tommaso d'Aquino*, pp. 271. Præmittit *A gli studiosi giovani che attendono all' arte del predicare prologo utile.*

3. *Prediche sopra le solennità della beatissima madre di Dio Maria. E sopra l'hinno di santa Chiesa* O gloriosa Domina, *per li sabbati quaresimali. Prima parte del terzo volume delle prediche di tutto l'anno*, Ibid 1619 in 4 pp. 400 absque indicibus. Legendus & hic prologus.

4. *Duplicato auvento di prediche. Il primo a persone religiose, il secondo communnemente a tutti. IV tomo delle prediche*, Ibid. 1627 in 4 pp. 429 absque indicibus.

Qui quatuor concionum tomi extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

5. In Bibl. S. Marci Florentiæ Arm. II n. 151 extat codex hoc titulo: *Libro de' laudi spirituali della musica*: cui subjicitur *Una lettera del P. lettore Frà Raffaello delle Columbe all' autore del libro*, MS charta.

F. VINCENTIUS GOMEZ.

† 1626. F. VINCENTIUS GOMEZ Aragonus, Valentiæ sub annum seculi XVI sexagesimum circiter natus, & adolescens ibidem ad ordinem aggregatus, utraque theologia scholastica & parænetica apud suos claruit. Cùm jam pluribus annis S. Thomæ Summam e superiori loco interpretatus fuisset, in actis cap. gen. Pinciæ MDCV ad gradum præsentaturæ, ut aiunt fuit promotus, & paulo post laurea magisterii ornatus ac primarius collegii nostri Valentini regens institutus, quo anno MDCVII munere fungebatur. Suum eumdem conventum prior regebat anno MDCXXVI. Quousque postea vixerit, quove anno ac die mortem obierit mihi incompertum, licèt annum seculi XVII trigesimum circiter attigisse facile crediderim. Vir fuit rerum ordinis suæ præsertim ætatis & patriæ scrutator diligentissimus & curiosissimus, quo in genere hæc ab eo prodierunt opera:

1. *Relacion de las famosas fiestas, que hizo la ciudad de Valencia a la canonizacion de S. Raimundo de Peñaforte en el convento de Predicadores. Va a qui los sermones que en los dias de las octavas se predicaron*, Valentiæ, Jo. Chrysost. Garriz & Mançano 1602 in 8 pp. 494. Extat Parisiis in Regia H 2813.

2. *Descripcion de la ciudad de Jerusalem y lugares comarcanos, como estavan en tiempo de Christo nuestro Señor de Christiano Adricomio*, Valentiæ, Patritii Mey 1603 & 1620 in 8.

3. *Verdadera relacion de la vida, muerte, y hechos milagrosos del bendito P. Fra Domingo Anadon portero y limosnero del convento de predicadores de Valencia*, Ibidem 1604 in 8: Iterum, *Van anadidas cosas muy notables con una justa Poetica, que en su alabança se tuvo el año 1606 por el P. F. Vincente Gomez doctor en theologia, y lector de prima en el proprio convento*, Valentiæ, 1607 in 8 pp. 351. Eodem libello habetur ejusdem *Breve relacion de las virtudes y santa vida del P. F. Miguel Lazaro de buena memoria.* Extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

4. *Los sermones y fiestas que la ciudad de Valencia hizo por la beatificacion del glorioso padre san Luys Bertran*, Valenciæ, Jo. Crisost. Garriz 1609 in 8 pp. 496. Extat apud eosdem.

5. *Defensa de las lagrimas de los justos persiguidos y de las sagradas religiones, y estado ecclesiastico del M. R. F. Pedro Calvo predicador de su magestad.* Ex Lusitano scilicet Calvi lingua Castellana Gomezius reddidit, Valentiæ 1601 in 8 pp. 396: Iterum ibid. Garriz 1611 in 4.

6. *Historia de la vida de S. Vincente Ferrer*, Ibid 1618 in 8. Extat Romæ in Barberina.

7. *La santidad rara, y milagrosos hechos de los santos Ambrosio de Sena, y Jacobo Salomon de la orden de predicadores, con una cronologia de santos religiosos, dende el tiempo de los apostolos hasta agora*, Valentiæ, Patritii Mey 1624 in 8 pp. 351. Extat apud nostros laudatos.

Addit Nicolaus Antonius Bibl. Hisp. eidem tribui se audivisse opusculum hoc titulo, *Chronologia de las santas religiosas*: sed Fernandez *Historia del Rosar.* ubi Gomezii meminit, illud inter ejus opera non recenset.

8. *Govierno de principes y de sus consejos para el bien de la republica o del senado, con un tratado de los pontifices y prelados de España, y de los grandes y titulos y liñages nobles della, por un divoto religioso, corregido y emendado por Fray Vicente Gomez prior del convento de Predicadores de Valencia*, Ibid. 1626 in 4. Extat Parisiis in Regia O 407, & Romæ in Barberina.

Hujus operis priorem editionem Antonius Bibl. Hisp. T. II p. 270 a, vult ab anonymo Dominicano prodiisse, sed annum locum aut typographum non laudat.

F. ANONYMUS ITALUS.

F. ANONYMUS ITALUS hoc anno florens scripsit ac edidit * 1626.

Regola e costituzioni delle suore di san Domenico reviste, Romæ, Stephani Paolini 1626 in 8. Extat Parisiis in Regia E 2826.

F. ALPHONSUS FERNANDEZ.

F. ALPHONSUS FERNANDEZ Hispanus, † 1627. patria & professione Placentinus, anno MDLXXII natus, ordinem amplexus die XIV sept. MDLXXXVII, prædicator generalis, ut aiunt, in cap. gen. Olissipone anno MDCXVIII celebrato institutus, vir fuit gravis, eximiæ prudentiæ, ideoque ad plurium conventuum regimen assumtus, S. Mariæ de Talavera MDCXVII, S. Crucis de Carboneras MDCXIX, S. Blasii de Cifuentes MDCXXIV, S. Dominici de Caceres MDCXXV: his tamen muniis a singulari non avulsus, quo flagrabat studio, & in quo vitam insumpsit omnem, seu veterum seu sui ævi ad historiam potissimum Ecclesiasticam & Dominicanam spectantium, qua potuit diligentia, conquirendorum servandorumque posteris monimentorum. Quo anno post 1627 obierit, quove die hactenus mihi incompertum.

Hæc autem sunt ab eo typis edita:

1. *Historia Ecclesiastica de nuestros tiempos, que es compendio de los excelentes frutos, que en ellos el estado Ecclesiastico y sagradas Religiones han hecho, y hazen en la conversion de idolatras y reducion de hereges, y de los illustres martirios de varones apostolicos, que en estas heroicas empresas han padecido*: Toleti, Vid. Petri Rodriguez 1611 fol. pagg. 496.

2. *Historia y Anales de la devocion y milagros del Rosario, desde su origen hasta año mil y seis cientos y veinte y seis; con los favores de nuestra Señora a la orden de Predicadores y servicios desta familia, a su Magestad sobrana.* Editio I, Ma-

Sæc. XVII. triti 1613 : II. Pinciæ 1614 : III. Matriti, Vid. Alphonsi Martin 1620 pagg. 664 : IV. Matriti, Joan. Gonzalez 1627 pagg. 732 : Omnes in 4, & semper auctæ.

3. *Concertatio Prædicatoria pro Ecclesia catholica contra hæreticos, Gentiles, Judæos & Agarenos per epitomen in annales distributa. Accessit notitia scriptorum, præsulum, Regum confessariorum &c.* Salmanticæ, Didacus Cussius 1618 in fol. pagg. 498. Ætatis 44 anno 1617 explevisse scribit, ubi de se inter auctores. Eadem *Concertatio* &c edita Lugduni, teste ipso auctore.

4. *Memoria de la Devocion, y Exercicios del Rosario de nuestra Señora*, Matriti 1626.

5. *Historia y Añales de la ciudad y obispado de Plasencia*, Matriti, Joan. Gonzalez 1627 in fol.

6. *Tratado de los servicios de la orden de Predicadores destos Reinos de España con la institucion del santo officio de la Inquisicion*, Pinciæ, seu Valleoleti 1615.

Præter hæc typis edita, plura alia apud se habebat prælo parata, ut ipsemet testatur Historiæ Placentinæ dictæ lib. 3 cap. 33, & in Historia *del Rosario* lib. 9 pag. 10.

Historia del SS. misterio de los Corporales de Daroca, y vidas de los varones eminentes en santidad de su ciudad y communidad dividida en dos libros. Y a lo ultimo son dos sermones del SS. Sacramento que predicò el autor en Daroca 1625.

Historia del convento de Salamanca de la orden de Predicadores, y de sus insignes hijos en santidad y letras. Libris tribus.

Vida y milagros del santo Fray Alvaro de Cordova.

Vida del santo Fray Domingo de Santa Maria.

De la vida y martirio del santo Fray Domingo de Navarrete, y de sus compañeros en Japon.

Annales Ecclesiastici Hispaniæ. Tum ab eo scribebantur octo voluminibus integris complendi. Videsis Antonium in Bibl. Hisp.

F. ALPHONSUS MALDONADO.

1627. F. Alphonsus Maldonado Hispanus ortuque & professione Vallisoletanus, prædicator generalis ut vocant, florebat etiamnum anno MDCXXVII, quo ejus inter ordinis scriptores suæ ætatis meminit Fernandez *Historia del Rosario* editionis quartæ. Immensum opus aggressus erat viginti quatuor partibus distribuendum, Corpus inquam historicum, chronologicum & chronicon ab exordio mundi ad sua usque tempora. Cujus volumen primum tantum excusum fuit hoc titulo:

Chronica universal de totas las naciones y tiempos, con diez y seys tratados de los puntos mas importantes de la chronologia. Sunt autem illi tractatus: *De los años que huvo desde la creacion del mundo hasta el nacimiento de Christo.*

De las hebdomadas de Daniel.

Del consulado en que nacio Christo.

Del año, mes, y dia de su muerte.

De la genealogia de Christo.

De la autoridad de Beroso y de Flavio Dextro.

Eo autem volumine continentur quatuor priores partes totius operis ad annum DCCXXXVII ante Christum. Prodiit Matriti, Ludovici Sanchez 1624 in fol. pp. 436. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Volumen alterum prælo paratum erat anno 1627 teste citato Alphonso Fernandez.

Hunc auctorem etsi *totius historiæ peritissimum* agnoscat Antonius in Bibl. Hisp. carpit tamen ut Annianis fabulis nimis addictum, a quibus si recessisset, inquit, cautius etiam in iis quæ tractabat, ille processisset. Quod idem erratum pluribus nostratibus affingit, quos Annio suo nimium addictos arguit. Si qui tales fuerint, hoc illis commune est cum viris eruditis supra ubi de Annio laudatis peccatum. Interea ex Resendio & Cano viris eruditis Hispanis ac Annii symmystis, quam Berosi Metasthenisque Annianorum sectatores & amantes sint Dominicani, facile discere potuit Antonius. At quantum ad Alphonsum ita Berosum & Manetonem tuetur, ut nec in omnibus fidem adhibeat, aut in Annii verba jurare velit, cum ei non semel repugnantia afferat : sed ubi sacræ scripturæ duntaxat, probatisque aliis illi optime convenit auctoribus : Anniique nimiam in suo Megasthene Philonisque breviario facilitatem accuset, Xenophontem autem & Archilocum nullo veritatis historicæ posse dispendio recipi rejicique contendit. Annianam vero fidem & sinceritatem in his contra Pererium, Goropium, & alios vindicat, longeque virum extitisse probat ab impostura, ut vetera fingere fodereque voluerit saxa & monumenta : Vide Tract. X, sed de his jam satis.

F. ANTONIUS GRANDECIUS.

F. Antonius Grandecius seu potius *Grodecius* Polonus sacræ theologiæ magister, in actis cap. gen. Bononiæ MDCXV approbatus, cujus meminit Starovolscius Ἑκατοντὰς Elogio LXXV, quod est Bernardi Paxilli ejusdem ordinis & provinciæ, eodem teste librum edidit hoc titulo 1627.

De vita & miraculis S. Hyacinthi.

Laudat etiam Fernandez *Historia del Rosario* lib. IX p. 18, inter scriptores anno MDCXXVII adhuc viventes.

F. ANTONIUS DE HINOJOSA,

F. Antonius de Hinojosa origine Hispanus, provinciæ Mexicanæ alumnus, sacræ theologiæ magister, & apud supremum sanctæ generalis inquisitionis senatum Matriti fidei consultus, cujus meminit Fernandez *Historia del Rosario* lib. IX pp. 11 & 22, vivebat anno MDCXXVII, quo & edidit. 1627.

Directorium decisionum regularium circa ambiguitates constitutionum, actorum capitulorum generalium, sanctionum apostolicarum, concernentium sacrum ordinem Prædicatorum, Matriti, Joannis Gonçalez 1627 in 4 pp. 790.

Opus minus accuratum, ut patet Tit. *Conversus*, ubi dicit conversos habere vocem in contractibus & alienationibus, sed non in actibus spiritualibus capituli : & subinde fingens conventum ex solis conversis professis constantem, jus eis tribuit sibi prælatum eligendi, nisi obstet consuetudo : quod non solum praxi ordinis, sed & constitutionibus adversatur e directo. Scripsit etiam

La vida y milagros de san Iacinto, y las notables fiestas, que la insigne ciudad de Mexico hizo a su canonizacion.

F. ANTONIUS DE VIEDMA.

F. Antonius de Viedma seu ut Hispane sonat de *Biedma*, quem corrupte Fontana in *Theatro* inter episcopos tit. 136 & 541 *de Viadana* nuncupat, cujus etsi Hispani nulla est apud Antonium in *Bibl. Hisp.* memoria, provinciam Hispaniæ in qua meruit, eruditionis morumque integritatis laude plurimum ineunte seculo XVII nobilitavit : qui Complutensis academiæ cathedram utramque ordini perpetuo addictam, & a duce Lermæ die XIV sept. MDCXIII erectam consequenter ob- † 1627.

tinuit, vespertinam quidem anno MDCXXII, in qua successorem habuit F. Petrum de Tapia, primam autem adhuc regebat anno MDCXXVII ut habet Fernandez *Histor. del Rosario, in append.* Cùm autem eo tempore Carolus I Britanniæ Magnæ postea rex, in Hispania tum candidatus & hæres Valliæ princeps ageret, Mariamque Hispaniarum Infantem uxorem ducere cogitaret, super ea tantique re momenti Philippus III die XXVI maii MDCXXIII viros regni totius eximios quadraginta rerum peritia, pietate, atque doctrina præstantiores e quovis ipse selegit ordine, & adunavit in regia ipsa basilica, qui de communi religionis ac regni futura utilitate vel damno, Mariæ cum Valliæ principe a fide catholica Romanaque alieno nuptiis agerent & statuerent, in quibus Antonius noster non infimum habuit locum, uti Ægidius Gonçalez refert T. I *Theat. Hisp. Ecc. ed. 2 Matriti 1645 pag. 119 ad Lud. Ferdin. Corduba Arch. Compostell.* Jam tunc ad infulas ecclesiæ Petrensis seu Carachensis in partibus, (quæ ea videtur, quam Petram Deserti, vel Cyriacopolin, vulgo *Crach* dicunt in tertia Palæstina, non autem Caraca in Indiis occidentalibus) a Gregorio XV assumtum fuisse nostrum Antonium die VI martii MDCXXIII refert Fontana ex *actis Vatic.* nimirum qui Seguntinam Francisci *de Mendoça* Marchionis olim *de Mondejar* & Aragoniæ Almirantis recens a sago ad agolum translati Seguntinensisque episcopi sed paulo post consecrationem defuncti suffraganeus administraret ecclesiam, uti habet idem Fontana; sed munus hoc non inivisse nec consecratum fuisse ex eo auguror, quod uti diximus, Fernandez eum testetur anno MDCXXVII cathedram primam Complutensem actu rexisse, & eum inter episcopos ordinis Hispanos, quos omnes longa serie enumerat tum viventes, non recenseat. Scripsit

Commentaria scholastica de justificatione & gratia. Quæ citantur a Suare juniore apud Paulum Fasseau pag. 388 libri cui titulus *Germani Philalethis auctoritas exauctorata*, & a nostro Jo. Martinez de Prado pag. 519 *Metaphys.* An autem MS relicta, an typis commissa, nondum rescire licuit.

F. BASILIUS SPINULA.

* 1627. F. BASILIUS SPINULA Ligur Januensis nobili loco natus, & conventus S. Mariæ ad Castellum alumnus, (vir inquit Rovetta humanioribus litteris apprime excultus, sed & sacræ doctrinæ jurisque canonici peritissimus, post exactum cum laude in gymnasio Bononiensi regentis munus, a cardinali principe Estensi theologus ascitus est circa annum MDCXVII. Eodem Rovetta teste Vincentium Revalium excipiente plura scripsit in suo dicto cœnobio servata MS, quæ sic ab eo enumerantur:

Commentarius in librum Levitici.

Controversia in maximam partem Summæ S. Thomæ de Aquino, scilicet de attributis, de Trinitate, de oratione, de gratia, de incarnatione, de sacramentis, ac speciatim de pœnitentia.

Quæstiones metaphysicæ.

Opuscula varia mathematica & de astrologia.

Ejus est mentio in actis cap. gen. Parisiis anno MDCXI habiti, in quibus ejus magisterium approbatur.

F. CAMILLUS BALLIANI.

† 1627. F. CAMILLUS BALLIANI vel *Balbiani* (utroque enim modo scriptum ejus agnomen lego apud varios) de Mediolano etiam aliquando a patria simpliciter dictus, nobili loco stirpeque apud Mediolanenses clara ortus, adolescens vergente seculo XVI apud S. Eustorgium ordini nomen dedit, virque evasit apud suos eruditione & facundia commendatus. Sacræ theologiæ lauream per omnes scholæ agones adeptus, variis vicariæ tum tantum S. Petri martyris dictæ suæque, præfuit locis & conventibus; ejusdemque demum in provinciam sub eodem nomine in comitiis generalibus Romæ anno MDCI habitis Denunc. 12 erectæ primus institutus est prior provincialis. Fidei quæsitoris munere jam anno MDC fungebatur Terdonæ, unde Alexandriam anno MDCIII & demum Taurinum translatus, sancti ut vocant officii ubique jura, sacramque doctrinam egregie tutatus est. Vivebat etiamnum anno MDCXXVII serenissimo Sabaudiæ duci in primis acceptus, ejusque Ecclesiastes ordinarius. Ejus cum laude meminerunt Paulus Morigia *Della nobiltà di Milano* lib. 3 c. 29, Philippus Picinelli in Athenæo Mediolanensi a quo *Balbiani* dicitur, noster Hieronymus Mercurii doctor medicus lib. 3 *degli errori popolari* sub nomine Scipionis a se edito in epistola nuncupatoria ad F. Joannem Ambrosium *Barbavara*, ubi eum *da Milano* simpliciter nuncupat, addens eum tum in Hispania agentem a Philippo III rege catholico ad reædificandam S. Eustorgii basilicam, reficiendumque ex integro cœnobium plura obtinuisse beneficia, primumque novæ S. Petri martyris provinciæ anno supra allato priorem provincialem datum, quæ eumdem sub varia appellatione hominem evincunt. Meminit etiam sed leviter Fontana in Theatro inter inquisitores Terdonenses. Ejus hæc habentur ingenii monumenta:

1. *Oratio Venetiis ex tempore in templo SS. Joannis & Pauli habita die festo SS. Trinitatis, dum comitia generalia ab ordine Prædicatorum agerentur anno 1592 pro gratiis dictæ civitati agendis.* Prodiit Mediolani, Jo. Bapt. Colomii 1592 in 4 pp. 14. Extat apud nostros Bruxellis, & Paris. in Regia H 1326.

2. *Oratio in laudem S. Hyacinthi confessoris ord. Prædic. Mediolani in templo S. Eustorgii XVII kal. septemb. die ipsi sancto dicata anno MDXCIV.* Hanc ordine quintam inseruit ac edidit Bzovius in suo *Serto gloriæ S. Hyacinthi*, Venetiis, Zalterii 1598 in 4 a pag. 203 ad 213.

3. *Ragionamenti sopra la sacra sindone di nostro signor Giesù Christo fatti da F. Camillo Balliani Milanese dell' ordine de' Predicatori dottore di sacra theologia inquisitore di Torino, nuovamente ristampati, accresciuti, e divisi in tre parti*, Taurini, Ludovici Pizzamiglio 1627 in 4 pp. 615.

Prima pars jam prodierat ibidem duci Sabaudiæ nuncupata 25 aug. 1610, hæcque habet: *Ragionamento 1. Fatto il venerdi dopo la quinta Domenica di quaresima l'anno 1608 : 2. Il primo venerdi dell' anno 1609 : 3. Venerdi santo 1609 : 4. Il giorno della festa 1609 : 5. Il primo Venerdi di quaresima 1610 : 6. Venerdi santo 1610. 7. Nel festo 1610.*

Secunda pars adjecta & eidem duci nuncupata typis prodiit ibidem 1618, hæc habens *Ragionamento 8. detto il quinto Venerdi di quaresima 1614 : 9. Quarto Venerdi di quaresima 30 martii 1612 : 10. La sera del sabbato santo 1614 : 11. Del. B. Amedeo III duca di Savoia : 12. Della sindone e del B. Amedeo.*

Tertia pars rursus adjecta & serenissimæ Margaritæ a Sabaudia ducissæ Mantuanæ nuncupata prodiit ibidem 1624: *Nella qual si tratta insieme della sindone, e del B. Amedeo detto, e della B. Margarita di Savoia marchesa di Monferrato monaca dell' ordine di S. Domenico. Ragionamento 13, Il festo Venerdi di quaresima : 14. Della sindone, & del B. Amedeo : 15. Della Sindone, e della B. Margarita.*

Secunda editio extabat Bruxellis apud nostros anno 1671 pp. 492: Tertia Romæ in Barberina:

Sec. XVII. Quarta demum hîc laudata Parif. in Regia H 1326.

F. ELISEUS MASINI.

† 1627. F. Eliseus Masini patria & professione Bononiensis, quæsitor fidei generalis fuit Januæ ab anno MDCIX mense junio ad septembrem anni MDCXXVII, ut habet Fontana in Theatro p. 589 b. Scripsit ac edidit

Sacro arsenale, o vero Prattica dell' officio della santa inquisitione ampliata, Romæ, Hæredum Corbelletti 1639 in 4 pp. 384. Duplex est epistola nuncupatoria, prima S. Petro Martyri, altera inquisitoribus apostolicis. Extat Parisiis in Regia E 2234. Prodiit rursus Genuæ, & Perusiæ, 1653 in 4: Venetiis, Baglioni 1665 in 8, quæ editio Romæ in Imperiali: Bononiæ 1665 in 8 quæ in Casanatensi.

Memoriæ Trivoltienses novam hujus operis editionem Romæ typis cameræ apostolicæ indicant mense octobri 1705 p. 1815, curis F. Thomæ *Merghini* ord. Prædic. seu potius *Menghini*, ut eum vocat Rovetta ad 1684, qui forte auxerit, additis insuper Joannis *Pascaloni* notis.

F. FRANCISCUS GUIDI.

* 1627. F. Franciscus Guidi Gallus Provincialis conventus Aqui-Sextiensis professus, cujus magisterium ei in actis cap. gen. Romæ anno MDCVIII collatum, approbatur in actis cap. gen. Romæ anno MDCXII, scripsit

La vie du Bienhureux Pie V pape de l'ordre des Freres Prêcheurs, tirée de divers auteurs, Aquis Sextiis, Stephani David 1627 in 8 pp. 46. Extat in Regia laudata H 2265.

F. HENRICUS CALDENHAVEN.

* 1627. F. Henricus Caldenhaven Teutoniæ provinciæ alumnus initio seculi XVII claruit & scripsit libellum hoc titulo:

De archiconfraternitate SS. Rosarii B. M. V. iterum editum Coloniæ 1627 in 12. Prostabat venalis in auctione bibliothecæ Joannis Giraud Pasiis 1707.

Ejus meminit Alva in *Sole Verit*. Rad. 169 col. 1392, & citat ejus opusculi paginam 253, in qua visio de S. Thoma Augustino virginali munditia præstante non F. Alberto de Brixia, ut vulgo ab aliis, sed F. Reginaldo S. Doctoris socio tribuitur: quasi ex illa varietate fidem visionis elevare velit, quod ridiculum: facile enim respondetur lapsum hunc calami nostro Henrico, si ita est, irrepsisse. Circa annum MDCXXX Coloniæ obiisse ex monumentis cœnobii prodit Federicus Steill in Ephem. Dominic. ad 1 sept. p. 362.

F. JOHANNES VAN HERENBEECK.

1627. F. Johannes van Herenbeeck Brabantus, Antwerpiensis patria & professione clarebat apud suos anno MDCXXVII quo ab eo scripta est & edita vernacula lingua Belgica

B. Henrici Susonis vita, Antwerpiæ, Henrici Aertssens 1627 in 12 pp. 233. Extabat Bruxellis apud nostros anno 1671.

F. JOHANNES MARTIN DEL PRADO.

1627. F. Johannes Martin del Prado Aragonus, omissus ab Antonio in Bibl. Hisp. at quem laudat Fernandez *Historia del Rosario* lib. IX fol. 14 a, claruit adulto jam seculo XVII, scripsitque ac edidit

Tratado espiritual para visitar infirmos, y ayudar a morir, y summa de casos, Cæsaraugustæ, Petri Verges 1627 in 8. Isidoro Aliaga archiepiscopo Valentino ex ordine assumto nuncupabat auctor e Cæsaraugusta. Extabat apud nostros Antwerpiæ anno 1671 tum a Jacobo Quetif visa opella.

F. JOHANNES DE YANGUAS.

F. Johannes de Yanguas Hispanus conventus Salmantini alumnus, pluribus annis apud suos in domo *de Pedrahita* theologiam professus est, ubi & obiit anno MDCXXVII. Ejus cum laude meminit Fernandez in Concert. & *Historia del Rosario* lib. IX fol. 13 b, & ex. eo Antonius in Bibl. Hisp. Scripsisse dicunt & edidisse opus hoc titulo: 1627.

De æterno Christi sacerdotio, & regia potestate, Salmanticæ 1616 in 4. Extabat Ambiani apud nostros anno 1666.

Alia prælo parata fertur reliquisse.

F. JOHANNES ANDREAS COPPENSTEIN.

F. Johannes Andreas Coppenstein Germanus natione, patria Mandalensis, litteris amœnioribus jam probe excultus, ordinem amplexus est, quantum conjicere possum in conventu provinciæ Teutoniæ Confluentino, Rheno Mosellano, in quo agebat anno MDCXIV, jam tum insignis theologus & ecclesiastes. Eum adolescentem Societati Jesu primum nomen dedisse prodit noster Vincentius Baronius *Apolog*. lib. 4 c. 1 § 3, pag. 18, ex eaque ad nostros transiisse, quod ipse videtur innuere in præfatione operis n. 4 mox laudandi. Prædicatoris generalis in ordine titulum & honores se consecutum ipse testatur. Palatino Rheni comite a suis ditionibus armis Cæsareis ejecto & pulso, Maximiliano Bavariæ duce agente, Coppensteinius Heidelbergæ ad S. Petrum parochus vocatus fuit & institutus, qui catholicam fidem in ea urbe a suo principe oppressam fereque extinctam excitaret, ac in integrum pro virili restitueret, cui operi annis pluribus sedulus desudavit & impiger, eoque munere fungebatur etiamnum anno MDCXXVI, bellum qua verbo qua calamo continuum & acerrimum adversus Calvinianos & Luteranos gerens, ovesque suas ad omnem pietatem informans. Quandiu autem postea vixerit, nulla me docent monumenta, quæ a nostris Germanis accuratiora expectanda. Plura scripsit vir laboriosissimus, otiique prorsus impatiens, quorum hæc ad meam notitiam pervenerunt: † 1627.

1. *Fasciculus moralitatis, seu Homiliæ Dominicales & festivæ per annum F. Cæsarii Heisterbacensis monachi Cisterciensis, Coppensteinii nostri operis e MSS codd. primum editæ, additis ad marginem lemmatis & citationibus adnotatis*, Coloniæ Agrippinæ, Petri Henningii 1615 in 4, P. I pagg. 158 : II pp. 123 : III pp. 190 : IV pp. 260.

2. *Passionis Domini nostri Jesu Christi quadripartita prædicatio quadrihoraria, compilata, digestaque succincte distincte*, Ibidem 1615 in 4 pp. 35. E Confluentia Rheno Mosellana in conventu Prædicatorum 3 maii 1614 nuncupabat.

3. *Passio altera ex solis SS. Patrum sententiis contexta*, Moguntiæ 1615 in 8.

4. *De Fraternitatis SS. Rosarii B. V. Mariæ ortu, progressu, statu, atque præcellentia libri tres. In gratiam cultorum Deiparæ Virginis Mariæ, materia nunc primum ut nunquam ante absolute pertractata*, Coloniæ Agrippinæ, Petri Henningi 1613 in 8 pp. 510. Opus Lothario archiepiscopo Trevirensi ab auctore nuncupatum *e Confluentia, pridie Annunciat. anno exeunte 1612 stylo Trevirensi.* Quod

Quod indicat Treviris annum a 25 martii initium eum adhuc duxisse. Hæc verò habet in epistola haud negligenda : *Ita quoque ad priora extendens meipsum, ad destinatum persequor ordinem Prædicatorum, ad bravium superna vocationis Dei in Christo Jesu, quæ relicta mihi retro sunt obliviscor. At quem denique lucubrationis meæ fructum edidit illa ordinis stabili mihi fœdere juncta religiosa quies &c.* Et infra : *Et verò debebam nomine multiplice. Nimirum ut sub illius sacri antistitis inclyto auspicio lucem aspiceret opus, in cujus venerandæ auctoritatis archiepiscopatu operis auctor ipse mihi eundem ordinem delegi Prædicatorum, in quo ex desiderio & amore in religiosæ professionis stabilitatem insolubilem, me Deo Ecclesiæque suæ totum mancipavi, æternumque dicavi.* Prædicat exinde antistitis benevolentiam erga conventum Confluentinum, & addit : *Par est quoque R. C. V. isto qualicumque munusculo honorari, hocque amplius, quod totius conventus nostri idem una mente esse desiderium cognoscerem.* Quæ videntur indicare auctorem tum recens alia societate instabili relicta, institutum Prædicatorum per professionem firmum & insolubile amplexatum esse, idque Confluentiæ. Altera editio recognita ab auctore, Heidelbergæ, Davidis Fuschii, sumptibus Henningi 1630 in 8.

5. *Clavis prædicandi rosarium, & institutum Fraternitatis ejusdem*, Ibidem 1613 in 8 pp. 408. Joanni Svicardo archiepiscopo Moguntino dicat auctor e Confluentia postridie Annunciat. 1613. *Ideo autem* inter alia, inquit, *quod nostri quoque Confluentini conventus honorem haud parum illustrarit, quando unum sibi delegit virum Confluentiæ professum, quem suum esse voluit in concionibus Ecclesiasten aulicum, & a consiliis intimum &c. quem erga ipsum amorem esse nostram quoque duximus, quantum ipse noster est, esseque dum spirat exoptat.* Quæ rursus ostendunt Coppensteinium Confluentiæ ordini cooptatum. Prodiit opus ab auctore recognitum iteratis typis, Heidelbergæ, Davidis Fuschii typis, sumtibus Henningi 1629 in 8.

6. *Perbrevis exegesis de ortu gloriosæ Fraternitatis ter sanctissimi sacramenti Eucharistiæ*, Moguntiæ, Joannis Albini 1615 in 8 pp. 95. Tum erat prædicatoris generalis titulo auctor insignitus : at quantum ad harum Fraternitatum hujus & superioris historiam etsi vulgo recepta referat, non est accuratus.

7. *B. Alberti Magni ord. Prædic. episcopi olim Ratisponensis sermones de SS. Sacramento curis Coppensteinii recogniti, & superiori opusculo annexi*, Ibidem.

8. *D. Thomæ de Aquino doctoris Angelici de S. ordine Prædicatorum sermones verbis parvi, rebus permagni in epistolas inque evangelia cujusque Dominicæ at Festi per annum nunc primum ex Vaticana Bibliotheca, Doctorisque tomorum editione ultima producti, & in usum communem adaptati*, Moguntiæ, Joannis Albini 1616 in 8 pp. 442. Pr. *Alberti Magni placuit renovasse recusos sermones nuper, prodimus ecce alios.*

9. *Dispositiones concionum in totum annum ad sensum literalem, & sæpe mysticum ex D. Thomæ de Aquino commentariis in Matthæum & Joannem, & ex S. Bonaventuræ commentariis in Lucam passim in evangelia Lucæ suppletur*, Moguntiæ, Jo. Albini in 8 1616. T. I pp. 717 : T. II pp. 661 : T. III pp. 558 : T. IV pp. 448. In epist. nuncup. T. III a B. Alberti commentariis similem concionum dispositionem sed ampliorem brevi se daturum promittebat, an promisso steterit, mihi incompertum.

10. *Nucleus Coppensteinius. Ex conceptibus prædicabilibus Petri Bessei S. T. doctoris & regis Galliarum oratoris, enucleavit hoc est extraxit integre, contraxit perspicue, digessit methodice, dispertiit distincte, illustravit in margine F. Jo. And. Coppenstein ord. Præd. theologus parochus Heidelbergensis in gratiam occupatiorum &c.* Heidelbergæ 1618 in 8 : Venetiis, Francisci Prati 1619 in 8. T. I pp. 624 : II pp. 664. Editio 3 completa, Moguntiæ, Petri Henningii 1624 in 4 pp. 976. Sæc. XVII

11. *Excalvinizatio catechismi Calvino-Heidelbergensis*, Heidelbergæ. Vide Collect. seq. n. 5.

12. *Castigatio apologiæ Calvino-catecheticæ & apologistæ Amstelrodamensis.* Vide Coll. seq. n. 7.

13. *Controversiarum Lutero-Calvinistæ quadriceps.* Vide Coll. seq. n. 1.

14. *Lutero-Calvinismi antichristus. Ejusdem genealogia. Ejusdem & antipapista mendax.* Vide Collect. seq. n. 2.

15. *Index secularis seu Demonstratio Historica Romano-catholicæ fidei per inductionem seculorum annorumque a Christo nato.* Vide Coll. seq. n. 6.

16. *De dignitate psalterii B. V. Mariæ. Alanus redivivus*, Friburgi 1619 in 4 : Coloniæ, Henningi 1624 in 8. Vide supra *Alanus de Rupe* T. I. p. 849 b.

17. *De veritate ejusdem apodixis seu demonstratio.*, Ibidem.

18. *Spongia papæ Calvinisticæ concordiæ : sive Detersio infamiæ papæ Calvinismi inauditi, Romano-catholicos esse papæ Calvinistas contra Joannem Himmelium theologiæ professorem Jenensem papæ Calvinismi fabrum ubiquitarium*, Moguntiæ, Jo. Theob. Schonwetteri 1626 in 8 pp. 88.

19. *Calvinisticæ fidei speculum Germanice*, Heidelbergæ, Christophori Landleuth.

20. *Lutero Calvinismi infidelitas de Christo & antichristo Germanice.* Sic in Spongia refert ipse opera a se edita dum Heidelbergæ parochum ageret.

Quæ pleraque uno volumine collecta habentur hoc titulo : *R. P. F. Joannis Andreæ Coppensteinii ord. Præd. controversiarum inter catholicos & hæreticos nostri temporis ex Roberto Bellarmino E. R. cardinali in epitome reductarum*, 1645 in 4 : hoc scilicet ordine :

I. *Lutero-Calvinista quadripartitus. P. I, Theomachia : II, Ecclesiomachia Luterocalvinismi contra militantem Ecclesiam : III, Mysterio-machia contra sacramenta : IV. Charitomachia contra gratiam*, Moguntiæ, Schonvetteri 1626 in 4 pp. 574 & 158.

II. *Antichristus Theomachia Lutero Calvinisticæ T. II.* Eadem divisio ac superioris, Ibidem in 4 pp. 142.

III. *Genealogia Lutero Calvinisticæ Theomachiæ, Ecclesiomachiæ, Mysteriomachiæ & Charitomachiæ*, Ibidem 1625 in 4 pp. 242.

IV. *Antipapista mendax LuteroCalvinistica &c.* eadem quæ in immediate superioribus divisio, eodem T. II, Ibidem pp. 285.

V. Eodem T. II *Excalvinizata catechesis Calvino Heidelbergensis : hoc est inversa in Romano-catholicam sic ut orthodoxam in textu, Calvinianam in margine cum textu communi sit legere, & utramque invicem oppositam dignoscere*, Ibidem a pag. 288 ad 339.

VI. *Historica demonstratio continuata fidei Romano catholicæ inductionem successionemque seculorum a Christo quindenorum ex Annalibus ecclesiasticis Cæsaris Baronii & Bzovii strictim elucubrata*, Ibid. pp. 184.

VII. *Secularis indicis Romano catholici continuatio, sive controversiarum epitome ex illustri cardinali Bellarmino T. III, continens præter demon-*

SEC. XVII. *strationem historicam continuata fidei Paralipomena quæstionum Lutero Calvinistarum ex recensitis seculorum præfatorum.* Item *Castigationem Apologia Calvinocatechetica adversus Jacobum Laurentium verbi ministrum Amstelredamensem apologistam*, Ibidem 1626 pp. 63 & 78.

21. & ultimo, *Bibliotheca concionatorum sive discursus exegetici & reales in Dominicas per totum annum, & singulas ferias adventuales concepti ordineque digesti, & diverso sensu tum literali, morali & speculativo absoluti*, Moguntiæ, Schonwetteri 1627 in 4. Pars adventualis pp. 280 : P. hiberna pp. 608 : P. verna pp. 751. In hujus fine promittitur P. IV paschalis ad pentecosten, sed an typis prodierit mihi incompertum.

Idem omnino opus, imo eadem editio solo novo programmate ad I P. apposito cum hoc titulo: *Aurora concionatorum, hoc est conceptus sive discursus tripartiti ad sensum speculativum, moralem, & literalem, ad singulas Dominicas ordinati, nunc variis figuris theologicis & historicis expoliti, & in tres partes divisi*: prostabat Francofurti. Jo. Godofredi Schonwetteri 1643 in 4. At præter unicum illud foliolum noviter adjectum, cætera sunt editionis anni 1627. Extat Parisiis in Regia D 1440 & 1441

F. JOHANNES BAPTISTA BALBUS.

1627. F. JOHANNES BAPTISTA BALBUS Pedemontanus Taurino principatus capiti ortum debet, & ibidem ordinem amplexatus est sub initia seculi XVII. Sacras litteras professus est tum in conventu nativo, tum in studio generali Mediolanensi S. Eustorgii dicto, sacræque theologiæ magister promotus in actis cap. gen. anno MDCXXII Mediolani celebrati, inquisitoris generalis Taurinensis vicarius ascitus est, quo munere fungebatur, cùm scripsit ac edidit

Directorium Prædicatorum compendiosam ac facilem differendi methodum instituens, sacra scriptura sensus varios & partitiones aperiens, conceptus scripturales theologicosque ad evangelia totius anni applicabiles uberrime suppeditans, divini eloquii studiosis perutile, Augustæ Taurinorum, apud Cavallerios 1627 in 8 pp. 370. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. JOHANNES HIERONYMUS CENEDO.

† 1627. F. JOHANNES HIERONYMUS CENEDO Aragonus, Cæsaraugustanus patria, professione conventus S. Mariæ de Miraculo dicti alumnus sacræ theologiæ magister in comitiis ordinis Vallisoleti MDCV promotus, juris utriusque fuit unà peritissimus, nec minus religione præstans quam eruditione. Decretorum cathedram in academia Cæsaraugustana implebat jam anno MDCXVI, & regebat etiamnum anno MDCXXVII. Ejus cum laude meminerunt Fernandez noster *Hist. del Rosar.* lib. IX fol. 12 b, & fol. 20 b, F. Didacus Murillo ord. Min. in Hist. Sacelli S. Mariæ *del Pilar* Cæsaraugustani Tract. 2 cap. 34 pag. 290, & cap. ult. pag. 442, Antonius *Bibl. Hisp.* Hæc ab eo in lucem prodierunt:

1. *De la pobreza religiosa*, Cæsaraugustæ, Joannis de Lanaga 1616 in 4 pagg. 510. Dubia circiter 50 circa paupertatis votum in hoc opere resolvuntur.

2. *Petri Hieronymi Cenedi fratris sui germani, titulis in clero Cæsaraugustano, scriptis, pietate, & juris peritia clari, Quæstiones canonicæ & civiles, quas ille cùm in mortem incidit elaborabat, a nostro Joanne absoluta, & pluribus aliis locupletata*, Ibidem, apud eumdem 1614 in fol.

Plura alia actu luci parabat, moliebaturque in publicum usum brevi proditura, ut testatur Murillus citatus anno MDCXVI scribens, sed quæ haud dubie lucem non viderunt, servanturque apud suos MS, vel perierunt.

F. LAURENTIUS GUTIERREZ.

F. LAURENTIUS GUTIERREZ Hispanus conventus Toletani alumnus, sacræ theologiæ magister in comitiis ordinis Bononiæ MDCXV promotus, jam tum cathedram vespertinam a duce de Lerma in academia Complutensi dotatam, & in gratiam ordinis erectam, regebat ab ingenii acumine, & perspicuitate lectionum apud omnes plurimi factus: unde mortuo anno MDCXXII F. Joanne Gonçalez de Albelda huic in primaria cum omnium plausu successor datus est, qua cesserat forte per obitum anno MDCXXVII, successorem nactus F. Antonium de Viedma. Sic Fernandez in *Concertat.* & in *Histor del Rosar.* Ejus extabat apud nostros Antverpienses anno MDCLXXXIII: † 1627.

1. *Tractatus de prædestinatione divina ad q. XXIII prima partis S. Thoma*, Codex MS in 4 papyr. 4 uncias spissus a nostro Jacobo Quetif tum visus. Nullus dubito quin alia plura reliquerit apud suos Hispanos servata. Ejus meminere nostri Joannes Martinez de Prado P. II *Metaph.* Controv. 12 sect. 2 §. 2 p. 518, & Paulus Fasseau *Auctor. Exauth. Germ. Philal.* c. 6 sect. 10 n. 395 p. 388, ubi Laurentium in partes adducere Molinisticas nitentes egregie refellunt, & ab ea injuria clarissime vindicant ex ipsius dictatis MSS theologicis.

2. *Sermon de la concepcion immaculata de la B. Madre de Dios predicado en presencia del Rey catolico D. Felipe III.* Matriti typis prodiit. Sic Hyacinthus de Parra in suis Memor. MS ad nos missis.

F. MARCUS DE LOS HUERTOS.

F. MARCUS DE LOS HUERTOS Hispanus, conventus Salmanticensis alumnus, artes & theologiam variis in locis & provinciæ suæ studiis Toleti præsertim, Pompeiopoli & Burgis, legit hoc ineunte & progrediente seculo XVII, ut nos monuit Hyacinthus de Parra in Memorialibus MS ad nos missis. Ejusdem meminerunt Fernandez *Historia del Rosario*, & Antonius Bibl. Hisp. Hæc ab eo prodierunt: 1627.

Quæstiones ad universam dialecticam, primo in Hispania sine loco nec nomine typothetæ, nec anno: tum Duaci, Belleri 1622 in 8.

Tractatus de sacrosancto missæ sacrificio &c. ubi de stipendio & cærimoniis missæ, Pompeiopoli, Caroli de Labayen 1627 in 8 pp. 265.

Opus inquit Parra laudatus, apud eruditos in pretio habitum ob brevitatem cum perspicuitate & copia conjunctam. Prodiit iterum, Duaci, Gerardi Patté 1637 in 8.

F. PHILIPPUS ANGELINI.

F. PHILIPPUS ANGELINI Italus anno MDCXXVII parochum agebat Romæ in basilica S. Mariæ super Minervam, scripsitque tum & edidit 1627.

Modo di recitar a chori il Rosario della santissima vergine Maria da tutto il popolo con moderata voce nelle chiese de' Frati Predicatori, Romæ, Corbelletti 1627 in 24. Pias ad quælibet mysteria subministrat auctor considerationes.

F. RAIMUNDUS RIBES.

1627. F. Raimundus Ribes natione Gallus, at professione, conventus S. Catharinæ Martyris Barcinonensis alumnus, anno MDCIII professus, laicorum sive conversorum numero receptus, vir simplex & rectus, & magno religionis zelo accensus, postquam annos plures famulando, Fratribusque suis, & Christi pauperibus multa animi demissione & humilitate fideliter administrando religiose duxisset; obtenta a superioribus permissione anno MDCXXI Terram-sanctam invisit, emendicatis a piis & benevolis eleemosynis: unde redux suorum hortatu scripsit

Relacion del viage de la santa ciudad de Hierusalem, y otros lugares adjacentes en la misma Tierra santa por Fray Raimondo Ribes religioso lego de la orden de Predicadores &c. Barcinone 1627: Iterum *corregida y emendada en esta segunda impression*, Ibidem Petri Lacavalleria 1629 in 8 pagg. 378. Extat Parisiis in Regia O 1560, & apud nostros ad S. Honorati, apud quos & sequens

2. *Manual del Roser*, Ibidem 1643 in 24.

F. REGINALDUS POC.

* 1627. F. Reginaldus Poc Ruscino laudatur quidem a Nic. Antonio in *Bib. Hisp.* sed ordinis Prædicatorum fuisse silet seu omiserit seu ignorarit, nostrum autem fuisse ipsemet se prodit auctor in opere quod scripsit hoc titulo:

Compendio de la vida, muerte, y milagros, de los dos gloriosos labradores san Galderique de Canigon, y san Isidoro de Madrid repartido en dos libros por el padre presentado F. Reginaldo Poc natural de Planolas de la orden de Predicadores doctor y cathedratico de theologia en la antiquissima universidad de Perpiñan, Perpiniani, Ludovici Roure 1627 in 8 foll. 198 seu pagg. 395. Extat Paris. in Regia O 631.

F. SALVATOR PONS.

* 1627. F. Salvator Pons Catalanus, patria & professione Barcinonensis, sub finem seculi XVI & initia sequentis apud suos claruit, sacræ theologiæ magister, quam in universitate ejus civitatis e superiori loco pluribus annis professus est, sacræ scripturæ cathedram exinde consecutus, quam regebat jam anno MDCXVIII, & adhuc tenebat anno MDCXXVII teste Fernandez in *Concert.* & *Histor. del Rosar.* Diagus in *Hist. Prov. Arag.* Ecclesiæ cathedralis Barcinonensis lectorem asserit jam fuisse ante MDC. Scripsit ac edidit

1. *Explicacion del psalmo* L Miserere mei Deus.

2. *Vidas y martirio de san Celidonio, san Armenter, y de santa Madrona, y de su translacion a Cataluña*, Barcinone 1594. Ex hac SS. Ementherii & Chelidonii quædam excerpsit Tamaius in suo martyrologio Hispano: at editores Actorum SS. ad tertiam martii, qua fit eorum festum, eam nondum viderant.

3. *La vida de san Raymundo de Pennaforte.*

4. *La vida de S. Eulalia*, cujus festum XII februarii celebratur. Hoc opus laudat Hieronymus Pujades in *Historia Catalonia.*

F. SERAPHINUS PASCHA.

* 1627. F. Seraphinus Pascha Ligur, qui forte ille idem est qui in actis cap. gen. Tolosæ MDCXXVIII *F. Seraphinus de Genua* dicitur, & cujus magisterium approbatur, ut ut sit, quod discutiant indigenæ curiosi, laudatur ab Oldoino Sopranum testem prodente, ut vir, ingenio, pietate, prudentia, & singulari in omni litteratura eruditione spectabilis, qui eleganti vulgari oratione Januenses cives anno MDCXXVII ad concordiam inter se perennandam exhortatus est die anniversario pacis cives inter initæ. Addit reliquisse MS apud suos servata forsan in S. Dominici Januensi.

Commentarium in I. P. S. Thomæ de Aquino.
Opusculum variarum Quæstionum.

F. SERAPHINUS RINALDI.

* 1627. F. Seraphinus Rinaldi Nuceriæ in Regno Siciliæ e stirpe illustri familiis regni primoribus sanguine juncta natus, adolescens habitum ordinis in cœnobio Neapolitano S. Petri Martyris dicto e manibus magistri ordinis Seraphini Cavalli tum ibidem præsentis circa MDLXXVI induit, & ab eodem ut videtur relicto lustrali nomine, Seraphini nomen accepit: theologus evasit primi nominis, bis in studio generali S. Dominici regens egit primarius, ac annis pluribus cathedræ S. Thomæ in academia Neapolitana moderator, vir non eruditione solum, sed gravitate, sed religione, sed experientia, ac consiliorum rectitudine spectabilis. Hinc a suis ad regimen admotus, bis conventum S. Dominici Neapolitanum rexit prior, provinciæ etiam Regni Siciliæ provincialis præfuit, quo titulo comitiis ordinis Romæ anno MDCXII celebratis aderat, & in sequentibus Bononiæ MDCXV provinciæ suæ delegatus diffinitor etiam astitit ex actis. Ut autem magnam sibi apud omnes comparaverat existimationem, & apud magnates regni auctoritatem, eum Urbanus VIII circa primordia sui pontificatus ad Ecclesiam Motulensem promovit, quam tamen brevi reliquit a Deo vocatus ad meliora. Sic enim Vallio teste legitur in Necrologio cœnobii S. Dominici Neapoli:

Die XXIX *mensis septembris anni* MDCXXVII *illustrissimus ac reverendissimus pater F. Seraphinus Rinaldus de Nuceria ordinis Prædicatorum professor, episcopus Motulensis, filius conventus S. Dominici de Neapoli ex hac vita decessit &c.* eadem quæ nos supra de eo.

Nempe filiationem suam, ut aiunt, e conventu S. Petri martyris in conventum S. Dominici transferri obtinuerat, & in isto pro votis fuit sepultus, collegio doctorum solemniter ei parentante, & uno ex societate Jesu oratione funebri laudante. Ex quibus Ughellum & Fontanam emendes, qui ejus obitum ad annum MDCXXX prolatant. Ejus meminit Toppius *Bibl. Napol.*, ceu qui scripserit

Defensione de' miracoli & azzioni mirabili di sant' Antonio abbate Benedittino, protettore della città di Sorrento, operate negli ossetti contro maligni spiriti, con la quale si risolvono coll' autorità della sacra scrittura, e dottrina de Santi Padri, le difficoltà insorte.

Opus MS servatur Neapoli in regio S. Dominici cœnobio.

Seraphinum hunc laudat Horatius *Feltrio* in suo libro cui titulus, *Conatus irriti Ossuna ducis*, in quo dicitur *insignis theologus Dominicanus*, cujus

Sec. XVII. consiliis motus cardinalis *de Borgia* prorex Neapolitanus institutus, Neapolim celerrime accurrit, ac regni perniciem a duce Ossunensi conjuratam prævenit.

Hic ille est Seraphinus de Nuceria, quem Thomas Campanella pluries laudat in syntagmate de libris propriis, ac ceu patronum suum, & in extremis augustiis curatorem & amicum fidissimum se expertum testatur.

F. ALBERTUS LE CREUX.

1628. F. Albertus le Creux Gallus patria & professione Trecensis scripsit ac edidit hoc titulo:

1. *Poemata varia in laudem & adventum in Gallias magistri ordinis F. Seraphini Sicci anno 1628 scilicet dicti Alberti & aliorum Fratrum ordinis.*

2. *Oratio panegyrica SS. P. Dominici ab ipso coram dicto Magistro ordinis die 4 augusti 1628 in schola S. Thomæ apud nostros Sanjacobeos Parisiis recitata.* Quæ simul impressa omnia, Parisiis, Augustini Taupinart 1628 in 8 pagg. 80.

F. ALBERTUS MARGONIUS.

* 1628. F. Albertus Margonius Polonus priorem Gedani agebat anno MDCXXVIII, tituloque diffinitoris pro Polonia sedit in comitiis ordinis Tolosæ eo anno habitis, in quibus baccalaureus promotus est. Scripsit ac edidit opus hoc titulo:

Elogia heroum Navis DE BNIN *Opaliniaten, sive Carmen in funere Petri de Bnin Opalinski palatini Posnaniensis*, Posnaniæ, Joannis Wolrabi 1624 in 4 pp. 30. Extat Parisiis in Regia M 836.

Post epistolas nuncupatorias duas, alteram Latinam Joanni *de Bnin Opalinski* Palatino Calissiensi, alteram Polonicam Lucæ *de Bnin* curiæ regni marschalco capitaneo Kolensi fratribus ac ambobus senatoribus,

Sequitur carmen hoc titulo & principio:

Navis virtutis & honoris.

Arma virosque fero, quibus ad sublimia laudis
Ostia pandit iter virtus famamque perennem &c.

F. ALPHONSUS GALDO.

1628. F. Alphonsus Galdo Valleoleti parentibus Francisco Fresneda Galdo licentiato, & Mariana *de Calasola* conjugibus anno MDLXIX die XVII junii natus, & die XXVI mensis ejusdem in æde S. Martini ibidem sacris undis tinctus, Salmanticæ ordinem professus est anno MDLXXXIII die VI maii. Sic refert Ægidius Gonçalez *Teatro Eccles. de las Indias* T. I p. 307, ubi tamen typorum errato dicitur natus anno MDLXXIX pro LXIX. A Philippo III ad Ecclesiam *de Honduras* in America nominatus anno MDCXII die XIII julii, die XII novembris sequentis a Paulo V litteras apostolicas confirmationis accepit. Hinc Hispaniis relictis in novum orbem tranjiciens, Guatimalam accessit, ubi ab ejus urbis episcopo F. Joanne *Cabezas* ex ordine etiam assumto consecratus est anno MDCXIII die XVI octobris. Ecclesiam suam die VI decembris ingressus est, & die VIII sequenti primam in ea missam solemnem celebravit in pontificalibus, statimque amplissimæ suæ diœceseos visitationem aggressus, integram decem & octo mensium spatio vix lustravit, sacramento confirmationis septies mille & ducentis septem diœcesanis suis, quorum aliqui nonagesimum ætatis attigerant, administrato. Dum munia episcopalia implere satagit impiger, infirmitates adeo graves contrahit, ut coadjutorem anno MDCXXVIII postulare coactus fuerit, paulopost a Deo ad meliora vocatus. Scripsit jubente Philippo III rege catholico

Relacion de todo lo Obispado de Honduras.

Hanc Ægidius Gonçalez Matriti se legisse testatur, consobrino nostri Alphonsi Francisco *de la Reguera Serna* equite commodante.

F. ANDREAS BALAGUER.

F. Andreas Balaguer Aragonus, patria professioneque Valentinus duos secum habuit germanos fratres ejusdem conventus alumnos, 1628. Petrum martyrem sacræ theologiæ præsentatum, & Damianum huncque natu majorem vitæ sanctimonia, fidei zelo, litterisque clarissimum, qui & ad Philippinas Insulas anno MDXCVIII trajecerat, & Indis in Nova Segobia convertendis egregiam navabat operam, ubi & vicarius agens Patæ anno MDC sanctissime decubuit: de quo plura Didacus *Aduarte Hist. Filipp.* T. I lib. 1 cap. 53. Hunc Andreas ut professione, sic & moribus assequi studuit, nec enim minori vitæ puritate litterarumque laude fulsit. Qui postquam sacræ theologiæ lectorem in provincia Aragoniæ sæpius egisset, rude tandem donatus, & magister laureatus, bis conventui suo Valentino præfuit prior, & in comitiis ordinis Neapoli anno MDC sedit provinciæ suæ diffinitor: tum & anno MDCIII die XXIV januar. a Clemente VIII Philippo III rege catholico postulante datus Albaracinensis Ecclesiæ apud Aragonos episcopus: inde paulopost a Paulo V circa MDCVI ad ejusdem regis præsentationem ad Oriolanam translatus Ecclesiam, quam sanctissime rexit & administravit ad mortem usque, pauperum vere pater, pastorque vigilantissimus & amantissimus ovium. Cujus in actis cap. gen. Rom. MDCXXIX clara inter eos qui cum fama sanctioris vitæ obierunt memoria, ad quem circiter annum proinde pervenerit. Laudant Blascus de la Nuza I P. lib. 5 cap. 24 *Histor. Aragon.* & Antonius Bibl. Hisp. Append. II, Fontana in Theatr. Extant ab eo, inquiunt, scriptæ & editæ

Ordinationes synodales.

Catalogus episcoporum Albaracinensium.

F. ANTONIUS ALARDI.

F. Antonius Alardi Hanno patriaque & professione Valencenas circa MDC ordini nomen dedit, Ecclesiastesque evasit in Belgio celebris facundia & zelo commendatus, annisque pluribus per adventum & quadragesimam in solemnioribus ejus regionis pulpitis verbum Dei seminavit fructu non pœnitendo. Hinc gradum prædicatoris generalis in comitiis ordinis Bononiæ MDCXV consecutus, suo etiam nativo conventui bis præfuit prior, & obiit kal. sept. MDCXXVIII. Ejus meminit F. Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dom. MS. Scripsit ac typis commisit † 1628.

1. *Les allumettes d'amour du jardin delicieux de la confrairie du S. Rosaire de la Vierge Marie &c. avec divers miracles &c.* Valencenis, Joan. Vervliet 1617 in 12 pagg. 587.

2. *La vie & les miracles du B. Louis Bertrand de l'ordre des FF. Precheurs, & sa beatification par Paul V, traduit en François de l'Espagnol du P. Baltazar Jean Rocca*, Tornaci, Joan. Quinque 16.. in 8.

F. BENEDICTUS JUSTINIANI.

* 1628. F. Benedictus Justiniani Ligur Januensis, ordini nomen dedit in patria apud S. Mariæ ad Castellum, sacræque theologiæ magister evasit approbatus in actis cap. gen. Tolosæ MDCXXVIII. Vir potens opere & sermone, animos ita regebat ex sacro pulpito, ut Luteranos plures ad ovile Christi reduxerit. Quindecim anno MDCXXVI Cremonæ vicarium sancti officii agens converterat, quam ei victoriam litteris suavissimis gratulatus est cardinalis Campori ejus urbis episcopus XI april. teste Michaele Justiniani *Scrittori Liguri*: sed & alios ad XXV laudat Oldoinus *Athen. Ligust.* ad veram fidem eruditis ejus concionibus adductos, qui & ibidem hæc refert ab eo relicta ingenii pietatisque monimenta:

Commentarium in primam partem S. Thomæ, MS apud suos servatum.

Trattato per facilmente cognoscer i difetti nostri di ciascun giorno, con orazioni divotissime da recitarsi avanti e dopo la sacra communione.

Modo di ben viver e di servir a Dio. Utrumque præstat typis editum Oldoinus, sed locum non profert nec annum.

Ut plures ejus nominis fuere, hic noster Benedictus anno MDXC natus fratres germanos habuit Andream Insulensem & Fabianum Adjaciensem episcopos.

F. HYACINTHUS SAIZ.

1628. F. Hyacinthus Saiz gente Catalanus, patria Vicensis, ibidem ordini nomen dedit adolescens, sicque pietate litterisque emicuit, ut inter insigniores haberetur theologos. Dicendi quoque gratia & facilitate prædìtus facundus claruit sua ætate concionator, qui Matritum in S. Raimundi præclara illa solemnitate in monasterio S. Dominici regio summo apparatu die VII januarii MDCXXVIII instituta vocatus est & invitatus, qui sacram ejusdem sancti panegyrim ex suggestu haberet coram regio ac supremo Aragoniæ consilio, jam tum theologiæ præsentatus, non multum postea a magistro ordinis F. Nicolao Ridolphio lauream consecutus. Anno autem MDCXLIV jam obierat cùm in actis capituli generalissimi eo anno Romæ celebrati Tit. *pro provincia Aragoniæ* num. 9 ei sufficiatur F. Josephus Arnet, quo verò die, anno, loco sodales aut gentiles dixerint. Typis edidit quam Matriti dixerat supra relatam concionem hoc titulo:

Sermon predicado en el convento de santo Domingo el real de la villa de Madrid en la solenne fiesta que el sacro supremo y real consejo de Aragon hizo al glorioso padre san Raimundo de Peñafort de la orden de Predicadores en su propria dia a siete del mes de Enero del presente año de MDCXXVIII, Matriti, viduæ Alfonsi Martin 1628 in 4 pagg. 44.

Otra obra de mas importancia de las cosas mas notables y grandiosas de la vida y muerte del dicho santo hasta su solenne canonizacion, y sumptuosa translacion de su santo cuerpo a la capilla nueva. Huic operi desudare se jam a pluribus annis ipsemet testatur in epistola concionis relatæ nuncupatoria ad supremum Aragoniæ consilium, an verò promissis steterit, aut ubi servetur illud opus vel MS vel typis editum, doceant gentiles.

F. JOHANNES MATTHÆUS DE RISPOLIS.

F. Johannes Matthæus de Rispolis 1628. a nativitatis loco *Rispoli* insulæ Melitensis oppido agnomen sortitus, & conventus Melitensis alumnus, Ecclesiastes sua ætate celeberrimus, pro regibus Siciliæ Hispanis, ac ejusdem insulæ fidei quæsitoribus carissimus, ineunte seculo XVII doctrina & pietate sanctitateque vitæ claruit: dumque anno MDCXXVIII quadragesimales haberet Catanæ conciones evolavit ad superos. De quo sic legitur in actis cap. gen. Rom. MDCXLIV: *In provincia Trinacriæ n. 2 Ven. P. F. Matthæus Rispoli de Melita eximius prædicator ad arguenda vitia facilis & promovenda semper regularis observantiæ solicitus, demum Cathanæ prædicationis munus obiens, vita functus est universi populi acclamatione, & signorum etiam attestatione beatus.* Ejusdem meminit Rochus Pirro *Sic. Sac.* lib. 3 not. 7 pag. 626 inter scriptores & illustres viros conventus nostri Melitensis, sed & Leo Allatius in Apib. urb. Scripsit opus hoc titulo:

Status controversiæ prædefinitionum & prædeterminationum cum libero arbitrio, Parisiis, Reginaldi Chaudiere 1609 in 8 pp. 410. Extat Parisiis in Regia D 2067, & apud nostros ad S. Honorati.

F. JOHANNES VINCENTIUS DE VALENTIA.

F. Johannes Vincentius de Valentia * 1628. sic a patria & professione in provincia Aragoniæ nuncupatus, sacræ theologiæ magister, & magistri ordinis Seraphini Sicci Papiensis socius, a Joanne *Carquet* nostro conventus Avenionensis priore requisitus, scripsit

Memoriale de vita, moribus, actis, & obitu dicti Sicci magistri ordinis singularibus circumstantiis die altero ab ejus morte, quæ accidit anno MDCXXVIII die XXIV septembris, ut supra notatum ubi de eo. Hoc memoriale edidit noster Joannes Mahuet *Prædicatorii Avenionensis p.* 179 *ad* 186. Plura de meritissimo hoc socio dabunt forsan sui gentiles.

F. MARCELLUS LEVARETTI.

F. Marcellus Levaretti Ligur Januensis, philosophiæ professor laudatur a Soprano, * 1628. & ex hoc ab Oldoino in Athen. Ligustico, ceu a quo editæ sint & propugnatæ

Theses de incarnatione novemdecim primas quæstiones partis tertiæ Summæ S. Thomæ continentes & dilucidantes pro comitiis provincialibus Lombardiæ anno MDCXXVIII *Bononiæ celebratis.*

F. NICOLAUS CALVI.

F. Nicolaus Calvi Ligur, patria & professione Tabiensis, laudatur a Soprano in suis * 1628. script. Ligur. & ab Oldoino in Athen. Ligust. ceu qui sec. XVII claruerit ac scripserit

Tabiæ historiam ab ejus oppidi erectione ad ann. 1628, opusque MS apud nostros Tabienses servari testantur.

F. PETRUS DE AYALA.

F. Petrus de Ayala Hispanus vel Aragonus, sacræ theologiæ magister, Barcinone 1628. agebat anno MDCXXVIII, quo pronunciatum a se sermonem edidit hoc titulo:

SEC. XVII. *Sermon de nuestro glorioso y santo doctor, luz de la Iglesia, y maestro de la teologia sagrada santo Thomas, predicado por el maestro Fray Pedro de Ayala de la orden de Predicadores dia de la encarnacion del año 1628, que fue el secundo de las fiestas, que se hizieron en santa Catalina martyr insigne monasterio y religiosissimo de la dicha orden en Barcelona. Dirigido a nuestro R. P. general Seraphino Sicco de Pavia*, Barcinone, Petri Lacavalleria 1628 in 4 pp. 38. Pr. *Vos estis lux mundi, sal terra, civitas supra montem posita.* Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Hunc scriptorem Antonius in Bib. Hisp: aut omisit aut ignoravit.

F. THOMAS MALVENDA.

1628. F. THOMAS MALVENDA Setabi vernacule *Xativa* Heditanorum Hispaniæ Tarraconensis nobili municipio honestis parentibus mense maio MDLXVI natus, cui Jacobi nomen sacris in lustralibus inditum est, a parentibus tenere educatus, ab uno e nostris conventus Setabitani legere, scribere, Latineque loqui didicit: Græcam subinde Hebraicamque solus ipse nulloque usus præceptore sibi linguas comparavit. Logicæ ac philosophiæ adolescens sub ejusdem Setabitani conventus professore navavit operam, tumque eidem se addixit ordini in conventu S. Crucis Lombayano, & anno MDLXXXII peracto probationis anno professus est. Regularis disciplinæ quam tironem agens hauserat, toto vitæ decursu adeo tenax fuit, ut nec a quotidianis nocturno diurnoque tempore chori muniis cæterorumque pensis unquam abfuerit, seu lectionum seu concionum habendarum causa. Temperamentum illi sat firmum, exiguo licèt corpusculo & statura, corpusque solide compactum ad studiorum labores sustinendos & vigiliarum: mira illi memoria, acerrimum judicium, perspicacissimum ingenium, ea verò in scribendo facilitas, ut quodque mente conceperat, promto ac nitido stylo nulla litura emaculato feliciter exprimeret, quod ejus omnia contestantur αὐτόγραφα. Quadriennio integro philosophiæ cathedram in conventu suo Lombayano est moderatus, dein studentium magisterio functus, ac toto postmodum decennio ibidem theologiam prælegit, laurea tandem ac rude donatus. Stylo utebatur presso ac nitido, sed nervoso, eique in tradendis disciplinis sacris præsertim & divinis displicebat sermonis ruditas aut barbaries. Scripturæ loca quibus doctrina fulciebatur, ad fontes ipse revocabat, abhorrebatque plurimum ab implexis inutilibusque quamplurimum mereque philosophicis & metaphysicis vel parum ad theologiam facientibus prolixius instituendis tractandisque difficultatibus, ratus eximium ac præcipuum in sacræ scripturæ libris haberi theologiæ fundamentum, idque unum theologo attendendum, ut ea recte catholiceque concipiatur & exponatur. Vix ille pubertatis annos attigerat, cùm

1. *Beatæ Annæ & Joachimi monogamiam, Josephique Beatæ Mariæ Dei genitricis sponsi virginitatem stilo propugnandam suscepit*, speciali in id & eximio confecto opusculo, posteris heu rerum vicissitudo! temporum mox injuria subrepto, paucissimisque illius foliis & quaternionibus etiamnum servatis superstitibus, in cujus opusculi calce sic auctor ipse scripserat, quibus & auctoris intentum & operis ejusque religio dilucide signatur & ætas his verbis: *Hæc igitur sunt quæ pro Josephi virginitate, & pro Anna unicis nuptiis mihi se offerunt dicenda: conati enim sumus pro nostra virili secundùm zelum Dei, nescio an secundùm scientiam, sanctissimæ matronæ Annæ dignitatem extollere, & vulgi opinionem, quam diu plerique imbiberant, vehementer elidere. Exilitatem ingenii mei puerilis pauperiemque adolescentis prodidi, quare ignorantiam non excuso. Optaverim autem, si quæ dixerim sapientum auribus minus consona, ut ætati venia detur. Ego enim miserabilis homunculus, & vix ulla commemoratione dignus, Romanis pedibus meum caput submittere debeo. In conventu S. Crucis de Lombay ordinis Prædicatorum anno Virginis partus millesi. quingent. cum octuagesimo quinto, ætatis verò meæ decimo nono declinante mensis maii decimo nono die.*

Tum non multo post seu biennio peracto ætatis tum XXII aliud scripsit

2. *Opusculum de Hebræa voce* Hosanna.

Et subinde aliud anno MDLXXXVII eodem, cui titulum præfixit:

3. *Annotationes & castigationes locorum depravatorum, quæ exscribentium librariorum vel typographorum ignorantia, incuria, inertia, oscitantia, aut negligentia in multa Latinæ editionis vulgatæ exemplaria obrepserunt*; quibus aliqua restituit utriusque testamenti loca, quo & in opere ad Psal. 117 præcedentis sui meminit *de Hosanna* opusculi. Hujus tertii operis pauca supersunt exempla.

Lectoris sacræ theologiæ tum munus obibat Lombaii, ex cujus prælectionibus eæ tantum repertæ, quas anno MDXCII inchoaverat, scilicet

4. *Tractatus de incarnatione ad* XIV *priores qq. tertiæ partis S. Thomæ.*

Sequenti anno XCIII scripsit aliud opusculum hoc titulo:

5. *Diatribe de ineffabili Dei nomine τετραγραμμάτῳ: sive quatuor literarum nuncupato.*

Eodem anno ad Andream Schottum S. J. virum eruditum Gandiæ degentem fusius scripsit

6. *De abstrusis scripturæ locis, ac ejus responsum notis illustravit.*

Anno MDXCVII Lombayensibus suis discipulis psalmos Davidicos exponere aggressus est, & luculentis commentariis exornavit, quorum titulus in αὐτογράφῳ desideratur, sed in auditorum exceptis hîc legitur:

7. *Commentaria in Davidicos psalmos in quibus vetus & vulgata editio ex fonte Hebraico asseritur & illustratur inscriptore R. P. F. Thoma Malvenda peritissimo prælectore.* Quæ quidem commentaria ad primum tantummodo psalmi IV versiculum perveniunt.

Sequenti anno MDXCVIII scripsit

8. *De gestis Christi Domini Salvatoris*, at non ultra præcursoris sanctificationem prosecutus est, multa tamen habet de evangelio, de evangelistis, aliisque verbi Dei incarnationem præcedentibus.

Interea toto illo theologicarum ejus prælectionum decennio, plura alia scripserat opuscula sive diatribas incerto ordine:

9. *Unam in hæc verba Gen. 2 vers. 23: Hæc vocabitur virago, quia de viro sumta est.*

10. *Item in illud sapientiæ cap. 13. vers. 11: At si quis artifex faber de silva &c.*

11. *Item de Astarte & Astaroth*: cujus opellæ meminit in libro Judicum cap. 2 vers. 13.

12. *Item de Bosphoro ad Abdiæ vers.* 20: cujus ipse meminit edit. altera *de antichristo* initio cap. 27.

13. *Item de Gigantibus & de Pygmæis ad vers.* 11 *cap. 27 Ezechielis.*

14. *Item in illud Luc. 21 vers. 38: Et omnis populus manicabat ad eum in templo audire eum. Et alia minutiora.*

Hoc eodem tempore Annales Ecclesiæ, quos tum primum edendos susceperat eruditissimus Baronius,

avide & attente volvebat, ejusdemque Romanum Martyrologium, quorum lectione dubius hærebat in plurimis, ideoque ad eumdem anno MDC

15. *Epistolam scripsit, qua ingenue quæ sibi non placerent exponebat.* Baronius vero Thomæ miratus diligentiam & perspicaciam, ejusque candore captus & solertia, plurimum exinde coluit, ac ut Lombayo Romam accerseretur, apud magistrum ordinis F. Hieronymum Xavierre anno MDCI recens electum instantius egit. Romam igitur venit Thomas, & ex eo tempore cum F. Isidoro Aliaga, quem ob præclaras animi dotes Xavierius socium sibi delegerat & administrum, arctissima necessitudine junctus est: sed & Baronius plurimi fecit, & eo monente plura in Annalibus etiam prælo datis recensuit & mutavit.

Optaverat summus Ecclesiæ pontifex Clemens VIII Romana recenseri & emendari missalia, breviaria &c. in idque viros delegerat eruditissimos, totoque orbe spectatissimos, erecta etiam speciali congregatione, cujus & præcipui intererant cardinales Baronius & Bellarminus. Mens erat pontificis, ut iis emendatis omnium Ecclesiarum ordines in sacris peragendis persolvendisque canonicis horis uno deinceps uterentur & eodem Romano ritu. Hoc pontificis votum ab eodem missus cardinalis Baronius Patribus ordinis ad comitia generalia anno MDCI Romæ adunatis significaverat, sed & ipse Patrum auditis rationibus pro retinendo servandoque pristino & antiquo ordinis ritu, pontificem a proposito deflexerat, rituque suo ordinem uti libere concessum est. Verùm magister ordinis ibidem electus Xavierius, iisdem quibus pontifex adductus rationibus, ex commissione Patrum ejusdem capituli, de emendandis etiam & recensendis ordinis ritibus, & ad pristinam melioremque formam revocandis animum appulit, & Malvendam delegit unum vel certe præcipuum, qui tanto præesset & incumberet operi, quod & facile brevique protinus implevit, ad puritatem & integritatem historiæ ecclesiasticæ omnia revocans, & inspersas vel injuria temporum illapsasve typorum socordia sordes eluens, adeo ut

16. *Missalia & Breviaria sic correcta & recensita typis prodierint novis*, Romæ, Alphonsi Ciacconi 1603: eaque editio in actis cap. gen. Vallisoleti MDCV approbata & a toto ordine acceptata, cujus in epistola præfixa laboris a Malvenda in ea desudati Xavierius meminit. *Martyrologium vero Romanum a Baronio recensitum additis Sanctis ac Beatis ordinis*, relicto quod hactenus apud nos in usu fuerat Usuardi martirologio, iisdem Malvendæ curis elaboratum, in ordine deinceps usurpatum & & inductum typis eisdem. In eodem capitulo Vallisoletano Malvenda ad magisterium promotus fuit.

Magnum opus a duodecim annis inchoarat ille, quod tandem prælo subjecit hoc titulo:

17. *De antichristo libri* XI, Romæ, Caroli Vullieti 1604 in fol.

Vix credi possit, quam eruditis omnibus toto orbe probatum laudatumque fuerit, quantum & acclamatum auctori. Unum ille destinaverat transmiseratque exemplum ad F. Gasparem de Corduba virum & generis claritate & eruditione pariter & pietate conspicuum ordinis Prædicatorum, tum Philippo III regi catholico ab arcanis confessionibus & consiliis, qui Pinciæ IV non. junii MDCIV morte præventus accipere non potuit, accepit ejus in eodem munere successor F. Didacus Mardones ord. item Prædic. qui Malvendæ data epistola singulari Pinciæ XI kal. april. MDCV gratias egit & applausit: quod & eruditi plerique iique præcipui atque etiam purpurati patres fecere, sed & posteri quamplures primi nominis viri opus auctoremque & laudarunt & commendarunt, Villalpandus, Pineda, Possevinus, Suarez, Schottus, Torniellus, Lorinus, Aldrete, Scholanus, Gaspar Scioppius &c. Hoc idem postea recensuit iterum, ditavit, atque in triplum auxit ad cujus calcem sic ipse auctor in αὐτογράφῳ: *Ego F. Thomas Malvenda Setabitanus ord. Prædic. S. T. M. post priorem Romanam editionem anni* MDCIV *cœpi novam hanc istius operis fabricam* XXII *febr. anni* MDCXV *sed partim morbis, partim alienis occupationibus abreptus, malo genio meis studiis invidente, meo maximo dolore quadriennium fere coactus sum opus interrumpere. Absolvi tandem illud* XVIII *septemb. anni salutis* MDCXXI *Valentiæ ætatis meæ* LVI *: cum tamen hoc ipso anno novam libri Geneseos ex Hebraico translationem & notas condiderim. Omnia judicio S. R. E. subjecta sunto.* Prodiit Valentiæ 1621 in fol. sed postea Lugduni, Claudii Prost, Rigaud, & sociorum 1647 in fol. pp. 603 & 246.

Librum hunc de Antichristo alter excepit a Malvenda currente calamo scriptus, & XCII capp. distinctus.

18. *De Paradiso voluptatis.* Prodiit Romæ Alph. Ciacconi 1605 in 4.

Eodem anno Malvendæ *Bibliothecam SS. Patrum, librosque omnes in ea novem integris spississque contentos voluminibus* a Margarino Bigneo collectos & Parisiis 1589 in fol. editos emendandi purgandique onus impositum fuit a sacra congregatione Indicis: quod quantæ fuerit operæ nemo non videt, id tamen vix unius & alterius mensis quam accuratissime perfecit spatio, librosque omnes in ea congestos sic excussit & recensuit, ut in *Indice suo Expurgatorio* F. Joannes Maria sacri palatii apostolici magister integram Malvendæ censuram nil immutatam excuderit hoc titulo:

19. *Expurgatio Bibliotheca SS. PP. editionis secunda Parisiensis Anni Domini* 1589 *per Margarinum de la Bigne theologum Parisiensem.* Sic Index Romæ e typog. Cam. Apost. 1607 in 8 a p. 63 ad p. 296. Easque *Annotationes* in editione *Bibliotheca* Parisiis 1605 inseruerunt. Harum annotationum ipse auctor meminit in Annalibus ordinis ad 1218 cap. 3 p. 198.

Hoc eodem anno MDCV Romæ Thomas noster Annalibus ordinis instituendis jussu Xavierii incumbebat, quos ab exordio ad annum MCCXLVII produxit, de quo opere sic ille in Antichristo alterius editionis lib. 12 cap. 5 censet: *Tentavimus nos annales ejus ordinis condere, eosque jam ad annum Christi* 1274 (sed erratum est typorum & legendum 1246) *promoveramus, sed gravi causa coacti sumus rem omittere. Si quis eos nomine nostro edat, sciat nec a me pro meis quidem agnosci, nec ab aliis haberi velle.* Qui & ad calcem Annalium de illis sic loquitur: *Hos Annales a me F. Thoma Malvenda ord. Præd. hunc usque perductos, affectos tantum non emendatos pro meis haberi nolo. Desii eos scribere anno salutis* 1608 *mense maio.* Sic legitur in originali MS nunc Valentiæ servato. Prodiere nihilominus Annales hi postea vel inscio invitoque auctore etiam superstite hoc titulo:

20. *Annalium sacri ordinis Prædicatorum Centuria Prima auctore A. R. P. F. Thoma Malvenda &c. jussu R. P. F. Seraphini Sicci magistri generalis in lucem edita*, Neapoli, Lazari Scorigii 1627, in fol. pp. 698.

Nec mirum quod hos Annales nec suos agnoverit nec haberi voluerit, non quod in eis plurima non congesserit & erudita & recondita, sed quod revera indigesta sit moles, ex quibuscumque sibi suppeditatis memorialibus tantum juxta annorum seriem distributis coagmentata, quæ ultimam manum expectabat, qua vera & certa a fabulosis & incertis secernerentur, quam vel ad graviora negotia vocato, vel deficientibus quibus ad inte-

Sec. XVII. gram illius primi ordinis seculi notitiam indigebat monumentis, ei non licuit apponere. Id probant inter alia, quæ de B. Dominico ex Alani de Rupe visionibus veluti vitam sancti attinentibus refert, cui tamen nulla ratione accommodari possunt, & ad summum ut pii viri meditationes habendæ: vel etiam quæ de S. Thomæ de Aquino in ordinem ingressu narrat non ad certam chronologiæ seriem exacta, ut & ipse agnoscit, adeo ut opus nonnisi ut congeries memorialium & adversariorum pro merito auctorum citatorum juxta cujusque ætatem æstimanda habendum sit, & Apparatus ad historiam potius quam historia.

Monendus insuper lector Annalium horum editionem ab ipso auctoris αὐτογράφῳ plurimum abesse, causam hîc breviter tibi subjicimus. Ἀντίγραφον suum Thomas ipsi ordinis magistro consignaverat dissutis schedis & foliis, quod Bibliopego compingendum traditum fuit, cujus errore vel socordia tunc nonnulla inverso ordine transposita sunt ab assuente folia, unde fœda irrepsit in exemplum ab exscriptore parum sagaci fideliusque quam debuisset paginas ut occurrebant excipiente narrationis & rerum ordinis inversio. Roma vitiosum hoc Neapolim ad magistrum Dominicum Gravina transmissum fuit exemplum typis ibidem mittendum. Gravina hiantem deprehendens aliquando narrationem & inversum ordinem, originali carens, utcumque potuit, urgente prælo nonnullis assumentis suis hiatus implevit, sed ordinem interturbatum restituere non potuit. Ad id saltem attendas.

Ad annum 1217 n. 9 pag. 180 b linea 26 post illa verba, *de initiis ordinis*, Adde: *Hic fuit postmodum prior monasterii Prulliani. Hæc Salanhacus. Leander eum optimum concionatorem fuisse addit. Vide quæ de eodem diximus anno* 1207 c. 4. *Nec autem sic dicitur Appamiensis quasi ex Appamia urbe Phrygia aut Bithiniæ vel Mediæ aut Syriæ fuerit, de quibus Ptolemæus, Strabo, Plinius & alii, sed ex Pamia oppido in regione Tolosatium*: hinc transi ad pag. 182 b, linea 19: & prosequere ad pag. 183 a, linea 53 ad hæc verba, *Tolosa discessit*, quibus hæc adde: *Flaminius accuratus rerum S. Dominici auctor hæc refert: Relictis autem paucis ipse ut antea diximus mare statim ad gentiles transire volebat, sed magnæ res quædam impedimento fuere*, & hîc revertere ad pag. 180 b, lin. 26 & prosequere continuo ad pag. 182 b, lin. 18, ubi post hæc verba, *ex vetustis monimentis ordinis habemus*, Adde, *clarissimi conventus SS. Joannis & Pauli Venetiarum accepimus, quæ ad nos Patres miserunt ea ad verbum sunt. Anno Domini* 1217, & transi ad pag. 183 b, lin. 2, legeque consequenter. Quæ lectores monere operæ pretium erat. Addo ex hoc apparatu constare neminem scibendæ historiæ ordinis, ea qua decet accuratione & diligentia unquam aptiorem fuisse quam Malvendam, sed eum huic operi totum incumbere nec ad alia distrahi oportuisset.

Verum quasi subito distractus est: nam anno MDCVIII Romæ degens electus est in capitulo provinciali Aragoniæ secunda febr. coacto capituli generalis eo anno Romæ in solemniis pentecostes celebrandi pro sua provincia diffinitor & magistri ordinis elector, quo titulo in F. Augustini Galaminii Brischellensis postea cardinalis electionem voto suo concurrit: comitiis vero peractis F. Isidorus Aliaga provincialis Aragonensis Thomam suum secum in patriam reverti coegit, in commune provinciæ commodum & gloriam ejus usurus opera, & quidem primùm suum eum vicarium constituit, sed cum paulo post nimirum x novemb. MDCVIII ipse Aliaga ad sedem Albaracinensem promotus esset, Malvenda in conventum Valentinum ad quem affiliationem suam transferri obtinuerat se recepit, & ut vir erat impiger

21. *Libros Regum illustrare commentariis fusioribus aggressus est, at vix dum versiculum 6 cap. 3 lib. 1 inchoarat*,

Cùm kal. martii MDCX Matritum ire cogitur, vocante jubenteque supremo Hispaniarum inquisitore generali Bernardo de Rojas cardinali & archiepiscopo Toletano, qui ad condendum novum expurgandorum & prohibendorum librorum indicem ejus optabat operam, quam & ille sedulus adhibuit cum tribus sibi adjunctis ab inquisitore sociis, ita ut intra biennium confectus fuerit.

22. *Index novus expurgatorius anno 1612 typis editus*:

In quo librorum centum viginti sex veterum Patrum bibliothecæ, quos ille Romæ ut supra meminimus, singulari studio correxerat, emendationes insertæ sunt.

Hoc edito emissoque indice, sociis pro laborum modo ab inquisitore muneribus quam splendide decoratis, solus ipse nullo alio quæsito laborum præmio dimitti solum petiit, & ab inquisitore ægre tamen concedente impetravit, Valentiamque jam redierat XXIX jan. MDCXIII, quo anno scripsit & prælo subjecit

23. *Vida y canonizacion de S. Pedro martir*, Cæsaraugustæ 1613 in 8. Hujus opellæ meminit Fernandez.

Verum Aliaga ex Albaracinensi dein & Dertusensi ad Valentinum archiepiscopatum evecto, Thomas noster ab eo vel invitus e claustro eductus est, qui ejus deinceps comes esset individuus & commensalis: tumque aliquale otium nactus, in archiepiscopali palatio degens, opus *de Antichristo* supra laudatum recensuit, & auctum ut diximus edidit anno MDCXXI.

Eodem anno quinta febr. novam bibliorum versionem, & breviores in ea commentarios sive scholia ad litteralem maxime sensum, Hebraicique textus notitiam conducentia meditatus est, quo vulgatam quam vere catholicus Ecclesiæque filius unice colebat, veram assereret & authenticam. Verum tam utiles tanti viri tamque eruditi labores invidit Ecclesiæ mors infida, quæ sacrum hoc scripturæ sacræ lyceum alacri velocique pede currentem medio cursu sistere jussit & abripuit anno MDCXXVIII die VII maii, ætatis LXIII. A Genesi sequentes libros jam annotarat, & ad caput Ezechielis prophetæ 16 jam pervenerat & vers. 16 attigerat, cum viribus se destitui sensit, mortemque proximam imminere. Perceptis igitur summa cum animi devotione sacramentis, translationem Bibliorum quam susceperat sibi proferri voluit, propriaque manu præfationem inscripsit & subscripsit notis suis lectori præfigendam. Tum morti se componens inter ardentissima ad Deum desideria piam efflavit animam. Corpus ejus e palatio archiepiscopali in conventum Valentinum delatum est, & solemnibus exequiis, quibus & interfuit archiepiscopus omnibus, in odeo ad presbyteri gradus honorabiliori loco conditum.

Cæterum ejus opera studiose collegit servavitque Isidorus Aliaga Valentinus archiepiscopus, a quo postmodum tradita fuere magistro ordinis F. Thomæ Turco in lucem edenda, cujus curis & impensis totius ordinis, eodem archiepiscopo non modicam partem conferente, Lugduni tandem tomis quinque prodierunt hoc titulo:

Commentaria in sacram scripturam unà cum nova de verbo ad verbum ex Hebræo translatione variisque lectionibus auctore &c. in quinque tomos distributa nunc primum prodeunt, Lugduni, Claudii Prost, Petri & Claudii Rigaud, Hieron. De la Court & Ant. Huguetan 1650 in fol.

T. I

T. I continet *Pentateuchum*, pp. 895.

T. II *Josue*, *Judices*, *Ruth*, *Samuelis duos*, & *duos Regum*, pp. 858.

T. III *Paralipomenon duos*, *Esdram*, *Nehemiam*, *Tobiam*, *Judith*, *Esther*, & *Job*, pp. 788.

T. IV *Psalmos*, *Proverbia*, *Ecclesiasten*, *Cantica*, *Sapientiam* & *Ecclesiasticum*, pp. 1044.

T. V *Isaiam*, *Heremiam*, *Ezechielem ad cap. 16 vers. 16 exclusive*, pp. 850. Singulis addidit diem mensis & anni, quo quemque inchoavit, & complevit.

Hujus auctoris cum laude meminerunt Fernandez *Historia del Rosario*, Antonius Bibl. Hispana, sed potissimum legendus F. Nicolaus *Figuerez* noster, qui vitam ejus ex ipsius manuscriptis & ab Aliaga acceptis & a se oculato teste visis jussu superiorum Valentiæ XIII decemb. MDCXLIV scripsit, quam præfato in sacram scripturam operi præfixam habes.

F. VINCENTIUS D'AREANIA.

1628. F. VINCENTIUS D'AREANIA in Regno Siciliæ Muri Basilicatæ civitate episcopali ortus, at in conventu Recilianensi ad ordinem ascitus, ineunte seculo XVII claruit ob facundiam quam integerrimi mores ornabant, titulo prædicatoris generalis insignitus. In cœnobio nostro S. Bartholomæi oppidi cui vulgare nomen *Campagna* mortuus est anno MDCXXVIII teste Vallio Compendii pag. 319: quem vel Dionysium de Occillis excipit Toppius *Bibl. Napol.* Hæc ab eo dicuntur relicta MS:

1. *Triumphus Sanctorum Dominicana religionis.*
2. Opus hoc titulo *Giesù e Maria*, Ossunæ duci tum Neapolitano proregi ab auctore nuncupatum.
3. *Diversorium scripturale.*
4. *Mariale B. Virginis.*
5. *Quadragesimale.*

Sed quæ omnia in ejus obitu queisque sibi partem vindicantibus evanuerunt.

F. VINCENTIUS FERRERES.

1628. F. VINCENTIUS FERRERES Catalanus, conventus Barcinonensis alumnus, anno MDCXV ibidem magistrum studentium agebat, ut habent acta cap. gen. eo anno Bononiæ habiti, quod ei onus impositum fuerat in actis cap. gen. Romæ anno MDCXII celebrati, exinde tandem in actis cap. gen. Romæ anno MDCXXIX coacti ad magisterium promotus, & Barcinonensi studio regens datus. Hic antea opusculum ediderat hoc titulo:

Psalterio e Rosario de la madre de Dios, Barcinone, Petri de la Cavalleria 1628 in 8. Extabat apud nostros Antwerpiæ anno 1671.

F. NICOLAUS RIDOLFI.

† 1629. F. NICOLAUS RIDOLFI vel *Rodolfi* Latine *Rodulfius* excelsi magnanimique vir animi, e patritia perantiquaque apud Florentinos Rodulfiorum oriundus familia, cujus parma gentilitia cœrulea monticulos aureos sex tristegatos ima parte superimpositos exhibet, balteo secata coccineo, aurea supereminente ad dextram corona, gemino etiam palmarum ramo aureo decussatim eidem coronæ in transversum inserto. Is anno circiter seculi XVI septuagesimo octavo Florentiæ natus parentes habuit Joannem Franciscum & avita nobilitate & senatoria dignitate clarum, hujusque sponsam Constantiam Ugolinam, germanos autem tres titulis, purpura, meritis, honoribus insignes, Alexandrum Basilicæ Marchionem, Octavium a Gregorio XV v sept. MDCXXII S.R.E. cardinalem S. Agathæ creatum, atque ex episcopo Arianensi in Hirpinis anno MDCXII die primo octobris electo ad Agrigentinam in Sicilia ab Urbano VIII die VI maii MDCXXIII translatum Ecclesiam, quam vix annos ille rexit duos sexta julii MDCXXIV ibidem ætatis XLII bonorum omnium luctu sublatus e vivis: & Ludovicum sub Innocentio X die XVII octob. fatis functum episcopum Pactensem. Nicolaus autem postquam in domo paterna pueriles annos egisset, Romam missus liberalibus litteris erudiendus, adolescens S. Philippum Nerium congregationis oratorii institutorem nactus est in spiritualibus & arcanis confessionibus patrem: quo & auctore invitis licèt parentibus ordinem Prædicatorum est amplexatus in conventu S. Mariæ super Minervam anno circiter MDXCII. Tirocinio exacto emissaque professione mox ad studia applicitus, in philosophicis magistrum habuit F. Gregorium Servantium ad Trivicanam postea Ecclesiam evectum, de quo supra ad 1608, in theologicis verò F. Didacum Alvarez, qui tum recens Romam advenerat anno scilicet MDXCVI, quod & hic tum archiepiscopus Tranensis testatur in epistola ad eumdem Rodulphium nuncupatoria Historiæ suæ Pelagianæ anno MDCXXIX data. Exinde vero Rodulphius noster quas acceperat, aliis jussus tradere disciplinas in gymnasio nostro Romano, eo gradatim tanta sapientiæ suæ existimatione functus est officio, ut lauream tandem a magistro ordinis F. Seraphino Sicco meruerit, quæ & ei confirmata & approbata in comitiis ordinis Olissipone MDCXVIII, ad majora deinceps ordinis munia evectus, nam anno MDCXXII a Gregorio XV magister sacri palatii delectus fuit & institutus. Anno vero MDCXXVIII sept. XXIV mortuo magistro ordinis F. Seraphino Sicco, ab Urbano VIII vicarius generalis positus, demum Romæ anno sequenti MDCXXIX vigilia pentecostes secunda junii communi omnium electorum suffragio ad supremum ordinis regimen est assumptus. Qui vir magnanimus zeloque ordinis succensus, disciplinam asserere ac studia ubique promovere satagens, omnes Italiæ primum tum & Galliæ annis MDCXXXI & XXXII visitavit provincias; Parisiisque aderat mense febr. & martio MDCXXXII, quibus plurima in gymnasio generali Sanjacobeo ad rectum ejus regimen spectantia statuit, inter alia studentium numerum indefinitum antea & pro ratione temporis nimium ad quinquaginta supra centum reducendo, conventum vero ad S. Honorati, quem in severioris disciplinæ observatione reperit, omni benevolentia prosequendo, unde & F. Petrum Giraldel virum gravissimum de quo postea ad 1633 socium ascivit, secumque Romam duxit, quo redux subditos summa pace & æquitate omnibus probatus, principibus seu Ecclesiæ seu seculi acceptus, nec mediocri apud eos pollens auctoritate rexit ad MDCXLI. Tum vero privatis ut ferunt Urbani VIII familiæ sed occultis de causis in eum concepto odio, inanibusque in speciem per concitatos in eum sodales eidem objectis, ab eodem summo pontifice primum suspensus, & apud canonicos regulares S. Petri ad vincula detentus, mox Neapolim relegatus est, præfecto datoque ordinis F. Dominico Gravina vicario generali. Quo defuncto & capitulo generali Januæ ad kal. octob. MDCXLII contra leges ordinis sed volente pontifice coacto, magna inter vocales suborta est divisio: & ab altera quidem parte apud S. Dominicum congregata, cui præerat F. Michael Mazarinus Romanæ provinciæ exprovincialis, & vicarius generalis ab Urbano institutus, Rodulphius a munere dejectus est, eique ipse Michael suffectus: altera vero vocalium pars major, nempe ex provinciis ditioni domus Austriacæ subjectis in cœnobium Cornelianense ad Genuam se- Sæc. XVII.

Sec. XVII. cedens, alium elegit sibique præfecit magistrum generalem, virum etiam & natalibus & meritis illustrem, Thomam *de Roccamora* Aragonum, de quo postea ad 1651 agimus. Hanc sui ordinis scissionem acerbius tulit Rodulphius, quam sui ipsius e magistratu ejectionem. Interea ille in suo exilio bene sibi conscius & tranquillus, orationi & silentio, assuetisque sibi religiosis officiis deditus, patientissime omnia ferebat. Urbanum VIII ferunt ceu præcipitis suæ adversus tantarum partium hominem sententiæ pœnitentem, archiepiscopatum illi obtulisse, quem ille constanter recusavit, aiens quem suo ordini regendo imparem judicarat, immerito ad dignitatem episcopalem, & ad amplam diœcesim regendam promoveri. Mortuo anno MDCXLIV die XXIX julii Urbano, Innocentius X eodem anno illi suffectus, causam Rodulphii a capite recognosci volens, quinque cardinales in id delegavit, qui omnibus expensis omnia hactenus adversus magistrum nostrum acta ut nulla & temeraria resciderunt sequenti decreto.

» Nos cardinales Lentes, Cenninus, Spada, » Cornelius, & Franciottus judices commissarii, » in causa & causis coram nobis vertentibus inter » D. Faustum Gallutium S. D. N. P. & Rev. Cam. » Apost. generalem procuratorem fiscalem, & præ- » tensos illi adhærentes ex una, & Reverendissi- » mum P. Nicolaum Rodulphium ordinis Prædica- » torum ex altera super prætensis excessibus, de » quibus in litteris in forma brevis S. M. Urbani » VIII sub datum Romæ die XXIII aprilis, XX maii, » & XXVII junii MDCXLII, nec non in processibus » contra ipsum de super fabricatis. Visa commissio- » ne S. D. N. Innocentii P. P. X. visis accurateque » discussis iisdem processibus ad hunc effectum ex » arce S. Angeli vigore chirographi S. D. N. ex- » tractis sub die quinta januarii præsentis anni » MDCXLV. Visis aliis litteris in simili forma bre- » vis ejusdem felicis recordationis Urbani VIII su- » per abolitione eorumdem processuum sub datum » Romæ die XXVII aprilis MDCXLIIII. Item visis mo- » nitionibus vigore litterarum nostrarum missivarum » per Rever. D. nuncium Neapolis Fratribus Tho- » mæ Catoni, & Dominico Elisio prædicti ordinis, » qui supplicem libellum EE. Dominis cardinalibus » Verospio, & Antonio Barberino protectori por- » rexerant contra præfatum reverendissimum patrem » Rodulphium factis sub diebus XI & XXIII aprilis » MDCXLV seu &c. ad comparendum & deducen- » dum coram nobis per se, seu per procuratorem » quicquid sua putarent interesse ratione & ex cau- » sa ad processum. Visaque responsione prædictæ » intimationi per dictum F. Dominicum Elisium in » scriptis facta, nec non audito in plena congre- » gatione dicto F. Thoma Catoni a præfata urbe » Neapolitana Romam profecto, aliisque visis vi- » dendis & consideratis considerandis.

» Christi nomine invocato, pro tribunali seden- » tes, & solum Deum præ oculis habentes, per » hanc nostram diffinitivam sententiam quam feri- » mus in his scriptis, Dicimus, declaramus, & dif- » finitive sententiamus, eumdem reverendissimum » patrem Rodulphium a prætensis excessibus in præ- » dictis litteris S. M. Urbani VIII enunciatis, & » in eisdem processibus deductis, nil reperto quod » ejusdem integritati labem aut præjudicium inferat » vel inferre possit, fore & esse absolvendum, » prout nos per hanc nostram diffinitivam senten- » tiam absolvimus, & liberamus, & pro liberato » haberi volumus & mandamus, processusque præ- » dictos de jure cassandos & abolendos fore & esse, » prout cassamus & abolemus, ac olim jure cassa- » tos & abolitos fuisse declaramus: proptereaque » molestationes & perturbationes eidem reveren- » dissimo patri Rodulphio illatas & temerarias, & » de facto præsumtas, illasque minime fieri potuis- » se nec posse: Fiscoque & prætensis illi adhæren- » tibus perpetuum silentium imponendum fore & » esse, prout de facto imponimus, & dictis pro- » cessibus, aliisque contra eumdem reverendissi- » mum patrem Rodulphium intentatis: nullum » prorsus optimæ famæ, æstimationi, atque honori » præjudicium illatum fuisse declaramus. Et ita di- » cimus, pronunciamus, declaramus, & diffinitive » sententiamus, non solum præmisso, sed omni alio » meliori modo &c. »

Ita pronunciavi ego M. episcopus Ostiensis cardinalis Lantes.

Ita pronunciavi ego Fr. card. Cenninus.

Ita pronunciavi ego B. card. Spada.

Ita pronunciavi ego Fr. card. Cornelius.

Ita pronunciavi ego M. A. card. Franciottus.

Quam cardinalium sententiam servatis omnibus juris apicibus latam Innocentius X P. M. recognitam decreto pontificio anno sequenti MDCXLVI dato confirmavit, & ratam ab omnibus habendam declaravit. Quam acerba fuerat universæ nostræ per omnia regna societati Rodulphii e magistratu ejectio, tam læta & jucunda fuit solemnis hæc ejus innocentiæ declaratio. Sed longe pluris accrevit gaudium, cùm mortuo anno MDCXLIX Thomâ Turco, qui ei suffectus fuerat, eum Innocentius X proprio motu vicarium ordinis generalem durante interregno constituit, sibique pergratum futurum edixit, ut in proximis comitiis ad regimen ordinis reassumeretur, & in magistratu restitueretur. Eo revera consilio vocales omnium provinciarum Romam se contulerunt anno MDCL, ut pote quem omnes ceu virum omnibus animi & corporis dotibus ornatum a Deo sibi ad regendum & asserendum ordinem datum venerabantur, & præterea ut patrem amantissimum singuli deperibant. Verùm cum sic disponerent homines, aliter Deus providebat, & Rodulphium ætatis LXXII agentem æternitati maturum collegit die XXV maii MDCL, vigilia ascensionis, decem ante tempus electioni statutum diebus. Plures vidimus qui sub ejus magistratu professionem emiserant, qui ceu virum partibus omnibus absolutum & imperio dignissimum impense laudabant, & sana omnia ejus pro ordine asserendaque ubique disciplina regulari concepta consilia, ejus suspensione primum, tum & ejus abdicatione eversa ingemiscebant, & cum ejus restituendi spes quædam affulgeret tum mortuum ingenti luctu prosequebantur.

Plures scripsit ad totum ordinem encyclicas epistolas, unam e capitulo suæ electionis, quæ extat in capite actorum, alteras asceticas de morum reformatione, quarum quæ incipit, videte vocationem vestram Fratres, *data Romæ prima januarii 1631 typis edita absolutam religionis formam exhibet, sunt & alia plures ejusdem generis, alia etiam de præclare gestis in ordine in variis provinciis.*

Scripsit & *Tractatum de methodo orationis faciendæ* Italice hoc titulo: *Breve modo di far l'orazione mentale*, Romæ 1642 in 12, quem Stephanus Meney noster *Gallice* vertit.

F. ALEXANDER CAUDA.

F. ALEXANDER CAUDA ortu & professione Astensis Ligur, sacræ theologiæ baccalaureus in actis cap. gen. Romæ anno MDCXXIX habiti promotus, & cœnobii Taurinensis aliquando prior, scripsit ac edidit librum hoc titulo: 1629.

Susanna, cioè Pensieri morali sopra l'Istoria di Susanna, Taurini.

Ejus meminerunt Sopranus & Oldoinus inter

ſcriptores Ligures, addunt alii curaſſe ut quindecim roſarii myſteria muſicis notis expreſſa cuderentur.

F. ANTONIUS CELLIUS.

1629. F. Antonius Cellius Italus provinciæ Romanæ alumnus ad gradum magiſterii promotus in actis cap. gen. Romæ anno MDCXXIX coacti laudatur a Leone Allatio in Apibus Urbanis p. 38 ſub nomine *Antonini*, diciturque in lucem emiſiſſe opus hoc titulo:

Sacri flores de gratia ex univerſa S. Thomæ theologia decerpti, Romæ, Hæred. Bartholomæi Zannetti 1629 in 4.

F. ANTONIUS SOLER.

1629. F. Antonius Soler Aragonus in provincia Aragoniæ nomen ſibi religione, prudentia, & pietate fecit, conventuique Minoriſſæ (*Manreſa* indigenæ vocant) in Catalaunia ad Montemſerratum civitatis præerat anno MDCXXIX prior, cum in lucem emiſit

Rio del Parayſo en quatro braços de las quatro confradias de la orden de Predicadores, Barcinone, Petri la Cavelleria 1629 in 8: Cui ſubjecit *Conciones undecim de roſario* eadem ſua vernacula lingua. Extabat anno 1671 apud noſtros Antwerpienſes.

Hujus auctoris qui Nicolai Antonii in ſua Bib. Hiſp. diligentiam fugit, mentio eſt in actis cap. gen. Rom. 1629 in quibus Prædicator generalis inſtituitur pro conventu *de Perelada*.

Alius autem vir ſanctiſſimus ſuperiori ſeculo fulſerat F. Antonius *Soler* conventus S. Pauli Hiſpalenſis alumnus, qui mira claruit auſteritate vitæ, obiitque anno MDLIX centenario major octoginta duos habens ab ordinis ingreſſu annos; de quo Lopez III P. lib. 1 cap. 62 pag. 268 legendus.

F. ANTONIUS VAREJAM.

* 1629. F. Antonius Varejam Luſitanus ex oppido *Gorre de Moncorno* diœceſis Bracarenſis in regione Tranſmontana ortus, philoſophiam legit in ſtudio noſtro Eborenſi. Edidit

Summulas in Ariſtotelis dialecticam.

Sic habet Joannes *Suarez de Brito* in Theatro Luſitaniæ litterario MS, nec de hoc auctore aliunde mihi plura. An is ſit, qui gradum præſentati conſecutus eſt in actis cap. gen. MDCXXIX Romæ habiti & dicitur *Antonius Verſjam* forte corrupte, diſcutiant & doceant indigenæ curioſi, & an aliis operibus rem litterariam auxerit.

F. AUGUSTINUS PETRETTI.

* 1629. F. Augustinus Petretti Italus patria & profeſſione conventus Regii Lepidi alumnus, ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Oliſſipone MDCXVIII approbatus, tum inquiſitor Cremenſis, quo munere in variis civitatibus poſtea functus eſt cum laude, Bergomi, Veronæ, Anconæ, Novicomi. E ſacro pulpito in templis, ut & ſcholarum regimine claruiſſe ferunt. Hæc ejus opera recenſentur a Rovetta ad 1629:

QQ. in octo libros phyſicorum.

De roſario B. Virginis.

De cenſuris tractatus imperfectus.

Ubi impreſſa vel ubi ſerventur MS addent hic ſui gentiles, ſed in Bib. Barber. laudatur

Auguſtini Petreti Appendix exemplorum B. Virginis Roſarii ad calcem *ſpeculi exemplorum Henrici Gran-Germano*, Venetiis 1605 in 4. Extat etiam in Caſanatenſi.

F. DOMINICUS CAMPESIUS.

F. Dominicus Campesius vel *Campiſi* Siculus Rayhalbutenſis provinciæ Trinacriæ Panormi, ut videtur, ordini adjunctus, ibidem & Romæ medio ſeculo ultimo inter muſicæ peritos ex præſtantiſſimis habitus eſt. Hinc cùm in ordine nonniſi ex ſtudiis theologicis ſit aſcenſus ad gradus, ex diſpenſatione ſummi pontificis ad magiſterium promotus eſt. Sic enim in cap. gen. Romæ 1629 legitur: *Promovemus ad gradum magiſterii RR. PP.... Dominicum Campeſium, ſi cum eo ſanctiſſimus diſpenſaverit.* Ejus meminere tùm Leo Allatius in *Apibus Urbanis* pag. 82, tum noviſſime Antoninus Mongitore in *Bib. Sicul.* Quibus teſtibus hæc ab illo prodierunt: * 1629.

1. *Delli motetti a due, tre, e quattro voci con una Compieta*: lib. I, Panormi, Jo. Bapt. Maringi 1615 in 4.

2. *Delli motetti a due, tre, e quattro voci*: lib. II, Ibidem 1618 in 4.

3. *Floridus concentus binis, ternis, quaternis, & quinis vocibus modulandus*, Romæ, Bapt. Robletti 1622 in 4.

4. *Lilia Campi binis, ternis, quaternis, & quinis vocibus modulanda cum completorio & Litaniis Beat. Virginis Mariæ*, Romæ, Lucæ Antonii Soldi 1623 in 4.

5. *Lilia Campi binis, ternis, quaternis, quinis, & ſenis vocibus modulanda*, Romæ, Pauli Angliotti 1627 in 4.

F. FRANCISCUS PORCELLI.

F. Franciscus Porcelli Neapolitanus ſeculo XVII jam adulto florebat, ejuſque mentio eſt in actis capituli generalis anno MDCXXIX Romæ coacti, in quibus ad gradum baccalaureatus promovetur. Jam ſcripſerat præloque ediderat * 1629.

Breve diſcorſo nel qual ſi narrano i motivi della città di Napoli in reintegrare alla ſua padronanza la vergine ſanta Patrizia imperadrice di Conſtantinopoli compoſto dal M. R. P. lettore F. Franceſco Porcelli Domenicano, Neapoli, Ottavii Beltrani 1625 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bib. Volante*, Scanzia VIII p. 40.

F. HIERONYMUS DE SURIANO.

F. Hieronymus de Suriano a patria ſic & a profeſſione nuncupatus provinciæ Calabriæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Oliſſipone anno MDCXVIII habiti promotus, & in actis ſequentis Romæ anno MDCXXIX congregati confirmatus, ſuæque domus Surianæ aliquando prior, ſcripſit teſte Toppio in Bibl. Neapol. * 1629.

I Miracoli di ſan Domenico di Suriano. Editio altera, Neapoli, Roberti Mollo 1647 in 8.

F. INNOCENTIUS BERARDI.

F. Innocentius Berardi Gallus, e Saluviis Velauniſque ut conjicimus oriundus, provinciæ Provinciæ alumnus, ac ejuſdem poſtmodum etiam moderator, electuſque prior provincialis, quo titulo Romæ affuit comitiis ordinis anno MDCXXIX coactis ex Italico Silveſtri noſtri *Frangipane* Gallice vertit librum hoc titulo: 1629.

Les rares merveilles de l'image miraculeuſe de S. Dominique de Soriano traduites de l'Italien &c. Anicii 1628 in 8.

F. JOHANNES JOURNE'E.

* 1629. F. Johannes Journe'e vel *Journeus* Gallus Aquitanus conventus Marciaci tum provinciæ Tolosanæ alumnus sacræ theologiæ magister in facultate Parisiensi, in qua licentias agebat Prædicatorum præsentatus annis MDCIV & V, ac pro Sorbonica respondebat decimus nonus & ultimus XIV novemb. MDCIV, ad regimen ejusdem suæ provinciæ assumptus fuit anno MDCIX vel sequenti, & quadriennium de more præfuit. Ecclesiastes habitus est sua tempestate celebris, annisque septem continenter dicitur quadragesimales conciones in ecclesia cathedrali Petragoricensi habuisse, in quibus & ejus pro fide catholica studium adversus hæresim Calvinianam non parum efferbuit. Revera fuit illi aliquando cum episcopo Condomiensi Johanne *du Chemin* quæstio quædam de ratione qua hæc Christi verba *Nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, Filius hominis qui est in cœlo*, pro concione in cathedrali Condomiensi die ascensionis MDCXI explicuerat, & gravia quædam ea de causa passus est. Licèt autem quæ dixerat reipsa fidem non læderent, quia tamen obscuriora erant, re ad senatum Tolosanum delata, ejusdem decreto jussus est & episcopo facere satis, & dictorum suorum majorem explicationem dare, quam ut catholicissimus erat & verbo & scripto libenter dedit XXX novemb. MDCXI. Quæ omnia cum senatusconsulto Tolosano excusa videre est in Bibl. Reg. Paris. ℞ 2708. Ex quo etiam apparet præcipuam Journei cum episcopo controversiam fuisse, quod iste sororem Antoniam *de Faudras de Serillac*, quæ per resignationem sororis Catharinæ *de Molezun* prioratum Prulliani Condomiensis obtinuerat, sua auctoritate protegeret, ille vero hanc ut intrusam ab ultimis provincialibus & a capitulo generali Romano MDCVIII declaratam respueret, & sororem Eleonoram *Daffix* a sanctimonialibus ejus monasterii, electam pro jure ordinis tueretur. Vivebat etiamnum anno MDCXXIX quo generalibus ordinis comitiis Romæ affuit, & sedit provinciæ suæ diffinitor.

F. JOHANNES DE PORTUGAL.

† 1629. F. Johannes de Portugal non eruditione minus & vitæ puritate, quam titulis ac regii stemmatis origine clarus, ex regia scilicet Briganciorum stirpe satus, patre Alphonso *de Portugal* comite *de Vimioso*, matre Ludovica *de Gusman*, adolescens annorum circiter sexdecim Eboræ in patria voto se obstrinxit. Studiis Salmanticæ exactis ad tradendas aliis quas acceperat disciplinas applicitus, inter subtiliores Hispaniæ scholasticos nomen sibi fecit. Theologiam in variis illius regni academiis, tum in Lusitanis docuit cum laude, & per agones scholæ, ac gradus omnes ibidem consuetos, magisterii lauream adeptus est. Nec minus e sacris pulpitis inclaruit, facundissimus Ecclesiastes habitus, & inter regios etiam ascitus, sacri præterea tribunalis Olissiponensis aggregatus censor, ac tandem ad regis catholici Philippi IV nominationem episcopus Visensis sub Bracarensi anno MDCXXV inauguratus. Quam sanctè ea in dignitate se gesserit, quam pure reditus suæ sedis tractarit, quam effuse in sinu pauperum absconderit, quam parce in suos usus vel parentum consumserit, quanto verò studio pastor vigilantissimus gregem suum rexerit, ac doctrinæ sanæ pabulo nutrierit, nostri non est instituti enarrare fusius: de quo legatur Cardoso in *Agiologio Lusitano* ad diem XXVI februarii. Obiit autem verus pauperum pater ingenti cum omnium suarum ovium luctu XXVI febr. dicta MDCXXIX ætatis LXXI, quorum quinquaginta in ordine, non omnino quatuor in episcopatu transegerat, in utroque statu humilitatis, disciplinæ regularis, mortificationis, ac virtutum cæterarum absolutissimum exemplar. Sepultus est in basilicæ suæ majoris odeo ad latus evangelii sub lapide, cui inscripta hæc epigraphe: *Sepultura do P. M. D. F. João de Portugal Bispo que foi de Visèu. Falleceo a XXVI de fevereiro de MDCXXIX.* Vitam ejus scripsit licentiatus Petrus *de Povolide* ipsi aliàs a secretis, quam MS se legisse testatur Cardosus. Insignis est ejus in actis cap. gen. Rom. MDCXXIX memoria inter eos qui cum sanctitatis opinione obierunt. Fratrem habuit germanum Ludovicum *de Portugal* Vimiosi comitem, qui raro his seculis exemplo unà cum conjuge Johanna de Castro & Mendoza mundo valedixit, erectoque Olissipone propriis sumtibus sub titulo SS. Sacramenti monialium ordinis gynæceo, sese suaque ambo Domino consecrarunt, hæc cum duabus filiabus suis in dicto monasterio, ille in S. Pauli *de Almada* conventu nostro, quod anno MDCXII actum. Hæc nostri Johannis opera:

1. *De gratia increata & creata: T. I qui est de Spiritu Sancto*, Conimbricæ, Didaci Gomez de Loureyro 1627 in fol. pp. 1420. Quo in opere etsi de Spiritu sancto solum acturum se promittere videatur, totum nihilominus fere S. Trinitatis tractatum profert. Extat Romæ in Casanatensi, & Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

T. II de gratia creata prælo paratum habebat, sed quia tum de auxiliis gratiæ lucubrationes & controversias edere licitum non putabatur, inquit Cardosus, ideo servatum est apud suos MS opus.

2. *Catechismo por onde os curas ensinassem a doctrina Christãa.*

3. *Casamento Christão.*

4. *De louvores de nossa Senhora livro excellentissimo.* Sic Cardosus quarum opellarum Lusitanice scriptarum autographa in monasterio SS. Sacramenti dicto servari addit idem.

F. JOHANNES DE LA PUENTE.

F. Johannes de la Puente Hispanus conventus S. Pauli Pinciani alumnus, vir magnarum partium jam theologiam legerat in conventibus Tervarensi, Taurensi, ipso suo Pinciano, cùm gymnasii S. Thomæ Complutensis electus est rector & præfectus, exinde verò assumptus conventus S. Thomæ Matritensis prior anno MDCXI, sed & supremi fidei tribunalis censor, & ut aiunt indigenæ, qualificator allectus. E theologicis ad historiam se contulit, antiquitatum simul & rerum sui temporis indagator indefessus, omnia limato sanoque judicio perpendens, quæque scribebat Hispane pura oratione exprimens. Hinc factum ut rerum se regnante gestarum scriptorem Philippus III selegerit, ac historiographi regii titulo eum ornarit: quo eodem munere functus est sub Philippo IV. Vivebat etiamnum anno MDCXXVII ex Fernandez *Hist. del Rosar.* At eum conjicio de quo in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV inter pie defunctos ab anno MDCXXIX: *In conventu Vallisoletano obiit R. P. F. Johannes de la Puente sui instituti custos integerrimus, qui per XXX annos in choro sacris vigiliis continue assistens, corporis demum maceratione consumptus, magnam virtutis opinionem reliquit.* Scripsit hoc titulo: 1629.

1. *Libro primero de la conveniencia de las dos monarquias catolicas, la de la Iglesia Romana, y la del imperio Español, y defensa de la precedencia de los reyes catolicos de España a todos los reyes del mundo*, Matriti, e

Typographia regia 1612. in fol. pp. 371 & 370. Extat Romæ in Casanatensi.

2. *Libro segondo.* Hic prælo paratus erat, sed ne ederetur, senator quidam aulicus intercessit, quod Johanni nostro cum Flavii Dextri fabulis non optime conveniret, nec iste, ut opus suum mulctaret ad libitum censoris, adduci unquam potuerit. Itaque mansit ineditum, cujus autographum vel Matriti vel Pinciæ apud suos symmystas forte hactenus servatur.

3. *Arbor de la vida*, Compluti 1572 in 8. An sit hujus nostri Johannis, dubitat Antonius Bibl. Hisp.

F. JOHANNES LEONARDUS UVA.

1629. F. Johannes Leonardus Uva Siculus Parthenopæus, vir utique non una commendatus disciplinæ regularis laude, quam in sanctissima congregatione *della Sanità* voto solemni professus est, constantissimeque retinuit, sed eruditionis fama, sacrarum litterarum, & Ecclesiæ doctorum assidua tractatione, dicendique copia & gratia celeberrimus, adulto jam Christi seculo XVII claruit, plura scripsit, posterisque ingenii monumenta reliquit, quorum quædam typis prodierunt, sic a Toppio Bibl. Neapol. recensita:

Panegirico del glorioso sant' Antonio di Padoa da lui predicado in Napoli, Neapoli, Lazari Scorigii 1629 in 4.

Concionum varii generis opus, & conceptuum moralium silva. Quæ MSS in Bibliotheca S Mariæ *del rosario della Barra* (sic cœnobium illud nuncupatur) servari asserit idem Toppius.

F. MELCHIOR MANCANO DE HARO.

† 1629. F. Melchior Mançano de Haro Hispanus conventus *de Ocaña* filius professus, & in gymnasio S. Thomæ Complutensi academicus aliquando collegialis, ut aiunt, pluribus suæ provinciæ majoribus conventibus præfuerat prior, cùm zelo ductus animarum ad insulas Philippinas trajecit: ubi attenta morum ejus gravitate variis in locis ad suorum regimen est adhibitus. Vicarium agebat in conventu Novæ Segobiæ, cùm in comitiis provincialibus anno MDCXVII aprilis XV *Binalatongan* in regione *Pangansinan* dicta coactis electus est prior provincialis, rexitque quadriennium cum multo provinciæ proventu, missionibus ad infideles Sinenses, Japones, aliasque insulas summo studio fotis & dilatatis. Ejusdem provinciæ diffinitor & procurator generalis in Europam missus capitulis generalibus Tolosano MDCXXVIII & Romano MDCXXIX affuit, votumque in electione magistri ordinis F. Nicolai Ridolphi tulit. Sed & in provincia S. Catharinæ martyris *de Quito* novi orbis vicarius generalis & commissarius ab ordinis magistro institutus, eo munere jam tum functus fuerat, ut & sancti officii qualificatoris, ut aiunt, in tribunali Manilensi: quæ munia virum arguunt summa fide eximiaque doctrina, & prudentia præditum. De quo legendi Lopez P. V lib. 3 c. 53 p. 389, & Didacus Aduarte *Hist. prov. Philipp.* lib. 2 c. 5 p. 36, & cap. 15 p. 89 & 95, & alibi passim. Scripsit autem, & in lucem edidit

Historia del insigne y excellente martyrio que XVII religiosos de la provincia del S. Rosario de Filipinas de la orden de santo Domingo padecieron en el populoso reño de Japon por la predicacion del S. Evangelio de Jesu Christo nuestro Dios. Collegida de Relaciones fide dignas embiadas del dicho imperio de Japon, y de testigos oculares, que assistieron al dicho martyrio l'año MDCXIV &c. Matriti, Andreæ de Parra 1629 in 4 pagg. 176. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

2. *Relacion del martyrio del R. P. Fray Juan de Santo Domingo de Sanabria hijo professo del convento de san Estevan de Salamanca, muerto en la carcel en Japon*, Romæ & Viterbii 1625, Antwerpiæ etiam & alibi. Sic noster Petrus Malpæus in *Palma fidei* pag. 167.

F. PETRUS BRUNI.

† 1629. F. Petrus Bruni vernacule *Brun* origine, patria, professioneque Avenionensis, eruditione, dicendi facundia, atque prudentia suam Occitanam illustravit provinciam. In comitiis ordinis Romæ MDCVIII ad legendum sententias in universitate Avenionen. pro anno MDCX assignatus, anno MDCXII tum prior sui dicti conventus & provinciæ diffinitor in comitiis Romæ habitis sedit, tum ad magisterium promotus. Alias etiam obtinuit apud suos dignitates & officia, inter quæ Limosii præerat prior anno MDCXXVII, quo munere fungens edidit

Le portrait du sacré & celeste epoux tiré du 5 chap. des cantiques composé par &c. Tolosæ, Petri Bosc. 1628 in 8 pp. 490: sermones sunt pro Adventu, quibus adjecit *quatuor de Dominicis & duos de SS. Andrea & Thoma.* Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. RAPHAEL DE FONSECA.

* 1629. F. Raphael de Fonseca Lusitanus laudatur in Theatro Lusitaniæ litterario MS, ceu cujus extet

Votum consultivum apud Temud vel Gemud (hæc enim vox difficile legitur in codice) *Decisione* 283.

Hujus scriptoris majorem notitiam dabunt, & hîc addent gentiles, ejus enim nulla mihi est aliunde memoria, nisi forte ille sit, qui in actis cap. gen. Romæ anni MDCXXIX Tit. *pro provincia Portugallia* exponebatur ad præsentaturum pro forma & gradu magisterii.

F. SOLEO CATALANUS.

* 1629. F. Soleo Catalanus ut conjicio, seu *Soleo* sit ejus nomen, seu agnomen, neque enim aliud ferunt memorialia recens Roma, dum urgebat prælum, mihi missa, ineunte seculo XVII floruit, & vivebat etiamnum anno MDCXXIX, quo priorem agebat conventus S. Petri Martyris in oppido *Manresa* dicto, & quo librum a se scriptum edidit hoc titulo:

Sommario del Paraiso, Barcinone 1629 in 8. Extat Romæ in Casanatensi. Mirum hunc auctorem Antonii diligentiam effugisse.

F. THOMAS DE LEMOS.

† 1629. F. Thomas de Lemos Hispanus Gallæcus Ripadaviæ vernacule *Rivadavia* ad Aviæ in Minium confluentem sitæ nobili loco natus circa MDL vel MDLX vel paulo antea, sub fratris germani natu majoris cura parentibus orbatus humanioribus litteris institutus est. Adolescens ordinem amplexus est & professus in patria, tum studiis applicitus ita eminuit inter sodales, ut continuo ad tradendas quas acceperat disciplinas admoverint superiores. Anno MDXC theologiæ lectorem & studii regentem agebat in conventu S. Pauli Valleoletano, aderatque anno MDXCIV, cum graves illæ de libro Molinæ circa concordiam gratiæ cum libero arbitrio inter Ignatianos & Dominicanos exortæ sunt controversiæ, Hinc SS. Augustini & Thomæ de

 prædestinatione & gratia sensis disquirendis totus incubuit, eorumque doctrina sic se imbuit, modumque loquendi, stylum ac ipsa verba sic sibi familiaria reddidit, ut fraus illi a nemine obrepere posset, nec voculam quis mutare quin continuo animadverteret. Comitiis generalibus anno MDC Neapoli a magistro ordinis F. Hippolyto Maria Beccaria coactis, eo Lemosius a prælatis missus est, qui nomine provinciæ Hispaniæ theses publicas tueretur, in iisque proposita SS. Augustini & Thomæ de auxiliis divinæ gratiæ dogmata nullo præside ita propugnavit, ac dilucide explicuit, ut omnibus admirationi fuerit. Quapropter cum Clemens VIII S. P. controversias illas Hispanas Romæ a se dirimendas ac definiendas avocasset, magistro ordinis totique capitulo Lemosius sacræ theologiæ præsentatus in Urbem delegandus visus est, qui nostro Didaco Alvarez jam ibi præsenti, (quo nempe accesserat VII nov. MDXCVI,) & SS. Augustini & Thomæ dogmata propugnanti adesset, quicum revera congregationibus a XXIII januarii toto anno MDCI habitis, & ad jam latas in Molinæ concordiam præside cardinali Madrutio censuras recognoscendas institutis astitit, magnamque sibi ex consultorum relatione apud Clementem VIII peperit ex dictis & scriptis eruditionis famam: adeo ut cum summus pontifex congregationes alteras se ipso præside de iisdem circa auxilia gratiæ quæstionibus juxta S. Augustini doctrinam decidendis habere decrevisset, Lemosium jam in patriam jussu magistri ordinis F. Hieronymi Xavierre reditum parantem in Urbe retinuerit, misso ad Xavierrium Joanne Garsia Millino tum Rotæ auditore postea cardinali, qui jussa sua significaret. Nempe Lemosio præter singularem eruditionem, & omnino decoctam SS. Augustini & Thomæ lectionem aderant illæ aliæ dotes, quæ in contentionibus theologicis non parum excellunt, vox magna & canora, firma latera, oratio facilis, argumentorum robur, memoria præsentissima, quam nihil objectorum præteriret, judicium acre, cui nemo facile fucum faceret, quæ omnia simul juncta in causa fuerunt, cur eum pontifex in solemnibus quas parabat disputationibus partes actoris sustinere voluerit. Quam quidem provinciam quatuor annorum solidorum spatio a XIV febr. MDCII ad XXII febr. MDCVI sub summis pontificibus Clemente VIII & Paulo V ita tutatus est, ut in XLVII disputationibus publicis, si primam & vigesimam sextam excipias a quibus tum æger abfuit, unus ipse cum quinque ex tota Hispania selectis sibique invicem succedentibus Societatis patribus Gregorio de Valentia, Petro Arrubal, Ferdinando de Bastida, Joanne de Salas, Bartholomæo Perez congressus fuerit, & arbitrio censorum omni exceptione majorum victoriam reportarit. Quamvis autem summis illis pontificibus, quorum revereri arcana non scrutari concessum est, a judicio optimo ferendo abstinere placuerit, id saltem ex his congregationibus secutum est emolumenti, quod gratia ut ab omnipotentia Dei procedit efficax ad omnes & singulos vitæ christianæ actus necessaria, quæque non tantum possibilitatis profectum, sed & voluntatis affectum & actionis effectum ipsa præbeat, antiquum ab Augustino contra Pelagianos & Semipelagianos decertante traditum, ab Aquinate exceptum & propugnatum, ab Ecclesia denique semper maxime probatum dogma agnitum sit & citra controversiam docendum. Finitis congregationibus Lemosius, qui jam oblatas sibi a rege catholico infulas vir modestus recusarat, in museum Romanum apud Minervam se recepit, ac scribendis de gratia victrice juxta doctrinam Augustinianam & Thomæam commentariis totum se dedit, inter consultores sanctæ & universalis inquisitionis Romanæ XV novemb. MDCVII allectus. Tribus ante mortem annis oculis ita orbatum ferunt, ut nec præsentes seque alloquentes videret, id tamen dante Deo residui habuit, ut officium divinum & in sacro dicenda legere posset. XXIII aug. MDCXXIX diem suum obiisse produnt tabulæ necrologii Minervæi ut & acta cap. gen. Valentini MDCXLVII, adeo ut allucinentur qui anno MDCXXIV mortuum asserunt. De anno ætatis non ita conveniunt, aliis & pluribus LXXXIV, aliis an verius LXX, certe sic habent reposita mihi memorialia MS, attigisse referentibus. Ut ut sit maximam sanctitatis opinionem reliquit, ad ejus feretrum tota concurrente Urbe, ac pluribus vestium ejus particulas tanquam reliquias auferentibus, ut bis illius corpus novis vestibus induere necesse fuerit, sic enim habet ejus elogium in actis citati capituli Valentini. Qui plura voluerit, adeat Historiam* congregationum de auxiliis divinæ gratiæ a nostro Jacobo Hyacintho Serry scriptam, præsertim editionem alteram Antwerpiæ 1709 in fol. Ejusdem cum laude meminit Nic. Antonius *Bibl. Hisp. Append.* pp. 335, & in *Addend.* p. 670, ubi de eo hoc refert testimonium Melchioris *Inchofer* S. J. in sua pro epistola Deip. Virg. ad Messan. altera editione correcta & aucta sub novo titulo *Conjectationis*, Viterbii, Ludovici Grignani 1633 in fol. in qua sic habet: *Insigne ordinis Prædicatorum lumen* (Thomas de Lemos) *quod nuper e mortalitate cœlo insertum, ut confidimus, altius orbi cœpit irradiare, qui præcellentis ingenii famam eximio docendi usu diu Roma exercitatam ita pietate vita anteivit, ut cùm doctissimus esset, non videri tamen, religiosissimus quoque, etsi refugeret, haud quaquam posset:* Ubi quod ait de docendi usu Romæ diutius exercitato, de sex annis a MDC ad MDCVI quibus in congregationibus de auxiliis claruit intelligas, nam munere lectoris theologi præterea in gymnasio Minervitano, unquam functum nulla est memoria, cùm tamen omnium professorum certissimus per annos ibidem servetur catalogus. Hæc ejus opera:

1. *Acta omnia congregationum ac disputationum, quæ coram SS. Clemente VIII & Paulo V summis pontificibus sunt celebrata in causa & controversia illa magna de auxiliis divinæ gratiæ, quas disputationes ego F. Thomas de Lemos eadem gratia adjutus sustinui contra plures ex societate,* Typis ementitis Lovanii, Ægidii Denique 1702 in fol. coll. 1364, veris Broncart. Αὐτόγραφον auctoris Romæ ab ipsius morte servabatur, quod in manus F. Francisci *Vermeil* de quo postea ad 1657 nescio quo casu incidit, quod & ille per plures annos servavit, imo & suis discipulis Duaci theologiæ in collegio S. Thomæ professor pro tractatu de gratia prælegit, unde multiplicata sunt ejusdem exempla; ipsum autem manu Lemosii scriptum codicem, quem adhuc anno MDCL habebat, & ad quem videndum omnes invitabat in sua *Clavi Regia Duaci* 1650 typis Belleri edita in 4, P. I Tract. 6, anno sequenti MDCLI Parisios delatum coram D. Roger notario apostolico authentice recognovit, instrumento publico ea de re confecto, ac viri doctrinæ Augustinianæ & Thomisticæ studiosissimi fidei commisit. Qui acta hæc typis edenda curavit * istud αὐτόγραφον oculis se perlustrasse testatur, & ex αὐτογράφῳ ad illud originale fideliter exscripto illa prælo subjecisse: nec desunt varia ex eodem exarata exempla, Romæ ad Minervam & in Barberina: in Hispania a nostro Johanne a S. Thoma citata & excerpta: in Belgio passim a Vermelii discipulis exscripta, quorum duo nostris Parisiensibus ad S. Honorati data sunt ante annos sexaginta, sed alterum imperfectum. Extat & Parisiis elegans exemplum in Col-

* D. Theodoricus *de Viaixne* monachus congregationis S. Vitoni.

bertina voll. tribus in fol. nn. 1369, 1370 & 1371 ex ipso originali ut legitur initio transcriptum. Quartum verò volumen n. 1372 sunt *Acta congregationum Romæ habitarum super materia de auxiliis divinæ gratiæ auctore Francisco Peña*, ubi tamen erratum bibliothecarii in catalogo, cum iste dicitur *ordinis Prædicatorum*, qui Rotæ Romanæ decanus fuit nullis votis religiosis astrictus. Cæterum & hoc ultimum ad transumtum ex originali ab auctore olim Lemosio dato, & apud nostros Minervæos Romæ servato, ab ipso Lemosio authentice probatum & Parisiis a me etiam visum, exscriptum fuit.

Sic legitur initio hujus codicis manu propria F. Thomæ Lemosii:

Illum librum D. doctor Peña Rotæ decanus compilavit, in quo proinde plura ejus manu propria scripta continentur. Ita assero Ego Frater Thomas Lemos.

2. *Panoplia gratiæ seu de rationalis creaturæ in finem supernaturalem gratuita Divina suavipotente ordinatione, ductu, mediis, liberoque progressu, dissertationes theologicæ*, typis ementitis Leodii, Claudii Landas: vere Biterris, Antonii Bertier 1676 in fol.

T. I. *Isagogicus. De Pelagio & sequacibus nimium extollentibus humanum arbitrium, deque aliis id nimium deprimentibus, maxime post vulnus peccati originalis. Item de infallibilitate divinarum prædefinitionum salva rerum contingentia & arbitrii libertate*, pp. 160 & 354.

T. II. *De summa Dei providentia & efficacissima prædestinatione Sanctorum*, pp. 364 & 84.

T. III. *De influxu Dei in secundas causas naturalis ordinis, ut suas operationes naturales producant, & de viribus creati arbitrii cum solo influxu generali ordinis naturalis ad efficienda opera moralia*, pp. 284 & 128.

T. IV. *De prævenientis gratiæ divinæ efficacia, qua Deus operatur in nobis & velle & operari pro bona voluntate, & de gratia divina prout habet rationem auxilii*, pp. 288 & 234.

Αυτόγραφον ingentis hujus operis pluribus voluminibus constans servatur Romæ in publico ordinis tabulario, de quo legendus Serryus citatus in *Historia Congreg. Præfat.* §. XI. Quibus addo ex actis cap. gen. Valent. 1647 Urbanum VIII jussisse ut exscriberetur, an in Bibl. Vaticana servandum? Certum teste Nic. Antonio in *Bibl. Hisp.* & transumtum haberi in Barberina.

Præter ingens illud opus extant in archivo ordinis Romano *Miscellaneorum* MSS *ab eodem Lemosio collectorum volumina plura* ad materiam de auxiliis gratiæ & ad Acta congregationum spectantia, in quibus plures ejusdem Lemosii lucubrationes pro nata occasione scriptæ, quarum aliquæ typis prodierunt, aliæ verò tantum MS. Harum nobis notarum elenchum damus ex Histor. citata Serryi juxta editionem alteram.

1. *Opusculum Clementi VIII a Lemosio oblatum, quo F. Francisci Arriva ord. Min. tentatam scripto; utriusque scholæ Molinisticæ & Thomisticæ concordiam futilem ac plane insulsam conciliationem ostendit.* Augusto MDC. Sic Serryus lib. 2 c. XI col. 206. Habetur in Miscellan.

2. *Scriptum quo impactam Thomisticæ doctrinæ Lutheranismi & Calvinismi calumniam Lemosius propulsavit, multisque probavit FF. Prædicatorum doctrinam fallaciter a Jesuitis expositam esse.* Extat in Miscellan. vol. sig. A. mense sept. MDC. Sic Serryus lib. 2 c XI col. 206.

3. *In congregationibus anno* MDCI *a januario ad Maium habitis coram delegatis de revidenda* XX *Molinæ propositionum censura judicibus, affuerunt pro Thomistica doctrina tuenda F. Didacus Alvares regens collegii S. Mariæ super Minervam & F. Thomas de Lemos præsentatus, censurasque jam anno* MDXCIX *præside cardinali Madrutio in Molinæ doctrinam latas, istam tuentibus Christophoro Cobos & Petro Arrubal, censuras, inquam, illi probarunt, verbo scriptoque æquas propugnarunt, in singulis congregationibus responsiones suas censoribus scripto tradentes.* De quo legendus Serryus toto lib. 2.

4. In ipso congregationum solemnium anni MDCII sub Clemente VIII præside habitarum exordio, tria scripta Lemosius obtulit summo pontifici per modum responsionum ad tria sociorum scripta super hoc primo dubio: *Quis majores vires liberæ arbitrio tribuat ad bonum an S. Augustinus an Molina?* Edita sunt inter Acta a col. 53 ad col. 164.

5. *Egregium opus, quo missis prolixioribus disputationibus ex mutua duntaxat principiorum & assertionum collatione, Semipelagianorum & Molinæ doctrinam convenire ostendit* XX *februarii* MDCII. Lemosius ad supremum Hispaniæ fidei tribunal misit ab eo universitatibus communicandum. Extat in Miscell. vel Collect. Lemosii. Sic Serryus lib. 3 c. 3 col. 298.

6. *Scripta duo mense dec.* MDCII *alterum Clementi VIII oblatum, alterum sociis postulantibus concessum & brevius, quo utroque Lemosius omnimodam Molinæ cum Cassiano concordiam arguit ex utriusque collatione.*

7. *Censura libri* cui titulus, *Tractatus de prædestinatione seu de libero arbitrio & auxiliis divinis ab Idiota Ferdinando de las Infantas presbytero Cordubensi compositus & editus* Parisiis 1601 in 8. Hanc censuram scripsit auctor eodem anno MDCII, qua visa inquit Panopliæ T. I P. I Tract. 6 c. 2 p. 129 a. Magister sacri palatii mox tractatum prohibuit, & revera est in Indice, memineruntque Possevinus, & Antonius in Bib. Hisp.

8. *Censura* alterius libri ejusdem farinæ hoc titulo, *Qua tandem ratione dirimi possit controversia, quæ in præsenti de efficaci Dei auxilio & libero arbitrio inter nonnullos catholicos agitatur; auctore Paulo Benio Eugubino inter Patavini collegii theologos minimo*, Patavii 1603. Quæ censura a Clemente VIII probata, & liber etiam in Indice prohibitus. Meminit auctor *Panopliæ* T. I P. I Tract. 6 c. 2 p. 129.

9. *Responsiones ad opellam* cui titulus, *Rescriptum de scientia media a PP. societatis anno* 1604 vulgatum. Meminit in Actis Disp. 33 col. 853 & 873.

10. *Responsa ad plura sociorum a morte Clementis VIII scripta, quibus eligendum successorem a finienda lite deterrerent.* Meminit Lemosius in Actis col. 994.

11. *Ad scriptum cardinalis Bellarmini Paulo V recens electo exhibitum Annotationes quarta junii* MDCV *scripta.* Editæ sunt in Historia col. 480.

12. *Responsio ad scriptum apologeticum sociorum, qui errores* LV *sibi a Thomistis affingi querebantur, a se tamen longe alienos*, sed negat *Lemosius de his unquam a Prædicatoribus appellatos.* Meminit Historia col. 484.

13. *Excerpta ex actis concilii Tridentini in arce S. Angeli servatis, & a Lemosio cum Pauli V licentia lustratis in unum collecta, & suis annotationibus illustrata.* Quod opus summo pontifici obtulit, & habetur etiamnum in Lemosii collect. MSS. Ipse meminit Panopliæ T. I P. I tract. 6 c. 1. Videsis Histor. lib. 1 c. 1 col. 3, & lib. IV c. 9 col. 516.

14. *Quæstiones sub Clemente VIII disputatæ in-*

SEC. XVII. *certas propositiones jussu Pauli V a Lemosio redacta, qua judicio censorum erant vel damnanda vel definienda.* Quod opusculum x aug. MDCV Pontificis in manibus consignavit, cum *duobus aliis scriptis in tres columnas digestis, quibus extremos Pelagianorum & Calvinistarum errores repræsentabat, medias vero catholicas veritates, qua apostolica sanctione definienda videbantur.* Hæc scripta edita sunt Panopl. T. I P. I tract. 2 c. 3 p. 57 ad 61, & extant etiam in Collect. MSS. Meminit ipse in *Actis col.* 995. Videsis Histor. lib. 4 c. 6 col. 506.

15. *Tractatus de physica prædeterminationis vocabulo eidem pontifici cum superioribus scriptis oblatus.* Meminit in Actis ibid. Videsis etiam Histor. lib. 4 c. 9 col. 516.

16. *Ad cardinalis Bellarmini scriptum* XIV *articulis de gratia distinctum, quod exclusio Clementis VIII scripto articulis* XV *de gratia juxta mentem Augustini distincto, volebat in disputationibus agitari, sed non obtinuit, Annotationes & responsa.* Referuntur ex collect. Lemosii MSS præcipua capita Histor. lib. 4 c. 7 col. 509.

17. *Scriptum Paulo V datum* XIII *febr.* MDCVI *adversus Thomisticæ & Calviniana doctrina collationem a Ferdinando de Bastida in solemni congregatione recitatam die* X *januar. Aperta differentia inter catholicorum doctrinam defendentium efficaciam divinæ gratiæ, & impiam sententiam Calvini negantis arbitrii nostri libertatem per F. Thomam de Lemos contra novum quemdam collatorem, qui eos convenire diffamat.* Ex Coronelli in congregationibus secretarii commentariis edidit Serryus in Append. ad Histor. col. 411 ad 432.

18. *Libellus memorialis datus Paulo V anno* MDCXII, *quo tempore capitulum generale ordinis Prædicatorum pro vulganda pontificia definitione circa divinorum auxiliorum controversiam supplicavit, Editus ante annos aliquot a R. P. F. Hieronymo Baptista de Lanuza exprovinciali provinciæ Aragoniæ episcopo Albarracinensi, mandante F. Hieronymo Xavierre ord. Præd. magistro postea cardinali, novisque per F. Thomam de Lemos rationibus auctus, ex Hispano Latine redditus.* Extat Histor. Append. col. 181 ad 198.

19. *Ad scripta plura sociorum quibus Paulum V a ferenda de his controversiis sententia deterrere satagebant Lemosii Responsio* XII *julii* MDCXII *oblata.* Cujus excerpta plura referuntur Histor. lib. IV c. 30 col. 628.

Ad plenam scriptorum in hac controversia notitiam, notandum præter supra relata, tria adhuc volumina MS in Bibliotheca Minervæ laudata servari.

Primi Titulus: *Discursus totius causæ quam Fratres provinciæ Hispaniæ agitaverunt contra doctrinam concordiæ Ludovici Molinæ S. J. tam apud inquisitionem generalem regni Hispaniæ, quam Romæ apud SS. D. N. Clementem VIII ab anno* MDXCIV *usque ad annum Jubilæi* MDC.

Secundi Titulus: *Sententia quam theologi societatis consonam existimant cum doctrina concilii Tridentini, S. Augustini, S. Thomæ, & aliorum Patrum ac Doctorum antiquorum, continetur his quatuor propositionibus, quæ in hoc scripto subjicientur &c.*

Hujus operis meminit, Serryus Histor. lib. I cap. 22 col. 117, & docet originale extare Romæ in Bib. Angel.

Tertii & ultimi Titulus: *Apologia Fratrum Prædicatorum in provincia Hispaniæ sacræ theologiæ professorum adversus quasdam novas assertiones cujusdam doctoris Ludovici Molinæ nuncupati theologi S. J. quas defendit in suo libello cui titulum inscripsit, Concordia.*

Hujus operis meminit Serryus Histor. lib I c. 22 col. 119, & dicit opus concinnatum a nostris Dominico Bañez, Petro *de Herrera*, Didaco *Alvarez* ex octo aliis a totidem nostris antea compositis. Originale vero docet asservari Romæ in arce S. Angeli, transumta vero in Bib. Angel. & in Archivo ordinis.

F. ANTONIUS DE SOUSA.

F. ANTONIUS DE SOUSA Lusitanus alter ab eo de quo nos supra ad 1590, nam id ætatis, officiorum & dignitatis discrimen aperte convincit, an verò ejusdem familiæ hæreo: nobili sane loco natus, ceu qui adhuc puerulus regali ministerio fuit addictus, & Henrico regi, cardinali antea & inquisitori celebranti, tum Olissipone, tum in conventu S. Francisci, tum in oratorio ædium sui ipsius parentis, ubi rex ipse eo tempore degebat, sæpius adfuit, ut ipsemet testatur, loco inferius laudando: Olissipone ordini nomen dedit. Qui postquam variis functus est docendi legendique muneribus, ad sacræ theologiæ magisterium anno MDCXVIII Olissipone promotus est, ut acta cap. gen. ibidem tum celebrati testantur. Primariam in conventu S. Dominici ac in universitate Olissiponensi theologiæ rexit cathedram, ascitus etiam sancti officii supremi in Lusitania tribunalis consultor, ac regi tum Hispaniarum a consiliis VIII. junii MDCXXVI agente Ferdinando Martino *Mascarenhas* episcopo Algarbiensi ac supremo inquisitore. Hæc autem nostri Antonii opera: † 1630.

1. *Relectio de casibus sive censuris bullæ in cœna Domini.* Prodiit primum Olissipone, Petri Craesbek 1615 in 4: ac iterum curante F. Ludovico Bertrando Lloth, Duaci, Belleri 1632 in 8, ad calcem *Directorii confessariorum* F. Johannis *de la Cruz* ord. etiam Præd. Hispani. Laudatur & alia editio Venetiis.

2. *Opusculum circa Pauli V constitutionem de confessariis fœminas ad inhonesta in ipso pœnitentiæ sacramento sollicitantibus*: ubi & tractat *de decretis apostolicis adversus non presbyteros aut missam celebrantes aut confessiones audientes*, Olissipone 1623.

3. *Aphorismi Inquisitorum libris* IV. In ipso limine est *vera historia de origine sanctæ inquisitionis Lusitaniæ adversus imposturas cujusdam Saavedra, qui legatum pontificium mentitus, in hoc regnum eam invexisse falso creditur.* His annectitur *Quæstio unica de testibus singularibus in causis fidei*, Olissipone 1630 in 4: Tum in Gallia Turnoni, Laurentii Durand 1633 in 8. Ex illa *vera historia* desumta sunt, quæ supra de hoc auctore narramus. Extat Parisiis in Regia E 2866, Romæ in Casanatensi & apud nostros ad S. Honorati. Est & tertia editio, Lugduni, Laurentii Anisson 1669 in 8. Laudatur Romæ in Imperiali.

4. *Decisiones Lusitaniæ*, Olissipone, Henrici Valentis 1660 in fol. Laudatur in eadem Imperiali.

5. *Sermo quem habuit ipse Antonius de Sousa in actu fidei Olissipone anno 1624*, eodem anno editus ut puto lingua vernacula Lusitana. Sic addit Joannes Suarez de Brito *Theat. Lusit. Liter.* MS, cujus testes profert Franciscum Eman, & Mondezium a Castro in *Praxi Lusitaniæ judiciaria.* Omittit verò vel ignoravit Antonius qui cæterorum meminit *Bibl. Hisp.*

Ex hactenus relatis constat anno MDCXXX adhuc claruisse, quousque autem vitam produxerit, hîc addent sui symmystæ Olissiponenses, apud quos mortuum facile conjicias.

F. BERNARDUS

F. BERNARDUS PAXILLUS.

† 1630. F. Bernardus Paxillus vernacule *de Brzezek* Polonus patria Premisliensis in Roxolania provinciæ Poloniæ alumnus, laudatur tum a Starovolscio in Ἑκατοντάς Elog. 73 pag. 175, tum in Actis cap. gen. Valentiæ MDCXLVII, ex quibus hæc pauca decerpimus : » Institutum canonicorum regularium SS. Sepulcri Hierosolymitani amplexus » primùm, postmodum in matura ætate ordinem » Prædicatorum ingressus, totum se ad austerioris » vitæ observantiam contulit, carnes nunquam edebat, piscibus rarissime vescebatur, solis jusculis » & oleribus contentus. Silentii tenacissimus, habitui rudi culcitram duram & lectum (duriorem) » adhibebat. Terribilis dæmonum exorcista, multos ab obsessorum corporibus fugavit. Splendebat » in eo mira sapientia & acrimonia in persequendis » hæreticorum erroribus, ut centum ex obstinatissimis suis ferventissimis concionibus & disputationibus ad fidem Christi reduxerit. In gravissimis » morbis patientissimus tandem non sine magna » sanctitatis opinione animam creatori reddidit circa MDCXXX «. Starovolscius verò *S. T. baccalaureum, virum pietate ac devotione insignem, scientia litterarum sacrarum, zeloque religionis illustrem, & qualem Evangelii prædicatorem oportet, prædecessorumque suorum imitatorem decet, &c. prædicat.* Scripsit, ac edidit hoc titulo :

Monomachia pro defensione fidei SS. Trinitatis : hoc est : Duellum seu concertatio ex divinis scripturis, SS. Patrum & DD. testimoniis, SS. conciliorum decretis, Rom. Pontificum approbationibus, Christianorum Imperatorum edictis, a temporibus SS. Apostolorum in quatuor ætatibus centenis deducta successione ad A. C. quadringentesimum. Tres personas Patrem & Filium & Spiritum Sanctum esse unum Deum in uniformi ac perpetuo consensu veritatis strenue defendens adversus omnes hæreticorum novorum Arianorum objectiones, quas ab Ario & antiquis Arianis solum Patrem Deum naturalem falso asserentibus, Filium consubstantialitate, & Spiritum Sanctum Deitate privando depromere solent, simulque adversus schismaticorum Ruthenorum argumenta, quæ a schismaticis quoque Græcis desumentes, Spiritum Sanctum ex ipso solo Patre procedere, Filium excludendo pertinaciter affirmant. Industria & labore F. Bernardi Paxilli de Brzezek ord. Præd. S. Dominici nuper collecta, in ætatesque centenas digesta, & in tres tomos cum epistolis refutativis prædictorum adversariorum sigillatim præfixis partita, eodemque auctore scholiis marginalibus, ac triplici indice adjecto, noviter illustrata, Cracoviæ, Matthiæ Andrecoviensis, & Lazari 1616 in fol. T. I erat in Bibl. Seguierana a Jacobo *Quetif* visus & expensus : T. II & T. III ibidem editi.

Præter suprà relatos tres grandiores Tomos Starovolscius hæc alia ejus numerat opera, nempe

1. *Idem laudatum opus patrio sermone succincte collectum & editum.*
2. *De primatu Papæ.*
3. *De processione Spiritus sancti a Filio.*
4. *De militia Christiana.*
5. *De alienatione Arrianorum a Christianismo.*

Scripsit, inquit, & alia plura tam Polonico quam Latino carmine.

F. FRANCISCUS LOPEZ DE TEXEDA.

* 1630. F. Franciscus Lopez de Texeda Hispanus ab Antonio tamen omissus in Bibl. Hisp. dicitur ad annum MDCXXX floruisse, ac edidisse

Volumen de theologia morali in fol.

Sic legebam in indice nostrorum qui in hoc genere scripserunt mihi Roma misso, at cùm non admodum certa mihi sit hujus scriptoris notitia, gentilium erit hunc articulum aut expungere aut illustrare.

F. FRANCISCUS DE VIVERO.

F. Franciscus de Vivero vel *Biverò* Hispanus Matritensis patria & professione, Ecclesiastes facundus, diu Belgium incoluit, ubi Alberto Archiduci, ac Isabellæ Claræ Eugeniæ Belgarum principibus a concionibus fuit ordinarius. * 1630. Quo titulo frequens de eo mentio in capitulis generalibus : in Parisiensi MDCXI ad baccalaureatum, in Romano MDCXII ad gradum licentiati, in Mediolanensi MDCXXII ad magisterium promovetur ad instantiam provinciæ Germaniæ inferioris, licèt præsentati tantum in sua Hispaniæ provincia gradum obtinuerit. Alberto autem archiduce mortuo anno MDCXXI, in patriam reversus est, ubi & obiit circa MDCXXX. Ejus extant lingua vulgari pronunciatæ & editæ

1. *Oratio funebris in exequiis Margaretæ Austriacæ Philippi III regis catholici conjugis Bruxellis celebratis*, Ibidem, Rutgeri Velpii, & Uberti Antonii 1611 in 4.
2. *Altera in exequiis Philippi III Hispaniarum regis, dicta Bruxellis anno MDCXXI maii XXII celebratis*, Ibidem, Huberti Antonii 1621 in 4.
3. *Oratio funebris B. Memoriæ sororis Annæ a Jesu ordinis Carmelitani S. Teresiæ sociæ Bruxellensis monasterii ac aliorum multorum erectricis Bruxellis defunctæ MDCXXI martii IV*, Ibidem, apud eumdem Antonium 1621 in 4.

Hunc omisit Antonius in *Bibl. Hisp.* meminit vero in Bibl. *Belgo-Dominic.* MS F. Gilbertus de la Haie, quem hîc excipio.

F. GUILLELMUS OONSELIUS.

F. Guillelmus Oonselius vernacule *van Oonsel* Belga Antwerpiæ natus die IX aug. * 1630. MDLXXI, literis humanioribus egregie excultus, dum in Hispania quo se contulerat, philosophiæ stadium decurreret, ibidem ordinem anno MDXCIII mart. XIX amplexatus est, & annos aliquot theologiam audivit; inde vero in patriam redux Lovanii studia absolvit, ubi & gradum licentiati tandem promeritus est, a magistro ordinis exinde lauream consecutus. Vir fuit integritate vitæ, doctrinæque laude clarissimus, orator etiam Christianus facundus, & fervens. Conventibus Brugensi Gandensique præfuit aliquando, & in ultimo diem obiit repentina morte sublatus, dum ex itinere rediens benedictionem a priore de more peteret anno MDCXXX septemb. tertia. Sic noster Ghilbertus de la Haie in Bibl. Bego-Dominic. MS, a quo & hæc ejusdem recensentur opera :

1. *Consolatorium animæ hinc migrantis. Id est, Brevis ac succincta methodus visitandi ac consolandi ægrotos maximè circa horam mortis, qua agonizantes disponuntur ad piè fideliterque moriendum. Pars prior visitationem ac consolationem infirmorum usque ad perceptionem sacramenti extremæ unctionis inclusivè edocet. Secunda vero pars antidota & præsidia contra tentationes in articulo mortis, & insultus dæmonum administrat*, Gandavi, Cornelii Marii 1617 in 16. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.
2. *Enchiridion concionatorum ex Roseto Aureo F. Silvestri Prieratis ord. Præd &c.* Antwerpiæ, Gerardi Wolsxatii 1619 in 8 pp. 189. Extat ibidem.
3. *Syntaxis instructissima ad expeditam divini ver-*

Sæc. XVII. *bi tractationem ex variis conceptibus sacræ scripturæ ordine alphabetico concinnata*, Antwerpiæ, Guillelmi a Tongris 1622 in 12: Duaci, Baltazaris Belleri 1624: Iterum, Antwerpiæ 1627: Postea citationibus elenchis & indicibus illustrata a theologis Parisiensibus, Parisiis, Joan. de Launay 1665: Iterum ibidem a Petro Gussanvilleo Carnotensi Theologo Parisiensi recognita, ac editionem curante nostro Stephano Thoma Soëgio 1682 in 12 pp. 977. Extat ibid.

4. *Officina sacra biblica locupletissima in duas partes divisa, quarum qualibet quatuor alphabeta complectitur*, Duaci, Balt. Belleri 1624 in 8 pp. 702. Extat ibidem.

5. *Victoria, ac triumphus sponsæ Christi apostolicæ, catholicæ, ac Romanæ Ecclesiæ: Item casus ac ruina Calvinisticæ, Evangelicæ, hæreticæque synagogæ*, lingua vernacula Belgica, Gandavi, Joannis Kerckoven 1625 in 8.

6. *Libellus precum ex intimis ad Deum soliloquiis sacræ scripturæ*, lingua sua vernacula, Ibidem 1626 in 12.

7. *Perspectiva Christianæ nobilitatis, quæ vera imago virtutis ac probitatis, & umbella vanitatis gloriæ mundanæ in propria forma & ad vivum perspicitur: quadruplici idiomate Latino, Gallico, Hispanico, & Belgico per Columnas*, Antwerpiæ, Hieronymi Verdussen 1626 in 8.

8. *Hieroglyphica sacra: id est, Rerum sacrarum, & divinæ sapientiæ arcanorum sacræ notæ ex sacris literis & Ecclesiæ doctorum scriptis studiosè collectæ, ac in ordinem redactæ, & breviter explicatæ*, Ibid. Guillelmi a Tongris 1627 in 12.

9. *Tuba Dei: sive summa veritatis vox monitoria pro restituenda pietate, religione, justitia collapsa, corrigendisque præsentis sæculi abusibus*, Gandavi, Judoci Doompsii 1629 in 8 pp. 256. Extat apud nostros laudatos.

10. *Concionum moralium breve & succinctum compendium, in quo sensus moralis & literalis evangeliorum Dominicarum totius anni, & feriarum quadragesimæ explicantur*, Duaci, Baltaz. Belleri 1630 in 8 pp. 136. *Meditationes* 9 adjecit auctor *in Evangelia quatuor anni temporum*. Extat ibidem.

11. *Sermones ejus de tempore & de sanctis* MS. Gandavi apud nostros servantur. Recognita vero aliorum opera, & typis ab eo commissa, de quibus suo loco hæc sunt:

1. *Clavis cellarii divinæ & humanæ sapientiæ*. Vide F. Michael Francisci ad 1502

2. *Paradisus concionum olim sermones sensati dictus, complectens omnem doctrinam prædicabilem super epistolas & evangelia totius anni triplici indice illustratus*, Antwerpiæ, Verdussen 1613 in 8.

3. *Sermones F. Hugonis de Prato Florido*: Vide F. Hugo de Prato T. I ad 1322.

4. *Consolatorium theologiæ F. Joannis de Tambaco recognovit*, sed morte præventus non edidit.

F. JACOBUS REGULUS.

1630. F. Jacobus Regulus Italus conventus Foroliviensis alumnus in Gymnasio Bononiensi juvenis studuit, docuitque postmodum. Dein Venetiis ac Genuæ annis aliquot inquisitionis commissarium egit. A Johanne Francisco ex comitibus Guidiis a Balneo archiepiscopo tum Patracense ac prolegato Avenionensi, postea cardinali, theologus ascitus cum eodem nuntio jam facto apostolico cum potestate legati de latere ad Belgas & Burgundiones in Belgium venit anno circiter MDCXXV, & Bruxellis agens ex morbo lethali ut sentiebant medici repente convaluit ope B. Mem. Annæ a Jesu Carmelitæ tum nuper defunctæ implorata, ut in ejusdem vita refertur lib. 8 cap. 9 Ed. Bruxel. pag. 890. E Belgio in Bohemiam transiit eo a magistro ordinis missus, qui conventum nostrum Pragensem prior regeret. Dum Bruxellis versaretur, inquit noster Ghilbertus de la Haie, quem hîc excipio in *Bibl. Belgo-Domin.* prælo præparaverat opus grande hoc titulo:

Dictionarium sacrum ex SS. patribus & Ecclesiæ doctoribus collectum, explicans difficiliora vocabula sacrorum Bibliorum: veluti Compendium quoddam Tostati operum in quæstiones breves & interlineares glossas ordinatum & distinctum.

F. JACOBUS ZENNATI RHODIGINUS.

F. Jacobus Zennati Rhodiginus patria, vernacule *Revigo* seu *Rodigo* provinciæ S. Dominici Venetiarum alumnus, vir piissimus claruit ad annum MDCXXX, uti ad nostrum Jacobum Quetif transmissa Venetiis ejusdem provinciæ scriptorum a Cherubino Torni monumenta anno MDCLXXXIII ferunt. Scripsit 1630.

De Rosario B. Mariæ Virginis, cujus & cultor & prædicator erat insignis.

F. MICHAEL RUIZ.

F. Michael Ruiz Hispanus, conventus Segobiensis alumnus, fidei propagandæ zelo succensus, ad insulas Philippinas transfretavit, appulitque anno MDCII ultima aprilis. Miræ fuit vir austeritatis & abstinentiæ, in oratione prope continuus, somni parcissimi, humillime de se sentiens, a prælaturis alienus, ad quas nonnisi invitus accessit: in iis tamen ab altero post adventum anno semper occupatus. Priorem egit pluries Manilensem, ac demum ipsi provinciæ præfuit prior provincialis electus prima maii MDCXXI. Demum & cum vicarium ageret S. Gabrielis *de Binondoc*, seu veneno ut fama fuit, seu ut verius censet noster Aduarte *Histor. prov. Philip.* lib. 2. cap. 37 p. 241, interiori cacochymia, humorumque confluxu, morbo iis in insulis frequenti, sublatus est e vivis VII junii MDCXXX. Indorum insulæ Luçoniæ linguam brevi & perfecte sibi comparaverat, eaque eleganter loquebatur, & prædicabat, & quamplures ad Christianam fidem adduxerat, eorumque gratia scripsit ac edidit teste eodem Aduartio. 1630.

1. *Librum de Rosario & tractatus alios ad pietatem utiles* lingua Indica insulæ Luçoniæ. Manilæ typis impressum.

2. *Artem ejusdem linguæ comparandæ, cum ejusdem vocabulario*, quod opus a se recensitum & auctum prælo iterum parabat, cùm vocatus est ad superos.

F. PATRITIUS TRICASIO.

F. Patritius Tricasio ortu ut & patruus suus Johannes agnominis de quo supra ad 1626 Mantuanus, sed & cum eo ejusdem conventus S. Petri Martyris Neapoli alumnus, laudatur a Vallio p. 207 ceu theologus magni nominis, & insignis mathematicus, sed plusquam professionem decuisset, curiosus. Opus scripsit ac typis edidit acutissimum & a peritis pluris habitum hoc titulo 1630.

Trattato della chiromantia.

In indice bibliothecæ cardinalis *Imperiali* sic lego: *Tricassio da Cerasari Mantuano. Epitome Chiromantico, Venetiis in 8, senz' anno e stampatore.* Videtur idem opus. In indice vero librorum prohibitorum Romano sic legitur: *Chiromantiæ libri omnes prohibentur, & præsertim Patritii Tricasii Mantuani, & Expositio ejusdem super Coclitem.*

Cum patruus anno MDCXXVI obierit, quibusdam

annis fratruelis superstes fuerit, hinc ad 1630 adhuc florentem exhibemus.

F. PAVLVS LACTANTII.

* 1630. F. Paulus Lactantii patria & professione Anconitanus sacræ theologiæ lector hoc eodem anno MDCXXX florebat, quo scripsit & edidit

Modo di dir il rosario piantato da san Domenico per rivelazione ed istruzione di Maria Vergine con le sue meditazioni, con un discorso di quanto frutto sia meditato e recitato in compagnia, e con un' orazione per domandar a Dio il sentimento di quelli: cavato d'all' opere del M. R. P. Frà Luigi di Granata, e da altri autori: dedicato alli molto illustri signori e padroni, li signori consule e priori della città di san Severino dato in luce da' fratelli di detta compagnia, Maceratæ, Petri Salvoni & Augustini Grisei 1630 in 8. Habebat Cinellus, & meminit *Bibl. Volante*, Scanzia XIII p. 122.

F. PETRVS CHANTERENNE.

† 1630. F. Petrus Chanterenne Gallus Burgundus Divione ordini nomen dedit, & post studia Parisiis in gymnasio Sanjacobeo philosophiæ & theologiæ peracta baccalaureus promotus licentiæ agones sustinuit annis MDCXXII, quo octavus pro Sorbonica respondit, & MDCXXIII, fuitque cum cæteris VII maii MDCXXIV licentiatus, locumque inter quadraginta trigesimum quartum consecutus est. Celebris fuit sua ætate per urbes Galliæ concionator, dumque Andegavis anno MDCXXX quadragesimam prædicaret typis edidit

Instruction pour bien & devotement reciter le Rosaire, Andegavis 1630. Sic ex Actis facultatis & ex monimentis Andegavensibus.

F. PETRVS GRALLA.

1630. F. Petrus Gralla Catalanus, Gerundensis conventus alumnus, anno MDCXXX clarus, scripsit hoc titulo:

Summa casuum conscientiæ componendis mercatorum & negotiantium dubiis opportunissima & amplissima. Servatur MS in archivo conventus dicti Gerundensis. Sic F. Ambrosius *Estienne* de quo postea ad 1688 in suis *Athenis Prædicatoriis* MSS At cùm nulla mihi sit Petri hujus aliunde notitia, quæ fides Ambrosio citato debeatur, docebunt hîcque addent Gerundenses nostri.

F. PETRVS DE HERRERA.

† 1630. F. Petrus de Herrera Hispanus Bæticus, Hispali parentibus Roderico de Herrera e vigintiquatuor ejus civitatis viris uno, hujusque conjuge Catharina Suarez ad annum MDXLVIII natus, ordinem Salmanticæ adolescens XIX annorum circiter amplexus est & professus in manibus F. Gasparis de Astudillo prioris XXIV febr. MDLXVII, evasitque in academia Salmanticensi primi nominis theologus. Anno MDXCIII Scoti cathedram adeptus est: vacante verò circa finem anni MDCIV per obitum eximii magistri nostri Dominici Bañez primaria theologiæ cathedra, eaque de more disputationi exposita, ad eamdem aspirante & concurrente celeberrimo eruditissimoque Alphonso Curiel cathedræ vespertinæ tum moderatore, & canonico Valentino, cunctisque fere cæteris omnium ordinum collegiorumque viris præcipuis contra nostros (ne scilicet hæc cathedra primaria meritis & disputationi hactenus concessa, quamque ab anno MCCCCXVI ad hæc usque tempora absque interruptione Prædicatores victores reportaverant, ordini videretur ascripta & annexa) pro dicto Curiele zelo, studiis, negotiatione totis viribus pugnantibus, ac pene victoriam inclamantibus, vicit tandem, lauream que disputatione reportavit Petrus noster summo cum ordinis honore eodem anno XXII decemb. quo Romæ accepto nuntio summus pontifex Clemens VIII singulari affectus est lætitia, adeo ut clarissimo Francisco Peña suo Rotæ auditori jusserit, ut suæ sanctitatis nomine Petro scriberet, ac gratularetur de ejus ad hanc cathedram promotione. Hanc autem cum non vulgari totius academiæ laude & ingenti per Hispanias fama rexit ac moderatus est ad annum MDCVII, quo erecta & dotata a rege catholico Philippo III in gratiam ordinis altera eadem hora primaria cathedra iisdem immunitatibus & privilegiis quibus antiqua, fulcita; ad eam primus a rege Petrus nominatus est, quam & est moderatus ad MDCXVII tum rude donatus, & successorem nactus F. Franciscum Arauxo de quo postea ad 1664. Anno deinde MDCXXI mense februario ab eodem Philippo III episcopus Canariensis designatus, eodem anno XXI nov. manibus archiepiscopi Valentini F. Isidori de Aliaga ex ordine assumti Matriti in Ecclesia S. Dominici Regii dicti, quæ est sororum ordinis, consecrationis munus accepit; at priusquam sponsam adiret, a Philippo IV, tertia februar. anni sequentis ad Ecclesiam Tudensem præsentatus & a summo pontifice translatus, eam sedem ad annum MDCXXX sapientissime administravit. Tum vero ad Turiassonensem iterum translatus, Tudensi mense maio relicta civitate Salmanticam ad conventum suum nativum pervenit, ibidemque cum Fratrum gaudio exceptus & hospitatus XXXI decemb. ejusdem anni senio confectus, piam efflavit animam: cujus exequias præsentia sua cohonestarunt episcopus Salmantinus Antonius Corrionero, ejus Ecclesiæ capitulum, magistratus, academia universa, conventus & omnium ordinum collegia, fuitque in sacrario seu sacristia tumulatus. Hanc ipse collatis XXV ducatorum millibus vivens ædificare curaverat, & pontificale suum, vestes, sacra sacelli sui vasa, calicesque octo cum onere festi S. Thomæ solemnius peragendi legavit, in eaque se sepeliendum jussit hac sola apposita inscriptione: *Hic expectat Petrus.* Nec fere quid amplius ejus habet epitaphium quod sic refertur ab Ægidio Gonzalez Davila:

Anno D. MDCXXX ætatis suæ LXXXII trigesima prima decembris hoc suo sacello propitium sibi numen expectat F. Petrus de Herrera.

Ejus cum laude meminerunt Fernandez in *Concert. & Histor. del Rosario*, Fontana in *Theatro & Monum.* Antonius *Bibl. Hisp.* Ex ejus scriptis typis tantum prodierunt

In tractatum de Trinitate D. Thomæ Aquinatis commentarii & disputationes, Papiæ, Jo. Bapt. Rubei 1627 in 4 pp. 659. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honoratum.

In universam D. Thomæ Summam commentarii. MS Romæ in archivo ordinis servantur teste Fontana: nec dubium quin & apud suos Salmanticæ, ubi & habentur ejusdem

Super totam scripturam litterales & morales expositiones MS, teste F. Vincentio *Ferre* Hispano Salmantini conventus alumno S. T. M. ac Romæ ad Minervam gymnasii S. Thomæ regente.

F. PHILIPPVS WANNEMAKERVS.

† 1630. F. Philippus Wannemakerus Flander Gandavi anno MDLXXXVI natus, ordini nomen dedit ibidem a puero, votaque tandem emisit æta-

SÆC. XVII. tis XVI die VII maii MDCII. Bononiam exinde cùm se contulisset, ibidem studia exegit, & quibusdam etiam annis e superiori loco docuit, eodem munere postea redux ad suos & Lovanii & Ipris functus. Hybernis nostris a patria exulibus, & Lovanii maxima inopia laborantibus se junxit, ut quæ posset commoda sua sedulitate & solicitudine procuraret. Quibus in charitatis officiis ibidem immortuus est & sepultus anno MDCXXX, ætatis XLIV. Orator fuit facundus & elegans, ut probant hæc ab eo relicta opera:

1. *Triumphus litteratorum, in quo Borromeianæ virtutis imago repræsentatur in laudem Federici Borromei*, Mediolani, Hæred. Pacifici Pontii 1611 in 8 pp. 171. Opella elegans & curiosa. Extat Paris. in Regia K 1487.

2. *Funus Justæ Vrientiæ Maximiliani filiæ, & uxoris viri nobilis Johannis de Forneau D. de Cruyckenburg*, Lovanii, Christophori Flavii 1614 in 8.

3. *Oratio panegyrica in S. Thomam de Aquino habita*, Ipris, Francisci Belletti 1620, & iterum 1622 & 1626 in 8.

4. *Oratio de optimo Reipublicæ rectore eligendo, quam in comitiis provincialibus Valencenis anno MDCXXIII habuit*. Ad calcem adjecta est *Arx virtutis sive de vera animi tranquillitate satyra a Joanne Haurea Vallei toparcha composita*, Ibid. Francisci Belleti 1623 in 8.

5. *Admiranda Matris virginis sanctissimi rosarii in quinque aut sex libros distinguenda*. Sic promittebat in Triumpho litteratorum laudato, & sequentem.

6. *Assertio Lipsiana de venerabili P. Hieronymo Savonarola Dominicano*.

Hæc duo ultima opera morte præventus non complevit.

Consolationem quamdam jam apud se confectam brevi edendam dicebat in eodem Triumpho.

Ejus meminere Sanderus de scriptoribus Gandavensibus, & Valerius Andreas *Bibl. Belg* quem emendat de anno mortis noster Ghilbertus de la Haye hîc a nobis exceptus: docens ad 1630 vixisse, quem ille mortuum dicit 1626.

F. RODULPHUS CLUTIUS.

† 1630. F. RODULPHUS CLUTIUS patria & professione Luxemburgensis, sacræ theologiæ in gymnasio nostro Moguntino aliquando baccalaureus, vir eruditus & Ecclesiastes sua ætate facundus, Coloniæ potissime moratus est veterum nostrorum operibus recognoscendis & prælo vindicandis desudans circa initia seculi XVII, inter quæ feruntur

1. *Sermones, Dominicales & de Sanctis Dormi secure vulgo nuncupati, cum duplici a se confecto indice*, Coloniæ, Buchardi Kuiccii 1612 in 4 voll. duo: Iterum Ib. Joan. Crithii 1616: Rursus Petri Henningii 1625 in 4.

2. *Sermones Quadragesimales de tempore & de Sanctis F. Jacobi de Voragine archiepiscopi Jannuensis ex ordine Prædicatorum, cum ejusdem Mariali*, Moguntiæ, Petri Cholini in 4 Tomis IV.

3. *Summa virtutum & vitiorum F. Guillelmi Peraldi Lugdunensis*, Moguntiæ, Cholini 1618 in 4: Coloniæ, Boetsen 1629 in 4, & alibi.

F. STEPHANUS MANTEGAZZA.

† 1630. F. STEPHANUS MANTEGAZZA Insuber Mediolanensis patria, professione verò conventus S. Eustorgii alumnus seculo XVII ineunte jam clarebat pietate disciplinaque regulari commendatus. Hic furente per Italiam anno MDCXXX epidemiæ viru & æstu, cum mira sanctitatis & innocentiæ fama, magno & Fratrum luctu, peste sublatus in cœlum evolavit, cujus adhuc apud suos clara caraque viget memoria. Meminit Picinellus Athen. Mediolanen. p. 498. Erga passionem Christi miro affectu ductus, permissione superiorum accepta iter Hierosolimitanum suscepit, cum sodali sibi a tirocinio conjunctissimo, & cum eximiis ordinis Minorum religiosis, qui in sanctis illis locis res sacras administraturi pergebant, & nave Venetiis conscensa anno MDC die VII septembris, exinde jam Mediolanum redierat anno MDCI die XXVIII maii. Reversus vero diarium sui itineris scripsit ac edidit hoc titulo:

Relazione tripartita del viaggio di Gierusalemme, nella quale si raccontano gli auvenimenti dell' autore, l'origini, e cose insigni de' luoghi di passaggio visitati, con una sommaria raccolta delle indulgenze e preci solite acquistarsi e farsi nella visita di ciascun loro, Mediolani, Hæred. Pacifici Poresii & Joan. Picaglia 1616 in 4 pp. 476. Extat Parisiis in Regia O 1275.

Quidam volunt illud idem opus a Gaspare Carcano sacræ theologiæ magistro recognitum & emendatum iteratis typis ibidem prodiisse anno 1660 in 4. Quod mihi difficile probatur. Cum enim iste Carcanus ejusdem Eustorgianæ domus sodalis, unus ex censoribus primæ editionis fuerit, cui & nomen suum inscripsit prima novembris MDCXV, non videtur ad annum 1660 vitam produxisse: unde vel error est in anno notato hujus alterius editionis, vel ejus editor alter est a Gaspare Carcano, qui primam approbavit: vide supra ad 1615 *Gaspar Carcano*.

Huic Stephano scriptori dicam inscribit Alva Sol. Verit. Rad. 316, col. 2068, quasi non fideliter retulerit p. 461 titulum orationis, quæ dicitur in domo S. Annæ. Verum intima quæ semper illi fuit cum primoribus ordinis Minorum, præsertim locorum Terræ Sanctæ custodibus familiaritas, non sinit ut aliter ab eo relatus putetur, quam in libellis tum Hierosolymis usitatis haberetur. Revera in libello cui titulus, *Peregrinatio totius terræ sanctæ*, in incunabulis typographiæ edito in 16, quem Parisiis in Regia O 1551 vidi ac legi, ac quem a Franciscano editum conjectu proclive, non aliter titulus ille legitur, quam apud nostrum Stephanum sic: *Item domus Joachim & Annæ, qua nunc est ecclesia B. Annæ, in qua B. V. Maria fuit nata*. Nec est quid amplius.

F. THOMAS CINIUS.

F. THOMAS CINIUS Etruscus Pistoriæ natus, & ibidem ordinem amplexus, florebat circa MDCXXX. Scripsit ac edidit * 1630.

Cœlum Ecclesiasticum, seu tractatum de septem Ecclesiæ sacramentis, Florentiæ.

Et hic scriptor non aliunde mihi cognitus est, quam ex Indice quodam auctorum nostrorum, qui in materia canonica & morali scripserunt, mihi Roma misso, cui non certa fides, nisi Pistorienses curiosi lucem majorem afferant & hîc addant.

F. THOMAS DE TORRES.

F. THOMAS DE TORRES Hispanus Matriti natus, adolescens humanioribus litteris optime instructus in sanctæ Mariæ *de Atocha* regio conventu F. Bernardo de Lerma tum priore professionis vota nuncupavit. Exinde Complutum missus sacris litteris incubuit adeoque feliciter, ut gymnasii Gregoriani Pinciani sodalis anno MDLXXXIII fuerit aggregatus. Philosophiam abinde ac theologiam prælegit in provinciæ suæ variis locis, tanta verò 1630.

sui nominis fama, ut eum magister ordinis F. Hieronymus Xavierre Lovanium mittendum duxerit, qui studii nostri in ea academia generalis primarium regentem ageret. Eo pervenit anno MDCVI, ac per tritos scholæ agones ac gradus magisterii meruit infulas, quibus ille decoratus est anno MDCVII, ac non multo post ad collegium sacræ facultatis strictius ascitus, & ut in Hallis (scholas publicas sic vocant) e superiore loco doceret, honorario extra ordinem ab Alberto archiduce Belgarum principe conductus. Quo munere septem circiter annos summa laude, summo auditorum concursu & proventu functus est, eoque tempore inter discipulos feliciter habuit tum juvenem ac nondum ordini addictum nostrum Joannem Poinsot postea a S. Thoma nuncupatum Olissiponensem, de quo postea ad 1640 eximium ordinis decus. Semper in Belgio Lovaniique præsertim maximo in honore habitus est & pretio, ob integros mores, regularis disciplinæ studium, ac parem cum profundiori conjunctam eruditione modestiam, tam apud suos & domesticos quam apud extraneos & aulicos. In comitiis ordinis MDCXI Parisiis celebratis affuit Inferioris Germaniæ diffinitor delegatus etsi extraneus, nec modicam in celeberrimo hoc orbis litterarii theatro laudem eruditionis reportavit, cum sub eo præside noster Hyacinthus Chocquetius Belga de quo postea ad 1645 publicas & solemnes sustinuit conclusiones. Sub finem anni MDCXIV Belgio relicto, ac ad suos Hispanos reversus, (ætatis tum quinquagesimum agebat) Zamorensis primum prior, tum & sui nativi S. Mariæ *de Atocha* conventus præfectus est, quo in munere tantam sibi apud omnes conciliavit æstimationem, ut Philippus III rex catholicus eum ad Ecclesiam SS. Assumtionis *de Paraguay* novi orbis promovendum elegerit xx aug. MDCXIX. Probatus a Paulo V xxx martii MDCXX consecrationisque subinde accepto munere, ad sedem suam eodem anno pervenit; eamque optimis institutis ornavit ad annum MDCXXVI, quo XXI aprilis sic petente Philippo IV ad Tucumanam in eadem Indiarum occidentalium regione translatus est Ecclesiam. Hanc ille pari studio & caritate regebat, at dum Limam ad concilium provinciale vocatus properaret, in itinere lethali synocho sublatus est Chuquisacæ anno MDCXXX, ibidemque apud nostros sepultus. Ejus meminerunt Guillelmus noster Seguier in *Laurea Belgica* I. P. Dec. 2 n. 2, Fontana in *Theat.* qui emendandus cùm in duos dividit, alterum *de Tonnes* corrupte dictum, alterum *de Torres* qui unus & idem est Thomas noster, Ghilbertus de la Haye in sua *Bibl. Belgo-Domin.* Ægidius Gonçalez Davila *Theat. Eccles. de las Indias* T. II in episcopis Paraguayanis, & Tucumanis, & ipse ex superioribus emendandus, Nicolaus *du Toict* S. J. Insulensis, at qui Hispane dici maluit *del Techo* in *Historia provinciæ suæ Paraquariæ* p. 161. *Divini ingenii virum* ab Erycio Puteano dici epistola ad magistrum ordinis F. Augustinum Galaminium testatur Seguierius citatus, sed qua Epistolarum centuria illa habeatur nondum mihi occurrit, ut nec an Thomas hic quidpiam typis ediderit, sed ejus servantur MS & ab eruditis in pretio habita

Commentaria de gratia & de incarnatione, Duaci & Gandavi.

Item de sacramentis, Duaci & Lovanii. In cod. Lovan. fol. charta sic legitur: *Commentariorum F. Thomæ de Torres ord. Prædicatorum in III P. D. Thomæ Sum. theol. a. q. 1 ad q. 82 inclusive, quæ publice dictavit in Hallis anno 1611 inchoat. die 10 jan. quæ sub illo excepit scripsitque F. Andreas de Turri de Lucemburgo conv. Lovan. ord. Prædic. Prologus: Duo male fecit populus meus.*

F. ANGELUS FIORILLO.

F. ANGELUS FIORILLO Siculus patriaque & professione Neapolitanus, cujus frequenter meminit Vallius in Compendio legendus pagg. 337, 351 & 352, florebat adhuc anno MDCXXXI quo scripsit hoc titulo: 1631

Ortus & progressus SS. Rosarii centuriæ quinque, ab anno MCCXV ad annum MDCXXXI. Extat editus cum Alani de Rupe Psalterio B. M. V. Neapoli 1631 in 8. Antea jam prodierat Venetiis 1565 in 8, quæ editio Romæ in Casanatensi.

F. AUGUSTINUS DU PAZ.

F. AUGUSTINUS DU PAZ Gallus Armoricus patria & professione Redonensis vergente seculo XVI jam clarebat, de quo sic legitur in actis congregationis Gallicanæ Turonis MDLXXX: *Assignamus conventui & studio Parisiensi F. Augustinum du Paz.* Sacræ theologiæ lauream adeptus est in Nannetensi forsan universitate, conventui verò Redonensi præerat prior anno MDXCII, ac demum diem obiit in Kimperlænsi XXIX decemb. MDCXXXI, fuitque in Ecclesia sepultus. Sic ex archivis conventus Redonensis me monuit F. Renatus Chale prior Redonensis epistola data quinta sept. MDCCIX. Vir fuit diligens & laboriosus, ac rebus Armoricis illustrandis pro virili incubuit. Etsi autem eorum quæ in ipso erant, nihil omiserit, ut opus de quo mox accuratius prodiret in lucem, archiva quæcumque provinciæ lustrando, qua privata, qua publica, quod tamen plura ipsum fugerint monumenta, quæ unus omnia conquirere non potest, se illud solum veluti tentamentum quoddam exhibere ingenue fatetur, quo alii utantur, quibus & otii plus, & plus etiam auctoritatis & auxilii in eruendis rudera antiquorum fragmentis, familiarumque illustrium instrumentis, ex quibus absolutum opus aliquando perficiatur. Qua sincera protestatione præmissa nihil vel parum ei nocet augusti Armorici senatusconsultum solemne, quo ne quis eo opere in probandis familiæ suæ stemmatibus uteretur interdictum, quæ nec fuit mens auctoris. Scripsit itaque & edidit † 1631

1. *Histoire genealogique de plusieurs maisons illustres de Bretaigne, enrichie des armes & blazons d'icelles, de diverses fondations d'abbaies & de prieurez, & d'une infinité de recherches ignorées jusqu'a ce temps, & grandement utiles pour la connoissance de l'histoire. Avec l'histoire cronologique des eveques de tous les diocèses de Bretagne*, Parisiis, Nicolai Buon 1619 in fol. pp. 862.

2. *Genealogie de la maison de Rosmadec, & de la maison de la Chapelle*, Redonis 1629 in 4. Extat Parisiis in Regia L 1077.

3. *Histoire genealogique de la maison de Leon*, MS. Extat inter manus D. Lobineau monachi Maurei.

4. *Genealogie de la maison de Molac*, Redonis 1629 in 4.

Alia duo volumina operi primo adjicienda promittebat his titulis:

1. *L'Histoire genealogique de nos rois, ducs & princes de Bretaigne, & des maisons descendues de cette antique & illustre souche, avec deux amples traitez, le premier des grands offices de la maison ducale, & des seigneurs qui les ont successivement possedez: le second une histoire de l'Eglise Britannique contenant la vie & les gestes des Saints, & la succession des eveques & prelats de cette province.*

Sec. XVII. 2. *Histoire genealogique des maisons illustres de Bretaigne, dont il n'est point parlé dans le premier ouvrage.*

Hæc autem auctoris proprio pugno scripta, & collectanea seu adversaria omnia auctoris, ferunt in nobilis cujusdam Armorici potestatem venisse, qui sumptus editionis suffecturum se præstabat, at a quo jam nulla spes est nequidem ordini restituenda. Augustini nostri cum aliqua laude meminit nuperus Rerum Armoricarum scriptor Asceta Maureus D. Guido *Lobineau*, ei fassus fuisse ingenium acre ac dilucidum, nullis occupatum præjudiciis, veri solius amans, nec sibi ipsi parcens, ab opinione etiam propria recedere paratum, ubicunque veritas illuxisset. Sic in præfatione *Histoire de Bretagne* 1707.

F. BLASIUS DEL DIA MENDIETA.

1631. F. Blasius del Dia Mendieta Hispanus Cordubensis patria & professione adulto floruit apud suos seculo XVII, ac teste Antonio in Bibl. Hisp. scripsit ac edidit

Quilates del oro de la religion, Cordubæ 1631 in 8. Quod Latine sonat, *De dignitate status religiosi.*

F. DANIEL BUCRETIUS.

1631. F. Daniel Bucretius sic enim Latine suum expressit reddiditque Germanicum agnomen *Reind-Fleich*, quod Latine *Caro bovina* seu *Bubula* significat, Græceque commodius Βουκρέτιος a βοῦς & κρέας exprimitur, patria Vratislaviensis erat & Silesius ingenuis honestisque parentibus, avo scilicet atque parente ipso medicam iatricamque artem in patria cum laude professis, quam & ipse postquam adolevit amplexatus erat, litteris humanioribus optime jam institutus. Cupidus autem majoris adipiscendæ artis peritiæ, clariores in orbe professores audire adireque decrevit, patriaque relicta Patavium petiit, ubi celeberrimum Adrianum Spigelium ejusdem facultatis anatomiæ professorem auscultavit sibique devinxit, seu morum ingenuitate & suavitate, seu mira discendi felicitate & ardore. Quem adeo tanti fecit adamavitque Spigelius, ut affinem eum habere, sibique connubiali puellæ hæredis suæ vinculo constringere voluerit, cujus etiam fidei moriens & amicitiæ, quæ prælegerat posteritatique paraverat edenda medicinæ artis & anatomiæ, credidit & commendavit opera. Bucretius mortuo Spigelio, dum ejus anatomiam prælo pararet, lauream in eadem facultate & academia Patavina summo omnium plausu consecutus est, solemnique ordinum Academiæ conventu & apparatu die lunæ mensis junii XXII anni MDCXXVI Johannis Cornelii ducis Veneti anno tertio, a Cæsare Cremonino philosophiæ ordinariæ primario professore & promotore, doctoris philosophiæ ac medicinæ donatus est insignibus, quod authenticæ testantur ei concessæ, mihique in membranis visæ ac servatæ litteræ publicæ. Patavio mox dicendi avidus & lustrandi orbis Romam profectus est, ubi religionis majestate pulsus & sanctitate, Deo certe intus irradiante, quam a parentibus hauserat in patria protestantium Anabaptistarumque sectam abjecit, ut Romanam amplecteretur & catholicam. Roma discedens Venetias petiit, ubi Spigelii sui manibus & votis obsecuturus, anatomica illius in lucem emisit opera hoc titulo:

Adriani Spigelii Bruxellensis equitis D. Marci olim in gymnasio Patavino anatomiæ & chirurgiæ professoris primarii, De humani corporis fabrica libri X cum tabulis LXXXXVIII ære incisis elegantissimis, nec antea visis exornati, serenissimo Joanni Cornelio duci dicati opus posthumum. Daniel Bucretius *Vratislaviensis physicus & medicus doctor, jussu auctoris in lucem profert. Item Julii Casserii Placentini olim in gymnasio Patavino anatomiæ & chirurgiæ professoris celeberrimi tabulæ anatomicæ LXXVIII omnes novæ nec visæ.* Daniel Bucretius *Vratislaviensis philosophiæ & medicinæ doctor XX quæ deerant supplevit tabulas, & omnium explicationes addidit.* Odoardo Tiatello *Bononiensi figurarum delineatore, &* Francisco Vallesio *Veneto Grypta & Scalptore*, Venetiis, Evangelistæ Deuchlai 1627 in fol.

Postea in Galliam venit clariores experturus, auditurusve medicinæ anatomiæque Parisiensis academiæ professores: quam certe tunc publice tractabant viri clarissimi Joannes Riolan Parisinus Riolani Ambianensis filius, Gilbertusque Puylon. Hos ergo Bucretius audire aggressus est, eorumque facile sibi comparavit animos, Riolani præsertim anatomicam, quam deperibat profitentis, cui familiarissimus fuit. At ille nuper e Lutherano catholicus, ut erat optime erga fidem Ecclesiæ affectus salutisque æternæ solicitus, anteactæ tædio vitæ, variis intus agitabatur animi cogitationibus, secessumque meditabatur e seculo. Quod ille consilium apud confessarium (is fuit F. Joannes *Rozier* Aquitanus nostri ad S. Honoratum conventus, salutis animarum si quis unquam ardentissimus, quo postmodum actus zelo, Goam & Indias profectus est, ubi & pro Christo animam posuit) in quem forte inciderat, aperuit. Cujus non ut Riolanus autumavit ac scripsit interioris Bucretii animi omnino nescius, excitatus inductionibus & visionum interminationibus, sed æquis sincerioribusque rationibus ordinem amplexatus est: in eodemque quo tunc agebat *Rozier* confessarius nuper erecto, receptus est, vesteque donatus anno MDCXXVIII, probationisque stadio persoluto professus, in manibus F. Joan Bap. Carré Sebusiani tunc prioris die XXV april. MDCXXIX ætatis tunc annorum XXIX: & lustrico gentilique posito nomine & agnomine F. Joannes a S. Thoma deinceps in religione vocatus, pie admodum & religiose non anno plus ab inde dimidio cum biennio vixit integro. Nempe cum non domi tantum ægros ille curaret & domesticos, sed jubente præside foras erumpere, secularariumque & magnatum adire in urbe domos & palatia decumbentium & infirmorum, aliorum longe solicitior valetudinis quam suæ, populari morbo contactus ibidem extinctus est ætatis anno XXXI, Christi MDCXXXI die decima sept. in eadem ecclesia sepultus ad diaconatus ordinem evectus, nondum sacerdotio consecratus. Cæterum in claustro vitam producere temporalem servareque parum ille curavit, sed ad æternam semper anhelavit, ordinisque mores & instituta imbibere & assequi studuit. Varia post se reliquerat moriens ad iatricam, anatomicam, botonicamque praxin & notitiam spectantia collectanea, tractatulos, & schediasmata: sed quæ suorum theologiæ addictorum incuria vel perierunt, vel extraneis peritis concessa. Videndus de Bucretio citatus supra Joannes *Riolan* medicus Parisiensis T. I operum suorum Paris. 1649 apud Gasp. Meturas editorum lib. I c. 6 fol. 35 *De anthropographia.*

F. EVANGELISTA ROSIS.

F. Evangelista Rosis de Aquila, vir gravis & theologus eruditus seculo XVII jam adulto florebat, scripsitque ac edidit 1631

Examen generale pro ordinandis confessariis: una cum tractatu de usura, simonia, & restitutione, Æsculi 1631 in 8.

Extat Romæ in Casanatensi. Sic me monent memoralia Roma recens ad me missa.

F. FRANCISCUS LERMA.

1631. F. Franciscus Lerma Romanus conventus Sanctæ Mariæ ad Minervam alumnus, Ecclesiastes sua ætate tota Italia nominatus, qui & pluries coram summo pontifice Clemente VIII e sacro suggestu oravit, cujus & mentio est in actis cap. gen. Pinciæ anno MDCV habiti, in quo ejus magisterium approbatur, obiit anno MDCXXXI. Ejus cum laude meminit Fontana in Prov. Rom. p. 359, & ex eo Prosper Mandosius Bibl. Rom. cent. v n. 20. Scripsit prælo dignos

Sermones quadragesimales & de Sanctis. Qui MSS in Bibl. dictæ suæ domus nativæ servantur.

F. GREGORIUS DE AUGUSTINO.

1631. F. Gregorius de Augustino Siculus Panormitanus Baccalaureus claruit anno MDCXXXI scripsitque teste Antonino Mongitore in *Bibl. Sic.* quem hîc excipimus

1. *Decade terza dell' Historia di Sicilia, overo supplemento all' historia di Sicilia di F. Tomaso Fazello.* Archetypum manu auctoris scriptum in fol. servatur Panormi in bibliotheca conventus S. Citæ. Hanc historiam laudat Jo. Maria Amatus *in notis ad orat. primam pro studiis collegii Panorm.* num. 114, etsi ex typographi incuria Augustinus de Gregorio vocetur.

2. *Vita del B. Pietro Geremia Palermitano dell' ordine de' Frati Predicatori.* Hanc MS citat Jo. Bap. de Franchis in *vita ejusdem* pag. 9.

3. *Discorso intorno alla divisione del regno di Sicilia, nel quale si tratta con autorità del vecchio e nuovo testamento, con testimonii di SS. Padri, con esempi e similitudini quanta utiltà apporta l'unità, e quanto danno caggiona la divisione nelli regni.* MS in 4 extabat apud Ant. Mongitore laudatum anno 1706.

F. HIERONYMUS DE FLORENTIOLA.

1631. F. Hieronymus de Florentiola Italus Placentinus a Rovetta laudatur ad 1631, diciturque in conventu Mutinensi primarii theologiæ lectoris munere aliquando functus, tum B. Virginis cultui per rosarium promovendo totus incubuisse, ac scripsisse

Un libretto del rosario, e del modo di meditar suoi misteri.

Un altro per eccitar la divozione ed il fervore del spirito.

Ubi verò quandove editi sint, silet de more.

F. JOHANNES RAVOTTI.

1631. F. Johannes Ravotti Pedemontanus, seculo XVII jam adulto florebat, scripsitque ac edidit hoc titulo:

Centones de celeberrima D. Thomæ translatione, de judiciali Christi redemptoris adventu, de Deo auctore gratiæ, ex Virgilianis hemistichiis concinnati, Venetiis, 1631 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi, ut me monent memorialia Roma recens mihi missa.

F. LUCAS CASTELLINUS ÆMILIUS.

1631. F. Lucas Castellinus Æmilius Faventiæ nobili loco natus, & ibidem ordini ascriptus, vir magnarum partium, theologus celebris, nec minus in jure canonico præstans in consiliis dandis promptus, in agendis æque expeditus, ideoque ad superiora ordinis munia evectus, procuratoris simul & vicarii generalis ordinis F. Seraphini Sicci socius jam erat anno MDCXI, quo ejus magisterium in actis cap. gen. Parisiis sub magistro generali F. Augustino Galaminio coacti fuit approbatum, anno verò sequenti MDCXII Sicco ad clavum naviculæ Dominicanæ admoto, eidem in munere procuratoris generalis suffectus est, quod septemdecim annis cum laude sustinuit summis pontificibus & senatui purpurato gratus & acceptus, interea etiam in Sapientia Romana primarius theologiæ professor, & sanctæ inquisitionis universalis qaalificator, ut aiunt, & collega. Vicarius generalis ordinis ab eodem Sicco visitationes suas obeunte non semel Romæ constitutus est, quod etiam officium a morte Sicci XXIV septemb. MDCXXVIII defuncti jubente Urbano VIII gessit ad sequens capitulum generale MDCXXIX: tumque eodem pontifice volente etsi reluctans Catacensem infulam induere coactus est. Catatium urbs parva est Calabriæ ad Albim amnem in edito monte sita quam consecratione ab Antonio Barberino cardinali S. Onuphrii ex ordine Minorum Capucinorum assumto accepta Romæ VII nov. MDCXXIX, continuo invisit, dumque sponsam suam omni cura ac solicitudine ornare satagit, decimo quarto post mense scilicet januario MDCXXXI superis animam reddidit corpore in sua cathedrali sepulto. Hæc ejus opera, quæ etiam Allatius enumerat in *Apib. Urban.*

1. *De electione & confirmatione canonica pralatorum quorumcumque præsertim regularium tractatus, in quo difficultates enatæ, quave oriri possunt circa electionem, postulationem, confirmationem, provisionem, institutionem eorumdem, sacrarum canonum, summorum pontificum, conciliorum thesauris, decisionum Urbis tribunalium monumentis, theologorum, jurisperitorum placitis, compendiosa dilucidaque brevitate illustrantur*, Romæ, Hær. Barthol. Zannetti 1625 in fol. pagg. 504. Pag. 339 hujus operis *volumen alterum quæstionum selectarum regularium quam primum typis committendum* promittebat, an promissis steterit hactenus mihi incompertum.

2. *Tractatus de certitudine gloriæ sanctorum canonizatorum, sacrarum scripturarum, pontificum, conciliorum, SS. Patrum, celeberrimorum doctorum monumentis locupletatus &c.* Romæ Guilielmi Facciotti, & Octavii Ingrillani 1628 in fol. pp. 497. Hæc duo opera extant apud nostros ad S. Honoratı.

3. *De inquisitione miraculorum in sanctorum martyrum canonizatione*, Romæ Joan. Mascardi impensis Jo. Pauli Castellini J. U. D & protonotarii apostolici 1629 in 4 pp. 332. Extat Parisiis in Regia E 3045, & Romæ in Casanatensi.

4. *De dilatione in longa annorum tempora magni arduique negotii canonizationis sanctorum Elucidatorium theologicum*, Neapoli, Octavii Beltrani 1630 in 4. Extat in Regia E 3046, & in Casanat.

5. *Disputationes theologicæ, in quibus selectæ difficultates de sacramentis, præsertim de certa qualitate verborum formæ sacramenti pœnitentiæ, ejusdemque fructu & administratione.* Prælo paratum habebat, an ediderit mihi incompertum.

F. MARCUS DE SAAVEDRA.

F. Marcus de Saavedra Hispanus ex *Villamayor* tractus Velensis ortus, conventus S. Crucis de *Villaescusa* professus, desiderio christianæ religionis promovendæ ductus, & animarum ad fidem adducendarum, ex Hispania junior adhuc & diaconus tantum anno MDCXXIII in orbem no- 1631.

Sec. XVII. vum & Mexicanum regnum trajecit, Mexicique sacerdotio inunctus, inde Philippinas ad insulas navigavit; ubi miræ sanctitatis, austeritatis, virtutumque omnium odore fragrantem vitam duxit, innumerosque in Indorum infideliumque conversione per amplissimam Novæ Segobiæ regionem alacriter pro Christo labores tulit & ærumnas. Quibus tandem attritus gravi longaque decubuit infirmitate, vitamque innocentissimam pretiosa in conspectu Domini morte cumulavit & coronavit anno MDCXXXI die VI januarii. De quo legendus noster Aduartus Hist. prov. Philipp. lib. 2 cap. 42 p. 271, ubi addit scripsisse

Arte para aprender la lengua de los naturales de la Nueva Segovia, quam ille callebat egregie, & utilius & compendiosius quam aliàs illo suo libro docet:

Sermones de todo el año en decha lengua.

F. THOMAS BOTTINI.

1631. F. THOMAS BOTTINI Etruscus Lucæ ortus, & in patria ordinem professus adulto jam seculo XVII florebat, scripsitque ac edidit

Memorie dell' origine, e progressi delle monache di san Paolo d'Orvieto dell' ordine di san Domenico, Urbeveteri 1631 in 12.

Extat libellus Romæ in Casanatensi. Sic me monent memorialia Roma mihi recens missa.

F. VINCENTIUS GIANCARDO.

1631. F. VINCENTIUS GIANCARDO Panormi insulæ Siciliæ urbe principe natus anno MDLXX, adolescens acris ingenii, & humanioribus egregie instructus litteris, ordini nomen dedit in patria, in domo S. Dominici dicta anno MDLXXXV. Quem ab initio tirocinii hausit pietatis & disciplinæ regularis spiritum, reliquum vitæ & ad mortem usque inviolatum summo sodalium exemplo servavit. Nec minus studio & eruditione claruit in scholis, in quibus ita emicuit inter æquales, ut nondum sacerdotio inauguratus ætate deficiente, ad docendam in lyceo Panormitano philosophiam admotus fuerit, ad tradendam ibidem theologiam succedentibus annis institutus. Quindecim annos hoc munere functum volunt, adeoque per solitos agones lauream magisterii meruisse. Ea jam decoratus erat, cùm Romæ in comitiis ordinis annò MDCVIII habitis gymnasii Panormitani regens datus est ad triennium. Tanto verò auditorum non sodalium solum, sed & extraneorum concursu & fructu schola ejus frequentata est, ut longe lateque nomen ejus inclaruerit: præsertim cùm plures ex ejus discipulis ad infulas episcopales promoti, si quid scirent, ac valerent, totum post Deum ei se debere palam gloriarentur. E regimine scholarum ad conventuum regimen assumptus est. Domus suæ S. Dominici Panormitanæ quater priorem egisse dicunt. Anno MDCXV in comitiis ordinis Bononiæ habitis sedit pro sua provincia diffinitor. Ter etiam ejusdem priorem provincialem præfuisse addunt. Hoc munere fungebatur anno MDCXVIII, quo titulo comitiis ordinis Olissipone habitis affuit. In sua verò Sicilia constitutus, tantam sibi a doctrina, prudentia in consiliis, promta & expedita dubiorum difficillimorum solutione existimationem peperit, ut ad eum omnes, populares & magnates tanquam oraculum adirent. Eum pluries Philibertus Siciliæ prorex, & dux Feriæ Mediolani gubernator consilii causa convenere. Idem dicunt de sancti officii quæsitoribus & qualificatoribus ut vocant in ea Insula. Ut verò suavissimo erat convictu, omnes, non solum principes, sed & plebeios ea excipiebat humanitate & mansuetudine, ut ad se accedentium corda sibi mox devinciret, & ut suæ sententiæ acquiescerent, persuaderet. Quoad mores privatos absolutum fuit religionis exemplar, integer vitæ, orationi deditus, silentii jejuniorumque juxta leges observator rigidus, in adversis constans, inter laudes modestus, omniumque virtutum choro ornatus, quandiu in vivis fuit, apud suos effulsit. Provinciam Siciliæ moderabatur adhuc anno MDCXXXI, suasque visitationes sedulus agebat, ubi verò Catanam pervenit, febri correptus post paucos dies sanctissime uti vixerat devixit die quarta decembris ætatis LXI. Insignis est ejus memoria in actis cap. gen. Romæ anno MDCXLIV habiti inter eos qui cum sanctitatis fama obierunt. Ejus cùm laude meminerunt Rochus Pirrus in Notitia Ecclesiæ Catan. p. 86, Marchesius *Diario Domenicano* T. VI p. 159. Videnda etiam Oratio Funebris, quam in ejus exequiis Panormi in nostra S. Zitæ ecclesia summo apparatu celebratis, habuit Johannes Baptista Cristadorus ordinis Minorum orator facundus & elegans, qui & eam prælo dedit Panormi anno 1632. Denique & Antoninus Mongitore Bibl. Sic. p. 286 eum inter scriptores Siculos recenset, ceu qui hæc edenda reliquerit:

Decisiones ac definitiones casuum memorabilium, quæ in sancti officii tribunali ad examen revocatæ sunt.

Tractatus philosophicos, theologicos, & canonicos.

Mauritius de Gregorio in suo libro *Condottiera de' Predicatori* inscripto, Vincentii nostri scripta citat *super primam Secundæ & secundam Secundæ S. Thomæ.*

F. ANTONIUS DE PEÑARANDA.

F. ANTONIUS DE PEÑARANDA gente Hispanus, ortu villæ de *Lobon* in Bæturia vulgo *Estremadura* natus, in Americam forte translatus adolescens, anno MDCV die secunda decemb. habitum ordinis induit in conventu Limensi SS. Rosarii. Tirocinii studiorumque curriculo peracto, sacræ scripturæ sanctorumque Patrum lectioni ita se totum dedit, ut in eo genere summus haberetur. Quare & scripturæ cathedram est apud suos Limæ consecutus, & Prædicatoris generalis novi conventus S. Mariæ Magdalenæ Limani nomine, gradu, tituloque decoratus, quo munere magno populorum & confluxu & fructu functus est. Præfuit prior variis provinciæ locis atque præcipuis, Limensi utrique, & Panamensi, capituli etiam generalis proxime futuri electus & proclamatus diffinitor anno MDCXVII septembris XXX, quo tamen non pervenit etsi ea ratione in Hispaniam navigasset, & Olissipone MDCXVIII in feriis Pentecostes de more celebratum fuerit. Exinde magisterii laurea insignitus, & qualificator sancti officii tribunalis assumtus, bonorum operum clareque gestorum meritis plenus in conventu suo Limensi devixit inter MDCXXXII & MDCXXXVII. De quo videsis F. Joannem Melendez in *Histor. prov. Peruanæ* T. II lib. I c. 14, & lib. IV cap. 1, & T. III lib. I c. 25. In Europam appulsus properans ut diximus ad cap. gen. edi curavit a se recitatos 163[illegible]

Panegirico del san Padre nuestro Dominico.

Panegirico de san Tomas de Aquino. Sic dictus Melendez.

F. ARCHANGELUS

F. ARCHANGELUS MANSUETI.

† 1632. F. ARCHANGELUS MANSUETI Venetus anno MDCXXXII florebat in provincia S. Dominici Venetiarum, idem ut videtur cujus magisterium in actis cap. gen. Mediolani MDCXXII habiti approbatur, cujus & inter scriptores meminit Cherubinus Torni pluries laudatus in suis memorialibus. Scripsit ac edidit

Del rosario della Madonna santissima, Venetiis 1628.

Archiconfraternità del nome di Dio frutto gloriosissimo fra gli gloriosi del padre S. Domenico, ove si spiega la sua fondatione, fine, progresso, effetti, indulgenze, privilegi, rosario, prerogative, e maraviglie, Venetiis, Petri Maria Bertani 1632 in 8 pp. 286. Extat Parisiis in Regia E 2839.

Tum prædicatoris generalis titulis & honoribus eminebat, monetque in præloquio hanc esse alteram editionem a se auctam, cùm primam ante quatuor annos in lucem emisisset.

F. DOMINICUS PARIS.

1632. F. DOMINICUS PARIS Gallus patria Tullensis & professione, ibidemque novitiorum institutioni præfectus circa annum MDCXXXII, non multum postea religiosissima morte piissimam vitam finivit. Scripsit

Commentaria quædam ascetica.

Quæ MS apud nostros Parisienses ad S. Honorati servantur.

F. FRANCISCUS MAGDALENUS CAPIFERREUS.

1632. F. FRANCISCUS MAGDALENUS CAPIFERREUS Romanus, ex antiqua & nobili Magdalenorum familia Ursinis conjuncta & affini oriundus, adolescens ordinem præclaris dotibus ornatus amplexus est in conventu S. Mariæ ad Minervam. Mox veræ pietati litterisque operam adeo navavit egregie, ut nondum sacerdotii ætatem adeptus, artes apud suos & theologiam professus fuerit & docuerit. In concionibus habendis strenuus fuit & facundissimus, peritissimisque suæ ætatis merito annumerandus. Tanta sanctimonia & eruditione enituit, ut ad publica & privata munia assumptus, nusquam vacandi locum habuerit. Collegii Græcorum jam rector erat, Græcæque juventuti instituendæ ac moderandæ incumbebat, cùm anno MDCXV a Paulo V secretarius congregationis Indicis allectus est & dictus, eodemque anno a cardinalium S. R. inquisitionis congregatione jussu pontificis magisterii laurea donatus, eoque titulo acceptatus, ut aiunt, in cap. gen. Bononiæ eodem anno celebrato. Prior etiam suo nativo conventui præfuit, & tandem provinciæ Romanæ prior provincialis assumptus, quo titulo cap. generali Romæ MDCXXIX interfuit: eoque in munere autoritate Urbani VIII ultra statutum perseverans, in eodem benignitate, humilitate, vigilantia erga alios, erga se contra rigiditate, legumqueque nostrarum observantia severiori clarus, pridie idus sextiles maximo omnium luctu extinctus est Perusii anno æræ christianæ MDCXXXII. Solemniter ei parentarunt conventus omnes provinciæ, in primis Tiphernas, in quo & orationem Latine habuit funeralem Henricus Giensonius S. J. quam prælo mandavit F. Michael Rainutius ibidem supprior, Perusiæ, Petri Thomasii 1632 in 4 pp. 11, ac F. Nicolao Magdaleno Capiferreo Francisci germano fratri S. T. M. & conventus ad gradus Viterbii priori nuncupavit. Extat Parisiis in Bibl. Mazarin. tum in Regia H 1723. Francisci hujus nostri nomine editus est

Elenchus librorum omnium tum in Tridentino, Clementinoque indice, tum in omnibus aliis sacræ Indicis congregationis particularibus decretis hactenus prohibitorum ordine uno alphabetico digestus, Urbano VIII nuncupatus, Romæ, Cameræ 1632 in 12. Est & altera editio aucta, ibidem 1648 in 8: in Regia Q 764. Ibidem extant *Librorum post indicem Clementis VIII prohibitorum decreta omnia hactenus edita*, Romæ, Cameræ 1624 in 8 pp. 119.

Ejus cum laude meminerunt Allatius in *Apibus Urbanis*, Fontana in *Theatro* pag. 403, & in *Monument.* pag. 588, & in *Prov. Rom.* pag. 86, Capitulorum general. Acta Bononiæ 1615 fol. 25 b. & Romæ 1650, inter eos qui sanctitatis cum fama obierunt pag. 100.

F. HIPPOLYTUS MARIA ZOCCA.

F. HIPPOLYTUS MARIA ZOCCA Ligur Savonensis patria & professione sacræ theologiæ lector sodalium suorum priorem agebat Mutinæ anno MDCXXXII, quo scriptam a se in gratiam patriæ typis edidit * 1632.

Apparizione della Madonna santissima di Misericordia di Savona, Mutinæ, Juliani Cassiani 1632 in 4 pp. 73. Extat Parisiis in Regia H 1351.

Ejus meminit Oldoinus in Athen. Ligust. *Rocca* aiτι *Zocca* nuncupans errato forte typorum.

F. HYACINTHUS VALLEJO.

F. HYACINTHUS VALLEJO, *a Sancta Cruce* etiam nuncupatus, Aragonus, theologus egregius, & primi nominis ecclesiastes, Isabellæ Claræ Eugeniæ Belgii principi fuit a sacris concionibus, a cujus morte ad suos reversus apud illos reliquum ævi transegit. Priusquam Belgium accederet, præclara ingenii sui specimina Neapoli dederat. Ejus meminit Antonius *Bibl. Hispana*: at longe accuratius noster Ghilbertus de la Haie Bib. Belgo-Dom. MS, ubi hæc ei asseruntur opera: * 1632.

1. *Ejercicio quotidiano del SS. rosario para los hermanos de su santa confradia*, Oscæ 1635 in 16.

Latine verò sequentia solum MS:

2. *De Deipara super* Ave maris stella *ad singulos versus.*

3. *Postilla evangelica in totum annum & ferias quadragesimales applicata Eucharistiæ sacramento, & orationi XL horarum.*

4 *Conciones super psalmum* Dominus regit me *&c. de Eucharistia.*

5. *Vita S. Ursulæ & sociarum per modum concionum super aliquot versus psalmi*, Eructavit cor &c.

6. *Historia concilii Tridentini.*

7. *De statu matrimonii cum vitiis sanctorum conjugatorum*, Tomis duobus.

8. *De auxiliis.*

9. *Politica catholica.*

10. *Apologia pro I[illegible]diarum defensione.*

11. *Apologia adversus rationale theologicum Nicolai Videlii ministri heretici Gebennensis, quicum Gebennæ disputavit anno* MDCXXVII, *eo missus cum principe Portugalliæ D. Ludovico ab Urbano VIII ob fidei negotium.*

12. *Conciones [illegible] partim encomiasticæ, partim funebres, quas aut Neapoli aut in Hispania habuerat.*

Omnia MS, quæ jam fere ultima manu limata ac prælo parata habebat auctor, dum Bruxellis in aula Burgundica ageret anno MDCXXXII. Sic præfatus Ghilbertus.

Sæc. XVII.

F. JOHANNES LOPEZ.

† 1632. F. Johannes Lopez Hispanus alter ab eo de quo T. I p. 826, natione Aragonus, e *Borja* civitate ortus, ibidem natus anno MDXXIV etsi Vallisoletanus a plerisque dicatur, quod ibi diu vixerit & claruerit, nobilissimique Pinciani conventus S. Pauli filius & alumnus fuerit, ex quo deinceps ut fere fit apud omnes & vulgus audiit Pincianus scilicet incolatu & professione, qui natione erat Aragonus & patria Borjanus, vir fuit pietate singulari & eruditione clarior, quam dignitate vel muniis: in sacris scripturis & patribus evolvendis & assequendis totus, concionator eloquentissimus, salutis animarum zelator assiduus, disciplinæ regularis tenax, orationi & austeritati deditissimus. Variis in ordine functus muniis & prælaturis MDLXXXIV prior S. Dominici *de Langroño* & anno sequenti MDLXXXV in conventu *de Talara* ad idem munus assumtus a rege catholico Philippo II ad episcopatum Crotonensem in Calabria nominatus, & a Clemente VIII quinta junii MDXCV approbatus, sedem hanc tribus annis & amplius rexit opere potens & sermone, pastoris implens partes & vigilantissimi & sanctissimi. Parochiales omnes ejus civitatis Ecclesias ad numerum revocavit septenarium, montem pietatis auxit, Ecclesiam cathedralem ornavit, mores cleri ad normam innovavit. Postea verò XXV nov. MDXCVIII ab eodem pontifice ad Ecclesiam Monopolitanam in Apulia Peucetia translatus, non minori studio novam hanc sponsam ornavit quam priorem, a qua tamen post decennium anno MDCVIII ingravescente ætate quietis & litterarum avidus a Paulo V missionem obtinuit. Cùm aliquandiu apud comitem Beneventanum Neapolitani regni proregem, cui ab intimis erat consiliis, stetisset, ad suos in Hispaniam reversus, pristinum repetiit statum in conventu suo Pinciano, non inani, sed utili laboriosoque reliquos effœtæ jam ætatis annos otio decurrens, ac scribendis annalibus ordinis instans. Obiit verò meritis confertus & annis, quodque novissimis hisce prorsus insolens habemus seculis, si fides symmystis & gentilibus æqualibus, octavo supra centesimum ætatis suæ anno, Christi scilicet MDCXXXII mense januario.

De quo legendi Joannes Marieta *Historia Ecclesiast.* lib. XIII fol. 206 c, ubi Aragonum ortu præstat, & in ordine præsentati, prædicatorisque generalis titulis insignitum, tum verò cùm hæc scriberet, adhuc episcopum Crotoniensem: Pius P. II lib. 4 col. 375, Fernandez in *Concert.* & *Histor. del Rosar.* Fontana in *Theatro* & *Monum.* Extrates verò Blascus Lanuza *Histor. Eccl. Aragon.* qui *Borja* natum asserit contra Ægidium Gundisalvum de Avila, qui Pinciæ, Ughellus T. I *Ital. Sac.* col. 1050, & T. IX col. 534, Antonius *Bibl. Hisp.* Hæc verò ejus opera Historica primum, tum ascetica, & parænetica.

1. *Tercera parte de la historia general de santo Domingo, y de su orden de Predicadores*, Pinciæ, Francisci Fernandez de Cordua 1613 in fol. pp. 419.

2. *Quarta parte de la historia &c.* Ibidem 1615 in fol. pp. 1137. His elucubrandis se operam suam contulisse præsertim huic quartæ ab auctore ascitum testatur Fernandez.

3. *Quinta parte &c.* Ibidem, Joannis de Rueda 1621 in fol. pp. 902. Quas III, IV & V partes noster Hyacinthus Cambi Florentinus Etrusca lingua donavit & edidit Florentiæ apud Juntas 1645 in fol.

4. *Sexta parte* sive *Historia de los santos canonizados y beatificados de la orden de Predicadores*, Ib. Rueda 1622 in fol. pp. 772.

5. *Rosario de nuestra Senora*, Cæsaraugustæ 1584 in 8: Salmanticæ 1589 in 8: Medinæ campi 1595 in 4: *Corregido por el mismo autor*, Neapoli, Joannis Dominici Roncaioli 1608 in fol. pp. 286.

6. *Memorial de diversos exercicios, que frequentados en vida disponen a morir bien, y lo que para esso nos a de ajudar en el articulo de la muerte*, Barcinone 1600 in 8: *Coregido por el mismo*, Neapoli, cum superiori in fol. pp. 248.

7. *Tratado del santissimo sacramento del altar, y sacrificio de la missa. Corregido por el mismo*, Ibidem cum duobus proxime relatis in fol. pp. 266.

8. *Manual de oraciones diversas*, Pinciæ, Rueda 1614 in 16.

9. *Letanias de nuestra Señora*, Hispali, Joannis de Leon 1601 in 16.

10. *Pratica espiritual*, Compluti 1587 in 16.

11. *Exposicion de los siete salmos penitenciales*, Valentiæ, Garriz 1602 in 8. An sit distincta ab ea quæ in Memoriali exercitiorum supra laudato habetur me latet.

12. *Epitome sanctorum Patrum per locos communes, qui ad virtutum & vitiorum tractationem, & ad fidei nostræ mysteriorum expositionem pertinent, & ad sacras conciones per annum tam de tempore quam de Sanctis*, Tomis IV, Romæ, Guillelmi Facioti 1596 in fol. Brixiæ & Venetiis apud societatem 1600 & 1601 in 4: Coloniæ Agripp. 1607 in 4: Antverpiæ 1614: Ibidem editio ab auctore recognita, Joannis Keerbergii 1622 in fol. typis elegantibus.

F. JOHANNES DE NOEWIRELLES.

F. Johannes de Noewirelles Flander, conventus Duacensis semel & iterum prior, † 1632. ibidem obiit anno MDCXXXII die XIV novembris, postquam de sanctis ac beatis Belgis ordinis Prædicatorum librum nostri Hyacinthi Choquetii e Latino Gallice reddidisset hoc titulo:

Actions memorables des Peres Dominicains, qui ont fleuri aux Païsbas, Duaci, Baltazaris Belleri 1629 in 12.

F. LUDOVICUS DE SOUSA.

F. Ludovicus de Sousa Lusitanus, patrem habuit rebus bello paceque pro rege & † 1632. republica bene, fortiter, prudenterque gestis in Indiis & Africa commendatissimum Lupum (Lopo vernacule Lusitani, Castellani Lope pronunciant) *de Sousa Coutinho*, litteris etiam amœnioribus instructum, matremque Mariam *de Noronha* generis claritate viro non inferiorem, & religione. Horum Ludovicus noster proles legitima fuit natorum ordine quintus inclinante seculo XVI natus lustricoque nomine *Manuel* nuncupatus. Hic domi apud parentes Scalabi vulgo *Santaren* nobiliter & christiane educatus, egregiam indolem ingenuis artium disciplinis elegantioribusque litteris ornare studuit: antiquitatis etiam rerumque præteritarum notitia poeticesque deliciis animum nobilitavit, nec tamen innatam in eo generositatem musarum amor extinxit aut fregit, aut ab armorum tractatione militarique gloria avocavit. Juvenis itaque avorum vestigia legens, militarem S. Joannis quem Melitensem nunc dicunt ingressus est ordinem, atque inter ipsas tirocinii moras & expeditiones contigit, ut a Turcis captus in servitute apud Mahumetanos detineretur, ubi aliquandiu durissime tractatus, variisque tentatus ærumnis, miram animi fortitudinem atque constantiam exhibuit. Lytro

demum infidelibus soluto liberatus, & in patriam reversus, priorem non deposuit vitam aut sagum exuit, sed militaris gloriæ cupidus, etsi Melitensi cruce deposita, oblatas armorum expeditiones alacriter insecutus est, in quibus strenue semper ille pro rege patriaque decertavit. Horum occasione penetravit ad Indias utrasque Orientales & Occidentales, easque nominis sui fama illustravit. Iterum ad suos regressus, ætate jam maturus, de nuptiis cogitavit, elegantissimamque fœminam D. Magdalenam *de Vilhena* florentisque ætatis ac recens viduam principis Johannis de Portugal Emanuelis filii infausta illa Sebastiani regis expeditione Aphricana anno MDLXXVIII cæsi sibi matrimonio copulavit, quicum annis pluribus suaviter vixit, filiamque tulit ex hoc conjugio unicam. Hanc verò cùm in junioribus annis amisissent, uterque conjunx exemplo moti Ludovici *de Portugal* comitis *de Vimioso*, & ejus uxoris Joannæ *de Mendoça*, quorum ille in conventu S. Pauli *d'Almada* ordinem Prædicatorum amplexus erat, hæc ad monasterium SS. Sacramenti ejusdem ordinis Olissipone erectum convolarat, & institutum professa, idem imitari communi voto constituerunt, vitæ utique perfectioris ambo cupidi, & soliciti salutis certioris faciendæ. Itaque ultimum vale pro hac vita invicem dicentes, Magdalena *de Vilhena* monasterium laudatum SS. Sacramenti ingressa est, Manuel verò, qui jam fratrem germanum in ordine habebat Georgium *de Continho* Beneficensem conventum adiit, in quo VIII sept. MDCXIV vestem Dominicanam induit, quoque spiritus fervore eoque summo incepit, ad mortem usque perseveravit, quæ retro sunt obliviscens, & ad anteriora semper extendens seipsum. *Manuelis* nomen cum seculi pompa deposuit, & *Ludovici* cum veste ordinis accepit a F. Ludovico *de Portugal* mox laudato tumque conventus priore. Vitam quam deinceps gessit perfecte religiosam Hagiographis relinquimus enarrandam; hoc solum addimus haud absque consilio divino factum, ut vir ejusmodi elegantis ingenii, judicii acris, ac præterea ceu in aula nutritus linguam Lusitanam purissime loquens ad ordinem adductus sit; qui a Ludovico Cacegas ad historiam provinciæ Lusitanæ conficiendam collecta quidem accurate & copiose documenta, sed rudia & informia digereret, componeret concinne, & diserte ornateque scripto commendaret. Huic operi incumbentem mors oppressit mense maio MDCXXXII Beneficæ, ubi & sepultus. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Vida de Dom Frei Bertolameu dos martyres da ordem dos Pregadores arcebispo, e senhor de Braga, primas das Espanhas; repartida em seis livros com a solenidade de sua tresladação: por Frei Luis Cacegas da mesma ordem & cronista della na provincia de Portugal, reformada em estilo & ordem & ampliada em sucessos & particularidades de novo achadas por Frei Luis de Sousa &c.* Vianæ, Nicolai Carvalho 1619 in fol. pp. 560. Extat Parisiis in Regia H 628.

2. *Primera parte da Historia de S. Domingos particolar do reyno e conquistas de Portugal &c. reformada em estilo e ordem, ampliada em sucessos, & particularidades*, Beneficæ in conventu, Geraldi de Vinha 1623 in fol pp. 758.

3. *Secunda parte* &c. ut supra. Opus posthumum, editionem curante F. Antonio da Encarnação da mesmo ordem. Qui gesta Sousæ operi præmisit, Olissipone 1662 in fol. pp. 548.

4. *Terceira parte* &c. Ibidem, Dominici Carneiro 1678 in fol. pp. 533.

5. *Vida da Sor Margarita do SS. Sacramento.* Laudatur a Cardoso XI maii lit. g.

6. *Chronica do Rey D. João o terceiro de Portugal.* Hanc duobus libris scripsit, ad instantiam Philippi IV regis catholici sic ab eo exigentis: verum in manus vice regis Portugalliæ ut typis ederetur tradita, deinceps non apparuit, præsertim cùm id circiter temporis Joanne IV acclamato Lusitaniæ rege, Hispanorum jugum excusserint Lusitani: quod tamen opus luce dignissimum erat. SÆC. XVII.

7. *Carmen ejus in laudem S. Dominici elegantissimum* laudatur a F. Antonio ab Incarnatione & eo teste legitur ad parietes conventus Olissiponensis scriptum.

8. *Præfatio in Jacobi Falconis poetæ Valentini opera Latina*, Valentiæ Aragonum edita typis Philip. Mey in 8. Laudatur ut elegans & docta ab Antonio in *Bibl. Hisp.* Hanc verò scripserat priusquam ordini nomen daret.

Ejus præter Antonium in Bibl. Hisp. meminerunt Malvenda in Annal. ord. Lopez P. IV & alii, ac præsertim Joannes Suarez de Brito in *Theat. Lusit. Liter.* MS.

F. RADULPHUS LE MAISTRE.

F. RADULPHUS LE MAISTRE Gallus Neustrius Rotomagus vestem Dominicanam induit adolescens VI maii MDLXIX, & XXVI octob. MDLXX professus est in conventu Rotomagensi, quem & postea rexit prior ab anno MDC ad MDCIII, sacræ theologiæ magister fuit in ordine laureatus, Ecclesiastes sua ætate facundus, vir gravis & ob disciplinæ studium in congregatione sua Gallicana commendatus, unde anno MDCXII in capitulo Nannetis habito tertius diffinivit. Vivebat etiamnum anno MDCXXXII augusti XXX, quo cuidam instrumento in archivis dicti conventus servato subscripsit. Antiquitatum non solum suæ domus, sed & externarum illustrium familiarum fuit scrutator accuratus, laudanturque ejus † 1632.

1. *Original des troubles de ce tems, discourant brievement des princes plus illustres de la famille de Luxembourg, & de leurs alliances genealogiques, & principalement de Charles & Sebastien freres germains, princes de Martigues, & des guerres ou ils se sont trouvez, tant dedans que dehors le roiaume: recueilli de plusieurs livres, & particulierement des memoires de Huges Gassion chevalier, qui a servi les rois Charles IX & Henri III, tant en etat de maitre d'hotel, que de gentilhomme servant: par F. Raoul le Maistre de l'ordre des Freres Prêcheurs*, Nannetis 1592 in 4.

Hujus operis meminit Nicolaus *Vignier* in sua *Histoire Genealogique de la maison de Luxembourg*, edita Parisiis 1617 in 8. Laudat etiam Jacobus *Le Long* in sua Bibl. Histor Franc. n. 15770.

2. *Le siege de Rouen decrit par le mesme*, Nannetis, 1595 in 4.

3. *Memoires de la maison des comtes de Clere.* Extabant in Bibl. Bigotiana inter codices MSS fol. num. 216; & etiam inter codices MSS D. *du Chesne* tribus voluminibus in fol. nn. 3, 4, & 21, quiomnes jam sunt in Regia: & præterea in eadem bibliotheca inter MS n. 9591 in fol.

4. *Oraison funebre sur le trépas de haut puissant & illustre seigneur Jacques de Clére chevalier de l'ordre du Roi gentilhomme ordinaire de sa chambre, baron de Clére* &c. Rotomagi, Romani de Beauvais 1619 in 4 pp. 37. Dicta fuit in ecclesia Castri *Clere* vernacule nuncupati. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. ANGELUS A SANCTO ANTONIO.

1633. F. Angelus a Sancto Antonio vel *Antonino*, sic in religione, seu potius ubi primum Insulas Philippinas ingressus est agnominatus, qui gentilitio *Coqui* dicebatur Etruscus Florentinus, conventus Fesulani professus, exactis in Hispania Salmanticæ studiis, Indiarum Orientalium missioni, quo erat animarum Christo lucrandarum desiderio accensus, adjungi obtinuit. Primus ille fuit ex nostris, non quidem qui vastissimum Sinarum regnum prædicandi evangelii causa penetrarit, sed qui stationem in eo stabilem erexerit, ac firmarit anno MDCXXXI. Qua ratione miraculo haud absimili in illud irrepserit, ac deinceps se continuerit, ac sedem fixerit, quæque præclara pro Christiana religione pure instillanda propagandaque gessit ac passus est, fusissime refert noster Didacus Aduarte *Hist. de la provinc. del san. Rosar.* lib. 2 pag. 258 & seq. & pag. 311 & seqq. Obiit anno MDCXXXIII cum magna sanctitatis fama, suorumque proselytorum ingenti desiderio. Scripsit

Relationes plures de Christianæ religionis in Sinarum imperio statu, quæ MS apud nostros Manilæ servantur, quibus & se usum F. Didacus Aduarte citatus fatetur. Ejus meminerunt Fontana in *Monim.* ad 1635, Apologista Dominicanorum Chinæ missionariorum cap. 8, & quotquot de illarum regionum missionibus scripsere.

F. DOMINICUS DE ERQUICIA.

1633. F. Dominicus de Erquicia Hispanus in Vardulis vernacule *Guipuscoa* natus, Menlasci seu Sebastiani fani ordini nomen dedit adolescens, virque evasit magnarum partium, desiderio fidei propagandæ ardens, in agendis solers, invicti in repentinis animi, Ecclesiastes facundus & apostolici plane pectoris. His ornatus dotibus, cùm ad Philippinas Insulas transmisisset, magnamque jam sibi famam e sacro pulpito conciliasset, adeo ut Manilæ primus in eo genere haberetur, in Japoniam cum tribus symmystis missus est anno MDCXXII, quo appulit die XIX junii ejus anni ad portum regni *Satzuma*, & inde cum duobus sociis, tertio in navi mortuo, ad urbem regiam Nangazaqui die XIV octobris pervenit. Præclare ab eo gesta, sed & graviora pro fide passa decem & amplius annorum spatio, quibus hanc Ecclesiam fovit, periculis omnis generis probatus, qui nosse voluerit, adeat Hist. prov. Philipp. T. I lib. 2 cap. 24 & seqq. Strenuum tandem militem suum Christus gloria martyrii coronavit, horrendo fossæ supplicio, quod alibi describimus, & in quo positus sabbato, circa meridiem altero die scilicet Dominica sequenti sub vesperam expiravit. Historia relata dicit id accidisse anno MDCXXXIII die XVIII augusti, sed erratum videtur in die, nam cùm esset littera Dominicalis B, ejus mensis dies XVIII erat dies jovis: vel in anno MDCXXXIII notato pro MDCXXXV quo erat littera Domin. g, & 18 augusti sabbatum. Ætatis tum annorum XLVI fuisse dicitur. Scripsit quæ in historia citata locis laudatis referuntur

Relationes plures de statu missionis Japonicæ.

Ejus meminit Fontana in Monum. ad 1633, sed agnomen corrupte scribens *del Quicia*.

F. HENRICUS O RIAN.

1633. F. Henricus o Rian Hybernus Romæ versabatur anno MDCXXXIII sedente Urbano VIII, scripsitque ac edidit

Poema encomiasticon de adventu excellentissimi ducis Caroli de Crequi *marescalli, ducis, & paris Franciæ, Christianissimi regis ad SS. Patrem Urbanum VIII oratoris extraordinarii*, Romæ, Ludovici Grignani 1633 in 4.

Carmen est heroicis versibus 250 constans elegantissimum.

F. JACOBUS BEAUAIRE.

F. Jacobus Beauaire Gallus cujus vero provinciæ ac domus alumnus, hactenus retegere in me non fuit, licèt Bellovacensem conjiciam, ex Hispano Gallice vertit, & Renato *Leclerc* episcopo Glandatensi nuncupavit 1633.

Sermons de toutes les festes & dimanches de Careme préchez par le pere Dom Mendoça Salmeron de Cordoue religieux de l'ordre de S. Jerome de l'Escurial, & predicateur ordinaire de leurs majestez catholiques, Parisiis, Ludovici Boulenger 1633 in 8.

F. JACOBUS PERRET.

F. Jacobus Perret Gallus Arvernus, Claromonti in patria nostrum professus institutum, vivebat seculo XVII, libellumque edidit hoc titulo: 1633.

L'Academie morale ou Poneropolis convertie, dans laquelle par beaux & divers argumens sont efficacement disputees plusieurs belles & agreables questions, lesquelles couvrent souvent le tapis dans la conversation des hommes, Nannetis, Sebastiani de Heuqueville 1633 in 8 pagg. 404.

Opella cæterum insulsa, ortographiam Gallici idiomatis novam peneque ridiculam inducens, nullius purioris linguæ Gallicæ magistri academici auctoritate approbatam, cujus nec meminissemus, nisi grande aliquid nos omisisse quis putaret. Sed & auctorem mente elata & vaga in furorem & amentiam cecidisse accepi, corporeque non mente saniorem factum ab ordine & ab Ecclesia defecisse.

F. LAURENTIUS MORERA.

F. Laurentius Morera Aragonus 1633. *Athanagia* aliter Minorissa, vulgo *Manresa* ortus, ibidemque ordini ascitus, prædicatoris generalis titulo gaudebat anno MDCXXIV, at & ulterius vixit & anno MDCXXXIII etiamnum florebat: virque fuit pius & eruditus, & qui doctrinam scholæ scientia sanctorum condire mire noverat. Hæc ab eo prodierunt, & primo cum facultate R. P. F. Narcissi Ribes Aragoniæ prioris provincialis:

Historia de la vida y milagros de los Beatos Fray Henrico Suson dicho Amando, F. Ambrosio de Sena, y Fray Diego Salomon de la orden de Predicadores: recopilada de diversos y graves autores por el padre Fray Lorenzo Morera de la misma orden. Dirigida a la religiosa madre sor Ynez Culla monja de nuestro P. santo Domingo de la ciudad de Manresa, a cuya peticion e instancia se ha compuesta. Ad calcem adjicitur, *Relacion verdadera y breve del excellente martirio, que onze religiosos de la sagrada orden de Predicadores padecieron por Cristo nuestro Señor en el imperio del Japon los años de 1618 y 1622, sacada de la que el P. F. Melchior Mançano prior de Manila haze por cartas de los mismos martires por testigos oculares y por relaciones fide dignas con aprobacion del Señor arçobispo y su licencia*, Barcinone, Stephani Liberos 1624 in 8 pp. 312. Extat Paris. in Bib. Reg. H 2814.

Itinerario espiritual, Barcinone 1633 in 4. Considerationes sunt asceticæ spirituales super psalmum CXVIII. Extat Romæ in Casanatensi.

Quænam alia ediderit, ac quousque vitam produxerit, hic addent gentiles symmystæ.

F. PETRUS GIRARDEL.

† 1633. F. Petrus Girardel Gallus Burgundus in exiguo Lingoniensis territorii & diœcesis pago vulgo *de Chameroy* dicto natus, patre carbonario, matre ejusdem vilioris conditionis, sed in infelici solo animam sortitus bonam, & ingenium acre ac vividum, primam lucem vidit circa MDLXXV plus vel minus. Primis grammaticæ elementis sub sui pagi magistro ac parocho, vel etiam Lingonis apud nostros initiatus Parisios venit, locumque in gymnasio quodam universitatis nactus, litteris humanioribus cum pietate simul ita se imbuit egregie, ut F. Josephus *Bourguignon* Tolosas, nostrique Tolosani conventus alumnus, post agones scholasticos annis MDXCIV & XCV Parisiis exantlatos, anno MDXCVI licentiatus & ad suos properans, secum Tolosam duxerit, qui novitios Tolosanos artem benedicendi Latine edoceret. His incumbebat diligentius, facultatem una habens philosophiæ audiendæ, cùm ὁ μακαρίτης F. Sebastianus Michaelis vir religiosissimus, de quo supra ad 1618, prior Tolosanus electus, muneris possessionem iniit post pascha MDXCIX tumque Girardellus mira prælati vitæ sanctitate rectoque regimine captus, ad ordinem asciri ab eo petiit & impetravit, professusque est octava septemb. MDC. Theologiæ quibusdam annis datis, nam & per tirocinium id illi permissum est, mox artium magister est datus, philosophiæque lector XXIV octobris MDCII legitur in actis, in comitiis vero generalibus Romæ MDCVIII ad lecturam sententiarum pro forma & gradu magisterii promotus est pro anno MDCX in universitate Tolosana: scilicet quia jam antea cum laude absque hac spe hoc officio functus erat, & actu fungebatur. Sed hæc tantum initia & ut ita dicam rudimenta, vir enim evasit magnarum imo omnium partium: Summus theologus, quo nemo clarius D. Thomam interpretatus est: vitæ spiritualis magister ille unus inter mille, eo certius dirigens, quo altius experta docens: Ecclesiastes non minus disertus quam acer, hæresum debellator intrepidus, vitiorum etiam in majoribus fervidus impugnator: superior ad exemplum Samaritani formatus, vinum & oleum prudenter adhibens. Omitto munus inquisitoris quod illi jam ab anno MDCVIII collatum Tolosæ, quodque ad mortem usque egregie tutatus est, conventum Tolosanum rexit triennium a MDCXII, congregationem Occitanam tum adhuc in incunabulis tantundem a MDCXVII a magistro ordinis F. Seraphino Sicco institutus, conventum SS. Annunciationis Parisiensem a maio MDCXX ad triennium, Burdegalensem a MDCXXIII, ex quo anno MDCXXVI iterum vicarius generalis auctoritate ejusdem magistri ordinis institutus, isto mortuo Romam progressus est ad comitia ordinis anno MDCXXIX, in quibus auctoritate apostolica extra morem cum provincialibus diffinivit, seque magistro ordinis tum electo F. Nicolao Ridolphi viro sagacissimo, hominumque hujusmodi cupidissimo ita probavit, ut ab eo in socium solicitudinum & laborum ascitus, ac Angliæ provincialis dictus, ab ejus latere deinceps discedere permissus non sit. Eumdem Gallias invisentem anno MDCXXI Parisios usque secutus, & Romam anno sequenti revertentem comitatus est: ubi immatura morte sed non imprævisa piissime obdormivit non sine opinione sanctitatis VIII febr. MDCXXXIII, ætatis circiter LVII. Eximias ejus virtutes actaque præclara nostris hagiographis enarranda relinquo, quorum aliqua vel in Anno Dominicano Gallico, vel apud Percinum nostrum in *Hist. conv. Tolos.* a p. 150 videat lector curiosus: hic chronologiæ viri, cui potissimam suam SEC. XVII. in spiritualibus institutionem debet conventus SS. Annunciationis Parisiensis, insistendum maxime duxi, quod eam paulo perturbatius referant auctores citati. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Response a l'avertissement donné par les pasteurs de l'Eglise pretendue de Castres (en Languedoc) touchant ceux qui sont solicitez a s'en retirer, & se rendre a la religion catholique*, suppresso nomine, Tolosæ, Raimundi Colomiers 1618 in 12 pagg. 267.

2. *Ascetica orationis Dominicæ commentatiuncula.* Hanc quidam minus sagaces operibus S. Teresiæ præpostere inseruerunt vel stylo ipso reclamante, uti notarunt & animadverterunt postmodum oculatiores ejusdem S. Virginis opera recensentes & adornantes: de quo legendus F. Franciscus a S. Maria Carmelita excalceatus T. II lib. 6 c. 8 n. 5 *histor. reformat. S. Teresiæ*; ubi fatetur ingenue hasce meditationes non esse sanctæ opus. Petri autem nostri esse se testem ocularem noster Joannes Dominicus *Rey* inquisitor Tolosanus ejus consodalis & septemdecim annorum juvenis professus, cùm ille prioris munus iniit Tolosæ anno MDCXII, asseruit nostro Stephano Thomæ *Soeges*, qui & ita refert in *anno Dominic. Gall.* Prodierunt illæ meditationes inventæ ut dicitur inter fragmenta operum S. Teresiæ apud D. Isabellam de Avellaneda Dionysii de Cardenas consilii ordinum præsidis uxorem, *Latine* Coloniæ Agripp. 1626 in 4 T. I ad calcem. *Gallice* reddidit inter opera ejusdem sanctæ Arnaldus Dandilly, Parisiis, Petri le Petit 1670 in fol. & in 4, scilicet exemplum auctoris nusquam ab eo editum cùm sibi plures exscripsissent, quoddam exemplar in manus Hispani inciderit, qui sua reddiderit lingua.

3. *Meditations & exercices pour la preparation aux grandes solemnitez & pour les octaves de la plupart des festes de l'annee.* Non quidem typis expressæ, sed MS in utraque provincia Tolosana & sancti Ludovici ex antiqua Occitaniæ congregatione nata in usu in universis conventibus, eæque doctissimæ simul, & ardente pietate conditæ.

4. *Trattato dell' orazione mentale*, ut & plures *ascetica epistola encyclica* ad provincias a magistro ordinis F. Nicolao Ridolphi missæ ex Petri calamo fluxisse vulgo apud nos ferebantur.

5. *La vie du R. P. F. Reginald Chavanac*, quæ in hujus libello de Rosario habetur, a Petro nostro scripta asseritur.

6. *Grande opus super universam Summam S. Thomæ* delinearat, sibique proposuerat edendum, quod nimiæ officiorum occupationes abruperunt. Quædam adhuc edidisse typis dicunt præsertim adversus ministrum Castrensem, quicum manus conseruerat, & quem voce confutarat, sed cùm ad manus meas non pervenerint, de illis sileo, addent vero Tolosani nostri penes quos sunt.

F. THOMAS GUTIERREZ.

F. Thomas Gutierrez Hispanus Oriolæ in regno Valentino natus, ibidemque ordinem 1617. professus, studiis de more absolutis, studio fidei propagandæ ardens occidentales Indias petiit, & ad provinciam *de Oaxaca* missus, lingua Misteca brevi comparata Indis informandis se totum dedit. Verùm cùm in ea regione jam regnaret christiana religio, incitabatur spiritus ejus in ipso, qui majores pro Christo labores subire avebat. Commodum Mexico transibat F. Michael *Benavidez* episcopus Novæ Segoviæ secum ducens missionariorum nostrorum supplementum ad insulas Philippinas, quod resciens Thomas etsi LX leucis dissitus, Me-

Sæc. XVII. xicum cum superiorum permissu mox se transtulit, & ab episcopo ut suis adjungeretur operariis facile obtinuit. Vix Manilam appulerat, cùm provinciam *Pangasinan* excolendam in sortem accepit, cujus linguam ita brevi ac feliciter didicit, ut non secus ac maternam loqueretur. Incredibile dictu quot in ea regione & adjacentibus, ubi nondum prædicatum erat evangelium labores exantlarit, quot homines silvestres mansuefecerit, quot ad ovile Christi adduxerit, ac sacris undis regenerarit. De quo legendus F. Dominicus Gonçales *Hist. prov. Philip.* lib. 2 cap. 42 & 43, ubi præclare ab eo gesta fusius narrat, qui & addit in provincia *Itvi*, in qua apud gentem ferocissimam primus fidem plantaverat, diem suum sanctissime obiisse XXX martii MDCXXXIII, ætatis circiter LXXIII, missionis in Philippinis XXXV. Scripsit lingua Pangasinensi

Libros de devocion, sermones, y tratados, quos vivens inter sodales & in eadem provincia comministros successores distribuit, & plures alios moriens reliquit.

F. ADRIANUS A CRUCE.

1634. F. Adrianus a Cruce vernacule *de la Croix* Artesius Paulisani natus, Atrebati vero ordinem amplexus, studiis Lovanii expletis concionibus ad populum habendis ad mortem usque sedulus incubuit, Ecclesiastes disertus & facundus. Obiit Atrebati anno MDCXXXIV, die XXI januarii. Prælo prodiit eodem anno quo scripta & dicta ab eo fuerat.

Oratio panegyrica in laudem S. Thomæ de Aquino, Atrebati 1614 in 4.

Sic refert Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. MS, quam hîc excipio.

F. FRANCISCUS DA PIEDADE MACIEL.

1634. F. Franciscus da Piedade Maciel Lusitanus, Olissiponensis patria, conventus vero regii, collegiique S. Thomæ de Aquino Goensis congregationis Indiæ orientalis professus ac filius, sub generali ordinis magistro F. Nicolao Ridolphi claruit, ac *immensum opus* suscepit edendum, *quod*, inquit ipse in proœmio, *Si adimplendum sit, vix intra ætatem avi mei materni Petri Corsi Corsicæ nati, qui centum & quindecim annis vixerat, adimplendum.* Titulus est:

Expositiones selectæ SS. Patrum, doctorumque classicorum in totum historialem utriusque sacræ paginæ textum collectæ, ac conceptibus prædicabilibus applicatæ de mandato ac zelo R. P. F. Nicolai Rodulphi S. T. P. ac totius ordinis Prædicatorum magistri &c. Interponuntur etiam expositiones sententiarum, quæ inveniuntur in capitibus parabolicis Job, psalmis, libris Salomonis, prophetis, epistolis apostolorum, apocalypsi, in quibus est aliquod verbum ejusdem historialis textus. Opus F. Nic. Ridolphi citato nuncupatum. *Tomus primus complectens opera sex dierum, divisus in tres partes. I Pars continet opera unius diei, ac tria millia selectarum expositionum cum duobus indicibus locupletissimis, eaque subdivisa in tres partes.* Hæc sola typis prodiit quantum scio, Neapoli, Secundini Roncaglioli 1636 in fol. pagg. numeris omnibus simul junctis 518, absque indicibus. Extat Parisiis in Bib. Mazarinæa, & apud nostros novitiatus generalis in suburbio S. Germani a Pratis, & Romæ in Casanatensi. Hujus auctoris meminit Antonius in *Bibl. Hispana*.

F. HIPPOLYTUS MARIA LANCIUS.

F. Hippolytus Maria Lancius Aquanigra ditionis ducis Mantuæ in diœcesi Brixiensi oppidulo ortus, Brixiæque ad ordinem ascitus, post lectam apud suos variis in locis, Bononiæque tandem theologiam, Cremonensis tum & Mediolanensis fidei censor institutus, commissarius demum generalis Romæ a Paulo V anno MDCXXI datus, munus hoc æquali prudentia & fortitudine annis XII gessit, recusatis etiam oblatis sibi pluries ab Urbano VIII infulis; abdicavit tandem anno MDCXXXII seseque in conventum S. Sabinæ recipiens, ibidem ultimum diem vidit anno MDCXXXIV, ætatis LXIII. De quo legendus Fontana in Theatro, ubi & refert epitaphium eidem a Tursiis ducibus, quibus in primis carus erat, erectum, hæc omnia pluraque in ejus laudem exhibens. Hæc ei a Rovetta ad 1621 ascribuntur opera: 1634.

Praxis brevis pro inquisitoribus procedendi in caussis fidei.

Summa brevis casuum per se ad sanctum officium spectantium.

Quæ an edita an MS, ac ubi serventur pro more silet, accuratiora forsan dabunt aliquando gentiles sui ac symmystæ.

F. JORDANUS ANSALONIUS.

F. Jordanus Ansalonius vulgo *de Sancto Stephano* a patria oppido in insula Siciliæ diœcesis Agrigentinæ nuncupatus, & a professione, quam emisit adolescens litteris Latinis & Græcis eximie instructus; pietate una & zelo fidei propagandæ jam incalescente omnibus amabilis, in Hispaniam studiorum causa cum venia superiorum transfretavit; quibus in Salmanticensi conventu emensis novo missionariorum nostrorum ad Philippinas supplemento vigesimum se adjungi obtinuit anno MDCXXV. Manilam appulsus, ut mos est recens advenientes durioribus muniis exercere, mox ad Sinensium valetudinarium destinatus est, & ut eorum corporis & animæ saluti inserviret, & ut linguam addisceret, quod utrumque præstitit egregie, lingua illa etsi difficillima brevi familiari sibi reddita, nulloque caritatis officio adversus gentem ingratissimam non amantissime exhibito. Etsi autem totus e superiorum nutu pendens, infixum jamdiu cordi desiderium prudens occultaret, evenit tandem Deo sic volente, ut quod vestem nostram induens votum conceperat Japoniam aggrediendi, ei etiam juberetur anno MDCXXXII. Nec mora. Eo se quam ocyssime transfert cum socio F. Thoma a S. Hyacintho sibi dato. Quæ in eo regno pro religione præclare gessit, quantam rerum omnium penuriam pro Christo passus sit, provincias lustrando, in quibus christiani jam octennium ministrum evangelii non viderant, instituti nostri non est fusius prosequi. Breviter dico tandem a ministris regiis detectum & in carcerem teterrimum conjectum, post dirissima crudelitatis ingeniosioris tormenta fortiter perlata, sexagintanovem christianorum una die pro fide capite plexorum, ipsum & socium veluti coriphæos & ideo gravius punitos pedibus in altum fune suspensis imo capite ac medio corpore intra foveam tabulis latera strictissime cingentibus desuper contectam occluso, quod supplicii genus acerbissimum est, septimo post die pium Christo reddidisse spiritum XVIII novemb. MDCXXXIV. De quo legendi Fontana in *Monum.* Petrus Ansalonus *De sua familia* pag. 106 citatus ab Antonino *Mongitore* in sua *Bibl. Sicula*, ac potissimum noster Aduarte *Histor. de Filippinas* T. I lib. 2 cap. 1634.

50 & 51, quo teste scripsit Jordanus noster his titulis:

1. *Vita Sanctorum ordinis Prædicatorum ex Hispano Ferdinandi Castilli oratione Latina pura & eleganti reddita.* Quod opus Mexici confecit, interim dum ad Philippinas transeundi tempus expectaret. Servabat, inquit Aduarte, unus ex nostris cum eo navigantibus, haberi vero jam Hispali cum magna nostrorum veneratione testatur Mongitorius citatus.

2. *De idolis, sectis & superstitionibus Sinensium ab origine cum horum omnium confutatione.* Opus utilissimum futurum, si complere permisissent valetudinarii Sinensis, cui inserviebat, officia.

F. NICOLAUS JANSSENBOY.

† 1634. F. Nicolaus Janssenboy Latine *Jansenius* Belga Zelandus, Ziricseæ natus, e quatuor hujus nominis germanis fratribus ordinem professis ortu secundus jam nobis est laudandus. Hic Antwerpiæ vestem Dominicanam induit, cùmque litteris humanioribus optime esset excultus, Græce etiam peritus, post emensum sacrarum disciplinarum stadium, juventuti erudiendæ in gymnasio nostro Lyrano quibusdam annis applicitus est, ibidem postea rector datus, sed & theologiam docuit Lovanii, licentiatique gradum obtinuit. Exinde animarum zelo ardens, a Jo. Francisco e comitibus Guidiis a Balneo nuncio apostolico missus cum F. Jacobo *de Brouwer* symmysta Daniam petiit, Luteranos in ea regione an posset aliquos saltem in sinum Ecclesiæ reducere tentaturus: unde Romam profectus, summo pontifici sacræque de propaganda congregationi quem jam fructum fecisset, quæ spes esset uberioris aperuit. Itaque illud in regnum reverti jubetur cum germanis suis duobus altero F. Dominico ejusdem ordinis, Quirino altero presbytero libero, sed non minus fidei augendæ studioso queiscum eo cum pervenisset anno MDCXXVII circiter, Frederico Norvegiæ principi ita acceptus fuit, ut liberum ab eo obtinuerit catholicæ religionis exercitium Fredericostadii, nova quam ille sui nominis condiderat civitate, novamque ex advenis Holsatiæ Daniæque eo concurrentibus Ecclesiam instituerit, quam & auctoritate apostolica erexit, & ad omnem pietatem formavit, adeo ut messi tam copiosæ, quæque in dies augebatur, acciendi illi fuerint plures ex ordine operarii. His incumbebat vir apostolici plane pectoris, cùm anno MDCXXXIV novemb. XXI maximo omnium luctu huic luci ereptus est. Ejus cum laude meminit episcoporum Sleswicensium annalium scriptor Joannes Adolphus Cyprius, eumque vocat *Virum reverendum, doctissimum ac celeberrimum, cujus frater*, inquit, *Quirinus Janssenius vir prudentissimus commissarius in Daniæ regno constitutus est, tertius autem frater vir reverendus pius ac devotus Dominicus Janssenius Ecclesiæ catholicæ, quæ colligitur Hamburgi, ædificandæ ac propagandæ non minori zelo diligentia ac vigilantia operam dat & inservit.* Hæc vero Nicolai opera:

1. *Panegyricus D. Thomæ Aquinati Doctori Angelico dictus Bruxellis in templo Prædicatorum 7 martii* 1621 editus Lovanii, Philippi Dormallii 1621 in 8 pp. 64.

2. *Vita S. P. Dominici fundatoris ordinis Prædicatorum ex variis auctoribus collecta cum additionibus, notis, & ad eam variis observationibus*, Antwerpiæ, Henrici Aërtssii 1622 in 8 pp. 297.

3. *Animadversiones & scholia in apologiam nuper editam de vita & morte Joannis Duns Scoti adversus R. P. F. Abrahamum Bzovium ordinis Prædicatorum S. T. M. & Historiæ Ecclesiasticæ scriptorem.* Quem libellum F. Vincentius Justinianus in conventu Coloniensi Prædicatorum S. T. P in lucem emisit, & Petro Francisco Montorio episcopo Neocastrensi, & ad tractum Rheni cum potestate legati de latere nuncio dicavit & typis edidit Coloniæ, Antonii Boetzeri 1622 in 8. Auctor vero Janssenius eam dicationem iterata editione ratam habuit ad calcem T. XV Annal. Eccles. Bzovii Colon. Agrip. in fol. typis iisdem pp. 20. Princ. *Quidam cujus nomini parcitum volo &c.* Auctor ille apologiæ, adversus quam scripsit noster Janssenius, fuit F. Hugo Cavelli Hybernus ordinis Min. archiepiscopus postea Armachanus 22 sept. 1626, priusquam ad Ecclesiam suam accessisset mortuus. SÆC. XVII.

4. *Apologeticus pro his suis animadversionibus*, quas impugnaverat idem Hugo Cavelli, libello sub nomine Hugonis Magnesii sui discipuli edito 1623 Parisiis apud Sonnium. Apologeticus autem ille prælo paratus MS servatur apud nostros Antverpienses.

5. *Defensio fidei catholicæ & apostolicæ Romanæ opposita admonitioni necessariæ Johannis Mulleri Lutherani prædicantis Hamburgensis*, Antwerpiæ, Guillelmi a Tongris 1631 in 8 pp. 520. Hanc in gratiam germani sui F. Dominici scripsit. Cùm autem eam impugnasset Mullerus, Replicam pro hac *Defensione* scripserat alter ejus germanus F. Cornelius, sed cum ipso submersa est.

6. *Beneficia Fratribus Prædicatoribus a Diva Virgine collata*, Antwerpiæ, apud eumdem 1632 in 12.

7. *Instructio sacerdotum F. Antonii de Molina Cartusiani ex Hispano Latine a nostro Janssenio reddita & excusa*, Antwerpiæ, Hæred. Martini Nutii 1618 & 1626: ac tertio ibidem Henrici Aërtssens 1644 in 8.

Hactenus recensita opera typis edita extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Summam casuum F. Petri de Ledesma ord. Prædicat. cathedratici Salmanticensis ex Hispano Latine etiam reddidisse existimant Franciscus Swertius in *Athen. Belg.* & Valerius Andreas in *Bib. Belg.* sed Ghilbertus de la Haye in *Bib. Belgo-Dom.* MS versionem hanc non Nicolai Janssenii, sed F. Raymundi de Ladesou de quo postea ad 1638 fœtum esse asserit, quem & hic in plerisque excipimus.

F. PAULUS RYSTIUS.

F. Paulus Rystius Belga, Antverpiensis origine, vel saltem professione, Lovanium studiorum causa missus, dum theologiæ strenue incumbit, linguæ unà Hebraicæ cognitionem assequitur non vulgarem, Valerio Andrea Dessclio ejus tum in ea academia linguæ professore publico usus magistro ac præceptore: quam & postea Paulus ipse noster una cum theologia publice docuit Antverpiæ. Missionarius exinde apud Batavos apostolicus destinatus, bonam Trajecti ad Rhenum seu Vahalim frugem fecit, multa etiam ab hæreticis passus est pro religione, cum contumelia viqᴜe raptus ab altari, vinctusque per urbem & plateas publice ductus & conjectus in carcerem XXII jan. MDCXXIV quæ summa constantia sustinuit. Lytro tamen multo redemtus, Roterodamum postmodum se contulit, ubi pro tuenda fide catholica non minus ardenter laboravit, ibidemque apostolico munere fungens, vigente adhuc ætate mortuus est XXVIII jun. MDCXXXIV. Ejus cum laude meminit Valerius Andreas citatus in sua *Bibl. Belg.* & F. Ghilbertus *de la Haye* in sua *Belgo-Domin.* MS, quos hîc excipimus. Hæc ejus opera: † 1634.

1. *Monomachia serpentis & hominis. Libri tres*, Antverpiæ, Guillelmi a Tongris 1619 in 8, licèt

Sæc. XVII. 1519 errore typorum irrepserit, pp. 201. Extat Parisiis in Regia B 1743, 4.

2. *Oratio de puero Jesu.* Princ. *Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera matris meæ?* Adjecta est ad calcem præcedentis.

3. *Arca Noe multiplex. Opus insigne theologis ac concionatoribus Hebræarum litterarum studiosis utilissimum*, MS inquit Ghilbertus citatus, quod morte præventus prælo subjicere non potuit. Forte apud suos Antverpienses servatum.

F. THOMAS RAMON.

† 1634.

F. Thomas Ramon Aragonus, Celtiber, Erganice vernacule *Alcañiz* natus, ordini nomen dedit in patria, ubi & prior præerat anno MDCXIX, quo munere aliâs etiam functus est. Ecclesiastes sua ætate claruit & facundia & dicendi gratia commendatus, ideoque titulo prædicatoris generalis ornatus, quo jam gaudebat anno MDCXXIV, eodem prædicationis titulo ad gradum præsentaturæ, ut loquuntur, in actis cap. gen. Romæ MDCXXIX promotus, unâ tamen cujusdam regni Aragoniæ universitatis extra ordinem sacræ theologiæ doctor laureatus. Ubinam autem obierit & quando me latet, addentque hîc sodales. Meminit Antonius *Bibl. Hisp.* hæcque ejus edita sunt opera mihi cognita:

1. *De primatu S. Petri apostoli & summorum pontificum Romanorum ejus successorum fasciculus aureus, in tres libros divisus, in quibus ex plurimis locis utriusque testamenti, sacrorum conciliorum decretis, & antiquis Patribus, catholicæque Ecclesiæ doctoribus, summa apostolica Romanæque sedis auctoritas & potestas demonstratur*, Tolosæ, Raym. Colomerii 1617 in 4 pp. 220. F. Ludovico de Aliaga O. Prædi. Philippi III confessario dicat auctor e Tolosa 7 dec. 1616. Extat Parisiis in Regia E 1715.

2. *Flores nuevas cogidas del vergel de las divinas y humanas letras, y de los santos Padres sobre los evangelios comunes de los santos*, Barcinone, Gabrielis Graells in 4. T. I 1611 pp. 805: T. II 1612 pp. 736.

3. *Puntos escripturales de las divinas letras y santos Padres, cogidos para el dia de la santissima Trinidad, del santissimo sacramento, y veynte y quatro Domingos que ay hasta el adviento*, in 4. T. I ibidem 1618 pp. 798: T. II Barcinone, Sebastiani de Cormellas 1618 pp. 693.

4. *Conceptos extravagantes y peregrinos sacados &c. para muchas y varias occasiones que por discorso del año se ofrecen predicar*, Ibid. Graells 1619 in 4 pp. 837.

5. *Nuevas y divinas Indias de las altissimas virtudes de Maria, y doze soberanissimos privilegios suyos, figurados en las doze estrellas de su imperial corona*, Cæsaraugustæ, sumtibus Petri Ferriz 1624 in 4. pp. 752. Opera hactenus laudata extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

6. *Del santissimo nombre de IHS.*

7. *Devocionario del santissimo sacramento.*

8. *Cadena de oro hecha de cinco esclavones y por dialogo para confirmar el christiano en la santa fee catholica, y reduzir a ella el que no lo fuere: con una breve declaracion del ps.* Miserere &c. *y un regimiento importante por el reducido a la fee o corocido de sus culpas, y para la oracion mentale*, Barcinone, Graels 1610: & iterum 1612 in 8 pp. 276.

9. *Nueva pramatica de reformacion contra los abusos de los afeytes, calçado, quedejas, guardainfantes, lenguaje critico, moños, trajes, y excesso en el uso del Tabaco*, Cæsaraugustæ 1635 in 8. Omisit Antonius. Extat Parisiis in Regia R 3018.

F. THOMAS DE SANCTO-HYACINTHO.

* 1634.

F. Thomas de Sancto-Hyacintho Firando urbe cujusdam Japoniæ regni principe ex indigenis parentibus christianis tamen natus anno MD[illegible], pieque a puero educatus, imo & Latinis litteris haud mediocriter informatus, quo fidei studio adolescens ardebat, neophytis suæ nationis in doctrina christiana edocendis operam dabat, & pluribus annis Patrum Societatis catechistam egit. Orta autem circa MDCXX gravissima persecutione ad insulas Philippinas transfretavit, & Manilam appulsus philosophiam & theologiam in gymnasio, quod habemus ibi publicum audivit. Jam ex quo huc accesserat, ordini aggregari postulaverat, nostrorum in Japoniam missionariorum, quorum consuetudine familiariter usus fuerat aliâs, exemplis & sanctis moribus excitatus, votis ejus instantibus & sat probatis annuerunt tandem Patres, habituque induerunt XVI aug. MDCXXV & agnomen sancti Hyacinthi, cujus festum eo die celebrabatur indiderunt: exindeque ille ut operarius excolendæ Japoniæ vineæ habilis & aptus evaderet, totum se dedit, nec frustra. Nam anno MDCXXX in illud imperium a superioribus trajicere jussus est, sæviente plusquam aliâs unquam persecutione, ac lætus obedivit. *Nangazaqui* brevi pervenit, columnas religionis confirmavit, debiles in fide roboravit, transfugas plurimos ad ovile Christi reduxit, uno verbo spatio quatuor annorum die ac nocte requiem non habuit, indefatigabilis discurrens per domos, per universam regionem verbum Dei & sacramenta occulte administrans, in omni tribulatione, in fame & siti, foris pugnæ intus timores, dum insidiis infidelium continuo impeteretur. Horum tandem in manus incidit quarta aug. MDCXXXIV cum socio F. Jordano de S. Stephano ejusdem ordinis, qui ab anno MDCXXXIII tantum Japoniam intraverat. Ambo unâ gentis ad crudelitatem ingeniosæ tormenta præter carceres passi sunt exquisitiora, aquæ per vim ad summum gutturem iteratis vicibus epotæ, & toties tabulis in ventrem appositis per tortores pedibus supra concultantes expressæ, aculeorum ignitorum inter carnem & ungulas ad medios digitos infixorum, rudis cannæ per verendorum foramen in viscera in omnium oculis trans adactæ, pedum denique ad patibulum in aere suspensorum capite cum medio corpore intra foveam arcte concluso, quod supplicii genus habetur acerbissimum, in quo tamen septem circiter diebus omnino jejuni vixerunt, & pretiosas animas fidei martyres Christo reddiderunt mense novemb. MDCXXXIV. Scripsit Thomas

Epistolas aliquas relationem suæ missionis continentes: quarum excerpta quædam referuntur *Hist. Philippin.* T. I lib. 2 c. 49, ubi ut & c. 51 gesta ejus habentur hîc a nobis excepta.

F. VINCENTIUS HENSBERG.

† 1634.

F. Vincentius Hensberg Belga Geldenaci vulgo *Jedoigne* ad fines Brabantiæ natus, Antwerpiæ ordinem professus est, prædicatorisque generalis titulo insignitus, apud suos Antwerpienses obiit anno MDCXXXIV die IV julii. Vir pius & studiosus quædam scripsit Latine, quædam Belgice:

1. *Rosarium gloriosissimæ Deiparæ Virginis Mariæ per choros distinctum, ac 150 articulis vitæ Christi, variisque hymnis, antiphonis, & orationibus perpulcre exornatum*, Antwerpiæ, Guillelmi a Tongris 1619 in 12 Latine. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

2. *Regia cella vinaria, seu tractatus, quo introducitur*

troducitur sponsa Christi in cellam vinariam cœlestis regis &c. Antwerpiæ, Cornelii Verschueren 1621 in 12 Belgice.

3. *Viridarium Marianum septemplici rosario variis exercitiis, exemplis, ut plantationibus peramœnum*, Ibidem, Gasparis Belleri 1615 in 12 pp. 527, & iterum Ibidem, Henrici Aertsii 1626 in 8 Latine. Extat apud nostros laudatos, & in Regia D 3034.

4. *Apotheca spiritualium pharmacorum rosarii efficacitatem ac fructus complectens*, Ibidem, Aertsii 1632 in 8 Belgice pp. 127.

5. *Rosetum spirituale*, Ibidem 1632 in 8 pp. 499.

6. *Lectus floridus sponsi, seu de passione Domini spirituale dormitorium quadragintasex cellularum*, Belgice, Ibidem 1627 in 8 pp. 190.

F. ANDREAS HANNOC.

1635. F. Andreas Hannoc Leodiensis conventus alumnus, sacræ theologiæ magister, sacellanus aulicus baronis *de Lamboy* scripsit hoc titulo:

Salomon Christianopolitanus, seu Apophtegmata moralia, Coburgi 1635.

Sic habet Ghilbertus de la Haye in *Bibl. Belgo-Dominic.* ms, ubi tamen opus in suas manus non venisse fatetur.

F. ANDREAS DE LUNA.

1635. F. Andreas de Luna Hispanus Bæticus anno MDCXXXV in studio generali S. Pauli Hispali regens agebat, cujus

Dictata in primam secundæ Summæ S. Thomæ de bonitate & malitia actuum humanorum à F. Joanne Baptista Verjuis excepta, Antwerpiæ ms apud nostros servabantur anno 1670. Alia plura apud suos haberi verisimillimum.

F. CHERUBINUS BUZOMUS.

1635. F. Cherubinus Buzomus Ligur Januensis patria & professione laudatur à Soprano, quem excipit Oldoinus in Athen. Ligust. ceu qui scripserit ac ediderit lingua vulgari Italica

Actionem cum titulo *Adola Etrusco carmine*, Bononiæ 1635.

Opera Davidis Planiscampii e Gallico Italice reddidit.

F. DIDACUS ALVAREZ.

1635. F. Didacus Alvarez Hispanus Methimnam *de Rivosicco* dictam Castellæ veteris diœcesisque Palentinæ civitatem ducatusque titulo claram ortu suo nobilitavit, medio circiter Christi seculo XVI decurrente natus, parentibusque puro nec ignobili loco sanguineque oriundis. Duos habuit sibi germanos fratres ejusdem cum ipso professos ordinis ac conventus ejusdem S. Petri Martyris Metymnensis alumnos; Damianum scilicet natu majorem & eo prius votis religionis astrictum de quo superius ad 1621 egimus, alterum se juniorem theologiæ præsentatum & concionatorem celebrem. Didacus amborum medius institutum nostrum amplexatus adhuc adolescens, theologus evasit ætate sua clarissimus, magisterioque donatus triginta & amplius annos sacram doctrinam legit in studiis generalibus Burgensi, Trianensi, Placentino, Taurensi, Pinciano, Gregoriano & Romano ad Minervam, in quo ultimo decem annis regentem primarium egit cum ingenti omnium ordinum plausu, innumeroque auditorum concursu ac fructu. In urbem autem veniendi hæc ei fuit occasio. Novum scilicet suum de libertatis humanæ cum divina gratia conciliatione sub titulo *Concordiæ* adinventum non prius edidit Ludovicus Molina S. J. cum gravissimæ ex eo opere in Academiis Hispanis exortæ sunt tempestates, nostris quibus ex instituto semper cordi fuit doctrinas peregrinas & vocum profanas novitates impugnare, concordiam illam Molinianam ejusmodi sibi visam a scholis excludi, imo & a sacro Hispanæ inquisitionis tribunali damnari pro virili satagentibus, Patribus Societatis contra communi consilio illam defendentibus. Cum itaque litem hanc summus pontifex Clemens VIII ad suum solium evocasset, a provincia nostra Hispana selecti sunt Didacus Alvarez & Thomas de Lemos Romamque delegati, qui pro gratia per se efficaci juxta inconcussa SS. Augustini & Thomæ sensa starent ac decertarent. Urbem primum ingressus est Didacus VII nov. MDXCVI, quantum autem vir acris judicii, memoriæ tenacis, in sanctorum patrum Augustini præsertim doctorum aquilæ lectione assiduus, D. Thomæ doctrinæ mirum in modum affectus in eaque versatissimus, in solemnibus illis nostros inter & societatis Jesu professores integro prope sexennio toto spectante orbe summa contentione sub Clemente VIII & Paulo V agitatis disputationibus claruerit meum non est hic enarrare: de quo legi potest Historia congregationum de auxiliis divinæ gratiæ sub SS. pontificibus prædictis edita Lovanii apud Ægidium Denique 1700 fol. quibus addas in ejusdem historiæ defensionem libellos editos hoc titulo *l'histoire des congregations de auxiliis justifiée contre l'auteur des questions importantes &c.* & *Le correcteur corrigé suite de la justification &c.* Tanto porro his pontificibus in pretio fuit ob præclaras animi dotes Alvaresius, ut eum peracta solutaque hac celebri disputatione ad archiepiscopatum Tranensem in Apulia Japigia seu Terra Barii, cui adjunctus Salpensis episcopatus, libens evexerit Paulus V anno MDCVI die XIX martii, quam sedem ad obitum usque annos pene XXX rexit præsul pietate ac vigilantia inter primos numerandus, decessitque laboribus, studiis, & senio fractus, capularis senex, gregi & cunctis summum sui relinquens desiderium anno MDCXXXV. Ejus cum laude meminere Fernandez, Ughellus Ital. Sac. T. VII, Fontana in *Theatro* & in *Monum.* Nicol. Antonius in *Bibl. Hisp.* ubi ait *opera eum theologica* priusquam ad infulas eveheretur *foras emissa infulis ipsis adhuc magis conspicuum reddidisse & usque hodie reddere orbi.* Hæc autem sunt præter alia hactenus inedita posteritati ab eo relicta ingenii sui monimenta:

1. *Commentaria in Isaiam prophetam juxta sensum litteralem & moralem cum annotationibus SS. Patrum, & aliquibus animadversionibus in gratiam prædicatorum in unum collectis*, Romæ 1599 in 4: Ed. altera, Ibidem, Gulielmi Facciotti 1615 in 4 T. I pagg. 599 : T. II pp. 815. Ed. tertia Lugduni in fol.

2. *De auxiliis divinæ gratiæ & humani arbitrii viribus & libertate, ac legitima ejus cum efficacia eorumdem auxiliorum concordia libri XII*, Romæ, Stephani Paulini 1610 in fol. pp. 816: Ed. Altera Lugduni 1620 in fol. Ed. III laudatur ab Antonio cit. Duaci 1635 in 8.

Anno 1606 *Relationem brevem* ediderat Actorum in collegio Ambrosiano S. J. Pinciano, dum Theses Molinianæ in eo propugnarentur præside Antonio de Padilla S. J. seque inter disputantes unum recenset.

3. *Responsionum ad objectiones adversus concordiam liberi arbitrii cum divina præscientia, providentia, & prædestinatione, atque cum efficacia prævenientis gratia, prout à S. Thoma & Thomistis defenditur & explicatur Libri IV*, Trani, Laurens

Sæc. XVII. tii Valerii 1621 in 4 pp. 519: Lugduni 1622 in 8.

4. *De origine Pelagianæ hæresis, & ejus progressu, & damnatione per plures summos pontifices & concilia facta Historia ex annalibus cardinalis Baronii & aliis probatis auctoribus collecta*, Trani, Laurentii Valerii 1619 in 4 pp. 276. Approbant FF. Nicolaus Riccardi tum gymnasii Minervæi regens, & Dionysius de Licio S. T. M. Trani.

5. *Responsionum liber ultimus hoc titulo. Opus præclarum nunquam hactenus editum, in quo argumentis validissimis concordia liberi arbitrii cum divina præscientia, prædestinatione, & efficacia gratiæ prævenientis ad mentem S. Thomæ & omnium Thomistarum contra eos qui eam impugnare volunt, defenditur & explicatur.*

Huic accessit Historia jam laudata de origine Pelagianæ hæresis ab eodem auctore ex variis collecta, curis F. Lud. Bertr. Loth, Duaci, Balthazaris Belleri 1635 in 8 pp. 768.

Hoc opus a quibusdam dicitur *Responsionum liber septimus* manifesta allucinatione: etsi enim in edito ita legatur alicubi, Typorum est erratum legique debet *ultimus*, cùm non sequatur ad libros sex priores qui fuerint, sed sit ad nova, tum contra XII de auxiliis tum adversus IV priores Responsionum libros objecta responsio, & major explicatio.

6. *Operis de auxiliis divinæ gratiæ & humani arbitrii viribus & libertate, ac legitima ejus cum efficacia eorumdem auxiliorum concordia summa in IV libros distincta*. Ad calcem operis ipse Didacus testatur se proprio studio conscripsisse, & ad ea capita majus suum opus redegisse Romæ 18 novemb. 1618. Prodiit Lugduni, Jacobi Cardon & Petri Cavellat 1620 in 12 pp. 802.

7. *De incarnatione divini verbi disputationes* LXXX, *in quibus explicantur & defenduntur, quæ in tertia parte summæ theologicæ docet S. Thomas a Q.* 1 *ad* 24, Lugduni, Horatii Cardon, 1614 in 4 pp. 499: Romæ 1615, & Coloniæ 1622 in 4.

8. *Disputationes theologicæ in primam secundæ S. Thomæ, in quibus præcipua omnia quæ adversus doctrinam ejusdem, & communem Thomistarum a diversis DD. impugnantur, juxta legitimum sensum præceptoris angelici explicantur & defenduntur*, Trani, Costantini Vitalis 1617 in fol pp. 584: Col. Agrip. Ant. Boetzeri 1621 in 4.

9. *Manuale concionatorum selectissimis scripturæ divinæ & SS. Patrum sententiis per locos communes ordine convenienti digestis adornatum, ac varia ad formandos christiani hominis mores eruditione referitum*, Trani, Ex officina Archiepiscopali 1623 in 4: Colon Agripp. Jo. Munich 1632 in 4 pp. 1186.

F. DOMINICUS BRUNI.

F. DOMINICUS BRUNI Aquitanus, antiquæ provinciæ Tolosanæ alumnus, vir eruditus, ac pius, anno MDCXXXV Pruliani præerat prior ejus celeberrimi monasterii, ac sanctimonialium ejusdem in spiritualibus minister. Plura scripsit in earum utilitatem & gratiam ascetica, quæ lucem mereantur publicam & servabantur MS apud ejusdem Parthenonis sororem Carolam *de Ferals de Verdun*, uti monimenta MS ejusdem loci Jacobo Quetif servata testantur, suntque quæ sequuntur 1635.

1. *Exercices du tres saint Sacrement de l'autel sur les paroles de S. Bernard* Sanctum sanctorum, dulcedo dulcedinum, miraculum miraculorum, & amor amorum ardentissimus. Prin. *Pense mon ame, que tu t'en vas recevoir la source, l'origine, & la fontaine de toute sainteté &c.* Estque spiritualis animæ devotissima mysterii hujus consideratio & meditatio quatuor capitibus distincta.

2. *Paraphrase sur le cantique* Nunc dimittis Domine servum tuum &c. Princ. *C'est maintenant Seigneur que vous laissez votre serviteur en paix &c.* Optima nempe, sincera, & devotissima illius cantici explanatio piissimis animæ affectibus intermixta, quam in actiones gratiarum post sacrum eucharistiæ acceptum epulum effundere potest anima pia & devota.

3. *Paraphrase sur la salutation angelique* Ave Maria.

4. *Plusieurs meditations sur differens sujets, entre lesquelles il y en a pour les jours de saint Estienne, de S. Jean l'Evangeliste, & des SS. Innocens.* Horum plurium & eidem Jacobo Quetif seposita in schedis MS exempla in 4.

F. FRANCISCUS DONATUS.

F. FRANCISCUS DONATUS patria Romanus, conventus S. Mariæ ad Minervam alumnus die secunda Decembris MDCXII eum veste Dominicana vitam amplexatus est adolescens regularem, in eaque pietati sacrarumque studio literarum totum se dedit. Hebraicam calluit exactissime linguam, in qua nondum vicesimum ætatis annum egressus, scripsit plura postea referenda. Cùm zelo æstuaret animarum, sacerdotio recens initiatus ætatis XXVI precibus obtinuit a congregatione *De propaganda*, ut ad Indos Orientales apostolicus iret missionarius, Goæque primum hæsit, inde Cochinum & ad *serram de Malacarri* transiit, sed eo pulsus, *Jaccam* versus transfretavit, Lusitanisque contra regem *Acem* bello pugnantibus, suis ad Deum precibus, & apud milites adhortationibus haud inutilis fuit. Digressus inde *Solor* regnum Sicæ periit, & iterum ad Sinas transiit & in *Macassor* habitavit, Christianitatesque, quas vocant, plures erexit, ac infidelium amplam Domino messem adduxit, sacroque baptismate tinxit. Goam reversus literas apostolico vere pectore zeloque plenas ad F. Antonium Cardinalem S. Onuphrii Urbani VIII fratrem die tertia febr. MDCXXXIV dedit a Fontana in *Hist. prov. Rom.* pag. 307 relatas. Demum anno sequenti cùm in Persidem ire proposuisset, mare conscendit, Maurisque prope *Barcellor* navim obtinentibus & expugnantibus, architbalassi ducisve Mauri decreto jussum est, optionique Francisco nostro datum, aut Machumetum amplecti, Christianamque ponere fidem, aut animam: quam ultro, Machumeto dira precatus Mauris accipiendam obtulit, & capite truncato pro Christo posuit, ineunte circiter Aprili MDCXXXV. Cujus pro fide gesta & agonem D. Sebastianus episcopus Bisiniacensis (sic enim in Diario Eruditorum Romano anni 1670 p. 44 habetur) descripsit, Romæque anno 1669 typis apud Mancinum edidit, a quo plura lector accipiat curiosus. Scripsit ut superius indicavimus nondum expleto ætatis vicesimo ac edidit hoc titulo Hebraice: 1635.

Poma aurea, Opuscula tria: I *De accentibus linguæ Hebraicæ*. II. *De illius abbreviaturis*. III. *Doctrina Christiana*, Romæ, Stephani Paulini & Andreæ Brugiotti 1618 in 4. Extabat Parisiis anno 1680 in Bibl. D. Hallé, est & Romæ in Casanatensi. Iterum Romæ 1623 in 4. Recensetur in *Bibl. Slus.* p. 576. Opusculum III versio est seu interpretatio Hebraicorum quorumdam documentorum & præceptorum doctrinæ vel pietatis Christianæ: pp. universim 239. Est & apud nostros Parisiis ad S. Honoratum.

Titulus ejus vitæ: *Breve racconto della vita, missioni, & morte gloriosa del venerabile P. M. F. Francesco Donati Romano dell' ordine de' Predicatori descritta da monsignor Sebastiani Vescovo di Bisignano*, Romæ, Mancini 1669 in 4. Nota qui

supra D. *Sebastianus*, ab aliis dicitur *F. Josephus a S. Maria*.

F. FRANCISCUS DOOMS.

† 1635. F. Franciscus Dooms Latine *Dompsius* dictus Belga, patria Antwerpianus, at professione Insulensis, ubi adolescens vota sua labiis suis distinxit VIII sept. MDLXXXVIII Lovanii studia sua exegit, & per omnes gradus apicem magisterii tandem obtinuit III feb. MDCIV approbatus in actis cap. gen. Pinciæ anno MDCV coacti. Primarium Lovanii regentem egit institutus in actis cap. prov. Lovanii habiti MDCVI, suoque jam antea præfuerat prior conventui Insulensi anno MDCI electus. Quo autem ardebat disciplinæ severioris studio Ven. Mem. F. Sebastiano Michaelis illam tum in Galliis asserenti adhærere constituit, eumque tum in Provincia regii S. Magdalenæ cœnobii Sammaximiniensis priorem convenit anno MDCX, nec inutilis fuit: nam cùm quasdam religiosas magas seu dæmoniacas Aquis Sextiis deprehensas visum esset ad montem (*La sainte Baulme*) vulgo dictum mittere, eas a VI dec. MDCX ad VIII januar. sequentis exorcizavit Dompsius & omnia tum acta in commentarios retulit. In suam Inferioris Germaniæ provinciam jam redierat anno MDCXIII, quo instantibus episcopis Tornacensi & Buscoducensi, ac principe Robeckano Nicolao *de Montmorancy*, & auctoritate sui provincialis ac diffinitorum cap. prov. Buscoducen. moniales Birgittanas Insulenses, alias magas, alias energumenas, exorcizavit a XIII maii ejus anni ad annum MDCXVII ad diem VII maii, & detecta maleficiorum impia artifice ac convicta, scandala hæc omnia compescuit. Inde Parisios reversus in conventu novo SS. Annunciationis ad S. Honorati commoratus est, & in computis legitur subscriptus ab anno MDCXVIII ad MDCXXIII. Cùm vero deinceps nulla sit ejus in nostris archivis memoria, novis in Occitaniæ Delphinatusque partibus congregationis Occitanæ instituendis coloniis missum facile conjicio, quos inter labores in itinere Lugduni religiosissime e vivis excessit ut ferunt A. D. MDCXXXV, ubi & sepultus in aula capitulari. Ejus cum laude meminerunt nostri Guilielmus Seguier *Laur. Belg.* p. 85, & Ghilbertus de la Haie *Bib. Belgo-Dom.* MS. Ejus habentur

Actes des exorcismes faits a la S. Baulme depuis le VI *dec.* MDCX *jusques au* VIII *janv. suivant par F. François Dooms &c. sur Louyse Capeau, Madelaine de la Pallud, & Louis Gaufridy prince des magiciens, & recueillis par le meme Dooms.* Hæc acta refert noster Sebastianus Michaelis libro cui titulus: *Histoire admirable de la possession & conversion d'une penitente &c.* Lugduni 1614 in 8 a p. 1 ad 352: Et Duaci, Belleri 1613 in 8.

2. *Sommaire de l'Histoire admirable d'un magicien brulé a Aix le* 30 *Avril* 1611. Quam eamdem, adjuncta altera, quæ Insulis in Flandria apud Birgittanas contigit, ex Dompsii chartis evulgavit Joannes *le* Normant hoc titulo: *Histoire veritable & memorable de ce qui s'est passé sous l'exorcisme de trois filles possedees ez pais de Flandres*, Parisiis, Nicolai Buon 1623 in 8 Tomis duobus. Qui Joannes *le Normant* idem opus *Latine* a se redditum typis edidit hoc titulo: *Vera & memorabilis historia de tribus energumenis in partibus Belgii, & de quibusdam aliis magia complicibus*, Ibidem eodem anno in 8.

Cæterum in his actis, ut diabolus semper est mendax, & pater mendaciorum, plura sunt a fœminis illis deceptis dicta fabulosa, ut quæ referunt de Antichristo jam nato, ejusque conditionibus & alia similis generis

3. *La douce amorce de l'archiconfrairie de notre dame du saint Rosaire avec les indulgences & les privileges*, Duaci, Baltazaris Belleri 1603 in 8. SÆC. XVII.

F. GUILLELMUS SOMMERIUS.

F. Guillelmus Sommerius Belga Brabantinus, patria & professione Silvæducensis conventus sui priorem agebat, cùm anno MDCXXIX ea civitas a Batavis expugnata fuit. Vir fuit, inquit Valerius Andreas Desselius in Bibl. Belg. *integer vitæ scelerisque purus.* Obiit exul anno MDCXXXV mense martio. Edidit a se concinnatum opusculum hoc titulo: * 1635.

Viridarium seu Paradisus precum ex Ludovici Granatensis operibus potissimum desumptus, Silvæducis 1621 in 12.

2. *Meditationes ejusdem Granatensis Belgicas* fecit, ut a senioribus dicti conventus Buscoducensis Mechliniæ tum degentibus, qui & opus viderunt, accepit F. Ghilbertus de la Haie, & testatur in Bib. Belgo-Domin. MS.

F. HYACINTHUS ESQUIVEL.

F. Hyacinthus Esquivel Hispanus, natione Cantaber, genereque nobilis, nostrum Victoriæ professus institutum *a Sancto Rosario* tum nuncupatus, in sancti Gregorii Pinciano collegio studiorum exegit curriculum, isque evasit, ut ad legendam ibidem philosophiam professor institutus fuerit. Ulterius in celebrioribus nostris Hispaniæ scholis, & ad superiores gradus promovendum se sperare poterat, sed quo a prioribus tirocinii annis flagraverat desiderio æstuans, verbi scilicet Dei apud barbaras gentes, Japonios præsertim annunciandi, occasione data Manilam transfretavit anno MDCXXV, moxque ut appulit, ad legendam in collegio S. Thomæ de Aquino theologiam est applicitus, Japonicam interea linguam addiscens diligentius. Quadriennium integrum professoris ac sæpius etiam prædicatoris munere functus, ad insulam Formosam tum juris Hispani missus est, & ad barbaros crudelioresque regionis incolas amandari obtinuit, quos brevi lingua eorum comparata mansuetiores reddidit per evangelium, adeo ut sacris undis innumeros tinxerit, & plures variis in insulæ partibus ecclesias erexerit. Interea cùm semper altius menti maneret repostum Japonios adeundi consilium, incitabatur spiritus ejus in ipso, quod eo penetrandi ostium hactenus ipsi apertum non esset. Tandem viam perveniendi securam sibi occurrisse persuasus, navem Japonicam conscendit: at patronus qui lætus in speciem exceperat data etiam fide salvum ducendi, impius ac perfidus non solum traditor sed & sicarius, eum cum Minorita qui se ei socium adjunxerat, in itinere crudeliter mactavit, ac martyrem, quod in votis ille semper habuerat, effecit. Hæc circa MDCXXXV evenisse narrant, simulque virum fuisse austeritate vitæ, carnis mortificatione assidua, paupertate plane absoluta commendandum, de quo Didacum nostrum Aduarte *Historia Philippinarum* T. I lib. 2 cap. 46 fusius agentem consulas. Scripsit ac typis edidit in missionariorum gratiam * 1635

1. *Vocabulario de lengua Japona y de Española*, Malinæ, in collegio S. Thomæ, circa 1630. Opus grande inquit Didacus præfatus & immensi laboris.

2. *Vocabulario otro de la lengua de los Indos de Tanchuy en la isla Flermosa, y Traduxo en ella toda la doctrina christiana*, Idem. Hunc Altamura revocat ad 1591, sed præmature.

Sec. XVII.

F. JOHANNES BAPTISTA HAULT.

1635. F. Johannes Baptista Hault conventus Tarasconensis circa MDCXXXV prior, ac ut conjectu facile professus & filius, in Lotaringia natus erat, ingenuis artibus litterisque divinis & humanis egregie ornatus, veterum etiam eruendis illustrandisque monimentis plurimum addictus, historia præsertim ordinis & Ecclesiæ deliciabatur: artem pictoriam optime tenuit, & in sui etiam Tarasconensis ornatum commodumque conventus exercuit, cujus penicillo SS. Rosarii tabella prodiit. Veterum etiam numismatibus eruendis, colligendis, excutiendis, ac exponendis, (quod ad historiæ penitiorem intelligentiam non parum conferre solet) insudavit, eorumque non levem copiam coacervarat hujusce conventus sui, ubi & postea dies suos in pace complevit, cum aliis ejusdem libris, scriptis, & operibus, in communi bibliotheca & archivo servatam. Scripsit autem & collegit jussu magistri ordinis F. Nicolai Ridolphii literis Romæ XIX febr. MDCXXXV ad illum datis epistolas omnium ordinis magistrorum generalium a SS. P. Dominico ad sua usque tempora. Extat auctoris ipsius αὐτόγραφον in eodem suo conventu Tarasconensi asservatum hoc titulo:

Divers sommaires ou abregez des epitres des RR. PP. Generaux de l'ordre des Freres Precheurs depuis S. Dominique, avec leur portrait ou figure par F. Jean Baptiste Hault Lorrain du même ordre, cod. MS in 4. Singulis auctor ipse minio cujuslibet magistri ordinis eleganti manu representavit effigiem foliis, ejusque breviter & succincte vitam, encomium, egregiaque facinora describit.

Omnium etiam provinciæ suæ Provinciæ priorum provincialium effigiem & elogia eodem codice susceperat exhibenda, & inchoaverat a B. M. viro F. Bertrando de Garriga hujusce tum tituli Provinciæ primo priore provinciali, sed ad ejus usque provinciæ divisionem anno MCCCV duntaxat, nec ulterius hoc opus auctor est prosecutus suum, quod etiamnum Tarasci anno 1665 asservabatur.

F. SAMUEL DE LUBLINO.

† 1635. F. Samuel de Lublino Polonus, a patria sic & professione nuncupatus, philosophiam & theologiam pluribus annis in gymnasio generali suæ provinciæ Cracoviensi e superiori loco professus est, docebatque etiamnum anno MDCXXVII tum titulo baccalaurei ornatus. Scripsit ac edidit hoc titulo:

1. *In universam Aristotelis logicam Quæstiones scholasticæ secundum viam Thomistarum per articulos distinctæ*, Coloniæ Agrippinæ, Joan. Crithii 1620 in 8 pagg. 810.

2. *Tractatus summularum omnibus tyrunculis veram philosophiam amantibus perutiles, jucundi, & necessarii in tres libros digesti*, Ibid. 1627 in 8 pp. 144.

3. *In tres libros de anima quæstiones scholasticæ secundum viam Thomistarum per articulos distinctæ*, Ibid. Petri Henningii & Jo. Crithii 1627 in 8 pp. 341.

4. *Summula casuum conscientiæ*, Ibid. Hær. Jo. Crithii in 8. T. I 1631 pp. 415: T. II 1635 pp. 912.

Tum verò sacræ theologiæ laurea redimitus regens erat Cracoviæ. Hincque eumdem censeo, qui in actis capp. genn. Mediolani MDCXXII dicitur F. Samuel Wierzchonius, & ad baccalaureatum promovetur, modo magistri studentium onus subierit: Tolosæ MDCXXVIII magister instituitur, modo loco vacante sit regens in studio Cracoviensi, & tandem munere perfunctus approbatur Romæ MDCXXIX. Omnia enim requisita egisse patet ex operibus citatis, nec alius hoc nomine Samuelis ullibi mihi occurrit.

F. VALERIANUS LITHVANIDES.

F. Valerianus Lithvanides Sarmatarum e gente, vir seculo Christi XVII clarissimus, pietate & eruditione, laudatur a conterraneo suo F. Justino Mieckoviensi super Litanias Lauretanas discursu 305 T. II p. 381, cujus ut pote æqualis verba exscribere visum est. » Porro, *inquit*, « inter eos qui hac nostra tempestate de SS. Rosario scripserunt, meo judicio palmam tenet A. R. P. F. Valerianus Litvanides in Cracovia natus, sacræ theologiæ doctor meritissimus, ordinis nostri vir pius, mansuetus, fere dixi sanctus, regularis vitæ, & cultus D. Virginis in Rosario promotor ardentissimus, & ob eam causam omnibus bonis valde carus, tum verò maxime magistro ordinis F. Nicolao Rodulfo: cujus primo commissarius fuit, postea prior Cracoviensis, tum demum hoc anno prior provincialis Poloniæ salutatus est, dignus quem gloria virtutum in plura secula superstitem sustineret: sed cùm hæc scribo, nuncium de morte illius accipio. Obiit optimus pater Vilnæ die XXIIII octob. MDCXXXV, cùm provinciam Poloniæ rexisset mensibus sex. Hic ergo eruditus pater lingua vernacula librum de SS. Rosario scripsit hoc titulo: « † 1635.

Hortus rosis consitus.

Nemo me judice clarius, distinctius, plenius, uberius illo hanc materiam tractavit. Duas plantationes rosæ ut ipse vocat Hiericuntinæ in hoc suo mystico horto posuit, unam B. V. Mariæ, alteram SS. nominis Jesu, totumque librum in duodecim partes divisit «.

F. VINCENTIUS MARTINELLI.

F. Vincentius Martinelli Italus conventus Romani ad Minervam alumnus, vir pietate & doctrina spectabilis, propterea que a F. Nicolao Ridolphi sacri palatii magistro mense septembri MDCXXII assumto socius allectus, ab Urbano VIII postea anno scilicet MDCXXV augusti XVIII ad Cupersanam seu Conversanam Ecclesiam in Apulia sub Baronsi promotus est, & XXX ejusdem mensis in æde S. M. ad Minervam consecratus, quam cùm boni pastoris instar sapienter administraret, ab eodem pontifice ad Venafranam sub Capuensi translatus est anno MDCXXXII, XII kal. octob. Huic vero posteriori sponsæ ornandæ, clero, populoque optimis legibus suisque potissimum exemplis informando dum omnem adhibet operam, nobilium etiam liberiores mores pro officio corripit, e vivis eripitur non sine suspicione propinati veneni anno MDCXXXV die quinta augusti, ætatis XLIX. De eo legendus Ughellus *Ital. Sac.* T. VII p. 974 inter Cupersanos, & T. VI p. 736 inter Venafranos. Fontana qui omisit in *Theat.* & *de Prov. Rom.* meminit in *Monum.* ad annum 1626 p. 610 b. Extat typis edita † 1635.

F. Vincentii Martinelli Romani ord. Præd. sacræ theologiæ doctoris episcopi Venafrani diœcesana synodus habita Venafri die XXI sept. MDCXXXIIII in Ecclesia cathedrali, Romæ, Cameræ Apost. 1635 in 4 pagg. 113. Est Parif. in Regia E 563.

F. BONIFACIUS BANNZOLUS.

1636. F. Bonifacius Bannzolus Lombardus, patria Gardonensis, (Gardona autem oppidum est Brixiensis agri) Brixiæ ordinem amplexus est circa initia hujus seculi XVII, virque evasit non solum theologiæ, sed & juris canonici peritissimus. Florebat etiamnum anno MDCXXXVI quo librum a se scriptum prælo dedit hoc titulo:

De monialibus ordinis Fratrum Minorum dissertatio sacra, historica, canonica, Brixiæ 1636 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

F. CORNELIUS AVITABILE.

1636. F. Cornelius Avitabile Siculus Parthenopæus conventus S. Mariæ *della Sanità* Neapoli alumnus, vir fuit doctrina vitæque sanctioris studio conspicuus, sacræ theologiæ magister in actis cap. gen. Olissipone anno MDCXVIII habiti promotus, omnibus etiam ordinis muneribus in sua provincia & congregatione *della Sanità* dictæ functus est, hujus aliquando vicarius generalis, & illius scilicet Regni Siciliæ prior provincialis assumtus. Obiit anno MDCXXXVI annis & meritis gravis apud suos, & in domo nativa sepultus. Ejus habetur illustris memoria in actis cap. gen. Romæ anno MDCXLIV inter eos, qui cum sanctitatis fama obierunt. Meminerunt etiam cum laude Vallius p. 311, & Toppius Bibl. Neap. quos hîc excipio. Scripsit

Della vera vita religiosa con alcuni sermoni dedicato alle monache della concettione delle Spagnuole di Neapoli, Neapoli, Felicis Stigliola 1605 in 8.

F. COSMAS MORELLES.

1636. F. Cosmas Morelles ingentis animi vir & religionis, patria Catalanus, conventusque S. Onuphrii prope Valentiam Aragoniæ provinciæ alumnus, quos in Hispania fidei hauserat & doctrinæ spiritus in Germania post modum late diffudit. Ipsis enim seculi ultimi exordiis in Academia Coloniensi professorem in sacra theologia agebat conventus nostri & studii generalis regens. Quo nomine generalibus ordinis in comitiis MDCXI Parisiis solemnes habuit ipsomet præside, & F. Wiberto Rosembach Teutone respondente ad sancti Jacobi disputationes *De auctoritate papæ & conciliorum* tota non modo facultate & academia præsente, sed & aulæ regiæ senatusque clerique Galliarum optimatibus: unde rumores & tumultus non leves exorti sunt, de quibus apud rerum ejus ætatis scriptores & ad editum ea de re Edmundi Richerii libellum *De Ecclesiastica & politica auctoritate Ecclesiæ*, ubi Cosmæ nostri modestiam laudat Richerius ipse animique robur & firmitatem, quem & ea occasione ille nonnullorum aulæ senatusve Parisiensis nutibus atque consiliis edidit, unde tantæ postea in Academia Parisiensi dissensiones, ipsique Richerio molestiæ & ærumnæ. His autem ordinis in comitiis magno apud Patres in honore fuit Cosmas, & posteriorum Romæ comisiorum limitationem emendarunt. *Declaramus*, inquiunt, *antiquitatem magisterii R. P. F. Cosmæ Morelles regentis Coloniensis pro loco & voce, cæterisque magistrorum provinciæ Aragoniæ privilegiis computandam esse à die quo præfatus Pater institutus fuit in capitulo Romano proxime* (MDCVIII) *celebrato magister: neque obstare quamcumque ejusdem capituli ordinationem, quamvis verba ejus aliud sonare vel exprimere videantur. Unde districte prohibemus universis & singulis Patribus & Fratribus præfatæ provinciæ, ne ullum super hoc prædicto patri apponant impedimentum. Quin imo ob multa & singularia beneficia, quæ in partibus Germaniæ ordini præstitit, variosque labores, quos disputando & scribendo in catholicæ religionis propugnationem hæresisque extirpationem pertulit & in dies perfert, supplemus ex speciali gratia & indulto quemcumque defectum, qui circa præfata quocumque modo acciderit.* Hæc scilicet de eo in Actis. Qui cùm in Germaniæ partibus maximam vitæ suæ partem egisset, plurimosque pro fide catholica adversus Heterodoxos in illis partibus arguendo, hortando, docendoque, tutanda & promovenda labores tolerasset, omniumque prope sibi antistitumque maxime conciliasset animos, ab apostolica sede datus est in tractu Rhenano sive Archidiœcesibus Moguntina, Trevirensi, & Coloniensi, fidei generalis inquisitor anno MDCXVIII maii XXIV, priorque Coloniensis electus. Quod ille munus inquisitoris strenue prudentissimeque gessit annis pluribus magno rei catholicæ commodo, magna & principum electorum prælatorumque gratia: donec armorum strepitu suborto in Germania Svecorumque rege Gustavo Adolpho per eam irrumpente, Cosmas inquisitor ab Hispanis in Belgio, ceu Trevirensis electoris Philippi Christophori (quem in proprio palatio civitateque comprehensum abduxerant vinctumque detinebant, quod Ludovici XIII regis christianissimi interventu ditionis suæ religioni, populorumque suorum indemnitati consulturus & securitati cum Sveco pacta neutralitatis iniisset) emissarius exploratorve comprehenditur, & in vincula conjicitur in arce Gandavensi, quam Petram comitis Sanderus vocat, nullius alterius criminis reus, quam quod electori Christophoro carus esset. Ubi cum paucos extremosque vitæ suæ vinctus in ærumnis egisset annos, jam prope capularis, ceu probatum in fornace tribulationis aurum, puram piamque inter Fratrum suorum desideria Deo reddidit animam, fuitque apud nostros Gandavenses sepultus. De quo in Necrologio tabulisque Coloniensibus ita legitur: *Anno* MDCXXXVI *februarii* XVIII *obiit Gandavi R. P. M. F. Cosmas Morelles S. Fidei inquisitor ætatis* LXXIX *&c.* Hæc ejus opera:

1. *Compendiosa relatio vitæ eximiæ sanctitatis viri F. Ludovici Bertrandi ordinis Prædicatorum A.* MDCVIII *a Paulo V beatificati cum rescripto beatificationis summarie collecta &c.* Coloniæ, Arnoldi Kempen 1609 in 4.

2. *Relatio colloqui Francofurtensis proximis autumnalibus nundinis anno* MDCIX *inter nonnullos Calvinianæ religionis ministros, & R. P. F. Cosmam Morelles habiti ab ipso catholico collocutore conscripta*, Col. Agrip. Stephani Hemmerdem 1610 in 4 pp. 246. Cui postea adjecit *refutationem responsionis adversariorum.*

3. *Relatio colloquii quod cum Bophornio Calvinista anno* MDCX *habuit apud Bredam Brabantiæ*, Colon. Agrip. Arnoldi Kempen in 4: Iterum ibidem, Gravenburck 1610 in 4, cum superiori *relatione* & *refutatione*.

4. *D. Thomæ operum editio nova, quamplurimis quibus scatebat mendis correcta cum exemplari Romano, ac aliis vetustissimis* MSS *codd. collata, nec non variis in sacræ scripturæ locis male allegatis restituta*, Antverpiæ, Joannis Keerbergii 1612 in fol. Tomi XVIII. Adjecto nempe supra editionem Romanam præter supplementum tertiæ partis Tomo uno integro, ne quid eorum quæ S. D. nomine, quocumque modo prodiissent, desideraretur. Hujus verò editionis suæ rationem ita reddit in monito ad lectorem, ut F. Petri Alvæ ordinis

Sæc. XVII. Minorum, Maraccii, ac Petri a Valleclausa ementiti auctoris objecta prævenerit ac diluerit, eaque risu potius quam responso digna videantur. Nam quod ait ultimus Cosmam *textum apertissimum D. Thomæ in primum Dist. 44 q. unica a 3 ad 3 impudorate adulterasse*, quo pudore ista effutierit ille, quisquis ex collatione Romanæ editionis cum Antverpiana judicet, an sit litera in una quam in altera vel unica plus. De quo videsis nostros tum Joannem Nicolai in suis *notis* ad eum locum in sua *editione 1 sentent. S. D.* tum Vincentium Baronium *Apologetici* T. II pag. 73.

5. *F. Dominici de Flandria ord. Præd. commentarii seu quæstiones in XII libros Metaphysicæ 120 annis post 1 editionem recognita & expurgatæ*, Coloniæ 1621 Arnoldi Kempen in fol.

6. *B. Alberti Magni opera quædam ex MSS codicibus correxisse dicitur*, quibus plura ejusdem nondum impressa, addenda & edenda paraverat, quæ ab ejus morte aliorum curis prodierunt.

Teste autem Leone Allatio in *Apibus Urbanis*, Hæc apud auctorem prælo parata erant:

1. *Tractatus de jure decimandi.*
2. *De dispensatione apostolica in causa matrimoniali ducis Neoburgici.*
3. *Commentaria in I P. D. Thomæ.*
4. *Quodlibetales quæstiones* XL.
5. *Opuscula varia contra modernos hæreticos.*

Ejus cum laude meminere Michael Pio, Jo. Lopez, & Fernandez nostri: Extranei etiam Miræus, Swertius & alii.

F. FRANCISCUS MANCA DE PRADO.

* 1636. F. FRANCISCUS MANCA DE PRADO Sardus Algariæ vernacule *Algheri* civitate episcopali sub metropoli Turtis Libissonis seu Sassariensi natus, congregationis Sardiniæ alumnus, seculo XVII adolescente clarebat, variisque in provinciis, ac solemnioribus gymnasiis sacras litteras e superiori loco professus est. Postquam enim Oriolæ in Aragonia philosophicas disciplinas docuerat, in patriam revocatus, publicum egit in academia Calaritana theologiæ lectorem, qua ratione gradum ut vocant præsentati meruit in actis cap. gen. Olissipone anno MDCXVIII habiti, exinde ad magisterium promotus in comitiis generalibus anno MDCXXII Mediolani habitis: tum Neapolim missus in studio generali S. Mariæ ab Arcu regens institutus est, anno verò MDCXXXVI Messanæ in gymnasio S. Hieronymi eodem munere fungebatur, tumque opus edidit hoc titulo:

Aristotelis philosophia selecta expositio Thomistica, quæstionibus ac dubiis illustrata, Messanæ, Francisci Bianco 1636 in fol. pp. 567. Extat Parisiis in Regia R 282.

Plura promittebat, quæ si prodierint, hîc addent sui gentiles. Quæ verò hîc de eo referuntur, tum ex actis citatis, ubi de congregatione Sardiniæ, tum ex ipsomet ejus opere deprompta sunt.

F. GASPAR THE LOE.

* 1636. F. GASPAR THE LOE Germanus, Embricensis patria, professione verò conventus Calcariensis alumnus seculo XVII jam adulto claruit apud suos, librumque edidit hoc titulo:

Manuale precum diversarum contra pestem sive morbum epidemiæ & mortem animæ, & ex diversis piarum precum libellis selectum, Antwerpiæ, Joannis Cnobbari 1636 in 12 pp. 174.

Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. HYACINTHUS DONZELLUS.

F. HYACINTHUS DONZELLUS Italus, patria & professione Bononiensis, sacræ theologiæ magister in academia Bononiensi, & publici gymnasii ibidem professor publicus, ac vicarius inquisitionis, Cremonensis postea inquisitor generalis, quam prælectionem habuerat Bononiæ, typis edi permisit hoc titulo: 1636.

Felsinea virtutis triumphus, Bononiæ, typis Feronianis 1636. Ejus meminerunt Bumaldus in Minervaliis Bononien. & Fontana in Theatro inter Cremonenses inquisitores, omisit verò Rovetta.

F. JOHANNES GONÇALES DE LEON.

F. JOHANNES GONÇALES DE LEON Hispanus, a patria juxta cognomen Legionensis, vir qua pietate qua eruditione sua ætate clarissimus sacræ theologiæ magister, ac in Romano nostro S. Thomæ de Aquino collegio studii regens cum maxima omnium approbatione numerosoque auditorum concursu sacras docuit litteras, pluraque reliquit ingenii sui monimenta, quæ lucem mereri probat eximium, quod his posterioribus annis ex ejus MS cod. typis prodiit, opus hoc titulo: * 1636.

Controversia inter defensores libertatis & prædicatores gratiæ de auxiliis divinæ gratiæ, tam excitantis quam adjuvantis, tam operantis quam cooperantis, tam sufficientis quam efficacis, & de extremis hæreticorum erroribus circa eamdem Romæ anno 1635 & 1636 publicæ catholicorum utilitati exposita. In quibus nec unum extat verbum, quod non vel summorum pontificum & sacrorum conciliorum definitionibus, vel sanctorum Patrum præcipue Augustini, Prosperi, Fulgentii, Anselmi, Hilarii, & D. Thomæ auctoritatibus fulciatur, roboretur, approbetur, Leodii, Franciscæ Hoyoux 1708 in 4 pagg. 420. Quod opus priusquam conficeret auctor, testatur omnia in congregationibus de auxiliis sub Clemente VIII & Paulo V acta se inquisivisse, attenta consideratione legisse, quæ, quot & qualia argumenta eorumque solutiones: *Novi*, inquit, *vidi & expendi, quomodo se gesserint arguentes & respondentes consideravi &c.* Editio ab eruditis theologis maxima cum approbatione accepta.

F. JOHANNES DE LEZCANO.

F. JOHANNES DE LEZCANO Hispanus, in pago quodam Calaguritanæ diœcesis apud Cantabros in Alabæ regione quarto a civitate Victoria lapide natus XVIII septemb. MDLXXXIX nobilibus quidem sed parum opulentis parentibus, patre Joanne *Lopez de Larrincar*, matre Francisca *de Lezcano*, a qua cognomen accepit, ut erat a puero pietati litterisque deditus, ubi adolevit, institutum nostrum amplexatus est & professus in conventu Ovetensi, studiisque applicitus, ita ingenii gratiæque dotibus emicuit inter sodales, ut gymnasii S. Gregorii Pinciani convictor a superioribus cooptari meruerit. Philosophiam ibidem docuit, exinde theologiam in celebrioribus provinciæ Hispaniæ professus est conventibus, primariusque tandem in universitate Pampilonensi anno MDCXXVIII regens institutus, ita scholasticæ incumbebat explicandæ, ut mysticam non negligeret, & rursus ita spiritu totus in Deum ferebatur, ut ejus lumine collustratus, discipulis erudiendis aptior fieret atque paratior. Vitam cùm duceret carni asperiorem consummatus est in brevi, ætatisque XLVII die XXVI augusti MDCXXXVI vitam innocentissimam pretiosa morte finivit. In actis cap. gen. Romæ MDCXLIV 1636.

insigne est ejus elogium inter eos qui cum sanctitatis fama obierunt: sed & ejus vitam Hispanice scripsit noster Gundisalvus de Ariaga de quo postea ad 1657, quam MS a nostro Hyacintho de Parra missam Jacobus Quetif servabat in schedis. Hæc ejus opera:

1. *De la oracion y meditacion, ainno y limosna, y de la frequentada confessione y comunione, y otros tratados pertenecientes a ellas*, Pampilonæ, Joannis de Oteysa 1630 in 4 T. I pp. 372: T. II pp. 385. Opus ab auctore sanctæ Teresiæ nuncupatum, & teste Antonio in Bibl. Hisp. magno apud omnes in pretio habitum.

2. *Confessionario*, id est, *Instructio confessariorum* Hispane MS & prælo paratum vidit idem Antonius.

† 1636. *F. JOHANNES BAPTISTA LANCIUS.*

F. JOHANNES BAPTISTA LANCIUS alter a superius laudato ad 1598 & seculo XVII florens, Romanus ortu & professione, quem anno MDCXXXVI in vivis agentem vidisse se testatur Fontana *Hist. Prov. Rom.* p. 367, tum Laurentio cardinali Raggio a sacris confessionibus, ab eodem ibidem inter scriptores recensetur, ut a quo relictus fuerit

Elenchus scriptorum ordinis, & in Ecclesia S. Mariæ super Minervam sepultorum.

Cùm autem Fontanæ, qui hunc Lancium vidit major videatur adhibenda fides, quàm Altamuræ & Rovettæ, hos facile crediderim allucinatos ex cognatione nominis, cùm priori & antiquiori Lancio hunc *Elenchum* tribuunt, quem Fontana asserit & vindicat huic recentiori. Jacobillus in *catalogo scriptorum Umbriæ* non Romanum ut asserit Fontana, sed ortu Spoletinum contendit, & sacræ theologiæ magistrum, in cæteris consentiens. Revera in actis cap. gen. anno MDCXLIV Romæ celebrati quidam F. Joannes Baptista Lanci provinciæ Romanæ alumnus cum pluribus aliis ad magisterium promovetur, quem hunc nostrum facile conjicias, qui proinde ultra hunc annum vixerit.

1636. *F. LAURENTIUS LOYERO.*

F. LAURENTIUS LOYERO Calaber, e Badulato ortus, provinciæque Calabriæ alumnus, sacræ theologiæ lector, & anno MDCXXVI conventus Tropeiensis prior laudatur a Toppio in Bibl. Neapol. ceu qui scripsit, ac in lucem edidit

Il Rosario del santissimo nome di Giesù, Neapoli, Secondini Roncaglioli 1627 in 12.

Relazione encomiastica del famoso convento, e della miracolosa imagine di S. Domenico di Soriano, Monte Leone diœcesis Mitelensis in Calabria, Joannis Bapt. Russo 1636 in 8 p. 240. Quæ opella a Toppio omissa extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

† 1636. *F. MARINUS PLOUVERRE.*

F. MARINUS PLOUVERRE Gallus Neustrius, conventus Argentomensis alumnus, ut memoriæ ejus conventus MS produnt, certo vitæ maximam partem egit in conventu Argentomagensi diœcesis Sagiensis in Normania, cui & præfuit bis prior electus & institutus, prima quidem vice anno MDCIII altera MDCVIII, in quo & obiit circa annum MDCXXXVI. Vir fuit antiquitatum studiosus, pluraque ex veteribus monumentis eruit & scripto mandavit, quorum hæc recensentur:

1. *L'Histoire de Normandie & en particulier de la comté d'Alençon, & les genealogies de plusieurs familles de cette province.* Hanc anno MDCXLV penes D. *de la Clergerie* senatus Parisiensis causarum patronum via Cytharæ ad Harcurianum Gymnasium Parisiis commorantem extitisse ferunt monimenta conventus Lavallensis MS mihi missa. Inde vero ad quos transierit, mihi incompertum. Sed autographum auctoris etiamnum extat in dicto suo conventu Argentomagi MS fol. charta. trium unciarum spissum. Historiam autem prosequitur auctor ad Philippi Augusti vel etiam ejus nepotis S. Ludovici tempora. Vidit F. Ghilbertus de la Haie. SÆC. XVII.

2. *L'Histoire Ecclesiastique de Seez.* Hanc in conventu Argentomagensi servatam Franciscus de Medavy episcopus Sagiensis, archiepiscopus postea Rotomagensis sibi a sodalibus nostris concedi postulavit, & concessam in Ecclesiæ dictæ cathedralis archivo posteris servandam condidisse dicitur.

3. *Chronique de la congregation Gallicane & en particulier du convent d'Argentam.* MS servatur in dicto conventu, ex eaque plura sibi exscripsit noster Ghilbertus de la Haie tum socius F. Antonii Danguy S. T. M. P. & primi S. Rosæ provincialis, quem ad suum Cenomanensem conventum revertentem comitatus, & ex itinere Normaniæ conventus visitans, plura ex iis secum retulit curiosa, quæ mihi ab ejus morte a suo Insulensi communicata libenter fuerunt, quibus & passim utor.

F. PETRUS LE CLERC. † 1636.

F. PETRUS LE CLERC alter ab eo de quo supra ad 1552 Flander itidem & Insulensis ibidem professus XXII julii MDCIV, quem verbi divini præconem disertissimum appellat suus gentilis & æqualis Valerius Andreas in *Bibl. Belg.* dum ad conciones per adventum & quadragesimam Audomarifani habendas se accingeret, immaturo fato lue extinctus obiit quinta octob. MDCXXXVI. Ejus extat

Oratio Latina in laudem S. Thomæ Aquinatis habita, Insulis, Petri de Rache 1629 in 8. Sic Valerius citatus, & Bib. Belgo-Dom. MS.

F. THOMAS BANDONUS. † 1636.

F. THOMAS BANDONUS Tuscus Lucæ natus, & in conventu S. Mariæ ad Quercum primo aut altero ad Viterbium lapide ad ordinem ascitus, inter scriptores Romanæ provinciæ a Fontana recensetur anno MDCXXXVI clarus. Scripsit ac edidit hoc titulo:

I Quattro fiumi miracolosi della Madonna della Quercia, Viterbii 1636 in 8. Extat Romæ in Barberina.

F. THOMAS BRANDOLINI. 1636.

F. THOMAS BRANDOLINI patria professioneque Neapolitanus, Conventus S. Dominici alumnus in actis cap. gen. Vallisoleti MDCV baccalaureus approbatus, & paulo post laurea magisterii decoratus, ac collegio doctorum universitatis aggregatus, concionator ætate sua celeberrimus audiit, maximaque rerum agendarum dexteritate, animique moderatione & prudentia claruit: ob quas animi dotes cardinali Cajetano fuit acceptissimus, ab eoque ob vitæ integritatem, eruditionem atque facundiam apud SS. Paulum V commendatus, a quo die quarta decembr. MDCXV Minorensi decoratus infula, sponsam suam statim adivit die ipsa Natalis Domini possessionem adeptus. Hanc annis XXI rexit, vita functus die ultima februarii MDCXXXVI, & in sua cathedrali ad S. Trophimenes sacellum cum sequenti epitaphio tumulatus;

Fervet extinctus viva in D. Trophimenam pietate: an extinctum an vivum? Ejus juxta cinerem sponte positus sua F. Thomas Brandolinus concio-

SEC. XVII. *nator ille disertissimus e familia Predicatorum, in magno apud suos apud exteros numero, post praeclara sui ordinis munera, a Paulo V episcopus denunciatus Minorensis, tiara minore quam merito, & minore meritis conditus tumulo. Quem Ferdinandus Brandolinus J. C. patruo bene merent. P. A. S. H. MDCXXXVI.*

Brandolino nostro genus apud Neapolitanos fuit insigne, cujus patruelis erat Scipio Brandolinus Meliti marchio, regiæque cancellariæ regens, Josephi regii consiliarii pater, de quibus fusius Ughellus *Ital. Sac.* T. VII col. 415, ubi parmam ei assignat *cæruleam histricibus seu hericinis puniceis, aureisque tribus liliis Gallicis eodem ordine supra positis cum taniola trifida in apice superante*: sed hericinos non *puniceos* sed *argenteos aureosve* putem voluisse. Ejusdem meminit Fontana in *Theatro*, sed & Toppius in sua *Bibl. Napol.* nulla tamen ejus opera recenset, quæ forte expectavit a suis symmystis addenda.

F. VINCENTIUS CREMONA.

1636. F. VINCENTIUS CREMONA Panormi in Sicilia insula natus, & in patria ordinem professus, anno MDCXXXVI florebat, orator eruditione, facundia, & elegantia insignis habitus. Typis prodiit ab eo habita in comitiis provinciæ suæ Siciliæ

Oratio panegyrica pro ingeniosissima Netina civitate, Panormi, Alphonsi de Isola 1636 in 4.

Sic habet Antoninus Mongitore, quem hic excipio in *Bibl. Sic.*

F. ABRAHAMUS BZOVIUS.

1637. F. ABRAHAMUS BZOVIUS natione Polonus, patria Prosoviciensis ex antiqua atque clarissima Ostolorum gente originem traxit, a qua & olim Albanis reges prodierunt ac Illyriis, si Mauro Orbini libro de regno Sclavorum fides, inquit Starovolscius, quæ & Sigismundo imperante Transilvanis liberatores ac principes, Bohemis senatores, Polonis præsules regni administros proceresque plurimos edidit ac Palatinos, cujus & stemma parmaque gentilitia *cærulea macharam argenteam duas inter semilunas similiter argenteas exertam* exhibet. Hac inquam pervetusta nobilique Ostola gente satus Bzovius patre Thoma, matre Magdalena Vesicia Thomæ conjuge pari nobilitate generis & virtute conspicua natus est ad annum circiter MDLXVII, nomenque Stanislai ab avia paterna Stanislaa Sczepanovia in aquis lustralibus accepit. Vix primam lucem aspexerat, cum utroque parente necdum bimulus orbatus est, fere & ipse communi contagio sublatus, triplici anthrace ad papillam, quartoque ad aversam dexteram præsentis epidemiæ mortem illi minitantibus, quam Deo opitulante feliciter evasit, matrem vero vix decem & octo mensium puer amisit communi grassante lue extinctam, quam brevi postea Thomas ipse patens secutus est, adeoque paternæ aviæ pientissimæ fœminæ, quodque in pauperes profusior esset, eleemosynariæ nuncupatæ, curis est commendatus, quem & illa a puero ad omnem efformavit pietatem, cujus & solicitudine rudioribus primum excultus est disciplinis. Quanta autem in eo tum eluxerit vel memoriæ vel ingenii feracitas, ex eo satis colligere licet, quod decimo ætatis anno calculos arithmeticos, musicosque componere modulos, Latineque seu soluta seu stricta oratione facile didicerit ab avunculo Laurentio. Seceminum autem postea a matertera evocatus, ubi tum accitis e Galliis magno stipendio a Stanislao Safranecio conducti Calviniani rhamni stolones infausti, Polonos juvenes discendi avidos non tam humanioribus litteris, rhetoricæque ac philosophiæ disciplinis quas profitebantur, quam pravis suis dogmatibus imbuebant, uno fultus Joannis Eckii Enchiridii præsidio, annos licet decem & quinque nondum prætergressus, Calvinianæ fæcis virus a se depulit, sed & sodales & condiscipulos ejusdem Eckii usus enchiridio, nonnullisque quæ puer olim audierat catholicorum concionibus tenebatque memoria, vel incontaminatos servavit, vel etiam ad fidem catholicam reduxit, invitis licet ipsorum parentibus frendentibusque Calvinistarum antesignanis. Cracoviæ postmodum adhuc adolescens Petrum Rochum philosophum, Johannem Volbramium oratorem, Socolovium, Goricium, Pilineum, Gorcinium, Vrendonium, Dobrociescium, Povodovium, Severinum Hebræum Dominicanum Ecclesiæ magna tonitrua, inquit Starovolscius, audivit, a quorum eruditione supra ætatem major factus, integras Ciceronis orationes, Virgilii poëmata, vel etiam conciones a se in ecclesia auditas, sic memoriter ac si ex codice legeret recitabat. Interea contigit ut Prosovicii ubi tum agebat diarrhœa graviter ægrotaret & profluvio, peneque tabefactus vicinam jam prope mortem intueretur, at votis S. Hyacintho nuncupatis sanus & integer de repente factus, summo diluculo surrexit. Itaque Prosovicio Cracoviam, ubi ejus sancti servantur coluntürque exuviæ, pro beneficio gratias soluturus, non solum acceleravit, sed & ejusdem ordinis institutum amplexari constituit, Fratribusque Cracoviensibus cooptari petiit & impetravit, qua occasione mutatum illi nomen fuit, quique Stanislaus antea dicebatur, Abrahami nomen a prælato cum veste recepit. Voto nuncupato literis quam qui maxime semper affectissimus erat, & pietati se totum voluit: cumque diaconii gradum & ætatem attigisset, datus est insigni viro F. Bartholomæo Premislensi alteri scilicet & suæ gentis & seculi Basilio, verbi Dei præconi celeberrimo comes individuus atque discipulus, a quo miram hausit dicendi vim ac energiam, quam ab inde contra peccatores & hæreticos in concionibus exhibuit. In Italiam tamen exinde missus est, ubi theologicis sic incubuit, ut Mediolani postea philosophiam, ac Bononiæ subinde theologiam prælegerit, præcipuosque primæ partis & tertiæ S. Thomæ tractatus commentariis suis illustrarit. Exinde reversus in patriam, Posnaniæ primum tum & nono post mense Cracoviæ conciones ad populum habuit, summo populorum concursu & plausu nec minori fructu, philosophiamque & theologiam ibidem professus est. Rosarii sodalitatem instauravit non sine ingenti ejusdem splendore, animarumque salutis incremento. Cracoviensi suo cœnobio copiosissimam ac locupletem instruxit bibliothecam. Polonos tum forte imperii sui pertæsos, & regiminis, variisque motuum studiis actos in diversa, qua valebat apud eos auctoritate & facundia ad laborum solitam perseverantiam, & meliora consilia revocavit. Scripto & verbo regni Poloniæ ducatusque Silesiæ hæreticos suis ipse concertationibus & frequentissimis concionibus compescuit, plurimosque eorum ad fidem reduxit pluribus in id editis opusculis. In honorem Dei ac sub invocatione S. Hyacinthi primam basilicam Varsaviæ cœnobiumque sui ordinis seu sodalium numero seu ædificiorum amplitudine magnificum brevissimo tempore erexit, piorumque beneficentia latifundiorum censu non mediocri locupletatum absolvit. Sacras B. Ceslai Odrovasii exuvias, ne furentium hæreticorum incursibus & rabie comburerentur, tutiori loco reponendas curavit. Nihil denique eorum quæ ad fidem catholicam in Polonia tuendam & illustrandam, vel ad ordinis sui decus

&c

& ornamentum conferre possent, pro virili non egit. In comitiis generalibus Romæ MDCI ad baccalaureatum, in sequentibus Pinciæ MDCV ad magisterium pro meritis evectus fuit. Quæ hactenus enarravimus, Bzovii vitæ quasi tirocinia & velitationes fuerunt, nunc ad majora tantoque viro digniora progrediendum. Bzovio sub hæc tempora placuit Italiam revisere, Polonia itaque relicta Romam accessit, ubi cardinalis Alexandri Montalti Sarmaticæ gentis ac regni protectoris seu ingenii felicitate seu facilitate morum, seu ipso natalium jure promeruit affectum & consuetudinem. In lucem nuper exierant editi Baronio collectore rerum Ecclesiæ annales catholicis auribus avide excepti. Hos Bzovius seu φιλόμυθος sciendique avidus, seu quod cum protestantibus conferre manum assueverat, quorum retundendis spiculis & aculeis opportuna necessariaque antiquitatis erudita cognitio, hos inquam diligenter evolvit, inque suum usum multiplicem illam voluminum molem ac gravem breviori contraxit compendio sic apte & concinne, sic exacte & integre, ut qui optime tenuisset, ipsum Baronii opus integrum evolvisse didicisseque merito videretur. Hoc ut intellexerunt Bzovii Romæ necessarii, quique ejus consuetudine familiarius utebantur eruditi præstantesque viri, non opus modo probarunt, sed commendarunt a styli gravitate, rerum delectu, mira dicendi facilitate: ab his ad summos Ecclesiæ viros purpuratosque patres literarum & literatorum aliptas & Mecœnates operis hujus fama pervenit Bzoviique genium & eruditio singularis innotuit, atque hinc ad S. P. Paulum V, qui virum Ecclesiæ utilem habere sibi volens, specialibus ipsi cum annona Vaticano in palatio constitutis ædibus, prosequendis Baronianis annalibus incumbere jussit, sicque quod clarissimis antea purpuratisque patribus & amicis, ipsa territus operis difficultate consciusque sui detrectarat onus, jubente pontifice subire coactus est. Nam ad id eum pluribus hortati fuerant Alexander cardinalis Montaltus S. R. E. procancellarius, Paulus Crescentius, Augustinusque Galaminius nuper ordinis Prædicatorum magister cardinales, ipseque pontificis fratruelis Scipio Burghesius cardinalis, ac bibliothecarius apostolicus: excitaverant & Scipio Cobellucius a secretis pontifici domesticus, Nicolaus Alemanus chartophylax Vaticanus, & Michael Leonicus Patavinus apostolici custos archivii, Fabianus etiam Justinianus Vallicellensium oratorii bibliothecarius, viri præclari omnes, eruditi, aut purpurati, aut purpura digni cunctantem urgebant & renuentem, ut id in se reciperet, in quod & suam ei pollicebantur operam, timidum erigebant, addebantque animos, quorum tamen importunis hortationibus adduci nunquam ille potuit & frangi. Verùm ipso jubente pontifice Paulo V detrectandi jam oneris subducendique humeros ei locus non fuit, parereque necesse habuit. Quæ hîc monemus, ut Bzovii occurramus æmulis, qui præsumtionis eum incusant, arduumque annalium opus, cui foret impar, ambitiose quæsivisse ac suscepisse mentiuntur & volunt: quod tam falsum quam quod maxime constat, Bzoviusque ipse ipso suorum Annalium exordio futuri nescius, hincque sibi conflandæ invidiæ præscius nihil, lectori candide rem narrat, præsentesque tunc & superstites modesti animi sui testes adducit. Exquo itaque jussum illi a Paulo V generalem Ecclesiæ historiam prosequi, serio manum admovit operi, collectisque Baronii ruderibus, excussis pontificiis archivis, collatis scriptoribus antiquis aut æqualibus, sequentia volumina in lucem dedit his titulis:

Historia Ecclesiastica ex illustriss. Cæsaris Baronii S. R. E. cardinalis bibliothecarii annalibus aliorumque virorum illust. ecclesiasticis historicisque monumentis, Romæ, typis cameræ 1616 in fol. Tomum primum Paulo V nuncupavit: Alterum Sigismundo III Poloniæ &c. regi: qui postea prodierunt Antwerpiæ 1616 in fol. tum & Coloniæ, Boetzeri 1617 in fol.

Annalium Ecclesiasticorum post illustriss. & Reverend. D. D. Cæsarem Baronium S. R. E. cardinalem bibliothecarium T. XIII, *Rerum in orbe Christiano ab anno Domini* MCXCVIII *usque ad annum Domini* MCCXCIX *gestarum narrationem complectens*, Romæ 1616 in fol. Postea Coloniæ, Boetzeri 1621 in fol. hac secunda editione ab auctore (hoc signo † notatis) quam diligentissime recognitus & auctus.

T. XIV *ab anno* MCCC *ad* MCCCLXXVIII, Romæ 1617 in fol. Postea Altera editione correcta, Coloniæ, Hæred. Boetzeri 1625 in fol. Hunc ut & superiorem Paulo V nuncupavit. Hunc tomum incipit ab institutione Jubilæi a Bonifacio VIII facta, refertque bullam ejus pontificis testantis antiquorum relatione compertum hujusmodi Jubilæum aliâs in usu fuisse: ad quod obiter annotandum venit sic legi in Chronico quod sub nomine Alberici prodiit ad annum MCCVIII: *Dicitur quod annus iste quinquagesimus sive Jubilæus & remissionis in curia Romana sit celebratus.* Ex quibus habetur longe ante constitutionem Bonifacii Jubilæum Romæ in usu fuisse, nam collector hujus Chronici desinit anno MCCXLI, nec diu postea vixisse videtur, certo longe ante MCCC obiit.

T. XV *a* MCCCLXXVIII *ad* MCCCCXXXI, Romæ 1622 in fol. Postea Coloniæ, Boetzeri 1623 in fol. Urbano VIII nuncupavit 20 aug. ejus anni.

T. XVI *a* MCCCCXXXI, *ad* MCCCCXLVIII, Romæ 1623 in fol. Postea Coloniæ, Boetzeri 1624 in fol. Eidem summo pontifici cum superiore 20 aug. 1623 nuncupavit.

T. XVII *a* MCCCCXLVII, *ad* MCCCCLXXI, Romæ 1625 in fol. Tum & eodem anno Coloniæ, Boetzeri Hæred. Eidem Urbano VIII nuncupavit. Ad calcem operis adjecta est per modum appendicis *Amadei Sabaudi Felicis V in sua obedientia Basileensium dicti vita* merito legenda.

T. XVIII *a* MCCCCLXXI *ad* MDIII, Romæ 1627 in fol. Tum & anno eodem Coloniæ apud Boetzeri hæred.

T. XIX *a* MDIII *ad* MDXXXV, Romæ 1629 in fol. Tum Coloniæ, Hær. Boetzeri 1630 in fol. Ferdinando II Cæsari nuncupavit.

T. XX *a* MDXXXIV *ad* MDLXV. Opus posthumum, Coloniæ, Joan. Munich 1641 in fol. Accessit per modum appendicis *Silvester II Cæsius Aquitanus pontifex maximus a calumniis vindicatus.* Cui subjuncta est *S. Adalberti Ursini comitis Rosembergi Pragen. episcopi, Gnesnen. archiepiscopi & martyris, Boemorum, Hungarorum, Polonorum, Prussorum apostoli vita & passio ab ejus synchrono & familiari Silvestro II P. M. edita. Nunc primum ex bibliotheca Cassinensi cura & studio R. P. F. Abrahami Bzovii S. T. M. O. Prædic. suo auctori vindicata, in capita distincta clarioribusque notis illustrata.* Utramque hanc vitam Bzovius jam aliâs ediderat Romæ typis camer. 1629 in fol. par. quæ editio extat Paris. in Regia H 230, & Romæ in Casanat. & primam principibus Joanni Alberto Varmiensi administratori, Caroloque Ferdinando ejus fratri episcopo Vratislaviensi, posteriorem Paulo Jordano Ursino Bracciani duci nuncuparat. Cæterum vitam hanc Adalberti, quam ex fide codicis Cassinensis Bzovius putavit esse opus Silvestri II, huic pontifici abjudicant Actorum SS. editores ad 23 april. quia in multis codd. MSS a se visis ei non ascribitur, quamvis ejus jussu editam non diffiteantur.

SEC. XVII. T. XXI *a* MDLXVI *ad* MDLXXII. Opus posthumum, quod sub hoc titulo editum : *Pius V Romanus pontifex, sive Annalium Ecclesiasticorum auctore R. P. F. Abrahamo Bzovio &c. tomus posthumus & ultimus*, Romæ, Michaelis Herculis 1672 in fol. coll. 1024. Prodiit curante hanc editionem magistro ordinis F. Joan. Thoma de Rocaberti, qui Clementi X nuncupavit.

In grandi hoc opere adversarios & æmulos plures passus est Bzovius. Georgius Hervartus in primis libro cui titulus, *Ludovicus IV imperator defensus, Bzovius injuriarum postulatus*, Monachii, apud Nic. Henricum 1618 in 4 edito, sic de eo censebat. *Bzovius*, inquit, *non rerum ignarus modo, sed omnibus etiam historici partibus est destitutus : quippe cui solertia verum indagandi nulla, acrimonia dijudicandi nulla, memoria dictorum in progressu nulla, diligentia scribendi parva, fides exigua, affectus partium plurimus, & tamen audet non universi orbis solum, sed multarum ætatum historias aggredi, omnesque mortales docere docendus ipse.* En senticetum elogiorum Hervarti in Bzovium ex feracissima Ludovici sui defensi silva collectum. Irarum si causam habere cupis, ipse ultro profert epistola Monachii 26 jan. 1619 ad Bzovium Romam data, quod Annalium tomum alterum, in quo de Ludovico IV Bavaro imperatore agitur, priusquam ederet Hervarto Bzovius oblitus est transmittere emendandum, Boiorumque principis arbitrio castigandum. Grande nefas scilicet, sed quod Bzovius ipse facillime eluit. Nam de Ludovico IV tractaturus ex imposito munere, Boiorum sæpe literis interpellavit tabularia, rogavitque si quæ forent in illis ad gentis laudem, defensionem, & jura, proferrent, humaniterque communicarent integra fide sibi iis usuro. Sic enim ipse apud Hervartum queritur Bzovius epistola ad eum Romæ data 29 decemb. 1618 : sed pulsanti sæpius & roganti prolatum nihil aut transmissum. An officio defuit aut peccavit Bzovius, qui quæ vel e Vaticano habuit aut aliunde a scriptoribus hausit, ad rem suam usus est sincera fide & judicio monimentis ? Si quid in eo Bzovio peccatum, sibimet & suis Hervartus imputet otiosis & negligentibus Bavaris. Nam ut Tomum illum in Bavariam mitteret Bzovius ab Hervarto emendandum, nemo prudens ab historico id exigat, jugumve hoc novum imponat. Etenim Boiorum principi si probandi prius annales Ecclesiæ, cur non & Cæsari, cur non Gallo & Anglo, cur non Hispano cæterisque principibus, dynastis, & optimatibus rerumque publicarum ac civitatum arbitris & moderatoribus, quorum res in iis aguntur & tractari solent? An historici vita vel longioris ævi his expectandis sufficeret ? Quam autem bonæ fidei esset Bzovius, ostendit, cùm Hervarti dicteriis & convitiis nihilo commotior, ubi ejus librum legit, alteram sui T. XIV editionem continuo adorsus est, in qua instrumenta de electione Lndovici IV toti orbi eo usque ignota, ut fatetur Hervartus, qui ea primus in lucem protulit, sincere inseruit, primæque editioni etiam adjecisset, si ut petierat ad eum missa fuissent. Cæterùm nec ipse Odoricus Raynaldus qui post Bzovium Annales Ecclesiasticos aggressus est, ipso in Ludovicum IV æquior est, nec instrumentis illis magnam fidem habere videtur, sed securius scripsit, quia jam Hervartus obierat, nec alter surrexit illi similis. Si quis Joannes Adlzreitter Bzovii ætate floruisset, facile ambo convenissent, nec verbum quidem inter se commutassent salva Romani pontificis auctoritate, quam Bzovius tueri tenebatur. Legendus citatus Adlzreitterus in eleganti sua Boiorum historia P. II lib. I. Prodiit curis Clar. Leibnizii Francofurti 1710 fol.

Bzovium culpant alii quod condendis instans Ecclesiæ catholicæ rebus, nimius fuerit prosequendis ordinis sui præconiis & minutiis, ad communem utique reipublicæ Christianæ gloriam nihil, inquiunt, aut parum referentibus & utilitatem. At ut ut in iis forsan excesserit Bzovius, cordatioribus tamen venia haud indignus videbitur, si attendant ea Bzovium Ecclesiæ secula enarranda habuisse, quibus recens exorti fuerant Prædicatorum, Minorum, aliorumque mendicantium ordines, qui cum magnam in rebus Ecclesiæ partem habuerint, ad quæque ejus negotia a summis pontificibus adhibiti, quin de illis sæpius loqueretur non solum non potuit effugere, sed & necessarium fuit. Addo & Odoricum Raynaldum qui post Bzovium annales Ecclesiasticos aggressus est, & plurima ex eo fere totidem verbis excipit, non pauciora quam ille de eximiis ordinis in Ecclesiam meritis, imo & plura quæ illi exciderant referre. Audiendum Jani Ricii Erithræi de Bzoviano opere judicium. Sic enim ille :

„ At minime a commemoratione nostra deferenda videntur duodecim annalium volumina, quorum quinque ultima adhuc typis mandata non sunt, quibus post Cæsarem cardinalem Baronium Ecclesiæ res gestas ab anno Christi nati MCXCVIII usque ad hæc tempora persecutus est diligentissime. Ea enim & operis mole, & argumenti gravitate, & rerum numero ac varietate & laboris magnitudine cæteris præstare dicenda sunt, quæ incredibile memoratu est, quanta animi alacritate susceperit, quanta celeritate ad absolutionem perfectionemque perduxerit. Præsertim cùm non parum multi ab excessu Baronii assiduo opere eamdem incudem dies noctesque tutuderint, neque adhuc quicquam in hoc genere, quod maxime probares, attulerint. Quamobrem Bzovii annales, quorum pretia in æstimatione hominum diu jacuerunt, cùm nondum quicquam quod sit vendibilius appareat, cœperunt caput attollere, seque altius efferre. Itaque merci quæ prope invendibilis videbatur, jam pretium accessit. Verum ille in Ludovico imperatore ad eumdem scopulum navem offendit, ad quem suam Vecchiettus afflixit. Etenim censoria quadam auctoritate, quam sibi ipse attribuerat, est conatus eumdem tanquam nec jure nec legibus creatum imperatorem quasi senatu movere : sed postulante Bavariæ duce ac tantam domui suæ injuriam factam querente, in judicium vocatus, judicum sententiis est coactus abolere quod scripserat, ac Ludovicum unde dejecerat, sede reponere. Invectus est in eum acriter vehementerque Georgius Hervartus, qui Ludovici defensionem arripuerat, adeo ut quantum in ipso fuerit, omnem ab eo ingenii, memoriæ, solertiæ, acuminis, diligentiæ, fidei & integritatis commendationem everterit. Qui Hervarti liber Ludovici defensi titulo inscriptus superiorum decreto vetitus statim depulsus est ab hominum manibus, propterea quod ille cum Ludovici defensione conjunxerat multorum præterea dedecus. Sed quod Hervartus Bzovio ingenii, judicii, memoriæ, eruditionis, eloquentiæque patrimonium est conatus eripere, id illi Simon Starovolscius in scriptorum Polonicorum Hecatontade tanquam tutor fidelis & fortis summa ope studuit conservare, ac præter alias laudes quibus eum exornat, virum vocat ad laudem, ad gloriam, ad immortalitatem nominis, ad seculi sui miraculum, ad posteritatis utilitatem divinitus datum atque concessum ‹. Ubi quod dicit judicum sententiis quod de Ludovici IV imperatoris electione scripserat, coactum revocare, sic inter-

pretor, visis monumentis ab Hervarto productis Bzovium sententiam in altera editione mutasse: nam si sedis apostolicæ aut judicum ab ea delegatorum sententia ad id coactus fuisset, non videtur cur Raynaldo eamdem Ludovici electionem an jure facta, in dubium revocare postea licuisset.

Præter immensum opus supra relatum multa alia a Bzovio prodierunt, & primo in eodem genere historico:

1. *Romanus Pontifex seu de præstantia, officio, auctoritate, virtutibus, felicitate, rebusque præclare gestis summorum pontificum a D. Petro ad Paulum V commentarius in tres libros divisus*, Coloniæ, Boetzeri 1619 in fol. pp. 660. Quod opus Romæ kal. jan. 1619 Sigismundo III Poloniæ &c. regi e museo suo ad S. Petrum nuncupavit. Quæ prima editio extat Parisiis in Regia E 1300. Altera editio Parisiis 1622 in fol. Hæc altera Romæ in Barberina.

2. *Paulus V Burghesius P. O. M* seu vita ejus pontificis, Romæ, Sthephani Paulini 1624 in 4 pp. 88. Hanc Urbano VIII nuncupavit kal. jan. ejus anni e Museo ad S. Petrum. Extat Romæ in Barber. & Paris. in Regia H 1016. Extat etiam cum Platina edit. Colon. apud Cholinum 1625 vel 1626 in 4 pag. 509.

3. *Vita S. Cunegundis Poloniæ Reginæ a Raineccio Pico Parmæ Placentiæque duci a secretis ex historicis Polonis Miechovio, Bielscio, Strilcovio, Cadano, Cromero collecta ac italice scripta.* Hanc Bzovius in lucem emisit, ac Romæ 27 junii 1633 Constantiæ Barberinæ Urbani VIII sorori nuncupavit, Romæ, Franc. Caroli 1633 in 4 pp. 173.

4. *Nomenclator sanctorum professione medicorum sive de Sanctis Medicis, quorum festivitatem universa colit Ecclesia*, Romæ 1621 in 12: tum & Coloniæ, Her. Boetzeri 1624 in 12 pp. 39. Opus ab argumento sat curiosum, etsi leve illud & exile, quo in martyrologii modum ad singulos menses vitam alicujus sancti rei medicæ dediti compendiose refert medicisque proponit imitandam. Quod & in gratiam amici sui Bernardini Castellani Gregorii XV physici & medici, cui illud inscripsit, aggressus est. Auctori dicam scribit Petrus a Valle clausa, quod Joannem Mansur Damascenum Græcorum theologum & Ecclesiæ patrem sanctitate conspicuum medicis ascripserit pro Joanne Mesva Damasceno longe recentiori celebri medico. At Bzovius non primus hujus erroris auctor, in quem plures antea offenderant codd. MSS auctoritate decepti, in quibus medicus Joannes Damascenus simpliciter dicitur, quorum theologum scriptorem putaverunt. Exilia hæc nec redarguenda videbantur. In cod. MS Sorbon. qui est tertius Durandi in sent. ex legato Philippi Grivelli soc. Sorbon. & primarii gymnasii Cameracen. sub finem seculi XV clari, ad calcem, extat *Tractatus de anima*, cujus auctor non indicatur, sed sic incipit: *Sicut dicit Joannes Damascenus magnus theologus medicus & philosophus &c.* Ex quo inferas antiquum esse errorem.

De HISTORIA ORDINIS hæc ab eo in lucem emissa sunt:

1. *Sertum gloriæ S. Hyacinthi Poloni ord. Prædic. vitam, & laudes ipsius octo concionibus & septem orationibus complectens, confectum atque collectum a F. Abrahamo &c*, Venetiis, Marci Antonii Zalterii 1598 pp. 227, quarum 142 pro octo concionibus quæ sunt ipsius Bzovii. Orationes sunt:

Prima *Guilielmi Alani* Angli tit. S. Martini in Montibus presbyteri cardinalis.

II. *Cyri Campani* advocati consistorialis.

III. *Julii Nigroni* S. J. dicta in Minerva octavo canonizationis die XXIV april. MDXCIV.

IV. *Hilarionis Rangonii* Cistercienfis dicta Ticini apud Prædicatores, eodem anno XVII maii.

V. *F. Camilli Balliani* ord. Prædic. de quo supra ad 1627. SÆC. XVII.

VI. *F. Joannis Chrysostomi Trabcinii* Poloni ord. Prædic. de quo supra ad 1608. Opus Alexandro Peretti cardinali Montalto Poloniæ protectori nuncupavit.

2. *Propago S. Hyacinthi seu Historia provinciæ Poloniæ ord. Prædicatorum.*

Quo libro frequenter utitur noster Fontana.

3 *Thaumaturgus Polonus seu vita S. Hyacinthi.*

Stanislao Minskio regni Poloniæ procancellario nuncupavit.

4. *Silesiæ tutelaris, seu vita B. Ceslai Odrovansii S. Hyacinthi germani fratris ord. Prædic.*

Hanc Joanni episcopo Vratislaviensi dicavit.

5. *Annales sacri ordinis FF. Prædicatorum* MSS.

T. I hæc sunt: 1. *Apparatus ad annales continens statum Ecclesiæ catholicæ per annos circiter LX, & vitam resque præclare gestas S. Dominici antequam suam religionem condidisset*, foliolis 78. Tum ipsi annales *a* MCCXVI *ad* MCCL foll. 398. Inchoaverat 25 martii MDCXXXIV.

T. II prosequitur *a* MCCL *ad* MCCLXX foll. 195. Hunc inchoaverat XII maii MDCXXXV. Opus sane egregium & innumeris documentis antiquis locupletatum, sed non ultima manu donatum, & cui recognoscendo incertisque ac dubiis a veris secernendis viro opus est summi criterii. Hujus exemplum MS fol. extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati partim auctoris proprio pugno, partim amanuensium manu scriptum. Hæc provincia Bzovio demandata fuerat in comitiis ordinis Romæ 1629 his verbis: *committimus R. P. M. F. Abrahamo Bzovio ut historias ordinis nostri conscribat.*

Plura etiam ab eo edita sunt EXEGETICA & SPIRITUALIA.

Sacrum Pancarpium Dominicale, seu concionum Dominicalium totius anni T. I. Ex floribus S. Scripturæ sanctorumque Patrum desumtus, nec non allegoriis, hieroglyphicis, orphicis sensibus, emblematibus, philosophorum & principum virorum apophtegmatibus, præsertim vero historicis exemplis ad ethicen christianam formandam refertus, Venetiis 1611 in 4: tum & Coloniæ, Boetzeri 1613 in 4 pp. 425. Augustino Galaminio cardinali nuncupabat Venetiis e conventu S. Dominici kal. sept. 1611.

2. *Concionum Tomus secundus in omnes quadragesimæ ferias & Dominicas*, Ibid. & eod. anno in 4.

3. *Concionum sacrarum T. III, continens sanctorum festivitates*, Ibid. iisdem annis in 4.

4. *Concionum T. IV, continens thesaurum laudum SS. Deiparæ super canticum* Salve regina, *in quo omne id quod vel ad cultum B. V. Mariæ, vel ad hominis Christiani animam præclaris doctrinis exornandum atque illustrandum spectat, quadraginta concionibus demonstratur*, Venetiis 1598 & Coloniæ, Boetzerii 1615 in 4 pp. 392. Clementi VIII nuncupabat, & Ferrariam in ditionem redactam gratulabatur.

5. *Flores aurei ex sacra scriptura & SS. Patribus ad Christianam Ethicen excepti*, Venetiis 1601 in 4: Coloniæ, Boetzeri 1612 in 4. TT. duo cardinali Meciciovio inscripti.

6. *Concionum de tempore & de sanctis Tomi duo*, Polonico sermone vulgari.

7. *Precationum ad Deum a Bzovio collectarum concinneque ordine digestarum opus*, Polonice ut videtur.

8. *Monile gemmeum divæ Virgini Deiparenti sacrum, duodenas virtutes Sacrosanctæ Deiparæ totidem laudationibus explicans, & viginti quatuor miracula insignia apud iconam ejusdem magnæ matris a D. Luca depictam, & apud Polonorum Claremmontem religiose cultam patrata referens atque reputans*, Coloniæ Boetzeri 1615 in 4 pp. 170. Nicolao Comorovio capitaneo Oswiecimensi nuncupabat.

9. *Florida Mariana panegyricis* XXIV ad Thomam

SEC. XVII. Somoscium seu *de laudibus sacræ Deiparæ Virginis panegyrici*, Venetiis 1612 in 4.

10. *Trilogium B. Virginis*: scilicet pro singulis ejus festivitatibus orationes tres.

11. *Rosarium seu pietatis christianæ exercitia sodalitatis Rosarii.* Ad Vladislaum principem Sigismundi III regis filium, Latine.

12. *De Rosario libri tres.* Ad Nicolaum Comorovium, Polonice.

13. *De Rosario libri duo.* Ad Constantiam Austriacam Poloniæ reginam, Polonice.

14. *Rosarium B. M. V.* Ad M. Antonium & Camillam Burghesiam: ut quidem puto Italice.

Omitto *Commentariorum in primam ac tertiam Summæ theologiæ S. Thomæ de Aquino partes Tomos duos* a Bzovio lucubratos, quos recenset Starovolscius, utpote quos MS relictos censeo, ut &

Ejusdem S. Thomæ theologiæ Summam cum commentariis cardinalis Cajetani in formam syllogisticam ab eo reductam. Quæ si typis prodierit, certe mihi nullibi hactenus occurrit.

Hactenus cognita mihi Bzovii opera. Prodiit tamen Ingolstadii, Gregorii Haenlini 1628 in 12 libellus hoc titulo: *Erardi Niggeri bona opera Ludovici IV imperatoris*, cui adjunctus alter hoc titulo: *Abrahami Bzovii O. P. retractatio de electione Ludovici IV imperatoris*, excerpta scilicet ex altera Tomi sui XIV editione Coloniæ ad annum 1314 pag. 242. Extat hæc editio Parisiis in Regia M 953.

Ut autem ad Bzovii nostri vitam & extremos annos redeam, dum totus insudaret Ecclesiæ prosequendis annalibus, rem illi contigisse narrat Erithræus citatus acerbam. » Simul, *inquit*, ac e Polonia venit in urbem, statim a pontifice ob insignem ingenii doctrinæque famam exceptus est in ædes Vaticanas, ibique quoad vixit hospitio victuque liberaliter habitus: nisi quod paucis ante ejus mortem annis cœnobium Fratrum sui ordinis ædi D. Mariæ super Minervam adjunctum Vaticana habitatione mutavit, nefaria famuli sui cæde deterritus prædonis cujusdam opera interfecti: qui ut mulieris cui consueverat sumtibus suppeditaret, cùm accepisset Bzovium auri vim magnam in arca constructam habere, die quodam commodum cùm ille abesset, cubiculum ejus ingressus, custode occiso auroque averso se ad mulierem cum præda recepit. Sed antea multa flagitia perpetraverat, primum familiæ Benedictinæ cui se voti religione obstrinxerat, claustra deseruerat, tum a catholicæ religionis veritate desciverat, & Spalatensem archiepiscopum Marcum Antonium de Dominis ejusdem religionis transfugam sectatus erat in Angliam &c «. Non parum autem ad Bzovii nostri laudem facit, quod rex ipse Poloniæ Wladislaus IV litteris ad Urbanum VIII datis eum sibi patriæque restitui petierit de Ecclesia bene meritum ac rude donandum. Has tibi lector quod concinnæ & breviores ex Starovolscio, & tomi XX prolegomenis hîc subjicimus:

SS. D. N. P. Urbano VIII. D. clementissimo.

SS. ac BB. P. in C. D. Dñe clementissime. Post oscula pedum S. V. diligentemque mei ac regnorum meorum commendationem.

» Tot annorum laboribus confectum religiosum P. Bzovium cuperem aura patria recreari, atque adeo in deflexa ac præcipiti illius ætate fructum aliquem doctrinæ & eruditionis ejus in describendis nuperrimo tempore rebus gestis degustare. Quapropter ut istius mei ardentissimi desiderii S. V. compotem me efficiat, quam possum maxime sanctitatem vestram oro. Multa superioribus paulo temporibus hoc in regno gesta sunt, quæ ad illustrandam & amplificandam sanctam religionem pertinent, quæ nisi e propinquo in fastos commode referri non possunt. Certus sum id S. V. enixæ petitioni meæ daturam, ut vir mihi cum primis carus ad natale solum post diuturnos labores postliminio quodammodo redeat, & in eo ossa sua ac labores suos deponat. Quod ego inter infinita S. V. erga me benevolentiæ argumenta non postremo loco reponam, quando virum tam paternæ quam meæ gloriæ studiosum propinquius complecti, & consuetudine illius atque lucubratione frui licebit. Precor autem S. V. ut diutissime sanctam Ecclesiam ac felicissime gubernet, meque ac dominia mea solito suo favore & gratia tueatur. *Datum Cracoviæ die* XXVI *Martii A. D.* MDCXXXIII. *Clement. S. V. obsequentissimus filius Vladislaus rex Poloniæ ac Sveciæ.* «

Hac vero quid Bzovio possit accedere gloriosius epistola, quæve ad ejus nominis laudem efficacior afferatur commendatio vel illustrior, omnino non perspicio, Bzovium scilicet etiam annosum adhuc tanti apud principem suum, atque supremum ipsum Ecclesiæ pastorem, ut de illius possessione lis inter utrumque contentioque suboriretur, quam in Ecclesiæ commodum, cui longe quam patriæ debebat ac natus erat, mors tandem annos post paucos optata ac expectata diremit, Bzovio Romæ magno bonorum omnium ac Ecclesiæ desiderio suorumque luctu fatis functo, posterisque scriptorum gestorumque gloria celebrando. Obiit XXXI jan. MDCXXXXVII, & perhonorifice sepultus in æde Prædicatorum ad Minervam ipso aditu sacelli S. Dominici cum hoc insculpto lapidi epitapho:

D. O. M.

F. Abrahamo Bzovio Polono S. T. M. O. P. post Cæsarem Baronium annalium ecclesiasticorum scriptori Religio posuit. Obiit septuagenarius pridie calendas februarii anno salutis MDCXXXVII.

F. CLAUDIUS LE ROUX.

F. CLAUDIUS LE ROUX Gallus, patria Lugdunensis, & professione, vir fuit humanis divinisque litteris egregie instructus, trium linguarum, Latinæ, Græcæ, Hebraicæque peritissimus. In gymnasio Sanjacobeo & sacra facultate Parisiensi ad gradus promotus anno MDCXIII novembris XVIII de Sorbonica respondit vicesimus tertius & ultimus, & inter licentiatos anno MDCXXXIV qui quadraginta quinque erant, ultimum quem ambiverat, quo tardius *ab uberibus*, inquit ipse, *matris suæ almæ Facultatis Parisiensis avelleretur*, consecutus est. Quas tum in Sorbona Sorbonicæ suæ præloquendo, tum in schola S. Thomæ Paranympho suo gratias agendo habuit orationes edidit hoc titulo: † 1637.

1. *Triumphata superbia Moab psallente in augusta Sorbona Claudio Le Roux Lugdunensi.*

2. *Gallia Benedicta sincerissime Fratrem Aaron repræsentante eodem de familia Prædicatorum*, Parisiis in 4 pagg. 78. Extat apud nostros Parisiis ad S. Honoratum. Editio altera, Romæ, Joannis Brugetti 1637 in 4 ab A ad K. Extat in Bibl. Reg. Paris. L 712, & in Mazarinæa, & apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Quod opus eruditum quidem, sed vocibus abstrusioribus ubique refertum, ideoque satis obscurum, ac nisi profanæ & sacræ philosophiæ mystis, linguarumque, mythologiæ, poeticæque artis & eruditionis peritis pervium. Oratione prima allusione facta triumphi a D. Michaele reportati draconisque debellati, Sorbonæ Sorbonicorumque præsidentium laudes prosequitur in debellandis hæresibus. Secunda Bacchalaureorum conflictus scholasticos laudat, affectum filialem facultati theologicæ testatur, & astantes omnes cardinales, episcopos,

princiPes, senatores, &c. summis sigillatim exornat encomiis.

3. *La tourterelle gemissante sur Hierusalem*, Parisiis, Reginaldi Chaudiere 1631 in 8 pagg. 108. Opellam eadem ratione qua superiores confectam, abstrusis ut ipse fatetur & sæpe ab eo fictis vocibus constantem Sorori D. Isabellæ Angelicæ de Courtenay ordinis nostri sanctimoniali auctor tum bacchalaureus nuncupavit.

Sic autem de isto auctore legitur in Actis facultatis: *Anno Domini* MDCXXXIV *F. Claudius le Roux prædicator fuit licentiatus: postea factus magister in theologia transiit ad ordinem S. Benedicti, & ea de causa nunquam ausus est ingredi facultatem theologiæ Parisiensis.* Quam ordinis mutationem fecerit post 1637, cùm in editione Romana citata adhuc se dicat de familia Prædicatorum.

F. CLEMENS FIOR.

* 1637. F. Clemens Fior Italus ut videtur, Venetiis versabatur circa MDCXXXVII, ejusque opusculum quoddam recensetur in catalogo codd. MSS Angliæ tomo altero parte prima n. 1514 inter codices Basilii comitis *Denbigh* sic indicatum:

Liber in quarto absque titulo agens de consolationibus. Dicat Frà Clemente Fior de' Predicatori all' immortal heroe sacro Pie d'Inghilterra. Datum Venetiis anno MDCXXXVII *die* VI *novembris.*

F. CORNELIUS JANSSENBOY.

* 1637. F. Cornelius Janssenboy Zelandus, patria Ziricseensis, Silvæducis ordinem amplexatus, studiisque Lovanii perfunctus, Bononiæ in Italia theologiam docuit: hincque a congregatione *de Propaganda fide* in Saxoniam inferiorem missus, non parum pro tuenda catholica religione laboravit. Bataviam inde petens, Monochodami aliquot annis catholicorum pastorem egit cum fructu non modico. At cùm Romam de re fidei acturus tenderet, naufragio periit anno MDCXXXVII octob. XI. Quatuor habuit in ordine Fratres germanos, quorum unus Ambrosius scilicet eadem cum eo tempestate involutus est. Scripserat

1. *Replica* pro libro quem frater suus germanus F. Nicolaus, de quo supra ad 1634 ediderat sub hoc titulo, *Defensio catholica & Apostolica Romanæ fidei* adversus Joannem Mullerum Lutheranum ministrum Hamburgensem: sed & cum eo periit.

2. E vulgari Italico Belgice ab eo versa est *Pars II miraculorum S. Dominici in Soriano a F. Silvestro Frangipani scriptorum*, quæ ab ejus morte prodiit Antverpiæ, Gerardi Wolschaelen 1643 in 8. Hæc omnia ex F. Ghilberto de la Haie citato.

F. DIDACUS ADUARTE.

† 1637. F. Didacus Aduarte Aragonus gente, patria Cæsaraugustanus, loco nobili natus, cujus genitor præfectus fuit Calmedinæ civitatis, *Corregidor* vernacule dicunt, adolescens annorum vix sedecim natus Complutum venit, ibique quemdam ordinis Complutensis collegii præclarum alumnum audiens de sua vocatione differentem, qui spretis quos prosequebatur, jamque eum sequebantur graduum honoribus & laureis, zelo ductus animarum, ad insulas navigare Philippinas decrevisse se referebat, eodem & ipse tum accensus desiderio, Compluti in conventu Matris Dei religionis habitum obtinuit & induit ipso S. Petri martyris festo die XXIX aprilis MDLXXXVI. Emissa post annum probationis professione sacris ille se dedit theologiæ disciplinis, ac anno MDXCIV sacro presbyteratus ordine decoratus, Complutum postea data occasione ac præter spem & desiderium (qui secessum & solitudinem impense colebat & parabat) missus est, quo tum forte F. Alphonsus *Delgado* primos inter erectæ nuper Philippinarum provinciæ institutores unus inde recens appulerat novos conscripturus operarios, qui novam hanc provinciam colerent & promoverent. Hujus verbis divinitus ille permotus, Philippinas adire statuit unà cum F. Francisco *Blancas* a Sancto Joseph postea dicto Aragono gentili & coætaneo suo, intima sibi studiorum animorumque consensione devinctissimo. Quem quidem prius ab eo dimovere consilio prioris conventusque Complutensis sui inductus precibus conatus fuerat, sed ejus convictus rationibus non solum probavit zelum abeuntis, sed & eidem se comitem adjunxit. Quot deinceps pro religione Christique fide & animarum salute labores exhauserit, quot vitæ, fame, siti, carcerum tormentorumque vi, naufragiique præsentissimi persæpe superaverit pericula meum non est hîc referre. Breviter dicam, ubi primum Manilam pervenit, erudiendis in fide christiana Sinensibus in ea insula degentibus a superioribus applicitum fuisse, quorum ille mira facilitate diligentiaque sibi comparavit linguæ notitiam, ut intra paucos menses Sinica lingua publice concionari, confessionesque excipere, & spiritualiter administrare potuerit. Camboxano rege Christianam in regno suo fidem induci, prædicatoresque mitti postulante, eo cum F. Alphonso *Ximenes* Philippinarum provinciali suo missum ac profectum anno MDXCV, licèt rege a sede deturbato ab ea expeditione nonnisi graviora vitæ discrimina reportarit: bis ex illis insulis in Europam reversum a provincia sua legatum nomine procuratoris generalis, tum ut ejus provinciæ negotia in aula regia Matritensi tueretur ac promoveret, tum ut novos in opus dei conscriberet missionarios, quorum itinerum in altero in Galliam & Parisios usque pervenit anno MDCXI magistrum ordinis Augustinum Galaminium comitia ordinis generalia ibidem celebrantem conventurus, ac sincera felicis hujus provinciæ novæ Philippinarum successus relatione recreaturus, quibus in comitiis & ipse sedit ejusdem provinciæ diffinitor: cum egregiis pluribus in vineam Domini operariis Manilam reversum, continuo ibidem priorem electum: quo dum ille iterum fungeretur onere a rege catholico Philippo III, qui virum noverat optime, Novæ Segoviæ (Cagaion vulgo dicunt in parte boreali insulæ Luçoniæ in ora Oceani Eoi) præsulem & episcopum electum & nominatum anno MDCXXII, & quidem ut ab infulis & dignitatibus non modo cogitatione sed & affectu prorsus alienissimum, statim detrectare constituisse, nec nisi ægre tandem invitumque & urgente obedientia, postmodum sub finem anni MDCXXXV admisisse: nihil inde a solito vitæ genere utique duriori, nec a regulari disciplina immutato, seduli, sancti, & amantissimi pastoris parentisque vices integre per octodecim menses quibus præfuit implevisse, vitam denique innocentissimam religiosa & pia morte complevisse triduano morbo sublatum e vivis anno MDCXXXVII mense augusto ætatis circiter LXX F. Carolo Clemente *Gan* socio suo & provisore spiritualiter administrante, in ecclesia sua cathedrali summo omnium ordinum mærore & luctu ac solemnibus exequiis sepultum: exinde tamen anno sequenti in nostri Novæ Segoviæ conventus ecclesiam translatum. Plura quidem de sanctissimis ejus gestis superessent dicenda, sed ad Hagiographos, ut pote non nostri instituti remittenda. Ejus insigne est elogium in actis capitul. gener. Rom. MDCXLIV, Tit. *eorum qui cum fama sanctitatis obierunt in provincia SS. Rosarii insularum Phi-*

Sæc. XVII. *lippinarum* num. 20. Meminere etiam cum laude F. Joannes Lopez noster Histor. gener. P. V lib. 3 cap. 57 fol. 406 col. 4, & Antonius Bibl. Hisp. pag. 202. Scripsit ac edidit

1. *Relacion de algunas entradas que han hecho los religiosos de la orden de nuestro Padre S. Domingo de la provincia del S. Rosario en las Islas Filippinas en tierras de infieles de las mismas Islas y otras vicinas a ellas de pocos años a esta parte, y de los successos de ellas, y de algunos santos varones ya defuntos de la misma provincia, dirigida a la soberana Virgen de Rosario*, Manilæ, In collegio S. Thomæ, Hyacinthi Magarular 1633 in 4 pp. 94. In præfatione promittit se intra biennium in lucem emissurum Historiam provinciæ dictæ SS. Rosarii, tum ab erectione medium seculum seu quinquaginta annos numerantis, cui historiæ desudabat anno MDCXXXIII. Extabat hic liber seu *Relacion* in bibliotheca Clar. D. *Du Fresne* Parisiis 9 februarii 1662 venali prostante.

2. *Relazione di molti che hanno patito con titulo di Christiani nel Giappone dall' anno* MDCXXVI *fino aquello del* MDCXXVIII, *ed in particolare di sei di loro della Religione di san Domenico, due sacerdoti, e quatro laici Giaponesi, composta dal P. F. Diego Aduarte priore del convento del nostro P. S. Domenico di Manila*, Romæ, Stephani Paolini 1632 in 8 pp. 43. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati. Quæ Relatio Italice scripta videtur ex auctoris exemplari Hispano a quodam ex nostris Romanis translata.

3. *Historia de la provincia del santo Rosario de la orden de Predicadores en Filippinas, Japon, y China por el reverendissimo Don Fray Diego Aduarte obispo de la nueva Segovia. Anadida pon el muy R. P. F. Domingo Gonçalez commissario del sancto officio &c.* Manilæ, in collegio S. Thomæ, Ludovici Beltran 1640 in fol. pp. 427. Prodiit iterum curis F. Petri Martyris *de Buena Casa* O. Præd. Cæsaraugustæ, Dominici Gascon 1693 fol. pp. 767. Hæc altera editio extat Parisiis in Regia H 633, 3. Prior vero apud nostros ad S. Honorati.

Cæterum in ea historia *lib. 2 capp. 57, 58 & 59, a pag. 376 ad 407 Edit.* I continuator ejusdem dictus F. Dominicus *Gonçalez* ejusdem primi auctoris F. Didaci *Aduarte* vitam & gesta fusius prosequitur, lectu ea dignissima & jucundissima. Didaci etiam meminit Fontana in Theatro pagg. 250, sed emendandus cùm annis quinque episcopum sedisse ait, & anno tantum 1639 mortuum.

F. GREGORIUS MARTINEZ.

1637. F. Gregorius Martinez Segobiæ Castellæ Veteris Hispaniæque Tarraconensis civitate, patre Sebastiano Martinez, matre Catharina Muños ejus conjuge, claro ambobus sanguine, die XII martii MDLXXV natus est, ac XX mensis ejusdem in parochia S. Emiliani sacro fonte renatus. Domi puer educatus litterarum humaniorum elementa didicit, tum bonis artibus eruditus ac moribus, apud nostros Segobianos philosophiæ studuit. Ut acris erat ingenii & ad sublimia nati dubius ancepsque hæsit, quod tandem vitæ genus amplecteretur, & patris exemplo grandia moliebatur, armisque nomen suum & famam apud posteros commendare gestiebat: cujus cum ab ipso patre rerum experto didicisset incommoda, intellexissetque discrimina, mutato repente consilio tranquilliorem sibi sublimioremque vitam qua saluti suæ consuleret securius elegit. Ad Segoviensem igitur Sanctæ Crucis conventum se contulit, & a præposito libenter admissus amplexus est institutum, & suo tempore professus die XV septemb. MDXCI ætatis XVII. Mox studiis applicitus, inter æquales seu ingenii felicitate seu arguendi subtilitate sic emicuit, ut eodem in conventu magister artium & lector datus fuerit, ac sacræ subinde professor theologiæ, quam postquam annos plures docuisset, magno discipulorum proventu, maxima & nominis sui fama, Pinciam missus est ibidem eodem munere functurus in insigni S. Pauli conventu: rudeque donatus ac theologiæ laurea decoratus inter sacri tribunalis consultores & judices cooptatus. Nec ita scholasticis quibus ex officio detinebatur in schola versandis occupatus erat tricis & salebris, ut ab exegetica paræneticaque theologia sacroque suggestu vacaret. Ut enim ille non apto tantum ad scholæ difficultates erat ingenio, sed & dicendi gratia facilitateque pollebat & facundia, frequentes habuit interim ad populum maximo auditorum concursu plausuque conciones, levandisque incubuit in sacro pœnitentiæ foro conscientiis, in quod opus a Marchione *de Villar* Joannes *de Zuñiga & Requesens* rogatus est electusque conscientiæ moderator & arbiter. Dum his ille vacaret, ad regimen a suis invitatus prior Conchensis præpositus est, ibique sacri etiam tribunalis consultor ascitus. Conchensis præfecturæ liber onere Segobiam repetiit, salutis animarum litterarumque uni studio se totum daturus, cum iterum Fratribus suis & conventui Methymnæ Campestri præficitur prior, invitusque humeros oneri supposuit, quod ut licuit, ætatis laborumque gravatus incommodis abjecit, seque in suum ultimo recepit Segobiensem conventum Deo uni in posterum vacaturus & studiis. At cùm Pinciam se contulisset ultimi sui operis edendi causa, edendi simul scribendique & vivendi finem ei fecit mors promptior maximo suorum luctu & desiderio, raptus ex hoc seculo die veneris XV maii MDCXXXVII ætatis LXII, duos jam ante menses diesque tres expleto, sepultus ibidem ad dextram F. Joannis *Lopez* episcopi Monopolitani ordinis historiographi in aula capitulari conventus Pinciani. Ejus meminerunt Fernandez, Antonius in Bib. Hisp. Didacusque *Colmenarez* inter scriptores Segobianos in sua Historia Segobiensi, qui & hoc ei scripsit epitaphium:

D. O. M.

Venerabilis magister F. Gregorius Martinez, patria Segobiensis, Dominicanus professione, doctrina D. Thomæ Aquinatis doctoris Angelici fidus assecla, & interpres dilucidus, fato extinctus Vallisoleti. A. C. MDCXXXVII. *Idibus Maii ætatis suæ A.* LXII, *M.* II. *D.* III. *R. I. P.*

Hunc nostrum auctorem vexare tentat Alva in *Sole Verit.* Rad. 285 col. 1993 & seqq. & pro more nugas agit, sibilo potius quam serio excipiendas, ut legenti patebit. Hæc sunt autem quæ edidit:

1. *Commentaria super primam secundæ D. Thomæ, T. prior a q. 1 ad 21*, Vallisoleti, Francisci Fernandez de Cordua 1617 in fol pp. 1146. Marchioni *de Villar* laudato nuncupatus, cujus & liberalitate in lucem editus.

2. *Tomus alter a q. 22 ad 89*, eidem dicatus, Toleti, Didaci Rodriguez 1622 pp. 906.

3. *Tomus tertius a q. 90 ad 114*, Vallisoleti, ex officina S. Pauli 1637 in fol. pp. 783. Hunc tomum ad umbilicum deduxerat cùm mortuus est auctor, hinc a PP. Vallisoletanis F. Dominico *Pimentel* Cordubensi episcopo ex ordine assumpto nuncupatus fuit. Extant tres tomi apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. GUILLELMUS COURTET.

* 1637. F. Guillelmus Courtet Gallus Occitanus patria Serigniacensis vulgo *Serignan* oppido quatuor milliaribus a Biterris distante, ordinem Albiæ amplexus est circa MDC, habitumque ex ipsius venerandæ memoriæ P. F. Sebastiani Michaelis manibus recepit, tantumque pietate, disciplina regulari, doctrina profecit, ut sacerdos inauguratus ad omnia ordinis munia deinceps fuerit applicitus, novitiorum magister Tolosæ, tum philosophiæ theologiæque lector in conventu regio sancti Maximini, Avenione deinde prior institutus. Verùm cùm eo potissimum fine ordini nomen dedisset, spe se aliquando in Japoniam mittendum, summis precibus id tandem a magistro ordinis Seraphino Sicco Parisiis anno MDCXXVIII agente obtinuit. In Hispaniam ideo profectus, ac quibusdam annis ibidem retentus, dum adesset opportunitas ad Philippinas commeandi, Manilam tandem pervenit anno MDCXXXV circa julium. Annum non integrum ibi commoratus, quo theologiam in collegio S. Thomæ professus est x junii MDCXXXVI, navim conscendit Japoniam perrecturus. Quæ in itinere acciderint, ut & gloriosum ejus sociorumque in urbe Nangazaqui XXIX septembris MDCXXXVII martyrium fusissime referunt F. Didacus *Aduarte* Hist. Philipp. lib. 2 capp. 60 & 61, F. Joannes a S. Maria Historia Gallica SS. ord. T. III, F. Jacobus Percin Histor. conv. Tolos. opusc. de martyribus Avinioneti, F. Dominicus *Marchese* Diar. Italic. & alii, quos videsis. Scripsit Manilæ

Plures ad magistrum ordinis F. Nicolaum Ridolphi Romam epistolas, quibus missionis suæ rationem reddit, in archivo ordinis servatas.

F. JACOBUS BROWERIUS.

1637. F. Jacobus Browerius vulgo *de Brouwer* Belga Hoochstrati, quod Brabantiæ municipium est comitatus titulo insigne, lucem primam vidit, at Antwerpiæ institutum nostrum amplexus est. Studiis Lovanii sub nostris Francisco Hyacintho Choquetio, & Thoma de Torrez theologis primi nominis persolutis, Duaci apud suos philosophiam tum & theologiam professus est, & ibidem in sacra facultate lauream obtinuit anno MDCXX. Lovanii etiam annis aliquot primarius regens egit. Gradum licentiati in ordine promeritus est anno MDCXXII ex actis cap. gen. Mediolanensis. Laudatur a Swertio in Athen. Belg. vir ingenio adeo felici ut nihil supra, & in quo virtus cum doctrina, ingeniumque cum assidua legendi aviditate certabant. Neque verò sese intra scholæ parietes continuit ejus virtus & sapientia. Eluxit namque ejus longe lateque pro fide catholica ardens studium, missionis Danicæ præfectus primum datus a sacra congregatione *De propaganda*, quo titulo viros ex ordine vere apostolicos a se selectos Hamburgi ac in aliis septemtrionis urbibus constituit non pœnitendo fructu. Tum & postea missionis Batavæ commissarius ab eadem congregatione declaratus anno MDCXXXI, idem munus non minori egit Ecclesiæ emolumento. A suis Antwerpiensibus demum prior electus & præpositus, ibidem diem obiit suum anno MDCXXXVII die IV novembris. Hæc ejus opera:

Clavis apostolica, seu theologica demonstratio, qua dilucide ac solide concluditur divina fide credendum Paulum V esse summum maximumque pontificem, Duaci, Baltazaris Belleri 1621 in 8 pp. 85.

Ejus curis castigatæ & illustratæ prodierunt *F. Dominici Soto in octo physicorum Aristotelis libros quæstiones*, Duaci, Petri Borremans 1613 in 4.

Plura verò alia prælo parata promittebat, edenda inquit Swertius citatus, sed quæ vel religionis negotia vel mors interruperunt. Ejus meminit Fontana in Monum. corrupte *de Bouvers* agnominans, & ad 1638 revocans quo jam obierat. Fusius de eo agit Seguierius noster P. I Laureæ Belgicæ p. 139, ubi tamen typorum erratum irrepsit scilicet 1640 pro 1620. Recenset Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic.

F. JOHANNES DE CASTILLO.

F. Johannes de Castillo Hispanus origine, nativitate Americanus, Limensis patria, professione medicus, qui facultatis hujus lauream assecutus in ipsa civitatis regum seu Limana academia, tandemque professus est in eadem magna nominis sui fama, majorique populorum utilitate. Erat enim in arte therapeutica peritissimus, & arcana penetraverat artis reconditiora, queis opportune ac solerter, ubi opus erat, utebatur. Qua tamen ex professione ad sublimiorem erexit sese, totum se dedens orationi divinarumque contemplationi rerum, in quibus ita excelluit, ut insignis evaserit animarum medicus, nemoque spiritus an ex Deo essent certius probaverit. Hinc sanctæ virginis Rosæ ordinis nostri tertiariæ cujus temporibus florebat, vias & actus de quibus initio dubitabant aliqui, ut examinaret, adhibitus est, in ejusque sententia, qua eam cum Deo ambulare pronunciavit, omnes conquieverunt. Extrema ætate & periculo vestem nostram petiit & obtinuit, ac professus est unà regulam & institutum, cùmque dies plures supervixisset, ad cœlum tandem evolavit, cujus obitus in cap. provinc. Cuscensi Peruano XXIV julii MDCXXXVII celebrato non sine elogio denunciatus fuit. In capitulo conventus SS. Rosarii Limani ad sanctæ Virginis pedes sepultus fuit. Scripsit † 1637.

Volumen revelationum. Quod opus cùm legisset F. Paulus Maria Faventinus ex ordine assumptus archiepiscopus Myrensis ab Urbano VIII in Peruanum regnum delegatus, qui de religionis in iis regionibus statu cognosceret, ita probavit, ut ad summum pontificem miserit, cui non minus fuit acceptum.

F. LUDOVICUS MARISSAL.

F. Ludovicus Marissal Artesius Fani Audomari natus & ordini ascitus, vir gravis, pius & eruditus, obiit ibidem XII novemb. MDCXXXVII: ita referente nostro Ghilberto de la Haie in sua *Bib. Belgo-Dom.* MS, ubi addit ex Italico Gallice reddidisse & edidisse hoc titulo: * 1637.

Tableau des vertus & miracles du B. Ambroise de Sienne, & du B. Jacques Venitien de l'ordre des FF. Precheurs, Montibus Hannoniæ, Caroli Michel 1623 in 8, & Insulis, Petri de Rache. Eadem editio.

F. LUDOVICUS ROBION.

F. Ludovicus Robion Gallus Armoricus e Monte Relaxo vulgo Morlaix ortus, ibidemque ordinem professus hoc anno MDCXXXVII apud suos florebat, scripsitque, seu potius ex Italico Gallice reddidit 1637.

Relation des miracles & des prodiges operez par l'image de S. Dominique de Soriano, suivant l'exemplaire approuvé par le chapitre provincial de la province d'Espagne celebré a Madrid l'année MDCXIX, Parisiis, Joannis Branchu 1637 in 8.

F. MICHAEL OPHOVIUS.

† 1637. F. MICHAEL OPHOVIUS Brabantinus Silvæducis ortus, Antverpiæ ordini nomen dedit, studiisque Lovanii ab anno MDLXXXVIII ad MDXCII, & Bononiæ postea expletis, per consuetos scholæ nostræ agones lauream magisterii adeptus est, approbatus Parisiis in actis cap. gen. MDCXI. Quartum præfuit conventui suo nativo, exindeque assumtus provinciæ inferioris Germaniæ prior provincialis, eo titulo Romæ in comitiis ordinis MDCXII votum tulit in electione magistri ordinis F. Seraphini Sicci. Finito anno MDCXV muneris quadriennio, missioni Batavicæ, quam provincialis multum promoverat, & in Daniam Sveciamque usque propagarat totum se dedit: unde rediens anno MDCXXV a Batavis ex itinere deprehensus, in carcerem detrusus est, ac omnibus modis vexatus ac tentatus. Agente tamen Isabella Clara Eugenia Belgarum principe liber redditus, a Philippo III rege catholico episcopus Buscoducensis designatus est, & ab Urbano VIII secunda Julii MDCXXVI promotus. Suam Ecclesiam quandiu licuit rexit sapientissime, sed civitate sua a Batavis anno MDCXXIX expugnata, Antverpiæ & Lyræ ubi domum nostris provincialis agens erexerat, reliquum vitæ exul egit, & Lyræ mortuus quarta novemb. MDCXXXVII Antverpiam delatus est ad nostros, apud quos ad lævam altaris majoris sepultus jacet, ubi & erectum illi visitur mausolæum addito hoc cenotaphio:

D. O. M.

F. Michael Ophovius ord. Prædic. S. T. D. quem conventus hic quarto priorem, Belgium provincialem, Silvæducis patria sextum antistitem vidit, sub hoc lapide jacet. Obiit MDCXXXVII *die* IV *novemb.* Scripsit lingua vernacula Belgica hoc titulo, ut habet noster Ghilbertus de la Haie:

Regula confraternitatis nominis Jesu in blasphemos erectæ, privilegia, indulgentiæ, modus honorandi nomen illud, ac instructio, quandonam juramentum sit licitum, quando non, Antverpiæ, Hieron. Verdussen 1603 in 4.

D. Catharina Senensis vita ac miracula selectiora æneis formis expressa, ad earum iconum exemplum, quæ Senis altero seculo excusæ in fol. fuerant, eo curante sculpta prodierunt, Antverpiæ, Joan. Galle 1603 in 4.

F. PETRUS DE AMORE.

† 1637. F. PETRUS DE AMORE vernacule *Damour* patria professioneque Leodiensis, sacræ theologiæ magister Lovaniensis XXII septemb. MDXCVIII promotus, linguarum Europæ prope omnium fertur habuisse peritiam. In philosophiæ theologiæque versandis, tradendisque disciplinis diu perseveravit, sed & Ecclesiastes habitus est ætate sua celebris, clarioraque Galliæ per quadragesimam implevit pulpita. Aurelianensem conventum ab hæreticis solo æquatum, & vix e ruinis qualitercumque suscitatum adversus viros præpotentes pro alieno ordine usurpare tentantes, prior electus strenue tutatus est ex potiori saltem parte, (nam aliquam cedere monialibus Carmelitis coactus est) & in meliorem formam reparavit. Anno MDCVIII comitiis ordinis Romæ affuit pro Francia diffinitor, ubi magisterium ejus Lovaniense probatum: anno MDCX in cap. prov. Franciæ Pictaviis communibus votis assumptus est prior provincialis, quo titulo anno MDCXII Romæ in electione magistri ordinis Seraphini Sicci primus omnium qui aderant provincialium sedit, cujus etiam perspecto pro disciplina regulari studio & zelo, ipsi magister ordinis provincialis munus prorogavit ad duos ultra quadriennium annos, adeo ut ad annum MDCXVI provinciam Franciæ rexerit. Eum ut fertur Leodiensis optaverat antistes & princeps habere sibi suffraganeum & vicarium, qui sorte sua contentus, oblatum detrectavit onus, & in sua professione pluribus annis supervixit, atque Leodii demum VIII januar. MDCXXXVII, ætatis LXXVI decubuit, & in odeo sepultus est e regione majoris altaris sub tymbo marmoreo. Scripsit

Oraison funebre d'Henri le Grand roi de France & de Navarre prononcée en l'Eglise roialle de S. Aignan a Orleans le samedi XII *juin* MDCX *par F. Pierre Damour docteur en theologie, & elu provincial* &c. cum aliis similis argumenti Parisiis, Rob. Stephani & Petri Chevalier 1611 in 8 a pag. 361 ad 399: Seorsim, Parisiis, Rolini Thierry, & Rotomagi, Joan. Petit 1610 in 8 pp. 19.

F. PETRUS PICHIUS.

F. PETRUS PICHIUS Umber, Trebias patria, provinciæ Romanæ alumnus, vir fuit non Hebraicæ modo, sed plurium linguarum, omniumque disciplinarum ac theologiæ præsertim peritissimus, dicendoque facundissimus. Sacræ theologiæ magister a magistro ordinis F. Augustino Galaminio cardinali postea de Ara cœli nuncupato promotus, ac in actis cap. gen. Rom. MDCXII approbatus, a Paulo V datus est Hebræorum in Urbe concionator, qui verbo & scripto eorum saluti strenuus incubuit, quorum & plures ad fidem sacrumque baptisma suscipiendum adduxit: quo in munere cum viginti annis solidis cum non pœnitendo fructu desudasset, senio confectus, in patriam se recepit amodo sibi uni Deoque intentus, instantique morti sese compositurus & æternitati, quam ibidem beato fine consecutus est circa MDCXXXVII. Ejus cum laude meminere Fontana in *Theatro*, *Monum.* & *Prov. Rom.* Jacobillus *Bibl. Umbr.* Hæc ab eo rei litterariæ relicta ingenii sui monumenta: † 1637.

1. *De partu Virginis Deiparæ adversus Judæos libri tres*, Romæ, Stephani Paulini 1621 in 8 pp. 261.

2. *Epistola a gli Hebrei d'Italia nella quale si dimostra la vanità della loro penitenza & aspettatione del Messia*, Romæ, Guillelmi Faciotti 1622 in 4.

3. *Trattato della passione del Messia contro gli Ebrei*, Romæ 1618 in 4.

4. *Stolte dottrine degli Ebrei con la loro confutazione*, Ibid. 1625, & iterum ibidem 1640 in 8. Extant Romæ in Casanatensi, excepto tractatu n. 2 relato.

F. PHILIPPUS AERTS.

F. PHILIPPUS AERTS Flander XV julii MDCIV ordini nomen dedit in patria Gandavi, evasitque Ecclesiastes fervidus & facundus. Theologus & sacellanus a D. *Demale* Alberti Belgarum principis ad regem Angliæ oratore ascitus in familiam, annis duodecim in ea insula cum eodem stetit, linguaque gentis comparata sæpius e sacro pulpito publice concionatus, fidei catholicæ dogmata libere prædicavit & propugnavit. Inde redux ad suos Ipris etiam priorem egit, ac paulo post repentina morte sublatus est in quodam municipio quod *Moerbecque* incolæ vocant, non procul a Gandavo XXIV julii MDCXXXVII. Corpus in suum conventum nativum translatum commune cum Fratribus sepulcrum habuit. Sic F. Ghilbertus de la Haie in *Bib. Belgo-Dom.* Scripsit seu potius e Latino Belgice vertit, cujus titulum sic Latine reddo: † 1637.

Thesaurus novus Fratrum & Sororum tertii ordinis

dinis seu de pœnitentia S. Dominici tam claustralium, quam in seculo degentium, continens tum regulam, tum gratias illis a SS. pontificibus concessas, Gandavi, Joannis Vanden Kerchoue 1620 & 1635 in 8 pagg. 244. Extabat hæc altera editio Bruxellis anno 1671. Recusus fuit Gandavi, Maximiliani Graët 1663 in 8.

F. RAINERIUS JACOBSEN.

* 1637. F. Rainerius Jacobsen Flander, Dunkerkæ nominatissimo illo sua ætate regis catholici architarasso ejusdem nominis patre natus, Berghis Winocisani ordini nomen dedit, ac post dicti sui conventus regimen bis expletum, prædicatoris generalis ob insignes in eo munere dotes titulo decoratus, ad insulas a Philippo IV Hispaniarum rege jam destinatus, morte immatura ereptus est anno MDCXXXVII die XII octobris, & apud suos sepultus. Ejus servantur in dicto suo cœnobio teste oculato Ghilberto de la Haie in Bibl. Belgo-Dominic.

Concionum variarum tomi tres in 4 MSS, ut quidem censeo lingua sua Flandrica.

F. ZENOBIUS MEDICES.

1637. F. Zenobius Medices Etruscus Florentiæ clara ut & supra p. 133 laudatus, ac perillustri Mediceæ gentis origine ac familia satus, ordinem juvenis amplexus est in conventu S. Marci Florentino ac professus, virque evasit in sacræ scripturæ sanctorumque Patrum lectione versatissimus, nec levem sibi qua ex cathedra in scholis, qua ex sacro suggestu in templis peperit laudem & famam. Romam exinde vocatus, Græcis instruendis in eorum collegio lector primum applicitus, tum basilicæ Liberianæ apostolicus pœnitentiarius institutus anno MDCXVII eo munere functus est ad MDCXXXI, quo ad suos S. Marci se recepit: at dum uni sibi vivere parat, ab Urbano VIII mense julio MDCXXXIV Burgensis vernacule *Borgo san Sepolcro* præsul promotus est & consecratus. Hanc Ecclesiam Zenobius annos tres integerrime cùm administrasset, Florentiæ demum piissime ut vixerat obiit, atque in suo S. Marci templo, uti caverat, sepulturam habuit XVII octob. MDCXXXVII. Ejus cum laude meminerunt Ughellus Ital. Sac. T. III col. 260, Fontana in *Theatro*, & *de Prov. Rom.* inter scriptores, ut a quo relicti sunt, inquit, apud S. Marcum servati in Bibl.

Tractatus plures theologici MS.

F. ANONYMUS BELGA.

* 1637. F. Anonymus Belga hoc anno florens scripsit ac edidit

Abregé de la vie du Bienheureux Albert le Grand mis au jour a sa beatification, Bruxellis, Godefridi Schoevaerts 1637 in 8 pp. 88. Extat Parisiis in Regia 2810, 2.

F. AMBROSIUS CORDUA.

* 1638. F. Ambrosius Cordua a Toppio enim sic, qui ab aliis *de Corduba* nuncupatur, origine Hispanus, ut habet Ughellus & ex eo Fontana, at ortu Neapolitanus, ut contendit Vallius in Compendio p. 321, conventus S. Spiritus Neapoli fuit alumnus, ac per omnes scholæ agones baccalaureus primum in cap. gen. Rom. MDCVIII institutus, tum & in sequenti Parisiensi MDCXI sacræ theologiæ magister approbatus est. In academia Neapolitana theologiam docuit professor publicus, & doctorum collegio aggregatus. Nec minus regimine claruit ter sui cœnobii S. Spiritus prior, pro provincia Regni in cap. gen. Olissipone MDCXVIII diffinitor, prior provincialis Calabriæ semel, suæque congregationis *della sanità* bis vicarius generalis assumtus. Ad insulas Tropeienses exinde nominatus a Philippo IV rege catholico, & ab Urbano VIII confirmatus, consecrationem Romæ XX junii MDCXXXIII accepit, suaque Ecclesia boni pastoris instar strenue administrata evolavit ad superos IX aug. MDCXXXVIII. Scripsit teste Toppio

Una traslatione sopra Dousa de auctoritate summi pontificis: &

Decreta synodi Tropeiensis, Romæ, Ludi Grignani 1637 in 4.

F. DIDACUS COLLADO.

† 1638. F. Didacus Collado Hispanus claris honestisque parentibus superiori cadente seculo XVI apud *Miajadas* seu *Mezzadas* haud ignobile municipium in Bæturia vulgo *Estremadura* non longe a Merida & Metellino, ubi se fluvium *Anam* vulgo Guadiana per quinque vel septem leucas in visceribus terræ condere ferunt oriundus, litteris humanioribus a puero deditus & pietati, cùm Salmanticam venisset adolescens, ordini nomen circa MDC in insigni regioque S. Stephani Salmanticensi conventu dedit ac professus est. Apostolici vir omnino pectoris, magnoque animarum & fidei zelo æstuans cùm egregiam in sua patria & provincia litteris & disciplinæ regulari posuisset operam, magnamque sui fecisset expectationem, in Indias Orientales semel iterumque navigavit. Ac primo quidem anno MDCXIX exeunte julio Japoniam intravit, dum gravissima in eo regno contra christianos ab anno MDCXIV excitata fureret persecutio, quo certe tempore se fidei pugilem intrepidum exhibuit Collado noster & strenuissimum, ut & christianis occurreret laborantibus, & pro fide vinctos e vinculis eriperet, certam inde sibi paratamque mortem veritus nihil. Nam semel iterumque F. Ludovicum Flores ejusdem ordinis sui virum pro fide detentum in vinculis Christi, postea martyrem egregium liberare magno capitis sui periculo tentavit. Eodem verò Christi labente anno MDCXXII, quo dictus Ludovicus Flores igne consumptus martyrii lauream accipere meruit, discessit ille e Japonia, Romamque appulit anno MDCXXV omnium ordinum religiosorum delegatus, quo liberam sibi in vastissimis Sinarum & Japonum regnis missionem a summo pontifice obtineret, quam ad cujusdam instituti missionarios Gregorius XIII coarctasse videbatur. Quibusdam annis ea de causa in urbe detentus est, quo quæstionem hanc in congregatione *de propaganda fide* plenissime dilucidaret, objectisque faceret satis. Tandem in Hispaniam ad regem catholicum sine cujus assensu quid statuere nolebat Urbanus VIII remissus, memoriale suum eidem regi exhibuit Matriti anno MDCXXXI exeunte: causaque in consilio Indiarum discussa obtentaque lite XVII decemb. ejusdem anni Romam ad Pontificem rediit regis Hispaniarum litteris probe munitus: quibus visis omnibusque quæ ad majorem Dei gloriam faciebant, rite ponderatis Urbanus VIII Breve dedit XXII februarii MDCXXXIII pro omnium ordinum religiosis quod incipit *Ex debito Pastoralis officii*: quo illis indiscriminatim & quacumque via fit potestas Chinam, Japoniam cæterasque Orientis regiones prædicandi evangelii causa adeundi, absque eo quod deinceps a cujusdam instituti superioribus a quibus tot in eos fluxerant gravamina pendere cogerentur. Accepto Brevi pontificio Colladus in Hispaniam rediit, obtentisque in eamdem rationem regis catholici litteris patentibus ad Insulas

Martyrium F. Lud. Flores ad XIX aug. MDCXXI ascribitur in *Histor. Philipp.* sed Colladus in suo memoriali dicit accidisse MDCXXII, cui fidem habemus.

SAEC. XVII. Philippinas cum viginti quatuor ex ordine viris evangelicis eorum in itinere superior constitutus remeavit ac pervenit anno MDCXXXV. Tunc autem humanitus aliquid accidisse Didaco nostro fatendum est. Quo erat Sinarum & Japonum salutis zelo succensus e re non parum illi visum erat, si quidam ex provincia Philippinarum secreti conventus in novam congregationem S. Pauli dictam erigerentur, cujus hoc unicum esset studium missionarios in Chinam & Japoniam instituendi & mittendi, Philippinarum seu fidelium seu infidelium cura sola reliquae provinciae relicta, in idque a magistro ordinis F. Nicolao Ridolphi recens electo decretum obtinuerat. Verùm cùm deesset regis Hispani consensus, quem ab eo impetrandum magister ordinis jusserat, novem mensibus res infecta mansit. At prorege earum insularum quibusdam rationibus moto, quas nostrum non est recensere, illud ipsum aggrediente, secreti fuere conventus & congregatio erecta, Colladus ejusdem vicarius juxta decretum magistri declaratus anno MDCXXXVI, non diu tamen stetit totum illud negotium. Nam cùm Colladus qui etsi in ea divisione suis multum displicuerat, nec minus insulae antistitibus, aequi tamen defensor acer & fervidus archiepiscopi partes tutaretur, prorex exinde in ipsum graviter offensus, quod aedificaverat ipsemet destruxit, & congregatione eversa conventus provinciae restituit VI septemb. MDCXXXVII. Nec solum acquievit Colladus, sed & ob minus consulte susceptum opus, injunctam sibi poenitentiam libens accepit, religioseque complevit. Sic in integrum & in pace restituta erant omnia, cùm ex Hispania, ubi tam felix rei eventus ignorabatur, regiae receptae sunt in insulis litterae quibus Colladus in Europam revocabatur. Paruit ille continuo, verùm cùm ex Nova Segovia navigio Manilam contenderet, tempestate actus etsi natandi peritissimus evadere potuisset, pereuntium se inclamantium misertus, ne inconfessos in eo discrimine desereret, eorum saluti aeternae propriam vitam postponens cum iisdem naufragio periit anno MDCXXXVIII. Quae fusius quam pro nostri ratione instituti referenda fuere ad revincendum auctorem operis Gallici cui titulus : *Defense des nouveaux chrestiens & des missionaires de la Chine &c.* P. I cap. 8, ubi arrepta occasione dissidii hujus disciplinam regularem interiorem solum attinentis, Colladi nostri gestorum ac scriptorum in missionum Orientalium causa fidem elevare nititur. Quasi verò inter viros apostolicos non saepius hujusmodi accidant contentiones, vel in ipsa societate Jesu, quae tamen e nutu tota pendet praepositi generalis : & speciatim notat auctor Theatri Lusitaniae litterarii ad Antonium *de Vieyra* celeberrimum nostrae aetatis Ecclesiasten, & Baltazarem *Tellez* doctrina elegantiaque non minus conspicuum, talium apud suos litium auctores, proptereaque fere a societate dimissos, certe longius relegatos, ex quo tamen vel tantorum virorum meriti vel societatis superiorum prudentiae nihil decedit, nec quisquam exprobrare audeat. Satis sit pro Colladi nostri defensione, quicquid ab eo seu Matriti seu Romae scriptum ac gestum est in causa missionum ordini probatissimum fuisse & etiamnum probari, litemque in utroque tribunali pontificio ac regio scriptis obtinuisse. Haec autem ejus recensentur opera typis *de propaganda fide* pleraque excusa :

1. *Ars Grammatica Japonicae linguae*, Romae, Propag. 1631 & iterum 1632 in 4 pagg. 75.

2. *Dictionarium sive thesauri linguae Japonicae Compendium*, Ibidem 1632 in 4 pp. 355.

3. *Modus confitendi & examinandi poenitentem Japonensem formula suamet lingua Japonica*, Ibidem 1631 & iterum 1632 in 4 pp. 66.

4. *Formula protestandi mysteria fidei*, Ibidem in 4 : sic Allatius.

5. *Historia Ecclesiastica de los sucesos de la christiandad de Japon desde el año de* MDCII, *que entrò en el la orden de Predicadores hasta el de* MDCXXI *por el P. Hiacintho Orfanel añadida hasta el fin del año de* MDCXXII, *por el Padre Fray Diego Collado*, Matriti, Petri Tassi 1632 in 4 : & iterum, viduae Alphonsi Martini 1633 in 4.

6. *Dictionarium linguae Sinensis cum explicatiatione Latina & Hispanica charactere Sinensi & Latino*, Romae, Propag. 1632 in 4 : sic Allatius.

7. Varia opuscula pro commodiori apud regiones Orientales evangelii propagatione, inter quae *Memorial presentado a su Magestad el año* MDCXXXI *y remitido a la junta del presidente de Castilla y presidentes de Portugal, o Indias, y otros consejeros de aquellos dos consejos, la qual se tuvo a* XVII *de Deziembre del dicho año, y en virtud de lo que por ella se consultò a su Magestad, pidio a su Santidad el breve, que concedio a* XXII *de febrero del año* MDCXXXIII. Ex quibus constat hoc memoriale oblatum anno MDCXXXI, & iterato excusum 1633 in fol. pp. 16.

Plura ei supponit, & ab illo ficta contendit auctor libri citati *Defense &c.* Itaque & id necesse est explicare.

1. *Beati Christi martyris F. Ludovici Sotelo Hispani ordinis Minorum Epistolam ab ipso in carcere Japonico & in procinctu mortis scriptam ad summum pontificem, sibique commendatam Romam detulit, reddiditque jexta praescriptum Colladus : extatque etiamnum archetypa in archivo congregationis de Propaganda : resque jam est in confesso apud omnes.* Veterem tamen suppositionem, (eam scilicet vel Scioppii, vel similis auctoris figmentum esse, quîcum proinde Colladus convenerit) ab ipso Collado Romae & Matriti in suo Memoriali luculenter repulsam & falsi convictam, post Danielem *Bartoli* in Histor. Soc. J. in Asia renovat praefatus auctor Gallus anonymus, obtruditque iterum doctoris Joannis *Cevicos* testimonium ab ipsomet *Cevicos* suum non agnitum imo authentice denegatum. Est ergo epistola certo B. martyris, fuitque quibusdam rescissis edita Matriti, & ut videtur etiam in Germania. An autem in posteriori hac editione quid immutatum fuerit, videant penes quos est αὐτόγραφον.

2. *Informe al Señor Arçobispo de Manila. Illustrissimo Señor. La provincia de San Gregorio de Filippinas de los descalços de la regular observancia del Seraphico padre san Francisco acude a los piez de V. S. I. &c.* Hoc memoriale anno tantum MDCXXXIX compositum & oblatum contra scriptum quorumdam PP. S. J. a P. Bartholomaeo *de Roboredo* eodem anno tantum editum MS & vulgatum Colladi nostri opus esse contendit idem auctor Gallus *T. I Ed. prima pag. 269.* Quae calumnia ex eo clare refellitur, quod jam anno praecedenti MDCXXXVIII obierat Colladus. Sic enim Memorialis hujus initio legitur : *En prueva de lo qual remito a V. S. I. a las espaldas deste memorial dos papeles : que el uno es el traslado autentico del original que* MS *divulgaron per toda esta ciudad este año de* MDCXXXIX *los Padres de la compañia firmado del P. Bartolomeo de Roboredo su procurador &c.* Quodque miretur lector ut Collado vindicet auctor Gallus testimonio utitur F. Dominici Navarrete *Histor. de la gran China* T. I pag. 459, ubi certe non de illo PP. ordinis Minorum Memoriali loquitur, sed de Memoriali ipsius Colladi nomine inscripto & anno MDCXXXI Philippo IV Matriti oblato. Sic enim loquitur Navarrete citatus : *añadiendo que el Me-*

morial impresso y fide digno que se presentò años passados (nempe MDCXXXI) *a la Magestad de Felipe IV que Dios aya &c.* Memoriale autem seu *Informe* Minorum provinciæ S. Gabrielis non Regi sed Archiepiscopo Manilensi directum fuit, & ab ipso Navarrete T. suo II pag. 591 insertum. Quo proinde si se gravari existiment falsoque deferri PP. Societatis, non Colladi pios manes turbent, sed solos Minores provinciæ S. Gabrielis incusent, & aggrediantur, si libuerit.

3. *Pag.* 446 Idem auctor Gallus quoddam excerptum ut ait ex actis consilii Regii Lusitaniæ Matriti profert veluti datum XXVII februarii MDCXXXVIII, quo propter novas de F. Didaco Colladò a prorege Macaensi acceptas querelas, ut qui paulo ante urbem Macao accessisset, pluraque adversus societatis Patres effutiisset aut etiam typis edidisset, iterum jubetur, si rescripto regio priori XXVII februar. MDCXXXVII dato nondum paruerit, sine mora Philippinas exire & in Hispaniam reverti cogatur. Quod excerptum omnino falsi speciem præfert, Nam præterquam quod in eo mentio fit mortis Philippi IV anno tamen MDCXXXVIII florentissime regnantis & anno tantum MDCLXIV defuncti: ex utroque tomo Historiæ provinciæ SS. Rosarii Philippinarum constat Colladum ex quo ad eas insulas secundo rediit, ipsas ad mortem usque non exivisse, nec in Chinam, nec in Japoniam progressum, quandiu novæ congregationis S. Pauli vicarius fuit, ejus rebus componendis satis occupatum, a Fratribus fere derelictum omnibus, reliquum vero temporis cum summo omnium exemplo pœnitentem egisse. Adde nullum proferri posse ejus opus typis editum in societatem præter Memoriale Philippo IV anno MDCXXXI oblatum, si tamen ita vocare placeat opus inculpatæ tutelæ.

Hujus nostri auctoris cum laude meminere Allatius in *Apibus Urbanis*, Antonius in *Bibl. Hisp.* ex nostris verò Fontana in *Monum.* pag. 595, Didacus Aduarte *Historia de la prov. de Filipin.* & Baltazar *de Santa Cruz* T. II ejusdem Histor. a pag. 1 ad 4, quos hîc excipimus, Navarrete citatus, & alii.

F. EMMANUEL REBELLO.

1638. F. EMMANUEL REBELLO Lusitanus, patriaque ac professione Conimbricensis, sacræ theologiæ magister in cap. gen. Rom. MDCXXIX acceptatus, ejusdemque per plures annos professor & aliquando prior conventus S. Dominici Olissiponensis scripsit ac edidit vulgari Lusitano

Sermam quem habuit in actu fidei Olissipone anno 1638. Sic refert Jo. Suarez de Brito in *Theatro Lusitan. litter.*

F. HYACINTHUS BARESIANO.

1638. F. HYACINTHUS BARESIANO Latine *Barexanus* Monsferratensis, Albæ Pompeiæ natus, ibidemque ordinem amplexus, vir sacrarum linguarum, Latinæ, Græcæ, ac Hebraicæ peritus, in jure canonico præterea & ecclesiastica historia versatissimus, fuit & haud vulgariter disertus, ac ad majora quæque cum principibus tractanda in primis idoneus. Hinc ex trium ordinum civitatis Albæ sententia electus fuit, qui Romam B. Margaretæ de Sabaudia ordinis nostri beatificationem promoturus, apud Urbanum VIII orator accederet. Eidem monasterio, quod B. Margarita Albæ a fundamentis erexerat, & in quo sanctissime vixit, a sacris sororum confessionibus pluribus annis fuit, hincque res ejusdem Beatæ diligentius investigasse censendus. Scripsit ac typis edidit

1. *La vita della Beata Margherita di Savoia Domenicana detta la grande principessa di Piemonte*, Taurini, Hæred. Dom. Tarini 1638 in 4 pp. 213. Extat Parisiis in Regia H 1715. Sec. XVII.

Initio auctorum quibus in hac historia scribenda usus est, indicem exhibet, in his vero tres nostri numerantur *F. Humbertus Locatus* episcopus Balneiregis, qui & officium Beatæ propria manu scripsit, *F. Thomas Eporediensis*, cujus habetur vita Beatæ MS, *F. Thomas Aymo Bonjoannis*, cujus extat vita Beatæ etiam MS.

2. *Opusculum allegationum pro canonizatione prefata Beata, & summarium processus pro dicta canonizatione a sacra rituum congregatione impetranda.*

Ejus cum laude meminerunt Guichenonius in opere cui titulus *Histoire Genealogique de la maison de Savoie*, & Rovetta noster ad 1638.

F. HYACINTHUS HUSSELIUS.

F. HYACINTHUS HUSSELIUS Flander patria Brugensis, ibidemque anno MDCX ordinem professus, summus evasit theologus. Novemdecim annis continuis cathedram theologicam a nostro Joanne *de Witte* episcopo Cubensi in seminario Brugensi erectam & fundatam rexit, eamdem vero postea in domum nostram translatam ad mortem usque tenuit, ac numquam licèt interea quartum sui conventus prior egerit, a lectionibus cessans. Obiit Berghis Winocsani anno MDCXXXVIII die XVII decembris ætatis LI, ibidemque jacet in peristylio. Sic refert Ghilbertus de la Haye addens reliquisse in bibliotheca Brugensi nostra servata 1638.

In universam fere S. Thomæ Summam commentaria.

Item *tractatum de monte pietatis.*

F. HYACINTHUS A LABORANTE.

F. HYACINTHUS A LABORANTE Siculus, patria & professione Altamuranus, sacræ theologiæ magister, provinciæque suæ S. Thomæ Apuliæ aliquando præfectus, pietate & doctrina claruit anno MDCXXXVIII. Hujus a Vallio nostro ut & a Toppio omissi meminit Altamura gentilis ejus & symmysta in Append. pag. 503, promittens se de eo in Tomo suo II acturum, cujus proinde opera quædam apud suos repererit aliis & mihi incognita: quod lectorem monuisse oportuit. 1638.

F. HYACINTHUS MONTALTUS.

F. HYACINTHUS MONTALTUS Siculus, Panormitanus, conventus S. Dominici ibidem alumnus, sacræ theologiæ lector & prædicator generalis, vir fuit nobilitate & eruditione præclarus, inquit Pirrus T. III Siciliæ sacræ Not. 2. Eccles. Siracus. a quo & monumenta sodalium nostrorum Syracusanorum Siciliæ suæ sacræ adornandæ utilia se recepisse gloriatur. Clarebat anno MDCXXXVIII, tumque opus moliebatur hoc titulo edendum: 1638.

Historia della religione di san Domenico nella provincia di Sicilia MS servari Panormi apud nostros testatur Antoninus *Mongitore* in Bibl. Sicula, eaque usum Joannem Baptistam de Franchis in vita B. Petri Hieremiæ addit.

F. JOHANNES BIGAULT.

F. JOHANNES BIGAULT Gallus Neustrius, Ebroicensis, ordini nomen dedit in patria, hincque studiorum causa Parisios missus, sic eminuit, ut artium magister primum tum & ad gradus in fa- 1638.

Sæc. XVII. cultate theologiæ adipiscendos promotus fuerit. Licentiam decurrebat præsentatus Prædicatorum, annis MDCXII & MDCXIII, & pro Sorbonica respondit XV & ultimus XVI nov. MDCXII, exinde licentiæ locum XV sortitus XXIV januar. MDCXIV. Ut vir erat rerum agendarum peritus, ad regimen quamprimum assumtus est, in conventibus Ebroicensi, Blesensi, tum & Rothomagensi electus prior & præfectus. Ultimi ædes quas Calvinistarum insanus furor impie diruerat, ipse piorum eleemosynis reparare curavit, cujus & posteris hac ad peristylii parietem inscriptione marmori cælata memoriam servavit, quæ sic etiamnum habet:

D. O. M.

Et post Cler. Sen. PP. Q. Rotomag. Tres istos fornicum ordines pia liberalitate in Deum Virg. Mat. & B. Dominici sobolem. Post insania hæreticorum funditus eversas ædes priores Restit. Anno Repar. orb. CIↃIↃC. XXII. *Curante R. P. F. Johanne Bigault M. tunc priore hujus conv.*

F. Guillelmo Roussel Dinanensi facultatis Parisiensis magistro congregationis Gallicanæ vicario generali XV novemb. MDCXXIII Lugduni mortuo, contentioneque exinde suborta, quod prior conventus Parisiensis utpote antiquioris jus suum ex privilegiis congregationis Hollandiæ esset præsidendi per interim & capitulum convocandi, quod & ad quintam julii anni sequentis indixit, prior contra Lavallensis idem sibi præsumeret, quia in suo conventu in ultimis comitiis assignatum fuerat, quod & significavit ad XXVIII junii MDCXXIV, divisa est congregatio, Lavallum aliis, aliis Parisios se conferentibus; & Parisiis quidem electus est F. Salomon Lievin ibidem priorem agens & ipse Ebroicensis sacræ facultatis magister vir magnarum partium: Lavalli verò qui aderant electores, Johannem *Bigault* licèt absentem & aliorum parti adhærentem vicarium generalem nominarunt, quod ejus animi dotum non parva laus est, propertereaque hîc a nobis refertur. Cæterum neutra electio felicem exitum habuit, novis enim a magistro ordinis imperatis Lutetiæ comitiis præside F. Petro Dambruc doctore & inquisitore Avenionensi secunda maii MDCXXV, communibus votis F. Gentianus *Billaud* Blesensis regens Parisiensis primarius, vir gravissimus, summæque & in sacra facultate & apud optimates auctoritatis ad id munus assumtus fuit, quod jam aliâs triennium maxima omnium approbatione egerat. Noster autem Johannes conventu Rotomagensi annis pluribus administrato in suum Ebroicensem se recepit, in quo & vitæ finem & sepulturam in odeo obtinuit sub lapide cui insculpta hæc epigraphe:

In piam memoriam R. A. P. F. Joannis Bigault doctoris theologi, Blesensis quondam, Ebroicensis & Rotomagen. conventuum prioris, ultimi insuper istius funditus ferme restauratoris. Obiit XVI *maii anni* MDCXXXVIII.

Cætera brevitatis causa omitto. *Ex actis facultatis & monumentis conventuum Parisiensis, Ebroicensis, Rotomagensis & Argentomensis.* Scripsit

Le Paradis du rosaire virginal composé de plusieurs devotes instructions a l'instance des Freres & Sœurs de Notre Dame du Chapelet, Rotomagi, Joannis le Boulenger 1621 in 12: & 1628 in 12 pp. 284.

F. RAIMUNDUS BARBI.

1638. F. Raimundus Barbi Etruscus Senensis patria, professioneque, conventus S. Dominici filius, qui magnam sibi fecit eruditionis atque facundiæ dicendo famam, variisque in provincia sua Romana decoratus honorum titulis, sæpius & ad suorum regimen electus atque vocatus, ac generalis ut vocant prædicatoris dignitate remuneratus, rerum etiam experientia atque prudentia plurimum commendatus, historiæ præsertim illustrandæ deliciabatur, in eamque rem omne quod illi supererat otium impendebat. Unde & eruendis sanctorum actis ac monumentis desudavit. De quo legendus Ugurgierius ejus æqualis & symmysta *Pompe Sanes.* Tit. 19 n. 50, ubi laudatur ab eo edita

Vita del Beato Andrea Gallerani nobil da Siena istitutore dello spedale e frati della misericordia; Senis, Typis publicis 1638 in 4 pagg. 141. Extat Parisiis in Regia K 687, 2, & in Mazarinæa.

Hanc autem Raimundus ex veteri Latina paucis post sancti mortem annis scripta vernacule reddidit, & suis notis illustravit, tum prior conventus nostri Geminianisani. Latinam vero ex veteri codice MS pergameno conventus nostri Senensis in Camporegio exscriptam, & a F. Antonino Accarigi ejus conventus anno MDCLXV priore missam Bollandus T. III martii ad diem XIX pag. 49 novis annotationibus illustratam repræsentat ibi legendam.

De die mortis sancti Andreæ non convenit Bollandus cum nostro Raimundo. Hic fuisse Dominicam Palmarum anni MCCLI censuit ex eo quod feria secunda hebdomadæ sanctæ usque ad Pii V tempora festum B. Andreæ quotannis celebratum fuerit, unde infert hunc depositionis diem fuisse, illum beatæ mortis: sicque interpretatur hæc quæ ad finem vitæ habentur verba: *Anno Domini* MCCLI *in quadragesima in die Dominico post vesperas ad Dominum transmigravit.* Revera Bernardus episcopus Senensis in diplomate anno MCCLXXIV ind. II die XI kal. april. dato indulgentiam concedit prima die lunæ post festum Palmarum, qua inquit, solemnia dicti B. Andreæ peragere solent.

Dubium tamen movet Bollandus, quod anno MCCLI, cùm pascha evenerit XVI aprilis, Dominica Palmarum non potuerit esse XIX martii, quo die tamen Andream mortuum esse annotatur ad marginem codicis MS Senensis laudati, altera quidem manu sed tamen antiqua. Responderi forsan posset juxta quod Henschenius annotavit in prolegomenis ad vitam B. Claræ de Gambacurta T. II aprilis ad diem XVII, Senenses ea ætate annum solitos ab anno præcedenti numerare, adeo ut illis jam esset annus MCCLI, cùm aliis esset tantum annus MCCL. At anno MCCL pascha fuit XXVII martii, proindeque Dominica palmarum XX martii, qua forsan & non XIX mortuus est Andreas. Novi difficultatem hac responsione non plane absorptam, nam instare quis posset Senenses annum novum nonnisi XXV martii mutasse, adeoque XX illam martii apud eos fuisse adhuc anni MCCL, cùm tamen omnes constanter asserant Andream mortuum anno MCCLI. Sed quid si dicatur scriptorem notæ ad marginem potissimum attendisse ad diem paschæ sequentem, quo Senis jam erat annus MCCLI, & ad hunc annum totam hebdomadam sanctam præcedentem retulisse? Quæ peritiorum examini & criterio libens permitto. Certe non minor est difficultas in sententia Bollandi, qui vult mortuum anno MCCLI stylo vulgari XIX martii quæ erat dominica III quadragesimæ, tum enim non probatur nota marginalis citata MS in qua dicitur Andreas XXXVI annis & uno die ante B. Ambrosium Sansedonium mortuus, nam ab anno MCCLI ad MCCLXXXVI quo fatis cessit Ambrosius non sunt nisi XXXV anni, sed & præterea nulla ratio certa redditur, cur ad feriam secundam Palmarum festum hujus Beati retulerint Senenses.

In codice MS citato apud nostros Senenses servato teste nostro Isidoro Ugurgierio sunt hæ SS. vitæ ex ordine: S. Dominici, Catharinæ V. & M. B. Petri martyris, S. Thomæ de Aquino, B. An-

dreæ Senensis de Galleranis scilicet, S. Elisabethæ reginæ Hungariæ, & B. Maccarii Romani. Primam S. Dominici libens crediderim eam esse quam scripsit noster *Constantinus Urbevetanus* episcopus circa annum MCCXLII: tertiam B. Petri quam scripsit noster *Thomas de Leuntino*, quartam S. Thomæ quam scripsit vel *Guilielmus de Thoco*, vel *Bernardus Guidonis*, quintam hujus B. Andreæ scripserit forsan anonymus Frater conventus Senensis ejus ætate vivens ex a se visis aut ab aliis auditis, adeo ut codex ille non sit primigenius, sed exemplum post canonizationem S. Thomæ a quodam sodale conventus Senensis ex aliis codd. MSS exceptum & collectum. Non omittendum hujus B. Andreæ corpus in templo dicto Senensi nostro primo reconditum, in eodem ad hæc ultima tempora continuo servatum & cultui fidelium expositum.

F. RAIMUNDUS LADESOU.

† 1638. F. RAIMUNDUS LADESOU Flander Insulis natus & ibidem ordinem amplexatus ac professus anno MDCI die IV novembris in Hispania studia perfecit, exindeque ad suos reversus, sacræ theologiæ licentiati & prædicatoris generalis gradus & honores obtinuit, suoque dicto conventui bis præfuit prior, ibidemque obiit anno MDCXXXVIII die XXI junii. Sic habet symmysta Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo Dominic. MS. Ejus curis prodierunt

Petri de Ledesma nostri theologia moralis ex Hispano Latine versa, hæc enim versio ejus est opus non Nicolai Janssenboy, ut putavit Valerius Andreas in Bibl. Belg. Tomus primus editus est Duaci, Marci Wion 1630 in 4: Iterum Coloniæ Agripp. Henrici Crithii 1630 in 4 nempe de *Sacramentis*. T. II *de jure & justitia* &c. Tornaci, Adriani Quinque 1636 in 4.

Nicolai Riccardi sacri palatii magistri discursus super Litanias Lauretanas ex Italico Latinitate donati, jam jam ab eo erant prælo subjiciendi, sed ab alio præventus, qui eo inscio idem susceperat, & edidit Coloniæ, suum opus suppressit. Tomus primus ejus manu scriptus, & jam a censoribus approbatus servatur apud suos Insulenses.

Rose mistique & ses divines odeurs plaines des amours de la sainte Vierge aux confreres du saint rosaire. Tornaci, Adriani Quinque 1634 in 8. Opus inchoarat plebanus quidam Metensis, complevit & evulgavit Raimundus.

F. ALBERTUS CAMPANA.

1639. F. ALBERTUS CAMPANA Etruscus Florentinus, domus S. Marci alumnus sacræ theologiæ magister in actis cap. gen. Bononiæ MDCXV approbatus, vir omni ferme doctrinæ genere celebris, inquit Tomasinus gymnasii Patavini p. 286, ubi hunc Albertum eloquentia & philologia clarum a Pisano gymnasio evocatum ait anno MDCXXX die XIV februarii in Patavinum, qui sacram in eo publice scripturam interpretaretur. Quam & illerexit cathedram, & illustravit annis novem, frequentibus licèt itentidem podagræ cruciatibus interpellatus, Pataviique tandem anno MDCXXXIX die XXIV septembris mortuus. Hæc Tomasinus. Sed Fontana de prov. Rom. scribit lectorem extraordinarium metaphysicæ XXII annis in studio Patavino fuisse, ac perpetuum collegii doctorum promotorem institutum. Utroque teste Lucanus ab eo versibus Etruscis redditus ac editus hoc titulo:

La Farsaglia del Lucano. Extat Panormi apud PP. S. J. U Pl. 4. Scripsit & alia quamplurima præsertim de metaphysicis, at non impressa. Sec. XVII.

F. DESIDERIUS SCALIA.

F. DESIDERIUS SCALIA Italus Brixiæ in Cenomanis ortus, at Cremonæ ordinem amplexatus, quas Bononiæ humanas & sacras literas didicerat, apud suos Cremonæ & in aliis utriusque Lombardiæ provinciæ suæ locis professus est. Exinde Papiæ, Cremonæ, ac Mediolani ex ordine inquisitor sanctæ fidei institutus generalis, demum a Paulo V Romam accitus est & sancti officii commissarius in urbe datus & declaratus. Quo munere dum strenue fungitur, attentis viri meritis, singulari rerum agendarum peritia, præclarisque pro juribus negotiisque Ecclesiæ tuendis ac administrandis dotibus, eum idem pontifex die XI januar. MDCXXI in collegium cardinalium ascivit ac cooptavit, episcopumque Melphiensem in Calabria elegit. Quam Ecclesiam vix annum unum rexerat, cùm a Gregorio XV ad Novocomensem translatus est, hancque etiam anno MDCXXVI dimisit Romam a S. P. vocatus, qui ei in Ecclesiæ rebus tractandis, ac sacris congregationibus deinceps adesset. His prudenter & sancte incumbentem mors intercepit mense julio, vel ut alii volunt XXII augusti MDCXXXIX. Sepultus est in ecclesia S. Caroli Mediolanensium ad cursum, cujus titulo tum insignitus erat, cardinalis de Cremona vulgo tamen nuncupatus. Ejus meminerunt cum laude Ughellus *Ital. Sac.* T. I inter Melphienses, & T. V inter Comenses, Fontana in *Theatro* pagg. 39, 177, 233 & 545, Oldoinus in suis ad Ciaconium additionibus T. IV col. 460 legendi. Hunc Rovetta primus suum tamen Vincentium Rivalium MS testem appellans scriptoribus nostris annumerat, hæcque ei ascribit opera an impressa an MS relicta aut ubi servata non addens, penes quem fides: * 1639.

1. *Orationes lepidissimæ, & carmina varia.* Tomi duo.
2. *Practica procedendi in sancto officio in causis fidei.*
3. *De modo formandi processus in causis strigum atque maleficorum.*
4. *Index causarum ad sancti officii tribunal spectantium.*

Verùm omissum est a Rovetta elegans tum nostri Dominici Bollani Cydoniensis episcopi, tum illustrium a quadringentis & amplius annis ejus familiæ Venetæ heroum elogium, quod habetur in Historia Urceana Italice a nostro Dominico Codagli scripta ad caput Annotationum hoc titulo:

Lettera all' Illmo & Rmo Monsignor Domenico Bollani vescovo della Canea del R. F. Desiderio Scalia scritta 12 martii 1592. Brixiæ edita eodem anno apud Policretum Turlini & Jo. Bapt. Borella in 4. Novem paginas implet, & felix auctoris ingenium arguit, quem alia plura lectu digna scripsisse merito conjicias.

F. FRANCISCUS GHETIUS.

F. FRANCISCUS GHETIUS Insuber, patria & professione Novocomensis in variis provinciæ utriusque Lombardiæ conventibus theologiam docuit, annoque MDCXXX primarius lector agebat Casali ad Padum, baccalaurei etiam & regentis ut aiunt studii generalis Bononiensis munere functus est, & magisterii laurea donatus, & suæ provinciæ aliquando præfectus prior provincialis. Virum fuisse studio impense affectum, laboriosum, & S. Thomæ doctrinæ mire addictum, ac a recentiorum laxitatibus omnino abhorrentem probant, quæ posteris † 1639.

Sæc. XVII. reliquit ingenii sui ac laboris egregia monimenta hoc titulo :

1. *Arcana theologiæ selectiora de Deo, de verbo incarnato, de sacramentis, & de statu separatorum*, Ticini Regii, Hæredum Jo. Bapt. Rubei 1630 in 4 pp. 326.

2. *Thesaurus animæ ex morali theologia ad sensum D. Thomæ Aquinatis explicatæ collectus auctore &c. In hoc opere theologia moralis omniscii D. T. A. divinæ voluntatis interpretis in formam redigitur scholasticam, dilucidatur, ab objectis recentiorum omnium vindicatur, & quod sit fons omnium summistarum manifestatur*, Mediolani, Joan. Petri Ramellati & Dionysii Gariboldi & aliorum 1639 in fol: T. I pp. 602 : T. II pp. 595 : T. III pp. 602 : T. IV pp. 628.

Idem opus sed contractius allatis nempe solius S. Thomæ verbis ediderat hoc titulo :

3. *Summa Theologiæ moralis doctoris Angelici D. T. ex omnibus ipsius operibus deprompta & ad commodiorem usum ordine alphabetico digesta*, Placentiæ 1628 & 1629 in 4 voll. duo : & deinceps iterum pluries variis in locis edita, Avenione, cura FF. Prædicatorum Tarraconensium, Petri Offray 1668 in 8 : Burdigalæ, Millangii, Boé, Maffre 1671 in 12 : Lugduni 1677 in 8 : Antverpiæ, Henrici van Dunwalt 1681 in 8, & aliâs. Sed & noster Ludovicus Bancel S. T. M. & regens Avenionensis auxit & locupletatam edidit in 4 : Videsis postea, ubi de eo ad 1685.

F. FRANCISCUS PALAU.

1639. F. Franciscus Palau Hispanus Catalanus, Barcinonensis patria, conventusque S. Catharinæ martyris ibidem alumnus, sacræ theologiæ præsentatus in actis cap. gen. Olissipone anno MDCXVIII coacti promotus, ac exinde lauream magisterii consecutus, suique conventus aliquando prior, vivebat etiamnum anno MDCXXXIX. E vulgari Lusitano transtulit in linguam Castellanam

Sermones de tiempo del P. Francisco de Mendoça de la compañia de Jesus, Barcinone, Petri la Cavalleria 1636 in 4. T. I pagg. 471 : T. II pp. 160.

Promptuario espiritual sobre los evangelios de las solenidades y fiestas de la reyna de los santos Maria madre de Dios y señora nuestra, compuesto por el R. P. lector F. Ignacio Coutiño natural de Coimbra &c. traducido de lengua Portuguesa en Castellana &c. Ibid. 1639 in fol.

Extant ambo volumina apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. HIERONYMUS SANBIASI.

1639. F. Hieronymus Sanbiasi sive *Sanblasius*, aut etiam *a Sancto Blasio* Siculus ex illustri ejus nominis apud Consentinos stirpe ortus, Joannis Andreæ Sanblasiorum nunc extantium capitis ex Petro Vincentio hujus filio natu majore fuit pronepos. Patrem habuit Flaminium Petri Vincentii secundo genitum, matrem Juliam *de i Passalaqua* in eo felices, quod prolem nacti numerosam, integram fere Christo devotam, ac sacris vinculis astrictam viderint : Nam præter Diegum filiorum ultimum jugo alligatum, religiosam vitam cæteri elegerunt, filiæ quidem tres in monasterio professæ, Joannes-Andreas & Franciscus natu majores societatis Jesu institutum amplexi, quorum secundus non exiguam in Sinarum regno Christo operam contulit ; tertius Hieronymus in conventu Consentino ordini ascriptus per gradus omnes ad magisterium evectus est in capitulo generali Romano MDCXXIX, & in dicto conventu provinciæ Calabriæ studio generali regentis primarii munus annis pluribus cum laude sustinuit. De familia *Sambiasi* legendus Carolus de Lellis P. III pag. 147, & ipsemet noster Hieronymus, nam scripsit & edidit

Ragguaglio di Cosenza, e di trent'una sue nobili famiglie, Neapoli, viduæ Lazari 1639 in 4. Extat Paris. in Regia K 579.

In prologo secundam partem in qua de XXXII aliis familiis superstitibus acturus erat promittit, quam an typis ediderit, nemo docet, ut nec quando e vivis abierit. Ejus meminit Toppius in *Bibl. Napol.*

F. JACOBUS FARNIER.

F. Jacobus Farnier Aquitanus in conventu Tolosano ordinem amplexus est, virque fuit singulari pietate vitæque sanctimonia intus & & extra conspicuus. Disciplinæ regularis ad unguem observantissimus, Fratribus exemplo erat, quo tepidiores excitabantur ; caritate verò erga pauperes & miseros mirum ardebat : unde quandiu stetit Parisiis apud nostros ad S. Honorati, & pluribus quidem stetit annis, mos illi fuit quot septimanis semel carceres invisere, & in iis detentos suavissimis exhortationibus consolari. Ægris etiam ad mortem præparandis, & in agone hoc ultimo sustinendis donum a Deo singulare acceperat, hinc a cujusvis conditionis nobilibus & plebeis ea ratione acciebatur frequentius maximo animarum fructu, cætera a secularium consortio fere alienus. Cui eidem Christianæ caritatis officio institit in diœcesi Metensi, ubi octo annis Vicensis sororum nostrarum monasterii vicarium egit. Inde vero Parisios reversus in conventum jam dictum, matura jam ætate fractaque austeritatibus & infirmitatibus valetudine, anno sequenti MDCXXXIX die Dominica hora post mediam noctem secunda, novembris XIII sanctissime obdormivit in Domino. *Ex monumentis conventus præfati.* Scripsit ac edidit nomine solis primis litteris apposito F. J. F. V. 1639.

1. *La Clef de paradis donnee aux malades par l'entremise de cinq devotes stations, qu'ils doivent faire sur la passion : seconde edition revue corrigee & augmentée par l'auteur de XXV chapitres, & de maintes exhortations, qu'il a faites pour les malades agonizans*, Parisiis, Michaelis Sonnii 1621 in 8 pagg. 821.

2. *Brieve metode de mediter, dediée a toutes les personnes devotes, qui visitent ou servent les pauvres malades des hopitaux, en laquelle il leur est enseigné pour qui & comment elles doivent faires ces bonnes œuvres de misericorde corporelle*, Ibidem 1618 in 12 pp. 30. Novam horum editionem meditans plura addiderat, quæ MS reliquit.

F. LUDOVICUS LOUMANS.

F. Ludovicus Loumans Belga conventus Antverpiensis alumnus vir pius & eruditus, obiit ibidem X octob. MDCXXXIX. Emisit in lucem asceticum Anonymi libellum, cui titulum hunc fecit : 1639.

Speculum peccatricis animæ, sive Orationes ad Deiparam XV per varios articulos vitæ S. Dominici totidem vitia deprecantes, ab Anonymo auctore ordinis Prædicatorum edita. Opus sane aureum, in quo virtutum omnium flammulæ & exempla. Recensuit R. P. Ludovicus Loumans ejusdem ordinis Antverpiensis, Antverpiæ, Joannis Cnobbari 1635 in 12 pagg. 257. Notas quasdam addidit Ludovicus, qui ampliores & severiores merito adjecisset.

Anonymum illum conjicit Loumanus nostrum esse B. Alanum de Rupe, cujus scripta quî fuerint, ab

ejus morte collecta pleraque ab auctore non finita nec recognita, supra retulimus, ubi de eo. Sane quæ de B. P. Dominici vita sive in isto libello sive alibi refert a B. Virgine sibi revelata, tantum abhorrent ab iis, quæ de eo in veteribus ordinis monimentis ac certis documentis habentur, ut nec verisimilia videantur, piique viri meditationes potius & parabolæ, quam revelationes censendæ sint, certe non ad historiæ veritatem trahendæ, ipsique inserendæ, ut quibusdam nostris & exteris excidit non satis attentis.

F. NICOLAUS MALINELLI.

* 1639. F. Nicolaus Malinelli Italus Cenomanus, Cremensis patria & professione, a Rovetta laudatur ad 1639, ceu qui sacris juxta ac profanis claruerit litteris, orator, poëta, polyhistor, philosophus, & primi subsellii theologus, quo ultimo titulo a principibus *de Gonzaga* in familiam ascitus. Eodem teste plura scripsit, quorum quædam in lucem prodierunt anno 1636:

Carmina varia, inter alia unum elegans super antiphonam Salve Regina.

Delle lodi della Madonna madre di Dio, Carmen Etruscum.

F. NICOLAUS RICCARDI.

† 1639. F. Nicolaus Riccardi gente Italus, natione Ligur, Januam patriam habuit, ubi anno MDLXXXV honestis clarisque parentibus natus est. Corporis mole pinguior & obesus, ob idque paulo deformior, sed ingenio a natura præstantissimo dotatus, ætatis suæ miraculum fuit. Is a puero litteris deditus, jam tum librorum helluo erat, tenacissima simul felicissimaque memoria præditus. In Hispaniam missus a parentibus, in academia Pinciana scholas frequentabat humanitatis, cùm vocante Deo adolescens ordinem amplexus est ibidem in nostro S. Pauli conventu, ubi stadium utrumque philosophicum & theologicum percurrit: tanta verò sui ob ingenii feracitatem, ubertatem doctrinæ, dicendique facundiam existimatione, ut mox non solum ad tradendas quas perceperat aliis disciplinas adhibitus, (jam anno MDCXIII primariam S. Thomæ cathedram Pinciæ obtinuerat) sed & ad celebriores sacri pulpiti actiones quasi certatim accitus fuerit. Ferunt cùm prima vice coram Hispaniarum rege catholico Philippo III concionaretur, miratum regem tantam divinarum humanarumque rerum abundantiam, summo tamen cum judicio nec inferiori elegantia depromptam *Monstrum* eum appellasse: quod nomen ei deinceps adhæsit, adeo ut cùm Romam venisset, (& non ita multo post venit, potissimamque vitæ partem commoratus est) passim lustrali gentilique suppresso nomine, hoc uno *il Padre Mostro* vulgo diceretur ac notus esset. Sed & illud sapientia sua, eloquentia, in agendis dexteritate, honestate morum, quandiu vixit egregie tutatus est, ut nemo unquam fuerit sacro collegio, summoque pontifici Urbano VIII acceptior. Theologiam anno MDCXXI & pluribus annis postea in gymnasio S. Thomæ Minervæo primarius regens docuit cum ingenti concursu & plausu: cùm vero anno MDCXXIX vigilia pentecostes secunda junii magister ordinis hac ipsa die ex magistro sacri palatii electus F. Nicolaus Ridolphi cum universo electorum cœtu ad oscula pedum summi pontificis admitteretur, suoque ordine accessisset Riccardius, hunc statim Urbanus VIII coram omnibus nec sine laude Ridolphio suffecit, & sacri palatii apostolici magistrum declaravit, plaudente ad eximium delectum Urbe. Apostolicus postmodum id est pontificius ab eodem Urbano concionator ascitus est, quæ duo munera magna omnium æstimatione ad mortem usque implevit. De quo sic ad Leonem Allatium Ferdinandus Carolus scribebat anno MDCXXXI vel XXXII: » Audivimus hesterna die pontificii palatii magistrum Nicolaum Riccardium egregium Familiæ Dominicanæ decus in Quirinali, de nostrorum animorum immortalitate dicentem, nec aderas doctissime Leo, qui nunquam soles abesse, cum arcana sacrorum aureum illud eloquentiæ flumen evolvit. Te diu frustra quæsivimus; & utinam adfuisses, Periclem suum Athenis fortasse minus invideres, sic tonare, fulminare, totamque urbem de sublimi concutere noster ille videbatur, qui semper admirandus, se tamen ipsum copioso illo gravissimoque sermone superavit. Omnes quotquot adfuimus, liquescere coegit in lacrymas. Viro quidem semper est solemne, veterum patrum sententias promere, Græcorum excutere sapientiam, divinorum scriptorum abdita rimari, locos argumentorum omnes exhaurire, nec quicquam opportunum causæ prætermittere: sed ita violenter dominari mentibus, & ad nutum quo libuisset impellere, hoc nunquam expertis vere nobis Monstrum fuit, sed amabile. Scis enim quam sit impatiens jugi mortale genus, nos autem nescio quo pacto volentes capti sumus, & triumphanti, nostroque victori plausimus. Te ne diutius amicorum tuorum gaudiis invideas. Proximæ concioni cura diligenter ut intersis. Vale. Idem Allatius in *Apibus Urbanis* hanc ex Gilberti Jonini *Odarum libro* 4 *Oden* XIII profert:

Ricciarde larga, cui suas opes manu
Natura fudit prodiga,
Cœlumque liberale multo nectare
Mentem benigne perluit,
Nec quo solet cratere dimensa est tenax
Pronœa, sed totam tibi
Invertit urnam, & auream benignius
Venam perennis ingenî
Manare jussit, seu velis torrentior
Intemperante Tiberi,
Cum vere pluvio, & nivibus Alpinis satur,
Se jactat insolentius,
Versare mentes grandis eloquii potens,
Et rapere nolentes licet:
Sive amne puro placidus atque argentea
Illimis unda volveris:
Auresque bibulas imbre cœli plurimo
Romamque sitientem beas:
Seu curioso lumine audes aggredi
Arcana naturæ abdita:
Seu vis per altos fugere tractus nubium,
Vilemque despectans humum,
Tentare nostra sede semotum æthera,
Cœlique lucentes plagas,
Et intueri numinis purum jubar,
Ternique fontem luminis:
Dum pergis alti non inæquali gradu
Thomæ sequi vestigia,
Quem veritas amica securo pede
Duxit per anfractus vagos,
Qua fluxuosis implicans sinibus sinus
Illudit error mentibus.
Cretæa qualis virgo fido stamine
Minois errantes gradus
Per cæca duxit spatia, & artis Dædalæ
Inexplicabiles vias,
Licet recurrens textu inobservabili
Labyrinthus in se luserit.
Huic te gemellum mentis accensæ vigor,
Niveique vinxit ordinis

SEC. XVII. *Sors una, qui tot siderum accendit faces,*
Cœlo tot Heroas tulit,
Ricchardé clarum nomen Italia & tua
Illustre sidus patria,
Quo Genua majus nec jubar sapientia,
Nec clarius monstrum tulit;
Regina quamvis inferum felix mare
Portu coronet inclito.
Si plura monstra, plura prodigia ingeni
Ligustico natant sinu,
Vacuum relinquat Herculis polum labor,
Astrisque lucentes fera,
Liguria mittet digniora splendido
Lucere cœlo sidera.

Victorellus in Additionibus ad vitam Pii V apud Ciaconium sic habet: *Cujus* (Pii V) *zelum secutus R. S. palatii apostolici magister Nicolaus Riccardius theologica doctrina, recondita variaque eruditione, linguarum peritia, & concionandi prastantia in urbe & orbe doctissimus eamdem synodum* (Tridentinam) *ab anonymo impie & imperite contumeliis petitam, propugnandam suscipit, propugnatque praclare. Nobile eruditissimum opus*, sacrosancti concilii Tridentini defensio, *aliquando prodibit in lucem &c.* Sed & alios in ejus laudem profusos citat Allatius in iisdem *Apibus Urbanis*, Gramignium in *Phantasiis*, & Stilianum in *Carminibus Italicis*. Oldoinus in *Athen. Ligust.* vocat *ordinis Pradicatorum sidus fulgentissimum, nostri seculi decus, in cathedra ac in suggestu Philippi III regis Hispaniarum oraculo monstrum.* Ejus elogium scripsit Janus Nicius Erythræus seu potius Joannes Vincentius de Rubeis *Pinacotheca* n. 22, paulo tamen in eum iniquior. Petrum a Valle clausa seu Raynaudum non moror plenis buccis in eum debacchantem, imo facile homini parco ob tenere inter alios dilectum de vero per pestem martyrio fœtum a Riccardio seu potius a sacra congregatione confixum exulcerato. Ex Hispania abire jussum ob causam maxime quam profert Alva *Sol. Verit.* Rad. 295 col 2029; haud ita leviter credo: ut ut fit, qua ubi primum Romam accessit, valuit apud summum pontificem, sacrum collegium universum, viros principes omnes, ut & apud quotquot erant eruditos, populumque Romanum gratia, imo benevolentia, fama, auctoritas, nihil ab eo factum aut dictum probant, quod eam injuriam mereretur.

Romæ robusta adhuc ætate annorum vix quinquaginta quatuor natus apoplexia correptus die XXX maii MDCXXXIX, mortalitatem implevit summo suorum aulæque Romanæ mœrore, sepultusque fuit ad Minervam nullo ab aliis pro viri dignitate erecto cenotaphio. In ejus exequiis & funere peroravit elegantissime Melchior Inchofer S. J. vir apud eruditos nominatissimus, suamque orationem hac observatione clausit Nicolai nostri mortem splendidissimique Romanæ aulæ luminis extinctionem solem oculum mundi luxisse, ac eclypsim patiendo, quæ ea die contigit, pullatum defuncto parentasse. Ejus præter citatos meminere Fontana in *Theatro*, Fernandez inter *Cathedraticos Vallisoletanos*, & Lopez *Hist. gen.* T. V fol 426. Hæc ejus opera, ac primo quidem typis excusa:

1. *Sermon de la S. Teresa por la fiesta de la suya beatificacion.* Editus cum aliis eadem de causa pronunciatis, Matriti, Vid. Alph. Martini 1615 in 4. Nec hic omittendum Hispane tam eleganter locutum, ac si Hispanus natus fuisset.

2. *Epitalamio en el casamiento de los principes Lodovisio y Venosa*, Romæ, Cameræ 1622 in 4, sed suppresso nomine.

3. *Orazione nell' elezzione di Jacopo Lomellino fatto Doge di Genova*, Januæ in fol.

4. *Ragionamenti sopra le litanie di nostra Signora del P. Maestro F. Nicolo Riccardi dell' ordine de' Predicatori regente della Minerva in Roma*, Januæ 1626 in fol. T. I pagg. 429: T. II 483. Prodierunt rursus Venetiis in 4.

5. *Sermone della grandezza de' dolori della Madonna nella passione & morte di Christo.* Prodiit cum *Assonti predicabili di F. Tomaso Carafa*, Venetiis 1643 in 4. Eodem volumine alter est nostri Nicolai sermo una editus. Extat hic liber Avenione apud nostros.

6. *Commentarii in omnes sacra scriptura libros cum glossis & paraphrasi ab ipso sex dierum opere.* Ingens, arduus, immensus, & nonnisi Riccardio permeabilis oceanus, sic Allatius, qui addit hujus operis jam nonnulla se vidisse impressa anno 1633, sed multitudo negotiorum & mors præmatura ne perficeret obstitere, ut & sequentia:

7. *Historia concilii Tridentini a calumniis vindicata.* Veluti conspectus hujus majoris operis ab eo data est, *Historia concilii Tridentini emaculata synopsis*, Romæ 1627 in 16.

8. *Theologus sive De christiana theologia, ejusque partibus, libris, instrumentis, natura, proprietatibus, & auctoribus*, Tomi tres.

9. *Superiorum appendix*, Tomis duobus: Quorum I *Lexicum theologicum*: II *Sacras regulas continebit.*

10. *Disputationes breviores in D. Thomam Tomis IV. Sententias, probationes, aliaque ex auctoris tantum ingenio studioque depromta singularia scilicet complectentibus,*

11. *In eumdem quastiones fusius disputata, & scholastica prælectiones.*

12. *In sacram scripturam. De optimo genere interpretandi.*

13. *In cantica canticorum novus de B. Virgine & quadripartitus commentarius.*

14. *Adversaria sacra & Antiqua lectiones.* Adhunc diem, inquit Allatius, id est ad annum 1633 LXX compositæ.

15. *Opusculorum theologicorum Tomi duo.*

16. *Exotica & ad inferiores scientias pertinentia ex propria sententia.*

17. *Conciones ad populum in Quadragesima, Adventu, per totum annum, & de Sanctis*, serie fere triplici.

18. *De gratia Christi, & de conceptione B. Virginis Tomi duo.*

19. *Commentariolum insigne & pium in orationem Dominicam*, MS. Vidit Oldoinus.

20. *De conceptione B. Virginis opusculum*, MS. Vidit etiam Oldoinus. An illud idem, quod Alva *Sol. verit. col.* 2021 ait se vidisse in Bibl. card. Barberini MS hoc titulo *De origine controversia conceptionis.*

21. Ibidem Alva edidit *Memorial del Maestro Fray Nicolas Richarte Dominicano.* Supplex libellus est sacræ cardinalium congregationi oblatus, quem Hispane ut refert, & Italice etiam ait se vidisse scriptum in causa conceptionis. Col. 2031 refert clausulam epistolæ Roma in Hispaniam missæ & Hispane scriptæ de eadem causa, quam nostro Riccardo ascribere illi placet, etsi sit anonyma, sed sine certiore vade parca fides.

F. PETRUS DU FAY.

F. PETRUS DU FAY Belga ortu Brugensis, ibidem ordinem amplexus est & professus anno MDCIII ætatis XVIII. Exinde in Hispaniam missus, Pinciæ studia exegit tum philosophica tum theologica. Ad suos anno MDCX reversus Lovanii artes, Atrebati theologiam moralem anno MDCXIII e superiori loco docuit, Hermanno Ottenberge episcopo † 1639.

episcopo ob eximias dotes mire acceptus, eumque deinceps Mecœnatem, verum & optimum expertus. Magisterii lauream consecutus Duaci ac in actis cap. gen. Olissipon. MDCXVIII approbatus, Brugis in seminario episcopali, ad quod lectio casuum conscientiæ a F. Joanne de Witte episcopo Cubensi de quo supra pag. 409 b fundata translata fuerat, diutius professus est: ibidem etiam suis præfuit prior electus, tum & Bruxellis, ac demum immatura morte ætatis scilicet LIV Brugis obiit mense januario MDCXXXIX. Hæc ejus opera:

1. *De pœnitentia qua virtute qua sacramento disputationes theologicæ circa textum D. Thomæ angelici & communis ac quinti Ecclesiæ doctoris a q. 84 III P. ad 16 supplementi*, Duaci, Baltaz. Belleri 1626 in 4 pp. 648.

2. *De pretiosissimo sanguine Salvatoris nostri Jesu Christi, qui Brugis asservatur tractatus theologicus & historicus*: cui inserta *Relatio prodigiosæ probationis ligni SS. Crucis nostri Redemptoris in Ecclesia collegiata D. Virgini sacra civitatis ejusdem asservati a nostro F. Eustachio Allando O. Præd. conscripta*, Brugis, Nicolai Breyghelii 1633. in 4.

3. *Discursus de perpetuitate approbationum religiosorum ad excipiendas confessiones & prædicandum verbum Dei, ad perillustres & amplissimos DD. consiliarios in consilio status & privato regiæ suæ majestatis a religiosis Toletanæ diœceseos, ex Hispano a nostro Petro Latine redditus*: cui & ab eodem additus, (quem ipse scripserat) *Discursus circa jurisdictionem regularium, qua munus obeunt prædicandi*, Gandavi, Judoci Doonis 1636 in 4 pp. 102: ac iterum sub titulo, *Clypeus ordinum mendicantium*, Coloniæ, Joan. Agricolæ 1637 in 8.

F. THOMAS CAMPANELLA.

† 1639. F. THOMAS CAMPANELLA Italus Neapolitanus vir fuit sua ætate ejus per Europam & apud eruditos nominis & famæ, ut ejus sicut & sui similium vitæ chronotaxin, variosque casus lector curiosus merito scire aveat, quæ proinde hîc tum ex ipsius scriptis tum ex a nobis visis, servatisve apud nos monimentis breviter exponere visum est. Nobile fertur in Calabria seu Magna Græcia Locros inter & Scyllacium municipium, Stylum vocant aliàs Consilinum: ibi ad annum MDLXVIII septembris quinta natus est Thomas noster, ea porro ingenii felicitate, ut quinquennis adhuc puer, quicquid a parentibus, avis, aut concionatoribus, de divinis ecclesiasticisque rebus audiret, ac pædagogi docerent, illud & facile perspiceret & corde retineret. Ætatis XIII oratores & poetas in scholis legi solitos, harumque artium regulas sibi sic fecerat familiares, ut quæcunque sibi proposita utraque oratione soluta & stricta prompte redderet & copiose. Medium supra quartumdecimum ætatis attigerat; cùm ds 40 Neapolim ablegando, sub gentili suo scilicet Julio Campanella juris professore erudiendo cogitabant parentes; sed Alberti Magni, & Thomæ Aquinatis, quorum acta legerat, exemplis motus; concionibus insuper excitatus eximii cujusdam & facundi ex nostris sacri oratoris, a quo & dialecticæ rudimenta hauserat, ordini nomen dare constituit, amplexusque est adolescens in patria, & professus. Morgentiam postea vulgo *Sangiorgio* amplum in Brutiis oppidum missus, philosophicis disciplinis imbuendus, non pauca ibidem ingenii præstantioris edidit ac reliquit specimina. Consentiam exinde ad studium provinciæ suæ Calabriæ generale translatus, philosophorum potius sententiis enucleandis & ad censuram revocandis, quam scrutandis sacris scripturis sanctorumque Patrum operibus, quod in votis tamen erat superiorum, videtur incubuisse, in idque igneas illas, subtilissimique animi vires quæ in eo emicabant omnes contraxisse. Imo libero tum cœlo, propriæque fiduciæ se permittens, ulliusque in verba magistri jam jurare dedignatus, non solum in disputationibus qua publicis qua domesticis Peripateticorum placita palam impugnabat, sed & nova omnia in scholas invehere scientiarum & artium omnium instaurandarum obtentu meditabatur. Quod ut assequeretur facilius, Balbiam (*Altomonte* vernacule) Brutiorum oppidum secessit, veterumque philosophorum ac medicorum libros, Platonis, Plinii, Galeni, Stoicorum, Democriticorum &c. sed & novorum ut Raymundi Lulli, ac in primis cujusdam Bernardini Telesii Consentini celebris ea ætate in philosophia novatoris, ejusque discipulorum cemmodantibus amicis voravit potius quam legit, novasque ex iis propriisque rerum naturalium ac morum hominum speculationibus ideas sibi fingens, etsi junior duos scilicet supra viginti annos ad summum natus, inventa sua scribere ac edere cœpit, nec scribere deinceps edereve priusquam vivere desiit. Anno itaque MDXC Neapolim venit, primumque opus prælo subjecit, tum apud Marchionem Lavellium aliquandiu diversatus quædam alia scripsit. Cùm autem apud Calabros suos Parthenopæosve ob eam novandi libidinem, scribendive pruritum non pro merito, ut putabat, æstimaretur, Romam progressus est anno MDXCII; sed neque hîc melius exceptus, Florentiam ad litteratorum Mecœnatem Ferdinandum I magnum ducem accessit, cui & libros quosdam obtulit. Sed & hîc parum moratus, dum Bononia ex itinere transiret, furtim sublata ei sunt quæ scripserat edereque parabat universa, Romamque ipso inscio ad inquisitionis tribunal transmissa. Animum tamen propterea non despondens, Patavium quo tendebat adiit, annisque quibusdam stetit, nova sua quosdam ingenuos adolescentes Venetos docens, quædam etiam edens. Romam post aliquot annos reversus, meliorem tum quam aliàs sortem expertus est, juncta etiam cum pluribus sacri collegii patribus litterarum necessitudine. Anno MDXCVIII Neapolim jam redierat, sed paululum illic commoratus recessit tandem in patriam ac Stylum suum repetiit. Tum autem theologica saltem Thomisticæ scholæ dogmata nondum exuerat, siquidem ardentibus ea tempestate in Hispania nostros inter & Molinæ defensores controversiis, pro Thomistis adversus Molinam se scripsisse ipse testatur.

At en nova rerum facies, quique cursoriam ut ita loquar hactenus egerat, statariam vel invitus, & quidem diutius agere coactus est. Ex quibusdam enim quæ ei exciderant circa Hispanum regimen dictis, de novarum rerum in regno Neapolitano molitione, apud Hispanos administros suspectus, Neapolim tanquam Majestatis reus traductus est anno MDXCIX, & in carcerem reclusus, durissimisque tormentis vexatus & interrogatus. Refert Janus Nicius Erythræus seu Joannes Vincentius *de' Rossi* aliquando *triginta quinque horis continuis tam diram sustinuisse quæstionem, ut ruptis circa sedem venis, arteriisque omnibus*, vix tandem exundans ex vulneribus sanguis restingui potuerit: quod tamen tormentum tanta animi fortitudine passus est, *ut ne vocem quidem unam emiserit docti ac sapientis viri gravitate indignam*. Sed hæc narrantem ipsum Thomam nostrum præstat audire: sic enim ille Astrolog. lib. 5 cap. 3 art. 1 pag. 206: *Fuit mihi in directione solis & ♀ domine genesis in ♂ h anno Christi* MDXCIX, *& in oppositione Lunæ & in ejus antiscio, & me detinuit in carcere annis quindecim, necdum finis. Omitto quid fecerit aliis per-*

SEC. XVII. *entis & mecum cruciatis.* Ex quibus discimus anno illo apprehensum fuisse, & in carcerem conjectum. De quibus autem accusaretur, & quibus cruciatibus ad confitendum coactus sit ipse in procemio Atheismi triumphati, quem Scioppio MS dedit anno MDCVIII refert his verbis : » Vide quæso simÂ» ne asinus ipsorum, qui quidem jam in quinqua» ginta carceribus huc usque clausus afflictusque fui, » septies tormento durissimo examinatus, postre» mumque perduravit horis quadraginta, funiculis » arctissimis ossa usque secantibus ligatus, pendens » manibus retro contortis de fune super acutissi» mum lignum, qui carnis sextertium in posterio» ribus mihi devoravit, & decem sanguinis libras » tellus ebibit. Sanatus tandem post sex menses di» vino auxilio in fossam demersus sum. Quinquies » citatus in judicium primo causam dixi interrogan» tibus, Quî litteras scit cum non didicerit, er» gone dæmonium habes ? At ego respondi me plus » olei quam ipsi vini consumsisse, & mihi ab eis » dictum fuisse sacra suscipienti, Accipe spiritum » sanctum. Secundo accusatus quod tempore noc» turno quid contra prælatum paraverim, quod sa» ne mihi propter philosophiam id non admittenti, » sed visus defectu laboranti impossibile erat. Dein» de accusarunt me quod composuerim librum de » tribus impostoribus, qui tamen invenitur typis ex» cusus annos triginta ante ortum meum ex utero » matris. Deinde quod sentirem cum Democrito, » quoniam ego jam contra Democritum libros edi» deram. Item quod de Ecclesiæ republica & doc» trina male sentirem, cum tamen ipse de monar» chia christianorum scripserim, ubi ostendi nullum » philosophum potuisse sic rectam depingere rem» publicam, ut Romæ ab apostolis constituta est. » Item quod sim hæreticus, ego autem scripseram » Dialogum contra hæreticos nostri temporis. Nunc » tandem me rebellem hæreticumque fecerunt, quo» niam prædico signa in sole & luna & stellis con» tra Aristotelem æternantem mundum. Hoc au» tem facinus rebellionis molimen esse interpretan» tur, quicumque Machiavellistico sunt animo, pu» tantes omnem doctrinam & conatum esse domi» nandi gratia excogitatum, & posuerunt me sicut » Jeremiam in lacu inferiori, ubi nulla lux, nullus aer. Hoc procemium hactenus ineditum ex codice Jenensi MS in lucem emisit Burchardus Gotthelff Struvius, & actorum litterariorum fasciculo secundo inseruit.

Paulo post supra relata sic de se loquitur idem Thomas : » Ego non me bonum vendico, sed unum » ex his scelestissimum. Hoc ergo tantum assero eos » non habere contra me tantum, quantum sufficit » meo judicio ad punitionem meam. Nemo injuste » punitur, sed multi injuste agunt. At etsi diabo» lus essem, inauditus mori contra canones & le» ges non debeo, præsertim cum pollicear Eccle» siæ Dei tot tantaque beneficia, ipsique regi. Quid » prodest regi & Ecclesiæ mors mea ? At si promis» sa præstitero, ingentia bona erunt illis. Hæc quidam interpretantur quasi fassus sit se lapsum in multis, & callida agitasse consilia : sed ex his quæ postea evenerunt, videtur solum se peccatorem etiam insignem agnovisse coram Deo, qualis est omnium etiam justiorum confessio, non vero ullius in regem suum reum perduellionis. Nam annis XXVII circiter quibus detentus fuit modo in castro Ovi, modo in Arce Nova, vel etiam in castro S. Ermi, a studiis scribendisve libris nisi forsan in principiis prohibitus non est, imo cum eruditis omnium regionum, litterarum commercium fovere, Neapolim venientes & ad se facile introductos præsentibus tamen custodibus familiariter alloqui, novaque sua de philosophia inventa eos docere permissus est : in quibus laudandus potissimum venit Tobias Adami nobilis Saxo, cui ex peregrinatione Hierosolymitana redeunti lucubrationes suas plures dedit in Germania edendas, quod & ille bona fide præstitit, non ita alii qui ab eo accepta non ut promiserant imprimi curaverunt, sed opera propria doctrina auctoris adornavere, de quo queritur in Monito ad lectorem initio libri de Sensu rerum edit. Paris. anni MDCXXXVI. Eo etiam tempore quædam opera sacræ facultati Parisiensi misit approbanda, de quo sic legitur in actis : *Anno* MDCXXII *kalendis sive nonis novembris magister Besse syndicus obtulit facultati seu prodidit volumen cum epistola cujusdam Dominicani, cui nomen erat* Campanella, *qui efflictim rogabat facultatem approbationem sui voluminis, & quorumdam opusculorum, quæ auctori prælo matura videbantur. De quibus jure suo usa sacra facultas censuit approbanda non esse opera Campanellæ, sed ad eum honorificis verbis per syndicum rescribendum esse, facultatem non solere aliquorum nequidem suorum opera, eo quo postulat modo approbare.*

Neque vero exigua est constantis ejus in suum regem fidei demonstratio, quod de eo in libertatem asserendo apud aulam Hispanam plures egerint magnates. Fuckari seu *Fuggeri* gens in Germania illustris, nec parvæ apud domum Austriacam gratiæ & auctoritatis ejus dimissionem instantius requisierunt : summus ipse pontifex Paulus V de ea per nuncios pluries tractavit, & jam anno MDCVIII Scioppium Neapolim miserat, qui eam a ministris Hispanis obtineret. Legi celebrem illum Petrum *Giron* Ossunæ ducem anno MDCXI Neapolitanum proregem constitutum, Campanellam in carcere invisere solitum, ejusque consiliis in administratione regni usum, quod nostro exitio fuit : nam prorege illo affectati regni accusato & proditionis reo deprehenso, velut ejusdem sceleris particeps Thomas iterum durius vexari cœpit, ejusque carcer in plures annos prorogatus. At tandem aspirante felicius numine, agente Urbano VIII, cui ex pluribus in ejus gratiam scriptis notus erat, & in primis carus, sequestro & mediatore Innocentio Maximo episcopo Catanensi, operam conferente nostro F. Seraphino Rinaldi Nucerino de quo supra ad 1627, viro in aula auctoritatis non mediocris, jubente catholico rege Philippo IV a duce Albæ tum prorege Neapolitano quoad causam regiam innocens declaratus est, & liber dimissus XV maii MDCXXVI, Romamque continuo se transtulit. Sic ipse refert tum alibi, tum in Syntagmate de libris propriis.

Rem alii aliter narrant. Quidam illum hæresim simulasse, & ab inquisitionis Hispanæ tribunali ad quod delatus fuerat, ad sacrum tribunal Romanum appellasse, in Urbemque ea ratione deductum, tum aperta stropha, quam eo tantum struxerat animo, ut a diutina illa durissimaque Neapolitana captivitate liberaretur, ab Urbano VIII benevole exceptum : alii summum pontificem ipsum Hispanis ministris denunciasse, quandoquidem Thomas nullius hactenus in regem perduellionis convictus fuerat, Romam mittendum esse, seu qui adversus doctrinam catholicam scripsisse ferretur, ut ecclesiasticis judicibus redderet rationem. Ut ut sit, nihil enim horum apud ipsum invenio, at solum *Deum per miraculum longe mirificentius, quam astutum facinus Ulyssis, quod de antro Polyphemi fecit ut exiret, eum liberasse* : Sic enim ille in epist. philos. real nuncupat. Certum est eum quibusdam adhuc annis Romæ in sancto officio detentum, sed carcere ut ita dicam solius nominis, ut quem amici liberrime inviserent, de quo sic Gaffarellus libro cui titulus *Curiositez inouïes pag.* 122. Nimirum

docebat Campanella, si quis sibi similem cum aliquo faciem, & cætera corporis membra effinxerit, non ingenium tantum illius, sed & animi sensa illico esse cogniturum. *Hanc hominis opinionem*, inquit Gaffarellus, *prius ita acceperam, quasi sufficeret sibi alienum habitum, vultum, & mores imaginari, verum cum essem Romæ, atque eumdem cum aliis captivis inviserem, ex istius proprio facto, qui cardinalis Magalotti, ad quem cum intraremus scribebat, vultum usque ad oris distorsiones sibi fingebat, didici historicam μίμησιν ab eo requiri.* Romæ igitur tum captivus adhuc detinebatur.

An vero in carcere Romano an in Neapolitano acciderit, quod refert Boeclerus in elogio Christophori Forstneri pag. 20 incertus sum. *Non prætereundum est*, inquit, *quod in Italia cum ad Campanellam inviseret, ei usu venit. Tenebatur ille in custodia, nec ad videndum nisi custodibus arbitris quisquam admittebatur. Plures unà accesserant, & de more ævi libellos colligendis illustribus nominibus destinatos Campanellæ in cubiculo tradi jusserant. Postquam inscripserat is quæ voluit, admissos contemplatus, sine hæsitatione Forstnerum nunquam antea visum nomine compellavit, manuque prehensum de futuris honoribus aliisque eventibus edocuit. Extitit fides prædictis, sive liberali & multarum bonarum rerum indice facie feliciter conjecturam facere contigit, sive veterum de divinatione prudentum sententiam adhoc quoque præstigiarum genus monitu exemploque Cardani referre fas est. Quanquam tutius est in his facta scire, causam ignorare.* Hinc saltem discimus, qua ratione in alterutro carcere custodiebatur.

Plenam libertatem videtur adeptus anno MDCXXIX, sic enim ille præfatione in quæstiones physiologicas de sua philosophia reali in Germania excusa sed Romæ prohibita loquens, *quia*, inquit, *obstabat decretum non quidem S. congregationis sed magistri S. palatii, qui non examinatos libros nec visos, ea solum de causa, quod majestatis apud Parthenopen simulato crimine tenebar, non debere liberos esse detento auctore arbitrabatur, curavimus Romæ anno* MDCXXIX *die sexta aprilis me liberato liberari etiam codices meos SS. ac sapientissimo Urbano papa VIII jubente &c.* Neque vero summo pontifici sat fuit hominem in libertatem asseruisse, quin constituto in singulos menses honestissimo stipendio sublevarit, atque inter domesticos interioris admissionis habere voluerit, tot denique gratiis cumularit, ac tanta prosecutus fuerit benevolentia, ut ei ob tot beneficia in Campanellam collata panegyricum seu gratiarum actionem publicam vir eloquens juxta ac eruditus Gabriel Naudæus reddendam duxerit, & coram percelebri omnium ordinum consessu pronunciarit anno MDCXXXII quod certe rarum eatenus, ac nescio an de privato homine aliàs factum legeris.

Nec tamen sub his Apum Urbanarum alis ab æmulorum invidia vel Romæ tutus esse potuit noster Thomas: unde a ministris Hispanis frendentibus quod Gallorum amicitia frequentius uteretur, novaque ab eo molienda, vana licèt metuentibus insidias sibi strui monitus, concedente vel etiam consulente ipso pontifice mutata veste Minimorumque ordinis schemate indutus, ac Galliæ legati Francisci *de Noailles*, qui beneficentissimum se ei patronum exhibuerat, curru vectus, Urbem latenter egressus est anno MDCXXXIV, & Gallias petens Massiliam appulit mense octobri: quem inde missa lectica celebris Nicolaus Peirescius Aquas sextias accersitum opipare in domo sua excepit: cumque ibidem adesset Petrus Gassendi quîcum a pluribus annis studiorum ac litterarum arctissima ei intercesserat necessitudo, quibusdam mensibus haud parum voluptatis tres illi eruditi ex mutuis colloquiis perceperunt. Anno sequenti MDCXXXV jam ex antiquis laboribus sat recreatus Thomas, sumtus etiam itineris liberaliter conferente Peirescio Lutetiam advenit mense maio, regem Ludovicum XIII salutavit, a quo perbenigne acceptus est, insuper & favente primo regni administro Armando cardinali Richelæo bis mille librarum annui stipendii liberalitate, & regia vere munificentia donatus. Quæ narrat ipse epistola philosophiæ rationalis nuncupatoria ad Franciscum comitem *de Noailles* utriusque ordinis regii equitem torquatum & apud summum pontificem oratorem &c » Libertatem, *inquit*, honorem & vitam tibi debeo. Cum enim synagoga potentium non Deum, neque jus neque fas verentes, sed venantes gratiam falsis hamis falsisque venabulis a catholico rege, postquam in prima persecutione me innocentem per ducem Albæ declaraverat, tanquam iterum zelantes pro regno ipsius, quo possent regno ipsius longo tempore ad divitias & honores larvatos comparandum abuti, perque vim perque dolos in partem prædæ invidis falsis etiam fratribus illectis, dum moror in civitate sancta, conarentur innocentissimum ad necem trahere: tu generose heros me quem tota fere Roma summusque pontifex &c. diffisi essent a violentia & insidiis posse tueri, incolumem servasti: & cum explorarent hostes me in tuis ædibus refugientem, tu illorum eludebas interea technas, dum tuo curru noctu sub aliena veste per aliam portam vectum, tuisque litteris ad principes & consules obvios futuros commendatum, ad christianissimum usque regem, innocentum refugium, philosophorum ac piorum hominum tutelam, Messiæ regis regum brachium, navis Petri sacram anchoram me transmitteres. Non sufficit calamus animi tui robur, sagacitatem, industriam, & insignia in hoc eventu facta dictaque describere. Ad illustr. ac Rever. episcopum Sanflorensem Parisios te jubente tandem applicui. Frater est tuus id est fere alter tu, ideo prorsus ut tu mihi affuit. Nunc ad te sermo meus magnanime Carole, qui humanissime recepisti me peregrinantem, refocillasti lassum, & pene defunctum ad vitam revocasti, & tandem invictissimo regi regiis favoribus cumulandum me exhibuisti &c. Vivo & tutus à miseriis, & securus a calumniis, gratias Deo & christianissimo regi ac ministris heroicis, nempe fratribus nobilissimis Noailliis.

Parisiis reliquum vitæ exegit apud Prædicatores ad S. Honorati vicum rege id requirente honorabiliorique exceptus hospitio, ab eruditis vel etiam magnatibus sæpius invisus, ut cujus ingenium in colloquiis mirum emicabat, a rege etiam identidem in consilium accersitus, ubi præsertim de rebus Italicis agebatur, cujus testes nos sumus, sed & meminit Forstnerus in continuatione postrema ad Taciti annales pag. 59. *Vidi*, inquit, *aliquoties dum apud cardinalem Richelium Ludovicus rex in consilio esset, Thomam Campanellam fama super æthera notum accitum, deque rebus Italicis sententiam rogatum fuisse. Nimirum in iis quisque negotiis adhiberi debet quibus par est.* Fertur & aliquando a Richelæo rogatum, *num regis frater Gasto Borbonius rex futurus esset* (nondum enim natus erat Delphinus qui fuit Ludovicus XIV) respondisse, *Imperium non gustabit in æternum*: Sic habent Naudæana pag. 6. Qui autem eum Parisiis potissimum colebant, clarissimi fuerunt ejus ætatis doctissimique viri, Puteani fratres, Moræus, Diodatus, *La Motte le Vayer*, Gassendus cujus extant quinque ad eum epistolæ pagg. 48,

SEC. XVII.

Sæc. XVII. 54, 56 & 75, & duæ vicissim Campanellæ ad Gassendum pagg. 407 & 408, Gaffarellus, Patinus, Mersennus, Stingelandus, quorum meminit in Syntagmate de libris propriis, aliique plures tum Galli tum exteri. At graviore febri tandem correptus ad mortem christiano ritu se composuit, & sacris piissime susceptis ministrante F. Guilielmo *Matthieu* priore viro religiosissimo, astante F. Johanne *Casalas* tum suppriore totoque conventu, inter Fratrum preces spiritum efflavit Deoque reddidit anno MDCXXXIX sabbato XXI maii hora more Gallico quarta matutina ætatis LXXI a quinta septemb. inchoato, dieque sequenti solemni ritu frequentique populorum, eruditorum, magnatumque concursu in communi Fratrum sepulcro conditus fuit.

Audivi a nostris senioribus tum viventibus Campanellam Fatum siderale sibi semper metuisse & prædixisse ab eclypsi solis prima junii MDCXXXIX ventura, nihilque propterea in antecessum omisisse eorum, quæ ad illud vitandum ipse præscribit Astrolog. lib. 7 cap. 4 art. 1, spectantibus & mirantibus qui tum aderant Fratribus: sed ad diem illum non pervenit, ut hinc omnibus pateret non penes sidera, sed penes regem regum & Dominum dominantium claves esse vitæ & mortis.

Vitam ejus recens scripsit Ernestus Salomon Cyprianus Saxo in academia Julia collegii Casimiriani director & professor ordinarius, ediditque Amstelodami apud Christianum Petzoldum 1705 in 8. Verum quia plura refert vel non satis firma, vel etiam explodenda, ideo ne in his quis fallatur ad censuram revocanda visa sunt.

Pag. 3. Carolus *Caffa*, inquit, olim in Italia monachus (cujus ordinis non addit, sed catholicæ fidei desertor) & apud Jenenses exoticarum linguarum professor sic de Campanella scripsit ad Jo. Andream Schmidtium Helmstadiensem:

» Non tacebo, quod a patre quodam Dominicano S. T. magistro atque doctore ferme octogenario, qui Campanellæ condiscipulus fuerat in conventu Consentino citerioris Calabriæ studia cum eodem frequentans, narrantem audivi, fuisse scilicet dictum Thomam Campanellam in sua juventute inter omnes commilitones suos & connovitios rudioris admodum Minervæ, adeo ut in contemtu haberetur & risu. Quid tum? Accidit die quodam, ut casu dum per claustrum deambularet, in peregrinum incideret, qui per idem claustrum deambularet, quem juvenis studiosus F. Thomas Campanella secum in museolum ducens, cum eodem per continuum octiduum seorsim ab aliis exercitiis & connovitiis suis vixit. Post dictum tempus alium se hominem ostendit ingenii habilitate, illumque deprehenderunt in omnibus suis exercitiis & studiorum operationibus diversum ab eo qui antea fuerat. Hoc dictus pater octogenarius ei condiscipulus mihi narravit de Campanella, adjiciens dictum peregrinum fuisse Rabinum quemdam qui Kabalæ cujusdam beneficio per pauca & brevissima principia tantum Campanellæ lumen indiderit, ut in tantum virum tamque admirandum excrescere brevi potuerit. Discipulos Campanellæ in re medica ipse novi, qui mira præstabant in praxi & Galenistas & Hippocratis aliorumque excellentissimorum medicorum discipulos perstringebant, convincebant, confundebant, & multa arcana medica ex ipso verbo Dei non sine omnium admiratione summa cum sapientia & eruditione patefaciebant.

Quam postremam narrationis partem facile concesserim, sed priorem bellulam fabellam nemo non videat, agnoscitque ipse Ernestus Campanellam fassus ingenio a natura donatum fuisse acriori: & sane mirum esset illum, qui singulares vitæ suæ eventus libenter narrat, (ut in pueritia sua se sanatum fuisse a morbo lienis cujusdam mulieris verbis & precibus in aspectu deficientis lunæ de licentia prioris sui F. Andreæ Zappavignæ theologi, inquit, doctissimi *De sensu rerum cap.* 18.) non solum hujus Rabini non meminisse, sed & a puero ingeniosissimum, & in scholis præ sodalibus emicantem, ipsisque magistris ob vim argumentorum, ut putabat, formidandum præstare. Adde in tota ejus doctrina cujusvis Kabalæ rationem a peritis hactenus agnitam non fuisse, nisi forte quæ de ea ex Pico Mirandulano hauserat.

Quid speciosius adversus Campanellam profert idem Ernestus *pag.* 15, ex verbis Cæsaris Branchedaurii Taurinensis, qui oratione præmonitoria de ortu pontificum, in Monitis politicis de curiæ Romanæ potentia moderanda, edita Francofurti apud Petrum Kopffium 1611, sic narrat proditionem, cujus ille ab Hispanis insimulabatur:

» Omnium fidem superarent, si quæ nostra memoria atque nuper adeo Dominicanus monachus fuit molitus, eventum sortiri potuissent. Is est F. Thomas Campanella etiamnum in vivis, & fruitur aura squallidi carceris Neapolitani. Qui elati ingenii monachus, cum nullo esset apud Romanos numero in Regnum Neapolitanum concessit, novam ibi religionem, novumque imperium spirans. Sed homo nudus & incustoditus, cùm rem tantam tamque arduam aggredi non valeret, nec pestiferi sui virus contagione proceres ulli inficerentur, armis sibi viam faciundam satius duxit. Italiæ in sinu Tarentino civitatem, (Crotonem quidam dicunt) quam ille instituto suo peropportunam ratus unice delegit, tradendam & consignandam pepigit, Zegalemque Bassam cum classe Turcica evocavit. Ea in potestatem redacta, cogitabat cum exercitu ad montana Calabriæ rectis itineribus contendere, illisque occupatis atque insessis excogitatæ suæ religionis leges, & ceremonias tanquam a Deo in montium fastigiis acceptas prorogare, & mollito eloquentiæ flumine, cujus naturali suavitati cuncta exorabula advocatorum & decipulas magorum & artificia dicentium facile conciliavit, inundatos vulgi animos scite permulcere, & ad imperata sibi facienda conformare. Ad hunc enim modum dictitare solet omnes legum latores nova orsuros imperia, omnesque generis humani seductores honorem mandatis suis & obsequelam parasse, ut montana in speciem religionis, sed revera sui causa præsidii adversus repentinos tumultus aut finitimorum vim anticiparent: ita Nemrodum, Abrahamum, Moysem, Davidem, ipsum Christum, (ignosce o mitissime Jesu, qui ut nos liberos atque reges constitueres servus fieri voluisti, quod bipedum istius scelestissimi atque sacerrimi nebulonis blasphemias ingratissimo tuo generi cogor exprobrare) ita Minoem, Numam, Mahumetum & alios fecisse asseverat. Non cogitavit homo miser non bellorum sed pacis auctorem Deum esse, & cæteras religiones quippe falsas vi aut astu fundatas, solam christianam, ut veram & unicam, justitia, lacrymis, precibus, stabilitam fuisse: veteres christianos occidi, quam occidere maluisse, sic cognominatos quod fidei suæ testimonium proprio sanguine obsignaverint. Verum dum ita totius Italiæ imperium animo suo agitat, & jam classis Turcica in alto apparet, ab uno ex complicibus sive atrocitate inauditi facinoris, patratuque periculosissimi territo, seu pœnitentia, ut aiunt, conjurationis ducto proditio detegitur, Campanellaque captus & vinctus Neapolim perducitur. Quo in carcere ubi plusquam

» Spartana nobilitate crudelia tormentorum gene» ra superavit, de proregis sententia ad perpetuam » custodiam condemnatus.

Nimirum illa erant, quæ Hispani ministri de Campanella in vulgus spargebant, ut populorum gentiumque omnium odium illi conciliarent, ejusque incarcerationem justam monstrarent, sed quæ ex eo abunde refelluntur, quod nullius horum illum nec per testes, nec ulla tormentorum vi convincere potuerint, imo innocentem tandem declarare, ac liberum dimittere coacti fuerint. Rem totam ingenue & eleganter narrat Naudæus in suo ad Urbanum VIII ob beneficia in Campanellam præstita panegyrico pag. 124:

» Ita sane nescio quo fato contigit, ut periclitantibus & exulceratis valde regni Neapolitani, » & totius Calabriæ rebus, dum episcopi cum regiis magistratibus de privilegiis & jurisdictione » digladiarentur, dum exules pene innumeri a » quodam Euno vel Spartaco congregati non con» temnendas exitiosi belli suspiciones injicerent, » dum ipse piratarum famosissimus Cigala cum in» structa classe toti provinciæ, privatorum inter se » odiis, eluvionibus, peste, terræ motu penitus » convulsæ immineret: accidit, inquam, ut Cam» panella, cui tunc velut oraculo credebatur, al» tius quodammodo philosophari vellet, & mo» tuum hujusmodi ac periculorum causam ex fato» rum arcanis, cœlestium influxibus, atque viro» rum quorumdam sanctitate insignium effatis in» quirere. Ostendebat enim non quidem ex reve» lationibus Lollardi, Savonarolæ aut abbatis Joa» chimi, quæ plerumque nihil præter deliramenta » continent, (*hæc Naudeo ignoscenda, qui Savo» narolam non bene noverat*) sed ex totius cœli ac » terræ metaschematismis & observationibus astro» nomicis, Chaldæorum, Ægyptiorum, Græcorum, » Arabum, Latinorum, magnas imminere muta» tiones, & forte ea que Christus de signis in » sole & luna futuris prædixerat, tunc maxime » suum finem & effectum sortiri debere, cum æqui» noctia ut tunc dicebat & solstitia tempus solitum » ac ordinem octo jam supra viginti gradibus anti» cipaverint, planetæ terrestri globo propinquio» res multo quam antea facti sint, apogæa & pe» rigæa situm in posteriora mutaverint, nec adhuc » certo exploratum sit, num ipsimet poli sedibus » excussi ac convulsi fuerint: hæc enim dum en» tusiasmo quodam, & divino quasi furore in cœlum » raptus efferebat, dum pestis, eluvionum, famis » & monstrorum, quæ tunc frequentes grassaban» tur, latentes causas inquirebat, & de ipsis mu» tationibus, quarum jam scintillæ volitabant, publi» cis in concionibus & amicorum confabulationibus » non satis caute loqueretur, ecce quod proregi » Neapolitano denunciatur, & propter hos sermo» nes, quos de mutationibus habuerat, tamquam » ipse regnum mutaturus esset, in carcerem con» jicitur: atque hunc quem paulo ante doctrina » erexerat ad laudem, virtus extulerat ad gloriam, » populus vocarat ad honorem, eumdem pauco» rum timor reipublicæ saluti consulentium depulit » ad calamitatem: adeo quemadmodum nuper Gaul» minus dicebat, infelix est eruditio scire quod multi » nesciunt, periculosa etiam intelligere quod om» nes ignorant. Habeo tamen quo judices suos om» ni fere culpa liberem, postquam lex est apud » graviores politicos, omne magnum exemplum » aliquid habere ex iniquo. Incipiebant enim per» ditorum quorumdam consilia malis evigilata co» gitationibus in apertum prorumpere, quorum jam » pernicies se tam late diffuderat, ut multos etiam » qui nihil tale cogitaverant aspergeret infamia, & » eum inter cæteros præcipue conjurationis reum argueret, qui tam frequenter & libere & perite » de causis ejus disseruerat, ut non tanquam philo» sophus ea solerter investigasse, sed velut consilio» rum socius & particeps ab ipsismet tam nefandi » sceleris ducibus ipsas accepisse videretur. Interim » vero Herois nostri toto orbe celeberrimi deten» tio, longius multum quam eventilata conjuratio » se diffudit, aliis alia ut in publico rumore, & in» gentis casus novitate fieri consuevit, licet non» nunquam absurdissima, dum in ejus rei causas in» quirunt asserentibus. Atque eo etiam dementiæ » multi progressi sunt, ut assererent ipsum ideo in car» ceres projectum fuisse, quod seductis eloquentia » & arte quadam occulta majoris Græciæ populis » non dissimulanter Calabriæ regnum occupare ten» tasset, & simul velut in præsidium novæ suæ do» minationis advocare statuisset gentes illas, &c. » quibus Turcas describit, & postea Branchedaurii narrationem funditus evertit, quem ideo adeat lector curiosus.

Campanellæ igitur non prava consilia, quæ nulla habuit, sed nimia philosophandi & motuum sui temporis causas scrutandi libertas calamitatem hanc creavit: nec aliud intendit Tobias Adamus, dum sic de eo loquitur in præfatione prodromi philosophiæ instaurandæ (opus est Campanellæ, quod ille in Germania edendum curavit:). *Etsi autem vir iste cum donis suis abuti velle visus est, occulto Dei judicio ad frugem ipsum revocante, ingentibus miseriarum fluctibus, tanquam exemplar fragilitatis humanæ involutus sit, quibus inimica sors ipsum quasi infra seipsum inexplicabili afflictione dejecit, ut ne adhuc quidem emergere post tot annos ex hoc ærumnarum oceano potuerit, castigatione tamen hac admonitus eo resipiscendo annisus esset, ut & sui & publici boni ergo indefatigabili diligentia mirabilem in modum proficeret.*

Quantum carcer sibi profuerit ad studia, ipse narrat in epist. Phil. realis nuncup. *siquidem*, inquit, *cum apud ingratos Dominos in ergastulis degerem, Deus cujus nutu omnia fiunt atque ordinantur, me tanto tempore teneri voluit, quantum sufficeret ad scientiarum omnium instaurationem: quam præconceperam duce Deo, nec tamen in vulgari prosperitate, aut extra solitudinem perficere valuissem: & qui corporali mundo privatus eram, in longe spatiosiori mundo mentali ac proinde in archetypo immenso, qui portat omnia verbo virtutis suæ, ipse versabar. Radices altas animus egit apud persequentes me gratis humatus, sed fructus edere licuisset nunquam, nisi Deus me liberasset, quando colophonem omnibus scientiis syntagma de seculis seculorum absolvebam.*

Janus Nicius Erithræus Pinacoth. pag. 45 vult Campanellam æmulationis amaro zelo perpetuum fuisse F. Nicolai Riccardi scriptorum dictorumque observatorem, & librum de illius male scriptis & dictis edidisse: de quo tamen nulla mihi occurrit ullibi memoria.

Ut Campanellæ opera lectori clarius exhibeantur, quadruplex eorum index visus est instituendus. Primus eorum erit juxta ordinem quo ab eo prodierunt, & qua ratione illa ipse exhibet in Syntagmate ad Gabrielem Naudæum. Alter erit eorumdem prout ab ipso fuerunt in decem tomos distributa & concinnata. Tertius opera impressa exhibet: Quartus MS solum relicta.

INDEX PRIMUS CAMPANELLÆ OPERUM juxta Syntagma de libris propriis.

1. *Carmina multa haud tamen nervosa, quæ anno ætatis* XIII *in scholis agens edidit.*

2. *Oratio metro heroico atque hymno sapphico in laudem Toparchæ oppidi sancti Georgii, cum dominium adiret prima vice, ab ipso tum philosophiæ au-*

Sæc. XVII. *ditore* XVII *circiter annorum composita & in conventu nostro ejus loci recitata coram frequentissimo cœtu, multa etiam carmina cum in nostra ibidem ecclesia, tum in triumphali arcu insculpta.*

3. *Lectiones logicæ, physicæ, & animasticæ forma concinna compendiosaque descriptæ.*

4. *Elegia in morte Bernardini Telesii Consentini insignis philosophi.* Hanc ei affixit Consentiæ agens, ibique in studio generali sodalis.

5. *Liber contra Jacobum Antonium Marta Neapolitanum, qui librum ediderat contra Telesium,* Pugnaculum Aristotelis *attitulatum, octo disputationibus constans: 1. de principiis rerum naturalium: 2. de formatione fœtus in utero: 3. de cœlo & mundo: 4. de elementis: 5. de usu obliquæ lati solis: 6. de mistione elementorum: 7. de qualitatibus eorumdem: 8. de moventibus & mobilibus. Hic liber polemicus typis prodiit* Neapoli, Horatii Salviani 1590. Tum annorum XXII vix erat auctor.

6. *Commentarius de sensu rerum, & alter de investigatione rerum.* Hos scripsit in marchionis Lavellii domo Mario Tufo filio favente.

7. *Quoddam metaphysicæ novæ exordium in quo metaphysicorum principia statuuntur, Necessitas, Fatum & Harmonia.*

8. *Philosophia Pythagorica carmine Lucretiano.*

9. *Carmina quædam Latina haud inepta, & Physiologiæ primus liber disputationibus contra omnes sectas confectus, quem novemdecim alii excogitati subsecuturi erant. Sed hæc & supra relata omnia, dum Bononiæ hæreret Patavium petens libros editurus, furtim ei sublata sunt* circa MDXCIII.

10. *Empedoclis philosophia instaurata, & nova Physiologia juxta propria principia ad Lalium Ursinum.* Scripsit Patavii.

11. *Liber apologeticus de venarum, nervorum & arteriarum origine, & de pulsatione pro Telesii commentario cui titulus*, Animal universum &c. *contra Andream Chiocum medicum Veronensem.* Hoc opusculum ad Antonium Persium Telesianum apud Lælium Ursinum Romæ commorantem misit.

12. *Rhetorica nova nobilibus quibusdam Venetis auditoribus dictata Patavii.* Romam cum exinde adiisset, hos libros omnes amisit, sed ipsi Bononiæ surreptos in sancto officio didicit retineri, nec repetiit.

13. *Compendiolum physiologiæ Romæ dictatum.* Typis prodiit inscio auctore sub titulo, *Prodromus totius philosophiæ Campanellæ*, Francofurti, curis Tobiæ Adami 1611.

14. *Physiologia compendiosa ad Marium Tufo missa.* Scripsit Romæ.

15. *Syntagma de rei equestris præstantia ad eumdem Marium.*

16. *Consultatio vulgari Italico scripta an expediat Reipublicæ Venetorum, sinere oratores aliorum principum in ipsorum senatu propria loqui lingua.* Hanc dedit Angelo Corræo patritio Veneto.

17. *De monarchia Christianorum commentarius, quibus artibus res Christiana crevit, crescet, & decrescere solet, & quibus recuperanda sit.* Ubi & *Parallelum inter regnum & reges Hebræorum, & regnum regesque & imperatores Christianorum.* Patavii scripserat priusquam Romam accederet.

18. *De regimine Ecclesiæ ad pontificem, quibus modis non obnoxiis principum contradictionibus, ex toto mundo pontifex maximus solis armis ecclesiasticis potest efficere unum ovile sub pastore uno.* Dedit Lælio Ursino & Mario Tufo, autographum vero furati sunt in Calabria infideles amici.

19. *De modo sciendi & physiologica versibus Etruscis.* Romæ scripserat, sed amisit Neapoli.

20. *Poetica juxta propria principia.* Scripsit Romæ, deditque Cynthio Aldobrandino cardinali Sangeorgio. Hanc Hispanus quidam sua lingua redditam proprio nomine edidit, & ut plagium tegeret, in fine excusat, quod poetas Italos Ariostum, Tassum, Guarinum etsi Hispanus plerumque laudet. Quam opellam ut vidit Campanella, cum Neapoli MDCXVIII detentus in arce regia, risit hominis audaciam, quam arguunt exempla operis Campanellæ jam antea ubique multorum manibus trita.

21. *Dialogus vulgari lingua de ratione convincendi hæreticos nostri temporis, omnesque sectarios contra Romanam Ecclesiam insurgentes per quodlibet mediocre ingenium & unica prima disputatione.* Scripsit Romæ, deditque Michaeli Bonello cardinali Alexandrino, Antonio Persio, & postea Parisiis existens Naudæo non tamen edendum, quia jam antea Latine transtulerat.

22. *Orationes politicique discursus, carmina Etrusca & Latina multa.* Scripsit Romæ, amicisque dedit etiam ipsorum nomine propalanda.

23. *Ars metrica vulgaris sermonis Latinæ persimilis, unde cujusque syllabæ quantitatem discere ac servare queas.* Scripsit Romæ, deditque Joan. Bap. Clario medico archiducis Caroli, ac duobus juvenibus Asculanis. Quæ Romæ scripsit, hæc omnia ante annum MDXCVIII.

24. *Epilogus Physiologiæ atque Ethices.* Perfecit Neapoli anno illo eodem.

25. *Tragœdia: Maria Scotorum regina*, Lingua sua vernacula, ac secundùm *poeticæ suæ regulas. Opera non spernenda.* Scripsit in Calabriam & patriam suam *Stylum* redux.

26. *De auxiliis contra Molinam pro Thomistis, & diversa opuscula in gratiam amicorum.* Scripsit ibidem.

Sequuntur opera, quæ tanquam reus Majestatis detentus, Neapoli in castro Ovi & in arce nova scripsit ab anno MDC ad MDCXXVI:

27. *Septem libri attitulati Cantica*, quorum quædam selecta sub Squillæ Septimontani nomine typis edidit Tobias Adamus additis annotationibus. *Elegiæ de propriis & amicorum ærumnis. Rhytmi prophetales. Psalmodia quadruplex de Deo & omnibus ejus operibus.* His poeticis amicos consolatus est, ne in tormentis deficerent. Habuit idem Adamus ultra 200 epistolas philosophicas maximam partem a Campanella scriptas.

28. *Aphorismi politici*, quibus addit *Oeconomicam, & Ethicam juxta doctrinam primalitatum, atque Ideam Reipublicæ*, quæ ab ipso dicta est *civitas solis*, vernaculo suo Italico: sed Latine hæc omnia ab eo reddita typis prodierunt sub titulo *Philosophiæ realis in* IV *partes secta*, Francofurti, curis Tobiæ Adami 1620.

29. *De monarchia Hispanorum*, Italice. Prodiit postea Latine & Germanice.

30. *Articuli prophetales quindecim pro defensione dictorum suorum, unde ansam arripuerant eum faciendi reum majestatis: & hoc ex dictis Prophetarum, Sibyllarum, & Sanctorum, & ex politica & astrologica prædictione, ubi & ostendit clavem scripturæ per septimanas creationis, secula mundi, ætates synagogæ & Ecclesiæ, & per sigilla, phialas, ecclesias, candelabra & tubas de eventibus seculi.* Extare dicit apud multos Hispanos, Germanos & Italos.

31. *Opusculum ad capita factionum de eligendo summo pontifice semper optimo.* Habebant cardinales Burghesius & Ludovisius, & alii conclavistæ Urbani VIII, ad quos missus.

32. *Medicinalium libri* VII *juxta propria principia, ubi ostenditur medicinam antiquorum cæcam fuisse, modernorum oculatam.* Extabat apud se, Tobiam & Favillam.

33. *De sensu rerum iterum & de magia libri* IV.

Italice & Latine. Prodierunt Francofurti 1618, curante Tobia Adamo.

34. *Adversus astrologos Judæos, Arabes, & quosdam Latinos libri VI de astrologia ex naturæ decretis*. Hos cum de sensu rerum & de magia post editionem Francofurtensem recognitis & diligentius accuratis, & de medicina libris Antonius Soubron bibliopola Lugdunensis edendos acceperat anno 1622. Sed cum neglexisset, eo mortuo ab heredibus autographum suum nondum recuperare potuerat auctor: sed postea typis prodierunt Lugduni Jacobi, Andreæ, & Matthæi Prost 1629 in 4, auctore adhuc Romæ in sancto officio detento.

35. *De astronomia libri IV, ubi explosis epicyclis & excentricis Ptolomæi, Copernici motibus telluris & librationibus, Aristotelis ac aliorum circulis homocentricis, Kalippi Eudoxique additis revolutionibus novum systema exhibetur, recentiorum phænomenum ratio redditur ex uno descensu solis incessabili sed irregulari ad telluris combustionem*. Abstulit domesticus nuntii apostolici Neapolitani missus ad perquirenda scripta auctoris in castro Ovi anno MDCXI, nec recuperare potuit ille unquam, aut scire quid de eo actum fuerit, qui tamen ad suam physiologiam & metaphysicam remittit, ubi systematis ejus positio agnosci potest.

36. *Quæstiones super physiologiam, ethicam, politicam, œconomicam & civitatem Solis, distinctæ similiter in partes IV, contra sectarios antiquos & modernos pro philosophia sanctorum tuenda, quam tradiderat stylo epilogistico in præfatis libris per Tobiam editis*. Has QQ. habebant idem Tobias, Favilla & Scioppius, sed nondum ultima manu perfectas: auctor autem recognitas & accuratas ac prælo paratiores apud se habebat.

37. *Metaphysica vernacula sua lingua in tres partes & libros quindecim distincta, ubi de principiis essendi, cognoscendi, & operandi, ac supra Necessitatem, Fatum, Harmoniam ab illo olim excogitata posuit causas & principia, primalitates entis*. Quod opus anno MDCIII scriptum, Hieronymo Tufo Lavelli marchioni dederat, eoque mortuo a servo ejus nomine Gallo subreptum tandem habuit Jo. Bap. Heredius Pisanus Apulus.

38. *Nova metaphysica Latine anno MDCX scripta*, quæ tamen a nuntii apostolici domestico rapta periit. In meliorem formam rursus ab auctore scripta est, in qua

I. P. *de vero sapiente agit, & quomodo agnoscendus: item de scientiæ acquisitione utrum illa detur secundum se an secundum nos tantum, an utroque modo, & de scepticorum Protagoræ Platonicorum & omnium super hoc opinionibus disputatur. Item de principiis sciendi per cathegorias, ubi Platonica Peripatetica, Epicurea, Lulliana, & Architæ cathegoria examinantur. Item de univocis, analogis, primalitatibus, essentiatione, principiis & principiatione, causis & causatione, effectibus, seminibus, occasionibus, conditionibus, natura, & arte agitur.*

In II. P. *de ente, & non ente, & de existentia, de horum causis, principiis, & primalitatibus, item de objectis, vita, vero, & bono, deque oppositis, de magnis horum influxibus, necessitate, & contingentia, fato, & fortuna, harmonia, casu, & sorte: item de basibus existentiarum ac de quintuplici mundo situali, materiali, mathematico, mentali, & archetypo, interius, exteriusque ordinatis & complexis.*

In III. P. denique *de principio, & fine entium omnium & non entium, de ideis, de intelligentiis, de illicibus, de mentibus corporatis, de vitiis humanis, divinitus, cœlitus, angelicus, diabolitus, humanitus, bestialitus comparandis: de gubernatione mundi & systematum, de religione, de prophetis, de legislatoribus horumque examine, de beatitudine, & reversione rerum ad Deum, de immortalitate animorum, de mundis, de seculis seculorum, & hac juxta omnium gentium opinionem & scientiam & revelationem*. Acceperat hoc opus Tobias Adamus a Gregorio Costa, sed non edidit, quia monitus est ab auctore accuratius haberi.

39. *Libri XXX de theologia juxta suam metaphysicam, ubi omnium nationum Muhametanorum, Thalmudistarum, Americanorum, ac Indorum leges examinantur*. Opus inquit auctor utilissimum. F. Paulus Pyromallus ejus discipulus habuit exemplum completum, Joannes Bisunius Saxo libros tantum nonnullos.

40. *Opusculum de conceptione, in quo conciliantur opiniones omnium pro sancto Thoma.*

41. *Libri IV intitulati quod* Reminiscentur & convertentur ad Dominum universi fines terræ, *scripti annis MDCXVII & XVIII ad quatuor magnas mundi nationes Christianam, Gentilem, Judaicam, & Mahumetanam*. Huic operi additus est *Liber contra Atheos omnem religionem negantes, & alter de Monarchia sapientiæ æternæ in humano corpore assumto, ubi de juribus pontificis & principum in temporalibus, & spiritualibus, juxta naturæ & scripturæ utriusque testamenti dogmata, tollentia lites inter laicos & ecclesiasticos principes disputatur*. Librum contra Atheos improbavit Bellarminus, unde auctor anno MDCXXVI Romam veniens opus propugnavit, & prælo commisit anno MDCXXX.

42. *Libellus de juribus regis catholici in novum orbem contra adulantes & adversantes.*

43. *Philosophia rationalis in quatuor partes divisa, Logicam, Rhetoricam, Poëticam, & Historiographiam*. Scripsit in castro Ovi: *Grammaticam* addidit in arce nova. Habebant F. Paulus Pyromallus laudatus, & F. Thomas Pignatellus, & alii, ut & Tobias Adami sed imperfecte, sed auctor postea ultima manu polivit.

44. *Compendiolum physiologiæ tironibus recitandum*, quod Parisiis Naudæo dedit.

45. *Libellus de mathematicis scientiis instaurandis, ac metaphysica ratione fundandis.*

46. *Opusculum de regimine Regni Neapolitani ad comitem de Lemos*, sub nomine magistri Seraphini Nucerini curatoris sui amantissimi.

47. *Consultationes pro censu ejus regni augendo supra millionem absque damno regni & regis*, vernacula lingua. Ab auctore accepit Scioppius anno MDCVIII cum venit Neapolim de ejus libertate tractaturus a Paulo V missus.

48. *Atheismus triumphatus*. Hunc enim titulum idem Scioppius dedit operi auctoris, qui alium volebat scilicet, *Recognitio religionis secundum omnes scientias contra antichristianismum Machiavellisticum*. Hunc etiam dedit anno MDCVIII Scioppio, codicemque hunc eumdem putant, qui modo asservatur Jenæ in Bibl. publica, vel saltem ejus exemplum apographum.

49. *Monarchia Messiæ occasione dissidii inter Paulum V & Rempublicam Venetam.*

50. *Libellus pro papa juxta canones, & Politica optima.*

51. *Lamentationes instar Threnorum Hieremiæ, mala futura in toto orbe, si dissidium illud Venetum amplius duraret, auctore præsagiente per oraculorum & scripturarum enucleationes.*

52. *Opusculum de peste Coloniensi, quæ tunc grassabatur ad nobiles Henotos*. Rogante Scioppio.

53. *Remedium contra luem veneream.*

54. *Ratio extrahendi hydrargyri visceribus & ossibus unctorum intrusi per cucurbitulas aureas.*

55. *Opusculum contra surditatem, herniam, & contra frigus inalpinum* Scioppio in Germaniam transituro.

Sæc. XVII. 56. *Quædam responsiones ad regem Britanniæ.*

57. *Epistolæ plures ad Scioppium & ad dominos Fuccaros pro libertate ejus obtinenda laborantes, ac de variis quæstionibus responsiones.*

58. *Apologeticus pro Antonii Persii libello de potu calido ad eumdem missus.*

59. *De regimine Ecclesiæ ad Paulum V.* Dedit Scioppio, sed postea recognovit, accuravit, & per aphorismos concinnavit.

60. *Apologeticus pro carminibus Virginii Cæsarini in nuptiis principis Ludovisii.*

61. *Aliud ad cardinalem Bellarminum contra censuram librorum suorum ad congregationem de propaganda fide delatorum.*

62. *Metaphysica rursus recognita, & omnibus numeris absoluta.*

Quæ scripsit tandem e carcere Hispano liber, & Romam a xv maii MDCXXVI deportatus.

63. *Ad libellum parlamenti pro rege Christianissimo animadversiones.* Scripsit Romæ in sancto officio.

64. *Liber de fato siderali vitando.* Quem mutuatus insidiosus Frater unà cum sex libris astrologicis, ut odium Urbani VIII eoque nomine astrologiam detestantis auctori conciliaret, typographo Lugdunensi dedit, a quo publicatus est anno 1629 ad calcem sex librorum dictorum de astrologia: & simul auctorem accusavit inobedientiæ circa impressionem, & superstitionis circa res impressas: quare auctor ut a se non typis datum, nec suum agnoscere voluit & *Apologiam* scripsit quam censores delecti probarunt.

65. *Opusculum de titulis ad Virginium Ursinum, cum prasciret velle Urbanum VIII titulum novum cardinalibus asserere.*

66. *Opusculum de assistentia DD. cardinalium in curia, & de non residentia in episcopatibus, nisi ubi otiantur Romæ, per canones, theologiam, & politicam.*

67. *Quæstio an præstet baronibus & populis vivere sub ecclesiastico, an sub laico quocunque alio dominio?* vernacula sua lingua.

68. *Opusculum quod libertas sub papatu major est, quam sub quocunque alio principatu aut republica.* Quæ duo ultima erant apud Naudæum.

69. *Consultatio ad reges Christianissimum & Catholicum pro pace perpetua circa prætensiones ad regnum Neapolitanum.*

70. *Consultatio altera quibus quotve modis pauci contra plures pugnare ac vincere possint ad Philippum M. Conestabilem.*

71. *Defensio librorum de sensu rerum juxta sacra scripturæ & naturæ codices, & patrum, scholasticorum ac philosophorum omnis sectæ placita.*

72. *De philosophia gentilium non retinenda & de nova cudenda utilitate, ac an liceat jurare in verba magistri.* Naudæus habebat ab auctore acceptum.

73. *An sit contra sacram scripturam & patres assertio Copernici de motu terræ, & quiete solis. Opella ad Bonifacium cardinalem Cajetanum* scripta jam ab anno MDCXI postea publicata typis Germanicis.

74. *Expositio cap. 9. epist. ad Rom. quo se plurimum efferunt Calvinistæ, & Luterani, ad comitem Brassacum regis Christianissimi ad summum pontificem oratori.*

75. *Cento Thomisticus de prædestinatione & reprobatione, auxiliis, libero arbitrio, adversus pseudo Thomistas.* Ad eumdem Brassacum.

76. *De canonizatione sanctorum ad cardinalem Mellini.*

77. *De utilitate potus calidi extemporaneus adversus medicos ad eumdem.*

78. *De aulicorum technis. Ad eumdem.*

79. *Oratio de Rupella recepta.* Hanc alius suo nomine recitavit.

80. *Quatuor orationes de laudibus S. Thomæ de Aquino studio Seraphini Rinaldi Nucerini de quo supra Neapoli recitatæ, & a Favilla deinde conservatæ.*

81. *Volumen ingens commentariorum super poematibus Urbani VIII, continens expositiones grammaticas & philosophicas, poetis, oratoribus, physiologis, politicis, prædicatoribus, theologis, mathematicis, mores bonos curantibus, ad scientiarum instaurationem incumbentibus utilissimas.* Habebat tum præ manibus cum Naudæum alloqueretur.

82. *Syntagma cur sapientia & virtute eximia præditi, benefactores generis humani in magnis temporum articulis violentam mortem sub prætextu læsæ majestatis divinæ & humanæ incurrunt, ac postmodum cultu & gloria reviviscunt.* Scripsit Neapoli detentus ut reus, sed cui dederit non recordabatur.

INDEX ALTER OPERUM CAMPANELLÆ prout ab eo fuerunt in X Tomos distributa ad calcem philosophiæ rationalis.

I. *Philosophiæ rationalis partes quinque, Grammatica, Dialectica, Rhetorica, Poetica, Historiographia.*

II. *Philosophiæ realis partes quatuor. Physiologia, Ethica, Politica, Oeconomica cum textu & quæstionibus. His additur Civitas Solis cum qq. & liber de Regno Dei ad politiam ecclesiasticam, & Disputationes octo pro Telesio contra Peripateticos.*

III. *Philosophiæ practicæ partes tres. Medicinalium VII. De sensu rerum & Magia IV. Astrologiæ sex, & de fato siderali vitando unus.*

IV. *Philosophiæ universalis seu Metaphysicæ partes tres, libri XV.*

V. *Philosophiæ divinæ seu Theologicorum libri tres pro cunctis nationibus.*

VI. *Theologiæ practicæ partes quatuor, videlicet pro conversione nationum libri attitulati, Reminiscentur &c. ad Christianos, Judæos, Gentiles, & Mahumetanos. Item contra Atheistas: item contra hæreticos & Perthomistas cento Thomisticus, cum expositione, cap. noni epist. ad Romanos, & Disputatio pro bulla pontificia contra judiciarios.*

VII. *Praxis politicæ partes quatuor, scilicet de Monarchia Christianorum ad principes, de Monarchia Messiæ ad sapientes cum appendice de jure catholici regis in novum orbem. Item de Monarchia Hispanorum. Item Panegyricus pro eodem ad Italos principes, & Remedium contra timorem ab illa.*

VIII. *Poematum partes tres. Philosophia Pythagorica carmine Lucretiano instaurata. Item elegiæ, & epigrammata varii generis. Item poemata in lingua Italica, partim metaphysicalia, partim politica, ad philosophos & amicos. Item elegiaca de propriis & suorum ærumnis. Item ars versificatoria de metro Latino applicando vulgari linguæ, multaque poemata hoc ritu exarata.*

IX. & X. *Miscellanea opuscula.*

1. *Disputatio ad utramque partem de motu terræ & quiete, vel solis, vel telluris.*

2. *Dialogus politicus contra hæreticos nostri temporis.*

3. *Distichon & Dialogus pro rege Galliarum & cardinali de Richelieu.*

4. *Item pro eodem contra murmurantes, Carolus magnus.*

5. *Item de præcedentia præsertim religiosorum.*

6. *Item de conceptione Virginis.*

7. *Item an monarchia Hispanorum sit in augmento, vel in statu, vel in decremento.*

8. *Item quot modis possunt pauci in bello vincere multos.*

9. *Item de titulis.*

10. *Item de residentia & assistentia cardinalium & episcoporum jure.*

11. *Item.*

11. *Item libellus de episcopo.*

12. *Item quæstio, utrum utilius & commodius sit vivere sub principatu ecclesiastico quam sæculari.*

13. *Item de amplissima libertate Romana sub papatu.*

14. *Item utrum imperium Romanum hoc tempore mutari debeat & possit, & a quo?*

15. *Item de regimine ecclesiastico ad convertendum mundum sub uno grege unoque pastore non obnoxio contradictionibus principum.*

16. *Item commentaria philosophica & grammaticalia in poemata Maffei Barberini id est Urbani VIII.*

17. *Item orationes tres de laudibus D. Thomæ.*

18. *Item oratio ad regem Galliæ, & ad regem Hispaniæ de regno Neapolitano.*

19. *Item disputatio cur Galli cum sint potentiores numero, viribus, pecunia, & necessariis rebus ad victum & vestitum, super omnes nationes non dominantur, Hispani vero imbecilliores e contra.*

20. *Apologia pro Antonio Persio de potu calido.*

21. *Apologia pro Telesio de origine & usu venarum, nervorum, & arteriarum.*

22. *Item de peste Coloniensi.*

23. *Item cur in magnis articulis temporum viri preclarissimi benefactores generis humani occiduntur titulo majestatis divinæ & humanæ, & in sequenti sæculo resuscitantur & coluntur.*

24. *Item cur antiqui reges non coarctaverunt glossis auctoritatem Melchisedecheam papæ, sicut plerique recentiores.*

25. *Item Orationes politicæ pro sæculo præsenti, una ad Batavos, altera ad Venetos, tertia ad Sabaudum, quarta ad Genuenses, quinta ad summum pontificem.*

26. *Item aphorismi politici pro sæculo præsenti.*

27. *Item a quibus desiderari pax debet secundum politicos.*

28. *Item politica consultatio contra prædeterminatores ad Venetos.*

29. *Item consultatio ad tollendam famem de regno Neapolitano cum lucro regis & usurariorum emendatione.*

30. *Item de exigendis tributis cum populorum gaudio & lucro regis.*

31. *Item de regni noviter occupati stabilimento.*

32. *Item de papatus bono ad principes orationes tres.*

33. *Item de libris propriis. Sunt & alia opuscula Latino & Italico idiomate metro & prosa.*

Allatius in suo *Apes Urbanæ* hæc opera in X tomos paulo aliter distribuit, quem excipit Toppius in *Bibl. Napol* verum satius visum est illi ordini stare, quem exhibet philosophia rationalis sub oculis auctoris edita.

INDEX III OPERUM quæ revera typis prodierunt servata editionum chronologia, & additis virorum eruditorum si quæ emanaverunt censuris.

1. *Philosophia sensibus demonstrata, & in octo disputationes distincta adversus eos, qui proprio arbitratu, non autem sensata duce natura philosophati sunt: ubi errores Aristotelis & asseclarum ex propriis dictis, & naturæ decretis convincuntur, & singulæ imaginationes pro ea a Peripateticis fictæ prorsus rejiciuntur; cum vera defensione Bernardini Telesii Consentini philosophorum maximi, antiquorum sententiis, quæ hic dilucidantur & defenduntur præcipue Platonicorum confirmata: ac dum pro Aristotele pugnat Jacobus Antonius Marta, contra seipsum & illum pugnare ostenditur*, Neapoli, Horatii Salviani 1591 in 4. Opus Mario de Tufo marchionis Lavellii filio nuncupatum. Meminit auctor Syntag. n. 5. Extat in Bib. Barber.

Hoc opus duos supra viginti annos vix natus minus undecim mensibus scripsit, inquit Janus Nicius Erythræus, cùm Antonius Marta suum undecim annorum labore studioque exarasset. Idem addit Campanellam cùm » hujus imprimendi gratia Neapolim venisset, atque e navi egressus, præter ædem « S. Mariæ Novæ Franciscanorum ligneo utentium « socco transiret, ex turba euntium ac prætereuntium incensum fuisse cupiditate cognoscendi « quid intus rei ageretur, atque disputationibus « operam dari cognovisse, in quibus cuivis con- « tra differendi facultas dabatur. Itaque sese « certamini unà cum aliis objecit, cœpitque ea « quæ tanquam firma ac rata ponebantur, tot ar- « gumentis tam validis, tam apte arguteque con- « clusis labefactare, atque convellere, ut ovanti « similis reductus sit domum a Fratribus sui ordinis, « ac postero die & aliis deinceps multis coactus sit « in eruditam illam aciem certamenque descende- « re, unde semper magna cum laude victor discedebat «.

Simile jam antea ipsi accidisse Consentiæ refert Ernestus Salomon Cyprianus citatus, scilicet eum » quem in philosophia præceptorem habebat, a « Franciscanis ad publicum certamen evocatum fuisse: cum autem is morbo prohibitus adesse non « posset, Campanellam in locum suum substituit, « imperata obedienter facturum. Non aliam disputationem acriorem fuisse proditum est memo- « riæ. Urgebat Franciscanum Thomas, obtun- « debat, ac demum ea cum laude vincebat, ut « dicerent auditores, Telesii animam in Campa- « nellæ corpus migrasse. Qua voce incensus ille « fuerit cupiditate sciendi, qui vir fuisset Telesius, « de quo hactenus nihil habuerat compertum «.

De quibus historiolis penes auctores fides, apud ipsum Campanellam lego solum ipsum publice disputantem Consentiæ, nedum cum Fratribus suis privatim, parum quietis in responsis illorum invenisse, sed Telesii paulo ante mortui operibus ob libertatem philosophandi mire delectatum, quod ex rerum natura, non ex dictis hominum penderet.

2. *Prodromus philosophiæ instaurandæ. Id est: Dissertationis de natura rerum Compendium secundum vera principia ex scriptis Thomæ Campanellæ præmissum.* Tobias Adamus qui editionem curavit, addidit præfationem ad philosophos Germaniæ, Francofurti, Jo. Bringeri 1617 in 4 pp. 86. Extat Paris. in Regia R 760, & recensetur in Bodley. & Romæ in Barb. Meminit auctor Syntag. n. 13.

3. *De sensu rerum & Magia libri IV. Pars mirabilis occultæ philosophiæ, ubi demonstratur mundum esse Dei vivam statuam, beneque cognoscentem, omnesque illius partes partiumque particulas sensu donatas esse, alias clariori, alias obscuriori, quantum sufficit ipsarum conservationi ac totius in quo consentiunt, & fere omnium naturæ arcanorum rationes aperiuntur. Tobias Adami recensuit, & nunc primum evulgavit*, Francofurti, Egenolphi Emmelii & Godefridi Tampachii 1620 in 4. pp. 371. Quæ editio extat Paris. in Reg. R 760, & meminit auctor Syntag. nn. 6 & 33: sed & ipse libros eosdem *correctos & defensos a stupidorum incolarum mundi calumniis per argumenta & testimonia divinorum codicum, naturæ scilicet ac scripturæ, eorumdemque interpretum, scilicet theologorum & philosophorum, exceptis atheis*, iterum prælo subjecit, & cardinali duci Richelæo nuncupavit, Parisiis, Ludovici Boullenger 1636 in 4 pp. 249, cujus meminit in Syntag. n. 70.

Hoc opus Athanasius Rhetor ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ο ΡΗΤΩΡ, Græcus presbyter Byzantinus, vir eruditus ac pius, Campanellæ æqualis, Parisiis stipendiis Cleri Gallicani vivens eadem ætate integro volumine impugnavit Græce scripto, cui titulum fecit, Ἀντιῤῥητικὸν δογμάτων τῶν περὶ αἰσθήσεως τῶν ὄντων, &c.

SÆC. XVII. quem Latine sic reddo, *Eversio dogmatum libri de sensu rerum, in qua mundum non esse animal, & multominus rationale & intellectuale, neque quamvis illius partem, partisque particulam anima vel sensu donatam esse, nec ab eo partes neque totum conservari, ut stupidii incola hujus mundi, cujus princeps jam judicatus est, Manichai Marcionista, Origenista, & cateri athei volunt, sed providentia Dei sola testimoniis sacra scriptura & SS. Patrum ad catholica fidei defensionem probatur.* Auctoris protographum Græcum in papyro descriptum & elegans servatur Parisiis in Bibl. Franciæ Cancellarii Petri Seguier, cui & auctor opus hoc dicavit, quæ Bibliotheca nunc est Coisliniana, estque codex in fol. 600 pagg. & amplius, in quo nervose quidem, & juxta sensum Græcorum Latinorumque patrum consone sed acriter Campanellam stringit & arguit, typis autem non edidit, sed ejusdem operis synopsim Latine scripsit hoc titulo: *D. Athanasii Rhetoris presbyteri Byzantini AntiCampanella in compendium redactus adversus librum de sensu rerum & magia*, eidem Franciæ cancellario dicatus adjecta appropatione Francisci *Hallier*, Isaaci *Habert* episcopi Vabrensis, Samuelis *Martineau* episcopi Bazatensis, Alphonsi *le Moine* doctoris Sorbonici, & Dionysii *de la Barde* episcopi Briocensis data Parisiis 20 & 23 febr. 1638, licèt prælo prodierit tantum Paris. Juliani Jacquin 1655 in 4.

Hic autem Athanasius ætatis XCII febri correptus obiit Parisiis in vico S. Joannis Bellovacensis ad Puteum-certum die martis XIII martii MDCLXIII, sepultusque fuit in æde sacra S. Stephani de Monte: ille vero vir curiosus codices Græcos MS bene multos, ac venerandæ antiquitatis, ex Oriente sibi compararat, qui ab ejus morte in laudatam Seguieranam transierunt, quorum catalogum notis historicis illustratum edidit clarissimus asceta SanMaureus Bernardus de Montfaucon.

Eosdem de sensu rerum libros graviori censura notarunt viri eruditi; inter alios Marinus Mersennus ord. Minim. commentarii in Genesim col. 1164 ubi sic habet, *Librum Campanella de sensu rerum & magia, & quoscumque alios ei similes dignissimos esse puto, qui flammam sentiant, & fumo incantentur.* Legendus idem pp. 130, 707, 708, 939, quibus Campanellæ principia confutat. Mersenno tamen aliâs noster erat magnus Campanella, ut legere est in ejusdem epistola ad Gassendum data novis kalendis anni 1636 pag. 430 a.

Daniel Georgius Morhofius Dissertatione *de paradoxis sensuum* cap. 1 sic habet. » Thomas Campanella sensu suo adeo abundat, ut de eo omnibus » corporibus largiatur: scripsit enim de sensu rerum » libros quatuor, quibus demonstrare laborat mun» dum omnesque illius partes, partiumque particulas » sensu donatas esse, alias clariori alias obscuriori, » quantum sufficit ipsarum conservationi ac totius. » In hac sententia sua tum rationibus tum exemplis » astruenda mire ingeniosus est & operosus, quæ » tamen si excusseris, parum solidi plusque fuci & » ornatus quam veri sensus habent. *Et post plura:* » Verùm non ignorantiæ tantum sed & omnium » anillum superstitionum, & præstigiarum magica» rum velamentum est, cui fini scripti potissimum » libri illi videntur, quorum extremus de magia est, » multa continens censura severiore digna. Nihil » non est somniorum, divinationum, præstigiarum, » fascinationum, incantationum, quod non ista hy» pothesi velut orci aliqua galea defendatur. &c «. plura, quæ refert citatus Ernestus Salomon Cyprianus.

Ut ut sit de istis censuris, quas acriores judico, certe contra mentem auctoris viri catholicissimi, negari nequit argumenta quibus utitur levia omnino esse, ut cùm contendit lib. 3 cap. 10, vere extare sensum in aëre, ita ut præsciat futura, hominibusque communicet. *Qua historia*, inquit, *narrant de bello Pharsalico percepto apud Abanum a quodam atrabilioso, & voces quas Brutus audiebat, aliaque hujusmodi non sunt fabula. Ast ego cum mali quidpiam mihi imminet, inter somnum & vigiliam audire soleo vocem clare loquentem mihi, Campanella, Campanella, & interdum alia verba addentem, & ego attendo, nec intelligo quis sit. At profectò si angelus non est, aut dæmon sicut Socrati assistebat, necesse est aerem sic vociferari turbatum mea passione futura, aut affectum a praparante mihi malum, aut ex simili similem alteram imaginantem.* Quis putet in aëre non solum esse sensum, sed imaginationem, sed affectus, sed hominum curam & providentiam, & futurorum prævisionem, sed & loquelam?

Mirum ex eodem principio Campanellam, & Cartesium æquales, conclusiones contradictorie oppositas intulisse. *Nihil est in effectis quin prius sit in causis, nihil in elementatis, quin prius in elementis, nemo enim dat quod non habet.* Hoc principium uterque astruit, sed exinde aliter ratiocinantur. *Atqui*, inquit Campanella, *animalia ex elementis composita sensu fruuntur. Ergo & ipsa elementa.* Cartesius vero inverso argumento: *Atqui elementa non sentiunt. Ergo nec animalia, sed mera sunt automata, seu machina.* Inter utrumque forsan quis quoad animalia nonnisi quæstionem nominis agnoscat, sed opinio prioris ad errorem hæreticorum videtur propius accedere, quos arguit Hieronymus commentariorum in Matth. cap. 8, nempe *qui omnia ipsos etiam ventos, ipsa etiam maria, putant animantia.* Rectius videntur sentire, qui viventia omnia verbo Dei initio mundi producta, per semina ex ipsis decisa sese continuo propagasse docent & propagare: sed hæc ad philosophos potissimum Christianos remittenda.

4. *Apologia pro Galileo mathematico Florentino, ubi disquiritur utrum ratio philosophandi, quam Galileus celebrat, faveat sacris scripturis, an adversetur.* Typis commisit fidelis ejus ὀργιώντης, sic enim a Naudæo vocatur Tobias Adami, Francofurti, Erasmi Kempfferi & Tambachii 1622 in 4 pp. 58. Extat Parisiis in Reg. R. 760, Romæ in Barb. Oxoniæ in Bodley.

5. *Realis philosophia epilogistica partes quatuor, hoc est de rerum natura, hominum moribus, politica cui civitas Solis adjuncta est, & œconomica, cum adnotationibus physiologicis a Tobia Adami nunc primum edita. Quibus accedunt quæstionum partes totidem ejusdem Campanella contra omnes sectas veteres novasque ad naturalem ac Christianam philosophiam hisce libris contentam confirmandam*, Francorfuti, Tampachii 1623 in 4 pp. 508. Quæ editio extat in Reg. R 760, Oxoniæ in Bodley. Meminit auctor Syntagm. nn. 24, 28 & 36. Huic operi Tobias præter plura in præfatione ad laudem auctoris, hoc addidit epigramma:

Adpensa mundi tinniens in angulo,
Dormire forte dum placet mortalibus,
Multum sonando suscitat Campanula,
Quis inquiunt, at inquietum audaciter,
Nobis molestum sic ferat? quin tollimus?
Secreta paucis nunc sonat Campanula,
Gravem misella contrahens aruginem.
Detergeat gravem Mea O! aruginem
Sic personabit clarius Prima sacra
Mentis ministra purior Campanula.

6. *Atheismus triumphatus, seu contra antichristianismum.* Prodiit primum Romæ cum approbatione doctorum & licentia F. Nicolai Riccardi S. P. A. magistri typis hæred. Barthol. Zannetti 1631 in fol. pp. 182. Quæ editio extabat Paris. in Seguier. Romæ in Barb. Oxoniæ in Bodley. Iterum hoc titulo:

Atheismus triumphatus, seu Reductio ad religionem per scientiarum veritates contra antichristianismum Achitophellisticum, Parif. Tuffani Dubray 1636 in 4 pp. 273. In hac posteriori editione addita est, *Disputatio contra murmurantes citra & ultra montes in bullas Sixti V & Urbani VIII adversus judiciarios editas. Item contra ignoranter vel astute ad utilitatem hostium astruentes, non licere nobis post bullas scribere nedum pro, sed nec contra divinaculos &c.*

Hoc opus anno MDCVIII MS dederat Gaspari Scioppio, ut supra notatum Syntag. n. 47, eumque codicem putant qui jam servatur Ienæ, cujus initio sic legitur manu inquiunt vel Scioppii vel Tobiæ Adami, sed posterioris potius crediderim, cùm Scioppius catholicus fuerit. » Imaginare tibi » philosophum recenter natum ex flumine, ascen» dere in pratum quoddam pulcrum, ubi nundinæ » omnium religionum aguntur, ex quibus unam & » ipse emere deberet, discursibus igitur diligentis» simis merces examinabit omnes, progredietur» que sciscitans & licitans in tanta diversitate ne » decipiatur, planissime uti Campanellam vides » his ratiociniis disputare: nisi quod humanitus » interdum & ipsi accidat, ut regulas quas sibi » præscripsit, assequi usquequaque non possit, dum » opinantes a testimoniantibus ex verbo Dei dis» cernere non valet, ex consuetudine sectæ, in qua » natus & educatus est, ideoque non rarc & mo» nachum & papatus defensorem ob oculos tibi po» nes «. Sic refert Ernestus citatus: sed in hoc judicio Luteranum loquentem mox agnoscit lector catholicus, illiusque jactum in Campanellam opprobrium, non parvam hujus esse laudem.

Nec æquiora sunt aliorum protestantium de hoc opere & de auctore judicia. Hermannus Conringius *de Hispania* sic habet: » Scripsit etiam Atheis» mum triumphatum, qui tamen rectius est Atheis» mus triumphans, idemque judicium de eo feren» dum, quod Barlæus de Amphitheatro Vanini » tulit «. Ipse Ernestus qui vitam nostri aggressus est, sic de eo censet: » Non caret suspicione Atheis» mi. Qui sobrie & modeste judicant, non eunt » inficias etiam in Parisiensi editione, quam senex » curavit anno 1635, multa esse quæ prodant cau» sam Christi hostibus, cum multa exhibeat atheo» rum argumenta nusquam in eorum scriptis ob» via, eoque sive a Campanella excogitata, sive » ab aliis in tenebris hausta, indigna sane quæ in » lucem publicam proferantur, idque tanto ma» gis, quo frigidius non raro responsum est «. Verum hæc heterodoxorum ex odio catholicæ Romanæque Ecclesiæ, cui noster mirum ipsis etiam testibus affectus fuit, & cujus desertores ubique impugnat & premit acrius, profecta judicia parvipendet lector eruditus & candidus.

Tantum abest ut atheis unquam faverit, ut a scribenda Epicuri philosophia Gassendum aliquando deterruerit, ne hujus philosophi dogmata pluribus exitio essent religionemque pessumdarent veritus, ut colligitur ex epistola quam ei Romam Gassendus scripsit Lugduno prid. kal. nov. 1632, quæ habetur pag. 54: » Ad commentationes vero » Epicureas quod attinet, *inquit*, subdubitare vi» sus es, ne quid in religione peccem. Sed absit a » me, ut excidat quidquam, quod pugnare cum » illa possit. Inculcas providentiam, ego vero eam» dem adversus Epicurum tueor *&c. legenda*. Et ipse Campanella ad eumdem scribens Roma 4 julii 1632 de quatuor solibus Romæ observatis sic loquitur: » Verùm quoniam judicium completum a » me requiris, respondeo. non mihi placere quod » asseris, hujusmodi apparitiones casu temerario » prorsus fieri, nullo jubente auctore universitatis » &c. «. Ubi probat mundum ratione potentissima regi nihilque in eo accidere novi nisi administrante supremo numine. *Et infra:* » Sed furoris plenum « arbitror eum esse, qui existimat se posse Deum « concipere meliorem aut sapientiorem aut potentio« rem illo, quem cogitare mens omnis auctorem re« rum cogitur invictissimis rationibus, & illo qui « naturæ præest ante nos & ante cogitatus nostros « ab æterno &c «. Sane si atheismum non ex intimis præcordiis exhorruisset, ista non scripsisset, Gassendumque in sua opinione reliquisset. Concludit tandem: *Vide si quid non recte dixi in Triumphato Atheismo, ac corrige.* Certe si Gassendus quid in hoc opere Epicureis favens deprehendisset, auctori proculdubio objecisset, eique qui sibi non pepercerat nec pepercisset, quem tamen ex animo coluit semper, ac cui se probare in scriptis studuit.

7. *De gentilismo non retinendo quæstio unica. Utrum liceat novam post gentiles cudere philosophiam. Utrum liceat Aristoteli contradicere. Utrum liceat jurare in verba magistri*, Parif. Tuff. Dubray 1636 in 4 pp. 63. Meminit in Synt. n. 71. In hac opella iniquius Aristotelem tractari vix est qui non agnoscat, nec rectius ab eo Platonem anteferri, quem fidei bonisque moribus longe magis adversum jam censent eruditi. Legendus Mersennus Quæstion. in Genesim passim ac præsertim col. 365 & 397, ubi S. Thomam, quem præstantissimum Aristotelis interpretem vocat, & Averroi, Alexandro, Themistio, Simplicio, cæterisque merito anteponendum, addit *tam docte tam solide tam acute & feliciter textum philosophi interpretatum esse, ut jure dubitare possimus, an ipse Aristoteles se ita bene explicasset.* Post talem igitur commentatorem nihil ab eo philosopho timendum habebat Campanella, nisi auctor & scientiarum instaurator Telesii, Gassendii, Cartesiique æmulus audire voluisset.

8. *De prædestinatione electione, reprobatione, & auxiliis divinæ gratiæ cento Thomisticus, in quo pax reipublica cum Deo & conscientiarum cum utrisque per doctorem angelicum vindicatur. Nuncius ad Calvini & Lutheri asseclas, quod D. Thomas non erat cum eis*, Parif. Tuff. Dubray 1636 in 4 pp. 326. Adjecta est Appendix: scilicet *Expositio super cap. IX epistolæ Pauli apostoli ad Romanos contra sectarios. Ad petitionem Joan. de Galard comitis de Brassac Christianissimæ majestatis in Romana curia oratoris contra sectarios disputantis*, a p. 337 ad 344. Meminit auctor Syntag. nn. 74 & 73. Hujus expositionis exemplum MS ipsius forsan auctoris autographum extat Parif. in Reg. n. 5683. Hæc editio vero extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati ab auctore recognita & correcta.

In hoc opere Campanella doctrinæ SS. Augustini & Thomæ plane est desertor: Origenem ejusque sequaces passim præfert Augustino ejusque discipulis: S. Thomæ Summam minus auctoritatis habere contendit, quam priora opera: tractatum quemdam *de præscientia & prædestinatione* in quibusdam editionibus ad calcem I. P. Summæ, in aliis ad finem tertiæ partis impressum, ut sancti doctoris fœtum acceptat, cùm certo certius sit ejus non esse, ut cui nulli vindicent codd. MSS, nulli asserant antiqui ejus operum nomenclatores, nullibi exhibeat editio Romana sub Pio V accurata: ejusdem S. D. discipulos irrisorie traducit vocans Perthomistas & Pseudothomistas: nec doctrinæ Molinæ & Suaris ac sociorum magis favet, scientiamque mediam ut inutilem, iisdemque incommodis ac decreta predeterminantia subjacentem explodit. Theologorum est plura ejus dogmata, quæ temeritate, ne quid dicam amplius, carere non videntur examinare, ut cùm docet *hominem ex solis viribus liberi arbitrii ad gratiam se præparare, infantes sine baptismo decedentes salvari in fide parentum*, & similia. Quod vero docet hic auxilia gratiæ ex se

Sæc. XVII. non esse efficacia, sed ex consensu voluntatis, sapientior factus in Metaphysica retractavit, ut ibi dicemus.

9. *Astrologicorum libri sex, in quibus astrologia, omni superstitione Arabum & Judæorum eliminata, physiologice tractatur secundum sacras scripturas, & doctrinam S. Thomæ & Alberti & summorum theologorum: ita ut absque suspicione mala in Ecclesia Dei multa cum utilitate legi possint*, Lugduni, Jacobi, Andreæ & Matthæi Prost 1629 in 4 pp. 232. Opus hoc sex libris ex ipsius auctoris mente circumscripserat typographus. Cùm autem jam quievisset prælum, ecce septimus liber allatus est ex Italia, quo non putavit lectorem esse frustrandum: scilicet *de fato siderali vitando* pp. 24. Prodierunt postea Francofurti, Tampachii 1630 in 4. Meminit in Synt. n. 34 & 63.

10. *Medicinalium juxta propria principia libri septem. Opus non solum medicis, sed omnibus naturæ & privatæ valetudinis studiosis utilissimum*, Lugduni, Joan. Pillehote, Joan. Caffin & Francisci Plaignard 1635 in 4 pp. 690. Jacobus Gaffarellus editionem curavit, & Odoardo Farnesio Parmensium principi nuncupavit. Meminit auctor Synt. n. 32.

11. *Philosophiæ rationalis partes quinque, videlicet Grammatica, Dialectica, Rhetorica, Poetica, Historiographia juxta propria principia: suorum operum T. I*, Parisiis, Joan. Dubray 1638 in 4 pp. 152, 491 & 258. Opus Francisco comiti de Noailles equiti torquato &c. & Carolo de Noailles episcopo Sanflorensi fratribus ab auctore nuncupatum. Meminit Synt. nn. 20 & 42.

12. *Disputationum in quatuor partes suæ philosophiæ realis libri quatuor pro republica litteraria & christiana, id est vere rationali stabilienda contra sectarios: una cum textu instaurato auctoque post editionem Tobianam: suorum operum T. II*: Ad Franciæ cancellarium Petrum Seguier, Parisiis, Dionysii Houssaye 1637 in fol. Hoc volumine hæc insunt ex ordine:

I. *Disputatio in prologum instauratarum scientiarum ad scholas christianas præsertim Parisienses.*

II. *Physiologia epilogistica*, pp. 224.

III. *Quæstiones physiologicæ, hoc est in primam partem suæ philosophiæ realis*, pp. 570.

IV. *Quæstiones super 2 parte philosophiæ realis, quæ est Ethicorum*, pp. 60.

V. *Ethica philosophiæ realis P. II, epilogistica* pp. 70.

VI. *QQ. super 3 par. suæ philosophiæ realis, quæ est de politicis, & ipsa Politica in aphorismos digesta*, a p. 71 ad 144.

VII. *Civitas Solis poetica. Idea reipublicæ philosophicæ*, a p. 146 ad 169.

VIII. *QQ. in 4 par. philosophiæ realis, quæ est œconomicorum, & ipsa Oeconomica in aphorismos digesta*, a p. 170 ad 211.

IX. *De regno Dei consideratio*, a p. 212 ad 223.

Civitas Solis seorsim prodiit, Ultrajecti 1643 in 16.

Horum meminit Syntag. nn. 28, 36. De his vero sic censet Hermannus Conringius *de civili prudentia* cap. 14 p. 300. « Minus huc pertinet « Thomæ Campanellæ Civitas Solis laude quidem « digna, multum est tamen infra Utopiam. *Et pag.* « 358: Omnibus hisce præstant licet mole exigui, « & in carcere sine omni librorum auxilio alienum « ad calamum dictati politici aphorismi Tho. Cam« panellæ, quos Latine versos partem tertiam phi« losophiæ realis inscripsit Tobias Adami. Arguunt « sane capax atque versutum auctoris ingenium, « perinde atque liber de monarchia Hispanica pro« dit peritiam rerumpublicarum præcipuarum hujus « ævi in dudum captivo utique admirandam. Ceterum hi aphorismi tangunt quidem politicæ phi« losophiæ perquam multa, plene nihil exequun« tur, plura etiam docent perperam, quam a Gro« tio animadversum sunt.

Gabriel Naudæus Bibliogr. Polit. Gallice scriptas Amicus etiam noster Thomas Campanella juxta « doctrinam suarum primalitatum Ethicam novam « composuit, quæ sub Epilogismi nomine cum phi« losophia sua naturali & politica typis commissa « fuit a Tobia Adamo, stylo quidem non ita comp« to delineata ut Ciceronianis arridere possit, sed « ea nobilitate cogitationum rationumque subtilita« te, ut omnibus sapientiæ mystis non possit esse « non summopere gratissima, Idem paulo post. Se« cundus ab ipso fuit Thomas Campanella arden« tis penitus & portentosi vir ingenii, qui dum in « tenebris & pædore carceris vitam traduceret, ci« vitatem solis delineavit, ea cogitationum novitate « & sublimitate sensuum, ut præter philosophicas « speculationes multa etiam contineat, queis res« publicæ tutius administrari possent, & homines « ipsi meliores evadere.

13. *Universalis philosophiæ seu metaphysicarum rerum juxta propria dogmata partes tres libri XVIII. duce Deo suorum operum T. IV*, Claudio de Bullion equiti torquato, ac ærarii Franciæ summo præfecto nuncupatus, Paris. 1638 in fol. pp. 352, 296, & 274. Meminit Synt. nn. 38 & 61.

In hoc opere P. II lib. IX cap. XIII art. I p. 229 retractat, quod in tractatu de prædestin. &c. & auxiliis divinæ gratiæ ubique docuerat, scilicet gratiam esse unicam generalem omnibus indifferenter datam, versatilem & a libero arbitrio reddi efficacem: sic enim loquitur: « Catholici in confessione providentiæ & libertatis perseverantes, « credunt Deum ex auxilio gratiæ alios libere sal« vare, alios vero ex justitia liberos damnare, qui « gratia generali abutuntur, licèt speciali careant effi« cacique, in qua est salus certa: generale auxilium « Dei non cogere, speciale tamen non cogendo ne« cessitare, & in hoc variæ sunt opiniones doctorum. « Augustinus enim & sequaces, scilicet Anselmus, « Prosper, ut Thomistæ aliqui interpretantur, pu« tant ad omnia naturalia esse prædestinationem « decreto invicto, & similiter ad supernaturalia « ante prævisionem meritorum & demeritorum, nec « esse causam ullam prædestinationis ad vitam, quam « felicem speramus post hujus mundi periodum, « nec occasionem, nec conditionem sine qua non, « sed solam Dei voluntatem: similiter & reproba« tionis, nam quia non eliguntur sed reprobantur, « peccant & non liberantur, quia non datur eis « efficax gratia. Origenes vero & sequaces ut « Chrysostomus, Theophylactus, Athanasius, Ba« silius, Cyrillus, Cassianus, Justinus & tota fe« re antiquitas videntur opinari ex præviso bono usu « liberi arbitrii, & abusu donorum Dei prædestina« ri homines aut reprobari.

Quibus verbis ut non accurate discipulorum S. Augustini sententiam explicat de reprobatione, non enim quia non eliguntur reprobi, vel quia non datur eis efficax gratia, peccant, sed quia libere peccare volunt: sic perperam Chrysostomum, Athanasium, Basilium, Cyrillum &c. inter Origenis & Cassiani Pelagianorum & Semipelagianorum parentum sequaces & sodales annumerat. Sed suam sententiam continenter subjicit: « Nos autem in dialogo contra Lutheranos cum sapientioribus sen« tientes ex gratia Dei aliquos salvari, quoniam sal« vare pertinet ad esse, & ideo a Deo ut patre om« nes voluntate prævisionem meritorum antecedente « esse prædestinatos, tam ad summum bonum natura« le, qui est Deus naturaliter adipiscendus, quam ad « supernaturalem beatitudinem in Deo, propterea- «

» quæ omnes creat ad imaginem & similitudinem » suam & ad se, neque odiens fecit aliquos Deus, » sed omnes ex amoris exuberantia: sicut nullus » pater facit filios propter furcam, ut Salomon & » David docuere: at voluntate consequenti eos » tantum reprobari a Deo ut judice, non quos » peccaturos, sed quos obstinatos scit morituros in » peccatis: ergo ex prævisis damnari, quoniam » damnatio ad non esse pertinet. Nam Deus vult » omnes salvos fieri, ut docet Paulus apostolus, & » neminem perire ut Petrus, & illuminat omnes » homines ait Joannes: sed quos prævidet abuti » donis salutaribus usque in finem obstinatos, se» quenti ad prævisam obstinationem voluntate re» probat: & propterea usque in finem præmoveri » ad bonum auxilio generali omnes, quod ex nos» tro bono usu efficax fit, liberi enim sumus.

Hæc igitur ejus olim erat opinio gratiam generalem eamdem omnibus dari, quæ ex libero arbitrio penderet ut esset efficax, vel cassa: at tum mutata sententia sic censebat:

Qua in re cùm multa meditarer, & S. Brigidæ revelationes legerem in lib. 5 quæst. suspendi sententiam, & divinam expecto illustrationem. Illud autem inconcusse sustineo, esse in nobis libertatem ad volendum & nolendum, & auxilium ut entitas addita est, non fieri a nobis efficax, nullam enim entitatem nos dare possumus, nisi a primo ente & cum primo: ergo fieri efficax a Deo effective, a nobis vero meritorie tantum, ex virtute tamen prioris gratiæ quam non respuimus sed cooperamur acti ab ea sicut liberi a patre, non sicut servi a Domino &c. ubi & retractat quod aliàs docuerat hominem ex solis liberi arbitrii viribus se præparare ad gratiam eamque demereri.

14. *De monarchia Hispanica discursus*, cum *Appendice, Utrum sit optandum universum orbem christianum ab uno solo capite & monarcha regi & gubernari.* Opus jam tertio recusum, Amsterodami, Elzevirii 1640 in 24 pp. 379: Rursus ibidem 1653 in 12. Idem discursus *Germanice* translatus, & parte altera ab alio auctus prodiit, absque loco & typographo 1623 in 4. Quæ editio extat Paris. in Reg. O 437. Est etiam ibidem *Italice* MS n. 10234 hoc titulo: *Discorsi della monarchia di Spagna di Frà Tommaso Campanella.* Laudatur a Tomasino in BB. Venetis inter codd. MSS Frederici Ceruti Veronen. Item in catalogo codd. MSS Angliæ T. II P. I n. 1509*: *Discorsi sopra la monarchia di Spagna di Tommaso Campanella*, & n. 5385 vol. CXLVII: *Compendio della monarchia di Spagna fatto da Frà Tommaso Campanella.* Prodiit etiam typis *Anglice*, Londini 1654 in 4, recensitus in Bodley.

De hac opella judicium æquum tulit Hermannus Conringius supra n. 12 relatus, *qui tamen* ubi de Hispania sic loquitur: « Campanella iste homo fuit » callidus sine ulla religione & fide, Machiavelli » dogmatum acerrimus pariter reprehensor & fuca» tus doctor: a cap. 14 usque ad 31 ejus monarchia » Hispanica lectorem curiosum meretur. Scripsit » hoc opus decennali miseria in pædore carceris & » ægrotus, nullos in subsidium habuit libros, imo » sacra biblia ipsi adempta sunt, ut ipsi ignoscen» dum sit, sicubi quædam delirans dixit. Monachus » iste vir stupendi & portentosi ingenii in libro suo » de Monarchia Hispanica docet quomodo rex His« paniæ potiri posset toto terrarum orbe. Varia ille » suggerit consilia, nec probat regimen rigidum » Hispaniæ, & asserit facile fieri posse, ut aliquan» do totum amittat regnum hoc durissimo regimine. Alii protestantes seu catholicæ religionis, seu Hispani dominii odio tum hanc tum superiora opera passim male omnino excipiunt.

Ernestus ejus vitæ cap. 5 p. 58: *De monarchia Hispanica quæ scripsit, satis ostendunt ingenium ad omnem fraudem compositum quod & aliis notatum video.* Nimirum momordit hominem, quod cap. 16 dixerit Campanella, *Hæreticos & Lutherum confestim post comitia Augustæ habita sub alio prætextu technis opprimere satius fuisset.* Similia habet capp. 18 & 27. Si attendisset Ernestus principem Aurasiacum Guilielmum, regem Sueciæ Carolum IX, regem Angliæ Henricum VIII, aliosque in Germania principes, ut suas dominationes stabilirent, antiquam religionem evertisse, non adeo Campanellam culpasset, qui nonnisi ad tuendam catholicam Romanamque Ecclesiam, ac pietatem in subditis magis ac magis augendam suum regem excitat & urget. Idem esto responsum sectariis aliis, qui non æquius habent.

Sic Gisbertus Voetius ab ipso citatus Disput. select. P. I pag. 202: « Istis & similibus sexcentis, quæ in Atheismo triumphato, Methaphysica, li- « bris de sensu rerum, aliisque operibus venditat « Campanella, putamus libertinis causam tradi, « & scepticis atque atheis religionem deridendam « prostitui, imo homines superbos & curiosos in « scepticismos & atheismos hac occasione nonnun- « quam incidere, quamvis Campanella volens & « sciens nihil tale intendisset. An cerebri infirmi- « tati, & intervallis maniacis, aut deliriis melan- « cholicis, an vero omnia innovandi & evertendi « prurigini, & quidem sub prætextu zeli & pugnæ « adversus Epicureos, atheos, hæreticos hæc tri- « buenda sint, nos non dicemus, qui viri illius vi- « tam & studia propius intueri non possumus. Al- « terutrum saltem in eo animadvertere visi sunt so- « cii ejus, qui illum XXX annis in Italia captivum « & inclusum detinuerunt, ut conqueritur in præ- « fat. ad qq. physiol. Quis fuerit Voetius docet Sorberius Epistol. curios. edit. Paris. 1660 in 4, ubi pag. 687 eum vocat *hominem morosum, Esprit bourru.*

Idem Sorberius p. 54 de nostro sic judicat: Etsi nihil mihi carius sit tempore, cujus jacturam « semper ægre tuli, oleum & operam perdidisse « me fateor, in legendo ineptissimo libro monachi « ineptissimi & indoctissimi Thomæ Campanellæ, « cui titulum fecit Atheismus triumphatus. Fartago « est ineptiarum, ordo nullus, tenebræ multæ, bar- « baries perpetua. Nescio enim an a Cicerone in- « telligeretur, cum verba facit de actibus pecca- « minosis, de bombardis & archibugiis, de ca « misa sordida. Hoc unum in libro perlegendo di- « dici, ne ullum alium ejus auctoris unquam lege- « rem, si tempori parcere vellem. Scilicet Sorbe- « rius vir Latine & Gallice elegantissimus crassam & rudem orationem impatienter ferebat. Idem in Sorberianis: « Mihi visus est Campanella Cardani simia, vir multæ in scholasticis lecturæ & ejus fa- « rinæ libris, qui omnium rationem indagare cu- « piens, futilia quam plurima pro veris & solidis « lectoribus obtrudit, aut ab aliis desumta sibi vin- « dicat. Idem epistolarum pag. supra cit. 687, Campanellam, Telesium, Vanhelmondum inter eos numerat, qui dogmata antiqua philosophorum felicius everterunt, quam propria stabilierint.

Hugo Grotius epistol. 87 ad Gerard. Joan. Vossium: « Legi & Campanellæ somnia.

Johan. Henricus Boëclerus in Taciti Annales lib. 3 p. 57: « Larvis ille Thomas Campanella novæ religionis ut jactitat repertor, revera autem (ad « Callicratis instar apud Corn. Nepotem in Dion. « 8. 1.) homo callidus & ad fraudem acutus, sine « ulla religione ac fide publicis judiciis voluit im- « ponere. Cum enim vidisset Macchiavellum ob va- « fra & improba ejusmodi consilia apud plerosque « vapulare, ipse velut mangonio quodam adornata, «

SAEC. XVII. » quæ Macchiavellus nuda protulerat, ita denuo » in theatrum induxit, ut & reprehenderet Macchiavellum, & Macchiavelli tamen placita sedulo sub diversis nominibus teneret. At non novæ religionis, sed novæ philosophiæ repertorem tantum se jactitavit Campanella.

Callidius carpit & malignius in speciem laudans. Joannes Deckherrus de scriptis adespotis edit. Amstelæd. 1686 p. 122, ubi loquitur de libro *de tribus impostoribus*, quem vel Ochino vel potius Rabelæsio asserit : » Id testamur, *inquit*, Thomam Campanellam ex Italia profugum execrandi illius monstri deliria in Atheismo triumphato Parisiis edito, ita diligenter, ita accurate, ita ambitiose ad orcum relegasse & convicisse eloquentia & vi intellectus humani, ut victoriam sincere at subtristes ipsi gratulentur illi, quibus datum est hæc profundius discernere. Namque ignorasset forsitan illius carcinomatis humanum genus tam librum quam infandas ratiocinationes, nisi ipse refutando protulisset : & nescivisset atrocitates scelerum humana nequitia, si non Juvenalis eas per satyras exagitando castitati innocentium revelasset. Sic utrumque Mersennum ord. Minim. adversus atheos pugnantes & alios scriptores facile videas.

Idem Deckerrus ibid. p. 322 : » Subnectam seria vel lectoris delectationi servitura, vel modico temporis dispendio tuenda de tribus maximis hujus seculi philosophis, quos inter maximus Thomas Campanella ex Dominicanorum familia, cujus extant metaphysica ex se solis, (nam noviter quædam principia nec alibi obvia disciplinæ subjecerat) interpretationem habitura, Atheismus triumphatus de quo superius dictum, philosophatur magna severitate, sed sua metaphysica methodo proinde molesta. Docet, obtestatur, blanditur ut res tulit & tractationis ordo : dum sæpius magis suasoriis quam fortibus & heroicis argumentis armatus in prælium, (magis luctam dixeris) descendit : in arduis cespitat, hostem armis ferme exutum jam dimittit, aut negligit, sæpius cui periculo sustinendo præjudicio orbis christiani se commiserit, objurgandus & in aciem per Campanam reducendus : multa per jocos localiter proposita : imposturæ gentilium ad sacerdotes christianos scandalose translatæ, & comparationes principum cujusque religionis ridiculæ: omnia altissimo silentio premenda, vel magis austera ratione convincenda damnanda fuissent. Vapulant equidem ad cruores usque Achitophel & Machiavellus, nescio an parem ob culpam mulctati : nescio an magis infami, nec oblivioni unquam tradenda pœna, quam qua Neapolitani in ipsum, ob tentatam Crotonis deditionem Turcis, evocatum Zigalem Bassam in Italiam, inducendis novæ religioni & ritibus comparatum ad montana exercitum, sed sola spe, & quæ alia ipsi a Cæsare Branchedaurio De mutat. Imp. Rom. & ortu Pontif. objecta animadvertere constituerant, affecti, perpetuis illi carceribus immensas viri cogitationes conclusisse contenti &c. Ut manifeste a Branchedaurio falsus Deckherrus in criminibus Campanellæ narrandis, quorum si minima pars adversus eum probata fuisset, non carcere solum sed ignominiosissima morte haud dubie vindicassent Hispani, qui tandem innocentem declararunt, sic nec in aliis illi ulla fides.

Ipse Cæsar Branchedaurius Orat. præmonitor. edita Francofurti 1609 sic habet : » In hoc homine (*Campanella*) quid ingenium humanum possit, videtur naturæ dæmon experiri voluisse, ita omnes ignei & sublimissimi animi vires in eo scintillant & excellunt maxime «. Sed quem sic extollit, in sequentibus ut inferorum principis discipulum incusat, a quibus abstineo cùm seipsis cadant.

Theophilus Raynaudus S. J. in sua Cyriacorum censura Diatr. 4 p. 90 sic habet : » Existimo quod Cyriaci æque ejurabunt F. Thomam Campanellam, quia tametsi visus sit per aliquod tempus cymbalum mundi, tamen revera est ignorantissimus, ita ut ne ipsos quidem terminos sive philosophicos sive theologicos intelligat, sententias autem invehit non modo a S. Thoma sed etiam a sensu cujusvis sani hominis adeo abhorrentes, ut desipere potius videatur quam disserere. Hæreses crassæ in ejus libris tam multæ & tam inexcusabiles occurrunt, ut mirum sit adeò pinguem scriptorem superioribus annis invenire potuisse laudatores. Etiam poësim attigit, sed adeo infeliciter, ut tirones in prima grammatices prosodiam ligula dimetientes non cantillent puerilius. Verum scriptorem adeo strumosum, quem non dubito a suis Cyriacis ejurandum tanquam segregem, ne omnia ejus opera cogar exscribere malo prorsus præteritum«. Quod Raynaudi judicium ideo referendum fuit, ut quam perperam a sociis Campanella scholæ Thomisticæ desertor, nec Molinisticæ magis favens nobis objiciatur, omnes videant. Quas tamen Raynaudus vocat hæreses, Joannes de Lugo postea cardinalis ab omni suspicione liberas censet ; supra etiam monuimus Campanellam priorem de efficacia gratiæ a nutu libertatis pendente opinionem retractasse, & ad sensum Thomisticum tandem rediisse.

Quem hactenus citati plures tam male excipiunt, impensius laudant alii : Jacobus Gaffarellus vir eruditissimus in præfatione ad Medecinalia Campanellæ, quæ ille edenda curavit, & alibi passim legendus : Gabriel Naudæus perpetuus nostri admirator, etiam post mortem adversus cujusdam in Gymnasio Franciæ regio philosophiæ professoris libellum Parisiis anno 1644 editum vindicavit typis ibidem commisso apud Cramosianos eodem anno 1644, quem anno 1632 coram Urbano VIII ob beneficia ab ipso in Campanellam præstita pronunciaverat panegyrico, in quo sic ad lectorem præfatur : » F. Thomam Campanellam non exculti virum ingenii, sed mirabili scientiarum omnium & artium cognitione, earumdemque secundùm nova sua principia instauratione supra omnes ætatis nostræ viros in litteris principes conspicuum, nemo fuit huc usque rerum academicarum non ignarus, qui merita prædicatione non extulerit. « Recenset postea quanta apud SS. PP. Clementem VIII, Paulum V, Urbanum VIII, christianissimum regem Ludovicum XIII, ejusque primores ministros æstimatione fuerit, & tandem » miratur repertum nuper hominem fuisse, qui in tanta rerum istarum ignoratione consenuerit, ut judicium de Campanella ferat non malignum modo, sed falsum, putidum, ineptum, & homine qui prorsus non desipiat indignum. &c. *legenda*.

Isaacus Bullart Academia scientiarum & artium Gallice scripta T. II p. 125, ejus elogium habet, & inter illustres suæ ætatis philosophos, mathematicos, astrologos, medicos, recenset. Cæteros omitto, ut gravissimum Vincentii nostri Baronii, qui vivum Campanellam Parisiis sæpius vidit & familiariter conversatus est, judicium proferam Libr. Apologet. T. I lib. 2 sect. 1 art. 2 §. 1. « Campanellam mirè vexat Petrus *a Valleclausa*, (seu Theophilus Raynaudus supra citatus.) Plures illius lapsus non diffitemur, sed cum e doctissimis hujus seculi sit habitus, & forte fama fuerit supra merita, non existimo tamen omni laude carere, quia major fuit impetu ingenii, quod in conversationibus eminebat, & in libris obscurum est ac pene ex-

» tinctum, ut doctissimorum virorum judicia rapuis-
» se magis visus sit quam meruisse. Et certe loco
» miraculi plurimis fuit carcer per octodecim (*di-
» cendum erat* XXVII) annos ab ipso insonte magna
» constantia toleratus, & quod toto illo tempore si-
» ne ullo librorum subsidio, charta etiam destitutus,
» (*Saltem aliquandiu*) tot scripserit, & omnes ar-
» tes per se didicerit, quod ex inimicorum mani-
» bus evaserit, & appellatione ad sedem apostoli-
» cam ad libertatem sibi viam aperuerit. Hæc obi-
» ter de Campanella, non ut illum omnino de-
» fendam, sed a contemtu vindicem, & a vitu-
» perio in gratiam gravissimorum virorum ac etiam
» summorum principum, qui magni ipsum fece-
» runt. Certum est Campanellam plus valuisse im-
» petu quam judicio, & disceptatione extempora-
» nea quam scripto, & nullum forte illi ingenio,
» aut omnium scientiarum complexione parem: &
» si alterius ordinis a nostro, qui uni D. Thomæ
» addictus est, togam induisset, forte ut quod-
» dam scientiarum lumen fuisset habitus, quia nihil
» est potissimum e scientiis astrologiæ, medicinæ, &
» aliis, quod suo marte non attigerit. Unde car-
» dinalis Palavicinus in suo libro inscripto, *Vindi-
» cationes Societ. Jesu* cap. 27. ait: Thomas Cam-
» panella Dominicanus vir qui omnia legerat, om-
» nia meminerat, prævalidi ingenii, sed indoma-
» bilis. Hunc ergo virum quem cardinalis Palavi-
» cinus adeo commendat, Theophilus dicere audet
» ignorantissimum.

Non omittendum in Indice Romano prohiberi *Thomæ Campanellæ opera quæ Romæ excusa aut approbata non sunt, cum auctor pro suis illa non agnoverit.* In actis vero Facultatis Parisiensis secunda maii MDCXXXV sic legitur: *F. Campanella accessit ad comitia facultatis, obtinuitque, ut quos voluerit eligat censores suorum operum.* Sed secunda maii MDCXXXVI Facultas censuit *primo improbandas eas approbationes, quæ inscriptæ sunt in libris F. Thomæ Campanellæ Dominicani, nec ferendum in posterum, ut approbatores libri alicujus omnes sumantur ex eodem ordine, cujus auctor libri esse dignoscitur.*

15. *Egloga in portentosam nativitatem Delphini Galliæ*, Paris. 1639 in 4. Extat MS apud nostros Parisienses ad S. Honorati ex dono auctoris. Titulus: *Horoscopus serenissimi principis Delphini.* Carmen est 249 versibus constans. Commentariola locorum difficiliorum inseruit ad marginem Philippus Burelli auctoris nepos & amanuensis. *Multa*, inquit Ernestus *citatus*, *habet admirabilia, quæ tempus declaravit hactenus, cum scriberentur nequaquam omnibus intellecta.* F. Joannes Casalas tum conventus dicti Prædicatorum ad S. Honorati supprior testis occulatus sic refert *Candoris Lilii* p. 273: » Ge-
» niale poema sub nomine Horoscopi, quo quæ nunc
» feliciter experimur prædicti Delphini miracula
» velut præsaga mente edixerat, Regius parens le-
» gendum dedit quibusdam viris rei litterariæ ope-
» ram navantibus, queis non placent nisi domesti-
» ca. Revoluto die dum opusculum redditur prin-
» cipi, interrogati num aliquid illime occurreret,
» respondere in ipso operis vestigio lapsum se ad-
» vertisse non mediocrem, dum poeta Delphinum
» alloquens sic exorsus fuerat secundum versum
» (*leg.* 25.) Portentose puer: innuentes hac cen-
» sura portenti vocabulum nonnisi malo omine ob-
» signari. Rex auctoris eruditionem eximiam affec-
» tumque erga se singularem multiplici experimen-
» to probatum contestatus, pro ipso peroravit, nec
» inconsulto hac voce usum. Totius rei narratio-
» nem e castello S. Germani, ubi curia agebat, mi-
» sit Parisios ad Campanellam, qui præsens adfue-
» rat D. de Chaumont bibliothecæ regiæ præfec-
» tus. Ille statim Horoscopi & poeseos suæ apo-
logiam me præsente aggreditur, eadem nocte « Sæc. XVII.
absolvit, probansque ex Varrone, Virgilio simi- «
libusque rei Latinæ primariis antistitibus portentum «
frequentius in bonam & optimam partem quam «
in malam accipi, transmittit ad eumdem biblio- «
thecarium ut offerret æquissimo principi, qui Aris- «
tarchos imperitiæ & livoris convictos delata apo- «
logia confusos reddidit & elingues.

16. *De libris propriis & recta ratione studendi syntagma*, Paris. Vid. Guillelmi Pelé 1642 in 8 pp. 88. Naudæus editionem curavit, testatus libellum sibi ad auctore horis succisivis dictatum. Prodiit iterum curante Hugone Grotio, Amstelodami, Elzevirii 1645 in 12.

INDEX IV OPERUM quæ typis non prodierunt, sed MS in variis bibliothecis asservantur.

Eruditus Antonius *Magliabecchi* bibliothecæ Mediceæ Florentiæ præfectus sequentia habebat, testibus Leonardo Nicodemo in *Addizioni copiose alla Bibl. Napol. del Toppio*, & Ernesto Salom. Cypriano cit. ad quos ille hunc catalogum misit:

1. *Epilogo di quello che della natura delle cose ha filosofato e disputato Frà Tommaso Campanella servo di Dio. Proemio. Poiche teco menar la vita non posso signore.* Meminit Syntag. n. 24.

2. *Della credenza, discredenza, opinione &c.* Pr. *Non bastava a sapere il senso e la memoria, perche tutto non si puo sentire, ma &c.* sed utrum hic tractatus sit Campanellæ, quamvis eodem volumine ligatus, dubitabat, quia ei non præfigitur ejus nomen.

3. *Magia del Campanella.* Pr. *Della magia in commune e sua divinazione Discorso primo. Magi si appellarono gli antichi savi dell' oriente, in particolare i Persiani che investigavano le cose occulte &c.* Hujus operis meminit Velschius in opere cui titulus: *Curationum exotericarum chiliades duæ*, pag. 482. Quæ autem ex Campanella citat Velschius habentur *Discorso* 17: *Le parole aver qualche forza e le cerimonie nell' assente, ma spesso intrometersi i demonii per ingegno ed inganno &c.* Vide Syntag. n. 33.

4. *Della monarchia.* Pr. *Camminando da levante a ponente la monarchia universale &c.*

5. *F. Thomæ Campanellæ ad Seraphinum* (Nucerinum) *responsio de peste Coloniensi.* Princ. *Epistolis tuis &c.* Idem forte de quo Syntag. n. 51.

Eodem vol. sequitur, *La pratica dell' estasi filosofica*: sed an Campanellæ dubium, quia nomen ejus non præfigitur.

6. *Epistola sociorum & parentum F. Th. Campan. Jacobo Aldobrandino nuntio apostolico.* Pr. *Illustrissimo e reverendissimo signore. Noi amici e parenti e discepoli di F. Tommaso Campanella sacerdote della religione di S. Domenico carcerato in S. Ermo &c.*

7. *Concetti metodici e ammaestramenti politici di Fr. Tom. Campanella.* Pr. *Nessuno domina a se solo &c.*

8. *Discorsi a principi d'Italia, che per ben loro e del christianesimo non debbono contradire alla monarchia di Spagna, mà favorirla: e come dal sospetto di quella si possono guardare nel papato, e per quella contra infideli con modi veri e mirabili, fatti per Fra Tom. Campanella Domenicano. Discorso primo. Gl' Istorici e poeti tutti d'Italia e molti altri stranieri piangono l'imperio Romano &c.* Recensetur etiam in catalogo codd. MSS Angliæ T. II, P. I n. 5385, vol. CXLVII: totidem vocibus & dicitur haberi fol. 425 voluminis.

Magliabecchius testatur eodem quo superiora codice MS adjici indicem quorumdam Campanellæ operum. Ea solum indico, quæ typis non edita:

1. *Dialogo politico contro i Luterani, Calvinisti*

Sæc. XVII. *ed altri eretici acciochè possa convincergli ogni mediocre ingegno alla prima disputa : perche il modo usato da loro è d'allungar la lite , il che è specie di vittoria a chi mantiene il torto. Questo dialogo tiene l'archiduca Massimiliano.* Eumdem censeo qui Par. in Reg. n. 7718 hoc titulo, *Discorso contro i Lutterani e Calvinisti di Tom. Campan.* Meminit Syntag. n. 21.

2. *Riconoscimento filosofico della religion catolica contra l'antichristianesimo Macchiavellesco, nel quale si mostra , che i politici e Macchiavellisti son la peste di questo secolo , e impedimento della monarchia christiana : e che quanti seguiro la ragion di stato , rovinaronse ò i posteri. Questo stà in mano di Gasparo Scioppio.*

3. *Un libro per lo quale si possa da ogni mediocre persona convertire i gentili dell' Indie orientali ed occidentali alla fede catolica con i principii di ciascuna setta loro e con la ragione commune, poiche non credono alle autorità , e con prove mirabili ancora non pensate , attissime a scompigliare i regni loro e tirargli a se , con maraviglia che per prova e giudicio d'ogni savio non potranno rispondere.* Meminit Syntag. n. 21.

4. *Del governo ecclesiastico secreto al papa per far una gregge e un pastore con le forze sole della Chiesa , benche ogn' uno ripugnasse. Il sommario di questo libro tiene sua santità* (Urbanus VIII) *ma il libro istesso che è gran volume sta in Stilo città in Calabria.* Meminit Syntag. n. 18.

5 *La monarchia del Messia e delle ragioni del dominio ecclesiastico , capo di tutti i principi membra sue , dove con filosofia umana e divina si mostrano le ragioni del dominio universale del sommo pontefice sopra tutto l'universo temporale e spirituale : e le ragioni de principi ecclesiastici e secolari sopra i vassalli loro con modo mirabile non inteso da gli scrittori fin ora per confonder gli eretici e scismatici , e smorzare le discordie de' principi , con un discorso delle ragioni che ha il rè catolico sopra il mondo nuovo e altri regni d'infideli , contra coloro che di cio han scritto. Questa tiene sua santità.* Extat etiam Parisiis in San-Genovefiana inter codd. mss cc. 6 in fol. Meminit Syntag. nn. 41 , 42 & 49. Prodiit etiam typis Aëxi, seu verius ut conjicio Aquis sextiis in Salyis 1633 in fol. Extat Romæ in Casanatensi.

Ibidem iisdem typis , eodem anno , & eadem forma prodierunt ,

Discorsi della libertà e felice soggezzione allo stato ecclesiastico dal medesimo. Extat in eadem Casanat.

6. *La monarchia universale del cristianesimo dove si mostra a principi cristiani , che secondo la natura non hanno potuto i filosofi trovar meglio modello di republica , che la monarchia in S. Pietro fondata , e la politica di tanti vescovi e arcivescovi e senato di cardinali. Questo libro e in mano del cardinal di Sangiorgio.* An quod Syntag. n. 17.

7. *Articoli profetali* 18 *de eventibus præsentis seculi : dove tra l'altre cose si mostra esser venuto il tempo , che s'adempisca la profezia d'Abramo , e che dopo lunghi scompigli auvenuti a' mortali per la diversità delle sette e moltitudine di principati , ha da unirsi tutto sotto una fede e un regno : e che tocca al rè cattolico di Spagna d'unire la monarchia aurea , e posseder l'ampiezza del mondo , come braccio dritto della Chiesa Romana , e che di cio abbia gran piacere il pontefice , e tutti i principi sieno sforzati per ragioni a crederlo , e i popoli a volerlo.*

8. *Un libro segreto di discorsi della monarchia di Spagna , dove s'insegna al rè cattolico il modo facile e presto di aggiugnere a tal monarchia per via politica e profetale , e maniere sante e mirabili , e si scuoprono molti errori , che ritardano la fortuna dell' imperio Spagnuolo. Questo tiene lo Scioppio.* Eumdem censeo qui habetur Parisiis in Regia MS n. 7710 hoc titulo : *Istruzzioni del Campanella al rè cattolico per arrivar alla monarchia universale.*

9. *Un discorso a' prencipi d'Italia , che per bene del cristianesimo , e de loro stati non abboriscano l'imperio Spagnuolo , e con che arte si possano assicurare della gelosia.* Habebat MS Magliabecchi supra relatum n. 8.

10. *A Viniziani ragionamenti in spirito della rovina sua propria e d'Italia , e del cristianesimo, se Venezia persiste nella disubbidienza di S. Chiesa comminciata dal principio del santo padre Paolo V.* Meminit Syntag. n. 50

11. *Discorsi per ragion di stato della medesima materia contra i Viniziani , dove si mostra la rouina di Venezia e d'Italia e della cristianità nella detta disubbidienza persistendo : e che se anche il pontefice concedesse quelle loro leggi impossibili , ella non guadagna come pensa , ma perde di sforza d'utilità e di dignità , e molto più se pensa d'ottenerle per forza , perderà lo stato e se stessa.*

12. *Discorsi d'astrologia che monstrano la rouina di Venezia , che piglia imprese contro la costellazione in questo tempo , e del vario uso dell' astrologia.*

13. *Una chiave segreta delle profezie della sacra scrittura sopre tutte le nazioni , ed in particolare dell' imminente rouina di Venezia.*

14. *Aforismi di politica e ammaestramenti politici.* An cujus meminit Syntag. n. 28.

15. *De episcopo liber.*

16. *Quæstiones 50 de prædestinatione & gratia contra Molinam pro Thomistis.* Syntag. n. 26.

17. *Tragedia della regina di Scozia per la Spagna contro l'Inghilterra.* Syntag. n. 25.

18. *Della metafisica secondo i suoi principii nuovi tre parti , della possanza , sapienza ed amore , e de' loro oggetti essenza , verità e bontà , e delle loro influenze magne , fato , armonia , e necessità.* Syntag. n. 37.

19. *De astronomia nova libri sex contra Aristotelem , Ptolemaum , Copernicum & Telesium demtis orbibus &c. Ex hoc auctor reformationem totius seculi sperat , & in eo novum modum kalendarii reformandi & reficiendarum tabularum astronomicarum ostensurum se pollicetur.* Syntag. n. 35.

20. *Un epilogo magno di cio che ha filosofato e disputato intorno alle cose naturali e morali.* Syntag. n. 24.

21. *Apologia pro philosophis magna Græcia ad sanctum officium.*

22. *De philosophia Pythagorica libri tres versu Latino Lucretiano.* Syntag. n. 8.

23. *De rerum universitate juxta propria principia libri* XX.

24. *De insomniis liber.*

25. *De arteriis nervis & facultatum usibus & motibus contra medicos.* Syntag. n. 11.

26. *Un trattato grande dell' arte cavalleresca.* Syntag. n. 15.

27. *La città del sole. Item Dialogi della propria republica : quibus ideam reformandæ christianæ reipublicæ quam SS. Vincentio , Birgittæ , Catharinæ Senensi aliisque multis pollicitus est Deus, delineat.* Recensetur in catal. codd. MSS Angl. T. II P. I n. 5385 vol. CXLVII *Città del sole di Fra Tom. Campanella.* voluminis fol. 588. Meminit Syntag. n. 28.

28. *La cantica o volume di sonetti e canzoni di varie republiche , regni , ed amici , e salmodia della legge naturale e divina in tutte le cose , e suoi lamenti , e profezie in nuovo modo di profetare.* Syntag. n. 27.

29. Un

29. *Un discorso a Viniziani richiesto da loro, se dovevan lasciar parlare in lingua straniera e non Viniziana gli ambasciadori Spagnuoli e Francesi nel loro senato.* Syntag. n. 16.

30. *Tractatus duo. Cur sapientes & prophetæ nationum omnium in magnis temporum articulis fere omnes rebellionis & hæresis tanquam proprio crimine notentur, mortique violentæ subjaceant, & postmodum cultu & religione reviviscunt?* Syntag. n. 82.

Præter superius relata extant in variis bibliothecis sequentes codd. mss.

In catal. codd. mss Angl. T. I, P. I n. 6659 *Calculus nativitatis D. Philiberti Vernalti per Campanellam*, 176. 11.

Idem n. 6757 *The nativity of sir Philibert Vernalti calculated by Campanella in the Kings prison at Naples*, Latine 176. 2.

Ibid. T. II, P I n. 5383 vol. CXLV. *Scrittura fatta in materia de Ticol da Fra Tommaso Campanella.*

Ibid. eod. vol. fol. 607. *Poetica trattato del padre Fra Tommaso Campanella.* Hujus posterioris meminit Syntag. n. 20.

Ibid. n. 5385, vol. CXLVII fol. 628 *Centocinquanta concetti dell' universa, secente politica di F. Tom. Campanella.*

Alva Sol. Verit. Rad. 362 col. 2196 agens de Campanella asserit sibi missum fuisse anno 1664 ex civitate Granata exemplum authenticum manu notarii publici firmatum hoc titulo:

F. Thomæ Campanellæ O. P. pro eminentissima Dominicana religionis, ejusque doctoris angelici gloria Apologeticus in controversia de conceptione B. Virginis adversus insanos vulgi rumores ad Illustr. ac Rss. D. Gabrielem cardinalem de Trejo. Princ. *Quoniam hac tempestate invaluit sciolorum rumor contra illustrissimam Dominicanam religionem, quasi sint adeo stupidi &c.* Addit Alva auctorem ibi piam sententiam ita defendere, *ut velit eam a Dominicanis ortum habuisse, at operam discutiendo multas se in ea extravagantias animadvertisse.* Penes quem fides, nam de ea quæstione ob reverentiam decretis pontificiis debitam nolim agere. Meminit Syntag. n. 40.

Sequentia extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati ab auctore illis relicta:

Tractatus theologici MS in papyro, volumina duo in fol. Cùm autem typis non prodierint, aliunde opus sit imperfectum, quinam libri his duobus voluminibus habeantur, placuit hîc lectoribus patefacere, ut si qui apud alios serventur, ex iis opus completum componi possit. Libros viginti novem de rebus theologicis promiserat auctor, ex quibus quinque priores nobis desunt, sed vol. I adsunt

VI. *De providentia, prædestinatione, electione, & reprobatione creaturarum.* In hoc libro palam declarat se a doctrina S. Augustini & S. Thomæ in sua Summa, & ejus discipulorum recedere, seque duplicem prædestinationem agnoscere, unam quam vocat antecedentem ante prævisa merita, qua Deus omnes & singulos homines ad finem æternæ beatitudinis destinat, alteram quam appellat consequentem, quæ prævisis cujusque meritis, alios salvat, alios damnat.

VII. *De conservatione & gubernatione hominum,* ubi multa de Angelis.

VIII. *De beatitudine, seu fine gubernationis.*

IX. *De virtutibus & vitiis in genere.*

X. *De virtutibus & vitiis in specie.*

XI. *De Virtutibus supernaturalibus, Fide, Spe & Caritate.*

XII. *De donis & fructibus Spiritus Sancti & beatitudinibus.*

XIII. *De gratia gratum faciente.* In hoc doctrinam libro VI allatam non solum confirmat, sed & divisionem gratiæ in sufficientem & efficacem ita explicat, ut velit gratias sufficientes omnibus & singulis hominibus dari, quibus alii libero arbitrio bene utuntur, alii eodem libero arbitrio respuunt: gratiam autem efficacem non aliam agnoscit quam sacramentorum, quæ operantur ex opere operato, ut loquuntur theologi. SÆC. XVII.

XIV. *De gratia gratis data.* Singulas explicat, sed plura inserit de divinatione ope dæmonum & de magia.

XV. *De legibus generatim.* Et hæc quidem primo nostro volumine. Desunt verò sequentes ad vigesimum inclusive. Altero volumine extant

XXI. *De gestis Christi Dei Redemptoris.*

XXII. *De dictis Christi legislatoris & regis.* In hoc multis argumentis conatur astruere Christum Dominum S. Petro ejusque in sede Romana successoribus plenissimum dominium dedisse super universum orbem, non solum quoad spiritualia, sed & quoad temporalia, juxta Ultramontanorum doctrinam.

XXIII. *De Christi legislatoris dictis, seu de lege evangelica.* Et hæc pars sunt operis, quod ipse auctor laudat in suo Syntagmate supra relato Indicis primi ejus operum n. 39.

Hos tractatus in Italia scripserat, at cùm Parisios venit, prælo dare ausus non est, ubi insulsam ejus de prædestinatione & gratia doctrinam, & alias ejus extraneas & in Gallia non receptas opiniones viri eruditi non probarunt, illique ipsi rectæ fidei non consentaneas esse significarunt: quorum auctoritate pressus, priorem de prædestinatione & gratia doctrinam quadantenus mollivit in sua metaphysica. Vide supra Indice III n. 13.

Est & apud nos volumen III MS in quo primò sunt *Responsiones ad objectiones Tobiæ Adami viri clarissimi super epistola Antilutherana.*

Nempe ut supra dictum est, ab isto Adamo in carcere Neapolitano visitatus fuerat, & cum eo deinceps multa litterarum necessitudine conjunctus fuit, ipsique in Germania degenti miserat epistolam, quam ad philosophos & principes Ultramontanos præcipue Germanos scripserat, & cui titulum fecerat: *Epistola Antilutherana de instauranda prima religione.* Extat in opere sequenti P. I. Respondit Adamus Lutheranos hoc scripto parum urgeri, & eorum objecta Campanellæ misit. Hæc itaque objecta diluit Campanella in hoc tractatu, sed an typis prodierit, mihi incompertum. Implet 128 paginas in 4.

Eodem volumine MS extat 2 opus cui titulum indidit *Reminiscentur & convertentur ad Dominum universi fines terræ* Ps. XXXI, quod ipse laudat in Syntagmate n. 41 volumen quadripartitum:

I P. *Legationes ad cœlicolas & christianos, sacerdotes, & reges.*

II P. *Legationes ad præcipuos reges gentilium omnium nationum, Japonum, Sinensium, Indiæ Orientalis &c.*

III P. *Legationes ad Judæorum synagogas & proceres cujuslibet dispersionis, quam quadruplicem distinguit.*

IV P. *Legationes ad Machometanos reges & sectas.*

In isto tractatu plura sunt bona & eruditis utilia, sed & quædam emendanda & resecanda, ut ipse auctor manu propria indicavit passim. Implet pp. 880 in 4.

F. ALBERTUS LE GRAND.

† 1640. F. Albertus le Grand vernaculo sic agnomine gentilitio dictus, gente fuit Armoricus, ortu Morlæensis, diœcesis Leoniensis, professioneque Redonensis, ingenio quidem ille sagaci, litterisque melioribus addicto, at forma non admodum eleganti, staturaque pusillus. Post varia obita cum laude apud suos officia, animum ad historiam applicuit, adjutusque Dolensis episcopi gratia & sumptibus, quæ ad Ecclesiasticam patriæ historiam spectarent, antiqua scrutatus est labore plurimo monimenta atque collegit, ex quibus ille vernacula Gallorum lingua conscripsit atque in lucem emisit

La vie, gestes, mort, & miracles des Saints de la Bretagne Armorique; Ensemble un ample catalogue chronologique & historique des neuf Evéchez de cette province, Nannetis, Petri Doriou 1637 in 4 pp. 795.

2. *La providence de Dieu sur les Justes en l'histoire admirable de saint Budoc archevesque de Dol, & de la princesse Azenor de Leon sa mere comtesse de Treguier & de Goelo.* Subjicitur,

Admirable providence de Dieu sur un pauvre homme miraculeusement delivré du naufrage. Histoire approchante de la precedente, tirée du Latin de S. Paulin eveque de Nole. Fondation de l'abbaie de Beauport ordre de Premontré par les comtes de Goelo, Redonis, Jo. Durand 1640 in 4 pp. 114. Extat in Regia L 953.

Ejusdem vita S. Joavæ seu Jovini Leonii in Britannia Armorica Latine reddita fuit a Johanne Colgano cum notis. Hanc Bollandus in *Acta SS.* intulit ad martii diem alteram T. I p. 139.

F. ANTONIUS RODRIGUEZ.

1640. F. Antonius Rodriguez Hispanus e primis Indiarum Occidentalium provinciæque Peruanæ sodalibus unus, titulo prædicatoris generalis insignitus fuit, & postquam pluribus functus esset cum laude muneribus, plurimaque ad Ecclesiæ fideique gloriam passus esset ac perpetrasset, religioseque vixisset, obiit in cœnobio regio Limensi circa annum MDCXL. De quo legendus Melendez Hist. Peruanæ T. III, Lib. 1 cap. 26 p. 197, ubi & ait Antonium scripsisse

Relacion Historial de la provincia de San Juan Bautista del Perù de la orden de Predicadores. Qua se plurimum usum fatetur idem Melendez.

F. ASSUERUS ENGELGRAVE.

† 1640. F. Assuerus Engelgrave Belga tres germanos habuit, quorum duo institutum societatis S. Ignatii Loiolæ amplexati sunt, Henricus scilicet concionibus & emblematis editis illustris, & Joannes Baptista per Belgium aliquando suorum præpositus provincialis: ipse vero Assuerus, & quartus Franciscus ordini Prædicatorum se addixerunt. Franciscus conventui Lovaniensi prior præfuit, tum postea missionarium apostolicum egit Ultrajecti, ubi & obiit anno MDCLXII. Assuerus verò ætate florens sacræ theologiæ jam baccalaureus, sed & Ecclesiastes celebris dum adhuc oriretur & maxima quæque promitteret, repente succisus est anno MDCXL die XXI julii ingenti suorum sodalium & populorum luctu ac desiderio. Servantur ab eo scriptæ & dictæ vulgari Belgico

Conciones variæ de tempore & de Sanctis in bibliothecis nostris Antwerpiensi & Brugensi, imo per Brabantiam & Flandriam universam apud nostros, plerisque exemplum sibi transcribentibus, adeò nervosæ sunt & elegantes, ut prælum mererentur. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic.

F. DIDACUS ORTIZ.

F. Didacus Ortiz Hispanus, patria & religiosa professione Hispalensis, conventus S. Pauli alumnus, sacræ theologiæ magister, vir ingenio præstans, Pinciani S. Gregorii gymnasii quondam missus factusque collega, theologiam apud suos reversus Hispali docuit in domo sua S. Pauli, ubi & studiorum præfecturam habuit. Cùmque jam annos aliquot in hoc studio generali docendo magnum apud suos & exteros etiam sibi fecisset nomen, & ad scribendum animum applicuisset, calamum mors immatura e manibus excussit, finemque illi vivendi simul & scribendi fecit annum circiter MDCXL. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit hoc titulo: 1640.

Summularum explicatio cum gravioribus quæstionibus a summulistis disputari solitis, Hispali, Joannis Gomez 1635 in 4: Iterum curis Francisci Deurwerders Antwerpiensis tum Lovanii philosophiæ professoris, Lovanii, Hieronymi Nempæi 1649 in 8 pp. 498. Quæ quidem philosophiæ tironibus fuissent utiliora, si minus forent illa prolixa & sentiosa.

Quæstiones in Logicam, Hispali, Jo. Gomez de Blas 1640 in 4.

Quæstiones in octo physicorum libros, Ibidem eodem anno in 4. Quæ philosophiæ cursui desunt absolvendo, mors abrupit & eripuit intempestiva.

F. DOMINICUS AB ARBORE.

F. Dominicus ab Arbore Belga, patria & professione Antwerpiensis sacræ theologiæ licentiatus, cultus B. Virginis per rosarium promotor indefessus obiit in sua domo nativa anno MDCXL die secunda martii. Scripsit ac edidit vernacula sua lingua Flandrica teste Ghilberto de la Haye, quem hîc excipio 1640.

De confraternitate rosarii, Antwerpiæ, viduæ Cornelii Verschueren 1617 & 1626 in 12: Brugis, Nicolai Breyghel 1626 in 12: Ipris, Joannis Bellet 1630 in 12.

F. GOSWINUS HENRICI.

F. Goswinus Henrici Belga natione, patria Venlonensis, at professione Coloniensis provinciæque Teutoniæ alumnus, miro in Deiparam affectu, ejusque per rosarium cultus ubique promovendi zelo ductus, obiit in monasterio sanctæ Catharinæ prope *Darsan Solian* in Germania die XIX januarii MDCXL, uti habet tabularium seu necrologium MS conventus Coloniensis a Jacobo Quetif ipso visum & exceptum XIV junii MDCLXXI. Quem laudant Swertius in *Ath. Belg.* & Valerius Andreas in *Bib. Belg.* Altamuræ suam de ejus ætate ignorantiam fassus refert ad 1514 centum & amplius annis quam fuerit seniorem faciens. Scripsit hoc titulo: 1640.

1. *Hortus conclusus cunctis Deiparæ Virginis cultoribus in SS. rosario reseratus*, Coloniæ, Bernardi Gualterii 1635 in 12.

2. *Aurea corona anni in SS. rosario per singula evangelia Dominicalia variis figuris, allegoriis, hieroglyphicis, & exemplis cœlata: Id est, Manuale Prædicatorum*, Coloniæ, Constantini Munich 1634 in 8, T. I pp. 413; T. II pp. 234. Va-

lerius Andreas duplici titulo relato delusus opus ex unico duplex distinxit.

Non omittendum a nostro Justino Michoviensi T. II *super Litanias Lauretanas B. M. V.* pag. 389, quemdam citari F. *Henricum Goswini*, quem ab hoc nostro auctore alium non autumo, sed inverso in agnomen nomine prolatum.

F. JOHANNES BIESCAS.

1640. F. Johannes Biescas Aragonus, patria Grausensis, provinciæ Aragoniæ alumnus, sacræ theologiæ præsentatus promotus in actis cap. gen. Pinciæ anno MDCV, tum & postea magisterii laurea insignitus, ac per annos XL publicus in Oscensium academia Sertoriana primariusque professor, ibidem & vivere & docere desiit circa annum MDCXL annis gravis & emeritus. Ejus meminit Fernandez *Istoria del rosario* inter cathedraticos anno 1627 florentes, sed mirum Antonii diligentiam in Bibl. Hisp. effugisse, cùm ab eo prodierit typis edita

Apologia pro doctrina S. Thomæ Ecclesiæ sanctæ doctoris angelici: Tomus primus Oscæ, Petri Bluson 1635 in fol. pp. 828. Disputationes sunt in quæstiones XI priores primæ partis Summæ S. Thomæ: & ad calcem adversus Joannis Baptistæ Poza morsus in *Elucidario suo Mariano*, & suo *Memoriali ad judices veritatis*, S. Thomæ XI propositiones vindicat.

De hoc Joanne agit Alva *Sol. Verit.* Rad. 81 col. 870, sed nihil nisi nugas agit, quæ ex sola apologiæ inspectione difflantur.

F. JOHANNES BOUCQUETIUS.

† 1640. F. Johannes Boucquetius vel *Bocquetius*, sic enim varie scribitur, Belga, Liræ in Brabantia natus conventusque Antwerpiensis alumnus, vir fuit partibus omnibus absolutus, ingenio excelso, facili, acerrimo, moribus ad hæc suavissimis, materna lingua disertissimus, ideoque & sacræ theologiæ magister per omnes gradus promotus, de quo in Actis capp. genn. Romæ MDCXII & Olissipone MDCXVIII, & ad regimen variis in locis conventibusque electus prior & præfectus, Ipris, Coloniæ Agrippinæ, ac tertium Antwerpiæ: provinciam etiam Germaniæ inferioris bis administravit primum electus Valencenis VII maii MDCXXIII, ac iterum Brugis Flandrorum XXIX aprilis MDCXXXV. Comitiis ordinis generalibus pro eadem provincia bis etiam interfuit diffinitor, Bononiæ MDCXV & Romæ MDCXXIX. Quibus omnibus sapientissime perfunctus honoribus & officiis apud suos Antverpienses diem tandem annis gravis obiit extremum secunda julii MDCXL. Ejus curis typis prodierunt

1. *De reformatione religiosorum nostri Johannis Nyder libri tres* a F. Jacobo Buyens de quo supra p. 356 recogniti quidem & ad codd. MSS emendati, sed morte interveniente inediti relicti. Quibus magistro ordinis Augustino Galaminio a se nuncupatis Bocquetius exhortatoriam ad religiosos epistolam luculentissimam præfixit, Antverpiæ, Moreti 1611 in 8.

2. *Pro S. Catharina de Senis imaginibus nostri Vincentii Justiniani Antistii disputatio*: Unâ cum superiori.

Ejus cum laude meminerunt Franciscus Swertius ipsi quondam familiarissimus in *Athen. Belgic.* Valerius Andreas *Bibl. Belg.* & F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dominic.* MS.

F. JOHANNES DE CLAVERIA.

F. Johannes de Claveria Aragonus, patriaque & professione Cæsaraugustanus sacræ theologiæ magister, & collegii S. Vincentii Ferrerii Cæsaraugustani aliquando rector, laudatur ab Antonio Bibl. Hisp. Append. altera, & a nostro Hyacintho de Parra in Monumentis MSS ad me missis, & dicitur floruisse ad annum circiter MDCXL, ac scripsisse 1640.

1. *Santo Tomas y su doctrina*, Cæsaraugustæ 1638: cum Appendice *de Beseleel mystico ac muliere Apocalypsis in cœlo visa angelico doctori applicatis.* Opus, inquit, Parra recondita eruditione ditissimum.

2. *Opusculum in laudem S. Dominici in Soriano.*

3. *Tractatus de electione canonica.*

F. JOHANNES DE LUCA.

F. Johannes de Luca Etruscus, a patria aut professione sic nuncupatus, missionarium apostolicum agebat apud nationes Septentrionales infideles circa MDCXL, quem Olearius in *Itinere* suo *Persico* lib.. pag... testatur sibi in via occurrisse, ac regis Poloni ad Sophum Persam legatum nuncupat. Scripsit * 1640.

Relazione de' Tartari Percopiti, e Nogai, di Circassi, Mingreliani, e Georgiani &c. Hanc *Gallice* reddidit Melchisedecus Thevenot & edidit inter similes Relationes Itinerum variorum T. I P. I a pag. 14 ad 23, Parisiis Thomæ Moette & societatis Typographicæ 1696 in fol. hoc titulo: *Relation des Tartares Precopites & Nogaies, des Circassiens, Mingreliens, & Georgiens par Jean de Luca religieux de l'ordre de S. Dominique*: Cui Polonum quemdam suas identidem notas addidisse asserit. Exemplum Italicum MS extat jam in Bibl. Reg. Paris. ab ipso Thevenotio donatum, & in catalogo Bibl. Thevenot. recensetur pag. 245 capsa 4, ubi tamen Jacobus dicitur, etsi in editis dicatur Johannes, ut in alterutro sit erratum.

F. JOHANNES DE MATA.

F. Johannes de Mata Hispanus, conventus S. Andreæ Methymnæ Campestris vulgo *Medina del Campo* in regno Legionensi alumnus, prædicatoris generalis titulo insignitus vir religiosissimus, ac Ecclesiastes ferventissimus, non parum claruit apud suos, apud quos & obiit circa annum MDCXL. Egregia ejus est memoria in comitiis ordinis generalissimis Romæ MDCXLIV. Quæ verò e pulpito sacro declamaverat, ut posteris prodessent, prælo ante obitum commisit, scilicet 1640.

1. *Parayso virginal de discursos predicables en las fiestas de la sempre virgen Maria madre de Dios y nuestra Señora, con doze platicas para los primeros Domingos del mes en su alabança*, Pompeiopoli, Caroli de Labayen & Joannis Veinca 1631 in 4. *Latinè* reddidit F. Onesimus de Kien Capucinus, Antverpiæ, Guillelmi Leestenii 1652 in 4: *Italice* Clemens a Barrera Franciscanus, Venetiis 1638 in 4.

2. *Triunfos del sol de Justicia, Pasquas y solennidades*, Granatæ, Martini Zabrano 1634 in 4. *Latine* reddidit idem Onesimus, Ibidem in 4.

3. *Santoral de los dos santissimos patriarchas, y hermanos nuestros padres santo Domingo, y san Francisco, y de los santos de entrambas sagradas religiones*, Barcinone, Petri la Cavalleria 1637 in 4 pp. 404: & Compluti, Manuelis Lopez 1637 in 4: Antea Granatæ, Blasii Martinez 1635 in 4.

SÆC. XVII. 4. *Adviento y Dominicas hasta la Quaresma*, Compluti, Ant. Vasquez & Man. Lopez 1638 in 4 pp. 550. Opus auctor absolvit 22 junii 1637.

5. *Quaresma en Discursos predicables por los Domingos mercoles y viernes*, Ibidem 1639 in 4 pp. 628. Opus absolutum 22 julii 1638.

Horum operum tomos duos ferunt in Polonia editos Lublini 1650 in 4.

6. *Santas almas del purgatorio, exercicios y devocion por ellas*, Pinciæ, Joan. de Rueda 1634 in 8.

F. LEONARDUS FOSSÆUS.

1640. F. LEONARDUS FOSSÆUS Germanus Graniaquensis patria & professione, medio circiter seculo XVII apud suos clarus scripsit

De Rosario Friburgi Brisgoiæ 1640 in 4. Extabat opus Insulis apud nostros anno 1671.

F. MATTHIAS MEYERS.

* 1640. F. MATTHIAS MEYERS Belga conventus Trajectensis ad Mosam alumnus, & ejusdem anno MDCV prior obiit senex grandævus circa MDCXL. Scripsit ac edidit teste Ghilberto de la Haye pluries laudato

De nominibus Dei in 8.

F. PETRUS ELISIUS.

* 1640. F. PETRUS ELISIUS Neapolitanus, conventus *della Sanita* professus, sacræ theologiæ magister magni nominis, & collegio doctorum aggregatus, florebat anno MDCXL teste Toppio *Bibl. Napol*, ubi ita eum laudat, ut nulla ejus opera recenseat, ea forte expectans a suis symmystis addenda, quod & in votis nobis est.

F. VINCENTIUS BENET.

1640. F. VINCENTIUS BENET Catalanus, conventus Jugi Cerretanorum vernacule *Puycerda* alumnus, seculo XVII virum se insigni prædicum sanctitate præstitit, cujus in actis cap. gen. Valentiæ anno MDCXLVII fit mentio his verbis : » Admirandi P. F. Antonii Vincentii Domenech, qui eum » in vita spirituali instruxit, perpetuus fuit imitator. » Humilitate, pietate, carnis maceratione, & amore Dei & proximi insignis, afflictis consolandis, » reficiendis pauperibus, visitandis infirmis intentissimus, otio perpetuum bellum indixit «

Multa scripsit pietate plena, quæ in suo conventu asservantur: » & in ultima senectute «

Opusculum quoddam piissimum pro hora mortis.

» Quod audiens cùm sibi legi petiisset, feliciter » obdormivit in Domino. Ad ejus funus ingens po» puli multitudo accessit.

Majorem ut optamus hîc addent symmystæ sui horum scriptorum notitiam.

F. ALEXANDER DE LE CAMBRE ESPINOI.

* 1641. F. ALEXANDER DE LE CAMBRE ESPINOI, vulgo *Carvin Espinoi* inter Atrebates & Insulas municipio ortus, Insulis professus anno MDCXVI die XIII julii, & ibidem denatus anno MDCXLI die IX novembris teste Ghilberto de la Haye scripsit ac edidit

L'amoureux de la sacrée Vierge Marie, Tornaci, Adriani Quinque 1634 in 12.

Imperfecta verò reliquit sequentia apud suos Insulenses servata MS :

De la beauté de la Vierge, ad caput operis 43.
Du nom de Jesus, ad caput 20.

F. HIERONYMUS FABRI.

F. HIERONYMUS FABRI Flander, Gandavi ortus, ibidemque ordinem amplexus ineunte seculo XVII, sacras apud suos literas profitebatur anno MDCXXII, quo in comitiis ordinis Mediolani habitis gradum baccalaureatus consecutus est, exinde etiam laurea tandem ornatus. Vir fuit non solum doctrina præstans, sed & eximiis ad regimen dotibus a natura comparatus, quem sui propterea Inferioris Germaniæ priorem provincialem elegerunt in comitiis apud Insulas anno MDCXXXIX sabbato ante Dominicam *Deus qui errantibus* XIV maii coactis : eo verò munere dum sedulus & cum omnium approbatione fungitur, vocatus a Domino diem obit suum XI febr. MDCXLI. Libellum scripsit * 1641.

De fundatione magni Begginagii Gandavensis. MS servatur Gandavi apud suos.

Scilicet hoc Begghinagium a prima erectione Flandriæ comites nostrorum curæ ac administrationi commiserant assentiente episcopo Tornacensi totius Flandriæ tum unico præsule : quam principum institutionem, dum immutare aggreditur Antonius Triest episcopus Gandavensis, ita fortiter ac religiose obstitit Hieronymus noster, tum piarum illarum fœminarum confessarius, ut viri sapientiam miratus antistes feratur dixisse, Quales homines sunt isti Prædicatores ? si videas, asperneris, adeo latere affectant : si impugnes, amplectaris, adeo omni eruditione tum se refertos probant. Hæc fuit occasio scribendi libelli. Sic Ghilbertus de la Haye in sua Bibl. Belgo-Dominic.

F. HORATIUS SPACCA.

F. HORATIUS SPACCA Siculus origine, Apulus & in provincia S. Thomæ ordinem professus, ex qua tamen ad congregationem *della Sanità* dictam, & ad conventum ejusdem S. Spiritus ad Palatium Neapolitanum suam transferri filiationem obtinuit, vir fuit disciplinæ regularis tenacissimus, rerumque cœlestium ac divinarum studiis addictissimus. Theologiam in dicto S. Spiritus conventu pluribus annis legit, & in conventu S. Mariæ *della Sanità* ejusdem urbis obiit anno MDCXLI cum fama sanctitatis. Ejus celebris est mentio in Actis cap. generaliss. Rom. MDCXLIV, & apud Vallium nostrum *Huomini Illustr. di Napol.* pag. 323, ubi secreto gentilitio agnomine, *a Neapoli* nuncupatur ob diuturniorem forte in ea civitate commorationem. Laudatur & a Toppio *Bibl. Napol.* ut a quo hæc ascetica typis prodierint : * 1641.

1. *Medicina spirituale. Libretto nel quale si contengono varii remedii purgativi e preservativi per l'infirmità spirituale dell'anima, con belle invenzioni, che accendono le anime al divino amore. Dedicato alle moniche di Trani.* Opella versibus Italicis scripta.

2. *Una via breve e facile per giungere alla perfezzione della oratione mentale. Operetta dedicata a Donna Hippolita Caracciola marchesa di S. Marco.*

F. JOHANNES BAPTISTA FINI.

F. JOHANNES BAPTISTA FINI Insuber, laude Pompeia ortus in ducatu Mediolanensi, ibidemque ad ordinem ascitus, inter primos ætatis suæ theologos, & per Italiam divini verbi præcones habitus est, qui cùm juris pontificii non mediocriter etiam esset peritus, Mediolanensis sacræ * 1641.

fidei inquisitor datus est & institutus. Ejus meminit Rovetta ad 1641 quem hîc excipio, & a quo hæc dicuntur relicta ingenii sui monimenta, an vero typis excusa vel MS solum & ubi serventur, pro more silet:

1. *Sermones super regulas juris canonici in cathedrali ecclesia Laudensi horis vespertinis dicti.*

2. *Opuscula alia plura sacris oratoribus utilia.*

F. LATINUS PAGANUS URSINIUS.

† 1641. F. Latinus Paganus Ursinius Romanus, Johannis Baptistæ Pagani & Septimiæ Ursiniæ conjugum filius, natus anno MDCX ordini nomen dedit in Urbe ad S. Mariæ super Minervam anno MDCXXVI, sicque philosophicis ac theologicis incubuit, musis interea politioribusque litteris non neglectis, ut præclara omnia ex ejus ingenio museoque sperarentur. Verum vix philosophici cursus publice legendi finem fecerat, cùm & vivendi finem morte immatura invenit anno Christi MDCXLI ætatis XXXI. Laudant Allatius in Apibus Urbanis, Prosper Mandosius Bibl. Rom. cent. VII n. XX. Extat ejus

Panegyris sive laudatio S. Thomæ Aquinatis ad S. R. E. cardinales in templo S. Mariæ ad Minervam habita anno MDCXXXIII *die* VII *martii*, Romæ, Ludovici Grignani 1633 in 4 pp. 7. Hanc Hieronymo cardinali Casanata auctor nuncupavit. Extat Parisiis in Regia H 1722, in Mazarin. bis, & apud nostros ad S. Honorati.

F. MATTHÆUS ANNA.

† 1641. F. Mattaæus Anna Siculus Cephaludensis conventus alumnus circa medium seculum XVII clarus Sicelides musas sed sacras coluit, quarum excitatus spiritu scripsit & edidit in lucem

1. *L'Oreto festante nell' elezzione del M. R. P. F. Gio. Vincenzo Candia al provincialato di Sicilia dell' ordine de' Predicatori Panegirico*, Panormi, Decii Cyrilli 1624 in 12.

2. *Il Contrapunto sacro alla lira profetica sopra il salmo* CXVIII Beati immaculati, Panormi, Decii Cyrilli 1641 in 12. Paraphrasis est metrica, quam vicario ordinis generali & commissario F. Vincentio Bartoli curante S. R. E. cardinali Antonio Barberino ordinis protectore a magistro ordinis Nicolao *Ridolfi* in Sicilia delegato nuncupavit e Cephalude 12 nov. 1640.

3. *Il Tomaso d'Aquino trionfante : Tragedia*, Ibid. 1641 in 12. Drama est eidem F. Vincentio *Bartoli* tum Siciliæ provinciali dicatum.

4. *La santa Margarita : Tragedia.*

5. *La santa Agnesa : Tragedia*, MS.

6. *Il santo Andrea : Tragedia*, MS.

Hujus meminit Antoninus *Mongitore* Bibl. Sic. additque Octavio Brancifortio episcopo Cephalæditano acceptissimum fuisse, & ab eo synodalem examinatorem electum & institutum fuisse.

F. PETRUS PUERORUM.

1641. F. Petrus Puerorum Brabantus Lovanii ad ordinem ascitus, vir apostolicus, concionibus habendis, audiendisque confessionibus assiduus, Insulis Flandrorum, ubi confessarium linguæ Belgicæ agebat, diem obiit anno MDCXLI die XIV januarii ætatis circiter quinquagesimo. Scripserat antea & prælo ediderat libellum hoc titulo :

Antidotum, seu Medicina spiritualis contra pestem subitaneam, & improvisam mortem, Lovanii, Philippi Domalii, ac iterum 1625 in 8.

Sic refert Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. MS. SEC. XVII.

F. REGINALDUS CECCHINI.

† 1641. F. Reginaldus Cecchini Romana stirpe nobili Cecchinia satus, conventus verò Fesulani ad Florentiam insignis alumnus, theologus & divini verbi præco sua ætate nominatus, musis adhæc amœnioribus excultus egregie, ideoque ab episcopo Fesulano Laurentio *Robbia* delectus, qui rhetoricam adolescentibus in seminario suo receptis profiteretur, ad majora exinde institutoque suo proximiora progressus est, sanctimonialium nostrarum S. Magdalenæ de Urbe vicarius institutus & a confessionibus. Ejus mentio habetur in actis cap. gen. Rom. MDCXXIX, in quibus acceptatur prædicator generalis pro conventu Pratensi. Vigebat adhuc anno MDCXLI : quoad deinceps vixerit, mihi incompertum. Ab eo prodierunt

1. *Vita ven. patris F. Sanctes Tosinii Ord. Præd. conventus Fesulani alumni, patria Florentini, viri sanctitate & miraculis in vita & morte conspicui*, Florentiæ, Amatoris Massæ & Laurentii de Landis 1641 in 4 : stylo parænetico potius quam historico scriptum opus. Non omittendum hujus B. M. viri tum magistri novitiorum manibus Cecchinium ad religionem informatum circa annum MDXC.

2. *Orationes tres Latinæ*. I. *De laudibus religionis præsertim ordinis Prædic. pro cap. provinc.* Altera : *Sermo in Cœna Domini*. Tertia *in laudem divinæ & humanæ philosophiæ*. Operi superiori subjiciuntur. In universum pp. 40. Extant hæc omnia Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

Familiæ Cecchiniæ parmam gentilitiam describit Silvester a Petrasancta p. 496, scilicet *Aream fasciis quatuor rubeis alternatim & argenteis distinctam, quarum qualibet rubea liliis argenteis ternis, argentea rosis rubeis itidem ternis* sunt ornatæ.

F. ANGELUS AMATI.

1642. F. Angelus Amati Italus, patria Cornaltensis in ducatu Urbini anno MDCXLII florebat, doctrina insignis variis in ordine muneribus cum laude perfunctus, ab episcopis sæpius theologus in familiam allectus. Sic gentilis ejus & symmysta Vincentius Cimarelli *Historia dello stato d'Urbino* lib. 3 p. 183, ubi & addit Angelum scripsisse librum ac edidisse hoc titulo :

Arcani della dominatione a monarchi e principi come a sudditi di vera soggezzione ed ubbidienza.

F. ANTONIUS DE LA ROCHA.

1642. F. Antonius de la Rocha Americanus, e portu *del Callao* uno vel altero a civitate Regum vulgo Lima distante ortus, ordinis institutum in conventu Limensi SS. Rosarii suscepit adolescens, atque professus est : ibique liberalibus optime instructus artibus theologicisque disciplinis, vitam ad Dei cultum & gloriam apud ethnicos & infideles sedulo promovendam omnem impendendam esse putavit atque decrevit, Panamæque regni populos *Dorasas* dictos sibi præsertim erudiendos elegit. Verùm a superioribus S. Laurentii Doctrinam, ut vocant, administrare jussus est, & F. Adriani *de Uffelde* a S. Thoma nuncupati, de quo postea ad 1647, in Guyamiensi provincia fidei parentis & operarii strenuissimi, qui inde Limam ad tempus urgentissima de causa profectus fuerat, supplere vices. Paruit Antonius jubenti, quamvis ab ea Doctrinarii professione animus refugeret, in eo-

SÆC. XVII. quo onere totos sex integros impiger & fidelis operarius hæsit menses. Quo tandem liberatus, factaque tum sibi demum ad Indorum intentam sibi diu conversionem proficiscendi facultate, totum se ad regni Panamensis provinciarum Dorasum, Zuriumque incolas ac infideles Indos fidei lumine donandos convertit. Quo in opere quam fortiter, quam feliciter desudarit, quot animarum millia ad Christi lumen adduxerit, quanta vitæ laborumque discrimina adierit, etsi quædam scripto reliquerit ut mox dicemus, Deus solus novit, indigenæque experiuntur. Pluribus annis in ea missione peractis a Fratribus suis tandem revocatus, electusque prior conventus Trugillensis Peruanæ provinciæ, dum vigilantissimi pastoris amantissimique parentis onus implet, ex hac luce subtrahitur die xxv octob. anni MDCXLII. De quo legendus F. Johannes Melendez *Histor. prov. Per.* T. III lib. 3 cap. 2, ubi quamplura habet de viri hujus apostolici gestis notatu dignissima, quem & testatur scripsisse

Relacion de la admirable convercion, y reduccion de los Yndios de la provincia de san Salvador de Austria de los Dorases y Zuries del Reyno de Panama de Tierra firme, començando por las costumbres y usos de aquellas gentes. Hanc integram edidit Jo. Melendez citatus T. III, a pag. 355 ad 413.

F. ARCHANGELUS CARACCIA.

† 1642. F. ARCHANGELUS CARACCIA, (quem & Monim. MS conventus Boschensis anni MDCXLV mihi reposita de *Petra Sancta* agnominant) ex Ripalta seu *Rivalta* Montisferratensis ditionis ortus est, unusque fuit ex primis conventus S. Crucis de Boscho diœcesis Dertonensis alumnis nec infimus, vitæ scilicet integritate, doctrina, studioque regularis disciplinæ, quam ad decrepitam usque retinuit ætatem. Sacras interpretatus est litteras variis provinciæ suæ Lombardiæ locis & conventibus Boschi, Papiæ, Alexandriæ & Bononiæ studii præfectus ac regens, sacræ theologiæ magister. Conventus Ferrariensem & suum Boschensem rexit prior, & anno MDCXXIX comitiis ordinis generalibus Romæ provinciæ suæ Lombardiæ interfuit diffinitor. Pro canonizatione Pii papæ V procurator specialis institutus a magistro ordinis Seraphino Sicco, ad eam promovendam qua verbo qua scripto plurimum desudavit, & ad eum perduxit statum, quo postmodum sub Clemente X reperta resumptaque atque conclusa anno MDCLXXII: multum enim Archangelo Romæ fuit auctoritatis in aula Romana, & apud omnes ob vitæ sanctimoniam non minori modestiæ conjunctam, ut sanctus pro sancto laborare videretur. Tandem gravis ætate, diutinisque probatus infirmitatibus, prope nonagenarius cursum hujusce mortalis vitæ consummavit feliciter & religiose suo in conventu Boschensi anno MDCXLII. De eo Rovetta noster ad annum 1624, Allatius in Apibus Urbanis & Monim. conv. Bosch. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Tractatus de quarta funeralium*, Alexandriæ 1596.

2. *Vita del glorioso san Baudolino protettore della città d'Alessandria ordinata e disposta dal R. P. F. Archangelo Caraccia di Rivalta lettore di teologia dell' ordine de' Predicatori*, Alexandriæ, Herculis Quinciani 1600 in 8 pp. 142. Huic adjunxit *la Vita di san Valerio vescovo*. Extat Parif. in Reg. K 1495.

3. *De miraculis a Deo patratis ad B. M. Virginis invocationem, & ejus sacram imaginem in æde Prædicatorum Mantuæ S. Vincentii servatam & cultui expositam*, Brixiæ, Persegni 1602.

4. *Vita Pii V Pont. Max.* Papiæ, Jac. Ardizzoni 1615 in 8.

5. *Brevis enarratio gestorum SS. Pont. Pii V ex processibus & probatis auctoribus digesta*, Romæ, Guill. Facciotti 1619 in 8. Hanc magistro ordinis recens electo F. Nicolao *Ridolphi* & capituli generalis Patribus nuncupavit eo anno Romæ coactis. Extat utraque Parisiis in Regia H 2219, & apud nostros ad S. Honorati. Renatus vero *Gautier* Regi a consiliis *Gallice* redditam edidit, Parisiis, Caroli Chevalier 1635 in 12.

6. *De gestis Pii V* prægrande opus aggressus erat, quod an compleverit & ediderit, nemo docet.

7. *Istruzzione per dir' il SS. Rosario con privilegii ed' indulgenze*, Ferrariæ, Vittorio Baldini 1611 in 8. Editum antea opusculum & 1 Alexandriæ 1598, & in aliis deinde Italiæ civitatibus pluries.

8. *Rosario della B. V.* Ed. aucta, Romæ, Guil. Franciotti 1623 & 1627 in 12. Utraque editio extabat Antwerpiæ apud nostros anno 1671.

F. COSMAS DE LERMA.

F. COSMAS DE LERMA natione Hispanus, ex illustri familia natus, patria Burgensis, ibidem ordini nomen dedit, magnaque religionis ac eruditionis opinione claruit. In Complutensem academicum ascriptus primum, tum Segoviæ artes legit, theologiamque Tavaræ Zamorensis diœcesis, Legioni, Burgis, Toleti, Complutique regens postea datus præsentati gradum in ea consecutus est academia, inter fidei censores & sanctæ inquisitionis consultores etiam admissus. Vir fuit disciplinæ regularis studiique ferventissimus æmulator, qui quantumvis ingenii mira polleret clareretque felicitate & perspicuitate, demisse admodum de se sentiebat, nullique etiam æqualium invidebat aut detrahebat, sed quas in eis ac quibusque aliis deprehendisset optimas animi ingeniique dotes, lætus extollebat: sic humilis ac obedientiæ filius, ut non modo prælato gauderet ultro parere jubenti, sed & ultra vires etiam suas aut indecora gradui suo quævis optaret imponi. Demum in seros annos adductus, orbatus oculorum lumine, jam cœlestia tranquillius intuebatur, interiori scilicet mentis acie perspicacissima. Dum sic Deo sibique vacaret, aliorum etiam quantum posset saluti non deerat; ubi enim ad peccatorum aut infirmorum opem aliquis quærebatur, obvium se & ultroneum semper præstabat: contigitque ut a clerico pestilenti febre decumbente vocatus ad ejus exomologesim audiendam, ejus venenato halitu correptus & intoxicatus ab eo domum redierit, quo & ipse mox tabefactus, pientissimam exhalavit animam in conventu suo Burgensi anno MDCXLII mense novembri. Hæc vero ab eo prodierunt: 1642.

1. *Compendium summularum sap. M. F. Dominici de Soto*, Burgis 1641 in 4: Iterum ibidem, Petri Gomez de Valdiviesso 1649 in 8 pp. 313.

2. *Commentaria in Aristotelis logicam ex doctrina S. M. F. Dominici de Soto*, Burgis, Petri Gomez de Valdiviesso 1642 in 4 pp. 588.

3. *Commentaria in VIII libros Physicorum Aristotelis ex doctrina &c.* ut supra, ibidem 1643 in 4: Iterumque, Michaelis de Azpilcueta 1655 in 4 pp. 374.

4. Sub ejus nomine *Commentaria in libros de generatione & corruptione & de anima*, ceu fœtus illius genuini & posthumi; quæ non ejus, sed Hyacinthi de Parra S. T. M. erant, ut ipse me monuit. Hæc scilicet Romam iste ad magistrum ordinis F. Jo. Bapt. de Marinis probanda miserat, quæ postmodum in manus alienas adducta, rescissis recentiorum auctorum, qui post Lermæ scripserant obi-

tum, citationibus, ne plagii redarguerentur, Cosmæ cursum ita supplentes implere voluerunt, quæ proinde *Parra* parenti suo restituenda sunt.

Inedita & MS relicta: *Commentaria in tertiam partem S. Thomæ.*

Item *Conferentiæ communes*, sed hæ a F. de Monte lectore Salmanticensi pluribus interpolatæ & auctæ typis commissæ fuere: ut me Jacobum *Quetif* docuit suis litteris amicus noster singularis vir eruditus citatus Hyacinthus de Parra, cui hæc debeo.

F. DECIUS JUSTINIANI.

† 1642. F. Decius Justiniani in baptismo *Joannes Baptista* dictus, e patricia Januæ Justinianorum Chii Condominorum oriundus familia, sed Messanæ in Sicilia natus, anno MDLXXX prima die januarii, filius Accelini & Hieronymæ Justinianorum, ordinem ingressus die XI aug. MDXCV in conventu Messanensi provinciæ Siciliæ, votisque ibidem anno sequenti nuncupatis, ita pietati litterisque sacris & disciplinis applicuit animum, ut in capitulo generali Vallisoleti MDCV, in quo dicitur Decius de Genua, ad baccalaureatum, & in Parisiensi MDCXI ad magisterii lauream promoveri meruerit. Huic postremo nomine Provinciæ suæ adfuisse addit Abbas Michael Justinianus *Script. Ligur.* quod forte fuerit aliis de causis, at neque diffinitoris neque socii, neque de conclusionibus respondentis partes sustinuit, ut ex Actis facile comprobari potest. Non multùm vero postea Benedicto Justiniani ejus Fratre e congregatione Clericorum Minorum Aleriensi episcopo in Cyrno Insula a Paulo V designato, sed ob ejus societatis votum de non ineundis dignitatibus ecclesiasticis detrectante, Decius noster nec id suspicatus, ab eodem pontifice agente Dominico S. R. E. cardinali Rivarola, fratri suffectus est, & ejusdem cardinalis victus litteris ad eum Roma die prima dec. MDCXI datis, quas legere est apud abbatem Michaelem citatum, humeros oneri subjecit XVII februarii MDCXII: Ea ecclesia annos prope triginta & unum summa prudentia & vigilantia administrata ad annum scilicet MDCXLII, ibidem in Campo Lauro die XXI novemb. maximo gregis sui mærore & luctu vivere desiit, sepultusque fuit in ecclesia parochiali S. Mariæ & S. Erasmi in vicem cathedralis substituta in Sacello S. Michaelis ab ipsomet erecto & dotato. De eo Præsule legendi Ughellus *Ital. Sacr.* T. III pag. 607, & *in Add.* pag. 1260, & *T. V* pag. 1635, Fontana in *Th. Dominic.* Michael Pius *De vir. ill.* P. II lib. 4, Jo. Mich. Cavallerius in lib. *Galleria de' Pontefici* T I pag. 591, Oldoinus in *Athen. Ligust.* & novissimus Antoninus Mongitore in *Bibl. Sic.* Qui omnes hunc virum summis laudibus exornant. Ejus extant

1. *Compendium, seu Relatio brevis vitæ servi Dei Alexandri Saulii episcopi Aleriensis, deinde Papiensis a Jo. Aug. Gallicio Clerico regulari Barnabitarum Præposito Generali ejusdem Alexandri Saulii quam scripsit vitæ inserta pag. 269*, Romæ, Jacobi Feus 1661 in 4.

2. *Constitutiones synodales*, quæ MSS asservantur in Episcopali Cancellaria.

3. *Prediche diverse*, quas dictus Michael Abbas Justiniani ejus consanguineus sibi servabat.

F. FRANCISCUS CAPRONIUS.

† 1642. F. Franciscus Capronius Flander, Gandavi primam lucem vidit anno MDLXXXVI. Ætatis duodecimo ibidem ordini nomen dedit, & professus est decimo sexto expleto XV julii MDCII. Philosophiam Lovanii, theologiam Salmanticæ audiit, utramque in Belgium redux apud suos docuit, sed & in academia Lovaniensi promotus, regentis primarii munus & onus tertium sustinuit, sacrasque eo in studio litteras annis duodecim solidis interpretatus est cum fructu & plausu. Lauream obtinuit XXX januarii MDCXVIII, & anno MDCXXV in strictius ut vocant facultatis theologicæ consilium fuit admissus. Suis etiam aliquando præfuit prior Lovaniensibus, & in cap. gen. Tolosæ MDCXXVIII sedit Inferioris Germaniæ diffinitor: demum acerbissimis calculi doloribus afflictus, totoque triennio lectulo affixus, non sine assiduis probatæ vereque Christianæ patientiæ exemplis e vivis excessit VII martii MDCXLII. Vir fuit omnium virtutum bonarumque litterarum studiis deditus, linguarum Græcæ & Ebraicæ peritus in paucis. Ejus cum laude meminerunt Valerius Andreas *Fast. Acad. Lovan.* pag. 140, Swertius *Athen. Belg.* Guillelmus Seguier *Laur. Belg.* pag. 98, Sanderus *Gandav. erud. Clar.* lib. I pag. 40, Ghilbertus de la Haie *Bib. Belgo-Dom.* quos hîc excipimus. Ejus edita tantum habentur SÆC. XVII.

Laudatio funebris in laudem Isabellæ Claræ Eugeniæ Hispaniarum infantis Belgarum principis in D. Petri ecclesia collegiali Lovanii ab eo dicta, dum universitas solemniter illi parentaret, Lovanii, Philippi Dormalii 1634 in 4.

Commentaria in universam S. Thomæ Summam excepto de Trinitate tractatu prælo parata habebat, quæ & F. Hieronymo Fabri S. T. M. ac Belgii priori provinciali ipsum Lovanii anno MDCXL lecto decumbentem invisenti ostendit, sed a morte auctoris a privatis usurpata. Horum tamen adhuc apud suos servantur MS: *Tractatus de voluntario & involuntario.*

Item *Tractatus de conscientia.*

Item *Tractatus de Ecclesia* in fol. unciam spissus. Opus inquiunt varia eruditione refertum.

Quæstiones disputatæ cum aliquot orationibus sacris. Meminit Swertius, sed omni diligentia quæsitas non invenit dictus F. Ghilbertus. Sanderus tamen asserit editas Antverpiæ typis Guillelmi a Tongris.

Carmina varia in amicorum gratiam magna ingenii acrimonia stylique elegantia conscripta. Quæ prælo edita testatur Sanderus, qui & ea videtur legisse impressa, etsi locum non indicet nec typothetam: sed fuerint forsan folia, ut dicunt, volantia.

F. FRANCISCUS FIGUEROA DE GUANCABELICA.

F. Franciscus Figueroa de Guancabelica Hispanus, Peruanus provinciæque Peruanæ alumnus, ejusdemque Diffinitor, inter egregios Limanæ civitatis & conventus viros & filios, qui strenuam pro fide navarunt operam, recensetur a nostro Antonio Gonçalez de Acuña in suo *Informe* fol. 92 b, quo teste sancti officii fuit ille Tribunalis Limani Qualificator seu Commissarius. Laudatur & ab Antonio in *Bibl. Hisp.* diciturque sacræ theologiæ magister. Scripsit ac edidit † 1642.

Tratado breve del dulcissimo nombre de Maria repartido en cinquenta discursos, Limæ 1642 in 4.

F. GREGORIUS DONATUS.

F. Gregorius Donatus Romanus, juvenis ordini nomen dedit in conventu S. Mariæ ad Minervam, in quo pietati & studio ita incubuit totus, ut inter æquales non parum excelluerit. Hinc studentium magister primum, deinde baccalaureus in Minervitano collegio, aliis subinde cum laude functus est in ordine scholæ regiminisque præ- 1642.

SEC. XVII. securis, vicarius Romanæ provinciæ suæ factus, ac inde provinciæ Regni prior provincialis: quo titulo & nomine Romæ comitiis ordinis generalibus anno MDCXXIX adfuit & sedit: at mox his peractis sponte dimissis honoribus, & onere, abinde Romæ hæsit. Tum Urbano VIII volente præsulum examini Romano deputatus, tum & F. Vincentio Maculano ad purpuram anno MDCXLI decemb. XVII evecto, ejusdem loco suffectus est a summo pontifice, sacrique apostolici palatii magister institutus, quam ille gessit maxima laude dignitatem: non unde quaque plenis quinque mensibus, e vivis ablatus ibidem in palatio apostolico ætatis LXIII maii XVI anno MDCXLII, ac religiose tumulatus apud suos ad Minervam. Cui germanus ejus frater D. Patritius Donatus episcopus Minorensis sequens apponi curavit cœnotaphium:

Gregorio Donato Rom. sacri Apostolici palatii magistro ord. Prædicat. Hunc vectigales mortalium oculi. Gregorium e cœlo Donatum cœlo redditum lugete. Acerbus ævo, maturus ingenio, collactaneam habuit sapientiam. Naturam ingenio, ingenium virtute vicit. Nondum adultus jam magister, plus docuit, quam didicit, præceptis, exemplo. Utrique par fortunæ, utramque provocavit, vicit. Dignitatum gradus omnes meritus ascendit, nullius candidatus. Rexit alios ut seipsum, seipsum ut alios, oculata mente cæca manu. Talem virum magistrum orbis nominavit Urbanus VIII pont. Max. Hinc merita metire. Vixit annos LXIII. *Obiit An.* M. DC. XXXXII. *mense Maio die* XXI, *hora* XXII. *Patritius Donatus episcopus Minoren. Frater Fratri monimentum hoc P.*

Ejus meminit Fontana in *Theatro*, & in *Hist. Prov. Rom.* qui Gregorium sibi cognitum ait aspectu decorum, eloquio gravem atque jucundum, conversationeque fuisse suavissimum: meminit ex eodem Prosper Mandosius *Bib. Rom.* cent. 3 n. 20. Ab eo prodierunt

1. *Orationes plures in laudem D. Thomæ Aquinatis coram purpurato S. R. E. cardinalium collegio in ecclesia S. Mariæ ad Minervam martii* VII *dictæ.*

2. *S. Thomæ de Aquino Summa theologica ab ipso a mendis expurgata & 12 tomis in 12 luci data*, Romæ, 1618. Tum Colon. Agrip. Van Egmond 1640 in 4. Tomis V. Editio elegans & purior.

F. IGNATIUS GALVAÕ.

† 1642. F. IGNATIUS GALVAÕ vel *Galvam* Lusitanus, Eborensis patria & professione, vir apud suos primi nominis, ad præsentati gradum promotus in actis cap. gener. Bononiæ MDCXV, & Olissipone MDCXVIII laurea insignitus, anno MDCXXV conventum suum Eborensem studiumque simul moderabatur, unà prior & regens præfectus, anno vero MDCXXVIII rector erat collegii S. Thomæ Conimbricensis: ascitus est & sancti officii consultor & librorum censor in sacro tribunali Olissiponensi, ubi agebat anno MDCXXXV. Ab eo scripta prodierunt in lucem sequentia:

Discursus varii in commendationem sapientiæ D. Thomæ Aquinatis Angelici Ecclesiæ Doctoris collecti, T. I Eboræ 1625 in fol.

Discursus varii concionatoribus & sanctarum scripturarum interpretibus utilissimi, in commendationem sapientiæ D. Thomæ D. A. volumen alterum continens moralem & litteralem expositionem missæ & officii quod in die illius festo in Ecclesia canitur, Olissipone, In conventu S. Dominici opera Laurentii Craesbeck typog. reg. 1635 in fol. pp. 944.

Hic tomus extat Parisiis in Mazarin.

Ejus meminit Antonius in *Bib. Hisp.* dicens in vivis etiamnum fuisse anno 1642, & Joannes Suarez de Britto in *Theatrò Lusit. Liter.* MS, qui addit præter tomos illos duos edidisse

Sermònes Latino idiomate.

F. JOHANNES BAPTISTA CORRAZANO.

F. JOHANNES BAPTISTA CORRAZANO Ligur, Etruscus, ordinis Prædicatorum hujus seculi XVII ornamentum, in theologicis studiis versatus, jurisconsultus primæ notæ, Romæ ad annum MDCXL clarebat; sic totidem verbis Oldoinus in Athenæo Ligustico, citans Sopranum, & abbatem Michaelem Justiniani. At cum iste nostris non accenseat, fides sit penes Oldoinum, quod nostri Romani discutiant accuratius. Hæc ejus scripta: * 1642.

1. *Tractatus de augmento monetæ, quo legum sanctionibus, curiarum judiciis, gentium moribus, nec non firmitate rationum, communi doctorum omnium tum juristarum tum theologorum consensu, in qualibet monetarum variatione, variisque contrahendi formis, regula solutionum præscribuntur. Auctore Jo. Bap. Corrazario &c.* Romæ, R. Cameræ A. 1641 in 4.

2. *Concordia generalis doctorum ad regulas solutionum pro qualibet variatione monetarum, variisque contrahendi formis in tractatu de augmentatione monetæ præscripta*, Romæ, Ludovici Grignani 1642 in 4.

F. JOHANNES DE TORREBLANCA.

F. JOHANNES DE TORREBLANCA Hispanus, patriaque & nativitate Lucroniensis, *Logroño* vulgo dicunt, Pinciæ apud S. Paulum ordini nomen dedit, celebrisque evasit ecclesiastes, præsentati & sui conventus prædicatoris generalis titulis insignitus. Scripsit ac in lucem edidit 1642.

1. *Exercicios del santo Rosario de nuestra Señora, y modo de rezarlo, con meditaciones de sus misterios*, Pinciæ, Jo. Bap. Varesii 1630 in 4 pp. 350.

2. *Sermones de Quaresma que contiene tres sermones y dias de cada semana*, Pinciæ, In conventu nostro S. Pauli 1638 in 4, Tomis duobus.

Obiit plenus dierum in senectute bona, & odore boni exempli, disciplinæ regularis apprime tenax, & licèt graviori infirmitate pressus, noctu diuque choro assiduus ad mortem usque, quam lætus aspexit circa MDCXLII. Sic ad Jacobum Quetif Hyacinthus de Parra pluries laudatus scribebat.

F. JOSEPHUS GELASIUS.

F. JOSEPHUS GELASIUS Romanus vir pius & eruditus circa medium seculum XVII florebat in provincia Romana, ac teste Mandosio *Bibl. Rom.* cent. III n. XIII Maraccium citante scripsit ac in lucem edidit * 1642.

Delli miracoli della B. Vergine della Quercia di Viterbio, 1642.

F. JOSEPHUS LAMBERTI.

F. JOSEPHUS LAMBERTI Siculus Panormitanus Venetiis in cœnobio S. Dominici agebat anno MDCXLII mense februario, tumque quam ad universum ordinem Nicolaus Rodulfius magister generalis Latine scripserat epistolam lingua Italica vulgari reddidit, & ipsi Rodulfio inscripsit hoc titulo: * 1642.

Racconto dell' inaudito e pietoso martirio di settanta nove e più invitti martiri del sacro ordine de' Predicatori, e di molti altri martirizzati nel Giappone

Giappone per la fede di nostro Signor Giesu Christo, mandato per una lettera elegantissima stampata in Roma in Latino idioma dal reverendissimo maestro F. Nicolo Ridolfi a tutti i padri e frati della sua religione, e nella lingua Italiana tradotta dal P. F. Iosefo Lamberti &c. Venetiis, Thadæi Paroni 1642 in 4 pp. 24. Extat hæc versio Parisiis in Regia.

F. JULIANUS DE FIORE.

1642. F. JULIANUS DE FIORE Neapolitanus congregationis *della sanità* alumnus, vir pietate & eruditione clarus, in comitiis ordinis anno MDCXV Bononiæ habitis sacræ theologiæ magister promotus, conventus Neapolitanos S. Mariæ *della Sanità* & Sancti Spiritus rexit prior electus & constitutus, ac demum obiit anno MDCXLII suavissima relicta suarum virtutum memoria. Scripsit

La vita della venerabile Suor Paola di san Tommaso del Terzo ordine di san Domenico. Quam MS in Bibl. S. Mariæ *della Sanità* servari testatur Vallius p. 315. Ejusdem meminit Toppius Bibl. Neapol.

F. JUSTINUS MIECKOVIENSIS.

1642. F. JUSTINUS MIECKOVIENSIS sic ab origine Miechovia civitate Poloniæ vernacule *Mieckow* quinto a Cracovia regni totius principe & metropoli distante lapide nuncupatus, natus anno MDXCIV, adolescens tredecim annorum nomen dedit ordini in patria circa MDCVII. Cùm verò præclaræ indolis esset & ingenii multa facilitate, morumque facilitate polleret, post annos quosdam in provinciæ suæ studiis exactos, Bononiam majoris profectus causa missus est a superioribus anno MDCXVI, ubi ad MDCXXII litteris sacris egregiam navavit operam. Tum verò in Poloniam reversus, quæ didicerat suis & ipse tradere jussus est, fuitque ad baccalaureatum promotus in comitiis ordinis anno MDCXXVIII Tolosæ coactis: sed & deinceps variis in sua provincia functus est muneribus & dignitatibus, nam anno MDCXXXIV priorem agebat Gedani, exinde laurea magisterii decoratus, primarius regens institutus est in generali studio Cracoviensi circa MDCXXXVII. Ut vero Ecclesiastes erat facundus & fervidus, verbo Dei prædicando per insignes regni Polonici civitates potissimum incubuit, ex quo non pœnitendum animarum fructum reportavit. Quando vero vel ubi vivere desierit, docebunt forsan aliquando gentiles & symmystæ. Vir pietate non vulgari præditus, & cultui Beatæ Virginis in primis addictus, scripsit ac in lucem edidit hoc titulo:

Discursus prædicabiles super litanias Lauretanas BB. Virginis Mariæ in duos tomos distributi, in quibus omne id quod vel ad cultum B. Virginis vel ad hominis christiani animum præclaris doctrinis exornandum, vel ad hæreses Mariomachorum confutandas pertinet, dilucide tractatur. Ad commodum & utilitatem concionatorum, præsertim eorum qui ex speciali devotione erga B. Virginem in singulis concionibus aliquid de ea prædicare voluerint, Lutetiæ Parisiorum, Sebastiani Cramoisy 1642 in fol. T. I pagg. 436: T. II pp. 672.

F. MICHAEL ZANARDI.

1642. F. MICHAEL ZANARDI Italus Bergomas, Urgnano ortus, anno MDLXX julii XVIII lucem vidit primùm, & *Pauli* nomen in baptismo accepit, habitum verò ordinis in conventu Gratiarum Mediolanensi assumens, *Michael* dictus est. Bononiæ studiorum curriculo per decem annos exacto, lector philosophiæ evasit, quam & in pluribus suæ provinciæ Lombardiæ locis professus est, tum postea theologiæ lector institutus, eam etiam multis annis docuit. In epistola ad Augustinum cardinalem Galaminum nuncupatoria, quam suo in libros de anima commentario præfixit, a viginti annis & amplius continuato cursu utrique muneri Bassellæ, Mediolani, Veronæ, Cremonæ, Venetiis, incubuisse se testatur XVI octob. MDCXVI. Quietem equidem tunc se appetere addit, sed non aliam ipsemet quam operibus novis scribendis ac edendis operam dando sibi permisit. Litteris unice addictus, regimen omne semper refugit. Magisterii lauream tandem accepisse refert Calvus, quam sane egregii quibus rem litterariam auxit fœtus promerebantur. Obiit Mediolani in suo conventu Gratiarum anno salutis MDCXLII, ætatis LXXI, professionis circiter LVI. Ejus præter nostros Pium, Fernandez, & Rovetta meminit Calvus citatus in sua *Scena Letteraria de gli scrittori Bergamaschi*, ubi eum eximiis laudibus effert. Scripsit plura ac edidit

1. *Commentaria in XII libros Metaphysicæ*, Venetiis, Ambrosii Dei 1615 in 4. Extant Parisiis in Regia R 869.

2. *In omnes Aristotelis libros de logica*, Ibidem 1616 in 4.

3. *In octo libros de Physico auditu*, Ibidem 1617 in 4. Extat in Bibl. Reg. Par. R 870, 4.

4. *In tres libros de anima*, Ibidem, eodem anno in 4.

5. *Disputationes de triplici universo cœlesti elementari & mixto, parvo scil. Homine*, Ibidem 1619 in 4.

Superiora omnia prodierunt, Coloniæ Agrip. Ant. Boetzeri 1622 in 4.

6. *Commentaria in universam primam partem S. Thomæ*, Venetiis, Typis Salicatis 1620 in fol. nempe *tractatus de Deo & attributis, de Trinitate & Angelis.*

7. Pars I *Directorii theologorum ac confessorum ad summam fere omnium casuum conscientiæ, in qua de Sacramentis agitur*, Cremonæ, Christoph. Draconii & Barucini Zannii 1612 in 8 pp. 938.

8. Pars II *Directorii &c.* Venetiis, Evangelistæ Deuchini 1614 in 8 pp. 1203. Hanc scripserat Cremonæ 1610 Aug. 29. Extat apud nostros Paris. ad S. Honoratum.

9. Pars III *Directorii &c.* quæ est *de non mentiendo in singulari, in qua habes summam practicæ criminalis in foro Fidei, ecclesiastico & laico*, Ibidem, pp. 828. Sic Calvus, qui & addit

10. *Rosario del nome di Dio*, Bergomi, Com. Ventura 1601.

11. *Rosario della B. Vergine Maria*, Bergomi, Ventura 1602, 1611: in variis exinde civitatibus prælo excusus libellus, Venetiis 1623.

12. *Davidde peccatore e penitente. Rappresentazione spirituale.*

13. *Rettorica aurea specolativa & prattica.*

Relicta vero MS necdum typis commissa licet prælo parata idem Calvus recenset

1. *Commentaria in tertiam partem S. Thomæ.*

2. *De potestate Papæ in principes, reges, & supra concilium.*

3. *Lezzioni sopra i primi trenta salmi di Davidde.*

4. *Del regimento de' prencipi libri VIII.*

5. *Aggionta alla prima parte de sacramentis.*

6. *Itinerarium totius philosophiæ naturalis & divinæ, & in partem Mathematicæ.*

Ex quibus colligas Rovettam nostrum in numerandis hujus auctoris operibus minus diligentem fuisse.

Sæc. XVII.

F. PAULUS GARRA.

† 1642. F. Paulus Garra Gallus, patria Tolosanus, sacræ theologiæ magister, ac facundus etiam seculo XVII medio circiter Ecclesiastes, litteras sacras annis pluribus in scholis theologicis apud suos & exteros diu docuit, atque e sacro suggestu variis in Galliæ civitatibus cum laude est interpretatus: quo & nomine præsulis Autissiodorensis Ægidii *de Souvré* conciliavit amicitiam, qui eo ad gregis sui commoda curamque per annos usus est aliquot, cujus & in funere præsulis Paulus noster oratione funerali parentavit. Hanc & alias a se habitas typis edidit, quarum hæ mihi notæ:

1. *Le chariot d'honneur sur les principales vertus de feu Messire Gilles de Souvré evêque d'Auxerre, Tresorier de la sainte chapelle a Paris, abbé de S. Florent, & de S. Calez. Par le R. P. Paul Garra Tolosain docteur en theologie de l'ordre des FF. Prêcheurs*, Parisiis, Francisci Pellican 1632 in 8 pagg. 54. Extat Parisiis in Regia P 578, & apud nostros ad S. Honorati.

2. *Mausolée des Macabées pour le sujet de la harangue funebre prononcée a Lyon le XV fevrier* MDCXLII *en l'eglise des Freres Precheurs de Confort en l'honneur de feu Messire Charles de Neuville Seigneur d'Halincourt gouverneur & lieutenant general pour le roi en ses gouvernements de Lyon, Lyonnois, Forest, & Beaujolois par le R. P. Paul Garra Tolosain de l'ordre des FF. Prêcheurs docteur en theologie*, Lugduni, Joan. Amati Candy 1642 in 4 pp. 43. Extat in Regia ● 1112.

La vie de S. Ambroise de Sienne de l'ordre des Freres Prêcheurs, Parisiis, apud Michaelem Sonnius 1623 in 12. Extat apud nostros ad S. Honorati.

F. PETRUS LOUVET.

† 1642. F. Petrus Louvet Gallus Burgundus, Signifani vulgo S. Seigne ad Divionem oppido in diœcesi Lingonensi natus, Divionensis conventus alumnus fuit, & circa MDCXLII floruit, ut nonnisi præpostere ab Altamura ad 1599 revocetur. Plura prælo commisit, inter quæ hæc mihi occurrunt:

1. *Folia patentia seu Tabulæ novem forma maxima, in quibus ordine chronologico exhibentur viri ordinis illustres, seu dignitate, seu vitæ sanctitate, seu eruditione, scriptisve, vel præclare gestis insignes, Sorores etiam ordinis conspicuæ cum iconibus ære cœlatis*, Parisiis 1630.

2. *Thesaurus apostolicus gratiarum & privilegiorum confraternitatum SS. Rosarii B. V. Mariæ, & sacratissimi Nominis Jesu*, Parisiis, Augustini Taupinart 1632 in 4 pp. 158. Habetur in hoc libro forma amplissima eas societates ubi opus est erigendi. Iterum prodiit, Duaci, Belleri 1635 in 8.

3. *Index geminus operum omnium B. Alberti Magni, alter scientiarum, alter alphabetico ordine digestus, cum adjectis plurimis ejusdem Beati encomiis in ejusdem sanctitatis & incomparabilis doctrinæ commendationem ex omni genere virorum illustrium undequaque collectis*, Parisiis, Jo. Remigii 1642 in 4 pp. 31.

4. *La maniere de s'unir a Dieu tirée du B. Albert le Grand de l'ordre des FF. Precheurs traduite en François par le R. P. F. Pierre Louvet de S. Seigne en Auxois theologien du meme ordre du convent de Dijon*, Lugduni, Jacobi Roussin 1639 in 12. Liber est *de adhærendo Deo* Gallice versus.

F. ADRIANUS CARDINALE.

† 1643. F. Adrianus Cardinale gente Ligur, anno MDXCIV natus, ordinique in conventu Januensi S. Mariæ *del Castello* ascriptus anno MDCX, S. T. magister fuit, Patavii deinde publicus sacræ scripturæ professor academicus anno MDCXLI F. Alberto Campana ejusdem ordinis XXIV sept. MDCXXXIX defuncto suffectus, uti Tomasinus refert lib. 3 c. 5 Hist. Gymn. Patav. *Vir insignis*, inquit ille, *ac theologus Polyhistoricus, qui & ibidem regens Patavii supremum obiit diem* XXII *sept. anni* MDCXLIII maximo omnium academicorum luctu & pompa in funus elatus, & apud suos sepultus. Fuerat olim ille Nicolao *Ridolphi* ordinis magistro ab epistolis, & ut loquimur, socius, Terræque Sanctæ provincialis. Ejus verò lectiones academicas, seu Commentaria in sacram scripturam in academia Patavina publice tradita & MS jussu Reipub. Venetæ fuisse in publicam S. Marci Bibliothecam Antonii Zeni rectoris Patavinæ academiæ curis & opera transmissa & inlata asserit, qui Adrianum optime novit & vidit, abbas Michael Justinianus *Degli scrittori Liguri pag.* 4 *Ed. Rom.* 1667, testatus id se accepisse a F. Antonio Maria *Bernabò* priore conventus S. Dominici Genuen. viro, inquit, in omnibus fide dignissimo. Has auctoris nostri lucubrationes Andreas Rovetta ad ann. 1642 sic singulariter enumerat ex Vincentio Ravalio de scrip. Prov. Lomb.

In librum Judicum lectiones omni refertas eruditione.

Varia in sacram scripturam opuscula alia.

Volumen satis amplum Orationum & Concionum SS. Patrum dictis egregie ornatarum.

Quæ omnia, inquit, in amplissimam voluit recondi, servarique Bibliothecam suam senatus ipse Venetus, adeo fuit illi in pretio, singularisque claruit apud ipsum eruditionis fama. Ab Oldoino verò in *Athenæo Ligustico* additur relicta, quam pronunciaverat

Oratio in parentalibus Anconæ in Piceno celebratis Tarquinio Capisucchio Patritio Romano castrorum ecclesiasticorum in ea provincia præfecto.

F. ALPHONSUS DE ARZE Y MANTILLA.

* 1643. F. Alphonsus de Arze y Mantilla Hispanus, sed incolatu Belga, Mechliniæ ordini nomen dedit, Bruxellensemque domum aliquando moderatus est prior, & sacra in theologia titulum præsentati obtinuit. Obiit Bruxellis anno MDCXLIII die XXVIII decembris. Laudatur a Ghilberto de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. ceu qui scripsit ac edidit hoc titulo:

Summario de la devocion del SS. rosario de nuestra Señora. Mechliniæ Henrici Jaye, 1629 in 24 pp. 451.

F. ANGELUS MARIA LAURUS.

1643. F. Angelus Maria Laurus Ligur, e Ceriana oppido ortus in diœcesi Albingaunensi, conventus *de Taggia* filius inter scriptores Ligures recensetur ab abbate Mich. Justiniani p. 1 pag. 78, ubi ex fide & relatione D. Gregorii Ardizonis episcopi Adjacensis de eo sic loquitur. *Fuit is divini cultus, animarumque salutis studiosissimus, talemque se præstitit in pulpito in præcipuis nobilioribusque per Italiam universam civitatibus.* Obiit autem ille Mediolani in conventu Rosæ cum

magna sanctitatis opinione anno circiter MDCXLIII. Hæc illi ascribuntur opera.

1. *Ajuti spirituali e modo di confessarsi*, Venetiis.

2. *Compendio della dottrina christiana.*

3. *Tesoro delle sacre Indulgenze raccolto, spiegato, e diviso in due parti. Nella I si spiegano l'essenza e specie e gli effetti di detto tesoro. Nella II, si monstrano le dispositioni necessarie, e gli defetti occorrenti in coloro chi devono arrichirsene.* Genuæ, Nicolai Pesagno & Pet. Franc. Barbieri 1643 in 4. Eadem refert Oldoinus in *Athen. Ligust.*

F. BERNARDINUS GAUSLINUS.

† 1643. F. BERNARDINUS GAUSLINUS Italus, e Venetorum dominii civitate Feltria ortus in Marchia Tarvisina, indeque dictus aliquando *de Tarvisio*, litteris & pietate, religionisque disciplina claruit apud suos, variisque cum laude defunctus est in sua S. Dominici dicta provincia præfecturis: probatusque fuit adeo & perspectus Patribus ordinis atque proceribus Gauslini zelus, ut in cap. gen. Bononiæ MDCXV auctoritate apostolica datus & institutus fuerit ad triennium prior conventus S. Dominici *de Cividato*, servandæ videlicet in eo jam ante septennium ab ipso inductæ, fovendæque, atque firmandæ disciplinæ causa regularis. Inde delectus qui toti præesset eidem S. Dominici provinciæ prior provincialis, eam sapientissime rexit, & ad sacras nostras leges ad unguem observandas pro viribus revocavit. Quem in finem edidit hoc titulo:

1. *Miscellanea pro communi religiosorum omnium sed præsertim ex familia D. Dominici utilitate collecta*, Venetiis, Petri Dusinelli 1618 in 8 pp. 312. Extat apud nostros Paris. ad S. Honor.

Plura in eo congessit auctor in observantiæ bonum ex variis scriptorum ordinis operibus, summorumque pontificum constitutionibus, sacræque congregationis cardinalium decretis opportuna & curiosa, quæ ille Patribus ex provincia S. Dominici sibi subditis inscribit & nuncupat ex conventu Fori julii id. apr. 1618. Edidit etiam postea Romæ agens, seu verius ex variis ipse collegit acta, vitam, elogia, miracula Alberti Magni episcopi, typisque edidit hoc titulo:

2. *B. Albertus magnus gente Teutonicus, natione Suevus, patria Lavingensis, episcopus Ratisponæ, ex familia Prædicatorum, recens laudibus illustratus ab religioso ejusdem familia, summa erga illum veneratonis testificanda gratia*, Venetiis, Georgii Valentini 1630 in 8 pp. 92. Sed id exile opus & leve nec satis accuratum. Extat apud nostros Parisiis ad S. Honoratum, & in Bib. Reg. H 2810.

3. *Quæstio pro re nata necessario discutienda, quo missarum obligationes non negligantur*, Utini, Nicolai Schirati 1640 in 4.

In hac quæstione opinio theologi anonymi refellitur, existimantis unico sacrificio pluribus acceptis stipendiis satisfieri posse: & contraria probatur, primo lege communi, tum statutis specialibus ordinis Prædicatorum, tertio auctoritate theologorum nostrorum, ac multis argumentis, demum objecta solvuntur.

4. *Vita e martirio di Monsignore Frà Giouanni Andrea Carga vescovo di Sira, e religioso del convento de' SS. Giouanni e Paolo di Venezia, dedicata alli molto illustri signori preveditori, conseglio, e comunita di Cividado di Friuli.* Prodiit ad calcem libri cui titulus. *Relazione vera del prestante ed excellente martirio di dieci religiosi dell' ordine de' Predicatori, sostenuto nel popolato impero del Giappone* SAEC. XVII. *l'anno* MDCXXII, *e di un' altro religioso dello stesso ordine nel detto regno l'anno* MDCXVIII, *scritta per il R. P. F. Melchior da Manzano*, (de quo supra actum est ad 1629) *tradotta dalla lingua Spagnuola nel Italiana dal signore Pietro Foscarino nobile Veneto. Aggiontavi la vita e martirio &c.* ut supra, Venetiis, Georgii Valentini 1626 in 4. Licet enim in hac editione nomen scriptoris hujus vitæ non legatur, a Bernardino Gauslino tamen scriptam fuisse testatur Marcus Antonius Sterni, qui paucis post illius mortem annis ejusdem vitam scripsit, & operum ejus indiculum texuit.

5. *Sommario della vita e miracoli del B. Ambrogio de' Sansedoni, nobile Sanese, dell' ordine do' Predicatori, discepolo del B. Alberto Magno, e condiscepolo di S. Tommaso d'Aquino: la cui festa si celebra con gran pompa nella città di Siena per concessione d'Eugenio IV fin dal* MCCCCXLIII, *il venerdì avanti la domenica di Passione, e ora per nuova concessione di N. S. Gregorio papa XV viene ampliata per tutto il detto ordine: come appare dall' oracolo fatto dall' illustrissimo signor Cardinale Borghese protettore dell' ordine sudetto, sotto il dì* VI *ottobre* MDCXXII, *e spedito sotto li* VIII *dell' istesso mese*, Bracciani, Andreæ Fei 1622 in 4. Hanc pariter vitam Gauslino ascribit M. Antonius Sterni laudatus.

6. *Magni imperatoris Constantini veritas donationis in lucem splendidiorem vendicata, de Laurentii Valla & assclarum mendaciis insigniter triumphans* MS. Opus impolitum, & ad criticæ leges parum nihilve exactum. Asservatur in archivo cœnobii S. Dominici Forijulii.

7. *Elogia varia item* MS. Ibidem servata.

Longe ante hæc omnia jam typis prodierat

De laudibus Divi Thomæ Aquinatis ex familia S. Dominici oratio F. Bernardini Gauslini Transalguardi Feltrinensis sacræ theologiæ lectoris ejusdem familiæ, habita publice Patavii in augustissimo templo D. Augustini, congregatis omnibus Patavini gymnasii, philosophiæ, medicinæ, & theologiæ doctoribus, ad Silvestrum Aldobrandinum magnum Urbis priorem & S. R. E. cardinalem, Patavii, Laurentii Pas 1604 in 4. Habebat Florentiæ in suo museo Joseph Bonaventura Taglia. Sic Cinellus Bibl. volante Scanzia II p. 28.

Non omittenda duco quæ e Venetiis Cherubinus *Torni* vir accuratus litteris ad nostrum Jacobum Quetif XIX augusti MDCLXXXIII datis scribebat, Gauslinum priusquam ordini nomen daret juris utriusque doctorem, & causarum patronum celebrem fuisse, religionisque habitum pro conventu Tarvisino suscepisse: tum Romæ fuisse sub pontificatu Clementis VIII, & disputationum de auxiliis divinæ gratiæ testem fuisse oculatum, & jussu tandem magistri ordinis scripsisse.

Vitam & acta R. P. F. Thomæ de Lemos S. T. M. egregii illius pro SS. Augustini & Thomæ doctrina athletæ.

Quæ, inquit, in archivo Prædicatorum Civitatensis MS asservatur, quam & se legisse testatur.

Obiit autem Gauslinus in domo ordinis Utinensi tum ejusdem prior quarta aprilis MDCXLIII relicta non vulgaris sanctitatis fama. Corpus ejus exinde ad Civitatem Austriæ, quæ non procul a Venetiis, delatum in æde S. Dominici ad majus altare sepultum jacet. Vitam ejus, ut jam monuimus, scripsit F. Marcus Antonius *Sterni* sacræ theologiæ professor, ejusdem conventus Civitatensis filius. Addunt oblatas sibi a summis pontificibus tres infulas constanter recusasse, ipsamque magisterii lauream doctis in ordine conferri solitam nunquam admittere voluisse. Insignis ejus est in actis cap. gener.

Sec. XVII. Romanis anno MDCXLIV habiti memoria inter eos qui cum sanctitatis opinione obierunt, ubi tamen quædam dicuntur non admodum cum relatis a Cherubino *Torni* convenientia. Nam anno ætatis XIV ordinem intrasse dicitur, quod si verum, munus causarum patroni & advocati antea gessisse non probatur, quod discutiant gentiles.

F. DECIUS CARREGA.

† 1643. F. Decius Carrega e stirpe Ligustica Januensique oriundus, in Sicilia vero insula natus, ac Panormi ordini cooptatus, hîc recensetur ex fide Oldoini in Athen. Ligust. ubi sacræ theologiæ magister præstatur pietate & doctrina clarus, & anno tandem MDCXLIII obiisse Panormi. Additur in ejus funere Josephum Bocchasochium clericum regularem perorasse, & scripsisse apud suos Panormi servata MS

Multa in rebus theologicis.

Mirum hunc auctorem Mongitorii diligentiam ut & nostratium omnium effugisse.

F. DOMINICUS GRAVINA.

† 1643. F. Dominicus Gravina Siculus, Cæsaris Gravina Privernatis filius, Neapoli primam lucem vidit, ut contendit Toppius ex Laurentio Crasso in Elogiis p. 2 fol. 166. Adolescens ordini nomen dedit ibidem in conventu S. Mariæ *della Sanità* vulgo dicto, sicque litteris humanis incubuit & divinis, ut celeberrimus sua ætate totius Italiæ evaserit theologus, nec minus innocentia morum, disciplinæ regularis studio, vitæque sanctitate inclaruit. Sacras litteras variis in conventibus provinciæ Regni, & in studio generali S. Dominici Neapolitano interpretatus est in cap. gen. Romæ MDCVIII ad magisterium promotus: collegii theologici academiæ ejusdem civitatis etiam assumtus fuit decanus: sed & Romæ in collegio S. Thomæ ad Minervam docuit tum socius procuratoris generalis ordinis F. Marci Maffei de Marcianisio, pluriesque coram S. P. Paulo V ex suggestu oravit: Neapoli, Panormi, Priverni conciones habuit per quadragesimam summo ubique cum plausu & fructu. A cardinalibus archiepiscopis Neapolitanis, Decio Caraffa, Francisco Boncompagno, & Ascanio Filamarino, theologus ascitus est in familiam, & a sacro tribunali in consultorum numerum aggregatus. Omnibus vero in ordine muneribus proximè ad summum functus est, conventus S. Spiritus ad palatium Neapoli prioris, congregationis suæ *della Sanità* vicarii generalis, provinciæ Regni prioris provincialis: procurator etiam generalis fuit, magistroque ordinis F. Nicolao *Ridolphi* auctoritate Urbani VIII ab officio suspenso, eadem auctoritate constitutus est ordinis vicarius generalis, & ut nihil ipsi deesset absente F. Michaele Mazarino sacri palatii magistro, & hujus vices implere jussus est. Tot una simul officiis etsi annis gravem non tamen imparem mors intercepit mense augusto MDCXLIII Romæ in nostro ad Minervam conventu, ubi sepultus. Eidem solemni pompa parentarunt non solum Romani, sed & Neapolitani nostri conventus omnes, ipsaque in primis ejus civitatis ac universitatis facultas theologica, quæ pios defuncti manes oratione funerali decoravit. Ejus præter citatos cum laude meminerunt Theodorus a Valle *Huomini illustri di Napoli* pag. 330, & *La nova Citta di Piperno* Lib. 2 cap. 34, Fontana in *Theatro & Monument.* sed & de familiæ *Gravina* nobilitate legendi F. Matthæus Goussemont *Martirologe des Chevaliers de Malte lit. G* sub finem, ubi de F. Hieronymo Gravina Equite S. Joannis Hierosol. circa MDLXV claro: Gaddius *de Scriptoribus T. I pag.* 217, ubi de Petro Gravina poeta insigni imperante Carolo V, Franciscus Baronius de Manfredis *Majestas Panormitana lib.* 4, ubi Gravinæ gentis stemma describit, *aream cæruleam duplici balteo aureo tranversam stella argentea superius irradiante.* Mirum vero est virum tot implicitum Ecclesiæ negotiis tot & tanta pro Ecclesia scribendi tempus habuisse. Hæc namque ejus opera numerantur, quorum alia typis impressa alia prælo parata in scriniis delitescunt MS, nec tamen adhuc numerantur omnia ab ipso elaborata.

1. *Catholicæ præscriptiones adversus omnes veteres & nostri temporis hæreticos: quorum controversia ex antiquitate, universitate, patrum consensione, S. Thomæ Aquinatis doctrina & methodo dissolvuntur ac confutantur. Opus* XII *Tomis distinctum.*

T. I. *Prolegomena. Sacra Analysis. De divina revelatione. De principiis sacræ doctrinæ. De sacris traditionibus*, Neapoli, Secundini Roncalioli 1619 in fol. pagg. 689.

T. II. *De verbi Dei scripti, hoc est sacræ scripturæ auctoritate, versione, interpretatione, ex antiquitate, universitate &c.* Neapoli, Lazari Scorigii 1627 in fol. pag. 519.

T. III. *In quo Patrum auctoritas, præsentium pastorum, & Doctorum, & ipsius Ecclesiæ sensus &c. defenduntur.* I. P. Neapoli, Laz. Scorigii 1630 in fol. pp. 408. Hoc T. III Additur *Series episcoporum & archiepiscoporum Ecclesiæ Neapolitanæ.*

T. III. P. II. *De Ecclesiæ natura, partibus, seu membris, proprietatibus, notis, vel signis, dotibus, muneribus, & ornamentis*, Ibidem 1632 in fol. pp. 420.

T. IV, P. I. *De legitimo judicio controversiarum fidei, divino, & publico magisterio Ecclesiæ &c.* Ibid. Joan. Dominici Montanari 1635 in fol. pp. 502.

T. IV. P. II. *De Patribus in concilio œcumenico congregatis*, Ibid. Scipionis Bonini 1636 in fol, pp. 488.

T. IV. P. II Continuatio *De legitimo & præcipuo magistro, & judice infallibili Romano pontifice in fidei, morum, & ecclesiastica disciplina, canonizationis, & cultus Sanctorum decretis*, Ib. Jacobi Gaffari 1639 in fol. pp. 415.

Sequentia prælo parata sed hactenus non edita:

T. V. *De evidentia credibilitatis mysteriorum fidei catholicæ via ostensiva, & incredibilitate sectarum hæreticorum. De via ducente ad impossibile. Item de argumentis ad hominem. De ministromachia, moribus, astutiis, & fallaciis hæreticorum.*

T. VI. *Isagoge catholicarum institutionum ad cursum controversiarum fidei.*

T. VII. *Dogmatica theologia juxta S. Thomæ Summæ partes distributa adversus matheologiam hæreticorum nostri temporis, præscriptionibus catholicis ex universitate, antiquitate, Patrum consensione firmata.*

T. VIII. *Harmonia synodica cum angelica doctrina.*

T. IX. *Commentaria & Theoria ad libellum aureum Vincentii Lirinensis contra profanas vocum novitates.*

T. X. *Scholia & notæ ad summam F. Monetæ Cremonensis ord. Prædicat. editam adversus Catharos & Albigenses prodromos hæreticorum protestantium. Ad Proregem Neapolitanum Ramirum de Gusman.*

T. XI. *Turris Libani contra Damascum erecta, hoc est sanctæ Inquisitionis tribunalis, & congregationis Indicis propugnaculis communita, adversus impios murmurantes.*

T. XII. *Thronus David, hoc est de Cathedra, & pastoralis throni reverentia.*

Sequentia etiam prælo parata dicuntur:

1. *Biga duarum controversiarum de assumptione*

Deipara D. N. & De catechesi præmittenda articuli crucifixionis Christi Domini, ante baptisma adulto.

2. *De choro & cantu Ecclesiastico ad P. M. F. Sigismundum Ferrarium.*

3. *Paranesis ad evangelicos prædicatores pro contesseranda spiritus unitate in communi gentium messe.* Hoc opusculum idem videtur cum mox referendo typis edito *De indivisa* &c.

4. *Miles delicatus*, id est, *Guillelmus de sancto amore in M. Antonio de Dominis Spalatensi redivivus, in arenam a S. Thomæ discipulo expostulatus.* Ad M. *P. Petrum de Cannadilla.*

5. *De vero, & nullo modo analogo, & metaphorico igne purgatorii.*

6. *Lapis Heraclius pro discernendis veris & falsis revelationibus, visionibus & miraculis.* Videtur non alius ab impresso postea referendo sub titulo *Lapis Lydius &c.*

7. *Rejectio memorialis anonymi, ad judices veritatis directi, pro venerabilium patrum defensione.* Hoc opusculum cum sequenti videtur editum in *Cherubim Paradisi.*

8. *Anonymus delarvatus, seu Incognitus, nunc tamen cognitus, pro Angelici Doctoris defensione.*

9. *Propugnatio veræ carnis & sanguinis, & totius œconomiæ Salvatoris, adversus novas neoterici cujusdam phantasias.*

10. *Quinque disputationes dogmaticæ in materia conceptionis B. V. adversus calumnias Lutheri, Calvini, Chemnitii, Heshusii, & aliorum protestantium.*

11. *Puritas illibata & immaculata S. Mariæ semper Virginis in conceptione Filii Dei defensa, cum novitiola matripaternitatis exclusione.*

12. *De formali constitutivo religionis adversus Spalatensem.*

13. *Tractatus alii contra eumdem.*

14. *Panarium contra novissimorum sectariorum, qui se illuminatos vocabant, errores.*

15. *Propositiones nonnullæ mysticorum, ad limam theologiæ scholasticæ examinatæ.*

16. *De vita spirituali, & quinam sint spirituales univoci, æquivoci & denominativi.*

17. *Divina providentia ab impiis vindicata.*

18. *Pudicitia emollita & evirata suo candori restituta.*

19. *De simplicitate & prudentia Christiana in columba & serpente designata adversus atheos & filios hujus seculi, ad M. P. F. Thomam de Sarrios Regentem Coloniensem.*

20. *Homiliæ diversæ.*

21. *Consultationes variæ.*

22. *De practicabilibus opinionibus in foro pœnitentiali.*

23. *Consolatio peregrinationis humanæ.*

24. *De libertate & immunitate Ecclesiæ contra Henningum Alberstadiensem.*

25. *De superindictis & vectigalibus.*

26. *Selectarum quæstionum scholasticarum tomus unicus.*

27. *De clavibus sacræ scripturæ.*

28. *Ad gentilium, Hæreticorum, & Atheorum conversionem catecheses.*

Opuscula autem sequentia typis prodierunt

1. *Vox turturis* seu *De florenti usque ad nostra tempora, SS. Benedicti, Dominici, Francisci & aliarum sacrarum religionum statu*, Neapoli Secundini Roncalioli 1625 in 8 pagg. 264: Ed. altera Coloniæ, Mich. Dunen 1627 in 24 pp. 586: Ed. tertia Coloniæ, Henrici Krafft 1638 in 4 pp. 139. Hanc turturis vocem opponit auctor libello Bellarmini cui titulus, *Gemitus Columbæ.* F. Desiderio Scaglia cardinali Cremonensi opus nuncupatum. Hæc Gravinæ opella stantes pro suo Bellarmino pupugit, adeo ut septem tamen post annos & amplius responderint libello anonymo hoc titulo *Cavea turturi malè contra gementem Roberti cardinalis Bellarmini Columbam exultanti, a theologo veritatis vindice structa &c. Monachii* 1631. At illico iterum opposuit Gravina librum hoc titulo:

2. *Congeminata vox turturis florentissimum sacrorum ordinum statum, disrupta cavea anonymi, iterato occinentis. Opus e manuscriptis tractatibus Gravinianis ab Ill. D. Augustino Ardinghella excerptum, & a Facultate theologica Parthenopæa Poloniæ regi (Ladislao IV) dicatum*, Neapoli, Scorigii 1633 in 4.

Ed. Alt. *recognita ex MS auctoris* sub hoc titulo: *Resonans Turturis concentus. Opus a R. P. F. Thoma de Sarria ejusdem ordinis revisum & illustratum*, Coloniæ, Henrici Kraft 1638 in 4 pp. 387. Certe quisque suæ sodalitatis vulnera tacitus deflere contentus esse debet. Nam si cuique in aliorum mala involare, & ea in vulgus propalare licet, quænam societas ab innumeris improperiis immunis erit? Revera Bellarminus ejusque apologista in his lucubratiunculis suorum famæ parum consuluerunt, & rectius ac felicius abstinuissent.

3. *Pro sacro fidei catholicæ & apostolicæ deposito, fideliter a Romanis pontificibus custodito, Apologeticus adversus novatorum calumnias, & præsertim novissimi Marci Antonii de Dominis archiapostatæ Spalatensis*, Neapoli, Laz. Scorigii 1629 in 4: Ed. altera Coloniæ, Henr. Kraft 1638 in 4 pp. 215.

4. *Pro sacrosancto ordinis sacramento vindiciæ orthodoxæ, adversus Hæreseologias Marci Antonii de Dominis Archiapostatæ Spalatensis, in quibus pariter Ecclesiæ Latinæ cum Græca tam in materia quam forma, concordia demonstratur*, Neapoli, Montanarii & Gaffari 1634 in 4: Ed. altera Coloniæ, Kraft 1638 in 4 pp. 203.

Quatuor mox relata opuscula edi curavit a se recognita F. Thomas de Sarria ord. Præd. studii nostri Colon. primarius regens & S. T. M. Quæ extant Romæ in Casanatensi, & Parisiis apud nostros ad S. Honorati cum aliis prælo editis.

5. *Cherubim Paradisi S. Thomas Aquinas, characteribus divinæ sapientiæ illustratus, cum SS. Patribus ab oppositis paraturis vindicatus*, Neapoli, Roncalioli 1641 in 4 pp. 589. Adjicitur *Panegyris S. Thomæ, & Aquinatum familiæ.*

6. *Ad discernendas veras a falsis visionibus & revelationibus* ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΣ *hoc est Lapis Lydius*, Neapoli, Scipionis Bonini 1638 in 4 in ædibus Regal. S. Dominici.

Pars II praxim concernens, quomodo vera a falsis revelationibus & visionibus discerni possint, Neapoli, Roncalioli 1638 in 4.

7. *De indivisa & unanimi sacrosancti Evangelii prædicatione ab orthodoxis & legitime missis Divini verbi concionatoribus disseminanda pro communi gentium, aliorumque infidelium cultura & messe*, Neapoli, Bonini in ædibus S. Dominici 1637 in 4.

8. *Vita e miracoli di S. Gregorio arcivescovo e primate d'Armenia cavata da un antico esemplare Latino scritto in lettere Longobarde & da Simon Metafraste, & della relatione della christianità dell' Armenia, posta in luce ad istanza della M. R. S. madre donna Leonora Pignatello abbadessa di S. Gregorio*, Neapoli, Scorrigii 1630: Edit. altera *a richiesta della M. R. S. D. Beatrice di Somma abbadessa passata*, Ibid. Scorrigii & Hectoris Cicconii 1655 in 4 pp. 192. *La parte seconda è dell' origine del celebre monasterio di San Gregorio in Napoli* a p. 121. Extat Parif. in Regia H 1400.

9. *Summa theologica S. Thomæ de Aquino com-*

Sec. XVII. *pendium Rhythmicum*, Neapoli, Scorigii 1625 in 12. Opusculum in quo plus salis desideres, & acuminis. Editum tamen iterum Barcinone, Gabrielis Nuñez 1640 in 16 pp. 376.

10. *De christiana religione in Armenia.* Sic testatur Pius *Huomini illustri P. II lib. 3 pag.* 159. Fontana in *Monum. ad* 1604 *pag.* 572 Titulum paulo aliter refert sic: *De Ecclesia Armena ejusque devotione erga apostolicam sedem, & de christianitate illa per Fratres Prædicatores in ecclesiasticis ritibus directa & custodita.* Ubi autem editum prodierit opus mihi nondum certum.

11. *Oratio habita Dom. prima adventus coram S. D. N. Paulo V. anno Dni* MDCVII. Tum erat baccalaureus. Prodiit Romæ 1607 in 4. Extabat apud nostros Florentinos S. M. N. Sic Cinellus *B. volante Scanzia IV* p. 48.

Aliorum verò quædam suis curis edita prodiere ac

1. *Quæstiones quodlibetales F. Joannis de Neapoli Sicola nuncupati S. T. M. Parisiensis circa* 1316 *florentis ex cod.* MS *Bibl. S. Dominici Neapoli*, Ibidem 1618 in fol.

2. *Annales ordinis a F. Thoma Malvenda scripti & accurati* de quibus supra, Ibidem 1630 in fol.

F. Thomas de Sarria supracitatus in præliminaribus ad opus Gravinæ *pro sacro fidei deposito* legendus, opera omnia, quæ superius retulimus ejusdem Gravinæ inedita, quæque MS penès se habebat, in gratiam rei litterariæ typis mandare proponebat quamprimum, sed morte præventus promisso stare non potuit, quod an quis aliquando exequetur valde incertum & maxime dolendum. Uterque Petrus de Alva & a Valle Clausa in Gravinam insurrexerunt, ille in *Sole Verit. Rad.* 274 *col.* 1908 *& seqq.* Posterior vero *de Immun. Cyriac. pag.* 98, 154 *&* 185, ubi eum pessime habet, sed egregie refellit noster Vincentius Baron, quarta P. Manuduct. lib. 1 pag. 427 & lib. 2 pag. 162 legendus. Præter Toppium in *Bibl. Napol. pag.* 72, videsis Leonardum Nicodemum *Addizioni copiose* ad eamdem *Bibl. Napol.* pag. 66 & seqq.

F. HYACINTHUS JORDANUS A SANCTA AGATHA.

1643. F. Hyacinthus Jordanus a Sancta Agatha Siculus, a patria Campaniæ civitate agnominatus aliquando de more, dum egit in seculo celebris ac peritus medicinæ doctor, cœlitus inspiratus, in patrio conventu provinciæ Regni ordini se addixit, ubi tam strenue laboravit, pietatique ac sacris postea se litteris applicuit, ut sacrarum quoque litterarum ac theologiæ magister evaserit, ad baccalaureatum admissus primo, tum & studii regii S. Dominici Neapolitani regens institutus, quem in conventum suam etiam transferri filiationem obtinuit. Conventui deinde SS. rosarii Neapolitano in palatio præpositus priorque datus anno MDCXLIII ab antimonio, quo frequenter ad valetudinem utebatur, graviter affectus, in lethalem incidit ægritudinem, qua paulo post sublatus est. Scripsit ac prælo edidit hoc titulo:

Theorica medicinæ S. Thomæ & aliorum SS. Patrum in IV *partes Physiologicam, Æthiologicam, Therapeuticam, & Pathologicam distincta*, Neapoli, Francisci Hyeron. Collignii 1634 in 4. T. I *Physiologiam complectens, nempe Prolegomena, animasticam, genealogicam, & anatomicam*, pagg. 710. Est Paris. apud nostros ad S. Honor.

T. II *Reliquas sanctiones anatomicas simul cum parte Æthiologica jam sub typis gemebat*, ut ipse monet ad calcem T. I., verum filum operis mors præpropera interrupit. Quid autem tum de isto tum de reliquis actum sit, non docet noster Vallius *pag.* 344 quem hîc excipio. Ejusdem meminit Toppius in *Bibl. Napol.*

F. JOHANNES DOYE.

F. Johannes Doye Hanno Valencenas patria & professione, vir pius suique conventus aliquando prior, obiit x januarii MDCXLIII postquam Gallice reddidisset & prælo commisisset sequentia: † 1643.

1. *La vie du tres saint pere pape Pie V de l'ordre des FF. Prêcheurs, traduite de l'Italien du R. P. F. Archange Caraccia de Ripalta du meme ordre &c.* Valencenis, Joannis Vervliet 1627 in 8.

2. *Receuil des miracles faits par S. Dominique fondateur de l'ordre des FF. Precheurs, a la veneration d'une sienne image apportee du ciel par la Mere de Dieu, au Bourg de Soriano en Calabre, Traduction de l'Italien de Silvestre Frangipani*, Valencenis, Vervliet 1537 in 4.

3. *Histoire veritable de la vie & miracles du B. P. S. Louis Bertran de l'ordre de S. Dominique, & de sa beatification par notre S. P. le pape Paul V, composee en Espagnol par R. P. F. Baltazar Jean Roca du même ordre, traduite en notre langue vulgaire pour la consolation des ames devotes par un sien affectionné du meme ordre du convent de S. Paul en Valenciennes*, Tornaci, Adriani Quinque 1628 in 8 pp. 536. Quo in opere suum ex industria tacuit nomen. Sic refert F. Ghilbertus de la Hale *Bibl. Belgo-Dominic.* MS.

F. JOHANNES PORTIER.

F. Johannes Portier Allobrox, conventus Annesiacensis filius, sacræ theologiæ professor, congregationis Gallicanæ vicarius generalis electus in comitiis Lutetiæ XII maii MDCXL coactis, eamdem de more triennium rexit. Scripsit ac edidit 1643.

Abregé de la vie du bienheureux Guillaume d'Orlié religieux de l'ordre des FF. Prêcheurs au convent d'Annessy en Savoye, Annessiaci 1643. Hanc in folio magno patenti per modum chartæ publice affigendæ vidi, sed quin minori forma etiam edita sit vix dubitem. Cæterum quæ de isto B. M. viro, qui ab anno MCCCCXLVI ad MCCCCLVIII in ordine floruit, compendiose referuntur, ex antiquis præfati conventus titulis & monumentis excerpta esse testatur Justus *Guerin* episcopus, & princeps Genevensis sub suo sigillo ac syngrapha XXVI jan. MDCXLIII.

F. OLIVARIUS DE FIANDRA.

F. Olivarius de Fiandra Italus & quantum conjecturis assequor, Venetus, artium & theologiæ professor, disciplinæque ordinis severioris apud suos æmulator & vindex circa medium seculi XVII claruit, scripsitque hoc titulo: 1643

Specchio dello stato religioso, Venetiis, Petri Milani 1643 in 12 pp. 60. Extabat anno 1683 apud nostros Insulenses & Romæ hoc anno 1720 in Casanat.

F. RAIMUNDUS FINI DA LODI.

F. Raimundus Fini da Lodi seu *Laudensis* a patria in Insubribus sic nuncupatus medio circiter seculo XVII apud suos pietate & doctrina clarebat sacræ theologiæ lector, scripsitque ac edidit 1643

Iride di santa Chiesa, in cui tre Rosarii del SS. nome di Giesu, della B. V. Maria madre di Dio, e di S. Domenico Gusmano campeggiano, tessuti per il M. R. P. Frà Raimondo Fini da Lodi &c. Laudæ Hæred. Caroli Calderini 1643 in 4 pagg. 48.

F. RAPHAEL GRILLENZONIUS.

† 1643. F. Raphael Grillenzonius Italus Lombardus, Bononiæ honesto loco natus, ibidemque ordinem amplexatus, primi nominis theologus evasit, ac lauream magisterii consecutus, approbatus est in actis cap. gen. Bononiæ MDCXV: exinde variis functus est in ordine muneribus, fidei quæsitor Cremensis anno MDCXX positus, & eodem anno Ariminensis, tum provinciæ Dalmatiæ visitator generalis, provinciæ S. Petri Martyris præfectus ac rector, priorem agebat Bononiæ anno MDCXLI, unde assumtus utriusque Lombardiæ prior provincialis, dum officium diligentissime exequitur, diem obiit suum Cremonæ anno MDCXLIII, ubi & sepultus. Ejus meminit ad eum annum Rovetta ex Vincentio Rivalio, qui & Bergomi inquisitorem egisse vult, sed Fontana qui eum inter Cremenses laudat, nullum ei locum relinquit inter Bergomenses: quod amplius discutiant gentiles curiosi. Hæc ei a Rovetta tribuuntur opera:

1. *Praxis procedendi in causis regularium.*
2. *Trattato della passione di nostro Signor Giesu Cristo, ed altri esercizii spirituali come Meditazioni &c.*

Joan. Antonius Bumaldus in suis Minerval. Bonon. præter hæc, addit

3. *Vita e miracoli di san Raimundo confessore dell' ordine de' Predicatori,*

Quæ ubi edita hîc addant sui symmystæ.

4. *Ristretto della vita del B. Nicolo Albergati monaco Certosino vescovo di Bologna cardinale e legato*, Bononiæ, Jacobi Alenti 1644 in 8 pp. 61. Extat Paris. in Regia H 2267.
5. *Afflizzione dell' anima co' i remedii de' scrupuli.*

Mirum hæc a Rovetta omissa.

F. THOMAS DE AVALOS.

† 1643. F. Thomas de Avalos Neapolitanus ex illustri marchionum *del Vasto* stirpe oriundus, marchionis *del Vasto* magnatis Hispani, & Regni cubicularii majoris uterinus frater & germanus, adolescens ingeniosus & acer ordinem amplexus est & professus in conventu *della Sanità* Neapolitano, a quo quibusdam annis postea ad regium S. Dominici conventum filiationem suam transferri obtinuit. In comitiis generalibus ordinis Romæ MDCXXIX coactis, in quibus & electus est Magister supremus F. Nicolaus Ridolphi, primum sui specimen dedit tum annos sexdecim tantum natus, habita coram patribus

Oratione in laudem S. Dominici, quæ & eodem anno typis prodiit Florentiæ, Zenobii Pignonii in 4, Ferdinando II magno duci nuncupata. Extat in Bibl. Magni ducis Flor. & meminit Cinellus Bibl. volante Scanzia II pag. 94.

Exinde studiis majoribus applicitus ita emicuit, ut per agones omnes scholasticos magisterii lauream obtinuerit. Conventum dictum suum nativum prior regebat anno MDCXXXIX, & ab Urbano VIII XXIV maii MDCXLII Lucerinus episcopus in Apulia promotus, dum pascendis ovibus sedulam navat operam, immatura morte surripitur ætatis XXX vix completo, mense decemb. MDCXLIII in sua cathedrali sepultus, inquit Fontana in *Theatro* se testem præstans, quamvis Toppius ipso anno MDCXLII mortuum narret in Bib. Neapol. Ossa postmodum Vastum translata in sepulcro majorum recondita sunt. Sæc. XVII.

F. THOMAS TURCUS.

F. Thomas Turcus eximium ordinis decus † 1644. ac lumen, sub finem seculi XVI Cremonæ in Cenomanis honesto loco natus, adolescens ingenii acris ac optimæ indolis ordini nomen dedit in patria, isque evasit in scholis, ut in Peripatetica & Thomistica doctrina omnium sui temporis habitus sit versatissimus. Artes & theologiam in variis provinciæ suæ utriusque Lombardiæ studiis professus fuerat, cum ad eamdem in gymnasio generali Bononiensi e superiori loco docendam vocatus est, laureaque magisterii insignitus, & approbatus in actis cap. gen. Romæ MDCXXIX, primarius regens Bononiensis datus fuit, quod munus pluribus annis summa nominis sui fama, summa & ordinis gloria sustinuit. Exinde a senatu Veneto collato 200 florenorum honorario Patavium quinta octobris MDCXXXVIII accitus metaphysicæ professor in via S. Thomæ, lectiones suas octava nov. sequenti oratione solemni auspicatus est. Mortuo vero F. Dominico Gravina generali ordinis procuratore, huic volente Urbano papa VIII suffectus est Thomas noster, qui ea ratione in Urbem venit mense decembri MDCXLIII, moxque omnium egregiis suis dotibus summa vitæ integritate ornatis corda conciliavit. Anno sequenti MDCXLIV coactis jussu summi pontificis generalissimis Romæ comitiis, cum ejusdem pontificis arbitrio & auctoritate loco motus fuisset F. Nicolaus *Ridolphi* de quo supra ad 1629, ille XIII maii sabbato vigilia pentecostes in primo scrutinio electus est magister ordinis, ingentique electorum lætitia ac plaudente urbe salutatus. Cum autem faciem gregis agnoscere in votis haberet, ac sibi religioni duceret, anno mox sequenti MDCXLV perrexit in Gallias, Lutetiamque appulit XXVI nov. ubi maximam sui fecit & in aula, & apud magnates eruditosque omnes æstimationem. Visitationibus in tribus urbis regiæ conventibus completis mense martio MDCXLVI in Belgium se contulit, unde Parisios redux ad pentecosten, exinde Hesperiam cogitans Tolosam pervenit mense novembri, rebusque illarum provinciarum rite compositis Hispanias ingressus, ejus regni provincias omnes lustravit, Valentiamque accessit ad pentecosten IX junii MDCXLVII eo quippe convocata erant ordinis comitia, quæ eo præside majori cum solemnitate celebrata fuere. Exinde visitationes ex itinere obeundo Italias repetens Romam pervenit anno MDCXLVIII. At dum ex hac Christiani orbis arce & specula ordinem suum prudentissime moderatur, sanctique Thomæ dogmata, ac sacræ congregationis inquisitionis generalis lata olim decreta strenue tuetur, nec pro libito hominum in novas res avidorum immutanda & verbo & scripto demonstrat & obtinet, assiduis vigiliis & solicitationibus vexatus, in morbum lethalem incidit, quo tandem e vivis abreptus est kal. decemb. MDCXLIX ætatis circiter quinquagesimo in S. Mariæ super Minervam templo conditus. Mortem præmaturam luxit universus ordo, qui ut patrem amantissimum venerabatur & fere deperibat, luxerunt quotquot eruditi excelsioris ingenii virum, ac primi nominis theologum, luxit ipsa urbs amplissima, quæ pro meritis ad majora brevi evehendum sperabat. *Ex actis & visis.* Videsis Chronicon ad calcem constitutionum, Fontana in *Theat.* & *Monum. Diario Domenicano*, Tomasinum *Gymnas. Patav. pp.* 288 & 457, Rovetta ad 1649.

Hæc ejus supersunt opera:

Sæc. XVII. 1. *Prælectiones theologicæ ab ipso dum Bononiæ regeret dictatæ.* Volumen foliorum 833 in fol. αὐτόγραφον Cremonæ servatum apud nostros a S. T. M. F. Jacobo Hyacintho *Serry* theologo Patavino visum fuit & expensum, & ab eo laudatur in sua Historia congregationum de auxiliis lib. 5 Sect. 3 cap. 11 coll. 781, a quo & ἀπόγραφον a fol. 392 ad 426 transumtum ac notarii publici fide recognitum, ac manu firmatum sibi fieri curavit, cujus & excerpta quædam loco citato profert. Simile transumtum authenticum habuit S. T. P. & Tolosanus inquisitor, ac sancti officii Romæ consultor, F. Antoninus *Massoulié*, ut testatur in suo *S. Thomas sui interpres T. II Diss. 4 q. 3 n. ult. p. 389.* Conclusiones uterque refert, quibus Turcus noster Thomisticam de præmotione & prædeterminatione physica doctrinam acerrime tuetur & propugnat, exindeque doctrinæ angelicæ adversarios ambo confodiunt, qui Turcum a communi Thomistarum sententia segregem effingere & ostentare ausi sunt. In ultima vero ætatis peridio in eadem perstitisse sententia, ac proinde nunquam ab eadem deflexisse magistrum ordinis invicte demonstrat idem Serrius loc. cit. ex decreto ab eodem emanato anno MDCXLIX, quo theses nostri Alexandri *Sebille*, in quibus prædeterminationem physicam astruebat, a se probatas, *ac in omnibus & per omnia conformes doctrinæ S. Thomæ* declarat, & Lovanii ubi quorumdam machinis defendi prohibitæ fuerant, summo quo valebat imperio, jubet publice propugnari. Legendi iidem Massoulieus & Serrius locis citatis, ubi fabellam de actis in comitiis ordinis Valentiæ MDCXLVII celebratis a Gabriele Henao sub *Philalethis* ascititio nomine vel excogitatam, vel a vanis & mendacibus testibus acceptam egregie refellunt, & allata ab eo argumenta productis documentis authenticis, ac omni exceptione majoribus falsi convincunt, ac in pulverem redigunt.

2. *Lima Molinæ.* Cujus tituli opusculum ab eo editum a viris fide dignis accepi, licet nondum ad me pervenerit.

3. *Tractatus duo. Primus de conceptione B. Virginis Innocentio X oblatus.* Pr. *Ad cognoscendum &c.* Alter pro tuendo sacræ congregationis universalis inquisitionis Romanæ decreto de titulo *Immaculata* ipsius B. Virginis personæ ascribendo. Pr. *Felici sidere admirabilique consilio crediderim factum ut causa &c.* In lucem utrumque Romæ emissum testatur Alva *Sol. Verit. Rad.* 323 *coll.* 2097 & 2117.

4. *Epistolæ encyclicæ ad universum ordinem*, non solum quæ e duobus capp. genn. ab eo celebratis scriptæ & initio Actorum habentur, sed & aliæ plures gravissimæ typis editæ, quæ passim in ordine & unâ collectæ Romæ in archivo magistri servantur.

5. *Ordinationes pro conventu & studio generali S. Dominici civitatis Bononiæ*, Bononiæ 1645. *Bibl. Barber.*

6. *Ordinationes pro recto regimine studiorum in gymnasio Parisiensi Sanjacobeo editæ*, Parisiis 1646 in 4.

F. CAMILLUS GUIDI.

1644. F. Camillus Guidi Italus patria & professione Mutinensis, vir rerum agendarum peritus, & in secretis aularum indagandis versutus & solers, a suo propterea Mutinæ principe ad aulam Hispanam legatus, ubi sub rege catholico Philippo IV eo titulo pluribus annis egit, scripsit stylo eleganti, sed nomine typothetæ suppresso

Caduta del Conte d'Olivarez l'anno MDCXLIII *per il P. F. Camillo Guidi Domenicano residente nella corte di Spagna per il Duca di Modena*, Eporediæ 1644 in 4 pp. 56. Extat Paris. in Reg. O 388.

F. CAMILLUS JASINSKI.

F. Camillus Jasinski Polonus patria & professione Cracoviensis seculo medio XVII claruit, in comitiis ordinis Olissipone MDCXVIII habitis baccalaureus in gymnasio Cracoviensi ad legendas sententias datus, & in sequentibus comitiis Mediolani MDCXXII ad magisterium promotus. Scripsit ac edidit opus hoc titulo: 1644

1. *Summarium ordinationum capitulorum generalium ord. Prædicat. omnium fere quæ potuerunt haberi a primo capitulo sub B. Dominico P. N. Bononiæ* MCCXX *celebrato usque ad capitulum Romanum* MDCXXIX *sub R. P. Nicolao Rodulphio magistro ordinis celebratum emanatarum, ex commissione superiorum collectum, & ordine alphabetico dispositum: cui etiam ex occasione & juxta exigentiam materiæ insertæ sunt particulæ constitutionum ordinis ejusdem*, Cracoviæ 1638 in 4. Prodiit opus iterum *Additis ordinationibus pro toto ordine capitulorum generalium Romæ* MDCXLIV *& Valentiæ* MDCXLVII *per suos titulos dispositis, curante F. Thoma Bona de Brixia*, Brixiæ, Jo. Ant. de Rizzardis 1654 in 4 ppag. 466.

2. *Directorium electionum prælatorum & aliorum officialium in ordine Prædicatorum peragendarum in duas partes divisum, partim ex constitutionibus ejusdem ordinis, partim ex jure canonico, theologis, juristis & summistis permissu superiorum collectum, cum additione formulari litterarum eamdem materiam concernentium*, Cracoviæ, Christophori Schedelii 1641 in 4 pp. 144. Quæ editio Paris. in Regia E 2145. Opus F. Joan. Dionysio Mosinski suo provinciali & regio concionatori nuncupatum. Prodiit iterum *adjectis declarationibus capp. genn. Romæ* MDCXLIV *& Valentiæ* MDCXLVII curante eodem F. Thoma supra laudato, Brixiæ, Rizzardi 1654 in 4.

Ceremoniale seu Rubricarium ordinis ut colligeret ac conficeret, illi demandatum fuerat in comitiis ordinis Romæ MDCXLIV: an mandatis steterit, nullus refert.

F. DIDACUS ARTURUS.

F. Didacus Arturus natione Hybernus, patria Limericensis, in Momonia institutum amplexatus est, professusque Salmanticæ regio in cœnobio S. Stephani, ubi sic litteris & morum gravitate claruit, ut in eadem academia laureatus cathedram fuerit assecutus, ubi maximo discipulorum concursu & fructu, omniumque academicorum plausu, professorem egit theologiæ annis pluribus; qui & demum Olissipone in domo regia S. Dominici supremum obiit diem anno Christi ineunte MDCXLIV kalendis februarii, ibique sepultus jacet. Scripsit 1644

Commentaria in totam fere S. Thomæ de Aquino Summam: Quæ ubi serventur MS vel typis edita doceant Hispani, Lusitani, aut gentiles sui Hyberni.

F. FRANCISCUS GABALDA.

F. Franciscus Gabalda vel *Gavalda* Hispanus, patriaque & professione Valentinus, studentium magister in schola nostra Valentina institutus in comitiis ordinis Romæ anno MDCXLIV habitis, exindeque ut habet Antonius Bibl. Hisp. sacræ theologiæ lector ac demum collegii regens positus, ibidem etiam præfuit prior, scripsitque ac edidit 1644

Relation

Relacion de la peste de Valencia.

Vida de san Vincente Ferrer. Sic refert Vincentius Victoria in vita ejusdem sancti Italicè scripta & Romæ anno 1705 edita inter scriptores quibus usus est.

F. FRANCISCUS MAIDALCHINI.

1644. F. FRANCISCUS MAIDALCHINI Etruscus, Andreæ Marchionis hujus agnominis, & Pacificæ Fencianæ conjugum filius, Viterbii natus est sub initia seculi XVII, adolescensque jugum Dominicanum alacriter subiit, sicque in eo pietate, doctrina, & eruditione emicuit, ut magisterii lauream tandem consecutus sit. Innocentio X pontifice & ejus fratris Olimpia Maidalchini uxore tum Romæ præpotente, Franciscus noster, cujus illa erat amita, ad purpuram evehendus sperabatur, quam & egregiis dotibus ornasset, at hunc ei honorem mors præmatura eripuit, qui ejus Fratri Francisco item dicto collatus est. Plura scripsit alia sub ementito nomine, alia proprio insignita. Hujus ultimi generis sunt

Del rosario della B. Vergine. Meminit Brandanus noster in *Roseto Mariano*, addens in ea opella plura haberi de imagine B. Dominici in Soriano.

Discorso sopra l' auvento del Signore. Laudat Villanus auctor operis cui titulus, *La viziera alzata* n. 41 pag. 53, ut & sequentem,

Panegirico in lode della republica di Venetia.

Prioris generis idem meminerat tum solum istius.

Filimante prencipe di Cipro T. C. Tragicomedia di Cinthio Aldimachio accademico Eteroclito tradotto nella lingua Italiana da Acadio Berlenzi da città di Castello, Bracciani, Andreæ Fei 1638 in 12. Extat Romæ in Bib. Imperiali.

La principessa Corianna : Tragicomedia, Ronciglione (absque typographi nomine) 1638 in 12. Extat in eadem Bibl.

De eodem sic habet ibidem Villanus : *Francisco Maidalchini da Viterbo dell' ordine de' Predicatori figliuolo del marchese fratello di D. Olimpia, sogetto di vaglia, a cui morte invidiò la porpora, perche in sua vece ne fusse ornato il fratello, stampò in Venezia diversi opuscoli &c.* Eadem refert Placcius *De scriptoribus pseudonymis* p. 27 n. 93.

F. HENRICUS A SANCTO BARTHOLOMÆO DEL GAUDIO.

1644. F. HENRICUS A SANCTO BARTHOLOMÆO DEL GAUDIO Siculus, medicus aliâs Neapolitanis acceptissimus ac laude dignus, nec minus integritate vitæ pietateque, quam artis medicæ peritia clarus, primum uxore ducta vixit annis aliquot ἰατρικὴν exercens, liberosque sustulit marem unicum fœminasque duas, ab optimo parente sic a puero Christiane educatos omnes, Deique ac Virginis ejus genitricis addictos cultui, ut mundo subinde valedicentes, ordinem & filius & filiæ fuerint amplexati. Quos ipse parens liberorum jam onere, mox & uxoris extinctæ vinculo solutus, imitari voluit, tertiariorumque a Patribus congregationis de Gavotis multo cum animi fervore recepit habitum, laicis fratribus tandem aggregatus. Quo in vitæ genere sic se habuit, ut ejus ad magistrum ordinis F. Nicolaum Ridolphium fama pervenerit; qui Romam statim illum accersivit, clericalique veste donatum sacris initiari, & ad presbyteratum promoveri curavit. Conventum Sancti Sixti Romanum Urbano VIII volente, & Antonio cardinali Barberino ordinis protectore providente, Patres congregationis S. Ludovici e Galliis acciti tum incolebant & regebant, in eoque cum eis Henricum nostrum hærere voluit Ridolphus. Ubi tot ille fulsit intus & extra SEC. XVII. virtutibus, ut omnibus in pretio esset, & honore. Nam & ibidem novitiorum magister est institutus, & a principissa Burghesia, D. Olimpia Aldobrandina delectus, qui a sacris esset & arcanis confessionibus. Vitæ illius series austerior omnino, & ad eam planè quam libro suo infra recensendo *Promicondi sive architriclinii spiritualis* ipse descripsit & docuit, normam efformata. Cibus ei frequentissimus & obsonium unus & rudior panis, & aqua potus: nudi asseres textili stramine fulti sponda lectus, loris terga frequens & durius excipiebat, eaque tum ingenuitate, modestia, & pietate micuit, & sanctitate, ut ab omnibus vere sanctus haberetur. A quibus ille laudibus plurimum abhorrens, & nesciri nisi a Domino cupidus Roma discedere, & aliis in Orientem & Asiam missionariis adjungi petiit & obtinuit, Caffamque cum tribus idcirco e nostris anno circiter MDCXLVIII navigavit. Verùm a Turcis in itinere pyraticam exercentibus captus, & in vincula conjectus, triremibus astrictus est: a quibus tandem Franciæ, Poloniæque regum legatis intervenientibus, paulo post exemptus ad suos rediit. Mox salutis animarum cupidus Constantinopolim rediit, unde Romam reversurus, institoriam conscendit navem Anglicam, & cum ea vel igne consumptum vel aquis submersum interiisse creditur: quod de illo post hac sit auditum nihil, & Anglicam navim arsisse constiterit. Scripsit autem asceticum opus cui titulum fecit:

Scalco spirituale per le mense de' religiosi, e degli altri devoti, Neapoli, Secondini Roncaglioli 1644 in 4. Opus principissæ Burghesiæ supra nominatæ nuncupatum.

In tres partes divisum est. In 1. *De mensa & cibis agit religiosorum & jejuniorum abstinentiarumque modo habendo*: In 2. *de castigationum, vigiliarum, disciplinarumque, & id genus corporis afflictationum, decubitus & somni duritiei servando moderamine*: Tandem & ultimo in 3. *De fraudibus & illusionibus sæpissime in his a diabolo nonnullis etiam ferventioribus aliquando injectis ex indiscreto pœnitentiæ vel austeritatum usu.*

Quæ verò de illius vita hîc habes, humanitati debentur nostri Stephani Thomæ Soueges, qui hæc a F. Dominico de Marinis archiepiscopo Avenionensi, qui virum expertus erat, & a F. Joanne Icard inquisitore Avenionensi olim S. Sixti, cùm Henricus noster ibidem ageret, priore diligenter hausit, nostroque Jacobo Quetif datis Avenione kal. januar. MDCLXII litteris exposuit.

F. HYACINTHUS MAIDALCHINI.

F. HYACINTHUS MAIDALCHINI e Viterbio claro stemmate oriundus, Franciscique supra laudati, ejusque germani Francisci item nominati & cardinalis anno MDCXLVII die VII octobris ab Innocentio X creati gentilis, ordinem adolescens in æde S. Mariæ de Quercu ad Viterbium ingressus est ac professus. Ingenio feraci fuit ac felici, pluraque scripsit juvenis varii generis & argumenti non inconditο stylo, leviora & profana, ac etiam nonnullas tragœdias, uti Fontana narrat inter scriptores Romanæ provinciæ, quæ an lucem aliquando viderint, vel ubi habeantur ac serventur, omisit: sed & eum non his modo levioribus occupatum vixisse Hyacinthum ait, qui & celebris audiit apud suos facundusque Ecclesiastes, quo in sacro munere, dum quadragintadiales haberet Panormi conciones anno Domini MDCXLIV sancto fine quievit ab omni opere & sermone, cùm edidisset 1644.

Predica della Concezzione della B. Vergine nostra signora.

Sæc. XVII.

F. JOHANNES A SANCTO THOMA.

† 1644.

F. JOHANNES A SANCTO THOMA sic in religione dictus splendidissimum seculo hoc XVII Hispaniæ provinciæ lumen, Lusitanus ortu fuit, Olissipone natus IX julii MDLXXXIX, ac in ecclesia parochiali S. Mariæ de Martyribus lustrali aqua tinctus. Patrem habuit Petrum *Poinsot* Viennensem Austrium superiori e Pannonia stirpe nobili oriundum, Alberti Austrii archiducis ab intimis cubiculariorum, eique principi apprime carum, quicum Olissiponem ubi appulisset, Mariam *Garcez* Lisboniensem gente, ipsam nobilitate insigni, torquatosque regio militaris Christi ordinis stemmate avos & consanguineos numerante satam, sibi despondit, ex qua hunc nostrum habuit Joannem. Hic Conimbricæ litteris humanioribus tum & philosophicis instructus, artiumque lauream adolescens assecutus, in Belgium evocatur a patre: eo enim is jam ab anno MDCVI archiducem Isabellæ Philippi II primogenitæ nuptiis Belgarum principem secutus fuerat. Quo ubi anno MDCVIII advenit Joannes, ut quem totum sibi litteræ devinxerant, theologiam in academia Lovaniensi aggressus est, magistrumque ac præceptorem Hispanum, virum hac ætate celeberrimum & eruditissimum F. Thomam *de Torres* patria Matritensem, conventusque S. Mariæ *de Atocha* alumnum publicum professorem feliciter nactus, sub tanti viri disciplina ita profecit, ut inter sodales emineret, brevique baccalaurei gradum ascenderit. Tum vero ipsius mentem subiit de secessu cogitare, deque abdicandis ultro mundi hujus inquinamentis & illecebris, quod cum præceptori viro pari pietate & prudentia atque eruditione conspicuo aperuisset, laudato ille probatoque discipuli, cui ob acre sagaxque ingenium, morumque ingenuitatem mire afficiebatur, consilio, illi auctor fuit ut relicto Belgio Matritum contenderet, futurus ibidem voti sui compos. Libenter assensus est Joannes, alacrisque in Hispaniam ac festinus perrexit, Matritensisque de Atocha conventus priorem adiens, inque illius asciscі sodalitium ardentius petens, summo tum sui tum & sodalium omnium desiderio & gaudio, qui tantæ spei tantarumque dotum sibi adjungi virum gestiebant, receptus est & veste nostra donatus anno MDCXII, aut MDCXIII. Elapso summa cum omnium approbatione tirocinio professus, mox Complutum missus est, suisque philosophiam tum & theologiam edocendis applicitus: quibus muniis quindecim annos circiter perfunctus, tantam in ea universitate sibi peperit famam, ut promoto ad primariam matutinam theologiæ cathedram publicam F. Petro *de Tapia* XX septemb. MDCXXX, eidem in vespertina itidem publica suffectus fuerit, quam & decem annis solidis rexit, usquequo eodem *de Tapia* ad Ecclesiam Segobiensem evecto anno MDCXL, ipsam etiam matutinam primariam consecutus est. Quandiu verò utramque lector & magister administravit, tantam auditorum accivit frequentiam, ut vix unquam alius tot & tantos habuisse credatur. Assequendo illustrandoque doctori angelico præceptori suo Aquinati assiduus erat, a quo vel minimum aberrasse summa illi religio semper fuit, cujus & propterea ubique audiit fidissimus interpres. Fidei censor Conimbricensis aliarumque in Hispaniis inquisitionum, tum & supremæ generalis allectus, quam graves multiplicesque ea de causa sustinuerit labores vix dici potest: ut enim maxima illi erat apud omnes ab eruditione & pietate auctoritas, majora illi ac præcipua demandabantur plerumque negotia, tantique eum fecit sacer ille Hispaniarum senatus, ut vel uni illius fidei commiserit novi prohibitionis fermentatæque doctrinæ librorum expurgatorii recensendum opus. His vacabat otioque litterarum nulla majora cogitans adeo demisse de se sentiebat, cùm anno MDCXLIII circa pentecosten a rege catholico Philippo IV deligitur, cui non sua tantum sed semetipsum credat, cujus & in sinum cordis arcana deponat. Haud aliter regii delectus mandatique suscepit nuntium, quo e cella ad aulam, e schola & museo ad regiam vocabatur & palatium, quam si capitis illi lata sententia fuisset, ita infremuit & indoluit: munus tamen seu potius onus subiit invitus, & superiorum imperio adactus, in eoque ita se gessit, ut regiorum confessariorum haberi possit exemplar absolutissimum. Hæc ut nec cæteras ejus virtutes religiosamque ac severiorem totius vitæ rationem fusius non prosequor, qui synopsin ejus vitæ ad caput tomi ejus ultimi theologici curis mei Jacobi *Quetif* editi præfixam dedi, quam qui plura volet, lector consulat. Addo solum non diu eo munere functum, nam anno sequenti MDCXLIV dum Fragæ Aragoniæ regni haud ignobili loco ad Cingam posito regi adest individuus æstuantis ardentissimæque febris typho correptus intra paucos dies interiit XV junii ætatis LV nondum plene exacto, vir sane longiori vita dignus, sed immortalitati jam maturus. Hæc ejus operum series:

1. *Artis Logicæ I pars de dialecticis institutionibus, quas Summulas vocant*, Compluti 1631 & 1634 in 8: Romæ, Manelphii 1636 in 12.

2. *Artis logicæ II pars in isagogen Porphyrii, Aristotelis categorias & perihermenias ac posteriorum libros*, Compluti 1632 in 4: Romæ, Manelphii 1637 in 8: Matriti 1640 in 4.

3. *Naturalis philosophiæ I. P. quæ de natura in communi, ejusque affectionibus differit*, Matriti 1633 in 4: Romæ, Manelphi 1637 in 8: Cæsaraugustæ 1644 in 4.

4. *Ejusdem II P. in VIII libros physicorum*: Iisdem locis eademque forma.

5. *Ejusdem III P. quæ de ente mobili corruptibili agit ad libros Aristotelis de ortu & interitu, cum decem tractatibus de meteoris*, Compluti 1634 in 4.

6. *Ejusdem IV P. quæ de ente mobili animato, ad libros Aristotelis de anima*, Compluti 1635 in 4.

Hæc vero omnia simul prodierunt Matriti 1648 in 4: Coloniæ 1638 in 4, Tomis tribus: Romæ, Manelphi 1636 & 1637 in 8 Tomis IX: Lugduni 1663 in fol.

Theologia T. I. Compluti, Ant. Vasquez 1637: Januæ 1654: Lugduni, Benedicti Guaschi 1663 in fol. ubique, *in I. P. D. Thomæ a q. 1 ad q. 15.*

Theologia T. II, Lugduni, Petri Prost 1643: Iterum Guaschi 1663 in fol. *in I. P. D. Thomæ a q. 15 ad 27.*

Theologia T. III, Lugduni apud eosdem & toties, *De trinitate & Angelis a q. 27* & deinceps.

Theologia T. IV. Matriti 1645 in fol. Opus posthumum curis F. Didaci Ramirez conventus de Atocha alumni auctoris discipuli, S. Th. lectoris; ac iterum Lugduni, Guaschi 1663 in fol. *De ultimo fine & actibus humanis in Primam Secundæ D. Th. a q. 1 ad 21.*

Theologia T. V, Ibidem Matriti & Lugduni iisdem annis & forma: *in Primam Secundæ a q. 21 ad 70 & a 109 ad 114.*

Theol. T. VI, Matriti, eodem Didaco Ramirez editionem adornante & curante 1649 in fol. Iterum Lugduni, Guaschi 1663 in fol. *in Secundam Secundæ a q. 1 ad 23, & in qq. 64, 81, 83 & 88.* Subjecit Ramirez *quæstiones quodlibeticas septem* ex pluribus ab auctore olim agitatis selectas, quas *expositivas* nuncupat.

Theol. T. VII, Matriti, typis regiis 1656 in fol. eodem curante Ramirez: ac iterum Lugduni, Guaschi 1663 in fol. *De incarnatione in Tertiam Partem D. Th. à q. 1 ad 26.*

Theol. T. VIII & ultimus, Parisiis, Antonii Bertier 1667 in fol. pp. 360 Editionem curantibus Francisco Combefis & Jacobo Quetif ex MSS auctoris: *De sacramentis in genere, de eucharistia, & de pœnitentia.* Reliqua enim desiderantur.

Seorsim prodiit, quem Tomo I. theol. præmisit, tractatus de doctrina S. T. hoc titulo *speculum sine macula, id est, Tractatus de approbatione, auctoritate, & puritate doctrinæ D. Thomæ Aquinatis*, Augustæ Ubiorum, Jo. Busæi 1658 in 8 pp. 174.

Explicacion de la doctrina Christiana, Valentiæ 1644 in 16: Compluti 1645 in 16: Cæsaraugustæ, Quinta impression, Petri Lanaja 1645 in 8 pagg. 236: Antwerpiæ 1651 in 24: Romæ 1663 in 12. Demum post septem Hispanicas editiones Latine redditum a nostro Henrico Hechtermans Belga prodiit hoc titulo *Compendium doctrinæ Christianæ*, Bruxellis, Francisci Vivien 1658 in 16.

Hispanice etiam scripsit opusculum hoc titulo: *Practica y consideracion para ayudar a bien morir* editum Cæsaraugustæ, Lanaja 1645 in 8 pp. 88, quod Italice versum hoc titulo: *Pratica e considerationi per aiutare, e per disporsi a ben morire del P. F. Gio. di S. Tommaso dell' ord. de' Predicatori, consultore della S. Inquisizione primo lettor di theologia nell' università Complutese, e confessore della maestà di Filippo IV rè di Spagna trasportata dall' idioma Spagnolo nel Toscano*, Florentiæ, Franc. Onofri 1674 in 12. Habebat Cinellus & meminit Bib. volante Scanzia II p. 61.

Breve Tratado y muy importante, que por mandado de su Magestad escrivio el reverendissimo padre Fray Juan de santo Thoma, para saber hazer una confession general, MS cujus exemplum Jacobo *Quetif* erat in schedis. Sic incipit:

Señor. Solo la obediencia al mandato de vuestra magestad puede escusar el embiar estos papeles, en los quales he cenido los mas que è podido las materias, que parece son discursables en una confession general. Si en algo se ha acertado sera premio de mi desseo: si he errado, habre verificado con la obra, lo que dise de mi insufficiencia, y quedara campo a V. M. de perdonar mis desaciertos. Dios nuestro Señor nos guarde a vuestra Magestad, como toda la christiandad a menester. Madrid. Año de 1644. *Fray Juan de S. Thoma.* 20 pagg. in 4 implet hæc opella, quam idem Jacobus *Quetif* Latine reddidit. Pr. *Brevis & expedita methodus sacra generalis disponenda peccatorum exhomologesis, Philippi IV Hispaniarum regis catholici jussu à Reverendissimo P. F. Joanne a S. Thoma &c.* edita. » Rex potentissime. Quod leviusculas has Majestati vestræ transmittam chartulas, singularis meæ est in ipsam observantiæ » non temeritatis aut præsidentiæ, qui dum eas edi» di mandatis tantum non parere tuis timui, quibus » & præcipuas singillatimque discutiendas attentius sacra in generali peccatorum exhomologesi » succincte complecti materias studui. Id si feliciter » fuerim assecutus, optatum mihi fuerit suscepti » hujus consilii præmium, sin minus, ipsa quam » toties ore professus sum, insufficientia tenuitasque mea comprobata fuerit & manifesta, unde » amplissimus opportunusque fuerit majestati vestræ locus temerariis his meis ausibus & inconsultis indulgendi benignius. Majestatem vestram » in commune reipublicæ christianæ opus & commodum diu nobis Deus O. M. servet incolumem » ac superstitem.

F. JOHANNES TESTEFORT.

F. JOHANNES TESTEFORT Gallus, patriaque & professione Lugdunensis, literis humanioribus probe excultus, studiis in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi exactis, philosophiam ibidem legit, tum ad gradus academicos promotus, licentiam decurrebat anno MDCXXVI, verùm cùm XXVI novemb. ejusdem anni sub Isaaco Habert sacræ facultatis magistro socioque Sorbonico Vabrensi postea episcopo pro majore ordinaria respondisset, hancque conclusionem defendisset, *merito dixeris sacram scripturam eam esse, quæ partim Bibliis sacris, partim epistolis decretalibus summorum pontificum, quatenus explicant sacram scripturam, partim sacris conciliis continetur*, gravis in eum excitatus est in universitate tumultus, cujus & decreto tertia decembris palinodiam canere jussus est, alioquin de gradu omnino dejiciendus. Quamvis autem illud decretum regio consilii sanctioris edicto XIII decemb. sequenti ad prælatorum Galliæ tum Lutetiæ pro cleri comitiis adunatorum instantiam dato irritum ac nullum declaratum fuisset, solitosque anno MDCXXVII prosecutus esset agones, novis in eum excitatis turbis, mense novembri cursu non completo secessit, ac ad suos rediit. In comitiis vero ordinis Romæ MDCXXIX celebratis ad magisterium promotus, juvenibus educandis operam deinceps impendit, quos publice Lugduni philosophiam vel etiam theologiam docebat ad MDCXLIV, quo mense septembri immatura morte, non tamen præcipiti ætatis XLIX & vivere desiit & docere. Scripsit ac in lucem edidit 1644.

1. *Les roses du chapelet envoiées du Paradis pour être jointes a nos fleurs de lis, marque du bonheur de notre France, & de celui des fideles*, Parisiis, Simonis Lefebvre 1621 in 8 pp. 375.

2. *Philosophia Thomistica versibus concinnata Pars prima complectens Dialecticam, logicam, & physicam metrice elaboratas*, Lugduni, sumptibus discipulorum auctoris 1634 in 16 pp. 235.

An *Metaphysicam & Ethicam*, quam in II parte promittebat, ediderit, me latet hactenus.

3. *Le chemin de la perfection, ou le miroir des meurs celestes & divines. Traduction d'un opuscule de S. Thomas d'Acquin avec quantité d'Additions.* Prælo paratum habebat & regis privilegium obtinuerat 18 maii 1633, sed an typis ediderit mihi incompertum.

F. JOHANNES CESLAUS BAIER.

F. JOHANNES CESLAUS BAIER conventus Lublinensis in Polonia alumnus, licèt Lithuanus origine & patria, anno MDCXLIV priorem agebat conventus Merecensis in Lithuania, & in comitiis ordinis generalissimis Romæ eodem anno habitis ad magisterium promotus fuit. Scripsit ac edidit 1644.

Congregatio Lithuaniæ Prædicatorum ordinis ab Emin. & Rever. D. D. Hieronymo Verospio tit. S. Agnetis in Agone presbytero cardinali comprotectore prædicti ordinis 5 kal. junii 1643 ex speciali ordine SS. D. N. Urbani divina providentia papa VIII ultimum conclusa, & feliciter inchoata, ad Generalissimum capitulum anno 1644 in urbe habendum pro sui in provinciam institutione R. P. F. Joannis Ceslai Baier prioris Merecensis negotii in Urbe apud ordinem & sanctam sedem apostolicam procuratoris calamo, Fratrum & conventuum Lithuaniæ nomine cursim in procinctu in Urbem expedita, Merecii 1644 in 4 pagg. 58. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. JOHANNES CHRYSOSTOMUS JAVELLUS.

1644. F. Johannes Chrysostomus Javellus Romanus in comitiis ordinis Romæ anno MDCXLIV habitis titulo prædicatoris generalis & honoribus insignitus, eodem anno scripsit, ac in lucem edidit teste Prospero Mandosio in Bibl. Rom. Cent. x n. 21

La Colomba regnante. Panegirico nella creazione di papa Innocentio X, Romæ 1644 in 4.

F. JOHANNES CHRISTIANUS ITZSTEIN.

† 1644. F. Johannes Christianus Itzstein Teuto conventui nostro Bambergensi præerat prior anno MDCXLI, eoque munere fungebatur etiamnum anno MDCXLIV, quo in comitiis ordinis generalissimis Romæ habitis ad præsentati sive baccalaurei gradum promotus fuit. Scripsit ac in lucem edidit

Rosetum Marianum, Bambergæ 1641 in 16 pagg. 223. Subnectitur ad calcem *Brevis instructio instituendi Rosarium perpetuum pro agonizantibus Italice primum a F. Ioanne de Altamura scripta, Latineque jam reddita primum a F. Reginaldo Badeo prædicatore generali*, a p. 224 ad 252. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. JOHANNES MICHAEL PIO.

† 1644. F. Johannes Michael Pio vernacule, *Plodius* Latine agnominatus, Italus Bononiæ natus, ibidem ordini nomen dedit, & inter manus F. Joannis Mariæ Capalla tum prioris de quo supra pag. 318 votis religiosis se Deo dicavit anno MDLXXXIX, adolescens ingenio acer & vividus, studio supra modum addictus, nec laboribus, nec vigiliis parcens, nec minus pietate ac disciplina regulari apud suos commendatus. Hinc ad omnia ordinis munia quam celerrime evectus. Theologiam pluribus annis docuit, & lauream magisterii consecutus est, quæ approbata in cap. gen. Olissipone MDCXVIII, in quo sedebat provinciæ suæ diffinitor, tum ab Urbano VIII inquisitor generalis Mediolanensis institutus, hæreticorum terror quandiu vixit habitus est: provinciam etiam suam utriusque Lombardiæ rexit prior provincialis, ab eodem summo pontifice datus per breve apostolicum & præfectus XII martii MDCXXXIX. Ejus ad annum 1644 meminit Rovetta, quo circiter mortuus est. Vir fuit rerum ordinis diligentissimus scrutator, cujus historiæ scribendæ summam dedit operam, eoque in genere hæc ab eo prodierunt:

1. *Delle vite degli huomini illustri di S. Domenico P. I. ove compendiosamente si tratta de i santi beati e beate, pontefici, cardinali, patriarchi, e vicecancellarii dell' ordine di S. Domenico*, Bononiæ, Jo. Bap. Bellagamba 1607 in fol. coll. 615. Edit. altera hoc titulo, *Delle vite degli huomini illustri di S. Domenico libri quatro ove compendiosamente si tratta de i santi, beati, e beate, & altri disegnalata bontà, dell' ordine de' Predicatori. Di nuovo ristampata, ricorretta, di molte vite accresciuta, & con alcune annotationi ampliata*, Bononiæ, Sebastiani Bonomi 1620 in fol. coll. 697.

2. *Seconda parte ove compendiosamente si tratta de i generali, arcivescovi, vescovi, maestri di sacro palazzo, scrittori, & altri degni personaggi delll' ordine de Predicatori: con una breve raccolta degli ordini de i concilii, de i sommi pontefici, & delle congregazioni di Roma, & de i privilegi e favori pontificii attinenti a i Frati e monache, & alle tre santissime compagnie del Rosario, della croce, e del nome di Dio. Et un' aggionta delle fondationi di molti conventi di Frati & monasteri di monache, & altre cose notabili auvenute nell' ordine e tempo sudetto*, Papiæ, Jacobi Ardizzoni & Jo. Bap. de Rossi 1613 in fol. coll. 229 & 421.

3. *Della nobile & generosa progenie del P. S. Domenico in Italia libri due, ove si tratta delle fondationi delli conventi, & monasteri dell' ordine de' Predicatori eretti in Italia nel tempo che visse questo santo: & si spiegano le vite di tutti gli huomini illustri per bontà, dignità, & dottrina, che s'appartengono ad essi conventi. Con una raccolta di tutte le imagini miracolose, reliquie sacre, sepolcri, & epitafii più notabili d'huomini celebri e grandi, che si trovano ne' tempii loro. Et un' aggiunta di quasi tutti li conventi e monasteri dell' ordine sudetto, che sono stati, e sono in Europa, e nell' Indie*, Bononiæ, Bartholomei Cochi 1615 in fol. pp. 503.

4. *Vita & morte del venerabile Padre maestro Frà Serafino della Porretta dell' ordine de' Predicatori defonto con opinione di santità nel convento di S. Domenico di Bologna l'anno passato 1614 sotto li due di genaro*, Bononiæ, Victorii Benacci 1615 in 4.

5. *Vita di S. Guglielmo duce d' Aquitania.* Sic Rovetta

6. *Vita della B. Lucia di Narni del terzo ordine di san Domenico, stampata* Bononiæ 1620.

Vita di F. Bartolomeo de las Casas vescovo di Chiappa, Antopoli 1618. Extat Romæ in Casanatensi.

Alia susceperat, inquit Rovetta, sed quæ morte præventus complere non potuit, in quibus recensset, *Historiam conventuum omnium ordinis per universum orbem, & summam casuum conscientiæ.*

F. LUDOVICUS DE ORDUÑA.

F. Ludovicus de Orduña Hispanus Bæticus, Hispali ortus, at regii Mexicani conventus in America filius professus, præsentatus titulo prædicationis primum promotus, tum eodem titulo in comitiis generalissimis Romæ MDCXLIV ad magisterium evectus, adversus encyclicas pastoralesque Tlaxcalensis episcopi litteras anno MDCXLI datas, quibus omnem animarum curam, ecclesiarumque regimen omne, regularibus ejus diœcesis omnibus amovebat, stylum acuit, libellum ad regem catholicum supplicem offerendo hoc titulo: † 1644.

Informe zeloso discursivo, que en servicio de ambas magestades Divina y humana para manifestacion de la verdad se opone a todo rebozo, que pretende simularla, en orden a que se impida la justicia en su operacion: dexando de dar lo que es suyo a cada uno. Habentes administrationem juxta quod &c. 2. ad Cor. 4 vers. 12. *Por el presentado Fray Luys de Orduña predicador general de la orden de santo Domingo natural de la muy noble y leal ciudad de Sevilla, y hijo del convento real, que de su orden tiene la muy noble ciudad de Mexico. Con licentia* 1542 in 4.

F. MICHAEL TRAMUS.

F. Michael Tramus Sequanus Bisuntinus patria & professione, vir pius, sacræ theologiæ magister & anno MDCXLIV conventus Bisuntini prior scripsit hoc titulo: 1644.

Rosaire perpetuel de la confrairie du chapelet pour la consolation des agonizans, Lugduni, Petri & Claudii Rigaud 1644 in 12 pp. 132.

F. PAULUS CARACCIOLO.

* 1644. F. Paulus Caracciolo Neapolitanus, conventus S. Dominici ibidem alumnus, vir fuit ambidexter, ut ita loquar, scholis ac templis æque natus: artes & sacras litteras in variis suæ Regni Siciliæ provinciæ studiis legit, Neapoli præsertim apud S. Dominicum, ubi magistrum studentium egit, & apud S. Petrum martyrem, ubi primarium regentem, exinde laurea donatus. Sed nec minus e sacro pulpito claruit, in præcipuis Italiæ civitatibus ad quadragesimales conciones quasi certatim accitus: Venetias, Genuam, Florentiam, Romam, Neapolim sat sit nominasse, in quibus summo cum auditorum plausu & fructu auditus est. Fuit & in agendis solers & expeditus, ideoque pro sua provincia diffinitor ad capitulum generale Genuense MDCXLII missus: hocque casso & irrito ab Urbano VIII declarato, iterum eodem titulo comitiis generalissimis Romæ MDCXLIV affuit. Ut autem humanioribus litteris a puero fuerat egregie instructus, musas sacras Etruscas & Latinas horis subcisivis colebat iisque deliciabatur, carminaque plura utraque lingua dicitur scripsisse, quæ nec Horatius nec Petrarcha improbassent. Scripsit ac edidit, quem in solemniis pronunciarat, cùm S. Dominicum in suorum patronorum numerum ascivit urbs Neapolitana, panegyricum hoc titulo

Trionfo del SS. P. Domenico, Neapoli 1644 in 4: quem magistro ordinis tum electo F. Thomæ Turco nuncupavit.

Plura edere meditantem qua scholastica qua parænetica, morbus ille articulorum immedicabilis oppressit anno MDCXLVI novemb. XVI, fuitque Neapoli in suo S. Dominici conventu sepultus. Ejus cum laude meminerunt Vallius pag. 343, & Toppius *Bib. Napol.* Apud utrumque tamen typorum ut censeo erratum irrepsit, cùm dicunt mortuum anno 1636, quem ex actis constat primum Regni Siciliæ diffinitorem Romæ 1644 sedisse.

F. PETRONIUS MARTINI.

1644. F. Petronius Martini Bononiæ in Italia natus, ibidemque ad ordinem ascitus, vir eruditus & pius, sacræ scripturæ lector publicus in templo S. Dominici ibidem agebat annis MDCXLIII & XLIV, & unâ congregationis SS. Rosarii moderator, cùmque Italia tum bellorum incendio conflagraret, duce Parmensi cæterisque Italiæ principibus cum apostolica sede & Urbano VIII dissidentibus invicemque certantibus, cives Bononienses eo adduxit, ut cultu speciali apud Beatissimam Virginem pro pace ejus interventu obtinenda ferventius instarent, quod tanto omnium concursu tantaque pietate peractum a XIII junii MDCXLIII ad XXX martii sequentem, ut quæ optabatur concordia annuente numine secuta sit, Antonio cardinali Barberino Bononiæ legato caduceatore & Mercurio, cui propterea libellum a se de Rosario scriptum Italice Petronius nuncupavit, qui & Gallice versus prodiit hoc titulo:

Recours spirituel fait a Dieu, & a la sainte Vierge Marie avec la tres efficace oraison du S. Rosaire dans la ville de Bologne, l'espace de neuf mois continuels, les années 1643 & 1644, pour obtenir la paix d'Italie, inventé & persuadé par le zele du R. P. F. Petronio Martini Dominicain docteur en theologie president de la congregation du tres saint rosaire, promoteur de la meme devotion & lecteur de la sainte ecriture dans l'eglise de S. Dominique: Juxta exemplar Bononiæ editum, Insulis, Petri Rache 1644 in 12 pp. 42. Multa de Rosario referuntur scitu digna. Mirum hunc a Rovetta omissum inter scriptores Lombardos. Hæc versio erat anno 1670 apud nostros Insulenses.

F. PETRUS DE MONTENIGRO.

F. Petrus de Montenigro Hispanus, conventus *de Atocha* ad Matritum alumnus, * 1644. vir gravis, zelo animarum fervens ad Indias occidentales navigavit, & concionibus suis in provinciis *de Chiapa* & *Guatimala* fructum apud infideles indigenas non modicum reportavit. Nomine provinciæ S. Vincentii *de Chiapa* comitiis generalibus ordinis bis affuit diffinitor, primo quidem Tolosæ anno MDCXXVIII, ubi præsentatus titulo prædicationis extra numerum est promotus, & altera vice anno sequenti MDCXXIX Romæ, ubi eodem titulo magister est declaratus. Eamdem S. Vincentii provinciam rexit postea electus & præfectus prior provincialis. Vivebat adhuc anno MDCXLIV ex actis cap. gen. Rom. in quibus ejus est mentio. Scripsit

Libro del Rosario. Servatur MS apud suos sodales conventus *de Atocha*.

Sic testatur F. Gabriel *de Cepeda* in sua historia dicti conventus.

F. REGINALDUS BADEO.

F. Reginaldus Badeo Teuto Bambergensis ut videtur conventus alumnus, in comitiis ordinis anno MDCXLIV prædicatoris generalis titulo insignitus est. * 1644. Quandiu postea vixerit, mihi incompertum, sed ab eo tum jam prodierat

Brevis instructio instituendi rosarium perpetuum pro agonizantibus ex Italico F. Joannis Riccardi de Altamura primi auctoris Latine reddita, Bambergæ 1641 in 16. Vide supra pag. 540 Joannes Christianus Itzstein hoc eodem anno.

F. THOMAS DE AQUINO.

F. Thomas de Aquino Hispanus Bæticus, conventus S. Pauli Hispalensis alumnus, ab Antonio laudatur in Bibl. Hisp. ceu qui scripsit ac edidit tractatus hoc titulo 1644.

Explicacion de la Fée, Hispali 1644.

De instructione ordinandorum, Ibidem.

F. THOMAS ARANHA.

F. Thomas Aranha Lusitanus, vir doctus, & prædicator egregius, sanctæque theologiæ lector primarius in Conimbricensi collegio, 1644. magisterii lauream meruit in actis cap. gener. Rom. MDCXLIV. Laudatur a Joanne *de Brito* in suo Theatro Lusitaniæ litterario MS, ut qui scripserit edideritque sermones aliquos, quos cum summo auditorum plausu habuit. Hi a me visi in Belgio apud nostros:

Sermaõ do sant Iago Mayor padron de Espanha que predico en Lisboa en la commenda do sant Iago año de 1644, Olissipone, Laurentiæ d'Amberes 1644 in 4.

Sermaõ do san Lucas que predico 1644 *na ygresia d'Annunciada*, Ibid. Dominici Lopez Rosa 1644 in 4.

F. THOMAS GRANVALLE.

F. Thomas Granvalle Neapolitanus, provinciæ Regni Siciliæ alumnus, in actis cap. * 1644. gener. Romæ MDCXXIX baccalaureus institutus, & in actis cap. gen. ibid. MDCXLIV ad magisterium promotus, laudatur a Toppio *Bibl. Napol* ut qui

SEC. XVII. inter insignes verbi Dei præcones sua ætate claruerit, adeo ut cum Vicentiæ per quadragesimam anni MDCXXXVII conciones habuisset, ob famam ibi comparatam librum inde reportarit hoc titulo:

Applausi poetici dell' illustrissima città di Vicenza in lode del M. R. P. F. Tomaso Granvalle Domenicano da Napoli, bacelliere di sacra teologia, predicator insigne dall' istessa città al suo valor dedicati, Vicentiæ, Hæred. Francisci Grossi 1637 in 4.

Ipsius verò Thomæ edita opera nulla recenset Toppius, quæ forte a suis sodalibus expectavit proferenda, quod & nos avemus.

F. THOMAS TABLES.

* 1644. F. Thomas Tables Aragoniæ provinciæ alumnus insignis verbi Dei præco, anno MDCXLIV florebat, quo in comitiis ordinis Romæ coactis prædicator generalis pro conventu de Borja institutus fuit. Scripsit ut habet Antonius Bibl. Hisp. Append. p. 333

Devocion de la Virgen en su rosario.

Hunc ad annum 1577 præpostere revocavit Altamura, fassus tamen quando vixerit se ignorare.

F. THOMAS VITALLE.

* 1644. F. Thomas Vitalle Pedemontanus, Monteregali in Insubribus natus, & in patria ordinem professus, vir pius medio circiter seculo XVII floruit, scripsitque ac edidit

Settimana santa di Gerusalemme, Romæ 1644 in 12.

Aggionta alla settimana santa, Ibidem & iisdem typis.

Extant Romæ in Casanatensi. Sic me monent Memorialia ex Urbe recens mihi missa.

F. AMBROSIUS BRANDI.

† 1645. F. Ambrosius Brandi Italus Romanus, in cœnobio S. Mariæ ad Minervam ordini adolescens ascitus, vir evasit pietate & doctrina conspicuus, sacræ theologiæ magister in cap. gen. Rom. MDCXXIX acceptatus, unaque Ecclesiastes egregius, qui & eo titulo ita Clementi VIII placuit, ut & pluribus eum summus pontifex laudibus ornarit, & palatii apostolici concionatorem ordinarium allegerit. Præfuit tum conventui Minervæo prior, tum provinciæ Romanæ provincialis. Obiit nonagenario major anno MDCXLV apud suos sepultus. Ejus cum laude meminerunt Prosper Mandosius *Bibl. Rom.* Cent. II n. 83, & Leo Allatius *de Apib. Urb.* Scripsit

Trionfo della gloriosa vergine del SS. Rosario celebrato in Roma la prima Domenica d'ottobre dell' anno santo MDCXXV *nella processione solenne dell' archiconfraternità del Rosario*, Romæ, Jac. Mascardi 1625 in 4 pagg. 95.

Ragionamenti sopra gli salmi Eructavit &c. Deprofundis &c. *e i tre cantici* Benedictus, Nunc dimittis, Domine audivi, *e della madonna la SS. Vergine, e della passione di nostro Signore.* An tamen ediderit mihi incompertum, sed prælo paratam habuisse asserit Allatius.

F. FABIANUS BIRCOVIUS.

† 1645. F. Fabianus Bircovius gente Roxolanus patria Leopoliensis, « Vir inquit Starovolscius « in ἑκατοντὰ Elog. XCIII, prosa & carmine bonus, « sed modestia & pietate longe melior, spretis « mundi deliciis, veram quæ Deo servire studet, « secutus est voluptatem. Post assumptos in academia Cracoviensi magisterii gradus & honores anno Christi MDXCIV, lustratosque exterorum mores, Fratrum Prædicatorum ordinem ingressus ætatis anno XXVIII & reipsa verbi divini prædicator effectus, aliquot annis populum in æde SS. Trinitatis Cracoviensis verbo veritatis pavit. Postea Varsoviam relegatus in Ecclesiasten serenissimi principis Ladislai regis invictissimi Sigismundi III filii ob miram dicendi suavitatem datus, eumdemque in Moscoviam secutus, annis pluribus aulam frequentavit concionatoris regii fungens munere: aulæ nihil inquinatus vitiis & sordibus, vitæ solitariæ cellæque & studii amantissimus, inter aulicorum plausus humilis & modestus mente purus & corpore sine macula. Vixit ad seros annos ambitionis expers, ab omni prælaturarum genere semper abhorruit, ut nec aliud a magisterii gradu quam lectoris & novitiorum magistri onus obierit. In ultima tamen senectute prior conventus Cracoviensis factus, ibidem susceptis devote sacramentis anno MDCXLV sanguinis profluvio dissolutus, evolavit ad superos, vir ob miram vitæ sanctitatem, eruditionem atque dicendi facundiam ab omnibus ac rege ipso in pretio habitus. Germanus ei fuit in seculo frater Simon Bircovius medicinæ doctor, & professor academicus Zamoscensis, Græce etiam ut Fabianus noster egregie doctus, scriptis etiam stricta solutaque oratione clarus ». Ejus celebris est memoria in actis capitulorum generalium, in Olissiponensi MDCXVIII magisterium ejus approbatum fuit, at in Valentino MDCXLVII mors ejus pretiosa ordini annunciatur. Hæc sunt opera ab eo relicta:

1. *Postillæ in anni totius dominicas & festivitates binos sermones exhibentes* vernacula lingua Polonica: Tomi duo, Cracoviæ.

2. *Orationes Eccclesiasticæ* Latine, Cracoviæ, Burchardi Knixii 1622 in 4 pagg. 496: sunt orationes panegyricæ 28 aut 29. 1. *De annunciatione B. V.* 2 & 3. *De S. Dominico*: 4. *De S. Francisco*: 5. *De S. Antonino*: 6. *De S. Stanislao*: 7 & 8. *De S. Petro Martyre*: 9. *De S. Carolo Borromæo*, 10, 11, 12, 13, 14. *De S. Thoma Aquinate*: 15, 16, 17. *De S. Hyacintho*: 18. *De S. Vincentio Ferrerio*: 19. *De S. Raimundo*: 20. *De S. Ludovico Bertrando*: 21. *De S. Francisco Xaverio*: 22. *De B. Cesłao*: 23. *De B. Joanne Cantio*: 24. *De S. Catharina Senensi*: 25. *De S. Agnete de Monte Politiano*: 26. *De S. Trinitate*: 27. *De oratoribus christianis*: 28. *De laudibus theologiæ*: 29. *De officio sacerdotum.* Item *Orationes funebres tres scilicet F. Alberti Secovii provincialis Poloniæ S. T. M. Stanislai Scolovii canonici Eccl. Cracovien., & M. Lubathi.* Polemicæ duæ. 1. *Socinus, sive de hæreseos turpitudine.* 2. *Ministromachia. De hæreticorum Babylonica ecclesia oratio.*

Academicæ duæ, *De impedimentis bonarum litterarum, & de virtute acquirenda.* Extabat anno 1657 octob. 15 in Bibl. Segueirana Paris. Est & in Regia D 1438.

3. *Minutiora quædam alia opera* 1. *Josue.* 2. *Lacrimæ in funere Annæ Jagelloniæ.* 3. *Sermo in exequiis Petri Scargæ S. J. theologi.* 4. *Gratiarum actio post reditum a bello Turcico &c.*

F. FRANCISCUS HYACINTHUS CHOQUETIUS.

F. Franciscus Hyacinthus Choquetius vulgo *Choquet* & ut Itali pronunciant *Cioquet* Flander, patriaque Insulensis, ordi- † 1645.

nem Antverpiæ adolescens amplexatus est, ob rarasque ingenii animique dotes mox a F Ignatio *de Brizuela* Hispano Alberti Belgarum principis confessario in amicitiam allectus, ab eodem studiorum causa in Hispanias ablegatus fuit. Illic celeberrimos ordinis magistros F. Dominicum Bañez, F. Petrum de Ledesma, & F. Petrum de Herrera Tudensem postea episcopum, theologiæ lectores Salmanticæ nactus, adeo sub illorum disciplina profecit, ut in patriam redux Lovanii continuo philosophiam apud nostros, deinde & theologiam cum ingenti plausu docuerit. Habitis postea Lutetiæ anno MDCXI generalibus ordinis comitiis, conclusiones ibidem publicas sub F. Thoma *Torrez* Hispano Lovaniensi tum regente primario coram celeberrima omnium ordinum corona defendit, (erasa tamen prius thesi LXIII primi senatus præsidis D. de Verdun jussu, quod Ecclesiæ Gallicanæ sensis adversari videretur,) cæterum tanta cum facundia ingeniique perspicuitate & solertia, ut quotquot aderant sapientissimorum virorum rapuerit animos, & a magistro ordinis F. Augustino Galaminio paulo post cardinali assumpto totoque Patrum diffinitorio ex eo lauream magisterii reportarit. Eamdem consecutus est in academia Duacensi XXVIII julii MDCXV, ubi & collegii nostri S. Thomæ Aquinatis erigendi primus auctor fuit & promotor. Vitam docendo pene insumpsit omnem, Lovanii, Duaci, Antverpiæque, a cæteris ordinis muniis alienus, nisi quod in capitulis provincialibus inter diffinitorem fuisse aiunt. Qui novit ac familiariter cum eo vixit noster Guillelmus Seguier, in *Laurea Belg.* pag. 137 eum præstat virum fuisse ingenio subtilem, judicio profundum, doctrina præpollentem, disciplinis humanioribus egregie excultum, miraque conceptus suos exprimendi gratia præditum. Addit idem apud suos Antverpienses obiisse senio confectum XXVIII julii MDCXLVI, sed F. Gilbertus de la Haie in *Bibl. Belgo-Dominic.* MS ex tabulis Antverpiensibus contendit mortuum anno superiori MDCXLV februarii VI. Quod parum refert. Hæc sunt ab eo reipublicæ litterariæ relicta monimenta:

1. *Sancti Belgii ordinis Prædicatorum* iconibus in ære incisis ornati, Duaci, B. Belleri 1618 in 8 pp. 277. Vulgari *Belgico* reddidit F. Leonardus de Jassenboy, *Gallico* F. Joannes de Nœuwirelle. Qua in opella si quædam sint eruditiorum palato non arridentia, ita existiment horum illum auctorem non esse nec vadem, sed relatorem tantum. Illud solum visum est annotandum ad pag. 268 & 269 de quodam F. Roberto inquisitoris munus agente regnante Ludovico IX Sancto Francorum rege, quem qualis fuerit quia auctor miris eum laudibus extollens, & quasi martyrem prædicans certe non novit, fatendum Robertum illum prioribus annis adversus *Patarenos* & *Bugaros* hæræticos sic dictos zelum acerrimum ostendisse, forte & nimio plus nec ordini probatum ob sævitiam, verum postea ipsummet reum deprehensum, proptereaque graviori legum nostrarum pœna mulctatum, ac in vincula conjectum, a summo pontifice agentibus amicis ad alium ordinem transeundi facultatem obtinuisse, & primo ad Trinitarios, deinde ad San-Victorinos Parisienses, tandem Claramvallem ad Cistercienses confugisse, apud quos ob sua crimina etiam punitus inglorius, sed non impœnitens demum decessit. Quæ constant ex libro cui titulus *Vitas Fratrum* lib. 5 cap. 8 §. 5, & diserte legitur in codice nostro MS ætatis auctoris, licèt in aliis ut & in editis & nomen & munus inquisitoris taceatur. Quæ & licèt minus accurate prodidit Brietius in annalibus ad annum 1235 & ex parte referunt Spondanus & alii Historici Galli. Ex quibus colligas Fratrem illum Robertum *Bugre* apud Duacum & vicinas regiones anno MCCXXXV inquisitorem *Malleum hæreticorum* vulgo dictum, adeo terribilem, ut *fere tota Francia tremeret a facie ejus*, ut dicitur in illo libro *Vitas Fratrum*, non eum esse quem Choquetius ex Bzovio opinatur in partibus Tolosanis cum aliis quinque martyrio interemptum, sed hominem ab ordine extorrem, nec jam ex ordine memorandum. SÆC. XVII.

2. *Laudatio virtutis & sapientiæ D. Thomæ Aquinatis communis & angelici Ecclesiæ doctoris Duaci habita* VII *martii* MDCXIV *coram universitate congregata*, Duaci, B. Belleri 1618.

3. *Tabella virtutum ac miraculorum B. Ambrosii Sansedonii Senensis nati* MCCXX, *mortui* MCCLXXXVI, *& B. Jacobi Salomonii Veneti nati* MCCXXXI *mortui* MCCCXIV *utriusque ex ordine Prædicatorum, quos Gregorius XV in Beatorum numerum retulit anno* MDCXXII, *ex vulgari Italico Latine versa*, Duaci Belleri 1623 in 8 pp. 41.

4. *De origine gratiæ sanctificantis T. I in quo de ejus natura, causis efficientibus, subjecto.* Libri tres, ibidem 1628 in 4 pp. 759. T. II promittebat in libros V distributum, *De dispositionibus ad gratiam, De justificatione, De merito gratiæque effectibus, De perseverantiæ & confirmationis in gratia donis, De causa finali gratiæ, quæ est ejus per gloriam consummatio*: Sed promissum non exsolvit. Sed ad calcem hujus T. I accessit

5. *De mistione aquæ in calice Eucharistico, ejusque in Christi sanguinem conversione opusculum theologicum*, pp. 118.

6. *De confessione per litteras seu internuncium Dissertatio theologica*, cui alteram adjunxit F. Francisci d'Avila, de quo supra pag. 313, Ibidem 1623 in 8 pp. 72 seclusa posteriori.

7. *B. Ingridis ordinis Prædicatorum rediviva sive brevicula ejus hactenus incognita vita & beatificatio*, Duaci, Joannis de Fampoux 1632 in 16 pp. 19. Hanc ex Joannis Vastovii Vite Aquilonia, & Olao Magno deprompsit.

8. *Maria Deipara in ordinem Prædicatorum viscera materna exhibet F. Hyacinthus &c.* Antverpiæ, Joannis Cnobbaert 1634 in 8 parvo pp. 593. Quod opus prohibetur in Indice Romano *donec corrigatur*, vel ob id præsertim, ut ferunt quod de F. Thomæ de Lemos Urbani VIII conspectum adeuntis irradiata facie narrat, vel etiam de stigmatibus S. P. Dominico impressis, & similibus parum firma fide adductis, & ex aliis auctoribus levioris criterii acceptis. *Belgicum* fecit F. Eduardus Bilius de quo postea ad 1669.

9. *In funere F. Michaelis Ophovii ex ordine Prædicatorum sexti Silvaducensium episcopi oratio habita Antwerpiæ in sacra æde Prædicatorum nonis januarii* MDCXXXVIII, Antwerpiæ, viduæ Jo. Cnobbaert 1638 in 4 pp. 21.

10. *Triumphus rosarii a sede apostolica decretus sodalitati B. Virginis Mariæ, ob victoriam ipsius precibus partam de potentissima Turcarum classe sub Pio V pont. max.* Antwerpiæ, Guilielmi Lesteenii 1641 in 8 pp. 177.

11. *Commentaria in universam Aristotelis logicam ab eo anno* MDCVII *dictata Lovanii* apud nostros MS servata. Vidit F. Gilbertus de la Haie citatus.

F. FRANCISCUS MARIA MERENDA.

F. FRANCISCUS MARIA MERENDA Æmilius Fori Livii natus & ibidem ad ordinem ascitus medio circiter seculo XVII floruit, ac scripsit 1645.

La gloriosa morte del padre letter Alessandro

SÆC. XVII. *Baldrati da Lugo Domenicano successa nell' isola di Scio descritta in breve racconto.*

Hac se usum profitetur Leo Allatius in libello, quem de hujus Alexandri martyrio scripsit ac edidit Romæ 1657 in 12. Vide postea ad 1656 *F. Hyacinthus de Subiano.*

F. FRANCISCUS DE SANCTO DOMINICO.

1645. F. FRANCISCUS DE SANCTO DOMINICO gente Hispanus ab Antonio in Bibl. Hisp. p. 321 b nostris accensetur scriptoribus, ceu qui in lucem emiserit

Discurso sobre el Padre nuestro, Hispali 1645.

Quæ fuerit huic auctori patria, cùm exploratum non habuerit Antonius, a suis gentilibus expectandum ut nos doceant, an ille sit, qui cum Joanne *de Polanco* & triginta septem ex ordine missionariis ad insulas Philippinas appulit anno MDCLVIII, & hujus catervæ regalis vicesimus-octavus recensetur Hist. prov. Philipp. T. II p. 316 b: diciturque conventus Luciferi-Fani vulgo *San-Lucar* alumnus, an alius

F. HENRICUS SMETIUS.

1645. F. HENRICUS SMETIUS Belga Brabantinus conventus Bruxellensis alumnus, vir ingenio perspicaci, Græcis Latinisque litteris versatissimus, poeseos, Rhetorices Dialectices, ac theologiæ scholasticæ callentissimus, adeo adversâ valetudine usus est in contracto, debili, exilique corpusculo, ut mirum fuerit ejus sagacissimum ingenium tantum litteris profecisse. Consumtus in brevi explevit tempora multa. Parisios unà cum fratre germano ejusdem ordinis & conventus professo venerat, ac in conventu S. Dominici de Soriano in suburbio S. Germani commorabatur anno MDCXLV, philosophiamque legere aggressus erat, verùm infirmitatibus obrutus, aliò migrare coactus est, & paulo post commune debitum solvit. Hæc verò reliquit ingenii sui monimenta:

1. *Carmina varia in felicem Innocentii X papæ inaugurationem*, quæ suppresso ipsius nomine, a suo conventu Bruxellensi summo pontifici dicata fuere & edita typis elegantibus, Antverpiæ, Baltaz. Moreti 1645 in fol. max.

2. *Carmina item varia in felicem adventum magistri ordinis F. Thomæ Turci in Novitiatum generalem Parisiensem conventum* nempe S. Dominici supra laudatum anno MDCXLV, quæ eo tacito, nomine dicti conventus edita sunt Parisiis 1645 in fol. pp. 20.

F. HYACINTHUS CAMBI.

† 1643. F. HYACINTHUS CAMBI Etruscus, patria Florentinus, conventus S. Marci alumnus, medio seculo XVII apud suos floruit, & scripsit vel etiam ex Hispano Italice reddidit

Dell' historia generale di San Domenico, & dell' ordine suo de' Predicatori composta per il molto R. P. F. Gioanni Lopez Vescovo di Monopoli cioè parte terza tradotta dallo Spagnuolo nell' Italiano dal Padre F. Giacintho Cambi predicatore generale, Florentiæ, Amatoris Massi & Laurentii Landi 1645 in fol. Extat Parisiis in Regia H 610.

Quartam & quintam partes ejusdem Joannis Lopez Italice vertisse eumdem Cambium auctor est Antonius *Bibl. Hisp.*

Del SS. Rosario della B. Vergine, Florentiæ 1637 in 12.

F. JOHANNES PAULUS NAZARIUS.

F. JOHANNES PAULUS NAZARIUS Italus Cenomanus, Cremonæ anno MDLVI natus, † 1645. veluti Samuel Deo a puero consecratus, ad ultimam senectutem apud arcam sedulus ac vigil perdansit, in ipsis scilicet pueritiæ annis ad ordinem ascitus, & veste donatus in patria, quam voverat severiorem disciplinam regularem ad nonagesimum ætatis annum fidelissime servavit. Vir fuit ingenio promptus & acer, sacræ theologiæ magister nominatissimus, quam variis in locis cum plausu & fructu docuit. Anno MDXCII cum nuncio apostolico Boemiam adivit, ibique in universitate Pragensi studioque ordinis generali primarius regens a magistro ordinis F. Hippolyto Maria Beccaria institutus, contra protestantium novatorum errores Ecclesiæ catholicæ dogmata, sedisque apostolicæ primatum & jura, scripto & verbo feliciter propugnavit. Tum ad suos reversus, eodem regentis munere fungebatur in conventu Mediolanensi S. Mariæ Gratiarum anno MDXCVI, & sequenti MDXCVII a Clemente VIII selectus est, qui in oppido Plurii in valle Clavennæ cum ministris hæresis Calvinianæ publice congrederetur, & missæ sacrificium a Christo Domino institutum propugnaret, quod & tribus diebus VIII scilicet IX & X martii egregie & feliciter præstitit, ac acta disputationis ad summum pontificem authentica misit. Statuum ac ordinum ducatus Mediolanensis orator ad regem catholicum Philippum III missus de gravissimis negotiis, sibi mandata strenue ac solerter executus est: diffinitorem etiam in comitiis ordinis generalibus pro sua utriusque Lombardiæ provincia egisse aiunt, & inquisitoris etiam sancti officii alicubi partes exercuisse. Demum Bononiæ, ubi ter regentis munere functus fuerat, & ultimo anno MDCXX agebat, tandem annis & laboribus fractus, integro tamen judicio ad ultimam senectam usus obiit anno Christi MDCXLV vel XLVI, ætatis XC: cujus insignis est in actis cap. gen. Valentini MDCXLVII memoria. Ejus cum laude meminerunt etiam Fontana in Monum. ad 1592 & 1597: Rovetta ad 1635 & alii. Hæc ejus opera:

1. *Commentaria & controversiæ in primam partem Summæ D. Thomæ Aquinatis in hac secunda editione ab ipso auctore plurimis additis illustrata, selectissimisque Thomisticæ sapientiæ documentis exornata: nec non ad marginem ab eodem auctore scholiis adjectis*: T. I *ad* Q. 26, Bononiæ, Hæred. Jo. Rossii 1620 in fol. pagg. 924: T. II *a* Q. 27 *ad* 49, Ibid. pp. 551: T. III *a* Q. 50 *ad* 114, Ibid. pp. 650.

2. *Commentaria & controversiæ in tertiam partem* Ibidem: T. I *a* Q. 1 *ad* 17 pp. 692: T. II *a* Q. 18 *ad* 34, Ibidem 1625 in fol. Iterum Coloniæ Agrippinæ, Petri Henningii 1630 in fol. pp. 390: T. III operum sextus *a* Q. 35 *ad* 59, Bononiæ 1627 in fol.

His adjecit *Opuscula varia theologica & philosophica* voluminibus duobus comprehensa, quorum primo, qui operum Tomus VII dicitur, hæc habentur:

1 *De scriptis D. Thomæ Aquinatis dissertatio critica.* Scripta Bononiæ 1630, ætatis 74.

2. *Disputatio solemnis de sacrosancto missæ sacrificio facta cum quibusdam Calvinianæ sectæ ministris anno* 1597. Plurii, de qua *supra.*

3. *Responsiones ad Hieronymi Fasoli S. J. censuras commentarii sui in I P. S. Thomæ.*

4. *Responsiones ad objecta F. Joannis Gonzalez de Albelda* nostri de quo supra pag. 427.

5. *Quomodo Deus & entia supernaturalia sub objecto creati intellectus contineantur, & quomodo*

ad

ad eorum visionem possit homo & angelus elevari?

6. *Responsiones ad quædam quæsita casuum conscientiæ.*

7. *Prima controversia de subjecto metaphysicæ, an scilicet ens, quatenus ens communissime sumptum sit adæquatum subjectum metaphysicæ.*

8. *Controversia de magia* I. *QQ. VIII*: II. *QQ. XIII*, antea etiam typis excusum.

9. *Communissima cujusque regiminis ratio, quæ imperatoriæ dignitatis ac monarchiæ fons est & origo.* Scriptum Pragæ 1592, ætatis 36, ibidemque primo editum, ut & publica disputatione defensum, in quo inter alia *de primatu Petri* agitur.

Quæ simul typis prodierunt Bononiæ, Francisci Cantanii 1631 in 4 pp. 474.

Opusculum x. *Tractatus de SS. Patrum & Doctorum Ecclesiæ auctoritate in doctrina theologica, addita defensione apologetica pro Patrum auctoritate P. M. F. Alphonsi Baptistæ ejusdem ordinis ex Hispano in Latinum idioma ab eodem P. Magistro Nazario translata*, Bononiæ, Clementis Feronii 1633 in 4 pp. 202. *Alphonsus Baptista* ille est qui postea ad 1648 dicitur a nobis *Joannes Ildephonsus Baptista.* Scriptum Bononiæ 24 jan. 1633, ætatis 77.

Volumen II opusculorum, qui operum T. VIII, laudatur, hæc habet:

1. *Commentarium sexdecim continens regulas ad scientiæ tam divinæ quam humanæ cognitionem assequendam aptissimas ex angelico doctore collectas & expositionibus illustratas*, Scriptum Bononiæ 25 martii 1631, ætatis 75.

2. *De statu & obligatione religiosorum*, Scriptum Bononiæ 1631 mense decembri, ætatis 76 inchoante.

3. *Responsiones auctoris ad quæsita casuum conscientiæ.* Opusculum hoc ait se scripsisse Bononiæ 7 januarii 1632, ætatis 76.

4. *Defensiones seu responsiones ad impugnationes dictorum in commentariis ad primam partem D. Thomæ.* Ad calcem hujus ait se illud scripsisse Bononiæ anno 1632, ætatis 76.

Quod volumen editum Bononiæ, Clementis Feronii 1632 in 4 pp. 433. Prodiit libellus hoc titulo: *Aureus de reformatione religiosorum libellus excerptus ex opusculis theologicis R. P. F. Joannis Pauli Nazarii &c.* Bruxellis, Martini de Bossuyt 1637 in 8 pp. 156, sub nomine novitiatus nostri Bruxellensis anonymus Belga excerpsit & editionem curavit.

His addit Rovetta *Commentaria in Logicam, in* VIII *libros Physicorum, in tres libros de anima, in* XII *libros metaphysicæ Aristotelis*: Sed hæc an & ubi excusa, aut solum MS servata pro more silet.

Consilium pro immunitate. Extat in Catena aurea Gattici ordinis Prædicatorum Bononiæ 1636 in 4, vol. altero.

F. MICHAEL DE RHEGIO.

1645. F. Michael de Rhegio nempe Lepido sic a patria & professione nuncupatus, vir pius & fervidus concionator, laudatur a Rovetta ad 1645 ex suo Vincentio Rivalio, & scripsisse plura dicitur quorum sequitur Index:

1. *Instructio sive praxis pro exoranda in rosario sanctissima Dei genitrice.*
2. *Tractatus de laudibus Virginis Deiparæ.*
3. *Conciones de sanctis per totum annum.*
4. *De diligendo Deo tractatus.*
5. *Praxis pro frequentanda fructuose sanctissima communione.*

Quæ an MSS an typis edita, quave lingua Latina an vernacula Italica, cùm Rovetta non addiderit, de his ab aliquo ejus provinciæ utriusque Lombardiæ curioso doceri expectamus. SAEC. XVII.

F. MICHAEL TORRES.

F. Michael Torres Siculus Neapolitanus conventus S. Dominici ibidem insignis alumnus, vir pietate, doctrina, famaque clarissimus ac episcopus demum Potentinus XVIII april. MDCXLIV renunciatus, anno vix integro hanc rexit Ecclesiam, anno sequenti translatus ad superos. De quo legendi Ughellus *Ital. sac.* T. VII, Carolus *de Lellis* in *supplem. Neap. sac.* pag. 266, sed præ aliis Vallius noster in *Compend.* ubi fusissime ejus gesta refert *pag.* 335. Typis prodiit 1645.

Penegirico sacro in lode del santo patriarca de' Minimi S. Francesco di Paula. Quæ concio a nostro Michaele habita est Neapoli anno MDCXXIX die Dominica infra octavas Ascensionis in Ecclesiâ S. Ludovici, ipsis translationis S. Francisci de Paula solenniis. Pr. *Nolite timere pusillus grex &c.* Hanc verò *Gallice* reddidit F. Ambrosius Granjon ord. Minim. Gallus in suo libro ex Italico Julii Cæsaris Capaccii Gallice verso cui titulus: *Les triomphes de S. François de Paule en la ville de Naples*, Parisiis, Jacobi Villery 1634 in 4, P. II a pag. 3 ad 21.

F. NATALIS DESLANDES.

F. Natalis Deslandes Gallus villa quadam ad Blesos gente rustica anno MDLXIX natus, matre in ipso ortu, patre vix trimulus orbatus, pauper orphanus ob ingenii acrioris igniculos in oculis micantes undennis tantum a Blesensibus nostris habitu ordinis donatus est, qui tamen emissa suo tempore professione, seu quod peste tum grassante ictus diutius languerit, seu temporum in Gallia iis annis iniquitate, dum bello civili plusquam internecino omnia miscerentur, sese neglexit, nec spes de se præconceptas sustinuit. Anno tamen ætatis XIX quasi expergefactus, dicteriis etiam secularium excitatus, Bituriges a superioribus mitti obtinuit, ubi ut tum mos erat in gymnasio patrum societatis Jesu litteris humanioribus operam dans, brevi sodales omnes superavit, evasitque orator perfectus. Hinc Parisios anno MDXCV ad S. Jacobi missus sub magistro artium F. Nicolao *Coeffeteau*, de quo supra ad 1624, philosophiæ studuit, cujus ut curis mire respondit, ita & amicitiam promeritus est, & ex tanti viri contubernio ita profecit, ut magistrum discipulus assecutus fuerit & aliquando æquaverit. Quantam enim sibi scriptis Nicolaus per Europam, tantam sibi facundia Natalis non solum in præcipuis Galliæ civitatibus, sed in regia ipsa urbe Ecclesiastes vere christianus comparavit. Ad gradus promotus licentiam decurrebat annis MDCVI & DCVII, quo ultimo septimus pro Sorbonica respondit, quintum decimum inter licentiatos sequenti MDCVIII locum consecutus, moxque anno MDCIX e quatuor studii Sanjacobei regentibus unus institutus: ita verò his scholæ agonibus eximie functus omnibus, ut a concionibus una non abstineret. Has triginta & amplius annis Parisiis fere continuo habuit, ad primaria templa quasi certatim vocatus. Quemdam sibi, ut ita loquar, linguæ dominatum acquisierat, ut auditores quo vellet oratione sua compelleret, in iisque quos præconceperat affectus excitaret. Prædicatorem aulicum jam sibi asciverat anno MDCXV christianissimus rex Ludovicus XIII, eumque tanti habuit primus regni administer cardinalis Richelius perspicacissimus ingeniorum censor, ut qui totam civitatem auctoritate sua circumagere, ad seseque trahere posset, æstimaret. Sic enim mihi narrabant ejus ætatis senes. Conven- 1645.

Sec. XVII. tum S. Jacobi Parisiensem pluries invitus licèt rexit prior, & congregationem Gallicanam triennium vicarius generalis electus Parisiis XXX maii MDCXXVI. Demum ex Hispania quo a rege missus fuerat redux agente cardinali Richelio ad Trecorensem in Armorica Ecclesiam a Ludovico XIII XXIX octobris MDCXXXV designatus est, quod non solum probavit Urbanus VIII XXVIII januar. MDCXXXVI, sed & quam grata sibi esset electio litteris amantissimis significavit, ut qui in scholis S. Thomæ & Sorbonæ respondentem aliàs tum nuncius apostolicus cum summa voluptate audivisse se probe meminisset. Oves suas novem circiter annis pastor vigilantissimus verbo & exemplo pavit, obiitque XIX augusti MDCXLV, ætatis LXXIV in sua cathedrali sepultus. Tot conciones, quas habuerat, prælo dignas sibi diviserunt, ut usu venit qui morienti astiterunt Fratres & alii ejusque non habetur nisi

Oraison funebre de Henri IV roy de France & de Navarre prononcée a Paris en l'Eglise de S. Merry l'année MDCX. Extat cum aliis ejusdem argumenti a G. du Peyrat eleemosynario regio collectis edita Parisiis, Roberti Stephani & Petri Chevalier 1611 a pag. 361 ad 381 in 8.

Ejus meminerunt Fernandez, Fontana in *Theatro*, Sammarthani in *Gal. Chr.* nosterque Ludovicus *Doublet* quædam ejus gesta refert, sed concionatorem potius agens quam historicum libello, cui titulus : *Les titres du rosaire perpetuel.*

F. NICOLAUS MOSTICENSIS.

1645. F. Nicolaus Mosticensis Polonus F. Melchioris Mosticensis, de quo supra pag. 303 conterraneus, & ejusdem conventus Cracoviensis alumnus, ordinem amplexus ab adolescentia, plures canosque vidit, ac vixit in eo summa innocentia integritateque annos. In philosophicis acutissimus evasit, summusque theologus, hincque conventus sui Cracoviensis studii generalis præfectus, regensque factus, ipsis ineuntis seculi XVII primordiis anno scilicet MDCIII laurea tandem rudeque donatus. Apud populares & optimates enodandis solvendisque difficilioribus seu moralis, seu positivæ, scholasticæve theologiæ pro oraculo fuit, ita ut nec cæteris ei solitisque superesse videretur otium exercitiis, adeo frequenter & operose consulebatur. Insigne est ejus in actis cap. gen. Valentiæ Aragonum MDCXLVII celebrati elogium, quod adeat curiosus. Ipso die festo S. Trinitatis cui speciali devotione affectus erat, sacro piissime peracto apoplexia correptus obdormivit anno MDCXLV aut XLVI, professionis circiter LVIII. Ejus etiam meminit Starovolscius in Ἑκατοντὰς n. 81. Hæcque ejus utrobique recensentur opera :

1. *Rudimenta logices doctissime simul & clarissime collecta*, sive *Institutiones logicæ libris* VII, Cracoviæ tum & Coloniæ Agrip. Petri Henningii 1625 in 8. Extabant anno 1671 Coloniæ apud nostros.
2. *Tirocinium artis pœnitentiariæ.*
3. *Elementa ad sacras confessiones*, Cracoviæ 1603 : Iterum Coloniæ Agrip. Conradi Burghen 1619 in 24. Extabant anno 1671 Coloniæ & Mosæ Trajecti apud nostros.
4. *Academia pietatis.*
5. *Infirmaria spiritualis.*
6. *Rudimenta christianæ perfectionis.*
7. *Summa D. Thomæ theologica forma syllogistica exhibita & contracta.*
8. *Methodus examinandi ordinandos.*
9. *Lectiones casuum conscientiæ*, quas publice magna auditorum frequentia in conventu suo Cracoviensi prælegebat.
10. *Theologia moralis in tres libros distincta*, Cracoviæ 1683 in 8. Extat Romæ in Casanatensi, estque aut altera editio, aut opus posthumum.

F. PAULUS MINERVA.

F. Paulus Minerva Apulus, patria Barensis, conventus regii S. Dominici Neapolitani professus, Bononiæ juvenis acutioris ingenii studiorum emenso cursu, profundus evasit subtilisque philosophus ac theologus : mathematicis etiam deliciabatur, astrologiæque peritum ea quæ scripsit testantur opera : Musicam præterea callebat ; sed & poeticen, nec Latine tantum, sed Hebraice, Græceque fuit doctus. Mediolani cùm anno MDLXXXII moraretur, sancti officii adminilter ac sigilli custos est constitutus, superstite tum adhuc Mediolanensemque sedem occupante sancto Carolo cardinali Borromeo, uti refertur ab ejusdem Pauli nostri gentili Vallio P. V Compend. p. 339, qui & eum addit unâ cum F. Feliciano Zuppardo non parum contulisse ad erectionem novi S. Catharinæ de Senis Neapoli monasterii, quod ab Engenio sua *Napoli sacra* pag. 570 omissum. Pluribus in sua Regni Siciliæ provincia functus est cum laude muneribus, studiique generalis S. Dominici Neapolitani regens, demum & totius provinciæ præfectus prior provincialis, complevitque suos in bona senectute dies ipso S. Thomæ Aquinatis, in quem erat ille mirum affectus sacro VII martii MDCXLV Neapoli conditus apus suos. Optimis eum candidisque fuisse moribus, humanum, prudentem, modestum, erga litteras disciplinamque domesticam impense affectum, ipse qui vel ab ineunte cum eo Bononiæ egit ætate, studentisque, ut aiunt, ibi formalis unâ cum illo stadium implevit, aperte testatur Ambrosius Gozzeus Ragusæus, ubi de scriptoribus agit ordinis, qui & de Paulo narrat tum adhuc florente : quippe Gozzeum obiisse ferunt ad MDCXX, cùm Paulus vigintiquinque annis supervixerit, ætateque provectissimus, ac capularis senex vixerit, qui Mediolani sancti officii sigillifer anno MDLXXXII fuerat ætate certe ut minimum vigente & florente. Ejus præter citatos meminerunt Pius P. II lib. 4 col. 344, Fernandez, Toppius *Bibl. Napol.* Plura scripsit quorum hæc typis prodierunt : † 1645.

1. *De Neomeniis Salomonis perpetuis libri duo, quorum prior totam Neomeniarum rationem ex sacra scriptura fonte & doctorum testimoniis juxta Hebraicam veritatem abundantissime explicat : posterior verò calendarium Gregorianum exacte complectens ostendit contra hæreticorum pravitatem anni correctionem justam. Est opus theologicum, mathemathicum & naturale contra Hebræos & hæreticos*, Vici Æquensis, Jacobi Carlini & Antonii Pacis, 1699 in 4 pp. 331. Opus Clementi VIII nuncupatum. Extat Parisiis in Regia G 918.

Præfigitur epistola R. P. F. Alberti Mazzæ Neapolitani prædicatoris generalis & viri eruditissimi ad auctorem epistola in commendationem operis, & de ipso auctore loquens postquam dixit eum quotannis conciones quadragesimales habere, reliquum temporis docendis juvenibus insumere, lucubrationum ejus jam prælo paratarum indicem affert ac denique sic concludit : *Tui faciles mores adepti sunt hominum judicia. Adolescentiæ ætatem agis & multas apte ita percurristi scientias, ut in Prædicatorum ordine præfulgeas juventute tua apud omnes admirabili. Omnes hoc opus expectant, ut qui doctissimum patrem tuum medicinæ doctorem cognoverunt legum peritissimum, scientiarumque omnium præcipue mathematicarum cognitione illustrem, ejus nunc filium multis reperiant scientiis perfecte ornatum &c.*

2. *De præsagitura temporum, seu de præcognoscendis temporum mutationibus, juxta triplicem viam, cœlestem, metheorologicam & terrestrem, libri tres.* Opus F. Augustino cardinali Galaminio antea ordinis magistro nuncupatum, Neapoli, Carlini 1616 in fol. Iterum Ibid. Constantini Vitalis 1620 in fol. pp. 336. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

3. *Tractatus rerum naturalium philosophicus, seu commentaria in libros Aristotelis de philosophia naturali*, Neapoli 1615 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

4. *De libro apocrypho cum indice & catalogo librorum apocryphorum*, Neapoli, Franc. Savii 1640 in 4. Opus Francisco cardinali Buoncompagno arch. Neap. nuncupatum. Extat in Casanatensi.

5. *Sententiarum de Deo & creaturis* CCXXIX *pareneticarum S. Nili episcopi & martyris librum e Græco Latine reddidit, ac totidem commentariis illustravit.* Opus cardinali Aldobrandino nuncupatum. Adjiciuntur *In sententias Nili episcopi scholia cum catena paraphrastica in eumdem*, Neapoli 1604 in 4. Extat Romæ in Barberina & in Casanatensi.

6. *Oratio Latina in genere demonstrativo gravis & erudita*, F. Hieronymo Bernerio cardinali Asculano ord. Præd. nuncupata.

7. *Oratio in funere magistri ordinis F. Hippolyti Mariæ Beccariæ de Monte Regali*, Neapoli 1600.

8. *Defensio F. Thomæ de Vio cardinalis Cajetani de Costa Adami contra Lichetum*, F. Vincentio cardinali Maculano ord. Præd. dicata.

9. *Vita della ven. suor Maria Raggi da Sciò scritta in Latino dal R. P. F. Michele Llot, e tradotta in volgare dal R. P. F. Paolo Minerva &c.* Neapoli, Carlini & Vitalis 1609 in 4: Iterum 1617 in 4 pp. 178. Extat altera editio in Regia H 1715.

10. *Relazione d'alcuni Padri e Suore dell' ordine de' Predicadori, quali con opinione di santità sono passati da questa a miglior vita, estratta dagli atti de' capitoli generali congregati con autorità apostolica dal 1582. fino al 1612.* In his forte vita ven. Sor. Paulæ de S. Theresia sanctimonialis ex ordine, quam laudat noster Albertus Brandanus in suo *Roseto Mariano.*

11. *Discorso dell' incarnazione del signore del R. P. F. Luigi di Granata, tradotto della lingua Spagnola in Italiano.*

Sequentia non edita, sed MS apud suos Neapoli servata:

1. *De stabilitate terræ, cœli ac solis mobilitate adversus Pythagoricos omnes tum priscos tum neotericos contra Copernicum & sequaces. Libri* IX *apologetici.* Opus ingens in tres tomos divisum omnique scientia refertum.
2. *De mundi duratione.*
3. *De statu animarum mediarum post mortem.*
4. *De rebus cœlestibus & metheorologicis.*
5. *De oratione Dominica.*
6. *Opiniones hominum de Deo & creaturis.*
7. *Proverbii volgari esposti & commentati.*

Hæc jam parabat & prima manu donaverat pleraque anno 1599, ex F. Alberto Mazza. epist. supra cit.

F. PETRUS MALPEUS.

† 1645. F. PETRUS MALPEUS vernacule *Malpe* Belga Brabantus, Bruxellis natus est anno MDXCI, & juvenis annorum XX ordini nomen dedit in patria, votaque emisit XIII maii MDCXII, isque brevi evasit, ut vix ætatis trigesimum aggressus suis Bruxellensibus præfuerit electus prior ac præfectus, quo munere fungebatur XII martii MDCXXII. Domum postea Vilvordiensem primus a fundamentis erexit, diutiusque administravit. Antiquitatum ordinis studiosissimus fuit, quam in rem multa paraverat edenda, nisi mors immatura consilia fere omnia prævertisset. Hanc obiit Bruxellis XXIX decemb. MDCXLV, ætatis circiter LV. Sic noster Ghilbertus De la Haie *Bibl. Belgo-Domin.* ex actis a se visis Valerium Andream in Bibl. Belgic. emendans. Ejus supersunt

1. *Palma fidei sacri ordinis FF. Prædicatorum*, Antwerpiæ, Joannis Gnobbart 1635 in 8 pagg. 314. Extat apud nostros Parisienses ad S Honorati.
2. *Athenæum Dominicanum sive de scriptoribus ordinis FF. Prædicatorum.* Extabat Bruxellis MS fol. prælo paratum addita facultate superiorum data XII octob. MDCXXXVII. Hujus lectionem Valerio Andreæ ab auctore concessam, sibi negatam a possessoribus queritur F. Ghilbertus de la Haie citatus.
3. *Sacra purpura ordinis Prædicatorum.* In qua recensebantur summi pontifices, cardinales, patriarchæ, archiepiscopi, episcopi, magistri sacri palatii ex ordine assumti.
4. *Vita FF. Prædicatorum sanctitate illustrium ab anno* MD *ad* MDCXXXVI.

Hæc duo postrema opera existimat F. Ghilbertus citatus ante mortem auctoris absoluta, quod ea edendi facultatem a superioribus obtinuerit: at ubi serventur quacunque diligentia adhibita retegere se non potuisse. Tria vero hæc volumina MS dicunt, jam in conflagratione Bruxellensi periisse.

F. PETRUS DE MARCHIS.

F. PETRUS DE MARCHIS Græcus patria & professione Chiensis, conventus S. Sebastiani alumnus, vir doctrina, pietate, agendorumque peritia clarus, a Paulo V S. P. ad sedem sancti Erini in archipelago promovebatur XVIII aprilis MDCXI, deinde anno MDCXXI visitator apostolicus a Gregorio XV mittebatur Constantinopolim, Caffam, ac per Tartariam, ac insulas omnes Archipelagi, quas cum ex officio lustraret, pervenit Siram, ibique pluribus auditis oculatis testibus scripsit 1645.

Relazione della preciosa morte del R P. F. Andrea Carga da Venetia dell'ordine de' Predicatori vescovo di Sira impiccato per la fede con un suo prete chiamato Michele, e due secolari dell'istessa isola. Quod evenit inter MDCX & MDCXXX. Hanc autem relationem congregationi Propagandæ misit, cujus transumptum servo in schedis. Exinde F. Petrus dictus ab Urbano VIII ad ecclesiam Smyrnensem translatus est circa annum MDCXL, & tandem obiit circa MDCXLV. Quin plures alias relationes de illis regionibus seu ad summum pontificem seu ad sacram congregationem in horum archivis servatas miserit, nullum mihi dubium. Ejus cum laude meminit abbas Michael Justiniani in sua *Scio sacra* p. 145, & Fontana in *Theat.* dicti autem episcopi Sirensis in *Monum.* ad ann. MDCVII & MDCXXXII, ubi ait Romæ in sacris congregationibus Propagandæ & Rituum de ejus canonizatione emanata plura decreta.

F. PHILIPPUS DE HORTO NOVO.

F. PHILIPPUS DE HORTO NOVO Tuscus, a patria oppido Lunensis diœcesis sic nuncupatus, Serisanensis vero conventus alumnus, vir non solum eruditione conspicuus, ac qui theologiam apud suos pluribus annis e superiore loco docuit, sed & antiquitatis studiosus, celebriores * 1645.

Sæc. XVII. Germaniæ bibliothechas scrutatus est, codices MS evolvit, & ex iis veterum nostrorum auctorum nomina & opera retexit, ex quibus ab eo confectus est

Catalogus illustrium virorum ordinis Prædicatorum.

Sic refert Rovetta ad 1645 ex F. Joannis Michaelis Pio schedis seu adversariis MS, & ex F. Vincentii Rivalii Bibl. Lombard. MS ad annum 1645, quo proinde Philippus hic floruerit: qui certe Catalogus, si adhuc extet, ut verisimillimum est, cùm auctor sit nostrorum temporum, lucem mereretur, nec a possessoribus tantus thesaurus sub modio premendus esset.

F. PHILIPPUS INCENSO.

* 1645. F. PHILIPPUS INCENSO Tarenti in Magna Græcia ortus congregationis *della Sanità* insignis alumnus, in conventu Montis Dei Neapolitano ad ordinem ascitus & professus seculo XVII claruit, vir omnium partium orator, poeta, philosophus, theologus. Hic annis XX solidis in celebrioribus provinciæ Regni Siciliæ scholis regentis munere functus est cum summo auditorum non solum nostrorum sed & exterorum plausu & concursu. Sic Topius *Bib. Napol.* p. 340 a. Qui quidem typis ab eo edita nulla memorat, sed

Commentaria theologica MS ab eruditis exquisita, & passim manibus versata laudat, & ex modo loquendi auctorem a se cognitum indicat, & seculo XVII clarum.

F. REMIGIUS SCROFFA.

† 1645. F. REMIGIUS SCROFFA patria Vicentinus, professione conventus SS. Joannis & Pauli Veneti alumnus, primi nominis philosophus & theologus, eaque ratione publicus in Academia Patavina Metaphisicæ in via S. Thomæ professor anno MDCXXVIII aprilis quarta ascitus, in actis cap. gen. Romæ MDCXXIX sacræ theologiæ magister promotus, conventus sui nativi electus prior, eodem anno cathedram Patavinam reliquit, sed & provinciam suam S Dominici Venetiarum rexit præfectus provincialis, juris regularis vir apprime peritus & studiosus obiit anno MDCXLV ætatis LXII. Hæc ejus opera:

1. *De invaliditate professionis ante legitimam ætatem a sacro concilio Tridentino statutam*, Venetiis, Damiani Zenarii 1625 in 8 pp. 175. Extat apud nostros Audomarenses, & Parisiis in Regia E 2697. Prodiit etiam Leodii, Jo. Alardi 1625 in 8.

2. *Constitutiones Fratrum sacri ordinis Prædicatorum duplici alphabeto distincta, sub diversitatem verborum ad commodiorem usum, & ad promtam ac facilem adinventionem cujusvis materiæ quæ in ipsis continetur distributæ*, Venetiis, Hæred. Joan. Salis 1634 in 8 pp. 467. Tum suæ S. Dominici provincialem agebat. Extat apud nostros Parisienses novitiatus generalis. Simile opus edidit postea Fontana.

3. *Quæstiones morales ad regulares aut etiam seculares spectantes*, Venetiis, Hæredum Jo. Salis 1640 in 4. Ejus meminit in Gymnasio Patavino Tomasinus p. 288, & F. Cherubinus Torni consodalis in Memorialibus MS ad Jacobum Quetif missis. Ea vero opera omnia extant Romæ in Casanatensi.

F. THOMAS DE VIA.

* 1645. F. THOMAS DE VIA Græcus in insula *Scio* dicta natus ibique ad ordinem ascitus, vir evasit pietate ac prudentia commendatus. Conventus sui nativi in præfata insula præfectum vicarium agebat anno MDCXLV, quo F. Alexander Baldrati de Lugo ob fidem catholicam a Turcis rogo addictus est, cujus martyrium scripsit hic Thomas & Romam misit hoc titulo:

Relazione della morte di F. Alessandro Baldrati.

Hanc habebat præ manibus abbas Michael Justiniani, ut testatur in sua *Scio sacra* p. 223, eamque Leoni Allatio cum pluribus aliis ejusdem argumenti commodavit, hortatus simul, ut hoc martyrium libello accurato describeret, quod & præstitit Allatius Thomam hunc inter eos recensens, quorum opera usus est. Vide postea Hyacinthus Subbiani ad 1656.

F. ANGELUS RAMPI.

F. ANGELUS RAMPI Etruscus Florentinus patria & professione, vir ingenio præstans, insignique erga cultum B. Virginis studio incensus, vivebat etiamnum anno MDCXLVI, ut testatur Fontana, qui & viderat, & diem ejus obitus etiam annotare poterat, quem tamen omisit. Verum meminit tantum tractatus ab eo editi, quem & laudat Maraccius *Bibl. Mar.* T. I hoc titulo: † 1646.

La fionda Davidica: id est Apologia sacra pro rosario B. Virginis contra Calvini, aliorumque hæreticorum calumnias.

F. DOMINICUS DUNANT.

F. DOMINICUS DUNANT ortu Insuber non 1646.
melioribus modo fuerat instructus in seculo disciplinis, amœnioribusque litteris imbutus, sed pragmaticam fori disciplinam ac juris utriusque scientiam amplexatus fuerat, grandior factus apud Delphinates & Insubres. Inde Parisios veniens forensis avidus peritiæ, in liberioris vitæ hominum familiaritatem incidit & consuetudinem: in iis & Theophilum *de Viau* celeberrimum tum, atque liberrimi oris & vitæ hominem congerronem habuit. Dum genio liberius indulget interiori luce perfusus, austeriorisque vitæ FF. conventus SS. Annunciationis nuper erecti ad S. Honoratum exemplo commotus, totum se Deo credere mundanisque eripere constituit, ac in eodem conventu nomen religioni dedit anno MDCXXI ac professus est XXVIII octob. MDCXXII, ætatis tum octo supra viginti natus: sicque disciplina regulari virtutumque æmulatione claruit, ut novum vere videretur induisse in religione hominum. Tolosæ aliquandiu stetit assignatus, at demum Parisiis in suo conventu suos inter Fratres piam Christo reddidit animam die XIX maii MDCXLVI, ætatis circiter LIII. Scripsit ex antiquis a se visis Tolosæ actis & instrumentis

Histoire de la vie, mort & translation du docteur angelique S. Thomas d'Acquin de l'ordre des Freres Precheurs, Tolosæ, R. Colomiers 1628 in 12 pagg. 241: Altera Ed. Tornaci, Adriani Quinque 1630 in 16. Opus stylo quidem erudito, sed parum felici & historico.

F. DOMINICUS PAOLACCI.

F. DOMINICUS PAOLACCI Etruscus, patria Phisconensis, conventus S. Mariæ ad gradus Viterbiensis alumnus, sacræ theologiæ magister, concionator eximius ac facundissimus, in academia Patavina sacræ scripturæ interpres, ac professor publicus, allectus anno MDCXLIV, ibidem ad vitam transiit meliorem anno MDCXLVI februarii tertia, quem laudant Tomasinus Gymnas. Patav. pag. 287, & Fontana in Histor. prov. Rom. Scripsit ac edidit † 1646.

1. *Pensieri predicabili per tutti gli giorni di Qua-*

resima, Neapoli, e typographia regii conventus S. Dominici 1640 in 4. T. I pagg. 569 : T. II pp. 676 : T. III pp. 630. Iterum Venetiis, Giunti 1641 & 1646 in 4.

2. *Pensieri predicabili per i sabbati di Quaresima in honore di Maria Vergine quarta parte del suo quaresimale*, Venetiis, Giunti & Baba 1644 in 4 pp. 438.

3. *L'ambasciador celeste nella solennità della santissima nunciata* : scilicet super evangelium *Missus est* commentarium parænitieum. Eodem volum. pp. 87.

Hunc tomum IV magistro ordinis F. Nicolao Ridolphi nuncupat, cujus olim fuerat discipulus, ac postea in ordinis regimine socius ascitus, cui & in utraque fortuna stetit fidelissimus & individuus : conventui S. Mariæ super Minervam præfuit etiam aliquando prior electus, & monasterii S. Sebastiani monialium ordinis prior ac pastor a magistro ordinis Neapoli constitutus, magnificam illis basilicam construxit ante MDCXL. Sic legitur initio T. I in ejus elogio auctore F. Bonifacio Chiarello ejusdem ordinis.

F. FERDINANDUS D'HELEVO.

† 1646. F. FERDINANDUS D'HELEVO Lusitanus sacræ theologiæ magister, Olissipone agebat anno MDCXLVI martii XXV, quo D. Vasco Ludovico *de Gama* Marchioni de Niza &c. Joannis IV regis Lusitaniæ apud regem christianissimum legato librum nuncupavit hoc titulo :

Historia della disunione del regno di Portogallo dalla corona di Castiglia, scritta dal dottore Gio. Battista Birago Avogaro, cittadino Veneto, novamente corretta, emendata, & illustrata, Con l'aggiunta di molte cose notabili dal R. P. M. F. Ferdinando Helevo dell' ordine de' Predicatori con l'Appendice di una scrittura d'un ministro di Spagna, Amstelodami, Niculau Van Ravesteyn 1647 in 4 & in 8 pagg. 796. Quem auctorem omisit Antonius in *Bibl. Hisp.* at ejus meminit abbas Justinianus *scrittori Liguri* pag. 319, & ad Joannem Baptistam Biragum Genuensem celebrem illius seculi scriptorem. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati. Quæ Historia eleganter scripta & curiosa, & typis nitidis impressa.

F. FRANCISCUS DIAZ.

† 1646. F. FRANCISCUS DIAZ ex oppido S. Cebriani *de Mazote* prope Taurum Castellæ veteris civitatem ortus, apud Pincianos nostros religionis vota nuncupavit, exinde Compluti gymnasii S. Thomæ sodalis cooptatus. Licet autem inter æquales ille plurimum ingenii felicitate doctrinaque fulgeret, longe plus & sanctimonia vitæ coruscavit, & animarum salutis studio. Quo succensus anno MDCXXXII ex Hispania in Philippinas insulas trajecit, & tertio post anno MDCXXXV ad Sinas unà cum F. Francisco a Matre Dei Franciscano mense novembri per insulam *Formosa* dictam transiit, & a F. Jo. Bapt. de Moralez vicario tum provinciali cum gaudio exceptus est. Ibi statim linguam didicit optime brevique tempore Mandarinam, tum & vernaculam regionis *de Fogan*, *Nankin* & *Tinghu*. Grande illud hujusce gentis ad Christum conversionis opus subinde aggressus, multa habuit & graviora sustinenda, plagis supra modum pluries percussus, & in mortibus ut alter apostolus frequenter se inveniens. Quæ omnia diu constantissime invicta patientia toleravit : & in ea Domini vinea perseverans, ex ictu lapidis ab infideli in pectore recepto animam tandem Deo sanctissime exhalavit quarta novembris MDCXLVI teste nostro Dominico *Navarrete Histor. Sinica* T. II lib. 2 cap. 31, qui de eodem agens *Tract.* 1 *præelud.* 28 pag. 53 b, sic habet : *Otros ha avido rigurosamente açotados y atormentados, como fueron los padres F. Juan Bautista de Morales y F. Francisco Diaz &c.* Ejus meminit cum laude in *Bibl. Hisp.* Antonius ex his, quæ de eo audierat a F. Joanne Polanco missionis Sinicæ Romæ procuratore generali. Qui omnes eum scripsisse asserunt hoc titulo lingua Sinica : SEC. XVII.

Ky mung, hoc est, *Doctrina incipientium.* Quo libro Sinenses de christianæ fidei mysteriis atque præceptis erudit, & ad eam amplexandam & observandam efficacius allicit. Cusus in ea regione liber primum anno 1650 a morte auctoris, & usu repertus utilissimus pluries iterum iisdem typis prodiit. Huic operi allaboravit noster Joannes Garçia de quo postea ad 1665.

2. *De quatuor virtutibus cardinalibus*, Ibidem in fol. *Sinice*, eodem referente Polanco.

3. *Cabecillas* : sic enim Navarrete citatus T. II *Tract.* 1 *Prælud.* 29 n. 2 pag. 56, ubi de scriptis F. Jo. Ba. de Moralez : *y en compañia del P. F. Francisco Diaz compuso el libro que llamamos Cabecillas simplicitér necessario para todos &c.*

4. *Tractatus de passione Christi Domini.* Sic F. Franciscus Varo, de quo postea ad 1705 testatur in Responsione ad Apologias PP. Brancati & Favre S. J.

5. *Dictionarium* seu *Vocabularium Chinense-Hispanum, in quo voces Chinicæ ad 7160 juxta ordinem Alphabeti Europæi exhibentur.* Extat opus MS in Bibl. Reg. Berolinensi : ejusque mentio fit in libro cui titulus : *Miscellanea Berolinensia ad incrementum scientiarum &c.* Berolini, Jo. Christi Papenii 1710 in 4, circa finem in Indice librorum Sinensium ejus Bibl.

F. FRANCISCUS ORSUCCI.

F. FRANCISCUS ORSUCCI Etruscus patriaque & professione Lucensis in studio generali provinciæ Romanæ tum e Perusia Viterbium in cœnobium S. Mariæ ad Quercum translato regentis munus implevit, sacrasque litteras magna sui nominis fama pluribus annis professus est, exinde magisterii laurea ornatus, quæ in actis cap. gen. anno MDCXI Parisiis coacti probata fuit. Comitiis ordinis Romæ anno MDCXXIX celebratis pro provincia Romana diffinitor affuit, tandemque paulopost annum MDCXLVI transivit ad meliora. Horum se testem oculatum præstat Fontana prov. Rom. p. 359, addens scripsisse * 1646.

Opuscula plura de cultu B. Virginis. Extat etiam ejus

Orazione funebre fatta nell' esequie del illustrissimo signore cardinale Montalto nella chiesa della Madonna della Quercia alla presenza di monsignor vicelegato, e de signori consuli di Viterbo, Viterbii 1623 in 4. Extabat apud nostros Florentinos S. M. N. & meminit Cinellus *B. volante*, *Scanzia* IV p. 53.

F. JOHANNES LABARDAC.

F. JOHANNES LABARDAC Gallus Aquitanus, eruditus ac facundus conventus portus S. Mariæ tum provinciæ Tolosanæ alumnus, in qua variis ille graduum honorumque titulis claruit, prædicatoris titulo generalis insignitus, atque ad regimen etiam conventusque Lemoviensis prioratum electus & præfectus, dum eo munere fungeretur, scripsit ac in lucem emisit * 1646.

Le theatre sanglant de S. Catherine martyre ou

SÆC. XVII. *sa vie & sa mort sont representees par 14 actes divers*, Parisiis, Francisci Hubi 1619 in 12 pagg. 293. Anno MDCXLIV in comitiis ordinis generalissimis Romæ sedebat provinciæ suæ Tolosanæ prior provincialis electus ab anno MDCXL, & in eodem munere prorogatus perseveravit ad annum MDCXLVI. In comitiis verò generalibus Tolosæ MDCXXVIII fuerat ad magisterium promotus.

F. MATTHIAS MORACA.

* 1646. F. MATTHIAS MORACA Armenus provinciæ Nexsciovanensis alumnus, ac conventus *de Cherna* vel *Carna* prior, Parisios venit anno MDCXLVI suppetias Ecclesiæ in Armenia laboranti & oppressæ imploraturus, & mense aprili apud nostros ad S. Honorati hospitabatur, quibus gratitudinis ergo dedit

Psalterium Armenum in fol. *Breviarium & Diurnum ad usum ordinis Prædicatorum* Armenice a nostro B. Bartholomæo Parvo Armenice versa: hæc omnia MS, quæ ibidem in Bibl. servantur. A quo autem scriptum fuerit *Psalterium* hoc, ut & cætera, cùm in codd. non exprimatur, incompertum, licèt a nostris Armenis id factum pro certo habendum sit. Videsis supra T. I pag. 581 *Bartholomæus Parvus*, & postea ad 1653 *Augustinus Bagiensis*.

F. PETRUS MARTYR ROMANIUS.

† 1646. F. PETRUS MARTYR ROMANIUS Etruscus, e Balneo Regio provinciæ Romanæ alumnus, vivebat etiamnum anno MDCXLVI teste Fontana in Prov. Rom. jamque typis ediderat hoc titulo:

1. *Lucubrationum Exegeticarum in Rosarium B. V. Mariæ Tomi duo uno volumine contenti scilicet commentariorum & contemplationum*, Maceratæ, Hær. Salvioni & Augustini Grisei 1634 in 4. T. I pp. 188: T. II pp. 175.
2. *Carmina in laudem B. Virginis.*
3. *De columba cœlesti.*
4. *Historia B. Mariæ super Quercum.*
5. *Sermones de Rosario.*

Ubi autem hæc posteriora prodierint & quo anno quave forma Romanorum nostrorum curæ erit hic addere.

F. RAIMUNDUS SAMPSO.

* 1646. F. RAIMUNDUS SAMPSO Catalanus, conventus Barcinonensis S. Catharinæ martyris alumnus, & in eodem prædicator generalis in actis cap. gen. Bononien. MDCXV acceptatus, vir disciplina regulari, morum innocentia, sanctioris & perfectioris vitæ jugi studio commendatissimus, ideoque tironum religionis institutioni diutius præfectus, ad seros annos pervenit, obiitque nonagenarius circa MDCXLVI., apud suos sepultus. Insigne est ejus in actis cap. gen. Valentin. MDCXLVII elogium inter eos qui cum sanctitatis opinione dormierunt. Vener. Sororis Hippolytæ *Soler de Rocaberti* mystagogus, & in viis spiritualibus director fuisse dicitur: ipse verò scripta reliquit in conventu dicto servata MS

Quindecim volumina de pertinentibus ad mentalem orationem, lingua sua vernacula.

F. SIGISMUNDUS FERRARIUS.

1646. F. SIGISMUNDUS FERRARIUS Insuber natione, Vergemini sive Viglebani (*Vigevano* incolæ nuncupant) anno MDLXXXIX natus, adolescens ordinem amplexus est in patria, conventuque Vigevanensi: juniorque adhuc in Hispaniam studiorum causa missus, in academia Salmantina F. Petrum de Ledesma cathedræ vespertinæ moderatorem habuit præceptorem & magistrum. In Italiam & patriam reversus, jam in theologicis exercitatissimus & honoribus auctus, docendique munere pluribus annis perfunctus, a magistro ordinis F. Seraphino Sicco Græcium sive Grajacum urbem superioris Pannoniæ Stiriæque regionis caput *Gratz* vernacule missus est, & institutus nostri ibidem studii regens anno MDCXXVII: tum & a Seraphini successore F. Nicolao Ridolphi anno MDCXXX creatus sacræ theologiæ magister, una datus est Viennensis studii generalis regens, illiusque academiæ primarius professor, quo munere procuratorisque nationis Austriacæ in eadem academia fungebatur etiamnum anno MDCXXXV: demum ab eodem ordinis magistro datis Romæ litteris sexta septembris MDCXXXVI Hungaricæ missionis commissarius & procurator generalis constitutus, annis aliquot indefesso religionis zelo nec pœnitendo proventu eo in officio laboravit, non sine valetudinis dispendio. Quapropter missione obtenta Romam se recepit, ubi demum in sanctæ Sabinæ degens in Domino feliciter obdormivit anno MDCXLVI ætatis LVII. Ejus insignis est in actis cap. gen. Valentiæ MDCXLVII memoria: *Romæ in conventu S. Sabinæ A. R. P. F. Sigismundus Ferrarius de Vigevano magister, regularis observantiæ in congregatione Styriæ restaurator, & nostræ religionis in Hungaria restitutor, nunquam carnes comedere solitus, dono lacrymarum insignitus, in orationibus fervidus, exemplarissimus, caritativus edito libro de hactenus gestis per Fratres nostros in Pannonia regno sanctissime ad patriam evolavit.* Hæc ergo illius opera:

1. *De rebus Ungaricæ provinciæ sacri ordinis Prædicatorum Partibus IV & libris* VIII *distincti commentarii*, Viennæ Austriæ, Matthæi Formicæ 1637 in 4 pp. 611. Adjecta est Appendix, scilicet *Vita B. Augustini ord. Prædic. ex Zagrabiensi Lucerini episcopi per Joannem Tomcum Marnavitium Bosnensem episcopum, & coadjutorem Zagrabiensem fideliter collecta*, pp. 77. Ex variis hujus operis locis supra de actis Ferrarii relata desumpsi. Videsis Epistolam magistro ordinis Rodulfio nuncupatoriam, & P. III lib. 3 p. 454 & aliâs passim.
2. *Correctorium poëmatis super universam summam S. Thomæ*, Viennæ.
3. *Opuscula duo alterum adversus Lutheranos, alterum adversus Calvinianos*, Ibid. Sic Rovetta ad 1646, ubi hæc & superiora se vidisse impressa testatur.
4. *Commentaria super universam Summam S. Thomæ.* Sic Rovetta qui a se tamen non visa fatetur, forteque alia non sunt quam a Sigismundo dictata cum Græcii vel Viennæ professorem ageret.

F. ANONYMUS HISPANUS.

F. ANONYMUS HISPANUS ab Antonio Bib. Hisp. T. II p. 269 laudatus scripsit ac edidit * 1646.

Historia y milagros de nuestra Señora de la Peña de Francia, Salmanticæ 1646 in 8.

Hanc vero Antonius addit non semel tantum aut iterum, sed & quartum typis mandatam Dominicanæ domus nomine, in qua imago hæc tota Hispania celeberrima colitur.

F. ADRIANUS COCQUEREL.

F. ADRIANUS COCQUEREL Gallus Neustrius patria puto Vernoniensis, Lexoviensisque conventus professus adulto Christi seculo XVII floruit & scripsit, ediditque typis vernacula Gallorum lingua libellum hoc titulo: 1647.

La Methode universelle & tres brieve & facile pour apprendre le Plain Chant sans maitre &c. Par le R. P. Adrien Cocquerel de l'ordre des Freres Précheurs du convent de Lizieux, Parisiis, Joan. De la Caille 1647 in 4 pp. 128. Altera editio.

F. ADRIANUS DE UFFELDE.

1647. F. Adrianus de Uffelde qui & a *S. Thoma* in professione agnomen obtinuit, provinciæ Peruanæ alumnus studio ardens salutis animarum anno MDCXXI circiter conversionem aggressus est efferatæ gentis provinciarum *Guaymi* & *Darien*, plurimisque & gravissimis perpessis itinerum per invia & aspera molestiis, vitæque superatis insidiis atque periculis, constanti animo fortisque & apostolici vere hominis pectore, pluribus in id assiduus annis eam ipse primus ad unius veri numinis Christique fidem & cultum adduxit. Quod hujusce Peruanæ provinciæ Patres anno MDCXXVIII Limæ die XXV novemb. in comitiis provincialibus adunati perpendentes, a Magistro ordinis specialibus in id litteris eum ad Prædicatoris generalis magisteriique gradus promoveri ob tantos pro fide feliciter ac fortiter exantlatos apud Barbaros labores, ac super ætate requisita dispensari petierunt: nondum ille præscriptum scilicet ætatis XXXV attigerat. His annuens libenti animo F. Nicolaus Ridolphi ad clavum ordinis recens admotus titulo prædicatoris generalis juribusque primum, tum & præsentati gradu, demum & ipsa magisterii laurea decoravit. Tantum autem abfuit, ut his auctus Adrianus gratiis a labore quiesceret, quin eo ardentius incepto desudarit barbaræ gentis conversionis operi, adeo ut viginti plus infidelium habitationes & oppida ab idolorum cultu revocata Christo lucratus sit. Hinc Ridolphius de his certior factus gratulatorias ad eum excitatoriasque dedit epistolas sed & sacra de propaganda fide congregatio decreto singulari die XXIV novemb. MDCXLII dato, missionarium apostolicum per ea regna Terramque firmam cum socio sibi a provinciali designato constituit. Obiit circa annum MDCXLVII vel XLVIII, scripsitque ipse lingua Hispanica

Relationem reductionis ad Christi fidem provinciæ Guaymi per ipsum ope divina factam, ut & *Actorum a se in provincia Darien.*

Primam F. Joannes Melendes de eodem legendus integram iisdem verbis ex MS fide edidit T. III *Tesoros verdaderos de las Indias* a pag. 1 ad 57. Videsis Acta cap. gener. Valentini anni 1647, ubi honorificentissima de eo mentio habetur Denunc. 2, & Fontanam in Monum. ad 1640.

F. AMBROSIUS HENRICUS SMETIUS.

† 1647. F. Ambrosius Henricus Smetius Belga, Tubeka in confiniis Brabantiæ & Hannoniæ oppido ortus, conventus Bruxellensis professus anno MDCXLI, juvenis ingenii acerrimi, Græcis Latinisque litteris versatissimus, poeseos, rhetorices, dialectices ac theologiæ scholasticæ callentissimus, adeo adversa usus valetudine in contracto, debili, exilique corpusculo, ut mirum fuerit tantum in omnibus scientiis profecisse, consummatus in brevi explevit tempora multa. Nam ad sacerdotium promotus, Parisios una cum germano suo ejusdem ordinis & conventus accessit, & in novitiatu generali ad suburbium S. Germani per annum commoratus philosophiam legere aggressus est: verum infirmitatibus obrutus, alioque migrare coactus, obiit anno MDCXLVII ætatis XXV. Oratione stricta scripsit ac edidit suppresso ubique nomine

1. *Breviarium gloriæ SS. Trinitatis*, Bruxellis, Joan. Mommartii 1643 in 16.

2. *Columba gemens militans Ecclesia.* Opus anagrammatis & emblematis elegantibus ornatum Innocentio X conventus Bruxellensis nomine dicatum, Antverpiæ, Baltaz. Moreti 1645 fol. mag. Extat apud nostros Parisien. ad S. Honorati. SEC. XVII.

3. *Carmina varia in felicem adventum reverendissimi P. F. Thomæ Turci ordinis Prædicatorum magistri in Novitiatum suum generalem Parisiensem anno 1645 nomine dicti Novitiatus*, Parisiis 1645 in fol. pp. 16. Extant ibidem.

Ejus meminit F. Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Domin. MS.

F. AUGUSTINUS RUBEUS.

F. Augustinus Rubeus Siculus Panormitanus, sacræ theologiæ magister, ab Antonino Mongitore in Bibl. Sicula laudatur, ceu vir omnigena eruditione præstans, philosophus subtilis, ac theologus eximius, non solum in sua insula natali, sed & tota Italia clarus, in concertationibus publicis cum omnium admiratione semper auditus. Obiit Panormi apud sanctam Citam anno MDCXLVII die XXI januarii. Scripsit ibidem servatas MS prælum appetentes † 1647.

Disputationes de prædestinatione aliisque quæstionibus theologicis.

F. DOMINICUS GONÇALEZ.

F. Dominicus Gonçalez Hispanus, Matriti nobili genere natus ad annum MDLXXIV, conventusque S. Dominici *de Guadalaxara* alumnus, Segobiam primo studiorum causa missus, tum Pinciani S. Gregorii collegii sodalis allectus, ubi F. Didacum Nuño regentem primarium toto quadriennio magistrum habuit, magnosque in sacris litteris sibi proventus fecit, fidei demum promovendæ studio ductus ad Philippinas transmisit insulas anno MDCII, moxque ab adventu collegii S. Thomæ Manilensis regens institutus eo diu munere functus est, simulque commissarii ut vocant sancti officii. Hinc conventus Manilensis electus prior, paulo post in comitiis provincialibus MDCXXIII aprilis XVI unanimi omnium jus habentium voto prior provincialis assumptus est provinciæ SS. Rosarii, quam ille quatuor optime rexit & sanctissime ministravit annis, tantaque subditorum omnium approbatione, ut iterum anno MDCXLIV quantumvis reluctantem & annis gravem ad idem munus elegerint: sed hac vice tempus regiminis non complevit, morte ipsi non improvisa collectus anno MDCXLVII novemb. quinta, ætatis circiter LXXIV, cum maxima sanctitatis apud omnes fama. De quo legendus noster Baltazar de Santa Cruz T. II *Histor. prov. Philipp.* cap. 32 pag. 146 & seqq. ad 158. Ejusdem meminerunt Fernandez *de Rosario* lib. 9 pag. 3 b, Ægid. Gonçalez Davila *Theat. Matrit.* lib. 1 cap. 9 pag. 55, & Antonius *Bib. Hisp.* &c. Scripsit ac edidit † 1647.

1. *Relacion del martirio del B. P. F. Alfonso de Navarrete Dominico y de su compañero el B. P. F. Hernando de san Joseph Augustino en Japon año* MDCXVII, Manilæ, seu potius in Baccalor, Anton. Damba 1619 in 4: Altera Edit. *Italicè* Neapoli 1618 in 8.

Edita etiam est in informationibus pro horum & aliorum martyrum Japonensium canonizatione summo pontifici exhibitis & editis Romæ typis Cameræ 1675 fol. a p. 421 ad 458. Quæ extant Parif. in Regia H 383.

2. *Relacion del martirio de F. Antonio Gonzalez, F. Guillermo Courtet, F. Miguel de Atozaraza, y F. Vicente de la Cruz religiosos Domini-*

Sæc. XVII. *cos, y de dos compañeros seglares, que padecieron en Japon año* MDCXXXVII, Matriti, Didaci Diaz 1639 in 4.

3. *Historia de la provincia de Filippinas por el Fray Diego Aduarte, Anadida por el Fray Domingo Gonçalez &c. T. I.* Vide supra Didacum Aduarte ad 1637.

4. *Tratado grave, en que se examina el modo que lleban los Padres da la Compañia en la conversion de la gran China, cuya resolucion y remedio se hà embiado a pedir a Roma.* Extat MS in archivis ordinis pluribus, & typis editum conjicio.

5. *Reparo de mucha consideracion cerca de un papel que los Padres de la Compañia an divulgado estos dias respondiendo a algunas cosas que sospecharon que contra ellos avian dicho los religiosos de las ordenes de san Francisco y santo Domingo.* Extat MS in pluribus archivis ordinis, præsertim in Malinensi.

6. *Commentaria plura de theologia scholastica & morali* MS. Omnium manibus versantur in Insulis Philippinis, magnoque in pretio habentur, ea potissimum ratione quod casus in illis regionibus consuetos, & ab Europæis distinctissimos dilucide solvit. Omittere non possum quin gravissimum de eo testimonium nostri Dominici Navarrete referam ipsissimis ejus verbis T. II *Histor. de la China*, Trat. VIII pag. 422: *Quien avra en aquellas Islas que no confiesse a boca llena aver sido el venerable P. F. Domingo Gonçalez el mayor oraculo de aquel arcipelago y assombro en letras, humildad, exemplo, y virtud? Diganlo las resoluciones de innumerables casos difficultosissimos que aun hasta oy se guardan y conservan por acertadissimos, y se estiman y veneran como dados de un padre insigne de la Iglesia. Pasmavan hasta los lectores de la Compañia a vista de una resolucion del P. F. Domingo, y succedio varias vezez dezir los de la Compañia, sin saber quien avia resuelto el caso: Nadie puede aver dado respuesta como esta sino el P. Domingo Gonçalez. La India oriental y nueva España son tambien testigos desta verdad. Las materias escolasticas que avia dictado leyendo en el collegio eran tan estimadas en mi tiempo, que no avia lector que para componer las suyas no procurasse primero leerlas y aprovecharse dellas. Este Padre fue il primero que leyo teologia moral en la catedral de Manila, el primero en los consejos, primero en la estimacion y veneracion, assi con los arçobispos, governadores, religiones, como con todos los demas, El santo le acclamava aquel mundo, el docto le llamava &c.* quæ fusius prosequitur. P. F. Francisco Colin S. J. viro insigni bisque in illis partibus præfecto provinciali intima fuit ad mortem usque familiaritate conjunctus.

F. DOMINICUS JANSSENBOY.

† 1647. F. Dominicus Janssenboy Zelandus parentibus catholicis Ziriczeæ ortus, fratrum trium suorum germanorum Cornelii, Leonardi, & Nicolai exemplum sectatus ordinem amplexus est Antverpiæ, virque pro fide strenuus evasit. A sacra cardinalium congregatione *De propaganda fide* Hamapolim vulgo *Hamburg* Apostolicus prædicator & pastor missus anno MDCXXIII intrepidum se Dei ministrum exhibuit, in multa patientia, in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma justitiæ a dextris & a sinistris per gloriam & ignobilitatem, per infamiam & bonam famam. Quis oves errantes ab eo in gremium Ecclesiæ revocatas numeret? quis narret quot & quanta a Lutheranis ministris præsertim a Joanne Mullero passus sit libello famoso magistratui oblato eum a civitate extorrem facere conantibus? Mansit tamen ad MDCXXXIV pugil invictus, catholicos verbo & exemplo in fide confirmans. Tandem exulare coactus ac cedere, ut iræ impotentium hominum locum daret, Coloniam primum, deinde Antverpiam secessit, sed zelo urente quietis impatiens Amstelodamum jussu superiorum se contulit, ubi missionarium agens dum catholicis verbum Dei & sacramenta ministraret, non paucos etiam hæreticos ad veram frugem reduxit. His incumbentem Christus athletam suum ad meliora transtulit XIV martii MDCXLVII. Hæc fusius refert F. Gilbertus de la Haie in *Bib. Belgo-Domin.* MS, quo teste scripsit ac edidit

1. *De jejunio contra Lutheranos*, Germanice.

2. *De confraternitate SS. nominis Jesu*, Latine & Germanice, Hamburgi 1634 in 8. Ad calcem Latine addidit *Davidicum gloriosissimi nominis Dei, officiolum.*

3. *Idem opusculum*, Coloniæ, Joan. Kinckii 1636 in 8: adjecta est Germanice *Brevis methodus pro confessione & communione cum orationibus & hymnis de nomine Jesu.*

4. *Pars II miraculorum S. Dominici in Soriano ex Italico Frangipani a F. Cornelio Janssensboy ejus germano Belgice reddita suis curis edita est*, Antverpiæ, Gerardi *van Wolschaetten* 1643 in 8.

Ejus etiam meminit Valerius Andreas Desselius in *Bibliot. Belg.*

F. EUSTACHIUS DE PISIS.

F. Eustachius de Pisis a patria sic & professione nuncupatus, medio circiter seculo XVII florebat, scripsitque ac edidit, ut habet Fontana in Prov. Rom. p. 358 1647.

Del rosario della beata Vergine, Florentiæ, Laurentii de Morgianis 1647.

F. GREGORIUS CIPPULLUS.

F. Gregorius Cippullus nobilis Capuanus, conventusque regii S. Dominici provinciæ Regni alumnus, optima præditus indole, acriorisque vir ingenii, postquam Salmanticæ theologicis egregiam operam navasset, Neapoli primum in conventu suo philosophiam docuit, tum & in collegio S. Thomæ Neapolitano regens institutus, & ad baccalaureatum in actis cap. gen. Romæ anno MDCXXIX promotus, ac postea Minervitani generalis studii regens semel iterumque in actis cap. gen. Valentiæ anno MDCXLVII datus, cum antea in comitiis ordinis anno MDCXLIV Romæ habitis solemnibus præfuisset conclusionibus, & propter exantlatos hactenus scholæ agones magisterio laureatus. Fuit & provinciæ Apuliæ regimini præfectus prior provincialis, quo titulo in comitiis Romanis mox laudatis sedit, & in electione Thomæ Turci ad magistratum ordinis suffragium tulit. Quo demum e vivis abierit loco, morbo, & anno, nec qui ejus meminere Vallius in Compendio p. 349, nec Toppius in Bibl. Neapol. referunt, qui tamen eum scripsisse aiunt & edidisse hoc titulo: 1647.

Commentariorum scholasticorum in tertiam partem Summæ theologiæ doctoris angelici S. Thomæ Aquinatis Tomus primus, Romæ, Manelphi Manelphii 1646 in fol. pp. 750. Extabat anno 1671 apud nostros Lovanii.

F. HIERONYMUS GATTICO.

† 1647. F. HIERONYMUS GATTICO Insuber Mediolanensis conventus S. Mariæ Gratiarum alumnus, ibidemque sacræ theologiæ lector, celebris per totam Italiam concionator, vir laboriosissimus, studio librisque edendis unice intentus, laudatur a Philippo Picinelli suo in Athenæo Mediolanensi, & a Rovetta nostro ad 1647, quo anno eum ait obiisse Mediolani in præfato suo Gratiarum conventu. Hæc autem sunt ejus opera præcipua:

1. *Catechismo morale generale*, Mediolani 1622 in 4.

2. *Matilde. Representatione*, Ibidem 1625.

3. *La confusione del ostinato peccatore*, Ibidem 1626.

4. *Rosario della gloriosissima Vergine Maria con varie contemplazioni*, Ibidem 1630 in 8. Extat Romæ in Casanatensi.

5. *Sicuro viaggio de i giustificandi*, Ibidem 1630.

6. *Del santissimo nome d'Iddio contro gli spergiuri*, Ibidem 1634.

7. *Catena aurea celeberrimorum a primo legum institutore sapientum, ac primariorum in iis professorum, nec non in quavis fere universitate eruditissimorum V. I. magni nominis interpretum consiliorum, quin præter apostolicas constitutiones & censuras eorum quæ in Mediolanensi senatu & aliis, ac in regiis magistratibus insigniores V. I. doctores, catholicæque regiæ majestatis ac christianorum principum primarii consiliarii, præsides, senatores, ac alii propriis rescriptis pro vera catholica Ecclesia libertate & immunitate decisive consuluerunt, censuerunt, ac firmiter sanxerunt. Auctore* (seu potius collectore) *F. Hieronymo Gattico lectore theologo O. P.* Bononiæ apud Ferronios 1636 in 4. T. I pp. 783: Tom. II pp. 700. Cuilibet consilio nomen auctoris præfigit. Extat hoc opus Romæ in Barber. & Imperial. & Parif. in Regia E 1601.

8. *Tractatus de censuris*, Mediolani.

9. *L'Ajo de Pergami, overo Teatro sacro d'ogni materia predicabile diviso in sette parti corrispondenti alli sette gradi del vivere humano*, Venetiis, Jacobi Sarzina 1641 in 4. T. I pp. 780: T. II pp. 574. In fine hanc operarum suarum asserit esse vicesimam.

10. *Examinatorium ordinandorum*, Mediolani 16..

Cæteras ejus lucubrationes ad decem aut etiam amplius hic omissas dabunt forte aliquando ejus gentiles & symmystæ: nam de eo parce omnino Rovetta ad 1647, a quo tamen omnia speranda erant & accuratiora.

F. HYACINTHUS PETRONIUS.

1647. F. HYACINTHUS PETRONIUS patria & ortu Romanus, nobili loco natus, (forsan ex antiqua Petroniorum apud Senenses progenitus stirpe, quæ Ricardum Petronium cardinalem S. Eustachii a Bonifacio VIII quarta decembris MCCXCVIII creatum S. R. E. Vicecancellarium, virum factis, litteris, & pietate conspicuum, Januæ apostolica legatione Clementis V functum, die x februarii MCCCXIII veteri stylo novo MCCCXIV morte sublatum, ac Bindum Joanni XXII ac Innocentio VI prædilectum, pietate & magnificentia Certosinensi clarum, & alios illustres tulit Petronios: de quibus Urgurgierius Titt. 2 n. 11, & 5 n. 16, & 9 n. 58, & 32 n. 4, 5, 6. Cujus & familiæ tessera gentilitia *aurea palo puniceo stellis tribus aureis impresso* fulget ut a Silvest. Petrasancta *Tess. Gent.* c. 59 notatur, adolescens ordinem ingressus est & professus in patria in conventu S. Mariæ super Minervam. Inde mox profectus in Hispaniam studendi avidus, peracto Salmanticæ feliciter studiorum cursu, non vulgarique sibi jam eruditionis comparata fama, lector artium institutus est Abulæ, in patriam suamque Minervam subinde reversus, artium magister primum, tum studentium magister, dein sacræ theologiæ baccalaureus in comitiis ordinis Romæ MDCVIII datus, studiorum regens tandem, & variis demum suæ eruditionis singulari cum omnium admiratione factis experimentis magisterii laurea donatus, ac in capitulo generali Parisiis MDCXI confirmatus, Ludovico Istellæ quinta septemb. MDCXIV Romæ extincto, a Paulo V mox sacri palatii apostolici magister suffectus est: quam ille dignitatem integro ferme octennio sustinuit, ac cum invicto animi robore zeloque & prudentia gessit, donec a Gregorio XV concessa illi fuit & tradita Melphitanæ Ecclesiæ cura, quam ille non minori laude totis ferme viginti quinque summa pietate, vigilantia animique moderatione rexit annis: ab Urbano VIII ipso vix sedem apostolicam auspicante regni Neapolitani supremus etiam inquisitor factus: eoque præclare functus pluribus annis munere, vivere desiit ibidem anno MDCXLVII mense septemb. Sepultus apud nostros, quos ille vivens Malfettam primus accersivit, ac quibus ædes elegantes erexit pinguiori censu annui largitione perpetua a se dotatas. De eo Ughellus *Ital. Sac.* T. I, Fernandez, & Fontana in *Theatro*. Scripsit ac typis edidit

1. *De necessitate præconversionis aquæ in vinum in confectione sacramenti sanguinis Christi*, Romæ, Jac. Mascardi 1621 in 8 pagg. 160. Quod opusculum Gregorio XV nuncupavit, in eoque plus studuit quæstionem ratiocinamentis dialecticis philosophorumque auctoritatibus conficere, quam physicis experimentis facere satis. Extat Parisiis in Regia D 2393.

2. *Summula Dialectica*, Romæ. Quæ tanti habitæ, ut in capitulo generali Bononiæ 1615 omnibus provinciæ Romanæ artium lectoribus injunctum fuerit, ut eas suis ore tenus prælegerent discipulis.

3. *Quæstiones in Aristotelis logicam*: Altera editio tomis tribus, Romæ, Barth. Zannetti 1620 & 1622.

4. *Quæstiones in physicam*, quæ mihi nondum obviæ.

Verum hactenus laudatas lucubrationes leviores ejus & priorum annorum operas censuerim, actaque alia majoris momenti seu dum magisterio sacri palatii munere fungeretur, seu dum Ecclesiæ Melphitanæ præesset, ab eo prodiisse, puta *Ordinationes pro recto suæ diœceseos regimine Melphii forsan servatas*, & *Acta ejus ut inquisitoris generalis Regni Siciliæ*, quod discutiant gentiles & indigenæ curiosi.

F. HYACINTHUS VOLLARO.

F. HYACINTHUS VOLLARO Siculus, Scalis civitate Picentinorum episcopali, modo cum Rebellensi sub metropoli Amalphitana adunata ortus, circa medium seculi XVII claruit, scripsitque ac edidit teste Toppio *Bibl. Napol.* * 1647.

L'Orto di Getsemini, Neapoli, Hyacinthi Gaffaro 1647 in 8.

F. JOHANNES RENARD.

F. JOHANNES RENARD Gallus Briensis patriaque Pruvinensis, ordinem amplexus est Parisiis in conventu SS. Annunciationis, professusque XXIX sept. MDCXIX. Vir intemeratæ omnino conscientiæ, & disciplinæ regularis apprime tenax, nulli molestus, superioribus omnino subditus, simplicitate cunctis acceptus, pro stabilienda firman- 1647.

Sæc. XVII. daque in conventu Pruvinensi severiori legum nostrarum observatione non parum desudavit, eaque de causa aliquandiu ibidem mansit. Ut simul eruditione non carebat, concionibus habendis, audiendisque confessionibus ac solandis miseris vitam duxit religiosam, e qua tandem repentina fere animorum deficientia sublatus est apud suos Parisiis Dominica in Ramis XIV april. MDCXLVII, ætatis LVIII. Quorum me J. Quetif oculatum testem profero. Scripsit

1 *Le nouveau Taumaturge ou Panegirique de S. Hiacinte de l'ordre des Freres Prêcheurs. Vocans ab oriente avem & de terra longinqua virum voluntatis meæ : Isa. 46*, MS charta. in 8 pagg. 369: sed quædam folia desunt. Extat in Bibl. convent. Paris. supra dicti. Opus ab auctore susceptum occasione novi sacelli reliquiis hujus sancti a rege Poloniæ Wladislao IV & fratre suo Casimiro ejusdem postea successore in benevolentiæ & gratitudinis signum Annæ Austriacæ Francorum reginæ transmissis & ab eadem regina eidem conventui dono concessis extructi : quo scilicet S. Hyacinthi vita typis emissa in eum pietatem accenderet populorum, quæ tamen prælo non prodiit.

2. *Les Ailes de S. Agile*, seu *la Vie de S. Agile*. Extat ibid. MS in 8 pp. 283.

F. LUDOVICUS BAULDRY.

† 1647. F. LUDOVICUS BAULDRY Gallus Neustrius Rotomagi natus & ordinem adolescens ibidem circa finem anni MDCI professus, studiis in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi exactis, ad gradus promotus, licentiam decurrebat annis MDCXX & XXI, quo ultimo vigesimus & ultimus pro Sorbonica respondit XII novemb. ac vigesimum sextum locum inter licentiatos obtinuit kal. feb. MDCXXII. Vir fuit eruditus, & πολυμαθής theologus, orator, historicus, mathematicus in omni genere, librorum helluo, jucundæ ac doctæ cum claris viris congressionis. Priorem agebat in suo conventu nativo anno MDCXXIX, quo capitulum congregationis Gallicanæ in eo celebratum fuit, & in quo sedit primus diffinitor ; bibliothecam ejusdem domus pluribus libris iisque in omni scientiarum genere non contemnendis locupletavit. Quæ tamen ipse scripserit non comperi præter annotationes plures marginales ejus criterii indices in libris a se lectis & apud suos Rotomagenses servatis, & libellos hoc titulo editos

1. *Advis pour les elemens de la vie devote & conduite a l'oraison mentale*, Duaci, Balt. Bellere 1633 in 24 pagg. 190.

2. *Traduction de l'Epitome de l'histoire de Severe Sulpice*, Rotomagi 1626 in 12.

Lapidi sub quo jacet in peristylio cœnobii Rotomagensis hanc epigraphen sodales sui insculpi curarunt :

P. F. Ludovicus Bauldri, nec marte ignotus, nec morte inglorius,
Hic te prætereuntem tantillum moratur.
Virtute vixit, fama vivit, gloria vivet.
Privatus munis nemo magis:
Prælatus Rotho. Ebroic. Turon. nævo immunis.
Professione simplex, arte multiplex, sophiæ magisterio summus,
Ibi via hujus metam invenit, ubi Christus posuit.
Dum enim Calvariæ mathesim feriis instaurat esurialibus Aurobeci,
Erumpente e rupta vena vi perorando, ea demum anastomosi
In tam glorioso munere vitam cum morte commutavit kal. Maii
MDCXLVII

Quod abiit gaudere fides, quod obiit flere pietas, utrumque præstare religio.
Monumentum hoc bene merito de nobis sane,
Et pietatis in eum & in Deum fidei posuimus memores.
Vis paucis absolvi, accipe ejus tesseram Pietate & Arte.
Hic te volebat, vale, & bene precare.

F. MARCUS SERRA.

F. MARCUS SERRA Alcodii quod oppidum est regni Valentini *Alcoy* vernacule dictum natus, Valentiæ ordini nomen dedit adolescens, ex quo sic & pietate & doctrina excelluit, ut & inter primi nominis theologos suæ ætatis, & inter μακαρίτας sui conventus numeretur, cujus insignis habetur in actis cap. gen. Romæ MDCL, tit. *Pro defunctorum* memoria, quem proinde inter capitulum generale MDCXLVII & citatum MDCL e vivis abiisse autumamus. Ejus meminerunt Antonius *Bibl. Hisp.* & Hyacinthus de Parra in *Memor.* MS. Scripsit plura, quorum hæc typis edita prodierunt : † 1648

1. *Summa commentariorum in I partem S. Thomæ*, Valentiæ circa 1640, Tom. duobus : Romæ, Francisci Caballi 1653 in 12 Tomis tribus.

2. *Summa commentariorum in primam secundæ*, Valentiæ, Tomis duobus : Romæ ut supra 1653 in 12 Tomis tribus.

3. *Summa commentariorum in secundam secundæ*, Valentiæ, Tomis duobus : Romæ ut supra 1653 in 12 TT. tribus.

4. *Summa comment. in tertiam partem.* T. I. in 25 priores quæstiones MS prælo paratum, nempe *De incarnatione* apud se habebat auctor, sed dum e vivis abiit, subripuit quidam, nec restituit. Sic Hyacinthus de Parra citatus. Itaque hujus partis solus habetur *Tomus a Q. 60* S. Thomæ ad 83, qui Valentiæ prodiit circa 1646, & Romæ ut supra in 12.

Extat & altera editio horum omnium Romæ 1660 in 12, quæ apud nostros Rotomagenses.

F. PETRONIUS KAMIENSKI.

F. PETRONIUS KAMIENSKI Lithuanus, sacræ theologiæ magister priorem agebat Vilnæ anno MDCXLII, unaque vicarium nationis Litvaniæ, quo tempore edidit libellum hoc titulo : † 1648

Antiquitas Prædicatorum ordinis in magno ducatu Lithvaniæ, ejusque a provincia Poloniæ independentia, una cum rationibus eorum qui nunc in eo sunt conventuum in eam quam semper habuerunt provinciam restituendorum, Vilnæ, Ex officina Typographica Patrum Basilianorum 1642 in 4 pp. 48. Extat Parisiis in Regia H 1723, & apud nostros ad S. Honorati.

Sicque egit deinceps tum apud sacram Regularium congregationem, tum apud Majores ordinis, ut tandem in comitiis generalibus Valentiæ MDCXLVII celebratis nova ex conventibus Lithvaniæ provincia erecta sit sub titulo S. Angeli custodis, cui ipse primus præfectus provincialis. An alia ediderit mihi incompertum. Haud abs re esset quod aliquis ejus provinciæ antiquæ congregationis Peregrinantium seu Missionariorum in partibus infidelium, cujus antiqui Lithvaniæ conventus portio erant non modica, quæque tribus fere seculis viguit in ordine, præclara pro Christo gesta e tenebris erueret & prælo committeret.

F. THOMAS MARIA BRACCHI.

1647. F. Thomas Maria Bracchi Insuber natione, patria & professione Novocomensis, magnæ vir integritatis & eruditionis, divinas humanasque docuit variis provinciæ suæ Lombardiæ locis & studiis artium & theologiæ professor litteras, etiam aliquando in Bononiensi studentium magister, & tandem laurea donatus in actis cap. gener. Romæ MDCXLIV, sed & antiquitatum scrutator historiam coluit, ut testatur Rovetta ad annum 1634, qui tamen indiligenter ejus opera recenset. Hæc vero sunt ab eo in lucem emissa:

1. *L'Impresa della catena del Rosario della B. Vergine: Discorsi* 27, Brixiæ, Anton. Ricciardi 1633 in 4. Extat Romæ in Barberina, & erat anno 1671 apud nostros Antwerpienses.

2. *Discorsi sopra le Imprese del Rè, della Regina, del Principe de' Santi e de' Beati festeggiati dell' academia de' Salutiferi dell' ordine de' Predicatori*, Venetiis, Francisci Baba 1643 in 4 pp. 786. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati, ut & sequens

3. *Discorsi predicabili sopra l'imagine del giusto beato*, Bononiæ, Jacobi Monti 1647 in 4 pp. 655. Opus eruditum & concionatoribus utilissimum.

F. THOMAS VILLAR.

1647. F. Thomas Villar Catalanus natione, patria Ausetanus, vernacule *Vich de Ausona* ordini nomen dedit in conventu S. Catharinæ Barcinonensi, tirociniumque agebat anno MDCIX, quo & ingenii sui specimen dedit, evasitque revera vir doctissimus, & in enodandis nodis theologalibus acutus, clarus, & expeditus. Per consuetos scholæ agones & studiorum regimen primo theologiæ præsentatus, quo titulo gaudebat anno MDCXXXVIII, tum & magister MDCXLII vel sequenti promotus est. Quando autem vel ubi mortuus sit, monumenta mihi reposita non ferunt. Scripsit ac edidit hoc titulo:

1. *Summa controversiarum in primam partem angelici doctoris S. Thomæ Aquinatis Tomus primus*, Barcinone, Sebastiani & Jacobi Mathevat 1638 in 8 pagg. 742. Continet hic tomus controversias 103 a q. 1 ad 23.

2. *Tomus secundus &c.* Barcinone, Viduæ Mathevat 1646 in 8 pp. 723. Complectitur hic tomus controversias 100 a q. 27 primæ partis ad 64 & 107, nempe tractatus de SS. Trinitate & de Angelis. Quibus subjecit S. Doctoris opusculum LXVIII seu Epistolam exhortatoriam de studio, a se dum novitius adhuc ageret versibus elegiacis redditam. Hi duo priores extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

3. *Tomus tertius controversiarum in primam secunda, cum tractatu de conscientia*, Ibid. 1647 in 8. Sic me monebat F. Hyacinthus de Parra, nam hunc tomum non vidi.

Hujus auctoris meminit Nic. Antonius *Bib. Hisp. noviss. script. collect.* T. II p. 681 b, sed tomum 3 omittit.

F. ANDREAS WILLART.

1648. F. Andreas Willart Belga Duaci ordinem amplexus anno MDXCII, & in academia ejusdem civitatis gradum licentiati ut aiunt in sacra theologia consecutus, eamdem in conventu S. Dominici Neapoli professus est. Concionibus etiam claruit, demum sui conventus Prior obiit IX oct. MDCXLVIII, ætatis LXXIII. Plura scripsit, quæ prælo se daturum sperabat, quorum unicum lucem vidit, cætera in conventu suo Duaceno MS servantur: hæcque sunt ex F. Ghilberto de la Haye:

1. *Le precieux Diademe & couronne d'or.* Panegyrica concio dicta in solenni expositione reliquiarum S. Morontii patroni Duacensis, & S. Amati episcopi & confessoris. Adjecta est concio ab eo Montibus habita *De la devotion du Rosaire*, Duaci, Petri Belleri 1645 in 4.

In prologo ejusdem operis sequentia recenset a se quamprimum edenda:

2. *La belle varieté & diversité des couronnes desquelles l'ame veritablement religieuse apres avoir vecu 50 ans en religion & fait son jubilé est de Dieu couronnée.* Concio quam habuit more patriæ ubi 50 professionis annum attigit anno 1643.

3. *Les quatre chariots de gloire qui ont passé de la bouche du predicateur jusqu'aux oreilles des auditeurs.* Panegyricus D. Dominico dictus.

4. *Les trois admirables prodiges de sainteté qui ont paru sur la terre.* Paræneses in honorem Jesu Christi, B. Virginis, & S. Dominici.

5. *Le glorieux triomphe de S. Thomas d'Aquin lumiere de l'Eglise.*

6. *La gloire des saints de l'ordre des freres Precheurs.*

7. *Avent entier sur l'antienne* Salve regina.

8. *La S. Vierge vase admirable.* Panegyricus ex illa antiphona, *Hæc est praclarum vas.*

9. *Les sept tresors spirituels & infinis que Dieu a donné a son Eglise.*

10. *Les trois miracles de science entre les pures creatures sur la terre, Adam, Salomon, S. Thomas d'Acquin.*

11. *Discursus super* Te Deum laudamus *ad mentem D. Bonaventuræ*, Operum ejus T. VI pag 492 Edit. Moguntinæ.

F. ANTONIUS DE SOTOMAYOR.

F. Antonius de Sotomayor Hispanus nobili apud Gallecos stirpe natus, quam ille 1648. magnis animi dotibus præclareque postea factis gestisque plurimum illustravit, ordini adolescens Salmanticæ nomen dedit, tantumque ingenio virtuteque præluxit, ut aliis erudiendis mox fuerit destinatus. Sacras ergo litteras variis provinciæ suæ locis cum docuisset, primariam in universitate Compostellana theologiæ cathedram litterario certamine victor obtinuit. Pinciæ postea Gregoriano in gymnasio regens ascitus & institutus, maximo plausu, innumeroque auditorum, quos fama ejus e tota Hispania acciebat, concursu theologiam docuit. In actis cap. gener. Pinciæ celebrati MDCV ad magisterium promotus est, & in Romano MDCXII suæ provinciæ elector & diffinitor votum tulit & sedit. Salmanticensi suo conventui præfuit prior electus, & provinciæ Hispaniæ provincialis ab anno ad : exinde ad superiora provectus. Nam a Philippo rege catholico IV arbiter conscientiæ delectus, aulam Hispanam sibi ita conciliavit, ut non regis solius, sed reginæ, sed regiorum Infantium conscientiam moderaretur. Hinc acervatim inquisitor supremi senatus fidei designatus, & a consiliis status, abbas S. Andreæ & *de Alcala la Real*, commissarius generalis sanctæ Cruciatæ, demum mortuo Antonio cardinali de Çabata, inquisitor generalis institutus & archiepiscopus Damascenus consecratus, quibus in muneribus Deo se & hominibus maxime probavit. Vir tandem optimus, plenus dierum, & prope centenarius Deo spiritum reddidit Matriti mense septemb. MDCXLVIII in magnifico sacello, quod in domo no-

SEC. XVII. vitiorum S. Stephani Salmanticensis extruxerat, regieque ornarat sepultus. Edidit, quod multis vigiliis concinnarat

Expurgatorium librorum novum, Matriti, Typogr. Reg. 1640 in fol.

Opus grandis omnino molis multarum curarum & utilitatis maximæ. Sic F. Hyacinthus de Parra in Memor. MSS ad nos missis, qui & queritur tantum virum a Fontana in *Theat.* & *Monum.* adeo jejune laudatum. Ejusdem meminere Fernandez *del Rosario* lib. 9 fol. 9, & Gil Gonzalez *Teat. Eccl. de las Indias* T. I pag. 128.

F. CALIXTUS DI MISSANELLO.

1648. F. Calixtus di Missanello Neapolitanus, Basilicata provincia ortus, floruit circa medium seculi XVII. Scripsit ac edidit testibus Vallio nostro & Toppio

Regole, costituzioni, esercizii spirituali, e ceremonie da osservarsi nelle congregazioni e compagnie del SS. Rosario, Editio IV, Neapoli, Francisci Savio 1647. Priores editiones Ibidem. Ex eo opere cæteras Italiæ congregationes formam accepisse testatur idem Toppius.

F. CAROLUS ROUSSEL.

† 1648. F. Carolus Roussel Gallus Neustrius, Ebroicas patria & professione, studiis in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi peractis ad gradus in sacra facultate promoveri meruit. Licentiam decurrebat annis MDCXII, quo septimus de Sorbonica respondit & MDCXIII, subindeque anno MDCXIV die XXVIII januarii inter triginta & unum licentiatos, quorum quatuordecim tantum erant seculares, reliqui regulares vigesimum nonum obtinuit locum. Ad prædicationem deinceps se addixit totum, nec ingratus sua ætate habitus est divini verbi præco: inter hæc domui suæ nativæ præfuit prior, quod munus gerebat anno MDCXXV, & in vivis adhuc erat anno MDCXLVIII, vir non parvæ auctoritatis apud majores & apud populares in sua provincia. Plura vero scripsit ac edidit jam numeranda.

1. *Les merveilles de la Croix traittées par vingt discours predicables*, Parisiis, Reginaldi Chaudiere 1608 in 8 pp. 458. Cardinali Perronio nuncupavit.

2. *La Couronne de la Vierge, ou il est traité de ses perfections, & prerogatives de son saint rosaire*, Parisiis, Francisci Huby 1608 in 12 pp. 312.

3. *La juste defense des grandeurs de la Vierge*, Ebroicis, Antonii le Marié 1625 in 12 pp. 773. Habebat etiam F. Petrus de Alva ord. Min.

4. *Le premier tableau de Predestination, ou chacun pourra voir l'etat de son ame, & de sa conscience, recueilli, composé, & traité par discours devots & predicables, utiles aux predicateurs, & a ceux qui ont charge d'ames*, Ebroicis, le Marié 1625 in 8 pp. 658. Gabrieli *Quênel* domino *du Frêne*, abbati Conchensi ad Ebroicas dicat opus: unde initio præmittit genealogiam ejus illustris familiæ *Quênel* dictæ. In prologo promittebat alteram partem hujus operis eodem titulo. An promissis steterit, mihi incompertum.

5. *L'Ouverture des sept seaux par les sept cornes de l'agneau. Sermons pour les sept festes de la Vierge, avec un sermon de S. Anne*, Parisiis 1627 in 8.

6. *Exhortations a l'amour, & a la devotion de la sainte Vierge*, Parisiis, Claudii Lebeau 1647 in 8.

Tomos duos concionum quadragesimalium itidem lingua Gallica promiserat, sed consilium mors abrupit.

F. FRANCISCUS DE PINELLO.

F. Franciscus de Pinello Hispanus, conventusque Segobiensis alumnus, vir orationis ac contemplationis exercitio plurimum addictus, verbi Dei declamator ferventissimus, salutis animarum desiderio procurandæ ductus, migravit ad Indias occiduas, quas maxima barbarorum utilitate, summis & vitæ ipsius salutisque dispendiis, atque periculis obivit totas, atque per Orientales Indias, Italiam, Romamque petiit: unde in Hispaniam tandem reversus, S. P. Dominici Sorianensis iconis cultum invexit una cum ejusdem iconis Thaumaturgæ effigie, obiitque die XXIII januarii MDCXLVIII, uti gentilis ejus & æqualis F. Hyacinthus de Parra fidem nobis ipse fecit in Memor. MS, ubi & addit scripsisse ac edidisse 1648

La historia de la imagen milagrosa de santo Domingo en Soriano. Locum verò, annum, & typothetam, vel omisit, vel ignoravit, quod dabunt sui gentiles.

F. GUILLELMUS VAN SCRIEK.

F. Guillelmus van Scrieck Belga Antwerpiensis patria & professione societatis rosarii Lovanii præfectum & Lyranæ domus nostræ vicarium egit, & apud suos tandem Antwerpiæ obiit anno MDCXLVIII die IV decembris. Sic Ghilbertus de la Haye pluries laudatus: ejusdem meminit Colvenerius Kalendarii Mariani T. II ad diem primam octobris. Scripsit hoc titulo: † 1648.

Illustrissima confraternitatis sanctissimi rosarii in ordine Prædicatorum erecta compendium, in quo origo & modus sancti illius exercitii cum aliquibus ejus indulgentiis & miraculis summatim declarantur, Lovanii, Joannis Olivarii 1630 in 12 pp. 120.

F. HIERONYMUS FUSER.

F. Hieronymus Fuser Aragonus sacræ theologiæ magister, provinciæ Aragoniæ anno MDCXXXVIII vicarius generalis, tum ejusdem electus & præfectus prior provincialis, collegialis ut aiunt, perpetuus, & rector collegii S. Vincentii Ferrerii Cæsaraugustani & tribunalis sancti officii ibidem censor, Hieronymi Baptistæ de Lanuza episcopi Balbastrensis & Albaracinensis confessarius, scripsit 1648

Vida del venerable y apostolico varon, & illustrissimo y reverendissimo señor Don Fray Geronymo Bautista de Lanuza de la orden de Predicadores, obispo de Barbastro y despues de Albarrazin &c. Cæsaraugustæ, Petri Lanaja 1648 in fol. pp. 421. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. IGNATIUS COUTIÑO.

F. Ignatius Coutiño Lusitanus, patriaque Conimbricensis, Olissipone ad ordinem ascitus, vir in theologicis eruditus, sed concionibus ad populum habendis & clarus & continuus, postquam apud suos Lusitanos maximam eo nomine famam sibi comparasset, ad provinciam Bæticam se transtulit, & Hispali in conventu S. Hyacinthi dicto commoratus, non minorem apud Hispanos in pulpitis gloriam adeptus est: apud quos sacræ theologiæ præsentatus sancti officii commissarium egit. Obiit ibidem nondum quinquagenarius summo omnium mœrore circa annum MDCXLVIII. Hæc ab eo theologiæ parænetica relicta: † 1648.

1. *Marial o Promtuario espiritual sobre os evangelios das festas da Rainha dos santos Maria May de Deos.* Post editionem in Lusitania ab auctore ipso curatam, hoc opus Castellana lingua donatum typis commisit F. Franciscus *Palau* noster Catalanus, Barcinone, Petri la Cavalleria 1639 in fol. pp. 372: Iterum ibidem: & tertio 1647 in fol.

2. *Promtuario espiritual para los evangelios de los tres principales dias de Quaresma, miercoles, viernes, Domingos, y semana santa*, Matriti, Francisci Martinez 1644 in fol. pp. 496. Hispane sic ab auctore editum opus, qui stylum christianum Ludovici Granatensis, serium & elegantem Ferdinandi Castilli, & suavem Petri de Cabrera nostrorum, eloquentiæ, inquit, Hispanæ magistrorum assequi se studuisse profitetur.

3. *Promtuario espiritual de elogios de los santos, contiene algunas festividades de los mas illustres heroes, que la Iglesia catolica celebra por el discurso del año, predicados los mas en la muy noble y leal ciudad de Sevilla. Obra postuma del autor. Repitela a la estampa el P. F. Felipe de Acosta de la misma orden*, Matriti, e Typographia regia, sumptibus Francisci Serrani 1650 in fol. pp. 372.

4. *Maria Triunfante & Heregia triunfata*, Hispali. Sic refert Joannes Suarez de Brito in Theatro Lusitan. Literar. MS: forte discursus seu sermo ille idem est cum quibusdam ejusce rationis tomo tertio citato editis, quem in antecessum e re nata in lucem protulerat.

Latine redditi sunt tres tomi superiores hoc titulo:

Ad. R. P. F. Ignatii Coutiño ordinis Prædicatorum S. T. Licentiati conciones, quas ex idiomate Hispanico in Latinum transtulit R. P. F. Henricus Hechtermans S. T. Licentiatus & professor ejusdem ordinis conventus Mosæ Trajectensis, Bruxellis, Francisci Vivieni 1653 in 4. T. I *Mariale* pp. 628: T. II *Sanctorale* pp. 582: T. III *Quadragesimale* pp. 668.

In tractatu apologetico XVIII in defensionem virginitatis & conceptionis B. V. Mariæ, Consid. 4 pag. 624 edit. Bruxel. col. b, est hæc propositio:

Has igitur imagines Deiparæ Virginis vult Deus a nobis summa veneratione coli & honorari veluti divinitatis cujusdam simulacra id est eo honore quo Deus ipse colitur. Et quamvis hæc exotica & hyperbolica videantur, ut tamen ea vera esse confirmem, suppono id quod alibi &c.

Sic habet textus Hispanus. *Estas imagines pues de la Soberana virgen quiere Dios, que las tengamos en suma veneracion, respetandolas como a su divina magestad. Y aunque parece encaricimiento, supongo para provarlo &c.*

Hæc propositio Hispanice prolata vix tolerabilis est, sed Latine ut hîc versa, falsissima.

Hic auctor conceptionem immaculatam tenet.

F. IGNATIUS DEL NENTE.

† 1648. F. IGNATIUS DEL NENTE Etruscus, Florentinus patria, professione conventus S. Marci alumnus, laureaque magisterii in comitiis ordinis Mediolani MDCXXII coactis ad provinciæ Romanæ totius petitionem insignitus, variisque apud suos muneribus functus, vitæ vir fuit contemplativæ mirum addictus, cujus actus desiderio, frequenter in montem Senarium ordinis Servorum eremum celebrem liberius Deo vacaturus secedebat. Sapientia quæ de sursum est instructus, & in consiliis dandis prudentissimus, apud magnum ducem, cujus serenissimæ conjugi erat a sacris confessionibus, plurimi habebatur, & ab ejus aulæ totiusque Florentiæ viris illustribus consulebatur sæpius, quo audito in ejus decisionibus conquiescebant. Ut humilitate per totam vitam, sic patientia in infirmitatibus, quibus sub ultimis annis pressus est gravioribus, mirum excelluit ad mortem usque, quam lætus aspexit anno MDCXLVIII. Ejus insignis est memoria in Actis cap. gen. Romæ anno MDCL celebrati inter eos qui cum fama sanctitatis obierunt, ubi & dicitur corpus ejus nondum tunc sepultum, sed seorsim asservatum in deposito. Legendus & de eo Fontana in Hist. prov. Rom. pag. 86 & 364. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Vita & opere spirituali del B. Enrico Susone religioso estatico dell' ordine di san Domenico raccolte dal P. M. F. Ignazio del Nente, e fatte stampare dal P. F. Georgio Bovio*, Paduæ, Jac. Cadorini 1675 in 4. pp. 204 Ed. tertia. Extat Parisiis in Regia H 1697.

Hæc autem in eo ex ordine habentur:

I. *Vita del B. Enrico Susone.*

II. *Dialogo tra l'eterna sapienza & il santo giovine Enrico Susone de' Predicatori.*

III. *Officium de æterna sapientia.*

IV. *Appendice all' unione dell' anima con Dio del B. Enrico &c. Istruzzione ad una vergine spirituale per l'unione dell' anima con Dio.*

V. *Colloquio spirituale tra Giesu Christo N. S. & il B. Enrico*, sive *delle nove rupi.*

VI. *Discorsi spirituali del B. Enrico.*

VII. *Lettere spirituali a diverse persone.*

VIII. *Contemplazioni per le tre hore nelle quali Giesu Christo visse confitto e tormentato per noi in croce, cavate da cento meditazioni sopra la passione del B. Enrico.*

2. *La Tortora ed il Pelicano. Affetti pietosi intorno alle lacrime di Giesù Cristo e dell' anima penitente. Opera spirituale parenetica. Alla seren. principessa di Toscana.* Extat Florentiæ ad S. Marcum Arm. II n. 153 MS.

3. *Le solitudini di sacri e pietosi affetti al calice, al volto, alla croce, al transito, & alla resurrezione di Giesù Christo nostro redentore, ed alle lacrime di Maria.* Opus, inquit Fontana, piissimis affectibus plenum.

4. *Altre solitudini di pietosi affetti a misteri di nostro Signore Giesù Christo, & di Maria Vergine.*

5. *L'Apparato alla solitudine del purgatorio, ed alla gloria del paradiso.*

6. *Aspiratione di santa morte.*

Quæ eo vivo prodierunt typis, inquit Fontana, imprimenda verò reliquit:

7. *Theatrum SS. Patrum & Doctorum in laudem B. Virginis alphabetico ordine digestum, continens volumina tria in fol.* Sic in catal. codd. MS Bibl. Florent. S. Marci Arm. III n. 119.

8. *La vita e miracoli della ven. Madre Suora Domenica del Paradiso fondatrice del monastero della Crocetta di Firenze.* Prodiit tandem typis, Venetiis 1662 in 4. Extat MS ibidem n. 120.

9. *Meditazioni e divine intelligenzie della medesima madre suor Domenica dal Paradiso raccolte dal M. R. P. Frà Ignazio del Nente &c.* Extat ibid. MS n. 122.

Ejus meminit F. Reginaldus Cecchinius in vita ven. pat. F. Sanctes Tosinii p. 23, hunc prædixisse aiens Vincentium Nentium ordinis nostri futurum. *Hunc enim juvenem*, inquit, *sibi notum inspiciens aliquando, ejus capillis ante pendulis injecta manu, ac leviter attractis, en inquit, quid stas, quidve moraris? Num angelum præstolaris ad religionem impellentem? Pro comperto habeas te fi-*

SEC. XVII. *lium B. Dominici futurum. Nihil tum temporis de religione suspicabatur, nihilominus brevissimo temporis permenso spatio, nostram ingreditur religionem in conventu D. Marci Florentiæ, & Ignatii nomen imponitur. Qui cum adhuc titulo sacræ theologiæ magistri lucis usura fruatur, modestis auribus inoffensis, de ejus in religione progressu silentio transeundum putavi.* Quæ anno MDCXLI scribebat Cocchinius.

10. *La Carità divina. Poema sacro. Opera prosentica o vero supplichevole a Dio con pietosi affetti. Incomminicia:*

Canto di bella fiamma i casti amori. Extat Florentiæ ad S. Marcum MS cum supra recensito *La Tortora ed il Pellicano* compactum.

F. JOHANNES ILDEPHONSUS BAPTISTA.

† 1648. F. JOHANNES ILDEPHONSUS BAPTISTA Aragonus, Cæsaraugustanus patria & professione, per omnes gradus scholasticos ad supremum ascendit, in cap. gen. Parif. MDCXI theologiæ lector secundarius, datus in conventu suo nativo, in cap. gen. Bonon. MDCXV ad præsentaturam, ut aiunt promotus, cathedram Scoti exinde sortitus in academia Cæsaraugustana, postea primariam sacræ scripturæ in eadem obtinuit, quam anno MDCXXVII regebat, anno tandem MDCXXIX in cap. gen. Rom. ad magisterium evectus est. In comitiis verò generalissimis Romæ MDCXLIV coactis de eo sic legitur: *In collegio nostro S. Vincentii Ferrerii Cæsaraugustæ damus in regentem R. A. P. Fratrem Joannem Ildephonsum Baptistam magistrum & rectorem ejusdem collegii, cui in virtute Spiritus Sancti & sanctæ obedientiæ, & sub formali præcepto mandamus, ut quamprimum typis mandet commentaria quæ edidit in totam primam Secundæ angelici præceptoris nostri D. Thomæ Aquinatis.* Vixisse pluribus annis postea certum, at quando quove anno vel die obierit hactenus mihi incompertum. Scripsit ac in lucem edidit

1. *Apologia por la autoridad de los doctores de la Iglesia, y santos Padres, contra un memorial intitulado, A los Juezes de la verdad y doctrina,* Cæsaraugustæ 1628 in 8: sic refert Antonius in *Bibl. Hisp.* T. I pag. 9 a, ubi eum *Alphonsum Baptista*, & pag. 477 b, ubi eum *Johannem Alphonsum Baptista* vocat: monens tamen T. II p. 653 a *in addendis & corrigendis*, etsi duplici loco laudatum eumdem tamen esse auctorem. Hæc porro apologia adversus Johannem Baptistam Poza S. J. SS. Patres susque deque habentem, & in Indice Romano prohibitum scripta fuit. Hanc apologiam noster Johannes Paulus Nazarius Latine reddidit.

2. *Commentaria & disputationes in primam Secundæ angelici præceptoris ac doctoris Ecclesiæ S. Thomæ Aquinatis ex ordine Prædicatorum: in quibus sincerissima ejus doctrina & mens non perfunctorie & per saltum seu lecturas, sed ex professo continuato labore nulla quæstione vel articulo omisso explicatur, & contra impugnantes antiquos & neotericos vindicatur.* T. I *ad* Q. VIII, Lugduni, Prost, Borde, & Arnaud 1648 in fol. pp. 916: T. II ad Q. XVII, Ibid. pp. 562: T. III *ad* Q. XLVIII, Ibid. & eodem anno pp. 872. In cæteras QQ. ejusdem primæ Secundæ commentaria MS apud suos servari nos monet F. Hyacinthus de Parra in Memorialibus ad nos missis.

Notandum autem ex præcepto commentaria sua edendi illi dato & supra relato ab aliquibus frustra colligi, quæcunque in iis docet probata fuisse, & veluti doctrinam ordinis totius adoptatam: hujusmodi enim præcepta hanc semper involvunt conditionem, ne auctor a sententia S. Thomæ ulbi deflectat, a qua si vel minimum aberraverit, tum non solum non probatus, sed reprobus omnino habendus est. Porro quæ noster Joannes Ildephonsus in alias QQ. & AA. D. Thomæ commentus est, egregia sunt & sua laude digna: at in *Tractatu de conscientia*, quem suorum commentariorum *Tomo III ad Q.* XIX *art.* 5 *&* 6 *a pag.* 377 *ad* 605 inseruit, plura habet *de probabilitate* S. Thomæ & antiquorum ejus discipulorum scholæque Thomisticæ communi & certæ sententiæ adversa, in quibus ipse se ab antiquis discedere & recentioribus auctoribus præsertim S. J. adhærere profitetur, ideoque tantum abest, ut ejus doctrinam exceperit schola nostra, imo plures ejusdem gravissimi & nominatissimi theologi Hispani, Galli, Itali impugnarint, quos in hac bibliotheca ut occurrunt pro meritis laudamus.

F. NICOLAUS CIAMPOLI.

F. NICOLAUS CIAMPOLI Etruscus, Florentinus patria, professione S. Marci alumnus, 1648. Joannis *Ciampoli* viri clarissimi Gregorio XV, & Urbano VIII a secretis, & a Latina facundia celebrati germanus frater, laurea donatus magistrali, Florentiæ diœcesis examinator synodalis, publicusque in academia Florentina moralis theologiæ professor theologorum collegio aggregatus socius tertio Idus sept. MDCXLVII, vir fuit canonum ac civilis etiam juris peritissimus, plurimisque vivens apud omnes sibi nomen fecit, claruitque virtutibus, denique XV maii MDCXLVIII apud suos S. Marci huic mortali luce subtractus perrexit ad patriam: posterisque reliquit

Consiliorum variorum volumen MS, ad præsens usque tempus (inquit F. Raphael Badius pag. 127 *Hist. Acad. Flor.*) servatum ab uno consodali & symmysta S. Marci professo.

F. PAULUS ZOCCA.

F. PAULUS ZOCCA Ligur Savonæ ortus, sed Mediolani in S. Mariæ Gratiarum ordinem am- 1648. plexus, per omnes agones scholasticos in gymnasio Bononiensi nostro lauream magisterii adeptus est, anno MDCXV acceptatus in comitiis ordinis Bononiæ, regensque ibidem constitutus, consummatissimi theologi famam sibi peperit, & in suo demum conventu nativo Mediolani obiit anno MDCXLVIII. Sic refert Rovetta ad eum annum, dicunturque hæc ab eo relicta ingenii sui monimenta:

Commentaria in logicam, physicam & metaphysicam Aristotelis.

Controversiæ in primam & tertiam S. Thomæ Summæ partes. Et quædam alia opuscula. Sed cùm hæc non addat Rovetta typis prodiisse, MS tantum apud suos servata facile credas, præsertim cùm Oldoinus hujus scriptoris in suo *Athen. Ligust.* non meminerit.

F. PETRUS PAULUS PHILIPPIUS.

F. PETRUS PAULUS PHILIPPIUS Etruscus, e Castro Novo vallis Caferonianæ ad Ma- † 1648. cræ fluvii oram ortus, Romæ in conventu S. Mariæ super Minervam ordini nomen dedit, virque fuit non minus vitæ quam doctrinæ sublimitate præstans, sacræ theologiæ magister, quam in gymnasiis nostris Perusino & Romano cum plausu pluribus annis docuit. Disciplinæ regularis studiosissimus eam constantissime servavit, & non solum in sua, sed & in aliis provinciis totis viribus promovere studuit. Charismata etiam meliora æmulatus, in cœlestium contemplatione assiduus, ad perfectionem in dies ma-

gis ac magis tendebat. Qui tandem laboribus & ætate consumtus nonagenarius in suo conventu nativo Romæ cum sanctitatis odore vivere desiit. Cujus egregia est in actis cap. gen. Rom. MDCL memoria, ac proinde post cap. gen. Valentiæ MDCXLVII obierit. Ab eo prodierunt

1. *De gratia Christi tractatus*, Romæ. Sic in actis cap. Rom. 1650, & apud Fontanam *De Prov. Rom.*

2. *Liber de reformatione ordinum* MS. Sic eadem acta.

3. *Theologia mystica Henrici Harphii ordinis Minorum Libri tres in hac tertia editione castigati & correcti per F. Petrum Paulum Philippium ord. Prædicat.* Qui addidit *Introductionem ad doctrinam libri secundi*, Romæ 1686, & Brixiæ, 1601 in 4. De quo opere sic Possevinus: *Addita est introductio ad doctrinam secundi libri pernecessaria a Petro Paulo Philippio theologo eximio ordinis Prædicatorum. Factum est autem postea præcepto sanctæ sedis, nemo ut ederet legeretve theologiam hanc mysticam Henrici Harphii nisi esset ad postremam Romanam emendationem aptata. Ac licet introductio illa Philippii præfixa sit secundo libro, præstat tamen ut prælegatur, antequam primus liber decurratur &c.*

4. *Relectiones quatuor theologicæ.* 1. *De caussis specierum intelligibilium angelici intellectus.* 2. *De actu augmentativo charitatis.* 3. *De supernaturalitate gratiæ & visionis beatificæ & caritatis.* 4. *De distinctione specifica Angelorum*, Romæ, Bartholom. Zannetti 1614 in 8 pp. 328. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

F. REGINALDUS SGAMBATI.

† 1648. F. REGINALDUS SGAMBATI Siculus, Neapoli natus, ibidem in conventu S. Dominici ordini nomen dedit, evasitque Ecclesiastes tota Italia celeberrimus, omni ex parte absolutus, ideoque a præcipuis civitatibus ad conciones quadragesimales quasi certatim vocatus. Eas habuit Januæ, Patavii, Pisis, Senis, Romæ, & aliàs summo auditorum ubique concursu & fructu. Anno verò MDCXLVIII Neapoli easdem in ecclesia S. Dominici solito plausu inchoarat, sermonemque Dominica I his verbis, *dal letto al cataletto*, finierat, vixque e sacro pulpito in cellam reversus, doloribus cruciatibusque alvi subito arreptus est, quibus intra horam oppressus ætate florens interiit prima martii, ingenti totius civitatis luctu: e pulpito sic ad libitinam ipse deportatus, ac reipsa in se comprobans, quod Italice ingeniose in concione expresserat. Ita Vallius in *Compendio* p. 345, addens has ejus sacras orationes ab amicis eodem anno mortis prælo datas:

1. *La quadriga di Ezechiello Orazione recitata nell' incoronazione di Luca Giustiniano duce della republica di Genoua.*

2. *Il Giacobbe Evangelico Orazione nel dì festivo di S. Domenico detta in S. Agostino di Padoa.*

3. *L'Aurea Unione. Orazione nell' anniversario dell' unione Genovese detta nel duomo di Genoua.*

4. *L'Academia Betlemitica. Orazione detta nella chiesa di S. Caterina di Pisa.*

5. *La Luce rannuvolata. Orazione detta in Roma nella chiesa di S. Maria sopra la Minerva la Domenica seconda di quaresima.*

6. *Lo specchio dell' huomo superbo. Orazione detta nel dì delle ceneri in san Domenico di Siena.*

7. *La Colomba Sanese. Orazione detta ibidem nel dì festivo del B. Ambrogio Sansedoni.*

8. *Il vendicativo convinto.* Quæ prodierunt curis F. Alberti de' Rossi Vargas, Romæ 1648 in 4, & Venetiis, Turini 1655 in 8. Cæteræ ejusdem MSS apud sodales suos Neapoli servatæ brevi promittebantur prælum subituræ, quod utrum opere præstitum fuerit mihi incompertum. Cæterum hujusmodi argumenta, licet verbi divini præconibus Italis famosioribus usitata, non ex veræ eloquentiæ ratione prodire agnoscebat noster Raphael *delle Colombe* de quo supra ad 1626. SEC. XVII.

F. THOMAS CACCINI.

† 1648. F. THOMAS CACCINI Etruscus, Florentiæ natus, & ibidem in S. Marci ad ordinem ascitus, primi nominis theologus variis functus est apud suos scholarum & conventuum regiminis honoribus. Anno MDCXVIII jam magistrum studentium egerat in gymnasio S. Thomæ Romano, ut constat ex actis cap. gen. Olissipon. exinde per agones solitos laurea donatus. Anno MDCXXXVI collegio theologorum universitatis Florentinæ fuit aggregatus VIII Id. octobris, conventus etiam Cortonii, Prati & suum S. Marci prior rexit, sed & quibusdam annis circa annum MDCXIII pœnitentiarium ut vocant, Romæ in basilica Liberiana egit. Quæ tamen munia omnia sic sedulus obibat, ut interea museum religiose coleret. Fuit enim librorum helluo, quibus legendis noctes & dies insumebat, nec sine fructu, Historiam enim Ecclesiasticam lingua Etrusca scripsit ac ornavit, cujus operis hæc prodierunt,

1. *Storia Ecclesiastica del primo concilio Niceno, adunato e confermato da S. Salvestro P.* Lucæ 1637 in 4 per Pelegrino Bidelli, pagg. 337. Extat Parisiis in Regia E 229.

2. *Volume primo della Storia Ecclesiastica*, Florentiæ, Jo. Bap. Landini 1639 in fol. pagg. 757: Nempe a Christo nato ad Christi 202. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

Alterum volumen sub prælo sudabat Lucæ, cùm auctor e vivis sublatus est XII jan. MDCXLVIII. Hoc tamen complendum & sequentia quæ typis parata reliquit etiam edenda promittebat Raphael Badius in suo de Acad. Flor. opusculo.

F. JOHANNES BAPTISTA GUILLERME.

1649. F. JOHANNES BAPTISTA GUILLERME Gallus Armoricus, e vico vulgo hodie & vernaculè *Plemur sancte Gonet* dicto in diœcesi Leonensi tertio ad Morlacium Britanniæ minoris inferioris lapide ortus, Parisios adolescens venit studiorum caussa, sacrisque initiatus ordinibus, clericalem ordinem & statum in parochiali ecclesia Parisiensi S. Salvatoris profitebatur, cum agente spiritu sancto, ætate jam adulta & firmata, annorum XXXI natus habitum ordinis petiit ac obtinuit anno MDCXII ac sequenti MDCXIII maii XXIV vota sua distinxit labiis suis, in & pro conventu SS. annunciationis Parisiensi, in quo subinde prior electus anno MDCXLI mense augusto triennium hoc munus obivit. Tandem e commissario generali super Cisligeriana conventuum congregationis S. Ludovici regis separationem ab ultraligerianis conventibus ejusdem congregationis molientium instituto, in comitiis ordinis Romæ MDCXLIV habitis, facta demum a Magistro ordinis F. Thoma Turco præfata separatione, congregationis S. Ludovici ex solis conventibus Cisligerianis coalescentis primus auctoritate apostolica ab eodem Turco creatus & institutus est vicarius generalis, litteris datis Tolosæ VII nov. MDCXLVI & XXVI ejusdem mensis Parisiis lectis & acceptatis. Eo vero dum strenuus & vigil fungitur officio, Parisiis XIII april. MDCXLIX, ætatis LVIII de repente apoplexia correptus cecidit.

SÆC. XVII. & obiit ibidem in tumulo Fratrum sepultus. Scripsit ac edidit libellum hoc titulo:

Exercices spirituels, ou Meditations pour deraciner l'amour propre, Vindociniis, Sebastiani Hyp 1648 in 16.

F. JOANNES BAPTISTA DE MARTINENGO.

1649. F. JOHANNES BAPTISTA DE MARTINENGO Italus Bergomi natus, Ferrariæ in domo S. Mariæ *de angelis* dictæ ordini nomen dedit, vir amœnioribus litteris egregie excultus, ac primi nominis theologus, inter celebriores etiam ætatis suæ concionatores habitus, sed & juris canonici peritus: qui ubi Cremonensi sanctæ fidei tribunali aliquot annis strenue præfuisset, exinde accitus est ab Urbano VIII, & Romæ constitutus inquisitionis commissarius generalis anno MDCXLI, quo munere functus est ad obitum usque, qui accidit anno MDCXLIX mense novembri, sepultusque est ad Minervam in communi sodalium sepulcro. Sic de eo Fontana in Theatro p. 546 a, a quo p. 566 b dicitur *Joannes Baptista Premolus Seghitius de Martinengo*. Meminit & Rovetta ad 1640, a quo hæc illi tribuuntur opera, quæ pro more an MS, an excusa, aut ubi servata silet:

Orationes elegantissimæ pro data occasione dictæ.

Praxis brevis procedendi in sancto officio in causis fidei.

F. JOHANNES BAPTISTA SILVESTER.

1649. F. JOHANNES BAPTISTA SILVESTER Italus Umber Fullinii vernacule *Folligno* natus, & ibidem ordinem amplexus, post lectam in studio generali provinciæ Romanæ theologiam, adeptosque magisterii honores, ejusdem suæ provinciæ prior electus est provincialis, quo munere functus & vita functus est Romæ anno MDCXLIX. Virum præstantissimi, & ad prodigium excelsi ferunt fuisse ingenii, adeo ut *Monstrinum* vulgo audiret. Ut amœnioribus litteris aliquando deliciabatur, inter academicos Phantasticos accensum fuisse addunt. Sic de eo Jacobillus in catalogo scriptorum Umbriæ, ubi laudatur ab eo dicta & in lucem edita

De Sapientia S. Thomæ Aquinatis oratio, Perusii, Marci Naccarini 1645 in 4.

Sed & alia erudita elucubrationes, quas forte Romani sodales aliquando explicatius referent.

Mirum a Fontana in sua provincia Romana omissum.

F. JOSEPHUS D'ARIANO.

1649. F. JOSEPHUS D'ARIANO Siculus conventus S. Spiritus Neapolitani professus, vir animarum singulari zelo commendandus, quarum saluti se totum addixerat, pie demum obdormivit in eodem suo conventu anno MDCXLIX, optima sui nominis pietatisque opinione relicta: uti Monim. ejus domus MS testantur. Meminit etiam Toppius in *Bibl. Nap.* Scripsit ac edidit

Rosario fiorito e paradiso dell' anime diviso in sette libri, Neapoli, Secondini Roncaglioli 1644 in 4.

F. LACTANTIUS GUARINONUS.

1649. F. LACTANTIUS GUARINONUS Morbonii vulgo *Morbegno* Rhætorum oppido ad Adduam in valle Felina natus, & ibidem ad ordinem ascitus, medio seculo XVII florebat, pietate, prudentia, eruditione commendatus, ac facundus fervidusque Ecclesiastes. Scripsit autem plura ad Historiam ordinis attinentia: inter quæ recensentur a Rovetta ad 1667 Rivalium qui tamen ad 1649 refert testem proferente

1. *La vita del SS. Padre S. Domenico fondatore dell' ordine de' Predicatori.*

2. *La vita del B. Andrea da Pischeria del sacro ordine de' Predicatori.* Hunc Beatum de Pischeria, quæ arx est in agro Veronensi sub dominio Veneto sat munita ortum, Morboniique apud nostros sepultum, magna cum devotione colunt cives: ejusque vitam ex antiquis conventus Morboniensis documentis, & ex S. Benigni abbatis actis MS a Lactantio nostro compositam & editam Novocomi 1644, Aloysius de Tattis clericus regularis congregationis Sommaschæ Sanctuario suo seu Martyrologio Novocomensi etiam Italice scripto intulit ac edidit anno 1675: Henschenius vero & Papebrochius Latine redditam Actis SS. inseruerunt T. IV maii ad diem 19 pag. 627.

3. *I favori dalli catolici della valle Tellina ricevuti per la divozione dell' imagine di S. Domenico de Soriano.*

4. *Miracoli del santissimo rosario della B. Vergine Madre di Dio.* Sed & plura alia ejus generis, inquit Rovetta, qui an & ubi edita vel MS serventur pro more silet.

F. LUCAS FERNANDEZ DE AYALA.

F. LUCAS FERNANDEZ DE AYALA Hispanus Tarraconensis Murciæ natus, & ibidem ordinem amplexus, theologiam docuit apud suos, conventumque Orani vulgo *de Oran* regebat prior anno MDCXLIV, quo in comitiis ordinis Romæ habitis prædicatoris generalis titulo est insignitus & sancti officii etiam consultor & commissarius ascitus est. Ejus meminerunt Antonius in Bibl. Hisp. & Hyacinthus de Parra in Memorialibus MS. Hæc ab eo prodierunt: 1649.

Historia de la perversa vida, y horrenda muerte del Antechristo, Murciæ, Ludovici Veros 1635 in 4 pp. 423. Extat Parisiis in Regia D 788, 3 & apud nostros ad S. Honorati. Iterum, Matriti, Francisci Garcia & Petri Coello 1649 in 4.

Hortus augustissimi nominis Mariæ, variis areolis & aromatibus moralibus consitus: sive *Elucidatio ad verba Lucæ cap. 1 vers. 27, Et nomen virginis* Maria, Matriti 1648 in 4.

Auctorem in muneribus simul lectoris, concionatoris, & confessarii virum indefessum præstat Benedictus Alonso prior conventus S. Dominici Carthaginensis, qui alias ejus fuerat in tirocinio magister, hæcque se ab inde attentis ejus studiis prævidisse testatur. Sic in approbatione prioris operis hic relati.

F. RAIMUNDUS ZANOBI.

F. RAIMUNDUS ZANOBI patria & professione Recanatensis medio seculo XVII florebat, & tum prælo dedit opellam hoc titulo: 1649.

Il Mongibello: Orazione sacra detta dal P. Raimundo Zanobi &c. per la festa della traslazione del corpo del dottor angelico san Tommaso d'Aquino, Mutinæ, Juliani Cassiani 1649 in 4. Habebat Cinellus, & meminit *Bibl. Volante*, Scanzia VI p. 100.

F. SIMON OKOLSKI.

F. SIMON OKOLSKI Russus provinciæque Russiæ alumnus, sacræ theologiæ magister, & studii generalis Leopoliensis regens, qui & dictam 1649.

suam

suam provinciam præfectus provincialis administrabat anno MDCXLIX, vir fuit laboriosissimus & antiquitatum regni Poloniæ rerumque nationis suæ Russiæ curiosus ac diligens scrutator. Scripsit hoc titulo:

1. *Orbis Polonus splendoribus cæli, triumphis mundi, pulchritudine animantium, decore aquatilium, naturæ excellentia reptilium condecoratus: in quo antiqua Sarmatarum gentilitia, pervetustæ nobilitatis Polonæ insignia vetera & nova, indigenatus meritorum præmia & arma specificantur & relucent: nunc primum ut Latinitati consecratus, ita claritate & veritate perspicuus. Cum iconibus parmarum ligneis*, Cracoviæ, Francisci Cæsarei 1641 in fol. T. I pagg. 557: T. II pp. 656: T. III pp. 360. Extant Parisiis in Regia M 1165 & Harlæa, Romæ vero in Casanatensi.

2. *Russia Florida.*

Citatur sæpius a Fontana in *Theat.* p. 209 Tit. 309 *Kiovien.* & p. 151 Tit. 123. *Camenicien.* & passim in *Monum.*

3. *Præco divini verbi B. Albertus Magnus episcopus Ratisponensis ex ordine Prædicatorum assumtus. Diversis nunc S. Scripturæ expositionibus, historiis ecclesiasticis & secularibus, Hieroglyphicis, problematibus, symbolis, & exemplis ampliatus*, Cracoviæ, Lucæ Kupisz typ. Regii 1649 in 4, P. I. *De Dominicis ad Dom.* XIII *post octav. Trinit.* pp. 735. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. JOHANNES BAPTISTA DE MARINIS.

1650. F. JOHANNES BAPTISTA DE MARINIS patria nativitateque Romanus, gente vero Januensis, e Marina Ligurum patritia familia natus die XXVIII novemb. MDXCVII, patre Joanne Baptista de Marinis domini de Bomba, viro pietate litterisque ac moribus longe quam natalibus etiam spectabili, de quo Michael Justiniani *Scrittori Liguri*: matre vero Theodora Justiniana, cui lustricum in seculo fuit a sacro fonte Ferdinandi nomen impositum: is a puero pietatem hausit a parentibus liberalibusque disciplinis eruditus, adolescens annorum sexdecim ordinem amplexatus, e manibus magistri ordinis F. Seraphini Sicci Papiensis in conventu S. Mariæ ad Minervam habitum accepit Romæ XXV martii MDCXIII, sequentique anno MDCXIV eadem martii XXV professionis votum in vicarii ordinis generalis F. Raphaelis *Riphoz* Elnensis postea episcopi Domino nuncupavit, moxque studiorum causa missus in Hispaniam, Salmanticæ Complutique philosophiæ theologiæque studuit: inde in Italiam reversus, theologiam apud suos Romæ prælegit ad Minervam: tum & magisterii laurea donatus, sacræ congregationis indicis Romanæ secretarius a pontifice delectus est anno MDCXXVIII: quo in munere plurimas & eximias ille probavit ingenii, religionis & animi sui partes, infrunitorumque nonnullorum auctorum in se provocavit innocens invidiam, quorum ab ipso pontifice vel congregatione scilicet inusta stigmate fuissent opera, ut non inde mirum videri debeat in eum ita sæviisse & insaniisse *Petrum a valle clausa*, seu potius Theophilum Rainaudum suo illo de Cyriacorum immunitate damnato tenebrione, cusum olim a se librum, & a sacra congregatione confixum *de martyrio per pestem* aliaque id genus opera proscripta dolentem & sentientem: cujus amentata tela & amentia virusque nusquam attingant, aut apud ingenuos cordatosque viros inficiant hominis famam, eruditionem, & integritatem. Quæ certe Romæ sic spectata probataque fuit, ut vita functo magistro ordinis F. Thoma Turco die prima decemb. MDCXLIX, coactisque extra ordinem ratione anni Jubilæi auctoritate apostolica ad successoris electionem Romæ generalibus anno MDCL comitiis, communibus electorum suffragiis, ipso probante laudanteque cum sacro purpuratorum & aulæ cœtu pontifice die quarta junii delectus fuerit ordinis magister ordine LVII: quod & ille munus ea demum animi moderatione, zelo & vigilantia, paternoque gessit annis prope decem & novem solidis affectu, ut ab omnibus non modo suis, sed & ab alienis, quique cum eo tractassent aliquando, summopere coleretur & amaretur. Plura ille in commune totius ordinis bonum, & disciplinæ regularis incrementum fortiter & religiose præstitit & sanxit ordini præpositus, nec sibi etiam præter aliorum usum in suppellectili cultuque corporis & obsoniis & jejuniis indultum voluit aut exceptum ab adepta vel injecta dignitate: qui demum Romæ suos implevit in bona senectute dies, perceptisque summa pietate & Fratrum ædificatione sacramentis, stranguriæ cruciatibus exhaustus animam exhalavit die VI maii MDCLXIX, ætatis LXXII, sepultus ad Minervam in Odeo. SEC. XVII.

Ejus curis prodiit 1. *Index librorum prohibitorum cum decretis omnibus a sacra congregatione emanatis post indicem Clementis VIII*, Romæ Cameræ.

2. *Plures ille pro sui ratione muneris egregias ad Fratres suos & alios principes etiam encyclicasque scripsit epistolas*, stylo certe supra decessorum suorum prope omnium puro, adeo nervoso, & eleganti, ut in ætatis futuræ rem edi debeant.

3. *Tractatus de conceptione B. M. Virginis* jussu Alexandri VII ab eo scriptus fertur, eidemque summo pontifici oblatus. Sic Michael Justiniani & Oldoinus *De script Ligur.*

De eo præter citatos cum laude meminerunt Allatius *Consensionis Ecclesiæ Græcæ cum Latina*, Fontana *Monum. Domin.* Vincentius Baronius *Apologia* T. I pag. 15 & 32, Casalas *Candor lilii* pp. 135, 158, 317, 350. De illius vero gente & familia legendus Argote de Molina *Nobilit. Bæthicæ* lib. 2 c. 21 pag. 141, ubi inter primarias XXX Januensium familias Marinensem annumerat, parmamque illius omnino accurate describit, *argenteam* scilicet *balteis tribus atris & undulatis distinctam*, non e converso, ut quidam inscite.

F. ANTONIUS AB INCARNATIONE.

F. ANTONIUS AB INCARNATIONE Lusitanus, sacræ theologiæ magister, apud Armenos missionarius agebat medio circiter seculo XVII, & horum lingua perfecte comparata, Fratrumque nostrorum provinciæ Naxciovanensis conciliata sibi fide & benevolentia, iis erudiendis maximam dedit operam in omni patientia & inter graviora incommoda, electusque ab ipsis prior provincialis in iis tranquille regendis non minus caritatis & prudentiæ specimen edidit. Sic refert Clemens Galanus *T. I Histor. Armen.* qui & eum socium habuisse conjunctissimum in ea regione, scientia & zelo fidei propagandæ, omnibusque viri apostolici dotibus præstantem, ac verbo Dei prædicando adjutorem ferventissimum testatur. Quæ Galanus scribebat anno MDCL. Hunc porro Antonium alterum censeo ab altero cognomine de quo postea ad 1662, qui non in Armenia, sed in Indiis Orientalibus claruit. Ejus vero visum est meminisse quod non dubitem, quin plura in Armenia ea lingua scripta de rebus fidei reliquerit. 1650.

Sec. XVII.

F. ANTONIUS DE PAZZI.

† 1650. F. Antonius de Pazzi Etruscus, patria Florentinus, sacræ Theologiæ magister florebat anno MDCL. Scripsit plura Italice, quorum hîc est elenchus ab ipsomet auctore in primo suo opere ad calcem procemii datus:

1. *Dell' excellenze di Cristo nostro Salvatore Discorsi theologici e morali*, Florentiæ, Francisci Onufrii 1653 in fol. pp. 451, absque indicibus copiosis.
2. *Sopra la storia di Tobbia Discorsi* 200.
3. *Dell' amor di Dio sopra l tre primi capitoli della Genesi.*
4. *Della divina providenza sopra le sette visioni dell' apocalisse.*
5. *Trattato della perfezzione religiosa.*
6. *Trattato degli attributi e perfezzioni di Dio.*
7. *La virtù trionfante.*
8. *Il prelato Ecclesiastico.*
9. *Il prencipe Cattolico.*
10. *Il Cortigiano.*
11. *De' vizi, e delle virtù.*
12. *La liberta Ecclesiastica oppugnata, difesa, vendicata.*

Utrum autem undecim postrema in lucem prodierint, aut a morte auctoris MS serventur in altero e conventibus Florentinis, docebit forsan aliquando quis ejus gentilis. Addo solum auctorem testari XXXVII annis his se incubuisse, dum interea & philosophiam & theologiam profiteretur.

F. ANTONIUS A RESURRECTIONE.

* 1650. F. Antonius a Resurrectione Lusitanus, patria & professione Olissiponensis, sacræ theologiæ magister acceptatus in cap. Gen. Parisien. MDCXI, in quo theses publicas propugnaverat, & in eodem Lector primarius institutus in studio Eborensi, exinde pluribus annis in academia Conimbricensi primarius professor publicus, ad Angrensem insulam tandem promotus fuit ab Urbano VIII decemb. quarta anni MDCXXXIV. Inter illustres & pios qui ab ultimo cap. gener. obierant, cum laude recensetur in cap. gen. Rom. MDCLVI. Ejus meminere Fontana in Theatro Dom. inter Angrenses, Fernandez in *Histor. del Rosario* inter cathedraticos Conimbricenses anno MDCXXVII florentes, Johannes Suarez de Brito in Theatro Lusitaniæ Literario MS, ubi & addit, quod alii omittunt edidisse hoc titulo:

Sermones varii

Ex quibus, inquit ille, *facile deprehenditur homines speculationibus deditos non perinde cæteris artibus valere*. De qua censura lectoris esto judicium.

F. BASILIUS AMABILIS.

* 1650. F. Basilius Amabilis Siculus Messanensis Sac. Th. Magister, Ecclesiastes sua ætate celebris, Messanæ bis in ecclesia principe, Romæ etiam & in Italiæ civitatibus præcipuis conciones quadragesimales habuit fructu animarum non mediocri. Rebus agendis expeditus & solers à Messanensibus ad Philippum IV Regem Catholicum non semel legatus, fuit de maximis negotiis. De quo legendus *Ferrante Palavicino* in libro, cui titulus *l'Ambasciatore invidiato*: ubi quæ Basilius egerit & ab æmulis aulicis passus sit, Albisium inversis literis vocans, eleganter narrat. Philippi tamen gratiam meruit, ab ipso pluries Matriti e suggestu sacro auditus, ac Prædicatoris regii titulo cum annuo 500 aureorum honorario insignitus litteris Matriti IX octob. MDCXLVIII datis. Quibus ut & vita cessit prioris in suo S. Dominici conventu munus agens Messanæ anno MDCL, cui ut de se optime merito civitas universa parentavit. Hæc ex Anton. Mongitore in *Bibl. Sicul.* de eodem videndum monens Placidum *Reina in Not. Hist. Messana* par. 2 pag. 508, & in libro sub Andreæ *Pocili* nomine edito *De populari motu Panormi* pag. 2, & alibi. Edidit.

Orationi funerali composte, e recitate nella chiesa di S. Domenico de' Padri Predicatori della città di Messina, Messanæ, Jacobi Matthæi 1645 in 4.

Hæc finita præloque parata MS in eodem conventu servari testatur idem Mongitorius

Tractatus super evangelia totius anni: Tomi duo in fol.

Annuale de' santi Tomi duo in fol. & *Quaresimale.*

F. CLAUDIUS CORTEZ.

F. Claudius Cortez Gallus Provincialis Maximinisani natus, provinciæ Provinciæ alumnus, sacræ theologiæ magister acceptatus & approbatus in cap. Gen. Romæ MDCXLIV, scripsit edidítque † 1650.

1. *Sermons theologiques & moraux sur tous les evangiles du Careme declarez par des Histoires de l'ecriture sainte: composez par F. Claude Cortez de la ville de S. Maximin de l'ordre des FF. Precheurs, & docteur en theologie*, Avenione, Johan. Piot 1647 in 8 voll. duo. In 2 vol. tres sunt sermones de SS. Thoma de Aquino, & Josepho, & de annunciatione B. V. Iterum prodiit ibidem hoc opus 1662 in 8. Extant apud nostros Rotomagenses.
2. *Sermons pour le jour de tous les Saints, & Octave des morts, ou il est amplement parlé des ames & du feu du purgatoire sur les dernieres paroles que notre Redempteur prononça sur l'arbre de la Croix*, Aquis sextiis, Stephani David 1654 in 8 pp. 108.
3. *Le jardin sacré du Rosaire*, ad quem addidit *Octave du S. Rosaire*, Avenione, Jacobi Bramereau 1630 in 8.
4. *Institution de la confrairie du nom de Jesus*, Ibid.
5. *Histoire de la vie & mort de la sainte Marie Madelaine*, Aquis sextiis, Stephani David 1641: II Ed. Ibidem 1647 in 16 pagg. 315, Recognita emendata & aucta. Fertur & III Editio 1655 ibidem eademque forma. Opus mole exiguum, facundia Gallica tunc vigente minime commendandum, & levissimæ fidei: quod tamen Jacobus Corsalis Catanensis sacerdos Italum fecit hoc titulo:

Istoria della vita e morte di S. Maria Madalena composta in lingua Francese dal R.P. Claudio Cortese dell' ordine de' predicatori, e tradotta in Italiano dal R. sacerdote Dom Giacomo Corsale con l'aggiunta del medesimo sopra il piede sinistro della santa conservato nel Tesoro delle reliquie della Chiesa maggiore di Palermo, Neapoli, Andreæ Colicchia 1679 in 12.

F. FRANCISCUS MARIA BLANCUS.

F. Franciscus Maria Blancus Insuber de Garexio ab originis suæ loco vulgo nuncupatus, circa annum Christi MDCL florebat, Taurinensis primum tum & Salutiensis sanctæ fidei censor generalis, laudatus ad eum annum a Rovetta Rivalium testem adducente, ceu a quo editus fuerit libellus * 1650.

Del Rosario della Beata Vergine, delle sue indulgenze, della meditatione de' sacri misteri, e delle lodi della Madonna.

Ubi autem editus fuerit filet, quod hic addent sui gentiles. Citatur hæc opella ab Alberto Brandano in suo Roseto Mariano.

F. GREGORIUS D'ANIELIS DE ATRIPALDA.

† 1650. F. Gregorius Danielis de Atripalda Siculus, provinciæ Regni alumnus, conventusque SS. Rosarii Neapolitani per translationem e nativo patriæ suæ conventu filius, omnibus suæ provinciæ honoribus ac muneribus functus, postquam theologiam Bononiæ docuerat, laurea rudeque donatus, collegii theologorum Neapolitani vicecancellarium XLVII annis egit, obiitque in dicto conventu Rosarii XI junii MDCL ibidem sepultus: cujus laudes videsis apud Theodorum a Valle *Compendio de gli huomini illustri* pag. 347 & seqq. Cùm enim nulla ei ascribant opera, ad nos non attinet, nec recensuissemus nisi Toppius in Bibl. Neapol. meminisset.

F. HIERONYMUS MUSIANO.

† 1650. F. Hieronymus Musiano Calaber e *Rosarno* ortus & sæpius nuncupatus, claruit ineunte seculo XVII, sacræque theologiæ magister ab ordinis magistro F. Augustino Galaminio postea cardinali de Ara cœli promotus, approbatus fuit in cap. gen. Rom. MDCXII. Ejus meminit Toppius in *Bibliot. Napol.* addens circa MDCL obiisse, cùm prius ab eo scriptus prodiisset

Liber de divinis auxiliis, Messanæ, Typis senatus.

F. INNOCENTIUS BIGNAMI.

† 1650. F. Innocentius Bignami Lombardus, Laudensis a Lauda Pompeia civitate apud Insubres vulgo *Lodi* episcopali sede decora, vir ætate sua dicendi gratia, dicendorumque copia, delectu, & subtilitate clarus, medium circiter decurrente seculo XVII, plura in lucem emisit ingenii facundiæque suæ monumenta, quorum index sequitur:

Ragionamento della custodia degli angeli fatto dal R. P. F. Innocentio Bignami da Lodi teologo dell' ordine de' Predicatori alla presenza del signor governatore e senato di Casale, In Casale, per Pantaleone Goffii stampator ducale 1619 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bibl. Volante Scanzia* XIV.

Discorsi venti quattro sopra il salmo XXXVII Domine ne in furore, Ravennæ, Petri Pauli 1625 in 4.

Discorsi sopra le Domeniche ed alcune solennità che sono dalla pentecoste fin' all' auvento, Venetiis 1640 in 4.

Discorsi sopra le Domeniche ed' altre solennità dall' auvento fin' alla pentecoste, Ibidem 1650 in 4.

Quaresimale.

Addit Rovetta ad 1647 volumen speciale *de laudibus B. Virginis* nondum editum.

F. JOHANNES BENDIT.

1650. F. Johannes Bendit Gallus Occitanus, conventusque Tolosani alumnus, vivebat circa medium seculi XVII, scripsitque ac edidit

De la devotion des peuples envers l'image de la tres sainte Vierge Marie notre Dame de Mongeres dans l'eglise des Freres Prêcheurs, Biterris, Johannis Martel 1649 in 12.

Mongeriorum porro locus hic a Biterrensi civitate uno aut altero lapide distat, estque vicariatus a conventu Biterrensi occupatus & cultus ab anno MDCXL. Sec. XVII.

F. MICHAEL SCIKELIUS.

F. Michael Scikelius Germanus uti conjectu facile, atque forsan & ipse Bohemus, laudatur a Georgio Crugerio S. J. *De sacris Bohemiæ pulveribus* Pragæ 1669 in 4 ad 7 *maii pag.* 47, ut qui scripserit ac typis ediderit librum hoc titulo: 1650.

Puteus aquarum viventium: quo de sacra B. Mariæ V. Purificatæ servata devoteque culta in nostro Budwiciensi conventu imagine, deque innumeris ad invocationem ejus editis agit tractatque miraculis. Sic enim loc. cit. Crugerius: *Qui plura volet* (de ea imagine) *etiam minutiora ex curiositate rescire, adeat librum sub titulo, Putei aquarum viventium non ita pridem editum a R. P. Michaele Scikelio ejusdem sacri ordinis lectore, e quo poterit quantum volet notitiæ consimilis haurire, imo & quædam necessaria quoad tabulam prodigiosam addiscere &c.* Ex quibus conjicimus Michaelem nostrum circa medium seculi XVII claruisse, & librum suum prælo dedisse. Quod tamen gentilium diligentiæ discutiendum, hîcque addendum remittimus.

F. NICOLAUS FIGUERES.

F. Nicolaus Figueres Aragonus conventus Valentini alumnus florebat circa medium seculi XVII, quo ab eo edita est † 1650.

Vita venerabilis viri F. Thomæ Malvenda Setabitani ordinis Prædicatorum. Hæc præfixa fuit commentariis ejusdem Malvenda in sacram scripturam, Lugduni 1649 in fol.

Dicitur etiam prælo dedisse opus illud adeo in ordine celebre, quod vocant *Vitas Fratrum* a Gerardo de Fracheto compilatum & concinnatum, & editionem curasse Valentiæ 1657 in 4. Tum autem dubitabat Nicolaus an unquam typis prodiisset, mirum editionem Duacensem anni 1619 ipsi ignotam fuisse. Josephus de Sarabia T. I Annalium ord. Prædic. p. 13 b, testatur antiquiores adhuc esse ejusdem operis editiones, quæ in variis ordinis bibliothecis servantur, penes quem fides, nam nullæ hactenus mihi occurrerunt.

F. PETRUS MARTYR COLIARD.

F. Petrus Martyr Coliard Gallus honestis quidem sed vulgaribus apud Stampas XIV lapide a Lutetia Parisiorum oppidum parentibus natus circa MDXCV, ineunte seculo XVII Parisios studiorum causa missus, in gymnasio Montis acuti, quod ea maxime florebat ætate litteras didicit humaniores. Dumque superatis his ad superiores disciplinas aspiraret, mira Fratrum conventus SS. Annunciationis recens erecti sub bonæ memoriæ vitæque sanctissimæ viro R. P. F. Sebastiano Michaelis vicario generali in disciplina severiori viventium fama illectus, anno MDCXIV in vigilia S. Dominici habitum ordinis ab eodem Sebastiano accepit, primusque omnium hujusce conventus filius anno sequenti MDCXV ipso S. Dominici festo professus est in ejusdem vicarii generalis manibus. Sub tanti viri magisterio magnos regularis disciplinæ spiritus hausit, studioque sacrarum litterarum sedulus incubuit: tum circa MDCXX in Aquitaniam missus, variis postmodum præfectus est locis & conventibus, nam Valentiæ Delphinatum priorem egit, Albiæ, Monspelii, Lemovicis: anno vero MDCXXXVII ab ordinis magistro F. Nicolao 1650.

Sec. XVII. Ridolphi provinciæ Occitanæ institutus est prior provincialis, Bisuntium etiam ab eodem delegatus est visitator & commissarius, quod munus ille fortiter & fideliter implevit: Romam dein accersitus conventui S. Xysti de Urbe datus est prior. Verum ille suum in conventum originalem cum restitui obtinuisset, Parisios reversus agitatum de dividenda duas in nationes S. Ludovici congregatione, sejungendisque Cisligerianis a Transligerianis conventibus causam amplexatus est, a suis idcirco ad capitulum generale Januense MDCXLII, tum hoc irrito declarato ad generalissimum Romæ anno MDCXLIV coactum procurator deputatus specialis. Exinde Parisios xxv julii reducem votorum prope compotem, priorem sui conventus unanimi prope suffragio elegerunt vocales augusti xxiv, sub quo tandem a magistro ordinis F. Thoma Turco bifariam divisa est congregatio, & parte Transligeriana in provinciam Tolosanam erecta, Cisligeriana primum S. Ludovici congregationis nomen retinuit datis Tolosæ vii novemb. MDCXLVI litteris, quas & ratas habuit capitulum generale Valentinum MDCXLVII, ad quod cum vicario generali F. Jo. Bapt. Guillerme Petrus noster prior Parisiensis vocatus fuerat. Qui vix a tot muneribus paululum quieverat, cum anno MDCXLIX mense julio Lutetia relicta Rupellaque septembri solvens in Americam trajecit a magistro ordinis datus & institutus in insulis Guadalupa, S. Christophoro, Martinica & aliis ditionis Gallicæ super nostros vicarius visitator & commissarius generalis, qui & suo functus munere rationem gestorum redditurus mari se commisit ineunte circiter anno sequenti MDCL: sed orta tempestate ad Plimuthum Angliæ portum jam vicina collisa navi naufragium fecit & submersus est cum xx aliis die xiii februarii ejus anni: cujus cadaver a marinis fluctibus expulsum & ereptum, ad ripam in arena juxta Plimuthum sepultum fuit. Cogitaverat ille quidem naufragium arte qua valebat egregie natandi vitare, nudatusque jam se fluctibus & mari commiserat, verum collisæ navis rudentibus & lignis impetitus & vulneratus, viribus deficiens, quibuscunque conatibus enatando impar fuit. Erat ille jucundus, facilis, gravisque moribus, litteris humanioribus optime instructus, judicio vehemens & eloquio. Hæc sunt quæ pauca reliquit ingenii sui monimenta:

1. ***Brevis & extemporanea panegyrica narratio B. M. R. A. P. F. Sebastiani Michaelis Massiliensis ord. Præd. S. T. M. sanctæ fidei apud Avenionenses inquisitoris, congregationis Occitanæ primi vicarii generalis: vitam sanctissimam beatissimumque transitum complectens, &c.*** Parisiis, Michaelis Sonnii 1621 in 8 pagg. 70. Nicolao *de Verdun* senatus Parisien. primo præsidi dicata opella.

2. ***De arcanis vestis polymitæ hujus ordinis hominum,*** (sc. ***Prædicatorum***) In Montepessulano, Joan. Pechii 1628 in 12 pp. 216. Nicolao *Le Bailleul* senatus Parisiensis præsidi infulato nuncupatum.

3. ***Pro Francia crescente commonitorium catholicum adversus pravos Allophylorum affectus gratissimum sincere Francis opusculum,*** Avenione, Joan. Piot 1642 in 8 pp. 248. Henrico II principi Condæo nuncupatum a Coliardo tum S. Sixti de Urbe priore.

4. ***Rationes propositæ capitulo generali Januensi*** MDCXLII ***mense octobri celebrato, quibus moti filii conventus S. Mariæ Annunc. Parisiensis instant pro separatione sui conventus & aliorum cis Ligerim a conventibus Aquitaniæ &c.*** Parisiiis, 1642 in 4 pp. 12, absque nomine auctoris & typothetæ. Similia plura Latine & Gallice pro eadem causa typis edidit absque nomine.

5. ***Harangue a Nosseigneurs du parlement pour l'immunité des sepultures es eglises & cloitres des FF. Precheurs en la ville de Valence,*** pp. 34 in 4. Hanc pronunciavit coram senatu Gratianopolitano tum prior Valentinus anno MDCXXXI: typis non edidit, sed extat apud nostros ad S. Honorati MS in Bibl. cum cæteris editis.

F. PETRUS MARTYR MOXET.

F. Petrus Martyr Moxet genere Catalanus, Barcinonensis conventus S. Catharinæ 1650. Martyris alumnus, sacræ theologiæ magister, magnæ vir apud suos auctoritatis & nominis, rerum experientia gerendarum, eruditione, facundiaque clarus, plurimis diu functus seu regiminis seu scholæ seu pulpiti cum laude muneribus, etiam inter excitatos patriæ motus Gotalaniæque defectionem ab Hispano jugo nihil a recto devius, etsi negotii nonnihil habuerit a nonnullis, quorum ille conatus elusit, strenueque nominis sui famam regiminisque prudentiam ac innocentiam severiori superiorique judicio comprobavit: anno MDCL dictum suum S. Catharinæ conventum prior regebat. Scripsit ac typis edidit

1. ***Dietario virginal en el qual los devotos de Maria Señora nuestra hallaran muchos exemplares de todos estados para mejor servirla,*** Barcinone, Jaymii Mateval 1642 in 8 pp. 608, Paulum *Bary* S. J. in suo de insignibus B. M. V. devotis opere pleraque ex hoc Petri nostri diario excerpsisse nostro Jacobo *Quetif* fatebatur Carolus *Jobert* itidem S. J. in conspectu *Anni sui Mariani* §. 3.

2. ***Sabado virginal celebrado con cinquanta y dos Abecedarios para saludar a Maria santissima todos los sabados del año,*** Barcinone, Laurentii Deu 1645 in 12 pp. 440. Extabat in vicariatu de Mongeres ad Biterras anno 1689.

F. PHILIPPUS DE ACOSTA.

F. Philippus de Acosta Bæticus Hispali 1650. natus, ibidemque ad ordinem in sancti Pauli domo allectus, theologus præstantissimus, ideoque titulum & honores magisterii consecutus, ac una Ecclesiastes medio seculo xvii in Hispania clarissimus, magnum sibi apud suos nomen fecit

Ob Elenchum appensum ad tomum de sanctis nostri Ignatii Coutiño. Cui plura ex proprio marte addidit, & graves solidosque Ignatii conceptus elegantioribus ornavit ac ditavit.

Hinc ut & ipse suos proprios sermones ederet, ab omnibus ipsisque etiam bibliopolis excitabatur, quibus ut morem gereret, non permisit mors præmatura, qua sublatus nondum quinquagenarius, sui magnum posteris desiderium reliquit. Sic totidem fere verbis Hyacinthus *de Parra* in Memorialibus MS ad Jacobum *Quetif* missis.

F. SIMON DE SALAZAR.

F. Simon de Salazar Pompelone in regno Navarræ natus, ibidem ut aiunt quidam, 1650. ordini nomen dedit, at in conventu de Atocha ad Matritum vestem ordinis induisse, ejusque alumnum esse contendit Gabriel *de Cepeda* in Historia ejus domus, additque plures ab eo scriptos tractatus, quos ipse vidit, sed unum a morte auctoris prælum subiisse, cujus hic titulus:

Promptuario de materias morales en principios y reglas, para examen de los, que en breve se dessean exponer para confesar. Quod opus sextum prodiit Vallisoleti, Bartholomæi de Portoles 1667 in 8 cum additionibus Emmanuelis *Blanco* ejusdem ordinis Pinciani conventus alumni.

Latine reddidit Raimundus Knilling sacræ theologiæ licentiatus ordinis Prædicatorum Austriacus Viennensis, ac studii generalis Pragensis ad S. Ægidium professor ordinarius, ac prælo subjecit Pragæ, typis archiepiscop. 1663 in 12. Quæ editio extabat anno 1671 apud nostros Insulenses.

Hic Simon fuit sacræ theologiæ magister, & in universitate Pompelonica theologiæ professor ordinarius. Laudatur etiam ab Antonio in Bibl. Hisp.

F. VINCENTIUS PAGANUS.

* 1650. F. Vincentius Paganus Neti in Sicilia insula natus, & in patria ordinem amplexus, vir, inquit Mongitorius Bibl. Sic. singulari pietate, & summa vitæ integritate omnibus venerabilis, eximius ad hæc theologus, & divini verbi præco eloquentissimus apud suos medio seculo XVII claruit. Addit Mongitorius Rosarii cultum ubique promovere studuisse; præsertim Panormi in æde S. Citæ, ad quam ejus orationis ac dicendi gratia allecti cives magno concursu confluebant, ut eum omnibus anni diebus festis prædicantem audirent. Scripsit ac edidit

Divoto modo di dire il SS. Rosario a choro, Panormi, Hieronymi Rossilii 1636 in 12: Tum Coppolæ 1643 in 12: Et iterum apud eumdem 1659 in 12.

F. AMBROSIUS VIOLA.

1651. F. Ambrosius Viola Ligur *Ordonuovo* castro ad fines Liguriæ & Etruriæ sito ortus, institutum Dominicanum in conventu S. Mariæ de Quercu ad Viterbium professus est adolescens, in quo sic litteris ac morum gravitate claruit, ut ad primos & scholæ & regiminis apices advocari, promoverique meruerit. Magisterii laurea donatus legitur in actis cap. gen. Rom. MDCXXIX studiumque ut vocant, formale in dicto suo conventu nativo pluribus annis rexit, in eodem postea anno scilicet MDCXXXIV præfectus prior: eodem deinde titulo ad monasterium sacrarum ordinis virginum S. Sebastiani administrandum Neapolim missus est. Romam tandem reversus, Minervitanis nostris adeo carus & acceptus fuit, ut priorem eum habere voluerint, eisque præerat anno MDCXLVI, quo dum fungitur munere, Laurentio cardinali Ragio, cui a sacris erat confessionibus atque theologus, instante & procurante, ad Laquedoniensem in Hirpinis Ecclesiam sub Compsana metropoli evectus est ab Innocentio X VI idus octob. MDCXLIX, quam annis circiter duobus prudentissime rexit, sed sæviente epidemica lue, dum suis ovibus spiritualiter ipse ministrat, peste afflatus occubuit, laborumque finem & præmium invenit anno MDCLI. Ejus cum laude meminerunt Ughellus *Ital Sac.* T. VI, Fontana in *Theat.* & *Monum.* ad 1649, & Oldoinus *Athen. Ligust.* Quibus testibus opus ab eo prodiit hoc titulo:

Tractatus de primatu Divi Petri, quem Innocentio X anno MDCXLVI tum ad Minervam prior obtulit MS, qui nec lucem postea vidit, auctore gravioribus negotiis distento, ac ipsa morte præmatura impedito: sed mirum non additum in Bibl. Pontific. tot impensis a F. Jo. Tho. de Roccaberti archiep. Valent. curata.

F. FRANCISCUS ARNOUL.

* 1651. F. Franciscus Arnoul Gallus, Cenomanus, conventus Lavallensis alumnus, vir pius, & caritate erga proximos flagrans, apud suos medio seculo XVII clarebat. Scripsit ac edidit

Institution de l'ordre du collier celeste du sacré rosaire par la reine regente mere du roi, avec l'instruction pour les cinquante filles devotes, & pour toutes les ames vertueuses, Lugduni, Jacobi Carteron, & Parisiis, Joannis Jost 1647 in 12 pp. 286. Editio elegans. Sec. XVII.

Consilium fuit hujus piissimi religiosi, qua apud Annam Austriacam Franciæ reginam, & rege tum minore regni regentem valebat gratia, ipsam inducere, ut hujusmodi ordinem institueret, cujus quinquaginta fœminæ nobiles sodales essent, scuto singulari, quod ipsis paraverat, ornatæ & distinctæ, sed res incepta non stetit.

Revelation charitable de plusieurs remedes souverains contre les plus cruelles & perilleuses maladies, qui puissent assaillir le corps humain par le R. P. F. Arnoul de l'ordre des Freres Precheurs du convent de Laval & chapelain de leurs majestez, Lugduni, Petri Bailly 1651 in 12 pp. 45, addita approbatione physicorum.

Ab his qui vivum noverant, audivi revera his remediis pluribus salutem restituisse.

F. HIPPOLYTUS MARIA TALEAPETRA.

F. Hippolytus Maria Taleapetra vernacule *Tagliapietra* Venetus, & gente patritia satus, conventus SS. Joannis & Pauli alumnus in ipsis seculi XVII initiis eruditione jam & facundia clarebat, quem eumdem censeo, qui in actis capituli generalis Parisiensis MDCXI magister studentium instituitur pro anno MDCXIII in studio Patavino, & ad gradum sacræ theologiæ magistri promovetur in actis cap. gen. Romani MDCXXIX. Quod tamen accuratius disquirendum suis gentilibus & symmystis relinquo. Extant ejus nomine edita sequentia: † 1651.

1. *Oratio de optimo principe atque perfecto prælato.* Magistro ordinis Hippolyto Mariæ Beccaria a Monteregali dicata e conventu SS. Jo. & Pauli, Venetiis, Hæred. Bertani 1600 in 4. Extat Parisiis in Regia R 1431.

2. *Due orazioni, una nella morte del R. P. F. Ippolito Maria Beccaria maestro generale dell' ordine de' Predicatori, l'altra nell' assunzione al provincialato del R. P. F. Livio Bernardi da Trivigi l'anno* MDC, Venetiis, M. Ant. Zallieri 1601 in 4. Utraque dicta in templo SS. Joan. & Pauli, Extat utraque in Regia H 1723.

3. *Humile tributo di riverenza e di lode consecrato all' immortal nome di Benetto Tagliapietra senator Veneto dal P. F. Hippolito Maria Tagliapietra baccalaureo e predicatore*, Venetiis, Franc. Baba 1627 in 8 pp. 12. Epithetum immortalis quod regi seculorum soli debetur, nomini hominis appositum nemo nostrum probavit, sed parcendum auctori qui humano modo illud usurpavit: cæterum in exigua opella plura sunt in laudem aliorum, præsertim Clementis VIII, quem morientem sub imagine cadentis solis exhibet, procera addita arbore, cujus rami ad solem inclinati in foliis inscripta habent innumera sodalium nostrorum nomina, quos ille pontifex suis gratiis cumularat, aut ad dignitates ecclesiasticas evexerat: dignus certe libellus quem lector curiosus adeat. Extat in Regia citata K 1555.

4. *F. Ferdinandi de Peralta Montañez Eremitæ Augustiniani conciones de adventu & festis usque ad Epiphaniam ex Hispano Latine versa*, Venetiis 1612 in 4, & Parisiis, Reginaldi Chaudiere 1614 in 8.

An unus idem & is de quo in Monimentis MS provinciæ S. Dominici a F. Cherubino Torni ejusdem provinciæ alumni ad Jacobum *Quetif* missis, in quibus sic legitur ad annum MDCLII: *F. Hippo-*

Sæc. XVII. lytus *Maria Taleapetra Venetus sacræ theologiæ magister provincialis, & SS. Rosarii prædicator,* scripsit

Grandezze del santissimo Rosario.

Item miracoli di santo Dominico.

F. JOHANNES CROISSANT.

† 1651. F. Johannes Croissant Belga Brabantinus natione, patriaque & professione Bruxellensis, sacræ theologiæ lector, annis apud suos exactis obiit XXIII novembris MDCLI. Belgice ab eo versa est & edita

Synopsis vitæ & miraculorum BB. Ambrosii Senensis, & Jacobi Veneti ordinis Prædicatorum, Bruxellis, Johannis Pepermans 1623 & 1625 in 8. Sic Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dom.

F. JOHANNES BAPTISTA RICCARDI.

1651. F. Johannes Baptista Riccardi dictus a patria *de Caserta*, quæ civitas est exigua regni Siciliæ Campaniæque felicis, & episcopalis sub Capuano metropolita suffraganea, ordini cooptatus in patria, provinciæ Regni filius, ac etiam postea rector seu prior provincialis assumptus, ad sacræ theologiæ magisterium promotus est in cap. gen. Olissipone MDCXVIII, atque sequenti Mediolani MDCXXII studii generalis S. Dominici Neapolitani conventus regii regens institutus. E vivis ablatum quo scribebat anno MDCLI nobis asserit Vallius P. V. Compendii pag 343, scripsisseque ac in lucem edidisse hoc titulo:

1. *Parte I Dell' orazione del santissimo rosario della gloriosissima Vergine madre di Dio Maria. Opera nuova e giovevole per far profitto in questo santo essercitio ed utilissimo modo d'orare: divisa in quattro libri, ne' quali discorre dell' orazione, della congregazione, dell' indulgenze, e miracoli del santissimo rosario*, Neapoli, Octavii Beltrani 1636 in 8.

2. *In quindecim psalmos graduales juxta allegoricum sensum commentariorum P. I*, Neapoli in fol. Ubi psalmos hos XV ad totidem SS. rosarii mysteria adaptat, priores quinque ad læta, quinque sequentes ad tristia, demum & ad gloriosa quinque posteriores: sed priori hac edita in lucem parte, mors ad duas posteriores properantem occupat, operique vix bene cœpto finem imponit. Utriusque operis meminit Toppius *Bib. Napol.*

F. LUDOVICUS CHARDON.

† 1651. F. Ludovicus Chardon Gallus Claromontii diœcesis Bellovacensis insulæ Franciæ insigni municipio ortus, e primaria civium familia satus, natus anno circiter MDXCV, & celebri Joanni *Loysel* sacræ theologiæ Facultatis Parisiensis magistro & cancellario, ecclesiæque S. Joannis in Gravia parocho sanguine conjunctus, post studia in universitate Parisiensi peracta, ut ad interiora & spiritualia pluribus ab annis ferebatur, secessum cogitavit; ordinemque amplexus est in conventu SS. Annunciationis anno MDCXVIII mense maio, & anno sequenti XXVI maii MDCXIX professus. Quo fervoris spiritu cœperat & vitæ cursum implevit, concionibus habendis assiduus & clarus, sed & ab animabus ad perfectiorem vitam anhelantibus director & dux certus & expertus assumtus: propterea etiam novitiis in disciplina regulari & studio perfectionis educandis & instituendis magister præfectus. Verum non diu tantis dotibus viro ornato gavisa est domus hæc nostra, quem virulenta putridaque febri correptum dolens amisit XVII augusti MDCLI, ætatis circiter LVI. Hæc ejus opera ascetica pleraque & Gallice omnia:

1. *La Croix de Jésus, ou les plus belles veritez de la theologie mistique & de la grace sanctifiante sont etablies*, Parisiis, Antonii Bertier 1647 in 4 pagg. 638.

2. *La vie de S. Samson archevéque d'Yorc & evéque de Dol en Bretagne*, Ibid. Alexandri Lesselin 1647 in 8 pp. 72.

3. *La doctrine de Dieu enseignée a S. Caterine de Sienne de l'ordre de S. Dominique, en forme de Dialogue, donnée au public en notre langue par &c.* Paris. Sebastiani Huré 1648 in 8 pp. 908. Quæ versio fidelis & accurata plurimum laudatur.

4. *Meditations sur la passion de Jesu-Christ pour tous les jours de l'année*, Paris. Huré 1650 in 12 pp. 447. Has in usum novitiorum edidit.

5. *Les divines institutions des leçons de la perfection du ven. P. Jean Taulere tres celebre docteur en théologie de l'ordre de S. Dominique, données avec eclaircissemens en notre langue par &c.* Paris. Huré 1650 in 12 pp. 621. Et hæc versio plurimi habetur, & diligenter requiritur.

6. *Racourci de l'art de mediter pour les ames qui commencent les pratiques de la devotion*, Paris. Huré 1649 in 16 pp. 124. Quem libellum licèt a se compositum typis non dare constituerat, sed furtim ab amico cui in usum concesserat, sub auctoris tamen nomine edendus typothetæ datus est.

7. *La vie de F. Simon Balievre clerc profez du convent de l'Annunciation rue S. Honoré a Paris mort a l'age de 23 ans le 26 mars 1622, six mois environ aprez sa profession faite le 8 sept. 1621.* Quæ vita nusquam typis edita a novitiis dicti conventus passim in manibus teritur, ob mirabilis regularum observationis specimina, & præclarissimarum virtutum exemplum in ea exhibitum.

F. MARTINUS REAL DE LA CRUZ.

F. Martinus Real de la Cruz Hispanus conventus S. Crucis *de Carboneras* provinciæ Hispaniæ alumnus, laudatur a Baltazare *de Santacruz* Hist. prov. Philippin. T. II lib. I cap. 50 p. 246, diciturque anno MDLI cum sanctitatis odore mortuus, referunturque ab eo scriptæ lingua Indorum Novæ Segoviæ seu *de Cagajan*, quam optime didicerat, qua & facundissime utebatur atque facillime 1651.

Conciones & exercitationes catechisticæ & morales quamplures MS adhuc in ea regione servatæ apud suos.

Hujusmodi ministris evangelii, missionariisque admodum utiles & opportunæ, ideoque variis etiam linguis redditæ & transfusæ idiomatibus, magna scilicet eruditione scripturæ sacræ sanctorumque Patrum, quos auctor familiarissimos semper habuerat, oraculis confertæ.

F. MAURITIUS DE GREGORIO.

F. Mauritius de Gregorio Camaratæ, quod oppidum est Siciliæ insulæ in valle *di Mazzara* vulgo dicta, & diœcesis Agrigentinæ natus, non autem Camerotæ regni Neapolitani, ut censuit Toppius *Bibl. Napol.* pag. 212, ac in patria ordinem amplexus adolescens, theologiam jam apud suos legerat anno MDCXII, quo in actis cap. gen. Romæ *Tit. pro provincia insulæ Siciliæ* promotus est ad baccalaureatum, exinde ad magisterium evectus, & in actis cap. gen. Mediolani MDCXXII regens in gymnasio nostro Messanensi suo ordine datus & institutus. Neapolim postea se contulit, cùmque eum Rovetta ad 1658 † 1651.

suis Lombardis accenseat, & conventus S. Catharinæ ad Formellum Neapolitani filium asserat, eo ex conventu nativo filiationem suam transferri obtinuisse necesse est. Ut ut sit in eo cœnobio pluribus annis egit, & Neapoli non vulgarem ab eruditione multiplici, ac in omni fere scientiarum genere famam sibi comparavit. Hinc a collegio theologorum universitatis in consortium allectus, academiæ etiam Antiphrasatorum ascriptus collega, & ob juris utriusque peritiam a cardinali *Aquaviva* primum, tum eo mortuo ab eminentissimo *Sabelli* in familiam ascitus, & una germani prioris episcopi Calatini (*di Cajazzo* vulgo dicunt) Horatii *Aquaviva* vicarius in spiritualibus generalis. Antiquitatum fuit studiosissimus, & in quærendis rarioribus arcanis sedulus perscrutator. Ejus præter citatos cum laude meminerunt Pompeius Sarnellus in libro *Guida de Forastieri* pag. 126, Carolus Celanus *Notit. Neapol. parte prima* pag. 193, Dominicus Antonius Parrinus in sua Neapoli pag. 306, & Franciscus de Magistris in *Statu Eccl. Neapol.* lib. 1 sect. 2 pag. 313 citati ab Antonino *Mongitore Bibl. Sic.* quem hîc excipimus, & a quo discimus Mauritium nostrum Neapoli obiisse die tertia novembris anno MDCLI.

Fœcundi hujus scriptoris opera varia placet majoris claritatis gratia in quatuor genera distribuere: I. Scholastica & dogmatica, II. Parænetica, III. Canonica, IV. Historica:

Itaque I. SCHOLASTICA & DOGMATICA.

1. *Anatomia totius Bibliæ veteris & novi testamenti, & præcipue Apocalypsis, & de omnibus expositionibus suis, seu de scriptoribus ecclesiasticis, cum similitudinibus Homeri, Virgilii, Ciceronis, & declaratione emblematum Alciati*, Neapoli, Octaviani Bertrani.

In hoc opere laudat tria alia a se scripta his titulis:

Expositio totius Bibliæ.

Abecedarium idolorum in quo confutatur idololatria.

Abecedarium alterum, in quo confutantur hæreses.

2. *Commentarii Laconici ad sensum prœmii paraphrastici in quatuor sententiarum libros M. Petri Lombardi canonici regularis Lateranensis, ut in suis chronicis, Novariæ Lombardiæ nati, & episcopi Parisiensis, perantiquos: ubi hoc in isto volumine mira brevitate, ordine, ac claritate, non solum universa theologia continetur cum terminorum concordantia Angelici, Subtilis doctorum, Ægidii Augustiniani, Baconiique Carmelitæ, sed etiam summatim omnes controversiæ Scoti in S. Thomam simul per singulos libros cum recentioribus, nec non oppositiones hæreticales, cunctæ earum etymologiæ, in cujuslibet distinctionis finem rejectæ, & earum scriptores, & contra centum millia falsorum deorum per abecedarium una cum ducentis & eo forte amplius antiquarum recentiorumque opinionum disceptationibus a M. Mauritio de Gregorio ordinis Prædicatorum Siculo Cammarata &c. cum additione ejusdem styli quam brevissimi in hac ultima impressione, omnium quæstionum, & argumentorum Scoti, Aureoli, Gregorii Ariminensis & cæterorum, a principe Thomistarum M. Johanne Capreolo collectorum & solutorum, & per M. Paulum Soncinatem in divinum epitoma sic nuncupatum & formalizatum, quod dicitur* Capreolinus *plusquam decies impressum propter ejus excellentiam: nec non Montagnoli, Ripæ episcopi, Gonzalez, Nugni, Nazarii, Bagnezii, Medinæ & aliorum recentiorum ordinis Prædicatorum loca citata ad solvenda argumenta Scotistarum ultimorum, Herreræ, Radæ, Vulpis plurimorumque, ut in fine prologi &c.* Neapoli, Jacobi Gaspari 1645 in fol. Extat Romæ in Casanatensi. Laudatur & altera editio in 8. SEC. XVII.

3. *Viridarium omnium scientiarum*, Neapoli, Octaviani Beltrani in 8.

4. *Summa D. Thomæ cum supplemento ad tertiam partem*, Neapoli, Tarquinii Longi: semel & iterum.

5. *Commentarii Laconici ad sensum prœmii in quatuor libros contra gentiles*, Neapoli, Octaviani Beltrani 1644 in fol.

6. *Encyclopædia, id est omnium scientiarum circulus ad sensum prœmii in quatuor libros contra gentiles*, Neapoli, Beltrani 1651 in fol.

7. *Controversiæ hæreticales ex D. Thoma & Scoto*, Italice.

8. *Defensio D. Thomæ.*

9. *Tractatus de auxiliis*, Neapoli, Tarquinii Longi: & iterum Jacobi Carlini.

10. *Physica, Metaphysica, Mathematica, Moralis.*

11. *In Gelotoscopiam Prosperi Aldorisii commentaria, quæ ejusdem Gelotoscopiæ principia & fundamenta rationibus ex philosophia desumtis evidenter probant, & in quibus, quomodo hominum mores & natura ex eorum cachinnamentis possint argui, clarissime ostenditur. Opus singulare, nova & inaudita huc usque philosophis incognita tradens. Auctore F. Maurisio de Gregorio O. P. &c.* Incipit præfatio sic: *Ea est humani animi conditio &c.*

MS foliolis 33 in fol. minuto charactere exaratum habebat Carolus *Rouillard* bibliopola Parisiensis apud quem R. P. Jacobus *Quetif* vidit & evolvit VII decembris MDCLIX. In cujus manus exinde ceciderit, jam incompertum. Addo solum hoc opus nec a Rovetta nostro, nec a Toppio, nec a Mongitorio in suis Bibliothecis recensitum fuisse.

II. PARÆNETICA.

1. *Condottiere de' predicatori per tutte le scienze, d'onde potranno cavar concetti non solo da quelle, ma da poeti, e da tutti professori di belle e curiose lettere*, Neapoli, Jo. Jacobi Carlini 1615 in 8: Venetiis, Gervasii Anesi 1627 in 8.

2. *Rosario delle stampe di tutti i poeti e poetesse antichi e moderni di numero cinquecenti*, Neapoli, Carlini 1614 in 12.

3. *Rosario di Maria Vergine con cento cinquanta figure*, Neapoli 1606 in 8.

III. CANONICA.

1. *Aphorismi seu summa omnium conciliorum & bullarum a D. Petro usque ad præsentem summum pontificem, cum expositione Laconica paraphrastica: etiam applicati ad sacros canones, & ad Margaritas abecedarias casuum conscientiæ pro confessoribus in prima impressione nuncupati Hyacinthi: cum Apostilla abecedaria omnium casuum conscientiæ, censurarum, & sacramentorum, & casuum reservatorum ex antiquis & recentioribus casuistis. A. R. P. F. Mauritii de Gregorio ordinis Prædicatorum Siculi Cammaratæ, ex promotoribus participantibus ad doctorandum in sacra theologia, omnium antiquitatum professoris, academiæ Antiphrasatorum otiosorum, theologi cardinalis Sabelli, & primo cardinalis Aquavivæ, & locum tenentis Horatii Aquavivæ ejus fratris episcopi Galatiæ &c.* Cum additione ab impressore, *Examinis ordinandorum confessariorum, parochorum, & episcoporum Madrigalis Neapoli impressi multoties*, Neapoli, Beltrani iterum 1642 in 12 pp. 943: Absque examine laudato.

2. *Expositio Laconica paraphrastica omnium bullarum ad sensum prœmii, ex prima sub D. Petro*

SÆC. XVII. usque ad præsentem summum pontificem contra Quarantam, Capellanum, Novarium, Cherubinos patrem & filium, & cæteros Bullaristas, qui incipiunt solummodo ex Gregorio VII anno MLXXIII, derelinquunt etiam multorum aliorum pontificum bullas post Gregorium: modo vero adducuntur omnes, ita ut nullus remaneat pontifex, qui non fecisset saltem unam bullam, seu ordinationem, accipiendo bullam large pro ordinatione: & quid sit bulla, unde dicatur, & quotuplex.

Eodem volumine II. *Expositio omnium conciliorum ex primo sub B. Petro usque ad præsentem summum pontificem, & quid sit concilium, quotuplex, & unde dicatur, & quando inceperunt concilia.*

III. *Summa casuum conscientiæ cum verbis SS. pontificum in conciliis.*

IV. *Expositio omnium decretorum sacræ congregationis rituum.*

V. *Expositio omnium bullarum ad sacros canones, & etiam applicatio aliorum conciliorum.*

VI. *Applicatio concilii Tridentini ad sacros canones, & etiam applicatio aliorum conciliorum.*

VII. *Prolegomena necessaria legistis de utriusque juris origine, de modo studendi & allegandi, cum numero & summario legum.*

VIII. *De omnibus libris etiam apocryphis, canonicis, & de scriptoribus ecclesiasticis.*

Ab antiquario magistro Mauritio de Gregorio O. P. &c. ut libro superiori, Neapoli, Jacobi Gaspari 1645, & iterum 1649 in fol. Extat Parisiis in Regia E 1185.

3. *Ad concilii Tridentini decreta Margarita & Hyacinthus*, Venetiis, Johannis Salis 1619 in 8: Ibidem Francisci Baba 1640 in 4.

4. *Canones concilii Tridentini cum notis veteris ac novi testamenti.*

5. *Praxis perutilis pro officialibus tribunalis inquisitionis*, Neapoli, Octavii Beltrani 1640 in 8: Postea Venetiis, & alibi.

6. *Praxis in libros prohibitos.*

7. *Confessionario raccolto da dottori catolici per M. R. P. Girolamo Palermitano, con l'ultima addizione necessaria al confessore, delle censure, casi reservati, de' sacramenti, dell' assoluzione, del sacrificio della messa, veste, ceremonie, e da quel pontefice instituite, con l'indulgenze di Paolo papa V al tocco dell' orologio con sua origine*, Neapoli, Tarquinii Longi 1611 in 8. Additiones sunt Mauritii.

8. *Abecedario di casi di conscienza.*

9. *Summa casuum conscientiæ*, Neapoli, Beltrani.

10. *De sacramentis, censuris & casibus reservatis ad Examinis confessariorum librum*, Neapoli, Beltrani.

IV. HISTORICA.

1. *Annali succinti.*

2. *Le Donne illustri.*

3. *Isola di Sicilia beata di San Domenico: cioè Compendio delle vite de' Frati singolari Beati Siciliani dell' ordine di detto santo*, Neapoli, Tarquinii Longi 1611 in 8.

4. *Idea di far le gallerie, dove si contengono le propietà delle gemme, delle medaglie, con le historie dell' Assirii, de' Persiani, de' Greci, de' Caldei, e de' Romani, con molti secreti, e virtù di piante, d'animali, e pietre*, Neapoli, Beltrani 1642.

F. SEBASTIANUS CACCINUS.

F. SEBASTIANUS CACCINUS Etruscus Senis duxit originem, ubi & ordini nomen dedit adolescens in conventu S. Dominici de Camporegio. Florebat anno MDCLI teste Fontana æquali in Hist. prov. Rom. inter scriptores, qui & ibidem dicitur scripsisse ac typis edidisse 1651.

Vita della venerabile Suora Caterina de' Lenzi da Siena del terzo ordine di San Domenico &c. Viterbii 1651.

Vide supra ad 1492 *F. Simon de Angelis.*

F. SEBASTIANUS DE OQUENDO.

F. SEBASTIANUS DE OQUENDO Hispanus, Ovieti natus in Castella, & in ejusdem civitatis ordinis conventu professus, ac litteris sacris eruditus, animarum zelo ductus ad insulas Philippinas trajecit, & Manilæ vir jam antea doctus, totusque libris intentus, artium cursum & theologiam in collegio S. Thomæ magna sui nominis eruditionisque laude docuit: concionatoris apostolici ibidem ingenti populorum plausu animarumque fructu, sed & superioris S. Dominici munera omnibus probatus exercuit. Apud Sinas in *Parjam* insulæ Manilæ provincia degentes, ministerio aliquandiu functus est, cum caritate in omnes ardenti & gratia. Conventum S. Hyacinthi dictum in America ad Mexicum extra muros civitatis illius regiæ situm habet provincia Philippinarum, ad quem se conferunt missionarii nostri ex Hispania solventes, inde in insulas Filippinas transituri: hujus constitutus est Sebastianus hic noster vicarius & præses, paruitque nec longioris navigationis pericula difficultatesve, nec ætatis gravitatem muniaque quibus functus erat cum laude, fungebaturque etiamnum causatus, eo se contulit pervenitque ante MDCXLVI, conventumque illum rexit ad mortem usque, cujus jura tandem subiit anno MDCLX 1658 in conventu Mexicano ad quem infirmus translatus fuerat, fuitque in aula capitulari sepultus non sine opinione sanctitatis. De quo sic F. Dominicus Navarrete *Histor. sua Sinensis* pag. 295 *Tomi sui primi*, iter suum per Mexicum ad Philippinas narrans: « In hospitio S. Hyacinthi extra muros « Mexicanæ civitatis hæsimus (*circa finem anni* « MDCXLVI) ubi venerabilem illum eruditissimumque virum invenimus R. P. F. Sebastianum *de* « *Oquendo* conventus Ovetensis in Asturibus pro- « fessum, qui jam annos ante aliquot inde Mani- « lam venerat, ubi & theologiam ille diu prælegit, frequentissimasque ac raræ eruditionis fervo- « risque spiritus conciones habuit. Fuerat ibidem « S. Dominici conventus prior, ac in ea provincia « Filippinarum multum & indefesse laboraverat, « eamque tantarum & litterarum & virtutum laude nobilitaverat, ut nemo magis. Rarus enim « ille & singularis homo, sorbilis semper chocolatis abstinuit deliciis ut & carnium esu, in oratione prope continuus, plurimam in ejus exer- « citatione ducebat noctem, magnæque semper « fuit in ea regione apud omnes authoritatis: sed « & aucta est etiam a morte apud populos fama « nominis, quod integrum ipsius aperto tumulo post « annos sex circiter aut octo, cadaver omni putredine corruptioneque carens, eximiumque repertum sit. Erat autem ille tum (*hoc est anno* MDCXLVI) « hujus domus S. Hyacinthi vicarius & prælatus « &c «. Ejus insignis est in actis cap. gen. Romæ MDCLXX memoria, & idem sanctitatis ejus argumentum profertur. Eadem omnino habentur Hist. Philipp. T. II pagg. 248 d, & 249 a, quam hîc

nc

ut & Dominici Navarrete Sinensem ex Hispano sine fuco Latinam facimus. In utraque autem de ejus scriptis sic legitur:

1. *Plura reliquit scripta theologica scholastica, variique generis & argumenti, plurium hodie manibus trita, prælo dignissima & erudito magistro sanctique Thomæ digna vere discipulo.*

2. *Conciones etiam scripsit ille plurimas.*

3. *Verum tractandis scribendisque quæ moralem spectant theologiam plurimum desudavit, & casibus conscientiæ discutiendis, super quibus frequentissime consulebatur in insulis illis, ceu omnium peritissimus ac securissimus, pluraque illius etiamnum asservantur & extant ex his admodum utilia, avideque ab omnibus exquisita & lecta.* Sic *Hist. Filip.* citata: fere eadem habet Navarrete.

Habebat, inquit, *præ manibus manu propria laboreque proprio S. Thomæ Summæ theologiæ partes omnes optimis eruditissimisque commentariis illustratas: Quæstionumque moralium tractatus plurimos, ac concionatorios.*

F. THEODORUS DE VALLE.

† 1651. F. Theodorus de Valle Priverni in Campania regni Neapolitani provincia natus, provinciæque Regni Siciliæ alumnus theologiæ lector pro conventu Surrentino in comitiis ordinis Romæ MDCXLIV celebratis institutus, vir fuit antiquitatum suæ patriæ, rerumque ordinis in toto regno Neapolitano studiosissimus, quo in genere plura scripsit, quorum huc usque ad meam hæc notitiam pervenerunt:

1. *La regia ed antiqua Piperno città nobilissima de' Volsci nel Latio. Dove si tratta dell' origine, auvenimenti ed altre antichità di quella e delle guerre che hebbero i Privernati con diversa fortuna con Romani, ed altri popoli, fino alla distruzione di detta città cavata dalli manoscritti del P. Teodoro Valle da Piperno Domenicano, e posta in luce da Pietro Paolo Benvenuti Privernate:* Quod nomen editoris ascititium videtur, Neapoli, Matthei Nucci 1637 in 4 pp. 292. Extat Parisiis in Regia K 409.

2. *La citta nuova di Piperno edificata nel Latio dall' istessi popoli Volsci, della regia ed antica città Privernate dopo che da Teutoni e Britoni fù miseramente desolata e distrutta. Libro II, dove si tratta della sua edificatione, huomini illustri, guerre, ed altre cose fin' all' anno 1646*, Neapoli, Matt. Nucci 1646 in 4 pp. 402. Extat ibidem.

3. *Dialogo trà Camilla Privernate regina de' Volsci e Sezze colonia antica de' Romani dal medesimo sotto' l nome finto di Gulielmo Anneo*, Roncilione 1641 in 4 pp. 48. Extat ibidem.

4. *Meditazioni per li nove giorni della Novena della B. Vergine innanzi la natività di Christo, & altre in honore della passione di Nostro Signore Giesù Christo per gli Venerdi di Marzo*, Neapoli 1621 in 12. Libellum hunc scripsit juvenis, ac studens, ut aiunt, honorarius in gymnasio S. Dominici Neapolitano, illustri D. Dianoræ *de Leyva* nuncupatum. Cujus meminit auctor in opere sequenti pag. 294.

5. *Breve compendio de gli più illustri padri nella santità della vita, dignità, uffici, e lettere ch' ha prodotto la provincia del Regno di Napoli dell' ordine de' Predicatori: non solo a tempo ch' era unita con la provincia Romana, di Sicilia, di Calavria, di Puglia, e d' Apruzzi, m'anco separata da quelle fino al presente anno 1651. Del M. R. P. F. Teodoro Valle da Piperno lettore di sagra teologia dell' istesso ordine e provincia*, Neapoli, Secondini Roncaglioli 1651 in 4 pp. 354. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Opus autem illud Compendii virorum illustrium ordinis Prædicatorum provinciæ Regni Nicolaus Toppius in sua Bibliotheca Neapolitana p. 71 F. Theodoro de Valle palam abjudicat, & F. Dionysii de Occillis Neapolitani ordinis Prædicatorum ejusdem provinciæ fœtum asserit, plagiique Theodorum insimulat, qui Dionysii nuper defuncti laudem & opus usurparit a se Toppio inter manus F. Ambrosii *Areilza de Arienzo* anno 1678 conventus S. Spiritus ad palatium Neapoli prioris visum. Hinc ille Vallium inter scriptores Neapolitanos non recenset ut videtur ex industria, quamvis ejus Compendium ubi de nostris ejus Regni illustribus agit, passim laudet. Nos id componere litis assumere nec debemus nec possumus, Salomonisque judicio libentissime permittimus æquiori: nec facile sua possessione Theodorum publica voce reclamante ab æquo lectore dejiciendum arbitramur, non clare probato plagio, cujus privatus forte Toppii in Theodorum aut pro Dionysio sensus & affectus studiose Theodoro conflarit crimen & invidiam. Facilior esset quæstionis solutio, si constaret qua ætate vixerit, aut qua lingua scripserit Dionysius: si enim hic ad annum 1504 floruerit, ut se conjicere ait Altamura, si Latine scripserit, ejusque sit *Summarium virorum illustrium provinciæ Regni* pluries a Theodoro absque nomine auctoris laudatum, ut pagg. 127, 177, 225, 246, 258, 168, & aliâs: jam quin majorem operis partem diligentia sua confecerit Theodorus nullum esset dubium, qui præterea multa documenta affert multosque auctores citat, quibus Dionysius ut pote se recentioribus uti non potuit. Forte etiam Dionysius indigestum schedarum acervum reliquerit, quem apte coagmentatum, & in concinnam ædificii molem instruxerit & exhibuerit Theodorus, a quo nec sic sua fraudandus fuisset laude Dionysius & memoria, quem nullibi tamen ex nomine lectori profert: sed qui hæc componant, videant nostri Siculi gentilesque sui, nobis sat sit rem indicasse.

F. THOMAS DE TRANS.

F. Thomas de Trans Gallus Armoricus, patria Redonensis, nobili genere opulentisque ortus parentibus, adolescens humanioribus institutus egregie litteris, societati Jesu nomen dedit, tum *Renatus* lustrico nomine nuncupatus, in eaque pluribus hujus instituti, concionatoris, directionisve, ac regiminis applicitus oneribus & officiis, magni se virum ingenii semper exhibuit, nec minori pietatis atque prudentiæ laude conspicuum. Quarto societatis obstrictus sacramento, jam ætate provecta, duram a Jacobo *Dinet* provinciæ Franciæ S. J. provinciali passus est persecutionem, quæ incepit anno MDCXLIV mense maio. Non enim modo gradu motus est & loco, erat tum gymnasii Barroducensis rector, & jam annos in societate duos numerabat supra triginta, eruditionis, pietatis, spiritualisque dono directionis intus & extra fama notus & conspicuus; sed etiam exilio mulctatus, omnique munere, domesticaque ipsa vel extranea consuetudine privatus & commercio: imo etiam ante tribunal universalis inquisitionis Romanæ cum Hyacintho *d'Argombat* de quo postea ad 1654 & duobus aliis sociis delatus. Cujus tamen sententia anno MDCXLVIII die x septembris lata, ipse cum sociis innocens declaratus est, Innocentiique X specialibus litteris fultus ad ordinem Prædicatorum transiit, habitu e manibus ipsius magistri generalis Thomæ Turci anno MDCXLIX die tertia januarii accepto, & ex indulto pontificis quarto post 1651.

Sæc. XVII. mense tertia scilicet maii votis solemniter emissis. Inde Parisios missus sub finem septembris, domum SS. Annunciationis ad S. Honorati vicum, cujus nomine professionem emiserat, ingressus est, & licèt jam ætate grandævus, diligentia & fervore regulæ observantiores æmulabatur, nobisque qui vidimus, singulari ac eximio virtutum omnium erat exemplo. Concionibus interea habendis assiduus, quibus non parum inclaruit, nec unquam privatim otiosus, sed vel lectioni vel scriptioni incumbens: diarrhœa demum epidemica vulgarique currente diu graviterque cruciatus & tabefactus, sublatus est e vivis anno MDCLI die XXVII novembris, ætatis circiter LXIX. Horum omnium acta, seu in Galliis, seu Romæ, in archivis domus nostræ Parisiensis ad S. Honorati servantur prima manu scripta & originalia. Hæ verò ejus lucubrationes apud nos MS habentur

Sermons de Careme & des Dimanches de l'année.

F. VINCENTIUS SABORIT.

1651. F. Vincentius Saborit Hispanus, Valentinus patria, ibidemque ad ordinem allectus, per omnes scholæ agones & gradus magisterii lauream promeruit, quæ in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV ei concessa. Collegii etiam Valentini nostri regentem egisse testatur Antonius Bibl. Hisp. ac scripsisse

Vida del beato Padre Fray Luis Beltran, Valentiæ 1651 in 4.

F. BERNARDUS DE PONZANO.

* 1652. F. Bernardus de Ponzano Italus, Luna nova vulgo *Sarzana* ortus, ibidemque ordinem amplexatus, humanioribus litteris egregie instructus, theologia etiam & pietate claruit circa annum MDCLII. Sic ad eum annum Rovetta ex Rivalio, qui & testatur scripsisse

1. *De Rosario B. V. Mariæ Principissæ Oenipontis dicatum opusculum* & editum.

2. *De laudibus ejusdem B. Virginis*, MS.

3. *Sermones de Sanctis* MS, & *alia in suo conventu servata.*

F. GASPAR CATALAN DE MONSONIS.

† 1652. F. Gaspar Catalan de Monsonis Aragonus, Valentini conventus alumnus, & sacræ theologiæ magister, & in eodem regens studii anno MDCXXIX a cap. gen. Rom. institutus, non scientia tantum, sed & pietate sibi cæterisque prodesse omnibus curavit. Conventui suo non semel præfectus prior, tam amabilem se subditis patrem exhibuit, quam legum vindicem integerrimum, adeo ut in eo uno viros tres sanctissimos, Ludovicum Bertrandum, Joannem Miconem, & Amadonem revixisse sui putarent. Tum ad Ilerdensem Ecclesiam & infulas evectus, communeque Hispaniarum oraculum habitus, ad meliora transiit anno MDCLII die XI februarii, ætatis LXX. Apud suos Valentinos ex ultima voluntate sepultus fuit sub epitaphio pleraque hîc a nobis relata testante, & in quo hæc summa laus additur, primam ad obitum usque innocentiam servasse. De quo legendus Fontana in Theatro p. 205 a. Ejus & cum laude meminit Antonius Bibl. Hisp. T. II in Append. p. 325 b, addens mox a præsulis obitu in lucem prodiisse, quam scripserat

La exposicion sobre la oracion del Padre nuestro.

Epistolam ab eo ad Michaelem Baptistam de *Lanuza* equitem ordinis S. Jacobi scriptam in favorem piæ sententiæ de conceptione B. Virginis, datam Valentiæ anno MDCLI die V septembris, in qua sic se signat, *Capellanus ac servus tuæ dominationis F. Gaspar Catalan de Monsonis designatus episcopus Ilerdensis*, refert Joannes Eusebius Nierembergius S. J. in *Operibus parthenicis*, Except. conc. Trident. cap. 24 p. 201, cujus fides penes Nierembergium, nam nulla hujus apud nostros memoria. Ex dato saltem discimus anno MDCLI die V septembris nondum Gasparem consecratum, ac si postea fuerit, paucis diebus Ecclesiæ Ilerdensi præfuisse.

F. GASPAR RUIZ.

F. Gaspar Ruiz Hispanus Pincianus patria & professione, in comitiis ordinis Tolosæ † 1652. MDCXXVIII ad gradum præsentaturæ promotus & deinceps laurea donatus, regensque primarius in conventu suo S. Pauli institutus, primariam etiam in Pinciana academia theologiæ cathedram a duce de Lerma erectam & ordini addictam obtinuit, quam regebat anno MDCLII, simul in sacro fidei tribunali censor & a consiliis. Postquam in pluribus provinciæ Hispaniæ locis & conventibus præfuisset, a suis etiam Pincianis assumptus est & electus prior, vir, inquit F. Hyacinthus *de Parra* æqualis & gentilis in *Memorialibus* MSS ad R. P. Jacobum *Quetif* missis, sane religiosus, morum suaviorum, in scholasticis doctrinis profundus, magnæ apud omnes auctoritatis. Ejusdem meminit Antonius in Bibl. Hisp. Scripsit hoc titulo:

Quæstiones selectæ super III Partem S. Thomæ, sive *Commentaria circa illas, in quibus defenditur doctrina illius ab omnibus sinistrè eam intelligentibus ex quolibet sint instituto*, Pinciæ, Bartholomæi Portoles 1652 in fol.

Abbas Joannes Baptista *Paciuchelli* ad calcem vitæ quam scripsit magistri ordinis F. Jo. Bap. de Marinis, catalogum exhibens auctorum nostrorum, qui eo clavum ordinis tenente scripserunt, asseruit Ruizium hunc scripsisse in I P. S. Thomæ, sed nos monuit noster Hyacinthus *de Parra* delusum Paciuchellum, & nullam ei adhibendam fidem.

F. JOHANNES DE VASCONCELOS.

F. Johannes de Vasconcelos vir avita quidem apud Lusitanos nobilitate clarus, sed 1652. innocentia & morum sanctitate longe clarior fuit, cujus vitam præclareque pro fide & religione gesta Hispano sermone elegantissime scripsit noster Andreas *Ferrer de Valdecebro* hoc titulo: *Historia de la vida del V. P. M. F. Juan de Vasconcelos de la orden de Predicadores*, Matriti, e typog. Reg. 1668 in 4, ad quam lectorem remittimus: epitaphium ejus solum referre visum est: *F. Joannes de Vasconcelos virtute & nobilitate clarus, theologus insignis, parentis Dominici æmulator indefessus, munificentia in pauperes illustris. Causarum fidei, quarum supremo munere fungebatur, propugnator strenuus. Regius concionator, sui ordinis quondam provincialis, seculi dignitatum & honorum recusator, virtutibus tandem cumulatus, in crucifixi amplexu mortem fidenter aspexit. Maximum sui desiderium omnibus relinquens hîc requiescit. Obiit* XIII *kal. feb. anno salut.* MDCLII, *ætatis* LXII. Ordini nomen dederat in conventu *de la Batalha* dicto, philosophiam & theologiam legit in S. Dominici Olissipone, episcopatum Mirandensem, tum & archiepiscopatum Bracarensem, utrumque a Philippo IV sibi oblatum constantissime recusavit. Relictus ab eo dicitur

Cursus artium, seu *in philosophiam universam com-*

mentaria. Quæ juvenis discipulis prælegerat, quæque cùm haberentur optima, tota provincia celebria fuerunt, adeo ut non alia in nostris gymnasiis docerent : sed & iis extranei omnium facultatum uterentur : an verò typis prodierint, non addit noster Andreas citatus.

F. PIUS VIVES.

* 1652. F. Pius Vives Hispanus vel Aragonus, vir eruditus, inquit Joseph *de Sarabia* noster Annalium ordinis T. II p. 315 a, florebat medio seculo XVII, scripsitque ac edidit

Un quaderno hoc titulo : *Con que condiciones y en que casos los reyes pueden valerse de los bienes de la Iglesia*, Barcinone 1652 in 4.

F. LUDOVICUS BERTRANDUS LOTH.

† 1652. F. Ludovicus Bertrandus Loth Artesius Audomarisani in patria jam ætate maturus, ordinem professus est XIV febr. MDCXXVIII, quasque in seculo jam audierat, philosophiam ac theologiam moralem, apud nostros ab integro redorditus est, eaque ingenii felicitate, ut inter primi nominis in provincia inferioris Germaniæ theologos sua ætate habitus sit. Comitiis generalissimis Romæ MDCXLIV interfuit pro sua provincia provincialis & diffinitorum socius, tumque F. Thomæ Turci magistri ordinis electi amicitiam & existimationem sibi conciliavit, adeo ut eo Belgium visitante & Duaci XXIV maii MDCXLVI præsentia sua cœtum cohonestante lauream magisterii consecutus sit. Virum præstant ingenii sagacis, in exprimendis animi cogitatis promtum & facilem, laboriosum ac indefatigabilem : collegio nostro S. Thomæ Duacensi pluribus annis præfuit primarius regens, & suo conventui Audomarensi prior semel & iterum electus, qua altera vice immaturo fato ereptum doluerunt, qui agnoscebant omnes, suique ad peristylii in quo sepultus parietem epitaphium erexerunt his verbis :

Monumentum R. ac eximii P. F. Ludovici Bertrandi Loth S. T. D. ejusdem in collegio S. T. Aq. regentis primarii, qui secunda vice hujus conventus priaratum fructuose agens, doctrina & scriptis clarus obiit XV *octob. anno* MDCLII. *R. I. P. A.* Sic de eo F. Guilielmus Seguier P. I *Laur. Belg.* pag. 153, & F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom.* Scripsit ac edidit hoc titulo :

1. *Resolutiones theologicæ illustrium difficultatum contingentium in Belgio, in viginti quatuor tractatus per questiones & articulos divisæ &c.* Duaci, Balt. Belleri 1653 in fol. Opus postumum, sed ante mortem prælo paratum.

2. *Philosophia ad mentem S. Thomæ doctoris angelici.* MS servatur apud suos Audomarenses. Logica quidem perfecta : cæteræ autem partes inchoatæ, sed non ultima manu finitæ.

Alia quinque volumina in folio *super universam S. Thomæ Summam* MS Audomari apud suos servari dicuntur.

Aliorum opera plura a se recognita typis edi curavit, inter quæ numerantur :

1. *F. Didaci Alvarez Tranensis archiepiscopi Responsionum liber VII. Opus numquam hactenus editum, in quo argumentis validissimis, concordia liberi arbitrii cum divina præscientia, prædestinatione, & efficacia gratiæ pravenientis ad mentem S. Thomæ &c. defenditur & explicatur.* Accedit *Historia de origine Pelagianæ originis ejusdem Alvaris*, Duaci, Belleri 1635 in 8.

2. *Summula F. Joannis a S. Thoma S. T. M.* de quo supra ad 1640, Duaci, Gerardi Patté 1635 in 8. Adjecit Ludovicus elenchum auctorum ex nostris, qui de philosophia scripserunt. SEC. XVII.

3. *Opuscula tripartita nostri Francisci Arauxo* de quo postea ad 1664, Duaci, Bardou 1633 in 8.

4. *Directorium conscientiæ F. Joannis de la Cruz Talabricensis ord. Prædic. Edit. VI post quinque Hispanas, recognita, purgata, illustrata* : adjectis tribus ejusdem Crucii opusculis *de statu religionis, de privilegiis a SS. pontificibus eidem datis, ac Computo annorum ab Adam ad Christum ex sacra scriptura collecto.* Præterea *Relectione nostri F. Antonii de Sousa de censuris in Bulla cœnæ.* Præmisit verò Ludovicus ad studiosos doctrinæ Thomisticæ parænesim, sed in qua plus criterii historici desideres, Ibidem, Belleri 1632 in 8.

5. *F. Guillelmi Pepin S. T. M. in universam Genesim expositio absolutissima.* Præmisit Ludovicus *catalogum auctorum ord. Prædic. qui sacram scripturam suis lucubrationibus illustrarunt*, at certe non accuratum, Ibid. Martini Bogardi 1634 in 4.

F. VINCENTIUS SEIGLIER.

F. Vincentius Seiglier Gallus, Arvernus natione, patria Riocomus, adolescens societatem Jesu ingressus, quarto etiam, ut aiunt, solemniori voto professus eique devinctus, sed & eadem de causa cum PP. Hyacintho Dargombat & Thoma de Trans de quibus ad 1651 & 1654 agimus ad supremum Innocentii X tribunal a præposito Franciæ delatus, & eadem cum sociis summi pontificis sententia liberatus, ac innocens declaratus, addita societatem deserendi facultate, & quem optassent alium ordinem regularem ingrediendi, unà cum dictis duobus suis sociis a magistro ordinis F. Thoma Turco Romæ in conventu S. Sixti vestem Dominicanam publice accepit, & vix elapso quarto tirocinii mense inter manus ejusdem professus est tertia maii MDCXLIX : exinde ab eodem Turco cum sociis Parisios ad SS. Annunciationis cœnobium missus, eo pervenit sub finem septembris, ac deinceps commoratus est disciplinæ regularis religiosissimus observator, concionibusque habendis deditus. Diarrhœa tum Parisiis epidemica vulgarique, quæque ex nostris plures iis annis sustulit, lentaque febri consumtus, demum e vivis abiit septima martii S. Thomæ de Aquino sacra serotina ad horologium Gallicum undecima anno MDCLII, in communi Fratrum sepulcro conditus. Vir erat elegantis ingenii, orator facundus, musei cultor & studiosus, historiæ curiosus & scriptor politus & amœnus. Duo nobis supersunt ejus opera autographa in bibliotheca nostra servata : 1652.

1. *Forma eloquentiæ christianæ, seu de optimo genere concionandi, per modum dialogi. Interlocutores Theologus Ethologus, Epidicus, Eugenius, & Calliphonus*, codex MS chartaceus in 4. Opella lucem publicam mereretur.

2. *Florus Dominicanus seu Epitome annalium ordinis FF. Prædicatorum in Decades quinque. Magistrorum ordinis distributa.* Sextam autem inchoabat, & regimen Hippolyti Mariæ Beccarii LI magistri ordiebatur, cùm mors ultra progredi prohibuit. Opus elegantiori Latinitate donatum, sed ob monumentorum veterum inopiam, quantum ad historiam non ita accuratum.

F. YVO PINSARD.

F. Yvo Pinsard Gallus Armoricus, conventus Dinanensis alumnus, studiis in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi peractis, ibidemque in sacra facultate ad gradus promotus, licentiam decurrebat annis MDCXXII & XXIII, quo ultimo decimus de † 1652.

SEC. XVII. Sorbonica respondit, ac sequenti cum aliis licentiatus ordine trigesimus primus lauream accepit: exinde Corisopitensis ecclesiæ theologus assumtus anno MDCXXV, cathedram hanc rexit annos fere triginta, interea pluries conventum Kemperleensem administravit, ædificia vetustate fere colapsa instauravit, ornavit, nec temporalia solum, sed spiritualia potissimum plurimum adauxit. Præerat secundum prior anno MDCXXXV, eodem munere ibidem fungebatur anno MDCXL, ad idem munus Parisiis allectus in conventu S. Jacobi circa MDCL, in eodem obiit, fuitque sepultus in odeo ad gradus majoris altaris sub lapide cui inscriptum hoc cenotaphium:

Hic jacet Mag. F. Yvo Pinsard Armoricus ord. Præd. vir moribus commodus, pietate & doctrina insignis, scriptis posteritati commendatus. Fuit Facult. Parif. doctor, familiæ Dinanen. alumnus, hujus schola regens & insignis ecclesiæ Corisopitensis annos ferme triginta canonicus theologus. Dumum Quimperlæam quam sæpius rexit prior, a fundamentis instauravit, auxit & decoravit. Obiit hujusce Domus prior ætatis suæ LXIII. *Rep. Sal.* MDCLII. *Aprilis* XIII.

Hæc ab eo typis edita:

1. *Trophées de la pieté, ou Defense de plusieurs personnes eminentes en dignité & sainteté de vie*, Paris. Joan Branchu 1634 in 8 pp. 513. Apologia est ordinum mendicantium adversus quosdam doctrinæ Guillelmi a S. Amore innovatores & fautores. Opellam Achilli de Harlay Sancy Macloviisani antistiti nuncupavit. Extat hic libellus apud nostros ad S. Honorati, ut & sequentes

2. *Vœu de notre Dame de Bonnes Nouvelles.*

3. *La delegation des Religieux pour entendre les confessions &c.* Parisiis liber editus anno 1622 in 8. Hic inquam liber huic nostro Yvoni fuit ascriptus: de quo sic habetur in actis facultatis Parisiensis kal. dec. MDCXXII: *Censuit facultas primo vocandum esse ad comitia publica F. Yvonem Pinsard Dominicanum auctorem libri, cui titulus*, La delegation des Religieux &c. *& unà cum approbatoribus audiendum: pro cujus lectione & examine selecti sunt MM. Chastelain, & Dupuys.* Quid evenerit postea, in actis non refertur, sed cum opella non proderet nomen auctoris, nihil adversus nostrum Yvonem fuisse decretum, hinc colligo, quod licentiam suam prosequi libere permissus fuerit. Anno postea MDCXLVIII idem opus iterum typis commisit noster *Joannes Tarpon*, seu potius ipse auctor ministerio & nomine dicti *Tarpon* usus, ac in epistola ad F. Michaelem cardinalem Mazarinum archiepiscopum Aquensem Catalauniæ proregem nuncupatoria sub his litteris F. D. P. occultus, sed quem ubique stylus arguit. Titulus hujus alterius editionis est: *La delegation des religieux, ou l'examen & rapport de la puissance legitime qu'ont les religieux privilegiez d'entendre les confession des seculiers en tout temps & en tout lieu, avec les declarations de la sacrée congregation du concile, sur la constitution du pape Gregoire XV, & plusieurs bulles & arrests concernant les messes des festes & dimanches, les visites, les questes, & enterremens*, Parisiis, Guill. Sassier 1648 in 8 pp. 254.

F. ADRIANUS DE ALESSIO.

1653. F. ADRIANUS DE ALESSIO provinciæ Peruanæ alumnus, & ipse Peruanus Matthæi *Peres* celebris sua ætate Romani pictoris *de Alessio* nuncupati filius & in arte æmulus, uti Joannes *Melendez* habet historiæ provinciæ Peruanæ T. III lib. V cap. secundo, nam & eadem arte pingendi claruit, quæque leviori penicillo reliquit opera, peritorum judicio magni habentur, cujus sunt generis quas ille pinxit, librisque choralibus & ecclesiæ conventus sui Limensis delineavit & accuravit, imagines & tabellæ: hanc ille tamen in religione noluit profiteri coleréque artem ad sublimiora vocatus. Disciplinæ regularis observantissimus, orationi, studio, verbo Dei totus incumbebat, eoque fructu & successu, ut plurimos ad meliorem vitæ frugem & pœnitentiam adduxerit. Proinde & prædicatoris ut nostri loquuntur generalis honoribus ac titulo decorari meruit. Demum annorum meritorumve pondere gravis in conventu suo Limensi sanctissime decubuit sub provincialis Francisci *de la Cruz* postea episcopi S. Marthæ quadriennio a MDCLIII ad MDCLVII, cujus habetur in actis capituli provincialis anno MDCLVII die XXIV julii celebrati inter pie defunctos memoria. Scripsit poeta parum cultus, inquit Antonius in Bibl. Hisp.

Vida de santo Thomas de Aquino en Quintillas, Matriti in 4.

Vida del siervo de Dios Martino de Porras de la orden de Predicadores terziario e soluta oratione Hispana.

Postillam in Genesim Latine nondum excusam.

Hæc Melendez citatus legendus p. 695.

F. AUGUSTINUS BAGIENSIS.

F. AUGUSTINUS BAGIENSIS Armenus in Armenia majori, quam uni nostri in spiritualibus, orthodoxa fide, Romanæque sedis obedientia administrant, ordini nomen dedit sub finem seculi XVI, ac post egregiam in animarum salute navatam operam, suis cum diu etiam præfuisset, & Ecclesia Naxiovanensis suo pastore F. Matthæo Erasmo circa MDCXX mortuo vacua remaneret, a clero populoque pro more canonice præsul Naxiovanensis electus est. Cum autem confirmationis consecrationisque causa ab apostolica sede obtinendæ Romam ad Paulum V accessisset, ab eodem pontifice invenit jam antea designatum dicti Matthæi Erasmi successorem futurum F. Paulum Maria Citadinum Bononiensem virum magnarum partium, eaque ratione jam archiepiscopum Myræ consecratum. At summus pontifex Gregorius XV pro sua sapientia rem ita composuit, Citadinum disciplinæ regularis ac severioris amantissimum, animarum præterea zelo æstuantem, Armenamque linguam optime callentem, qui audita Matthæi morte in eam regionem se jam accinxerat, Naxiovanensem voluit esse archiepiscopum, ut a decessore Paulo V constitutum fuerat, Augustinum vero Myrensis Ecclesiæ præsulem consecravit, unaque dedit Naxiovanensis coadjutorem cum futura successione, quam tandem consecutus est Citadino anno MDCXXVII e vivis ablato. Suam vero ille Ecclesiam sanctissime rexit annis XXVI, apostolico plane zelo pietate atque prudentia commendandus, pastorale demum onus ætate meritisque gravis cum vita deposuit ibidem XVI aprilis MDCLIII maximo communique Fratrum suorum & Armenorum catholicorum luctu ac desiderio. Scripsit autem Armena sua lingua 1653.

1. *Itinerarium suum per Asiam & Europam*, scilicet quod sub Paulo V Romam susceperat, itineris sui summam & narrationem. Hanc illius propria manu scriptam habet & servat Bibliotheca nostrorum Parisiensium ad S. Honorati vicum, eis datam a F. Matthia de Moraca Armeno de quo supra ad 1646, cum aliis MSS Armenis, præsertim Missali, ad cujus calcem illa scripta est.

2. *Tractatum de pœnitentia* succinctum quidem,

sed & pœnitentibus & confessariis illius regionis linguæ Armenæ commodum & utilissimum. Extat eodem jam relato codice *ms* nempe Missali Armeno a pag. 233 ad 254 fol. par. propria ipsius Bagiensis manu.

Cum enim anno MDCLXXIV Persarum rex legatos ad Christianissimum regem Ludovicum XIV tres ordinis Prædicatorum destinasset, horum duobus per longissimi itineris moras & molestias morbo morteque sublatis, unus F. Antonius Najari Apracanensis Armenus sacerdos, & Augustini Bagiensis nostri nepos Parisios tandem venit, at hospitio apud dictos nostros ad S. Honorati quam potuit commodius acceptus mense martio anni præfati, prædicta Bagiensis excussit opuscula ejusque manu sibi compertissima scripta contestatus est, a R. P. Jacobo *Quetif* de veritate rei rogatus.

De Augustino isto legendus Fontana in *Theatro*, pag. 58, ubi tamen corrupte ab eo dicitur *Pacensis*.

F. CAROLUS PLUCHART.

1653. F. Carolus Pluchart Hanno, conventus S. Pauli Valencenensis alumnus, ejusdemque quartum prior, sacræ theologiæ magister, demum & Inferioris Germaniæ prior provincialis anno MDCXXXI maio mense electus, obiit XX novembris MDCLIII apud Valencenas in cœnobio suo honorifice sepultus. Concinnaverat ac ediderat

Officium festi compassionis B. Virginis titulo, *Recollectionis dolorum Deiparæ semper Virginis.* Extat ad calcem, *Directorii Officii divini ad usum ordinis Prædicatorum, & provinciæ Germaniæ inferioris*, 1633 in 16. Princ. ad vesperas *Tuam ipsius animam &c.*

Usum tamen non habuit in ordine istud officium, quod nec in hymnis prosodiæ leges & numeros servasset auctor, nec a scriptoribus Ecclesiæ suspectis B. Virginis laudes eruere ac mutuare dubitasset, Eusebium Arianorum robur & antesignanum lectione tertia nocturni primi producens, eruditione quidem insignem, sed ab Ecclesia rejectum, nec in divinis laudibus asciscendum.

F. CHRISTOPHORUS DE TORRES.

1653. F. Christophorus de Torres Hispanus, patria Burgensis, ordinem adolescens humanioribus literis optime instructus amplexus est ibidem in regio S. Pauli conventu, & die Mercurii XXVIII martii MDXC professus. Is quantum in pietate litterisque profecerit, quamque facundia dicendique facilitate & gratia præcelluerit, & quæ postea gessit in religione munia, quibus & illum illustrarunt Hispaniarum reges Philippi III & IV munera manifestarunt. Maximam enim ille apud hosce principes dicendo sibi conciliavit gratiam, qui & eum in Regia sibi delegerunt, retinueruntque diutius & libenter audierunt apostolici pectoris Ecclesiasten. Apud suos etiam lectoris artium theologiæque professoris functus est officio: bisque conventui suo S. Pauli Burgensi præfuit electus prior. Vacua demum in Indiis Occidentalibus Ecclesia Sanctæ Fidei novi regni Granatensis archiepiscopali, D. Bernardini de Almansa XXVI septembris MDCXXXIII morte, Philippus IV ei Christophorum esse voluit successorem, & præsentavit anno MDCXXXIV octobris XXVII. Hinc ille dato Romanæ sedi Apostolicæ in ejus nuncii manibus D. Laurentii Capecii Senogalliæ episcopi fidei sacramento, Carthagineque in Indiis in conventu S. Dominici consecrationis accepto munere a F. Ludovico *Ronquillo* ordinis SS. Trinitatis episcopo Carthaginensi, statim Ecclesiam sedemque suam adiit, quam anno MDCXXXV kal. octob. ingressus est, seduloque pastoris optimi vigilantissimique vices quoad vixit implevit. Sub eo tandem anxie dudum agitata quæstio de admittendis ad SS. corporis Christi synaxin atque adoranda mysteria revocatis ab Idolorum cultu barbaris Indis & indigenis, exitum accepit utilissimum, ex habita solemni graviorum hujusce diœceseos atque regionis undequaque Christophoro mandante curanteque archiepiscopo virorum & theologorum super ea difficultate concertatione & conclusione. Quorum judicio & calculo ad sacras epulas illi deinceps invitati & admissi, quos hactenus a sacra Domini mensa priores omnes hujus sedis antistites arcebant. Utque gregis sui æternum saluti prodesset seu corporali seu spirituali, novam in sua civitate erigi curavit Academiam, & impetravit a rege dotari catholico die XIX decembris MDCLI quinque millium in id assignato regiaque munificentia concesso ducatorum seu pataconum ut vocant annuo censu, constructoque sub titulo SS. Mariæ de Rosario nobili collegio, quindecimque in eo collegialibus institutis, Theologis utique quinque, totidem & Medicis, ac juris utriusque consultis. Demum & in curando grege sedulus & assiduus anno Christi MDCLIII, mortem lætus ipse inter oves aspexit atque suscepit, magno suorum pauperumque, in quos effusus ille vivens extiterat, luctu & desiderio, sepultusque jacet in Ecclesia sua Cathedrali. Refert Ægidius *Gonçalez Davila* quem hîc excipio, Christophorum nostrum antequam ad infulas assumptus esset, forteque tunc Ecclesiastis aulici munere in aula fungeretur, Carolo Austriaco Hispaniarum Infanti Philippique IV germano Fratri lethaliter ægrotanti spiritualiter administravisse, vicinæque mortis nuncium detulisse, quam ille mox obiit anno MDCXXXII die tertia julii primum illucente: decumbentique principi rogantique ut sibi postularet a Domino Christophorus & a virgine SS. Rosarii sanitatem & vitæ spatium longioris, voto etiam nuncupato nusquam in vita supplicationibus SS. Rosarii prima cujusque mensis Dominica fieri solitis se defuturum, eidem principi respondisse, non id a Deo jam sibi petendum esse quod corporis, sed animæ saluti conducere Deus intelligeret atque decerneret, extinctique principis corpus ad S. Laurentii Scorialensis sepulcrum ab eo cum avis & proavis delatum est. Scripsit eodem auctore Davila citato, typisque parata moriendo reliquit

1. *Commentaria Ascetica in angelicam orationem* Ave Maria, Tomis duobus

2. *De S. Dominico Soriano.*

3. *Fama postuma en las honras de Fray Hortensio Felix Palavicino ordinis SS. Trinitatis*, Oratio funebris edita Matriti 1634 in 4.

4. Ejus sunt aut certe ei cognominis *Sermones de santa Teresa*, Matriti, viduæ Alphonsi Martini 1627 in 4.

Ejus meminit leviter in *Bib. Hisp.* Nicolaus Antonius, sed ord. Prædicatorum ignoravit alumnum & archiepiscopum, maleque conjectatur ordinis SS. Trinitatis professum. De eo & Fontana noster in *Theatro* pag. 98, sed & noster Hyacinthus de Parra in adversariis ad R. P. Jacobum *Quetif* missis, ubi addit anno MDCVI regium concionatorem renunciatum, ac tanti nominis tantæque auctoritatis apud omnes fuisse, ut ab aliis concionatoribus etiam regiis Chrysostomus suorum temporum palam acclamaretur: hæc etiam alia prælo parata reliquisse lingua Hispana, nempe

Sæc XVII. *In laudem S. Thomæ de Aquino volumen, cui titulum indidit, Lingua Eucharis.*

Memoriale eruditum in defensionem patronatus cujusdam pii, istud Philippo III regi catholico oblatum.

Sermon a las honras de la reyna de Polonia D. Constanza de Austria, Barcinone 1638 in 4, in libro cui titulus, *Ideas del pulpito*, Caroli Lebaſlos.

F. DOMINICUS PIMENTEL.

† 1653. F. Dominicus Pimentel Hiſpanus illuſtriſſimo comitum Beneventanorum ſanguine ortus adoleſcens Segobiæ ordini nomen dedit, ſicque pietati ſimul & litteris incubuit, ut in collegio S. Gregorii Pinciano primarius regens demum inſtitutus theologiam docuerit cum plauſu & fructu. Pluribus poſtea conventibus cum præfuiſſet prior electus, & ſuæ provinciæ Hiſpanæ prior provincialis omnium votis aſſumptus eſt: quo munere fungens in ſolemnibus exequiis Matriti in conventu S. Mariæ de Atocha nomine civitatis regiæ anno MDCXXI aprili menſe celebratis pro Philippo III recens extincto peroravit. Exinde ad Oxomenſem primum MDCXXX decembris ſecunda ad Cordubenſem deinde Eccleſiam MDCXXXII promotus, ad Urbanum VIII orator ac legatus a Philippo IV rege catholico miſſus fuit, quam dignitatem ſummo cum Hiſpanorum honore, æqualique Romanorum gratia ſuſtinuit annis MDCXXXIII & XXXIV. Demum ad Hiſpalenſem ſedem tranſlatus anno MDCXLIX, inter Patres purpuratos ab Innocentio X cooptari meruit MDCLII febr. XIX. Urbem pro ſplendore familiæ pompa equeſtri inivit menſe maio anni ſequentis, regiiſque negotiis curandis ac tutandis præfectus; dum iis ſedulo invigilat, ad immortalem vitam rapitur eodem anno MDCLIII decemb. ſecunda ætatis LXXIII, pauperibus quos vivens ut pater amantiſſimus ſemper coluerat, hæredibus ex aſſe relictis. In eccleſia S. Mariæ ſuper Minervam conditus jacet ſub magnifico quod equitis Bernini opus eſt, ſepulcro. De eo legendi Fontana in *Theatro* & *Monum.* Gil Davila in *Teatro Eccleſ. de España*, & Oldoinus in *Addition. ad Ciaconium Hiſtor. Rom. Pontif.* T. IV. Ejus extat

Memorial de ſu mageſtad catolica, que dieron al Papa Urbano VIII Dom Fray Domingo Pimentel obiſpo de Cordoua, y Dom Juan Chumacero y Carrello de ſu conſejo y camara en la embajada a que venieron el año de 633 incluſo en el otro que preſentaron los reynos de Caſtilla juntos en cortes el año antecedente ſobre differentes agravios que reciben en las expediciones de Roma, de que piden reformacion: pagg. 80.

Sequitur *Reſpueſta que entregò monſeñor Maraldi ſecretario de Breves de orden de ſu ſantidad en ſatisfacion a los capitolos referidos.*

Tandem *Replica que entregaron los miſmos* (Pimentel y Carrello) *a ſu ſantidad reſpondiendo al deſcargo que ſe propuſo en cada uno de los capitulos.* Impreſſum Romæ 1633 in fol. Quod memoriale gravamina exhibet maximi momenti. Extat Pariſ. in Regia O 133.

F. FRANCISCUS ALBERTUS GABRIECKI.

† 1653. F. Franciscus Albertus Gabriecki Polonus primo forſan nomine in aquis luſtralibus, altero in religione donatus, Pariſios miſſus in gymnaſio Sanjacobeo ſtudiorum curſu exantlato ad gradus promotus, licentiam in ſacra facultate decurrebat annis MDCXLVIII, quo duodecimus de Sorbonica reſpondit, & MDCXLIX, anno ſequenti MDCL licentiatus cum ſodalibus ex ordine quinque Carolo Urvoy Armorico, Petro Blandin Catalaunenſi, Johanne Condan Engoliſmenſi, Ægidio Moiſſon, & Henrico Deſgorges Gratianopolitano viris omnibus egregiis. Edidit autem Gabrieckius a ſe concinnatum

Compendium ſupplementi tertiæ partis Summæ S. Thomæ de Aquino juxta methodum epitomes a Berardo Bonjoanne in reliquam ſummam antea obſervatam, Pariſiis, Joannis Piot 1653 in 12.

F. JACOBUS GOAR.

F. Jacobus Goar Gallus, conventus SS. Annunciationis Pariſienſis ad S. Honoratum nobile germen, honeſtis piiſque parentibus natus eſt Pariſiis anno MDCI. Litteris humanioribus Græcis pariter & Latinis non vulgariter inſtructus, ordini ſe addixit in præfato conventu, habitumque de manibus F. Georgii Laugier tum prioris accepit ſecunda maii MDCXIX: annoque ſequenti Maii XXIV. profeſſus eſt inter manus ejuſdem tum vicarii generalis congregationis Occitanæ poſtea S. Ludovici dictæ. Dein poſt emenſa ſex annis philoſophiæ ac theologiæ ſtadia, lector Tulli inſtitutus, ſuos philoſophiam docuit, tum & theologiam. Cum vero interea Græcam linguam apprime coleret, monumentaque vetera Græca evolveret ardentius, quæ aliquando ſibi proponebat edenda, ut horum omnium pleniorem compararet ſibi notitiam, ſimul & ut in rem Eccleſiæ Romanæ fructum reportaret aliquem, a magiſtro ordinis F. Nicolao Ridolphi tum Gallias ex officio luſtrante Pariſiuſque agente miſſus eſt in Orientem anno MDCXXXI, ubi annis octo ſolidis ſtetit & amplius, & conventum noſtrum S. Sebaſtiani in inſula Chio vulgo dicta prior inſtitutus rexit annis totidem, apoſtolici miſſionarii etiam munere fungens, Græcorum Eccleſias ubicunque eum adeſſe contingeret frequentans, illorum ritus ſigillatim inveſtigans ac perſcrutatus, cum illorum ſapientioribus ac peritioribus ſæpius colloquens ac omnium rationem diligenter exquirens, ipſis etiam ſchiſmaticis quos ad Romanam pellicere nitebatur Eccleſiam, ob morum ſuavitatem ac exactam eruditionem acceptiſſimus. Exinde vero circa MDCXL Romam appulſus, ibidemque conventus S. Sixti præfectus ab eodem Ridolphio prior, cum rerum rituumque orientalium doctioribus, Leone Allatio, Baſilio Falaſca monachorum S. Baſilii apud S. pontificem procuratore generali, Georgio Coreſio, Pantaleone Ligaridio aliiſque primi ſubſellii viris eruditiſſimis familiaritatem & amicitiam inivit, quam deinceps litteris ultro citroque ſcriptis fovit, quo ex ſuaviſſimo utiliſſimoque commercio non potuit quin ſapientiæ diſciplinæque Græcæ peritiſſimus evaderet. Anno MDCXLII Lutetiam ad ſuos reverſus primo magiſter novitiorum ac juvenum, datus eſt, ſed in his non diu ſtetit, Romam enim ob negotia congregationis delegatus repetere compulſus eſt, quo & pervenit menſe novembr. MDCXLIII, bibliothecas Græcas ex itinere pro more luſtrans, legationi ſuæ ita intentus, ut ſtudii ſui non obliviſceretur. Expletis negotiis Pariſiiſque redditus XXIV julii MDCXLIV, tum demum operibus quibus tantum deſudarat edendis ſerio appulit animum, hiſque annos octo ſolidos indefeſſus inſumpſit, niſi quod magiſtri ſtudentium in horum gratiam inſtitutus munus unâ exercuit. Anno vero MDCLII aprilis XX in comitiis congregationis Ambiani coactis, electus vicarius generalis, & junii X Romæ confirmatus, novam hanc provinciam inivit coactus XIX ſeptembris ſequentis. At cum nec ſic a ſtudiis ceſſaret, utriuſque oneris laboribus fractus ineunte auguſto MDCLIII in morbum incidit ac decubuit, tandemque lente conſumptus XXIII ſeptembris hora ſeſquioctava horologii Gallici ma- † 1653.

tutina piissime in Domino obdormivit. Cardinalibus Barberinis utrique Francisco & Antonio aliisque viris ejus ordinis principibus summo fuit in pretio, vigetque etiamnum vigebitque apud omnes rei litterariæ studiosos Goari nostri memoria. Hæc autem sunt elucubrata ab eo opera:

1. ΕΥΧΟΛΟΓΙΟΝ *sive Rituale Græcorum complectens ritus & ordines divinæ liturgiæ, officiorum, sacramentorum, consecrationum, benedictionum, funerum, orationum &c. cuilibet personæ statui vel tempori congruens, juxta usum Orientalis Ecclesiæ: cum selectis Bibliotheca Regia, Barberina, Cryptæ-Ferratæ, sancti Marci Florentini, Tilliana, Allatiana, Coresiana, & aliis probatis* MS *& editis exemplaribus collatum. Interpretatione Latina, nec non mixo barbararum vocum brevi glossario, æneis figuris & observationibus ex antiquis PP. & maxime Græcorum theologorum expositionibus illustratum*, Lutetiæ Parisiorum, Simeonis Piget 1647 in fol. pagg. 949. Opus accuratum eruditisque probatum.

2. *Georgii Cedreni compendium historiarum ex versione Guilielmi Xilandri cum ejusdem annotationibus. Accedunt huic editioni præter lacunas tres ingentes & alias expletas, in Cedrenum P. Jacobi Goar ord. Præd. notæ posteriores, & Caroli Annibalis Fabrotti J. C. glossarium ad eumdem. Item Joannes Scylitzes Curopalates excipiens ubi Cedrenus desinit, nunc primum Græce editus ex bibliotheca regia*, Paris. E Typog. Regia 1647 in fol.

3. *Georgius Codinus Curopalata de officiis magnæ ecclesiæ & aulæ Constantinopolitanæ ex versione P. Jacobi Gretzeri Soc. Jesu, cum ejusdem Gretzeri commentariorum in Codinum libris tribus, & opere de imaginibus non manufactis. In hac editione præter comparatum cum regiis* MSS. *Græcum textum & reparatam Latinam versionem accedunt inediti ex regia bibliotheca & Mazarina officialium catalogi & ad Codini mentem locupletes notæ. Adjunguntur recentiores Orientalium episcopatuum notitiæ, voces honorariæ, appellationes dignitatum indices, quibus postremis seculis ecclesiastici vel aulici proceres salutabantur. Cura & opera F. Jacobi Goar Parisini ord. Prædic. &c.* Paris. Typog. Reg. 1648 in fol. Opus Græce & Latine ut superiora editum & F. Michaeli cardinali Mazarino Aquensium archiepiscopo nuncupatum, ac eruditis probatum.

4. *Georgii monachi & S. P. N. Tarasii patriarchæ C.P. quondam Syncelli Chronographia ab Adamo usque ad Diocletianum.* Et

Nicephori patriarchæ CP. breviarium chronographicum ab Adamo ad Michaelis & ejus F. Theophili tempora.

Georgius Syncellus e Bibliotheca regia nunc primum adjecta versione Latina editus. Nicephori breviarium ad varias editiones recensitum. His tabulæ Chronologicæ: & annotationes additæ cura & studio P. Jacobi Goar &c. Parisiis, e Typog. Reg. 1652 in fol. opus Petro Seguier Franciæ cancellario nuncupatum. Post præfationem in qua de Syncello ejusque opere fusius agit, quidve a se in eo præstitum docet, sequitur ipsa Syncelli collectio & Nicephori breviarium.

Tum pag. 421 *Canon Chronicus genearcharum imperatorum regum & ducum ordinem & singulorum tempora κατὰ πλάτος expanse continens, ad Georgii Syncelli Chronologiam & ejus rationem qua integram qua corruptam, qua emendatam a P. Jac. Goar digestus* ad pag. 503.

Postea pag. 504 *Georgii Syncelli textus Eusebii excerptorum, sive cujusvis alterius aut ipsius Georgii nomine a Josepho Scaligero relati* ad pag. 528.

Denique *ad Syncelli collectanea chronographica Goari emendationes & annnotationes*, pp. 88.

5. *S. P. N. Theophanis Chronographia & Leonis Grammatici vita recentiorum imperatorum interprete eodem Goario*, sed eo ante completam editionem e vivis abrepto absolvit ejus symmysta Franciscus Combefisius, notas Goari edidit ad calcem, quibus posteriores suas adjecit, Paris. Typog. Reg. 1655 in fol. Hunc auctorem non ita accurate recognovit aut emendavit Goarius gravitate videlicet oculorum ac obtusa tum visus acie delusus, quo factum ut aliquando impegerit, indeque Possinio interdum vapulat in Pachymere suo Romæ 1666 edito, qui & ipse Possinius non semel lapsus est, ut in his antiquis proclive, & a Combefisio identidem castigatur. SÆC. XVII.

6. *Collectio elementaris materierum omnium sacris & divinis canonibus contentarum a minimo sacerdote & monacho Matthæo Blastare elucubrata simul & compacta.* Goarius ex cod. MS Reg. Bibl. Græce exscripsit, Latine interpretatus est, & notas adjecit: sed morte præventus non edidit. Codex hic MS charta. in fol. apud nostros Parisienses ad S. Honorati servatur.

7. *Synodi Florentinæ ejus nimirum causarum, Græcorum profectionis, & ad eam apparatus, celebrationis, definitionis, reditus & eventuum ex ea subsequutorum in Ecclesia Constantinopolitana, Græcanicæ videlicet adversus eam perduellionis accurata narratio: auctore Sylvestro Syropulo magno ecclesiarcha & dicæophylace.* Ex MS reg. Bibl. initio mutilo n. 1369 idem Goarius Græce exscripsit, Latio donavit, at nec cum aliis recognoscere MSS, nec notas adjicere ut cogitaverat, nec typis edere mors permisit. Servatur ille MS apud Prædic. nostr. ad S. Honorati MS in fol. chartac. Græce quidem ipsius Goari manu; Latine altera ipso dictante, quod oculis jam gravaretur. Hac porro in versione non sat accurate satve feliciter Goarus laboravit, tenebrisque ipse devoverat perpetuis.

8. *Historiæ universalis Joannis Zonaræ Græcam ad* MSS *codd. recognitam novam editionem cum emendata Hieronymi Wolphii Oetingensis versione Basileæ 1557 olim edita susceperat Goarus*, sed ne desiderium compleret mors prohibuit, Combefisium idem meditantem graviora & urgentiora impediverunt, confecit vero clar. D. Carolus *du Fresne du Cange*, Paris. e typ. Reg. 1687, Tomis duobus in fol.

9. *Attestatio Jacobi Goari ord. Præd. de communione orientalium sub specie unica.* Extat apud Allatium *de perpetua consens.* col. 1659.

F. JOHANNES SENARENSIS.

F. JOHANNES SENARENSIS Aquitanus, conventus Tolosani alumnus, presbyter jam inauguratus, & annos XL natus ordinem amplexus, vir fuit disciplina regulari, mortificatione, orationis vitæque sanctioris ratione conspicuus, ideoque novitiis juventibusque instituendis deinceps fere applicitus, quo in munere obiit XIV augusti MDCLIII juxta nostrum Percinum *Hist. conv. Tolos.* pag. 160 a, vel XV aug. MDCLIV ut habet Soegius noster *Ann. Domin. T. I Aoust*, pag. 1051. Scripserat Latine in usum tironum suorum tot quot virtutum exemplaria singularia triginta ab illis qualibet Dominica sorte excipienda, in quibus cujuslibet virtutis definitio, motiva, exercitia ex ordine referebantur, fructu horum non pœnitendo: quæ demum Antoninus noster Massoulié recognita, perfecta, & aucta Gallice reddita typis edidit ad calcem libri sui cui titulus *Meditations de S. Thomas*, hoc titulo 1653.

Pratique des meditations de S. Thomas, ou Traité des vertus dans lequel les actes des principales vertus sont expliquez en particulier, Tolosæ, Bernardi Dupuy 1683: Iterum correctius Ibid. 1685 in 12

SEC. XVII. pagg. 94. Sic testatur Soegius citatus. Exemplaria vero Latina MS non solum Tolosæ, & in aliis provinciæ ejusdem conventibus, sed & apud nostros Parisienses ad S. Honoratum in juvenum usum servantur.

F. JOHANNES BAPTISTA PECCHIO.

1653. F. JOHANNES BAPTISTA PECCHIO Italus, Mediolanensis conventus S. Mariæ Gratiarum alumnus, juvenis ingenio, doctrinæ profunditate, dicendique facundia ceu flos fragantissimus suavissime redolens, floris instar mox ut exhalare cœpit, emarcuit & extinctus est. Lectoris enim philosophiæ cum apud suos onus implevisset, moralem ibidem professus est theologiam. Sed & adeo facundus audiebat Ecclesiastes & gratus orator, ut ad majores etiam & præcipuas festivitates certatim invitaretur: quo etiam in labore vitæ finem invenit ætate florente subreptus e pulpito ad libitinam Mantuæ circa annum MDCLIII, dum actu conciones haberet. Sic de eo Picinellus in Athen. Mediolan. p. 282, quem hîc totidem verbis excipio, & a quo hæc ab illo referuntur edita:

La Ceraunia. Panegyris ab eo dicta apud S. Franciscum in laudem S. Antonii de Padua anno 1651.

La via lattea. Panegyris altera in ejusdem sancti laudem anno 1653.

Mirum hunc a Rovetta omissum in Bibl. sua Lombard.

F. JOHANNES JACOBUS DUCROS.

* 1653. F. JOHANNES JACOBUS DUCROS Gallus Occitanus, post ejuratam quam in cunis imbiberat Calvinianam hæresim ordini nomen dedit Tolosæ, in quo & postea anno scilicet MDCXLVII electus fuit prior & institutus, deinde etiam Albiensis. Inter facundos ætatis suæ provinciæ sacri verbi oratores clarum sibi fecit nomen. Ejus cum laude meminit Percinus Histor. conv. Tolosani p. 157 a, ubi & refertur ab eo dicta

Oraison funebre prononcée au service solemnel du R. P. Jean de Naples ministre general de l'ordre des Freres Mineurs celebré dans leur eglise a Toulouse le 16 novembre 1648. Ms se habuisse in schedis addit ibidem Percinus, an edita fuerit non docet.

F. NICOLAUS LE FEBURE.

† 1653. F. NICOLAUS LE FEBURE Gallus Carnutensis diœcesis, scilicet Montisfortis vernacule *Montfort* oppido natus anno MDLXXXVIII undennis tantum habitu ordinis indutus est XIX januar. MDXCIX & professus XXVII januar. MDCIV, quo eodem anno conciones publice declamare cœpit non sine auditorum voluptate & plausu: sicque in eo genere deinceps profecit, ut inter insignes ætatis suæ verbi divini præcones nomen sibi fecerit: ac in pluribus præcipuis regni civitatibus per adventum & quadragesimam ac octavas SS. Sacramenti cum populorum laude prædicaverit & majori animarum fructu. Studiis in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi peractis, in Bituricensi facultate assignatus fuit ad gradus promovendus, ubi & laurea magisterii decoratus fuit, & approbatus in cap. gen. Tolosæ MDCXXVIII. Variis etiam functus est in sua provincia Franciæ muniis & dignitatibus. Conventum suum Carnutensem regebat prior anno MDCXXXI, Rupella hæreticorum arce a rege christianissimo Ludovico XIII expugnata anno MDCXXVIII fideque catholica ibidem in integrum restituta, conventum nostrum a Calvinianis eversum instauravit, ædem sacram primum dein & officinas omnes a fundamentis reædificavit, ac in pristinum ferme nitorem instruxit, pomœria, prædiaque alia pridem ab hæreticis occupata & possessa vindicavit, primusque prior institutus disciplinam regularem, cujus fuit per totam vitam apprimè tenax, asseruit & stabilivit, quibus multo labore solicitudineque diu desudavit. Conventum Andegavensem etiam aliquando rexit prior, & in comitiis ordinis Romæ MDCL affuit & sedit pro Francia diffinitor, unde Rupellam reversus plenus bonis operibus ibidem feliciter obdormivit anno MDCLIII ætatis circiter LXV, quem virum de religione optime meritum familiariter novimus. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Agematologie, c'est a dire, Discours de l'assemblée du chapitre provincial de la province de France de l'ordre des Freres Prêcheurs celebré au convent de S. Jacques a Chartres*, Andegavi, Antonii Hernault 1625 in 8 pagg. 367.

2. *Prædicator Carnuteus, sive Institutio conventus Carnutensis sacri ordinis FF. Prædicatorum*, Carnuti, Claudii Peigné 1637 in 8 pp. 286.

Qui duo laudati libelli curiosi, & ex antiquis monumentis deprompti nobis plurimum usui fuerunt in hac bibliotheca.

3. *Doctrina ortodoxa fidei seu symboli D. Athanasii Alexandri episcopi erudita & dilucida expositio, ex sparsis S. Thomæ Aquinatis angelicis operibus excerpta*, Parisiis, Petri Debresche 1631 in 24 pp. 120.

4. *La defense du S. Rosaire & chapelet de la tres heureuse toujours Vierge Marie. Oeuvre contenant tout ce qu'on peut traiter sur ce sujet. Le pouvoir & la maniere d'etablir cette devotion. Les bulles, brefs, & autres lettres emanées en sa faveur*, Rupellæ, Stephani Durosne 1646 in 4 pp. 614.

5. *Manuale Ecclesiasticum Historicum a Christo nato ad 1646*, Rupellæ, Tussani de Gouy 1646 in 8. T. I pp. 597: T. II pp. 576.

F. PETRUS ROSELLA.

F. PETRUS ROSELLA Neapolitanus provinciæ S. Catharinæ Aprutinæ alumnus, in gymnasio generali suæ provinciæ Neapolitano S. Mariæ ab Arcu dicto magistrum studentium cum egisset ex institutione cap. gen. Valentiæ anno MDCXLVII habiti, laurea magisterii donari meruit in actis cap. gen. Romæ anno MDCL celebrati, nec solum in scholis, sed & in templis ex sacro pulpito famam sibi comparavit. Florebat adhuc anno MDCLIII quo librum edidit hoc titulo: † 1653.

Il sacro campidoglio, in che trionfano quindeci prodigii della miracolosissima imagine di Maria sacratissima del Arco dell' ordine de' Predicatori situata sotto il divotissimo casale di sant' Anastasia della gentilissima e fedelissima tierra di Somma diocesi di Nola &c. Opera molto utile a predicatori e ciascheduna divota persona, Neapoli, Roncalioni 1653 in 4 pp. 345. Extat Parisiis in Regia H 1356.

In hoc opere primo narrat, quî ecclesia S. Mariæ ab Arcu ordini circa MDXCIV concessa est, & provinciæ ordinis Aprutinæ adjuncta, tum & miracula ibidem patrata subjungit.

F. REGINALDUS BALSAMO.

F. REGINALDUS BALSAMO Apulus, *da Specchia* etiam dictus, congregationis *della sanità* insignis alumnus, philosophus & theologus eruditissimus, vir tenacis memoriæ, ac in expositione sacræ scripturæ, sanctorumque Patrum lectione * 1653.

tione versatissimus, cujus magisterium confirmatur in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV obiit anno MDCLIII. Recensetur a Toppio in sua *Bib. Napol.* nulla tamen ejus opera laudantur, quæ forsan ille speravit a suis sodalibus addenda, quod & ab iisdem expectamus.

F. SANCTES FRANCO.

* 1653. F. SANCTES FRANCO Aprutius, & provinciæ S. Catharinæ Senensis alumnus, vir pietate & eruditione clarus, medio seculo XVII floruit, multisque annis in studio generali S. Mariæ ab Arcu Neapoli theologiam docuit, propterea tandem laurea magisterii decoratus a magistro ordinis Nicolao *Ridolfi*, & approbatus in actis cap. gener. Rom. MDCXLIV, vivebat adhuc anno MDCLIII. Hæc ejus laudatur opera:

Theses affectivæ seu meditationes scholasticæ super quindecim præcipua humanæ redemtionis mysteria, seu sanctissimæ Virginis Mariæ rosarium ex D. Thoma Aquinate doctore angelico, & super ejusdem sancti doctoris ortum, vitæ seriem, & terminum commentariæ propositiones, Neapoli, Roncalioli 1642 in 8: Iterum Antwerpiæ, Engelberti Gymnici 1665 in 8 pp. 192.

Symbolum apostolorum D. Thomæ doctrina explicatum, & ab erroribus gentilium & hæreticorum propugnatum. Et ejusdem commentaria in vitam S. Petri Martyris ordinis Prædicatorum collecta, Neapoli, Secund. Roncalioli 1647 in 4.

Speculum quadragesimale D. Thomæ prædicantis elaboratum per F. Sanctem Franceum de Neapoli ord. Præd. S. T. M. in conventu S. Mariæ ab Arcu Nolanæ diœcesis, Ibid. 1653 in 4.

F. THOMAS DE LLANO.

* 1653. F. THOMAS DE LLAÑO Hispanus provinciæque Hispaniæ alumnus, sacræ theologiæ magister, & in sacra facultate Pinciana primariæ cathedræ moderator & regens anno MDCLIII florebat, quo a se concinnatum opus typis dedit hoc titulo:

Noviliario de Casas, y Linages de España, Pinciæ 1653 in 4. Extat opus Romæ in Casanatensi. Sic me monent Memorialia recens mihi Roma missa. Mirum hunc scriptorem Antonii in Bibl. Hisp. diligentiam fugisse.

F. THOMAS DE ROCAMORA.

† 1653. F. THOMAS DE ROCAMORA Aragonus, illustri comitum Eldæ sanguine ortus, adolescens ordini nomen dedit, virque evasit pietate, doctrina, ac rebus præclare gestis longe natalibus clarior. Florebat jam anno MDCXXVIII in sua provincia Aragoniæ theologiæ lector, cujus nomine in comitiis generalibus Tolosæ eo anno habitis conclusiones publicas summa sui nominis & ordinis gloria sustinuit, ideoque in actis ejusdem capituli ad præsentaturæ gradum promotus. Exinde sacras litteras diutius e superiori loco docere perrexit, & gymnasii nostri Oriolensis pluribus annis egit & regens & rector. Cum autem Urbano VIII magistrum ordinis F. Nicolaum Ridolphi ab officii sui administratione interdicere placuisset, ad comitia ordinaria ea de causa Genuæ coacta anno MDCXLII pro Aragonia diffinitor accessit: gravi vero inter Patres exorto ob depulsum a magistratu Gallorum præsertim eisque adhærentium votis dictum Ridolphium, his in conventu S. Dominici Genuensi remanentibus & F. Michaelem Mazarini Romanæ exprovincialem Julii primi Gallorum regis Ludovici XIII administri germanum fratrem magistrum ordinis eligentibus, Lombardi, Hispani, Germani, cæterique Austriacæ domui addicti Cornelianum secedentes nostrum hunc Thomam in magistrum elegerunt sibique præfecerunt. Quod schisma in ipso ortu a summo pontifice compressum est, rescissis utrobique actis, & paulo post scilicet anno MDCXLIV vacante sede Majoricensi Thomas ad præsentationem regis catholici Philippi IV episcopus in ea constitutus est ab Urbano VIII die XIV novembris, quam Ecclesiam boni pastoris munia sedulus & strenuus implens rexit annis novem X novembris MDCLIII mortuus, & apud nostros ibidem sepultus. *Ex actis* & Fontana in *Theatro*. Scripsit ac edidit

Dioptra Transalpina in catastrophen capituli generalis ordinis Prædicatorum Genuæ celebrati anno MDCXLII in 8. Extat Parisiis in Regia E 2774.

Ejusdem est *Protestatio contra R. P. F. Michaelem Mazarinum, ne admitteretur in capitulo generali Januæ coacto nomine suo & vocalium sibi adhærentium significata.* Edita tum Januæ 1642 in 4. Ms habebat clar. Baluzius catalogi n. 857 recensitam.

F. ANTONINUS BENTHEIM.

F. ANTONINUS BENTHEIM Teuto ad magisterium promotus in actis cap. gen. Romæ anno * 1654.
MDCL habiti, cui aderat ipse pro provincia Teutoniæ magistri ordinis elector & diffinitor, theologiam tum in eadem provincia profitebatur, & antea eam in provincia Bohemiæ professus erat. Scripsit opus hoc titulo:

Sol trinus in tres partes divisus, in quo demonstratur breviter quomodo sol naturalis radiis suis omnia mundana illustrat, sic sol æternus splendore majestatis suæ omnes status hominum, præsertim Religiosos, Theologos, & Politicos, illuminat, edocet, & instruit, Religiosos ad vitam spiritualem, Theologos ad ædificandam Ecclesiam, & Politicos ad justitiam cuique tribuendam, Francofurti, Jo. Gottofredi Schonwetteri 1654 in 12 pp. 880. Extat Parisiis in Regia D. 3065.

F. ANTONIUS CASTAÑEDA.

F. ANTONIUS CASTAÑEDA Hispanus patriaque & professione Pincianus scriptoribus accensetur ab Antonio in Bibl. Hisp. T. II p. 317, di- 1654.
citurque scripsisse ac edidisse hoc titulo:

Sermones varii uno volumine.

At Antonium delusum a Jo. Bapt. Paciuchelli in vita magistri ordinis Joannis Baptistæ de Marinis me monuit Hyacinthus de Parra, asserens hunc Antonium *Castañeda* suum aliâs condiscipulum nullos sermones quidve aliud edidisse.

F. ANTONIUS DAYDON.

F. ANTONIUS DAYDON Gallus, patria Rutenus, professione Tolosanus, obiit Brugheriis 1654†
in vicariatu conventus Tolosani XIX novembris MDCLIV. Vir pius fuit, plurimumque laboriosus, ejusque in bibliotheca conventus sui Tolosani servantur volumina plura MS:

1. *Sermonum de pœnitentia, contritione, satisfactione, de B. Virgine, de præliis animæ; de amore Dei, sex voll.*
2. *Un advent de Madelaine pechéresse & penitente*, & alii *de variis.*
3. *Sermones XIV in hæc verba*, Loquimur Dei sapientiam in mysterio &c. & *alii varii.*
4. *Exhortationes super Eucharistia, & de modo & statu necessario ad eam digne recipiendam.*

SEC. XVII. 5. *Les exercices spirituels d'une religieuse*, Opus prælo paratum quod ad preces Priorissæ monasterii Prulliani concinnavit.

6. Sunt & *volumina seu libri controversiarum quatuor* sed imperfecti.

Sic ferunt Memorialia nostri Stephani Thomæ Souèges in ipso conventu Tolosano scripta & inter schedas nostras servata.

F. DOMINICUS DE LUNA.

† 1654. F. Dominicus de Luna Brabantinus, Hispano patre matre Belga, piis parentibus Bruxellæ natus, ibidemque ordinem amplexus, in Aragoniæ provincia Barcinone nempe & Valentiæ studia perfecit. Cum in Italiam transiisset obiit Mediolani anno MDCLIV februarii VI. Scripsisse dicitur

1. *Martyrium V. F. Hyacinthi Orfanel in Japonia pro Christi nomine interfecti*, Flandricè MS.

2. *Historia Ecclesiastica Japonica supplementum* ab anno MDCXXI, quo usque dictus martyr *Orfanel* eam produxerat Hispanice ad annum MDCXXVIII eadem lingua Hispana, MS.

Sic refert F. Gilbertus de la Haie in Bib. Belgo-Dominic. MS, penes quem fides, nam præterquam quod ubi illa opera serventur se nescire ingenue agnoscit, nec a quibus id didicerit, profert.

F. FRANCISCUS A CRUCE.

† 1654. F. Franciscus a Cruce vernacule *de la Cruz* Hispanus Granatæ in Hispania ortus, cùm in Americam trajecisset, jam ætate maturus ordinem amplexus est & professus die VII februarii MDCXVI in conventu Cuscenci, virque pietate, doctrina, prudentia insignis evasit. Theologiam pluribus annis Cusci Limæque legit, utrobique etiam regens primarius institutus, sed & in universitate Limensi cathedram regiam supernumerariam obtinuit. Provinciæ Peruanæ suæ procurator in Europam legatus, non solum res gessit ex sententia, sed & magnam sibi apud omnes existimationem collegit. In Indias reversus vicarium generalem magistri ordinis egit in provincia S. Antonini novi regni Granatensis, hincque bis provinciæ Peruanæ provincialem, prima vice electus Limæ XXIV julii MDCXLV, altera XXIV julii MDCLIII. Egregia illius est mentio in actis cap. gen. Valentiæ in Hispania MDCXLVII celebrati, in quo sanctiones sive ordinationes ab eo in Doctrina, ut vocant, S. Dominici *de Guari* factæ XV martii MDCXLVI confirmantur. Plura pro fidei dilatatione præclare gessit apud barbaras illas novi orbis nationes, præsertim in provincia *de los Andes de Acobamba*, quæ Patres in comitiis provinciæ anno MDCXLIX coactis publice celebrarunt, & apud magistrum ordinis scripto ab omnibus signato eximie commendarunt. Tanto Indorum salutis ardebat desiderio, ut non alia ratione nominationi regiæ ad episcopatum sanctæ Marthæ de se factæ consenserit, quam quod deinceps se totum eorum institutioni devovendum proponeret. Litteras Philippi IV IX decemb. MDCLII Matriti datas nonnisi quarta aprilis MDCLIV Limæ in collegio S. Thomæ, cujus rector erat perpetuus ut & fuit erector, simul & tunc provincialis, accepit: bullas vero ut aiunt summi pontificis cum magistri ordinis permissa paucis solum vidit ante mortem diebus, quæ ei accidit in conventu *de Potosi* aurifodinas nomine regio visitanti, ac ne consecrationis munus acciperet obstitit. Obitus annum & diem annotare omiserunt, qui de eo loquuntur, sed anno MDCLVII a mense julio, vel initio anni sequentis defunctum conjicimus, quod tunc *Potosi* ratione jam allata accesserit. De quo potissimum legendi nostri Antonius *Gonçalez de Acuña* in Relatione sua seu *Informe de la provincia de el Peru* fol. 95 b & 114 : & Joannes Melendez *Tesoros verdaderos &c.* T. III pag. 347, 678, 687 & 731. Meminit & cum laude Antonius in *Bibl. Hisp.* ubi hæc ejus referuntur opera :

1. *Propositio Theologica*, Barcinone, Sebastiani de Cormellas 1636 in 4 pagg. 30. Veluti compendium est universæ theologiæ. Tunc Romam Matrito petebat primarius lector in universitate Limensi & provinciæ Peruanæ Procurator. Hanc opellam Magistrum ordinis F. Thomam Turcum cùm vidisset, miratum ait dictus *de Acuña*. Extabat Antwerpiæ apud nostros anno 1683.

2. *Discursus pro Occidentalibus*, Limæ in 4.

3. *Cursus artium*. Hunc dictus *de Acuña* anno 1659 habere se in manibus prælo propediem committendum asserebat : Antonius citatus anno 1672 scribens, audierat tunc quatuor voluminibus excudi Hispali in 4.

4. *In quæstiones disputatas sancti Thomæ commentaria* : sed hæc an typis prodierint, aut MS tantum serventur apud suos, ignoro.

5. *Pro puritate conceptionis SS. Dei genitricis Mariæ theologica demonstratio*, Limæ 1653 in 4, si fides F. Petro de Alva & Astorga in *Militia conceptionis*.

6. *Manifiesta obligacion del vassallo*, Limæ atque Matriti in 4.

7. *Sobre las dos primeras palabras del Padre Nuestro*, Limæ 1640 in 8. Vidisse Turcum testatur *de Acuña*.

8. *Historia del rosario a Coros*, Compluti 1652.

9. *Conocimiento de Dios*, Limæ 1657 in 4. Viderat Turcus teste *de Acuña*.

10. *Doctrina Christiana*, ibidem eodem anno in 8.

11. *Jardin de Maria Francisci a Cruce*, quem nostrum censet Antonius in Bibl. Hisp. Salmanticæ 1655.

F. HIERONYMUS VIVES.

F. Hieronymus Vives Valentiæ Contestanorum in Hispaniis seu Aragonum natus (an & eadem quæ Ludovicum seculo XVI celeberrimum dederat, eadem in Valentina civitate ortum stirpe, viderint gentiles) ibidem ordini nomen dedit, in quo sic eruditione, pietate, morumque gravitate claruit, ut postquam annis pluribus apud suos Oscæ Valentiæque theologiam docuisset, bisque suis electus conventus Valentini nostræ Dominæ *del Pilar* præfuisset, emeritus jam & rude donatus, in eadem academia publicus sacræ theologiæ professor fuerit institutus, atque inter sacræ fidei qualificatores, ut aiunt, in hujus civitatis tribunali sancti officii connumeratus. Zelo fidei commendatus, atque erga S. Thomæ doctrinam affectus, quam & totis ille propugnavit Valentiæ cathedraticus ac ubique animis, scripsit ac in lucem emisit publicam librum hoc titulo: 1654.

De primatu divinæ libertatis ad sciendum & decernendum de futuris contingentibus contra scientiam mediam, Valentiæ 1654.

Tomum alterum de prædefinitionibus voluntatis divinæ parabat avide expectatum, sed immatura morte præventus non edidit, maximumque sui desiderium apud veros Thomistas reliquit. Sic Antonius in Bibl. Hisp. & Hyacinthus *de Parra* in Memorialibus MSS.

F. HYACINTHUS D'ARGOMBAT.

1654. F. HYACINTHUS D'ARGOMBAT lustrico nomine *Joannes*, Occitanus natione, patria Tolosas, claris ortus natalibus patre ex familia *De Soline* matre *De la Vieille Vigne*, adolescens Societati Jesu nomen dedit, in qua sic aliorum pro instituto saluti, verbi divini præsertim prædicatione, qua fervebat fulgebatque, plurimum desudavit, ut suæ semper invigilaret, orationi, mortificationi, & humilitati, studioque sacrarum literarum totus incumbens, in eaque societate sic strenue militavit & meruit, ut ad professionem & quartum solemne votum receptus fuerit: verum nova in illum & duos tresve alios socios excitata procella anno MDCXLIV, causaque demum ad supremum orbis & urbis tribunal & sedem ipsam Romanam delata, diuque ac serio discussa & acriter agitata coram ipso summo pontifice, & sanctæ generalis inquisitionis congregatione, per annum fere integrum MDCXLVIII, ne levis quidem suspicionis legitimæ, qualis vel ad quemvis accusatum aut præventum incarcerandum sufficit, reus inventus est, nec socii, qui proinde Romæ liberi causam agere, dum discuteretur, apud S. Antonii patres de ejusdem congregationis auctoritate manserunt, & ab ea liberi immunesque ab impositis dimissi sunt solemni judicio ejusdem S.P. Innocentii X die X septembris MDCXLVIII, moxque eodem S. P. concedente, quem vellent ordinem ingredi regularem a Magistro ordinis F. Thoma Turco eorum causæ consultore tertia januarii MDCXLIX in conventu S. Sixti Romæ Societate dimissa habitum ordinis Prædicatorum & regulam susceperunt: eodemque pontifice singulari in eos benevolentia ducto, & illorum virtute meritisque provocato annuente quarto decurso probationis mense, ibidem professionem emisere solemnem tertia maii MDCXLIX. Parisios inde mox ab eodem M. Turco missi, eo pervenere ad kal. octob. ejusdem anni tres simul Hyacinthus d'Argombat, Carolus Vincentius Seiglier & Renatus Thomas de Transf. Primus de quo hîc agitur, nam de aliis ad 1651 & 1652, religiose omnino se gessit, regulari disciplinæ plurimum addictus, concionibusque habendis intus & extra urbem Parisiorum sedulo incumbens ac feliciter. Demum Calvomontium in Campania ubi Socius aliâs Ignatianus per adventum & quadragesimam conciones non pœnitendo fructu habuerat, idem stadium iterum decursurus Parisiis discessit exeunte anno MDCLIII: at vix cursum impleverat, cùm cœlo maturum mors collegit XI aprilis MDCLIV. In ecclesia S. Joannis urbis præcipuâ & collegiali coram altari SS. rosarii die sequenti cum ingenti civium luctu, qui ut sanctum venerabantur, & ei numeroso omnium ordinum concursu parentarunt, sepultus fuit sub lapide, cui Calvomontani amoris & venerationis suæ monumentum insculpserunt. Scripsit ille plura sed edidit pauca. Hæc ejus habentur:

1. *Pratique de la preparation a la mort par defunt le R. P. Hiacinte d'Argombat Predicateur de l'ordre de saint Dominique*, jouxte la copie imprimee a Chaumont en Bassigni 1644, a Nancy, par Antoine Charlot 1655 in 12 pagg. 52; Calvimontii, Nicolai Lebé 1654 pp. 22 in 12.

2. *Pensees pour toucher un cœur.* Hujus αὐτόγραφον apud nostros Parisienses ad S. Honoratum, quod plures in suum usum exscripserunt, nusquam autem typis expressum, pp. circiter 80 in 12.

3. *Avent, Careme, Dominicales, Panegiriques.* Conciones has elegantes juxta ac graves nonnulli avide conquisitas in proprium commodum verterunt, quidam etiam aliquas suis mistas typis ediderunt.

4. *Octaves du Saint Sacrement & de l'Assomption de la S. Vierge.* Eamdem habuere sortem ac priores, earum tamen exemplar apud eosdem Prædicatores in Bibliotheca servatur, cum exemplari earum institutionum, quas socius ad juvenes gymnasia frequentantes per quadragesimam dixerat.

F. IGNATIUS GENUTIO.

F. IGNATIUS GENUTIO vel *Genusio* Subalpinus seu Pedemontanus ortu & patria, sed professione conventus regii S. Dominici Neapolitani alumnus, in *actis* cap. gen. Romæ MDCXLIV ad baccalaureatum, in actis verò cap. gen. ibidem anno MDCL ad magisterium promotus, studium generale ejusdem suæ domus nativæ moderatus est primarius sacræ theologiæ professor ac regens institutus. Quos scripserat & dixerat sermones emisit in lucem hoc titulo: 1654.

Panegirici sagri, Neapoli, Roncaglioli sumptibus Castaldi 1654 in 8. Sic ex Actis & ex Toppio *Bibl. Neapol* p. 319 a.

F. JOHANNES ANDREAS PRATI.

F. JOHANNES ANDREAS PRATI Venetus sacræ theologiæ magister anno MDCLIV florebat, quo jam a se sub nomine sui genitoris editum recudit, ne iterum ut ipsemet ait, mendacium proferret, sub proprio nomine edens libellum hoc titulo: 1654.

Summula irregularitatum cuilibet deserviens, Venetiis, Milochi 1654 in 24 pp. 192.

F. JOHANNES BAPTISTA HACKET.

F. JOHANNES BAPTISTA HACKET Hybernus Fiderdensis patria, professione verò Casseliensis claruit medio seculo XVII sacræ theologiæ magister, quam & ingenti cum plausu docuit Mediolani, Neapoli & Romæ, in his studiis, ut aiunt, generalibus regens institutus ac professor ordinarius, cardinalis Virginii Ursini theologus ob eximiam eruditionem ascitus. Cæterorum etiam purpuratorum patrum omnium sibi conciliavit amorem & existimationem. Scripsit autem Romæ degens ac edidit 1654.

Controversiarum theologicarum complectens omnes tractatus totius primæ Secundæ partis doctoris angelici S. Thomæ de Aquino, Romæ, Jacobi Phæi 1654 in fol. pp. 532.

Dicunt ultra annum MDCLXIX vixisse, & ab Æmilio cardinali de Alteriis, postea sub nomine Clementis X summi pontificis theologum allectum.

F. JOHANNES DOMINICUS NAZARIUS.

F. JOHANNES DOMINICUS NAZARIUS Armenus missionarius apostolicus, vir solers & agendorum peritus, a patribus provinciæ nostræ Nexciovanensis in majori Armenia Romam legatus, in Urbe aderat anno MDCLIV, & sacræ congregationi *de Propaganda fide* obtulit 1654.

Relationem de statu dictæ provinciæ Nexciovanensis, numerum domorum ordinis, sodalium in iis Deo & proximo inservientium, familiarum Armenarum, quarum nostri iique soli curam habent; & quas in fide catholica Romana tuentur. Hanc Fontana fere integram intulit in suo ubi de singulis ordinis provinciis agit, opere. Videsis p. 268 & seqq.

Addit ibidem quod plures hactenus frustra tentarant, ab isto Nazario ad optatum finem perduc-

SÆC. XVII. tum, nimirum collegium in quo adolescentes aliquot in sacris ritibus & studiis erudiuntur, tandem *Abarenter* ab eo erectum.

F. JOHANNES PHILIPPUS FRIDT.

1654. F. JOHANNES PHILIPPUS FRIDT Teuto conventus Coloniensis alumnus per omnes scholæ agones primo præsentati titulo decoratus in actis cap. gen. Romæ MDCXXIX, tum laurea magisterii ornatus a magistro ordinis Nicolao *Ridolphi*, in universitate Coloniensi pluribus annis theologiam docuit professor publicus & ordinarius: provinciam etiam Teutoniæ rexit prior provincialis, quo jure comitiis ordinis Romæ affuit anno MDCXLIV: inquisitor præterea per Germaniam generalis institutus, suo munere functus est cum diligentia & omnium approbatione. Vir fuit gravis & eruditus, plurimisque nominibus apud suos & posteros commendatus. Obiit Ratisponæ anno MDCLIV die XXVII februarii ex tabulario publico conventus Coloniensis. Scripsit

Tractatus theologicos in Summam S. Thomæ a se Coloniæ in scholis dictatos, & MS ibidem in Bibl. conventus sui servatos, a R. P. Jacobo Quetif anno 1671 visos.

F. THOMAS TOMASSONUS.

✝ 1654. F. THOMAS TOMASSONUS Romanus ortu, professione conventus S. Mariæ super Minervam alumnus, sacræ theologiæ magister in actis cap. gen. Rom. MDCXLIV promotus, vir, inquit Prosper Mandozius *Bibl. Rom.* cent. VIII n. 76, consilii prudentia, doctrinæ præstantia, vitæ ac morum integritate clarissimus, ab Innocentio X ad Ecclesiam Umbriaticensem sub Sanseverinatensi evectus est VIII jan. MDCLII, quam cum optimis legibus informare satagit, multas a laxioris vitæ subditis ac frœni impatientibus experitur molestias, mortemque oppetit XXV octob. MDCLIV, ætatis XXXIX, non sine suspicione propinati veneni. In sua cathedrali sepulturam obtinuit. De quo legendi Ughellus *Ital. Sac.* T. IX, & Fontana in *Theat. & Prov. Rom.* Typis edidit opus hoc titulo:

Decretorum apostolicæ sedis, conciliorum, sacrarum congregationum & patrum Aurea Catena, Romæ, Ignatii de Lazaris 1654 in 4. Extat Romæ in Barber. & in catalogo dicitur edita 1644.

Heresis debellata, Romæ, de Lazaris 1650 in fol. pp. 52. Opus Francisco cardinali Barberino nuncupatum, hac vero arte compositum, ut quæque pagina in duas columnas divisa, in altera proponantur errores hæreticorum, in altera e regione harum confutationes ex S. Thomæ Summa acceptæ. Incipit ab erroribus Marsilii de Padua, & Joannis de Janduno. Finis: *Et hac contra præcipua hæreticorum dogmata, non ex variis doctorum, nec ex omnibus indiscriminatim S. Thomæ voluminibus, sed ex sola ipsius Summa confutata dicta sufficiant, ut factis illud ostendam, quod concilium Tridentinum testatum est, & censuit Pius V. Factum est ut ex eo tempore quo cœlestibus civibus ascriptus fuit, vi & veritate ejus doctrinæ multa quæ deinceps exorta sunt hæreses confusa & & convicta dissiparentur.* Quæ auctoris pro Aquinate studium demonstrant.

F. VINCENTIUS CANDIDUS.

✝ 1654. F. VINCENTIUS CANDIDUS Siculus, Syracusis nobili loco natus secunda februarii MDLXXII Romæque litteris humanioribus institutus, ordini nomen dedit in conventu S. Mariæ ad Minervam anno MDXCIII & sequenti solemniter professus est. Qui a puero ob vitæ innocentiam veluti sanctus habebatur, in religione ob inculpatos mores & severiorem legum nostrarum observationem omnibus admirationi fuit & amori. Sed nec minus doctrina, in agendis dexteritate & prudentia claruit: pœnitentiarius apostolicus ad S. Mariam Majorem positus septima octob. MDCXVII, hoc munere functus est annis circiter quatuordecim variis tamen vicibus, dum interea ad varia regiminis munia eligeretur, vel a summo pontifice auctoritate apostolica vocaretur. Ter priorem in dicto suo ad Minervam conventu electus, præfectum provincialem Siciliæ bis, semel Apuliæ, semel etiam Romanæ, bis etiam vicarium ordinis generalem pontificiis diplomatibus vacante magistratu annis MDCXLIII & MDCXLIX institutus egit. Anno MDCXLV ab Innocentio X quicum a puero familiariter creverat, ac cui ob eximias dotes mirum acceptus erat, ac sæpius etiam laudatus, sacri palatii apostolici magister allectus, munus hoc summa omnium approbatione implevit, ac egregie tutatus est ad MDCLIV, quo plenus annis & meritis vitam hanc mortalem cum immortali commutavit Romæ sabbato VII novemb. hora noctis ad horologium Italicum quinta, ætatis LXXXI, professionis LX. Sepultus est ad Minervam in sacello S. Raimundi ad dexteram altaris majoris in plumbeo loculo, ad ejus funus concurrente Urbe universa. Ex Fontana in Theatro, ex epistola encyclica magistri ordinis Joan. Bapt. de Marinis, qui hujus illustris viri mortem omnibus provinciis nunciavit, & ex apographo chartæ cum corpore in sarcophago inclusæ. Hæc ejus opera:

Illustriorum disquisitionum moralium Tomi duo, quibus omnes casus conscientiæ maxime practicabiles explicantur, ex sacris canonibus, & probatis doctorum sententiis, ad instructionem confessariorum & pœnitentium, Romæ, typis Vaticanis 1637 in fol. Lugduni, Jacobi & Petri Prost 1638 in fol. T. I pagg. 363: T. II pp. 426: postea Venetiis 1639.

Illustriorum &c. Romæ typis Vaticanis 1643 in fol. T. III pp. 395: T. IV *Illustriorum &c. Quibus accedit geminus tractatus de recto regimine sanctimonialiumque custodia: nec non de successore in pontificatu a Romano pontifice adhuc vivente minime eligendo*, pp. 346. Quatuor partes sigillatim Jo. Bap. cardinali Pamphilio, postea Innocentio X nuncupavit.

De primatu D. Petri Tractatus Innocentio X exhibitus, at non impressus.

MSS reliquit sequentia:

Disquisitionum Moralium tomum quintum & sextum.

Quaresimali tre.

Panegirici.

Quæ Syracusis apud illustres Vincentii nepotes asservari testatur Antoninus Mongitore in *Bib. Sic.* videsis Vincentium nostrum Baron *Apologeticorum* lib 1 sect. 1 art. 1 §. 1 p. 33, & sect. 4 a. 2 §. 1 p. 326, Item lib. 4 sect. 1 a. 2 §. 1 p. 9, ubi commata Theophili Raynaudi in Candidum conjecta egregie retundit. Fatendum tamen in suis *Disquis. Moral.* laxioribus quibusdam opinionibus suffragatum: unde audivi a magistro ordinis F. Thoma Turco non probatum, imo & ab eo ne accumbentibus in cœnaculo Fratribus legeretur prohibitum: unde colligas integritatem morum & vitæ sanctitatem non semper esse sanioris scientiæ argumentum.

F. ANONYMUS.

1654. F. Anonymus sub his litteris F. A. D. L. latens ac circa medium seculi XVII florens scripsit ac edidit

Miracle singulier arrivé en la ville de Fumay par notre Dame du rosaire, approuvé l'an MDCLIV, Namurci, Jo. Godefrin 1654 in 12 pp. 46.

F. ANTONIUS DE LUQUE.

1655. F. Antonius de Luque Hispanus Americanus, regia in universitate Limensi doctor, provinciæque Peruanæ S. Joannis Baptistæ filius, ac etiam aliquando caput & rector vicarii titulo generalis, vir omni genere disciplinarum instructus, juris canonici, ut & theologiæ scholasticæ peritissimus, mortuus est circa annum Christi MDCLV vel LVI, ut narrat Joannes Melendez *Tesoros Verdaderos* T. III p. 696, & eodem teste in lucem edidit

Arcana nova theologiæ Thomisticæ.

Prælo paratam habebat

La Historia de la provincia de S. Juan Baptista del Peru. Qua usus est citatus Melendez.

His addit Antonius in Bibl. Hisp.

Apologia o defensorio del rosario a Coros, Hispali.

Scilicet adversus cujusdam societatis sodales, qui rosarium publice ac per choros in templis nostris Americanis a populo cantari non probabant, quem tamen ritum & usum confirmavit & probavit summus pontifex.

F. ANTONIUS DE SALAZAR CAVALLERO.

1655. F. Antonius de Salazar Cavallero Hispanus, patriaque & professione Palentinus, sacræ theologiæ præsentati titulo, prædicatorisque, ut aiunt, generalis decoratus, magnum sibi nomen dicendi facilitate atque facundia fecit, maximamque ætatis suæ partem verbo Dei instando peregit, & præcipuarum Hispaniæ civitatum Ecclesiarumque pulpita conscendit. Ejus meminit Antonius Bibl. Hisp. Scripsit autem jam ætate maturus, atque inter infirmitates afflictæ valetudinis, ut ipse testatur in operis sui prologo

Discursos funerales predicabiles a las exequias de los difuntos, que fueron varones gloriosos, y dignos de toda aclamacion. Van repartidos en treze tratados, Matriti, Didaci Dias de la Carrera 1655 in fol. pp. 491. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Tractatus porro tredecim hi sunt: I. *Orationum exordia funebrium* exhibet in communi.

II. *discursus in funere regum & principum.*

III. *In funere ducum ac nobilium.*

IV. *In funere aulicorum & ministrorum regni.*

V. *Archiepiscoporum & prælatorum.*

VI. *Armorum litterarumve gloria illustrium.*

VII. *Virorum vel fœminarum sanctimonia celebrium.*

VIII. *Puerorum parentibus carorum.*

IX. *Ætate florenti defunctorum.*

X. *Publico supplicio casorum.*

XI, XII, XIII. *In anniversario animarum.*

F. CAROLUS-CLEMENS GAN.

1655. F. Carolus-Clemens Gan Aragonus, patria & professione Cæsar-Augustanus, in ipsis primoribus annis tam egregia virtutis ac prudentiæ edidit specimina, ut recens ad sacerdotium promotum Cæsaraugusta transiens MDCV magister ordinis Hieronymus Xavierre in familiam asciverit suam. At paulopost ille majora cogitans, salutisque animarum percupidus, in missionem Philippinarum delegari obtinuit. Eo appulsus anno MDCXI in provincia *Cagayan* dicta jussus est ministerium apostolicum exercere, ubi simul ab episcopo Novæ Segoviæ F. Didaco Aduarte provisor institutus fuit in sua diœcesi generalis. Anno MDCXXVII provinciæ Philippinarum electus prior provincialis universam cum adjunctis missionibus pedes lustravit, quo munere tanto disciplinæ regularis fructu & augmento functus est, ea missionum nostrarum apud Indos & Sinenses tutela & propagatione, generalique omnium approbatione, ut ad idem officium iterum anno MDCXLVIII assumptus fuerit. Expleto quadriennio ad suos Cagayanos reversus, dum jam annis gravior illis in fide vera edocendis supra vires satagit, cum omnium mœrore diem obit extremum circa MDCLV, ætatis minimum LXXV. Ejus cum laude meminere nostri Dominicus Gonçalez & Baltazar de Santa Cruz P. I & II *Historia provinciæ Philippinarum*, ut & F. Dominicus Navarette P. I & II *Relationum historicarum de regnis Sinarum*: & ex his F. Natalis Alexandre *Apologie des Dominicains*: Diarium Gallicum Dominicanum XI *septemb.* & alii. Extat ejus

Epistola de cultu & ritibus Sinensium ad Manuelem Diaz visitatorem S. J. in China & Japoniæ regnis data Maniliæ 5 martii 1639 & a Navarrete relata. Princ. *Muy Reverendo Padre. Son la virtù &c.* Sunt forte & aliæ, vel etiam alia in archivis nostris Maniliæ.

F. EMMANUEL HOMEM.

1655. F. Emmanuel Homem Lusitanus patriaque & professione Averiensis vulgo *Aveyro* medio seculo XVII claruit, scripsitque ac edidit idiomate suo vernaculo:

1. *Legatio Clar. Marchionis de Cascaes in Galliam pro Joanne IV Lusitanorum rege A. C.* 1645: *cujus Marchionis confessarium auctor ipse se fuisse testatur*, Olissipone in 4. Sic refert Joannes Suarez de Brito in Theatro Lusitaniæ litterario scripto anno 1655.

2. *Memoria da disposiçam das armas Castelhanas, que injustamente invadirão o reyno de Portugal no anno de 1580 desspertadora do valor Portugues pera não temer, da prudencia & conselho pera ordenar o presente, da prevenção & cautela pera dispor o futuro. Offericida ao excellentissimo principe Don Raymundo duque de Aveyro &c. por F. Manoel Homem da ordem dos Pregadores examinador por sua magestade da tres ordens militares*, Olissipone, Craesbeck 1655 in 4 pagg. 247. Extat Paris. in Reg. O 904.

F. FRANCISCUS DE SA DE MENESES.

1655. F. Franciscus de Sa de Meneses in religione dictus *de Jesu* laudatur a Joanne Suarez de Brito in *Theatro Lusitaniæ Literario* MS, ex quo conjicio anno MDCLV quo scripsit de Brito Franciscum adhuc in vivis fuisse: sic enim de hoc ille: « Franciscus *de Sa de Meneses*, nunc jam « Frater Franciscus de Jesu ex ordine Prædicato- «

Sæc. XVII. » rum, vir Francisci de Sa de Meneses, de quo » præcedenti numero, consanguineus quamquam » illegitimus, eques fuit militiæ Christi, & patria » Portucalensis. Edidit poema Epicum idiomate Lu» sitano ab se inscriptum:

1. *Malaca conquistada, sive de expugnatione Malacæ civitatis in India Orientali, quæ vulgo creditur, Aurea Chersonesus.*

2. *Tragœdiam item de D. Maria Foller pulcherrima fœminarum nondum editam perlegi.*

3. *Et alia carmina.* Sic de Brito. Et hujus auctoris meminit Antonius, & prioris operis in Bibl. Hispana, testem citans Cardoso in *Agiologio Lusitano* 24 martii pag. 295.

Cùm autem Theatrum istud Litterarium *de Brito* typis editum non sit, lectori gratum me facturum putavi, si quæ de altero illo Francisco de Sa de Meneses nostri consanguineo ab Antonio in *Bibl. Hisp.* omisso habet, hìc exhiberem. Sic ergo ille: » Franciscus de Sa de Meneses patriâ » Portugalensis, vir genere primario comes Mato» siniensis a consilio status Sebastiani regis, & vigi» lum sive Prætorianorum præfectus, qui bis Lusitaniæ » gubernator extitit, & Sebastiano rege etiamnum » vivente, cùm primum in Africam trajiceret, & » post Henrici cardinalis & regis excessum, unâ » cum aliis primæ auctoritatis viris quatuor. Fuit » vir eximia prudentia, & tametsi in difficillima » tempora inciderit, incolumem tamen semper sus» tinuit dignitatem. Nos ipsius memoriæ posteris» que non una ex causa devincti, hoc viri cla» rissimi cineribus epitaphium aliquando concinna» vimus. Erit forsan defuncto gratum, & nobis » haud indecorum, nam gratiam viventibus liben» ter condonamus.

Ossa
Francisci de Sa de Meneses
Hoc nullum graviorem virum vel prudentiorem
Per omnes honorum gradus
Ætas pristina mirata est.
Fuit enim Joannis principis educationi,
Sebastiani regis prætoriæ cohorti,
Henrici atque Philippi regum cubiculo præpositus,
A consiliis status trium Regum,
Lusitaniæ bis gubernator
Semel vivente Sebastiano, iterum defuncto Henrico.
Tot tamque diversè sentientium
(Quæ summa apud mortales gloria est)
Judicio magnus.

» Obiit anno MDLXXXIV die III septembris, » ætatis LXI.

» Scripsit poemata nonnulla quæ in pretio haben» tur ab aulicis & eruditis. Nos Heroidum Ovidii » epistolas aliquot ab ipso in Latinum translatas » vidimus, & certe proprius ac elegantius, quam » ut in illo seculo. Illud verò poemation, quod » vulgo circumfertur *de Lessa Matosiniensi* fluvio » amœnissimo, allegorice magnam partem de Se» bastiano rege scriptum jam typis prodiit: & nos » etiam non nihil protulimus in *apologia pro Ludo» vico de Camoens* cap. 5 num. 12. Nunc verò cùm » plurimi illud appetant, nec hìc inserere liceat, » in gratiam fortasse studiosorum in fine hujus ope» ris ut excudatur, curabimus, unâ cum ejusdem » versionibus Elegiaca, Sapphica, & Alchaica. Sic Brito. Quod a nobis in gratiam Lusitanæ gentis relatum, æqui bonique existimet lector.

F. HYACINTHUS DE RUGERIIS.

1655. F. Hyacinthus de Rugeriis Siculus, Atripaldensis patria & professione, sacræ theologiæ magister, apud suos regii Neapolitani S. Dominici conventus sodales divinas est litteras interpretatus, regens primarius ibidem institutus, vir doctrinæ Thomisticæ studiosissimus atque tenacissimus, atque in D. Thomam ejusque scita affectissimus, quæ a Vulpe Minorita nuper in patria Neapolique tomis X in folio typis publicis indecore nimis & petulanter impetita ac lacessita ille ferre non potuit. Quare vel urgente auctoreque Marchione Silvani Montis Lælii viro litterarum & ingenii præstantia armisque clarissimo, Brancaccia de stirpe nobilissimo, doctrinæque D. Thomæ mirum addicto, comprehensa est vulpes in astutia sua vineas demoliri popularique solicita doctoris angelici, sub Angeli quidem nomine & imagine, sed fuscioris & cinericei tenebrasque offundentis non lucem afferentis. Hunc itaque valide compressit Fratrem Angelum, & ab ejus ausibus & conatibus egregie defendit angelici nostri Aquinatis doctrinam, edita sumptibus ipsis Abellinensium principis Arcellæ ducis & Atripaldensium Francisci Marini Caraccioli apologia, quam inscripsit:

1. *Defensorium doctrinæ D. Thomæ contra objecta P. M. F. Angeli Vulpis Minoritæ conventualis*, Neapoli, Onufrii Savii 1655 in fol. pagg. 510, curis F. Donati de Rugeriis auctoris germani. Opus non minori certe doctrinæ soliditate & veritate, quam modestia & lenitate refertum, inque casses suas Vulpem inducens.

2. *De antiquitatibus Atripaldæ civitatis & patriæ suæ.* Sic testatur Vallius noster in *Compend. Vir. ill. Regni Sicil.* P. V pag. 343, rerum antiquarum diligentissimum investigatorem & amatorem præstans, sed quando ubive editum fuerit opus nec ipse nec Toppius meminere.

3. *Theologia D. Thomæ Summula*, carmine rhythmis concinnato, Romæ, Dominici Manelphii 1652 in 12.

F. JOHANNES FRANCISCUS PASSARELLO.

F. Johannes Franciscus Passarello Neapolitanus sacræ theologiæ baccalaureus ordinarius medio seculo XVII clarebat teste Toppio Bibl. Neapol. p. 145, qui addit in lucem emisisse ex Hispano Italice a se versam 1655.

La via dello spirito del dottor Dom Antonio de Roxas, Neapoli, Secundini Roncaglioli 1655 in 12. Titulus libri Hispane: *Vida espiritual*, Matriti, viduæ Alphonsi Martini 1629. Sic Antonius Bibl. Hisp.

F. JOHANNES LUDOVICUS BONA.

F. Johannes Ludovicus Bona Venetus patria, conventus ibidem S. Dominici alumnus, in comitiis ordinis Romæ anno MDCXLIV habitis sacræ theologiæ magister promotus, verbi divini præco fuit tota Italia clarissimus, tum anno MDCXLVII Bergomi sanctæ fidei quæsitor generalis constitutus: exinde vero anno MDCLII Vicentiam ad idem munus translatus, de quo Fontana in Theatro p. 558 b, & Rovetta ad 1655. Scripsit † 1655.

Discorsi panegirici de' santi e beati dell' ordine de' Predicatori, Venetiis.

Quaresimale, Domenicale e Santorale. Verum an hæc etiam typis prodierint, non indicat Rovetta.

F. JOHANNES THOMAS GASTALDI.

F. Johannes Thomas Gastaldi vel *Castaldi* Ligur Alassii ditionis Genuensis arce & portu natus, in conventu Savonensi votis religiosis Deo se mancipavit, studioque & ingenio inter æta- † 1655.

tis suæ theologos magnum sibi nomen fecit. In cap. gen. Rom. MDCXXIX, in quo conclusiones publicas cum plausu propugnarat, magisterii lauream consecutus, Bononiense gymnasium nostrum rexit triennium primarius theologiæ lector, tum postea ejusdem conventus prior electus biennium præfuit. Exinde ab Innocentio X ob præclaras animi dotes quas & Romæ sanctæ universalis Inquisitionis qualificator, ut aiunt & consultor ostenderat, ad infulas vocatus, Aprumiatensis vernacule *Brugneto* electus est, & renunciatus episcopus XXVI augusti MDCLII, quam sedem cum tribus annis vigilantissimus pastor administrasset, Segestæ vulgo *Sestri* suæ diœcesis oppido supremum obiit diem anno MDCLV, ibidem apud nostros sepultus, de quo legendi Ughellus *Ital. Sac.* T. VIII in Append. & Fontana in *Theatro*. Ejus etiam meminerunt cum laude Abbas Justiniani *Scrittori Liguri*, Oldoinus in *Athen. Ligust.* & Rovetta noster ad 1648. Hæc ejus opera:

1. *Symboli apostolici compendiosæ dilucidationes ex universa Summa theologiæ S. Thomæ partibus ac additionibus deprompta, publico certamini exposita in comitiis generalibus ordinis Prædicatorum Romæ celebrandis in ecclesia S. Mariæ super Minervam a F. Jo. Thoma Gastaldo de Alassio ejusdem ordinis sacræ theologiæ primario lectore*, Romæ, Her. Barth. Zannetti 1629 in 4.

2. *De potestate Angelica sive de potentia motrice ac mirandis operibus angelorum atque dæmonum dissertatio*, Romæ, Francisci Gabrielis 1650 in fol. Tomi tres. Extat Romæ in Casanatensi ut & sequens.

3. *Commentaria in primam partem Summæ angelici doctoris D. Thomæ de Angelis a Quæst.* L *ad* LXIV. *T. I*, Romæ, Dominici Manelfii 1651 in fol.

F. NICOLAUS GEORGIUS.

† 1655. F. NICOLAUS GEORGIUS natione Lotaringus, sed Silvæducis in provincia inferioris Germaniæ ad ordinem ascitus & professus, indeque cum a Batavis anno MDCXXIX ea urbs fuit expugnata, exire cum aliis nostris compulsus, Bruxellis deinceps stetit, ubi vir pius, religiosæque perfectioni continuo studens, plenus annis & meritis gravis obiit XXIII julii MDCLV. Scripsit lingua vernacula Belgica

Imitatio mortis D. N. Jesu Christi expressa in homine Christiano ad modum peregrini in hoc mundo transeunte, Antwerpiæ, Henrici Aertssens 1622 in 8: Iterum recognita, correcta, & aucta, Bruxellis, Johannis Mommaert 1650 in 8 pp. 493. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati,

Laudant Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic. & Bernardus de Jonghe Belg. Dominic. pag. 307.

F. CLEMENS BLASIUS.

* 1656. F. CLEMENS BLASIUS *dalla Bagnara* Calaber, Neapolitani S. Thomæ collegii aliquando regens, ut vocant, dum baccalaurei munia impleret Romæ ad Minervam obiit anno MDCLVI. Vir doctissimus, inquit Toppius in Bibl. Napol. Scripta ejus tamen nulla memorat, quæ si qua sint prodent aliquando sui gentiles.

F. CORNELIUS VRANCX.

† 1656. F. CORNELIUS VRANCX Brabantus, conventus Lovaniensis alumnus, Osnaburgi apud sodales artes primum, tum & theologiam e superiori loco docuit, exinde Lovanium reversus, ibidem obiit anno MDCLVI die IX april. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. addens in dicta sua nativa domo servari, ac alicujus pretii haberi

Dictata ejus philosophica annis 1638 & 1639, & Theologica de vitiis & virtutibus anno 1640, Quatuor voll. MSS in 4 charta.

F. FRANCISCUS GAVARRICINUS.

F. FRANCISCUS GAVARRICINUS patria & professione Parthenopæus, conventus S. Severi majoris provinciæ Aprutinæ alumnus, laudatur hic ex actis cap. gen. Romæ anno MDCLXX habiti, Tit. *de his qui pretiosa in conspectu Domini morte obierunt*. Ex quibus eum humilitatis, paupertatis, disciplinæ rigidioris, ac studiorum eximium cultorem fuisse, ad decrepitam ætatem vixisse, & in ministerio peste laborantium eodem & morbo sublatum Neapoli anno MDCLVI mense julio, ac cum fama sanctitatis ibidem sepultum discimus, denique & scripsisse 1656.

Commentaria in primam partem Summæ S. Thomæ, quæ hactenus inedita servantur in Bibl. dictæ suæ domus.

F. HYACINTHUS SUBBIANI.

F. HYACINTHUS SUBBIANI Etruscus Aretinus patria & professione, post exhibita multiplicis eruditionis facundiæ religionisque suæ specimina, miro cum æstuaret fidei catholicæ promovendæ desiderio, missionarius apostolicus in Orientem a sacra Romana congregatione *De propaganda fide* missus est anno MDCXL. Cum autem Edessensis Ecclesia vacasset, ab Urbano VIII motu proprio ad eam sedem evectus est, unaque Smyrnensis coadjutor datus, mox speciali decreto celeberrimis additis in Jonia & maris Ægei ora sitis Ecclesiis Ephesina Metropolitana, ac Melitensi episcopali quam *Melazzo* vulgo dicunt. Verum Urbano Romæ antequam Hyacinthum nostrum in publico consistorio proposuisset mortuo, ab Innocentio X septemb. XV ejusdem anni Petri sedem adepto, paulo post Edessensis archiepiscopus in consistorio propositus est unaque coadjutor Smyrnensis. Qui literis apostolicis acceptis, in insulam Chiensem profectus est, ac ibidem in Trullo ab archiepiscopo Smyrnensi, Chiensi, Andrensique episcopis assistentibus, consecrationis munus ritu solemni frequentique Christianorum ac Turcorum concursu in dedicatione S. Michaelis accepit, hoc est die XXIX septemb. ejusdem anni. Novis his ille auctus a pontifice dignitatibus & honoribus, novis & se putavit addictum pro fide & Ecclesia laboribus & oneribus, Smyrnamque sponsam adire gestiebat, coactus ille tamen est anni subsequentis quadragesima, Chiensium omnium votis adductus & precibus, eadem in civitate Chiensi subsistere, solitasque conciones habere anno MDCXLV. Quo quidem tempore non pauca pro fide passus est, a Turco insulæ gubernatore detrusus in carcerem, vixque post diutinæ fere per annum in turre detentionis molestias, ac mortis imminentis pericula, capitis pœnas & ignis evasit. Liber tandem ille factus a vinculis, Smyrnam adiit ad ovium curam ac Ecclesiæ, cui cum pro voto satisfecisset & officio, constituto pastoralis curæ vicario fidissimo probatissimoque viro, recta Constantinopolim vicaria suffraganei cura sibi commissam petiit, ut in urbe illa regia hactenus pertinacissime negatum Latini ritus patriarchis CP. obtineret hospitium atque domicilium. Cum autem nulla principum commendatione paratus, sed una duntaxat ope divina fultus & gratia eo venisset,

Sæc. XVII. oratorem regis Francorum adiit: a quo benigne quidem ille receptus & peramanter, sed non sine gravi animi commotione, quod in tantum ille se nescius vitæ suæ discrimen adduxisset, sibi suisque scilicet interdicto urbis ingressu & incolatu, monitusque ut fuga quantocius sibi consuleret. Quod ille divino inspiratus audaciorque factus numine, minime se facturum esse respondit, sicque Constantinopoli sive Peræ pontificale munus ordinationum, Chrismatis, & olei consecrationum, concionumque ministerium, nec ipsis obsistentibus Græcis Turcisve repugnantibus, publice peregit, ac fere per decennium ab omnibus in honore habitus, pacifice commoratus est. Anno MDCLV Romam venit, & ad S. Sabinæ domum declinavit, tum ad Minervam anno sequenti MDCLVI, ubi eodem anno XV octobr. ætatis LXIII diem obiit suum, sepultusque est ad S. Pauli via Ostiensi basilicæ porticum pestiferis addictum ossuarium, etsi non ille peste, quæ tum Romæ ac per Italiam æstuabat, sed communi morbo sublatus esset e vivis. Scripsit

1. *Relazione del martirio del V. P. F. Alessandro de Lugo dell' ordine de' Predicatori per la fede di Cristo nell' Isola di Scio vivo abbrusciato X februarii* MDCXLV. Hanc ad SS. pontificem ex ea insula XIII ejusdem mensis a se scriptam Romam misit; fuitque tum in urbe edita, & postea Gallice vel etiam in alias linguas translata & prælo passim expressa. Quod quidem martyrium in causa fuit persecutionis supra relatæ quam passus est Subianus noster, quasi qui Mahumetanæ legis in contumeliam Alexandrum ipse Chium immisisset.

Hac relatione usum se profitetur Leo Allatius vir clarissimus in libello quem edidit hoc titulo: *vita e morte del P. F. Alessandro Baldrati da Lugo dell' ordine di S. Domenico, fatto morire nella città di Scio da Turchi per la fede cattolica l'anno* MDCXLV, Romæ, Franc. Moneta 1657 in 12 pp. 120. Extat Parisiis in Regia H 2818, 2. Ubi non omittendum, quod notat Allatius, Lugo seu Latine Lugium oppidum esse 800 circiter domuum a Ravenna milliaribus 12, 40 vero milliaribus a Ferraria dissitum, diœcesis partim Fori Cornelii, partim Faventinæ. Ibi Alexander natus & ordinem professus.

2. *Relazione breve degli fatti sui. nell' oriente.* Hanc videsis apud Fontanam in *Theatro pag.* 74. Ejus meminit Ughellus. *Ital. Sac. T. VI*, ubi de *Episc. Cajacen. n.* 52.

F. JOHANNES BAPTISTA A SANCTO PETRO.

1656. F. JOHANNES BAPTISTA A SANCTO PETRO Siculus, in Regni finibus natus, ordinem in congregatione *della Sanità* dicta professus est, in qua diu cum magna religionis laude, nec minore doctrinæ fama claruit, excutiendis assuetus peccatorum conscientiis, sanandisque idoneus atque versatissimus. Unde frequentes ad eum de gravioribus difficillimisque moralis theologiæ quæstionibus interrogaturi viri optimates, Religiosi, præsulesque infulati, confluere solebant. Sic de eo Toppius *Bibl. Napol.* addens & anno demum MDCLVI ad superos hinc abiisse, cum sanctitatis etiam apud omnes & populares fama, cum prius in lucem edidisset hoc titulo:

1. *L'Infocato soliloquio del devoto Gerlaco*, Neapoli in 12. Opusculum ab eo e Latino Gerlaci vernacule redditum.

2. *Del riflesso dell' huomo interiore di Tiberio Amalfi*, Neapoli, Beltrani 1650 in 8. Liber non solum ab eo vernacule versus, sed recensitus, auctus & adornatus.

F. JOHANNES THOMAS DE LA TORRE.

F. JOHANNES THOMAS DE LA TORRE Ligur, nobili patritiaque Turria de gente Januæ oriundus, conventusque S. Dominici ibidem alumnus, præclaris vir animi dotibus insignitus, literis sacris prophanisque instructus egregie, magnam sui cùm jam spem fecisset, sacræque theologiæ magister promotus fuisset, hoc titulo approbatus in cap. gen. Rom. MDCLVI, illo eodem anno raptus ad libitinam est ætate florente cum pluribus ab epidemiæ viru per hæc tempora patriam infestante. Ejus cum laude meminerunt Abbas Justiniani *Scrittori Liguri*, & Oldoinus in *Athen. Ligust.* qui & ejus nonnulla typis edita ingenii sui specimina recensent scilicet † 1656.

1. *Un libro in lode de' santi dell' ordine de Predicatori.*

2. *Un altro de Panegirici.*

3. *Tractatus de auctoritate, gradu, ac terminis legatorum de latere*, Romæ, Angeli Bernabò de Vermis 1656 in 4 pp. 118. Extat Parisiis in Regia E 1835, & Romæ in Casanatensi.

Plures alios MS reliquit in suo S. Dominici conventu servatos.

F. JOSEPHUS MARIA AVILA.

F. JOSEPHUS MARIA AVILA Romanus nobili loco Romæ natus, ac Dominico cardinali Cecchino Romano ex sorore nepos ordini nomen dedit in conventu S. Mariæ super Minervam, sicque literis humanis & divinis eminuit, ut per agones scholasticos omnes lauream obtinuerit, sacræ theologiæ magister approbatus in comitiis generalissimis Romæ MDCXLIV. Hebraicæ sibi ita comparaverat linguæ peritiam, ut ab Urbano VIII delectus fuerit Judæorum Ecclesiastes apostolicus anno MDCXL, quo munere magna cum laude & fructu functus est annos plus septem solidos, exindeque ad Campaniensem sub Salernitana Ecclesiam in regno Neapolitano promoveri meruit ab Innocentio X die XXII aprilis MDCXLIX. Hanc ille sedula vigilique cura rexit, clerumque suum ad canonum normam & observantiam revocare studuit, unde plures eruperunt etiam illi gravesque persecutiones, æmulationes, atque molestiæ, quas æquo infractoque tulit vicitque animo. Tanto vero æstuavit ovium sibi commissarum zelo verus ac legitimus earum pastor ac parens amantissimus, ut pro eis animam suam ponere non dubitaverit. Cùm enim anno MDCLVI per eam regionem, totaque prope Italia dirum epidemiæ virus erupisset & grassaretur, nec saluti suæ nec vitæ pepercit, sed tabescenti gregi totus incubuit: cumque propriis ipse manibus æstuante pastorali caritate, sideratis atque languentibus sacramenta permiscue ministraret, eorum consuetudine hausto contagii spiritu correptus XXIV septembris MDCLVI pretiosam Deo mortem oppetiit ætatis circiter LXIII, sepultus in basilica sua cathedrali magno suarum ovium luctu & detrimento, quibus ille fuit carissimus. De eo cum laude agunt Ughellus *Ital. Sac.* T. VII, & Fontana in *Theatro* pag. 152, ubi dicit provincialem provinciæ Regni aliquando præfuisse: Vide etiam pag. 405. Ejus habetur † 1656.

Landatio D. Thomæ Aquinatis S. R. E. doctoris angelici habita ad sacrum S. R. E. cardinalium collegium in templo S. Mariæ super Minervam VII martii MDCXXXIV, Romæ, Ludovici Grignani 1634 in fol. par. pp. 8. Extat Romæ in Barberina, & Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

F. LUD.

F. LUDOVICUS FENICE.

1656. F. Ludovicus Fenice Neapolitanus congregationis Sanitatis dictæ alumnus, ac semel & iterum vicarius generalis, qui etiam conventus S. Spiritus ad palatium & S. Catharinæ Senensis Neapolitanos administravit prior, primos etiam obtinuit in provincia Regni doctrinæ gradus gymnasii S. Thomæ Neapoli tum & S. Mariæ de Arcu regentis officio functus, primusque demum gymnasii nostri Neapolitani de Monte Dei rector datus & institutus: vir acutissimi ingenii, tenacissimæ memoriæ, profundissimusque apud omnes acclamatus theologus. Sic de eo Toppius in *Bibl. Neapol.* addens ob tantas animi dotes, cum de magistro sacri palatii apostolici constituendo tractaretur aliquando, & inter alios Ludovicum hunc nostrum fuisse propositum, & cùm demum priorem ageret S. Catharinæ Senensis Neapoli diem obiisse supremum anno MDCLVI. Nulla tamen ejus opera recenset Toppius, quæ forte exspectavit, ut & nos a suis symmystis prodenda.

F. MATTHIAS DU PUIS.

1656. F. Matthias du Puis Gallus Picardus, Parisiis in conventu S. Dominici de Soriano dicto seu Novitiatu generali institutum professus est XXIII martii MDCXLI inter manus prioris F. Johannis Baptistæ *Carré* tum etiam missionis Americanæ Gallicæ præfecti, a quo ad insulam Guadalupam & cæteras juris Gallici cum aliis missus in iis ab anno MDCXLIV commoratus est ad MDCL, quo reversus in Gallias Cadomi aliquandiu vixit, tum postea in conventu Lingonensi ad quem ejus filiatio translata fuerat, prout habetur in actis capit. gener. Romæ MDCL, paucis demum post annis obiit in Aurelianensi, ubi & sepultus. Scripsit

Relation de l'etablissement d'une colonie Françoise dans l'Isle de la Guadeloupe Isle de l'Amerique, & des mœurs des Sauvages. Dediée a M. Princesse Marie Leonore de Rohan abbesse de la S. Trinité de Caën, Cadomi, Martini Yven 1652 in 8.

Liber exiguus nec stylo comptus, sed rudi & indigesto, nec satis a studio partium (quod tamen a se longe jactat alienum) libero, quod in eo peccatum aliquando arguunt alii. In iis tamen quæ de Barbarorum horum moribus refert, candide se a nostro F. Raimundo *Breton* apud eos missionario accepta narrare testatur.

F. MICHAEL BORZINUS.

1656. F. Michael Borzinus Ligur ortu & professione Januensis, vir in philosophicis acutus & subtilis, in theologia clarus & solers, cujus & lauream obtinuit in cap. gen. Romæ MDCXLIV, musas etiam coluit amœniores. Peste verò ictus obiit Januæ apud suos anno MDCLVI ætatis LIV. Cujus cum laude meminerunt Sopranus & Oldoinus in *Athen. Ligust.* Rovetta vero noster omisit. Hæc ab eo partim MS partim excusa relicta recensentur:

1. *Commentaria in logicam, physicam, metaphysicam & de anima.*

2. *Commentaria in primam partem S. Thomæ de Aquino universam.*

3. *Sermones de tempore & de Sanctis ac de B. Virgine annuales & varii.*

4. *Orationes funebres semper cum plausu exceptæ.*

5. *Tractatus de Puncto* cum titulo *Puncti Anatome*, Januæ 1643.

6. *Carmina plura Latina*, quorum illa typis prodierunt, quæ in laudem Johannis Francisci Gravelli cecinit.

F. PAULUS MARIA DE GIORGIO.

F. Paulus Maria de Giorgio Neapolitanus, conventus Sancti Spiritus ad palatium alumnus & professus, philosophus & theologus primi nominis, sacras litteras primum docuit in Hispania, tùm & diutius apud suos Neapoli, unde lauream magisterii consecutus est, & obtinuit in cap. gen. Romæ anno MDCXLIV habito. Primarium postea regentem egit in cœnobio S. Mariæ *della Sanità*, priorem in suo Sancti Spiritus, & tandem rectorem in gymnasio Montis Dei, in quo ultimo diem ultimum obiit anno MDCLVI. Hunc Toppius inter scriptores Neapolitanos recenset, ceu cujus 1656.

Tractatus plures theologici MS servantur in Bibl. suæ domus Sancti Spiritus.

F. THOMAS DE AQUINO.

F. Thomas de Aquino Siculus, a patria in Samnitibus, quæ eadem S. Thomæ doctori angelico fuit, nuncupatus, seculo XVII medio florebat in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV baccalaureus institutus; tum & postea laurea donatus, laudaturque a Toppio in sua Bibl. Neapol. ut qui scripsit ac edidit 1656.

La vita di san Domenico patriarca dell' ordine de Predicatori, Neapoli, Francisci Savio 1656 in 12.

F. THOMAS DE FRANCISCIS.

F. Thomas de Franciscis patria Neapolitanus, professione domus S. Mariæ *della Sanità* alumnus, in scholis theologicis illustre sibi nomen fecit: hinc in actis cap. gen. Romæ anno MDCXLIV baccalaureus promotus, lauream postea magisterii consecutus est. In studio suæ congregationis generali Montis Dei regens pluribus annis egit, tandemque & docere & vivere desiit anno MDCLVI die VI augusti. Ejus cum laude meminit Toppius hæc ab eo scripta, & in Bibl. Montis Dei servata & a se visa testatus: 1656.

Tractatus de SS. Trinitate ad primam partem Summæ S. Thomæ.

Commentaria in primam secundæ a q. 71 ad 89 nempe *de peccatis.*

Tractatus de fide, spe, & caritate, & de Romano pontifice ad secundam secundæ ejusdem.

F. ALEXANDER SEBILLE.

F. Alexander Sebille Belga, Antverpiæ honesto loco natus ad annum circiter MDCXII, ibidem adolescens ordinis institutum est amplexus. 1657. Studiorum causa missus in Hispaniam, Salmanticæ sub optimis hujus academiæ professoribus incubuit theologiæ: indeque reversus ad suos, per omnes gradus ad magisterium promotus, in universitate Lovaniensi publice theologiam professus est. Quo in munere cum per ea tempora fervērent acriter quæstiones de gratia, nonnullorum sibi conciliavit invidiam. Quas enim ille propugnandas in vulgus emiserat *de Libertate*, prohibitus est indicere tuerique conclusiones anno MDCXLIX. Quam ut a se repelleret injuriam, ad sedem ipsam confugit apostolicam, eamque adversus æmulos habuit propitiam. Probatæ propositiones omnes, reversusque Lovanium, eas jubente magistro ordinis F. Thoma Turco ibidem quo confixæ fuerant, propugnavit loco. Nec scho-

Sec. XVII. lastico tantum pulveri fuit assuetus Alexander ac emicuit, sed & rerum agendarum peritia, & dicendi gratia plurimùm atque facundia claruit. Delectus quippe est aulæ Belgicæ sive Bruxellensis ecclesiastes, quo in munere magnum sibi fecit apud populos aulæque primates nomen, a suis etiam delectus interim Fratribus Antwerpiensibus prior: quibus dum summa omnium laude majorique Dei gloria fungeretur muniis, ad perennem cœlestis aulæ gloriam præmatura morte vocatur Antverpiæ die XXIII maii anni MDCLVII, ætatis XLV, sepultus ibidem magno apud omnes relicto sui desiderio. Edidit volumen hoc titulo:

Divi Augustini & SS. Patrum de libero arbitrio interpres Thomisticus adversus Cornelii Jansenii episcopi Iprensis doctrinam prout defenditur in Theriaca Vincentii Lenis theologi Arausicani, Moguntiæ, Joan. Gaudefridi Schoonwetter 1652 in fol. pp. 424: Venetiis 1672 in 4.

Hæc autem ejus MS servantur apud nostros teste Ghilberto de la Haye in Bibl. Belgo-Dom.

1. *Resolutiones variæ ex Logicalibus, Physic. Metaphysic. secundùm doctrinam Doctoris Angelici.* T. I opuscula 18 complectens in fol. Antverp.

2. *Tractatus de visione Dei*, in 4 Lovanii & Insulis.

3. *Conciones plures quà Belgice, quà Hispanice.* T. I in fol. T. II in 4 Antverpiæ.

4. *Tractatus de signis, & Dissertationes quædam in primam partem S. Thomæ*, in 4 Ibidem.

F. COSMUS MARIA ALTOGRADI.

* 1657. F. Cosmus Maria Altogradi patria & professione Lucensis, sacræ theologiæ lector medio seculo XVII florebat. Habetur

Orazione detta da lui nella Chiesa di san Domenico alla presenza del supremo magistrato, Pistorii 1657 in 4. Extabat apud nostros Florentinos S. M. N. & meminit Cinellus *Bib. Volante Scanzia* V p. 20.

F. DIDACUS DE VILLALOBOS ET ZAMBRANA.

1657. F. Didacus de Villalobos et Zambrana Hispanus gente, patria Emeritensis in Extremadura patre Sebastiano a Zambrana regio Castellæ sub Philippo IV rege catholico senatore, viro in Hispaniis clarissimo, exterisque non ignoto natus, ordinem in conventu S. Stephani Salmanticensi amplexatus: deinde in collegio S. Gregorii Pinciano sodalis ascitus, in eodem philosophiæ lector & studentium magister institutus fuit. Theologiam postea variis in conventibus apud suos legit Legione, Burgis, denique in collegio regio S. Thomæ Complutensi, quo munere dum fungeretur ibidem obiit circa MDCLVII. Sic me docuit F. Hyacinthus de Parra in suis Memorialibus ad me missis. Meminit & hujus auctoris Antonius in *Bib. Hisp.* hisque testibus scripsit ac edidit

Apologia por el estado ecclesiastico, specialmente religioso, Pinciæ 1641 in 4.

F. FRANCISCUS VERMEIL.

1657. F. Franciscus Vermeil Belga Artesius, patria, ortu, professioneque Duacensis, vir eruditus sanctorum Augustini & Thomæ de Aquino vere discipulus, eorumque doctrinæ sectator ac vindex acerrimus, philosophiam Duaci, theologiam Lovanii sub Francisco Capronio nostro, de quo supra ad 1642, supra modum in S. Thomæ doctrinam affecto audivit: tum & utramque Pictavii, ac subinde Duaci in collegio S. Thomæ pluribus annis, summaque omnium laude discipulorumque confluxu docuit. Studii magister in eodem collegio pluries datus, baccalaureatus olim honore decoratus in academia Pictaviensi, postmodum in cap. gen. Romæ MDCL sacræ theologiæ licentiatus est denunciatus in actis, laureaque demum coronatus. Zelum ille suum pro genuinis S. Thomæ sensis continere non potuit adversus eos, qui per Jansenii Iprensis latera doctorem angelicum & magistrum ejus S. Augustinum ausi sunt impetere: missisque ab Ecclesia rejectis Jansenii libris aut propositionibus, integra semper & inconcussa Thomæ & Augustini discipulorumque eorum de gratiæ salvatoris efficacia ex omnipotentis Dei voluntate prodeunte stare, perseverareque dogmata propugnavit, atque in eum finem, quæ de celebri illa sub Clemente VIII & Paulo V Prædicatores inter & Socios S. Ignatii agitata est Romæ MDCIV & seqq. quæstione de auxiliis vulgo dicta, acta nactus fuerat authentica facilis ille concessit Augustini Thomæque propugnatoribus. Demum cum verbo scriptoque multum in illustranda promovendaque Thomistica doctrina laborasset Duaci vivere desiit quarta februarii MDCLVII, ætatis circiter LX, professionis XXXVI, sepultus ibidem. Ejus cum laude meminerunt nostri Guillelmus Seguier *Laurea Belgica* pag 151, & Ghilbertus de la Haye in *Bibl. Belgo-Domin.* MS. Scripsit autem ac in lucem emisit librum hoc titulo:

Clavis regia ad primam partem Summæ D. Thomæ, Duaci, Baltaz. Belleri 1650 in 4 pp. 479. Adjecit *Conclusiones theologicas sub eo præside propugnatas* alteras novembri 1647, alteras maio 1648 Duaci in collegio scholaque S. Thomæ.

F. GUNDISALVUS DE ARRIAGA.

F. Gundisalvus de Arriaga Hispanus natione, ortu Burgensis, loco nobili natus ordinem in patria in conventu S. Pauli amplexus est, 1657.
evasitque sacræ theologiæ magister & ecclesiastes sua tempestate facundus & ferventissimus, in sanctæ fidei tribunal etiam ascitus, ut vocant, qualificator. Variis præfuit electus atque præpositus conventibus in his S. Dominici de Victoria, Matritensique S. Mariæ de Passione Hospitio anno MDCXLVII exeunte, tùm & collegii S. Thomæ ejusdem urbis rector institutus. Obiit anno MDCLVII, cùm prius scripsisset ac edidisset Hispanica lingua vernacula in laudem S. Thomæ de Aquino, sive de illius vita & doctrina stylo exegetico, & ad pulpitum idoneo hoc titulo:

1. *Santo Tomas de Aquino doctor angelico de la Iglesia, gloria y honra de la religion esclarecida de Predicadores, en vida y doctrina predicado. Tomo primero contiene la vida del santissimo doctor dispuesta en discursos predicables.* Matriti, Mariæ de Quiñones 1648 in fol. pp. 540. T. II Ibidem, Juliani de Poretas 1652 in fol. pp. 676. Laudat utrumque in Bibl. Hisp. Antonius.

2. *La vida del venerable Padre Fray Juan de Lazcano de la orden de Predicadores d'Oviedo muerto en Pampelona con opinion de santidad* XXVI *augusti* MDCXXXVI. An & typis illa prodierit in Hispaniis hactenus hæreo, sed ejus Jacobo *Quetif* erat exemplar in scrinio servatum ab Hyacintho de Parra Matrito illi perhumaniter transmissum. Hujus Joannis de Lazcano olim in universitate Pompeiopolitana S. T. regentis primarii cathedratici memoria insignis est in cap. gener. Rom. MDCXLIV inter Fratres provinciæ Hispanæ, qui pie in Domido dormierunt. Videsis supra ubi de eo p. 486 b.

F. HIERONYMUS - MARIA FASIANUS.

* 1657. F. Hieronymus - Maria Fasianus Insuber, & provinciæ S. Petri martyris alumnus, altera vice prælo subjecit

Il Rusco, overo Dell' historia della famiglia Rusca libri tre descritti da D. Rob. Rusca Cisterciense, dato in luce dal P. Girolamo Maria Fasiano de' Predicatori, Venetiis & Taurini, Bart. Zavatta 1657 in 4.

Hanc historiam prima editione Cisterciensis Honorato Rusca germano suo & apud imperatorem D. Ferrantis Novale legato nuncuparat: Fasianus vero hac altera editione R.P. M. F. Joanni Alexandro *Rusca* ord. Prædic. olim provinciæ S. Petri Martyris priori provinciali, tum autem sancti officii vicario generali Taurinensi dedicat, addita ad tres Cisterciensis libros *Aggionta della famiglia Rusca di Torino*, a p. 180 ad 189. Extat Parisiis in Regia K 1121.

F. HONORATUS FLAMENT.

* 1657. F. Honoratus Flament Gallus Provincialis patriaque & professione Tolonensis, sacræ theologiæ professor his annis florebat, ejusque mentio est in actis cap. gen. Romæ anno MDCL habiti, in quibus regens in studio generali Aquensi datur ad quadriennium pro forma & gradu magisterii. Scripsit ac edidit

Exercices spirituels pour les quinze mardis consacrez a l'honneur de S. Dominique, avec une brieve relation de son image miraculeuse portée par la sainte Vierge a Soriano, Aquis Sextiis, Caroli David 1657 in 8 pp. 142.

F. JOHANNES DE VARGAS MACHUCA.

1657. F. Johannes de Vargas Machuca Hispanus, provinciæ S. Joannis Baptistæ Peruanæ cui nomen dederat, seu præclare gestis in ea muneribus, seu magnis ingenii dotibus, eruditione dicendique facundia & religione non leve contulit ornamentum. Hic cum varia jam in ea provincia semel & iterum obiisset egregie munera visitatoris vicariique provincialis in diœcesibus *Panama, Trugillo* & *Darien*, procuratoris generalis gymnasii nostri S. Thomæ Limani titulo & onere, Quitensisque provinciæ trajecit in Hispaniam anno MDCXLIX, jam antea promovente ordinis magistro F. Nicolao *Ridolphi* prædicator generalis, ac in comitiis ordinis MDCXLIV Romæ præsentatus proclamatus, ut acta testantur, postea vero provinciæ suæ diffinitor electus anno MDCLIII: demum & a magistro ordinis F. Joanne Baptista de Marinis anno MDCLVII laurea magisterii decoratus. Sic refert noster Antonius Gonçalez de Acuña in suo *Informe* fol. 99, qui & addit scripsisse ac in lucem edidisse

1. *Oracion del venerable padre Fray Martin de Porras.*

2. *Libro de la Rosa del Perù.* Vita est S. Rosæ Limanæ, quam regio supremoque Indiarum nuncupavit consilio.

Ejus instantiis & curis rex catholicus Philippus IV ordini perpetuam erexit in academia Limana, addixitque cathedram theologiæ vespertinam, iisdem plane conditionibus, quibus antea prima matutina fuerat instituta. Sic Gonçalez citatus.

F. LUDOVICUS MARIA CALCHI.

* 1657. F. Ludovicus Maria Calchi Mediolanensis patria, & professione conventus S. Mariæ Gratiarum alumnus, vir nobili ex stirpe satus, theologus magni nominis, nec minus gravitate & in agendis prudentia, quam eruditione commendatus, vice provincialis Lombardiæ absentis, cui datus fuerat socius, in comitiis ordinis Valentiæ Aragonum MDCXLVII diffinivit, in quibus jam sacræ theologiæ magister, & in variis suæ provinciæ gymnasiis emeritus professor, ad sacra biblia Bononiensi in studio generali interpretanda designatus est. Primariam ibidem exinde rexisse cathedram testatur symmysta & suppar Rovetta, ac postea Comi sanctæ fidei tribunali præfectum, quo munere fungebatur anno MDCLVII. Ejus inquit idem Rovetta cum laude meminit F. Ludovicus Augustinus Castellus in *Fasciculo Florum*, serto 6 *De elogiis funebribus* pag. 94: & ex *relationibus Lombardiæ provinciæ scilicet conventuum Comensis & nativi Mediolanen.* hæc ab eo sunt relicta opera:

1. *Commentaria super Summam S. Thomæ de Aquino.*

2. *Apparatus super jus canonicum*, cujus peritissimus fuit.

3. *Commentum super opusculum S. Thomæ de ente & essentia.*

F. PETRUS DE TAPIA.

† 1657. F. Petrus de Tapia Hispanus, Villoriæ Salmanticensis diœcesis nobilibus ortus parentibus, patre Didaco Altanero, matre Isabella Rodriguez de Tapia, cujus cognomen, ut non infrequens apud Hispanos, a puero inditum, retinuit deinceps, anno MDLXXXII natus est, & XVIII martii lustralibus aquis tinctus. Salmanticæ humanioribus instructus disciplinis, pro voto parentum utrique juri operam dabat, jamque acris ingenii juvenis XVIII annos natus baccalaurei gradum meruerat, cum Deo aspirante, qui pietatem cum lacte hauserat, nec puerilia etiam puer expertus erat, ordini nomen dedit in conventu S. Stephani Salmanticensi, & professus est ultima februarii MDCII. Mirum autem quanta velocitate de gradu in gradum ad omnes scholæ & Ecclesiæ honores & dignitates pervenerit, adeo ut vix ad aliquam promotus fuerat, quin superius ascendere juberetur. Exacto studiorum curriculo, mox philosophiæ lector Salmanticæ, subinde magister studentium ibidem datus, tum anno MDCXVIII Placentiam, MDCXX Segobiam, MDCXXII Toletum missus est, qui theologiam in omnibus his gymnasiis profiteretur. Anno MDCXXIII februar. XIV vespertinam in academia Complutensi tum & primariam matutinam ibidem XX septemb. MDCXXX cathedras obtinuit: nec parva illius laus est, quod tanto plausu & concursu de mane audiretur, quanto illius collega celeberrimus noster Joannes a S. Thoma, qui vespertinam tum cathedram ibidem moderabatur. Sed major adhuc illa est, quod Salmantina, moxque etiam Conimbricensis utraque primaria a rege catholico Philippo IV illi delatæ fuerint, quas tamen Complutensis suæ amore captus modeste recusavit: sed nec conventus sui Salmantini ad quam electus fuerat, præfecturam admisit. At quem hactenus scholæ Hispanæ celebriores ob eruditionem quasi certatim ambiverant, hunc deinceps ob sapientiam, vitæ ac morum sanctitatem, canonum peritiam, invictam animi firmitatem præclarasque alias dotes Ecclesiæ licet invitum vicissim appetierunt. Crotoniensis in ulteriori Calabria se primam illi obtulerat, sed hanc vir humilis sapienter effugit. Segobiensem XXIV augusti MDCXL delatam recusare in animo erat, ni mandatum summi pontificis irrevocabile nuncius protulisset. Compostellana paulo post ambivit, sed constanter renuit. Ad Saguntinam tamen se transferre mense aprili MDCXLIV coactus est: sed ad Valentinam, cui ad-

SAEC. XVII. juncta erat regni praefectura, anno MDCXLVIII omnino ascendere detrectavit: nec Cordubensem ad quam XIV aprilis MDCXLIX nominatus est admisisset, ni plus in ea laboris & boni operis, (eam pestis tum infestabat,) praevidisset. Hispalensis tandem ultima obtinuit VII martii MDCLI, in qua & obiit XXV augusti MDCLVII, aetatis LXXVI. Quam vero in omnibus his sedibus virum apostolicum semper egerit, veterum praesulum aemulatorem, sibi parcissimum, humili suppellectili ac tenuissima contentum familia, in pauperes patrem liberalissimum, canonum rigidum observatorem, immunitatis Ecclesiasticae vindicem acerrimum, in pascendis ovibus vigilem, in extirpandis vitiis strenuum, in bonis promovendis sagacem, cum omnibus pacificum & beneficentissimum, nostrum non est hic fusius recensere, de quo legi possunt Ægidius Gonçalez Davila *Teatro de las Españas*, ac praesertim noster Antonius *de Lorea* in ejus vita Matriti 1676 in fol. edita. Enumeranda solum nobis supersunt ejus opera:

1. *Commentaria in primam & tertiam partem Summae S. Thomae.* Sic Gonçalez Davila citatus, sed quae forte MS apud suos servantur, nam typis non prodierunt.

2. *Catena moralis doctrinae.* T. I. *De actionibus moralibus, & earum principiis in generali in quinque libros dissectus*, Hispali, In aedibus archiepiscopalibus 1654 in fol. pagg. 594.

T. II. *De virtutibus & vitiis in specie.* Pars prior *De fide, spe, & caritate, prudentia, & justitia*, Ibidem 1657 in fol. pp. 621.

Pars posterior hujus T. II. *De temperantia & fortitudine.*

T. III. *De diversis hominum statibus & obligationibus.*

T. IV. *De sacramentis in genere & in specie.*

T. V. *De censuris & poenis Ecclesiasticis.* Post mortem auctoris prodiisse Matriti 1664 credebat Antonius *Bibl. Hisp.* p. 668 a. Verùm Antonius *de Lorea* citatus in vita Petri nostri p. 312 a, narrat ducem de Medinaceli ipsius intimum a familia archiepiscopi obtinuisse, ut exempla MS auctoris tomorum trium catenae moralis, qui edendi supererant, sibi concederentur typis suis sumptibus committendi: cùm autem variis de causis occurrentibus id non praestitisset, se Antonium de Lorea Fratresque omnes Hispanos quibuscunque conatibus dictorum MSS restitutionem obtinere non potuisse: quod monet, ut si quando sub alius nomine praelo prodierint, collatione facta verus auctor a plagiario vel interpolatore discernatur.

3. *Catecismo y explicacion de la doctrina Christiana por l'uso de la diocese de Sevila*, Hispali.

4. *Plures ejus epistolae, acta plura, & ejus testamentum* lingua vernacula Hispana referuntur in ejus vita citata.

Hunc auctorem ut probabilismo faventem laudarunt quidam, sed egregie vindicat, & in sensum alienum torqueri ostendit Natalis noster Alexandre in suis adversus D. S. J. epistolis: addens etsi favisset, ex quo a S. Thoma aberrat haec sententia, scholae nostrae hanc non posse doctrinam censeri.

Monendus lector hunc scriptorem in vita Joannis Baptistae de Marinis magistri ordinis a Joanne Baptista *Pacichelli* scripta, non *Petrum* sed *Franciscum* nominari: at Pacichellum delusum, cùm revera non *Franciscus*, sed *Petrus* diceretur, nos monuit Hyacinthus *de Parra* in epistolis ad nos scriptis, quod & *Petri* nomen exhibent ejus opera in Hispaniis edita.

F. RAIMUNDUS DE LANNOY.

F. RAIMUNDUS DE LANNOY Artesius, coenobii Audomaropolitani alumnus, vir doctrina & facundia insignis, praedicatoris ut aiunt generalis titulum & honores adeptus est, & post sexdecim quadragesimas variis in civitatibus & municipiis ejus regionis cum laude & fructu praedicatas, terque rectam suam domum nativam obiit anno MDCLVII die XXIV novembris. Ejus apud suos servatur 1657.

Adventus de Trino & uno Deo, de angelis, & de praedestinatione. Codex est MS papyraceus.

Sic Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dom.

F. STEPHANUS PASQUIER.

F. STEPHANUS PASQUIER Gallus, Stephanique illius insignis J. C. *Pasquier* regii publicique in camera computorum Parisiensi cognitoris & patroni viri scriptis clari nepos, Parisiis natus est anno MDCVI: domique puer optime educatus, & litteris humanioribus in universitate imbutus, artium cursu peracto, rei pragmaticae foroque destinabatur a parentibus: verum alio se sponte convertit, & arma tractare coepit, ac per omnes militiae gradus incedens, pro rege suo & patria pluribus annis sub Francici exercitus imperatore illustri Johanne *de Gassion* militavit in Belgio. Qui Gassionus Stephani virtutem, grandes animos, bellique peritiam optime perspectam habens suo semper eum adhaerere volebat in praelio lateri, suamque obire vicem & tenere locum. Verum alio Deo vocante quam pro rege strenue gesserat adversus hostes militiam, altera feliciori pro regno coelorum obtinendo commutavit. Annos jam XLIV natus die X augusti MDCL, solito prius exacto tirocinii stadio solemni voto institutum nostrum professus est in conventu Parisiensi ad S. Honorati. Superiorum autem nutu cum in conventum Menilogranensem in inferiori Normania missus fuisset post aliquot annos in morbum incidit, ibique mortem quam olim praesentem in praeliis intrepidus aspexerat & despexerat, inter Fratrum suorum preces & fletus laetus ac religiose suscepit anno MDCLVII, sepultus ibidem. Ut erat elegantis ingenii scripsit 1657.

Poema ludicrum 1909 versuum Gallica lingua, quibus Turennii Gallici exercitus imperatoris victoriam Hispano fuso, solutamque Atrebati obsidionem XXV augusti MDCLIV describit stylo quidem militari, sed qui virum humanarum haud ignarum litterarum frequenter indicat. Extat codex MS papyro paginis 44 in 8 apud nostros Parisienses ad S. Honorati ipsius auctoris αὐτόγραφον unicum. Titulus: *La levée du siege d'Arras* 1654.

Exempla originalia & autographa sui avi bibliothecae nostrorum Parisiensium ad S. Honorati dedit, in qua & servantur *Plura etiam alia quae leges militiae Gallicae spectant.*

F. THOMAS DE TORQUEMADA.

F. THOMAS DE TORQUEMADA Hispanus alter a superius ad 1498 laudato ac sesqui seculo & amplius recentior, Abulensis patria, professione vero conventus Salmantini alumnus, eruditione religioneque commendatus, sacrae theologiae praesentatus, animarum zelo fideique flagrans, in sacrum apud Matritenses quaesitorum & consilium advocari meruit, in quo judex sedit & censor non paucis annis, complevitque dies suos in senectute bona, & octogenario major cum jam antea caligassent ejus oculi, ad claritatem lucis aeternae avolavit 1657.

anno MDCLVII. Cujus cum laude meminerunt noster Hyacinthus *de Parra* in suis Memorialibus MSS ad nos missis, & Antonius *Bil. Hisp.* Scripsit

Camino de la vida eterna, repartito en dos Jornadas, Salmanticæ, Didaci a Cussio 1650 in fol.

Caveat lector ab errore Altamuræ *Append.* ad 1490, ubi hunc cum veteri de quo supra allucinatus confundit, & hujus etiam opus aliaque ipsi propria primo inquisitori generali tribuit.

F. ALPHONSUS MIGUEL.

1658. F. ALPHONSUS MIGUEL aliàs *Illephonsus Michael* Hispanus, patria Zamorensis in conventu *de Trianos* ordini cooptatus, Segobiæ primùm sacræ theologiæ lector, eoque titulo ad præsentaturæ gradum, ut vocant in cap. gen. Valentiæ in Hispania MDCXLVII celebrato promotus, exinde magisterii laurea donatus, & collegii S. Thomæ Complutensis professor primarius & regens, tribunalis sancti officii qualificator, vir tum religione tum doctrina egregius, cujus cum laude meminit Nic. Antonius in *Bib. Hisp.* edidit jam tum ætatis provectæ, & inter theologicas disputationes a puero consenescens

Commentarium super I partem S. Thomæ, Complui, Typis præfati collegii 16[illegible] in fol. pp. 644. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. BARTHOLOMÆUS TRIVIOLO.

† 1658. F. BARTHOLOMÆUS TRIVIOLO patria Mediolanensis conventus S. Eustorgii alumnus artes & sacram theologiam apud suos annis quinque professus lauream magisterii meruit ad quam promotus fuit in cap. gen. Valentino anno MDCXLVII. Sed inter ævi sui sacros oratores potissimum emicuit, qui præcipuis in Italiæ civitatibus quadragesimales annis quatuordecim cum laude conciones habuit Mediolani scilicet, Parmæ, Placentiæ, Brixiæ, Ferrariæ, Cremonæ, Ticini, Taurini &c. Sic de eo Philippus Pucinelli in *Athenæo* suo *Mediolanensi*, addens celeberrimam edidisse quam ille habuit ex pulpito sacram concionem anno MDCLVIII hoc titulo:

Oratione per rendimento di gratie per la felice nascità del principe delle Spagne Infante figliuolo del Rè Filippo IV e della sua consorte la regina Marianna Austriaca, Mediolani 1658 in 8.

F. FRANCISCUS ZACCONE.

1658. F. FRANCISCUS ZACCONE Calaber e Catanzaro civitate sub Regiensi metropoli suffraganea, quæ Catacium olim dicta, originem duxit, & in congregatione *della Sanità* nuncupata ordinem amplexus est, plurimumque apud suos eruditione, prudentia, pietate, ac religione claruit, sacræ theologiæ magister, conventus Neapolitani S. Mariæ *de la Sanità* dictiali quando prior, & congregationis hujus nominis vicarius generalis, ac studii regens. Primus omnium Neapoli magno concursu, magnoque sui nomine & gloria publice adversus hæreticos, ipso spectante Julio cardinali Spinola tum ibidem apostolico nuncio conseruit, quasque habuerat, edidit, ita referente Toppio Bibl. Neapol. p. 97.

Conclusioni dogmatiche, Neapoli 1658 in 4.

Vita del servo di Dio Frà Leonardo di Lettere dell' ordine de' Predicatori.

Hæc ab Alberto Brandano laudatur in suo *Roseto Mariano*.

F. HIERONYMUS PARRADO.

1658. F. HIERONYMUS PARRADO Hispanus Bæticus, Medinæsidoniæ natus, ut auctor est Antonius in *Bibl. Hisp.* provinciæque S. Joannis Bapt. Peruanæ professus, cum in eo regno apud Limam & Quitum theologiam annis prælegisset pluribus, ad magisterii lauream merito pervenit: subinde in Hispaniam reversus ad suos, ac Romam usque progressus anno MDCLVIII paratum typis Lugdunensibus absolverat opus ab Antonio præfato visum hoc titulo:

Æquilibrium libertatis divinæ, angelicæ, & humanæ, tribus vindicibus disputationibus absolutum.

Quod an typis prodierit postea mihi fateor hactenus ignotum.

F. JOHANNES DESLOIX.

† 1658. F. JOHANNES DESLOIX Belga Artesius, conventus Audomarensis alumnus, studiis apud suos in provincia inferioris Germaniæ peractis, in Franciam se contulit, ubi fuit ad gradus scholasticos promotus, & quidem in cap. gen. Paris. MDCXI admissus ad baccalaureatum, tum adepta in universitate Cadomensi MDCXIII laurea, sacræ theologiæ magister in cap. gen. Olissipone MDCXVIII approbatus. Vir facundia, gravitate, & prudentia, fidei zelo, ac juris utriusque peritia clarus, egregias has dotes explicandi multiplicem nactus est occasionem. Nam & ad celebriora per Belgium pulpita per quadragesimam implenda vocatus est, & cum plausu & fructu auditus, tum & suorum regimini prior præfectus, Valencenis & Audomari-Fani, totique ipsi Inferioris Germaniæ provinciæ prior provincialis Trajecti ad Mosam anno MDCXIX electus ad MDCXXIII, quibus annis novas domos plures erexit in Belgio suæque addidit provinciæ, Montibus Hannoniæ, Braniæ comitis, Tornaci, Duaci collegium S. Thomæ de Aquino, ac S. Catharinæ Senensis monialium asceterium, Lillerii vicarialem, ac Vilvordiæ ad Bruxellas: exinde Bisuntii a sacra Cardinalium congregatione Romana datus adversus hæreticam pravitatem inquisitor, quo munere viginti & octo annis solidis a MDCXXIII ad MDCLI strenue summaque omnium approbatione functus est: demum annorum pondere pressus ea dignitate abdicata ad suos reversus, nec ab iis quiescere permissus est. Nam vividus senex Montensi quem erexerat conventui, & postea iterum suo Audomarensi præficitur prior, iterumque etiam anno MDCLIII toti provinciæ prior provincialis, quam licet LXXXV ætatis annum jam ageret, toto rexit ac visitavit integris semper viribus quadriennio: at decimo tandem post expletum officium mense Audomari commune naturæ debitum solvit XXII januarii MDCLVIII ætatis XC, professionis LXXIV. Fuit in odeo sepultus, apposita ad parietem tabula marmorea cum epigraphe hæc omnia breviter exprimente. Ejus cum laude meminerunt nostri Guillelmus Seguier *Laur. Belg.* P. II pag. 174, & Ghilbertus De la Haie *Bibl. Belgo Dom.* quos hîc excipio. Scripsit.

1. *Speculum Inquisitionis Bisuntinæ ejus vicariis & officiariis exhibitum*, Dolæ, Antonii Binart 1628 in 8 pagg. 791. Cui per modum mantissæ addidit *Jus canonicum pro officio sanctæ Inquisitionis*, pp. 98. Plura in hoc opere refert SS. pontificum diplomata, quod commodum.

2. *L'Inquisiteur de la Foi representé*, Lugduni seu potius Bisuntii Joannis Poyteret 1634 in 8 pp. 203. Compendium est prioris. Extant uterque apud nostros Parisienses ad S. Honorati

3. *Exercices spirituels pendant la celebration de*

Sec. XVII. *la sainte Messe*, Duaci, Baltazaris Bardou 1617 in 8.

Huic nostro Johanni fuit ejusdem ordinis & conventus alumnus fratris germani filius F. Johannes Desloix etiam nuncupatus sacræ theologiæ magister, in cap. Gen. Rom. MDCL provinciæ Germaniæ Inferioris diffinitor, & anno MDCLVIII Audomarisani prior. Quod monendum erat, ne quis aliquando in iis fallatur: patruus de quo hîc agitur cap. gen. Mediolani MDCXXII, quod provincialium erat, adfuit & sedit tum prior provincialis.

F. JOHANNES RYDER.

† 1658. F. JOHANNES RYDER Belga Brabantinus, Buscoducis natus, & ad ordinem ascitus, ejusdemque fuit conventus prior, priusquam ea civitate Batavi potirentur, ut & postea Trajecti ad Mosam, Bruxellis, ac Lovanii iteratis vicibus, in comitiis ordinis Tolosæ MDCXXVIII ad gradum licentiati promotus, tandemque sacræ theologiæ magister, ac suæ provinciæ prior provincialis Brugis anno MDCXLV electus & confirmatus, exactoque quadriennio missioni nostrorum apud Batavos præfectus, vir gravis, pius, eruditus, magnarumque partium, obiit Bruxellis quarta januarii MDCLVIII. Scripta est ab eo ac in lucem edita, cum prior Lovanii præesset

Epistola monitoria ad eos quibus incumbit probare spiritum aspirantium ad religionem, Lovanii, Everardi de Witte 1638 in 12 pp. 82. Prodiit iterum curante Norberto *Delbecque* sacræ theologiæ licentiato, qui & magistro ordinis F. Antonino Cloche eam nuncupavit nonis junii MDCXCVI, Leodii, typis Henrici Hoyoux in 12. Ejus meminit Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom.*

F. MICHAEL MELPHONSUS.

* 1658. F. MICHAEL MELPHONSUS Hispanus clarebat anno MDCLVIII sacræ theologiæ magister, & in universitate Complutensi publicus professor, scripsitque quæ ibidem edita sunt

Commentaria in primam partem Summæ S. Thomæ, Compluti 1658 in fol. Extant Romæ in Casanatensi.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa. Mirum & hunc scriptorem ab Antonio in Bib. Hisp. omissum.

F. THOMAS LE PAIGE.

† 1658. F. THOMAS LE PAIGE Lotaringus XXV novembris MDXCVII natus, ingenii acris & vividi magnæque expectationis Juvenis ordini nomen dedit in conventu Tullensi tum provinciæ Franciæ, & professus est XXX augusti MDCXVIII: Nec spes de se conceptas fefelit. Evasit enim divini verbi præco suæ ætatis in Galliis celeberrimus, omnibus oratoris Christiani partibus plane instructus. Erant illi oris dignitas, vox canora, actio & gravis & vehemens, oratio elegans non fucata, non concinnata, sed sacræ scripturæ & SS. Patrum maxime Augustini, cujus plures tractatus integros memoria tenebat, auctoritatibus referta, ac pondere argumentorum sic firmata, ut & intellectum persuaderet, & cor nutriret, & quos vellet affectus cieret. Primum Parisiis sui experimentum fecit in exequiis D. Nicolai de Verdun senatus primi præsidis, cujus orationem funebrem omnibus curiis astantibus, ac pluribus aulæ proceribus pronunciavit apud nostros Parisienses ad S. Honorati XXVII martii MDCXXVII, quæ licèt intra quatuor dies tantum meditata & confecta, tanto auditorum omnium plausu excepta est, ut licet juvenis adhuc sacerdos, provectioribus concionatoribus & in eo genere celebrationibus æqualis haberetur. Exinde ad nominatiora regiæ urbis sacra pulpita quasi certatim advocari cœpit, quam famam triginta sex annorum spatio constanter tutatus est. Neque vero Parisiis solum solemne sibi nomen fecit, sed & interdum ad majores Regni civitates ad adventus & quadragesimæ cursum ab episcopis vocabatur, eodem ubique plausu & fructu auditus. Ad sedem aliquam Gallicanæ Ecclesiæ promovendus sperabatur, favebat enim imo & promiserat, qui pluries cum voluptate audierat, primus rerum administer cardinalis Richelius, quod tamen quorumdam seu artes seu delationes impediverunt. Post innumeras Parisiis & passim in Galliis summa cum laude habitas conciones, dum Lingones per quadragesimam concionaturus properaret, apud Castrovillanum Burgundiæ oppidum, ducis ac Franciæ polemarchi *de Vitry* castrum in lethalem incidit morbum, confectoque pulmone sacramentis rite expiatus ibidem animam Deo reddidit XIV martii MDCLVIII, ætatis LXI. Cui sic parentavit amicus hac epigraphe tumulo ejus insculpta:

Sta viator &
Audi
querentem & loquentem seculis
etiam post fata famam.
Silet
in hoc tumulo R. P. Thomas le Paige.

Quæ omnia ex a nobis visis, ab æqualibus auditis & ex actis proferimus. Quædam ab eo typis prodierunt:

1. *Le manuel des confreres du S. Rosaire auquel avec plusieurs belles louanges de la Vierge sacrée, se peut voir tout ce qui appartient a la perfection & pratique de cette sainte confrairie. De plus y est inserée une belle methode pour faire les plus communes actions de la vie humaine avec profit & merite*, Nanceii, Antonii Charlot 1625 in 12 pagg. 454.

2. *L'Homme content. Oeuvre plein de graves sentences, d'agreables reparties, & de bonnes pensees*, Parisiis, Gervasii Alliot 1629 in 8. T. I jam quintum editus 1634 pp. 590: T. II Ibid. 1633, primùm in 8 pp. 660. Extat uterque apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Harangue funebre sur la mort de tres illustre seigneur Messire Nicolas de Verdun chevalier conseiller du roy en ses conseils d'etat & privé & premier president en sa cour de parlement de Paris prononcée devant ledit parlement dans l'eglise des Jacobins au Faubourg S. Honoré par un religieux du meme convent le 27 mars 1627, Parisf. Gervasii Alliot 1627 in 8 pp. 48. Extat ibid.

Oraison funebre prononcée par le R. P. Thomas le Paige de l'ordre des FF. Precheurs predicateur de la reine mere Marie de Medicis aux obseques de Messire Nicolas de Lhopital Marechal de Vitri, Parisf. 1649 in 4. Extat apud nostros Nanceianos.

Harangue funebre de Messire Honoré d'Albert duc de Chaulnes prononcée en l'eglise cathedrale d'Amiens le 29 octob. 1650, Parisiis, Petri Rocolet 1651 in 4 pp. 43. Extat apud nostros Gonessiæ ad Luteriam.

Sermones ejus ex ipsius dicentis ore quamplures sibi suoque usui scribebant, ejus vero manu scripti inter manus secularium amicorum apud quos obiit, remanserunt & ordini perierunt.

F. TIBERIUS DE LUCA.

F. TIBERIUS DE LUCA Calaber, Consentiæ natus, jam tum in seculo existens sacerdotio inunctus, eruditione grammatica clarum sibi nomen fecerat, & inter ævo suo litteris humanioribus præstantes habebatur, cum Numine aspiran- * 1658.

te motus & excitatus ordinem amplexatus est, in quo & obiit circa MDCLVIII teste Toppio Bibl. Napol. ubi & addit sacræ theologiæ magistrum fuisse, & priusquam ordini nomen daret, opus edidisse hoc titulo:

Chiave d'oro della grammatica, ch' apre speditamente la porta alla lingua Latina. Decies jam typis prodierat, cùm prælo rursus commissum est ad instantiam Adriani *Scultore* Bibliopolæ Neapolitani, Venetiis, Joan. Mariæ Pantiutti 1673 in 16.

F. VINCENTIUS WILLART.

1658. F. VINCENTIUS WILLART Artesius, Atrebas patria, & ibidem in antiquo ad suburbia conventu institutum amplexus & professus, vir pius fuit & disciplinæ regularis æmulator, hincque tironibus ad religionem informandis magister datus. Studiosissimus etiam fuit & otii impatiens, qui conventum nativum solo dirutum & æquatum videns, nempe cùm Atrebatum rex christianissimus Ludovicus XIII obsedit anno MDCXL, Montes se recepit primum, tum Bruxellas, ubi tandem & finem scribendi habuit & vivendi XV julii MDCLVIII. Hi verò ejus vigiliarum labores Latini & Gallici:

1. *Aqua sapientiæ ordinis sacri FF. Prædicatorum, seu beatæ memoriæ venerabilis F. Humberti V magistri ord. Præd. Expositio in regulam B. Augustini desumta partim ex aliis ejusdem Humberti operibus, partim ex D. Thomæ Aquinatis doctrina*, Montibus, Waudrei: T. I 1645 in 4 pp. 571: T. II Ibid. 1646 in 4 pp. 400.

2. *Prænuncii antichristi seu hæretici illuminati confusi &c. ex B. F. Henrici Susonis, ac F. Joannis Taulerii operibus*, Ibid. 1645 in 12.

3. *Sancti Evangelii pretiosa margarita, seu S. Thomæ Aquinatis sententia super theologiam universam*, Ibid. 1645 in 4: Iterum Tornaci, Adriani Quinque 1647 in 4 pp. 488: Qua in editione addita *Jo. Thauleri de calamitatibus mundi futuris vaticinia.*

4. *Memorial de l'excellence du pseautier de Jesus & de Marie tres glorieuse Vierge dit Rosaire*, Atrebati, Gerardi de Raismes 1636: Montibus, Franc. Steevenart 1646: Bruxellis, Godefridi Schoevarts 1658 in 8.

5. *Les fruits dignes de penitence faits par S. Marie Magdelaine*, Montibus, Joan. Havart 1643 in 12.

6. *Les fruits de la parole de Dieu faits par S. Vincent Ferrier*, Montibus, Waudrei 1644 in 12.

7. *Les fruits de l'oraison faits par S. Thomas d'Acquin*, Ibidem 1645 in 12.

8. *Abregé de la vie du tres saint pape Pie V de l'ordre des FF. Prêcheurs*, Bruxellis, Schouarts 1657 in 8.

9. *Le bien universel ou les abeilles mistiques du celebre docteur Thomas de Cantimpre*, Bruxellis, Joan. Vanden Horicxe 1650 in 4: versio est ex Latino Cantimpratensis.

10. *Le bien universel ou les Formis mistiques de Jean Nyder*, Bruxellis, Joan. Mommart 1656 in 4: versio est ex Latino nostri Nyderi.

Quæ pleraque ex nostri Ghilberti *de la Haye* Bibl. Belgo-Dom. Alva Sol. Verit. Rad. 321 col. 2088 censuræ suæ materiem quærit in *Aqua sapientiæ* hujus auctoris, sed nugas agit.

F. AMBROSIUS D'ARTHOIS.

F. AMBROSIUS D'ARTHOIS Flander, conventus Sanctæ Crucis Duaci alumnus, sacræ theologiæ licentiatus, gymnasii S. Thomæ in eadem urbe rector, ac ejusdem in conventum erecti primus prior institutus, Spadis in regione Leodiensi aquarum salubritate famosis, dum valetudinis ergo moraretur ad aquas salubriores nempe cælestes evocatur anno MDCLIX. Scripsit, ut habet Ghilbertus de la Haye libellum hoc titulo editum: 1659.

Petit tresor spirituel contenant diverses pratiques & oraisons devotes, Duaci, Joannis de Fampoux 1641 in 12.

F. CLAUDIUS DE MAROIS.

F. CLAUDIUS DE MAROIS Gallus Campanus, Trecis ut conjectu pronum natus, certo ibidem ordinem professus, medio seculo XVII claruit. Vir fuit eruditione & facundia celebris, sacræ theologiæ magister & verbi divini præco per varias Galliæ provincias & civitates cum plausu & fructu auditus. Bis suis Trecensibus præfuit prior, prima vice circa annum MDCXXXI, altera circa MDCLVIII, quo munere vix sesqui annum functus & regere & vivere desiit anno MDCLIX. Horis subcisivis antiquitates scrutari deliciabatur, eas præsertim quæ familias Galliæ nobiles contingunt, quo in genere quædam scripsit non illaudata his titulis: 1659.

Le parfait Gentilhomme, ou le Triomfe de la vraie Noblesse, par le R. P. Claude de Marois de l'ordre des Freres Precheurs, Trecis 1631 in 8. Laudat Jacobus le Long, *Bibl. Hist. Franc.* n. 15917.

Traité des armes & armoiries, & les alliances de plusieurs familles de France par le même. Editus cum superiori. Idem le Long n. 15987.

Histoire de la famille de Chaumont au Vexin par le R. P. Claude de Marois docteur en theologie, & prieur des Freres Prêcheurs de Troies. MS vidit, eaque usus est Ægidius Andreas *de la Roque*, quam & laudat tomo altero, *Preuves de l'Histoire d'Harcourt*, pag. 1967.

F. SEBASTIANUS CRESPILLO.

F. SEBASTIANUS CRESPILLO Hispanus Peruanus, priusquam ordini nomen daret, Indis a puero datus fuerat obses a Panamensi exarcha seu præside D. Henrico Enriquez, crevitque inter illos indigenas & adolevit, quorum assidua longaque consuetudine & tractatione mores & linguam optime sibi comparaverat, ac si ex illis unus: adeo ut F. Adriano de Uffelde de quo supra pag. 551 a, missionario apostolico suis in infidelium & barbarorum conversionis expeditionibus adjumento maximo fuerit, & apud eos interpretem egerit, a quo vel uno mores eorum etiam & linguam Adrianus ipse didicerit. Ordinis habitum in conventu Panamensi Sebastianus induit, regularibusque optime disciplinis institutus, juxta quam a Domino sortitus fuerat sortem ministerii hujus ad Indorum conversionem se totum applicuit, cæteris etiam ejusdem ordinis sodalibus ad hoc operis promovendæ apud Indos fidei catholicæ missis & accedentibus magister factus & moderator, qui scilicet omnium esset ejus gentis morum, personarum, & linguæ doctissimus, quam & omnium primus alienigenarum ipse loqui didicerat. Uberem ille 1659.

Sec. XVII. apud infideles Indos Christo collegit messem, quos & mira dicendi suavitate & efficacia ab infidelitatis tenebris ad fidei lucem evocavit: quibus & ille veritatis evangelicæ ἀκροάματα tanto lepore nativaque ipsa Indorum lingua proponebat, ut ex ejus ore cuncti pendere viderentur. Pluribus annis magno labore nec minore successu & fructu tam sancto perseveravit Indorum conversionis proposito, in eoque adhuc erat anno MDCLIX, atque in ea regione novas erexerat religionis colonias S. Henrici ac S. Hieronymi. Quæ omnia magistro ordinis F. Jo. Bapt. de Marinis scribebat noster Antonius Gonzalez de Acuña in sua relatione rerum nostrarum Peruanarum cui titulus *Informe* fol. 108 b, addens Crespillum scripsisse, seu potius ex Hispano transtulisse in linguam Indorum vernaculam

Catechismum seu Rudimenta fidei catholicæ, ac *Orationes christianas plures in Indorum usum.*

Ejus meminit Altamura, sed prorsus extra ætatem ad 1596 eum ascribens, qui anno 1659 adhuc erat in vivis.

F. AMBROSIUS RUGGIERO.

F. Ambrosius Ruggiero Ligur natione
1660. & professione Tabiensis, postquam annis duodecim philosophiam legerat & theologiam, variisque provinciæ suæ Lombardiæ utriusque præfuerat cœnobiis & gymnasiis, vicarius generalis congregationis Stririæ & Carinthiæ a magistro ordinis præfectus institutus est, unde ad suos cum laude reversus, & a Ferdinando imperatore II hujus nominis plurimum apud summum pontificem ob egregie navatam pro Ecclesia in ea regione operam commendatus, Mantuanus primum positus est sanctæ fidei inquisitor, tum gradatim Parmensis, Ariminensis, demum Bononiensis, quo dum munere fungitur ibidem moritur anno MDCLX. Mirum hunc nec a Fontana seu in Theatro seu in Monumentis inter inquisitores, nec a Rovetta inter Lombardiæ scriptores laudari, licet uterque post Michaelem abbatem Justinianum scripserit, qui præclaram ejus facit mentionem, & quo teste scripsit ac edidit:

1. *Istoria di Giacobbe. Rappresentazione spirituale nella quale si descrive la vita con li fatti principali di questo patriarca, e con i suoi misteri ed allegorie*, Mediolani, Petri Eustachii Ranallanti 1647 in 4.

2. *Operetta sopra il* Pater noster *e l'*Ave Maria, Ex fide & relatione D. Ardizoni Adjacensis episcopi, qui cum dicto abbate Justiniano singulari amicitia conjunctus erat.

3. *Decisiones plures pro tribunali inquisitionis*: quas extare asserit Oldoinus in Athenæo Ligustico, penes quem fides.

F. ANGELUS PACIUCHELLI.

† F. Angelus Paciuchelli Etruscus, pa-
1660. triam Montem Politianum, & ordinem quem in eadem amplexus est & professus, nominis sui fama, quam eximiæ dotes tuebantur, plurimum illustravit. Vir enim fuit & pietate non vulgari, & profunda eruditione commendatus, unâ verò verbi divini præco facundissimus & ardentissimus, quo fungens exercitio, dum per quadragesimam conciones Romæ in basilica S. Mariæ super Minervam haberet, morbo correptus diem obiit suum XIV martii MDCLX. Tum altera vice provinciæ Romanæ præerat prior, inquit Fontana testis oculatus. Hæc ejus opera pluries edita:

1. *Lezzioni Morali sopra Giona profeta.* Has pro concione declamaverat primum Perusiæ annis MDCXXXI & MDCXXXV, quod & monet ipse in prologo, quarum hæ mihi editiones notæ: tertia Venetiis, Pauli Baglioni 1664 in fol. T. I pp. 502: T. II pp. 514: T. III pp. 596: Quarta ibidem 1701 in fol.

2. *Discorsi Morali sopra la passione di nostro Signore Giesu Cristo*, Editio tertia, ibidem apud eumdem 1672 in fol. pp. 348. Hos cùm primum in lucem emisit Perusiæ annum ætatis LXV agebat, multis pressus infirmitatibus, nec tamen a labore sibi parcebat. Laudatur & quarta editio Venetiis, Baglioni 1693 in fol.

3. *Expositio in epistolam B. Pauli apostoli ad Romanos*, Perusiæ, Sebastiani Zecchini 1656 in fol.

4. *Excitationes dormitantis animæ in psalmum* 86 Misericordias Domini, *canticum* Magnificat, *salutationem angelicam & antiphonam* Salve Regina. Opus integrum in laudem B. Virginis, Venetiis Francisci Storti 1659 in fol. pp. 498. Laudatur & alia editio, ibidem, Baglioni 1680 in fol.

5. *Trattato della patienza*, Perusiæ, Hæredum Bartoli & Laurenzi 1657 in 4 pp. 801. Quæ editio Parisiis in Regia D 1318: Altera, Venetiis, Francisci Storti 1661 in 4, Tertia, ibidem, Gasparis Storti 1679 in 4.

6. *Trattato della penitenza necessaria ad ogni stato di persone*, Venetiis 1672 in 24, Altera nempe editio. Laudat Fontana, habebat in museo & meminit Cinellus *Bibl. volante* Scanzia VII, ubi tamen legit *patienzá* non *penitenza.* Quod si verum alter erit tractatus a superiori, & longe brevior.

Omnia opera supra laudata excepto ultimo extant Romæ in Casanatensi, & major pars Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

Alia plura inchoarat, quæ mors interrupit.

F. ANTONINUS ALVARUS.

F. Antoninus Alvarus sic in religione 1660.
nuncupatus, Gallus gente, natione Aquitanus vel Occitanus, Tolosæ parente physico therapeuticenque profitente natus, ibidem ad ordinem receptus est adolescens. Disciplina regulari plurimum emicuit inter suos, ferventissimo erga B. Virginem ejusque per rosarium cultum affectu, quem totis promovere viribus non cessavit ad obitum usque die XVI martii anni MDCLX, quo Tolosæ sepultus est prope octogenarius. Pluribus functus fuerat in congregatione Occitana, provincia postea Tolosana muneribus, tironum educationi præsertim variis in conventibus præfectus. De quo legendi Percinus in Monum. Tolos. p. 162, & Suegius anni Dominic. Gallici mense Martio. Scripsit libellum pluries editum hoc titulo:

Instructions pour les confreres du saint Rosaire, Burdigalæ 1641 in 24: Et aliâs sæpius.

F. ANTONINUS MAZZONUS.

F. Antoninus Mazzonus Siculus Ne- †
tinus patria & professione in actis cap. gen. Ro- 1660.
mæ anno MDCXLIV celebrati ad magisterium promotus, vir doctrina & pietate clarus, eaque ratione ab Antonino Mongitore in Bibl. Sicula plurimum commendatus, ceu qui in morali theologia sua ætate apprime versatus esset, & ad quem velut ad oraculum in casibus intricatioribus passim accurrerent. Obiit Neti anno MDCLX. Scripserat antea & ediderat

Propugnaculum contra impugnantes metam Netinam, Neapoli Ægidii Longi 1644 in 4.

F. ANTONIUS

F. ANTONIUS SCHAUF.

1660. F. Antonius Schauf Teuto patriaque & professione Confluentinus, sacræ theologiæ præsentatus edidit lingua vernacula Teutonica

Compendium vitæ BB. Sororum ordinis Prædicatorum, quæ generoso imperatorum, regum, principum, comitumve vel insignium nobilitumque sanguine & stemmate traxerunt originem, 1660.

F. CAROLUS JOUY.

1660. F. Carolus Jouy Gallus, Aurelianis natus, & ordinem amplexus, sacræ facultatis Parisiensis baccalaureus, in actis cap. gen. Romæ anno MDCLVI habiti acceptatus, amœniorum etiam artium haud ignarus, dum Romæ adesset anno superiori scripsit extemporaneum libellum & edidit hoc titulo:

Libelli supplicis Joannis Eusebii Nierembergii S. J. ad Alexandrum VII Pontificem Maximum brevis confutatio, Romæ 1655 in 12 pp. 10. Pr. *Theodulo lectori. Inversum vides universum, candide lector &c.*

Obiit autem hic Carolus apud suos Aurelianenses circa annum MDCLX ætatis trigesimum parum prætergressus.

F. DIDACUS RAMIREZ.

1660. F. Didacus Ramirez Hispanus, conventus S. Mariæ *de Atocha* Matritensis alumnus & professus, at postea in conventum S. Thomæ ejusdem regiæ urbis translato filiationis jure adoptatus, in collegio nostro Complutensi sacris incubuit litteris, eximiusque evasit concionator. Vir prudentissimus Philippo IV acceptissimus fuit, magnæque apud proceres auctoritatis. Conventibus Matritensibus ambobus præfatis ex ordine præfuit prior, obiitque XXIV augusti MDCLX. Sic F. Hyacinthus de Parra in Memorialibus ad nos missis, addens scripsisse ac edidisse

Vitam F. Joannis a Sancto Thoma Lusitani S. T. M. celeberrimi & Philippi IV Hispaniarum regis confessarii: quæ præfixa legitur T. IV *Commentariorum* ejusdem Jo. a S. Thoma, nempe *in* 2. 2 *Doctoris Angelici* Edit. Matritensis 1645.

Curis etiam nostri Didaci prodierunt ejusdem Jo. a S. Thoma *Commentariorum in Summam S. T.* T. IV & V *in* 1. 2. & T. VI *in* 2. 2. T. VII *in* 3 *p.* Matriti 1645 & 1656 fol. Scripsit præterea idem Ramires librum vernacula sua lingua hoc titulo:

Encenias de la corte: sed jam media parte typis excusum opus mors intempestiva interrupit.

F. DOMINICUS AWRNHAMMER.

† 1660. F. Dominicus Awrnhammer Teuto, patria professioneque Constantiensis, sacræ theologiæ præsentatus promotus in cap. gen. Romæ MDCL, & postea magisterii laurea donatus, conventui suo præerat prior anno MDCLV simul vicarius nationalis per Helvetiam. Scripsit ac in lucem emisit:

1. *Connubium pietatis cum sapientia. Hoc est Apparatus philosophicus Norbertino-Thomisticus tripartitus, rationalis, naturalis, & transnaturalis, in favorem & gratiam reverendæ & religiosæ, nec non & nobilis ac pereruditæ juventutis tum in Marchtallensi candidi Præmonstratentium ordinis, tum in Constantiensi FF. Prædicatorum Liceo, tam theologiæ quam philosophiæ ad mentem D. Thomæ Aquinatis operam navantis, aliorumque Thomisticæ doctrinæ amantium compilatus & editus ab A. R. P. Dominico Awrnhammer ord. Præd. S. T. D. priore Constantiensi, & vicario nationali per Helvetiam*, Constantiæ, Joan. Gehy 1655 in 12 pp. 570. Prodiit postea sub breviori titulo scilicet: *Apparatus philosophicus in tres partes distinctus, scilicet rationalem naturalem & transnaturalem*, Duaci, Balt. Belleri 1660 in 12 pp. 604. Extat Parisiis in Regia R 1846.

Ex his discimus auctorem pluribus annis apud Præmonstratenses cœnobii Marchtallensis e superiori loco philosophiam tum & theologiam docuisse, eodemque munere apud nostros Constantienses publice extraneisque multis accurrentibus & auditoribus functum.

F. DOMINICUS LIONIUS.

F. Dominicus Lionius Etruscus, patria Florentinus, conventus S. Marci alumnus, sacræ theologiæ magister, olim prior in conventu S. Spiritus Senensi, florebat anno MDCLX, quo scripsit, ac edidit librum hoc titulo: 1660.

Thomistica mathesis, vel Philosophicum antelucanum orbi litterario dialectico stylo donatum, Florentiæ, e nova typographia 1660 in 4 pp. 113. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. DOMINICUS SUÑER.

F. Dominicus Suñer apud Ruscinonenses tum Hispanos ortus & educatus, Perpiniani ordini nomen dedit. Qua demum urbe comitatuque Ruscinonensi Ludovici XIII regis Francorum armis anno MDCXLII subactis, ac pace tandem ad Pyrenæos montes sancita anno MDCLIX regno Galliarum adjunctis, regii concionatoris & Ecclesiastis a Ludovico XIV titulo cohonestatus, scripsit 1660.

Vida y milagros de san Domingo de Soriano, y favores que la reyna de los Angeles Maria sacratissima ha hecho a la illustre y preclara Religion Dominicana, y en retorno dellos lo que han hecho sus Frayles en devida correspondencia a la grandeça de su magestad gloriosa, Perpiniani, Stephani Bartau 1651 in 4.

F. DONATUS CARNESECCHIUS.

F. Donatus Carnesecchius Italus e Bibiena Tusciæ ad Archianum amnem ortus, oppido non longe ab ascerterio Camaldulensi posito, conventusque S. Mariæ ad gradus Viterbiensis alumnus seculo XVII clarebat, dumque in dicto suo conventu priorem ageret, e vivis excessit. Sic refert oculatus testis Fontana in Histor. Prov. Rom. hunc inter scriptores recensens, ut qui scripserit ac ediderit † 1660.

I felicissimi Martiri Vincenzo vescovo di Bevagna, e Benigno suo fratello diacono restituiti a Trevi, circa 1660. Hæc acta cùm non meminerint ad diem 6 junii actorum SS. editores, non videntur vidisse, de quibus tamen operæ pretium esset, ut censuram suam ferrent.

S. Rosalia Vergine Palermitana panegirico del P. M. F. Donato Carnesecchi Fiorentino dell' ordine de' Predicatori detto dal medesimo in san Domenico di Palermo l'anno 1654, Panormi eodem anno in 4. Extabat Florentiæ apud nostros S. M. N. & meminit Cinellus *B. volante* Scanzia IV p. 48.

F. FRANCISCUS-MARIA DE SAMUELLIS.

F. Franciscus-Maria de Samuellis Etruscus, Clusio urbe aliàs florentissima, nunc pene deserta ortus, patricius ac civis Se- † 1660.

SÆC. XVII. nensis, ac conventus S. Agnetis in Monte Politiano professus, vir laboriosus, ac juris canonici peritus claruit seculo XVII & obiit anno MDCLX, teste nostro Fontana in *Provin. Rom.* Hæc scripsit ac edidit:

1. *Disputationum controversiæ de canonica electione in regularibus prælatis, atque cathedralium Ecclesiarum canonicis eligendis, & in quibus omnibus de jure canonico electio intervenit exacte tractantur, nec non etiam de prælatorum eorumdem jurisdictione ac potestate: deve religiosorum appellatione erudite sane ratiocinatur: ubi quoque de propositaris quæ electoribus a prælatis non tuta fiunt conscientia: de tractatibus ante electionem ac subornationibus: de schedulis nec ante nec post electionem manifestandis: de metu ac metu reverentiali & suspicione, de simonia, ac pactis simoniacis & conventionibus, de censuris ac irregularitate, in ordine ad canonicam electionem satis quidem curiose disputatur:*

In tres tractatus divisa, omnia per conclusiones cum sacræ Romanæ Rotæ decisionibus fideliter allatis, unà cum Doctorum allegationibus dilucidantur ac succincte resolvuntur, &c. Venetiis, Turrini 1644 in fol. med. In hoc opere præter alia typorum errata, istud notandum ne quis ex eo in errorem inducatur, pag. 476 *De conditionibus eligendorum* concl. 6 num. 13: *Hinc Gregorius IX in quodam capitulo generali* Prædicatorum *de observantia, cui ipse præfuit &c.* dele, *Prædicatorum*, lege, *prædictorum*: nempe ordinis Minorum, de quibus ibi agitur, & apud quos Fratres laici in prælatos tum assumebantur, quod nec ab ipsis ordinis primordiis apud nos unquam fuit. Et revera istud desumptum ex Covarruvias, apud quem legitur, *prædictorum.*

2. *Praxis nova observanda in Ecclesiasticis sepulturis, Christi fidelibus catholicis tradendis. Disputationum controversiæ, plausibiles sane ac summopere scitu digna, & desiderabiles cum suo prævio apparatu, in duos tractatus divisa. In primo namque de his qui libere ac canonice sepulturam deligere valeant, disseritur. In secundo verò, quibus personis de jure canonico est totaliter sepultura Ecclesiastica interdicta disputatur, &c.* Edit. 1 Lucæ 1653 in fol. Altera editio, Taurini, Josephi Vernonis 1678 in 4 pp. 314.

3. *Conciones in totum annum F. Raphaelis delle Columbe nostri antea* denuo typis edi curaverat, Florentiæ, Bartholomæi Sermartelli 1622 in 4. Hæc autem prælo parata se habere testabatur initio sui operis *De sepulturis*:

1. *Apologetica disputatio selecta de unico D. Petri Primatu ac successorum ejus Romanorum summorum pontificum*, in fol.

2. *Additiones copiosæ ad tractatus de canonica electione Venetiis 1644 editos*, in fol.

3. *Disputationum controversiæ de regularibus & monialibus, cum triginta controversiis de munerum largitione*, in fol.

4. *Disputationum controversiæ de Regularium privilegiis, tam in corpore juris, quam extra illud existentibus a Romanis summis præsulibus emanatis, atque eis præstitis in septem Ecclesiæ sacramenta*, Tomi III in fol.

5. *Disputationum controversiæ de pace in scriptis præstanda inimico veniam petenti*, in fol.

6. *Viridarium elegans, plausibile, desiderabile, & utile rerum novarum selectarum, omnibus studiosis, prædicatoribus, academicis, & similibus virtuosis deserviens* in fol.

Opera duo priora edita extant Romæ in Casanat. & Paris. apud nostros ad S. Honorati, & in Regia E. 1424.

F. HYACINTHUS PECQUY.

F. Hyacinthus Pecquy Gallus Salyus, regii ad Maximinifanum conventus alumnus, in manibus venerabilis memoriæ Sebastiani Michaelis tum prioris professus, & sub ejus disciplina educatus, ab eodem ipsis fere recens Parisiis ad S. Honorati vicum erecti SS. Annunciationis cœnobii primordiis jam virilem ætatem adeptus, Parisios accersitus est. Mariæ Luxemburgicæ Mercorianæ ducissæ morum suavitate & pietate plurimum acceptus, Franciscæ Lotaringæ ejusdem principissæ filiæ Cæsaris Borbonii ducis Vindocinensis uxori fuit ab arcanis & sacris confessionibus. Verum mortuo Parisiis anno MDCXVIII die V maii præfato Sebastiano tum priore, superiorum nutu revocatus in patriam, ibidem pietati, caritatis officiis, & disciplinæ regulari totus incubuit, donec provecta jam ætate, Sororibus ordinis ad Stephaniphanum in Segusianis id petentibus, concessus est & præfectus vicarius. Quod munus ubi prudentissime cum omnium seu intus seu extus approbatione integro plus obivisset decennio, ibidem ætate gravis & jam octogenarius, diem obivit extremum, invenitque sepulturam circa MDCLX. Scripsit dum Parisiis ageret libellum hoc titulo: 1660.

Le Miroir de l'ame chretienne, ou elle void ce qu'elle doit faire ou dire tous les jours pour plaire a Dieu, avec quatre petits exercices de meditations pour les quatre grandes festes annuelles, Noel, Pasques, Pentecote & la Toussaints, Parisiis, Sebastiani Huré 1624 in 24 pp. 276. Quod opusculum Elisabethæ Borboniæ Cæsaris ducis Vindocinensis laudati filiæ tum innuptæ postea anno MDCXLIII Amedei ducis Nemorosensis Sabaudi uxori nuncupavit auctor.

F. JOHANNES DE POCO.

F. Johannes de Poço Hispanus Pinciæ natus conventus regii S. Crucis Segobiensis alumnus, professus die XXVI januarii MDXCIV sacræ theologiæ magister, magnæ vir integritatis ac eruditionis, sancti officii tribunalis, ut vocant qualificator & regius concionator, ad suorum regimen, quo maxime valebat dono, pluries admotus est. Nam conventuum Victoriæ, Segobiensis sui ter, Taurensis, Matritensis Atochæ prior, tum & totius Hispaniæ provinciæ provincialis electus est & institutus, quæ munera cùm summa omnium approbatione gessisset, episcopus primo Lucensis nominatus est a rege catholico Philippo IV feria sexta in Parasceve XXX martii MDCXLVI, & biennio post ad Legionensem Ecclesiam translatus anno MDCXLIX, demum Segobiensis episcopus positus anno MDCLVIII, ubi & obiit XXX julii MDCLX octogenario major, sepultus in specu S. P. Dominici S. Crucis Segobiæ cum fama sanctitatis. Sic F. Hyacinthus de Parra in suis Memorialibus MS, addens splendidissimum fuisse sua ætate provinciæ Hispaniæ lumen & columen, & non solum apud suos, sed & apud exteros ob prudentissima in rebus gravioribus consilia maximi habitum. Licèt autem hunc Johannem Antonius inter scriptores Hispanos non recenseat, iis annumerat dictus de Parra vir accuratus forte ob varias ejus † 1660.

Ordinationes in variis quas obtinuit sedibus constitutas.

F. JOHANNES A SANCTA MARIA.

F. Johannes a Sancta Maria in seculo dictus *de Giffre de Rechac* Gallus die XXV augusti MDCIV patre Joanne Rogerio *Giffre* equite domino *de Rechac* Aquitano, matre verò Maria *Plathet* † 1660.

ejus conjuge apud Quillebovium Neustriæ Castrum & oppidum, ubi tum morabantur ejus arcis præfecti, natus adolescens XIV annorum habitum ordinis e manibus F. Georgii *Laugier* in conventu Parisiensi SS. Annunciationis suscepit sexta dec. MDCXVIII, ac ibidem XXV aug. MDCXX R. P. F. Petri *Girardel* tum prioris in manibus professus est. Philosophiæ ac theologiæ mox applicitus mire profecit, adeo ut ibidem Fratres suos theologiam, unaque linguas Græcam & Hebræam doceret anno MDCXXVIII, & Burdegalæ MDCXXIX. Lector primarius Tolosæ institutus fuerat anno MDCXXX, sed zelo animarum ductus eodem anno in Orientem missionarius apostolicus ad insulam Chio, & constantinopolim usque perrexit: quibus in partibus verbo & exemplo propagandæ & confirmandæ religioni christianæ, cultuique B. Virginis per rosarium promovendo totus incubuit. Parisios redux vergente anno MDCXXXI, sequenti MDCXXXII F. Johanni Baptistæ Carré novitiatum generalem in suburbio S. Germani inchoanti & instituenti adhæsit, cum eodemque commoratus est deinceps ad MDCXXXVII, quo ab eodem tum magistri ordinis F. Nicolai Rodulphii super conventum Rotomagensem commissario delegato Rotomagi prior institutus fuit, claramque sibi qua concionibus qua confessionibus in ea urbe peperit famam. Triennio regiminis elapso, reversus ad suos anno MDCXL, mox Burdegalam iterum mittitur, ubi dum stetit, quo scribendæ ordinis historiæ æstuabat desiderio, conquirendis veteribus undequaque in illis regionibus & adjacentibus monumentis animum appulit, segetemque non pœnitendam coacervavit. Jam exinde redierat anno MDCXLIII, ac demum a magistro ordinis Thoma Turco anno MDCXLVI in duas partes congregatione S. Ludovici dicta divisa, conventibusque ultra Ligerim in provinciam Tolosanam erectis, cæteris cis Ligerim quorum caput erat conventus Parisiensis SS. Annunciationis sub priori congregationis nomine remanentibus, suis deinceps redditus, scribendæ quam conceperat historiæ manum admovit, novitiis interea instituendis præfectus, & cultui SS. Rosarii promovendo pro virili satagens, nec a concionibus, quo ministerio plurimum valebat, unquam cessans, vir somni parcissimi, diligentissimique laboris. Accidit autem dum has Cisligerianas provincias inferiorem etiam Neustriam prædicando percurreret, ut a sanctimonialibus nostris monasterii S. Stephani in Sebusianis in directorem & confessarium expeteretur, quibus concessus anno circiter MDCLVII non diu apud eas vixit. Dum enim apud Fanum Saphorini oppidum octo leucis Gallicis Lugduno distans conciones per quadragesimam anno MDCLX magno cum populorum plausu & fructu animarum diales habuisset, post ferias paschales morbo correptus die veneris post Dominicam Quasimodo IX aprilis ibidem piissimam Deo reddidit animam ætatis LVI nondum expleto: quo ex loco ad Sancti Stephani delatum ejus corpus in Ecclesia sanctimonialium nostrarum conditum jacet: vir certe fuit magnarum partium, nobilis quidem genere, sed eruditione & pietate clarior, in omni ferme scientiarum genere versatus, linguarum Orientalium maxime Hebraicæ ac Rabinicæ, Græcæque vulgaris & classicæ peritus in paucis, historiarum tum domesticarum ordinis tum & exterarum perscrutator indefessus, paulo tamen credulior, in theologia utraque scholastica & ascetica eminens, concionator fervidus præclaris ad id munus a natura dotibus comparatus, firmis lateribus, voce canora & candida, memoria felicissima, ingenio ad miraculum facili, quæ ab intimo quo ardebat zelo semel mota auditores quo vellet propellebant, & stupendas sæpissime conversiones effecere. Hæc vero nos vel experti sumus pleraque, vel ab expertis ut recentiora didicimus. Opera ejus typis edita hæc sunt:

1. *Les vrais exercices & solides pratiques de la vie spirituelle & religieuse*: T. I Rothomagi, Ludovici & Danielis Loudet 1638 in 12 pp. 628. T. II, ibidem 1638 in 12 pp. 684: T. III, Ibidem 1639 pp. 863: T. IV, Ibid. 1640 pp. 562. Opus exquisitum, ad sanctiorem vitam anhelantibus utilissimum, & jam rarum: in gratiam tironum religionis scriptum, & ab aliarum etiam a nostra religionum mystagogis plurimi æstimatum & quæsitum.

2. *La vie du glorieux S. Hiacinte grand favori de la Vierge &c.* Parisiis, Sebastiani Huré 1643 in 12 pp. 261.

3. *Les vies des trois bienheureux de Bretagne, Yves Mahieuc eveque de Rennes, Alain de la Roche, Pierre Quintin de l'ordre des FF. Precheurs*, Ibidem 1645 in 12. *La vie du B F. Renaud de S. Gilles d'Orleans*, libello etiam speciali, sed hanc cum aliis SS. nostrorum in 4 editis intulit, non superiores Yvonis Mahieuc &c.

4. *La vie, les graces & les merveilles de la seraphique vierge S. Caterine de Sienne: avec le Formulaire des exercices interieurs des ames devotes, pour bien passer la journée*, Ibid. 1647 in 12 pp. 516.

5. *Les vies & actions memorables des Saintes & Bienheureuses tant du premier que du tiers ordre du glorieux pere & patriarche S. Dominique, composées selon l'ordre alphabetique de leurs noms*, Ibid. 1635 in 4. T. I pp. 784: T. II pp. 738. Adjecit indicem copiosissimum hoc titulo: *Recueil de toutes les choses les plus rares & signalees de ces deux parties selon l'ordre alphabetique*, a ZZzz ad RRRrr. Opus universim æstimatum.

6. *La vie du glorieux patriarche S. Dominique fondateur & instituteur de l'ordre des FF. Precheurs, & de ses premiers seize compagnons, avec la fondation de tous les convents & monasteres de l'un & l'autre sexe dans toutes les provinces du roiaume de France, & dans les dixsept du paysbas*, Ibid. 1647 in 4 pp. 1027.

7. *Les vies & actions memorables des Saints canonizez de l'ordre des FF. Precheurs, & de plusieurs Bienheureux & illustres personnages du meme ordre*, Ibid. 1647 pp. 1043.

8. *Les Beatifiez de l'Eglise, dont on celebre les festes par tout l'ordre, ou en divers endroits, avec le triomphe des Martirs du même ordre*, Ibid 1650 in 4 pp. 917.

9. *Les etranges evenemens du voiage de son altesse le serenissime prince Zagachrist d'Etiopie du grand empire des Abissins, issu de la lignée de David & de Salomon fils de l'empereur Jacob appellé communement le Prêtre Jean: avec la deffaite de l'empereur Jacob & la fuite de ses deux enfans Cosme & Zagachrist, ecrits par le sieur de Rechac le jeune.* Quo sub nomine suum occuluit, & in epistola ad Francorum reginam nuncupatoria sub his majusculis P. J. D. S. M. Parisiis, Ludovici Sevestre 1635 in 4 pp. 58 & 4. Hic Zagachristus obiit Ruellæ ad Parisios 10 kal. maii 1638, & detectus impostor, narratioque ejus fabulosa, quam in hac parte nimium credulus Johannes noster ex ore ejus acceptam scripserat.

10. *Relation du martire du V. P. Alexandre de Lugo religieux de l'ordre des FF. Precheurs brulé tout vif par les Turcs en l'isle de Chio au Levant cette année 1645 le 10 de fevrier, tirée de la lettre du R. P. Hiacinte Subbiani religieux*

 du même ordre & vicaire apostolique de Smirne a N. S. P. le pape Innocent X, Parisiis, Claud. le Beau 1645 in 12 pp. 48.

11. *Exhortations a la devotion & amour de la sacrée Vierge en faveur des confraires du S. Rosaire & des associez au rosaire perpetuel, avec les instructions de la societé du meme rosaire perpetuel, comme aussi les exercices de la cour spirituelle vers Notre-Dame par ses plus devots & favoris*, Parisiis, Claudii le Beau 1647 in 8 pp. 367.

12. *Histoire de l'institution & du progrez de la devotion du rosaire perpetuel avec 60 meditations sur les exercices de la cour spirituelle vers Notre-Dame*, Parisiis, Seb. Huré 1647 in 24 pp. 590.

13. *Les Heures, exercices, & pratiques des confreres du saint Rosaire*, Parisiis.

14. *Le rosaire perpetuel de la tres sainte & sacrée Vierge Marie mere de Dieu pour obtenir par son entremise la paix tant desirée par toute la chrétienté &c.* Parisiis, Claudii le Beau 1644, Ed. III in 12 pp. circiter 100.

15. *Institution, indulgences, pratiques & prieres de la confrairie de Notre Dame de Pitié, erigée dans l'eglise des FF. Precheurs de la ville d'Amiens, & confirmée par le S. P. le pape Paul V l'an 1609*, Ambiani, Roberti Hubault 1653 in 12 pp. 68. Tum nostrorum Ambianensium priorem agebat.

16. *Methode tres necessaire pour bien entendre la messe, extraite d'une predication du R. P. Jean de S. Marie &c.* Parisiis 1651 in 16 pp. 24.

17. *Regles & statuts de la congregation des sœurs de S. Caterine de Sienne, dites du tiers ordre de S. Dominique*, Parisiis, Seb. Huré 1640 in 24 pp. 228, Editio III recognita: Carcassonæ, Salvii Daspe 1658 in 24 pp. 348. Adjecit *Moien de profiter de la distribution des vertus & des saints qui se fait chaque mois*, a Gg. ad Qq.

Plura alia de Historia ordinis scribenda sibi proposuerat, quorum ipse catalogum exhibet vitæ S. Dominici pag. 632 a, sed seu variis agitatus negotiis, seu morte præventus, nec edidit nec scripsit, adversaria solum undique collecta bene multa reliquit, quibus otiosior, modo criterium rectum adhibeat, uti aliquando poterit, & novis ac certioribus adjectis documentis opus Joanni nostro propositum complere.

Hæc vero sunt quæ in alio genere manuscripta reliquit:

Grammatica Hebræa MS in fol. codex chartaceus unciam spissus, αὐτόγραφον.

Jeremias Propheta juxta literalem sensum e fontibus Hebrais erutum, cum delectu critico variarum lectionum, quæ per amanuensium Hebræorum incogitantiam irrepserunt. Opera studio ac labore R.R. Johannis a S. Maria &c. anno MDCLVII. Αὐτόγραφον auctoris in fol. charta. unciam circiter spissum. Præmittuntur erudita *preludia*. Et quia contendit ordinem capitum & versuum hujus prophetiæ esse omnino perturbatum & confusum, undecunque id evenerit, adeo ut capita in eo sint posteriora, quæ priora esse deberent, & vice versa priora quæ posteriora, & idem de versibus in quoque capite, ea omnia conatus est in ordinem suum redigere, unde & titulum inscripsit: *Jeremias digestus & in ordinem redactus seu quoad capita seu quoad versus capitum.* Et primo *refert & ponit Oracula Jeremiæ sub piissimo rege Josia, ejusque primogenito rege Joachaz.* Et caput primum est caput primum vulgatæ, sed caput secundum incipit a versu 6 cap. 3 usque ad versum 4 cap. 4: Caput tertium est decimum vulgatæ usque ad versum 18 inclusive: caput quartum est septimum vulgatæ ad usque 20 versum: caput quintum incipit a versu 29 cap. 7 vulgatæ, mox redit ad versum 27 cap. 6 usque ad 30, quibus assuit a versu 21 cap. 7 ad finem, hincque transit ad versum 14 cap. 11 ad ejusdem versum 17. Quæ in gustum operis vita sunt referenda. Duplicem exhibet versionem, vulgatam, & alteram suam ex textu Hebræo.

Commentarius juxta sensum litteralem ex Hebræorum fontibus erutus, in prophetas Joelem, Amos, Abdiam, Michæam, Habacuc, Aggæum, Zachariam, & Malachiam. Αὐτόγραφον auctoris in fol. charta. Textum Hebræum, & versionem suam ponit a latere, tum quemlibet versum Hebraicum discutit ad leges linguæ, postea versionem suam ex Hebræo & a latere vulgatam exhibet, & sensum litteralem subjicit. His omnibus addit *Loca varia quorum desideratur correctio quoad punctuationem, tam secundum leges grammaticæ, quam secundum significationem.*

Historica narratio visionis Ezechielis de templo quod vidit novem postremis capitibus suæ prophetiæ. Αὐτόγραφον in fol. charta. Eodem modo procedit, textum Hebræum affert, & ad latus versionem suam, tum commentarium litteralem subjicit.

De futura legalium apud Judæos observantia post eorum ad Christi fidem conversionem celeberrima disputatio. In ea recedit auctor a communi SS. Patrum sententia, propterea que licet objecta ingeniose solvat, non solum non auditus, sed ne ederet prohibitus. Ibidem indicat se opus confecisse *de futura conversione Judæorum*, & idem præstat in præludiis Jeremiæ. Titulus est:

Arcana sacræ scripturæ de futura duplici Judæorum conversione, ad stupendam sanctæ matris Ecclesiæ Romanæ legitimæ Christi sponsæ gloriam, triumphum & exaltationem: quorum peritia juvat ad litteralem scripturarum intelligentiam plene consequendam, & ad egregios sensus morales animarum saluti perutiles educendos. Libri duodecim auctore R. P. F. Joanne a S. Maria &c. anno 1659. Verùm præter operis præfationem, & libri primi quoddam initium, cui titulus erat *Liber I complectens varia prolegomena, quibus innititur germana litteralis intelligentia scripturarum, quibus innitimur ad stabiliendam hujus operis arcanorum doctrinam*: cætera vel perierunt, vel in manus extraneas inciderunt, dum in Foresio ad S. Stephani moraretur.

Tractatus de Babylone: opella imperfecta 8 pagg. in 4 constans.

Commentarii litterales & morales in psalmos Davidis, opus imperfectum, certe si in plures non tamen in omnes. Ejusdem est rationis ac superiores commentarii addita ad vulgatam sua ipsius ex Hebræo versione.

Isaiæ prophetia litterali sensu juxta primigenium Hebræum textum explanata. Αὐτόγραφον opus imperfectum a cap. 1 ad 33 cap. versum 18. Hebraicum textum primo refert, tum suam versionem. Singulorum versuum phrasin Hebræam ex legibus grammaticæ discutit: tum utramque & vulgatam & suam proponit versionem e regione, quibus commentarium litteralem subjicit.

Commentarius in Apocalypsim, cujus auctor meminit in præludiis ad Jeremiam: sed periisse censeo, & forte combustum quod in eo auctor Millenariorum erroribus favere videretur.

Le Roiaume temporel de Jesu-Christ, lequel doit commencer aux termes de l'Ecriture dans l'etablissement d'une cinquieme monarchie temporelle nommée, le roiaume des Saints. Prima hujus operis folia typis jam commissa fuerant foliis in 4 a p. 1 ad 112. Verùm ultra progredi prohibitus est, & omnia impressa vel flammis absumta vel tenebris damnata. Initio protestatur auctor scripta a se omnia Ecclesiæ summique pontificis judicio ac censuræ subjicere, quo se hæresis omnino purum ac vere catholicum præstat.

Discours astrologique du S. André Argolus chevalier de S. Marc, & professeur de matematique en l'université de Padoue sur l'eclipse du soleil qui arrive l'an 1654 le 12 aoust, avec quelques remarques sur une semblable eclipse de soleil qui arrive l'an 1652 le 8 avril, traduit du Latin en François par F. Jean de S. Marie, MS auctoris fol. pp. 12.

Propheties de Nostradamus expliquées, voll. duo in 4 MSS. I. P. prodiit Parisiis typis Sebast. Cramoisy & Edmundi Couterot 1656 in 12 pp. 458, sed auctoris nomine suppresso.

Quæ opera omnia seu prælo edita seu MS extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. JOHANNES BAPTISTA DE FRANCHIS ET SPINOLA.

† 1660. F. JOHANNES BAPTISTA DE FRANCHIS ET SPINOLA Januensi gente patritia oriundus, sed in Sicilia Cephalædi natus ad an. MDXCIV & ibidem in conventu SS. Trinitatis ordinem amplexus, non humanis modo divinisque litteris incubuit, sed disciplinæ regulari sanctiorique vitæ se ita addixit, ut a suis & exteris vulgo *Sanctus* diceretur. Acris ingenii vir fuit, tenacissimæque memoriæ, adeo ut cum aliquis ei auctor ex occasione nata proponeretur, statim ille quid in ejus operibus tractaretur, facillimè recitaret: & SS. Patrum sententiæ statim illi, cum opus haberet, obviam occurrerent. Philosophiam Cephalædi theologiamque pluribus annis legit, recensendisque libris & probandis ab inquisitore generali Siciliæ censor institutus, eo munere XL annis functus est. Demum ætatis annum LXVI agens in conventu S. Dominici Panormi diem ille supremum obiit anno MDCLX sepultus ibidem. Ad cujus funus undique confluxere populi ruentes in fletus & oscula, vestemque illius discerpentes, ut necesse fuerit cadaver & feretrum aliò deferre, & a populorum turba subductum sub odei chorique carceribus & repagulis in tuto reponere, quo suffragiorum næniarumque piarum officium absolveretur: quibus nec universi tribunalis fidei quæsitores, sacrique ministri defuncto parentaturi desiderati sunt. De eo agunt Vincentius Auria in *historia Cephaladii*, Abbas Michael Justinianus *Scrittori Liguri*, Oldoinus in *Athen. Ligust.* hi duo ultimi quoad annum mortis nostri Johannis, quem ad MDCLVII signant, ab Antonino Mongitore emendati in *Bibl. Sic.* auctoritate tum FF. conventus Panormitani S. Dominici, tum F. Jo. Mar. Bertini ordinis etiam & testis oculati in libro quem inscripsit, *Sacratiss. Inquisitionis Rosa virginea*. Edidit referente eodem Mongitore:

1. *L'Assunta di M. V. SS. Madre di Dio opera Drammatica*, Panormi, Petri Scaglioni 1646 in 8.
2. *I sacri Racconti della devotione delli SS. nomi di Giesù e Rosario*, Ibidem in 8.
3. *I sacri misterii discorsi predicabili per la devotione del SS. Rosario*, Panormi, Decii Cyrilli 1653 in 12.
4. *Brieve relatione della felice morte di molti servi di Dio Domenicani, apportati negli atti del capitolo generale di Roma del* 1650, Panormi, Josephi Bisagnii 1656 in 8.
5. *Devotione delli* XV *santi ausiliatori, e brievi raconti delle lor' vite*, Panormi, Jos. Bisagnii 1657 in 8.
6. *Vita e miracoli del B. Pietro Geremia dell' ordine de' Predicatori di patritia e senatoria famiglia Palermitano*, Panormi, Augusti. Bossii 1658 in 8.

Hæc alia prælo parata reliquit MS servata in bibl. conv. S. Dominici Panormi:

1. *De passione Domini ad mores.*
2. *De sacra Eucharistia.*
3. *Mystica monstra.*
4. *Spicileginm in Ruth, sive conceptus scripturales.*
5. *Selva in lode di M. V.*
6. *Tre ottave, e tre novene del SS. sacramento*,
7. *Tragedia di S. Erasmo*: cujus meminit Leo Allatius in *Drammaturgia*, Indic. 6 pag. 596.
8. *Discorsi e concetti del SS. Rosario.*
9. *Trattati del nome di Giesù.*
10. *Panegirici di S. Domenico.*
11. *Vita di S. Agatone nativo di Palermo pontefice Romano.*
12. *Prediche Quaresimali.*
13. *Prediche de' santi.*
14. *Commentari sopra S. Matteo de passione Domini.*
15. *Vita di S. Giacinto.*
16. *Giobbe figurato.*
17. *Historia sacra della legione Tebea*: quam citat Joseph Riccius in Idyllio sacro de S. Octavio pag. 72.
18. *Vita di S. Nicasio* MS in 4. Hoc ultimum opus extat apud Vincentium Auriam.

F. JOHANNES BAPTISTA FRANCKEN.

* 1660. F. JOHANNES BAPTISTA FRANCKEN aliàs *Le Franc* ortu Gallus & Parisinus, sed quinquennis in Belgium a parentibus eo transmigrantibus avectus Antwerpiæ ordini nomen dedit. Summus habitus est sua ætate ecclesiastes, triplicique lingua Latina Gallica & Belgica poeta egregius, Berghis ad Zomam missionarium egit annis aliquot, ibidemque sexagenario major obiit XXVI augusti MDCLX. Hæc ab eo prodierunt teste Ghilberto nostro de la Haye *Bibl. Belgo-Dom.*

1. *Antiochus, Tragedie traitant le martire des sept enfans Macabées*, Antwerpiæ, Hieronymi Verdussen 1625 in 8.
2. *L'Ecole de la divine sagesse.* Opus ex Henrici nostri Susonis operibus additis nonnullis concinnatum, Duaci, viduæ Marci Wion 1631 in 12 pp. 419. Extat Paris. apud nostros ad S. Honorati.
3. *Philosorgia, seu Anima a mundi vanitatibus ad Deum conversa.*
4. *Conciones per Adventum anno* MDCXXIX *Bruxellis habita.*

Hæc ultima duo opera prælo parata a multis annis apud se servabat, inquit citatus Ghilbertus, cur non ediderit, & ubinam jam habeantur, incompertum.

F. JOHANNES BAPTISTA SERSALE.

* 1660. F. JOHANNES BAPTISTA SERSALE Siculus, sacræ theologiæ magister, ob conclusiones theologicas in comitiis ordinis generalissimis Romæ anno MDCXLIV tum baccalaureus egregie defensas, pro congregatione *della santità* dicta promotus & institutus, germanum habuit Petrum Thomam Sersale, qui & idem institutum professus est, & sacræ theologiæ baccalaureus etiam promotus. Illustri ambo genere prognati erant principis *di Cerisano* filii, sed eruditione & pietate illustriores, non parvam in dicta congregatione sui existimationem fecerunt. Petrus qui videtur primus mortuus, opus confecerat, quod Johannes superstes curavit edendum hoc titulo: sic enim me docet Toppius in Bibl. Neapol.

Pensieri santamente politici indrizzati al mantenimento della republica dell' anima cristiana, raccolti dal P. Baccelliere F. Pietro Tomaso Sersale del medesimo ordine, Neapoli, Novelli de Bonis 1660 in 4.

SEC. XVII.

F. JOHANNES BAPTISTA SPADIUS.

† 1660.

F. JOHANNES BAPTISTA SPADIUS Italus Florentiolæ in diœcesi Placentina natus, in conventu verò S. Joannis de Canalibus Placentiæ ordini ascitus, vir præcelsi & elegantis ingenii, amœniores musas in quibus parem sua ætate neminem habuisse fertur, sacras & religiosas fecit, & ex Helicone ad montem Sion migrare jussit: sed & dubium an ex Egypto divitiarum cum Moyse, an ex templo Salomonis plus sapientiæ reportaverit. Divinas enim litteras diutius cum fama docuit apud suos, magisteriique lauream pro meritis adeptus est. In comitiis ordinis generalibus Romæ non MDCXLIV, ut mendose Rovetta, sed MDCL sedit provinciæ suæ utriusque Lombardiæ diffinitor: quantum autem postea vixerit, an ad MDCLX pervenerit, ad quem annum eum refert Rovetta citatus, etsi non improbabile, vellem quis diligentius ex monumentis doceret, cum certum sit jam anno MDCVI claruisse, eoque anno eximia & castigatissima omnibusque probata opera prælo dedisse. Ejus cum laude meminit Pius P. II lib. 4 pag. 420, & *Della Progenie* lib. 2 c. 81 pag. 487. a, & Leo Allatius in *Apibus Urbanis*, a quo refertur elogium illi a Gabriele Corvo concinnatum, quod & hîc visum est non omittendum:

Joanni Baptistæ Spadio
Dominicano lectori, Prædicatori prædicando
Lectoris animum, auditoris animam
Allicienti, elicientique:
Philosopho theologiæ non postremo
Maroni secundo, centonum principi:
Cujus ensis in calamum
Calamus in palmam
In laurum palma degenerans
Insignis non segnis, mortem, non Martem
Prælo non prælio, ferit non furit:
Versatile cujus ingenium
Disciplinis ita excelluit universis,
Ut quodlibet in singulis:
Cujus carmen
Antiquioribus antiquius,
Recentioribus posterius,
Posterioribus recentius,
Typis simul & immortalitati datum se gaudet;
Qui celeritate felicissima, ac celerrima felicitate
Virgilium religiosum convertit, dum invertit piissimus,
Nemini insimulando, assimulando numini:
Cujus laudi innixa
Quæ eum enixa est Placentia;
Gabriel Corvus Placentinus
Hanc
Amoris grapheio delineatam
Coloratam veritatis penicillo,
In immortalitatis ædibus
Tabellam
Sacrabat.

Undecim voluminibus Carmina ab eo typis edita sic referuntur a Leone Allatio citato:

1. *D. Raymundi a Pegnafort ordinis Prædicatorum magistri generalis III vita ex Virgilio*, Papiæ, Andreæ Viani 1606 in fol.

2. *Succisivarum horarum centones ex Virgilio.*

I. *D. Raymundi ord. Præd. vita auctior quam antea & in duos libros distributa ad Bonifacium cardinalem Cajetanum.*

II. *Precatio ad D. Raymundum pro Philippo III Hispano.*

III. *Carmen ad Franciscum Pegna Romanæ Rotæ auditorem.*

IV. *Idyllium in translatione corporis S. Dominici e veteri in novum sacellum ad Franciscum Gomezium ducem de Lerma.*

V. *Dtiopeia, Egloga in nuptiis Jacobi Auriæ, & Brigida Spinulæ ad eosdem.*

VI. *Epithalamion in nuptiis Cosmi Medices magni Etruriæ ducis, & Mariæ Magdalenæ archiducis Austriæ, ad eumdem ducem.*

VII. *Eridanus. Egloga de Alphonso principe Estense.*

VIII. *Carmen ad Aloysium principem Estensem.*

IX. *Lusus in auspiciis academiæ Animosorum Cremonæ, ad Joannem Baptistam & Claudium Cavutios fratres.*

X. *De Cæsare Estense primigenio partu Isabellæ Infante de Sabaudia Alphonsi principis Estensis conjugis carmen.*

XI. *Mœris. Egloga de Francisco comite de Castro.*

XII. *De Carolo comite S. R. E. cardinali.* Libri tres.

XIII. *Italiæ prosopopœia de bello Montisferrati inter Carolum Emmanuelem Allobrogum ducem, & Ferdinandum Gonzagam cardinalem ducem Mantuæ, ad Scipionem cardinalem Burghesium.*

XIV. *De Alexandro, Odoardo, & Horatio principibus Ranutii Farnesii ducis filiis. Poematium ad Octavium Farnesium.*

XV. *Alexis: Egloga in nuptiis Julii Stanghæ & Aureliæ Trecchæ.*

XVI. *Oratio Dominica. Ad Virgilium Spadium.*

XVII. *Salutatio Angelica. Ad eumdem.*

XVIII. *Symbolum Apostolorum. Ad Bernardinum Spadium.*

XIX. *Epitaphium Petri a Porta Placentini.*

XX. *De D. Conradi vita a Petro Maria Campi descripta, & Claudio Rangono Placentiæ episcopo dicata.* Superiora omnia edita, Placentiæ, Hæred. Joan. Bazachii 1614 in 4.

3. *In Odoardi S. R. E. cardinalis, atque Ranutii Placentiæ & Parmæ ducis Farnesiorum fratrum ad Placentinos adventu Eridanus. Ex Virgilio*, Ibidem, apud eosdem 1615 in 4.

4. *De Federico Borromeo S. R. E. cardinali atque archiepiscopo Mediolanensi Idyllium. Ex Virgilio*, Mediolani, Joan. Jacobi Comi 1619 in 4.

5. *De Ludovico Ludovisio S. R. E. cardinali atque archiepiscopo Bononiensi Idyllium. Ex Virgilio*, Mediolani, Hær. Pacifici Pontii 1621 in 4.

6. *De Francisco Sacrato S. R. E. cardinali Anagrammatôn numericorum corona. Ex Virgilio*, Mediol. Jacobi Lantoni 1621 in 4.

7. *De Nicolao Ludovisio, & Isabella Gesualdâ corona nuptialis. Ex Virgilio*, Placentiæ, Alexandri Boziaci 1622 in 4. Extat Romæ in Imperiali.

8. *S. Romana Ecclesia triumphus ab Urbano VIII Pont. Opt. Max. auctus*, Ibidem 1623 in 4: Scilicet in promotione ad purpuram Francisci Barberini.

9. *De Urbano VIII Pont. Opt. Max. Erato & Clio. Ex Virgilio. Ad Bernardinum S.R.E. cardinalem Spadium*, Ibidem 1627 in 4. In hoc eodem centone habetur ejusdem Jo. Bap. Spadi nostri elogium ab Hieronymo Nicelli clerico regulari concinnatum elegans & legendum.

10. *Proteo-Distichon de Francisco Barberino S. R. E. cardinali 1900 formis variabile*, Placentiæ, Chinelli 1626.

11. *Proteo-Distichon de Francisco principe Estensi 1900 formis variabile*, Ibidem 1626.

Præter hæc excusa, anno 1633 habebat præ manibus absoluta prælo parata:

1. *Proteo-Distichon de B. Virgine 2200 formis variabile.*

2. *Elogio Proteo all' immortalità della fama di*

Urbano VIII Pont. Opt. Max. Scilicet carmina duo Italica, quæ in carmina 22836, Quaternarios 5709 salvis semper rhythmo & carminum heroicorum juribus, neque unquam eodem repetito reducuntur.

Moliebatur autem tum volumen ingens hoc titulo:

3. *Omnium Epithetorum Silva, quæ apud poetas Italos cum antiquos tum recentiores in usu sunt.* Carmen, Epithetum, auctorem, & locum auctoris in opere ipso indicaturus erat. Bononiæ autem impressum docet Rovetta ubi de eo agit ad 1660, huncque titulum exhibet:

Viridarium Epithetorum Poeticorum ex variis multorum auctorum carminibus summo labore lucubratum, Bononiæ.

Cæterum mendose admodum opera quædam nostri Spadii refert dictus Rovetta, quem Allatius docere potuisset. Præter supra relata autem quæ pleraque in Barberina, hæc ab eo edita leguntur servata Romæ in eadem Bibl.

1. *Idyllium de assumptione R. P. F. Joannis Baptista de Marinis in magistrum generalem ordinis FF. Prædicatorum*, Romæ 1650 in 4.

2. *Chronodisticha de Gallica classis ad mare Thyrrhenum gloria*, Bononiæ 1646 in 4.

3. *Giardino degli epiteti traslati & aggiunti Poetico-Italiani*, Bononiæ 1648 in fol. Idem opus censeo, cujus titulum Latine referunt Allatius & Rovetta, cùm Italice sit scriptum. Altera editio ibidem 1663 in fol. quæ extat Romæ in Casanatensi.

4. *Catena d'Anagrammi nelle imprese d'Enrico duca di Lorena*, Placentiæ 1640 in 4.

Rovetta addit omissum ab Allatio

Carmen in aßumptione Gregorii papæ XV anno 1621, & aliud

Carmen in aßumptione Urbani papæ VIII anno 1623.

Elegantem historiolam cujus se testem oculatum præstat, refert noster Thomas Mazza sub nomine Didymi Ropaligeri latens in suo opere *I Goti illustrati* pag. 131, de quodam moroso ditissimo, cui Spadius præfatum opus *Giardino de gli epiteti* dono miserat, sed cùm paulo longior sit, id monuisse satis, ut lector curiosus ipsum adeat, si velit.

F. LUDOVICUS DOUBLET.

† 1660. F. LUDOVICUS DOUBLET Gallus Armoricus Vinicampi vernacule *Guinguamp* ordini nomen dedit, & claruit circa medium seculi ultimo elapsi, ac edidit

1. *Oraisons funebres sur la mort du tres chretien & invincible monarque Louis XIII roi de France & de Navarre. L'une prononcée dans l'eglise des FF. Precheurs de Guingamp le 19 juin en presence de Monseigneur l'Ill. & Rev. eveque comte de Treguier: & l'autre dans l'eglise des religieuses Carmelites de ladite ville le 20 de juin 1643*. Fani-Brioci, Guillelmi Doublet 1643, in 4. I. pagg. 24: II. pp. 13. Episcopus ille Trecorensis erat Natalis *Deslandes* ord. Præd. de quo supra ad 1645.

2. *Les glorieux titres du Rosaire perpetuel, & l'Idée d'un pa fait confrere tirée sur la vie de l'Ill. & Rev. F. Noel Deslandes de l'ordre des FF. Precheurs eveque & comte de Treguier*, Ibidem 1647 in 8 pp. 216 & 200.

3. *Le bon pasteur nourrissant ses brebis dans le saint sacrement, avec un abregé des regles & indulgences de la confrairie erigée en son honneur, extraites des archives de la catedrale de S. Brieuc*. Rhedonis, viduæ Yvon 1659 in 8 pp. 352. Quod opus octo conciones complectitur pro octava SS. Sacramenti, & ad calcem auctor alteram promittebat hoc titulo;

Minute du testament de J. C. N. S. dans le S. Sacrement: SÆC. XVII.

Sed an ediderit, mihi incompertum.

F. MICHAEL BARILI.

F. MICHAEL BARILI Italus Bergomas ortu & professione, seculo XVII medio floruit, variis in locis sanctæ inquisitionis vicarius positus, quo in munere omnibus se probavit. Sic de eo Calvus *Scena letteraria de' Scrittori Bergamaschi*, ubi addit sibi probe cognitum, & paulo antequam hæc scriberet (annus erat Christi MDCLXII) e vita migrasse; visaque sibi plura, quæ prælo danda parabat, inter quæ * 1660.

Martyrologium SS. & BB. ordinis Prædicatorum.
Trofei letterarii di tutte le religioni.

F. SEBASTIANUS BORSA.

F. SEBASTIANUS BORSA Mediolanensis patria, professione vero conventus S. Eustorgii alumnus, in actis cap. gen. anno MDCXV Bononiæ habiti pro eodem anno magister studentium in dicto conventu datus & institutus, per omnes scholæ agones lauream tandem obtinuit magisterii. Vir singularis eruditionis & ingenii, patriæque suæ ac provinciæ S. Petri martyris ornamentum: antiquitatum præterea curiosissimus scrutator, de quo legendus ejus æqualis & gentilis Picinellus in Athen. Mediolanen. p. 483, ubi dicit scripsisse 1660.

Historia di Milano.

Volumen ingens, quo de rebus Mediolanensibus innumera singularia & abstrusa referuntur, cui & dum incumbebat operi morte sublatus est circa MDCLX. Opus in bibliothecha MS repositum fuerat ibidem servandum, at paulo post inquit Picinellus, nimirum anno MDCLXVI temeraria manu furto raptum ordini excidit. Utinam saltem patriam tanto thesauro non privet, quisquis est ille plagiarius.

F. THOMAS PARASCANDOLO.

F. THOMAS PARASCANDOLO Siculus Parthenopæus patria & conventus regii S. Dominici alumnus, ibidemque aliquando prior & provinciæ Regni provincialis præfectus, sacræ theologiæ magister a sacra doctrina non solum, sed & ab utriusque juris peritia commendatissimus; laudatur a Toppio *Bib. Napol.* a quo dicitur socius fuisse eximii S. T. M. F. Dominici Gravina, cùm hic ab Urbano VIII constitutus est anno MDCXLII ordinis vicarius generalis in capite. Addit Toppius Thomam ad usque 1660 claruisse, nulla tamen ejus opera recenset, quæ forsan a suis sodalibus speravit ut & nos addenda. * 1660.

F. VINCENTIUS MARIA CIMARELLI.

F. VINCENTIUS MARIA CIMARELLI, *de Corinalto* a patria Umbriæ Senoniæ castro aliquando etiam dictus, ac conventus Calliensis alumnus, seculo XVII floruit in provincia utriusque Lombardiæ, sacræ theologiæ magister in actis cap. gen. Tolosæ MDCXXVIII approbatus. Fidei censoris ac vindicis munus gradatim exercuit strenueque ac solerter tutatus est Eugubii, tum Mantuæ, Cremæ postea, ac tandem Brixiæ: vir ut pietate & doctrina insignis, sic & antiquitatum curiosus indagator. Ejus meminit Rovetta ad 1659, obiisse tamen asserens Brixiæ anno sequenti MDCLX. Scripsit ac edidit hoc titulo eodem teste: * 1660.

1. *Resolutiones physicæ & morales*, in 4.

SÆC. XVII. 2. *Istorie dello stato d'Urbino da Senoni detta Umbria Senonia, e de' lor gran fatti in Italia, delle città e luoghi che in essa al presente si trovano: de quelle che distrutte già furono famose, e di Corinalto che dalle ceneri di Suasa hebbe l'origine, di F. Vicente Maria Cimarelli Maestro ed inquisitore dell' ordine de' Predicatori in Brescia*, Brixiæ, Bart. Fontana 1642 in 4 pagg. 184 & 184: Extat Parisiis in Regia K 716.

F. VINCENTIUS ROMANO.

* 1660. F. VINCENTIUS ROMANO Bibonæ in Sicilia insula natus, & in patria ordinem amplexus, doctrina in scholis, eloquentia in templis, disciplinæ regularis studio in cœnobiis clarum sibi fecit nomen medio circiter seculo XVII. In actis cap. gen. Valentiæ MDCXLVII sacræ scripturæ interpres & lector datus fuerat in gymnasio Panormitano, tum & postea in actis cap. gen. Romæ MDCL baccalaureus ad legendas ibidem sententias fuit institutus, laureaque magisterii tandem meruit coronari. Nec minorem sibi a disertissimis & ferventissimis concionibus comparavit famam, auditores non verborum floribus aut lenociniis demulcendo, sed gravibus e sacra scriptura & SS. Patrum doctrina petitis sententiis ad veram pietatem informando. Hinc in diœcesi Agrigentina synodalis examinator positus est, sed & suæ provinciæ Siculæ moderator a sodalibus electus, quod tamen munus post sex menses abdicavit, ut Deo & sibi privatus impensius vacaret. Vigilantem & paratum meritisque plenum mors invenit, quæ repentina ei accidit die quarta augusti MDCLX Bibonæ in sua domo natali, in qua & sepultus. Ab ejus morte quas dixerat & MS reliquerat, typis prodierunt

Orazioni sacre, Panormi, Bossii 1663 in 12.

Laudat Antoninus Mongitore Bibl. Sic. quem hîc excipimus.

F. XANTES MARIALES.

† 1660. F. XANTES MARIALES hoc uno prope notus nomine, quod *Pinardi* claro gentilique abjecto sibi sumsit in religione cognomine, nobili apud Venetos ortus familia circa MDLXXX Venetiis natus est, ibique moribus instructus optimis, humanioribusque literis, ordini adhuc adolescentulus est cooptatus in conventu SS. Joannis & Pauli. Junior in Hispaniam transiit, ubi in florentissimis nostris gymnasiis theologiam audivit, & ut acris erat ingenii memoriæque vastissimæ brevi discipulus magistros æquavit. Hinc vix in patriam reversus erat, cum ad docendos sodales applicitus est. In actis cap. gen. Romæ MDCVIII theologiæ lector institutus est in gymnasio nostro Patavino pro anno MDCX: exinde studii regens ibidem datus, quo munere tertium fungebatur anno MDCXXIV. Exinde in Museum se condidit, ambitionis expers, munera ultro oblata respuens omnia, orationi lectioni, & doctrinæ unice intentus. Qui tamen ita sibi e limine cœnobii egressum interdixerat, ut invisentes eruditi quique non morosum, non tristem reperirent, sed hilarem, sed urbanum, sed promum condum suavissimum, neque quis ab eo abiret non cum voluptate, non cum desiderio revisendi: Ut sanctæ sedi apostolicæ addictissimus erat, quædam etiam habuit adversa pro ea sustinenda: bis enim in exilium actus est, quod & lubens & gaudens subiit. Ferrariam altera vice, altera Bononiam se contulit, mirumque quantam utrobique & eruditionis & morum sanctitatis pepererit opinionem, adeo ut Bononienses sodales communi suffragio in alumnum adoptarint ac sibi retinere voluerint. Verum suis SS. Joannis & Pauli tandem redditus, apud eos opera præmeditata prosecutus est, donec apoplexia correptus circa finem aprilis MDCLX & scribere & vivere desiit octogenario major. Funus cohonestarunt Venetiarum viri omnium ordinum spectatissimi, adfuit ipse regis catholici legatus, laudavit ex pulpito sacer orator, planctuque magno prosecutus est populus universus. Insigne est ejus in actis cap. gen. Rom. MDCLXX elogium, quod adeat lector curiosus. Inter alia suæ S. Dominici Venetiarum provinciæ fuisse dicitur ætate, virtute, meritis, & exemplo parens. Hæc sunt quæ virum quidem laboriosissimum, sed & ingeniosissimum præstant opera:

1. *Controversiæ ad universam Summam theologiæ S. Thomæ Aquinatis Ecclesiæ doctoris, nec non ad IV libros magistri sententiarum, in quibus primum doctoris utriusque sententia novis speculationibus illustratur, plurima eorum abdita sensa aperiuntur, innumeraque loca, quæ inter se pugnare videntur, ad concordiam revocantur. Objectis deinde quibuscunque, quæ ad hanc usque diem adversus aut D. Thomæ doctrinam aut Cajetani commentaria, aut rationes quibus Thomistica sententia adnititur, aut responsa antiquis impugnatoribus allata a quoquam evulgata sunt: tum vero præcipue ab his qui novissime scripserunt, quibus adhuc a nemine responsum est, profunde lucide copiose pleneque occurritur. Postremo Scotistarum perillustris schola cum Thomistica quoad fieri potest conciliatur: Scoti doctrina ubi ab Aquinate non dissidet, mira facilitate explicatur atque defenditur, vindicaturque a calumniis, quæ a minus affectis immerito ei inuruntur*, &c. Venetiis, Francisci Bolzetæ 1624 in fol. pagg. 611.

2. *Bibliotheca interpretum ad universam Summam theologiæ D. Thomæ Aquinatis Ecclesiæ doctoris. Hoc est. Solers examen universorum, quæ a scriptoribus quibuscunque tum antiquis tum recentibus ad scholasticam theologiam hactenus evulgata sunt: cum primis vero uberrime exagitantur nostrorum temporum curiositates, circa quas novitiosa modernitas adversus sapientissimam antiquitatem tantopere discruciari videtur. Auctore P. M. Xantes Mariales S. O. P. Cæsareæ majestatis Ferdinandi III theologo a consiliis nec non & capellano, ut vulgo dicitur ab honore. Noverit mundus opus istud & vetus & novum jure appellari posse. Vetus quia editum fuit anno 1638: Novum verò quia ob varios tum auctoris tum typographi accidentarios casus evulgari non potuit nisi anno currente 1660. Unde quicquid antea nusquam visum est, vere novum dici potest*, Venetiis, Combi & Lanou 1660 in fol. T. I QQ. X priores I. P. S. Thomæ complectitur pp. 934. Decreto sacræ congregationis Indicis Rom. 20 junii 1662 jubetur expungi controversia prolegomena ob Jo. Bap. Pozæ sociorumque doctrinam acrius perstrictam. T. II a Q. XI ad XIV pp. 791. T. III a Q. XV ad XLVI pp. 903. T. IV continet *Relectiones* XVI ad Q. XIV *de scientia Dei* pp. 460. Sequitur

Manifestum M. Francisci Roales. Hoc est. *Manifestatio & satisfactio in luce totius Ecclesiæ sanctæ Dei & universæ reipublicæ pro asserta justitia edictorum, & sententiæ sacræ congregationis EE. cardinalium in censura librorum, qua Jo. B. Poza e Soc. Jesu opera omnia, & qualibet in favorem ejus scripta damnantur*, coll. 8: ex priori editione *Mediolani e typographia Ambrosiana* 1633, *superiorum permissu*. Roales verus & certus auctor.

Denique *Relectiones* IX *ad* 1 *Q. proœmialem tomi primi* pp. 120.

3. *Amplissimum artium scientiarumque omnium amphitheatrum. Hoc est. De rebus universis celeberrimæ Quæstiones Disputatæ ab orbis oraculo D. Thoma Aquinate Ecclesiæ doctore, ad hanc usque diem*

à nemine exposita, nunc primum prodeunt cum commentariis P. M. Xantes Mariales &c. ut supra, Bononiæ, Hieronymorum de Duciis 1658 in fol. pp. 1371. Quod opus propter crassitudinem duobus voluminibus ligatur. Duo alia in in cæteras Quæstiones disputatas paraverat auctor volumina, sed an typis prodierint, hactenus mihi incompertum.

4. *Commentarii ac disputationes in Tertiam Partem Summæ S. Thomæ, auctore F. Didaco Nuño Cabezudo Hispano ord. Prædic.* de quo supra p. 389, curis Xantis Mariales typis prodierunt, Venetiis 1612 in fol. Quod ipse in epistola ad Urbanum VIII nuncupatoria Controversiarum ad universam S. Thomæ Summam Tomo primo præfixa testatur, quos Didaci Nuño commentarios eidem tum Maffeo cardinali Barberino Bononiæ legato dedicaverat. Hactenus relata extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Sequuntur alterius generis opera ejusdem sed sub ementito nomine typisque ementitis etiam edita:

1. *Quali presagimenti possono haversi delle presenti sconvolte dell' Austria e della Spagna, e da i progressi de gl' Eretici e de' Francesi*

Italia apri gl' occhi, ed accertati, che il giuntarti con Francesi contro la Spagna sarebbe l'ultimo tuo esterminamento.

Discorso del cavalier Pietro Paolo Torelli da Urbino al supremo ministro di Ferdinando III imperadore il conte di Transmenstorff, Coloniæ 1643 in 4 pp. 130. Extat Parisiis in Regia G 1110.

Responsio est ad libellum tum editum cui titulus *Il Zimbello, overo l'Italia schernita*, Sanmarini apud Fillum Etimagon 1641 in 16.

Seipsum autem sub hoc nomine *Torelli* occultatum prodit Mariales in prologo, ubi sic habet: *Dopo l'essermi abbatuto con i primi leterati d'Europa, quali sono li Sorbonisti, nelli trattati poco fà dati alle stampe*

2. *Stravaganze nuovamente seguite nel cristianissimo regno di Francia, overo, Eccessi del Politicismo colla regolatione di Lodovico IX rè Francia, e d'Errico II d'Inghilterra, modernamente impugnate dall' asserto parlamento di Parigi, nel libro intitolato, Della sovrana giurisdizzione de' Rè sopra la politia della Chiesa, colle contrarisposte del cavalier Pietro Paolo Torelli &c.* ut supra, Coloniæ, Johannis Tinchii 1646 in 4 pp. 150. Extat in Regia G 1111 Est & Romæ in Imperiali.

3. *Enormita inaudite nuovamente uscite in luce nel cristianissimo regno di Francia, contra il decoro della sede apostolica Romana in due libri intitolati: l'uno, Dell' arrogante potestà de' papi in difesa della Chiesa Gallicana. L'altro, Del Diritto della regalia, che tiene il rè cristianissimo jure coronæ independentemente da sommi pontefici, di conferir i beneficì ecclesiastici, eziandio con cure d'anime, con potestà maggiore di quella de' Vescovi, ed' ugual a quella de' papi, colle contrarisposte del cavalier Sigismundo Campeggi Anconitano, alla curiosità di tutt' Europa doppo la Dea liberatrice*, Francofurti, Georgii Betlingen 1649 in 4 pp. 158. Extat in eadem Regia E 1805: est & Romæ in Casanatensi.

Quæ lucubrationes lingua vulgari editæ auctori suo exitiosæ fuerunt, & in causa cur a senatu Veneto e cœnobio suo SS. Johannis & Pauli ejectus fuerit, & extra reipublicæ ditionem in exilium pulsus, ac modo Mediolanum, modo Ferrariam, ac tandem Bononiam illi fuit fugiendum.

Marialem multis laudibus exornat ejusdem sodalis & suppar in Memorialibus MS de scriptoribus suæ provinciæ S. Dominici Venetiarum ad nos missis, cum aiens universo clero regulari & seculari admirabilem fuisse, arcam scientiarum, eloquentissimum, disertissimum, & præstantissimum oratorem, in speculativis philosophicis & theologicis supra humanam fidem excelluisse, seipsum etiam cum de his ageret excedentem. SEC. XVII.

F. BARNABAS GALLEGO DE VERA.

F. BARNABAS GALLEGO DE VERA Hispanus, patria Matritensis, conventus S. Dominici *de Huete* alumnus, tres minimum philosophiæ cursus legit, Castri Julii, Placentiæ, & Legione, ubi anno MDCXXIII studentium magistrum agebat. Sacræ theologiæ lectoris & prædicatoris generalis titulo postea insignitus, theologiam moralem docebat anno MDCLI in collegio S. Thomæ Matritensi. Priorem egerat antea Castricereris vulgo *Cacerez* anno MDCXLV, & egit etiam in suo nativo *de Huete*, quo munere expleto ex arthritide, quæ patientiam ejus diu probavit, ibidem obiit circa MDCLXI. Sic refert F. Hyacinthus de Parra in Memor. MS ad nos missis. Ejus extant 1661

1. *Controversia artium in defensionem doctrinæ angelici doctoris D. Thomæ.* T. I. *Controversia logica*, Matriti, Thomæ Junta 1623 in 4 pp. 573: Iterum, Coloniæ 1638 in 8. Tomum alterum *de controversiis physicis* promiserat, verum an typis prodierit, mihi ignotum.

2. *Tractatus de conscientia resolutiones morales*, Matriti 1648 in fol. Ad calcem *Directorii conscientiæ* F. Johannis *de la Cruz* O. Præd. Ultimo editi, ibidem 1666 in fol. pagg. 137.

3. *Explicacion de la bula de la santa Cruzada*, Matriti, Dominici Garcia y Morras 1642 in 4 pp. 421.

Hujus auctoris meminere Fernandez *Histor. del Rosar.* & Antonius in *Bibl. Hisp.* Ex iis ille est, qui opinionem probabilem sequi permittunt in concursu probabilioris, cui sapientiores nostri Hispani non suffragantur.

F. CORNELIUS DULIEU.

F. CORNELIUS DULIEU Flander, patriaque Brugensis, ordinem ibidem professus anno MDCXVI, studiis Lovanii exactis, lector theologiæ moralis Brugis institutus est, eamque cathedram a Johanne de Witte episcopo Cubensi ex ordine assumto fundatam, & nostris addictam in seminario episcopali rexit cum laude ab anno MDCXXIII ad MDCXXXIV: tum vero eamdem e seminario in ædes nostras translatam moderari perrexit ad annum MDCLV. Suis etiam præfuit prior, quo munere dum iterum fungeretur, obiit mense novembri anni MDCLXI. Sic de eo Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic. addens ejusdem Cornelii servari apud suos Brugenses codicem MS in fol. cui titulus: * 1661.

Tractatus controversiarum ad nobilem quemdam Anglum Brugis anno MDCLVII detentum, cum ibidem moraretur Carolus II Magnæ Britanniæ rex, a suo regno tum pulsus.

Servantur ibidem *Tractatus morales* MS in 4, quos discipulis suis tradidit.

F. FRANCISCUS SALAFIA.

F. FRANCISCUS SALAFIA Trinacer, patriaque & professione Syracusanus, sacræ theologiæ magister, medio seculo XVII clarus, ex quatuor grandioribus disquisitionum moralium Vincentii Candidi nostri de quo supra ad 1654, voluminibus a se in compendium redactis opus condidit hoc titulo: † 1661.

SEC. XVII. *Speculum moralis Archimedis, in quo reflexis radiis solaribus illustriorum disquisitionum moralium reverendissimi patris F. Vincentii Candidi sacri palatii apostolici magistri ordinis Prædicatorum omnes casus conscientiæ maxime practicabiles summarie digesti resolvuntur, ex industria P. M. F. Francisci Salafria de Syracusis provinciæ Trinacriæ ejusdem ordinis Prædicatorum &c.* Messanæ, Hæredum Petri Breæ 1655 in 4 pp. 952. Extat & altera editio sub hoc titulo: *Thesaurus desiderabilis candidatæ conscientiæ, in quo non tam compactilia adamantia, ac selectissima reperiuntur disquisitionum moralium gemmæ, quam auraria summa R. P. F. Vincentii Candidi olim sacri palatii apostolici magistri ord. Prædic. collectus opere R. P. M. F. Francisci Salafia de Syracusis provinciæ Trinacriæ ejusdem ordinis & patriæ*, Venetiis, Joannis Jacobi Hertz 1661 in 4 pp. 851. Hæc altera editio extat Parisiis in Regia D. 1056. Prior apud nostros ad S. Honorati.

In prooemio promittebat volumen amplum brevi prælo se daturum de viris Syracusanæ urbis genere, sapientia, belloque illustribus, ac inter eos de vita gestisque ac virtutibus dicti Vincentii Candidi copiose se acturum, sed an promissis steterit, mihi hactenus incompertum.

F. HYACINTHUS DONATUS.

1661. F. HYACINTHUS DONATUS e Layno Brutiorum oppido Calabriæ mediterraneæ ortus, jugum religionis ab adolescentia delegit & assumpsit in conventu Cusentino: & inter Fratres suos ita prudenter, & fideliter, ita religiose se habuit, ut ab eis & prælatis ad præcipua provinciæ suæ utriusque Calabriæ seu scholæ seu regiminis munera promoveri meruerit, studii generalis Cusentini per annos plures regentis munere functus, & sacræ theologiæ magister promotus in comitiis ordinis generalibus Romæ MDCXXIX, tum etiam ejusdem suæ provinciæ post varias præfecturas electus & præpositus prior provincialis. Concionibus etiam habendis excelluit, sibique inde non parum nominis ac famæ peperit apud populos: verum & majorem habuit apud omnes ob eximiam in arcanis conscientiæ dubiis usuque rerum peritiam, ut Antoninus alter consiliorum communisque parens & dissidiorum arbiter passim haberetur, a supremis & infimis intus & extra dilectus atque in precio habitus ab integritate morum & eruditione. Scripsit opus ab omnibus probatum, & avide exceptum cui titulum fecit

Rerum regularium praxis resolutoria in quatuor tomos distributa, in quibus omnes & singulæ materiæ, quæ in rebus regularibus occurrere possunt, sub diversis tractatibus succinctè ac dilucidè proponuntur resolvuntur ac deciduntur: quorum duo priores prodierunt Neapoli, Jacobi Gaffari 1652 in fol. Duo posteriores ibidem, Novelli de Bonis 1660 & 1661. Iterum prodierunt Coloniæ Aggripinæ, Hermanni Demen 1675 in fol. T. I pp. 412: T. II pp. 288: T. III pp. 236: T. IV pp. 259.

Cum autem jam sexagesimum primum ætatis attigisset anno MDCLII, quo priores duos tomos edidit, supra septuagenarium obiisse sequitur. Ejus meminit Toppius in Bibl. sua Neapolit.

F. JOHANNES BAPTISTA PRIANTES.

† 1661. F. JOHANNES BAPTISTA PRIANTES Italus Cenomanus, Veronæ natus, & ibidem ordinem amplexus, vir pius cujus meminit Rovetta ad 1661 scripsit, ac edidit eodem teste in gratiam populi Veronensis

Compendio della vita di San Pietro martire Veronese dell' ordine de' Predicatori.

Hora perpetua del rosario pergli fratelli della detta società.

Ejus meminit. Joannes Maria Pelegrinus, de quo postea ad 1678, in suo Chronico MS conventus Veronensis.

F. MARCUS PIUS PINI.

F. MARCUS PIUS PINI vel *Pinos* Venetus, conventusque S. Dominici ibidem alumnus, sacræ theologiæ magister, concionator facundissimus, Venetiis clarebat circa MDCLV, quem sic acceptum habuit archiepiscopus Ebredunensis, postea Metensis antistes Georgius *d'Aubusson de la Feuillade* regis Francorum Ludovici XIV apud Venetos legatus & orator, ut anno MDCLX eum ab ordinis magistro F. Joanne Baptista de Marinis sibi concedi obtinuerit theologum & Ecclesiastem, ac ut aiunt commensalem. Parisios igitur ille cum præfato archiepiscopo venit, eodemque anno coram Christianissima regina Maria Teresia *d'España* Hispane prædicavit cum plausu, anno vero sequenti MDCLXI apud nostros Prædicatores ad sancti Honorati per integram quadragesimam bis in hebdomada diebus scilicet lunæ & Jovis Italice concionatus est summo cum concursu primatum, inter quos pluries auditores habuit non solum dictum archiepiscopum patronum suum, sed & Celium Picolomineum Alexandri VII apud regem christianissimum oratorem & nuncium, virosque alios principes & optimates. Tum vero secum in Hispaniam, ut pote qui tam eleganter Hispane quam Italice peritus esset, ducere cupiebat Ebredunensis, qui legatus a rege eo mittebatur, sed ab eo se itinere excusavit Pinus, quod Romam concionum adventus ejusdem anni, & quadragesimæ sequentis habendarum causa accersiretur, nec promisso a se dato ipsique Ebredunensi jam antea cognito deesse posset Quorum omnium nos testes sumus. Scripsit ac typis edidit † 1661.

Sermones dos Españoles y dos Italianos del M. R. P. F. Marcos Pio Pinos de Venetia doctor en theologia de la provincia de Lombardia de la orden de Predicadores; teologo de Monseñor Illust. y Excell. Señor Arçobispo y principe d'Ambrun, Embaxador al rey catolico, predicados a S. M. C. la reyna y a otros grandes en las Iglesias de la misma orden, Parisiis 1661 in 4 pagg. 62, quorum

I. *Sermon que se predico en la fiesta de la Presentacion de la Madre de Dios, delante de D. Teresa de Austria reyna de Francia y Navarra, en la iglesia de sant' Iago de la orden de Predicadores en Paris.*

II. *Sermon que se predico en la fiesta del angelico doctor S. Thomas de Aquino en la iglesia de los Padres Predicadores del convento de San Honorado en Paris.*

III. *Predica fatta nel primo giorno di quadragesima nella chiesa medesima di sant Honorato alla presenza de' primi rappresentanti della corte.*

IV. *Predica della fede fatta nella medema chiesa a l'istanza di nobilissimo e virtuosissimo soggetto.* Extant Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

An alia in Italia post reditum ediderit, ad quem annum pervenerit, quo loco diem obierit, mihi hactenus incompertum.

F. PHILIPPUS PETIT.

F. PHILIPPUS PETIT Belga Hanno, Buccinii vulgo *Bouchain* Italis *Buciain* natus circa finem seculi XVI, sub initia sequentis ordini nomen dedit Duaci. Vir fuit pius, lectioni deditus, zelo animarum flagrans, prædicatoris generalis & sacræ theologiæ præsentati titulis decoratus, qui suo conventui nativo etiam bis præfuit prior electus, sed & gymnasii S. Thomæ ibidem rector in- † 1661.

titutus: pluribus vero annis monialium S. Catharinæ Senensis nostrarum, quarum ipse potissimum sacrum gynecæum erexerat, confessarius & mystagogus. Obiit XIV aprilis die cœnæ Domini MDCLXI professionis saltem quinquagesimo. Plura ab eo Gallice prodierunt pia sed stylo parum compto, & ut aiunt Flandro Gallicante:

1. *Abregé de la vie du B. Albert le grand evêque de Ratisbonne &c.* Duaci, Bartholomæi Bardou 1635 in 8: Bruxellis, Godefridi Schoenaertz 1637 in 8. Addidit *les Sermons faits a Douai en la solennité de l'octave de sa Beatification:* Iterum Duaci, Bardou 1637 in 8.

2. *Les vies & actions religieuses des venerables seur Jeanne de S. Caterine, & seur Dominique de la Croix professes du monastere de S. Caterine de Sienne a Douai.* Harum rudimentum nostro Joanni de S. Maria miserat, inter suas Beatarum ordinis vitas inserendum: e quo postea politiores factas resumsit & edidit ut suas, Duaci, Joan. de Fampoux 1649 in 8, quam editionem secutæ sunt aliæ quinque.

3. *Fondation du convent de S. Croix, 2 du college de S. Thomas d'Aquin, & du monastere de S. Caterine de Sienne a Douay, tous trois de l'ordre des FF. Prêcheurs en la Ville & université de Douay, avec la description de la reception du Reverendissime pere F. Thomas Turcus general du même ordre,* Duaci, vid. Marci Wion 1653 in 4.

4. *Abregé de la vie & des actions memorables du B. P. S. Dominique de Gusman fondateur de l'ordre des FF. Precheurs,* Ibidem 1655 in 8 pp. 312.

5. *Histoire de la Ville de Bouchain capitale du comté d'Oostrevan,* Ibid 1659 in 8 pp. 336. Extat Paris. in Regia M 2189.

6. *De l'Ange gardien.* Apud nostros Duacenses servatur MS ut & sequens.

7. *Abregé de toutes les Vies des Saints, & des Bienheureux de l'ordre des Freres Precheurs,* Codex MS cui inserta est ab eo obtenta typis edendi facultas magistri ordinis. Laudat Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. quam hîc potissimum excipimus.

F. ANTONIUS AB INCARNATIONE.

1662. F. ANTONIUS AB INCARNATIONE vernacule *da Encarnaçaõ* Lusitanus alter ut videtur ab eo cognomine de quo supra ad 1650, Goæ in Indiis Orientalibus agebat anno MDCXXXII, theologiamque e superiori loco profitebatur tum titulo præsentati decoratus, ex quo ad magisterii apicem evectus, & in sacro inquisitionis tribunali consultor allectus, vivebat etiamnum anno MDCLXII, quo partem alteram Historiæ provinciæ Portugalliæ a nostro Ludovico Sousa scriptam imprimi curavit, cum quibusdam additionibus visis necessariis, quod idem de parte tertia præstiturus erat, nisi mors obstitisset. Suo autem nomine edidit

Relaçoẽs summarias de alguns serviços, que fizeraõ a Deos e a estes reynos os religiosos Dominicos nas partes da India Oriental, nestos annos proximos passados, Olissipone, Laurentii Craesbeeck 1635 in 4 pp. 70. *Mandada a o M. R. P. F. Jorge Pinheiro cathedratico de prima de Escriptura na universidade de Coimbra provincial desta provincia pello P. presentado F. Antonio da Encarnaçaõ leitor de vespora no collegio de S. Thomas de Goa.* Ibidem additur *Relaçam das Christiandades echas de Solor, em particolar da fortaleça de Solor &c.* Extat Parisiis in Regia O 1312, in 4.

Breve Relaçam das cousas que nestes annos proximos fizeraõ os religiosos da ordem dos Pregadores e dos prodigios que succederaõ nas Christandades do Sul, que correm por sua conta na India Oriental, Olissipone, Henrici Valente de Oliveira 1665 in 4 pp. 68. In hoc agitur de gestis ab anno 1638 ad 1662. SEC. XVII.

Relaçaõ do principio da Christandade nas Ilhas de Solor. Sic refert Antonius in Bibl. Hisp. ex Cardoso in Agiologio Lusitano ad diem XVI martii p. 198. An illud opus quod in superiori promittebat p. 3.

F. DIDACUS DE MORALES.

F. DIDACUS DE MORALES Hispanus, conventus S. Petri Martyris Toletani alumnus, cum Romæ ageret, libellum satis eruditum scripsit stylo apologetico, quo encomium sancto Thomæ ab Innocentio papa VI tributum asserit, & vindicat nempe, *Hujus doctoris doctrina præ cæteris excepta canonica habet proprietatem verborum, modum dicendorum, veritatem sententiarum ut nunquam qui eam tenuit, inveniatur a veritatis tramite deviasse, & qui eam impugnaverit, semper fuerit de veritate suspectus* Sic refert Hyacinthus de Parra in suis Memorial MS. Antonius Bibl. Hisp. sic titulum operis indicat: 1662.

In laudem D. Thomæ pro explicatione & defensione doctrinæ habita a R. M. Gravina in Cherubin Paradisi, Neapoli 1662 in 4.

F. HIERONYMUS FONSECA.

F. HIERONYMUS FONSECA Siculus inter illustres conventus S. Spiritus Neapolitani alumnos recensetur in relationibus MSS congregationis *della Sanità* inter schedas nostras servatis, diciturque prudentiæ laude excelluisse, vicarium generalem provinciæ Sanctæ Crucis Indiarum egisse, suique ad majora expectationem, & diuturnioris vitæ desiderium omnibus reliquisse anno MDCLXII. Ejus meminit Toppius addens sacræ theologiæ magisterio decoratum scripsisse ac edidisse, nec anno nec loco indicato, 1662.

1. *Commentaria in quasdam quæstiones primæ partis S. Thomæ.*

2. *Nonnulla concionatoribus utilia.*

F. JOSEPHUS CARACCIOLO.

F. JOSEPHUS CARACCIOLO Siculus, gente patritia, claroque ortus stemmate Neapoli, ibidem ordinem amplexus, plurimas in eo præstitit ingenii religionisque suæ dotes, gratusque audiit apud suos Ecclesiastes, qui & idcirco prædicatoris generalis titulo fuit insignitus. Ejus meminit Toppius in Bibl. Neapol. ab eoque testatur sequentia prodiisse: 1662.

La visita del santissimo sacramento con le meditazioni di san Giuseppe.

La fide triomfante in persona del R. P. F. Alessandro da Lugo del sacro ordine de' Predicatori.

La Fenice rinovata trionfo della santa fede catolica in persona del venerabile P. F. Giuseppe Morano da Gandia del sacro ordine de' Predicatori. Omnia hæc typis edita Neapoli, Hæredum Jacobi Gaffaro 1662 in 8.

F. RAIMUNDUS ROMANUS.

F. RAIMUNDUS ROMANUS agnomine dictus, provinciæ Calabriæ alumnus, sacræ theologiæ magister, vir pietate disciplinæque regularis studio clarus, tironum ac juvenum conventus S. Mariæ super Minervam educationi propterea præpositus, eo dum munere fungeretur, libellum edidit hoc titulo 1662.

Compendio dell' orazione mentale, dove con modo facile e breve s'insegna a principianti a farla, Romæ, Varese 1662: Iterum ibidem 1676 in 24 pagg 210.

Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Sæc. XVII.

F. THEODORUS DE QUIROS.

* 1662. F. Theodorus de Quiros aliàs *de Matre Dei* Hispanus, Gallæcus in oppido vernacule *Vivero* dicto anno MDXCIX natus, ordinem amplexatus est in conventu S. Stephani Salmanticensi e quo ob egregias dotes collegii Complutensis allectus sodalis, tum animarum Christo lucrandarum desiderio ardens, ad insulas Philippinas transiit anno MDCXXXVII, moxque Manilæ philosophiæ legendæ applicitus est: postea in insulam Formosam missus, lingua indigenarum brevi comparata, decem annis, quibus ibi stetit, multam messem Christo attulit: ea vero insula a Batavis expugnata, ab iisdem captivus *Jacatra* delatus, inde ad *Macasar* transiit, ubi multis pro fidei propagatione præclare gestis, Manilam tandem a rege catholico revocatus est. Reliquum vitæ fere in Nova Segovia egit, Indis ejus regionis ad fidem convertendis, aut conversis in ea fovendis, sedulam & utilem navans operam, nisi quod interea priorem triennium egit Manilæ unà ut aiunt sancti officii commissarius. Demum laboribus pro Christo exantlatis fractus e Nova Segovia Manilam redux placida morte quievit in Domino anno MDCLXII die IV decembris, ætatis LXIII. Ejus cum laude meminit Baltazar de Santacruz Histor. prov. Philipp. T. II p 381 quam lector curiosus adeat. Laudat etiam Antonius Bibl. Hisp. & Altamura, sed hic præpostere ad 1596, quo Theodorus nondum natus. Hæc ejus in Hist. Philipp. citata recensentur opera:

Arte, vocabulario, Doctrina Christiana, confessionario, y un famoso catecismo por modo di dialogo. Hæc omnia lingua Tagala, quam eleganter loquebatur & scribebat cum indigenarum admiratione, quæ opera deinceps multo fuerunt postea missionariis adjumento.

Librito muy devoto del rosario, cui titulum indidit *vida del alma* pluries editus tum Manilæ, tum Mexici. Quem librum in linguam *Tagala* a se versum pluribus orationibus & variis piis exercitiis auxit, exinde ab indigenis summo plausu receptum & avide conquisitum, quod elegantius illorum idiomate scriptus sit.

F. THOMAS REMY.

* 1662. F. Thomas Remy Flander, Duaci natus & ordinem professus ibidem quinta april. MDCXXII, sacræ theologiæ magister in universitate Duacena anno MDCXXXVII renunciatus, Ecclesiastes una fervidus, vitam in scholis docendo & in sacris pulpitis concionando consummavit XXVIII februarii MDCLXII. Sic F. Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. ejus servari testatus apud nostros Duacenos

Sermonum de tempore & de sanctis volumina sed MS in 4.

F. THOMAS DE VALLGORNERA.

1662. F. Thomas de Vallgornera Catalanus, conventus Barcinonensis alumnus, vir doctrina & pietate clarus, ac inter ævi sui primi nominis theologos celebratus, magisterii laurea decoratus fuit, cumque Catalania ab Hispanis deficiens in ditionem regis Francorum transiit, conventuum ejus principatus datus est vicarius generalis anno MDCXLII quod munus annis pluribus gessit. Obiit verò XV septemb. MDCLXV, ætatis circiter LXX, postquam opus ediderat eruditum proculdubio juxtaque & pium, styloque pro rei materia satis facili & accommodo, scholasticæque theologiæ barbarie quantum licuit immuni, cui titulus

Mystica theologia D. Thomæ utriusque theologiæ scholasticæ & mysticæ principis &c. Barcinone, Antonii Lacavalleria 1662 in fol. pagg. 442. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati & Romæ in Casanatensi. Auctoris & operis meminit cum laude Nic. Antonius *Bib. Hisp.*

Item. *De rosario B. Mariæ Virginis.* Opus piis meditationibus scripturæque & SS. Patrum doctrina excultum, ibidem 16 fol. Sic nos monebat Hyacinthus de Parra in Memor. MSS missis.

F. TIMOTHEUS BOTTIGLI A SANCTO ANTONINO.

F. Timotheus Bottigli a Sancto Antonino vulgo dictus, Etruscus Florentiæ natus, juvenis admodum in patria ordinem in conventu S. Marci ingressus, Romamque missus, vix studiorum cursum in Minerva cum laude compleverat, cùm ad infideles eum zelus animarum ire induxit unà cum F. Victorio Riccio conventus Fesulani ad Florentiam alumno. In Indias itaque Occidentales ambo transierunt, & inde ad Insulas Philippinas anno MDCXLVIII profecti, in vastum Sinarum regnum transierunt, ubi per annos duodecim per immensos labores & vitæ pericula, adducendis ad Christi fidem Sinensibus strenue laboravit & indefesse Timotheus noster, ac demum in eodem regno in provincia *Chin-Kiang* kal. octob. MDCLXII sancto fine quievit susceptis integra mente magnoque religionis sensu sacramentis vix annorum XL natus, de cujus sancta morte sodalis ejus intimus Riccius laudatus epistolam ad S. Marci priorem Florentinum scripsit ex civitate *Zubinchen* vel *Subeng-Chin* provinciæ *Fochien* in magnæ Sinæ regno XXV martii MDCLXIII datam, quam Fontana in *Monum.* ad annum MDCLXII integram refert, ubi & ad annum MDCLIV de Timotheo etiam agit. Ejus insigne est elogium in actis cap. gen. Rom. MDCLXX pag. 136. Legendus de eo noster Baltazar *de Santa Cruz Hist. Prov. Filipp.* T. II lib. 2 cap. 22, ubi fuse de ejus actis: sed & F. Dominicus Navarrete *Hist. de la China* T. I passim & T. II tract. 1 Prælud. 29 n. 2, ubi refert eum scripsisse ac in lucem emisisse in usum Sinensium neophytorum, ac proinde lingua eorum vernacula 1662.

Librum orationum & officii divini cum brevi explicatione rerum præcipuarum & articulorum in eo contentorum.

XX aprilis MDCLXI habita sex missionariorum nostrorum Sinensium congregatione in villa *Lanki* de cultu Confucii & progenitorum neophytis non permittendo, confectum est instrumentum hoc titulo, *sententia de los Missionarios de la China de la orden de santo Domingo deliberada en la junta de Lanki.* Huic subscripsit noster Timotheus quartus. Primi erant F. Franciscus *Varo* viceprovincialis, & illustris F. Joannes Baptista *de Morales*, quìcum Roma discesserat & in Sinam trajecerat. Videsis *Apologie des Dominicains missionaires de la Chine* inter Documenta pag. 119.

XXX maii MDCLXI sacræ congregationi *de propaganda fide* proposita fuerunt a Missionariis ordinis Prædicatorum in Sina degentibus, XXII quæsita sive dubia de cultu Sinensium: subscripserunt F. Jo. Bapt. de Morales primus, F. Timotheus a S. Antonino secundus, & alii sex. Originale Sinice & Latine scriptum vidi & legi a possessore perhumaniter communicatum. Videsis editum inter Documenta mox citata pag. 107.

Epistolam ad P. Brancati S. J. Sinensem missionarium anno MDCLX veluti a nostro Timotheo datam refert Michael le Tellier S. J. in suo libro cui titulus: *Defense des nouveaux chretiens &c.* T. I edit. 1 pag. 219, qua methodum a missionariis Societatis in prædicatione evangelii servatam, & sententiam circa Confucii & avorum cultum probat & a se deinceps sequendam promittit. Imo Brancatus laudatus in quodam suo libro testatur Timotheum Petro *Canavari* S. J. quem præsentem alloquebatur, hæc eadem ore ad os protulisse. Verum Franciscus *Varo* noster in Sina viceprovincialis hoc Brancati testimonium falsi evidenter arguit, quod Timotheus Canavarum nonnisi semel in Sinis viderit, nimirum cum initio augusti MDCXLIX (quo anno certo decretum Alexandri VII de ritibus Sinensibus tolerandis anno tantum MDCLVI emanatum nondum prodierat) ad illud imperium primo appulit cum agonotheta suo & magistro F. Joan. Bap. de Morales, cui cum in omnibus præsertim ad missionem spectantibus obsequeretur ut discipulus, epistola etiam illa a Tellerio citata ceu plane supposititia & falsa habenda est, cui præterea refragantur duæ subscriptiones nn. 2 & 3 relatæ authenticæ. Videsis Apologiam Dominicanorum Gallicam citatam cap. 21 p. 353.

F. ÆGIDIUS VAN SWIETEN.

1663. F. ÆGIDIUS VAN SWIETEN Batavus Amstelodami natus, Antverpiæ ad ordinem aggregatus circa MDCX, theologiam pluribus annis apud suos professus est, Lugduni Batavorum postea novemdecim annis egit missionarius apostolicus, ac supra ducentos hæreticos ad fidem catholicam adduxisse fertur. Antverpiam reversus bis suis Fratribus præfuit ibidem prior, ac semel sodalibus Lovaniensibus. Obiit tandem Antverpiæ septuagenario major XVII maii MDCLXIII, cùm prius ab eo ex Italica Belgica facta fuisset & edita

Prima pars, historiæ imaginis S. Dominici in Soriano, ejusque miraculorum auctore nostro Silvestro Frangipane, Antverpiæ, Joannis Cnobbaert 1663 in 8.

Sic refert F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom. MS.*

F. ANDREAS LAO.

1663. F. ANDREAS LAO ordinis Prædicatorum sic laudatur in catalogo Bibl. Sluzianæ p. 87. Scripsit hoc titulo:

De summo pontifice, Romæ, 1663 in 8. Quæ editio extabat in Sluziana laudata. Hunc tractatum intulerunt in Bibliothecam maximam pontificiam curis & sumptibus Joannis Thomæ de Rocaberti Tomo III p. 591.

Quæstiones theologicæ, Genuæ 1650 in fol. Laudatur hoc opus in Bibl. Barberina.

F. ANDREAS VERSORIS.

1663. F. ANDREAS VERSORIS Gallus, apud Occitanos honestis quidem sed fortunæ tenuioris parentibus Biteris in Septimania natus, ubi primum adolevit, litterisque humanioribus instructus fuit, rei pragmaticæ applicuit animum, forensibusque jam initiatus, Parisiis vitam agebat pragmaticam, cùm ad sublimiorem tranquilliOremque sortem a Deo vocatur. Vigesimum quintum jam annum aggressus, Parisiis in cœnobio SS. Annunciationis recens erecto, miraque sanctitatis ac severioris disciplinæ laude percelebri receptus ad ordinis habitum, sub Petro *Ranquet* priore anno MDCXXIV die XXV novembris professionem emisit. Theologiæ stadium decurrebat solerti animo, cùm unus studentium visus est qui magistrum ordinis Nicolaum Ridolphi recens electum, visitationesque suas obeuntem, & in dictam domum Parisiensem adventantem, propositis publice conclusionibus exciperet, ingeniique sui periculum eo spectante plaudenteque faceret. Variis exinde muneribus in congregatione nostra tum S. Ludovici functus, priorem etiam egit tum Nanceii tum Parisiis in conventu S. Dominici de Soriano, novitiatu generali vulgo nuncupato, a magistro ordinis Joanne Baptista de Marinis tertius hujus tituli institutus. Verum theologiæ potissimum incubuit, quam & Lemoviciis & Parisiis annos plures docuit, insignesque discipulos & habuit & fecit. Demum ætatis annum non ultra LXV progressus, interioris lienis anthracis erumpente tabo die XVIII novembris anno MDCLXIII animam Deo reddidit. Libellus unus tantum ab eo typis editus, plura prælo parata relicta ipsius manu scripta adeo eleganter, ut fere picta videantur, in nostra bibliotheca servata

Declaration de l'institut de la congregation de notre Dame du Refuge, Parisiis, Guillelmi Sassier 1657 in 8 pp. 68, auctoris nomine suppresso.

De concursu Dei generali ad causarum secundarum actiones adversus Molinam & Petrum a Sancto Joseph aliosque prædeterminationis physicæ impugnatores, MS.

Apologie pour saint Augustin, ou il est montré, que c'est sa doctrine, que les anges voyageurs ont reçu l'aide de la grace efficace, qu'il nomme adjutorium quo, *contre Jansenius eveque d'Ipres*, MS in 4 pp. 238.

Non commemoro tractatus theologicos, quos de more legit in scholis, quibus tamen plures ab eo professores usi sunt *de Attributis, de Trinitate, de Angelis, de fide, spe & caritate, de Gratia.* Adagium illi erat, *Jansenio multa cum Molina, nihil cum S. Thoma commune esse.*

F. ANTONIUS MALLET.

F. ANTONIUS MALLET Gallus Armoricus, patria & professione Redonensis, at postmodum ad Blesensem conventum translatus, in quo & obiit ætatis LXX circiter annorum, Christi MDCLXIII. Vir fuit ævo suo celebris qui per omnes gradus academicos lauream tandem consecutus est in sacra facultate Parisiensi. Actum ejus Sorbonicum, quem præsentatus Prædicatorum sustinuit XXIX novembris MDCXXV, sua præsentia cohonestavit Armandus cardinalis *de Richelieu* primus Galliæ minister cum episcoporum plurium clarissimorumque omnium ordinum virorum frequentia. Licentiæ suæ XX locum obtinuit XXIX januarii MDCXXVI, assumptus deinde in conventu Sanjacobeo Parisiensi regens, prior, & totius congregationis Gallicanæ vicarius generalis. Quo munere dum fungitur, ea congregatione a magistro ordinis Thoma Turco tum Parisiis agente anno MDCXLVI in provinciam Parisiensem erecta, & ipse Antonius primus ab eodem fuit prior provincialis institutus, eoque titulo sedit in cap. gen. MDCXLVII Valentiæ in Hispania celebrato. Vitæ magnam partem egit Blesis, Gastoni Duci Aurelianensi Ludovici XIII fratri, Ducissæque ejusdem conjugi Margaritæ Lotaringicæ acceptissimus. Scripsit ac edidit 1663.

1. *Histoires des SS. papes, cardinaux, patriarches, archeveques, eveques docteurs de toutes facultez de l'université de Paris, & autres hommes illustres, qui furent superieurs ou Religieux du*

Sec. XVII.

SAEC. XVII. *convent de S. Jacques de l'ordre des Freres Precheurs a Paris*, Parisiis, Jo. Branchu 1634 in 8. T. I pp. 418 : T. II pp. 288. Opus quidem auctoris erga ordinem studium exhibens, at quod accuratius expectatum ab eo fuisset, cui archiva seu S. Jacobi seu facultatis patebant. Hinc eum deserere non raro cogimur.

2. *Discours sur le Rosaire perpetuel*, Ibidem 1644 in 24 pagg. 363.

Caeterum neque enim ullo colore excusari potest, intolerandus error apud Altamuram irrepsit, dum hunc auctorem ad 1389 revocat annis fere trecentis juniorem. Quantum ad *Historiam Sejani* quam huic auctori tribuit, nulla ejus mihi notitia.

F. JACOBUS ZACCHIA.

1663. F. JACOBUS ZACCHIA Ligur, Sarzanae natus, in conventu Veronensi institutum nostrum amplexus, excelso vir fuit vastissimoque ingenio, qui postquam scholas variis in locis doctrinae suae lumine collustrasset, ac in celebrioribus Italiae pulpitis per quadragesimam summo auditorum concursu ac plausu auditus fuisset, a senatu Veneto delectus est, qui in academia Patavina sacrae scripturae cathedram moderaretur. Quo in munere suam ita probavit eruditionem, ut eo loco dignissimum omnes judicarint. Haec ab eo Rovetta teste qui ejus meminit ad 1663 relicta fuere ms Patavii & Veronae servata:

1. *Panegyrici sanctorum per annum, & orationes funebres plures.*

2. *Conciones Quadragesimales & Dominicales per annum.*

3. *Lectiones in sacram scripturam in universitate Patavina dictae.* Fatetur Rovetta lectu haec difficillima esse omnia.

F. JOHANNES DOMINICUS REY.

1663. F. JOHANNES DOMINICUS REY, Latine aliàs dictus *Regius*, vir utrique provinciae Tolosanae, & S. Ludovici multo nomine colendus atque venerandus, tum quod disciplinae regulari in iis, dum sub nomine congregationis Occitanae, & postea S. Ludovici regis simul erant adunatae, restituendae, stabiliendae, & propagandae, ut e primis venerabilis patris Sebastiani Michaelis proselytis ac filiis, sic e ferventioribus adjutoribus fuit: tum quod divinarum humanarumque rerum maxima peritia, parique morum innocentia, pietate, & gravitate in iis eminuerit ac claruerit. Simorram ille Lombariensis dioecesis sub Tolosana oppidum ortu suo nobilitavit exeunte Christi seculo XVI sub annum MDXCIV honestis probisque natus parentibus, adolescensque annorum sexdecim optime litteris instructus humanioribus, Cesserone seu Castri Albigensium vernacule *Castres* ordini nomen dedit, cumque lego in actis convocationis per modum capituli congregationis Occitanae apud S. Maximinum XXVIII augusti MDCXVI celebratae in conventu Tolosano ad studia theologica perficienda assignatum. Ita vero sua agendi ratione sibi omnium devinxit animos, ut quamprimum per leges nostras licuit, ad regimen assumptus fuerit, a quo deinceps vix vacare illi permissum est. Conventuum Montispessulani MDCXXV, Parisiensis ad S. Honoratum MDCXXXIII, Biterensis MDCXL, Tolosani bis MDCXLIV & MDCLVI, Avenionensis etiam aliquando prior: tum vero congregationis S. Ludovici semel & iterum vicarius generalis, primum anno MDCXXIX a magistro ordinis institutus, altera vice Ruthenis MDCXLI electus: demum & provinciae Tolosanae in integrum restitutae prior provincialis assumptus anno MDCLIX: quibus in officiis ita se gessit, ut etsi tam variae indolis, quam variarum provinciarum subditos sibi conciliaverit, ac omnibus aequum & bonum amantibus se probaverit. Inquisitor etiam Tolosanus electus & institutus anno MDCXLIV eo munere functus est ad mortem usque. Viris principibus utrisque cleri & seculi, & in primis archiepiscopo Tolosano Petro de Marca suae aetatis nominatissimo acceptissimus fuit, cui & ascitus a confessionibus: obiit vero Tolosae XX augusti MDCLXIII apud suos in communi Fratrum sepulcro sepultus. Ut per totam vitam asceticorum studiosissimus fuerat, reliquit

Meditations pour les dimanches, les festes & les principaux temps de l'année. Tolosae ms asservantur, sed & in conventu illo in usu erant, & juvenibus quoquo communionis die praelegebantur.

Argumenta proposita occasione concionis habitae Tolosae in festo conceptionis Virginis immaculatae, quam homo felicis memoriae eamdem pronunciaverat Albiae a tribus annis scilicet 1658. Observatur initio *quod auctor hujus scripti non intendit statuere opinionem contrariam illi, quam statuebat ille concionator, sed solum explodere falsa quae dixit*, Tolosae 1661 in 4 pagg. 7. De his monitus archiepiscopus Tolosanus Petrus de Marca Parisiis agens concionatorem redarguit, & nostrum Jo. Dom. Regium probavit. Hoc idem folium iterum prodiit Parisiis eodem anno 1661 in 4.

F. JOHANNES PAULUS DEMORA.

F. JOHANNES PAULUS DEMORA *del Maro* ab abbate Justiniani suis scriptoribus Liguribus accensus, a Rovetta dicitur ad 1654 conventus Savonensis alumnus, seipsum autem ille laudat civem Alexandrinum, quae accuratius explicabunt gentiles: vir fuit cultui B. Virginis mirum affectus, cujus Rosarium pro concione variis Insubriae locis summo ardore propagavit annis quindecim solidis, quo in sancto opere mortalitatem implevit anno MDCLXIII in Liguriae finibus Albingae dioeceseos loco *Dulcedo* vernacule nuncupato, postquam scripserat ac ediderat 1663.

1. *Gioiello di pretiosissime gemme fregiato, con cui gloriosamente campeggiano le gratie, i favori, le eccellenze, i privilegi, e l'indulgenze perpetue concesse alla famosissima Fraternità del santissimo Rosario, di cui il glorioso patriarca S. Domenico fondatore dell' ordine de Predicatori fù institutore: con la soluzione di molti curiosi dubii circa l'acquisto delle sacre indulgenze nuovamente publicate a beneficio de' mortali, & a suffragio dell' anime del Purgatorio dal R. P. Predicatore F. Gio. Paolo Demora del Maro nella riviera di Genova libro primo*, Cremae, Mambrini Tagliacanne 1647 in 8: Iterum Genuae, Petri Joan. Calenzani 1660 in 8 pagg. 436, cum Append. *Privilegi concessi a' moribondi confratelli del rosario &c.* pp. 39. Librum a brevi proditurum promittebat, in quo 30 bullae & 500 miracula rosarii referenda erant, sed & an promisso steterit, mihi incompertum.

2. *Gioiellino del SS. Rosario perpetuo da offerirsi alla gran madre di Dio Maria Vergine per la conversione de' peccatori, per l'ajuto degli agonizanti, per il suffragio dell' anime del purgatorio, con un caso notabile occorso per detto rosario nuovamente dato in luce per F. Gio. Paolo Demora del Maro predicatore dell' ordine de' Predicatori e cittadino d'Alessandria*, Mediolani, Laurentii Monzae 1650 in 16 pp. 40.

3. *Sermoni delle dominiche e de' SS.* MSS. Sic Rovetta citatus, qui & addit libellum alium *Delle lodi della Madonna* MS, penes quem fides. Hujus

auctoris meminit etiam Oldoinus in suo *Athen. Ligust.*

F. LEONARDUS JANSSENSBOY.

1663. F. LEONARDUS JANSSENSBOY Ziricseæ in Zelandia natus e quatuor fratribus germanis qui Silvæducis ordinem amplexi sunt, dum hæc regi catholico pareret civitas, unus, sub ementito habitu postquam a Batavis subacta est, ibidem perseveravit catholicis verbum Dei & sacramenta ministrans, ac in fide Romana confirmans: quo in munere operarium se inconfusibilem, sed diligentem sed virum vere apostolicum exhibens, cursum ibidem consummavit XXI febr. MDCLXIII annis & meritis plenus. Scripsit ac in lucem edidit plura sed lingua sua vernacula Belgica, quæ sic recensentur a nostro Ghilberto de la Haye in sua *Bib. Belgo-Dom.* quem hîc excipio:

1. *Vita sanctorum Belgii ordinis FF. Prædicatorum a F. Francisco Hyacintho Chocquetio ejusdem ordinis Latine scripta & Belgice a nostro Leonardo versa:* qui & quædam *de conventu Buscoducensi, de F. Henrico a Stadinghis cum socio circa* MCCXXX *pro fide occiso, de Sor. Johanna moniali Wic Durostadiana Batava, ac de episcopis ex ordine in Belgio assumtis* adjecit, Antverpiæ, Guillemi Lesteens 1644 in 8.

2. *Cantica spiritualia Belgice*, Ibid. Joan. Cnobbaert 1635 in 12.

F. LUDOVICUS MESPLEDE.

† 1663. F. LUDOVICUS MESPLEDE Gallus Aquitanus, Cadurci natus & ordinem professus, in academia ejus civitatis sacræ theologiæ doctor evasit professorque publicus & antecessor. Conventum suum nativum annis pluribus & variis vicibus rexit prior, nec parum profuit. Anno MDCXLI in comitiis provinciæ suæ Occitaniæ dictæ Narbonæ celebratis, ejusdem assumptus est prior provincialis, quo titulo comitiis ordinis generalibus affuit Januensi MDCXLII, sed irrito declarato, Romano MDCXLIV in quo magisterium ejus acceptatum, & Valentino MDCXLVII. In quadriennio vero sui regiminis non pauca habuit graviora sustinenda, quod suam provinciam Occitanam conventibus in dies orbari videns ac dolens, ac tutari satagens, eaque ratione regularis disciplinæ normam in ordine constituendam ac revocandam sibi veram & unicam visam proponens, alios præsertim provinciarum vicinarum superiores sibi adversantes quam maxime nec forte immerito expertus sit. Cætera vir certe magni animi, & eruditionis non vulgaris, ac in nullo fere scientiarum genere peregrinus: quarum animi dotum, ut & vitæ integerrimæ ac pro religione studii testes nos sumus, qui in conventu hoc SS. Annunciationis Parisiensi annum circiter MDCXLIII nobiscum hospitantem vidimus & conviximus. Obiit apud suos Cadurci circa annum MDCLXIII sexagenario major. Hæc vero ab eo typis prodierunt:

1. *Catalania Gallia vindicata adversus Hispaniensium scriptorum imposturas, sive Dissertatio historica de legitimo regum Francorum in eam provinciam imperio ad summos status Francici sub rege & regina regente administros.* Quo libro transactionem de Catalania S. Ludovicum IX Galliæ regem inter & Jacobum Aragoniæ factam anno MCCLVIII ut ferunt, explodit, Parisiis, Sebastiani Huré 1643 in 8 pagg. 109. Hoc opus impugnavit noster Joannes Nicolai de quo postea ad 1673 libro cui titulus, *Gallia dignitas vindicata.* Hujus Mespledii operis ἀρχέτυπον MS servatur in Bib. Reg. Paris. n. 10357.

2. *Apologia provinciæ Occitanæ ordinis Prædicatorum, in qua veræ causæ retardatæ reformationis, certaque media ejusdem promovendæ breviter annotantur*, Cadurci in 4 pp. 50. Pr. *Scripturus causam provinciæ meæ &c.* Eamdem sub hoc novo titulo recudit: *Querela apologetica provinciæ Occitanæ ordinis FF. Prædicatorum ad Rev. P. Magistrum generalem totius ordinis & RR. Ad. PP. priores provinciales toto ex orbe congregatos in capitulo generali Januæ anno* MDCXLII *in tres partes distributa.* Pr. *Fili pro anima tua ne confundaris dicere verum &c.* Cadurci, Andreæ Roussæi 1642 in 4. Pauca initio mutata & 12 pagg. additæ.

3. *Notitia antiqui status ordinis Prædicatorum ex primis constitutionibus, admonitionibus, & ordinationibus capitulorum generalium ejusdem ordinis, in qua prisci ejus ritus, mores, & jura describuntur, & quæ per capitulum generalissimum in ordine temperanda, minuenda, superaddenda, abolenda perspicuis rationibus & invictis declarantur*, Parisiis, Claudii Lebeau 1643 in 8 pp. 310. Opus ab auctore Julio cardinali Mazarino & Petro Seguierio Franciæ cancellario nuncupatum. Est & alius libelli titulus, qui & verus: *Commonitorium de necessaria ordinis Prædicatorum renovatione instituenda per capitulum generalissimum.* Hoc opusculum vix lucem viderat, cùm agentibus quibusdam exemplaria fuerunt intercepta. Itaque illud denuo typis commisit sub titulo *Commonitorii* tum Urbano VIII S. P. dicatum, Cadurci, Andr. Raissæi 1644 in 8 pp. 268: Sed & adversus hoc opus jussu vicarii generalis ordinis Vincentii Candidi scripsit idem F. Joannes Nicolai citatus.

F. MARINUS CERCHIARI.

F. MARINUS CERCHIARI Italus Patavinus circa medium seculi XVII ad MDCLXIII in provincia S. Dominici Venetiarum clarebat, & teste F. Cherubino Torni in *Memor. ejus provinciæ* MSS ad nos missis scripsit 1663.

Rosario della Madonna santissima.

F. PETRUS ESPINEL DE LA PORTA.

F. PETRUS ESPIÑEL DE LA PORTA Aragonus, Cæsaraugustanus patria & professione, 1663. sacræ theologiæ magister, promotus in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV, laudatur ab Antonio in Bib. Hisp. diciturque scripsisse ac edidisse

Memorial al Rey Don Felipe IV por la immaculada concepcion, Matriti 1663 in fol.

Opus majoris molis de eodem argumento prælo paratum illum habuisse, addit idem Antonius.

F. PETRUS MARTYR NALDINUS.

F. PETRUS MARTYR NALDINUS provinciæ Romanæ alumnus, laudatur a Fontana in 1663. Prov. Rom. pagg. 255 & 371 ceu circa annum MDCLXIII clarus, & a quo scripta est & edita

Vita della venerabile suor Maria Benigna de' Servi moniale del monastero di S. Clemente da Prato dell' ordine di san Domenico, Venetiis 1663.

F. PETRUS WLOERS.

F. PETRUS WLOERS Belga Brabantus, conventus Antverpiensis alumnus, vir pius ac mirum erga Divæ Virginis cultum affectus, qua valebat vernacula sua Belgica carmine eleganter canendi arte, laudes & miracula ejusdem Deiparæ metro scripsit & edidit tribus opusculis, quorum ti- 1663.

SEC. XVII. tulos Latine sic reddidit noster Ghilbertus de la Haye *Bib. Belgo-Dom.* MS, ubi addit mortuum apoplexia quinta augusti MDCLXIII ætatis circiter LX

1. *Miracula rosarii poetice descripta, & iconibus elegantibus expressa*, Antverpiæ, Deodati Verhoulst 1658 in 8 P. I pp. 240 : P. II, Jacobi Mesens 1659 in 8 pp. 261.

2. *Hortus SS. Rosarii*, Ibid. Mesens 1660 in 16 pp. 308, cum figuris æneis.

3. *Altera ejusdem Horti pars*, Ibid. 1662 in 8, cum figuris æneis.

F. VINCENTIUS CLERICI.

1663. F. VINCENTIUS CLERICI Flander. Gandavi natus, ibidemque ad ordinem ascitus anno MDXCVIII, vir pius fuit, orationi privatim totus deditus, totus & ad populum concionibus habendis, unde prædicatoris generalis titulum & honores in sua domo consecutus est, quam & aliquando prior rexit. Ad seros annos pervenit, obiitque tandem ibidem anno MDCLXIII, ætatis LXXXVI. Ab eo typis prodiit

Gratiarum actio, quam pro more provinciæ inferioris Germaniæ in ecclesia nostra Gandavensi habuerat anno MDCXLVIII die XXVI martii pro celebrando suo in ordine Jubilæo, seu quinquagesimo ingressus in ordinem anno, Latine simul & Belgice, Gandavi, Servatii Manilii 1648 in 4.

Sic Ghilbertus de la Haye in *Bib. Belgo-Dom.*

F. ANTONINUS LEMBO.

1664. F. ANTONINUS LEMBO Calaber provinciæ utriusque Calabriæ alumnus, sacræ theologiæ magister promotus anno MDCXLIV in actis cap. gen. Romæ habiti, & anno MDCL S. Dominici de Soriano prior in lucem emisit

Miracoli e grazie operate dall' imagine del P. S. Domenico in Soriano. Editio tertia, Messinæ, Hæredum Petri Brea 1650 in 8 pp. 503.

Cronica del convento di san Domenico in Soriano dall' anno 1510 fin al 1664, composta dal padre maestro F. Antonino Lembo, Suriani, Dominici Ferro 1664 in fol. pp. 238. Extat Parisiis in Regia H 1685.

Quod opus postea auxit Dominicus a Seminara de quo postea ad 1687, & a se locupletatum edidit.

F. BASILIUS PICA.

† 1664. F. BASILIUS PICA vir omni virtutum genere commendandus, Neapoli natus est anno MDCII, ibidemque in S. Severi ordini nomen dedit. In Boemiam postea missus studii generalis moderator, ideoque in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV ad magisterium promotus, Brunæ postmodum priorem egit : inde Forumjulii Venetamque ditionem ingressus, apostolicoque afflatus spiritu, crebras efficacissimasque, maximo populorum concursu, majori & animarum fructu conciones habuit, ac per omnem Italiæ regionem præcipuasque illius civitates, innumeros prope utriusque sexus ad meliorem frugem adduxit. Aprutinam præpositus rexit provinciam, conventum Bononiensem jussu magistri ordinis ex officio visitavit, Venetias revocatus, SS. Joannis & Pauli cœnobium prior electus sapienter administravit, ad S. Secundi insulam & ordinis domum tandem se recepit, & novæ ibidem congregationis S. Jacobi Salomonii nuncupatæ fundamenta jecit anno MDCLXII a magistro ordinis erectæ : ubi cum annos jam aliquot præfuisset, vitæque & morum sanctimonia omnibus amori fuisset & admirationi, correptus acutissima febri undecimo decubuit die IX octobris MDCLXIV, ætatis LIII, non sine sanctitatis opinione : cujus corpus annis postea jam octo transactis anno MDCLXXII translatum incorruptum omnino repertum est & in arca cypressina reclusum in odeo S. Secundi honorifice conditum jacet cum hac inscriptione :

Ossa vener. P. M. F. Basilii Pica verbo vita doctrina spectatissimi concionatoris eximii, regularis observantiæ promotoris zelantissimi.

Hæc ejus opera :

1. *Nuovo modo di meditare e recitare il santissimo rosario*, Venetiis 1665 in 24. Habebat Cinellus & meminit *Bib. Volante* Scanzia VI, pp 20, sic addens : *Predicò questo padre molti anni sono in Firenze in S. Maria Novella con grand' applauso.* Ejusdem opellæ jam meminerat *Scanzia V*, & abesse nomen auctoris monuerat, postea verò a nostro Raphaele Badio hujus Basilii lucubratiunculam esse se accepisse.

2. *Vita della penitente serva di Dio Maria Madalena Luppini di Giesù, che dimorò tredici anni fra le povere di Farra, che vivono sotto la protezzione di santa Catarina da Siena*, Venetiis, Marii Garzoni 1663 in 12.

3. *Le sue prediche infinite*, quæ cum ejus MSS schedis quamplurimis in archivo S. Secundi pretiose servantur, uti nos monuit F. Cherubinus *Torni* ejusdem provinciæ S. Dominici Venetiarum alumnus. Ejus extat insigne elogium in actis cap. gen. Romæ MDCLXX celebrati inter eos, qui cum fama sanctitatis obierunt.

F. BASILIUS VIVIN.

F. BASILIUS VIVIN natione Lotaringus, in Pago *de Vannes* Tullensis diœcesis tertio ab Urbe lapide loco quidem humili sed honesto altera febr. 1664. MDCII natus, Johannis nomen in regeneratione accepit, quem tenere parentes ob egregiam a natura indolem educarunt, & rudimentis jam imbutum melioribus instituendum disciplinis ad Mussipontanam Lotaringiæ academiam miserunt. Sic autem supra cæteros emicuit omnes coætaneos suos & condiscipulos, ut in literario scholarum agone perpetuo coronaretur, cæterisque palmam & præmia præriperet, sive stricta sive soluta, sive Latina sive Græca decertassent oratione. Quod Henrico ipso Lotaringiæ duce & agonotheta præsente contigit ei rhetorices adhuc candidato, qui unus ipse primus in omnibus, quocunque tandem certatum inter eos litterarum genere priora tulit omnia litterarii certaminis præmia : quem & gymnasiarcha brabeutes singulari commendaturus elogio, per metalepsim in agnomine ludens, Joannem non Vivinum sed divinum appellitabat. Philosophiæ cursum ibidem egit, & artium magisterio donatus est. Tum autem Mussiponto natale solum repetens Tulli Leucorum aliquandiu substitit, nostrumque conventum forte fortuna ingressus, Deo intus agente, in nostrorum petiit admitti consortium, & obtinuit. Habitum induit XVI aug. MDCXXIII, ac sequenti revoluto XVII ejusdem mensis publice professus est Johannis in Basilium mutato nomine. Parisiis exinde philosophiæ iterum ac postea theologiæ emensis stadiis, Tullum revocatus est qui easdem ibidem traderet disciplinas. Verum ut totus erat a natura & gratia sacro pulpito comparatus, & animarum zelo æstuans, huic se deinceps evangelico ministerio totum consecravit. Ac ubi per vicinos agros & pagos pauperes evangelizando insigne sui specimen dedisset, Vezeliaci comitatus Valdemontii urbe sede prætoriana nobili per adventum & quadragesimam, tum

Spinalii

Spinalii vulgo *Espinal* amplissima Lotaringiæ civitate anno sequenti per idem tempus concionatus est, sicque claruit, ut exinde Tolosam vocatus fuerit ad conciones anni dominicales & ordinarias apud nostros habendas, moxque ad proximas in ecclesia Tolosatum amplissima (*La Daurada* vocant) quadragesimæ conciones ab æditiuis invitatus, & subinde per octavas in oratorio pœnitentium Cæsiorum. Claromonti Lutevorum in ecclesia præcipua, Lemovicis in cathedrali annis sequentibus per idem tempus sermones habuit tanto concursu, ut etiam ab opere cessarent & commercio mercatores & artifices, occlusisque officinis ad ecclesiam certatim occurrerent. Parisiis inde concionatoris onus ordinarii ad SS. Annunciationis ecclesiam per annum integrum obivit, unde Tullum reversus, non semel tantum, sed iterum ac tertio ita exigentibus canonicis per adventum, quadragesimam, & corporis Christi octavas concionatus est, supremi senatus Metensis purpuratis patribus augustissimoque senatui, qui tunc temporis Tulli sedebat, acceptissimus, ceu qui sacer orator facundus, & efficax ei videretur. Quin idem senatus postea rege volente Metim revocatus, tanti Basilium habuit, ut eum sibi capellanum & a sacris ordinarium esse voluerit, eoque titulo honorario Metis adesse, commorari, & ex pulpito concionantem audire. Nam & in hujus amplissimæ civitatis majori basilica bis per adventum, & quadragesimam, perque octavas corporis semel conciones habuit. Senio tandem imminente corporisque molestiis urgentibus cum senatus Metensis gratia dimissus & desiderio Tullum rediit, ibique quod vitæ valetudinisque superfuit scribendo, studendo, vel orando perseveravit. Obiit tandem vir religiosissimus XVII maii hora circiter sesquiquarta matutina illucescenteque die anno MDCLXIV, ætatis LXIII a tribus mensibus inchoato, maximo sui relicto non Fratribus suis tantum, sed & universæ civitati desiderio. Plura scripsit quæ MS servabantur Tulli prælo dignissima, erat enim vir & eruditus & ingenio acer, pluraque meditabatur edenda quæ mors abrupit. Hæc integra ab eo relicta:

1. *Sermons sur l'evangile de chaque jour du Careme, ou l'evangile entier est expliqué dans chaque sermon.*

2. *Autre careme sur l'histoire de Josué qui est appliquée a l'evangile de chaque jour.*

3. *Troisieme careme preché a Mets l'année* MDCLXIII *sur les articles de la foi contenus au simbole des apostres, & appliquez a l'evangile de chaque jour.*

4. *Quatre Advents. Le* 1 *de la predestination sur ces paroles de S. Paul,* Quos prædestinavit hos & vocavit : *Le* 2 *sur l'oraison de notre Seigneur & ses sept demandes : Le* 3 *sur les quatre fins dernieres de l'homme : Le* 4 *Quel est le veritable chretien selon la doctrine de S. Paul sur ces paroles,* Filioli quos iterum parturio.

5. *Trois octaves du saint sacrement. La premiere sur la prose* Lauda Sion Salvatorem. Tres qualibet concione exponuntur & adaptantur strophæ. *La seconde sur l'himne* Pange lingua gloriosi : *La troisieme des merveilles du saint sacrement sur ces paroles* Memoriam fecit mirabilium &c.

Hæc scilicet absoluta reliquit cum pluribus aliis *Festivitatum Domini & B. M. Virginis atque sanctorum* quas indefatigabilis continuo habebat concionibus : ex quibus prælo potissimum parabat volumen hoc titulo :

Tresor sacré de l'ordre des Freres Precheurs divisé en trois parties. La 1. *Panegiriques des saints celebrez dans l'Eglise. La* 2. *Panegiriques des SS. protecteurs de l'ordre. La* 3. *des confrairies annexées a l'ordre, du saint rosaire, du nom de Jesus, & du saint Sacrement.*

Grande præterea opus meditabatur hoc titulo : *Consensus & communio indissociabilis SS. Pauli apostoli, Augustini, & Thomæ Aquinatis, a quibus æque recesserunt Pelagiani, Lutherani, Calvinistæ, Molina & Jansenius Iprensis* : sed inchoatum opus mors præpropera suppressit. SÆC. XVII.

F. DOMINICUS A TURRE.

F. DOMINICUS A TURRE Ligur, patria Januensis, conventus ibidem S. Dominici alumnus, sacræ theologiæ magister, in fide hic recensetur Rovettæ ad annum MDCLXIV, a quo dicitur & suo conventui præfuisse priorem & provinciæ utriusque Lombardiæ provincialem, exinde cardinalis *Donghi* episcopi Ferrariensis ascitum theologum, ac scripsisse hoc titulo : 1664.

1. *Discursus panegyrici pro solemniis SS. ordin. Prædic.* editi Ferrariæ.

2. *Tractatus de censuris Ecclesiasticis,* MS.

3. *De immunitate Ecclesiastica,* MS.

F. FEDERICUS MARIA TADINI.

F. FEDERICUS MARIA TADINI provinciæ Romanæ ut conjicio alumnus, hoc anno MDCLXIV florebat, quo & a se scriptum edidit * 1664.

Li tre Monti, overo discorso in lode del B. Bernardo Tolomei da Siena, fondatore dell' insigne religione Olivetana, Rhodigii 1664 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi. Sic me monent Memorialia recens scilicet anno MDCCXIX Roma mihi missa.

F. FRANCISCUS DE ARAUXO.

F. FRANCISCUS DE ARAUXO nobili loco comitatus *de Monterey* in Gallæcia vernacule *Verin* dicto circa MDLXXX natus, nobili & genere oriundus, patre Johanne *Idalgo* re & nomine viro gravi opulento, magnæque apud concives auctoritatis & æstimationis, matre Francisca *de Chaves Arauxo* ex eodem loco & castro *de Chaves* antiquo municipio Gallæciæ Lusitaniæ finitimo, unde clara & antiqua *de Chaves* familia titulum accepit & nomen, adolescens ordini Salmanticæ die quinta martii MDCI voto solenni sacramentum dedit : ubi postquam egregie litteris sacris operam posuisset, easque subinde variis provinciæ suæ locis diu docuisset, (anno MDCXVI & sequenti theologiam legerat in conventu S. Pauli Burgensis) cùm autem Complutum jam accessisset apud suos eodem munere functurus, Salmanticam eodem anno MDCXVII evocatus est, & F. Petro *de Herrera* jam rude donato suffectus in primaria theologiæ cathedra matutina, quæ nostrorum propria est, quam annis quidem sex prioribus vices Herreræ supplens substitutionis titulo primum rexit, exinde vero proprio jure obtinuit, annisque viginti solidis maxima sui & ordinis fama administravit. Ut eruditione apud omnes, sic & morum innocentia & facilitate claruit, tantæque fuit apud optimates, aulicos, & regni proceres æstimationis & auctoritatis, ut nonnulla quorumdam christianæ fidei puritati divinoque cultui parum æqua præverterit averteritque aulicorum consilia. Recti quoque tenacissimus fuit, adulari blandirique nescius, qui quamvis ab omni fastu supercilioque alienus esset & humilis, ubi res exigeret, magna fiducia fortique animo viros etiam principes intrepidus arguebat, & veritatis admonebat, quorum ob id forte aliquorum in se provocavit invidiam, sed frustra. Nam tantæ erat apud catholici regis Philippi IV majestatem auctoritatis & ponderis, ut regem testentur aliquando asse- † 1664.

SAEC. XVII. ruisse, se vel si cæteri omnes eruditi & theologi de aliquo rogati per ipsum idem sentirent sibique consulerent, unusque ex adverso *Arauxo* contrarium consuleret & pronunciaret, spretis cæterorum & abjectis omnium sententiis, unius *Arauxa* secuturum & amplexurum consilia. Hinc post viginti annos ab academia Salmanticensi rude donatum ad ecclesiæ Segobiensis infulas Urbano VIII rex catholicus præsentavit anno MDCXLVIII januarii tertia, quam annis duntaxat octo circiter optime rexit, gregi suo carissimus, pauperum vere pater, in adversis patientissimus, in prosperis modestissimus & humilis, in disciplina regulari constantissimus, qui nec pristinum vitæ modum & abstinentiam, pastoralis etiam solicitudinis onere pressus, immutare voluit. Verum ætate jam ingravescente ad tranquillioris vitæ portum appellere cupidus, & sibi ipsi vacare Deoque imposterum avidus, dum ad Carthaginensem ecclesiam destinaretur & vocaretur, & Segobiensem maximo suorum præsertim pauperum luctu abdicavit anno MDCLVIII, moxque ad suos reversus Fratres annos complures summa humilitate animi & religione, privatus, ab omni rerum cura temporalium alienissimus, modica contentus, quam in ejus honestos necessariosque vitæ usus ex episcopalis mensæ Segobiensis censu concesserat Innocentius X, pensione Matriti vixit, ubi & octogenario major quam assidue meditabatur lætus aspexit mortem, & ad quam se dudum composuerat, quamque anhelabat & expectaverat æternitatem invenit die XIX martii, non ut Antonius habet MDCLXIII, sed uti noster certius annotavit Hyacinthus de Parra anno sequenti MDCLXIV. Magno parentatum ei tunc apparatu, magno & omnium ordinum confluxu, magna qui vixerat & obierat apud omnes & eruditionis, & innocentiæ, sanctitatisque fama. Post annos vero circiter quinque Matrito Salmanticam a F. Manuele *de Ybarça de Rojas* comitis *de Moras* fratre germano tunc priore Salmanticensi ejus corpus translatum est, quod nullis etsi conditum olim aromatibus unguentisve repertum est adhuc omnino integrum ac si ea die terræ inditum, nullo fœtore inquinatum, membris omnibus non rigidis sed tractabilibus, quod Fratres iique qui aderant omnes obstupuerunt, & ex viri pietate dum vixerat, & hanc ejus post mortem a Deo concessam exuviis æternitatis arrham augurabantur, & vestigium. De quo legendus Antonius de Lorea *Vita F. Petri de Tapia Hispalensis archiepiscopi* cap. XI §. 3 pag. 79. Hæc sunt ejus opera:

1. *Commentariorum in universam Aristotelis metaphysicam T. I, quinque libros complectens*, Burgis & Salmanticæ, Jo. Bapt. Varesii, & Antoniæ Ramirez viduæ 1617 in fol. pagg. 850. Initio se jam primariæ cathedræ Salmanticensis moderatorem præstat, ad calcem testatur se opus complevisse XXIV junii MDCXV, ætatis XXXV: ex quo colligo natum anno MDLXXX.

2. *Commentariorum eorumdem* T. II.

Alteram utriusque editionem refert Antonius in Bibl. Hisp. Salmanticæ 1631. Notandum in hoc T. II quod habet auctor *Lib. 8 quæst. 9 art. 4 dub. Append.* n. 35 de præmotione physica. *Secunda sententia*, inquit, *affirmans est, quam sequuntur omnes veri discipuli S. Thomæ cum suo auctore agnoscentes hujusmodi concursum prævium efficacem in omnibus causis secundis tam liberis quam necessariis, tam in ordine naturæ quam gratiæ, ad earum operationes necessarium.* Sic refert noster Joannes Martinez de Prado Metaphys. T. I pag. 518.

3. *Opuscula tripartita hoc est in tres controversias triplicis theologiæ divisa. In quarum prima varia disputationes de pure scholastica, in secunda de morali, & in tertia de expositiva theologia utiliter expenduntur*, Duaci, Bartholomæi Bardou 1633 in 8 pagg. 664. Hoc opus omisit Antonius citatus.

4. *Tomus I super primam partem angelici Doctoris*, Matriti, Melchioris Sanchez 1647 in fol. pagg. 775. Continet 23 QQ. priores. In quo T. I notandum quod habet Q. 23 A. 6 Dub. 2, *An ultra certitudinem præscientiæ, includat prædestinatio certitudinem causalitatis?* Pag. 749. » Tertia sententia communiter recepta a Thomistis asserit prædestinationem esse certam utraque certitudine, scilicet præscientiæ & causalitatis propter efficaciam decreti divini, & mediorum electorum independenter a præscientia futuri consensus liberi arbitrii. *Et pag.* 750. Dico 3. Ex duplici capite sumitur certitudo causalitatis in prædestinatione, nimirum ex divini decreti efficacia & immutabilitate, atque ex efficacia quam habent auxilia præparata suapte natura. Hæc conclusio statuitur pro auctoribus tertiæ sententiæ. *Et pag.* 751. Ultimam partem hujus conclusionis *probat*: nimirum, *inquit*, quod hæc efficacia auxiliorum, ex qua sumitur certitudo causalitatis conveniat eis ex ipsorum natura suadetur 1. ex scriptura 2. ex Augustino De gratia Christi c. 24 dicente: Legant & intelligant atque fateantur non lege atque doctrina insonante forinsecus, sed interna atque occulta mirabili & ineffabili potestate Deum operari in cordibus hominum non solum veras revelationes, sed etiam veras bonas voluntates. Hæc autem potestas mirabilis & occulta non potest non esse auxilium physicum præveniens & de se efficax, quem propterea appellat victricem delectationem, quia cum suavitate ac delectatione fortiter movet & inclinat voluntatem. Ergo «. Quod & amplius probat ex ratione causæ primæ, & secundæ, & in sequentibus eamdem Thomistarum sententiam astruit cum distinctione sensus compositi & divisi. Et dub. 3 pag. 754, *Quæ sit vera ratio concordiæ inter certitudinem divinæ prædestinationis, & usum humanæ libertatis?* Rejecta concordia Molinæ ex scientia media, « Dico 3. Vera ratio hujus concordiæ desumenda est ex efficacia divinæ voluntatis, & ejus decreti independenter a præscientia futuri usus liberi arbitrii prædeterminantis nostras voluntates ad illum. *Quod probat ex eo quod* efficacia divinæ voluntatis tanta est, ut attingat substantiam, & modum actuum nostræ libertatis, & non solum velit efficaciter ut nostri actus fiant, sed etiam ut liberè & contingenter fiant &c «. Cùm autem hic T. I sit ultimum hujus opus, hinc constat hunc auctorem a communi Thomistarum sententia nunquam descivisse.

5. *Tomus II in I. P. D. Thomæ a q. 27 ad 64.* Ibidem 1647 in fol. pagg. 769.

6. *T. I in primam secundæ D. T. a q. 1 ad 99*, Salmanticæ, Ex typographia conventus nostri S. Stephani 1638 in fol. pp. 758. Adjecta est *Relectio defensiva sententiæ, sive Apologia pro doctrina, quam pro defensione ecclesiasticæ immunitatis defendit auctor more & rigore scholastico in tractatu de legibus*, pp. 12.

7. *T. II in primam secundæ ad Tractatum de divina gratia supernaturalibus donis, super QQ. ultimas*, Matriti, Melchioris Sanchez 1646 in fol. pp. 732. De hoc tomo sic loquitur noster Joannes Martinez de Prado *Controvers. Metaphys.* T. I Compluti 1649 in fol. pagg. 518. « Respondeo tamen (M. F. Franciscum Araujo nunc Segoviensem episcopum) hîc loqui ex aliena sententia. Nam tractatus ille (*de gratia*) alienis laboribus est compositus. Nam ut sæpissime gravissimi viri

» testati sunt, sapientissimus magister permisit illum » tractatum (qui in bibliotheca communi proprii » auctoris nomine asservabatur) cum suis imprimi: » ne cogeretur vir ad alia natus & distractus, cur» rente prælo integrum tractatum de gratia de no» vo elaborare. Alienum tamen fœtum esse sua» dent non pauca: in primis quia easdem difficul» tates bis pertractat: primo breviter ut ipsi moris » est: secundo late ut auctor illius tractatus sole» bat: 2. styli ingens diversitas, ut quilibet vel pa» rum versatus in scriptis sapientissimi magistri ani» madvertere poterit: 3. nam in reliquis suis ope» ribus brevissime difficultates ingentes pertractat, » in isto vero opere etiam in minimis satis diva» gatur: 4. Id evidentius ostenditur. Nam de illo » tractatu sub eodemmet titulo meminit M. F. Joan» nes Vincentius in Relectione de gratia Christi q. » 7 pag. 905 Edit. Romanæ anni 1591, fere 55 an» nis antequam ederetur a M. Araujo. Ergo non est » ejus opusculum. Denique quia hoc non est novum » in prædicto Magistro. Nam hoc alii adverterunt » in Tractatu de Eucharistia, & præsertim negari » non debet, quod dubium illud magnum de con» versione aquæ in vinum, quod apud ipsum habe» tur 3 p. q. 78 a. 4 Dub. 2, eisdem verbis & syl» labis habetur prius editum a M. F. Basilio Legio» nensi, ut sola utriusque lectione constabit». Quæ ipso vivente *Araujo* scribebat & edebat dictus *de Prado*, qui & ad marginem hæc habet notanda: *Tractatus de gratia editus nomine M. Araujo non est illius. Et adhuc illius auctor docet auxilia gratiæ esse intrinsecè efficacia, in quo opponitur auctoribus scientiæ mediæ quoad præcipuam difficultatem.* Neque est quod dicat quis hunc Tractatum etsi non suum tamen ut suum adoptasse, & agnoscere T. I in I. P. D. Thomæ pag. 753. Nam etsi id concedatur, ibidem præter præmotionem moralem, quam solam agnoverat etsi certo efficacem auctor *tractatus* dicti *de gratia*, necessarium agnoscit Araujo prævium concursum physicum, quo Deus in ratione causæ primæ causam secundam seu voluntatem creatam de actu primo reducat efficaciter & necessitate consequentiæ licèt non consequentis in actum secundum: sicque in illo T. I ultimo suorum operum retractat quod in Tractatu illo de gratia antea edito de ea difficultate minus plene dictum fuerat. Adde & illa pag. 753 *Araujo* testari se *specialem tractatum de auxiliis divinæ gratiæ* composuisse edendum, *quando ipsi licuerit per sedem apostolicam typis mandare.* Ex quo sequitur in illo Tractatu sub suo nomine edito *De gratia* mentem suam haud dubie communi Thomistarum sententiæ conformem non plene explicatam. De quibus legesis nostrum Paulum *Fasseau* in opusculo, cui titulus *Auctoritas Philalethis Eupistini exauctorata pag.* 402, & maxime *Historiam congregationum de auxiliis* a nostro Jacobo Hyacintho *Serry* editam Antverpiæ 1709 col. 611, & 773, ubi Araujum ab Eleutherii vitilitigationibus egregie vindicat, & Molinianæ scholæ non modo non faventem sed & infensissimum demonstrat.

8. *In secundam secundæ D. T. commentarius a q. 1 ad 46*, Salmanticæ, Typis conventus S. Stephani 1635 in fol. pp. 705.

9. *T. I. in tertiam partem D. T. a q. 1 ad 27*, Salmanticæ, Ibid. 1636 in fol. pp. 763.

10. *T. II. in eandem tertiam partem a q. 60 ad 90*, adjecto *tractatu de Indulgentiis*, Ibid. 1636 in fol. pp. 807.

11. *Varia & selecta decisiones morales ad statum ecclesiasticum & civilem pertinentes*, Lugduni, Philippi Borde, Laur. Arnaud, Pet. Borde & Guil. Barbier 1664 pp. 618.

Sæc. XVII.

F. JOHANNES BAPTISTA DE MORALES.

† 1664.

F. Johannes Baptista de Morales Hispanus Bæticus Astygi (quæ Ptolomæo *Ecija* olim episcopalis sub Hispalensi metropoli, urbs etiamnum clara) anno circiter MDXCVII natus, adolescens in patria ordini inscriptus, post egregios in sacris litteris ut & in pietate progressus, fidei promovendæ studio salutisque animarum zelo ardens novis quos noster Antonius *Gutierrez* in provinciæ Philippinarum supplementum conscribebat missionariis junior adhuc diaconusque tantum adjungi obtinuit, Mexicoque transiens presbyter inauguratus anno MDCXVIII vel sequenti Manilam pervenit. Mox in eam insulæ regionem *Parian* dictam à Sinis inhabitatam missus, lingua brevi comparata, novis illis christianis instituendis proselytisque ad Christum adducendis decem annis solidis cum non pœnitendo fructu desudavit. Anno MDCXXIX in imperio magni Mogolis fidei stabiliendæ quædam spes affulgebat, eo igitur missus est cum quatuor e nostris Camboiam scilicet sive Cambaiam ejusdem nominis regni metropolim frustra tamen semel ac iterum eo se contulit, nondum iis terris arridente gratia. At tandem quod in votis potissimum habebat, licet aperire non auderet, vocationem a Deo probè sciens expectandam, quæ superiorum voce explicatur, consecutus est. Celebris ille noster Angelus *Coqui* de quo supra ad 1633 vastissimum illud Sinarum imperium anno MDCXXXI intraverat, ecclesiam missionemque stabilem fundarat ac firmarat, operarios in ingentem ac paratam messem instantius petebat sibique coadjutores: tum Johannem Baptistam nostrum jubet Philippinarum provincialis eo se conferre: qui mox dicto obediens eo advolat socio e sacra Minorum familia unico F. Antonio a S. Maria, quicum anno MDCXXXIII ad civitatem *Fogan* secunda julii accessit. Ibi quam strenue pro Christo dicendo, operando, ac etiam patiendo laboraverit, ac spatio XXXII fere annorum desudarit nostri referre non est instituti, de quibus Historiam provinciæ nostræ Philippinarum adeat lector curiosus præsertim T. I lib. 2 capp. 53 & 54, & T. II passim ac præsertim lib. 2 cap. 27 ad 32. Paucis dixisse sat nobis sit alterum fuisse a F. Angelo *Coqui* missionis nostræ Sinicæ erectorem, ejusdem fere semper abinde præfectum, verboque & exemplo institutorem, pluries ab ejus imperii gente *pro falsa secta Dei* (sic enim titulus ipse ferebat sive sententia judicis) variis calamitatibus & torturis vexatum, flagellis etiam dirissime cæsum, e provincia in provinciam agente quorumdam invidia injectum, imo & anno MDCXXXVIII tota ditione majoribus cum opprobriis pulsum. Quorum occasio potissima fuit, quæ nostros & ordinis Minorum missionarios inter ex una parte & Patres Societatis ex altera versabatur de cultu Kunfucii, avorumque & progenitorum aris & sacrificiis controversia, his istos ritus omnes civiles politicosque tantum ac proinde licitos esse contendentibus, illis vero contra superstitiosos ac idololatricos nec ferendos contestantibus. Ea de causa Romam provinciarum Philippinarum nostræ ac Minorum procurator missus, qui summum pontificem consuleret, illuc non sine gravissimis terra marique exantlatis laboribus & periculis tandem anno MDCXLIII pervenit: oblatoque Urbano VIII quæsitorum suorum memoriali, interea dum de responsione tractarent judices a pontifice constituti, habita sunt ordinis generalissima comitia anno MDCXLIV, quibus ipse interfuit Philippinarum provinciæ diffinitor. Die XXIX julii ejusdem anni extincto Urbano VIII ab Innocentio X die XV septembris sequentis elec-

 to decretum tandem XII septemb. MDCXLV emanavit ad quæsita plane respondens quoque videbantur sopiendæ omnes controversiæ. Hoc ubi in Hispania quo se jam contulerat accepit, mox regressum parat præclarum missionariorum nostrorum triginta secum ducens supplementum, at variis in itinere retardatus difficultatibus nonnisi XXIII decembris MDCXLIX ad relictam & optatam suam in Sina stationem accessit. Tum vero unius Dei prædicationi fideique dilatationi per varias provincias incumbere cœpit si unquam alias ardentius, verum & recruduerunt simul in eum priores persecutiones, quas quidem ab infidelibus illatas, qui non semel pessime exceptum fere necaverunt, gloriæ ducebat: at animo continuo angebatur, quod decretum Innocentii X ubique ac quibus oportebat denunciatum non uti par erat exciperetur, imo vi alterius decreti a Patribus Societatis XII martii MDCLVI ab Alexandro VII obtenti & in speciem contrarii ut isti persuadere conabantur, omnino eluderetur, & veluti cassum fieret. Cùm autem de summa fidei in eo agi sibi videretur, ritus illos Sinicos, quamdiu vixit, & verbo & scripto impugnavit, neophytis suis omnino interdixit, ad baptismum aspirantes, nisi eis renunciarent, non admisit, imo & moriens discipulis quos informaverat, ut in idem instarent ultimis verbis veluti testamento præscripsit. Obiit magna apud omnes seculares & regulares omnium ordinum etiam S. J. cum opinione sanctitatis XVII septemb. MDCLXIV, ætatis LXVII hora quarta post meridiem apud Sinas in civitate *Foningcheu* provinciæ *Fokieng* metropoli. Ejus cum laude meminerunt præter citatos acta cap. general. Rom. MDCLXX, Fontana in *Monum.* ad 1664, Natalis Alexandre noster *Apologie des Dominic.* Diarium Domin. Gallic. ad 10 sept. anticipate, Nic. Antonius *Bib. Hisp.* sed & plures alii. Hæc ejus opera:

1. *Quæsita septemdecim a F. Joanne Baptista de Morales missionariorum Sinarum procuratore proposita Romæ anno MDCXLIII sacræ congregationi de propaganda fide, quibus adduntur ad ea responsa decreto ejusdem sacræ congregationis XII sept. MDCXLV approbata*, Romæ, typis Propagandæ 1645 in 4: Et operum nostri Petri de Tapia T. II lib. I, *de fide* q. 3 a 9, & Thomæ Hurtado clerici minoris *Resolut. moral.* Tract. 5 cap. 5 Resol. 40, *Apologiæ Dominic. Gallicæ* inter Documenta, & alibi pluries. *Hispanè* edidit F. Baltazar *de Santacruz* Hist. nostræ Philipp. T. II lib. I c. 35.

2. *Sentencia de los missionarios de la China de la orden de san Domingo deliberada en la junta de Lanki XX april. MDCLXI.* Subscripsit secundus post F. Franciscum *Varo* viceprovincialem, *Apolog. Domin. dicta pag.* 119.

3. *Relatio & libellus supplex F. Joannis Bapt. de Morales ab eo & septem aliis missionariis apostolicis ordinis FF. Prædicatorum in Sinarum imperio subscriptus & oblatus sacræ congregationi de propanganda fide una cum quæstionibus XXII ab iisdem propositis circa mores ac ritus Sinicos XXX maii MDCLXI ad sanctam sedem apostolicam in sacra congregatione de propaganda fide.* Primus edidit noster Natalis Alexandre *Apol. des Domin.* inter Documenta *a pag.* 29 *ad* 118. Cum dicto Johanne Bapt. subscripserunt F. Timotheus a S. Antonino, Dominicus *Coronado*, Franciscus *Varo*, Johannes *Garcia*, Raimundus *del Valle*, Dominicus *de Navarete*, Johannes *de Polanco*. Hujus exemplar ipsius Johannis Bapt. manu scriptum, & aliorum septem nostrorum missionariorum chirographo subsignatum extat apud nostros Parisienses ad S. Honoratum charta Sinensi bombycina guttiolis aureis pro more patriæ inspersa, & flagellata foliis 21. *Princ.* « F. Johannes Baptista de Morales ordinis Prædicatorum omnium Fratrum ejusdem ordinis in amplissimo Sinarum regno præfectus apostolicus, tam ipse quam ejus socii missionarii apostolici sacrosanctum Christi Domini evangelium pacis annunciantes, maximoque cum labore semen divini verbi in gentium cordibus seminantes, exilia non semel extra Sinæ regnum rectorum & vice regis imperio pro catholica fide supportantes, multoties coram tyrannis prætoribus publice & crudeliter usque ad sanguinis effusionem aliqui ex ipsis missionariis a ministris verberati: denique relictis aliis ærumnis ac laboribus, quos prædicti Fratres in eodem regno passi sunt & adhuc patiuntur, unus illorum pro Christi fide post multa tormentorum genera, carceris squalorem, famem & crudelissimas vapulationes, inductusque a quodam tyranno judice, ut fidem catholicam relinqueret, quod constanti animo venerabilis Frater facere renuit, tandem de mandato alterius tyranni judicis capite truncatus ad æternam felicitatem pertingere meruit: Igitur Fratres Prædicatores qui in vinea Domini Sabaoth plurimum laborant &c. »

4. *Tractatus ex diversis materiis compositus ad explicandas & elucidandas opiniones & controversias, quæ inter Patres Societatis Jesu & religiosos sacri ordinis Prædicatorum in hoc permagno Sinarum regno ortæ fuerunt, & adhuc oriuntur, a P. F. Johanne Bapt. de Morales ejusdem ordinis Prædicatorum alumno, ac in Sina antiquo missionario collectus ac omni fidelitate veritateque in lucem editus anno Christi MDCLXIII. Index materiarum omnium quæ in magno hoc tractatu continentur:*

I. *Patrum Societatis antiqua sententia est, in iis infidelium regnis in quibus evangelium prædicant & administrant sacramenta, non admittendos nec tolerandos aliorum ordinum regulares. Adversa est penitus Fratrum Prædicatorum sententia*: Tractatus I per capp. distinctus ut & seqq.

II. *Confucium quem Sinæ venerantur ut magistrum, unum verum Deum agnovisse docent & tuentur PP. Societatis, negant FF. Prædicatores*: Tract. 2.

III. *Quid de cultu a Sinis Confucio & avis defunctis exhibito sentiant PP. Societatis exponitur, nempe civilem tantum & licitum: contra FF. Prædicatores superstitiosum & illicitum*: Tract. 3.

IV. *In pluribus aliis articulis dogmaticis aliter sentiunt Socii, aliter FF. Prædicatores*: Tract. 4.

V. *Propositiones ex Patrum Societatis operibus lingua Sinica exaratis & excusis excerptæ, quas non probant FF. Prædicatores*: Tract. 5.

Tractatum hunc magnum habuit præ manibus noster Natalis Alexandre ut testatur *Apolog. Domin.* pag. 193. Vidit etiam saltem ex parte episcopus Rosaliensis Arturus de Lyonne.

5. *Plura alia* ejusdem Johannis Bapt. αὐτόγραφα idem Rosaliensis episcopus circa controversias has Sinicas vidit & tenuit, quibus auctorem hunc nostrum priorem sententiam nunquam mutasse luce clarius evincitur.

6. *Libellus* seu *catechismus Sinice scriptus* & editus anno 1649 eidem F. Jo. Bapt. de Morales a PP. Societatis speciatim ab auctore libri cui titulus *Defense des nouveaux chretiens* P. I cap. 4 art. 2 Ed. I, affingitur hoc titulo: *Explicatio sanctæ legis de obedientia parentibus a filiis debita.* Verùm opellam hanc falsò ei tribui clarissime demonstrat Natalis Alexandre citatus *Apolog. Dominic.* cap. XI, & quod inter ejus opera non solum a nullo nostrorum sed nec a Patribus Brancato & Fabro sociis recenseatur, & quod aliunde ex omnibus ab eo scriptis & supra relatis certissimum sit sententiam Jesuitarum de ritibus Sinicis ad ultimum usque spiritum improbasse, & ut nostri impugnare perseve-

rarent commendasse, ut noster Franciscus *Varo* qui ultimum ejus halitum hausit, sibi ab eo præscriptum D. Ludovico de Cicé præfecto tum missionis apostolico nunc episcopo Sabulensi testatus est. Hunc itaque libellum ex operibus nostri Moralesii expungas. An libellus hic apud Sinas excusus fuerit, se nescire affirmat F. Johannes Franciscus Aleonissa ordinis Minorum episcopus Berytensis in Sina vicarius apostolicus in Responsis ad quæsita cardinalis Casanata P. II n. 21, addens in manus suas nunquam venisse.

7. *Vocabulario Chino.*

8. *Arte de Grammatica de la misma lengua*, quam accuratissime calluisse testantur missionarii nostri Sinenses.

9. *Historia Evangelica del reyno de la China.*

10. *Relacion fide digna y verdadera de las doctrinas que enseñan, y del modo con que proceden los padres de la Compañia en la conversion de la China, hecha y escrita por el P. Fray Juan Bautista de Morales de la sagrada orden de Predicadores missionario antiquo y prefecto apostolico de los missionarios de la orden en el gran reyno de China.* Scripsit Hispali 31 maii 1645. Exemplar habuit & servat episcopus Rosaliensis citatus, & viderunt plerique qui de his controversiis tractarunt.

11. *Scriptum alterum R. P. F. Johannis Bap. Morales propria ipsius manu Hispanica lingua scriptum, in quo etiam post decretum anni* MDCLVI *super his controversiis editum declarat & probat, se in conscientia non posse se conformare praxi patrum Societatis.* Primum est ex authenticis documentis quæ D. Carolo Maigrot vicario apostolico Fokiensi exhibuerunt FF. Emanuel *Trigueros* & Maginus *Ventallol* nostri antiqui in provincia Fokiensi missionarii præsentibus Artho *de Lionne* & Philiberto *Leblanc* missionariis apostolicis in civitate *Fochu* XVI decembris MDCXCI. Videsis *Apol. Dom.* citatæ Documenta pag. 175.

12. *Commentarium super litanias B. Virginis*, Sinice. Sic F. Dominicus de Navarrete in sua ad S. congregationem de Propaganda anno MDCLXXIII relatione, quam ad eumdem annum exhibet Fontana in *Mon. Domin.* pag. 693 b.

13. *Tractatus ad Dei amorem in voluntate excitandum*, Sinice.

14. *Vita sancti Dominici*, Sinice. Tria ultima opuscula laudat noster Franciscus *Varo* in responsione ad objecta P. Brancati Socii.

15. *Ad Didaci Morales S. J. tractatum de ritibus Sinensibus decreto anni* MDCXLV *damnatis foliis 300 complexum brevis & dilucida responsio.* Sic refert D. Johannes *de Palafox* episcopus Angelopolitanus in epistola II sua ad Innocentium X ubi & utrumque se præ manibus habere affirmat.

Ejusdem nominis alter ante duo secula claruit in Hispania F. Johannes *de Morales* Giennensis conventus insignis alumnus Johannis II regis Castellæ ejusque primogeniti principis Henrici IV præceptor, & reginæ Catharinæ Johannis II matri a confessionibus Pacensisque episcopus electus MCCCCXV, qui Constantiensi concilio interfuit, & Martini V electorum XXX unus, qui obiit anno MCCCCLIII. De quo vide Gil Gonçalez Davila *Theat. Eccles.* T. I pag. 37 inter Pacenses, & F. Johan. Lopez *Hist. Gen.* P. III lib. 1 c. 83, de quo plura narrantur egregia, quæ suo contulit Giennensi cœnobio beneficia, quæque præclare gessit, non quæ scripsit opera. Qua ex nota Fontanam in *Theatro* emendes.

F. PETRUS VERJUYS.

F. Petrus Verjuys Belga Brabantus, conventus Antverpiensis alumnus, post varia in sua inferioris Germaniæ obita regiminis munia, Lugduni Batavorum missionarium apostolicum agens luce sublatus est XXIII octobris MDCLXIV. Prælo subjecit *1664.

Commentaria F. Didaci Stella ordinis Minorum in evangelium Lucæ additis marginalibus notis & Indice triplici, Antverpiæ, Hieronymi & Jo. Bapt. Verdussen 1654 in fol.

F. VINCENTIUS PRETI DE SERAVALLE.

F. Vincentius Preti de Seravalle sic dictus a patria, (Antiliam Latini dicunt castrum ad Iriam flumen, diœcesis Terdonensis) Papiensis conventus alumnus, inter theologos primi nominis sua ætate claruit in Italia. Romæ apud S. Sixtum sacram doctrinam e superiore loco professus est, exinde in studiis ut aiunt generalibus regentem egit: eo munere Neapoli fungebatur in regio S. Dominici gymnasio anno MDCXXVIII, quo eodem in actis cap. gen. Tolosæ magisterium ejus fuit approbatum: eamdem spartam habuit postea sustinendam Bononiæ. Tum ad sacrum tribunal admotus, Cremonæ censorem fidei agebat anno MDCXLIV, ut testantur acta cap. gen. Romæ tum habiti, cui affuit provinciæ Lombardiæ secundus diffinitor. Bononiam exinde translatus anno MDCXLVII, sacræ congregationi universalis inquisitionis Romanæ ita se probavit, ut ab ea in Urbem vocatus circa finem anni MDCXLIX, commissarius generalis institutus fuerit, quod officium gessit deinceps, nec nisi cum vita reliquit anno MDCLXIV, die XXXI julii, fuitque apud Minervam in communi sodalium cœmeterio sepultus. Virum eruditissimum fuisse licèt impeditioris linguæ fatentur omnes, de quo legendus Fontana in Theatro. Rovetta ejus meminit ad 1651, hæcque ejus Romæ servari ait opera MS olim dum legeret discipulis dictata: *1664.

Commentaria philosophica de analogis, de materia prima, & principio individuationis.

Theologica de prædestinatione & præscientia, de peccato angelorum, de divinis auxiliis & gratia Christi, de legibus, & censuris.

Ex undecim consultoribus in causa Jansenii mense septembri anno MDCLII ab Innocentio X selectis unus fuit, ejusque votum de quinque famosis propositionibus pluries typis prodiit cum aliorum hujus congregationis consultorum votis.

F. ACATIUS MARCH DE VELASCO.

F. Acatius March de Velasco gente fuit Hispanus, professione Valentinus, Aragoniæ provinciæ alumnus, & sacræ theologiæ Magister. Post varia inter suos præclarè gesta tandem ad Oriolensis Ecclesiæ infulas a Philippo IV rege Catholico anno MDCLIX præsentatus, admissusque a Pontifice die XXVI januar. ann. MDCLX, hanc ille annis quinque & mensibus sex integrè & fideliter administravit, ad superos tum a Deo vocatus anno MDCLXV junio mense. Pluribus ille functus olim in ordine præfecturis, ut Prioris semel ac iterum conventus sui Valentini, provinciæque Aragoniæ vicarii generalis, diuque Valentiæ sacras literas professus laxioribus indulsisse plus nimium opinionibus in morali theologia merito culpatur. Scripsit ac in lucem emisit lingua vernacula Opus theologiæ moralis, seu 1665.

Sæc. XVII. *Resoluciónes morales, Tomos duos in fol.* Valentiæ 1656 & 1658 apud Hieronymum Villagrassa.

Munere vero pastorali fungens, cum anno MDCLXIII synodum habuisset Oriolæ die XXIX aprilis, ejus statuta vernacule curavit & jussit in lucem edi Valentiæ eodem anno hoc titulo:

Synodo Oriolana Tercera celebrada en la ciudad de Origuela en XXIX *de abril de* MDCLXIII, *con una breve declaracion de la doctrina Christiana*, in 8, apud eumdem Hier. Villagrassa.

Ejus meminere. Antonius *in Bib. Hisp.* Fontana in *Theat. Dominic.* sed emendandus hic corruptè (quod illi familiare) legens, scribensque pro *Acatio*, *Ascasium March*, & cognomen De Velasco prætermittens; & Hyac. de Parra in MM. MS ad nos missis.

F. AMBROSIUS DRWE.

* 1665. F. AMBROSIUS DRWE Flander Gerardi-Montibus natus, Adrianus lustrico nomine dictus, quod illi in religione mutatum, Gandavi anno MDCXXII die XII augusti professus est, virque fuit severiori disciplina, vitæque sanctioris fama conspicuus, cujus illustre elogium habetur in actis cap. gen. Romæ anno MDCLXX celebrati. Bruxellis obiit anno MDCLXV die IX maii cum odore sanctitatis. Scripsit teste Ghilberto de la Haye, quem hîc excipio

Exercices spirituels des religieux convers par F. A. D. Bruxellis, Martini de Bossuyt 1638 in 8.

Abrege de la vie de saint Hyacinthe de l'ordre des FF. Prêcheurs par F. A. D. Sic nomen suum occultare illi placuit, Ibidem apud eumdem 1638 in 12.

Les Trofées d'Ambroise Spinola general des armées de sa majesté catholique écrits en Latin par Vernulens, & traduits en François par un religieux de l'ordre des FF. Prêcheurs du college des Hibernois du meme ordre a Louvain, Lovanii.

Sic autem se nuncupavit, quod cùm Hiberni illi extrema penuria premerentur, apud eos se receperat, ut suis auxiliis, suaque apud populos auctoritate, eorum sublevaret inopiam.

Varias imagines quarum exemplar ipse delinearat, ære sculpendas curavit, quibus & selectas e SS. Patribus sententias adjecit. Sic me monuit R. P. Ludovicus Robiin Prædicator Gandavensis, addens eumdem Ambrosium Bruxellis agentem ab ejus urbis ædilibus obtinuisse, ut domus impudicis mulieribus includendis, & ad meliora promovendis erigeretur.

F. CHRISTOPHORUS VANDER DONCK.

F. CHRISTOPHORUS VANDER DONCK Belga, conventus Antwerpiensis alumnus, ubi & obiit XIX martii MDCLXV scripsit ac edidit lingua Belgica carmen hoc titulo:

Cordium Judex, Antwerpiæ, Francisci Fickaërt 1654 in 4.

In quo poëmate multa ex sacris scripturis corda conjunguntur. Sic refert Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic.

F. DOMINICUS CORONADO.

† 1665. F. DOMINICUS CORONADO Hispanus, *Landete* vico diœcesis Conchensis *Cuença* ortus, expletis Salmanticæ liberalium artium studiis, ordinem amplexus est ibidem in conventu S. Stephani, peractoque philosophici theologicique stadii curriculo, sacerdos inauguratus, mox ad Philippinas, quo evangelii infidelibus prædicandi ardebat desiderio, mitti obtinuit sub finem anni MDCXLVIII. Vix eo appulerat, cum Chinensibus ejus insulæ catechisandis applicitus, brevi linguam comparavit, seque strenuum Christi exhibuit operarium. Quapropter ad regnum *Camboja* primum, tum rebus mutatis in ipsum Sinense imperium missus est. Quot in eo pro fide inducenda & promovenda exantlarit labores, quæ perpessus est durissima, referre historici est non nostri instituti. Breviter dicam in vincula cum aliis pluribus conjectum, ac crudelissimis afflictum modis, ardentissima in arctissimo quo conclusus fuerat carcere febri correptum ac tabefactum Christi confessorem obiisse anno MDCLXV maii IX, hora quarta matutina die sabbati. In cœmeterio PP. Soc. J. quorum in ecclesiam paululum antequam animam exhalaret translatus fuerat, Pexini sepultus jacet. Acta ejus diligenter scripsit noster Baltazar *de la Cruz* Tomo II *de la historia de la provincia de Filipinas* pag. 454 & seqq. legendus: de eo etiam sæpius agit Navarrete T. I *historia sua Sinica*, ut & T. II, Tract. I Prælud. 28, pag. 53, & Prælud. 29 pag. 56, ubi sic loquitur: *El V. P. F. Domingo Coronado murio en Peking, y en opinion de Seis PP. de la Compañia, cuyos parecieres me dieron por escrito, y remiti a nuestra provincia, acabo Martyr.* Meminit quoque Fontana in *Monum.* pagg. 676, 679 & 693, citans Franciscum Garcia S. J. ut & Soëgius *Année Dominic.* maii 9 ex Adriano Grelon S. J. Scripsit ac edidit lingua cujus peritissimus erat Sinica Mandarina hoc titulo librum:

Scala cœli, quo Sinas ex creaturis ad creatoris unius supremi omnium Domini ducere satagit.

In *relatione seu libello supplici sacræ congregationi de propaganda fide a F. Jo. Bap. de Morales ab isto & aliis septem ejusdem ordinis missionariis apostolicis subscripto & oblato* XXX *maii* MDCLXI *circa mores & ritus Sinicos* Coronado tertius est e subscriptis. Hunc tamen aliquando etiam suorum in Sina viceprovincialem auctor libri cui titulus *La defense des nouveaux Chretiens &c.* ad PP. S. J. sententiam *de ritibus Sinensibus* transiisse asserit, fragmentum epistolæ ab eo ad P. Brancatum datæ 1661 referens *T. I edit 1 pag. 221.* At si nihil sit amplius, ex eo fragmento nihil concludi potest. Legendus Navarrete T. II Tr. VII pag. 403 n. 14 *Historia de la China.*

F. ANONYMUS BELGA.

F. ANONYMUS BELGA sub nomine *Fanci Recurdi Serderi* latens scripsit hoc titulo 1665.

Jerobaal. sive Certiora quædam septem circa doctrinam angelici doctoris S. Thomæ Aquinatis adversus certum quid R. P. Petri de Alva & Astorga ord. Min. exhibet Fancus Recurdi Serderus. 1665. Pr. *Ea ambitiosorum hominum infelicitas est, ut tanquam decumano fluctu abominando zelotypiæ abripiantur &c.* Codex MS papyr. in 4 unam unciam spissus apud nostros Antverpiæ anno MDCLXXXIII servabatur a R. P. Jacobo *Quetif* visus.

F. JOHANNES CASALAS.

F. JOHANNES CASALAS Gallus Occitanus patriam Muretum habuit, vulgo *Muret* † 1665.
oppidum insigni illa catholicorum adversus Albigenses præsente & cum episcopis in Ecclesia orante SS. parente Dominico victoria celebre, & in conventu Tolosano institutum nostrum amplexus est. Eloquentia christiana plurimum claruit hoc seculo XVII, celebrioraque regni pulpita per XXV aut XXX circiter annos cum plausu & fructu implevit per adventum & quadragesimam, Montepessulo, Burdigalæ, Tolosæ ad S. Stephani &c. ultimo tandem anno MDCLXIV Rotomagi apud

nostros ea fama, ut eo non tantum populus, sed & senatus fere confluerent universus. Variis etiam apud suos functus est honoribus & muniis, Monspelii, & Albiæ electus prior & præfectus, at cum eo munere fungeretur Tolosæ electus XV maii MDCLXV anno sequenti decima januarii Deo vocante & regere & vivere desiit ætatis circiter LXX. Hæc ab eo prodierunt:

1. *La morale chretienne reduite en pratique, ou est enseigné l'art de regler les passions, & de pratiquer la vertu*, Tolosæ, Arnaldi Colomiers 1656 in 18 pagg. 422.

2. *Candor lilii seu Ordo FF. Prædicatorum à calumniis & contumeliis Petri a Vallecl ausa vindicatus, In ejus decem diatribas totidem reflexiones*, Parisiis, Joannis de Launay 1664 in 8. Qui quidem liber decreto sacræ congregationis Indicis XVII novembris MDCLXIV suspensis prohibitisque est annumeratus: libellus verò Petri a Vallecl ausa *De immunitate auctorum Cyriacorum a censura* non solum ab eadem congregatione XX junii MDCLXII prohibitus fuerat, & prima septemb. anni ejusdem ut sannis & calumniis scatens senatusconsulto Tolosano flammis manu tortoris addictus, sed & a R. P. Johanne Paulo Oliva S. J. præposito generali *agerrime ferente, quod vel ad ipsam suspicionem operis a spiritu Societatis tam abhorrentis quispiam e suis vocatus esset* a sibi subditis *legi prohibitus*, litteris ad provincialem Lugdunensem Romæ XXII maii MDCLXII datis, quas integras refert noster Jo. Jacobus Percin *Hist. conv. Tolos.* P. I pag. 165, ubi & de nostro Johanne legendus.

3. *Primitiva utriusque testamenti Ecclesia*, seu *Chronologia analytica & compendiosa eorum quæ populo fideli & infideli contigerunt ab orbe condito ad Incarnationis Christi* MCC. Opus tomis duobus parvulis constans MS servatum in Bibl. nostrorum Tolosatum, cujus exemplar Romam ad magistrum ordinis missum, ibidem ut sperabatur edendum. Quodque per seculorum seriem digestum, cujusque doctrinam, religionis cultum, persecutiones, seditiones, virtutes, concilia, hæreticos, & schismata suo ordine refert. Idem Gallice scriptum hoc titulo: *Le theatre historique ou abregé de l'histoire universelle avec les reflexions generales & particulieres* MS Ibid.

4. *Oraison funebre prononcee devant les Etats de Languedoc assemblez a Montpelier au service solennel de Louis XIII roi de France & de Navarre de triomphante memoire.* Edita jussu & sumptibus statuum Occitaniæ, Monspelii 1643 in 4.

5. *Sermons de l'avent, du Careme, de l'octave du S. Sacrement, des dimanches & festes de l'année.* Actiones omnes eruditæ & elegantes, quæ ipso etiam vivo ab aliis exscriptæ ubique pronunciabantur, & ab ejus morte variorum in manus ceciderunt.

F. JOHANNES GARCIA.

1665. F. JOHANNES GARÇIA vel *Garzia* vir vere apostolicus, Hispaniæ ortum debet in nova Castella natus, eo tractu quem vulgo *la Mancha* dicunt, loco ab incolis *Moral* nuncupato. Adolescens ordinem professus est in conventu Almagrensi provinciæ Beticæ, studiisque in conventu S. Pauli Hispalensi exactis, cum illac Didacus *Collado* noster transiret, novos ad Philippinas missionarios conscribens, illis se adjungi obtinuit. Diaconus tum erat tantum per ætatem, sed ut America illi iter fuit cum sociis, Mexici sacro presbyteratus ordine inauguratus est, & tandem Manilam appulit anno MDCXXXII. Ut nemo ibi otiosus, mox ad insulam Formosam tum Hispanis parentem mittitur, indigenarumque lingua brevi sibi familiari facta, doctrinam illis Christianam prædicare cœpit. Quot ibi sustinuerit quatuor circiter annis passiones, quam abundantem una fructum retulerit, etiam apud eos quibus nondum annunciatum fuerat evangelium, nam ea provincia illi in sortem obtigit, non facile quis dicat. Sed ardenti quo flagrabat zelo, campus major debebatur. Itaque anno MDCXXXV vel sequenti circiter literas a Provinciali Philippinarum accepit, quibus in Sinense imperium trajicere jubebatur, nullaque in eo mora fuit: ascensa enim navi cum F. Francisco Diaz & F. Petro de Chaves nostris aliisque duobus ex ordine Minorum egregiis omnibus verbi Dei ministris, eo pervenit septembris VII, simulque F. Joannem Baptistam *Moralez* insignem illum Sinarum apostolum de quo supra ad 1664 convenerunt in civitate *Ting teu*. Quæ præclara deinceps in variis vastissimi hujus regni provinciis egerit triginta annorum spatio quibus ibi stetit minister inconfusibilis, quas persecutiones passus fuerit innumeris modis probatus, exiliis, tormentis, carceribus, vinculis, verberibus, opprobriis, fame & siti, morbis, nuditate, & queis non? nostrum non est fusius prosequi, de quo legatur noster Baltazar *de la Cruz Hist. Philipp.* T. II P. 2 capp. 38, 39 & 40, & passim ubique per totum opus. Tandem ex recens acceptis per tres dies continuos cruciatibus lethali affectus morbo inter Sinarum fidelium, quos vel ad Christum adduxerat, vel in fide confirmarat, maximam turbam receptis Ecclesiæ sacramentis, piam Deo reddidit animam VIII decembris MDCLXV. Hæc ejus opera:

1. *Ki-Mung*, qui titulus operis Sinice scripti, quod quidem illi commune fuit cum F. Francisco Diaz de quo supra ad 1646: Id est Latine *Doctrina incipientium*, sive *Doctrina Christianæ rudimenta*, quibus Sinæ religionis Christianæ mysteriis initiantur, circa 1639 vel 1640 compositum, excusum typis seu potius tabulis Sinicis circa 1650, sæpiusque deinceps ob summam ejus utilitatem recusum. Quod cùm ante quam ederetur, Julio Aleni S. J. probandum ad urbem *Pekin* misisset, renuit iste tres in eo causatus errores haberi, quos tamen retegere nec ausus est nec potuit: Imo postquam excusum fuit, cùm accepisset Antonius Govea S. J. sublato titulo, alioque substituto, duobus tantum aut tribus argumentis de errore Confucii additis cætera immutatum turpi plagio sibi ascripsit; ac sub suo nomine vulgavit: quod & postea Goveæ socii in aliis provinciis quibusdam foliolis avulsis ausi sunt sub ejusdem Goveæ nomine publicare. Ita refert noster Franciscus Varo in Responsione ad PP. Brancati & Favre Socios.

2. *Epistolæ plures Hispano vernaculo scriptæ* ab eo tum viceprovinciali in regno Sinarum Manilam ad nostrum Philippinarum provincialem. Quarum I data 27 septemb. 1648 ex oppido *Ting-teu*, fusior præter alia plura de statu missionis Sinicæ, tum maxime declarat, quantum a ritibus Sinicis quoad cultum Confucii, parentum mortuorum & idoli *Chienhoang* ut superstitiosis, & divinos honores ad creaturas transferentibus horruisset semper, & etiamnum horreret. Unde ut in eadem narrat Mandarinum quemdam *Fucheu* commorantem, & baptismum ab eo enixius flagitantem constanter repulit, donec tabulas parentum ipsi redderet, ac huic cultui in perpetuum renunciaret. Hæc epistola impressa fuit Conimbricæ 1654 in 4: tum & pluries deinceps variis linguis versa. Equidem auctor libri cui titulus *Defense des nouveaux Chretiens* &c. suppositítiam & ἀντιλογίαις scatentem ostendere conatus est: sed Malinenses nostri authenticum ejusdem exemplar e suis archivis producentes, genuinam demonstrarunt, nihil vero in ea pugnare cum altera ipsius Julio Aleni socio 27 nov. 1639 data e car-

Sæc. XVII. cere ut probet quisque ratione utens, solis oculis opus est. Extant & aliæ plures ejusdem epistolæ in archivis nostris Manilensibus servatæ, quarum quædam cum prima memorata prodierunt, *Fogan* 27 & 28 septemb. 1650 datæ, quæ eumdem illi de his ritibus sensum semper fuisse, ut ab initio patribus nostris semper fuit, ostendunt. *Estas tablillas* sic F. Baltazar de la Cruz citatus pag. 477 a (*como ya dexamos dicho arriba*) *son muy comunes en China, y nuestros religiosos desde luego que llegaron, les hizieron a los Christianos que las quemaran, y en essa practica fueron siempre, por tener las por especie de idolatria, o peligro proximo de ella.*

3. *Relatio & libellus supplex sacræ congregationi de Propaganda circa mores ac ritus Sinicos oblatus subdata Sina* 30 *maii* 1661. Subscripsit quintus F. Johannes Garcia, cum aliis septem nostris. Vide postea F. Franciscus *Varo* ad 1705

4. *Tractatus in quo cultus Confucii & progenitorum impugnatur ut illicitus a F. Raimundo de Valle, F. Johanne de Garcia, F. Francisco Varo nostris*, anno 1665 editus in China. Vide ibidem.

5. *Tractatus de oratione mentali*, Sinice. Sic noster Franciscus Varo in responsione ad P. Brancati S. J.

F. JOHANNES GODIN.

1665. F. Johannes Godin Gallus Burgundus oppido *Montbar* ad Divionem sito ortus, egregius sexdecim annorum adolescens pietate ac litteris a puero sub cura parentum educatus, ordinem amplexus est & professus anno MDCXI die VIII augusti in conventu Divionensi. Ad gymnasium Sanjacobeum Parisiense missus, ita eminuit inter æquales, ut ad gradus promoveri meruerit. Licentiam decurrebat annis MDCXXVI, quo præsentatus Prædicatorum XXI & ultimus de Sorbonica respondit, & MDCXXVII, fuitque anno sequenti die XXII februarii licentiatus, locum inter triginta septem decimum septimum sortitus. Eodem anno in comitiis ordinis Tolosæ habitis theses publicas pro jure provinciæ Franciæ propugnavit eo successu, ut sequenti anno pro eadem provincia sederit in cap. gen. Romano diffinitor, ubi & laurea ab eo Parisiis suscepta approbata fuit. Variis deinceps in sua provincia functus est dignitatibus & muniis, etiam Bisuntii censoris fidei generalis, ac demum conventus Divionensis, quem jam pluries rexerat, ultimo prior, in eodem mortalitatem exuit anno MDCLXV die XIII maii ætatis LXX. Vir fuit legum ordinis severissimus custos, nec minus apud Ecclesiæ principes ab eruditione commendatus. Nulla tamen ejus laudantur opera.

F. ISIDORUS UGURGIERI AZZOLINI.

† 1665. F. Isidorus Ugurgieri Azzolini Etruscus, Senis ex illustri patritiaque Ugurgieriorum familia, multiplicique cum Cervinorum Marcelli II summi pontificis affinitate conjuncta, & in Isidori nostri patre, qui Cassandram dicti Marcelli papæ ex fratre neptem primam uxorem habuit, renovata ortus, ordini nomen dedit adolescens in conventu S. Dominici Senensi, virque fuit politioribus literis excultus, humanarum divinarumque scientiarum peritia clarus, sacræ theologiæ magister in comitiis ordinis generalissimis anno MDCXLIV, Romæ approbatus. In universitate Pisana pluribus annis lectorem publicum egit, exinde in studio nostro generali Senensi primarius regens institutus est, quo munere fungebatur ad MDCXLIX, collegio doctorum theologiæ Senensi simul aggregatus, & tribunalis sancti officii consultor, & ut qui musas etiam coleret amœniores Academicus etiam Filomatus ascitus. Plurimis laudibus eum commendat Ughellus *Ital. Sac.* T. VII col. 335, ad Antonium Balestrarium archiepiscopum Amalphitanum n. 34, ubi Ugurgierium agnoscit virum eruditum & in rebus patriis & antiquitatibus peritissimum. Nativo suo conventui præerat prior anno MDCLVI, ubi tamen aliquid passus est fastidii, ac demum mortalitatem exuit anno MDCLXV apud suos sepultus. Ejus meminit Fontana in sua *Provincia Romana*. Scripsit ac in lucem edidit hoc titulo:

1. *Sanctiones reformatæ.*

2. *Monumenta patrum theologorum Senensium.* Sic Fontana non addens an & ubi typis prodierint.

3. *Le Pompe Sanesi overo Relazione delli huomini e donne illustri di Siena e suo stato*, Pistorii, Petri Antonii Fortunati 1649 in 4. T. I pp. 682: T. II pp. 458. Quo in opere recenset auctor vitam, præclara facinora, scripta, munera &c. omnium illustrium e civitate & solo Senensi oriundorum, quos omnes sub titulis XXXV distinctos comprehendit, Opus curiosum & sat accurate scriptum.

F. PETRUS JAMMY.

F. Petrus Jammy Gallus Occitanus, ordini nomen dedit adolescens in conventu Tolosano, evasitque theologus primi nominis, in SS. Augustini & Thomæ præsertim doctrina versatissimus, quam e superiore loco pluribus annis Tolosæ professus est, unàque cum eximio nostro Vincentio *Baron* collega docebat anno MDCXXXII. Exinde Gratianopolim ad regendam in celebri nostro ibidem gymnasio theologiam accersitus, diutius publice docuit, sedemque in ea civitate fixit, filiationemque suam in eum conventum transferri obtinuit a magistro ordinis Thoma Turco, a quo & magisterii laurea donatus est circa MDCXLVII. Ejus cum laude meminit Jo. Jac. Percin *Hist. con. Tolos.* p. 173 n. 44, & mortuum innuere videtur circa MDCLXV. Hæc ab eo prodierunt: † 1665

Veritates de auxilio gratiæ ab erroribus & falsis opinionibus vindicatæ, quas defendunt theologiæ Gratianopolitanæ candidati, Augustinianis & Thomisticis armis instructi. Gratianopoli, Petri Fremon, 1658 & 1659 in 12. P. I *in qua errores Pelagianorum & Semipelagianorum describuntur, judicantur, damnantur*, pp. 446. P. II *in qua opiniones catholicorum de auxilio gratiæ ea qua par est modestia examinantur, & Thomistica tanquam verissima eliguntur*, pp. 478. Extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Operum Alberti magni nova ex codd MSS *editioni* selectus a magistro ordinis Thoma Turco præfuit: quæ XXI Tomis in fol. prodierunt Lugduni 1651: qua in editione quid actum quid desiderandum videsis ad 1262 ubi de Alberto Magno: sed quicquid in ea desideres, Petri nostri diligentiæ non parum debetur, qui viam posteris complanavit in re si qua est difficillima, & immensi laboris.

F. PETRUS DE VILLAMAYOR.

F. Petrus de Villamayor Hispanus, apud Villamnovam vernacule *Villanueva de los Infantes* natus, conventus S. Pauli Palentiæ alumnus, theologus eximius & elegans poeta, extra claustrum cum superiorum ordinis facultate degebat in oppido de *Lumembrilla* circa MDCLX, ut scilicet matrem senem inopia laborantem sublevaret. Qui tamen professionis suæ non oblitus, tempus sibi præterire otiosum & inane non permisit. Itaque in id potissimum incubuit, ut totam fere theologiam suavi metro Hispano redditam, secularibus viris ac fœminis, ipsis etiam pueris intelligibilem 1665

ac perviam facileque addiscendam ac memoriter retinendam propinaret.

T. I prodiit Matriti apud Dominicum de Morras 1665 in quo vario metri genere habetur *Articulorum fidei, Decalogi & preceptorum Ecclesiæ &c. expositio gravis carminum suavitate delibuta ac citatis ad marginem S. Thomæ Summa articulis ornata.* Sic fere totidem verbis me monebat F. Hyacinthus de Parra, qui & addit tum tomo secundo & tertio quamprimum edendis auctorem desudare, quos si prælo dederit, hîc addent ejus gentiles.

F. BERNARDUS LA PALISSE.

† 1666. F. BERNARDUS LA PALISSE Gallus Aquitanus, Gimontio urbecula in confinibus Armaniaci Augusta Ausciorum 12 & 20 Tolosa milliaribus inter utramque circiter distante ortus anno MDXCIX novembris XVI, litteris humanioribus felici utpote ingenio probe instructus quas & suos contribules docuerat, ætate jam matura in conventu Tolosano ordinem ingressus est, & professus die secunda aprilis MDCXXIII. Philosophiam quibusdam annis, at pluribus exinde theologiam docuit suos, primarius lector institutus anno MDCXXXIV Parisiis in conventu SS. Annunciationis tum recens erecto, Burdigalæ postea anno MDCXL, & seqq. ubi & concionatoris ordinarii vices MDCXXXIX egerat, tum Tolosæ ubi in academia Doctoris conventualis ut vocant & antecessoris partes sustinuit ubique cum plausu fructuque auditorum maximo. A studiis tamen, quibus mire & fere unice deliciabatur identidem avulsus, ut varias obiret præfecturas, Ruthenis, Biterris, Castris, Burdigalæ, Avenioni & alias præfuit prior. Anno postmodum MDCLXIII januar XXII a magistro ordinis Jo. Bapt. de Marinis datus prior novitiatus generalis S. Dominici de Soriano Parisiis in suburbio S. Germani, paucis ab expleto munere mensibus, ibidem obiit ex hydropisi XXI julii MDCLXVI die sequenti sepultus. Ejus cum laude meminit noster Jacobus Percin in *Histor. conv. Tolosani* pag. 173, sed exigue pro viri merito. Scripsit ac edidit hoc titulo:

Expositio in omnes Davidicos psalmos. Opus eximium in utriusque testamenti pertractatione diligenter versatis verbique Dei concionatoribus perutile, Tolosæ, Joannis Boude 1665 in fol. T. I pagg. 694 : T. II pagg. 648. Ad calcem hujus sic loquitur:

Die XIII *nov.* MDCLXI *ætatis vero meæ expleto fere anno* LXII, *licèt adversa semper valetudine, & a tribus annis hydrope laborans molestissima & importuna, operoso psalmorum omnium commentario postremam apposui manum, utinam ad laudem Dei O. M. &c.*

Expositionem in Job meditabatur, jamque inchoaverat inquit noster Percinus citatus, quam morte præventus imperfectam reliquit:

Eruditissima sunt quæ in D. Thomæ Summam legit Parisiis & alibi commentaria, sed ea maxime quæ Burdigalæ dictavit, & singulari studio accuravit in I P. de attributis divinis a q. 1 ad q. 14 de scientia Dei inclusive. Quæ ego F. Jacobus Quetif tunc ejus discipulus & auditor ab ejus ore accepi & diligenter asservavi : quæ & quibusdam juvenum nostrorum professorum iis usuris amice mutuavi & commodavi, ægre tandem recepi nuncque in bibliotheca nostra ad S. Honorati servantur. At cum alia eaque ampliora in cæteras primæ partis S. Thomæ quæstiones non desint apud suos Occitanos exempla, ut prælo quis daret, esset in votis, ut opus exactissimum, Ecclesiæ & scholarum utilitati deserviret, & ab interitu vindicaretur. SÆC. XVII.

F. CONSALVUS GRITIUS.

* 1666. F. CONSALVUS GRITIUS Picenus, Æsinus patria, professione verò Anconitanus, post studia Bononiæ sub regente F. Thoma Turco peracta, ab eodem Turco tum magistro ordinis lector institutus Forilivii, Januæ, Boschi, Anconæ sacras e superiori loco docuit litteras. Hinc censor fidei assumtus Placentiæ, Cremonæ, & Mediolani sacro præfuit tribunali, unde tandem Romam ab Alexandro VII accitus sanctæ universalis inquisitionis positus est commissarius generalis anno MDCLXIV, quo & in munere obiit anno MDCLXVI. Ejus meminit Fontana in Theatro, & Rovetta ad 1666, addens scripsisse

Nonnulla notabilia pro causis sancti officii cognoscendis.

F. DANIEL O DALY.

1666. F. DANIEL O DALY vel ò *Daladh* in religione *Dominicus a Rosario* dictus, claro nobilique apud Hybernos oriundus, Geraldinorum stemmate Desmoniorum comitum, & conventus Traliensis in comitatu *de Kiery* alumnus, ordinem suum, patriam suam, & Lusitaniam egregiis animi sui virtutibus medio currente Christi seculo XVII plurimum illustravit. Qui cùm apud Lusitanos Olissipone summa pietatis eruditionisque laude claruisset atque prudentia, facile sibi magnatum populorumque conciliavit animos & æstimationem. Bragantinæ ducissæ Gusmanici sanguinis Heroinæ Ludovicæ ducis *Medina Sidonia* filiæ Johannis IV Portugalliæ regis anno MDCXL proclamati Bragantinique ducis olim uxori sacris a confessionibus electus, tantam invenit apud eumdem regem gratiam, ut ab eo missus orator fuerit anno MDCLV ad christianissimum Francorum regem Ludovicum XIV ejusque matrem de paciscendis inter utrumque fœderibus & affinitatibus. Qui Parisios appulsus in conventu SS. Annunciationis ad S. Honorati apud suos declinavit, & toto legationis suæ tempore vir disciplinæ regularis tenax est commoratus, regio oratorum apparatu ad regis admissus alloquium. Johanne verò Lusitaniæ rege interea defuncto, die VI novemb. anno MDCLVI, rex acclamatus est Alphonsus VI hæres illius & primogenitus, cujus inaugurationem orator hic noster publica largitione & lætitia, festivisque ad Sequanam ignibus Parisius celebravit, ac non multum postea dimissus ab aula die XXVI junii MDCLVI, Lusitaniam repetiturus Parisiis discessit. Quanti virum habuerit Johannes IV rex & regina uxor ejus vel ex eo liquet, quod ad metropolitanam Indiarum Orientalium Ecclesiam Goæ tum & ad Conimbricensem (Bracarensem tamen dicit F. Joannes *O Hein* in suo Epil. Chron. prov. Hybern. p. 21) elegerint & proposuerint, quas ille sui studiosissimus ac tenax instituti constantissime detrectavit, sorte sua suisque contentus prodesse Fratribus atque gentilibus dura pro Christi fide in patria sustinentibus : quibus qua valebat apud regem & reginam gratia novam erexerat Olissipone domum & collegium in cap. gen. Romæ MDCXLIV unâ cum ejusdem ordinis virginum & nationis Hibernicæ monasterio receptum, cujus & collegii rector est Daniel noster in eodem capitulo constitutus. Plura de eo apud Vincentium Baronium nostrum habes in *Apologeticis* lib. 2 sect. 1 §. 4 pag. 448, & lib. 4 sect. 4 § 1 pag. 117, & lib. 5 sect. 4 §. 4 pag. 241, ubi virum a summa animi integritate, modestia, humanarumque des-

SEC. XVII. picientia rerum egregie commendat. Adolescens ex Hibernia venerat in Hispaniam, ubi receptus in ordinem in eadem Castellæ provincia litteris incubuit, » Eamque inde hausit & pietatem & sa» pientiam, *inquit Baronius citatus*, quas Lova» nium, quas Matritum, quas Gallia, quas Europa » fere tota mirata est. Nomine regis catholici (*Phi» lippi III*) apud regem Angliæ patrem (*Carolum » I*) & apud Carolum II filium, & hujus Romæ » apud Innocentium X gessit negotia gravissima pa» ri sapientia & felicitate, sed apertius titulo ar» chiepiscopi Goensis, quem abdicavit, apud re» gem christianissimum legatus Lusitaniæ, toti au» læ fuit amori & venerationi, atque hoc elogium » retulit nullum unquam felicius pietatem cum pru» dentia, modestiam & humilitatem religiosam cum » legati gravitate & sapientia conjunxisse. Quid re» feram tres episcopatus recusatos &c. Sic Baronius citatus, qui ibidem lib. 2 sect. 1 §. 4 anno MDCLXVI, quo hæc scribebat, Danielem sive Dominicum a Rosario obiisse testatur summo omnium Lusitaniæ ordinum luctu & desiderio, summa & integritatis & pietatis fama Olissipone in erecto gentilibus suis ordinis cœnobio & collegio sepultus. Scripsit hoc titulo:

Initium, incrementa, & exitus familiæ Geraldinorum ac persecutionis Hyberniæ, Olissipone, ex offic. Craesbeeck 1655 in 8 pagg. 405. In eo autem se *F. Dominicum a Rosario* nominat. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati, & Romæ in Barberina, & in Casanatensi.

F. FRANCISCUS DEURWERDERS.

* 1666. F. Franciscus Deurwerders Belga, professione Antwerpiensis, pietate, doctrina, & miro erga S. Thomam de Aquino affectu claruit, in cujus honorem congregationis *Militiæ Angelicæ* dictæ Lovanii anno MDCXLIX die VII martii instituendæ ac erigendæ auctor fuit, dum philosophiam ibidem apud nostros profiteretur. Quem cultum Libertus Fromondus S. Petri decanus, omnesque subinde universitatis professores, ac utriusque sexus sæculares ac ecclesiastici plurimi amplexi sunt, cingulum album quindecim nodis insignitum singuli e nostri Francisci manibus suscipientes. Quod pietatis genus non solum in ea urbe floret etiamnum, sed & in alias Belgii civitates propagatum est non sine fructu. Missionarium etiam ille egit Roterodami in Batavia, unde cùm forte Antwerpiam accessisset, epidemia ibidem vigente tactus obiit anno MDCLXVI die IV julii, ætatis circiter quinquagesimo. Hæc ab eo scripta & relicta opera:

Militia angelica D. Thomæ Aquinatis, Lovanii, Hieronymi Nempæi 1659 in 8 pp. 266. Hujus instituendæ occasio fuit, quod in Italiam pergens imaginem S. Dominici Sorianam veneraturus, ex itinere Vercellas divertit, ubi de cœlo allatum ab angelis sancto doctori tum juniori ac in carcere detento cingulum servare se credunt & colunt nostri, mox ejusdem mensura & forma delineata, similia imitandi consilium cepit, iis utentes gratiarum S. Thomæ participes fore arbitratus, quod & eventus comprobavit.

De salutari peccatorum venialium confessione. De sacro convivio in quo Christus sumitur. De communione spirituali: Hæc lingua Belgica, Antwerpiæ, Michaelis Gnobbart 1661 in 12.

De cultu B. Dominici, ut a Deo impetremus optata, Belgice, Antwerpiæ, Gnobbart 1657 in 8.

Summulas nostri Didaci Ortiz imprimi curavit, Lovanii, Hier. Nempæi 1649 in 8.

F. HIPPOLYTUS MARIA PARASCANDOLO.

F. Hippolytus Maria Parascandolo Siculus, patriaque & professione Neapolitanus congregationis *della sanità* alumnus fuit, & Ecclesiastes sua ætate, eruditione & facundia clarissimus: in comitiis ordinis Romanis anni MDCXLIV ab baccalaureatum promotus. Obiit anno MDCLXVI 1666.

Multa in concionandi genere MS relinquens.

Sic de eo Toppius in Bibl. Neapol. p. 181, nec plura mihi aliunde.

F. JOHANNES LE COUSIN.

F. Johannes le Cousin Gallus Campanus, Meceriæ ducatus Retelensis civitate ortus, conventus verò Remensis alumnus, sacræ theologiæ magister in facultate Cadomensi circa MDCXXII laureatus, vir pius & eruditus, priorem suorum agebat Virduni anno MDCXXVIII. Obiit plenus dierum in monasterio Sororum ordinis de Monteflorido juxta Gratianopolim earum confessionibus audiendis ibidem positus & assignatus anno circiter MDCLXVI. Scripsit ac edidit † 1666.

1. *Semaine symbolique enrichie d'une gaie varieté d'inventions, lesquelles font eclorre divers discours pour la plupart chretiens, presentée a sœur Jeanne de Gondy prieure du monastere de Poissi, & a sa religieuse compagnie*, Cadomi, Petri Poisson 1621 in 8 pagg. 407. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honoratum. Qui liber etsi figmentis poëticis aspersus, dissertationibus & collationibus aulicis civilibusque & moralibus intermistus, præcipue tamen asceticus est, nec utilitate sua caret.

2. *Les fleurs de S. Paul ou recueil des passages qui sappent l'atheisme, confondent le Judaisme & relevent le christianisme*, Remis, Nicolai Hegart 1628 in 24 pp. 246. Extat apud eosdem.

F. PETRUS BLANDIN.

F. Petrus Blandin Gallus, Campanus gente, patria Victoriacensis, professione Cathalaunensis, ubi sacra vota adolescens dixit VIII junii MDCXXV in gymnasio Parisiensi Sanjacobeo studiorum emensis stadiis ad gradus in sacra facultate promotus est titulo Prædicatorum præsentati. Licentiam decurrebat annis MDCXLVIII, quo vigesimus quartus & ultimus pro Sorbonica respondit, & MDCXLIX, licentiatusque fuit sequenti MDCL, postquam habuerat, quas & edidit † 1666.

Orationes paranymphales XVIII*: hoc est ad Paranymphos invitatorias ad omnes supremi senatus Galliarum cameras die* XV *febr.* MDCL. Typis verò prodierunt, Parisiis, Francisci le Cointe 1650 in 8 pagg. 102. Extat apud nostros Parisien. ad S. Honorati.

Vir fuit humanioribus litteris apprime excultus, ingenii elegantis & facilis, facundus Ecclesiastes, multæque in dicendo gratiæ. Suis præfuit aliquando prior, pluresque ad ordinem ascivit alumnos. *Ex actis conventus Catalaunen. & facultatis Paris.* Obiit circa annum MDCLXX.

De heroicis D. Dominici & FF. Prædicatorum gestis oratio ad illustrissimum ac reverendissimum patrem F. Nicolaum Rodulfium totius ord. FF. Prædicat. generalem magistrum, habita pro more coram universitate Parisiensi die quarta aug. anno MDCXXX *apud FF. Prædicatores*, Paris. Augustini Taupinart 1633 in 8 pp. 30. Extat apud eosdem.

F. SERAPHINUS BERTOLINI.

1666. F. Seraphinus Bertolini Etruscus, Lucensis patria & professione, sacræ theologiæ magister, apostolicus Romæ apud S. Mariam Majorem pœnitentiarius anno MDCLXV die XIII maii allectus, scripsit

La Rosa Peruana, cioè, vita della B. Rosa di Santa Maria Peruana Limese vergine del terzo ordine della penitenza di San Domenico, Romæ, Tinassi 1666 in 4. Vidi apud D. *Petitpied* socium Sorbonicum. Extat & Romæ in Casanatensi.

Scripta est stylo quidem eleganti, sed parum historico, quod multis non probatur, ac præterea de apparitionibus B. Rosæ factis minus sobrie illis loqui videtur, ut cùm Jesum ipsum cum Rosa ludentem exhibet.

F. THOMAS MINALDI.

1666. F. Thomas Minaldi Abellini Hirpinorum in regno Neapolitano natus, & in patria ordinem professus baccalaurei gradum obtinuit in actis cap. gener. Romæ MDCXLIV: deinde laurea donatus, florebat etiamnum anno MDCLXVI, quo theologorum universitatis Parthenopææ collegio aggregatus ejusdem decanus agebat: utriusque juris peritum & antecessorem fuisse addit Toppius *Bibl. Napol.* & librum hoc titulo edidisse:

Metaphysica seu Transcendentium Summula in tres libros divisa, Neapoli, Hieronymi Fazuli 1666 in 8.

Si quæ alia rei litterariæ reliquerit, ac quæ præclare gesserit, addent symmystæ.

F. ANONYMUS.

1666. F. Anonymus anno MDCLXVI Romæ agens & florens scripsit ac edidit

Tractatum de conceptione B. Virginis.

In quo nostri Jacobi Gil anno MCCCCLIV sacri palatii apostolici magistri epistolam seu tractatum de eadem ad Alphonsum Aragoniæ regem edidit, asseritque ejus exemplum aliàs Bibliothecæ Altempsianæ modo Romæ in archivo magistri ordinis servari.

Sic refert Alva Sol. Verit. Rad. 195 col. 1478, pluraque ex ea epistola seu tractatu transcribit.

F. ARCHANGELUS-MARIA REDI.

1667. F. Archangelus-Maria Redi provinciæ Romanæ alumnus inter scriptores recensetur a Fontana, diciturque obiisse Perusii 1667 ac scripsisse hoc titulo:

La nuova sienza d'horologii a polvere, che mostrano e suonano distintamente tutte l'hore, Romæ 1663 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

F. DOMINICUS DE SANCTIS.

1667. F. Dominicus de Sanctis Calaber Filocasii natus, & ibidem ut videtur ordinem professus, sacræ theologiæ magister circa medium seculi XVII florens, recensetur a Toppio in *Bibl. Napol.* & edidisse dicitur

Considerazioni predicabili sopra gli evangelii della quaresima parte prima e seconda, Suriani, in conventu S. Dominici, typis Dominici Antonii Ferri 1667 in 4.

Plura fortè docebunt de auctore gentiles sui, neque enim ejus alia aliunde mihi notitia.

F. FERDINANDUS DE HERRERA.

F. Ferdinandus de Herrera Hispanus, Peruanæ provinciæ insignis alumnus, sacræ theologiæ magister, primusque in universitate Limana theologiæ, ut aiunt, cathedraticus, florebat anno MDCLXVII, uti refert Joannes Melendez Hist. Peruanæ T. III p. 771, qui & ait illum scripsisse ac edidisse in Hispania 1667.

Sermones tomis duobus communi plausu receptos.

F. GREGORIUS PINELLI.

F. Gregorius Pinelli patria quidem Calaber *Catanzaro* natus, sed origine Ligur & Januensis, filius Polybii Pinelli Januensis doctoris, & Juliæ Merigellæ conjugis ex civitate *de Catanzaro*, in baptismate, quod mox ab ortu XIX junii MDXCI suscepit, vocatus Franciscus Antonius, postea ubi ordinem amplexus est in conventu de Monte alto provinciæ Calabriæ VIII februarii MDCXI, Gregorius voluit appellari. Qui cùm variis suæ provinciæ conventibus præfuisset, variaque in ea obiisset egregie munera, laurea magisterii fuit insignitus auctoritate apostolica anno MDCXXXI: tum cardinali Finolardo theologus fuit, vicariusque Vincentii cardinalis *de Fiorenzola* abbatis S. Angeli *de Fachinello*, Camillique cardinalis Astalli S. Sophiæ de Benevento abbatis. Filiationem suam transferri obtinuit in provinciam utriusque Lombardiæ. Anno demum MDCLXV cùm Romam ille venisset, ex melancholica quadam habitudine in amentiam & judicii deliquium incidit perpetuum, non sine veneni, & intentatæ sibi intoxicationis suspicione. Unde & a cardinalis *de Fiorenzola* palatio deductus in conventum Minervitanum, erumpente ferventeque aliquando phrenesi semetipsum e fenestra cameræ infirmorum qua degebat, in subjectam sese præcipitavit aream, & obiit anno MDCLXVII. Sic refert abbas Michael Justiniani *Scrittori Liguri*: ejusdem meminerunt Toppius *Bibl. Napol.* & Oldoinus *Athen. Ligust.* Hæc ab eo scripta & edita 1667.

1 *Politica cristiana ridotta in brevissimi documenti utili a qualsi voglia persona, che desideri vivere regolatamente, con un breve methodo per conservare la salute del corpo, raccolti da molti gravi autori*, Romæ, Francisci Moneta 1655 in 4.

2. *Stimulus charitatis omnibus peregrinantibus ad cœlestem Hierusalem utilis ac necessarius*, Neapoli, Scipionis Bonini 1636 in 4.

3. *Lectiones & excursus super canticum* Magnificat, dum in conventu S. Catharinæ de Formello Neapoli degeret, scripserat, viditque abbas Justiniani citatus ibidem apud auctorem & laudat, sed hactenus typis non prodierunt.

F. HENRICUS SCHELLIERS.

F. Henricus Schelliers Belga Antwerpiensis patria & professione sacræ theologiæ magister & disertus Ecclesiastes, comitiis ordinis Romæ anno MDCL habitis pro sua inferioris Germaniæ provincia affuit elector, laureaque ibidem decoratus est, tandem postquam sodalibus Bruxellensibus tertium præfuisset prior, apud eosdem vivere desiit anno MDCLXVII die XV novembris. Sic habet Ghilbertus de la Haye pluries laudatus, a quo etiam hæc referuntur Henrici scripta & vulgari Belgico idiomate edita opuscula: 1667.

S. Augustini regula pro monialibus, & constitutiones sororum ordinis S. Dominici, cum declara-

SÆC. XVII. *tionibus quibusdam variorum capitulorum generalium.* Quibus per modum appendicis adjecta est *Ratio devote ac religiose vivendi, cum methodo persolvendi exercitia decem dierum*, Bruxellis, Guilielmi Scheybelt 1658 in 8.

Succincta & brevis narratio fundationis monasterii sororum ordinis in Anderghen ad Bruxellas a quadringentis annis erecti, Bruxellis 1662 in 4.

F. JACOBUS ARCHIMBAULD.

1667. F. JACOBUS ARCHIMBAULD Gallus Occitanus, Claromonti Lutevorum e gente primaria natus, inclinato prope seculo XVI ad annum circiter MDLXXXIII inter civiles regni tumultus, & late provinciam infestantem hæresim & populantem, parentibus tamen ut regi christianissimo, sic & fidei catholicæ mirum affectis ortus est. Horum cura & diligentia puer educatus, optimisque moribus ac litteris humanioribus eruditus, adolescens annorum XVI habitum e manibus ipsius B. M. Sebastiani Michaelis Tolosæ tum prioris XXI nov. MDXCIX suscepit, ipsis Occitanæ congregationis sic primo dictæ, deinde S. Ludovici in cap. gen. Romæ MDCXXIX nuncupatæ exordiis. Ut autem optima indole erat moribusque compositus, sic perspicaci ingenio facili & ad litteras aptissimo præditus, philosophiæ theologiæque feliciter adeo incubuit, ut aliis subinde delectus fuerit easdem sacras litteras erudiendis, quas ille diu variisque in eadem Occitana congregatione professus est locis atque temporibus. Burdigalæ etiam academiæ gremio receptus & cooptatus, sacraque doctoris laurea insignitus, in eadem antiqua conventus hujus jura locumque servavit. Nec scholæ tantum addictus pulveri claruit, sed alienæ salutis promovendæ cupidus seu e suggestu sacro publice dicendo ad populos, seu privatim & arcanæ medendo conscientiæ malis animo indefesso institit. Eo demum eruditionis & observantiæ zelo, eaque prudentiæ & morum facilitate præditus habebatur, ut a suis Fratribus electus præpositus fuerit Montispessuli, Biterrisque aliquando prior. Meritis tandem annisque gravis Tolosæ XIII sept. MDCLXVII inter Fratrum preces & officia religiosissimam animam placide Deo reddidit. Scripsit hoc titulo:

Congregationis Occitanæ postea S. Ludovici dictæ Historica sinceraque narratio ab ejusdem inchoatione anno MDXCV ad annum MDCXVIII, lingua Latina stylo non incondito, simplici, nec multum ornato atque diffuso, in qua accuratiorem tamen rerum gestarum seriem, & temporum ordinem merito desideres. Extat MS Tolosæ apud nostros, ejus etiam exemplar mihi servatur in schedis. Ejus meminit Percinus in Histor. conv. Tolos. pag.

De SS. sacramento libri IV. Princ. I. *Aperiet Dominus thesaurum suum optimum cœlum &c. Deuter.* 28. Pr. II. *Confessio & magnificentia opus ejus. Ps.* 110. Pr. III. *Accipite & comedite hoc est corpus meum. Matt.* 26. Pr. IV. *Ego sum panis vivus. Jo.* 6, cod. MS papyr. pp. circiter 200 in 4.

Alphabetum morale ex optimis quibusque auctoribus concinnatum MS papyr. pp. 100 in 4.

Meditations pour tous les jours du saint temps de Careme MS in 4 papyr. pp. 591.

F. IGNATIUS CIANTES.

† 1667. F. IGNATIUS CIANTES gente patritia Romæ anno MDXCIV natus, patre Horatio *Ciantes*, matre Lucretia Jacobi *de Citara* & B. Ludovicæ Albertoniæ filia, adolescens in conventu S. Mariæ super Minervam ordini nomen dedit, in quo brevi sic eminuit, ut vigesimum primum ætatis annum vix adeptus coram summo pontifice eminentissimoque patrum purpuratorum consessu Dominica prima quadragesimæ perorarit. Quam in collegio S. Thomæ Romano didicerat theologiam, ibidem postea professus est, laureamque magisterii reportavit, quæ ipsi cum laude concessa est in comitiis ordinis Romæ MDCXXIX coactis. Vir prudentia eminens regiminique aptissimus, provinciæ Regni Siciliæ præfectus est provincialis, tum & in provinciis Apuliæ, Calabriæ, Siciliæque ultra Pharum commissarius generalis institutus: quibus in muneribus cùm se omnibus probasset, eum sibi socium curarumque ac laborum participem ascivit cum titulo provincialis Angliæ magister ordinis Nicolaus Ridolphius, integerrimumque ac fidissimum expertus est nec adversis fractum. Destituto enim auctoritate Urbani VIII Ridolphio, & in ordinem redacto, non descivit ab eo Ciantes, etiamsi pontificis propterea offensionem incurrerit, voce passiva in instante capitulo generalissimo MDCXLIV privatus. Verùm paulo post nempe XVII decemb. MDCXLVI ab Innocentio X ad infulas S. Angeli Lombardorum cum Bisaciensi sub Compsana metropoli adunatas evectus, vigilantissimum his Ecclesiis se pastorem exhibuit ad annum MDCLXI, quo infirma valetudine pressus annuente Alexandro VII eas libere dimisit, Romamque secessit, ubi tandem anno MDCLXVII mortuus in S. Sabinæ ut jusserat sepultus fuit, hoc ei ab amantissimo fratre germano Laurentio patritio Romano erecto sepulchri marmorei titulo:

Ignatio Cianti Romano, episcopo S. Angeli Lombardorum, Josephi episcopi Marsicani Fratri germano, in ordine Dominicano collegæ, in arena sapientiæ commilitoni, cujus extat Ceremoniale ordinis Prædicatorum, aliis vero scriptis doctissimis sævities dolorum articularium, quibuscum perpetuo conflixit, lucem invidit, sed compensavit expressis summæ patientiæ exemplis, prudentia quoque singulari reliquit campum in præfectura diutina provinciæ Neapolitanæ, post in episcopatu. Eximia cum tranquillitate scopulis arte mira declinatis in pelago quæstionibus jurisdictionalibus æstuosissimo, decessit anno ætatis suæ LXXIII, Christi MDCLXVII.

Hæc ejus habentur in lucem edita:

1. *Laudatio S. Thomæ Aquinatis Ecclesiæ doctoris*, Romæ, Jacobi Mascardi 1615 in 4 pp. 20. Extat Parisiis in Mazarinæa.

2. *Oratio habita ad Gregorium XV in sacello pontificio Domin.* I *Quadragesimæ*, Romæ 1615 in 4, quam auctor Scipioni cardinali Burghesio ordinis protectori nuncupavit nonis martii ejusdem anni. Extat in laudata Mazarin.

3. *Orationes tres habitæ ad Urbanum VIII in sacello pontificio Dom.* I *Quadragesimæ*, Romæ, Hæred. Bartholomæi Zanetti 1627 in 4.

4. *Constitutiones & decreta edita & promulgata in diœcesana synodo S. Angeli Lombardorum anno* 1651 *habita*, Romæ, Manelfii 1652 in 4 pp. 96. Extat in Regia E 526.

5. *Cærimoniale ordinis Prædicatorum*, Neapoli 1654 in 8.

Alia plura prælo parabat, quæ posteris infirmitates quotidianæ præripuerunt, unà cum germanis Fratribus Josepho de quo ad 1670, & Laurentio laudato hac pag. eum in S. Sabinæ templo locum, quem suis vigiliis orationibus & corporis afflictionibus præcipue decorasse S. P. Dominicum vulgo censent, tessellato opere marmoreo illustriorem ac augustiorem reddidit. Ejus cum laude meminerunt Ughellus *Ital. Sac.* T. VI & VII, Fontana in *Theatro & Prov. Rom.* Prosper Mandozius *Bibl. Rom.* cent 4 n. 47. Eumdem plures censent qui

sub ementito nomine Silvestri de Frangipanis edidi:

Raccolta de' miracoli dell' imagine di S. Domenico di Soriano, Messanæ 1621, & Trani 1632 in 4: Et iterum sub hoc titulo, *Raccolta de' miracoli e grazie oprate dall' imagine del patriarca S. Domenico di Soriano in questa seconda impressione rivedute & ampliate con l'aggiunta della seconda parte*, Messanæ, Hæred. Petri Brea 1634 in 4: I P. pp. 246: II P. pp. 152. In prologo ad lectorem se signat *F. Ignatius Ciantes*. Tertio: *Libro I de miracoli e gratie oprate dall' imagine &c. con l'aggiunta de' miracoli e gratie fatte in Palermo, ristampato ad instanza del R. P. F. Ippolito Maria Zocca da Savona de' Predicatori &c.* Mediolani, G. P. Cardi 1640 in 4: Romæ 1642: Genuæ 1652: Neapoli 1656: Rursus Romæ 1659. Quas ultimas editiones refert F. Antoninus Lembo in suo libro, cui titulus: *Cronica del convento di Soriano*.

F. JOHANNES GESNERUS.

* 1667. F. JOHANNES GESNERUS Germanus provinciæ Teutoniæ alumnus, medio circiter seculo XVII florebat, vivebatque etiamnum anno MDCLXVII, quo scriptum a se prælo dedit opus hujus tituli:

Rosa Jericho, sive Conceptus predicabiles de Rosario, Francofurti 1667 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa, nec quid amplius.

F. JOHANNES BAPTISTA VERJUYS.

† 1667. F. JOHANNES BAPTISTA VERJUYS Belga Brabantus, Antverpiæ XXV augusti MDCX natus, ibidemque adolescens ordinem amplexus, Lovanii primum studuit, tum anno MDCXXXV in Hispaniam profectus, toto triennio Hispali in conventu S. Pauli theologiæ operam dedit: inde Olissiponam cùm se contulisset, nationi Belgicæ datus est a confessionibus. Ad suos reversus Antverpiæ philosophiam tum Lovanii Theologiam docuit, ibidem lauream assecutus magisterii VI febr. MDCXLVI. Exinde Bruxellis ac Lovanii prior electus, utrobique unâ etiam lectoris vices egit, studii nostri generalis Lovaniensis regens primarius: dumque Bruxellis iterum prioris munere fungeretur, totius provinciæ suæ inferioris Germaniæ prior eligitur ac præficitur provincialis in comitiis Audomari anno MDCLVII celebratis, missionis nostræ Batavæ præfectus simul institutus, quod ultimum munus ad obitum usque gessit, qui ei Antverpiæ dum nativo conventui prior præesset, contigit XXI septembris MDCLXVII, ætatis LVII. Virum longiori vita dignum & ob innatam regendi dexteritatem omnibus carissimum luxerunt sui. Ex casibus sibi in visitatione Hollandiæ a missionariis propositis opus scripsit hoc titulo:

Pastorale missionariorum cum resolutione casuum in missionibus apud hæreticos & alibi occurentium, Bruxellis, Baltazaris Vivien 1664 in 12 pp. 541: Iterum, Ibidem 1682.

Quæstiones theologicæ eruditè tractatæ MS servantur Tomis IV in 4, nempe *De scientia Dei, de voluntate Dei, & de prædestinatione, de gratia & libero arbitrio, de jure & justitia, de incarnatione, sacramentis, Eucharistia, Matrimonio &c.* in Bibl. nostra Antverpiensi a F. Ghilberto de la Haye visæ & annotatæ in sua Bibl. Belgo-Domin. MS. Legendus & de eodem Andreas Dessellius in *Bib. Belg.* & in *Fastis Academ. Lovan.*

F. PAULUS PIROMALLUS.

F. PAULUS PIROMALLUS Siculus Calaber, Siderni natus & provinciæ Calabriæ alumnus, † 1667. theologus insignis, linguarum orientalium peritus, vir verè apostolicus & animarum zelo fervens, anno MDCXXXI a sacra congregatione de Propaganda in Persidem & Majorem Armeniam missionarius directus est, ubi XXII annis ministrum inconfusibilem, & ardentissimum operarium se præstitit, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis sibi placens pro Christo, quæ nec fructu caruerunt. Nam præter innumeros schismaticos, quos in sinum Ecclesiæ catholicæ reduxit, ipsum Armenorum patriarcham Cyriacum *Vartabiet* cum duobus ejus præcipuis doctoribus ad schisma ejurandum Romanoque pontifici obedientiam præstandam compulit: cum exinde in Urbem reverteretur gestorum rationem redditurus, a piratis interceptus est & Tuneti in caveam conjectus, sed tandem ordinis ære redemptus, ab Alexandro VII Nahsciovanensis archiepiscopus selectus est anno MDCLVI, moxque a consecratione accepta in Armeniam ad suam Ecclesiam se contulit, quam octo annis circiter bonus pastor sapientissime administravit, ex ea demum ab eodem summo pontifice ad sedem Besidianensem vulgo *Bisignano* sub Rossanensi in regno Siciliæ sed exemtam translatus XV decembris MDCLXIV, quam non minori studio rexit ad annum MDCLXVII, quo piissime obiit ibidem sepultus. Dum agebat missionarius in Perside jussus est ab Urbano VIII in Poloniam se conferre cujusdam dissidii ex parte quorumdam schismaticorum orti componendi causa, reque confecta Romam adiit anno MDCXXXVIII, fuitque a pontifice festivissime acceptus, & iterum ad regem Poloniæ ut iste postulaverat remissus, exinde Armeniam dilectam suam repetiit anno MDCXLII. De quibus omnibus legendus F. Joannes a Siderno ordinis Minorum Capucinorum Pauli nostri germanus in *Directorii sui theologici* principio: sed & Fontana in *Theatro* pp. 58, 142 & 682, ut & in *Monum.* ad 1654 & 1656. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Θεανθρωπολογία* seu *Oeconomia salvatoris nostri explicans ex solis prophetarum dictis ad instantiam regis Persarum ineffabile adorandumque incarnationis sacramentum.* Opus Alexandro VII nuncupatum, & sumtibus auctoris editum, ut & sequens. Extat Parisiis in Regia D 4185, & Romæ in Casanatensi.

2. *Apologia de duplici natura Christi divina scilicet & humana ex S. Cyrillo Alexandrino petita contra P. Simonem Armenorum doctorem* &c. Opus Georgio Liparii Strigoniensi archiepiscopo nuncupatum. Utrumque unâ prodiit, Viennæ Austriæ, Matthæi Cosmerovii 1656 in 8. T. I pp. 246: T. II pp. 240. Hæc apologia merito legenda, ut quæ ad historiam & doctrinam Armenorum præsentis seculi plura & gravissima referat.

Ad pleniorem operum hujus celebris missionarii notitiam, placet ipsumet in prologo apologiæ mox laudatæ loquentem exscribere. Sic ergo habet, ubi ad marginem legitur, *Opera ab auctore composita*:

« Accedit benevole lector, ut te humanissime « informem, quod si hujusmodi doctrinam de dua- « bus naturis in Christo, vel de unitate Ecclesiæ « Christi, vel de capite ejus, vel de casu Ecclesiæ « Armeniæ, vel de concilio Chalcedonensi, & S. « Leone, vel de festo nativitatis Christi, vel de « inferno, paradiso, purgatorio, de cibis come- « dendis, vel titulationes (id est lucubrationes his titulis insignitas)

Quæstio magna de duabus naturis in Christo,

Sæc. XVII. *Apologia contra Stephanum sacerdotem*,
Apologia contra Nierses sacerdotem,
Traductio aliquarum epistolarum S. Leonis papæ in linguam Armenam,
Traductio epistolæ S. Cyrilli in linguam Armenam,
Traductio definitionis concilii Chalcedonensis in linguam Armenam,
Responsiones ad dubia Armenorum,
Vocabularium Armeno-Latinum,
Grammatica Armeno-Latina illi annexa,
Opusculum ad regem Persarum de fide evangelii in lingua Persica,
Vocabularium litterale Persarum,
Aliud vulgare Perso-Latinum,
» vel etiam quod plus est de conversione P. Cyriaci *Vartabiet* patriarchæ Constantinopolitani pro natione Armenorum per gratiam Dei per me ad fidem catholicam orthodoxam, (absit gloriari) anno MDCXXXIV conversi, & per septem annos mea doctrina nutriti, tractantem, apud alium quemdam nomine Clementem Galanum sive prælo sive scripto ante hanc nostram editionem inveneris legerisque: noveris illam esse spuriam & non suam, nec ex suis laboribus partam, sed ex meis scriptis a meis discipulis ipsi bona fide communicatis falso sibi assumtam, ut subscripta sacræ congregationis cardinalium epistola cum annexo testimonio Thomæ *Vartabiet* moderni Armenorum patriarchæ illustrissimi demonstrat. Vale mi benevole lector, & noli scandalizari ex hac mea ad te præfatione, non enim quæro quæ mea sunt, sed quæ Jesu Christi, & religionis meæ Prædicatoriæ.

Sequitur *Copia epistolarum a sacra congregatione de Propaganda fide scriptarum ad nuncium Poloniæ, & ad P. Cyriacum Armenorum doctorem.*

Il padre Paolo Piromelli Domenicano missionario a gl' Armeni dopo haver bene appresa la lor lingua e letti i loro libri, ha ridotto alla fede catolica con gl' istessi libri due dottori di qualche nome presso gl' Armeni, cioè un tal Ciriaco, che si ritrova in C.P. perseguitato per essersi fatto Catolico dal patriarca d'Eccemiazin, & un altro detto Oscano eloquentissimo, li quali havendo molti discepoli giovani &c. in quibus nuntium apostolicum monent, ut det operam apud regem Poloniæ, quatenus hic Leopoli gymnasium erigat & fundet pro duodecim juvenibus Armenis in fide catholica sic educandis, ut hinc exeuntes suos possent docere gentiles.

Testimonium Thomæ Vartabiet Armenorum patriarchæ sic habet:

Cyriacum patriarcham a præfati Pauli Piromalli nunc archiepiscopi Nabcievanensis prædicatione doctrinaque fuisse ad catholicam fidem conversum universa Orientis plaga cognovit, & priusquam P. Galanus Constantinopolim e Mingrelia venisset, plurimas persecutiones a schismaticis etiam me præsente passum ego Thomas Vartabiet patriarcha Armenorum testis oculatus testificor & fidem facio. Viennæ Austriæ XI *octob.* MDCLVI.

Ex hactenus relatis apparet a Piromallo visa quædam Galani scripta, in quibus Cyriaci conversionem hic sibi ascribebat, quod si verum est postea correxit, nam in sua Historia de rebus Armenis hanc conversionem documentis Piromalli factam agnoscit. Indicat idem Piromallus ex suis scriptis *Galanum pleraque quæ habet de erroribus Armenorum ut & monumenta SS. Patrum & conciliorum Armene reddita accepisse*. Denique quot & quanta Armena lingua ipse scripserit, docet. Inter quæ potissimum sequentia laudantur:

1. *Vocabularium Armenum copiosissimum ab eo collectum*, & Alexandro VII oblatum MS quod dicitur pontifex edendum jussisse: an typis excusum fuerit me latet.

2. *Grammatica Armena*.

3. *Directorium ad purgandos libros Armenorum*, Armenice. Quæ duo edendi licentiam obtinuerat ab eodem pontifice.

4. *Sacrorum bibliorum vulgatæ editionis versionem Armenam Romæ susceptam dicitur Urbani VIII jussu recognovisse ac correxisse*: sed an typis prodierit, mihi incompertum.

5. *Relatio prioris ejus itineris Armenici* a germano ejus fratre Capucino laudato edita vel ex ore ejus accepta est, vel quod verisimilius scripto data.

F. RAIMUNDUS CASSINIA.

F. RAIMUNDUS CASSINIA patria Morbiniensis, Rhætiorum nobili scilicet ortus civitate *Morbegno* vernacule, Morbinium Latine sive Morbonium dicta, diœcesis Comensis in Valle Tellina ad Adduam sita, de qua Leander Albertus Descript. Ital. Regione XVI in Lombardia Transpadana, conventus vero Laudensis alumnus inclinato sæculo XVII vixit ac scripsit hoc titulo 1668.

Mystagogica regularium catechesis, Laudæ 1668 in 12.

Recensentur & hæc alia a Rovetta, qui ejus meminit ad 1653 ex suo Vincentio Rivalio:

Summa casuum conscientiæ.

De jurisdictione prælati regularis in subditos, & alia ejusdem generis, quorum tamen notitiam ad se nondum pervenisse fatetur.

Majorem fortè dabunt curiosi gentiles.

F. RAPHAEL DE LAMINETZ.

F. RAPHAEL DE LAMINETZ provinciæ Bohemiæ alumnus & conventus ut videtur Pilsnensis filius professus, vir eruditione & facundia clarus, ab eximia linguæ suæ Bohemicæ puritate non parum emicuit, ideoque in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV commissa illi fuit Historiæ SS. ordinis in linguam Bohemicam translatio: quod utrum opere compleverit mihi incompertum, sed si ita est hîc addenc sui symmystæ. In actis vero cap. gen. Rom. MDCLVI pro conventu Pilznensi prædicatoris generalis titulum obtinuit & honores, cui & anno MDCLXVI prior præerat, quo etiam lucubrationes suas in re parænetica edidit hoc titulo: 1667.

Paradisus concionatorum tetralogia mystica, sive Quatuor sermones prædicabiles, interdum vero plures ex utroque testamento sacræ scripturæ, & probatis Patribus sanctæ Romanæ Ecclesiæ, nec non neotericis famosisque divini verbi præconibus soluti, & punctatis in ordinem redacti, ac divisi in IV tomos. Quos decantavit lingua & calamo F. Raphael Delaminetz prædicator generalis prior conventus Pilsnensis &c. Aschaffenburgi, Jo. Arnoldi Cholini 1667 in 4.

T. I. *Agit de omnibus Dominicis totius anni*, pp. 784.

T. II. *De festis celebrioribus SS. per totum annum occurrentibus*, pp. 342.

T. III. *De solemnibus memoriis SS. Deiparæ & SS. patronorum Boemiæ & Moraviæ*, pp. 251.

T. IV. *De primariis patronis fundatoribus seu instauratoribus sacrorum ordinum regularium*, pp. 196. Extant Paris. in Regia D 1453 & 1454.

F. VINCENTIUS MACULANUS.

F. VINCENTIUS MACULANUS *de Fiorenzola* vulgo a patria nuncupatus, (quod oppidum *Fidentiola* Latine dicunt Juliam Fidentiam inter 1667.

vernacule *Borgo San Donnino*, & Placentiam situm) XI septemb. MDLXXVIII natus, sexdecim annorum adolescens, Papiæ ordinis habitum induit, talisque evasit, ut per gradus omnes continuo meritorum incremento, supremos tandem, ipsumque fere Ecclesiæ culmen ascenderit. Post multiplex enim in provincia sua utriusque Lombardiæ seu scholarum philosophiæ & theologiæ, seu conventuum regimen, post sacrum tribunal Papiæ primum tum & Januæ ab anno MDCXXVII mense novembri ad MDCXXIX mensem decembrem sapienter & strenue administratum, Romam exinde instante Urbano VIII vocatus, procurator ordinis in aula pontificia a magistro generali Nicolao Ridolphi constituitur, & ab eodem paulo post visitationes suas in Gallias usque aggresso vicarius generalis in Urbe, tum ab ipso pontifice anno MDCXXXII sancti officii commissarius, anno MDCXXXIX mortuo Nicolao Riccardi sacri palatii magistro in ejus locum mox suffectus & allectus, ac tandem XVI decemb. MDCXLI cardinalis presbyter tit. S. Clementis, unaque Beneventanus archiepiscopus creatus & evectus: quam tamen Ecclesiam ubi vero bonus pastor sesquiannum circiter rexisset, cum ejus præsentia carere non posset summus pontifex, abdicare maluit, quam alienis pascendas oves committere. Illa ergo mense maio MDCXLIII relicta Romam reversus, sua pontifici ad ejus mortem quæ XXIX julii MDCXLIV accidit, exhibere persecutus est obsequia. Tantam vero eximiis virtutibus apud omnes, ipsum præsertim purpuratorum patrum collegium fecerat existimationem sui, ut parum absfuerit, quin in sequenti conclavi summus ipse pontifex acclamaretur, cujus & per orbem christianum publica extitit fama. Ad seros ille pervenit annos duorumque pontificum Innocentii X & Alexandri VII electioni affuit, posteriorisque obitum suo quibusdam tantum mensibus prævertit defunctus XV februarii MDCLXVII, ætatis mensem quintum ac dies quatuor supra octogesimum octavum numerans, fuitque apud S. Sabinam sepultus. Ut Ecclesiæ quam Dei æmulatione æmulabatur, utilem se præstare sategit quoad vixit, sic & ordinem suum Prædicatorum, quem deperibat, ac cujus instituta a primis annis ad ultimum usque spiritum religiosissime servavit, fovit semper, ac omnibus demereri officiis quæsivit. Lessum omnium nostrum in morte amantissimi patroni magister ordinis F. Joannes Bapt. de Marinis litteris encyclicis expressit, quæ & elogium ejus exhibent. Has refert Oldoinus *Hist. Pontif. & Cardin.* qui & de eo legendus. Legendus & de eo Fontana in *Monum.* & *in Theat.* Ut sacræ doctrinæ jurisque peritiæ, eximiam architectonices ejus præsertim quæ urbium arciumque munitionibus incumbit, cognitionem adjunxerat, in eoque genere suæ ætatis excellens habebatur, hæc ab eo Urbani VIII jussu præstita:

Insulæ Militensis arces ad eludendos Turcarum impetus in meliorem tutioremque formam reductæ.

Idem in Urbana arce Bononiensis diœcesis, in Romana Adriani mole, in ipsius Romæ novis manibus actum. Eaque sunt ut opinor opera mathematica, quæ ipsi tribuit Rovetta, horum scilicet omnium diagrammata, seu construendorum qua figuris qua oratione descriptiones ab ipso post approbationem S. P. opere perfectæ, & in archivo pontificio forsan etiamnum servatæ.

F. BONAVENTURA BORSELLIUS.

1668. F. BONAVENTURA BORSELLIUS Etruscus, patria genereque Senensis, conventusque S. Dominici ibidem alumnus, teste nostro Fontana in *Histor prov. Rom.* scripsit ac edidit hoc titulo: SEC. XVII.

Vita Sororis Mariæ Magdalenæ de Ursinis viduæ Lelii de Cesiis ducis Ceræ Monasterii S. M. Magdalenæ de Urbe nostri ordinis fundatricis ac in eodem sanctimonialis, Romæ, Angeli Tinassi 1668 in 4.

F. CAROLUS CLAEIIS.

F. CAROLUS CLAEIIS Flander, Vinocibergensis patria & professione, in cap. gen. Romæ anno MDCLXX inter eos recensetur, qui semper ad sanctiorem vitam anhelantes, cum virtutum odore obierunt. Lovanii bis præfuit prior, suo Vinocisani cœnobio quater, in quo & obiit anno MDCLXVIII die XXVII augusti, ætatis LVI in aula capitulari sepultus. Sic Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dom. ubi addit & scripsisse * 1668.

Meditationes in omnes anni dies. Bergis servantur MS in fol. lingua ut conjicio Flaminga, & a sodalibus sæpius & diligenter leguntur.

Curavit editionem *Thesium affectivarum super* XV *mysteria rosarii*, nostri Sanctes Franci, Antwerpiæ, Engelberti Gymnici 1665 in 8.

F. CYPRIANUS DI GREGORIO.

F. CYPRIANUS DI GREGORIO Neapolitanus conventus S. Dominici ibidem alumnus & sacræ theologiæ baccalaureus in cap. gen. Romano MDCL promotus, scripsit ac edidit * 1668.

1. *La Cisterna discoperta ne versi* (Nimbifer ille Deus) *i quali si loggono nella famosa lapida, che in un de' chiostri di san Domenico di Napoli si conserva*, Neapoli, Hieronymi Fasuli 1668 in 4 pp. 75. Extat Parisiis in Bib. Reg. I 1128.

Ejus meminit Toppius in *Bibl. Napol.* ubi & ejus sententiam impugnatam & confutatam monet a Pompeio Sarnelli J. U. doctore, in suo *Filo d'Arianna* Neapoli edito apud Lucam Antonium di Fusco 1672 in 4. Ingeniosa quidem & pia videtur Cypriani nostri horum versuum interpretatio, sed certe longius petita, cùm B. Guidoni de Maramaldo singulas voces conatur aptare, ut de miraculis ab eo patratis scriptum ænigma censeat, quod sola lectione & nativo sensu inscriptionem antiquam & ætatis Ethnicæ tantum refert: sed de his peritiorum & antiquariorum esto judicium.

2. *Fac sive Lingua Catuli Oratio*, Romæ 1670. Extat Romæ in Casanatensi.

F. DOMINICUS DALLI.

F. DOMINICUS DALLI Lucæ in Etruria ortus & ibidem ordinem amplexus claruit medio circiter seculo XVII, scripsitque ac in lucem edidit * 1668.

1. *Auvento*, Pistorii, Fortunati 1668 in 4. Extabat Florentiæ in Bibl. S. Mariæ Novellæ anno 1681 a me visus. Est & recentior editio, cui accesserunt *sermones pro diebus novem præcedentibus nativitatem Domini nostri Jesu Christi*, Ibidem 1682 in 4. Extat Romæ in Casanatensi, ut & sequens.

2. *Quaresimale, cui tot sermones sanctissimi Rosarii accessere, quot conciones*, Fulginei, Antonii Mariotti 1684 in 4.

A quibusdam dicitur Johannes Dominicus *Dalli*: verum in prima editione a me visa aberat nomen Johannis: imo conjicio eumdem esse de quo sic statuitur in actis cap. gen. Rom. MDCLXXXVI *Tit.* pro provincia Romana: *Cooptamus in numerum magistrorum cum voce & loco R. P. F. Dominicum Dallium habentem omnia, quæ ad memoratum ho-*

Sec. XVII. *noris gradum obtinendum vigore sacrarum constitutionum & statutorum pontificiorum requiruntur.* Qui si idem est ut suspicor, quod examinent gentiles, iste Dallius ad annum MDCLXXXVI & ultra vixerit.

F. HIERONYMUS ERCOLANI.

† 1668. F. Hieronymus Ercolani Italus patriaque & professione Patavinus apud suos Patavinos theologiam professus est, hincque laurea donatus in comitiis ordinis generalibus Romæ MDCL, & in sequentibus MDCLVI confirmatus, præfuit etiam aliquando provinciæ suæ S. Dominici Venetiarum electus prior provincialis. Vir fuit eruditione moribusque & vita conspicuus, qui quinquagenarius circiter obiit anno MDCLXVIII. Ex monimentis ad me Venetiis XIX augusti MDCLXXXIII a F. Cherubino Torni Parisios missis. Scripsit hoc titulo:

1. *Arca del testamento nuovo sopra le epistole e gli evangelii di tutto l'anno, al senso letterale e morale*, Venetiis, Nicolai Pezzana 1666 in 4.

2. *La reggia delle vedove sacre del P. maestro Girolamo Ercolani Padouano de' Predicatori alla maestà dell' imperatrice Eleonora*, Patavii, Pauli Frambotti 1663 in 4, pp. 1031. Elogia sunt harum principum fœminarum, Helenæ matris Constantini, Paulæ Romanæ, Clotildis Clodovei Francorum regis Christiani primi conjugis, Cunegundis Henrici I imperatoris uxoris, Elizabethæ Hungaræ Ludovici Thuringi viduæ, Hedwigis Henrici ducis Silesiæ sponsæ, Birgittæ & Catharinæ ejus filiæ Svecarum, Elisabethæ reginæ Lusitaniæ, Margaritæ a Sabaudia Theodori Palæologi marchionis Montisferratensis viduæ institutum S. Dominici professæ, Mariæ reginæ Scotiæ, Annæ Julianæ a Mantua Ferdinandi Austriæ archiducis viduæ, Eleonoræ Gonzagæ Ferdinandi II imperatoris conjugis. Opus imaginibus ex laminis cupreis excusis ornatum, at ex elegantia styli longe ornatius. Extat opus Paris. in Regia P 321. Est & recentior editio, Venetiis, Pauli Baglioni 1684 in 8 voll. duobus.

3. *L'eroine della solitudine sacra* seu *Vita illustrium fœminarum in eremis vitam ducentium*, Bononiæ, Josephi Longhi 1654 in 8 voll. duobus. Extant hæc opera Romæ in Casanatensi.

F. JOHANNES PHILIPPUS DE HERTOGHE.

* 1668. F. Johannes Philippus de Hertoghe Flander, Teneramondæ natus, Montibus vero ordini inscriptus, musas coluit amœniores, & apud nostros Antverpienses juventutem nostrum collegium frequentatem literas humanas & rhetoricam annis pluribus docuit rhetor ipse disertus & facilis poeta, sed & postea facundus Ecclesiastes. Iter Italicum aliquando aggressus, indeque ad suos reversus in suo conventu nativo peste ictus obiit anno MDCLXVIII. Sic de eo Ghilbertus noster de la Haie in sua Bibl. Belgo-Domin. MS, addens typis edidisse hoc titulo:

La vie de S. Chrestienne vierge & martire tres fameuse, mise, & composée en vers par F. Jean Philippe de Hertoghe Dominicain, Antverpiæ, Michaelis Paris 1659 in 4.

F. JOHANNES MARTINEZ DE PRADO.

† 1668. F. Johannes Martinez de Prado Hispanus natione, patria Pincianus, ordini nomen dedit adolescens in conventu Segobiensi, tantumque pietate & ingenio emicuit, ut gymnasii S. Thomæ Complutensis collega seligi meruerit, cujus postquam pluribus annis inibi theologiam docuerat, & rector præfectus est. Utramque etiam S. Thomæ doctrinæ in Academia addictam cathedram vespertinam tum & primariam diutius rexit, interea Toletanæ diœcesis examinator synodalis institutus. Provinciæ Hispaniæ prior provincialis electus anno MDCLXII, eamdem sapientissime administravit, tum disciplinæ regulari asserendæ, tum & studio ubique promovendo gnaviter incumbens. Demum morte raptus immatura in suo decubuit conventu originali XXV februarii MDCLXVIII. Sic enim ad F. Hyacinthum de Parra nostrum scripsit e Segobia kal. octob. MDCLXX F. Antonius *Salcedo*, cujus epistolæ apographum habeo in schedis. Vir fuit Johannes hic noster virtutis splendore & morum candore spectatissimus, S. Thomæ sanctorumque patrum, quos assiduo legebat studiosissimus: memoria felicissima, qua doctoris angelici, sacræ scripturæ, Patrum, doctorumque qua veterum, qua recentiorum sententias prompte verbis ipsissimis reddebat occasione nata, & compugnantes aut refellebat facile novorum, aut eleganter & graviter conciliabat antiquorum. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Controversiæ Metaphysicales sacræ theologiæ ministræ*, Compluti, Mariæ Fernandez viduæ 1649 in fol. T. I *primam & secundam partem* continens, pagg. 614. An T. II quem promiserat ediderit, mihi incompertum: tum jam erat cathedræ vespertinæ moderator.

2. *Dialectica institutiones quas summulas vocant*, Compluti, In collegio S. Thomæ, F. Didaci Garcia 1650: Ed. alt. castigatior 1651 in 8 pp. 329.

3. *Quæstiones Logicæ in tres libros distributa*, Ibidem 1651: Alt. Ed. 1655 in 4 pp. 384.

4. *QQ. Philosophiæ naturalis super octo libros physicorum*, Ibid. 1651 in 4 pp. 634.

5. *QQ. Super duos libros Aristotelis de generatione & corruptione*, Ibid. 1651 in 4 pp. 359.

6. *QQ. Super tres libros de anima*, Ibid. 1652 in 4 pp. 702.

7. *Opusculum de stigmatibus sanctæ Catharinæ Senensis tribus diebus compositum, cum ejusdem apologia*, Ibid. 1652.

8. *Theologiæ moralis quæstiones præcipuæ* T. I Compluti 1654 in fol. pp. 668. Adjecit opusculum mox citatum recognitum. T. II Ibid. 1656 in fol. pp. 900.

9. *De sacramentis in genere & in specie de Baptismo & Confirmatione. Dubitationes scholasticæ & morales. Super III P. Summæ doctoris angelici D. Thomæ a Q. 60 ad 72*, Ibidem 1660 in fol. pp. 715.

10. *De Eucharistia sanctissimo sacramento & divino missæ sacrificio, a Q. 73 ad 83*, Ibidem, In colleg. S. Thomæ, Francisci Cozedor 1662 in fol. pp. 848. Tum erat primariæ Cathedræ publicus moderator.

11. *De Pœnitentiæ sacramento a Q. 84 ad 28 Supp.* Ibid. Opus Postumum 1669 in fol.

Notitia veridica scriptorum ordinis Prædicatorum de præservatione Deiparæ immaculatæ Virginis Mariæ a peccato originali. Liber primus prævius, quasi historia de statu controversiæ. Auctore R. P. M. Johanne Martinez de Prado ejusdem ordinis. Deest alter scholasticus edendus, si nobis a sancta sede apostolica fuerit specialiter indultum. Opellam dividit in quatuor capita. In primo ponit *apparatum prævium & fundamenta*. In 2 *ostendit a Dominicanis in hac causa nullum auctorem fuisse fictum seu ad inanem ostentationem allegatum inter scriptores sui ordinis*. In 3 *fit mundo manifestum, quid huc usque in hoc puncto Dominicani scripserint de opinione pia de præservatione Deiparæ, nam de propria sententia in hoc opere non disputatur*. In 4 *demonstratur usque*

usque modo a sede apostolica opinionem doctoris angelici non esse reprobatam, nec ei ullum prorsus prejudicium illatum. Unde deservit liber pro stricta observantia decretorum papæ, cujus judicio, imo & cujuslibet melius sapientis, hæc & omnia sua scripta libentissime subjicit author. Liber editus fuit in Hispania in 4. scilicet Compluti 1661, signat. ab A ad Q: sed mox a tribunali Inquisitionis Hispanæ prohibitus & suppressus.

Memoriale ejusdem Philippo IV regi catholico oblatum nomine sui ordinis, provinciæ speciatim Hispaniæ, cujus tum erat recens electus præfectus provincialis anno 1662 circa legem concionatoribus in Hispania impositam de laudanda initio sermonis Virginis conceptione sine peccato originali, Hispanice. Integrum exscripsit Alva *Sol. Verit.* Rad. 322 col. 2089 edit. Belgicæ.

Epistola encyclica ejusdem ad omnia provinciæ tam Fratrum quam Sororum cœnobia Hispane scripta, qua jubet, ut quæ jam ab aliis concionatoribus initio sermonis dabantur, laudes virgini sine peccato originali concepta, ab omnibus dicta sua provincia in suis concionibus repeterentur. Data est Rupe Franciæ vulgo *Peña di Francia* 1 junii 1663. Eo scilicet a Philippo IV rege catholico relegatus fuerat ob superius Memoriale.

F. JOSEPHUS LOTTELLO.

* 1668. F. JOSEPHUS LOTTELLO Calaber patria Scillensis sacræ theologiæ baccalaureus e Latino Italice vertit & typis edidit

Il compendio della vita e morte della B. Rosa di S. Maria composta dal P. M. F. Antonio Gonçales del Peru, Hipponii vulgo *Monte Leone*, Dominici Antonii Ferro 1668 in 8. Sic Toppius *Bibl. Napol.*

F. LUCAS LOARTE.

1668. F. LUCAS LOARTE vel *Luarte*, ut alii scribunt provinciæ Hispaniæ conventusque Ocaniensis alumnus sacræ theologiæ præsentatus seculo XVII litterarum & religionis laude claruit, qui & suis interioris vitæ cupidis & amantibus e Latina lingua reddidit, ediditque Castellana vernacula

1. *Los dialogos de santa Catarina de Sena*, Matriti, Andreæ Garcia de la Iglesia 1668 in 4. Sic Antonius & Hyacinthus de Parra noster. Aliunde autem accipio eadem lingua scripsisse ac edidisse

2. *La vida de S. Luys Bertran de la orden de Predicadores.*

F. LUDOVICUS BRUNO.

* 1668. F. LUDOVICUS BRUNO Arpini in Regno Neapolitano natus in provincia Regni Siciliæ diu claruit, iteratis vicibus in conventu S. Dominici Neapolitano primarius regens datus & institutus, magni nominis philosophus & theologus. Sic habet Toppius Bibl. Neap. addens obiisse anno MDCLXVIII, cujus etsi nulla proferat opera, indicat saltem ab eo relicta MS, quorum seriem a suis symmystis expectamus.

F. MAURITIUS DE LEZANA.

1668. F. MAURITIUS DE LEZANA Hispanus, Matriti ortus, & conventus S. Mariæ *de Atocha* alumnus, plurimis animi sui dotibus ordinem patriamque suam ornavit. Junior enim sacris admotus disciplinis, ac Pincianus S. Gregorii collega conscriptus, artium ibidem postea lector est institutus, studentiumque subinde magister datus. Inde Pompeiopolim missus theologiam professor apud suos legit, tum & in conventu Segobiensi, suoque etiam S. Mariæ *de Atocha*; demum & in Pinciano S. Gregorii gymnasio magister ac regens magno discipulorum concursu & fructu, nec minore auditorum plausu sacras literas est interpretatus, eaque se habuit apud omnes & ubique morum integritate & honestate, ut a scholæ subselliis ad domestici regiminis apicem invitus ascendere sæpe coactus fuerit. Præfuit enim aliquando delectus prior Segobiæ, ac etiam conventui suo *de Atocha*: quin & extra provinciæ suæ fines ea regiminis prudentiæque laude innotuit, ut ad Aragoniæ provinciæ regimen acciri promeruerit, delectus datusque illius provincialis. Post varios denique intus & extra susceptos præclareque gestos honores & dignitates in conventum *de Atocha* se recepit, quosque sibi sancto regimine prior aliquando devinxerat, humili religiosissimaque conversatione promereri studuit, uni jam intentus sibi ac æternitati: quodque illi vacuum erat a pietatis aut orationis exercitiis otium, studio sedulus impendebat: tumque typis edidit

Commentaria in totam primam partem Summæ S. Thomæ de Aquino, Matriti 1668 in fol. Opus non minori subtilitate, quam brevitate ac perspicuitate commendatum.

Dumque operi instat, ac alias ejusdem D. Thomæ Summæ partes illustrare prosequitur, vitæ finem operique mors haud imparata quidem nec improvisa, sed expectata posuit. Obiit enim eodem anno MDCLXVIII exacto, die 1 januarii, magno quidem suorum luctu, sed majori litterarum theologiæque, qua præcellebat egregie, jactura & dispendio, quibus desunt quæ parabat affecta jam *in ceteras D. Thomæ partes commentaria voll. tribus*: non vero quæ perperam ei tribuit in catalogo scriptorum ejus ætatis & ordinis, auctor Italus vitæ Magistri ordinis Joannis Baptistæ de Marinis.

Ejus meminit Antonius in *Bibl. Hisp.* & ejusdem sodalis F. Gabriel de Cepeda *Historia de Atocha* p. 296, ubi addit mortuum kal. febr. MDCLXVIII.

F. PIUS MANARDUS.

F. PIUS MANARDUS Italus Camers patria, professione vero S. Mariæ super Minervam Romæ alumnus, theologiæ magister, & sacri palatii magistri aliquando socius, vergente seculo XVII clarus scripsit * 1668.

La vita della ven. suor Giulia Ciccarelli da Camerino fondatrice del monastero di S. Caterina del terzo ordine della medesima città detta, morta XI februarii MDCXXI nell' età di LXXXIV anni, Romæ apud Mancinum 1668 in 4. Sic refert Fontana *de Prov. Rom.* pp. 244 & 372. Extat Romæ in Barberina & in Casanatensi.

F. THOMAS LEONARDI.

F. THOMAS LEONARDI Brabantinus Mosæ Trajecti natus & ibidem circa MDCXVI ad ordinem ascitus, philosophiæ in suo conventu nativo, theologiæ vero Duaci in gymnasio S. Thomæ recens erecto operam dedit, primique nominis theologus evasit, provinciamque suam mirum illustravit, scholarum regimini fere per totam vitam applicitus. Nam ubi artes Duaci docuerat, mox studentium magister datus est Lovanii anno MDCXXVII, cum ibidem baccalaureus anno MDCXXXII, ac sequenti studii regens, quo munere diutius ac iteratis vicibus functus est magna nominis sui fama. Lauream in ea universitate adeptus anno MDCXLII februarii XXV in collegium magistrorum ut vocant strictius etiam allectus est anno MDCXLIV. Lovaniensem con- † 1668.

Sec. XVII.

Sæc. XVII. ventum bis rexit prior, & totidem vicibus Bruxellensem, jamque annis gravis in comitiis Lovanii habitis anno MDCLXVIII ad provinciæ Inferioris Germaniæ præfecturam assumtus est, at vix ex officio visitationes suas inchoarat cum his curis subducitur ad meliora raptus Brugis Calendis septembris MDCLXVIII provincialatus mense quinto ætatis LXXII. Meminerunt cum laude Acta sui conventus & provinciæ, Valerius Andreas *Bib. Belg.* Seguierius & Ghilbertus De la Haie nostri, hic *Bib. Belgo Dom.* MS., ille in *Laur. Bel.* P. I, p. 105. Hæc ab eo typis prodierunt:

1. *Thesaurus gratiarum SS. Rosarii cum Appendice de confraternitate SS. Nominis Dei*, Bruxellis, Martini de Bossuyt 1640 & 1643 in 12, pagg. 269: Iterum Lovanii, Hier. Nempæi 1646. *Gallice* reddidit F. Thomas *Parmentier* de quo postea ad 1673

2. *Christus crucifixus seu de perpetua cruce Jesu Christi a primo instanti suæ conceptionis usque ad extremum vitæ*, Bruxellis, ibidem 1648 in 8: Lovanii, Nempæi 1649. *Belgice* reddidit F. Joannes Blisterswik Cartusianus: *Gallice* F. Traum S. T. M. ordinis, qui & edidit, Bruxellis, Bossuyt 1648.

3. *Angelici doctoris S. Thomæ Aquinatis sententia de prima hominis institutione, ejus per peccatum corruptione, illiusque per Christum reparatione contra Joannem Georgium Dorschaeum doctorem Lutheranum per* XXVII *annos professorem & ecclesiasten Argentorati, nunc ducum Meckleburg consiliarium professorem theologum &c. qui gloriatur se Thomam exhibere confessorem veritatis evangelicæ Augustanæ ut ait confessione repetita*, Bruxellis, Francisci Vivien 1661 in fol. pp. 329. Accessit *Brevis seu Methodica refutatio totius operis Dorschæani*, pp. 131. Inter libros prohibitos tamen relatus est hic liber decreto Romæ VIII martii MDCLXII dato, non propter ullum errorem in eo contentum, sed quia agit de auxiliis gratiæ, quod tum Romæ adhuc erat prohibitum.

Additiones ad idem opus in altera editione suis locis inserendæ. Has ex ore auctoris dictantis excepit Ghilbertus de la Haie citatus, & apud se MSS servabat, quæ forte conventui Insulensi cesserunt.

4. *Confutatio cujusdam libelli* cui Titulus, *Capucinus excaputiatus*, Lovanii, Nempæi 1662 in 8. Nomen suum suppressit in hoc opusculo Thomas noster, quia Joannes ab Hamerstede auctor libelli satyrici quem impetebat, ministrum protestantium agebat Trajecti ad Mosam, & ne ea de causa nostri a Batavis dominantibus male exciperentur formidabat. Revera cum eam civitatem parentum invisendorum gratia intrasset anno sequenti MDCLXIII detectus, in vincula jamjam conjiciebatur, ni ab amico catholico monitus, celeriter & prudenter se subduxisset. Nescio quis hanc opellam *Belgice* reddidit & typis subjecit loco & anno suppressis. Quædam reposuit Hamerstedius, cui Thomas statim respondit altero libello hoc titulo:

5. *Unica Christi sponsa id est catholica sub Romano pontifice Ecclesia integritas & sanctitas denuo asserta. Itemque Calvinismus de violata mystici thori fide clare convictus, adversus spuria vitulamina cujusdam Joannis Hamerstedii*, Lovanii, Nempæi 1664 in 8 pp. 394. Extat Parisiis in Regia D 4344, 2.

6. *Tractatus theologici ab eo Lovanii dum profiteretur prælecti & ab ejus discipulis excepti* passim servantur in conventibus Belgii.

7. Eo curante recognoscente & emendante prodierunt *F. Marci de los Huertos de quo supra p.* 450, *Quæstiones in universam dialecticam*, Duaci, Belleri 1622 in 8.

F. ANGELUS NUZZA.

F. Angelus Nuzza a patria *de Grottola* seu Cryptulis Regni Siciliæ oppido nuncupatus, conventus vero S. Mariæ Novellæ Florentini alumnus, sacræ theologiæ magister in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV approbatus, ab Innocentio X die XII augusti MDCXLVII pœnitentiarius apostolicus in S. Maria Majori Romæ constituitur, nullo tamen Majoris pœnitentiarii S. R. E. Cardinalis Justiniani, vel magistri generalis ord. Præd. de jure providendi sive præsentandi contendentium præjudicio, postquam ab ultimi morte pœnitentiarii per menses XV solidos locus vacasset: de quo legendus Fontana in Theat. pag. 488. Anno MDCLIV seu LVI die prima maii, (neque enim clare ibi loquitur Fontana) gravi oculorum infirmitate Angelus noster compulsus, se in conventum suum Florentinum recepit: verum anno MDCLXIX dum ad reliquias S. Mariæ Magdalenæ pietatis ergò S. Maximinum & Massiliam petiturus mari se committit, Genuaque in navicula (*Felucam* dicunt) solvit, tempestate subito orta demersus aquis obrutus interiit. Quod & Fontana refert, & anno MDCLXXXI Florentiæ agens nostris narrantibus audivi. Vir fuit studiosissimus & laboriosissimus, multaque opera prælo parata habebat, quæ in Bibl. S. Mar. Nov. servantur mihi visa, quorum unicum tantum lucem vidit hoc titulo: † 1669.

Tromba Evangelica Quadragesimale, Romæ, Franc. Cavalli 1653 in fol. T. I pagg. 292: T. II pagg. 305. Altera Edit. Venetiis, Storti 1655 in 4 pagg. 606, quæ extat Romæ in Casanatensi, prima vero Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

Volumina autem MS plus XII, *sermonum Adventus, Dominicalium de mysteriis & de SS.* & alius generis extabant anno MDCLXXXI in Bibl. S. M. Novellæ, a me tum visa.

Insigne est hujus scriptoris in actis cap. gen. Romæ anno MDCLXX coacti inter eos qui pretiosa morte obierant, elogium in quo ceu perfectum religiosi viri exemplar laudatur, disciplina regulari, morum innocentia, studio indefesso, salutis animarum ardenti desiderio, omnium denique virtutum quas commendabat humilitas singularis exercitio continuo conspicuum.

F. ARNOLDUS SIEUR.

F. Arnoldus Sieur Brabantinus, Antwerpiensis patria, patre Guillelmo Willemseurs apud Batavos dicto, ordinem amplexus est Antwerpiæ circa annum MDC. Fidei propagandæ desiderio ardens, Groningam missus est anno MDCXVI, ubi qua pollebat eruditione & facundia, plures, etiam ministros aliquot in sinum Ecclesiæ catholicæ reduxit. Ideo ab hæreticis in carcerem conjectus est, sed tandem multo ære a catholicis redemtus, exilio tota Frisia mulctatur. Hagamcomitis igitur se recepit, ubi a legato Veneto benigne acceptus missionarium vere apostolicum & operarium inconfusibilem per annos XLV se præstitit. Obiit ibidem anno MDCLXIX die IX februarii. Sic Ghilbertus *de la Haye* in sua Bibl. Belgo-Dominic. quem hîc excipio. Scripsit vulgari Belgico ac edidit * 1669.

Lilium castitatis virginalis, Antwerpiæ, Guillelmi a Tongris 1622 in 8.

F. CONSTANTINUS DE PLACENTIA.

* 1669. F. Constantinus de Placentia sic a patria agnominatus, conventus S. Dominici ibidem, & provinciæ utriusque Lombardiæ alumnus, vir egregius litteris amœnioribus excultus, utriusque theologiæ scholasticæ & mysticæ peritissimus, scripsit ac edidit quo anno etiamnum clarebat visum Rovettæ quem hic excipimus opusculum hoc titulo:

Iddio solo, Placentiæ 1669.

F. DOMINICUS DE MARINIS.

† 1669. F. Dominicus de Marinis Italus origine Ligur, patria Romanus, patre Joanne Baptista de Marinis Bombæ domino, ex antiqua nobilique Liguriæ gente & familia inter Genuenses triginta nobilitate primarias clarissima, & Theodora Justiniana ipsius conjuge e Justinianorum antiquissima ac nobilissima familia inter Genuenses præcipua, Chiensis Insulæ Græcorum imperii potita dominio procreata, quæ & F. Vincentii cardinalis Justiniani olim ordinis Prædicatorum magistri ex germano fratre neptis erat, Romæ natus est anno MDXCIX octobris XXI, Desiderius in aquis lustralibus vocatus. Fratres habuit Dominicus alios tres, sororesque sex, eodem ex conjugio procreatos, christianæ pietati deditos omnes, avitæque parentis utriusque virtutis æmulos. Ex quibus Thomas de Marinis primogenitus ordinem Romæ ad Minervam professus S. T. magister anno MDCVIII in cap. gen. Rom. cui & ipse secretarius capituli intererat est acceptatus: anno verò MDCXI ad capitulum generale cum magistro ordinis F. Augustino Galaminio Parisios venit, secretariusque capituli iterum extitit, ac sequenti anno Romæ coactis ordinis comitiis eodem ibi functus est officio, ac in socium a magistro ordinis ibidem electo Seraphino Sicco Papiensi fuit assumptus, priorisque provincialis Terræ-sanctæ titulo donatus: subinde delectus & institutus commissarius generalis in Germania, tum & in utriusque Siciliæ provinciam generalis vicarius & commissarius missus, quo in munere, postquam religionem exemplis ornasset sanctissimis, regularemque plurimis in locis ingenti zelo, labore & patientia pene incredibili sancivisset ac promovisset disciplinam, meritis plenus obiit Neapoli anno 1635. De Joanne Baptista altero fratre magistro ordinis dictum est supra ad 1650. Hos geminos suos Dominicus noster junior adhuc adolescens sequutus est, ordinemque amplexus in eodem Romano conventu ad Minervam die secunda februar. MDCXV, ac modestiæ singularis, pietatisque, ac eruditionis laude inter consodales emicuit. Romæ primum, deinde Salmanticæ ac Compluti litteris incubuit, quo missus Roma est. Inde nonnullis in theologiæ disciplinis excolendis exactis annis, audiens severiorem ordinis in conventu Tolosano vigere disciplinam, perfectioris vitæ avidus eo convolavit: ubi jam quæ retro erant oblivíscens ad anteriora virtutum sibi proposita exempla convertit se, ac præclaro humilitatis exemplo veteranus miles, qui theologiam Romæ docuerat, novum cum novitiis anno integro tirocinium exorsus est. Inde Parisios a magistro ordinis in conventum SS. Annunciationis ad S. Honoratum missus, in eoque primarius theologiæ lector institutus annis MDCXXIX & MDCXXX professus est, quo eodem munere antea functus erat Tolosæ. Exinde Romam revocatus a magistro ordinis F. Nicolao Ridolphi, & ab eodem magisterii laurea decoratus, in collegio S. Thomæ ad Minervam primarius regens datus fuit. Ad superiora deinceps ordinis munia assumptus prior conventus S. Mariæ super Minervam electus est primum, quem & vetustate fere collabentem in augustam eam formam a fundamentis erexit, quam omnes suspiciunt: mox in socium cum titulo provincialis Terræ-sanctæ ab eodem magistro ordinis ascitus id muneris sedulo sincereque obivit ad annum MDCXLII: quo quibusdam turbinibus ex parte aulæ adversus Ridolphium excitatis Januam secessit. At extincto paulo post Urbano VIII, scilicet XXIX julii MDCXLIV ab Innocentio X Romam revocatus fuit, & a Ridolphi successore ordinis magistro F. Thoma Turco visitationibus generalibus officium auspicante, & in Gallias Hispaniamque penetraturo vicarius ordinis generalis gratulante pontifice est institutus & declaratus: quod munus toto plus obivit biennio annis scilicet MDCXLV, XLVI & XLVII pene exactis. Sequenti anno MDCXLVIII octobris XVIII ab Innocentio X renunciatus est archiepiscopus Avenionensis, datisque subinde die prima martii MDCXLIX apostolicis provisionum litteris tandem inauguratus Romæ die XI aprilis sequenti in ecclesia monasterii SS. Sixti & Dominici de Magnanapoli ubi quatuor illi erant sorores germanæ sanctimoniales, a Joanne Jacobo cardinali Panzirolo patriarcha antea Constantinopolitano assistentibus Jo Baptista Spinola Materano & Petro Francisco Philonardo Anagnino præsulibus. Mox accepto prius ex sacri decreto consistorii pallio ab Hieronymo cardinali Colunna, vultum pecoris sui anhelans Avenionem perrexit, urbemque solemniter ingressus est XI julii ejusdem anni parentis optimi, vigilantissimique pastoris vices implens universas. Præclare ab eo gesta effusam præsertim liberalitatem in pauperes fusius enarrare historici est non nostri instituti. Dicam breviter Prolegatum etiam in comitatu Venuscino annis aliquot egisse cum omnium approbatione: in Ecclesia regia S. Maximini sacra Magdalenæ λείψανα christianissimo rege Ludovico XIV & regina matre Anna Austriaca astantibus & spectantibus ex arca veteri in porphyreticam dono in id a se datam mutasse, hancque translationem anno MDCLX februario mense augustiori pompa sumptibusque propriis peregisse: in universitate Avenionensi facultatem theologicam, ex quo civitas a summis pontificibus deserta fuerat, in ea languentem saltem exercitio publico carentem restituisse in integrum erectis in ea dotatisque duabus cathedris, theologiæ una, altera philosophiæ, quas & ordini annexit, ut SS. Augustini & Thomæ doctrina ibidem semper superior esset ac dominaretur: templum Avenionense majus egregia suppellectili ditasse ac ornasse, archiepiscopalemque domum vetustate collabentem instaurasse: morientem denique pauperes quos ut filios amantissimos in sinu gestarat vivens ac coluerat, hæredes ex asse scripsisse ac reliquisse. Obiit sanctissimus pontifex XX junii MDCLXIX eique communi omnium ordinum luctu in sua cathedrali, in qua sepultus jacet, est parentatum: orationeque funebri laudavit F. Antonius Goudin ord. Præd. de quo postea ad 1695. Scripsit ac edidit hoc titulo dicatum opus Delphino nempe Ludovici XIV primogenito, etsi tunc adhuc in cunis epistola nuncupatoria, quæ & Gallice translata seorsim edita est:

1. *Expositio commentaria in primam partem angelici doctoris S. Thomæ*, Lugduni, Philippi Borde & Laurentii Arnaud 1663 in fol. pagg. 480.

2. *In primam Secundæ & secundam Secundæ*, Ibidem, pp. 444 & 175.

3. *In tertiam partem complectens ea quæ spectant ad ineffabile incarnationis mysterium*, Ibidem, Borde, Arnaud & Guillelmi Barbier 1666 in fol. pp. 368.

Sæc. XVII. 4. *In tertiam partem pars altera quæ est de sacramentis*, Ibidem 1668 in fol. pp. 638. Hoc volumen Clementi IX nuncupatum. Totum opus eleganti charta & charactere impressum.

5. *Decreta diœcesana synodi Avenionensis celebratæ VI idus junii MDCLX*, Avenione, Georgii Bramerean 1660 in 4.

Ejus cum laude meminere Gallia Christiana inter *Avenionenses*, Fontana in *Theatro* & in *Monim.* Abbas. Michael Justiniani *Scrittori Liguri* in aliquibus tamen ille præsertim in chronologia emendandus, Oldoinus *Athenæo Ligustico*, Prosper Mandosius *Bibl. Rom.* centur. 2 n. 35. *Acta generalia ordinis & conventuum Avenionensis, Tolosani & Parisiensis ad S. Honorati*. Legendus & de familia *Marina* Argote de Molina *Nobilitatis Baticæ* lib. 2 cap. 21 pag. 141, ubi sic ejus parma gentilitia describitur, *argentea tribus sinuosis undulatisque balteis atratis distincta* non verò uti allucinatus est Silvester de Petrasancta *Tessera Gentilitia* cap. 32 pag. 167 b, *argentea quinis distincta cyaneis nubilosis seu undulatis balteis* : aut e converso *furva parma area balteis argenteis undulatis & sinuosis*, uti ab imperitis nonnullis affingitur.

F. EDVARDVS BILIVS.

† 1669. F. Eduardus Bilius Belga, patria & professione Antverpiensis pluribus annis apud suos cantorem egit, & apud eosdem obiit quinta aprilis MDCLXIX. Ex Ghilberto de la Haye in *Bibl. Belgo-Dom.* Scripsit ac edidit vulgari Belgico

1. *Vita BB. Sororum tertii ordinis S. Dominici*, Antverpiæ, Cornelii Woons 1661 in 4. Usi sunt & citant Henschenius & Papebrochius in Actis SS. T. II april. ad diem XIII in vita B. Margaretæ de Castello pag. 191.

2. *Viscera materna Mariæ Deiparæ in ordinem Prædicatorum a F. Francisco Choquetio Latine edita Belgice translata*, Lovanii, Everardi de Witte 1638 in 8.

3. *Nativitas Jesu Christi carmine Belgico descripta*, Antverpiæ, Jacobi Mesens 1668 in 8. Extabat apud nostros Lovanii anno 1671.

F. HYACINTHVS SERRAO.

* 1669. F. Hyacinthus Serrao Calaber, castello *Monardi* vernacule dicto ortus, baccalaureus & in academia Neapolitana doctor postea aggregatus, in missionibus egregiam navavit operam, multumque apud suos populares fructum reportavit. Scripsit ac typis edidit librum a Toppio in Bibl. Neapol. laudatum hoc titulo :

Il Direttorio e promtuario utilissimo per l'essercitio della santa missione, Neapoli, Hæredum Racalioli 1669 in 4.

Quo usque postea vixerit, aut si quæ alia ediderit, mihi hactenus incompertum, & hîc addent officiosi gentiles.

F. JACOBVS PHILIPPVS POLINVS.

* 1669. F. Jacobus Philippus Polinus Italus patria & professione Brixiensis, vir eruditione, morum integritate, disciplinæ regularis studio prudentiaque clarissimus, sacras litteras in studio generali Bononiensi nostro interpretatus est, unde & lauream obtinuit in comitiis ordinis Romæ MDCL : sed & in collegio publico academiæ senatus Bononiensis auctoritate conductus pluribus annis professus est, quam cathedram ad obitum usque rexit. Provinciam suam utriusque Lombardiæ administravit aliquando prior provincialis. Hos tractatus dicitur a Rovetta ad 1669 posteritati reliquisse forsan Bononiæ servatos :

De scientia Dei, De divina voluntate, de prædestinatione.

De SS. Trinitate.

De vitiis & peccatis & alia plura.

F. JOHANNES GALLO.

F. Johannes Gallo Hispanus alter ab eo de quo supra ad 1537, ejusdem tamen civitatis Burgensis & conventus S. Pauli alumnus, seculo XVII claruit, sacræ theologiæ magister insignis, vir gravis, prudentiaque conspicuus, plurium ideo majorumque provinciæ Hispanæ conventuum regimini præfectus. Obiit anno MDCLXIX. Sic me monuit noster Hyacinthus de Parra in Memorialibus MS ad nos missis, & scripsisse 1669.

1. *Sermones para las festividades de los Santos*, Pinciæ 1648 in 4. Hujus operis meminit Antonius in *Bib. Hisp.*

2. *Conceptus ex Tostato Abulensi collecti, & in varias propositiones ad usum concionatorum utilissimas distributi.* Quod opus MS morte præventus prælo nom commisit.

F. JOHANNES-MARIA BERTINVS.

F. Johannes-Maria Bertinus Siculus Panormi natus, adolescens ibidem ordini se addixit. Baccalaurei munia implebat in studio generali S. Dominici ejusdem civitatis anno MDCXLVII ex actis capituli generalis eo anno Valentiæ in Hispania celebrati. Ejusdem studii regentem fuisse & S. T. magistrum, bis etiam priorem, ac SS. Inquisitionis consultorem ac censorem præstat Antoninus Mongitore in *Bibl. Sicula*. Populis ad pietatem excitandis cætera quandiu vixit, incubuit totus, quod ut facilius obtineret, sodalitates sacras instituit plures. Sanctissimè moritur XV februarii MDCLXIX. De eo meminere Pius Costa in libro cui titulus *Le vittorie delle Fenici Penanti* pag. 229, Joseph. Marchesius in *Memoriali sacerdotum* pag. 249, Vincentius Coronellus in *Bibliotheca* T. V num. 3949, & alii, quos citat Antoninus Mongitore in *Bib. Sicul.* qui auctorem nostrum eximiis laudibus ornat, quique hæc testatur ab eo relicta ingenii sui monumenta : * 1669.

1. *Sacrosancti Rosarii Hortus conclusus, in cujus eloquentissima solitudine Divinus Amor loquitur ad cor sibi dilectæ animæ, in contemplationibus sacris humiliter Deum veneranti. Partis primæ contemplabilis. Tomus I*, Panormi, Petri de Isola 1667 in 12.

2. *Sacrosancti Rosarii Hortus, ex quo rosæ mysteriorum nostræ catholicæ fidei pro Divini verbi prædicatoribus colliguntur. Partis secunda prædicabilis. Tomus I*, Ibidem 1665 in 12.

3. *Sacrosanctus sacratissimi Rosarii Hortus, ex quo sacrarum rosarum fasciculus ad languentis animæ solamen colligitur. Partis tertiæ operabilis. Tomus I*, Panormi, Nicolai Bua 1658 in 12.

4. *Sacrosanctus sacratissimi Rosarii Hortus ad languentis animæ solatium, quindecim mysteriorum fidei Divinitatis odorem suavissimè spirans. Partis tertiæ operabilis. Tomus II*, Panormi, Aug. Bossii 1658 in 12.

5. *Sacrosanctissima Inquisitionis Rosa virginea, in qua catholicæ fidei puritas efflorescit virginalis, Dei verbi quod carne assumpsit Divinitatis stillicidiis rigata*, Panormi, Petri Coppola 1662 in fol. Extat Paris. in Regia E 1466.

6. *Sacrosante rose raccolte nella sacra solitudine*

Tomo terzo, Panormi, Dominici de Anselmo 1669 in 12.

7. *Teologia mistica secondo la dottrina di S. Tomaso*, Ibid. 1668 in 12.

8. *Esercitii della solitudine.*

9. *Quaresimale & alia* ab eo MS relicta Panormi in S. Domin. servata.

F. JULIUS MERCORUS.

† 1669. F. JULIUS MERCORUS Italus Cenomanus, Cremonæ natus & ordini ascitus, vir, inquit Picinellus in Athen. Mediol. omnigena eruditione refertus, litteris amœnioribus egregie instructus, philosophus atque theologus eximius, gravitate morum, consuetudinisque facilitate omnibus venerandus & amabilis, post lectas apud suos aliquot annis humanas & sacras litteras a magistro ordinis Thoma Turco datus est in gymnasio S Thomæ Neapoli primarius regens, tum & collegii rector & laurea magisterii insignitus in comitiis ordinis anno MDCL Romæ coactis. Exinde a F. Vincentio Preto sanctæ inquisitionis Romæ commissario generali, cujus olim discipulus fuerat, vocatus & in socium allectus aliquandiu apud eum mansit, probataque sanctissimæ cardinalium inquisitorum generalium congregationi sua in negotiis fidei solertia constitutus est ipse primo Mantuæ, tum postea Papiæ ac demum Mediolani sancti officii censor generalis, quibus omnibus in locis magnam fecit prudentiæ, zeli tum & eruditionis suæ apud omnes existimationem. Eum aliquando Cremona sua civitas & patria ad Philippum IV regem catholicum legatum & oratorem misit de rebus arduis, qui mandata cum laude gessit. Obiit Mediolani anno MDCLXIX, fuitque apud suos S. Mariæ Gratiarum sepultus. Ejus præter citatum Picinellum meminit Rovetta ad 1670. Hæc ejus opera:

1. *Basis totius theologiæ moralis. Hoc est, Praxis opinionum limitata per F. Julium Mercorum Cremonensem sacræ theologiæ magistrum ord. Præd. inquisitorem Mantuæ adversus nimis emollientes, aut plus æquo exasperantes jugum Christi. Opus judicibus interni externique fori apprime necessarium*, Mantuæ, apud Osanas 1658 in fol. pp. 299. Quæ editio extat Parisiis apud nostros suburbii S. Germani. Hoc in opere carpit sæpius licèt modeste, religiose, & suppresso sæpius nomine opiniones laxiores doctrinæ moralis Antonii Escobar, Joannis Caramuelis, Pasqualigi, & aliorum. Quod opus iterum prodiit, Parisiis, Jo. de Launay 1659 in 12 pp. 702. Quæ ultima apud nostros Parisienses ad S. Honorati, & vulgaris.

Cùm autem theologus Parisiensis sive Wendrockius vero nomine Nicolius, sive alius censuram suam de præfato Mercori libro epistola ad amicum scripta protulisset, respondit Mercorus altero libro, cui titulus:

2. *Solutiones trium nodorum in opere de opinionum praxi limitanda agentium juxta censuram D. N. de N. doctoris Parisiensis*, Ticini Regii, Caroli Porri 1663 in 4 pp. 130. Quæ apud eosdem laudatos suburbii S. Germani.

Denique cùm a Caramuele acrius impetitus fuisset, & eidem plane fecit satis libello tertio, cui titulum indidit:

3. *Apocrisis pro doctrina de probabilitate Prosperi Fagnani adversus Apologiam Johannis Caramuel*, Ticini Regii 1664 in 4.

Ad calcem primi operis promittebat a se brevi edendam

Summam casuum conscientiæ in singulis materiis juxta benignam & simul tutiorem partem ex universa opinionum multitudine.

An promisso steterit mihi incompertum.

F. PIATUS HEYLINCK.

F. PIATUS HEYLINCK Flander, Insulis natus, ordini nomen dedit Tornaci, ubi professus est xv novembris MDCXL. Vir fuit pietate, zelo, & prudentia commendatus, ideoque ad regimen sæpius assumtus, nam & Namurci, & gymnasio S. Thomæ de Aquino Duaci, & Tornaci hicque tertium præfuit prior electus. Scripsit ac edidit * 1669.

1. *Le vœu du saint Rosaire, & tres devote façon de communier, avec le vœu de S. Dominique pour les quinze mardis*, Tornaci, Ludovici Quinqué 1669 in 16.

2. *Panegiriques des illustres eloges de la Mere de Dieu*, Duaci.

Sic F. Ghilbertus de la Haye in sua *Bib. Belgo-Dom.*

F. RAIMUNDUS DEL VALLE.

F. RAIMUNDUS DEL VALLE Hispanus Bæticus, Arundæ vernacule *Ronda* natus, ordinemque professus, studiis Cordubæ Granatæque peractis desiderio salutis animarum ardens quindecim aliis ex ordine ad Indiam Orientalem transmittentibus se jungens, Manilam XXI julii MDCXLIII appulit. Cùm duodecim circiter annis excolendæ illi Christi vineæ fortiter laborasset, seu comparandis indigenarum linguis seu convertendis insulæ infidelibus, rudibusque catechizandis, ac inconfusibilis solertisque Domini operarii specimen in omnibus dedisset, a provinciali Philippinarum F. Petro *de Ledo* Japonicam missionem restituere meditante, selectus est anno MDCLIV cum FF. Petro *de Ansa* & Antonio *de Barrios*, qui ad eam sacram expeditionem secum occulto consilio pergerent. Verum detecto interturbatoque negotio in Sinense regnum anno sequenti MDCLV cum FF. Victorio *Ricci*, Dominico *Coronado*, Diago seu Jacobo *Rodriguez* & Gregorio *Lopez* Sinensi, ab eodem provinciali visus est mittendus. Prospero per mare itinere Sinas prima julii ejus anni ingressi, mox in varias jam a nostris excultas provincias se diviserunt, & quidem in provinciam *Fogan* Raimundus noster se contulit, ut F. Francisco *Varo* jam a pluribus annis missionarium ibi agenti esset adjumento, nec mora insignibus pro Christo gestis clarum se fecit. Exinde circa MDCLVII F. Jo. Bapt. de Morales ob ingentem suisque viribus imparem novorum christianorum in provincia *Chekian* multitudinem auxilium petente, eo cum F. Timotheo de S. Antonino jussus est se conferre, quo ex longiori itinere infirmitatem contraxit, ex qua deinceps non bene convaluit, at nihilominus alacer & supra vires ministerium implevit apostolicum. Quam magno spiritu mortem expectarit in bello illo internecino Tartarum Sinarum invasorem inter, & *Kuesing* pro legitimo imperatore *Junglié* se pugnare præstantem, utrumque provincias illas populantem, de carissimi socii Timothei salute tantum solicitus, legere jucundum est apud rerum nostrarum historiographum, apud quem & alia ejus gesta videsis. Anno MDCLXIII viceprovincialis erat Francisco *Varo* in eo munere suffectus, quo pro propaganda & tuenda per nostros missionarios fide cum summo zelo nec minori prudentia functus est. In gravissima illa ab anno MDCLXV ad annum circiter MDCLXIX persecutione, qua missionarii quorumcumque ordinum omnes coram tribunali regio in civitate *Pekin* astare jussi sunt, exinde ad urbem *Canton* relegati & in carcere conclusi, dum quatuor ex nostris comparuerunt juxta edictum, alii * 1669.

SÆC. XVII. quatuor ad suorum christianorum instantissimas preces, quam potuerunt occulte se condiderunt FF. Joannes *Garzia*, Franciscus *Varo*, Jaymius vel Jacobus *Berge*, & noster Raimundus, qui quo necessarium erat, ad fideles juvandos accurrebant: quorum tamen Joannes *Garzia* & Raimundus *del Valle* aliquando in ministerio sacro deprehensi, iste sagaciter manus quærentium evasit, primus vero non paucis quidem vituperiis & plagis acceptis sed quamnimium gloriosis, tandem lingua euchari cujusdam Sinensis literati liber dimissus est. Detecta paulopost actorum persecutionis fraude, redditaque missionariis ad suas Ecclesias redeundi facultate, Raimundus noster ad pristina apostolatus sui officia ferventior quam unquam reversus est, in quibus & reliquum exegit ætatis.

Hæc feruntur ab eo scripta Sinica lingua & prælo parata:

1. *De anima hominis tomi tres.* I. *De ejus existentia & distinctione a corpore.* II. *De ejus essentia.* III. *De ejusdem immortalitate.* Sic Joannes Polanco noster de quo postea ad 1675. Romæ Antonio Bibl. Hisp. auctori testatus est.

2. *De corpore animato tractatus.*

3. *Tomi tres in quibus adversus legem christianam ab infensissimo hoste* YANG-KUANG-SUEN *objecta excellenter confutat & redarguit.*

4. *Varii tractatus de rebus Sinicis utilissimi*, & hi quidem etiam Sinice, sed charactere Europæano.

Horum omnium meminit illustrissimus abbas de Lionne in sua celebri ad D. Charmot epistola 14 nov. 1693 *Canton* data, & anno 1700 edita p. 143, qui & meminit alius.

5. *Tractatus lingua Hispana, quo cultus Confucii & progenitorum superstitiosus & illicitus damnatur, a Raimundo del Valle, Joanne Garcia & Francisco Varo anno 1665 compositi & editi.* Vide p. 58, 83 & 122, cujus exemplum Carolo Maigrot in Sinensi regno vicario apostolico tradiderunt nostri Emmanuel *Trigueros* & Maginus *Ventallot* antiqui apud Sinas Missionarii, inter alia documenta perpetuæ nostrorum & constantis de ritibus Sinensibus sententiæ.

6. *Relationi & libello supplici* a F. Joanne Bapt. de Morales congregationi de propaganda fide oblato cum eo & sex aliis nostris apud Sinas Missionariis subscripsit in Sina XXX maii MDCLXI. Vide *Apologie des Dominicains missionaires de la Chine* inter documenta pp. 118 & 119 *Sententia de los misionarios de la China de la orden de santo Domingo deliberada en la junta de Lanki de 1661.* Ejus quippe est & aliorum quinque nostrorum de ritibus Sinensibus censura & judicium. Horum instrumentorum ex archetypis extat unum exemplum apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. VINCENTIUS MARIA RIVALIUS.

† 1669. F. VINCENTIUS MARIA RIVALIUS Longobardus, ortu professioneque Bononiensis, sacris humanisque disciplinis instructus, postquam variis esset provinciæ suæ utriusque Lombardiæ locis & studiis insignioribus, Bononiæ, Cræmonæque & alias lectoris artium & theologiæ munere perfunctus, magisterii laurea donatus est, eoque titulo acceptatus in actis cap. gen. Rom. MDCL: tum apostolica auctoritate delectus adversus hæreticam pravitatem inquisitor, quod officium sanctum infracto animo Bergomi a MDCLII ad MDCLXI, Brixiæ a MDCLXII ad MDCLXV, Placentiæ deinceps sedulus obivit. Ejus meminit Rovetta ad 1669, quo forte vivere desiit. Ejus servatur Bononiæ

Catalogus illustrium virorum provinciæ Lombardiæ jussu magistri ordinis F. Thomæ Turci confectus, & ordine alphabetico scriptus, nondum tamen ad finem deductus, cum ad litteram T solum inclusivè pervenerit. Autographum auctoris Bononiæ habuisse se præ manibus, & ex eo plura se depromsisse testatur idem Rovetta, addens ibidem servari Rivalii

Dictata olim philosophica De nominum analogia, de transcendentibus, de principio individuationis.

F. ANONYMUS GALLUS.

F. ANONYMUS GALLUS conventus S. Flori in Arvernia sodalis scripsit. 1669.

Relation de la solemnité faite par les Freres Prescheurs de S. Flour en l'octave de la beatification de S. Sœur Rose de Sainte Marie du tiers ordre de S. Dominique le cinquieme mai 1669, Florisani 1669 in 8.

F. JOHANNES THOMAS DE ROCABERTI DE PERELADA.

F. JOHANNES THOMAS DE ROCABERTI DE PERELADA Catalanus natione, nobili † 1670. de stirpe satus comitum de Perelada in Ruscinionum & Gothalaniæ finibus, parentes habuit Franciscum Jofre vicecomitem de Rocaberti comitemque de Perelada, hujusque conjugem Magdalenam Laforteza comitis S. Mariæ de Formiguera filiam, natus ipse Pereladæ anno circiter MDCXXIV adolescens Gerundæ ordinis habitum induit & professus est, qui tamen filiationem suam in conventum Valentinum transferri obtinuit: ubi sic litteris eminuit inter æquales, ut in academia ejus civitatis per agones omnes scholasticos lauream consecutus sit, & sacræ doctrinæ cathedram quam vocant perpetuam adeptus. Exinde vero post varia apud suos obita cum laude munia anno circiter MDCLXVI provinciæ suæ Aragoniæ assumtus prior provincialis, demum in comitiis generalibus Romæ MDCLXX coactis sabbato vigilia pentecostes XXIV maii magister ordinis electus est LVIII, & communi plausu acclamatus. Ea vero in specula ordinis suprema dum disciplinæ regulari asserendæ invigilat, nova eidem a summis pontificibus plurium nostrorum utriusque sexus beatificatione & canonizatione impetrat decora, promovendis studiis & ad infideles missionibus incumbit, a rege catholico Carolo II ad Valentinam sedem oblatus anno MDCLXXVI, & a summo pontifice Clemente X acceptatus, inauguratus est Romæ eodem anno mensis , sic tamen ut ejusdem pontificis auctoritate regimen ordinis persequi magistri etiam titulo jussus sit ad anni sequentis MDCLXXVII futura comitia generalia. Exinde vero ad suam sponsam accedens, nova in dies a rege Hispaniæ accepit suæ in ejus prudentiam ac solertiam fiduciæ ac existimationis argumenta. Nam & regni Valentini semel ac iterum constitutus est prorex & gubernator, & anno MDCXCV mense maio generalis Hispaniarum inquisitoris dignitate suprema condecoratus. His vigilantissime incumbentem Matriti morbus inopinato feriens intra secundum diem oppressit & ad superos transmisit XIII junii MDCXCIX. Hæc ab eo prodierunt:

1. *De Romani pontificis auctoritate* T. I, *in quo de auctoritate Romani pontificis infallibili extra concilium, & illibata Romani pontificis in fide constantia vindicatur*, Valentiæ, Jac. de Bordazar 1691 in fol.

T. II *in quo Honorii I, Joannis XXII, Nicolai III, & Gregorii VII invicta in fide constantia asseritur*, Ibid. 1693 in fol.

T. III *in quo Romani pontificis suprema potestas in temporalibus tam directiva quam coactiva propugnatur*, Ibid. 1694 in fol. Extant Parif. in Regia E 1329, 30 & 31.

Quod opus Italis quidem & Hispanis acceptissimum non ita placuit Gallis: supremi enim senatus Parisiensis decreto die martis xx decemb. MDCXCV lato, ceu molis indigestæ opus, multis refertum propositionibus nulla probatione fultis, contra sensum Ecclesiæ catholicæ, Traditiones sacras, & SS. Patrum ac theologorum doctrinam communem allatis & ad contumeliam Gallici nominis duntaxat ex professo compositis confixum, & prohibitum adeo illius exemplaria in Gallias invehere, exponere, vel retinere.

2. *Bibliotheca maxima Pontificia, in qua auctores melioris notæ, qui hactenus pro sancta Romana sede tum theologice tum canonice scripserunt, fere omnes continentur, promovente & sumtus conferente Ill. & Rev. Jo. Thoma de Rocaberti archiepiscopo Valentino &c.* edita Tomis XXI in fol. Romæ, Joan. Franc. Buagni 1695, 1697, 1698 & 1699. In auctorum lucubrationibus huic Bibliothecæ insertis & ordine alphabetico relatis nihil prorsus immutatatum, nec opiniones antiquatæ expunctæ, aut ad modernorum placita transformatæ.

Opera etiam sororis Hippolytæ a Jesu seu Isabellæ de Rocaberti amitæ suæ ejusdem ordinis professæ lingua Hispana vernacula scripta suis etiam sumtibus excudi curavit idem archiepiscopus. Quæ & ipsa confixa Romæ fuere. At ipse priusquam ad clavum ordinis admoveretur, scripserat ac in lucem emiserat teste Antonio in *Bib. Hisp.*

1. *Alimento espiritual cotidiano exercicio de meditaciones:* opus ex Ludovici Granatensis, Henrici Susonis, & S. Catharinæ de Senis operibus collectum & concinnatum, Barcinone, Mathevad 1668 in 4.

2. *Teologia mistica, primer tomo. Instruccion del alma en la oracion y meditacion*, Ibid. Raphael Figuerò 1669 in 4.

3. *Epistola encyclica plures ad universum ordinem pro variis casibus scripta & excusa*, dum ordini præerat, quas utinam quis in unum compingat, cùm e re ordinis non parum sit ad posteros transmitti.

Legendus de eo liber cui titulus, *Compendio de las grandezas y prerogativas soberanas de la antiquissima casa de los vizcontes de Rocaberti, condes de Perelada, barones y marqueses de Anglesola*, Matriti 1651 in fol. Extat Parisiis in Regia O 276.

Præterea veterum ordinis scriptorum opera plura prælo committenda curavit, & archiepiscopus inauguratus sumtus editionum suppeditavit, interquæ hæc numerantur:

F. Nicolai Eymerici commentaria in quatuor evangelia & in epistolas S. Pauli apostoli, Lugduni, Anisson & Rigaud.

Sermones S. Vincentii Ferrerii, cum additione centum & quinquaginta sermonum ejusdem, qui nondum lucem viderant, Valentiæ. Quæ editio dicitur sumtuosa & elegans.

Sermones S. Ludovici Bertrandi duobus tomis in fol. Quos quidem Hispana vernacula ab auctore scriptos, Latio donandos in Italiam misit a sodalibus provinciæ Lombardiæ vertendos, quo eorum fructus ad plures promanaret. An autem id opere completum, hactenus me latet.

Nihil addo *de commentariis Gorrani in evangelia*, & de quatuor Tomis *de gratia divina auxiliis* Thomæ de Lemos, quia supra jam laudata sunt ubi de utroque: de primo T. I pag. 439, de altero supra pag. 461.

SÆC. XVII.

F. ALBERTUS ZENNERUS.

F. ALBERTUS ZENNERUS Teuto, Augustani vel Constantiensis cœnobii alumnus, sacræ theologiæ professor, seculo XVII omnigena eruditione scholastica, dogmatica, canonica & polemica claruit. Jam controversias publice tractaverat apud suos, cum ab abbate celeberrimi asceterii Cellæ Dei diœcesis Augustanæ invitatus est, qui theologiam jusque simul canonicum suos doceret Cistercienses, quod quibusdam annis circa MDCLXV egregie præstitit: exinde ad suos revocatus, eadem munia implebat Constantiæ annis MDCLXVIII & MDCLXIX tum ad gradum præsentaturæ promotus. Hæc interim ab eo typis prodierunt: † 1670.

1. *Dilucidatio regularum juris in sexto Decretalium*, Augustæ Vindelicorum, Symeonis Utzschneider 1664 in 12 pp. 711.

2. *Armamentarium Evangelico-Thomisticum pro præcipuis hoc tempore controversis articulis contra Jo. Georgii Dorschei sinistre inscriptum, Thomas Aquinas doctor angelicus exhibitus confessor veritatis Evangelicæ Augustana confessione repetitæ, aliosque orthodoxæ fidei impugnatores*, Pars prior, Ibid. 1665 in 4 pp. 218. Extat Romæ in Casanatensi, & Insulis apud nostros.

An pars posterior quam auctor promittebat, prælo prodierit, me latet hactenus.

3. *Manuale compendium veritatum, seu doctrinarum orthodoxarum, & contradictoriarum heterodoxarum Jo. Georgii Dorschei ex Thomistico suo controversiarum armamentario extractum, & communi Ecclesiæ usui atque utilitati communicatum*, Constantiæ, Davidis Hautt 1667 in 32 pp. 136. Opella levior. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati cum seqq.

Orationes quædam Latinæ. I. *S. Benedictus declaratus & demonstratus, firmamentum monachorum omnium, in ecclesia monasterii Petri domus ordinis S. Benedicti ipsis feriis S. Benedicto sacris*, Constantiæ, Jo. Jac. Straub 1668 in 4 pp. 12.

II. *Sermo panegyricus de encomiis & prærogativis S. P. Dominici ord. FF. Prædic. fundatoris habitus in ecclesia FF. Prædic. pridie nonas Aug.* Ibid. in 4 pp. 16.

III. *Panegyris de mysterio incarnati verbi Divini solemniter habita ad S. Nicolaum in ecclesia FF. Præd. Constantien. ipso die recens nato salvatori*, Ibid. 1669 in 4 pp. 16.

Plura alia scripsisse & edidisse fertur, quæ sui sodales hîc addenda curabunt.

F. AMROSIUS LESARO DE BELLIQUADRO.

F. AMBROSIUS LESARO DE BELLIQUADRO provinciæ Lombardiæ alumnus, sacræ theologiæ professor, vir eruditus clarebat anno MDCLXX, quo opus scripsit & edidit hoc titulo: * 1670.

Tractatus de Sacramentis in genere & in specie, in quo etiam de censuris, indulgentiis, suffragiis, & votis agitur juxta miram angelici Divi Thomæ Aquinatis S. R. E. doctoris doctrinam in forma scholastica redactus &c. Ticini Legii, Jo. Andreæ Magri 1670 in 4 pagg. 606. Extat Parif. in Regia D 928.

F. ANTONIUS GARZONI.

F. ANTONIUS GARZONI Etruscus Lucæ natus & in patria ordinem amplexus anno MDCLXX florebat, & comitiis ordinis eo anno Romæ pro novo eligendo magistro coactis affuit; tumque ab eo prodiit * 1670.

SÆC. XVII. *Oratio quam habuerat Romæ die quarta junii* MDCLXX *in dissolvendis comitiis laudatis*, Romæ, Angeli Bernabò 1670 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. ANTONIUS LEGRAND.

1670. F. ANTONIUS LEGRAND Gallus, ex pago Virdunensis agri & diœceseos *Eparge* dicto ortus, adolescens in conventu Augustæ Vindelicorum ordini nomen dederat, reversus inde post annos aliquot in patriam, Virduni reliquos prope vitæ suæ dies in conventu nostro S. Joannis Evangelistæ transegit: ibique demum postquam ei diu proficiens desudasset, piè obdormivit XXIV novemb. MDCLXX, non parvum relinquens desiderium sui. Nam omnia quaqua dispersa turbataque & neglecta sedulo collegit, concinnumque ac commodum in ordinem digessit hujusce conventus antiqua nec aspernanda monimenta, eorumque sic instruxit tabularium, & indicem, ut inquirenti mox uno deprehendatur intuitu quod quæritur. Nec his contentus ex ipsis sic a se digestis discussisque domus hujus clarioris archivis scripsit lingua vernacula Gallica

Chronicon conventus S. Joannis Evangelistæ Ord. Prædicatorum, quod MS ibidem servatur in archivo.

F. ANTONIUS SALCEDO.

1670. F. ANTONIUS SALCEDO Hispanus, patria professioneque Palentinus, non parvam provinciæ Hispaniæ gloriam seculo XVII seu dicendi facundia, seu ingenii fæcunditate felicitateque & scriptis attulit. Pinciani S. Gregorii collegii sodalis allectus exacto pro more studio & periculo, artium ibidem cursum prælegit, theologiam postea Taboræ tum Palentiæ profiteri jussus est: demum sacræ scripturæ datus est interpres Segobiæ, quo munere fungebatur anno MDCLXIX. Scripsit ac edidit

Commentarium in primum sententiarum, Pinciæ 1656.

Sermones de Santos, Matriti 1669.

De articulis primæ partis Summæ S. Thomæ ad formam scholæ, Matriti.

Prælo paratos tomos in fol. sexdecim habebat anno MDCLXX *vel prope jam expeditos, quibus juxta sensum quadruplicem veteris testamenti integrum textum exponebat, textum ipsum ad fontem Hebraicæ veritatis proferens, pluribus adductis moralibus curiosissimisque quæstionibus, quæ litteralem ad sensum spectant, singulariter & ex proposito moventur resolvunturque difficultates, maxime vero quæ ad scripturæ sacræ chronologiam conferunt optime habendam, in quo plurimam posuerat operam & studium, quibus omnibus ex usu moderno plura moraliter prosequitur, ac ne iis prælum sudaret, una æris morabatur difficultas.* Sic ipsemet auctor scribebat Segobiæ agens Matritum ad nostrum Hyacinthum *de Parra*, quam ejus epistolam hic ad R. P. Jacobum *Quetif* misit Hispano vernaculo scriptam, Latineque a dicto Jacobo redditam: ubi & addit se præterea

Conciones plures typis expeditas præ manibus habere.

Nam utramque æqua manu doctus erat tractare theologiam, in schola palestricam & litigiosam, e suggestu moralem & positivam, qua plurimum afficiebatur, & ad quam egregie comparandam, Hebraicam perfecte didicerat linguam, sanctorumque patrum lectioni sedulus instabat. Indefessum in studio, laboris cupidissimum, otii impatientem, somni parcissimum, circa cibum & potum ægre ac necessitati tantum indulgentem, disciplinæ regularis tenacem & amantem, honestis moribus atque facillimis præditum prædicabat citatus Hyacinthus *Parra*.

F. AUGUSTINUS DE SURIANO.

F. AUGUSTINUS DE SURIANO Calaber, a patria ob imaginem S. Dominici civitate clara cognomen sortitus, pluribus apud suos functus est scholæ & regiminis honoribus, theologiæ laurea decoratus, & in actis cap. gen. Romæ MDCLXX approbatus, conventus sui Suriani etiam priorem egit teste Toppio in Bibl. Neap. ubi addit Augustinum in lucem emisisse 1670.

Raccolta de' miracoli di san Domenico di Suriano, Neapoli, Francisci Savia 1656 in 8.

F. CAROLUS GAROFANUS.

F. CAROLUS GAROFANUS Etruscus, patria & professione Perusinus, theologiæ magister, sacræ doctrinæ humaniores litteras copulavit. Claruit medio seculo XVII, vivebatque etiamnum anno MDCLXX. Ejus meminere Fontana noster De provinc. Rom. pag. 355, Lud. Jacobillus De Script. Umbr. Oldoinus Athenæo Augusto pag. 75. Scripsit Etrusce prosa & carmine, inter quæ hæc feruntur: † 1670.

1. *Giuditta trionfante. Idillio*, Fulgineæ, Augustini Alterii 1657 in 4.
2. *Il Cielo stellato.*
3. *L'Idea celeste.*
4. *Gl' applausi anagrammatici.*
5. *Il trattenimento Elicanio* cum discursibus variis Academicis, & Anagrammatibus.
6. *Il Pellicano svenato* in laudem S. Thomæ a Villanova, Florentiæ 1641.
7. *Il riscatto pietoso per li defonti.*
8. *Espositione delli salmi 18 & 22 e del cantico* Magnificat *sopra la B. Vergine.*
9. *Il compendio della Filosofia.*
10. *La Sommetta della Teologia morale.*

F. DIONYSIUS LEONE DE LYCIO.

F. DIONYSIUS LEONE DE LYCIO, a patria vernacule *Lecce* civitate Salentinorum episcopali sub Hydruntina agnominatus, ibidemque ordini ascitus, seculo medio XVII magnum inter theologos nomen sibi fecit. In actis cap. gen. Rom. MDCXXIX sacræ theologiæ magister renunciatus, ea se corona dignum ut per emeritos ac priores scholæ agones, sic & operibus subsequentibus ostendit. Florebat adhuc anno MDCLXX apud suos Lycienses, jamque ediderat hoc titulo: † 1670.

1. *F. Dionysii Leonis Lyciensis S. T M. ordin. Prædic. in I. P. D. Thomæ Aquinatis sanctæ Ecclesiæ angelici doctoris, articulorum formationes, commentaria, & disputationes*, Lycii, Petri Michaelis Burgundi 1651 in fol. pagg. 487. Quo in volumine priori sola *Quæstio* 12 I. P. dilucidatur.

Tomus alter, ibidem 1655 in fol.

Tomus tertius, Neapoli 1671 in fol. In his duobus *ad quæst.* 50 progreditur inclusive.

Hi tres tomi extabant in bibliotheca archiepiscopi Avenionensis F. Dominici de Marinis.

Hæc etiam philosophica ab eo typis data sunt:

1. *Opuscula logicalia*, Lycii, Petri Michaelis 1665 in 4, Tomis duobus.
2. *Physicalia juxta mentem D. Thomæ*, Ibidem 1670 in 4.

Extant ista Romæ in Casanatensi.

F. GABRIEL

F. GABRIEL DE CEPEDA.

1670. F. Gabriel de Cepeda Hispanus, patria Ocaniensis, conventusque Matritensis nostræ Dominæ de Atocha insignis alumnus, ibidemque studentium magister anno MDCLXIX, cujus meminit Antonius in Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit

Historia de la milagrosa y venerable imagen de N. S. de Atocha patrona de Madrid. Discurrese sobre su antiguedad, origen y prodigios en defensa de dos graves Coronistas. Dedicala a la Magestad de Carlos II el F. Gabriel de Cepeda maestro de Estudiantes desta real casa, Matriti e Typographia Regia 1670 in 4 pp. 475. Extat Parisiis in Regia O 447.

In ea Fratres ejusdem conventus alumnos recenset, qui aut scriptis aut moribus excelluere. Noster autem Hyacinthus *de Parra* in suis Memorialibus MS præstat tum opus stylo Hispano puro & eleganti, & peritia antiquitatis, & acri judicio scriptum, ac numeris pene omnibus absolutum, tum & auctorem magnæ spei tunc juvenem, & qui ad gloriam & decus ordinis scholæque Thomisticæ indefesso labore summaque sua diligentia plura deinceps in lucem edenda pollicebatur.

F. HYACINTHUS BALADA DE MORLUPO.

1670. F. Hyacinthus Balada de Morlupo Italus conventus S. Mariæ ad Minervam alumnus, vir integritate morum laudatissimus, & sacræ pœnitentiariæ rerum exercitatissimus præstatur a Fontana nostro ejus æquali & contubernali. Anno MDCLVII in S. Mariæ Majoris pœnitentiarius institutus fuit, at biennio vix integro elapso tranquillioris vitæ desiderio sese ad suos ad Minervam impetrata venia recepit tertia martii MDCLIX, vivebatque ibidem etiamnum anno MDCLXX. Sic de eo Fontana in Theatro pag. 488, qui & in provincia sua Romana eumdem scriptoribus accenset hæc ei asserens opera:

1. *Orationes plures in laudem D. Thomæ Aquinatis.* Quas pro more in ejusdem sancti Doctoris solemniis annuis Romæ ad Minervam in capella, ut vocant, cardinalibus eo convenientibus & præsentibus ipsemet habuit.

2. *Resolutiones variæ difficultatum & casuum sacræ Romanæ Pœnitentiariæ.* An vero hæc edita an MS servata, silet idem Fontana.

F. HYACINTHUS FREDERIX.

1670. F. Hyacinthus Frederix Brabantinus Antwerpiæ natus, & in patria institutum ordinis amplexus, annoque MDCXV professus, post exacta studia uni verbo Dei prædicando vitam omnem impendit, orator vere apostolicus, & cum plausu & fructu auditus. Quamplura concionum absolutarum volumina in 4 MS reliquisse dicitur in bibliothecis variis domorum nostrarum Belgii servata: scilicet

1. *Quadragesimalia sex diversa integra*, Tomis totidem.

2. *Adventualia tria diversa integra.*

3. *Sermones de Dominicis per annum, & de festis sanctorum, & de festis SS. ordinis Prædicatorum*, Tomis quinque.

4. *De festis B. Virginis & de Rosario*, Tomis duobus.

5. *Super Litanias nominis Jesu.*

6. *De peccatis, & speciatim de vitiis linguæ*, Tomis tribus.

7. *De arte bene vivendi & moriendi*, Tomis duobus.

8. *De Samaritanæ historia.*

Sic noster Ghilbertus de Haye Bibl. Belgo-Dom. testatus se vidisse.

F. JACOBUS BARBAROUX.

F. Jacobus Barbaroux Gallus Provincialis, Regii vulgo *Riez* natus, at in sancti Maximini conventu ad ordinem ascitus, seculo XVII vixit, & theologiæ morali potissimum incubuit. Obiit circa MDCLXX. 1670.

Hæc anno MDCLXII prælo parata habebat a nostro Ludovico Delassere conventus SS. Annunciationis Parisiensis alumno tum apud Fanum Maximini in Salyis auctore communicante visa & discussa:

1. *Ad casus sibi propositos responsa de simonia, de stipendio missarum, de usuris &c.* in fol. pp. 23.

2. *Tractatus de residentia episcoporum* ad instantiam episcopi Mimatensis Hyacinthi *Serroni* compositus, cui probatissimus fuisse dicitur, ut & Dominico de Marinis archiepiscopo Avenionensi, qui sibi exemplar exscribi curavit.

Cæterum a nostro Jacobo Lafon de quo postea ad 1714 monitus sum scholæ Thomisticæ placitis non semper adhæsisse, ideoque ne lucem ejus viderent opuscula, recte a superioribus cautum & prohibitum.

F. JACOBUS BRUNUS A SCIGLIANO.

F. Jacobus Brunus a Scigliano in Calabria patria vulgo nuncupatus, provinciæ Calabriæ alumnus, in studio generali Rhegino philosophiam tum & theologiam professus est, baccalaureus primum promotus in cap. gener. Roman. MDCL: tum & laurea donatus, & regens ibidem institutus a magistro ordinis Jo. Bap. de Marinis & approbatus in actis cap. gen. item Romæ MDCLXX. Hæc jam antea prælo commiserat 1670.

1. *Pars prima Summæ philosophicæ disciplinæ quæ dicitur Logica*, Messanæ, Pauli Bonacota 1663 in 4.

2. *Pars 2 Summæ philosophicæ disciplinæ, quæ dicitur Physica*, Ibidem 1664 in 4.

3. Prius vero jam ediderat *Breviarium Dialecticum quod Summulas vocant*, Ibidem 1663 in 8.

An alia deinceps typis commiserit, me latet: horum meminit Toppius in *Bib. Napol.*

F. JOHANNES DEDINGER.

F. Johannes Dedinger Teuto, conventus Viennensis in Austria alumnus, prædicatoris generalis titulo & honore insignitus ob egregiam cum pietate doctrinam atque dicendi facundiam, quam per varias Germaniæ civitates maximo populorum concursu plausuque spectandam exhibuit, seculo XVII claruit, quo & plura ad munus Ecclesiastis & parænesin edidit ingenii sui monumenta. Quorum hæc Coloniæ Agrippinæ apud nostros extabant anno MDCLXXI tum a R. P. Jacobo *Quetif* visa: 1670.

1. *Annona annua, seu Conciones in omnes anni dominicas*, Latine, Monachii Bajoariæ, Joh. Jacobi Klin 1668 in 4.

2. *Panoplia, seu Armatura sanctorum. Id est Conciones de sanctis*, Viennæ Austriæ, Leopoldi Voigt 1670 in 4.

SEC. XVII.

F. JOHANNES DE LIXBONA.

* 1670. F. JOHANNES DE LIXBONA an ab origine an a familia sic dictus, certo Antwerpiæ natus, & ordinem amplexus, ecclesiastes sua lingua habitus est disertus & facundus, & suis præfuit aliquando prior, tironibusque ac juvenibus in pietate & disciplina educandis præfectus diu feliciter desudavit. Obiit vero XXX decembris MDCLXX, apud suos sepultus, pluribus pietatis suæ ac diligentiæ relictis monimentis, quæ sic referuntur a nostro Ghilberto *de la Haye* Bibl. Belgo-Dom. MS:

1. *Septem radii solis mystici, ad quod luminare magnum omnes vias suas suosque dirigens RR. P. Thomas Turcus magister generalis A. S.* MDCXLVI *mense martio post multa vota & magnum sui desiderium gratissimus in Belgium advenit*, Antverpiæ, Hieronymi Verdussen 1646 in 4. Oratio est in adventu magistri ordinis dicti coram eo habita in laudem D. Thomæ Aquinatis.

2. *Sermones F. Johannis Tauleri post editiones Francofordiensem* 1569 *& Amstelodamensem* 1588 *pristinæ integritati restituti & Belgice redditi*, Ibidem in fol.

3. *Officium B. Virginis juxta ritum FF. Prædicatorum vernaculo Belgico redditum, cum orationibus quotidianis, ac piis hominis christiani exercitiis*, Ibid. 1638 & 1642 in 24.

4. *Regula S. Augustini in usum Fratrum & Sororum Latine nescientium Belgice reddita*, Ibidem, Jacobi Mesens 1657 in 8.

5. *Brevis methodus ad diem pie transigendum, cum facili exercitio præsentiæ divinæ actu semper habendæ*, Ibidem, Mesens 1660, Belgice.

6. *Pratum sanctarum affectionum*, Belgice. Quod tamen ultimum dictus Ghilbertus fatetur se non vidisse.

F. JOHANNES MORMENTIN.

* 1670. F. JOHANNES MORMENTIN Flander, patriaque & professione Fani Winoci-Bergensis, concionator apud suos claruit fervidus, & obiit in viridi adhuc ætate XII februarii MDCLXX. Sui conventus Bibliothecæ reliquit a F. Ghilberto *de la Haye* visum

Concionum suarum volumen MS in 4.

F. JOHANNES MAROTTE.

* 1670. F. JOHANNES MAROTTE Flander, Gandavensis professione, sacræ theologiæ baccalaureus, diu theologiam moralem apud suos professus est, & ibidem obiit anno MDCLXX. die VIII aprilis, ætatis LXVII. Edidit contra novatores libellum cui titulum indidit:

Vitanda novitas, antiquitas amanda, Gandavi. Libellus est duorum foliorum.

Sic me monebat sodalis Ludovicus Robiin litteris ad me anno 1716 mense julio datis.

F. JOSEPHUS MARIA CIANTES.

† 1670. F. JOSEPHUS MARIA CIANTES Romæ patritia gente nobilique clarus, nobilibus sed longe clarior animi dotibus, Ignatii Ciantes de quo jam supra ad 1667 germanus frater natu minor, cum eodem ad Minervam nostrum amplexatus est adolescens professusque institutum. Atque cum esset ingenio moribusque a natura felicissime comparatus, sacras humanasque comparavit egregie sibi disciplinas: nec minore visus est inter theologos ævi sui eruditione fulgere, quam in sacris pulpitis eminere dicendi facundia & gratia: utque sacras ille litteras intimius penetraret, Hebraicam habere voluit familiarem sibi linguam, Judæorumque recessus & mores abstrusosque Massoretæ sensus exacte penetravit. Quare cum vacasset apostolici Romæ Judæorum Ecclesiastis officium anno MDCXXVI, ab Urbano VIII delectus est præfectusque Judæis in lege veteris ac novi testamenti recte instituendis, quo in officio strenue magnoque animo & fidei zelo, plurimis etiam Judæorum urbis verborum ejus & concionum efficacia ad Christi fidem sincere adductis per annos quatuordecim allaboravit. Quibus provocatus Urbanus S. P. quarta martii MDCXL Marsicanam ei commendavit Ecclesiam nuper extincto nempe XXIII novembris MDCXXXIX non MDCXLIX ut mendo forte typorum legitur apud Ughellum F. Timotheo Caselio ord. Prædic. ultimo ejus pastore viduam. Cujus ille statim obtento consecrationis munere possessionem iniit, eamque sanctissime quindecim annis administravit, pastorisque zelantissimi, gregisque sui parentis optimi partes omnes implevit: synodum coegit, in qua cleri sui disciplinam collabentem asseruit, cathedralis ecclesiæ molem & ædificia renovavit, seminarium clericorum instituit; oppidi Saponarii clerus & populus episcopi Marsicensis jugum a seculo integro excusserant, proterviamque suam vi & armis tuebantur: horum pertinaciam (quod frustra tres ejus ultimi susceperant antecessores) fregit ac vicit Josephus noster, non armata catholici regis, quæ ei præsto erat si voluisset, & adjutrice manu munitus, sed ut alter Moyses, vel ut alter Paulus sola minatum in Deuteronomio & Matthæi X in refractarios & pertinaces intentatarum lectione, ac pulveris pedum suorum in hos rebelles excussione: quod tantum ponderis in cordibus eatenus obduratis ac pertinacibus habuit, ut humiles & contriti ad eum ultro venerint, ac pedibus ejus obvoluti omnem ei deinceps ejusque successoribus promiserint præstiterintque obedientiam. Sponte tandem Marsicanam abdicavit infulam anno MDCLVI, ut suæ, Judæorumque saluti, & litteris ac pietati totus incumberet, in quibus reliquum vitæ agens Romæ demum obiit anno MDCLXX, fuitque ad S. Sabinam sepultus addito a Laurentio germano fratre suo marmoreo hoc epitaphio:

Josepho Cianti Romano episcopo Marsicensi, qui gentilitium splendorem collatis de suo fulgoribus cumulavit: in sacro ordine Dominicano publicus philosophiæ ac theologiæ interpres, prædicator christianæ fidei Romæ ad Hebræos, quos immortalibus singulari invento scriptis impugnavit, in episcopatu ædem cathedralem a fundamentis amplificans: jurisdictionem in Saponarios admirabiliore constantia nescias an prudentia in pristinum vindicans: in aula Philippi IV regis catholici non semel res difficillimas & gravissimas facilitate pari ac felicitate pertractans. Decessit anno ætatis suæ LXVIII *Christi* M. DC. LXX. *Habuit labores vivens, quietem moriens; legavit labores famæ irrequietæ, immortali.*

Miris laudibus exornant Johannes Caramuel, Ughellus *Ital. Sac.* T. VII pag. 735, Prosper Mandozius *Bibl. Rom.* Cent III n. 86, Nazarius in *Diario litterario*, at præsertim noster Fontana in *Theatro* pag. 227. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Constitutiones & decreta edita in diœcesana synodo civitatis Marsici celebrata die* 27 *&* 28 *sept.* 1643. Edita Romæ, Manelphii 1644 in 4 pp. III. Extat Parisiis in Regia E 437.

2. *De sanctissima Trinitate contra Judæos*, Romæ, Varesii 1667 in 4. Liber Hebraicis emblematis & laciniis refertus. Extat apud nostros ad S. Honorati cum sequenti,

3. *De sanctissima Christi incarnatione contra Judæos*, Romæ, Ang. Tinassi 1668 in 4, pluribus

intermistis Hebraicis auctoritatibus. Utrumque opusculum Gallice redditum fuit hoc titulo: *Les deux misteres de la trinité & de l'incarnation, prouvez contre les Hebreux par la doctrine meme de leurs theologiens, traduit de l'Italien de M. Joseph de Ciantes Eveque de Marsique par le sieur du Mothier*, Romæ, Mancini 1668 in 8. Quæ & probant non Latine solum ab auctore sed & Italice scriptum utrumque & editum. Versio Gallica extat in Regia B 1515.

4. *Della perfezzione dovuta allo stato del vescovo per comparazione di quella che devesi a gli altri stati degli huomini trattato di Giosepppe Ciantes vescovo di Marsico*, Romæ, Nic. Ang. Tinassi 1669 in 4 pp. 244. Extat in Regia E 1857.

5. *Summa contra gentes D. Thomæ Aquinatis ordinis Prædicatorum, quam Hebraice eloquitur Josephus Ciantes Romanus episcopus Marsicensis ex eodem ordine assumtus*, Romæ, Jacobi Phæi 1657 in fol. Liber est typis Hebraicis non punctuatis & Latinis e regione qualibet pagina per columnas geminas divisa respondentibus. At extant tres soli primi libri, desideraturque S. Thomæ quartus. Extat apud nostros supra laudatos.

F. JOSEPHUS MARIA VISCONTI.

† 1670. F. JOSEPHUS MARIA VISCONTI seu Vicecomes Mediolanensis, ex illustri & antiqua Vicecomitum gente oriundus, patreque senatore regio natus, adolescens in patria in domo S. Eustorgii vestem Dominicanam induit, & institutum professus est, virque evasit apud suos eruditione & facundia commendatissimus. Philosophiam triennio apud S. Eustorgium docuit, tum in gymnasio S. Thomæ Neapoli datus est per annum studentium magister, ac post annos aliquot in suum Eustorgianum cœnobium revocatus, sacræ theologiæ professoris ac regentis in hoc studio generali munere functus est toto sexennio, interea baccalaurei titulo in comitiis ordinis Romæ anno MDCL, tum & postea magisterii laurea etiam decoratus. Provinciæ suæ S. Petri Martyris prior provincialis electus, eam de more biennium rexit. De eo sic Picinellus in *Athen. Mediolan.* »Moribus fuit ille facillimis, » modestus, gravis nec superciliosus, aspectu vultuque gratissimus & venerandus, conversatione » candidus, dicendique facundia & facilitate præ» ditus, qui non minus sibi nomen fecit, populo» rumque conciliavit animos sacris concionibus, » quam discipulorum in lyceis & scholis admiratio» nem. Magna ille fama annisque pluribus per Ita» liam conciones habuit etiam quadragesimales & » continuas magno & populorum fructu & confluxu, » quos & dicendi gratia, & mira verborum sen» tentiarumque subtilitate demulcebat. Uti contigit » Comi in Trullo, Laudi, Florentiæ ad S. Mariæ » Novellæ, Venetiis in SS. Joannis & Pauli, Pisis » in Equitum basilica, & Mediolani ad Rosæ tem» plum, ubi conciones habuit non modo commu» nes & quotidianas, sed & præcipuas & extra or» dinem solemniores sanctorum & festivitatum ora» tiones ad populum. Sanctæ fidei demum Alexan» drinus inquisitor apud Insubres est institutus cir» ca MDCLXVI, exinde Novariam translatus, ubi » eodem munere fungebatur anno MDCLXX. Typis edidit hoc titulo:

I preggi della lingua, Mediolani 1652. Oratio est seu panegyris quam habuit in laudem S. Antonii de Padua in templo S. Francisci Mediolani.

Memorie delle virtù del P. Antonio Giulio Brignole, Mediolani 1666 in 12. Auctor *Gio. Maria Visconte*. Sic in Bibl. Barber. An sit tamen is noster, mihi dubium.

F. LUDOVICUS DE GRATIA.

F. LUDOVICUS DE GRATIA Neapolitanus, physicus peritissimus, doctorque medicinæ in toto illo regno famatissimus, agente in eo gratia mundo nuncium remisit, & ordini nomen dedit in patria, sicque eminuit ut majorem sibi adhuc compararit in divinis, quam alias in naturalibus famam. Sacræ theologiæ magister promotus studia nostra publica Neapoli rexit diu, collegio doctorum academiæ Parthenopææ aggregari meruit, cathedram philosophiæ publicam in concursu reportavit: bis provinciæ regni præfuit provincialis & ejusdem procurator agens Romæ in comitiis ordinis generalibus MDCLXX ibidem & eodem anno fatis cessit. Ejus cum laude meminit Toppius *Bib. Napol.* haud dubie quod multa reliquerit saltem MS, quæ tamen non recenset, forte quæ a suis symmystis, ut & nos hic, expectabat addenda. * 1670.

F. MICHAEL AVISATI FONTANAROSA.

F. MICHAEL AVISATI FONTANAROSA Neapolitanus patria, in cœnobio S. Dominici regio & in ea urbe primario ordini nomen dedit adolescens, & ut ingenio, memoria, eloquentia dicendi gratia, aliisque omnibus ad perfectum oratorem necessariis dotibus a natura præditus erat, adjuncto studio prædicator evasit sua ætate tota Italia celeberrimus, & ut ita dicam torrens eloquentiæ christianæ sua tempestate habitus. Hinc certatim ab episcopis, a principibus, a Rebuspublicis, invitabatur, qui conciones per quadragesimam in eorum civitatibus haberet, cumque advenerat, tantus erat ad eum audiendum concursus, ut auditores templa majora non caperent. At nullibi majorem sibi comparavit famam quam Romæ, ubi a sacro purpuratorum patrum collegio avidissime audiebatur, & licet quædam ibidem illi non defuerint fastidia, quæ Urbem excedere illum coegerint, eminentissimi cardinales ejus sermonibus privari impatienter ferentes, ipsum summum pontificem conveniebant, qui ad eorum preces eum revocari, & conciones de more habere jubebat. Florebat quam maxime anno MDCLXX, quo in comitiis ordinis sedit diffinitor & magistri elector a sua Regni Siciliæ provincia legatus: vixit etiam pluribus annis postea, quando vero & ubi mortem oppetierit, mihi incompertum. Ejus cum laude meminit Toppius *Bibl. Napol.* nulla tamen ejus opera edita refert. Saltem quin tot *Conciones* ab eo habitæ MS apud suos S. Dominici sodales Neapoli serventur, nullum mihi dubium. * 1670.

F. NICOLAUS BERARDI.

F. NICOLAUS BERARDI Etruscus Florentinus conventus S. Mariæ Novellæ alumnus, seculo XVII florens, vir eruditus & politioris litteraturæ lingua Etrusca scripsit † 1670.

1. *La vita di san Domenico.*
2. *L'Eugenia.*
3. *La solitudine errante.*
4. *La Fenice di Castiglia.*
5. *Il Geremia piangente.*
6. *Il Moise triunfante, ove Documenti sopra il cantico di Moise* Cantemus Domino gloriose &c. Lucæ 1655 in 4. Magistro ordinis Johanni Baptistæ de Marinis nuncupavit auctor. Prostabat venalis Parisiis anno 1665 apud Simeonem Piget bibliopolam.
7. *Il Guglielmo d'Aquitania.*

SEC. XVII. 8. *Conclusioni predicabili.*

9. *Leggi d' affetti sacri.*

Discorso accademico di quanto pregio sia lo studio della filosofia, e quanto danno gli apporti l'arte oratoria, detto nell' academia degli Stabili di Todi, ibid. 1636 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bib. Volante*, Scanzia VI p. 87.

Ejus meminit Fontana in Prov. Rom. inter Scriptores diens anno adhuc MDCLXX floruisse.

F. PETRUS CASTRUCCIUS.

1670. F. PETRUS CASTRUCCIUS alter ab eo de quo nos supra seculo XVI sub finem, Etruscus Florentiæ natus & ibidem ad ordinem allectus, vivebat adhuc anno MDCLXX, quo jam ab eo prodierant teste Fontana *de Prov. Rom.*

Hebdomada Historica.

Centuriæ duæ axiomatum politicorum & moralium.

Qua autem lingua Latina an Etrusca, ut & ubi hæc edita sint, cum Fontana vel omiserit vel ignorarit, ut sodales hic addant, pro auctoris & ordinis gloria exoro. Doceant etiam quod discrimen inter hunc anno MDCLXX florentem & supra laudatum, qui videtur longe antiquior.

F. PETRUS DU FOUR.

† 1670. F. PETRUS DU FOUR Gallus Occitanus, clara nobili apud Tolosates stirpe satus, adolescens litteris humanioribus optime instructus ordinem Tolosæ amplexus est & professus XXIV junii MDCXII, studiisque ibidem confectis primi nominis evasit theologus, dicendique munere præstantissimus. Divi Thomæ Summam e superiore loco interpretabatur anno MDCXXVIII cum Tolosæ sub magistro ordinis Seraphino Sicco habita sunt comitia nostra generalia, magnumque tum sibi apud Patres juvenis adhuc fecit nomen, sed & in variis locis Occitaniæ præcipuis per adventum & quadragesimam prædicavit summo cum plausu auditus, ut quem animi corporisque dotes sacrum oratorem commendabant perfectum. Erant illi gemini fratres germani, alter Johannes *Du Four* J. U. D. canonicus & archidiaconus Ecclesiæ Tolosanæ ac sede vacante anno MDCLXXII vicarius generalis; alter militia clarus qui sub Ludovico XIII, ac primo status ministro cardinali Richelio de rebus politicis tunc agitatis suspectus, in arcem Monspeliensem conjectus de vita periclitabatur. Huic ut succurreret, fraterna pietate motus Petrus noster, lusis excubiis in carcere subsistens, mutatis cum fratre vestibus; hunc in veste Dominicana libertati restituit. Quod audax sed pium facinus mirati judices, Petrum quidem liberum abire permiserunt, at regno illi exulandum fuit: qui in Italiam secedens & Romam progressus, pluribusque annis moratus, magnam sui æstimationem fecit, adeo ut Julius cardinalis *Roma* episcopus Tiburtinus, vir sapientia, animi magnitudine, Ecclesiæ ac veritatis studio quam purpura major, theologum sibi asciverit, & ut congregationis in causa Janseniana, quæ tum utrinque summo æstu agitabatur, ab Innocentio X institutæ præses & decanus positus fuerat, ad secernenda vera & genuina SS. Augustini & Thomæ dogmata a falsis & suppositiis, Petri nostri opera feliciter usus est. Patrono vero illo suo XII septembris MDCLII mortuo non diu postea in Urbe substitit, sed ceu qui a summo pontifice, cui ab eximiis dotibus notus & acceptus erat in primis, inquisitoris generalis Avenionensis munus acceperat, ad officium illud implendum in provinciam se contulit. Quod quidem sedulus administrabat & integer, verum subortis adversus eum nobilium quorumdam & incolarum odiis, iis amoliendis & sedandis Romam iterum adire necesse habuit circa MDCXLVIII, imo & demum magistratum abdicare, major visus cum reliquit quam cum admisit. Rediit in Galliam Claromonti Lutevorum, Burdegalæ, ac demum Tolosæ reliquum vitæ egit, vir gravis ob eruditionem, consiliorum maturitatem, zelum animarum, morum integritatem, omnibus & ubique in veneratione habitus. Diem suum obiit Tolosæ anno MDCLXX mensis novemb. VIII. De quo legendus Johannes Jacobus Percin Hist. conv. Tolos. pag. 166, Fontana in Theatro p. 636, ubi errato typorum corrupte dicitur *Dossur*, F. Johannes Mahuet paucis tamen pro viri merito in Prædicat. suo Avenion. p. 251, Diarium Gallicum vulgo dictum *Journal de Saint Amour* p. 292 b: ille enim est doctissimus Dominicanus, qui ibi suppresso nomine laudatur, ejusque sunt, qui eodem libro P. II referuntur:

Tractatus tres circa quæstiones gratiæ efficacis. I incipit sic: *Instat vehementius apud sedem apostolicam &c.* a p. 79 ad 86. II incipit: *Volunt Sorbonici &c.* a p. 87 ad 96. III incipit: *Diceres inspecto hujus propositionis cortice &c.* a p. 96 ad 109. Quos tractatus pro cardinali *Roma* scripsit.

Edidit & leve quoddam, sed pium & christiano flagrans affectu septem pagellarum in 8 opusculum suppresso suo typographique nomine loco & anno, hoc titulo: *Directio intentionis missæ a sacerdotibus pro opportunitate facienda*, cujus initium est: *Deus cœli & terræ, Rex regum & Dominus dominantium, Ego indignus tuus, & Ecclesiæ tuæ sanctæ minister in unionem illius infinitæ charitatis &c.*

In comitiis ordinis generalibus anno MDCXXVIII Tolosæ coactis jam ætate florente sacerdos & theologiæ professor publice peroravit ad omnes Tolosanæ civitatis ordines *De multis Tolosanæ civitatis & ordinis Prædicatorum officiis ac necessitudine:* quam die 24 junii stylo suavi & eleganti ab eo pronunciatam orationem mihi inter schedas privatas asservo MS.

F. PETRUS MARTYR FROSCIANTES.

F. PETRUS MARTYR FROSCIANTES Umber e Colle Scipionis ortus, & conventus Spoletani alumnus etiamnum vivebat anno MDCLXX, ut testatur Fontana *de prov. Rom.* Ejusdem meminit Jacobillus Bibl. Umb. Scripsit 1670.

De sacri chiodi con i quali fu inchiodato in croce il nostro redentore, & in particolare di uno di essi, che si conserva nella Chiesa di san Salvatore della città di Spoleto. Discorso del M. R. P. F. Pietro Martyre Frosciante predicatore generale &c. Romæ, Hæred. Corbelleti 1644 in 8 pp. 147. Extat Paris. in Regia H 2496.

F. PETUS LABAT.

F. PETRUS LABAT Gallus Occitanus, Tolosas patria & professione, medio seculo XVI claruit inter primi nominis theologos computatus, doctrinæ S. Thomæ mirum addictus, quam Burdigalæ tum & Tolosæ fere per totam vitam e superiore loco docuit, cujus & auctoritatem quam labefactare quidam tentabant, singulari facto eoque egregio in universitate Tolosana vindicavit & asseruit tum antecessor ejus academiæ, & ut aiunt Doctor regens Prædicatorum. Cum enim anno MDCLXIV cathedra vacans disputationi fuisset permissa, & quidam alterius ordinis itidem antecessor & doctor eam affectans, quædam minus modeste de D. Tho- † 1670.

ine doctrina effutiisset, cum continuo Petrus noster coram universitate convenit, & post multa ultro citroque allegata & objecta, tandem prolato & exhibito originali Urbani V ad academiam, cum civitati Tolosæ corpus S. Thomæ concessit, diplomate integro & sano nec in minima sui parte attrito, suaque bulla plombea ut moris est munito, quo sic academiæ præscribit summus pontifex: *Volumus autem & tenore præsentium vobis injungimus, ut doctrinam S. Thomæ tanquam veridicam & catholicam sectemini, eamque studeatis totis viribus ampliare. Datum apud Montemflasconem pontificatus nostri anno sexto*: his ab omnibus tactis, visis, lectis, & mature perpensis, lis sic finita est. Nempe universitas apud D. *de Maran* juris antecessorem tum rectorem quinta januarii MDCLXV congregata sic firmiter & inviolabiliter deinceps observandum statuit & deliberavit. » Sequendam » in omnibus doctrinam S. Thomæ, quem ut caput » geniumque tutelarem veneratur & colit juxta præ» scriptum sibi mandatum indispensabile pontificis » Urbani V. Omnem autem a sensu sancti docto» ris sui alienam esse explodendam & a scholis eli» minandam, præcipue in materia gratiæ seipsa ef» ficacis, sicut in materia prædestinationis gratuitæ » ante prævisionem meritorum, nec non in materia » moralis doctrinæ, non obstante quacumque præ» cedenti deliberatione quomodolibet emanata, » quam cassam frivolam & subreptitiam decernit re» vocatque, etiamsi de illa de verbo ad verbum » mentio esset facienda, si præsenti perenniter du» raturo decreto sit contraria vel opposita. Certis » tamen intactisque manentibus regni & Ecclesiæ » Gallicanæ, atque academiæ juribus & decretis » pontificiis de immaculata Virginis conceptione. « Quod statutum ad instantiam academiæ in perpetuum robur senatusconsulto supremo confirmatum fuit. Quæ fusius narrat noster Johannes Jacobus Percin Hist. conv. Tolos. ad calcem p. 147, ubi & addit rigorosam ejusdem statuti erga duos cathedrarum vacantium candidatos annis MDCLXXVI, & MDCLXXXI observationem. Cùm enim hi S. Thomæ auctoritatem proterve negassent, ut universitati inobedientes & injurii, e pulpito descendere jussi sunt, & a cathedris consequendis perpetuo exclusi: suo tamen commodo ita confusi, qui exinde S. Thomæ Summa diligentius ac studiosius lecta, ejus se discipulos ardentissimos deinceps præstiterunt. Cæterum hoc universitatis Tolosanæ judicio evertuntur omnia quæ Petrus de Alva in suo Nodo tertio principali adversus bullam Urbani V tot ambagibus implexa commentus est, ut eam fictitiam probaret. Obiit autem noster Petrus Labat XXX martii MDCLXX, ut asserit Percinus citatus p. 166 n. 2, postquam ab eo typis datum fuisset opus hoc titulo:

Theologia scholastica secundum illibatam S. Thomæ doctrinam. Sive, Cursus theologicus in quo omnia dubia maxime hac tempestate agitari solita ample, exacte, & perspicue resolvuntur, ac semper omnino menti ejusdem doctoris angelici consone.

T. I. *De Deo uno*, Tolosæ, Arnaldi Colomerii 1658 in 8 pp. 660.

T. II. *De SS. Trinitate & Angelis*, Ibid. 1658 in 8 pp. 755.

T. III. *De universa theologia morali seu de ultimo fine, actibus humanis, virtutibus, vitiis, & peccatis*, Ibid. 1659 in 8 pp. 861.

T. IV. *De Divina gratia*, Ibid. 1659 in 8 pp. 611.

T. V. *De virtutibus theologicis, fide, spe, & caritate*, Ibid. eod. anno pp. 306.

T. VI. *De adorando Divini verbi cum humana natura mystico matrimonio*, Ibid. 1660 in 8 pp. 716.

T. VII. *De sacramentis in communi, & de baptismo, confirmatione, & Eucharistia in particulari*, Ibid. 1661 in 8 pp. 720. Sæc. XVII.

T. VIII. *De pœnitentia, extrema-unctione, ordine & matrimonio*, Ibid. 1661 in 8 pp. 629.

F. RAIMUNDUS DE HEZECQUES.

F. RAIMUNDUS DE HEZECQUES Hanno, Valencenis natus circa MDLXXXIV, ordini nomen dedit adolescens in patria, estque professus anno MDC. Missus exinde in Hispaniam post auditam ibidem philosophiam, Parisios venit theologiæque in gymnasio Sanjacobeo operam dedit: lustrato postea paulisper Lovanio, dum jam eruditione in ea academia clareret, Parisios revocatus est, & magister artium institutus, ac de more ad gradus promotus, primo quidem lector ut aiunt biblicus, tum baccalaureus, licentiam decurrebat annis MDCXVIII, quo undecimus de Sorbonica respondit, & MDCXIX sequenti XI feb. licentiandus etiam cum laude si comparuisset, sed quia jura non persolverat, deficiente forte penu, ideo absens & omissus, ut habent acta: verum rebus postea compositis anno MDCXXIV licentiatus & laureatus. Celebris sane fuit ea pro ordine licentia, in qua præter ipsum sex alii ex nostris athletæ non exiguam sibi famam comparaverunt, F. Johannes Champenois Aurelianensis, F. Claudius Cochet Lugdunensis præsentatus, F. Guillelmus Dalivoust Cenomanensis, F. Ambrosius Blanchet, F. Baltazar Langlois Ebroicensis, F. Christophorus Destermes, viri omnes sua ætate qua muniis in ordine, qua facundia & eruditione celeberrimi. Hos inter non parum eminebat Raimundus noster, utriusque scholasticæ & positivæ theologiæ peritus, nec una doctus apte dicere & loqui lingua, sed Hebraica, Græca, Latina, Hispana, Gallica, Belgicaque: vir optimis ornatus moribus ac religiosis, abstemius, acris judicii, tenacis memoriæ, facilis honestæque conversationis, morosusque nihil: qui privatos publicosque sermones suos quandoque (quod non semel ipse R. P. Jacobus *Quetif* præsens expertus est in scholæ Parisiensis concertationibus) non injucunde salibus & acute dictis aspergere condireque solerct, at in sacro pulpito omnino gravis. Fuit enim Ecclesiastes tota Gallia & Belgio toto facundissimus atque celeberrimus, & annis quinquaginta & amplius verbum Dei in præcipuis regni civitatibus cum plausu & fructu seminavit. Aulicum concionatorem asciverat Maria Medicea Francorum regina quam in Belgium secedentem secutus est: vicarium generalem in spiritualibus & Ecclesiæ suæ theologum constituit Carolus *de Noailles* sancti Flori in Arvernis episcopus, octogenario major per adventum & quadragesimam prædicans ingenti populorum concursu adhuc audiebatur. Valencenis tandem apud suos vivere desiit IX januar. MDCLXX, fuitque in peristylio ad aulam capituli sepultus, hoc decoratus epitaphio: *Hîc jacet E. ac R. A. P. F. Raimundus de Hezecques S. T. D. Sorbonicus, famosus prædicator, quondam sancti Flori in Gallia vicarius episcopalis, & canonicus theologalis ætatis* LXXXVI *professionis* LXX. † 1670.

Hæc vero omnia ex *actis & visis & ex Bibliotheca Belgo Dom.* MS nostri Ghilberti de la Haie. Meminit etiam Seguierius noster in *Laurea Belgica* p. 166. Homo totus studio deditus multa scripsit, & quædam edidit seu sua seu aliena:

1. *L'homme de douleurs, son art de pleurer & son salaire*, Parisiis, Sebastiani Cramoisy 1646 in fol. pagg. 1510. Opus omnigena eruditione refertum. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

2. *Instances theologiques & affectives pour la beau-*

Sac. XVII. *té corporelle du plus beau de tous les hommes Jesu-Christ contre un ecrit de ce temps qui le desfigure.* Opus MS in fol. prælo paratum, ac Valencenis apud suos servatum.

3. *Discussio secretorum animæ.* Opus concionatorium.

4. *Margarita gratiam ferentes justi conversi.* Conciones sunt XXVI pro adventu.

5. *Triplex fœdus æternum : 1. Naturæ divinæ & humanæ : 2. Virginitatis & maternitatis : 3. Mariæ & Joseph super illud Evangelium,* Cùm esset desponsata mater Jesu Maria Joseph.

Quæ tria opera ultima edendi licentiam a magistro ordinis obtinuerat anno MDCLVI, sed a morte auctoris ab aliquibus sublata evanuerunt. Sequentia aliena:

Isaias inter majores prophetas primus a R. P. Hieronymo Oleastro Lusitano quondam inquisitore &c. commentariis illustratus. Quod opus a nostro Carolo Calvo recognitum & MS Parisios transmissum e Lusitania typis concinnioribus edendum curavit Hezecquius, Parisiis, Sebast. & Gabr. Cramoisy 1656 in fol.

Doctes & rares sermons pour tous les jours de Carême, composez en Portugais par le R. P. F. Antoine Feo de l'ordre de S. Dominique &c. nouvellement traduits en François par R. P. F. Raimond de Hezecques, &c. Ibidem 1618 in 8. T. I pp. 1123: T. II pp. 1200.

F. VINCENTIUS FANUS.

* 1670. F. VINCENTIUS FANUS Etruscus, Viterbii natus, ibidem ad S. Mariæ de Gradi ordini nomen dedit adolescens & professus est ac deinceps per solitos scholæ agones lauream adeptus est magisterii, quæ ipsi concessa est in actis cap. gen. Romæ anno MDCL. Allectus postea a magistro sacri palatii Vincentio Candido de quo supra ad 1654 socius, non exiguam ipsi operam navavit in hujus officii negotiorum multitudine. Tandem anno MDCLXIV Alexandro VII jubente sacræ congregationis Indicis constitutus est secretarius, tumque ab eo typis datus est, novaque forma nempe alphabetica non servata quæ aliàs Classium distinctione,

Index librorum prohibitorum, Romæ, ex typogr. Vatic. 1665 in 8: Iterum, ibidem auctus 1670 in 8.

F. DOMINICUS GUERARD.

† 1671. F. DOMINICUS GUERARD vel *Grard* Artesius, Atrebas patria & professione, conventus ibidem nostri S. Laurentii extra muros nondum solo æquati alumnus, sacræ theologiæ magister extra Parisios promotus & in cap. gen. Rom. MDCXLIV approbatus, verbi divini prædicatione non parum inclaruit, in suo etiam conventu tum in urbem translato priorem egit, tandemque ætatis LXVI ibidem vitam cum morte commutavit VII martii MDCLXXI. Sic refert Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dom. addens scripsisse ac edidisse opusculum modo auctius modo contractius hoc titulo:

Abregé des indulgences privileges & regles de l'archiconfrairie du saint Rosaire, Tornaci, Adriani Quinque 1639: Quintinifani Veromandorum, Caroli Lequeux 1656: Valencenis, Johan. Boucher 1661: Atrebati, Gerardi de Raismes 1663, ubique in 12: Duaci, Johan. de Fampoux 1640 in 12 pp. 24. Opus exile sed laudatissimum.

La guide spirituelle pour conduire les ames a une bonne confession, Tornaci, Quinque 1639: Duaci, Fampoux 1640: Atrebati, Raismes 1653 & 1663 in 12 pp. 240.

Vir fuit disciplinæ regularis æmulator, unde apud nostros Parisienses ad S. Honorati admitti petiit & obtinuit, atque jam magisterio, doctrina, ætateque gravis inter tirones asciri voluit, religiosa exercitia veluti ab ovo redorditus anno MDCXLI, & annis quibusdam apud nos conversatus innocentiæ & sanctitatis omnibus exemplum: verum a suis revocatus Atrebatum redire coactus est, ubi ad ultimum usque spiritum perseveravit in inceptis constantissimus.

Conciones ejus MSS Tomis XII in 4 apud nostros Atrebatenses servantur in bibliotheca.

F. FRANCISCUS DE AYLLON.

F. FRANCISCUS DE AYLLON Hispanus, provinciæque Hispaniæ alumnus, sacræ theologiæ magister, aliquando primariæ cathedræ in academia Compostellana moderator, examinator synodalis in diœcesi Toletana, eximii magistri F. Petri de Godoy episcopi Oxomensis de quo postea ad 1678 amicus familiarissimus & commensalis scripsit * 1671.

Proœmium veluti apologeticum pro propellendo a dicto Petro *de Godoy* plagio, ipsumque si quod est in nostrum Jo. Bapt. Gonet refundendum, qui ultimus ex tractatibus theologicis MSS prioris *Clypeum suum Thomisticum* locupletavit ac roboravit, auctore, quidem citato, sed ut Ayllonio videtur, non quantum juris erat & ingenuitatis, sat laudato. Præfixum est initio T. III in I. P. S. Thomæ præfati Godoy, Oxomi 1671 in fol.

F. GUILLELMUS SEGUIER.

F. GUILLELMUS SEGUIER Belga Artesius, Audomari anno MDC natus, ordinem amplexatus est in patria & professus XVIII octobris MDCXVII ipsomet in scriptis suis teste. Philosophicis ibidem studiis, & theologicis Duaci exactis ad easdem scientias suis & externis tradendas applicitus est, & in academia Duacena magisterii lauream obtinuit IX novemb. MDCXXXVII. Tornaci tertiùm priorem egit, quo munere ultima vice fungebatur anno MDCLXV. A suis Audomarensibus ut eis præesset pluries expetitus & electus semper recusaverat, sed tandem consensit anno MDCLXX: Verum post aliquot menses ob infirmam valetudinem abdicavit, obiitque paulo post XI aprilis MDCLXXI. Sepultus in peristylio juxta Ecclesiæ odei parietem, ad quem hanc sui inscriptionem affixere: † 1671.

Monumentum Rev. admodum ac eximii P. F. Guillelmi Seguier ord. Præd. Sac. Theol. doctoris, & studii generalis Duacen. in collegio S. Thomæ repetitis vicibus regentis primarii, privilegiorum mendicantium, suis scriptis fidelis defensoris, sæpius capitulorum provincialium diffinitoris, tertio Tornaci, ac sui conventus Audomarensis prioris emeriti, qui ætatis suæ LXXII obiit XI aprilis MDCLXXI. R. I. P. A.

Vir fuit disciplinæ regularis retinentissimus, juris utriusque peritus, pacificus. Hæc ab eo prodierunt opuscula:

1. *Præludium defensionis Fratrum mendicantium pro jure deferendi recta ad suas ecclesias corpora fidelium defunctorum, quorum sepultura ibidem electa est*, Duaci, Johannis de Fampoux 1646 in 8 pagg.

2. *Pharetra defensionis Fratrum mendicantium continens jus commune circa sepulturam fidelium apud religiosos eorumdem ordinum sepeliendorum a præstantissimis quibusdam auctoribus expositum*, Duaci, apud eumdem 1648 in 8. pp.

3. *Bulla SS. D. N. D. Urbani P. VIII & declarationes aliquæ sacræ congregationis EE. cardina-*

Num circa sepulturam fidelium in ecclesiis regularium adjunctis notis, & responsione brevi ad literas monitoriales sub nomine Prosperi Caffarelli auditoris generalis curiæ causarum cameræ apostolicæ publicatas A. D. 1650. *Seu Appendix ad Pharetram defensionis FF. mendicantium &c.* Duaci, Baltaz. Belleri 1651 in 8.

4. *Laurea Belgica FF. ord. Prædic. in celeberrimis Belgii universitatibus Lovaniensi & Duacensi comparata adjunctis observationibus*, Tornaci, viduæ Andreæ Quinque 1659 in 8 pp. 162.

5. *Laurea Belgica FF. sacri ordinis FF. Prædic. in diversis extra Belgium academiis comparata: præmissa sacri studii in omnibus religiosis præsertim dicti ordinis necessitate & utilitate*, Ibidem 1660 in 8 pp. 192.

6. *Insula Belgica ord. FF. Prædic. seu de Episcopis, qui ex eodem sacro ordine Belgium illustraverunt*, Ibidem 1660 in 8 pp. 98.

7. *Palma triumphalis SS. Rosarii de Turcis anno* MDLXXI *octobris* VII *a principibus Christianis prælio navali ad Naupactum reportata*, Duaci Belleri 1665 in 12 pp.

8. *Triumphus doctrinæ S. Thomæ Aquinatis V. Ecclesiæ doctoris sapientum orbis Christiani judicio & elogio expressus.* Opus jam approbatum & prælo paratum, quod tamen auctor morte præventus edere non potuit, servatur MS apud suos Audomari Tomis duobus in 4. *Alphabetum* tamen titulorum S. Thomæ & doctrinæ ejus e scriptis summorum pontificum, aliorumque virorum eruditorum excerptum in operis specimen ad calcem opusculi Insularum Belgicarum adjecit.

9. *Monumenta & antiquitates provinciæ Inferioris Germaniæ* cœperat inquirere, schedasque præfuncti obtinuit F. Jacobus *de Jonckeere* Brugensis, a quo expectabatur opus absolvendum. Sic refert F. Ghilbertus de la Haie in sua *Bibl. Belgo-Dominic.* Sequentia a R. P. F. Thoma Turpin ejusdem cœnobii Audomaropolitani sodali didici ibidem MS servari:

Dialectica, logica, & physica, totidem voluminibus.

Suggestus sacer, seu de facultate prædicandi verbum Dei præsertim regularium ordinis mendicantium. Tractatus theologicus in duas partes divisus.

Commentaria in primam secundæ doctoris angelici S. Thomæ de Aquino ordinis Prædicatorum.

Vita S. Thomæ de Aquino ex pluribus auctoribus collecta.

Elogia doctrinæ S. Thomæ de Aquino calamo regularium doctorum ex aliis ordinibus.

Vindiciæ S. Thomæ de Aquino disquisitionibus quinque historicis circa studium, scripta, picturas, & elogia doctrinæ ejusdem stabilitæ.

Tractatus brevis de visione Dei ad quæstionem XII *primæ partis S. Thomæ.*

Tractatus de quinque præceptis Ecclesiæ.

Responsiones familiares ad discipulos & amicos super quæstiones ei propositas.

Expositio in vitam B. Mariæ Virginis. Item catalogus auctorum ordinis Prædicatorum, qui de B. Virgine Maria speciales tractatus ediderunt.

Journal historique des choses les plus curieuses & remarquables &c. & plusieurs autres recueils curieux touchant l'ordre sur tout de la province des païs bas.

F. JOHANNES VANDER CAMMEN.

1672. F. JOHANNES VANDER CAMMEN Brabantus, patriaque & professione Bruxellensis, juvenis pius disertusque ac fervens divini verbi præco immatura morte apud suos sublatus est quinta augusti MDCLXXII, ætatis XXXV, professionis XVIII. Sic refert Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dominic. addens scripsisse lingua sua Belgica ac edidisse libros hoc titulo: SÆC. XVII.

1. *De communione quoto die martis per* XV *hebdomadas in honorem B. Dominici*, Bruxellis, Guillelmi Scheybels 1668 in 8 pp. 294. Titulus aliter ab aliis redditur sic: *Fons vivus beneficiorum spiritualium & spiritualium a S. Dominico concessorum.*

2. *S. Dominicus advocatus hominum*, Ibidem, & cum eodem.

F. JOHANNES DE POLANCO.

1671. F. JOHANNES DE POLANCO Hispanus, Pinciæ in conventu S. Pauli adolescens ordini nomen dedit, sicque ingenio & pietate emicuit inter sodales, ut gymnasii Gregoriani ibidem nostri allectus fuerit, ut aiunt, collegialis. Jam per gradus in sua provincia solitos magister studentium agebat in conventu Trianensi, *Trianos* vulgo dicunt, cum desiderio propagandæ fidei ductus, numeroso XXXVIII missionariorum nostrorum Hispanorum supplemento ad Philippinas transeuntium se adjunxit, quibus ipse licet non antiquior ob eximias dotes præfectus Mexici vicarius, cum iisdem Manilam anno MDCLVIII appulit. Vix eo advenerat cum ad Sinarum regnum missus est, ubi & curavit operarium exhibere se inconfusibilem, recte tractantem verbum veritatis: unde & gravissimas unâ cum aliis nostris incurrit persecutiones, ter dirissime virgis cæsus, totidemque fere ad mortem vulneratus. Ut vir erat solers & agendorum peritus, provinciæ Philippinarum delegatus est anno MDCLXV in Hispaniam procurator, ubi omnium sic sibi devinxit animos, ut quamplures bina vice novos e nostris conscripserit in Orientem missionarios, quos & Mexicum usque deduxit, prima quidem ad XXXIX qui anno MDCLXVI Lutzoniam insulam tetigerunt, altera verò forte non pauciores, numerum non referunt, anno MDCLXXI. Inter hæc Romam accesserat anno MDCLXIX de ritibus Sinensibus, quos semper cum aliis nostris exhorruerat & impugnarat, summum pontificem consulturus, a quo & quæ nostri optabant obtinuit. Tantam verò in utraque aula Romana & Hispana sui fecit existimationem, ut ad insulam Caserensem, (*Nueva Caçerez* nominant sedem episcopalem in insula Lutzonia sub Manilensi) designatus fuerit: at dum Hispali reditum ad Philippinas meditatur, priusquam inauguraretur, morbo correptus obiit cum fama sanctitatis in conventu S. Pauli secunda decembris MDCLXXI. Partem suam habet in sequentibus:

1. *Sententiæ sex missionariorum nostrorum in urbe Lanki congregatorum, qua ritus Sinenses erga Confucium & avos mortuos ut illiciti damnantur, subscripsit quintus* XX *aprilis* MDCLXI.

2. *Relationi seu libello supplici a nostro F. Jo. Bapt. de Morales circa mores & ritus Sinicos ad sanctam sedem oblato & in regno Sinarum scripto* XXX *maii* MDCLXI, *ex octo nostris ultimus subsignavit.*

3. *Memoriale tum suo tum aliorum nostrorum missionariorum nomine sacræ congregationi Romanæ universalis inquisitionis exhibuit anno* MDCLXIX, super quo ejusdem congregationis emanavit decretum XII novembris & XX mensis ejusdem MDCLXIX a Clemente IX approbatum, quo decretum Innocentii X anni MDCXLV declaratur altero decreto Alexandri VII anni MDCLVI a PP. Societatis obtento non fuisse circumscriptum.

De eo legesis *Histor. prov. Philipp.* P. II pag.

Sæc. XVII. 316, 486, & 487, *Apolog. Dominic.* nostri Natalis Alexandre cap. 16, & inter *Documenta* pagg. 118, 120, 131.

F. JOHANNES DOMINICUS LIONIUS.

† 1671. F. Johannes Dominicus Lionius Etruscus, patria professioneque Florentinus, conventus S. Mariæ Novellæ alumnus, ibidem præclaris animi sui dotibus inclaruit: ita litteris assiduus & studio intentus, ut id velut a natura traditum accepisse videretur, musis amœnioribus excultus, facundissimus orator extitit & Ecclesiastes, naturalis moralisque philosophiæ peritissimus fuit & theologiæ, quam apud suos S. Mariæ Novellæ semel iterumque docuit regens institutus: Pisis per biennium metaphysicam est professus, delectus etiam a sacri palatii apostolici magistro socius oneris & officii. Sacræ theologiæ magister in academia Florentina receptus & aggregatus collegio xv kal. septembris MDCLVII, vix elapso quinquennio decanus ejusdem electus est & constitutus anno MDCLXII. Fuit & ab antistite Florentino synodalis examinator, & in sancti officii tribunali Florentino consultor, quibus omnibus egregie functus est muneribus, ac demum ætate florente magno litterarum damno suorumque desiderio die XI augusti MDCLXXI vix uno minor quinquagenarius anno sublatus ex hac luce ad perpetuam, qui & plura scripsit ac reliquit ingenii sui monimenta, quorum in lucem edita prodierunt teste F. Raphaele Badio conterraneo & symmysta *Hist. acad. Flor.* pag. 109:

1. *Novus Areopagus* seu *Oratio de theologia Florentinique collegii laudibus.* Numeris omnibus absoluta illa & ab omnibus cum plausu audita, Florentiæ in 4.

2. *Methiocus plorandus, sive oratio funebris in obitu Josephi Lucattinii sacræ theologiæ doctoris, Ecclesiæ S. Leonardi rectoris & consultoris sancti officii, habita coram amplissimo theologorum collegio universitatis Florentinæ a R. P. F. Johanne Dominico Lionio Florentino ord. Præd. S. T. M. & conventus S. Mariæ Novellæ regente, & in lucem edita a perillustri D. Joan. Gualberto Fozzio S. T. D. & Florent. univers. cancellario*, Florentiæ, sub signo Stellæ 1662 in 4. Extabat in Bibl. Josephi Bonav. Teglia Florentini, & meminit Cinellus *Bibl. volante* Scanzia II p. 69.

3. *Arca novella*, sive *Concio in laudem sancti Dominici*, Bononiæ dicta & edita lingua Etrusca. Similes alias pro data occasione scripsit ac edidit.

4. *Tre discorsi academici nell' academia degli Apatisti detti & excusi.*

5. *Breve ristratto di santa Rosa di S. Maria da Lima del Perù nell' America meridionale*, Romæ 1665 in 8.

F. JOHANNES THOMAS PUTEOBONELLUS.

* 1671. F. Johannes Thomas Puteobonellus vernacule *de Pozzobonello* Ligur, Savonæ natus, ordini nomen dedit Januæ in conventu S. Dominici, evasitque primi nominis theologus. Sacram doctrinam variis in locis & conventibus provinciæ suæ utriusque Lombardiæ primariis professus, Brixiæ, Bononiæ titulo baccalaurei, nativo suo Januensi, Ferrariæ ad S. Mariam de Angelis, Faventiæ: tum laurea magisterii insignitus, (eum enim censeo qui in Actis cap. gen. Rom. MDCL *Thomas Puteobonellus* simpliciter omisso *Johannis* prænomine nuncupatur) primariam Bononiensis gymnasii nostri cathedram regens institutus obtinuit, ejusdem conventus postea electus prior & præfectus: & ex eo munere tandem in comitiis provinciæ assumptus prior provincialis: quam cùm biennium de more summa cum omnium approbatione rexisset, a sacra cardinalium congregatione auctoritate summi pontificis datus est Mantuæ adversus hæreticam pravitatem quæsitor generalis: at non diu in eo officio perseveravit morte immatura sublatus magno apud omnes sui desiderio relicto. Sic de eo Rovetta ad 1671, ubi se ejus discipulum fuisse gloriatur, hæcque ejus scripta a se visa recenset:

1. *Cursus philosophicus logicam, physicam, & IV primos metaphysicæ Aristotelis libros complectens.*

2. *Commentarium super totam primam partem S. Thomæ.*

3. *Tractatus de Incarnatione & alter de Eucharistia valde elaboratus ad tertiam partem S. Thomæ.*

Dubium mihi est an non is sit, cujus meminit in *Athen. Ligust.* Oldoinus, quem *Joannem Puteobonellum* simpliciter omisso altero *Thomæ* nomine nuncupat, & provinciæ suæ provincialem præfectum, ac formis tradidisse ait

Scholastica elogia in D. Thomæ Aquinatis & sacræ theologiæ doctrinam ac in utrumque obsequia:

quem & a Soprano laudatum asserit, quod discutiant symmystæ gentilesve curiosi.

F. JORDANUS VANDEN BEMPDE.

F. Jordanus Vanden Bempde Belga Nervius natione, patria Tornacensis, Gerardi nomen in baptismo acceptum cum veste mutavit in Jordani, cùm ordinem Brugis Flandorum induit. Professus XXVI novembris MDCLII, obiit in flore ætatis XI martii MDCLXXI ut habet noster Ghilbertus de la Haie in sua *Bib. Belgo-Dom.* cùm prius scripsisset & in lucem edidisset opusculum lingua vernacula Belgica hoc titulo: † 1671.

Sponsus sanguinis seu carmen de Passione Domini nostri Jesu Christi, Lovanii, Hier. Nempæi 1670 in 8.

F. JOSEPHUS FAVOREZ.

F. Josephus Favorez hoc eodem anno MDCLXXI florebat, quo ab eo edita est * 1671.

Epitome singularium gestorum S. Ludovici Bertrandi ordinis Prædicatorum, Romæ 1671 in 16. Extat Romæ in Casanatensi.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa: cujas verò fuerit, cujusve ordinis provinciæ & domus alumnus non additur: quod indicare meminerint, qui hujus scriptoris majorem habuerint notitiam.

F. MICHAEL ARCHANGELUS NANNIUS.

F. Michael Archangelus Nannius Calii in diœcesi Urbinatensi annum circiter MDXCIII plebeiis parentibus ortus, adolescens ætatis XVII annorum institutum nostrum Urbini amplexus est. Studiis Neapoli apud S. Catharinam ad Formellum exactis, artes & theologiam in variis Lombardiæ suæ provinciæ studiis docuit, laurea etiam magisterii donatus. Quibusdam etiam conventibus præfuit prior, inter alios Romæ bis in S. Sabinæ, apud principes Ecclesiæ præsertim purpuratos, ipsosque summos pontifices Alexandrum VII & Clementem IX summo in pretio habitus, a quibus varias infulas sponte oblatas constantissime recusavit. Anno MDCLVI in cap. gen. Romæ filiationem suam * 1671.

in

in conventum Caliensem transferri obtinuerat, ubi & obiit 1x augusti MDCLXXI cum fama sanctitatis. Vitæ potissimam partem præter lectiones, in exercitio salutis animarum, & pietatis erga pauperes officiis insumsit. Ejus egregium est in actis cap. gen. Rom. MDCLXX sed anno tantum sequenti excusis & auctis encomium. Meminerunt exinde Marchesius in *Diar. Domenic.* ad IX aug. & deinceps nostri Hagiographi. Hæc ab eo prodierunt teste Rovetta ad 1665:

1. *Vita di S. Domenico patriarca e fondatore dell' ordine de' Predicatori*, Romæ.

2. *Il Rosario della BB. Vergine madre di Dio*, Romæ.

3. *Un libro delle lodi della Madonna santissima* MS, & alia opera pia.

F. PETRUS EMMANUEL.

† 1671. F. PETRUS EMMANUEL Siculus, Panormi natus, ibidemque ordini cooptatus, vir evasit in utroque genere celeberrimus. Scholam enim theologiæ Panormitanam pluribus annis & magna nominis sui fama moderatus est magister regens: nec minorem sibi laudem peperit ab eloquentissimis ad populum concionibus ceu facundus & elegans orator christianus. Unde & juvenes sodales rhetoricam ecclesiasticam docere jussus est, quibus formandi sermonis, omnibusque artis figuris & floribus ornandi & illustrandi methodum & verbo & exemplo monstravit. Obiit tandem in suo cœnobio S. Citæ quinta octobris MDCLXXI. Hæc tamen pauca laudantur ab eo prælo data:

1. *Orto di Maria sermoni del SS. Rosario fondato sopra le plante dell' Ecclesiastico. Parte prima, che contiene li cinque misteri gaudiosi, con l'orazione per il giorno festivo di quella sollennità*, Panormi, Bosii 1669 in 12. Secundam & tertiam partem promiserat.

2. *La Rosa trionfante, cioè, Relazione della solennità fatta in Palermo nel convento di S. Cità dell' ordine de' Predicatori alli XVI di settembre dell' anno MDCLXVIII per occasione della beatificazione di Rosa di S. Maria del terz' ordine di S. Domenico*, Panormi, Didaci Bua, & Petri Camagna 1669 in 4, suppresso nomine.

3. *Tesoro de' miracoli del SS. Rosario di M. V. con l'aggiunta della quinta parte*, Panormi, Augustini Bosii 1661 in 4.

Recusus fuit postea cum additionibus R. P. F. Hyacinthi Campoli Messanensis ordinis Prædicatorum, Messanæ, Vincentii Amici 1698 in 4.

Hunc Petrum Emmanuel laudat Antoninus Mongitore in sua Bibl. Sicula, quam hîc excipimus.

F. REGINALDUS LUCARINUS.

† 1671. F. REGINALDUS LUCARINUS Italus, Trebiæ in Umbria nobili ex stirpe natus, adolescens litteris humanioribus optime excultus, Romæ in conventu S. Mariæ ad Minervam ordinem amplexatus & professus, studiorum cursu emenso, mox ibidem ad philosophiam tum & ad theologiam per omnes scholæ agones prælegendam admotus est laurea magisterii ornatus & rude donatus in comitiis provincialibus Viterbii in conventu Gradensi anno MDCXXXVIII celebratis. Ejusdem conventus Minervitani priorem sibi præfecerant sui, sed vix per annum unicum hoc gesserat munus, cùm vir sacrarum suarum Musarum amore captus eo se onere exolvit, totum se studiis dedens. Eam tamen lucernam sub modio jacere non permisit Urbanus VIII, anno enim MDCXLII sacri palatii apostolici magistrum delegit ac constituit mense maio, & exinde IX februarii sequentis ad insulam Civitatis Plebis promovit. Quam Ecclesiam omni pastorali solicitudine, & effusissima in pauperes caritate, iis non solum reditus mensæ episcopalis, sed & paternos non exiguos sibi hæreditario jure pro usu Italiæ pertinentes distribuens, dum vix necessaria sibi permitteret, rexit ad MDCLXXI, quo piissimus præsul ad superos evolavit X octob. De quo legendus Fontana in *Theatro* & in *Monum.* p. 412 & p. 642, & in *Prov. Rom.* ubi Virgilium Lucarinum præsulis nostri patruum 12000 scutorum Romanorum conventui ordinis Trebiæ in augustiorem formam erigendo suasu nepotis legasse refert. Laboris in studiis indefessi hominem probant quæ reliquit opera: SÆC. XVII.

1. *S. Thomæ Aquinatis ord. Prædic. Ecclesiæ catholicæ doctoris angelici laudatio habita ad sacrum S. R. E. cardinalium collegium in templo S. Mariæ super Minervam* VII *martii* MDCXXII. Quam edidit Romæ, Guilielmi Faciotti 1622 in 4 pp. 16. Antonio cardinali Gozzadino nuncupavit tirocinia tum se agere professus. Extat Paris. in Regia H 1721, & in Mazarin.

2. *Episcopus regularis, seu tractatus de Regulari assumendo & assumto ad episcopatum, in quo episcopi regularis mores, vota, observantiæ, ritus, habitus, privilegia, & pœnæ expenduntur. Omniaque declarantur, quæ ante adeptum episcopatum, in episcopatus regimine, eoque dimisso, vel nunquam imposito, seu impedito circa regularem possunt occurrere*, Romæ, Caballi 1659 in 4 pp. 256. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati cum sequenti.

3. *Manuale controversiarum Thomisticarum, in duas partes distributum*, Romæ, Success. Vitalis Mascardi 1666 in 4, I P. pp. 272: II P. pp. 135. *Accesserunt animadversiones quædam in textu operum S. Thomæ doctoris Ecclesiæ*, pp. 86. scilicet Errata Edit. Roman. sub Pio V emendata plura. Adjiciuntur *Bulla & Brevia pontificia, duo quoque sermones Clementis papæ VI, quibus præter adducta in consilio auctoris in vestibulo hujus operis exposito, plenius ostenditur quam grata & recepta semper fuerit in Ecclesia catholica S. Thomæ doctrina.* I P. hujus operis n. 244 indicat se scripsisse *Tractatum de mente S. Thomæ circa conceptionem B. V. doctis amicis communicatum & probatum*, sed non editum. Sermones duo Clementis VI promissi desunt in quibusdam exemplis.

4. Opus laboriosum cui titulus: *Massa auri*, deinde mutata sententia inscriptum *Hermes Biblicus*, quo sacra Biblia universa verbis unius S. Thomæ ipsissimis ex ejus sparsim collectis operibus genuinis nec spuriis aut dubiis ex ordine exponit. Tomis septem MSS apud suos Romanos servatis, quod auctor de suis pauperibus alendis solicitus sumptus editionis ferre non sibi permiserit.

5. *Index librorum prohibitorum cum regulis per Patres confectis, & instructio de sincere emendandis & imprimendis libris cum decretis sacræ congregationis usque ad annum 1645, & notationes ad dictas regulas.* Tomis tribus MS opus αὐτόγραφον servatur in Bib. Vatic. ab auctore datum. Extant vero ἀντίγραφα in Barber. & S. Inq. Rom. In eo indice syllabum S. Palatii Apost. magistrorum conatus est exhibere, eoque usus est Fontana.

6. *Collectio sententiarum Historiæ concilii Tridentini a cardinali Palavicino edita*, MS.

7. *Chronologia universalis*, MS.

8. *Bibliotheca scriptorum ordinis Prædicatorum*, MS. Quam sæpius citat Altamura.

9. *I colloquii spirituali sopra i cantici di Salomone* MS, apud se servabat. Sic Jacobillus in Bib. Umbriæ.

SEC. XVII. 10. *Responsiones ad dubia sibi proposita*, MS. Sic Fontana.

11. *Elenchus magistrorum sacri palatii in annotationibus ad indicem librorum prohibitorum citatis*, quo Elencho sæpius utitur Fontana, sed non usquequaque accuratum tribus prioribus seculis ordinis constat ex iis quæ ab eo accipit Fontana.

F. SIMON BASIN.

1671. F. SIMON BASIN in religione *Thomas* dictus, Parisiis honesto nobilique loco natus XII martii MDCVIII corporis mole & indole pusillus, sed acris ingenii & ad litteras omnino compositus, humanioribus in regio Navarræ Parisiensi gymnasio vacavit egregie disciplinis, Græce & Latine tam facile & eleganter ac vernacule (qua politissime uti solebat) dicere doctus. In eo gymnasio publicas Græce propugnavit philosophiæ conclusiones laureaque artium donatus. Vix pubertatem adeptus invitis parentibus in conventum Parisiensem ad S. Honorati recens erectum admitti petiit & obtinuit: unde mox a parentibus invitus extrahitur, & implorata senatus auctoritate paternam in domum experiendæ voluntatis ejus & vocationis gratia sequestratus reducitur. Ad sacerdotium postea annuente patre viro gravi locuplete Simone *Basin* facultatis medicæ Parisiensis emerito doctore ac primario reginæ physico promovetur, a quo & in aulam non invitus omnino trahitur. Nam & Annæ Austriacæ Ludovici XIII conjugi reginæ Francorum christianissimæ factus est ordinarius a sacello & eleemosynis, sacerdotiis insuper opimis ac titulis cumulatus, & ab eodem rege Ludovico, quod familiari conversatione jucundus & acutus esset, libenter auditus. Verum inter aulæ illecebras iterum a Deo suscitatus, ætate maturus ad eumdem conventum reversus, regina ipsa præsente XV augusti MDCXXXII habitum iterum induit, sequentique anno eodem die solemniter professus est. Ut autem a natura facundus erat, concionibus publice habendis abinde fuit addictus, quibus & sibi & ordini nomen apud populos & præsules fecit. Nam & pluribus in Galliæ civitatibus, Galliæque principis Lutetiæ Ecclesiis præcipuis ut ad S. Pauli, S. Severini &c. per adventum & quadragesimam conciones habuit. Variis interturbata fuit ejus valetudo corporis animique molestiis, quibus demum & in conventu suo Parisiensi die XVIII julii MDCLXXI sublatus est e vivis atque sepultus ibidem. Plura ab eo emanarunt utraque oratione stricta & soluta, pauca prælo subjecta, multa MS relicta:

1. *Oraison funebre prononcée a Paris en l'Eglise des Jacobins reformez de la rue neuve S. Honoré au service solennel de Louis le Juste roi de France & de Navarre le* 8 *juin* 1643, Parisiis, Antonii de Sommaville, & Augustini Courbé 1643 in 4 pagg. 53.

Sermons pour tous les jours de l'Avant, du Careme, des Dimanches de l'année, des mysteres de J. C. & de la S. Vierge, Panegiriques des Saints. Horum pleraque prælum ambiebant, sed a morte auctoris sodales sibi diviserunt.

Oeuvres spirituelles: scilicet, *Paraphase sur le pseaume* CXV. Princ. 1. *Grand Dieu jusqu'a present j'avois cette creance.*

2. *Sur la naissance de J. C. stances.* Pr. *Quel admirable changement.*

3. *Sur la feste du S. Sacrement stances.* Pr. *On invite aujourd'hui nos ames.*

4. *Ode sur la vocation a la vie religieuse.* Pr. *Sainte retraite du silence.*

Prodierunt suppresso auctoris nomine, Parisiis 1636 in 4 pp. 20.

Agimée ou l'Amour extravagant. Tragicomedie. Quod carmen suppresso nomine adhuc in seculo versatus Dominæ de Chalais nuncupatum typis commiserat, Parisiis, Joan. Martin 1629 in 8 pp. 135.

Azarie ou l'homme un entre mille. Tragicomedie. Hanc typis non edidit, sed ἀυτόγραφον auctoris servatur apud suos Parisienses in Bibl. inter codd. MS.

Le genie de la France. Carmen Heroicum in laudem cardinalis Richelii, quod diutius servaveram, sed F. Petro le Fevre Lingoniensi Prædicatori mutuatum deinceps recuperare non potui.

Innumera Græce & Latine metro scripsit, sed quæ ab eo amicis concessa nobis perierunt.

F. AGAPETUS UGONI.

F. AGAPETUS UGONI patria & professione Brixianus, vir elegans & eruditus, inquit Rovetta, tum in privatis cœnobiorum provinciæ Lombardiæ, tum in publicis Brixiæ scholis per plures annos philosophiæ professor, deinde Vicentiæ primum, postmodum Venetiis adversus hæreticam pravitatem generalis inquisitor florebat anno MDCLXXII. Scripsit opus a Rovetta visum MS hoc titulo: 1672.

Promtuarium, seu Elenchus observandorum pro expeditione causarum sancti officii.

Extant etiam ejus *Commentaria in Aristotelis logicam & libros octo de physico auditu.*

Sed & *Logica nostri Didaci Ortiz* eo curante typis prodiit, Brixiæ.

F. ALBERTUS DE LONCIN.

F. ALBERTUS DE LONCIN Eburo conventus Leodiensis alumnus sacræ facultatis Andegavensis magister vivebat anno MDCLXXII in suo conventu jam septuagenario major, & ediderat libellum illustrissimæ principi Jo. Bap. Borboniæ Henrici IV Francorum regis filiæ abbatissæ & capiti ordinis Fontis Ebrardi dicatum hoc titulo: 1672.

Le Rosaire, ses indulgences & privileges, Andegavis, Renati Hernault 1645 in 12 pp. 318. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. ANTONINUS TANI.

F. ANTONINUS TANI Italus, & ut conjicio Tuscus, patriaque Florentinus, certo provinciæ Romanæ alumnus, sacræ theologiæ magister, anno MDCLX a sacra congregatione *de propaganda* in Armeniam gravibus de negotiis missus, multa ibidem pro tuenda religione gessit præclare, indeque reversus obtentis agente Etruriæ magno duce commendatitiis regum christianorum ad regem Persarum litteris, iter denuo arripiens, & Persicam aulam accedens, quæ petebat pro christianorum immunitate privilegia impetravit. Inde gestorum rationem redditurus redux Romæ agebat anno MDCLXX, quo in comitiis ordinis ibidem habitis, congregatis Patribus libellum obtulit hoc titulo: 1672.

Brevis enarratio eorum, quæ gesta sunt in Persia a R. P. F. Antonino Tani magistro Dominicano ex provincia Romana post secundum ex Persia in Italiam regressum, summo pontifici bonæ memoriæ Clementi IX oblata, Latine ex Italico sermone translata, ad commodiorem usum RR. A. PP. in comitiis generalibus congregatorum, Romæ 1670: & iterum, Florentiæ, sub signo Stellæ 1672 in 4. Paginas quatuor tantum habet relatio, sed in fine

sic legitur: *De his vero & aliis quæ in ingressu patris Tant in regiam regis Persarum acta sunt, ampla fiet historia.* An autem promisso steterit mihi hactenus incompertum. Dicta autem enarratio extat apud nostros Parisienses ad S. Honoratum. duplicis editionis.

F. BARTHOLOMÆUS DE SCRIVERE.

* 1672. F. BARTHOLOMÆUS DE SCRIVERE Flander, conventus Brugensis alumnus, & ejusdem prædicator generalis, & aliquando prior præfectus, bibliothecæ sui conventus moriens anno MDCLXXII tum in ordine quinquagenarius reliquit in ea servatos a se compositos suaque manu scriptos

Sermones adventuales, quadragesimales, de dominicis & festis per annum, Tomis XII in 4. Sic refert noster Ghilbertus de la Haye *Bibl. Belgo-Dom.* etsi autem qua lingua non addat facile crediderim Flandrica.

F. BERNARDUS DE LA PEÑA.

* 1672. F. BERNARDUS DE LA PEÑA Hispanus conventus S. Petri martyris Toletani alumnus, sacræ theologiæ præsentatus, referente Antonio in Bibl. Hisp. anno MDCLXXII florebat, & anno eodem actu typis edebat opus hoc titulo:

Chronico ecclesiastico Toledano, antiguedades de su santa Iglesia primada de las Españas, y sucesion de sus arçobispos.

F. BONAVENTURA PONS.

1672. F. BONAVENTURA PONS Hispanus Aragonus, sacræ theologiæ magister, teste Antonio in Bibl. Hisp. scripserat, & anno MDCLXXII adhuc florens edebat librum, cui titulus:

Difficultates sacræ scripturæ inter sanctos Patres agitatæ & controversa, Lugduni.

F. CHRYSOSTOMUS DOUILLET.

* 1672. F. CHRYSOSTOMUS DOUILLET Belga Hanno, Braniensis patria & professione, concionator claruit hoc seculo XVII circiter medio apostolicus, suæque nativæ domui præfuit aliquando prior, & Revinensi vicarius, priusquam in conventualem erigeretur. Obiit Namurci sexagenarius XIX decembris anno MDCLXXII. Sic Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. ubi addit scripsisse ac edidisse opus hoc titulo:

Horologium duplex utriusque passionis Domini nostri Jesu Christi, & ejus sanctissimæ Matris, Namurci, Johannis Godefrin 1652 in 8.

Item quædam *alia opuscula pia.*

F. HYACINTHUS SCHELLENS.

* 1672. F. HYACINTHUS SCHELLENS Flander patria Insulensis ibidem ordinem professus est anno MDCXXXV die XXVI novembris, vir pius, juventuti educandæ aptissimus, proptereaque novitiis ad religionem formandis decennium applicitus, obiit apud suos anno MDCLXXII die XI maii. Sic de eo Ghilbertus de la Haye æqualis in Bibl. Belgo-Dominic. addens scripsisse & edidisse libellum hoc titulo, sed tacito nomine:

Origine & progrez de la confrairie des Ardans, & de la chapelle miraculeuse du joiau, Insulis, Ignatii & Nicolai de Rache 1660 in 12.

F. JACOBUS CABANES.

1672. F. JACOBUS indigenis *Jaymius* CABANES gente fuit Catalanus, Gerundensisque conventus alumnus, ejusdemque anno MDCLXXII regimini præpositus prior, sacræ theologiæ, ut vulgo vocant Academici, præsentatus, cujus Antonius in sua *Bibl. Hisp.* meminit T. I & II in Append. quo & teste scripsit

Espejo de amor, Iman de la voluntad, camino del cielo Maria sacratissima &c. Barcinone. 1663 in 4.

F. JACOBUS LOUVET.

* 1672. F. JACOBUS LOUVET Gallus Parisiis ortus, adolescens litteris humanioribus egregie instructus ordinem amplexatus est in conventu Ebroicensi, a professione vero deinceps in collegio Sanjacobeo Parisiensi commoratus est, cujus insigne fuit ætate sua ornamentum. In utroque scilicet genere excelluit, inter præstantissimos ævi sui theologos celebratus, & in eloquentissimis verbi Dei præconibus unus habitus. Vigesimum secundum annum vix attigerat, cum a regina Anna Austriaca a concionibus allectus est ordinarius, quæ & suam de illius meritis palam testata est opinionem, cum honorificas ipsi provincias dedit ac mandata. Regios deinde concionatores inter conscriptus, gloriam ordini peperit singularem. Sed & in primariis Galliæ regiæque urbis Parisiensis exhedris auditus est cum plausu, ut qui sacram concionandi artem novo cultu primus exornaverat, & ad veras & rectas eloquentiæ regulas extulerat, quas imitati sunt deinceps qui secuti sunt universi. In sacro vero lyceo quantus fuerit meminit etiamnum schola Parisiensis, in qua licentiæ suæ præsentatus XXI & ultimus de Sorbonica respondit anno MDCXXXVII, & decimus quintus laurea donatus anno sequenti MDCXXXVIII. In collegio Sanjacobeo sexdecim & amplius annis regentem egit, & triennium priorem. Vir fuit ambitionis expers & elationis, humanitate incredibili, urbanitate ac officiis omnes sibi devincire studens, veneratione & amore Fratrum in animis penitus defixus. Lethali mezenterii profluvio correptus obiit XIV februarii MDCLXXII hora nona vespertina, ætatis LXVIII. Nihil quidem ab eo typis prodiit, sed hæc apud plures ejus MS servantur:

1. *Tractatus plures Theologiæ inter quos Tractatus de Incarnatione* eruditus & clarus mihi visus Rotomagi anno 1667.

2. *Sermons de l'Advent, du Careme & differens panegyriques des SS. vetures & professions de religieuses.* Conciones illæ summa arte elaboratæ ac perfectæ, a discipulis ejus transcriptæ, eo etiamnum vivo ubique per Galliam dicebantur, & in pluribus conventibus habentur.

3. *L'Idée de l'eloquence chretienne, ou l'art de bien precher.* Opus magnum, & cui conficiendo Tomos duos 600 pagg. fere quemque scripsit, sed imperfectum, nulla parte ultima manu limata etsi fragmenta quædam hinc inde occurrant optima. Extat apud nostros ad S. Honorati.

F. LUDOVICUS GOMEZ DE SOLIS.

* 1672. F. LUDOVICUS GOMEZ DE SOLIS Hispanus, provinciæ Mexicanæ in America alumnus, anno MDCLXXII florebat, quo & scripsit ac edidit

Sacrado Agusto. Panegiris en la fiesta de S. Maria del Rosario, Mexici 1672.

Fernando Terzo rey de Castilla y Leon celebra-

Sec. XVII. *do en culto nuevo de su*, Mexici.

Extant Romæ in Casanatensi. Sic me monent Memorialia recens exinde mihi missa.

F. LUDOVICUS JUSTINIANI.

* 1672. F. Ludovicus Justiniani an ex celebri Januensi stirpe oriundus, ut censet Oldoinus in Athen. Ligust. certo Barcinone in Catalania natus, ac ibidem ad ordinem ascriptus & professus, præfuit Ilerdæ prior, tum & in gymnasio nostro Barcinonensi studiorum regens. Florebat anno MDCLXXII congregationis insulæ Sardiniæ vicarius generalis. Sic Antonius in Append. Bibl. Hisp. T. II p. 333, adjiciens librum scripsisse ac edidisse, cujus titulus

De nuestra Señora de la misericordia de Saona.

F. PETRUS MAGALHAENS.

† 1672. F. Petrus Magalhaens Latine *Magallanus* Lusitanus, Olissipone anno circiter MDXCIII natus e stirpe clara, nitida, & nobili, ordini nomen dedit in patria seculo XVII ineunte, virque evasit eximiæ probitatis & eruditionis, spectatæque religionis. Theologiam annis pluribus professus est apud suos cum laude non vulgari; quo titulo in actis cap. gen. Romani anni MDCXLIV magister renunciatus est: sed & supremi sanctæ fidei apud Lusitanos tribunalis consiliarius admotus, quo munere fungebatur adhuc anno MDCLXVIII omnibus acceptus & probatus, imo etiamnum anno MDCLXXII, quo consiliariorum antiquior, ac ideo tribunalis præses, firmaque valetudine optimoque judicio & sensu usus licet jam octogenarius, Dominicum Navarrete e Sinis redeuntem, illacque transeuntem opipare excepit, ac marino itinere non modice fatigatum recreavit, quem tamen paucis ab hinc annis diem obiisse facile conjicio. Hæc ejus opera:

Tractatus theologicus de scientia Dei ad quæstionem XIV primæ partis S. Thomæ in duas partes distributus, Olissipone, Joannis a Costa 1666 in 4 pp. 560. Altera laudatur editio Romæ.

Tractatus secundus theologicus de prædestinationis executione in duas partes distributus, unam de efficacia, alteram de necessitate gratiæ ad quæstionem XXIII primæ dictæ partis, Olissipone 1667: Lugduni, Joannis Thioly 1674 in 8 pp. 708.

Tractatus theologici ad primam partem D. Thomæ, de voluntate, de prædestinatione, de Trinitate, Olissipone, Joannis a Costa senioris 1670 in fol. pp 832.

Extant Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

In hujus operis præloquio anno 1668 dicit se septuagesimum quintum ætatis excessisse, *& pro cæteris materiis theologicis præsertim speculativis similes resolutiones jam meditatas favente Deo promittebat edendas: sed & logicalia & philosophica interim propinanda, ut constet non discordare mentem senis a juvene.* Quæ an opere præstiterit, me latet, & si quæ prodierint, hîc addent sui sodales.

Antonius in Bibl. Hisp. anno 1672 edita existimabat *Tomum quartum de singularibus resolutionibus in universam theologiam S. Thomæ* aut jam editum aut propediem edendum.

F. THOMAS AQUAVIVA.

† 1672. F. Thomas Aquaviva d'Aragona Neapolitanus, nobili stirpe natus conventus S. Dominici Regii ibidem alumnus, sacræ theologiæ magister, Romam sacri palatii magistri socius & adjutor vocatus, eximiæ virtutis & industriæ se virum exhibuit, ac in aula pontificia nomen aliquod eruditione, facundia, morumque gravitate sibi fecit, a summo pontifice Urbano VIII etiam episcoporum examinator constitutus, ac inde postea Bituntinæ Ecclesiæ præsul & episcopus a Clemente IX die XIV maii MDCLXVIII promotus, quam cum sanctissime & integerrime rexisset mortuus est anno MDCLXXII. Ejus meminit Fontana in *Theatro* p. 681, ubi addit Italia tota, imo & in aula Hispana celeberrimum verbi divini præconem habitum sua ætate claruisse. Legendus idem in *Monumentis* p. 667 a. Laudat Toppius inter scriptores Neapolitanos, ut a quo typis prodierit

Una funebre orazione da lui recitata nella morte di Filippo IV nella Chiesa di S. Chiara di Napoli, Neapoli 1665 in 4.

Sic de eo canebat noster Jo. Benedictus Pettrazzo libello cui titulus *Discolores Apollinis flosculi* pag. 32 anno 1665:

Vivificos Christi libasti e fonte liquores.
Ex ore haud mirum nunc aqua viva fluat.

F. THOMAS PENNEQUIN.

F. Thomas Pennequin Flander Brugis natus & professus, vir pius obiit Brugis apud suos * 1672.
xal. jan. MDCLXXII, ætatis LIV. Scripsit

De B. Maria Magdalena, Flandrice, Tomis duobus mss in Brugensi nostrorum bibliotheca servatis. Sic Ghilbertus de la Haye testis oculatus in sua *Bibl. Belgo-Dom.*

F. VESPASIANUS JOSEPH BURRA.

F. Vespasianus Joseph Burra Italus, e Brixiensis diœcesis oppido, quod *Gaidum* vocant, ortus, & Mantuæ ordini cooptatus seculo * 1672.
XVII circiter medio claruit, scripsitque ac edidit opus hoc titulo:

Il principe ottimo organizato dalle lingue di varie imprese, Mantuæ 1672. Opus Ferdinando Carolo Mantuæ duci, ejusque conjugi Annæ Isabellæ ab auctore nuncupatum. Sic habet Rovetta ad eum annum.

FF. ANONYMI ITALI.

FF. Anonymi duo *Itali* hoc anno B. Pii V vitam scripserunt, alter Romæ hoc titulo: * 1672.

Ristretto della vita, virtù e miracoli del B. Pio V summo pontefice dell' ordine de' Predicatori, cavato da processi della sua beatificatione, e da varii autori, da un religioso del medemo ordine. Dedicato alla signora Suor Maria Virginia Altieri religiosa Domenicana, e sorella di N. S. papa Clemente X, Romæ, Tinassi 1671 in 8 pp. 285. Extat Paris. in Regia H 2221.

Alter Mediolani hoc fere eodem titulo:

Ristretto della vita, virtù, e miracoli del B. Pio V summo pontefice, dedicato al molto reverendo padre F. Angelo Maria Loriolo maestro di provincia e priore attuale nel convento di S. Maria delle grazie di Milano, Mediolani, Malatesta 1672 in 8 pp. 224. In Regia 2222.

F. AMBROSIUS MARISSAL

F. Ambrosius Marissal patria & professione Audomarensis, Artesius prædicatoris generalis titulo insignitus, ibidem obiit anno 1673.
MDCLXXIII die XIII junii, ætatis XL, ac reliquit mss, & in bibliotheca servatas, & a Ghilberto de la Haye, quem hîc excipio, visas

Conciones adventus, quadragesimæ, de tempore & de Sanctis, Tomis IV.

F. ANGELICUS PETRICELLI.

† 1673. F. ANGELICUS PETRICELLI de Roccamurice in Regno Neapolitano adolescens annorum XVI in conventu S. Mariæ de Arcu de Neapoli die XV aprilis MDCXVI votis in manibus F. Thomæ Siculi prioris conceptis ordinem est professus. Post annos vero aliquos in ea provincia transactos ad provinciam S. Dominici Venetam transiit, & in conventu civitatis Austriæ vixit congregationis S. Jacobi Veneti, cui & electus prior præfuit iteratis vicibus, ut demum & Justinopolitano, quo fungens munere die quinta februarii anni MDCLXXIII pia morte sublatus obdormivit in Domino sepultus ibidem. Sic R. P. Cherubinus *Torni* in Monim. MS provinciæ S. Dominici Venetæ ad nos missis Venetiis XIX augusti MDCLXXIII, qui & addit hæc ab eo relicta silens tamen ubi serventur edita vel MS:

1. *Apologia pro sacerdotis pietate ad suos parentes, in admittendo illos ad sacrosancti sacrificii specialem participationem sine cujusque præjudicio*, Venetiis 1654 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.
2. *De rosario B. Virginis.*
3. *Dictata philosophica atque theologica.*

F. JACOBUS BARELIER.

† 1673. F. JACOBUS BARELIER Gallus Parisiis natus mense septemb. MDCVI post litteras humaniores Latinas & Græcas, quibus utrisque mirum excelluit inter sodales, medicinæ operam dedit, sicque in ea peritus inventus, ut facultatis medicinæ Parisiensis calculo post sui experimentum publice datum præside Dño *Blondel* doctore medico tertium licentiæ suæ ut aiunt, locum obtinuerit. At dum lauream ipsi parabat celeberrima illa physicorum facultas, aliam ipse sibi conquirit & adipiscitur coronam, ordinem & institutum nostrum amplexus anno MDCXXXIV exeunte, in conventu S. Dominici de Soriano novitiatu generali vulgo dicto in suburbio S. Germani ad Parisios sito, ibidemque die XXIX novembris MDCXXXV annos natus prope XXX professionem inter manus F. Johannis Baptistæ *Carré* prioris emisit, a quo & habitum acceperat. Tum vero theologiæ totus incubuit, sacræ scripturæ præsertim, quam sibi adeo familiarem fecit, ut apposite omnino ubi se dabat occasio ea uteretur: nec tamen interea prioris artis oblitus, quam sed præcipuæ partem illam quæ Botanicam spectat, eximie coluit, universalem & non vulgarem totius orbis plantarum cognitionem assequi studens, quod certe in genere ita eminuit, ut omnium sententia parem ætas sua non habuerit. In his erat, cum magister ordinis Thomas Turcus vir excelsioris judicii, & ingeniorum acerrimus censor, anno MDCXLVI mense julio Parisiis agens, & dictum novitiatum generalem ex officio visitans; ut Barelium vidit, continuo amavit, ac præclaras animi dotes perspiciens, sibique & ordini utilissimum fore persuasus, socium sibi & a secretis intimum ascivit. Turco itaque deinceps Barelius adhæsit, tum eo Gallias, Occitaniam præsertim, & Aquitaniam, Hispanias, Castellam utramque & Aragoniam, in quibus capitulo generali Valentino MDCXLVII interfuit, exinde Italiam peragravit annis duobus solidis: quo in itinere post ea quæ religionis erant, in quaque regione loco vel civitate viciniisque quicquid fruticum, plantarum, stirpiumque variorum generum, curiosius exquirebat, & in schedis annotabat, peritiores artis ubique consulendo; qui & ubi eum advenisse monebantur, ultro gratulabundi ad eum accedebant, quodque apud eos rarum ac præclarum libenter ostendebant ac concedebant. Romam reversus Turcus anno MDCXLVIII sequenti MDCXLIX diem obiit, eique anno MDCL suffectus Johannes Baptista de Marinis, apud quem non minori in pretio fuit Barelius, socius etiam & Achates ut ita dicam per novemdecim annos individuus: eodem regnum Neapolitanum visitante iter una confecit, nec in regione illa stirpium ditiore quicquid rarum in memorialia referre omisit. Verum ut tum diutius in urbe commoratus est, majorem in ea sibi tum ab hortis vicinis, tum a peritis totius orbis eo confluentibus rei plantariæ supellectilem comparavit: tum vero operi quod meditabatur concinnando scribendoque desudavit, plantas a se visas & collectas, aut undique allatas laminis æneis ad vivum insculpi curavit. Quæ in artis curiosorum gratiam dicta sint, nam his ita horis subcisivis incumbebat, ut graviora quæ Ecclesiam & ordinem attinebant, non solum præferret, sed & præ omnibus in eodem loco considentibus egregie sustineret, ac cum majestate tueretur: difficillimis enim ea tempestate exortis de doctrina controversiis, sub pontificibus Innocentio X, Alexandro VII & Clemente IX, magistrum ordinis & consilio & calamo plurimum adjuvit; nec modicam partem habuit, ut Divi Thomæ dogmata non solum inconcussa declararentur, sed & in natis quæstionibus veluti Lydius lapis ad quem aliorum probarentur sensa, merito consulerentur. Adde totis illis undeviginti annis ordinem in Galliis ab ejus fere nutu pependisse: mortuo vero anno MDCLXIX ordinis magistro Marino, F. Petro Passerino de Sextula vicario generali constituto in eodem socii munere perseveravit: at anno MDCLXX F. Johannes Thomas de Rocaberti ad magisterium assumptus Barelium nostrum anno MDCLXXI dimisit in Gallias, qui sequenti jam inclinante Parisios pervenit, & apud nostros ad S. Honoratum læte acceptus est primum, tum & permittente ordinis magistro affiliatus, ut aiunt & alumnorum societati aggregatus. Non diu tamen jucundum & gratum hospitem servavit conventus: urgente nempe asthmate, turgenteque hydropisi ad extrema devenit; quibus paulatim diffluens & contabescens tandem die dominica XVII septemb. MDCLXXIII hora sesqui-sexta prope matutina dum paululum quiescere velle dixit, dixit ultimo, quievitque vere in Domino ac expiravit ætatis tum LXVIII, in communi Fratrum sepulcro depositus. Lectori haud injucundum erit obviam hîc habere, quam de ejus morte prior conventus ad Galliæ provincias scripsit epistolam encyclicam, quæ talis fuit: » Intra provinciæ nostræ angustias « continere se minime possunt nostri doloris angus- « tiæ. Erumpit ultra, & funditur quaqua patuit late « fusum R. P. F. *Jacobi Barelii* nomen, heu jam « nomen! & nihil aliud in orbe nostro *Barelius*, « at illud quidem grande superstes. Fecit ipse ma- « gnum hoc sibi juxta nomen vere magnorum qui « sunt in terra, si qui tamen in terra vere magni « sunt. Magna in eo extitere omnia quæ vere ma- « gna, studium religionis, integritas morum, acre « judicium, felix ingenium, tenax memoria, re- « conditior litteratura, rei cum omnis medicæ, tum « vero botanicæ rara peritia, linguarum exquisi- « ta cognitio, disciplinarum quas vocant humanio- « res cultior mundus, rerum denique usus ille pau- « cis notus, ac sagax intelligentia. Hæc in eo fue- « re summa supra calumniam, supra invidiam, sed « supra opinionem, & supra fidem. Fides in or- « dinem, & magistros ordinis, quibus annos vi- « ginti quinque fuit a consiliis, a secretis, a res- « ponsis, a decretis, a clementia, a justitia, a ma- « nu, a lingua, a sinu & pectore, & a quibus non? « Mirum quam belle conveniebant in stylo ejus, « ac velut in una sede morabantur majestas & amor: «

Sæc. XVII. » Scriptionis ea venustas erat & dignitas, nitor & » gravitas, auctoritas & gratia, ut ab una ejus penna pendere videretur in Galliis ordo noster universus, nunquam firmior quam cum sic pendulus, nunquam altior quam dum hac penna rapi se passus. Calamo suo quasi clavo reipublicæ nostræ, quas non Syrtes, quos non scopulos, quas non Scyllas, Carybdesve prætergressus nobis est Barelius, recta navi, semper in tuto, semper ad portum. Neque tamen is talis placuit omnibus, quia nemo : sed ausim dicere, metuerunt qui oderunt, amarunt qui virtutem. Romæ cum decessisset negotiis, Lutetiæ vita decessit, die XVII mensis septembris MDCLXXIII in hoc nostro conventu sacris Ecclesiæ rite procuratus. Vitam ducere nesciit nisi utilem in commune, & in publicum officiosam. Vivere desiit mox ut ordini desiit inservire &c. Cujus epistolæ stylum commodavit noster Franciscus *Pénon* vir eximius de quo postea ad 1699. Hæc Barelii opera MS relicta:

1. *Orbis Botanicus.*

Hæc prima quam sibi proposuerat operis edendi idea, quam ut impleret, plantas omnes in quatuor genera diviserat, Europæanas, Asianas, Africanas, & Americanas. Quod quidem opus jam scripto pene confecerat, sed cùm illi non adessent tantæ multitudinis plantarum, stirpium, & fruticum icones, iisque sculpendis deficerent sumtus, opus novo consilio ad eas plantarum fruticumque species coarctavit, quarum dum Romæ versaretur manu eleganti laminis æneis insculpi fecerat imagines ad vivum. Opus paraverat, cujusque plantæ speciem, virtutem, usum descripserat, sed ne typis committeret, varia negotia, infirmitates & tandem mors obstitere. Botanices periti plures iique insignes thesaurum hunc apud Prædicatores Parisienses ad S. Honorati latere non ignari, emere voluerunt, & non parvam pecuniæ summam offerebant : sed cum ab eis exigeretur, ut sub nomine Barelii opus in lucem prodiret, id constanter detrectarunt, ab eo privato suo nomini gloriam & famam aucupari ambientes, cui tam insigni plagio manus dare nostri piaculum censuerunt, & cum non levi suo dispendio denegarunt. Tandem vir eximius Antonius *de Jussieu* facultatis Parisiensis Iatricæ doctor, & Botanices in Horto Regio professor sese obtulit, ac sub nomine Barelii a se edendum promisit, sumtus conferente Stephano Ganeau bibliopola Parisiensi, tumque ne tantus thesaurus rei medicæ litterariæ absconderetur ei assensum est, traditæ laminæ omnes æneæ; data & omnia Barelii scripta & adversaria, prodiitque tandem opus hoc titulo :

Plantæ per Galliam, Hispaniam, & Italiam observatæ Iconibus æneis exhibitæ a R. P. Jacobo Barreliero Parisino, in sacra theologia magistro, generalium præpositorum ordinis FF. Prædicatorum socio a secretis, alumno provinciæ S. Ludovici, olimque medico Parisiensi. Opus posthumum, accurante Antonio de Jussieu Lugduneo, utriusque facultatis Monspeliensis & Parisiensis doctore medico, e regia scientiarum academia, necnon in horto regio Parisiensi Botanices professore in lucem editum, & ad recentiorum normam digestum. Cui accessit ejusdem auctoris specimen de insectis quibusdam marinis, mollibus, crustaceis & testaceis. Parisiis, Stephani Ganeau 1714 in fol.

Opus Guidoni Crescentio *Fagon* primo medico regio ab editore Antonio de *Jussieu* nuncupatum.

Fatendum est schedas Barelii ab ejus morte in varias manus incidisse & exinde maxime confusas & perturbatas evasisse, nec editori magno usui fuisse, unde non parum debetur sagaciæ editoris quod plantas discernere, multarum quibus tituli deerant, nomina revelare & indere sciverit, licet Barelii consilium non absolverit, qui vires & virtutes cujusque dilucidare constituerat. Quod autem alicubi in principiis dicitur *mutilas Barelii icones æruginque corrosas fuisse*, præfiscine loquor, verum non est. Priusquam enim traderentur laminæ æneæ, eas exploravit & diligenter examinavit artis peritus a Stephano *Ganeau* adductus, & integras ac omnino sanas reperit ac judicavit, quod & probant ipsæ imagines ex laminis æneis excusæ.

Scripserat etiam Barelius

2. *Odeporicum suum sive Itinerarium per Galliarum provincias Aquitaniam, & Saluos, Hispaniam, Catalauniam, Liguriam, Lombardiam, Etruriam &c.* quod cum magistro ordinis Thoma Turco confecerat a die octava septembris MDCXLVI ad junium MDCXLVIII, quo earum quas obivit urbes, oppida, arces, cœnobia succincte, sed erudite describit. Codex ejus MS in 8 pagg. 246 in bibliotheca nostrorum Parisiensium ad S. Honorati servabatur, sed cuidam sodali mutuatus cùm in hujus cella ignis forte fortuna exarsisset, & ille codex pene flammis absumtus est.

F. JANUARIUS-MARIA DE AFFLICTIS.

F. JANUARIUS-MARIA DE AFFLICTIS Siculus gente, Parthenopæus, in congregatione Sanitatis vulgo *della Sanità* ordinem amplexatus est adolescens, nec levem sibi fecit eruditionis ac modestiæ laudem, philosophus ac theologus insignis, concionator egregius, poeta, historicus & mathematicus omnino clarissimus. Architectonicen maxime Polemicam egregie percalluit, eaque commendatus annis pluribus Hispanis sub Johannis ab Austria nothi Philippi IV regis & ex pellice filii vexillis & auspicio, bellicis in expeditionibus egregiam navavit operam; nec se solertem modo muniendis arcibus & castris exhibuit, sed & vitæ morumque puritate & præstantia, caritate & modestia spectabilem omnibus & amabilem fecit. Ubi vero diutius Austriaco principi hæsisset, tum accersitus a Januensis reipublicæ proceribus, iis non parum inservivit, ac demum in suum *della Sanità* conventum se recipiens, fato functus ibidem e vita migravit anno MDCLXXIII. Scripsit ediditque in lucem, dum in Hispania moraretur, teste Toppio in *Bibl. Napolet.* † 1673.

De munitione & fortificatione libros duos Matriti in 4, quorum alterum Johanni ab Austria nuncupavit. Cùm autem Januæ ageret libros tres, unum

1. *De' miscellanei Teologici, Filosofici e Predicabili :*

Duos alios

2. *Della munizione e fortificazione, additis etiam mathematicarum linearum & figurarum iconibus.*

Præter supra relata hæc adduntur in *Additionibus copiosis ad Biblioth. Neapolit.* pag. 85 :

1. *Breve trattato delle moderne fortificazioni, cavato dagli originali del P. F. Gennaro Maria d'Afflitto lettore in S. Teologia dell' ordine de' Predicatori matematico già del rè catolico. Al Seren. Cosimo III gran principe di Toscana*, Florentiæ, Ad Stellam 1665 in 8.

2. *Introduzzione alla moderna fortificazione cavata dagli originali del P. F. Gennaro &c. e già professore delle matematiche nel regal palagio del rè di Spagna e matematico dello stesso. Al Ser. Ferdinando II gran duca di Toscana*, Ibidem, e Typogr. Ducali, Evangelisti & Matini 1667 in 8. Opusculum primum in lucem dedit Jo. Bap. Sergiuliani, alterum Philippus Dominicus Mazzinghi.

F. JOHANNES NICOLAI.

† 1673. F. JOHANNES NICOLAI Gallus, vir seculo XVII in sacra facultate Parisiensi celebratissimus, parentibus villanis anno MDXCIV natus est in pago Monza ad Stenaium in diœcesi Virdunensi arcem munitissimam, & Virduni anno MDCVII ætatis XII ordini cooptatus vota religionis emisit anno MDCXII. Exinde Parisios missus ad gymnasium Sanjacobeum ingenii excelsioris specimina cùm dedisset, magister artium primo, tum & ad legendas sententias promotus est. Licenciam decurrebat annis MDCXXX & XXXI, quo ultimo pro Sorbonica respondit XX & ultimus XXVIII novemb. septimumque licentiæ locum meruit inter XLI, quorum præter ipsum sex adhuc erant ex ordine scilicet *F. Petrus Daubeterre* præsentatus, *F. Dionysius a S. Laurentio* Arelatensis vir doctissimus suæque provinciæ Provinciæ semel & iterum provincialis, *F. Nicolaus Jacquet*, *F. Pascasius Roiné* Lavallensis, *F. Jacobus Bullet* Lexoviensis, & *F. Nicolaus Vaultier* Rotomagensis, qui XVII febr. MDCXXXII omnes licentiati fuere. Ex his verò cæteris ad suas domos se recipientibus Johannes noster deinceps Parisiis hæsit regibus Ludovico XIII & Ludovico XIV, reginæ matri Annæ Austriacæ, Cardinalibus Richelio & Mazarino summis regni administris, Petro Seguier Franciæ cancellario ob egregias dotes acceptissimus, a quibus annuo 600 librarum censu viatico donatus est. Etenim præter amœniores musas, quibus erat optime instructus, soluta strictaque oratione venuste scribere promptus, Græce, Latine, & vernacule, quin Italice etiam, Hispanice & Hebraice doctus, theologia scholastica sic emicuit, ut & positiva sacræque scripturæ, SS. Patrum, & catholicæ traditionis, ac Historiæ ecclesiasticæ notitia plus emineret. Vita illius pura omnino & innoxia: Libris intentus & studio, reliquum orationi vocali & mentali quam familiarem habebat, rarissimum illi cum mulieribus alloquium, idque perbreve & necessitate compellente vel caritate: a jejuniis non Ecclesiæ tantum sed & ordinis, ne vel ætate jam effœta se voluit eximium; cibi potusque & somni parcissimus. Ut ad munia gymnasii Sanjacobei superiora quæ solis congregationis Gallicanæ nunc provinciæ Parisiensis alumnis competunt, admoveri posset, filiationem suam, ut aiunt, Virdunensem in Blesensem commutarunt majores ordinis, hinc studium illud generale diutius moderatus est regens primarius, & theologos formavit primi nominis. Prior ibidem electus mense junio MDCLXI, integro præfuit triennio. Tandem die sabbati sexta maii MDCLXXIII, cùm jam annis aliquot ingravescente auditu laborasset, febri correptus, die sequenti VII maii Dominica hora undecima serotina ad horologium Gallicum placide obdormivit in Domino ætatis LXXVIII, cujus exequiæ solemnissimæ fuerunt die martis IX maii tota sacra facultate cum quatuor mendicantium regularium cœtu funus cum nostris prosequente. Sepultus fuit in Odeo ad S. Thomæ de Aquino Sacellum posita e regione ad parietem tabula marmorea cum hac epigraphe:

Attende
Quisquis celeberrimi viri
R. P. F. Johannis Nicolai
Memoriam amas
Et dum mortales ejus corporis reliquias, hoc tumulo inclusas cernis
Immortalis animi dotes, quibus ad cœlum evolavit
Paulisper recogita.
In Prædicatorum ordine religiosus fuit & prior
Utrumque fecit virtus singularis,
Fecit religiosum, quod maxime concupierat
Fecit invitum hoc in conventu semel priorem, quod sæpe detrectavit.
Nec mirere
Tanta virtutis dux fuit humilitas;
Quæ omnibus subesse optabat, præesse nemini.
In schola S. Thomæ Regens primarius
Per viginti fere annos doctrinam angelicam
Quam sine fictione didicerat, sine invidia communicavit
Ibique incredibiliter profuit auditoribus suis & Magistro,
Cui lucem dedit multis eruditissimis libris & commentariis.
In sacra facultate Parisiensi Doctor eximius
Sive dum Jansenianam hæresim
A SS. PP. Innocentio X & Alexandro VII damnatam,
Sub umbra SS. Augustini & Thomæ latitantem,
Insequitur, detegit, confodit.
Sive dum antiquam hujus ordinis dignitatem & disciplinam
Forti animo adversus quoscunque vindicat.
In Ecclesia Catholica Fax omnibus accensa,
Omnibus grata, præterquam veritatis inimicis
Quos semper infensos, non nunquam etiam laudatores
Expertus est.
Episcopales Infulas
Non habuit quod pauci, non ambivit quod multi; sed quod paucissimi
Meruit ingenio, eruditione, virtutibus.
Attende & Cave,
Ne ad hujus tumuli conspectum tanti viri sortem lugeas:
Nam vitam brevem & mortalem cum æterna & immortali
Commutavit.
Attende
Et vita brevi & mortali sic utere,
Ut & tu æterna ac immortali aliquando fruaris.
Obiit die VII *maii anno Rep. Sal.* MDCLXXIII *vitæ* LXXVIII.
Req. in Pace. Amen.

Sec. XVII.

Plura vir laboriosissimus edidit tum sua tum aliena, quæ in tres classes visa sunt distinguenda. I. ALIENA hæc sunt sed ejus notis & additionibus illustrata:

1. *Rainerii de Pisis ordinis Fratrum Prædicatorum Pantheologia, sive universa theologia ordine alphabetico per varios titulos distributa, & ex probatis ac præcipuis auctoribus olim ab ipso summarie collecta: nunc vero demum ab universis aliarum editionum corruptelis, quas præfatio indicabit summo studio emendata, restitutis locorum indicibus locupletata, innumerisque supplementis auctior duplo facta. Opus non theologis tantum & concionatoribus (ad quos maxime spectat) sed litteratis passim omnibus propter inspersas omnimodas notationes ac materias non tenuiter profuturum, ut & commodiore usu propter ejus augmenta in tres partes divisum*, Lugduni, Petri Rigaud 1655 in fol. Opus Petro Seguier Franciæ cancellario nuncupatum.

Pars I ad literam E, *cui præter alias omnes Additiones hinc inde interjectas accessit summaria disceptatio sub titulo* de Dominio (*ubi ejus occasionem præbet auctor*) *adversus novos dogmatistas, qui duo Ecclesiæ capita sibi fingunt, & ex duobus unum conflant, Paulum cum Petro in supremo pontificatu coæquantes*, pagg. 832.

Pars II ab F ad N *Cui accessit summaria disceptatio de his quæ ad gratiam Dei, & ad liberum hominis arbitrium pertinent, utriusque tractationi sub titulis propriis ab auctore delineatæ intermixta, contrà Jansenianum dogma postliminio tandem a summo pontifice damnatum, ac alias ejusdem appendices*

 ex Augustini potissimum & S. Thomæ testimoniis apertissime confutatas, de quibus præfatio subsequens expressius lectorem admonebit, pp. 864.

P. III ab O ad z, *cui præter additiones accessit summaria disquisitio auctoritatum tam S. Augustini quam S. Thomæ de passione ac morte Christi, non pro electis tantum efficaciter, sed etiam sufficienter pro cæteris omnibus tolerata, contra præfatum dogma Jansenianum quoad hanc ipsam appendicem a pontifice condemnatum, ut præfatio quoque cum quibusdam adjunctis indicabit*, pp. 811.

Prodiit iterum idem opus altera *Editione multo accuratius rursum elaborata quam præcedens ex multis undequaque adjectis per eumdem Johannem Nicolai additamentis cumulata*, Tomis item tribus sed amplioribus, Lugduni, Joan. Girin & Bartholomæi Riviere 1670 in fol. In præfationibus dolet alia plura quæ apud se habebat congesta eaque non spernenda imo utilissima præsertim concionatoribus, in illud opus inferre a typographis compendio studentibus & lucro tantum inhiantibus non licuisse.

2. *S. Thomæ Aquinatis Expositio continua super quatuor evangelistas ex Latinis & Græcis auctoribus, ac præsertim ex patrum sententiis & glossis miro artificio quasi uno tenore contextuque conflata, & catena aurea justissimo titulo nuncupata, nunc vero tandem ab innumeris & enormibus mendis aliarum editionum expurgata, locorum indicibus antea falsis vel imperfectis insignita, novis additamentis, marginibus, & ornamentis aucta, ut singulis Evangelistis præfatio præfixa plenius indicabit*, Parisiis, Societatis B. B. 1657 in fol.

Prodiit iterum Lugduni 1670 in fol.

3. *S. Thomæ Aquinatis præclarissima commentaria in IV libros sententiarum Petri Lombardi quondam episcopi Parisiensis ac magistri sententiarum nuncupati, ab enormibus & innumeris mendis aliarum editionum expurgata, integritati suæ restituta, in meliorem statum simul cum ipso primitivo magistri textu reformata, locorum indicibus vel emendatis vel suppletis, ac notis ubique marginalibus illustrata*, Parisiis, Societatis B. B. 1659 in fol. Tomis quatuor.

4. *S. Thomæ Aquinatis commentarius posterior super libros sententiarum, sive secundum scriptum vulgo dictum, cui præter præcedentium editionum & enormium supra modum corruptelarum correctiones innumeras, nonnulla ad marginem notationes vel ad correctionis causam reddendam, vel ad integriorem dogmaticarum rerum sensum, quantum licuit, addita sunt, ut præfatio explicatius declarabit*, Parisiis, Societ. B.B. 1660 in fol. In præfatione vir sapientissimus acrius contendit hoc opus certissime S. Doctoris esse, nec suspicionem ex adverso ab ullo cum ratione effingendam: at Hannibaldi nostri cardinalis fœtum esse supra ubi de S. Thoma nos evicisse arbitramur, Videsis T. I. pag. 261 b. De quo tamen penes peritiores & majoris criterii stet sententia.

5. *S. Thomæ Aquinatis Quodlibetales quæstiones a priorum editionum corruptelis & mendis expurgata, in meliorem formam quoad seriem ac numerum articulorum restituta, locorum indicibus qui deerant annotatis locupletata, ac scholiis & notis, ut licuit, marginalibus illustrata*, Parisiis, Soc. B. B. 1660 in fol. Fatetur vir sapientissimus in harum quæstionum emendatione veteres codd. MSS sibi defuisse, qui cum plures sint in Bibl. Paris. Sorbonica præsertim, & Navarrica ætatis ipsius S. Doctoris, diligentiori jam locus est, si quis suscipere velit, earumdem emendationi.

6. *Summa theologica S. Thomæ Aquinatis quinti Ecclesiæ doctoris jure merito angelici, post ante actas omnes ubicunque terrarum ejus editiones accuratius recognita, & tum a mendis expurgata, tum restitutis quorumlibet auctorum veris ac legitimis indicibus & innumeris patrum, conciliorum, scripturarum, ac decretorum testimoniis ad materias controversas, vel ad moralem disciplinam pertinentibus in margine locupletata, notisque historicis ac dogmaticis undequaque adjectis aucta, ornata, illustrata, ut paulo post subjuncta præfatio plenius indicabit*, Parisiis, Soc. 1663 in fol. In hac editione aliâs accuratiori præsertim quantum ad indices, ubi S. D. in articulo aliquo ad alium ejusdem Summæ articulum remittit, quædam sua vir doctus ipsis D. Th. articulis uno contextu addidit, in quibus lector falli potest nisi ad asteriscos attendat in principio & fine assumenti positos. Sic 2. 2. q. 11 a. 2 ad finem resp. ad 3, sic in suppl. q. 9 a. 3 grande additur assumentum col. unius & amplius sola crucicula distinctum. Sunt & quædam alia, quæ notabit lector diligens, quæque forte satius fuisset vel alio charactere, vel in inferiori margine extra contextum S. T. excudere. Prodiit iterum eadem Editio, Lugduni, Anisson, Posuel & Rigaud 1685 in fol. charactere nitido & eleganti. In hac additamentum ad a. 2 q. 11 sec. sec. resecarunt, sed annotationem ad marginem, qua illud promittit doctus commentator, reliquerunt. Assumentum vero grande ad a. 3 q. 9 suppl. in hac etiam legitur.

7. *S. Thomæ Aquinatis &c. in omnes D. Pauli apostoli epistolas commentaria opus exquisitissimum. Nunc primum post omnes omnium editiones a mendis innumeris quibus scatebant expurgata, & ad lectionem antiquorum codicum fideliter restituta, nec non eruditionis profundæ notis & additamentis ad clariorem elucidationem illustrata*, Lugduni, Antonii Briasson 1689 in fol. Opus posthumum Francisco Bouthillerio Trecensium episcopo eleganti epistola, quisquis sit auctor, nuncupatum.

OPERA THEOLOGICA.

1. *Judicium seu censorium suffragium de propositione Antonii Arnaldi Sorbonici doctoris & socii ad quæstionem juris pertinente, (nimirum defuisse gratiam Petro sine qua nihil possumus, quando Christum negavit) pronunciatum in comitiis theologicæ facultatis ex parte tantum ac decursim propter temporis brevitatem, & hic serie pleniori cum prætermissis appendicibus propter subjunctas causas evulgatum*, Parisiis, Francisci le Cointe, & Francisci Maurice 1656 in 4 pp. 49. Prodiit & Gallice ab ipso redditum, *Avis deliberatif* &c. Ibid. Gasp. Meturas & le Cointe 1656 in 4 pp. 87. Cui addendæ *Theses theologicæ de gratia* ab eo scriptæ & editæ, & sub eo moderatore a F. Francisco Mahè S. T. postea magistro in schola S. Thomæ propugnatæ anno 1656 mensis junii diebus variis. Harum titulus est: *Molinisticæ theses Thomisticis notis expunctæ*. Extant in libro cui titulus *Causa Arnaldina*, Leodii Eburonum 1699 in 8: Et in libro inscripto *Janseniana*, Parisiis 1644: vol. 7 Bibl. Casanaten. Rom. Parisiis apud nostros ad S. Honorati, Collectaneorum causæ Jansenianæ vol. 15 in 4.

2. *De jejunii christiani & christianæ abstinentiæ vero ac legitimo ritu juxta veterem Ecclesiæ universalis usum œcumenica dissertatio, contra pseudocriticas & novellas abusiones*, Parisiis, Jacobi Grou 1667 in 12 pp. 285: nempe adversus Johannem Launoyum Theologum Parisiensem.

3. *De concilio plenario, quod contra Donatistas baptismi quæstionem ex Augustini sensu definivit, œcumenica dissertatio*, Ibid. Gasp. Meturas 1667 in 12 pp. 295 1 adversus eumdem.

4. *De plenarii concilii & baptismatis hæreticorum assertione dissertatio posterior anteriorem firmans, & a pseudo criticis contumeliis cavillisque*

lisque defendens, Ibid. Joan. Couterot 1668 in 12 pp. 541 adversus eumdem.

5. *De baptismi antiquo usu ab Ecclesia instituto, probato, usurpato, œcumenica dissertatio contra pseudocriticas novitates. Altera de baptismi solemnis legitimo tempore citra necessitatem observando. Altera de Judæis vel de aliis quibuscunque infidelibus ad baptismum suscipiendum non cogendis*, Ibidem, J. Couterot 1668 in 12 pp. 305 & 168.

His addenda: *Ad clarissimum & carissimum sibi sinceræ veritatis ac æquitatis amatorem in dissertationes contra Joannem Launoium edendas prolusio, & contra ejus nugas & imposturas apologia*, Parif. Jac. Grou 1668 in 12 pp. 60. In hac Launoium inter & Nicolaium controversia quædam literatis merito displicent, lites scilicet ut ita dicam personales, & probra utrinque præsertim ex parte prioris objecta, & ad causam omnino πάρεργα, quæque etiamsi vera essent, ad rem de qua agitur, nihil conducunt, nec nisi versutam obloquendi, detrahendive scientiam, ne dicam insitum cordi odium declarant: quod nec catholicos doctores decet, nec nisi cum nausea legunt eruditi.

6. *In Catenam auream S. Thomæ ac P. Nicolai editionem novam apologetica præfatio* sub ascititio & ementito nomine *Honorati a S. Gregorio*, Ibid. Jacobi Grou 1668 in 12 pp. 120: adversus nostrum Franciscum *Combefis*. Additur *Appendix in Dissertationem de fictitio S. Thomæ græcismo summaria epistolaris discussio* adversus nostrum Bernardum *Guyard*, a p. 121 ad 150.

7. *In Catenam auream S. Thomæ opera & studio F. Johannis Nicolai Prædicatoris recognitam confixiones præsumptitiæ per eumdem recognitorem ex professo refixæ, seu verius discussæ fictiones*, Lugduni, vid. Guilielmi Barbier & Franc. Barbier 1669 in 12 pp. 186.

8. *De Constantini baptismo, ubi, quando, & a quo fuerit celebratus Historica dissertatio*: Opus posthumum, Parisiis, Johannis de Launay 1680 in 12 pp. 266.

9. *Commonitorii de necessaria ordinis Prædicatorum renovatione a Provinciali Occitano* (F. Ludovico Mesplede de quo supra ad 1663) *nuper editi analysis & succisiva discussio*, Parisiis, Guillelmi, Sassier 1644 in 4 pp. 86.

10. *Officium B. Pii papæ V recens Beatorum albô inscripti.*

POLITICA & MUSÆ:

1. *Galliæ dignitas adversus præposterum Catalaniæ assertorem vindicata, sive Disquisitio libelli, quo Ludovicus Mesplede rejectis Catalaniæ vindicandæ veris legitimisque momentis eam ementito tantum ac falso titulo contra regiarum tabularum & historiarum omnium fidem vindicare Galliæ satagit, simulque præposteris illationibus ex figmento deductis ac omni juri & saniori doctrinæ contrariis pietatem ac memoriam regum & regni famam gloriamque traducit*, Parisiis, Sassier 1644 in 4 pp. 168.

2. *Ludovici Justi XIII nuncupati Galliæ simul & Navarræ Christianissimi regis Triumphalia monumenta: quibus egregia maxime quæ per seipsam tam augusta majestas facinora peregit, continentur ænigmaticis iconibus ac figuris expressa, quas heroico carmine Carolus Beys explicavit, & Gallicis quoque versibus ad singulas figuras iconasque affixis Petrus Cornelius seorsim exornavit. Cum iconibus etiam regum, principum, strategorum, qui bellicoso illi regi Ludovico Justo pugnanti, vel obsequium, vel auxilium præstiterunt: adjectis ad has eorum effigies ac stemmata singulorum symbolis & elogiis per Henricum Stephanum equitem, Fossarum dominum, Græcarum Latinarumque literarum interpretem ac poetam regium explicatis. Accessit & urbium obsidionum ac præliorum tam augusti monarchæ regno gestorum, cum compendiaria vitæ illius narratione, descriptio, quam historico stylo Renatus Barry consiliarius & historiographus regius delineavit ac expressit.* SEC. XVII.

Omnia porro ex Gallico idiomate in Latinum convertit F. Joannes Nicolai sacræ theologiæ in facultate Parisiensi doctor, & apud Fratres Prædicatores in conventu S. Jacobi primarius professor.

Opus cura Johannis Valdorii Leodiensis propalatum, susceptum ac perfectum. Accedente ad præfata omnia elaboranda regio jussu, Lutetiæ Parisiorum, In regia ipsa typographia per Antonium Stephanum prototypographum regium, & Christianissimi regis bibliocomum ordinarium 1649 in fol. max. charta regia.

Sequitur epistola regis ad interpretem Latinum:

Mon reverend pere. L'Emulation que j'ay toujours eue pour les glorieuses actions du feu roi mon tres honoré seigneur & pere, m'a fait desirer l'abregé de sa vie pour voir plus facilement dans une reduction que dans son histoire generale, des vertus que je dois imiter pour succeder a sa reputation aussi bien qu'a sa couronne: & comme ceux que j'ay choisis pour travailler a cet ouvrage l'ont heureusement achevé & que je crois qu'il ne donnera pas moins de curiosité aux etrangers, que les merveilles qu'il contient leur ont donné d'admiration, j'estime que pour la gloire de cet etat, une si belle vie devroit estre exposée en autant de langues qu'il y a de nations. Je say que vous avez une parfaite intelligence des principales, mais parceque la Latine est universelle, & qu'elle suffit pour porter par tout le monde la renommee de tout ce qui s'est passé d'illustre sous ce regne, je me persuade que pour l'honneur de la France, & pour mon contentement particulier, vous prendrez plaisir de seconder l'intention de ces auteurs, & d'exprimer en Latin ce qu'ils ont exprimé en François. C'est avec l'avis de la reine regente madame ma mere, a quoi je vous exhorte, & de croire que le temoignage que j'attens de votre affection en ce rencontre, me sera tres agreable. Cependant je prie Diu qu'il vous ait mon Reverend pere en sa sainte garde. Ecrit a Paris le 3 mai 1648. Louis & plus bas. De Guenegaud. Inscriptio. *Au Reverend pere Nicolai docteur en Sorbonne & premier regent au grand convent des Jacobins de ma bonne ville de Paris.* Quam epistolam hîc placuit integram referre, & quod doctoris nostri summa laus sit, & quod quanta apud eruditos Gallos ob linguæ Latinæ puritatem & elegantiam seu soluta seu stricta oratione scribendum, in existimatione haberetur, clare ostendat. Sic autem ipse interpres de se ad lectorem inter alia præfatur: *Atque id quidem excusandum non existimem, quod hanc operam sumserim, quam fortasse causeris minus meæ professioni congruentem, ut nec vereri possum ne alienas agere partes videar, qui & regi obsequar id jubenti, & regiæ Ludovici Justi fortunatæque memoriæ parentare hoc obsequio gestiam, & quod jam pridem Romæ in publica expugnatæ Rupellæ ac vindicatæ religionis exultatione præstiteram, nunc triumphos illius prædicare prosequar immortales &c.* Ex quibus habemus & ab eo

De Rupella regiis armis expugnata dictam ab eo Romæ anno 1628 orationem.

Extat & ejus in natali Ludovici Delphini Ludovici XIV primogeniti carmen hoc titulo:

Festivus Fratrum Prædicatorum S. Jacobi pro natali regio plausus confectitio igne canticoque solemni coram serenissimo principe ac abbate Harcuriano celebratus, Parisiis, Franc. le Cointe 1661 in 4 pp. 7.

Sæc. XVII. Extant & ejus ad Regem Ludovicum XIV & ad Reginam Annam Austriacam tum regis tutricem ac regentem pro sacræ theologiæ magistrorum regularium jure suffragii seu doctrinalis judicii in comitiis facultatis ferendi ad paucos non restringendo orationes Gallicæ, quas in capite regularium ex singulis ordinibus delegatorum ad id muneris selectus dixit. Extat utraque Parisiis in Regia, & Romæ in Casanatensi: sunt folia volantia in 4.

De ritu antiquo & hodierno bacchanaliorum. Tractatus hic ei tribuitur in Thesauro Græcarum antiquitatum editus T. VII p. 173.

Præter relata plura alia molitus est vir impatiens otii, sed & meditabatur grande opus ut audivi hoc titulo:

Summa biblica, qua theologiam certa methodo sacris bibliorum libris & verbis complecteretur universam.

F. PETRUS PELICAN.

† 1673. F. Petrus Pelican Gallus Blesis VII junii MDXCII honestis parentibus natus, Carnuti decem annorum puer ordini nomen dedit & habitum induit anno MDCII, ac altera julii MDCVII ibidem vota religionis emisit ac professus est. A puerilibus annis literis singulariter addictus Græce Latineque peritus evasit, ac Parisiis in gymnasio nostro Sanjacobæo educatus, sic emicuit, ut ad gradus in sacra facultate promoveri meruerit. Licentiam decurrebat annis MDCXXVI & XXVII, quo ultimo decimus pro Sorbonica respondit, ac locum licentiæ XXXII obtinuit XXII februarii sequentis. Concionibus etiam inclaruit, Ecclesiastesque habitus est non vulgaris. Quam ab adolescentia disciplinam regularem amplexus erat, per totam vitam constantissime & severissime observavit: quam ut commodius teneret, in Novitiatum generalem Parisiensem sub nostri Johannis Bapt. *Carré* regimine aliquandiu secessit. Exinde in Americam & insulam Guadalupam superior & apostolicus missionarius primus delegatus & transmissus anno MDCXXXV, sub auspiciis regis Christianissimi Ludovici XIII, & Armandi cardinalis Richelii, ibidem ordinis fundamenta jecit, ac multa perpessus est per octo integros menses saluti animarum & christianæ religionis incremento per inedias, abstinentiam, vigilias, coporisque & animi molestias vacans cum symmystis suis missionariis: quibus ut levamen & opem afferret, Parisios ad pascha MDCXXXVI reversus, interim dum iis necessaria obtineret, reliquum anni in novitiatu generali dicto Dominicis & Festis conciones habuit. Abinde vero ad suos Carnutenses se recepit, & delatis sibi pluries regiminis muneribus omnibus recusatis, sibi solum & litteris ut attenderet, ad seros annos pervenit, quibus mors finem posuit XXVI decembris MDCLXXII ætatis octogesimo primo. Eum inter suos illustres Blesenses laudat D. Bernier clarissimus medicus Parisiis 1682 in 4. Hæc vero ejus opera:

S. Thomæ Aquinatis opuscula omnia theologica & moralia ac considerationes. Quibus adduntur tum Quæstiones de secreto servando ex MS Bibl. S. Victoris Paris. cum plura alia nondum impressa ex MS conventus Carnotensis Dominic. Duplex etiam in ejusdem Canticorum Cantica commentum, cum temporis differentia in qua quodlibet editum fuit. Notantur præfationes in quodlibet opusculum, summa & partitio in principio capitum, cum marginibus & citatione locorum S. T. in quibus de eadem agitur materia, Parisiis Johan. Jost 1656 in fol. pagg. 970. Errata typorum plura irrepserunt, de quibus Editor ipse queritur, qui & notas adjecit sat accuratas, ut & criterium de veris S. T. opusculis & suppositi-tiis haud pœnitendum. Quædam tamen adhuc ut legitima admittit, quæ certo aliena sunt, sed de his vide ubi de sancto Doctore supra T. I hujus operis.

L'Honneur de la tres sainte Mere de Dieu maintenu, & l'Eglise gemissante consolee par le patriarche S. Dominique en l'institution du sacré Rosaire contre l'effort des heretiques, Tulli Leucorum, Simonis Belgrand & Joan. Laurent 1640 in 4 pp. 570. Adjecit Partem IV hoc titulo, *De l'imitation de la vie de Jesus par S. Dominique*, pp. 32. Quas ex nostro Alano de Rupe historias de B. Dominico refert, nisi ut exempla pie adinventa accipias, a vero longe aberres, neque enim cum certis sancti Patriarchæ actis conveniunt: quod & de similibus scriptoribus dictum esto.

La morale Evangelique, ou l'Image parfaite du christianisme, extraite sur la vie de Jesus exemplaire de sainteté, selon tout le texte sacré des quatre Evangelistes: comprenant toutes les maximes des vertus chretiennes, qui decouvrent l'obligation que tous ont de tendre a la sainteté, Parisiis, Dionysii Thierry 1657 in 4 pp. 470. Qui primus tantummodo tomus est & prælibatio reliqui operis in quatuor similes distributi, verum tres posteriores lucem non viderunt, & penes auctorem anno MDCLXI servabantur, forte adhuc in archivo nostro Carnotensi reclusi: sed & ejusdem synopsin Latine scripsit, sed non edidit.

Liber de præcipuis singularis amicitiæ & studii signis Fratrum ordinis Prædicatorum erga sanctissimam virginem Theresiam illiusque sacri ordinis alumnos ab auctore per veredarios Lutetiam edendus missus, aut periit aut furto sublatus fuit.

F. PETRUS SYMARS.

F. Petrus Symars Sequanus Burgundus, Bisuntinus patria & professione, posito Parisiis in novitiatu generali tirocinio hæsit ibidem studiis philosophiæ & theologiæ operam dans ad annum MDCXLV, quo ad suos reversus, varia obivit scholæ & regiminis munia. Bisuntii postea adversus hæreticam pravitatem datus est inquisitor generalis, promotus prius ad sacræ theologiæ magisterium; at in laudato inquisitoris munere non levi laboravit æmulorum invidia, quibus prævalentibus munere solutus est, hinc Romam petiit circa annum MDCLXXII, & inde anno sequenti reversus est tum vicarius nationalis super cœnobia provinciæ Parisiensis apud Sequanos extantia constitutus. Quo tandem anno vivere desierit mihi incompertum. Vir fuit elegantis formæ, statura procerus, moribus optimis, religionis æmulator. Scripsit * 1673.

Le Tresor du rosaire de la tres sainte Vierge examiné & approuvé a Rome par le saint office, Dolæ, Antonii Pinard, & Bisuntii Ricoigne 1673 in 12 pp. 167

Advis aux pretres & pasteurs, Ibidem 1677 in 8. Extant uterque apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. JOHANNES ANDREAS FAURE.

F. Johannes Andreas Faure Gallus Anicii in Velauniis XIV maii MDCVIII honesta claraque de stirpe natus, intra pubertatis annos litteris humanioribus optime instructus, ubi decimum octavum attigit ætatis, optimæ spei adolescens & formæ ordini nomen dedit in conventu Avenionensi, habitumque fausto omine e manibus excepit F. Guillelmi *Courtet* Occitani Serignanensis ac Biterrensis conventus alumni Avenione tum prioris (quique post annos decem apud Japones die † 1673.

codex noster *servire debeat* : nec minus accurate.

Pag. 901 Annot. a : *Quid vis me velle ? Ita* MS *aliàs impressum legitur te ultra me ?* In utroque codice nostro legitur, *Quid vis te vel me ?* Quæ sit lectio melior judicent periti.

Pag. 916 Annot. a : *Accidit decimo septimo anno vel circiter ante hunc nonagesimum. In impresso Coloniensi perperam legebatur : Accidit anno primo vel circiter annum hunc nonagesimum. Profecto erratum in Coloniensi ac proinde in Maurbacensi.* In altero nostrorum legitur : *Accidit autem anno* LXX, *vel circa ante hunc nonagesimum.* In altero nempe Metensi : *Accidit anno* LXX *vel circa hunc, ante nonagesimum, qui nunc currit.*

Ibid. b : *Communicantes. Correxerunt ex* MS *comitantes, & recte.* Uterque noster habet, *comitantes.*

Pag. 925 d : *Anno* MCCCLXXVIII *creatus antipapa Robertus de Gebennis sub nomine Clementis VII inchoavit schisma, quod integris septuaginta annis duravit.* Hujus tamen schismatis finis vulgo ascribitur ad annum MCCCCXVII in electione Martini V, sicque essent tantum triginta novem anni: vel si producas ad annum MCCCCXXIX, quo Ægidius *Muños* qui se Clementem VIII dicebat, ornamenta pontificalia deposuit, erunt ad summum anni quinquaginta & unus.

Pag. 931 d : *Impressum erat* G de B, *& deinceps* G, *uno duntaxat loco integre scribitur* Gerardus, *quod & alibi sic integre scripsimus, cujus autem cognominis initiativa sit littera B non præsumimus ex conjectura definire.* In nostro Metensi legitur integre *Guillelmus de Barro*, & postea ubique *Guillelmus.*

Pag. 935 b, c, d : *Annotatis lux dari potest ex altero codicum nostrorum, in quo sic lego : Adfuit quidam prior Belzeguardi,* (vel Belreguardi.) *Tunc erat D. Christophorus pater venerabilis, qui postea fuit generalis Dominus ordinis prædicti Cartusiensis mihi notus, &c.* Si ad Senas sit prioratus hujus nominis *Belreguardi*, frustra quæretur *S. Rignardus.*

Pag. 968 b, de ultimo morbo sanctæ virginis, *Si decumbere cœpit Dominica tertia quadragesimæ quæ isto anno cadebat in* XVIII *februarii, non solum octo, sed decem hebdomadæ fluxerunt usque ad obitum, sive usque ad* XXIX *aprilis, ut hebdomadas supputanti patebit.* Certo anno MCCCLXXX bissextili quo pascha fuit XXV martii sub num. aur. 13, Dominica tertia quadragesimæ cecidit non in XVIII februarii, sed in XXV mensis ejusdem : post quam dominicam non fluxerunt nisi octo dominicæ usque ad XXIX aprilis. Thomam autem Antonii per hebdomadas intellexisse Dominicas cum suis adjunctis diebus verisimilius : quo posito numerus octonarius apud eum constat, nec eget emendatione, ut nec Barduccius pag. 961 b.

Pag. 972 n. 25 : S. Antoninum inducunt sic loquentem Historiæ P. III Tit. XXIII : *Quando me priore existente in conventu super Minervam, translatum est corpus dictæ virginis circa annum* MCCCCLXXX: sed non sic S. Antoninus, qui obierat anno MCCCCLIX: superfluit igitur littera numeralis L & legendum MCCCCXXX, ut revera apud eum legitur. Fateor erratum esse typorum, quod tamen excepit Bailletus incautus ad XXX aprilis & monendum fuit, ne alii similiter fallantur.

Sæpius etiam allucinantur eruditi editores Sixtum Senensem pro Antonio Senensi laudantes, ut hic ter pag. 962 Annot. a : pag. 967 Annot. c : pag. 968 Annot. d : de his scriptoribus Thoma Antonii, Raimundo de Capua, & Bartholomæo Dominici de Senis, de quibus ne γρῦ quidem apud Sixtum Senensem, sed apud Antonium Senensem insignis memoria. Uterque *Bibliothecam* scripsit Sixtus *sanctam* illustrissimum illud opus, & nunquam satis laudandum, Antonius *privatam* ordinis Prædicatorum.

Acta S. Catharinæ adversus Cavei in Hist. Litter. similiumque heteredoxorum cavillatus, seu etiam adversus Maimburgii in Hist. schism. Occident. aliorumque historicorum Gregorii XI in sedem Romanam reditum sanctæ suasu susceptum improbantium censuras ut tuear, non expectet lector, cùm mei non sit instituti, sed ad annalium Ecclesiasticorum scriptores spectet, vel ad ipsos summos Ecclesiæ pastores, doctrinæque judices, quibus non modo non displicuerunt, sed & fuerunt semper acceptissima.

Anno MDXVII processus canonizationis sanctæ MS servabatur adhuc in bibliotheca nostra Bononiensi, & Venetiis in bibliotheca conventus S. Dominici manu notariorum publicorum signatus & firmatus, ut & ejusdem originale & primigenium in archivo patriarchæ Veneti teste auctore vitæ succinctæ Italice scriptæ, & libro de providentia divina præfixæ. Teste verò Tomasino habetur adhuc Venetiis in bibliotheca SS. Johannis & Pauli in fol. & memb.

Ibidem habetur *Legenda B. Catharinæ de Senis in fol. & memb. eleganter scripta.* Item *alia contractior cum Vitis virginum B. Johannæ & B. Margaretæ de Castello Sororum de pœnitentia B. Dominici.*

Item *sermo in commendationem B. Catharinæ F. Guillelmi de Anglia Augustiniani Eremitæ.*

Sunt & plura in bibliothecis Belgii exempla MS *Vitæ* ejusdem *Beatæ auctore Raimundo Capuano.*

In Abbatia Camberonensi, in Tongrensi canonicorum Regularium, in Corsendonxana, ubi & altera, cujus principium *Quia Dominus Angelorum.* Habetur & Parisiis in Victorina n. 236.

Fuit & translata *Italice* jam aliàs, extatque Senis apud S. Dominicum in Campo Regio scripta ante MCCCCLXXVII.

Fuit & *Hispanice* reddita a nostro Antonio *de la Peña* de quo supra hoc tomo pagg. 26 & 27.

Præter citatos Raimundum Capuanum, Thomam Antonii de Senis, Stephanum Macconum, Barduccium multi de ea scripserunt.

Pius papa II, qui eam SS. fastis inseruit, *sermonem in ejus laudem* habuit in die canonizationis, cujus initium : *Catharinam Senensem, &c.* cujus & sunt exempla plura, Tornaci ad S. Martinum. In Corserdonxano monasterio. Penes Eruditos Editores actorum SS. Antverpiæ membr.

Idem Pius II *officium totum*, quod apud nos etiamnum decantatur, composuit & ordinavit.

Nicolaus Burgensis eques Senensis stylo eleganti Latine *vitam* ejus scripsit editam Venetiis, Thacuini de Tridino 1501.

In bibliotheca S. Marci Florentina Arm. III n. LXXV est *Legenda pro prædicatoribus singulariter abbreviata B. Catharinæ de Senis sororis de pœnitentia S. Dominici ordinis Prædicatorum cum effigie ejusdem Beatæ in principio.* Ad calcem sic legitur : *Hanc legendam cum bulla canonizationis fecit scribi F. Simon de Florentia in conventu Panormitano Insula Siciliæ anno Domini* MCCCCLXIV *ex eleemosynis sibi collatis a diversis personis.* Quis ejus compendii auctor, an ille Simon, an alius, docebunt forsan aliquando codicis possessores.

In catalogo codicum MSS Angliæ T. I P. I, quæ codices Bodleyanos exhibet n. 1781, *Vita B. Catharinæ Senensis.* Raimundanam censeo.

N. 3035 *Vita ejus, mors, miracula* per diversos impressa 1612 in fol.

P. II Acad. Oxon. coll. S. Mar. Magd. n. 2282. Quædam litteræ *de vita B. Katharinæ de Senis.*

Fertur & *Legenda S. Catharinæ compilata per*

F. *Petrum* edita Argentinæ 1508 in 4. Quæ aliàs in Telleriana Parisiensi nunc Genovefiana recensita pag. 432 n. 181.

Lucrezia Marinelli fœmina nobilis, seu potius Musa illa Veneta seculi XVII inter alia plura scripsit

De Gesti heroici e della vita maravigliosa di S. Caterina da Siena, Venetiis 1624 in 4. Extat Romæ in Barberina.

Paulus Frigerius Oratorii Romani collega hortatu Alexandri papæ VII variis & novis ab eodem pontifice acceptis documentis *vitam sanctæ* Italice stylo admodum eleganti scripsit ac edidit Romæ 1656.

F. Johannes a S. Maria noster inter vitas BB. ac SS. nostrarum T. I *Vitam S. Catharinæ de Senis* Gallice scripsit ac edidit, Parisiis, Sebastiani Huré 1635 in 4. Iterum *privatam & solam*, Ibid. 1647 in 12.

Processum canonizationis etsi laudet in prologo, non tamen habuit unquam nec vidit, ut putant Editores Actorum SS. Quæ de eo processu refert, desumsit ex breviculo vitæ ab anonymo conventus Mediolanensis S. Mariæ Gratiarum alumno adornato & edito anno 1540. in 8.

Extat & Hispanice hoc titulo: *Historia de la vida, muerte y milagros de santa Catelina de Sena dividida en tres libros, compuesta en octava rima por doña Ysabel de Liaño natural de Palacios de Campos, dirigida a la reyna nuestra Señora Doña Margerita d'Austria*, Pinciæ, Ludovici Sanchez 1604 in 8 pp. 656.

Vita, mors, gesta, & miracula quædam selecta B. Catharinæ Senensis, auctoribus B. Raimundo Capuano, & B. Thoma Naccio ordinis Prædicatorum, Pio II papa, S. Antonino, Ambrosio, Catarino, Petro Equilini episcopo, B. Stephano Cartusiano, Johanne Gersone XII tabulis æneis omnia a Francisco Vannio pictore Senensi inventa descripta & delineata, a Petro de Jode Antverpiæ excusa, & ab utroque Christianæ Lotaringæ Ferdinandi Medices Etruriæ ducis conjugi dicata, in fol. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati

Vita ejusdem sanctæ & miracula selectiora formis æneis expressa a Cornelio Galle, Antverpiæ 1603 in 4. Extat in Telleriana nunc Genovefiana pag. 432 n. 181.

In stigmatibus S. Catharinæ propugnandis non est quod immoremur, postquam Urbanus VIII omnibus de eo negotio litibus finem imposuit, ac eas asserendas duxit in lectionibus ex ritu breviarii Romani in ejus officio dicendis. Consulantur Gregorius Lombardellus noster in opere cui titulus, *Veritas stigmatum B. Catharinæ defensata*: Raphael Volaterranus in *Anthropographia* ad Julium II, ubi de Roberto Caracciolo ordinis Minorum agit: Petrus Antonius Lazarinus canonicus regularis S. Reguli Bononiæ in *Apologetico pro Catharina stigmatum veritate adversus Marcum Mantica ordinis Humiliatorum*: Carolus Orlandinus Florentinus Camaldulensis lib. tertio *de Divinitate Sanguinis Christi Domini* cap. 2: Franciscus *Boninsegni* Senensis Tractatu cui titulus, *Il trionfo delli stigmati di S. Catarina Sanese*: Georgius Colvenerius in notis ad lib. III *Formicarii* Johannis Nyder: Melchior Canus etiam *De locis theologicis* lib. V cap. 5. Quibus addo cum primum Bulla Sixti IV anno MCCCCLXXII data, qua stigmata in imaginibus beatæ pingi prohibebantur, in Gallia publicata est, continuo F. Claudium Burnonis sacræ theologiæ magistrum Parisiensem & Franciæ provincialem eidem opposuisse, & a summo pontifice non recte informato ad eumdem summum pontificem melius informandum appellasse: cujus appellationis instrumentum authenticum coram notariis actum & in membrana scriptum servatur etiamnum in archivo domus nostræ Rotomagensis a me visum & lectum.

Jam sanctæ opera recensenda.

Primum & præcipuum est liber divinæ doctrinæ Italice ab ea suis amanuensibus, discipulis scilicet suis dictatus, & a Raimundo Capuano ordinis magistro Latine versus.

Italice stylo proprio B. Virginis ex codice MS prodiit hoc titulo:

Dialogo el qual profondissimamente tratta della divina providenza, de quasi tutti li peccati mortali e de molte altre stupende e maravigliose cose, Venetiis, Arribavene 1517 in 8 pp. 464. Quæ editio Paris. in Regia D 3589.

In hac editione hæc habentur:

1. *Vita succinta della santa alle illustrissime madame e duchesse Isabella consorte del signore Zuan Galeazo Sforza duca di Milano, e Beatrice consorte del signore Ludovico Sforza duca di Barri, dicata da un Frate maestro in teologia del convento di Santa Maria delle grazie di Milano dell' ordine de' Predicatori, & da lui estratta dal processo de la sua santa canonizazione.*

2. *Bulla canonizationis ejusdem sanctæ per Pium papam II.*

3. *Il libro della divina providenza composto in vulgare da la santa, essendo lei mentre che dictava al suo scrittore rapta in singular eccesso e abstrazione di mente.* Est autem non divisus in partes seu tractatus ut in editionibus Latinis, sed in capita centum sexaginta septem.

Lettera nella quale se contiene el transito de la Beata, la quale scripse Barducio de Pero Canigani a Suor Catarina de Pietrobon nel monastero de San Pietro a Monticelli appresso a Fiorenza.

5. *Carmen in laudem sanctæ auctore Pio papa II.*

6. *Rime in lode della Beata per Anastagio da Monte Altino, ed altre per Rainerio de' Paglaresi da Siena, e per Jacopo da Montepulciano.*

Est altera editio similis recognita Venetiis, Marci Sessa 1540 in 8, his signaturis a, b, c, d, tum Alfabetum integrum A ad Z & AA ad EE.

Laudatur & Tertia editio Italica rursus emendata Venetiis apud *Farri* 1579.

Prodiit vero Latine ex versione Raimundi Capuani hoc titulo:

Dialogus Seraphicæ ac Divæ Catharinæ de Senis cum nonnullis aliis orationibus, Brixiæ, Bernardini de Misintis de Papia 1496 in 8 signaturis a ad r charactere Gothico minutiori at eleganti. Insunt autem hæc

1. Marci Civilis Brixiani Editoris ad F. Paulum Sancheum Aragonensem ordinis Prædicatorum epistola nuncupatoria.

2. Domni Stephani Cartusiensis ad F. Thomam Antonii de Senis ordinis Prædicatorum in conventu SS. Johannis & Pauli Venetiis immorantem epistola in testimonium vitæ sanctæ virginis.

3. Liber divinæ doctrinæ datæ per personam æterni Patris intellectui loquentis admirabilis & almæ virginis Catharinæ de Senis Jesu Christi sponsæ fidelissime sibi sub habitu B. Dominici famulantis, conscriptus dictante ipsa vulgari sermone, dum esset in extasi sine raptu, & actualiter audiente quid in ea loqueretur ipse Dominus, & coram pluribus referente. In sex tractatus ita divisus, ut in eos capita non distribuantur, sed centum sexaginta septem consequenter numerentur, quemadmodum in vulgari.

4. Quædam orationes de multis per B. Catharinam, dum ipsa esset in abstractione a sensibus factæ, & a quibusdam de verbo ad verbum pro ut in suo

cui litteras a rege Persarum occlusas, pannoque aureo Attalici operis involutas, atque etiam alias a summo pontifice Clemente X, ad quem legatus & alias ab eodem rege Persarum detulerat, obtulit, responsoque regio exinde a D. Arnaldo *de Pompone* regi a secretis extranearum regionum negotiis præposito, cum mille libris Turonensibus in munus & itineris sumptus acceptis, statim ad regem Persarum reversurus die sabbati ipsa vigilia penteeostes XI maii MDCLXXIV Parisiis ex conventu Parisiensi SS. Annunciationis recessit, & mane lintrem Lugdunum adversa Sequana & Icauna Autissiodoro periturus conscendit. Vir fuit staturæ mediocris non obesus, nec macilentus, sed gracilis, aspectu gravis & modestus, nigricantibus oculis, barba prolixa pro more gentis, castanei luteique coloris, alba levique cute, corpore & facie decorus, genis decore coloratis, labiisque coccineis, vir per omnia compositus, rari sermonis, urbanus, paucisque contentus, frugaliter victitare solitus. A quo R. P. F. Jacobus *Quetif* quæ supra de ejus legatione ab ejus ore accepit, rogavitque ut brevem legationis suæ & itineris rationem scripto nobis relinqueret, & sua manu describeret, quod perhumaniter annuit & die XVI aprilis proprio pugno scripsit:

Brevis legationis F. Antonii Napari Apracunensis ad summum pontificem & Ludovicum XIV Francorum regem a rege Persarum relatio. Extat in conv. SS. Ann. Paris. Armena lingua scripta pagg. 31 post *itinerarium F. Augustini Bagiensis* archiepiscopi Naxivanen. ejus avunculi, de quo supra ad 1653.

Litteræ regis Persarum ad S. P. Clementem IX Italice versæ tres extant apud Fontanam in Monum. ad p. 694 & seqq. ubi tamen agnomen Antonii nostri corrupte dicitur *Nazarius* pro *Napari*. Nondum autem Clementis IX obitum anno MDCLXIX mortui resciverat Solimanus, cùm has litteras dedit, quas successor Clemens X excepit.

F. BERNARDUS GUYARD.

1674. F. Bernardus Guyard natione Armoricus, patria Credoniensis vernacule *Craon*, quæ urbecula est diœcesis Andegavensis in confinibus Britanniæ minoris, conventus Redonensis alumnus. Parisiis in conventu S. Jacobi ætate jam maturus cùm supprior assignatus fuisset, ingenioque valeret & arte, ad gradus ut admitteretur, etsi non persoluto ibidem tirocinii quinquennio obtinuit. De Sorbonica respondit decimus quartus anno MDCXLII, fuitque licentiatus trigesimus nonus anno MDCXLIV, exinde magisterii laurea ornatus, & e quatuor ejus collegii regentibus primùm tertius electus & institutus, quo munere pluribus ibidem functus est annis primariusque sua vice evasit postea. Ecclesiastes etiam audiit & orator gratus ac facundus non vulgi tantum, sed & peritorum judicio, concionesque quadragesimales tum per Galliam, tum in regia civitate in celebrioribus pulpitis habuit. Margaritæ a Lotharingia Gastonis ducis Aurelianensis Ludovici XIII regis fratris consorti fuit a consiliis & sacris secretis, provinciæque Parisiensi suæ quadriennium præfuit prior provincialis electus Nannetis XIX octobris MDCLX. Ea auctoritate cùm potitus est, ut conventus Metensis ex augustioribus qui sint in ordine ab ipso sancto instituti auctore Dominico erectus anno MCCXIX, cùm ex Hispania reversus per Gallias Italiam repeteret, totque illustrium virorum fœcunda parens, sed expulsis heu per vim & injuriam a seculo filiis nobis ereptus, tandem aliquando quod & pluries jusserant reges & summi pontifices, ordini restitueretur, nihil non egit apud Ludovicum XIV adhuc juniorem, verum iniquis tunc temporibus ac prævalentibus apud Annam Austriacam reginam matrem Vannensibus monachis invasorum successoribus recens illuc inductis, lite contestata interim suspensa, infractus animi vir ne quid juris ordini decederet diuturniori Fratrum absentia, hos jussit in domibus proximis nostrique antiqui dominii quasi vigiles stare, conventum ut antiquitus agere, quæ sunt nobis injuncta munia sedulos implere, divinas laudes psallere, instare concionibus, theologiam ut alias (fuit enim semper illustre gymnasium) publice docere, ac tempora quæ Pater in sua potestate sibi reposuit, patienter expectare: quod & hactenus cum summa civium, senatus, episcopi, omnium approbatione ex tunc perfectum & Deo dante perficietur. Hæc laus non modica Bernardi nostri, qui & primoribus annis in solo natali Credonii conventum jam a fundamentis extruxerat in capitulo generalissimo Romano MDCXLIV acceptatum. Laboribus ac vigiliis fractus primarius tum in collegio Parisiensi regens ibidem obiit in Domino XIX julii die jovis, ætatis LXXIII, Christi MDCLXXIV. Quorum omnium oculati testes sumus. Obesa fuit facie & corpore, unde justa licèt ac procera corporis mole, statura tamen valde mediocri cernebatur. Hæc ab eo prodierunt:

La vie de S. Vincent Ferrier religieux de l'ordre des Freres Precheurs divisée en deux parties: la premiere fait voir ce qu'il a fait devant son entrée en Bretaigne, & la 2 les merveilles qu'il y a operé devant & apres la mort, Parisiis, Dionysii Moreau 1634 in 8 pagg. 396.

2. *Oraison funebre prononcée a Paris en l'Eglise de la Madelaine au service de Louis le Juste roi de France & de Navarre le* XV *juin* MDCXLIII, Parisiis, Arnoldi Cottinet 1643 in 4 pagg. 40. Fatendum autem eam satis jejunam esse, styloque impolitiori, figurisque ac metaphoris & tropis contextam hoc seculo invenustis, sed ea ætate quibusdam usurpatis, nec injucunde auditis.

3. *Discrimina inter doctrinam Thomisticam & Jansenianam*, Parisiis, Dionysii Thierry 1655 in 4 pagg. 628. Se dicit in titulo Regi a consiliis & concionibus.

4. *Dissertatio utrum S. Thomas calluerit linguam Græcam*, Parisiis, Francisci le Cointe 1667 in 8, minutiori charactere Romano, pp. 296: estque adversus Joannem de Launoy S. T. M. & socium Navarræum. In quod opusculum cùm lusisset, aut etiam carpsisset Joannes Nicolai S. T. M. de quo supra ad 1673 sub ementito nomine, salva semper caritate se, & Franciscum *Combefis* S. T. P. eodem Nicolai opusculo alia de causa impetitum, tueri conatus est edito alio libello cui titulus:

5. *Adversus metamorphoses Honorati a S. Gregorio*, Ibidem 1670 in 8 pp. 116. Memini me apud Erasmum aliàs legisse, attentis quæ seculo XIII habebantur Aristotelis versionibus sane non intelligibilibus, mirari se si D. Thomas Græce non sciverit, quî philosophi mentem in suis commentariis tam accurate assecutus fuerit. Cùm autem anno MDCLXVIII editus fuisset libellus in 12 eo titulo: *Reflexions sur l'Edit touchant la reformation des monasteres*, huic in gratiam regularium opposuit opusculum suppresso nomine hoc titulo:

6. *La nouvelle apparition de Luther & de Calvin sous les reflexions faites sur l'edit de la reformation des monasteres avec un examen du traité de la puissance politique touchant l'age necessaire a la profession des religieux*, Parisiis 1669 in 12 pagg. 303.

Cenomanis anno MDCLXXII januarii XXV electus

SEC. XVII. prior, paucis quibus ibi egit mensibus (nam Parisios brevi revocatus fuit) edere cœperat folio charactere majori

La fatalité de S. Clou:

Sed operis tunc intermissis Insulis anno MDCLXXIII prodiit integrum opusculum in fol. & in 12 charactere minutiori, quo Henricum III Francorum regem non a Jacobo *Clement* Dominicano, quem a regiis partibus semper stetisse norant omnes, eaque ratione principibus senatus Parisiensis acceptum & familiarem, contra verò rebellibus invisum, sed a proditoribus in aula ministris latentibus confossum & interfectum probat. Cui quidem opellæ astipulantur luculenta magnatum ejus ætatis regique semper fidelissimorum testimonia nobis servata: adeo ut non alia ratione Jacobus eo crimine oneratus sit, quam quod seditiosis fœderatis quamvis gratum, horrendum tamen scelus visum fuerit in religiosum hominem rejiciendum.

F. CORNELIUS WOONS.

* 1674. F. CORNELIUS WOONS Belga patria Antwerpiensis, ibidemque anno MDCLVIII ordinem professus, scripsit ac edidit lingua sua vulgari Belgica plures tractatus, quorum titulos sic Latine reddo:

Vita B. Pii V summi pontificis ex ordine Prædicatorum assumti, Antwerpiæ, Cornelii Woons 1672 in 12.

Compendium vitæ B. Gundisalvi, Ibidem 1672 in 12.

Cultus B. Mariæ virginis adversus anonymum monitorem vindicatus a nostro Hieronymo Henneguier Latine editus, Belgice versus, Ibidem, Jacobi Woons ejus fratris germani 1674 in 12.

F. DOMINICUS A SANCTO THOMA.

1674. F. DOMINICUS A SANCTO THOMA Lusitanus, patria & professione Olissiponensis, & ibidem aliquando prior, in quo & præfuit studiis ac docuit theologiæ candidatos, ejus & lauream assecutus, non ita palæstrico deditus fuit huic assuetusque pulveri, ut Orchestræ splendorem atque facundiam aspernaretur: cum tanta claruerit efficacia dicendi & gratia, ut & regii concionatoris honore tituloque donatus fuerit. Scripsit & in lucem publicam emisit opus hoc titulo:

Summa theologiæ in triplex compendium tripartita, sive Tirocinium theologiæ, Olissipone 1670 in fol. T. I pp. 524: T. II *De incarnatione & sacramentis* pp. 527: T. III *De Ecclesia* pp. 406. Vænebant Parisiis, apud Joannem de la Caille 1675, & extant apud nostros ad S. Honorati.

Ejus meminit Antonius in *Bibl. Hisp.* ubi clarere auctorem & vivere & plura promittere anno 1674 testatur præsertim in sacram scripturam, quæ utrum prodierint aut MS solum præloque parata alicubi serventur, docebunt gentiles sui.

F. GREGORIUS TARENTINUS.

1674. F. GREGORIUS TARENTINUS a patria sic nuncupatus, conventus Neapolitani S. Petri Martyris provinciæque Regni Siciliæ alumnus, sacræ theologiæ baccalaureus, & concionator egregius XVII apud suos claruit seculo, variisque in lucem editis ingenii sui monimentis nomen aliquod apud eruditos principesque viros sibi comparavit: obiitque in eodem conventu anno MDCLXXIV. De quo Toppius in sua *Bibl. Napol.* ubi eum asserit scripsisse

Varia varii generis poemata, Epigrammata, Anagrammata &c. Latina & Etrusca, vernaculaque lingua Neapolitana, plurimorum, inquit, manibus trita, principibus etiam doctisque viris in pretio habita: quæ & in eodem conventu S. Petri laudato habentur & servantur MS.

F. HYACINTHUS TARUGIUS.

F. HYACINTHUS TARUGIUS Etruscus, nobili loco natus, claraque oriundus e Monte Politiano familia, cujus tessera nomen ipsum exprimens, *aureus scilicet in pali modum erectus in pedes area in miniata taurus*, patrem habuit Pamphilium Marcelli II pontificis ex Francisca Bencia nepotem, matrem verò Septimiam nobili etiam stemmate ortam ex Barabottina gente. Is a parentibus liberaliter educatus ætatis agens annum octavum supra decimum ordini cooptatus est in Urbevetano conventu, ubi meliora deinceps æmulatus charismata, sublimioribus totum se dedit ac theologiæ disciplinis, rude donatus anno MDCXL: sacris profanisque litteris instructus egregie, dicendique facundia clarus, varia litterarum & præfecturæ obivit munia, fuitque variis locis conventibusque præpositus. Romam a sacri palatii apostolici magistro F. Vincentio Candido sub socii titulo, in muneris ejus honorisque partem societatemque vocatus est. Inde verò ab Innocentio X die quinta octob. MDCLIV ad Venusinam Ecclesiam in Apulia promotus, a cardinali Odescalcho (qui christianæ reipublicæ postea admotus regimini Innocentius XI dictus, clavum illius integritate mira, animi vitæque puritate non vulgari rexit) assistentibus episcopis Sidoniensi Jo. Bap. Scannarolo, Maceratensique Papirio Silvestro die XV octob. ejusdem anni in Sancta Maria ad Minervam Romæ consecratus est. In sponsæ suæ amplexus ardens atque morarum impatiens, ad eam protinus advolavit. Venusium ingressus anno sequenti MDCLVI febr. XIII, ac festive receptus a populo sibique commisso grege, quem abinde summa prudentia rexit amore paterno fovens, salutaribusque & efficacibus ad Deum trahens exemplis & verbis, Bartholomæi Tarugii olim gentilis sui sanctitate celebris instans optime vestigiis. Archiepiscopum Myrensem postea promotum fuisse dicunt, scilicet titularem in partibus a Clemente X secunda maii MDCLXXII, priori tamen semper retenta Ecclesia Venusina, in qua tandem mortalitatem exuit mense martio MDCLXXIV. Ejus cum laude meminerunt Ughellus *Ital. sacr.* T. VII col. 234, & Fontana in *Theatro*. Quibus testibus hæc ab eo prodierunt: † 1674.

1. *Vita S. Honuphrii*, Viterbii.
2. *Vita B. Alberti Magni:* at hæc nondum typis prodierat anno 1665.
3. *Ad S. Catharinæ Senensis epistolas observationes*, neque hæ editæ.
4. Addunt & *Catalogum episcoporum Venusinorum antecessorum suorum præsertim ex ordine Dominicano assumtorum.*

Plurima alia præ manibus habebat prælo parata cùm ad infulas evectus.

F. JOHANNES BAPTISTA PETROBELLI.

F. JOHANNES BAPTISTA PETROBELLI Italus Cenomanus, Brixiæ lucem primam vidit, at Neapoli in conventu S. Catharinæ vulgo de Formello instituto nostro se addixit, suaque eruditione magnam inter primi nominis theologos sibi conciliavit existimationem, per omnes gradus studii generalis Bononiensis regens, sacræque theologiæ magister promotus, prior ejusdem conventus subinde electus & præfectus, ac tandem suæ provinciæ * 1674.

utriusque Lombardiæ prior provincialis, quo dum actu fungeretur munere morte sublatus est circa MDCLXXIV in conventu Bononiensi, ubi & sepultus. Sic de eo Rovetta ad eum annum, qui ei plura tribuit opera, quæ non alia videntur, quam quæ discipulis prælegit

Commentaria in primam partem, primam secundæ, & tertiam partem Summæ S. Thomæ, quæ cùm ille non dicat excusa, MS forte solum Bononiæ apud nostros servantur.

F. JOSEPHUS STAGNARI.

1674. F. JOSEPHUS STAGNARI Siculus, Neapoli oriundus, at Massæ Lubrentium natus, Prochytæ verò educatus, unde ei adhæsit agnomen *de Procida*, ordinem induit Neapoli in conventu S. Spiritus. Vir ætate sua & eruditione in scholis & e sacro suggestu facundia celebris, omnibusque animi & corporis dotibus egregie ornatus, annis pluribus studium Montis Dei nostrum Neapoli rexit primarius professor, in abstrusioribus theologiæ difficultatibus explicandis clarus, in respondendis casibus conscientiæ difficilioribus cautus & solidus, in doctissimorum virorum consessibus, de quibuscumque ageretur expedite & cum omnium gratia disserens. In comitiis ordinis Romæ MDCLVI laurea magisterii decoratus fuit, seu potius in eo gradu acceptatus, ut habetur in Actis pro congregatione S. Mariæ *della Sanità*, obiitque demum in suo S. Spiritus conventu IX maii MDCLXXIV, ingens sui omnibus desiderium relinquens. Sic Toppius Bibl. Napol. pag. 340, addens in suo conventu præfato S. Spiritus servari

Plura ejus seu ad theologiam scholasticam seu ad paraneticam spectantia MS.

F. VINCENTIUS BARON.

† 1674. F. VINCENTIUS BARON Gallus Aquitanus, Martorii vernacule *Martres* non ignobili Rivensis diœcesis municipio honestis parentibus XVII maii MDCIV natus, a prima ætate præclara dedit ingenii pietatisque specimina. Tolosæ litteris humanioribus addictus, supra sodales facile princeps eminebat, editaque adhuc adolescens anno MDCXIX quadam eleganti versibus XLVIII molendini Tolosani, quod *Basaclum* vulgo dicitur, descriptione, divulgatoque poemate famam sibi jam fecerat, cum invita familia annorum XVII factus, ordini nomen dedit in conventu Tolosano, ac exacto probationis stadio professus est XVI mai MDCXXII. Magnum exinde sibi nomen fecit in scholis, mox ab emenso studiorum cursu ad philosophiam primum, tum & sacram in dicto suo conventu doctrinam tradendam applicitus, primique nominis theologus in Galliis sua ætate habitus est. Mira erat illius in explicandis nodis theologalibus claritas, ut & in stylo facilitas & elegantia, ita ut auditorum animos sibi conciliaret mox & persuaderet. Nec minorem sibi e sacro suggestu comparavit famam, apud eos scilicet qui non flosculis sed solidiori pane delectantur. Conciones quadragesimales Tolosæ in S. Stephani & aliis ejus urbis præcipuis sæpius, Burdigalæ MDCXL in S. Andreæ, Avenione, & per alias Aquitaniæ Occitaniæve matrices Ecclesias habuit ingenti populorum concursu & fructu. Parisiis etiam eo in genere claruit, rostraque S. Eustachii & S. Rochi MDCLVIII & MDCLIX, sed & alia per quadragesimam cum laude implevit. In concertationibus adversus hæreticos mirum excelluit, cum eorum ministris pluribus ut Monspelii, Nemausi Castris, in Montealbano & alias, dum etiam in suis synodis erant congregati, publicis habitis congressibus, e quibus palmam per decennium semper reportavit. Fulgentes has dotes ornabant eximiæ hominis virtutes, summa humilitas & simplicitas, effusa in pauperes caritas, juge orationis ac otii sancti studium, regularis disciplinæ constantissima & rigidissima observatio. Variis functus est in provincia sua muneribus, bis Tolosæ electus datusque prior annis MDCXXXIX & MDCXLIX, tum Rutenis, Castris, Albiæ, Avenioni, Parisiis in noviciatu generali anno MDCLVI rediens nempe e comitiis ordinis Romæ celebratis, in quibus provinciæ Tolosanæ diffinitor sederat. Ad suæ etiam provinciæ præfecturam unanimi voto elegerant anno MDCLVIII Lemovicis vocales congregati, sed onus subire vir humilis constanter detrectavit: visitatoris tamen & commissarii generalis in provincia Lusitaniæ a bello cum Hispanis diutino non parum turbata delegationem a magistro ordinis circa MDCLX sibi injunctam deprecari non potuit, quam & strenue executus est: redditaque Romæ actorum ratione, Parisiis deinceps in præfato noviciatu generali privatus reliquum vitæ exegit, libris in museo scribendis unice intentus, nec inde discedens, nisi vel ad officia divina, quibus noctu diuque primus semper aderat, vel ut eruditos se invisentes, nam apud omnes magni habebatur, exciperet. Tandem gravissimis calculi doloribus correptus, intra paucos dies ad meliorem vitam transiit XXI januarii MDCLXXIV, ætatis LXX nondum completo, honorario inquisitoris hæreticæ pravitatis Tolosani titulo ab anno MDCLXIII decoratus. De quo legendus Percinus noster *Histor. conv. Tolos.* pag. 167 & seqq. Videsis etiam *Année Dominic. ad* 21 *jan.* sed & hactenus dictorum plerorumque testes sumus oculati. Hæc autem ab eo prodierunt opera:

1. *Epistola RR. A. PP. lectoribus sacræ theologiæ in collegio Salmanticensi discalceatorum Fratrum ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo nomine conventus & collegii Tolosani nostri scripta* 2 *maii* 1634. Tum primarius erat theologiæ lector, & in Academia Tolosana doctor conventualis Prædicatorum. Gratiarum actio est pro collegii illius Salmanticensis tomo primo commentariorum in S. Thomæ Summam recens tum edito. Hanc edidit Percinus citatus pag. 151, *Galliceque* reddiderunt Carmelitæ *Histor. suæ gener.* T. II.

2. *Theologiæ moralis adversus laxiores probabilistas Pars prior, qua vera mens D. Thomæ & ejus scholæ de opinionum ex lege delectu, in qualibet re morali explicata & defensa, adversus D. Caramuelis apologema in D. Fagnanum, Anonymi nodos in P. Mercorum, Theophili Raynaudi exceptionem, & Amadei Guimenii tractatus quindecim*, Parisiis, Simeonis Piget 1665 in 8 pp. 424, absque præfatione fusiori & epistola ad Caramuelem præfixis.

Manuductionis ad moralem theologiam pars altera, qua D. Thomæ vera mens de singulis vitæ humanæ & christianæ officiis inter rigidas & laxiores opiniones media defenditur contra Amadeum Guimenium, Apologistam, & Wendrochium. His addita est confirmatio 33 *capitum de moribus ex censura sacræ facultatis Parisiensis contra Amadeum*, Ibid. pp. 440, excepta præfatione fusiori.

3. *Theologiæ moralis Summa bipartita de regulis conscientiæ, & de singulis vitæ humanæ & christianæ officiis. Pars prior. Vera mens D. Thomæ & ejus scholæ, de opinionum ex lege delectu in qualibet re morali explicata & defensa. Adversus D. Caramuelis apologema in D. Fagnanum aliosque laxiores aut rigidiores theologos. Editio se-*

SÆC. XVII. cunda ad mentem sex theologorum, qui primam jussu S. pontificis recognoverunt, Ibid. Piget 1667 in 8 pp. 420, non numeratis præloquio fusiori, huic 2 edit. præfixo, nec præfatione prioris editionis vel epistola ad Caramuelem ad calcem hujus posterioris adjectis. Porro hæc altera editio ut in pluribus emendata, sic & non modicum aucta.

Theologiæ moralis pars altera de singulis vitæ humanæ & christianæ officiis, contra ficti Amadei, & veri Martini de Moia Hispani tractatus XV. Editio altera ad mentem Alexandri VII aucta ejusdem S. pontificis 45 propositionum censuris, & tribus cum Joanne Launoio diatribis de forma absolutionis & primatu Petri & verborum injuriis, Paris. Piget 1668 in 8 pp. 492, non numerata præfatione. Accessit *Appendix de regimine Ecclesiæ & de verborum injuriis ex D. Thomæ sententia ad Ludovicum Maresium, & ejus occasione ad Johannem Launoium*, Ibid. pagg. 132.

4. *SS. Augustini & Thomæ vera & una mens de libertate humana, & gratia divina explicatur, & scholæ Thomisticæ asseritur, adversus duos Theophili Raynaudi libros, aliosque hujus ætatis melioris notæ theologos. Manuductionis tertia pars dogmatica*, Paris. Piget 1666 in 8 pp. 543, computata quæ ad finem a p. 502 subjicitur, *Parænetica ad novum quadruplicis theologiæ scholasticæ, controversæ, ethicæ, & scripturarum studium & usum D. Thoma magistro*. In hoc opere duos confutat Theophili Raynaudi libellos, primum cui titulus, *Calvinismus religio bestiarum*, alterum fusiorem isto *Nova libertatis explicatio discussa*, & tertium cujusdam sub nomine ficto Eugenii Philadelphi latentis, vero nomine Francisci Annati hoc titulo, *Exercitationes contra librum P. Gibieuf de libertate Dei & creaturæ*.

5. *Libri quinque apologetici pro religione, utraque theologia, moribus, ac juribus ordinis Prædicatorum, adversus Theophili Raynaudi tres, totidem Petri de Alva libros, aliquot epistolas Johan. Launoii, Expostulationes Carterii, aliosque: quarta pars manuductionis ad analyticam theologiam cæteris copiosior*, Paris. Piget 1666 in 8 pp. 530. F. Dominici Ottomanni ord. Prædic. cui inscribitur opus, natalia etiam vindicantur.

Duo postremi apologiæ libri, quibus præter defensionem familiæ Dominicanæ & scholæ Thomisticæ & plures dogmatum & morum juris factique quæstiones, Addita sunt compendium Pii V vitæ, & supplementum vitæ Bartholomæi a Martyribus ex Lusitana historia, quo Gallica confirmatur, & Responsio ad novas Launoii objectiones, Ibid. pp. 366. Subjicitur

Exercitatio in postremam quintæ partis epistolarum Johannis Launoii ad Thomam Fortinum Parisiensem theologum, & Harcuriani collegii provisorem eidem theologo inscripta, a p. 367 ad 463.

6. *Ethicæ christianæ septemdecim loci. Sive opinionum a lege stantium necessarius ad salutem delectus vindicatus a novissimis dissertationibus ficti Amadæi & veri Matthæi Moia: Martini Esparza Hispanorum: Antonii Terilli Angli: Honorati Fabri Galli: Lucii Sammarci Siculi: Francisci Bonæ Spei: & Egidii Estrix Belgarum*, Paris. Edmundi Couterot 1673 in 8. T. I pp. 638: T. II pp. 512.

7. *Apologia pro sacra congregatione indicis, ejusque secretario, ac Dominicanis, contra Petri a Valleclausa libellum famosum inscriptum De immunitate auctorum Cyriacorum a censura*. Adjecta est *Appendix* seu *Judicium de duplici controversia inter Theophilum Raynaudum & Thomam Hurtadum*. Scilicet *De communione pro mortuis, & de martyrio per pestem*, Typis ementitis, Cracoviæ, Casimiri ab Egmond 1662 in 4 pp. 584. Sic autem propria manu ad libri titulum scripsit auctor: *Advertat lector præter innumera errata ex prælo passim sensum & stylum auctoris mutantia, addita nonnulla necessaria sermone simplici, & multa adjecta convitia. Has autem labes tollet secunda editio.* Decreto S. congregationis Indicis 20 febr. 1664 Romæ dato prohibitus fuit hic liber, qui revera ab altero interpolatus fuerat. Nova autem illa editio promissa ea est quæ hîc recensetur n. 4.

8. *Responsio ad librum Johannis de Cardenas S. J.* cui titulus Crisis theologica seu Disputationes selectæ morales in 8, absque loco & anno, sed anno 1672 eam responsionem vidimus.

9. *Responsio ad objectiones Joanninas.* Extat MS in Bibl. nostra Tolosana, ut me monuit diligens noster Jacobus *Lafon* & ipse Tolosanus. Responsio autem est ad ea quæ Johannes Ferrier S. J. *contra doctrinam de gratia per se efficaci Thomisticam* ediderat.

10. Cursus theologiæ ex solis S. Thomæ operibus confectus, cui titulus inscribendus erat: *D. Thomas sui interpres*, in quo nempe sibi demonstrandum proposuerat, ut pluries ab ejus ore audivi, nihil in prioribus operibus docuisse sanctum doctorem, quod in sequentibus semper magis ac magis non illustrarit. Opus jam ad mediam partem deductum dicunt nostri Tolosani, sed a morte penitus abruptum. Titulum ex eo mutuatus est noster Antoninus *Massoulié*, & egregio suo operi indidit, sed non consilium, nec eumdem scopum.

11. *Le christianisme etabli sur les quatre principaux misteres de la foi, confirmé par leurs rapports avec l'Eucharistie, representé dans les graces particulieres de divers saints, prêché ez octaves du S. Sacrement, & festes de plusieurs saints dans l'eglise de S. Eustache de Paris*, Parisiis, Piget 1660 in 4. T. I pp. 365, Conciones tredecim: T. II pp. 354, Panegyrici XV SS. Eustachii, Andreæ, Nicolai, Stephani, Johannis, Innocentium & Francisci Salesii, Genovefæ, Agnetis, Monicæ, Magdalenæ, Claræ, Bernardi, Francisci, Dionysii, Teresiæ.

12. *L'Heresie convaincue ou la theologie des Lutheriens & des Calvinistes reduite a quatre principes, & refutée d'une maniere toute nouvelle, avec l'examen de l'ouvrage du ministre Claude contre l'Eucharistie*, Paris. Thibouft & Esclassan 1668 in 12 pp. 647.

Hæc omnia extant Parisiis apud nostros ad S. Honorati, & Romæ in Casanatensi, in hac tamen desunt nn. 8 & 12 laudata.

F. VINCENTIUS CONTENSON.

F. VINCENTIUS CONTENSON vulgo dictus, (cui vernacula patriaque lingua Aquitana *Contensous* agnomen erat) Aquitanus fuit Condomiensis diœcesis, Altivillari natus ad MDCXLI; cui 1674. cum esset egregia indoles, litteris humanioribus a puero institutus, maximam injecit expectationem sui ab ingenii felicitate, celeritate, & pietate. Vix factus pubes, miris efficacibusque nostri Vincentii Baron de quo supra tum conciones in civitate Montis Albani habentis excitatus dictis & exemplis, ordinem ingressus est Tolosæ, ac professus ætatis XVI die altera februar. MDCLVII. Mox philosophiæ tum & theologiæ studiis addictus, ea emicuit inter æquales ingenii subtilitate, ut non tam discipulus quam professor emeritus arguendo vel exponendo videretur, adeo vel intricatissimas difficillimasque theologiæ quæstiones intime penetrabat, dilucide explicabat, adversaque solide ac clare solvebat argumenta.

gumenta. Prompta illi erat tenacissimaque memoria, ut quæ vel semel oculis usurpasset, ea facile diuque animo servaret, quibus accedebat magna dicendi facilitas & elegantia. Post expletum palæstræ theologicæ cursum nondum sacerdotio initiatus, sanctorum Patrum lectioni se totum addixit, quos intento animo studioque pertinaci sic sibi familiares effecit, ut eos ceu in numerato habere videretur. Verum ab hoc suavi utilique studio vocatus est, & Albiam seu Albigam missus, qui secularibus philosophiæ prælegeret profitereturque disciplinas anno MDCLXIV, ætatis XXIV nondum impleto: quo in munere vix dici possit, quantum sibi nomen fecerit, quamque pepererit apud omnes hujusce civitatis ordines ordini sibique laudem & gratiam: ac licet acutissimo feracique esset ingenio, quo qui gaudent, luxuriari plerumque amant, & novitatibus instant, nusquam a recta S Thomæ schola recessit, illibatæ Thomistarum doctrinæ semper inhærens, ac inconcussa ejus dogmata nervose proponens atque propugnans. Publicas interea dum pro more discipuli conclusiones agone peracto Albiensium præsuli nuncupatas defenderent, ea eruditionis laude fulsit, adversariorumque tela retudit: ea arte atque facundia peroravit, illustrissimique antistitis & agonothetæ laudes est prosecutus, ut auditorum expectationem superarit, sibique omnium animos & corda devinxerit. Reversus inde Tolosam sacræ lector institutus est theologiæ, quo dum munere fungitur, accidit ut inde Romam negotiorum quorumdam causa vocatus a magistro ordinis proficisceretur vir piissimus F. Raimundus Mailhat, cui se Urbem videndi cupidus facile comitem adjunxit. Inde post menses aliquot reversus in Galliam, in quibusdam episcoporum seminariis theologiam docuit, quorum & suasu novam tractandæ theologiæ methodum aggressus est; qua non uni lumen afferret ingenio, sed amorem & affectum etiam una in cordibus excitaret. Huic dum incumbit operi Parisios ab ordinis magistro mittitur anno MDCLXXII, ubi susceptum a se consilium ita prosequitur, ut nec labori parceret, nec affectæ jam graviter valetudini minimum indulgeret. Dudum enim asthmate durissime premebatur, viribusque tabescebat. Bellovacos levandi per aliquod tempus morbi causa cum accessisset anno MDCLXXIV ab antistite invitatus est qui Crelliensibus per adventum ejus anni consuetas haberet & quotidianas in ecclesia hujus oppidi conciones. Etsi viribus impar corporis, zelo tamen ardens humeros oneri supposuit & eo concessit: dumque cum auditorum utilitate & plausu, orator enim erat facundus & fervens, strenue munus impleret, ipsoque Natali Domini die triplex pro more missarum sacrum obtulisset, ac concionem habuisset, mox decubuit, summoque omnium luctu & desiderio sequenti die XXVI decembris MDCLXXIV, ætatis XXXIII, servata ad ultimum usque spiritum judicii integritate piam Deo reddidit animam: cujus corpus in eadem ecclesia parochiali terræ conditum est, & magno apparatu ab ejusdem oppidi clero civibusque parentatum. Hanc ejus lapideo sepulcro quidam noster Bellovacensis apposuit epigraphen:

Hic jacet R. P. Vincentius Contenson ordinis Fratrum Prædicatorum ætate juvenis, virtute senex, cui in hoc templo mors silentium imposuit, quod gravis morbus imponere non potuit. Concionando mori debebat, qui vivebat animarum zelo. Sensit se morientem, nascentem Christum cum prædicavit. Nec tamen nativitas Domini mors fuit discipuli. Nam dignus videbatur cœlo qui nasceretur, cum dudum mortuus esset solo. Obiit die XXVI Decembris MDCLXXIV. R. I. P.

Hæc ejus opera:

Theologia mentis & cordis, seu Speculatio universæ sacræ doctrinæ pietate temperata, e Patribus, Doctore potissimum Angelico derivata, Lugduni, Laurentii Arnaud & Petri Borde a 1673 ad 1675, Tomis novem in 12. Tomus nonus prodiit quidem posthumus 1676, sed ab auctore elaboratus ad pag. 280, cætera vero ad p. 410 eximius theologus partim ex auctoris schedis partim ex suo, sed ad auctoris mentem prosequendam attendendo supplevit. SEC. XVII.

Est & altera duobus tomis in folio, Lugduni, apud eosdem 1687.

Opus certe accuratum, stylo elegantiori, quam quo theologi vulgo utuntur concinnatum, & merito ab eruditis æstimatum.

F. VINCENTIUS MARIA DE GROSSIS.

F. VINCENTIUS MARIA DE GROSSIS Mantuæ in Gallia Transpadana nobili loco natus, & in patria ordinem amplexus, vir, inquit Rovetta, quem hîc excipio, magnis nominis, morum integritate, disciplina regulari, ac eruditione non vulgari spectabilis, scholas aliquandiu rexit, tum conventus Mantuanum, Romanum S. Sabinæ, Ferrariensem Angelorum, & Bononiensem administravit prior electus, ac tandem ad regimen provinciæ utriusque Lombardiæ assumtus est. Sic Rovetta ad 1674, an quo adhuc clarus, an quo mortuus? Editus est ab eo teste eodem * 1674.

Tractatus de regimine principum, Venetiis.

Qua vero lingua an Latine an Italice non addit.

F. ÆGIDIUS TUTINUS.

F. ÆGIDIUS TUTINUS Siculus Miletellanus in Valle Neti anno MDCXIII natus, ac in patria ordinem amplexus, gradum baccalaurei in comitiis ordinis Romæ anno MDCXLIV habitis consecutus est, & in sequentibus ibidem anno MDCL laurea magisterii ornatus. In studio generali Messanensi theologiam regens primarius professus erat, sed & Ecclesiastes habitus est ætate sua eloquentissimus. Obiit Platiæ circa annum Domini MDCLXXV. Scripsit * 1675.

Istruzzione sopra le virtù Christiane fatta a i principi.

L'Anno santo, cioè, Vite di tutti i santi d'ogni giorno, Tomis XII, in quibus sanctorum vitas præsertim ignotas complexus est.

Il Virgilio ridotto in versi Italiani.

Quaresimale ed' altre prediche.

Horum quædam apud sodales Militelli servari testatur Antoninus Mongitore in Bibl. Sicula, quem hîc excipio quoad opera, nam cætera ex Actis.

F. ANDREAS FERRER DE VALDECEBRO.

F. ANDREAS FERRER DE VALDECEBRO Teruelam Aragoniæ urbem haud incelebrem patriam habuit, & Matriti ordinem professus est adolescens in conventu S. Thomæ, quem exinde præclaris animi virtutibus, eruditione multiplici, dicendique gratia atque facundia plurimum ornavit. Per solitos academiæ gradus ad magisterii apicem promoveri meruit: cum enim apud Indos occiduos & Americam profectus esset, in collegio S. Ludovici Tascalensi, vernacule *La Puebla de los Angeles* datus est sacræ theologiæ lector, nec interim apostolici deerat officio concionatoris atque facundissimi: tum inde ad Hispaniæ provinciam in qua creverat reversus, magna nominis sui fama ac laude nobiliora seu scholæ seu sacri pulpiti munera † 1675.

SÆC. XVII. obivit: Complutique annis MDCLXII & LXIV in gymnasio nostro Moralis theologiæ professor præsentatus agebat in ordine ad lauream, qua postea fulsit. Propositionum fidei censor etiam factus vivebat anno MDCLXXV, eloquentissimus & elegantissimus ætate sua apud Hispanos habitus Ecclesiastes, editisque quæ sequuntur operibus clarus:

1. *Lamentacion apologetica en defensa del R. P. Abrahamo Bzovio & contra Nitela Franciscana Dermitii Thaddei, & contra el P. Pedro d'Alva*, Tascali 1650 in 4.

2. *El orador catolico*, Matriti, D. Diaz de la Carrera 1658 in 4.

Editionem alteram recognitam promittebat.

3. *Govierno general, moral y politico hallado en las fieras y animales sylvestres, sacado de sus naturales propriedades y virtudes*, Ibid. 1658 in 4 pagg. 410, cum figuris. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati. Editio altera Ibid. 1668 in 4.

Segonda parte del govierno general, moral y politico hallado en las aves mas generosas y nobles, Matriti 1670 in 4.

Editio altera Ibid. Bernardi de Villa-Diego 1683 in 4 pp. 432, sumtibus Floriani Anisson.

Añadido en esta secunda impression en differentes partes, y el libre XIX de las aves monstruosas corrigido y emmendado por el santo officio de la inquisicion, cum figuris. Extat Parisiis in Regia S 443.

4. *La vara vigilante*, Matriti 1659 in 4.

Extat editio altera.

5. *Penas de Jesus*, Compluti 1659 in 4.

6. *Historia de la maravillosa vida de la venerable madre y esclarecida virgen Rosa de S. Maria de la Tercera orden de S. Domingo*, Matriti, Pauli del Val 1666 in 4: Edit. III, ibid. La viuda de Diaz de la Carrera 1670 in 4 pp. 407. Extat Parisiis apud nostros supra laudatos.

7. *Vida del Fray Juan de Vasconcellos de la orden de Predicadores*, Matriti, Viduæ Dias de la Carrera 1668 in 4 pp. 360. Extat ibidem apud nostros.

8. *Peligros de la America y calamitades de la religion catolica*, Tascali 1650.

9. *Ereccion sacra del templo mas glorioso de la America contra el Cromwel tyrano de Inglaterra*, Tascali 1654.

10. *Anticertamen. Aprecio de las Musas, vengança del Parnaso, contra la Palestra sacra, y Tela de las Musas*, Tascali 1655.

11. *Decentes lagrimas, y sentimientos justos de los tres estados, Ecclesiastico, Religioso, y Secolar*, Tascali 1657.

12. *El superior. Polytica para todo linage de Prelados*, Compluti, Johan. de Valdez 1664 in 4 pp. 372. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

13. *Llave de oro de la eternidad*, Ibidem in 4.

14. *Historia de la vida maravillosa y admirable de el segundo Pablo apostol de Valencia san Vicente Ferrer*, Matriti 1682 in 4: Iterum sæpius edita & tandem Valentiæ, Ludovici de la Marca 1702 in 4 pp. 345. In hac vita plurimum distat a chronologia quam exhibent Editores Actorum SS. T. I. april. vult enim sanctum obiisse ætatis LXXIX. De quo videsis supra T. I pag. 763 quid sentiamus. Multa habet accurata & notatu digna, ut annos tamen prioribus Vincentii gestis addidisset, desideraremus.

Hæc ipsomet teste prælo parata habebat anno MDCLXIV:

1. *El Farol sagrado con el Orador catolico muy añadido.*

2. *La Historia de Daroca añadida y aumentada, con las vidas de tres santos de la orden de santo Domingo naturales de ella.*

3. *La Historia general de su Orden desde el año* MCCLXXIII, *asta el de* MDCL. *Seran seys Tomos grandes.*

4. *Los Problemas de Aristoteles con consideraciones morales para mayor exercicio de las virtudes.*

Hic scriptor inter eos sane recensendus est, qui puriori & elegantiori lingua Hispana scripserunt, & utinam annales ordinis quos post Ferdinandum de Castillo scripserat, nam a Johanne *de Lopez* scriptos ei saltem ratione styli ferunt non placuisse, typis ederentur, præsertim quæ dicuntur ab eo scripta de genealogia S. Dominici ex antiqua stirpe Gusmanica.

F. HYACINTHUS MARIA BAIARDUS.

F. HYACINTHUS MARIA BAIARDUS *de Garbagna* Ligur natione, patria & professione Dertonensis, medio seculo XVII claruit, fuitque aliquando generalis sanctæ inquisitionis Bergomi vicarius. Scripsit hoc titulo: * 1675.

Spiritualis officina moralium aphorismorum ex Hippocratis & Galeni corporali medicina ad spiritualem animarum salutem constructa, variis sacrarum eruditionum & speculationum pharmacis & antidotis pro vitiorum morbis curandis referta, communi omnium beneficio exposita, divini verbi professoribus precipue patens, Bergomi 1663.

Vivebat etiamnum anno MDCLXXV apud suos Dertonenses, alia præparans parænetica & ascetica teste Soprano. Ejusdem meminit Oldoinus in Athen. Ligust. & Rovetta ad 1656.

F. HYACINTHUS-MARIA GRANARA.

F. HYACINTHUS-MARIA GRANARA Ligur gente patria Januensis conventus S. Mariæ *del Castello* alumnus, harum ex ordine civitatum inquisitor generalis, Mutinæ, Mantuæ, Ferrariæ, Anconæ ac tandem Mediolani, vir pietate ac eruditione commendatus, morum comitate prætere, tantoque in dicendo pondere præditus, ut omnes in sui amorem simul ac venerationem alliceret. Ejus cum laude meminerunt Oldoinus ex Soprano in *Athen. Ligust.* ad 1668, & Rovetta ad 1675. Scripsit ac edidit * 1675.

La scuola della vera sapienza, Venetiis 1665. in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

Addit Rovetta sed non indicans ubi vel quando prodierint, nec qua lingua

1. *De modo acquirendæ perfectionis religiosæ.*

2. *Liber piarum meditationum.*

3. *De oratione mentali.*

F. JOHANNES HECQUET.

F. JOHANNES HECQUET Hybernus seculo XVII medio florebat, sacræ theologiæ professor, & vivebat etiamnum anno MDCLXXV, a pluribus annis Romæ agens, ubi plura tum in philosophicis tum in theologicis scripsit ac prælo dedit, quorum hæc mihi cognita: * 1675.

1. *Synopsis physica*, Romæ 1659 in 12.

2. *Commentarium theologicum complectens omnes tractatus totius prima secunda Doctoris Angelici*, Romæ 1659 in fol.

3. *Synopsis theologica in tractatum de fide, spe, & caritate*, Romæ 1675 in 4.

Qui omnes tractatus extant Romæ in Casanatensi, sic enim me monent Memorialia recens exinde mihi missa.

F. JOHANNES RICCIARDI.

1675. F. Johannes Ricciardi Apulus Altamuranus, ideoque *de Altamura* a patria sæpius simpliciter agnominatus, concionator egregius, provinciæ Apuliæ filius originalis, a qua translatus in conventum regium S. Dominici Neapolitanum & provinciam Regni: vir pius & eruditus, qui & plura præclaraque dedit seculo xvii posterisque reliquit utriusque dotis specimina. Congregationes enim erexit Neapoli piissimas SS. Sacramenti, ac SS. V. M. Rosarii & humilitatis, mortificationisque palæstram & societatem in ecclesia conventus dicti S. Dominici: de quo videsis Theodorum a Valle *Compend. Hist. prov. Reg.* p. 350. Obiit prope nonagenarius anno MDCLXXV, ejusque insignis habetur memoria in actis capitul. general. Romæ MDCLXXXVI Tit. *Prov. Reg.* n. 2: *In eodem conventu* (S. Dominici) *vita sanctimonia & consummata eruditione fulsit R. P. F. Johannes de Altamura vere lucerna ardens & lucens, virtutum omnium quibus erat ornatus, odorem spirat & longe lateque diffundit.* Liber vitæ ejus jam typis editus. Scripsit publicisque typis edidit.

1. *Domenicale per tutto l'anno e modo di fondare ed essercitar le scuole di mortificazione*, P. I, Neapoli 1640, & iterum 1644 in 4.

2. *Parte seconda e terza*, Ibidem Roberti Mollo 1644 in 4.

3. *Discorsi del santissimo rosario di Maria Vergine, con alcune prediche de' santi.* P. I. Archiepiscopo Mediolanensi cardinali de Monti nuncupata.

P. II. *Con l'aggiunta d'alcune prediche.* Regni Neapolitani supremo Quæstori seu Thesaurario dicata, Ibid. 1639 in 4 pp. 352.

P. III & ultima, Ibidem apud eumdem 1646 in 4.

4. *Trattenimenti spirituali per le Domeniche dell' Estate, overo quarto tomo del Domenicale*, Ibidem 1654 in 4.

5. *Prediche in honore della B. Vergine per la novena del natale di Christo, con alcune altre di varie solennità*, Ibidem: Et iterum Neapoli 1694 in 4.

6. *Dell' orazione mentale*, Ibidem.

7. *Modo d'istruire la congregatione del SS. sacramento con il modo di recitare il SS. rosario*, Ibidem 1640 in 4.

8. *Breve istruzzione per istituir il Rosario perpetuo in favore degli agonizanti.* Latine reddidit F. Reginaldus Badeo, de quo supra pag. 541.

Alia in lucem emittenda præ manibus eum habuisse MSS testatur citatus Vallius, atque in his sermonum Dominicalium per annum integrum tribus tomis divisum opus. Ejus meminit Toppius *Bibl. Napol.* pag. 113 sub simplici *Johannis de Altamura* nomine.

F. MARCUS FERRO.

† 1675. F. Marcus Ferro Italus Rhodigii vernacule *Rovigo* natus, Venetiis in conventu SS. Johannis & Pauli nomen dedit adolescens circa seculi xvii initia, vir acuti ingenii per omnes gradus lauream obtinuit magisterii, quæ ei in comitiis ordinis Romæ MDCXXIX confirmata & approbata, hinc studii generalis suæ S. Dominici provinciæ regentem pluribus egit annis. Suum conventum nativum ter rexit prior electus & institutus, pluraque eidem beneficia procuravit, inter alia reditus annuos perpetuos XV Fratribus in studio sustentandis: sed & dictam suam S. Dominici provinciam semel administravit provincialis. Qui in nodis theogicis solvendis singulare semper præstitit acumen, in casibus conscientiæ respondendis universale habebatur promtuarium. Obiit vero grandævus senex anno MDCLXXV, ætatis nonagesimo: Sic Cherubinus Torni symmysta & æqualis in Memorial. MS. Scripsit & in lucem edidit hoc titulo:

1. *Thomas geminus geminata luce perfusus, seu in utrumque Thomam & Aquinatem doctorem angelicum, & Cajetanum ejus commentatorem acutissimum Trinitatis mysterium perscrutantes litterales elucidationes, quibus tum S. Thomæ textus profundissimus, nec non Cajetani commentarii exactissimi novis veluti tædis inclarescunt &c. Studium F. Marci Ferrò &c.* Alexandro VII P. M. nuncupatum opus, Venetiis, Francisci Baba 1656 in fol. pagg. 820. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

2. *Trias sacramentaria scilicet accurata trium sacramentorum pœnitentiæ, Eucharistiæ & ordinis indagatio*, Venetiis, Alexandri Zatta 1663 in 4 voll. duo.

3. *Justa damnatio quinque propositionum Jansenii. Studium F. Marci Ferri*, Venetiis 1653 in 12. Quod tamen opus in congregatione generali universalis Romæ inquisitionis fer. 5 die 23 april. 1654 fuit prohibitum. Extat Romæ in Barberina.

4. *Doctrina contracta de contractibus in tres libellos distributa*, Venetiis, Nicolai Pezzana 1669 in 12. Extant hæc omnia Romæ in Casanatensi.

F. PETRUS DIERKENS.

† 1675. F. Petrus Dierkens Flander juvenis ordini nomen dedit & professus est Gandavi XXVII aprilis MDCXX, vir eruditus ac sacræ theologiæ magister promotus in cap. gen. Rom. MDCXLIV, mysticam potissimum coluit, ut qui ad spiritualis vitæ perfectionem totus anhelaret, ideoque tironum institutioni diutius præfectus, maximo provinciæ Inferioris Germaniæ fructu & incremento. Acerbissimos calculi dolores annis XL patientissime toleravit, quibus tandem fessus piam cœlo reddidit animam tertia augusti MDCLXXV. Hæc ab eo scripta typis prodierunt:

1. *Exercitia spiritualia decem dierum cum optimis regulis ad perfectam dilectionem Dei consequendam maxime utilia*: unàque, *Devotissimum exercitium de passione Christi*, Gandavi, Maximiliani Graet 1659 in 8. *Belgice* reddidit noster Ægidius *de Lalaing*, de quo supra ad 1674.

Extat cum sequentibus Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

2. *Tractatus brevis de vita contemplativa una cum quibusdam additionibus tractatui exercitiorum spiritualium apponendis.* Præterea, *Tractatus brevis de annihilatione & abnegatione sui ipsius inter cruces & tribulationes*, Gandavi, Graet 1663 in 8.

3. *Tractatus brevis de obligationibus regulæ & constitutionum in sacris religionibus*, Ibid. 1667 in 12: *Rursus*, Aureliæ, viduæ Franc. Boyer & Joan. Boyer 1676 in 16. *Flandrice* & superiorem & hunc vertit F. Petrus *Mallants* Cartusianus ad Lyram. *Gallice* hunc ultimum F. Ambrosius *Estienne*, de quo postea ad 1688.

Hæc omnia simul recognita & pluribus aucta ab auctore, Ibid. 1671 in 8.

Ex actis & ex Bib. Belgo-Dom. MS.

F. SPIRITUS PANASSIERE.

* 1675. F. Spiritus Panassiere Gallus provinciæ Provinciæ sodalis, & ut conjicio conventus Aniciensis in Velaunis alumnus, vir gravis, & in rebus vitæ spiritualis & mysticæ doctus & exer-

Sec. XVII. citatus, circa hunc annum MDCLXXV mortuus est. Scripsit

La vie de la sœur Agnez Galant dite de Jesus, religieuse de saint Dominique au monastere de S. Caterine de Sienne de Langeac diocese de saint Flour. MS pagg. 343 nunc apud sanctimoniales dicti monasterii servatum.

Ejus servæ Dei Agnetis, cujus nunc acta Romæ examinantur in ordine ad canonizationem, confessarius erat Spiritus *Panassiere*, & hanc vitam a se scriptam dedit prima septembris anni MDCLXI ecclesiasticis rectoribus seminarii Aniciensis. Ex Memorialibus in hoc codice MS contentis superior Aniciensis seminarii Carolus Ludovicus *de Lantages* nomine tamen suppresso vitam dictæ servæ Dei potissimum composuit quam & edidit Anicii 1665 in 4, & cujus jam sunt tres editiones.

Hanc notitiam debeo diligentiæ Domni Jacobi *Boyer* ascetæ congregationis S. Mauri ordinis S. Benedicti viri accurati, qui dictum codicem MS apud sanctimoniales laudatas vidit & exploravit, & conjicit iis a rectoribus seminarii redditum fuisse servandum.

F. VINCENTIUS-MARIA FONTANA.

† 1673. F. VINCENTIUS-MARIA FONTANA de Melide Comensis diœcesis oriundus, Dominici Fontana equitis architecturæ scientia sub Sixto papa V clarissimi, Obeliscorumque Romæ sub eo pontifice arte singulari reparatione & erectione celeberrimi pronepos, Romæ in conventu S. Mariæ super Minervam die XV octob. MDCXXIX in manibus tum prioris F. Vincentii Candidi professus est, ut ab eodem anno superiori eodemque die habitum susceperat. Prædicatoris generalis titulum & honores ac privilegia postea obtinuit, quæ fuerunt approbata in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV: imo in iisdem laurea magisterii eidem legitur concessa, sed ut videtur salvis provinciæ suæ Romanæ juribus, ut habent acta cap. gen. Valentiæ MDCXLVII: Unde gradum magistri non consecutus est nisi anno MDCLVI, quo in actis cap. gen. Rom. de eo sic statuitur: *Acceptamus collata pridem magisteria RR. PP. &c. F. Vincentio Mariæ Fontana pro secundo loco proxime in provincia vacaturo, cum voce omnibusque privilegiis gratiis ac prærogativis.* Vir fuit rebus ordinis & antiquitatibus inquirendis & excutiendis omnino addictus, atque ex variis quos nancisci potuit ordinis scriptoribus & historicis opera quæ sequuntur digessit ac in lucem emisit:

1. *Constitutiones, declarationes, & ordinationes capitulorum generalium sacri ordinis Prædicatorum ab anno 1220 usque ad 1650 emanatæ ex probatis eorumdem actis in ordinis archivo asservatis*, Romæ, Francisci Caballi 1655 in fol. Pars I *De iis quæ sancita sunt pro toto ordine*, pagg. seu coll. 670. Pars II *De iis quæ sancita sunt pro singulis provinciis*, Ibid. 1656 coll. 356.

2. *Historia fundationis, translationis, & progressus nobilissimi monasterii S. Catharinæ Senensis de urbe.* Typis non edidit, sed manuscriptam apposuit principaliori libro ejusdem monasterii inscripto, *Ab ingressu*: idque dum earum sacrarum virginum confessarius esset anno 1658.

3. *Syllabus magistrorum sacri palatii a S. P. Dominico usque ad F. Raymundum Capisuccum tunc temporis sacri palatii magistrum*, Romæ, Nicol. Ang. Tinassii 1663 in 4. Quo in opere sua quædam quoad chronologiam errata ipse agnovit, & emendavit altera editione in opere sequenti: sed certo plura in utraque supersunt, quæ diligentioris & otiosioris cura & criterio indigent, quorum quædam identidem lectores in hoc opere monemus. Cæterum non parum laudis meretur auctor, qui viam in re ob antiquitatem & codd. MSS jam latentium aut perditorum inopiam obscura posteris aperuit.

4. *Sacrum Theatrum Dominicanum*, Romæ, Tinassii 1666 in fol. pp. 694. I. P. recensentur *SS. Pontifices, Cardinales, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, & Abbates.* II. P. *Ministri sedis apostolicæ.* Quod opus suo auctori non parvo constitit, ejusque laborem arguit indefessum, licèt plura in eo supersint & emendanda & addenda, sed unus in hisce non omnibus sufficit.

5. *De sacro Inquisitionis tribunali* ad instantiam Commissarii generalis inquisitionis Romanæ F. Vincentii Preti de Seravalle opus speciatim edendum scripserat, sed Preto ante impressionem mortuo, auctor Theatro jam laudato inseruit parte. 2.

6. *Epinicia sacra D. Thomæ doctoris angelici ex recensitis bullis ac brevibus apostolicis, nec non præstantioribus auctoribus selecta, relatis iisdem brevibus*, Romæ, Tinassii 1670 in 4 pp. 64. Patribus in comitiis ordinis ex toto orbe eo anno congregatis nuncupavit auctor, unde & in Actis de eo sic statutum est: *Habendo respectum ad labores & merita A. R. M. F. Vincentii Mariæ Fontana, qui in compilandis atque in unum volumen redigendis ordinationibus ac decretis nostrorum capitulorum generalium, nec non in aliis operibus ad religionis decorem & utilitatem edendis non parum insudavit, concedimus ut in hac provincia Romana, cujus ipse est filius, loco gaudeat debito ex constitutionibus nostris, ac si sua provincia fuisset provincialis &c.*

7. *De Romana provincia ordinis Prædicatorum*, Romæ, Tinassii 1670 in 4 pp. 384.

8. *Monumenta Dominicana breviter in synopsin collecta, de fidis obsequiis ab ordine Prædicatorum sanctæ Dei Ecclesiæ usque modo præstitis*, Romæ, Tinassii 1675 in fol. pp. 706.

F. ALANUS BOUCHOUT.

F. ALANUS BOUCHOUT in baptismo *Jacobus* dictus, Flander Brugis natus ibidem ordinem amplexus & aliquando prior, obiit quinta decembris MDCLXXVI ætatis LIX, professionis XXXIX. Hæc ab eo typis commissa: * 1676.

1. *Dux animæ septem remedia efficacia docens, quibus vitentur peccata*, Flandrice, Brugis, Lucæ Vander Kerchove 1660, 1664, 1670 in 12. Edit. 3.

2. *Lux SS. Rosarii sive conciones de SS. Rosario super omnes anni Dominicas, ac præcipua B. Virginis festa* Latine, Brugis, Viduæ Johannis Clowet 1668 in 4.

3. *Lux SS. Rosarii proponens varia in ejus propagationem motiva &c. Item Tractatus de Archiconfraternitate SS. Nominis Dei*, Latine, Lovanii, Hieron. Nempæi 1669 in 4.

4. *Speculum animarum ad vitam sanctiorem anhelantium*, Flandricè, Brugis, Jo. Clowet 1669.

Ex schedis F. Gilberti De la Haie.

F. AMBROSIUS DE ALTAMURA.

F. AMBROSIUS DE ALTAMURA sic vulgo nuncupatus a patria, quæ Altus murus Latine nuncupatur, ab aliis Luparia aut Petilia seu potius Altilia, estque urbs ampla in Apulia Peucetia, natus est XVI novembris MDCVIII e familia cui agnomen *del Giudice*, ordinemque induit in conventu Altimurano, ac per omnes scholæ agones magisterii apicem meruit in actis cap. gen. Valentiæ Aragonum anno MDCXLVII ei collatum, ibidem * 1676.

gymnasii S. Dominici de Andria regens institutus. Vir pius fuit ut ejus indicant opera, ordinis sui studiosissimus, ejusque rebus illustrandis mirum addictus. Sexagesimum octavum ætatis annum agebat anno MDCLXXV, & anno MDCLXXVII jam e vivis abierat. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Il Melchisedech, overo Lezzioni in lode del SS. sacramento dell' Eucaristia divise in tre ottave*, Romæ, Francisci Monica 1653 in 8.

2. *Commentaria in Aristotelis Topica*, Neapoli, Jac. Gaffari 1658 in 8.

3. *Panagion, seu SS. Dominicanorum, quorum per annum ubique in ordinis Prædicatorum Ecclesiis solemnia celebrantur Elogia. Pars prima*, Neapoli, Franc. Zannetti 1671 in 8. Nempe ad eorum imitationem, quæ Emmanuel Thesaurus de patriarchis veteris testamenti, Aloysius Juglaris S. J. de Christi Domini actis, tum & de gestis Ludovici XIII christianissimi regis, & Petrus Labbé etiam S. J. de quibusdam Sanctis edidere. Pia quidem illa Altamuræ nostri, sed in quibus salis & acuminis plus desideres.

Prodiit & *Pars altera* Barii 1671 in 8.

4. *Meditazioni sopra gli misterii del SS. Rosario*, Neapoli, Hæred. Gaffari 1659 in 4.

5. *Bibliotheca Dominicana accuratis collectionibus primo ab ordinis constitutione usque ad annum 1600 producta hoc seculari apparatu incrementum & prosecutio*, Romæ, Nic. Angeli Tinassii 1677 in fol. pagg. 550. Auctore dum typis invigilaret, e vivis erepto, Typographus magistro ordinis F. Joanni Thomæ *de Rocaberti* nuncupavit.

In hoc opere multa arguuntur, primo antichronismi frequentes, nempe auctores centum annis ante vel centum annis post quam vixerint, & aliquando amplius positi: præterea unus & idem auctor in plures divisus ac multiplicatus, extranei etiam multi ut legitimi adoptati: denique in historia sæpissime veri criterii modicum: unde & viris ordinis sapientissimis non arrisit nec probatum fuit: quod & forte in causa fuit, cur tomus ejus secundus in quo de scriptoribus seculi XVII agebat typis non prodierit.

6. *Chronologia*, ad quam sæpius lectorem remittit in Bibliotheca, quæ tamen an sub prælo sudarit mihi incompertum.

Laudanda tamen præter studium auctoris singularis ejus modestia, qui in capite Appendicis ad Bibliothecam sic monet: *Quare ut discam, precor lectores meos, ut si quid in mea Bibliotheca perpenderint corrigendum, me fraterne commoneant, nam hilariter emendabo: necdum enim manum de tabula, nec de manu calamum sustuli. Exemplum præbui, me judicem primipilum primum mihi constitui: sequantur alii, & mea errata reprehendant, & censoria virga castigent, innumeras gratias referam: non laudatore dum scribo, sed censore qui severe arguat egeo.* Postquam auctor in eo genere talem edidit confessionem, sicubi erraverit, non ei succensendum, sed cum pari modestia ejus errores castigandi, quod pro virili ubi se dedit occasio egimus.

Non omittendum a Toppio *Bibl. Napol.* hunc auctorem in duos dividi, alterum *ab Altamura*, alterum *del Giudicè*, qui revera unus & idem sunt.

F. ANTONINUS REGINALDUS.

† 1676. F. ANTONINUS REGINALDUS (quod illi fuit in religione datum nomen ut & agnomen, cui lustrico fuit *Antonius* agnomine *Ravaille*) Albiæ natus est ad Tarnem fluvium in Occitania. Qui cùm egregiam sui etiam puer ingenii spem exhiberet, a parentibus litteris imbuendus ab infantia traditus eximios in eis & pietate fecit brevissimo tempore progressus. Ætatis jam XVIII adeptus ordinem ingressus est Avenione, & probatione peracta anno MDCXXIV professus in manibus F. Guillelmi Courtet Biterrensis Avenionensis tum prioris, ac postea Martyrii palma laureati *Nangazachi* in Japonia. Hoc ergo tali tantoque magistro prioreque regularibus instructus egregie disciplinis philosophicis dein & theologicis animum applicuit institutis, quibus adeo profecit, ac inter condiscipulos emicuit sive privatis seu publicis etiam sæpissime exercitationibus, ut erudiendis amodo sodalibus & extraneis a superioribus destinatus fuerit. Philosophiæ cursum itaque primùm ordinante prælato circa MDCXXXII prælegit, tum & sacras est interpretatus Tolosæ apud suos litteras: lauream que in Academia consecutus ac doctor conventualis & antecessor renunciatus theologiam a MDCXXXIX fere per decem annos integros in schola publica docuit. Quanta vero fama, quantoque auditorum frequentissimorum plausu spartam hanc ornarit, narrat vir gravissimus Johannes Franciscus Dufaur prior conventus nostri Tolosani in epistola encyclica funerali anno MDCLXXVI obitum Antonini nostri nuncians, cujus hæc pauca transcribere liceat. *Hunc*, inquit, *Academia* non *solum ut alumnum complectebatur*, sed *& ut clarissimum lumen suspiciebat. Eminebat maximè seque ipsum superare videbatur, cum pro suo munere in Academia e suggestu difficillimas quæstiones explanaret*: Tum *vere pendebant omnes e loquentis ore, quo nedum Augustinus & Thomas, sed & concilia omnia & Patres loqui dici potuissent. Adeo omnium sententias altè infusas hauserat & locupletaverat capacissimum ingenium, totius antiquitatis amplissima & sanctissima suppellectili, quam suis explicationibus profundebat scholasticorum multitudini undecunque ad eum ut ad oraculum confluenti, ut scholæ locum amplissimum eos continere non valentem ampliari necesse fuerit & extendi.* Dum his lectionibus incumberet sedulus, accidit ut Franciscus Annatus S. J. theologiæ professor apud suos in lucem emiserit ineunte circiter anno Christi 1645 Tolosæ in 4 typis Johannis Boude opus nullius approbatione doctoris, superiorumve suorum facultate, sed unico regis munitum privilegio hoc titulo: *Scientia media contra novos ejus impugnatores defensa, hoc est, contra Guillelmum Tuissium Calvinistam, Auctorem Anonymum libri de Ordine* (Claudium videlicet Typhanium S. J. theologum Mussipontanum eruditissimum) *Salmanticenses Carmelitas, & nostrum Johannem a S. Thoma.* Vulnus sensit inflictum Academia Tolosana ex statutis suis S. Thomæ doctrinæ addicta, reque prius habita cum Illustrissimo, cui ab Annato inscriptum opus, archipræsule Carolo de Montchal, coactis Academiæ ordinibus & membris censorium in illud tulit judicium ac promulgavit hujusce tenoris: *Censura sacræ facultatis Theologiæ in Academia Tolosana adversus librum cui titulus*, Scientia Media contra novos ejus impugnatores defensa &c. auctore Francisco Annato S. J... » Quoniam catholicarum per orbem Christianum universitatum ea » præsertim cura esse debet, ne doctrina vel hæ» retica irrepat, vel quam Ecclesia non improbat » nec notat, sed potius vetat notari, afficiatur ali» qua censura ab ullo: idcirco sacra theologiæ fa» cultas in Academia Tolosana ad hoc specialiter » convocata de consensu sapientissimi D. Rectoris » & omnium clarissimorum professorum aliarum fa» cultatum ejusdem Academiæ declarandum omni» bus censuit librum cui titulus, *Scientia media* » *contra novos ejus impugnatores defensa &c.* qui » in lucem prodiit a paucis diebus absque ulla vel » illustrissimi D. archiepiscopi Tolosani facultate, » vel legitima professorum Academiæ in sacra theo» logia approbatione prohibitum esse, & omnes »

SEC. XVII.

Anno MDCXXXIV erat adhuc philosophiæ lector: ex F. Percin *Hist. Tol.* pag. 152.

SÆC. XVII. » fideles debere abstinere ab ejus lectione donec » expurgetur, vel a sancta sede apostolica aliud statuatur, utpote editum adversus decreta pontificia Clementis VIII, Pauli V, & Urbani VIII: » quorum etiam hujus libri auctor multis in locis meminit, & quibus verbo tenus obsequitur, reipsa » contradicit in pluribus, quæ ipsi sub gravissimis » pœnis prohibuerunt: maxime quod doctrinæ scientiam mediam impugnanti interdum aperte, interdum fraudulenter & vafre fœdissimam labem hæresis & omnimodæ convenientiæ cum erroribus » Calvinistarum inurit: & hanc censuram sanctæ sedi » apostolicæ & omnia sua subjecit ac subjicit sacra facultas. Actum Tolosæ in conventu & scholis sanctissimi patris D. Augustini die prima maii anni 1645. *Infra signatum*, De mandato D. Rectoris. Roux secretarius & Bidellus. Ab ea censura Annatus sociique non ad sanctam sedem ut par erat & res postulare videbatur, cujus decreto acquievissent omnes, sed ad sanctius regis consilium provocarunt, inque jus Academiam ipsam coram eo vocarunt, quæ & in id Antoninum nostrum elegit, Parisiosque legavit, qui suo compareret nomine, staretque judicio pro vindicandis Facultatis juribus & suæ æquitate censuræ, tum & encyclicis hortata est omnes regni Academias ad mutuum in communi causa juriumque suorum defensione præstandum auxilium. Onus qua potuit diligentia detrectavit Antoninus, verùm Academiæ matri subvenire laboranti necesse fuit & imperanti parere. Quapropter ille venia prius a Prælato facta scriptaque ad magistrum ordinis Thomam Turcum in Gallia tum visitationes suas obeuntem epistola, Tolosa Parisios proficiscitur, quo & mense junio anni MDCXLVI appulit: mox & magistrum ordinis in novitiatu generali agentem, (quem antea Partes prævenire solicitæ contra susceptam hanc a Reginaldo missionem non parum excitaverant) adiit, a quo etiam graviter acceptus, jussus est statim missa legatione recedere Tolosamque repetere: cui libentissime obediens, apud Academiam matrem inobedientiæ culpam imperantis voluntate patris excusatam epistola curavit & discessit intentatæ litis curam alteri relinquens ab Academia designando. Ad suos ergo reversus solitas in schola Tolosana publicas prosequebatur indefesse lectiones cum omnium ordinum plausu & concursu, quibus non defuit, nisi ut Valentiæ Aragonum capitulo generali MDCXLVII adesset, Theses provinciæ Tolosanæ nomine defensurus. Verum anno MDCXLIX circa mensem julium suborta adversus ipsum tempestate occasione opusculi Petri de Vincentia *De conceptione B. Virginis*, de quo supra T. I. p. 880, iterum tunc editi, quod ejus curis factum putabatur, huic turbamento consultius se subtrahere ratus, ad Prullianum monasterium se recepit, ubi tamen modicum hæsit. Nam cum iis annis Romæ ferverent tum agitatæ propositionum illarum quinque famosarum contentiones, atque e re ordinis esset, in Urbe astare sapientissimos ex nostris, in eaque materia nempe de gratiæ auxiliis versatissimos, ut si de SS. Augustini & Thomæ gratiæque per se efficacis, quæ ipsorum & scholæ nostræ est, doctrina, agendum juberet summus pontifex Innocentius X, ad eam propugnandam parati promptique invenirentur nostri: etsi autem jam plures ibi adessent viri omni exceptione majores, inter quos non sine laude nominandus F. Petrus *Dufour* Tolosanus generalis postea inquisitor Avenionensis, eo tamen a magistro ordinis Johanne Baptista de Marinis accitus est & Reginaldus litteris XI maii MDCLII datis, quo & pervenit octobris XXIV sequenti. Equidem cum ab episcopis Galliæ missi oratores protestati essent se non habere in animo vel minimum scholam nostram impugnare, imo & se quoque gratiæ per se efficacis esse defensores, summusque pontifex declarasset SS. Augustini & Thomæ, ut & gratiæ per se efficacis doctrinam esse in tuto, nolleque se de iis quæstionibus agi, de quibus sub suis prædecessoribus æternæ memoriæ Clemente VIII & Paulo V disputatum fuerat, quas in eodem statu permanere volebat, quo ab illis duobus pontificibus relictæ, in causam illam novam ordo Prædicatorum sacri sui depositi securus non venit. Non parum tamen illic Reginaldus profuit dilucidandis qui tunc examinabantur articulis, qua verbo in collationibus, qua calamo in scriptis lineam veluti præscribens, in qua sistendum erat, ne quis Augustini & Thomæ discipulus, vel ad dextram vel ad lævam turbinibus tunc excitatis verteretur ac incautus raperetur. Unde & maximam sibi apud omnes omnium ordinum eruditos existimationem comparavit, imo apud ipsum summum pontificem, a quo & habitus in pretio, & cum rediret in Gallias vivæ vocis oraculo præstante regis Christianissimi legato D. de Valencey id in mandatis accepit, ut SS. Augustini & Thomæ dogmata tueri pergeret ac intrepide propugnare. Quæ omnia confirmantur epistola magistri ordinis Romæ data VI octob. ejusdem anni MDCLIII ad priorem Cadomensem: Quoad sparsos in ordinem nostrum rumores malevolos, inquit, occasione constitutionis summi « pontificis supra quinque vulgatis propositionibus « attinet, non est quod ex iis Fratres nostri turbentur, ceu arundines omnem ad ventum agitatæ, sed ceu columnæ fidei immobiles fundatæ supra firmam petram orthodoxæ & sanæ doctrinæ « S. Augustini & D. Thomæ Ecclesiæ doctorum « fluctus illos proprio impetu frangendos constanter sustineant, maxime cum tanti doctores de hæresi aut errore nunquam suspecti fuerint, secus « vero qui eos impugnavere: & ipse summus pontifex sæpe & coram personis omni exceptione » majoribus, vivæ vocis oraculo declaraverit præfatarum propositionum examine aut censura nusquam doctrinam D. Augustini aut D. Thomæ, « & nostram de gratia efficaci in dubium revocari « vel minimùm attingi velle aut debere. Quare « non est quod moveantur, sed si quid in præjudicium doctrinæ S. Augustini aut nostræ scholæ « in lucem spargitur, si impressum est, ad nos erit « mittendum ut jacebit: si non impressum, authentice collatum, ut hîc obstruantur ora loquentium « iniqua &c. Discessit itaque Roma illo eodem mense Reginaldus a magistro ordinis institutus XXII prior provincialis Occitaniæ, & quadriennio expleto Prullium iterum reversus est, annisque aliquot restitit iis quæ conceperat, ac animo delinearat, operibus conficiendis totus incumbens. Verùm filii uteri sui oblivisci non potuit mater Academia Tolosana, regiumque professorem delegit, quo in munere a Ludovico magno diplomate confirmatus, illud cum majori etiam quam aliàs plausu, concurrentiumque auditorum multitudine implevit ab anno MDCLXXI ad mortem usque, quæ ei accidit XII aprilis MDCLXXVI, ætatis LXXI. De eo legendi tum Jacobus Percin in *Historia conventus nostri Tolosani* pag. 169 & seqq. tum qui gesta sub Innocentio X in causa V propositionum scripsere. Hæc autem sunt ejus ingenii monimenta:

I. *Opusculum de vero sensu composito & diviso compositum ab uno ex studiosis scholæ Tolosanæ conventus S. Thomæ Aquinatis ord. Præd. seu Quæstio de vera & legitima intelligentia distinctionis sensus compositi & divisi juxta antiquos & recentiores philosophos ac theologos, maximè vero juxta D. Thomam & ejus discipulos*, Parisiis, Sebastiani Cramoisy 1638 in 4 pp. 43: Gratianopoli, Andr. Galle 1665

in 8. pp. 21. Quam opellam suscepit & edidit adversus præposteram & scholæ Thomisticæ falso suppositam a Theologo S. J. Tolosano tum in dictatis suis traditam ejusdem *sensus compositi & divisi* explicationem.

2. *Quæstio theologica, historica, & juris Pontificii, quæ fuerit mens concilii Tridentini circa gratiam efficacem & scientiam mediam juxta exemplar impressum anno* 1607, Anno 1644, in 4 pp. 17.

Eadem Gallice eodem anno 1644 iisdem typis prodiit hoc titulo : *Question theologique historique & de droit ecclesiastique : Quel a été le sentiment du concile de Trente touchant l'efficace de la grace & la sience moienne.* Extat Paris. in Regia D 797.

Fuerat hæc Quæstio theses 30 complectens cum suis probationibus marginalibus antea excusa in folio quod affigi poterat circa 1627 Typis ementitis Venetiis 1607. Cum vero nescio quis certe animo Molinista contra prædictam quæstionem insurrexisset opusculo hoc titulo *solutio Quæstionis* &c. Respondit Reginaldus hoc titulo :

Theses apologeticæ adversus solutionem Quæstionis theologicæ historicæ ac juris pontificii, quæ fuerit mens concilii Tridentini circa scientiam mediam & gratiam efficacem, Parisiis in 4, pp. 51.

Adversus has theses insurrexit iterum Molinista, contra quem eas & propugnavit Reginaldus opusculo similis molis nusquam tamen quod sciam typis edito sed amanuensium opera vulgato sub hoc titulo:

Vindiciæ Thesium apologeticarum &c. Extat pluribus in bibliothecis provinciæ Tolosanæ, & ejus exemplum servatur in nostra SS. Annunciationis Parisiis in 4, charta manu nostri Johannis Senarensis. An Reginaldus objectis fecerit satis, ut non Thomistarum, sic nec Molinæ asseclarum sed eruditi lectoris esto judicium.

3. *Dissertatio de catechismi Romani auctoritate*, initio ejusdem Catechismi edita Tolosæ, Arnaldi Colomerii 1648 in 8. Hanc nervosam & eruditam, ut ab auctore profecta est, æmuli quidam mutilam elumbem & interpolatam aliis ejusdem Catechismi editionibus præposuerunt.

4. *Doctrinæ D. Thomæ Aquinatis tria Principia cum suis consequentiis.* Tomus I *exhibens primum principium*, Ens est transcendens, pp. 507. T. II *secundum principium*, Deus solus est actus purus, pp. 476. T. III, 2 *principii 2 pars* ad p. 1044, Tolosæ, Raimundi Bosc 1670 in 12. Sequi debebat 2 principii 3 pars: Tum *Tertium principium* Tomo V scilicet *Absoluta specificantur a se, Relativa ab alio*, in quo *de moralibus* acturus erat : at cum eo interiere.

5. *De mente sancti Concilii Tridentini circa gratiam seipsa efficacem opus Posthumum*, Antwerpiæ, Vid. Barthol. Foppens 1706 in fol. coll. 1642. Hocque præstantissimum est ejus opus, majorumque vigiliarum munus, quo scholæ Thomisticæ assectas beare parabat, sed morte præventus ab aliis donandum reliquit. Quod diarii cujusdam auctores suspicari volunt aliqua ab editore vel immutata, vel non ex mente auctoris addita, si unquam id probetur, scelus a nullo severius quam a nostris argueretur. Verum nihil tale adhuc deprehensum est: adde & archetypum servari Tolosæ, ad quod impressum facile conferri potest. An autem scopum auctor consecutus sit, eruditi veritatemque unice amantis lectoris esto judicium.

6. *Tractatuli* XI *in defensionem doctrinæ Thomisticæ, seu potius Ecclesiæ Catholicæ de Gratia Christi* Romæ sub Innocentio X scripti anno 1653, ac sancti officii congregationi oblati, in museo magistri ordinis servati, qui & legi possunt in Diario Sanctiamoris par. 2, a pag. 59 ad 79.

7. *Tractatus theologici in omnes fere Summæ Angelicæ partes auditoribus dictati*, dum Tolosæ professor Academicus theologiam legeret, in pluribus provinciæ Tolosanæ bibliothecis servati MS, præsertim de *scientia Dei*, *prædestinatione*, *gratia* &c. Ex quibus ut ex uberrimo fonte plures Theologiæ lectores multa hauserunt ac in sua dictata derivarunt. SEC. XVII.

8. *Attestatio authentica coram D. Dufour Arch. Tolos. vicario generali anno* 1674 *juramento firmata, eodemque anno typis edita*, *De disputatione ab ipso habita in cap. gen. Valentino anno* 1647 : qua falsitatis arguitur Relatio ibidem gestorum & dictorum a quatuor theologis Valentinis data. Lectorque sincerus dijudicet, cuinam potius fides debeatur, an istis quatuor, qui novelli tantum theologiæ auditores erant, vixque hujusmodi quæstiones intelligebant, cùm habita est disputatio, quorumve testimonium Valentiæ nunquam in lucem prodiit, nec agnitum per annos plus 19, & ubi primum rescitum est, ipsorum majori parte adhuc in vivis, a viris gravissimis, qui cap. illi gen. aderant, jam tum Valentiæ sacræ theologiæ professores publici, falsi continuo redargutum : an Reginaldo ætatis LXIX juranti, cui & consonant testium præsentium omni exceptione majorum dicta, nempe trium sacræ theologiæ Magistrorum conventus Valentini, Marii Ambrosii Capello Terræ-sanctæ provincialis, episcopi postea Antwerpiani, Vincentii Baronii jamtum Th. professoris emeriti. Videsis F. Franciscum Janssens Elinga suo Tract. *Veritas Manifestata* & Jacobum Percin *in hist. conv. Tol.* pag. 170.

9. *Chronicon Inquisitorum Tolosanorum.* Extat apud nostros Tolosæ MS, quod in suam conv. Tolos. historiam identidem tamen interpolatum congessit Jacobus Percin citatus.

10. *Vita & martyrium F. Guillelmi Courtet conventus Biterrensis Avenioni quondam Prioris, apud Japones in Nangazaqui pro Christi fide anno* 1637 *sept.* 29 *coronati.*

11. *De la confrairie du nom de Jesus*, Tolosæ 1644.

12. *Apologiæ doctrinæ S. Thomæ de Aquino ejusque scholæ*, quæ initio *Clypei Thomistici* a nostro Jo. Bap. Gonet editi præfixa est, collaborasse, imo ultimam manum apposuisse ferunt.

F. ANTONIUS LE QUIEU.

F. ANTONIUS LE QUIEU Latine corrupteque dictus pro more seculi *Quevens* vel *Cuvens* † 1676.
Gallus patria Parisinus, Antonio le Quieu Samarobrigo celebrique apud senatum Parisiensem causarum patrono & J. C. patre, matre vero hujus conjuge natus est die XXIII febr. MDCI, ac in ecclesia S. Mederici aquis lustralibus tinctus. Sub parentum cura pie ab infantilibus annis educatus, afflante gratia austeriorem vitam adhuc puer sponte capessebat, corporisque animique affectuum acerbus jam erat domitor, dum humanioribus litteris in universitate operam daret. Hinc postquam his fuit egregie instructus, mundanas etiam modestiores maternæ domus horrens delicias, ordinem amplexus est in conventu SS. Annunciationis Parisiensi, & XXIV augusti MDCXXIII professus. Ab ea verò die tantum abest, ut quicquam relaxarit pristini fervoris, quin seu animi ad res divinas conversione, seu disciplinæ regularis severiori exercitatione, seu voluntaria carnis afflictatione creverit semper, & ad mortem usque constanter perseverarit. Vix ad sacerdotium promotus erat, quod quidem & tremebundo & multis vigiliis orationibusque præparato animo suscepit, cum tironum instructioni applicitus, in eo genere perfectum se magistrum probavit : unde

Sæc. XVII. Avenionem eum ablegarunt superiores, ubi quidam recens induti aderant magnæ spei juvenes, ut eodem munere fungens, religionis spiritum illis ferventiorem instillaret. Tum verò primum exclusit, quod solo Deo conscio ceperat consilium, paupertatis scilicet flagrans ardore, cœnobii cujusdam erigendi, in quo mendiciter omnino, & absque ulla redituum certa possessione aut spe viveretur. Fatendum autem in eo consilio prosequendo humani quid ei excidisse, quod universum ordinem in eum concitavit, cùm nempe aliis apud nos statutis austeritatibus pedum nuditatem addere voluit, & reipsa amplecteretur: quapropter non cessarunt superiores, donec a mente revocarint. Hos maxime pungebat unitas ordinis inter tot turbines hactenus inconcussa, quam ea nuditate certo ruituram ex aliorum ordinum experientia præsagiebant, in qua tamen tota posita est ordinis Prædicatorum substantia, ac ceu Ecclesia jam nulla est si non sit una uni Christi vicario adhærens, sic & ordo Dominici si non sit unus uni magistro copulatus, cui omnes profitentur, jam est nullus. Cessit tandem vir revera bonus, tum non solum in gratiam ordinis receptus, sed & a sodalibus omnibus ut sanctus habitus, a suis etiam Parisiensibus prior electus, & ab iis quandiu præfuit summa veneratione cultus. Nondum triennium exegerat, cùm cœnobia quædam a se in maxima paupertate erecta revidendi cupidus, sodales Parisienses sui amantissimos, quos & ipse tenerrime semper dilexit, relinquens Provinciam repetiit, ac totus deinceps pauperibus evangelizandis, hæreticisque in sinum Ecclesiæ reducendis verbo & exemplo incubuit, in hisque id potissimum solemne habuit, ut quotannis ad usque Genevæ portas excurrens, missionem in ea regione susciperet, ubi & non pœnitendum animarum fructum retulit. Laboribus tandem pro Christo exantlatis fractus, devotam Deo reddidit animam Cadeneti in Provincia VII octob. MDCLXXVI, ibidem apud suos sepultus: de cujus apotheosi jussu S. P. Innocentii XII anno MDCXCIII constitutum in partibus inquisitorem & commissarium apostolicum ferunt, verùm hæc ad hagiologos. Vitam ejus scripsit sodalis ejusdem F. Archangelus Gabriel ab Annunciatione, de quo postea ad 1690. Hæc ejus ascetica tantum habentur:

Vita sua ac gestorum commentarii ad suorum preces scripti. Horum aliqua præfatus Archangelus identidem refert, & integros aliquando edendos promittebat.

La veritable voie pour arriver bientost a la plus haute perfection chretienne & religieuse pour les exercices des dix jours: Opus posthumum, Avenione, Laurentii Lemolt 1685 in 12.

De la devotion a la vie cachée de J. C. depuis la 12 annee de sa vie jusqu'a la 30 de son age, Avenione, Caroli Nesmoz 1659 in 16 pp. 185: & iterum ibid. postea Biteris 1662.

Hanc opellam Antonius cardinalis Barberinus *Italice* reddi & Romæ excudi curavit teste Archangelo vitæ T. I pag. 127.

Lamour de Jesus envers l'ame.
Transports de l'ame bienhureuse.
La preparation du paradis.

Hæc tria ultima Tori in Provincia apud suos anno 1662 servabantur opuscula MS in 8, brevique edenda promittebantur.

F. ANTONIUS DE VERGARA.

1676. F. Antonius de Vergara sive *de Bergara*, ut loquuntur Hispani, & ipse natione Hispanus forteque patria Hispalensis, certe conventus S. Pauli Hispali professus, sacræ theologiæ laurea donatus, magnum eruditione dicendique facundia sibi nomen & apud gentiles, & in aula regis catholici fecit: ut & regius ille fuerit a rege vocatus ecclesiastes seu concionator ordinarius, quo munere fungebatur jam sub Philippo IV, & functus est postea sub Carolo II Hispaniarum regibus. Florebat quam maxime adhuc an. MDCLXXVI. Inter alia ab eo scripta habetur

Oratio funebris ab eo dicta in exequiis reverendissimi patris F. Johannis Martinez ordinis Prædicatorum, catholicorum regum Philippi IV & Caroli II confessarii in æde SS. Rosarii Matritensi mense januario ineunte MDCLXXVI celebratis, Hispane, Matriti 1676 in 4.

Sic R. P. Jacobum *Quetif* monebat Hyacinthus de Parra in suis Memorialibus MS.

F. EUSEBIUS PICCIONI.

F. Eusebius Piccioni stirpe Pisana oriundus, at Sardus ortu, & Calari natus, ordini nomen dedit in conventu Pisano, sicque eminuit, ut lauream magisterii per agones scholasticos omnes obtinuerit: cathedram theologiæ primam pluribus annis rexit in universitate Calaritana, sed & Ecclesiastes facundus & fervidus missionarium egit apostolicum per totam Sardiniæ insulam, diplomatibus etiam regiis ut id muneris certius exequeretur, munitus & populis commendatus. Vivebat anno MDCLXXVI, quo Italice versum a se prælo commisit * 1676.

Colloquio spirituale tra Giesu Christo nostro signore & il B. Enrico Susone dell' ordine de' Predicatori cavato della sua vita, & opere sue spirituali ristampato di nuovo dal P. Maestro F. Eugenio Piccioni antico Pisano oriundo, e Sardo Callaritano nativo dello stesso ordine, olim Cathedratico di prima nella primaziale università di Cagliari, e missionario apostolico e regio in tutto il regno di Sardigna e figliuolo del convento di S. Caterina vergine e martire della magnifica città di Pisa, Lucæ, Salvatoris Marescandoli 1676 in 12 pagg. 245.

F. FRANCISCUS GOMEZ.

F. Franciscus Gomez Hispanus, conventus S. Pauli Burgensis alumnus, insignis sua ætate concionator, simul & sacræ theologiæ professor, unde & gradum Prædicatoris generalis primum consecutus est, tum & Præsentati titulo lecturæ, ad hunc promotus in cap. generaliss. Romæ MDCXLIV, ubi dicitur Prædicator Matritensis, laudatur a Nic. Antonio in *Bib. Hisp. Append. altera*, & a nostro Hyacintho de Parra in Memorial. MSS, qui ultimus addit illum ad Indos Occidentales trajecisse, ibique concionantem cum plausu & fructu auditum, & anno MDCLXXVI adhuc in vivis fuisse. Scripsit ac edidit Hispano sermone, non vulgari tamen eloquentia, inquit citatus Parra, librum hoc titulo: † 1676.

Sancto Domingo de Soriano milagroso y aplaudido, Pinciæ, Typis conventus S. Stephani nostri 1640 in 4 pagg. 328. Extabat Trajecti ad Mosam apud nostros anno 1671.

F. HYACINTHUS FIESVET.

F. Hyacinthus Fiesvet Artesius Valencenis natus, ordinem amplexus est in patria, & professus anno MDCXXXIII tum annorum XVII adolescens, & in eodem cœnobio vivere desiit altera februarii MDCLXXVI. E Latino Gallice reddidit * 1676.

L'Office de Notredame selon l'usage de l'ordre de S. Dominique

Dominique, avec des exercices pour bien passer la journée, & des meditations pour chaque jour du mois, Valencenis, Johannis Boucher 1675 in 12.

Sic de eo noster Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dominic.

F. JOHANNES FREYLINCK.

1676. F. JOHANNES FREYLINCK natione Germanus, patria Reimbacensis anno MDXCIV natus, adolescens in conventu Coloniensi ordini nomen dedit, virque eruditione præstans & religione, magisterii laurea postquam pluribus annis theologiam professus & sacras litteras interpretatus fuerat, tandem fuit insignitus anno MDCLXVIII, quem & R. P. Jacobo *Quetif* Coloniæ videre contigit XV junii MDCLXXV, non minus comitate quam ætate venerandum, didicique anno sequenti e vivis ereptum. Florente ætate concionibus habendis diu insudaverat nec ingrate, pluribus vero prodesse cupidus, varios auctores e vernacula eorum lingua Latine reddidit & aliqua Germanice, atque in primis novam ex Hispanica lingua aggressus est Homiliarum nostri Hieronymi de Lanuza sinceriorem ac elegantiorem versionem Latinam hoc titulo:

1. *Homiliæ Quadragesimales RR. D. P. F. Hieronymi Baptistæ de Lanuza. Editio nova nunc ex lingua Hispanica juxta mentem auctoris fideliter translata & Latinitate restituta*, Moguntiæ, Jo. Godofredi Schonwetteri 1649 in 4 Tomis IV. Accessit Tomus V *Homiliarum in Evangelium quod legitur in solemnitate SS. Sacramenti altaris.* Sub nomine Johannis Nemesii Ephratæi suum occuluit nomen interpres, initioque prioris interpretis Onesimi *Kien* ord. Min. Capucin. nævos & sphalmata notat & corrigit.

2. *A. R. P. Didaci Nisseni abbatis ordinis S. Basilii Magni opera omnia in IV Tomos digesta, quæ Hispano idiomate auctor primum evulgavit, ac paulo post tum Itali tum Galli certatim sua vernacula recuderunt, postremum Latinis auribus donavit, & orbis semel totius communi usui exposuit R. P. F. Jo. Freylinck Reimbacensis O. Præd. S. T. M. conventus Colonien. filius*, Moguntiæ, Jo. God. Schonwetteri 1650 in 4.

T. I *Sermones in omnia quadragesima evangelia continet*, pp. 527.

T. II *Conciones in reliqua totius anni evangelia Dominicalia*, pp. 482.

T. III *Commentationes in vitam Abrahæ*, pp. 260: Item *Politicum Christianum ad mores Isaac & Jacob affabre effigiatum*, pp. 282 & 280.

T. IV *Fasciculum triplicem floridorum & gemmeorum conceptuum ex silva sermonum superiorum, vita Abrahæ & Politico Christiano in pleraque Domini nostri, B. Virginis aliorumque SS. festa ab ipso Johanne Freylinck collectum & in usum concionatorum aptatum*, pp. 355.

T. V *Phœnix Græciæ S. Basilius magnus doctor Ecclesiæ, post Christum & apostolos primus legislator, facile princeps & illustris patriarcha omnium monachorum. Opus literatorum Ecclesiasticorum usibus adornatum auctore eodem & eodem interprete*, Francofurti, Schowenteri 1654 in 4 pp. 352. Huic tomo præfationem præmittit styli acrioris cum moderamine tamen inculpatæ tutelæ, adversus quemdam cujus nomini parcit a quo reprehensus fuerat, cujus ineptias, ignorantias, barditatem lectori exponit.

3. *Scala Jacob a R. D. Johanne Lindeborn S. T. baccalaureo formato virginibus Deo cum proposito perpetuæ continentiæ in seculo famulantibus inscite applicata: a R. P. F. Johanne Freylinck &c. restituta, & ut quibusdam videtur prorsus dejecta & contrita, certe a RR. PP. quos sequens pagella exhibet jamdudum damnata &c.* Coloniæ Agripp. Petri Hilden 1668 in 8 pagg. 210.

4. *Amica dissertatio de Spongia Lindebornii felle & aceto plena &c. inter Philoxenum & Antipatrem interlocutores*, Ibidem 1668 in 8 pp. 152. Quæ duæ opellæ stylo satis nervoso nec parum eleganti scriptæ. SæC. XVII. Scilicet Lindebornius sacerdos Batavus catholicus & Missionarius libellum ediderat anno MDCLXVI pro virginibus Batavis cum proposito perpetuæ continentiæ Domino famulantibus in seculo & ministrantibus apostolicis per Bataviam missionariis, quas sanctimonialibus in parthenonibus Deo votis tribus religiosis astrictis non modo æquat, sed præfert & antiquitate & meritis. Titulus libelli *Scala Jacob* &c. cui ut nostro Johanni, qui eum impugnarat, responderet, addidit alium libellum hoc titulo *Spongia*. Hi Lindebornii libelli Romæ a sacra congregatione Indicis confixi fuere XVIII januarii MDCLXVII.

5. *Vita B. F. Dominici de Anadon Valentini a F. Vincentio Gomez ejusdem ordinis Præd. Hispane scripta, Germanice reddita.*

6. *Vita Sororis tertii nostri ordinis Mariæ Raggi a F. Petro Johanne Caragoça nostro Hispane scripta, Germanice versa.*

Duo hæc opuscula prælo parata habebat mense junio MDCLXXI, an typis prodierint, hactenus mihi incertum.

F. JOHANNES MARTINEZ.

F. JOHANNES MARTINEZ Hispanus, claris avitaque nobilitate ac religione, functisque cum laude plurimis sancti officii muniis apprime notis & spectabilibus ad quartum usque gradum ortus parentibus, Corallii *de Almaguer* regni Toletani Carpetanorum urbe non ignobili anno MDXC natus est. A puero virtuti religionique addictus, adolescens annorum sexdecim ordini nomen dedit in conventu S. Crucis Segobiensi in ipsis Exaltationis S. Crucis solemniis anno MDCVI, ibidemque professus, philosophicis primum & theologicis institutus disciplinis, tantam de se fecit expectationem, ut Salmanticam ad S. Stephani celebres scholas, tum postea & Complutum collegii S. Thomæ electus sodalis missus fuerit. Abinde verò cum studiorum tum conventuum in præcipuis Hispaniæ civitatibus regimini admotus est, vir gravissimus primique nominis theologus apud omnes habitus, nec a concionibus per id temporis recedens, sed sæpius cum concursu & plausu vacans. Placentiæ theologiam profitebatur cùm Pampilonensis conventus assumtus est prior: quo verò erat erga litteras studio & affectu, ubi eo pervenit, regia auctoritate & sumptu novam erigi suis & exteris curavit & obtinuit academiam, quæ & solemni ritu cleri totius populique communi lætitia instituta fuit & acceptata ad eumdem plane modum, quo ejusdem ordinis Fratres in conventu S. Thomæ Abulensi obtinent: ipseque primus in theologia, jure utroque, & medicina graduandos auctoritate apostolica inauguravit. Electus exinde rector collegii Complutensis, quo tempore cathedratici fulgebant ibidem *F. Petrus de Tapia* postea Hispalensis archiepiscopus, & *F. Joannes a S. Thoma* Philippi IV deinde confessarius, de quibus ad 1657 & 1644, multum huic augendo & ornando collegio desudavit, tantaque sapientia & prudentia gubernavit, ut quasi certatim omnes in superiorem cuperent, nec a prælaturis, quas tamen horrebat, liberum esse daretur. Ex rectore enim Complutensi factus est ille mox prior SS. Rosarii Matritensis, inde S. Petri Martyris Toletani, tum S. Thomæ Matritensis, sanctæ Crucis Segobensis, iterum ejusdem Matritensis S. Thomæ, quæ munia egregie omnia omnibus probatus implevit. At non intra domesticos parietes se continuit ars illa, † 1676.

SEC. XVII. qua eminebat regiminis animarum, aulam Hispanam ita pervasit, ac perfudit ejus fama, ut familia regia veluti gradatim suæ voluerit habere arbitrum conscientiæ: ac primo quidem primogenito suo principi Baltazari rex catholicus Philippus IV selegit confessarium ac constituit tertia maii MDCXLII: cum Elizabetha Galla regina principis mater viri religiosi gravitate morum sapientiaque in responsis allecta sibi etiam ascivit, cui animæ lapsus accusaret: mortuo verò F. Joanne a S. Thoma regi a confessionibus & consiliis XVII junii MDCXLIV, & paucis deinde post annis mortuo scilicet mense septembri MDCXLVIII F. Antonio de Sotomayor inquisitore generali, in locum ejus Martinesium rex sibi delegit, & cùm alterius munus sibi oblatum constanter renueret, ut saltem vices ageret Philippus jussit, quousque qui tantæ dignitati par esset, a se deligeretur, quam tandem cardinali Aragoniæ contulit. Sed nec a morte regis catholici anno MDCLXV quod sibi promiserat otium, provectiori jam ætate obtinuit. Compostellanam Ecclesiam omitto illi oblatam, quia perfracte recusavit, tanta ejus erat in aula existimatio, ut vix eo carere posset. Hinc graviter decumbente F. Petro Alvarez de Montenegro Caroli II confessario, qui ejus vices impleret a Maria Anna Austriaca regina matre regente iterum accitus est junio MDCLXIX, quæ & ipsa paucis post mensibus eumdem eodem in loco sibi ascivit. Ejus in tanto munere integritatem, utilitatis privatæ neglectum, ubi de publica salute ageretur, adversus iniqua consilia constantiam ac fortitudinem, in deligendis ad dignitates Ecclesiasticas discretionem, in avertendis a populo gravaminibus curam & animum, in sublevandis pauperibus attentionem & effusam caritatem meminit etiamnum & prædicat Hispania, nec nostri est has & alias egregias confessarii regii virtutes enarrare operosius instituti, id unum addo litterarum ac litteratorum parentem ac patronum se semper data occasione præbuisse: hinc casu funestissimo tota fere incensa Scoriali bibliotheca ingentem auri summam qua in integrum restitueretur a rege obtinuit anno MDCLXXI, ac inter alias cathedrarum erectiones, duas scripturæ sacræ cum octo studentium locis adjecto annuo stipendio instituit in gymnasio nostro Segobiano, quod in rem Ecclesiæ non parum cessit, ut pote cum duo illi professores & sacra biblia explicare, & juvenes de ratione concionandi informare teneantur. Obiit tandem grandævus senex Matriti in conventu novo SS. Rosarii a se in eum locum translato & erecto Kalend. januarii illucescente die MDCLXXVI, ætatis LXXXVI, indeque mox in suum conventum originalem Segobiam delatus, ubi in ipso sancti Dominici sacello conditus jacet. Vitam ejus compendiose vulgarique Hispano ipsi a secretis D. licentiatus Alfonsus de Monteroso scripsit foliolis XI MS quam habeo in schedis, & ex qua hæc excerpta: ejusdem cum laude meminit Antonius *Bibl. Hisp. Append. Alt.* Hæc ab eo prodierunt:

1. *Explicacion de la bulla de santa Cruzada*, Matriti, Dominici Garcia & Joan. Bap. Tebano 1652 in 4 Sigg. 2 foll. A & Aa ad Gg.

2. *Discursos theologicos y politicos compuestos por el M. R. P. F. Juan Martinez confessor del rey nuestro Señor, y del supremo consejo de la santa y general inquisicion*, Compluti in collegio S. Thomæ 1664 in fol. pp. 769. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

In hoc opere agitur I. *De frequenti hac ætate episcoporum translatione.*

II. *Qui ad episcopatum aptiores an theologi an juris canonici doctores.*

III. *An seculares an regulares preferendi?*

IV. *An regulares deceat negotiis secularibus distineri?*

V. *De farina seu frumenti immunitate ab omni vectigali.* Idem VI, VII & VIII

IX. *An equites militiarum S. Jacobi, Alcantara, Calatrava &c. sint reipsa regulares?*

X. *An horum militum vestes licite vendantur ac emantur?*

3. *Oratio eucharistica de principis Hispaniarum Baltazaris ortu*, ab eo pronunciata Placentiæ, sed an excusa mihi incompertum.

F. JOSEPHUS DE SANMIGUEL Y VARCO.

F. JOSEPHUS DE SANMIGUEL Y VARCO Hispanus Burgis natus, & conventus S. Pauli ibidem alumnus, quem eruditionis atque facundiæ laude postea plurimum illustravit, a magistro ordinis F. Jo. Bapt. de Marinis provinciæ suæ Hispaniæ votis & instantiis fuit institutus generalis, ut aiunt, prædicator, quod ille munus magna sui nominis ordinisque gloria plurimos annos exercuit, nec voce contentus animarum incumbere saluti, posteris etiam scribendo prodesse studuit, præloque parata jam habebat anno MDCLXXVI julii XXVII censorum calculo superiorumque licentia comprobata, ut ipse epistola sua Burgis ad S. Paulum eo die data testatur, quæ sequuntur opera: 1676

1. *Contrarietates & concordia locorum veteris & novi testamenti.*

2. *Selecta loca veteris testamenti, variaque historia illustrata.*

3. *Historia ex Genesi ad mores, elogiaque sanctorum.*

4. *Figuræ, tropi, Hebraismi, regulæ ad sacræ scripturæ intelligentiam, & de ritibus gentium.*

5. *Biblia Mariana.*

6. *Vida del justo y peccador.* Quod opus moliebatur anno dicto 1676.

Sed an hæc omnia aut horum saltem aliquod in lucem prodierit me latet.

F. MARCUS ANTONIUS STERNI.

F. MARCUS ANTONIUS STERNI Italus Venetæ ditionis, conventus in Civitate Austriæ, provinciæque S. Dominici Venetiarum alumnus, vir regularis disciplinæ rigidissimus custos & assertor, cultus SS. Rosarii ardentissimus promotor, theologiam legebat apud suos circa MDCLXIII, & in conventu nativo obiit anno MDCLXXVI. Ejus meminit noster Cherubinus *Torni* in suis Memorialibus MS ad nos missis. Hæc ejus laudantur opera partim edita, partim MS relicta: † 1676

1. *Ghirlanda celeste tessuta di venti bellissime rose, che spirano le qualità piu odorose del santissimo rosario*, Utini, Nicolai Schiratti 1663 in 4 pp. 524: viginti sunt sermones de Rosario

2. *Rosario della Madonna santissima madre di Dio*, Utini.

3. *Diario del SS. Rosario.* Opus in quo quid quolibet die per totum annum contigerit per B. Virginis intercessionem ope Rosarii imploratam, vel ad ejus laudem evenerit singulare colligitur & narratur. MS prælo paratum, ut & sequentia:

4. *Chronicon erectionis & incrementi congregationis B. Jacobi Salomonii in provincia S. Dominici Venetiarum*, MS.

5. *Vita B. M. F. Bernardini Gauslini ordinis Prædicatorum ejus congregationis & provinciæ*, de quo egimus supra ad 1643. MS.

F. PETRUS PATAVINUS.

† 1676. F. Petrus Patavinus Augustæ in Sicilia insula natus anno MDCIII, patrem habuit Sebastianum Patavinum doctorem medicum, & anno ætatis decimo quinto ordini nomen dedit Catanæ in cœnobio S. Mariæ *de Grandis*, in quo anno revoluto professus est. Emensis studiorum philosophiæ & theologiæ stadiis verbi Dei prædicationi totum se dedit, nec infeliciter eo munere functus est triginta tribus annis, quibus huic divino operi desudavit, per Adventum & Quadragesimam variis in locis & civitatibus conciones habens non sine laude & fructu, ideoque prædicatoris generalis titulo & honoribus insignitus. Cùm vitæ integritate, disciplinæque regularis studio, ac morum suavitate fulgeret, ad regimen etiam vocatus est; & conventibus Augustano & Netino prior præfuit electus. Tandem occupata ab exercitu Gallico Augusta anno MDCLXXV, in domum ordinis Leontinam se recepit, ubi anno sequenti MDCLXXVI mortalem hanc vitam cum immortali commutavit ætatis LXXIII. Ex Hispano Italice vertit ac edidit opera sequentia:

1. *Quinta parte dell' Historia di S. Domenico, e del suo ordine de' Predicatori di D. F. Gio. Lopez vescovo di Monopoli tradotta dallo Spagnuolo in Italiano*, Messanæ; Jacobi Matthæi 1652 in fol.

2. *La dottrina Cristiana composta dal P. M. F. Gio; di San Tomaso dell' ordine de' Frati Predicatori tradotta dallo Spagnuolo nell' Italiano.*

3. *Avvertimenti per agiutare a ben morire dello stesso P. Gio: di San Tomaso, tradotti dallo Spagnuolo nell' Italiano.* Utraque opella edita Velitriis typis Caroli Bilancione 1653 in 12.

Sic de eo refert Antoninus Mongitore in Bibl. Sic. quem hîc excipio. Addit hujus scriptoris etiam meminisse Franciscum *Vita* in Historia civitatis Augustæ pag. 35.

F. THOMAS MONIOT.

† 1676. F. Thomas Moniot Dinanti diœcesis Leodiensis oppido natus, Namurci ordini ascitus, adolescens ætatis XVII professus est anno MDCLIX, & persolutis Duaci studiis, Bituricis in Gallia quo se contulerat, baccalaurei gradum in universitate ascendit. Ad suos redux theologiam moralem e superiori loco docebat, & concionibus etiam famam sibi compararat, cum in Hispanias pro rebus ordinis se contulit, unde redux Leodii præmatura morte abreptus est XIX januarii MDCLXXVI. Meminit noster Ghilbertus de la Haie in sua *Bib. Belgo-Domin.* MS. Scripsit ac edidit

La vie du Bienhureux Pape Pie V de l'ordre des FF. Precheurs &c. Bruxellis, Franc. Foppens 1672 in 12 pagg. 216. Opella stylo puro Gallico & eleganti scripta.

F. VICTORIUS RICCI.

† 1676. F. Victorius Ricci Florentinus, an ex Ricciorum antiqua illustrique, at etiamnum clarissima gente, cujus stemma Scipionis Ammirati studio curisque fuit illustratum, & ex qua R. P. F. Jacobus Ricci procurator generalis ordinis, de quo postea ad 1703, ut ut sit, quod accuratiori gentilium studio fecialiumque criterio permittimus discutiendum, in cœnobio Fesulano ad Florentiam ordinem amplexus est & professus. Jam studia perfecerat, & apud suos lectoris munere fungebatur, cùm ardore fidei propagandæ succensus, Romæ existens, ipse & F. Timotheus *Bottigli* de S. Antonino dictus, de quo supra ad 1662, se R. P. Johanni Baptistæ de Morales junxerunt, cum numeroso sodalium missionariorum supplemento in orientem revertenti, Manilamque tandem appulerunt anno MDCXLVIII. Anno sequenti Timotheo ad Sinense regnum misso & profecto mense julio, Victorius in Filippinis annis quibusdam detentus est, indigenarumque ministerio ac institutioni applicitus. At tandem pro votis etiam ipse ad Sinas cum F. Raimundo del Valle, & tribus aliis nostris missus mense julio anni MDCLV *Hiamuen* aliàs *Zubinchen* primum imperii portum ingressus est. Ibi verò consistere jussus, mirum quanta facilitate linguam Sinicam omnium orbis difficillimam compararit, quam & eleganter loquens, non pœnitendum infidelium numerum ad Christum adduxit. Primum quod in ea urbe fuerit christiani cultus templum erexit, ac anno sequenti MDCLVI quinta augusti solemniter dedicari curavit. Præclare deinceps ab eo pro tuenda & propaganda fide gesta & tolerata, ut & duplicem ejus e *Zubinchen* ad proregem Filippinarum legationem, alteram ex parte principis *Kuesing*, alteram pro hujus hæredibus, & qui tandem inter utrosque Sinenses & Hispanos pacem conciliarit & restituerit, qui curiosus scire voluerit adeat Historiam provinciæ SS. Rosarii Philippinarum T. II pp. 160, 279, 282, 283, 323, 327, 330, 341, 369, 385, 399 & 400. Sinensibus seu ad fidem adducendis, seu jam conversis & neophytis in fide confirmandis totus desudabat Riccius, cùm eum sodales Manilenses anno MDCLXXV priorem suum elegerunt. Eo vero munere fungens scripsit hoc titulo:

Istoria della missione de' FF. Predicatori nel regno di China, del suo progresso, de' missionarii illustri, e de' cristiani di raro esempio e di virtù eroica, chi fiorirono en ella, tanto uomini come donne. Extabat MS Manilæ anno 1676, & prælo parata.

Eodem anno 1676 Tomo altero Historiæ provinciæ SS. Rosarii Philippinarum scribendo & accurando cum aliis suis sodalibus incumbebat, qui postea lingua Hispana prodiit sub nomine nostri Baltazaris *de Santacruz*, de quo postea ad 1682.

Horum omnium meminit Dominicus de Navarrete noster in ea quam anno 1676 edidit de Chinensis imperii rebus historia in proœmiis & ad lectorem tractatumque monitionibus sub finem n. 6, ubi sic ille lingua sua Hispana: *De lo que pertenece a nuestra mission desde su principio hasta el año de 1665 en que començo la persecucion, tiene escrito un tomo el R. P. F. Victorio Riccio Florentin, compañero mio en China, persona de grandes prendas y de habilidad rara para todo, y en especial para la lengua Chinica, en la qual siendo difficillima, y sin duda más que quantas ay en el mundo, entro y aprovecho con notabilissima priessa y facilidad. Esperanse cada dia medios con que poder sacar a luz.* Quæ latine sic sonant. » De his quæ ad nostram « missionem spectant ab exordio ad annum usque « Christi MDCLXV, quo primum in nos exorta per- « secutio, edidit & scriptum habet tomum unum R. « P. F. Victorius Riccius Florentinus socius & con- « sodalis meus in regno Sinarum, vir magnarum « partium, & industriæ singularis ad omnia compa- « ratissimus, maxime ad linguam Sinarum addiscen- « dam, quam etsi omnium orbis difficillimam mira « facilitate temporisque brevitate ad unguem asse- « quutus est, speramusque in diem hic ejus tomus « in lucem edatur «. *Hæc de primo opere.*

De utroque autem sic habet idem Navarrete T. II Hist. Sinicæ, sive controversiarum suarum Tractatu nono & ultimo pag. 641 in sua ad libellum Anonymi ad Castillæ præsidem comitem *de Villaumbrosa* missionariorum Sinensium nomine inscriptum contra *Navarrete* Historiam Sinicam responsione. Titulo, *Memorial Apologetico* § 19 ad 12

SEC. XVII. artic. n. 1, ubi sic de Victorio loquitur: *De lo que pertenece al progresso de la mission, de sus missionarios illustres, de Christianos insignes y Christianas de raro exemplo y virtud, con lo demas que ay en esta materia, lo tiene escrito con elegancia y toda legalidad el P. F. Victorio Riccio Prior oy de santo Domingo de Manila, y antes missionario celebre en China. Tambien me consta, que en Manila esta trabajando el segundo tomo de la historia de aquella provincia, donde forçosamente se han de tratar destos puntos* &c. Quæ sic Latine interpreteris. » Quod attinet ad progressum missionis Sinicæ, » missionarios in ea illustres, insignes Christianos » utriusque sexus virtutis non vulgaris sed sanctio» ris, ea quæ de iis scripsi, eadem scripsit stylo ele» ganti & summa fide P. F. Victorius Riccius prior » nunc conventus ordinis Prædicatorum Manilensis, » (nota hæc Navarrete scribebat anno MDCLXXVI) » qui & antea illustris fuit in regno Sinæ missiona» rius. Aliunde certo mihi constat eumdem nunc » operam dare accurando tomo altero historiæ pro» vinciæ nostræ Philippinarum, in quo de his con» troversiis necesse erit, ut loquantur ». Jam supra ubi de Timotheo a S. Antonino ad 1662 notatum est hunc Victorium ad priorem conventus S. Marci Florentini scripsisse

Epistolam elegantem de actis & pretiosa morte sui sodalis dicti F. Timothei, quam integram edidit Fontana in Monum. Dominic. ad annum 1662, ubi videsis.

Ultra istum annum MDCLXXVI vixit Victorius continuo agens pro fidei propagatione, sed & multa pro eadem & sæva ab infidelibus & hæreticis fortiter passus, quibus tandem mors finem dedit Manilæ XV februarii MDCLXXXV.

De eo legendus Fontana citatus in Monum. ad 1659 & 1662, sed & Diarium Dominicanum Gallicum T. II octobris in supplemento februarii.

F. VINCENTIUS PERSIO.

† 1676. F. VINCENTIUS PERSIO Apulus, Mateolæ vernacule *Matera* natus, nobili loco stirpeque patritia Romana oriundus, nomen ordini dedit in patria, ac utraque theologia scholastica & parænetica claruit seculo vertente XVII. Ejus mentio est in actis cap. gen. Romæ MDCL, ubi datur baccalaureus pro primo loco in studio generali Andriensi, ad magisterium postea promotus. Ingenii hominis acumen, elegantiam, facundiam produnt hæc quæ scripsit opera, a Toppio in sua *Bibl. Napol.* recensita:

1. *Cœlum virgineum sacri ordinis Prædicatorum signis XII hieroglyphicis per XII ordinis sanctos stellatum*, Neapoli, Constantini Vitalis & Sebast. Aleccia 1658 in fol. Extat Romæ in Casanatensi.

2. *Sedes judicialis Salomonis juxta angelici doctoris D. Thomæ doctrinam, Augustini, Gregorii, Bernardi, aliorumque sanctorum dicta*, Ibidem, Novelli de Boinis 1673 in fol. pp. 212. Quo in opere regibus, principibus, præsulibus, judicibus ac confessariis ad sua officia exequenda optima dat præcepta. Extat Parisiis in Regia D 462.

3. *Evangelicus Samson Evangelici salvatoris typus juxta divinæ ac sacræ scripturæ arcana, nec non angelici doctoris D. Thomæ, aliorumque sanctorum dicta*, Ibid. Nov. de Boinis 1676 in fol.

F. ANTONIUS DE MONROY.

* 1677. F. ANTONIUS DE MONROY origine Hispanus, patre ex illustri comitum *de Monroy* Hispaniæ magnatum stirpe tum Mexici agente natus, adolescens ordini nomen dedit Mexici, ubi exactis studiis quas exceperat philosophicas & theologicas suis sodalibus jussus est tradere disciplinas. Pluribus annis sacram doctrinam in gymnasio Mexicano primarius professor interpretatus est, unde & magisterii apices reportavit. Romam postea delegatus est provinciæ suæ procurator, & ubi casus urgeret diffinitor, tumque vacante per assumtionem Joannis Thomæ de Rocaberti ad archiepiscopatum Valentinum ordinis magistratu, ad supremum navis nostræ clavum regendum ipse evectus fuit in comitiis generalibus Romæ anno MDCLXXVII sabbato vigilia pentecostes die V junii. Post annos verò regiminis octo ad Ecclesiam Compostellanam nominatus est a rege catholico Carolo II, & summo pontifici Innocentio XI oblatus anno MDCLXXXV, cujus jussu eam infulam admisit cum onere tamen ordinem regendi ad sequentia comitia generalia, & alterius magistri electionem anno MDCLXXXVI die prima junii habendam. Quod ut mox actum est, versus suam sponsam iter aggreditur, eamque quam sibi conjunxerat Deus ubi semel inivit, ab ea se ullo quocumque quæsito obtentu nunquam separari permisit. Triginta annis eam rexit, ad annum scilicet MDCCXV, quo die VII novembris a Deo vocatus est ad meliora ætatis LXXXIII. Lectoribus haud ingratum erit partem saltem hîc obviam habere encyclicæ, quam in ejus obitu ad universum ordinem reverendissimus magister ordinis ejus successor Antoninus *Cloche* scripsit epistolæ, quæ talis est:

» Sane Fratres dilectissimi, si tot beneficia quibus illustrissimus ac reverendissimus Dominus Antonius de Monroy archiepiscopus Compostellanus sacri ordinis Prædicatorum olim magister sibi devinxit ordinem, dum illius per novem annorum spatium præfecturam gessit, in memoriam revocetis, omni proculdubio gravem jacturam, quam tanti viri decessu patimur, nobiscum unâ dolebitis, nec committetis unquam, ut apud vos intercidat fidelis rerum ab eo gestarum memoria. Recolite quæ illius fuerit in ponderandis negotiis maturitas, in gerendis cautio & integritas, in conficiendis diligentia, in providendo ne quid religio detrimenti caperet singularis prudentia, in promovenda observatione disciplinæ regularis vigilantia. Vestris obversentur oculis avita illius pietas cum solida eruditione conjuncta, sincerus animi candor, sermonis ingenuitas, grata in moribus, in habitu, in cultu, in incessu modestia, ab omni fastu pompaque ambitiosa abhorrens. His virtutibus ornatus secunda omnium gratulatione ordinem nostrum felicissime rexit, & ex umbraculis vitæ religiosæ eductus, atque archiepiscopali dignitate inauguratus, nihil de pristino cursu, quem in ordine jugiter tenuerat, immutavit, palamque ostendit omnes virtutes, quibus in religione antehac præfulserat, modestiam, frugalitatem, parsimoniam, & nobilem caducarum rerum contemptum, non honore imminutas, sed magis auctas, novoque sacrarum infularum splendoris incremento fuisse decoratas. In eo prorsus summa erant omnia, ex quibus undique fuit perfectus, & detractis quibuscumque vitiis episcopus cumulari debet. Sed præsertim in ipso eminebat eximia caritas, quæ sese totam ad alienas utilitates ita porrexit, atque semper explicuit, ut nullus sit in amplissima diœcesi Compostellana locus, quo non ille curarum & cogitationum partem derivaverit. At enim boni & omnibus partibus absoluti pastoris munia obiens illustrissimus archiepiscopus, ea quæ jam injuria temporum delapsa defluxerant, æquissimis legibus vinxit, mores emendavit, restituit disciplinam, cultum Dei excitatis passim ædibus sacris instauravit, & ad ve-

» terere sanctimoniam omnia suis exemplis revocavit. Erga pauperes parens adeo munificus fuit, ut sui oblitus ac plane immemor, omnes suas opes in eorum sinum benigne & liberaliter effunderet: nihilque secundum Deum antiquius haberet, quam ut sublevaret pauperum indigentiam & remota plerumque hominum conscientia, cœloque teste honestarum familiarum angustiis & pudori consuleret: Quo factum est, ut obtenta a summo pontifice facultate, pauperes ex asse suos hæredes moriens instituerit, nihilque aliis reliquerit, nisi summum sui desiderium & hæroicæ beneficentiæ memoriam.

» Sic pius ille antistes per triginta annos in archiepiscopatu Compostellano ab anno videlicet MDCLXXXV ad annum MDCCXV semper sibi constanti vitæ ratione vixit omnibus carus, & de singulis bene meritus: sed potissimum de ordine nostro, in quem ita se propensum exhibuit, ut monasterium jam vetustate collapsum suis impensis omnino resarciendum curaverit, & ad seram usque posteritatem curas suas & cogitationes convertens, collegium instituerit dotaritque ære suo, ubi religiosi juvenes sanioris theologiæ tirocinia ponerent, atque germanam haurirent pietatem, quæ se quaqua versum latissime propagaret. At quantus quantusve vivens fuerit religiosus noster antistes, major tamen seipso moriens visus est. Non mens ei senio fracta, non oppressa morbo, non extincta languore. Per viginti annos integros media sui corporis parte exanimis lecto defixus decubuit: nullus interea gemitus, ac ne doloris quidem signum ullum, impatientia nulla, eadem vultus hilaritas, animus cœlesti lætitia delibutus, plenus divinarum laudum sermo, idem intrepidus ad extremam usque vitæ periodum in vindicandis Ecclesiæ suæ juribus vigor. Sic ab annis & infirmitate vires accipiens, non cessabat grates immortales Christo servatori amantissimo rependere, quod ipsi crucis particulam impertiret. Deo quotquot habebat corporis partes, ceu totidem victimas immolabat, lætusque cernebat se in dies aliqua sui parte Christo configi cruci. Demum æternitatis candidatus, cœlo jam maturus, & in sua quam religiosæ paupertatis amans elegerat, abjectissima cella, solis cœlestibus bonis inhians, mortem serena fronte aspexit, quam omnibus Ecclesiæ sacramentis munitus, tranquille inter manus Fratrum suorum oppetiit ineunte anno ætatis suæ LXXXIII die VII novembris anni æræ christianæ MDCCXV.

Quæ in his litteris de singulari & eximia archiepiscopi nostri in victu parsimonia, summa verò erga exteros liberalitate leguntur, experti sunt & comprobarunt classis Gallicæ duces & milites omnes in funesta illa ab Anglis ad portum *Vigo* accepta clade. Tum enim in Galæciam ingressi, & palantes rebus omnibus spoliati, ab eo laute & opipare accepti sunt, & necessariis omnibus abunde suppeditatis omni officiorum genere devincti. Hinc in Franciam reversi, magnificentiam archiepiscopi, una & sanctitatem ubique & in aula ipsa Ludovici XIV prædicaverunt, sesequc verum Ecclesiæ pastorem vidisse gloriati sunt. Quoad ejus opera nulla alia mihi cognita, quam

Registrum ejus litterarum, dum ordini præfuit, Romæ servatum.

Et *Ordinationes pro recto Ecclesiæ Compostellanæ regimine*.

F. ALANUS CULPEN.

F. ALANUS CULPEN Brabantinus, Trajecti ad Mosam natus, & ibidem ordinem adolescens sexdecim annorum amplexus, vir evasit apud suos ob præclaras animi dotes commendatus. Post rectas philosophiæ & theologiæ scholas, ad regimen etiam conventuum vocatus est. Sed verbi Dei prædicationi potissimum institit, & cultui B. Virginis per rosarium promovendo. Inter hæc Sorianum iter ad imaginem S. Dominici miraculis claram venerandam suscepit, indeque rediens Venetiis in cœnobio SS. Johannis & Pauli apoplexia correptus interiit sexta novembris MDCLXXVII, ætatis XLVII, professionis XXXI. Ediderat antea idiomate Belgico † 1677.

Compendium societatis rosarii, ubi & de aliis societatibus & piis exercitiis ab ordine Prædicatorum in spiritualem fidelium profectum institutis. Ad calcem adjecit *Officium parvum B. Virginis & officium defunctorum ab ipso Belgice translatum*, Leodii, Henrici Hoyoux 1672 in 12.

Opusculum nostri Dominici Guerard de rosario Gallice scriptum nonnihil auxit, ac rursus prælo dedit, Leodii, Guillelmi Henrici Steel 1671 in 12.

Laudat Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dominic. quem hîc excipio.

F. AUGUSTINUS CERMELLI.

F. AUGUSTINUS CERMELLI Ligur patria Alexandrinus Boschensis conventus alumnus, post varia pietatis eruditionisque ac prudentiæ specimina sacro fidei tribunali præfectus est exeunte anno MDCLI contra pravitatem hæreticam in Liguria generalis inquisitor, quam ille sustinuit annis fere decem dignitatem ad februar. scilicet MDCLXII. Hæc ab eo prodierunt: † 1677.

1. *Catena in Job. ex SS. Patrum scriptorumque ecclesiasticorum sententiis concinnata Francisco cardinali Barberino nuncupata*, Genuæ 1636 in fol. Extat Romæ in Barberina, & in Casanatensi.

2. *Vita S. Hieronymi primi & maximi Ecclesiæ doctoris*, Ferrariæ, Josephi Gironi 1648 in 4 pp. 239. Cardinali de Albornoz ab auctore nuncupata. Extat Paris. in Reg. H 1212.

3. *Vita S. Augustini & sacra encomia Pauli primi anachoretæ, Thomæ Aquinatis, Petri Martyris, Dominici Prædicatorum institutoris, Alexii & aliorum*, Ferrariæ 1648 in 4.

4. *Monita Prælatorum*, Romæ 1652 in 16. *Variis sacræ scripturæ SS. Patrum historiis doctrinis atque sententiis aucta Altera editio*, Januæ, Joan. Matthiæ Ferroni 1655 in 4.

5. *Princeps catholicus*, Romæ 1657 in 8. Extat in Barberina.

6. *Sacra cantica in laudem variorum sanctorum, & in præcipuis solemnitatibus anni.* Sic addit Rovetta ad 1677, ad quem annum indicat pervenisse.

F. BERNARDUS BUSCEMI.

F. BERNARDUS BUSCEMI Siculus Mazarenus, sacræ theologiæ lector, cultusque B. Virginis per rosarium promotor indefessus, obiit Mazaræ anno MDCLXXVII die XXX januarii. Opus ejus postumum prodiit hoc titulo teste Antonino Mongitore in Bibl. Sic. † 1677.

Orationi sacre, Neapoli, Andreæ Colicchia 1680 in 12.

Sæc. XVII.

F. FRANCISCUS DE ROSARIO.

1677. F. Franciscus de Rosario Hispanus Peruanæ provinciæ alumnus vergente seculo XVII apud suos clarus, laudatur a nostro Johanne Melendez in Histor. Prov. Peruan. T. III pag. 812, ubi & integra refertur capp. 15, 16 & 17 a Francisco nostro scripta, & ad priorem suum provincialem missa XXIX maii MDCLXXVII

Relacion de todo lo sucedido en la conquista espiritual de los Andes del Perù por la parte de Cochabamba.

F. GODEFRIDUS MARCQUIS.

* 1677. F. Godefridus Marcquis Belga professione Antverpiensis, vir doctrina & pietate conspicuus, rerumque agendarum imprimis peritus, seculo hoc XVII claruit. Artes, deinde & theologiam tum junior professus, studium generale ab episcopo Antverpiensi F. Mario Ambrosio Capello ex ordine assumto recens erectum semel & iterum rexit, ac non parum promovit. Ad ordinis munera postea evectus F. Thomæ Leonardi S. T. M. anno MDCLXVIII priori provinciali inferioris Germaniæ electo, sed eodem anno vivis exemto suffectus est a magistro ordinis, qui quadriennium hoc expleret. Antea autem auctoritate apostolica & Ferdinandi III Romanorum imperatoris desiderio eo munere per octo annos continuos in provincia Bohemiæ quæ & Moraviam complectitur, cui & Silesia tunc fuit adjuncta, functus erat, ac pro sua in regendo prudentia, & in domibus nostris regni illius per hæreticos eversis restituendis solertia ac pro fide tuenda promovendaque zelo indefesso prædicto imperatori se fecerat acceptissimum. In Belgii etiam fœderati provinciis missionum præfectus a summo pontifice datus est & institutus, ubi non solum domesticis fidei exemplo & instructioni, sed & Ecclesiæ hostibus admirationi fuit & venerationi. Ad suos reversus reliquum ætatis animarum saluti impendit totum, & cum Fratrum omnium a quibus ut amantissimus parens tenerius diligebatur, mœrore ac desiderio terram reliquit XVIII septemb. MDCLXXVII, ætatis LXVII, professionis XL. Sic de eo refert F. Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dom. MS, a quo & additur a nostro Godefrido scripta, licèt non typis edita sed apud nostros Antverpienses servata,

Oratio funebris in exequiis Ill. & Rev. F. Marii Ambrosii Capello episcopi Antverpiensis ex ordine Prædicatorum assumpti in Ecclesia ejusdem ordinis Antverpiæ dicta.

F. JOSEPHUS DE VITA.

† 1677. F. Josephus de Vita Siculus patria Calaxibettensis, conventus vero Panormitani S. Zitæ alumnus anno MDCXXXI professus, multis & miris laudibus ab Antonino Mongitore in *Bibl. Sicul.* ex relatione F. Jo. Bapt. de Castillo Panormitani ac Josephi nostri symmystæ exornatur. Et quidem quantum ad vitæ rationem, morum sanctitate præstat fuisse commendatissimum, disciplinæ regularis apprime tenacem, paupertatis ita studiosum, ut præter SS. Augustini & Thomæ opera, quæ continuo volvebat, nihil in cella pateretur, humillimum qui non solum præfecturas repudiarit omnes, sed & scholæ honores ac titulos detrectarit ultra baccalaureatum, tum solitudinis amantem ac secularium fugientem colloquia, quibus animus dissipatur, ad hæc vitæ austerioris, qui ad ultimum usque spiritum cilicio carnem domuerit, noctes sæpius vigilans in oratione duceret insomnes, lecto nunquam sed vel humi in ecclesia, vel sedens in cella corpus breviori somno, ubi natura postulabat, recrearet: erga Deiparam sic mire affectum, ut ad antiphonam *Salve regina* in processione cum sodalibus in ipsis oculis totoque vultu vidisses micare ac quasi erumpere cordis incendia: viros quidem in tribunali pœnitentiæ libenter audientem, fœminas nunquam nisi jussum, ne qua vel minima labes conscientiæ candorem inopinato attingeret: brevi ita virtutibus fulgentem omnibus, ut veluti sanctus ab omnibus haberetur. Hinc cùm mortalitatem tandem exuit Panormi apud suos VIII januarii MDCLXXVII, ad ejus exequias tota confluxit civitas, vestes ejus discerpserunt plures, sed & articulum pedis ausus est quidam præscindere, ex quo copiosus sanguis effluxit, licèt jam ante XXIV horas obiisset. Quæ quidem suis menæis inferant hagiographi: nos qui auctorem solum quærimus, doctrinam solum scrutamur ac perpendimus. Hanc verò nomenclator Siculus citatus non minus laudat, quam vitam, eminentissimi virum ingenii dicens, in theologiæ arcanis profunde versatum, ea Panormi fama, ut doctissimi quique omnium ordinum in difficillimis quæstionibus consulerent, ac veluti sapientiæ oraculum venerarentur: qui inter sui admiratores ipsum habuerit Johannem Caramuelem, & quorumdam S. R. E. cardinalium existimationem promeritus sit. Tritas tamen aliorum theologorum vias prætergressum fatetur, eaque de causa a scholæ Thomisticæ mystagogis pessime acceptum, imo & delatis adversus eum ad magistrum ordinis querimoniis, Romam accersitum: verùm addit facili ad omnia sibi objecta responsione, splendidiorem doctrinæ suæ excellentiam effecisse, & patefacta ingenii profunditate, præstantiora urbis ingenia in sui admirationem excitasse. Quæ quam vera sint jam patebit ex dicendis. Scripsit itaque ac in lucem edidit opus, cui titulus:

Tractatus sex duobus tomis distributi, quorum tomus I tractatum de proprio & per se principio unde provenit peccatum in actionibus voluntariis continet in duas partes divisum. In quo celsa, clara & firma sententia S. Thomæ proponitur: conclusionesque fere omnes ad modum quo agunt & determinantur agentia omnia sive naturalia sive libera, & sive Deus sive creatura, spectantes resolvuntur evidenti discursu ipsius S. Thomæ in principium illud per se notum, unumquodque agit in quantum est in actu per formam. Insuper, Infallibilis ordo divinæ providentiæ secundum miram ejusdem angelici præceptoris doctrinam explicatur, resecatis recentium adinventis; Panormi, Andreæ Colicchia 1665 in fol. pagg. 580.

T. II *continet sequentes tractatus*: I. *De veritate illius principii, omne quod movetur, movetur ab alio.*

II. *De necessitate præcedente & sequente secundum mentem D. Anselmi.*

III. *De sensu composito & diviso propositionum modalium.*

IV. *De augmento & decremento formarum tam secundum se, quam in ordine ad subjectum.* At non fuit editus imo suppressus & servatus Romæ apud magistrum ordinis.

De objecto logicæ, & secundis intentionibus, Romæ, Pauli Monesæ 1670 in 8.

Mirum autem quanta Tomum illum primum solum excusum animi alacritate susceperint & aviditate Molinianæ scholæ discipuli, quantis auctorem hunc propolamque Josephum extulerint encomiis, ceu Thomisticæ præmotionis eversorem, ac si unius abortivi deliramentis & perjurio tota corruisset cum SS. præceptore suo Thomistarum schola, mutato-

que colore optimo subito facta esset species ejus altera, conversusque sol ejus Thomas sanctissimus in tenebras. In eo genere triumphare potissimum sibi visi sunt Platelus S. J. theologus Duacensis, & Eleutherius Antihistoriæ congregationum de Auxiliis scriptor. Plateli ridiculum ex Josephi nostri putata defectione triumphum compressit postea laudandus F. Franciscus Janssens Elinga primarius Antverpiani nostri gymnasii regens opusculo cui titulum indidit, *Veritas manifestata pro auctoritate &c.* quod curiosus verique amans adeat lector. Eleutherio vero respondit noster Jacobus Hyacinthus Serry in sua *Historia congregationum de auxiliis* lib. v sect. III cap. II Edit. alterius col. 773, quem placet hîc integrum exscribere, ut videat lector, & quam a schola Moliniana alienus fuerit noster Josephus, quam nemo acrius impugnavit, & rursus quis de eo apud nostros sensus ob desertam communem & nullis unquam seu irruentium fluminum seu ventorum flantium turbinibus evertendam circa præmotiones divinas Thomisticæ scholæ doctrinam. Sic ergo ille loco citato:

» Sequitur in fabricato Anti-Thomistarum elencho Josephus a Vita, *theologus*, ut loqueris (Eleutheri) *plane eximius, in magistri sui Aquinatis doctrina versatissimus, Bannesianæ prædeterminationis eversor.* Addendum erat, ne quo debito fraudetur titulo, *Moliniani systematis, gratiæ congruæ, ac scientiæ mediæ fervidus impugnator.* Utrumque enim tentavit Josephus a Vita suo illo *de proprio peccati principio* edito tractatu, quem summis adeo laudibus celebras, in quem illud D. Prosperi ad Cassianum merito cadat: *Tu informe nescio quid tertium, & utrique parti inconveniens reperisti, ut nec inimicorum consensum acquireres, nec in nostrorum intelligentia permaneres, cap. 3 contra Collat.* Nec enim vester ille est nec noster, qui medium inter utramque scholam iter aperuit; imo minus vester quam noster censendus, qui quod capitale apud vos est funditus evertit, quod levius apud nos vellicavit. Is enim a pag. 13 ad 37 *communem doctrinam patrum Societatis canonem concilii Tridentini interpretantium* impugnat data opera: Suarium, Ruisium, Fazolum defricat a capite ad talos, ut vel ex ipsis §§. titulis liquet. Ac tum a pag. 128 ad 141 ablegata penitus scientia media, decreta seipsis efficacia, voluntatis consensum etiam ex conditione prævisum antevertentia disertissime ponit, & Fasolum Societatis theologum, qui humanam libertatem iis decretis eversum iri contendebat, ex mente doctoris angelici durius exagitat. Quæstionis a Josepho propositæ titulus est: *An secundùm doctrinam S. Thomæ, quam Fasolus citat, sint excludenda ab effectibus contingentibus & liberis decreta divina absoluta seu antecedentia usum nostræ libertatis?* Resolutio vero, quam per tredecim circiter paginas probat, sic habet: *Ad quod dicendum est non haberi in tota lect. 14 lib. 1 Periherm. quam citat Fasolus, doctrinam quæ vel leviter indicet, decreta absoluta & determinata divinæ voluntatis, de effectibus causarum contingentium & liberarum imponere necessitatem, quæ excludat contingentiam & libertatem ab iisdem effectibus: sed potius haberi doctrinam, qua S. doctor expresse docet oppositum, videlicet divinæ voluntatis decreta efficacissima & determinatissima, quæque impediri minime possunt, ne perveniant ad effectū determinatissime volitum non imponere necessitatem qua tollatur effectuū contengentia vel libertas.* Qua parte longissimo intervallo ac pene infinito a Moliniana sententia discedit, & in eo quod totius controversiæ caput est, Thomistis adhæret.

» Equidem instituta subinde disputatione 2, decreti hujusce se ipso efficacis naturam & conditionem aliter explicat, quam soleant Thomistæ nostrates. Cùm enim ii decreto illo motionem quandam indefectibilem inferri doceant, quæ causas quascunque secundas immediate determinet ad infallibiliter operandum, is ablegata motione illa infallibilem operationem sequi putat, ex solo infallibili ordine divinæ providentiæ, quæ in tota illa variarum causarum serie, a quibus idem prædefinitus effectus edendus est, omnes ita disponit & in ordine collocat, ut unâ alteram non impediat, sed potius adjuvet: ita cujusque impedimenta arcet ac semovet, ut causa ultima, a qua tandem effectus expectatur, imperturbata agat. Sed & hoc etiam in capite tam a vobis dissidet quam a nobis: quippe qui Deum non immediate causas omnes secundas movere putat, sed eam tantum quæ ipsi proxime subjicitur, quæque motum ejus ad alteram defert, ut hæc inde ad tertiam, tertia ad quartam ac ita deinceps instar horologii rotati. Quod utique doctrinæ paradoxum, vestri non secus ac nostri demonstrant esse falsissimum. Imo pag. 548 semel iterumque profitetur nihil ad eam divinæ providentiæ certitudinem valere scientiam mediam, quam a se *funditus eversam, & a Deo sapius exclusam* monet.

Videris tu modo quo jure Josephum a Vita tot laudibus cumules, qui medium licèt iter aperiat, a Moliniana nihilominus quam a Thomistica schola longius abit. Quia verò nugaci ostentatione præpositi generalis facultatem nec non domesticorum censorum judicia, queis probatus est liber ejus ex integro descripsisti, ut universo jam ordini crimineris doctrinam eo contentam domesticis approbatoribus, ac ipsi etiam procuratori generali necessariam visam esse, quæ doceretur in ordine, & dignissimam ut e cunctorum D. Thomæ asseclarum manibus ore & corde haud unquam excideret: illud scito facultatem edendi operis Josepho pro more datam, modo a delegatis censoribus probaretur, ab eodem qui dederat generali præposito rescissam esse, statim atque innotuit quid rei esset: quin & Josepho vetitum ne staret incepto: quanquam vir cerebrosus & pervicax denunciatum interdictum parvi penderit, & revocatam facultatem obtentasque ab oscitantibus censoribus approbationes edito libro præmiserit. Qua de causa ab altero, qui proxime successit præposito generali proscriptus est. Latam sententiam, qua totius rei gestæ series exponitur subjicere præstat, ut qui domestici scriptoris librum nobis objiciunt, eumdem uti fœtum abortivum a nobis damnatum rejectumque noverint.

Nos F. Johannes Thomas de Rocaberti sacræ theologiæ professor totius ordinis Prædicatorum magister generalis & servus. Universis angelici nostri doctoris fidis ac sinceris discipulis salutem.

Panormi typis Andreæ Colicchia anno MDCLXV prodiit in lucem dignior tenebris liber cujusdam ex ordine nostro F. Josephi de Vita Siculi Calaxibettensis, cui titulus *T. I. De Proprio & per se principio &c.* In eo præsumtuosus auctor nimiæ singularitatis studio, privatique ingenii abreptus fiducia, de divina in actus liberos causalitate ac præmotionibus sic disputat, ut passim introducat propositiones a communi vere Thomisticæ scholæ doctrina & sensu alienas: quodque intolerabilius est, easdem nititur ipsimet angelico doctori, quem crebrius allegat, palam affingere, quasi mens genuina D. Thomæ hactenus universam illius scholam, totque præclaros ejusdem commentatores latuisset a seculo, donec exur-

SEC. XVIII.

» geret homo obscurus, qui hanc orbi litterario » aptius declararet. Mature his ausibus obviare studuit vigilantissimus prædecessor noster, mox ubi » de pernicie libri commonitus fuit, ac datis Panormum repetitis litteris provide satagit, ne hujusmodi monstrum absque saniori correctione in » publicum prosiliret, quod illic sub prælo jam » versari perceperat. Hinc prout in authenticis re» gestis officii sui reperimus, die VIII septembris » MDCLXIII, districtius mandavit priori conventus nostri Panormitani, ut quicquid foliorum illius tomi fortasse jam fuerat impressum, & quicquid successive adhuc imprimebatur, colligeret » ac Romam transmitteret, accuratius hîc revidendum: interea vero nihil istorum sineret publicari aut vænum exponi: insuper ut scriptori irrefragabili sanctæ obedientiæ præcepto publicationem libri interim inhiberet, donec aliud ea de » re constituatur.

» Interim anno MDCLXV sub die VII aug. idem » prædecessor noster aliunde percipiens contineri » in dicto volumine asserta communibus Thomistarum principiis manifeste dissona, commisit patri regenti generalis studii in Panormitano conventu S. Dominici, ut illa nonobstante censorum qualicunque approbatione revocet ad examen, ac de iisdem referat generali ordinis magistro.

» Rursus anno MDCLXVI die XXVII febr. binas » destinavit epistolas ad P. M. F. Petrum Martyrem Dionysium cum novo mandato, ut is Panormi omnia absurdi illius libri exemplaria typis excusa, quotquot vel jam prostabant in bibliopolarum officinis, vel adhuc latebant penes auctorem aut quemlibet alium ex nostris, colligeret » in sequestrum. Atque ad hunc effectum delegata » fuit eidem P. magistro specialis potestas, qua » sub præceptis ac censuris tam ipsum scriptorem, » quam reliquos ibidem ordinis nostri religiosos » constringeret ad prædictorum exemplarium citam extraditionem, ubicunque illa sive in ambobus nostris conventibus Panormitanis, sive apud » extraneos deposita reperirentur, nec liceret absque novo mandato sequestrum hoc relaxare.

» Denique eodem anno mense ac die idipsum » P. M. F. Dominico *Mina* tunc habitanti Messanæ injunctum fuit pari cum potestate, quod supra dicta diligenter ac serio ibidem exequeretur » in utroque nostro Messanensi cœnobio. Et nihilominus contumax auctor ad votivæ obedientiæ » immemor suo indulsit cerebro non satis firmo, » ac demum effecit, quod liber suus tam extra » quam intra Italiam divagetur liberrime, non sine » gravium cujusvis ordinis ac status virorum offendiculo. Nec enim solam domesticam nostri ordinis scholam evertere laborat, sed & aliis temerariæ novitatis audaci prurigine bellum indicit » minime necessarium. Ex his præmissis quilibet » cordatus facillime, ut arbitramur, concludet » quam juste vereque nostro ordini displiceant tum » illæ peregrinæ inerudit scriptoris propositiones & » ineptissima paradoxa: tum via, fraus, ac modus » eadem foras emittendi, refragante superiorum » imperio toties iterato. Certe si in malevolam » animam non introit sapientia, nil nisi insipidum » vanum atque insulsum effundi potuit ab ingenio » refractario, suæque professionis oblito.

» Cæterum ad examinandas voluminis indigni » propositiones, tum hîc tum Neapoli coram nobis doctissimos quosque nostri ordinis professores » theologos pluries in consessum accivimus, & re » tota per dies plusculos fibratim introspecta, concors omnium sententia fuit, illas & scopum auctoris cum inconcussis tutissimisque SS. Augustini & Thomæ dogmatibus minime cohærere, nec posse in ullo nostrorum scholarium per quamcunque conniventiam tolerari. «

Proinde adversus ineptias tanta cum præsidentia quaquaversum jam vulgatas uti placuit repagulo fortiori, ne saltem illæ quasi ex ordinis consensu ac sensu emissæ, aut dissimulatione tacita permissæ, quidquam exinde vel coloris vel ponderis acquirant. Quamvis enim infelix earum auctor nulla inter nos polleat auctoritate vel eruditionis fama, ut potius neglectu quam operosa redargutione dignus reputetur, interest tamen larvam detrahi ne incautis imponat, fontisque Thomistici puritatem apud lectores minus exercitatos inficiat. «

Ergo quoad subditos nostros lectionem prædicti libri duntaxat illis permittimus, qui arrepto idoneo stylo eumdem solida methodo refutare aggredientur, idque pro solo tempore, quo in adornanda hujusmodi refutatione occupabuntur. De reliquo verò tam istis quam cæteris nostræ curæ subjectis præcipimus in virtute spiritus sancti sanctæ obedientiæ sub formali præcepto, ut non solum a lectione prædicti tomi omnino abstineant, verum etiam illius exemplar aut exemplaria, si quodvel si quæ habeant, cujuscunque impressionis seu reimpressionis intra spatium decem horarum a notitia præsentium extradant bona fide superiori loci ubi degunt: qui superior sub eodem præcepto tenebitur seorsim & simul omnia prædicta exemplaria sub clavi asservare, donec a nobis desuper aliud fuerit ordinatum. «

Hoc idem præceptum quoad omnes suas clausulas ac partes extendimus ad prænominati auctoris T. II si fortassis & iste e prælo jam emersit alicubi, aut futuris temporibus ullibi lucem aspexerit. Cum enim illo promittantur hi tractatus nempe *De veritate illius principii, omne quod movetur ab alio movetur*: item *De necessitate præcedente & sequente*, item *De sensu composito & diviso propositionum modalium &c.* Utique verendum est imo supponendum, quod eodem scateat insalubri surfure, quo prior tomus. «

Denique & cæteros extra ordinem nostrum ingenuos candidosque S. Thomæ sectatores quam possumus instantissime rogamus, ut ad istam præfati voluminis suppressionem ardenti zelo ac studio nobis collaborent, illud ceu publico conspectu plane indignum ubicunque poterunt, a suis & aliorum oculis procul submoveant, ac singulari hoc beneficio Thomistarum scholam dignentur sibi arctius devincire. Amen. Porro in fidem &c. *Actum Romæ in nostro conventu S. Mariæ super Minervam die* XXXI *mensis octobris* MDCLXXIV *F. Johannes Thomas de Rocaberti magister ordinis.* «

Sed & sequentia a quibus abstineo in eadem historia legenda, sed & de eodem Josepho *de Vita* rectissime censorium suum judicium profert noster Antoninus *Massoulié* in suo libro cui titulus *S. Thomas sui interpres*, passim, ac præsertim *T. II Diss.* 3 *Q.* 5, ubi quid bene quid male scripserit Josephus annotat, & pretiosum a vili sapienter discernit; & pag. 142 quam longe a Josephi adinventis, Ludovici Tomassini oratoriani adinventa diversa sint, clarissime ostendit, ut hic posterior auctorem nostrum gratis inter sibi faventes numeret: quem proinde adeat lector veri amans & studiosus. Cæterum quæ in decreto magistri ordinis de Josepho amariora dicuntur, qui non assertæ ejus a Mongitore & supra relatæ sanctioris vitæ rationi officiant, haud difficile intelligas. Hujusmodi enim hominum piorum mos est in semel præsumtis opinionibus pervicaciores esse, nec ad eas statim deponendas facile adduci: ad officium tamen rediisse

se hinc conjicio, quod non solum tomum posteriorem typis non ediderit, sed & hic ad magistrum ordinis aut ab auctore, aut eo assentiente Romam missus fuerit, in tenebris deinceps premendus.

F. LEONARDUS DE PASSANO.

1677. F. LEONARDUS DE PASSANO Ligur Januensis patria & professione hoc anno MDCLXXVII clarebat in sacra theologia magister, & eodem typis dedit opus hoc titulo :

D. Thomas Aquinas annuo panegyrico laudatus, Romæ 1677 in 4. Extat ibidem in Casanatensi.

Sic me monent Memorialia ex Urbe recens mihi missa.

F. NICOLAUS BARBIERI.

† 1677. F. NICOLAUS BARBIERI Italus Insuber, & in provincia S. Petri Martyris ad ordinem ascitus, sed jam tum baccalaureus ad conventum Montispolitiani filiatione translata approbante capitulo generali Valentino anni MDCXLVII provinciæ Romanæ ascriptus, in studio generali Perusino theologiam magister regens e superiori loco professus est cum laude. Musas etiam amœniores Etruscas coluisse volunt, & inter academicos Topistas *il Fuggiasco* id est Fugitivum nominatum. Quam verò linguæ puritatem & elegantiam consectatus est, Sanctorum vitis scribendis vir pius totam impendit. Scripsit :

1. *La vita del B. Guido da Cortona dell' ordine de' Frati Minori*, Perusiæ 1652 in 8. De quo opusculo sic Pappebrochius in Actis SS. T. II junii ad diem XII in commentario prævio ad vitam B. Guidonis pag. 601. n. 3 : *Tantam autem styli sublimitatem sectatus is est, ut videatur historici styli a nativa rerum expressione commendandi, metas omnes voluisse quam longissime effugere, ad substantiam nihil addens quod notari mereatur, & totus in captandis continuandisque metaphoricis phrasibus.* Quibus responderi potest ob brevitatem actorum panegyrin sacram academicam potius ab eo tum susceptam quam simplicem historiam.

2. *La prodiga figliuola : Cioè, Breve ragguaglio delle più nobili azzioni della B. Margarita da Cortona : scritto dal P. M. F. Nicolò Barbieri Domenicano, teologo di M. Filippo Galilei vescovo di Cortona*, Perusiæ 1660 : Ibidem iterum & tertio Hæred. Sebast. Zecchini 1671 in 8 pagg. 352. Extat apud nostros Parisien. ad S. Honorati.

3. *La vita di S. Domenico.* Hujus ut a se jam editæ meminit in sequenti, sed & laudat Pappebrochius in Actis SS. Tomo altero aprilis ad diem XX in commentario prævio. Videsis pag. 791.

4. *Vita di S. Agnese Segni di Montepulciano dell' ordine de' Predicatori. Eugenia Spada ducissa Matthei nuncupata.* Editio elegans, Romæ, Ignatii de Lazari 1677 in 8 pp. 188. Extat Paris. in Regia H 2817. Quo anno clarebat etiamnum ætatis ut ait LXXI agens & infirma valetudine usus. Cæterum in hac opella plura sunt ad historiam sanctæ illustrandam non negligenda.

Ejus meminit Fontana in *Prov. Rom.* inter scriptores.

F. PETRUS DE GODOY.

† 1677. F. PETRUS DE GODOY Hispanus *Aldeanneva* Extremaduræ oppido in diœcesi Placentina natus, Salmanticæ ad S. Stephani ordinem amplexatus & professus, gymnasii Gregoriani Pinciæ subinde collega, tantam sibi in scholis peperit famam, ut nulli secundus, vix ipse sua ætate secundum habuerit. Post agones scholasticos, lectamque e superiori loco insigni cum laude tum philosophiam tum & theologiam, primariam S. Thomæ Salmantinam cathedram consecutus ea celebritate docuit, ut universitates non solum Hispanæ, sed & exteræ nil aliud, quam *Godoy* nomen resonarent. Seu abstrusiora theologiæ mysteria explicaret, luce reddebat clariora, seu in concertationibus aliorum sententiam impugnaret, argumentorum pondere adversarium obruebat, seu vicissim suam impugnantibus responderet, quæ insolubilia videbantur, veluti paleas difflabat. Neque verò in scholis tantum, sed & e sacro pulpito magnum sibi fecit nomen, Ecclesiastes etiam regius ascitus. Vigintiquinque annis solidis his perfunctus muneribus, recta etiam officio prioris Salmantinæ domo, tantum lumen regi catholico Philippo IV super candelabrum visum est erigendum : itaque ad Oxomensem Ecclesiam nominatus anno MDCLXIV, ad eam promotus est ab Alexandro VII die XXXI martii anni ejusdem, ipsiusque F. Ildephonsi a S. Thoma nobilissimi principis, tum episcopi Malacitani ex ordine assumti, sui olim discipuli, ac sumtus omnes regia magnificentia conferentis, manibus consecratus. Hanc Ecclesiam cùm pluribus annis administrasset, ad Seguntinam translatus est, in qua & tandem vitam hanc mortalem reliquit. Præclara ejus in utriusque diœcesis regimine gesta, effusam inter alia in pauperes liberalitatem narrabunt Historiæ Ecclesiasticæ scriptores Hispani, nos qui non pastorem, sed auctorem hîc repræsentamus, opera tantum edita referre sat est, quæ hæc sunt :

1. *Disputationes theologicæ in tertiam partem D. Thomæ*, In ipsis episcopalibus ædibus Oxomensibus in fol. T. I a Q. 1 ad 3, 1666 : T. II a Q. 4 ad 12, 1667 : T. III a Q. 13 ad 24, 1668.

2. *Disputationes theologicæ in primam partem D. Thomæ*, Ibidem T. I a Q. 2 ad 14, 1669 : T. II a Q. 14 ad 26, 1670 : T. III a Q. 27 ad 43, 1671.

3. *Disputationes theologicæ in primam Secundæ D. Thomæ*, Ibid. T. I ubi tantum *de Beatitudine, de Peccatis, & de Gratia* 1672 in fol. Quæ omnia rursus totidem tomis prodierunt Venetiis, Joannis Jacobi Hertz 1686 in fol. Sed hæc altera editio innumeris typorum scatet erratis.

Opera ejus philosophica alii usurparunt, & inverecundi plagiarii sub proprio nomine typis ediderunt. Sic testatur noster Johannes Michael *Cavalieri* in sua *Galeria de' Pontefici Domenicani* pag. 699.

Monendus verò hîc lector, cùm plura eadem præsertim in primam partem S. Thomæ inveniet in utroque Petro *de Godoy* scilicet, & nostro Joan. Bapt. *Gonet* Occitano, rem sic accidisse ; nempe prioris dictata tam avide excipiebantur in schola Salmantina, ut exempla plusquam mille MS numerentur, quæ distracta non in Hispania se continuerunt, sed & ad regna externa Italiam præsertim & Galliam pervaserunt. Gonetus, qui tum Clypeum suum Thomisticum adornabat, oblatum forte sibi disputationum theologicarum Petri de *Godoy* MS exemplum lætus accepit, & insignem in iis doctrinæ Thomisticæ expositionem animadvertens, ea clypeum suum roborandum duxit, ac licitum sibi persuasit : adeo ut post Deum Petro gloria debeatur, qui primus scripsit licèt posterior prælo commiserit : nec tamen plagii reus habendus sit Gonetus, qui tantum auri unde sibi conflarit, non negavit, imo clare & alte edixit pluribus in locis. Sic prologo ad lectorem T. I : *Impulit me etiam fama doctissimi magistri Godoy ordinis nostri olim in Salmanticensi Academia primarii professoris, &*

SEC. XVII. *nunc Oxomensis episcopi, ut ipsius scripta viderem, & existimavi si vel tanti viri nomen in nostris libris legeretur, majori plausu esse excipiendos &c.* Et postea : *Sed quia existimavi non minus ab eo, quam ab aliis excipienda esse aliqua, ne ignorare viderer virum inter primos scholæ nostræ theologos hac tempestate habitum : & cum hujus scripta etiam antequam ederentur, pene publici juris essent, omniumque manibus tererentur, non poterat sine injuria & contemtu non in eodem ordine poni cum cæteris scriptoribus, quibus frequenter utimur : ideoque sæpissime hujus nomen commemoravi &c.* Quod & ingenue variis adhuc locis profitetur. Novi Petrum de Godoy hac confessione non plene sibi factum satis existimasse, & quosdam etiam nostros Hispanos ejus gloriam zelantes, inter quos F. Franciscus *de Ayllon* S. T. M. ejus commensalis in prologo ad lectorem tractatus de Trinitate, & F. Hyacinthus a Parra in sua censura disputationum in primam secundæ, quædam ad eam accepti beneficii confessionem addita carpere ut minus honesta, minusque grati animi, quorum omnium penes eruditos arbitrium sit. Id saltem Goneto debet schola theologica, quod Clypeus ejus Thomisticus Godoyum acuerit & excitarit ad edendas lucubrationes suas doctissimas, quæ absque hoc aculeo forte nunquam lucem vidissent, & aliquanto post vel in tenebris conticuissent eo mortuo, vel aliorum opera ejus ut sæpe fit suppresso nomine ornassent. Hujus Petri nostri cum laude meminerunt Fontana in *Theatro* & Nic. Antonius *Bibl. Hisp.* Obiisse verò dicunt anno MDCLXXVII, quo XII julii suffectus ei est F. Thomas *Carbonel* etiam ex ordine Prædicatorum assumtus.

F. PETRUS MARIA PASSERINUS DE SEXTULA.

† 1677. F. PETRUS MARIA PASSERINUS DE SEXTULA Longobardus, Cremonæ ad ordinem ascitus adolescens, magnarum vir partium evasit, pietate, disciplinæ regularis studio, eruditione conspicuus. Exactis Bononiæ studiis, apud suos Cremonenses, tum & apud Boschenses sacras litteras e superiori loco docuit, sacræ theologiæ magister renunciatus, suo quidem aliquando præfuit nativo conventui, sed litterarum amore captus, studiis se totum dedit. Hinc magistro ordinis F. Thomæ Turco, qui viros doctos eximie colebat, apprime acceptus, ab eodem socius ac laborum & solicitudinum particeps allectus est : quem Italiam, Galliam, Belgium, Hispaniam visitantem comes indivulsus secutus, in casibus & negotiis ubique emergentibus consiliis suis, nam erat juris etiam peritissimus, non parum sublevavit. Eodem paulo post suum in Urbem reditum anno MDCXLIX mortuo, titulum provincialis Terræ sanctæ, quo decoratus fuerat deposuit, & anno MDCL inquisitor Bononiensis a summo pontifice Innocentio X institutus est. Sed non diu munus hoc sustinuit, nam anno sequenti MDCLI procurator generalis in aula Romana a magistro ordinis F. Joanne Baptista de Marinis positus & datus, gravissimam hanc provinciam reliquum vitæ id est XXVI annis cum pontificum sibi invicem succedentium, purpuratorum patrum, ac magnatum omnium, summo ordinis bono, ingentique sui nominis fama continuo gessit : cathedræ matutinæ in Sapientia Romana unâ moderator, quam XXII annis rexit & amplius & a morte dicti de Marinis anno MDCLXIX mensis maii sexta ad pentecosten sequentem electionemque successoris vicarius generalis ordinis a Clemente IX constitutus. Supervixit autem pluribus annis libris scribendis ac edendis operam dans, & in senectute bona integris ad ultimum usque spiritum usus sensibus, placida morte quievit in Domino mense junio MDCLXXVII, ætatis LXXXII, ad Minervam sepultus. Ex visis & ex actis, Theatro & Monum. Fontanæ, Rovetta ad 1673, Chronico ad calcem Constit. Hæc ab eo prodierunt partim juris canonici, partim theologica :

1. *De electione canonica tractatus*, Romæ, Nic. Ang. Tinassii 1661 in fol. pagg. 804. Opus grande difficultates omnes enucleans & solvens, & apud Jurisconsultos magni existimatum. Extat Parisiis in Regia E 1115.

2. *De hominum statibus & officiis inspectiones morales ad ultimas septem quæstiones secundæ Secundæ S. Thomæ.* T. I. *De statu perfectionis & episcopali, bonorum Ecclesiæ administratione & alienatione, & de statu religiosorum & votis tribus*, Romæ, Tinassii 1663 in fol. pp. 752.

T. II. *De privilegiis & facultatibus religiosorum*, Ibid. 1663 in fol. pp. 808.

T. III. *De religioso statu, novitiatu, professione, translatione, reclamatione, ejectione, privilegiis, &c.* Ibid. 1665 in fol. pp. 887. In Regia E 1108 & seqq.

3. *Commentaria in I, II ac III libros Sexti decretalium*, T. I, Ibid. 1667 in fol. pp. 715 : T. Alter Ibid. 1670 in fol. In Regia E 1112.

4. *De electione summi pontificis tractatus*, Ibid. 1670 in fol. In Regia E 1115.

5. *Tractatus de indulgentiis*, Ibid. 1672 in fol. in Regia E 1118.

6. *Regulare Tribunal, seu Praxis formandi processus, nedum in foro regularium, sed & secularium*, Ibidem 1677 in fol. pp. 488 : in Regia E 1118.

7. *Commentaria theologica.* T. I. *De incarnatione*, Ibid. 1699 in fol.

T. II. *De Sacramentis.*

T. III. *De Eucharistia*, Ibidem 1669 in fol. In Regia E 1111.

8. *Sermones habiti coram SS. PP. Innocentio X & Alexandro VII primis adventus & quadragesimæ Dominicis habiti*, Ibid. 1666 in 8 pp. 132.

Plura alia scripsisse fertur typis non edita ac apud suos Cremonenses MS servata.

F. RAIMUNDUS DE COMITIBUS.

F. RAIMUNDUS DE COMITIBUS Insuber, Alexandriæ natus, & in patria ordinem amplexus, sacræ theologiæ magisterium per omnes scholæ agones adeptus est, florebatque anno MDCLXXVII, quo Romæ comitiis ordinis generalibus affuit, & coram Patribus perorans egregium sui specimen dedit, proditque typis tum ab eo dicta hoc titulo : 1677.

Dolor virtutis, lacrimæ religionis. Oratio habita Romæ anno MDCLXXVII *in funere reverendissimi P. F. Petri Mariæ Passerini de Sextula sacræ theologiæ magistri ordinis Prædicatorum procuratoris generalis, & vicarii olim generalis, simul in Sapientiæ lyceo jubilati professoris & decani, prope finem comitiorum generalium ejusdem religionis*, Romæ, Tinassii 1677 in fol. pp. 8.

Quousque vixerit, & quæ alia ediderit, hîc addent gentiles.

F. VINCENTIUS CALOGERUS.

F. VINCENTIUS CALOGERUS Siculus non aliunde mihi cognitus est, quam ex Antonino Mongitore, qui in sua Bibl. Sicula eximium habet ejus elogium, quod verbotenus hîc referre visum est. Natus Messanæ anno MDLXXXVIII, adolescens * 1677.

ordinem amplexus sexta decembris MDCIX. Confecto studiorum curriculo ad lectoris gradum evectus, doctrina claruit. At omnes animi vires in regulari adipiscenda perfectione adhibuit, obedientia, paupertate, constitutionum observatione clarere tantum annixus. Humilitatis studiosissimus, ad viliora officia se ultro demittebat: ideoque ab omni specie honoris abhorrens, nonnisi præcepto adactus, prioris conventus S. Dominici Messanensis munus admisit. Caritate erga pauperes flagrans, quæcumque etiam sibi necessaria subducebat, aut ab aliis erogabat, ut in illorum sinum effunderet. Rerum cœlestium contemplationi addictus, a sensibus aliquando abreptus videbatur. Deiparam Virginem impense coluit, ac de rosario singulis festis diebus per annos quadraginta & amplius conciones habuit magno animi ardore, & mira populi frequentia ac fructu. Prophetiæ dono ac etiam miraculis in vita claruisse fertur, & tandem ut sanctus ab omnibus habitus obiit Messanæ in sua nativa domo XII februarii MDCLXXVII. Ad ejus cadaver irruit populi pietas, ejusque vestes in frusta discidit, adeo ut vix adhibitis custodibus sepulturæ traditum fuerit. Octavo die funus celebratum, cui interfuit senatus Messanensis, ac funebrem orationem habuit clericus regularis insignis prædicator. Seorsim ab aliis conditus est, cum hac inscriptione marmori insculpta:

D. O. M.

F. Vincentius Calegera Messanensis, filius hujus conventus, virtutum exemplar, ac Virginis cultor eximius, obiit XII *februarii* MDCLXXVII.

Edidit

Modo di dire il rosario, Cosentiæ, Joh. Bapt. Rossi 1648.

F. ÆGIDIUS DAVID.

1678. F. ÆGIDIUS DAVID Gallus, Neustrius, Rotomagi natus, ibidemque anno MDCXVIII ordini ascitus sacræ theologiæ baccalaureus Parisiensis gradus & honores etiam magisterii ab ordine consecutus, vitam in concionibus ad populos habendis totam contrivit, cujus finem grandævus ætatis LXXV & lætus aspexit XXXI aug. MDCLXXVIII. Scripsit opellam, cui titulus:

Brevis super Cantica canticorum accentus ab evangelii concionatoribus, & animarum directoribus annotandus, Rotomagi, Bonaventuræ Lebrun 1675 in 12 pagg. 430.

Extat Rotomagi & Parisiis apud nostros.

F. ANDREAS DE MAIA SALABERRIA.

1678. F. ANDREAS DE MAIA SALABERRIA Aragonus sacræ theologiæ magister, in academia Cæsaraugustana gymnasii ibidem nostri rectorem agebat anno MDCLXXVIII, quo scripsit ac edidit

Vida prodigiosa, y exercicio admirable de virtudes de la venerable madre Sor Martilla de los Angeles y Arzilla religiosa professa del religiosissimo convento de Santa Fee de Caragoça de la orden de Predicadores, y fundadora de el de San Pedro martir de la insiñe villa de Benavarte cabeça antes de el reyno de Ribagorça, aora de su contado, dirigido a la misma villa, Cæsaraugustæ, Hæredum Petri de la Noya 1678 in 4.

F. ANGELUS HENNOTELLE.

F. ANGELUS HENNOTELLE Flander, Insulis natus, Tornaci ordinem amplexus est anno MDCXXXVII, & quas Duaci audierat philosophiæ theologiæque disciplinas ibidem docuit, iterata vice gymnasii nostri S. Thomæ regens institutus, laurea etiam magisterii in ea universitate ornatus anno MDCLXII. Tornacensem bis & Duacensem semel conventus administravit prior, obiitque demum in priori suo nativo decima maii MDCLXXVIII, ætatis LX. Parisios aliquando a regularibus cum Antonio Boulogne S. J. delegatus unâ cum suo collega scripsit * 1678.

Response a un ecrit intitulé, Memoire sur le different qui est entre Monseigneur l'eveque de Tournai & les regulters de son diocese, Parisiis 1672 in 4: Iterum Insulis, Ignatii de Rache 1672 in 8.

Response a la replique du meme reverendissime evêque. Typis non prodiit; sed MS servatur apud nostros Insulenses & aliis in locis: sic noster Ghilbertus de la Haye in sua Bib. Belgo-Dom.

F. ANTONIUS BARBIEUX.

F. ANTONIUS BARBIEUX Flander patria & professione Insulensis vota religiosa emisit IV aug. MDCXXIV, virque pius obiit VI jan. MDCLXXVIII, ætatis LXXII. Suppresso nomine scripsit: * 1678.

1. *Antidote du rosaire contre la peste*, Insulis, Petri de Rache 1646 in 12.

2. *La regle des Freres & Seurs de la Penitence ou tiers ordre de S. Dominique.* Ad calcem adjecit: *Alphabetum virtutum ex B. Alberti Magni operibus, ac Kalendarium quo sancti & beati aut piæ memoriæ ordinis in singulos dies distribuuntur*, Ibidem 1656 in 24.

3. *De la devotion au tres saint cœur du fils de Dieu, & de sa tres sainte Mere*, Insulis, vid. Joan. le Franc 1661 in 4.

Ita F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dominic.* MS, qui addit similia plura edidisse pietatem redolentia, inter quæ vidi *Kalendrier des SS. bienheureux martyrs, venerables & vertueux personnages de l'un & l'autre sexe de l'ordre de S. Dominique* MS. An aliud a supra relato edito? certe non accuratum, alteraque manu indigens diligentiori.

F. ASCANIUS-MARIA CRISPO.

F. ASCANIUS-MARIA CRISPO Neapolitanus conventus S. Spiritus ad Palatium alumnus vir omnigena eruditione præstans, variis in locis philosophiam legit ac theologiam, ac præsertim Neapoli, ubi utramque quindecim annis professus est. Ecclesiastes æque facundus, ac summus theologus florebat etiamnum anno MDCLXXVIII sui conventus prior. Sic Toppius in *Bibl. Napol.* ubi & testatur ejus cum laude meminisse Bernardum Justiniani, abbatem Michaelem Justiniani in suo concilio Tridentino, Johannem Germanum in Apologetico historico SS. Pontif. Edidit * 1678.

Conclusiones de sacra scriptura, Neapoli, Jo. Francisci Paci 1673 in 4.

Prælo verò parata tunc habebat sequentia:

1. *Philosophia & theologia*, volumina quatuor.

2. *De sacra scriptura more scholastico*, vol. unum.

3. *Molti scritti di prediche ed' Istorie dell' ordine de' Predicatori ed' altri del regno di Napoli, e di genealogie & nobiltà varie.*

SEC. XVII. 4. *Delle grandezze incognite dell' ordine de' Predicatori.*

5. *Cronica della sua congregazione di S. Maria della Sanità*, Neapoli.

F. BARTHOLOMÆUS GUIGLIELMI.

1678. F. BARTHOLOMÆUS GUIGLIELMI Aquilæ in regno Neapolitano natus, & ibidem ad ordinem ascitus, sacræ theologiæ magister, vivebat adhuc anno MDCLXXVIII, inquit Toppius *Bibl. Napol.* cùm pluribus annis antea jam edidisset hoc titulo:

Il Mago celeste. Panegirico sacro per san Gianuario vescovo e martire, Neapoli, Roncaglioli e Castaldo 1653 in 4.

F. EUSTACHIUS DE ROSARIO.

1678. F. EUSTACHIUS DE ROSARIO Teuto ut videtur, & fortè ipsius conventus Coloniensis alumnus clarebat hoc anno MDCLXXVIII, quo & edidit volumen suarum concionum hoc titulo:

Centuria concionatoria in Dominicas & festa sanctorum totiùs anni, cum Appendice continente quindecim discursus de SS. Virgine Maria, Coloniæ Agrippinæ 1678 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi, ut me docent Memorialia recens inde mihi missa.

F. FRANCISCUS PALMIERO.

1678. F. FRANCISCUS PALMIERO Calaber, patria Scyllensis vivebat etiamnum an. MDCLXXVIII, & scripserat ediderat que, ut habet Toppius *Bibl. Nap.* p. 94,

La Pastorella Domenicana. Panegirico sopra molte trà le infinite grazie fatte da Maria sempre vergine all' ordine del patriarca San Domenico, Messanæ, Pauli Bonacota 1670 in 4.

F. GABRIEL MARLETTA.

1678. F. GABRIEL MARLETTA Siculus, Argentinensis patria, vernacule *de Arienzo* in regno Neapolitano, congregationis *della Sanità* alumnus insignis philosophus & theologus eximius, cujus meminit Toppius *Bibl. Napol.* clarebat hoc anno MDCLXXVIII, quo jam ediderat

Commentariorum seu scholasticarum controversiarum ad primam partem D. Thomæ septem tomos in 8: Primum Neapoli, Castaldi 1662: Alterum & Tertium ibidem, 1663. Quatuor sequentes ibidem Hieronymi Fasuli 1667.

Tum & prælo paratos, jamque suis approbationibus munitos habebat præ manibus

In Primam secundæ, & in Secundam Secundæ tomos duos.

F. GASPAR DINGHENS.

1678. F. GASPAR DINGHENS Ubius, Coloniæ Agrippinæ nobili loco natus, at Antverpiæ a pueritia literis humanioribus informatus, ibidem ordinem amplexatus est & professus anno MDCXIII, virque evasit egregius, nec theologiæ solum, sed & linguarum sacrarum in paucis peritus, ut & in scriptura sacra versatissimus. Regentis primarii vices obtinuit pluribus annis Lovanii, tum & Antverpiæ in studio generali recens ibidem erecto: sed & in eodem linguam Hebraicam suos docere ac libros sacros interpretari jussus est. Doctorum Lovaniensium albo jam inscriptus fuerat XX octob. MDCXLIII, laureaque donatus, ad magisterium autem in ordine pro rata nationis Brabantinæ promotus fuit in cap. gen. Valentino MDCXLVII. Tunc verò Lugduni agebat nostri Thomæ Malvenda operibus in lucem edendis diligenter & strenuè insudans: ad id enim muneris & oneris a magistro ordinis F. Thoma Turco anno MDCXLV Belgium visitante selectus fuerat, ut omnium aptissimus, qui majoris moliminis operi grandiorum nempe quinque voluminum in folio invigilaret, & ut editio prodiret accuratior, totus incumberet, quod ut hactenus fecerat ab eodem ad finem perduci ac consummari a capitulo illo generali excitatur & exoratur. Quod cùm egregie perfecisset tandem anno MDCL ad suos Belgas reversus, iterum Lovaniense studium regere jussus est, quo munere adhuc fungebatur anno MDCLIX: at annis gravis & laboribus fractus in conventum suum Antverpiensem se recepit, ubi & vivere desiit anno MDCLXXVIII octobris XIV ætatis LXXXV. Gasparis nostri sunt præfixa operi præfato

Prolegomena & cuique volumini argumenta.

De eo legendi F. Guillelmus Seguier *Laurea Belgica* P. I, pag. 107 & 108, & F. Gilbertus De la Haie in *Bibl. Belgo-Domin.* MS, ut & Valerius Andreas in Fastis Lovan.

F. JOHANNES BAPTISTA DE CASTILLO.

F. JOHANNES BAPTISTA DE CASTILLO Latine *Castellus* a quibusdam nuncupatus, Siculus Panormitanus scripsit 1678.

Narrationem vitæ actorum & mortis nostri Josephi de Vita de quo supra anno MDCLXXVII die VIII januarii mortui, quam Antoninus Mongitore in Bibl. Sicula ubi de hoc Josepho, testatur se excipere.

F. JOHANNES-MARIA PELEGRINUS.

F. JOHANNES-MARIA PELEGRINUS Veronæ natus, & ibidem ordini ascriptus, & 1678. aliquando prior a Rovetta laudatur ad annum 1678, ut vir religione, prudentia, & eruditione commendatus, suisque Veronensibus tum sodalibus tum extraneis ob ingenuos mores, sanaque & expedita consilia acceptissimus, qui & moriens magnum sui desiderium reliquit. Scripsit ex veteribus documentis diligentissime conquisitis

Chronicon conventus Veronensis MS in archivo ibidem servatum, & a Rovetta ut ait ipse visum & lectum.

F. LUDOVICUS-MARIA NOZZI.

F. LUDOVICUS-MARIA NOZZI Italus patriaque & professione Asculanus, Anconæ philosophiam sodalibus suis legebat anno MDCLXXVII, 1678. nec minus in sacro pulpito facundia elegantiaque clarebat, cujus specimen est

Discorso funebre per la morte del padre Odone Conti della compagnia di Giesu fratello del signor cardinale Conti vescovo d'Ancona composto dal P. Lodovico Maria Nozzi Asculano dell' ordine de' Predicatori, lettor di filosofia nel convento di san Domenico, e da lui recitato nella chiesa dell' Incoronata della compagnia del rosario, Anconæ, e typogr. Cameræ 1677 in 4. *Editio altera con la descrizzione dell' apparato, funerale, e da Girolamo Malatesta dedicato al duca di Poli fratello pur del defunto.* Habebat Johannes Cinelli & meminit in sua *Biblioteca volante Scanzia* XIV.

F. RICARDUS GUILLOUZOU.

† 1678. F. RICARDUS GUILLOUZOU Gallus Armoricus conventus Redonensis alumnus anno MDCXXXII professus, vir disciplinæ regularis studiosissimus, ideoque tironibus ad religionem instituendis pluribus annis præfectus, quo fungebatur officio Redonis anno MDCLIV, exinde Claromontii Arvernorum electus prior, magnum se ubique præstitit animarum œconomum. Obiit autem in conventu Claromontano XXVII aprilis MDCLXXVIII, professionis XLVI, ibidem sepultus. Scripsit ac edidit

1. *Nouveau jardin à fleurs de la tres sacree vierge au terroir de Bretagne dans la devotion florissante de la sainte Chapelle de Nazareth prez Plancoel au diocese de S. Malo*, Redonis, Joan. Durand 1655 in 12 pagg. 302. Historia est erectionis conventus ordinis sub titulo B. Mariæ de Nazareth in diœcesi Macloviensi. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

2. *La vie de sainte memoire sœur Marie Paret du tiers ordre de saint Dominique morte a Clermont en Auvergne le 16 Juillet 1674*, Claromontii, Nicolai Jacquard 1678 in 12. Huic Ricardus a sacris conscientiæ arcanis fuerat.

Hanc vitam vel saltem ejus Compendium Latine exaratum auctor Romam miserat anno MDCLXXVII, cujus exemplum MS extat inter manus R. P. Domni Jacobi Boyer ascetæ congregationis S. Mauri etiamnum hoc anno MDCCXX florentis, cui titulus:

Brevis narratio vitæ Sororis Mariæ Paret tertii ordinis S. Dominici professæ missa ad comitia generalia ordinis Fratrum Prædicatorum Romæ celebrata mense junio anno Domini MDCLXVII in 12. Sic incipit: *In antiqua nobilique &c.*

Ita me monebat dictus D. Boyer litteris e suo monasterio Cantogilensi ad Brivates V kal. martii 1719.

3. *La vie du venerable pere F. Pierre Quintin Religieux de l'ordre mort a Rennes en Bretagne en odeur de sainteté.* Quam eamdem puto a nostro F. Johanne a S. Maria aliâs *de Rechac* editam.

F. ROMUALDUS CIOFFO.

* 1678. F. ROMUALDUS CIOFFO Siculus civitate vulgo *Arienzo* ortus conventus S. Spiritus Neapolitani alumnus primi nominis theologus XXIII annis solidis e superiori loco legit variis suæ congregationis *della Sanità* dictæ in studiis, sexque annis continuis studium generale Montis Dei Neapoli rexit. Sic Toppius *Bibl. Napol.* qui videtur Romualdum adhuc anno MDCLXXVIII viventem indicare. Nulla quidem ejus typis edita refert opera, sed

Tractatus ejus theologicos MS passim studiosorum manibus versari testatur.

F. DOMINICUS GALLIANUS.

* 1679. F. DOMINICUS GALLIANUS Romanus conventus sanctæ Mariæ super Minervam alumnus, vir pietate doctrinaque insignis, famosissimusque verbi divini præco, in præcipuis Italiæ civitatibus conciones per quadragesimam & alias habuit; nec solum eruditionis ac eloquentiæ laudem, sed & quo unice collimabat, ingentem animarum fructum reportavit. Dum autem conventui Viterbiensi S. Mariæ ad gradus præesset prior morte immatura sublatus obiit anno MDCLXXIX. Scripsit ac edidit teste Prospero Mandozio Bibl. Rom. cent. VI n. 79

Orazioni panegiriche di diversi santi.

Alias orationes & conciones permultas prælo paratas MS reliquit.

F. DOMINICUS-MARIA SARPETRI.

* 1679. F. DOMINICUS-MARIA SARPETRI sive *de Sancto Petro* Siculus gente, patria Panormitanus, conventus S. Zitæ alumnus, lectoris artium titulo apud suos consecuto in Hispaniam profectus, Sinensi missioni in numeroso illo triginta octo novorum Christi militum supplemento accenseri obtinuit, cum iisque Mexicum trajiciens, inde ad Philippinas appulit anno MDCLVIII. Mox non secus ac alii linguæ addiscendæ applicitus, in Sinense regnum maio sequentis anni cum F. Johanne *Polanco* Pintiano & F. Philippo Leonardo Aragono Valentino trajecit duce F. Jo. Bapt. *de Moralez*, & cum iisdem visitato primum in civitate *Zubincheu* provinciæ *Kuesing* nostro Victorio Riccio, *Fogan* inde pertransiens, concessit in provinciam *Chekiang*, quæ erat illis statio a superioribus constituta. In gravissima illa adversus Evangelii ministros anno MDCLXIV orta persecutione ex iis ille fuit, qui e regno ejecti & in urbem *Kuang-Tung* relegati, ibidem quatuor aut quinque annis conclusi manserunt: sed sedata tempestate circa MDCLXX ad ecclesiam suam proselytosque suos redeundi facultate obtenta, apud eos stetit pluribus adhuc annis, eratque etiamnum anno MDCLXXX. Quid aut ubi deinceps egerit, quando-nam & ubi mortuus sit, docebunt forsan qui Philippinarum provinciæ historiam, quam hîc *T. II pagg.* 316 *&* 330 & alibi excipio, ad nostra tempora producent: inveni solum ante MDCXC jam obiisse. Etsi autem zelo arsisse facile concedatur, vir tamen non acris judicii, sed & parum firmi habitus est non solum apud nostros sed & apud exteros, tum propter alia plura, tum quod sententiam de cultu Sinensium superstitioso & idololatrico a nostris ut & ordinis Minorum missionariis hactenus summis animis defensam transfuga factus deseruerit, & in castra transierit aliena. De quo legendum testimonium seu libellus assertorius a nostro Dominico *Navarrete* Romæ datus & suo signo firmatus XXVI februarii MDCLXXIV, quem edidit noster Natalis Alexandre in tractatu cui titulus, *Apologie des Dominiquains Missionaires de la Chine &c.* inter *Documenta pag.* 168. Ejus nomine Hispane feruntur sequentia, quæ & auctor libri hoc titulo *Defense des nouveaux Chretiens & des Missionaires de la Chine, du Japon, & des Indes* Gallice repræsentavit:

1. *Libellus assertorius in gratiam methodi quo utuntur PP. S. J. in Sinensium conversione, permittendo ipsis seu Confucii seu parentum defunctorum cultum*, *Kuang Tung* 4 *aug.* 1668. Prodiit Gallice Tractatus citati *P. I* pag. 225, sed prius prodierat in *Diatriba Theologica de sapientia Dei benefica &c.* sive *Manuductione ad fidem divinam pervestigandam, & asserta potissimum auctoritate Romani pontificis, eaque nulli errori obnoxia etiam in quæstione facti. Auctore Ægidio Estrix S. J.* Antverpiæ, Cnobaert 1672 in 4. In eo libello addit Sarpetrius se anno præcedenti 1667 maii 9 simile testimonium de Matthæi Riccii S. J. libro reddidisse.

2. *Epistola ad sacram congregationem de Propaganda fide scripta Kuang Tung* 12 *nov.* 1668, *& a Prospero Intorcetta S. J. Romam delata.* Hispane in archetypo: Gallice *Tract. cit.* T. II pag. 219 ad 235.

3. *Expositio brevis potissimarum rationum, quibus moventur missionarii, qui Sinensibus neophytis ceremonias in honorem Confucii & parentum defunc-*

SEC. XVII. *torum fieri consuetas permittunt*, Kuang Tung 30 sept 1670. Hispane in Archetypo : Gallicè in *Tract. citat.* T. II a pag. 252 ad 315.

Jam verò an hæc opuscula vere sint Dominici *Sarpetri* dubitant plures, censentque non solum aliena manu scripta, quod ad calcem cujusque agnoscitur & legitur, sed & ingenio prorsus alieno efformata, quibus ille nomen suum facilis & credulus, solum subscripsit. Nempe inquiunt, ille Hispane nesciens, certe incultus & simplex non erat, qui tam concinne tamque astute loqueretur. Quibus addunt falsa plura in iis opusculis referri : de quo legendi *Navarrete* citatus T. II *historiæ Sinensis* : & Natalis *Alexandre*, *Apologia cit.* cap. 19 a pag. 320 ad 350. Nec omittendum in judicio cui titulus *Sentencia de los missionarios de la China de la orden de san Domingo deliberada en la junta de Lanki de 1661* aprilis 20, quo judicio cultus Confucii & progenitorum reprobatur, e subscriptis Sarpetrum sextum esse.

Extat documentum archetypum in archivis ordinis, & in *Apolog. cit.* editum. Adde & F. Petrum de Alcala insignem & strenuum apud Sinas evangelii prædicatorem in epistola ad Salvatorem de S. Thoma viceprovincialem in eo imperio nostrum data *Lanki* 20 dec. 1691, testari interrogatum a se circa 1679 Sarpetrum, quid de ritibus Sinensium erga defunctos sentiret, ut pote se in ea missione antiquiorem, ingenue fassum, se gravissimo in iis permittendis conscientiæ remorsu angi, sententiam ac methodum mutare statuisse, litterasque a se visas ad Prosperum Intercetta S. J. jam laudatum in eum finem scripsisse.

Quin & F. Franciscus *Varo* celebris inter nostros Missionarius testatus est Sarpetrum speculative quidem sententiam PP. S. J. probasse, sed an praxi tenuerit dubitare. Vide *Authenticum instrumentum F. Emmanuelis Trigueros & F. Magini Ventallol*, *Apologie des Dominicains de la Chine* inter *Documenta pag.* 176.

Hujus nostri Dominici meminit Antoninus Mongitore in *Bibl. Sicula*.

F. FRANCISCUS COMBEFIS.

† 1679. F. FRANCISCUS COMBEFIS vir apud eruditos ævi sui posterosque clarissimus, Aquitanus fuit, patria Marmandensis ad Garumnam Agennensis diœcesis Nitiobrigum, honesto loco clarisque atque Marmandensis urbis primoribus ortus parentibus, anno MDCV natus mense novembri juvenis annorum novemdecim, humanioribus litteris Græcis & Latinis egregie instructus, ordini nomen dedit Burdigalæ mense julio MDCXXIV, & anno revoluto professus est XIV julii MDCXXV, studiis exinde persolutis ad tradendas quas acceperat suis disciplinas philosophicas primum Burdigalæ, tum & theologicas Maximinifani anno MDCXXXVII admotus est, ad MDCXL quo easdem Parisiis apud nostros ad S. Honorati docuit. At verò ceu qui Græcis mirum deliciaretur litteris, quas & ab amplexo instituto & in ipsis tirocinii exercitiis, & inter scholæ agones semper coluerat, sanctorum patrum Græcorum operibus qua vertendis qua emendandis, tum historiæ orientali illustrandæ desudandum deinceps sibi proposuit, sacra in id bibliothecarum arcana penetravit, Regiæ præsertim, Mazarinæ, & Seguierianæ his opibus affluentium, e quibus quamplura veteris Græciæ monumenta eruit, Latio dedit, utraque lingua edidit, quæ tanto eruditorum per orbem christianum plausu excepta sunt, suum ut eum habere voluerit hominem clerus Gallicanus, quodque nulli regularium antea concessum honorarium ei constituerit quingentarum librarum Turonensium primo anno MDCLVI, auctum postea ad octingentas ac demum mille annuatim solvendarum, quo sumtus in colligendis ex variis Europæ partibus veterum codd. MSS Græcorum exemplis, iisque exscribendis ac prælo dandis necessarios ferre posset. Tam munificorum patronorum spes non fefellisse probant non ea solum quæ luci dedit a se recensita, emendata, aucta, illustrata, sed & longe plura, quæ typis paraverat proditura ni mors consilium abrupisset. Qua fuerit apud Ecclesiæ principes Romæ ac Parisiis præsertim bonarum litterarum fautores in existimatione vix sermo explicet, nominandi tamen Barberinus uterque cardinalis Franciscus collegii sacri decanus, & Antonius Remensis archiepiscopus, Galliæ primus administer Mazarinus, tum nuncius Picolhominius, Parisienses antistites uterque Gondius patruus & nepos, Petrus de Marca, Harduinus Perefixius, Franciscus Harlæus antea Rotomagensis, Carolus Monchal Tolosanus, Suarezius Vasionensis, Franciscus Bosquetus Monspeliensis &c. qui suis epistolis absentes sæpius, vel etiam familiaritate præsentes condecorarunt. Devinctissima etiam illi fuit cum viris suæ ætatis eruditis litterarum & amicitiæ necessitudo Luca Holstenio, Leone Allatio Græcis, Emmanuele Scheelstrate Romæ, Blacho Cretensi Græcorum doctore Venetiis, Bollando, Henschenio, Pappebrochio Antverpiæ, quibus & acta plura vetera Græca e bibliothecis Regia & cæteris supra laudatis eruta suis Menæis inserenda misit, & quorum suavissimas ad eum epistolas servo in schedis, Puteanis fratribus, Thevenotio bibliothecæ regiæ curatore, Athanasio Rhetore Græco, Emerico Bigotio, Ducangio, Jo. Bapt. Cotelerio, Auberio, Gossanvilleo, Frontone Duceo, Labbeo, Cossartio, Garnerio, & aliis tum Parisiis clarissimis. Cùmque sic apud omnes maximus audiret Combefisius, vix putes quam vilis ipse sibi fuerit & exiguus, quam sui despiciens & auræ, scire avidus non sciri, facilis in symmystas & pronus, sibi severus & durus. Mirabamur omnes hominem in tantillo & exsucco corpore cibi parcissimum, vino vix ac ne vix quidem utentem, abstinentiam & jejunia regulæ ad amussim vel adversa valetudine servantem, vigilias tamen in summam noctem producere, secunda de media nocte assiduissime surgere, tum soluto in ecclesia horarum penso ac oratione mentali refectum, in cellam abdere sese, reliquum diem studio addictum lectioni ac scriptioni dare. In his quadraginta circiter posteriores vitæ suæ annos insumsit ac decurrit sibi semper æqualis, identidem impetitus & pulsatus calculi doloribus, quibus auctis, & acutissimis factis obrutus lethaliter ægrotavit ac decubuit die XVII martii, sequenti mane viatico refectus, XXII oleo sancto inunctus die jovis XXIII ejus mensis hora undecima serotina ad horologium Gallicum vivere in terra desiit, ut Deo uni deinceps viveret anno æræ christianæ MDCLXXIX, ætatis LXXIV, professionis LIV. Inter insignes seculi XVII viros Combefisium retulit clarissimus D. Carolus Perrault accademicus Gallicus, ipsique elogium scripsit, imagine etiam ipsius addita, sed non omnino accurata. Liber prodiit Parisiis apud Antonium Dezallier 1701 fol.° max. hoc titulo : *Receuil des eloges des Hommes illustres du* XVII *siecle* T. II pag. 17.

Meminit etiam Diarium eruditorum Gallicum anni 1679 die 21 augusti. Quem laudarunt sui ævi docti omnes & noti, suis tamen non caruit obtrectatoribus. F. Petrum *de Alva & Astorga* vix moror, quem tamen Parisiis agentem Combefisius omni benevolentia prosecutus fuerat, quibuscunque uti voluit etiam libenter communicatis, nec abnuit Alva *Sol.*

Vationensis, Franciscus Bosquetus Monspeliensis &c. qui suis epistolis absentes sæpius, vel etiam familiaritate præsentes condecorarunt. Devinctissimus etiam illi fuit cum viris suæ ætatis eruditis litterarum & amicitiæ necessitudo Luca Holstenio, Leone Allatio Græcis, Emmanuele Schelstrate Romæ, Blacho Cretensi Græcorum doctore Venetiis, Bollando, Henschenio, Papebrochio Antverpiæ, quibus & acta plura vetera Græca e bibliothecis Regia & cæteris supra laudatis eruta suis Menæis inserenda misit, & quorum suavissimas ad eum epistolas servo in schedis, Puteanis fratribus, Thevenoto bibliothecæ regiæ curatore, Athanasio Rhetore Græco, Emerico Bigotio, Ducangio, Jo. Bapt. Cotelerio, Auberio, Gossanvilleo, Frontone Duceo, Labbeo, Cossartio, Garnerio, & aliis tum Parisiis clarissimis. Cùmque sic apud omnes maximus audiret Combefisius, vix putes quam vilis ipse sibi fuerit & exiguus, quam sui despiciens & amans, sciri avidus non sciri, facilis in symmystas & proxumos, sibi severus & durus. Mirabamur omnes hominem in tantillo & exsucco corpore cibi parcissimum, vino vix ac ne vix quidem utentem, abstinentiæ & jejunia regulæ ad amussim vel adversa valetudine servantem, vigilias tamen in summam noctem producere, secunda de media nocte assiduissime surgere, cum soluto in ecclesia horarum penso ac oratione mentali refectum, in cellam abdere sese, reliquum diem studio addictum lectioni ac scriptioni dare. In his quadraginta circiter posteriores vitæ suæ annos insumsit ac decurrit sibi semper æqualis, identidem impetitus & pulsatus calculi doloribus, quibus auctis, & acutissimis factis obrutus lethalibus ægrotavit ac decubuit die XVII martii, sequenti ... oleo sancto inunctus ...

... cebant, nec insignem bibliothecam Cæsaream fædare debuerant, Combefisio certe qui norunt indignissima omissis, doloris causæ aperiendæ, ipsisque satisfaciendum. Lambecium doluit, quod opuscula duo Græca jam ab ipso e tenebris eruta, & Latine versa ac in *Codino* suo typis regiis Parisiensibus edita ac animadversionibus illustrata, Combefisius iterum ex MSS codd. recognorit, interpretatus sit, secundis notis illustrarit, & in quasdam ejus conjecturas animadverterit. Hæc viri docti animum acrius pupugerunt. Opuscula illa duo sunt *Breves demonstrationes chronographicæ incerti auctoris*, & *Photii patriarchæ CP. novæ basilicæ S. Mariæ a Basilio Macedone imperatore extructæ descriptio*. Sed cùm ipse Lambecius Bibl. Cæsar. lib. IV pag. 73 editionem Parisiensem ex suis tumultuariis & imperfectis, ut pote tum 20 circiter annorum schedis in Gallia relictis, se etiam absente & Hamburgi degente factam, omnibus velit esse notum, proindeque non accuratam, an non Combefisio licuerit alteram adornare judicent eruditi. Certe post utramque Lambecianam & Combefisianam recens tertiam aggressus est Anselmus *Banduri* Ragusinus asceta Benedictinus, laudantque periti, laudaret si viveret Combefisius, an Lambecius si superstes improbaret? Et tamen Bandurius ut quasdam Lambecii notas Combefisianis identidem præfert, sic & sæpius Combefisii animadversiones & conjecturas Lambecianis. Imo illum ipsum locum cujus tantopere Lambecium dolet, *spectaculo* IV ubi *κιονάριον columellam* legendum censet, *κυνάριον* ut ex Græco codice Combefisius restituit, legit etiam Bandurius & eodem modo Latine reddit *catellam*. Nimirum in istis antiquis ut vetera in dies reteguntur monumenta, semper proficitur, dieique dies lucem affert. Combefisium ut veri solius amantem pluries vidimus se monentes & emendantes grate audien...

... Quinque hæ orationes ex editis a Rubenio.

Ejusdem in prophetam Danielem & in Susannam. Ex codice Regio.

In cæcum a nativitate. Ex cod. Sirmundi ad cod. Seguier. emendato.

In principes apostolorum Petrum & Paulum. Ex cod. Seguier.

In S. Martyrem Phocam. Ex Regio ad cod. Sirmundi emendato.

Laudatio in SS. Martyres. Ex Columnensi cod. communicante Sirmundo.

Enarratio martyrii S. Euphemiæ, seu ejus imaginis. Ex duobus regiis ad editos in 7 synodo collatis.

Excerpta Photiana.

Ex S. Nicephori antirrhetico vindicatio loci Asterii ex homilia in divitem & Lazarum. Ex reg.

Ex Photii Amphilochianis dubiis quot fuerint Asterii. Ex Allatio.

Laudatio in S. Protomartyrem Stephanum. Ex editis a Vinc. Riccardo nomine Procli cum & stylus & Photii auctoritas vindicent Asterio.

Sequuntur S. Procli

Laudatio in S. Dei genitricem, multorum ope codicum restituta.

De incarnatione Domini nostri, & de infusoriis.

De incarnatione sive in Domini diem natalem.

In natalem diem Domini.

Laudatio in S. Dei genitricem.

Laudatio sanctæ Dei genitricis.

In sancta Theophania.

In transfigurationem Domini.

In festum Palmarum. In S. Quintam feriam.

In Dominicam passionem magna feria Parasceves.

In Dominicam resurrectionem. In Sanctum Pascha.

In Sanctum Pascha iterum. In S. Pascha, & in illud In principio erat Verbum.

SEC. XVII. *S. Joannis Chrysostomi in festum annunciationis.* Integra jam ex regio, sed videtur alterius.

S. Cyrilli Hierosolymitani de occursu Domini &c. Multiplici codicum collatione restituta ac velut nova.

Titi Bostrensis in festum Palmarum. Ex regio.

S. Eulogii in ramos Palmarum. Ex regio cum editis ex Oxoniensi perperam Cyrillo tribuentibus facta collatione.

Leontii Neapolis Cypri episcopi in Symeonem quando is Dominum in ulnas suscepit. Ex Seguier. *Ejusdem in festum Mediapentecostes.* Ex regio.

Leontii presbyteri C. P. in festum Mediapentecostes, & in cæcum a nativitate, & in illud, Nolite judicare secundum faciem. Ex regio.

Hesychii presbyteri Hierosolymitani de resurrectione D. N. J. C. quodque non dissideant evangelistæ &c. Emendatis passim ex regio editis, in quibus perperam ascribitur Gregorio Nysseno.

Eusebii Pamphili in illud sero sabbatorum, de angelis visis in monumento. Ex regio. Sint forte hæc non unius auctoris.

Johannis Thessalonicensis in mulieres ferentes unguenta, & ut nulla sit dissensio in evangelistis. Emendatis & auctis Græcis Savilii ex regio.

S. Gregorii Antiocheni in mulieres ferentes unguenta, inque sepulturam Domini &c. Ex regio. Erratum forte typorum hîc irrepsit apud Ittigium pag. 159, ubi hanc orationem tribuit Germano C. P. archiepiscopo: cæterum quæ ille objicit ex Rainaudo, Combefisius luculenter expungit in suis *Auctoribus recensitis.*

S. Anastasii Antiocheni in annunciationem sanctæ Dei genitricis Oratio duplex. Ex Græcis Meursii. *Ejusdem in Dominicam transfigurationem.* Ex regio.

Anastasii Sinaitæ De sacra synaxi. Ejusdem in psalmum sextum. Emendatis editis a Canisio, & auctis ex regiis. *Ejusdem in psalmum eumdem sextum* nova editio ex regio.

Georgii metropolitæ Nicomediensis in oraculum conceptionis S. Deiparæ, ex S. Anna scilicet. Ex regio triplex oratio.

Georgii Chartophylacis qui est ipse Nicomediensis metropolita in S. Mariæ præsentationem in templo, utque Deo consecrata sit juxta historiam. Ex duobus codd. Allatiano uno, Mazarino altero. *In S. Dei genitricis ingressum in templum ac Sancta.* Ex tribus regio, Mazarin. & Sirmund. *In eamdem solemnitatem, ac ea quæ deinceps historia habet.* Ex Mazarin. *In illud, Stabant juxta crucem Jesu mater ejus &c.* Ex regio uno & altero Sirmund. *In S. Mariæ assistentiam in sepulcro, & gratiarum actio pro gloriosa resurrectione.* Ex Allatii. *In SS. gratuitos medicos Cosmam & Damianum.* Ex regio. *Idiomela in festum præsentationis S. Mariæ. In S. Johannem Chrysostomum. In SS. Patres qui Nicæam convenerunt.* Ex Græcorum libris ecclesiasticis.

Jacobi monachi in nativitatem SS. Dei genitricis. Ex Allat.

S. Andreæ Cretensis in S. Mariæ nativitatem orationes duæ. Emendatis editis ex Mazarin. ex quo secunda vero auctori scilicet Cretensi asseritur, quam Andreas Schottus edidit sub nomine S. Germani archiepiscopi C. P. & Allatius Georgio Nicomediensi tribuebat, & codex quidam regius Johanni Damasceno. *Ejusdem in decollationem S. Johannis Baptistæ.* Ex regio. *Idiomelon in festum annunciationis.* Ex Menæis Grecorum:

Incerti auctoris luculentissima laudatio S. Johannis Baptistæ. Ex regio.

S. Germani patriarchæ C. P. in præsentationem S. Mariæ. Ex duobus regiis & tertio Mazarin. emendatis editis. *In S. Mariæ annunciationem.* Ex regio. *In S. Mariæ assumtionem prima* ex regio. *Altera* emendatis a Schotto editis ex regio. *Ejusdem in divini corporis Domini nostri sepulturam.* Ex regio.

Michaelis Syncelli laudatio in SS. Dei angelos & archangelos. Opus luculentissimum ex Mazarin.

Photii patriarchæ C. P. in S. Mariæ natalem diem. Ex Mazarin.

Leonis Augusti in nativitatem S. Mariæ. In ejusdem præsentationem & adductionem in Sancta. Utraque ex Mazarin. *In annunciationem ejusdem.* Ex editis Gretzeri. *Quando Dñus senilibus manibus invectus in templum ingressus est.* Ex regio. *In festum Palmarum, ac Domini specie triumphi Hierosolymam ingressum. In Domini sepulturam. In Dominicam resurrectionem. In ascensionem Domini. In Pentecosten. In S. Mariæ Dormitionem.* Ex editis a Gretzero ad regios codices & Seguier. emendatis.

Pantaleonis diaconi magnæ ecclesiæ in Dominicam transfigurationem, orationes duæ. Ex regio.

Notæ ubique ac animadversiones, quandoque etiam protractiori disputatione: ac post editionem novæ ex codd. MSS manu additæ passim emendationes.

3. *Historia hæresis Monothelitarum sanctæque in eam sextæ synodi actorum vindiciæ. Diversorum item antiqua ac medii ævi, tum historia sacra tum dogmatica Græca opuscula*, Parisiis, Antoni Bertier 1648 in fol. Opus Joanni Francisco Gondio Corinthiorum archiepiscopo in Ecclesia Parisiaca patrui coadjutori nuncupatum.

Syllabus contentorum hocce miscellaneo tomo historico ac dogmatico:

Historia Monothelitarum hæresis ac sextæ in eos synodi ejusque actorum vindiciæ tribus disputationibus. Sequentia Græce ac Latine:

Agathonis diaconi ac scribæ concilii peroratio ad acta secundo a se descripta, ubi Bardanes exemplar, quod in palatio repositum erat, flammis tradidisset, p. 199. Ex cod. Tiliano.

Joannis Constantinopolitani apologia ad Constantinum papam pro iis quæ sub præfato Bardane gesta sunt adversus eamdem synodum, p. 211. Ex cod. Tiliano.

Andreæ Cretensis Jambi Eucharistici ad Agathonem diaconum pro commodatis ad exscribendum actis synodicis, p. 235. Ex Tiliano.

Collatio actorum ejusdem synodi ad Tilianum codicem, p. 241.

Anonymi de Jacobitarum & Chatzitzariorum hæresi, p. 261. Ex codice regio.

Narratio de rebus Armeniæ a S. Gregorio ad ultimum eorum schisma: ubi successio eorum qui catholici interim quos vocant eis præfuerunt, regum item Persarum & Armeniorum, p. 271. Ex regio.

Joannis archiepiscopi Nicæni de nativitate Domini, ac quandonam festum illud seorsim a festo Epiphaniæ cœperit celebrari ad Zachariam catholicum majoris Armeniæ, p. 297. Ex regio.

S. Isaac Armeniorum catholici invectiva prima adversus eorum errores, p. 317. *Invectiva secunda*, p. 394. Ex regio.

S. Maximi de duabus naturis, p. 443. Emendatur ex editis Meursii, ubi tribuitur Timotheo presbytero Constantinopolitano.

Timothei presbyteri C. P. de iis qui accedunt ad sanctam Ecclesiam, p. 449. Ex Meursianis, Possev. & codice S. Hilarii Pictavien.

S. Joannis Damasceni de duabus in Christo voluntatibus & operationibus, p. 465. Emendatis auctisque editis unius regii codicis duplicisque Tiliani collatione.

Gregorii presbyteri Cæsareæ Cappadociæ in sanctos Patres qui Nicæam convenerunt, p. 547. Ex reg. cod.

Acta

[illegible] ac post correctionem novæ ex codd. MSS manu additæ passim emendationes.

3. *Historia hæresis Monothelitarum sanctæque in eam sextæ synodi actorum vindiciæ. Diversorum item antiqua ac medii ævi, tum historica sacra tum dogmatica Græca opuscula*, Parisiis, Antonii Bertier 1648 in fol. Opus Joanni Francisco Gondio Corinthiorum archiepiscopo in Ecclesia Parisiaca pari coadjutori nuncupatum.

Syllabus contentorum hocce miscellaneo tomo historico ac dogmatico:

Historia Monothelitarum hæresis ac sextæ in eos synodi ejusque actorum vindiciæ tribus dissertationibus. Sequentia Græce ac Latine:

Agathonis diaconi ac scribæ concilii peroratio ad acta secundo a se descripta, ubi Bardanes exemplar, quod in palatio repositum erat, flammis tradidisset, p. 199. Ex cod. Tiliano.

Joannis Constantinopolitani apologia ad Constantinum papam pro iis quæ sub præfato Bardane gesta sunt adversus eamdem synodum, p. 211. Ex cod. Tiliano.

Andreæ Cretensis Iambi Encharistici ad Agathonem diaconum pro commodatis ad exscribendum actis synodicis, p. 235. Ex Tiliano.

Collatio actorum ejusdem synodi ad Tilianum codicem, p. 241.

Anonymi de Jacobitarum & Chazinzariorum hæresi, p. 261. Ex codice regio.

Narratio de rebus Armeniæ a S. Gregorio [illegible] ad schisma : ubi successio eorum [illegible] catholicis uterque quos vocant eis præfuerunt, [illegible] gum item Persarum & Armeniorum, p. 272. Ex regio.

[illegible] archiepiscopi Nicæni de nativitate D[illegible]

[illegible] vocant in memoriam sæpius liberatæ urbis regiæ a barbaris ejus ope, p. 805. Ex regio.

Hippolyti de duodecim apostolis, p. 831. Ex regio.

Naucratii confessoris encyclica epistola super obitu Theodori Studitæ, p. 855. Ex regio.

S. Nicolai Studitæ confessoris egregii sub pluribus Iconoclastis, ac demum grassante Photio, vita, p. 889. Ex regio.

S. Lucæ Junioris miraculorum patratoris vita, ubi multa de Bulgarorum infestatione, p. 967. Ex regio.

Georgii Metochitæ confessoris expositio epistolæ S. Maximi ad Marinum de processione Spiritus Sancti, ipsaque S. Maximi epistola contra schismaticos, p. 1017. Ex regio.

Manuelis Palæologi in Theodorum Despotam Peloponnesi fratrem oratio funebris, p. 1045. Ex Tilian. cod.

Demetrii Cydonii oratio deliberativa ad Græcos pro Latinorum recipiendo subsidio, p. 1221. Ex regio.

Ejusdem deliberativa altera de non reddenda Callipoli petente Amurathe, p. 1283.

Versio ubique nova, ac difficiliora quæque notis illustrata.

In hoc volumine pag. 660 occasione *imaginis Salvatoris in puteo Ecclesiæ C. P.* agit Combefisius de stupendo illo imaginis Christi a Judæis Beryti crucifixæ e qua fluxerunt aqua & sanguis miraculo, ejusque narrationem in secunda Nicæna synodo sub sancti Athanasii nomine a Petro Nicomediensi relatam discutiens, non alium quam SS. illum Alexandriæ patriarcham in prima Nicæna synodo celebrem a Petro referente, & a Patribus audientibus intellectum censet, non autem alium recentiorem ut putant Baronius & Bellarminus. His momentis innititur Combefisius, quod nullus sententiam hoc capite expressam redarguere videatur, opponam solum quod Brietius habet ad annum 765 : *Quare qui in plerisque jam Ecclesiis proponitur adorandus Christi sanguis, nequaquam fluxit ex Christi corpore in Calvario, sed ex ejus imagine in urbe Beryto, sed quid agas cum volentibus falli?* Quod ad mentem S. Thomæ 3 p. q. 54 a. 2 ad 3. An autem Combefisio licuerit a Baronii Bellarminique (salva semper eorum non tantum purpuræ, at potissimum eruditioni debita, ut ille coluit, ubique reverentia) sententia recedere suo exemplo abunde docent eruditi SS. Actorum editores, clarissimi & doctissimi quique hujus ætatis viri Longuerueus, Renaudotius, Pagius, Monfauconius, Mabillonius & alii, ut de nostris taceam, plures. Quibus hactenus dictis Ittigio a pag. 161 ad 165 plura ex aliis adversus Combefisium nimis affectate referenti plene salvaque pace videtur factum satis.

4. *Bibliotheca Patrum concionatoria, hoc est anni totius evangelia, festa Dominica, sanctissimæ Deiparæ illustriorumque sanctorum solemnia Patrum symbolis, tractatibus, panegyricis, iisque quæ novum ex vetustis MSS codd. productis quæ recensitis, emendatis, auctis, ad fontes compositis, e Græco castigatius elegantiusque redditis illustrata ac exornata.* Omnia *octo voluminibus comprehensa*, Parisiis, Bertier 1662 in fol.

Simile opus aliâs tentatum fuerat & Lugduni prodierat anno 1588 quatuor voluminibus in fol. sub hoc titulo : *Bibliotheca homiliarum & sermonum priscorum Ecclesiæ Patrum*. Collegerat primum Laurentius Cumdius Italus, tumque post ejus obitum F. Gerardus Mosanus Teuto ordinis FF. Prædicatorum supra laudatus pag. 324 b, ad finem usque perduxit. Ea vero editio cum admodum imperfecta esset, in aliis auctum nihil aut emendatum, nulla ex MSS producta aut restituta, ex Græ-

SÆC. XVII. & Ecclesiasti ut necessariam sic & sufficientem.

Huic grandioris molis operi opusculum præfixit, quod & divisim edidit in 8 hoc titulo: *Recensiti auctores bibliotheca Patrum concionatoria in iis obiter fere insinuata strictimque delibata Cyriacorum immanitas a censura auctoris Petri de Valleclausa*, Parisiis, Foucault 1662 pp. 200. Opella non contemnenda ubi de singulis auctoribus, quorum aliquid exhibet, accurate agit, & jacta in se a Theophilo Rainaudo jacula modeste & religiose repellit.

5. *Bibliotheca Gracorum Patrum auctarium novissimum, in quo varia scriptorum ecclesiasticorum antiquioris, medii & vergentis avi opuscula*, Parisiis, Typis Caroli Fosset, sumtibus Ægidii Hotot bibliopolæ Aurelianen. 1672 in fol. T. I pp. 548: T. II pp. 32, & 302: Græce ac Latine.

T. I hæc habentur: *Flavii Josephi de imperio rationis in laudem Machabaorum liber.* Additæ notæ in quibus castigatur Erasmus, qui Græcis non visis paraphrastice reddidit, & multa sua infercit sæpe non satis acri judicio.

Hippolyti episcopi & martyris demonstratio de Christo & antichristo.

Hippolyti Roma episcopi in Susannam, & de captivitate Babylonica. Demonstrationem Marquardus Gudius Batavus Græce ediderat sed non dederat Latio. Combefisius recensuit ex MSS, & Latinitate donavit ut & cætera, ac notis illustravit. Iterum hanc Hippolyti versionem cum notis Combefisii edidit Fabricius in collectione operum hujus sancti Hamburgi 1716 in fol.

S. Methodii episcopi & martyris convivium decem virginum sive de castimonia. Ex Græcis Vatican. & Mazarin. Petri Possinii & Leonis Allatii versionibus collatis, nec non Photianis electis, Nova Combefisii post Possinianam versio adjectis emendationibus & notis.

Clementis Stromatei liber, quis dives salutem consequi possit? Olim Origeni tributus, nunc Clementi Alexandrino assertus, cum nova post antiquam Johannis Matthæi Cariophyli versione adjectis emendationibus & notis.

Ejusdem ex libris prophetarum electa.

Severiani Gabalarum episcopi de mundi creatione orationes sex.

Ejusdem symbola.

Irenai Lugdunensis episcopi symbola.

Magni sanctique Arsenii doctrina & exhortatio.

Sancti Nili capita de octo vitiis. Post antiquam Francisci Zini Veronensis interpretationem nova Combefisii versio cum notis.

B. Hyperechii presbyteri religiosa palastra exercentium, seu monachorum adhortatio.

Incerti in rem animi utilis narratio.

Niceta Paphlagonis orationes laudatoria summorum primique ordinis apostolorum, aliaque quadam festiva. Additæ notæ.

Commentarius in S. apostolum & evangelistam Lucam.

Commentarius rerum S. Jacobi apostoli & Dei fratris.

Photii archiepiscopi C.P. nova Roma ad archiepiscopum Aquileiensem epistola de Spiritus sancti processione a Patre at non a Filio.

Adjectæ sunt ad tres illas actiones annotationes. Annot. 5 dolet Combefisius a se Romam missos Georgii Metochitæ aureos libellos Leonem Allatium qui accepit non evulgasse, dignos qui Græciæ orthodoxæ Tomi tertii primum locum tenerent.

Syllabus epistolarum ejusdem Photii a Clariss. Emerico Bigotio acceptus, qui ab Heinsio acceperat, haud spernendo auctoramento futurus, si quando epistolæ illæ a docto aliquo illustratæ in lucem emittantur.

T. II hæc insunt: *Alexandri Licopolita, qui ex gentibus ad Manichai opiniones conversus fuerat*, tractatus adversus eam hæresim ex codd. MS ab Emerico Bigotio amice communicato nunc primum editus, & annotationibus illustratus.

Didymus Alexandrinus contra Manichaos. Ex cod. MS Bigotiano.

Sapientissimi viri Manuelis Caleca ordinis Pradicatorum de essentia & operatione. Tractatus adversus Tomi Palamæ & synodi ejus sectæ capita, ex codice 2967 Reg. Bibl. adjectis annotationibus.

Cyparissioti Palamicarum transgressionum sermones primus & quartus. Ex codice regio. Omissis sermonibus 2, 3 & 5, quod majoris molis opus esset.

Palama in venerabilem Dñi & Dei ac salvatoris nostri Jesu Christi transformationem, ubi probatur quod in ea est lumen, increatum esse. Oratio I. Ejusdem tractatus in eamdem venerandam Domini transformationem, in quo probatur quanquam increatum est illius divinissimum lumen, haud tamen Dei essentiam esse. Oratio altera.

Tomus a divina sacraque synodo adversus eos coacta, qui Barlaam & Acindyni opinionis sunt, Cantacuzeno & Palaologo religiosis orthodoxisque imperatoribus nostris, editus ac expositus. Cui Palamitarum pseudosynodo magna cautela legendæ, & hæretico plane spiritu conscriptæ additæ annotationes.

De fide deque principiis fidei catholica, ut ex divina scriptura & a catholicis Ecclesia magistris accepimus auctore felicis recordationis Domno Manuele Caleca ordinis FF. Pradicatorum. Cui tractatui & notæ adjectæ.

In notis ad Calecæ tractatum *de essentia & operatione*, initio agit de Symeone Juniore theologo dicto abbate S. Mamantis in Xerocerco, & monens vitam ejus fusissime scriptam a Niceta Sthetate, quæ extat in codice olim Mazarin. nunc regio, addit se fuisse auctorem Henschenio & Papebrochio, ne vitis SS. mense martio insererent, quod suspectus habeatur, tanquam is fuerit fons omnis Palamici erroris. Unde licèt gesta ejus ex Niceta summatim & compendiose octodecim tamen integris columnis in sequentibus referat, quia ad historiam ecclesiasticam necessaria putavit, imo quædam in ejus excusationem ac defensionem commentari videatur, in eo tamen fatuæ mentis deliria demum agnoscit, melioraque se expectare profitetur, si quis docere habeat, ac vel Symeonem certius vindicare, vel etiam reum facere.

6. *S. Maximi confessoris Gracorum theologi eximiique theologi opera, probatissimis quaque MSS codd. regiis, Mazarinis, Seguierianis, Vaticanis, Barberinis, Magni ducis Florentinis, Venetis &c. eruta novaque versione subacta, notisque illustrata. Ex almi Gallia cleri jussu & ordine*, Parisiis, Andreæ Cramoisy 1675 in fol. T. I pp. CV & 724: T. II pp. 731. Opus Emmanueli Theodosio *de la Tour d'Auvergne* cardinali Bullionio nuncupatum. T. I hæc habentur:

Vita ac certamen S. Maximi seu ejus laudatio.

Maximi & socii ejus collatio cum principibus in secretario.

Maximi ad Anastasium monachum de secum actis relatio.

Anastasii monachi discipuli S. Maximi ad commune monachorum apud Calarim. Latine.

Disputatio Maximi cum Theodosio Casarea Bithynia episcopo Bizya.

Anastasii Roma presbyteri apocrisiarii ad Theodosium Gangrensem. Latine.

Theodosii Gangrensis hypomnesticon de Maximi rebus & Anastasii.

... tractatus in eamdem venerandam Domini transformationem, in qua probatur quamquam increatum est illud divinissimum lumen, haud tamen Dei essentiam esse. Oratio altera.

Tomus a divina sacraque synodo adversus eos coacta, qui Barlaam & Acindyni opiniones sunt, Cantacuzeno & Palaeologo religiosis orthodoxisque imperatoribus nostris, editus et expositus. Cui Palamitarum pseudosynodo magna cautela legendo, & haeretico plane spiritu conscripto additae annotationes.

De fide deque principiis fidei catholicae, ut ex divina scriptura & a catholicis Ecclesiae magistris accepimus auctore felicis recordationis Domino Manuele Caleca ordinis FF. Praedicatorum. Cui tractatui & notae adjectae.

In notis ad Calecae tractatum *de essentia & operatione*, initio agit de Symeone Juniore theologo dicto abbate S. Mamantis in Xerocerco, & monet vitam ejus fusissime scriptam a Niceta Stethato, quae extat in codice olim Mazarin. nunc regio, addit se fuisse auctorem Henschenio & Papebrochio, ne vitis SS. mense martio insereretur, quod suspectus habeatur, tanquam is fuerit fons atque Palamici erroris. Unde licet gesta ejus a Niceta summatim & compendiose octodecim ... columnis in sequentibus referat, quia ad historiam ecclesiasticam necessaria putavit, imo ... dam in ejus excusationem ac defensionem ... tari videatur, in eo tamen fatetur mentis deliria ... mum agnoscit, melioraque se expectare ... si quis docere habeat, ac vel Symeonem certius ... dicare, vel etiam reum facere.

6. *S. Maximi confessoris Graecorum theologi ... eximique theologi opera, probatissimis quaeque ... codd. regiis, Mazarinis, Seguierianis, Vaticanis ... Florentinis, Venetis ...*

Capita adversa theologica & oeconomica deque virtute ac vitio D.

Ad Theopemptum scholasticum de judice iniquitatis &c.

Capita Vaticana CCXLIII.

Ex opere LXIII *dubiorum ad Achrida regem.*

Haec omnia notis illustrata.

T. II haec insunt, & primo opuscula theologica & polemica, scilicet

Ad Marinum presbyterum epistola. Haec a nostro Gabriele Alessandri Bergomate Latio donata prodierat Mediolani 1588, ut monuimus supra p. 314 b, ubi de eo: sed ignoravit Combefisius.

Ad eumdem ex tractatu de operationibus & voluntatibus caput L *&* LI.

Ad Gregorium presbyterum & hegumenum de Christi mysterio.

Ad illud, si possibile est transeat a me calix.

Tomus dogmaticus ad Marinum diaconum in Siciliam missus.

Ad Nicandrum episcopum de duabus in Christo operationibus.

Hegumenis & monachis ac catholicis populis per Siciliam constitutis.

Ad Marinum presbyterum Cypri de processione Spiritus Sancti.

Deftoratio ex epistola ad Petrum illustrem in qua Pyrrhi mentio, & Sophronii Hierosolym. & papa Honorii.

De duabus Christi naturis.

Variae definitiones.

Tomus dogmaticus adversus Heraclii ecthesim.

De duabus unius Christi voluntatibus.

Distinctionum quibus res dirimuntur definitiones.

Unionum definitiones.

Theodori Byzantini ac Pauli patriarchae synodicarii quaestiones. & Maximi responsa ad Marinum presbyterum.

Tomus dogmaticus ad Marinum presbyterum.

Ad antistitam de moniali poenitente postquam e monasterio exierat.

Ad Johannem cubicularium de rectis Ecclesiae dogmatis & adversus Severum.

Ad Petrum illustrem oratio brevis, seu liber adversus Severi dogmata.

Ad eumdem epistola dogmatica.

De communi & proprio ad Cosmam diaconum Alexandrinum.

Ad eumdem.

Juliano Alexandriae scholastico de ecclesiastico circa Domini incarnationem dogmate.

Ex persona Georgii praefecti Aphricae ad moniales, quae Alexandriae a fide catholica defecerant.

Pyrrho presbytero & hegumeno.

Ad Marinum monachum.

Ad Johannem Cydoniae episcopum.

Ad Auxentium.

Ad Stephanum presbyterum.

Ad Constantinum sacellarium.

Ad Cononem presbyterum & hegumenum.

Ad Thalassium de gentilium regibus, qui liberos immolarunt ad placandam Dei iram.

Ad Johannem cubicularium.

Ad Cyrisium episcopum. Iterum ad eumdem.

Ad Johannem episcopum.

Ad abbatem Polychronium epistolae sex.

Ad Thalassium presbyterum & hegumenum tres.

Ad Johannem cubicularium tres.

De sancta Trinitate dialogi V orthodoxi cum Anomoeo Arianista: sub nomine Athanasii ediderat Theodorus Beza. Garnerius Theodorito Cyrensi in hujus operum auctario Parisiis 1684 fol. vindicare sibi visus est. Bernardus de Montfaucon asceta Mauraeus in suo S. Athanasio T. III inter spuria rejecit & edidit, ubi & argumenta Garnerii levia censet nec dignum Theodorito opus existimat: & licet an Maximi genuinum sit dubitet, quousque major lux affulgeat, Combefisii sententiae standum

SAEC. XVII. tetur subscriptiones apocrisiariorum P. R. & quia in priori apocrisiarius suppresso nomine dicitur *ordinis Prædicatorum*, alter *Ammonius* nuncupatur sed ordine tacito, tertius *Radulphus ex ordine &c.* putavit hunc Radulphum ex ordine Prædicatorum fuisse & caput legationis, Ammonium verò non religionis votis astrictum, sed allectum socium. Sic vero se res habet. Quatuor erant apocrisiarii duo ex ordine Prædicatorum *F. Hugo & F. Petrus*, hosque priores subscripsisse patet ex cod. MS Græco a Combefisio viso, duo etiam ex ordine Minorum *F. Ammonius & F. Radulphus*, qui in conc. gen. loc. cit. primi subscribunt, quia sic refert Vadingus ex quo Labbeus excepit. Cæterum ex concilii Nymphæi actis patet omnes æqualis fuisse auctoritatis. Radulphum virum celebrem præstat Combefisius, ut cujus extent πολέμικα adversus Græcos, verum hujus nominis auctor, qui eo seculo scripserit πολέμικα, seu nostrorum seu Minorum nec a Vadingo laudatur, nec mihi hactenus occurrit: vidisse tamen Combefisium inter tot codd. Græcos ab eo versatos facile crediderim, sed cujus aliam apud eum notitiam non invenio.

T. III ni mors prohibuisset potitura erant ad codd. MSS recognita, styloque proprio reddita, & notis illustrata

Computus ecclesiasticus, seu christiani paschatis enarratio. Pr. Ἐπειδὴ σε πανεύφημε καὶ θεοφρόνη... Opus olim a Dionysio Petavio editum in sua Uranologia, Paris. 1630 in fol.

Commentarius fusior in quartam Dionysii Areopagitæ sic vulgo dicti *epistolam quæ ad Caium.* Opus Maximi genuinum ex cod. regio, idque nusquam antea typis excusum.

In Dionysii ac Gregorii theologi locos aliquot difficiles ad Thomam. Ex Regio. Pr. Ἀπλανοῦς θεωρίας.

In Gregorii theologi locos difficiles. Ex eodem. Opus est spissum atque arduum a Scoto Erigena olim tentatum inscripta versione Carolo Calvo: ex qua emendata in reg. cod. aliqua & suppleta. Recepta versio hac ex Cluniacensi bibliotheca: extat & apud Carmelitas excalceatos. Collatus deinde textus cum probato R. abbatis Blachi Græci suorum gentilium Venetiis magistri ac doctoris codice humanissime eam in rem Parisios misso. Sic Combefisius in suo Conspectu. Caveus testatur hoc opus in Anglia Oxonii 1681 in fol. Græce & Latine prodiisse: an verò tanta accuratione quale dedisset Combefisius, vix putem.

Scholia in Dionysii Areopagitæ asserente Maximo opera, ex Regio, Sandionysiano ac duplici Mazarino codd. multis aucta, & emendata.. At opus Maximo suppositum, ut cujus saltem perpauca sint & majori ex parte Joanni Scytopolis episcopo restituendum, ut demonstravit sodalis noster intimus Michael *Lequien* Dissertatione prævia in S. Joannis Damasceni opera. Monendus interim lector Combefisium totam Corderii Antverpiensem editionem ad codd. MSS recognovisse, & emendationes ac variantes lectiones ad marginem exempli bibliothecæ Prædic. Paris. ad S. Honorati manu propria addidisse.

Tomus hic tertius prælo paratus erat, sed mortuo Combefisio quorumdam incuria dissipatis ejus schedis, jam non est integer, ac qualis qualis est inter codd. MSS. Bibl. nostræ servatur.

8. *S. P. N. Theophanis chronographia, & Leonis Grammatici vita recentiorum imperatorum* a nostro Jacobo Goar Latine versa typis Luparensibus regiis prodierant, sed Goaro ante completam editionem e vivis sublato, Combefisius ejus notas edendas curavit, suas posteriores adjecit, indicem copiosum adornavit, *Theophanis vitam atque laudationem* agente Francisco cardinali Barberino ex codice Veneto S. Marci exscriptam, sibique missam Latio dedit, & ad caput operis præfixit, officium in ejus die festo 12 martii a Græcis cani solitum addidit. Parisiis e typographia regia 1655 in fol.

9. *Historiæ Byzantinæ scriptores post Theophanem partim nunc primum editi, partim recensiti, & nova versione adornati*, Paris. typis Regiis 1685 in fol. Quo in volumine hæc habentur:

Chronographia Constantini Porphyrogenneti Leonis imperatoris filii jussu conscripta, inde ducens exordium ubi Theophanes desiit, Michaele scilicet Theophili filio Curopalata imperatore, hoc est a Leonis Armeni imperio. Argumenta singula imperator ipse Constantinus studiose collegit, & ne posteros superiorum temporum gesta lateant, dilucide & ut capi facile possint, edidit.

Historia de vita & rebus gestis Basilii imperatoris, quam Constantinus imperator ipsius nepos studiose ac diligenter ex variis narrationibus congessit ac scriptori contribuit: cum nova versione.

Anonymus continuator Theophanis a Leone Sapiente usque ad Romanum Constantini Porphyrogenneti filium. Ex MSS codd.

Dissertatio ac invectiva edita a viris fidelibus & orthodoxis desideriumque ac zelum habentibus ad confutationem eorum, qui sanæ fidei sanctorumque ac orthodoxorum Patrum nostrorum doctrinæ adversantur, seu adversus Iconomachos. Ex MSS codd.

Johannis Jerosolymitani monachi narratio de Iconomachis. Ex cod. MS.

Ex triumphalis martyris Demetrii sigillatim narratis miraculis: vice prologi sequentis operis.

Johannis Cameniatæ clerici ac cubuclesii de excidio Thessalonicensi narratio: cum nova versione, nam antea Allatius ediderat in symmystis. Cameniata vivebat ineunte seculo X.

Demetrii Cydonii occisorum Thessalonicæ monodia seu tragica comploratio: cum nova versione. Hæc verò hujus urbis calamitas recentioris seculi est nimirum medii XIV imperante Joanne Cantacuzeno, qui & ejusdem meminit *Histor. lib. 3 c. 94.*

Ex vita Basilii junioris auctore Gregorio ejus discipulo Excerptum. Ex cod. Reg. aliâs Mazar.

Simeonis magistri ac logothetæ annales a Leone Armeno ad Nicephorum Phocam. Ex reg. cod. aliâs Tricheti du Fresne.

Georgii monachi vita recentiorum imperatorum a Leone Armeno *usque ad Constantinum Porphyrogennetum.* Ex MS cod.

Hos auctores notis illustrare in animo habuerat Combefisius, ut identidem ipse monet in præfationibus, ad quas etiam in marginibus remittit, paratasque habebat in schedis, sed eo sub editionis finem e vivis erepto, eorum negligentia quibus chartæ ipsius commissæ fuerant, perierunt.

Volumen alterum Byzantinæ historiæ edendum paraverat, quo *Leo Diaconus & Michael Psellus* ad MSS codd. recogniti ac nova versione eaque puriori donati prodituri erant, sed & consilium mors abrupit, quod laudato nostro Michaeli *Lequien* commissum est exequendum, jamque typis iisdem regiis inceptum, sed bello tum atrociori ubique flagrante interruptum ac prolatatum.

OPERA LEVIORA.

1. *S. P. N. Johannis Chrysostomi archiepiscopi C. P. homilia de morali politia & in Præcursoris decollationem ac peccatricem tertia nunc parte auctior ex reg. cod. interprete Combefisio*, Parisiis, Simeonis Piget 1645 in 4 pp. 64. Monet tamen interpres dubiam esse & videri Amphilochii, cui & alii inscribunt. Huic editioni a pag. 65 ad 86 accesserunt ejusdem Combefisii

... de vita & rebus gestis Basilii imperatoris, quam Constantinus imperator ipsius nepos studiose ac diligenter ex variis narrationibus congessit scriptori contribuit : cum nova versione.

Anonymus continuator Theophanis a Leone Sapiente usque ad Romanum Constantini Porphyrogenneti filium. Ex MSS codd.

Dissertatio ac invectiva edita a viris fidelibus & orthodoxis desideriumque ac zelum habentibus ad confutationem eorum, qui sanctae fidei sanctorumque ac orthodoxorum Patrum nostrorum doctrinae adversantur, seu adversus Iconomachos. Ex MSS codd.

Johannis Jerosolymitani monachi narratio de Iconomachis. Ex cod. MS.

Ex triumphalis martyris Demetrii sigillatim *narratis miraculis* : vice prologi sequentis operis.

Johannis Cameniatae clerici ac cubuclesii de excidio *Thessalonicensi narratio* : cum nova versione, nam antea Allatius ediderat in Symmiktis. Cameniata vivebat ineunte seculo x.

Demetrii Cydonii occisorum Thessalonicae monodia seu tragica comploratio : cum nova versione. Haec vero hujus urbis calamitas recentior fuit: est nimirum medii XIV imperante Joanne Cantacuzeno, qui & ejusdem meminit *Histor.* lib. 3 c. 94.

Ex vita Basilii junioris auctore Gregorio ejus discipulo Excerptum. Ex cod. Reg. aliis Maz.

Simeonis magistri ac logothetae annales a Leone Armeno ad Nicephorum Phocam. Ex reg. cod. aliis Tricheti du Fresne.

Georgii monachi vita recentiorum imperatorum a Leone Armeno usque ad Constantinum Porphyrogennetum. Ex MS cod.

Hos auctores notis illustrare in animo habuerat Combefisius, ut identidem ipse monet in praefationibus, ad quas etiam in marginibus remittit, p... Schedis, sed eo sub editionis ...

cient satis.

3. *S. Joannis Chrysostomi de educandis liberis liber aureus. Ejusdem tractatus alii quinque quasi festivi quasi parenetici &c. Ex vetustis Mazarin. Bibl. codicibus nova prodeunt Combefisio interprete*, Parisiis, Bertier 1656 in 8 pp. 410. De tractatibus hoc volumine contentis sic ipse censet:

De inani gloria & ut educandi a parentibus liberi. Chrysostomo in cod. MS ascriptum eo dignum pronunciat.

In sanctam Christi nativitatem sermo. Proclum, inquit, ac similem magis referat, quam Chrysostomum.

In sancta lumina. Insigne sane eruditae antiquitatis monumentum : sed stylus forte magnum Amphilochium magis referat.

In recens baptizatos & de paschate. Pium monumentum & affine illi Μυσήριον χρόνιον, quod concilium Ephesinum & Cyrillus producunt ut Chrysostomi, nec abhorrens a tractatu superiori in Christi natalem.

In sancti Bassi memoriam. Dicta autem est in Timores, *& in illud* Discite a me quia mitis sum &c.

Tractatus post terrae motum.

Severiani Gabalorum episcopi in pretiosam & vivificam crucem, & in illud Tu es qui venturus es, an alium expectamus? *& in caecum & mutum : & in prophetae Ambacum dictum*, Dñe audivi auditionem tuam & timui *Censura.* Tractatus ex Damasceni fide orat. 3 de imaginibus suo nunc auctori restitutus, etsi non solum regius codex ex quo Savilius ubique hiantem T. V produxit, sed & Mazarineus melior ex quo integer ac bene sanus hîc prodit, Chrysostomo ascribat abhorrente stylo.

Basilii Isauriae episcopi laudatio S. Christi protomartyris Stephani deque pretiosi ejus corporis inventione.

...

ditis permittat.

5. *Originum rerumque Constantinopolitanarum variis auctoribus manipulus. Combefisius ex vetustis* MSS *codd. partim eruit, cuncta reddidit, ac notis illustravit*, Paris. Simeonis Piget 1664 in 4 pp. 320.

Opusculorum auctorumque is est syllabus:

Incerti temporum demonstrationes seu originum C. P. Ex reg.

Constantini Porphyrogennetae de imagine Christi Edessena, ejusque C. P. translatione Romano Lacapeno imperatore. Ex reg.

Orientalium synodica ad Theophilum imperatorem de cultu SS. Imaginum. Ex Mazar.

S. Nicephori patriarchae C. P. dissertatio cum Leone Armeno in causa imaginum. Ex Sorbon. cod.

Theodori Grapti vita C. P. praeclari confessoris ex ejus praesertim de suis & fratris Theophanis laboribus Theophilo imperatore epistola. Ex reg.

S. Germani patriarchae C. P. de Zona S. Mariae & pueri Jesu fasciis, inque templi Chacopratearum quo illa deposita encenia. Ex reg.

Incerti de aedificio templi S. Sophiae Justiniano magno imperatore. Ex Raph. Tricheti du Fresne cod. nunc reg.

Procopii Rhetoris de eodem ex primo de aedificiis Justiniani, editionis Maltreti typis regiis : sed proprio stylo reddidit Combefisius.

Photii patriarchae C. P. descriptio nova sanctae Dei genitricis Ecclesiae in palatio a Basilio Macedone extructae. Ex Lambecii Graeca Luparensi editione stylo proprio reddidit Combefisius. De istius collectionis editione, in qua se perstrictum putavit Lambecius, vide supra ubi hujus quaerelis videtur abunde factum satis.

Huic originum C. P. manipulo praemisit Combefisius opus a Leone Allatio sibi missum, quo haec continentur:

Allatii de Symeonum scriptis diatriba.

...

Sec. XVII. 7. *Ecclesiastes Græcus, id est, Illustrium Græcorum Patrum ac oratorum digesti sermones ac tractatus. Basilius magnus Cæsareæ Cappadociæ & Basilius Seleuciæ Isauriæ episcopi. Combefisius stylo mollivit, ex mss fide restituit, auxit, notulis & castigationibus illustravit*, Paris. Andreæ Pralard 1674 in 8 pp. 620 & 237. Latine tantum, ut & solum opera exegetica & parænetica.

8. *Theodoti Ancyrani adversus Nestorium liber, id est Ejus exscriptura & fide concilii Nicæni confutatio & S. Germani patriarchæ C. P. in S. Mariæ dormitionem & translationem oratio historica. Combefisius Latio reddidit, castigavit, notis illustravit*, Paris. Bertier 1675 in 8 pp. 116. Primum ex schedis Lucæ Holstenii, mittente Francisco cardinali Barberino: cætera ejusdem Ancyrani, quorum exempla accurata penes se habebat, promittebat edenda in ipsis notarum initiis.

9. *Basilius magnus ex integro recensitus. Textus ex fide optimorum codicum ubique castigatus, auctus, illustratus, haud incerta quandoque conjectura emendatus. Versiones recognitæ, ad saniores reductæ calculos, ac textui qua licuit opera composita. Plures vix aliquid bona integris haud raro periodis defectis articulis retractata, suffectisque paulo melioribus expuncta*, Paris. Roberti J. B. de la Caille 1679 in 8. T. I pp. 597: T. II pp. 455.

Notandum autem T. I a p. 418 ad 557 tres Basilii magni libros seu orationes tres de homine ad imaginem Dei condito integras exhiberi Græce & Latine ex regiis mss codd. tum ut ex illorum fide Basilio assereret, ut complementum ejus operis in Hexahemeron, tum quod præsertim duæ priores in editis pessime habitæ sint. A pag. vero 566 & deinceps recensetur Gregorii Nysseni episcopi liber de opificio hominis ad eosdem regios codd. T. II a p. 98 ad 121 exhibentur duo tractatus ascetici integri Græce & Latine. Prioris titulus est: *De religiosa exercitationis informatione sermo*, nunc primum editus ex cod. reg. Posterioris titulus: *Prologus asceticus* ad codd. regios recensitus. Monet autem istos tractatus Basilii magni non esse, sed Eustathii Sebasteni viri mobilis animi parumque in fide firmi.

Monendus præterea lector Combefisium dum hujus operis typis invigilaret ac ultimi folii errata corrigeret lethaliter etiam decumbens in lectulo, e vivis abiisse: unde qui præfectum provincialem tum apud nos agebat, alterius qui sibi stylum commodavit, ministerio usus, archiepiscopo Parisiensi Francisco Harlæo, & quidem ex mente auctoris ei ab antiquo devinctissimi nuncupavit.

10. *Gregorius Nazianzenus ex integro restitutus* eadem ratione ac Basilius, prælo etiam paratus jam a Combefisio typothetæ laudato J. B. la Caille traditus erat; unde accidit ut mortuo auctore cùm eum huic operi plurimum desudasse scirent amici, nec in ejus schedis invenirent, perditum putaretur, donec viginti quinque & amplius ab obitu Combefisii annis meipsum F. J. E. qui hæc scribo convenit idem bibliographus, & non parvo ære redimendum obtulit autographum, cui & quantum voluit libentissime dedi, ne viri de Ecclesia deque religione meritissimi, mihique privatim pluribusnominibus colendi, ac speciali amicitia conjuncti, quem ut parentem amantissimum junior non solum reverebar, sed & utilia docentem & monentem avidus audiebam, fructus tam exquisiti laboris ad alios transirent. Ubi autem illustrissimus abbas Bignon christianissimo regi a consiliis status hujus thesauri me compotem rescivit, ut rei literariæ præsertim ecclesiasticæ cui & tum præerat, promovendæ & accurandæ totus est intentus, mihi per suas literas significavit sibi in votis esse, ut Domno Francisco Louuard monacho Maureo qui novam Gregorii Nazianzeni editionem parat, hanc Combefisii nostri lucubrationem commodarem: & lubentissime parui, & ipsum autographum præstiti, ne quid a nobis desideretur, quod ad absolutam omnique ex parte perfectam sancti hujus patris theologiæque sideris fulgentissimi editionem conducere possit.

Idem Combefisius ad margines exempli bibliothecæ nostræ editionis Parisien. 1609 in fol. varias lectiones & emendationes ex codd. mss regiis & aliis vetustioribus annotarat, quas & idem eruditus monachus allatis etiam secum libris excipere permissus est.

Eadem ratione recognoverat editionem S. Athanasii magni Paris. 1627. Quæ solum memoro ut eruditi sodalis ad opera SS. PP. Græcorum dilucidanda studium continuum, & ut emendatiora prodirent ardens desiderium exprimam: cujus vota supra spem nunc adimpleta habent litterati in emendatissima illa atque absolutissima operum S. Athanasii editione, quam accuravit Clar. D. Bernardus de Monfaucon asceta Maureus, adeo ut ex hac parte nihil jam supersit optandum.

Quædam aliquando fuit Combefisio cum sodali S. T. M. F. Johanne Nicolai controversia de ratione edendæ Catenæ Aureæ S. Thomæ de Aquino, posteriori qui integram jam prælo dederat, & novam editionem parabat, loca sacræ scripturæ & SS. Patrum a S. D. laudata ad recentiores & ut putabat accuratiores editiones emendante, quod prior non ex vero & recto criterio fieri judicabat. Sic enim constituebat, ut genuinum opus haberetur, loca illa non ut nunc leguntur, sed ut ea legit S. Doctor esse producenda, variantibus & novis lectionibus ad marginem si ita videatur ad summum appositis: sic in editione SS. Patrum agere eruditos, qui loca scripturæ ab iis allata, ut ab iis lecta sunt religiosius exhibent, & ab iis ad Clementis VIII editionem emendandis quam longissime cavent. Qua ratione Combefisius in iis Catenæ aureæ partibus quas suæ Bibliothecæ concionatoriæ inseruit, antiquas lectiones quas censuit esse S. Thomæ servavit, ad marginem immutationes ab altero factas annotans & aliquando castigans. Hæc ut vidit S. T. Magister laudatus impatienter tulit, tumque ab utroque quædam in defensionem suæ causæ prodierunt scripta, de quibus judicium esto penes eruditos: a P. Johanne Nicolai sub ementito nomine *Honorati a S. Gregorio S. T. P. In Catenam auream S. T. ac P. Nicolai editionem novam apologetica præfatio.* Cui respondit Combefisius libello cui titulus:

Prolusio ad præfationem apologeticam in P. Nicolai editionem novam Catenæ aureæ D. Thomæ, Paris. And. Cramoisy 1668 in 8 pp. 78.

Et cùm prior discussionibus ad prolusionem reposuisset, respondit alter altero libello, cui titulum indidit:

Discussiones ad prolusionem brevius excussæ, Ibid. eodem anno in 8 pp. 45.

Quæ lucubrationes etsi leviores magnam tamen Combefisii eruditionem commendant. Unicum tantum affero exemplum. Quæstio erat quî legendus Hilarii locus ad hæc verba Matth. 5 *vos estis sal terræ*, quem sic exhibent antiquæ S. Thomæ editiones: *Apostoli &c. sunt æternitatis velut salitores &c.* Hanc notam in communi doctorum pag. 772 apposuerat. *P. Nicolai, an non satores, ut Hilarii textus habet, ita scilicet indicans sibi placere ac emendandum esse: mihi contra ex istis emendanda Hilarii editio prorsus mendosa, etsi secutus sum in ejus festo. Nulla enim salis metaphora sationis causa, nisi quam Hieronymus affert, qua scilicet omnis facultas germinis sublata significetur, eoque seminata terra sterilitate damnetur. Una vero salis utilitas*

procurent ardens desiderium exprimam: quæ vota supra spem nunc adimpleta habent literati in emendatissima illa atque absolutissima operum S. Athanasii editione, quam accuravit Clar. D. Bernardus de Monfaucon asceta Maurus, adeo ut ex hac parte nihil jam supersit optandum.

Quædam aliquando fuit Combefisio cum sodali S. T. M. F. Johanne Nicolai controversia de ratione edendæ Catenæ Aureæ S. Thomæ de Aquino, posteriori qui integram jam prælo dederat, & novam editionem parabat, loca sacræ scripturæ & SS. Patrum a S. D. laudata ad recentiores & ut putabat accuratiores editiones emendare, quod prior non ex vero & recto criterio fieri judicabat. Sic enim constituebat, ut genuinum opus haberetur, loca illa non ut nunc leguntur, sed ut ea legit S. Doctor esse producenda, variantibus & novis lectionibus ad marginem si ita videatur ad summum appositis: sic in editione SS. Patrum agere eruditos, qui loca scripturæ ab iis allata, ut ab iis lecta sunt religiose exhibent, & ab iis ad Clementis VIII editionem emendandis quam longissime cavent. Qua ratione Combefisius in iis Catenæ aureæ partibus quas suæ Bibliothecæ concionatoriæ inseruit, eas lectiones quas censuit esse S. Thomæ servat, ad marginem immutationes ab altero factas notans & aliquando castigans. Hæc ut vidit S. T. M. ... laudatus impatienter tulit, tumque ab eo ... quædam in defensionem suæ causæ prodierunt scripta, de quibus judicium esto penes eruditos: ... P. Johanne Nicolai sub ementito nomine *Henrici a S. Gregorio S. T. P. In Catenam auream S. T. a P. Nicolai editionem novam apologetica præfatio.* Cui respondit Combefisius libello cui titulus:

Prolusio ad præfationem apologeticam in P. Nicolai editionem novam Catenæ aureæ D. Thomæ, Parisiis ... And. Cramoisy 1668 in 8 pp. 78.

... ad prolusionem resp...

Interprete Francisco Combefis, *cujus versio nunc demum videt lucem descripta ex autographo ejus, quod servatur Parisiis in bibliotheca P. P. Dominicanorum via ad S. Honoratum.* Notas passim ad marginem adjecit Combefisius, quibus errores, ineptias, deliramenta auctoris Valentini hæretici discipuli indicat, tum uberiores ad finem operis. Edidit vero Johannes Albertus Fabricius suæ Bibliothecæ Græcæ libro v cap. 1 a p. 134 ad 184, Hamburgi, Christiani Liebezeit 1712 in 4.

F. HENRICUS HECKTERMANS.

1679. F. Henricus Hecktermans Blisiæ Leodiensis diœcesis oppido natus anno MDCVI in conventu Mosæ-Trajectensi ordini nomen dedit adolescens & in eodem professus est quarta augusti MDCXXII. Sacras literas quas in Hispania didicerat, ad suos reversus variis in locis docuit Aquisgrani, Bruxellis, Lovanii, Trajecti, magistri tandem in ordine & licentiati gradum Lovanii consecutus. Nec minorem sibi ex concionibus, quam ex scholis famam comparavit, ad illustriora quæque Belgii pulpita certatim invitatus. Ad negotia etiam publica tractanda non impar, ab Electore Coloniensi Leodiensi principe ad regem Hispaniarum legatus fuit, quicum ex utriusque commodo transegit, & perfecit commissa. Pluribus etiam in ordine muniis functus est, Trajecti tertium, Mechliniæ semel, & ut quidam asserunt Bruxellis etiam Prior electus & præfectus. In suo tandem conventu nativo diem ultimum nactus est quarta maii MDCLXXIX. Ex Hispano Latine reddidit

1. *F. Ignatii Coutiño nostri conciones*, Tomis tribus, Bruxellis, Francisci Vivien 1652 in 4.
2. *Compendium doctrinæ christianæ F. Johannis a S. Thoma ord. Præd.* Ibidem 1658 in 8.
3. *Beatæ memoriæ Agnetis a Jesu sanctimonialis S. Dominici vitam e Germana Belgicam fecit*, Lovanii, Adriani de Witte 1675 in 8.

risios ad nostrum Vincentium *Cronenbach* Germanum apud nostros Sanjacobeos agentem epistola XIII augusti data. An autem prælo commiserit, hactenus me latet.

F. LUDOVICUS-MARIA AGUDI.

F. Ludovicus-Maria Agudi Italus Mediolani natus Carmeli excalceati regulam & institutum adolescens amplexus est & professus, sicque profecit ac eminuit, ut inter Italiæ primi nominis theologos & sacros oratores seculo hoc XVII haberetur. Scilicet postquam philosophiam nondum sacerdotio inauguratus docuerat, mox ad theologiam suis legendam applicitus est Neapoli, & Bononiæ, Teresianosque sodales ita instituit, ut horum plures celeberrimam a doctrina famam sibi compararint. Tum ad paræneticam & exegeticam conversus, a primariis Italiæ civitatibus quasi certatim vocabatur, qui conciones per quadragesimam haberet: nam Comi, Veronæ, Mediolani in S. Stephani, Venetiis in SS. Apostolorum, Gurci in Stiria, Neapoli in S. Annunciatæ, sed & Venetiis ter a senatu invitatus in S. Marci summo plausu & fructu prædicavit. Tandem vero XXIX annis in Carmelo transactis, variisque in eo functus honoribus & muniis, prioris, vicarii provincialis, diffinitoris, visitatoris, ex summi pontificis indulgentia in nostrum transiit institutum anno MDCLXIX, quod Mediolani in S. Mariæ Gratiarum professus est de consensu procuratoris & vicarii tum generalis ordinis F. Petri Mariæ Passerini, clarebatque etiamnum anno MDCLXXIX. Cujus cum laude meminerunt Philippus Picinelli in *Athen. Mediol.* p. 394, & Rovetta noster ad 1679, quos hic excipimus. Hæc ab eo prodierant, cum adhuc apud Carmelitas militaret: † 1679.

1. *Carmelus Sapiens, sive De Scriptoribus utriusque Carmeli excalceati, & mitigati.*
2. *Anima Bibliotheca sive Indicum liber, quo quid ex innumeris ...*

Sæc. XVII.

F. PAULUS MORVAN.

1679. F. Paulus Morvan Gallus Armoricus, apud Montemrelaxum natus, Rhedonis verò ad ordinem ascitus, & professus anno MDCXL ætatis tum XVIII, vir ingenuus, recti tenax, scholasticæ theologiæ plurimum addictus sed & concionator pius & fervidus scripsit ac typis edidit

Les sacrez stratagemes de l'amour divin dans le cours de la vie mourante & triomfante de Jesu-Christ, Parisiis, Johannis Henault 1668 in 4. T. I pp. 243 : T. II pp. 288 : T. III pp. 362.

Vivebat etiamnum auctor anno MDCLXXIX.

F. RAIMUNDUS BRETON.

† 1679. F. Raimundus Breton Gallus Burgundus, Belnæ opulentis & ibidem in dignitate constitutis parentibus tertia septembris MDCIX natus, lustralique nomine Guillelmus dictus, adolescens in patria nomen ordini dedit, ac professus est x januarii MDCXXVII. Exinde Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus, philosophiæ tum & theologiæ ita sedulus incubuit, ut ad gradus in sacra facultate assequendos meruerit nominari. Verum severioris disciplinæ, simul & animarum zelo ductus, in novitiatum generalem Parisiensem anno MDCXXXIV se contulit, & anno sequenti MDCXXXV maii XXV cum nostris Petro *Pellican* de quo supra ad 1673, Nicolao Bruchy, & Petro Grifon, Depæ mare conscendit in Americam & insulam *Guadalupe* ditionis Gallicæ navigaturus, quo appulsus apostolici missionarii partes, Urbani VIII diplomate munitus, perfectissime implevit, in fame & siti, in vigiliis, jejuniis, nuditate, in laboribus plurimis, periculis omnis generis, mortibus frequenter. Annis ferme viginti solidis hanc vineam coluit, seu Gallos advenas & inquilinos verbo Dei pascens & sacramentis muniens, seu indigenas infideles & barbaros, apud quos in insula Dominica in quam se receperant duodecim circiter annis solus convixit, ad fidem adducere satagens, & licèt apud plerosque cassus labor fuerit, nonnullos tamen qua adultos, qua infantes jamjam morituros per baptismum regeneravit. At tandem cujusdam insulæ præsidis iniquitate pressus, Gallias repetere coactus est anno MDCLIV : tum verò in congregationem postea provinciam S. Ludovici severioris disciplinæ admitti postulavit, quem ut angelum Dei exceperunt Patres : & licèt Franciæ provincialis ejus egregiis dotibus motus revocare tentaverit, confessarium propterea Sororum nostrarum Pictavis & postea Pissiaci posuerit, tituloque prædicatoris generalis nomine conventus sui Belnensis ornarit in comitiis Pictavis anno MDCLXIX habitis, in Cadomensem conventum filiationem suam transferri obtinuit Raimundus noster, ubi choro noctu diuque, cætera confessionibus audiendis quot diebus mane & vespere assiduus, reliquum vitæ exegit, ac mortuus est VIII januarii MDCLXXIX. Visa pleraque hìc narramus, aut ab oculatis testibus, & missionis Americanæ collegis audita. Legendus & noster Jo. Bap. *du Tertre Histoire des Isles Antisles* T. I. Ut dum apud Indos Caraibas in Insula Dominica versatus fuerat, eorum sic comparaverat linguam ut ceu indigena expedite loqueretur, scripsit in usum Missionariorum

Dictionaire François-Caraïbe, & Caraïbe-François, mêlé de quantité de remarques historiques pour l'eclaircissement de la langue, Autissiodori, Ægidii Boucquet 1665 in 8. T. I pp. 480 : T. II pp. 412.

Petit catechisme, ou sommaire des trois premieres parties de la doctrine Chretienne, Ibid. 1664 in 8 pp. 70.

Relatio gestorum a primis ordinis Prædicatorum missionariis in insulis Americanis ditionis Gallicæ præsertim apud Indos indigenas, quos *Caraïbes* vulgo dicunt, ab anno MDCXXXV ad MDCXLIII.

Hanc jussu magistri ordinis Thomæ Turci per sodalem Armandum de Pace missionis superiorem ipsi significato scripsit, ac autographum apud se servavit, ecgrapha vero variis communicavit, qui in historiis earum insularum usi sunt, sed interpolarunt & alia inseruerunt, de quibus conqueritur in prologo laudati sui vocabularii. Matthias *du Puis* de quo supra ad 1656 ea relatione usus est, Johannes Baptista *du Tertre* de quo postea ad 1687 usus est etiam, sed hic gratus & Raimundum laudans, Dominus *de Lolive* etiam in Relatione sua Roterodami anno 1654 in 4 edita.

F. ALBERTUS BRANDANUS LOMBARDUS.

F. Albertus Brandanus Lombardus. Mirandulanus conventus Corrigiensis alumnus, florebat anno MDCLXXX, qui ut nostris de Rosario pro more per annum prædicantibus subministraret, quo facile suas fulcirent ac ornarent conciones, ex SS. Patrum scriptis plura collegit, ac in duo volumina distinxit, quæ sibi visa testatur Rovetta, quem hìc excipimus typis impressa hoc titulo : * 1680.

1. *Fasciculus sive Rosetus SS. Rosarii*, Bononiæ 1667, & 1668 in 8.

2. *Marianum Rosetum, redemtionis mysteriorum floribus conflatum, concionatoribus & Rosarii monitoribus perquam jucundum, devotionis labor F. Alberti Brandani Mirandulani ord. Prædic. A. R. P. F. Seraphino Bertolino ejusdem ordinis S. T. M. & socio Rmi P. F. Joan. Thomæ de' Rocaberti generalis magistri totius ord. Prædic. dicatum*, Mutinæ, Viviani Juliani 1674 in 8, pag. 327. In istius monito ad lectorem meminit superioris. *Lustro*, inquit, *jam dilapso fasciculum tibi rosarum exhibui, verum quia tot agminibus apum, quot sunt piorum agmina rosariferorum, non suffecerat, orbi perlustrandam integram nunc profero rosarum silvam, ut hinc quisquis Mariæ devotus spirituales capere queat dulcedines &c.* Extat apud nostros Rotomagi. Laudatur & altera editio ibidem 1684 in 8, quæ Romæ in Casanatensi.

F. FRANCISCUS FELIX.

F. Franciscus Felix Gallus Delphinas patriaque & professione Gratianopolitanus laudatur a domino Allard in Gallica sua scriptorum Delphinatum bibliotheca, eratque adhuc anno MDCLXXX apud suos superstes. Scripsit ac edidit suppresso nomine 1680.

Totius doctrinæ philosophicæ compendiosa tractatio, in qua præcipuæ ac necessariæ definitiones, divisiones, materiarumque philosophicarum resolutiones seu conclusiones, interrogationibus & responsionibus breviter & dilucide exponuntur ac explicantur, juxta mentem doctoris angelici D. Thomæ Aquinatis. In gratiam studiosæ juventutis in collegio Gratianopolitano FF. Prædicatorum philosophiæ Thomisticæ candidatæ, Gratianopoli 1669 in 12 pp. 474. Prostabat hæc editio eodem anno Parisiis apud Johannem de Launay. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. HIER.

Roterodami anno 1654 in 4 edita.

F. ALBERTUS BRANDANUS LOMBARDUS.

F. Albertus Brandanus Lombardus Mirandulanus conventus Corrigiensis alumnus florebat anno MDCLXXX, qui ut nostris de Rosario pro more per annum prædicantibus subministraret, quo facile suas fulcirent ac ornarent conciones, ex SS. Patrum scriptis plura collegit, ac in duo volumina distinxit, quæ hic vita testatur Roverta, quem hic excipimus typis impressa hoc titulo :

1. *Fasciculus sive Rosetus. SS. Rosarii*, Bononiæ 1667, & 1668 in 8.

2. *Marianum Rosetum, ne ienuniis [illegible] floribus conflatum, concionatoribus & Rosarii [illegible] toribus perquam jucundum, devotionis labor F. Alberti Brandani Mirandulani ord. Prædic. A R. P. F. Seraphino Bertolino ejusdem ordinis S.T.M. & socio Rmi P. F. Joan. Thomæ de Rocaberti generalis magistri totius ord. Prædic. di ---, Mutinæ, [illegible] Juliani 1674 in 8, pag. 327.* In istius [illegible] ad lectorem meminit superioris. *Lustro [illegible] jam delapso fasciculum tibi [illegible] exhibui [illegible] quia tot agminibus apum, quot sunt [illegible] rosariferorum, non sufficeret, orbi perlis [illegible] tegram nunc profero rosarum silvam, ut [illegible] quis Mariæ devotus spirituales capere queat [illegible] dines &c.* Extat apud nostros Rotomagi. [illegible] & altera editio ibidem 1684 in 8, quæ Romæ in Casanatensi.

F. FRANCISCUS FELIX.

F. Franciscus Felix Gallus Delphinas [illegible] Gratianopolitanus [illegible]

logicæ Lovaniensis magister laureatus, hoc anno MDCLXXX etiamnum florebat, Vilvordiæ ad Bruxellas domus nostræ tum inchoatæ vicarium agens, scripsitque ac edidit libellulum hoc titulo :

Contra septem punctistas, nempe contra eos qui docebant omni Christiano necessario *necessitate medii* hæc septem ad salutem esse credenda puncta,

1. *Existere Deum omnium creatorem.*
2. *Eumdem omnia gubernare.*
3. *Eumdem omnium judicem, bonorum remuneratorem & malorum punitorem.*
4. *Mysterium Trinitatis.*
5. *Incarnationem Filii Dei.*
6. *Necessitatem gratiæ ad salutem.*
7. *Animæ humanæ immortalitatem.* Felicius forsan *de musica*, quam apprime callebat, quædam scripsisset.

F. JACOBUS FAURE DES BLAINS.

1680. F. Jacobus Faure des Blains Delphinas, Antonii in academia Valentina juris utriusque professoris filius, conventusque Gratianopolitani alumnus, laudatur a Guidone Alard in sua Delphinatus Bibliotheca p. 99, & dicitur scripsisse libellum

De la devotion du rosaire.

Vir fuit a pietate & doctrina valde commendatus, conventum Andegavensem regebat anno MDCXLVII, suum postea nativum moderatus est, magnamque sibi apud populos auctoritatem conciliavit. Vivebat etiamnum anno MDCLXXX, quorum nos testes sumus.

F. JOHANNES DE PAZ.

* 1680. F. Johannes de Paz Hispanus, conventus Cordubensis alumnus studiis Hispali in gymnasio S. Thomæ peractis, fidei propagandæ ardore succensus, ad Philippinas cum numeroso sodalium, quos illuc ducebat celebris Johannes Baptista *Mo-*

scholæ muneribus, egregieque perfunctus, maximam apud omnes eruditionis atque facundiæ famam sui fecit, baccalaureus promotus in actis capituli generalis Romæ anno MDCL habiti, tum Taurini publicus sacræ scripturæ professor & cathedraticus academicus, magisterii lauream promeruit. Generalis sanctæ fidei quæsitor Vercellarum institutus, dum munus illud infracto laudandoque animo gereret, quorumdam in se provocavit invidiam, quorum artibus atque potentia submotus est ab officio. Verum ejus postea probitate & integritate comperta, æmulorumque retectis artibus, pristinæ restitutus est cum ingenti omnium plausu dignitati generalis Vercellarum, Hipporegii, & Augustæ Prætoriæ inquisitoris. Quo & fungens munere, meritis gravis & annis, non multum postea prope octogenarius diem obiit extremum anno MDCLXXX. Hæc inter plura ejus opera lucem viderunt :

1. *Discorsi morali sopra li evangeli della quaresima, & alcuni sermoni de' Santi*, Ticini 1668 in 4 : tum Taurini 1670 in 4. In hac editione præfixit auctor, quam Salmanticæ theologus auditor anno MDCXLIII coram conventu S. Stephani habuerat in vigilia natalis Domini, *orationem.*

2. *Sermoni nelle festività d'alcuni santi*, Taurini, Caroli Gianelli 1677 in 4.

3. *Brevis summa totius philosophiæ*, Taurini & Mediolani 1663 in 12.

Extant hæc omnia Romæ in Casanatensi.

F. LUDOVICUS HORTENSIUS CIGALA.

F. Ludovicus Hortensius Cigala Ligur hoc seculo XVII floruit, & vivebat etiamnum anno MDCLXXX, vir pius & animarum salutis studiosus. Scripsit ac edidit * 1680.

Novo modo di recitar il Rosario, e regola delle verginelle secolari, che vivono sotto la protezzione di S. Catarina da Siena, Venetiis 1665 in 24.

Sæc. XVII. S. Citæ circa annum Christi MDCLXXX. Scripsit ac edidit

Compendiosa relazione della vita ammirabile della B. Sposa di Cristo Rosa di S. Maria Domenicana, Panormi, Bossii 1668 in 12.

Laudat Antoninus Mongitore, quem hîc excipio in Bib. Sic.

F. PHILIPPUS BEAUMONT.

† 1680. F. PHILIPPUS BEAUMONT Gallus Parisinus, honesto loco natus, adolescens litteris humanioribus egregie instructus, in conventu SS. Annunciationis vestem Dominicanam induit XV martii MDCXXXVII, & anno revoluto professus est ætatis tum octodecim annorum. Vix philosophiæ & theologiæ stadia solita compleverat, cùm sacro presbyteratu inauguratus, & ardore salutis animarum maxime infidelium procurandæ succensus, ad insulas Americanas ditionis Gallicæ a superioribus mitti obtinuit, ad easque mox perrexit circa MDCL. Cùm eo appulit Philippus, res Gallicæ in iis coloniis nondum bene firmatæ erant, inter Francos advenas, & indigenas *Caraïbes* bellum flagrabat fere internecinum: ipsos inter Francos non bene conveniebat, insurrexerant inter eos discordiæ, invidiæ, æmulationes: his sedandis ei fuit cum aliis nostris ibidem agentibus missionariis incumbendum, cui sancto operi sedulus & impiger reliquum vitæ, id est triginta annis allaboravit. Et fructum quidem non modicum apud suos gentiles fecit, quibus semper venerationi fuit & amori, & quos ad leges christianas diligentius observandas continuo excitabat. Apud *Caraïbes* autem feros & agrestes homines, etsi nihil omiserit, ut eorum animos emolliret, iisque fidem instillaret, nihil aut modicum profecit. Semel tantum exinde rediit in Galliam circa finem anni MDCLXIII sodales suos ultimo invisurus, apud quos paucis mensibus transactis continuo ad caras insulas suas reversus est anno sequenti, in classe regia, quam Ludovicus XIV eo mittebat, sub duce illustrissimo Domino *de Tracy* viro fortissimo & in agendis prudentissimo, ideoque a rege selecto, qui istarum coloniarum res componeret. Ad insulam *Caienne* dictam primum appulerunt, quam a Francis antea occupatam Batavi invaserant: sed iis ad classis Gallicæ adventum mox cedentibus, Philippus noster insigne redemtionis nostræ, crucem inquam ab hæreticis eversam restituit, & cum solemniori pompa in eminentiori loco fixit. Inde vero cum eodem exercitus regii imperatore ad Gadalupam transiit, ubi solitos apostolicos labores resumsit, & ad mortem usque prosecutus est, quam tandem subiit initio anni hujus MDCLXXX. Relationes plures rerum in insulis illis gestarum regimen seu civile seu ecclesiasticum attinentium scripsit, quibus usi sunt qui de iis egerunt historici, in quibus laudandus noster Johannes Baptista *du Tertre*. Speciatim scripsit

Diarium alterius sui itineris cum Dño de Tracy, in quo plura curiosa, præsertim rationem solemnem qua exceptus est in civitate Funchala insulæ Maderæ principe, & honores sibi delatos in gymnasio soc. Jesu. Hoc ejus manu scriptum servo in schedis.

F. RENATUS BRETON.

1680. F. RENATUS BRETON Gallus Armoricus Nannetis honesto loco natus, ibidem institutum Dominicanum anno MDCXXXVII professus est ætatis tum annorum XVII adolescens, & cùm aliquale concionando nomen sibi fecisset, Vinigampensis conventus nomine prædicator generalis institui meruit, priorem etiam egit Catalauni anno MDCLXXIII electus, tum & postea Nannetis, ubi obiit circa annum MDCLXXX. Scripsit ac edidit

Le Job Chretien, ou saint Eustache martyr, Redonis, Petri Coupard 1659 in 8 pp. 274. Extat apud nostros Rotomagenses.

F. STEPHANUS MENEY.

F. STEPHANUS MENEY Gallus Delphinas, honesto loco natus, conventus Gratianopolitani alumnus, vir pietate, disciplina regulari, modestiaque commendatus vergente seculo XVII floruit, pluraque scripsit ascetica, quorum hæc ad meam notitiam venerunt: 1680.

Instruction chretienne pour les confreres du rosaire ordinaire & perpetuel de la sainte vierge mere de Dieu, avec un sommaire des indulgences confirmées par Innocent XI le 31 juillet 1679, Gratianopoli, P. Fremon 1680 in 12.

De l'oraison mentale traduit de l'Italien du Rever. P. Nicolas Ridolphi general de l'ordre, Gratianopoli.

Quædam nostri Hieronymi Savonarolæ ascetica prælo restituit, & quædam moliebatur historica de viris ordinis Prædicatorum natalium splendore regiique sanguinis nobilitate conspicuis. Sic refert Guido Allard *Bibliotheque des ecrivains du Dauphiné*.

F. THOMAS LE ROY.

F. THOMAS LE ROY Flander Insulis natus & ibidem ordinem anno MDCLV die XXII novembris professus, Duaci ubi studiorum cursum exegerat, suis postea sodalibus artes & theologiam sic legit, ut licentiati gradum reportarit. Ecclesiastes etiam pius & fervidus per Belgium habitus est, vivebatque adhuc anno MDCLXXX. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. hæc ab eo scripta & typis edita recensens: * 1680.

Abregé de l'institution de la confrairie de la sainte Croix, canoniquement exigée dans l'eglise des seurs de l'hopital de S. Jean l'evangeliste a Werwick, Insulis, Ignatii de Roche 1671 in 12.

Les fruits & graces du tres saint rosaire tirez du bullaire de la confrairie, Coloniæ, Petri Hilden 1677 in 8.

La Façon de bien & fructueusement reciter le rosaire, avec un abregé de toutes les indulgences, approuvé & confirmé par N. S. P. le Pape Innocent XI, Insulis, Johannis Chrysostomi Malte 1679 in 8.

Le Culte de la vierge sacrée Marie defendu contre les avis d'un auteur anonime, Audomarisani, Joachimi Carlier 1674 in 8. Versio est libelli eo de argumento ab Hieronymo nostro *Henneguier* Latine scripti & editi.

F. ALBERTUS FLESCHE.

F. ALBERTUS FLESCHE Gallus Arelatensis patria & professione, baccalaureus sacræ facultatis Parisiensis, a magistro ordinis laurea magisterii insignitus, inter S. Mariæ Majoris in Urbe pœnitentiarios pro lingua Gallica cooptatus XVIII junii MDCLXI, hoc munere viginti & amplius annis cum laude functus est, a pietate, religiosa paupertate, cæterisque virtutibus apud Romanos plurimum commendatus. Vivebat etiamnum anno MDCLXXXI, quo eum Romæ agentem vidi. Scripsit * 1681.

Le tresor du Chretien, Massiliæ 1673 in 8.

Extat Romæ in Casanatensi.

... ... *... gravras ac latin*, ... tiam ...

Q... ... nostri Hieronymi Savonarolæ ... pr... ..., & q... ... molitam moliebatur historia ... ... ordinis Prædicatorum natalium splendore ... ... nobilitate conspicuus. Sic ... Guido Alard *Bibliotheque des écrivains ... ...é*.

F. THOMAS LE ROY.

F. THOMAS LE ROY Fander Insulis natus & ... eumdem ordinem anno MDCLV die XIII ... ... professus, Duaci ... studiorum cursum ... ..., suis postea sodalibus artes & theologiam ..., ut licentiati gradum reportarit. Ecclesiastes ... ... pius & fervidus per Belgium habitus est, ... adhuc anno MDCLXXX. Sic Ghilbertus de la ... ... Bibl. Belgo Dominic. hæc ab eo ... typis edita recensens:

Abregé de l'institution de la confrairie de la sainte Croix, canoniquement erigée dans ... ... de l'hospital de S. Jean l'evangeliste à ..., In..., Ign... de Roche 1671 in 12.

Les fruits & graces du tres saint rosaire ... bullaire de la confrairie, Coloniæ, ... 16.. in 8.

La Façon de bien & fructueusement ... rosaire, avec un abregé de toutes les indulgences ... approuvé & confirmé par N. S. P. le Pape Innocent XI, Insulis, Johannis Chrysostomi Malte ... in 8.

Le Culte de la vierge sacrée Marie defendu contre les avis d'un auteur anonime, Audomari, ... Jo... Carlier 1674 in 8. Versio est libelli ... argumento ab Hieronymo nostro *Henneguier* ... ... editi.

... Italiæ pulpitis per quadragesimam ... est: & semel ac iterum in capitulis generalibus nempe MDCLXX & LXXVII Romæ celebratis nomine ac ratione suæ provinciæ maxima omnium admiratione peroravit. SS. Rosarii cultum qua valebat apud populos auctoritate, ubicunque ipsum adesse contingeret, promovit plurimum. His instantem mors rapuit Forilivii circa annum MDCLXXXI. De eo cum laude meminere Oldoinus in *Athen. Ligust.* pag. 543, Franc. Sylvius Frugonus in *Cane di Diogene* pag. 484, & Ant. Mongitore in *Bib. Sicula*: cui ultimo præclaram hanc viri hujus notitiam nos debere libenter fatemur. A quo & sic ab eo edita recensentur, additis tamen quibusdam Roma recens nobis missis articulis a Mongitorio aut omissis aut ignoratis:

1. *Il Terremoto aborto de' vitii: Oda prima. Il Terremoto flagello speciale de' sacrilegi Profanatori de' tempi: Oda seconda. Il Terremoto resso immoto da Maria sempre vergine del lago di Bertinoro: Oda terza*, Forolivii 1672. Extat Romæ in Casanatensi cum sexto & nono infra laudandis. Omisit Mongitorius.

2. *La statua effigiata in un monte, ò verò il simulacro di S. Alessandro invittissimo martire, e vessilifero trionfante della gloriosa legione de' santi martiri Tebei: orazioni panegiriche*, Bergomi, Marc. Ant. Rubei 1675 in 4.

3. *Le tenebre luminose, ò vero l'ineffabile mistero d'un Dio trino & uno occulto all' occhiata superbia dell' ingegno humano, veduto senz' ombre dalla cecita della fede*: Cantico sacro, Ibidem 1675 in 4.

4 *Le tre sacre metamorfosi della fidelissima ed antichissima città di Bergamo: Cantico sacro*, Ibidem 1675 in 4.

5. *Il cadavero Taumaturgo della B. Caterina da Bologna Imagine viva del corpo di Giesù agonizzante nel Getsemani, morto nel Calvario, e glorioso nell' Empireo: Orazioni Panegiriche*, Bononiæ, ... in 12.

Narni 1669.

3. *Sermone recitato nella vestizione della signora Fulvia Narsini, Sora Dona Rosa Isabella nel monastero di S. Bernardo della città di Narni* 1669.

4. *Il sole della Chiesa militante. Sermone in lode di S. Tomaso d'Aquino dottore della Chiesa recitato in Todi* 1670.

5. *Giuditta trionfante. Panegirico sacro della vittoria navale riportata dal B. Pio V pontefice massimo, recitato nel magnifico tempio di san Domenico di Perugia nell' ottava del SS. Rosario, e prima festa della solenne beatificazione dell' isteßo glorioso pontefice* 1672.

6. *Il non plus ultra della catolica fede in lode di S. Pietro martire dell' ordine de' Predicatori. Panegirico sacro recitato nel tempio di S. Domenico di Perugia alla presenza del capitolo provinciale della provincia Romana* 1674.

7. *Extinctio virtutum. Soli parentales lacryma Dominicanæ religionis. Oratio in exequiis SS. Clementis X pontificis Maximi habita Perusii in templo S. Dominici*, Perusii, Hær. Seb. Zecchini 1676 in fol. pp. 16. Extabat Bisuntii apud nostros anno 1684.

8. *Problema, chi più giovasse alla Chiesa di Dio o la gran fede del Centurione, o la gran scienza di Tomaso, proposto nell' academia di Trevi celebrata nella Chiesa di san Domenico per solennizzare la festa del gloriosissimo dottore S. Tomaso d'Aquino corrente nel secondo giorno di quaresima*, Romæ 1680. Extat ibidem in Casanatensi cum sequenti.

9. *Sol Aquinas illustratus sacra poesi, sive Panegyris epigrammatica Hexastica in vitam D. Thomæ Aquinatis doctoris Ecclesiæ, in tres libros distincta*, Romæ 1681 in 4.

Et alia multa tam soluta quam stricta oratione. Prælo vero parata habebat:

1. *Prediche dell' auvento, e della quaresima.*

Sec. XVII. Ejus meminere Cinellus *Biblioteca volante* Scanzia terza, & Armannus *Ragguaglio per appendice alla sua historia della famiglia de' Capizucchi.*

F. ANTONIUS GONZALEZ DE ACUÑA.

† 1681. F. Antonius Gonzalez de Acuña Hispanus origine, patria Limensis provinciæ Peruanæ conventusque SS. Rosarii Limensis alumnus, postquam per plures annos theologiam in universitate Limana doctor, ut vocant, cathedraticus professus fuerat, ab eadem legatus ad regem Catholicum Matritum se contulit. Hinc electus provinciæ suæ diffinitor Romam progressus est, ubi non prius a magistro ordinis F. Johanne Bapt. de Marinis visus, quam ob dotes eximias rerumque agendarum peritiam gratus fuit & acceptus, inque partem regiminis, socium vocant, ascitus pro Indiis occidentalibus, quo munere etiam functus est sub successore F. Jo. Thoma de Roccaberti, in cujus electionem concurrerat, ut & sedit provinciæ Peruanæ diffinitor in cap. gen. Romæ MDCLXX. Non parum ad promovendam S. Rosæ Limanæ tertii ordinis S. Dominici canonizationem contulit, qua vix peracta ad instantiam regis Catholici Caracensis episcopus vulgo *de Caracas* in insula Venitiola vernacule *Venezuela* dicta in novo orbe consecratus Romæ mense novembri MDCLXX, anno sequenti iter aggressus est Ecclesiam suam & sponsam aditurus. Hæc ejus curis, dum in Europæis partibus ageret, prodierunt:

1. *Compendium admirabilis vitæ Rosæ de S. Maria Limanæ ordinis S. Dominici, ex prolixiori vita a F. Leonardo Hansen anno superiori edita contractum*, Romæ, Tinassii 1665 in 32 pp. 148. Editio 8 prodiit Romæ 1672 in 8. Eadem *Gallice* reddita prodiit Avenione 1668 in 16.

Ejusdem S. Virginis vitam *Hispanice* scriptam fusiorem prælo paratam habebat teste Antonio in *Bibl. Hisp.*

2. *Bullarium confraternitatum ordinis Prædicatorum*, Romæ, Cam. Apostol. 1668 in 4 pp. 207.

3. *Summarium privilegiorum ordinis Prædicatorũ a S. sede apostolica concessorum, ab anno* MCCXVI *quo ordo fuit confirmatus ad* MDCLXIX, Romæ, Cameræ apostolicæ 1670 in 4. *Accessit status causarum Beatificationis & canonizationis servorum Dei & Beatorum ejusdem ordinis ex Registris S. Rituum congregationis excerptus*, pp. 212. Etsi autem satis sit accuratus index ille Bullarum in favorem ordinis concessarum, plures tamen omissas esse, quæ in variis Galliæ conventibus habentur, non negandum. Hactenus relata extant Romæ in Casanatensi.

4. *Informe al R. P. General de la orden dos Predicadores F. Juan Bapt. de Marinis. Le offrece el presentado F. Antonio Gonzalez de Acuña doctor catedratico de prima moral &c.* Incipit: *El informa al cuerpo* &c. Matriti 1659 in 4 pp 447. Extat cum superioribus Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

Prælo autem paratam habebat teste Antonio cit. *Historia general de la provincia de S. Juan Bautista del orden de S. Domingo.* Quam vidit & citat saltem MS Fontana in Theatro pag. 606.

5. Italice Italo usus interprete *Breve dichiarazione della nostra santa fede catolica*, Neapoli, Novelli de Bonis 1662 in 12. In gratiam missionariorum ordinis dum in Regno Neapolitano visitator & vicarius generalis earum provinciarum ageret.

Vivebat etiamnum anno MDCLXXXI.

F. CLAUDIUS LYONNARD.

F. Claudius Lyonnard Gallus Parisinus patria, adolescens humanioribus litteris eleganter instructus, musisque Græcis & Latinis præclare eruditus, ordinem Parisiis in conventu SS. Annunciationis ad S. Honorati amplexus ac professus est anno MDCXL die XI junii ætatis tum annorum XVIII. Philosophiæ theologiæque mox applicitus, maximam sui fecit expectationem ingenii, & specimen dedit, conclusionesque publicas ibidem anno MDCXLVI Francisci de Lhospital Franciæ polemarchi nomini dicatas præsente plaudenteque magistro ordinis Thoma Turco propugnavit. In provinciam Franciæ postea translatus, Gratianopoli philosophiam annis pluribus publice prælegit maximo auditorum concursu & fructu, tum & theologiam in qua licentiati gradum obtinuit. Demum ætate procedente ingravescens, celeriorisque senectæ molestiis incessitus, in provinciam tandem suam S. Ludovici reversus est, & in nativo suo conventu Parisiensi repentina morte sublatus est anno MDCLXXXI die XXI decembris. Scripsit ediditque, quam e rostro prius auspicalem habuerat orationem Gratianopoli anno MDCLVIII die VIII decembris maximo cum auditorum plausu hoc titulo: 1681.

Galliæ Delphinatusque panegyricus VI *idus decembris* MDCLVIII *coram illustrissimo primo præside D. Dionysio le Roux de la Berchere, senatuque Gratianopolitano dictus in collegio FF. Prædicatorum*, Gratianopoli, Johannis Petit 1661 in 12 pp. 40.

F. JOHANNES BAPTISTA GONET.

F. Johannes Baptista Gonet Gallus Occitanus Biteris natus, ibidemque ordinem amplexatus anno circiter MDCXXXIII ætatis XVII, primi nominis theologus, sacræ theologiæ lauream in universitate Burdegalensi consecutus est, ac collegio doctorum aggregatus, ejusdemque academiæ antecessor selectus ac publicus professor; S. Thomæ doctrinam maxima ordinis & nominis sui fama tradidit, explicavit, ac contra æmulos strenue propugnavit ab anno MDCL ad MDCLXXI, quo in comitiis suæ provinciæ Tolosanæ in suo conventu nativo Biterensi celebratis, communi omnium voto assumtus prior provincialis eam rexit quadriennium suum ad MDCLXXV. Eo vero munere solutus Burdigalam ad consueta munia rediit: at Christianissimi regis Ludovici XIV jussu everso, quod arci Trompettæ nuncupatæ vicinior adjaceret ac emineret, antiquo magnificoque SS. Rosarii conventu, ac solo æquato anno MDCLXXVII, ille tantæ ruinæ mœrore confectus Biteras natale solum anno sequenti se recepit, ibique recognoscendis ac recudendis operibus dum vacat, febri continua correptus, & scribere & vivere desiit XXIV januar. MDCLXXXI, ætatis circiter LXV. Hæc ab eo prodierunt: † 1681.

1. *Clypeus theologiæ Thomisticæ contra novos ejus impugnatores: Editio prima*, Burdigalæ, typis Guillelmi De la Court, Tomis XVI in 12, ab anno 1659 ad 1669. His voluminibus omnes theologiæ tractatus comprehenduntur.

Editio altera, Ibidem eadem forma.

Editio Tertia aliquot tractatibus aucta & correctior, Parisiis, Antonii Bertier, & G. de la Court 1669, voll. quinque in fol.

Editio Quarta ab auctore recognita & aucta, ac præterea ordine tractatuum in primam partem S. Thomæ in quibusdam mutato ad lectorum commodum typis invigilante R. P. Johanne Baptista Gonneau *ejusdem provinciæ Tolosanæ sacræ theologiæ professore*, Lugduni, Anisson & Rigaud 1681,

te ingravescens, celeriorisque senectæ molestiis incessitus, in provinciam tandem suam S. Ludovici reversus est, & in nativo suo conventu Parisiensi repentina morte sublatus est anno MDCLXXXI die XII decembris. Scripsit edidítque, quam e rostro prius auspicalem habuerat orationem Gratianopoli anno MDCLVIII die VIII decembris maximo cum auditorum plausu hoc titulo:

Gallia Delphinatusque panegyricus VI idus decembris MDCLVIII coram illustrissimo primo præside D. Dionysio le Roux de la Berchere, senatuque Gratianopolitano dictus in collegio FF. Prædicatorum, Gratianopoli, Johannis Petit 1661 in 12 pp. 40.

F. JOHANNES BAPTISTA GONET.

F. Johannes Baptista Gonet Gallus Occitanus Biteris natus, ibidemque ordinem amplexatus anno circiter MDCXXXIII ætatis III, primi nominis theologus, sacræ theologiæ lauream in universitate Burdegalensi consecutus est, & collegio doctorum aggregatus, ejusdemque academiæ antecessor selectus ac publicus professor: S. Thomæ doctrinam maxima ordinis & nominis sui laude tradidit, explicavit, ac contra æmulos strenue propugnavit ab anno MDCL ad MDCLXXI, quo in comitiis suæ provinciæ Tolosanæ in suo conventu Biterensi celebratis, communi omnium voto assumptus prior provincialis eam rexit quadriennium ad MDCLXXV. Eo vero munere solutus Burdigalam ad consueta munia rediit: at Christianissimi regis Ludovici XIV jussu everso, quod arci Trompettæ nuncupatæ vicinior adjaceret ac eminet, antiquo magnificoque SS. Rosarii conventu, ac solo æquato anno MDCLXXVII, ille tantæ ruinæ ... Biteras natale solum anno seque... recedens

... anno eademque forma.

Est & *tertia* similis.

Editio quarta & ultima, Lugduni, apud eosdem 1681 in fol.

R. P. Jacobus Hyacinthus Serry in Historia congregationum de auxiliis lib. IV cap. XX Johanni Baptistæ *Gonet*, quem recentium Thomistarum facile principem agnoscit, congratulatur, quod mutatam ab illo sententiam viderit in IV Manualis Thomistici editione Lugduni apud Anissonios 1681 excusa: ubi *re* ut ait pag. 218 *maturius discussa & attentius ponderata* veram omnino sententiam agnovit, quæ hominem nedum originali peccato spoliatum gratuitis docet, verum etiam in naturalibus vulneratum: atque idcirco longe minores esse vires in homine lapso, quam fuissent in homine puro.

F. JOHANNES MICHAEL WANSLEBIUS.

† 1681. F. Johannes Michaël Wanslebius Germanice *Wansleben* Saxo Erffordiæ prima novemb. MDCXXXV natus, a parentibus cum sanguine Lutheri virus, & protestantium errores traxit, in quibus & adolevit a puero litteris applicitus. Anno MDCLIV studiorum causa Regiomontem in Borussia vernacule *Koningsberg* petiit, & triennium philosophiæ theologiæque heterodoxæ dedit operam. Ut verò illi erat linguarum præsertim orientalium addiscendarum innatus amor & ingenita facilitas, ad suos reversus, celebri illi πολυγλώσσῳ Jobo Ludolfo adhæsit, ac in amicitiam allectus, linguam Æthiopicam, quam ille nonnisi longa & laboriosa observatione, hic ex ejus libris per compendia egregie sibi comparavit. Hinc cum Ludolphus de Lexico suo Æthiopico ejusdemque linguæ Grammatica in Anglia edendis ab amicis variarum nationum viris doctissimis excitatus cogitaret, cu...

... Musarum Mecœnatis notitiam venit, quo procurante sicque in Ecclesiæ rem conducere existimante, mandato regio addito annuo bis mille librarum Turonensium stipendio, collybistica regia numerando, iterum in Ægyptum missus est, majorem & accuratiorem rerum hujus regionis cognitionem accepturus, & codices quos quidem posset alicujus momenti collecturus & empturus in bibliothecam regiam inferendos. Parisiis igitur discedens octava aprilis MDCLXXI & octava maii Massilia solvens, morbis in itinere detentus XVIII februarii MDCLXXII tantum, post aliquam in Phœniciæ urbibus moram in Ægyptum appulit. Quæ varia vitæ discrimina annis fere duobus, quibus ibi degit, passus est, nostri non est instituti hîc referre, ut nec iter ejus Constantinopolitanum quod sub finem anni MDCLXXIII suscepit. Addo solum post longam illam plurium annorum peregrinationem XXII aprilis MDCLXXVI Parisios reducem, gestorum ratione ministro regio reddita, ab eo deinceps quod res non ita successissent ex animo, neglectum, ad nostros Sanjacobeos se recepisse: quos tandem reliquit anno MDCLXXVIII non parum dolens labores suos contemni, nec in editionem operum Æthiopicorum quæ prælo parata habebat, & quorum conspectum dederat, sumptus necessarios a viris principibus, penes quos solos id erat, offerri. Obiit vir doctissimus melioríque sorte dignus vicarium ruralem agens ad Fontembellaqueum anno MDCLXXXI. Hæc autem sunt opera Æthiopica, quæ secum Roma Parisios attulerat prælo parata, & ut sperabat, ac ipsi promittebatur, brevi edenda:

1. *Liber synodorum complectens*
Constitutiones S. Clementis Romani.
Canones apostolorum.
Eorumdem canones ab Abyssinis Abtelis vocati secundum duas translationes; Horum mentionem facit *Zegazeab* legatus regis Æthiopiæ in confessione fidei suæ apud Damianum a Goes ...

SEC. XVII. *qui ab hæreticis baptizati, cùm ad ecclesiam catholicam redirent, iterum baptizandi sint?*

Concilia item sequentia, Ancyranum, Neocæsareense, Laodicenum, Gangrense, Nicænum viginti, & Nicænum LXXXIV *canonum, Antiochenum, Sardicense, & responsa canonica Petri martyris patriarchæ Alexandrini.*

Totum hoc opus synodorum Wanslebius cum codd. tam Æthiopicis Vaticani, quam suo Arabico (quem ex Ægypto secum attulit) exacte contulit, differentias & varias lectiones omnes notavit, genuine interpretatus est ac notis illustravit: nosque ipsi vidimus ab ipso nobis exhibitum per columnas unam Æthiopicam, Latinam alteram fol. par. eleganter scriptum tomis duobus, synodorum altero, altero verò notarum. Ab eodem verò didicimus translationem hanc ex Æthiopica lingua in Latinam, ab eo Romæ secunda septemb. MDCLXVIII inchoatam, absolutam ibidem fuisse quarta decemb. MDCLXIX.

2. *Sunt quinque libri Moysis cum libro Josue, Judicum, Ruth, & quatuor libris Regum, quæ omnia hactenus non sunt edita, & in supplementum Bibliorum Polyglottorum edere optabat cum sua versione.*

3. *Lexicon Æthiopicum Jobi Ludolphi J. C. & consiliarii ducis Saxo Gothini, Joannis Michaelis Wanslebii studio & cura primum in lucem editum,* Londini, Thomæ Roycroft 1661 in 4. Principio epistola est dicti Ludolphi Wanslebio suo opus commendantis, & altera Wanslebii ad lectorem quem de a se additis monet. Præter autem plura vocabula Æthiopica ex variis codd. in Anglia repertis eruta, adjecit ipso instante Ludolpho cui pro negotiis his vacare integrum non erat,

Indicem vocum Latinarum pro Lexico Latino-Æthiopico inservientem a se Wanslebio concinnatum.

Ludolphi Grammaticam Æthiopicam.

Confessionem fidei Claudii regis Æthiopiæ cum notis & versione Latina Jobi Ludolphi.

Liturgiam S. Dioscori patriarchæ Alexandrini a Wanslebio Latine redditam. Quæ omnia iisdem typis prodierunt.

Idem autem *Lexicon* Wanslebius *correctum & a se auctum ex plusquam viginti* MSS *Æthiopicis, quæ partim in Ægypto partim Florentiæ in bibliotheca magni ducis Etruriæ, partim Romæ in hospitio Abyssinorum, & in bibliotheca Vaticana celebrioribusque Galliæ bibliothecis invenit ac examinavit*, typis iterum committendum præsto habebat anno 1670.

4. *Codex Liturgiarum Æthiopicarum : 1. S. Joannis Evangelistæ. 2. 318 Patrum orthodoxorum concilii Nicæni. 3. S. Epiphanii orthodoxi. 4. S. Jacobi. 5. S. Johannis Chrysostomi. 6. Quæ Domino nostro Jesu Christo ascribitur. 7. SS. Apostolorum. 8. S. Cyriaci. 9. S. Gregorii. 10. Dioscori patriarchæ Alexandrini.*

Quæ sane omnia rem ecclesiasticam non solum plurimum illustrare, sed & multa argumenta pro defensione Ecclesiæ catholicæ contra hæreticos ex Ecclesiæ Æthiopicæ cum Romana consensu ministrare potuissent, & propterea a doctissimis viris omnium fere nationum jampridem desiderata erant, sed qui sumptus pro conficiendis typis Æthyopicis & pro impressione soli suppeditare valebant, manum tunc retraxerunt. Edidit autem interea

Relazion dello stato presente dell' Egitto, Parisiis, Andreæ Cramoisy 1671 in 12 pp. 283.

Nouvelle relation en forme de journal de son voiage fait en Egipte en 1672 & 1673, Ibid. Stephani Michallet 1677 in 12 pp. 423.

Histoire de l'Eglise d'Alexandrie fondee par S. Marc que nous appellons celle des Jacobites-Coptes d'Egypte, ecrite au Caire meme en 1672 & 1673, Ibid. Clousier & Petri Promé 1677 in 12 pp. 348.

Codices MSS Arabici & Coptici ducenti & septemdecim ab eo variis in Ægypti locis empti & ab eo missi, Parisiis anno 1674 recepti sunt, & ex his bibliotheca regia ditata.

F. MICHAEL ARCHANGELUS RIVETTA.

F. MICHAEL ARCHANGELUS RIVETTA Monferratensis e Monte Calvo ad Casale ortus, provinciæ S. Petri martyris alumnus, primi nominis in Italia theologus seculo XVII clarus, postquam ingenti famâ sacras litteras Faventiæ, tum & Ferrariæ in conventu S. Mariæ Angelorum interpretatus fuerat, a senatu Veneto accitus est circa MDCLXII & publico stipendio conductus, qui Patavii primariam theologiæ cathedram, quam S. Thomæ vocant regeret, ac e superiori loco sancti doctoris inconcussa dogmata traderet. Ejus meminit Rovetta ad MDCLXXXI, quo eum tum mortuum indicat, & diutius locum illum tenuisse probant, quæ Patavii reliquit, & apud nostros ibidem servantur 1681

Scripta sive *Tractatus in universam doctoris angelici Summam.* Rivettæ meminit cum laude noster Seraphinus Piccinardi *Philosophiæ suæ* pag. 419, *virum* cum præstans *inter primos scholæ Thomisticæ viventes extensione & acumine suspiciendum.* Laudat etiam Gregorius *Leti* in sua *Italia Regnante* T. III pp. 315 & 541, a quo dicitur Michael Angelus.

F. NICOLAUS BRUYERES.

F. NICOLAUS BRUYERES Gallus Picardus, conventus Bellovacensis alumnus, sacræ theologiæ magister in facultate, ut videtur, Remensi laureatus, variis ordinis in provincia Franciæ functus muneribus, demum in conventum Virdunensem se recepit, eidemque affiliari obtinuit, ubi tandem in Domino quievit anno MDCLXXXI, sepultus ibidem in odeo. Scripsit præloque paratum reliquit 1681

De laudibus S. Joseph B. M. V. sponsi opus, quod αὐτόγραφον fol. in papyro in eodem conventu Virdunensi servatum, præloque paratum cum facultate magistri ordinis Johannis Thomæ de Rocaberti jam concessa vidit Jacobus *Quetif.*

F. PAULUS GIRALDI.

F. PAULUS GIRALDI Italus seculo XVII vergente claruit, vir pius, scripsitque ac edidit 1681

Divote orazioni e lodi a Giesù ed a Maria, con il modo di recitar ogni giorno la terza parte del rosario, Venetiis 1681 in 8.

Extat Romæ in Casanatensi, cum sequenti.

F. THOMAS JENNICH.

F. THOMAS JENNICH Italus circa hos annos floruit, & occasione canonizationis S. Rosæ albo sanctorum a Clemente X recens inscriptæ dixit ac typis edidit, sed sine anno & loco 1681

Discorso Academico sopra d'una Rosa fra le spine col motto, Tot ictibus una resisto.

Extat Romæ in Casanatensi.

... Patavii primariam theologiæ cathedram, quam S. Thomæ vocant regeret, ac e superiori loco sacri doctoris inconcussa dogmata traderet. Ejus meminit Roverta ad MDCLXXXI, quo eum tum mortuum indicat, & diutius locum illum tenuisse probant, quæ Patavii reliquit, & apud nostros ibidem servantur

Scripta sive Tractatus in universam doctoris angelici Summam. Rivetræ meminit cum laude noster Seraphinus Piccinardi *Philosophiæ suæ pag.* 419, virum eum præstans *inter primos scholæ Thomisticæ scriptores extensione & acumine suspiciendum.* Laudat etiam Gregorius *Leti* in sua *Italia Regnante* T. III pp. 315 & 541, a quo dicitur Michael Angelus.

F. NICOLAUS BRUYERES.

F. NICOLAUS BRUYERES Gallus Picardus, conventus Bellovacensis alumnus, sacræ theologiæ magister in facultate, ut videtur, Remensi laureatus, variis ordinis in provincia Franciæ functus muneribus, demum in conventum Virdunensem se recepit, eidemque affiliari obtinuit, tandem in Domino quievit anno MDCLXII, ... ibidem in odeo. Scripsit præloque paratum reliquit

De laudibus S. Joseph B. M. V. sponsi ... quod αὐτόγραφον fol. in papyro in eodem conventu Virdunensi servatum, præloque paratum cum facultate magistri ordinis Johannis Thomæ de Rocaberti jam concessa vidit Jacobus *Quetif.*

F. PAULUS GIRALDI.

in sedem restitutione eidem regi in supremo suo Indiarum consilio Matriti oblata foliolis 24 *constans*, eodem sermone vulgari.

Hic Alphonsus commendatum sibi a F. Baltazare de *Santa Cruz* de quo mox agetur tomum alterum historiæ provinciæ Philippinarum secum tulit Matritum; & apud sodales reliquit typis committendum.

F. ANDREAS CHEVILLARD.

F. ANDREAS CHEVILLARD Gallus Armoricus patriaque & professione Redonensis apud insulas Americæ Gallicæ ditionis missionarium diutius egit apostolicum, ibidemque etiam mortuus anno MDCLXXXII die XXV aut XXVI maii. Ex necrologio Redonensi juxta litteras præfecti ejus missionis. Cùm aliquando suos revisisset Redonenses scripsit librum hoc titulo: * 1682.

Les desseins de son eminence de Richelieu pour l'Amerique. Ce qui s'y est passé de plus remarquable depuis l'etablissement des colonies. Et un ample traité du naturel, de la religion, & des mœurs des Indiens insulaires, & de la terre ferme, Redonis, Joan. Durand 1659 in 4 pp. 211. Liber curiosus seu quoad politica, seu quoad ecclesiastica, in quo plurium Indorum conversionem, & hæreticorum 3069 ad fidem catholicam reductorum felicem reditum sodalium ordinis opera narrat. Extabat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. BALTAZAR DE SANTACRUZ.

1682. F. BALTAZAR DE SANTACRUZ Hispanus conventus Granatensis alumnus magister studentium erat in conventu *de San Lucar*, cùm ad Philippinas insulas trajecit anno MDCLXVI cum ...

... *retor del colegio provincial de la provincia, y comissario del santo officio. Y le saca a luz de orden de nuestro Rmo. P. maestro general F. Antonino Cloche, el M. R. P. F. Pedro martyr de Buenacasa prior del Real convento de Predicadores de Zaragoça &c.* Cæsaraugustæ, Paschal. Bueno 1693 in fol. pp. 502.

Hic tomus historiam ab anno MDCXXXV prosequitur ad annum Christi MDCLXXIII.

Auctorem & opus ejus laudat noster Melendez in *Histor. prov. Peruanæ* T. III lib. 5 cap. 7 pag. 738, cujus & lacinias ac lemmata suæ etiam intulit historiæ.

F. CLEMENS DE SALIS.

F. CLEMENS DE SALIS Italus Cenomanus patria & professione Brixiensis vir eruditus & curiosus vivebat etiamnum anno MDCLXXXII teste Rovetta ad eum annum, & eodem referente scripsit: 1682.

1. *Varii illustrium virorum elogia*, uno volumine collecta MS.
2. *Variorum principum historia*, volumen MS.
3. *Quadragesimale*, MS.
4. *B. Pii papæ V vita*, typis edita Brixiæ.

F. HENRICUS HILDEN.

F. HENRICUS HILDEN natione Germanus, patria & professione Coloniensis, sacræ theologiæ magister Coloniensis, publicusque ea in academia professor, mihi J. Quetif & familiariter notus, Coloniæque visus & auditus XII junii MDCLXXII cum omnium laude & plausu cathedraticum implens munus, vir acuti ingenii, morum probitate & facilitate, utriusque juris, & theologiæ qua positi- † 1682.

SEC XVII. *diti FF. Basilius Rutti & Chrysostomus Mulel ord. Cistercien. professi Maristellæ prope Badenam Helvetiorum*, Coloniæ, typis Einsidlensibus 1667 in 8 pp. 45.

4. Typis commisit Coloniæ apud Jo. Bulæum 1658 in 8 *Coloniensisque academiæ publicis eruditisque omnium ordinum theologiæ professoribus epistola nuncupatoria dicavit*: Tractatum de approbatione & auctoritate doctrinæ angelicæ D. Thomæ Aquinatis &c. a F. Joanne a S. Thoma scriptum & ab isto T. I cursus sui theologici præfixum.

Legendus de eo F. Federicus *Steil* ejus olim discipulus Ephem. Dominic. ad secundam novemb. ubi inter suas manus ultimum efflasse spiritum testatur Argentinæ in monasterio Sororum nostrarum sub titulo S. Margaritæ, quo in templo sepultus fuit. Laudes ejus ibidem prosequitur præstans omni scientiarum genere excultissimum, & qua verbo in sacris pulpitis, qua doctrina in scholis per totam Teutoniam sua ætate principem habitum. Jam relatis verò hæc addit ab eo edita:

Selecta in S. Thomæ Summam commentaria.

Quindecim principia Thomistica.

Tractatus specialis de ideis divinis.

Orationes sacræ de Sanctis ordinis Prædicatorum.

Utinam & locum & annum & formam editionis cujusque adjecisset.

F. JACOBUS WILLART.

* 1682. F. JACOBUS WILLART Belga Artesius Audomari primam lucem aspexit anno MDCIX, ibidemque XIV febr. MDCXXIX vota sua Deo distinxit labiis suis, ac etiam præfuit aliquando prior electus. Vir pietate ac mansuetudine evangelica plurimum commendatus obiit apud suos XV decemb. MDCLXXXII. Scripsit hoc titulo:

Ramus olivæ annuncians mirum secretum divinæ providentiæ in hoc mundi vespere faciendæ, Duaci, Baltaz. Belleri 1667 in 4 pagg. 265. Meminit F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom.*

F. RAIMUNDUS NIDI.

† 1682. F. RAIMUNDUS NIDI Insuber Soncinas patria & professione, theologus magni nominis, sed & canonum peritissimus, inquisitorem fidei generalem Papiæ agebat anno MDCLXXIV: cujus meminit Rovetta ad 1682, ut a quo hæc prodierint typis edita:

1. *Lucerna confessariorum de absolutione hæreseos*, Ticini Regii, Joan. Andr. Magrii 1674 in 4.

2. *Tractatus de conservatoribus regularium*, Ibid. Caroli Francisci Magrii 1676 in 4. Extat Romæ in Imperiali, & in Casanatensi.

3. *Lucerna inquisitorum pro absolutione ab hæresi credentiali*, Ticini Regii 1664 in 4: sed mihi dubium an sit aliud opus a laudato n. 1, vel ejusdem prior editio. Hæc extat Romæ in Casanatensi.

4. *Commentaria perpetua in titulum de regulis juris Sexti decretalium*, Ticini Regii 1679 in fol. Extat Parisiis in Regia E 1133, & Romæ in Casanatensi.

5. *De vera amicitia.*

Et alia plura scripsit, inquit Rovetta, quæ anno MDCLXXXII nondum prodierant.

F. THOMAS ELIAS ARDIZZONUS.

* 1682. F. THOMAS ELIAS ARDIZZONUS Ligur patria Tabiensis, conventus Januensis S. Mariæ ad Castellum alumnus, vir magnarum partium, ac primi nominis theologus, clarioribus in ordine seu scholæ seu regiminis functus muneribus, sacras litteras jam apud suos professus erat, cùm ad easdem docendas positus est in gymnasio Viennensi Austriæ publicus professor circa MDCL, exinde Pragam translatus primariam S. Thomæ cathedram cum maximo auditorum concursu pluribus annis moderabatur, morum verò gravitate ita Fratrum Bohemorum sibi conciliavit animos, ut præfectum provincialem elegerint, quo titulo comitiis generalibus Romæ MDCLXX aderat. Ad suos redux Bononiensi in gymnasio regentem primarium egit, cœnobii postea ibidem prior electus & positus, demum ad idem munus in Januensi S. Dominici conventu assumtus mense augusto anno MDCLXXXI, ibidem sequenti anno excessit e vivis, ad quem ejus meminit Rovetta testatus reliquisse

Commentaria in universam S. Thomæ Summam MS Bononiæ apud nostros servata. Oldoinus verò in Athenæo Ligustico ex Soprano asserit juris publici fecisse

Commentarium in primum caput evangelii S. Joannis, Romæ 1656.

Carmina utraque lingua Latina & Etrusca sub nomine Joannis Dominici Ardizzoni, quod ei lustrale fuit, in Thomæ Eliæ in professione commutatum. Illa autem typis prodierunt, sed locum & annum omisit Oldoinus.

F. THOMAS ALBERTUS TRANQUILLUS.

F. THOMAS ALBERTUS TRANQUILLUS, vir eruditus clarebat hoc anno MDCLXXXII, quo & typis ab eo datum est opus hoc titulo: * 1682.

Medulla cedri, seu quæstiones selectæ ex universa philosophia, 1682 in fol.

Extat Romæ in Casanatensi. Sic me monent Memorialia recens inde mihi missa.

F. VINCENTIUS FERRE.

F. VINCENTIUS FERRE Hispanus Valentiæ natus, Salmanticæ verò in S. Stephani ordini cooptatus, inter primi nominis theologos magnum sibi seculo XVII fecit nomen, in variis ac præcipuis suæ provinciæ Hispaniæ studiis ut vocant generalibus sacram doctrinam e superiori loco professus, quam cùm in celebri S. Pauli Burgensi gymnasio doceret magisterii laurea jam ornatus, Romam a magistro ordinis avocatus est, & in collegio S. Thomæ ad Minervam primarius regens institutus, quo annis ferme octodecim functus est ingenti auditorum plausu & fructu munere ad MDCLXXII circiter. Exinde reversus in Hispaniam, conventum suum Salmanticensem rexit prior, trienioque absoluto constitutus est ibidem studiorum præfectus, dumque abinde operibus suis edendis desudat, Deo ad requiem vocante ad meliora transivit anno circiter MDCLXXXII. Hæc autem ab eo prodierunt: † 1682.

R. P. Magistri F. Vincentii Ferre Valentini, filii conventus S. Stephani Salmantini, ejusdemque cœnobii quondam prioris, & nunc studiorum præfecti, & ab octodecim annis in collegio S. Thomæ de urbe regentis tractatus theologici in primam partem S. Thomæ a quæst. 1 ad 14 inclusive Tomus prior, Salmanticæ, Melchioris Estevez 1675 in fol.

Tomus alter a quæst. 15 ad 26, Ibid. Lucæ Perez 1676 in fol.

Tomus tertius a quæst. 27 ad 105, Ibid. 1678 in fol.

In primam secundæ Tomus primus a q. 1 ad 19, Ibid. 1679 in fol.

Tomus II

bluci fecisse

Commentarium in primum caput evangelii S. Joannis, Romæ 1655.

Carmina utraque lingua Latina & Etrusca in nomine Joannis Dominici Ardizzoni, quod ei honorabile fuit, in Thomæ Eliæ in professione commentum. Illa autem typis prodierunt, sed locum & annum omisit Oldoinus.

F. THOMAS ALBERTUS TRANQUILLUS.

F. Thomas Albertus Tranquillus, vir eruditus clarebat hoc anno MDCLXXXII, quo & typis ab eo datum est opus hoc titulo:

Medulla cedri, seu quæstiones selectæ ex sacra philosophia, 1682 in fol.

Exiit Romæ in Calanzenti. Sic me monent Memorialia recens inde mihi missa.

F. VINCENTIUS FERRE.

F. Vincentius Ferre Hispanus ... natus, Salmanticæ verò in S. Stephani ... cooptatus, inter primi nominis theologos ... fæculo XVII fecit nomen, in variis ... pus suæ provinciæ Hispaniæ studiis ... neralibus sacram doctrinam e superiori ... fessus, quam cùm in celebri S. Pauli ... gymnasio doceret magisterii laurea ... Romam a magistro ordinis avocatus est, & in collegio S. Thomæ ad Minervam primarius regens ... tus, quo annis ferme octodecim functus ... auditorum plausu & fructu ... in Hispan...

F. VINCENTIUS REBOUL.

† 1682. F. Vincentius Reboul Gallus Salyus regii apud Maximinifanum cœnobii sodalis ordini nomen dedit adolescens, virque evasit gravis, pius, regularis disciplinæ ad amassim servandæ studiosus, unde & tironibus in religione formandis magister præpositus. Ut nec doctrina nec dicendi gratia carebat, rector parœciæ ejus urbis in basilica nostra constitutæ jussu superiorum quibusdam annis egit, tum & ad regimen sui conventus electus, eo munere functus est triennium. Erga S. Mariam Magdalenam mirum affectus, altissimam illam rupem vulgo *la sainte Baulme* pluribus annis incoluit, & suos sodales ad sanctæ specum degentes superior regebat anno MDCLXXXI, quo eum ibi vidi adhuc florentem. Quibusdam annis postea obiisse dicunt, & apud suos S. Maximini sepultum. Scripsit

Le Pelerinage de Saint Maximin & de la Sainte Baulme en Provence, avec l'histoire de la vie, mort, invention, & translation des reliques de S. Marie Madelaine, & des indulgences, privileges, & faveurs accordez par les papes & rois de France & de Sicile a ces saints lieux. Comme aussi le memorial de toutes les saintes reliques qu'on y voit. Ensemble le petit office, les litanies & les gaudé de ladite sainte, qui se disent chaque jour en ces deux eglises, de nouveau mis en lumiere par le R. P. Vincent Reboul religieux du convent roial des Freres Precheurs de S. Maximin, Aquis Sextiis, Caroli Nesinoz 1662 in 24 pp. 214 & 45.

In hoc libello Johannem Launoium plurium & insignium circa S. Magdalenæ reliquiarum inventionem aberrationum invicte se arguere putat.

Tres hosce ultimos libellos auctor suppresso nomine edidit, sed hujus Bovii fœtus esse Cinellus a nostro Raphaele Badio didicit.

Cæterorum ad triginta septem hi tituli Roma recens mihi missi sunt, sed nec locus editionis nec annus additi:

1. *Modo chiaro per insegnar, & apprendere la dottrina cristiana.*
2. *Incitamento efficace per insegnar la dottrina cristiana.*
3. *Raggioni che dimostrano non poter salvarsi l'anima adulta, se non sà l'essenziale della dottrina cristiana.*
4. *Illuminazione di ciechi di mente.*
5. *Lumi dell' anima per aquistar la vera santità.*
6. *Sicuro modo d'aquistar col divino agiutò la vera santità.*
7. *Il principale della vera santità consiste in amare con tutto il cuore il signor Iddio.*
8. *Li buoni maestri della dottrina cristiana sono molto premiati in cielo.*
9. *Il Credo si deve insegnar in lingua materna al discepolo.*
10. *Obligo essenziale de' parochi.*
11. *La grazia dello Spirito Santo.*
12. *Miniera de' meriti.*
13. *Li sette segni del libro della predestinazione.*
14. *Conforto de' tribulati.*
15. *Conforto suave de' peccatori, e tentati dal demonio.*
16. *Conforto soave de' pusillanimi.*
17. *Indulgenza che cosa sia, e di quante sorti.*
18. *Perfezzioni, ed eccellenze del divino amore verso noi.*
19. *Giesù Cristo deve esser amato da noi.*

SÆC. XVII. 35. *San Pietro d'Alcantara, e San Giosеppe descritti da S. Teresa.*

36. *Vita & spirito di S. Teresa.*

37. *Morte e miracoli di S. Teresa.*

Fuit alter F. BENEDICTUS BOVIUS Feltrensis etiam ord. Prædic. hujus forsan patruus in comitiis ordinis Parisiis anno MDCXI coactis ad baccalaureatum, & in sequentibus Romæ MDCXII ad magisterium promotus & approbatus, quem eximie laudat Tomasinus libro cui titulus, *Illustrium virorum elogia* T. II, Patavii, Sebast. Sardi 1644 in 4 pag. 296, ubi sic habet: *Neque a nostra pietate alienum fuerit, primas S. Dominici familiæ hic inseruisse capita, quorum ingeniis nostra memoria Licei Patavini pulpita inclaruerunt.*

» Depredicandus jure Livius Leonius Patavinus metaphysicæ professor, nobili familia, quamvis extra thorum natus, sed nobiliori ingenio, qui mirum in modum in subtilioribus disciplinis provectus, ætate adhuc florida immaturo fato cessit anno MDCXVII die III martii.

» Felicior Angelus Andronicus Venetus, qui per annos XL publicum theologi munus tanta cum facilitate vocisque contentione magno auditorum commodo sustinuit, ut nihil in eo ad publicum gymnasii splendorem desideraretur. Senectute confectus ab omni ostentatione alienus sine ullis ingenii monumentis editis, vir prisci candoris die XXV novemb. anno MDCXXIX decessit.

» Huic merito suffectus Benedictus Bovius Feltrensis profundæ ac vastæ memoriæ usque ad admirationem, vir cui inter cæteros primum philosophiæ gustum gratus debeo. Juvenis concionibus sacris & privatis lectionibus deditus eo ingenii fervore inclaruit, ut regentis quod vocant munere Patavii ornatus, a metaphysica cathedra ad theologiam progressus mira dederit multiplicis doctrinæ specimina. Orator insignis maximorum virorum funera honestavit, vir gratiis musisque sacer, jocis seria miscens, de quavis re promte ac perite differens, magna gymnasii jactura, sæviente adhuc peste, fato quod evitabat Venetiis occubuit die XII dec. MDCXXXI, ætatis L. Ejusdem meminit gymn. Patav. p. 283.

An hujus orationes funebres, & carmina typis quædam saltem prodierint, aut alicubi MS serventur, docebunt, & hîc addent sodales.

F. BENEDICTUS CANIUWEL.

1683. F. BENEDICTUS CANIUWEL Belga patria & professione Antverpiensis emenso Hispali studiorum curriculo in provinciam suam reversus, superiorum jussu litteras humaniores in collegio nostrorum Lirano juventutem docuit, ceu qui poeta esset egregius & facundus orator: tum sacris concionibus ad populum habendis applicitus, sedecim saltem quadragesimas variis in Belgii locis prædicavit, deinceps pœnitentiæ tribunali, directionique animarum ad sanctiorem vitam anhelantium dicatus totus. Obiit senex Antverpiæ apud suos tertia aug. MDCLXXXIII, ætatis LXXVI, professionis LIV. Scripsit Belgice hoc titulo:

Brevis orationis mentalis methodus cum praxi confitendi, Antverpiæ, Cornelii Woons in 12. Sunt IV editiones.

Sic F. Gilbertus de la Haie *in Bibl. Belgo Domin.* quem hîc excipio.

F. CHERUBINUS TORNI.

1683. F. CHERUBINUS TORNI Venetus honesto loco natus provinciæ S. Dominici Venetiarum alumnus sacræ theologiæ lector, vir accuratus ac diligens rerum ordinis suæ potissimum provinciæ scrutator anno MDCLXXXIII in collegio SS. Rosarii Venetiarum agebat, unde ab eo ad me F. J. Q. 19 aug. missus est

Elenchus scriptorum ordinis Prædicatorum ejusdem suæ provinciæ S. Dominici, quos ubi se dat occasio in hoc opere identidem exhibeo.

Sic autem ad me scribebat: *Ut in re adeo gravi qua par est certitudine pauca sequentia firmentur, ea omnia exaravi opera & adjutorio R. A. P. S. T. M. F. Bernardini Petrogalli prioris conventus S. Nicolai de Tarvisio, qui in historiarum peritia, ordinis nostri præcipue celebris habetur. Accesserunt suppetiæ A. R. P. M. Benedicti Perazzo tunc etiam SS. Joannis & Pauli prioris meritissimi. Quæ autem in scriptis non habui maxime quoad recentiores, ab antiquioribus patribus fide dignis, oculatisque testibus accepi.* Quos inter præter memoratos laudat præsertim R. A. P. M. F. Innocentium Pencini virum omni exceptione majorem de quo nos ad 1690.

HYACINTUS CHALVET.

F. HYACINTHUS CHALVET Gallus Occitanus Tolosæ nobili Calvetiorum stirpe, patre Christophoro senatore purpurato, Matthæique Tolosani senatus infulati præsidis morum ac vitæ integritate & litteris clarissimi filio, matre vero Margareta *Cousin* pari nobilitate pietateque conspicua Gallaco vernacule *Gaillac* tractus Albiensis apud Occitanos oriunda natus est XIV septembris MDCV: ac in lustralibus aquis Henrici Christophori nomen accepit. Fratrum ille fuit non natu major sed tertio genitus, a parentibus tamen cæteris prædilectus atque tenere educatus, præclaræ omnino indolis, acutique puer ingenii, liberalioribusque litteris erudiendus traditus, inter sodales & diligentia & facilitate semper excelluit. Anno MDCXXI maii X ordinem amplexus est Tolosæ, tumque Hyacinthus dictus, emensoque ibidem philosophiæ ac theologiæ curriculo inter æquales selectus fuit qui in comitiis ordinis ea in civitate anno MDCXXVIII celebratis conclusiones de mysterio Trinitatis publicas propugnaret. Exinde vero verbo Dei populis tradendo totus incubuit, & quo sancto huic ministerio aptior fieret, ingentem sibi ex sanctis patribus, sed & ex aliorum qua commentatorum qua theologorum, qua parænеticorum generisque omnis auctorum operibus supellectilem comparavit, vir laboris indefessi, ac lectionis per totam vitam assiduæ, in id ubique attentus & semper collimans, ut ad Divi Thomæ Summæ normam doctrinæque ejus ordinem sua sive collectanea sive meditata componeret. Franciscus *de Harlay* Rotomagensis archiepiscopus, abbasque S. Victoris ad Parisiorum urbem in hoc monasterio academiam concionatoribus instituendis commodum erexerat, in ea Hyacinthus apud nostros ad S. Honoratum tum degens prima sacri hujus ministerii specimina dedit anno MDCXXIX & sequenti tribus concionibus, quibus in selecta auditorum corona, quos inter erant dux Aurelianensis Gasto Borbonius Ludovici Justi XIII Francorum regis frater unicus, ac supremi senatus præsides infulati Seguierius & Bailliolius, adeo placuit, ut certatim deinceps ad superiora seu civitatis Parisiensis seu ecclesiarum in regni provinciis cathedralium pulpita vocatus fuerit. Ab anno MDCXXXI ad MDCLXII adventus viginti duos & totidem quadragesimas in majoribus civitatibus concionatus est, quarum duodecim cathedrales obtinuit, Briocisani annorum tum XXVI, Macloviisani Abrincis, Novioduni, Redonis, Bajocis, Viennæ Allobrogum, Nivernis, Lexoviis, Augustoduni, † 1683.

pœtem de quo nos ad 1690.

HYACINTUS CHALVET.

F. Hyacinthus Chalvet Gallus Occitanus Tolosæ nobili Calvetorum stirpe, patre Christophoro senatore purpurato, Marchioque Tolosani senatus infulati præside morum ac vitæ integritate & litteris clarissimo filio, matre vero Margareta *Comfie* pari nobilitate præque conspicua Gallaco vernacule *Gaillac* oppido Albiensis apud Occitanos oriunda natus est xv septembris MDCV: ac in lustralibus aquis Henrici Christophori nomen accepit. Fratrum ille fuit non natu major sed tertio genitus, a parentibus tamen cæteris prædilectus atque tenere educatus, præclara omnino indolis, acutique puer ingenii, liberalioribusque literis erudiendus traditus, inter sodales & diligentia & facilitate semper excelluit. Anno MDCXXI nostrum ordinem amplexus est Tolosæ, nomque Hyacinthi indutus, emensoque ibidem philosophiæ ac theologiæ curriculo inter æquales selectus fuit qui a[illegible] ordinis ea in civitate anno MDCXXVII [illegible] celebratis conclusiones de mysterio Trinitatis publice propugnaret. Exinde vero verbo Dei [illegible] tradendo totus incubuit, & quo sancto huic ministerio aptior fieret, ingentem sibi ex sanctis patribus, sed & ex aliorum qua commentatorum qua theologorum, qua paræneticorum generisque omnis auctorum operibus suppellectilem comparavit laboris indefessi, ac lectionis per totam vitam assiduæ, in id ubique attentus & semper collimans ut ad Divi Thomæ Summæ normam doctrinæ ... ordinem sua sive collectanea sive medita... Rotomag...

...nuum integrum in ecclesia majori conciones habuerat, invitatus, volente etiam ordinis magistro Johanne Baptista de Marinis agones academicos sustinuit, & cum omnium plausu laurea magisterii donatus fuit XXIV septemb. MDCLIX. Theologiam ibidem apud nostros triennium professus est cum auditorum extraneorum concursu non mediocri, ipsamque regiam sacræ facultatis cathedram conflictui a morte nostri Michaelis *Bouley* expositam adversus omnes candidatos decreto universitatis senatus consulto Rotomagensis confirmato reportavit XIX septembris MDCLXIII. Cui muneri deinceps implendo totum se dedit, eaque fama ut ducentos & amplius auditores seu ex urbe seu ex vicinis civitatibus habuerit, scholæque theologicæ celebritatem auxerit plurimum, & ad totius universitatis decus ac ornamentum annis octodecim, quibus continuo docuit, non parum contulerit. Anno MDCLXXXI abdicavit ultro, seseque in conventum suum Tolosanum recepit mortem propius meditaturus: quam non improvisam lætus excepit XI octob. MDCLXXXIII. Hæc sunt ejus opera virum laborissimum testantia. Titulus generalis:

Theologus Ecclesiastes in XI Tomos distinctus in folio.

Theologia ex selectioribus SS. Patrum, sacræ scripturæ interpretum, veterum philosophorum nec non poetarum testimoniis, uno perpetuoque filo contexta excussoque scholastico pulvere in excursus tropologicos digesta in gratiam & utilitatem divini verbi præconum.

T. I. *De Deo uno*, Tolosæ, Raimundi Bosc 1653 pagg. 692.

T. II. *De scientia Dei, de voluntate, providentia, prædestinatione, causalitate, & felicitate*, Lugduni, Simonis Rigaud 1655 pp. 329.

T. III. *De Trinitate seu de Deo trino*, Ibidem

F. JACOBUS HALLIER.

F. Jacobus Hallier Gallus, Castroledii vulgo *Chateau du Loir* Andegavorum & Cenomanorum in finibus natus, in conventu Parisiensi S. Mariæ Annunciationis ad Sanctum Honoratum ordinem professus est sexta julii MDCXXXII. Erat is illustrium fratrum scilicet F. Nicolai Coeffereau sacræ theologiæ magistri Parisiensis & episcopi Dardaniensis tum episcopi Massiliensis nominati, & Guillelmi Coeffeteau presbyteri secularis sororis filius & ab ultimo eximie dilectus, cui cum in dictum conventum sese recepisset, vice versa quæque officia exhibebat. Obiit ibidem XI dec. MDCLXXXIII, ætatis LXXVI. Ejus nomine prodiit † 1683.

L'Homme juste ou l'on void par cent chapitres l'hureux etat des gens de bien, & la condition deplorable des pecheurs, composé premierement en Latin par Louis Carbo homme pieux & savant, & puis traduit en notre langue par le R. P. Jacques Hallier &c. Parisiis, Sebastiani Cramoisy 1667 in 8 pagg. 475. Hujus specimen antea ediderat ac quoddam compendium hoc titulo:

Advis salutaires aux pecheurs pour les induire a vivre en bons chrétiens tirez du Latin de Louis Carbo, Paris. Jo. Dorange 1644 in 18.

F. JACOBUS MARIA JANUICTIUS.

F. Jacobus Maria Januictius Italus Venetus, cujus in historia Florentinæ Academiæ sæpius noster meminit F. Raphael Badius, Bibliothecæ conventus nostri SS. Johannis & Pauli Venetiarum tum ædificium tum ornamenta carmine descripsit. Titulus auctoris modestiam, ætatem & patriam declarat, sic enim habet: * 1683.

SEC. XVII. no MDCLXXXII quæsitor fidei generalis a summo pontifice constitutus fuit. Quo munere dum fungitur, inquit Rovetta, quem hîc excipio ad annum 1683, scriptum a se opus edidit hoc titulo:

Fasciculus florum, sive Elogia sacra, hoc ordine, Moralia, Evangelica, Festiva, spiritualia, panegyrica & funebria, Bergomi 1682.

Qua vero lingua Latina an vernacula docere omisit Rovetta.

Quaresimale e santorale prælo parata habebat, inquit idem.

F. MICHAEL JOURDAIN.

† 1683. F. MICHAËL JOURDAIN Latine *Jordanus* Gallus Salius Fani Maximini in regio S. Mariæ Magdalenæ cœnobio nomen dedit, & professus apud Parisienses nostros ad S. Honoratum philosophiæ theologiæque operam dedit ad MDCXXXV: exinde redux ad suos easdem scientias suis tradere jussus est, vir subtilis & sagax, ac in arguendo acutissimus: sed qui studia cum pietate disciplinæque zelo mire conciliare noverat. Sammaximiniensibus suis aliquando præfuit prior. Nostro vero Hyacintho Serroni tum Arausicano præsuli ubi primum innotuit, & in amicitiam subito acceptus, & socius deinceps individuus allectus, seu cùm ille ad Mimatensem transiit, seu cùm ad Albiensem evectus est tum primum erectam sedem archiepiscopalem: a quo eum una mors separavit Albiæ anno MDCLXXXIII. Eodem agente archiepiscopo inquisitor Carcassonensis electus & institutus fuerat anno MDCLXXVIII. Scripsit libellum hoc titulo:

Ratio vindicatrix calumniæ contra negantem adventum Lazari, Magdalenæ, & Marthæ in Provinciam, Aquis Sextiis; Joan. Roize 1644 in 8 pagg. 113. Quæ opella patriæ devotionis zelum redolet, sed adversarium Johannem scilicet de Launoy celebrem illum antiquitatis indagatorem debuisset auctor petitis ex antiquitate documentis potius quam scholasticis solum provocare argutiis.

F. NORBERTUS VAN OPBERGHEM.

1683. F. NORBERTUS VAN OPBERGHEM Brabantinus, conventusque S. Vincentii Bruxellensis alumnus anno MDCLXXXIII florebat, & scripsit ac edidit libellum hoc titulo:

Demonstratio canonica pro libertate parochianorum in frequentandis ecclesiis, & sepulturis eligendis, Coloniæ Agrippinæ, Willielmi Friessem 1683 in 8 pp. 80.

F. PETRUS MARTYR VOLCART.

1683. F. PETRUS MARTYR VOLCART Flander Tornacensis conventus alumnus vir pius vergente ad senium seculo XVII jam elapso vivebat, quo & scripsit ac edidit

La sainte quinzaine ou la communion des quinze mardis a l'honneur de S. Dominique fondateur de l'ordre sacré des FF. Prêcheurs, avec des oraisons pour chaque mardi de la quinzaine, Duaci, Nicolai D'Assignies 1683 in 12 pp. 155. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Annum quo mortuus est hic vir pius certo scire non potui, ferunt solum circa MDCXC e vivis abiisse.

F. ANTONIUS ALFANI.

1684. F. ANTONIUS ALFANI Italus Romanæ provinciæ ac Perusini conventus alumnus, clarus Ecclesiastes, certo florebat anno MDCLXXXIV, quo ab eo pronunciati typis prodierunt

Discorsi sagri, Romæ, Joh. Bapt. Bussotti 1684 in 4.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. BERNARDINUS FASO.

F. BERNARDINUS FASO Siculus Panormitanus, sacræ theologiæ lector, & verbi Dei præco vere apostolicus, in sacrarum litterarum studio musas amœniores non neglexit, ut testatur Antoninus Mongitore in Bibl. Sicula, ubi & addit obiisse circa annum MDCLXXXIV in ædibus nostris Cimminensibus, hisque operibus rem litterariam locupletasse: † 1684.

Le cinque vergini prudenti Palermitane insieme co' i racconti delle loro sacre traslazioni. Aggiunte in oltra al fine due altre narrazioni Latine della vita ed invenzione di S. Rosalia, Panormi, Josephi Bisagnii 1661 in 8.

La Notte di Natale. Opera pastorale, Ibidem, Johannis Antonii Mandracchia 1663 in 8.

La morte e sepoltora di S. Rosalia per l'angelico ministero. Opera drammatica, Ibidem, Augusti Bossii 1664 in 8.

La sposa del Rè de' Regi Basilla Augusta Romana, Ibidem, Petri Coppola 1675 in 8.

Prælo parata MS servantur *Latine*:

Paradisus Rhythmicus.

Nomina encomiastica quibus sancti Patres augustissimum Eucharistiæ sacramentum, vivificam crucem, & Spiritum Sanctum Paracletum honore prosequuntur.

Martyrologium Dominicanum.

Clypeus virginitatis.

Italice:

Rappresentazione della vita e morte di san Gregorio Taumaturgo.

La Cena del Signore.

L'Orazione e cattura dell' istesso nell' orto.

La Deposizione della croce. Tragedie sacre.

F. FRANCISCUS LETOFFE'.

F. FRANCISCUS LETOFFE' Artesius, Atrebas patria & professione, sacræ theologiæ magister, & verbi Dei præco facundus, suaque ætate clarus, priorem agebat apud suos anno MDCLXXIII jam provectæ ætatis. Vixit tamen grandævus ad annum MDCLXXXIV, quo ibidem obiit, & sepultus est. Scripsit & edidit, suppresso nomine libellum hoc titulo: † 1684.

Les indulgences du saint rosaire, les regles de cette sainte confrairie, des meditations sur les misteres, & les privileges accordez par les saints pontifes, Duaci, Viduæ Jacobi Mairesse 1673 in 24 pp. 36.

F. HYACINTHUS BEC.

F. HYACINTHUS BEC Gallus Aquitanus in pago Vabrensi natus Albiæ nostrum professus est institutum adolescens, in quo vitam duxit innocentissimam ad annum ætatis suæ circiter quinquagesimum, quo Tolosæ anno æræ christianæ MDCLXXXIV religiose decubuit. Concionator fuerat ferventissimus, & in missionibus agendis vitam continue insumserat, uti refert Percinus in Monum. Tolos. P. I pag. 177, ubi addit & scripsisse opusculum ex Ludovici Granatensis operibus excerptum, & ab omnibus laudatum † 1684.

De la devotion du Rosaire, Albiæ.

F. HYACINTHUS LIBELLI.

† 1684.

F. Hyacinthus Libelli Fausto patre, Eugubinaque illius conjuge ex comitibus Carbonariensibus oriunda matre, Tipherni in Umbria nobili loco natus, anno ætatis XII Romæ in conventu S. Mariæ super Minervam e manibus F. Vincentii Candidi tum prioris habitum induit, & ut acutioris erat adolescens ingenii, brevi adeo in studiis emicuit, ut XVI ætatis anno conclusiones de universa philosophia publice sustinuerit cum plausu. Vigesimum quintum agens promotus est prædicator generalis. Philosophiam Perusii, tum iterum Romæ in collegio S. Thomæ, deinde ibidem theologiam publice professus, in comitiis ordinis generalissimis Romæ MDCXLIV coactis lauream magisterii pro meritis accepit, ad superiora deinceps ordinis & Ecclesiæ munera gradatim evectus, provinciæ Romanæ bis prior provincialis, in collegio de propaganda fide studiorum pluribus annis præfectus, congregationis Indicis annos decem secretarius, totidemque sacri palatii apostolici magister ab anno scilicet MDCLXIII ad MDCLXXIII, quo Avenionensis antistes renunciatus a Clemente X eam Ecclesiam rexit ad MDCLXXXIV, quibusdam etiam annis vicelegati ibidem munere functus, quæ officia universa cum summa omnium approbatione administravit, ad mortem usque erga ordinem suum, præsertim provinciæ suæ Romanæ sodales optime affectus. Obiit Avenioni anno dicto MDCLXXXIV, fuitque in Ecclesia cathedrali sepultus. Scripsit teste Fontana in *Prov.* sua *Rom.*

1. *De concursu Dei ad operationes liberas* MS. At partem tantum censeo eorum quæ in I. P. D. Thomæ discipulis legebat : sic enim Caramuel in sua *Fundament. theolog.* pag. 30 : *Ut ergo angelici doctoris mentem bene intelligas, & ejusdem discipulorum sententiam bene capias, proderit legere, quæ de hac materia RR. & eximius P. M. Hyacinthus Libelli vir eruditissimus & ingeniosissimus, & inter cæteros theologos Dominicanos Thomista severissimus Romæ dictavit. Inquirit ergo Dub. 4, utrum cum scientia futurorum in decreto Thomistico cohæreat libertas humanæ voluntatis:* ubi Caramuel ex Libelli scriptis quinque aut sex columnas refert. Quæ Hyacinthi nostri tractatum de attributis magni habitum, & ejus exempla passim distracta & multiplicata ostendunt.

2. *Catalogus scriptorum ordinis summa diligentia accuratus*, inquit Fontana, quem abbas Michael Justiniani sibi commendatum, recogniturum se & editurum promiserat, quod an factum sit, ad aures nostras non pervenit.

3. *Index librorum prohibitorum ejus etiam curis recusus*, Romæ.

4. *Theses ex cunctis œcumenicis conciliis, quæ ad theologiam scholasticam, dogmaticam, & moralem, nec non ad philosophiam tam speculativam quam moralem & historiam pertinent excerptæ Urbano VIII dicatæ in comitiis generalissimis ord. Prædic. pro Romana provincia propugnatæ a F. Hyacintho Libelli theologiæ lectore ac prædicatore generali*, Romæ, Manelphii 1644 in fol. pp. 88.

His addendum ejusdem *votum de indemonstrabilitate immortalitatis animorum, scilicet non debuisse prohiberi impressionem thesis scholasticæ, quod immortalitas animæ humanæ sit indemonstrabilis lumine naturæ.* Extat Romæ in Casanatensi compactum cum Antonii Naldi *tractatibus practicis ad varia juris pontificii loca*, Romæ 1631 in 4.

F. HYACINTHUS DE PARRA.

1684.

F. Hyacinthus de Parra, quem & *de la Parra* vocat Antonins in sua Bib. Hisp. Matriti natus est die XXII julii MDCXIX, ordinique nomen ab adolescentia dedit in conventu S. Thomæ regiæ hujus Hispaniarum civitatis, ubi professus est die X augusti MDCXXXV. Inde delectus a suis & cooptatus in celeberrimi Gregoriani Pinciani collegiales unus : ubi postquam egregiam studendo posuisset operam, artium lector ibidem est institutus, magnaque discipulorum auditorumque frequentia philosophiam publice docuit, magna & ordinis & nominis sui commendatione. Palentiam exinde missus studentium magister, mox in conventum S. Crucis *de Carboneras* theologiæ lector, eodem postea munere functus est Conchæ in conventu S. Pauli, Matriti in conventu regio S. Mariæ de Atocha, Toleti in conventu S. Petri martyris, demum Abulensis academiæ S. Thomæ cathedram rexit theologicam annis aliquot. A qua Taurensis conventus electus præfectusque prior anno MDCLXIV, tum & anno MDCLXVII S. Thomæ conventus sui Matritensis, posteaque regii etiam S. Crucis Segobiensis, sacræ theologiæ magister renunciatus fuit anno MDCLXXI, electusque capituli generalis diffinitor in comitiis provinciæ Hispaniæ Beneventi MDCLXXIII coactis, ascitus etiam in supremo inquisitionis tribunali censor & a secretis: demum & iterum conventus sui S. Thomæ Matriti prior, ubi tot cum laude functus muneribus pie obdormivit in Domino XXII octobris MDCLXXXIV. Hæc ab eo prodierunt :

1. *Libellus supplex, in quo quoquo modo spectantia ad proximam definibilitatem sententiæ negantis contractionem labis originalis in beatissima Deipara SS. D. N. Innocentii X pontificis maximi judicio & examini subjiciuntur ab Hyacintho Arpallego S. T. D.* Barcinone, Sebastiani Cormellas 1649 in fol. sic nomen suum celandum existimavit. Extat Parisiis in Regia D 767, 2. Adversus illum autem insurrexit & scripsit Ludovicus *Crespi a Borgia* episcopus tum Oriolensis ex congregatione oratorii Valentini assumtus opere edito hoc titulo : *Propugnaculum theologicum diffinibilitatis proximæ, sententiæ negantis B. V. Mariam in primo suæ conceptionis instanti originali labe fuisse infectam*, Valentiæ, Bernardi Noguez 1653 in 4. Qui Borgius fuit episcopus postea Placentinus & Philippi IV regis catholici ad Alexandrum VII de ea quæstione extra ordinem legatus.

Scripsit & Alva in *Sole Verit. Rad.* 288 *col.* 2000. Quis horum ad amussim Ecclesiæ fidei certius ac firmius exposuerit, penes summum pontificem ut tum fuit sic & semper esto judicium, cui adhærere constans semper & invicta fuit ordinis laus.

2. *La Bienaventurada Rosa Peruana de S. Maria de la tercera orden de S. Domingo. Su admirable vida y preciosa muerte*, Matriti, Melchioris Sanchez 1668 in 4. Hanc e Latina nostri Leonardi *Hansens* Hispanicam fecit.

3. *Rosa Laureada*, scilicet ejusdem sanctæ virginis apotheoseos Romæ Matritique pompa, ab auctore Clementi X nuncupata, Ibidem in fol.

4. *Artium cursus scilicet dialectica, logica & physica*, 1657 Tomis quatuor.

5. *De generatione & corruptione, & de anima*, tomi duo. Hos cùm Romam ad magistrum ordinis Jo. Bapt. de Marinis misisset, nomine nostri F. Cosmæ *de Lerma* mortui Romani typis ediderunt. Quod plagium graviter conquestus est noster Hyacinthus, suisque ad R. P. Jacobum Quetif datis

Sæc. XVII. litteris amice communicavit. Videsis supra pag. 526 ubi de Lerma.

6. *Censura in disputationes theologicas nostri Petri de Godoy*, de quo supra ad 1677, nempe T. I super primam Secundæ S. Thomæ: quæ non censura, sed elogium potius est elegans, vel apologia dicti magistri *Godoy* disputationibus illis præfixa octo vel 12 paginas in folio implens, Oxomi 1672 & Venetiis, Hertz 1686.

Prælo autem parata habebat anno MDCLXXVI Matriti, ut datis ad eumdem J. Q. epistolis suis testabatur, sequentia, quæ an typis saltem aliqua prodierint nec ne, vel ubi serventur, doceant sui gentiles:

1. *Quæstiones selectæ*, tomis duobus in fol.
2. *De jure supernaturali.*
3. *De septem sacramentis Ecclesiæ*, tomis sex.
4. *Compendium theologiæ Salmanticensium Carmelitarum.*
5. *B. Henrici Susonis opera ex interpretatione Surii Latina Hispane reddita.*
6. *Vita S. Rosæ ex SS. Patribus & Historiis Ecclesiasticis illustrata.*

Plura etiam ad theologiam exegeticam & paræneticam utilia. Ut vir accuratus fuit & in rebus ordinis diligens & peritus scripsit

Catalogum auctorum nostrorum, Romæ apud nostros Minervæos servatum, quo & usus est aliquando Altamura noster, cujus & quædam pro ea quæ laudato Jacobo Quetif cum eo intercedebat necessitudine & studiorum conjunctione, folia eidem communicavit, præsertim de Hispanis scriptoribus, quæ ubi se dat occasio in hoc opere laudantur.

F. JOHANNES LE BRETON.

1684. F. JOHANNES LE BRETON Gallus Castrolidii vulgo *Chateau du Loir* oppido in finibus Turonum & Cenomanorum sito ortus, Nicolai Coeffeteau de quo supra ad 1624 sororis filius natu minor, conventus Parisiensis ad S. Honorati alumnus anno MDCLI die XXVII decembris juvenis annorum XX professus, ibidem obiit adhuc ætate florens anno MDCLXXXIV die XIV decembris. Vitam in vertendis e Latino Gallice variis libris asceticis privatim duxerat. Quorum hunc typis dedit:

La montre de l'Ange gardien, traduction nouvelle du Latin du R. P. Drexelius de la compagnie de Jesus, Parisiis, Joannis Henault 1669 in 12 pp. 240.

F. JOHANNES DE VILLASEÑOR.

† 1684. F. JOHANNES DE VILLASEÑOR Hispanus oppido *Corral de Almaguer* vernacule dicto natus, & ordinem in conventu S. Mariæ *de Atocha* professus ad Matritum, in gymnasio nostro S. Gregorii Pinciano ascriptus collega, studiis emensis philosophiam ibidem docuit professor institutus, tum postea theologiam in conventu Ovetensi, quo eodem munere fungebatur in Legionensi circa MDCLXX ad gradum præsentati tum circiter promotus. Scripsit ac edidit

Suma moral, Tom. duo.

Sic de eo noster Hyacinthus de Parra in Memorialibus ad me Parisios missis. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hisp. Aliud ejus opus refert F. Josephus de Sarabia, quod & sæpius citat, *Añales de la orden de Predicadores*. Titulus est:

Excelencias de la orden de Predicadores. Opus grande. Edidit præterea

Historia general de la restauracion de España por el S. rey Pelajo, Matriti 1684 in fol. Extat Romæ in Casanatensi.

F. JOHANNES ÆGIDIUS DE GODOY.

F. JOHANNES ÆGIDIUS DE GODOY Hispanus illustrissimi Petri *de Godoy* de quo supra ad 1677 consanguineus, ejusdem provinciæ Hispaniæ alumnus, a gentili & familiari non degener, ut iste maximam sibi comparavit famam in scholis, sic ille non minorem peperit in sacris exhedris. Hoc anno MDCLXXXIV florebat etiamnum, scripsitque ac typis edidit hoc titulo: * 1684.

El Meyor Gusman de los buenos nuestro padre santo Domingo, Salmanticæ 1684 voll. tria in fol.

Ad calcem voluminis tertii adjecit

Sermones varios.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. JOHANNES BAPTISTA ROUSSEL.

F. JOHANNES BAPTISTA ROUSSEL Gallus Parisinus, litteris amœnioribus adolescens egregie instructus ordinem amplexus est in patria in æde SS. Annunciationis ad S. Honorati, ac professus anno MDCLXIV die XIX octobris. Ut erat Græce Latineque in paucis peritus, ac utraque lingua elegans orator, singulari ad hæc morum & disciplinæ studio commendatus, maximam sui fecerat expectationem, verum spes nostras immatura mors præcidit. Obiit inter Fratrum preces & fletus anno MDCLXXXIV die XVII novembris, ætatis XL circiter expleto, fuitque in communi Fratrum cœmeterio sepultus. E Græco tum novitius Latine vertit † 1684.

Ex libro S. Theodori Grapti de inculpata christianorum fide. Edidit noster Franciscus Combefis in suo *Originum rerumque Constantinopolitanarum manipulo*, Parisiis, Simeonis Piget 1664 in 4 ad p. 221.

Porro illud excerptum primario desumtum est ex Antirrhetico II Nicephori C. P. adversus Mamonam seu Constantinum Copronymum cap. 3, ut me monuit noster Michael *Lequien.*

F. JOHANNES BAPTISTA WOUTERS.

F. JOHANNES BAPTISTA WOUTERS Belga Brabantus Bruxellis die XIII decembris MDCXXXVI natus, ibidem ordini nomen dedit, & regulam nostram professus est, votis solemnibus septima decembris MDCLV Deo nuncupatis, evasitque facundus lingua sua vernacula Ecclesiastes. Hæc ab eo in lucem prodierunt: * 1684.

1. *Vita B. Rosæ virginis de pœnitentia S. Dominici e Latina F. Leonardi Hansen nostri Belgice reddita*, Bruxellis, Philippi Vlengaert 1668 in 8. Quam vitam modo compendiosius, modo auctius at semper variatam quater postea typis commisit, Ibidem 1670, 1671 bis, & 1673 in 12.
2. *Epitome sacræ scripturæ hexametro memoriali contracta*, Bruxellis, vid. Phil. Vlengaert 1684 in 8. Ad calcem additus est ab auctore index nominum propriorum in sacra scriptura contentorum cum eorumdem explicatione.
3. *Vita angelica angelici doctoris S. Thomæ de Aquino Belgice* MS in fol. præloque parata apud eum extabat anno 1684, an autem ediderit, me latet. Ejus meminit noster Ghilbertus de la Haie in *Bibl. Belgo-Dom.* MS quem hîc excipio.

F. NICOLAUS ARNU.

† 1684. F. Nicolaus Arnu Lotharingus castro Miraldicuria vernaculè *Merancourt* non plus milliaribus sex a Virduno distante die XI septemb. MDCXXIX natus, a pueroque litteris deditus, amisso utroque parente, tutorisque supercilium patruumque rigorem fugiens, Parisios venit locum si sors daret in aliquo gymnasio quæsiturus, tumque opportunitatem frustra opperiens, in Gothalanum quemdam incidit equitem opulentum, cujus se comitatui famulitioque facilis & rogatus addixit, Perpinianumque cum illo pervenit recens armis Gallicis subactum. Sub hujus equitis auspiciis & liberalitate Nicolaus bonarum artium avidus intermissa litterarum studia Perpiniani repetiit: ac tandem post exactam rhetoricam ibidem ordini nomen dedit anno MDCXLIV. Philosophiæ cursu subinde theologiæque Gerundæ & Podioceritani magna animi contentione, majorique felicitate completo, Urgellum missus fuit lector artium datus & institutus anno MDCLI nondum sacerdos: Tarraconæ postea & Perpiniani apud suos publicum egit theologiæ professorem toto septennio: vespertinam primariamque universitatis Perpinianensis cathedram gradatim consecutus, utramque annos decem solidos rexit ac moderatus est cum omnium plausu, gymnasii publici theologici præfecturam interea etiam adeptus anno MDCLXIII: imo ut omnium partium vir erat, unâ continuas octo annis quadragesimales habuit in ejusdem civitatis templo præcipuo collegiali scilicet S. Mariæ de Regali conciones, vulgari sibi longa tractatione gentis & incolatu familiarissimo facto idiomate, Romam exinde anno MDCLXV circiter vocatus a magistro ordinis F. Jo. Thoma de Rocaberti, collegiique S. Thomæ ad Minervam regens institutus, per annos tres magna per Urbem sui nominis fama eo functus est munere: tantaque ut Italiæ fines pervaserit, qua mori Patavinæ academiæ moderatores ad vacantem ultronea Piccinardi nostri abdicatione metaphysices in via D. Thomæ cathedram implendam invitarint anno MDCLXXIX: quibus annuens Nicolaus noster, quam gloriam in Hispania, Francia & Romæ sibi pepererat, eadem dignitate Paduæ sustinebat etiamnum anno MDCLXXXIV. De eo fusius agit in suo *Lyceo Patavino* anno 1682 edito Carolus Patin Parisinus, ac facultatis Parisiensis doctor medicus, primariusque tum in gymnasio Patavino chirurgiæ professor publicus, a quo quæ hîc tibi compendio perstringimus, & nos pleraque excipimus. Memorialia verò recens Roma mihi missa ferunt mortuum eum esse anno MDCXCII. Hæc ejus opera:

1. *Clypeus philosophiæ Thomisticæ, veridica S. Thomæ Aquinatis doctoris angelici & Alberti Magni doctrina exornatus, validissimisque eorum rationibus munitus contra novos ejus impugnatores &c.* Biterris, Henrici Martel 1672 in 12. T. I. *Manuductio ad logicam Aristotelis proœmialia & institutiones Porphyrii complectens*, pp. 227 & 590. T. II. *Complectens libros cathegoriarum perihermenias & posteriorum analyticorum*, pp. 678. T. III. *Octo libros physicorum*, pp. 654. T. IV. *De cœlo & mundo, de generatione & corruptione*, pp. 466 & 218. T. V. *De anima*, pp. 740. T. VI. *Metaphysicam*, pp. 450. Addidit *Opusculum de motione primi motoris*, pp. 264.

Dilucidum philosophiæ syntagma universam philosophiam juxta SS. Thomæ Aquinatis & Alberti Magni principia, nec non optimorum quorumcumque philosophorum dogmata concinnatum. Editio secunda correctior, & plusquam dimidia parte aucta, Patavii, Petri Antonii Brigontii 1686, voll. Sæc. XVII. octo in 8.

2. *Doctor angelicus divus Thomas Aquinas divinæ voluntatis & sui ipsius in Summa theologiæ fidissimus interpres*, voll. quatuor, quorum duo priora edita Romæ, Tinassi 1679. Alia duo Lugduni, Barbier 1686 in 12. Sunt Commentarii super primam partem tantum a Q. I ad XIX.

3. *Idem opus auctum & productum usque ad finem primæ partis*, Patavii, Johannis Francisci Brigontii & Sebastiani Speraindeo 1691 voll. duo in fol.

4. *Presagio dell' imminente rouina e caduta dell' imperio Ottomano, delle future vittorie e prosperi successi della christianità, cavato da diverse profezie, oracoli, vaticinii e pronostici antichi e moderni dato alla luce sotto gli felicissimi auspicii della lega santa tra l'augustissimo Leopoldo I imperator de' Romani, il serenissimo rè di Polonia Giouanni III, e la serenissima republica di Venetia dal P. Nicolo Arnù Lorenese dell' ordine de' Predicadori*, Patavii, Nel Seminario 1684 in 4 pp. 92. Extat Parisf. in Regia I 319: Omnia verò Romæ in Casanatensi.

F. THOMAS LAURENTIUS A CAPUA.

F. Thomas Laurentius a Capua a patria regni Siciliæ florentissima civitate sic nuncupatus, & in eadem ordinem amplexus clarebat etiamnum hoc anno MDCLXXXIV, jamque antea opus ediderat hoc titulo: 1684.

Tractatus de rerum præstantia in æternitate, Neapoli 1682 in 8. Extat Romæ in Casanatensi.

Sic me monent Memorialia recens ex Urbe mihi missa: utinam & præclaras viri dotes & gesta munera docuissent.

F. THOMAS MENGHINI DE ALBACINA.

F. Thomas Menghini de Albacina conventus Fabrianensis alumnus, vir pietate, ingenio & doctrina commendatus sacrum fidei censorem agebat Anconæ anno MDCLXXXIV, unde ad ejusdem fidei tribunal Ferrariense translatus datusque inquisitor generalis, his opellis teste Rovetta piarum animarum devotionem fovit: 1684.

1. *Pie affezzioni alla beatissima vergine.*
2. *Del modo di tender in Dio, come si deve.*
3. *Recreazioni spirituali.*
4. *Praxis vicariorum sancti officii procedendi in causis fidei.*

Ubinam verò hæc vel prælo excusa vel MS serventur, quod omisit pro more Rovetta, hîc addent sodales. Vide supra pag. 448 *Eliseus Masini*.

F. ANTONIUS CHESNOIS.

F. Antonius Chesnois Gallus Parisinus, anno MDCXX natus honestis licèt modicis parentibus, ordinem ingressus est Parisiis in cœnobio SS. Annunciationis, & professus XXIX julii MDCXXXIX. Mox Tolosam missus studiorum causa, philosophiam & theologiam sexennium audivit & exinde ad suos redux, animabus ad sanctiorem vitam anhelantibus dirigendis totum deinceps se & verbo & exemplo dedit. Cui operi & immortuus est Depæ emporio celebri diœcesis Rotomagensis die quinta novembris MDCLXXXV, non sine fama sanctitatis, magnoque piorum omnium desiderio: inde tamen corpus ejus Rotomagum relatum, & in communi Fratrum cœmeterio sepultum. Domus Abbavilleæ erigendæ primus auctor fuerat, quam & pluribus annis, priusquam in domum conventualem institueretur, 1685.

Sæc. XVII. vicarii titulo administravit. Variis etiam conventibus præfuit prior, Parisiensi suo, Blainvillano, & Tullensi. Cultus B. Virginis per rosarium promotor fuit indefessus, ubicunque eum adesse contigit, in quo & plus sobrietatis desiderasses. Plura scripsit ascetica stylo Gallico simplici, in quibus cautiorem aliquando optasses auctorem, seu in exemplis quibusdam non ad severioris seculi hujus gustum recitandis, seu in generibus peccatorum explicandis, quæ non omnibus palam propalare decet, sed Christi ministris videntur solum aperienda. Hæ verò sunt ejus lucubrationes typis editæ, omnes auctoris nomine suppresso:

1. *Idée du Christianisme, ou Conduite de la grace santifiante de Jesu-Christ donnee a une ame chrestienne par un serviteur de Dieu*, Rotomagi, Johannis du Mesnil 1672 in 12 pp. 625.

2. *Idee du Christianisme &c.* T. II. *Le Chretien disciple des maximes de Jesus: par un serviteur de Dieu*, Ibidem, vid. Ludov. du Mesnil 1681 in 12 pp. 600.

3. *Idee &c.* ut supra. T. III. *Le Chretien imitateur des actions de Jesus: par un serviteur de Dieu*, Ibidem 1684 in 12 pp. 672.

4. *Le Petit Missionnaire de la Campagne chretienne, ou Instruction chrestienne pour les peuples de la Campagne divisee en la campagne Innocente, la campagne savante, la campagne spirituelle: par un serviteur de Dieu*, Cadomi, Jac. & Anton. Joüanne 1673 in 24 pp. 662. E tribus partibus propositis primam tantùm executus est.

5. *Le Petit pere spirituel du chretien, ou conferences spirituelles sur le solide de la Devotion chretienne, divisees en ces trois parties. Le chretien spirituel, Le chrestien interieur, Le chretien fidele: par un serviteur de Dieu*, Rotomagi, Bonaventuræ Lebrun 1675 in 12 pp. 504.

6. *De l'Interieur des actions ordinaires: par un serviteur de Dieu*, Rotomagi, Franc. Vaultier 1683 in 16 pp. 332.

7. *Les Reglemens du tiers ordre de S. Dominique*, Rotomagi, Thomæ Maurry 1678 in 16 pp. 119.

8. *Le Bullaire autentique des confrairies de l'ordre des Predicateurs, ou sont contenues les bulles de nos saints Peres les Papes en faveur des trois archiconfrairies du sacré Rosaire, du tres saint nom de Jesus, du tres auguste sacrement de l'autel, que cet ordre a instituées en l'Eglise par l'autorité du S. Siege*, Rotomagi, Thomæ Maurry 1678 in 4 pp. 90. Accedit Bullarium ad exemplar Romanum.

9. *Instruction chrestienne pour les confreres du S. Rosaire ordinaire & perpetuel de la S. Vierge mere de Dieu.* Typis pluries prodiit. 1. Cadomi: Ed. IV, Rotomagi, Bon. Lebrun 1678 in 24 pp. 192: Ed. V, ibidem, Laurentii Machuel 1687.

10. *Les devoirs avec les indulgences & les privileges de la confrairie du S. nom de Jesus suivant la nouvelle Bulle de N. S. Pere le Pape Innocent XI du* 18 *Avril* 1678, *contenues dans le Bullaire autentique des confrairies de l'ordre des Freres Prêcheurs*, Rotomagi, Vid. Lud. du Mesnil 1681 in 24 pp. 36.

11. *Officium B. M. V. ad usum FF. & sororum ordinis Prædicatorum, cum piis officiis & orationibus*, Rotomagi 1682 in 16. Prodiit etiam Tulli Leucorum absque anno & nomine typographi in 8.

12. Ad hæc *innumera epistolæ spirituales ad eas quas in vita sanctiori dirigebat, fœminas scriptæ*, quarum tres codices in 8 manu ejusdem scripti servantur in Bibl. nostra ad S. Honorati.

Qui tum Rotomagi prior præerat vir eximius, cùm mortuus est noster Antonius, lapidi pario sub quo ejus corpus condidit, hoc ei epitaphium insculpendum curavit:

D. O. M.

Hic jacet non uni seculo natus, R. P. Antonius Chesnoy conventus ad S. Honorati sidus & alumnus, vir plane apostolici pectoris ac spiritus, magnus animarum œconomus, indefessus verbi Dei præco, nec non singularis SS. rosarii columen, Zelotes ac tuba. Is sibi mortuus, Deoque vivens & proximo. Plura scripsit cum fovendæ tum promovendæ pietati idonea. Oculus cæco, pes claudo, omnibus omnia factus est, ut omnes Christo lucrifaceret. Annum agens vix trigesimum, opere jam potens & sermone, omnique adverso conatu superior, conventus Abbavillei fundamentum posuit, haud semel prior nuncupatus, Parisiensem SS. Annunciationis, Abbavillaam, Tullensem, & Blainvillanam summa cum laude familiam rexit. Viris principibus summo semper in pretio & honore habitus. Huic mira morum integritas, alta animi humilitas, orationis fervor immensus, rara cibi somnique parsimonia, recti tenacitas, amor constansque sanctioris disciplinæ æmulatio, æquam apud omnes sanctitatis opinionem conciliavere. Denique cumulata justitiæ mensura, plenus virtutibus, strenuoque fractus labore, sexagenario major, mortalitati cessit, perenni vitæ maturus anno salutis reparatæ MDCLXXXV, *professionis vero suæ* XLVII. *Nonis novembris. In pace sit locus ejus.*

F. CLAUDIUS COMBET.

F. Claudius Combet natione Gallus, patria & professione Lugdunensis, sacræ theologiæ baccalaureus Parisiensis, & Ecclesiastes apud suos celebris, variis in congregatione Gallicana postea provincia Parisiensi dicta functus muniis diem obiit ultimum Lugduni in suo conventu A. C. circiter MDCLXXXV. Scriptas & dictas a se orationes funebres duas edidit hoc titulo: * 1685.

1. *L'Etendue du regne de Louis le Juste roi de France & de Navarre preché en son service solennel en l'Eglise collegialle de Bourg en Bresse le jour de S. Louis*, Lugduni, Jacobi Carteron 1643 in 4. Tunc baccalaureus erat auctor, & Alphonso Cardinali Richelio Lugdunensi Antistiti magnoque Franciæ Eleemosynario nuncupavit.

2. *Harangue Funebre a la louange de feu Anne d'Austriche Reine mere du roi prononcée a Vennes en Bretagne*, Ibidem, Vincentii Doriou 1666 in 4. Hanc Episcopo Venetensi Carolo *de Rosmadec* dicavit auctor tunc supprior conventus Venetensis.

Extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. DOMINICUS ALESSANDRI.

F. Dominicus Alessandri Neapolitanus patria & professione anno MDCLXXXV clarebat, quo & opus edidit hoc titulo: * 1685.

La Pesca de fedeli per l'anime del purgatorio, Neapoli 1685 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi. Sic me monent Memorialia recens mihi ex Urbe missa, nec quid amplius de viri hujus eximii meritis addunt.

F. DOMINICUS LACOSTE.

F. Dominicus Lacoste Gallus Occitanus, Rutenis natus, & in patria ordinem amplexus, salutis animarum desiderio ardens, in insulas Americæ Gallicas trajecit, & cùm jam pluribus annis verbo Dei prædicando, aliisque ministeriis ecclesiasticis obeundis desudasset, fidei propagandæ nacta occasione in terram firmam Americæ transmisit, & ad gentem cui nondum annuntiatum erat evangelium, *Galibis* vocant, se contulit: ferorum & silvestrium horum hominum linguam brevi comparavit, * 1685.

ravit, tumque iis unius Dei, & Christi servatoris cognitionem instillare tentavit. Nec irriti fuerunt conatus, jam enim plures ad fidem adduxerat, sed Batavi protestantes, qui vicinas huic genti regiones occupant, veriti ne cum fide Galibiani Gallicum subirent imperium, armis accincti in novam hanc coloniam irruerunt, adeo ut eorum furorem vix fervens noster missionarius evaserit. Recedere igitur coactus, in Galliam remeavit, Romam petiturus, gestorum in ea expeditione rationem summo pontifici redditurus, & quæ ad stabiliendum in ea gente Christi regnum opportuna videbantur, expositurus. At dum ex itinere Rutenis transit, fracta ex laboribus valetudine, ibidem apud suos moritur hoc anno MDCLXXXV. Hujus viri ejusque sacræ expeditionis insignis est memoria in libro cui titulus *Memoires de l'Eglise* a D. de la Rogue Ecclesiæ Parisiensis canonico anno 1686 Parisiis edito in 4 fol. ultimo, ubi & additur Dominicum hunc libellum scripsisse hoc titulo:

Catechismus doctrinæ Christianæ lingua Galibiorum vernacula, quem a nostris audivi Burdigalæ haberi.

F. JOHANNES BAPTISTA GONNEAU.

✝ 1685. F. JOHANNES BAPTISTA GONNEAU Gallus Occitanus, theologiam quam jam quibusdam annis in provincia Tolosana professus fuerat, ex eadem in Occitanam translatus, viginti annis solidis docuit. Vir sane doctus, & eruditus, qui se Johannis Baptistæ Goneti de quo supra ad 1681 discipulum gloriabatur, ut ab ejus ore sæpius audivi, dum anno MDCLXXXI Lugduno ubi tum agebat, transirem, ultimæ operum dicti Goneti editioni Lugdunensi apud Anissonios anno dicto præfuit, ac ut emaculatior ordinatiorque prodiret, invigilavit, auctorem Biteris agentem de iis quæ videbantur difficilia aut explicationis indiga continuo per epistolas monens, & ab eodem de omnibus responsa accipiens, adeo ut in operis gloriæ partem aliquam veniat, unde mihi non visus est hîc sua laude frustrandus, quîcum jucunde conversatus sum, & in provinciam suam Tolosanam redeuntem Avenionem usque comitatus sum, in qua & obiit circa hunc annum MDCLXXXV. Ejus igitur opus est

Editio illa Lugdunensis theologiæ scholasticæ Jo. Bap. Gonet, apud Anissonios 1681 in fol. quæ videtur anterioribus præferenda.

F. LEONARDUS HANSEN.

✝ 1685. F. LEONARDUS HANSEN Teuto Juliaci natus, Coloniæ vero adolescens ad ordinem ascitus, per gradus omnes magisterium ascendit, theologiam Viennæ Austriæ publice docebat anno MDCXXXVIII, exinde pluries in comitiis ordinis Romæ pro sua Teutoniæ provincia diffinitor generalis missus annis MDCXLIV & MDCLVI, quem tum ob egregias dotes, studium præsertim regularis disciplinæ, ac eximiam pietatem socium pro provinciis Germanis allegit sibi magister ordinis F. Jo. Bapt. de Marinis, ac paucis post annis provincialis Angliæ titulo decoravit. Ea ratione in electione duorum ordinis magistrorum sequentium F. Jo. Thomæ de Rocaberti, & F. Antonii de Monroy annis MDCLXX & LXXVII Romæ votum tulit, apud quos eodem socii munere functus, eademque in existimatione habitus est. Vir non eruditione tantum sed mira humilitate conspicuus, omnium sibi conciliabat affectum: solitudinis amans semper aut legebat aut scribebat aut orabat: donec annis gravis, integro ad ultimam usque horam sensu cum virtutum odore piam Deo reddidit animam XXVIII martii MDCLXXXV, ætatis LXXXII in S. Mariæ super Minervam sepultus. In lucem quædam dedit opera quæ sequuntur: Sec. XVII.

1. *Vita mirabilis & mors pretiosa venerabilis sororis Rosæ de S. Maria Limensis ex tertio ordine S. P. Dominici*, Romæ, Nic. Angeli Tinassii 1664 in 12 pagg. 452: Ibidem eodem anno in 4 pp. 360. Extat hæc Parisiis in Regia H 1717, illa apud nostros ad S. Honorati.

Eadem Romæ apud eumdem 1680 in fol. Extat Romæ in Casanatensi.

2. *Officia plura Nominis Jesu, Nominis Mariæ, B. Pii V, B. Ludovici Bertrandi*, quæ aliquandiu in usu apud nos fuerunt, Breviariis nostris inserta, sed postea suppressa.

3. Præluserat aliâs & gratulatus erat metrice *epigrammatibus septem* vario carminum genere, sed & in Marcum de Dominis stylum intorserat & acumen initio opusculi F. Dominici Gravina ordin. Præd. pro sacro ordinis sacramento iteratis typis, Coloniæ Agripp. Henrici Kraft 1638 in 4, sed tum rudiori stylo.

F. LUDOVICUS BANCEL.

✝ 1685. F. LUDOVICUS BANCEL Gallus Delphinas, patria Valentinus, Avenione nomen dedit ordini adolescens, sicque suos inter sodales eminuit, ut mox a studiorum cursu peracto ad philosophiam nondum sacerdos, tum & ætatis XXIV ad theologiam profitendam Avenione fuerit admotus. Tantam vero eo nomine sibi comparavit famam, ut archiepiscopus Avenionensis Dominicus de Marinis, quod a pluribus annis meditabatur de erigenda & dotanda in universitate Avenionensi S. Thomæ cathedra ordini semper addicta & affecta consilium, exequi tandem volens anno MDCLIV, Bancellum primum selegerit, qui in ea publice doceret, quique eam quoad vixit moderatus est. Ea vero apud omnes existimatione, ut collegii doctorum decanus pluries electus, perpetuus etiam graduandorum suas theses defendentium præses constitutus, examinator synodalis in tota diœcesi & legatione Avenionensi præfectus fuerit. Vir fuit ingenio acri, memoria facillima, a quo ipse cum anno MDCLXXXI Avenione transirem didici, lectiones suas in scholis nunquam ex scripto, sed ingenio tenus & ore dictasse: imo ubi hesterna die desierat nunquam a discipulis postulasse, sed memoriæ felicitate quæstiones articulosque aliquando tantum inchoatos continuata & accurata serie perfecisse. Etsi autem autem a sacro pulpito non ita claruerit, non minori tamen ex tempore dicendi facilitate gaudebat: & modo duabus aut tribus antea horis a superiore moneretur, eruditam & piam habebat concionem. Summo omnium mœrore sublatus est e vivis XXII decembris MDCLXXXV, ætatis circiter LVII hydropisi consumtus: cujus funus proceres ipsi omniumque ordinum & academiæ conventus luctu solemni prosecuti sunt. Scripsit ac edidit hoc titulo:

1. *De militia angelica S. Thomæ* in favorem sodalitii discipulorum S. Doctoris in ecclesia nostra Avenionensi instituti.

2. *Moralis D. Thomæ doctoris angelici ordinis Prædicatorum ex omnibus ipsius operibus ita exacte depromta, ut censeri possit opus novum, omnibus cujusque conditionis personis, sed maxime confessariis & concionatoribus utilissimum, in eo enim nedum casus conscientiæ resolvuntur, sed omnia etiam quæ ad mores spectant, mirum in modum explicantur. Adjecta sunt variis in locis decreta summorum pontificum, quibus juxta doctrinam S. Doctoris plures opiniones morales damnatæ fuerunt. Accedit quoque opusculum de castitate, in quo no-*

Sæc. XVII. *vum ac singulare traditur remedium, tam facile quam efficax, ad hanc virtutem conferens & etiam ad sanitatem*, Avenione, P. Offray 1677 in 4. T I pagg. 511 : T. II pp. 705. Quod opus a F. Francisco Ghetio ejusdem ordinis de quo supra pag. 501 Mediolani susceptum & variis vicibus editum, sed a Bancello novo molimine auctum & accuratum.

3. *Brevis universa theologia tam moralis quam scholastica cursus in gratiam studentium editus, juxta inconcussa tutissimaque doctoris angelici D. Thoma dogmata. Plura & nova & singularia in hoc opere continentur circa difficultates, qua vel nondum exposita fuerant, vel huc usque ut videtur remanserant insoluta, qua omnia lectoris benevoli examini & judicio submittuntur*, Avenioni, Offray. T. I 1684 pp. 525 : T. II 1685 pp. 619 : T. III 1686 pp. 629 : T. IV *De angelis, statibus natura, & de beatitudine postumus* nostri Josephi Patin de quo postea ad 1720 curis, qui Bancelli quasdam opiniones novas & a communi Thomistarum sententia recedentes excusare conatur & emollire, 1686 pp. 500 : T. V *in primam secunda* 1692 pp. 504 : T. VI *de incarnatione* 1691 pp. 373 : T. VII *De sacramentis* 1692 pp. 537. Omnes autem in 12.

Ab hoc ultimo tomo quam plura resecarunt editores, quæ ipse legi in ejus dictatis ipsomet auctore communicante. Qui inter alia hanc propositionem constanter docuit nemine palam adversante, quam & habeo in schedis ejus chirographo munitam;

Conclusio. Probabile est quod parvuli qui baptizari non possunt, salvantur in fide parentum, ita ut in supplementum baptismi fluminis prosit eis baptismus flaminis. Item est communis opinio doctorum parvulos qui non poterant circumcidi fuisse salvatos in fide parentum, non excludendo etiam eos, qui in utero materno moriebantur: & idem etiam nunc dicendum est de omnibus parvulis sive jam natis sive nondum natis, quod nempe si antequam moriantur, baptizari non possunt, non sunt tamen sine remedio salutis, quia salvari possunt in fide parentum. Omitto argumenta plura, quibus hanc doctrinam fulcire sibi videbatur: quæ cùm Divi Augustini scitis adversetur, nec alii nostri Avenionenses tum probabant, & recte quidem meo sensu Patinus ab editis exclusit.

T. I præmotionem nescioquam sufficientem ad materiale peccati docet, contra communem Thomistarum sententiam, & ipsum D. Thomam, qui si recte intelligatur, nullam relinquit difficultatem. Deus enim nunquam nisi ad bonum præmovet etiam dum peccamus in ipso etiam actu peccaminoso, & quicquid est defectus, est a voluntate creata, ut anima tibiam movet ad incessum rectum, & solius tibiæ est defectus cum claudicat.

Initio opusculi de castitate monebat paratum se habere *Opus integrum de virtute castitatis, tres in partes divisum. Prima continet hujus virtutis elogia secundum omnes gradus scilicet virginalis, vidualis & conjugalis. In altera omnes qua ad ipsam spectant controversia inter catholicos, & hujus temporis hareticos agitari solita circa votum castitatis exactissime resolvuntur. In tertia ostenduntur remedia ad eam tuendam opportuna*, MS apud suos Avenione servatum.

Præterea *Opus aliud de veritate solius religionis christiana & catholica*: Item MS ibidem servatum.

F. THOMAS MARIA GIOVI.

1685. F. THOMAS MARIA GIOVI Ligur, Januensis patria, & conventus Sanctæ Mariæ ad Castellum alumnus, in studio generali Bononiensi baccalaureus primum, exindeque sacræ theologiæ magisterio decoratus, suæ etiam provinciæ Lombardiæ prior provincialis, a Rovetta laudatur ad annum 1685 & dicitur scripsisse ac edidisse quæ sequuntur his titulis:

Physica D. F. Thoma de Vio cardinalis Cajetani.

Metaphysica ejusdem.

Quas scilicet lucubrationes e commentariis dicti Cajetani collegit.

F. THOMAS MARIA SPADA.

F. THOMAS MARIA SPADA Italus, an ex eadem familia ex qua alii plures hujus agnominis supra laudati, inter alios illustris Johannes Baptista Spada supra p. 598 ad 1660 laudatus, ut ut sit hic Thomas anno MDCLIV eruditione & facundia clarum sibi fecerat nomen, tantaque cum laude auditorumque confluxu & plausu Panormi conciones quadragesimales anno MDCLXI in basilica majori habuit, ut Reaccensorum ejus civitatis academiæ collegæ communi elogio ipsi congratulati sint typis etiam edito hoc titulo: *Espressioni d'ossequio de' Signori academici Raccesi di Palermo al merito del M. R. P. M. F. Tommaso Maria Spada dell' ordine de' Predicatori nel duomo della medesima città nell' anno* 1661, Ibidem editæ apud Petrum de Isola 1661 in 4: Sic referente Antonino *Mongitore* in Bibl. Sic. T. II pag. 199. Florebat autem ille adhuc circa hos annos. Scripsitque ac edidit hoc titulo: 1685.

1. *Due discorsi per la lettera scritta a Messinensi dalla Beatissima Vergine*, Messanæ 1654 in 4.

2. *Discorsi Panegirici per Sant' Ignazio Lojola, e Santa Nimfa vergine, e San Maximiliano*, Panormi 1661 in 4.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. ANTONINUS CLOCHE.

F. ANTONINUS CLOCHE Gallus gente Aquitanus Severisani in Vasconia natus, ac ibidem ad ordinem ascitus, emenso Parisiis in gymnasio Sanjacobeo litterario studio in provinciam suam Occitanam reversus, Agenni theologiam e superiori loco docuit, & lauream magisterii pro meritis est adeptus. Vir gravis rerum agendarum seu regularium seu ecclesiasticarum aut etiam politicarum peritissimus per omnes gradus ad supremum ordinis ascendit. Electus anno MDCLXXI provinciæ suæ prior provincialis vix quadriennium expleverat, cum a magistro ordinis F. Johanne Thoma de Roccaberti in socium curarum & regiminis pro Galliis assumtus est, quo munere etiam sub sequente ordinis magistro F. Antonio de Monroy functus, omnibus se probavit. Titulo provincialis Angliæ XXVIII martii MDCLXXXV ornatus fuerat, verum in gratiam indigenæ Angli, desideriis F. Philippi Thomæ cardinalis Howard obsequi volens ob affulgentem tum fidei catholicæ in Anglia restituendæ ut & regularium ordinum in eo regno suscitandorum quamdam spem libens mox deposuit, qua hominis modestia motus Innocentius XI, provincialem Daciæ, quæ florentissima aliàs fuerat ordinis provincia, eheu jam extincta funditus, creavit, ut jure vocis utriusque in proximis comitiis generalibus gauderet. In iis revera die prima junii anni sequentis MDCLXXXVI vigilia pentecostes habitis LXXII electorum ex LXXXVI suffragio ad supremum ordinis clavum regendum evectus est, & dicti F. Antonii *de Monroy* archiepiscopi Compostellani consecrati successor salutatus. Florebat etiamnum ineunte hoc anno MDCCXX licèt nonagenario major in- 1686.

mis collegæ communi elogio ipsi congratulati sunt typis etiam edito hoc titulo: *Espressioni d'ossequio de' Signori academici Raccesi di Palermo al merito del M. R. P. M. F. Tommaso Maria Spada dell' ordine de' Predicatori nel tempo della medesima ... nell' anno 1661*, Ibidem editæ apud Petrum de Isola 1661 in 4: Sic referente Antonino Mongitore in Bibl. Sic. T. II pag. 199. Florebat autem ille adhuc circa hos annos. Scripsitque ac edidit hoc titulo:

1. *Due discorsi per la lettera scritta a Messinesi dalla Beatissima Vergine*, Messanæ 1654 in 4.

2. *Discorsi Panegirici per Sant' Ignatio Loyola, e Santa Ninfa vergine, e San Massimiliano*, Panormi 1661 in 4.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. ANTONINUS CLOCHE.

F. Antoninus Cloche Gallus gente Aquitanus Severisani in Vasconia natus, ... ad ordinem ascitus, emenso Parisiis in ... Sanjacobeo literario studio in provinciam ... citanam reversus, Agenni theologiam ... loco docuit, & lauream magisterii pro meritis ... adeptus. Vir gravis rerum agendarum seu ... rum seu ecclesiasticarum aut etiam politicarum ... peritissimus per omnes gradus ad supremum ordinis ascendit. Electus anno MDCLXXI provinciæ ... prior provincialis vix quadriennium expleverat, ... magistro ordinis F. Johanne Thoma de Ro...

sequenti nuntius affertur Antoninum Cloche vigesima februarii febri inopina correptum, intra sextum diem eadem oppressum obiisse. Acerbissimum mihi hunc casum fuisse si referam, condonet mihi lector, neque enim tacere possum, eo me studiorum meorum a triginta & amplius annis patronum singularem & amantissimum amisisse, qui ad hoc opus suscipiendum excitaverat, ad illud perficiendum & tandem edendum crebris monitis urgebat, & ut absolutius prodiret, quicquid in ipso fuit auxilii liberalissime contulit, cui & hunc alterum tomum prope diem mittendum mihi promittebam, ut primum anno superiori miseram, quem & gratissimum habuisse suis litteris significaverat. Si qua in tam luctuosa jactura consolatio, dolorem nostrum non parum levaret quod eum nobiscum dividat & sentiat non solum ordo universus, qui eum ut patrem suavissimum amplectebatur, sed summus pontifex Clemens XI, sed aula Romana, sed Roma tota quæ ad funus ejus integra cucurrit, & super mortuum lacrymas amoris quo eum prosequebatur testes effudit, sed aula Gallica quæ audita ejus morte virtutes ejus sibi cognitas & expertas palam prædicavit, nec dubium quin aliorum orbis principum idem fuerit sensus, ceu qui in excelsa ordinis specula positus, de omnibus cujusvis nationis bene mereri semper studuerat. Obiit vir inter maximos seculi nostri certe numerandus die XXVI februarii hujus anni MDCCXX, ætatis XCIII, magistratus ordinis XXXIV fere completo, quod nulli alteri magistro ab ejus a quingentis annis institutione contigit, mente integra sanoque capite ad ultimum usque spiritum potitus. Dotes ejus eximias, præclareque ab eo gesta ut & mortem sanctissime obitam fusis-

F. ANDREAS DE SOLRE.

F. Andreas de Solre Hanno Lessiniæ natus, Bruxellis ordini nomen dedit XXI novembris MDCLVIII, ætatis XXIII, ac Musas coluit 1686.
amœniores sed christianas, quo in genere scripsit ac edidit hoc titulo teste nostro Ghilberto de la Haye *Bibl. Belgo-Dom.*

1. *Musæ Brabantinæ*: scilicet, *Centum anagrammata ex uno SS. D. N. Alexandri Papæ VII auspicato nomine educta*, Mechliniæ, Gisberti Lintsii 1666.

2. *Sancta familia, seu Chronicon 1690 anagrammatum super hæc tria nomina*, Salvator, Genitrix, Josephus, *concinne fabricatum, & in tres libros divisum. Genita in terris huic triadi Turcarum victrici dicatum*, Antverpiæ, Henrici Van Dunwalt 1686 in 12.

F. DOMINICUS THOMAS MANLELLI.

F. Dominicus Thomas Manlelli ab Elsio sive Æxio originem ducens, provinciæ 1686.
Lombardiæ alumnus, clarebat jam anno MDCLXXXVI, quo per consuetos scholæ agones, lecta in variis studiis theologia, jam magisterii lauream meruerat, quæ in comitiis ordinis eo anno Romæ habitis ei confirmata fuit. Tum verò edidit hoc titulo:

Theologicus animæ paradisus, sub Aquinatis Cherub custodia positus, contra tortuosum peccati draconem: sive De Sacramento & virtute pœnitentiæ theoremata, publicæ disputationi exposita, &

SæC. XVII. nens, adeo ut stupendas ab eo conversiones hominum induratorum factas narrent. Postquam in Belgio pluribus annis virum se opere & sermone probasset potentem, in Italiam transiit limina apostolorum Romæ & imaginem thaumaturgam S. Dominici Soriani veneraturus, novoque ibi concepto fervore in Siciliam insulam trajecit, Taurominiumque se recepit, ubi munus apostolicum quod egerat apud Belgas, eodem fructu apud Siculos prosecutus est ad mortem usque. Obiit ibidem in cœnobio ordinis XXVII martii MDCLXXXVI, ætatis XLII parentantibus ipsi totius civitatis ordinibus, & populis cum ad sepulcrum deferretur sanctum voce publica acclamantibus. De quo legendus Bernardus *Jonghe* in Belgio Dominicano, ubi fuse de eo p. 246 & seqq. Scripsit hoc titulo:

Triplex compendiosus tractatus, Messanæ 1685 in 8. Extat Romæ in Casanatensi.

Brevis Dialogus inter confessarium, & juvenem de statu religioso eligendo deliberantem, MS tribus foliis.

Extat Gandavi inter manus F. Ludovici *Robiin* sodalis, qui sic me monuit epistolis suis.

F. FRANCISCUS DE RELUX.

1686. F. FRANCISCUS DE RELUX Hispanus conventus Salmanticensis alumnus, sacræ theologiæ magister, vir religiosissimus & doctissimus, a Carolo II Hispaniarum rege catholico arbiter conscientiæ allectus, in eo munere tanta se moderatione ac prudentia gessit, ut omnium qua magnatum qua populorum conciliarit reverentiam & amorem. Plures & majores Hispaniæ Ecclesias sibi a rege oblatas constanter recusavit. Salmanticensem vespertinam tum & primariam & publicam ordinis cathedram diutius antea rexerat, tanta vero sui nominis fama, ut ejus passim exquirantur, & a doctis citentur

Commentaria in S. Thomæ Summam MS

Quæstio XXII *de fide in decem articulos divisa ab eo illustrata* extabat apud nostros Antwerp. anno 1683 MS in 4 papyr.

Obiisse anno MDCLXXXVI mense augusto refert Johannes Michael Cavalieri jam pluries citatus, qui eum laudat inter eos qui dignitates ecclesiasticas admittere constanter renuerunt T. II *della Galleria de' pontefici dell' ordine* p. 142, ubi addit in ejus exequiis, quæ a concursu magnatum & populorum solemnissimæ fuerunt, funebri oratione illi parentasse Josephum *Saëns* ordinis S. Benedicti paucis postea diebus creatum ab Innocentio XI cardinalem *d'Aghirre* dictum, quod fuit die secunda septembris anni MDCLXXXVI.

F. GREGORIUS LOPEZ.

1686. F. GREGORIUS LOPEZ natione Sinensis, civitate *Fogan* ortus, ætate jam maturus fidem christianam amplexus est, a celebri ordinis Minorum missionario F. Antonio a S. Maria edoctus & sacris undis tinctus: cujus allectus doctrina & pietate, familia domoque relictis, Franciscanis adhæsit verbo Dei in illa regione instantibus, cum iisdemque ad urbem regiam *Peking* progressis una profectus est, iisque evangelium prædicantibus non parvo fuit adjumento, iis sedulò ministrans, ac catechisten sub iis agens: ubi & ab ipsis initiis pro Christo pati didicit, cum iisdem comprehensus, & in exilium actus. Sed & hinc majores animos concipiens, factusque pro fide ardentior, iisdem iterum se adjunxit, ac ad urbem *Macao* comitatus est, cum iisque navigans, in *Cochinchina*, quo tempestate acti appulerant, jamjam pro Christo strangulandus erat, sed Deo majora de eo providente liberatus, Manilam tandem pervenit. Ibi quod nullus Sinensis eo usque aggressus erat, Ecclesiasticum & regularem statum Deo inspirante decrevit amplecti, cujus ut compos evaderet, in collegio nostro S. Thomæ Manilensi aggregari obtinuit, & ab ipsis elementis Hispanam & Latinam linguam addiscere tentavit, & priorem quidem mediocriter, posteriorem aliquantulum sibi comparavit: philosophiam etiam annis quibusdam audivit. Cum vero in iis esset assiduus, viroque in primis fido opus haberet prior noster Philippinarum provincialis ad deferendum missionariis nostris in Sina degentibus quoddam eleemosynarum subsidium, ille quem fide & pietate probatum omnes habebant, ad id muneris selectus est, quod & strenue & fidelissimè executus. Ibi a F. Johanne *Garcia* nostro viro apostolico insigni retentus, eumdem multum adjuvit in ministerio verbi cathecumenos instituens, & neophytos, itinera necessaria faciens, eleemosynas a suis gentilibus procurans: in quibus & ecclesiæ nostræ *de Tingteu* fabricæ plurimum desudavit, ligna, lapides, calcem, arenam, onera graviora portando ac componendo omnia, veluti generis omnis faber, cæmentarius, lapidarius, materiarius, vel etiam architectus. Trigesimum jam ætatis annum attigerat, vel etiam prætergressus, cum tandem quod diu expetierat & ardentissimis etiam videbatur meruisse obsequiis, a Patribus Sinensibus consecutus est. Ab iis nempe habitu ordinis donatus, Manilam iterum adiit tirocinii adimplendi causa, quo emenso, sacraque doctrina aliquandiu audita, primusque Sinensium indigenarum sacerdos inauguratus, ad suam gentem anno MDCLIV a superioribus remissus est, multo ut sentiebant prædicatoribus nostris in ea vinea auxilio futurus. Nec modo spes non fefellit, sed & vicit de se conceptas, incredibile enim quo zelo in variis vastissimi illius imperii regionibus evangelium XXX aut amplius annis prædicarit, quot infidelium Christo adduxerit millia, qua charitate præsertim in persecutione anno MDCLXIV exorta solus, quia Sinensis, liber agens, missionariis aliis cujuscunque ordinis in carcere conclusis, horum præter suas christianitates ut vocant, visitaverit, nutantes in fide confirmarit, apostatas ad frugem revocarit, infideles converterit: adeo ut fama ejus in regna externa *Tunking* & *Sian* perlata, episcopos Gallos ibi agentes commoverit, ut ad summum pontificem scriberent, e re Ecclesiæ maxime fore, si ut pote Sinensis eaque ratione gentilibus suis gratior futurus, ad gradum episcopalem eveheretur. Qua relatione nostri etiam Dominici Navarrete Romæ tunc præsentis testimonio confirmata, Clemens X eum anno MDCLXXIV die quarta januarii episcopum Basiiitanum & in *Nankin*, quinque Sinarum provinciis regnoque Coreæ vicarium apostolicum designavit. At ut non erat alta de se sentiens, nec ultra se extendens seipsum, diploma pontificium mox ut accepit continuo remisit, se honori & oneri imparem declarans. Hominis modestiam vincere voluit Innocentius XI novis XII octobris MDCLXXIX datis bullis, quibus & consensum adjunxit magister ordinis F. Jo. Thomas de Roccaberti, ea lege tamen ut virum ei ex ordine doctum & sapientem provincialis Philippinarum jungeret, cujus acquiesceret consiliis, ceu quem noverat vita & moribus integerrimum quidem, imo & egregium ardentemque missionarium quandiu a Fratribus rectus fuerat, sed rerum Divinarum & Ecclesiasticarum minus peritum, quam eum deceret, qui tanto gregi nascentique illi Ecclesiæ præficiebatur. Ut alteras hasce accepit Roma pontificis litteras in *Sina* mense decembri MDCLXXXI, quid ei humanitus accidit, nam a Fratribus suis horum-

que ſententia abalienaſſe ſe, nec conditionem a magiſtro impoſitam admiſiſſe videtur. Hinc ubi Manilam pervenit conſecrationis munus accepturus, noſtri fidei ac religionis vindices intrepidi, ne inauguraretur, totis viribus dicuntur obſtitiſſe, unde & ad alios aufugit. Diſſidium tamen deferbuiſſe poſtea exinde colligitur, quod tandem conſecratus fuerit, jam ſeptuagenario major, & ad Sinas redierit apud quos erat anno MDCLXXXVI, aſcito ſibi non ex noſtris ſed ex ordine Minorum vicario generali F. Johanne Franciſco a Leoniſſa. Paucis annis poſtea Nankini obiiſſe ferunt etiam cum opinione ſanctitatis. De eo legendi Fontana in *Monum.* pag. 671, 693 & 697: F. Baltazar *de la Cruz Hiſtor. Philipp.* T. II pp. 124, 239, 279, 280, 305, 306, 311, 312 & 448: F. Dominicus Navarrete *Hiſt. Sinen.* T. I p. 1 a, & p. 354 a: *Apologie des Dominicains* cap. 22. A Gregorio noſtro ſcriptus eſt

Tractatus de cultu Confucio & parentibus mortuis a Sinis exhibito. Hunc Sinice primum delineavrat in domo S. Thomæ civitatis *Chiangcheu* XII dec. MDCLXXXI, cum bullas pontificias de ſua in epiſcopum promotione jam accepiſſet, jamque ipſi parendum a noſtris deliberatum fuiſſet: videturque ſcriptum illud diſſidio mox relato occaſionem dediſſe. Cum enim eo uſque noſtris ſemper optime conſenſiſſet, quos non ſolum ut ſuperiores, ſed ut parentes ac præceptores colebat, iſtis novum nec ferendum viſum eſt, eum epiſcopum deſignatum tam cito ab eo quod ab iis acceperat, in aliud evangelium transferri, & cultum Confucii & mortuorum ab illis idololatricum & ſuperſtitioſum ſemper exiſtimatum a neophyto fere criminis abſolvi. Eumdem tamen tractatum auctum & accuratius, ut ipſe loquitur, recognitum jam inauguratus in lucem dedit Sinice in eccleſia PP. S. J. in civitate *Xang-hai* provinciæ *Nankin* XVIII aug. MDCLXXXVI. Quem qui ejus juſſu accurarat ac recognoverat vicarius ejus generalis F. Johannes Franciſcus *a Leoniſſa* Latine reddidit *pagg.* 20. Hic F. a Leoniſſa inſignis fuit ordinis Minorum in Sina miſſionarius vicarius apoſtolicus in provincia *Huquam* & epiſcopus Berytenſis, qui quidem aliâs cultus relatos innocuos aut ſaltem ferendos exiſtimaverat, at omnibus maturius penſatis eoſdem poſtea reprobavit.

2. Editæ ſunt, quæ ab eo feruntur ſcriptæ epiſtolæ quatuor Latinæ: *I. ad Philippum Couplet S. J. Romæ agentem ex urbe Canton* 10 *nov.* 1682. *Altera ad S. P. Innocentium XI Manilæ* 11 *junii* 1684. *III. ad Emin. Cardinales congregationis De propaganda eodem die. IV ad Magiſtrum ordinis.* Cùm in iis epiſtolis ſe 40 annis in Sinenſi regno miſſionarium egiſſe aſſerit, eos in illis computat haud dubie annos, quibus ſeu cum FF. Minoribus ſeu cum noſtris ſecularis adhuc catechiſten egerat, nam ex quo ordinem amplexatus eſt eum in Sinam non reverſum niſi anno MDCLIV cum FF. noſtris Raimundo del Valle, Victorio Riccio, Dominico Coronado & Didaco Rodriguez viris inſignibus & egregiis in vinea Domini operariis certo certius eſt ex *Hiſt. Philip.* T. II pag. 279. Quod verò in epiſtola ad magiſtrum ordinis contendit ſe utpote Sinenſem linguæ rituumque Sinenſium ſuis Fratribus peritiorem, etiamſi concederetur, nihil probat: nam ſimul & in ſcriptura ſacra, traditione, ſacris canonibus, hiſtoria eccleſiaſtica & prophana, theologia iis magis verſatum oſtendere debuiſſet, quique omnium collatione facta quid ferendum quid repudiandum cæteris ſapientius decernere ac cenſere poſſet, quod utique nemo de eo ſentiebat: quare ad ſummum rituum Sinenſium relatorem præſtare ſe poterat: unde & parvi momenti habita eſt ejus lucubratiuncula. Quæ tamen ejus ſanctitati ac vitæ integritati nullatenus officiunt, ut nec quorumdam etiam priorum Eccleſiæ præſulum Irenæi, Cypriani & aliorum famæ ac venerationi deceſſit, quod in diverſas ab Eccleſiæ ſenſu ſententias abierunt, ut recte obſervavit auctor *apologiæ Dominicanorum pag.* 381. Cæterum his epiſtolis Latine ſcribendis, ceu qui ea lingua vix audiebat, ſtylum ei aliquem accommodaſſe clarius eſt, quam ut probari indigeat. SEC. XVII.

F. JOHANNES ANTONIUS D'AUBERMONT.

F. JOHANNES ANTONIUS D'AUBERMONT claro apud Belgas comitum *de Ribaucourt* Aubermontio ſanguine cretus, morum tamen ingenuitate, pietate & eruditione longe clarior atque nobilior, ipſa vir ſpecie venerandus & canitie, ſtatura gracili & proceræ proxima, vultu hilari, converſatione facillima, quæ & accedentium ad eum provocaret amorem & æſtimationem, uti & R. P. Jacobo Quetif contigit anno MDCLXXI Lovanio tranſeunti. Adoleſcens an. Chriſti MDCXXXII, ætatis XX ordini nomen dedit in conventu Gandavenſi, ſacris exinde ſe totum dedit comparandis diſciplinis, atque ſodales inter tam ingenii felicitate quam dicendi facilitate & gratia claruit. Coloniæ Ubiorum ſub F. Thoma *Sarria* Hiſpano Mariæ Auſtriacæ imperatricis tum Eccleſiaſte & regente ſtuduit: Lovanium anno MDCXLIII miſſus, ibi philoſophiam docuit, Calcariam Clivorum inde moralis theologiæ lector tranſlatus MDCXLV in comitiis provinciæ Brugenſibus, quem in ſequentibus Lovanii MDCXLIX celebratis e conventu Gandavenſi, ubi ſemel iterumque moralis theologiæ profeſſorem agebat, ſecundarium in theologia Lovanienſis ſtudii lectorem inſtituerunt: tum & ſubinde primarium, ubi & in eadem academia ſacræ theologiæ magiſterium adeptus die XX octobris MDCLII. Ut autem & dicendi facundia pollebat egregie, ſive vernacule Belgiceque ſive Latine dicendum, præcipuas per adventus & quadrageſimæ dies, aut quoſvis alios feſtos inſigniores per Belgium implevit annis pluribus cathedras & Eccleſias: adeoque zelus illius pro fide catholica promovenda, moribuſque chriſtianis inducendis in concionibus effulſit, ut apud Batavos a ſuperioribus miſſionarius apoſtolicus ſelectus fuerit & deputatus. Quantos autem ibi pro catholica religione progreſſus fecerit, laboreſque tulerit ab indigenis & a catholicis in Friſia præſertim & Leowardiæ non facile narrare, vel ſingillatim hîc perſtringere. Cùm autem annos ibi egiſſet plurimos, ab ordinis magiſtro Lovanienſis ſtudii regens inſtitutus eſt primarius, ac annis aliquot poſtea ad annum MDCLXVIII in ſtrictius academiæ aſcitus eſt collegium, omnibus facultatis ſuæ negotiis utiliſſimus tam domeſticis quam extraneis: nec minus magnatibus quam plebeiis & popularibus in pretio habitus, vir vita ſemper & moribus integerrimus: qui & tandem ibidem apoplexia correptus in cella, repentina morte ſublatus eſt XXII novembris MDCLXXXVI, ætatis LXXIV. Ejus cum laude meminerunt noſtri Guillelmus Seguier *Laurea Belgica* P. I pag. 112, & Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom.* Hæc ejus opera typis prodierunt: 1686.

1. *Oratio panegyrica in S. Thomam de Aquino, quam Lovanii pro more in Eccleſia noſtra coram univerſitate habuit die* 7 *martii* 1650, Lovanii, Hieronymi Nempæi 1650 in 4.

2. *Epicedium in exequiis regis catholici Philippi IV in æde S. Petri Lovanii ſolemni ritu & apparatu celebratis* 28 *nov.* 1665, Ibidem 1665 in 4 pagg. 24. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Sec. XVII. 3. *Epitaphium in solemnibus exequiis Eugenii Alberti d'Alamont Gandavensium episcopi Gandavi in summa æde celebratis 21 jan. 1674 funeralibus symbolis ascriptum*, Gandavi, Maximiliani Graet 1674 in 4.

4. *Luctus Ecclesiæ Gandavensis in funere christianissimi sui episcopi, illustr. ac rever. D. Francisci van Horenbekc comitis de Everghen, de Sprendonq & dominiorum S. Bavonis, qui 4 januar. mane hora sexta ad cœlos ivit 1679 pro concione expressus*, Gandavi, Michaelis Masii 1679 in 4 pp. 23.

5. *Doctrina quam de primatu, auctoritate ac infallibilitate Romani pontificis tradiderunt Lovanienses, ubi doctorum Lovaniensium sententiam propriis ipsorum verbis exprimit*, Leodii, Henrici Hoioux 1682 in 4.

6. *Responsio historica theologica ad Cleri Gallicani de potestate ecclesiastica declarationem Parisiis XIX martii MDCLXXXII factam, ex summorum pontificum decretis ac gestis excepta per quemdam sacræ theologiæ professorem*, suppresso suo nomine, Coloniæ Agrippinæ, Johannis Kinckii 1683 in 8

Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

7. *Mantissa celebrium in Belgio & Gallia scriptorum &c. declarationi Cleri Gallicani de ecclesiastica potestate nuper editæ opposita.* Addita est *Dissertatio de immediata episcopalis & synodalis jurisdictionis origine*, Absque loco & nomine typothetæ 1683 in 4.

Duplicem ob hæc edita opera a cardinali Cibò recepit epistolam gratulatoriam, qua utraque auctori testatur pergratas fuisse summo pontifici Innocentio XI has lucubrationes, & eum inflammat in proposito de sancta sede bene merendi. Quas epistolas Romæ datas primam 10 octob. 1682, alteram 27 novemb. 1683 auctoris amicus & quondam discipulus ab ejus morte prælo dedit ejus operibus inserendas. Harum exemplum habeo inter schedas.

8. *Expunctio appendicis R. P. Pappebrochii officium corporis Christi a S. Thoma de Aquino compositum denegantis*, Gandavi.

Aliorum quædam ejus curis in Belgio iterum excusa sunt:

1. *Vita S. Rosæ Limanæ a R. P. Leonardo Hansen scripta & Romæ edita*, Lovanii, Hieronymi Nempæi 1668 in 12. Huic præfixit epistolam nuncupatoriam.

2. *D. Thomæ Aquinatis opusculum contra Guillelmum de Sancto Amore & ejus sequaces impugnantes Dei cultum & religionem*, Lovanii, Nempæi 1676 in 8, cui præfationem adjecit.

MS apud suos Gandavenses servabantur:

1. *Analecta privilegiorum regularium.*
2. *Catholicæ veritatis amussis.*
3. *Quæstiones quodlibeticæ.*
4. *Resolutiones casuum.*

F. MARCUS DOUFRERE.

† 1686. F. Marcus Doufrere Gallus Veromanduorum Augustæ natus, philosophiæ theologiæque cursum in universitate Parisiensi, gymnasioque ipso Sorbonico expleverat, & ut gradus ibidem assequeretur parentes expectabant, felicia omnia ex ingenio juvenis acri & vivido sibi promittentes, dum superiori lumine illustratus, ordini nomen dedit Parisiis apud nostros ad S. Honoratum, ac professus est XXIV maii MDCXLVIII, ætatis circiter XXI. Post frequentatas iterum apud nos triennium discipulus theologiæ scholas, philosophiam quadriennium Abbatisvillæ, & apud suos Parisiis, tum & totidem annis theologiam docuit, D. Thomæ sensa eleganter simul & dilucide explicans, pluresque egregios eximius alipta formavit auditores, exinde etiam magistros. Prædicationi postea se totum dedit, nec sine fructu, Ecclesiastesque habitus ad excogitandum solers, oratione facundus, Patrum Tertulliani maxime, quem continuo volvebat, auctoritate gravis. His instabat unam populorum salutem meditatus, cum a superioribus jussus est gradus academicos in universitate Cadomensi anno MDCLXXIV conscendere, laureamque quadriennio expleto cum plausu obtinuit mense maio MDCLXXVIII. Regiam theologiæ cathedram ibidem paulo post publico certamini expositam, qui graduum scopus fuerat, ut ab annis plus quinquaginta a nostris continuo administratam & rectam consequeretur, uno omnium calculo reportabat, nisi doctrinæ S. Thomæ æmuli surditatem qua certe tum laborare inceperat objecissent. Paucis exinde annis vixit gravioribus infirmitatibus afflictus, inque suum nativum Parisiensem conventum reversus anno MDCLXXXV, in eodem anno sequenti MDCLXXXVI piissime ut semper vixerat, & inter amplexus Fratrum, a quibus universim diligebatur, occubuit die Mercurii XXVII novemb. Quæ ut vidimus itidem testamur & ex actis. Scripsit ac edidit hoc titulo:

1. *Idea perfecti sacræ theologiæ doctoris, seu oratio prodroma concertationum ad assequendam vacantem in universitate celeberrima Cadomensi regiam sacræ theologiæ cathedram*, Cadomi, Marini Yvon 1682 in 4 pp. 17. Item *Tractatus polemicus de adorando sacramento Eucharistiæ, prælectus a P. F. Marco Doufrere ord. FF. Prædic. S. T. D. ac professore, nec non vacantis in universitate celeberrima Cadomensi regiæ cathedræ theologicæ candidato. In scholis academiæ publicis*, Cadomi, Jacobi Godes 1682 in 4 pagg. 118. Accessit *Mantissa, De verbis quibus in Eucharistia perficitur panis & vini consecratio* pp. 10. Item pro agone publico *episcopo Bajocensi Francisco de Nesmond dicata Quæstio theologica de legibus: Quis conscripsit sermones rectissimos & veritate plenos? Eccl. 12: cui novem articulis de more respondet, sanctus Thomas bene scripsit &c.* pp. 11.

2. *Oraison funebre de tres illustre & tres vertueuse dame Madame Marie Catherine de Monluc de Balagny abbesse de l'Abbaye Roiale de sainte Benoite d'Origni prononcée dans l'eglise de cette celebre maison a son service solemnel le 18 fevrier 1666*, Quintinifani, Claudii Lequeux 1666 in 4 pp. 144.

3. *Panegirique de S. François d'Assise prononcé dans une eglise de son ordre*, Cadomi, Marini Yvon circa 1670 in 4 pp. 17.

4. *Panegirique de S. Benoît prononcé dans l'Abbaie de Montivillier*, Ibidem, circa 1675 in 4 pp.

5. *Regle du tiers ordre de S. Dominique mise en François & donnée au public par &c.* Trecis, J. Oudot 1677 in 24 pp. 120.

F. NICOLAUS LEPORI.

F. Nicolaus Lepori Siculus in regione *Pico* dicta diœcesis Aquinensis natus & conventus Romani ad Minervam alumnus seculo XVII clarissimus divini verbi præco habitus est, nec solum per universam Italiam a principibus quasi certatim accitus, in primis a duce Sabaudiæ, ut quadragesimales coram ipsis conciones haberet, sed & Viennam ab ipso imperatore vocatus, maximam in eo genere ordini, sibi, uni Deo gloriam reportavit. De eo sic Antoninus Mongitore in *Bibl. Sicul.* ad F. Johannem Reitano O. Min. Convent. *Hic*, inquit *videns quod F. Nicolaus Lepori concionatorum famigeratissimus, florentissimæ orationis dictione haud exiguam æstimationem sibi conciliaverat: floribus* * 1686.

enim ac lenociniis omnium aures capiebat, & in eo dicendi genere primas obtinuerat. Hinc multos in hanc eamdem viam pertraxit verbi Dei præcones, ut auditores oblectationibus allicerent, & laudes aucuparentur &c. Hunc tamen non fuisse Nicolai nostri finem haud dubii dicimus, is enim animarum saluti tantum attendens, id habuit felicitate ingenii donoque quodam cœlesti, ut flores linguæque lenocinia quasi a natura orirentur ac orationem ornarent, non ipse quæreret, aut consectaretur. Agente autem duce Sabaudiæ ac præsentante episcopus Salutiensis datus est a Clemente IX anno MDCLXVIII mense aprili, suumque gregem bonus pastor rexit, ad annum MDCLXXXVI, quo a Deo vocatus transiit ad meliora die XXI decembris. An aliquid ediderit, mihi incompertum, sed hoc compertissimum habeo conciones ejus exscriptas tota Italia volitasse, quarum aliquas dum anno MDCLXXXI Florentia transirem, communicante S. T. M. F. Thoma Maria *Lorini* legi absolutissimas & elegantissimas, qui & quantum memini se habere dixit integrum

Quaresimale e varie altre prediche.

Eum egregie laudat noster Jo. Benedictus *Pérazzo* in variis suis dysthichis T. I p. 78, T. II p. 97: ubi carmen breve quod Itali *Sonnetto* nuncupant *Al merito incomparabile del M. R. P. M. Nicolò Lepori &c. ora vescovo di Saluzzo per li di lui fioritissimi discorsi.* Rursus eod. T. II p. 81: *Cursus Leporeus sive quadragesimales conciones habita Venetiis anno 1667 in ecclesia SS. Jo. & Pauli a R. P. Nic. Lepori singula totidem dysthichis cantata.*

F. PETRUS GEYMAN.

1686. F. Petrus Geyman Gallus Occitanus, Tolosæ ordini nomen dedit, ac die x augusti MDCXL professus est annum ætatis XXIV tum agens, mortemque subiit in conventu Pratellarum diœcesis Vivariensis vernacule *Pradelles* anno MDCLXXXVI. Vir pius nec indoctus, dum Pratellis priorem ageret, scripsit

Histoire de l'image miraculeuse de Notredame de Pradelles, & de la devotion qu'on y porte, & ensuite, des miracles qui se font dans sa sainte chapelle, Anicii, A. & P. Delagarde 1672 in 12 pp. 174. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

F. DOMINICUS DE HERRE.

* 1687. F. Dominicus de Herre Brabantinus Bruxellensis patria, professione Antwerpiensis cum habitu ordinis, quem a primis fasciis induerat, nec unquam dimiserat postea, ad cœnobium accessit, votaque persolvit anno circiter MDCXXVIII. Vir fuit religiosissimus, variis apud suos functus muneribus, vicarius etiam provincialis inferioris Germaniæ, dum prior provincialis aberat Romam pergens ex officio: cùmque vir esset maturi consilii, rerum agendarum peritus, moribus præterea suavissimis, ac multo sermonis lepore conditus, eum sibi ab intimis ascivit Marius Ambrosius Capello ex ordine Prædicatorum episcopus Antwerpiensis assumtus. Obiit apud suos anno MDCLXXXVII die XI maii professionis LXIII, ad mortem usque regularis disciplinæ tenacissimus. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. addens scripsisse ac edidisse hoc titulo, sed lingua sua vulgari Belgica:

Fasti Dominicani, quibus singulis anni diebus compendiose habetur memoria alicujus sancti aut beati, seu pia memoria eo die defuncti, Antwerpiæ, Jacobi Mesens 1675 in 8. Hos laudant identidem editores Actorum SS. & auctoris agnomen scribunt *de Herne*, ut T. II maii p. 133 b. Ghilbertus tamen noster accuratus suorum historicus *de Herre* constanter scribit. SÆC. XVII.

F. DOMINICUS DA SEMINARA.

F. Dominicus da Seminara Siculus Calaber in celebri S. Dominici quæ Suriani erecta est domo nomen ordini dedit, eamdemque prior regebat anno MDCLXXXVII, quo edidit * 1687.

Chroniche del convento di san Domenico in Soriano, composte dal M. R. P. M. F. Antonino Lembo dell' ordine de' Predicatori, novamente accresciute insino all' anno 1687 & divise in libri due. Aggiontavi nel fine la cronologia de' miracoli del patriarca S. Domenico in Soriano dall' anno 1664 insino all' anno 1687 dal. M. R. P. F. Domenico da Seminara priore & filio dell' istesso convento, Messanæ, Vincentii Amici 1687 in fol. pagg. 630. Opus Rmo. magistro ordinis F. Antonino *Cloché* ab auctore seu potius editore ac continuatore ut sic loquar, nuncupatum. Extat Paris. in Regia H 625.

F. HYACINTHUS SERRONI.

F. Hyacinthus Serroni patria Romanus XXX augusti MDCXVII Romæ natus, ubi ad adolescentiam venit, instituto nostro nomen dedit ad S. Dominici Fesularum in Tuscia voto nuncupato receptus, qui solitis apud suos emensis artium ac theologiæ curriculis, ita præclara exhibuit ingenii sui specimina, ut quas ille nuper audiverat ibi disciplinas, aliis tradere jussus sit, philosophiæ tum & subinde theologiæ lector institutus, demum & laurea donatus magisterii in comitiis ordinis Romæ MDCXLIV habitis. His ille attendebat, cùm forte Michael cardinalis abinde Mazarinus ordinis etiam alumnus Julii cardinalis Mazarini regis apud Gallos tum administri principis frater, Romanæ provinciæ provincialem agens ab Antonio cardinali Barberino ordinis protectore deligeretur proximi Januæ celebrandi anno MDCXLII capituli generalis præses, & vicarius auctoritate pontificis generalis, exauratoque per summam injuriam ordinis magistro F. Nicolao Ridolphio delatum a suis electione schismatica locum ejus occupasset. Quibus utique sedandis pacandisque rebus Urbanus VIII rescissis omnibus Januæ peractis, ac in pristinum locum auctoritate pontificia revocatis, F. Michaelem Mazarinum sacri palatii magistrum constituit. Hic vero utilem Serroni fore sibi sciens in id muneris operam, socium eum oneris ascivit anno Christi MDCXLIII vix ineunte. Sed ut Michaelis sors Julii cardinalis fratris inaudita prope sub pupillo rege matreque regente gratia, totoque Galliarum imperio summa auctoritate fulta properabat ad clariora, sic & Hyacinthi nostri ut ita dicam, fortuna incrementum a Michaelis cui addictus erat societate suscipiebat. Nam anno MDCXLV Michael ad regis Christianissimi nominationem ab Innocentio X Romæ consecratus Aquensium archiepiscopus, superatis Alpibus in Gallias Serronio comitatus ad aulam pervenit, tumque Hyacinthus Julio cardinali, cui non parum acceptus erat favente, ad Arausicanam Ecclesiam anno scilicet MDCXLVI regis nominatione sublimatus est, Romæque ad Minervam inauguratus a Mario cardinali Theodolo die XXVII maii MDCXLVII, initaque Ecclesiæ possessione Gallus abinde factus est, ejusque non inutiliter aliquando Julius administer usus est opera ad publica regni negotia, rexque ipse reginaque mater virum experti sunt non ingenio tantum sed integra fide, summa prudentia, & industria præditum. Hinc anno 1687.

Sæc. XVII. MDCXLVIII missus a rege visitator generalis in Cataloniam, atque ibidem regii exercitus præpositus sive intendens: tum anno MDCLX pace ad Pyrenæos inita una cum Petro de Marca jam episcopo Conseranensi, postea Tolosano & Parisiensi archiepiscopo ponendis in eadem Catalonia regni finibus cum Hispanis delegatus commissarius: subinde ad Mimatensem Gabalorum Ecclesiam antiquitate, dignitate, titulorum, juriumque majestate & opulento reditu præstantissimam ex Arausicensi translatus mense maio MDCLXI, quam sexdecim annis prope summa tranquillitate, gregis obsequio, maximaque prudentia rexit abbas simul Casæ Dei commendatarius: a qua tamen sua diœcesi quandoque abesse coactus est alio jussus a rege vel officio, quo certe vocabatur etiam ad aulam reginæ matris Annæ Austriacæ primus ei a supremo factus a consiliis atque piis largitionibus anno MDCLXIV, quo etiam eidem extremam agenti Parisiis animam Christianissimæ principi suo fungens adfuit munere die xx januar. MDCLXVI: cui & Gallicani cleri nomine ad pleniora comitia Parisius indicta tum congregati, reginamque matrem funerali sacrificio prosequentis ad Eremitas Augustinianos oratione gravi ex quatuor cleri præsidentibus ipse unus parentavit die XIII martii sequentis dicendique gratia & facundia sibi nomen etiam aliquod fecit. Varias enim ille pro rerum occasione conciones habuit ac peroravit Parisiis coram utraque regina Anna & Maria Teresia Austriacis, & ad populum clerumque suum, ac ordinum etiam provinciæ Occitaniæ comitia, quarum aliquæ publici juris factæ, eruditis visæ sunt & delicatis auribus haud ingratæ. Demum regi magis ac magis acceptus, quæ suprema est Serronii dotum animi commendatio, ab eodem an. MDCLXXVI Albiensis episcopus nominatus, primus ejusdem civitatis archiepiscopus creatus est anno MDCLXXVIII, eamque Ecclesiam rexit ad annum MDCLXXXVII, quo Parisiis chronicis calculi exhaustus cruciatibus ætatis suæ anno LXX die septima januarii obiit, sepultusque fuit die sequenti in nova nostra novitiatus generalis suburbii S. Germani ecclesia, cujus ipse primum imposuerat ante triennium cum solemni ritu lapidem. Hæc ejus typis prodiere opuscula:

1. *Oraison funebre prononcee dans l'eglise des Augustins du grand Convent de Paris au service solemnel fait par l'assemblee generale du Clergé de France le 13 mars 1666 pour la reine mere du roi*, Parisiis, Antonii Vitré 1666 in 4. pagg. 30.

2. *Sermon prononcé dans l'eglise de Notredame d'Estables de la ville de Montpellier, a l'ouverture des états generaux de la province de Languedoc le VII decembre second dimanche de l'avent de l'annee* MDCLXX, In Montepessulano, Danielis Pech 1670 in 4 pp. 18.

3. *Entretiens affectifs de l'ame avec Dieu pendant les huit jours des exercices spirituels, pour l'usage des ecclesiastiques de son diocese*, Parisiis, Antonii Dezallier 1686 in 12 pp. 315.

4. *Meditations & affections sur les sept pseaumes de la penitence, pour l'usage des nouveaux convertis de son diocese*, Ibidem.

5. *Entretiens affectifs de l'ame avec Dieu sur les cent cinquante pseaumes*, Parisiis, Andreæ Pralard 1688 in 8. T. I ad psalmum 48: T. II a psalmo 49 ad 99: T. III a 100 ad ultimum.

Licèt autem nonnisi ab auctoris morte editio completa fuerit, tamen jam anno 1686 opus manuscriptum typographo tradiderat, cum privilegio regio nona maii ejus anni obtento.

6. *Entretiens affectifs de l'ame avec Dieu sur tous les evangiles pour chaque jour de l'année*, MS relictum inter manus Francisci *de Camps* abbatis *de Signy* ut & sequentia:

7. *Histoire ecclesiastique depuis la naissance de Jesu-Christ.*

8. *Un ouvrage sur les conciles generaux, nationaux, & provinciaux.*

9. *Des Discours publics prononcez en differentes occasions.*

10. *Des Dissertations sur les cas de conscience.*

Hæc vero ejus opera recensemus ex fide abbatis *de Camps* laudati in cujus manus ceciderunt, & a quo servantur, ac qui ea sic numerat in eleganti nostri archiepiscopi elogio, quod ultimo ejus operi impresso præfixit, in quo & vitam ejusdem præclareque ab eo gesta integro ac fusiori libro a se enarranda promittebat.

Addo solum philosophiam ac theologiam quas juvenis professus fuerat, ita memoria præsentes tenuisse, nonobstante aulæ tumultu, ut in pluribus hujusce palæstræ congressibus summa fide cuncta concertantium objecta solutionesque resumentem & illustrantem auditores mirati sint, quod inter alia apud patres S. J. bis fecisse narrant, scilicet anno MDCLXI cardinalis Mazarini ægrotantis, cui theses nuncupatæ erant, vices sustinentem Burdigalæ, & Biteris præsentibus ac stupentibus hîc trium ordinum ad comitia provinciæ Occitaniæ generalia deputatis, illic innumeris aulæ proceribus, senatuque Aquitanico universo. De eo videsis Johannem Casalas in libro cui titulus, *Candor lilii vindicatus* p. 334, & Vincentium Baronium *Apologetici* lib. 2 p. 6.

F. JOHANNES DE RIBAS Y CARRASQUILLA.

F. JOHANNES DE RIBAS Y CARRASQUILLA Bæticus Cordubæ natus Cordubensisque S. Pauli regii conventus alumnus, vir pietate & doctrina clarus, celebris apud suos habitus est concionator, quo titulo in comitiis ordinis Romæ MDCL celebratis præsentatus institutus est, ad magisterium exinde, ut ferunt, promotus. Tantæ autem fuit in provincia Hispaniæ existimationis, sicque ab omnibus sodalibus dilectus, ut cùm commune debitum solvit quarta novembris MDCLXXXVII ætatis LXXV conventus cum suus planxerit universus planctu magno, lacrymasque suas voluerit publicas esse, totique Hispaniæ manifestas, edito in lucem libello hoc titulo: *Llanto lugubre del real convento de S. Pablo de Cordoua por la perdita de su illustre hijo el M. R. P. F. Juan de Rivas y Carrasquilla escrito por el R. P. F. Thomas Cano hijo del dicho convento.* Plura scripsit prælo dignissima, quæ posteri edere curabunt forsan aliquando. Quædam vero eo vivo prodierunt: † 1687.

1. *Opusculum de indulgentiis.*

2. *La vida de san Alvaro de Cordoua.* Citatur a nostro Josepho de Sarrabia *Añales de la orden de Predicadores* T. I pag. 106.

3. *Su oro al Cesar y a Dios su gloria. Dialogo &c.* sub nomine D. Josephi de Zaiz Cappellani S. Engratiæ, 1663 in fol. Libellus est apologeticus, quo Catenam auream S. Thomæ de Aquino asserit contra P. Alvæ judicium Salomonis Carbonello Minoritæ eam falso tribuentis. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

4. *Defensa de la doctrina del Angelico doctor mejor executada, y su juramento mas bien complido con la real insinuacion obedecida, diciendo: Bendito y alabado sea el santissimo sacramento del altar, y la immaculada concepcion de la virgen Maria nuestra señora concebida sin mancha de peccado original en el primer instante de su ser. &c.* Matriti, Pauli de Val 1663 in fol.

An vero sit genuinum id auctoris opusculum vel supposititium hærent aliqui, quod nec opus auctor ipse protulerit in lucem, sed licentiatus quidam ignotus

ignotus D. Franciscus *Cuvillas Donyagues*, qui casu sibi illud in manus incidisse narrat, in nuncupatoria sua ad Ludovicum de *Oyanguren* ordinis Calatravæ equitem civitatis Portus regii Dominum regis catholici a secretis, & a consiliis belli & Indiarum cameræ epistola: nec ullæ in fronte ordinariorum ordinisque edendi licentiæ probationesque censorum extent, quæ fraudem suppositititiumque fœtum ut plurimum olent & indicant. Eo porro levidensi opusculo se Romæ ad Minervam anno MDCLXI mense aprili interfuisse narrat suorum quorumdam ea de re Fratrum collationi, & audivisse responsum ab Alexandro VII cum regis catholici nomine de bulla in hujus suæ publicæ a concionatoribus faciendæ protestationis authoramentum rogaretur, non in eo pontificis aut bullæ opus esse auctoritate, sed regis sufficere voluntatem & imperium. Quæ nec satis utriusque regis ac pontificis certe conveniant dignitati & majestati, ac si nihil ad pontificem ea quæ vel Ecclesiæ sensum vel evangelii prædicationem spectant, aut ea sibi catholicus optimusque princeps, quæ Ecclesiam vere attinent usurpare velit. Alius plane est ordinis Prædicatorum sensus, qui tum in hac quæstione, tum in cæteris totus a Christi vicarii Ecclesiæque catholicæ ore ac nutu in evangelii prædicatione pendet; summorumque pontificum decretis ad unguem obsequi religioni sibi ducit ac gloriæ. Unde Nicolaus Antonius de hac opella loquens in *Bibl. Hisp.* non edidisse, sed ferri edidisse nostrum Johannem ait.

Quidam eidem ascribunt opus aliud sic inscriptum: *Teatro Jesuitico. Apologetico discurso con saludables y seguras dotrinas necessarias a los principes y señores de la tierra. Escribiale el Dr. Francisco de la Piedad. Dirigido a la santidad de N. Beatissimo P. Innocencio X pontifice Romano. Impresso en Cuimbra. Por Guillermo Cendrat* 1654 in 4 pp 176. At nusquam Johannes noster agnovit suum. Theophilus Rainaudus socius sub nomine Petri a Valle clausa latens illud nostro Ildephonso a sancto Thoma episcopo Malacitano asseruit, at idem Ildephonsus suum esse abnegavit in *Querimonia catholica*. Videsis postea ad 1692. Cæterum liber fuit ab inquisitionis Hispanæ tribunali proscriptus & confixus.

F. JOHANNES-BAPTISTA FEUILLET.

† 1687. F. JOHANNES-BAPTISTA FEUILLET Gallus natione, patria Parisinus, ordinem amplexatus est in conventu S. Dominici, seu Novitiatu generali dicto in suburbio S. Germani & professus tertia martii MDCXLIV. Qui post studia exacta zelo fidei motus ad insulas juris Gallici Americanas trajecit anno MDCL, & aliquandiu ibidem missionarium egit: inde vero circa MDCLVIII reversus post aliquot annos verbo Dei prædicando datos, scribendis SS. ac BB. nostrorum vitis animum appulit, ac tandem anno MDCLXXVI pro provincia S. Ludovici in cujus conventu Gonessiano affiliatus, ut aiunt, fuerat, conventualis in gymnasio generali Sanjacobeo Parisiensi a magistro ordinis F. Jo. Thoma de Roccaberti assignatus & institutus ibidem obiit XIX octobris MDCLXXXVII ætatis LXIII. Hæc ejus opera:

1. *La vie de la B. Rose de S. Marie du tiers ordre de S. Dominique*, Parisiis, Andreæ Cramoisy 1671 in 12 pagg. 300.
2. *La vie de S. Louis Bertrand de l'ordre des FF. Prêcheurs missionaire apostolique aux Indes Occidentales*, Ibid. 1671 in 12 pp. 349.
3. *Abregé de la vie du B. Pape Pie V de l'ordre des FF. Precheurs*, Ibidem 1672 in 12 pp. 260.
4. *La vie du meme*, Ibidem 1674 in 8 pp. 621.

5. *L'Année Dominicaine, ou les vies des Bienheureux, des Martirs, & des autres personnes illustres ou recommendables par leur pieté de l'un & de l'autre sexe*, Ambiani, Gisleni Lebel. *Janvier* 1678: *Fevrier* 1679: *Mars* 1680 in 4. Quos tres menses ex adversariis & collectionibus sibi a nostro Stephano Thoma *Souges* de quo postea ad 1698 suppeditatis concinnavit, stylum fere ubique solum ex suo commodans. SEC. XVII.

F. JOHANNES BAPTISTA DU TERTRE.

F. JOHANNES BAPTISTA DU TERTRE Gallus Picardus Iccio Portui seu Scalis vernacule *Calais* Gallis, *Calés* Italis ortum debuit, mense septembri MDCX, patre medicamentario & matre honestæ originis & penu civibus natus, & *Jacobus* in lustralibus aquis nuncupatus. Humanioribus litteris jam imbutus juvenili ardore militiæ nomen dedit, navique conscensa cum Batavis varias in mundi plagas navigavit, & ad Groentlandiæ oras applicuit: tum terrestri exercitu militem agens sub principe Arausiaco anno MDCXXXIII Trajecti ad Mosam obsidionem & deditionem vidit: inde variis ereptus periculis Parisios adveniens ordini Prædicatorum in conventu S. Dominici novitiatu vulgo dicto nomen dedit sub F. Joanne Baptista *Carré* priore, qui ei non habitum tantum, sed & nomen suum contulit ac indidit XXIX novemb. MDCXXXV. Vir fuit pius, consideratus, & circumspectus, rerumque agendarum peritus: hinc ad insulas ditioni Gallicæ nuper in America meridionali adjectas a superioribus anno MDCXL missus, octodecim circiter annis coloniis illis novis inservivit, doctrinæ christianæ prædicandæ sacramentisque ministrandis sedulo incumbens, tantæ verò apud omnes, ut qui ex æquo & bono semper ageret, existimationis, ut in arduis quæ tum contigerunt negotiis & inferiores revererentur facileque obedirent, & consulere non omitterent præsides regii. Ut verò aliunde rerum naturalium curiosus erat & intelligens, quicquid in illis insulis rarum & singulare diligentissime annotabat. Eas demum relinquens anno MDCLVIII, ac in nativum suum conventum reversus, anno circiter MDCLXVI ad provinciam S. Ludovici regis transiit, cujus in conventum Tullensem a magistro ordinis F. Joanne Baptista de Marinis & cap. gen. Rom. MDCL filiatio ejus translata fuerat, historiæ insularum dictarum scribendæ omnem & accuratiorem ex a se visis vel ex certis documentis dans operam. Tandem annis & laboribus fractus anno MDCLXXXIII in novitiatum generalem præfatum revocatus, in eodem iter æternitatis confecit anno Christi MDCLXXXVII. Hæc ejus opera: † 1687.

1. *Histoire generale des Isles de S. Christophe, de la Guadeloupe, de la Martinique, & autres de l'Amerique, ou l'on verra l'etablissement des colonies Françoises dans ces Isles, leurs guerres civiles & etrangeres, & tout ce qui se passe dans les voyages & retours des Indes &c.* Parisiis, Jacobi & Emmanuelis Langlois 1654 in 4 pagg. 481. Cùm autem opus illud specimen tantum quoddam esset a se annotatorum & compendiosius, fusius illud & accuratius recognitum & auctum edidit hoc titulo:
2. *Histoire generale des Antilles habitées par les François & enrichie de cartes & de figures*, Parisiis, Thomæ Jolly 1667 in 4. T. I *Contenant tout ce qui s'est passé dans l'établissement des colonies Françoises*, pp. 593.

T. II *Contenant l'histoire naturelle enrichi de cartes & de figures*, pp. 539.

T. III *Dans lequel il est traité du changement des proprietaires des Antilles: de l'etablissement de*

Sæc. XVII. *la compagnie roiale des Indes Occidentales : & de son gouvernement jusqu'a la guerre entre la France & l'Angleterre*, Ibid. 1671 in 4. pp. 317.

T. IV *Dans lequel il est traité de tout ce qui s'est passé de plus considerable dans les antisles de l'Amerique depuis le commencement de cette derniere guerre jusqu'a la paix de Breda*, Ibid. 1671 in 4 pp. 362.

3. *La vie de S. Austreberte vierge primiere abbesse de l'abbaie de Pavilli prez de Rouen tirée de l'ancien MS de l'abbaie de S. Austreberte de Montreuil sur mer*, Parisiis, Guillelmi Sassier 1659 in 12 pp. 167.

F. MICHAEL PIUS TORREZ.

* 1687. F. Michael Pius Torrez Insuber Alexandrinus patria, conventus vero *de Boscho* alumnus anno MDCLXXII magister studentium agebat in gymnasio nostro Bononiensi, tumque prælo dedit teste Rovetta, qui ejus meminit ad 1687, quo proinde adhuc florebat

Opus formalitatum in primam partem S. Thomæ juxta commentarium in eamdem Marci Serra nostri, de quo supra pag. 554, Bononiæ 1672.

F. NICOLAUS VON BANCKH.

* 1687. F. Nicolaus Von Banckh e provincia Teutoniæ sacræ theologiæ præsentatus, & studii generalis Græcensis anno MDCLXXXVII regens, typis edidit theses hoc titulo:

Solemniores theologicæ assertiones depromptæ ex universa Summa angelici & quinti Ecclesiæ doctoris D Thomæ Aquinatis, ejusdem menti exacte conformatæ, ac in comitiis provincialibus provinciæ Teutoniæ ordinis Prædicatorum Bambergæ celebrandis nomine conventus & studii generalis Græcensis publico certamini exposita anno 1687. Præside F. Nicolao Von Banck &c. a F. Raimundo Angerer ejusdem studii lectore philosophiæ ordinario, Salisburgi, typis Melchioris Haan 1687 in 4.

F. PETRUS LOPEZ.

1687. F. Petrus Lopez Aragonus sacræ theologiæ præsentatus & prædicator generalis, anno MDCLXXXVII priorem agebat in primario & regio conventu Cæsaraugustano, tumque jam editam ab Andræa de Maya Salaberria de quo supra ad 1678, prælo iterum subjecit

Vida prodigiosa de la venerable sor Martilla de los Angeles &c. Matriti, Typis Regiis, Matthæi de Llanas & Gusman 1687 in 4. Quam Eleonoræ *de Funes y Villalpando* marchionissæ *de Villalva &c.* nuncupavit.

F. VINCENTIUS JOUANETI.

* 1687. F. Vincentius Jouaneti Asculi in Piceno natus, ibidemque ordinem amplexus, per agones scholæ omnes ac gradus, gymnasii nostri Bononiensis regens primarius evasit, magnamque suo nomini ex utraque theologia scholastica & morali peperit famam. Ejus meminit Rovetta ad 1687, quo proinde circiter claruerit aut obierit, addens relicta ab eo

Commentaria fere in universam S. Thomæ Summam, sed quæ prælum nondum subierant anno 1691.

F. FRANCISCUS VARO.

† 1687. F. Franciscus Varo vel *Baro*, ut Hispani loquuntur, gente Hispanus patria professioneque fuit Hispalensis conventus S. Pauli ejus civitatis alumnus. Hic evangelii apud infideles propagandi desiderio ardens, numeroso illi novorum militum, quos insignis ille & sanctus apud Sinas verbi divini præco F. Johannes Baptista *Moralez* conscripserat manipulo trigesimum se junxit. Hispania cum eodem XII junii MDCXLVI solvens, ac Mexicum trajiciens, Manilam appulit XXIX junii MDCXLVIII. Cum eodem nostro Jo. Baptista, quem ut patrem reverebatur, & a quo vicissim ob raras animi dotes ut filius imprimis diligebatur, Manilæ portu decima julii MDCXLIX egressus intra viginti circiter dies Sinarum regnum intravit, atque ut jam ea lingua facile utebatur, & audiebat, mox operi applicitus est. Quot in ea Domini vinea per triginta & amplius annos exantlarit labores, quam apostolicam egregie obierit impleveritque missionem, indefesse gentilibus ad fidei lumen adducendis, baptizandis atque in ea firmandis, ac ministrandis semper intentus, quot toleraverit sustinueritque fortiter viarum, inediarum, insidiarum molestias atque pericula, fusius referunt provinciæ nostræ Philippinarum scriptores, tum & missionis Sinicæ historici legendi. Sævissima autem anno MDCLXV excitata adversus Christianos ac missionarios apostolicos persecutione, cum horum plurimi jam ab infidelibus comprehensi, & a regno relegati, in civitate *Kuan-Tung* conclusi detinerentur, inter quos erat noster Dominicus *Navarrete* cum duobus e nostris, tunc Franciscus *Varo* cum quatuor ex ordine sociis in civitate *Fokien* Christianis sedulo ministrans aliquandiu delituit. Verùm cùm exinde identidem egrederetur, apostatarum revocationi & fidelium confirmationi totus incumbens, deprehensus demum in eo munere ab infidelibus mense junio MDCLXXI & ipse *Kuang Tung* relegatus fuit. At solutis tandem missionariis iisque ad suas ecclesias redeundi data libertate, Christianos & ille suos revisit tandem anno MDCLXXIIII, & ad consueta ministeria reversus est. Viceprovincialis fuit & præfectus missionis nostræ Sinicæ, tum & ab Innocentio XI episcopus designatus Basilitanus, vel ut alii volunt Lyddensis, sed non consecratus, & vicarius apostolicus constitutus, & vivebat adhuc anno MDCLXXXVI. Noster Jacobus Lafon Diarii Dominicani Gallici mense octobri pag. 357 tomi secundi docet se didicisse ex epistola ad se data ab illustrissimo episcopo Cononensi Carolo *Maigrot* mortuum esse initio mensis januarii MDCLXXXVII. De eo legendi F. Baltazar *de S. Cruz* T. II *Histor. prov. Philipp.* pag. 161 a & 317 a: Dominicus noster *Navarrete* ejusdem in ea missione socius & consodalis T. I *Histor. de China* pag. 349 & 353 a. Ille enim est de quo sic scribit: *De los nuestros de Fo-Kien aviamos tenido malas nuevas y buenas. El vicario provincial* (F. Francisco Varo) *saliò a acudir a unos Christianos : cogieron al moço que con sigo llevava, y por alli descubrieron al padre. Prendieronle quando yo sali de China, ya avia mas de seis meses que estava en la carcel. Despues vi cartas aça, como le avian llevado a Canton con los demas* &c. & *T. II*, ubi frequenter ejus meminit & præclare loquitur : Et ex eo Fontana in *Monum.* ad ann. MDCLXVI & LXVIII. Sic de eo F. Johannes Franciscus Aleonissa ordinis Minorum episcopus Beritensis tunc electus, & vicarius apostolicus de Hunvang in Sina, in Responsione ad articulos ipsi missos a cardinali Casanata prima julii MDCXCIX num. 100 scribit : *Il padre Varo Domenicano visse molto tempo dopo d'arrivar io in China e so che fù versato nella lingua e lettere Chinesi quant' ogn' altro missionario del suo tempo, e ciò per relazione havuta anche da Monsignore Basilitano* (Fra Gregorio Lopez) *di buona memoria.* Natalis noster Alexandre, *Apologie des Dominicains missionaires de la Chine* p. 382,

[illegible] provinciæ nostræ Philippinarum scriptores, tum & missionis Sinicæ historici legendi. Sævissima autem anno MDCLXV excitata adversus Christianos ac missionarios apostolicos persecutione, cum horum plurimi jam ab infidelibus comprehensi, & a regno relegati, in civitate *Kuang Tung* conclusi detinerentur, inter quos erat noster Dominicus *Navarrete* cum duobus e nostris, tunc Franciscus *Varo* cum quatuor ex ordine [illegible] in civitate *Fokien* Christianis sedulo ministrans aliquandiu delituit. Verum cùm eunde identidem egrederetur, apostatarum revocationi & fidelium confirmationi totus incumbens, deprehensus demum in eo munere ab infidelibus mense junio MDCLXXI & ipse *Kuang Tung* relegatus fuit. [illegible] solutis tandem missionariis iisque ad suas ecclesias redeundi data libertate, Christianos & ille suos revisit tandem anno MDCLXXIIII, & ad consueta ministeria reversus est. Viceprovincialis [illegible] præfectus missionis nostræ Sinicæ, tum & ab Innocentio XI episcopus designatus Basilitanus, vel ut alii volunt Lyddensis, sed non consecratus, & vicarius apostolicus constitutus, & vivis abiit anno MDCLXXXVI. Noster Jacobus Lafon [illegible] Dominicani Gallici mense octobri pag. 317 [illegible] secundi docet se didicisse ex epistola ad se data ab illustrissimo episcopo Cononensi Carolo Maigrot mortuum esse initio mensis januarii MDCLXXXVII. De eo legendi F. Balthazar de S. Cruz T. II Hist. nor. prov. Philipp. pag. 161 a & 317 a : Dominicus Navarrete ejusdem in ea missione socius [illegible]

eo anno 1670 compositum habent missionarii nostri Sinenses, & exemplum præ manibus tenuit Natalis Alexandre citatus : sed & alia plura extant apud alios.

Ex hoc opere prodiit *Estratto del trattato circa il culto e le cerimonie de' Chinesi*, Coloniæ 1700 in 12. Extat Romæ in Casanatensi. In ultimo hoc opere sic ipse de se testatur, nempe lingua Sinica composuisse

1. Tomos IV hoc titulo *Chuk iao-ming-Ching*. Hoc est, *Argumenta, quibus legis Christiana veritas & sanctitas facile ob oculos ponuntur, ex S. Thoma ratiociniis, variis comparationibus, & responsionibus ad hominem desumpta.*

2. *De jejunio universali.*

3. *De modo confitendi cum variis fidei documentis, orationibus Christianaque pietatis exercitiis.* Typis Sinensibus excusum opusculum. De quo sic Dominicus Navarrete T. II, Præludio 28 n. 2 p. 56 a : *El padre Fray Francisco Varo durante la persecucion imprimio un libro de oraciones y exercicios de oracion, contemplacion, y modo para confessarse. Desseavan mucho los Christianos a quel libro.*

4. *Epistola ab eo scripta ad F. Johannnem Polanco Romæ agentem eo a missionariis Sinarum nostris delegatum. Data in civitate* Kuang Cheu XIII *junii* MDCLXXII. Relatio est a se gestorum & toleratorum cum ab infidelibus captus est, & in carceres varios conjectus, hanc citatus Jacobus Lafon integram edidit loco citato Latine & Gallice.

F. AMBROSIUS ESTIENNE.

F. ANTONIUS DE LOREA Hispanus conventus Rosarii civitatis Almagriensis in provincia Bætica alumnus mortuus est Valentiæ Aragonum circa MDCLXXXVII magno suorum luctu atque jactura. Fuit enim plurimarum vir insignis apud suos partium, non eruditione tantum sed pietate singulari, dicendique facundia & mira scribendi facilitate præditus. Collegialis fuit insignis S. Mariæ Angelorum Hispalensis gymnasii S. Thomæ licentiatus, tum & ibidem laurea decoratus. Non uni scholasticæ sese tantum addixit sed exegeticæ plurimùm institit theologiæ, & concionibus habendis felicibus auspiciis *magno animarum fructu* incubuit. Vernaculam adeo pure & venuste loquebatur linguam, styloque tam amæno utebatur, ut dicentem eum audire scribentemque legere gentiles sui certatim ambirent. Plura posteritati reliquit ingenii sui monimenta, quorum & ipse brevem exhibet, præfixitque ad lectorem vitæ F. Petri de Tapia archiepiscopi Hispalensis procemio analysim, quam eodem ordine hîc subjicimus : 1688.

1. *Examen de Ordenantes, Confessores y Predicadores.*

2. *La vida de S. Rosa de la tercera orden de S. Domingo.*

3. *Vida de la venerable madre sor Maria de la SS. Trinidad de la tercera orden de S. Domingo dada a la estampa por D. Bernardo de Lorea Amescua Hermano del autor*, Matriti, Franc. Sanchez 1671 in 4.

4. *Vida de sor Maria Villani Fiorentina.*

5. *Vida de san Pio V.*

6. *Un Tomo de sermones.*

Sæc. XVII. Addit præterea paratos habere se *Tres Tomos de sermones Adviento, Quaresma, y continuacion de los sermones de santos*, quorum duo completi ultimam solum manum expectant.

Promiserat aliàs *La Istoria de la provincia de Andalucia*, opus dudum imperatum avideque desideratum editurum se, verum fatetur aggredi se non potuisse hactenus, nisi lustratis provinciæ conventibus, excussisque monumentis & archivis, quod ei nondum licuerat, nec deinceps licuit. Eum enim Valentiam ejus urbis archiepiscopus antea Magister ordinis F. Johannes Thomas de Rocaberti accivit, qui vitæ & operibus edendis amitæ ejus V sororis Hippolytæ de Rocaberti incumberet, quod & præstitit, adjiciens actis suis ab ipsamet Hippolyta scriptis

Epitome de su prodigiosa vida, virtudes y admirables escritos sacado de los processos de su Beatificacion y canonizaÇion, y otros instrumentos autenticos, Valentiæ, Vincentii Cabrera 1679 in fol. par. pagg. 112. Extat Romæ in Casanatensi, & Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

F. CAROLUS MYLEMAN.

† 1688. F. Carolus Myleman Flander, patria Gandavensis ibidem xxx novembris MDCXXVII professus, philosophiam apud suos Lovanii, tum theologiam apud Præmonstratenses Tronchinenses ad Gandavum docuit, exinde Theologiæ moralis lector in suo conventu institutus licentiati gradum obtinuit. Obiit ibidem fere octogenarius XXVIII augusti MDCLXXXVIII. Sic F. Gilb. de la Haie in Bibl. Belgo-Dominic. MS, a quo & hæc nostri Caroli referuntur opera lingua Belgica vernacula scripta & edita:

1. *Compendiosa narratio miraculorum, quæ per imaginem S. P. N. Dominici e cœlis allatam patrata narrantur*, Gandavi, Balduini Manilii 1650 in 12 pagg. 193: Iterum adjecta *Origine communionis feria III in ejusdem S. Dominici honorem fieri solita*, Ibidem.

2. *Methodus facilis peccata vitandi*: cui adjicitur aliud opusculum hoc titulo, *Maledictus homo, qui peccat ex confidentia*, Ibidem apud eumdem 1670, 1671 & 1674 in 12.

3. *Efficacissima Motiva patientiæ in infirmitatibus aliisque adversitatibus*, ac unà *Methodus morientes juvandi*, Ibidem, Balduini Manilii 1671 in 8.

4. *Praxis cultus S. Liborii, quem in calculi doloribus invocare solent*, Ibidem 1674 in 12.

5. *Praxis cultus S. Blasii episcopi & martyris*, Ibidem.

6. *De cultu B. Virginis per rosarium perpetuum* Foliola varia, Ibidem.

7. *Artes dæmonum quibus homines ad infernum pertrahuntur, præcipue præsumtionis vitio*, Coloniæ, Petri Metternich 1681 in 4. Accedit *Facilis methodus ad cohibendam pessimam jurandi & pejerandi consuetudinem*, Eisdem typis & forma.

8. *Ars bene & christiane vivendi & moriendi*, Iisdem typis & forma, A ad D.

Sic me monebat sodalis Ludovicus Robiin litteris ad me anno 1715 datis.

F. DAVID LENFANT.

† 1688. F. David Lenfant Gallus, ortu Parisinus, in conventu Compendiensi adolescens ætatis XVI ordinem amplexatus est anno MDCXIX & sequenti MDCXX professus, exinde Parisiis in conventu Sanjacobeo reliquum vitæ longioris egit. Baccalaureus, ut aiunt, biblicus promotus, magisterii lauream a magistro ordinis consecutus est, quod ob præscriptum a sacra facultate nostrorum graduandorum numerum locum in ea obtinere non potuisset. Obiit ibidem grandævus anno MDCLXXXVIII maii XXXI, ætatis LXXXV. In celebrioribus regni, quibusdam etiam regiæ civitatis pulpitis concionibus claruit eruditione quidem & pietate refertis, sed pro eorum temporum gustu scommatibus, dicteriis, facetisque narrationibus & moralitatibus intercisis & stylo simplici gestuque ac pronunciatione non usque adeo gravi: Cæterum cùm ea ratione auditorum curiositatem excitarent & attentionem, magno populorum concursu excipiebantur, nec sine fructu. Vir alioquin religiosus & pius juxta & eruditus, litterisque totus incumbens, ac laboris patientissimus, librorum helluo, quod non solum probant opera ab eo edita, sed & bibliothecæ Sanjacobeæ volumina fere omnia, quorum in ipsis contentorum epitomen in gratiam concionatorum vel initio codicis, vel in indice bibliothecæ annotavit. In operibus D. Augustini, quem integrum non semel legerat, versatissimus, ejus *Milleloquium* a Joanne Collierio revisum & correctum, sed non plane & accurate annoque 1645 editum, recognovit ipse denuo ac emendavit, quod & indicatur ad calcem T. II editionis iteratæ Parisiis anno 1650 apud C. Rouillard sub mutuato *Infantis* (sic enim Davidis nostri cognomen reddiderunt *Lenfant*) nomine. Hæc autem commodissima & utilissima ab eo prodierunt:

1. *Concordantiæ Augustinianæ, sive Collectio omnium sententiarum, quæ sparsim reperiuntur in omnibus S. Augustini operibus ad instar concordantiarum sacræ scripturæ. T. I complectens LXXXIV tractatus ejusdem S. doctoris ordine alphabetico*, Parisiis, Sebastiani & Gabrielis Cramoisy 1656 in fol. ab A ad EEeeee.

2. *Concordantiæ Augustinianæ &c. T. alter*, Ibidem 1665 in fol. ab A ad DDdddd. Quæ multo locupletiores quam *Milleloquium*.

3. *Biblia Augustiniana, sive collectio & explicatio omnium locorum sacræ scripturæ, quæ sparsim reperiuntur in omnibus S. Augustini operibus ordine Biblico*, Parisiis, Sebastiani Cramoisy 1661 in fol. T. I exhibens *vetus testamentum* pagg. 787: T. alter *novum testamentum* continens, pp. 762.

4. *S. Bernardi abbatis Biblia sive collectio &c.* ut supra, Parisiis, Joannis Henault 1655 in 4 *vet. testam.* pp. 362, *novum* pp. 68 & 40.

5. *S. Thomæ Aquinatis Biblia sive collectio & explicatio omnium locorum sacræ scripturæ quæ sparsim reperiuntur in omnibus S. Thomæ scholasticis operibus ordine biblico*, Parisiis, Joannis Henault 1657 in 4 T. I pagg. 493: T. II ibidem 1659 pp. 592: T. III ad finem Vet. Testam. pp. 566. Desideratur novum testamentum, quod tribus etiam voluminibus edendum paraverat. Extant superiora omnia Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

6. *Histoire generale de tous les siecles de la nouvelle loi, laquelle enseigne ce qui est arrivé de plus notable dans l'Eglise & dans le monde tous les jours de l'année depuis la naissance de J. C. jusques à present*, Parisiis, Antonii de Rafflé & Renati Guignard 1680 in 12. T. I pagg. 492: T. II pp. 492: T. III pp. 446.

Eadem Historia ab auctore aucta & recognita, Ibid. 1684 in 12 tomis sex: opus curiosum. Extat utraque editio Parisiis in Regia G 1483 & 1484: prior verò apud nostros ad S. Honorati.

Hujus auctoris cum laude meminit Diarium eruditorum Gallicum vulgo *Le journal des sçavans* anno 1666 aprilis v.

F. DOMINICUS LE BRUN.

1688. F. Dominicus le Brun, cui lustrale fuit in seculo nomen *Dionysius*, ortu fuit Gallus, & patria Parisinus, claro nec ignobili genere natus anno MDCXI mense junio, fratrum ipse primogenitus, patre in suprema & unica rei monetariæ curia senatore, cui Franciscus a Dominico secundo genitus dignitati successit hæres. Ille juvenis annorum octodecim cum literis incubuisset humanioribus, optima Fratrum erecti nuper ad S. Honorati vicum ordinis conventus fama & conversatione excitatus, iisdem adjungi postulavit, votique compos factus Avenionem missus est, ubi & ordinis habitum a F. Georgio *Laugier* priore accepit, & anno revoluto professus est die quinta junii MDCXXX. Parisios inde studiorum causa reversus, iisdem peractis ad sacerdotium promotus saluti animarum procurandæ sese composuit, concionibusque habendis & confessionibus audiendis se addixit. Nanceium missus prædicationis causa, gratus incolis & civibus, gratissimus & regio Lotharingiæ proregi Francisco *du Hallier de l'Hopital* postea Franciæ polemarcho, Parisiorumque simul & Briæ Campaniæque gubernatori fuit, cui postmodum & ab arcanis fuit ad mortem usque confessionibus intimisque animi consiliis: adeo ut eodem auctore & apud regem civesque Nanceianos ipsumque Lotharingiæ ducem agente & promovente, novus in ea Lotharingiæ metropoli fuerit erectus anno MDCXLII conventus sub titulo Nostræ Dominæ de Pace in actis cap. gener. Romæ MDCXLIV acceptatus Tit. *Pro congregatione S. Ludovici.* Cujus conventus novi datus est primus ipse prior ac postea filius a conventu nativo Avenionensi eo translatus anno MDCXLV. Bis etiam eodem prioris munere functus est in conventu SS. Annunciationis Parisiensi, prima vice electus sexta augusti MDCLXXVI, & iterum ex dispensatione die quinta septemb. MDCLXXXIII. Præfuerat jam antea eidem congregationi S. Ludovici (quæ nunc provincia) vicarius generalis electus XX julii MDCXLIX, confirmationeque accepta XIX septemb. sequenti munus inierat ac obiverat triennium. Vir cætera concionibus & confessionibus præsertim monialium excipiendis assiduus. Dum autem Compendium levandæ qua dudum laborabat stomachi nauseantis difficultatis causa petiisset, ibidem apud sanctimoniales canonicas S. Augustini Hospitalarias, inter quas sorores duas germanas habebat, pie susceptis a priore nostri conventus Compendiensis Ecclesiæ sacramentis ejusdem morbi fractus angustiis e vita migravit ætatis LXXVIII ineunte XXII augusti MDCLXXXVIII, sepultus apud nostros ibidem in odeo. Scripsit

Panegirique funebre de &c. Marie Lumagne, veuve de François Polaillon, conseiller du roi en ses conseils, & resident pour sa Majesté en la republique de Raguse: prononcé en abregé le 7 septemb. 1657 a Paris dans l'Eglise des filles de la Providence, dont elle etoit superieure, & donné avec plus d'etendue pour l'edification publique, Parisiis, Joannis Julien 1658 in 4 pagg. 138.

F. DOMINICUS MARIA POZZOBONELLO.

1688. F. Dominicus Maria Pozzobonello patritia gente Savonæ Ligurum ortus, anno MDCXVIII die XIII octobris Januæ in æde S. Mariæ ad Castellum ordini nomen dedit adolescens, qui cum egregiam studendo docendoque navasset operam in gymnasiis nostris Mantuano, Veronensi, Cremonensi, & Januensi, magisterii lauream in theologia promeruit & adeptus est in actis cap. gen. Rom. anno MDCL habiti acceptatus & approbatus. Postea a Vincentio Preto sancti officii in Urbe commissario generali de quo supra socius allectus, illo Romæ anno MDCLXIV die XXXI julii morte sublato, Placentinus inquisitor constitutus fuit, & post Consalvum Gritium Preti successorem, commissarius ipse Romæ generalis tandem evasit summis pontificibus Alexandro VII, Clementi IX, Clementi X, & Innocentio XI acceptissimus. Domum Raimundo Capizucchi e sacri palatii magisterio ad purpuram evecto mense augusto anni MDCLXXXI, Dominicus noster eidem suffectus fuit mense septembri sequenti, quo in munere ita se omnibus probavit, ut communi voce amplioribus honoribus dignus judicaretur. Obiit autem anno MDCLXXXVIII mense julio apud suos ad Minervam sepultus. Ejus cum laude meminerunt abbas Michael Justiniani *Scrittori Liguri* p. 194, & Rovetta ad 1688, a quibus hæc ei ascribuntur opera:

Synopsis vitæ F. Vincentii Preti S. R. I. commissarius generalis. An verò typis edita non addit Justinianus.

Cursus philosophicus.

In præcipuos Summæ S. Thomæ tractatus commentaria.

Eruditus & accuratus tractatus de ente supernaturali.

Quæ extare dicuntur MS apud suos Januenses.

Indiculus sacrorum canonum atque conciliorum.

Memorabilium in causis sancti officii Summula ministris hujus tribunalis perutilis.

Hæc duo posteriora opuscula ab auctore sibi communicata vidit, & perpendit ipsemet qui refert Rovetta Romæ MDCLXIX in ædibus sancti officii.

F. FRANCISCUS SOTELLO.

F. Franciscus Sotello Hispanus, vir pietate, doctrina, & facundia commendatus, florebat hoc anno MDCLXXXVIII, quo & prælo dedit 1688.

Oracion panegyrica al B. Torribio. Extat Romæ in Casanatensi in libro cui titulus: *La Estrella de Lima*, a Francisco de Chave edito, Anberes 1688 in 4.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa.

F. JOHANNES MAHUET.

F. Johannes Mahuet Gallus Campanus, Lingonensis patria, professione Avenionensis, quam anno MDCXXVII emisit, vir pietate disciplinaque regulari commendatus, diem apud suos obiit anno MDCLXXXVIII. Scripsit ac edidit: 1688.

1. *Prædicatorium Avenionense seu historia conventus Avenionensis ordinis Fratrum Prædicatorum*, Avenione, Antonii Duperier 1678 in 8 pagg. 284.

2. *La regle de S. Augustin & les constitutions des Religieuses de l'ordre de S. Dominique, avec les declarations & les ordonnances des chapitres generaux*, Avenione, P. Offray 1674 in 8 pp. 244 & 80.

F. JOSEPHUS ANDREAS LUGARINI.

F. Josephus Andreas Lugarini patria & professione Cremonensis Cæsenæ apud suos sodales theologiæ primarium lectorem agebat anno MDCLXXXVIII, tumque typis edidit quam pronunciaverat orationem funebrem hoc titulo: 1688.

I due colossi della virtude in vita abbatuti in

Sec. XVII. *un sol dì dalla morte. Discorso funebre alla venerabile memoria de' Padri Maestri Domenico Maria Pozzobonelli maestro del sacro palazzo, e Tommaso Mazza commissario generale del santo ufficio in Roma dell' ordine de' Predicatori detto in Rimino nella Chiesa di san Cataldo de' medesimi Padri da F. Giuseppe &c. in occasione de' solenni esequie, che la gratitudine di chi dovea, promosse li* XVIII *agosto* MDCLXXXVIII, Arimini, Simbeni 1688 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bibl. volante* Scanzia VI p. 61.

F. ODOARDUS PIUS FELINA.

* 1688. F. Odoardus Pius Felina Italus, Bononiæ ortus, & ibidem ordinem professus, variis in provinciæ Lombardiæ locis & studiis, ac tandem in ipso Bononiensi gymnasio theologiam docuit. Exinde verbi Dei prædicationi totus incumbens celebriora Italiæ pulpita Ecclesiastes facundus cum plausu & fructu implevit. Ejus cum laude meminit Rovetta ad 1686, sed ulterius vixisse probant, quæ edidit opera:

Quaresimale di sermoni del santissimo rosario, Bononiæ 1688 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

Quaresimale & Panegirici de' Santi, Bononiæ: volumina duo. Sic Rovetta.

F. RAIMUNDUS DE SANCTA CORONA.

* 1688. F. Raimundus de Sanctacorona Italus, Vicentiæ natus, ibidemque ordini ascitus, theologus insignis & facundus Ecclesiastes, Sanctorum Patrum lectioni vir addictissimus, ac memoriæ tenacissimæ, adeo ut quod semel legerat, nunquam deinceps oblivisceretur. Sic de eo Rovetta ad 1688, quo proinde circiter vixerit. Scripsit

Volumen de laudibus B. Virginis ex sententiis SS. Patrum conflatum plurimaque eruditione refertum: nondum tamen eo anno typis commissum.

F. THOMAS MAZZA.

† 1688. F. Thomas Mazza Forolivii Romandiolæ civitate ditionis pontificiæ natus, ibidem adolescens ordinem amplexatus, & professus, morum integritate, & gravitate, ac multiplici claruit eruditione. Nam præter eximiam in philosophia & theologia peritiam, quas variis provinciæ suæ Lombardiæ locis & conventibus docuit, in profana sacraque fuit exercitassimus historia, poetica etiam plurimum arte deliciabatur, atque dicendi gratia pollebat. Postquam autem variis apud suos functus esset honoribus & oneribus, sanctæ fidei vindex & inquisitor generalis Cremæ, Vincentiæ, Veronæ, Januæ, successive, demum & Bononiæ constitutus est, quo cùm in officio integritatis suæ zelique fidei & vigilantiæ singulare exhibuisset specimen, ab Innocentio papa XI sanctæ Romanæ & universalis inquisitionis in Urbe commissarius generalis est institutus anno MDCLXXXII, quod egregie magnaque sui & ordinis gloria sex annos ad obitum usque munus exercuit & obivit. In Quietistarum errores antesignanive Michaelis Molinos fanatici & hæretici ejusque erroris sociorum summi pontificis jussu diligenter inquisivit, ac post longissimi tædiosissimique processus moras, tandem eadem apostolica auctoritate, prædicti Molinosii solemnem in Ecclesia S. Mariæ super Minervam maximo inauditoque populorum confluxu suscepit abjurationem, eique damnationis suæ sententiam pronunciavit, quæ acta tertia septemb. MDCLXXXVII. Non diu postea vixit Thomas noster quem mense julio anni MDCLXXXVIII mortalitatem exuisse magno omnium luctu & desiderio refert Rovetta. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Panegyricus S. Raymundo confessori ord. Prædic. in quo sic a litera* [R] *abstinuit, ut in toto orationis decursu nullibi reperiatur.*

2. *Tractatus moralis super interdicto mulieribus monasteriorum ingressu.*

3. *Claudiani poetæ vita & apologia pro illius fide christiana.*

4. *Prediche delle Dominiche e de' santi.* Sic Rovetta, qui & addit:

5. *Philosophica scripta & theologica*: sed an hæc duo posteriora typis prodierint, ubive serventur non docet, sic nec *alia plura opuscula* quæ ipsi asserit.

Apologia per F. Giouanni Annio Viterbese, Veronæ, Antonii Rossi, & Franc. Gamba 1673 in fol. Distractis verò brevi omnibus exemplis Latine sperabatur edenda, quod an factum sit me latet, sed eamdem auctor operi sequenti inseruit, cui titulus:

6. *I Goti illustrati o vero Istoria de' Goti antichi con varie digressioni in materie parimente antiche e singolari di Didymo Ropaligero Liviano: insertavi l'apologia per F. Gio. Annio Viterbese, nella quale si libera dalle imposture di molti d'avere supposti gli autori da lui publicati, e d'aver a gloria maggiore della sua patria disotterrate finte lapide con false iscrizzioni*, Veronæ, Antonii Rossi 1679 in fol. pp. 294. Extat Parisiis in Regia G 806.

Opus sane curioso lectore, nisi sit fastidiosus haud indignum: & ut summatim quæ in defensionem Annii profert perstringam, hæc primo satis clare evincit, nullum ab Annio lapidem fictum, nullum fingi potuisse, nullo emolumento fingere juvasse: unde concludit & non cæce in præconcepta opinione obfirmatis demonstrat fabulam esse, quod Antonius Augustinus Dialogo X Antiq. Rom. ex fide Latini Latinii Viterbiensis Annii æqualis, sed æmuli de lapide ab eo ficto narrat. Tum postea auctorum quos Annius edidit libros non ipsa eorum esse opera defendit, at fragmenta tantum operum, non iterum ipsa ab eis scripta, sed cujuscumque sint, verorum operum compendia: non ab Annio ficta, imo ex codicibus ante ducentos & amplius annos scriptis eruta, cardinalem Fregosum bonæ fidei Annii testem esse omni exceptione majorem, nam ejus cardinalis Annius tum theologus erat in familiam ascitus, cum eoque Mantuæ agebat, ubi hæc antiqua monumenta invenit, & eodem cardinali vivente ea typis edidit, a quo mendacii redargutus fuisset, si verum non dixisset: Bernardum cardinalem Carvajalum ejusdem esse momenti testem, quem adversariorum suorum & schedarum omnium Annius moriens hæredem reliquit, quæ omnia ille in Hispaniam regressus secum abstulit jam (nescitur ubi) latentia. Johannem Gerardum Vossium excepta religione virum eruditissimum habet, Canum nostrum meritis laudibus extollit, sed utrumque erga Annium minus æquum contendit: tum singulis illorum præsertim Cani adversus Anniana monumenta objectis respondet, & responsiones suas plurima eruditione litteraria fulcit. Franciscum Tinto Veronensem ob modestiam in impugnandis libris Annianis magni facit, ejusque difficultates, quoad potest solvit. Quosdam plagiarios inter quos Jo. Chrysostomum Zanchi nominat, dure percellit, quod libris Annianis usi antiquitates scrutando, & totidem verbis excipientes, eum ex quo profecerant laudare neglexerunt, imo inventionis laudem sibi vindicarunt. Denique etiamsi falsi supponan-

6. *I Goti illustrati o vero Istoria de' Goti antichi con varie digressioni in materie parimente antiche e singolari di Didymo Repaligero Leocano: inseravi l'apologia per F. Gio. Annio Viterbese, nella quale si libera dalle imposture di molti d'aver supposti gli autori da lui publicati, e d'aver a gloria maggiore della sua patria dissotterrate finte lapide con false iscrizzioni*, Verone, Antonii Rossi 1679 in fol. pp. 294. Ex[illegible] in Regia G 806.

Opus sane curioso lectore, [illegible] fastidioso haud indignum: & ut [illegible] quæ in defensionem Annii profert perstringam, hoc primo [illegible] clare evincit, nullum ab Annio lapidem fictum, nullum fingi potuisse, nullo emolumento [illegible] juvasse: unde concludit & non [illegible] in præcepta opinione obfirmatis demonstrat fabulam [illegible], quod Antonius Augustinus Dialogo X Anni [illegible] ex fide Latini Latinii Viterbiensis Anni [illegible], sed æmuli de lapide ab eo ficto narrat. [illegible] rea auctorum quos Annius edidit libros [illegible] eorum esse opera defendit, at fragmenta [illegible] operum, non iterum ipsa ab eis scripta, [illegible] quicumque sint, verorum operum compendia [illegible] ab Annio ficta, imo ex codicibus ante [illegible] & amplius annos scriptis eruta, cardinalem [illegible] gorium bonæ fidei Annii testem esse omni [illegible] tione majorem, nam ejus cardinalis Annius [illegible] theologus erat in familiam ascitus, cum [illegible] Mantuæ agebat, ubi hæc antiqua monumenta [illegible], [illegible] cardinali vivente ea typis edidit.

versarii ictibus scutum opposuit libro edito, cui titulum fecit:

Aucupium Ibis, hoc est, Confutationes objectionum Elenchistæ anonymi in apologiam pro Annio F. Thomæ Mazza autore Didymo Leoclavico Siviliano, editum a R. P. F. Francisco a Sexto ord. Min. Capucin. Ronchi, Georgii Antonii Franchellii in 4. Videsis *Italia regnante* T. III pag. 206, & Villanum *La viziera alzata*, *Hecatoste n.* XCV *pag.* 89, & Placcium *de scriptoribus pseudonymis* p. 230 n. 823.

Æmulus Mazzæ iterum reposuit edito libello hoc titulo: *Francisci Sparaverii in Thomam Mazzam in 4.* Meminit Cinellus *Bibl. volante* Scanzia I pag. 36, sicque de eo censet: *E questa una risposta all' Aucupium Ibis, scritta con non meno eleganza ed acume, che acerbità. Di questo eruditissimo signore Veggasi il quarto tomo della dotta e curiosa Italia regnante a carte* 541 *e* 542. Revera ibidem legitur celebrem Norisium postea cardinalem causam Sparaverii suscepisse defendendam, elegansque ejus elogium scripsisse.

Respondit Mazza noster libello hoc titulo: *Ad Franciscum Sparaverium plus æquo in Thomam Mazzam excandescentem paranesis*, 1677 in 4. Meminit idem Cinellus *Scanzia III* pag. 79, & de ea sic habet: *La prima parenesi del reverendissimo padre maestro Tommaso Mazza inquisitore di Genoua, dell' amicitia del quale molto mi glorio, è non solo dotta, ma anche modestissima.*

Notandum ad posterorum memoriam gravissimam fuisse inter Franciscum Macedo & illustrissimum Noris Augustinianum controversiam de doc-

Casanatensi.

Sic me monent Memorialia recens ex Urbe mihi missa. Mirum hunc auctorem ab Antonino *Mongitore* in sua bibliotheca Sicula fuisse omissum.

F. ANGELUS JULIANUS.

F. ANGELUS JULIANUS Italus Æmilius, e Mercato Saraceno ad Isapim fluvium ortus, conventus Cæsenatis alumnus florebat anno MDCLXXXIX omnibus scholæ muniis egregie perfunctus tum philosophiæ tum theologiæ lectoris, e magistro studentium Bononiensi Vincentinus, Bergomensis, Brixiensis, Januensis gradatim inquisitor a summo pontifice institutus generalis, a cardinali Alterio ordinis protectore demum theologus assumptus, insignisque suæ bibliothecæ præfectus, quem noster Rovetta miris exornat laudibus, virum præstans omni scientiarum genere perpolitum, musarum amœniorum ut & sacrarum & severiorum, jurisque canonici non secus ac theologiæ peritissimum, moribus unâ disciplinaque regulari conspicuum in primis: qui eo anno sequentia opera scripserat, quæ tamen pro more ubi edita sint, non aperit: * 1689.

1. *Cursus philosophicus Aristotelicus.*
2. *Tractatus de absolutis.*
3. *Alter de scientia media, de Angelis & de incarnatione.*
4. *Opusculum apologeticum pro doctrina S. Thomæ.*
5. *Opusculum* MS *de re cardinalitia anno* MDCLXXXI.

SAEC. XVII. annis duobus docuit ab anno MDCLVIII ad MDCLX. Sacras postea Parisiis suis Fratribus est interpretatus theologiæ disciplinas integro triennio. Conventibus Menslogranensi, Rotomagensi, Ambianensi, & Tullensi præfuit prior, at seu præses, seu privatus verbo Dei quaqua daretur & occurreret occasio semper promovendo paratus, rudioribus præsertim rusticis ac pueris, pauperibusque, quæ ad salutem opportuna & necessaria sese promptum offerens erudiendis, etiam cum non parvo salutis suæ corporalis dispendio. Ab episcopo Tullensi Jacobo *le Vieux* ceu fidelis ac strenuus administer in vastissima ea diœcesi cum amplissima auctoritate constitutus est, theologique sui loco est habitus, ordinandorum & ad beneficia concurrentium examinator. Post multos denique pro animarum salute, Christique fide promovenda toleratos labores, fractis jam viribus, in eodem conventu Tullensi feria quarta majoris hebdomadæ quæ fuit aprilis sexta æræ christianæ MDCLXXXIX, ætatis LXI piissime obdormivit. Ut vir erat acris ingenii, ac novorum excogitator, qui Latine præterea pure & expedite & diceret & scriberet, plura commentus fuerat, & prælo digna, quorum & nonnulla amicis communicaverat, *Theologiam* præsertim ad memoriam juvandam *reductam in tabulas*, ad exemplar tabularum philosophicarum celebris Ludovici *de l'Esclache*, sed quæ existimem omnia cum eo periisse, nisi in conventu Tullensi serventur. Ejus tantum superest suppresso nomine editum opusculum in gratiam rusticorum

Les rudimens du christianisme, ou toute la doctrine, les prieres, devoirs & exercices d'un bon chretien sont reduits & traitez en forme de cantiques spirituels, composez d'un air & d'un style familier en faveur des enfans & du petit peuple, l'air ou le chant de chaque cantique est marqué au premier couplet par des caracteres faciles a entendre, par un missionaire du convent des Freres Precheurs d'Amiens, Ambiani 1681 in 12.

Descriptionem & chronicon conventus Tullensis, ut & virorum ejusdem illustrium catalogum ab eo Latine scriptum & accurate concinnatum, vidi aliquando inter manus F. Danielis Antonini Mousset tunc prioris provincialis anno 1686, ab aliquo nunc forte servatum, qui nolit prodere.

Extare etiam debent in archivo Tullensi *Orationes Latinæ* puræ & elegantes, quas in inauguratione scholarum seu philosophiæ seu theologiæ ex ejus ore cum voluptate audivimus.

F. CLEMENS A GENUA.

1689. F. CLEMENS A GENUA a patria sic agnominatus conventus ibidem S. Mariæ de Castello alumnus regularis disciplinæ zelo ac religiosæ perfectionis studio conspicuus, nec ideo quod imperitis aliquando contingit, litterarum abjecit studia, quin & sacris & humanis se strenue disciplinis addixit. Nam & Hebraicam optime didicit comparavitque sibi linguam, Hebræorumque lector Urbini fuit. Postea S. T. baccalaureus in studio generali Bononiensi D. Thomam per biennium est interpretatus ex officio, ac ibidem inde magisterii laurea insignitus, primariam eodem in collegio cathedram studii moderator & regens obtinuit, eoque munere fungebatur anno MDCLXXXIX cum laude, vir æque affectivæ quam scholasticæ peritissimus theologiæ, singularis etiam abstinentiæ, quem ideo provinciæ suæ regimini provincialem auctoritas apostolica constituit. Scripsit seu verius e Latina lingua in Italicam vernaculamque transtulit linguam Thomæ a Kempis, quæ sequuntur hic opuscula, uti noster And. Rovetta ad 1689 ea recenset:

1. *De imitatione Christi libri* 4.
2. *De liliorum valle.*
3. *De tribus tabernaculis.*
4. *Hortulus Rosarum.*
5. *Soliloquium animæ.*
6. *De solitudine & silentio.*
7. *Sermones ad novitios.*
8. *Orationes variæ piæ.*
9. *Vita variorum Beatorum.*
10. *Tractatus ejusdem cæteri.*

An autem edita vel MS docere pro more suo Rovetta neglexit aut ignoravit.

F. DOMINICUS FERDINANDUS NAVARRETE.

F. DOMINICUS FERDINANDUS NAVARRETE vulgo *Fernandez* Hispanus, vir egregiis in Ecclesiam meritis exantlatisque pro fide laboribus ac scriptis omnigena eruditione refertis usquequaque clarissimus, in civitate Rupefideli vulgo *Peñafiel* Castellæ veteris natus est, ibidemque ordinem amplexus, exactis in Pinciano nostro S. Gregorii collegio studiis inter condiscipulos adeo emicuit, ut mox in eodem artium lector institutus fuerit ac professus est. Primarias deinceps Academiarum Hispanarum theologiæ cathedras ordini addictas sperare poterat, at evangelii apud infideles Sinas præsertim propagandi zelo ardens divino huic se totum devovit consilio. Anno MDCXLVI junio mense portu *Sanlucar* solvit Mexicumque trajecit, eodemque anno cum XXVII aliis ex ordine missionariis eò appulit. Verum deficiente navigio in alterum annum expectandum ei fuit, quo tandem cum iisdem Fratribus & amplius duce F. Johanne Baptista *Moralez* mare pacificum conscendit dominica Palmarum quinta aprilis MDCXLVIII, & ad Insulas Philippinas pervenit vigilia S. Jo. Bapt. sequenti. Subito sacræ theologiæ lector in collegio S. Thomæ Manilensi positus est, primariamque etiam postea cathedram pro præclara in docendo ratione obtinuit. Eo solutus exercitio, infidelium novarumque ut aiunt Christianitatum instructioni totus incubuit in Insulis Philippinis primum deinde in regno *Macazar* quo missus anno MDCLVII, & per quadragesimam conciones habuit tum in civitate Macao, ad quam accessit anno MDCLIX: demum eodem anno in Sinarum imperio, quorum linguam brevi familiarem sibi fecit, adeo ut ea & eleganter scriberet, & prompte loqueretur. Annis duobus stetit in provincia *Fo Ngan*, & anno uno in provincia *Che Kiang* partes viri vere apostolici omnes implens, missionis etiam præfectus in iis regionibus constitutus. Verum anno MDCLXV occasione Ephemeridum Lunarium Johannis Adami S. J. collegii mathematici præsidis, quæ collegii rituum præfecto aliisque infidelibus non placuerunt, seu verius ex horum adversus fidem christianam zelo ac livore, gravissima exorta est in Ecclesiam tempestas, missionarii quotquot agniti erant in urbem regiam & ad aulam avocati, inde regio edicto ad urbem *Macao* relegati, sed ob quasdam Sinenses inter & Lusitanos difficultates in civitate *Canton* ad MDCLXIX retenti, in quibus & Navarrete noster. Sed nec ei tunc licuit esse otioso: quamplura enim ibidem scripsit ad missionem Sinensem promovendam maxime conducentia. Cùm autem *Canton* ita concluderentur non ut in carcere, sed ne ad interiora regni ad suas Ecclesias redirent, aliàs vero extra Sinam abeundi quo vellent, liberum esset, & Prosper Intorcetta S. J. ex relegatis unus ea facultate usus jam ab anno MDCLXVII *Macao* trajecisset, Romam inde petiturus, idem cepit consilium Navarrete non carceris aut exilii tædio, sed e re ad Sinensis Ecclesiæ ac

† 1689.

ac missionum arbitratus, quod & Patribus Societatis aperuit, ac sub finem anni MDCLXIX executus est. Anno MDCLXXII mense maio tandem Matritum pervenit, & sexta januarii sequentis Romam ingressus est. In quo loco res essent Sinicæ facta ad summum pontificem & congregationem S. R. E. cardinalium relatione adeo se omnibus probavit, ut cùm de episcopo in eas regiones mittendo deliberaretur, ipsemet a cardinali Ottobono congregationis tunc præside postea Alexandro VIII S. P. ea dignitate ornandus propositus fuerit, quod tamen munus optimis rationibus permotus sapienter effugit. At non potuit in Hispaniam reversus Matritique existens eodem modo evadere, quin archiepiscopales Insulæ Hispaniolæ seu *S. Domingo* infulas admittere cogeretur. Ad eas designatus a rege Catholico Carolo II anno MDCLXXVII litterisque pontificiis Roma acceptis consecratus anno MDCLXXVIII. Sponsam suam inivit exeunte eodem anno, ejusque ita studuit ornatui, ut primitivorum sanctæ Ecclesiæ antistitum clarissimum in se præbuerit exemplar. Inter præclara ejus gesta, non omittenda exhibita Patribus Societatis officia. Cùm enim de loco deserendo tum cogitarent, quod a triginta & amplius annis stationem fixam obtinere non potuissent, eos jamjam abeuntes retinuit, brevi collegium iis extrui curavit, in cordis visceribus tenerrime amplexus est, ac quibuslibet gratiis sibi devinxit: quo manifestum fecit universo orbi, si quando antea in controversiis Sinensibus illi cum eis non convenerat, id non ex amaro aut tristi animo, sed ex unico veritatis, cui ad mortem usque constantissime adhæsit, amore prodiisse. Obiit inter suorum lacrymas ingentique totius ordinis luctu amantissimus pater, præsulque omni veneratione dignissimus anno Christi MDCLXXXIX. Ut res Sinicas nemo dilucidius explicuit, nemo ad eas missiones aspirante numine vocatis ac pergentibus utiliùs, opera ejus ex variis tractatibus conflata distinctius referenda visa sunt:

Tomus I. *Tratados historicos, politicos, ethicos, y religiosos de la monarchia de China. Descripcion breve de aquel imperio y exemplos raros de emperadores y magistrados del, con narracion difusa de varios sucessos, y cosas singulares de otros reynos y diferentes navegaciones. Añadense los decretos pontificios y proposiciones calificadas en Roma para la mission Chinica, y una bulla de Clemente X en favor de los missionarios*, Matriti, e Typographia regia Johannis Garcia, & Floriani Anisson 1676 in fol. pagg. 518. Opus Principi Johanni de Austria nuncupatum & in tractatus VII distributum.

Tractatus I. *Del origen, nombre, sitio, grandezas, riquezas, y singularidades de la gran China.*

Tract. II. *Del modo y disposicion del governo del Chino, de sus sectas, y de las cosas mas memorables de su historia.*

Tr. III. *Escrivense algunas sentencias politicas y morales del filosofo* Kung Fu Zu.

Tr. IV. *Del libro* Ming Sin Pao Kien: *esto es espejo precioso del alma.*

Tr. V. *De la secta literaria.*

Tr. VI. *De los viages y navigaciones, que el autor ha hecho: Con Adiciones breves a estos tratados.* In his discutiuntur Historia Chinica seu potius Philippinarum Francisci Colin S. J. & Tractatus de bello Tartarico Martini Martinii ejusdem Societatis.

Tr. VII. *Decretos y proposiciones calificadas en Roma por orden de la sagrada congregacion del santo officio.* In isto tractatu post relatum Decretum Alexandri VII anni MDCLVI, illud asserit displicuisse Johanni Adamo collegii mathematici præsidi, Antonio de Govea, & Ignatio de Acosta missionariorum superioribus, & Emmanueli Georgio quatuor S. J. illisque quæsita Martini Martinii ejusdem Societatis non juxta veritatem proposita visa. In his sunt & *Dubia proposita anno* MDCLXXIV *ab auctore sacræ congregationi generali S. R. & U. Inquisitionis transmissa F. Laurentio Brancato postea cardinali de Laurea, & Cajetano Mirabello clerico regulari cum horum responsis.*

Tomus II. *Que trata de las controversias antiguas y modernas de la mission de la gran China y Japon*, Matriti, e Typographia Regia, ut supra 1679 in fol. pp. 669. Plura desunt. Et hunc Principi Johanni de Austria nuncupaturus erat, sed & epistola & prologus, ut & finis operis auctoritate suprema ablata & suppressa fuere absente tunc auctore & in sua sede jam posito.

Tractatus I. *Preludios de estas controversias cinquenta en numero con Appendice. Preludio primero. Prueva el autor el affecto de su religion y suyo a la Compañia, que milita por ella y no contra ella.* Extant etiam MS αὐτόγραφα charta Sinica serica cum dedicatoria *Kuang Tung* 3 aug. 1668, in archivis ordinis.

Tract. II. *De varios casos que los Padres de la Compañia proposieron y resolvieron en una junta tenida año de* 1628 *en el lugar llamado* Kia Ting *en la provincia de* Nan-King *de la gran China con algunas advertencias del autor.* Casos XXXVI. Extant auctoris manu duplicia prima charta Sinica bombycina foll. 64 *Kuang Tung* 3 aug. 1668: & altera charta minori Italica in archivis ordinis.

Tr. III. *De otros casos y dudas pertenecientes a la mesma mission. Son controversias* XX. Sunt MS cum præcedentibus.

Tr. IV. *De las disputas que tuvimos en la metropoli de la provincia de* Kuang-Tung, *los de las tres Religiones. Commençaronle a los* 18 *de deciembre de* 1667 *años: son* §§. XXXI. *Postrimera consultacione* 26 *de Enero* 1668. Extant auctoris manu charta communi Italica eleganti in archivis ordinis.

Tr. V. *De algunas otras controversias y casos pertenecientes a la mission. Controversias* XXXXIII.

Tr. VI. *De el culto que el Chino da a su filosofo Confucio y a sus difuntos. La resolucion* 41 *de la junta de* Kuang Tung, *que los Padres de la Compañia escrivieron sin darme tiempo para proponer las dificultades dize assi.* Circa ceremonias quibus Sinæ magistrum suum Confucium venerantur, sequenda sunt omnino præcepta sacræ congregationis universalis inquisitionis a SS. D. N. Alexandro VII approbata anno MDCLVI, qui fundantur in valde probabili opinione, cui nulla contraria evidentia opponi potest: qua posita probabilitate non est claudenda janua salutis innumeris Sinis, qui arcerentur a christiana religione, si prohiberentur ea facere, quæ licite & bona fide & non sine gravissimis incommodis prætermittere cogerentur. *N. I:* » Leido lo dicho sentio mal luego de ello el « señor obispo d'Eleopolis y reparo excelentemente « en que el decreto de que haze mencion no se « funda sino ne l'Informe del P. Martino «.

2. *Informe al R. P. Feliciano Pacheco viceprovincial de la mission de China de la Compañia de Jesus sobre si el culto que los letrados deste Reyno dan a su maestro el Confucio es superstitioso ò no.* Pax Christi. *Son Preguntas* XII.

3. *De las respuestas que se dieron aqui en la junta a lo y a escrito.* N. I: » El P. Brancato dixo « que en una ciudad d'Italia estava &c. *Finis:* V. « P. se sirva de leer este papel, y con la resolu- « cion que me diere la remitire al P. visitador a « Macao. Fecho en esta casa de *Kuang-Tung* Mar- « zo ocho de 1668. F. Domingo de Navarrete «.

Sæc. XVII. 4. *Entregue esto Informe (lo substancial del, come dixe al principio, porque trasladandole añadi algunas cosillas) al P. viceprovincial Feliciano Pacheco, el qual despues de dias aviendo tenido juntas y consultas con los suyos me respondio lo sequiente:* » R. P. Presidente. Lei attentamente » y hize leer a otros PP. el tratado de V. P. &c. » in *Kuang-Tung* 18 de Abril 1668. Feliciano Pa- » checo.

Notas a dicha respuesta. Princ. » Supongo 1 que » en toda esta respuesta non tiene mas parte el » P. viceprovincial Pacheco que aver lo firmado » en que todos &c.

§. 5. *Carta que sobre esto escrivi al M. R. P. Luis de Gama residente en Macao visitador de las dos provincias de Japon y China de la S. C. de J.* Princ. » Muy R. P. visitador. Quando remiti a V. » P. M. R. nuestro Informe con la respuesta que » me dio el R. P. viceprovincial no tuvo tiempo » mas que por &c. *Kuang-Tung* 22 de abril de » 1668. F. Domingo Navarrete.

Respuesta a mi carta. Princ. » Padre presidente. » Despues de recibir un escrito breve de 18 de abril, » y con el el largo, erudito, zeloso, y benevolo » tratado de V. P. &c. *Et postea:* Imbio me tam- » bien una impressa de nuestro reverendis. P. Ma- » rinis, en que a todos exhorta a este fin &c. » *Macao* 12 de maio de 1668. De V. P. muy cier- » to y obligado siervo Luys de Gama. Despues » dice. Por la primera via mandero a V. P. el » tratado original despues de hazer del un trasla- » do que queda en esta segretaria. Supongo que » V. P. lo tendra a bien &c.

§. 6. *De las tres cartas de que se haze mencion en la del padre visitador. N.* 1: » El P. F. Carlos » Clemente Gan provincial de Filipinas escrive » assi al M. R. P. Manuel Dias &c.

Respuesta a la dicha carta del P. visitador Manuel Diaz senior. Princ. » El P. F. Juan Bautista » de Morales me embio una carta de V. R. *Finis:* » Nuestro señor de a V. R. su mano derecha pa- » ra concluir esto negocio y todos los demas que » emprendiere en el servicio de Dios. *Macao* 26 » de julio de 1639. Manuel Diaz.

Copia de una carta que el P. F. Juan Bautista de Morales escrivio al sobredicho P. visitador. Pr. » M. R. P. visitador aviendo de responder &c. » De santo Domingo * oy 3 de junio de 1639. » Humilde siervo F. Juan Bautista de Morales.

* *Id est ex* conventu S. Dominici *Macao.*

Respuesta del P. visitador. Princ. » La flaqueza » de la salud y convalecencia &c. *Finis:* 4 de ju- » nio del colegio 1639. Manuel Diaz.

§. 7. *De otra respuesta que me entrego el P. viceprovincial a 21 de março de 1669.* Erat hic Felicianus Pacheco, qui jam supra.

Compendiosa responsio ad dubitationes ab A. R. P. F. Dominico Navarrete propositas, seu brevis synopsis de cultu Sinico Confucii & mortuorum. Princ. » El autor fue el P. Diego Fabre. Dize assi » en Latin: Cùm ante aliquot menses jussu R. P. viceprovincialis &c.

§. 8. *De la respuesta a este opusculo.* Princ. » De verdad que juzgo que no se avia de gastar » tiempo en responder a tales papeles &c. Al fin » añadi lo que los Mandarines hazen en las eclip- » ses, y los soldados a su dios Marte, preguntan- » do si se podia hazer o permitir. Escriviosi en » otra parte, con que no es necessario repitirle » aqui.

Tra. VII. *Respuesta à la tercera que se me entrego de mi informe y tratado sexto.*

§. 1. » Para dar principio a esta obra es neces- » sario como en todas las demas pedir un rayo de » luz al que es fuente &c.

§. 2. » Engolfemonos en el tratado del P. » Brancato. Tiene 70 hojas de a folio. Ay mucho » que deslindar. No diremos del autor &c ».

§. 3. *En el fol* 8: » Trae las ceremonias que » yo escrivi desde el num. 19 del §. 1, Dice son » politicas: Pero resta responder &c ».

§. 4. » Haze question particular de las tablil- » las de los defuntos, y Confusio. Supongo lo que » escrivi en mi tercera razon del Informe &c ».

§. 5. *Fol.* 49: » Trae lo que yo escrivi en mi » num. 10, parecele que es argumento efficaz pa » ra probar que los letrados Chinas no sean atheos » &c ».

§. 6. » Traense otros lugares Chinicos para » conocer si es politico o religioso el culto de qui » se abla aqui ».

Finis: » Quanto queda escrito sugelo una y » muchas vezez a la correccion de nuestra santa » madre la Iglesia Romana y su cabeça nuestro » muy santo padre Innocentio XI que al presente » la rige y govierna. Acabè de trasladar lo que » escrivi en China, en esta curia Romana a 15 de » setiembre de 1673 años. Sea todo para gloria de » Dios y bien de la mission de China. Quanto en » algunos puntos se toca que parecera al mal inten- » cionado desdoro alguno de la sacra y inclita » Compañia de Jesus. Declaro y protesto que solo » toca a algunos particulares que estan en China- » y seguiendo yo y nos otros con los Padres del » señor S. Francisco las opiniones de otros missio- » narios antiguos doctos y graves de la mesma Com- » pania, es visto no tener contra ella cosa alguna. » Otros puntos que se escriven se trahen solo por » necessarios para purgar nos de las sin razones, » que algunos han dicho y alegan porsi injusta- » mente ».

Ex quibus constat ejusdem semper sententiæ fuisse auctorem sive in China, sive Romæ, fictitiumque esse instrumentum, vel ut alii vocant epistolam, quod vel quam ab ipso prodiisse ad Antonium de Govea viceprovincialem S. J X *Kuang-Tung* 29 septemb. 1669 referunt auctor anonymus libri Gallici, *Defense des nouveaux chretiens &c.* & le Gobien S. J. *Eclaircissemens, pag.* 275. Extat hic tractatus VII non solum impressus, in hoc T. II, sed & ipsius auctoris manu scriptus in archivis ordinis.

Tra. VIII. *Respuesta a los tratados del Padre Morales* (S. J.)

Cap. 1 & 2. *Respuesta al prologo o proëmio y à los libros primiero y segondo.*

Cap. 3. *De las honras que los Chinas hazen al filosofo Confucio.*

Cap. 4. *Si son idolothytas lo que se ofrece a los difuntos y Confucio.*

Cap. 5. *De las ceremonias que los Mandarines hazen en el templo del* Ching Hoang.

Cap. 6. *Si cooperan a las supersticiones los christianos, que contribuen para hazer negocijos publicos en que se mezclan idolatrias.*

Cap. 7. *De como han administrado los suyos el sacramento del Bautismo.*

Cap. 8. *De la Gañancia que permite la Compañia a los Chinos en sus emprestinos.*

Cap. 9. *De las tiendas de las usuras y de los hijos de los usurarios.*

Cap. 10. *De la publicacion del decreto positivo y leyes canonicas.*

Cap. 11. *Como predican los de la Compañia a Christo crucificado.*

Parte II del trattato VIII.

Cap. 2. *De lo que hizieron los de la Compañia con los Frayles, y quando fueron desterrados de Fokien.*

Cap. V. *Como han hablado los Dominicos y Franciscos de los de laCompañia que andan en China.*
Cap. VI. *De los medios de paz que han tomado en China los Dominicos y Franciscos.*
Cap. IX. *Causas verdaderas de la persecucion y destierro de los Dominicos y Franciscos.*
Cap. X. *Conclusion de todo este tratado.*

Protestacion. » Protesto una y mil vezez que » quanto se ha escritto ha sido sin passion alguna, » solo me ha movido el zelo de manifestar la ver» dad. Por tanto lo sugeto, &c. *ut supra.*

» Para coronar esta obra escrivo aqui las car» tas que los Padres de S. Francisco embiaron a » los suyos de la ciudad de Macao desde la car» cel de *Ningtchien* año de 1637, con las dos res» puestas al tratado que el P. Bartolome de Robo» redo publico en Manila, y adverti que la res» puesta primiera aunque salio en nombre de Fray » Juan de san Marcos es del P. Fray Antonio de » S. Maria. Assi me lle dixo varias vezez este buen » Padre.

Tratado ultimo (& IX) *contiene lo que immediatamente queda escrito.*

1. *Respuesta a algunas cosas que contra los PP. de la compañia de Jesus de la mission de China dizen los reverendos religiosos de santo Domingo y de san Francisco de Filipinas.* Finis: *Manila 26 de deciembre de 1638. Bartolome de Roboredo S. J.* a pag. 484 ad 505.

2. *Respuesta a un papel que han sacado contra los religiosos de la orden de santo Domingo y de san Francisco de la mission de la China los reverendos padres de la Compañia de aquel reyno, o el procurador de dichas provincias y missiones en su nombre llamado Bartolome de Roboredo que reside en el colegio de la Compañia de Manila.* Princ. » Fray Juan » de san Marcos hermano lego de la serafica reli» gion de nuestro serafico P. S. Francisco &c. Verus auctor, ut dictum est, fuit F. Antonius de Sancta Maria insignis ejusdem ordinis in imperio Sinarum Evangelista & missionarius. *Fecha en la ciudad de Manila en dos dias del mes de março de 1639 años. Fin.* a p. 505 ad 556.

3. *Informe sobre la mesma materia al señor arcobispo de Manila.* » Illustrissimo Señor. La provin» cia de san Gregorio de las Filipinas de los descal» ços de la regular observancia del serafico padre » san Francisco acude a los pies de V. S. I. &c. *& paulo infra*: En prueva de lo qual remito a V. S. I. » a las espaldas deste memorial dos papeles, que el » uno es el traslado autentico del original que ma» nuscrito divulgaron por toda esta ciudad esto año » de 1639 los PP. de la Compañia firmado del P. » Bartolome de Roboredo su procurador, &c. a pag. 557. ad 590. Ex quibus supra evicimus F. Didacum Collado jam anno superiori 1638 naufragio submersum hujus memorialis auctorem certo non extitisse.

4. *Satisfacion a un memorial apologetico sin nombre de autor, dedicado al Excell. señor conde de Villaumbrosa presidente de Castilla de parte de los missioneros de China, representando los reparos que se hazen en un libro que se ha publicado en Madrid este año de 76 en grave prejuizio de aquella mission: Divulgado occultamente en dicha corte al fin del mesmo año y principio del presente 1677.*

Por el P. M. F. Domingo Fernandez Navarrete missionario apostolico de la gran China, y procurador general de la provincia del santo Rosario de Filipinas orden de Predicadores. Al Excell. Señor Inquisidor general de las Espanas. Protesta del Autor: Veritatem meditabitur guttur meum &c. a pag. 591 ad 669. Deest finis.

§. 9. *Al secundo reparo.* In responsione suum e civitate *Kuang-Tung* exitum fugam non fuisse clarissime probat. Sec. XVII.

E vivis erepto 17 sept. 1679 Seren. Principe D. Johanne de Austria auctoris patrono, priusquam Tomi hujus II editio compleretur, a suprema Inquisitione Hispana sublata & suppressa fuisse quotquot apud typographum erant exemplaria nemo jam ignorat, nec sacri hujus tribunalis consilia nostrum est scrutari: sic in eodem Acta SS. Henschenii & Papebrochii, præsertim mensis aprilis, prohibita fuerunt, quæ in aliis regnis Christianis non libere solum leguntur, sed & laudantur. Non mediocre solatium est plura in manus PP. S. J. venisse exemplaria, ut ex eo constat, quod opus non raro citent: ex eo enim zelo ardentes eorum missionarii & ad sui informationem veriorem & ad certiorem in iis regionibus Ecclesiæ ædificationem non parum utilitatis consequentur.

Tomo Tercero tenia para la imprenta preparado y demas: Sic legitur in monito ad lectorem T. II, meminitque auctor variis locis, & in illo relaturum se promittebat *Todas las industrias espirituales y divinas de que se han ayudado los religiosos de la Compañia en la conversion de China.* Quid de auctoris MSS actum sit, me hactenus latet.

2. *Quatro tomos en que explicadas las verdades catolic[illegible] impugne los errores mas communes de los Chinas.* Videntur editi Sinarum lingua. Sic de his auctor T. I. *Histor. de China* pag. 345: » Consta» me salieron a gusto de Christianos leterados de » la Compañia, y de otros nuestros. Leyòlos un » bachiliero Christiano antiguo de la Compañia por » nombre Matheo, y dicho despues: Hasta aora no » me avia enterado en la ley de Dios «. Hos scripsit & edidit in provincia *Chekiang* anno 1664.

3. *Catechismus* lingua Sinica, *voll. duobus.*

4. *De mirabilibus Dei nominibus.* Item lingua Sinica, Tomi duo.

5. *Apologia adversus Sinam quemdam nomine* Jang Kuang Sien, *qui duobus libellis sanctam legem nostram, ejusque pracones missionarios impugnarat.*

Hæc quatuor ultima opera recenset ipse in Relatione data sacræ congregationi de propaganda & magistro ordinis anno MDCLXXIII. Sic in Monumentis Dominicanis p. 693.

De isto Sinensi sic loquitur auctor *Historia Sinensis* T. I p. 354: » El año de MDCLIX aquel » malvado Jang Kuang Sien en la corte de Peking » imprimio un libro, cuyo titulo viene a ser *Attendite a falsis Prophetis* (assi traduxe yo las letras » Chinas, *Pi sie Lun*) a todos parecio bien mi tra» duccion. Para traduzir en nuestra lengua dicho » libro y el segundo, que se traera despues, nos jun» tamos quatro padres de la compañia, uno de San » Francisco y yo «.

6. *Praceptor Ethnicus ex optimis quibusque Sinensium libris extractus, & ex eorumdem sententiis concinnatus*, Lingua Sinica. Hoc opus Romam secum detulit. Sic refert noster Franciscus Varo.

Ex hactenus relatis Italice versa est

L'Apologia de' PP. Gesuiti missionarii della Cina composta dal P. Diego Morales, brevemente rifiutata dall' istesso Navarrete, tradotta dallo Spagnolo con l'estratto di una lettera di Dom Gio. di Palafox al papa circa il culto de Cinesi. Extat cum tractatu inscripto, *Lettera d'una persona pia sopra una scrittura*, Coloniæ. Extat Romæ in Casanatensi.

Sec. XVII.

F. DOMINICUS ZANI.

* 1689. F. Dominicus Zani Insuber, Cremonæ natus, Cremonensisque conventus alumnus hoc anno MDCLXXXIX florebat, Ecclesiastes celebris apud suos habitus. Typis edidit hoc titulo:

Sermoni sopra gl' evangeli e feste di tutto l'anno per il rosario, Cremonæ, Zani 1689 in 4.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa.

F. HYACINTHUS CHARPIGNON.

† 1689. F. Hyacinthus Charpignon Gallus gente, patria Bituricus, nomine lustrico Philibertus dictus, ordinem puer annorum circiter duodecim in conventu Bituricensi amplexatus est, cumque ingenio polleret non vulgari, cura patrum suæ domus humanioribus litteris probe fuit excultus, quoad per ætatem professionem emittere ei liceret. Parisios exinde ad studium generale Sanjacobeum missus, gradum baccalaurei in sacra facultate consecutus est. Verum ut ad dicendum totus erat a natura comparatus, omnibusque perfecti oratoris partibus præstans, scholis relictis sacro pulpito se deinceps consecravit. Celebriores Galliæ Ecclesias triginta & amplius annis per adventum & quadragesimam concionando obivit cum plausu & fructu, & inter has ultimam Rotomagensem anno MDCLXX, in qua maximo omnium ordinum confluxu per quadragesimam auditus est. Tum enim viribus ad tantum laborem deficientibus, a sacro munere sibi cessandum judicavit. Vir fuit summa urbanitate expolitus, eaque ratione viris principibus seu Ecclesiæ seu aulæ acceptissimus, Gastoni Borbonio duci Aurelianensi regis Ludovici XIII fratri, & Margaritæ Lotharingæ ejus conjugi, a quibus & sacer orator ordinarius allectus est. Ab omni ambitione alienus, conventuum regimen ex animo vitavit, non potuit tamen effugere, quin suis præficeretur Bituricensibus: tumque domum suam qua temporum qua bellorum maxime civilium injuria ruinosam & collabentem ex parte saltem resarcivit, ac in meliorem formam restituit. Sed & anno MDCLIII in comitiis provinciæ Franciæ Ingolismæ adunatis, ad ejusdem regimen unanimi calculo assumtus, eam quadriennium sapientissime administravit. Anno MDCLXXXI Tolosam se recepit, religiosaque vitæ ratione adeo Patrum sibi devinxit animos, ut novitiorum & juniorum professorum magistrum instituerint, quod onus libens admisit, juventuti ad virtutem simul & honestatem formandæ aptissimus, sed & id in deliciis habens. Interea Sammaximinienses nostri priorem eum sibi delegerunt, nec detrectare potuit. Verum ante triennium completum abdicavit, & in novitiatum generalem Parisiensem missus a magistro ordinis, post aliquot annos ibidem non tam senio quam laboribus & vitæ austeritate fractus obiit die dominica XXV septembris MDCLXXXIX ætatis LXXVIII. Monasterii Fontis Ebraldensis ejus ordinis capitis visitator annis pluribus egit, ut & regii Pissiacensis ordinis S. Dominici vicarius. Quædam ab eo prodierunt:

Oraison funebre de Messire Jean Comte de saint Aoust marechal des camps & armees, & lieutenant general du roi de la province de Berri, Bituricis, Johannis Toubeau 1658 in 4.

Traité de l'honnêteté de la vie religieuse. Opusculum MS apud Tolosanos nostros servatum.

Les antiquitez du convent des Freres Prêcheurs de la ville de Bourges. At nonnisi a duobus seculis ad sua tempora deduxit, cùm ejus domus anno MCCXXXIX circiter erecti vetera monimenta vel perierint, vel alicubi lateant ab otiosiori requirenda. Quæ autem scripsit noster Hyacinthus, apud sodales Bituricenses servantur, quibus ejus sororis filius plura postea reperta adjecit:

Sermons de l'avent, du careme, de l'octave du saint sacrement, avec plusieurs panegiriques, vetures, & professions de religieuses.

Hos omnes finitos & summa manu absolutos MS reliquit, quos suos in usus plures de more distraxerunt. Ejus cum laude meminit Percinus in suis Monumentis Tolosanis P. I p. 177.

F. LUDOVICUS VINCENTIUS DE BENEDICTIS.

F. Ludovicus Vincentius de Benedictis Italus, patria & professione Mutinensis, vir eximiæ eruditionis, Ecclesiastesque facundissimus, hoc anno MDCLXXXIX florebat, inquit Rovetta, quem hîc excipio, & postquam insigniores Italiæ civitates verbi Dei prædicatione non sine laude illustrasset, quæ ex pulpito dixerat, typis etiam dare constituit: quæ a dicto Rovetta sic recensentur: * 1689.

1. *Sacri Entusiasmi fabricati per le glorie di molti santi*, Panormi, Jacobi Epirri 1689 in 4, in quo contentorum hîc est elenchus:

La perla evangelica per le lodi del glorioso patriarca S. Giuseppe.

Il precursore monastico suscitato nello spirito del patriarca san Benedetto.

Il testimonio della vita e della verità eterna suscitato nel fondatore de' Padri dell' oratorio S. Filippo Neri.

La magnificenza di Cristo, o sia il minimo magnificatore del massimo: Panegirico dell' antessignano di Paola S. Francesco.

La Santita nobilitata, e la nobiltà santificata nelle glorie del patriarca san Domenico.

Il vicario dell' amore e sapere del crocifisso constituito nella persona del diletto S. Giouanni Evangelista.

La Statua di Babilonia rifusa dalla grazia nelle grandezze del precursore di Cristo.

Et il Colosso del Sole riabozzato nelle funebri memorie dell' illustre Don Rodrigo Chiatana consultore per sua Maestà Catholica nel Regno di Sicilia.

2. *La Sibilla di Loreto. Panegirico della gloriosa protettrice di Palermo santa Rosalia*, Neapoli, Hæredum Fusci 1687 in 12.

3. *La Corsa della nave Vittoria di santa Chiesa per le conquiste dell' arme cristiane nell' Ungaria ed Arcipelago*, Panormi, Jacobi Epirri 1689 in 12. Et alia plura, inquit Rovetta.

F. PAULUS RECHIEDEUS.

F. Paulus Rechiedeus Italus Brixiæ natus & ordinem professus vir eruditione, pietate, facundia clarus, seculo proxime elapso XVII floruit, & laudatur a symmysta Rovetta ad 1676, diciturque aliquando a magistro ordinis F. Thoma Turco vicarius generalis super conventum Constantinopolitanum & alios Græciæ institutus. Quam fuerit studio addictus probat longa operum ejus enumeratio apud eumdem Rovettam, quæ sic se habet: * 1689.

1. *Regola data dal padre S. Agostino alle monache, e quì per maggior loro istruzzione & profitto spirituale dal P. M. F. Paolo Richiedei de' predicatori volgarizzata & esposta. Dove con pari facilità e brevità insieme si discorre di tutte le materie concernenti lo stato loro così interiore come esteriore. Opera non men necessaria alle stesse monache per ben incaminarsi alla perfezzione, che utile a prelati & confessori di esse per ben condurveli*, Brixiæ, Rizzardi 1675 in 4 pagg. 386. Marino Johanni Georgi episcopo Brixiano opus ab auctore nuncupatum. Extat Parisiis in Regia E 2172.

2. *Arte di ben parlare e di ben scrivere conforme alle regole.*

3. *Poesie varie in lingua Toscana.*

4. *Altre poesie da cantarsi nell' aspettatione del natale.*

5. *Un Quaresimale.*

6. *Pratica spirituale specialmente per le Moniali, dove si tratta dell' ubbidienza, povertà, castità, chiostra, dell' ufficio divino, della messa, del silenzio, dell' orazione, della carità, umiltà, buon esempio, mortificazione, dijuno del opere di supererogazione, dell' esame di consienza, della confessione, communione, perfezzione religiosa. Dell' autorità della priora sopra le suore, degli ufficiali de' monasteri*, Brixiæ 1689 in 4. Extat Romæ in Casanatensi. Idem opus ab auctore recognitum & auctum post ejus mortem typis prodiisse quidam asserunt, Bononiæ 1710 in 4.

7. *Un Volume di problemi.*

8. *Orazioni diverse dall' istesso pronunciate nell' academia degli Erratici di Brescia.*

Quæ iteratò typis prodierunt, Brixiæ, Dominici Grumi 1689, & quorum meminit Leonardus Cozzandi in Bibl. Brixiensi.

9. *Costituzioni delle suore dell' ordine di san Domenico dichiarate, ed esposte*, Genuæ, Antonii Casamara 1710 in 4. Opus postumum.

F. PETRUS BASELIUS.

* 1689. F. Petrus Baselius Flander, Gandavensis ortu ibidemque ordinem amplexus circa hujus seculi annum MDCXLVI, vir pius & eruditus, obiit ibidem XXX martii MDCLXXXIX, ætatis LIX. Sic habet Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic. addens scripsisse, ac typis edidisse opus hoc titulo:

Gloriosum illustris ordinis Cisterciensis lilium, in utroque orbe suaveolenti virtutum ac sanctitatis germine semper floridum, Gandavi, Michaelis Masii 1671 in 4.

F. RAIMUNDUS ORTIZ.

* 1689. F. Raimundus Ortiz Teuto hoc eodem anno MDCLXXXIX in provincia Teutoniæ florebat, quo & typis dedit opus hoc titulo:

Phœnix rediviva, idest Repertorium super libros sapientiæ Salomonis nostri Roberti Holkot, olim editum & impressum per Petrum Drac civem Spirensem 1483 in fol. Nunc autem ad brevitatem, claritatem, & dubiorum dilucidationem redactum a F. Raimundo Ortiz ordinis Prædicatorum, Coloniæ Agrippinæ 1689 in fol.

Utraque editio & antiqua & nova extat Romæ in Casanatensi. Mirum antiquam illam editionem anni 1483 Michaeli *Maittaire* in suis Annal. Typograp. fuisse aut omissam aut incognitam.

F. THOMAS MARIA BOSIUS.

* 1689. F. Thomas Maria Bosius Bononiæ natus & ordinem adolescens amplexatus, morum & vitæ puritate, mira ingenii feracitate & activitate, ardentique discendi studio sic fulsit, ut varios in sua Lombardiæ provincia gradus & honores consecutus fuerit, sacrasque litteras variis in gymnasiis maxime in Bononiensi e superiori loco docuerit. Romam postea vocatus, & in socium a Thoma Mazza Romanæ inquisitionis generalis commissario allectus, exinde Placentinus primum, tum & subinde Januensis fidei generalis inquisitor institutus est. Mortuo vero Mazza prædicto anno MDCLXXXVIII die XIX novembris, eidem mox ab Innocentio XI suffectus est Bosius in Urbe commissarius sanctæ inquisitionis generalis, quo munere summa integritate & vigilantia, summa & ordinis gloria, Romanæque sedis approbatione & aulæ functus est ad annum circiter MDCC, quo vitam hanc mortalem cum meliori commutavit. Ejus cum laude meminit Rovetta ad 1689, ubi hæc ab eo scripta refert:

Commentaria in cantica canticorum eruditissima.

Tractatus in Summam S. Thomæ præsertim de sacra doctrina, de Trinitate, Angelis, incarnatione & sacramentis.

Poëtica quædam, ut & orationes non levis argumenti, quæ typis prodierunt, ubi vero & quando non addit Rovetta suo more.

De rosario B. Virginis meditationes, quas laudat Albertus Brandanus in suo Mariano Roseto.

F. ALBERTUS MALLIAND.

F. Albertus Malliand Allobrox natione, patria & professione Cambericensis, adolescens litteris humanioribus optime excultus Parisiis in gymnasio Sanjacobeo inter sodales eruditione vitæque innocentia & gravitate emicuit: exindeque magister artium ut vocant institutus egregios in philosophia discipulos fecit, tum suæ licentiæ præsentatus annis MDCLXVI & LXVII, ingenii perspicacitate, dicendi facundia, linguarum Græcæ, Hebraicæ, Italæ, Hispanæ peritia inter agones scholasticos adeo fulsit, ut maxima sui laude lauream sit promeritus. Innato deinceps amore patriæ ductus, ad suos se recepit Civarones, quibus & non semel prior electus præfuit, Museo tamen librisque potissimum deditus, donec studendi vivendique finem invenit circa MDCXC. Plura in concionatorum gratiam paraverat edenda, ejus tamen mihi visæ sunt tantum quas ex more ad omnes senatus urbisque classes habuit, eæque elegantissimæ † 1690.

Orationes Coronidis licentiæ baccalaureorum theologorum sacræ facultatis Parisiensis, Parisiis, Francisci le Cointe 1668 in 4 pagg. 58.

F. CHRISTOPHORUS PEDROCHE'.

F. Christophorus Pedroche' Hispanus conventus S. Petri Martyris Toleti alumnus e triginta novem unus fuit, quos novos operarios in vineam Domini F. Johannes *de Polanco* provinciæ Philippinarum procurator conscripsit, & qui anno MDCLXVI mense augusto post varia maris pericula Manilam appulerunt. Quæ præclare gessit in ea missione, promittuntur in T. III *histor. prov. Philipp.* referenda: hactenus scimus archiepiscopi Manilensis F. Philippi *Pardo* ex ordine assumti in gravissima illa quam a regiis in ea insula ministris anno MDCLXXXII & duobus sequentibus passus est persecutione egregium & invictum fuisse defensorem, scripsisseque ejusdem jussu, quæ consilio regio Matritensi oblata fuit * 1690.

Relacion del destierro del dito Señor Don Fray Felipe Pardo arçobispo, pagg. 24.

Anno MDCXC provinciæ Philippinarum assumtus fuit prior provincialis. Ejus mentio est in *Histor. prov. Philippin.* T. II p. 487.

F. FRANCISCUS PEREZ.

F. Franciscus Perez Hispanus Lermæ natus, & a patria etiam sæpius nuncupatus, conventus Salmantini alumnus, clarebat anno MDCXC sacræ theologiæ, quam in gymnasio S. Gregorii Pinciano annis pluribus docuerat tum emeritus professor, curamque cepit tum edendi Tomi tertii posthumi nostri Vincentii Ferre in Primam Secundæ * 1690.

SÆC. XVII. S. Thomæ, & in complementum operis imperfecti ab auctore relicti, addidit de suo

Tractatum de merito justi, ibidem editum. Vide supra ad 1682 *Vincentius Ferre*.

Quæ alia noster Perezius ediderit mihi incompertum, licèt ex tractatu edito plura alia habuisse prælo parata conjectu sit pronum.

F. HENRICUS SCALESIUS A PIMONTE.

1690. F. Henricus Scalesius a Pimonte patria sua in Regno Siciliæ vulgo dictus, provinciæque Regni Siciliæ alumnus, sacræ theologiæ magister, vir humanioribus litteris sacrisque plurimum instructus, cùm Suessæ in Campania junior artium & philosophiæ cursum ex superiorum nutu nobilibus quibusque adolescentibus prælegeret, eorumque mores animosque componere & ad virtutem efformare studeret, Auli Persii Flacci satyras sex iisdem est interpretatus, notasque in eas eruditas scripsit, quas tandem instante Raimundo *Capisucchi* tum sacri palatii magistro, postea cardinali pridem sibi privatim asservatas & occultas, iterum recensuit, auxit, & illustravit & in lucem emisit publicam hoc titulo:

Commentaria in satyras Auli Persii Flacci: in quibus præter obscurissimi vatis mentem clarissimam in lucem vocatam, & observatas priorum expositorum vel oscitantias vel allucinationes, omnigena reperitur eruditio, nedum ad grammaticam, poesim & rhetoricam, sed etiam ad philosophiam, medicinam, mathematicam, & theologiam pertinens, cum penore narrationum tam mythicarum quam historicarum ditissimo: Eruta omnia ex antiquis & probatis auctoribus, Græcis pariter & Latinis, imo verbis eorum tradita, designatis locis in quibus videri possint, Neapoli, Caroli Porsile 1690 in 12. T. I pp. 453: T. II pp. 765: T. III pp. 882. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati, & Romæ in Casanatensi.

F. INNOCENTIUS PENCINI.

1690. F. Innocentius Pencini Venetus origine, religioneque conventus SS. Johannis & Pauli professus, vir magni nominis omniumque partium, orator insignis, theologus eximius, concionator tota Italia famosissimus, in comitiis ordinis generalissimis Romæ MDCXLIV ad baccalaureatum promotus, in generalibus ibidem MDCL & MDCLVI sacræ theologiæ magister approbatus & acceptatus, in publicum academiæ Patavinæ methaphisices professorem in via D. Thomæ delectus fuit a senatu Veneto XV januar. MDCXLIV, annos tum ille natus ad summum viginti tres, quam cathedram ea cum laude rexit, ut ad rectorum academiæ commendationem anno MDCXLIX auctum etiam & duplicatum ei fuerit honorarium, annisque quatuordecim solidis ingenti discipulorum concursu & plausu auditus in ea fuerit. Angelicam sancti doctoris Summam adeo memoria tenebat, ut quemvis locum ab eo exigeres, mox ipsissimis verbis redderet. Studio generali Patavino præfuit primarius regens, sed & provinciæ suæ Venetæ S. Dominici nuncupatæ prior provincialis: celebriora Italiæ pulpita per quadragesimam implevit magna nominis sui fama, majori populorum fructu, maxima episcoporum certatim invitantium approbatione: vivebatque etiamnum apud suos Venetiis vegetus & alacer mense augusto MDCLXXXIII annum ducens ætatis LXIV, studio ut aliâs semper intentus, gravitate, modestia, morum suavitate venerandus omnibus & amabilis, honorum in Ecclesia majorum quorumvis dignissimus. Sic ad R. P. Jacobum *Quetif* de eo gentilis ejus & consodalis F. Cherubinus Torni scribebat anno ultimo citato in Monimentis provinciæ suæ S. Dominici ad eum missis. Obiit autem vel MDCLXXXIX vel XC. Hæc ejus opera:

1. *Della elezzione canonica, prattica, morale e parenetica*, Venetiis & Tarvisii, Righettini 1664 in 4 pagg. 239. Extat Paris. apud nostros ad S. Honorati.

Opus certe varia refertum eruditione magistro ordinis F. Jo. Bapt. de Marinis ab auctore nuncupatum, qua in epistola quædam S. Thomæ opera discutit, & in Boetium quidem *de hebdomadibus* ei abrogat, vindicat verò in *Epistolas canonicas*, & in *Apocalypsim*, de quo quid sentiendum videsis supra T. I p. 343 ubi de S. Thoma.

2. *Nova veteris legis mystico-sacra Galaxia scriptura in cœlo angelici præceptoris, Ecclesiæque doctoris D. Thomæ Aquinatis Phœbeo signata excursu, cingulo pressa lacteo, gemmeis instrata stellis. Hoc est, Luculenta commentaria in Genesim, Exodum, Leviticum, Numeros, Deuteronomium, in quibus potissime, quæ ubivis dispersit alta sapientia sporades, decuriatim in coactas phalanges candicant & collucent, litteralis, moralis, allegoricus, anagogicus micant sensus: controversarum quæstionum coit lumen. Opus collectum, distributum, concinnatum, exactum per F. Innocentium Pencini &c. Munusculum quo una cum relecta denuo germana ejusdem S. Thomæ canticorum expositione pro suæ innocentiæ asylo, speque indubiæ perennitatis confugit humili cursu, evolat Dædaleo nisu ad sublimem verticem, ad astrigeram domum eminentissimi D. Decii Azzolini cardinalis*, Venetiis, Barthol. Tramentini 1670 in fol.

3. *Nova evangelicæ legis mystico-sacra Galaxia &c. Hoc est commentaria in Matthæum, Marcum, Lucam, & Johannem*, Tomis IV. Prodierunt in *Matthæum & Marcum*, Venetiis 1678 & 1685 in fol. In Matthæum erudite scribenti sic accinebat Jo. Bened. Perazzo noster Dysthich. lib. 3 p. 63:

Cœlica scribit ubi Matthæus dicta, superstat
Angelus, Angelico jam paraphraste nitet.

Commentarius in cantica canticorum sub nomine D. Thomæ Aquinatis ab eo e MS codice primum typis editus allaborante ac operam conferente ejus discipulo F. Johanne Benedicto Perazzo Veneto, de quo postea ad 1705. Pr. *Sonet vox tua*. Prodiit cum commentario in Pentateuchum laudato, sed jam antea prælo datum ab eo fuerat. Præfationem adjecit Pincinus, qua S. Thomæ genuinum esse fœtum evincere se putat, de quo quid sentiendum sit, supra ubi de S. Doctoris operibus discussimus: a Pencino verò primum prælo datum esse verum non est, cùm jam antea Lugduni anno 1562 typis prodiisset.

Expositio officii de corpore Christi a D. Thoma compositi. Extat in Tomo secundo commentariorum in evangelia.

De conceptione B. Virginis Mariæ.

Il Paragone dogmatico, ouvero la pietra del tocco veritiera, che fa distinguere la fede cristiana sincera dalla superstizione, Venetiis 1682 in 8.

Extant superiora Romæ in Casanatensi.

Orationes variæ in instauratione scholarum Patavii quotannis habitæ, cùm publicus metaphysicæ professor ageret, quas ferunt elegantissimas.

Panegirico in lode di san Donato martire recitato da esso nella città di Cividad del Friouli, della quale questo santo è protettore. Typis asserunt prodiisse. Videsis *Italia regnante di Greg. Leti* T. IV p. 176.

Pluraque in dies luci danda meditabatur, ut totus erat rei litterariæ intentus. Ejus cum laude plu-

res meminerunt, Tomasinus Gymnasii Patavini pag. 288, F. Jo. Benedictus Perazzo noster ejus discipulus in suis Polydori Apollinis flosculis pag. 23, ubi duo dysticha in ejus laudem, & pp. 98 & 104 *due Sonnetti*, præter alia brevia carmina, quæ ejus commentariis editis adjecit. Legendus etiam de eo Gregorius Leti *Italia Regnante* T. IV p. 174.

F. JOHANNES MELENDEZ.

† 1690. F. JOHANNES MELENDEZ Americanus Peruanus natione, patria Limensis conventus SS. Rosarii alumnus, sic in sua provincia litteris & pietate fulsit, ut & scholæ regiminisque præcipuos adeptus in ea fuerit honores & gradus: collegii Limani S. Thomæ, Cuzquensisque studii præfectus moderator & regens, conventus Trugillensis prior, ac viceprovincialis etiam munere functus: adhæc visitator Ecclesiarum & episcopatuum Civitatis Regum metropolitanæ & aliarum plurimarum, *Cuzco* scilicet, *Arequipa*, *Trugillo*, *Panama & Darien* constitutus. Has tamen inter non leves occupationes rei domesticæ non oblitus, historiæ provinciæ suæ S. Johannis Baptistæ Peruanæ scribendæ animum applicuit. Qua de causa non solum antiqua provinciæ monimenta, vel etiam quædam in eo genere ab aliis incepta, verum dispersa omnia sedulo collegit, sed & archiva regni Peruani imo regia Matritensia cum omni diligentia lustravit. Commodum enim accidit, ut a suis procurator generalis in aula Hispana & Romana electus utramque accesserit, Urbemque appulsus ibidem opus perfecit: interea a magistro ordinis Antonio *de Monroy* collegii S. Thomæ ad Minervam regens institutus anno MDCLXXXI mense julio. Operis ab eo scripti & editi titulus:

Tesoros verdaderos de las Indias en la Historia de la gran provincia de San Juan Bautista del Peru de el orden de Predicadores, Romæ, Nic Ang. Tinassii 1681 in fol. T. I pag. 643: T. II pp. 669: T. III pp. 857.

Hos porro qui ei præluserant & quorum ex schedis profecit, provinciæ Peruanæ alumnos recenset F. Antonium *Rodriguez* de quo supra p. 522, Isidorum de S. Vincentio, Franciscum de Castro S. T. magistrum, & Franciscum de Gusman prædicatorem generalem.

In provinciam suam post triennium regiminis gymnasii Minervæi reversus vixit adhuc quibusdam annis, & circa MDCXC obiisse a quibusdam nostris ex eadem regione Lutetia transeuntibus anno MDCCVIII, & Romam petentibus mihi dictum fuit.

F. LAURENTIUS MARIA PISANI.

† 1690. F. LAURENTIUS MARIA PISANI Mylæ Siciliæ insulæ municipio non ignobili natus XIII aprilis MDCL, ordini nomen dedit in patria IX maii MDCLXV, ac anno revoluto professus est, virque evasit morum integritate, divinarumque scientiarum studio conspicuus. Hinc florente adhuc ætate per omnes scholæ gradus, regentis in studio generali Panormitano munus consecutus est. Ob præclaras animi dotes, & utriusque doctrinæ scholasticæ & canonicæ non vulgarem peritiam ab episcopo Pactensi Matthæo Fatio ex ordine Prædicatorum assumto allectus fuit theologus, & examinator synodalis constitutus. His instantem & ad majora properantem, Panormique studia moderantem mors immatura oppressit in Domo S. Dominici die XXX maii MDCXC, ætatis XL. Ejus cum laude meminit Antoninus Mongitore in sua Bibl. Sic. quam hic excipio, ubi & hæc ei tribuuntur opera:

1. *Gedeonis gladius propositiones a SS. D. N. Innocentio XI damnatas angelici doctoris ope penitus profligans, radicitusque convellens &c. Opus tam scholasticis quam moralis theologiæ cultoribus perutile: ubi verus sensus in quo prædictæ propositiones damnantur explanatur, variique conscientiæ casus resolvuntur. Addita appendice circa observationes supra easdem propositiones editas a R. P. M. F. Raimundo Lumbier ord. Carmelitarum, in quo nonnullæ controversiæ iterum dirimuntur*, Panormi, Thomæ Rommulo & Orlando 1683 in 4 pp. 466. Hoc autem opus Jacobo *Palafox* & *Cardona* Panormitano archiepiscopo nuncupabat. SÆC. XVII.

Extat Parisiis in Regia D 1078. Est & altera editio Venetiis, Aloysii Pavini 1704 in 4: quæ Romæ in Casanatensi.

Auctor certe ingeniosus, & sanæ solidæque doctrinæ, ac S. Thomæ scitis omnino affectus, mirum tamen ei non placere doctrinam P. *Lumbier*, scilicet *hominem teneri omnes actiones suas in Deum referre*: vel etiam ceu grande incommodum ab eo haberi, si dicatur hominem ex quo in peccatum mortale cecidit, teneri mox a peccato resurgere, conteri, & ad Deum actum amoris eliciendo reverti: cum utroque nihil sit apud sanctum Doctorem expressius. Sic enim ille 2. 2. q. 62 a. 8 c. *Manifestum est, quod nec per modicum tempus licet in peccato morari, sed quilibet tenetur peccatum statim deserere.*

2. *Allegationes de electione canonica*: Edidit ejus germanus Franciscus Maria Pisani in libro a se scripto hoc titulo, *Animadversiones juris*, & prælo dato Panormi, Jacobi Epiro 1689 in 4. Est & altera editio, quæ Romæ in Casanatensi, Panormi 1697 in 4 pp. 34.

3. *De potestate summi pontificis contra propositiones Sorbonæ*, absque loco & anno & typographi nomine in 4.

Mss reliquit *Tractatus theologicos de Deo, de incarnatione, de prædestinatione, de angelis.*

F. PETRUS VANDEN BOSSCHE.

F. PETRUS VANDEN BOSSCHE Belga Mechliniæ natus, anno MDCLIII die XIX martii ordini nomen dedit in patria, virque evasit salutis animarum desiderio ardens vehementissimo. Hinc vitam fere totam in prædicationibus insumsit, prædicatorisque generalis titulum & honores meruit. Variis in locis quibus deerant rectores, curam animarum gessit, præsertim in oppido *Woonsel* dicto, ubi pastorem egit annis XIV solidis. Silvamducis missionarius legatus catholicos ferventissimis concionibus in fide confirmavit, qua ratione ab hæreticis male habitus & ejectus est, ad suosque reverti coactus, ab iis in priorem assumtus est, apud quos & demum obiit anno MDCXC die XIX martii ætatis LVI. Sic Ghilbertus de la Haye in sua Bibl. Belgo-Dom. ubi addit compilasse ac edidisse lingua vernacula Belgica librum hoc titulo: † 1690.

Pædagogus Catholicus in quinque partes distributus, Antverpiæ, Henrici Van Dunwalt 1685 in 4, & iterum 1690.

F. RAIMUNDUS MATTHYS.

F. RAIMUNDUS MATTHYS Flander conventus Gandavensis alumnus & professus, studiis Lovanii exactis ibidem omnes gradus scholasticos ex ordine ascendit, magistri artium, ac studentium exinde, baccalaurei, tandemque gymnasii S. Thomæ regentis, laurea etiam in sacra illa facultate donatus, sacras præterea litteras variis locis & conventibus e superiore loco docuit, Berghis S. Winoci, Gandavi, & alias, vir omnium partium seu tironibus ac novitiis instituendis applicitus, seu con- † 1692.

Sæc. XVII. ventui suo nativo prior præfectus, seu congregationum nominis Dei & militiæ angelicæ præses, seu confessionibus audiendis, infirmisque visitandis vocatus, officia hæc omnia & diligenter & strenue obivit: cum his & ecclesiastes facundus adventum & quadragesimam in pluribus Belgii civitatibus cum laude & fructu non pœnitendo prædicavit. Pro sua inferioris Germaniæ provincia diffinitor proxime futuri capituli generalis, seu potius socius sui provincialis, nam futurum erat provincialium, electus morte immatura sublatus est XI maii MDCXC, ætatis LI. Sic de eo noster Ghilbertus de la Haye. *Bib. Belgo-Dom.* MS. Typis ab eo prodiit

Oratio funebris Latina, quam in amantissimi magistri sui F. Johannis Antonii Daubermont S. T. M. exequiis habuit in ecclesia nostra Lovaniensi 26 nov. 1686, Lovanii, Ægidii Denicque 1686 in 4 pagg. 17.

Conciones adventus & quadragesimæ prælo parabat, quæ MS apud suos servantur.

F. ANDREAS ROVETTA.

1691. F. Andreas Rovetta Italus Brixianus ortu & professione per omnes scholæ agones magisterii lauream adeptus, conventuum etiam regimine claruit in provincia sua utriusque Lombardiæ, quam & præfectus prior provincialis administrabat anno MDCXCI, tum & generalis fidei inquisitor Veronensis. Hæc autem ab eo typis prodierunt, ac primo dum Neapoli S. Catharinæ de Formello priorem ageret:

1. *B. F. Alani redivivi Rupensis tractatus mirabilis de ortu atque progressu psalterii Christi & Mariæ ejusque confraternitatis auctore R. P. F. Andrea Coppestein Mandalensi ordinis Prædicatorum &c. Cui in abundantiorem usum hac in tertia impressione pro memorabilibus inveniendis totius Alanei operis addita fuit anima, per R. P. F. Andream Rovettam Brixiensem S. T. M. &c.* Neapoli, Novelli de Bonis 1665 in 8.

2. *Bibliotheca chronologica illustrium virorum provinciæ Lombardiæ sacri ordinis Prædicatorum, qui ab ordine condito ad hæc usque tempora in orthodoxa fidei defensionem, in catholicarum veritatum propugnationem, in apostolicæ sedis exaltationem, in hæreticorum depressionem, inque Christi fidelium utilitatem respective calamum acuere. Accedit syntaxis eorum qui ex eadem Lombardiæ provincia ob eximia doctrina merita primas ordinis dignitates obtinuere*, Bononiæ, Josephi Longi 1691 in fol. pp. 256.

Quod opus non ea qua par erat, quamque eo quo positus auctor erat cum edidit loco, priorisque provincialis ejusdem provinciæ dignitate & auctoritate, adhibere poterat & debebat, diligentia laboratum fuisse merito peritiores dolent. Sed id forte donandum auctoris gravioribus urgentioribusque quibus implicitus erat Veronensis inquisitionis & provincialatus sui negotiis, viro jam plus septuagenario molestissimis.

F. EMMANUEL TRIGUEROS.

* 1691. F. Emmanuel Trigueros Hispanus in imperio Sinarum missionarius apostolicus jam a pluribus annis in provincia Foxiensi convertendis infidelibus, novisque christianis ad verum Dei cultum informandis operam dabat, cum tam ipse quam F. Maginus *Ventallol* una simul ambo Carolum *Maigrot* vicarium apostolicum Foxiensem, episcopum postea Cononensem convenerunt, ipsique suo nomine subscriptum dederunt

Authenticum instrumentum declarationis factæ tam suo quam aliorum ejusdem ordinis missionariorum nomine, Confucii & progenitorum cultum Sinensem improbatum a nostris semper fuisse, & etiamnum improbari, nec unquam nostros sententiam mutasse. Datum Fochu *16 dec. 1691*. Extat editum in libro cui titulus, *Apologie des Dominicains missionnaires de la Chine*, Coloniæ 1699, inter *Documenta pagg.* 173. Extat & in Historia cultus Sinensium, Coloniæ 1700 in 12 pag. 60.

Jam obierat anno MDCCVI ex Relatione F. Francisci Gonçalez a S. Petro de quo postea ad 1712.

F. GREGORIUS AREILZA.

F. Gregorius Areilza Siculus Parthenopæus patria, ordini adoptatus est ibidem in cœnobio Sancti Spiritus, virque evasit magnarum partium. Post plura obita scholarum & conventuum regiminis munera, administratas etiam titulo primum vicarii generalis, tum & prioris provincialis provincias Regni Siciliæ & Apuliæ, inter hæc ob singulare disciplinæ regularis studium a magistro ordinis Johanne Baptista de Marinis in partem sollicitudinis assumtus, & socius tituli provincialis Terræ Sanctæ allectus est, quo nomine comitiis ordinis Romæ anno MDCLVI, & iterum MDCLXX habitis assuit & diffinivit, & tantam sui fecit præclaris dotibus existimationem, ut & ad aulam Hispanam permearit. Hinc rex catholicus Carolus II fulgentem hanc lucernam non sub modio deserendam, sed super candelabrum erigendam recte æstimans, Arianensem ei Ecclesiam diplomate regio ann. MDCLXXXVII dato contulit. At vir humilitate quam aliis quas in eo suspiciebant omnes, virtutibus major, aliunde professioni suæ addictissimus, hanc infulam constanter detrectavit. Obiit Neapoli in domo sua nativa, plenus dierum anno MDCXCI die quarta februarii, fuitque in communi sodalium cœmeterio sepultus. Tractatus plures asceticos scripsit ac edidit, quorum hi tituli: * 1691.

Gli stimoli della sacra solitudine, Neapoli 1625 in 8.

Il Tesoro nascosto, Ibidem 1651 in 8. Extant uterque Romæ in Casanatensi.

La sposizione del Pater noster. Hic MS relictus & apud suos servatus.

De eo legendus Johannes Michaël *Cavalieri* sodalis *nella Galeria de' pontefici Domenicani* T. II p. 142 & sequenti, quem hic excipio.

F. LUDOVICUS AYROLLA.

F. Ludovicus Ayrolla Neapolitanus, vir pietate & doctrina conspicuus, hoc anno MDCXCI apud suos clarebat, tumque opus edidit hoc titulo: * 1691.

L'Arco celeste, Neapoli 1691 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

Sic me monent Memoralia recens ex Urbe mihi missa. Cujus vero provinciæ aut conventus hic Ludovicus fuerit alumnus, hic addent sui gentiles.

F. PAULUS FASSEAU.

F. Paulus Fasseau Hanno, juxta Montes natus, & Montibus IX septemb. MDCLIII ordinem professus, post studia Duaci absoluta, ibidem philosophiam & theologiam e superiore loco docuit, ac in sacra facultate licentiati gradum consecutus est anno MDCLXXI. Vir acuti & solertis ingenii sanctique Thomæ de Aquino doctrinæ studiosissimus, selectus fuit aliquando qui Lovanii primarium regentem ageret, sed quod non esset ejus facultatis † 1691.

ordinis Johanne Baptista de Marinis in partem [illegible] [illegible] assumtus, & socius tituli provincialis Terræ Sanctæ allectus est, quo nomine comitiis ordinis Romæ anno MDCLVI, & iterum MDCLX habitis [illegible] fuit & diffinivit, & tantam sui fecit præclaris [illegible] ribus existimationem, ut & ad aulam Hispanam pe[illegible] meatit. Hinc rex catholicus Carolus II fulgentem hanc lucernam non sub modio deferendam, sed [illegible] per candelabrum erigendam recte æstimans, Aria[illegible] nensem ei Ecclesiam diplomate regio an. MDCLXXVII dato contulit. At vir [illegible] quam aliis quas in eo suspiciebant omnes, virtutibus major, aliunde professioni suæ addictissimus, hanc infulam constanter detrectavit. Obiit Neapoli in domo sua [illegible] plenus dierum anno MDCXCI die quarta februarii, fuitque in communi sodalium cœmeterio sepultus. Tractatus plures asceticos scripsit ac edidit, [illegible] rum hi tituli:

Gli [illegible] della sacra solitudine, Neapoli [illegible] in 8.

Il Tesoro nascosto, Ibidem 1651 in 8 [illegible] que Romæ in Casanatensi.

La sposizione del Pater noster. Hi [illegible] & apud suos servatus.

De eo legendus Johannes Michaël [illegible] sodalis *nella Galeria de' pontefici Domenicani* [illegible] p. 143 & sequenti, quem hic excipio.

F. LUDOVICUS ATROLLA.

[illegible] Neapolitanus [illegible]

---

xellas, ubi tum agebat earum confessarius, ac ibidem sub lapide quem sui Gandavenses in grati animi honorisque testimonium ei posuerunt sepultus. Ejus Gandavi servantur MS

Synopsis totius sacræ scripturæ.

Conciones de tempore & de sanctis idiomate materno, quas ferunt & doctas & elegantes.

Sic me monebat F. Ludovicus Robiin consodalis anno 1715.

F. RAIMUNDUS CAPISUCCHI.

† 1691. F. RAIMUNDUS CAPISUCCHI ex pervetusta Capisucchiorum Romana familia, cujus gentilitia parma *aureo balteo nitet in area cyanea*, ex qua viri sacra purpura, legatione pontificia, dignitate senatoria & patritia, copiarum præfectura, prudenter fortiterque gestorum ac belli laude aliisque dotibus longe præclarissimi prodiere quamplurimi, patre Paulo Marchione Podii Catini, Monteriique & aliorum castrorum dynasta, matre verò hujus altera conjuge Hortensia Mariscotta spectatæ virtutis & nobilitatis fœmina, Marci Antonii comitis Juliacelli Pananique & Octaviæ Ursinæ Castri sancti Angeli filia, Romæ natus est anno MDCXVI filiorum ultimus, Camillus e sacro fonte dictus. Pietatem ille optimamque sortitus a parentibus indolem, dum Romano in gymnasio rhetoricæ navaret operam, Deo afflante, pubertatis annos nondum adeptus ætatis XIV ordini nomen dedit in conventu Romano S. Mariæ super Minervam, habitumque e manibus tum prioris F. Vincentii Candidi induit anno MDCXXX die VIII junii, eodem die anno

olim Capisuccum collegam sperabant, sed & principum oratores ac legati: quanta lætitia gestierint quique litterati, quod virum adeo eruditum suorum iterum habituri essent operum arbitrum ac veritatis vindicem. Omnium expectationi etiam hac vice respondit, hinc ab Innocentio XI pensatis non tam ejus familiæ insignibus, quam egregiis ipsiusmet Raimundi adversus Ecclesiam meritis prima septembris MDCLXXXI in sacrum cardinalium collegium cooptatus est cum aliis quindecim, ac presbyter cardinalis declaratus, tituli primum S. Mariæ de Angelis, quem paulo post in S. Stephani in monte Cælio immutavit. Novem annis ac septem circiter mensibus ea in dignitate vixit, Innocentio XI & Alexandro VIII acceptissimus, supremarum omnium congregationum collega, ac in arduis omnibus Ecclesiæ negotiis occupatus, diem vero tandem obiit suum Dominica in albis XXII aprilis anni MDCXCI Romæ in familiæ suæ palatio, dum actu in comitiis essent cardinales ad electionem summi pontificis adunati. Cor ejus & viscera in æde S. Mariæ super Minervam, in sacello S. Dominici condita fuere, corpus in avito Capisuccorum gentilitioque sepulcro in æde S. Mariæ in Porticu, quæ est Patrum S. Mariæ *di Lucca*, tumulatum. Hæredem ex asse constituit testamento cum licentia SS. PP. confecto abbatem *Marescotti* ex matre consanguineum nunc cardinalem & ordinis protectorem virum supra omnem laudem meritissimum. De Raymundo nostro ejusque familia legendi Fontana noster in *Theatro & Monum.* Vincentius Armanni in *Epistolis* & *Della nobile ed antica famiglia de' Capizucchi Racconto con ritratti*, Romæ, Taurelli 1668 in 4. Franciscus

Sæc. XVII. 2. *Appendices ad easdem controversias theologicas*, Romæ, Angeli Bernabo 1671 in 4. Has vero omnes a se recognitas & auctas edidit ibidem apud eumdem 1678 in fol.

3. *Vita B. Johannis Chisii Senensis ordinis Eremitarum S. Augustini a patribus ejusdem ordinis Colonia Agrippinæ primum scripta, & typis Plantinianis edita anno 1641, nunc denuo Romæ aucta & accuratius prælo expressa*, Romæ, Bernabo 1655 in 8 pp. 182. *B. Angela vita synopsis, & Breviarium vitarum nonnullorum ordinis Eremitarum S. Aug.* adjiciuntur. Extat Paris. in Regia H 2850 & 1741.

4. *Censura seu votum ad librum de cultu & veneratione SS. veteris testamenti.*

5. *Oratio panegyrica in laudem S. Thomæ Aquinatis, die* VII *martii coram S. R. E. cardinalium collegio in æde S. Mariæ super Minervam ab ipso recitata*, & eodem anno Romæ typis edita, & Magno duci Florentiæ nuncupata. Tum junior erat, & scholas theologicas vix ingressus erat.

6. *Discursus de gradu virtutum in sanctis canonizandis requisito.*

7. *Sacri sermones in sacello pontificio a variis habiti & a Capisucco collecti & prælo dati*, Romæ, Jacobi Dragondelli 1662 in 4 pp. 307. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Hæc vero prælo parata apud eum tum servabantur:

1. *Tractatus de relatione operum in Deum.*
2. *Disputatio de contritione & attritione.*
3. *Controversia theologica ad sacrum fidei tribunal spectantes.*
4. *Quæstiones morales variæ.*
5. *Veritates theologicæ per earum definitiones explicatæ.*
6. *Tractatus de opinione probabili.*
7. *Historia familiæ Capisucchæ.*
8. *Conciones multæ, quas per 20 annos in palatio apostolico pro sui muneris ratione habuit.* Facundissimum ac eloquentissimum ætatis suæ oratorem sacrum in his præsertim palatii sermonibus laudarunt periti, in quibus est Oldoinus citatus.

Quæ ejus opera sic refert Mandosius citatus testis oculatus.

Prodierunt ab eodem purpura donato *Quæstiones theologicæ selectæ morales & dogmaticæ*, quibus ad calcem subjecta est *Dissertatio historico-theologica de hæreticis Prædestinatianis & illorum erroribus*, Romæ, Typis Cameræ 1684 in fol. pp. 418. Opus Innocentio XI nuncupatum. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

Legendus de eo liber hoc titulo: *Della nobile ed antica famiglia de' Capizucchi Baroni Romani diramata da un medesimo stipite con quella de' conti di Tun prosapia grande e famosa della Germania con ritratti, Racconto di Vincenzo Armanni gentilhuomo di Gubbio*, Romæ, Tinassi 1668 in 4. Extat in Regia citata K 1081.

F. RAIMUNDUS MARIA PROTUS.

1691. F. Raimundus Maria Protus Mylæ in Sicilia insula natus, & in patria ordinem professus clarebat hoc anno MDCXCI sacræ theologiæ professor, & insignis verbi Dei præco, tumque dictum a se sermonem prælo dedit hoc titulo:

La vita eterna estratta della temporanea morte. Orazione funebre per le solenni esequie di più religiosi Domenicani defonti sotto il triennio del provincialato del M. R. P. F. Lodovico Vita, Panormi, Hæredum Isolæ 1691 in 4.

Sic habet Antoninus Mongitore in Bibl. Sicula, quam hîc excipimus.

F. BONIFACIUS MARIA GRANDI.

F. Bonifacius Maria Grandi Venetiis natus & cœnobii SS. Johannis & Pauli alumnus, sacræ theologiæ magister, in actis capituli generalis Romæ MDCLVI approbatus, venerabilis patris Basilii Pica de quo supra ad 1644 exhortationibus excitatus severiori legum nostrarum disciplinæ in congregatione B. Jacobi Salomonii sese addixit. Doctrina, prudentia, & morum integritate adeo eminuit, ut patritii Veneti, præsules, imo & cardinales in arduis rerum discriminibus consilia ab eo peterent, ipsumque Innocentius papa XI Bononiensi cœnobio præfecerit, ut solida regularis disciplinæ fundamenta poneret & firmaret. Anno ætatis LXVIII, æræ christianæ MDCXCII die XVII februarii naturæ legibus cessit in collegio SS. Rosarii Veneto. Hæc ejus opera: 1692.

Cursus Theologicus, in quo principales theologici tractatus discutiuntur juxta mentem angelici doctoris D. Thomæ Aquinatis, in tres tomos distributus, servata coordinatione Summæ ejusdem angelici præceptoris.

Tomus primus *comprehendens tractatus ad primam partem attinentes, videlicet de sacra doctrina, de attributis, de visione Dei, de scientia Dei & de ideis, de voluntate Dei, de prædestinatione, de SS. Trinitate, de creatione, & de angelis.* Prodiit Ferrariæ typis Hieronymi Philoni 1692 in fol.

Tomus alter *ad Primam Secundæ habet hos tractatus, de ultimo fine, de beatitudine, de voluntario & involuntario, de circumstantiis, de volitis, de moventibus voluntatem, & de actibus ejusdem, de bonitate & malitia humanorum actuum, de habitibus, & de virtutibus in communi, de vitiis & peccatis, de legibus, de gratia, justificatione & merito.* In eodem habentur *tres tractatus ad Secundam Secundæ pertinentes de fide, spe, & caritate.* Prodiit cum superiori.

Tomus Tertius *est de incarnatione & de sacramentis in genere & in specie.*

Editione altera prodierunt Tomi tres Venetiis 1697 in fol. quæ extat Romæ in Casanatensi.

F. DOMINICUS MARIA MARCHESE.

F. Dominicus Maria Marchese Siculus Parthenopæus nobili loco natus, adolescens insciis parentibus vestem ordinis induit Neapoli anno MDCXLIX in ædibus S. Thomæ, quod ut pater & mater rescierunt, per vim e claustro abducere voluerunt, sed incassum adeo constantem in proposito repererunt. Theologiam audivit in Hispania sub magistro Petro Godoy tum Salmanticæ ingenti nominis sui fama regente, adeoque sub tanti viri disciplina emicuit, ut hinc ad suos redux ad docendum alios fuerit adhibitus. Bis regentem egit in gymnasio S. Thomæ, & magisterii apicem obtinuit anno MDCLXXII. Non obstantibus illis studiis scholasticis, vir fuit disciplinæ regularis tenacissimus, orationi addictus, & hominis interioris curam gerens, ad anteriora semper extendebat seipsum. Priorem pluries sodales variarum domorum elegerunt, sed hæc munia subire constanter recusavit. Regimen tamen provinciæ Regni Siciliæ ad quod electus fuerat, effugere non potuit, magistri ordinis præceptis adactus. Tandem ad sedem Puteolanam a rege Catholico Carolo II præsentatus, ab Innocentio XI acceptatus fuit & confirmatus anno MDCLXXXVIII die ultima maii, & die octava junii 1692.

sequentis a cardinali *Marescotti* consecratus. Ecclesiam suam optimis legibus ornare studuit, synodos regulariter coegit, visitationem suæ diœcesis quotannis obivit, verbo & exemplo gregem suum solicite pavit. In his totus erat, cum Neapoli existens in sua S. Thomæ domo a Deo vocatus vitam hanc mortalem reliquit anno MDCXCII die XI februarii, ætatis LIX, ibidemque cum solemnibus exequiis fuit sepultus. Ejus meminit Johannes Michael *Cavalieri* in *Galleria de' pontefici Domenicani*, quem hîc excipimus. Hæc ejus opera:

La vita del venerabile servo di Dio F. Gio. Leonardo di Fusco da Lettere dell' ordine de' Predicatori, Neapoli, Hieronymi Fasulo 1668 in 8.

Vita della sposa di Giesù Christo B. Rosa di santa Maria Peruana del Terzo ordine di san Domenico, Ibidem apud eumdem bis 1665 & 1668 in 4 pp. 360, quæ altera editio Parisiis in Regia H 1718.

La vita della serva di Dio Suor Paola Marèsca detta di santa Teresa monaca del monastero di Santa Caterina di Siena nella città di Napoli ristampata ad istanza di Gio. Domenico Maresca, Ibidem 1659 in 4. Auctor prius ediderat in Diario de quo mox.

La vita del glorioso apostolo delle Spagne san Vincenzo Ferreri dell' ordine de' Predicatori, Ibidem 1669 in 4.

Breve compendio della vita della serva di Dio Suor Maria Villani dell' ordine de' Predicatori, fondatrice del monastero di Santa Maria del divino amore di Napoli, Ibidem 1670 in 8. Extat in Regia H 2829.

Rursus eamdem non compendio sed effuso calamo scripsit hoc titulo:

Vita di Suor Maria Villani, &c. eadem, Bononiæ, Josephi Longhi 1683 in 8 pp. 526. Extat in Regia H 2829, 2.

Il sacro Diario Domenicano diviso in Tomi sei in fol. che contengono le vite de' Santi, Beati, e venerabili dell' ordine de' Predicatori.

Morti nelli due primi mesi di Gennaro e Febraro, Neapoli, Fasuli 1668.

Marzo ed Aprile, Ibidem 1670.

Maggio e Giugno,

Giulio ed Augusto,

Settembre ed Ottobre, Ibid. Hyacinthi Passaro 1679 pp. 566.

Novembre e Dicembre.

Theologia bipartita in dogmaticam & moralem. Tomus primus, in quo pro parte dogmatica agitur de supremo legislatore & Capite Ecclesiæ Romano pontifice, & pro parte morali De Legibus, Neapoli, Josephi Roselli 1685 in fol. T. I pp. 228: T. II pp. 130.

Tomo primo adjecta est ab auctore *Appendix de potestate non solum spirituali, sed etiam temporali Romani pontificis in toto orbe catholico.*

Tum auctor provinciæ Regni Siciliæ priorem provincialem agebat, & opus universitati Salmantinæ, in qua se ait educatum, & litteris sacris informatum nuncupat.

Addit Cavalerius citatus plura crassioris molis hujus theologiæ bipartitæ volumina parasse edenda, quæ morte præventus prælo dare non potuit.

Addit insuper præparasse plures tomos Additionum ad Diarium Dominicanum eadem lingua Italica, quibus ultimam manum apponit Henricus *Scalese* ejusdem ordinis & ejus socius vir inquit doctissimus.

F. ELIAS COURAUD.

F. Elias Couraud Gallus, patria professioneque Ingolismensis sacræ facultatis Parisiensis magister anno MDCLVI laureatus provinciæque suæ Franciæ prior provincialis anno MDCLXV Pruvini Dom. tertia post octavas Paschæ delectus, eo functus est officio per quinquennium ob mortem Magistri ordinis F. Johannis Baptistæ de Marinis, quæ accidit sexta maii MDCLXIX: eoque titulo Generali capitulo Romæ MDCLXX coacto interfuit, simulque electioni F. Johannis Thomæ de Rocaberti in magistrum ordinis, moxque a capitulo munere cessit, designato jam ei antea successore. Acris erat Elias noster ingenii, nec minus inter academicas in theologia disputationes arguendo propugnandoque, quam in publicis consessibus & ecclesiis verbum Domini proponendo claruit. Valebat enim egregie dicendi gratia atque facundia, plurésque & præcipuas regni Galliarum implevit obivitque per annos plurimos cum laude cathedras per adventus & quadragesimas octavasque corporis Christi continuas. Statura illi corporis justa quidem sed compacta optimeque disposita, quæ tamen in parvam plus aut mediocrem vergeret quam proceram. Obiit apud suos Ingolismæ anno MDCXCII. Ejus editæ habentur sequentes orationes: 1692.

1. *Le Heros Chrétien ou Discours funebre sur le sujet de la mort de Messire Henri de Chabot duc de Rohan & de Frontenai pair de France, Chevalier des ordres du Roi prince de Leon, comte de Parhonet & de S. Aulaie, marquis de Belin &c. gouverneur de la province & duché d'Anjou prononcée dans la grande eglise de S. Maurice d'Angers le mardi de la semaine sainte*, Andegavis, Petri Avril 1655 in 4.

2. *L'Esprit de verité communiqué a l'Eglise & a l'ordre des Freres Precheurs, ou l'Eloge de cet ordre prononcé dans la grande eglise de NotreDame de Chartres le 8 mai 1678 pendant l'assemblée de la province de France dudit ordre*, Rothomagi, Thomæ Maury 1678 in 4: Editionem curante F. Marceton ejusdem ordinis S. T. D. Extat apud Parisienses nostros ad S. Honorati.

3. *Oraison funebre de Messire Charles de sainte Maure duc de Montausier Pair de France, Chevalier des ordres du roi, Gouverneur de Monseigneur le Dauphin & gouverneur de Normandie mort le 17 may 1690 prononcee daus l'Eglise cathedrale d'Angouleme la meme annee*, Ingolismæ 1690 in 4.

F. FRIDERICUS STEILL.

F. Fridericus Steill Teuto Bingii ad Moguntiam natus, adolescens ordini nomen dedit in conventu Moguntino: uberiorisque in theologicis eruditionis cupidus, varias Europæ scholas lustravit, non solum Germanas, sed etiam Italas, & Hispanas, & in his Salmanticensem, in qua celebriores ordinis magistros audivit. Verum ut ad historiam præsertim ordinis excolendam natura ferebatur, ubicumque ipsum adesse contingebat, bibliothecas scrutabatur, archiva quantum licuit, revolvebat, monumenta antiqua excipiebat, factaque non contemnenda adversariorum messe tum ad scribendum animum adjecit, & conatum quidem tantum primo edidit Germanice, cujus hic est titulus Latine redditus: * 1692.

Vita Sanctorum, Beatorum, & aliorum utriusque sexus ordinis S. P. Dominici, pietate, virtutibusque illustrium per singulos anni dies compendiosè distributorum, Coloniæ Agrippinæ, Hermanni Weyer 1676 in 4.

SÆC. XVII. Verum postea multo majori præda facta, tum suis Germanis historiam ordinis plena manu effudit opere hoc titulo edito:

Ephemerides Dominicano-sacra, hoc est, Paradisus spirans odorem sanctitatis & virtutis, refertus floribus sanctorum ex ordine Prædicatorum, qui in omnibus mundi partibus floruerunt, & historiis authenticis monumentis & aliis curiositatibus plenus, collectus per R. P. F. Fridericum Steill Bingensem ord. Prædic. S. T. professorem tumque apud nostros Herbipoli præfectum priorem, Dilingæ, Jo. Casparis Bencard 1692 T. I pagg. 719 & 441: T. II pp. 868 & 405 in 4, absque indicibus.

F. GHILBERTUS DE LA HAYE.

† 1692. F. Ghilbertus de la Haye Flander, patria Insulensis, parentibus honestis & opulentis oriundus anno MDCXL natus, ordinem amplexus est in patria & professus anno MDCLVII, vir mihi candore morum studiorumque necessitudine conjunctissimus, qui & ordinis sui animarumque zelum integritati vitæ studioque literarum assidue conjunxit. Pluribus etiam functus est in provincia sua muniis, anno MDCLXXIX Lilleriarum domus præpositus vicarius, inde MDCLXXX mense aprili Reviniensis conventus prior in Campaniæ finibus, tum & a primo provinciali provinciæ Gallo-Belgicæ S. Rosæ tunc erectæ F. Antonio *Danguy* Cenomano S. T. magistro Parisiensi anno MDCLXXXIV assumptus in socium, prædicator etiam generalis receptus in comitiis provinciæ Insulis anno MDCLXXXV celebratis, prior postea collegii S. Thomæ Duacensis, quo munere triennium perfunctus, in nativumque suum conventum reversus cum omnium amore & laude vivebat magistri ordinis in Belgio procurator, at diutino in mensem morbo cruciatum florente adhuc ætate mors immatura collegit die XVII junii MDCXCII, ætatis LII. Quæ sic minutatim refero, ut quantum in se laboris sumpserit, colligat lector: incredibile enim est, quot & quanta scripserit, quot confecerit itinera, bibliothecas omnes Belgii lustrando, ut conventuum in eo nostrorum, virorumque litteris illustrium historiam dilucidaret, cùm tamen a prædicationibus per adventum & quadragesimam, imo Dominicas singulas fere per annum interea non cessaret sedulo habendis. Quædam edidit opuscula:

1. *La vie des saints martyrs Lugle & Luglian, honorez a Lillers prez d'Aire en Artois, ou ils ont été martirizez par les Wandales, & dont la feste se celebre le 23 d'octobre,* Insulis, Ignatii de Rache 1673 in 12 pp. 94.

2. *Fondation du monastere de S. Marguerite dans la ville de S. Omer des Religieuses du tiers ordre de S. Dominique venues de l'ancienne ville episcopale de Terouanne,* Duaci, Nicolai Dassignies 1686 in 8 pp. 144.

Præcipua verò ejus opera MS in Bibl. nostra Insulensi servantur, hæcque mihi cognita:

1. *Compendium historiæ provinciæ Germaniæ inferioris ordinis FF. Prædicatorum omniumque conventuum ac domorum vicarialium ad illam attinentium ex antiquis & certis monimentis erutum.* Cui & addita est *brevis at clarior congregationis Hollandiæ notitia.*

2. *Insula Belgo-Dominicana, sive vita Fratrum omnium, qui ex ordine in Belgio ad sedes episcopales evecti fuerunt, quibus & plurium ex vicinis provinciis assumptorum, sed minus cognitorum historiam junxit.*

3. *Bibliotheca Belgo-Dominicana* sive *Elenchus scriptorum Belgarum ordinis Fratrum Prædicatorum.* Opus accuratius, a nostro quidem Jacobo Quetivio non visum, sed mihi F. Jacobo Echard amice communicatum, & a me integrum transscriptum: quo & me usum ubique cùm de Belgis nostris agitur, mutato tamen stylo, gratus agnosco.

4. *Innumera memorialia ex archivis conventuum omnium Belgii utriusque catholici & fœderati, vel etiam plurium Franciæ, sive etiam Belgii abbatiarum ab ipso deprompta & manu sua transcripta,* ut opera superius relata accuratiora prodirent.

5. *Omnium ex ordine antistitum & episcoporum exactissimam, & ad Lydium veritatis lapidem revocatam & recensitam seriem & chronologiam* dare cogitabat, sed laborem immensum mors abrupit: nihilque ex eo mihi cognitum præter *Indicem duplicem alphabeticum* alium *Ecclesiarum*, alium nominum *episcoporum.*

F. HENRICUS COLLINS.

F. Henricus Collins Belga Brabantinus natione, conventus Bruxellensis alumnus, lauream magisterii obtinuit in sacra facultate Duacena: exinde Lovanii datus collegii Prædicatorum lector primarius & regens, pluribus annis eo munere functus est, ibidemque docebat etiamnum anno MDCXCII. Plures illis annis sub suo præsidio defensas edidit. * 1692.

Theses de gratia per se efficaci juxta inconcussam S. Thomæ ejusque scholæ doctrinam X martii MDCXC, XIII *martii* MDCXCI, *mense maio* MDCXCII, *& XXI & XXIII julii ejusdem anni,* Lovanii impressas in 12.

Et cùm a solemnibus scholæ Thomisticæ adversariis perperam impetitus fuisset edidit

Expostulationem brevem contra pertinens R. P. Isaaci de Bruyen S. J. sacræ theologiæ professoris, qui suas theses impugnaverat, & quem repugnantiæ & contradictionis in dictis arguit, Lovanii in 12 pp. 8.

F. ILDEPHONSUS A SANCTO THOMA.

F. Ildephonsus a Sancto Thoma nobilissimis splendidissimisque in Hispania ortus natalibus, primam lucem vidit sub finem anni MDCXXXI vel sequentis initia, optimeque a puero educatus sub egregiis præceptoribus, ut erat ingeniosus, miros in litteris progressus fecit, nec minores in pietate, qua excitatus adolescens ordinem tota stupente sed & plaudente Hispania amplexus in conventu Malacitano, vestemque Dominicanam induit XXIX aprilis MDCXLVIII. Tirocinium adhuc agebat, jamque ad sacram scientiam anhelabat addiscendam: hinc a celeberrimo Salmanticensis universitatis theologiæ professore primariæ cathedræ moderatore F. Petro *de Godoy,* quem brevi sibi magistrum promittebat, litteris postulavit, ut quæ in scholis dictaverat scripta, sibi mitteret in antecessum legenda, quæ jam philosophicis probe instructum arguunt. Intra septimum a professione annum & studia confecerat & utrasque philosophicas & theologicas disciplinas in Bæticæ suæ provinciæ celebrioribus collegiis docuerat, tanto cum plausu omniumque approbatione, ut archiepiscopus Hispalensis F. Petrus *de Tapia* veteranus theologus, virque ab adulationis vel leviori suspicione alienissimus, conclusionibus theologicis publice præsidentem videns, & quid in eo genere valeret, vibratis in illum, ut ita loquar, argumentorum tormentis, ut erat ingenio acer, experiri volens, consummatissimum in juvene theologum admiratus sit, litterisque ipse suis Ildephonsi subtilitatem, ingeniique celsitudinem commen- † 1692.

darit. Verùm non solum in scholis egregium, sed & in sacris pulpitis, qua zelo, qua dicendi gravitate & elegantia eximium se verbi Dei præconem præstiterat, disciplinæ regularis interea tenacissimus, quo factum est, ut non expectatis quæ per leges nostras præscribuntur interstitiis & laurea donatus, & prior electus fuerit, imo vigesimum sextum ætatis vix compleverat, cùm ad totius Bæticæ provinciæ regimen anno MDCLVIII assumptus est, quod munus ea prudentia, suavitate, vigilantia implevit, ut non solum sibi juniorum conciliarit animos, sed & seniorum amorem, reverentiam, admirationem. At quadriennium provincialatus nondum finierat, cùm ab ordine invitus avulsus est: a Philippo IV rege catholico episcopus Oxomensis designatus, diploma pontificium Romæ XXVI sept. MDCLXI datum ab Alexandro VI accepit, quo ad eam sedem, in qua olim SS. parens Dominicus canonicus & supprior extiterat, promovebatur, brevique inauguratus, ad suam sponsam mox se transtulit regendam & ornandam. Cui dum sedulus incumberet, utraque auctoritate regali & pontificia ad sedem Placentinam translatus est XXVIII januar. MDCLXIII: tum eodem anno XV septemb. ad Malacitanam, quam deinceps servavit, aliisque multiplici ratione prætulit, quarum non ultima, quod in ea urbe Deo se in ordine Prædicatorum dicasset. Sanctorum Ecclesiæ primitivorum antistitum exempla assequi continuo studuisse, quoad vixit, fama per universam Europam erat, quæ verò præclara gesserit speciatim enarrare gentilium suorum & symmystarum est, a quibus id in historia provinciæ Hispaniæ expectatur. Legenda interim F. Petri de Godoy ejus quondam magistri & in episcopatu Oxomensi successoris epistola ad eumdem anno MDCLXV sui de incarnatione tractatus nuncupatoria quæ sic incipit: *En princeps nobilissime, solertissime & vigilantissime præsul mihique amantissime Ildephonse tibi offero, qua tandiu desiderasti.* Legenda apud Fontanam in Theatro pag. 254 & quam ad eumdem scripsit magister ordinis Joannes Baptista de Marinis epistola suavissima, cùm ei Oxomensis insulæ ineundæ copiam fecit, data Romæ XIX sept. MDCLXI. Obiit verò anno MDCXCII die XIII augusti. Porro Philippi IV filius naturalis vulgo dicebatur. Vincentius Baronius noster Hispania reversus, famam in Hispania communem sæpius testatus est & agnoscit *Apolog.* T. II edit. 2 pag. 113. Hinc & Contensonius noster principem serenissimum vocat *Theol.* in fol. T. I.

Francorum reginam Ludovici XIV consortem augustissimam Mariam Teresiam Ecclesiam nostram Parisiensem ad S. Honoratum frequentantem pluries audivimus sic nos alloquentem, *Frater meus vestri Prædicatorum ordinis Malacitanus episcopus, probus est religiosus, eximiusque episcopus.* Etsi enim regia hæc secreta abscondere aliquando bonum fuerit, opera nunc Dei revelare & confiteri nonnisi honorificum esse potest: scilicet quod in tanti viri natalibus minus rectum ac minus decorum fuit, eximiis animi dotibus summisque virtutibus qua privatis qua publicis abunde a Deo fuisse compensatum. Extat sub ejus nomine hoc titulo:

Catholica querimonia, quæ primo adversus Surien, seu veriore nomine Petrum Jurieum, nunc vero etiam adversus ejus duces & impios sectatores ab auctore recognita, & aliquatenus aucta, accuratiusque compta, iterum in palestram prodit, qua SS. D. N. Innocentium XI P. M. Ildephonsus indignus Malacensis antistes ad ejus SS. pedes precatur, Ed. alt. Matriti 1686: Iterum in Germania, in 12 pagg. 115. Queritur præsertim de falso ascripto sibi libello, cui titulus: *Teatro Jesuitico* sub ementito nomine *Francisci de la Piedad* edito. Qui primus autem ei asseruit, Theophilus est Rainaudus S. J. sub nomine Petri a Valleclausa larvatus libri sui de *Immunitate Cyriacorum a censura*, Lugduni 1655 in 8 editi p. 162. Sæc. XVII.

F. JOHANNES CAROLUS DUCOS.

F. JOHANNES CAROLUS DUCOS Gallus Aquitanus in vico *Semons* vernacule dicto diœcesis Auscitanæ ditionis Armeniacæ natus ordini nomen dedit in conventu Tolosano ac professus est octava septemb. MDCXLIX annorum tum circiter XXII. Theologiam postquam duodecim annis solidis Lemovicis & Avenione docuerat, Appamias missus catechizandis per vicos & castella rudibus sedulam operam apostolicus concionator impendit: unde & pietate juxta ac eruditione celebri episcopo Appamiensi Francisco *de Caulet* maxime se probavit, ejusque Ecclesiæ principis pro Domino Deo exercituum zelo singulariter zelati gratiam promeruit, ab eo diœcesis suæ parochorum solitis collationibus præfectus institutus, quo sancto opere annis XII functus est. Ad suos demum Tolosates revocatus ibidem tandem & dicere & scribere & vivere desiit XVII aprilis MDCXCII, in commune Fratrum sepulcrum delatus. In lucem edidit † 1692.

1. *Le pasteur apostolique enseignant aux fideles par des instructions familieres dressées en forme de catechisme les plus hautes maximes & les plus solides veritez du christianisme sur tous les devoirs du chrestien selon les regles de l'ecriture & des conciles, la doctrine des Peres, les sentimens de S. Thomas, & les exemples de Jesu Chrit & des Saints. Pour l'usage des predicateurs apostoliques, des missionaires & particulierement des pasteurs & de leurs brebis*, Tolosæ, Guillelmi Ludovici Colomiez 1697 in 8. T. I pagg. 400: T. II pp. 359. Regium edendi privilegium datum auctori fuerat 19 aug. 1690, & editio hîc laudata quinta est ex Tolosanis, præter quas sexta est Lugdunensis.

2. *Le miroir des confreres du rosaire*, Biteris 1673 in 24. Tum prior agebat conventus nostri Biterarum. Legendus de eo Percinus noster in sua conventus Tolosani historia pag. 166 b.

F. LAZARUS DASSIER.

F. LAZARUS DASSIER Gallus, civibus honestis, piis & locupletibus Parisiis natus, octodecim circiter annorum adolescens, ordinem amplexus est in conventu SS. Annunciationis ad S. Honoratum, & professus XVI junii MDCXLI. Studiis ibidem exactis, in quibus non parum emicuit, theses theologiæ publicas ipso præsente magistro ordinis F. Thoma Turco propugnando cum omnium plausu, prædicationi se totum dedit nec ingrate. Nam & ad plures regiæ urbis parochiales Ecclesias accitus est ad habendas per adventum, quadragesimam & SS. Sacramenti octavas conciones, sed & in variis regni provinciis præsertim Belgii Gallici ex eo munere non parvum sibi fecit nomen. Vir fuit pius, eruditus, ac conscientiæ tenerioris, qui cùm aliquando rusticaturus apud amicos divertisset, pedes incedens, & clivum conscendens Meduntensium Cœlestinorum repente correptus apoplexia cecidit & interiit septima maii MDCXCII, cujus corpus a dictis PP. Cœlestinis receptum in eorum Ecclesia honorifice sepultum fuit. Scripsit ac in lucem edidit: † 1692.

1. *L'Evangile de la grace. Avent composé & préché en plusieurs cathedrales du roiaume*, Parisiis, Edm. Couterot 1678 in 8 pagg. 776.

Sec. XVII. 2. *Autre avent de diverses presences de Dieu propres a regler la vie du chretien*, Lugduni, Jo. Certe 1686 in 8 pp. 402.

3. *Careme*, Ibid. 1687 in 8 T. I pp. 792 : T. II pp. 786.

4. *Sermons sur les mysteres de notre Seigneur*, Ibid. 1683 in 8 pp. 768.

5. *Sermons sur les mysteres & devotions de la S. Vierge*, Ibid 1685 in 8 pp. 738.

6. *La morale de l'Eucharistie consideree dans toute son etendue & expliquee en trois octaves*, Ibid. 1683 in 8. T. I pp. 250 : T. II pp. 272 : T. III pp. 240.

7. *Sermons pour tous les Dimanches de l'annee*, Ibid. 1682 in 8. T. I pp. 728 : T. II pp. 718.

8. *Octave pour les trépassez*, Ibid. 1686 in 8 pp. 270.

Trois volumes de panegiriques des Saints, & un 4 des SS. de l'ordre des FF. Precheurs. Hæc prælo parata ab auctoris morte ms servantur in archivo conventus sui nativi.

F. MATTHÆUS FAZIO.

* 1692. F. MATTHÆUS FAZIO Panormi in Sicilia insula natus anno MDCXXIX, ordini nomen dedit in patria adolescens, exactoque studiorum curriculo mox ad tradendas suis sodalibus quas acceperat philosophiæ ac theologiæ disciplinas admotus est. Pluribus annis regens egit gymnasii Panormitani, unde & lauream magisterii reportavit. Nec scholastico pulvere tantum claruit, sed & consiliorum prudentia celebre sibi fecit nomen, adeo ut ex omnibus insulæ civitatibus ad eum accurrerent etiam proceres & viri principes, in negotiis intricatissimis quid sibi agendum ex ejus ore audituri. Summa ejus in rebus majoris momenti pertractandis dexteritate commoti sodales, priorem eum in utraque domo ordinis Panormitana S. Dominici & S. Zitæ elegerunt, hisque egregie perfunctum muneribus tota voluit habere provincia præfectum. Qui suam optime rexerat familiam, visus est regi catholico superius evehendus. Itaque a Carolo II Hispaniæ rege ad Ecclesiam Pactensem summo pontifici nominatus est & oblatus, & acceptis ab Innocentio XI litteris consecratus anno MDCLXXXII, sponsæ suæ ornandæ, ac optimis moribus informandæ decennium solidum incubuit, partes omnes amantissimi pastoris implens, quoad usque a Domino vocatus transiit ad meliora, defunctus sexta septembris MDCXCII. In basilica sua cathedrali honorifice fuit sepultus, & lapidi superimposito hoc epitaphium insculpserunt:

Illustrissimum & reverendissimum Dominum F. Matthæum Fatio Panormitanum ex ordine Prædicatorum Pactensem episcopum, moribus & vita integerrimum, scientia præclarum, in ecclesiasticis tuendis juribus inconcussum, in vitiis affigendis infractum, præsulem undequaque perenniter recolendum, marmor ipsum & recondit emortuum & immortalitati commendat. Obiit VIII idus septembris MDCXCII, Ætatis suæ LXIII.

Edidit

Constitutiones Diœcesanas synodi, quas omnibus suæ diœcesis ovibus, juxta sacri concilii Tridentini, sacrorumque canonum normam servandas decrevit anno Domini MDCLXXXVII *die* XXX *novembris*, Panormi, Jacobi Epiri 1688 in 4.

Hactenus ex Antonino Mongitore in Bibl. Sic. Laudarat prius Johannes Michael Cavalieri in sua *Galeria de' pontefici Domenicani*, T. I pag. 661.

F. PAULUS ALPHERIUS.

F. PAULUS ALPHERIUS & ille Panormi urbe Siciliæ insulæ principe natus, ibidemque ordinem amplexus, vir eruditione clarissimus & Ecclesiastes facundus & elegans, ab ingenio & morum integritate laudatus, obiit Panormi in suo S. Dominici cœnobio XXVII maii MDCXCII. Ediderat antea * 1692.

Panegirico sacro del patriarca San Domenico, Panormi, Dominici Anselmi 1679 in 4.

* Sic etiam laudatus Mongitorius in Bibl. Sic.

F. ABRAHAMUS VANDE GREYN.

F. ABRAHAMUS VANDE GREYN Belga Antwerpiæ natus, ordini nomen dedit in patria virque evasit pietate, doctrina, & studio salutis animarum commendatus. Suam domum nativam rexit aliquando prior & in eadem mortuus est XXI octobris MDCXCIII. Scripsit ac prælo dedit * 1693.

Collationes spirituales, seu conceptus prædicabiles de SS. nomine Jesu. Adjectæ sunt ad finem, *Bulla a summis pontificibus concessa in favorem confraternitatis SS. nominis Dei*, Antwerpiæ, Jacobi Mesens 1687 in 4. Sic habet noster Bernardus de Jonghe Belgii Dominicani pag. 254.

F. JOHANNES DOMINICUS NICOLUCCIUS.

F. JOHANNES DOMINICUS NICOLUCCIUS Italus Melduli in diœcesi Foroliviensi natus, provinciæ Lombardiæ conventusque Meldulensis insignis alumnus clarebat jam ante annum MDCLXXVI, vir acris ingenii, litteris humanis ac divinis egregie instructus, quas diutius apud suos professus est. Sacrorum canonum etiam peritissimus fuit, ut opera ab eo edita plane demonstrant. Ejus cum laude meminit Rovetta ad 1687, sed ulterius etiam vixit & florebat etiamnum hoc anno MDCXCIII, quo verò anno obierit, mihi incompertum. Hæc ejus opera: * 1693.

1. *Scrutinium sacerdotale*, in 4.

2. *Novus thesaurus sacerdotum*, Maceratæ 1676 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

3. *Tractatus theologicus de justificatione impii*, Bononiæ, Petri Mariæ de Montibus 1691 in 4.

4. *De paupertate religiosorum*, Forolivii, Josephi Silvæ 1693 in 4. Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa.

F. JOSEPHUS DE GOMENDRADI.

F. JOSEPHUS DE GOMENDRADI Aragonus conventus Cæsaraugustani alumnus sacræ theologiæ magister, & collegii ordinis ibidem regens, laudatur cap. 42 ultimo tomi 2 *de la Historia de la provincia de las Filipinas* sub finem pag. 501, ceu qui tum clareret, anno scilicet MDCXCIII, & dicitur vir sua ætate ingenio, doctrina, & solertia præstantissimus, qui plura jam sapienter & eleganter scripserat, vel etiam prælo ediderat. Inter alia recensetur * 1693.

El arbor genealogico de la casa nobilissima de Rocaberti, de su origen, sucession, drechos, matrimonios reales, santos, y varones illustres. Quem librum aut Cæsaraugustæ aut Valentiæ editum conjicio.

Non levis mihi suspicio Josephum *Dromendari* supra pag. 335 a nobis ex fide Jacobi *Quetif* laudatum, non alium esse ab hoc Josepho *Gomendradi*,

& nobis illusisse variam scribendi agnominis rationem: quod discutiant gentiles, nosque si præpostere Dromendarium laudaverimus, emendent. Videsis F. Baltazarem *de sancta Cruz* Hist. Philipp. Tomo altero p. 501.

F. PETRUS MARTYR DE BUENACASA.

* 1693. F. Petrus Martyr de Buenacasa Aragonus conventus Cæsaraugustani alumnus sacræ theologiæ magister, Ecclesiastes apud suos primi nominis, & inter regios a Carolo II ascitus, examinator & censor synodalis in diœcesi Cæsaraugustana, priorem nativi conventus agebat anno MDCXCIII: & qui sui regiminis tempore templum ejusdem a fundamentis magnificentissime reædificarat suis curis, & dilectissimæ matris sumtibus, edidit

Historia de la provincia del S. Rosario de las Filippinas T. I: *por Fray Diego Aduarte, Edicion segonda*. T. II: *por Fray Baltazar de Santa cruz, Edicion primiera ex* MS *apud nostros Matriti servato*, Cæsaraugustæ, Paschalis Bueno 1693 in fol. Extant ambo Tomi hujus editionis Parisiis in Regia H 633, 3 & 4. T. II apud nostros ad S. Honorati.

In proœmio quod priori tomo præmisit, dolet florentissimas duas ordinis provincias Hispaniæ & Bæticæ auctorem nondum nactas, qui præclare in iis gesta scriberet, ac illustres ambarum viros pro meritis laudaret: Patresque utriusque vehementissime sed & amicissime urget, ut uni vel pluribus hanc operam quam citius commendent, ad sumtus editionis prælique suppeditandos paratissimum se offerens.

F. PETRUS FRENZE.

* 1693. F. Petrus Frenze Hybernus conventus Galviensis alumnus, studiis in Hispania in provincia Bæticæ peractis in Americam Hispanam navigavit, ubi apud Indos Mexicanos triginta annis solidis missionarium egit, ingentemque animarum messem Christo reportavit. Ut ejus regionis indigenarum linguam apprime comparaverat, scripsit eadem

Catechismum seu expositionem fidei Christianæ.

Exinde prædicatoris generalis titulo insignitus, patriam revisit, ac suos Hybernos verbo & exemplo in fide catholica confirmare pergens, apud suos tandem obiit anno MDCXCIII. Sic refert Johannes O Hein in suo Epilogo Chronologico provinciæ nostræ Hyberniæ p. 24, qui tamen an ille catechismus typis prodierit, aut omisit, aut ignoravit.

F. RAIMUNDUS MAILHAT.

† 1693. F. Raimundus Mailhat Gallus in oppido quodam diœcesis Appamiarum comitatus Fuxensis anno MDCXI natus, expletis Tolosæ humanitatis studiis, juvenis ordinem amplexatus est ibidem & professus secunda julii MDCXXXIV, & post emensa philosophiæ theologiæque curricula ad easdem apud suos tradendas e superiori loco selectus est disciplinas, nec parvam in utroque munere tum a profunditate tum a claritate sibi comparavit famam. Ut vir erat unà regulari disciplinæ addictissimus ad regimen etiam ascitus est, & Appamiis prior electus ita se gessit, ut Franciscus *de Caulet*, sanctissimæ memoriæ episcopus carissimum in primis habuerit, ac in Ecclesiæ suæ administratione ejus plurimum usus sit opera atque consilio: erat enim Raimundus non eruditione minus atque prudentia, quam integritate morum atque vitæ austeritate conspicuus. Sed & sui eum Tolosani præfectum habere voluerunt anno MDCLIII, & triennio elapso tironibus ad religionem instituendis mystagogum præfecerunt virum scilicet quem noverant in spiritualibus eminentem, & in regularibus ut exemplum sanctissimum, sic & prudentissimum exactorem. Romam exinde vocatus anno MDCLXV ab ordinis magistro in S. Sabinæ domo assignatus fuit, ubi postmodum ad ultimum usque vitæ diem magno in honore apud omnes etiam in aula pontificia vixit: ab Innocentio XI præsertim tum ante tum & post creationem speciali gratia familiarique ob integerrimos mores benevolentia exceptus. Eidem conventui S. Sabinæ aliquando præfuit, sancti officii consultorem, ut aiunt, allectum volunt, in gravissimis Ecclesiæ negotiis ejus consilio dictum summum-pontificem sæpius usum certissimum. Tandem meritis & ætate gravis fractisque & infirmitatum & annorum pondere viribus Romæ magna sanctitatis & innocentiæ fama magno & suorum & omnium luctu ad superos abiit xv februarii MDCXCIII, ætatis LXXXII. Ex actis, & visis, & documentis tum Tolosa, tum Roma a F. Barnaba *Pedeli* Mediolanensi S. Sabinæ priore missis. De eo legendi Percinus noster in *Hist. conv. Tolos.* P. I p. 160, & *Annus Dominic. Gallicus* T. II sept. p. 864. Scripsit ac edidit hoc titulo:

Summa philosophiæ, Tolosæ, Petri Bosc 1652 in 12. T. I. *Logica*, pagg. 468: T. II. *Octo libri physicorum*, pp. 354: T. III. *De cœlo, de generatione, de meteoris &c.* pp. 368: T. IV. *De anima, Metaphysica & Ethica*, pp. 384. Opus a philosophiæ Thomisticæ candidatis ob perspicuitatem cum grata brevitate conjunctam ita requisitum, ut a prima illa editione, quindecim minimum aliæ in diversis partibus prodierint.

Sed & alia plura opera scripsisse fertur prælo digna, *Tractatus Theologicos ejusdem cum philosophia rationis: De votis religiosis: De Novitiorum institutione*: sed quæ typographo instantius petenti concedere præ humilitate recusavit: utinam saltem MS sui servaverint.

F. SALVATOR DE SANCTO THOMA.

F. Salvator de Sancto Thoma Hispanus illustris missionis Sinicæ operarius, vastissimum illud imperium jam ingressus erat anno MDCLXXXI, quo semper egit in provincia *Tche Kiang* & in oppido *Lan-Ki* Ecclesiam illic nostram neophytosque nostros puram fidei doctrinam, ritibusque Sinicis cœli & avorum omnino ablegatis docens unà cum F. Petro *de Alcala* de quo postea ad 1706 qui ambo annis sequentibus MDCLXXXII & LXXXIII inde pedem non moverunt, nec ad provinciam *Chivencheu* 400 milliaribus & amplius dissitam sese transtulerunt, ut cuidam placuit supponere. Anno MDCXCI F. Salvator vicarius provincialis erat missionis Sinicæ, quo tres ad eum epistolas scripsit F. Petrus *de Alcala* dictus, ut ab imposita sibi rituum Sinicorum approbatione liberaret, quarum ultima *Lan-Ki* data xx decembris ejus anni versa & ex Hispano Gallice edita est in Apologia Dominicanorum Gallica pag. 405 ad 413. Eodem munere vicarii provincialis fungebatur adhuc Salvator anno MDCXCIII, quo scripta est ab eo * 1693.

Epistola ad Reverendissimum D. Carolum Maigrot vicarium apostolicum provinciæ Fokiensis data x *aprilis*, qua missionarios ord. Prædic. ejus Decretum de ritibus Sinicis eo reverentius accepisse testatur, quo ab iis diligentius semper abstinuerant, & severius suis neophytis prohibuerant. In eadem Apologia ex Hispano Latine edita est inter *Documenta* p. 192. Forte & plura alia scripsit, quæ hîc addent illustres sui sodales.

Sec. XVII.

F. THOMAS PANTANI.

* 1693. F. Thomas Pantani Italus provinciæ Romanæ alumnus vir pietate, doctrina, & facundia commendatus hoc anno MDCXCIII florebat. Scripsit, ac typis edidit

Breve compendio della vita e miracoli della B. Margarita da Castello del Terz' ordine di S. Domenico, epilogata da un suo divoto religioso dello stesso ordine, Perusiæ in 12.

Orazione panegirica per le glorie di S. Rosalia vergine Palermitana, Panormi 1693.

Extat utraque opella Romæ in Casanatensi.

F. AMBROSIUS CATHARINUS SPANNOCCHI.

† 1694. F. Ambrosius Catharinus Spannocchi Etruscus nobili & antiqua apud Senenses, virorumque ingenio, scriptis, præclareque ac fortiter gestis illustrium gente Spannocchia satus, patriam habuit Florentiam, ubi in S. Mariæ Novellæ ordinem amplexus est adolescens, quem morum innocentia, litterarum studio, ac disciplinæ regularis diligenti observatione postmodum illustrare visus est. Quem enim aliquando tiro novus in Galliis sub Stephano Thoma Soueges rectore & alipte hauserat pietatis religionisque spiritum, vitæque interioris modum, illibatum deinceps habuit ac retinuit. Salutis animarum promovendæ cupidissimus fuit, eaque apud suos reversus morum gravitate fulsit, ut quamvis juniori necdum ætate maturo sodalitatis in S. Mariæ templo S. Benedicti vulgo *la Compagnia di san Benedetto Bianco* nuncupatæ cura præfecturaque demandata fuerit, quam ille strenue dum gereret, in usum ejusdem sodalitii, exercitiorum spiritualium opus a F. Dominico *Gori* de quo supra pag. 415 editum a se recensitum & auctum prælo iterum commisit hoc titulo:

Essercizi spirituali ordinati per uso della venerabile compagnia di san Benedetto Bianco di Firenze dal molto R. P. M. F. Domenico Gori dell' ordine de' Predicatori, riordinati ed accresciuti dal P. F. Ambrosio Catterino Spannocchi dell' istesso ordine, correttore della medesima, Venetiis, Nicolai Taglini 1682 in 24 pp. 421.

Prior Fesulanus deinde fuit electus & constitutus anno MDCLXXXV, apud omnes etiam optimates, ac magnum ipsum Florentiæ ducem acceptissimus, ideo Liburnum anno MDCXCIV a magistro ordinis novo ibidem erigendo sodalium nostrorum cœnobio missus ac promotor institutus. Quantum deinceps vixerit, quæ alia præclare gesserit, mihi incompertum, licèt seculi XVIII initia attigisse conjiciam, & fortè etiam hoc anno MDCCXVIII adhuc in vivis florentem.

F. ANTONINUS THOMAS.

* 1694. F. Antoninus Thomas Gallus Armoricus domus Dinanensis alumnus sub finem hujus seculi clarebat, tumque libellum scripsit ac edidit hoc titulo:

La devotion a la Sainte Veronique, ou la reparation des ignominies & des outrages faits a la sacrée face de notre Seigneur Jesu-Christ, representée dans le voile de sainte Berenice, Parisiis, Ludovici Guerin 1694 in 12 pp. 164.

Extat Parisiis in Regia D 3459, 4.

Imago illa ad prototypum Romæ servatum picta, anno MCCCCXIII apud nostros Nannetenses a Johanne V Britanniæ duce deposita, in ea civitate religiosissime colitur, ejusque gratia pia instituta est ut aiunt confraternitas seu societas, cui primores regionis jam ab ea ætate & etiamnum honori ducunt accenseri. Hæc causa edendi operis ad sodalium consolationem & instructionem Auctor *Veronicam* a *sancta Berenice* curiose distinguit, hanc juxta popularium suorum fidem fœminam asserens, contra quam jam sentiant omnes eruditi: cæterum libellus fovendæ erga Christum pietati aptissimus.

F. IGNATIUS FIUME.

F. Ignatius Fiume Siculus e Casali seu Fano Antimo ad Aversam ortus, congregationis *della Sanità* alumnus, sacræ theologiæ magister, ab eruditione inter primos suæ ætatis commendatus, sacras litteras apud suos pluribus annis professus est, ac primo magister studentium, tum & baccalaureus egit in collegio Montis Dei Neapolitano, exinde regens in gymnasio S. Mariæ *della Sanità* ibidem, quod munus incipiens inter discipulos habuit F. Thomam Maria postea cardinalem Howard dictum, cui præter lectiones ordinarias & communes cum aliis sodalibus, privatas dabat de controversiis adversus hæreticos hujus ætatis, quo factum, ut huic studio totus incumbens, opus grandius scripserit ac ediderit hoc titulo: * 1694.

Schola veritatis adversus mendacia Lutheri, Calvini, & protestantium erecta, Neapoli in fol. T. I apud Michaëlem Monaco 1675: T. alter apud eumdem, & Antoninum Gramignani 1677, quem Innocentio XI nuncupavit: T. III ibidem 1680, hunc aliàs suo discipulo Thomæ cardinali Howard dicavit.

Tum verò Ignatius noster Innocentio XI visus est super candelabrum Ecclesiæ erigendus. Annum ætatis sexagesimum jam agebat, cùm anno MDCLXXXI die XXIII junii a summo pontifice allectus est episcopus Polinianensis sub metropolita Barensi. In ea verò dignitate constitutus, nihil a prioris vitæ regularis, quam juvenis imbiberat, consuetudine remisit, sed optimi pastoris, ac in pauperum sinum reditus suos licet exiguos bis mille circiter & quadringentarum librarum effundentis vices egit. Neapolim progressus anno MDCXCIV, nec apud germanos quos ibidem habebat manentes, sed apud sodales S. Mariæ *della Sanità* hospitatus, apoplexia correptus mortuus est mense maio, & in sepulcro communi depositus. Ex quo infulam admisit, studia antiqua non deseruit, imo his incubuit ardentius. Unde

T. IV de Sacramentis, tribus prioribus addidit, & edidit Neapoli ac Vincentio cardinali Ursino archiepiscopo Beneventano inscripsit. Ejus meminerunt cum laude Toppius Bibl. Neapol. p. 340 a, & Jo. Michael *Cavalieri*, *Galleria de' nostri vescovi* T. I p. 682, quos excipio.

T. I agit *de Deo, ejusque personis & attributis, & de servatore nostro Jesu Christo.* Altero *de Ecclesia & summo pontifice.* Tertio *De verbo Dei scripto & tradito & de conciliis.* Additis in fine duabus considerationibus, prima ad reges Angliæ, altera ad ducem Saxoniæ. Quarto *De sacramentis in genere* tum *de baptismo, confirmatione, eucharistia, sacrificio missæ, & communione sub utraque specie.*

Extant Romæ in Casanatensi.

F. JULIUS VINCENTIUS GENTILIS.

F. Julius Vincentius Gentilis Ligur, antiqua patritiaque Gentiliorum Januæ ortus familia, ordinem induit in patria in conventu S. Mariæ *del Castello* dicto, cumque vir evasisset egregius, † 1694.

egregius, jamque variis apud suos locis theologiam legisset cum laude, a magistro ordinis F. Thoma Turco ex Hispania in Italiam reduce constitutus est gymnasii nostri Bononiensis primus professor metaphysicæ anno MDCXLVII, tum & ibidem primarius cathedræ S. Thomæ lector & studii regens: quo ex munere eum priorem sibi præfecerunt ob egregias animi dotes moresque suavissimos Bononienses nostri. Comitiis ordinis generalibus Romæ bis affuit semel & iterum provinciæ suæ prior provincialis: prima vice anno MDCLXX, altera anno MDCLXXVII, nec in utroque plura ei defuerunt, quæ ad summum ordinis evehebant magistratum vota, qua certe dignitate ab omnibus dignissimus habebatur. At ne tanta quæ a Deo acceperat talenta Ecclesiæ inutilia remanerent, eum Innocentius XI ad sedem patriam Januensem promovit, ac ipsemet in consistorio publico die XVII mensis martii anni MDCLXXXV præconizavit, ut aiunt: qui mox eodem anno in sponsæ sinum convolans, ac ejus continuo studens ornatui sapientissime rexit ad ann. MDCXCIV, quo mortalitatem exuit die XVI mensis julii sepultus in æde conventus dicti sui nativi. De eo Rovetta noster ad 1686, ubi & addit ab eo relicta omnino accurata & prelo parata in conventu suo dicto servata MS

1. *Super universam S. Thomæ Summam theologicam commentaria.*

2. *Super Aristotelis libros logicos, physicos & metaphysicos itidem commentaria*, quæ præsertim in metaphysicos ultima manu perfecta dicunt, & prelo parata.

Acta synodi ab eo habita prudentissimas leges pro sui cleri reformatione continentia, quæ haud dubie in lucem prodierunt, Januæ.

Ejus meminit Johannes Michael *Cavalieri* in sua *Galleria de vescovi Domenicani* T. I p. 663.

F. LUDOVICUS BIDAULT.

F. LUDOVICUS BIDAULT in religione a *Sancta Maria* dictus Gallus, Parisiis anno MDCXVIII mense martio honesto loco natus, litteris humanioribus eruditus, adolescens ibidem ordini nomen dedit in conventu SS. Annunciationis VIII septembris MDCXXXIII, & anno revoluto professus. Qui cùm prædicationi verbi divini, quam primum ab ætate licuit, se dedisset, ea parte oratoris, quam tantopere laudat Tullius, nempe pronunciatione ita valuit ac claruit, ut certatim ad ejus sermones concurrerent, magnumque sibi ea ratione fecerit in variis Galliæ provinciis civitatibusque nomen, Cadomi, Parisiis, in Belgio ubi plures annos transegit. Vir pius in suo conventu nativo vitæ annos ultimos duxit & finiit Dom. II quadragesimæ VII martii MDCXCIV, die sequenti sepultus. Scripsit ac typis edidit

† 1694.

1. *La divine methode de reciter le S. Rosaire par articles pratiquee par le glorieux patriarche S. Dominique, mise en lumiere par le B. H. Alain de la Roche, & renouvellée &c.* Duaci, Baltaz. Belleri 1677 in 8 pagg. 352.

2. *La divine methode de reciter le S. Rosaire par articles pratiquee par le glorieux patriarche S. Dominique, & plusieurs autres SS. personages*: Aliud opus a superiori, Ambiani, Lebel 1679 in 12 pp. 131: Catalauni 1680: Tulli Leucorum 1681 in 12: Parisiis, Caroli Chesnault 1684 in 12 pp. 191, *Renouvelée & augmentée de pieuses reflexions sur chaque article.*

3. *De la devotion des quinze communions pendant quinze mardis. Pour obtenir de Dieu par les merites du tres sacré rosaire, & du glorieux patriarche S. Dominique toute sorte de graces tant spirituelles que corporelles: approuvée par notre S. P. le pape Innocent XI*, Parisiis, Guillelmi de Luyne 1684 in 12 pp. 153: Iterum, Tulli Leucorum 1685 in 12.

F. LUDOVICUS LE BRETON.

F. LUDOVICUS LE BRETON Gallus Castroligeri vulgo *Chateaudu loir* in finibus Turoniæ & Cenomaniæ oppido eleganti ortus, Johannis *le Breton* de quo supra ad 1684 germanus, natu major, celebris Nicolai *Coëffeteau* de quo etiam supra sororis filius in æde SS. Annunciationis Parisiis anno MDCXXXVIII die XX aprilis professus, congregationis S. Ludovici regis vicarius generalis anno MDCLIII electus, & ob comitia ordinis Romæ anno MDCLVI celebrata, quibus interesse jussus est, eo munere quadriennium functus. sed & nativi sui conventus prior anno MDCLXVI augusto mense electus & confirmatus, vir pius, disciplinæ regularis admodum tenax, vitæ privatim austerioris, confessionibus audiendis & animarum ad perfectionem anhelantium directioni totus addictus, Franciscæ a Lotaringia ducissæ Vindocinensi confessarius a summo pontifice datus & concessus, sed & tironibus ad religionem instituendis diutius præfectus, obiit in dicta sua domo anno MDCXCIV die XV aprilis ætatis circiter LXXVIII. Scripsit plura ascetica, quorum quædam MS suorum sodalium manibus teruntur, quales sunt 1694.

Notæ marginales ad psalterium Davidicum in suo breviario, similes ad totum novum testamentum, quas servo in schedis. Quædam etiam typis edita sed suppresso nomine, Parisius 1671 in 24

Pensées Chretiennes pour chaque jour du mois.

F. MARCELLUS BARRONE.

F. MARCELLUS BARRONE Neapolitanus congregationis S. Mariæ *della Sanità* alumnus anno MDCXCIV florebat sacræ theologiæ ut censeo magister, ceu qui jam antea in actis cap. gen. Romæ anno MDCLXXXVI habiti, omnibus ad gradum hunc consequendum prærequisitis functum esse eoque dignus declaratus fuerat. Scripsit ac typis edidit * 1694.

De exacto annorum numero a mundi creatione opusculum chronologicum, Neapoli 1694 in 12.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. NICOLAUS FATOU.

F. NICOLAUS FATOU Artesius, patriaque Atrebas ordini nomen dedit in patria, & professus est circa annum MDCXLV, vir pius, & cultus beatæ Virginis per rosarium propagator ardentissimus, scripsit sed stylo parum castigato 1694.

Le Paradis terrestre du saint rosaire de l'auguste vierge mere de Dieu divisé en douze jardins a huit parterres, autrement en douze octaves a huit discours, excepté le onzieme qui en a douze. Idée qui sans aucun trait de poësie va produire une rose a cent feuilles, ou cent discours tres propres sur la meme matiere du rosaire en quatre tomes, composez par le R. P. F. Nicolas Fatou du convent de la ville de saint Omer de la province de S. Rose, autrefois prieur du convent d'Arras, Audomarisani & Insulis, Francisci Fiefvet 1692 in 8.

Primus est tomus, an tres alii promissi typis prodierint, mihi hactenus incompertum. Dicitur in titulo conventus Audomarensis, quia tum filiationem ut loquimur suam in eam domum transferri obtinuerat, in qua & obiit cum odore sanctitatis anno MDCXCIV die XVII augusti ætatis LI. Laudatur in anno Dominicano Gallico.

Sæc. XVII.

F. OLIVERIUS FOURNIER.

† 1694. F. OLIVERIUS FOURNIER Gallus Latiniaci diœcesis Parisiensis vulgo *Lagny* natus anno MDCXXVIII, postquam Parisiis humanioribus incubuisset egregie literis, Philosophiæ ibidem, tum & sacræ theologiæ in Sorbona sub regio professore Jacobo *de Saintebeuve* doctore sua ætate nominatissimo operam dedit per triennium. Exinde aspirante numine ordini nomen dedit in Parisiensi SS. Annunciationis ad S. Honorati vicum conventu maio mense MDCLI annos XXIII circiter natus, ac sequenti maii XVIII solemniter professus est. Vir fuit acris & elegantis ingenii, litteris amœnioribus optime excultus, Musas Græcas & Latinas habens perquam familiares, theologiæ vero utriusque seu speculativæ & scholasticæ seu positivæ & dogmaticæ inter primos suæ ætatis nominatus: unde tam sacro fuit idoneus pulpito, quam Athenæo & polemico, utrique scilicet a superioribus, ubi opus fuit, applicitus. Philosophiam secularibus Abbatisvillæ jam legerat duobus annis, cum eamdem anno MDCLX suis sodalibus Parisiis prælegere jussus est: exinde anno MDCLXIII theologiæ lector institutus ibidem, hanc triennium summo cum plausu fructuque auditorum docuit, eamdem iterum ibidem tum primarius regens professus alterum triennium ab anno 1672 ad 1675: sed nec minus facundus Ecclesiastes habitus est Tulli Leucorum, Ambiani, Parisiis, Rotomagi, Gadomi, Parisiis iterum apud nostros concionator ordinarius. Infirma tamen cum uteretur valetudine, ab utroque munere cessare coactus rudeque donatus, confessionibus audiendis utilem deinceps ministrum promptissimumque se exhibuit, quod supererat temporis, non otiosum abire sibi permittens, sed piis ac eruditis privatim scribendis diligentissime insumens. A dignitatibus & præfecturis in ordine ita semper abhorruit, ut etsi pluries prior electus & expetitus, ut admitteret persuaderi non potuerit. Obiit autem in conventu suo dicto Parisiensi flavo ictero exundante XVII julii MDCXCIV, ætatis LXVI, maxima relicta religionis ac pietatis memoria. Inter plura quæ scripsit prælo digna, hæc mihi recensenda occurrunt:

1. *Tractatus theologici de Incarnatione, & de sacramentis in genere, tum de Baptismo, de confirmatione, de Extremaunctione, de Eucharistia & de Pœnitentia*, quæ prioribus annis legit.

2. *De Deo & attributis divinis Trinitate & Angelis ad I. P. S. Thoma tum & de fine, actibus humanis, & de gratia*, quæ posterioribus annis. Quibus eum sequentes lectores, sed & baccalaurei nostri Sanjacobei in suis agonibus scholasticis usi, non parvam sibi doctrinæ laudem pepererunt.

3. *Orationes ejus prælusoria in ingressu scholarum*, quarum duæ potissimum recensendæ videntur: I quam habuit anno MDCLXIII circa festum exaltationis S. Crucis viris primi subsellii præsentibus *De pace Ecclesiæ* ope doctrinæ Thomisticæ Molinismum inter & Jansenismum inconcussæ tuenda & firmanda. Altera quam habuit anno sequenti MDCLXIV super illo Apocal. versiculo 1 cap. 5: *Vidi in dextera sedentis supra thronum librum scriptum intus & foris.*

4. *Sermons des dimanches pendant l'annee, des misteres de JesuChrist, & de la vierge, avec plusieurs panegiriques des Saints*, quorum plures sunt ornatissimi & ultima manu expoliti: sed quos omnes sibi quidam usurparunt, qui utinam quales sunt saltem dicerent, nec ut sæpius expertus sum, misere discerperent, aut inscite interpolare attentarent.

5. Opusculum quoddam asceticum Gallicum in gratiam animarum piarum *De la maniere de faire l'oraison ou meditation*, prelo paratum habebat, sed ab ejus morte quidam sibi arrogarunt, qui nec reddere voluerunt.

6. *Les Regles & Constitutions de la communauté des sœurs de S. Genevieve dans la paroisse de S. Roch a Paris.* Ab his nempe superior electus fuerat. Mulieres sunt pietati addictæ, quæ junioribus virginibus in fide instruendis & in operibus ipsis convenientibus edocendis operam dicant suam.

7. *Historia conventuum ordinis S. Jacobi Rotomagensis, & S. Jacobi Cadomensis* utraque eleganter scripta & sat accurate, cujus utriusque αὐτόγραφον jam in manibus habeo, sed & exemplum ex eodem descriptum servo in schedis.

Quæ omnia in hoc articulo relata ut oculatus testis ego F. Jacobus Echard post F. Jacobum Quetif narro, ut qui dicti F. Olivarii Fournier seu in philosophia seu in theologia minimus auditorum fui, nec optimo magistro ac præceptori amantissimo possum unquam dignas pro merito referre gratias.

F. PETRUS BIANCHI.

F. PETRUS BIANCHI Latine *de Blanchis* ortu Palmensis in Marca Tarvisiana, provinciæ * 1694. S. Dominici Venetiarum alumnus, ejusdem priorem provincialem agebat anno MDCXCIV, eoque titulo comitiis ordinis illo anno Romæ coactis affuit & diffinivit, ut probant acta, in quibus & sacræ theologiæ magister præstatur, quam proinde pluribus annis antea e superiori loco docuerat. Scripserat tum & typis ediderat

Il foriero dell' anno santo. Trattato dell' indulgenze teorico e prattico, Tarvisii, Gasparis Pianta 1690 in 8.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. PHILIPPUS WYCART.

F. PHILIPPUS WYCART Flander, domus Gandavensis alumnus, vir pius, & officio divino * 1694. in odeo cantando addictus, ceu musicæ peritissimus, laudatur potissimum, quod in arte componendorum ex tintinnabulis organorum & concentuum, qui pro more Belgis familiari horarum signis præludunt, novam decimis notis additis methodum adinvenerit, quam horologio cœnobii Gandensis singularem esse voluit, cujus revera harmonia ut primum & postea quoties audita est, omnium movit & excitavit admirationem. De qua arte opus scripsit apud suos MS Gandavi servatum hoc titulo:

Tractatus de campanis & campanilibus.

Verum in eo de decimis illis notis omnino silet, adeo ut cum auctore ratio illa nova jam periérit. Quo enim die scilicet XXII februarii MDCXCIV e vivis abiit, tintinnabulum illud superius ultimo sonuit, moxque e sublimi ad imum usque decidens a nemine postea in integrum restitui, & cum aliis componi potuit. Sic mihi scribebat consodalis ejus R. P. Ludovicus Robiin litteris anno MDCCXV datis. Mirum horum non meminisse Bernardum *Jonghe* in suo Belgio Dominicano, nec aliud de eo referre, quæ tamen non exigua laus ejus est, virum fuisse quantum vivificatum in spiritu, tantum mortificatum in carne, adeo ut pœnitentia quam agebat continua consumtis carnibus pellis ejus ossibus adhæsisse videretur, ac non parvæ molis librum scripsisse, quem magistratui Gandavensi obtulit, tractantem

De directione horologii publici, ejusque tintinnabulorum, MS.

F. THOMAS ALOYSIUS FRANCAVILLA.

1694. F. Thomas Aloysius Francavilla *de Acquaviva* sic a loco originis vel professionis nuncupatus (*Aquaviva* autem nobile & populosum est municipium in Apulia Peucetia Mediterranea quindecim milliaribus a Bario cujus diœcesis est dissitum) illic verò natus & ordinem professus noster hic Thomas & patriam & provinciam suam Apuliæ vergente seculo XVII sua multiplici in divinis & humanis eruditione artium elegantiorum singulari peritia ornata & polita plurimum illustravit. Inter celebriores & elegantiores suæ ætatis in Italia verbi divini præcones fecit sibi nomen, ac præterea juvenibus sodalibus & ad pulpitum, & ad politioris litteraturæ studium formandis omnem impendit curam: qua ratione motus sequentia prælo dedit opera:

1. *Novitius ad mensulam scriptoriam. Opus in quatuor libros distinctum. In primo tractatur de scribendis epistolis. In altero de ratione epistolas scribendi. In tertio de elegantia Latinæ dictionis. In quarto de Rethorico ornatu*, Venetiis, Andreæ Bletti 1692 in 12.

2. *Il Novizzo in pulpito.* Opus in quo præscribitur modus concionandi, Ibidem 1692 in 12.

3. *Il Novizzo a scuola.* Opus in quo dantur præcepta artis oratoriæ, Ibid. 1692 in 12.

4. *Panegirici sacri*, Ibidem, Andreæ Poletti 1690 & 1691 in 12, voll. duobus.

5. *Vari saggi di prose e di poesie*, Venetiis, Bletti 1690 in 12.

6. *L'Ebreo trafitto dalla propria penna*, Tridenti, Francisci Antonii Vida 1693 in 12.

7. *I Quindici Martedì di San Domenico in Soriano*, Venetiis, Andreæ Poletti 1691 in 16.

8. *Raggionamento in lode delle stimmate di San Francesco*, Venetiis 1680 in 4.

Extant singula Romæ in Casanatensi.

Vivebat etiamnum hic scriptor anno MDCXCIV. Quando autem obierit hìc addent gentiles, nam mihi hactenus incompertum.

F. ARCHANGELUS GABRIEL AB ANNUNCIATIONE.

1695. F. Archangelus Gabriel ab Annunciatione sic in religione nuncupatus lustrico ac gentilitio suppresso, Gallus Provincialis in congregatione SS. Sacramenti a B. M. F. Antonio *Le Quieu* de quo supra ad 1676, tum nuper instituta ejusdem manibus habitum ordinis induit, fidelis deinceps indefessusque in domo Domini operarius, nec suæ tantum mira vitæ puritate & austeritate innocentiaque morum asserendæ solicitus, sed etiam alienæ studiosissimus, quam totis ille promovere viribus pro ordinis instituto curavit, variis missionum apostolicarum apud rudiores & hæreticos exhaustis susceptisque laboribus, quandoque etiam dicti F. Antonii comes & administer ascitus ut ipsemet refert. Eidem in munere vicarii generalis novæ illius congregationis datus est a magistro ordinis successor: & florebat etiamnum anno MDCXCV eodem officio fungens, quousque autem postea vixerit, mihi incompertum. Scripsit ac edidit

La vie du venerable Pere Antoine (Le Quieu) *dit du S. Sacrement de l'ordre des FF. Prêcheurs instituteur de la congregation du S. Sacrement, fondateur des religieuses du S. Sacrement a Marseille & missionaire apostolique*, Avenione, Antonii Duperier 1682. T. I. pagg. 540: T. II pp. 438. Hoc altero tomo vitas breviter exhibet F. Johannis *Dalmas* Glandavensis, & F. Johannis Francisci Vincentii *Dollon* Carpentoratensis dicti P. Antonii primorum sociorum: quibus addit breviculum vitæ Sororis Agathæ Mariæ de Sacramento sanctimonialis Massiliensis monasterii SS. Sacramenti, tum & Sororis Olivæ *Doux* S. Dominici tertiariæ.

Non desunt qui in hac Antonii vita castiganda quædam, alia mollienda, ac resecanda plura sentiant. Ac quidem πολιγυμνότην aliquando ab Antonio assumtam, sed ex animo deinde reprobatam ægre patiuntur ab auctore etiamnum propugnari, cùm id consilium utique præposterum sat fuisset, inquiunt, verbis ipsius Antonii breviter excusare. Culpant etiam disciplinæ seu ut loquitur *Observantiæ novæ* nomen frequentius usurpatum, quod unitati ordinis & constitutionum illis videtur adversum. Adduntplures viros gravissimos, imo & familias integras disciplina regulari clarissimas sæpe oblique, aliquando & clare suggillari & notari, quod bona fide inquiunt retulerit auctor, sed sane ex relationibus parum fidis, optassentque ut in re tanti momenti priusquam ad scribendum se accingeret, venisset ipse Parisios, a testibus oculatis tum vivis, & erga Antonium optime affectis, rerum veritatem accepturus. Sed ut hæc omittamus quæ pure μονάχικα & ad Antonii sanctitatem, quam omnes mirantur, plane ἀδιάφορα illud desiderassent, ut Ill. D. *de Ruffier* Tricastensis episcopi monitum T. II vitæ p. 350 relatum diligentius servatum fuisset. Nimirum præsul sapientissimus monebat, adversus alium qui vitam Antonii prius scripserat, se ex animo iratum, quod nugis & ineptiis narrandis tantum instans, præclare, fortiter, apostoliceque gesta omisisset. Istud ultimum in hac vita quantum in auctore fuit fatentur resarcitum, sed nugas dolent non resecatas. Vellent igitur libri primi caput 14 fere integrum rescissum, cùm in eo relata ipsis non ad normam doctrinæ christianæ ac vere spiritualis scripta videantur. Istas præterea visiones demonum in domo Massiliensi, cùm eam deserere vir religiosus coactus est tripudiantium, aut sortilegarum ex gaudio sabbatum ibidem celebrantium, similiaque plura muliercularum somnia ac deliria hoc opus censent dedecorare non ornare: quæ etiam in causa fuerunt, ne Parisiis edi censores regii permitterent. Cæterum fatentur omnes ex isto opere aliud correctius & accuratius veram Antonii sanctitatem apostolique plane viri sensa & gesta, gratiasque exhibens confici posse, quod est in votis.

F. ANTONIUS GOUDIN.

F. Antonius Goudin Gallus, patria Lemovicensis adolescens annorum XVIII Lemovicis ordinem amplexus est anno MDCLVII. Absoluto tirocinio litteris applicatus philosophicis atque theologicis, ea contentione animi ingeniique felicitate inter æquales atque condiscipulos emicuit, ut ex discipulo magister factus in conventu Lemovicensi publice easdem alios docuerit magna apud omnes nominis eruditionisque suæ fama. Qua excitatus Avenionensis antistes ex eodem assumptus ordine Prædicatorum, Dominicus de Marinis artium cathedram in academia Avenionensi novam instituens, quam S. Doctoris Aquinatis doctrinæ semper addictam voluit, ejusdemque ordinis sodalibus in perpetuum annexam, eumdem Antonium nostrum illius professorem primum accersivit. Quo in munere non conditoris tantum archiepiscopi spem implevit, sed ejus etiam & omnium illius academiæ provocavit admirationem, conciliavitque animos, adeo ut jam in gravioris momenti negotiis unus prope esset atque præcipuus eidem antistiti, virisque præcipuis 1695.

Sec. XVII. ejusdem civitatis a consiliis: aggregatus etiam atque cooptatus honorifice academiæ ejusdem sacræ theologiæ magistris, & synodalis examinator institutus. Dominico de Marinis ad superos assumpto anno MDCLXIX Brivensis prior electus ibidem triennium præfuit. Exinde in novitiatu generali Parisiensi lector a magistro ordinis Johanne Thoma *de Roccaberti* institutus, plures annos theologiam docuit. Tandem in conventum & studium generale S. Jacobi Parisiense pro ratione provinciæ suæ Tolosanæ translatus & affiliatus, ut aiunt, non solum lauream in sacra facultate Parisiensi consequutus est, verùm & ejusdem conventus prior electus & institutus: quo munere dum omnium bonorum approbatione fungitur, præmatura morte interceptus diem incurrit extremum anno MDCXCV, octobris XXV, ætatis circiter LVI. Edidit hoc titulo:

1. *Philosophia juxta inconcussa tutissimaque D. Thomæ dogmata T. IV comprehensa*, Lugduni, Anton. Julieron 1671 in 12. *Quam recensitam auctam & illustratam* typis iterum commisit, Parisiis, Edmundi Couterot 1674 in 12. T. I pagg. 297: T. II pagg. 380: T. III pagg. 468: T. IV pag. 574. Editio decima ab auctore ex integro recensita, emendata, & illustrata prodiit Parisiis apud eumdem, 1692 in 12, voll. totidem.

2. *Oratio funebris. Illust. D. D. Dominicus de Marinis archiepiscopus Avenionensis post funera superstes & immortalis virtute & doctrina perpetuis utriusque monimentis &c. in pompa illius funebri coram Excell. Prolegato Avenione celebrata*, Lugduni, Julieron 1669 in 4. Hanc *Gallice* translatam & editam dicunt.

Theologiæ cursum edere parabat, quod mors interrupit, sed MS servatur in gymnasio Sanjacobeo.

F. BERNARDUS MONSECATUS.

1695. F. Bernardus Monsecatus Paterni in Sicilia insula natus, & in patria ordinem professus, obiit Catanæ anno MDCXCV. Vir fuit inquit Antoninus Mongitore politioris litteraturæ, scripsitque ac edidit his titulis:

1. *Oratio panegyrica in laudem fertilissima civitatis Paternionis, cum origine ejusdem*, Neapoli, Matthæi Bucci 1648 in 4.

2. *La vita di Santa Catarina vergine e martire. Opera recitabile*, Ibidem 1660 in 12.

F. GENESIUS DE BARRIENTOS.

1695. F. Genesius de Barrientos Hispanus conventus Rupis Franciæ vulgo *la Peña de Francia* filius professus in studio generali Salmanticensi cursu philosophiæ tum & theologiæ peracto, inter religiosiores & doctiores provinciæ Hispaniæ laudem promeruit. Facundia etiam & dicendi gratia commendatus, a rege Catholico Carolo II inter concionatores regios allectus est, & pluries in aula auditus. Ille verò posthabitis quos sperare in Hispania poterat honoribus, uno lucrandarum Christo & Ecclesiæ animarum desiderio ardens, ad insulas Philippinas mitti obtinuit, ad easque jam pervenerat ante annum MDCLXXXV. Tum verò promotus est episcopus titularis Troianus, & archiepiscopo Manilensi Philippo *Pardo* ex eodem ordine assumto, annis jam gravi, & ætatis septuagesimum quintum excedenti, datus suffraganeus in subsidium & levamen onerum pastoralium. Quidam addunt anno MDCXC ab Alexandro VIII eidem Philippo *Pardo* datum coadjutorem cum jure succedendi, quod an evenerit non addunt. Scitur solum e vivis ad meliora transiisse anno MDCXCIV vel XCV. De quo legendus Jo. Michael *Cavalieri* in sua Galeria de' pontefici Domenicani T. I p. 665. Scripsit autem Genesius noster opus eruditione sua & dignitate quam in Ecclesia tenebat dignum. Quod & prodiit hoc titulo:

Expugnacion de el probabilissimo. Reflexiones teologicas compuestas por el illustrissimo y reverendissimo señor Don F. Gines de Barrientos de la orden de Predicadores, obispo de Troja, suffraganeo de Manila en las islas Filippinas, predicador y del consejo de su magestad. Demuestran que lo menos ni lo igualmente probable por la libertad, a vista de mayor o igual probabilidad por la ley, no es licitamente practicabile. Con licencia del govierno y del ordinario de Manila. en la emprenta del colegio y universidad de Santo Tomas de Aquino por el capitan D. Gaspar de los Reyes, año de 1685 in 4 pp. 260.

Nuncupat auctor Dei matri Virgini in Rupe Franciæ speciatim cultæ. Quod opus vidi inter manus R. P. Jacobi Lafon Tolosani tum Parisiis agentis.

F. GODEFRIDUS LANGUEDOC.

F. Godefridus Languedoc Gallus Armoricus gente, patria & professione Redonensis, variis functus est seculo XVII in vicaria Britanniæ minoris, quæ portio est provinciæ Parisiensis honoribus & muniis, prior aliquando Dinanensis conventus & sui Redonensis. Obiit circa annum seculi XVII MDCXCV. Hunc sæpius laudat Altamura, ut a quo plura magistro ordinis missa fuerint, quibus & se usum profitetur 1695.

Memorialia MS de viris illustribus ordinis Armoricis præsertim conventus Redonensis.

Quædam habet non contemnenda, sed & alia quibus haud facile fidem habeas.

F. JACOBUS TEYSSIER.

F. Jacobus Teyssier Gallus Delphinas, patria professioneque Valentinus, facundus ecclesiastes in celebrioribus Occitaniæ pulpitis annis pluribus concionatus, sacro huic ministerio ita se addixerat, ut ne ab eo averteretur, suis præesse pluries detractarit. Prior tamen Tolosanus anno MDCXC electus admittere coactus est, ex quo nondum munere expleto, a magistro ordinis ad regendum conventum S. Dominici de Soriano Parisiensem in suburbio S. Germani novitiatum generalem vulgo dictum anno MDCXCII assumtus triennium ibidem præfuit, eoque exacto in provinciam suam reversus est. Ædes conventus sui Valentini ab Hugonotis seu Calvinianis seculo XVI furentibus vastatas & solo cum aliis fere omnibus sacris ejus urbis æquatas reparavit, ac in priorem formam ex parte saltem instauravit. Scripsit ac edidit 1695.

1. *Exercice d'aimer toujours la reine du ciel mere de Dieu sur la terre*, Biterris 1675 in 12.

2. *Amour actuel de la mere de Dieu, ou exercice pour aimer sans interruption la tres sainte Vierge Marie, avec une meditation pour chaque semaine de l'année sur les grandeurs, les beautez, les vertus, les actions & la vie de la mere de Dieu*, I. P. Edit altera, Biterris, Henrici Martel 1678 in 12.

3. *La vie de la tres sainte Vierge mere de Dieu.*

Ejus meminit Guido Allard *Biblioteque des ecrivains du Dauphiné*, & noster Jo. Jac. Percin. *Histor. conv. Tolos.* P. I pag. 178.

F. JOSEPHUS GIGANTE.

F. Josephus Gigante Siculus, Panormi natus, & ibidem in conventu S. Zitæ ad ordinem ascitus, seculo XVII claruit apud suos nativa 1695.

suæ domus tertium prior, & in comitiis ordinis Romæ MDCLVI pro sua Trinacriæ provincia diffinitor generalis, eidem postea præfectus prior provincialis, sed & in provincia Apuliæ visitator constitutus, vir disciplinæ regularis observantissimus. Neque vero regimine tantum sed & eruditione in primis commendatum se fecit, in capp. genn. Romæ MDCL baccalaureus: ibidem MDCLVI gymnasii S. Dominici Panormitani regens, tum & rursus jam sacræ theologiæ magister, ibidem regens constitutus in comitiis Romæ MDCLXX habitis: ea verò fuit fama & existimatione, ut infulas episcopales ei designaverint rex catholicus & summus pontifex, quas ille constantissime recusavit. Scripsit

Volumina minimum decem præsertim in jure canonico, & de casibus conscientiæ, MS in suo S. Zitæ conventu servata.

Obiit circa annum MDCXCV: sic mihi retulit F. Thomas Innocentius Strada Siculus conventus ejusdem S. Zitæ alumnus, vir gravis, missionarius apostolicus, dum Americam transfretaret ad Insulas Philippinas transiturus ab Anglis captus, sed qui permutatione liber factus Italiam repetens Parisiis iter suum arripuit, & in conventu isto Prædicatorum ad S. Honoratum anno MDCCVI diebus aliquot hospitio receptus est.

F. RAPHAEL BADIUS.

* 1695. F. RAPHAEL BADIUS Etruscus Florentiæ natus, ibidemque in S. Mariæ Novellæ ordinem amplexatus, sacræ theologiæ magister in universitate Florentina decanum agebat anno MDCLXXXII, vir antiquitatum Etruscarum ac Florentinarum, quoad præsertim spectat historiam Ecclesiæ & sanctorum curiosus indagator, unde magna illi erat cum Henschenio & Pappebrochio Actis SS. edendis desudantibus litterarum & studiorum necessitudo, quod & ipsi passim testantur. Videsis T. II junii ad diem x, ubi de ven. F. Johanne Dominici cardinali Ragusino pag. 395 n. 6. Scripsit opellam hoc titulo:

Constitutiones & decreta sacra Florentina universitatis theologorum, una cum illius primæva origine, ac illustrium virorum, qui ex illa frequenter prodierunt enarratione, omnia olim simul collecta, ac primo in lucem edita sub decanatu A. R. D. M. Fidelis de Corsettis a Puppio monachi Vallumbrosani (anno 1613) *nunc denuo aucta, & accuratius recognita decano A. R. P. M. Raphaele Badio Florentino ord. Prædicat. deque eorumdem magistrorum consilio, ac illustriss. & reverendiss. D. archiepiscopi Florentini universitatis præfatæ moderatoris auctoritate firmata*, Florentiæ, Vincentii Vangelisti 1683 in 4 pp. 168.

Novena da farsi ad onore del patriarca san Domenico con una divozione privilegiata al medesimo di sei orazioni con altretanti Pater noster, Ave, & Gloria: Opella anonymi, Florentiæ 1681 in 12. *Quest' opera fu ristampata dal P. M. Raffaello Badii Domenicano Cronista di S. Maria Novella di Firenze, del quale vi è la dedicatoria.* Sic habet Cinellus *Bib. volante* Scanzia VI pag. 88, addens dictum Badium sibi esse amicissimum.

Tractatus de aqua benedicta cardinalis nostri Johannis de Turrecremata. Cujus cum antiquæ editiones sint jam rarissimæ, sic habet Cinellus laudatus Scanzia VII p. 78: *Il padre maestro Badii ravviverà quest' opuscolo col farlo ristampare con sue note e v'aggiugnerà le testimonianze degli uomini dotti in lode del cardinal Turrecremata, l'indice di tutte l'opere del medesimo con le varie edizioni di quelle, ed un catalogo della maggiore parte degli autori, che anno scritto dell' acqua benedetta, e faravvi in oltre un' appendice dell' aspersione dell' acqua santa nel benedir le case, e del rito del benedir l'acqua santa il giorno dell' epifania.*

Promissis videtur in parte stetisse edito libello cui titulus:

Discorso utilissimo esortativo alla riverenza e divozione dell' acqua benedetta, Florentiæ 1680 in 12. Licèt enim ejus nomen ascriptum non sit, ejus tamen esse testatur ipsi amicissimus Cinellus *Bib. volante Scanzia IV* pag. 87, ubi & addit multis rationibus se dicto Badio obstrictum, præsertim ob multam ab eo acceptam scriptorum Florentinorum notitiam, quorum scribendæ historiæ desudabat, subjungit eumdem Badium chronicis sui S. M. Novellæ cœnobii, & illustrium ejusdem sodalium memoriis suscitandis ac in lucem edendis plurimum laborare.

Ristretto della prodigiosa vita del B. Alberto Magno dell' ordine di san Domenico vescovo di Ratisbona e confessore, descritto da Rinaldo Tacera, Florentiæ 1670 in 8. Operam esse ejusdem Badii, qui sub hoc nomine ficto latere voluit, testatur idem Cinellus ibidem pag. 88.

Ristretto della mirabil vita e morte della B. Osanna da Mantoua Terziaria del Padre S. Domenico, estratto dalla prima vita scritta da lei, stampata in Milano nel 1507, dato in luce da Cesare Bindi nel primo giorno festivo della stessa, sotto il benigno patrocinio e merito singolare del M. R. P. lettore F. Sebastiano Marzani &c. dell' ordine Domenicano, Florentiæ, Cæsaris & Francisci Bindi 1695 in 8. *Questo ristretto ancor che non vi si vegga il nome, è opera del P. M. F. Raffaello Badii.* Sic Cinellus *Bib. volante* Scanzia XII pag. 106.

F. SERAPHINUS PICCINARDI.

F. SERAPHINUS PICCINARDI Italus, Cenomanus, Brixiæ claro genere natus anno MDCXXXIV, ac pie liberaliterque sub cura parentum educatus, a puero litteris ita animum intendit, ut auctorum prope neminem insigniorum insalutatum voluerit, quo litterarum ingenuarum, antiquitatisque cognitionem adipisceretur uberiorem. His serio dum incumbit, fluxisque seculi rapitur illecebris, melioris oti cupidus de secessu cogitat, quo vitam tranquilliorem ducere posset & securiorem. Ordinem itaque adolescens amplectitur Brixiæ in patria, unde votis Deo nuncupatis Bononiam missus ea ingenii contentione & felicitate studuit sub optimis, quos ibi nactus est philosophiæ theologiæque professoribus, ut cardinale Lomellino Bononiæ legato præsente & plaudente, summaque & auditorum omnium acclamatione cuncta philosophiæ Thomisticæ dogmata propugnarit: tum & theologiæ Thomisticæ placita inconcussa pari successu coram Hieronymo cardinali Farnesio post Lomellinum suffecto Bononiæ legato, nullo præside, publicæ disputationi proposuit, strenuissimeque defendit. Quibus adducti patres omissis quibus alii de more legeque tenentur obnoxii probationibus & examine, Piccinardum artium laurea decorarunt, philosophiæque professorem instituerunt. Brixiam ergo suam reversus, artium ibi cursum omnium approbatione prælegit, stadioque peracto Bononiam rediit, annisque tribus ibidem primaria docendi auctoritate præfuit, Veronæ demum, Januæ, Mediolanique (quibus etiam in locis & civitatibus censoris consultorisque sancti officii dignitate functus est & auctoritate) primas obtinuit theologiæ cathedras, parique successu moderatus est. Anno demum MDCLXVI ab ordinis magistro F. Jo. Bapt. de Marinis ad magisterii gradum in theologia cum omnibus in provincia sua Lombardiæ utriusque juribus & privilegiis est promotus. Cumque magnum esset apud omnes & per Italiam eruditionis ejus nomen, senatus † 1695.

SAEC. XVII. Veneti delectus auctoritate Patavium vocatus est anno MDCLXIX qui celeberrimo illo reipublicæ archilyceo metaphysicas publice publicoque profiteretur honorario disciplinas. Quas ille non minori certe quam gentilis ejus Isidorus Piccinardus Cremonensis olim, (uti Tomasinus refert p. 323 gymnasii Patavini) moralem in eo professus fuerat anno MDLIX, philosophiam eruditionis fama auditorumque frequentia tradidit. Ea scilicet erat ingenii Piccinardus acie, ut abstrusiores facile penetraret, implexioresque dissolveret difficultates: ea pollebat etiam dicendi facilitate & gratia, ut auditorum animos auresque Latinæ orationis puritate demulceret: tanta demum & memoriæ felicitate præditus & tenacitate, ut quæ semel auditu lectuque hauserat, altissima mente repostum haberet, iisque apposite sic uteretur & ex tempore, ac si e cella penuaria promeret. Accedebat ad Piccinardi famam præter eximiam illam Latinæ suavitatis ac styli facundiam, antiquitatis & historiæ peritia, qua dicendo scribendoque sermonem stylumque suum condire in more habebat. Vocatus est interea ad primam studii Bononiensis theologiæ cathedram ab ordinis magistro Johanne Thoma *de Roccaberti* ultro sibi delatam: quam tamen ille, ne Patavino scilicet, cui jam obstrictus ipse, deesse cogeretur officio atque Lyceo, modeste recusavit. Nec absimili modo se postea gessit, cùm ab eodem magistro Rocaberti repetitis litterarum nunciis ad sublimiores in ordine gradus Romam invitatus est. Verùm quem Patavino nequivit avellere collegio prælati sui gratia vel authoritas, infirma demum ab eo divulsit & affecta corporis valetudo, & a publicis exercitationibus privatisque studiis magno discipulorum dispendio omniumque mœrore subtraxit. Coactus itaque desolito musarum consortio animique contentione medicis ita suadentibus, quibus optime prima mali labes explorata erat, ad tempus aliquid remittere, restituendæ sanitatis causa Brixiam suam nataleque solum Piccinardus repetiit, ubi cùm annos tres substitisset, vitamque tranquilliorem egisset, pristinæ sanitati medicorum arte natalisque aëris suaviori temperie restitutus est. Cùmque tum e vivis ereptus esset ejusdem ordinis eximius magister Michael Archangelus Rivetta Casalensis vir eruditissimus, de quo supra ad 1681, qui per annos duodeviginti primarii professoris ac theologi in via D. Thomæ partes in academia Patavina cum laude sustinuerat, ad idem onus & munus fuit invitatus a majoribus academiæque moderatoribus anno MDCLXXXI Piccinardus. Qui firmata jam valetudine Brixia relicta denuo Patavium rediit, auspicalique oratione solemni habita, mira dicendi suavitate atque facundia cunctos in admirationem adduxit. Non unam verò sibi tum proposuit aptam quidem & consuetam tradendæ theologiæ Thomisticæ methodum, quæ sacra fidei dogmata scripturæ sacræ sanctorumque Patrum ac Ecclesiæ canonum auctoritate confirmat, sed innumeris veterum Hebræorum, Græcorum, & historiarum insertis lectiones suas ornabat floribus & illustrabat. Quo quidem munere Patavii fungebatur, cùm ejusdem academiæ collega primariusque chirurgiæ professor Patavinus Carolus *Patin* Parisinus & facultatis iatricæ Parisiensis doctor Lyceum suum Patavinum in lucem emisit Patavii 1682 in 4 apud Frambottum, a quo hactenus dicta properimus. Perseveravit in eadem palæstra docens & scribens, quousque mors immatura & scribendi & docendi finem fecit simul & vivendi anno MDCXCV. Hæc ejus opera:

1. *Philosophia dogmatica Peripatetica Christiana libri novem in patrocinium Aristotelis ac in osores ejusdem.* T. I. *continens IV libros priores.* I. *Apologeticum pro Peripatetica.* II. *Analyticum contra Academicam sectam.* III. *In Parmenidicam.* IV. *In Democriticam. In quibus simul nupera opinabilium licentia, generum universorum confusio, & atomorum inanitas confutatur, & strictim in apocrisin exhibetur præ cæteris Thomæ Campanella, Chrysostomo Magneno, Renato des Cartes, Petro Gassendo, Jo. Bapt. Van Helmont, Francisco Caro, & aliis hujusmodi neotericis in Aristotelem novatoribus labor ex integro. Liber præsertim primus omnibus Peripateticis utilissimus:* II. *Philosophis etiam moralibus & canonistis:* III. *Metaphysicis simul & dialecticis:* IV. *Physicis ac medicis peridoneus, ut index subsequens indicabit*, Patavii, Petri Mariæ Frambotti 1671 in 4 pagg. 451. Præfixa est initio *Oratio habita ab auctore anno 1669 in primo ingressu in universitatem Patavinam.* Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

2. *Apocrisis Seraphini Piccinardi pro scholasticis permissi scilicet usque ad aras Peripatetici. Atomista perculsi.*

De imputato scholasticis studio effræni in Aristotelem ab effrænibus in philosophia recentioribus, præsertim Democriticis, Epicureis seu atomistis, quorum primores ac patula magis exerrationes perstringuntur, in abnegandis formis nedum substantialibus, sed accidentalibus etiam in Eucharistia sacramento. Et simul chronologia Peripateticorum per XX secula usque ad hæc tempora derivatur.

Liber consequens ad tomum editum dogmaticæ philosophiæ peripateticæ Christianæ auctore eodem P. F. Seraphino Piccinardo Brixiensi publico Patavii metaphysico, ac in provincia utriusque Lombardiæ magistro ord. Prædic. Patavii, Frambotti 1676 in 4 pp. 428. Extat Parisiis in Regia D 734.

De approbatione doctrinæ sancti Thomæ Aquinatis libri septem tribus comprehensi tomis.

Tomus in ordine primus majestati Serenissimi principis & augusto senatui Venetiarum, quorum Patavina universitas patrono eodem S. Thoma gloriatur, auctore F. Seraphino Piccinardo Brixiensi ordinis Prædicatorum sacræ theologiæ in provincia magistro, olim Patavii metaphysico, nunc publico ibidem theologo in via S. Thomæ, Patavii, Petri Mariæ Frambotti 1683 in fol. pp. 415.

Huic primo tomo præmittit tres solemnes prolusiones a se Patavii habitas annis MDCLXXXI & duobus sequentibus in instauratione scholarum.

Tomus alter senatori amplissimo & D. Marci procuratori D. Hieronymo Basadonna nuncupatur, editus ibidem eodem anno in fol. pp. 368.

Tomus tertius senatori & D. Marci procuratori D. Nicolao Venerio dicatur. Editus ibidem eodem anno in fol. pp. 469.

In hoc tomo tertio specialius de ipsa SS. Augustini & Thomæ doctrina prout a Thomistis defenditur agit, scientiam mediam explodit, prædefinitiones & decreta prædeterminantia stabilit, novum Josephi a Vita systema refutat.

Anno MDCLXXXVI cursum philosophicum integrum, & theologicum septem voluminibus comprehensum prelo paratum habebat: neutrum tamen se typis daturum monet in præfatione sequentis operis, ne ligna in silvam afferret orbique litterario jam ferme saturo ejusmodi tantum saporis cibos velut nauseanti stomacho ingereret.

De novitio opere quod inscribitur Prædestinatus *auctoris anonymi Semipelagiani (in re sub Prædestinatorum nomine scribentis adversus Divos S. P. Augustini discipulos) consarcinato ut supponitur anno* CCCCXXXIV *tempore Prosperi, nuper reperto, & impresso in Galliis, & a nemine hactenus revocato ad examen, Nova Quæstio Historico-theologica, in qua simul historia elucidatur de Prædestinatiana hæresi & Semipelagiana auctore eodem Piccinardo &c. ac*

theologo primario Patavii in via S. Thomæ. Post tres editos de approbatione tomos Appendix, Patavii, Frambotti 1686 in 4 pp. 392. Scribebat in conventu S. Mariæ Gratiarum Patavii. Extat in Regia D 735, & apud nostros ad sancti Germani cum tribus tomis laudatis de approbatione &c.

Poematum librum scripsisse ac edidisse Piccinardum indicat Gregorius Leti *Italia Regnante* T. IV pag. 31, ubi sic loquitur: *Il Piccinardi scrive ancor lui elegantemente in lode del signor cardinal Delfino una canzone, la quale si trova a carte 77 delle sue poesie.* Cùm enim in serie auctorum quos citat, alium non laudet quam patrem *Piccinardi*, id de nostro intelligendum videtur.

F. DOMINICUS COLUMBI.

* 1696. F. DOMINICUS COLUMBI Gallus, Provincialis, conventus sancti Maximini alumnus & sodalis, vir pius, concionibus ad populum habendis potissimam vitæ partem egit, nec pœnitendo fructu, quem aiunt quinta octobris MDCXCVI e vivis abiisse, & apud suos sepultum. Scripsit ac edidit

Histoire de S. Madelaine, ou est etablie solidement la verité, qu'elle est venue, & decedée en Provence, que son corps repose a S. Maximin diocese d'Aix, Massiliæ, Claudii Garcin 1688 in 12.

F. FRANCISCUS DE SOBRECASAS.

† 1696. F. FRANCISCUS DE SOBRECASAS Hispanus gente, natione Aragonus, patria Cæsaraugustanus, ibidem ordinem amplexus est, virque evasit a pietate, doctrina, & facundia eximie commendatus. Hinc a rege catholico Carolo II Ecclesiastes aulicus allectus est, & postea etiam ab eodem summo pontifici Alexandro VIII nominatus ad Ecclesiam Calaritanam Sardiniæ insulæ metropolim promovendus, probavitque pontifex, & annuit XII decembris MDCLXXXIX. Exinde consecratus sponsam suam adivit, & sapientissime regebat adhuc anno MDCXCVI, ætatis tum quinquagesimum primum tantum agens. Ejus meminit Johannes Michael *Cavalieri* in sua *Galeria de' Pontefici Domenicani* T. I p. 683. Antequam autem ad infulas raperetur sacræ theologiæ apices meruerat & obtinuerat, & in supremo sancti officii tribunali censor, vel, ut aiunt, qualificator ascitus fuerat, jamque ab anno MDCLXXXVI prelo dederat

Sermones celebres y varios, Matriti 1686 in 4.

F. JOHANNES VINCENTIUS BERNARD.

† 1696. F. JOHANNES VINCENTIUS BERNARD *a Rosario* vulgo nuncupatus, quod in eo apud populos tota late Gallia promovendo B. V. cultu, præsertim Salyos, Tolosates, & Aquitanos, saluteque animarum procuranda, maximam impenderit non sine fidelium ædificatione, & præsulum gratia benedictioneque vitæ partem, Gallus fuit & natione Provincialis, patriaque Sammaximinianus, regiique ibidem S. Magdalenæ cœnobii alumnus Humanis divinisque postquam de more vacasset litteris, rudioribus ad pietatem instituendis animum applicuit, utque vir erat bonus & simplex, cum simplicibus fuit sermocinatio ejus. Idcirco a variis antistitibus admissus, variis per eorum diœceses & agros missionibus instituendis occupatus. Fervidum hunc verbi divini præconem & apud Salyos & Parisiis ipsi vidimus, qui tandem post tot exantlatos pro Christo labores viribus, ut sibi & Deo uni deinceps vacaret, in cœnobium suum Sammaximinense secessit, & paulo post in Torense, *le Tor* vulgo dicunt, in quo placidissima & piissima morte obdormivit in Domino XVIII octobris MDCXCVI. Scripsit pio quidem zelo & animo, sed simplici rudiorique stylo & calamo SÆC. XVII.

1. *Le triple rosaire augmenté, savoir le grand rosaire, le perpetuel, & le quotidien, suivis des quinze samedis. Partie I* Tolosæ, Bernardi Bosc 1676 in 12 pp. 240, editio tertia.

2. *Rosier mistique, ou Cent cinquante roses mistiques comprenant toute la vie interieure. Partie II*, Ibidem 1676 in 12 pp. 220. Hanc partem R. sorori Elisabethæ Angelicæ *Foucquet* monasterii Visitationis Tolosani præfectæ nuncupavit.

3. *La triple oraison mentale, tant pour ceux qui commencent, que pour ceux qui s'avancent, & qui sont deja parfaits, & consommez en ce saint exercice*, Ibidem 1676 in 12 pp. 43. Adjecit

4. *Quinze secrets de la vie spirituelle a l'honneur des quinze mysteres du rosaire*, pp. 62.

5. *Abregé des regles de la congregation des freres & sœurs de S. Caterine de Sienne du tiers ordre de S. Dominique*, Aquis Sextis 1674 in 12.

F. NORBERTUS SCHENEIIDER.

* 1696. F. NORBERTUS SCHENEIIDER Bohemus, ut conjicio, & provinciæ Bohemiæ alumnus, florebat hoc anno MDCXCVI. Scripsit quem pronunciaverat S. Thomæ de Aquino panegyricum, & typis edidit hoc titulo:

Dies Cinerum dies Aquinatis, quia cinis erat sanctus panegyrico illustratus, Pragæ veteri 1696 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi. Cùm eo anno pascha evenerit XXII aprilis dies cinerum accidit VII martii festo S. Thomæ de Aquino sacra, quæ haud dubie huic concionatoris assumto occasio fuit.

F. PETRUS DE MATILLA.

* 1696. F. PETRUS DE MATILLA Hispanus provinciæque Hispaniæ alumnus sacræ theologiæ magister inter primos numerandus, Pinciæ Gregoriani gymnasii rector pluribus annis docuit, sed & Salmanticæ summo auditorum concursu. Comitiis ordinis generalibus Romæ anno MDCLXXXVI celebratis affuit & sedit provinciæ suæ Hispaniæ diffinitor, allectus postea ob eximias dotes, gravitatem præsertim & prudentiam cum singulari nec ficta pietate conjunctam Carolo II regi catholico ab arcanis consiliis & sacris confessionibus, quo munere annis circiter decem plus minusve functus est, feruntque testamenti quo serenissimum principem Philippum ducem Andegavensem Carolus II ad Hispaniæ coronam vocavit primum fuisse suis monitis auctorem, & ab anno MDCXCVI capita delineasse regique dedisse, quæ sua majestas anno MDCC rata & firma esse voluit, signavit, & morte confirmavit. Petrus verò noster paulo post hæc data salubria regno consilia ex aula recessit, vixque mensem in cella privatus egerat Deo uni vacans cùm ab eo vocatus ad meliora transivit. Volvuntur autem ab eruditis, imo & ob viri sapientiam & auctoritatem citantur quæ scripsit & dictavit

In S. Thomæ Summam commentaria.

Sic refert Edmundus de Burgo Hybernus.

F. ALBERTUS OSWALDUS.

* 1697. F. Albertus Oswaldus Teuto, Moguntiæ natus & in patria ordinem professus, solitis scholæ agonibus apices magisterii & honores promeruit & consecutus est. Florebat jam anno MDCXCVII, quo scripsit ac typis edidit

Spicilegium philosophicum collectum in agro Thomistico, Coloniæ Agrippinæ 1697 voll. duobus in 12.

Exinde verò Romam a magistro ordinis vocatus, unus ex theologis Casanatensibus constitutus est.

F. ALPHONSUS MANRIQUE.

* 1697. F. Alphonsus Manrique Hispanus in suorum gentilium gratiam suscepit edendum lingua Hispana, & jam edere incepisse audivi

Diarium Dominicanum, Venetiis 1697.

F. ANTONIUS NICOLAUS DU BOIS.

† 1697. F. Antonius Nicolaus du Bois Gallus, Parisiis mense novembri MDCXV honesto loco natus, ibidem in cœnobio SS. Annunciationis habitum e manibus magistri ordinis Nicolai *Ridolfi* VIII sept. MDCXXXII suscepit, Nicolai nomine tum suo lustrali ab eodem addito. Philosophiam subinde Avenione annis a professione duobus, theologiam verò apud suos Parisiis annis quatuor audivit, exinde concionibus ad populum habendis, & sacris pœnitentiæ ministeriis exsolvendis totus applicitus: & ea quidem fama, ut quamplures Ecclesiæ Gallicanæ principes, regni & aulæ proceres, duces, ac pares Franciæ, fœminæ etiam nobilissimæ ac selectissimæ conscientiæ arbitrum habere voluerint. Suis etiam præfuit prior anno MDCLX mense julio electus, ac primus prior provincialis a Ludovico cardinali *de Vendosme* de latere legato anno MDCLXVIII mense aprili institutus fuerat, cùm ab eo legato apostolico congregatio S. Ludovici in provinciam erecta est: verùm eo munere ad sui petitionem liberatus, reliquum ætatis ut cœperat exegit, choro diu noctuque assiduus, vir in primis sobrius, ac jejuniorum regulæ si quis unquam rigidissimus observator, cum his ad seros annos pervenit, & in ætate decrepita diem clausit extremum XX novemb. MDCXCVII. Sub ejus nomine primum prodiit

Catholica B. Judæ epistola ad sensum litteræ ordinatæ explicata, & ad rectam christiani hominis institutionem veterum patrum & novorum explanatorum face breviter illustrata, Parisiis, Cramoisy 1644 in 8 pp. 103.

Scilicet Guillelmus *Coeffeteau* presbyter secularis celeberrimi nostri Nicolai *Coeffeteau* germanus frater, vir totus scribendis libris addictus, qui & vitam hospes & convictor in dicto cœnobio SS. Annunciationis transegit, ejus erat animi, ut vix suo nomine quicquam edi pateretur, & ab amicis gratiam obtinere se putabat, cùm nomen in lucubrationibus edendis commodabant. Itaque & id ab Antonio nostro *du Bois* exegit, ut ejus nomine commentatiuncula illa in B. Judæ epistolam prodiret, quem proinde ceu a plagio alienissimum facile liberes, licèt postea agente F. Jacobo *Hallier* nostro dictorum Coeffetellorum ex sorore nepote, & præfati Guillelmi mortui lucubrationes colligente ac rursus edente, dicta commentatiuncula cum pluribus aliis aliorum nomine vulgatis suo vero auctori restituta sit & asserta. Quæ lectores monere operæ prætium fuit. *Ex actis & a nobis visis.*

F. BERNARDUS BORGHI.

F. Bernardus Borghi Italus Azuli oppido Marchiæ Tarvisinæ natus, congregationis B. Jacobi Salomonii in provincia S. Dominici Venetiarum alumnus, juvenis acutissimi ingenii, & laboris in studio indefatigabilis, & a quo summa quæque in commodum rei litterariæ sperabantur, ceu qui in his totus erat, eaque meditabatur, immatura morte abreptus, annum agens solum ætatis trigesimum sextum, diem supremum clausit Venetiis in ædibus SS. Rosarii XXIII augusti MDCXCVII. * 1697.
Prodierat tamen ab eo curata & recognita nova editio operum S. Fulgentii episcopi Ruspensis, quam Paulo Naldino episcopo Justinopolitano nuncupavit. Titulus est:

S. Fulgentii Afri Ruspensis episcopi, ecclesiasticorum veterum doctorum, Patrumve nulli non conferendi opera subtiliora & ingeniosiora, quæ extant: quorum seriem subsequens catalogus recenset. Addita nuper ejusdem sancti viri vita breviori methodo elaborata, Venetiis e typographia Bosii 1696 in 4.

Hæc vita quæ opus est nostri Bernardi, & quam editioni præfixit, dicitur & accurata, & eleganti stylo concinnata.

Ex hoc primo conatu, quam solidis studiis attenderet hic scriptor conjicias, & quid ex eo sibi promittendum, si diutius vixisset.

F. DOMINICUS LYNZE.

F. Dominicus Lynze Hybernus patria & professione Galviensis post distincta labiis suis vota in Hispaniam studiorum causa missus, in regio S. Pauli conventu Hispali philosophiam audivit tum & theologiam, sicque ingenio acri, quod ingenui religiosique mores ornabant numerosissimæ huic familiæ se probavit, ut ab ea sponte adoptatus sit in filium, ad omnia deinceps studii munia gradatim promotus, artium & philosophiæ lector primum, exinde studentium magister, secundarius postea ex ordine ac tandem primarius regens. Cujus eximiam in tradenda scholastica theologia methodum, ac in enodandis quæstionibus abstrusioribus facilitatem cùm diligentius explorassent gymnasii S. Thomæ ejusdem civitatis rectores, suam ei cathedram theologicam perpetuo regendam contulerunt anno MDCLXXIV, quam exinde moderatus est summa omnium approbatione ingentique discipulorum fructu ad annum MDCXCVII. Interea quod non parvum ejus in provincia Bæticæ existimationis & famæ argumentum, ab eadem electus est qui suo nomine comitiis generalibus Romæ anno MDCLXXXVI adesset diffinitor, suoque sodali theses publicas ibidem propugnaturo aliptes & moderator præsideret: quod utrumque cum celeberrimi virorum eminentissimorum consessus approbatione & voluptate præstitit. Commune debitum solvit Hispali in gymnasio præfato S. Thomæ sub finem anni MDCXCVII vel initia sequentis. Plura prelo danda paraverat, quorum hæc mihi solum nota: † 1697.

Summa philosophiæ speculativa juxta mentem & doctrinam D. Thomæ & Aristotelis.

T. I complectens *primam partem philosophiæ rationalis, quæ communiter nuncupatur dialectica*, Parisiis, Ant. Bertier 1666 in 4 pagg. 391.

T. II complectens *II P. quæ communiter nuncupatur logica*, Ibid. 1667 in 4 pp. 483.

T. III comprehendens *III P. in qua agitur de prædicabilibus, prædicamentis & de posterioribus*, Ibid 1670 in 4 pp. 731.

T. IV

T. IV complectens *primam partem physicæ naturalis*, Ibidem 1686 in 4.

Extant Romæ in Casanatensi & Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

An cursus hujus philosophici fusioris reliqua in Hispania prodierint, mihi hactenus incompertum. Quæ verò hîc de auctore narrantur, ex Epilogo chronologico provinciæ Hyberniæ ejus sodalis & symmystæ, amicique familiaris F. Joannis *O Heyn* anno MDCCXIII adhuc florentis excepta sunt & ex a nobis visis, nam noster Franciscus *Combefis*, de quo supra pag. 628, trium tomorum relatorum editioni invigilavit, a Lynæo exoratus, quî cum illi erat magna litterarum necessitudo.

F. JOHANNES DOMINICUS MASSA.

* 1697. F. JOHANNES DOMINICUS MASSA patria & professione Lucensis in Etruria, celebris per Italiam Ecclesiastes, prædicatoris ideo generalis titulo & honoribus ornatus sub finem hujus seculi XVII florebat. Scripsit ac edidit

Il Plenipotente della corte celeste. Panegirico sacro per le glorie del Taumaturgo san Giacinto Polacco dell' ordine de' Predicatori, protettore della città di Tivoli, Præneste, Russoli 1697 in 8 pp. 64. Adjiciuntur plura anagrammata in laudem sancti concinnatore Henrico de Lactucis ejusdem ordinis. Extat Parisiis in Regia H 2813, 2.

Panegyricam hanc orationem plurima antiqua lectione refertam dixerat eodem anno Tiburi in Ecclesia S. Blasii XVI augusti præsente episcopo Antonio Fonseca & magistratu Tiburtino. Scripserat antea, & sub ementito nomine prælo dederat

La verità contra gli detestabili eccessi dell' ingiustizzia. Narrativa publicata al mondo da Fedele Sperandio, ed esposta all' eccellentissimo senato della serenissima republica di Lucca prima erede della signora Elisabetta Massa. All' eminentissimo e reverendissimo signor cardinale Bonvisi vescovo della stessa città chiamato per secondo erede. Alla santità di N. S. Innocenzio XII e sua camera apostolica implorato per terzo erede. Ad effetto di dotarne tante fanciulle il giorno della SS. Annunciata nella chiesa della Minerva di Roma, Pistorii, Stephani Gatti 1694 in 4.

Habebat Cinellus, & meminit *Bibliotheca volante* scanzia XII p. 42, ubi sic addit: *Il nome di Fedele Sperandio è finto, ed il vero autore del sopradetto opuscolo è il P. Predicatore Gio. Domenico Massa Luchese dell' ordine di san Domenico.*

F. LUDOVICUS BERTHA.

* 1697. F. LUDOVICUS BERTHA Flander Brugis anno MDCXX primam lucem vidit, Daniel nomine lustrico dictus, quod in Ludovici, cùm ordini se inscripsit & professus est in patria XIX octobris MDCXLIV, commutavit. Varia gessit apud suos in provincia inferioris Germaniæ munia, vitamque produxit ad annum MDCXCVII, quo diem obiit apud suos die XII augusti. Virum pium & eruditum probant quæ scripsit ac typis edidit opera a F. Ghilberto de la Haie in Bibl. Belgo-Dom. sic relata:

1. *Origo plagarum Christianum orbem devastantium, ab uno ex familia Prædicatorum opus collectum*: Sic nomen occultavit ex industria, Brugis, Alexandri Michielss 1658 in 8 pagg. 156. Liber est *de Societate nominis Jesu*.

2. *Medicus Christianus detegens sanguineis lacrymis deplorandam ferrei hujus seculi cæcitatem, præsentium & imminentium plagarum originem, præscribens remedia tam ex sacra scriptura quam SS. Patribus desumta ad omnem christiana reipublica statum sanandum. Opus quadripartitum universis propriam vel alienam salutem quærentibus utilissimum, maxime tamen concionatoribus, confessariis, cæterisque de quorum manibus justus judex requiret sanguinis sui pretium fidelium animas*, Antverpiæ, Engelberti Gymnici 1665 in 4 pp. 462 & 132. Hæc porro in eo tractantur: P. I. *Quales & quantæ sint infirmitates humanæ.* P. II. *Varia nobis a Deo contra cæcitatem mentis collata beneficia.* P. III. *De sacramentis Eucharistiæ & confessionis.* P. IV. *De vita religiosa.* Extat Parisiis in Regia D 1059.

3. *Brevis via salutis per opera caritatis hisce temporibus maxime necessaria* Belgica vernacula, Brugis, Michielss 1659 in 8.

4. *Misericors sponsus in hoc corrupto seculo mundum punire coactus ob horrenda impuritatum peccata, adversus quæ cingulo D. Thomæ de Aquino tanquam remedio utendum*, Belgice, Antverpiæ, Michaelis Gnobbart 1665 in 12 pp. 119.

5. *Vita S. Ludovici Bertrandi ord. Prædic. a Clemente X SS. albo ascripti*, Belgice, Antverpiæ, Cornelii Woens 1671 in 12.

F. PETRUS MARTYR BERTAGNA.

F. PETRUS MARTYR BERTAGNA Lombardus, Veronæ natus, vir eruditus, annis pluribus sacram doctrinam interpretatus est, & in ætate adhuc florenti obiit in cœnobio SS. Rosarii Venetiarum, quod congregationis S. Jacobi Salomonii commune est & generale gymnasium. Fatis cessit XXX januarii hujus anni MDCXCVII. Cùm Bonifacius Grandi de quo actum est supra ad 1692 morte preventus, ultimum cursus sui theologici volumen edere non potuisset, illud absolvendum & typis edendum sibi sumsit noster Petrus Martyr & revera perfecit a quæstione XIII partis tertiæ Summæ S. Thomæ usque ad LXVIII supplementi, tomumque tertium edidit posthumum sub eodem titulo, videlicet * 1697.

Cursus theologicus in quo principales theologici tractatus discutiuntur juxta mentem angelici præceptoris. Studium admodum R. P. M. F. Bonifacii Mariæ Grandi Veneti ordinis FF. Prædicatorum ejusdem S. Thomæ discipuli in collegio SS. Rosarii Venetiarum, partim proprio calamo descriptum, partim vero ex ejusdem communicatione depromptum. Tomus III posthumus, comprehendens tractatus ad Tertiam Partem attinentes, videlicet de incarnatione, de gratia Christi, ac de scientia ejusdem & merito, de sacramentis in genere, & de unoquoque in particulari, Venetiis, Bosii 1697 in fol.

Extat Romæ in Casanatensi. Quæ ex Memorialibus Roma recens mihi missis dantur.

F. CAROLUS BOUQUIN.

F. CAROLUS BOUQUIN Gallus in Septimania Tarasci ad Rhodanum natus, domus Buxensis in Delphinatu alumnus, sacræ theologiæ professor, studii generalis Aquensis in provincia Provinciæ regens fuit annis pluribus, & universitatis ejus civitatis theologorum collegio magister aggregatus, vir admodum pius, regularis disciplinæ tenacissimus, musei cultor assiduus, ob eximias dotes Grimaldo cardinali Albanensi & Aquensi tum archiepiscopo acceptissimus, quæ ejus non parva laus est. Variis etiam functus est in sua provincia regiminis muneribus, prioris inter alia conventus Aquensis. Obiit apud suos Buxi XIV februarii MDCXCVIII, ætatis LXXVI, ibidem sepultus. Ejus insignis est memoria in *anno Dominicano Gallico* mense septembri T. I p. 764. Hæc ejus opera: † 1698.

Sæc. XVII. 1. *Solis Aquinatis splendores circa Sacrosanctum Eucharistiæ mysterium aliaque christianæ religionis arcana. Hoc est: Commentarius in prosam seu canticum D. Thomæ doctoris angelici* Lauda Sion Salvatorem : *Ubi S. Thomæ mens in mirabili opere veluti latitans aperitur, sanctissimi corporis Christi in eucharistia præsentia propugnatur, majestas illustratur, virtus ostenditur, sicque catholicæ veritates circa hoc mysterium aliaque roborantur, novatorum errores refelluntur, multaque alia fidelibus explicantur. Opus verbi Dei prædicatoribus, ac veritatum catholicarum propugnatoribus perjucundum ac perutile*, Lugduni, Francisci Barbier 1677 in Fol. pp. 476. Stylus auctoris non cothurnatus, sed purus, minusque verborum phaleris, quam argumentorum feracitate & concinnitate gratus.

2. *Sermones apologetici, quibus sancta, catholica, ac Romana Ecclesiæ fides contra novatores defenditur, ac propugnatur, Lutheranorumque & Calvinistarum dogmata exploduntur, ac scripturarum oraculis, conciliorum definitionibus, antiquorum sanctorumque patrum testimoniis ac theologicis ratiocinationibus refelluntur & confutantur*, Lugduni, Barbier 1689 in fol. pp. 488.

3. *De l'origine, antiquité, excellence, & utilité de l'état religieux en l'Eglise*, Ibidem 1689 in 8 pp. 470.

4. *Instructions Chrestiennes & ortodoxes en forme de catechisme, ou sont expliquez les principaux articles de la foi catholique, & les points controversez, avec l'exercice journalier du Chrétien, & des prieres pour dire avant & aprez la confession & la sainte communion. Dressées par ordre de l'eveque de Saint Paul Trois chateaux* : I Editio 1686 : Editio altera, Carpentorati, Claudii Touzet 1693 in 12 pp. 252.

5. *Annus Apostolicus, sive Sermones pro Adventu, Quadragesima, Octava SS. Sacramenti, Dominicis & Festis totius anni* Prælo dare parabat, cùm mortuus est, sed MS pluribus voluminibus Buxi apud suos servantur.

Dicunt ibidem servari ejus *Commentarium in epistolam I S. Johannis* & plura volumina sermonum lingua Gallica MS.

Impressa hoc articulo relata extant Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

F. CORRADUS CORRADI.

* 1698. F. CORRADUS CORRADI Italus provinciæ Romanæ, ut conjicio alumnus, florebat ad finem hujus seculi XVII, scripsitque ac edidit

Vita di san Bruno vescovo di Segni, Romæ 1698 in 12.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. HYACINTHUS MARIA ANTI.

* 1698. F. HYACINTUS MARIA ANTI Italus, Vicentinus patria & professione, vir pietate & doctrina commendatus, ecclesiastes facundus & fervens, clarebat jam anno MDCLXXXV, ad quem ejus meminit Rovetta, sed longe ulterius floruit, & vivebat etiamnum anno MDCXCVIII. Scripsit plura, quorum hæc mihi cognita :

1. *La Vita di Maria sempre vergine, con varii ragionamenti de' vizii e de' virtù attinenti al sesso donesco*, Vicentiæ Angeli Bontagnole 1684 in 8.

2. *L'Aspettazione delle brami universali sospiranti l'eccelso parto della gran vergine Maria*, Veronæ, Hyacinthi Berno, 1691 & 1698 in 8.

Extat utrumque opus Romæ in Casanatensi.

F. JACOBUS QUETIF.

* 1698. F. JACOBUS QUETIF Gallus, Parisiis parentibus honestis civibus regiæ urbis commode & laute viventibus, patre Petro regio notario, husque conjuge Barbara *Brunet* sexta augusti MDCXVIII natus est, eademque die in Ecclesia parochiali S. Salvatoris dicta baptismo renatus. Hic litteris humanioribus artibusque omnibus liberalibus egregie instructus, nomen ordini dedit in patria apud nostros ad S. Honorati, & tirocinio exacto professus XIX septemb. MDCXXXV, cursuque philosophiæ ibidem perfunctus ad S. Maximinum primum ubi celebrem F. Franciscum *Combefis*, tum Burdigalam missus est, ubi eximium in theologicis professorem habuit F. Bernardum *Lapalisse* : exinde ad suos redux, menseque septembri MDCXLII Parisiis presbyter ordinatus, varia pro nutu superiorum incoluit loca. Ambiani agebat anno MDCXLIV, tum Parisiis in conventu S. Dominici ad suburbium S. Germani novitiatu generali nuncupato anno MDCXLV : quo tempore priorem Joannem Bapt. *Carré* super conventum Cadomensem commissarium delegatum comitatus est. Tullum exinde missus anno MDCXLIX, quibusdam etiam annis ibi restitit, donec anno MDCLII in conventum Parisiensem nativum revocatus, reliquum vitæ deinceps immoratus est. Ut vir fuit rei litterariæ semper & ut ita dicam ab incunabulis librariæque deditus, incredibile est quot & melioris notæ libros seu bibliothecæ nostræ Parisiensi procuravit seu legerit, historiæ potissimum nostræ illustrandæ & ab innumeris scriptorum recentiorum erratis emaculandæ attentus : quot & quanta in eo genere manu sua scripta reliquerit, monumenta antiqua ubicumque ei licitum fuit e ruderibus & tenebris eruens, pluribus etiam ea de causa in varias Galliæ provincias, in Belgium ipsum & in Germaniam itineribus susceptis & confectis. Cum ætatis suæ litteratis studiorum societas suavissimumque litterarum commercium illi fuit, Leone Allatio, Emmanuele *Schelstrate* cardinali Sluzio, Luca Holstenio Romæ, Barone a Voerden, Bollando, Henschenio, & Papebrochio in Belgio, Puteanis fratribus, Thevenotio, Ducangio, Picquesio, Bigotio, Renaudotio, Longarueo, Labbeo, & Garnerio Parisiis: Petrus Seguierius Galliæ cancellarius carum habuit imprimis, ac suæ veluti curatorem constituerat Bibliothecæ, in quam nullum fere librum inferri volebat, quem Quetivius non emisset, aut antea probasset. Juris canonici fuit peritissimus, de quo ubi quæstiones oriebantur, ad eum confugiebatur tanquam ad oraculum. Recti æquique tenax, nulla personarum habita ratione. Pura ei fuit Latina oratio & elegans, stylusque masculus & vividus, scribendæque ordinis historiæ, quam magister generalis Joannes Baptista de Marinis ei aliquando commendavit provinciam, nullus unquam fuit aptior : & quædam jam quidem in hac parte inchoarat, sed non suppetentibus tot quot ad tantum consilium necessaria sunt antiquis monumentis, neque enim his quærendis, eruendis, exscribendis unus homo sufficit, incepto absistere coactus est. Quæ eadem ratio Malvendam nostrum aliàs a simili penso non solum deterruit, sed & ut jam a se scripta & ab aliis in lucem data pro suis non agnosceret, induxit. Quapropter alio se vertit Quetivius, & quantum ab aliis occupationibus (litterariis iis omnibus, prælaturas enim semper fugit) vel etiam a vitæ turbinibus, quibus non carent eruditi in societate viventes, licuit, huic saltem bibliothecæ parandæ se totum dedit, innumeraque in schedis adversaria reliquit, quæ hîc lectori repræsentamus. Obiit vir laboriosissimus & in optimis semper cognitus secunda martii MDCXCVIII, ætatis LXXVIII nondum completo. Hæc ejus opera prodierunt :

1. *R. A. P. Hieronymi de Medicis a Camerino ord. Prædic. formalis explicatio Summæ theologicæ D. Thomæ Aquinatis doctoris angelici tribus partibus absoluta : tum*

primum in Galiis edita detersis mendis, Parisiis, Simeonis Piget 1657 in fol. Antonio Barberino episcopo Tusculano Remorum archiepiscopo designato nuncupavit Quetivius, præfationem, illustria doctrinæ D. Thomæ elogia, & academiæ Salmanticensis de tenenda & docenda doctrina SS. Augustini & Thomæ judicium auctore Basilio Pontio Eremita Augustiniano adjecit ac præfixit.

2. *Vita R. P. F. Hieronymi Savonarolæ Ferrariensis ord. Prædic. auctore ill. D. Joanne Francisco Pico Mirandulæ Concordiaque principe: notis accurata, variisque principum & dynastarum de quibus in ea stemmatibus ære incisis, tabulisque genealogicis ad hæc usque tempora deductis: Adjecto ceu mantissa revelationum ejusdem F. Hieronymi compendio. Additionibus insuper, actis, diplomatibus, epistolis, scriptorumque monumentis aucta & illustrata Tomis duobus, quorum primus vitam cum notis & stemmatibus, alter additiones & acta exhibet,* Parisiis, Ludov. Billaine 1674 in 12.

T. I pagg. 385 hæc insunt. I. *Præfatio Quetivii* omnino legenda: II. *Vita Savonarolæ* auctore Mirandulano: III. *Compendium revelationum*: IV. *Lamentatio sponsæ Christi adversus tepidos & pseudo prædicatores*, sive Exhortatio ad fideles, ut precentur Dominum pro renovatione Ecclesiæ anno 1498. Notas identidem adjecit.

T. II pp. 652 hæc continentur. I. *Apologia Savonarolæ* auctore eodem Mirandulano. II. *Responsioni del P. Paulo da Fucecchio dell' ordine de' Frati Minori alle conclusioni di F. Leonardo dell' ordine di S. Agostino contra il R. P. F. Hieronimo da Ferrara*: III. *Epistola ipsius Savonarolæ ad patrem suum cum religionem ingressus est*: IV. *Savonarolæ apologeticus FF. congregationis S. Marci*: V. *Epistolæ ejusdem plures*: VI. *Epistolæ duæ senatus Florentini ad Alexandrum VI PP. in defensionem F. Hieronymi. Ipsius Hieronymi quædam ad eumdem papam, & papæ ad eum & ad FF. congregationis S. Marci*: VII. *De cessatione Hieronymi a concionibus, tumultu in ejus ultima concione excitato, ipsamet ultima concio ab ipso 4 maii 1497 pronunciata. Epistolæ plures* ejusdem tum ad omnes Christi fideles, tum ad amicos quosdam, ne propter illatas sibi persecutiones a veritate deficerent: VIII. *De censuris in eum latis*: IX. *De ignis periculo*: X. *De tumultu in comprehensione Hieronymi*: XI. *De tormentis, examine, processuque Hieronymi*: ubi & *Acta commentitia Quæstionis capitalis contra dictum Hieronymum instituta, & ab ejus adversariis in vulgus emissa anno* MCCCCXCVIII die XIX april. XII. *De turpi nefandaque vita & infelici morte adversariorum F. Hieronymi.* XIII. *Discorso sopra la dottrina & opere del Savonarola fatto dal F. Paulino Bernardini da Luca nostro l'anno 1558*: Denique *Elenchus operum omnium F. Hieronymi Savonarolæ*, quem supra exhibuimus. Hæc autem omnia additionibus, actis, & notis illustrata, quibus postea novas notas Quetivius manu sua addidit, sed non in lucem produxit, quæ MS apud nostros Parisienses ad S. Honorati vicum servantur.

T. III adjectus est hoc titulo: *F. Hieronymi Savonarolæ &c. epistolæ spirituales & asceticæ miram vitæ sanctitatem, & simplicitatem fidei, & religionis zelum, caritatisque fervorem redolentes & spirantes, nunc primum collectæ, & ex Etrusca lingua Latine redditæ, in gratiam & usum Christianæ ac religiosæ pietatis & observantiæ*, Eodem anno & iisdem typis in 12 pp. 280. Opus integrum omnibus eruditis probatum.

3. *Vita Rever. P. & D. F. Bartholomæi de Martyribus archiepiscopi Bracharensis a Johanne Bap. Lebeau S. J. eleganter scripta, & a Quetivio pluribus additionibus aucta, una cum operibus omnibus supra ubi de eo enumeratis, quæ Lusitana sua lingua B. M. archiepiscopus edidit aut scripsit, Latine redditis, & aliis ad concilii Tridentini acta attinentibus, vita quoque nostri Bartholomæi Carranzæ archiepiscopi Toletani.* Quæ omnia prelo paratæ reliquit, nec nisi manum obstetricantem expectant. SEC. XVII.

4. *Vita sapientissimi S. T. M. F. Johannis a sancto Thoma Philippo IV regi catholico a sacris confessionibus & consiliis.* Hujus synopsis prodiit præfixa Tractatui ejusdem de sacramentis, Parisiis, Ant. Bertier 1667 in fol.

5. *Ejusdem Johannis a sancto Thoma brevis & accurata generalis confessionis faciendæ methodus privatis regis Philippi IV dicti usibus tradita, ab auctore Hispano idiomate scripta, nec unquam typis excusa, a Quetivio vero Latine reddita & prelo parata.*

6. *Adversaria innumera seu ad historiam ordinis generalem seu ad peculiarem provinciæ S. Ludovici, seu ad bibliothecam scriptorum nostrorum concinnandam collecta, quorum scriptorum circa 700 aut 800 elogia perfecta reliquit*, quæ in hoc opere repræsentantur.

F. PETRUS MARTYR PETRUCCI.

F. PETRUS MARTYR PETRUCCI Etruscus Viterbii natus, domus S. Mariæ super Quercum ad Viterbium alumnus sacræ theologiæ professor sub finem seculi XVII claruit, quo adversus laxioris doctrinæ omnia in Ecclesia devastantis magistros zelo pro domo Dei succensus librum scripsit hoc titulo: * 1698.

Lucerna moralis Aquinatici solis illustrata splendoribus: seu Generalia totius moralis doctrinæ præcepta juxta mentem angelici Ecclesiæ doctoris D. Thomæ Aquinatis brevi ac dilucida methodo in veritatis amatorum gratiam communi exposita utilitati, Romæ, Antonii de Rubeis 1698 in 4 pp. 492. Opus Savo cardinali Millino nuncupatum. Extat Parif. in Regia D 1065, & Romæ in Casanatensi.

Egregie revincit probabilismi defensores, utriusque scholæ Thomisticæ & Scoticæ potissimum auctoritate, adjuncto clarissimi societatis Jesu præpositi Tyrsi Gonzalez suffragio.

F. SIMON JOSEPH THIBAULT.

F. SIMON JOSEPH THIBAULT Gallus Burgundus, conventus Lingonensis alumnus, vir gravis variis in provincia Franciæ regiminis functus muneribus, priorem in domo sua nativa agebat anno MDCXCVIII, nec diu postea vixit. Ut erat antiquitatum studiosus, dum in domo ordinis Virdunensi moraretur anno MDCLXX, monumenta & vetera instrumenta in ejus archivo ceu in communi provinciæ Franciæ deposito ab olim servata collegit, apte concinnavit, ac ex eis erutum librum scripsit, cui titulum indidit † 1698.

Chronicon Virdunense in tres partes distinctum.

Parte prima a conventus exordio quod statuit anno MCCXII priores omnes, eorumque præclare gesta recenset ad annum MCCLXXIV.

Parte altera, quæcumque alias ad exemplum insignia ibidem contigere vel etiamnum extant, narrat.

Parte ultima, omnia pontificum diplomata, vel quævis alia instrumenta vetusta ordinem spectantia refert servata annorum serie.

Quæ nosse iis non erit inutile, qui annalibus ordinis conficiendis dant operam. Quod tamen ait erectum conventum anno MCCXII, forsan de promotione loci intelligendum est, aliunde enim constat ex serie antiqua conventuum Franciæ apud Bernardum Guidonis, Virdunensem posteriorem esse Valencenensi, qui certo non erectus est nisi anno MCCXXXIII.

Non omittendum autem huic chronico conficiendo partes suas habuisse F. Antonium Legrand in vico *Eparge* ad Virdunum natum, sed conventus Au-

Sec. XVII. gustani in Suevia alumnum, ac Virduni post aliquot commorationis annos mortuum XXIV novembris MDCLXX, qui omnia conventus instrumenta in suas classes distribuendo, viam Simoni nostro paravit.

F. STEPHANUS THOMAS SOUEGES.

* 1698. F. Stephanus Thomas Soueges Gallus Aquitanus, vir cujus ob labores immensos in illustranda nostra historia, eruendis e tenebris veteribus monumentis, vitis illustrium ordinis utriusque sexus scribendis exantlatos, memoria æternum apud nos in benedictione erit: in vico vernacule *Stafort* ad Agennum ille natus est XXIX martii MDCXXXIII. Adolescens annorum XIV litteris humanioribus egregie instructus, ingenioque acri ac eleganti indole prædirus nomen ordini dedit in conventu Agennensi. Ætatis XVI nondum votis astrictus in conventum Tolosanum filiationem suam transferri obtinuit, pro quo & professus est. Sabbato sancto XXXI martii MDCLVII presbyter inauguratus, mox ad tradendas in quibus inter sodales non parum eminuerat, disciplinas applicitus est, philosophicas quidem Burdigalæ, theologicas verò Avenione, ubi simul & tironum in religione magistrum egit, neque enim minus pietate disciplinæque regularis studio, quam doctrina excellebat. Jam a prioribus a professione annis historia ordinis delectatus, eam ægre ferebat non ea diligentia scriptam quam merebatur, nihilque detrahens temporis studiis necessariis & communibus debiti, per multas vigilias vetera monumenta, quibus abundat provincia Tolosana, in variis conventibus collegerat. Commodum accidit ut a magistro ordinis F. Johanne Thoma de Roccaberti Parisios mitteretur anno MDCLXXIV tironum magister in novitiatu generali institutus: ibi novam & expeditiorem efficiendi quod optabat viam consecutus est. Amicitia enim cum ecclesiastico mirum ordini affecto *D. de Vienne* conjuncta, hujus ope externarum ordinis provinciarum historias editas seu documenta MS comparavit, quibus nullis laboribus parcens feliciter usus est. Fuit & illi cum nostro F. Jacobo *Quetif* de quo supra devinctissima litterarum necessitudo, alterque alteri sine invidia imo summa cum voluptate, quicquid ad ordinis decus faceret a se repertum, & ad amussim expensum communicabat. Erat Stephanus judicio peracri & vivido, quique vera a falsis in tanta relationum varietate facile internosceret, ut probant antiqua quæ dedit monumenta, vel etiam dissertationes aliquando adjectæ. Quod si quædam ipsi exciderunt minutiora in vitis præsertim sequioris sexus, aut etiam in aliis minus probata, nec semper ad accuratam chronologiæ rationem reddita, id vitarum quas scribebat multitudini, urgentibus typorum operis, ac nescio cui in gratiam antiquarum fabularum (quæ enim historia seu secularis seu regularis suas non habet, quas ubi semel receptæ sunt aut imbibitæ vix quis deponere potest aut audet arguere) præconceptæ opinioni facile condonandum. Huic edendo operi XX jam annis desudarat cùm tribus ante mortem annis ex nimia victus austeritate in paralysim incidit, qua oppressus & scribere deinceps non potuit, & tandem vivere desiit XIX januarii MDCXCVIII, non mediocri relicta sanctitatis fama. Scripsit itaque grande opus hoc titulo:

L'Année Dominicaine, ou les vies des saints, des bienheureux, des martirs, & des autres personnes illustres ou recommandables par leur pieté de l'un & de l'autre sexe de l'ordre des Freres Prêcheurs, avec un martirologe, Ambiani, Guislani Lebel in 4. *Januarius* 1678 pagg. 738: *Februarius* 1679 pp. 836: *Martius* 1680 pp. 840. Ut Soegius vir erat humillimus nec suæ famæ sed gloriæ ordinis unice cupidus, tres hos priores tomos nostro Johanni Baptistæ Feüillet de quo supra pag. 713 commendaverat, quem utpote Parisinum stylo Gallico elegantiore & puriore opus a se concinnatum redditurum sperabat. Verùm hic genio suo indulgens non semper exemplum sibi datum secutus est, & in plura graviora errata prolapsus est. Itaque cæteros tomos proprio stylo aggressus est auctor, qui hoc ordine prodierunt:

Aprilis 1684 pp. 871. Huic præmisit *Apologiam pro veritate stigmatum S. Catharinæ Senensis tuenda.*

Maius 1686. T. I pp. 860: T. II 1687 pp. 662. Huic præmisit *Elenchum summorum pontificum, Cardinalium, & Patriarcharum ex ordine assumtorum.* Adjecit *supplementum Januarii & Februarii* pp. 254, tum etiam *Martii, Aprilis & Maii cum quibusdam explanationibus*, pp. 190.

Junius 1689 pp. 1088. Præmisit *alphabetum archiepiscoporum ex ordine a littera A ad F.*

Julius T. I 1691 pp. 1063. Præmisit *reliquum alphabeti archiepiscoporum.* T. II 1691 pp. 516. Præmisit *apologiam pro asserenda veritate reliquiarum S. Mariæ Magdalenæ in fano S. Maximini*: in qua etsi sint quædam quæ severiorum hujus seculi criticorum palato non placeant, sunt & plura vetera documenta curiosa & lectu digna. Adjecit *supplementum Januarii, Februarii, Martii, Aprilis, Maii, Junii*, pp. 135, & iterum *alia supplementa*, pp. 270 & 26.

Augustus T. I 1693 pp. 1070. Præmittit *brevem ordinis notitiam*, at in qua in versione Gallica nominum seu virorum seu locorum quædam errata. T. II 1696 pp. 702. Præmittit *notitiam provinciæ Provinciæ antiquæ tum Tolosanæ ejusque provinciarum.* Subjicit *supplementum mensium omnium superiorum.* Nec postea quid amplius edidit, sed pro cæteris mensibus residuis anni innumera reliquit adversaria parata, quibus usus est qui ei succenturiavit primus F. Carolus a S. Vincentio *T. I sept.* cui & præmisit *vitam & acta ejusdem nostri Stephani*, unde & superius dicta excepi, quem qui plura voluerit adeat lector curiosus. Cæteris complendis desudavit F. Jacobus Lafon Tolosanus, de quo nos ad 1715 agemus. Opus est jam inter manus R. P. Caroli Raisson, sacræ theologiæ professoris, qui ei finiendo gnaviter incumbit.

F. ANTONIUS IRRIBARREIRA.

F. Antonius Irribarreira Aragonus, Bilbilitanus patria & professione sub finem hujus seculi XVII clarebat, scripsitque tum & prelo dedit opus hoc titulo: * 1699.

Cursus philosophicus, Cæsaraugustæ 1699 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi, in eo tamen *Logicam & Physicam* tantum haberi asserunt, cæteras partes forsan addiderit postea, sed id mihi hactenus incompertum.

F. FRANCISCUS PENON.

F. Franciscus Penon Gallus, Aurelius patria, claris nobilibusque parentibus anno MDCXXIII die septima novembris natus, & XIII ejusdem mensis in ecclesia S. Leofardi Aureliæ in Christo renatus, Parisiis postea quo commigrarant ejus parentes domi tenere educatus, ac humanioribus litteris egregie perpolitus, ingenii acerrimi & indolis suavissimæ adolescens; ordinem amplexus est in cœnobio Parisiensi ad S. Honorati, ac solemniter professus die XIII martii MDCXL. In studiis verò quorum plu- * 1699.

res annos Tolosæ, cæteros Parisiis apud suos exegit, inter sodales egregios tamen omnes ita emicuit, ut emenso scholarum stadio anno MDCXLVII, philosophiæ lector mox fuerit institutus, sed & cursu vix ad medium perducto, anno sequenti MDCXLVIII ad subliniora visus fuerit sine ulteriori mora promovendus, datusque theologiæ lector secundarius. Eo verò munere ita functus est quadriennium, ut omnium expectationem etsi grandem vicerit, seseque in docendo non tironem, sed & a principio absolutissimum exhibuerit magistrum, ac inter primos ætatis suæ theologos numerandum. Ut prudentia non minus valebat regendique arte, ac animos sibi conciliandi gratia, ad regimen conventuum brevi assumtus est, Menilogranensis primum tum celebris anno MDCLIII, tum Tullensis MDCLVI, cui vix annum præfuerat, cùm a suis Parisiensibus ad idem munus exoptatus est; quos rexit a secunda julii MDCLVII ad MDCLX. Exinde congregationis S. Ludovici vicarius generalis a MDCLXIII ad MDCLXVI. Postea iterum Parisiens. electus prior ann. MDCLXXII, & anno sequenti provinciæ tum S. Ludovici provincialis, quo titulo in comitiis ordinis Romæ anno MDCLXXVII coactis pro novo magistro eligendo affuit & sedit, qua ratione munus ei ad quinquennium prorogatum. A muniis deinceps abhorrens tum ob infirmam valetudinem, tum ob immensum erga litteras amorem, nisi quod Gonesianam præfecturam ut studiis suis nempe in loco solitario opportunam semel admisit, viginti reliquos vitæ annos rei litterariæ totos dedit. Obiit apud suos Parisiis die XII januarii MDCXCIX diuturniori paralysi probatus, tandemque confectus, & in communi Fratrum cœmeterio sepultus. Vir fuit excelsi, vasti, & sagacis ingenii, judicii peracris & recti, consilii prompti & optimi. Legendo & scribendo assiduus & impiger, nullam cujusvis generis scientiam artemve non attigit, nullus eum amœniorum litterarum liber effugit, scripturam sacram ita mente complectebatur, eaque tam apte utebatur, ut sive exhortando sive scribendo alter videretur Bernardus, nosque omnes in admirationem raperet. Ad hæc Latine & Gallice eleganter & pure loquebatur & scribebat, poeta & orator a natura, utraque ratione semper christianus semper theologus. Quibus si corporis præstantiam addas, majestatem oris, grande & grave supercilium, homo numeris omnibus absolutus videbatur. Ea illi fuit tam felix linearum vultus conformatio (quod narro, ex ipsius ore audivi) ut ipsi in via forte fortuna occurrens aliquando celeberrimus ejus ætatis physiognomon eum aliâs incognitum sic allocutus fuerit: *siste pater, solem habes in medio frontis, attentius te velim inspicere*, pluraque tum illi auguratus est feliciora. Quod augurium ille & mundanorum ex animo contemptor, & artis levitatem probe callens parvipendit. Scripsit plura, variique generis, & non pauca absoluta, vixque tamen etsi urgerent amici, ut prelo daret persuaderi potuit, quod ipse sibi nunquam placeret, & quæ scripserat licèt aliis admirabilitatem facerent, sibi non satis ex arte perfecta viderentur. Hæc extant ejus opera qua edita qua MS apud suos servata:

1. Inter carmina quæ juvenes studentes cecinerunt in adventu magistri ordinis Thomæ Turci, & quæ typis prodierunt Parisiis 1645 in 4, *plura sunt nostri Francisci eaque accuratiora & elegantiora.*

2. *Hymnus Angelicus, sive Doctoris Angelici Summa theologica Rhythmica synopsis. Quæstiones 612, Articulos 3120 complectens*, Parisiis, Dionysii Moreau 1651 in 12 pp. 161. Theologiam tum Parisiis profitebatur, & in gratiam discipulorum id petentium ceu qui Summam S. Thomæ præsentem habere & universam memoria tenere cupiebant, hanc opellam aggressus est.

Altera est Editio ab auctore priore absolutior, Parisiis, Lamberti Rouland 1676 in 12 pp. 172. Adjecta est initio *Ode ad Johannem Thomam de Rocaberti* magistrum ordinis versibus Sapphicis eaque elegans, quam ei miserat anno MDCLXX cùm primum electus fuit, & ad calcem *Appendix* ad quam litterulæ passim insertæ lectorem remittunt. Opella longe alterius salis & purioris Latinitatis, quam alias plures, quæ antea in Hispania & Italia prodierant.

3. *Officium pro solemnitate D. N. Jesu Christi cum hominibus conversantis cum Missa Romano ritu*, Metis 1681 in 8, & Missa etiam in fol. Id suscepit in gratiam sanctimonialium de monte Carmelo Metensium, apud quas hic cultus inductus fuerat.

4. *Officia varia pro solemnitatibus SS. ac BB. ordinis Prædicatorum recens sanctorum albo inscriptorum B. Pii papæ V, S. Ludovici Bertrandi, S. Raimundi*, Parisiis in 8. Quæ quidem apud nostros Parisienses initio fuerunt in usu, & Romæ etiam accepta fuissent, nisi quidam tum in Urbe præsentes similia edidissent & prævenissent: donec rebus maturius pensatis nova illa omnia officia eliminata sunt, & in istis festis commune sanctorum præscriptum.

5. *Variæ orationes ab eo pronunciatæ eaque puræ & elegantes. Prima de Christo nato in vigilia ejus festi post calendarum recitationem*, præsente magistro ordinis Thoma Turco anno MDCXLV, qui exinde oratorem tenerrime amplexatus est, & carissimum deinceps habuit. Altera *Prolusio ad Logicam* cui titulum indidit, *Somnium*: scilicet cùm cursum philosophicum legere aggrederetur anno MDCXLVII. Sunt & tres aliæ *Prolusiones* 1 ad tractatum *de Incarnatione*. Altera ad tractatum *de sacramentis in genere & de baptismo, de confirmatione & de Eucharistia*, Tertia ad tractatum *de pœnitentia*, quas quoto anno habuit. Has inquam omnes prelo dari expediret, nec dubium quin omnibus eruditis placerent, artemque oratoris in usu sacræ scripturæ omnes mirarentur.

6. *Tractatus ab eo discipulis traditi, speciatim tres articulo superiori laudati, nova omnes methodo concinnati*, MS.

7. *Collationes seu exhortationes Gallicæ, quas superior agens habuit in festis solemnibus vel in capitulis ordinariis de more*, MS non levis molis in fol.

8. *Cantica spiritualia versibus Gallicis, quorum major pars de Christo nato in gratiam sanctimonialium.* Habent Sorores Metenses, & illis sacris anni diebus cantant. Est & codex MS in 4 apud nostros ad S. Honorati sed jam non integer. Sunt & alia plura poemata Gallica alterius generis inter alia *Le Portrait de soi meme, & l'Antiportrait.* In primo quæ sibi placerent, edisserit. In Altero seipsum condemnat.

Omitto plura alia poëmata Latina Horatianis & Ovidianis comparanda, quorum unius 300 circiter versuum titulus est *Æger in valetudinario.* Venio jam ad opus cui decem aut quindecim annis desudavit. Titulus

ARS CHRONOLOGICA
Expansa diductaque omnis in Tabulas,
Quibus ob oculos evoluta ponitur
Doctrina Temporum
Romanorum, qua Julianorum, qua Gregorianorum
sacrorum & civilium
Ægyptiacorum, Epocha diversa, vagorum & fixorum,
Græcorum, præsertim Calippicorum,
Judaicorum Iarchinianorum, sive Hillelianorum,
Hegiræ, & Arabicorum,
In ætates perpetuas, tum antecedentes, tum consequentes,

SEC. XVII. (*id quod artis aut scientiæ natura deposcit*)
Apte digerendorum
Suisque singulorum, cyclicis, historicis, Astronomicis
Characteribus indubitatis consignandorum,
Itemque ratio conciliandorum universorum & in unum derivandorum,
Uno spectanda contuitu comparet expedita.

Opus sane immensum, omni diligentia & solertiori accuratione concinnatum, sicque absolutum, ut nihil in hoc genere relinquat desiderandum: & quod si typis daretur, ejus artis peritis & jucundum foret & admodum utile, sed quod vix unquam sperandum est propter nimios sumtus operarum necessarios, præsertim cum fere totum numeris iisque p[illegible] infinitis constet. Annunciandum tamen visum est eruditis, ut sciant extare apud Prædicatores Parisienses ad S. Honorati codice in folio sex minimum uncias spisso, perita & eleganti artificis manu scripto, quem auctor ea de causa conduxerat, & quem pluribus annis ea ratione secum in domo detinuit & aluit.

F. RRANCISCUS PORRELE.

* 1699. F. FRANCISCUS PORRELE ordinis alumnus, cujus vero cujusve provinciæ non additur in Memorialibus recens mihi Roma missis, scripsit ac edidit

Theses de locis theologicis 1699 in 8.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. LUDOVICUS SESTI.

* 1699. F. LUDOVICUS SESTI Italus, Lucensis patria & professione. Vir gravis ac exquisita eruditione clarus, floruit abeunte hoc seculo XVII, nec plures solum lucubrationes suas typis edidit, sed & insignem & elegantem in suo S. Romani cœnobio bibliothecam erexit, quam anno MDCLXXXI illac transiens vidi copioso librorum numero divitem. Ejus cum laude meminit Cinellus *Bib. volante* Scanzia IV. Scripsit ac typis edidit

1. *Il sacro Chiodo di Giesù Cristo nostro redentore ad inchiodar la ruota della fortuna di Colle mandato da Dio. Orazione sacra del padre lettore Fra Lodovico Sesti de' Predicatori, detta nel duomo di Colle nella publica ostensione di essa reliquia il venerdi santo del* 1656, Senis 1656 in 4. Habebat Cinellus laudatus & addit

A questo eruditissimo padre tanto delle lettere amico, e ch' a fundato una celebre libraria, onde merita lode immortale, ho già da dedicare una delle mie Scanzie destinato. De eodem sic antea dixerat p. 99.

2. *Divorum Lucensis reipublicæ tutelarium anagrammaticæ laudes*, Lucæ, Hyacinthi Pacii 1682 in 4.

Questo ingegnoso ed erudito opuscolo è stato quà trasmesso dal Padre maestro Lodovico Sesti non solo eruditissimo, come fanno vedere i libri, che ha dati in luce, ma anche cortesissimo, e che ha fatta una famosa biblioteca nel suo convento di Lucca. Io poi per l'onore che si è degnato fare a queste mie Scanzie, me gli professo obligatissimo, aspettando la congiuntura di dargli di mia ossequiosa osservanza qualche signale.

3. *Vita di Frà Angelo Orsucci Domenicano*, Lucæ, H. Pacii 1682 in 4.

4. *Panegirici*, Venetiis, Joh. Hyacinthi Kertz 1669 vel 1699 in 4.

Opera duo ultima extant Romæ in Casanatensi.

F. VINCENTIUS JUSTINIANUS III.

F. VINCENTIUS JUSTINIANUS III Ligur Januensis venit laudandus, sacræ theologiæ magister, ac sub finem seculi ultimo elapsi florens: qui F. Jo. Thomæ de Rocaberti olim magistro ordinis, tum vero archiepiscopo Valentino in edenda sua bibliotheca maxima pontificia operam sedulam contulit, quam & in titulo operis dicitur concinnasse, quod ita interpretor, ut auctores in ea relatos diligenter investigarit, quæ ad propositum faciebant ab aliis segregarit, quod non parvi laboris & industriæ, tum omnia in ordinem redegerit ac prelo præfuerit sudanti Romæ, Buagni a 1695 ad 1699 in fol. tomis XXI. * 1699.

F. VINCENTIUS RATIER.

F. VINCENTIUS RATIER, *Sebastianus* nomine lustrali dictus, Gallus Lingonis in Burgundia nobili loco natus & Pruvini in Bria ordinem professus anno MDCL sexdecim annorum adolescens, vir evasit evangelicus, nec minus in agendis solers. Per adventum & quadragesimam, aliasque anni festivitates apostolico spiritu concionantem quandiu vixit nunc civitates majores nunc & castella cum plausu & fructu audierunt, provinciæque Franciæ varii conventus; Pruvinensis suus plories, Aurelianensis anno MDCLXVI, aliique priorem electum disciplinæ assertorem, bonorum vindicem, omnium patrem experti sunt & amplexi. Hinc non solum congregatio quam dicunt Franciæ bis vicarium & commissarium generalem, sed & tota provincia præfectum habere voluit, elegitque XII maii MDCXCI, quo titulo comitiis ordinis Romæ ad pentecosten XXX maii MDCXCIV interfuit, absolutoque quadriennio suos rursus Pruvinenses rexit, tandemque cùm ferventius prædicat, suique ipsius curam negligit morbo correptus Pruvini apud suos moritur secunda februarii MDCXCIX, ætatis LXV, professionis XLIX. Hæc ejus ab amicis potius exacta, quam sponte concessa in lucem prodierunt: * 1699.

Oraison funebre de Madame Jeanne Gabrielle Dauvet Desmaretz abbesse de la maison royalle du Mont Notredame de l'ordre de S. Bernard, prononcée dans l'eglise de ladite abbaie proche de Provins le 1 decemb. au service solemnel celebré le 40 jour aprez son decez par le P. Vincent Rathier docteur en theologie, vicaire provincial & commissaire general sur les convens de l'observance de la province de France &c. Pruvinis, Nicol. Menissel 1690 in 4 pp. 27.

Discours sur le retablissement de l'Eglise roiale de S. Quiriace de Provins par le R. P. F. V. R. prieur des Jacobins, Aureliæ Boyer 1666 in 12.

Octave angelique de S. François de Sales renfermee dans le discours du R. P. Vincent Rathier prieur des Jacobins d'Orleans son septieme panegiriste, donnée au public par l'un de ses amis, Aureliæ, Ægidii Hotot 1667 in 8 pp. 43. Opella est, qua Rhythmis Gallicis iisque revera non omnino elegantibus octo concionatorum in Salesii recens SS. albo inscripti Panegyrici brevi compendio redduntur. Quaternarius hic ad finem adjectus auctorem demonstrat: *Vous estonnez vous cher lecteur d'un ouvrage tout angelique, c'est un Vincent toujours vainqueur, qui l'a rendu si magnifique. Par son ami J. P.*

Extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. CAROLUS DE BAYONA.

1700. F. Carolus de Bayona Hispanus inter illustres sacræ theologiæ professores, qui in academiis Hispanis sub finem seculi xvii & initia sequentis florebant & ingenti auditorum concursu in scholis sacras litteras interpretabantur, recensetur a nostro Edmundo de Burgo de quo postea ad 1713, qui & addit ejus

Lectiones etsi nondum prelo datas, *saltem* MS avidissime quæri & a viris doctis legi & citari.

F. DOMINICUS PEREZ.

1700. F. Dominicus Perez Hispanus sacræ theologiæ magister cathedram vespertinam Salmantinam moderabatur cum ingenti plausu circa finem seculi xvii, ejusque teste mox citato Edmundo de Burgo, qui eum in scholis audivit, per manus volitant, & a doctis citantur

Commentaria in Summam S. Thomæ saltem MS.

Provinciam Hispaniæ rexit prior provincialis electus, & postea a rege catholico Carolo II ad sedem Astorgensem designatus, eam subire constanter recusavit. Idem dicunt de Ecclesia quam *Ciudad Rodrigo* vocant, quam etiam ei oblatam volunt. Vide *la Galeria de' pontefici Domenicani* a sodali Johanne Michaele *Cavalieri* concinnatam T. II p. 301.

F. DOMINICUS RIERA.

1700. F. Dominicus Riera Hispanus Majoricensis patria & professione, vir pius & doctus, erga cultum B. Virginis per rosarium mirum affectus florebat finiente seculo xvii & sequenti inchoante. Scripsit ac edidit

1. *Mare magnum exemplorum SS. Rosarii ex diversis auctoribus ac voluminibus congregatum, quibus præmittitur opus aureum B. Alani de Rupe, de psalterio Christi ac B. Mariæ*, Majoricæ 1699 in fol.

2. *Psalterium Marianum præfiguratum*, *in quo B. Alani opus aureum ad formam concionatoriam reducitur*, Ibidem 1700 in fol.

Extat utrumque Parisiis in Regia D 505, 3 & 4, & Romæ in Casanatensi.

F. HIERONYMUS MATAMA.

1700. F. Hieronymus Matama Hispanus, provinciæque Hispaniæ alumnus, sacræ theologiæ magister, cathedræ primariæ Salmanticensis moderator, tantam sibi ab eruditione famam comparavit, ut ab eo in scholis dictata undique conquirantur, & a viris eruditis in auctoritatem adducantur & citentur

In S. Thomæ Summam commentaria.

Florebat etiamnum hoc anno MDCC. Sic de eo Edmundus Burgo Hybernus qui vidit & audivit, & laudat in suis thesibus Lovanii impressis.

F. JOACHIMUS MELENDEZ.

1700. F. Joachimus Melendez Hispanus circa hos annos florebat, scripsitque ac edidit

Manifiesto, intruccion, y apologia sobre el derecho de sa religion alla propriedad y subordinacion della confradia y confrades officiales y ministros del santissimo rosario, in fol. absque loco & anno. Extat Romæ in Casanatensi.

F. JOHANNES TARPON.

F. Johannes Tarpon Gallus Burgundus Lingonibus natus, sed Parisiis in conventu S. Dominici de Soriano dicto, vulgo novitiatu generali nuncupato, & in suburbio S. Germani a Pratis sito ad ordinem allectus, regulam professus est die sexta martii MDCXXXVII, annorum tum XX juvenis, virque fuit pius ac disciplinæ regularis quam primo imbiberat, deinceps per totam vitam tenacissimus. Conventus Cadomensem, Nanceianum, & Parisiensem SS. Annunciationis rexit prior electus, tandemque in præfata sua nativa domo capularis senex diem ultimum obiit XVII januarii MDCC, ætatis LXXXVII. Typis iterum commisit librum hujus tituli: 1700.

La delegation des religieux, ou l'examen & rapport de la puissance qu'ont les religieux privilegiez, d'entendre les confessions des seculiers en tout temps & en tous lieux, avec les declarations de la sacrée congregation du concile sur la constitution du pape Gregoire XV, & plusieurs bulles & arrés concernant les messes des fêtes & dimanches, les visites, les quêtes & enterremens. Nouvelle edition dediée a F. Michel Mazarin cardinal de S. Cecile, archeveque d'Aix par F. D. P. sub quibus litteris nomen suum occultavit, Parisiis, Guillelmi Sassier 1648 in 8 pp. 254. Quem quidem librum iterum edendum curavit, sed non ipse scripsit nec composuit, ceu cujus verus auctor fertur F. Yvo Pinsart, de quo supra p. 571 b.

F. JOSEPHUS MARIA ZUCCHI.

F. Josephus Maria Zucchi Italus Cremæ natus & ibidem ordinem amplexus, vir eruditus, humanisque & divinis scientiis præstans, a Rovetta laudatur ad 1683 quo jam variis editis operibus clarebat, sed longe ultra floruit, & annum MDCC prætergressus est: hæcque ejus sunt opera Romæ in Bibl. Casanatensi servata edita: 1700.

1. *Militia angelica soto il cingolo di S. Tommaso d'Aquino*, Neapoli 1681 in 8.

2. *Metaphysica ad mentem Aristotelis & D. Thomæ Aquinatis*, Bononiæ 1684 in 4.

3. *Dottrina cristiana in versi cogli articoli di san Tommaso d'Aquino*, Romæ 1695 in 8.

4. *Sacratissimi rosarii Icon cum suis quindecim mysteriis totidem distichis illustratis*, Romæ 1695 in fol.

5. *Conclave pro electione novi summi pontificis anno jubilai* MDCC, Romæ 1700 in 8.

6. *La Ghirlanda trionfale delle rose immarcessibili di Maria augustissima imperatrice de' cieli*, Venetiis 1697 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

F. JUSTINIANUS DAINESI.

F. Justinianus Dainesi Longobardus, Bononiæ natus, & ibidem ad ordinem allectus illustris fuit vergente seculo XVII per Italiam divini verbi præco, quo munere annis pluribus apostolico plane pectore perfunctus, Bononiæ anno MDCC obiit. Typis antea ediderat eodem volumine 1700.

1. *Panegirici sopra d'alcuni santi & sante.*

2. *Sermoni del santissimo sacramento.*

3. *Discorsi per il Rosario.*

4. *Novena per l'aspettazione del parto della B. V. Maria*, Bononiæ, Hæredum Sarti 1696 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. PETRUS PALUMBINUS.

* 1700. F. PETRUS PALUMBINUS Romanus sacræ theologiæ professor, vir elegantis ingenii, musarumque cultor, quædam carmina edidit, quorum a me visum haud ingratum Ludovico XIV Gallorum regi nuncupatum epigramma hoc titulo :

Apotheosis Liliorum, folio volanti, Urbeveteri, Livii Tosini 1700. Cum Narniæ ædis sacræ nostræ quæ parœtia est, tum rector ageret, unâque sacras litteras apud sodales profiteretur, non dubium quin similibus vel etiam gravioribus clarum sibi fecerit nomen, quæ hîc addent gentiles.

F. SEBASTIANUS KNIPPENBERG.

* 1700. F. SEBASTIANUS KNIPPENBERG ex Helden Teuto sacræ theologiæ magister, & in universitate Coloniensi professor publicus, ac in eadem civitate adversus hæreticam pravitatem inquisitor generalis, florebat hoc anno MDCC, quo scripsit & edidit opusculum inter manus cujusdam sodalis nostri Poloni Lutetia transeuntis a me visum hoc titulo:

De providentia Dei gubernante per motum juxta mentem S. Augustini episcopi & S. Thomæ Aquinatis doctoris angelici, Coloniæ, Cornelii Cônen 1700 in 12 pp. 384.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. VINCENTIUS MARIA SASSETTI.

† 1700. F. VINCENTIUS MARIA SASSETTI *de Macerata* etiam a patria in Piceno dictus ibidemque ordinem professus, vergente seculo XVII præclaris animi sui dotibus dicendique facilitate atque facundia claruit, celebrioresque regni Neapolitani civitates & basilicas obeundo dicendoque suis illustravit elegantissimis concionibus, quarum teste Rovetta hæ typis prodierunt :

1. *Il Soglio eretto a Christo nel trionfo dell' ascensione alle glorie del patriarca San Francesco d'Assisi*, Neapoli 1687.

2. *Li trionfi della fede sotto il pontificato d'Innocenzo XI figurata nella donna dell' Apocalisse*, Ibid. 1689.

3. *La scala di Giacobbe alle glorie di Santa Rosalia*, Panormi 1689.

4. *Maria al monumento : Orazione funerale recitata in tempo paschale nel domo di Palermo*, Panormi 1689.

5. *La creazione mondiale rinovata in san Tommaso d'Aquino dottore angelico : Panegirico sagro*, Panormi, Coppola & Adamo 1692 in 4.

6. *La Scoltura sacra per le statue di più santi, con il disegno tolto per ordine dal vecchio testamento*, Maceratæ, Pauli Antonii Busaletti 1700 in 12.

7. *L'Enigma di Sansone spiegato nella morte del P. Frà Cipriano Minuti di Cremona inquisitore di Parma : Epicedio*, Parmæ, Juliani Rosati 1691 in 4.

8. *L'Orologio a polvere per misurare le glorie di Genova esaltata nelle ceneri di S. Giouanni Batista : Panegirico*, Genuæ, Antonii Casamara 1696 in 4.

Extant omnia Romæ in Casanatensi.

SCRIPTORES SECULI XVII, quorum ætatem certo deprehendere non licuit, quos ordine alphabetico recensemus. Adduntur & quidam suo anno omissi, cum quibusdam addendis & emendandis.

F. ANGELUS SPINA.

F. ANGELUS SPINA Parthenopæus a Toppio in Additionibus ad Bibl. suam Neapol. pag. 336 laudatur, ex fide Leonis Allatii in Drammaturgia indice 6 pag. 579, ceu qui scripserit & ediderit *

Opus Drammaticum cum hoc titulo, l'Isabella.

Qui proinde scriptor claruerit ante annum MDCLXVI, quo edita hæc Drammaturgia.

F. ANTONINUS DE NANTOLI.

F. ANTONINUS DE NANTOLI, Gallus, cujus præterea nec patriam, nec ætatem nec munera obita noscere licuit, quem tamen sub finem seculi XVI vel initia sequentis vixisse conjectu pronum, vir utique pietate & doctrina commendandus, scripsit ac edidit libellum cujus titulus : *

Les Ailes du cœur devot par le R. P. F. Antonin de Nantoli de l'ordre de S. Dominique.

Opellam habebat parochus quidam ruralis diœcesis Claromontanæ in Arvernia non longe a Brivate, apud quem eam vidit D. Jacobus Boyer asceta congregationis S. Mauri, qui sic mihi nuntiavit litteris hoc anno MDCCXX datis & a me XVII januatii receptis. Annus & locus editionis aberant forte lacerati. Porro hunc Antoninum Arvernum, & conventus Claromontani sodalem facile crediderim.

F. ANTONINUS DE PRÆMISLIA.

F. ANTONINUS DE PRÆMISLIA a patria sic & a professione nuncupatus seculo XVI vergente jam florebat in provincia Russiæ, cujus fuit vicarius generalis anno MDXCIV, tum anno MDXCVI prior provincialis, & iterum anno MDCXIV ad MDCXIX, quam provinciam recens tum erectam in regulari disciplina strenue ac sapienter administravit. Scripsit * 1619.

De utilitate Ecclesiæ & profectu ordinis ex divisione provinciæ Russiæ a provincia Polonia.

De Rosario B. Virginis.

Conciones varias.

Sic de eo F. Simon OKOLSKI de quo supra pag. 560 egimus in sua Russia Florida paginis 49, 51 & 143. Quam cùm a paucis diebus tantum videre contigerit, hunc auctorem ad suum annum collocare non potui.

F. ANTONIUS ALFANI supra pag. 700 laudatus. *Dele* quod ibi diximus ex Memorialibus Roma recens mihi missis, *alumnum fuisse conventus Perusini* : aliis enim litteris posterioribus Roma mihi scriptis & XI maii MDCCXX a me Lutetiæ receptis mihi nuntiatum est erratum esse, & certo fuisse *professum domus S. Marci Florentiæ.*

F. ANTONIUS DE MADUREYRA.

F. ANTONIUS DE MADUREYRA Lusitanus loco nobili natus, cujus nulla nec apud nostros, nec apud ipsum Antonium, in Bibl. Hisp. extat memoria, laudatur a Johanne *Suarez de Brito* in Thesauro Lusitaniæ Litterario MS, ceu qui & ordinis *

ordinis Prædicatorum fuerit, & diligens genealogiarum Lusitanarum enarrator, ac qui in eo genere scripserit, quod inquit, omnium manibus teritur.

Volumen familiarum Interamnensium. Nempe Durium inter & Minium in Lusitania.

F. BERNARDUS JOHANNIS A GOES.

* 1619. F. Bernardus Johannis a Goës Zelandus, primo agnomine a patre de more nuncupatus, altero a patria *Goës*, quæ civitas est in Bevelandia, juvenis xx annorum ordini nomen dedit Ziriczææ, ac die xxii februarii MDLXX sacramento se obstrinxit. Studiis theologiæ peractis, variis in provincia Inferioris Germaniæ functus est regiminis muneribus, prioris etiam Neomagi & Calcariæ. Catholica religione tum in provinciis Belgii Fœderati omnino profligata Gandavum se recepit, & in cœnobio ordinis sodalibus se incorporari obtinuit, apud quos demum obiit mense septembri MDCXIX, ad quem annum referendus erat, nisi tardius & hoc seculo jam ad umbilicum per operas deducto ejus notitia ad nos pervenisset. Scripsit

Chronicon seu relationem conventus sui Ziriczaensis & monasterii Sororum ejusdem ordinis Wickani in Batavia stylo simplici & genuino. Ex qua apparet quam fortiter pro fide catholica plura passus est incommoda, & in illa sævissima Calvinianorum persecutione quam strenue se gesserit. Hanc ex MS auctoris codice apud nostros Antverpienses servato noster Bernardus *de Jonghe* in suam *Desolatam Bataviam Dominicanam* intulit integram, Gandavi, Augustini Graet 1717 in 8.

F. CHERUBINUS CALVO.

F. Cherubinus Calvo natione Ligur conventus S. Dominici *de Taggia* alumnus inter scriptores Ligures recensetur ab abbate Michaele Justiniani pag. 167, quo tamen ille vixerit, claruerit aut obierit anno silente, atquem seculo XVII floruisse facile conjicio. Eo teste scripsit

Chronicon patriæ suæ de Taggia, & conventus Prædicatorum in ea erecti, MS ibidem servatum.

F. DOMINICUS A CONCEPTIONE.

F. Dominicus a Conceptione Lusitanus claruit hoc seculo XVII, & scripsisse fertur

Vitam servi Dei F. Gasparis a Spiritu Sancto ordinis Prædicatorum ejusdem provinciæ Portugalliæ.

F. DOMINICUS MARSUCCHI.

F. Dominicus Marsucchi Apulus patriaque Vigiliensis vulgo *da Bisegli* sacræ theologiæ magister provinciæ S. Thomæ de Aquino seu Apuliæ dictæ alumnus, ejusdemque iterato prior provincialis laudatur ab Altamura in Append. p. 527, ceu quem viventem viderit, ac quem inter MDCXXIX & MDCXLIV claruisse facile conjicio. Ut ut sit, opus hujus Dominici citatur ab Altamura hunc habens titulum:

Orbis historia.

Hanc MS se vidisse & legisse testatur Altamura, & addit auctorem ingenue fateri, Joannem Annium in suis Antiquitatibus fuisse deceptum.

F. EUSTACHIUS MAYER.

F. Eustachius Mayer Teuto sacræ theologiæ magister, ut in Hist. prov. Hungariæ auctor est Sigismundus Ferrarius P. IV p. 576, scripsit Germanice

Libellum de societate SS. Rosarii.

Seculo XVII quantum conjectari licet, quem D. Georgius *Jakosich* episcopus Sirmiensis tum postea Vesprimiensis anno MDCXXXVI e Germanica lingua in Pannonicam vertit, Tirnaviæ sodalitatem hanc, cui mirum affectus erat, in æde S. Johannis Baptistæ, quæ alias nostra erat suscitare volens.

F. FRANCISCUS CARASCO.

* F. Franciscus Carasco Hispanus sacræ theologiæ magister, & gymnasii Gregoriani Pinciæ sub finem seculi XVII moderator & regens, eo auditorum concursu & plausu docebat, ut undique exquirantur & a viris doctis etiam pro auctoritate citentur ejus

In S. Thomæ Summam commentaria MS discipulis tradita.

Sic legebam in opusculis nostri Edmundi de Burgo, de quo postea ad 1713.

F. FRANCISCUS DE NAVARRETE.

F. Franciscus de Navarrete Hispanus, cujus una mihi apud Antonium notitia, & memoria in Addit. ad Bibl. Hisp. T. II p. 674, scripsit

Memorial de la devocion del Angelo Custodio.

Quid explicatius de ætate & actis hujus scriptoris, ut & de ejus operibus an & ubi edita, dabunt forsan aliquando ejus gentiles.

F. Franciscus Relux supra laudatus pag. 708 a. *Adde* ad ejus opera:

Vita illustrissimi Dñi F. Thomæ Carbonel sacræ theologiæ magistri & cathedratici Complutensis, tum Carolo II regi catholico a sacris confessionibus, & majoris inquisitoris fidei in Hispania, episcopi denique Secuntini qui obiit quinta aprilis MDCXCII cum odore sanctitatis, edita Matriti 1695 in 4.

Vitam hanc *Gallice* reddidit noster Jacobus *Lafon*, & in Annum Dominicanum Gallicum intulit tomo altero octobris a pag. 479 ad 554.

F. FRANCISCUS TAPIA.

F. Franciscus Tapia a R. P. F. Jacobo Quetif inter scriptores nostros recensetur in omnibus suis indicibus, at in ejus schedis de eo nihil annotatum reperi, cum tamen indicare vel ex nomine visum est, ut qui viri hujus notitiam habuerint, cujas fuerit Italusne an Hispanus, quæve opera ediderit hic addant nosque doceant.

F. Gaspar Perusinus jam supra pag. 24 laudatus, præter ibidem relata opera scripsit ac edidit

Dichiarazione di due opuscoli di S. Tommaso d'Aquino della confessione, e de' divini costumi, Perusiæ 1510 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. GEORGIUS SCHIKELIUS.

F. Georgius Schikelius aut Germanus aut Bohemus in provincia Bohemiæ clarebat seculo XVII, quo scripsit teste Geor-

Sæc. XVII. gio Crugerio S. J. in Sacris Bohemiæ Pulveribus ad diem VII maii Edit. Pragen. 1669 in 4, ac edidit librum hoc titulo:

Puteus aquarum viventium. Hoc est, De sacra virginis purificata imagine, qua in templo conventus nostri Budwicensis asservatur, ac religiose colitur, deque innumeris ejus invocatione editis prodigiis atque miraculis.

F. GUILLELMUS TECCENENSIS.

* F. Guillelmus Teccenensis Gallus Provincialis sub finem seculi XVI aut initia sequentis clarebat, scripsitque ac edidit

Lilium de Spinis evulsum, seu Tractatus de Alchymia.

Extat in opere inscripto *Theatrum Chemycum*, Quod quidem Theatrum prodiit Ursellis 1602 voll. IV in 8, extatque Romæ in Casanatensi.

F. HIERONYMUS DE URBINA.

F. Hieronymus de Urbina Hispanus laudatur ab Antonio in Bibl. Hisp. quem & in collegio S. Thomæ Abulensi sacræ theologiæ professorem egisse ait, tumque edidisse

Sermones Panegiricos de los dos santos patriarcas santo Domingo, y santo Francisco.

Qua vero claruerit ætate, vel ubi & quando ista prælo commiserit, omisit Antonius aut ignoravit, & sodalibus gentilibus revelanda reliquit.

F. HYACINTHUS JORQUERA.

1653. F. Hyacinthus Jorquera Hispanus provinciæ Chilensis in America S. Laurentii dictæ prior provincialis, supra omissus circa MDCLIII quo florebat, scripsit ac edidit lingua Hispana

Memoriale Audientia regia Chilensi oblatum pro defensione illustrissimi D. F. Bernardini de Cardenas episcopi Paragaiani ex ordine Minorum assumti, contra ejus adversarios, qui eum ex sua Ecclesia ejecerant, & in carcere vinculis constrictum tenuerant.

F. HYACINTHUS STEPHANI.

* 1609. F. Hyacinthus Stephani Italus clarebat circa MDCIX, ut me monent Memorialia recens Roma mihi missa at quæ tardius venerunt, quam ut ad suam ætatem collocare potuerim. Scripsit librum hoc titulo:

Delle Pompe, o vero degli abusi del Vestire, in 12.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. JACOBUS RHODIGINUS.

* 1620. F. Jacobus Rhodiginus a patria Rhodigio diœcesis Adriensis sic nuncupatus, sed conventus S. Mariæ Gratiarum Mediolanensis professus, supra omissus ad MDCXX, quo juxta Rovettam claruit, sacræ theologiæ magister fuit, & scripsit

1. *In libros Aristotelis Logicales, octo Physicorum, de Anima, & Metaphysicorum.*

2. *In Primam & Tertiam Partem Summa S. Thoma.* MS forsan apud suos Mediolanenses servata.

F. INNOCENTIUS DE LAUDA.

* 1647. F. Innocentius de Lauda a patria vernacule *Lodi* in Insubribus nuncupatus supra omissus ad annum MDCXLVII, quo florebat, & ad quem eum Rovetta refert, & laudat ceu virum in theologia tam speculativa quam practica eruditum, & in sacris scripturis explicandis versatum, eodem teste scripsit plura, quæ sic ab eo enumerantur:

1. *Discursus supra septem psalmos pœnitentiales.*

2. *Sermones de Adventu, Quadragesimales, & de sanctis.*

Qua vero lingua an Latina, an vulgari Italica, & ubi edita Rovetta omisit, aut ignoravit.

3. *Volumen de laudibus B. Virginis*, hoc inquit nondum typis excusum.

F. Johannes de Granada supra laudatus pag. 307. Ad ejus opera *adde:* *

Sette affettuosi salutazioni alla B. Vergine, divise per li sette giorni della Settimana, Venetiis 1645 in 32.

Sette affettuosi ringratiamenti a Giesù Cristo, Venetiis 1645 in 24.

Extant hi libelli Romæ in Casanatensi ex Hispano auctoris haud dubie Italice versi.

F. JOHANNES GUERRERO MESSIA.

F. Johannes Guerrero Messia Hispanus Granatensis patria & professione laudatur ab Antonio Bibl. Hisp. & dicitur scripsisse *

Question moral sobre el quinto precepto de la Iglesia.

Annum & locum editionis omisit Antonius.

F. JOHANNES JANSS.

F. Johannes Janss Flander, Alostanus patria, sed conventus Gandavensis alumnus * 1618. XXIX aprilis MDLXVIII veste Dominicana indutus, & anno revoluto professus, variis in sua domo functus regiminis etiam prioris ab anno MDCVIII ad MDCX muneribus, obiit ibidem XII novembris MDCXVIII. Scripsit

Chronicon sua domus Gandavensis, in quo ea qua sodales a Geusiis passi sunt, ut testis ocularis refert, MS apud Gandavenses nostros servatum

Ex eo Chronico Choquetius quædam excerpsit in suo libro de sanctis Belgii.

Sic me monuit sodalis Gandavensis Ludovicus Robiin, sed ejus epistola tardius mihi reddita est, quam ut possem hunc scriptorem ad suum annum collocare. Ejusdem meminit noster Bernardus Jonghe in suo Belgio Dominicano p. 70.

F. JOHANNES LEOPARDUS.

F. Johannes Leopardus Hesronita nostris ignotus vel omissus nomenclatoribus, egregie commendatur a Fausto Nairono Banensi Maronita Chaldaicæ seu Syriacæ linguæ in almo Urbis archigymnasio lectore in Dissertatione sua *De Origine, nomine ac religione Maronitarum* Romæ edita 1679 in 8 n. 81, pag. 121: ubi claros enumerans eruditosque Maronitas, Latinorum alumnos collegiorum, ita loquitur: *Quid Georgium Amiram patriarcham Syriaca lingua doctorem eximium, ac theologicarum facultatum præstantissimum? Quid Johannem Leopardum Hesronitam ex ordine Prædicatorum archiepiscopum & patriarcha suffraganeum, qui erudite conscripsit Arabice tractatum, cujus titulus est:*

Vindemia Sacramentorum.

Hæc citatus Naironus de nostro Johanne Leopardo, cujus aliunde nobis de illius ætate notitia nulla: sed quem facile conjicimus Romæ ad Minervam ordini cooptatum adulto jam seculo XVII. Cavendum autem, ne Leopardum hunc cum altero quis confundat, cujus idem Naironus eodem loco continenter meminit. *Quid Johannem*, inquit, *alium Hesronitam archiepiscopum, qui varia de fide, ac religione orthodoxa exaravit?*

Ejusdem Johannis Leopardi egregiam habet memoriam Abrahamus Ecchellensis in opere cui titulus, *Eutychius patriarcha Alexandrinus vindicatus*,

Romæ editus typis Propagandæ 1661 in 4, apud quem sic lego in Indice auctorum Maronitarum n. 43: *Johannes Leopardus archiepiscopus Hesronita vir doctissimus confecit tractatum*

De contradictionibus Alcorani, Arabice.

„In quo strenue male compactum destruit ædi„ficium. Hujus bina extant exemplaria, unum in „bibliotheca collegii Urbani de Propaganda Fide: „Alterum est Michaelis Hesronitæ patriarchæ Ma„ronitarum suffraganei viri illustrissimi.

F. JOHANNES-BAPTISTA DE CHAVES.

F. Johannes-Baptista de Chaves Hispanus vir pius & modestus laudatur ab Antonio Bibl. Hisp. Cujus ordinis vinculis alligatus fuerit, incompertum sibi Antonius fatetur, sed aliis sibi non vindicantibus, nostrum fuisse ratio operis quod edidit, facile persuadet. Ex Latino nempe Hispanum fecit Henrici Susonis tractatum de *novem rupibus*, & inscripsit

De las Peñas.

F. JOHANNES-BAPTISTA CIVEGNA.

F. Johannes-Baptista Civegna Insuber patria Mediolanensis, & conventus S. Mariæ Gratiarum alumnus, in quo diu & studii regens & sodalium prior egit: exinde gradatim inquisitor Mediolanensis primum, tum Venetus, demum Ferrariensis, quod munus maxima solicitudine raraque prudentia ad finem usque vitæ implevisse testatur Picinellus in Athen. Mediolan. de eodem citans Paulum Morigia concivem *Nobil. Mediol. Lib.* 3 *cap.* 29. Facundia ut & eruditione præditum fuisse arguunt, quas scripsit, recitavit & posteris transmisit iisdem testibus

Orationes varia elegantes.

Hunc scriptorem inter suos Lombardos omisit Rovetta.

F. JOHANNES-BAPTISTA POLO.

* F. Johannes-Baptista Polo Hispanus, Valentini conventus alumnus in academia ejus urbis theologiæ publicus professor ab Antonio laudatur Bibl. Hisp. T. II pag. 327 b, & scripsisse dicitur

Aparicion de la imagen de santo Domingo en Soriano, y sus milagros.

* F. Johannes Dominicus Montagnoli supra laudatus pag. 373 b *Adde* ejus opera:

Summa totius scientia physica seu philosophia naturalis, Neapoli 1612 in 4.

Extat cum aliis ejusdem laudatis supra operibus Romæ in Casanatensi.

F. JOHANNES MARIA BORZINUS.

* F. Johannes Maria Borzinus Ligur patriaque & professione Januensis, conventus S. Mariæ ad Castellum alumnus, vir integer moribus, theologus primi nominis, in omnibus vitæ suæ partibus moderatus, plenus pudoris, plenus religionis, sibi Deoque vacans in conventu dicto suo nativo, teste Oldoino Sopranum citante in Athen. suo Ligustico, quem totidem verbis hic excipio, multa prælo habebat parata, videlicet

1. *De copia curaque librorum opus.*
2. *De obligatione legum positivarum ad pœnas aternas.*
3. *De multitudine salvandorum.*
4. *De necessaria conversione in Deum ad primum rationis seu libertatis usum.*
5. *De potestate Ecclesia militantis super animas separatas.* SEC. XVII.
6. *Dearticulatio sententia Silvestri circa pradestinationem.*
7. *Acribologia de usu auctoritatum sacra scriptura & SS. Patrum earumque abusu.*
8. *Annotationes in Lactantium Firmianum.*
9. *De locis solvendis in theologia.*
10. *Responsiones extemporanea ad varia quæsita, qua lepidissimo nomine a veteribus de quodlibet vocata fuerunt.*
11. *Logica Clementis Alexandrini explanata.*
12. *Verbum abbreviatum, unum ex quatuor.*
13. *Stromata theologica scholastica.*
14. *Archaologia Liguro Genuensium Libri quinque.*
15. *Innocentius IV. Regularium Mendicantium non patruus sed pater.*
16. *Super opusculum S. Thoma de fato commentarius.*
17. *Astrologia contra astrologos.*

Non addit Oldoinus, haud dubie nec Sopranus, qua ætate vixerit. Mirum omissum a Rovetta. Forte aliquando clariora dabunt sui symmystæ gentiles.

F. JULIANUS BRUNI.

F. Julianus Bruni Arvernus Brivati natus, & ut conjectu pronum Claromontii Arvernorum ordinem amplexus, sacræ theologiæ professor, medio seculo XVI claruit. Scripsitque, ac typis edidit opus hoc titulo: * 1552

Antimuleta (sic, sed forte legendum *Amuleta*) *contra magos, incantatores, & superstitiosos, auctore R. P. F. Juliano Bruni Brivatensi sacra theologia professore ordinis Fratrum Prædicatorum*, Lutetiaë Parisiorum, apud Benedictum Prevotium typographum, in vico Frementello ad Clausum Brunellum sub insigni Stellaë aureaë anno MDLII.

Titulum totidem non solum verbis sed etiam elementis seu litteris refero, quibus legitur in opere: eo quod & auctor & ejus opus nostris nomenclatoribus plane sunt incognita, imo apud exteros etiam accuratiores indicum vel auctorum, vel librorum concinnatores nulla hujus mihi occurrerit memoria: nec aliunde curiosis displicebit nosse, qua ratione typographus ille inter peritos ejus ætatis nominatus diphtongum *aë* imprimebat, non ut nunc *æ*.

Porro hujus scriptoris, ejusque operis notitiam debeo diligentiæ Domni Jacobi *Boyer* ascetæ Maurei jam pluries in hoc opere laudati, qui litteris ex suo monasterio in Arvenia datis, quas XVII januarii hujus anni MDCCXX Parisiis accepi me monuit, se hunc tractatum apud parochum S. Arcontii ad Elaverim dictum Johannem *Boyer* etsi sibi cognominem, nulla tamen sibi vel sanguinis, vel affinitatis ratione junctum vidisse, legisse ac integrum evolvisse. Addit etsi Latina oratio auctoris non sit pura, imo rudis & crassa, suum tamen argumentum erudite, copiose ac luculenter tractare, & omnia quæ ad illud spectant ita complecti, ut nihil desiderandum relinquat: neque apud Athanasium Kirckerum aut Johannem Baptistam *Thiers*, celebres illos de Talismanis & de superstitionibus tractatores plura aut solidiora legi.

F. MARIANUS KREPICENSIS.

F. Marianus Krepicensis a patria sic & professione nuncupatus provinciæ Russiæ alumnus, sacræ theologiæ magister, & studii generalis Leopoliensis regens institutus in comitiis ordinis Bononiæ anno MDCXV habitis, suæ dictæ provinciæ prior etiam fuit provincialis electus XXVII octobris MDCXX, & ab eadem post ex- * 1629

Sec. XVII. pletum munus Romam legatus diffinitor anno MDCXXIX, quo in comitiis generalibus sedit, & postea Leopoli obiit. Sic de eo F. Simon Okolski in Russia Florida pp. 40, 53, & 144, ubi addit extare haud dubie Leopoli hujus Mariani

Scripta de philosophia & theologia.

F. PETRUS BACHOT.

F. Petrus Bachot Gallus Delphinas, conventus Buxi alumnus, sacræ theologiæ magister scripsit ac typis edidit opus hoc titulo:

Cursus philosophiæ studiosæ juventuti utilissimus.

F. PETRUS DE TOBAR.

* F. Petrus de Tobar Hispanus sacræ theologiæ præsentatus scripsit librum hoc titulo:

Historia y milagros de la imagen de nuestra Señora de Chiquina.

Sic refert F. Josephus de Sarabia *Añales de la orden de Predicadores*, T. I pag. 21. a. Imago illa clara esse cœpit ad annum MDLXXXVI.

FF. PETRUS HEYMAR, PETRUS REGIS, PETRUS TILHAC.

FF. Petrus Heymar Aquitanus, & Petrus Regis Occitanus e Fano-jovis, & Petrus Tilhac Aquitanus tres Galli hic omittuntur, licet enim ex nomine a Jacobo *Quetif* laudentur in omnibus suis indicibus, quod signum aliqua eorum scripta ei fuisse cognita, cum tamen ultra eorum nomina in ejus schedis nihil de gestis aut operibus repererim, & quacunque diligentia adhibita a nostris Tolosanis quorum provinciæ erant addiscere potuerim, visi sunt etiam ex solo nomine laudandi, ut si quis otiosior eorum scripta retegerit, hic addere velit, & gratiam plurimam habebimus.

F. PHILIPPUS ARDUINO.

* F. Philippus Arduino Neapolitanus congregationis *della Sanità* alumnus, & aliquando vicarius generalis, inter theologos suæ ætatis nominatus, & laurea decoratus, vir prudens & gravis, magnæque apud suos & extraneos auctoritatis, a Toppio inter scriptores recensetur, nulla licet ejus proferat opera, quæ forte a suis symmystis expectavit prodenda, quod & nos ab iis expectamus.

F. PHILIPPUS GRIVEAU.

* F. Philippus Griveau Gallus. Extat Romæ in Casanatensi

Oratio ab eo habita in Signetis theologicæ facultatis in collegio Sorbona, typis impressa absque anno.

FF. RAIMUNDUS COSTA & RODERICUS A SANCTA MARIA.

FF. Raimundus Costa & Rodericus a Sancta Maria, hic provinciæ Hispaniæ, ille Aragoniæ alumni ex nomine tantum laudantur a Jacobo *Quetif* in omnibus suis scriptorum nostrorum catalogis, quod signum eorum opera ab ipso cognita, vel etiam ab Hyacintho *de Parra* ei missa, sed hujus memorialibus plerisque deperditis, visi sunt hi scriptores saltem ex nomine indicandi, ne eorum memoria pereat, & ut sui gentiles quod nobis jam ignotum hic addant & posteros doceant.

F. RAIMUNDUS MADROWIC.

F. Raimundus Madrowic provinciæ Russiæ alumnus, muniis baccalaurei tum & regentis functus est in studio generali Leopoliensi & ultimo officio fungebatur cum mortuus est & sepultus Mosticiæ. Juris utriusque jam doctor erat, cum ordini nomen dedit in cœnobio Mosticensi, & prædicator fuit eximius, clarus, promptus & gratus. Florebat circa annum MDCXXX & obiit paulo post MDCXL. Scripsit & edidit librum hoc titulo: * 1640.

Cicada theologiæ, quo in libro compendiose articulos primæ partis Summæ S. Thomæ quadam cadentia terminationis compilavit.

Sic de eo F. Simon Okolski in Russia Florida pp. 101 & 145.

F. Raimundus del Valle laudatus supra pag. 629 b. *Adde*: Post annos laboris in vinea Sinensi expensos mortuus est in eadem anno MDCLXXXIV aut LXXXV. *Ex actis comitiorum provinciæ Philippinensis anno* MDCLXXXVI *Manilæ habitis.* *

F. SIMON DE LAS LLAGAS.

F. Simon de las Llagas Lusitanus scripsisse dicitur, ut & Dominicus a Conceptione *

Vitam H. M. F. Gasparis de Spiritu sancto.

F. THEODORICUS BOELAERT.

F. Theodoricus Boelaert Calcariæ ducatus Cliviensis oppido natus, & ibidem ordinem professus, vivebat adhuc anno MDCXLII senior tum ætatis LXXVII & professionis quinquagesimum quintum agens, vir pius & pro domo Dei æstuans, scripsit compendio * 1642.

Relationem ærumnarum, quas sodales Calcarienses perpessi sunt ab anno MDCXXXVI, *quo ex suo cœnobio ab hæreticis exercitus Hassiani ducibus expulsi fuerunt, ad annum* MDCXLII, *quo vi litterarum regis Franciæ Ludovici XIII ad Langraviam Hassiæ datarum in domum suam fuere restituti.*

Hanc integram inseruit R. P. Bernardus *de Jonghe*, de quo postea ad 1719 Belgii sui Dominicani p. 318 ad 324 sane curiosam, & rerum gestarum simplici narratione eo magis gratam.

F. THOMAS BAFARULL.

F. Thomas Bafarull Catalanus conventus S. Catharinæ Barcinonensis alumnus sacræ theologiæ præsentatus laudatur ab Antonio in Bibl. Hisp. T. II Append. p. 335, ceu qui scripserit hoc titulo: *

Nuevas Indias del Rosario.

Altamura incertus refert ad 1567. Cùm ejus nullibi meminerit Alphonsus Fernandez, ad seculum XVII jam adultum id est post 1629 potius referendum censerem, de quo tamen expectanda indigenarum curiosorum sententia.

F. THOMAS BRANCIA.

F. Thomas Brancia patria professioneque Neapolitanus conventusque S. Mariæ *della sanità* insignis alumnus, ortu quidem genereque nobili natus, sed eruditione, religioneque longe nobilior, sacræ theologiæ magister, cùm eam apud suos pluribus annis docuisset, Romam vocatus gymnasii S. Thomæ ad Minervam regens institutus est: tantamque sibi in urbe famam comparavit, ut ad *

sacri palatii magisterium jamjam a Christi vicario promovendus esset, cùm ad regni cœlestis aulam ab ipso Christo Domino assumtus est. Ejus meminit Toppius in sua Bib. Napol. ubi & refert scripsisse hoc titulo:

Tractatus de praedestinatione sanctorum, quem in conventu Neapolitano Montis Dei se vidisse MS & ibidem asservari testatur.

Quo autem obierit anno die & loco nec Toppius nec monimenta MSS conventus *della sanità* mihi in schedis asservata notarunt, eritque suorum diligentiæ hîc addere.

F. Thomas Jacomellus supra laudatus pag. 208 a. Nota operis ab eo scripti titulus sic habet:

Propugnaculum pontificiæ potestatis contra Franciscum Veldensem, Taurini 1559 in 16.

Extat Romæ in Casanatensi. Unde colligo, quæ diversa illi ascribunt opera, unicum esse idemque opus.

F. THOMAS DE LIMA.

F. Thomas de Lima Hispanus Bæticus ab Antonio laudatur ceu quem acceperit a suis sodalibus scripsisse hoc titulo:

Historia y antiguedades de Cadiz.

Cùm hujus auctoris non meminerit Altamura, seculo XVII vixisse facile conjicio, quo verò anno hîc addent Bætici nostri.

F. THOMAS MENNATO.

F. Thomas Mennato recensetur inter scriptores a Toppio in Bibl. Napol. in indice Dominicanorum, sed in Bibliotheca nusquam apud eum inveni, nullaque ejus aliunde mihi est memoria.

F. VICTORINUS BUSCENSIS.

1625. F. Victorinus Buscensis a patria & professione sic nuncupatus, provinciæ Russiæ alumnus, sacræ theologiæ magister eximius, studii generalis Leopoliensis diu regens, & una verbi Dei præco facundus & fervidus, publice & privatim cum Arianis disputavit & cum fructu non modico. Priorem egit Lachovicii, & tandem prior electus est suæ dictæ provinciæ provincialis XXVI aprilis MDCXXIV, at brevi regere desiit mortuus anno sequenti MDCXXV. Sic nos docet F. Simon Okolski in Russia Florida pp. 53, 54 & 143 ubi addit reliquisse

Scripta controversiarum.

F. VINCENTIUS DUCHNA.

F. Vincentius Duchna conventus Leopoliensis in provincia Russiæ alumnus & sodalis a Simone Okolski in Russia Florida p. 144 laudatur inter illustres dictæ provinciæ viros seculi XVII, ceu qui reliquerit

Scripta in physicam & metaphysicam.

F. VINCENTIUS ROQUETA.

F. Vincentius Roqueta Hispanus Valentini conventus alumnus laudatur a Nic. Antonio *Bibl. Hisp. Append.* p. 336, ut a quo libellus editus sit hoc titulo:

Modo facil de rezar el Rosario.

ANONYMI.

F. Anonymus *Italus* seculo XVII adulto florens levidenses opellas scripsit ac edidit hoc titulo:

1. *Compendio della vita e miracoli del B. Giacomo Salomone dell' ordine di san Domenico*, Bracciani, Andreæ Fei 1622 in 4 pp. 8.

2. *Sommario della vita, morte, e miracoli del B. Ambrogio de' Sansedonii Sanese del medesimo ordine*, Ibidem 1622 in 4 pp. 24.

Extat utraque Parisiis in Regia H 1699.

F. Anonymus *Italus* seculo hoc XVII florens scripsit ac edidit

Capitoli e statuti della venerabile compagnia del santissimo corpo di Christo nella chiesa di S. Maria sopra Minerva, Romæ in 4. Extat Parisiis in Regia E 2189.

F. Anonymus *Italus* conventus Parmensis sodalis scripsit & edidit

Narrazione d'alcuni miracoli fatti ad invocazione della vergine del santissimo rosario, Parmæ 1636 in 4. Extabat in collectione aliorum plurium in Baluziana & in Indice ejus bibliothecæ recensetus n. 3554.

F. Anonymus *Gallus* conventus Lugdunensis sodalis Gallice reddidit Italice prius scriptam

Histoire veritable de la vie, vertus & miracles de la bienheureuse sœur Rose de Sainte Marie, religieuse du tiers ordre de S. Dominique, avec la relation des ceremonies qui se sont passées dans l'Eglise de S. Pierre de Rome le XV du mois d'avril MDCLXVIII, ensuite du decret de nostre seigneur Clement IX, pour la beatification de ladite bienheureuse, Lugduni, Antonii Jullieron 1668 in 4 pp. 35.

Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Anonymi plures laudantur ab Antonino *Mongitore* Bibl. Sic. T. II p. 137, ubi de Petro *Donzella*. Hunc enim non ut scriptorem profert, sed ut bibliopolam pietati deditum, & operum piorum collectorem, quæ prelo mandanda curabat. Inter illa autem plura sunt, quæ a sodalibus ordinis Prædicatorum quin prodierint haud dubitem. Qualia sunt

1. *Li Sacri odori di varii esercizii di divozione dirizzati alla purissima vergine nostra Signora Maria dalli fratelli dell' unione del suo santissimo nome, eretta in san Domenico di Palermo*, Panormi, Jacobi Epiri 1683 in 12.

2. *Divoti Esercizii e regole in honore del SS. e dolcissimo nome di Maria Vergine, ad uso de' fratelli dell' unione, sotto titolo dell' istesso nome fondata in S. Domenico di questa felice città di Palermo*, Panormi, Dominici Anselmi 1678 in 12: Iterum, Adami 1698 in 12.

3. *Breve modo di recitare il SS. Rosario di Maria vergine madre di Dio nostra Signora*, Panormi, Joh. Bapt. de Aiccardo 1703 in 12.

Cætera quæ ibidem recensentur prætereo, quæ quidem a nostris, sed & ab aliis facile prodire potuerint.

SCRIPTORES SECULI XVII *falsò inter nostros annumerati.*

Pauci ii sunt in indicibus Bibliothecarum impressis a me visi sed nonnulli in indicibus. MSS, adversus quos lectorem monere necesse est.

F. ANDREAS LAO supra pag. 605 nostris accensus ex fide indicis Bibl. Sluzianæ, expungendus est ab hoc catalogo. Fuit enim ille ordinis Carmelitarum reformationis B. Theresiæ, quibus libentissime restituimus.

1630. JOHANNES TOMKUS MARNAVITIUS episcopus Bosnensis in Hungaria nostris accenſetur a Fontana in Theatro Dominicano & ab Altamura in Bibliotheca ad annum 1402, quos excipit Johannes Michael *Cavalieri* in sua *Galeria de' Pontefici Domenicani*: sed omnes delusi, nam Ferrarius quem citant sed non attente legerunt, nusquam dicit Tomkum fuisse ordinis Prædicatorum, aut seculo XV vixisse, imo eum exhibet ceu virum sibi tempore æqualem, id est ad 1630 florentem, episcopum quidem Bosnensem & coadjutorem Zagrabiensem, at non Lucerinum. Quod autem scripserit *vitam B. Augustini de Gazothis nostri episcopi Bosnensis & postea Lucerini & alia*, argumentum non est fuisse Dominicanum. Id enim non suscepit nisi ex ardenti erga suam Ecclesiam studio.

1640. PLACIDUS NIGIDUS Menæ civitate diœcesis Syracusanæ in Sicilia insula natus, postquam pluribus annis in Societate Jesu vixisset, & acre ingenium studiis sacris apprime imbuisset, exinde egressus clero seculari se addixit, & Panormi diutius moratus est. Ut museum & solitudinem litteris commodam deperibat, in ea maximam vitæ partem se condidit legendis sacris scripturis & sanctorum patrum operibus, librisque scribendis unice intentus. De quo legendus Antoninus *Mongitore* Bibl. Sic. T. II p. 186, ubi quamplura ejus recensentur scripta. Extat ejus Parisiis in Regia B 1209 sic inscripta in Indice:

P. Placidi Nigidi Siculi ordinis Prædicatorum in Cantica Canticorum Expositio duplex, verbalis sive grammaticalis, & litteralis de B. Virgine, cum sermonibus in diebus expectationis partus ejusdem B. Virginis, Romæ, Zannetti 1616 in 4.

Fateor in ipso impresso libro non dici *ordinis Prædicatorum*, sed ei qui indicem Bibliothecæ Regiæ concinnavit allucinandi occasio fuit, quod iste Placidus in titulo libri dicitur *Prædicator*, & propterea nostrum censuit, sed jam ista ætate plures *Prædicatoris* nomen affectant, qui tamen non sunt *ex ordine Prædicatorum.* Id monendum erat, ne alii allucinentur, nam plerique solos Bibliothecarum indices legunt, nec de ipsis libris legendis curant.

Porro hic Placidus obiit circa annum MDCXL. Cætera ejus opera magno numero recenset Mongitorius citatus apud quem videsis. Ea enim omitto, cùm ad nos non spectent.

1655. THOMAS GAGE Hybernus, hîc non erat recensendus infelix apostata, si nomen ejus dissimulari potuisset, verùm cum opus ab eo scriptum omnium versetur in manibus, cujusdam etiam sit utilitatis, si quædam liberiora & irreligiosa excipias, quæ mox deprehendit catholicus lector, quis & qualis fuerit necessario visum est saltem inter extraneos monendum. In Hybernia natus nobili etiam si ei fides loco, ordinem invito patre qui Socium Ignatianum maluisset, amplexatus est, & studiis in Hispania exactis, zelo ut præ se ferebat animarum ductus, supplemento XXVI nostrorum missionariorum ad Philippinas transmittentium vigesimum septimum obtinuit adjungi. Jam Gadibus navem conscenderat, cum nuntius advenit ex parte regis catholici jubens eum segregari & ab itinere prohiberi, quod extraneos in Americam Hispanam transferri ex ratione status non liceat. At dux nostrorum F. Hyacinthus Calvo meliora de eo sibi promittens, ita inter impedimenta occultavit, ut reperiri non potuerit. Solvit itaque e portu cum aliis prima julii MDCXXV, & post felicem navigationem Mexicum tandem tertia octobris appulit: tum verò seu deliciis regionis irretitus, seu jam tæderet manum posuisse ad aratrum, ac retro aspiciens, clam e Fratrum societate se subduxit, & in provinciam Guatimalensem magnis itineribus se transtulit. Ob penuriam operariorum benigne receptus a superioribus, etiam addiscendæ Indorum linguæ applicitus est, qua brevi comparata rector in *Mexico & Pinola*, pagi sunt Indorum populosi & ditiores, institutus est. Licèt autem exterius sat sedulo munus suum impleret, interius ut ipse fatetur jam defectionem meditatus, lucris reipsa solum inhiabat, & loculis implendis. Tandem omnibus quæ potuit divenditis, ac non levi pecunia comparata VII januar. MDCXXXVII stationem suam occulte deserens, ut alias missionariorum societatem, Carthagenam venit, ubi ascensa Gaulorum Hispanorum classe Gades XX nov. intravit, indeque in Angliam reversus, & religionem & fidem catholicam ejuravit: unde non mirum si in turbis illis Anglicis a rege suo naturali defecerit, seque totum tyranno Cromwelio devoverit. Quis fuerit proditoris hujus finis, an ad frugem Deo miserente redierit, an in contumacia perseveraverit, mihi ignotum. Scripsit hoc titulo Anglice:

Nova Indiarum Occidentalium relatio, sive Itinera Thomæ Gage, Londini, Johan. Sweeting 1655 in fol. pp. 220. Extat Parisiis in Regia O 1176: opus Thomæ *Fairfax* Parlamenti Anglici exercituum imperatori nuncupatum.

Gallice verò reddidit D. *de Beaulieu Hues O Neil* hoc titulo:

Nouvelle relation contenant les voiages de Thomas Gage dans la nouvelle Espagne avec la description de la ville de Mexique, & des autres terres & provinces possedées par les Espagnols dans l'Amerique, & un traité de la langue Poconchi ou Pocomane, Paris. Girardi Garnier 1676 in 12. Tomis duobus, qui antea prodierat ibidem 1663. Extat in Regia O 1743 & 1744.

Quod opus Olivario Cromwelio Anglorum protectori verius tyranno nuncupavit, eum ad invadendam Americam Hispanam excitans, arbitratus hac sua relatione viam ejus occupandæ facilem ostendisse, adeo amaro & iniquo adversus Hispanos incensus erat odio, quod per omnes paginas exhibet, cùm ab iis tamen benigne semper & honorifice ubique ipsomet teste exceptus fuisset. Displicent etiam in ea relatione fabulæ quædam monasticæ, & cærimoniarum ecclesiasticarum malignæ irrisiones, quibus operam suam deturpavit cùm ornare putaret, ita ut ipsis eruditis & cordatis protestantibus ex hac parte ingrata & injucunda visa sit, quæ si nudam regionum illarum descriptionem modumque regiminis lectori offerret, non inutilis omnino videretur. Eamdem relationem D. Melchisedech Thevenot T. III collectionis suæ Itinerum variorum in fol. typis edidit Gallice Paris. Andreæ Cramoisy 1673, sed resectis epistola nuncupatoria, aliisque pluribus, quæ a variis auctor exceperat, nec ipse viderat.

Finis seculi XVII.

SCRIPTORES ORDINIS PRÆDICATORUM RECENSITI, NOTISQUE HISTORICIS ET CRITICIS ILLUSTRATI.

F. ALPHONSUS DE ZAMORRA.

1701. F. Alphonsus de Zamorra Hispanus hoc ineunte seculo XVIII florebat scripsitque ac edidit

Historia de la provincia de santo Antonino del Nuevo Reyno de Granada, Barcinone 1701 in fol.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. ANTONIUS DE SANCTA MARIA

1701. F. Antonius de Sancta Maria Hispanus provinciæ Hispaniæ alumnus hoc ineunte seculo XVIII clarebat, scripsitque ac edidit opus hoc titulo:

España trionfante.

Quod opus laudatur a nostro Josepho de Sarrabia Hispano in Prolepsi *a los añales de la ordèn de Predicadores* cap. VII.

F. CHERUBINUS VECCI DA MORCONE.

1701. F. Cherubinus Vecci da Morcone Italus provinciæ Lombardiæ alumnus vergente seculo XVII facundia & eloquentia in verbi Dei prædicatione maximam sibi famam comparavit, florebatque etiamnum hoc anno MDCCI. Scripsit ac edidit

1. *Panegirici sacri*, Venetiis, Andreæ Bletti 1697 in 8.

2. *Il Misto di giubilo e pianto : o la Morte meno sentita quanto più sentita. Orazione funebre in morte del R. P. M. F. Lattanzio Maria Carrara*, Brixiæ, Rizzardi 1697 in 4.

3. *Ristretto di tutta la sacra eloquenza, e prattica singolare dell' eloquenza moderna*, Bononiæ, Peri 1701 in 12.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. HYACINTHUS RAVICINI. Sec. XVIII.

F. Hyacinthus Ravicini Etruscus Viterbii natus & in patria ordinem professus vergente seculo XVII clarebat, vivebatque etiamnum hoc anno MDCCI. Scripsit ac edidit 1701.

Istoria del santissimo corporale di Orvieto, Fulginii, Antonii Mariotti 1679 in 8.

Roseto prodigioso di Maria regina del santissimo rosario, Monte Phiscone, Julii de' Giulii 1701, Tomis duobus in 8.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. JOHANNES MICHAEL CAVALIERI.

F. Johannes Michael Cavalieri Italus Bergomas & in patria adolescens ordinem amplexus, id habuit felicitatis, quod F. Vincentii nunc cardinalis Ursinii in gymnasio ordinis Bononiensi studiorum collega fuerit. Hinc nata inter utrumque ab indolis & morum consensione arctissima necessitudine, cum Ursinius ad majora ipsamque purpuram evectus est, Cavalierium sibi intimum in familiam theologum assumsit, & in variis civitatibus regni Siciliæ quibus antistes præfuit, individuum habere voluit, & quocunque secum semper duxit. Diutius Beneventi & ad mortem usque cardinali adhæsit, operam ei suam in suæ ecclesiæ regimine præstans non inutilem nec injucundam: quibus tandem mors quæ arctius conjuncta separat, finem posuit anno MDCCI. Scripsit in palatio Ursinii archiepiscopi Beneventani ipso Ursinio cooperante 1701.

Galleria de' sommi pontefici, patriarchi, arcivescovi, e vescovi dell' ordine de' Predicatori, divisata con cinque cronologie, da Frà Gio. Michele Cavalieri da Bergamo, maestro nella sagra teologia

Sæc. XVIII. *dello stesso ordine e provincia con un catalogo de' cardinali Domenicani &c.* Beneventi, e Typographia archiepiscopali 1696, Tomis duobus in 4. T. I. pp. 699 : T. II pp. 302. Huic alteri adjuncta est

Breve notizia della celebre traslatione del corpo di san Bartolomeo apostolo fatta in Benevento dal cardinale Orsini arcivescovo della medesima città coll' occasione del suo secondo sinodo provinciale, pp. 18.

Tesoro delle grandezze del santissimo rosario con nuove aggiente, Beneventi, e Typog. Arch. 1701 : Editio tertia, Neapoli, Novelli de Bonis 1713 in 8.

Extant Romæ in Casanatensi, & primum opus Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

F. ATHANASIUS BASCO.

* 1702. F. Athanasius Basco Siculus Panormitanus priusquam ordini nomen daret musas coluit amceniores, Reaconsorum accademiæ Panormi collega adjunctus. Deinde institutum Prædicatorum amplexus in patria, philosophicas disciplinas docuit, & ad majora properantem mors intercepit immatura nona augusti MDCCII. Sic de eo Antoninus Mongitore Bib. Sic. addens scripsisse ac edidisse

La Felicità immortalata in Castelbuono. Panegirico sacro per le glorie dell' augustissimo capo di sant' Anna, Panormi, Josephi Barbera 1691 in 4.

F. AUGUSTINUS DE GUIDUTIIS.

* 1702. F. Augustinus de Guidutiis Umber Perusiæ natus & in patria ordini cooptatus vergente seculo XVII jam florebat, & sub initia sequentis vivebat etiamnum. Per omnes scholæ agones magisterii lauream meruerat, quæ ei confirmata fuit, & approbata in comitiis ordinis Romæ MDCXCIV. Scripsit ac edidit hoc titulo:

Censura sacra facultatis Parisiensis in athomos rationibus probata, Perusiæ, Constantini 1702 in 12.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. JACOBUS GUALTIERI.

* 1702. F. Jacobus Gualtieri Umber etiam & Perusinus patria & professione iisdem annis cum superiori floruit, & inter illustres divini verbi præcones nomen sibi fecit. Scripsit ac edidit

Discorsi del santissimo rosario sopra gl' evangeli di tutte le domeniche dell' anno, Tuderi, Jo. Andreæ Sambuchi 1702, Tomis duobus in 4.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. JOSEPHUS MARIA PALTENIERO.

* 1702. F. Josephus Maria Palteniero e Montesilicis vernacule *Monselice* ditionis Venetæ castro in agro Patavino ortus, & in cœnobio S. Augustini Patavii ordini ascriptus sub finem seculi ultimo elapsi XVII apud suos clarebat. Anno MDCXCVIII in studio generali Patavino Baccalaureum ordinarium, unàque sacri fidei tribunalis consultorem agebat, Gregorio cardinali Barbarigo ejus civitatis episcopo viro eximiæ sanctitatis dum viveret ob egregias dotes acceptus in primis, cujus ut votis responderet, (sic enim ipse cardinalis a magistro ordinis petierat ad informationem juvenum clericorum seminarii sui)

Ad editionem Summæ theologicæ S. Thomæ de Aquino, quam cardinalis imperaverat in suo seminario anno 1695, illustravit Secundam Secundæ & Tertiam partem a Q. LXVIII & cæteras de sacramentis, divisiones & annotationes addens majoris claritatis gratia. Quod ut facilius intelligatur, prodendæ sunt litteræ quas ei scripsit tum cardinalis Barbarigo, tum ejus vicarius generalis episcopus Famagustanus. Prioris hæc est:

Maestro reverendo padre.

La stampa di san Tommaso, che con qualche diligenza si fà nel seminario, attende anco l'opera di vostra paternità per uscire, con qualche perfezione. Si dividono gli articoli conforme alla distinzione che ne fà il Gaetano nella prima e terza parte. Per la prima della seconda, vi è chi s'impiega. Per la seconda della seconda più longa e non così facile, stà il santo dottore attendendo l'opera di lei, e se la promette della sua habilità ed affetto. Son io però come mezano a pregarle, mentre col cuore le auguro dal cielo vero bene. Padua 5 ottobre 1695. Affettissimo di tutto cuore il cardinal Barbarigo. A tergo : *Al maestro reverendo padre Paltanieri Domenicano. Montelice.*

Alterius hæc est:

» Vincentius Bonifacius episcopus Famagustanus & in episcopatu Paduæ eminentissimi D. D. Georgii miseratione divina basilicæ SS. XII Apostolorum S. R. E. presbyteri cardinalis Cornelii episcopi Patavini comitisque Succensis suffraganeus locum tenens, & vicarius generalis. Universis & singulis præsentes litteras inspecturis fidem facimus & attestamur, qualiter R. P. F. Joseph Maria Paltinerius e Monte Silice S. T. baccal. ordinis in studio generali Patavino ord. Prædic singulari studio ac iterato labore perfecerit in toto volumine tertio Summæ angelici præceptoris Secunda Secundæ inscripto, nec non in tertia parte a quæstione LXVIII artic. VIII usque ad finem, divisiones pro singulis articulis ad eam partem quæ corpus articuli nuncupatur, imitatione propemodum desumta ab anteactis divisionibus in Primam partem diligentia Thomæ de Vio Cajetani, sic instante & urgente eminentissimo felicis recordationis Gregorio Barbarigo antistite Patavino, obedientia prius obtenta a Rmo P. magistro generali ord. Prædic. per ipsum Emum Barbadicum : cui equidem tantum accepta fuit exhibita ad genuinam angelici præceptoris mentem aptata divisionum discretio, quantum ejusdem Emi ad præfatum R. P. baccalaureum commendatoriæ epistolæ declarant : nec non ipsamet actualis impressio totius angelicæ Summæ studio, impensis, & singulari devoti animi propensione erga S. Doctorem Emi Barbadici mox nobis postremam dantibus quoque manum in lucem eruptura indicabit. In quorum &c «. *Datum Padua in palatio episcopali die 5. junii 1698 V. episcopus Famagustanus. Petrus Gessius J. V. D. Cancellarius episcopalis.*

Ex his patet quid Paltanerius editioni illi operæ contulerit, nempe illustravit Secundam Secundæ & partem partis Tertiæ. Quæ editio tandem prodiit anno 1699.

2. *Dissertationum trias videlicet de contritione, de communione spirituali, ac de proscriptis propositionibus a summis pontificibus Innocentio X, Alexandro VII, Innocentio XI, Alexandro VIII, & Innocentio XII ex mente angelici doctoris, apostolorum principibus consecrata.*, Ibid. iisdem typis 1698 in 4.

Prima formam actus contritionis præscribit adversus illorum abusum vel qui ad Deum solum non cogitando de Christo Domino, vel qui ad Christum solum non cogitando de Deo, dolorem cordis seu actum contritionis dirigunt, non esse accessum ad Deum nisi per Christum mediatorem, & utrumque semper conjungendum recte docens.

Altera

Altera parœcorum quorumdam Italorum morem recens inductum impugnat, qui infirmis eo morbo oppressis, quo viaticum realiter accipere prohibentur, absolutione peccatorum data, se pro ipsis corpus Domini in missa sumturos promittunt, idque ubi fecerint, putant & palam dicunt se infirmis illis viaticum administrasse. *Tertia* propositiones a summis illis pontificibus censura notatas, jam olim a S. Thoma reprobatas omnes ostendit.

3. *Cursus philosophicus nostri Joannis a S. Thoma illustratus & clariori qua stylo qua methodo innovatus.* Logica tomis duobus prodiit hoc titulo:

Elucidatio artis logicæ Johannis a S. Thoma Ferrariæ.

Physica brevi edenda promittebatur.

Juvenis circa MDCLXXX Venetiis agens, cùm forte fortuna quamdam bibliothecam intrasset, & ingentem illam operum Theophili Raynaudi S. J. collectionem a se antea non visam inspexisset, tomum XVIII evolvens incidit in illud opusculum, cui titulus: *Eximii compositoris Antonini Reginaldi de vero sensu composito & diviso a Theophilo Raynaudo S. J. theologo dissolutum. Vulpes parvula capta & corio nudata. Fingere componere dicimus, unde & compositores luti figulos vocamus. S. Gregor. hom. 23 in evang.* Risit ille ad ridiculum titulum, nec minus ad doctrinam opellæ futilem prorsus & evanidam. Itaque mox ei opposuit sub ementito nomine libellum hoc titulo:

4. *Vinea Molina (Theophilo Raynaudo colono ac vulpeculatore) demolita à vulpe parvula sensus compositi & divisi Thomistici. Expectavi ut faceret uvas, & fecit labruscas. Opusculum Petri Æliani-Marsiophai*, Venetiis Antonii Bosii 1685 in 8 pp. 136. Jacobo Corniano reipublicæ Venetæ a secretis prælecto nuncupat auctor. Extat Paris. in regia D 2191.

Qua in opella virum se elegantis ingenii præstat & cultioris, dum sales Raynaudi jocis acutioribus ludit, at longe solidioris doctrinæ, scita Thomistica a Raynaudo aut depravata aut contorta, aut obscurata restituens & in apertam lucem producens. Inter alia parallelum propositiones Molinianas inter & Thomisticas instituit, & has Deo digniores ostendens, quæ ex his incommoda sequi opinatur Raynaudus, non solum difflat & docte rejicit, sed & sensis Molinæ rectius aptari demonstrat. Vineam tandem Molinianam a vulpe parvula, sive a vera sensus compositi & divisi intelligentia totam eversam & deturbatam ob oculos ponit. Josephum enim nostrum opusculi hujus esse auctorem ex Dissertationum triade laudata constat, sicque docent academici Veneti *nella sua Galeria di Minerva* T. III pag. 215 a me visa in Regia Q 63.

5. *Compendio della cristiana perfezzione prodotto dal santo dottore della Chiesa Agostino, esposto con la dottrina dell' angelico maestro san Tomaso d'Aquino dal R. P. Giuseppe Maria Paltanieri baccalaureo in sacra theologia dell' ordine de' Predicatori*, Patavii, Jacobi Cadorini 1700 in 12.

Obiit autem Paltanerius Patavii XVI februarii MDCCII.

F. PETRUS MARTYR SCANDARIATI.

* 1702. F. Petrus Martyr Scandariati Castroveterani in Sicilia insula natus, & in patria ordinem amplexus, vir fuit morum integritate conspicuus, doctrinaque tum scholastica tum morali, jurisque canonici peritia commendatissimus. Ad hæc amœnioribus litteris non vulgariter instructus, Latina eloquentia plurimum claruit. Cœnobium suum nativum pluries rexit prior a sodalibus electus, & in eo tandem obiit circa hunc annum MDCCII.

Edidit varias orationes, quas sodalibus junioribus in comitiis provinciæ suæ pronunciandas dederat, sed suo nomine suppresso. Inter alias hæ numerantur: Sæc. XVIII.

1. *Hercules Atlanticus. Oratio pro comitiis provincialibus celebrandis in regio conventu S. Dominici de Panormo die XXX aprilis MDCLXVII, habita a F. Thoma Maria Vaginelli*, Panormi, Buæ & Camagnæ 1667 in 4.

2. *Felix vitis. Oratio habita pro comitiis provincialibus celebratis in eodem S. Dominici conventu die XVIII aprilis MDCLXXXII a F. Petro Vincentio Platamone*, Panormi, Petri de Isola 1682 in 4.

3. *Aquila grandis magnarum alarum. Oratio pro comitiis provincialibus celebrandis in eodem S. Dominici conventu die XVI aprilis MDCXCV dicta a F. Henrico Testana*, Panormi, Petri Coppola 1695 in 4.

Sic fere totidem verbis Antoninus Mongitore Bibl. Sic. quam hîc excipimus.

F. VINCENTIUS MARIA FERRI.

F. Vincentius Maria Ferri Venetus vergente seculo XVII floruit, & vivebat adhuc hoc anno MDCCII sed paucis postea annis obiit. Scripsit ac edidit Opus hoc titulo * 1702.

Divus Matthæus Scholasticus, Venetiis 1702 in fol. Extat Romæ in Casanatensi.

F. ANTONIUS DU PRAT CHASSAGNY.

F. Antonius du Prat Chassagny Gallus Lugduni nobili loco natus ibidem ordini nomen dedit adolescens, & studiis in provincia Tolosana exactis sacræ theologiæ magister evasit, vir pius, disciplinæ regularis apprime tenax, negotiis magistrorum ordinis Lugduni diu præpositus, annis gravis, apud suos tandem diem ultimum clausit anno MDCCIII die XXVI aprilis, ætatis LXXVI, professionis LX. Ex Hispano Gallice reddidit * 1703.

Catechime du R. P. Jean de saint Thomas de l'ordre des FF. Precheurs, Lugduni, Francisci Barbier 1675 in 12.

Plura alia variorum ordinis scriptorum opera curavit edenda

F. CAROLUS PETRI.

F. Carolus Petri Belga patriaque & professione Antwerpiensis, mox a studiis peractis ad tradendas quas imbiberat, applicitus est philosophicas & divinas disciplinas. Quas ubi pluribus annis docuisset, sacræ theologiæ licentiatus in facultate Duacena, & ab ordine acceptatus, Roterodamum missus est evangelicus præco, ubi triginta & amplius annis catholicis in fide confirmandis, & hæreticis ab errore revocandis desudavit, nec sine fructu, vincula propterea perpessus & carceres. Senex Antwerpiam redux, nec otio contabuit: nam casuum conscientiæ lector institutus, statis diebus casus clare proponebat, & ex sacrorum canonum, sanctorum Patrum, præsertim S. Thomæ auctoritate rationumque pondere clarissime solvebat. Quo munere functus est ad mortem usque, quam subiit Antwerpiæ anno MDCCIII die XXVII octobris, ætatis LXXX, professionis LXI. Hæc ex litteris encyclicis de ejus obitu per provinciam inferioris Germaniæ missis, ex quibus discimus scripsisse ac typis edidisse librum hoc titulo: * 1703.

1. *Conciones Thomisticæ Dominicales & Festivæ per annum & quadragesimales*, Antwerpiæ, Jacobi Wons 1693 in 8.

Sec. XVIII. 2. *Conciones Thomisticæ, sive Discursus morales in omnes totius anni solemnitates ac festa*, Coloniæ, Willelmi Frissem 1698 in 8.

In his Lanuzam ut plurimum contraxisse addunt.

3. *Conciones Thomisticæ, sive Discursus morales de ordinis S. Dominici festivitatibus præcipuis, quibus accedit Tractatus de rosario, de passione Domini, de septem verbis Domini in Cruce*, Ibid.

F. HIERONYMUS LE BRUN.

* 1703. F. Hieronymus le Brun Cameraci natus & conventus Valencenensis alumnus, philosophiam professus est, & magistrum studentium egit & secundarium theologiæ lectorem in gymnasio S. Thomæ Duaceno, tum priorem Valencenis & Revinii. Vir fuit elegantis ingenii, qui & musis aliquando deliciabatur. Scripsit carmen Gallicum, & typis edidit hoc titulo:

Eloge a la memoire immortelle de tres illustre & tres hureuse princesse Marguerite de Savoie, marquise de Montferrat, religieuse de l'ordre de S. Dominique, Antwerpiæ, Jacobi Woons 1674 in 12 pp. 14.

Eidem beatæ opellam nuncupavit. Extat apud nostros Insulenses.

Auctor mortuus est Cameraci anno MDCCIII die quarta januarii & in monasterio S. Auberti ejusdem urbis sepultus est, eo quod in ea civitate hospitium quidem habeant nostri non cœmeterium. Sic me suis litteris 8 julii 1716 datis monuit Johannes Dominicus *de la Grange* sodalis Insulensis.

F. JACOBUS CASIMIRUS GUERINOIS.

F. Jacobus Casimirus Guerinois Gallus Cenomanus Lavalli anno MDCXL natus, ordini nomen dedit in patria XVI novembris MDCLI tum undennis tantum puer, & litterarum plane rudis: quibus tamen ut erat ingeniosus, cum in eo conventu sub præceptore artium liberalium callentissimo egregie fuisset informatus, ætatis XV Parisios ad novitiatum generalem missus est palæstræ tirocinii decurrendæ causa, & anno ætatis XVI professus est. Tum verò regularis disciplinæ qua educatus fuerat, per totam vitam servandæ desiderio ardens, in provinciam Tolosanam ad studia prosequenda mitti obtinuit, & tandem in cœnobio Burdegalensi tanquam sodalem aggregari, quod factum quarta Martii MDCLXVII. Exinde ad tradendas quas acceperat philosophicas tum & divinas scientias applicitus ita emicuit, ut in sacra facultate Burdegalensi lauream magisterii consecutus sit anno MDCLXXXI. Tunc verò vices supplens nostri Johannis Baptistæ *Maderan* antecessoris & professoris in universitate publici & emeriti, duobus annis pro eo theologiam publice docuit, donec ipsemet XVIII junii MDCLXXXIII antecessor & regens declaratus & collegio doctorum aggregatus, deinceps suo nomine hanc cathedram moderatus est summa cum laude, auditorumque concursu maximo, fructuque non vulgari. At ubi viginti annis spartam hanc ornasset, mors ei silentium imposuit XXIV septembris MDCCIII in æde nostra Burdegalensi, in qua & sepultus. Scripsit ac edidit hoc titulo:

Clypeus philosophiæ Thomisticæ contra veteres & novos ejus impugnatores auctore R. P. F. Jacobo Casimiro Guerinois.

In hoc opere veterum philosophorum dogmata adversus Cartesii aliorumque modernorum inventa stabiliuntur, Burdigalæ, viduæ G. de la Court & N. de la Court, 1703 in 8.

T. I. *Logica*, pp 697: T. II. *primam physicæ partem complectens*, pp. 356:

T. III. *Partes physicæ alteram, tertiam & quartam complectens*, pp. 563 & 363:

T. IV. *Metaphisica & Ethica*, pp. 835.

Extat Romæ in Casanatensi & apud nostros Parisiis ad S. Honorati.

F. JACOBUS RICCI.

F. Jacobus Ricci patria Romanus e stirpe tum sanginis nobilitate, tum sanctitatis fama perillustri natus, habitum ordinis in æde S. Mariæ ad Minervam induit, virque fuit pietate, doctrina, disciplina regulari, rerum agendarum peritia, morum suavitate commendatus. Postquam pluribus annis sacras litteras docuerat, magisterii laurea donatus, secretarii congregationis cardinalium Indicis dictæ munus accepit: tum & electus Romanæ suæ provinciæ prior provincialis, auctoritate summi pontificis Innocentii XI quadriennium contra morem istud officium gessit ab anno MDCLXXIX ad MDCLXXXIII. Demum anno MDCLXXXIV procurator generalis ordinis in aula Romana a magistro ordinis Antonio *de Monroy* positus & legatus fuit, qua in provincia immortuus est anno MDCCIII. Ei fuit frater germanus Michael Angelus *Ricci*, qui ad sacrum cardinalium collegium allectus ab Innocentio XI, insigne ac toti Ecclesiæ mirandum modestiæ exemplum præbuit, nam sublimem illum gradum constanter detrectavit, nec ut illud admitteret, ullis potuit rationibus persuaderi. Jacobi autem nostri cum laude meminerunt Prosper Mandozius Bibl. Rom. cent. IX n. 5, & Oldoinus Athen. Rom. Hæc ejus opera: * 1703.

Vita di S. Filippo Neri Fiorentino fondatore della congregazione dell' oratorio, scritta già dal P. Pietro Bacci, hor' accresciuta di molti fatti è detti dell' istesso santo, con l'aggiunta d'una breve notizia di alcuni suoi compagni, Romæ 1672 in 4. Hanc etiam laudant Editores Actorum SS. T. VI maii ad diem XXVI p. 462.

Epitome, singularium gestorum S. Ludovici Bertrandi Valentini ordinis Prædicatorum, suppresso nomine auctoris. Romæ 1671 in 4.

Brevis instructio pro iis qui promovendi sunt ad ordines, & ad animarum curam ex jure canonico, concilio Tridentino, catechismo, Rituali Romano, D. Thoma, & præcipue antiquioribus theologis opus exaratum. Prelo paratum MS apud auctorem vidit Prosper Mandosius.

Index librorum prohibitorum auctior & accuratior, Romæ, E Camera 1681 in 8. Extat Parisiis in Regia Q 768.

F. MARTINUS WIGANDT.

F. Martinus Wigandt Teuto conventus Augustensis alumnus sacras litteras diu professus in studio generali Viennensi, ejusdemque primarius regens, ac in sacra facultate academiæ ejus urbis Austriæ florentissima laurea decoratus hoc anno MDCCIII florebat, quo scripsit ac edidit opus hoc titulo: * 1703.

Tribunal confessariorum & ordinandorum, declinato probabilismo complectens stylo brevi, clara ac firma sententia, omnes usitatiores materias theologico-morales, juxta probabiliora & inconcussa dogmata angelici ac quinti Ecclesiæ doctoris D. Thomæ Aquinatis ordinis Prædicatorum, ejusque invictissima schola, serviens omnibus theologis moralibus, potissimum iis qui sive pro animarum cura, aut ordinum susceptione, sive pro imponenda theologiæ morali studio coronide, vel defendendis thesibus moralibus methodo Thomistica arguere, examinare, aut responsa dare cupiunt. Ipsis etiam pœnitentibus cujuscunque sint conditionis perutile, Augustæ Vindelicorum, Johannis Casparis Bencard, 1703 in 4 pp. 1355.

Quæ editio extat Romæ in Casanatensi & Parisiis apud nostros ad S. Honorati. Laudantur ejusdem operis aliæ duæ editiones, quarum una Venetiis.

Est & Quarta cæteris auctior, cui additus est, *Tractatus bullæ Cruciatæ, & Appendix notarum pro clariori intellectu aliquarum præfati auctoris sententiarum, cum explicatione propositionum damnatarum*, Valentiæ Aragonum 1711 in 4. voll. duobus. Quæ extat Romæ in Casanatensi.

Qui has additiones adjecerit an auctor ipse an Hispanus quidam me latet: scio solum quasdam in prima editione laxiores opiniones a sapientibus ordinis viris animadversas, quas utinam in illa quarta editione Valentina emendaverint.

F. AMBROSIUS O CONOR.

1704. F. AMBROSIUS O CONOR Hybernus Sligiæ vernacule *Sligeah* ex illustri dominorum *O Conor* comitatus Sligiensis dynastarum stirpe ortus, ibidem ordinem amplexatus est, & post exacta in Hispania studia, procurator generalis provinciæ Hyberniæ nostræ in aula regia Matritensi positus, hoc munus morum gravitate, agendorumque peritia strenue tutatus est per annos triginta. Hinc a magistro ordinis prior provincialis semel & iterum institutus in Hyberniam se contulit sodales visitaturus, quos nonaginta circiter per regnum hinc inde dispersos invenit cum ingenti fructu occulte evangelizantes, & quinque a quatuor annis in diversis partibus carceribus pro fide inclusos, omnique ope destitutos: quos omnes ad quæque aspera pro religione sustinenda inflammavit verbo & exemplo, cum missionariis utriusque cleri ipse catholicis in fide Romana fovendis fortiter & impigre laborans, dum ab hæreticis interea solicitius quæreretur, & ejus vestigiis sæpissime instaretur. Inde redux anno MDCCIV Clementi XI libellum supplicem obtulit, quem & edidit Romæ hoc titulo:

De præsenti Hyberniæ sub acatholico jugo statu anno MDCCIV, *in quo tria præsertim exponuntur: primo fidem & pacta Limericensia violari, secundo orthodoxam extirpari religionem, tertio sanctæ sedis veneratores in nihilum redigi*, pp. 14 in 12.

Hæc tum ex ipso libello tum ex Epilogo chronologico provinciæ Hyberniæ F. Johannis *O Heyn* de quo postea ad 1715, qui addit anno MDCCVI Ambrosium adhuc in vivis fuisse in Hispania degentem, & altera vice provincialem institutum.

F. GUILLELMUS RAYNAUD.

1704. F. GUILLELMUS RAYNAUD Gallus Insuber, Barcinonetæ ortus, ibidemque ordinem amplexus, sacræ theologiæ magister in capitulo generali Romano MDCL approbatus, ecclesiastes facundus, in variis Galliarum civitatibus per adventum & quadragesimam cum plausu & fructu auditus, Parisios vocatus fuit anno MDCLXXVII in numerum conventualium ex qualibet Galliæ provinciarum ordinis collegio generali Sanjacobeo ascriptorum pro provincia sua Provinciæ, stetitque ad annum MDCXCV circiter, tumque in patriam reversus, & inde Romam petens in Urbe diem obiit XXI april. MDCCIV, in communi Minervæ cœmeterio sepultus.

Hæc ab eo prodierunt:

1. *Synopsis Bibliorum folio patenti per tabulam expansam lingua Latina, eademque deinde utraque lingua Latina & Gallica e regione paginarum in librum usu commodum conversa*, Parisiis, Nicolai Belley 1692 in 12.

2. *La vie de la B. Marguerite de Savoie dite la grande religieuse de l'ordre de S. Dominique divisée en trois livres, avec des instructions propres aux personnes qui vivent dans le mariage, dans le veuvage, & dans la religion*, Parisiis, Andreæ Cramoisy 1674 in 8. SEC. XVIII.

3. *Le livre du verbe mis au jour dans la naissance de Marie mere de Dieu expliqué pendant l'octave de sa nativité en l'eglise notre Dame de la Platiere de Lion l'année 1665*, Lugduni, Francisci Comba 1668 in 8 pp. 218. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

4. *Instructions chretiennes sur les caracteres des SS. ou Panegiriques des saints*, Parisiis, circa 1687 in 8 Tomis tribus.

5. *Adversus Petri de Valleclausa librum de immunitate Cyriacorum*, seu potius *Petri a Valleclausa suarum adversus Cyriacos diatribarum deploratio & retractatio*, Gratianopoli 1670 in 12 pp. 176.

Opus ingeniosum, quod auctor tum conciones quadragesimales habens in basilica Gratianopolitana prelo dabat, sed instante episcopo, qui camarinam hanc iterum moveri non decere prudens putabat, mox ejus consiliis acquievit Raynaudus nondum completa editione, cujus paginæ tantum 176 impressæ erant. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

F. JACOBUS DE JONCHEERE.

F. JACOBUS DE JONCHEERE Flander, Brugensis patria & professione circa medium seculi XVII ordini nomen dedit, & variis apud suos regiminis functus muneribus, tertium etiam sui conventus prioris, obiit tandem IX aprilis MDCCIV. 1704. Vir fuit rerum ordinis antiquarum, Belgicarum præsertim admodum curiosus, easque ex veteribus monumentis undique conquisivit, & in ordinem digessit, ac MS reliquit, quæ sic a nostro Bernardo *de Jonghe* in Belgio Dominicano recensentur:

Historia cœnobiorum ordinis FF. Prædicatorum in Belgio, tomis tribus MS in 4.

Miscellanea litterarum apostolicarum, & principum Belgii &c. pro reformatione ordinis per F. Conradum a Prussia anno MCCCXCVIII, MS.

De rebus & cœnobiis congregationis Hollandiæ, MS.

Tres præterea codices MS, quorum hi tituli:

Primi: *B. P. Dominicus ordinis FF. Prædicatorum institutor, per orbem propagator, & primus magister. Ejus ordinis memorabilia in Belgio B. patre vivente, & sub sequentibus magistris ad nonum.*

Alterius: *Ven. P. F. Albertus Clavarius decimus magister. Ordinis memorabilia in Belgio illo regente & successoribus ad vigesimum tertium.*

Tertii: *Ven. F. Thomas de Firmo magister ordinis XX.*

Memorabilia rerum ordinis in Belgio sub eo & sequentibus quibusdam magistris.

Horum codicum MSS partem vidi a nostris Insulensibus mihi commodatam, & fatendum in illis collectionibus plura esse ab opere extranea, sed & quamplura sunt ad ordinis historiam maximi momenti, instrumenta præsertim vetera e tenebris eruta, litteræ summorum pontificum, principum Belgii, magistrorum ordinis, acta plura priorum provincialium Franciæ contra erectionem congregationis Hollandiæ, & similia anecdota, quæ res ordinis scribenti multo possunt esse adjumento, nec aliàs facile reperientur.

Sec. XVIII.

F. JACOBUS A SANCTO DOMINICO.

† 1704. F. Jacobus a Sancto Dominico Burgundus, patria Lingonensis anno MDCXVII natus, Carolus *Maison* lustrico nomine nuncupatus, quod institutum nostrum amplexando immutari postulavit. Annis pluribus philosophiam publice professus est Lingonis, tum & theologiam. Congregationis in provincia Franciæ erectæ vicarius electus anno MDCLXVIII simul & commissarius generalis super eamdem a magistro ordinis institutus fuit de more, quo munere diligentissime functus in provinciam S. Ludovici conventumque Rotomagensem secessit cum superiorum licentia, ibidemque ad mortem usque commoratus est, vir disciplinæ regularis apprime tenax, confessionibus audiendis assiduus, quidquid a chori noctu diuque sequela continua reliquum erat temporis, legendo scribendoque insumens Obiit anno MDCCIV die XXVIII julii, ætatis octogesimo octavo, in odeo sepultus. Hæc ab eo relicta opera partim impressa, partim MS:

1. *Nova Cassiopea stella antiquum prædeterminationis Thomisticæ negotium originem progressum ac necessitatem illustrans: qua præcipuis hujus temporis disputationibus sopitis juxta SS. patrum, summorum pontificum, conciliorum œcumenicorum placita ipsa libertatis creatæ indifferentia tam facile demonstratur, quam aperte traducitur a R. P. Petro a S. Joseph Fuliensi in libro, cui hac speciosa frons est ab ipso immeritissime præfixa (Defensio S. Thomæ doctoris angelici adversus physicæ prædeterminationis propugnatores &c.)* Lingonis, Nicolai Secard 1667 in fol. pagg. 197: Iterum Parisiis, Michalet, 1676 in 12: Tertia editio ibidem Guynard 1679 in 12: Editio IV hoc altero titulo:

Opusculum de singulari omnium a Deo creaturarum dependentia essentiali, ex qua certo hic definietur, quid inde necessario sequatur, tam in ordine naturæ & gratiæ, quam in ipso statu felicitatis æternæ. Quarta editio abbreviata solo titulo immutata, Rotomagi 1695 in 12. pagg. 186. Hanc editionem auctor Thyrso Gonzalez præposito generali S. J. nuncupavit.

2. *Compendium totius artis bene dicendi*, Lingonis, viduæ Jo. Boudrot 1668 in 12 pp. 80.

3. *Securiores semitæ moralis theologiæ, seu tractatus de divinis & humanis legibus, æterna ac cæteris ab ea derivatis*, Lingonis, vid. Jo. Boudrot 1669 in 12: secunda editio aucta, Parisiis, Renati Guignard 1679 in 12 pp. 238.

4. *Dissertatio Thomistica de opinionum delectu apprime necessaria*, Ibidem Lingonis, & Parisiis, Guiguard 1679 in 12 pp. 63.

5. *Brevis animadversio in librum cui præfixus est hic titulus: Ars semper gaudendi Sarasa S. J.* Ibidem Parisiis, pp. 98.

6. *Dissertatio theologica pro doctrina D. Thomæ quantum ad concursum primæ causæ secundis necessarium, ex innata dependentia & indole, quam habet creatura a Creatore*, Ibidem Parisiis, pp. 235. Idem opusculum ac nova Cassiopea paululum immutatum.

7. *Dissertatio historica in appendicem PP. Godefridi Henschenii & Danielis Papebrochii T. I Act. SS. ad 5 april. pag. 903 & seqq. pro officio corporis Christi D. Thomæ vindicando*, absque loco, anno & typotheta in 4 pp. 11: Altera edit. Parisiis, Guignard 1679 in 12 pp. 18.

8. *Compendiaria theologiæ moralis explicatio ad sensum SS. Patrum Augustini, Leonis papæ, Gregorii Magni, Doctoris angelici ac aliorum, præsertim circa doctrinam de sententia probabili. Accedit prævius Dei in omnes causas secundas influxus D. Thomæ & S. Augustino etiam in statu innocentiæ assertus. Altera est editio Cassiopeæ supra indicata*, Parisiis, Stephani Michallet 1676 in 4 pp. 367. Additum est ad calcem *supplementum, quo historico ventilabro Gabrielis de Henao S. J. respondetur.*

9. *Examen operis Cardenæ.*

Gallice verò sequentia edidit:

1. *Eclaircissemens apologetiques de la morale chretienne touchant le choix des opinions qu'on peut suivre en conscience conformement a l'ecriture sainte, a S. Augustin, a S. Thomas, a S. Antonin, &c. avec huit reflexions sur les nouvelles remarques du S. J. Remunde pour la defense de la theologie morale composée par l'ordre de l'eveque & prince de Grenoble*, Parisiis, Andreæ Pralard 1680 in 12 pp. 668.

2. *Precaution salutaire pour faire qu'une ame puisse paroitre au jugement de Dieu avec une humble & ferme confiance de son salut, avec la refutation d'une nouvelle & pernicieuse illusion*, Absque loco, anno & typotheta editionis, ut videtur tamen Rotomagi, pp. 317 in 12.

3 *Dissertations sur la conduite qu'on observe aujourdhuy pour la conversion des Calvinistes*, Rotomagi Oursel 1686 in 16.

4. *Decouverte de la manne cachée. C'est a dire la realité du corps de J. C. dans l'Eucharistie prouvée par l'ecriture sainte, & par d'autres argumens plus sensibles, avec la resolution touchant la frequente communion*, Rotomagi, Nicol. Boucher 1692 in 12 pp. 280, & 168.

5. *Abregé des exercices spirituels de la vie chrestienne pour passer saintement les temps de l'avent, du careme & de l'octave du tres saint sacrement, en faveur des personnes qui communient souvent, par le R. P. de S. Marie de l'ordre de S. Dominique*, Rotomagi, Franc. Vaultier 1687 in 12 pp. 755.

Revera Jacobus noster hæc exercitia ex similibus a nostro Johanne de S. Maria de quo supra pag. 594 editis depromsit, & pluribus aliis additis interpolavit. Quapropter sub suo nomine edere ausus non est, sed dicto Johanni a S. Maria ascripsit, qui id non probasset.

6. *La vie du R. P. Pierre Girardel de l'ordre des Freres Precheurs de la congregation de S. Louis*, Lingonis, Nicolai Burotte 1682 in 12.

7. *La vie de seur Anne Magnien native du diocese de Langres du tiers ordre de S. Dominique morte a Paris & enterrée au convent du meme ordre rue S. Honoré, le 5 aoust 1646.* Ad calcem opusculum: *Ce qu'il faut croire, & ce qu'il faut faire pour estre sauvé.*

8. *Denonciation apologetique touchant les quatre plus importantes controverses de ce temps, mises dans une parfaite evidence: avec la conduite de l'ordre de S. Dominique envers la compagnie de Jesus, & sa reconnoissance reciproque a l'endroit du meme ordre*, Absque anno, loco, typotheta & auctore editionis, in 12 pp. 306.

9. *Abregé d'une histoire tragique, dans laquelle on montre un exemple prodigieux de la corruption des mœurs, avec une injustice insigne contre trois innocens, suivie des punitions terribles que Dieu en a faites dez cette vie meme. Pour refutation d'un livre qu'on a depuis peu donné au public avec ce titre:* De casibus virorum illustrium, absque anno, loco, typotheta & auctore editionis in 12 pp. 120.

10. *Epistre instructive touchant la façon de donner & de recevoir la sainte communion sans peril de perdre les fragmens, qui se detachent quelquefois specialement quand on rencontre les dents, avec la refutation & censure d'une proposition contraire*, Rotomagi, Francisci Vaultier 1685 in 12.

11. *Eclaircissemens eucharistiques de l'ordonnance de M. l'archeveque de Paris, extraite de son rituel imprimé a Paris l'an* 1697 in 12 pp. 24. Opusculum quinquies & amplius editum.

12. *Dissertation eucharistique touchant la façon prescrite par les rituels ecclesiastiques pour administrer sans peril de profanation la tres sainte communion*, Rotomagi, Roberti Desroques 1692 in 12.

13. *Methode facile & efficace pour s'acquitter dignement des devoirs de la confrairie du S. Rosaire, & se faire par ce moien des amis pour le paradis*, I ed. Lingonis: Altera mutato paulisper titulo: *pour se bien acquiter du rosaire, & pourvoir efficacement a l'affaire de son salut*, Parisiis, C. Thibouft & Petri Esclassan 1673 in 24 pp. 180.

F. JOSEPHUS MAYOL.

† 1704. F. JOSEPHUS MAYOL Gallus Salyus Maximinifani natus, Avenione adolescens ordini nomen dedit, & exacto studiorum curriculo, philosophiam tum & theologiam pluribus annis in variis provinciæ Tolosanæ gymnasiis e superiori loco docuit: sed & sacro suggestui non impar, conciones habuit per quadragesimam pluribus in Ecclesiis, & anno MDCLXXX per adventum in basilica S. Magdalenæ, quæ est ordinis Maximinisani prædicavit, ne verò per quadragesimam sequentem ibidem conciones haberet, ut ad eas se paraverat morbus inopinato adveniens impedivit. Sed & pluribus regiminis conventuum muneribus apud suos functus est, provinciæ Tolosanæ prior etiam electus in comitiis anno MDCXCVIII habitis eam quadriennium rexit. Vir fuit acris ac vividi ingenii, musei ac librorum cultor assiduus, laboris ad studia indefessi. Scripsit ac typis edidit opus hoc titulo:

Summa moralis doctrinæ Thomisticæ circa decem præcepta decalogi: Item virtutum theologicarum fidei, spei & caritatis, vitiaque illis opposita, nec non circa propositiones morales de hac materia ab Ecclesia damnatas, variis in locis sparsas. Quæ omnia ad rigidam scholasticæ disputationis trutinam ponderantur, juxta inconcussa tutissimaque doctoris angelici D. Thomæ Aquinatis dogmata, cujus vera mens inter laxiores & rigidiores novellistarum opiniones media defenditur, Avenione, Francisci Sebastiani Offray 1704 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi & Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

Plura in eodem genere scripserat & prælo parata habebat, quæ MS paulo post mortuus reliquit, jam apud suos servata, quibus edendis non parvam pecuniæ summam ab amicis comparaverat, & quam in deposito communi reliquit. Scripsit etiam & typis edidit

Abregé de la devotion du rosaire de la mere de Dieu, Avenione 1679, & post quatuor editiones iterum 1585 in 12 pp. 192.

F. MARTINUS HARNEY.

† 1704. F. MARTINUS HARNEY Batavus Amstelædami sexta maii MDCXXXIV parentibus catholicis natus, Bruxellis XXI novemb. MDCL ordini nomen dedit, & anno revoluto professus Lovanii ita studiis incubuit, ut per agones omnes solitos in academia tandem lauream magisterii consecutus sit, eaque insignitus XXIV septemb. MDCLXIX, primarius exinde Bruxellis apud suos theologiæ regens institutus, quo munere functus est annis MDCLXX & LXXI. His instabat doctrinam Thomisticam privatim & publice acriter & erudite propugnans, itidem ut ejusdem egregium se ab anno MDCLX Lovanii præstiterat pugilem & aliptem, cùm Romam anno MDCLXXII a magistro ordinis F. Jo. Thoma *de Rocaberti* vocatus, in socium pro provinciis Germanicis ascitus est ab eodem, gessitque id officii annis duobus MDCLXXIII & LXXIV. Ratione verò magisterii ad theologiam Lovanii vice sua docendam astrictus, eo redierat gymnasii nostri primarius regens, cùm rursus Romam provinciæ suæ Germaniæ inferioris diffinitor generalis & elector anno MDCLXXVII ire compulsus est, & in electione magistri ordinis F. Antonii *de Monroy* votum tulit, ac in comitiis diffinivit. Lovaniensium lectionum triennio absoluto, missionis nostrorum, Batavicæ præfectus datus est apostolicus anno MDCLXXVIII, & anno MDCLXXX in comitiis provincialibus Braniæ comitis habitis electus prior provincialis, tantaque omnium approbatione sibi subditos rexit, ut ad idem munus a suis iterum assumptus fuerit anno MDCXCII in comitiis suæ provinciæ, eoque titulo cap. gen. Rom. MDCXCIV adfuit. Regiam exinde sacræ facultatis Lovaniensis cathedram publico expositam certamini, cùm plurimi iique egregii viri concurrerent, bravio omnium calculo dignus judicatus reportavit, quam & ad mortem usque rexit defunctus inter Fratrum lacrymas & preces Lovanii XXII aprilis MDCCIV. Quæ ex *Bibl. Belgo-Dom.* MS *F. Ghilberti, ex litteris ipsius Martini, ex epistola encyclica per provinciam de ejus morte missa* proferimus.

Graves illi fuerunt cum F. Petro de Alva & Astorga ordinis Minorum contentiones de doctrina S. Thomæ: cùm enim Alva in Belgium venisset, & *Nodum* suum *indissolubilem* Antverpiæ edidisset anno 1661, hic est libri titulus, in quo quantum in ipso est, D. Thomæ doctrinæ authoritatem elevat, sed & præcipua ejus ipsi eripere & aliis auctoribus asserere conatur opera, Harneius anno MDCLXIII tribus orationibus Latinis XXVIII januar. die translationis doctoris angelici doctoris, VII martii præcipuo ejus festo, & IV aug. die festo S. Dominici coram universitate Lovaniensi pronunciatis, Alvam egregie revicit, ac falsi manifeste arguit, reque ad internuncium apostolicum delata, apud quem dica illi inscripta fuerat ab Alva, prolatis orationibus plenissime se purgavit, nec metas se defensionis inculpatæ tutelæ excessisse luce clarius ostendit. Neque verò propterea insanabile sedatum est Alvæ scribendi cacoethes, quin pluribus sanctum doctorem ejusque scholam non libellis solum ementito nomine, sed & integris voluminibus insectari pergeret: cum ista quamvis futilia & evanida, tamen in Belgio vulgata, omnium manibus tererentur, ne falsitas veritati officeret, pro sui magistri honore gravius impetito Belgæ nostri, proque retundendis adversus ejus doctrinam calumniis, mutuum sese opponere coacti fuere. Quædam ea de causa a nostro Harneïo prodiere, cujus hæc mihi nota opera:

1. *Epistola apologetica ad R. A. P. F. Petrum de Alva & Astorga lectorem jubilatum, supremæ inquisitionis qualificatorem, totius religionis Minorum patrem & exprocuratorem generalem in Romana curia, provinciæ Limensis filium &c. De 2 editione ejus* Nodi indissolubilis, *& publicatione libelli, cui titulum fecit*, Certum quid, Bruxellæ, Joan. Mommartii 1664 in 4 pagg. 80. Cui opusculo non reposuit Alva, licet ad 1667 superstes fuerit.

2. *Oratio in laudem doctoris angelici S. Thomæ Aquinatis dicta Lovanii 1678 & Bruxellis 1679 nunc aucta*, Bruxellis, Petri vande Velde 1683 in 12. An eæ quas Lovanii anno 1663 de eodem & de D. Dominico dixit, typis prodierint mihi incompertum, saltem MSS sui possident & servant.

SEC. XVIII. 3. *De sacra scriptura linguis vulgaribus legenda rationabile obsequium Belgii catholici per R. P. F. Martinum Harney &c.* Lovanii, Henrici van Overbecke 1693 in 12 pp. 302. Quem libellum Belgico idiomate anno 1686 se edidisse ipse testatur præfationis §. 2. Promiserat alterum tomum secuturum, & objectis responsurum, sed videtur abstinuisse, certe non prodiisse testantur sui.

Superiora extant omnia apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

4. *Oratio in exequiis reverendissimi amplissimi & eximii Domini Martini Steyaert S. T. facultatis Lovaniensis doctoris & professoris regentis, tum diœcesis Sylvaducensis apostolici vicarii, tum conservatoris privilegiorum universitatis, insignis Ecclesiæ collegiatæ S. Petri Lovanii cum potestate gradus academicos conferendi decani &c. habita Lovanii 19 april. 1701 per P. Martinum Harney ord. Prædic. ante hac bis provincialem, Missionum quater præfectum apostolicum, facultatis theologiæ Lovaniensis doctorem & professorem regentem, archiepiscopalem censorem.* Pr. *Omnes morimur, & quasi aquæ dilabimur in terram*, pp. 11, Lovanii 1701 in 12. Extat edita cum variis ejusdem Steyaertii opusculis seu thesibus, & habetur Parisiis in Regia D 2688 2, 2.

F. PHILIPPUS MARIA GROSSI.

* 1704. F. PHILIPPUS MARIA GROSSI Ligur natione, e Finario ortus, Mutinæ ordinem professus, vergente seculo XVII doctrina & facundia, qua sacras litteras interpretando in scholis, qua in templis verbum Dei annuntiando præclarum sibi fecit nomen, Mutinæ theologiam utramque dogmaticam & moralem in gymnasio ejus urbis S. Caroli dicto publicus professor & regens pluribus annis docuit, laurea magisterii propterea decoratus. Florebat etiamnum anno MDCCIV, quo conciones quadragesimales Patavii habendas susceperit, sed in ipso cursu eum mors rapuit, & silentium imposuit. Scripserat jam antea & juris publici fecerat grande opus hoc titulo:

1. *Tractatus in universam theologiam moralem secundum doctrinam angelici præceptoris S. Thomæ Aquinatis &c.* Mutinæ, Bartholomæi Soliani 1694 tomis quatuor in fol.

Extant Parisiis in Regia D 322 1, 2, 3 & 4. Hujus operis elogium est in *Giornale de' litterati* Modena 1696 pag. 11.

2. *Epitome theologiæ ethico Thomisticæ*, Venetiis, Lonisa 1700 tomis quatuor in 12.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. AMBROSIUS CAPELLO.

* 1705. F. AMBROSIUS CAPELLO Utini in Forojulio natus, in cœnobio Græcensi in Styria ordini nomen dedit, & professus est vergente seculo XVII. Inde tamen ad congregationem B. Jacobi Salomonii ditionis Venetæ transiit, virumque se præstitit regularis disciplinæ observatorem ad unguem religiosissimum. Obiit septuagenario major Valvasoni Forojulii oppido anno MDCCV. Novam editionem sermonum quadragesimalium & de sanctis nostri Leonardi Matthæi de Utino mendis omnibus purgatam, melioremque in ordinem digestam Venetiis in collegio SS. Rosarii curavit. Hi sunt voluminum tituli:

1. *Sermones quadragesimales copiosis auctoritatibus, & argumentis desumtis ex lege naturali, philosophis moralibus, poetarum commentis, gentilium exemplis, lege divina, prophetis, jure civili, lege evangelica, apostolica, jure canonico, lege ecclesiastica, interjecta passim doctrina Thomistica, non minus conspicue, quam firmiter roborati. Auctore F. Leonardo Matthæi de Utino sacri ordinis Prædicatorum. Accedit recens industria PP. N. collegii SS. Rosarii Venetiarum ejusdem ordinis, qui ex præsentium priori ac vetusto typo anno salutis MCCCCLXXIX Vincentiæ excuso (cujus originale MS in conventu Dominicano Utini reservatur) mendas complures eliminando, idem quadragesimale recentem produxere in lucem*, Venetiis Johannis Paré 1691 in fol.

2. *Sanctuarium, hoc est, Sermones panegyrici in solemnitates Jesu Christi Salvatoris, nec non in præcipuas festivitates B. V. Mariæ, aliorumque sanctorum, annuo ritu celebrari solitas, auctore Leonardo Matthæi de Utino ordinis Prædicatorum, anno reparatæ salutis MCCCCLXXX Vincentiæ primitus typo subjecti: tandem in collegiali conventu sanctissimi Rosarii Venetiarum præfatæ religionis, eliminatis mendis pro commodiori concionatorum usu recenti prelo aptati, prolixo rerum memorabilium indice coronidi apposito*, Venetiis, Petri Antonii Brigonci 1692 in fol.

3. *Sertum cœleste rosarum viginti spirans odorem suavissimum sacratissimi rosarii anno præsentis sæculi LXIII sermone Italico concinnatum a R. P. F. Marco Antonio Sernì &c. nunc vero recenti subnexo indice concionatorio Latinæ interpretatione religatum ab alio ejusdem ordinis religioso*, Salisburgi, Melchioris Haan 1673 in 4.

Sic præ modestia Ambrosius hic & nomen suum & operam supprimere studuit.

F. DOMINICUS LAGAUZE.

F. DOMINICUS LAGAUZE Gallus Occitanus locuplete familia ortus, congregationi quæ a doctrina christiana nomen habet, sese adolescens primum addixerat, diutiusque versatus est, & viginti annis solidis humaniores litteras in ea docuisse fertur. Ætate verò jam provectus, annumque ætatis quadragesimum prætergressus, æmulatus meliora, dictæ congregationi gratitudinis ergo maximam bonorum partem legavit, tum & paupertatem in cœnobio nostro Tolosano amplexus est & vovit, Deo uni deinceps & sibi attentus, veræ sincereæque pietatis se præstans exemplum Qui musas tandiu coluerat, cum iisdem confabulari christiane identidem deliciabatur, pluraque in eo genere scripsit, inter quæ laudatur * 1705.

Ode Gallica stropharum XII ac CXX versuum, cujus principium

Enfin mes justes alarmes &c.

Scilicet congratulatio est ad parochum seu rectorem Revelli Ecclesiæ tertio ad Tolosam lapide sitæ amicumque suum D. *Fresquet*, de lapide seu calculo ponderis sexdecim unciarum ei per incisionem feliciter exempto, ubi & D *Raisin* physici regii peritam manum justis extollit encomiis. Edita est in Mercurio lepido, (Mercure Galant) mense decembri anni 1705 p. 130. Quæ Ode aliorum ejus carminum christianorum desiderium parit.

F. FRANCISCUS OCTAVIUS DE ORESTIS.

F. FRANCISCUS OCTAVIUS DE ORESTIS Italus provinciæ Lombardiæ alumnus, vir omnigena scientia præditus, inquisitor primùm Ariminensis, tum postea Faventinus seculo XVII vergente plurimum claruit, & obiit tandem anno MDCCV. * 1705. Plurima seu philosophica seu theologica seu in vario genere reliquit MS. Unum opus impressum solum habetur

De Paternitate S. Joseph 1693 : Recognitum iterum 1701 absque loco & typographo.

Sic Memorialia recens mihi Roma missa.

F. JOACHIMUS MELENDEZ.

1705. F. Joachimus Melendez Hispanus sub finem seculi xvii, & initia sequentis clarus, scripsit

Manifiesto, instruccion, y apologia sobre el derecho de sa religion alla propriedad, y subordinacion della confradia y confradres, officiales y ministros del santissimo Rosario, in fol. absque anno, & loco, & nomine typographi.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. JOHANNES BENOIST.

† 1705. F. Johannes Benoist Gallus Monteluconio Arverniæ in finibus & Occitaniæ oriundus, Carcassonæ tamen natus secunda julii MDCXXXII Tolosæ ubi litteris humanioribus operam dederat, ordini nomen dedit XXVII decembris MDCL, vir ingenio præditus, carmine quandoque ludens seu Latine seu etiam Gallice, at insignis præsertim apud suos divini verbi declamator, ac cum plausu in provinciis regni variis auditus, Monspelii, Rutenis, Albiæ, Carcassonæ, Catalauni, Victoriaci, Virduni, Avenione, Arausicæ, Tolosæ in S. Saturnino semel ac iterum, Parisiis etiam apud nostros ad S. Honoratum, apud quos etiam annis pluribus bini vice commoratus est, & alias cùm huic se ministerio totum addixisset. In monasterio etiam Prulliano sanctimonialium illarum divi parentis Dominici filiarum primarum confessarium non paucis annis egit. Cùm verò ætate cœpit ingravescere, ac senectutis infirmitatibus premi, in conventum Tolosanum revocatus a superioribus secessit, ubi tandem & dicendi scribendique finem fecit & vivendi anno Christi MDCCV, die VIII mensis maii, communi Fratrum sepultura exceptus. Hæc rei litterariæ reliquit opera :

1. *Histoire des Albigeois & des Vaudois ou Barbets, avec une carte geographique des valées*, Parisiis, Jacobi Lefebvre 1691 in 12. Tom. I pagg. 372 : T. II pp. 332. Hanc christianissimo regi Ludovico XIV nuncupavit.

La vie de S. Dominique, sub titulo *Continuation de l'Histoire des Albigeois*, Tolosæ 1693 in 12 tomis duobus.

Musis amœnioribus aliquando deliciabatur, variaque carmina maxime in laudem regis Ludovici XIV Gallice scripsit, quorum habeo præ manibus ab eo editum hoc titulo :

Le probleme de la victoire & de la paix, 222 versuum heroicorum, Parisiis 1687 in 4 pp. 11 : occasione induciarum cum Leopoldo Augusto ad XX annos pactarum.

Ejus cum laude meminit noster Jacobus Percin *Histor. conv. Tolos.* P. I pagg. 174 & 176 b.

F. JOHANNES BENEDICTUS PERAZZO.

† 1705. F. Johannes Benedictus Perazzo Italus Venetiis natus & ibidem in domo SS. Johannis & Pauli ordinem adolescens amplexus, vir evasit morum honestate, doctrina & eruditione intus & extra conspicuus. Sacræ theologiæ magister declaratus dicto suo cœnobio prior jam præfuerat anno MDCLXXXIII, tum annorum circiter LII, ut suis litteris nos monebat F. Cherubinus Torni ejusdem provinciæ alumnus. Germanum habuit ejusdem domus professum F. Innocentium Perazzo etiam theologiæ magistrum, & anno illo MDCLXXXIII suæ provinciæ S. Dominici Venetiarum priorem provincialem. Sec. XVIII. Nostrum autem Johannem Benedictum & amœniorum musarum cultorem elegantem, & sacrarum litterarum, sanctorumque Patrum, præsertim verò S. Thomæ de Aquino lectorem assiduum & studiosum probant, quæ in lucem dedit opera nunc recensenda :

Thomisticus Ecclesiastes. Hoc est, S. Thomæ Aquinatis Ecclesiæ doctoris selectiorum sacro moralium sententiarum promtuarium, quas in sacris ejus codicibus sparsim depromtas ad communem utilitatem alphabetica serie colligit, & ex divina duntaxat scriptura eademque angelica doctrina pro viribus explanat F. Jo. Benedictus Perazzo S. T. M. ord. Prædicat. conventus SS. Johannis & Pauli Venetiarum. Opus totius ferme Thomisticæ veritatis compendium exhibens, studiosis omnibus proficuum, sacris præconibus necessarium, Tomis tribus in fol.

T. I a littera A ad C, Ferrariæ, Hieronymi Filoni 1692 pp. 496.

T. II a D ad I, Venetiis, Combi & Lanou 1700 pp. 516.

T. III ab L ad Z., Venetiis, Tivani 1701 pp. 532.

Huic tomo tertio adjicitur ejusdem auctoris

Brevis expositio super antiphonam Salve Regina *ex doctrina ut plurimum angelici præceptoris*, a pag. 533 ad 546.

Porro in hoc opere non distinguit inter commentaria S. Thomæ in scripturam sacram vera & supposititia, & iis æque utitur.

Jam sequuntur alia ejus opera alterius generis & primum elegantis ejus musæ :

1. *Discolores Apollinis flosculi, hoc est Dysticha varia a Johanne Benedicto Perazzo Veneto lectore, D. Leonardo Moro in Veneta contra Turcas classe quinqueremium præfecto extraordinario in fasciculum oblati*, Venetiis, Combi & Lanou 1665 in 12. Addita *Epitaphia*, tum *Alcune volgari composizioni del medesimo autore*, pp. 178.

2. *Polydori Apollinis flosculi, hoc est, Dysticha varia, Jo. Bened. Perazzo Veneto horis iterum subcesivis colligente. Emin. F. Vincentio Maria Ursino Romano genere, Veneto nobilitate, ordinis Prædicatorum cardinali S. Xysti nuncupato*, Ibid. apud eosdem 1694 in 12 pp. 167.

Post 525 disticha varia additur *Cursus Leporeus, sive conciones quadragesimales habitæ Venetiis anno 1667 in Ecclesia SS. Johannis & Pauli a R. A. P. S. T. M. Nicolao Lepori ejusdem ordinis, nunc episcopo Salutiensi singulis concionibus singula dysticha auctore concinnante* : Tum *Alcune vulgari composizioni del medesimo autore.*

3. *Promiscui Apollinis flosculi, hoc est, dysticha varia. Jo. Benedicto Perazzo horis nunc tertio supervacaneis collectore. Ad Columbanum abbatem Zanardum patritium Venetum &c.* Ibid. 1678 in 12. pp. 215.

Post 50 dysticha additur *Sacra eloquentia triumphatrix : sive Quadragesimales conciones habitæ Venetiis in celeberrimo D. Laurentii templo anno* MDCLXXVIII *ab eximio evangelicæ veritatis pracone R. A. P Ludovico Virali Casalensi ord. Prædic. diebus singulis singulis dysti̇chis auctore gratulante* :

Tum *Alcune composizioni Italiane dello stesso autore :*

Denique *il Goffredo, o vero Gierusalemme liberata del signor Torquato Tasso con diligenza e fedeltà traportata dal Toscano in lingua Veneziana.* At est solum, *il Primo Canto.*

Hactenus relata simul collecta altera editione prodierunt hoc titulo :

Polydori Apollinis flosculi, hoc est, dystichorum centuria quindecim, Venetiis, apud Albritios 1684 in 12.

Sæc. XVIII. Josephus Baptista Neapolitanus poeta celebris viso hoc opusculo hæc duo epigrammata misit ad auctorem:

Obscurus fiet si quis brevis esse laborat,
Es clarus quanquam tu brevis esse cupis.
Alterum:
Cum legerem multis prolixa poemata verbis,
Vix erat in vasto gurgite gutta salis.
Cum tamen ipse lego prodis qua dysticha prelo,
Inter tot guttas est salis oceanus.

4. *Liberalium metathesium, sive Latinorum & Italicorum anagrammatum quinquagena sex, Mantissa ad quindecim dysstichorum centurias*, Ibidem 1686 in 4.

5. *Veneta Vianolaa historia poetica epitome*, Venetiis 1703 in 4.

Sequentia sunt ad vitam christianam conducentia:

1. *L'Orrore della bestemmia secondo la dottrina di san Tommaso*, Venetiis, Francisci Tramontini 1701 in 12.

2. *Breve trattato dell' anime de' fedeli defonti*, Venetiis, Dominici Loaisa 1698 in 12.

3. *Il Ricco in pericolo, e l'avaro perduto*, Venetiis, Antonii Bartoli 1705 in 12.

4. *Dell' educazione de figli, & obligo di questi a genitori*, Venetiis, Albrizzi 1697 in 12.

5. *Il sensuale sul precipizio*, Venetiis, Bartoli 1703 in 12.

Hæc alia anno MDCCV jam prelo parata habebat:

1. *Dell' onore dovuto a sacerdoti.*

2. *Svegliarino a gli assonnati nel vizio della lussuria.*

3. *Lucrezia vendicata. Drama musicale.*

4. *Rime varie in lingua Toscana.*

5. *Rime in lingua Veneziana.*

De hoc scriptore legenda *la Galeria di Minerva T. I*, Venetiis, Albrizzi 1696 in fol. p. 16: Item *Italia regnante* Gregorii Leti T. IV p. 225.

F. MARCELLUS CAVALIERI.

* 1705. F. MARCELLUS CAVALIERI Italus anno MDCXLIX circiter Bergomi nobili loco natus, cardinalis Ricci consobrinus, adolescens ingenuus, & acris ingenii, ordinem amplexus est in patria. Exinde Bononiam missus Vincentii postea cardinalis Ursinii in studiis sodalis fuit eique litterarum & morum eorumdem necessitudine devinctissimus. Hinc cum anno MDCLXXII Romam Ursinius purpuram ad quam a Clemente X allectus fuerat, detrectandi animo se contulit, Marcellum hujus itineris socium a superioribus obtinuit. Hæc vero inter ambos necessitudo crevit deinceps magis ac magis, adeo ut Ursinius Marcello suo carere non potuerit. Quindecim annis solidis Ursinio adhæsit Marcellus, primo cum ille archiepiscopus Sipontinus consecratus est anno MDCLXXV ab eo dum ad Ecclesiam suam properaret, Neapoli transeunte, (Marcellus tum ibi agebat & philosophiam profitebatur) in familiam ascitus, & Sipontii vicarius generalis institutus, quo munere quinquennium functus est. Anno MDCLXXX ad Ecclesiam Cæsenatensem translato Ursinio, eum secutus est Marcellus, & eodem vicarii generalis titulo & honoribus apud eum sexennium mansit. Rursus cardinali ad Beneventanam metropolitanam translato, & cum eo ivit Marcellus laborum omnium conscius & particeps, & cum eo etiam in illo horrendo, quo pene tota subversa est Beneventana civitas, terræ motu, sub palatii archiepiscopalis ruderibus divinitus illæsus servatus. Dum per quadriennium in hac tertia sede archiepiscopo sua solita ministeria sedulus exhiberet, non defuere plures episcopi, qui magnarum ejus partium fama illecti, suas ei sedes cedere tentarint, episcopus Vigiliensis, *di Bisceglia* vulgo dicunt, ejus consobrinus Riccius dictus suam ei infulam resignare voluit: Justinianus episcopus Bergomensis coadjutorem expetivit cum honorario mille scutorum Romanorum annuo, quæ omnia grandi animo etiam in propria patria admittere recusavit. Tandem tamen sedem Gravinensem ad quam ab Alexandro VIII anno MDCXC die XI januarii evectus est, persuadente cardinali Ursinio, & jubente ordinis Magistro Antonino Cloche coactus admisit, XV januarii ejusdem anni in basilica S. Mariæ super Minervam ab eodem cardinali consecrationis munus accepit, & ab eodem in suam Ecclesiam ductus, eam deinceps cum omni solicitudine curare, ornare, optimis legibus informare, verbo Dei omni Dominica pascere sategit. Reditus mensæ episcopalis in ornanda basilica sua cathedrali, erigendis suo seminario novis ædibus iisque amplissimis, extruendis in sua diœcesi, ubi variis locis deerant, templis, constituendo in iis clero ad populos erudiendos apto largissime expendit, nihil denique eorum omisit quæ veri episcopi & pastoris ovium suarum amantissimi sunt. Hæc egit indefessus annis quindecim, quibus huic Ecclesiæ præfuit, quam a Deo vocatus ad meliora reliquit mortuus anno MDCCV. De eo legendus Johannes Michael *Cavalieri* ejus frater germanus in opere cui titulus *Galleria de' sommi pontefici, patriarchi, arcivescovi, e vescovi dell' ordine de' Predicatori* T. I p. 684, quem hîc excipio. Meminit & Rovetta ad 1686. Hæc ejus opera mihi cognita:

1. *Il Pellegrino al Gargano*, Neapoli 1691 tomis duobus. Opus est de sanctitate basilicæ S. Michaelis Archangeli in Monte Gargano frequenti peregrinorum concursu visitatæ.

2. *Il Rettore Ecclesiastico istruito nelle regole della fabrica, e delle supellettili delle Chiese*, Beneventi 1692. In hoc opere tractatur de fabrica, ornamentis, & elegantia totius suppellectilis ædium sacrarum. Iterum prælo commisit Johannes Baptista Spada *Ortini* tum provincialis provinciæ Lombardiæ, Maceratæ, Sessi 1693 in 4: Iterum Neapoli 1695 in 4.

3. *Statera sacra justa ritum ordinis Prædicatorum in celebratione missæ practice, historice, & mystice expendens*, Neapoli 1686. Opus ab eruditione non parum laudatum.

4. *Synodus ab eo celebrata anno 1693 optimis legibus condita*, & eodem anno typis edita, & in visitatione suæ diœceseos ubique sparsa & vulgata.

5. *Sermo primus, quem suam Ecclesiam ineundo habuit anno 1690*, eodem anno editus.

6. *Panegirico di san Bartolomeo apostolo detto nella metropolitana di Benevento nella solenne traslatione del suo corpo* mense maio 1698. Edidit Johannes Michael *Cavalieri* in opere mox laudato *Galleria* Tomo altero sub finem pp. 22.

7. *Chronologia episcoporum Gravinensium.*

8. *Rituale ad usum ordinis Prædicatorum* ad preces magistri ordinis.

His duobus operibus incumbebat anno 1696.

F. SALVATOR ASCANIO.

F. SALVATOR ASCANIO Hispanus Bæticæ provinciæ alumnus, magnum sibi fecit in scholarum regimine nomen, claruitque præsertim Malacæ sub pontificatu F. Ildephonsi a S. Thoma, de quo supra ad 1692, a quo fuit a confessionibus ascitus. Nec solum in scholis præfulsit in quibus & apicem magisterii meruit, sed & in sacro pulpito facundus habitus & disertus verbi divini præco, ideoque * 1705.

ideoque selectus qui dicto episcopo in solemnibus ejus exequiis oratione funebri parentaret, quæ & eodem anno typis prodiit hoc titulo:

Oracion funebre en las esequias que se hizieron por el illustrissimo y reverendissimo Señor Don Fray Illefonso de san Thomas obispo de Malaga &c. Malacæ 1692 in 4.

Romam postea accitus est a magistro ordinis Antonino *Cloche*, & in partem laborum ac solicitudinum socius allectus pro regnis Hispaniæ, quo munere fungebatur anno MDCXCVI, una visitator provinciarum regni Neapolitani & Siciliæ ab eodem constitutus. De eo refert noster Jo. Michael *Cavalieri* in sua *Galleria de' pontefici Domenicani* T. II pag. 144 bis fuisse in consilio regio Hispano ad dignitatem archiepiscopalem propositum, sed ipsum sua industria ne res effectum consequeretur effecisse: tandem anno MDCXCVII, dum provincias Neapolitanas ex officio visitaret, regis catholici Caroli II diploma accepisse, quo ei archiepiscopatus Brundisinus conferebatur, sed in antiqua nullius dignitatis ecclesiasticæ unquam admittendæ voluntate constantem, regi subito cum maxima reverentia diploma remisisse, cujus se testem oculatum præstat: Audivi deinceps se Pisas recepisse, ubi vitam privatam duxit totus Christianis ad veram pietatem dirigendis deditus. Vivebat etiamnum anno MDCCV, sed paulo post mortuus est.

F. VINCENTIUS PERONI.

* 1705. F. VINCENTIUS PERONI Etruscus Viterbii natus, & ibidem in cœnobio S. Mariæ ad Quercum ordinem professus, vir pius, & disciplinæ regularis æmulator fervidus, vivebat etiamnum anno MDCCV in cœnobio Fesulano ad Florentiam, tironibus ad vitam religiosam informandis eorum magister dans operam. Scripsit ac typis edidit,

Miracoli e grazie della Madonna della Quercia di Viterbio con l'aggionta di quelli sino tutto maggio del presente anno MDCLXXXV, dedicati al M. R. P. F. Tommaso Betti provinciale Romano de' Predicatori, Viterbii, Petri Martinelli 1685 in 8. pp. 240.

Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

F. ANTONINUS CONDOMITTI

* 1706. F. ANTONINUS CONDOMITTI Calaber patria & professione Polystinensis vergente seculo XVII jam florebat, & per omnes scholæ agones lauream magisterii obtinuerat, quæ ei confirmata, & approbata fuit in comitiis ordinis anno MDCLXXXVI Romæ habitis. Studiis deinceps deditus ad annum MDCCVI, quo clarebat etiamnum apud suos, scripsit & in lucem dedit opus hoc titulo:

Theologia speculativo-practica Prima Secundæ angelici doctoris S. Thomæ Aquinatis elucidata, disputata, & propugnata, Neapoli, Nicolai Abri 1706 in folio voll. duo.

F. ANTONINUS GUERCIO.

* 1706. F. ANTONINUS GUERCIO Siculus Panormi natus, & in patria in domo S. Dominici ordinem amplexus, vir eruditus & facundia clarus anno hoc MDCCVI tum maxime florebat baccalaurei titulo insignitus, jamque ediderat, quam pronunciaverat

Orazione funerale recitata per le seconde esequie del gran servo di Dio Don Gio. Barbosa del conseglio di sua Maestà, e suo castellano di Castellamare di Palermo. Titulus: *il Maccabeo delle Spagne*, Panormi, Thomæ Romuli 1692 in 4.

Sic habet Antoninus Mongitore Bibl. Sic. quem hic excipio. SEC. XVIII.

F. ANTONINUS MASSOULIE.

F. ANTONINUS MASSOULIE sic in religione nuncupatus, qui lustrico nomine *Antonius* dictus fuerat, gente Gallus, natione Occitanus, Tolosanus patria, XXVIII octobris MDCXXXII natus, acris ingenii adolescens, litteris humanioribus egregie instructus, vix XIV ætatis egressus, cum germano natu majore Johanne habitum ordinis induit XXI april. MDCXLVII, unde quibusdam mensibus anno tirocinii adjectis, Burdigalæ quo studiorum causa missus fuerat, pro conventu tamen Tolosano professus est secunda novemb. MDCXLVIII. Johanne morum innocentissimorum juvene XVI maii MDCLV brevi post adeptum sacerdotium extincto, Antoninus superstes virtutum & eruditionis laude plurimum emicuit, vir non doctrinæ solum scholasticæ, sed & linguarum Græcæ Hebraicæque peritus in primis, quas & promte loquebatur. Theologiam pluribus annis legit apud suos, laureamque etiam in academia Tolosana promeritus est, & antecessoris, ut aiunt, doctorisque conventualis munus & jura consecutus. Cathedram regiam publicæ disputationi pro more expositam anno MDCLXXVIII omnium calculo reportabat, qui cæteris contendentibus præcellere visus erat, qua thesium ea occasione ex universa scriptura, ut & ex universa S. Thomæ Summa propositarum defensione, qua lectionum claritate ac eruditione, eamque obtinuisset, nisi sanctus doctor quantumvis in ea civitate fulgens, & suos æmulos ac invidos pateretur. Museo ita se totum dederat, ut alia regiminis munia semper fugerit: electus tamen in comitiis suæ provinciæ Carcassonæ XXII april. MDCLXXIX habitis prior provincialis, onus detrectare non potuit. Absoluto cum omnium approbatione quadriennio a magistro ordinis F. Antonio de Monroy noviatus generalis Parisiensis prior institutus est anno MDCLXXXIV: a quo tamen officio importunis precibus ultimo triennii anno MDCLXXXVII mense martio exoneratus, datus continuo fuit super omnes Alsatiæ conventus regis christianissimi ditioni subjectos commissarius, ut aiunt, & visitator generalis. Hinc a magistro ordinis F. Antonino Cloche Romam accitus, ab eodem in partem laborum ac regiminis, & ut dicunt, socius pro Galliis mox delectus est & assumtus, quod accidit ejusdem anni mense septembri. Mirum autem quantum in urbe orbis christiani capite claruerit, quanti habitus ab eruditis omnibus, ab universo cardinalium cœtu, a summis pontificibus qui eo vivo clavum Ecclesiæ tenuerunt. Inquisitor generalis Tolosanus jam agebat ab anno MDCXCIII, & inquisitionis Romanæ consultor allectus fuit. De quæstionibus gravissimis & ad fidem spectantibus, nempe de Quietistarum seu Molinosiorum hæresi, de mysticorum novorum heteroclita pietate & contemplatione, de peccato philosophico & præcepto amoris Dei, de cultu Sinensium superstitioso congregationes plures a summis pontificibus Innocentio XI, Alexandro VIII, Innocentio XII, Clemente XI institutæ sunt, in his ut inter doctores selectos suum votum ferret Massoulieus, voluerunt iidem. Magister ordinis Philippum V regem catholicum pro officii debito salutaturus ac reverentiam ei exhibiturus Neapolim progredi compulsus est anno MDCC, ab eodem vicarius generalis institutus ac relictus est, qui in ejus absentia ordinem moderaretur. Ut duo sacræ theologiæ magistri sancti Thomæ Summam ad litteram publice exponerent, in suo testamento jam omnibus noto caverat eminentissimus Casanata, pri- † 1706.

Sec. XVIII. mus sapientissimi cardinalis voluntatem implevit cum auditorum innumero concursu, & eruditorum omnium plausu. Exinde tamen postea ob infirmam valetudinem sex doctorum ab eodem cardinali adjectis stipendiis constitutorum collegio pro Gallia aggregatus: inter tot curas interim ac labores a studiis & a scribendo non cessans nec sibi parcens, donec jubente Deo ad præmium immortale transivit. Obiit Romæ in Minerva nocte inter XXII & XXIII januar. MDCCVI. Hæc ab eo prodierunt opera:

Divus Thomas sui interpres de divina motione & libertate creata, Romæ, Josephi Vannancii 1697 in fol. T. I pp. 462.

De divina motione in ordine supernaturali, seu de divinis auxiliis, Ibid. eodem anno fol. pp. 392.

Editio altera postuma Romæ *I. P.* 1707 : *Altera* 1709 in fol. Totidem pagg. ut prior, ut in qua nihil immutatum, nihil auctum, nihil imminutum.

Extat utraque Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

Theologiam mentis & cordis noster Vincentius Contenson susceperat, sed præmatura morte abreptus imperfectam reliquerat octo prioribus tomis in 12 tantum Lugduni editis, duos tomos adjecit Massoulieus ex schedis ab auctore relictis, ejus stylum ac methodum quoad potuit secutus, & apud eosdem bibliopolas Lugduni edidit, ut ipse tacito nomine lectori præfatur. Itaque libro XI P. III dissert. unica cap. 2 ubi solvendæ erant objectiones ad speculationem primam finivit Contensonius: ex ejus schedis tamen reliqua de sacramento pœnitentiæ collecta sunt, & in ordinem a Massoulieo redacta. Quæ verò deinceps de sacramentis extrema unctione, ordine, matrimonio a Massoulieo suppleta.

Epistolas nuncupatorias Clypei Thomistarum a F. Joanne Bapt. Gonet editi seu primæ editionis in 12 ad Arnaldum de Pontac senatus Tolosani primum præsidem, seu posterioris in fol. ad S. Theresiam scripsisse fertur.

Oratio cum aperta est schola ab eminentissimo Casanata ad explicandam Summam theologicam D. Thomæ in gymnasio Minervitano instituta, Romæ, Petri Oliverii 1701 in 4.

Meditations de S. Thomas sur les trois vies purgative, illuminative & unitive pour les exercices de dix jours avec la pratique des meditations du meme S. Thomas, ou Traité des vertus, Tolosæ 1678 in 12 : Editio altera *aucta & recognita*, Ibid. Bernardi Dupuy 1685 in 12 : Edit. III ibid. Jo. Dupuy 1698, & iterum 1700 in 12 : T. I pp. 255 : T. II 384. Quæ prostabat Paris. apud Jo. Coignard 1701.

Traité de la veritable oraison ou les erreurs des Quietistes sont refutées, & les maximes des saints sur la vie interieure sont expliquées selon les principes de S. Thomas, Paris. Edm. Couterot 1699 in 12 pp. 364.

Traité de l'amour de Dieu, ou la nature, la pureté & la perfection de la charité sont expliquées selon les Principes des Peres, sur tout de S. Thomas, Paris. Joan. Guilletat 1703 in 12 pp. 573.

In hoc etiam tractatu recentium mysticorum errores in ipso eorum principio penitus elidit ac erudite refellit.

Trattato delle virtù religiose, Romæ, Cameræ Apostol 1691 in 12. Versio est tractatus Gallici hîc n. I laudati.

Cùm alteram editionem pararet, quasdam dissertationes addendas pro majori a se dictorum explicatione scripserat, sed morte ante completam editionem interveniente, hæ additiones MS inter manus suorum Tolosanorum jam servantur.

F. JACOBUS HERNIO.

F. JACOBUS HERNIO Gallus Armoricus Redonensis patria & professione, insignis apud suos sacræ theologiæ professor, & juris canonici peritus, congregationis Britannicæ sic dictæ aliquando vicarius & magistri ordinis commissarius, quo munere fungebatur circa MDCLXXX, obiit anno MDCCVI die quarta septembris. Scripsit opusculum hoc titulo: * 1706.

Traité de l'usure, avec les reponses au traité de la pratique des billets, avec une dissertation sur les interez des deniers pupillaires selon l'usage de Bretagne, Redonis, Nicolai Audran 1699 in 12 pp. 556.

Extat Parisiis in Regia D 2712.

Huic opusculo reponere tentavit Renatus *de Kerhuel* J. C. Armoricus libello hujus tituli *Traité des deniers pupillaires contre le livre precedent*, Coloniæ typis ementitis 1699 in 12 pp. 76 : sed hanc opellam cui confutandæ bonas horas impenderet, non dignam judicavit Jacobus noster, leges divinas, & canonicas, & regni prodidisse satis arbitratus.

F. PETRUS DE ALCALA.

F. PETRUS DE ALCALA Hispanus Bæticus, Granatæ nobili loco natus, ibidem ordinem amplexatus est adolescens. Peracto studiorum curriculo ætatis XXV salutis animarum procurandæ desiderio ductus, novo missionariorum supplemento quod ad Insulas Philippinas mittebatur adjungi petiit & obtinuit. Itaque cum aliis triginta & octo nostris Hispania solvens Manilam appulit sub finem augusti MDCLXVI, ibique quatuordecim annis circiter egit neophytis in fide confirmandis, ac Indis adhuc infidelibus ad Christum adducendis sedulam navans operam. Tum vero quod in votis potissimum habebat, in Sinense regnum missus est, ac in ea excolenda Domini vinea indefatigabilis operarius viginti sex annis solidis laboravit. Quæ præclare gessit, quæ dura pertulit, jam quidam ex nostris hagiographis recensuerunt, distinctiusque legentur, ubi tomus tertius historiæ nostræ Philippinarum prodierit : id nobis dicere sufficiat, tantam sibi auctoritatem conciliasse apud omnes, ut missionariorum nostrorum in eo regno præses & viceprovincialis institutus fuerit per triennium, tum ab Innocentio XII in provincia *Chekiang* datus apostolicus vicarius, sed & de eo ad infulas evehendo deliberaverat insignis ille vir, ac nunquam satis admirandus cardinalis Turnonius Clementis XI in Sinarum imperio de latere legatus, ad quem cùm pergeret, status earum Ecclesiarum rationem redditurus, firmo tamen cum proposito ordinem episcopalem constanter respuendi, morbo ex itinere contracto interceptus in urbe *Lanki* summo omnium desiderio piissimam Deo reddidit animam XIV septembris MDCCVI, ætatis LXV. De quo interim legesis *Apologie des Dominicains* cap. 24, *Annee Dominic.* T. II Sept. pag. 812 & *Histor. Philipp.* T. II p. 2 cap. ult. Ejus habentur Hispanice scriptæ * 1706.

I. *Epistola ad Prosperum Intorcetta S. J.* Lanki 31 martii 1680 data.

II. *Epistola ad R. P. F. Salvatorem a S. Thoma FF. Prædicatorum in regno Sinarum viceprovincialem*, Lanki 20 decemb. 1691 data, qua sensum prioris ad P. Intorcetta perverse & contra mentem suam acceptum ab auctore libri cui titulus : *Defense de nouveaux chretiens & des missionaires de la Chine du Japon & des Indes* serio contendit, sibique imponi declarat, cùm cultui Confucii avo-

rum & mortuorum apud Sinas usitato, aliquando savisse dicitur, quem contra cum aliis nostris missionariis semper exhorruerit ut impium & sacrilegum, nec unquam christianis suis permiserit. Exemplar utriusque Hispanum MS extat in archivo ordinis. Gallice versum videsis citata *Dominic. Apolog.* Quin verò plures aliæ Manilæ apud nostros merito servandæ & aliquando edendæ habeantur, vel etiam quædam ejus opuscula, nullus dubito.

F. THOMAS AMENDOSIA.

* 1706. F. THOMAS AMENDOSIA *de Sancta Maria* dictus a Sancto Georgio, quod castrum est Latii mediterranei in Æquicolis, ut habet Leander Albertus *Descrizz. d'Italia* fol. 125 ortus, & provinciæ Regni Siciliæ alumnus vergente seculo XVII jam florebat, & ad hunc annum MDCCVI vivebat adhuc. Scripsit ac typis edidit hoc titulo:

1. *Collectanea in septem Ecclesiæ sacramenta*, Neapoli 1699 in 12.
2. *Collectanea in Ecclesiasticas censuras & pœnas*, Ibidem 1702 in 12.
3. *Resolutiones morales & practica*, Ibidem 1706 in 12.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. THOMAS PIUS MAFFEI.

* 1706. F. THOMAS PIUS MAFFEI Neapolitanus provinciæ Regni Siciliæ alumnus, vir doctrina & eruditione conspicuus, at scientiarum præsertim mathematicarum peritissimus vergente seculo XVII claruit, & sequentis plures annos vidit. Florebat etiamnum anno MDCCVI, quo eruditum & merito laudatum opus edidit. Titulus:

De cyclorum Solilunarium inconstantia & emendatione, Venetiis, Antonii Bartoli 1706 in 4 pp. 288.

Extat Romæ in Casanatensi.

Insigne est hujus operis elogium in Actis Eruditorum Lipsiensium anno MDCCVIII pag. 32.

Promiserat auctor Analysin quorumdam problematum, cum aliis ad geometricas resolutiones spectantibus se propediem editurum & avide expectabant eruditi. An promisso steterit, mihi hactenus incompertum.

F. FRANCISCUS JOYEULX.

* 1707. F. FRANCISCUS JOYEULX Flander, Gandavensis patria & professione sacræ theologiæ magister, & studii generalis Antverpiensis aliquando regens primarius, vir vitæ mysticæ admodum addictus, & cultus B. Virginis promotor indefessus, obiit XX februarii MDCCVII. Sic de eo sodalis Bernardus *Jonghe* in suo Belgio Dominicano pag. 186, addens hæc ab eo edita:

Nota in translationem Belgicam novi testamenti Embricæ evulgatam, Antverpiæ, Cnobbaert 1701 in 8.

Instructio ad recitandum devote rosarium, Flandrice, Gandavi, Johannis Danckaert 1696 in 8.

F. HYACINTHUS CAMPOLUS.

* 1707. F. HYACINTHUS CAMPOLUS Siculus Messanensis anno MDCXLVI natus die XXII julii, vix annum ætatis duodecimum attigerat, cùm jam ad sodales conciones recitaret elegantes, quodam veluti præsagio, quis aliquando futurus esset, & quo a Deo vocaretur. Cui ut responderet, Tauromenii ordini nomen dedit anno MDCLXII die XII aprilis, & anno sequenti professus est. Studiorum cursu exinde diligentius exantlato totum se verbo Dei dicavit, quo munere per quadragesimam functus est in majoribus insulæ Siciliæ pulpitis, Messanæ, Tauromenii, Pactis, & aliàs ubique certatim auditus, non exiguo populorum fructu. Hinc non solum prædicatoris generalis titulo in comitiis ordinis Romæ anno MDCLXXXVI habitis insignitus, sed & ab archiepiscopis Messanensibus in tota diœcesi datis in id litteris missionarius institutus est. Priorem egit in conventibus Biborensi & Myrtensi, vivebatque etiamnum Messanæ anno MDCCVII, teste quem hîc excipio Antonino *Mongitore* in Bibl. Sic. Scripsit ac typis edidit

Tesoro del SS. rosario diviso in tre parti, Messanæ, Vincentii Amici 1698 in 4.

F. HYACINTHUS MARIA MARI.

* 1707. F. HYACINTHUS MARIA MARI Etruscus provinciæ Romanæ alumnus a medio circiter seculo XVII in ordine doctrina, facundia & pietate claruit, & florebat etiamnum initiis hujus seculi XVIII. De eo sic statutum lego in actis cap. gener. Romæ anno MDCXCIV celebrati: *Concedimus R. P. F. Hyacintho Maria Mari, qui a prædecessore nostro Jo. Baptista de Marinis bon. mem. ab anno MDCLXIII in prædicatorem generalem institutus fuit, vocem activam in capitulis provincialibus, juribusque prædicatoris generalis in conventu suo nativo, & tota provincia Romana potiatur & gaudeat, usque dum ei aliquis conventus pro prædicatura generali assignetur.* Vivebat etiamnum anno MDCCVII quo librum a se scriptum prælo dedit hujus tituli:

Il sacro Ritiro, overo Esercizi spirituali per dieci giorni con addizione al fine delle meditazioni propie a quelli chi si anno da consecrar sacerdoti, Venetiis 1707 in 12.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. HYACINTHUS MARIA ROSCIANUS.

* 1707. F. HYACINTHUS MARIA ROSCIANUS Siculus Panormitanus, conventus S. Dominici ibidem alumnus, sacræ theologiæ magister, studiique generalis regens, & aliquando prior, senatus etiam sanctæ inquisitionis consultor, qualificator, ut aiunt, & librorum censor, in sacris litteris, historiaque ecclesiastica apprime versatus, Ecclesiastes ad hæc disertus & facundus, florebat vergente seculo XVII, eratque etiamnum in vivis anno MDCCVII teste Antonino Mongitore Bibl. Sic. quem hîc excipio, jamque ediderat

Il Rosario annuale della beatissima vergine Maria madre di Dio, overo, meditazione perpetua delli quindeci misteri del sacrosanto rosario.

Tomo I *che comincia dalla prima domenica dell' avvento, e termina nella domenica che precede la pentecoste*, Panormi, Jo. Bap. Aiccardi 1705 in 4.

Tomo II *che comincia dalla domenica di pentecoste, e termina nell' ultima Dominica dell' anno ecclesiastico*, Ibidem 1706 in 4.

F. JOSEPHUS THOMAS RIOTTA.

* 1707. F. JOSEPHUS THOMAS RIOTTA Siculus Drepani XXVII martii MDCLXVII natus, ibidem ordini nomen dedit XIX martii MDCLXXXIII & anno revoluto est professus. Post emensum studiorum curriculum, & utramque philosophiam ac theologiam per septennium titulo lectoris aliis traditam, e scholastica ad parænecticam totum se transtulit, Ecclesiastesque habitus est disertus & eloquens,

Sæc. XVIII. memoria, eruditione, elegantia, omnibusque christiani oratoris partibus præstans. His incumbentem, & quicquid in eo genere perfectius desiderari poteſt promittentem mors immatura demessuit Panormi apud S. Citam, ætatis XL, Christi MDCCVII januario mense. Sic de eo Antoninus Mongitore in *Bibl. Sic.* ubi & hæc ab eo testatur edita

1. *La morte avvivata. Oratione funerale recitata nel convento di S. Zita in Palermo nelle pompe funebri di 52 religiosi Domenicani oppressi da le ronine d'un terremoto successo in Sicilia a gli 11 di Gennaro del presente anno 1693*, Panormi, Petri Coppola 1693 in 4.

2. *Il sole rinascente. Oratione funerale recitata nel convento de' Padri Agostiniani alli 14 Marzo 1694 nelle pompe funebri celebrate in ossequio del M. R. P. Melchiore Minutilla fù Provinciale de' Padri Agostiniani, & Esaminatore sinodale*, Ibidem, Barbera 1694 in 4.

3. *Nella morte il fomite della vita. Oratione funerale*, Ibidem, Thomæ Aiccardi 1697 in 4.

4. *Quaresimale*, Drepani, Bartholom. Franchi 1704 in 4. Quod extat Romæ in Casanatensi.

Prælo parata ab eo relicta:

1. *Il crociero del nuovo mondo per l'acquisto della perfezzione*, in fol.

2. *Teatro di meraviglie esposto all' occhio dell' universo. Panegirici*, in 8.

3. *Teatro apologetico su le massime della verità*, in 4.

F. MAGINUS VANTALLOL.

* 1707. F. MAGINUS VANTALLOL Hispanus in Sinarum imperio missionarius apostolicus jam a pluribus annis agebat, cùm anno MDCXCI unà cum sodali suo & comministro F. Emmanuele *Trigueros* D. Carolum *Maigrot* vicarium apostolicum Foxiensem convenit die XVI decembris & cum dicto socio sua manu subscriptum tradidit

Authenticum instrumentum & testimonium de ritibus Sinensium per missionarios ordinis Prædicatorum semper reprobatis & nunquam toleratis. Vide supra Emmanuel Trigueros ad 1691.

Vivebat etiamnum anno MDCCVII ætate provectus & respirandi facultate seu asthmate laborans, qua ratione cum aliis nostris missionariis ad aulam se conferre non potuit, neque ex Sina pulsus est, sed a Mandarinis in sua Ecclesia observatus, & a ministeriis sacris prohibitus remansit. Sic refert F. Franciscus Gonçales a S. Petro de quo postea ad 1712.

F. NICOLAUS CONEN.

* 1707. F. NICOLAUS CONEN Teuto in sacra facultate Coloniensi licentiatus, & in studio Confluentino juris canonici professor agebat anno MDCCVII, quo edidit theses a discipulis suis propugnandas variis mensis martii diebus. Titulus:

Theses Thomistico-Canonico-civili juridicæ practica, Confluentiæ, Jo. Francisci Krabben 1707 in 4. Quæ tamen cum pluribus aliis etiam in sacra facultate Parisiensi defensis decreto inquisitionis Romanæ die mercurii XXVI octobris prohibitæ fuerunt.

F. STEPHANUS RIZZI.

* 1708. F. STEPHANUS RIZZI Italus ineunte hoc seculo XVIII apud suos florebat, scripsitque ac edidit

Physiologia epithoma, Venetiis 1708 in 8.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa, cujus verò conventus aut provinciæ fuerit alumnus, quod in illis omittitur, hîc addent sui sodales gentiles.

F. THOMAS BORELLI.

F. THOMAS BORELLI Ligur Januensis patria & professione sacræ theologiæ professor, ac divini verbi præco disertus & ferventissimus seculo XVII finiente & sequenti inchoante florebat. Scripsit ac typis edidit * 1708.

Rosario meditato e recitato. Discorsi annuali fondati sopra gl' evangeli correnti, e sopra la dotta spiegazione del Pater noster, *e dell'* Ave Maria *del dottor angelico S. Tomaso, da' quali si comprende l'eccellenza della divozione del SS. Rosario, ed utile si ricava dalla seria meditazione de suoi divini misteri. Opera necessaria non solo a promottori di questa santa divozione, ma anche a chi hà cura d'anime, per bene istruirle in simili orazioni. Dedicato alla Beatissima Vergine, la quale come mistica rosa e madre la compose in cielo, e per mezzo del suo prediletto figliuolo Domenico santo il donò alla terra*, Genuæ, Jo. Bap. Franchelli 1708 in 4 pagg. 456.

Hujus operis meminerunt in suis Ephemeridibus Eruditi Galli ad 22 julii 1709 pag. 462, & carpere videntur, quod in eo refertur velut a Francisco *Nuñes* assertum, *Rosarii collegas diebus vel saltem horis ante mortem 50 de ea signo aliquo moneri, ut ei per pœnitentiam se preparent.* Sed ut ut sit de Francisco *Nuñes*, qui noster non fuit, nil solemnius apud nostros Rosarii præcones, quam illud evangelicum axioma, *Christum Dominum tanquam furem venturum*, ideoque ejus societatis collegæ ad sacramenta frequentius invitantur, ne imparatos hora ultima præoccupet.

F. ANONYMUS.

F. ANONYMUS *Romanus* quantum conjicio scripsit ac typis edidit * 1708.

1. *Li quindici divini misteri del SS. rosario da contemplarsi dalli confratelli e consorelle di essa confraternità coll' assoluzione che si dà in articolo di morte, colla spiegazione di tutte l'indulgenze concesse non solo a confratelli e consorelle di essa, mà a tutte le confraternità fondate e da fondarsi in perpetuo, quali indulgenze sono state anco approvate dal sommo pontefice felicemente regnante Clemente XI*, Romæ, Chracas 1708 in 12 pag. 104.

2. *Mezzi stabili e risolutioni ferme fatte da un' umile uomo peccatore cavate dalla sagra scrittura e SS. padri, scritte da un religioso di S. Domenico per la propria & altrui eterna salute: con le quali s'impara il modo di ben confessarsi & altre virtù e divozioni &c.* Romæ, Georgii Placho 1708 in 12 pp. 76.

Approbarunt theologi ordinis F. Johannes Baptista Carus socius Pauli Bernardini sacri palatii magistri, & F. Paulus Maria Cauvinus magister & theologus Casanatensis.

F. ALEXANDER PINY.

F. ALEXANDER PINY Gallus Provincialis Barcinone Urbecula in comitatu Niciensi Duci Sabaudiæ tum subjecta nunc vero ditionis Gallicæ ortus ordinem Dracenæ, vulgo *Draguinien* vocant, professus, peractis studiis philosophiam & theologiam Aquis Sextiis provinciæ suæ Provinciæ studio generali docuit ipse cum laude non vulgari, adeo ut † 1709.

lauream magisterii ante XXXVI annum ætatis assecutus fuerit. Cum autem favente Christianissimo rege Ludovico XIV magister ordinis F. Johannes Thomas de Roccaberti duos ex qualibet in Galliæ regno ordinis provincia viros emeritos & usquequaque egregios censuisset eligendos, qui in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi assignati, collegium illud generale regerent, & disciplinæ regulari asserendæ invigilarent, ipse alter ex sua provincia ad id muneris selectus est, & inter alios cooptatus anno MDCLXXVI, magistrique juvenum ut & supprioris sexdecim annis, quibus ibidem mansit pluries officio functus est Deo & hominibus probatus. Anno MDCXCII permittente magistro ordinis primum in conventum S. Dominici novitiatum generalem, & sequenti in nostrum SS. Annunciationis ad S. Honoratum se recepit sibi proximorumque saluti liberius vacaturus, in quo ultimo ad mortem usque hæsit. Vir fuit & ingenii & eruditionis & pietatis & disciplinæ regularis laude nunquam satis commendandus, cujus acta & hagiologia & diaria nostra non parum ornabunt. Hæc tantum breviter dicere liceat expertis, etsi nostri non sit instituti, tempus illi quandiu fuit apud nos sic divisum, ut noctem Deo sibique daret ad matutinas absque ulla unquam intermissione surgens, horamque integram postea orationi semper vacans: diem proximo seu scribendo, seu conciones habendo seu confessiones audiendo, adeo ut non alia de causa e domo unquam egrederetur. Quot animas ad Deum revocarit, aut jam Deo devotas ad perfectionem erexerit, quis enumeret? Universim dici potest, nec a quoquam eorum quibus notus fuit me arguendum vereor, quibus vero non notus ille, in aula, in urbe, summis & infimis, magnatibus seu in seculo seu in Ecclesia, laicis, portioni illi gregis Christi sanctiori? nullum fuisse sua ætate omnibus probatiorem. Qua ratione vixit eadem mortuus est. Hieme postrema, quæ hominum memoria fuit acerrima, ex consuetis exercitiis remisit nihil, sed promptum spiritum caro infirma sequi non potuit. Quo die a nobis excessit nempe januarii XX anni MDCCIX exomologesim fecerat, confessiones de more audierat, sacrum circa meridiem ut illi consuetum celebrarat, nec nisi sub tertiam post meridiem decubuit, ut sacro ungeretur oleo, deinceps in preces totus effusus, cum Deo solo locutus ad undecimam ante mediam noctem, qua ejus anima non tam a corpore exempta est, quam ad cœlum progressa. Plura tum scholastica tum ascetica scripsit, quæ sequuntur:

Cursus philosophicus Thomisticus, ubi conclusiones singulæ ex principiis tribus expositis deductæ syllogistice & reductæ, Lugduni, J. Carteron 1670 in 12. Tomi duo priores *logicam*, tertius *metaphysicam*, quartus & quintus *physicam* complectuntur.

Quæstiones agitatæ inter Thomistas & Molinistas modo resolutæ scholastico, & rhythmicis versibus decantatæ, Lugduni, Jacobi Carteron 1666 in 12 pp. 337.

Summæ angelicæ S. Thomæ Aquinatis compendium resolutorium, Lugduni, Francisci Barbier 1680 in 12. Tomus primus pp. 626, alter pp. 668, tertius pp. 873, quartus pp. 724.

Sequuntur Gallica & ascetica:

La vie de la mere Madelaine de la sainte Trinité fondatrice de l'ordre de Notre Dame de Misericorde, deduite pour l'instruction des ames, Lugduni, Barbier 1680 in 8 pp. 559.

La clef du pur amour, ou la maniere & le secret pour aimer Dieu en souffrant, & pour toujours aimer en toujours souffrant, Lugduni, Barbier 1682 & 1685 in 12 pp. 266.

L'Oraison du cœur, ou la maniere de faire l'oraison parmi les distractions les plus crucifiantes de l'esprit, Parisiis, Jo. Villette 1683 in 12 pp. 307. Sec. XVIII.

Retraite sur le pur amour ou pur abandon a la divine volonté, Parisiis, Villette 1684 in 12 pp. 375.

Le plus parfait, ou des voies interieures la plus glorifiante pour Dieu, & la plus santifiante pour l'ame, Lugduni, Barbier 1683 pp. 347.

Les trois differentes manieres pour se rendre interieurement Dieu present, & par l'une des trois marcher toujours en la presence de Dieu, Ibidem 1685 in 12 pp. 278.

La vie cachée, ou Pratiques interieures cachées a l'homme sensuel, mais connues & tres bien goutées de l'homme spirituel, Ibidem 1685 in 12 pp. 224.

Innumera foliola volantia, ut aiunt, ascetica in gratiam animarum ad sanctiorem vitam anhelantium impressa Gallice.

F. ANGELUS WIRZBOWIC.

F. ANGELUS WIRZBOWIC Polonus anno MDCCII præsentatus & postea ad magisterium promotus, & anno MDCCIX Gedanensis conventus prior, in gratiam tironum suæ provinciæ typis commisit * 1709.

Memoriale philosophiæ in via Thomistica, Gedani, Simonis Reinigeri 1702 in 8 pp. 440.

Alia promittebat, ut audivi a tribus suis discipulis anno MDCCIX Parisiis transeuntibus, & in Hispaniam studiorum causa pergentibus.

F. CAROLUS A SANCTO VINCENTIO.

F. CAROLUS A SANCTO VINCENTIO sic in religione agnominatus relicto gentis suæ cognomine, qui *Daroux* in seculo dicebatur, Gallus, patria Lugdunensis, Camberiaci ordinem amplexus est, verum ad tirocinii palæstram decurrendam Avenionem missus mense Martio MDCLXXXI ibidem se affiliari ut aiunt, & e provincia Parisiensi in Tolosanam transferri postulavit & obtinuit. Post exacta studia conventui Alexiensi sive Alestensi olim celebri & anno MCCL erecto, sed superiori seculo XVI funditus ab hæreticis everso reparando ac restituendo jubentibus superioribus egregiam navavit operam, in eaque civitate nunc ad Ludovici XIV regis Christianissimi vota, in episcopalem sub Narbonensi a summo pontifice evecta, plurimum qua concionibus qua consiliis claruit. Exinde qui mortuo F. Stephano Thomæ *Soëges* in Diario Dominicano Gallico *l'Annee Dominicaine* perficiendo succenturiaret electus, jussu Magistri ordinis F. Antonini Cloche Parisios accessit anno MDCXCVIII, pluribusque annis in novitiatu nostro generali in suburbio S. Germani ei operi desudavit. At ex his quæ in missionariorum nostrorum exemplis continuo ejus oculis obversabantur salutis animarum desiderio succensus, eos imitari potius habuit, quam de illis ultra scribere. Cochinchinam itaque cogitans quo episcopus Sabulæ recens consecratus Dominus *de Cicé* pergebat, ab illustrissimo antistite in comitatum asscisci obtinuit. Erat annus MDCCIV & quidem ad oram usque orientalium Indiarum scilicet portum *Pondicheri* dictum pervenerat, sed secretis de causis in Gallias reversus aut remissus, & frustra Sinicum idioma comparare aggressus, Indiis Occidentalibus zelum suum dicare statuit. In S. Dominici insulam transmisit anno MDCCVIII quo vix appulerat, cum præfectus missionis a magistro ordinis institutus est in ea insulæ parte quæ Gallico imperio subjacet: ubi consummatus in brevi vitæ suæ mortalis tempus explevit anno sequenti MDCCIX mensis junii quarta, ætatis circiter XLVI. Vir fuit pius, laboriosus, ordini addictissimus, in quo tamen paulo * 1709.

Sæc. XVIII. plus criterii, minusque ejus quam jactant quidam, piæ credulitatis, sed in scribenda diligenter & accuratè historia plurimum adversantis & incommodæ merito desideres. Scripsit ac edidit

1. *Mois de septembre I. P.* (ad 15 ejus mensis) *de l'Annee Dominicaine*, Ambiani, Guislani Lebel 1702 in 4 pagg. 800.

2. *La vie en abregé de la V. M. Agnez de Jesus de l'ordre de S. Dominique du monastere de Langeac en Auvergne*, Ibidem iisdem typis & anno in 4 pagg. 47, e qua tamen magister ordinis F. Antoninus Cloche quædam eradi jussit, & plura voluisset expuncta.

3. *La vie du grand apostre de la Chine le V. P. Jean Baptiste de Moralez profez du convent de S. Paul d'Exiga.* Quæ quidem tomo dicto 1 septemb. pag. 347 continetur, sed & quam speciatim auctor edidit typis iisdem in 12 pagg. 109.

4. Plura aliorum Gallica scripta circa causam coram summo pontifice tunc pendentem nuncque finitam *De cultu & ritibus Sinicis* prælo excudi curavit gratissimè lecta & omnibus probata. Inter quæ *Lettre de M. de Lionne Eveque de Rosalie a M. Charmot* 1700 in 12 pagg. 173. Hanc suis annotationibus illustravit.

F. DOMINICUS CELI.

* 1709. F. Dominicus Celi Siculus, & patria Messanensis, seculo hoc XVIII ineunte florebat, scripsitque ac edidit.

Vita del gloriosissimo patriarca San Domenico fondatore del sacro ordine de' Predicatori, Florentiæ, Petri Malini 1709 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi. Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa. Cujus autem conventus aut provinciæ fuerit alumnus, quod in illis omittitur, hîc addent sodales aut gentiles, neque enim Antonino *Mongitore* in sua Bibl. Sic. cognitus fuit, saltem ab eo non recensetur.

F. DOMINICUS RICCI.

* 1709. F. Dominicus Ricci Italus, & hoc ineunte seculo XVIII florebat, ut me monent Memorialia recens Roma mihi missa, in quibus non additur cujus provinciæ conventusve fuerit alumnus, sed tantum opus edidisse, quod viri pietatem & doctrinam commendat. Titulus:

Homo interior juxta doctoris angelici doctrinam nec non SS. Patrum expositus, ad explodendos errores Michaelis de Molinos damnatos an. MDCLXXXVII. *Pars I, II & III*, Neapoli, Pauli Severini 1709 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. DOMINICUS VEYRIER.

* 1709. F. Dominicus Veyrier Gallus Anicii in Velaunis natus & ibidem ordinem amplexus jam clarebat anno superioris seculi octogesimo septimo tum in sua dicta domo philosophiæ professor, theologiam postea ibidem professus est, & conventum etiam suum S. Laurentii dictum rexit prior electus. Typis edita est, quæ ab eo pronunciata fuerat coram illustrissimo Dño D. Armando *de Bethunes* Aniciensi episcopo, & totius urbis cunctis ordinibus, summoque plausu audita

Oratio ad communem lætitiam invitatoria pro confirmata a morbo Ludovici Magni valetudine, composita & pronunciata a R. P. F. Dominico Veyrier publico philosophiæ professore in conventu S. Laurentii Aniciensi ordinis FF. Prædicatorum die XXI *mensis martii anni* MDCLXXXVII, Anicii, Johannis Francisci Malescot, 1687 in 4.

Vivebat auctor etiamnum hoc anno MDCCIX, sed & ultra dies produxit suos.

F. HYACINTHUS BALUZE.

F. Hyacinthus Baluze Aquitanus Tutela (vernacule *Tulles*) oriundus, & clarissimi hac nostra ætate viri Stephani Baluzii consanguineus, Burdegalæ ordini nomen dedit adolescens, peractoque scholarum curriculo totum se prædicationi verbi Dei addixit, quo in munere non parvam sibi laudem comparavit. Obiit Burdegalæ anno MDCCIX circa mensem septembrem. Anteà typis ediderat * 1709.

Recueil de pensees morales & chretiennes par forme d'homelies sur les evangiles des dimanches, Burdegalæ, Petri Albespy 1703 in 12. T. I pp. 486: T. II pp. 599.

Extat opus Parisiis in Regia D. 3514, 1 & 2.

F. ILDEPHONSUS MANRIQUE.

F. Ildephonsus Manrique Hispanus sacræ theologiæ professor hoc ineunte seculo XVII florens scripsit ac typis edidit plura. Titulus: * 1709.

Theologia moralis universæ summaria collectio, Venetiis apud Societatem 1706 in 8.

Altera ejusdem operis editio auctior, Ibidem in 8.

De theologia mystica, Ibidem in 8.

Extant singula Romæ in Casanatensi. Non leve mihi dubium, an non hic idem sit cum Alphonso Manrique, de quo supra egimus ad 1697.

F. JOHANNES BAPTISTA MADERAN.

F. Johannes Baptista Maderan Gallus Aquitanus Burdegalæ natus, ordinem adolescens amplexus est in patria, sicque in concertationibus scholasticis emicuit, ut post lectam apud suos pluribus annis theologiam, lauream in universitate Burdegalensi obtinuerit, & sacræ facultatis doctor & antecessor allectus fuerit, nostro Johanni Baptistæ *Gonet* suffectus. Hanc spartam viginti & amplius annis egregie ornavit, stylum orationis puriorem, quam vulgo scholastici, consectatus. Scopus illi erat dicti Goneti theologiam prosequendi, eique addenda plura theologiæ moralis volumina paraverat hoc titulo: * 1709.

Clypeus doctrinæ moralis Thomisticæ, Tomis quinque in fol. Qui MS & ligati Burdegalæ apud suos servantur, in quibus tamen fatentur scriptorem laxiores novorum casuistarum opiniones aliquando amplexum & secutum: quod fortè ne typis edi permitterentur, impedimento fuit.

Obiit auctor die XXI decembris MDCCIX.

F. ANGELUS MARIA CARLINI.

F. Angelus Maria Carlini Venetus ob eximias dotes, & egregiam in Oriente in classe Veneta fidei navatam operam a Clemente XI archiepiscopus Corinthiensis die XI martii MDCCII promotus, inter alia quæ de hac expeditione christiana scripta reliquit, suo pugno testatam dedit * 1710.

Dichiarazione del fatto accaduto l'anno MDCXCIV *occupata l'isola di Scio dall'armi della republica di Venezia nel mese di settembre, dove si ritrovarono cristiani occulti, quali palesamente vivevano da Maometani, e per tali erano communemente creduti, mà occultamente ricevevano li santissimi sacramenti parte da Greci, e parte da padri Giesuiti, testificata veridica con suo giuramento, e con promissione di*

notizie più certe. Data Romania li quatro di Giugno MDCCX.

Prodiit primum in Italia, postea etiam in Gallia utraque lingua Italica auctoris & Gallica interpretis cum libello cui titulus:

Le Mahometisme toleré par les Jesuites dans l'isle de Chio, 1711 in 12. Quibusdam annis postea obiit hic archiepiscopus ante MDCCXIX.

F. ANTONIUS LEONI.

* 1710. F. ANTONIUS LEONI Patavinus, & conventus S. Mariæ Gratiarum in patria alumnus, sacræ theologiæ magister, variis in Italiæ civitatibus inquisitorem egit, Ferrariæ, Venetiis, Anconæ, & tandem Bononiæ, ubi & obiit anno MDCCX. Scripsit & typis edidit

Breve raccolta d'alcune operette spirituali proibite, orazioni e divozioni vane e superstiziose, indulgenze nulle ed apocrife, ed imagini indecenti ed illecite, in 12 absque loco anno & nomine typographi.

Extat Romæ in Casanatensi. Addunt Memorialia recens exinde mihi missa celebrem hunc inquisitorem tum mortuum, cùm parabat insigne opus a multis desideratum, in quo hæreses omnes & earum propositiones ab initio Ecclesiæ prolatæ cum earum damnationibus ex scriptura & definitionibus conciliorum ordine alphabetico diductæ exponendæ erant, verùm cum vita opus imperfectum auctorem reliquisse.

F. FRANCISCUS ORLANDI.

* 1710. F. FRANCISCUS ORLANDI Laudensis patria & professione, sacræ theologiæ magister hoc anno MDCCX florebat, in universitate Pisana publicus theologiæ dogmaticæ professor, tumque scripsit ac in lucem dedit opus hoc titulo:

Duplex lavacrum in cœna Domini fidelibus exhibitum, alterum ex Christi mandato de sacra pedum lotione, alterum ex veteri Ecclesia disciplina de expiandis altaribus, Cosmo III magno duci ab auctore nuncupatum, Florentiæ, Nesseni & Borghigiani 1710 in 4 pp. 184.

Extat Romæ in Casanatensi, & Parisiis in Regia & Bignoniniana. Ejus meminerunt in Diario eruditorum Gallico 15 junii 1711.

F. GREGORIUS DE LE WINCQUE.

* 1710. F. GREGORIUS DE LE WINCQUE Gallo Belga patria & professione Tornacensis, theologus & ecclesiastes, in provincia sua S. Rosæ pluribus muniis functus, conventus sui Tornacensis non semel prior electus & datus, quo munere fungebatur anno MDCCV, ejusdemque conventus Prædicator generalis, annis multis in provincia nostra S. Ludovici præsertim Ambiani degit Fratribus omnibus carus, pietate disciplinaque regulari commendatus. Vivebat etiamnum hoc anno MDCCX Ambiani, quo se recepit, ubi Batavicum imperium subiit sua patria. Scripsit

1. *Opus versibus Elegiacis, quibus Ludovici XIV Francorum regis Gesta describit* Titulus: *Ludovicus Triumphans, Felix, Pius.* Princ. *Ad Lectorem.*

Accipe quæ fecit pro principe carmina vates,
Aut potius vatis quæ cito fecit amor.
Fecit amor vatem. Quam fortis! mutat amantem,
Naturam superat. Quod negat ista, dedit.

Finis:

Pauca legenda dedit vix notus carmina vates:
Cùm non cesset amor, carmina plura dabit.
Præmia nulla petit. Quid posset poscere? Felix
Regem, si possit dicere, Musa canit.

MS habeo in scedis.

Et illud quidem compleverat anno MDCCI: anno verò MDCCV aliud opus paraverat edendum per modum *Fastorum ejusdem Ludovici XIV*, non quidem carmine, sed ea orationis specie, qua in Inscriptionibus utuntur, & qua Aloysius Juglaris S. J. Elogia Ludovici XIII cecinit, quem & imitari conatus est nec sine sale: quod & Duci Burgundiæ regis Christianissimi nepoti nuncupaverat, sed hactenus non editum. Titulus:

Ludovicus triumphans, MS in 4 pp. 98. Servatur apud nostros Tornacenses.

Ab eodem prodierat antea

Divus Thomas orbis miraculum sive *Oratio de doctore angelico habita a P. F. Gregorio De le Wincque ordinis S. Dominici conventus Tornacensis*, Tornaci, Nicolai Inglebert 1681 in 4 pp. 22.

Post superius jam scripta, didici ex litteris patris Johannis Dominici de la Grange sodalis Insulensis, dictum Gregorium anno circiter MDCCXI Cameraci apud sodales obiisse, & in monasterio S. Auberti ejusdem civitatis terræ mandatum.

F. GUILLELMUS FELLE.

F. GUILLELMUS FELLE Gallus Neustrius Depæ natus, Metis verò ordinem amplexus circa annum MDCLX, post exacta studia, maximam vitæ partem varias orbis partes peragrando transegit juxta civium suæ patriæ ingenium, vivereque tandem & peregrinari desiit anno MDCCX ut epistola Roma mihi scripta didici. Iter autem faciens plures scripsit libellos variis in locis editos, quorum hi mihi noti sunt: * 1710.

1. *Resolutissima ac profundissima omnium difficilium argumentorum, quæ unquam a Christi nativitate potuerunt afferre hæretici contra B. Virginis cultum.* Absque loco & nomine typographi 1687 in 4 pp. 16.

Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati. Libellus est Latina Germanicaque lingua paginis per columnas divisis sibi invicem respondente exaratus, & Michaeli Radzieiowxi cardinali archiepiscopo Gneznensi nuncupatus, singulari vero epistola Gallica etiam principissæ Holsteinii dicatus. In eo se dicit sacræ theologiæ magistrum ac Johanni III Sarmatarum regi ab eleemosynis & sacris: triginta vero hæreticorum adversus Deiparæ cultum argumenta dissolvit.

2. *Brevissimum fidei propugnaculum*, Venetiis 1684 in 4. Extat Romæ in Casanatensi, & dicitur altera editio.

3. *Fel Jesuiticum*, & 4 *Lapis theologorum*. Horum non novi nisi titulos ab ipsomet in priori relatos, neque quid sibi velint intelligo.

5. *La ruina del Quietismo e dell' amor puro*, Genuæ 1702.

Huic operi imaginem suam præfixit sub qua hæc leguntur: *F. Guillelmus Felle ætatis suæ* LXIII *magister Dominicanus serenissimi Johannis III Polonorum regis eleemosynarius post magna partis Africæ, maxima Asiæ, & fere totius Europæ perlustrationem triginta librorum auctor, apprimè verò patribus soc. Jesu addictissimus.* Libellum verò Clementi XI, & Philippo V Hispaniarum regi catholico nuncupat. *P. I* propopsitiones LXVIII Molinosii ab Innocentio XI damnatas: *P. II* alias viginti tres ab Innocentio XII itidem proscriptas impugnat. *P III* Theoremata centum sexaginta & unum sanctimonialibus proponit & statuit, quibus ab illusionibus Molinosini cautas reddere satagit.

Cætera ejus opera ad numerum trigesimum mihi ignota.

Sæc. XVIII.

F. JACOBUS SALOMONII.

* 1710. F. Jacobus Salomonii Græcus origine, in insula Creta natus, ibidemque adolescens in urbe totius insulæ præcipua (Candidam vulgo Candie dicunt) ordinem amplexatus, Pataviam studiorum causa missus est, quibus exactis ad legendam tum philosophiam, tum theologiam postea variis provinciæ S. Dominici Venetiarum locis & collegiis, Patavii etiam admotus est, tantamque sui existimationem fecit, ut a Georgio Cornaro episcopo Patavino theologus ascitus sit anno MDCLIX, qui theologiam moralem in suo seminario profiteretur, ac quæstiones de casibus conscientiæ in sua diœcesi ortas solveret. Quo eodem munere functus est sub Cornari successore Gregorio cardinali *Barbarigo*. Interea insula Creta anno MDCLXIX a Turcis invasa, ejectisque inde Christianis fere omnibus præsertim ecclesiasticis ac regularibus, Salomonius a sodalibus Patavinis, quibuscum tot annis convixerat, in numerum filiorum libentissime aggregatus est, ævique reliquum apud eos exegit. Florebat quam maxime anno MDCXCVI quo in aliquale suæ adversus urbis Patavinæ cives observantiæ monumentum opus edidit hoc titulo:

1. *Agri Patavini inscriptiones sacræ & profanæ F. Jacobi Salomonii ordinis Prædicatorum e colonia Cretensi adoptione Patavini cura, impendio, & sedulitate collectæ. Quibus accedunt vulgatæ anno* MDCLIV *a Jacobo Philippo Tomasino episcopo Æmoniensi asteriscis signatæ: & præter antiquorum monumenta, quæ apud Scardeonium & equitem Sertorium Ursatum leguntur, plura alia recenter inventa recensentur. Additis historicis ac topographicis adnotationibus Italico idiomate in incolarum gratiam, quibus antiquitatum Patavinarum multa obscuritate suffusa illustrantur. Opus Laurentio Superantio equiti & senatori nuncupatum*, Patavii, e typographia Seminarii 1696 in 4 pp. 421. Legenda præfatio ex qua superius de auctore dicta sunt accepta. Extat Parisiis in Regia K 954, 2: & Romæ in Casanatensi.

Promittebat opus alterum scilicet *Gymnasium Patavinum dicti Tomasini recensitum & auctum, additis inscriptionibus, quæ in scholis omnibus leguntur, cum serie chronologica rectorum, sindicorum, vicesindicorum, ac moderatorum omnium a republica Veneta positorum ad suam ætatem*: Sic enim refertur in opere cui titulus *La Galeria di Minerva* T. II edito Venetiis apud Albritium 1697 in fol. p. 235. An illud opus quod hoc titulo recensitum vidi.

2. *Urbis Patavinæ inscriptiones sacræ & profanæ*, Patavii, 1701 in 4. Extat in eadem Casanatensi & & istud quod nescio an sit alterum a primo, an altera ejus editio.

3. *Inscriptiones sacræ & profanæ tam in urbe quam in agro*, Patavii 1708 in 4.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa, in quibus additur auctorem obiisse anno 1710.

F. JOHANNES BOLIVAR.

* 1710. F. Johannes Bolivar Hispanus, provinciæque Hispaniæ alumnus, perpetua per totam vitam in scholis theologiæ professione laurea coronatus, primariam in academia Salmantina cathedram ordini addictam obtinuit, & quam a trecentis & amplius annis continua & nusquam interrupta serie gloriam ordini nostri pepererant, egregie sustinuit, auxit plurimum, & nova luce illustravit. Tanta enim nominis sui fama eam rexit & moderatus est, ut inter Hispaniæ theologos nemini secundus, imo omnium sine controversia primus haberetur. Ea tandem quæ tanto omnium auditorum plausu docuerat, ut ad totius Ecclesiæ utilitatem pervenirent, prelo commisit. Is est titulus:

Salmantica Lectura

R. A. P. F. Johannis Bolivar sacri ordinis FF. Prædicatorum theologi & in Salmanticensi academia antecessoris primarii, in quibus præcipuæ frequentioresque Thomisticæ scholæ controversiæ prompte ac perspicue enodantur, Salmanticæ, ex typographia Eugenii Antonii Garcia 1701, Tomis duobus in fol. Primus pp. 694: Alter pp. 764.

Extant Romæ in Casanatensi. Memoriæ vero hinc recens mihi missæ Bolivarium ferunt ad annum MDCCX vixisse.

F. JULIUS MARIA BIANCHI.

F. Julius Maria Bianchi Venetus, nobili loco Venetiis natus, adolescens in cœnobio SS. Johannis & Pauli ordinem professus, in Hispaniam studiorum causa missus est. Salmanticæ & Compluti exactis philosophiæ theologiæque stadiis, nondum in sacris constitutus, a magistro ordinis datus est magister artium, quas triennium docuit. Ad suos reversus Venetos, tale dedit eruditionis apud Hispanos a se comparatæ specimen, ut a superioribus selectus fuerit, qui Romæ in comitiis ordinis anno MDCL pro sua Venetiarum provincia universæ doctrinæ Thomisticæ conclusiones propugnaret. Id verò cùm egregie præstitisset, nondum trigesimum ætatis assecutus, magister promotus est, & Neapolitani S. Thomæ gymnasii regens institutus. At ob grassantem tum in regno pestem eo accedere prohibitus, Romam revocatus est, ubi ad Minervam baccalaureum egit octennium solidum. Hinc summis pontificibus gratus & acceptus, ab iisdem familiaris prælatus ascitus est, ac sacrarum congregationum consultor positus, a Clemente IX congregationis indicis, a Clemente X sacrorum rituum & reliquiarum ac indulgentiarum, ab Innocentio XI Sapientiæ quæ gymnasium est Romanum publicum, professor ac regens: denique qui Scyllatiensem insulam ab Alexandro VII oblatam detrectarat, cum Spalatensem, Corcyrensem, & Justinopolitanum episcopatus ab Innocentio XI sponte sibi oblatos constanter recusasset, ab eodem pontifice secretarius indicis Jacobo Ricci procuratori ordinis generali instituto suffectus est anno MDCLXXXIV, eoque munere cum summa omnium approbatione functus est ad mortem usque, quam grandævus venientem lætus aspexit anno MDCCX. Ab eo pro more editus est * 1710.

Index librorum prohibitorum.

De eo legenda epistola nuncupatoria Ecclesiastis Thomistici nostri Johannis Benedicti Perazzo, qui istud opus huic Julio Bianchi dicavit: ex ea quæ nos hîc de eo, excepimus.

F. LUDOVICUS ANTONIUS BOYER.

F. Ludovicus Antonius Boyer Gallus congregationis SS. Sacramenti in Provincia alumnus, clarebat hoc anno MDCCX, & priorem agebat domus Tricastinensis. Scripsit ac typis edidit Gallice * 1710.

Historiam Ecclesiæ Tricastinensis, Lugduni 1710 in 8.

F. RAIMUNDUS CENSI.

F. Raimundus Cenci Romanus domusque S. Mariæ ad Minervam alumnus, seculo XVII vergente jam clarus, vivebat etiamnum anno MDCCX. Scripsit ac in lucem dedit * 1710.

Miracoli

Miracoli e grazie fatte dalla santissima vergine del rosario per mezzo della sua imagine, posta nella chiesa di san Tolomeo di Nepi, Romæ, Antonii Rossi 1699 in 8.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. THOMAS LUCCIONI DE BONIFACIO.

* 1710. F. THOMAS LUCCIONI DE BONIFACIO Mediolanensis conventus S. Eustorgii ibidem alumnus ad conventum S. Mariæ de Castello Januensem postea translatus, & ut aiunt transfiliatus, sacræ theologiæ magister in provincia utriusque Lombardiæ numerarius per acta cap. general. Rom. MDCLXXXVI acceptatus, vir eximius in variis provinciæ S. Petri Martyris cujus erat alias gymnasiis sacram doctrinam e superiori loco professus est diutius, ac in ipso S. Eustorgii studio ut vocant generali iterato regentem egit, nec parvam sibi tum eruditionis famam comparavit, dum conclusionibus publicis per suos auditores propugnatis præses & moderator ultra quinquagesies assideret. Neque vero in scholis tantum, sed & e sacro pulpito plurimum claruit, quadragesimas enim triginta in celebrioribus Italiæ civitatibus prædicavit cum plausu & fructu: ad hæc juris canonici peritus anno MDCCII jam a XX annis examinator synodalis ab archiepiscopis Januensibus allectus agebat. Alia quibus in ordine functus est munera omitto, quamvis non mediocris sit ejus laus, quod ex aliena provincia translatus ad amplissimæ utriusque Lombardiæ provinciæ regimen communibus votis assumtus fuerit. Posterioribus annis experientia qua in confessionibus audiendis, qua ex consultationibus doctorum virorum ad quas ascitus fuerat parta edoctus, quantum malorum in Ecclesiam invexisset Probabilismi doctrina vulgaris, horrente præsertim animo ad libellos anonymos seu MS seu typis furtivis editos, quibus illa omni etiam in aliter sentientes mendaciorum & calumniarum genere adhibito propugnabatur: huic colluviei ac sacra tribunalia inundanti torrenti, cui avertendo ac propulsando plures e nostris jam non infeliciter laboraverant, suam etiam ut murum opponeret operam conferendam duxit. Scripsit itaque tractatum hoc titulo:

Veritatis moralis seu doctrinæ probabilis investigatio, Mediolani, Marci Antonii Pandulphi Malatestæ 1702 in 4 pp. 390.

Multam in hoc opere eruditionem prodit auctor, neque solum scholæ Thomisticæ adversarios, sed & ipsius ordinis Prædicatorum sodales probabilismi fautores egregie salva tamen reverentia confutat. Et quia Bartholomæus Medina noster laxioris hujus opinionis auctor ac veluti antesignanus a multis habetur, notat primo nullam illum S. Thomæ aut aliorum sanctorum auctoritatem ad eam statuendam adducere: tum præterea non absolute loqui ut aliàs ubi dubia resolvit per vocabula ista, *Dico* vel *Conclusio*, sed nova ratione, *Mihi videtur quod si est opinio probabilis licitum est eam sequi, licèt opposita probabilior sit*: sic verò se postea explicare, *probabile sibi non esse eo ipso quod in ejus favorem adducantur rationes apparentes, & quod habeat assertores & defensores, hoc enim pacto etiam errores essent opiniones probabiles, sed illud a se probabile dici quod asserunt viri sapientes & confirmant optima argumenta*. Addit tandem se censere si Medina sicuti doctor simul & fuisset propheta, ac prævidisset torrentem seu mare magnum opinionum, quæ per fas & nefas deinceps exortæ & extensæ fuerunt, certe a suo, *mihi videtur*, typis mandando cavisset, sensumque suum in corde suo secreto sepeliens & calamum & linguam cohibuisset. Illustrissimum episcopum Malacensem nostrum Ildephonsum a S. Thoma laudat eleganter dicentem, *Probabilismo innitentes nonnisi probabiliter salvandos, sed probabilius imo certo damnandos*. P. Thirsum Gonçalez S. J. præpositum aliosque ejus asseclas eximie commendat, qui probabilistarum aciem innumeram perrumpentes, securiorem ac tutiorem sententiam amplexi sunt ac invicte propugnarunt. Quemdam cujus nomen tacet, indicat tamen missionarium famosum ac sacri apostolici palatii concionatorem eximium fuisse, illum inquam miratur quod opere quodam MS ab illustrissimo Ecclesiæ principe sibi communicato non solum probabilismum pro virili defendat, sed & laudatum S. J. præpositum insulse irrideat, ac magistrum ordinis Prædicatorum R. P. Antoninum Cloche inverecunde suggil et: quia enim primus constanter asserit *neminem posse tuto sequi opinionem probabilem stantem pro libertate adversus legem*, hic missionarius veluti deridens tertio repetit illud *adversus legem adversus legem, adversus legem*, ceu quoddam ineptum: & postea quia idem præpositus asserit *requiri ab operante ut opinio judicetur vere judicium certum & firmum*, id ceu insulsum spernit longiore discursu dicens scientiam sic cum opinione confundi, *e che hà di piu*. inquit, *l'assenso scientifico se non questo di non esser fluttuante?* &c. merito legenda. Ordinis vero Prædicatorum magistrum iste Anonymus impetit, quod in chronico ad calcem constitutionum anno 1690 Romæ edito quosdam Thomistas qui juxta mentem SS. PP. Alexandri VII & Innocentii XI contra opiniones in perniciem animarum laxas scripserunt, Mercorum, Baronium, Contensonum &c. laudari permiserit sic subjiciens: *Prima di andare ad altro V. S. illustrissima noti un poco co' quali termini qui tratta il Bannez, tratta l'Alvarez, tratta il Soto, tratta il Martinez, tratta il Lopez, tratta il Serra, tratta il Villar, tratta il Velasco, tratta il Ledesma, tratta il Tapia, tratta il Candido, tratta il Gagliego, tratta un Giouanni detto di S. Tomaso, e tratta tant' altri scrittori egregi dell' illustre famiglia Domenicana* &c. Quasi, inquit Luccionius, tali enumeratione hos doctores præsumat trahere ad molendinum suæ minoris probabilitatis, quam nullus eorum somniavit tueri ac defendere, cùm omnes clare se explicent, & loquantur vel de minus tuta, vel de probabili certa certitudine morali per assensum firmum undequaque indubitatum, & quantum humano modo est possibile etiam infallibilem, ut de M. Johanne a Sancto Thoma advertit Contensonus lib. 6 dissert. 3 cap. 2, his verbis: *qui licèt in speciem minus probabili favere videatur, tamen tot cautionibus & conditionibus sententiam suam sepit, ut his adhibitis minus probabilis intra lineam & limites opinionis tutæ seu probabilioris contineatur.* Quod idem observant Martinez de Prado, Alvarez, Ledesma, Bannez, Lopez, Serra, Ferre, cæterique discipuli Doctoris communis S. Thomæ. Hactenus Luccionius, cujus opus non solum ob doctrinam sed & ob acta plura singularia in eo relata merito legendum: & in quo hoc unum desideres, ut auctor scribendi ratione non illa diffusiori & pathetica, quæ concionatorem eximium probat, sed contractiori qualis est theologorum moralium clarior, usus esset.

Superiori operi a p. 391 ad 539 adjunxit

Opusculum seu ancile veritatis ad faciendam vindictam sanctam in nationibus amplissimi imperii Sinarum, illusque reges nobiles, Mandarinos, literatos & cultus Chinensium propugnatores alligandos in compedibus & in manicis ferreis, ut faciant judicium conscriptum omnipotentis Dei ejusque dilectissima sponsa sancta Romana Ecclesia.

Sæc. XVIII. Quia verò quorumdam S. J. scriptorum sensa impugnanda cogente veritate sibi proponit, sic ad opusculum suum ipse præfatur : *Nascere nascere fili mi*, & postea, *in propugnaculum patris tui dic & tu : Quis unquam me adversus ordinem illum, hoc est religiosissimam sanctamque familiam vel coram audivit palam disputantem vel clam susurrantem? Quem unquam de ordine illo nisi cum gaudio vidi, nisi cum honore suscepi, nisi cum reverentia allocutus, nisi cum humilitate adhortatus sum? Dixi & dico. Modus quidem vitæ est sanctus, honestus, castitate decorus, discretione præcipuus, a patribus institutus, a spiritu sancto præordinatus, animabus salvandis non mediocriter idoneus, ipsorum me commendavi orationibus, interfui collationibus, disputationibus, & sæpe de eorum scripturis, doctrinis, ac salute animarum habui sermonem cum multis & publicum & privatum.* Quæ ex S. Bernardo in apologia ad Guillelmum abbatem mutuata præmittit, ut affectum suum erga SS. Societatem prodat : revera nullum ejus sodalem etiam impugnando nisi honorificentissime nominat. Cæterum opusculum solidum est acre & vividum ac quale exigebant tempora quibus scriptum est lite nondum a Clemente XI finita. Cum liber Mediolani absente & Genuæ agente auctore editus fuerit, dolendum in eum typographum incidisse, cui errata exciderunt innumera, quibus opus non parum deformatur. Hæc quodammodo sanat auctor a p. 541 ad 567, ubi & plura addit de cultu Sinensi ad evertenda cujusdam larvati sub nomine Danielis de Pico scriptoris, qui furtivis typis libellum ediderat hoc titulo, *Raccolta d'alcune decisioni ed istruzzioni con le quali si dimostra qual sia stata la pratica della Chiesa nel propagare la fede &c.* futilia & ineptissima fundamenta. Edidit etiam Luccionius sequentia.

La Predica di Salomone nel libro dell' Ecclesiaste dearticolata, e dedicata alla M. R. M. Suor Maria Deodata Spinola religiosa del medemo ordine nel monastero di S. Silvestro in Genoua, Genuæ, Franchelli 1705 in 8 par. pp. 399.

Elucidarium vitæ & operum D. Thomæ Aquinatis doctoris olim communis inde Angelici offert pio ac benevolo lectori F. Thomas Luccioni S. T. M. de Bonifacio utriusque Lombardiæ ordinis Prædicatorum exprovincialis. Dicatum D. Paridi Mariæ Salvago patritio Genuensi, Genuæ, Franchelli 1705 in 24 pp. 180. Conatus est utique laudandus, sed in re tam gravi neque quoad annorum vitæ S. Thomæ seriem & chronologiam, neque quoad operum ejusdem S. D. genuinorum & ascititiorum censuram accuratus : quod penuriæ monumentorum antiquorum ascribendum putarim.

Extant Parisiis apud nostros ad S. Honorati ex dono auctoris, quem Memoriæ Romæ recens mihi missa ferunt senectute confectum anno MDCCX Genuæ obiisse relictis præter edita plurimis ad utramque theologiam, scholasticam & parænetícam MS.

F. BENEDICTUS MARIA CASTRONIUS.

* 1711. F. BENEDICTUS MARIA CASTRONIUS Siculus Panormitanus claris oriundus natalibus, cujus cum laude meminit Antoninus Mongitore in Bib. Sic. post Italicum, Gallicum, Germanicum, aliaque per Europæas regiones discendi causa susceptum ac confectum iter, in patriam reversus ordini se addixit Panormi : ubi & deinde in studio generali S. Dominici philosophiam & theologiam professus est. Sed & mathematicarum disciplinarum scientiâ probè instructus eas etiam docuit publice. Anno MDCCVII ætatis XL agebat, & vivebat etiamnum anno MDCCXI. Scripsit

Episagogicon Geometricum, sive Primitiva Mathesis initia : ubi Definitiones, Divisiones, Postulata, & Axiomata traduntur, quibus inscii primo imbui solent, ut paratiores ad elementorum Euclidis libros habeantur, collecta, & illustrata, atque ad faciliorem tironum captum accommodata, Venetiis, Gonzatti 1705 in 4 pagg. 249 absque tabulis, quæ ad calcem.

Extat Romæ in Casanatensi, & Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

F. DOMINICUS RIERA.

F. DOMINICUS RIERA in insula Majorica natus & conventus majoris ejus insulæ alumnus, vir pius & cultui B. Virginis addictissimus seculo XVII vergente jam clarus, vivebat etiamnum hoc anno MDCCXI. Scripserat jam antea, & typis ediderat * 1711.

1. *Mare magnum exemplorum SS. Rosarii ex diversis auctoribus ac voluminibus congregatum, quibus præmittitur opus aureum B. Alani de Rupe de psalterio Christi & B. Mariæ*, Majoricæ 1689 in fol.

2. *Psalterium Marianum præfiguratum, in quo B. Alani de Rupe opus aureum ad formam concionatoriam reducitur*, Ibidem 1700 in fol.

Utrumque volumen extat Parisiis in Regia D 505, 3 & 4.

F. FRANCISCUS BOSCHMAN.

F. FRANCISCUS BOSCHMAN Flander Gandavi natus, & ibidem ad ordinem allectus, studia in Hispania perfecit, hincque redux variis apud suos functus est officiis. Vir fuit antiquitatum ordinis perscrutator curiosus, & a suo provinciali R. P. Jacobo Vanden Heeden socius in visitationibus provinciæ Inferioris Germaniæ assumtus, quicquid notatu dignum in qualibet ordinis domo observabat, diligenter inferebat in schedas. Ex his ab eo concinnata est * 1711.

Compendiosa conventuum Belgii omnium ordinis FF. Prædicatorum descriptio, quæ MS. Gandavi asservatur, qua & usus est noster Jacobus de Jonchere de quo supra ad 1704, & maximam partem suis historiis inseruit.

Est ibidem *Odeporicum suum Italicum & Hispanum* MS.

Sic me monebat consodalis ejus Ludovicus Robiin litteris 7 junii 1716 e Gandavo datis, addens hunc Franciscum obiisse Gandavi anno MDCCXI, ætatis LXXXIV.

F. JOHANNES BAPTISTA MAZZOLENI.

F. JOHANNES BAPTISTA MAZZOLENI Longobardus Bergomi natus, & in patria ordinem professus, vergente seculo XVII magisterii apices meruit & obtinuit, clarebatque etiamnum anno MDCCXI. Plura scripsit & edidit, quæ sic in Memorialibus Romæ recens mihi missis enumerantur * 1711.

1. *Panegirici di San Filippo Neri, e di santa Chiara*, Neapoli, Caroli Porsile 1690 in 8.

2. *Il Rosario coronato con fiori*, Bononiæ, Peri 1699 in 12.

3. *Il Rosario perpetuo, o sia il Rosario recitato in tutte l'hore dell' anno a prò degli agonizanti*, Bononiæ, Longhi 1700 in 12.

4. *Il Rosario tempio sacrosanto*, Venetiis, Ludovici Pavino 1702 in 8.

5. *Pregi della sacra lezione ouvero Profitti spirituali raccolti dalla lezione de' sacri libri*, Venetiis, Pavino 1704 in 8.

6. *Il Crocefisso venerato, ouvero divoti esercizi ad onore del Crocefisso fondati nelle sacre storie correnti in ciascun giorno dell' anno : Parti due*, Venetiis, Louisa 1705 in 12.

7. *Grazie del Rosario*, Venetiis, Louisa 1706 in 12.

8. *Sermoni in lode della Santissima Vergine del Rosario, in cui si rappresentano ledi lui eccelse prerogative, e le abondantissime grazie che concede a suoi Rosarianti*, Parmæ, Josephi Rosati 1711 in 8.

Extant pleraque Romæ in Casanatensi.

F. JOHANNES FRANCISCUS BILLECOQ.

* 1711. F. Johannes Franciscus Billecoq Gallus Picardus Morolii vernacule *Moreuil* oppido ad Ambianum duo milliaria Gallica circiter dissito natus, ordini in æde nostra Ambianensi nomen dedit anno MDCLIII ætatis tum XX : emensisque philosophiæ ac theologiæ stadiis, artium lector publicus institutus est Abbatisvillæ anno MDCLX. Postea verbo Dei prædicando se dedit nec infeliciter, jamque necessarios omnes pro Dominicis & Festis sermones paraverat, sed tanto munerí viribus corporis deficientibus & impari valetudine, animarum piarum & ad sanctiorem vitam anhelantium directioni totum se applicuit : quo in exercitio vitam in cœnobio Abbavillæo fere transegit omnem, & in eo tandem obiit XIX octobris MDCCXI, ætatis LXXVIII. Eamdem hanc domum rexerat prior electus & institutus anno MDCLXXV, tum & suam S. Ludovici regis provinciam quadriennium prior provincialis ad id muneris assumtus in comitiis anno MDCXCI Parisiis coactis. Vir fuit pius, gravis, ex æquo & bono agens, ideoque ab omnibus dilectus. Scripsit ac in lucem dedit suppresso nomine, quod tamen approbationes proferunt

1. *Instructions familieres sur les pratiques de la vraie devotion par un religieux de l'ordre de S. Dominique*, Abbatisvillæ, Johannis Musnier 1673 in 12: Iterum Parisiis, Andreæ Cramoisy 1689 in 12.

2. *L'Adoration perpetuelle du Saint Sacrement*, Ambiani, G. le Bel 1686 in 12 pp. 104.

3. *L'Usage du Saint Sacrement tiré de l'Ecriture, des Conciles, & des Peres*, Ibidem 1690 in 12. T. I pp. 548 : T. II pp. 366.

4. *Les voies de Dieu*, Ibidem 1693 in 12 pp. 411.

Quæ lucubrationes omnes & a piis & a doctis omnibus magni æstimantur, jamque fiunt rariores.

F. JOHANNES MAURITIUS.

* 1711. F. Johannes Mauritius Belga vernacule *Morissens* quidam in Actis Eruditorum Lipsiensium anni MDCCXI ad mensem junium pag. 281 laudatur, ceu qui scripserit opus hujus tituli

Idololatria Jesuitarum in regno China, Amstelodami, Jacobi Borstii 1711 in 8 pp. 304 cum figuris æneis.

At quod tacent illi eruditi, didici ex litteris e Belgio ad me datis opus esse plane suppositititum, neque hominem esse, qui vel illi libro vel aliis pluribus sub ejus nomine editis scribendis par sit. Infelix apostata est & a religione & a fide, vir nullo judicio præditus, mercaturam vilem apud Batavos faciens, & protestantibus e Gallia transfugis veris libellorum auctoribus nomen suum accommodans, cujus nec meminissemus, nisi Acta laudata coegissent.

F. JOHANNES JACOBUS DE PERSIN.

* 1711. F. Johannes Jacobus de Persin Gallus Occitanus Tolosæ nobili e stirpe ortus, illustrissimi Ecclesiæ principis Johan. Franc. *de Persin de Montgaillard* Tomeriarum vernacule *Saint Pons* antistitis consanguineus, egregius adolescens XVI annorum prima jan. MDCXLIX ordini nomen dedit in patria, votisque anno revoluto per labia sua distinctis studio deinceps toto pectore incubuit. Vir fuit acris vividique ingenii, lectioni præsertim sanctorum Patrum addictus & assiduus, verbo Dei ita ex tempore prædicando semper paratus, ut quamprimum moneretur, intra horam quacunque de causa ad dicendum præsto esset : memoria ad hæc usus felicissima corporisque firma valetudine, laborum & vigiliarum patientissima. Unde cum studiis severiorem legum nostrarum custodiam conjungebat, a nullis se eximium ferens, chori noctu diuque sectator perpetuus, suavissimus tamen fratrum convictor, neminem carpens, neminem contemnens, imo libenter laudans vel in minimis & ex corde plaudens. Hinc pluribus provinciæ suæ Tolosanæ conventibus præfuit prior Burdigalæ, Albiæ, Valentiæ, Gaudentiisani, Claromontii Lutevorum, Pratellis, quibus in muniis intus & extra probatum se fecit. Inter ejus vero laudes non omittendum antiquam, quæ semper intercessit sacram S. Francisci ordinisque FF. Minorum familiam inter & S. Dominici nostram necessitudinem, ita singulariter coluisse, ut non solum liberalissime apud nos exciperet, sed & apud illos vicissim quasi unus ex eis haberetur. Sub decem ultimis vitæ annis circiter pauperum obsequio se mancipavit totum, eorum confessionibus audiendis, eleemosynisque in illorum subsidium impetrandis solerti ingenio charitatis incumbens. Obiit apud suos Tolosæ XXI martii MDCCXI, ætatis circiter LXXVIII. Scripsit

Monumenta conventus Tolosani ordinis FF. Prædicatorum primi ex vetustissimis MSS originalibus transcripta, & SS. Ecclesiæ Patrum placitis illustrata. In quibus

1. *Historia almi hujus conventus per annos distribuitur :* Et in ea

2. *Vita S. Dominici per Bernardum Guidonis*, refertur ex codice seculi XIV Tolosæ apud nostros servato.

3. *Refertur totius Albigensium facti narratio : agiturque de capitibus hæreseos, de LXI conciliis contra eos habitis, de justa eorum pœna, & de bello quo profligati sunt.*

4. *De sanctæ inquisitionis officii institutione & perpetuo exercitio.*

5. *De Rosario.*

6. *De Academia Tolosana.*

7. *De primis sanctæ inquisitionis martyribus FF. Prædicatoribus & Minoribus, nec non Ecclesiæ metropolitanæ Tolosæ canonicis.* Ex codice MS potissimum F. Guillelmi Pelhisso æqualis, & in ea civitate tum præsentis.

8. *De translatione corporis S. Thomæ Ecclesiæ doctoris.* Ex codice MS Tolosæ apud nostros servato F. Raimundi Hugonis æqualis & testis occulati.

Et tandem *de nobilioribus Tolosæ familiis, aliisque plurimis in ejus æde sacra sepultis, quorum genealogia gentilitiaque scuta referuntur &c.* Tolosæ, Johannis & Guillelmi Pech 1693 in fol. pp. 182 & 275.

Opus sane ex documentis antiquis in eo relatis plurimi faciendum, sed non raro ὕστερον πρότερον adductis, & aliquando ab auctore quorumdam suasionibus facilius assentiente interpolatis. Sic verbi gratia p. 93 ad annum 1390 F. Raimundum Hunaudi

 de Lauterio Tolosanum electum provincialem provinciæ Tolosanæ anno 1395 astruit, qui centum annis antea nimirum anno 1295 electus fuerat provincialis provinciæ Provinciæ tum sub se Tolosanam complectentis. Sic etiam p. 108 ad annum 1520 F. Guillelmum Peraldi refert, & a Paulo III dicit promotum episcopum Tarsensem, qui primo ordinis seculo florebat, & ante 1260 certo mortuus erat: adeo ut opus altera manu indigeret, quæ tot egregia monumenta suo quoque loco in rectum ordinem restitueret & expurgaret, ut identidem ubi se dat occasio, nobis permittimus in hac bibliotheca, servata suo auctori, immensoque ejus labori omni reverentia.

F. CHERUBINUS PANZERA.

* 1712. F. CHERUBINUS PANZERA Neapolitanus, & ut conjicio provinciæ Regni Siciliæ sodalis hoc ineunte seculo XVIII florebat & anno MDCCXII vivebat, quo typis dedit

Prediche Quaresimali, Neapoli, Bernardi Michaelis Raillard 1712 in 4 Tomis duobus. Binas pro quolibet die conciones dicunt haberi.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. FRANCISCUS GONZALEZ A SANCTO PETRO.

* 1712. F. FRANCISCUS GONZALEZ A SANCTO PETRO Hispanus insignis ac ferventissimus jam a pluribus annis ante MDCXCIII vineæ Sinensis cultor, in civitate *Loquen* quæ est in provincia *Fokien*, Ecclesiam nostram administrabat cum summo Neophytorum fructu, nec minori apud gentiles exemplo, quorum & plures ad Christum sinceramque Dei legem ritibus Confucii & avorum, aliisque superstitiosis omnibus abnegatis quotidie adducebat, cum in vastum illud imperium 8 aprilis 1705 advenit *Kangton* ingressus Carolus Thomas de Tournon patriarcha Antiochenus visitator apostolicus cum potestate legati de latere in Orientalibus plagis: quod in causa fuit ut scriberet Hispanice omnium tum gestorum relationem, quam Italice redditam vidi hoc titulo:

* *Breve relazione delle cose successe in questa nuova persecuzione della Cina cavata dalla Relazione composta in Macao dalli padri missionari dell' ordine de Predicatori esiliati di quella missione.* Quam pluribus §§ distinguit.

§. 1. Gesta dicti legati ut & ab eo passa a die ingressus ad finem anni MDCCVII narrat, ut & quæ Carolo Maigrot episcopo Cononensi apostolico in *Fokien* vicario, aliisque missionariis occasione rituum Sinicorum acciderunt. Quem § sic concludit: *Le notizie fin qui addotte appartenenti alle cose di Peking e di Tartaria le abbiamo date nongià perche siano da noi viste, ò perche ci siamo trovati presenti ove sono successe, poiche essendo le nostre missioni nelle provincie di Fokien, Cekiang, e Kiangsi non le abbiam' potuto vedere, mà perche l'abbiamo udite da testimoni di vista, e l'abbiam' lette in letture scritture e relazioni degne' di fede. Chi poi bramasse saperle con maggiore estensione, edanche altre molte, potrà leggere le proteste lettere e relazioni sudette dalle quali chiaramente si deducono le molte falsità, che si sono da alcuni sparse per il mondo, e potrà ogn' un conoscere, quanto diversamente siino state narrate le cose daquello, che siano successe.*

§. 2. Missionis nostræ Sinicæ notitiam dat, 31 Ecclesiis in tribus provinciis mox laudatis constantis: Ritus Confucii & avorum, ut & tabulæ usum *Tien* vel *Xan-ti* a nostris jam a primo ingressu ad sua tempora nunquam probatos, aut suis neophytis permissos tuetur: quo non obstante cum Patribus Societatis semper pacem a nostris fotam, imo illos etsi aliter sentientes & agentes apud nos nostrasque Ecclesias omni ubique reverentia exceptos. Narrat postea quî ad mandatum imperatoris per litteras a dictis patribus Societatis scriptas XXX decemb. MDCCVI *Pekin* datas significatum ad aulam se conferre habuerint missionarii nostri omnes, inter quos & ipse: quî legati apostolici de ritibus Sinensibus jam accepto decreto in aula positi IV maii MDCCVII *Hang-ceu* regium diploma *Piao* dictum, quo in evangelio prædicando Matthæi Riccii praxim ritus Sinenses omnes probantem sequi cogerentur, se non posse recipere declararunt: quî quinquies altera & altera (priore nunquam admissa) declaratio urgentibus patribus Soc. ab iis exacta sit, ut vel eorum probaretur constantia, vel forsan in aliqua voce casu elapsa caperentur: quî denique visa eorum unanimi firmitate edicto regio e Sinis exturbati & in civitatem *Macao* relegati. Subjungit appellationes episcopi Ascalonis F. Francisci Alvari Benavente Augustiniani Eremitæ, episcopi Macao Johannis de Cazal, & ipsorum Societatis patrum a decreto legati ad summum pontificem, sed & ad singulas, suas annotationes lectu dignas.

§. 3. Suam omnium in urbe *Macao* commorationem describit, quæque tum tam sibi quam, idque potissimum, quæ legato ejusque ecclesiasticis administris adversa, episcopo, præfecto aliis regis ministris, ac in primis licèt occulte patribus Soc. agentibus acciderunt. Inter alia plura, notanda *Relazione autentica della priggionia del R. P. F. Pietro Damural vicario del convento dell' ordine di S. Domenico di Macao.* Nempe quia ille juxta regis Lusitani edictum legato inviolabilem præstitit obedientiam.

§. 4. Titulus est: *Succinte notizie del viaggiò fatto dalli PP. F. Francesco Gonzalez di S. Pietro viceprovinciale de' Predicatori nel regno di Cina, e F. Antonio Diaz suo compagno da Macao fin a Roma.* Quo tandem pervenit XXV april. MDCCX: plura tum a se cognita subjicit, quæ post suam & aliorum nostrorum e Sinis ejectionem & circa ritus Sinenses permittendos imo laudandos gesta fuerunt & ab imperatore decreta: & etiam post suum e *Macao* exitum circa legatum licet jam promotum cardinalem duriora jussa & exercita, ad quæ suas addit annotationes merito apud auctorem videndas: protestatur nostros nonobstante diversa de ritibus sententia nihil non egisse, ut cum patribus Soc. pacem & summam cordium charitatem servarent, quod tamen non impedivit, quin totum in nostros omnes & quosdam Augustinianos e regularibus missionariis unicos persecutionis pondus ceciderit. Scripta fuit hæc Relatio Romæ XV maii MDCCX. Sequitur

Appendix in qua Cononensem episcopum a decantata per quosdam, & falso exprobrata litterarum linguæque Sinensis imperitia sapientissime liberat.

§. 5 titulus: *Brevi notizie delle cose successe nella Cina dall' anno 1708 fin' a tutto l'anno 1709 ritratte dalle lunghe relazioni e lettere dell' eminentissimo signor cardinal di Tournon e de' altri missionari.* Scripsit Romæ XVIII novemb. MDCCX. His visa sunt jungenda nostrorum in Sinis missionariorum in illa relatione laudatorum nomina:

F. Franciscus Thomas Croquer.
F. Franciscus Cantero.
F. Johannes Cavagliero.
F. Johannes Antonius Diaz.
F. Franciscus Cavagliero. Hic naviculam e Ma-

cao Manilam pergentem ascendere coactus, sed ad oram *Canton* tempestate repulsus evasit solerter, & ad Ecclesiam suam in provinciam *Fokien* reversus est, ubi a suis neophytis lætissime exceptus occulte servabatur adhuc anno MDCCX, eos noctu invisens iisque christiana officia ministrans.

F. Maginus Ventallol. Hic qui ob infirmitatem ad aulam cum aliis accedere non potuit, ut dictum est ubi de eo supra, nec *Piao* seu diplomate regio accepto cum pace relictus est in sua Ecclesia, & viceprovincialis institutus agebat adhuc 18 octob. 1709, sed cum metu propinquæ expulsionis.

F. Petrus Muñoz. Hic etiam *Canton* relictus, nec *Piao* accipere coactus, licet eamdem se cum confratribus suis de ritibus sententiam semper tenuisse & tenere protestatus sit in aula, eamdemque cum illis sortem subire petierit. Quod existimatur factum ob singulare in gravissimo negotio præstitum ab eo patribus Societatis officium. De eo vide postea ad 1716.

F. Johannes Astudillo, qui jam ab urbe *Canton* & deinceps *Macao* legati fuit interpres, & cum eodem inclusus, at tandem anno MDCCVIII ob graviores a ministris regiis persecutiones a legato dimissus.

Ibidem datur missionis nostræ in regno Tunquin notitia, in qua ex nostris quinque at noctu tantum ob persecutionem, fidei propagandæ fovendisque suis neophytis laborabant. Additur etsi plerique patres Societatis ritibus Sinicis faverent ac tuerentur, non defuisse tamen multos præter R. P. *Visdelou* S. J. nunc episcopum, qui eosdem ut idololatricos damnarent, inter quos quidam Ludovicus de Franza laudatur, qui apud eos in carcere detentus aufugit e Macao, & postea apprehensus paulo post obiit. Verùm cùm anno MDCCXI solemni totius Societatis declaratione Romæ excusa patres decreto summi pontificis paruerint, omnes has dissensiones æternum sepeliendas sperandum est. Præter hanc relationem F. Franciscus Gonzalez testatur se scripsisse

Grammaticam & vocabularium linguæ Sinicæ popularis ad usum missionariorum.

Scripsit etiam cùm in Sina missionarius ageret

1. *Necessaria fidei Christianæ selecta dogmata*, Sinice, Focheu metropoli provinciæ Fokiem in Sina 1706 in 4.

2. *Vita S. Rosæ virginis Limanæ ordinis S. Dominici*, Sinice, Ibidem 1706 in 4.

Utrumque opus extat Romæ in Casanatensi.

Supra laudata relatio Gallice prodiit hoc titulo: *Relation abregée de la nouvelle persecution de la Chine, tirée de la Relation composée a Macao par les missionaires de l'ordre de S. Dominique, qui ont été chassez de cette mission. Traduite de l'Italien*, Lugduni 1713 in 12 pp. 378. Quis hic interpres mihi incompertum. Est & altera editio elegans in 12.

Clemens XI accepta hac relatione priori provinciali cæterisque provinciæ Philippinarum ord. Prædicatorum professoribus breve scripsit datum Romæ XXII april. MDCCXIII, quo de obedientia cardinali de Tournon vicariisque apostolicis alacriter omni tempore præstita, ac vinculis, exiliis, aliisque malis plurimis sibi ea de causa inflictis, infractoque animo perpessis gratulatur. At F. Franciscus Gonçales expeditis Romæ negotiis in Hispaniam se contulit, ubi jam provinciæ Philippinarum in aula regia procuratorem generalem agebat eodem anno MDCCXIII. Audivi paulo post agentibus occulte adversariis jussu regis catholici Matrito pulsum, & longius relegatum.

F. HIERONYMUS HENNEGUIER.

F. Hieronymus Henneguier Artesius Audomarisani anno MDCXXXIII natus, ibidem ordini nomen dedit & professus est anno MDCL. Studia philosophiæ & theologiæ Duaci persolvit, easdemque scientias ibidem subinde publice docuit primarius regens ab anno MDCLXIX circiter ad MDCLXXII. Doctrinæ Thomisticæ contra recentiores ejus æmulos & obtrectatores propugnator fuit acerrimus, a quibus non semel invidiam passus est & calumniam. Varia cum laude in ordine obivit munia, anno MDCLXXIII priorem agebat Tornaci: tum & anno MDCLXXV Cameracum missus est, qui scholas theologiæ primus aperiret, & institueret publicas. Tandem scholasticis ejus agonibus coronidem imposuit magister ordinis, laurea ei concessa litteris Romæ octava octobris MDCLXXVIII datis. Electus postea provinciæ suæ S. Rosæ recens in Belgio Gallico erectæ diffinitor generalis, comitiis ordinis Romæ MDCLXXXVI coactis affuit, & votum in electione magistri ordinis tulit. Inde redux præter triennium quo cœnobium suum nativum iterum rexit prior a sodalibus electus, reliquum vitæ museo dedit, studio sacrarum litterarum indefatigabili severiorem legum nostrarum observationem conjungens, ac exemplum se præbens innocentiæ & totius sanctitatis. Cum hac fama obiit apud suos die XIII martii MDCCXII, ætatis LXXIX. † 1712.

Hæc ejus opera qua edita qua MS:

1. *Vanitas triumphorum quos ab auctoritate adversus prædeterminationes physicas pro scientia media erigere nititur Germanus Philalethes Eupistinus. Auctore amico Philalethi consentaneo*, Duaci, Joannis Patté 1670 in 12 pagg. 374.

Nomen autem suum consulto reticuit Hieronymus noster, & occuluit sub nomine *Amici Philalethi consentanei*, quia Philalethes ille Eupistinus larvatus vir erat illustris D. *de Brias* archiepiscopi Cameracensis frater germanus dux alias cohortis Hispanæ, qui anno MDCXLVIII in prælio contra Gallos ad Lentium sub principe Lignensi strenue certaverat, & in prælio captus Parisios adductus, solutusque, reversus in patriam factus est Carmelita Teresianus dictus *F. Carolus ab Assumptione*, qui quidem primo ex ficta præmotionis physicæ Thomisticæ destructione varia scientiæ suæ mediæ trophæa temere præcinuerat libello hoc titulo edito, quem noster Hieronymus impugnavit, eoque successu confutavit, ut Philalethes priore sententia in melius emendata scientiam mediam cui triumphos erexerat, ipse contriverit, & novo edito adversus illam opere prædeterminationes physicas valide propugnaverit, cui titulum fecit *Thomistarum triumphus: id est, SS. Augustini & Thomæ gemini Ecclesiæ solis summa concordia, de scientia media: de natura pura, seu duplici Dei amore: de libertate: de contritione: de probabilitate, &c.* Duaci, Belleri 1672 in 4.

Item alium ejusdem propugnandæ causa prædestinationis & gratiæ per se efficacis contra Molinam edidit librum hoc titulo: *Funiculus triplex, quo necessitas angelici luminis D. Thomæ ad veram S. Augustini intelligentiam insolubiliter stringitur, Baius, Molina, Jansenius, per P. Carolum ab Assumptione Carmelitam Discalceatum S. theologiæ in collegio Duaceno nuper lectorem nunc & semper Germanum Philalethen Eupistinum*, Cameraci, Gasparis Mairesse 1675 in 4.

2. *Cultus B. V. Mariæ vindicatus adversus monitorem anonymum*, Audomari, Joachimi Carlier 1674 in 12. Opusculum bis eodem anno editum ac in idioma Gallicum & Belgicum eodem anno ab

Sæc. XVIII. aliis translatum & editum Audomari, Carlier 1674 in 12.

3. *Expunctio notarum quas in favorem monitoris anonymi alter anonymus inurere nititur cultui B. Virginis Mariæ vindicato*, Cameraci, Gasparis Mairesse 1675 in 12 pp. 126. Idem est cum superiori libellus additis cuilibet capiti appendicibus.

4. *Dissertatio theologica de absolutione sacramentali percipienda & impertienda ad sacrosancti concilii Tridentini nec non scholarum Angeli sensum expressa atque in duas partes distributa*, Audomari, Joachimi Carlier 1682 in 8 pp. 236.

5. *Tractatus theologicus quo demonstratur, uti R. A. D.* de la Verdure *contra se ipsum dimicat in controversia de recidivorum absolutione*, Audomari.

6. *Oratio in laudem angelici & communis Ecclesiæ doctoris S. Thomæ Aquinatis habita Audomari anno* 1702, & eodem anno Antverpiæ edita in 12.

7. *Epistola ad D. de Choiseul episcopum Tornacensem super recidivorum absolutione*, ibidem editæ.

8. *Ad Liberium Gratianum super dissertatione prima ipsius de mente concilii Tridentini circa gratiam physice prædeterminantem, epistola quatuor*, quælibet unius circiter folii in 12. Vix ultimam finierat, cùm Deo vocante transivit ad meliora xiii martii mdccxii, ætatis lxxix apud suos Audomari sepultus.

Sequentia sunt tantum ms:

1. *Expensio obligationis, quæ ordinis nostri Fratribus incumbit, missam conventualem quotidie decantandi.*

2. *Tractatus de Deo trino & uno, de jure & justitia, de sacramentis in genere & specie.*

3. *Tractatus apologeticus quo ostenditur R. P. Josephum a Vita Dominicanum non esse alienum a sententia Thomistarum in prædeterminatione physica.*

4. *Tractatus de motione Dei ad id quod entitatis est in actione peccati contra Patrem Platel S. J.*

5. *Oratio altera in laudem D. Thomæ Aquinatis.*

F. JOSEPHUS MARIA BONETTI.

* 1712. F. Josephus Maria Bonetti de Nicæa Mediolani in domo S. Mariæ Gratiarum ordini nomen dedit, & vir evasit doctrina & eruditione conspicuus, sacrasque litteras in studiis generalibus Jadræ & Bononiæ regens positus e superiori loco docuit, & tandem Mediolani apud suos obiit hoc anno mdccxii. Scripsit & typis edidit

1. *Compendium universæ philosophiæ* suppresso nomine, Mediolani, Francisci Vigoni 1678.

2. *Opuscula duo pro restituendo magisterio provinciæ Lombardiæ* edita Romæ absque nomine typographi & anno.

3. *La Domenicana magistrale verità*, Romæ, 1697 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

Ex Memorialibus recens Roma mihi missis.

F. JOSEPHUS DE SARABIA Y LEZANA.

* 1712. F. Josephus de Sarabia y Lezana Hispanus ex illustri Sydoniorum gente ortus in celeberrimo S. Pauli cœnobio Pinciæ anno mdclxvi nomen ordini dedit adolescens, virque evasit, ut ita dicam, ambidexter, scholæ & pulpito sacro utrinque paratus: nam & theologiam pluribus annis apud suos e superiori loco cum laude professus est, & Matriti in ipsaque aula concionatoris eloquentissimi famam sibi comparavit. Hinc a magistro ordinis Antonino Cloche Romam vocatus, gymnasium S. Thomæ Minervæum diutius rexit, suisque lectionibus angelicam doctrinam plurimum illustravit. Postea verò cùm laudatus magister ordinis quasdam Italiæ provincias visitaturus Henricum Gusman suum eo usque pro Hispaniis socium vicarium ordinis generalem Romæ reliquisset, in Urbem redux Josephum nostrum sacræ theologiæ magistrum socium commendante ipso Gusmanno ascivit: quo dum munere fungitur, zelo gloriæ ordinis æstuans, id e re Ecclesiæ etiam arbitratus, non solum historias quæ hactenus prodierant diligenter legit, sed & archiva Romana curiosius scrutatus est, consiliumque cepit annalium ordinis ab ipsis initiis ad sua usque tempora scribendorum ac deducendorum. Revera in Hispaniam reversus duos tomos edidit hoc titulo:

Annales de la sagrada religion de santo Domingo. Erario ascetico en las legendas de los santos y santas, y personas de illustre virtud de la orden de Predicadores consagrado a la poderosissima madre de Dios Maria santissima, autora y fiadora firmissima de esta religion, compuesto por el maestro F. Joseph de Sarabia y Lezana, regente de la Minerva de Roma, compañero y secretario de el general de S. Domingo &c. Matriti, Joan. Garcia Infanzon 1709 in fol. T. I pp. 566: T. II quem R. P. D. F. Antonio *de Monroy* olim ordinis magistro, postea verò archiepiscopo Compostellano nuncupavit, pp. 467.

Hoc opus approbarunt sacræ theologiæ ex ordine magistri Joannes *Martinez de Mora* conventus S. Mariæ *de Atocha*, & Petrus de Sancta Maria conventus Matritensis S. Thomæ supremi inquisitionis senatus consiliarius. Impressionem permisit S. T. M. Franciscus *Garcia de Olivares* Hispaniæ prior provincialis. Judicium doctrinale dedit, seu potius elogium auctoris & operis scripsit S. T. M. Hyacinthus *de Aranaz* ordinis Carmeli Ecclesiastes regius, & in diœcesi Toletana librorum censor ordinarius: cui omnino concinit D. Manuel Antonius *Nuñez* ecclesiæ S. Jacobi Matritensis parœcus diœcesis Toletanæ & ipse examinator synodalis ac tandem prælo dari concedit D. Manuel *Manchero y Rozas* Ecclesiæ Complutensis archipresbyter, inquisitor ordinarius & vicarius generalis urbis regiæ Matritensis. Magnas pro scribenda historia partes habuisse auctorem fatendum est, si non ubique verum assecutus est, monumentorum penuriæ id ascribendum, felicior forsan fuisset in seculis sequentibus, quæ ut ex his annalibus conjicitur, jam parata habebat, cùm hi duo tomi ultra annum mccxci non progrediantur. Vix tamen ulla spes saltem hac nostra ætate hujus operis unquam videndi perfecti, siquidem auctorem dicunt circa mdccxii fatis functum.

T. II p. 3 auctor dicit scripsisse se *Historia Escolastica*, quod interpretor *Historiam litterariam scriptorum ordinis* juxta classes materierum distributam pluribus tomis, quæ an typis prodierit, me latet.

Porro Annales laudati extant Parisiis apud nostros suburbii S. Germani.

F. JOSEPHUS SENAULT.

F. Josephus Senault Gallus Parisinus honesta familia anno mdcxxv natus, & Johannis Francisci *Senault* celeberrimi nostra ætate concionatoris regii, & congregationis Gallicæ Oratorii dictæ præpositi generalis ex fratre nepos, adolescens liberaliter a parentibus educatus, litteris † 1712.

humanioribus & pietati innutritus a puero, annum ætatis XV nondum adeptus, ordini nomen dedit in novitiatu generali Parisiensi, ac professus est mensis MDCXLI: exinde verò in conventum SS. Annunciationis ejusdem regiæ Urbis ad S. Honoratum translatus. Vix studiorum cursum compleverat, cùm ad legendam publice philosophiam Nanceii in Lotaringia applicitus est nondum presbyter initiatus. At ut totus erat ad conciones a natura comparatus, cujus vel in puerilibus annis egregia dederat specimina, excusso pulvere scholastico ad paræneticam totum se transtulit, quo in munere magnam sibi & per varias Galliæ civitates & in ipsa regia Lutetia comparavit famam sexaginta fere annorum spatio. Pluribus etiam in provincia S. Ludovici functus est muneribus priorque præfuit Abbavillæ, Nanceii, Ambiani, Rotomagi, Catalauni, indeque in conventum S. Jacobi Parisiensem anno MDCLXXXII translatus, eorum sexdecim numero ascriptus qui ad gymnasium illud ordinis generale ac celeberrimum regendum ac administrandum ex omnibus Galliæ provinciis assumuntur: cui & triennium præfuit prior, & in quo tandem decubuit XIV decemb. MDCCXII, ætatis LXXXVII a quatuor circiter mensibus inchoato. Scripsit & edidit

Les œuvres choisies du R. P. Joseph Senault docteur en theologie de l'ordre de S. Dominique, ou il y a 150 idées, projets & discours en forme de sermons sur tous les misteres de notre Seigneur avec leurs desseins, leurs divisions, leurs preuves & leur morale, ouvrage rempli d'instructions, de veritez & de reflexions chretiennes, tres propres & tres utiles pour les missions, les prônes, les meditations & les lectures spirituelles T. I, Parisiis, Claudii Gasse 1692 in 8 pagg. 552. Tomos alios undecim in præfatione promittebat, at non implevit hactenus. Plura alia minoris momenti identidem prelo subjecit suppresso nomine, quorum hæc in manus nostras venerunt:

Relation d'une celebre mission faite dans la catedralle d'Amiens par les ordres de Monseigneur François Faure eveque, & entreprise par le R. P. Choran Jesuite, & ou furent employez les plus excellens predicateurs de la ville, entr'autres le meme P. Joseph Senault prieur pour lors d'Amiens, l'an 1673 in 4, Ambiani eodem anno quatuor circiter foliis.

Relation des ceremonies & de tout l'appareil, qui s'est fait dans l'eglise des Freres Precheurs de la ville d'Amiens, au sujet de la solemnité des Saints & Bienheureux du même ordre nouvellement canonizez & beatifiez par N. S. P. le pape Clement X, celebrée dans ladite Eglise le XXIII avril MDCLXXIII, Ambiani, Guislani le Bel 1673 in 4 pp. 16.

Defense ou Apologie de la conduite qu'a tenue Monsieur Feuillet chanoine de S. Clou & insigne predicateur appellé pour assister a la mort Madame Henriette d'Angleterre premiere femme de Monsieur Philippe de France duc d'Orleans frere de Louis XIV, & pour lui faire recevoir les sacremens, 1670 in 4 foliis duobus aut tribus cum *responsione ad quemdam criticum*.

Quædam alia similia edidit. Poesi etiam delictabatur, & epigrammata varia Gallica scripsit & sodalibus legit haud insulsa, & quæ si typis edidisset, in hac arte eruditis haud displicuissent.

F. OCTAVIANUS BULGARINUS.

* 1712. F. OCTAVIANUS BULGARINUS Siculus Ciminæ oppido diœcesis Panormitanæ natus mense octobri MDCXLI, litteris humanioribus Panormi liberaliter excultus, ubi ætatis XVII attigit, F. Gregorio *de Areilza* visitatori in provinciam insulæ Siciliæ Roma misso, & Ciminam commode aggresso desiderium quod a puero gestabat ordinem Prædicatorum amplectendi aperuit, & ut erat adolescens ingenuis moribus, & præclaris ingenii dotibus ornatus, ita ei placuit, ut ab eo Neapolim ductus sit, & in cœnobio S. Mariæ *della Sanità* veste Dominicana indutus. Qui deinceps in studiis ita eminuit, ut per omnes scholæ gradus magisterii meruerit honores ipsi anno MDCXC collatos. Ad varia etiam regiminis conventuum munia, in primis S. Spiritus, & Montis Dei, sed & S. Catharinæ monialium electus, ita omnibus se probavit ut sua congregatio *della Sanità* vicarium generalem, & tota Regni Siciliæ provincia præpositum habere voluerit. His omnibus muneribus rite administratis, anno MDCXCVIII in domum S. Spiritus Neapolitanam secessit, sibi uni deinceps vacaturus, in qua tamen otiosus non stetit, piorum quorumdam ex nobilibus ejus civitatis sodalitiorum curam assumere coactus, omnes ad evangelicam perfectionem anhelantes, per rectam & arctam evangelii viam ducens, se ipsum vitæ integritate, inculpatis moribus, disciplinæ regularis severiori observatione, singulari ad omnes humanitate perfectum & absolutum præbens virtutis exemplum. Sic de eo Antoninus *Mongitore* Bibl. Sic. addens anno MDCCXII adhuc in vivis fuisse, & in his versari. Scripsit

Vita del P. M. F. Domenico di San Tommaso dell' ordine de' Predicatori, detto prima Osmanno figliuolo d'Ibrahim imperator de' Turchi, bambino preso da cavalieri Maltesi in pugna navale, e poi allevato nella fede catolica, e batezzato, e fatto Domenicano. Aggiungesi la genealogia degli imperatori Ottomani, Neapoli, Josephi Rosselli 1689 in 4: Iterum, ibidem, Michaelis Aloysii 1698 in 12. Prior Editio extat Romæ in Casanatensi.

Non leve est ejus operis elogium in actis Eruditorum Lipsiensium mense decembri anni MDCXC pag. 601.

F. PROSPER DOMINICUS MARONI.

F. PROSPER DOMINICUS MARONI Callii, quæ civitas est Piceni in ducatu Urbini, ipsaque ante annum CCCL episcopalis, natus, & in patria ordinem amplexus, vir fuit seculo XVII vergente & sequenti ineunte doctrina, jurisque canonici peritia, & pietate commendatus, quem ideo episcopus ejus civitatis theologum ascivit, & examinatorem synodalem constituit. Obiit Callii anno MDCCXII. Scripsit ac edidit * 1712.

Decisiones prudentiales casuum & quæsitorum conscientiæ, Forojulii, e typographia Fastorum Eruditorum 1702.

Alias casuum conscientiæ decisiones MS reliquit lucem expectantes.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa.

F. AMBROSIUS ANSANUS TANTUCCI.

F. AMBROSIUS ANSANUS TANTUCCI Senensis, & conventus S. Dominici alumnus hoc ineunte seculo XVIII clarus, florebat adhuc hoc anno MDCCXIII, quo pronunciatum a se sermonem edidit hoc titulo: * 1713.

Panegirico in onore del glorioso san Nicola di Tolentino, Romæ, Francisci Gonzaga 1713 in 8.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. ANTONIUS BOISSELIER.

* 1713. F. Antonius Boisselier Gallus Burgundus, Lingonensis patria & professione anno circiter MDCLV ad ordinem allectus, vir fuit elegantis ingenii, & in nodis theologicis solvendis solers & expeditus. Hinc post studia Parisiis in gymnasio Sanjacobeo exacta ad gradus promotus, licentiam cum multo sui & ordinis honore decurrit, laurea tandem sua vice decoratus. Domus suæ nativæ priorem egit triennium, deinceps ab omni regimine alienus & museo tantum deditus. Obiit hoc anno MDCCXIII. Scripsit ac edidit

Priere du profete Habacuc pour les fautes du peuple de Dieu in 12 absque loco & anno.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. CHRISTOPHORUS O CONNELL.

* 1713. F. Christophorus O Connell Hybernus conventus *Drehatiatha* lingua patria dicti, Anglice *Drogheda*, Latine *Pontis Vadi* in comitatu *de Louth* alumnus, post studia partim Matriti in S. Mariæ *de Atocha* partim Lovanii decursa, in hujus ultimæ urbis studio Hybernorum nostrorum generali per omnes scholæ agones tandem regens institutus pluribus annis eo munere functus est. Florebat etiamnum hoc anno MDCCXIII. Editæ antea ab eo fuerant

Theses theologicæ de sacramentis in genere, & de tribus prioribus in specie, Lovanii, Zangrii 1709 in 4.

F. CHRISTOPHORUS FRENZZ.

* 1713. F. Christophorus Frenzz itidem Hybernus conventus Galviensis alumnus post exacta Lovanii studia solitis gradibus lector artium, magister studentium, baccalaureus, & tandem sacræ theologiæ præsentatus promotus, sacras litteras Romæ apud S. Sixtum professus est, tum postea Auximi in Piceno, ubi & theologus a cardinali Palavicino allectus est, & egit octo annis. Redux inde Lovanium quadriennium studii generalis Hybernorum regens fuit, vivebatque adhuc anno MDCCXIII. Typis ab eo prodierunt

Theses theologicæ de scientia, voluntate, providentia, prædestinatione & gratia Dei, cum justa refutatione appendicis Joannis Baptistæ Vander Voestyn S. J. & depulsione querelæ publicæ excitatæ per Livinum de Meyer S. J. Lovanii, Henrici Van Overbeke 1703 in 4.

Quasdam alias jam antea ediderat. Sic refert F. Joannes *o Hein* Epilogi chronologici de Hyberniæ provincia pag. 27 de isto, & de superiori pag. 6.

F. EDMUNDUS DE BURGO.

* 1713. F. Edmundus de Burgo *Burke* vernacule Hybernus conventus Galviensis alumnus studiis in Hispania peractis, ubi celeberrimos ordinis professores Pampilonæ, Salmanticæ, & Matriti in cœnobio S. Mariæ *de Atocha* audivit, Lovanii demum per gradus omnes scholasticos lectoris artium, magistri studentium, baccalaurei & præsentati, lauream consecutus est, & in gymnasio Hybernorum S. Crucis dicto regens primarius institutus, quo munere jam fungebatur anno MDCCVI una & cœnobii ejusdem præfectus prior, in theologia scholastica doctrinaque S. Thomæ versatissimum probant, quæ scripsit ac edidit hoc titulo:

Responsio ad dissertationem primam Liberii Gratiani, qua opus P. F. Antonini Reginaldi de mente Tridentini concilii &c. & gratia seipsa efficax a Calvinismo, Jansenismo aliisque calumniis (a dicto Gratiano renovatis) *vindicatur*, Lovanii, Ægidii Denique 1708 in 4 pp. 82. Ejusdem generis plures antea Theses promulgarat, quarum hæ mihi cognitæ:

Priores editæ ac defensæ 10 *martii* 1699, 23 *julii* 1701 *&* 20 *julii* 1702.

De legibus, jure & justitia, ac divina gratia, Ibidem 1703 in 4.

Primam partem angelici, communis & quinti Ecclesiæ doctoris S. Thomæ Aquinatis cum difficultatibus annexis, juxta ejusdem inconcussa tutissimaque dogmata Thomistice resolutis præside &c. defendet &c. martii 1707, Ibid. Stryckwant 1707 in 4.

Secundam secundæ & tertiam partem præside &c. defendet &c. julii 1708, Ibid. Zangrii 1708 in 4. Sunt & aliæ plures.

Quadriennio præfecturæ gymnasii Lovaniensis absoluto circa MDCCX in Hyberniam se contulit, ubi degebat hoc anno MDCCXIII, catholicis in fide confirmandis ac hæreticis convertendis toto studio desudans, ac quorum in gratiam dicitur *de controversiis* opus [illegible]issimum scribere.

F. FRANCISCUS CHAUCHEMER.

F. Franciscus Chauchemer Gallus Blesis natus, & quindecim annorum adolescens anno MDCLV ordini nomen dedit in patria, moxque a professione Lutetiam ad gymnasium Sanjacobeum missus, ea ingenii acritate & conceptus exprimendi seu in philosophicis seu in theologicis facilitate & elegantia eminuit inter sodales, ut ad gradus in sacra facultate promovendus visus fuerit. Licentiam decurrebat annis MDCLXXI & LXXII, & sequenti LXXIII quarta julii laurea coronatus est & rude donatus. Dum his agonibus scholasticis instaret, aliunde magnam sibi in urbe regia ex concionibus & disertis & doctis comparabat famam, adeo ut anno MDCLXVIII quadragesimam in ecclesia S. Rochi ex Parisiorum famosioribus cum ingenti plausu nec minori fructu prædicaverit. Anno MDCLXXII Ecclesiastes regius allectus est cum tercentum librarum Turonensium annuo honorario. Ut brevi dicam, inter celeberrimos nostræ ætatis verbi Dei præcones habitus est, & per triginta annos ad clariora Lutetiæ pulpita per adventum & quadragesimam certatim ab æditiuis vocatus, & cum numeroso auditorum doctorum præsertim concursu concionatus est, in ipsa etiam basilica majori seu cathedrali, in ipso etiam Sacello regio coram Ludovico XIV & regina Maria Teresia. Nullus fere est in eo genere, cujus sermones pluris habiti fuerint & magis multiplicati, ac per omnes regni provincias vel etiam ad exteras nationes missi ac dispersi. Quanti autem in sacræ facultatis comitiis fieret ejus judicium oratione pura & eleganti pronunciatum, testantur etiamnum quotquot qui eum viderunt & audierunt, ejus totius orbis eruditissimæ academiæ doctores superstites. Ad regimen provinciæ Parisiensis electus in comitiis Cenomani septima maii MDCLXXVIII coactis, eo munere pro more quadriennium functus est, & postea gymnasium Sanjacobeum Parisiense administravit triennium prior electus anno MDCLXXXVII. Sub ultimos vitæ annos laboribus fracta valetudine a concionibus abstinuit, & in museum se recepit, morti se præparans, & rationes Christo summo judici reddendas mature computans: unde mors ei non improvisa licet subita accidit die sexta januarii in ipsis epiphaniæ solemniis hora circiter undecima matutina anni MDCCXIII. Apoplexia sanguinis correptus dicebatur. * 1713.

Qui

Qui tam multa pronunciaverat ac ſcripſerat, pauca typis dedit, hæc ſcilicet:

Traité de pieté ſur les avantages de la mort Chretienne, avec des exhortations, des actes, & des prieres propres a aider les fideles a bien mourir, Pariſiis, Guillelmi Deſprez 1707 in 12. T. I pp. 488: T. II pp. 438.

Sermons ſur les myſteres de la religion Chretienne, Pariſiis, Ludovici Guerin 1709 in 12 pp. 620.

Sermones ejus alii, adventuales, quadrageſimales, feſtivi Gallice ſcripti & non typis editi in omnium ſuæ provinciæ vel etiam aliarum Gallicarum manibus verſantur, ſed & apud hujus generis librarios MS publice væneunt.

Judicium doctrinale in comitiis ſacræ facultatis anno MDCXCVI *congregatis, cum ad eam de libro vitæ ſanctimonialis Mariæ de Agreda Hiſpanæ Matriti 1670 in fol. edita ipſe unus ex cenſoribus delegatis referret, pronunciatum.* Extat MS Romæ in archivo magiſtri ordinis, qui ab eo ſibi mitti poſtulaverat.

F. HENRICUS VAN OEYENBURCH.

* 1713. F. Henricus van Oeyenburch Bruxellenſis patria & profeſſione, prædicator generalis obiit XXX aprilis MDCCXIII. Scripſit ac typis edidit

Manuale concionatorum evangelicum, dogmaticum, morale, ſive Conciones morales & doctrinales in omnes anni Dominicas, Bruxellis, Guillelmi Frix 1708.

Sic noſter Bernardus de Jonghe Belgii ſui Dominicani pag. 428, addens plura alia ſermonum volumina ab eo prelo parata, quæ morte præventus edere non potuit.

F. IGNATIUS PICONNE.

* 1713. F. Ignatius Piconne Gallus Auſtraſius, Vici oppido diœceſis Metenſis natus, in domo Nanceiana ordini nomen dedit adoleſcens, profeſſuſque eſt anno MDCXLIX die XVIII auguſti. Studiorum ſtadio emenſo, quas exceperat, aliis mox juſſus eſt tradere diſciplinas. Philoſophiam ſecularibus legit in domo noſtra Abbavillæa, theologiam etiam publice pluribus annis docuit Ambiani, & poſtea in ſtudio generali provinciæ S. Ludovici, nempe Pariſienſi ad S Honorati. Exinde ad regimem vocatus, Ambiani ter, Cadomi ſemel ut & Abbavillæ præfuit electus prior. Etſi concionator non inelegans nec injucundus, ſacro tamen pœnitentiæ tribunali potius quam pulpito ſe dicavit, nec parvum exinde fructum reportavit, ſalutem ſcilicet animarum. Obiit octogenario major anno MDCCXIII die XII martii. Scripſit ac typis edidit hoc titulo:

Le Chriſtianiſme eclairci pour affermir la foi & nourrir la pieté des fideles. Premiere partie ou la religion chretienne eſt miſe au jour d'une tres parfaite evidence, Ambiani, G. Lebel 1694 in 8 pp. 482.

Seconde partie, Ibidem 1695 in 8, pp. 550. Opus eruditum, nec indiſertum, eaque ratione concionatoribus utiliſſimum.

Troiſiéme partie. MS apud auctorem jam recognita, & a D. Berthe doctore ſocioque Sorbonico regio cenſore ante octo annos approbata preloque parata, cujus editionem, cùm jam ſuppeterent ſumtus, ſola mors prohibuit.

F. JOHANNES O DONELLY.

* 1713. F. Johannes ó Donelly Hybernus, cœnobii Pontis vadi Anglice *Drogheda* alumnus, Lovanii ſtuduit apud ſuos, tum & ibidem ſacras poſtea litteras e ſuperiori loco interpretabatur anno MDCCIX, quo ab eo typis editæ ſunt

Theſes ſacræ ex Actibus apoſtolorum cum quæſtionibus annexis ex theologia deductis, Lovanii, Denique 1709 in 4. Florebat etiamnum hoc anno MDCCXIII.

F. PETRUS DE ALCALA.

* 1713. F. Petrus de Alcala Hiſpanus, alter ab inſigni illo apud Sinas viro apoſtolico cognomine, de quo ſupra ad 1706, hoc anno MDCCXIII in Hiſpaniæ provincia Bætica florebat facundia & doctrina clarus, tumque quem pronunciaverat edidit

Sermon en honras del SS. Roſario, que el convento de ſanto Domingo de Cadiz celebro, Gadibus 1713.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. ALEXANDER THOMAS ARCUDI.

* 1714. F. Alexander Thomas Arcudi Venetus juvenis jam Venetiis florebat anno MDCXCVII, & clarebat etiamnum anno MDCCXIV, & ad ulteriores annos forte pervenerit, licet quouſque mihi ſit incompertum. Plura ſcripſit, ex quibus virum fuiſſe ingenii præſtantis & non vulgaris eruditionis facile comprobatur. Hæc verò ſunt mihi cognita:

1. *Miniera dell' arguteZZe ſcoperta dal Signor Silvio Arcudi, ed illuſtrata dal padre Aleſſandro Tomaſo Arcudi ſuo pronipote de' Predicatori.*

Opellam dicat Alexander Donato Maria Mongiò eccleſiaſtico erudito: quantum autem in hac opera oratoria ipſe laborarit, indicat in epiſtola nuncupatoria, dicens ſe inter innumera proavi adverſaria inveniſſe, *alcuni abozzi di queſta vaſta materia quaſi affatto logorati e conſunti, non sò*, inquit, *ſe da gl' anni, o dalla traſcuragine de gl'eredi: penſai dunque a uvalermi di queſte fabriche rovinate perinalZare un più perfetto edificio reducendole in miglior forma, ed ampliando con eſempi ſacri e profani &c.* Habet 10 pagg. in fol. Videſis *La galeria di Minerva* T. II p. 297 impreſſam Venetiis 1697 in fol.

Scripſit poſtea & edidit

2. *L'anatomia de gl' Ipocriti* ſub ementio nomine Candidi Malaſorte Uſſari, Venetiis, Hieronymi Albuzzi 1699 in 4. Hujus operis fit mentio in ſequenti.

3. *Galatina Letterata, nella quale ſi rappreſentano quaranta quattro perſonaggi che anno illuſtrato colle lettere la loro patria di S. Pietro in Galatina dal P. Fr. Aleſſandro Tomaſo Arcudi de' Predicatori autore dell' Anatomia degl' Ipocriti ſotto nome anagrammatico di Candido Malaſorte Uſſaro*, Genuæ 1709 in 8. Sic habet *Il Giornale de' Letterati d'Italia.*

4. *S. Atanaſio Magno el ammirabile idea d'un ſacro Eroe perſeguitato da tutto il mondo: Iſtoria*, Aleſii, Orontii Chiriatti 1714 in 4.

Extant omnia Romæ in Caſanatenſi.

F. EMMANUEL DE INCARNATIONE.

* 1714. F. Emmanuel de Incarnatione Luſitanus Oliſſiponenſis S. Dominici ut conjicio conventus alumnus circa finem ſeculi XVII florebat, & in vivis etiamnum erat anno MDCCXIV. Scripſit ac edidit hoc titulo:

Matthæus explanatus, Oliſſipone 1695, 1711, & 1714 in fol. par. Tria ut puto volumina, quod tamen dilucidabunt gentiles.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

Sæc. XVIII.

F. GODEFRIDUS LOYER.

* 1714.

F. Godefridus Loyer Gallus Armoricus Redonis natus, literis humanioribus adhuc operam dabat, cum ex lectione historiæ Insularum Americanarum ditionis Gallicæ a nostro Andrea *Chevillard* itidem Armorico studio fidei in regionibus illis & aliis nondum luce evangelii illustratis propagandæ exarsit: qua ratione ordini nomen dedit in patria, & quamprimum sacris litteris abunde instructus fuit, in Martinicam & Granatam mitti obtinuit. In harum insularum ultima magnum aliquando vitæ discrimen incurrit, ab Indis enim quos *Caraibes* vocant apprehensus spoliatus & ligatus, nonnisi mortem a feris illis hominibus expectabat, cum ab uno ex iis in christiana fide edocto ereptus est & liber dimissus: in Martinica vero dum pluribus peste Siamica sideratis sacramenta & pietatis christianæ officia exhibet, eodem contagio afflatus ad extrema deductus est. Exinde tamen feliciter convalescens in insulam S. Dominici trajecit, ministeriumque suum diligenter implebat, cum intestini doloribus assidue vexatus Galliam repetere coactus est. Nec sic tamen deterritus est a proposito. Restituta valetudine Romam adiit anno MDCC, expositaque sacræ congregationi *de propaganda* ministrorum evangelicorum in ora Guineæ Africana inopia præfectus missionum in ea regione institutus est & delegatus. Contigit autem anno sequenti MDCCI magnates duos nigros, alter *Aniaba* dictus jactabatur filius regis Issinii, alter ejus consanguineus nomen habebat *Banda*, qui ambo christianissimi regis Ludovici XIV magnificentia & christianæ religionis moribus ac præceptis & egregiis artibus pluribus annis Parisiis informati fuerant, contigit inquam tum in regionem suam remitti. Cum his navem regiam conscendit Godefridus noster, & XIX aprilis solvit e Rupella, tandemque ad oram Guineæ, primumque regni Issini portum (*Takuechue* dicunt) appulit XXV junii. At quod in votis habebat plantandæ fidei perficere non potuit consilium, seu regis Akafini obstiterit indocilis animus, seu nigrorum dictorum *Aniaba* & *Banda* corrupti mores, & a recepta in Galliis fide mox degeneres, non magnam religionis christianæ apud gentem illam existimationem dederint, seu denique infelix coloniæ Gallicæ eo missæ successus in causa fuerit: absque enim omni auxilio per biennium relicta fuit, quo factum ut Godefridus mense martio MDCCIII navem Lusitanam conscendens, per varia molestissimaque discrimina, multum ille terris jactatus & alto sub finem tandem anni MDCCVI in patriam remearit, ubi valetudine tot laboribus fracta ac perdita, nihil amplius pro sua cara Guinea potuit, quam bene illi a Deo apprecari. Quibusdam ab ejus e regno Issinii exitu, eo appulit navis regia, sed quæ coloniam omnem cum F. Jacobo *Villard* sacerdote Godefridi sodale & symmysta in Galliam reduxit. Itinerarium seu commentarium missionum suarum Godefridus scripsit hoc titulo:

Relation du voiage du roiaume d'Issiny côte d'or, païs de Guinée en Afrique, la description du païs, les inclinations, les mœurs & la religion des habitans: avec ce qui s'y est passé de plus remarquable dans l'etablissement que les François y ont fait. Le tout exactement recueilli sur les lieux par le R. P. Godefroi Loyer prefect apostolique des missions des FF. Precheurs aux côtes de Guinée religieux du convent de Bonnenouvelle de Rennes en Bretagne. Enrichie de figures en taille douce, Parisiis, Arnulphi Seneuse, & Radulphi Morel 1714 in 8 pagg. 298.

Vix editionem libelli compleverat, cùm æternitatis iter ingredi morte cogente compulsus est.

F. JOHANNES BENEDICTUS POLLAMME.

F. Johannes Benedictus Pollamme provinciæ S. Dominici Venetiarum alumnus clarebat hoc anno MDCCXIV, quo quam orationem in comitiis suæ provinciæ pro eligendo ejusdem superiore pronunciaverat orationem typis dedit hoc titulo: * 1714.

Il merito riconosciuto dalla ragione. Academia in occasione del capitolo provinciale de' Padri di santi Gio. e Paolo della provincia di Venetia dell' ordine de' Predicatori, Patavii 1714 in 4.

F. JOHANNES DOMINICUS GAVOTI.

F. Johannes Dominicus Gavoti Gallus Provincialis Maximinisani ordinem amplexatus est, exindeque inter theologos nomen sibi fecit, qua ratione scholarum regimini applicitus, sacram doctrinam duodecim annis solidis e superiori loco interpretatus est: conventus etiam Pratellarum & Diensem rexit prior, sanctique otii cupidus quibusdam aliis præesse recusavit. Vivebat etiamnum hoc anno MDCCXIV. Scripsit ac edidit * 1714.

Histoire de S. Marie Madelaine divisée en quinze chapitres avec autant de pieuses reflexions tirées des divers états de sa vie, Massiliæ, Petri Mesnier 1701 in 12.

F. JOSEPHUS MARIA TABAGLIO.

F. Josephus Maria Tabaglio Italus Placentiæ in Æmilia natus, ordini nomen dedit in patria, virque evasit magnarum imo omnium partium. Post rectas celebriores provinciæ suæ Lombardiæ scholas sacræ theologiæ magister promotus studii generalis Bononiensis datus est regens & moderator in actis cap. gen. Romæ anno MDCXCIV coacti, tum postea Brixiæ positus inquisitor generalis, exinde Romam a magistro vocatus inter theologos collegii Casanatensis cooptatus. Mortuo verò anno MDCCIII Jacobo Ricci de quo supra, ei Tabaleum magister ordinis suffecit in munere procuratoris generalis apud aulam Romanam: qua in statione Clementi XI summo pontifici ita se probavit, ut ab eodem commissarius generalis in Urbe institutus fuerit. Quo officio pluribus annis cum summa omnium approbatione perfunctus est: verùm aliquando ictu apoplectico percussus oneri cessit & honori, seque in domum suam nativam Placentinam reducendum curavit, in qua non diu postea & vitæ etiam cessit hoc anno scilicet MDCCXIV magno sui relicto desiderio. Vir revera fuit eruditus in omnibus, ingenii acris & perspicassimi, & quascunque quæstiones illi proposuisses quantumcunque intricatas, facillime dissolvebat. * 1714.

Plurima reliquit præclara MS theologica super Summam S. Thomæ, quæ in Italia plurimi habentur, & non solum juniorum sed & eruditiorum manibus versantur, & cum fructu leguntur. Typis autem edidit in negotio rituum Sinensium sua ætate tantopere versato

1. *Il Disinganno contraposto da un religioso dell' ordine de' Predicatori, alla Difesa de' missionarii Cinesi della compagnia di Giesù. Opera d'un religioso teologo della medesima compagnia. Ed ad un altro libriciuolo intitulato, Esame dell' autorità e vera intelligenza delle testimonianze delli scrittori Giesuiti allegate in prova del fatto da moderni impugnatori de' riti Cinesi*, Typis ementitis Coloniæ per il Burges 1701 in 8. P. I pp. 352: P. II pp. 412.

In hoc opere in libellis eorum a quibus ritus Sinenses propugnabantur, innumera secum pugnantia solerter animadvertit, & argumentis ad hominem invicte redarguit: Edidit præterea

2. *Controrisposta alla risposta data da un padre della compagnia di Giesù alla lettera da lui scritta a padri Gesuiti del collegio di Pecino*, Tridenti 1702 in 8.

3. *Considerationi sù la scrittura intitolata, Riflessioni sopra la causa della Cina doppo venuto in Europa il decreto dell' eminentissimo di Turnon*, 1709.

F. MANUEL GARÇO.

* 1714. F. Manuel Garço Hispanus Ecclesiastes facundus & apud suos nominatus edidit, quam pronunciaverat

Oracion funebre nellas exequias del duque de Berri celebradas en el monasterio de la encarnacion de Madrid 4 *jul.* 1714.

F. MATTHÆUS DOLMANS.

* 1714. F. Matthæus Dolmans Belga domus Trajectensis ad Mosam sodalis, theologus eximius in controversiis fidei adversus hæreticos hujus ætatis apprime versatus, easque ex officio publice tractans in æde sacra nostra ejus urbis, scripsit typisque edidit lingua sua vulgari librum, cui titulum indidit

Certa infallibilitas Ecclesiæ Romanæ & pontificum, non solum circa fidem & mores, verùm etiam in canonizatione sanctorum, adversus Mensonem Heydenryck prætonem reformatorum dictorum Mosæ-Trajecti, Ibidem Lamberti Bertus 1714 in 8 pp. 577 & amplius.

Nimirum iste Menso Calvinistarum minister occasione accepta solemnitatis canonizationis S. Pii V P. M. plures blasphemias ex suggestu suo vomere ausus erat contra S. Dominicum & SS Pium V, quas hoc libro Matthæus noster ita retudit, ut ipsi ministro apud suos segreges maximum pudorem incusserint. Vivebat iste Matthæus etiamnum anno MDCCXIX.

F. MICHAEL MAC QUILIN.

* 1714. F. Michael mac Quilin Hybernus Culraniæ in Ultonia anno circiter MDCLIX natus, & apud nostros ibidem anno MDCLXXVII die VI maii ad ordinem ascitus, annoque revoluto juvenis novemdecim annorum professus, in Galliam trajecit anno MDCLXXX, studiisque in provincia S. Ludovici Ambiani, & Parisiis peractis, philosophiam tum & theologiam in eadem variis in locis at potissimum Parisiis in studio generali SS. annunciationis sodales docuit. Priorem sibi præfecerunt sui Hyberni conventus sanctæ Crucis Lovaniensis, quos ubi triennium rexisset ab anno MDCCVI ad MDCCIX, in provinciam S. Ludovici reversus, pristinum docendi munus apud sodales Parisienses resumsit. Quadriennium iteratæ hujus lecturæ finierat, cum morte repentina sed non improvisa sublatus est anno MDCCXIV die prima septembris hora post quartam matutinam ad horologium Gallicum circiter media. Quem sodales omnes luxerunt, vir enim erat vere bonus, eximius theologus, SS. Augustini & Thomæ doctrinæ admodum addictus, in casibus conscientiæ solvendis expeditus & solers, sed & fidelium utriusque sexus ad perfectiorem vitam anhelantium director sensatus & prudens. Scripsit ab ejus morte editum opusculum, cujus titulus:

* *Dissertatio de contritione in sacramento pœnitentiæ necessaria ad mentem S. Thomæ veterumque Thomistarum*, Parisiis, Francisci Babuty 1716 in 12 pp. 169.

In ea pluribus adductis S. Thomæ & veterum ejus discipulorum auctoritatibus demonstrat, amorem Dei super omnia, amorem, inquam, non spei solum, sed caritatis saltem inchoatum necessarium esse, ut quis in sacramento pœnitentiæ absolvatur. Sec. XVIII.

MS reliquit tractatus theologicos in scholis legi solitos, quos sibi tradi requisierunt ejus symmystæ Hyberni Lovanienses, quibus & libentissime concessi sunt.

F. NICOLAUS MARIA GENNARO.

F. Nicolaus Maria Gennaro Siculus Messanæ secunda septembris MDCLIV natus, ordini nomen dedit Taurominii XV martii MDCCLXX, & anno revoluto professus, variis in locis & studiis philosophiam & theologiam audivit, Neti, Messanæ, Aquis Sextiis etiam in Provincia ex superiorum nutu. In suam insulam reversus, quas egregie comparaverat, alios e superiori loco docere jussus est disciplinas. Philosophiam Messanæ biennium tradidit, & aliud biennium theologiam Randatii, rursus philosophiam quadriennium Syracusis, & Messanæ biennium theologiam. quibus in litterariis muneribus ingenii acumen & facilitatem sed & doctrinæ ac eruditionis præstantiam patefecit. Jam per omnes scholæ agones coronam meruerat, cùm ad comitia ordinis Romæ anno MDCXCIV habita vocatus, coram Patribus congregatis concionem habuit de SS. Trinitate, eoque plausu auditorum, ut statim ei magister ordinis supremos theologiæ apices contulerit, ac studii generalis Messanensis regentem instituerit. Hoc munere triennium de more functus, & ab excellenti sapientia ab omnibus celebratus, Josephi Migliacci archiepiscopi Messanensis gratiam sibi conciliavit & æstimationem, a quo allectus est theologus & institutus examinator synodalis. Florebat etiamnum Messanæ anno MDCCXIV non minus sacra eloquentia in templis, quam aliàs sacra theologia in scholis clarus, hæcque jam luci dederat utriusque egregia specimina: * 1714.

1. *Adversus atomos redivivas opusculum dogmaticum*, Messanæ, Vincentii de Amico 1702 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

Huic operi cùm respondisset F. Johannes *Sanguens* Gallus ordinis Minimorum, Nicolaus noster opus suum propugnavit, edendo sub nomine sibi cognominis filii fratris sui germani alterum opus hoc titulo:

2. *Platonis ac patris Maignani adversus R. P. Johannem Saguens Tolosæ & Romæ olim veteranum philosophiæ ac theologiæ professorem ordinis Minimorum, systema eucharisticum P. Maignani ab impugnationibus contentis in opusculo dogmatico, quod nuper scripsit R. P. Gennarus ordinis Prædicatorum sacræ theologiæ magister adversus atomos redivivas, vindicantem, Expostulationes, quas acceptas Patri Saguens renuntiat D. Nicolaus Gennaro Messanensis, auctoris opusculi dogmatici ex fratre nepos, & in collegio Messanensi S. J. sacræ theologiæ studens*, Messanæ, Vincentii de Amico 1707 in 4.

3. *Usura detecta in contractibus stricti juris & bonæ fidei, rationum potius lumine & efficacia, quam numero & extrinseca auctorum probabilitate. Tomus I, in quo in mutuo eique adjacentibus usura humani commercii Harpya pallio detegitur*, Messanæ, De Amico 1701 in fol. Extat etiam Romæ in Casanatensi.

4. *Il Fiore della verga di Jesse. Panegirico della sagra lettera scritta da Maria Vergine a Messinesi*, Messanæ, Bisagnii, 1675 in 4.

5. *L'Architetto evangelico. Panegirico per San Pancrazio vescovo e martire*, Messanæ, Dominici Costa 1684 in 4.

Sec. XVIII. 6. *Dal Piede il Colosso. Panegirico per la gloriosa vergine e martire sant' Agata*, Catanæ, Pauli Bisagnii 1691 in 4.

7. *Collirio agli occhi di alcuni dello stato ecclesiastico, acciecati dall' interesse e dall' ignoranza, manipolato da un religioso Messinese maestro in sacra teologia dell' ordine regale, veridico e fedele de' Predicatori*, Messanæ, Vincentii de Amico 1709 in fol.

In isto nomen celavit ex industria.

Alia ad rei litterariæ commodum edenda moliebatur, & prelo paratos habebat inter alia

8. *De Immunitate ecclesiastica* tomos tres.

Hujus scriptoris cum laude meminit Antoninus Mongitore, quem hîc excipimus in sua Bibl. Sic. Addit Nicolaum nostrum oratione funebri Carolo II regi catholico parentasse in solemnibus exequiis Messanæ pro eo celebratis : sed an typis prodierit non docet.

F. NORBERTUS DELBECQUE.

† 1714. F. Norbertus Delbecque Hanno e Brannia comitis ortus, ibidemque adolescens literis & moribus ornatus egregiis ordinem amplexatus est & professus. Philosophia perfunctus humaniores litteras in gymnasio quod nostri regunt Lyrano publico juventutem urbis eo accedentem docuit, stylumque sibi formavit : tum & Lovanii theologiæ deditus, ita emicuit, ut e loco superiori lectis quas didicerat disciplinis humanis & sacris, in ea academia licentiæ gradum promeruerit. Inde Romam petens viris urbis sapientioribus, quos coluit assidue, se etiam eximie probavit, ex eorumque contubernio & familiaritate non parum profecit. In patriam redux anno MDCXCIII, Duaci magister studentium institutus est, laurea tamen una decoratus a magistro ordinis F. Antonino Cloche, sed mox ab eodem ad instantiam abbatis & canonicorum regularium monasterii Rolducensis in ducatu Limburgensi ipsis concessus est sacræ theologiæ professor, quod munus ita implevit, ut eorum juvenibus puram sancti sui patris Augustini doctrinam, Thomæque Aquinatis inconcussa dogmata facile instillaverit, ac in eo asceterio confirmarit. Anno MDCC Romam iterum ab eodem ordinis magistro accitus, & socius pro provinciis Germaniarum allectus, non in rebus solum regiminis prudentiam, sed & tum collegio theologorum Casanatensium ascriptus pro schola Thomistica zelum strenuus explicavit, nec exiguam sibi peperit apud doctos existimationem. Eum tamen aerem valetudini omnino adversum expertus, Urbem relinquere, ad suosque remeare coactus est anno MDCCVII, viceque sua primarii & publici in facultate sacra Lovaniensi regentis professionem inire cœpit anno MDCCIX, quam triennium ad annum MDCCXII egregie tutatus est : hinc prior Namurcensis allectus in officio obiit XIV novembris MDCCXIV.

Multa hactenus ab eo prodierunt, quædam propria, cætera aliena sed ejus curis a mendis expurgata, & elegantibus typis excusa. Primi generis sunt

1. *De advertentia ad peccandum necessaria*, Leodii 1696 in 8.

Quem tractatum scripsit occasione famosæ illius assertionis & theseos professoris Divionensis S. J. *De peccato philosophico* in ejusdem Societatis gymnasio Divione mense junio 1686 propugnatæ, & ab Alexandro VIII S. P. Fer. v 24 aug. 1690 Romæ proscriptæ atque damnatæ, quam etiam Norbertus hic noster funditus evertit.

Dissolutio schematis Wyckiani bipartiti de prædestinatione per F. Nobertum D'Elbecque ord. Prædic. S. T. D. studii generalis Lovaniensis nominatum regentem primarium, Antverpiæ, Christiani Vermey 1708 in 12 pp. 189

Theses theologicæ de impedimentis matrimonii, Lovanii, Guilielmi Stryckwant 1710 in 12 pp. 12.

Vindiciæ gratiæ divinæ adversus nov-antiquos ejus impugnatores ad mentem gemini Ecclesiæ solis SS. Aurelii Augustini & Thomæ Aquinatis, Bruxellis, Francisci Foppens 1711 in 8 pp. 120.

Theses polemicæ de justificatione & merito, Lovanii, Ægidii Denique 1712 in 8 pp. 32.

Appendix ad theses polemicas de justificatione & merito, Ibid. in 8 pp. 12.

Alterius generis opera nempe aliorum suis curis excusa :

1. *Eximii D. Francisci Silvii a Brania comitis fidelissimi S. Thomæ Aquinatis interpretis opera*, Antverpiæ, viduæ & filii Joh Bapt. Verdussen 1698, Tomis sex in fol.

Tomis duobus prioribus hæc insunt, *Silvii opuscula de primo motore, de statu hominis post peccatum, orationes theologicæ, controversiæ fidei, resolutiones variæ. Item commentaria in Genesim & Exodum* jam antea edita, tum ejusdem *commentaria in Leviticum & Numeros* nunc primum edita.

Tomis aliis quatuor *Commentaria in universam S. Thomæ Summam.*

2. *R. A. P. F. Natalis Alexandre S. T. M. Theologia Moralis in compendium redacta.* Quod opus Romæ suscepit & typis edidit.

3. *Historia congregationum de auxiliis divinæ gratiæ sub summis pontificibus Clemente VIII & Paulo V auctore R. A. P. Jacobo Hiacintho Serry S. T. M. Editio altera auctior*, Antverpiæ, Societatis 1709 in fol.

4. *Summa S. Thomæ de Aquino ad antiquiores codices MSS recognita.* Hanc susceperat edendam elegantibus typis & charta in fol. sed ultra folium primum, quod in specimen operis excusum fuit, non ultra prosecutus est typographis ob insanum bellum quo tum Europa Christiana tota flagrabat, a nimio sumtu necessario deterritis.

F. PAULUS LUDOVICUS GREPPI.

F. Paulus Ludovicus Greppi Longobardus, conventus Novocomensis alumnus † 1714. vergente seculo XVII jam florebat, & ad annum MDCCXIV pervenit tum apud suos mortuus. Vir fuit doctrina præsertim morali commendatus, qui & poesi horis subcisivis deliciabatur. Hæc rei litterariæ reliquit

La verità Laconica, Parisiis 1691 in 12.

Il Trionfo de' santi del Calendario Romano, Mediolani, Agnelli 1697 in 12.

F. PETRUS DE CUETO.

F. Petrus de Cueto Hispanus provinciæ † 1714. Bæticæ alumnus hoc ineunte seculo XVIII doctrina & dicendi facilitate & gratia clarebat apud suos, ediditque quem in solemnitate publica pronunciaverat

Sermon en las honras que hizo la ciudad de Cordoba, Cordubæ 1714. Extat Romæ in Casanatensi.

Sic me monent Memoralia Romæ recens mihi missa nec quid amplius. Quæ sit illa solemnitas, hîc addent gentiles, & si quæ alia hic orator sacer ediderit.

F. PETRUS VANDER KEEREN.

F. Petrus Vander Keeren Belga Gan- † 1714. davi inter eos quos conversos nominamus, ascitus vivit etiamnum vitrearum laminarum pingendarum artifex peritissimus, de qua arte librum scripsit prelo maturum. Editionem retardant sumtus inci-

dendis in ære figuris necessarii. Sic me monebat hoc anno 1714 pluries laudatus Ludovicus Robiin litteris ad me scriptis.

F. RAIMUNDUS BONFILIO.

* 1714. F. RAIMUNDUS BONFILIO Neti in Sicilia insula natus nona octobris MDCXLV ordini nomen dedit Catanæ anno MDCLXVII, virque evasit, ut ita dicam ambidexter, utraque theologia scholastica & parænetica clarissimus. Primam Calatanissectæ suos sodales sed & externos e superiori loco docuit, quibus unà Rhetoricam tradidit. Tum vero ipse sacræ eloquentiæ totum se tradens, per annos plurimos conciones quadragesimales in præcipuis Siciliæ civitatibus, oppidis & castris habuit, ab eruditione sanctorumque Patrum copia laudatus nec sine insigni auditorum fructu: unde prædicatoris generalis titulum & honores consecutus est. Ad regimen etiam vocatus, conventus Motycensem & Catanensem administravit prior electus. Florebat etiamnum hoc anno MDCCXIV doctrina & morum integritate ac elegantia omnibus & suis & exteris acceptissimus, jamque ediderat

Anno sacro o vero Sermoni del santissimo rosario per tutte le domeniche, e feste principali dell' anno, diviso in due tomi.

T. I, Catanæ, Bisagnii, 1708 in 4.

T. II, prelo tum paratus erat.

Edenda etiam quamprimum promittebat jam apud se confecta

Quaresimale.

Auvento.

Panegirici sacri.

Ejus cum laude meminit Antoninus Mongitore, quem hîc excipio in sua Bibl. Sic.

FF. ANONYMI.

* 1714. FF. SEX ANONYMI Romæ collegii Casanatensis sodales consulti responderunt, & ediderunt typis ementitis

Votum sex in sacra theologia magistrorum.

Discutiuntur causæ, rationes, & momenta, quibus nonnulli Siculos ab obligatione servandi interdictum auctoritate sedis apostolicæ in Sicilia latum liberos asserunt, Coloniæ Ubiorum 1714 in fol. pp. 23.

F. ALBERTUS CASTELLANI.

† 1715. F. ALBERTUS CASTELLANI Insuber, Mediolanensis patria, professione conventus S. Mariæ Gratiarum alumnus, vir non solum theologica doctrina illustris, sed & in utroque jure versatissimus, in quo plures edidit Allegationes, quæ simul collectæ plures tomos conficerent, inter alia scripsit ac prelo dedit sequentia:

1. *De immunitate ecclesiastica contra quemdam nomine suppresso, opus omnium plausu receptum*, Mediolani absque nomine typographi & absque anno.

2. *Opusculum de Colonica*, Mediolani.

3. *Paræneßis de identitate sacrorum ossium S. Augustini*, Mediolani 1698.

Obiit autem apud suos Mediolani anno MDCCXV. Quæ totidem verbis habent Memorialia Romæ recens mihi missa.

F. FRANCISCUS JANSSENS ELINGA.

* 1715. F. FRANCISCUS JANSSENS ELINGA Belga Batavus vel Frisius, Brugis ordinem amplexus, & XXVIII januarii MDCLIV professus, studiorum stadio Lovanii emenso, philosophiam ibidem tum & theologiam e superiori loco docuit, & licentiati gradum consecutus prima septemb. MDCLXV, magisterii lauream obtinuit anno MDCLXXV, studii generalis Antverpiensis regens primarius una confirmatus, quod munus XII circiter annis gessit. Comitiis ordinis Romæ anno MDCLXXVII habitis interfuit a sua Inferioris Germaniæ provincia delegatus magistri ordinis elector, judexque causarum in iisdem datus fuit. Anno MDCLXXXIV in comitiis suæ provinciæ Gandavi ad ejusdem regimen assumtus, eo titulo Romæ capitulo generali, quod electionis magistri ordinis etiam erat anno MDCLXXXVI affuit. Altera vice electus est ejusdem provinciæ præpositus, & quadriennium eam iterum rexit ad MDCCII: at deinceps museo se condidit, studio ad mortem deditus & assiduus. Obiit apud suos Brugis XXII novembris MDCCXV octogenario major. Hæc ejus opera: SÆC. XVIII.

1. *Auctoritas D. Thomæ Aquinatis quinti Ecclesiæ doctoris Nodo indissolubili per F. Petrum de Alva & Astorga lectorem jubilatum &c. nuper revincta nunc vero soluta*, Gandavi, Maximiliani Graet 1664 in 8 pp. 203.

Ad calcem adjecit per modum appendicis

Certissimum quid certissimæ veritatis pro doctrina doctoris angelici S. Thomæ Aquinatis, contra certum quid certissimæ falsitatis adversum F. Petrum de Alva & Astorga certi supradicti nuper per totum Belgium suppresso auctoris nomine & sine ulla approbatione dispersi auctorem certo certissimum, pp. 22.

2. *Cribratio vocabularii F. Petri Alva &c.* Antverpiæ, Engelberti Gymnici 1664 in 8 pp. 33.

3. *Responsio ad epistolam alicujus ordinis Minorum publicatam sub larva summulistæ Minoris*, Ibidem 1664 in 8 pp. 13.

4. *R. P. F. Matthias Hauzeur ordinis Minorum lector jubilatus: seu Defensa ab eodem causa F. Petri de Alva appensa in statera, & inventa minus habens*, Namurci, Petri Girard 1664 in 4 pp. 68: Iterum, Antverpiæ 1665 in 8 pp. 212.

5. *Theses theologicæ de natura pura, integra, lapsa, & reparata ad mentem doctoris angelici, quas eo præside & in studio generali Antverpiano regente primario defendit F. Guillelmus Schafs ejusdem ordinis martii XXI*, Antverpiæ, Cornelii Voons 1673 in 4.

Superiora omnia extant Lutetiæ apud nostros ad S. Honorati.

6. *Controversiarum in hæreticos opusculum lingua Belgica*, Antverpiæ 1675.

7. *Veritas manifestata pro auctoritate F. Thomæ Turci magistri ordinis circa prædeterminationem physicam. Item Decretum F. Johannis Thomæ de Rocaberti ordinis magistri contra opera F. Josephi de Vita Siculi ord. Prædic. ac Exhibitio authentica bullæ Urbani V pro auctoritate Angelici doctoris*, Antverpiæ, Jacobi Voons 1675 in 4 pp. 48.

8. *Suprema Romani pontificis auctoritas, ejusque extra concilium generale definientis infallibilitas, adversus epistolam episcopi Tornacensis D. Gilberti de Choiseul propugnata*, Brugis, Petri Van Pée 1689 in 12 pp. 201.

9. *Summa totius doctrinæ de Romani pontificis auctoritate & infallibilitate tredecim articulis comprehensa*, Ibid. 1690 in 4.

10. *Forma & Esse Ecclesiæ Christi, quæ duntaxat est apud Romano-Catholicos*, Flandrice 1702.

11. *Dissertationes vigintisex theologicæ selectæ de præcipuis quæstionibus hoc tempore in schola disputatis*, 1707.

12. *Series indulgentiarum & gratiarum confra-*

Sec. XVIII. *tribus & consororibus SS. rosarii per diversos summos pontifices concessarum*. Scripsit sub finem vitæ, an typis ediderit, mihi incompertum.

Ea omnia & ex Bibl. Belgo-Dominic. F. Ghilberti *de la Haye*, & ex Belgio Dominic. F. Bernardi *de Jonghe*, & ex actis aut ipsis libris visis.

Summa conciliorum a Bartholomæo Carranza collecta recognita, a mendis expurgata, & aucta & additionibus illustrata a Francisco Janssens Elinga typis prodiit Lovanii 1681 in 4: & antea ibidem, Graet 1668 in 8.

F. FRANCISCUS LARRAGA.

* 1715. F. FRANCISCUS LARRAGA Hispanus seculo currenti XVIII apud suos clarus, jamque titulo præsentati ornatus & Burgis in gymnasio nostro S. Pauli sacræ theologiæ professor, & antea in Pampilonensi, opus edidit, cujus alteram editionem transcursim videre tantum licuit. Titulus:

Promptuario de la theologia moral muy util para todos los que se han de exponer de confessores, y para la devida administracion del santo Sacramento de la penitencia: nuovamente reconocido, mejorado, corregido y añadido por su autor en esta impression, que es la secunda del autor, aunque septima si se numeran cinco hechas en Madrid sin adicion a la primera: dedicado al muy illustre Señor D. Joseph Aldaz y Aguirre marques de Montereal vizconde de la Armeria &c. Por el P. F. Francisco Larraga regente de la universidad de Sant Iago de Pamplona orden de Predicadores, Pampilonæ, Francisci Picart 1710 in 4 pagg. 450.

Per modum dialogi Tractatibus 55 agit de sacramentis in genere & specie, de censuris, de ignorantia, conscientia, & peccatis, de lege & præceptis decalogi, de indulgentiis. In hac altera editione apparet additum fuisse

Tratado miscellaneo de lo que pueden los confessores regulares en orden a los seglares, y de las proposiciones condanadas por los SS. pontifices Alexandro VII &c. y de los casos reservados por el synodo de el obispado de Pampelona.

Primam verò editionem ab auctore ibidem prodiisse dicebant anno 1708 in 4. Cùm evolvere non licuerit citius recedente latore ordinis sodali, id unum addere possum non solum approbatum a nostris F. Michaele *de Lassaga* magistro priore Pampilonensi & F. Thoma *Rincon* magistro priore S. Pauli Conchensis, sed & pluribus laudari a Manuele *de Lascurain* S. J. censore per vicarium generalem episcopi Pampilonensis designato.

F. JACOBUS HYACINTHUS FEJACQ.

* 1715. F. JACOBUS HYACINTHUS FEJACQ Gallus Picardus Ambianus primo nomini in Baptismo accepto, alterum adjecit in professione, quam pro conventu Ambianensi emisit XXIV februarii MDCLXIII adolescens tum tres menses solum supra sextum decimum ætatis natus. Ut litteris humanioribus egregie fuerat institutus, & seu Latine seu Gallice pure & facile loquebatur, non parum eminuit in scholis inter sodales, thesesque theologiæ publicas defendit Ambiani, Tulli Leucorum, Catalauni in comitiis suæ S. Ludovici provinciæ coram spectatissimorum virorum consessu, & ubique cum plausu. Verum quo eum sua ferebat indoles mox ab emenso studiorum stadio, excusso pulvere scholastico, totum se sacro suggestui dedit nec infeliciter. Per triginta & amplius annos celebriora regni pulpita per adventum, quadragesimam & octavas SS. Sacramenti implevit, Cadomense, Bajocense, Lexoviense, Meldense, Tullense Leucorum bis, Catalaunense etiam bis, Ambianense, Trecense, Tolosanum S. Saturnini, Remense, Metense etiam bis, Parisiensia etiam quædam cum magna episcoporum a quibus vocabatur gratia, & auditorum eruditorum ob doctrinam & styli elegantiam approbatione, & plausu. Ætatis LXIX vix attigerat, integraque & firma fruebatur valetudine, ac seros promittebat annos, cum familiæ visendæ causa in Picardiam progressus, morbo in ea regione grassante tactus est, quo & mense septembri raptus est ad meliora anno æræ christianæ MDCCXV. Quasdam actiones & conciones paræneticas a se variis in locis dictas urgentibus amicis prelo dedit:

1. *Panegirique du Roi Louis XIV prononcé dans l'eglise des Freres Prêcheurs de Caen par le R. P. Fejacq professeur en theologie, & prieur du meme convent le cinquieme septembre* MDCLXXXV *jour de la naissance du roi, au sujet de la statue, que cette ville a elevée a la gloire de sa majesté*, Cadomi, Yvon 1685 in 4: Parisiis, Andreæ Cramoisy 1685 in 4. Extat etiam in collectione similium orationum Gallicarum, cui titulus, *Recueil de diverses oraisons funebres, harangues, discours, & autres pieces d'eloquence des plus celebres auteurs de ce temps*, Insulis, Johannis *Henry* 1691 in 12, Edit. altera Tomo tertio pag. 267 ad pag. 288.

2. *Oraison funebre de haute & puissante dame madame Anne Marie Louise d'Orleans souveraine de Dombes, duchesse de Montpensier &c. comtesse d'Eu, prononcée dans l'eglise principale d'Eu au mois d'avril* MDCXCIII, Parisiis, Andreæ Cramoisy 1693 in 4.

3. *Panegirique de S. Thomas d'Acquin prononcé a Toulouse dans l'eglise des FF. Prêcheurs de la meme ville*, Tolosæ 1697 in 4.

4. *Panegirique de S. Caterine de Sienne prononcé le jour de sa feste* XXX *avril* MDCXCVII *dans l'eglise des FF. Precheurs de Bourdeaux*, Burdigalæ, viduæ G. de la Court 1697 in 4.

5. *Oraison funebre de haute & puissante dame madame la marquise d'Heudicourt gouvernante des enfans de Lorraine*, Nanceii, Dominici *Gaydon* 1710 in 4.

6. *Oraison funebre de haut & puissant prince Louis de France dauphin de Viennois, & de son epouse haute & puissante dame madame Marie Adelaide de Savoie, dauphine, prononcée dans l'eglise catedrale de Metz*, Metis 1712 in 4.

7. Alia quædam non ab ipso dicta, sed ab eo in gratiam amicorum composita etiam typis prodierunt, qualis *oratio Gallica ab abbate S. Bertini regi Ludovico XIV dicta*, dum ei libellum comitiorum Artesiæ offerret anno MDCLXXXV.

8. Anno MDCCXV *conciones pro integro adventu* prelo dare constituerat de conditionibus caritatis, quales a S. Paulo describuntur *I Corinth. cap.* XIII: *Caritas patiens est &c.* omnes inquam & doctas & elegantes, styloque puro & ut ita dicam academico scriptas, quales omnes supra laudatæ, sed ne ederet, mors impedivit.

9. *Conciones ejus quadragesimales* MS ab eo amicis communicatæ, etiamnum ab istis publice Parisiis recitantur, qui ex iis non parvam suo nomini famam aucupantur.

F. JACOBUS LAFON.

F. JACOBUS LAFON Gallus Occitanus Tolosæ die altera junii MDCLVI natus ibidemque ordinem amplexatus & professus anno MDCLXXVIII die XI novemb. Vir fuit piissimus, omnibus vitæ spiritualis exercitiis addictus, disciplinæ regularis apprime tenax, ad hæc lectioni & studio deditus, * 1719.

& ut firma gaudebat valetudine, incredibile quot vigilias in museo legendo & scribendo insumserit. Ordini suo & S. Thomæ doctrinæ mirum affectus, eidem sartæ tectæque tuendæ totis viribus desudabat. Rerum ordinis etiam perscrutator fuit diligens, unde cum Carolus a Sancto Vincentio annum Dominicanum Gallicum quem complendum susceperat, deseruit, Jacobo nostro hæc provincia a magistro ordinis mandata est, qua ratione Parisios venit an. MDCCVIII & in domo nostra quæ in suburbio S. Germani, commoratus est huic operi diu ac noctu incumbens. Verùm anno MDCCXIV cùm Avenionem se contulisset, quorumdam operum edendorum gratia, & inde Tolosam usque patriæ revidendæ desiderio ductus progressus esset, in morbum incidit, quo præmatura morte collectus est ætatis quinquagesimo septimo anno christianæ æræ MDCCXV die sexta januarii. Hæc ejus opera:

1. *Remarques sur la theologie morale de M. Bonal, qui servent d'additions & d'eclaircissemens aux decisions qu'il a données dans son ouvrage pour l'instruction des ecclesiastiques par V. D. D. C. V. D. T.* Tolosæ, apud viduam J. J. Boude, Claudium Ægidium Lecamus, & Jacobum Loyau 1708 in 12 pagg. 548. Nomen suum ex industria sub his elementis occuluit, quæ significant *un Dominicain du convent de Toulouse.*

2. *L'année Dominicaine: seconde partie de septembre*, Ambiani, Guislani Lebel 1710 in 4 pp. 870. Quam quidem partem a medio voluminis solum perfecit, ubi decessor ejus F. Carolus a S. Vincentio desierat, jamque typis commiserat. Chronologia missionum nostrarum ad infideles ab anno 1417 ad 1562, opus est ipsius Caroli, a 1563 ad finem D. de Vienne presbyteri viri piissimi nostri, ut aiunt Tertii ordinis. Quod monendum fuit, ut si quæ sint quoad annos & alia errata, huic nostro Jacobo non imputentur.

Année Dominicaine: Mois d'octobre I P. Ibid. 1712 in 4 pp. 846.

Tractatus Thomisticus moralis, seu Resolutio casuum conscientiæ juxta veridica S. Thomæ principia, & doctrinam SS. Raimundi, Antonini, B. Alberti Magni, aliorumque primi nominis theologorum ordinis Prædicatorum. Tractatus de sacramentis, ubi plura de antiquis in administratione sacramentorum ritibus ab Ecclesia adhiberi solitis opera & studio R. P. F. Jacobi Lafon ejusdem ordinis ac conventus Tolosani alumni. Deduxit eos in viam rectam, ut irent in civitatem habitationis, Psal. CVI vers. VII.

Jam convenerat cum domino *Offray* typographo & bibliopola Avenionensi de hoc opere edendo ut pote jam a censoribus probato: Verùm an mors auctoris paulopost subsecuta editionem impeditura sit, jam dubitatur, licèt jam ediferant.

Aliud opusculum etiam edendum cogitabat hoc titulo:

Annotationes in Summam Cajetani de peccatis.

Jamque Avenionem miserat prelo committendum, sed hujus fœtus eadem erit sors ac jam laudati.

F. JOHANNES AYRA Y FERRER.

* 1715. F. JOHANNES AYRA Y FERRER Aragonus Cæsaraugustæ natus & ibidem ordinem amplexus, sacræ theologiæ magister hoc ineunte seculo XVIII apud suos florebat. Ejus præclaras dotes, & varia quibus hoc anno MDCCXV fungebatur munia docet inscriptio sequens:

Nova & accurata regni Aragoniæ cum consinibus descriptio per R. A. P. M. F. Johannem Ayra y Ferrer Cæsaraugustanum sacræ theologiæ doctorem, liberalium artium magistrum, Oscensis academiæ cathedraticum, apostolici legati theologum, nunciaturæ Hispaniæ, & archiepiscopatus Cæsaraugustani examinatorem synodalem, & in suo regio Prædicatorum Cæsaraugustæ conventu studiorum regentem, Parisiis, Liebaux sculpsit 1715 in fol. SEC. XVIII.

Tabula est regni Aragoniæ in folio expansa, sed quin suis scriptis eam illustraverit, nullum mihi dubium, quod docebunt, & hîc addent sui gentiles.

F. JOHANNES O HEYN.

F. JOHANNES O HEYN Hybernus, patria & professione Athenriensis, quæ civitas est in comitatu Galviensi studuit Salmanticæ, ac exinde philosophiam in Gallia professus est, tum in nostro Hybernorum Lovaniensium collegio gradatim magister studentium, regensque secundarius, & suo ordine primarius pluribus annis egit. Zelo fidei ductus patriam insulam repetens, scholam etiam Thomisticam ibidem aperuit, pluresque habebat discipulos, cum exorta in catholicos persecutione latere coactus, sub præsulis Elfinensis patrocinio substitit aliquandiu: verum ab heterodoxis nominatim perquisitus, regnumque exire compulsus, Lovanium repetiit, ludoque iterum se inclusit scholastico, regentisque munus exercuit. Sedata paulisper tempestate suos revisit Hybernos, octennium que tum ibidem securus mansit, verbo Dei populares suos sedulo pascens, prioris etiam Urlariæ munere fungens: reviviscente tandem persecutione cum omnibus omnium ordinum regularibus exul factus, Lovanium rediit, ubi agebat etiamnum hoc anno MDCCXV, ætatis annorum LXVIII, professionis XLVIII, theologiæ præsentati titulo insignitus. Scripsit opusculum cui nomen indidit: * 1715.

Epilogus chronologicus exponens succincte conventus & fundationes sacri ordinis Prædicatorum in regno Hyberniæ, & nomina pariter illustrium filiorum ejusdem provinciæ tam mortuorum quam in exilio viventium, Lovanii, Ægidii Denique 1706 in 4 pagg. 49.

Quæ opella etsi quantum ad seculum XVII videatur satis accurata, quoad antiquitates majorem desiderat diligentiam, quam si forte persecutio deferbuerit, vel ille vel alius non vulgi sermonibus, sed certis documentis ex antiquis archivis quæ non desunt depromptis innixus adhibebit. Et quidem alia notatu digna ut sepulcra principum & nobilium in nostris Ecclesiis extantia promittebat, an autem promisso steterit, me latet.

F. JOHANNES DES HOLIAS.

F. JOHANNES DES HOLIAS Gallus, Arvernus, Claromontanus patria & professione, honesto loco natus, studio salutis animarum succensus, adversus hæreticos & impios frequenter nec infeliciter in concionibus efferbuit, scripsitque ac edidit * 1715.

Octave des morts, ou la Penitence des ames du purgatoire, dans laquelle les predicateurs auront d'amples discours, les religionnaires de forts raisonnemens, les devots de saintes reflexions, les pecheurs des motifs de bien vivre, Parisiis, Johannis Couterot 1697 in 8.

Anno MDCCXV Claromontio Parisios venit alterius operis edendi causa, & ut censorem a cancellario regio in provincia obtineret, qui doctorem ei concessit Carnuti agentem. Eo igitur se contulit, at dum sui operis approbationem expectaret, annorum pondere pressus, quippe qui octogesimum superabat, ibidem hieme sequenti abiit

Sæc. XVIII. ad superos. Titulus operis edendi erat, ut ab ejus ore pluries audivi:

Trois octaves du Saint Sacrement de l'Eucharistie.

F. JOHANNES BAPTISTA PICHI.

1715. F. JOHANNES BAPTISTA PICHI Italus Anconæ natus & ibidem ordinem professus, theologus doctrina & eruditione conspicuus, in ministerio sanctæ inquisitionis variis in civitatibus, Cremæ, Brixiæ, Parmæ, Papiæ, diutius occupatus, tandem Mediolani inquisitor generalis constitutus, ibidem in officio obiit hoc anno MDCCXV. Qui amœnioribus musis deliciabatur, inter poetas Italos celebre sibi nomen fecit, & variis in locis in quibus illum agere contigit, varia etiam typis edidit poemata, unum inter cœtera laudatur, cui titulum indidit:

Arpa Celeste, Parmæ, in 12.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa.

F. JOHANNES DAMASCENUS LUBIENECKI.

1715. F. JOHANNES DAMASCENUS LUBIENECKI Polonus, ad gradum præsentati in comitiis ordinis Romæ anno MDCLXXXVI habitis promotus, annis pluribus antea in Gallia egerat, & Lugduni apud nostros theologiam publice docuerat cum plausu & fructu, & inter illustres suæ ætatis S. Thomæ interpretes nomen sibi fecerat. In Poloniam reversus, electus est provinciæ suæ prior & moderator, quo munere fungebatur etiamnum anno MDCCVI, & altera januarii ejus anni Parisios ad amicum ejusdem ordinis scribebat, se tandem post multos labores, & inquisitiones in Silesia diligentiores, quæcumque ad servi Dei Ceslai S. Hyacinthi fratris germani & symmystæ beatificationis processum instituendum necessaria erant, ex antiquis & certis monumentis collegisse ac finiisse. Quæ inquisitio fructu non caruit, siquidem Ceslaus a Clemente XI Beatorum albo inscriptus fuit anno MDCCXII & ut de eo per totum ordinem officium celebraretur XVI julii permissum. Ab eodem summo pontifice Lubieneckius ob præclaras dotes electus est episcopus Backoviæ in Moldavia, & præconizatus, ut aiunt, die XXIII februarii MDCCXI, eodemque anno consecratus Romæ ubi tum aderat. Vivebat adhuc hoc anno MDCCXV, sed anno MDCCXVII jam obierat. Inter ejus opera numeranda veniunt

Inquisitio de gestis & miraculis B. Ceslai, Romæ in archivo congregationis rituum servata.

Martyrologium Dominicanum e Gallico nostri Stephani Thomæ Soueges Latine redditum.

F. RAPHAEL MARIA FILAMONDO.

1715. F. RAPHAEL MARIA FILAMONDO Neapoli natus & in conventu sanctæ Mariæ *della Sanità* adolescens ordinem amplexatus, non solum sacra doctrina emicuit, quam pluribus annis apud suos professus est, per omnes scholæ agones lauream promeritus, sed & Musas amœniores coluit, earumque contorbernium theologum non dedecere probavit. Post plura in eo genere edita, quibus insignem sibi famam comparavit, Romam a magistro ordinis F. Antonino Cloche accitus est, & unus ex duobus bibliothecæ Casanatensis præfectis institutus, ac tandem ob egregias dotes a Clemente XI ad Suessanam in Campania sub Capuana Ecclesiam evectus anno MDCCV die XIV decembris. Vivebat etiamnum anno MDCCXV Ecclesiam suam veri pastoris partes omnes sedulo adimplens, sed anno MDCCXVII abierat ad superos. Hæc ejus opera mihi cognita:

1. *Theo-Rhetorica idea ex divinis scripturis, & politioris literaturæ mystagogis deducta, duobus tomis comprehensa, christianis oratoribus ad imitandum proposita*, Neapoli, typis recens fusis Mich. Aloysii Mutii 1700 in 4. T. I pp. 500: T. II pp. 424. Ea præsertim ratione laudandum opus quod exempla fere omnia vel ex sacra scriptura, vel ex SS. Patribus proferat. Extat Paris. apud nostros Sanjacobeos.

2. *Il genio bellicoso di Napoli. Memorie Istoriche d'alcuni capitani celebri Napolitani, c'han militato per la fede, per lo rè, per la patria nel secolo corrente, abbellite con cinquanta sei ritratti intagliati in rame*, Neapoli, Dominici Antonii Parrini, & Michaelis Aloysii Mutii 1694 in fol. pp. 679. Extat Paris. in Regia.

3. *Raguaglio del viaggio fatto da padri dell' ordine de' Predicatori inviati dalla sacra congregazione de Propaganda fide missionarii apostolici nella Tartaria minore l'anno* MDCLXII: *aggiuntavi la nuova spedizione del padre maestro Fra Francesco Pisc po in Armenia e Persia*, Neapoli, Dominici Antonii Parrini & Michaelis Ludovici Muzii 1695 in 8.

Extant singula Romæ in Casanatensi.

F. Vincentio cardinali *de Ursini* archiepiscopo Beneventano opellam nuncupavit.

F. RENATUS BILLUART.

F. RENATUS BILLUART diœcesis Leodiensis ordinem in conventu Reviniensi amplexus est, & apud suos sodales clarebat hoc anno MDCCXV sacræ theologiæ professor. Jam ab eo prodiit 1715.

De mente Ecclesiæ catholicæ circa accidentia Eucharistiæ dissertatio unica adversus Antonium Lengrand sacræ theologiæ licentiatum & philosophiæ Cartesianæ professorem in academia Duacensi. Contra Ecclesiam nemo pacificus, Augustinus *de Trinitate lib. 4 cap. 6*, Leodii, V. Anson 1715 in 12 pp. 160.

F. CLEMENS CAPPELLI.

F. CLEMENS CAPPELLI Longobardus Brixiæ natus, & ibidem ad. ordinem cooptatus, eximius theologus hoc ineunte seculo XVIII floruit, & obiit hoc anno MDCCXVI, postquam opus ediderat, cui titulus: 1716.

Peregrina disquisitio in materia confraternitatum, Cremonæ, Ricchidini 1716 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

Manuscripta quædam reliquit, quæ in lucem quamprimum prodenda erant, scilicet:

Responsio ad quæsitum de conceptione passiva corporis Christi, an ex tribus sanguinis guttis cordis B. Mariæ Virginis ejus matris.

Scala Jacobea, id est, Expositio capitis XXIV *Genesis, in quo dicitur*, vidit Jacob Scalam, *contra Heterodoxos Sycophantas &c.* Opus, inquiunt, maximæ eruditionis, quod quatuor voluminibus in folio scriptum est.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa.

F. HENRICUS

F. HENRICUS SACCARDI.

1716. F. HENRICUS SACCARDI provinciæ, quantum conjicio, Regni Siciliæ alumnus hoc ineunte seculo XVIII floruit. Scripsit ac typis edidit opus hoc titulo:

Tractatus philosophicus de principiis rerum naturalium, Neapoli, Michaelis Aloysii Mutii 1716 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. JOHANNES MARIA MUTI.

1716. F. JOHANNES MARIA MUTI Venetus, & conventus SS. Johannis & Pauli alumnus, vir elegantis ingenii, & musis amœnioribus excultus, doctrina præterea non vulgari & eloquentia commendatus, circa medium seculi XVII natus, ex quo annos viriles attigit, scriptis continuo novis & elegantibus rem litterariam ditavit. Florebat etiamnum hoc anno MDCCXVI. En operum ejus indicem juxta annos editionis cujusque:

1. *Aborti d'ingegno*, Venetiis, Benedicti Milocho 1674 in 12.

2. *L'Isole Fortunate*, Venetiis, Stephani Curti 1679 in 8.

3. *La Madalena penitente*, Ibidem, Milocho 1680 in 12.

4. *I Fallimenti di corte. Opera morale, ricavata dalla vita della principessa Giouanna di Portogallo Domenicana*, Ibidem, Milocho 1682 in 12.

5. *La Magia de' caratteri*, Ibidem, Milocho 1682 in 12.

6. *Le Rotture del genio*, Ibidem, Milocho 1683 in 12.

7. *La sacra lega. Orazioni in lode de' principi aleati contra il Turco*, Venetiis, Antonii Pinelli 1688 in 4.

8. *L'Accademia sacro-politica. Cioè, Divertimenti politico-morali, funebri, e sacri* Mediolani 1695 in 4.

9. *La Penna volante ridotta in penna seria*, Venetiis, Andreæ Poletti 1702.

10. *La Penna volante ridotta al morale*, Venetiis, Laurentii Basegio 1703 in 8.

11. *Le Gemme del Vaticano. Panegirici sacri*, Venetiis, Josephi Mariæ Rainetti 1705 in 12.

12. *L'Ozio in trattenimento*, Venetiis, Antonii Borroli 1705 in 8.

13. *La Penna politica*, Venetiis 1707 in 12.

14. *Quaresimale primo*, Venetiis, Andreæ Poletti 1708 in 4.

15. *I Tre impegni del divino amore, cioè sermoni del santissimo sacramento dell' Eucaristia, del Purgatorio, e dell' aspettazzione del parto della B. Vergine*, Ibidem, Poletti 1709 in 4.

16. *Quaresimale secondo*, Patavii, e typographia Seminarii 1711 in 4.

17. *La Penna critica*, Venetiis 1716 in 12.

18. *Li Ricordi Politici a prencipi cristiani*, Mediolani 1716 in 12.

Extant hæc omnia & singula Romæ in Casanatensi.

F. JOSEPHUS MARIA DE TURRE.

1716. F. JOSEPHUS MARIA DE TURRE Ligur Januensis conventus S. Dominici alumnus sacræ theologiæ magister apud suos etiamnum floret, in curia archiepiscopali Januensi examinatoris synodalis munere fungens. Scripsit ac edidit grande opus hoc titulo:

Institutiones ad verbi Dei scripti intelligentiam multis ab auctoribus collecta & in quatuor tractatus digesta.

In quorum primo disseritur *de existentia & quidditate sacræ scripturæ. De auctore illius. De canone SS. librorum tum Synagogæ tum Ecclesiæ. De libris canonicis veteris testamenti. De Libris canonicis novi testamenti. De novo testamento. De evangelio. De vita Christi. De evangelistis. De apostolis. De libris apocryphis utriusque testamenti. De materia sacræ scripturæ. De scriptoribus sacrorum librorum. De linguis & characteribus quibus SS. libri scripti fuere. De fine verbi Dei scripti.*

In secundo. *De textibus Hebræo & Græco. De editione Hebraica, variisque ex ipsa versionibus. De versionibus LXX interpretum, Aquilæ, Symmachi, Theodotionis, & aliorum. De versionibus Latinis D. Hieronymi, Pagnini, Malvendæ & aliorum.*

In tertio. *De obscuritate sacræ scripturæ. De sensibus literali & mystico illius. De figuris & tropis quibus est referta. De interprete ejusdem. De Ecclesia, papa & conciliorum auctoritate. De conciliis etiam historice. De medio interpretationis. De arte eam interpretandi. De regulis ad legitimum scripturæ sensum capessendum.*

In quarto. *De eloquentia, partitione & perfectione sacræ scripturæ. De œconomia sacrorum librorum. De antichristo. De divinis traditionibus, hoc est, De verbo Dei tradito. De hæresiarchis tum antiquis tum recentibus. De Kabala.*

Qui tractatus totidem tomis prodierunt Parmæ, typis Pauli Montii 1611 in fol. Hæc autem ex programmate ab auctore edito sunt accepta, nam opus ipsum hactenus videre non licuit, at Romæ mihi scriptum est extare omnes in Casanatensi.

Memoralia exinde sub finem anni MDCCXIX accepta addebant, alia ex isto insigni viro museo & studiis continuis mancipato sperari in utilitatem Ecclesiæ, & rei litterariæ commodum edenda.

F. PAULUS MARIA CANNINUS.

F. PAULUS MARIA CANNINUS de Nicæa, in cœnobio Placentino provinciæ Lombardiæ ad ordinem cooptatus, vir præstantis ingenii ac eminentis doctrinæ, & inter primi nominis theologos hujus ætatis recensendus, post agones scholæ solitos in studio generali Bononiensi exantlatos, Romam vocatus, & inter theologos Casanatenses annumeratus, ibidem obiit anno MDCCXVI. Scripsit ac in lucem dedit plura, quorum hi tituli: 1716.

1. *Cursus Philosopho-metaphysicus*, tribus tomis in folio.

T. I, Bononiæ, e typographia Pisariana 1692.

T. II, Mediolani & Placentiæ, Zambelli 1692.

T. III, Placentiæ, Zambelli 1693.

2. *Disputationes theologicæ in primam partem S. Thomæ*, tomis item tribus in folio.

T. I, Romæ, Komarek 1709.

T. II, Ibidem, apud eumdem 1713.

T. III, Romæ, Dominici Antonii Herculis 1717.

Sic habent Memorialia recens Roma mihi missa.

F. PETRUS MUÑOZ.

F. PETRUS MUÑOZ Hispanus strenuus in Sinarum imperio missionarius, ibidem jam a pluribus annis agebat, cùm anno MDCCV eo pervenit Thomas Turnonius patriarcha Antiochenus apostolicus *de latere* legatus. Cum aliis octo ex nostris in Sina missionariis supra ad 1712 cum Francisco Gonzalez laudatis anno MDCCVII ad aulam in urbe *Hang cen* agentem se contulit, easdem cum suis sodalibus responsiones dedit, nempe praxim Mat- 1716.

Sæc. XVIII. thæi Ricci, quoad ritus Sinicos se nunquam probasse, neque *Piao*, id est, diploma regium ea lege, ut deinceps eos permitteret, accipere nec posse nec velle. At licet sodalibus plane consentiens, alia tamen ratione habitus est, nam omnibus e Sina ejectis ipse in civitate *Canton* retentus est, ubi in ædibus congregationis *de propaganda* libere morabatur adhuc anno MDCCXVI. Ista verò diversa cum eo agendi ratio hinc putatur oriri, quod non mediocria alias patribus Societatis contulerit officia in rebus quantum ad eos gravissimi momenti. Ut ut sit ibi agens legato apostolico, in urbe Macao detento non inutilis fuit, ejus causas pluries coram tribunalibus Sinensibus strenue egit, se pro eo fidejussorem obtulit, nihilque quantum in ipso erat, omisit, ut suaviorem ei captivitatem obtineret. Scripsit lingua Hispana

Relationem gestorum omnium circa cardinalem Turnonium legatum apostolicum in urbe MACAO *captivum detentum, & missionarios ordinis Prædicatorum e regno Sinarum ejectos a prima annarii* MDCCX *ad nonam novembris ejusdem anni sacræ de propaganda congregationi directam.* Hanc Gallice redditam ediderunt, & ceu sextam partem addiderunt relationi Francisci Gonzalez supra ad 1712 laudatæ.

Alteram ejus relationem vidi R. P. Natali Alexandre Parisios ab eo directam anno MDCCXI februarii XX in urbe *Kantung* datam in qua huc usque circa religionem occursa narrat, inter alia Decretum sacræ congregationis anno MDCCIV die XX novembris latum circa ritus Sinenses in regnum Sinense venisse quidem impressum, sed non authenticum, sicque eludi & non servari, quod ægerrime dolet. Hæc verò epistola Latine typis edita fuit, eamque ex maxima parte F. Vincentius *Laget* de quo postea ad 1720 suis observationibus ad Summam S. Raimundi inseruit p. 549 & seqq.

F. SERAPHINUS MARIA LODDI.

1716. F. SERAPHINUS MARIA LODDI Etruscus, & ut conjicio, patria & professione Florentinus, hoc ineunte seculo XVIII claruit, vivebatque adhuc anno MDCCXVI. Scripsit ac typis edidit

Motivi di virtù prattiche, o pure Meditazioni ritratte dalle vite de' Santi & Beati Domenicani, Florentiæ, Michaelis Nesteni 1709 in 12.

Notizie della vita del padre Lorenzo Agostino de' Prescobaldi, Florentiæ, Nesteni 1716 in 4.

Extant uterque Romæ in Casanatensi.

F. VINCENTIUS LE FEVRE.

1716. F. VINCENTIUS LE FEVRE Gallus Parisiis X novembris MDCXLV natus adolescens litteris humanioribus egregie instructus ordini nomen dedit in æde SS. Annunciationis Parisiensi XIV septembris MDCLXI, & anno revoluto professus, moxque ad studia philosophiæ tum & theologiæ applicitus inter sodales non parum emicuit, adeo ut quas acceperat disciplinas aliis tradere jussus sit. Philosophiam Abbavillæ tum & theologiam Parisiis per plures annos primarius regens apud suos e superiori loco docuit. Exinde prior provincialis S. Ludovici electus anno MDCLXXXVII, eoque munere quadriennium perfunctus, Romæ in comitiis ordinis anno MDCXCIV coactis provincialis qui ob infirmam valetudinem eo accedere non potuit, & cui socius datus fuerat, vices egit & cum aliis diffinivit. Ad idem provincialis munus iterum assumtus est anno MDCCVII, at sub ultimos ejus officii annos graviori aquæ intercutis morbo contactus, languit deinceps, & annum MDCCXV quotidie fere moribundus egit, donec XVII januarii sequentis MDCCXVI animam exhalavit. Vir fuit Latine & Gallice perpolitus, theologus non quidem primi nominis, sed sapiens & a vi judicatrice consideratus, moribus aliquantulum acerbus, pietate singulari commendatus, animabus sanctè casteque Deum colentibus præsertim sanctimonialibus in viam salutis & perfectionis dirigendis quandiu vixit deditus.

Ejus est *Epistola nuncupatoria ad archiepiscopum Parisiensem Franciscum de Harlay nuncupatoria Basilio Magno a R. P. Francisco Combefis ex integro recensito præfixa*, licèt sub alterius nomine edita, Parisiis 1679 in 8.

Exhortationes Gallicæ eaque stylo puro & eleganti concinnatæ MS, quas ad sodales habuit superior agens, dignæ erant, quæ prelum subirent, sed eas ante mortem amico donavit.

Liber Meditationum piissimarum Gallicus ab eo compositus & prelo dandus ab eo parabatur, sed consilium mors abrupit. Manu perita ejus curis scriptum tenet quidam sodalis ejus amicus, & ex eo plures sibi exempla exscripserunt.

Regulas congregationis filiarum S. Annæ in parœcia S. Rochi ab alio jam statutas perfecit, & recta consilia superior earum agens addidit MS.

Omitto tractatus theologicos ab eo in scholis dictatos, in quibus styli elegantia potissimum laudanda, ut & solemnes orationes habitas dum lectiones auspicaretur.

F. ANDREAS LE FEE.

F. ANDREAS LE FÉE Gallus Neustrius Rotomagi die octava decembris MDCXXV natus 1717.
ordini nomen dedit in patria, institutumque votis conceptis professus est altera febr. MDCXLII, acris ingenii adolescens, post aliquot annos Lutetiam ad gymnasium Sanjacobeum missus sic emicuit inter sodales, ut ad gradus promoveri meruerit in sacra facultate Parisiensi capessendos: licentiam decurrebat annis MDCLVIII & LIX, fuitque anno sequenti cum aliis licenciatus, lauream verò quam suo ordine accipere neglexerat, tandem ad laudatum gymnasium regendum unus e quatuordecim conventualibus, ut vocant, seu collegis ascitus obtinuit XIX julii MDCLXXVIII, prioris munere ibidem triennium functus est electus anno MDCXC: quo & antea in variis provinciæ Parisiensis conventibus functus erat, sed & Ecclesiastes facundus habitus est, ac in præcipuis Franciæ civitatibus magno auditorum concursu & plausu per quadragesimam auditus. Vitam ad seros annos produxit senex vegetus & firma semper valetudine usus ad annum MDCCXVII, quo die XXIX novembris obiit, ætatis XCII fere completo. Plura promiserat in re præsertim parænetica in lucem emittenda, quorum tamen hactenus nihil prodiit præter libellum, cujus hic titulus:

Idée des Predicateurs, où ils pourront voir la dignité, les devoirs & les abus de leur ministere, avec l'usage que leurs auditeurs doivent faire de la parole de Dieu, Rotomagi, Jo. Bapt. Besongne 1701 in 12 pagg. 227.

Quædam alia folia volantia, ut aiunt, typis edidit, inter alia unum inscriptum *La veritable eau de Melisse*, cujus aquæ pluribus morbis, præsertim subitaneis levandis ac medendis utilissimæ hacque ætate celebris arcanum se habere putabat.

Omitto innumeras ejus conciones, quas ab ejus morte sodales inter se diviserunt.

F. ANTONIUS DU SERRE.

1717. F. Antonius du Serre Gallus Salyus, Belloquadræ natus sed professione Massiliensis sodalis, sacræ theologiæ magister, hoc ineunte seculo XVIII clarebat, scripsitque ac edidit opus cum hoc titulo :

Paraphrase chretienne, morale, & affective sur les sept Pseaumes de la penitence, avec une addition de quelques sentences en vers tres affectives, tirées de l'Ecriture & des SS. Peres, Massiliæ, Petri Cary 1714 in 12.

F. JOHANNES DOMINICUS AGNANI.

1717. F. Johannes Dominicus Agnani Longobardus domus Mantuanæ ordinis professus & sodalis his annis floret, jamque ab eo prodiit

Epistola ad amicum circa systemata physices, quæ his diebus grandescunt in scholis, quæ scilicet ab eodem auctoris, amico in gratiam scholæ Peripateticæ candidatorum in lucem edita est, Bononiæ, Constantini Pisarri 1717 in 12.

Extat Romæ in Casanatensi.

In Memorialibus recens ex Urbe mihi missis additur, hanc epistolam ceu prodromam esse ad cursum philosophicum, quem contra præfata systemata jam elaboratum habet auctor, & quem quamprimum prelo subjiciet, ac cui titulus erit

Philosophia Neopalæa seu Nov-antiqua.

F. PETRUS MARIA LEVERUCCI.

1717. F. Petrus Maria Leverucci Longobardus & ipse his annis floret Maceratæ, ubi hoc ann. MDCCXVII in scholis universitatis ejus civitatis a se recitatam orationem prelo dedit hoc titulo :

Gesta bellica Cæsarianos inter & Turcas apud Albam Græcam anno 1717 scripturis sacris contexta, Maceratæ, Hæredum Pannelli 1717 in 4.

F. ANTONIUS SERAPHINUS CAMARDA.

1718. F. Antonius Seraphinus Camarda Messanæ in Sicilia insula natus, & ibidem ad ordinem allectus, sacræ theologiæ magister, hoc anno MDCCXVIII Romæ florebat, & alteram cathedrarum, quas eminentissimus Casanata dotavit, moderabatur, & ut conjicio, etiamnum floret, cum Memorialia Roma recens mihi missa, mortuum non dicant. Scripsit, jamque typis edidit opus hoc titulo :

Romanorum pontificum decretalium a primo usque ad sextum librum synopsis accurata & plana, qua exhibentur tituli, librorumque capitula singula, & pro re nata præceptoris angelici doctrina illustrantur. Subjicitur juris canonici regularum explicatio, Romæ, Jo. Francisci Chracas 1715 in fol. Extat Romæ in Casanatensi.

F. ELEUTHERIUS GUELDA.

1718. F. Eleutherius Guelda Aragonus domus Valentinæ sodalis anno MDCCXIV zelo animarum Christo lucrandarum ardens, cum pluribus aliis nostris ad insulas Philippinas trajecit, quo vix advenerat, cùm ad regnum *Tunchin* missus est cum socio. Iter habuit per Sinam, quam totam permeavit favente Deo nemine quamvis id timeret obsistente. Exinde nave conscensa ad destinatam sibi stationem pervenit die festo corporis Christi sacro anni MDCCXV : ibique jam fervens hic missionarius cum F. Johanne *de Santa Cruz* vicario apostolico & episcopo Nimeriensi viro apostolico, de quo mox agemus, & pluribus aliis nostris in excolenda illa Christi vinea strenue laborat, in fame & siti, in nuditate, in periculis omnis generis, in persecutionibus die ac nocte, & hujusmodi a Christo promissis suis operariis tribulationibus. Exinde id est ex Sina, & ex Tunchino scripsit ad sodalem suum & symmistam Valentiæ agentem in Aragonia

Varias epistolas, in quibus statum missionum nostrarum Orientalium, præsertim regni Tunchini describit. Quarum una data e Tunchino XV julii MDCCXV ex Hispano Gallice translata Parisiis edita est hoc anno MDCCXVIII merito legenda.

F. GREGORIUS VAN HOORDE.

F. Gregorius van Hoorde Flander, Gandavensis patria & professione his annis apud suos claret, hocque anno MDCCXVIII jam edidit 1718.

Compendium vitæ S. Thomæ de Aquino ord. Prædic. Belgice, Gandavi, Augustini Graet 1718 in 12.

F. JOHANNES A SANCTA CRUCE.

F. Johannes a Sancta Cruce Hispanus provinciæ Hispaniæ alumnus vir magnarum partium anno MDCCXI, ætatis LXIV numerans, & jam ab annis XXXV in missione Tunchinensi strenue desudans, viceprovincialis nostrorum in eo regno agens, a patriarcha Antiocheno missionum Orientalium visitatore & legato apostolico postea cardinali *de Tournon* dicto, dum illac transiret, vicarius apostolicus in eodem regno *Tunchin* institutus est anno MDCCVII, quo munere dum fungitur ex legati præscripto, non paucas nec parvas a cujusdam congregationis religiosis hominibus sustinendas habet vexationes. Quorum omnium, ut & status hujus missionis litteras Romam dedit ad sacram de propaganda fide congregationem, & speciales ad magistrum ordinis. Una ad hunc Tunchini scripta octava nov. MDCCXI a me visa ex Hispano Gallice versa & edita in 12 pp. 13. Anno MDCCXVI die aprilis tertia a Clemente XI promotus est episcopus Nimeriensis, & confirmatus in Tunchino vicarius apostolicus. Vivebat etiamnum hoc anno MDCCXVIII. Ejus itaque habentur 1718.

Epistolæ plures de statu Ecclesiæ Tunchinensis, aliæ impressæ, aliæ MS.

F. MATTHÆUS DE CASTILLO.

F. Matthæus de Castillo Panormi in Sicilia insula nobili loco natus XIII aprilis MDCLXIV, Petri Marchionis S. Isidori filius, ordini nomen dedit in patria in domo S. Zitæ XXIX septembris MDCLXXIX, virque evasit omnium partium, ad lyceum & ad sacrum pulpitum æque aptus. Philosophiam in schola S. Zitæ triennium docuit, tum Marzalæ theologiam scholasticam biennium, moralem verò Panormi triennium. Nec minorem sibi famam a sacra eloquentia comparavit, pluribus annis habitis per quadragesimam variis in Siciliæ civitatibus, Panormi, Ennæ, Salemi, & aliàs concionibus cum plausu & fructu, hacque ratione prædicatoris generalis titulum & honores consecutus. Amœnioribus litteris insigniter excultus, cum musis seu Siculis seu Etruscis horis subcisivis deliciatur, & plura in hoc genere cecinit peritioribus probata. Nunc doctrina, morum integritate & elegantia, aliisque animi bonis conspicuus Panormi vivit & floret, jamque typis edidit 1718.

1. *Il dolore con gli addobbi dell' allegrezza per la morte del M. R. P. F. Angelo Maria di Palermo osservante riformato del serafico ordine del P. S. Francesco accaduta a XV maggio* MDCCIX. *Orazione funerale*, Panormi, Johannis de Neapoli 1709 in 4, suppresso nomine.

2. *Breve Compendio della vita del prodigioso San*

SEC. XVIII. *Vincenzo Ferrerio dell' ordine de' Predicatori. Con l'aggiunta delle divozioni spirituali solite dirsi da suoi divoti nelli sette lunedì precedenti il giorno della sua festa nel. ven. convento di S. Zita*, Panormi, Joh. Bapt. Aiccardi 1709 in 12.

3. *Dialogi septem poeticis numeris alligati in Siciliæ insulæ variis templis decantati*, Panormi.

4. Anno MDCCXIV operi edendo incumbebat, cui titulus:

Istoria de' Regolari Palermitani illustri in santità e dottrina.

Hactenus Antoninus Mongitore totidem fere verbis.

F. PETRUS MAJORANA.

* 1718. F. PETRUS MAIORANA etiam Panormi in Sicilia insula natus, & in domo S. Dominici ad ordinem allectus exacto studiorum stadio, quas acceperat alios docere jussus est philosophiæ tum & theologiæ disciplinas. Anno MDCCVI quo jam egregium sui specimen profitendo in scholis dederat, institutus est in actis capituli generalis Bononiæ habiti magister studentium in collegio generali Panormitano, exinde ibidem datus baccalaureus, & tandem anno MDCCXIV regentis munere cum laude fungebatur. Floret etiamnum eloquentia sacra clarus, & in sacro pulpito cum plausu auditus. Ejus nominis fama in dies assurgit, inquit, Antoninus Mongitore, quem hîc excipio, ingenioque, doctrina, & eruditione ornatissimus, multa de se præclara expectanda promittit. Edidit hactenus

Il sagro invito al cantico di Moisè per le vittorie dell' augustissimo monarca Filippo V rè delle Spagne, due Sicilie &c. Discorso recitato nella chiesa del suo real convento di San Domenico dell' invitissima e fedelissima città di Trapani, Drepani, Franci 1711 in 4.

La Scuola de' prencipi aperta nelle solenni esequie delli serenissimi sposi Ludovico e Adelaide Delfini di Francia, fratelli augusti dell' invitissimo monarca Filippo V. Orazione funebre recitata nella catedrale di Palermo a XXIII agosto MDCCXII, Panormi, Antonii Epiri & Francisci Cichè 1712 in 4.

F. BASILIUS FERRI.

* 1719. F. BASILIUS FERRI Venetus anno MDCXLIV circiter natus, adolescens ordini nomen dedit Patavii, vivebatque etiamnum hoc anno MDCCXIX, ætatis quintum supra septuagesimum agens, titulo prædicatoris generalis ornatus, morum integritate, disciplinæ regularis studio, doctrina ac pietate apud suos commendatus, pluraque typis ediderat, quæ in Memorialibus ex sua domo mihi missis sic recensentur:

1. *Dichiarazione ed esortazione alla quotidiana e perpetua messa, communione, e rosario per la conversione de' peccatori, soccorso degl' agonizanti, e suffragio delle anime del purgatorio*, Utini, Schirati 1676 in 12.

2. *S. Thomæ Aquinatis Ecclesiæ catholicæ doctoris angelici celeberrimum elogium, quod scribens accinebat doctissimus R. P. Labbe S. J. communibus sapientum votis approbatum, & explicatum per R. P. F. Basilium Ferri ordinis Prædicatorum*, Venetiis, Andreæ Poleti 1696 in 8.

3. *Sommario de Tesori spirituali del santissimo rosario, con la esplicazione di alcuni dubbii circa le sante indulgenze, & divote meditazioni sopra li misteri, quando si recita per la conversione de' peccatori, soccorso degl' agonizanti, e suffragio delle anime del purgatorio*, Patavii, Sebastiani Speraindeo 1696 in 12.

4. *Giglio sacro, cioè le glorie ed eccellenze della cristiana verginità scritte a consolazione delle spose di Giesù Cristo, specialmente delle venerabili religiose di San Domenico*, Venetiis 1703 in 12.

5. *Sommario delle grandezze &c. del SS. rosario, in questa seconda impressione con miglior forma disposto, molto accresciuto, e ampliato*, Venetiis, Dominici Louisa 1704 in 12.

6. *Stimoli sacri e celesti per infervorare l'anima fedele cattolica alla divota riverenza, degna preparazione, e amorosa frequenza dell' augustissimo sacramento dell' Eucaristia, con la prattica della communione spirituale e sacramentale. Utilissime considerazioni sopra li divini misteri dell' incruento sacrificio della santa messa per assistervi, ed ascoltarla fruttuosamente. Horologio della passione di Giesù Cristo redentor nostro, e motivi efficaci per riportar vittoria delle tentazioni diaboliche, e non cadere in peccato mortale*, Venetiis, Louisa 1705 in 12.

7. *Il santissimo e terribile nome di Dio, cioè di Giesù, erario delle divine grandezze dello Spirito Santo nelle sacre carte celebrato, dalle anime fedeli con pietosi affetti contemplato ne misterii della vita, passione, e gloria del Salvatore medesimo. Benedetto e servito nella confraternità ad onor suo istituita dal sacr' ordine de' Predicatori. Da sommi pontefici confermata, e con tesori delle sante indulgenze arrichita, per l'estirpazione de falsi giuramenti, e bestemmie, con severi castighi dalla divina giustizia puniti. Il tutto esposto alla cattolica venerazione per infiammar l'anime fedeli nel santo amore del soavissimo e divinissimo nome di Giesù*, Venetiis, Johannis la Nou & sociorum 1710 in 12.

8. *Tesori spirituali delle grazie divine, che acquista l'anima cattolica nel servire alla sovrana imperatrice dell' universo Maria sempre Vergine gran madre di Dio con l'angelico esercizio della recita divota del sacrosanto rosario*, Venetiis, la Nou &c. 1711 in 12.

9. *La santa celeste usura della cristiana divina carità, esercitata con la elemosina data a poveri per amor di Dio, commendata nelle sacre carte*, Venetiis, Petri Orlandi 1711 in 12.

10. *Relazioni del purgatorio, e delle sante anime in esso purganti*, Ibidem, Orlandi 1711 in 12.

11. *Eccellenze sacre del santo habito Dominicano*, Ibidem, Orlandi 1712 in 12.

F. BERNARDUS DE JONGHE.

F. BERNARDUS DE JONGHE Flander, Gandavensis patria & professione, studiis in sua inferioris Germaniæ provincia absolutis, de superiorum nutu in exercitu regis Galliæ sacrorum administrum egit duodecim circiter annis, quibus pro varia legionis cui inserviebat collocatione seu in hibernis, seu in castris diversis, varias ei contigit adire & lustrare regiones & provincias, Bataviæ partem, Brabantiam, Hannoniam, Artesiam, Picardiam, Campaniam, Lotaringiam, Germaniam ad Rhenum, Flandriam totam, in his verò omnibus patriæ & ordinis sui semper memor, ac utriusque rerum & antiquitatum curiosus scrutator, quicquid ubique veterum monumentornm, invenit, collegit in schedis, & sibi aliquando usui futura diligenter servavit. Pace tandem composita ad suos redux opera quæ cogitarat aggressus est, hæcque ab eo jam habentur typis edita: * 1719.

1. *Desolata Batavia Dominicana, seu Descrip-*

tio brevis omnium conventuum & monasteriorum sacri ordinis Prædicatorum, quæ olim extiterunt in Belgio confœderato, ex antiquis manuscriptis, litteris originalibus nunquam impressis, instrumentis authenticis & archivis eruta, Gandavi, Augustini Graet 1717 in 8 pp. 203. Opus magistro ordinis R. P. F. Antonino Cloche nuncupatum.

In eo verò hi conventus jam desolati describuntur, Ultrajectinus, Leowardiensis, Harlemiensis, Ziericzeensis, Winsumiensis, Zutphaniensis, Buscoducensis, Neomagensis, Groeningensis, Hagensis, Roterodamensis, Zwollensis, Nordensis. Monasteria verò Sororum undecim Oostringanum, Wycanum, Westroyense, Leydense, Vallis Liliorum, Buscoducense, Asperanum, Worcumiense, Leowardiense, Reydense, Bergense ad Mozam.

2. *Belgium Dominicanum: sive Historia provinciæ Germaniæ inferioris sacri ordinis FF. Prædicatorum ex antiquis manuscriptis, probatis auctoribus, litteris originalibus nunquam impressis, instrumentis authenticis, & archivis eruta*, Bruxellis, Francisci Foppens 1719 in 4 pp. 434.

In hac historia cum descriptione domorum ordinis, quarum singularum æneis laminis insculptæ repræsentantur imagines, adduntur cujusque annus fundationis, principes a quibus primum erectæ, earum progressus & incrementum, variæ fortunæ & mutationes, viri doctrina, pietate, & dignitatibus insignes, qui ex iis prodierunt, tum personæ illustres utriusque sexus in iis sepultæ.

Domus descriptæ sunt Gandavensis. Lovaniensis, Brugensis, Antverpiensis, Mosæ Trajectensis, Luxemburgensis, Buscoducensis in Mechlinia, Calcariensis, Bruxellensis, Montensis, Braniensis, Namurcensis, Sittardiensis, Tongrensis, Vilvordiensis, Lyrana, & Bornhemiensis Anglorum, & eorum gymnasium Lovaniense, ut & Lovaniense nostrorum Hybernorum.

Monasteria item Sororum Gandavense, Lovaniense, Brugense vallis Angelorum, Antverpiense, Mariæ vallis ad Luxemburgum, Vallis ducissæ in Auderghem ad Bruxellas, Sittardiense, Ruremondense, Bruxellense Anglarum.

Vivit & floret etiamnum hic scriptor, & promittit alterum opus hoc titulo:

Belgium profanum, in quo acturus est de principibus Belgii ab anno MCC ad sua usque tempora.

F. CÆSAR LUDOVICUS SAMINIATI.

1719. F. CÆSAR LUDOVICUS SAMINIATI Etruscus Lucæ natus, & ibidem ordinem amplexus sub fines seculi XVII & initia sequentis doctrina & eloquentia sacra egregium sibi nomen fecerat, & clarebat adhuc anno MDCCXIX, ut Memorialia sub finem ejus anni Roma mihi missa testantur, jamque a se pronunciatos prelo dederat

Panegirici sacri, Romæ, Gaetani Zenobi 1702 in 12 voll. duo.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. CAROLUS MUSAERT.

1719. F. CAROLUS MUSAËRT Flander Gandavensis patria & professione, claret nunc & vivit apud suos pius animarum director, scripsit quædam, sed nondum typis edita:

De obligatione præcepti audiendi sacrum diebus dominicis & festis, Belgice.

Gemitus animæ in piacularibus flammis detentæ, Carmen Belgico idiomate.

Pium exercitium ad devote communicandum, Gandavi, Danchartii absque anno, Flandrice.

F. DOMINICUS MACCARANI.

1719. F. DOMINICUS MACCARANI Romanus sanctæ Mariæ ad Minervam alumnus, sacræ theologiæ lector, cùm ægritudinis cujusdam insanabilis a medicis Urbis judicatæ quodammodo levandæ causa Florentiam ubi aer & purior & salubrior se contulisset, eos ibi physicos invenit, quorum arte & peritia perfecte curatus est. Verum insperatam hanc salutem S. archiepiscopo Antonino, cujus opem ante omnia implorarat, deberé se arbitratus, mitram enim ejus ad se afferri, eaque sibi benedictionem impertiri, priusquam ferrum & ignis corpori suo admoverentur, a priore S. Marci obtinuerat, gratitudinis ergo vitam sancti se scripturum promisit, votique compos effectus debitum solvit ac edidit lingua Etrusca styloque eleganti ingenii auctoris teste

Vita di S. Antonino arcivescovo di Firenze dell' ordine de' Predicatori raccolta da diversi autori, Florentiæ, e typographia Magni ducis per Antonium Maria Albizzini 1708 in 4 pagg. 442. Quam Cosmo III Magno duci eruditorum in Italia ceu quodam hæreditario jure parenti nuncupavit. Effigiem sancti ad vivum repræsentat prima pagina. Anno sequenti 1709 eadem iterum prodiit in 8 seu Venetiis seu Luchæ, ipsissima quippe est utrobique hæc minor editio solo urbis ac bibliopolæ nomine mutato. Prima editio extat Parisiis in Bibl. Bignonia, & Romæ in Casanatensi.

Vivebat etiamnum pius & elegans scriptor hoc anno MDCCXIX Florentiæ agens, ut me monent Memorialia sub finem anni Roma mihi missa.

F. DOMINICUS PONSI.

1719. F. DOMINICUS PONSI & ipse Romanæ provinciæ alumnus, & ejusdem conventus S. Mariæ ad Minervam professus, anno MDCCXVI ibidem in S. Thomæ collegio titulo baccalaurei theologiam docebat, anno verò MDCCXVIII laurea donatus est & magister promotus. Jam antea scripserat & typis ediderat opus hoc titulo:

Vita della B. Lucia di Narni religiosa dell' ordine de' Predicatori fondatrice del venerabile monastero di S. Caterina di Siena nella città di Ferrara, raccolta dal padre lettore F. Domenico Ponsi dello stesso ordine, consacrata all' eminentissimo prencipe il Signor cardinale Giuseppe Sacripanti prodatario della santità di N. S. papa Clemente XI, e prefetto della sacra congregazione de propaganda fide, Romæ, Francisci Gonzaga 1711 in 4 pp. 275.

Vivebat adhuc anno MDCCXIX, ut me docent Memorialia supra relata, Romæque agebat vitæ S. Vincentii Ferrerii Italice scribendæ incumbens, quæ quamprimum edenda promittebatur.

F. EDWARDUS AMBROSIUS BURGIS.

1719. F. EDWARDUS AMBROSIUS BURGIS Anglus natione, ministri Ecclesiæ Anglicanæ, sed gratia Dei affulgente feliciter ad fidem catholicam Romanam conversi filius, ordini nomen dedit Romæ in cœnobio SS. Johannis & Pauli, quod tum Angli ordinis incolebant. Votis nuncupatis Neapolim missus est ad gymnasium S. Thomæ dictum, in quo studia confecit, sicque emicuit, ut exinde Lovanium se conferens ad sacras litteras in gymnasio nostrorum Anglico docendas applicitus fuerit. Eas triennium professus est, & prosequebatur etiamnum anno MDCCXVIII cum plausu & fructu. Juvenis licet & XLV circiter annos natus, sequentia jam edidit opera lingua sua Anglica:

Sæc. XVIII. 1. *An introduction to the catolick faith by an English Dominicain*: id est *Introductio ad fidem catholicam ab uno Dominicano Anglo*. L.... n. typis Georgii.... son 1709 in 8 pp. 152, suppressis nomine proprio, & editionis loco, quem si Londinum interpreteris, per me licet.

2. *To the Annals of the Church*: id est, *Annales Ecclesiæ*, Londini, typis T. H. 1712 in 8 pp. 326 ab anno Christi xxxiv ad annum ejusdem ccc. Operis continuationem promittit.

Theses etiam edidit hoc titulo:

3. *Prolegomena ad sacram scripturam, & Historia sacra scholastica per duo millia supra quingentos & decem annos ab origine mundi deducta, una cum appendice de fide, juxta inconcussa tutissimaque dogmata angelici & quinti Ecclesiæ doctoris D. Thomæ Aquinatis. Præsidebit F. Ambrosius Burgis S. T. professor in collegio FF. Prædicatorum Anglorum. Defendet F. Andreas Wynter ejusdem ordinis. Lovanii die prima julii hora nona ante meridiem*, Lovanii, typis Petri de Vaddere 1716 in 12 pp. 20.

Ambrosii nomen inditum illi fuit in professione religiosa, at Edwardi lustrale illi fuit, propterea utroque exhibendus visus est.

F. FRANCISCUS D'ENGHIEN.

* 1719. F. Franciscus d'Enghien antiqua illustrique apud Belgas Enghiennensium stirpe ortus, adolescens ordini nomen dedit Gandavi: studiisque Lovanii absolutis, scholas philosophiæ tum & theologiæ in eadem universitate rexit, & per consuetos gradus magisterii apices tandem obtinuit die xxi januarii MDCLXXXV. Exinde regens collegii Lovaniensis constitutus, pluribus annis hoc munere functus est. Socius etiam sui prioris provincialis Martini *Harney* electus, ad comitia ordinis Romæ anno MDCXCIV coacta cum eodem progressus est. Lovaniense collegium regebat adhuc anno MDCCIII, rude postea donatus in domum suam nativam se recepit in qua senex vividus, & optima valetudine utens florebat adhuc hoc anno MDCCXIX, ut testabantur litteræ exinde mihi scriptæ. Plura variis annis prelo dedit, quorum hæc mihi nota:

1. *Responsio Historico-theologica ad Cleri Gallicani de potestate ecclesiastica declarationem*, Coloniæ, Johannis Kinchii 1683 in 8.

2. *Auctoritas sedis apostolicæ pro S. Gregorio papa VII vindicata adversus R. P. F. Natalem Alexandrum ordinis FF. Prædicatorum in sacra facultate Parisiensi doctorem theologum*, Coloniæ, Kinchii 1684 in 8 pp. 604.

Huic libro Natalis *Alexandre* dissertatione fusiori, quæ sexta est in suis seculis xv & xvi respondit, & sibi objecta sic plenissime diluit, ut hîc steterit & finem habuerit amborum controversia.

3. *Vindiciæ adversus Avitum academicum*, Gandavi, Vander Wien absque anno in 8.

4. *Positio faciens satis insolitæ oppositioni contra constitutionem sedis apostolicæ* Unigenitus, Gandavi, Eton 1715 in 8 pp. 198.

Theses plures omitto, quas regens Lovaniensis agens prelo dedit. Inter alias notandæ editæ 28 martii 1703, in 8, in quibus S. Thomæ doctrinam de gratia se ipsa efficaci luculenter & strenue defendit.

F. FRANCISCUS VAN RANST.

* 1719. F. Franciscus van Ranst Belga cœnobii Antverpiensis alumnus, in sacra facultate Lovaniensi licentiatus non solum apud sodales Lovanii & Antverpiæ sed & apud Præmonstratenses antiquæ & celebris abbatiæ Heylessemensis theologiam e superiori loco his quibus vivimus annis professus est, & etiamnum quo scribimus anno apud suos claret. Hæc jam ab eo prodierunt:

1. *Oratio panegyrica in laudem angeli, quinti & communis Ecclesiæ doctoris D. Thomæ Aquinatis Bruxellis in ecclesia FF. Prædicatorum* VII *martii* MDCCXI *habita*, Antverpiæ, Petri Jouret 1711 in 12 pagg. 35.

2. *Veritas in medio. Seu D. Thomas doctor angelicus propositiones omnes circa theoriam & praxim, rigorem ac laxitatem, versantes, a Baianis usque ad Quesnellianas* CI *inclusive per tutissima & inconcussa atque ab omni extremo remota dogmata prædamnans. Inserta est vita Baii, Jansenii, aliaque gesta historica*, Antverpiæ, Johan. Pauli Robyns 1715 in 8 pp. 292.

Ubi de constitutione Clementis XI *Unigenitus* agit auctor, sic habet pag. 233: *Vix hæc constitutio in lucem prodierat, quin plures exclamarint, prostratam esse a Clemente gratiam ab intrinseco efficacem seu victricem. Libelli ubique sparsi contenderunt in materia de gratia actum esse de doctrina SS. Augustini & Thomæ, actum esse de schola Tomistica, atque huc collimasse censores præjudiciis Molinismi & Sfondratismi occupatos, & vanæ humili ac putidæ scholasticæ a S. Thomæ doctrina alienissimæ omnino deditos.* Quibus sic reponit: *sane non est damnata, non est tacta per hujus constitutionem pontificis, nec per ulla antecessorum decreta, gratia per se efficax.... Non est igitur quod gratiæ efficaci timeamus. Uti illam non Innocentius, non Alexander, ita nec Clemens feriit. Hoc postremum liquet etiam ex eo, quod nuperrime Romæ contigit, ubi theses quædam publicæ sustinentes efficacem Thomistarum gratiam in Quesnellianis de gratia tractantibus esse a Clemente damnatam, fuerunt prohibitæ, nostris interim & PP. Augustinianis de mandato RR. generalium in Urbe oppositum publicæ disputationi summo cum applausu exponentibus. Non ignorant etiam litterati, quî eadem gratia efficax in famosis congregationibus de auxiliis sub Clemente VIII & Paulo V celebratis consultorum eam in rem a S. sede deputatorum judicio triumpharit: ut invicte demonstrant sincera acta ipsarum congregationum nuper in lucem edita, ac deinde adversus quamdam adversæ partis historiam asserta fortiter & vindicata*

Editionem secundam curavit auctor, cui præfixit aliud opus hoc titulo:

De heresibus ab incunabulis Ecclesiæ ad hæc usque tempora per D. Thomam e scriptura sacra predebellatis, Antverpiæ.

Hunc librum non vidi, sed in manus meas incidit ejusdem libellus cui titulum indidit:

Responsio brevis ad patrem Quesnel auctore F. Francisco Van Ranst ordinis Prædicatorum S. T. licentiato, & studii generalis Antwerpiensis regente, Antverpiæ 1718 in 8 pp. 16.

3. *Lux fidei, seu D. Thomas doctor angelicus splendidissimus catholicæ fidei athleta*, Antverpiæ, Petri Jouret 1717 in 8 pp. 600 & amplius.

4. *Carmina & Orationes in festo S. Thomæ de Aquino pronunciata & edita*, Ibidem.

F. HIERONYMUS MARIA RENDINA.

F. Hieronymus Maria Rendina Italus, provinciæ Romanæ alumnus, doctrina & sacra eloquentia jam sibi nomen fecerat vertente seculo XVII, & clarebat etiamnum hoc anno MDCCXIX. * 1719.
Juxta Memorialia sub finem ejus anni Romæ mihi missa, hæc ab eo typis prodierant:

1. *Primizie d'eloquenza. Orazioni sacre*, Drepani, Bartholomæi di Frano 1693 in 16.

2. *Il Valore del glorioso martire San Valeriano principal protettore della città di Forli. Orazione panegirica*, Forolivii, Josephi Manendi 1710 in 4.

3. *La Costanza sempre più ammirabile della gloriosa vergine e martire Ferma o Fermina protettrice di Civitavecchia. Orazione panegirica*, Romæ 1719 in 4.

Extant Romæ in Casanatensi.

In actis capituli generalis Bononiæ anno 1706 habiti, ubi de provincia Romana F. Hieronymus Maria Rendina magister studentium instituitur pro proximo septembri in collegio Perusino, quem a nobis laudatum eumdem esse facile conjicio.

F. JACOBUS PUIISKENS.

* 1719. F. Jacobus Puiiskens Belga domus nostræ Mosæ-Trajectensis alumnus, vir rerum divinarum ac cœlestium studiis plane addictus, ac eorum quæ ad sanctiorem vitam conferunt intelligens, piis animabus ad eam dirigendis vitam insumsit, hoc anno MDCCXIX jubilarius in ordine mortuus, postquam librum a se scriptum in lucem dedisset lingua vulgari Belgica

De Devotione erga sanctissimum Sacramentum, Leodii in 8.

Item *Libellum precum, seu Exercitia quotidiana.*

F. JACOBUS VAN DAMME.

* 1719. F. Jacobus van Damme Flander, conventus Gandavensis alumnus titulo præsentati decoratus nunc floret apud suos. Philosophiam & theologiam jam alias Trajecti ad Mosam ab anno scilicet MDCXCI sodales docuerat, animarum piarum postea ad perfectiorem vitam anhelantium & sanctimonialium & in seculo agentium directioni totum se dedit, quod & hoc etiamnum anno prosequitur magni Beguinagii ut aiunt Gandavensis confessarius agens. Edita ab eo est idiomate Flandrico

Instructio ignorantium in Romano-catholica fide, Tomus primus, Gandavi, Francisci & Dominici Vander Ereen 1718 in 12.

T. II promittebatur anno sequenti.

F. JOSEPHUS GILLIS.

* 1719. F. Josephus Gillis Flander & ipse Gandavensis patria & professione, Lovanii philosophiam docuit, tum scripturam sacram interpretatus est, tandem lectoris theologiæ secundarii munere cum laude perfunctus, licentiati gradum obtinuit. Annis pluribus novitiorum & juvenum institutioni præfuit, sicque profuit, ut ea ratione in patrem provinciæ assumi meruerit. Vivit nunc apud suos vividus senex, doctrina singulari & regulari disciplina commendatus. Ut virus usuræ in dies serpens compesceret, tractatus quosdam scripsit idiomate Flandrico, qui & typis prodierunt his titulis:

Usura detestabilis demonstrata ex scripturis sacris, conciliis, patribus, & ex utroque jure canonico & civili, Gandavi, Augustini Graet 1715 in 8 pp. 160.

Tractatulus contra tractatum Gallicum inscriptum, Traité des billets, Gandavi, Petri de Goesin 1718 in 8 todidem circiter foliis ac superior.

F. LUDOVICUS MEYERE.

* 1719. F. Ludovicus Meyere Flander Gandavensis & ipse patria & professione verbi Dei prædicatione magnam sibi famam comparavit in Belgio: unde missionarius apostolicus in Frisiam delegatus, septem annis quibus illic degebat, catholicis illius regionis in fide confirmandis non parum profecit. Exinde Gandavum reversus, prædicatoris generalis titulo insignitus, & continuo sermones habet ad populum, & una libris piis scribendis, & prelo edendis totus desudat. Hi hactenus ab eo prodierunt lingua sua Flandrica, qua pure & eleganter & loqui & scribere testantur:

1. *Brevissima, tutissima, & securissima ad veram perfectionem via, consistens in vera humilitate, cum ampla descriptione mortificationis partis sensitivæ. Cui accessit, Tractatus de oratione vocali & mentali, una cum refutatione errorum, qui in vita irrepserunt*, Gandavi 1702 in 8, Tomis duobus: Rursus ibidem, Johannis Eron 1710 in 8. In hac altera editione auctum opus, in quo tractat de vita mystica.

2. *De cultu B. Virginis per rosarium*, Tomis octo in 8. Hi tituli:

« *Primi*: Compendium devotionis B. Virgini ab initio Ecclesiæ exhibitæ, & celeberrimæ devotionis sacratissimi rosarii cum exhibitione omnium indulgentiarum & privilegiorum ejusdem confraternitatibus concessorum. Confutatur etiam quicquid contra hunc cultum objicitur, *Gandavi, Eron* 1710 *in* 8.

Secundi: « Ducentæ sexaginta & amplius meditationes in quinque mysteria gaudiosa ad usum concionatorum, qui quot septimanis rosarium populo proponunt, *Ibidem*, *Cornelii Meyer* 1715.

« *Quatuor sequentibus*, Tota Christi passio in quinque mysteria dolorosa distribuitur, *Ibidem Michaëlis Graet* 1713 & 1714.

VII. « Meditationes in quinque mysteria gloriosa habentur, *Ibidem*, *Cornelii Meyer* 1715.

VIII « Qui omnium compendium est, Centum & quinquaginta meditationes super quindecim rosarii mysteria continentur, *Ibidem Meyer* 1715.

Scripsit præterea quædam alia ad quotidianum pietatis exercitium accommoda sed non prelo edidit: vivit etiamnum, & propter elegantiam linguæ Belgicæ ei familiarem optarent sodales, ut conciones quas ad confraternitatem nominis Jesu continuo habet, in lucem emitterentur.

F. MARIUS DIANA.

F. Marius Diana Agrigenti in Sicilia insula anno MDCXLV natus, adolescens ordinem amplexatus est in patria, præstantissimumque ingenium a natura sortitus, in scientiis divinis & humanis mirum excelluit, adeo ut per omnes scholæ gradus magisterii apices meritos obtinuerit. Cum eruditione, morum integritate, ac non vulgari apud omnes existimatione Panormi clareret, & lato anno MDCCXV a Clemente XI super Siciliam interdicto pareret, & ab omnibus obediendum censeret, a ministris regiis in exilium pulsus est; vivitque nunc Romæ senex vegetus optima valetudine. Jam antea grande opus ediderat, cujus hic titulus: * 1719.

Idea jurium interioris fori ad mentem D. Thomæ Sanctorumque Patrum doctrinam elaborata. Hoc est, De Regulis conscientiæ generatim ad ejusdem immunitatem, statumve, veraciter discernendum. Opus theologicum morale tripartitum: ubi Prior Pars de conscientia. Posterior de vincibili & invincibili ignorantia juris & facti. Postrema de opinione probabili, in qua immoderatus usus probabilitatis ad discretam æquitatis mensuram specialiter cohibetur contra nonnullos recentiores, Panormi, Johannis Baptistæ Aiccardi 1705 in fol. pp 445.

Prelo paratos habet tomos duos in fol. *De jure & justitia*. Quibus edendis Mecœnatem exul Romæ expectabat anno MDCCXIX.

Ejus meminit cum laude Antoninus Mongitore

Sæc. XVIII. in Bibl. Sic quam & Memorialia recens Roma mihi missa hîc excipio.

F. PAULUS VANDER SLUYS.

* 1719. F. Paulus Vander Sluys Flander natione, patria & professione Gandavensis in sacra facultate Lovaniensi licentiatus, philosophiam ibidem, tum theologiam in variis Belgii abbatiis e superiori loco docuit: hinc ad suos redux, ut vir est juris canonici apprime peritus, urgente eximio S. T. M. nostro Thoma *du Jardin* ut usuris ubique sub specioso titulo grassantibus compescendis opus aliquod ederet, huic a quibusdam annis diligenter incubuit officio, librumque tandem prelo commisit lingua Flandrica, ut suis Belgis utilior sit, ceu præsens adversus anonymi Galli opellam virulentam vernacule inscriptam *Traité des billets* de libellis fœnus afferentibus antidotum. Titulus:

Coophandel sonder woocher: idest, *Negotiatio sine usura*, Gandavi, Augustini Graët 1715 in 4. Opus crassioris molis. Sic me monuit noster Ludovicus *Robiin* Gandavensis, de quo anno sequenti.

Vivit etiamnum hoc anno MDCCXIX, & floret apud suos eximius hic scriptor.

F. SERAPHINUS THOMAS MIGUEL.

* 1719. F. Seraphinus Thomas Miguel Aragonus, Valentiæ natus & ordinem in patria professus, sacræ theologiæ magister universitati Valentinæ aggregatus, ac collegii ordinis Valentini pluribus annis ac iteratis vicibus moderator & regens, diœcesis etiam ab archiepiscopo constitutus examinator, non solo pulvere scholastico claruit. Nam ad scribendam ordinis historiam mentem appellens, plura in eo genere in lucem dedit & accurata, certisque monumentis fulta, & stylo Hispano puro & eleganti exarata: quorum hæc mihi cognita:

1. *Vida admirable de Santa Ozaña Andreassia de Mantua della tercera orden de N. P. Santo Domingo*, Valentiæ 1696 in 4.

2. *Historia de la vida de santo Domingo*, Valentiæ 1705 in fol.

3. *Manual de la orden de la milicia de Christo, y penitencia de santo Domingo*, Valentiæ 1710 in 24.

Superiora extant Romæ in Casanatensi.

4. *Vida de santo Vicente Ferrer apostol de Europa*, Valentiæ 1713 in 4.

Primas tantum 264 paginas vidi inter manus R. P. Jacobi *Lafon* de quo supra ad 1715, cui nempe auctor miserat. Annotationes documentis & monumentis antiquis illustratas, quas eidem auctor promiserat, necdum vidi hactenus. Iste vero scriptor accuratior mihi videtur in chronologia gestorum sancti, in qua sæpius ab ea quam editores Actorum SS. exhibent ad quintum aprilis dissentit, nec major ei cum nostro Francisco Diago concordia, nisi quod cum eo in anno ortus sancti convenit, quem ad annum Christi MCCCL statuit, in quo tamen ei non assentimur. Vide Tomo primo hujus operis pag. 764, ubi difficultatem hanc diligenter excussisse nobis videmur, & sanctum anno MCCCXLVI natum demonstrasse.

Intima est hujus Seraphini cum Eleutherio *Guelda* de quo supra ad 1718 symmysta & ejusdem domus Valentinæ sodali, & nunc in regno *Tunchin* missionario familiaritas, & litterarum inter utrumque commercium, & ad Seraphinum scriptæ sunt, quas supra laudabamus ubi de Eleutherio. Ex his ab hoc nostro auctore speranda est rerum hujus missionis accurata relatio.

F. SPIRITUS ANDRE'.

F. Spiritus Andre' Cabellione comitatus Venascini civitate natus, & Avenione ordinem amplexus, vir studiosus & theologus eximius scripsit opus hoc titulo: * 1719.

Conciliorum œcumenicorum notio generalis: seu, *Compendium synodicum elucidationibus historicis, dogmaticis, criticis illustratum*, Tomis duobus in 8.

Primus concilia generalia in oriente coacta exhibet & prodiit Civarone vulgo (*Chamberri* seu *Ciamberri*) in Allobrogibus 171..

Alter concilia generalia in occidente celebrata exhibebit.

« Modus procedendi iste est, primo auctor causas ob quas coactum est concilium proponit: dein historiam ejus brevem subnectit: post historiæ compendiariam tractationem, ad argumenta difficiliora, historiam, dogmata, criticam etiam spectantia transit, eaque selectis dilucidationibus pro modulo suo illustrare conatur. Quibus dubia insigniora, præcipuæque difficultates circa facta historica, disciplinam ecclesiasticam, Ecclesiæ mores, dogmataque cum hæreticis veteribus aut novellis controversa enucleantur, planæque fiunt ac claræ. His omnibus præmittitur quæstio de conciliis in genere, tanquam præambula ad concilia in particulari: de quibus etiam plures quæstiones breviter attinguntur, quod illæ viam sternant ad melius & facilius percipienda ipsa conciliorum dubia. »

Hoc totidem verbis operis sui specimen dabat auctor, quem excipimus.

F. ANGELUS GULIELMUS MOLO.

F. Angelus Gulielmus Molo Insuber Novocomensis patria & professione, sacræ theo- * 1720.
logiæ magister, vir eximiis dotibus ornatus, annis pluribus sacras litteras variis in suæ provinciæ locis & studiis jam docuerat, cum in gymnasio Bononiensi institutus est regens, quo munere cum insigni laude fungebatur anno MDCCI. Romam postea a magistro ordinis vocatus, ab eodem procurator generalis ordinis in aula Romana institutus est mense octobri MDCCVII, & F. Josepho Mariæ Tabaglia istud munus ob infirmam valetudinem abdicanti suffectus. Eo vero in officio ita se Clementi XI regnanti probavit, ut mortuo XXVI februarii hujus anni MDCCXX magistro ordinis Antonino Cloche, ab eodem summo pontifice mox vicarius generalis datus & præfectus fuerit, qui ordinem ad proximam electionem anno sequenti MDCCXXI in solemniis Pentecostes faciendam regat & administret. Quod munus incepit *litteram encyclicam* ad omnes ordinis provincias per orbem dispersas scribendo, in qua & magistri defuncti mortem & præclare ab eo gesta fusissime narrat. Data vero ea est Romæ ex ædibus S. Mariæ super Minervam altera martii hujus anni & impressa in Urbe, deinde Parisiis, & passim in cæteris regnis. Alias sub ejus nomine prodierunt eo præside propugnandæ

Theses de locis theologicis, nec non alia ex ecclesiastica historia selecta, historica, chronologica, critica, dogmatica juxta inconcussa & tutissima angelici & quinti Ecclesiæ doctoris S. Thomæ Aquinatis dogmata, quas auspice eminentissimo D. D. F. Vincentio Maria Ursino ordinis Prædicatorum tit. S. Sixti cardinali amplissimo, ac Beneventano archiepiscopo, præside A. R. P. M. F. Angelo Gulielmo Molo de Como ordinis Prædicatorum archigymnasii Bononiensis supremo moderatore ac regente,

NDIF.

Cabellione comit-
s, & Avenione ex-
& theologus eximius 171.

t morib generalis: seu
idationibus historicis,
, Tomis duobus in 8.
in oriente coacta ec-
algo (*Chamberri* seu
171..
n occidente celebrata

ft, primo auctor can-
ncilium proponit: deinde
meetit: post historie-
m, ad argumenta dif-
ca, criticam etiam spec-
his dilucidationibus pro-
atur. Quibus dubia in-
ficultates circa facta hist-
iasticam, Ecclesiæ mo-
reticis veteribus aut no-
ntur, planeque fiunt ac-
nitiur quæstio de con-
n præambula ad concilia
s etiam plures quæstiones
quod illæ viam sternant ad
ipienda ipsa conciliorum

operis sui specimen dabat
us.

JULIELMUS MOLO.

LIELMUS MOLO Insuber
ria & professione, sacræ theo-
rimiis doctibus ornatus, annis
s variis in sua provinciæ locis
rat, cum in gymnasio Bono-
egens, quo munere cum insi-
anno MDCCI. Romam postea
ocatus, ab eodem procurator
iula Romana institutus est men-
& F. Josepho Mariæ Tabaglia
nam valetudinem abdicanti suf-
officio ita se Clementi XI re-
mortuo XVI februarii hujus
ro ordinis Antonino Cloche,
pontifice mox vicarius generalis
fuerit, qui ordinem ad proxi-
mo sequenti MDCCXII in solem-
ciendam regat & administret.
t litteras encyclicam ad omnes
er orbem dispersas scribendo,
defuncti mortem & præclare ab
arrat. Data vero ea est Romæ
: super Minervam altera martii
ssa in Urbe, deinde Parisiis,
regnis. Alias sub ejus nomine
ide propugnandæ
theologicis, nec non alia ex ec-
selecta, historica, chronologica,
a juxta inconcussa & tutissima an-
Ecclesiæ doctoris S. Thomæ Aqui-
quas auspice eminentissimo D. D.
aria Ursino ordinis Prædicatorum
rdinali amplissimo, ac Beneventano
præside A. R. P. M. F. Angelo Ga-
t Como ordinis Prædicatorum archi-
iensis supremo moderatore ac regen-
te,

te, *Bononiæ in D. Dominici templo mense junio* MDCCI *defendet F. Michael Marinonus Bergomas ejusdem ordinis inter Bononiæ laureatos studentes decanus*, Bononiæ, Typis fratrum de Petiis 1701 in 8 majori, pp. 69. Extant Parisiis in Regia D 2010, 6.

F. ANTONIUS BARDON.

1720. F. ANTONIUS BARDON Gallus Provincialis, Massiliæ natus, & Aquis Sextiis ordinem professus, post studia Parisiis in gymnasio Sanjacobeo absoluta ad gradus in sacra facultate promotus, baccalaureus quibusdam annis Molini in Borbonesio apud nostros theologiam seculares publice docuit. Exinde Parisios reversus, licentiam prosecutus est annis MDCCII & MDCCIII, ac anno sequenti laurea donatus, Romam a magistro ordinis vocatus est, qui alteram ex cathedris a cardinali Casanata in collegio S. Thomæ erectis & dotatis regeret, & publice profiteretur, quod & hactenus cum auditorum non modico fructu egit & etiamnum prosequitur hoc anno MDCCXX. Scripsit ac edidit libellum suppresso nomine, ac typis ementitis, cujus titulus:

Francolinus clerici Romani pædagogus laxioris in administrando pœnitentiæ sacramento disciplinæ magister, commentitiæ Rigoristarum, fictitiarumque in Ecclesiam veterem ac recentem calumniarum impugnator, observationibus historico-critico-moralibus exagitatus, Delphis, Henrici van Rhin 1706 in 12 pp. 255. Auctoris nomine suppresso.

F. CAROLUS RAISSON.

1720. F. CAROLUS RAISSON Gallus Avenionensis professione, sacræ theologiæ professor, quam e superiori loco docuit in provincia sua Tolosana, nunc Parisiis in domo quam Novitiatum generalem dicunt in suburbio S. Germani commoratur, & Annum Dominicanum Gallicum hactenus ad finem non deductum complendum jussu magistri ordinis suscipit, & Tomum alterum octobris a nostro Jacobo *Lafon* de quo supra ad 1715 actum, finitum quidem, sed non juris publici factum in lucem emisit. Epistolam abbatissæ Fontis Ebraldi Ludovicæ Franciscæ *de Rochechouart de Mortemar* nuncupatoriam, & Præfationem in qua seriem magistrorum sacri palatii ab initio ordinis ad hunc annum MDCCXX exhibet Fontanam in omnibus secutus adjecit. Præterea sublata quam Jacobus *Lafon* R. P. F. Antonini *Massoulié* ediderat vita, cui nempe plura deerant, quæ iste ratione temporis, quo non sine periculo vera omnia quis dixisset, prudenter tacuerat, alteram inseruit ampliorem & absolutiorem, in qua & objecta a quibusdam adversus dicti *Massoulié* doctrinam proposita luculenter diluit. Opus igitur illius est

La Vie du V. P. Antonin Massoulié profez du convent de Toulouse, inquisiteur de la foi, consulteur & qualificateur du saint office a Rome, & vicaire general de tout l'ordre des FF. Prêcheurs, Ambiani, Morgan 1715 in 4, *T. II octob.* citato a pag. 376 ad 498.

Ex hac vita & ex diligentia auctoris nihil nisi accuratum expectandum.

F. DOMINICUS CAMPOS.

1720. F. DOMINICUS CAMPOS Brabantinus, & domus Vilvordiensis alumnus, nunc floret apud suos, scripsitque lingua Belgica ac edidit libellum hoc titulo:

Considerationes de æternitate, Bruxellis in 12.

Sic me monuit epistolis suis anno M
mense novembri datis R. P. Ludovicus R
dalis Gandavensis, qui & dictum Do
tum priorem nativi sui conventus agere
tur.

F. FRANCISCUS MESPO

F. FRANCISCUS MESPOLIE' Gal
tanus, Burdigalensis patria & professi
apostolici plane pectoris, totus missionib
dis deditus, quas indefatigabilis a trigint
plius annis continuas per annum in vari
provinciis cum præsulum gratia auditorum
tu prosequitur, ab archiepiscopo Parisien
nali *de Noailles* in suis visitationibus ad
conciones sæpius allectus, ut cæteros epis
ceam. Adventum, quadragesimam & oct
Sacramenti in celebrioribus regni civitati
tenus prædicavit cum laude, & ut opti
que fruitur valetudine, eidem muneri rel
tæ dies insumendos sibi promittit. Hi i
auditorum gratiam & usum ab eo prodi
belli:

1. *Exercices spirituels, ou les veritabl
ques de pieté pour honorer Jesus-Christ &
te mere contenues dans le rosaire. Ouv
utile aux personnes pieuses, pour entreten
augmenter leur devotion, & aux pecheurs
inspirer les sentimens d'une vraie peniten*
siis, Edmundi Couterot 1703 in 12 pp. 39

Altera editio sub hoc titulo: *Les verita
tiques de pieté pour honorer Jesus-Christ &
mere, & pour santifier les hommes, conte
le rosaire, & dediées a Madame la du
Bourgogne*, Ibid. 1710 in 12 pp. 459.

2. *Reglement de vie selon les maxim
perfection chretienne, & des vertus selon
mas a l'usage des missions*, Ibid. 1713 in 12
suppresso nomine.

3. *Trois sortes d'examen tres utiles po
une confession generale & particuliere*, Ib
in 12 pp. 110.

4. *Recueil de cantiques sur les princip
gations du christianisme, notez sur des ai
ment pieux & agreables. Nouvelle editio
corigée, & augmentée*, Ibid 1708 in 12 p

F. GASPAR LA FEUILL

F. GASPAR LA FEÜILLE Lotaring
ne lustrico sic dictus, cui tamen in
Caroli nomen adjunxit, conventus Blanc
Nanceium octavo lapide alumnus IX octob.
professus philosophiam pluries legit Ab
Ambiani, Nanceii, & quibusdam annis eti
logiam Parisiis secundarius professor. Va
deinde infirmior factus monialium directio
se dedit in ordine aliquando, vel etiam e
dinem, apud quas a duodecim circiter an
hoc anno decurrente MDCCXX. Scripsit a
hoc titulo:

1. *Institutiones Dialecticæ*, Ambiani 16
2. *Instructions chretiennes pour les pens
de Poissi*, Parisiis, Pralard 1698 in 12.
3. *Theologie des Dames*, Parisiis, Franc
lard 1700 in 12 magno pagg. 284. Idem
recognitum & auctum.
4. *Theologie familiere*, Lingonis, C. I
1706 in 4. Idem est opus recognitum &
5. *La theologie de l'esprit & du cœur*, I
C. Personne 1706 in 12, Tomi VI leviore
opus quarto recognitum & auctum: Rursus
montii, Gabrielis Brident 1710 in 12.

Sec. XVIII. 6. *Prieres du matin & du soir*, Lingonis, C. Personne 1706 in 12 pp. 303 : Altera editio, Calvomontii, Gabrielis Brident 1710 in 12 pp. 353.

7. *Reflexons d'une ame devote pour tous les jours du mois*, Lingonis, C. Personne 1706 in 12.

8. *Reflexions d'une ame penitente pour tous les jours de l'année*, Lingonis, C. Personne 1706 in 12 pp. 320 : Editio sexta, Ibidem 1712 in 12. T. I pp. 466 : T. II pp. 407 : T. III 397 : T. IV 396 : T. V 388 : T. VI 400.

Nova editio aucta & recognita Libellulis XII, Calvomontii, viduæ David 1709 in 12.

F. HONORATUS VINCENTIUS LAGET.

1720. F. HONORATUS VINCENTIUS LAGET Gallus Salyus, Aquis Sextiis natus, sed Maximinisani in regio S. Magdalenæ cœnobio ordini cooptatus, sacræ theologiæ professor, & juris canonici usu peritus, videns Summam S. Raimundi tertii ordinis Prædicatorum magistri ob nimiam editionum antiquitatem, cum ultima Romana sit anni MDCXII jam rariorem esse, & confessariis tamen utilissimam ne dicam necessariam, novam ejusdem editionem suscepit, quæ prodiit hoc titulo:

S. Raymundi de Pennafort ordinis Prædicatorum Summa, textu sacrorum canonum, quos laudat aucta & locupletata, ad veterum codicum fidem recognita & emendata, opus suo ordine novum, in quo variarum quæstionum ac casuum conscientiæ difficultates circa sacramentum pœnitentiæ, ordinis, & matrimonii a sancto magistro exposita ac enodata : decretorum & decretalium epistolarum dispositionibus in integrum recensitis enucleata, ac penitus resoluta dignoscuntur.

Summæ commendatione, juris canonici notione, & vita ac sanctitatis auctoris historica synopsi prælusum.

Selectioribus F. Guillelmi Redonensis genuini Summæ postillatoris annotationibus, & editoris in nonnullos titulos observationibus, nec non Appendice documenta canonica amplectente adornatum: parochis, aliisque animarum cultoribus perutile.

Cui quatuor subjunguntur indices, canonum scilicet, titulorum decretalium epistolarum, titulorum Summæ, rerum denique & verborum, cum regulis juris canonici.

Opera & studio R. P. F. Honorati Vincentii Laget Aquisextiensis sacræ theologiæ professoris ordinis Prædicatorum, regii conventus S. Mariæ Magdalenæ apud Sanctum Maximinum alumni, Lugduni, Anisson & Posuel 1718 in fol. pp. 574, absque appendice & indicibus.

In ista autem editione hæc sunt singularia annotanda.

Primo præfatio tribus articulis constans. In priori Summam a pluribus titulis commendat, & apparatum in eam antiquum in editione Romana Johanni Lectori seu de Friburgo falso tributum, suo vero auctori Guillelmo scilicet seu qui idem est Willelmo Redonensi O. P. vindicat & asserit. In altero notionem dat juris canonici, ejusque peritiam saltem quoad canones pœnitentiæ tribunal & jus poli attinentes confessario apprime necessariam esse demonstrat. In ultimo vitam S. Raimundi prout vulgo proditur, refert, sed non in omnibus accuratam, ut cùm dicit Raimundum post peractum triplex scrutinium quarto tantum magistrum ordinis electum fuisse, cùm Salanhacus scriptor ejus ætatis & forte præsens, eum ab omnibus vocalibus unanimiter primo scrutinio nominatum fuisse testetur. Vide Tomo I hujus operis ad 1238, ubi de B. Raimundo antiqua de hoc facto documenta a nobis allata. Sed hæc nihil ad Summam Raimundi.

Postea sequitur ipsa Summa : & quia Raimundus ad quemlibet articulum citat caput aliquod Decreti & aliquando plura, Editor ut levet lectorem onere loca laudata quærendi, ea omnia integra cuilibet articulo subjicit. Quod quidem opus non parum auxit, sed aliunde non exigui commodi est decisiones casuum a primis principiis scire volentibus.

Optassent viri docti ut antiquum Willelmi apparatum integrum, ut in omnibus fere codicibus MSS ad marginem, & in omnibus etiam editionibus hactenus exhibitus fuit, etiam novus Editor ubique addidisset, ne viri eruditi ejusque operis sane non contemnendi obliteretur memoria; & non tantum graviora postillatoris, sic enim eum illi vocare placuit, quæsita, quæ identidem ad quosdam Titulos vel Casus referuntur, servasset.

Ad finem Summæ observationes quasdam suas addidit Editor, easque sane eruditas, & ab ecclesiasticis tam secularibus quam regularibus merito legendas.

I. est in titulum *de Simonia*, in qua episcopatum in Ecclesia ambientes, & ut curam animarum adipiscantur, munus a lingua adhibentes acriter percellit ac revincit.

II. est in titulum *de Magistris*, in qua de clericis tam secularibus quam regularibus ad sacræ theologiæ magisterium promovendis optima dat præcepta & consilia.

III. est ad titulum *de Apostatis*. In ea simulationem in re ad religionem spectante speciem quandam esse apostasiæ definit, & plura refert notanda de controversiis nostra ætate circa ritus Sinenses motis & summo æstu utrinque agitatis.

IV. in eumdem titulum agit *de Simulatione*, ubi de lite inter SS. Hieronymum & Augustinum circa legalia a Petro observata longam habet dissertationem, & Augustino cum eruditis palmam adjudicat.

V. est *de Mendacio*, in qua multa præclara contra mendacia etiam officiosa refert ex Augustino, & censuræ adversus quasdam propositiones ab Innocentio XI, & a Clero Gallicano latæ ex animo se subscribere profitetur.

VI. est in titulum *de Feriis*, in qua locum S. Raimundi de conceptione B. Virginis in editione Romana rescissum restituit, sed ita ut constitutiones a SS. Pontificibus de hac materia emanatas continuo subjiciat.

VII. est in titulum *de Perplexitate*, in qua pluribus agit contra probabilismum.

VIII & ultima est in titulum *de Pœnitentiis & remissione*. In ea agit de virtute absolutionis sacramentalis, & opusculum XXII S. Thomæ integrum refert.

Sequitur Appendix quæ hæc complectitur :

1. *Canones apostolorum octoginta quinque*, quos tamen Editor apocriphos censet.

2. *Canones pœnitentiales* dispositos pro ratione decalogi, & a S. Carolo Borromeo collectos.

3. *Decreta SS. PP.* tria Alexandri VII, unum Innocentii XI, duo Alexandri VII adversus quasdam propositiones in re morali lata.

4. *Constitutiones* Clementis XI primam *Vineam Domini Sabaoth*, alteram *Preceptum in causa rituum Sinensium*, tertiam *Decretum* Gregorii XV *de cultu & cærimoniis Malabaricis*. Et de iisdem *Decretum D. de Tournon patriarchæ Antiocheni & legati de latere.*

5. *Epistolam encyclicam cleri Gallicani* anno MDCLVII Parisiis datam, in qua commendantur instructiones a S. Carolo Borromeo confessariis datæ, tum ipsæ selectæ instructiones.

Editor sapiens nunc dicitur Summam S. Antonini de integro prelo subjicere.

F. HYACINTHUS DE BAETS.

* 1720. F. HYACINTHUS DE BAETS Flander, Gandavensis patria & professione, sacræ theologiæ magister Lovanii laureatus, ibidemque gymnasii ordinis anno MDCCVI regens & studii moderator, anno eodem in comitiis generalibus Bononiæ coactis sedit provinciæ suæ inferioris Germaniæ diffinitor ab eadem delegatus. Scripsit ac edidit hoc titulo:

Auctor Gratiæ Deus laudandus, benedicendus, prædicandus secundum inconcussa tutissimaque dogmata angelici & quinti Ecclesiæ doctoris S. Thomæ Aquinatis, Lovanii, Ægidii Denique 1706 in 4 pp. 14.

Systema est doctrinæ Thomisticæ de gratia per theses seu positiones XLI digestum adversus systema Molinæ.

Opus aliud grandius in eodem genere eum meditari me monebat ejusdem sodalis F. Ludovicus *Robiin*, verùm rationem temporis ut de eo edendo nunc cogitet non permittere.

Floret etiamnum hoc anno MDCCXX vir eximius & theologus eruditus, prior agens conventus Antverpiensis.

F. HYACINTHUS VAN HUYSEN.

* 1720. F. HYACINTHUS VAN HUYSEN Brabantinus, domus Antverpiensis alumnus, sacræ theologiæ apices longa in scholis exercitatione meruit, sed & pluries conventum suum nativum administravit prior a sodalibus electus. Vivit etiamnum hoc anno MDCCXX, animarum saluti procurandæ totus deditus. Typis jam dedit librum Belgico vulgari, cujus titulus Latine sic redditur:

Introductio ad vitam mysticam, expressa per victoriam passionum, Antverpiæ, Petri Goutet 1710 in 8 pp. 200.

F. JACOBUS HYACINTHUS SERRY.

* 1720. F. JACOBUS HYACINTHUS SERRY Gallus Provincialis Toloni patre doctore physico regiæque classis archiatro natus, ingenio puer acri & vivido humaniores litteras ea facilitate didicit, ut supra sodales seu stricta seu soluta oratione palmam semper reportaret. Adolescens ordini nomen dedit in domo Massiliensi, in qua patruum habebat virum eximium, & iterata vice suæ provinciæ regimine functum. Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus, vix elapso utriusque lycei philosophici & theologici quinquennio ad gradus in sacra facultate promotus est. Philosophiam sodales suos docuit jam baccalaureus, licentiamque ann. MDCLXXXVIII & LXXXIX decurrit non mediocri nominis sui fama. Nec minorem interea e sacro pulpito gloriam in regia urbe sibi comparavit, panegyricis Sanctorum pluribus coram lectissima ordinum omnium corona pronunciatis, qui ad celebriores Parisiorum exhedras per adventum & quadragesimam eum deinceps vocandum promittebant. At vix licentiatus ut aiunt & rude donatus fuit anno MDCXC, cum Romam a magistro ordinis vocatus est, moxque a cardinali Alterio ordinis protectore ascitus theologus, & allectus etiam congregationis Indicis consultor. Variis ibidem functus est apud cardinales muniis ad finem anni MDCXCVI, quo Parisios reversus est laurea magisterii eousque ob absentiam prolatata donandus, quam & XXIII martii MDCXCVII accepit. Eodem anno clarissima ejus eruditionis fama excitatus senatus Venetus, eum selegit & accivit, qui cathedram theologicam in via S. Thomæ gymnasii Patavini regeret, quod munus summa totius academiæ gratulatione auspicatus est, eoque fungitur etiamnum hoc anno MDCCXX ingenti ad ejus lectiones accurrente auditorum virorum etiam principum numero. Hæc ejus opera hactenus ab eo typis data:

1. *Historia congregationum de auxiliis divinæ gratiæ sub summis pontificibus Clemente VIII & Paulo V libri quatuor: quibus etiam data opera confutantur recentiores hujus historiæ depravatores, maxime vero nuperrimus auctor libelli Gallice inscripti*, Remontrances a M. l'archeveque de Reims sur son ordonnance du 15 juillet 1697. *Et actorum fides adversus inanes epistolæ Leodiensis argutias vindicatur Auctore Augustino le Blanc S. Theol. Doct.* Lovanii, Ægidii Denique 1700 in fol. coll. 776, excepta præfatione, quæ pp. 51, & tabulis octo quibus gestorum series ob oculos ponitur: & Appendice qua varia continentur instrumenta seu scripta paulo prolixiora, quam ut historicæ narrationi commode inseri potuerint, quæ idcirco in hunc locum consulto missa sunt: quæ coll. 504. Opus accuratum & ab omnibus eruditis magno plausu exceptum.

Huic operi paulo post subjunxit *Addenda suis locis in historia congregationum de auxiliis sub summis pontificibus Clemente VIII & Paulo V celebratarum anno MDCC edita*, pp. 299.

Nondum prelum egressa erat hæc historia, cùm de ejus editione moniti scholæ Thomisticæ adversarii tota mente omnibusque artubus contremuerunt, vicissimque excanduerunt, quorum unus cæteris audacior ad auctorem scripsit epistolam hoc titulo:

*Lettre a Monsieur l'Abbé *** sur la nouvelle histoire des disputes* de Auxiliis *qu'il prepare*, Leodii 30 jun. 1698 in 12 pp. 119. Huic post Historiæ perfectam editionem respondit auctor epistola cui titulus:

2. *Lettre de M. l'Abbé le Blanc auteur de l'histoire de la congregation de Auxiliis pour servir de response a la lettre du secretaire de Liege*, Anno 1699 in 12 pp. 59.

Animum non despondit scriba Leodiensis, historiamque aggressus est tum editam libro cui titulus: *Questions importantes a l'occasion de la nouvelle histoire des congregations* de Auxiliis, Leodii, Streel in 8 pp. 346: deest annus editionis sed videtur anni 1701.

Respondit illico Historicus libro cui titulus:

3. *L'Histoire des congregations de auxiliis justifiée contre l'auteur des questions importantes &c. par un docteur en theologie de la faculté de Paris*, Lovanii, Hieronymi Nempe 1702 in 12 pp. 522.

L'Istoria delle congregazioni de auxiliis, giustificata contrò l'autore delle Questioni importanti &c. Da un dottore in teologia dell' università di Parigi: stampata in Lovanio da Girolamo Nempe l'anno 1702: Tradotta dal Francese in Italiano da un amico della verità, Beneventi, e Typ. archiep. 1705 in 8.

Reposuit iterum Leodiensis scriba libro hoc titulo edito: *Errata de l'histoire des congregations de auxiliis composée par l'abbé le Blanc & condamnée par l'inquisition generale d'Espagne. Avec une refutation de la réponse au livre des Questions importantes*, Leodii, Streel 1702 in 8. pp. 332, exceptis quibusdam actis ad calcem subjunctis. Cui historicus illico satisfecit responsione hujus tituli:

4. *Le correcteur corrigé, suite de la justification de l'histoire des congregations de auxiliis contre l'auteur du faux errata de cet ouvrage. Avec une lettre au meme auteur touchant sa pretendue refutation de la reponse aux questions importantes.*

SEC. XVIII. *Par un docteur en theologie de la faculté de Paris*, Namurci, Hieron. le Gay 1704 in 12 pp. 323.

Huic certamini se immiscuerat initio quidam Carolus Gaspar Metzenius seu verus seu pseudonymus academiæ Trevirensis syndicum se gerens, ac *Querelam* de minus honeste habita sua academia Rectori deferens anno 1701 addito in Historicum nostrum convitiorum plaustro: cui Historicus extemplo ita respondit, ut syndicus ille deinceps mutire ausus non fuerit. Opellæ titulus est:

5. *Auctoris historia congregationum de auxiliis defensio adversus querelam Caroli Gasparis Metzenii Academiæ Trevirensis syndici*, Lovanii, Ægidii Denique 1701 in 12 pp. 90.

Prodiit postea grande volumen ex parte adversariorum scholæ Thomisticæ hoc titulo: *Historiæ controversiarum de divinæ gratiæ auxiliis sub summis pontificibus Sixto V, Clemente VIII & Paulo V libri VI auctore Theodoro Eleutherio theologo*, Antverpiæ, Petri Jacobi 1705 in fol. pp. 881. Quod opus in causa fuit, cur Serryus meditatam jam alteram historiæ suæ editionem prolatarit ut novi hujus auctoris ratiocinationes dilueret, quod egregie præstitit. E prelo itaque exiit hoc titulo:

6. *Historia congregationum de auxiliis divinæ gratiæ sub summis pontificibus Clemente VIII & Paulo V in quatuor libros distributa, sub ascititio nomine Augustini Le Blanc Lovanii primum publicata, nunc autem magna rerum accessione aucta, insertisque passim pro re nata adversus nuperos oppugnatores vindicationibus asserta defensa illustrata. Cui præterea accedit Liber quintus superiorum librorum apologeticus adversus Theodori Eleutherii eodem de argumento pseudo-historiam. Auctore & defensore F. Jacobo Hyacintho Serry ord. Præd. doctore Sorbonico, & in serenissima Republica Veneta Academia Patavina theologo primario*, Antverpiæ, sumtibus societatis 1709 in fol. pp. 47 pro præfatione, octo præterea majoribus tabulis: coll. 924 pro opere: cui adjecta Appendix qua varia continentur instrumenta seu scripta, quorum quædam prolixiora, sed ad fidem historiæ necessaria, pp. 432. Opus omnibus eruditis liberis & a secta alienis probatum.

Interea prodiit libellus quidam ut ferebatur postumus hoc titulo: *Veritable tradition de l'Eglise sur la predestination & la grace, par M. Delaunoy docteur en theologie de la maison & Societé de Navarre*, Leodii, Nicolai le François 1702 in 12 pp. 127. In hac opella Launoius S. Augustinum velut traditæ antea de prædestinatione & gratia in Ecclesia doctrinæ desertorem suggillat, & ceu novorum dogmatum fabricatorem sequentibus seculis a doctoribus ecclesiasticis impugnatum, contendit, ut Lutheri, Calvini, similiumque a sana doctrina segregum præcursor habendus sit. Scriptiunculæ hujus ita auctorem puduerat, ut eam in lucem proferre ausus non sit, quandiu fuit in vivis: quis triginta ab ejus morte annis opellam orco devovendam suscitarit ac prelo dederit, ignoratur. Cæterùm vix Romam perlata est, cùm decreto Clementis XI avitæ SS. Patrum doctrinæ vindicis die 28 januarii 1704 tanquam fulmine percuti meruit. Eamdem Serryus impugnavit libro hoc titulo edito:

7. *Divus Augustinus summus prædestinationis & gratiæ doctor a calumnia vindicatus adversus Johannis Launoii traditionem fœtu posthumo recens editam, & peculiari Clementis XI pontificis maximi decreto nuper inustam*, Coloniæ, Nicolai Schouten 1704 in 8 pp. 418.

Prodiit paulo post *Epistola Johannis Launoii ex Elysio ad generalem Societatis Jesu præpositum data, qua conceptum ex lata in suam de gratia & prædestinatione traditionem sententia dolorem amice significat: Augustini abs se traducti culpam societatis theologorum exemplo depellit, nihil demum toto ferme libello scriptum ostendit, quod ab iis summa fide non delibarit. In campis Elysiis.* Excudebat Johannes Faustus, typis Laurentii Costeri 1705 in 12 pp. 24. Qua quidem epistola se subdubitare indicat auctor, an opella supra relata ipsius Launoii sit fœtus genuinus, an saltem interpolatus. Ea verò exacerbatus P. D*. S. J. & ex Serryi officina prodiisse arbitratus alteram opposuit hoc titulo, *Lettre du pere D** Jesuite au T. R. P. Antonin Cloche general de l'ordre de S. Dominique touchant le livre du P. Serry contre le sieur de Launoy, & touchant une lettre imprimée contre les Jesuites attribuee a ce Religieux*, in 12, Parisiis 22 febr. 1705 pp. 39. Ea vero propositionem hanc a Serryo in suo *Augustino vindicato* prolatam, *Homo lapsus indeclinabili & insuperabili gratia eget, ut bonum agat, ob eam naturæ infirmitatem, in quam primi parentis peccato incurrit*, ceu hæreticam percellit & denunciat. Respondit illico Serryus Paduæ 3 april. hoc titulo:

8. *Lettre du R. P. Serry docteur de la faculté de Paris, & premier professeur dans l'université de Padoue au R. P. Daniel Jesuite, pour servir de response a la lettre de ce pere adressée au tres R. Pere General de l'ordre de S. Dominique en datte du 22 fevrier*, Coloniæ, Schouten 1705 in 12 pp. 70. Ea vero errorem sibi impactum luculentissime eluit.

Cùm verò anno sequenti librum edidisset laudatus Daniel hoc titulo: *Traité theologique touchant l'efficacité de la grace, ou l'on examine ce qui est de foi sur ce sujet & ce qui n'en est pas, ce qui est de S. Augustin & ce qui n'en est pas*, Paris. Le Clerc 1706 in 12, Serryus responsum opposuit hoc titulo:

9. *Schola Thomistica vindicata: seu Gabrielis Danielis e Soc. Jesu tractatus theologicus adversus gratiam se ipsa efficacem censoris animadversionibus confutatus. Quibus Moliniana inventa pro fidei dogmatibus ab eodem Daniele venditari, Augustini doctrinam non exponi sed impeti, scholam angelicam inique traduci ac sugillari demonstratur*, Coloniæ, Schouten 1706 in 8 pp. 223. Cumque idem P. D. ipsi Serryo epistolam scripsisset stylo Gallico acriorem, respondit Latine Serryus sed modestissime. Hic titulus:

10. *Confutatio responsi epistolaris a Gabriele Daniele Soc. J. ad primarii academiæ Patavinæ theologi litteras dati, qua singula ejusdem responsi capita continuata serie refelluntur*, Coloniæ. Schouten 1706 in 8 pp. 63. Confutationem hanc Gallice versam prelo dedit unus ex nostris præmisso monito ad Danielem. Titulus is est: *Refutation de la reponse du R. P. Daniel Jesuite a la lettre du R. P. Serry &c. traduction*, Coloniæ, Schouten 1706 in 8 pp. 68. Quæ versio vulgo tribuitur nostro Johanni Andreæ *Gaultier* Massiliensi sacræ facultatis Parisiensis magistro nunc collegii Sanjacobei priori.

Epistolæ quædam nomine puerorum absque baptismo ante usum rationis mortuorum ex campis Elysiis ad Sfondratismi defensores scribentium his annis in lucem prodierunt. Has quidam Serryo tribuerunt sed eas ipse suas non agnovit. Libellus etiam prodiit Gallicus ipsi ascriptus

Les vrais sentimens des Jesuites touchant le peché philosophique, sed an suum agnoverit mihi incompertum. Duplex est editio, & altera accuratior.

Huic litteratoriæ pugnæ theologi quidam intercesserunt sed leviter, inter alios ordinis Minorum

baccalaureus tribus epistolis Gallicis, sed scopum non attingens, ac nescioquam utriusque conciliationem sibi fingens.

11. *Difesa del giudicio formato dalla santa sede apostolica dì 20 novembre 1704 e publicato in Nankino dal cardinal di Tournon alli 7 febbraio 1707 intorno a riti e cerimonie Cinesi, contro un libello sedizioso intitulato, Alcune riflessioni intorno alle cose presenti della Cina, a cui vengono annesse tre appendici contro le tre scritture Latine ultimamente stampati dalli difensori de' medemmi riti condannati. Opera di un dottore della Sorbona trasportata dal manoscritto Francese da un religioso Italiano. Quasi scelus Idololatriæ est, nolle acquiescere. Lib. 1 Reg. c. 15*, Taurini, Jo. Bap. Fontana 1709 in 12. Altera hujus operis editio aucta. Ejusdem meminit in sequentibus.

12. *Contrarisposte o siano esami di tutte le scritture publicate intorno ad un fatto accaduto in Scio nell' anno 1694 &c.*

13. *Le Mahometisme toleré par les Jesuites dans l'Isle de Chio* 1711 in 12 pagg. 24.

14. *Oratio funebris habita in ecclesia SS. duodecim apostolorum de Urbe occasione exequiarum eminentissimi Fr. Laurentii Brancati cardinalis de Laurea.* Edita est cum vita ejusdem cardinalis a Bartholomæo *Comandi* scripta, Romæ 1698 in 4.

15. *Exercitationes historicæ, criticæ, polemicæ de Christo, ejusque Virgine matre. Quibus Judæorum errores, de promisso sibi liberatore, nova methodo refelluntur: christianæ religionis mysteria omnia ad certam historiæ fidem exiguntur, explicantur, defenduntur: habitæ in academia Patavina*, Venetiis, Johannis Malachini sub signo D. Ignatii, impensis Julii de Maphæis 1719 in 4 pp. 472. Opus Aloisio Pisano, Johanni Paschalico, Michaeli Mauroceno academiæ Patavinæ moderatoribus nuncupatum.

Initio monet a viginti duobus annis hanc spartam se ornare, ac ex quo studiosæ juventutis institutioni a Veneta majestate admotus est, theologicam disciplinam universam quintum quarto quoque anno tradidisse. Itaque ne idem licet diverse semper ingereret; relictis scholæ quæstionibus a se fuse hactenus pertractatis, ad insuitatas has in scholis Italiæ quæstiones historicas divertit, iisque ex criterio agitandis annum integrum litterarium impendit, quas jam cum principibus viris qui ejus auditorium toto illo anno frequentarunt placuerint, secundis curis recognitas, perpolitas, & multa rerum accessione illustratas typis mandare constituit duplici consilio. Primò ut Judæorum errores falsaque de promisso sibi Christo præjudicia refellat: altero ut certam mysteriorum omnium, quibus humanæ salutis opus Christus absolvit, notitiam tradat, refutatis commentis, næniis, & fabellis, quorumdam sive licentia sive superstitione, inductis ac publicatis. Opus certe merito legendum & auctoris eruditione dignissimum.

Plura scripsit oratoria & poetica, non tamen typis edita, inter quæ hæc mihi cognita:

16. *Carmen eucharisticum in laudem R. P. Natalis Alexandre magistri sui.* Quod in hujus cella vidi elegantissimum eleganterque scriptum. Tum Serryus juvenis erat theologiæ auditor.

17. *Orationes ad paranymphos suæ licentiæ, cujus fuit Præsentatus invitatoriæ eædem elegantissimæ.* Quarum apographum habebatur apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. IGNATIUS HYACINTHUS AMAT DE GRAVESON.

F. IGNATIUS HYACINTHUS AMAT DE GRAVESON Avenionensis patria, nobili loco natus adolescens acris ingenii, ac litteris humanioribus Latinis & Græcis egregie instructus, ordini nomen dedit in domo A[illegible]nsi, ac exinde votis Deo nuncupatis Parisios [illegible]mnasium Sanjacobeum missus, & ad gradus in sacra facultate promotus, non parum inter licentiæ suæ, ut vocant sodales, qua eruditione, qua orationis facilitate & elegantia emicuit. Hinc vix laurea magisterii donatus est quam scilicet anno MDCCVI die XXVI februarii accepit, cùm a magistro ordinis Romam accitus, & in collegium theologorum Casanatensium cooptatus, Summæ S. Thomæ theologicæ ad litteram & ad sensum sancti doctoris exponendæ provinciam sortitus est. Lectionum suarum fructus hic primus in lucem exiit: * 1720.

1. *Tractatus de mysteriis & annis Christi servatoris nostri dissertationibus dogmaticis & chronologicis, nec non observationibus historicis & criticis juxta Germanam divi Thomæ mentem illustratus, & ad usum scholæ accommodatus: ad cujus calcem inrem chronologiæ sacræ studiosorum attexuntur apparatus & canon chronologicus per sex mundi ætates, & præcipuas periodos ac nobiliores epochas a creatione mundi usque ad ascensionem Christi Domini digestus*, Romæ, Francisci Gonzaga 1711 in 4 pp. 604.

Tum postea ab eo editum est aliud opus, cui titulum indidit:

2. *Tractatus de scriptura sacra, in quo ex ipsius revelatione, inspiratione, & antiquitate evincitur contra ethnicos Jesum Christum esse verum Messiam, & omnium librorum cum veteris tum novi testamenti, quos sacro canoni accensuit concilium Tridentinum, divina auctoritas contra hæreticos asseritur ac vindicatur. Exhibentur sacrorum librorum primigenii textus, versiones, sensus, auctores, idioma, analysis & oracula, quæ ad Jesum Christum verum Messiam referuntur.* Ibidem 1715 in 4 pp. 388. Memorialia recens Roma mihi missa docent etiam prodiisse in fol.

3. *Historia Ecclesiastica*, Ibidem 1717.

Huic operi quod plura volumina complectetur, nunc totus incumbit.

F. JOHANNES POELMAN.

F. JOHANNES POELMAN Flander Gandavensis patria & professione sacræ theologiæ magister, nunc Romæ floret collega Casanatensis ascitus. Dicitur * 1720.

S. Antonini archiepiscopi Florentini Summam canonicam seu moralem nova editione luci rursùm dandam suscepisse, & ut quam primum prelum exeat strenue incumbere.

F. JOHANNES SYRI VUADANUS.

F. JOHANNES SYRI VUADANUS vernacule *de Ovado* a patria scilicet oppido ditionis reipublicæ Genuensis sic nuncupatus, sed domus ordinis Mantuanæ alumnus, sacræ theologiæ apicem per omnes scholæ agones in provincia Lombardiæ consecutus est, & hoc anno MDCCXX etiamnum vivit & claret apud suos. Ab eo jam prodiit opus hoc titulo: * 1720.

Universa philosophia Aristotelico-Thomistica, veterum recentiumque, præsertim Maignani, Cartesii, Gassendi &c. placita non segniter excutiens,

Sæc. XVIII. *in quatuor distributa tomos, auctore R. P. F. Johanne Syri Vuadano sacræ theologiæ magistro, utriusque Lombardiæ provinciæ ordinis Prædicatorum alumno*, Venetiis, Andreæ Poleti 1719 in fol. voll. IV.

FF. JOHANNES BAPTISTA & HYACINTHUS BARRERE.

* 1720. FF. JOHA[illegible] BAPTISTA & HYACINTHUS B[illegible]ERE ambo germani, ambo Galli Aquitani, & Burdigalæ honesto loco nati, ambo domus Burdigalensis alumni, theologiæ professores ambo, quam in sua provincia Tolosana professi sunt, & alter etiam Parisiis apud nostros ad S. Honorati: ambo etiam facundia & dicendi facilitate & elegantia clari, concionandique gratia illustres, vivunt etiamnum ambo & florent apud suos hoc anno MDCCXX, unaque laudantur, quod & eorum opera ut fratres decet, sint ambobus communia. Hactenus ab iis prodierunt

Heures chretiennes a l'usage des confreres du rosaire de Notre Dame, Parisiis, Joh. Baptistæ Delespine 1710 pp. 622.

Grandiori operi uterque operam navabant communibus operis Gallice edendo de mercatura & commercio ad leges christianas & unâ regias in Galliis licite agendo. Quod consilium cùm sit laboris majoris non tam cito in lucem prodi non mirum.

F. JOHANNES BAPTISTA VANKETWIG.

* 1720. F. JOHANNES BAPTISTA VAN KETWIG Belga Brabantinus, Antverpiæ natus, & ibidem ordini cooptatus, sacræ theologiæ licentiatus anno MDCCXIX regentem primarium agebat in studio generali Antverpiensi. Vir in museo & studio indefessus prædicatur, & regularis unâ disciplinæ strenuus assertor. Scripsit ac typis edidit opus cujus titulus Latine sic redditur:

Angelicum psalterium novæ legis in publica recitatione rosarii expressum, antea prædicatum a S. P. N. Dominico, validum remedium ad conversionem peccatorum, Antverpiæ, Petri Jouret 1708 in 8 pp. 529.

De laudibus B. Mariæ Virginis. Opus in dies ab ejus studio expectatum, & edendum in 4.

F. JOHANNES BAPTISTA LABAT.

* 1720. F. JOHANNES BAPTISTA LABAT ortu Parisinus ordinem juvenis XX annos natus amplexus est in patria in æde SS. Annunciationis ad S. Honorati, & professus est die XI aprilis anni MDCLXXXV. Post studia exacta philosophiam publice docuit seculares Nanceii civitate Lotharingiæ principe. Concionibus ad populum habendis operam dedit postea, & studio salutis animarum ardens anno MDCXCIII ad insulas Americanas ditionis Gallicæ trajecit, & pluribus annis missionarium apostolicum in iis egit. Anno MDCCVI inde reversus Bononiam ad comitia ordinis se contulit magistro ordinis rerum hujus missionis rationem redditurus. Cùm verò ad regressum in eas insulas se præpararet, quibusdam annis a magistro ordinis detentus est in Italia. Tum verò earum insularum historiam quam meditabatur scripsit, quam Parisios anno MDCCXII aut XIII redux secundis curis recognovit. & illustravit, & anno tandem quem agimus MDCCXX prelo subjicere incepit. Vir est mathematicarum peritus, & in rebus naturalibus & artificialibus intelligentis judicii, unde opus ab eo susceptum non potest esse nisi accuratum & curiosum. Titulus est:

Memoires des nouveaux voyages aux isles Françoises de l'Amerique, contenant une description tres exacte du pais, des arbres, plantes, fruits & racines qu'on y trouve, des manufactures qui y sont etablies, & de celles qu'on y peut establir: le commerce qu'on y fait, & celui qu'on y peut faire. L'origine, les mœurs, les coutumes des sauvages Caraibes, & des Negres: & les evenemens les plus considerables, qui s'y sont passez pendant le long sejour que l'auteur y a fait: Le tout enrichi de figures en taille douce, par le R. P. Jean Baptiste Labat missionaire de l'ordre des Freres Precheurs, Parisiis, Cavelier filii 1720, tomis sex in 12.

Quod opus brevi lucem videbit, cùm jam sub tribus prelis sudet.

F. JOHANNES BAPTISTA ROUSSEAU.

F. JOHANNES BAPTISTA ROUSSEAU * 1720.
Gallus Pictavis honesto loco natus, & in patria ordinem amplexus, Tolosæ Tirocinii palæstra decursa professus, Parisios exinde missus, in gymnasio Sanjacobeo studia inchoarat, sed iis nondum absolutis, nec sacris ordinibus initiatus Tolosam rediit, & in ea prima ordinis domo a sodalibus aggregari, & ut aiunt affiliari obtinuit. Perfecto ibidem studiorum curriculo, ad tradendas quas acceperat philosophiæ & theologiæ disciplinas admotus est. Quibus egregie functus muneribus, scripturam sacram juvenibus symmystis speciali & clara methodo interpretatus est cum totius conventus approbatione nec parvo auditorum fructu. Tironibus ad religionem formandis & juvenibus educandis applicitus est postea, quo nunc officio fungitur, unâ secularibus christianis ad perfectiorem vitam anhelantibus dirigendis serio incumbens. Scripsit ac edidit, sed suppresso nomine

Avis importans sur les differens états de l'oraison, Parisiis, Billiot 1710 in 12 pp. 288.

F. JOSEPHUS PATIN.

F. JOSEPHUS PATIN Gallus Delphinas, Chabolii * 1720.
vernacule *Chabeuil*, Italis *Ciabeuil* oppido & castro principatus titulo gaudente, tertio ad Valentiam lapide sito natus, patre causarum in senatu Gratianopolitano patrono celebri, adolescens litteris humanioribus egregie perpolitus, ingenio acri & vivido, nomen ordini dederat Gratianopoli, sed in provinciam Tolosanam tirocinii decurrendi causa missus, disciplinæ regularis in ea ad unguem servatæ amore & desiderio imitandæ captus, filiationem suam in domum Burdegalensem transferri obtinuit, & pro ea professus est. Exactis ex more studiis ad utrumque & in scholis docendi & ex sacro suggestu ad populum dicendi munus eximias partes habere visus est, & ad utrumque a superioribus applicitus non parum emicuit. Anno MDCLXXII theologiæ lectorem agebat Parisiis in Novitiatu generali, ubi ego tum cum eo sesquiannum circiter familiariter convixi, nec memini me vidisse unquam hominem & ad dicendum ex tempore magis expeditum, aut in venustis sententiis acuteque dictis ex historicis, oratoribus, poetis apte congruenterque promendis feliciorem. Musas etiam tum colebat amœniores, & S. Pauli epistolas heroico carmine Gallico reddendas horis subcisivis susceperat. Suis postea redditus Tolosanis, Avenionem sub finem anni MDCLXXXI concessit, & utramque S. Thomæ cathedram ab archiepiscopo Avenionensi F. Dominico de Marinis in ejus civitatis universitate erectam ex ordine consecutus est. Philosophicam anno MDCLXXXV, theologicam anno MDCXCIII, quam etiamnum hoc anno MDCCXX regit ac moderatur.

Ejus lectiones tanti habent ejus auditores, ut eas suis sumtibus excudendas curent. Hæc jam prodierunt:

1. *Theologia evangelica, seu opuscula de vita, morte, resurrectione & ascensione Christi, quæ ab evangelistis enarrantur: sumtibus discipulorum doctoris angelici*, Avenione, Francisci Mallard 1705 in 12 pp. 386.

2. *Theologia clericalis, seu Opuscula moralia de habitu & disciplina clericorum, scilicet de beneficiis, simonia, censuris, horis canonicis*, Ibid. Josephi Caroli Chastanier 1710 in 12 pp. 131.

3. *Theologia exegetica, seu Opuscula de sacris Bibliis*, Ibid. Offray 1712 in 12 pp. 384.

In fine opusculi prioris *Theologiam Scholasticam* promittebat tomis tribus distinctam ad tres partes Summæ S. Thomæ: Opuscula præterea plura *De homine, de passionibus, de singulis virtutibus cardinalibus, de variis statibus catholicorum, de theologia positiva & morali.*

F. JOSEPHUS ROUX.

* 1720. F. Josephus Roux Gallus Aquitanus Lemovicis natus, & ibidem ordinem professus, sacræ theologiæ professor eximius, eam pluribus annis apud suos e superiori loco docuit, primarius etiam regens in gymnasio Tolosano, cujus humanitati multum me debere agnosco, ob non pauca mihi ab eo summa fide transcripta & missa ex archivo Tolosano vetera documenta. Anno MDCCX electus est conventus sui Lemovicensis prior, & alibi jam præest hoc anno MDCCXX ætate florens. Occasione famis qua Gallia ubique laborabat, scripsit ac edidit libellulum cujus titulus

Sentiment de S. Thomas sur le precepte de l'aumone, prouvé en peu de mots par l'Ecriture sainte, les Peres & la raison, Lemovicis, Bartholomæi Voisin 1710 in 12 pp. 36. Plura ex ejus museo expectantur, interim *ex ungue leonem.*

F. JULIANUS SAGE.

* 1720. F. Julianus Sage Gallus & ipse Aquitanus Burdigalensis patria & professione, qua anno MDCLXXXII se ordini alligavit salutis animarum ardore succensus ad insulas Americanas ditionis Gallicæ trajecit, pluribusque annis in iisdem stetit impiger in vinea Domini operarius, verbo & opere potentem se exhibens. Inde reversus anno MDCCXVII prelo dedit quam pronunciaverat.

Oraison funebre de Louis le Grand prononcée dans l'isle de la Martinique en l'Eglise des Freres Precheurs le XXVIII *avril* MDCCXVI *par le P. Sage professeur en theologie, & missionaire apostolique du meme ordre*, Salmurii, Francisci Gabrielis Ernon 1717 in 4 pp. 45.

Orationis argumentum est, *Louis XIV a merité le nom de Grand, parceque l'eclatante prosperité de son regne a appuyé la religion: parceque la religion a santifié l'éclatante prosperité de son regne.* Laudarunt auctores diarii Trivoltiensis.

F. LUDOVICUS DAURES.

* 1720. F. Ludovicus Daures Gallus Occitanus apud Ameliavum vulgo *Milhau* Rhutenensis provinciæ ad Tarnum versus Gabalos urbem mediis ut ita loquar in Calvinianæ hæresis ortus tenebris ac innutritus a puero, litteris humanis excultus egregie, ad ministerium in castris illis heterodoxis aspirabat, scholasque eorum eo fine in Montepessulano frequentabat, cum revelante interius patre luminum, Calvinianis excussis offutiis, jam ætate maturus, sciens ac volens in sinum Ecclesiæ catholicæ confugit, nec errores ejurasse satis habens, seculo etiam nuncium remisit in domo nostra Montispessulani ad ordinem cooptatus. Vivit adhuc hoc anno MDCCXX Parisiis agens in novitiatu ordinis generali, magna ingeniosæ in pauperes infirmioris sexus caritatis fama, omniumque virtutum laude commendandus. Scripsit autem ac typis edidit in eorum gratiam & usum, qui iisdem ac ipse olim tenentur errorum tenebris, stylo facili, puro & nervoso librum eruditum iis ad Ecclesiæ unius fidem revocandis opportunum & efficax hoc titulo:

L'Eglise protestante detruite par elle meme, ou les Calvinistes ramenez par leurs seuls principes a la veritable foi, Parisiis, Johannis Couterot & Ludovici Guerin 1689 in 12 pp. 321.

Sec. XVIII.

F. LUDOVICUS ROBIIN.

* 1720. F. Ludovicus Robiin Flander Gandavensis ortu sed & professione, vir eruditus Ruremundæ apud sodales philosophiam, & theologiam Leodii e superiori loco docuit annis pluribus, isque erat a quo majora omnia expectanda erant: sed dum studiis incumberet, quibus se totum dedit, in ignem casu subito cecidit nemine præsente, jamque facies ejus ardebat, cum sodales advenientes, celeriter ita succurerunt, ut a morte imminente eripuerint. Hinc Gandavum reversus vivit etiamnum hoc anno MDCCXX, semper studio incumbens, & nonobstante relicta ex casu relato infirmitate, libellos pios scribens, & identidem etiam prelo subjiciens. Dum Leodii morabatur concinnatum a se libellum precum piarum edidit Gallice. Postea Gandavi *Officium B. Virginis juxta ritum ordinis Prædicatorum.*

Anno MDCCXV hac cura a superioribus ei commissa, suæ domus Gandavensis annales scribebat, & ut litteris suis me monuit, jam opus confecerat, copiosa monumentorum antiquorum serie in archivo domus inventa, poliendo & ultima manu finiendo desudabat, ut purum & ab omnibus mendis expurgatum Romam ad magistrum ordinis mitteret. Titulus est:

Conventus Gandavensis ordinis Prædicatorum illustratus, Latine.

Alterum opus meditabatur, brevi addendum, ceu quod jam confectum erat, & manum ultimam solum expectabat, sed istud Belgice edendum. Titulus.

Gandavum sub Calvinismi tyrannide.

Anno MDCCXVII litteris ad me XVI julii Gandavi datis scribebat se totum insudare, ut Beata Catharina de Senis Flandra fiat, hoc opere vita dictæ sanctæ a Raimundo Capuano scripta, ejusdemque opera spiritualia & mystica idiomate Belgico puro & eleganti ab eo versa brevi typis edenda erant primo per partes libellis in 12: tum omnibus in unum collectis majori volumine.

Jam ejus beatæ meditationes de vita Christi ut a Johanne Blancone Franciscano ex Italico Gallice redditæ sunt & editæ Parisiis apud Nicolaum Gasse anno 1630, Flandrice verterat & typis ediderat, sed eas postea agnovit fœtum non esse dictæ sanctæ Virginis, at alterius viri forsan otiosi, qui ex Catharinæ operibus conceptus aliquos excerpserit, sed iis alienos prorsus & dissonos intruserit, quorum aliqui nonnisi ægre & contorte cum sana Ecclesiæ doctrina cohærere queant, unde opus supposititium censet.

Belgice etiam ab eo versæ & typis editæ sunt

Regula tertii ordinis S. Dominici cum declarationibus aliisque piis exercitiis, Gandavi, Augustini Graet 1714 in 8.

Sæc. XVIII. *Regula S. Augustini, ac sororum primi ordinis at & Fratrum conversorum constitutiones cum explicationibus ac considerationibus moralibus*, Gandavi, Petri de Goesin 1717 in 8.

Recreationes poeticæ ex variis tam veteribus quam recentioribus poetis selectæ, Latine, Ruremundæ, Petri Vallen 1710 in 8.

F. MATTHÆUS DE BIE.

* 1720. F. MATTHÆUS DE BIE Brabantinus Antverpiensis professione, nunc apud suos floret, vir ut mihi scribebat anno MDCCXIX mense novembri sodalis mox laudatus Ludovicus Robiin, acuti & solertis ingenii, & non vulgaris eloquentiæ, jam plura edidit opuscula lingua vulgari Belgica, quorum hi tituli Latine redditi:

1. *Succus rosaceus*, Antverpiæ, Johannis Pauli Robiins 1706 in 8 pp. 300.
2. *Rosarium Marianum*, Ibidem 1708 in 8 pp. 330.
3. *Calcar ad cultum Marianum*, Ibidem 1704 in 8 pp. 320.
4. *Rosa mystica*, Ibidem 1711 in 8 pp. 291.

Studium generale Antverpiense tum moderabatur, hincque plura & majora ab eo sperabantur.

F. MELCHIOR THOMAS DE LERMITE.

* 1720. F. MELCHIOR THOMAS DE LERMITE Gallus Provincialis Maximinifani natus, ibidemque adolescens ordinem amplexus, sacræ theologiæ professor eximius, eam jam in studiis provinciæ Tolosanæ e superiori loco docuerat, cum anno MDCLXXXVI Romam delegatus est, qui in comitiis ordinis conclusiones theologicas nomine dictæ suæ provinciæ defenderet: quod & ita egit, ut ab eruditione dicendique & majores difficultates explicandi facilitate non parum laudis reportarit. Ut vir est morum suavissimorum, quos exornant pietas singularis & summa ac diligens disciplinæ regularis observatio, a quadraginta & amplius annis a sodalibus ad regimen conventuum electus est prior, & in his Valentiæ, Albiæ, Tolosæ, bis etiam Novitiatui ut vocant generali Parisiensi præfuit. Sed & utramque provinciam Tolosanam & S. Ludovici administravit & moderatus est præpositus provincialis quamque quadriennium de more cum universali omnium approbatione. Floret etiamnum vir sapientissimus, & ne in ejus laudes latius me effundam, ut gratus in eum animus me compellit, prohibet ejus modestia. Opus eruditum & singulare de doctrina Augustini præsertim ab eo expectatur, quod ne hactenus perficeret, munera illi commissa prohibuerunt. Ei tamen ascribuntur quidam libelli Gallice scripti:

Lettre au R. P. D. D.L.C.D.J. edita circa 1702 in 12 & quidam similes.

F. MICHAEL LE QUIEN.

* 1720. F. MICHAEL LE QUIEN Gallus, Morinus Bononiæ ad mare honesto loco natus, juvenis viginti circiter annorum nomen ordini dederat pro conventu Bellovacensi, sed in Novitiatu generali Parisiensi educatus, disciplinæ regularis servandæ studio accensus, filiationem suam ut aiunt, in domum Ambianensem a magistro ordinis transferri obtinuit, & exinde in domo SS. Annunciationis Parisiensis fere continuo commoratus est. Vir studiosus linguas Græcam & Ebraicam proprio marte comparavit, in iisque ex assidua virorum Galliæ eruditissimorum consuetudine & familiaritate ita se perfectum reddidit, ut nihil amplius in eo desideres, nisi ut vitam longiorem cum firma valetudine Deus ipsi conservet, quo opera incepta ad finem perducat. Et jam quidem multa ab eo in lucem prodierunt:

1. *Defense du texte Hebreu contre le livre de Dom Paul Pezron de l'antiquité des temps*, Parisiis, Villery, Guerin, & Debats 1690 in 8.
2. *Reponse au livre du meme Pezron ecrit pour la defense de son livre de l'antiquité des temps*, Ibid. 1693 in 12.
3. *Dissertation ou Remarques sur un livre du meme Pezron intitulé Essai de commentaire sur les prophetes.* Extat in Memoriis Trevultiensibus mense martio anni 1711, Art. XXXVI pag. 416 ad 465, suppresso auctoris nomine.

Verùm hæ leviores velitationes fuerunt, ad graviora & majora deinceps animum appulit.

S. Johannis Damasceni præstantissimi Ecclesiæ Græcæ theologi opera omnia in unum corpus collecta ut Latio darentur, a pluribus seculis optabant & Ecclesiæ Latinæ principes, & eruditi quique: pluresque id jam tentaverant, & conatus quosdam etiam ediderant. Ut antiquos omittam Burgundionem Pisanum, Henricum Gravium ordinis Prædicatorum de quo supra pag. 140, Jacobum Billium, & alios, nostra ætate hanc spartam in se susceperant Johannes Aubertus aliorum Patrum Græcorum accurata operum versione jam clarissimus, cui & vir non sine laude memorandus Leo Allatius complures Damasceni codices Græcos MSS a se Latine jam versos in subsidium operæ miserat; post Aubertum re infecta mortuum Philippus Labe S. J qui & conspectum operum Damasceni ceu a se brevi edendorum in lucem emisit, at non ultra progressus est: Demum & Franciscus *Combefis* noster, de quo supra, p. 678, qui tamen versioni Billii emendandæ & illustrandæ solum desudavit & senectute oppressus opus non multum provectum nulla parte edita reliquit. Post igitur tales viros in eruditione Græca consummatos Lequienius receptis quos Combefisius habuerat codicibus MSS, sed & pluribus aliis sua & amicorum industria ex variis orbis bibliothecis conquisitis, opus aggressus est, neglecta quam Billius aut alii ediderant scriptamve reliquerant versione, novam hujus SS. Patris operum ex integro proprio marte adorsus est, & multis curis recognitam in lucem edidit hoc titulo:

Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ μοναχοῦ, καὶ πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων τὰ εὑρισκόμενα πάντα.

Sancti Patris nostri Johannis Damasceni monachi & presbyteri Hierosolymitani Opera omnia quæ extant & ejus nomine circumferuntur. Ex variis editionibus, & codicibus manu exaratis, Gallicanis, Italicis, & Anglicis, collecta, recensita, Latine versa, atque annotationibus illustrata, cum præviis dissertationibus, & copiosis indicibus, Parisiis, Johannis Baptistæ Delespine 1712 in fol. Tomi duo.

TOMO PRIMO hæc habentur, ac primum Prolegomena scilicet,

I. *Præfatio generalis Editoris in novam hanc editionem.*

II. *Selectæ præfationes aut nuncupatoriæ epistolæ anterioribus editionibus præfixæ*, inter quas merito legenda, quæ Leonis Allatii ad Bartholdum Nihusium, & ejusdem Leonis de Johannis Damasceni operibus diatriba.

III. *Dissertationes Damascenicæ editoris.*

1. *De processione spiritus sancti juxta SS. Patres utriusque Ecclesiæ Græcæ & Latinæ*
2. *De quibusdam auctoritatibus, quibus Eutiches aliique unius in Christo naturæ adsertores hæresim suam tuebantur.*
3. *De epistola ad Cæsarium monachum, quæ S. Johannis Chrysostomi nomine insignita est, deque libris quibusdam aliis, quæ a Johanne Damasceno laudata primum reperiuntur.*

4. De

4. *De epistolis variis, quæ ob adjectam trisagio cantico clausulam scriptæ ad Petrum Fullonem feruntur, nec non de expositione fidei quæ extat inter opera S. Justini martyris.*

5. *De oratione, de iis qui in fide obdormierunt, & de purgatorio secundum orientalis Ecclesiæ sensum.*

6. *De azymis*, in qua etiam de *postremo Domini nostri Jesu Christi paschate.*

In his sex dissertationibus multa sane est eruditio ecclesiastica.

Sequitur *vita S. P. N. Johannis Damasceni a Johanne patriarcha Hierosolymitano conscripta*, Græce & Latine. Cui subjiciuntur tres aliæ. Prima *anonymi* jam ab Henrico Gravio edita, altera *a Vincentio Bellovacensi*, tertia *a S. Antonino* scriptæ. Denique *Testimonia selecta veterum de Johanne Damasceno & ejus scriptis.*

Ipsa vero Damasceni opera hoc tomo primo contenta hæc sunt:

I. *Fons scientiæ*, id est *Logica fusior.*

II. *Compendium de hæresibus.*

III. *Fidei orthodoxæ expositio accurata.* In isto opere Lequienius utitur quidem Billii versione, sed a se correcta & ad sensum auctoris simplicius & pressius exprimendum accurata.

IV. *Orationes tres apologeticæ adversus eos qui sacras imagines abjiciunt.*

V. *Libellus de recta sententia.* Professio fidei est a Damasceno tradita suo metropolitæ, quam editor ex Vaticano accepit, & Latinam fecit.

VI. *Libellus velut ex persona Petri episcopi Damasci ad episcopum Tudaræ Jacobitam.* Et hic ex Vaticano editori missus.

VII. *Contra Manichæos dialogus.*

VIII. *Disceptatio Christiani & Saraceni.*

IX. *Libellus de draconibus, & de strigibus.* Ex cod. MS S. Taurini Ebroicensi, Græce.

X. *De Sancta Trinitate.*

XI. *Epistola ad Jordanem archimandritam de Hymno Trisagio.*

XII. *Epistola de sanctis jejuniis.* Ex codd. Florentino & Anglicano, Græce.

XIII. *Epistola de octo spiritibus nequitiæ, & de virtutibus & vitiis.* Ex codd. MSS Anglicano & Regio, Græce.

XIV. *Institutio elementaris ad dogmata.*

XV. *De natura composita contra Acephalos.*

XVI. *De duabus in Christo voluntatibus & operationibus, deque naturalibus reliquis proprietatibus.* Ubi obiter *de duabus naturis & una hypostasi.*

XVII. *Dissertatio accuratissima adversus exosam Deo Nestorianam hæresim*, Græce ex codice Regio.

XVIII. Sequuntur *plura fragmenta* ex codd. MSS eruta.

XIX. *Canon Paschalis.*

Sequuntur opera dubia & supposititia:

XX. *Oratio de iis qui in fide dormierunt, quomodo missis & eleemosynis & beneficentiis quæ pro illis fiunt, adjuventur.*

XXI. *Epistola ad quemdam de confessione, & qui ii sunt, qui potestatem ligandi & solvendi acceperint.*

XXII. *Oratio demonstrativa de sacris venerandis imaginibus ad Christianos omnes, adversus imperatorem Constantinum Cabalinum & hæreticos universos.*

XXIII. *Epistola ad Theophilum imperatorem de sanctis & venerandis imaginibus.*

XXIV. *De Azymis.* Opuscula duo.

XXV. *Epistola SS. Petri Manzur ad Zachariam Doarorum episcopum.*

XXVI. *Ejusdem de immaculato corpore cujus participes sumus.*

XXVII. *Expositio & declaratio fidei.* Opus quidem Damasceni genuinum, sed Latine tantum ex versione Arabica datur.

His subjiciuntur carmina cantica in varias solemnitates:

XXVIII. *In Theogoniam & Theophania.*

XXIX. *In Pentecosten, dubiæ fidei.*

Eadem carmina Latine solum stricta oratione, *Billio interprete.*

XXX. *In Dominicam Pascha cantica, Assumtionem, & Transfigurationem Domini nostri Jesu Christi.*

XXXI. *In Annunciationem Dei genitricis.*

XXXII. *Precatio ad Christum* versibus Acreonticis. *Incertæ fidei.*

TOMO ALTERO hæc habentur omnia paucis exceptis a Lequienio primum & Græce edita ex codd. MSS, & Latine versa.

I. *Ex universa interpretatione Johannis Chrisostomi in epistolas Pauli Excerpta compendiaria selecta a Johanne Damasceno*, pp. 274, Græca ex codice MS Regio Parisiensi.

II. *S. P. N. Johannis Damasceni de sacris Parallelis.* Græce ex cod. Vaticano a pag. 274 ad 730.

III. *Ejusdem sacra parallela*, Græce ex cod. Rupe Fucaldino S. J. a pag. 731 ad 790.

IV. *Oratio de gloriosa D. N. Jesu Christi transfiguratione.*

V. *Sermo in ficum arefactam, & in parabolam vineæ.*

VI. *Sermo in sanctam parasceven & in crucem.*

VII. *Sermo in sabbatum sanctum.*

VIII. *Sermo in angeli annunciationem incarnationis Christi ad illibatam dominam nostram Mariam.* Nunc primo editus ex cod. MS Arabico Colbert.

IX. *Sermo alter in annuciationem SS. Dei genitricis.* Nunc etiam primo editus ex cod. MS Græco Seguierano.

X. *Sermones unus & alter in S. Virginis Mariæ natalitium diem.* Secundus nunc primo Græce editus ex cod. MS regio.

XI. *Sermones tres in dormitionem Dei genitricis semperque Virginis Mariæ.* Nunc primum Græce editi ex codd. MSS regiis & Sangermaneis.

XII. *Oratio in laudem S. Johannis Chrysostomi.* Nunc primo edita ex cod. Græco Telleriano nunc regio.

XIII. *Laudatio sanctæ martyris Christi Barbaræ.* Nunc primum edita ex cod. regio.

XIV. *Fragmentum & quædam orationes Damasceni.*

Tomum tertium tum promittebat, in quo lucubrationes alias Johannis Damasceni nomine falso insignitas, & in superiori editione Basileensi, Parisiensive prostantes ad codd. MSS a se recognitas, qualis est *Historia Barlaam & Josaphat*, cum genuinis illius aliquot sermonibus asceticis, quos recens repererat in codice MS Græco Bibl. *Coislin.* olim *Seguier.* daturus erat. Quibus aliorum quorumdam auctorum tractatus hactenus ineditos sed luce dignissimos adjuncturus erat. Sed cum aliis jam instet edendis, an Tomus ille tertius ejus curis in lucem proditurus sit, valde incertum.

Qui Eruditorum Lipsiensium actis in ordinem componendis invigilat, eaque in lucem edit, in hac nova S. Johannis Damasceni editione, seu potius in Lequienii notis sibi visus est erratum deprehendisse. Sic enim anno MDCCXIII habet: *Hunc Johannem Ægeatem diversum puto a Johanne Rhetore, cujus historiam laudat Evagrius, licet cum eo eumdem facit vir clarissimus Michael Lequien ad Damasceni T. I pag. 369: nec minus diversus est a Johanne Antiocheno Malala, cum quo confundit Combefisius in Originibus Constantinopolitanis p. 59.*

Sæc. XVIII. Hæc legens Lequienius ad tantam clari critici exerrationem obstupuit, sibi bene conscius nusquam Johannem Ægeatem cum Johanne Rhetore eumdem fecisse. Et quandoquidem Acta Lipsiensia ab omnibus leguntur, quosque eruditos Lequienius invitat ad locum ipsum a critico laudatum attentis oculis examinandum, ubi videbunt Johannis Ægeatis hominis Nestoriani nullam fieri mentionem, sed Johannis Hæsitantis seu Monophysitæ, qui Lequienio idem videtur fuisse cum Johanne Rhetore, sed plane diversus a Johanne Malelæ. Et ut plenius quid de his hominibus sentiat, perspiciant, legant dissertationem tertiam huic tomo primo præfixam pag. LI & seqq. Hinc saltem eruditi cautiores fient, ne actis illis Lipsiensibus subito fidem habeant, & ubi de scriptoribus præsertim catholicis agitur, quod in his culpant illi censores, ad justum criterium revocent.

Leontii Byzantini viri inter Patres Ecclesiæ Græcæ eruditissimi, opera omnia quæ extant, & inveniri potuerunt quorum aliquot Græce nondum lucem viderunt, anno MDCCXII *apud se habebat, reliqua vero sumtibus suis iisque non parvis magister ordinis Antoninus Cloche ex codice Vaticano exscribenda curabat ad Lequienium mittenda, quæ exinde recepit.* Ea vero omnia ratione styli auctoris difficillime vertenda, a se Latio donata, Græce & Latine prelo danda Respublica litteraria Ecclesiastica expectat singulari propter tractatuum amplitudinem & prolixitatem volumine.

Interea prodiit opus pseudonymum hoc titulo:

Stephani de Altimura Ponticensis Panoplia contra schisma Græcorum, qua Romana & Occidentalis Ecclesia defenditur, adversus criminationes Nectarii, patriarchæ Hierosolymitani, quas congessit in libro Περὶ ἀρχῆς τοῦ Πάπα, *de Primatu Papæ*, Parisiis, Nicolai Simart 1718 in 4 pp. 416.

Quod opus, etsi Lequienius nomen suum addere noluerit, ejus tamen fœtum esse omnes & ab eruditione ecclesiastica potissimum Orientali & a stylo, continuo agnoverunt: cæterum congredientibus cum Græcis schismaticis ad horum aberrationes, & jactas in Ecclesiam Romanam calumnias confutandas, fraudesque una & dolos præcavendos armamentarium omni argumentorum eorumque non levium sed invictorum genere refertissimum.

Epistolam operi præfixam ejus non esse ex ipso contextu apparet, sed eruditi scholæ Parisiensis theologi, qui auctori ob tam eximiam lucubrationem gratulari voluit.

Graviori auctor nunc incumbit operi, quod intra paucos menses prelo subjicietur. Titulus:

Oriens Christianus, insuper & Africa, studio & opera R. P. F. Michaëlis Lequien ordinis FF. Prædicatorum, Tomis duobus in folio, Parisiis, Nicolai Simart 1720 & 1721.

Hoc opus ad eorum formam concinnatum erit, quam secuti sunt viri per Occidentem eruditi in texendis catalogis episcoporum, qui regionum suarum Ecclesias rexerunt. Itaque collectio hæc, quæ patriarchatus quatuor complectitur, in diœceses majores septem dividetur, quarum quatuor Constantinopolitanæ sedi addictæ fuerunt, reliquis vero tribus tres alii patriarchatus constabunt, Alexandrinus scilicet diœcesi Ægypti, Antiochenus Orientis, & Hierosolymitanus Palæstinæ.

Ipso statim initio de patriarchatu Constantinopolitano, qui cæteris tandem prælatus fuit, fusa admodum erit disputatio: Bysantinorum mox episcoporum seu patriarcharum series omnis sequetur. Unicuique diœcesi similis præibit ejus descriptio, quoad fieri potuit, accuratissima, in qua primordia illius, accretiones, appendices, primariæ sedis prærogativæ, potestas, jurisdictionis in suas provincias genus, usus, consuetudinesque explicantur. Sed & de singulis provinciis suis locis sermo erit, de earum scilicet institutione ac metropoleon ipsarum. Ad hæc urbium situs, variusque status narrabitur, & quæ apud eas fuerint christianæ religionis initia. Sequentur ad quamque sedem præsulum qui eam rexerunt, juxta seriem qua sibi successerunt, nomina, eaque ubi amanuensium Græcorum aut Latinorum errore vitiata sunt, diligentius emendata.

Latini patriarchæ Antiocheni, Hierosolymitani, & Constantinopolitani, qui has sedes illa tempestate tenuerunt, qua Franci eas civitates occupabant, recensebuntur etiam seorsim a Græcis, quin & generis ejusdem episcopi alii, qui Syriæ & Palæstinæ Ecclesiis XII & XIII seculis præfuerunt.

Seorsim quoque exhibebuntur Jacobitarum Syrorum, & Maronitarum de monte Libano patriarchæ, tum Armeniæ magnæ Catholici, item Persidis Antiochenæ, & Iberiæ Constantinopolitanæ, quæ a quibusdam Antiochenæ censita fuit: nec omittentur Bulgariæ atque Russiæ primates, obnoxiique illis episcopi.

Post præfationem continuo dabuntur Notitiæ Græcæ & Latinæ, sed longe emendatiores quam hactenus prodierunt, ex quibus compertæ erunt variæ quæ variis temporibus factæ sunt provinciarum in imperio & Ecclesia Orientali mutationes. Septem denique diœceses tabulæ totidem geographicæ repræsentabunt, quas generalis una octava complectetur.

Orienti christiano Africa christiana subjicietur, ejusque Ecclesiæ quondam florentissimæ, sed quæ nulla hodie superest, singulæ sedes, earumque præsules suo quique ordine recensebuntur.

Quæ ex conspectu operis ab auctore edito hic visum est referre, ut quam laboriosum, quam immensum, quam curiosum, quam historiæ ecclesiasticæ studiosis utile consilium Lequienius susceperit, omnes cognoscant, & ab eo eruditis brevi proferendum veniat. Cui & ad hæc & ad alia quæ in rem litterariam meditatur, exequenda longiores valetudine optima Deus optimus maximus concedat annos.

F. NATALIS ALEXANDRE.

F. NATALIS ALEXANDRE Gallus Neustrius Rotomagi XIX januarii MDCXXXIX natus, acris ingenii adolescens ac supra sodales dum studia humanitatis in gymnasio prosequeretur, ita eminens, ut in actionibus publicis palmam semper ferret, & aliquando visus sit prima omnia præmia reportasse, ordini nomen dedit in patria, tirocinioque exacto professus est IX maii MDCLV. Continuo Lutetiam ad Sanjacobeum gymnasium missus, philosophicis ac theologicis disciplinis ita incubuit, sicque inter agones scholasticos claruit, ut jam tum in universitate celebre sibi fecerit nomen. Nec minorem e sacro pulpito qua eloquentia, qua doctrina scripturæ sacræ sanctorumque patrum auctoritate suffulta, qua oratione ubique sibi constante & artis leporibus condita & ornata sibi famam comparavit, ut inter primos regiæ urbis verbi divini præcones annumerandus speraretur. Verum cum linguæ non esset ita celeris ac explanatæ, qualem in oratore auditores desiderant, scholæ totum se dedit ac museo. Ad gradus in sacra facultate promotus, licentiam decurrit annis MDCLXXII & XIII Prædicatorum præsentatus ut aiunt, interque sodales & arguendi vi atque acritate, & thesibus reconditiori theologia scholastica, historiæ ecclesiasticæ eruditione ac criterio, scientia canonum purioris gravidis ac plenissimis, respondendique ad objecta non solum facilitate sed & exuberantia plurimum emicuit. Hinc regius administer Colbertus, 1720.

musarum mecœnas sua ætate laudatus, filium postea Rotomagensem archiepiscopum at tum theologiæ auditorem, in ea perfectum evadere cupiens, proptereaque clariorum theologorum qui coram eo celebriores quæstiones tractarent, perpenderent ac juxta certiora principia solverent, societate coacta & selecta, ex eorum numero Natalem esse voluit, quem exinde pater & filius in primis habuerunt, & singulari benevolentia complexi sunt. Laurea donatus XXI februarii MDCLXXV primarium regentem in gymnasio Sanjacobeo multis annis egit, & in eodem inter conventuales ut vocant anno MDCLXXVI cooptatus est. Ad regimen etiam provinciæ Parisiensis assumtus est in comitiis Ebroicæ altera maii MDCCVI coactis, quo munere magno pro disciplina regulari stabilienda studio quadriennium de more functus est. Vivit etiamnum emeritus senex octogenario major, omnibus bonis probatus, apud eruditos maximi habitus, & ab ingenti quibus Ecclesiam ditavit librorum numero nominatissimus. Hæc autem ejus sunt opera juxta annum editionis recensita:

1. *Summa S. Thomæ vindicata, & eidem angelico doctori asserta, contra præposteram Johannis Launoii Parisiensis theologi dubitationem. Item contra Launoianas circa Simoniam observationes animadversio*, Parisiis, Andreæ Cramoisy 1675 in 8 pp. 194.

2. *Selecta historiæ ecclesiasticæ capita, & in loca ejusdem insignia Dissertationes historicæ, chronologicæ, dogmaticæ*,

Seculum Primum, Parisiis, viduæ Johannis Dupuis 1676 in 8.

Seculum alterum, Ibidem 1676 in 8.

Seculum tertium, Ibidem 1677 in 8.

Seculum quartum, Parisiis, Antonii Dezallier 1678 voll. tria in 8.

Seculum quintum, apud eumdem 1679 voll. duo in 8 & sic deinceps.

Seculum sextum, 1680, eodemque anno *Septimum & octavum*.

Seculum nonum & decimum, 1681 voll. duo.

Undecimum & duodecimum, 1683 voll. tria.

Tertium & Quartum supra decimum, 1684 voll. tria.

Quintum & Sextum supradecimum, 1686 voll. quatuor.

Prodiit & altera ejusdem operis editio apud eumdem Dezallier 1687 totidem voll. in 8 recognita emendata & aucta. Tum postea:

3. *Selecta Historiæ veteris testamenti capita & in loca ejusdem &c.* ut supra, apud eumdem 1689 sex voll. in 8.

Dum autem huic operi laboriosissimo incumberet, quasdam alias etiam edidit lucubrationes, quarum hi tituli:

4. *Dissertationum Ecclesiasticarum trias. Prima de divina episcoporum supra presbyteros eminentia adversus Blondellum.*

Altera de sacrorum ministrorum cœlibatu, sive de historia Paphnutii cum Nicæno canone conicilianda.

Tertia de vulgata scripturæ sacræ versione, Eodem volumine, Parisiis, viduæ Johannis Dupuis 1678 in 8 pp. 381.

5. *Dissertatio polemica de confessione sacramentali adversus libros quatuor Johannis Dallæi Calvinistæ divinam ejus institutionem & usum in Ecclesia perpetuum impugnantis*, Ibidem 1678 in 8 pp. 256.

6. *Dissertatio Ecclesiastica, apologetica, & anticritica adversus F. Claudium Frassen, seu Dissertationis Alexandrinæ de vulgata Scripturæ Sacræ versione vindiciæ*, Parisiis, Dezallier 1682 in 8 pp. 258.

7. *Dissertationes historicæ & criticæ, quibus officium venerabilis sacramenti S. Thomæ vindicatur contra RR. PP. Henschenii & Pappebrochii conjecturas.* SÆC. XVIII.

Deinde titulus Præceptoris S. Thomæ ex elogio Alexandri Halensis expungitur contra popularem opinionem. Collatio est Dominicani cum Franciscano elegantissima.

Accedit Panegyricus Angelico Doctoris dictus. Hæc tria eodem volumine, Parisiis, Dezallier 1680 in 8 pp. 170.

8. *Statuta facultatis artium Thomisticæ in collegio Parisiensi Fratrum Prædicatorum instituta*, Parisiis 1683 in 12 pp. 39.

Similia aliàs edita fuerant anno 1625 agente eximio sacræ theologiæ magistro F. Gentiano Billaud supra laudato pag. 437, sed ob innovatum collegii regimen ea renovari ac emendari oportuit: idque præstitit Alexander ejusdem facultatis conservator.

9. *Theologia dogmatica & moralis secundum rationem concilii Tridentini in quinque libros tributa*, Parisiis, Dezallier 1694 voll. decem in 8.

T. I. *De Fide* pp. 821.

Alter *De sacramentis in genere, baptismo & confirmatione*, pp. 679.

Tertius *De Eucharistia & sacrificio missæ*, pp. 759.

Quartus *De Pœnitentia*, pp. 752.

Quintus *De censuris, indulgentiis, extremaunctione, & ordine*, pp. 706.

Sextus *De Beneficiis, de Simonia, de horis canonicis, & de matrimonio*, pp. 874.

Septimus *De Peccatis*, pp. 840.

Octavus *De Peccatis, ubi de usura: Item de virtutibus*, pp. 744.

Nonus *De Decalogo*, pp. 912.

Decimus *De Decalogo: Item de oratione Dominica*, pp. 668 & 252. Quibus addita postea

Paralipomena theologiæ moralis, seu variæ de rebus moralibus epistolæ, Delphis 1701 in 8. Extat in Regia D 1968.

Postea verò superius relata majora opera annis successivis edita simul & semel prodierunt hoc titulo:

Historia Ecclesiastica veteris novique testamenti ab orbe condito ad annum post Christum natum MDC, *& in loca ejusdem insignia Dissertationes historicæ, chronologicæ, criticæ, dogmaticæ, in octo divisa tomos. Ante quidem per partes, nunc autem conjunctim & accuratius edita, novarum rerum accessione, scholiis, & indicibus locupletissimis aucta, illustrata, & ornata*, Parisiis, Dezallier 1699 in fol. voll. octo: Rursus Ibidem 1713 in fol.

Theologia dogmatica & moralis secundum ordinem catechismi concilii Tridentini in quinque libros tributa, hac postrema editione omnium accuratissimâ plurimis accessionibus aucta, illustrata, confirmata, locupletata, Ibidem 1703 voll. duo in fol.

Jam antea prodierat Venetiis 1698 in fol. sed in hac editione Veneta desunt Additiones.

10. *Institutio concionatorum tripartita. Seu Præcepta & regulæ ad prædicatores informandos cum ideis sive rudimentis concionum per totum annum. Editio secunda Batavica longe auctior & correctior*, Parisiis, Anisson 1702 in 8 pp. 278. Prodierat antea Delphis 1701 in 8.

P. I. *Præcepta & regulas ad prædicatores verbi Dei informandos* statuit.

P. II. *Ideas seu rudimenta sermonum pro singulis Dominicis, feriis quadragesimæ & mysteriis Christi* proponit.

P. III. *Concionum argumenta pro festis B. Virginis & sanctorum* exhibet.

11. *Expositio litteralis & moralis sancti evangelii secundùm quatuor evangelistas*, Parisiis, Anisson 1703 in fol. coll. 1464.

SÆC. XVIII. 12. *Commentarius litteralis & moralis in omnes epistolas sancti Pauli apostoli, & in septem epistolas catholicas*, Rotomagi, Eustachii Herault, & Petri le Boucher 1710 in fol. pp. 478 & 230.

MSS prelo parata apud auctorem servata, & a me visa:

13. *Commentarius litteralis & moralis in prophetas Isaiam, Jeremiam, & Baruch*, in fol. papyr.

Cæteros prophetas eadem ratione exponere cogitabat: at ne ulterius progrederetur, quæ ei obvenit, obstitit oculorum suffusio.

14. *Bibliotheca sancta F. Sixti Senensis ordinis FF. Prædicatorum professoris recensita, emendata, notis illustrata, & aucta*, in fol. papyr.

15. *Viridarium* in fol. papyr. quo hæc habentur:

Orationes invitatoriæ ad paranymphos. Has habuit suæ ut aiunt licentiæ præsentatus.

Plures aliæ ad Clerum Gallicanum in comitiis ejusdem generalibus dictæ.

Ad magistrum ordinis F. Johannem Baptistam de Marinis epigrammata plura.

Quarumdam sanctimonialium ordinis Rotomagensium, quæ Immuratæ dicuntur epitaphia.

Orationes quædam Gallicæ Ludovico XIV regi dictæ cum ei suorum operum editiones offerret.

Orationes circiter viginti tres in actu vesperiarum totidem ordinis licentiatorum habitæ.

Quæ MSS si ederentur, eruditorum palato haud parum placerent.

Jam sequuntur opera lingua Gallica exarata:

1. *Abregé de la foi & de la morale de l'Eglise tiré de l'Ecriture sainte*, Parisiis, Danielis Hortemels 1686 & iterum 1688 in 12. T. I pp. 542: T. II pp. 429.

Id prudenter caverat Alexander, ne cum ullius scholæ theologis sibi esset controversia, quod tamen vitare non potuit. Editum fuit anno MDCXCVI ab archiepiscopo Rotomagensi Jacobo Nicolao *Colbert* mandatum pastorale, quo parochis suæ diœcesis inter alios de theologia morali libros ab ipsis legendos consulebatur Theologia dogmatica & moralis Alexandri. Ægre tulerunt quidam hunc præ cæteris delectum, ac nescio quis libellum typis furtivis edidit, cujus titulus:

Difficultez proposées a monseigneur l'archeveque de Rouen par un ecclesiastique de son diocese sur divers endroits des livres, dont il recommande la lecture a ses Curez, 1696 in 12 pp. 37.

In hoc libello Alexandri & quidem solius XXII propositiones impugnabantur, ut hinc pateat huic scriptori solam Alexandri commendationem in mandato archiepiscopi displicuisse, ejusque bilem movisse. Respondit itaque Alexander libello cui titulus:

2. *Eclaircissemens des pretendues difficultez proposées a monseigneur l'archeveque de Rouen sur plusieurs points importans de la morale de JesusChrist*, 1697 in 12 pp. 180.

Eodem tempore archiepiscopus litteram pastoralem edidit hoc titulo:

Lettre pastorale de M. l'archeveque de Rouen au sujet d'un libelle publié dans son diocese, intitulé: Difficultez &c. 1697 in 12 pp. 50.

Qua littera difficultatum motorem egregie revincit.

Interea super difficultatibus motis quinque prodierunt litteræ ceu doctrinæ Alexandri apologeticæ, in quarum altera ordo Prædicatorum laudabatur ea potissimum ratione, quod gratiæ Christi se ipsa efficaci, saniorique doctrinæ morali asserendæ semper invigilaverit, idque officium quasi hæreditario jure sibi vindicarit. Titulus:

Lettres d'une dame de qualité a une autre dame savante, Montibus 1697 in 12. Quis harum auctor mihi incompertum.

Has laudes S. J. theologis contumeliosas arbitratus ejusdem socius R. P. D. aliunde in Alexandrum exasperatus, quod æquivocationum & restrictionum mentalium usum a se acriter propugnatum improbasset, decem Gallicas ad Alexandrum scripsit epistolas: quatuor primis parallelum instituit doctrinam moralem theologorum nostrorum inter & doctrinam theologorum S. J. Sex aliis simile parallelum instruit doctrinam nostram de gratia inter & doctrinam Sociorum.

Illis epistolis excepta ultima, quæ post indictum utrique parti a rege silentium prodiit, sex epistolis ad PP. S. J. directas Alexander respondit. Tribus prioribus doctrinam moralem theologorum ordinis Prædicatorum a probabilismi fermento puram tuetur & vindicat: tribus posterioribus sophismata argutiasve adversarii refellit, Moliniana inventa plane contundit, SS. Augustini & Thomæ tutissima dogmata ad litteram accipienda evincit, brevi omnibus eruditis in hac controversia prorsus satis fecit. Nec verò erat, cur ad ultimam responderet, quæ nihil novi objicit, nisi cramben recoctam sexcenties confutatam, prædeterminationem scilicet physicam S. Doctoris placitis adversari. Non omittendum in harum epistolarum quinta Alexandrum retractare, quod seculo suo XIII & XIV dixerat, systema Molinianum a Pelagianismi & Semipelagianismi errore purum esse, & hanc inter propositiones Historiæ suæ Ecclesiasticæ a censoribus Romanis notatas & confixas fatetur unam esse: *Sensus Molinæ non est Pelagianus aut Semipelagianus*. Harum epistolarum titulus est:

3. *Lettres d'un theologien aux RR. PP. Jesuites pour servir de reponse aux lettres addressées au P. Alexandre par un religieux de leur compagnie, où il fait un paralelle de la doctrine des Jesuites, & de celle des Thomistes sur la morale & sur la grace*, 1697 in 12.

Interea cùm Lugduni in gymnasio Societatis XXVI augusti MDCXCVII propugnatæ essent theses theologicæ erroribus scatentes, non tacuit Alexander, scripsitque

4. *Lettre a un docteur de Sorbonne sur la dispute de la probabilité, & sur les erreurs d'une these de theologie soutenue par les Jesuites dans leur college de Lion le 26 Aoust dernier*, Montibus Hanoniæ 1697 in 12 pp. 24.

5. *Seconde lettre a un docteur de Sorbonne sur la these des Jesuites de Lion soutenue le 26 Aoust 1697* in 12 pp. 12.

Huic alteri adjunctæ *ipsæ theses censoriis notis dispunctæ & confixæ*, pp. 56.

Paucis mensibus interjectis P. D. suas & Alexandri epistolas Lugduni novis typis edidit, multis pro arbitrio resectis, aliisque additis, quibus & præfationem præfixit, qua in ea controversia palmam sibi vindicabat. Sed nec defuit scholæ Thomisticæ studiosus, qui fraude detecta epistolas utrasque puras & integras, quales primo editæ typis mandavit; ac præmissa præfatione gestorum seriem clare ac simpliciter exposuit & uter habendus victor lectoris arbitrio commisit. Titulus:

Recueil de plusieurs pieces pour la defense de la morale & de la grace de Jesus-Christ, Delphis 1698 in 12 voll. duo.

Extat Romæ in Casanatensi.

De Religionis christianæ statu in vastissimo Sinarum imperio scripsit postea Alexander, ac modum in evangelii promulgatione a missionariis ordinis Prædicatorum ab initio ad hæc nostra tempora observatum adversus impugnantes vindicavit & asseruit his prælo datis:

1. *Apologie des Dominicains missionaires de la Chine, ou Reponse au livre du pere le Tellier Jesuite intitulé: Defense des nouveaux chretiens: &*

a l'Eclaircissement du P. le Gobien de la même compagnie sur les honneurs que les Chinois rendent a Confucius & aux morts : par un religieux docteur & professeur en theologie de l'ordre de saint Dominique, Coloniæ, Hæredum Cornelii ab Egmond 1699 in 12 pp. 603.

Adjecit *Documenta controversiam missionariorum apostolicorum imperii Sinici de cultu præsertim Confucii philosophi & progenitorum defunctorum spectantia, ac apologiam Dominicanorum missionis Sinicæ ministrorum adversus libros RR. PP.* le Tellier & le Gobien S. J. *confirmantia*, pp. 196.

Italice reddita fuit hoc titulo:

Apologia de' missionari Domenicani della China, o vero Risposta alla difesa de' nuovi cristiani del P. Tellier, ed alla dilucidazione del P. Gobien Gesuiti tradotta dal Francese, Coloniæ, Egmond 1699 in 8.

2. *Conformité des ceremonies Chinoises avec l'idolatrie Greque & Romaine, pour servir de confirmation a l'apologie des Dominicains missionnaires de la Chine par un religieux docteur & professeur en theologie*, Ibidem 1700 in 12 pp. 202.

Italice etiam reddita fuit hoc titulo:

Conformità delle cerimonie Sinesi con la idolatria Greca e Romana, Ibidem 1701 in 8.

3. Septem postea epistolas de iisdem ritibus Sinensibus ad varios patres S. J. eodem anno & ibidem editas dedit:

1. *Lettre d'un docteur de l'ordre de S. Dominique sur les ceremonies de la Chine au R. P. le Comte de la compagnie de Jesus, confesseur de Madame la duchesse de Bourgogne*, pp. 102 in 12.

2. *Lettre du même au R. P. Dez provincial des Jesuites*, pp. 37.

3. *Lettre du même au R. P. le Comte sur son systeme de l'ancienne religion de la Chine*, pp. 29.

4. *Lettre du même au R. P. Dez &c.* pp. 18.

5. *Lettre au même P. Dez*, pp. 47.

6. *Lettre au même*, pp. 22.

7. *Lettre au même*, pp. 24.

Prodierunt etiam Italice redditæ hoc titulo:

Lettere intorno alle idolatrie e superstizioni della Sina, Coloniæ 1700 in 8.

Addendum superest controversias illas Sinicas finitas fuisse præcepto SS. D. N. Clementis XI dato Romæ XIX martii MDCCXV, quo ritus a Sinis agi solitos superstitiosos nec neophytis permittendos declaravit. Reliquum est ut ab omnibus missionariis ea qua par est reverentia suscipiatur & ei ad amussim obediatur.

F. RAPHAEL JACOBATIUS.

1710. F. RAPHAEL JACOBATIUS Venetus eximius provinciæ Lombardiæ theologus hoc anno MDCCXX claret, jamque edidit opus hoc titulo:

Doctrina dogmatica de Sacramentis, Venetiis 1711 in fol.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. THOMAS DU JARDIN.

1720. F. THOMAS DU JARDIN Batavus Hagæcomitis anno MDCLIII natus providentiæ ac dicere ausim prædestinationis divinæ insigne est exemplum. Pater ejus vir illustris Nicolaus toparcha *Hanseghem & Hemstenrode* virus Calvinianum cum lacte suxerat, Parisios autem cum aliquando venisset, perpensis & collatis sectæ suæ cum Ecclesiæ Romanæ principiis nemine cogente aut suadente, sola divini spiritus gratia illustratus, hæresim ejuravit & fidem catholicam amplexus est. Neque vero his contentus in patriam redux, nihil antiquius habuit, quam ut parentes suos ad eamdem secum solam veram fidem reduceret; quod & agente numine ita feliciter obtinuit, ut in ea constantissime ad ultimum usque vitæ spiritum perseveraverint ac piissime vixerint: sicque iis a quibus lucem hanc mortalem acceperat, æternam reddidit & immortalem. Postmodum in Flandriam cum tota familia se recepit, ubi Thomas noster humanioribus laudabiliter persolutis, ordini licet molliorem suaderent amici, vix sedecim annos natus Gandavi nomen dedit, in quo vitæ probitate religiosisque moribus suis condiscipulis præluxit. Lovanium exinde missus & postea in Galliam studio semper applicitus præstantissimus evasit theologus: unde licet juvenis sacras litteras Lovanii e superiori loco interpretari jussus est, & in ea universitate per omnes scholæ agones laurea decorari meruit XXI jan. MDCLXXXV, ætatis XXXII. Cum tamen gradus in ordine non ita facile ac prompte concedantur, plures adhuc annos habuit ibidem in docendo exantlandos. Anno MDCLXXXVI in comitiis ordinis Romæ habitis datus est in gymnasio nostro Lovaniensi baccalaureus, regentem primarium exinde triennium egit, tumque ad Patrum provinciæ petitionem magister promotus. Hos verò honores ille sic accepit, ceu ad majora gravioraque pro fide aggredienda incentivum, totum enim se deinceps Protestantibus in sinum Ecclesiæ reducendis qua verbo qua scripto dedit, istud apud se ratum habens ac familiaribus insinuans, ordinis Prædicatorum sodali prædicando scribendo que vivendum esse ac moriendum. Quod & diligentius ardentiusque etiamnum anno MDCCXV exequebatur, licet cœnobii sui nativi præfectura haud parum gravatus. Hæc jam ab eo prodierunt opuscula:

1. *De officio sacerdotis qua judicis & medici in sacramento pœnitentiæ instructio brevis in gratiam & commodum tironis theologi*. Prodiit jam pluries Gandavi, Bruxellis. Editio novissima ab auctore recognita & aucta Coloniæ, Johan. Schlesbuch 1707 pagg. 378 in 12. Quam opellam quasi certatim approbarunt theologi Lovanienses, Hermannus Damen professor ordinarius & majoris collegii præses, Franciscus Martin sacræ scripturæ professor, Petrus Marcelis, Guillelmus Renardi, Florentius Sullivane, Petrus Juvet seminarii præses, L. C. Decker, Carmelitæ utriusque collegii antiqui & discalceati, Eremitæ Augustiniani, & Minoritæ Recollecti Belgæ & Hiberni: nostros omitto quorum laudibus non caruisse lector facile intelligit. Extat opella Parisiis in Regia D 2304, 4.

2. *Sermo de Christo patiente*, Gandavi, Johannis Dauchaertii 1705.

3. *Colloquia spiritualia in quibus varia dubia, quæ in vita mystica occurrunt, enodantur*, Flandrice, Gandavi, Mauritii Vander Ween 1712 in 12.

4. *Controversia fidei per modum concionum disposita*, Flandrice, Gandavi, Hæred. Maximiliani Graet 1710 in 4 pp. 1200 & amplius.

5. *Epistola ad Leydeckerum*, Flandrice, Gandavi, Augustini Graet 1715 in 8 minutiori charactere pp. 12. Synopsis est operis mox laudati, quod ad eum mittebat, hortatus ut legeret, & ad fidem catholicam tandem reverteretur.

6. *De indulgentiis ac septem vitiis capitalibus*, Gandavi, Petri Goes 1719 in 8.

7. *Stimulus catholicorum*, Flandrice. Titulus, *Spoore der catholychen*, Gandavi, August. Graet 1715 in fol. mag. foliis 1076.

Quod ultimum opus præstantissimum & elegantissimum esse mihi scribebat litteris Gandavi 7 junii 1715 datis F. Ludovicus Robiin ejusdem conventus sodalis, addens & in Belgio utilissimum, ceu in quo quicquid controversiarum hactenus catholicos inter

Sæc. XVIII. & heterodoxos agitatum est, aut etiamnum disputatur, clarissime resolvitur.

Vivit etiamnum anno MDCCXX vir doctissimus, & suæ provinciæ Inferioris Germaniæ præest prior provincialis, cui de Ecclesia suis laboribus adeo bene merenti longiores ut precor Deus concedat annos.

F. THOMAS MARIA MINORELLI.

* 1720. F. THOMAS MARIA MINORELLI Patavinus patria, & professione cœnobii S. Augustini alumnus, vir amœniorum artium peritia Græcarum inquam æque ac Latinarum perpolitus, nec minus disciplinis divinis & humanis præstans, ad hæc eximia pietate commendatus, Romam a magistro ordinis vocatus fuit anno circiter MDCCXI ut Annales Fratrum Prædicatorum accuraret ab ovo, & eleganter scriberet, unaque ab eodem celeberrimæ bibliothecæ Casanatensi constitutus est præfectus & custos. In Urbe claret hoc anno MDCCXX apud eruditos non exiguæ famæ & existimationis, ac sibi commissa sedulo peragens. Paulo post suum in Urbem accessum opus quoddam in lucem dedit, ceu prodromum & specimen immensi cui desudat laboris. Titulus:

Vita S. Pii summi pontificis hujus nominis V ex ordine Prædicatorum assumti. Addito ad finem panegyrico eidem sancto coram summo pontifice Clemente XI a se dicto, Romæ, Francisci Gonzaga 1712 in 8.

Sub ejus nomine prodiit libellus Latine exaratus & Gallice etiam versus, cujus titulus Gallice is est:

Examen des faussetez sur le culte des Chinois, avancées par le pere Joseph Jouvenci Jesuite dans l'histoire de la compagnie de Jesus, traduit d'un écrit Latin, composé par le R. P. Minorelli de l'ordre de S. Dominique missionnaire a la Chine, 1714 in 12, absque loco & typotheta.

Verum mera est interpretis Galli allucinatio, ipsiusque additio, cùm in Latino nihil simile legatur. Aliunde certissimum est Patrem Minorelli nunquam in Sina missionarium egisse, neque unquam ex Italia exivisse. Itaque quisquis sit illius libelli scriptor, vir certe rerum Sinicarum admodum peritus, & qui in illo imperio plures annos egit, in eo nullam partem habet Minorellus: ipsius nihil aliud est, quam Declaratio ab eo data se Historiæ societatis a Juvencio editæ ex quindecim libris quibus constat non legisse nisi quatuor priores XI, XII, XIII & XIV, quos solos putavit edendos, admirationem exinde non modicam ejus animum subiisse, cum vidit approbationem a se quatuor illis tantum libris datam, libris XV ceu a se probatis præfixam. Sanctissime igitur testatur, & omnibus notum esse vult historiam illam præsertim ubi agit de rebus Sinensibus, nunquam priusquam ederetur a se visam, multo minus a se probatam, quam veritati minus consonam agnoscit. Aliunde certo scimus idque ex ipsius ore quatuor illos libros a Minorello non absolute probatos fuisse, sed sub conditione ut prius corrigerentur & emendarentur ea quæ in iis adeo postea displicuerunt, & in eos virorum primi subsellii censuram provocarunt, quod & magistro sacri palatii, a quo eos legendos acceperat, conceptis verbis denunciavit.

F. VINCENTIUS DEMANDON.

* 1720. F. VINCENTIUS DEMANDON Gallus Salyus, patria & professione Arelatensis theologus eximius, hoc anno MDCCXX claret in studio generali Aquensi in quo sacram doctrinam profitetur. Virum præstant egregiarum dotum, & a quo multa in rem litterariam expectantur. Scripsit jam & edidit sed suppresso nomine

La vie de la Serafique Vierge S. Caterine de Sienne du tiers ordre de S. Dominique par un religieux de l'ordre des FF. Prechehrs, Arelate, Gaspardi Mesnier 1715 in 12.

F. VINCENTIUS LUDOVICUS GOTTI.

F. VINCENTIUS LUDOVICUS GOTTI Longobardus Bononiæ natus ordini nomen dedit in patria virque evasit eximiarum dotum. Inter præstantissimos Italiæ theologos æstimatur nulli secundus, & quod majus est a pietate non minus quam a doctrina commendatur. Omnibus jam perfunctus est in sua provincia muneribus, regentis studii generalis Bononiensis, prioris ejusdem numerosissimi conventus, prioris etiam provincialis utriusque Lombardiæ, inquisitoris demum adversus hæreticam pravitatem in civitate Mediolanensi. A quo tamen ultimo officio a duobus annis se exolvit, ut museo, libris scribendis, & controversiis fidei, quas publice profitetur in universitate Bononiensi, dilucidandis, hæreticorumque confutandis erroribus, totum se dedat. Quo in genere jam in lucem dedit volumina tria. Titulus: * 1720.

La vera Chiesa di Cristo dimostrata da' segni, e da' dogmi, contra i due libri di Giacomo Piccenino intitolati: Apologia per i riformatori, e per la religione riformata, e Trionfo della vera religione. Opera del padre F. Vincenzo Lodovico Gotti dell' ordine de' Predicatori, maestro e publico lettore di controversie nella università di Bologna, Bononiæ, Constantini Pisarri 1719 in fol. Tomi duo, sed quorum alter in duas partes divisus, tria simul conficiunt volumina.

Extant Romæ in Casanatensi.

Ab eruditissimo hujus scriptoris calamo plura licet sperare.

F. VINCENTIUS MARIA ORSINI.

F. VINCENTIUS MARIA S. R. Ecclesiæ cardinalis ORSINI ultimum hunc historiæ nostræ litterariæ annum merito nobilitabit, & ut in sanctissimo omnium parente B. Dominico initio seculi XIII jure incepta est, sic in ejus filio si quis unquam fuit addictissimo, & in ipsa summa qua fulget dignitate, legum ejus ad unguem observantissimo, anno ab erecta nostra societate, ac in primo capitulo generali MCCXX Bononiæ habito ad perfectam rationem stabilita currente quingentesimo grandiori hoc lumine illustrata finem accipiet. Natus est Romæ anno MDCXLIX die secunda februarii in sacris undis dictus Petrus Franciscus, primogenitus Ferdinandi Ursini ducis Gravinæ & ejus conjugis paris nobilitatis fœminæ Johannæ de Frangipanis *della Tolfa*. In ipsis puerilibus annis quis aliquando futurus esset, non obscura indicia præmonstrarunt. Vix quadrimatus erat, cum vestes Dominicanas sibi parari a matre obtinuit, quibus identidem vestitus, ephebos similibus pro suo desiderio vestitos congregans, iis ex superiori loco conciunculam habebat, tum imposita capiti suo mitra, ceu episcopus astantibus sublata manu figuram crucis exprimebat, & bene precabatur. Hæc tum ceu puerilis ludus habita sunt, in dies tamen majora incrementa habuerunt. Nam ubi adolevit, litteris humanioribus jam egregie instructus omni ope atque opera enisus est, ut in aliqua provinciarum Regni Siciliæ ad ordinem cooptaretur: sed superioribus eum admittere non ausis, ne illustrissimæ totius Italiæ familiæ cujus hæres ceu primogenitus habe- * 1720.

batur, & cui sponsa ex nobilissima & opulentissima regni gente jam parabatur, offensionem incurrerent, hæc ut dissolveret impedimenta, e natali solo egredi constituit. Sub obtentu igitur visendæ Italiæ, proficiscendi facultatem a matre amantissima obtinuit: tum Venetias se conferens, in sententia concepta obfirmatus, Lombardiæ priori provinciali Vincentio Mariæ Gentile viro clarissimo, archiepiscopo postea Januensi consilium suum aperit, a quo peramanter acceptus in æde S. Dominici Veneta januis clausis veste ordinis indutus est, & deposito lustrali nomine Vincentius Maria nominatus: quod die XII augusti MDCLXVII gestum. Quamprimum id per Italiam vulgatum, ægerrime tulerunt illustrissimi parentes, & in iis dux Bracciani gentis Ursinæ princeps & caput, sed filiis carens, apud summum pontificem Clementem IX graviter conquestus est, sicque egit, ut eum pontifex Romam accersierit, vocationem ejus an ex Deo esset per semetipsum exploraturus. At ubi religiosum adolescentem ad suos pedes provolutum ac causam suam perorantem audivit, excelsum novitii terrena omnia despicientis animum miratus, non solum ut in proposito perseveraret concessit, sed & ut ab ulterioribus familiæ importunitatibus liberaret, tirocinii tempus contraxit, & ut post sex menses solemnibus votis Deo se & ordini astringeret, paterne indulsit. Hac gratia usus est Vincentius, & mox studiis applicitus iis sic incubuit, ut inter sodales mirum emicuerit. Conclusiones philosophiæ Neapoli apud S. Catharinam de Formello publice sustinuit cum plausu, tum postea theologicas in comitiis provinciæ Lombardiæ Bononiæ anno MDCLXX habitis, & alteras rursus Venetiis in ædibus SS. Johannis & Pauli ipso solemni epiphaniæ festo anno MDCLXXII, astante celeberrima episcoporum magnatum & virorum eruditorum omnium ordinum corona. Quorum omnium judicio dignus habitus est, qui quas acceperat, aliis deinceps traderet disciplinas. Ad legendam itaque Brixiæ philosophiam tum destinatus est, & usque dum tempus inchoandarum lectionum adveniret, ad conciones illo eodem anno per quadragesimam habendas se parabat, cum subito & alia omnia cogitans audit se a Clemente X die XXII februarii in sacrum cardinalium collegium cooptatum. Inhorruit ad primum nuntium juvenis religiosus, & quod in ea creatione carnem & sanguinem multum momenti habuisse suspicatus est, suo germano tum cum nepte Altierii cardinalis ut aiunt patroni matrimonio juncto, & quod a jucundissima sodalium Prædicatorum societate abstraheretur. Ad pedes summi pontificis continuo accurrit cum obfirmato dignitatis detractandæ animo, nihilque revera omisit, ut Clementem a sententia dimoveret: verum quo eloquentius & sapientius causam suam perorabat, eo pontifex magis ac magis eximias ejus dotes agnoscens, jam non propter nova cognationis vincula aut illustres natales, sed in rem Ecclesiæ ita necessarium arbitratus, ut dignitatem admitteret, summa potestate jussit ac edixit. Obediendum itaque illi fuit, sed sumto tum una consilio a consueta vitæ in ordine hactenus servatæ ratione non discedendi, quod & deinceps religiosissime tenuit. Mox a pontifice præses datus est congregationi concilii Tridentini, quod munus opulentissimum esse aiunt, aliis etiam postea Romanis cardinalium congregationibus fuit aggregatus. Sed tandem tumultuum aulæ pertæsus, Ecclesiam Sipontinam in Apulia Daunia reditibus tenuem quidem, sed in qua multum laboris ei occurrebat, a Clemente X sibi oblatam libens accepit, & a cardinali Altierio quinta februarii MDCLXXV Romæ consecratus, continuo in sponsæ suæ amplexus ruit. Exinde tamen ab Innocentio XI ad Ecclesiam Cæsenatensem ann. MDCLXXX die XXII januarii translatus est, & tandem ab eodem die XVIII martii MDCLXXXVI ad Beneventanam, quam etiamnum administrat hoc anno MDCCXX. SÆC. XVIII.

Qui in ordine degens ita studio affectus erat, ut quot diebus unico pastu ad horam prandii contentus, & a vigiliis matutinarum precum quibus semper aderat, lectum non repetebat, ut illud omne tempus museo daret, eumdem morem cardinalis retinens, in sacris scripturis, historia ecclesiastica, conciliorum actis, SS. Patrum lectione, sacrorum rituum scientia, ita se expeditum & promtum reddidit, ut inter eruditiores Italiæ præsules nulli secundus habeatur. Hinc quotquot difficiliores seu ecclesiasticorum seu regularium in regno Neapolitano emergunt causæ, ei a summo pontifice vel a sacris cardinalium congregationibus committuntur, quas & summa prudentia dirimit, & cum omnium approbatione absolvit. Jam vero quoad prædicandi verbi divini munus, quod proprium est episcoporum, ita ex tempore semper est paratus, ut in diœcesis suæ visitationibus ter & quater eodem die concionem ad populum suum habeat, & in sua basilica metropolitana, si theologus cui id ex officio competit, vel ex infirma valetudine, vel alia ratione prædicare non potest, continuo ejus vices suppleat. Sibi in victu & vestitu parcissimus, erga alios magnificus est & liberalissimus. Reditus quos amplos habet seu ex familia, seu ex mensis Ecclesiarum quas administrat, omnes in usum & ornamentum earumdem Ecclesiarum insumit. Id in prioribus Ecclesiis Sipontina & Cæsenatensi splendide egit, sed in Beneventana ad effusionem auxit. Cum enim hæc ampla civitas anno MDCLXXXVIII horrendo terræ motu tota concussa esset, & fere plane eversa, civesque qui ruinas evaserant, aliò migrare, sedesque suas transferre cogitarent, eos sua liberalitate retinuit, basilicas majorem, parochiales, publicas pauperum domos, cœnobia suis sumtibus instauravit, civibus ut edificia sua restituerent, innumera contulit beneficia, omnem denique operam posuit ut hæc urbs elegantior quam alias per omnia resurgeret. Ad hæc erga regulares quosque munificentissimus est, omnes in sinu complectitur & fovet, adeo ut nulli sint, qui non ceu patrem amantissimum colant ac venerentur. Sodales alias suos singulari affectu prosequitur, eorum consortio carere non potest, & quosdam in suo palatio semper tenet convictores. Apud eos aliquando commorari deliciatur, tumque depositis dignitatis suæ signis, disciplinæ regularis ceu illorum unus omnia adimplet officia, perfectique Dominicani absolutissimum se præstat exemplar. Vota nostra audiat Deus optimus maximus, & meritissimi cardinalis vitam in gloriam suam ad longiores producat annos. Quæ vero hactenus de eo diximus, præter communem famam quæ sic testatur, ex longe fusiori accepta sunt gestorum ejus narratione, quam habet noster Johannes Michael *Cavalieri* inter convictores quos sibi allegit unus. Videsis ejus opus cui titulus, *La galeria de' Pontefici Domenicani*. Jam ejus opera typis edita enumeranda. Et primo leviora quæ juvenis Bononiæ studens in lucem emisit:

1. *Libellus epigrammatum in genere sacro*.
2. *Concentus Dominicano-Bononiensis Ecclesiæ in album sanctorum Ludovici Bertrandi, & Rosæ de S. Maria ordinis Prædicatorum*, Venetiis, Bartholomæi Bruni 1674 in 12.
3. *La Perdità commune. Orazione funebre nell' esequie del cardinale Antonio Barberino protettore dell' ordine de' Predicatori, da lui recitata in Brescia*, Venetiis, Bruni 1674 in 12.

Quæ vero cardinalis promotus edidit, innumera sunt, hæc mihi cognita,

Sec. XVIII. 4. *Moltissimi editti, atti, decreti, istruzzioni, e lettere spettanti al buon governo delle sue Chiese.*

5. *Acta synodi Diœcesana Ecclesia Sipontina Ptolemai Gallii cardinalis.* Adjecta est *Appendix synodi Sipontina*, Maceratæ, Josephi Piccini 1678 in 4.

6. *Epistola di auvertimenti pastorali al clero e popolo della città e diocesi di Siponto, in occasione della traslazione e partenza sua dalla Chiesa Sipontina alla Cesenatense*, Manfredoniæ, e Typographia Archiepiscopali 1680 in 16.

7. *Editto per buon governo della città e diocesi di Cesena*, Neapoli, Francisci Benzi 1680 in 4.

8. *Lettere pastorali scritte al clero e popoli di Cesena e di Benevento ne suoi ingressi e recesso di Cesena.*

9. *Synodicon sanctæ Beneventanensis Ecclesia continens concilia novemdecim, summorum pontificum sex, archiepiscoporum tredecim, collecta summariis notisque adaucta, claro distinctoque indice locupletata, cura labore & studio F. Vincentii Mariæ ordinis Prædicatorum cardinalis Ursini archiepiscopi*, Beneventi, ex Typog. Archiep. 1695 in fol. pp. 718. Opus Carolo II regi Catholico nuncupatum. Extat Parisiis in Regia.

Qua in collectione habentur hæc concilia:

Primum *a Nicolao II celebratum* anno 1059.

II. *a Victore III* anno 1087.

III. *ab Urbano II* anno 1091.

IV. *a Paschali II* anno 1108.

V. *ab eodem pontifice* anno 1113.

VI. *ab eodem* anno 1117.

Ab Archiepiscopis verò celebrata:

Primum *ab Uldarico VI* anno 1061.

II. *ab eodem* anno 1062.

III. *a S. Milone VIII archiepiscopo* anno 1075. In notis editionem Labbeanam emendat. Subjicitur

Disquisitio theologica historica, an imperator, reges, aliique principes seculares conciliis praesse, & laici in illis intervenire valeant? a pag. 24 ad 30.

IV. *a Landulpho II archiepiscopo X.* anno 1119.

V. *a F. Monaldo Monaldeschi ordinis Minorum arch.* 23. Præter notas ut ubique eruditas. Subjicitur.

Dissertatio de S. Bartholomæi apostoli reliquiis Benevento vindicatis, quam cardinalis coepiscopis Samnitium provinciæ inscribit a pag. 56 ad 76 & addit

Hanc ipsam dissertationem peculiari in libello dabimus, duobus auctam, responsione scilicet ad Turrigii objectionem, quam cum supra pag. 36 protulerimus, nunc repetere supervacaneum visum fuit, & nonnullorum documentorum appendice, quæ nostris in probationibus citamus, hic consulto omissa, ne justo plus longiores simus.

VI. *ab Hugone II arch.* 31 anno 1383.

VII. *A Corrado Capycio arch.* 41 anno 1470.

VIII. *A Johanne VIII arch.* 50 anno 1545 Italice.

IX. *A Jacobo III arch.* 52 anno 1567.

X *Ab eodem* anno 1571.

XI. *A Maximiliano arch.* 53 anno 1599.

XII. *A Johanne Babtista Toppa arch.* 58 anno 1656.

XIII. *Ab ipso hujus operis collectore cardinali Ursino archiepiscopo celebratum* anno 1693 diebus 11, 13 & 16 mensis aprilis, & eodem anno primo editum e typog. archiep. in 4.

Sequitur p. 668 *Appendice al concilio provinciale dell' anno 1693* in qua plures litteræ acta etiam varia referuntur, & in fine

Trophæum.

Quod Innocentio XII ob exemtam a jure spoliorum provinciam Beneventanam tum cardinalis Ursinus, tum duodeviginti Samnitium provinciæ episcopi erexerunt anno 1694. Adduntur plures epistolæ cardinalium congratulatoriæ.

Pag. 693 habetur *Taxa fori metropolitani Beneventani.*

Denique *Methodus totius actionis synodalis.*

Dissertationem supra laudatam de corpore S. Bartholomæi excitante cardinali Ursino e Latina Italicam fecit Basilius *Gianelli* pluribus additis seu ab eodem cardinali deprompt is, seu ab interprete repertis novis documentis, ac edidit hoc titulo: *Discorso nel quale si prova ch' el corpo di San Bartholomeo apostolo stia in Benevento*, Beneventi, e Typ. archiep. 1695 in 4. Videsis *Giornale de' letterati*, Modena 1696 in 4 pag. 209.

10. *Concilium provinciale alterum ab eodem cardinali Ursino Beneventi celebratum* anno MDCXCVIII, & editum ibidem anno 1701 in 4.

11. Sequuntur jam *synodi diœcesana Beneventana ab eodem habita* & editæ ex typ. arch. in 4.

Prima 1695. *Secunda* 1696. *Tertia* 1696. *Quarta* 1697. *Sexta* 1698. *Septima* 1698. *Octava* 1698. *Nona* 1698. Hæ omnes prima excepta editione altera.

Decima 1695. *Undecima* 1696. *Duodecima* 1697 *Decimatertia* 1698. *Decimaquarta* 1699. *Decimaquinta* 1700. *Decimasexta* 1701. *Decimaseptima* 1702. *Decimaoctava* 1703. *Decimanona* 1704. *Vicesima* 1705. *Vicesima prima* 1706. *Vicesima secunda* 1707. *Vicesima tertia* 1708. Et sic sequentes quoto anno ad eum qui currit 1720.

12. *Relazione del miracolo in se accaduto per i meriti di San Filippo Neri nel spaventevol tremuoto dell' anno* MDCLXXXVIII, *ove fù ritrovato sotto le rouine del suo palazzo di Benevento tutto inviluppato dall' imagini rappresentanti la vita del detto santo Filippo sciolte, che legate insieme servava nella sua scanzia chiuse, da lui stesso scritta:* ab eodem edita ad honorem Dei & dicti sancti, Beneventi 1688. Hanc presbyter oratorii Romani iterum edidit ad calcem vitæ dicti S. Philippi Nerii in 8.

13. *Capitolari del capitolo di Benevento*, Ibid. 1695 in 4.

14. *Methodus sanctæ visitationis localis, realis, & personalis*, Ibidem 1698 in 12.

15. *Editto sinodale per facilitar il methodo di ben insegnar la dottrina cristiana*, Ibid. in 12. Extat etiam in synodico supra laudato pag. 668.

16. *Acta petitionis decreti elevationis, recognitionis, ostensionis, repositionis, translationis, restitutionis, & consignationis sacri corporis S. Bartholomæi apostoli*, Ibid. 1698 in 4.

17. *Catalogo universale di tutti gli oblighi di messe perpetue nella città e diocesi di Benevento*, Ibid. 1703 in 4.

18. *Regole del seminario de' cherici di Benevento*, Ibid. 1703 in 4.

19. *Epistola di auvertimenti pastorali per l'amministrazione del sacramento della penitenza*, Ibid. 1704 in 12.

20. *Memoriale rituum maioris hebdomada ad usum Ecclesia Beneventana*, Ibid. 1706 in 8. Editio aucta.

21. *Prima diœcesana synodus Tusculana*, Romæ, Joh. Francisci Chracas 1704 in 4. Nempe cùm ex ordine presbyterorum transiit ad ordinem episcoporum optata sede Tusculana.

22. *Littera apologetica de veste regulari ab episcopis ex quovis ordine assumtis semper servanda.* Contra quam sensit noster Josephus Ciantes.

23. *Lezzioni scritturali sopra il sacro libro dell' Esodo, recitate nella santa chiesa di Benevento*, Ibid. 1709 in 4.

24.

24. *Il Tempo della quaresima e della pasqua spiegato con dodici prediche.* Date in luce dall' abbate Francesco Antonio Fini, Ibid 1709 in 4. Editio altera ibid. 1711 in 4.

25. *Littera varii argumenti ad abbatem Mithaelem Justiniani.* Extant passim *tra le lettere memorabili del detto Justiniani*, Neapoli 1683 in 12 vol. 1 & 3.

26. *Lettera al suo clero e popolo per tutta sua diocesi nell' occasione della morte del reverendissimo padre Antonino Cloche maestro generale dell' ordine de' Predicatori*, data & edita Beneventi 1720 in fol.

Hactenus relata fere omnia extant Romæ in Casanatensi & Imperiali: sed longe plura ab eo edita audivi, adeo ut præter suas synodos quas habet & prelo committit quotannis, nullus huc usque exierit annus, quin aliquid novi in lucem dederit, seu sermones ad suum populum habitos seu litteras pastorales &c. SEC. XVIII.

Plures eminentissimi cardinalis laudes cecinerunt, quos longum esset recensere, non omittendus visus est Simon Paulus Aleotti nobilis Foroliviensis vir academicus, qui in ejus gloriam carmen Italicum hujus tituli scripsit ac edidit:

Primizie di Clio consecrate all' impareggibil merito dell' eminentissimo e reverendissimo padre Fra Vincenzo Maria Orsini dell' ordine de' Predicatori cardinale di Santa Chiesa, arcivescovo Sipontino, ed al presente degnissimo vescovo di Cesena. Panegirico dedicato a sua eminenza da Simon Paolo Aleotti nobile Forlivese accademico Filergita ammiratore delle sue glorie. In Forli per il Zampa 1682 in fol. Habebat Cinellus, & meminit *Bibl. volante*, Scanzia VI pag. 104.

APPENDIX
ADDENDA ET EMENDANDA IN UTROQUE HUJUS OPERIS TOMO EXHIBENS,

Quam merito consulant, quibus in præcedentibus quid mancum vel obscurum visum fuerit.

DUM huic operi edendo operæ sudarent, plura ex variis partibus Roma præsertim nova mihi missa sunt documenta, quæ si ante opus inchoatum, ut petieram, & promissum mihi fuerat, in manus meas venissent, suo quæque loco rectius apposita fuissent. Verùm cùm nonnisi postquam alter tomus longe ultra mediam partem prelum exierat, ea non receperim, visa sunt in hanc appendicem congerenda non tamen omnia. Codices enim MS in variis bibliothecis servatos, ac quibus similes ubique reperiuntur, recensere supervacaneum censui, eos sufficere arbitratus, quos ad secula XIII & XIV a me visos, puta Hugonis a Sancto Charo, Alberti Magni, S. Thomæ de Aquino &c. laudavi. Rariores igitur selegi referendos, sed & veteres editiones, vel etiam novas, sed ab aliis omissas, & ubi habeantur existimavi memorandas: cùm illi mihi videantur lectoribus illudere, qui auctores & eorum opera recensent, nec unà ubi MS serventur, aut quo e prelo exierint, produnt. Ad hæc scriptores plures omnibus retro nomenclatoribus ignotos ab oblivione vindicare, haud parvæ voluptatis mihi fuit, eorumque memoriam ex certis monimentis posteris commendare. Hæ porro notitiæ acceptæ sunt partim ex bibliotheca Cæsarea Vindobonensi, cujus curator clarissimus Dominus Gentiloti elenchum scriptorum ordinis Prædicatorum, qui in ea habentur ad magistrum ordinis misit: partim ex bibliotheca Prædicatorum Bononiensi codicibus MSS refertissima, partim ex ea quam cardinalis Casanata in ædibus S. Mariæ ad Minervam erexit: quosdam etiam nobis aperuit vir clarissimus & apud hujus ætatis eruditos plurimum commendatus Justus Fontanini Romanæ sapientiæ decus & ornamentum. Hæc ergo veniunt

TOMO PRIMO *Addenda & Emendanda.*

Pag. 119 ad opera JOHANNIS PARISIENSIS I, Adde, sub ejus nomine

MS. *Commentaria in quatuor libros sententiarum*, extant etiamnum Bononiæ ad Prædicatores.

Pag. 145 ad opera HUMBERTI DE ROMANS, Adde:

MS n. 2 *Commentarius duplex in regulam S. Augustini*, quam profitentur Prædicatores, *alter pro viris, alter pro mulieribus.* Extat in Cæsarea.

Ibid. n. 3 MS *Expositio constitutionum ordinis Prædicatorum*, extat in laudata Bononiensi, sed an fusior sit quam in Florentina S. Marci, non additur.

Pag. 146 n. 3 MS *Liber de prædicatione crucis contra Saracenos*, extat in Cæsarea constans capitibus XXXII.

Pag. 154 ad opera RAINERII SACCONI, Adde:

MS. Ejus *Summa de Catharis, Leonistis &c.* capitibus decem constans, extat bis in Cæsarea.

Pag. 160 ad JACOBI BONCAMPII articulum, Adde:

MS *duo ejus opuscula, philosophiæ unum, alterum theologiæ* servari dicuntur Assisii apud Franciscanos.

Sic refert Peregrinus Antonius *Orlandi* in suis Scriptoribus Bononiensibus.

Pag. 172 ad opera ALBERTI MAGNI, Adde:
Ejus *libri quinque mineralium*, typis prodierunt Paduæ, Petri Mauler 1476.

Pag. 178 n. 3. *Ejusdem sermones de Eucharistia & perfectis virtutibus* editi fuerunt Argentinæ, Martini Flach 1498.

Pag. 180 MS. Ejus *Oneirocritica seu de interpretatione somniorum libellus*, sed. supposititius extat in Cæsarea.

Pag. 183 MS. Ejus *Tractatus de physiognomia* in Cæsarea.

Ibidem hæc addenda: 1. *Tractatus de virtutibus herbarum, lapidum & animalium* editus in Cæsaris Longini Trino magico, Francofurti 1614.

2. *Lo stesso in lingua Italiana verso*, Venetiis 1699 in 12.

3. *Liber de natura locorum*, studio Georgii Sanristetter Collimitii ex bibliothecæ Viennensis codice MS in lucem editus, Viennæ 1514 in 4.

4. *Liber de adherendo Deo Italice redditus*, Bessi 1680 in 24.

5. *Libellus de alchimia una cum scripto super arbores Aristotelis*, editus in Guillelmi Gafferel vera alchimiæ doctrina, Basileæ 1581.

6. *Tractatus secretorum de lapide philosophico*, editus inter scriptores de arte aurifera, Basileæ 1620 vol. secundo.

7. *Tractatus quidam* prodierunt in Theatro Chemico, Argentorati 1695 volumine quarto.

Hæ septem posteriores editiones extant in Casanatensi.

Pag. 201 ad HUGONIS A SANCTO CHARO *Postillarum* editiones, Adde:
Prodierunt etiam recens Lugduni 1669 in fol. voll. VIII.

Pag. 202 n. 3. Ejusdem *Expositio missæ*. Prodiit Collibus Vallis Trompiæ per Gabrielem de Francarinis 1515.
Extant in Casanatensi.

pag. 233 ad VINCENTII BELLOVACENSIS operum editiones, Adde:
Speculum ejus naturale prodiit absque loco typis Johannis Vercellini 1472 in fol. voll. quatuor. Extat apud PP. Minimos Nigeonii ad Parisios.

Ad opera S. THOMÆ DE AQUINO, Adde:
Pag. 283. Ejus *expositio super* VIII *libros physicorum* edita Venetiis, Octaviani Scoti 1498 in fol. in eadem Nigeoniana & seqq. editiones.

Pag. 285. Ejus *opus de ente & essentia* editum Venetiis, Johannis Saulii Santriter de Fontesalutis & Hieronymi de Sanctis, impensis Francisci Bolani patritii 1488 in 4.

pag. eadem. Ejus *scripta in parva naturalia Aristotelis* edita Paduæ, Hieronymi de Durannis 1493 in fol.

Pag. 322. Ejusdem *Summa theologica* edita Venetiis 1498 in fol.

Pag. 332 ad n. 3. Ejus *Fragmentum contra hæreses* MS in Cæsarea.

Pag. 333 ad nn. 7 & 8. Ejus *Expositio orationis Dominicæ & salutationis angelicæ*, utraque MS sub ejus nomine extat in Cæsarea.

pag. 342 ad n. 71 *Opusculum de vitiis & virtutibus*. Vetus editio absque loco & anno extabat in Baluziana n. 2219.

Pag. 343 ad n. 2. Aliæ editiones scripti ei suppositi in Boetium *de consolatione philosophiæ* a D. *Mettaire* laudantur, Coloniæ, Kerchoff 1481: Lugduni, Johannis Dupré 1493, ambæ in fol. Lugduni 1510 & Venetiis 1524.

Pag. 345 *Opera chemica* falso illi tributa extant sparsi in Theatro chemico edito Argentinæ.

Pag. 356 ad ULRICI ENGELBERTI DE ARGENTINA opera, Adde:
MS. Ejus *Summa de summo bono* extat in Cæsarea, sed imperfecta, cùm sint tantum quatuor libri.

Pag. 390 ad GUILLELMI DE MOERBEKA opera, Adde:
N. VI. MS versio Latina ex Græco libelli, qui vulgo tribuitur Hippocrati *de infirmitatibus secundùm locum Lunæ*.
N. VII. MS *Procli Lycii Diadochi Platonici institutio theologica* ex dicti Guillelmi interpretatione in capita CCXI tributa.
Extat utraque in Cæsarea.

397 ad RAIMUNDI MARTINI opera, Adde:
MS. Ejus opus *Capistrum Judæorum* inscriptum, quod plerique perditum censent, extat etiamnum servatum in Bononiensi.

Pag. 403 ad JACOBI CASTELBONI DE PERUSIO, vel alterius DE PERUSIO etiam nuncupati pag. 751 laudati opera, Adde:
MS *Sermones de Sanctis*, servantur etiamnum in Bononiensi.

Pag. 453. ad THEODORICUM DE APPOLDIA, Adde:
Vita S. Dominici ordinis Prædicatorum institutoris a dicto Theodorico scripta extat in Cæsarea.

Pag. 455 ad JACOBI DE VORAGINE *Legendæ aureæ* editiones diversas, Adde:
La Legende Dorée, Westmonasterii, Wilhelmi Caxton 1483 in fol.
Legendario de' Santi, Venetiis, Andreæ de Paltasichis de Cataro 1484 in fol.
Sic D. Mettaire.

Pag. 462 ad JOHANNIS DE JANUA *Catholicon* editiones, Adde:
Prodiit adhuc Venetiis, Hermanni Liechtenstein 1487 in fol.

Pag. 466 inter *Scriptores seculi* XIII *vel* XIV *anni incerti*, Adde ad litteram B.

F. BARTHOLOMÆUS CONSTANTINOPOLITANUS.

F. BARTHOLOMÆUS CONSTANTINOPOLITANUS nomenclatoribus nostris omnibus vel ignotus vel omissus, ab oblivione nunc a nobis vindicatur ex notitia accepta ex elencho codd. MSS bibliothecæ Cæsareæ, in qua hujus scriptoris etiamnum servatur
Tractatus adversus errores Græcorum.
Constantinopolitanum a patria dictum haud dubitem, ut & Simon C. P. de quo actum T. I pag. 558, licèt a Latinis tum in ea urbe dominantibus ortum conjiciam.

Pag. 471 ad JACOBI DE CESSOLIS opus *de ludo Scaccorum*, Adde:
Ejus operis plura extant in Cæsarea exempla:
MS primum hoc titulo: *Jacobi de Cesolis ordinis Prædicatorum liber ethico-politicus de ludo latrunculorum, sive de moribus & officiis hominum.*
MS alterum: *F. Jacobi de Cesolis O. Præd. liber in quatuor tractatus distributus de ludo latrunculorum.*
MS tertium: *Jacobi de Casulis O. P. liber Ethi-*

eopoliticus de ludo latrunculorum in Germanicam linguam translatus.

MS quartum: *Jacobi de Cassalis idem opus Germanice versum pedestri oratione.*

MS quintum: *Conradi van Amenhusen monachi & presbyteri interpretatio, seu potius paraphrasis Germanica rhythmica multis additamentis aucta operis de ludo latrunculorum Germanice versi pedestri oratione.*

Pag. 493 ad BERNARDI DE ARVERNIA vel *de Claromonte* opera, Adde:

MS *Scriptum ejus contra Henricum de Gandavo* etiamnum extat Bononiæ apud Prædicatores.

Pag. 495 ad AIMERICI PLACENTINI opera, Adde:

MS ejus *Index super libros S. Augustini de civitate Dei*, extat etiamnum in laudata Bononiensi.

Pag. 501 ad JOHANNIS PARISIENSIS II opera inter n. 10 & 11; Adde:

MS Quæstio *utrum rite Fratribus confessus teneatur eadem peccata suo parocho confiteri.* Extat in Cæsarea.

Pag. 505 ad RICOLDI DE MONTECRUCIS n. 2 operum, Adde:

Confutatio Alcorani ejus sub nomine *Richardi* duplex vetus editio absque loco & anno extabat in Baluziana, prior in fol. n. 926: altera ex Græco-Latina in 4 n. 5056.

Pag. 510 ad THEODORICI DE FRIBURGO opera, Adde:

MS ejus *Tractatus in quinque partes tributus de origine rerum prædicamentalium*, extat in Cæsarea.

Pag. 511 ad PHILIPPI DE FERRARIA opera, Adde n. 2:

MS *Sermones de his quæ possunt recitari in mensa, in itinere, ad ignem, in visitatione infirmorum, tribulatorum &c.* Sic est titulus in codice Bononiæ servato.

Pag. 518 ad GUILLELMI DE PARISIUS I editiones operis *de septem sacramentis*, Adde: Noribergæ 1496 in fol. Extat apud Minimos Nigeonii, sed sub nomine *Guillelmi Arverni.*

Pag. 527 ad ALDOBRANDINI DE TOSCANELLA opera, Adde n. 1:

MS ejus *Sermones de Sanctis* servantur etiamnum in Bononiensi laudata.

Pag. 528 ad JOHANNIS DE SANCTO GEMINIANO opera n. 6, Adde:

Antiquiori editione prodierunt ejus *sermones funebres*, Lugduni, Johannis Clein 1489 in 4. Sic D. Metaier.

Pag. 530 ad ANTONII DE AZARO *sermones*, Adde:

MS sub ejus nomine ordinis Prædicatorum extant etiamnum in dicta Bononiensi.

Pag. 539 ad FRANCISCI PIPINI versionem *itineris Marci Pauli*, Adde:

Ea typis prodiit Venetiis apud Juntas 1583, si fides Peregrino Antonio Orlandi *Notizie degli scrittori Bolognesi.*

Pag. 562 ad NICOLAI TRIVETH opera, Adde:

Alia editio ejus *Expositionis in libros S. Augustini de civitate Dei* laudatur nempe Basileæ 1490 in fol. Sic D. Metaier.

Pag. 568 ad LUDOLPHI SAXONIS opera, Adde:

Ejus *Vita Christi a Johanne Datrago notationibus illustrata* prodiit Venetiis 1581 in fol.

Enarratio ejusdem in psalmos, 1542 in 8.

Quæ editiones Romæ in Casanatensi.

Pag. 569 ad CONRADI DE ASCULO opera, Adde:

MS Ejus *Commentaria de impressionibus aeris, & de metheoris* extant etiamnum in Bononiensi.

Pag. 575 ad GUIDONIS DE PILEO primum opus, Adde;

Margarita, sive Biblia sacra carmine reddita typis prodierunt in Incun. typogr. absque loco & anno. Extabat in Baluziana.

Pag. 580 adde ad 1332:

F. RAINERIUS GRANCHIUS.

F. RAINERIUS GRANCHIUS Etruscus Pisanus patria & professione, scriptor nomenclatoribus omnibus hactenus ignotus, in lucem nunc proditur ex fide operis ab eo concinnati, quod MS servat R. P. D. Petrus Cannetus abbas Camaldulensis in Italia, & nunc isto anno MDCCXX Romæ agens. Ex eo codice colligitur auctorem vixisse sub Ludovico Bavaro imperatore, & Castruccio Lucæ tyranno, de quibus ut viventibus agit. Opus verò est 1332.

Poema historicum de bellis Tusciæ in libros octo divisum & Betto de Grifa equiti Pisano nuncupatum. Incipit:

Urbs mea, te memorem faciat Romana vetustas.

Desinit:

Ultimus a stirpe de Granchis frater & heres.

Codex est membraneus in 4 nonnullis figuris ornatus.

Hanc notitiam debeo humanitati clarissimi & eruditissimi Domini Justi Fontanini, qui in epistola ad R. P. F. Michaelem Lequien Romæ die XXVIII martii MDCCXX data, & die XXIII aprilis sequentis Parisiis recepta, de hoc anecdoto me monitum voluit, ut hujus scriptoris saltem in additamentis non obliviscerer. Addit & se hoc opere usum in sua *Dissertatione de corona ferrea Longobardorum a se anno MDCCXIX in lucem Romæ data.*

Pag. 588 ad DURANDI DE AURELIACO opera, Adde notam sequentem:

Huic scriptori duplex opus asserui, primum cui titulus *Durandellus super quatuor libros sententiarum contra corruptorem Thomæ*, nempe contra Durandum de Sancto Portiano, *editus.* Alterum cui titulus *Correctorium corruptorii*, & utriusque eumdem esse auctorem hac ratione me evicisse putavi, non solum quod primum ad alterum remittat, sed & quod secundum primum ut prius editum laudet. Sic enim legitur in priori, de hac quæstione: *An in rebus incorruptibilibus non sit nisi unum individuum in una specie?* in annotatis ad secundum sententiarum articulo VI, id ostenderat tantum de spiritualibus, nam inquit ibidem, *quantum ad corporalia de hoc in corruptorio.* Quæ non aliter a me accipienda visa sunt, quam ut remissionem ad alterum opus quod postea edendum sibi proponebat. Argumentum vero eo magis me premebat & premit etiamnum, quod in *Correctorio corruptorii* Art. VIII, ubi ad illam quæstionem venit, sic habet: *Id ad præsens ostendatur in corporalibus, nam in spiritualibus jam ostensum est.* Ubi verò? non in *Correctorio*, in quo quæstionem illam quoad creaturas spirituales antea

non tractat. Ergo ad superiorem tractatum remittit, in quo eam ex professo discutit, qui proinde prior editus.

Vir tamen eximius socius Sorbonicus, sacræ facultatis Parisiensis magister, mihique multis nominibus colendus D. Carolus du Plessis *d'Argentré* regi ab eleemosynis ordinarius, haud mediocrem mihi difficultatem opposuit. Sic enim aiebat: Quem priorem tractatum statuis, certo nonnisi post Thomam de Aquino sanctorum albo inscriptum editus est, nam eum auctor in ipso limine & deinceps in toto tractatu Sanctum & Beatum compellat. Quem verò posteriorem definis, ante Thomæ canonizationem editus fuit, cùm in eo auctor nonnisi Thomam, nunquam verò Sanctum aut Beatum nominet. Igitur qui tibi posterior est, ille prior, qui verò prior ille posterior, & ambo tractatus scriptorum diversorum fœtus. Respondere quis posset, quod in altero tractatu Thomas sanctus non vocetur, erratum forte esse librarii & stationarii, qui morem theologorum ejus ætatis secutus fuerit. Neque enim illi etiam post Thomam in Sanctorum numerum relatum, de eo agentes vel eum in publicis disputationibus citantes Sanctum continuo vocabant, sed frequentius *Thomam* simpliciter, vel *Thomam de Aquino*. Malim fateri ad solvendam plane difficultatem necessarium fore tractatus ambos a capite ad calcem revolvere, inter se invicem comparare, & quæ sit inter utrumque convenientia, quodve discrimen diligentius annotare, quod ut exequar, ætas & valetudo non permittunt, & aliis otiosioribus & diligentioribus agendum relinquo.

Cæterum quis Correctorii dicatur auctor, vel Johannes Parisiensis, ut censere videbatur Clar. theologus laudatus, vel Johannes Clapoël, vel Hervæus Natalis, vel Bernardus de Claromonte, qui omnes contra corruptorem feruntur scripsisse, nullatenus laboro: sed cuivis tribuatur, ejus indicandus est tractatus prior, ad quem in hoc Correctorio remittat, quod tamen de istis nemo hactenus dixit bis pro S. Thomæ doctrina scripsisse, neque ille tractatus huc usque inventus est aut indicatus. Non enim ego alia ratione persuasus sum, ut utrumque eidem scriptori assererem, quam quia scriptor *Correctorii* remittit ad tractatum prius a se editum, in quo de spiritualibus creaturis egerat, idque actum inveniens in tractatu contra Durandum de sancto Portiano, utrumque eidem scriptori tribuendum censui, sed salva aliter & melius opinantium sententia.

At quandoquidem de clarissimo domino *d'Argentré* agendi locus datus est, condonet mihi lector, si occasionem arripiam sapientissimo theologo gratulandi, quod qui aliâs doctrinæ Thomistarum de præmotione physica iniquior erat, & R. P. Antonini *Massoulié* sensa acrius impugnarat, jam a quibusdam annis aspirante numine mentem mutarit. Cùm enim vir studiosissimus codices MSS veteres in Sorbona servatos revolvisset & attentius legisset, ex iis deprehendit, tantum abesse ut Thomistarum doctrina recens & nova dicenda sit, imo antiquam esse totius sacræ facultatis Parisiensis, ac in ejus scholis jam a medio seculo XIV propugnatam fuisse, argumenta quibus hac nostra ætate impugnatur a quadringentis annis in agonibus publicis facultatis proposita fuisse, eademque ratione tum soluta, qua a Bagnezio, Alvarezio, Johanne a sancto Thoma & aliis deinceps solvuntur. Unde vir sapiens abjecta quam a magistris imbiberat sententia, doctrinam Thomisticam de præmotione & prædeterminatione physica ac de gratia per se ipsam efficaci, ut divinæ scripturæ, sanctorum Patrum Græcorum & Latinorum consensui, & veterum scholæ magistrorum multitudini maxime consentaneam amplexus est, in eamque totus manus pedesque concessit. Quod & eruditis per orbem christianum omnibus notum esse voluit edito in lucem libello, sed doctrinæ pondere gravissimo, cui titulum indidit: *De numine Dei ut omnium rerum effectoris: & quomodo vis & impressio prima causæ secundas causas efficienter impellentis ad agendum, & ad singulos motus licet voluntarios, tum in genere motus, tum ut res sunt singulares applicantis, cum libera potestate nostri arbitrii convenientiam habeat*, Parisiis, Petri Gandouin MDCCXX in 4 pp. 45. Quæ omnibus ordinis Prædicatorum theologis ceu nova illis gratissima futura quin annunciarem, abstinere non potui. Jam ad rem nostram redeundum est.

Pag. 608 ad PETRI DE PALUDE opera, Adde:

MS Ejus *Epistola ad F. Hugonem ejusdem ordinis magistrum generalem XVI de reditibus & possessionibus Fratrum*. Extat in Cæsarea.

MS Ejus *Articulus circa materiam confessionum*.

MS Ejusdem *Judicium contra magistrum Johannem de Poliaco super decem ejus doctrina articulis*.

MS *Ejusdem judicium de* XIII *articulis Johannis Petri de Poliaco doctoris in theologia*.

MS *Ejusdem conclusio contra responsionem datam per magistrum Johannem de Poly*.

MS *Ejusdem responsiones ad ea quæ sibi imposuit magister Johannes de Poliaco, dum ad objecta sibi ab aliis idem magister Johannes in consistorio responderet, quas Frater Petrus vestra sanctitati exhibet judicandas condemnando, corrigendo, vel etiam approbando, sicut misericors, & justa vestra prudentia decreverit faciendum*. Extant omnia in Cæsarea.

Ex quibus solvitur dubium pag. laudata a me relictum, an ista sint aliud opus ab ejusdem Petri *tractatu de ecclesiastica potestate*. Manifestum enim alia plane esse. Porro iste tractatus etiam est in Cæsarea cum hîc laudatis compactus.

Pag. 611 ad CONRADI DE HALBERSTATT opus *de Trivio*, Adde:

MS *Trivium ejus, seu loci communes theologici ex Sanctis Patribus decerpti & in tres libros ordine alphabetico digesti*.

MS altero codice *Ejusdem Trivii fragmentum*.

Extant uterque codex in Cæsarea. Vide quæ de scriptore ejusdem nominis diximus ejusdem tomi primi pag. 466, in quibus etiamnum perstamus.

Pag. 617 ad GUALVANEI FLAMMA operum n. 7, Adde:

MS *Chronicon ejusdem de antiquitatibus civitatis Mediolanensis*.

Extat etiam in Cæsarea.

Pag. 625 addendus anno MCCCXLVII a nobis omissus:

F. MARCUS RONCIONUS.

F. MARCUS RONCIONUS Etruscus Pisis illustri sanguine ortus, & in patria ordini cooptatus, vir gravis domum suam nativam prior regebat, cùm a Clemente VI die XX novembris MCCCXLII ad sedem tum episcopalem Urbinatensem promotus est: quam optimi pastoris partes implens rexit ad annum MCCCXLVII. Tum enim cùm Avenionem ob Ecclesiæ suæ negotia se contulisset, iis ex voto peractis rediens nave conscensa sæva tempestate suborta jactatus, cum ea naufragio sub- * 1347.

mersus est. Hunc Altamura scriptoribus accenset ex monumentis cœnobii Pisani, ceu qui a se confectum reliquerit

MS *Librum censuum Ecclesiæ Urbinatensis.*

Pag 630 ad Roberti Holkot operum n. 2, Adde:

Ejus prælectiones in librum sapientiæ typis etiam prodierunt Parisiis, Gering & Rembolt 1489 in 4: ex D. Metaire.

Pag. 645 ad Jacobi Passavante opus, Adde: *Specchio di vera penitenza.* Prodiit rursus typis Florentiæ 1579 & 1581 in 12.

Quæ ambæ editiones extant Romæ in Casanatensi.

Pag. 654 ad Henrici Susonis operum editiones, Adde:

Dialogus compendiarius æternæ sapientiæ & ministri ejus, & centum meditationes passionis Jesu Christi prodierunt inter S. Gertrudis exercitia, Parisiis 1578.

Ejusdem Horologium æternæ sapientiæ, Venetiis 1536 in 16.

Extant Romæ in Casanatensi.

Pap. 670 ad Johannis de Tambach opera, Adde:

MS *Ejus exhortatio ad Carolum IV Romanorum & Boemiæ regem, ut a pontifice obtineat generalem absolutionem a sententiis & pœnis processuum vulgatorum, & ut cum irregularibus dispensetur, atque ut per novam constitutionem sanciatur, quod nullum interdictum generaliter latum ab homine, vel a jure antequam sit publicatum per denunciationem necessario sit servandum, & excommunicationis, suspensionis & interdicti sententiam incidens generalem sit vitandus de necessitate, quousque ipsius nominatim fuerit denunciatio subsequuta.*

MS rarum extat in Cæsarea.

Pag. 678 ad Johannis Tauleri operum editiones, Adde:

Extat & una curata a R. P. F. Bonifacio a Frazzinone Capucinorum provinciæ Romanæ provinciali, Maceratæ in 4 absque anno.

Quæ Romæ in Casanatensi.

Pag. 705 ad Simonis Angli opera, Adde:

MS *Ejus Commentaria super prophetas minores*, & *Super libros Machabæorum.*

Extant in Bononiensi pluries laudata.

Pag. 709 ad Johannis de Podionucis opera, Adde:

MS *Oratio ejus gratulatoria de adepto pontificatu dicta Constantiæ Martino V pontifici tum electo præsente & astante toto concilio.*

Extat in Cæsarea, mirumque non editam in actis concilii ab Hermanno Vonder Hardtin lucem datis.

Pag. 721 inter *Scriptores incerti anni, sed vel seculo XIV vel sequenti florentes* adde sequentes a nobis omissos, & omnibus nomenclatoribus ignotos.

F. ARNOLDUS DE FRIBURGO.

F. Arnoldus de Friburgo sic a patria & professione nuncupatus scripsit seu potius in linguam Germanicam vertit

Alchabitii seu Abdilazii isagogen in astrorum judicia.

Extat codex MS in Cæsarea.

F. ARNOLDUS DE TREVIRIS.

F. Arnoldus de Treviris & hic sic a patria & professione nuncupatus, licèt id certo non asseratur, scripsit librum, cui titulus est:

Epistola de restauratione Ecclesiæ.

Extat codex MS in Cæsarea.

Pag. 722 ad Bartholomæi Parvi *Bononiensis* opera n. 1, Adde:

MS *Ejus postilla super Matthæum* dicitur extare in Bononiensi laudata.

Pag. 725 ad Bombolognini Bononiensis opera, Adde:

MS Ejus *Commentaria in quatuor libros sententiarum.*

Et hæc extare in Bononiensi Memorialia exinde mihi missa fidem faciunt.

Pag. 727 adde:

F. INGOLDUS TEUTO.

F. Ingoldus Teuto, haud dubie provinciæ Teutoniæ alumnus, licèt nec patriam nec domum professionis prodant, sed laudent solum ceu in ordine Prædicatorum magistrum, scripsit opus Germanica lingua cui titulum indidit:

Das guldin spil, (an legendum *spiel*) & Latine *Aureus ludus?*

Extat codex MS in Cæsarea.

Pag. 729 post *F. Johannem de Taurino*, Addendus:

F. JOHANNES TEUTO.

F. Johannes Teuto, & hic provinciæ Teutoniæ alumnus, sed cujus nec patria nec domus professionis proferuntur. Scripsit librum hoc titulo:

Tractatus de moribus & disciplina humanæ conversationis chartarum lusum moraliter sex capitibus exponens.

Extat codex MS in Cæsarea.

Pag. 731 ante *Thomam Teutonem*, Adde:

F. THEOBALDUS CRETENSIS.

F. Theobaldus Cretensis a patria sic nuncupatus, quænam verò illa sit vel regio vel civitas, Memorialia e bibliotheca Cæsarea mihi missa non produnt: sic autem dici a Creta insula haud facile crediderim, quem Teutonem potius conjicio, & forsan oppidi *Retensis*, & domus in eo ordinis Prædicatorum alumnum: norunt enim omnes, amanuensibus plerumque ad pronunciationem, non ad ortographiam attendentibus, quam facilis sit illa mutatio *Retensis* in *Cretensis*.

Ut ut sit iste Theobaldus opus scripsit MS in Cæsarea servatum, cujus argumentum est

Epitome Bibliorum sacrorum rhythmica.

Pag. 734 ad F. Adam quem primum inter dubios an nostri sint collocavi, quia nullum ejus operis exemplum in manus meas venerat, in quo diserte ordinis Prædicatorum diceretur, Adde: sed quem nunc nostris asserere non dubito, ex fide antiquioris editionis, cujus is est titulus:

Summula pauperum per magistrum Adamum de ordine Fratrum Prædicatorum, Parisiis 1494 in 4.

Extabat in Baluziana n. 2489.

Pag. 752 ad 1410, Addendus:

F. JOHANNES DE LUPICINIS.

* 1410. F. Johannes de Lupicinis Longobardus Reggii Lepidi natus, in patria ordini nomen dedit, virque fuit sub finem seculi xiv & ineunte xv doctrina & facundia commendatus. Hic scriptor me fugerat tomo primo hujus operis, quamvis a Rovetta ex Vincentio Rivalio laudetur ad 1410, at Memorialia Bononiensia recens mihi missa in mentem revocarunt. In iis enim moneor ejus servari etiamnum in bibliotheca Bononiensi Prædicatorum inter codices MS

Sermones de tempore & de Sanctis.

Pag. 753 ad eumdem annum 1410 addendus:

F. THOMAS DE UTINO.

* 1410. F. Thomas de Utino à patria sic & professione nuncupatus, alter ab eo de quo T. I ad 1483, vir gravis, doctrina & prudentia inter illustres ineuntis seculi xv recensendus conventum Bononiensem administrabat prior anno MCCCCX. Ejus servatur etiamnum Viennæ in Cæsarea inter codices MS

Testimonium F. Thomæ de Utino prioris conventus S. Dominici Bononiæ datum Johanni de Jessenitz artium liberalium magistro, baccalaureo in decretis, & collegiato collegii regis Wenceslai in civitate Pragensi de decreto edito a theologis convocatis mandato pontificis Johannis XXIII in ædibus Oddonis cardinalis de Columna, petentibus & instantibus Jaroslao episcopo Sareptensi ordinis Minorum, & Jacobo canonico Pragensi, ut ad rogum damnarentur libri Johannis Wikleffi.

Quæ ad historiam ejus ætatis haud erunt inutilia.

Pag. 758 addendus ad annum 1416

F. THEOBALDUS DE SAXONIA.

* 1416. F. Theobaldus de Saxonia ex solo nomine a nobis relatus fuit T. I pag. 757 inter illustres viros qui ex ordine Prædicatorum concilio Constantiensi affuerunt, & licèt hinc doctrina, gravitate, & agendi solertia insignem fuisse virum conjectu pronum sit, nulla tamen ejus opera speciatim laudata fuerant, ceu nobis & aliis nomenclatoribus tum incognita: nunc autem quædam notitiæ ex Viennensi bibliotheca Cæsarea missæ Theobaldum hunc docent non parum in eo generali concilio & eruditione & eloquentia claruisse. nam ex iis unus fuit qui ad habendas coram celeberrimo illo conventu conciones selecti fuere. Ejus etiamnum in Cæsarea inter codices MS servatur

F. Theobaldi sacræ Theologiæ professoris ordinis Prædicatorum sermo factus in concilio Constantiensi dominica XI *post pentecosten anno Domini* MCCCCXVI.

In eadem Cæsarea extat vel ejus vel alterius ejusdem nominis codex MS, cujus titulus sic exinde mihi missus est:

F. Theobaldi ordinis Prædicatorum Refutatio errorum Thalmud.

Pag. 659 ad annum 1417 addendus:

F. PETRUS DE BOEMIA.

F. Petrus de Boemia a regione natali sic nuncupatus sacræ theologiæ professor anno MCCCCXVII clarus, quibusdam forsan silentio prætereundus videbitur, & nomen ejus oblivione perpetua premendum, eo quod cùm alii provinciæ Boemiæ sodales strenue pro fide catholica contra Hussitarum errores pugnarent, nec quibuscumque acerbioribus suppliciis, etiam vivicomburio ad eam deserendam adduci possent, imo ea alacriter subirent, hic Petrus a Fratribus degener, hæreticorum illusionibus se implanari passus sit. At cùm in errore pertinax non fuerit, sed quam primum solemniter ejuraverit, gratiæ divinæ ingrati essemus, si ejus efficaciam in ovis perditæ revocatione non laudaremus, ut nec S. Augustini ab hæresi Manichæorum conversionem tacet Ecclesia, sed festo solemni quotannis celebrandam duxit. Itaque hujus Petri acta MS in Cæsarea: * 1417.

1. *Sermo habitus Pragæ in abjuratione hæreseos facta a F. Petro ordinis Prædicatorum in illud* Filius meus mortuus est, & resurrexit.

2. *Formula abjurationis ejusdem F. Petri lingua Boemica.*

3. *Revocatio, recognitio, & protestatio F. Petri sacræ theologiæ professoris Prædicatorum monasterii S. Clementis facta Pragæ anno Domini* MCCCCXVII *sabbato ante Dominicam Oculi in collegio Caroli coram tota universitate studii Pragensis, in præsentia scabinorum & consulum ac communium omnium civitatum Pragensium.*

4. *Eadem formula lingua Germanica.*

Pag. 762 ad Johannis Herolt Discipuli vulgo dicti opera, Adde:

Sermones ejus prodierunt Basileæ 1482 in fol. voll. duobus. Quæ editio extabat in Baluziana.

Pagg. 766 & 767 ad S. Vincentii Ferrerii opera, Adde has editiones:

Tractatus de vita spirituali, prodiit etiam Venetiis 1543, & Parisiis 1549.

Sermones de tempore & de sanctis cum auctoris vita, Mediolani 1488, tomis duobus in 4.

Quæ editiones extant Romæ in Casanatensi.

Epistola ad Benedictum papam XIII de antichristo, Coloniæ 1529 in 4.

Extabat in Baluziana n. 2502.

Pag. 770 ad Johannis Dominici cardinalis opera n. 8, Adde:

Trattado della SS. carità prodiit Senis 1513 in 4. Extat in Casanatensi.

N. 13 MS *Tractatus ejus de conceptione B. Virginis*, quem Alva perditum putavit, servatur etiamnum in Bononiensi pluries laudata.

Pag. 781 ad Thomæ Antonii de Senis opera n. 1, Adde:

MS *Supplementum Legendæ S. Catharinæ de Senis.* Extat in Bononiensi.

Pag. 793. ad Johannis Nyder opera n. 10, Adde:

Ejus *Alphabetum divini amoris de elevatione mentis in Deum.* Prodiit in incun. typog. absque loco & anno, sed sub nomine Johannis Gersonis in 4. Quæ vetusta editio erat in Baluziana n. 2233

MS *Consolatorium timoratæ conscientiæ in tres partes divisum.* Extat in Cæsarea.

La stessa opera Italice reddita da Francesco Sansovino, a quo fuit etiam explicata & aucta, Venetiis 1620 in 4.

Hæc versio extat in Casanatensi.

Pag. 794 ad JOHANNIS LEONIS *Romani* opera n. 1, Adde:

MS *Tractatus ejus de synodis & Ecclesiæ potestate in septem libros* distributus extat etiam in Cæsarea.

Pag. 799 ad JOHANNIS DE RAGUSIO opera n. 5, Adde:

MS *Ejus oratio qua per octo dies in concilio Basileensi respondit ad articulum primum Boemorum de communione sub utraque specie.*

Extat bis in Cæsarea, cum sequenti

Eodem codice *Altera ejusdem oratio ejusdem argumenti, & de communione puerorum, in qua respondet ad replicas M. Johannis de Rokizana.*

Pag. 800 ad JOHANNIS DE MONTENIGRO opera n. 1, Adde:

MS *Relatio ab eo facta in concilio Basileensi de conceptione B. Virginis* extat etiamnum in Bonononiensi laudata.

Pag. 807 ad BARTHOLOMÆI MUTINENSIS opera, Adde:

Hæc ejus alia MS in archivo cœnobii Mutinensis servata:

1. *Super integrum Psalterium commentaria lingua Italica scripta.*
2. *Super evangelium Matthæi commentaria.*
3. *Historia septem dormientium.*
4. *Tractatus de amore divino.*
5. *Tractatus de pœnitentia.*
6. *Tractatus de passione Jesu Christi.*
7. *Tractatus contra malos parentes.*

Ex documentis a cœnobio Mutinensi habitis in quibus notatur auctorem vixisse ultra MCCCCLXXI, ut constat ex ejus scriptis laudatis super psalmos, quæ ibidem ab eo dicuntur sub Hercule Ferrariæ duce elaborata: Hercules autem nonnisi anno indicato ducatum obtinuit.

Pag. 816 ad LEONARDI DE VALLE BRIXINENSI vulgo *Brixinthal* in Teriolis seu *Tirol* opera, Adde:

MS *Tractatus de actibus elicitis & imperatis.*

MS *Commentarius in Hugonis cardinalis epitomen theologiæ.*

Epitomen hanc eamdem esse conjicio cum opere celebri, quod dicitur *Compendium theologiæ* in septem libros divisum, & ab his verbis incipit, *Veritatis theologicæ sublimitas*: quia in Cæsarea, cujus sunt hi codices MS, hoc Compendium Hugoni cardinali de Sancto Charo ascribitur.

MS *Epistola ad Acacium capellanum generosi domini baronis de Walsee, cui mittit quosdam articulos pro sua directione ad prædicandam crucem, & publicandam excommunicationem contra Hussitas in regno Bohemiæ.* Quæ omnia in Cæsarea.

Pag. 818 ad S. ANTONINI opera, Adde has editiones:

Excerpta ex Summa theologica scilicet, Tractatus de usuris modo concionatorio expositus, de summo pontifice, Summa confessionis, Venetiis 1521 in 8.

Istruzzione per li sacerdoti, curati e confessori, Venetiis 1569 in 8.

Devotissimus trialogus super enarratione evangelica de duobus discipulis euntibus in Emmaus, Florentiæ 1680 in 4.

Confessione generale, 1518.

Extant in Casanatensi

Interrogatorio compuesto dal Antonino arcivescovo Fiorentino sopra le confessioni impresso havuta la copia di ottimi esemplari a petizione di ser Piero Pacini, Florentiæ, Laurentii Morgiani, & Johannis de Maguntia 1496 in 4.

Excerpta ex Summa Historiali scilicet,

Fragmentum de donatione factâ a Constantino imperatore, Coloniæ 1535.

De S. Juliano hospitatore.

Vita S. Zenobii Florentini.

Elogium B. Johannis Dominici archiepiscopi Ragusini & cardinalis.

Quæ separatim edita habentur in Casanatensi.

Pag. 832 ad RAPHAELIS DE PORNAXIO opera n. 4. Adde:

Ejus Tractatus de paupertate valde utilis prodiit typis in 4 absque loco & anno.

Quæ vetus editio extat in Casanatensi.

Pag. 840 ad JOHANNIS DE TURRECREMATA opera n. 17, Adde:

Ejus *Expositio in regulam S. Benedicti* prodiit Parisiis, typis Petri Levet pro Nicolao Soldat, 1491 in fol.

Flores sententiarum D. Thomæ de summi pontificis auctoritate. Editio recens Florentiæ 1715 in 8.

Pag. 843 ad LEONARI DE VIENNA opera a Lambecio relata majoris explicationis gratia, Adde:

n. 1. *Dissertatio de ratione conciliandi inimicos & mitigandi iratos.*

n. 2. *Inquisitio de septem conditionibus viæ salutis in patriam regni cælestis scripta pro Cæsare jam disponente se ad viam versus Romam anno* MCCCCLXVIII.

n. 10. *Fabula de Griseldi a Johanne Boccacio vernaculo idiomate scripta, a Francisco Petrarcha Latine reddita.*

12. *Excerpta ex historia Barlaam.*

13. *Ex vita Henrici III imperatoris, & Carolomanni monachi.*

14. *F. Leonardi epistola ad Fredericum III imperatorem, in qua de beneficiis acceptis gratias agit.*

Quæ omnia eodem codice MS Bibl. Cæsareæ continentur.

Pag. 844 ad GABRIELIS BARLETTÆ *sermonum* editiones, Adde:

Lugdunensem anni 1594 in 16, quæ in Casanatensi.

Pag. 848 ad NICOLAI JACQUERII opera, Addendi:

Ms. 1. *Sermo ad sacrosanctam generalem synodum Basileensem habitus Dominica* III *post octavas pascha.*

2. *Alter sermo ejusdem in eodem concilio habitus Dominica prima quadragesimæ.* Extat uterque eodem codice in Cæsarea.

Pag. 849 addendus

F. ANTONIUS ROSA.

F. ANTONIUS ROSA Italus Brixiæ e stirpe nobilissima ortus, & in patria ordinem amplexus, 1474.
exinde inquisitor generalis in Lombardia & Genuæ, laudatur ab Octavio *Rossi* in Theatro suo illustrium Brixianorum, ceu qui claruerit ad annum MCCCCLXXIV & reliquerit a se compositos

Sermones quadragesimales.

Pag. 856 ad JOHANNIS AQUILANI *sermones*, Adde:
Mss ejus ætatis etiamnum habentur in Bononiensi pluries laudata.

Pag. 866 ad JOHANNIS ANGLI opera, Adde:
Ms. *ejus commentaria super libros sententiarum* extant in dicta Bononiensi.

Pag. 867 ad BAPTISTÆ DE' GIUDICI opera, Addendus:
Dialogus de contemtu mundi ad F. Thomam de Leuco vicarium generalem Cisalpinum ordinis Predicatorum.
Codex est in 4 in membrana, sicque incipit, *Scio quosdam.* Desinit, *jam valere desinatis.* Extat codex in museo Clar. D. Justi Fontanini Romanæ eloquentiæ luminis, qui pro sua humanitate de hoc opere apud se servato me monitum voluit. An vero hic *Dialogus* idem sit cum *Dialogo de Religione* tantopere a Leandro laudato, an alter, discutient, & hîc addent Romani sodales.

Pag. 868 ad GUILLELMI DE PARISIUS II operis editiones, Adde:
Ejus *postilla in evangelia* prodiit Coloniæ, Johannis Coelhoff de Lubex 1481 in fol. Sic D. Mettaire.

Pag. 870 F. ANONYMUS addendus ad 1488, qui scripsit ac edidit
Rosarium Virginis Mariæ, Lugduni, Janon Carcaigni 1488 in 4.

Pag. 878 ad DOMINICI CHAVALCHA opera, Adde ad n. 1:
Trattato della pazienza compilato dal compositore del specchio della croce, Venetiis, Dionysii de Bertocho 1490 in 4.
Meminit D. Mettaire.

Pag. 881 ad FELICIANI N. tractatum *de prædestinatione*, Adde:
Extat MS in Cæsarea, & dicitur inscriptus N. *Reatino episcopo*, contra in editis *Jacobo Beatino episcopo*. Nec plus lucis affert codex MS quam exempla impressa. Nam Reate ab anno MCCCCLXXXV ad MDX & amplius nullus sedit episcopus *N.* nec *Jacobus*, sed eam sedem administravit *Johannes cardinalis de Columna.*

Pag. 890 ad HIERONYMI SAVONAROLA opera, Adde:
Esposizione della figura di Gedeone, Lugduni 1538 in 4. Extabat in Baluziana n. 2457.
Ejusdem *Sonetto.* Extat in Johannis Marii Crescimbeni *Istoria della volgar poesi*, Romæ 1711, T. III.

ADDENDA ET EMENDANDA TOMO ALTERO.

Pag. 21 ad THOMÆ DE VIO CAJETANI opusculorum editiones, Adde has alias:
Modoëtiæ 1529, & Romæ 1570: ambæ in fol. Extabant in Baluziana nn. 323 & 324.

Pag. 23 ad PETRI LAVINII opera, Addenda:
Ejus epistola Cornelio Agrippa scripta.
Edita est cum operibus C. Agrippa vol. 1.

Pag. 42 ad LUDOVICI VIVALDI operum editiones, Adde:
Opus Regale prodiit etiam Parisiis 1515 in 4.
Extabat in Baluziana n. 5098.

Pag. 49 ad CYPRIANI BENETI opera, Addendus:
Tractatus de fortitudine animi & de perfecta arte militari, Lugduni 1550.
Extat Romæ in Casanatensi.

Pag. 57 ad SILVESTRI PRIERATIS opera, Addendæ:
Rime. Extant in commentariis *della volgar poesia* Johannis Marii Crescimbeni, Romæ 1711 in fol.

Pag. 81 addendus ad 1530:

F. MICHAEL DE ARCOS.

F. MICHAEL DE ARCOS Hispanus, Cordubensis patria & professione, laudatus a Jacobo Quetif in omnibus suis catalogis: Quamvis autem præter ejus nomen de ejus operibus nihil in schedis dicti Jacobi repererim, haud mihi dubium, quin aliqua hujus Michaelis agnoverit, & annotata habuerit in adversariis jam deperditis. Hinc mihi visus est saltem ex nomine indicandus, ut gentilium præsertim sodalium diligentiam acuam, & excitem ad majorem viri hujus illustris notitiam ejusque operum posteris revelandam. 1530.

Pag. 94 ad BERNARDI DE LUCEMBURGO opera, Addendæ
Collationes de quindecim virtutibus B. Mariæ Virginis, Coloniæ 1517 in 4.
Extant Romæ in Casanatensi.

Pag. 109 ad VINCENTII GIACHARI operum editiones,
Ubi prior dicitur prodiisse Venetiis 1537, *adde* in 4, quæ extat in Casanatensi. *Dele sequentia & lege:* Est altera ibidem 1538 in 8, quæ in Barberina.

Pag. 114 ad 1541 addendus:

F. NICOLAUS MANDE.

F. NICOLAUS MANDE Flander, patriaque & professione Gandavensis a Bernardo de Jonghe sodali in suo Belgio Dominicano pag. 72 sic laudatur ex necrologio dicti cœnobii. Vir fuit ad omnia voluntarius, nemini onerosus, qui conventum in diversis obsequiis fideliter & libenter deservivit, & præcipue in fine vitæ suæ in Ecclesia in domuncula indulgentiarum. Fuit etiam maxime studiosus, nullum tempus in vanum consumens, sed semper intentus studio & lectioni, & præcipue in libris scribendis & colligendis, & ubicumque iret habens sub axellis magnum cumulum librorum, & quicquid novi emanavit vel accidit, cujus potuit habere notitiam scriptis mandavit. Similem non habuit conventus, qui talem haberet notitiam chronicorum & historiarum, qualis ipse erat. Obiit die prima julii MDXLI. 1541.
Scripta & annotata ejus in iconoclastia posteris periisse dolendum est. Hactenus Bernardus citatus.

Pagg. 117 & 118 ad SANCTIS PAGNINI opera, Adde:
N. 3. *Idem Thesaurus linguæ sanctæ recognitus & auctus a Mercero* prodiit Lugduni 1577 in fol. voll. duobus.
N. 13. *Annotationes in Biblia sacra, & versiones interlineares complurium eorumdem Bibliorum partium.* Editæ absque loco & anno.
Hæc extant in Casanatensi.

Pag.

Pag. 119 ad DOMINICI BUCHII opera n. 1 Adde:

Etymum in septem psalmos pœnitentiales prodiit Venetiis 1531 in 4.

Pag. 137 addendus ad 1550:

F. LAURENTIUS DE GHERARDIS.

1550. F. LAURENTIUS DE GHERARDIS Italus, patriaque ut & professione Bergomas, vir apostolici plane pectoris, singulari facundia & dicendi gratia per præcipuas Lombardiæ civitates celebre inter verbi Dei præcones sibi fecit nomen. Hinc episcopus titularis in partibus promotus, & antistiti Bononiensi datus suffraganeus, vices ejus annis pluribus egit cum singulari omnium approbatione, animarumque fructu non pœnitendo. Ad annum MDL floruisse volunt, ad quem ejus meminerunt Pius, Rivalius, Rovetta, & tandem Michael Cavalierius, adduntque dictos a se scriptos reliquisse

Sermones de tempore, de Sanctis & quadragesimales MS in archivo cœnobii Bergomensis servatos, penes quos fides.

Pag. 139 ad LEANDRI ALBERTI opera, Adde:

Vita B. Jordani Saxonis ord. Præd. magistri II.

Diatriba de incrementis dominii Veneti.

De claris viris reipublicæ Venetæ.

Hæc seorsim edita habentur Romæ in Casanatensi.

Pag. 142 ad annum 1552 addendus:

F. JOHANNES DOMINICUS SCEVOLINUS.

1552. F. JOHANNES DOMINICUS SCEVOLINUS e Petra Honorii seu Bertinorio vulgari Italico *Bertinoro* civitate episcopali ad viam Æmiliam sita ortus, & ibidem ordini cooptatus, vir gravis & primi nominis theologus florebat hoc medio seculo XVI, a nostris tamen nomenclatoribus omissus, ac cujus memoriam ab oblivione nunc vindico retecto ejus opere MS in bibliotheca Cæsarea servato, cujus hic titulus:

Tractatus de sacerdotio ad Nicolaum Olahum archiepiscopum Strigoniensem, legatum natum, primatem Hungariæ, Cæsareæque majestatis summum secretarium, cancellarium & consiliarium.

Nicolaus Olahus hîc laudatus anno MDLII erat archiepiscopus Strigoniensis, indeque colligo Scevolinum circa hunc annum claruisse & opus suum confecisse.

Pag. 144 ad AMBROSII CATHARINI POLITI opera, Adde:

N. II *Compendio d'errori, ed inganni Luterani contenuti in un libretto senza nome dell' autore intitolato: Trattato utilissimo del beneficio di Cristo crocifisso*, Romæ 1544 in 8.

Dissertatio de epistola ad Hebræos ejusdem Catharini. Extat in Ludovici Tena commentario in eamdem epistolam, Londini 1661 in fol.

Orationes habita in secunda sessione concilii Tridentini. Extant inter acta ejusdem concilii impressa Mediolani 1548.

Hæc omnia habentur Romæ in Casanatensi.

Pag. 187 ubi de PAULO A QUINTIANO, Adde:

Ab aliis dicitur *Petrus*. Ad ejus vero opera sic corrige titulum.

Divotissime considerationi sopra il santissimo sacramento per il giorno della communione, distribuite per ciascuna domenica dell' anno. Extant apud Emmanuelem Tesauro. *Istoria della compagnia di san Paolo*, Taurini 1657 P. II.

Pag. 194 ad BARTHOLOMÆI DE LAS CASAS opera, Adde:

La discoperta de las Indias Occidentales, Hispanice & Italice Venetiis 1630 in 4.

La même en François traduite de l'Espagnol 1697 in 12. Extant in Casanatensi.

Pag. 245 ad 1577:

F. FRANCISCUS MODESTUS.

F. FRANCISCUS MODESTUS patritius Florentinus, domus S. Mariæ Novellæ, ut conjicio, alumnus & professus anno MDLXXVII clarebat, vir amœnioribus musis excultus, carmina varia scripsit, quorum quædam in variorum auctorum laudem, in horum operibus edita fuerunt. Unum haud inelegans leges apud Nicodemum *Addizioni copiose alla Bibl. Napol. del Toppio*, pag. 150. Titulus: 1577.

D. Liberato Nicodemo S. Severini, artium & medecinæ doctori fidelissimo, ac olim studii Romani rectori dignissimo.

Impressum dicitur in capite operis dicti Nicodemi inscripti *Tabulæ Lunares*, Neapoli 1577 in 4.

Pag. 219 ad annum 1572 addendus.

F. JOHANNES COLONIENSIS.

F. JOHANNES COLONIENSIS qui ab Altamura in suo indice laudatur, quasi de eo egerit in Appendice ad 1572, ubi tamen ne γρῦ quidem de scriptore hujus nominis, nec annus ipse 1572 indicatur. Visus est tamen hîc indicandus ne Colonienses putent ex industria a me omissum, & si quæ ejus acta & opera noverint, hîc addant, nulla enim mihi aliunde scriptoris hujus nominis memoria. 1572.

Pag. 248 ad GREGORII PRIMATITII opera, Addendæ

In catholicas vel canonicas quas vocant epistolas beatorum apostolorum Jacobi, Petri, Johannis, & Judæ expositiones, Senis 1573 in 4.

Extat opus in Casanatensi.

Pag. 260 ad REMIGII NANNI opera, Adde:

Epistole d'Ovidio tradotte, dichiarate, e divise in due libri ricorrette da Borgamezzi.

Rime. Extant in *Fiori delle Rime de' Poeti illustri da Girolamo Ruscelli*, Venetiis 1586.

Sonetti e Rime. Extant in *Rime de' più excellenti scrittori da Gabriele Giolito*, Venetiis 1553.

Sonetti. Extant in *Scelta di Sonetti e canzone da Agostino Gobbi*, Bononiæ 1709.

Rime. Extant in *Rime piacevoli racolte da Francesco Berni*, Venetiis 1616 vol. tertio.

Sonetto. Extat in commentariis *della volgare poesia da Gio. Maria de' Crescimbeni*, Romæ 1711 vol. 3.

Versi, Egloga pastorale, Maceratæ 1606 in 12.

Extant hæc omnia in Casanatensi.

Pag. 279 ad HUMBERTI LOCATI opera, Adde:

De Placentinæ urbis origine historia prodiit rursus Cremonæ 1614 in 4. Quæ editio extat in Casanatensi.

Pag. 281 ad CHERUBINUM DE FLORENTIA, Adde:

Confessionario prodiit, Florentiæ 1517, quæ editio in Casanatensi.

Hinc colligo hujus operis auctorem non esse illum Cherubinum, quem Poccianrius præstat anno 1588 floruisse, sed alterum illum antiquiorem ibidem a nobis laudatum sub Thoma Cajetano clarum.

Pag. 285 ad LACTANTII RANFOLDI opus, Adde:

Titulus ex fide Rovettæ a nobis allatus Latine, is est Italice:

Misteriosi significati delle parole, gesti, ceremonie, ed altre cose appartenenti al santissimo sacrificio della messa, Venetiis 1581 in 24.

Pag. 287 ad 291 ad LUDOVICI GRANATENSIS operum editiones, Adde:

Ad n. 4. *Tutte le opere spirituali nella lingua Italiana tradotte*, Venetiis 1582 in 4.

Ad n. 5. *Introduzzione al simbolo della Fè*, quoad partes quatuor priores, Venetiis 1596 in 4.

La istessa opera intiera, ibidem 1587 in 4. voll. duob.

Ad n. 6. *Doctrina Christiana*, Hispane, Barcinone 1651 in fol.

Pag. 289 n. 3. *Rosario della santissima vergine con altre divozioni*, Venetiis 1587.

Extant omnes hæ editiones in Casanatensi.

Pag. 292 ad VINCENTII SPARGIATI opera, Adde:

MS. Ejusdem *Speculum conscientiæ* servatur in Bononiensi pluries jam laudata.

Pag. 298 ad BARTHOLOMÆI DE MARTYRIBUS opera, Adde:

N. 3. *Catechismo de doctrina Christiana traducido por Juan de Aristizaval*, Matriti 1653 in 4.

Extabat in Baluziana n. 457.

Pag. 314 ad FELICIANI NINGUARDA opera, Adde:

Oratio ab eo habita synodi provincialis Salisburgensis initio die XV martii MDLXIX, Dilingæ 1569 in 4.

Extat in Casanatensi.

Pag. 318 ad GEORGII BUSTI opera, Adde: Ab aliis dicitur *Gregorius*.

Quæstiones ejus philosophicæ & theologicæ, & Tractatus duo, alter astronomicus, alter theologicus & moralis prodierunt simul Venetiis 1574 in 8.

Dialoghi della cristiana filosofia. Item.

Tragedia di sancta Catarina vergine e martire, Bononiæ 1554 in 8.

Extant in Casanatensi.

Pag. 322 ad 1598 addendus a nobis omissus.

F. JOHANNES CHARRUEAU.

1598. F. JOHANNES CHARRUEAU, quem Itali pronunciarent *Ciarruau*, Gallus Carnutensis patria & professione post decursa Parisiis in gymnasio Sanjacobeo studia, lauream meruit in facultate Andegavensi. Ecclesiastes etiam fuit sua ætate celebris, & reliquit

Homilias XXI in epistolam ad Philippenses, cum aliis pro Dominicis & festis Sanctorum, uno volumine MS compactas, & in sua domo nativa servatas. Sic de eo sodalis Nicolaus le Febvre, qui addit eum munere prioris conventum Carnotensem rexisse anno MDXCII, & mortuum anno MDXCVIII.

Pag. 347 ad HIERONYMUM POLLINI, Adde:

Historia ejus Ecclesiastica della rivoluzione d'Inghilterra, altera editione prodiit, Bononiæ 1591 in 4.

Extat in Casanatensi.

Pag. 353 ad DOMINICI BAÑEZ opera, Addendus *Libellus supplex Clementi VIII oblatus*.

Editus est in Historia congregationum de auxiliis auctore Eleutherio verius Livino le Mayere.

Pag. 356 ad HIERONYMI JOANNINI opera, Adde:

Compendio del trattato della usura del dottor Navarro.

Decisiones criminales super quæstionibus de indiciis & tortura Prosperi Farinacii, Vicentiæ 1611 in 4.

Extant in Casanatensi.

Pag. 363 ad ILLEPHONSI GIRON opus, Adde:

Idem *concionum promptuarium* prodiit Coloniæ 1612 in 8.

Quæ editio extat in Casanatensi.

Pag. 365 ad 1608 addendus.

F. CLAUDIUS FINUS.

F. CLAUDIUS FINUS Mutinensis sacræ theologiæ magister, celebrisque per Galliam Cisalpinam verbi divini præco sub finem seculi XVI & sub initiis sequentis floruit: insigne vero testimonium anno MDCVIII vel sequenti reddidit morum sanctissimorum, quos alias in B. Aloysio Gonzaga, tum adolescente & priusquam Societati Jesu nomen daret, expertus fuerat, familiariter cum eo pluries conversatus circa MDLXXX & annos sequentes. Quo ex gravissimo testimonio facile colligas hunc Claudium virum fuisse doctum, pium, prudentem, & eximiis dotibus præditum ac variis regiminis muneribus, vel etiam concionum habendarum causa in præcipuis Lombardiæ civitatibus, Mediolani, Brixiæ, Cremonæ, Ferrariæ, Genuæ aliisque claruisse. Unde nec dubitaverim sodales illarum partium excitare, ut quærant, an non plura apud eos perstent ejus præclari viri ingenii monumenta. Saltem a me visum est non omittendum 1608.

Gravissimum ejus de sanctitate adolescentiæ B. Aloysii Gonzaga testimonium coram episcopo Mutinensi datum. Extat in Actis SS. T. IV junii pag. 938.

Paulo verò post diem obiisse ibidem dicitur.

Pag. 486 ad HYACINTHUM DONZELLUM, Adde:

Mortuus dicitur Mediolani IX februarii MDCLXII. Sic habet Peregrinus Antonius Orlandi in Notitiis scriptorum Bononiensium editis Bononiæ apud Constantinum Pisarri 1714 in 4.

Pag. 522 ad DIDACI ORTIZ opera, Addenda hæc editio:

Cursus philosophicus Angelico-Thomisticus, Editio IV in superiori Germania typis ducalibus monasterii Campidonensis 1667 in 8 voll. tribus.

Pag. 603 ad annum 1661 addendus

F. THOMAS MARIA SPADA.

F. THOMAS MARIA SPADA Italus provinciæ Lombardiæ vel Regni Siciliæ alumnus medio seculo XVII florebat, sacræ theologiæ 1661.

magister, & inter celeberrimos verbi Dei præcones nominatus. Anno MDCLXI conciones quadragesimales habuit in basilica majori Panormitana tanto cum auditorum concursu & plausu, ut Reaccensorum academia quæ in hac civitate Siciliæ insulæ capite musas excolit amœniores, in ejus laudem stylum acuerit edito cultioris eloquentiæ libello; cujus titulum sic refert Antoninus Mongitore in Bibl. Sic. T. II pag. 199: *Espressioni d'ossequio de' Sig. Accademici Raccesi di Palermo al merito del M. R. P. M. F. Tommaso Maria Spada dell' ordine de' Predicatori nel duomo della medesima Città nell' anno* MDCLXI, ibidem Petri de Isola 1661 in 4. Quædam etiam hic Thomas typis edidit, quorum hæc mihi nota:

Due discorsi per la lettera scritta a Messinesi dalla beatissima Vergine, Messanæ 1654 in 4.

Discorsi panegirici per S. Ignazio Loiola, e per S. Ninfa vergine, e per S. Massimiliano, Panormi 1661 in 4.

Extant in Casanatensi.

Pag. 631 ad JOHANNIS THOMÆ DE ROCABERTI opera, Addenda:

Liber apologeticus de Romani pontificis Honorii I invicta in fide constantia, Valentiæ 1691 in fol. Prodromus est operis majoris pag. 630 a nobis laudati.

Festivas demonstraciones, que consagro alla solemne beatificacion dello gran pontifice Pio V en Roma, 1672 in 4.

Extant in Casanatensi.

FF. DOMINICUS DE VECCHIS ET PAULUS CASSANI.

FF. DOMINICUS DE VECCHIS Ferrariensis, & PAULUS CASSANI Lucensis ex nomine tantum laudantur a Jacobo Quetif in suis scriptorum indicibus, sed quid scripserint, in suis adversariis nihil notatum inveni, nec quacunque diligentia adhibita ullam de iis notitiam usquam inveni. Placuit tamen saltem eos ex nomine indicare, ut alii me forsan feliciores eorum opera cognita habentes, suis locis in hoc opere addant, sicque non pereat eorum memoria.

Pag. 674 ad PETRI PASSERINI opera, Addenda:

Hæc ejus manuscripta in bibliotheca conventus Mutinensis servata:

Libri octo in folio de gratia, in quibus potissimum procedit contra Jansenium. Hi sunt tituli:

Liber I. *De divina misericordia ordinante rationalem naturam in vitam æternam.*

II. *de Ignorantia invincibili.*

III. *De Infirmitate voluntatis ad bonum in statu naturæ lapsæ.*

IV. *De Adjutorio legis & doctrinæ.*

V. *De Delectatione victrice.*

VI. *De Auxilio gratiæ medicinalis.*

VII. *De Gratia sufficiente.*

VIII. *De Liberi arbitrii indifferentia.*

Extant præterea ejusdem in eadem bibliotheca.

1. *Oratio de laudibus doctrinæ S. Thomæ.*
2. *Resolutiones plurium casuum moralium.*
3. *Opusculum de mutationibus factis in Breviario ord. Prædic. ab anno* MDCV *usque ad annum* MDCLXVII.
4. *Conciones per totam quadragesimam & per annum.*

Sic me monent documenta ex conventu Mutinensi recens mihi missa.

Pag. 689 & 751 HIERONYMUS MATAMA idem bis laudatur, itaque alterutro loco delendus.

Pag. 718 ad THOMÆ MAZZA opera inter n. 5 & 6. Adde

Apologia pro Johanne Annio Latine versa a F. Johanne Baptista Ettoreo ejusdem ordinis, prodiit typis ementitis Ronchi in 4.

Extat in Casanatensi.

Pag. 751 & 767 JOACHIMUS MELENDEZ idem etiam bis laudatur. Alterutrum itaque articulum dele, nam de eodem utrobique agitur.

Pag. 767 post Johannem Benedictum Perazzo addendus:

F. JOHANNES LEONARDUS GEAY.

F. JOHANNES LEONARDUS GEAY Aquitanus in domo Burdigalensi ad ordinem adolescens cooptatus, post exacta studia illustris verbi Dei præco tota Aquitania & Occitania nominatus evasit, & in iis provinciis majores civitatum episcopalium basilicas, certatim a prælatis vocatus per adventum, quadragesimam & octavas eruditis & vehementibus suis concionibus illustravit. Jam ante annum MDCLXVI præclarum sibi ab eloquentia vere christiana nomen fecerat, unde & eo anno selectus est, qui Armando principi *de Conty* Occitaniæ proregi seu gubernatori die XXI februarii MDCLXVI Pescinis mortuo in solemnibus exequiis a tota provincia celebratis oratione funebri parentaret. Quam & in lucem dedit hoc titulo: 1705.

Oraison funebre de tres haut & tres puissant prince Armand de Bourbon prince de Conty, gouverneur de la province de Languedoc, mort a Pesenas le XXI fevrier MDCLXVI*, prononcée dans ladite ville de Pesenas par le R. P. Jean Leonard Geay de l'ordre des Freres Precheurs aux obseques solennelles dudit prince celebrées au nom de la Province*, Pescinis 1666 in 4.

Pag. 751 & 778 DOMINICUS RIBERA duplicatus fuit: primo itaque loco expungendus.

Pag. 770 ad ANTONINI MASSOULIE' opera, Adde:

Ms ab eo relictum codicem laudavimus, cùm autem non dubitem quin eruditissimi & ubique celebratissimi viri opus hoc ultimum quid contineat, quisve sit ejus scopus, theologiæ veræ studiosi nosse cupiant, ejus saltem prologum hîc dare in gratiam lectorum visum est. Sic ergo habet:

« *Erudito lectori.*

Occasio hujus scriptionis & ordo.

Secundam editionem operis jamdudum typis « hic Romæ commissi adornaturus, lectorem prin- « cipio admonendum esse existimavi, nihil omnino « in toto opere immutatum fuisse, sed hanc cum « priori editione omnino consentire. Cum enim a « sacra congregatione sancti officii illud opus eden- « di licentia benigne concessa fuerit, religio mihi « fuit, ne apicem quidem unum aut adjungerem « aut delerem, ut minime solliciti esse debeant de « prima editione consulenda, qui hanc secundam « sibi comparare voluerint. «

Verum ut hic in fine operis dissertationem « aliquam adjungerem, plurimi duplici de causa « nedum opportunum, sed & necessarium esse exis- « timarunt. Primo quidem ut sententiam Gonzalis, « quamvis de ea plurima a me dicta fuerint, magis « in singulari explicarem: quod eam cum communi « scholæ nostræ sententia omnino convenire non « satis percipiant, & qua etiam quemdam ex nos- « tris abusum fuisse refertur. Quo exemplo per- « tracti alii quidam forsitan abuti possent, quamvis « ipse nullum subesse periculum arbitrer, ut exo- «

» ticam ac omnino alienam opinionem in scholam D. Thomæ inveherent. Cum ut olim dictum est, *Dum multi simul ambulant, inceduntque, nemo ita cadit, ut non alium ad se attrahat; primi sequentibus exitio sunt, nemo sibi tantum modo errat, alienisque perimunt exemplis.* Ex Seneca libro de vita beata cap. I.

» Sed majoris momenti esse existimarunt hi, quibus cordi est D. Thomæ sententiam illæsam perpetuo & servari & agnosci, si discrimina quæ inter D. Thomæ & Thomistarum illibatam doctrinam, & errores Jansenianorum plurima intercedunt, demonstrarem: cum aliqui eos errores scholæ nostræ affingant, nobisque etiam objiciant eos quos Jansenianos vocant, profiteri se non aliam, ubi de sufficienti & efficaci auxilio agitur, quam Thomistarum sententiam amplecti.

» Tametsi enim crassior calumnia sit, quæ injuria scholæ D. Thomæ illata: cum antequam Jansenius scriberet, aut etiam viveret, per quadringentos & ultra annos ea schola instituta fuisset auctore doctore angelico, quem unicum magistrum audire suis discipulis perpetua religio fuit, & a quo se recedere palam sæpius ipse Jansenius professus est, quod ad duplicem illam quæstionem attinet de sufficienti gratia quæ veram agendi potentiam conferat, & de gratia efficaci quæ libertatem indifferentiæ illæsam relinquat. Quî enim fieri potest Jansenium cum Thomistis convenire, qui eorum scholæ veluti prima principia ejurat ac rejicit.

» Attamen quam libentissimo animo eorum votis assentiar, qui hoc a me scholæ nostræ obsequium exhiberi peroptant, ac spes mihi est, quod ut Augustinus inquit, *Ab adversario mota quæstio, discendi existit occasio*, Lib. XVI de Civ. Dei cap. II. Ea enim discrimina ipsis etiam oculis ita objiciam, quod jam antea præstiti, ut nemo ultra dubitare possit, non majus inter errores Jansenii & Jansenianorum, qui eum ducem sequi vellent, & nostræ scholæ sententiam commercium unquam fuisse, quam inter lucem & tenebras.

» Sed postulat doctrinæ methodus, & ut omnia suo ordine pertractentur, quod in primis sufficientis auxilii, deinde efficacis gratiæ veram notionem & necessitatem explicem, ac deinde quæ fuerit Gonzalis sententia, & quo sensu sine dissensionis periculo usurpari possit, ostendam.

» In primis lectorem admonitum volo omnia hic ex D. Augustino a me resolvenda fore, cui deinde fidissimum ipsius interpretem D. Thomam adjungam. Atque ea lege theologos nunc maxime adstringi arbitror, quod SS. pontifex Clemens XI qui universam Ecclesiam regit, cæteros pontifices æmulatus, D. Augustini doctrinam summopere commendaverit, & veluti ad supremum auctoritatis apicem, qui Ecclesiæ patribus tribui potest evexerit, compressa cujusdam doctoris Parisiensis temeritate & audacia, qui incomparabilis viri Augustini, ut eum D. Prosper vocat, famam & doctrinam deprimere pertentaverat.

Auctor hic subjungit commendationem Augustini a Cælestino papa ad episcopos Galliæ: tum ab Hormisda ad Possessorem episcopum in Africa, a quibus ceu omnibus notis brevitatis causa abstineo. Concludit tandem:

» Verùm unum adhuc his temporibus deesse videbatur, quod cum jam tam longo tempore de divina gratia disputatum sit, cum Augustini sententia tanta diligentia indagata fuerit, ipsaque sanctissimi doctoris auctoritas impetita, eaque querela iterum revocata, sanctissimum doctorem constitutos a prioribus Ecclesiæ patribus ipsoque antiquioribus terminos excessisse. Unum inquam deesse videbatur suprema scilicet pontificis autoritate decerni, ac orbi universo manifestum fieri, nil remisisse Ecclesiam de ea veneratione, qua perpetuo sanctissimum doctorem prosecuta est, eamdem esse ac vigere sanctissimi doctoris autoritatem, quæ prius obtinuerat; nec quicquam aut detractorum aut censorum consilia artesque de ea existimatione & fama minuisse. «

» At nunc sanctissimus pontifex, qui summa sapientia Ecclesiæ clavum regit, hoc orbi universo, academiis, ac scholis beneficium contulit, cum Parisiensis auctoris theologi, qui sanctissimum doctorem tanquam novatorem traducere ausus fuerat, librum *tanquam impium, blasphemum, nec non fulgidissimo Ecclesiæ lumini, maximoque sancto doctori Augustino, imo ipsi Ecclesiæ atque apostolicæ sedi injuriosum damnarit ac prohibuerit. Cum Romani pontifices ejusdem sancti doctoris præcelsam doctrinam magno semper in pretio habuerint, totoque mentis affectu amplexi fuerint, ac etiam mandaverit exemplaria omnia flammis aboleri.* » Quibus unquam laudibus tam ingens beneficium Ecclesiæ, academiis, scholisque omnibus a sanctissimo pontifice Clemente XI collatum celebrari satis ac evehi possit? Sic divina providentia malignantium consilia artesque convertit, ut nunquam majorem famam, auctoritatem, laudem D. Augustinus assecutus fuerit, quam cum impii hujus libri auctor ipsum deprimere pertentarit. Unde nunc omnium partium & scholarum theologi in eo consentiant nec esse est, ubi de divina gratia agitur, in primis consulendum esse D. Augustinum, ac hujus doctrinam esse amplectendam. «

» Quare mei muneris esse existimavi, ut meam erga sanctam sedem ac summum pontificem observantiam demonstrarem, quod cùm de divina gratia acturus essem, D. Augustini sententiam indagarem, ex eaque omnia resolverem. *Hi autem tituli:* «

Q. I. » De sufficienti auxilio. Ejus notio. In suo ordine vere sufficiens esse ac perfectum. Ad agendum tamen cum efficaci debere esse conjunctum. «

§. 2. » Objectiones solvuntur. Explicatur mens Augustini in illo effato, *Quod volumus, nullo intervallo præsto est.*

§. 3. » Cætera a Jansenio aliisque objecta dissolvuntur.

§. 4. » Argumenta unum ex sufficientis nomine, alterum ex exemplis petita dissolvuntur.

Q. II. » De divina gratia efficaci. Vera D. Augustini sententia, gratiam ex vi sua intrinseca efficacem esse, non indifferentem, non suspensam, non assensum voluntatis expectare, sed efficere, nec ex causis extrinsecis hujus efficaciam esse repetendam.

» §. 1. Variæ auctorum sententiæ referuntur & expenduntur.

» §. 2. Resolvitur præcipua de divinæ gratiæ necessitate difficultas, cur imputetur homini, qui gratia caret, quod non agat.

» §. 3. Solutio difficultatis, soli homini esse imputandum, quod gratia careat.

» §. 4. Altera objectio dissolvitur. Ostenditur divina motione, & efficaci & effectrice divina gratia perfectam liberi arbitrii indifferentiam illæsam servari.

» §. 5. Vera notio libertatis, quod sit vis electiva mediorum servato ordine finis.

» §. 6. Duplex observatio, aliud esse infallibile, aliud necessarium: infallibilitatem vero & indifferentiam in voluntate humana sub victrice gratia conjungi.

» §. 7. Confirmatio superius datæ notionis libertatis, hac ratione quod omnis motus fundari debeat in immobili.

Q. 3. » Explicatur sententia Gonzalis vel Gundisalvi, & quem usum habere possit ostenditur.

» §. 1. Gundisalvi modum explicandi alienum esse a recentiorum extra scholam D. Thomæ sententia.

Q. 4. Objecta D. Augustino contra vim effectricem gratiæ ab eo soluta demonstrantur libro *de perfectione justitiæ*.

» §. 1. Admissam a D. Augustino gratiam vi sua » efficacem & effectricem demonstratur ex libro *de gratia & libero arbitrio*.

» §. 2. Idem demonstratur ex libro *de gratia Christi*.

» » §. 3. Necessitatem & efficaciam gratiæ ac po- » testatem in voluntatem humanam D. Augustinus adhuc magis explicat in libro *de gratia Christi*.

» » §. 4. Altera ex D. Augustino probatio gra- » tiam actualem esse vi sua efficacem, quod intus in ipsa voluntate operetur.

» §. 5. Alterum argumentum, iisdem scripturæ » locis D. Augustinus probat vim effectricem divinæ » gratiæ, quibus eam probant S. Thomæ discipuli. »

» §. *ultimus*. Solvitur objectio, non de gratia » vi sua efficaci certamen fuisse inter D. Augusti- » num & Pelagium, sed de aliis erroribus, gratiam » scilicet ex meritis dari, & ad facilius bonum ope- » randum necessariam esse. Series & ordo errorum Pelagii.

Titulos hactenus relatos auctor luculentissimis S. Augustini testimoniis, ut initio promittit, diligenter & invicte demonstrat, quæ ratio me impulit, ut gustum operis hic darem, simul & Tolosanos nostros acuerem, ne diutius rem litterariam eximio hoc eruditissimi viri operis sui complemento frustrentur.

Monendus etiam lector librum Johannis de Columna, de quo egimus T. I pag. 420, cui titulus *De Viris illustribus ethnicis & christianis*, ac de quo Clar. Montfauconius pronunciavit opus esse luce dignum, hoc anno MDCCXX recognitum ac notis illustratum sub prelo sudare. Quam curam suscepit eximius sacræ theologiæ magister, & conventus SS. Johannis & Pauli Veneti alumnus R. P. Benedictus Zanelli Romanus Casanatensis bibliothecæ præfectus, a quo nihil nisi accuratum, & omni ex parte absolutum expectandum.

Omittere insuper nec possum nec debeo sodalem nostrum Lusitaniæ provinciæ virum illustrem Diario Dominicano Lingua sua Lusitana edendo nunc incumbere, cujus ni fallor, quidam jam menses in lucem exierunt, aut brevi saltem prodituri sunt.

Finis Scriptorum Ordinis Prædicatorum.

SACRUM GYNÆCEUM DOMINICANUM

SEU

SORORES ORDINIS PRÆDICATORUM, quæ ſcriptis claruerunt.

UT ſuas ab initio in quolibet ordine illuſtres fœminas ſemper habuit Eccleſia, ſcriptis etiam claras, ſic nec defuerunt in ordine Prædicatorum Sanctimoniales ingenio & pietate præſtantes, quæ libris editis nomen ſuum poſteritati commendarunt. Has placuit in unum colligere, & juxta methodum hactenus ſervatam, quamque ad ætatem qua vixit collocare.

SOR. CÆCILIA DE CESARINIS.

1220. SOROR CÆCILIA DE CESARINIS Romana illuſtri etiamnum ſed jam in Urbe ſec. XIII clariſſima Ceſarinorum gente orta, prima, ut aiunt, B. Dominici ſpiritualis filia, anno MCCXIX veteri ſtylo, novo MCCXX circa initium quadrageſimæ, dum Sanctimoniales Tranſtiberinæ loco priori deſerto S. Sixti domum intraverunt deinceps non egreſſuræ, ea hactenus libera, & ſub cura parentum educata, vel inſtituenda monialibus tradita, annorum ad ſummum XVII virgo, ſpretis familiæ deliciis & divitiis, quodam animi fervore abrepta, ſanctimonialibus illis exemplum datura, ad B. Dominicum ſponte acceſſit, habitum religionis petiit, & ex ejus manibus accepit, priorque ſepta monaſterii intravit, ac hoſtiam viventem ſe Deo ſolemnibus votis conſecravit. Tanta vero deinceps morum cœleſtium ac diſciplinæ regularis laude claruit, ut cùm ejuſdem ordinis monaſterium Bononiæ S. Agnetis dictum erigendum aut potius jam erectum religioſis moribus informandum eſſet, eo cùm jam XXII annum ætatis exiiſſet, auctoritate ſummi pontificis miſſa eſt, quæ novum hoc monaſterium præfecta regeret, & juvenes in eo receptas virgines ad veram pietatem & regularem diſciplinam inſtitueret. Diutius ſacro huic præfuit gynæceo, pluresque inſignes Chriſto Domino exornavit ſponſas, inter quas numerantur B. Diana prima hujus monaſterii vivo tum adhuc B. Dominico ſpontanea victima & fundatrix, Soror Angelica de Bononia & innumeræ aliæ. Ad ſeros annos pervenit, & florebat etiamnum anno MCCLXXXVIII, quo accedentem ad ſe F. Gerardum Teutonicum e comitiis ordinis generalibus anno illo Lucæ habitis, in quibus nomine provinciæ ſuæ Teutoniæ diffinitor adfuerat, plura de B. Dominici geſtis ἀνέκδοτα docuit, quæ poſtea ille F. Theodorico de Appoldia vitam Sancti ſcribenti communicavit in eam inſerenda. Idem Theodoricus in prologo hujus vitæ indicat B. hanc Sororem Cæciliam anno MCCXC e vivis abiiſſe: ſcio eruditos Actorum SS. editores T. II junii p. 366 b, contendere Cæciliam ultra & ad annum MCCXCVII progreſſam, ſed levi fundamento, nempe quod Theodoricus vitæ S. Dominici lib. 3 cap. 7 Cæciliam aſſerat, cùm hæc ſcriberet, etiamnum vivere in ſenectute bona & magna vitæ ſanctitate. At certo certius eſt hæc eum ſcripſiſſe anno MCCLXXXIX aut XC ſub ordinis magiſtro Munione, a quo ſcribendæ hujus vitæ onus acceperat, quamvis eam non compleverit niſi ſub magiſtro ordinis IX nempe Nicolao Bocaſſino, cui eam nuncupavit. Argumentum verò ejus quod dicimus invictum eſt, quod in epiſtola illa nuncupatoria quam certo ſcribebat anno MCCXCVI vel XCVII loquens de Cæcilia non dicat illam adhuc in vivis eſſe, imo expreſſis verbis ſcribat eam *uſque ad annum Domini* MCCXC *religioſiſſimam & honeſtiſſimam vitam duxiſſe*, ſic indicans eo anno mortuam: quod mirum viros eruditos non animadvertiſſe. Porro hæc Cæcilia vel ſcripſit vel dictavit

Commentarios de geſtis ſancti ſui parentis Dominici, quorum aliqua ex ejus ore excepit dictus Gerardus, ſed multo plura Soror Angelica de Bononia. Videſis art. ſeq. ubi de iſta agimus.

Mirum Franciſcum Mariam Torrigium in ſua Hiſtoria monaſterii SS. Sixti & Dominici Romæ inter eas quæ primitus habitum ordinis e manibus S. Dominici ſuſceperunt, hujus Cæciliæ non meminiſſe. Sic enim apud eum lego p. 42: *Entrarono* XLIV *del monaſtero di S. Maria in Transtevere*, XL *di quelle di S. Maria in Tempulo*, *& da altri* XXI *che furono in tutto* CV. *Tra le prime*

monache che presero l'habito per le mani di S. Domenico in questo primo ingresso furono Sor Perna Cesarini, Sor Lucia Paluzzi, Sor Vannozza Amateschi, Sor Maria Riccarda, Sor Giouanna Paluzzelli, Sor Stephana Pini, Sor Odolina Paluzzi, e Sor Mariola Cecchi. Ex actis inquit monasterii: sed cùm alibi Torrigius Cæciliam laudet, & de ea referat quæ alii, forte acta monasterii loco citato integra exscribere neglexit.

SOR. ANGELICA DE BONONIA.

1240. SOROR ANGELICA DE BONONIA ex primis sacri gynæcei S. Agnetis in civitate Bononiensi in ipsis ordinis initiis erecti sanctimonialibus una fuit, quæ sub B. Cæciliæ de Cesarinis supra laudatæ institutione ad eam perfectionem ascendit, ut illustrem vitæ suæ sanctissime actæ memoriam reliquerit. Floruisse dicitur ab anno MCCXXV ad MCCXL & ultra. Scripsit

Vitam & gesta B. Dominici, ut ea narrantem B. Cæciliam & primos ejusdem sancti socios audierat.

Hujus operis exemplum MS extat Matriti in regio S. Dominici monasterio a F. Josepho de Sarabia de quo supra pag. 782 visum; qui testatur tamen nonnisi apographum esse post annum MCCCCLXXII scriptum, cùm eadem manu in eo habeatur non solum vita S. Thomæ de Aquino, sed & hujus translationis corporis historia.

SOR. GELTRUDIS DE REINFELDEN.

1266. SOROR GELTRUDIS DE REINFELDEN, aliàs *Gertrudis Rhinfeldensis*, a patria urbe altero a Basilea Rauracorum lapide sita nuncupata, virgo sanctimonialis in monasterio Rhinfeldensi a teneris annis educata & professa, ad provectam ætatem & seros usque annos sanctissime vixit. Hanc laudat Pius parte prima libro primo n. 225 ex Taegio. Altamura verò eam ad Clementis IV tempora refert & ad MCCLXVI collocat, quo ut videtur etiamnum florebat. Illam omnes asserunt scripsisse

Libros plures asceticos seu de vita spirituali.

Certum est in monasteriis ordinis Alsatiæ etiamnum pietate & religione florentibus, tum in laudato *De sub Tilia*, tum in aliis plura sanctimonialium primi seculi ordinis opera MS adhuc servari. Forte quis ex nostris ejus regionis curiosus expendet aliquando, & si quæ supersint hujus Geltrudis nos docebit, nam alia Germanice, alia Latine scripta dicunt.

SOROR ANONYMA.

1340. SOROR ANONYMA monasterii Thosani in Turgovia prope Winterthurnum scripsit vulgari Helvetico *Chronicon sui monasterii*, in quo habetur

Vita B. Elisabethæ Hungaræ filiæ regis Andreæ III sanctimonialis in eodem monasterio anno MCCXCVII *nata*, anno MCCCX *professæ, & anno tandem* MCCCXXXVIII *mortuæ, quæ sancta Regina vulgo dicitur.*

Chronici hujus exemplum servatur etiamnum in monasterio S. Catharinæ Wilensi seu Wolensi Sororum ordinis Prædicatorum in ditione abbatis S. Galli: eamque vitam ex Helvetica Germanicam factam ab Henrico Murero Lucernensi, Cartusiano Ittingensi, & in Helvetia sua sancta editam Latine eddiderunt editores Actorum SS. Antverpienses & inseruerunt mensis maii T. II pag. 123.

SOR. ELISABETHA STAGLIN.

SOROR ELISABETHA STAGLIN Helveta natione, quam decurrente seculo XIV natam 1360.
conjectamur, ministri sapientiæ vulgo B. Henrici Susonis jam dicti æqualis & in spiritualibus filia fuit, eamdemque cum illo Prædicatorum ordinis regulam professa sanctimonialis in monasterio Tueziensi in terminis conventus Turicensis. Sic autem de ea legitur in vita dicti Henrici Susonis cap. 35: *Eodem ferme tempore minister sapientiæ filiam habuit spiritualem professione Dominicanam in clauso cujusdam oppidi cœnobio degentem vocabulo* Elisabeht Staglin, *cujus externa vita & conversatio admodum sancta & interior animus plane angelicus erat* &c. plura in eam rem. Deinde additur: *Eadem virgo notitiam contraxit ministri sapientiæ, ad cujus discendam vitam ac institutiones multa cum devotione divinitus permota fuit &c.* & cap. 36 refertur eam sibi confessarium elegisse dictum ministrum: cui cùm non posset errata sua omnia, nudamque omnem ei conscientiam voce ipsa verboque coram, ut optabat, explicare, grandi vitam omnem suam quæ immaculata erat & revera innocens, & ubi pro sua opinione unquam deliquerat tabula conscripsit cerea, & obsignatam illi misit, obsecrans ut absolutionem ipsi impertiretur, atque in calce sic scripserat: *Venerabilis Domine, misera ego peccatrix tuis provoluta vestigiis, obsecro ut fidissimo corde tuo me in cor divinum reducas, patiarisque me esse & dici filiam tuam in temporaria & æterna vita.* Ad quam eodem minister rescripsit in hæc verba nuncio: *Quod a Deo per ministrum petisti, præstitum tibi noveris, certumque habeas jam ante id illi fuisse a Deo revelatum &c.* Sed hæc ad hagiologos remittenda, nec ad damnatam a S.P. confessionis per litteras opinionem sunt detorquenda. Obiit autem illa quibusdam annis ante dictum suum patrem spiritualem, quæ dum viveret ex illo clam multa erat expiscata de illius vita, quam

1. *Et in scripta redegit. At ubi id ille rescivit, jussit sibi reddi, eaque partim igne consumsit, quæ autem reliqua fuere sub alieno nomine edidit.* Ex collectis a nostra Elisabetha potissimum constat vita dicti Henrici Susonis a Surio & ex hoc a Bollando in Actis SS. T. II januar. pag. 653 edita.

2. *Librum etiam quemdam confecit non parum magnum, in quo inter alia conscripserat vita functarum virginum sanctam & religiosam vivendi rationem, & quam stupenda ac mira in eis Deus effecisset.* Sic refertur supra citato cap. 35. Hunc autem librum in monasteriis ordinis *Diessenhoffen* diœcesis Constantiensis, & S. Catharinæ *Hohenwyll* in tractu Turegensi vulgo Turgaw adhuc servari testantur. Mihi verò non levis est suspicio eum esse cujus exemplum me præsente anno MDCCIX mense januario a quodam bibliopola emit clar. Baluzius tum in collegio regio Parisiis degens: codex est chartaceus in 4 magno MS, fuitque aliâs monasterii regii Pissiacensis ordinis nostri, sicque legitur initio: *Ce livre est a Seurs Guyonne & Michele des Ursins religieuses de S. Loys de Poissy*, & inferius alio charactere: *Sœur Claude Juvenel des Ursins*, quæ circa annum MD florebant. Titulus: *Quarumdam Sororum ordinis Prædicatorum miræ sanctitatis austeritatisque gesta. Et primo de Sorore Benedicta Mulnhusen. Fuit in conventu Sororum de Subtilia &c.* nempe Columbariæ. Sequuntur: 2. *Benedicta de Egensheim*: 3. *Agnes de Hoseinstein*: 4. *Gertrudis de Columbaria*: 5. *Donda de Egensheim*: 6. *Hedewigis*: 7. *Meltildis de Witemhein*: 8. *Stephania filia comitis Ferretensis*: 9. *Hedewigis de Witgenhin*: 10. *Hedewigis de Gundolt-*

zhein : 11. *Hedewigis de Lagenhein* : 12. *Bertha de Rubiacho* : 13. *Agnes de Havenkin* : 14. *Herbugis de Hazenhein* : 15. *Adelheidis de Renvelden* : 16. *Gertrudis de Hezenkein* : 17. *Agnes dicta Valaria* : 18. *Adelheidis de Apyaco* : 19. *Gerthrudis de Bruke* : 20. *Aldealheidis de Thurenkein* : 21. *Elizabeth de Jungoltz* : 22. *Giselhilda* : 23. *Anna de Wlmellis* : 24. *Donda de Columbaria* : 25. *Gertrudis de Rumelden* : 26. *Sophia de Rumelden* : 27. *Hedewigis de Lonfereng* : 28. *Elisabeth de Seultein* : 29. *Eligenta de Subtus Macte* : 30. *Heilcadis conversa de Horghin*. Septem sequentium nomina per tempus scribere non licuit : 38. *Soror Gertrudis de Saxonia*.

Hic codex recensebatur in catalogo Bibl. Baluz. inter codd. MSS n. 809, estque jam in Regia eodem numero.

Scripsit præterea *Libros asceticos ad informationem sanctimonialium in vita spirituali.*

SANCTA CATHARINA DE SENIS.

† 1380. SANCTA CATHARINA DE SENIS vulgo nuncupata seculo XIV claruit, anno MCCCXLVII Senis nata, & Romæ die XXIX aprilis MCCCLXXX huic mundo mortua. Hujus sanctissimæ Virginis vitam, vel a cunis ipsis, totoque decursu stupendam, ob inaudita virtutum omnium, quibus & agendo & patiendo effulsit, exempla, hic perstringere otiosum puto, quam obviam omnes facile habuerint in hagiologis omni fere lingua descriptam. Plures enim ejus acta scripserunt, inter quos eminent eorum quæ referunt testes oculati, ipsique viri doctrina & sanctitate illustres B. Raimundus a Vineis seu de Capua ordinis Prædicatorum magister XXIII, Virginis conscientiæ rector, secretiorumque ejus arcanorum conscius, F. Thomas Antonii de Senis ejusdem ordinis & æqualis, Domnus Stephanus Macconi Cartusianus ejus discipulus, & alii quos Acta SS. T. III aprilis ad diem trigesimam pag. 851 & deinceps repræsentant. Verum Eruditis horum Editoribus quædam minus sagaciter nec vere dicta exciderunt in notis, quæ lectorem monere operæ pretium est, ne illorum authoritate pressus in sententiam a veritate prorsus alienam abripi se sinat.

Nam primo quam ex Theodorici *Lohera Stratis* Cartusiani fide referunt sanctæ Virginis scriptam a Raimundo Capuano vitam, ac commendant, quasi Theodoricus ipse voluerit, asserueritque Maurbacensem, quem ille Coloniæ anno MDLIII typis expressit, codicem ipsum esse Raimundi manu conscriptum & αὐτόγραφον verum non est : nec vir utique modestus Theodoricus id unquam asseruit aut cogitavit, sed nude sic de eo ad Petrum *de Soto* nostrum Cæsari tum a confessionibus loquitur : *Jure igitur meritoque tibi opera hæc sanctissimæ Virginis Catharinæ Senensis omnia, quæ quidem extare noverim, a me tempore exilii in bello Schmalkaldico in Austria cœnobii nostri instituti Maurbacensis reperta pulcerrimo-charactere in membranis descripta nuncupare placuit &c.* quibus certe nihil ibi Theodoricus de Raimundi autographo. Dicatur igitur exemplum insigne, melioris notæ, ætatis forsan auctoris aut suppar qualia & alibi plura, sed non autographum: imo quod ex eleganti charactere, Cartusiani potius otio abundantis scriptum manu conjicias, quam Raimundi sui ordinis magistri, rebusque Ecclesiæ sua tempestate turbidissimis occupatissimi, proindeque non majoris auctoritatis, nec minus interpolationis suspicioni obnoxium quam alia.

Præterea Eruditi Editores eam editionem Coloniensem anni MDLIII ad codices MS Cartusianum Leodiensem, Rubeæ vallis, & Parisiensem Victorinum se contulisse ac castigasse profitentur, cum contra agendum illis fuerat, & hi ad illum emendandi, si ille originalis erat. Ut ut sit eorum emendationem effugit alteri vitæ prologo superadditum vel a scriptore codicis Maurbacensis, vel quod conjectu proclive a Theodorico editore assumentum, videlicet, *Deinde liber divinæ doctrinæ illius, sive Relationum* (legunt alii rectius *Revelationum*) *dialogi cum XXI orationibus.* Typorum sic certe vitio, cum XXII non XXI hæc ipsa repræsentet editio Coloniensis. Quæ duæ lineæ manifesto vel monachi scriptoris codicis Maurbacensis, si in eo leguntur, vel quod censuerim verius, Theodorici consuta sunt, & ad editionem suam composita lacinia : quam nec ullius antiqui codicis MS, quo usi sint Actorum SS. Editores, aut alibi extet, bina quippe probæque notæ mihi sunt præ manibus, fides habeat. Id animadvertere præstitisset Eruditos Editores, planumque nobis reddere Capuani sensum & prologum lacinia illa exuta & omissa, ne frustra lectorem admonere cogerentur, se vitam duntaxat a Raimundo trifarie distinctam, non autem alia sanctæ opera Coloniensi editioni subjecta proferre.

Prosequuntur Eruditi Editores ab operibus Catharinæ edendis abstinentes, se solum notare, *inter ejus orationes unam esse numero decimam sextam, cui in editione Brixiensi anni* MCCCCXCVI *assuta est clausula, qua fingitur S. Catharina de Virginis Deiparæ conceptione loqui ad Patrem æternum*, alia prorsus ratione quam ferat pia de ea opinio : *In Coloniensi verò quæ desumta est ex ipso F. Raimundi autographo, Maurbaci in Austria apud Cartusianos asservato, adeoque nulli suspicionum tam turpium obnoxio, tale nihil reperiri : ipsum vero figmentum utique sanctissimæ Virgini injuriosissimum eo duntaxat esse excogitatum a Vincentio Bandello de Castronovo, ut opinantur quidam, certe ab aliquo pertinaci immaculatæ conceptionis obtrectatore, ut authoritati revelationis de eadem ad D. Brigittam factæ similis auctoritas opponi videretur.*

Hic de illa conceptionis B. Mariæ Virginis immaculatæ quæstione dicere nec locus nec animus, imo nec istis si per modum objecti afferuntur respondere, qui summorum pontificum decretis libenter audiens, neutram opinantium accusare, damnareve sententiam audeo, & quid certa fide tenendum a summi pontificis ore securus expecto. Neque enim illæ viris etsi sanctissimis aut fœminis olim acceptæ revelationes, quantumvis & ab Ecclesia vel apostolica sede probatæ fidem astruunt, aut apud eam canonis locum obtinent & auctoritatem, ut ad eas quasi ad amussim Ecclesiæ fidem componere necesse sit, quæ potius ad eam & sanctorum Patrum dicta, & ab illa regulari debent, ut recte monet S. Antoninus in Summa Tit. VIII cap. II paulo post medium. Quare superflue omnino, seu qui piam vulgo de Deiparæ conceptione sententiam amplexantur, seu & qui tuentur adversam, ad Catharinæ Birgittæque confugiunt visiones ab Ecclesia forte probatas & commendatas, ut pias quidem nec fidei adversas, nusquam autem de fide certas, quæ proinde cum adversa utraque dissidentium opinione steterit integra & inconcussa. Utque Birgittæ moventur nihil auctoritate dissentientes, sic nec Catharinæ quantumvis aperta probataque revelatione premendos existimem contrarium opinantes.

Silentio igitur ea de quæstione religiosissime servato, an quod in editione Brixiensi anni MCCCCXCVI oratione XVI legitur, assumentum sit, & a quo inductum, de quo disputare licet, cum ad rem litterariam pure spectet, hic solum ago. Et quidem codicem Maurbacensem ipsum esse

se Raimundi autographum jam explosum est. Quod autem Oratione XVI legitur a Vincentio Bandello inductum, aperta est calumnia, quam non decuit Eruditos Editores ex maleferiatis auctoribus colligere adversus virum omni exceptione majorem, summis pontificibus acceptissimum, ab Innocentio VIII qui sane disputationem illam celebrem coram duce Ferrariæ habitam & an. MCCCCLXXXI typis excusam noverat, manu propria laurea magisterii donatum, ordinis Prædicatorum magistrum XXXVI postea electum anno MDI, pietate, doctrina, religione conspicuum, ac in quem nec levissima hujuscemodi criminis suspicio cadit. Id tantum attendat lector. S. Antoninus obiit anno MCCCCLIX, annos antea decem saltem Summam suam moralem ediderat: in ea verò loco citato hujus B. Catharinæ revelationis meminit, non ut recens prolatæ, sed ut antiquitus narratæ, quo tempore Bandellus vix quartum decimum ætatis attigerat: En quem volunt Catharinæ orationum interpolatorem. Quod vero addunt Eruditi Editores, si non a Bandello, id *certe ab aliquo pertinaci immaculatæ conceptionis obtrectatore* patratum, refutatione non indiget, cum præterquam quod adversus sanctiones pontificias dictum sit, accusatio tam vaga recipi non mereatur.

Quid verò mirum sanctam Virginem coram Deo in oratione effudisse, quod ab ordinis patribus, suis ab infantia doctoribus & confessariis continuo audiebat, sive in collationibus privatis, sive in publicis sermonibus? Præsertim cum ea ætate communior esset sententia, neque dum adversus nostros excitatæ, quæ postea invaluerunt de ea quæstione tempestates. Si quid igitur ea in re certi conjici potest, orationem XVI ut extat in editione Brixiensi laudata genuinam esse verisimilius. Quod autem ab editione Coloniensi absit media illa pars, vel Theodoricus suppresserit, vel monachus Maurbacensis si non est in suo codice, quod hactenus non probatum, omiserit ex præconcepto & imbibito erga piam sententiam affectu. Quantum enim seculo XV sibi permiserint operum XIII & XIV seculi editores, supprimendo etiam in nostris, quæ de ea quæstione adversus piam sententiam habebant, ut in S. Raimundi Summa, & in Roberti Holkot commentario super sapientiæ librum omnibus notum est: quod an recte factum penes Ecclesiam & Romanum pontificem judicium esto.

Maraccium etsi suppresso nomine testem appellant & laudant Eruditi Editores, *egregium* inquiunt *sacerdotem Parthenophilum editis ad honorem Mariæ Virginis operibus clarissimum, pro ejusque integerrima puritate pugilem invictum, non solum scribendo, sed etiam patiendo probatum.* Quod serione scientesque dixerint, nescio, hoc unum certus Maraccium ut scribendo, sic & patiendo vix dici posse clarissimum, & Virginis pugilem invictum, nisi persecutoris infensissimi vicem subeat & invidiam, qui patiendi modum illi intulit apostolicus Romæ fidei confessus. Neque enim initum invicto illi pugili Maraccio certamen, quam cum Romanis fidei quæsitoribus, non aliis ille quam Vaticani impetitus ictibus, hoc uno sacri tribunalis mucrone tentatus ille fuit, confossus, sed & prostratus. Hæc ergo quam caute contra Romanæ sedis auctoritatem & majestatem, & ad Maraccii laudem effuderint ipsi serio demum tranquilliorique recolant animo Eruditi Editores.

Sed est & aliud in quo illorum desideretur *ἀκρίβεια*, quod tamen priusquam referatur, statuenda sunt quæ apud nos certa. Patrem nimirum habuit S. Catharina Jacobum de Benencasa dictum, Senensem utique civem, virum simplicem & sine dolo, Deum timentem & recedentem a malo: qui parentibus orbatus duxerat Lapam ejusdem cum eo civitatis, nec statu dissimilem. Plebeia scilicet uterque de gente fuit, nec tamen illaudabili popularium genere sati, quique temporalibus pro modo status satis abundarent, uti notat in vita Sanctæ cap. primo Raimundus, tinctoriamque Senis Jacobus exercebat, pannis & lanis tingendis occupatus, unde Tinctoris audiebat ille nomine. Quod hîc annotamus, ne quis ultra modum & veritatem Catharinam sorte sua contentam inanibus stemmatum, & fictis attollat titulis, aut nimia generis obscuritate deprimat. Tam enim injurius in sanctos, qui falsam eis affingit generis claritatem, & qui nativam eorum obscurare nititur aut præripere. Illud quidem vani otiosique hominis est, hoc lividi, quod utrumque fugiendum & pudendum. De avita Catharinæ nobilitate nihil omnino Raimundus, nihil & Pius papa II Sanctæ gentilis, & in eam mire affectus, qui Sanctorum albo eam accensuit XXIX junii MCCCCLXI, & mediocribus ortam ait esse parentibus In officio verò quod in ejus festivitate recitandum ipse concinnavit lectione prima de ea hæc tantum habet: *B. Catharina de Senis patrem Jacobum, matrem vero Lapam nomine in civitate Senensi virtute fideque probatos habuit.* Quare mirum satis qua typorum an aliorum temeritate vel levitate in Romani Prædicatorumque breviarii lectionibus immutatum & affictum de Benincasia Burghesiaque nobilitate & affinitate, quod Urbani VIII decreto die XXVIII septembris MDCXLI Romæ sanctæ fidei promotore interveniente in congregatione sacrorum rituum cardinali Cajetano referente dato deleri merito jubetur, eque nova breviarii editione hæc abradi in lectionibus temere adducta sequentia verba: *Ex Benincasia unâ cum Burghesia familiâ ex eodem stipite proveniente.* Quæ scilicet in editionibus breviarii præcedentibus ad annum usque MDCXXX aut circiter haud inveniebantur. Sed ut habet Raimundus *mediocribus* sive *modicis parentibus orta*, quod editio Parisiensis anni MDCXXVII breviarii Prædicatorum repræsentat: sive *honesto genere orta*, quod altera legit editio vetustior ejusdem sub Francisco Romeo ordinis magistro XLV anni MDLII, & in aliis ejusdem ætatis & seculi legebatur.

Unde verò nata dataque fuerit occasio Romano breviario, quæ suo tandem eradi decreto jussit Urbanus VIII, de Benincasia Burghesiaque consanguinitate verba superstruendi vix certo quis assequatur. Non parum tamen ad id contulisse puto, quod orator quidam S. J. Tarquinius Galluzius Sabinus in exequiis Johannis Baptistæ Burghesii Camilli tum Romani pontificis Pauli papæ V germani fratris e suggestu pro more perorando dixit ad augendam Burghesiæ gentis gloriam. *Possem*, inquit ille, *equidem a prima pene sanctitatis luce lucem huic familiæ conciliare, cum etiam Catharina illa castissima Senensis virgo, cui cœlestes honores in templis habemus, ad Burghesios longa quadam affinium serie nonnihil affecta esse videatur &c.* Typis autem tum hæc Galluzii oratio prodiit cum aliis pluribus ejusdem varii generis Romæ MDCXVI apud Bartholomæum Zannetti cum facultate vicesgerentis Cæsaris Fidelis, & F. Gregorii Donati socii magistri sacri palatii F. Hyacinthi Petronii, ac præpositi generalis S. J. Mutii Vitelleschi, & ab ipso Galluzio nuncupata Maphæo cardinali Barberino septennio post Romano pontifici Urbano VIII. Quæ & iteratis typis prodiit Coloniæ, Johannis Crithii 1618 in 16, cum Johannis Copperi Rhenanæ provinciæ S. J. præfecti permissu. Proclive quippe tum aulicis tum oratoribus, qui principum aures demulcere gestiunt, venarique gratiam, incaute sæpius,

& impense in eorum se laudes effundere: noluitque Galluzius Romæ sub Paulo V Burghesio pro Burghesio dicens apud aulicos tam opportunum & affine gentilis Catharinæ sanctitatis jubar avito non affulgere Burghesiorum stemmati, sive primus ille consanguinitatis hujus Benencasiorum Burghesiorumque fuerit explorator & assertor, sive ante eum alius, quos hisce maxime momentis atque rationibus in id adductos audio.

Primo quod Burghesiorum Benincasiorumque una sit & eadem omnino parma gentilitia. Deinde quod etiamnum in sepulcro Benincasiorum gentilitio ad S. Dominici templum Senis in Campo Regio legatur epitaphium hisce conceptum verbis: *Hic jacet Franciscus de Benencasa de Burgensibus doctor egregius. Orate pro eo.* Qui certe nepos ille fuit ex germano fratre S. Catharinæ, juris utriusque doctor clarissimus, Senensisque magistratus, qui vulgo *della Baglia* dicitur, gubernator. Tertio denique quod unam eamdemque Benincasiorum & Burghesiorum stirpem & originem ex publicis Senensium archivis & monumentis *libris signatis num. B & num. M* manifeste colligatur, tum ex codice publico sic inscripto, *Contratti delli officiali della Balia*: ex quo deducitur Burghesiorum gentem origine Senensem in varios surculos & appellationes, civilium occasione tumultuum & odiorum fuisse divisam, ut Burghesiorum alii Ghezzii, alii Rognoni, demum & alii Benincasii dicerentur. Ex quibus postremis ortus aliquando Petrus eques ac doctor Benincasiorum, sanctæque Catharinæ familiæ posterorum ultimus, circa annum Domini MD sublatus e vivis, in quo extincta Burghesiorum de Benincasa periit linea, uti citato probatur *Delli contratti &c.* libro. Atque hæc fere quæ Benincasiis & Catharinæ Burghesianæ nobilitatis & consanguinitatis asserendæ congerunt, aut comminiscuntur auctores, quæ si facti veritate fulciantur, certe non usque adeo deridenda videtur eorum assertio. Parum enim obstat utriusque gentis affinitati, quod opibus & dignitate præcelluerint ubique Burghesii, tincturaque sorduerint Benincasii: cum & nostro hoc & anterioribus retro seculis innumeris facile comprobetur exemplis, ex una eademque stirpe & progenie alios auro fulgere & titulis cum potentatibus ambulantes in magnis, alios egestate sordere cum plebeis & ignorari.

Sed hæc si quid noceat minuatve Burghesianæ nobilitati stemmatique Benincasiorum afflicta consanguinitas, parum aut nihil certe Catharinæ gloriæ detraxerit clari stemmatis negata legitime communio. Quare superfluum omnino putem sanctam tot jam meritorum & sanctitatis titulis coruscantem incerti vel adulterati velle stemmatis affinitate commendare: quæ si qua unquam extitit, ex publicæ fidei tabulis, probatisque familiæ monimentis atque vestigiis eruenda certe fuerit & comprobanda. At hoc non nostri, qui longe hinc absumus, alioque vocamur, sed vel gentilium, vel fecialium, otiosorumque hominum, qui fabulis intendunt, & genealogiis interminatis, officium esto. Nos hic & Raimundi Capuani dictis, & Pii II scriptis, Urbanique VIII decreto supracitato standum interim censemus: quod eo nobis acceptius, quod inductum temere Romano breviario Burghesiani stemmatis & affinitatis absque legitima pontificis & sacræ congregationis auctoritate novitatem proscripserit, nihil interea de veritate aut falsitate illius affinitatis inquirens aut decernens, sed id aliorum quorum interesse possit & debeat pleniori relinquens examini vel probationi.

Hîcque est ubi Editorum Actorum SS. ad hujus sanctæ vitam pag. 978 desideratur diligentia & attentio. Damnatam enim eo decreto volunt *eorum vanitatem, qui Catharinæ sua sat sanctitate parentibus licet genere plebeiis arte tinctoribus editæ, terrenam ex male fundatis conjecturis conciliare voluerunt.* Quorum non tam eo decreto certe damnata vanitas, quam inducta Romano breviario novitas. Idque vel facile comprobari potest, quod ipso decreto nec producta dicuntur acta publica gentisque vetusta monumenta, nec vocati fuerunt gentiles & auditi detegendæ comprobandæque affinitati, quæ parum attendebatur a pontifice vel congregatione, sed super innovatione facta *diligenti habita perquisitione, requi pluries mature discussa cum interventu promotoris fidei* (cujus utique de stemmate nihil interest, sed de innovationis temeritate) *ac eorum consultorum voto, qui d adhibitis in novissima breviarii reformatione fuere ant:* qui novitatis inductæ testes idonei vel judices erant, non stemmatum exploratores. Hæc enim cum ad viri parum aut nihil spectent sanctitatem & apotheosim, nonnisi per accidens & secundario quæruntur in ea vel comprobantur, cum canonizationis processus instruitur alicujus, vel officium in ejus festivitate recitandum admittitur.

Quod etiam novissimo sancti Francisci *de Borja* vulgo nuncupari soliti facile poterit exemplo manifestari. Qui quamvis in actis apotheosis, probatisque forte a congregatione rituum lectionibus communi agnomine *Borja* (quod primævæ nobilitatis Aragonicæ titulus & agnomen est) censeatur: non ideo vere *de Borja* dici debet aut fuit, sed *Lenzolius*, quod vix mediocris leviorisque cognomen esse certum est apud Aragonos nobilitatis & familiæ. cujus avus ipse paternus Johannes Lenzolius Alexandri papæ VI tum cardinalis & archiepiscopi Valentini Roderici Lenzolii filius ex sacrilego Vanoziæ Dominici Ariniani uxoris & adulteræ damnando concubitu scortoque procreatus est: uti habet Philippus Brietus S. J. in Annal. ad annum MCCCCXCII, omnesque prope consentiunt historici, qui Alexandrum VI Rodericum *Lenzol* paterno vocatum agnomine ferunt, & *de Borja* cognomen illi præpostere cum purpura anno MCCCCLVI datum ab avunculo materno Calixto II scribunt. Qui certe Calixtus Alphonsus antea dictus, Isabellæ Roderici matris germanus frater Borja quidem fuit, at non ex antiquis in Aragoniæ regno primævæ nobilitatis *de Borja* nuncupatis, sed ex Dominico quodam Borgia vili utique homine, tenueque prædium apud Setabim Aragoniæ habente, qui Borgianum usurpavit sibi nomen, oriundus erat: uti habet in Annalibus Aragoniæ vir eo certe nomine clarissimus Hieronymus Zurita Parte IV lib. VI cap. LII. Adeo verum est in hisce sanctorum apotheseos vel lectionum & officiorum approbationis negotiis, ubi nihil aperte reclamat fama, nec communis populorum abhorret sensus, nec ad viri refert plurimum sanctitatem atque commendationem, nonnisi leviter ista tractari, fumosasque vel avorum imagines, vel obsitas parum iis attendi membranas. Sed hæc de claritate generis Catharinæ plus jam satis pro nostri ratione instituti.

Quædam alia vel typis errantibus, vel etiam eruditis editoribus non satis attendentibus exciderunt in Annotatis emendanda.

Pag. 817 Annot. d: Addebantur hæc verba, *contemptum proximi perfecisse contemnebat, quæ tantisper expunximus, donec occurrat lectio sanior.* Hæc occurrit in altero nostrorum codd. MS olim sororum nostrarum Metensium in fol. scripto anno MCCCCLXIII, in quo sic lego, contemtum proximi perfectissime contemnebat.

Pag. 863 Annot. f: *Servari debuerat. Ita MS Ultrajectinum & melius, alias legitur servire.* Uterque

codex noster *servire debeat* : nec minus accurate.

Pag. 901 Annot. a : *Quid vis me velle ? Ita* MS *aliàs impressum legitur te ultra me* ? In utroque codice nostro legitur, *Quid vis te vel me ?* Quæ sit lectio melior judicent periti.

Pag. 916 Annot. a : *Accidit decimo septimo anno vel circiter ante hunc nonagesimum. In impresso Coloniensi perperam legebatur : Accidit anno primo vel circiter annum hunc nonagesimum. Profecto erratum in Coloniensi ac proinde in Maurbacensi.* In altero nostrorum legitur : *Accidit autem anno* LXX, *vel circa ante hunc nonagesimum.* In altero nempe Metensi : *Accidit anno* LXX *vel circa hunc, ante nonagesimum, qui nunc currit.*

Ibid. b : *Communicantes. Correxerunt ex* MS *comitantes, & recte.* Uterque noster habet, *comitantes.*

Pag. 925 d : *Anno* MCCCLXXVIII *creatus antipapa Robertus de Gebennis sub nomine Clementis VII inchoavit schisma, quod integris septuaginta annis duravit.* Hujus tamen schismatis finis vulgo ascribitur ad annum MCCCCXVII in electione Martini V, sicque essent tantum triginta novem anni : vel si producas ad annum MCCCCXXIX, quo Ægidius *Muños* qui se Clementem VIII dicebat, ornamenta pontificalia deposuit, erunt ad summum anni quinquaginta & unus.

Pag. 931 d : *Impressum erat* G de B, *& deinceps* G, *uno duntaxat loco integre scribitur* Gerardus, *quod & alibi sic integre scripsimus, cujus autem cognominis initiativa sit littera B non præsumimus ex conjectura definire.* In nostro Metensi legitur integre *Guillelmus de Barro*, & postea ubique *Guillelmus.*

Pag. 935 b, c, d: *Annotatis lux dari potest ex altero codicum nostrorum, in quo sic lego : Adfuit quidam prior Belzeguardi*, (vel Belreguardi.) *Tunc erat D. Christophorus pater venerabilis, qui postea fuit generalis Dominus ordinis prædicti Cartusiensis mihi notus &c.* Si ad Senas sit prioratus hujus nominis *Belreguardi*, frustra quæretur *S. Rignardus.*

Pag. 968 b, de ultimo morbo sanctæ virginis, *Si decumbere cœpit Dominica tertia quadragesimæ quæ isto anno cadebat in* XVIII *februarii non solum octo, sed decem hebdomadæ fluxerunt usque ad obitum, sive usque ad* XXIX *aprilis, ut hebdomadas supputanti patebit.* Certo anno MCCCLXXX bissextili quo pascha fuit XXV martii sub num. aur. 13, Dominica tertia quadragesimæ cecidit non in XVIII februarii, sed in XXV mensis ejusdem : postquam dominicam non fluxerunt nisi octo dominicæ usque ad XXIX aprilis. Thomam autem Antonii per hebdomadas intellexisse Dominicas cum suis adjunctis diebus verisimilius : quo posito numerus octonarius apud eum constat, nec eget emendatione, ut nec Barduccius pag. 961 b.

Pag. 972 n. 25 : S. Antoninum inducunt sic loquentem Historiæ P. III Tit. XXIII : *Quando me priore existente in conventu super Minervam, translatum est corpus dictæ virginis circa annum* MCCCCLXXX : sed non sic S. Antoninus, qui obierat anno MCCCCLIX : superfluit igitur littera numeralis L & legendum MCCCCXXX, ut revera apud eum legitur. Fateor erratum esse typorum, quod tamen excepit Bailletus incautus ad XXX aprilis & monendum fuit, ne alii similiter fallantur.

Sæpius etiam allucinantur eruditi editores Sixtum Senensem pro Antonio Senensi laudantes, ut hic ter pag. 962 Annot. a : pag. 967 Annot. c : pag. 968 Annot. d : de his scriptoribus Thoma Antonii, Raimundo de Capua, & Bartholomæo Dominici de Senis, de quibus ne γρὺ quidem apud Sixtum Senensem, sed apud Antonium Senensem insignis memoria. Uterque *Bibliothecam* scripsit Sixtus *sanctam* illustrissimum illud opus, & nunquam satis laudandum, Antonius *privatam* ordinis Prædicatorum.

Acta S. Catharinæ adversus Cavei in Hist. Litter. similiumque heterodoxorum cavillatus, seu etiam adversus Maimburgii in Hist. schism. Occident. aliorumque historicorum Gregorii XI in sedem Romanam reditum sanctæ suasu susceptum improbantium censuras ut tuear, non expectet lector, cùm mei non sit instituti, sed ad annalium Ecclesiasticorum scriptores spectet, vel ad ipsos summos Ecclesiæ pastores, doctrinæque judices, quibus non modo non displicuerunt, sed & fuerunt semper acceptissima.

Anno MDXVII processus canonizationis sanctæ MS servabatur adhuc in bibliotheca nostra Bononiensi, & Venetiis in bibliotheca conventus S. Dominici manu notariorum publicorum signatus & firmatus, ut & ejusdem originale & primigenium in archivo patriarchæ Veneti teste auctore vitæ succinctæ Italice scriptæ, & libro de providentia divina præfixæ. Teste verò Tomasino habetur adhuc Venetiis in bibliotheca SS. Johannis & Pauli in fol. & memb.

Ibidem habetur *Legenda B. Catharinæ de Senis in fol. & memb. eleganter scripta.* Item *alia contractior cum Vitis virginum B. Johannæ & B. Margaretæ de Castello Sororum de pœnitentia B. Dominici.*

Item *sermo in commendationem B. Catharinæ F. Guillelmi de Anglia Augustiniani Eremitæ.*

Sunt & plura in bibliothecis Belgii exempla MS *Vitæ* ejusdem *Beatæ auctore Raimundo Capuano.*

In Abbatia Camberonensi, in Tongrensi canonicorum Regularium, in Corsendonxana, ubi & altera, cujus principium *Quia Dominus Angelorum.* Habetur & Parisiis in Victorina n. 236.

Fuit & translata *Italice* jam aliàs, extatque Senis apud S. Dominicum in Campo Regio scripta ante MCCCCLXXVII.

Fuit & *Hispanice* reddita a nostro Antonio *de la Peña* de quo supra hoc tomo pagg. 26 & 27.

Præter citatos Raimundum Capuanum, Thomam Antonii de Senis, Stephanum Macconum, Barduccium multi de ea scripserunt.

Pius papa II, qui eam SS. fastis inseruit, *sermonem in ejus laudem* habuit in die canonizationis, cujus initium : *Catharinam Senensem &c.* cujus & sunt exempla plura, Tornaci ad S. Martinum. In Conserdonxano monasterio. Penes Eruditos Editores actorum SS. Antverpiæ membr.

Idem Pius II *officium totum*, quod apud nos etiamnum decantatur, composuit & ordinavit.

Nicolaus Burgensis eques Senensis stylo eleganti Latine *vitam* ejus scripsit editam Venetiis, Thacuini de Tridino 1501.

In bibliotheca S. Marci Florentina Arm. III n. LXXV est *Legenda pro prædicatoribus singulariter abbreviata B. Catharinæ de Senis sororis de pœnitentia S. Dominici ordinis Prædicatorum cum effigie ejusdem Beatæ in principio.* Ad calcem sic legitur : *Hanc legendam cum bulla canonizationis fecit scribi F. Simon de Florentia in conventu Panormitano Insula Siciliæ anno Domini* MCCCCLXIV *ex eleemosynis sibi collatis a diversis personis.* Quis ejus compendii auctor, an ille Simon, an alius, docebunt forsan aliquando codicis possessores.

In catalogo codicum MSS Angliæ T. I P. I, quæ codices Bodleyanos exhibet n. 1781, *Vita B. Catharinæ Senensis.* Raimundanam censeo.

N. 3035 *Vita ejus, mors, miracula* per diversos impressa 1612 in fol.

P. II Acad. Oxon. coll. S. Mar. Magd. n. 2282, Quædam litteræ *de vita B. Katharinæ de Senis.*

Fertur & *Legenda S. Catharinæ compilata per*

F. Petrum edita Argentinæ 1508 in 4. Quæ aliâs in Telleriana Parisiensi nunc Genovefiana recensita pag. 432 n. 181.

Lucrezia Marinelli fœmina nobilis, seu potius Musa illa Veneta seculi XVII inter alia plura scripsit

De Gesti heroici e della vita maravigliosa di S. Caterina da Siena, Venetiis 1624 in 4. Extat Romæ in Barberina.

Paulus Frigerius Oratorii Romani collega hortatu Alexandri papæ VII variis & novis ab eodem pontifice acceptis documentis *vitam sanctæ* Italice stylo admodum eleganti scripsit ac edidit Romæ 1656.

F. Johannes a S. Maria noster inter vitas BB. ac SS. nostrarum T. I *Vitam S. Catharinæ de Senis* Gallice scripsit ac edidit, Parisiis, Sebastiani Huré 1635 in 4: Iterum *privatam & solam*, Ibid. 1647 in 12.

Processum canonizationis etsi laudet in prologo, non tamen habuit unquam nec vidit ut putant Editores Actorum SS. Quæ de eo processu refert, desumsit ex breviculo vitæ ab anonymo conventus Mediolanensis S. Mariæ Gratiarum alumno adornato & edito anno 1540 in 8.

Extat & Hispanice hoc titulo: *Historia de la vida, muerte y milagros de santa Catelina de Sena dividida en tres libros, compuesta en octava rima por doña Ysabel de Liaño natural de Palacios de Campos, dirigida a la reyna nuestra Señora Doña Margerita d'Austria*, Pinciæ, Ludovici Sanchez 1604 in 8 pp. 656.

Vita, mors, gesta, & miracula quædam selecta B. Catharinæ Senensis, auctoribus B. Raimundo Capuano, & B. Thoma Naccio ordinis Prædicatorum, Pio II papa, S. Antonino, Ambrosio Catarino, Petro Equilini episcopo, B. Stephano Cartusiano, Johanne Gersono XII tabulis æneis omnia a Francisco Vannio pictore Senensi inventa descripta & delineata, a Petro de Jode Antverpiæ excusa, & ab utroque Christianæ Lotaringæ Ferdinandi Medices Etruriæ ducis conjugi dicata, in fol. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

Vita ejusdem sanctæ & miracula selectiora formis æneis expressa a Cornelio Galle, Antverpiæ 1603 in 4. Extat in Telleriana nunc Genovefiana pag. 432 n. 181.

In stigmatibus S. Catharinæ propugnandis non est quod immoremur, postquam Urbanus VIII omnibus de eo negotio litibus finem imposuit, ac eas asserendas duxit in lectionibus ex ritu breviarii Romani in ejus officio dicendis. Consulantur Gregorius Lombardellus noster in opere cui titulus, *Veritas stigmatum B. Catharinæ defensata*: Raphael Volaterranus in *Antropographia* ad Julium II, ubi de Roberto Caracciolo ordinis Minorum agit: Petrus Antonius Lazarinus canonicus regularis S. Reguli Bononiæ in *Apologetico pro Catharinæ stigmatum veritate adversus Marcum Mantica ordinis Humiliatorum*: Carolus Orlandinus Florentinus Camaldulensis lib. tertio *de Divinitate Sanguinis Christi Domini* cap. 2: Franciscus *Boninsegni* Senensis Tractatu cui titulus, *Il trionfo delli stigmati di S. Catarina Sanese*: Georgius Colvenerius in notis ad lib. III *Formicarii* Johannis Nyder: Melchior Canus etiam *De locis theologicis* lib. V cap. 5. Quibus addo cum primum Bulla Sixti IV anno MCCCCLXXII data, qua stigmata in imaginibus beatæ pingi prohibebantur, in Gallia publicata est, continuo F. Petrum Martin sacræ theologiæ magistrum Parisiensem & Franciæ provincialem eidem opposuisse, & a summo pontifice non recte informato ad eumdem summum pontificem melius informandum appellasse: cujus appellationis instrumentum authenticum coram notariis actum & in membrana scriptum servatur etiamnum in archivo domus nostræ Rotomagensis a me visum & lectum.

Jam sanctæ opera recensenda.

Primum & præcipuum est liber divinæ doctrinæ Italice ab ea suis amanuensibus, discipulis scilicet suis dictatus, & a Raimundo Capuano ordinis magistro Latine versus.

Italice stylo proprio B. Virginis ex codice MS prodiit hoc titulo:

Dialogo el qual profondissimamente tratta della divina providenza, de quasi tutti li peccati mortali e de molte altre stupende e maravigliose cose, Venetiis, Arrivabene 1517 in 8 pp. 464. Quæ editio Parif. in Regia D 3589.

In hac editione hæc habentur:

1. *Vita succinta della santa alle illustrissime madame e duchesse Isabella consorte del signore Zuan Galeazo Sforza duca di Milano, e Beatrice consorte del signore Ludovico Sforza duca di Barri, dicata da un Frate maestro in teologia del convento di Santa Maria delle grazie di Milano dell' ordine de' Predicatori, e da lui estratta dal processo de la sua santa canonizazione.*

2. *Bulla canonizationis ejusdem sanctæ per Pium papam II.*

3. *Il libro della divina providenza composto in vulgare da la santa, essendo lei mentre che dictava al suo scrittore rapta in singular ecceßo e abstrazione di mente.* Est autem non divisus in partes seu tractatus ut in editionibus Latinis, sed in capita centum sexaginta septem.

Lettera nella quale se contiene el transito de la Beata, la quale scripse Barducio de Pero Canigiani a Suor Catarina de Pietrobon nel monastero de San Pietro a Monticelli appresso a Fiorenza.

5. *Carmen in laudem sanctæ auctore Pio papa II.*

6. *Rime in lode della Beata per Anastagio da Monte Alcino, ed altre per Rainerio de' Paglaresi da Siena, e per Jacopo da Montepulciano.*

Est altera editio similis recognita Venetiis, Marci Sessa 1540 in 8, his signaturis a, b, c, d, tum Alfabetum integrum A ad Z & AA ad EE.

Laudatur & Tertia editio Italica rursus emendata Venetiis apud *Farri* 1579.

Prodiit vero Latine ex versione Raimundi Capuani hoc titulo:

Dialogus Seraphicæ ac Divæ Catharinæ de Senis cum nonnullis aliis orationibus, Brixiæ, Bernardini de Misintis de Papia 1496 in 8 signaturis a ad z charactere Gothico minutiori at eleganti. Insunt autem hæc

1. Marci Civilis Brixiani Editoris ad F. Paulum Sancheum Aragonensem ordinis Prædicatorum epistola nuncupatoria.

2. Domni Stephani Cartusiensis ad F. Thomam Antonii de Senis ordinis Prædicatorum in conventu SS. Johannis & Pauli Venetiis immorantem epistola in testimonium vitæ sanctæ virginis.

3. Liber divinæ doctrinæ datæ per personam æterni Patris intellectui loquentis admirabilis & almæ virginis Catharinæ de Senis Jesu Christi sponsæ fidelissime sibi sub habitu B. Dominici famulantis, conscriptus dictante ipsa vulgari sermone, dum esset in extasi sine raptu, & actualiter audiente quid in ea loqueretur ipse Dominus, & coram pluribus referente. In sex tractatus ita divisus, ut in eos capita non distribuantur, sed centum sexaginta septem consequenter numerentur, quemadmodum in vulgari.

4. Quædam orationes de multis per B. Catharinam, dum ipsa esset in abstractione a sensibus factæ, & a quibusdam de verbo ad verbum prout in suo

vulgari ab ipsa virgine sacra proferebantur in Latinum collectæ. Quarum orationum ipsa plures fecit cum esset Avenione, de quibus hic in principio duæ habentur. Plures fecit in Jauua, de quibus hic habetur una. Quamplures etiam fecit in Roma ab anno Domini MCCCLXXVII usque ad MCCCLXXX, in quo anno ibidem migravit ad cœlum die penultima mensis aprilis. De quibus orationibus Romæ factis hic habentur novemdecim. De orationibus autem suis quasi innumeris quas fecit Senis, Florentiæ, Pisis, & in multis aliis Italiæ locis modo consimili nulla hic habetur. In capite singularum notatur dies & annus quo dictæ.

5. Pii papæ II in canonizatione Beatæ epistola.

6. Ejusdem pontificis carmina quædam, & Epitaphium super ipsius sepulcrum.

Est & altera Editio a F. Theodorico Loher a Stratis Cartusiano curata ex codice MS Cartusiæ Maurbacensis de quo supra actum, Coloniæ 1553 in fol ad calcem vitæ ejusdem sanctæ virginis. Additæ orationes non viginti quinque ut Eruditis Actorum SS. Editoribus excidit pag. 851 n. 2 typorum forte errato, sed viginti duæ, inter quas decima sexta mutila exhibetur. His vero dies, annus, & locus ubi habitæ rescissi.

Est & alia Editio hoc titulo : *Theologia mystica mirabilium scilicet & inscrutabilium operum Dei lucida demonstratio in libros duos distributa, ante annos centum octoginta tres per D. Raimundum a Vineis Capuanum theologum conscripta partim, partimque ex idiomate Italico in Latinum transfusa, christianæ pietatis modum methodumque complectens: hactenus quidem a piis probeque fidelibus cunctis summe desiderata, ac jam tandem post multos labores exhibita*, Coloniæ, Theodori Baumii 1569 in fol. In hac orationes tantum viginti duæ. Præter vitam sanctæ quæ hic deest, Editio est per omnia similis præcedenti.

Est & Tertia Editio Coloniæ, Birckmanni & Arnoldi Mylii 1601 in 8 : scilicet Liber divinæ doctrinæ & orationes XXII.

Est & Ingolstadiensis apud Davidem Sartonum 1583 in 8, quæ olim in Teller. nunc in Genovef. Est & Veneta apud Jacobum Sarzina 1611 in 8. Alii alias laudant editiones, Simlerus, Possevinus, Altamura & Caveus in Appendice videndi.

Extat MS in fol. membr. cum prologo Raimundi Capuani Venetiis in Bibl. SS. Joh. & Pauli. Ibid. MS. *Certus numerus devotarum & singularium orationum, quas B. Catharina Deo porrexit.*

In varias linguas transfusa prodiit : *Gallicam* Parisiis 1587 in 8 a nostris Sanjacobeis adornata & priorissæ Pissiacensi nuncupata : quæ versio iterum prodiit Parisiis Reginaldi Chaudiere 1602 in 12.

Est & recentior & accuratior versio a nostro Ludovico Chardon de quo supra pag. 566 suscepta, & plurimi facta hoc titulo :

La doctrine de Dieu enseignée a S. Caterine de Sienne en forme de dialogue, Parisiis, Sebastiani Huré 1648 in 8 pp. 908.

Ad calcem addidit *Traité de la volonté de Dieu*, capp. tribus, quem Editor ex editione Antverpiana anni 1616 dare se testatur, & in qua B. Catharinæ esse asseritur, nec revera ab ejus stylo discrepat, de quo penes lectores criterium esto. Orationes viginti & una tantum distinguntur, quia decima sexta media parte posteriori recisa, in unam cum decima septima conflatur. Titulus est :

Elevations d'esprit en forme d'oraisons proferées de la bouche de S. Caterine de Sienne avec vehemence de ferveur durant ses extases.

Anglice versa recensetur in catalogo codd. MSS Angliæ T. I P. II n. 14.

Opus alterum sanctæ præcipuum Epistolæ sunt, de quibus sic auctor Anonymus vitæ succinctæ jam laudatus : *Tanto fù el numero delle epistole, che lei scriveva, e facea scrivere a quatro scrittori, che da poi la sua sacra morte per alcuni suoi divoti non tutte, ma alquante di quelle sono ridotte in due volumi, li quali sono nella biblioteca del convento di santo Domenico di Venezia.*

El primo volume che contiene le epistole drizzate al stato chiericale, cioè sommi pontefici, cardinali, ed altri prelati, a religiosi e religiose contiene epistole cento e cinquanta cinque.

El secondo volume el quale è formato di epistole al stato secolare, cioè a Rè, regine, signori, prencipi, ed altre persone contiene epistole cento trenta nove : nelle quali epistole, quanta sapienza, quanta dottrina appara, quanto bene medica li difetti di ciascuno, ed anima, e conforta alla virtù; quelli che l'hanno vedute, lo cognoscono manifestamente. Nullum mihi dubium quin ibidem extent etiamnum volumina illa duo MS.

Typis autem pluries prodierunt :

Primo hoc titulo : *Epistole devotissime di santa Catarina da Siena adunate per il Frà Bartolomeo da Alzano da Bergomo dell' ordine de' Predicatori, con grandissima diligenza e fatica per spatio di circa vinti anni &c.* Venetiis, Aldi Manutii 1500 in fol. pp. 828 charta & charactere Romano elegantissimis. Præponitur *La epistola del B. Stephano Certosino al Fra Tomaso de Antonio da Siena ord. Predic.* Extat Parisiis in Regia D 525, & Romæ in Imperiali.

Alteram laudat Altamura Venetiis apud eumdem Manutium 1506 in fol. penes quem fides.

Altera Editio : *Epistole ed Orazioni della serafica vergine S. Catarina da Siena con la vita e canonizazione di essa*, Venetiis, Federici Toresano 1548 in 4. Extabat in Teller. nunc in Genovef.

Alia : *Le medesime*, Venetiis, *alla Speranza* 1562 in 4. Est Paris. in Regia D 1285.

Alia *Le stesse*, Venetiis, Dominici Farri 1584 in 4. Extat in Regia D 1286, & Teller. pag. 60, Baluziana n. 5392.

Eædem Hispane cum epistola B. Stephani Macconi Cartusiani de gestis sanctæ versæ a nostro Antonio de la Peña de quo supra hoc T. II pag. 26, & impressæ sub auspiciis Francisci cardinalis Ximenes hoc titulo : *Las Epistolas y Oraciones de la Bienaventurada virgen santa Catalina de Sena del orden de Predicadores*, Compluti, Arnaldi Guillelmi Brocat 1512 in fol.

Eædem Gallice redditæ sunt a clarissimo viro D. *Balesdens* & editæ hoc titulo : *Les Epitres de la serafique vierge sainte Caterine de Sienne de l'ordre de saint Dominique*, Parisiis, Sebastiani Huré 1644 in 4 pp. 834. Vitam sanctæ succinctam initio præfixit illustris interpres.

La Cella interna di S. Catarina da Siena delineata con la penna serafica della medesima santa, per opera di Don Carlo Tomasi chierico regolare, Romæ, Tinassi 1668 in 8 pp. 277. Extat in Regia D. 3850.

Opella ex epistolis sanctæ ad varios scriptis, & ex ejus libro de providentia totidem verbis excerpta & conflata.

Le Bouquet de mirre, ou tres devotes meditations sur la mort & passion de notre Sauveur Jesus-Christ, composé par S. Caterine de Sienne, & tiré d'un manuscrit Italien avec divers sentimens par un religieux de la doctrine Cretienne, Parisiis, Johannis Roger 1651 in 8, penes interpretem fides.

Novissime vir clarissimus Hieronymus *Gigli* eques Senensis erga Sanctam Catharinam concivem suam mirum affectus, omnia ejus opera, qualia ex ipsa

Senensi sua lingua prodierunt ex codicibus MS ejus ætatis collegit, & in quatuor tomos distributa typis edidit Senis, Bonetti 1707 in 4.

Quænam opera tribus prioribus tomis contineantur, præter epistolas, quas Tomo tertio haberi ipse monet, saltem quoad alia mihi incompertum. Majorem tomi quarti & ultimi notitiam ab ipso Clarissimo Editore consecutus, qualem ab ipso recepi, mei officii est hic lectores docere & monere.

Huic igitur Tomo quarto eruditam præfationem præmittit Editor, in qua gravissimum ejus de operibus sanctæ hic edendis criterium agnoscas.

Notat primo sanctam quemdam tractatum super evangelia scripsisse cujus mentio fit in processu canonizationis: Verum hoc opus a se omni diligentia quæsitum, nusquam inveniri potuisse.

Quoad Dialogum de cœlesti ejus doctrina duo discutit, primo a quo Latine redditus: secundo an vere sit sanctæ virginis. Plures adducit qui eum testantur se Latine vertisse. Inter alios Christophanus quidam *di Gano Guidini* nuncupatus, Notarius publicus, & postea frater in valetudinario publico Senensi. Hic se præsentem fuisse asserit, cum sancta in extasim rapta illum tribus discipulis suis amanuensibus dictaret, vicissim uno post alterum scribentibus: tum postea ab illis sibi traditum se Latio donasse, cujus occasione quædam anecdota curiosa refert. Idem de se jactat B. Stephanus Macconi Cartusianus, sicque in quodam codice bibliothecæ Cartusiæ Papiensis scriptum reliquit: *Iste liber pertinet ad domum S. Mariæ de Gratia prope Papiam ord. Cartus. quem ego frater Stephanus monachus habui a venerabili P. F. Thoma Antonii de Senis, qui nunc est prior S. Dominici de Venetiis: loco cujus exhibui præfato F. Thomæ Dialogum, quem sancta mater Catharina composuit licet in vulgari, sed ego latinizzavi.* Hæc quidem concedit editor, tamen versionem quæ prodiit Brixiæ MCCCCXCVI exinde Ingolstadii, Lugduni & Coloniæ certius esse a Raimundo Capuano factam, ut ipse asserit in prologo.

Postea monet hactenus Dialogum illum sanctæ in ejus lingua vulgari, & qua ratione ab ejus ore exceperunt amanuenses nunquam recte typis editum fuisse, sed semper interpolatum & ita corruptum, ut erroribus hinc inde sparsis scateat. Quapropter operam volens ut a Catharina edita est, puram, & castam, & sinceram tradere, ad codicem MS antiquiorem qui nunc habeatur recurrit, modo in sacello domestico illustrissimi viri D. Silvii *Gori Pannellini* equitis Senensis servatum. Hunc autem codicem membraneum ejus præstat antiquitatis, ut ab uno e discipulis sanctæ, imo ab ipsa B. Stephani Maconi manu exaratus censeatur, ut ex pluribus signis apparet. Tanta vero fide qualem in eo MS reperit prelo mandavit, ut voces jam obsoletas reliquerit, quid significent ad marginem addere potius eligens, quam eas mutare.

An dialogus ille sit reipsa opus Catharinæ quidam in dubium revocarunt, propter auctoritatem Johannis Pini Tolosani, qui in vita sanctæ (edita est apud Johannem Ravisium Textorem de claris mulieribus Parisiis apud Simonem Colinæum 1521 in fol.) hunc dialogum Gregorio papæ XI videtur ascribere. Postquam enim egit de epistolarum Catharinæ volumine, quod unum ex ejus operibus venisse ad posteros memorat, continuo subjungit: *His quidam motum & impulsum Gregorium pontificem* [scilicet XI] *autumant, ut aureos illos, ac pene divinos Dialogos scriberet, in quibus de virtutum vitiorumque vi atque natura disputat.* Verum Clar. Editor Tolosanum delusum demonstrat a quadam vita sanctæ Italice sed crasse versa Venetiisque edita anno 1501, quinque nimirum annis priusquam Tolosanus suam ederet. Hanc enim eum eo loco excipere ex tota serie ostendit Clar. Editor. Sic autem in illa vita Italica legebatur: *Per queste epistole papa Gregorio ha composto quello divino libro chiamato Dialogo in nel quale commemora de tutti li vitii &c.* Scriptorem vero hujus vitæ Italicæ detexit Clar. Gillius Lombardum esse, qui vitam sanctæ Latine a Nicolao *Borghesi* Senense Latine scriptam vulgari lingua reddere aggressus est, sed non intellexit. Nam ubi Borghesius post memoratum epistolarum sanctæ speciatim ad Gregorium XI datarum volumen, addiderat: *Praterea condidit divinum illum librum, qui Dialogus nuncupatur, in quo de vitiis omnibus meminit &c.* Quæ clare ad sanctam referuntur. Sed crassus interpres legens non *Praterea* sed *Propterea* ista retulit ad Gregorium paulo ante laudatum: & hinc allucinatio, quæ Tolosanum in eamdem foveam traxit.

His acriori criterio dilucidatis Clar. Editor virorum sanctitate & doctrina illustrium longam seriem refert, qui omnes sapientiam Catharinæ e cœlo delapsam miris ornant elogiis.

Deinde subjicit epistolam supra a nobis indicatam cujusdam anonymi conventus Gratiarum Mediolanensis alumni Dialogum illustrissimis fœminis ducissis Mediolanensibus regnanti & nurui nuncupantis sed ex editione ultima Veneta apud Farrium 1579, quæ emendatior & purior, & in qua breviculum vitæ Catharinæ cum multis anecdotis miris & scitu dignis.

Denique indicem exhibet in hoc Tomo contentorum, quem integrum hic dare visum est:

Indice de' Trattati, che si contengono in questo libro.

Trattato della discrezione.
Trattato dell' Orazione.
Trattato della divina Providenza.
Trattato dell' Obbedienza.
Questi sono nel volgare dettato dalla santa.

Monetur postea in quatuor hos tractatus Dialogum fuisse distributum in editionibus recentioribus lingua vulgari: in aliis antiquioribus ac præsertim in Latinis ut in Brixiana anni MCCCCXCVI in sex tractatus divisum fuisse: verum in codicibus manu discipulorum sanctæ scriptis nullam reperiri tractatuum divisionem, sed orationem eodem tenore currere a capite ad calcem absque ulla distinctione tractatuum aut capitum, nisi quod ad marginem post scriptum a discipulis annotata est quædam capitum divisio, pro ut argumenta illis mutari visa sunt. Sequitur

Trattato della consumata perfezione, tradotto da un codice Latino della Vaticana, non più stampato cogli altri Trattati.

De isto monetur in oratione non ita diffusum esse ut superiores, revera in codice MS iis non jungi, sed ex codice Latino Bibl. Vatic. erutum fuisse, & jam alias seorsim editum Lugduni 1552 & Senis 1609.

Sequuntur *XXVI Orazioni nel volgare della Santa.*

De his monetur alias fuisse editas cum epistolis, sed rectius visum eas Dialogo adjungi, cum eas eodem modo pronunciarit in extasi posita & adeo rapta a sensibus, ut membra ejus omnino frigida frangi potius quam flecti potuissent. Eodem ordine referuntur, quo' ab Aldo Manutio editæ sunt anno MD: at quoad stylum, eum secutus est Editor, quem servaverunt discipuli qui eas ex ore sanctæ exceperunt. Sequitur

Un Documento dato dalla Santa al B. Guglielmo Inglese volgarizzato da un codice Latino de' Domenicani di Siena non più stampato.

Hic Guillelmus Flete nuncupatus erat congrega-

tionis *di Lecceto* sodalis, discipulus sanctæ ad mortem individuus, qui & in ejus obitu oratione funebri ei parentavit, quæ MS in archivo ædis S. Dominici in Campo regio Senis servatur ut jam supra notatum. Sequuntur

Ammaestramenti della Santa, e sentenze raccolte dal P. Frigerio.

Il sermone, che fece la Santa, prima di morire a discepoli suoi, raccolto nel suo volgare da Tomaso Buonconti, uno de' medesimi non più stampato.

Monetur tandem orthographiam eamdem observatam fuisse, quæ visa est in codicibus MS sanctæ, & quæ ut plerumque pura & accurata laudatur.

SOR. MARIA VENETA.

* 1399. SOROR MARIA VENETA Beatarum numero in Martyrologiis ordinis inscripta, ex illustri gente *Storioni* Venetiis orta, ætatis decimo quarto æqualis nobilitatis juveni a parentibus nupta, mundi vanitatibus tota dedita erat, iisque unice deliciabatur, cum ad Thomæ de Senis nostri conciones repente a Deo mutata, institutum pœnitentiæ S. Dominici amplexa est, in eoque sanctissime quibusdam annis transactis piissima morte vitam finivit, post mortem etiam miraculis clara. In monasterio ordinis Veneto, cui titulus *Corpus Domini*, uti elegerat, sepulta fuit anno Dom. MCCCXCIX, ætatis XX. Ejus meminerunt Pius parte prima col. 334, ubi typorum errato legitur mortua anno 1339: Lusitanus in Chronico ad decadem 1390, Altamura ad 1399, & alii ab illis laudati. Scripsit

Epistole spirituali.

Quæ MS in laudato monasterio Corpus Domini dicto asservantur.

SOROR ANONYMA.

* 1420. SOROR ANONYMA monasterii Pisani S. Dominici nuncupati alumna & professa circa annum MCCCCXX floruit, & vulgari suo Italico scripsit vitam & gesta B. Claræ de Gambacurtis ejusdem monasterii fundatricis, anno MCCCCXIX die XVII aprilis mortuæ feria secunda paschæ, cui æqualem & convictricem ab initio fuisse probant, quæ ex visu & propria experientia se referre testatur tum in prologo, tum ejus vitæ num. 21. Extat autographum seu exemplum ejusdem ætatis MS in monasterio memorato, cujus transcriptum sibi missum Eruditi Actorum SS. editores Latinum fecerunt & intulerunt ad T. alterum aprilis ad diem XVII pag. 506 hoc titulo:

De B. Clara Gambacorta ordinis S. Dominici Pisis in Etruria.

Eadem Soror Anonyma scripsit præterea

Elogia primarum priorissarum ejusdem monasterii. Ms ibidem.

Videsis Tomum citatum aprilis pag. 512 in Annotatis ad c.

SORORES ANONYMÆ.

* 1420. SORORES ANONYMÆ aliæ duæ ejusdem monasterii professæ Appendicem quæque suam ad eamdem vitam addiderunt lingua sua vulgari, quas & laudati Editores Actorum SS. Latine redditas ejusdem Claræ vitæ subjunxerunt.

Porro hîc explicanda difficultas, quæ circa annum mortis B. Claræ nostræ multos torquere potest. Plerique enim scriptores nostri Pius, Razzius, Johannes a S. Maria, Soegius in Diario Gallico statuunt mortuam anno MCCCCXX; quod tamen stare non potest, cum certum sit mortuam esse die XVII aprilis feria secunda paschæ. At anno MCCCCXX pascha incidit in diem septimam aprilis. Facilis tamen hujus solutio nodi, nempe annum MCCCCXX, quo dicunt mortuam accipiendum esse juxta computum Pisanorum, qui ea ætate annum a die annunciationis æram vulgarem novem mensibus præcedente incipiebant, adeo ut jam annum MCCCCXX numerarent, cum alibi præsertim in Galliis annus tantum MCCCCXIX numeraretur. Quæ constant ex chronico Pisano ab Ughello T. III Italiæ sacræ edito col. 896, in quo Clemens IV dicitur mortuus 3 kal. decembris MCCLXIX, qui juxta æram communem certo mortuus est tertio kal. decembris MCCLXVIII, & ex aliis pluribus actis eo chronico narratis. Legesis Acta SS. T. II aprilis pag. 506 in prolegomenis ad vitam hujus B. Claræ. Mortua itaque illa est anno æræ vulgaris MCCCCXIX, quo pascha incidit in diem XVI aprilis, & feria secunda paschæ dies mortis Claræ XVII mensis, sed quem annum Pisani MCCCCXX jam numerabant.

SOR. MARGARITA DE GERINES.

SOROR MARGARITA DE GERINES Brabantina anno MCCCC Bruxellis nata, etsi parentibus orta nobilibus, anno ætatis vigesimo humilem conversarum habitum & sortem elegit & obtinuit in sacro monialium nostrarum parthenone vallis ducissæ ad *Auderghen*, in quo & permansit ad mortem usque, quam læta subiit anno MCCCCLXX. Vitam ejus scripsit F. Johannes *Gilemans* canonicus regularis ac supprior monasterii Rubeævallis ordinis S. Augustini ad Bruxellas, qui viventem familiarius novit, & de rebus ad sanctioris vitæ rationem pertinentibus diutius & verbo & scripto cum ea egit, additque se neminem sua ætate ea virgine in spiritualibus magis exercitatam & ferventiorem agnovisse. Quam vitam videsis apud Choquetium in sanctis Belgii ex ordine Prædicatorum cap. 24 ex codice MS dicti Gilemani secunda parte Novalis SS. in Rubea valle servato. Laudat idem Gilemanus Sororis Margaritæ * 1470.

Pia carmina lingua Belgica scripta.

Epistolas plures asceticas, quas ab ea acceperat.

Quas etiam in lucem dare constituerat, nisi virgo constanter obstitisset. An autem hæc etiamnum serventur, gentilium suorum erit diligentius inquirere: certe Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS fatetur se nusquam reperisse.

SOR. MARGARITA PINERIA.

SOROR MARGARITA PINERIA Lusitana in celebri illo Averiensi *de Jesu* dicto monasterio, ob disciplinam regularem ad unguem observatam, & sanctimonialium in eo degentium victum asperrimum tantopere commendato, inter primas ejusdem sodales numeranda, ceu ante annum MCCCCLXXV professa, cum sacrum istud gynæceum nonnisi circa MCCCCLXX erectum fuerit, quousque autem vixerit, nulla hactenus visa monumenta produnt, licet ad annum MD & ultra etiam pervenisse non levis sit conjectatio, certe florebat etiamnum anno MCCCCXC, virgo fuit pietate, religione, prudentia, ingenii etiam & morum elegantia eminens. Quas in ea dotes probat ab eadem scripta * 1490.

Vida e morte da serenissima princesa Dona Joana filha do christianissimo rey Dom Alfonso V de Portugal e da Dona Isabella reina sa muger.

Ms volumine non parvæ molis in dicto monasterio servatur. Hanc vero ex autographo exscriptam, mox ut recepit Daniel Papebrochius Latine reddidit & in Acta sanctorum intulit T. VII maii

Appendice ad diem XII a pag. 723 ad 758.

In fine ejus vitæ scriptrix merissimam in ea contineri veritatem certificat & affirmat, neque a se narrari nisi quæ pro majori parte vidit singula, quod de annis interpretor, quibus Johanna vixit in illo monasterio, unde supra arguebam Pineriam ante MCCCCLXXV professam fuisse, siquidem is est annus quo princeps vestem religiosam in eo induit: cætera vero, nempe ut conjectu pronum, in aula acta ab ortu Infantæ XVI februarii MCCCCLII ad MCCCCLXXIV, quo ex aula recessit, ut Averium concederet, se a personis maximæ auctoritatis & fidei, quæ per se viderant & cognoverant audivisse, quas intelligere est illustres fœminas ad Infantæ obsequia a rege destinatas, quæ ab ejus ortu ad mortem ejusdem ipsi fideles semper astiterunt.

Vita illa scripta videtur cum maxima ingenuitate, nec minori diligentia circunstantiis omnibus accurate observatis. Tum autem Pineria sacrarii custos erat, & ea quæ ad res sacras spectabant, aut ministrabat, aut etiam ipsa ordinabat.

Vitam etiam Sororis Beatricis *Leitoa* viduæ primæ nobilitatis in Portugallia & eximiarum dotum fœminæ monasterii Averiensis fundatricis, primæque & professæ & priorissæ Pineriam etiam scripsisse conjicitur ex his quæ habet vitæ superioris n. 149.

SOR. CLAUDIA JUVENALIS ORSINI.

1500. SOROR CLAUDIA JUVENALIS ORSINI ex Ursiniorum tota Europa illustri gente nobilis omnino progenies, ordinis S. Dominici, regiique ad Parisios Pissiacensis sacri parthenonis cum duabus germanis sororibus Michaelina & Maria professa, vivebat circa MD, & inter claras pietate & doctrina virgines recensetur ab Hilarione *de Lacoste* S. Francisci de Paula asceta, a quo & Ludovicus Moreri in suum Repertorium Historicum Gallicum intulit. Scripsit autem illa

De l'Instruction des novices.

Iis nimirum educandis diu præfuerat magistra. Apud patres confessarios ejus monasterii servatur opus F. Bartholomæi Anglici ordinis Minorum de Proprietatibus rerum anno MCCCCLXXXII typis editum, quod ad usum trium illarum sororum fuisse initio legitur, quod argumentum est ætatis qua vivebant, & illas tres Latine scivisse.

B. OSANNA DE ANDREASIIS.

† 1505. B. OSANNA DE ANDREASIIS Itala Mantuæ XVII januarii MCCCCXLIX nata, ætatis XIV habitum tertii ordinis seu de pœnitentia S. Dominici induit, sed nonnisi ætatis quinquagesimo illud institutum professa est. Obiit vero cum fama sanctitatis XVIII junii MDV. Exinde Mantuæ ut Beata colitur, quod probavit Leo X diplomate seu brevi dato Romæ XX januarii MDXV, pontificatus secundo. Ad totum vero ordinem extendit sacra Rituum congregatio annuente summo pontifice Innocentio XII brevi dato XIX januarii MDCXCV. Vitam ejus scripserunt magister ordinis Franciscus Silvester Ferrariensis ejus aliquando confessarius supra a nobis laudatus pag. 59, & Hieronymus de Mantua monachus Montolivetanus hujus beatæ filius spiritualis, cui illa secreta spiritualia, & arcana conscientiæ suæ omnia revelaverat. Utramque vitam Editores Actorum SS. intulerunt ad diem XVIII junii, primam qualis ab auctore prodiit, alteram ex Italico auctoris Latine redditam. Dixit autem hæc Beata plura de sua vita, gratiisque cœlestibus a se receptis, quæ auctores citati ab ejus ore audita ejus actis inseruerunt. Scripsit & plura, inter alia

Libello della vita sua propria, e de doni spirituali da Dio a lei collati.

Hunc dedit citato Hieronymo, qui eum inseruit Historiæ Beatæ Italice scriptæ & editæ Mantuæ 1507, & Bononiæ apud Benedictum Hectoris 1524 in 4 pp. 347.

Epistole spirituali quarantatrei. Hæ etiam prodiere una cum vita a dicto Hieronymo edita ad fol. 115 b hoc titulo: *Incommencia il tertio trattato, o sia tertia parte, dove sono descripte alcune lettere di propria mano de la B. Ossanna directive ad uno suo figliuolo spirituale*, & tenent ad fol. 148 b. Quæ ideo monere visum est, quia ista ascetica jucundius leguntur ipsis auctorum verbis, & propria ipsorum lingua, quam in aliam linguam versa. Hieronymus autem ut fidem litterarum certam faceret, eas mox a morte beatæ palam examinandas exhibuit, præsertim marchionissæ Mantuæ, quæ manum seu characterem Osannæ perfecte agnoscebat.

SOR. THOMASA FLISCA.

SOROR THOMASA FLISCA Ligur nobili loco Januæ nata, solutis mariti morte nuptiis, monasterium ordinis ingressa est in patria, ubi votis religiosis Christum sponsum amplexa, sanctioris vitæ exemplis ita eminuit, ut sacro suo gynæceo cui nomen est SS. Jacobi & Philippi præfecta fuerit, sororesque non solum ad primævum constitutionum rigorem resumendum induxerit, sed & ad puriorem absconditi in corde hominis cultum omnes accenderit. Floruit ætate B. M. Catharinæ Adurnæ a Genua vulgo dictæ, cui in primis familiaris fuit, ut illius vitæ scriptor testatur, obiitque in laudato gynæceo anno gratiæ MDXXXIV, ætatis supra octogesimum sexto, virtutum omnium splendore illustris. Ejus cum laude meminerunt Federicus Federici in genealogia gentis Fliscæ seu *de Fieschi*, Augustinus Schiaffinus Histor. Eccles. Sopranus in syllabo scriptorum Ligurum, & Oldoinus in Athenæo Ligustico. His testibus scripsit Tomasa * 1534.

Riflessioni spirituali sopra l'Apocalisse, e sopra l'Dionisio Areopagita detto.

Alquanti trattati spirituali.

Quæ MS in bibliotheca S. Dominici Januæ asservari testantur. Ferunt & penicillo aliquando deliciatam esse, tabulasque pias non paucas sua manu eleganter pictas monasterio suo reliquisse.

SOR. PAULINA DE AIMERICIS.

SOROR PAULINA DE AIMERICIS Itala nobili sanguine Vicentiæ nata, ordinem in patria in monasterio S. Dominici amplexa est & professa, claruitque medio circiter seculo XVI pietate, disciplina regulari, & utriusque linguæ Latinæ & vernaculæ peritia illustris. Hæc ut asserit Rovetta pag. 158 inter alia plura in Sororum suarum sodalium commodum scripta, e Latino Italice vertit vitam S. Dominici hoc titulo: † 1545.

Vita, gesti e costumi del beatissimo padre nostro San Domenico, Vicentiæ 1586. Editionem promovente Sorore Osanna *Pigafetta* ejusdem monasterii professa, quæ & opus Sorori Lætitiæ *Basadona* priorissæ suæ nuncupavit.

SOR. MARTHA A ROSA.

SOROR MARTHA A ROSA Bononiæ in Italia nata, & in sacro S. Agnetis parthenone ab ipso S. Dominico erecto monialis, jam in eo se Deo dicarat anno MDX, & adseros annos progressa vivebat * 1562.

vivebat etiamnum anno MDLXII, quo ne in oblivionem abiret, quod ipsa juvenis a Sanctimonialibus antiquis, quæ tum præsentes fuerant cùm res acta est, didicerat, scripsit

Relationem inventionis & translationis capitis B. Dianæ primæ matris & fundatricis dicti monasterii S. Agnetis. Quam scilicet Dianam S. Dominicus ad ordinem aggregaverat, & religiosis virtutibus ipsemet informaverat.

Ex qua relatione colligas Martham non solum Latine peritam, sed & ea lingua elegantem fuisse. Quam videsis apud Pium parte prima lib. 1 n. 65 & in Actis SS. T. II junii ad diem x pag. 366.

Marthæ etiam meminerunt Altamura ad 1510 & Rovetta ad 1511, attendentes scilicet ad annum quo illa quæ scribit, se audivisse testatur.

SOR. ANNA DES MARQUETS.

1569. SOROR ANNA DES MARQUETS Galla virgo nobili generosaque progenie nata, morum ac vitæ puritate pietateque suis commendata, posteris etiam eruditionis laude clara, in regio S. Ludovici parthenone Pissiaci juxta Parisios nomen dedit, in quo miro virtutum odore fulsit, & ad mortem usque constantissime perseveravit, omnibus cara: quæ stricta solutaque eleganter & facile vernacula Latinaque oratione scriberet ac loqueretur. Nulli prope hujus ætatis eruditorum non nota ob eximias ingenii dotes, & litterarum cultum atque peritiam, Reginæ ipsi Margaritæ Henrici II regis filiæ acceptissima & familiaris fuit, cui & Anna quæ in lucem emisit, nuncupavit opuscula, scilicet

Les divines poesies de Marc Antoine Flaminius, contenant diverses prieres, meditations, himnes, & actions de graces a Dieu, mises en François avec le Latin repondant l'un a l'autre, avec plusieurs sonnets, cantiques & chansons spirituelles pour louer Dieu. A Madame Marguerite sœur du roi tres cretien Charles IX. Parisiis, Nicolai Chesneau 1569 in 8.

Plura longe scripsisse, quæ nec edita tempus edax rerum posteris invidit, adhuc fama est apud sodales suas Pissiacenses. Hujus cum laude meminerunt Verderius. *Bibl des auteurs François:* Ronsardus laureatus ille poeta Gallus, qui eam suis carminibus celebravit. Sic verò caram habuit vir præclare pro fide, Ecclesia & regno, & in ipsa Tridentina synodo gestorum scriptorumque laude notus, Claudius Espenceus, ut in extremis positus, ejus in temporalium distributione testamento firmata curam habuerit, sororique suæ Johannæ Espenceæ Cisterciensi monachæ fere parem esse voluerit. De quo videsis Launoium Hist. Gymn. Navar. Paris. lib. 3 cap. 7 pag. 348.

SOR. CATHARINA RICCI.

1589. SOROR CATHARINA RICCI Etrusca ortu Florentina, ex illustri Ricciorum gente die XXV aprilis MDXXII nata, nomine lustrico *Alexandra* dicta, quod ordinis vestem induens XVI maii MDXXX in monasterio S. Vincentii Pratensi deposuit & in *Catharina* commutavit, inter Sanctimoniales omni virtutum & gratiarum genere resplenduit ad annum MDLXXXIX, quo die secunda februarii obiit in dicto monasterio, in quo & sepulta. De ejus beatificatione a pluribus annis agitur in sacra rituum congregatione, negotiumque ferunt non parum promotum. De quo legendus Fontana in Prov. Rom. pag. 295. Scripsit, seu potius ex variis scripturæ locis versiculos collegit & in cantici modum concinnavit in honorem passionis Domini nostri Jesu Christi, quos dicti sui monasterii Sorores quotidie cantare solent, sed & magister ordinis inter pias preces a nostris recitandas inseruit: Princ.

Amici mei & proximi mei &c.

Laudantur & quædam ejus ad S. Philippum Nerium epistolæ de rebus spiritualibus: maximo enim huic sancto familiaritatis vinculo devincta fuit, ut Bacius refert in ejusdem sancti vita.

Hujus B. M. Sororis vitam scripsit libro singulari Philippus de Guidiis noster de quo supra hoc tomo pag. 428, meminerunt etiam Johannes a Sancta Maria inter Beatas ordinis, & utrumque diarium Italicum & Gallicum.

SOR. LAURENTIA STROZZIA.

SOROR LAURENTIA STROZZIA. Hoc nomen ubi pronunciavi, sacram musam nominavi, 1519. ab omnibus suæ ætatis eruditis philologis laudatam & carminibus quasi certatim decantatam. Vitam ejus scripsit Sebastianus Rolliardus, ac edidit Parisiis apud Adrianum Perier 1610 in 4, cujus summarium hîc tibi repræsento.

Laurentia Strozzia Florentina, patre Zacharia patritii ordinis, matre Maria itidem Strozzia nata est anno salutis MDXIV die sexta martii, in pago paterni hæredii apud oppidum cui nomen *Capalle* in parœcia S. Kyriaci ad secundum lapidem ab inclita urbe Florentia. Cùm esset septem annorum commendata fuit cuidam avunculæ suæ nomine Antoniæ Strozziæ, quæ monialis erat & simul præfecta monasterii S. Nicolai de Prato prope prædictum oppidum *Capalle*. In hoc monasterio virgines degunt sub regula S. Dominici ita solitariæ, ut vix eis ullum sit extraneorum commercium. Erat autem Laurentia specie oris & ingenio præstantissima, memoriaque incomparabili. Unde cum omnibus cito innotuisset sociabus, omnes ad litterarum studia eam hortabantur & impellebant, & ex Francisca, quod nomen illi lustrale fuit, Laurentia in ingressu societatis appellata est. Cùm autem in dies magis ejus ingenii acies splenderet & emicaret, præceptorem habuit in bonis litteris, quem quotidie audiebat ad cancellos monasterii: ubi etiam sæpe studiosissimi ejus fratres aderant non sine variis studiorum quæstionibus. Duo quippe fuerunt illi fratres, alter magnus Kyriacus ob insignem nec vulgarem in philosophia eruditionem sic dictus, alter Franciscus juris utriusque doctor pari laude virtutis & ingenii clarus, qui cum olim Fulginatibus antiquæ civitatis Italicæ populo bis præfuisset, ad ultimam senectutem bene beateque vixit. Laurentia verò decem & octo annos nata in carminibus & Latinis & Græcis mire excelluit, nihil interea ob sacra ipsa studia de regulæ ac religionis officiis omittendo. In lucem edidit centum & quatuor hymnos in totius anni solemnia ad usum Ecclesiæ Romanæ Latino sermone, Sapphicum stylum feliciter imitata, ac maxime ad Horatiani spiritus elegantiam accedens ex litteratorum communi judicio.

Tantæ verò fuerunt admirationi virginis hujus versus apud omnes omnium fere nationum philologos, ut eos quique pientissimi & doctissimi mente frequentius recolere non inutile censuerint. Atque ex Italis vir nobilis & illustris Philippus *Sergiusti* dominus Salæ Lucensis tanti eos fecit, ut iis vertendis in idioma Tuscum animum appulerit, Deinde vir egregius & musarum sagacissimus cultor Jacobus Mauduit Parisiensis Strozziæ hymnos musicis tonis ornavit. Simon Georgius Pavillio in senatu Galliarum supremo causidicus eximius Gallicis versibus expressit. Neque id solum: vidit enim e multis idem Pavillio Strozziam dignam cui locus esset cum Proba Falconia inter eos poetas, qui

tanquam christiani poemata sacra cecinerint, excudendi omnes unâ simul reipublicæ christianæ profuturi. E Germanis autem Laurentiæ poemata summis laudibus celebrarunt poetæ insignes & coronati, in primis Sebastianus Harnmolt juris utriusque doctor & ducis Wittembergensis consiliarius Hoilpronnæ in Germania ad cataractas fluminis Necari, & Laurentius Frisæus ejus consobrinus, qui etiam anagramma Laurentiæ Stroziæ excogitarunt ut sequitur :

Laurentia Strocia.
Casta nitore lauri.

Additis etiam sequentibus versibus inter alios multos ex meris metris trochaicis.

Quando laureâ virgo
Digna cantitas corollâ
Cur Apollo te Daphneâ
Judicet minus corollâ
Nobilis virgo dignam?
Ut cui nepos Atlantis
Floridâ dedit loquelam,
Musa sed sonos, Apollo
Carmen, atque Pallas artes.
Nam velut Maro poetis
Phœbus est, Minerva sic tu
Omnibus poetriis es.
Ergo perpes ut nitore
Laurus illic & virescit,
Casta sic nitore lauri
Perpes in simul virescis.

In Gallia autem Jacobus Augustus Thuanus supremi Galliarum senatus præses, & omnis doctrinæ thesaurus in historia nostri temporis Latine conscripta, honorificam de Laurentia mentionem facit, tanquam de ingenio in fœmina admirabili & minime vulgari. Sebastianus Roillardus Melodunensis, advocatus in suprema curia Parisiensi, vir doctrina & eruditione clarissimus in suo Agrocharitis poemate, & alibi, Stroziam his pulcerrimis epigrammatis laudibus effert, quod epigramma inter alia ejus selecta insertum reperitur libro cui titulus, *Deliciæ poetarum Gallorum* tomo tertio, quem librum nuper in lucem edidit Rainutius Gherus Germanus, vir undecumque doctissimus.

Sebastiani Roillardi Melodunensis, in venerabilis Laurentiæ Stroziæ monialis Etruscæ Ecclesiasticos hymnos Parodicum ex Martialis in Sulpitiam epigrammate lib. x *n.* xxxv.

Omnes Stroziadem legant puellæ,
Uni quæ cupiunt placere Christo,
Omnes Stroziadem legant ephebi,
Nulli queis studium placere nuptæ.
Non hæc Cypridos astruit furorem,
Cæci prælia nec refert, palestræ
Myrrham, Colchida nec fuisse credit.
Sacro numinis at calens amore,
Divis congeneres frequentat hymnos:
Quorum qui bene carmen æstimarit,
Nil hac Phœbade sanctius requiret
Tales ipse pio Bethelis arvo
Adfirmem Deboræ fuisse cantus.
Hac virgo duce cautius dolosi
Spernes blanditias, jocosque mundi
Aut si moribus exhibes magistram
Tecum mundus eam libens amabit.
Frustra nam thalamos potentis aulæ
Nollet dulcibus ante ferre claustris
Deserto nec eos inire Christo.

Ejusdem Roillardi in eamdem Sapphicum:

Lesbia quondam teneros amores,
Lesbia dulces numeros Thalia
Splendide mendax patrioque fastu
Græcia jactet,
Dum suam Flore genitrix olympo
Stroziam cantu potiore tollat,
Ejus & nomen resonet Camœnis
Æquior Arnus.
Illa dum tetri veneres odoris
Flavit, incesto pudibunda plectro,
Hæc Dei laudes superumque sacris
Psalluit hymnis.

Placet & Guillelmi Dupeiratii Lugdunensis eleemosynarii regii & Bonirepossi abbatis in laudem ejusdem virginis addere spicilegium metrorum Horatianorum:

Strozia sacro
Percita Apolline
Tuscorum altera Sappho
Græca doctior artibus,
Nec non castior, aurea fundit
Carmina, digna canens viridi Laurentia lauro
Turba Musarum novem
Cedat pudica Strozia
Quæ tota Christum corde spirans
Versu Camœnas una vicit omnes,
Regina Musarum perennis Strozzia.
Antiqui coluerunt nemorum Deam
Sacra cui Delos fuerat, Dianam:
At Tusca Stroziis nata parentibus
Gloria Pieridum Diana,
Cui Florentia flos Italiæ perlepida urbium
Patria laude digna.
Virtutis custos rigida, & digna polo satelles
Dianâ veteri Strozia cultu dignior
Virgo Christo cara, Christi spirans amores
Strozia, ne speculum purum putum Vestalibus
Ne gemma Tuscorum, soli Strozia cara Deo.

Denique præter cæteros, qui de ea mentionem faciunt, Papirius Massonus jurisconsultus celeberrimus præclarum de ipsa elogium in lucem edidit in suo Elogiorum selecto opere. Habentur etiam epistolæ Archangelæ Alamannæ nobilis Florentinæ monialis ejusdem monasterii ad Zachariam Montium Matthæi filium, ac tantæ virginis ex sorore nepotem, hujus vitæ tam sincerum auctorem, ut non illi desint vel viventes veritatis locupletissimi testes quam plurimi, quibus, inquam, Archangelæ litteris refertur de ipsius Laurentiæ piis moribus, & summa in Deum religione non dissimili aliis suis sororibus, Mariæ Salomæ ordinis Franciscani in monasterio sancti Georgii in eodem oppido Prati moniali, & Elisabethæ Florentinæ nobili matronæ ipsius Montii matri, quæ pie constanterque se gesserunt usque ad ipsum extremum præsentis vitæ finem, semper in ore habentes sacra nomina: & Elisabetha in ipsa animæ expiratione, post assiduas orationes ad virginem, mirabiliter hanc vocem (*Amen*) firmiter proferebat.

Sed ad Laurentiam revertendo cùm annos septuaginta septem optime vixisset, piissime obiit die decima septembris MDXCI. Acuta scilicet febri jactata diebus viginti quibus ægrotavit, Dei laudes semper in ore & in corde habebat, & Deo ac Virgini & beatis spiritibus se commendabat, simul adstantes sodales suas omnes excitando ad divinam patriam, in quam velut itinere illis indicato suaviter profecta est.

Hæc placuit paulo fusius referre, & quod rara sint nec vulgo cognita, & ut quantam sibi apud omnes sui ævi eruditos existimationem pepererit Strozia nostra, quam præterea laudant Michael Pocciantius, Janus Nicius Erithræus Pinacothecæ pag. 249, Ludovicus Jacob Bibl. Fœmin. Possevinus. Ejus itaque operis adeo laudati hic est titulus:

Venerabilis Sororis Laurentiæ Stroziæ monialis ordinis S. Dominici in monasterio S. Nicolai de Prato in Etruscis in singula totius anni solemnia

Hymni centum & quatuor, Prati 1587. Tum Florentiæ, Philippi Juntæ 1588 in 8. Est & tertia editio Parisiis, Dionysii Binet 1601 in 12 pp. 125. Quam ultimam editionem curavit ejus ex sorore nepos jam laudatus Zacharias Montius: extat verò apud nostros Parisienses ad S. Honorati, & Romæ in Barberina.

SOR. ARCHANGELA ALAMANNA.

SOROR ARCHANGELA ALAMANNA Florentina nobili loco nata, ejusdem parthenonis S. Nicolai de Prato monialis Stroziæ æqualis & convictrix, sed quibusdam annis superstes, non est hîc omittenda, cujus ut supra referebatur habitæ fuerint

Epistolæ ad Zachariam Montium de piis moribus & felici morte ejus materteræ dictæ Sororis Stroziæ, & aliæ ad alios.

SOR. FEBRONIA PANOLINI.

* SOROR FEBRONIA PANOLINI Lombarda,
1601. patria Bononiensis, ibidem in sacro S. Agnetis parthenone ordinem professa, claruit circa finem seculi XVI & initia sequentis, inter musas suæ ætatis & ipsa laudata carmine seu Latino seu Etrusco canendum.

Epigrammata & ejus generis brevia carmina utraque lingua ejus artis & manus, impressa dicuntur in diversis libris, præsertim in Historia imaginis B. Virginis a S. Luca depictæ, quam Ascanius Persius scripsit & edidit Bononiæ apud Benacci 1601 in 8, & Coloniæ 1618 in 4, quæ ultima editio Romæ in Barberina.

Orationes elegantes, & epistolas eruditas composuisse etiam fertur.

Sic de Febronia Antonius *Orlandi* inter scriptores Bononienses, eam testatus laudari a Laurentio Legati in suo *Museo delle Poeteße*, Bononiæ 1677 in fol. p. 22, & ab aliis.

SOR. LUDOVICA AVOGADRA.

* SOROR LUDOVICA AVOGADRA in Vercel-
1607. lensi ordinis sacro gynecæo sanctimonialis circa initia seculi XVII vivens ex voto in graviori ex qua vitæ periculum incurrerat infirmitate concepto, scripsit anno circiter MDCVIII

Gratias plures ope B. Æmiliæ ordinis S. Dominici a Deo impetratas, quas legere est in Actis SS. T. VII maii p. 565 cap. v vitæ dictæ B. Æmiliæ.

SOR. PETRONILLA BAVA.

* SOROR PETRONILLA BAVA Vercellis in In-
1609. subribus nata, & sacri S. Margaritæ Virginis & Martyris parthenonis ibidem alumna & professa, scripsit

La vita della B. Æmilia Bichieri dell' ordine di san Domenico fondatrice del detto suo monastero di Vercelli.

Hanc exibet Michael Pio parte seconda libro primo col. 140 & 141. Scio Altamuram hanc *Petronillam* collocare ad annum MCCCCV, & Rovettam ad MCCCCVI, sed non dubito quin præpostere uterque. Hanc enim Petronillam eamdem esse censeo, de qua soror Anna Maria Æmilia Mectildis Fuazza de qua postea ad 1652 refert n. 49 vitæ ejusdem B. Æmiliæ eam continuo capitis dolore, quem annis octo supra viginti tulerat liberatam fuisse, cum transferretur corpus sanctum dictæ Beatæ a capitulo monasterii ad ecclesiam, licet nulla ei antea remedia profuissent. Hanc autem translationem ibidem n. 38 dicitur factam fuisse XVII augusti MDCIX, ad quem proinde annum eam revocandam existimo. Qua in sententia eo magis confirmor quod non solum nomen & cognomen conveniant, sed & quod Michael Pio tardius hujus B. Æmiliæ notitiam habuisse videatur, cujus scilicet non meminit parte prima in qua agit de Beatis. Si autem Petronilla ejus vitam scripsisset jam ab anno MCCCCV, ea Pium non latuisset tam diu, & Æmiliam prima parte inter Beatas retulisset. Unde conjectu pronum sanctimonialem hanc non scripsisse vitam Æmiliæ nisi ætate Michaelis Pio, (licet hic ei longe superstes fuerit) idque grati animi causa ob valetudinem beatæ meritis receptam.

SOR. MAGDALENA DU CHASTEL.

SOROR MAGDALENA DU CHASTEL Ar- *
tesia Atrebati nobili loco nata puella nondum 1614.
annos pubertatis adepta vestem ordinis induit in monasterio Tegulariensi vernacule *la Thieuloie* ad Atrebatum XIII septembris MDXLV, & cum primum per ætatem licuit professa est x julii MDXLVIII. Ea vero emicuit prudentia & pietate ac regulari disciplina inter sodales, ut trigesimo quarto ætatis anno communi omnium voto præfecta electa fuerit, quod munus trigenta septem annis summa vigilantia gessit, libenter accepta in regiminis sui primordiis a concilio Tridentino præscripta & a F. Vincentio Erculano delegato apostolico instituta clausura. Ut vero officii prioratus perpetuitatem eo usque inolitam tolleret, & electioni triennali locum daret deinceps, renitentibus licet sororibus, quæ ceu amantissimam matrem reverebantur omnes, abdicavit anno circiter MDCIV, & decem adhuc annos ultra religiosissime vixit, mortua x augusti MDCXIV. Scripsit libros asceticos his titulis:

Forteresse du Chateau d'amour de Dieu. Johanni Saraceni S. Vedasti abbati opus nuncupatum, & MS in suo monasterio servatum. Vidit noster Ghilbertus de la Haye, & meminit Bibl. Belgo-Dominic.

Des louanges de la Vierge notre Dame de Reconfort. Meminit idem Ghilbertus, sed MS addit periisse in eversione hujus monasterii anno MDCXL.

SOR. DEODATA MALVASIA.

SOROR DEODATA MALVASIA Lombarda *
Bononiæ nata, & ibidem in sacro S. Matthiæ 1617.
parthenone ordinem professa ineunte seculo XVII, sanctimonialis fuit & pietate & ingenio commendata, ut demonstrat opus ab ea scriptum & editum hoc titulo:

La venuta ed i progressi miracolosi della santissima Madonna dipinta da san Luca posta sul monte della Guardia, dall' anno che ci venne MCLX, *sin all' anno* MDCXVII. Bononiæ, Hæred. Johannis Rossi 1617 in 4 pp. 200.

Extat Parisiis in Regia H 1349.

Hujus sanctimonialis & operis sane curiosi, in quo plura gesta suæ ætatis narrantur meminere Bumaldus Minerval. Bonon. & Antonius Orlandi supra laudatus.

De eadem imagine Odoardus *Ceccarelli* vir eruditus edidit opusculum hoc titulo *La miracolosa immagine della Madonna santissima delle grazie dipinta da san Luca*, Romæ, Corbelleti 1647 in 4. Nam de imagine Bononiensi agi docet Cinellus *Bibl. Volante*, Scanzia VI pag. 89, ubi hoc Ceccarelli opusculum recenset, & hac occasione supplicationum solemnium, in quibus ea Bononiæ feriis rogationum defertur pompam describit.

Ooooo ij

SOR. MARIA BAPTISTA.

1610. SOROR MARIA BAPTISTA Lusitana Olissippone nata, & ibidem in sacro sancti Salvatoris parthenone institutum ordinis amplexa sub finem seculi XVI & initia sequentis vivebat, scripsitque

A Historia do su mosteiro do Salvador de Lisboa.

Quod citat Georgius Cardoso *Agiologio Lusitano* ad mensis maii diem XI litt. F. & diem XVII litt. G. Meminit etiam Antonius Bib. Hisp. P. II pag. 71. Quos citat Altamura ad 1581, iis addens Hyacinthum de Parra in catalogo scriptorum ordinis.

SOR. HIPPOLYTA A JESU.

1624. SOROR HIPPOLYTA A JESU in seculo dicta *Isabella de Rocaberti* & *Solier* nobili & perantiqua apud Aragonios Volcarum Ruscinonensium insigni familia circa annum MDLI nata Barcinone patre Francisco Dalmau vicecomite Rocabertino, comite *de Modica, Ossuno, & Perelada*, matre cum viro æqualis nobilitatis fœmina piissima, in patria in monasterio Angelorum nuncupato ordinem induit & professa est circa annum MDLXVII ætatis XVI in quo vitæ puritate, disciplinæ regularis studio, carnis mortificatione, orationis frequenti seu continuo potius exercitio, sed & gratiarum donis plurimum emicuit. Cum sanctitatis odore devixit illa ibidem ubi vixerat pia morte sublata die VI augusti MDCXXIV, ætatis LXXIII professionis LVII. Vitam ejus integro volumine lingua Hispana scripsit F. Antonius Lorea S. T. M. supra pag 715 laudatus: ejusdem meminit in sua Bibl. Hisp. Antonius. Hæc sunt autem opuscula, quæ vernaculo idiomate scripsit Hippolyta nostra, quæque Johanne Thoma de Rocaberti ex eadem stirpe progenito ordinis magistro LVIII, tum archiepiscopo Valentino agente sumtusque suppeditante typis prodierunt Valentiæ, Francisci Mestre & aliorum 1679 & annis seqq. in fol. Tomis XV, vitæ duobus libris numeratis.

1. *Libro primero de su admirable vida y dotrina, que escrivio de su mano por mandado de sus prelados y confessores*, pagg. 351. *Libro II* pp. 256.

2. *De los sagrados huessos de Christo Señor nuestro, Tomo I* pp. 276: *Tomo II* pp. 412.

3. *De la penitencia, temor de Dios, y Meditaciones celestiales*, Tomo III pp. 319. Jam antea hoc opus tribus libris distinctum typis editum fuerat Barcinone 1643 in 4 unâ cum oratione funebri in ejus exequiis a Jaymio seu Jacobo Puig. Soc. Jes. dicta, quæ & hîc repræsentatur hoc titulo: *Oracion que se tuvo en las honras de la venerable madre sor Hipolita de Jesus y Rocaberti religiosa de la orden del patriarcha Santo Domingo*, pp. 36.

4. *Del templo del Espiritu santo dividido en quatro libros, que contienen el proprio conocimiento, la preparacion del alma antes de la oracion, El consuelo de affligidos, y la gloria de los santos*, Tomo IV pp. 496.

5. *Del redimiento del tiempo perdido dividido en quatro libros. De la via Purgativa, Iluminativa, Unitiva, El quarto de la oracion y contemplacion segun que corresponde a la practica de la via unitiva*, Tomo V pp. 365.

Tomos sextum & septimum videre non licuit, neque de quibus argumentis in iis agatur rescire, editos fuisse cum aliis id mihi certum.

8. *De los estados dividido en cinco libros, De los reyes y prelados ecclesiasticos, De Judith trata de las viudas, Dialogo entre las potentias del alma y la imaginacion, Dialogo entre el amigo y el amado, El quinto contiene* XXXVII *epistolas del mismo assumto*, Tomo VIII pp. 524 Valentiæ, Vincentii Cabrera 1682.

9. *La celestial Jerusalem con la exposicion del psalmo* super flumina Babylonis, *y de otros muchos lugares de la escritura*, Tomo IX pp. 515, Valentiæ, Viduæ Benedicti Macè 1683.

Decimum tomum etsi noverim editum, quodnam sit ejus argumentum, mihi incompertum.

11. *La exposicion de la regla de S. Augustin y otros cinco tratados espirituales, De la perfeccion Christiana, Celestiales documentos para la perfeccion religiosa, Alabanzas de la santa soledad y silencio, y admirables efetos del agua bendita*, Valenciæ, Viduæ Benedicti Macè 1683 Tomo XI, pp. 148 & 59.

12. *Dos exposiciones literales y misticas, la primera de los psalmos liciones y responsos que communmente se rezan en la Iglesia por las animas de los difuntos, la segunda de los psalmos de las horas canonicas*, Valenciæ, Francisci Mestre 1683, Tomo XII pp. 468.

13. *Commentario y mistica exposicion del sagrado libro de los divinos cantares de Salomon dividido en dos libros*, Valentiæ, Manuelis Gomezii Gonzalez de la Lastra 1684, Tomo XIII pp. 399.

Tomos alteros duos cùm non viderim, de quibus agant mihi hactenus incompertum.

Quæ tamen opera in congregatione indicis Romana censura notata fuerunt, quod quasdam visiones parum graves decentesque exhiberent. Editæ tamen fuerunt

Informationes pro beatificatione & canonizatione venerabilis servæ Dei Hippolyta de Jesu; in seculo Isabella de Rocaberti dicta monialis ordinis S. Dominici, Romæ, typis cameræ, 1676 in fol.

Extant Parisiis in Regia H 384. Volumina vero, hîc recensita apud nostros ad S. Honorati.

SOR. FRANCISCA DU MORTIER.

SOROR FRANCISCA DU MORTIER Pruliani monasterii virgo professa genere nobilis, ortuque Occitana, moribus ingenioque præstantissima, prudentia & religione veneranda, sacri hujus antiquique & primi ordinis gynæcei ruderibus excussis, & monumentis, titulis, membranis & inscriptionibus, adulto jam seculo XVII vernacula lingua Historiam illius est aggressa, & ad sua deduxit usque tempora, annum scilicet Christi MDCXXIX, quæ servatur ibidem MS, ut ex monumentis illius habeo. Scripsit præterea eodem vulgari sermone vitas plurimarum monasterii Pruliani sanctitate & virtutibus illustrium sanctimonialium, & in his ejus quam illa quondam in tirocinio habuerat magistram, miræ virtutis fœminam: quæ MS pariter ibidem servantur, luce publica non prorsus indignæ. Hi sunt igitur operum hujus Franciscæ tituli: 1629.

L'Histoire du monastere de Prouille depuis sa fondation par S. Dominique l'an MCCVI, *jusqua l'année* MDCXXIX.

Les vies de plusieurs religieuses dudit monastere illustres en sainteté de vie, qui ont vecu & sont mortes en ce siecle XVII *entr'autres de celle qu'elle avoit eu pour maitresse dans son novitiat religieuse d'une grande vertu.*

Atque hæc ex monumentis MS mihi repositis.

SOR. VIOLANTA DA CEO.

SOROR VIOLANTA DA CEO Latine *de Cælo* dicta Lusitana Olissippone nata, & ibidem monasterii *da Rosa* vulgo dicti alumna & professa, laudatur in Theatro Lusitaniæ litterario MS ceu quæ musas sacras Latinas coluerit, scripseritque 1630.

Librum variorum carminum editum Lutetiæ cir-

ac 130 vel 1640. Sic habet Johannes *Suarez de Brito* in Theatro citato, testem adducens Sousam capp. VIII & XI, nec quis sit iste Sousa, quodve ejus opus citatum indicans. Certum non esse nostrum Ludovicum Sousa, qui in Hist. prov. Portugal. nihil habet de Violanta, ubi de monasterio *da Rosa*.

SOR. FRANCISCA OUDEAU.

1644. SOROR FRANCISCA OUDEAU virgo singularis ingenii, pietatisque, sacri regiique S. Ludovici Pissiacensis parthenonis professa sanctimonialis origine nobilis, sed humilitatis qua plurimum enituit, & orationis disciplinæque regularis studio commendata, lectioni SS. PP. & scripturæ sacræ continuo intenta, cum in eodem monasterio plures exegisset cum omnium laude, virtutumque omnium odore annos, ibidem die quarta octobris anni MDCXLIV migravit ad Dominum in peristylio ad ingressum & januam odei sepulta hoc ad parietem ei inscripto Gallico elogio:

Proche de ce lieu repose une belle ame
Dont les dignes vertus nous furent un beau jour &c. Scripsit ac edidit hoc titulo:

Sermons meditatifs du devot Pere S. Bernard abbé de Clervaux sur les cantiques des cantiques traduits du Latin en François par S. F. O. religieuse du roial monastere de S. Louys de Poissi, Parisiis, Ludovici Boulanger 1621 in 8 pag. 644.

SOR. CATHARINA A SANCTA ANNA.

1648. SOROR CATHARINA A SANCTA ANNA sic in religione Anna, Austriaca Francorum regina ipsa, cum puella vestem ordinis indueretur, præsente & agnomen conferente nuncupata, quæ in seculo *Bertelot* vocabatur, honesto loco in Neustriæ vico *Conge* dicto nata, ex primis monasterii S. Thomæ de Aquino Parisiis recens tum erecti sanctimonialibus fuit. Ad habitum a venerabili matre fundatrice sorore Margarita a Jesu recepta est anno MDCXX, ibidemque vivere desiit anno MDCXLVIII die XXI julii, ætatis XLV. Ejus vitam & gesta Soegius noster refert ad dictam diem in Anno Dominicano Gallico, ubi & asserit egregie & a viris piis ac eruditis, inter alios a Johanne Baptista de Saint Jure S. J. commendata MS reliquisse:

1. *Trente meditations pour les exercices spirituels de dix jours.*
2. *Exercices pour se disposer a la mort.*
3. *Exercices de devotion pour la messe, sur le* Pater, *& sur les misteres de la foi.*
4. *Horloge de la passion de notre Seigneur pour toutes les heures du jour.*
5. *Remarques sur les sacremens de la penitence & de l'eucaristie.*

Opera miro caritatis & devotionis ardore & odore fragantia. In scripturæ sacræ & Sanctorum patrum, qui de asceticis potissimum scripserunt, lectione continuo versabatur, ceu quæ Latine perita esset. Suo etiam monasterio præfuit triennium priorissa, & novitiarum ad religionem formandarum educationi pluribus annis præfuit.

SOR. ISABELLA DE LAIGNE DE SILVANCY.

1650. SOROR ISABELLA DE LAIGNE DE SILVANCY Avenionensis tertii ordinis sororum de pœnitentia S. Dominici dictarum in patria sodalis & demum præfecta, fœmina pietate, prudentia, aliisque egregiis ingenii, animique dotibus ornata, circa seculi XVII medium claruit, scripsitque ac typis edidit

Odes & autres poesies a la louange de l'image de saint Dominique de Soriano, & a l'honneur de Dominique de Marinis du meme ordre, archeveque d'Avignon, Avenione, Johannis Riot 1650 in 4.

SOR. ANNA MARIA ÆMILIA MECTILDIS FUASSA.

SOROR ANNA MARIA ÆMILIA MECTILDIS FUASSA Insuber Vercellis orta, ibidemque in monasterio S. Margaritæ virginis & martyris sororum de pœnitentia S. Dominici ordinem professa medio seculo XVII vivebat, quo scripsit ac edidit 1651.

Vita della B. Emilia Biccheria fondatrice e suora del monastero di santa Margarita vergine e martire dell' ordine di san Domenico di Vercelli, Vercellis 1651. & 1662.

Hanc maxima ex parte Latine redditam, & commentario prævio illustratam Editores Actorum Sanctorum intulerunt in Tomum VII maii Append. ad tertiam maii pag. 557. At præter sphalmata præsertim quoad chronologiam ab Eruditis Editoribus annotata, sunt alia non pauca, quæ plus lucis desiderarent.

Primo quod innuitur monasterium illud in prima sua erectione anno MCCLVI fuisse tertii ordinis de pœnitentia, ampliori disquisitione indigeret. Nam præterquam quod Bernardus Guidonis, qui omnia ordinis monasteria provinciarum Lombardiæ superioris & inferioris diligenter refert ad annum MCCCV, istius Vercellensis non meminit, quod argumentum est postea erectum: in veteribus nostris monumentis hactenus non reperi monasterium sororum ante MCCC erectum quod non fuerit primi ordinis. Itaque & sacrum illum parthenonem post annum MCCCV crediderim institutum sub prima regula. Cum autem intra urbis muros translatus est circa annum MCCCLXXIX, tum in illo ut & in pluribus aliis relaxata disciplina regulari, sanctimoniales illæ tertiam regulam amplexæ fuerint ceu molliorem, & sexus infirmitati commodiorem: & Beatam simul fundatricem suam, cum corpus ejus quibusdam annis postea e veteri monasterio in novum illatum est, cultu tertii ordinis, quo ipsæ utebantur, a pictore fingi curarint.

Quod etiam n. 19 dicitur *Beata portaria monasteriis mandasse, ut omni sabbato in honorem quindecim mysteriorum rosarii totidem panes pauperibus erogaret*, novitium est & recentius adinventum. Neque enim ulla quindecim mysteriorum rosarii memoria ante Alanum de Rupe, qui primus vel sublevandæ attentionis, vel pietatis excitandæ causa hanc mysteriorum distinctionem adinvenit, & ad quindecim rosarii decades adjunxit & coaptavit. Unde nulla istius facti memoria in vita ejusdem Beatæ, quam circa annum MDCIX scripsit Soror Petronilla Bava ejusdem monasterii sodalis, & quam excepit Michael *Pio* parte secunda libro primo col. 140.

Sed ista & alia curiosum & diligentem requirunt, qui vetera investiget & erueret Beatæ hujus monumenta.

SOR. JULIANA MORELL.

SOROR JULIANA MORELL natione Catalana, patria Barcinonensis, virgo ingenua genere, corpore elegans, sed mente clarior, & inter seculi sui Musas præstantissima, Barcinone XVI febr. MDXCIV nata est patre Johanne Antonio Morell famoso & opulento mensario. Bimula vix vel trimula matre orba, sanctimonialibus Dominicanis Barcinone primum instituenda tradita est, ubi bre- 1653.

vi legere & scribere didicit. Nondum plene quadrima apud patrem reversa, Latinam, Græcam, & Hebraicam linguas didicit ab egregiis præceptoribus erudita sumtus liberaliter patre conferente: nec dum septennis e Barcinone absentem ad patrem comte admodum & Latine scripsit. Patre ab invidis criminis accusato, quod rixæ cuidam præsens vel auctor vel particeps homicidii vel vulneris diceretur, Juliana una cum eo patriam fugiente nondum plene octennis Lugdunum petiit & incoluit, ibique novem quotidie horas discendis humanioribus litteris Rhetorices, dialectices, ethices insumens, præter eas quas musicæ, fidibus & organis pulsandis dabat, duodecimum ætatis annum attigit, quo theses dialecticas & ethicas publice summa cum omnium laude propugnavit, non in habitu Capucinorum, ut allucinatur Vossius Lib. *de quatuor artibus popularibus* pag. 82 lib. 2, qui est *de Philosophia*, sed cæruleo amictu muliebri usitato holoserico argenteo stramine superinducto ornata. Mox physicæ, metaphysicæ & juri utrique operam dedit, patreque Avenionem migrante, ubi filiam in decretorum facultate laurea donandam sperabat, alterum & illustre doctrinæ suæ specimen dedit mense augusto MDCVIII in pontificio vicelegati Avenionensis palatio astantibus cum principissa Condæa, eodem vicelegato, ac omnium ordinum viris lectissimis, omni arguenti publice respondendo cum summa totius consessus voluptate & gratulatione. Superiori exinde lumine illustrata, divitias quas a patre locupletiore nuptiis eam altioribus destinante sperare poterat, contemnens, monasterium sororum nostrarum S. Praxedis Avenionense ingressa XV septembris MDCVIII, habitum anno sequenti VIII junii induit, & die XX junii MDCX vota sua Domino distinxit labiis suis. Ibidem mira fulgens pietate, humilitate, regularum observatione severiori, tertio ibidem priorissa reluctans licet electa & præfecta, hæc & alia munia per XXX annos Deo, & sororibus, omnibusque probata, & dilecta obivit. Biennio tandem ante mortem diris cholicæ, febrium, asthmatis, capitis, ilium, stomachi & cordis spasmatis, doloribus, & convulsionibus vexata, agone quinque dierum fortiter tolerato piissimam Deo reddidit animam XXVI junii MDCLIII. Quæ omnia ejusdem sacri gynæcei monialis sexennio post Julianam professa, & anno MDCLV ejusdem præfecta scripto mandavit epistola ad nostrum Johannem *de Rechac* de Sancta Maria. Plura reliquit ingenii vere pii ac religiosi monumenta;

1. *Traité de la vie spirituelle par S. Vincent Ferrier de l'ordre de S. Dominique, traduit de Latin en François avec des remarques & annotations sur chaque chapitre*, Lugduni, Sumptibus patris nostræ Julianæ 1617 in 12: & iterum Parisiis, Dionysii Moreau 1619 in 12 pagg. 446.

2. *Exercices spirituels sur l'eternité, avec quelques autres meditations de divers sujets, & un petit exercice preparatoire pour la sainte profession*, Avenione, Johannis Piot 1637 in 12 pp. 456 & 59.

3. *La regle de S. Augustin traduite en François, enrichie de diverses explications & remarques pour servir d'instruction.* Opus posthumum, Avenione, Laurentii Lemolt 1680 in 24. Ibid. *Abregé de la vie de ladite M. Morell.*

4. *L'Histoire du retablissement & de la reforme de son monastere de sainte Praxede, avec les vies de quelques religieuses dudit monastere decedées de son temps en opinion de vertu.* Ms servatur in suo dicto monasterio, vitas Soegius noster in suum annum Dominicanum Gallicum variis locis intulit.

5. *Rhythmos & alia plura pia* scripsit, aut e Latinis Gallice vertit, partim edita partim MS a suis sanctimonialibus servata. Nostrum Vincentium Baronium adeat lector curiosus Libro suo Apologetico V pag. 326, ubi ex a se cognitis eximium virginis hujus ac musæ religiosæ habet encomium.

SOR. GABRIELA DE VALLAT.

SOROR GABRIELA DE VALLAT Avenionensis patria, monasterii S. Praxedis ibidem professa anno MDCXVI virgo magnarum virtutum, insigniumque animi dotum, eidem suo monasterio pluries præfuit, ac in eodem tandem obiit die tertia augusti MDCLXII. Dum præfectam ageret anno MDCLV scripsit 1662.

La vie de la venerable mere sœur Julienne Morell religieuse du monastere de sainte Praxede illustre par sa sience, ses ecrits, ses vertus, & sa sainteté morte le XXVI *juin* MDCLIII.

Extat MS autographum in dicto monasterio, ejusque exemplum apud nostros Parisienses ad S. Honorati pp. 42 in fol. Quam exceperunt Johannes a Sancta Maria T. II SS. BB, ac illustrium ordinis monialium, & Stephanus Soueges in Anno Dominicano ad XXVI junii. Stylus clarus & simplex est, nec tamen lepore suo carens, sed apprime comtus, aptisque intermistis rei gestæ veritati moralibus notis distinctus & ornatus.

SOR. MARGARITA DE BRENNE.

SOROR MARGARITA DE BRENNE regio Brenniorum orta stemmate & gente Hierosolymorum olim quæ sceptra tenuit, Antonio de Brenne comite *de Villars* Domino *de Bonbon* &c. patre, matre vero Eleonora *de Pierrevive* altera posterioris illius connubii conjuge, quæ Bissinianorum in Regno Neapolitano principum e stirpe duxerat originem, Longavillæamque regiam apud Gallos affinem habuit, Gondiorumque familiam, nata est Parisiis anno MDCXIII, cui fuit ejusdem tori germanus uterinusque frater unicus comes *de Villars Bonbon*. Hæc quadrimula solum amitæ cujusdam suæ abbatissæ *de Jarsi* ad Parisios curis erudienda traditur. Qua in schola & pietate & litteris etiam ita profecit, ut adulta & in domum matris revocata, qua erat a natura ingenii felicitate feracitateque comparata, qua & erga cœlestia religionemque pietate ferebatur, non incondito certe vernaculo metro, *De SS. Trinitatis mysterio*, ac si jam arcana theologiæ sublimioris attigisset, poema scripserit elegantissimum, adeoque feliciter & acute peritioribus etiam ut prope prodigium haberetur. Annis procedentibus & pietas crescebat, quam ne Babylonis aura vel leviter afflaret, de secessu cogitavit, ac nequicquam obluctantis familiæ importunitatibus retardata, in sacrum recens erectum S. Thomæ Aquinatis instituti Dominicani parthenonem anno MDCXXXII se recepit, & quinta aprilis veste induta anno sequenti MDCXXXIII maii XXIV votis solemnibus Deo se mancipavit, depositoque juxta morem domus seculari agnomine, *A virgine*, cui impensius afficiebatur, dicta est deinceps. Constans ejus in assequenda perfectione ad ultimos usque spiritus propositum, ut & egregia ejusdem pro ordine propagando, tuendaque in eo severiori disciplina historicis nostris & hagiographis narranda relinquimus, sat nobis indicare fuerit, & novo in Parisiensi suburbio S. Antonii dicto sacrarum ordinis virginum gynæceo erigendo cum aliis sui sancti Thomæ monasterii ann. MDCXLI insumtam fuisse, quod alterum S. Dominici a Cruce nuncupatur: tum paulo post in nativum reversam, ex eo iterum post annos aliquot eductam, & Redones in Armoricam missam erecto ibidem 1663.

recens stabiliendo sanctimonialium nostrarum monasterio, ubi cum sapientissime se gessisset, & utiliter atque prudenter etiam præfuisset, vitam omnino religiosam morte conclusit sanctissima, nulli prope nec intus nec extra monasterium eorum qui viventem noverant, & cum ea egerant non desiderata die XVII januarii MDCLXIII, ætatis quinquagesimo. Pia plura ubique sed & erudita, & castigatissima vernaculo sermone, scripsit carmina, adeo ut Christiana Gallica Sappho suæ ætatis merito vocaretur. Horum quæ servantur apud suas præcipua mihi nota sunt sequentia:

1. *Poeme de la Grace.* Carmen est de Gratia versibus Heroicis 988 constans. Quod opus a se compositum rogata ægre tandem concessit legendum nostro F. Jacobo Goar in usum & solatium privatum, qui αὐτόγραφον & archetypum mox Margaritæ restituit. Verùm cùm idem postea ab eadem sanctimoniali post instantissimas & pluries iteratas preces obtinuisset Alphonsus Le Moine doctor Sorbonicus, illud sibi retinuit, nec unquam etsi opus suum enixius repetenti reddere voluit Imo suppresso Margaritæ nomine, mutatisque iis quæ sexum fœmineum auctoris detegerent, carmen illud ex eo sibi famam aucupatus edidit sub hoc portentoso titulo:

Traité necessaire pour accorder les differentes opinions sur le sujet de la grace, Parisiis, Petri du Pont 1650 in 4 pagg. 28.

Sed & veluti suum Domino cuidam anonymo, at quem ex iis quæ de eo refert, Johannem Franciscum Paulum *de Gondy* archiepiscopum Corinthiensem tum Johannis Francisci *de Gondy* archiepiscopi Parisiensis patrui sui coadjutorem facile conjicias, nuncupavit servum obsequentissimum A. D.T. se signans, ac devovens. Soror Margarita interea millies expostulato suo protographo sibique toties denegato tandem in excusum exemplar incidit, partumque proprium alieno nomine & titulo insignitum, licet mancum, mutilum & vitiatum agnoscens, subrisit, doctoris plagiarii audaciam miserata, & invita Minerva in alieno opere poeticen. Facillime igitur ac modestissime homini ambitioso condonans, exemplaris excusi menda corrigere juxta genuinum sensum & autographum, quod mente tenus gerebat, corrigere manu propria satis habuit. Hocque exemplar sic a Margarita in pristinam & genuinam normam propria manu restitutum ab eadem licèt renitente obtinuit præfatus noster Jacobus Goar de quo supra, modoque in Bibliotheca nostrorum Parisiensium ad S. Honoratum asservatur. En exemplum immutationis a doctore illo factæ. Sic initio poematis illa scripserat:

Et vous Divin Esprit mon esprit eclairant
Decouvrez votre gloire en ce sexe ignorant
Faites tonner par tout cette voix de miracle
Qu'une fille pour vous peut produire un oracle,
Tirez ce voile obscur d'une puissante main
Dont le peché d'Adam couvrit tout œil humain:
Dissipez mes erreurs, & chassez mes tenebres &c.

Quæ sic doctor ille immutavit:

Et vous divin esprit mon esprit eclairant
Decouvrez votre gloire en ce poeme ignorant,
Dissipez mes erreurs, & chassez mes tenebres &c.

Nec forte tamen incongruè dixit *poeme ignorant*, seu poema inscitum: etsi enim in eo plura bona & recta adversus Lutheri & Calvini errores, ubi tamen poetria sensum suum tandem explicat, tota est in astruenda gratia versatili, quam homo pro libito efficacem vel inefficacem reddit, & in rejicienda gratia Augustiniana & Thomistica seu per se efficaci: adeo ut hîc ob felix in pangendis versibus ingenium tantum a nobis laudetur, non ob doctrinam, quam a scholæ nostræ æmulis imbiberat.

Postea agente eodem doctore Alphonso le Moine carmen illud omnino innovatum prodiit hoc titulo:

Poeme sur la grace selon les sentimens de saint Augustin expliquez par M. le Moine: composé par L. M. D. L. V. R. D. S. T. quas litteras sic explices, *par la mere de la Vierge religieuse de Saint Thomas*, Parisiis, Edmundi Martin 1654 in 4 pp. 140. Adeo ille doctor in mente fixum habebat, sua propria sensa ab illa sanctimoniali adoptari, ac in lucem edi.

2. *Instruction pour l'hommage perpetuel de nos cœurs a la tres sainte mere de Dieu.* Opus oratione soluta in gratiam erectæ ab ea in suo monasterio Redonensi societatis sub titulo *nostra Domina Gratiarum.*

SOR. MARIA VILLANA.

SOROR MARIA VILLANA Neapolitana in ea urbe regni Siciliæ principe anno MDLXXXIV nata, patre illustri marchione *de la Polla*, matre paris nobilitatis Portia *de Costanzo*, ubi ætatis duodecimum attigit, in monasterio S. Johannis Baptistæ ejusdem civitatis institutum Dominicanum amplexa est, & annis aliquot postea monasterium aliud in eadem urbe erexit a fundamentis sub titulo *S. Maria divini amoris*, in quo tandem mortalem vitam cum immortali commutavit XXVI martii MDCLXX ætatis LXXXVI. Ejus insigne est elogium in actis capituli generalis Romæ anno MDCLXX habiti, ubi dicitur eximiis tum tantum quadrimulam cœlestium gratiarum donis præventam, perfectissimarum virtutum exempla, quandiu inter mortales fuit dedisse, signis etiam miris in morte coruscasse, adeo ut de ejus vita, gestis, miraculis juridice jam inquiratur, & scripta reliquisse dicatur undecim magna volumina de altissimis mysteriis, eaque reconditiori doctrina referta. Quorum titulos sic referunt Dominicus Marchesius in Diario Dominicano, & Toppius, qui ea asserit se vidisse in cœnobio S. Mariæ *della Sanità* in sua Bibl. Neapol.

* 1670.

1. *Due Esposizioni sopra' l libro del cantico de' cantici*, voll. duo.
2. *Tre postille sopra gli evangelii di San Matteo, di San Luca, e di San Giouanni*, vol. tria.
3. *Il convitto grasso de gli eletti, cioè del santissimo sacramento dell' altare*, volumen unum.
4. *Il Paradiso dell' anima, cioè della passione di nostro Signore*, volumen unum.
5. *Delle tre divine fiamme, cioè del divin amore*, volumen unum.
6. *Un libro della sua vita.* Hunc jubente confessario suo F. Leonardo *di Lettere* scripsit, & titulum indidit, *Specchio di vero amore.*
7. *Un altro*, cui titulus, *Il Giornale di sua vita.*
8. *Cella Vinaria, cioè Dell' Orazione.*

Hæc singula prope diem promittebantur edenda. Latine autem scivisse ferunt.

SOR. MARIA CLARA HERLIN.

SOROR MARIA CLARA HERLIN *ab Incarnatione* in religione nuncupata, Artesia Atrebati nota, monasterii S. Catharinæ de Senis Duaci alumna, & aliquando præfecta, vergente seculo XVII vivebat, & typis edi curavit libellum hoc titulo:

* 1673.

Les vies & actions religieuses des venerables Sœurs Jeanne de Sainte Caterine, & Dominique de la Croix professes du monastere de S. Caterine de Sienne de Douay, extraites du R. P. Jean de Sainte Marie, avec l'eloge de Sœur Caterine de l'Annonciation tiré des actes du chapitre general de MDCL. Duaci, Johannis Serrurier 1673 in 8.

Sic refert Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic. MS.

SOR. MARIA PARET.

1674. SOROR MARIA PARET Galla Claromontii Arvernorum nobili loco nata, ætatis XXXII institutum pœnitentiæ S. Dominici amplexa in eodem cum virtutum odore vixit ad annum ætatis XXXIX, quo cum sanctitatis opinione mortem obiit æræ Christianæ anno MDCLXXIV. Vitam ejus scripsit noster Ricardus *Guillouzou* Armoricus supra hoc tomo laudatus pag. 677, qui & subjunxit varia Mariæ scripta, nempe

Lettres spirituelles a diverses personnes, &

Instructions sur la vie interieure, Claromontii 1678 in 12.

SOR. MARIA CATHARINA DE LA SALLESIGNIS.

* 1675. SOROR. MARIA CATHARINA DE LA SALLESIGNIS Hanno illustri sanguine orta, & in sacro parthenone Bellomontano ad Valencenas monialis ac pluries præfecta, eximiarum dotum virgo obiit XIV februarii MDCLXXV, professionis religiosæ LVII, postquam iterato jam ab illustri patre suo edita conversionis suæ ad fidem catholicam motiva prelo subjecisset

Les motifs de la conversion de Messire Pierre comte de la Sallesignis, marquis de Roigny, & pourquoi il a quitté la secte de Calvin, pour embrasser la foi catholique. Ouvrage dedié par sa dite Fille Sœur Marie Caterine de l'ordre de S. Dominique a l'illustrissime Seigneur F. Ambroise Capello eveque d'Anvers de l'ordre des Freres Prêcheurs, Bruxellis, Petri de Dobbeler 1668 in 12.

Sic habet supracitatus Ghilbertus *de la Haye*.

SOR. ELISABETHA BAILLOU.

† 1677. SOROR ELISABETHA BAILLOU in religione *de l'enfant Jesu*, hoc est *a Puero Jesu* nuncupata, Parisiis nata, honestis, clarisque orta parentibus & opulentis, ætate puerili vix superata, mundi spreta vanitate, Christo se totam mancipavit, & in recens tum erecto Parisiis sacro parthenone sub S. Thomæ de Aquino nomine S. Dominici regulam professa est: cui & postmodum profuit & etiam præfuit, ibidemque demum annis meritisque gravis magno suarum sodalium luctu & desiderio, magno & sanctitatis odore vivere desiit die quinta decembris anno Christi MDCLXXVII ætatis LXV. Scripsit

La vie de Monsieur de Renty.

Hic vir fuit longe vitæ puritate & sanctitate, quam generis claritate, qua fulgebat, suo seculo conspicuus. Hanc vero vitam R. P. Johannes Baptista *de Saint ure* S. J. ab Elisabetha acceptam in lucem emisit publicam, & a se auctam suo etiam nomine typis edidit, Parisiis, Cramoisy 1651 in 12: Edit. altera, Rotomagi, Jacobi Herault 1659 in 12.

Extat & recens editio hoc novo titulo:

Le Cretien reel, ou la vie du Marquis de Renty servant de modele a la vie vraiment Cretienne, & d'Apologie effective aux maximes & voies spirituelles de la vraie theologie mistique, vainement combatiie par les esprits du siecle.

Le Cretien reel, Tome second, contenant la vie de la venerable mere sœur Elisabeth de l'Enfant Jesu eleve de Monsieur de Renty, servant comme le premier de modele a la vie vraiment Cretienne, & d'Apologie &c. ut supra. Nouvelle Edition, Coloniæ, Johannis de la Pierre 1701 in 12. Quæ Editio extat Parisiis in Regia H 2439, 2. Eam Elisabethæ vitam sui monasterii sorores antea ediderant Parisiis apud Sebastianum Cramoisy 1680 in 8. In ea autem sic legitur. pag. 179.

Comme elle avoit une liaison toute divine avec monsieur de Renty, & une connoissance parfaite des graces, qu'il avoit recues du ciel, elle contribua plus que personne a faire imprimer sa vie, en aiant dressé elle meme les memoires, particulierement ceux qui traitent de la vie mistique: mais le pere de Sainjuré se crut obligé de retrancher beaucoup de choses de ces etâs si sublimes, pour les rendre plus intelligibles a tout le monde. Quæ sic Latine interpretor, „Ut familiaris & prope divina Elisabethæ fuerat cum domino de Renty rerum spiritualium necessitudo, & gratiarum cœlitus eximio illi viro collatarum plena perfectaque notitia, ad ejus vitam & acta edenda plus omnibus contulit, commentariis eorumdem privatim apud se jam dispositis: quos cum patri Sanjurio tradidisset, hic plura censuit resecanda, de sublimioribus illis præsertim orationis gradibus, ut ab omnibus intelligenter audirentur“.

SOR. MARIA PORTIA VIGNOLA.

SOROR MARIA PORTIA VIGNOLA Romæ parentibus Philippo *Vignola* hujusque conjuge Helena *Merli* anno MDCXXXII nata, pieque ac liberaliter ab iis educata in sacro S. Dominici dicto parthenone Viterbii Deo se dicavit anno MDCLVIII vestem induens, & sequenti professa, vivebatque adhuc anno MDCXCII, quo Prosper Mandosius II partem Bibl. suæ Rom. edidit, quem placet hic integrum & ipsissimis ejus verbis de hac sanctimoniali Italicis carminibus admirabili cent. VIII. num. LXV agente exscribere. „Cœlum, *inquit*, ei omnes contulit dotes, quibus sexus muliebris magis inclarescere potest: eximiam habuit corporis pulchritudinem, ingenium rerum omnium capax, judicium supra sexum excelsum, manum ad quæcumque docilem, & industriam mirificam, pietatem verò egregiam atque modestiam: memoria ita felici prædita, ut libros præsertim pios semel & iterum lectos integros recitet. Latinæ linguæ notitiam suo ferme marte sibi comparavit. Hinc post grammaticæ studium politioribus sedulo litteris dedit operam: poeticam perbelle exercuit, ad quam a natura facta videtur: arithmeticæ quoque nec non astronomicis scientiis studuit. Regimini Novitiarum præposita singularem prudentiam demonstravit. Carolus a S. Antonio Patavino Anconitanus, religionis pauperum Matris Dei scholarum piarum perdoctus alumnus, in libro prænotato (*Musa Anconitana*) sive *Epigrammatum libri*, Vignolam laudibus effert *lib.* 3. Plura scripsit docta hæc mulier eaque digna typo, attamen ex ditissima ingenii suique spiritus officina sequentia tantum in lucem opuscula dari permisit: * 1692.

1. *Sonetti Eroici e lugubri.*
2. *L'Obelisco di piazza navona. Idillio.*
3. *Il genethliaco del principe primogenito del Rè di Polonia.*
4. *Il vaticinio della Sibilla Tiburtina.*
5. *Il Tebro festivo. Idillio.*
6. *Roma trionfante. Canzone.*
7. *Talia mascherata.*
8. *La maraviglia: Ode.*

Opera verò MS quæ apud se ad hanc diem exarata custodit, (scilicet ad annum 1692) hæc sunt:

1. *De judiciis Genethliacorum*, volumen.
2. *Il Campidoglio. Panegirico per la Maestà di Cristina regina di Svezia.*

3 La

3. *La serafica Sanese : Panegirico.*
4. *Christo e Maddalena nell' orto. Dialogo per Musica.*
5. *L'amore bambino nel Divino Natale al peccatore. Ode.*
6. *La fortuna. Ode in lode della casa Comnena.*
7. *Oratorii per musica*, volumen.
8. *Canzonette ed ariette per musica sacre e morali*, volumen.
9. *Sonetti e Madrigali*, volumen.
10. *Risposta al signor abbate Antonio nel dichiargli il sistema della figura di sui astrologica.*
11. *La Metamorfosi dell' Arancio.*
12. *Gli Amori del Panaro. Drama per musica.*
13. *Le quatro stagioni. Componimento per musica.* Et alia multa.

SOR. ANTONIA FELIX AMATA.

* 1701. SOROR ANTONIA FELIX AMATA in baptismo Rosalia dicta, Sicula Panormi XII octobris MDCLXIX nobili genere nata, vix septimum ætatis attigerat, cum Sanctimonialibus S. Catharinæ Virginis & martyris instituti Dominicani, ordinis etiam alias præfectorum curæ regiminique, nunc verò a concilio Tridentino archiepiscopo subjectis, tradita fuit fidei christianæ principiis erudienda. Ubi adolevit, afflante numine Christum sponsum eligens, eique se in illo monasterio votis conceptis dicans, adeò disciplina regulari, vitæque sanctioris ratione eminuit, ut nulla aptior visa sit, quæ tironibus ad ordinis ritus, veramque ac solidam pietatem instituendis præficeretur. Quo munere pluribus annis egregie perfuncta, fructuque non mediocri, ad suavissimi sponsi amplexus evolavit XXII maii MDCCI. Hanc multis laudibus exornat, quem hîc exscribo, Antoninus Mongitore in Bib. Sic. qui & addit germanam sororem fuisse insignis S. J. scriptoris Johannis Amati, a quo ingenti operum numero res litteraria aucta est, cujus Antonia nostra æmula edidit opus hoc titulo:

Ghirlanda celeste di orazioni devote, per coronarne tutte le opere buone del giorno, offerta alle sacre spose del Crocifisso, Genuæ, Georgii Agnesi 1692 in 16.

SOR. ANNA MARCHESIA LAVAGI.

* 1704. SOROR ANNA MARCHESIA LAVAGI & ipsa Sicula, Panormi etiam nata, & in monasterio laudato S. Catharinæ Virginis & Martyris professa, virgo ingenio & religione conspicua, musis vernacula & Etrusca lingua canentibus familiaris & grata obiit XVII februarii MDCCIV, ætatis LXXIII, postquam scripsisset ac edidisset teste Antonino Mongitore Bibl. Sicula, opus cui titulus:

Mazzetto di fiori spirituali, e varie canzoni sopra la nascità, vita, e morte del nostro Redentore, con una raccolta di canzoni e nenie Siciliane al bambino Giesù, Panormi, Hæredum Petri de Isola 1687 in 8.

Alia plura poetica scripsit Sicula & Etrusca lingua, ac etiam

Esposizione dell' Apocalissi cioè morale.

Quæ MS apud sanctimoniales suas sodales servantur.

SOR. MARIA GABRIELA DE JARENTE.

* 1702. SOROR MARIA GABRIELA DE JARENTE Galla, illustri apud Salyos, quam *de Cabanes la Bruyere* dicunt stirpe, quæ marchionum *de Senas* gentis inter antiquiores & nobiliores ejus provinciæ habitæ ramus est haud degener, orta, spretis quas cum paris nobilitatis sponso parentes offerebant, nuptiis & divitiis, crucem ardenti animo amplexa est Avenione in monasterio S. Praxedis, habitumque religiosum induit anno MDCLIV, sextum decimum ætatis tantum agens, in eoque quinquagintaquinque annis perseveravit, seipsa quotidie melior effecta, ac continuis profectibus ad perfectiora tendens, omnibus conventus officiis diligenter perfuncta, sodaliumque suarum dum iis præerat, vera & amantissima mater, & semper quemvis locum teneret, absolutæ cumulatæque religionis exemplum. In his ad sponsum æternum vocata vigilansque inventa, & cum lampade accensa oleoque plena parata, profecta est XIII februarii MDCCIX. Scripsit ac typis edidit libellum hujus tituli:

Abregé des vertus du glorieux pere & patriarche S. Dominique, avec une sentence tirée des Saints Peres, ou une maxime du Saint Evangile en maniere de suffrage pour chaque jour, Avenione, Laurentii Lemolt 1680 in 12.

In litteris de ejus obitu per provinciam Tolosanam encyclicis, quas monasterii confessarius R. P. F. Franciscus *Roque* ejusdem ordinis, & quas hîc excipio, scripsit, promittebantur plura ascetica ab eadem Sanctimoniali MS relicta brevi edenda.

SOR. MARIA MAGDALENA DE MAUROY.

SOROR MARIA MAGDALENA DE MAUROY Galla Parisiis nobili loco nata, medio circiter seculo XVII ordinem in sacro & regio Pissiacensi parthenone amplexa est, exindeque quibusdam a professione annis ad Parisiense S. Thomæ de Aquino titulo insigne monasterium se transferri & aggregari obtinuit, in quo *Seraphinæ* nomine accepto præclaris animi virtutibus, & severissima legum nostrarum observatione non parum fulsit inter sodales. Ad seros annos vitam duxit sanctissimam, tandemque ad cœlestem sponsum migravit octogenaria major XVI februarii MDCCXIV, professionis religiosæ anno LXII. Scripsit 1714.

Abregé de la vie de la mere Sœur Françoise des Seraphins superieure des Religieuses de Saint Thomas d'Aquin a Paris de l'ordre de Saint Dominique, Anicii, Andreæ & Petri Delagarde 1665 in 4 pp. 100.

Quod compendium fere totum ex litteris & aliis scriptis dictæ Franciscæ de suo statu interiori recto ordine concinnatis est compositum.

Prodiit & altera editio auctior & accuratior hoc titulo:

La vie de la venerable mere Françoise des Seraphins religieuse de l'ordre de Saint Dominique au monastere de Saint Thomas d'Aquin a Paris, avec ses exercices & instructions pour la retraite des dix jours, Claromontii Arvernorum, Nicolai Jaquard, & Parisiis, Philippi Rouillié 1671 in 12 pp. 363.

Scio hanc utramque editionem in utroque libro dici editam a quodam viro ecclesiastico, cujus nomen tacetur, in lucem datam, sed mysterium est nunc revelandum. Nempe Sanctimoniales monasterii S. Thomæ de Aquino id sibi semper caverunt, & hanc legem apud se statuerunt, ne quodcumque opus ceu ab ipsis exaratum, & earum nomine insignitum in vulgus prodiret : cùm tamen gratias Franciscæ a Seraphinis cœlitus concessas piaculum censerent sub modio celare, codicem ejus vitæ MS ad superioren seminarii Aniciensis (is Carolus Ludovicus de Lantages nominabatur, supra laudatus pag. 660 ubi de nostro Spiritu *Panassiere*)

ut suo nomine ederet. Is verò primam editionem hîc recensitam curavit, eam addens ad vitam servæ Dei Sororis Agnetis a Jesu, aliâs *de Lingeac*, sed hac cautione adhibita in prologo, testatus MS Parisiis sibi missum, qualis a moniali sacri parthenonis S. Thomæ exaratus & concinnatus fuerat, nulla aut certe mediocri mutatione facta, se ad utilitatem animarum piarum typis commisisse.

Cùm autem illa prior editio sub nomine eximii ecclesiastici sparsa fuisset, facilius fuit nostræ Seraphinæ opus suum recognitum, novis memoriis auctum, & diligentius accuratum sub eodem alieno nomine iteratis typis seorsim a vita dictæ Agnetis a Jesu in lucem prodere.

Ejusdem Mariæ Magdalenæ seu Seraphinæ de Mauroy exarata est calamo, quæ sub nomine priorissæ & Sanctimonialium Sancti Thomæ de Aquino Parisiensium prodiit

La vie de la venerable mere Elisabeth de l'Enfant Jesus religieuse de l'ordre de Saint Dominique au monastere de Saint Thomas d'Aquin a Paris, Parisiis, Sebastiani Mabre-Cramoisy 1680 in 8 pp. 390.

Initio legem supra memoratam seipsas sibi constituisse declarant de alto a se silentio premendis suarum sodalium etiam sanctioris vitæ gestis & virtutibus, easque ad ultimum & triumphantem Domini Jesu adventum revelandas relinquendis, non potuisse tamen evadere, quin regulam a seipsis sibi præscriptam violarent circa dictam Elisabetham, quæ a personis utriusque sexus in viis Domini sublimioribus exercitatissimis vel docta, vel cognita fuerat, a quibus ut ejus sanctimonialis ratio & continuus in vita spirituali profectus in commodum animarum ad perfectiora tendentium manifestaretur, non solum desideratum sed quodammodo exactum fuit.

SOR. LUDOVICA DE LONGUEIL DE MAISONS.

SOROR LUDOVICA DE LONGUEIL DE MAISONS ex antiqua longaque avorum serie armis & toga, sed & infulis ac etiam purpura illustrissima Longoliorum in Neustria gente progenita, Johannis de Longueil marchionis *de Poissy & de Maisons* in senatu Parisiensi præsidis infulati patris, ejusque uxoris Ludovicæ de Fieubet non minoris nobilitatis matris filia, in regio Pissiacensi sacro parthenone sanctimonialis vivit hoc anno MDCCXX. Germanus illi est frater Claudius *de Longueil de Maisons* cedente patre in senatu Parisiensi jam ab anno MDCCI præses infulatus, & soror Renata Susanna monasterii canonicarum regularium S. Petrinæ *de la Villette* ad Parisios abbatissa. Apud hanc a quibusdam annis permissu magistri ordinis ob valetudinem degit, nec tamen inutilis, nec sui ordinis immemor, cui & occasione nata officia sua libenti & ardenti animo præstat. Ut Latinæ linguæ perita est, Gallice vertit S. Vincentii Ferrerii Tractatum de vita spirituali ac edidit hoc titulo: * 1720.

Traité de la vie spirituelle composé en Latin par Saint Vincent Ferrier & nouvellement traduit en François. Addidit de suo

Exercices de pieté pour passer cretiennement la journée.

L'Esprit dont les cretiens doivent être animez dans toute la conduite de leur vie, & ce qu'ils doivent observer, pour se sanctifier dans leur travail, en remplissant d'une maniere cretienne les principaux devoirs de la vie civile. Et tandem

Traduction des prieres, que l'Eglise fait dans la ceremonie d'une profession dans l'ordre des chanoinesses regulieres de Saint Augustin, Parisiis, Claudii Cellier 1704 in 12 pp. universim 334.

Qui tractatus non leve sunt scriptricis pietatis argumentum.

Sacri Ordinis Prædicatorum Gynacei Finis.

INDEX GENERALIS

ALPHABETICUS PER NOMINA

Scriptorum in utroque hujus Operis Tomo laudatorum.

Numerus Romanus Tomum, numerus Arabicus Paginam, littera *a* Columnam primam, *b* alteram indicat.

Notandum in hoc Indice non attendi nisi nomen primum Scriptoris, & ejus agnomen: alterum nomen, si quod habet, non considerari: præterquam in his qui ad Johannis *nomen aliud habent adjunctum, propter eorum numerum: qui & ideo post omnes simplici* Johannis *nomine nuncupatos recensentur.*

A

Abel de Sancto Briocho I. 210. a
Abrahamus Bzovius II. 488. a
  Vande Greyn II. 734. b
  Waldensis I. 465. a
Absalon Dacus I. 409. b
Acatius March de Velasco II. 613. b
Accoldus de Florentia. *Vide* Ricoldus de Monte Crucis
Actonus *vel* Achedunus Anglus I. 721. a
Adamus N. I. 734. b & II. 811. b
  Anglicus I. 739. b
  Bradwadinus. *Vide* Thomas
  Coloniensis I. 734. b
  Ferrarius I. 686. b
Adrianus de Alessio II. 572. a
  Cardinalis II. 530. b
  Coquerel II. 550. b.
  de Cruce II. 478. a
  Hoefstadius II. 339. b
  de Latre II. 217. b
  Nardot II. 436. a
  a Sancto Thoma. *Vide* Uffelde
  Szahaowstxi II. 107. a
  Valenticus II. 218. a
  de Uffelde II. 551. a
Ægidius de Aurelianis I. 265. b
  de Aureliis I. 721. a
  Bononiensis II. 269. a
  David II. 675. a
  Foscherarius II. 184. b
  de Gallutiis I. 597. b
  de Lallaing II. 652 a
  de Legio I. 266. a
  de Lessinia I. 370. b
  Lusitanus I. 241. a
  Marchesinus II. 198. b
  de Orpio I. 266. b
  van Swieten II. 605. a
  Topiarius II. 250. b
  Turinus II. 657. b
  de Valentia I. 900. a
Æneas Tolomei I. 626. b
Agapetus Ugoni de Brixia II. 642. b
Aicardus Saxo Senior I. 507. a
  Alter Junior I. 593. a
Aimericus de Placentia I. 494. b. & II. 819. a

A

Alanus Bouchout II. 660. b
  Culpen II. 669. b
  de Rupe I. 849. b
Albericus Nuntius Innocentii IV I. 122. a
Albertus N. I. 465. a
  N. alter I. *ibidem.*
  N. Tertius II. 331. b
  de Aguajo II. 77. b
  de Albolapide I. 847. a
  Bellunensis. *Vide* Paschaleus
  Bolstatensis. *Vide* Magnus
  Brandanus II. 688. b
  de Brixia I. 526. a
  Campana II. 501. a
  de las Casas *vel* Casaus II. 118. b
  Castellanus II. 48. a
  Castellani II. 789. a
  Clavarus. *Vide* Januensis
  le Creux II. 452. a
  Dragus II. 343. b
  Duimius II. 181. a
  Flesche II. 690. b
  de Florentiola. *Vide* Dragus
  Gabriecxi. *Vide* Franciscus
  de Galinganis I. 795. b
  le Grand II. 522. a
  de Gliricis. *Vide* Duimius
  Grognolini I. 735. a
  Januensis I. 463. b
  Laudensis I. 647. b
  Lombardus. *Vide* Laudensis
  de Loncin II. 642. b
  Magnus I. 162. a. 275. a. 280. b. & II. 331. b. 818. a
  Mailland II. 725. b
  Mandugasinus. *Vide* de Brixia
  Margonius II. 452. a
  Mazza. *Vide* Paulus Minerva
  de Orlamide I. 465. a
  Oswaldi II. 744. a
  Paschaleus II. 122. a
  de Placentia I. 465. b
  Porlesiensis I. 895. b
  de Pulta I. 465. b
  de Roma I. 466. a
  de Saxonia I. 735. a

A

Albertus de Venetiis II. 126. a
Zennerus II. 631. b
Aldobrandinus de Calegariis. *Vide* Ferrariensis
de Cavalcantibus I. 380. b
Ferrariensis I. 681. a
de Foscanella. *Vide* Toscanella.
Lombardus I. 681. b
Paparoni I. 403. a. 411. b
de Toscanella I. 527. a. II. 819. a
Alexander Thomas Arcudi II. 785. b
Azoguidus I. 856. b
de le Cambre Espinoi II. 524. a
Capoccius II. 261. a
Cauda II. 458. b
de Franciscis II. 326. b
Guilielmi II. 313. b
Manerba II. 371. a
Medices II. 414. b
Nuntius Innocentii IV I. 122. a
de Padula I. 640. a
Piny II. 772. b
Sebille II. 585. b
Spina I. 497. b
Alexius Figliuccius II. 263. b
Garzia II. 251. b
Alfinutius I. 619. a
Aloysius Faria II. 324. a
Alphonsus de la Anunciada II. 231. a
de Arze y Mantilla II. 530. b
de Avendaño II. 317. b
de Aversa. *Vide* de Marcho
Baptista. *Vide* Ildephonsus
de Bergomo. *Vide* Riccius
Bocconus II. 691. a
Bonihominis I. 594. b
Cabrera II. 322. a
Chacon *vel* Ciaconius II. 344. a
Enriquez. *Vide* Ildephonsus
de Espinosa II. 111. a
Fernandez II. 445. b
Galdo II. 452. a
Giron. *Vide* Ildephonsus
de Herrera II. 165. b
de Hinojosa. *Vide* Antonius
Hispanus I. 676. a
Hojeda II. 46. b
de Luna II. 320. b
Madrigal II. 364. b
Maldonado II. 446. a
Manrique II. 167. b
Manriquez II. 744. a
de Marcho II. 357. a
Martinez. *Vide* Manrique
Miguel II. 589. a
Muñoz Tevar II. 209. a
de Navarrete II 405. a
de Noreña II. 295. b
de Parma. *Vide* Antonius
de Ribera II. 442. a
Riccius II. 26. b
Sanchez II. 280. b
Sandin II. 695. a
de Sepulveda II. 255. b
de Vayllo II. 395. a
de Venero II. 122. b
de Villalpando II. 380. a
de Villalva II. 182. a
de Zamorra II. 759. a
Alvardus Cadurcensis. *Vide* Arnaldus
Amadeus Meigret II. 58. a
Amandus Teuto. *Vide* Henricus Suso
Fremault II. 134. b
N. I. 266. b
de Sancto Quintino I. 384. b. 492. a
Ambrosinus de Soncino II. 35. a
Ambrosius de Abiate I. 757. b
Adexirchen II. 375. b
Alemannus II. 30. b
de Altamura II. 660. b
d'Arthois II. 591. b
Brandi II. 542. a
Capello II. 766. a
o Conor II. 763. a
de Cordua II. 497. a
Coriolanus I. 907. b
Drwe II. 614. a
Estienne II. 715. a
del Giudice. *Vide* Altamura
Gozeus. II. 414. b
Guglielmini II. 357. a
Lezaro de Belliquadro II. 631. b
Marissal II. 644. b
de Napoli II. 307. b
Pascha II. 310. b
Pelargus. *Vide* Storck
Catharinus Politus II. 144. a 332. a 825. a
Ruggiero II. 592. a
Salazar II. 168. b
Salvius e Balneolo II. 244. a
Sansedonius Senensis I. 401. a
Smetius II. 544. a 551. a
Soncinas. *Vide* Ambrosinus
Catharinus Spannochi II. 736. a
Storck II. 158. a
Taegius II. 35. a
Ansanus Tantucci II. 783. b
Viola II. 565. a
Amedeus Meygret. *Vide* Amadeus
Amizius de Mediolano I. 48. a
Andreas de Albalate I. 360. b
Alcherus de Materno II. 230. a
Balaguer II. 452. b
Bernardus II. 339. b
de Bocagnis *vel* de Franchis I. 717. b
Boncirus I. 900. a
Camers. *Vide* Andrentius
Carnificis I. 865. b
de Caroloco. I. 266. b
Chevillard II. 695. a
Colossensis. *Vide* Rhodius
Cyprius I. 102. a
Dacus I. 410. a
Doto I. 538. b
Doria I. 790. b
Fabri *vel* de Fabris II. 88. b
le Fée II. 794. b
Ferrer II. 657 b
Flores II. 139. a
de Franchis. *Vide* de Bocagnis
Gallus. I. 479. a
Gianetti II. 231. b
Hannoc II. 481. a
Justinianus II. 405. b
Lao II. 605. a 758. a
de Longiumello I. 140. a
de Luna II. 481. a
de Maruegio I. 731. a
de Materno. *Vide* Alcherus
Maia de Salaberria II. 675. a
Mendez II. 357. b
de Modoëcia I. 259. a

Moguer

A

Andreas Moguer II. 235. b
de Novocastro I. 740. a
Perez II. 424. a
de Perusio I. 567. b
de Pisis II. 21. a
Pistoriensis. *Vide* de Bocagnis
Portulaga II. 21. a
Resendius II. 221. b
Rhodius I. 801. a
Rovetta II. 728. a
Ruiz II. 332. a
de Salaberria. *Vide* Maia
de Solre II. 707. b
Turrianus I. 675. b
de Valdecebro. *Vide* Ferrer
Versoris II. 605. a
Willart II. 555. a
Zannettus. *Vide* Giannetti
Andreatius de Camerino I. 527. a
Angelicus Petricelli. *Vide* Angelus
Angelus Amati II. 525. b
Andronicus II. 698. a
de Bario I. 750. b
Bettini II. 168. b
de Bononia I. 570. b
Calepius de Cypro II. 310. b
de Camerino I. 757. b. 759. a
Maria Carlini II. 774. b
Casarinus II. 326. b
Maria de Ceriana. *Vide* Laurus
Vincentius Cerva II. 380. b
Coqui. *Vide* a Sancto Antonino
Estanyol II. 13. a
Fiorillo II. 469. b
de Gallinis. *Vide* Gazzinus
Gazzinus de Lugo II. 218. a
Hennotelle II. 675. b
Ignanninus II. 120. a
Julianus II. 729. b
Maria Laurus II. 530. b
de Lugo. *Vide* Gazzinus
Martini II. 77. b
Mirabirus II. 296. a
Guillelmus Molò II. 800. b
de Monte-Ilcino. *Vide* Augustinus
Negronius *vel* de' Nigri I. 464. b
Nuzza de Grottula II. 626. b
Pacciuchelli II. 592. a
Perusinus. *Vide* Portasole
Petricelli II. 645. a
Pientini de Corsigniano II. 293. a
Portasole I. 589. a
Rampi II. 548. b
a Sancto Antonino II. 476. a
Savilianus II. 47. a
de Senis II. 236. a
de Sestris II. 255. b
Spina II. 752. b
de Trani I. 450. b
Veronensis II. 332. a
Maria de Viadana *Vide* Archangelus
Wirzbowic II. 773. b
Ziampus II. 107. a
Angli Studentes Parisius I. 209. b
Anianus de Schonaw I. 431. b
Annales Colmarienses I. 494. a
Annibaldus de Annibaldis. *Vide* Hannibaldus

A

Anselinus Nuntius Innocentii IV I. 121. a
Anselmus de Janua I. 149. b
Antoninus Alvarus II. 592. b
Benthein II. 577. b
Bononiensis. *Vide* Antonius Parvus
de Camerota II. 293. a
Cellius. *Vide* Antonius
Cloche II. 706. b
Condomitti II. 769. a
Forciglioni S. I. 817. b. & II. 823. a
Guercio II. 769. a
Legrand. *Vide* Antonius
Lembo II. 608. a.
Massoulié II. 769. b. 827. b
Mazzonus II. 592. b
de Nantoli II. 752. b
Ponz II. 436. a
de Præmislia II. 752. b
Reginaldus II. 661. a
de Sancto Dominico. *Vide* Antonius
Schauff. *Vide* Antonius
Stabili II. 266. b
Tani II. 642. b
Thomas II. 736. a
Antonius Abelli II. 293. b
Acellius. *Vide* Cellius
Alardi II. 452. b
Alfani II. 700. a. 752. b
d'Aquino II. 340. a
Armeninus. *Vide* Hieronymus
d'Avila II. 327. a
de Azario I. 519. b & II. 819. a
Balduccius II. 255. b
Barbieux II. 675. b
Bardon II. 801. a
Beccarius II. 120. a
Nicolaus du Bois II. 744. a
Boisselier II. 784. a
Brandolinus II. 256. a
de Brixia I. 289. b
de Brixia alter. I. 892. a
de Brixia tertius II. 104. a
de Cacerez de Sotomayor II. 395. b
Seraphinus Camarda II. 795. a
de Canals II. 707. a
de Caramanico II. 13. a
de Caramanico alter II. 118. b
de Carlenis I. 820. a
de Casali II. 32. b
de Castañeda II. 577. b
Cellius II. 459. a
Chesnois II. 703. b
della Chiesa I. 816. b
de Claris II. 67. a
de Collemaggio II. 317. b
de Collemancio. *Idem*
de Comitibus Lucurri II. 251. a
de' Conti d'Elci I. 782. b
Corrarius I. 803. b
Coste I. 757. b. 775. b
Daydon II. 577. b
de Ecclesia *idem* della Chiesa
Vincentius Domenech II. 360. a
de Espinosa II. 139. b
Feo II. 424. b
de Ferraria. *Vide* Beccaria
de Fonseca II. 135. b
du Four II. 21. a

A

Antonius Franciscus Fracassi II. 691. b
Gambier II. 296. a
Garsoni II. 631. b
Genebrada II. 24. a
de Ghislandis de Javeno II. 13. a
Gonçalez de Acuña II. 692. a
Goudin II. 739. b
Grandecius II. 446. b
Havet II. 246. b
de Hinoyosa II. 446. b
de Incarnatione II. 561. b
de Incarnatione alter II. 603. a
Irribarera II. 748. b
Justiniani II. 214. b
Legrand II. 632. a
Lembo. *Vide* Antoninus
Leoni II. 775. a
de Lorea II. 715. b
de Luque II. 581. a
Maccus I. 795. b
de Madureyra. II. 752. b
Mallet II. 605. b
Marrafa II. 136. a
Mazenod II. 719. b
de Monroy II. 668. a
de Montesino II. 123. a
Napari II. 652. b
Navarro II. 307. b
de Nazario I. 479. a
de Neapoli. *Vide* de Carlenis
de Ormaza II. 311. a
Paraboscus II. 296. a
de Parma. *Vide* de Azario
Parvus I. 748. b
Pauli II. 436. b
de Pazzi II. 562. a
de la Peña II. 26. b
de Peñaranda II. 472. b
Penneti II. 28. b
del Poço II. 395. b
Poltus. *Vide* de Collemagio
Ponz. *Vide* Antoninus
du Prat-Chassagny II. 761. b
Pyrata II. 114. b
le Quieu *vel* Queveurs II. 663. b
de Remesal II. 412. a
a Resurrectione II. 562. a
de los Reyes *vel* a Regibus II. 320. b
Rigerman II. 270. b
de Rispolis I. 820. b
de la Rocha II. 525. b
Rodriguez II. 522. a
Rosa II. 823. b
Rozado II. 424. b
Salazar-Cavallero II. 581. a
Salcedo II. 632. a
de Sancta Maria II. 759. a
de Sancto Dominico II. 251. a
Schauff II. 593. a
Senensis episcopus I. 651. b
Senensis alter II. 271. a
du Serre II. 795. a
Simeon II. 371. b
Soler II. 459. a
de Soria II. 372. a
de Sotomayor II. 555. b
de Sousa II. 296. b
de Sousa alter II. 464. b
Spennatus II. 244. b
Stabili. *Vide* Antoninus
Antonius de Sultanea I. 537. b
Varejam II. 459. a
de Vergara II. 664. a
Vercellensis *idem* ac de Nazario
de Viedzma II. 446. b
de Vio Cajetanus II. 75. b
a Visitatione II. 384. a
Aquinus Svevus I. 879. b
Archangelus Blanchi II. 256. a
Calligarius II. 332. a
Caraccia II. 526. a
Gabriel ab Annunciatione II. 739. a
Gozeus de Ragusio II. 367. a
Mancasula II. 308. a
Mansueti II. 473. a
de Petra sancta de Ripalta. *Vide* Caraccia
Radus vel Redi II. 619. a
Maria de Viadana II. 209. b
Archiepiscopus Ravennatensis I. 757. a
Ardengus Papiensis II. 181. b
Armandus de Bellovisu I. 583. b. & II. 332. b
Arnaldus N. I. 772. a
de Badeto II. 96. a. 332. b
Bernardi de Cadurco I. 588. b
Fradeti I. 565. b
de Prato I. 499. b
de Prato alter I. 659. b
Sigarra I. 247. b
Arneus de Gif I. 266. b
Arnoldus de Badeto. *Vide* Arnaldus
de Friburgo II. 821. a
Leodius I. 721. a
Nielssius *seu* Trylen II. 350. b
de Podio *vel* de Puig I. 721. b
de Sanctis I. 412. a
Sieur II. 626. b
Sigarra. *Vide* Arnaldus
de Treviris II. 821. b
Artus le Marchant II. 421. b
Ascanius Maria Crispo II. 675. b
Assuerus Engelgrave II. 522. a
Athanasius Basco II. 760. a
Nellius de Viterbio II. 256. b
Auctores Concordantiarum SS. Bibliorum I. 203. a
Augustinus Alessi II. 403. a
Bagiensis II. 572. b
Baretti II. 414. b.
de Caramanico. *Vide* Antonius
de Cerasola da Chieti II. 332. b
Cermelli II. 669. b
Dacus I. 388. b
Davilla Padilla II. 351. a
Galaminus II. 364. a
Gazothus I. 553. a
de Guiduhiis. II. 760. a
de Ibarreta. *Vide* Sbarroja
Justiniani II. 96. a
de Lycio I. 721. b
Marciagninus I. 722. a
de Monte-Alcino II. 357. b
di Nale *vel* Nallius II. 67. a
de Ortis II. 47. a
du Paz II. 469. b
Petrettus de Regio II. 459. a
Porta II. 107. a
Quintius Epidaurensis II. 377. a
Recuperatus II. 106. b

A

Augustinus Rubeus II. 551. b
 Salvagus II. 198. b
 Salutius II. 346. a
 de Sbarroja II. 152. b
 Sellitto II. 403. a
 Suardi II. 107. b
 de Suriano II. 632. b
 Vanini *vel* Vanianini II. 442. a
 de Verona I. 893. b
Aurelius Cosimus de Senis II. 296. b
 Risaliti II. 412. b
Azarias Fridonis II. 351. b

B

Balduinus de Maslix I. 247. b
 de Flandria I. 412. a
Baltazar Arias II. 388. b
 de Ayala II. 104. a
 Dresselius II. 281. a
 Mendez II. 60. b
 Navarrete II. 436. b
 Johannes Roca II. 365. a
 Santacruz II. 695. a
 a Sancto Dominico I. 900. a
 a Sancto Johanne II. 11. b
 Sorio II. 159. b
 Tellier *vel* Textor II. 244. b
 Werlinus II. 126. a
Baptista de Fabriano I. 847. b
 de Giudici I. 867. a II. 824. a
 Penna II. 367. b
Barnabas Bernardi II. 167. b
 Capograsso II. 21. b
 Gallego II. 601. b
 Gentilis II. 153. a
 Sassone I. 869. a
 de Vercellis I. 554. a
 de Xea II. 332. b
Bartholomæus de Alzano I. 893. b
 de Angelo II. 269. a
 Anglicus I. 486. a
 dell' Aquila I. 374. a
 Avinone II. 431. a
 de Bario I. 561. a
 Bergomas II. 332. b
 de Biscia I. 752. a
 de Bolsenech I. 687. a
 Bononiensis I. 722. a
 Bononiensis alter. *Vide* de Luca.
 de Bregantiis I. 254. b
 de Carbone I. 652. b
 Carranza de Miranda II. 236. a
 de las Casas II. 192. b 332. b 825. b
 Chisellonus de Mirandula II. 321. a
 Comazzius I. 866. b
 Constantinopolitanus II. 818. b
 Dominici I. 773. a
 Ferrariensis I. 748. b
 Ferrariensis alter. *Vide* de Mutina
 Ferreira II. 281. a
 de Florentia. *Vide* Lapaccius
 de Forolivio. *Vide* Senensis
 Fumus II. 123. a
 Gavianus. *Vide* Bombologninus
 Guillelmi II. 676. a
 Hispanus. I. 466. a
 Lapaccius I. 834. b

B

Bartholomæus de Ledesma II. 352. a
 Lopez. II. 317. b
 de Luca I. 541. a II. 332. b
 Manzolus II. 39. b
 de Martyribus II. 296. b 826. b
 de Medina II. 256. b
 de Miranda II. 321. a
 de Mirandula. *Vide* Chisellonus
 Montuccius I. 753. a
 Mortarius II. 86. b
 de Mutina I. 806. b II. 823. a
 N. *Vide* Anglicus
 de Papazurris. *Vide* de Carbone
 Parvus apostolus Armenorum I. 581. a
 Parvus alter I. 722. b II. 821. b
 Penades I. 828. a
 de Pisis. *Vide* a Sancto Concordio
 de Pisis alter. *Vide* Spina
 de Piscialis I. 565. a
 Premisliensis II. 327. a
 Rimbertinus. *Vide* Lapaccius
 de Riparia I. 705. b
 Rondaninus II. 66. b
 a Sancto Concordio I. 623. b
 de Scalis I. 874. b
 de Scrivere II. 643. a
 de Senis I. 809. b
 de Senica II. 340. a
 Sibylla I. 872. a
 de Soncino II. 360. b
 Spina II. 126. a
 de Sulmona. *Vide* de Scalis
 Texerius I. 776. a
 Tridentinus I. 110. b
 Triviolo II. 589. a
 Turonensis I. 248. a
 de Venetiis. *Vide* de Luca & I. 544. a
 de Veyga II. 281. b
 de Vicentia. *Vide* de Bregantiis.
Bascalcus Teuto. *Vide* Gatsthaltus.
Basilius Amabilis II. 562. a
 Campanella II. 405. b
 Ferri II. 796. a
 Pica II. 608. a
 Pisanus II. 182. b
 Spinula II. 447. a
 Vivin. II. 608. b
Benedictus de Assignano I. 595. a
 Bovius Feltrensis II. 697. a
 Bovius Feltrensis alter II. 698. a
 Britannicus I. 893. b
 Caniwel II. 698. a
 Maria Castronius II. 778. a
 Crinigandus I. 771. a
 Fernandez II. 136. b
 Herba II. 243. a
 Herculanus II. 402. a
 in Hungaria missionarius I. 149. a
 Justiniani II. 453. a
 Marabotti II. 251. b
 de Mantua I. 894. a
 Micheli I. 820. b
 de Montefiascone I. 536. b
 de Monteregali II. 169. a
 Pauli I. 894. a

B

Benedictus Perazzo. *Vide* Johannes Benedictus
- Sentinus I. 531. b
- Soncinas I. 878. a
- Tamacedus I. 210. a
- Veronensis I. 771. a
- de Villacañas II. 367. b
- Urbevetanus I. 466. a
- XI papa. *Vide* Nicolaus Bocassinus
- Zaiosus II. 349. b
- Zoanelli II. 828 b

Benevenutus Marchesini I. 809. b
Berardus Lombardus. *Vide* Bernardus Lombardi
Bercaldus Teuto. *Vide* Bertholdus a Maisberch
Berengarius de Landora I. 514. a
- Notarii I. 447. b

Bernardinus de Bustis I. 907. b
- Faso II. 700. b
- Gauslinus II. 531. a
- de Lugo. *Vide* Bernardus
- de Roma I. 906. b

Bernardus de Albuquerque II. 251. b
- de Alvernia I. 492. b 384. b II. 819. a
- Arnoldus. *Vide* Arnaldus Bernardi
- Bartolini I. 722. b
- Borghi de Azulo II. 744. b
- Buscemi II. 669. b
- de Cagnolo. *Vide* Barnabas de Vercellis
- de Castello *vel* de Castro S. Vincentii. *Vide* Guidonis
- de Claromonte. *Vide* de Alvernia
- de Como II. 22. b
- de Croso II. 40. a
- Dispositor studentium in gymnas. Sanjac. Paris. I. 384. b
- Ermengaudi I. 688. a
- de Franchoven. *Vide* Fronthoven
- de Fronthoven I. 752. b
- Gaillacensis. *Vide* Guillelmus Bernardi
- Geraldi I. 428. b
- Ghetaldus II. 23. a
- a Goes II. 753. a
- Guidonis I. 576. a
- Guyard II. 653. a
- Hispanus. *Vide* de Trilia
- de Jonghe II. 796. b
- de Judice I. 906. b
- de Juzico I. 491. a
- de Lauda. *Vide* Lombardi
- Lombardi I. 560. b
- de Lugo II. 412. b
- de Lutzemburgo II. 93. a 824. b
- Maja I. 791. b
- Monsecatus II. 740. a
- de Mundo. *Vide* Hermannus de Minda
- de Nieva II. 157. b
- de la Palisse II. 617. a
- de Parentinis I. 611. b
- Paxillus II. 465. a
- de la Peña II. 643. a
- de Ponzano II. 570. a
- a Rosario. *Vide* Johannes Vincentius
- Teuto I. 155. b
- de Trilia *vel* Trilha I. 432. a

Bernensis *vel* Bernerius I. 532. a
Bertholdus Dacus I. 410. a
- a Maisbercx I. 811. b
- Teuto. Tres hujus nominis. I. 431. a. 722. b

Bertramus *vel* Bertrandus Teuto I. 689. b
Bertrandus de Garriga I. 16. a
- Loth. *Vide* Ludovicus Bertrandus
- de Trilia. *Vide* Bernardus

Bicellus Teuto I. 723. a
Biculc *vel* Bieul. *Vide* Ricoldus de Montecrucis
Blasius del Diamendieta II. 470. a
- Foucher II. 281. b
- Gallus I. 384. b
- Ragusinus I. 853. a
- Verdu a Sans II. 436. b

Boetius Bernensis. *Vide* Boverus
- Dacus I. 640. b

Bolus Sabaudi. *Vide* Petrus de Bollo
Bombologninus Gavianus I. 723. a. & II. 821. b
Bonacursius Bononiensis I. 156. b
- Ultramarinus I. 159. a

Bonaventura Borselli II. 623. a
- Camasseus I. 720. b
- Parvus. *Vide* Bartholomæus
- Pons II. 643. a
- Tolomei I. 626. b

Bonifacius Banzolus II. 485. a
- de Cremona I. 634. a
- Maria Grandi II. 730. b
- de Lavania I. 437. b
- de Pinchona I. 634. a
- Scaliger I. 418. a

Bonjohannes a Mescana I. 616. b
Bonvesinus de Mediolano I. 479. a
Bonvisus de Placentia I. 48. b
Bonushomo Brito I. 139. a
Bornasius Siculus I. 617. b
Borromeus Basacomarius I. 527. b
Boucardus Teuto. *Vide* Brocardus
Boverus Bernensis I. 723. b
Brocardus Teuto I. 391. b
- Teuto alter I. 466. b

C

Cæsar Ludovicus Samminiati II. 797. a
Calixtus de Missanello II. 556. a
Camillus Balliani II. 447. a
- Campegius II. 201. b
- Guidi II. 536. a
- Jasinski II. 536. b
- Natalius II. 267. a
- Samboriensis II. 357. b

Carolus Bayona II. 751. a
- Bouquin II. 745. b
- Claeiis II. 623. b
- Dacus I. 410. a
- Daroux. *Vide* de sancto Vincentio
- Ducos. *Vide* Johannes Carolus
- Clemens Gan II. 581. b
- Garophanus II. 632. b
- Jouy *vel* Jouius II. 593. a

Carolus

C

Carolus Laisné II. 333. a
Muscert II. 797. a
Myleman II. 716. a
Petri II. 761. b
Puchart II. 573. a
Hyacinthus Puteanus II. 442. b
Raisson II. 801. a
Roussel II. 556. a
de Sancto Vincentio II. 773. b
Winckius II. 264. a
Chabertus & P. du Rosset I. 467. a
Cherubinus Buzomus II. 481. a
Calvo II. 753. a
Famagustanus II. 169. a
de Florentia II. 281. b. 826. a
de Florentia alter II. 281. b
de Florentia tertius II. 282. a
Panzera II. 780. a
Torni II. 698. a
Vecci da Morcone II. 759. a
Christianus de Opifer *vel* Oputer I. 810. a
Christophorus Ancheri II. 64. a
o Connel II. 784. a
a Cruce *vel* de la Cruz II. 377. a
Vander Donck II. 614. a
Frenz II. 784. a
de Galues I. 865. b
Lombardus I. 723. b
de Mediolano I. 825. b
Molhusensis I. 634. a
Pedroche II. 725. b
Rodriguez II. 389. a
de Torrez II. 573. a
Chrysostomus de Casali. *Vide* Javellus
Douillet II. 643. a
Javellus II. 104. b
Clarus Romanus. *Vide* Sestius
Sestius de Bononia I. 21. a. 92. b
Claudius Combet II. 704. b
Cortez II. 562. b
Finus II. 826. b
Lyonnard II. 692. a
de Marois II. 591. b
a Rota II. 94. a
le Roux II. 492. b
de Spina II. 169. a
Clemens Araneus II. 131. a
Bigot II. 186. b
Blasius II. 583. a
Capellus II. 792. b
Ferrer I. 900. b
Fior II. 493. a
Gan. *Vide* Carolus
de Genua II. 720. a
Giffonellus de Atripalda II. 308. a
Lozow II. 23. a
de Salis II. 695. b
Scotus I. 149. a
de Serravalle II. 185. b
Colmariensis Annalista I. 494. a
Concordantiarum auctores I. 203. a
Conradus de Alberstat I. 466. b
Alter I. 610. a. & II. 820. b
Tertius I. 632. b
Asculanus I. 569. a. & II. 819. b
Astensis I. 821. b
Grariadei I. 498. b
Koelin II. 100. a
de Lauda. *Vide* N.
de Marpurg I. 487. a
N. I. 206. b
Conradus Peregrinus I. 388. b
Ruffi I. 538. a
de Saxonia I. 640. b
Teuto I. 21. a
Teuto alter I. 421. b
Zittardus II. 360. b
Consalvus Gritius II. 617. b
Ponce de Leon II. 155. a. 340. a
Constantinopolitani Prædicatores I. 136. a
Constantinus de Æsculo I. 627. a
Coccianus II. 186. b
de Fabriano. *Vide* Constantius
de Isorella. *Vide* Coccianus
de Montebudello I. 723. b
de Placentia II. 627. a
Urbevetanus Medices I. 153. b
Constantius Eremita I. 907. b
de Fabriano I. 858. b
Cornelius Avitabile II. 485. a
Janssensboy II. 493. a
de Jonghe II. 707. b
Du Lieu II. 601. b
de Lutzemburgo II. 333. a
de Monte II. 415. b
Sambucus II. 42. a
de Snexis II. 82. a
Vranx II. 583. a
Woons II. 654. a
Corradus Corradi. II. 746. a
Cosmas de Lerma II. 526. b
Morelles II. 485. a
Roselli II. 243. b
Cosmus Maria Altogradi II. 586. a
Cyprianus Benetus II. 49. a. 824. b
de Gregorio II. 623. b
de Luca II. 372. a
de Neapoli. *Vide* de Gregorio
Polonus II. 358. a
de Remondazzo de Castilione II. 380. b
Romanus II. 121. a
Uberti II. 362. b

D

Dalmatius Amatus II. 358. a
Damascenus de Famagusta II. 169. a
Damasus Artufel II. 218. b
a Ligno. *Vide* Damianus
Damianus Alvarez II. 421. b
Artufel. *Vide* Damasus
Crassus de Rispolis II. 31. a
Dias II. 209. b
a Finario I. 808. a
de Fonseca II. 424. b
a Ligno II. 245. a
Lorus II. 86. b
Petri de Nardis. *Vide* Dominicus
Roscius *vel* Rossi II. 294. a
Zavalia I. 749. a
Daniel de Bœuf II. 384. a
Bucretius *vel* Reindfleich II. 470. a
de Crema II. 190. a
o Daly II. 617. b
de Parisius I. 267. a
de Prato II. 154. a
Vicentinus I. 856. b
David Lenfant II. 716. a

D

Decius Carrega II. 532. a
Justiniani II. 527. a
Demetrius Ricardi I. 506. b
Deodatus Gentile II. 403. a
Desiderius Anichinus II. 257. a
dal Legname II. 227. a
Scalia II. 501. b
Didacus Aduarte II. 493 a
Alvarez II. 481. a
Arias Ximenez. *Vide* Ximenez Arias
Arturus II. 536. b
de Astudillo II. 94. b
de Carranza II. 136. b
de Castilho II. 199. b
de Chaves *vel* de Clavibus II. 305. a
Collado II. 497. b
de las Cuchareta s II. 21. a
Deça II. 51. a
Duran II. 282. a
Ferrand. *Vide* Jacobus
Gugliadus II. 425. a
de Hojeda. *Vide* Ojeda
de Horozco II. 209. b
de Janguas II. 360. b
de Lausana. *Vide* Jacobus
de Lemos II. 61. a
Maz *vel* Masius II. 365. a
de Morales II. 603. b
Nuño Cabezudo II. 389. a
Ojeda II. 396. a
Ortiz II. 522. b 826. b
de Oxea II. 272. b
Ramirez II. 593. a
a Rosario II. 257. b
a Sancta Maria. *Vide* Dominicus
Senarius. *Vide* Dominicus Sinarra
de Victoria II. 107. b
de Villalobos II. 586. a
Ximenez II. 169. b
Ximenez Arias II. 247. a
Yanguas. *Vide* Janguas
de Zamora II. 367. b
Dimius Ambrosii I. 723. b
Dionysius de Assisio II. 258. a
Becci de S. Geminiano I. 403. a
le Brun. *Vide* Dominicus
Italus II. 275. a
de Leone & de Lycio II. 632. b
Martini II. 365. b
de Occillis II. 333. a
Pitas I. 812. b
Plagese II. 327. a
Discipulus. *Vide* Johannes Herolt
Dominicus de Agramund. I. 708. a
Aianus. *Vide* Peccioli
Alessandri II. 704. b
de Alqueça I. 492. a
de Annunciatione II. 302. a
de Ara. *Vide* de Lara
ab Arbore II. 522. b
de Arteaga II. 218. b
Aurnhammer II. 593. a
Baglioni II. 200. a
Baltañas de Mexia II. 170. a
Bañes II. 352. a. 826. b
Bendit. *Vide* Johannes
Bolanus II. 396. a
a Braida II. 218. b

D

Dominicus Britius de Arimino II. 282. a
le Brun II. 717. a
Bruni II. 482. a
Buchia II. 119. a. 825. a
Buelli II. 275. b
Bugella I. 900. b
Caleca. *Vide* Celaya
Campesius II 459. b
Campos II. 801. a
de Castenedulo II. 35. b
Carpane I. 908. a
de Cataleis. *Vide* de Chavalcha
de Catalopia I. 808. b
de Cataro. *Vide* Buchia
Cavalca. *Vide* Chavalcha
Celara. *Vide* Celaya
Celaya II. 230. b
Celi II. 774. a
Ceva II. 380. b
Chalvalcha de Vico I. 878. a. II. 824. a
Codaleus *vel* Codagli II. 372. b
Columbi II. 743. a
de Conceptione II. 753. a
Coronado II. 614. a
de Crema I. 859. a
Maria Curione II. 412. b
Dalli de Luca II. 623. b
Davidet II. 103. a
Dunant II. 548. b
d'Eremita. *Vide* Donatus
de Erquicia II. 476. a
de Fabriano. *Vide* Sinarra
de Flandria I. 894. a
de Florentia I. 757. a. 772. a
Fregonius II. 350. a
Gallianus II. 677. a
Gonzalez II. 551. b
Gori II. 415. b
de Grassis II. 425. a
Gravina II. 532. a
Grenier *vel* Grima I. 612. b
Grippi. *Vide* Maria Marchese
Guerard vel Grard II. 638. a
Guilielmi I. 723. b
Gusmannus S. I. 1. a
de Herre II. 711. a
Hispanus I. 15. a. & b. 16. a
Janssenboy II. 552. a
Johannis I. 864. b
Lacoste II. 704. b
Lagauze II. 766. b
de Lagne I. 687. b
de Lara II. 218. b
Leoni I. 736. a
Lionius II. 593. b
Lynze II. 744. b
a Luna II. 578. a
Maccarani II. 797. b
Thomas Manlelli II. 707. b
Maranta II. 282. b
Maria Marchese II. 730. b
de Marinis II. 627. a
Marsucchius II. 753. a
de Mendosa II. 39. b
de Molina II. 442. b
de Monteluporum I. 724. a
de Mortario II. 9. b
Nardius. *Vide* Petri de Nardis

D

Dominicus Ferdinandus Navarrete II. 720. b
de Nieva II. 361. a
de Nocera II. 333. a
a Pace II. 258. a
de Pantaleonibus I. 675. a
Paolacci II. 548. b
Paris II. 473. a
de Peccioli I. 771. b
Perez II. 751. a
Petri de Nardis I. 687. b
Pimentel II. 574. a
Pisanus. *Vide* Peccioli
de Pistorio I. 855. a
Ponsi II. 797. b
Maria Pozzobonello II. 717. a
Ricci II. 774. a
Richardus I. 865. a
Riera II. 751. a. 778. b. 827. b
a Rosario. *Vide* Daniel o Daly
Rossi II. 258. a
de Salazar II. 311. a
de Santacruz II. 443. a
de Sancta Maria II. 167. b
de Sanctis II. 619. a
de Sancto Thoma II. 170. b
de Sancto Thoma alter II. 654. a
Sarpetri *vel* de S. Petro II. 677. b
Scevolinus I. 551. a
da Seminara II. 711. b
Sergent II. 269. b
Sinarra I. 527. b
de Soto II. 171. a
Spatafora II. 333. b
de Stelleopardis I. 705. a
Suñer II. 593. b
Tolosanus. *Vide* Grenier
Toscanus II. 108. a
a Turre II. 609. b
de Vecchis II. 827. a
Veyrier II. 774. a
de Vico Pisanus. *Vide* Chavalcha
de Vico Hispanus II. 154. a
Zani de Cremona II. 724. a
Donatus de Brixia II. 333. b
Carnesecchius II. 593. b
d'Eremita II. 433. a
Lain. *Vide* Hyacinthus Donatus
Durandellus. *Vide* Durandus de Aureliaco
Durandus de Aureliaco I. 587. b. & II. 819. b
de Croso II. 334. a
de Sancto Portiano I. 586. a
Senior *idem ac* de S. Portiano

E

Ebrardus de sancto Quintino I. 267. a
Eccardus. *Vide* Aichardus Saxo
Edmundus de Burgo II. 784. a
Bilius II. 628. a
Eduardus Ambrosius Burgis II. 797. b
Jansenius II. 334. a
Eleutherius Ghelda II. 795. a
Elias Bruneti I. 139. a
Couraud II. 731. b
de Ferreriis I. 627. a
Raimundi I. 660. b
Eliphus Poirel II. 389. b

E

Eliseus Capis *vel* de Caiis II. 179. a
Masini II. 448. a
Elpondus de Elrich I. 724. a
Emericus de Placentia. *Vide* Aimericus
Emmanuel a Cruce II. 306. a
Homem II. 581. b
de Incarnatione II. 785. b
de Mediolano I. 210. b
Rebello II. 499. a
Trigueros II. 728. a
Engelbertus Cultificis I. 875. b
Episcopus Parisiensis I. 267. a
Erasmus Frisner I. 892. a
Evangelista Rosis de Aquila II. 470. b
Eucherius Bonettus II. 358. a
Evenus de Begaignon I. 667. a
Evenonius I. 772. b
Everardus de Brixia I. 359. b
de Clivis II. 58. b
de Nuremberga I. 780. a
Eugenius Brutus II. 28. b
Casalaina II. 270. a
Eusebius Piccioni II. 664. b
Eustachius Allaude I. 869. a
Dalei II. 327. b
Locatellus II. 231. b
Mayer II. 755. b
de Pisis II. 552. b
Platesius II. 40. a
de Rivis. *Vide* de Zichenis
de Rosario II. 676. a
de Zichenis *vel* Vander Rivieren II. 106. a

F

Fabianus Bierxovius II. 542. a
Facinus de Aste I. 740. a
Fancus Recurdus Serdetus II. 614. b
Federicus Frezzius I. 757. b. 758. a
Maria Tadini II. 609. b
Venetus I. 706. b
Felicianus N. I. 881. a. & II. 334. a. 824. a
Ninguarda II. 313. b. 826. a
Raimundus II. 459. b
Felix de Avila II. 406. b
de Castelfranco II. 215. a
Fabri Schmidt I. 871. b
Piazzi de Colorno II. 252. a
de Prato II. 340. a
Richetti II. 416. a
Ferdinandus Baçan II. 407. a
de Castillo II. 308. a
de Helevo *vel* Helva II. 549. a
de Herrera II. 619. b
de Navas II. 247. b
Ojea II. 396. b
Pineda. *Vide* de Navas
de Sancta Maria II. 258. a
de Tavora II. 248. a
Ferrarius Catalanus I. 349. a
Ferricus de Spineto I. 531. a
Florentius Gallicus I. 139. b
Puteanus II. 324. b
Florius de Vicentia I. 429. a
Folquinus Dacus I. 410. a
Franciscus de Alvarado II. 298. b
de Araujo II. 609. b
de Arimino I. 350. a
Arnoul II. 565. a
de Avila II. 553. b

F

Franciscus de Ayllon II. 638. b
Beati. *Vide* Johannes Franciscus
de Belluno I. 640. a
Bernerius II. 373. a
Billecoq. *Vide* Johannes Franciscus
de Blancas a S. Joseph II. 390. a
Maria Blancus de Garexio II. 562. b
Boschman II. 778. b
Bovadilla II. 261. b
Cantero II. 780. b
Capiferreus. *Vide* Magdalenus
Capronius II. 527. a
Carasco II. 753. b
Carrero II. 443. b
Cavagliero II. 780. b
de Cepeda II. 350. a
Chauchemer Ciaucemer II. 784. b
Hyacinthus Choquetius II. 542. b
Cicala *vel* Cicada II. 353. b
Columna II. 35. b
Combefis II. 678. a
de Cordua II. 42. a
Thomas Croquer II. 780. b
a Cruce II. 578. a
Deurwerders II. 6·8. a
Diago II. 397. a
Diaz II. 549. a
Donatus II. 482. b
Dooms *vel* Dompsius II. 483. a
Dorta II. 174. a
d'Enghien II. 798. a
Falconi II. 433. a
Felix II. 688. b
Figueroa de Guancabelica II. 527. b
Fontana II. 314. b
Forerius II. 261. b
Gabalda II. 536. b
Galvano. *Vide* Gualvaneus Flamma
Albertus Gabriecki II. 574. a
Garcia II. 267. a
Gavarracinus II. 583. b
Gerardi. *Vide* Gerardus Mosanus
Ghetius II. 501. b
Gomez II. 664. b
Gonzalez de San Pedro II. 780. a
Goraceus II. 272. b
Gravano II. 517. b
Guidy II. 448. a
Herculanus II. 334. a
Janssens Elinga II. 789. a
a Jesu. *Vide* de Sa Meneses
de Joncoux II. 433. a
Joyeulx II. 771. a
Lampugnani I. 511. b
Larraga II. 790. a
Lerma II. 471. a
Lopes de Texeda II. 465. a
Letoffé II. 700. b
Magdalenus Capiferreus II. 473. a
Maidalchini II. 537. a
Manca de Prado II. 486. a
Maria Merenda II. 543. b
Mespolié II. 801. b
de Mexia II. 227. b
Modestus II. 825. b
Nardus *vel* de Neritono I. 857. a
Franciscus Navarrete II. 753. b
Octavius de Orestis II. 766. b
de Olibera II. 291. b
Hieronymus de Orenghi II. 444. a
Orlandi II. 775. a
Orsuccius II. 549. b
Palau II. 502. a
Palmierius II. 676. a
Penon II. 748. b
Perez a Lerma II. 725. b
de Perreda II. 381. a
de la Pie *vel* de Pica II. 210. a
da Piedade Maciel II. 478. a
de Pineda. *Vide* Ferdinandus de Navas
de Pinello II. 556. b
Pipinus I. 539. a. & II. 89. a
de Pisis I. 550. b
Porcelli II. 459. b
Porrete II. 750. a
Prædicator C. P. I. 897. b
de Prato I. 659. b
van Ranst II. 798. a
de Relux II. 708. a 753. b
de Retza I. 775. a
Romeus II. 125. a
de Rosario II. 670. a
de Rota. *Vide* Retza.
Rufelartius II. 318. a
de Sa de Meneses de Jesu II. 581. b
de Salafria II. 601. b
Maria Samuelli II. 593. b
de Santacruz II. 302. a
de Sancto Dominico II. 544. a
de Sancto Joseph. *Vide* Blancas
de Silvestris II. 59. b
Sobrecasas II. 743. a
Sotelio II. 717. b
de Tapia II. 753. b
Tommæ II. 29. a
Varo *vel* Baro II. 714. a
Vermeil II. 586. a
a Victoria II. 128. b
de Vivero *vel* de Bivero II. 465. b
Zaccone II. 589. a
Francus de Perusio I. 537. a
Fredericus Agrigentinus II. 136. b
Fridericus Steill II. 731. b
Frugerius de Penna I. 55. b

G

G: Adæ I. 724. a
Gabriel Alexandri II. 314. b
Barletta I. 844. a. & II. 823. b
Cassafages I. 822. a
de Cepeda II. 633. a
Marletta de Arienzo II. 676. a
Pollionius II. 373. a
de Sancto Antonio II. 353. b
de Saviliano II. 131. b
Gad de Ouciu I. 590. b
Gadinus de Trajecto. *Vide* Godinus
Gailhardus de Petra II. 32. b
Galginus de Senis I. 627. b.
Galienus de Orto I. 406. b
Galvanus Flamma. *Vide* Gualvaneus
Gallus Teutonicus I. 724. b
Garinus de Barroducis II. 63. b
Garinus *vel* Guarinus de Giaco I. 610. a

Garsias

G

Garsias de Castronuño I. 757. a
de Loaysa II. 39. a
Gasbertus de Orgolio I. 674. a
Gascalcus de Erfordia. *Vide* Gatsthaltus
Gaspar Adam. *Vide* G. Adæ
de Ascensione II. 437. b
Bugatus II. 321. b
Carcano II. 397. b
Catalan de Monsonis II. 570. a
a Corduba II. 354. a
a Cruce II. 210. a
Dinghens II. 676. a
Estevan II. 78. a
Fayol I. 875. a
Carolus la Feuille II. 801. b
Garcia. *Vide* Gregorius
the Loe II. 486. a
de Perusio II. 24. a. 755. b
Ruiz II. 570. b
a Sancto Johanne I. 815. a
Stephanus. *Vide* Estevan
Zarfate II. 416. a
Gatsthaltus Teuto I. 634. b
Gaufridus de Belloloco. *Vide* Godefridus
Ebronensis I. 382. b
Gauritius I. 122. b
Genesius de Barrientos II. 740. a
Gentianus Billaud II. 437. b
Georgius Adæ. *Vide* G. Adæ
de Aguayo. *Vide* Gregorius
Arrarius I. 527. b
Busti de Candello II. 318. a. 826. a
Cacatoxicus II. 42. b
a Cascano I. 210. b
de Castellarano II. 407. b
Cippullus. *Vide* Gregorius
Epplus I. 201. a. 900. b.
Frickenhausen. *Vide* Orter
Hepburnus I. 900. b
Lazari II. 398. a
de Mediolano II. 31. a
de Mediolano alter II. 31. a
Orter I. 883. b
de Peira I. 725. a. 901. a
Ravennatinus II. 42. b
a Sancto Jacobo II. 139. b
Schixelius II. 753. b
Antonius Vespuccius I. 884. b
Vetterus II. 407. a
de Ungaria I. 901. a
Gerardus Berelli I. 616. b
Coloniensis I. 725. a
de Domaro I. 609. a
Elten I. 858. a
Flander II. 358. b
de Fracheto I. 259. a
de Griffone I. 412. a
de Hancinis I. 725. a
Leodiensis I. 248. b
Mindensis I. 725. b
de Monte *vel* de Montibus I. 908. a
Mosanus II. 324. b
de Remis I. 479. b
Renerus. *Vide* Giraudus Raynerius
de Sancto Laurentio I. 641. a
de Silteo *vel* Sileto I. 725. b
Teuto I. 450. a
Teuto alter. *Vide* Mindensis
Willichius I. 532. a

G

Ghilbertus de la Haye II. 732. a
Gilbertus de Ovis I. 391. a
Giraudus Rainerius a Sancto Johanne I. 697. b
Giroldus N. I. 725. b
Gisbertus Alexandrinus I. 403. a
Gisilbertus Anglus I. 21. b
Gnomitius Lusitanus I. 15. a. & b
Godefridus de Abluviis I. 532. b
de Anselmis. *Vide* Viterbiensis
de Belloloco I. 267. b. 270. a
de Blevello *vel* Blevaix I. 127. b
Languedoc II. 740. b
Loyer II. 786. a
Marcquis II. 670. a
a Mierlo II. 278. a
Pœnitentiarius papæ I. 105. b
Striroius II. 134. b
Viterbiensis I. 740. b
de Waterfordia I. 467. b
Godinus de Trajecto I. 724. b
Gombaldus de Vlugia I. 686. b
Goswinus Henrici II. 522. b
Gotsthaltus Teuto. *Vide* Gatsthaltus
Gratiadei Æsculanus I. 603. a
Gregorius de Aguayo II. 407. b
Areilza II. 728. b
de Augustino II. 471. a
Buccatellus I. 806. a
Bustus. *Vide* Georgius
Cippullus II. 552. b
Danielis de Atripalto II. 563. a
Delphinas. *Vide* Teutonicus
Donatus II. 527. b
Faventinus. *Vide* de Florentia
de Florentia I. 110. b
Garcia II. 437. b
van Hoorde II. 795. b
Lombardelli II. 384. a
Lopez II. 708. a
Maldonatus II. 243. b
Malesardus I. 751. b
Mandosius II. 416. a
Martinez II. 494. a
Notalius II. 95. a
de Peira. *Vide* Georgius
Pinelli II. 619. b
Primatitius II. 248. a. 825. b
Ragusinus. *Vide* Notalius
Servantius II. 366. a
Tarentinus II. 654. a
Teutonicus Viennensis I. 725. b
de le Winque II. 775. a
Griadon Massiliensis I. 725. b
Griffinus Cambrius I. 901. a
Gualterus Bucdenus I. 726. a
de Excestria I. 492. b
Gravius Ruizius II. 89. a
Jorz *vel* Joicius I. 513. b
Mauclercx I. 120. a
de Winterburne I. 496. a
Gualvaneus de Flamma I. 617. a. & II. 820. b
Guarnerus de Botis. *Vide* Warnerus
Guerricus de Sancto Quintino I. 113. b
Guido de Argentina I. 726. a
Ceccadori. *Vide* Jacobus de Tonerra
de Cenodro *Idem.*
Ebroicensis I. 420. b
Flammochetti I. 808. b

G

Guido Gallicus. *Vide* Marguetati
de Ghezziis I. 687. b
de Ghinitiis. *Idem.*
Jordani I. 726. a
Maramaldus I. 702. b
Marguetati I. 807. a
de Mesnillio. *Vide* Ebroicensis
de Pileo Vicentinus I. 574. b. II. 819. b
de Soliaco I. 383. b
Tolosanus I. 726. a
de Tonodoro. *Vide* Jacobus de Tonerra
de Turrepinu I. 403. b
Vicentinus. *Vide* de Pileo
Virmanus de Avinio I. 726. a
Guidottus de Bononia I. 906. b
de Sesto I. 141. a
Guillelmus Adæ I. 537. a
de Altono *vel* Antona I. 244. b
Antaradensis I. 121. b
Aurelianensis. *Vide* Redonensis
Autissiodorensis I. 267. b
Bernardi de Gaillaco I. 460. b
Bethes *vel* Bethus I. 892. b
Bonderinensis I. 259. a
Bottlesham I. 717. a
Brabantinus. *Vide* de Moërbeka
Brunyardus I. 634. b. 701. b
Carnificis II. 61. a
Carnutensis I. 267. b. 381. b
de Caselles II. 9. b
Celdonensis. *Vide* Redonensis
Coloniensis I. 136. a
Conneus. *Vide* de Gannato
Cordubensis. *Vide* Carnutensis
Corinthius. *Vide* de Moërbeka
Cottus. *Vide* Scotus
Courtet II. 495. a
Cremensis. *Vide* N.
Durandi I. 480. a
Encourt *vel* Dencurtus I. 602. b
Felle II. 775. b
Flamingus I. 385. b
Gallicus I. 469. a
Gallicus alter I. *ibid.*
de Gannato I. 694. b
Gavantus. *Vide* de Lauduno
Geldonensis. *Vide* Redonensis
Gila *vel* Ghila I. 496. a
de Godino I. 591. a
Hamer II. 185. b
Hottun *vel* de Honden I. 385. b
459. a
Jordan I. 647. b. 695. a
de Kaioco I. 507. a
Kingsam I. 469. a
de Lauduno I. 637. b
Levita II. 366. b
de Lexi I. 267. b
Lombardus I. 726. b
Lon I. 616. b
Lugdunensis. *Vide* Peraldus
Mackelfied *vel* Maflet I. 493. b
de Malliaco I. 483. a

G

Guillelmus de Malliaco alter I. 512. b
Manusfeldus. *Vide* Mackelfield
de Meltona I. 488. a
Messelech. *Vide* Mackelfield
Militis I. 673. b
de Moërbeka I. 388. b. & II. 818. b
de Montefferrato I. 47. a. 104. a
N. I. 726. b
Nicolai II. 416. b
de Odone. *Vide* Hottun
Oonselius II. 465. b
Papicus. *Vide* Pepin
de Parisius I. 518. a. & II. 819. a
de Parisius alter I. 868. b. & II. 824. a
Parvi II. 100. b
Peira. *Vide* Peraldus
Pelhisso I. 246. b
Pepin II. 87. a
Peraldus I. 131. b. & II. 334. b
Perinus II. 157. b
Petri. *Vide* de Godino
Piati *vel* Prati II. 156. b
Postelli I. 812. a
a Raioto. *Vide* Kaioco
de Ranso. *Vide* Petrus
Raynaud II. 763. a
Redonensis I. 150. b.
Ringhsamensis. *Vide* Kingsam
Romani I. 664. a.
Rotthwel I. 648. a
Scotus I. 384. b
Van Scriech II. 556. b
Seguier II. 638. b
de Sequavilla I. 567. b
Sommerius II. 483. b
de Suthamptonia I. 602. b
Sudre I. 670. b
Teccenensis II. 754. a
a Thenis I. 726. b
de Tocco I. 552. a
de Tonnais *vel* Tonneris. I. 463. a
de Tonodoro. *Vide* Jacobus de Tonnerra
de Tornaco I. 267. b. 349. b
Totani II. 61. a
Tripolitanus I. 264. b
de Turre. *Vide* Guido
de Verida I. 532. a
Gundisalvus de Arriaga II. 586. b
Gritius. *Vide* Consalvus
Pontius de Leon. *Vide* Consalvus

H

H. de Lucemburgo I. 355. b
Haicardus Teuto. *Vide* Aicardus
Haitonus Armenus I. 740. b
Hannibaldus de Hannibaldis I. 261. a. 326. b
328. a
Helbertus Teutonicus I. 511. b
Helias. *Vide* Elias
Helinricus Dacus I. 410. a
Helvicus *vel* Helwicius Teuto. *Vide* Johannes de Sancto Geminiano
Henricus de Almeida II. 315. a
de Arimino I. 523. b
Balasensis I. 783. a

H

Henricus de Basilea I. 757. b
Bictwelt I. 647. b
Bogardus II. 361. a
Brabantinus. *Vide* de Castris
de Caldenhaven II. 448. a
de Castris I. 602. a
Cervi *vel* de Cervo I. 640. b
Collins II. 732. b
Danyell I. 676. b
Esseburne *vel* Etcheburnus I. 382. b
de Ferraria. *Vide* Vrimaria
de Firmaria *Idem*
de Franchovar I. 700. a
del Gaudio. *Vide* de S. Bartholomæo
Gervasi *vel* Gervais II. 166. a
Goswini. *Vide* Goswinus Henrici
de Gravia II. 142. b
Gravius II. *ibid.*
Gravius Vermolanus II. 140. a
de Hachenburgo I. 780. b
de Hallis I. 384. a
Hazer I. 648. a
Heckermans II. 687. a
de Hervordia I. 665. a
Hilden II. 695. b
de Hums *vel* de Hummis I. 649. b
Jacobin II. 339. a
Institoris I. 896. b
Kalteysein I. 828. a
Kosbein I. 469. a
de Lactucis. *Vide* Johannes Dominicus Massa
Lubecensis I. 590. b
de Lucemburgo. *Vide* Hermannus
N. *Vide* Helbertus Teutonicus
Van Oeyenburch II. 785. a
Petri I. 681. b
de Plano I. 771. a
de Pruvinis I. 267. b
O Rian II. 476. a
de Rimaldia I. 757. b
Saccardus II. 793. a
de Sancto Bartholomæo II. 537. a
de Sancto Hieronymo. *Vide* Tavora
Scacabarozzi I. 139. a
Scaletius a Pimonte II. 726. a
Schelliers II. 619. b
Smetius. *Vide* Ambrosius Henricus
Suzo I. 633. b. & II. 821. a
de Tavora II. 264. a
Teuto I. 148. a
Teuto alter I. 93. b. 148. b
de Trajecto I. 580. b
Valasensis. *Vide* Balasensis
Vermolanus. *Vide* Gravius
de Vri. *Vide* Vrimaria
de Vrimaria I. 741. a
de Wittfeld I. 901. a
Herborthus Bergomensis I. 263. a
Hermandus de Saxonia I. 757. b
Hermannus Augustanus I. 641. b
de Cerbbeck *vel* Terbbeck I. 727. a
Cornerus I. 783. b
de Hevelbroek I. 412. a
Hermannus de Lerbeke I. 750. b
de Lucemburgo I. 395. a
de Minda I. 434. a
Rab Saxo II. 62. a
Tarvisinus. *Vide* Cerbbeck
de Terroisir *Idem.*
Teutonicus I. 727. a
de Trivisio. *Vide* Cerbbeck
Zittard I. 751. a
Hervæus de Cauda I. 663. b. & II. 334. b
Natalis I. 533. b
Hiddo de Colonia I. 412. a
Hieronymus Accetti II. 174. a
Albertutius I. 883. a
Alcoçer II. 29. a
Almonasir II. 355. a
Armellini II. 33. a
Augustus II. 340. b
Balbus II. 78. a
Baptista de Lanuza. *Vide* Sellan
Barolus II. 182. b
Bavarus II. 130. b
Bermudez II. 258. b
Beroaldus II. 381. a
Bigarella II. 279. a
le Bruni II. 762. a
Bravaterius. *Vide* de Gavateriis
Bursellus, *idem ac* Albertutius
Camargo II. 334. b
Capalla II. 355. b
Capredonius II. 381. a
Cavallari II. 347. a
Celentano II. 350. b
de Cenedo. *Vide* Johannes Hieronymus
Contarini II. 416. b
Correa *vel* Corrigia II. 327. b
Erculani II. 624. a
Fabri de Belgio II. 524. b
Fantonus de Ferrariis II. 84. a
Maria Fasianus II. 587. a
Fazelus II. 282. b
de Florentiola II. 471. a
Fonseca II. 603. b
de Fornariis de Papia II. 118. b
de Forolivio I. 527. b
Fuzer *vel* Fuser II. 556. b
Gattici de Mediolano II. 553. a
Gavaterius II. 227. b
de Genua I. 749. a
Gianotti II. 75. b
Gratianus II. 334. b
Guglielmi. *Vide* Vielmius
Henneguier II. 781. b
de Hyppolyto. *Vide* de Monopoli
Johanninus da Capugnano II. 355. b 826. b
Johannis de Florentia I. 812. a
Justiniani Chiensis II. 407. b
de Lanuza. *Vide* Sellan
Larios II. 339. b
de Loaysa II. 232. a
Matama II. 689. a. 751. a. 827. a
Mauritius II. 689. a
de Medices II. 425. b
Mercurius II. 308. a
de Monopoli II. 76. a

H

Hieronymus de Moravia I. 159. b
Moreno II. 367. b
Muños de Tevar. *Vide* Alphonsus II. 563. a
Musianus II. 179. a
Muzarellus II. 195. a
Michael Nichisola II. 182. b
Oleaster *vel* de Azambuja 335. a
II. 210. b
Panormitanus II. 132. b
Papinus de Lauda II. 589. b
Parrado
Pecciana. *Vide* Titius
Pereyra *vel* Perazà *vel* Pinheyra II. 248. b
II. 121. a
Pigafetta 826. b
Pollini II. 347. a. II. 75. b
Pomerii II. 258. b
de Pontecorvo II. 153. a
Quirinus II. 245. a
Ramos II. 798. b
Maria Rendina
Sambiasi *vel* de Sancto Blasio II. 502. a
Savonarola I. 884. b. & II. 335. a
824. a
Baptista Sellan de Lanuza II. 438. a
Setinus. *Vide* Valella
de Suriano II. 459 b
Taix II. 174. a
Teutonicus II. 273. a
Titius Deciana II. 35. b
Trivisanus *vel* de Tarvisio II. 181. b
Vallella da Sezza II. 373. a
Vicecomes II. 24. b
Vielmius II. 264. b
Vives II. 578. b
Volta II. 95. a
de Urbina II. 754. a
Xavierre II. 343. a
Hippolytus Maria Beccaria de Monteregali II. 292. b
Ciera II. 168. a
Helmannus. *Vide* Hieronymus Teutonicus
Maria Lancius II. 478. b
Maria Parascandolo II. 618. b
Maria Taleapetra II. 565. b
Maria Zocca II. 473. b
Honoratus Flament II. 587. a
Vincentius Laget II. 801. a
Honufrius Elisius. *Vide* Onufrius
Horatius Spacca II. 524. b
Hubertus. *Vide* Humbertus
Hugo Apocrisarius Gregorii IX I. 102. b
Argentinensis I. 470. a
Aisselin de Biliomo I. 385. a. 450. b
de Castello I. 593. b
de Croyndonio I. 209. b
de Ductona I. 595 b
de Mavecestria I. 498. a
Metensis I. 149. b
de Prato I. 551. a
de Sancto Charo I. 194. b. & II. 335. a
818. a
de Spert. *Vide* Gasbertus de Orgolio
Suethus I. 471. a
de Vauceman I. 580. b
de Vitonio. *Vide* Evenus de Begaignon
Hugolinus de Arimino I. 122. b
Hugolinus de Camerino I. 757. b. & 759. a
Hulricus. *Vide* Ulricus
Hulricus alter. *Vide* Helvicus
Humbertus de Albizis I. 783. a
Cordeyro I. 901. b
Delphinus I. 641. b
Locatus II. 279. a. 825. b
de Romans I. 141. b. & II. 817. b
Humbricus Teuto. *Vide* Helvicus
Hunterus Scotus II. 211. a
Hyacinthus Maria Anti II. 446. a
de Baëts II. 803. a
Maria Baiardus II. 658. b
Balada de Morlupo II. 633. a
Baluze II. 774. b
Barrere II. 806. a
Borexanus, *vel* Baresiano II. 499. a
Bec II. 700. b
Cambius II. 544. a
Campolus II. 771. a
Henricus Chalvet II. 698. b
Philbertus Charpignon II. 724. a
Choquet. *Vide* Franciscus Hyacinthus
Cunibert II. 687. a
Dargombat II. 579. a
Donatus de Laino II. 602. a
Donzellus II. 486. b. 826. b
Esquivel II. 483. b
Fiesvet II. 664. b
Fredericx II. 633. a
Maria Granara II. 658. b
Husselius II. 499. b
Van Huysen II. 803. a
de Janua II. 444. a
Jorquera II. 754. a
de Laborante II. 499. b
de Ledesma y Mansilla II. 416. b
Libelli II. 701. a
Maidalchini II. 537. b
Maria Mari II. 771. b
Montaltus II. 499. b
de Nobilibus II. 408. a
Orphanel II. 425. b
de la Parra II. 701. b
Pecquy II. 594. b
Petronius II. 553. a
Ravicini II. 759. b
Maria Roscianus II. 771. b
de Rugeriis II. 582. a
Saiz II. 453. a
Jordanus de Sancta Agatha II. 534. a
Schellens II. 643. a
Serrao II. 628. a
Serroni II. 711. b
Stephani II. 754. a
Subbiani II. 583. b
Susciüs II. 327. b
Tarugius II. 654. b
Vallejo II. 473. b
Vollaro II. 553. b
Ulitanus II. 335. a

J. de Cremona II. 43. a
J. Raphael I. 896. a
Jacobei Parisienses I. 154. a
Jacobus Ægidii. *Vide* Gil
Affinati II. 361. b
de Alexiis. *Vide* Castelbonus

IJ

Jacobus de Andernaco I. 412. b
de Angia. *Vide* de Bruxellis
dell' Aqua della Mela I. 803. b
de Aquino I. 384. a
Archimbault II. 620. a
Arigonius de Balardis I. 757. b. 783. b
Armannius I. 517. b
Armenus I. 583. b
Barbaroux II. 633. b
Barelier II. 645. a
Beauvaire II. 476. b
de Benevento I. 648. b
de Blanconibus e Mevania I. 492. b
Bleda II. 426. a
Boncampius I. 160. b. & II. 817. b
de Bosato. *Vide* Susato
de Brixia I. 822. a. 844. b
Brower II. 495. a
Brunus II. 633. b
de Bruxellis II. 151. a
Buti I. 808. a
Buyens II. 356. b
Bydgoska I. 901. b
Cabanes II. 643. b
Camfaro *vel* Campora I. 856. a
Carapresa II. 280. a
Castelbonus I. 403. b. & II. 818. b
Catalanus. *Vide* Gil.
de Cessolis I. 471. b. & II. 818. b
Cina *vel* de Sancto Andrea I. 681. b
Cira II. 358. b
de Clavaro I. 773. b
Claverius II. 328. a
Columna. *Vide* Johannes
Crassus. *Vide* Grassus
Van Damme II. 799. a
Deça. *Vide* Didacus
Dominici I. 662. a
Faber *vel* le Fevre II. 302. a
Farnier II. 502. b
Faure II. 689. a
Hyacinthus Fejacq II. 790. a
Ferram II. 178. b
de Ferraria I. 844. b
Ferrer I. 821. a
de Firmiano I. 727. a
Fourré II. 249. a
Gil I. 831. a
Goar II. 574. b
Goudanus. *Vide* Magdalius
Grassus I. 901. b
Gualtieri II. 760. a
Casimirus Guerinois II. 762. a
Hallier II. 699. b
Hernio II. 770. b
de Hoogstratt II. 67. b
le Hongre II. 233. a
de Hugo *vel* Lugo I. 727. b
de Janua I. *ibid.*
Maria Janvictius II. 699. b
de Joncheere II. 763. a
Irosque. *Vide* Petrus
Lafon II. 790. b
de Lansi. *Vide* Lausana
de Laterina I. 538. b
de Lausana I. 547. b. 549. a
Louvet II. 643. b
de Luca. *Vide* Johannes
Magdalena II. 328. b
Marcianese II. 403. b

IJ

Jacobus de Metis I. 727. b
de Mevania. *Vide* de Blanconibus
Michelet II. 340. b
Minutulo II. 72. b
Naclantus II. 202. a
Nieuland Paschasius II. 200. a
de Osana. *Vide* Lausana
Palæologus II. 340. b
de Palude II. 362. b
Passavante I. 645. b. & II. 821. a
Perret II. 476. b
de Perusio. *Vide* Castelbonus
de Perusio alter I. 751. b
de Petris I. 822. a. 844. b
Philippus Pollini II. 628. a
Puiskens II. 799. a
Quetif II. 746. a
de Ranuccio. *Vide* Castelbonus
Seu Jaymius de Rebullosa II. 421. b
Regulus II. 466. a
Rheda I. 901. b
Ricci II. 762. b
Rodiginus II. 754. a
de Roma I. 749. b
Salomonii II. 776. a
de Sancto Andrea. *Vide* Cina
de Sancto Dominico II. 764. a
de Sancto Johanne I. 815. a
de Sancto Johanne alter I. 901. b
Scalza I. 373. b
Hyacinthus Serry II. 803. a
de Sessolis *vel* Sessulis. *Vide* Cessolis
Sittardus. *Vide* Zittardus
Sprenger I. 880. b
de Susato I. 774. a
Tassard II. 183. a
Tessalonicensis. *Vide* de Cessolis
Teissier II. 740. b
Theatinus I. 247. a
Tolosanus I. 472. a
de Tonerra I. 634. b
de Vienna. *Vide* Claverius
de Viterbio I. 264. a
de Voragine I. 454. b. & II. 818. b
de Urbeveteri. *Vide* de Viterbio
Willart II. 696. a
Zacchia II. 606. a
Zennate II. 466. b
Zinedolus I. 771. b
Zittardus II. 350. a
Jannius de Pistorio I. 727. b
Januarius Maria de Afflictis II. 646. b
Iconoctus *vel* Ivonetus. *Vide* Moneta Cremonensis & I. 483. b
Ignatius Ciantes II. 620. a
Coutiño II. 556. b
Dante II. 275. b
Festini II. 406. a
Fiume II. 736. b
Galvaõ II. 528. a
Genutio II. 579. b
Hyacinthus Amatus de Graveson II. 805. b
del Nente II. 557. a
Piconne II. 785. a

IJ

Ildephonsus Baptista. *Vide* Johannes Ildephonsus
Giron II. 563. a. 826. b.
Maldonado. *Vide* Alphonsus
Manrique II. 774. b
Miguel. *Vide* Alphonsus
a Sancto Thoma II. 732. b
de Sepulveda. *Vide* Alphonsus
de Villalpando. *Vide* Alphonsus
Ingoldus Teuto II. 821. b
Innocentius Berardi II. 459. b
Bignami II. 563. a
Cybo II. 381. b
de Landa II. 754. a
Pencini II. 726. a
Quintus papa. *Vide* Petrus de Tarentasia
Joachimus Costen I. 902. a
Melendez II. 751. a. 767. a. 827. b
de Papia II. 33. b
Turrianus I. 869. b
Johannes Adæ I. 694. b
Adamus de Scotia II. 3. a
Ægidius I. 100. a
Agni *vel* Agnelli. I. 268. a. 449. a
de Albiniaco I. 464. a
de Alizeio II. 64. a
de Allodiis I. 268. a. 385. a. 499. a
de Alneto I. 727. b. 902. a
de Altamura. *Vide* Riccardi
Andreas I. 627. b
de Aneto I. 727. b
Angelus. *Vide* Anglus
Anglus I. 583. a
Anglus alter I. 866. a. & II. 824. a
Annius de Viterbio II. 4. b
Antonianus II. 283. a
Apaysi II. 23. b
Aquilanus I. 856. b. & II. 824. a
de Ardemburgo I. 448. a
de Arenzano II. 351. a
de Astudillo II. 781. a
de Aurelianis. *Vide* de Allodiis
Ayra y Ferrer II. 791. a
Baerlenus II. 107. a
Balbus. *Vide* de Janua
Baldus. *Vide* Baltus
Balistarius I. 160. b
Baltus I. 494. a
Barbeta I. 858. a
Basileensis I. 696. b
Baterley I. 779. a
Bathalier *vel* Batilardi I. 853. a
de Bauffremez II. 10. b
de Bayon I. 559. b
de Belna I. 585. b
Vanden Bempde. *Vide* Jordanus
Bendit II. 563. a
Benedicti II. 190. a
Benoist II. 767. a
Bernard II. 417. a
Bibia I. 728. a
Biescas II. 523. a
Bigaud II. 499. b
Blax II. 182. a
de Blois *vel* Blesensis I. 908. b
Bolivar *vel* Volibar II. 776. a

IJ

Johannes de Bomalia I. 855. b
Bottlesham. *Vide* Guillelmus
Boucquetius II. 523. a
de Bovenato I. 648. b
Brabantinus II. 195. b
Brasiator I. 803. b
Bregensis. *Vide* Schadland
Brehal I. 815. b
Breslaër. *Vide* Brasiator
Breton II. 413. a
le Breton II. 702. a
de Brixia I. 130. b
Brizius *vel* Bricy I. 698. b
Bromiardus I. 700. b
Bru de la Magdalena II. 302. b
Bunderius II. 160. a
Burckardi II. 114. b
de Burgo I. 741. a
Bydgoska. *Vide* Jacobus
Cacheng *vel* Cachengda. *Vide* Cochinger
Cagnazzo II. 47. b
de Calvisano I. 902. a
de Cambico. *Vide* de Tambacho
Cambier II. 440. a
Vander Cammen II. 639. a
Canuti I. 812. b
Capreolus I. 795. b
Carlius *vel* Caroli I. 898. b
Carnificis I. 874. b
Casalas II. 614. b
de Casanova I. 791. a
Castellanus I. 676. b
de Castilia *vel* Castilla I. 472. a
de Castillo II. 495. b
Cavaliero II. 780. b
Champaigne II. 252. a
Charon II. 390. b
Charrueau II. 826. a
de Cherna I. 583. b
Christophori I. 590. a
Clapoël. *Vide* Ricardus
de Claveria II. 523. b
Clerée II. 11. b
Cobo II. 306. a
Cochinger *vel* Cochniger I. 632. b
Coloniensis II. 825. b
de Columbaria I. 494. b
de Columna. I. 418. a. & II. 829. b
Comatius II. 123. b
Cono II. 27. a
de Corduba II. 307. a
Corisbenius I. 902. a
de Cors I. 613. b
Cossart I. 812. b
le Cousin II. 618. b
Croissant II. 566. a
Croocius *vel* de Croock II. 174. a
de la Cruz II. 174. b
de la Cruz alter II. 433. a
de Crucinburck I. 412. b
Cuzim *vel* Cussim I. 663. a
Decelius. *Vide* Tetzelius
Dedinger II. 633. b
Derlington I. 395. b
Desloix II. 589. b
Dertonensis. *Vide* Leo Placentius
Dietemberg II. 89. a

IJ

Johannes Dodo II. 11. b
Dominicanus I. 728. a
Dominici de Eugubio I. 704. a
Dominici de Florentia I. 768. & II. 822. b
Dominici de Narbona I. 558. a
o Donelly II. 785. a
Doye II. 534. b
Dullardus II. 341. a
Dumæus II. 227. b
de Essendia I. 791. b
Estby I. 410. b
Estrada de Madalena II. 252. b
Evangelista I. 728. a
Excuria *vel* Utenhove I. 870. a
Faber Augustanus II. 80. a
Faber de Carvinio I. 856. a
Faber de Hailbrun II. 161. a
Faber de Leuxurck II. 111. a
Faber Tarsensis II. 400. a
de Fabriano II. 36. a
Falckembergius I. 760. a
Faluel II. 283. b
de Fano I. 728. b
de Faventia I. 902. b
de Fenario II. 83. b
Fernandez II. 440 a
de Ferraria II. 31. b
Ferron I. 625. b
de Finario. *Vide* de Fenario
Flameng I. 873. a
de Florentia I. 582. b
Foix *vel* Fox II. 400. b
Fontana I. 772. a
de Fontaniis II. 63. b
Forbiteus *vel* Forbitoris I. 677. a
Fourré II. 322. b
Franckenstenius. *Vide* Brasiator
de Francofordia I. 795. a
de Fraxino II. 90. a
Freilinck II. 665. a
Fribitoris. *Vide* Forbiteus
de Friburgo. *Vide* Lector
Gactus *vel* Gattus I. 867. b
Gaii I. 688. a
de Gallicis I. 728. b
de Gallicis alter I. *Ibid.*
Gallo II. 246. a
Gallo alter II. 628. b
Garcia II. 615. a
Garganus. *Vide* Jordanus.
de Gavaston II. 440. b
Gebennensis. *Vide* de Cors
Genisii Quaye de Parma I. 906. b
Gernes II. 400. b
Gesnerus II. 621. a
Giffre de Rechac. *Vide* de Sancta Maria
Gobii Junior I. 633. a
Godin II. 616. a
de Godoy. *Vide* Johannes Ægidius
Gonçalez de Albelda II. 427. a
Gonçalez de Leon II. 486. b
Goro. *Vide* de Sancto Geminiano
Goudemont I. 852. b
Granada II. 307. a. 754. b
Granet II. 335. a
Graveran I. 782. a

IJ

Johannes Grisonius II. 187. a
Gritsch I. 909. a
Guerrero de Mexia II. 754. b
de Guiencourt II. 151. b
Guillot II. 433. b
Gutierrez II. 321. b
Harley II. 29. a
de Hasela I. 619. a
Hecquet II. 658. b
Hennuier II. 341. b
Hentenius II. 195. b
de Herduch I. 472. b
Herenbeecx II. 448. a
Herolt I. 761. a. & II. 822. b
Hespe I. 410. b
O Heyn II. 791. b
des Holias II. 791. b
Host de Romberg II. 88. a
Hurtado de Mendoça II. 62. a
de Hybernia. *Vide* Thomas
de Janguas. *Vide* Yanguas
de Janua I. 462. a & II. 818. b
Janss II. 754. b
Insulanus. *Vide* Isidorus de Isolanis
Jorneus II. 460. a
Jucundus II. 36. a
Junior. *Vide* Gobii
de Ivodio II. 64. a
Kuned I. 821. a
Labardac II. 549. b
Lamirault II. 404. a
de Lampugnano I. 434. b
Lancelli *vel* Lanceau II. 90. b
de Lascano, *Vide* Lezcano
Lector de Friburgo I. 523. b
de Legio I. 268. a
Leo I 794. a. & II. 823. a
Leopardus Esronita II. 754. b
de Lezcano II. 486 b
Lierard II. 64. a
Linconiensis I. 902. b
Linctiniberx *vel* Liechtemberg. *Vide* Picardi
de Lisbona II. 634. a
des Loix. *Vide* Desloix
Lopes I. 826. a
Lopez alter II. 474. a
de Lorenzana II. 417. a
de Luca II. 523. b
de Ludeña II. 198. b
de Luna II. 373. b
Lupicinus II. 822. a
de la Madalena. *Vide* Estrada
Madeyra II. 328. b
Magistri I. 782. a
Maheu II. 246. a
Mahuet II. 717. b
de Malliaco. I. 127. b
Manerba. *Vide* Alexander
Marieta II. 377. a
Marotte II. 634. a
Marques, *vel* Marquet I. 893. a
Martin I. 881. b
Martin del Prado II. 448. a
Martinez II. 665. b
Martinez de Prado II. 624. a
de Mata II. 523. b
Mauritius II. 779. a
de Melendez II. 727. a
Menigand II. 440. b

I J

Johannes Mensingus II. 84. b
de Mercado II. 427. a
de Meung Clopinel I. 741. b
Michaëlis I. 755. a
Mico II. 154. b
de Mileto. *Vide* Julianus
Millensis I. 895. b
de Molendino I. 627. b
Moneta. *Vide* Moveta
de Monluc II. 252. b
de Monte I. 472. b
de Monte alter I. 837. a
de Montecorvino II. 358. b
de Monteletherico I. 268. a
de Montenigro I. 799. b. II. 823. a
de Montesono I. 691. a
de Montoya II. 315. a
de Morales II. 613. a
Mormentin II. 634. a
de Mota II. 368. a
de Moveta I. 488. b
Munerii I. 812. b
de Mussindorp I. 412. b
de Myrica II. 191. a
Nannius. *Vide* Annius
de Navarra I. 16. a. 49. b
Naya II. 408. b
de Neapoli I. 567. a
de Neapoli alter I. 749. b
de Neapoli tertius I. 821. a
Nicolai II. 647. a
Nicosiensis. *Vide* de Polo
de Nigromonte. *Vide* de Montenigro
Nockart *vel* Nocquart II. 108. a
de Noewirelles II. 474. b
Nonnart II. 444. a
de Novocastro I. 741. b
Nyder I. 792. b. & II. 822. b
Nys II. 427. b
Ochoa II. 191. b
de Opremo I. 473. a
de Ortega II. 199. a
Palæologus. *Vide* Jacobus
de Palentia II. 254. b
de Paliz II. 33. b
de Palma I. 520. b
Parisiensis Pungensasinum I. 119. a. & II. 819. b
Parisiensis alter Quidort I. 500. a. & II. 335. b 819. a
de Parma I. 521. b
Patin I. 812. b
de Paz II. 689. a
Peckam I. 489. a
de Pedraça II. 199. a
Pedro *vel* Petri 845. a
de la Peña II. 191. b
Pessellus II. 135. a
Picardi de Lucemberk I. 522. b
Pilori I. 812. b
Pisiensis. *Vide* Parisiensis II
Pistoriensis. *Vide* Parisiensis II
Pistoriensis alter I. 879. a
del Poço, *vel* de Puteo II. 594. b
de Podionucis I. 708. b. & II. 821. a
Poëlman II. 805. b
Poinsot. *Vide* a Sancto Thoma
de Polanco II. 639. b
Poleti I. 754. a

I J

Johannes de Polo I. 559. a
Portalegrensis I. 902. b
Portier II. 534. b
de Portugal II. 460. a
de Prato I. 593. b
Preslawiz I. 864. a
de la Puente II. 460. b
Pungensasinum. *Vide* Parisiensis I
Puteobonellus I. 791. b
Quidort. *Vide* Parisiensis II
Ragot. *Vide* Petrus
de Ragusio I. 206. b. 797. a. & II. 823. a
Ramirez II. 368. a
Rasia *vel* Raisa I. 648. b
Ravetti II. 471. a
Renard Gallus II. 553. b
Renard Flander II. 373. b
Revolli I. 641. b
Reynardi II. 23. b
de Ribas Carrasquilla II. 712. b
Ricciardi de Altamura II. 659. a
de Riccio I. 791. a
Robles II. 153. b
Romanus. *Vide* de Columna
Romberg. *Vide* Host
de Rueda II. 416. b
Rufus *vel* Redade I. 396. b
Russim. *Vide* Cussim
Ryderus II. 590. a
Sagastizaval II. 321. b
Salodiensis II. 211. a
Sanantinus I. 728 b
Sanchez Sedeño II. 400. b
dos Santos II. 427. b
de Sancto Ægidio. *Vide* Ægidius
de Sancto Benedicto I. 385. a. 404. a
de Sancta Cruce II. 795. b
de Sancto Geminiano I. 528. a. II. 819. a
de Sancta Maria II. 594. b
de Sancto Miniato I. 857. a
de Sancto Thoma II. 538. a
Saragoça. *Vide* Petrus Johannes
Saulius II. 377. b
Schadland *vel* Schandenland I. 672. a
Schoovendiche *vel* Schoondicke I. 752. b
Schoenhovia I. 909. a
Segobiensis II. 311. b
Semeca I. 489. a
Senarensis II. 575. b
Semigatii. *Vide* Sternegasten
Sicola. *Vide* de Neapoli I I. 720. b
Skelton II. 175. a
Slotanus *vel* Scholotanus
de Soardis. *Vide* Parisiensis II
Somerton I. 728. b
Sternegasten *vel* Spernegasse I. 700. a
Stockes *vel* Stoccus I. 674. a
Stubbs. *Vide* Thomas
de Svevia. *Vide* Henricus Suso
Svilkilfrans I. 641. a
Syri Vadanus II. 805. b
de Tabia. *Vide* Cagnazzo
de Tambach *vel* Tambaco I. 667. b. & II. 821. a
Tarpon II. 751. b
Tascherius I. 497. b

IJ

Johannes Taulerus I. 677. b. & II. 821. a
de Taurino I. 729. a
Testefort II. 539. b
Tetzel II. 40. b
Teuto II. 821. b
Teutonicus. *Vide* Lector de Friburgo
Teutonicus alter. *Vide* Wildeshusen
home I. 694. b
igart I. 794. b
omcus II. 758. a
e Torreblanca II. 528. b
e Tortocollo I. 473. a
ricasius II. 444. a
le Turre. *Vide* Joachimus Turrianus
de Turrecremata I. 837. b. & II. 335. b. 823. b
de Tuscia. *Vide* de Sancto Geminiano
de Vargas Machuca II. 587. a
de Varsiaco *vel* Verdiaco I. 268. a. 373. a
de Vasconcellos II. 570. b
Vatat I. 812. b
Vehus. *Vide* Michael
de Venetiis. *Vide* Joachimus Turrianus
de Vercellis I. 210. b. 427. b
Veri II. 29. a
de Vero II. 81. a
de Vicentia I. 150. a
de Victoria II. 51. b
de Vignay I. 742. b
Viguerius II. 137. a 335. b
de Villagarcia II. 187. a
Villaseñor II. 702. a
de Villerio II. 83. a
Vineti I. 809. b
de Viterbio. *Vide* Annius
Uldalricus II. 103. a
Upsalensis I. 427. b
de Urduña II. 284. b
Utenhove. *Vide* de Ardemburgo
de Wildeshusen I. 111. a
a Wininghen I. 807. b
de Yanguas II. 448. b
de Zaragoza y Heredia. *Vide* Saragoça
a Zichenis II. 335. b
Zinedolus. *Vide* Jacobus

Qui Johannis nomini alterum habent subjunctum.

Johannes Ægidius de Godoy II. 702. b
Alexander Rusca II. 689. b
Alphonsus Baptista. *Vide* Ildephonsus
Ambrosius Barbavara II. 312. a
Andreas Coppenstein II. 448. b
Faure II. 650. b
Prati II. 579. b
Antonius d'Aubermont II. 709. b
Dias II. 780. b
Baptista Hispanus II. 245. b
Balbus II. 450. a
Barreyre II. 806. a
Braceschi II. 381. b
de Castillo *vel* Castellus II. 676. b
Johannes Baptista de Chaves II. 755. a
Civegna II. 755. a
Corradus II. 361. b
Corrazario II. 528. b
di Costigliole II. 298. b
Cuerani II. 230. b
Ettoreus II. 827. b
Feuillet II. 713. a
Fini II. 524. b
de Forolivio. *Vide* Baptista de Fabriano
de Franchis Spinola II. 597. a
Francken *vel* le Franc II. 597. b
Gonet II. 692. b
Gonneau II 705. a
Guillerme II. 559. b
Hacquet II. 579. b
Hault II. 484. a
de Judicibus. *Vide* Baptista de' Giudici
van Ketwigh II. 806. a
Labat II. 806. a
Lancius II. 322. b
Lancius alter II 487. a
de Lugo. *Vide* Johannes Bartholomæus
Maderan II. 774. b
de Marinis II. 561. a
Maronita II. 385. a
de Martinengo II. 560. a
Mazzoleni II. 778. b
de Morales II. 611. b
Pecchio II. 576. a
Petrobelli II. 654. b
Pichi II. 792. a
Polo II. 755. a
Priantes II. 602. a
Riccardi II. 566. a
Rousseau II. 806. b
Roussel II. 702. b
a Sancto Petro II. 584. a
Serignano II. 312. b
Sersale II. 597. b
Silvester II. 560. a
Spada *vel* Spadius II. 598. a
du Tertre II. 713. b
Theatinus II. 43. b
de Tufo II. 363. a
Verjuys II. 621. a
Wouters II. 702. b
Bartholomæus Ferrus de Lugo II. 263. a
Benedictus Perazzo II. 767. a
Pollamme II. 786. b
Carolus Ducos II. 733. b
Tolosanus. *Vide* Jacobus
Cestaus Baier II. 539. b
Christianus Irstein II. 540. a
Chrysostomus de Bagnuolo II. 131 b
Douillet II. 643. a
Javellus II. 540. a
Trabicinus II. 368. b
Damascenus Lubcenieczi II. 792 a
Dominicus Agnani II. 795. a
Gavotti II. 786. b
Leonius II. 640. a
Massa II. 745. a
Montagnuolo II. 373. b. 755. a
Nazarius II. 579. b
Nicoluccius II. 734. b
Rey *vel* Regius II. 606. a

JI

Johannes Dominicus Rovarinus II. 408. b
Scevolinus II. 825. a
Franciscus Beatus *vel* de Bertis II. 123. b
Billecoq II. 779. a
Passarellus II. 582. b
de Reggio II. 406. a
de Tarvisio. *V.* Beatus
Hieronymus Cenedo II. 450. a
Hyacinthus Felix de Retornaco II. 324. b
Jacobus du Cros II. 576. a
Percin II 779 b
Ildephonsus Baptista II. 558. a
Jordanus de Pistorio I. 879. a
Laurentius Cairosa II. 444. b
Leo Placentius *seu* Plaisant II. 134. a
Leonardus Geay II. 829. a
Uva II. 461. a
Ludovicus Bona II. 582. b
Vivaldus de Monteregali II. 41. a. 824. a
Marcus de Vicentia I. 795. a
Maria de Afflictis. *Vide* Januarius
Bertinus II. 628. b
Borzinus II. 755. a
Caneparo II. 255. a
Canigianus II. 31. b
Capalla II. 318. b
de Garexio II. 428. a
de Guanzellis II. 413. b
Mutti II. 793. a
Paltinerius. *Vide* Josephus
Paulucius Thomasonus II. 366. b
Pelegrinus II. 676. b
Solarius II. 315. b
de Tolosanis II. 123. b
de Valle I. 902. b
Matthæus de Rispolis II. 453. b
Michael Cavalieri II. 759. b
Pio II. 540. a
Vansslebius II. 693. a
Nicolaus Ciminelli II. 417. b
Paulus Demora del Maro II. 606. b
Nazarius II. 544. b
Petrus Gripheus II. 417. b
Philippus Fridt II. 580. a
de Hertoghe II. 624. a
Polycarpus Severetanus I. 897. b
Thomas Gastaldus II. 582. b
Puteobonellus II. 640. a
de Rocaberti II. 630. b. 827. a
de la Torre II. 584. b
Vincentius Asturicensis II. 315. b
Bernard de Rosario II. 743. a
de Valentia II. 453. b
Joanninus de Mantua I. 511. b
Jordanus Missionarius in Oriente I. 549. b
Ansalonius de Sancto Stephano II. 478. b
Vanden Bempde II. 640. b
Brunus II. 342. a
Crispus II. 200. b
Gargano II. 391. a
de Pisis I 512. a
de Rivalto I. 513. a
de Sancta Agatha. *Vide* Hyacinthus
Saxo I. 93. a

JI

Josephus Notarius Gregorii IX I. 100. a
Alcharinus II. 358. b
de Ariano II. 560. a
Maria Avila II. 584. b
Bonetti II. 782. a
Caracciolo II. 603. b
Maria Ciantes II. 634. a
Dromendarii II. 335. b
Favorez II. 640. b
Gelasius II. 528. b
Gigante II. 740. b
Gillis II. 799. a
Gomendradi II. 734. b
Lamberti II. 528. b
Lotello II. 625. a
Andreas Lugarini II. 717. b
Luquian II. 433. b
Mayol II. 765. a
Maria Memmi II. 336. a
Palteniero II. 760. a
Patin II. 306. b
Bonaventura Pons II. 336. a
Thomas Riotta II. 771. b
Roux II. 807. a
de Sancta Maria II. 441. a
de San-Mighel II. 666. b
de Sarabia y Lezana II. 782. a
Senault II. 782. b
de Stagnaro II. 655. a
Maria Tabaglio II. 786. b
de Texeira II. 418. a
Maria Torre II. 793. a
Visconti II. 635. a
de Vita II. 670. a
Maria Zucchi. II. 751. b
Isidorus de Isolanis II. 50. a. 336. a
Ugurgierius Azolini II. 616. a
Isnardus Tacconus I. 565. b
Israel Erlandi I. 544. b
Judocus Caulier II. 121. a
Julianus Bruni II. 755. b
de Fiore II. 529. a
Fresneau II. 233. b
Garcez II. 131. b
de Mileto I 752. b
Sage II. 807. a
Julius Maria Bianchi II. 776. b
Dacus I. 729. a
Doffus II. 319. a
Vincentius Gentilis II. 736 b
Hysoppius II. 284. b
Mercorus II. 629. a
Pavesius II. 215. a
Ivonetus *idem* ac Moneta Cremonensis
Justinianus Dainesi II. 751. b
Justinus *idem* ac Constantinus Medices Miechoviensis II. 529. a

L

Lactantius Cremonensis II. 377. b
Guarinonus II. 560. a
Ranfoldi II. 285 a. 826. a
Lambertus de Autissiodoro I. 906. a
Campester II. 52. a
de Legio I. 268. a
Primatitius. *Vide* Rambertus.
Lanfranchinus de Genua I. 473. b
Latinus de Ursinis Malabranca I. 436. b
Ursinus Paganus II. 525. a
Laurentius Anglicus I. 16. a

L

Laurentius Blancofordius *vel* Braciforte I. 633. b
Feus I. 866. a
Gallus I. 386. b
Gervais I. 865. a
de Gherardis II. 825. a
Giacomini I. 813. a
Gutieres II. 450. b
Loyero II. 487. a
Menendes I. 473. b
Morera II. 476. b
de Nodosoponte II. 64. a
Pinon *vel* Pignon I. 804. a
Maria Pisani II. 727. a
Ringster *vel* Ringxstet II. 85. a
Sordini II. 362. a
Sweus I. 410. b
de Ubaldinis *vel* de Waldinis I. 589. b
de Verona I. 771. a
Lauterius de Batineis *vel* Waldinis I. 589. b
Lazarus Dassier II. 733. b
Leander Albertus II. 137. b. 825. a
Leonardus Belunensis. *Vide* Matthæi
Chiensis. I. 816. b
de Dalem II. 200. b
de Datis Statius I. 755. b
Fosseus II. 524. a
Geay. *Vide* Johannes Leonardus
Hansen II. 705. a
Janssensboy II. 607. a
Italicus I. 962. b
Justiniani I. 816. b
de Mansuetis I. 848. b
de Marinis II. 228. a
Matthæi de Utino I. 845. a
de Neapoli I. 684. a
de Passano II. 673. a
de Pistorio I. 473. b
del Pogo II. 336. a
Ragusinus I. 857. b
Ser-Uberti I. 859. a
de Valle Brixinensi I. 816. b. II. 823. a
de Utino. *Vide* Matthæi
de Utino alter II 135. a
Viennensis in Austria I. 843. a. II. 823. b
Livinus Bondius II. 34. a
Livius Leonius II. 698. a
de Rocasicca II. 406. a
Lucas Bettini II. 121. a
Castellinus II. 471. a
Fernandez de Ayala II. 560. b
de Leopoldo II. 258. b
Loarte II. 625. a
Manelli I. 652. a
Maria Modrone II. 431. b
de Neapoli I 565. b
Rullo I. 903. a
Lucius Caccianemici II. 298. b
Ludolphus de Groninga II. 54. a
Saxo I. 568. a. & II. 819. b
Ludovicus Maria Agudi II. 687. b
de Aquino II. 431. b
Ayrrola II. 728. b
Bancel II. 705. b
Bauldry II. 554. a
Vincentius de Benedictis II. 724. b
Bertha II. 745. a
Bertrandus S. II. 263. b
Bertran Marco II. 441. a
Bidault de Sancta Maria. II. 737. a
Antonius Boyer II. 776. b
Ludovicus de Bollo II. 162. b
Bona. *Vide* Johannes Ludovicus
le Breton II. 737. b
Brunus II. 625. a
de Cacegas II. 374. a
Maria Calchi II. 587. a
Campana II. 32. a
Augustinus Castellus II. 699. b
da Censina I 757. b
Chardon, *Italis* Ciardon II. 566. a
Hortensius Cicalla II. 689. b
Daures II. 807. a
Doublet II. 599. a
de Faria II. 325. a
Fenice II. 585. a
de Ferraria I. 882. b
Flores II. 428. a
Gomez de Solis II. 643. b
Granatensis II. 285. a. 816. a
de Gratia II. 635. b
du Hamel II. 385. b
Justiniani II. 644. a
Longo *vel* Longhi I. 852. b
Lopez II. 316. a
Bertrandus Loth II. 571. a
Loumans II. 502. b
de Luere II. 219. a
de Magdalono II. 326. a
Marissal II. 495. b
Martin II. 336. a
Mesplede II. 607. a
Meyere II. 799. a
e Michaëla *vel* Michelinus II. 32. a
Minutolus II. 651. a
Nocilla II. 578. a
Maria Nozzi II. 676. b
de la Oliva II. 422. b
de Orduña II. 540. b
Panormitanus II. 76. b
Rengino II. 328. b
Robiin II. 807. b
Robion II. 495. b
Sesti II. 750. a
Solorzano II. 401. a
Sotillo de Meza. II. 302. b
de Sotomayor II. 374. a
de Sousa II. 474. b
de Torrez II. 307. b
de Tovar II. 21. b
de Valentia. *Vide* de Ferraria
de Valleoleti I. 789. a
Venegas II. 433. b
Venetus. *Vide* Michelinus
Vivaldus de Monteregali. *Vide* Johannes Ludovicus
de Urreta II. 378. a
de Wgliengue II. 356. b
Ystella. II. 391. a
Lupercius de Huete II. 328. b
Lupus de Baïona. I. 519. b
de Barrientos I. 813. b

M

M. de Bario Neapolitanus I. 676. a
Magdalius Jacobus Goudanus II. 44. a. 336. a
Magino Vantallol II. 772. a. 781. a
Malachias Hybernus I. 742. b
Mammes de Gusman I. 16. a. 37. b
Mancius de Corpore Christi II. 243. b

M

Manuel Calecas I. 718. a
Garço II. 787. a
Marcellus Barone II. 737. b
de Cavaleriis II. 768. a
Crassus *vel* Grassus II. 375. a
Levarettus II. 453. b
Marchesinus de Monopoli I. 616. a
Marcus Adighieri I. 903. a
Arighetti. *Vide* Maurus
Cattaneus II. 130. b
Doufrene II. 710. a
Ferro II. 659. a
de los Huertos II. 450. b
Hybernus I. 743. a
Langella II. 323. a
Laureus II. 215. b
Maffeo II. 401. a
Martinez II. 323. a
Medices II. 267. b
de Neapoli I. 504. a
Pius Pini *vel* Pinos II. 602. b
Plagese II. 203. b
Roncioni II. 820. b
de Saavedra II. 471. b
Antonius Seraphini II. 406. a
Serra II. 554. b
Antonius Sterni II. 666. b
Petri de Succhiellis I. 894. b
de Weida II. 81. a
Marianus de Bitunto I. 808. a
Krepicensis II. 755. b
Maringus II. 413. b
lo Vecchio de Panormo II. 139. a 294. a. 336. a
Zogali II. 336. a
Marinus Cerchiarius II. 607. b
Prouvere II. 487. a
Venetus I. 855. a
Marius Diana II. 799. b
Martialis Auribelli I. 811. b
Martinus de Amantia II. 63. b
de Bitunto I. 640. b
de la Carcel II. 359. a
de Dacia I. 736. a
de Fano II. 3. a
Francisci I. 812. a
de Gregorio. *Vide* Mauritius
Harney II. 765. a
de Janua I. 895. a
Lavado II. 401. b
de Ledesma II. 230. b
de Leon II. 406. b
Leuweus *vel* Leuvesius I. 903. a
Maçon II. 187. b
Pistor II. 142. b
Polonus I. 361. b
Polonus alter II. 88. b
Porrée. I. 757. a. 777. a. & II. 336. a
Real de la Cruz II. 566. b
de Soleta I. 729. a
Wigandt II. 762. b
Skytte Dacus I. 428. b
Matthæus Abbas unicus I. 15. a. & b. 92. a
d'Anna II. 525. a
d'Atri I. 570. b
Bandellus II. 155. a
de Bie II. 808. a
de Boniportis I. 796. b
de Castillo II. 795. b
de Castromaris I. 263. a
C. P. patriarcha I. 473. b
Matthæus Dolmans II. 787. a
de Ebroicis I. 699. a
Fatius II. 734. a
de Finario I. 797. a
Grabon *vel* Grabeen I. 759. b
Griti I. 210. b
Lachi II. 195. b
de Lulmo II. 25. a
Laisné II. 401. b
Mandello. *Vide* Bandellus
Marinetti I. 893. a
Mazottus II. 34. a
Medices I. 521. b
de Metis II. 64. a
Ortiz. *Vide* Ory
Ory II. 162. a
de Ponciaco I. 514. a
Ripensis I. 729. a
Siculus II. 22. a
Soderini II. 336. b
Ursini I. 596. a
Matthias Aquarius Yvonus II. 302. b
Fasanus II. 363. a
Heys II. 441. a
Liropius II. 423. a
Meyers II. 524. a
Moracca II. 550. a
de Pace II. 38. a
du Puis II. 585. a
Zittardus II. 215. b
Mathurinus Espiardi I. 831. b. 895. b
Gaultier II. 316. b
Mauritius de Belvaco I. 484. a
Gaufridi I. 846. a.
de Gregorio II. 566. b
de Lezana II. 625. a
de Rivalia I. 410. b
de Villaprobata II. 25. a
Maurus Arrighetti II. 211. a
Maximus Salernitanus I. 750. b
Trocheus II. 103. a
Medardus de la Val II. 323. a
Melchior Cano II. 176. a
Coronado II. 433. b
Thomas de L'hermite II. 808. a
Mançano de Haro II. 461. a
Mosticensis II. 303. b
Pou *vel* de Puteo II. 178. a
Varacensis II. 350. a
Menentillus de Spaleto I. 541. a
Michael de Arcos II. 824. b
de Asti II. 182. a
Awisati Fontanarosa II. 635. b
Barili II. 599. b
de Benavidez II. 363. b
Bonelli II. 323. b
Borzinus II. 585. a
Cretensis I. 875. a
de Fabra I. 16. a
Ferré II. 351. a
de Fraga I. 602. b
Francisci II. 7. a
de Furno de Insulis I. 596. b
Ghislerius. *Vide* Pius V
de Hungaria I. 736. b
Jourdain II. 700. a
Lequien II. 808. a
Llot de Ribera II. 378. a
de Madais I. 903. a
Melphonsus II. 590. a
Archangelus Nannius II. 640. b

M

Michael Olozabal de S. Sebastiano II. 31. a
Gphovius II. 496. a
Pio. *Vide* Johannes Michael
Pius Torrez II. 714. a
Mac Quillin II. 787. a
de Reggio Lepido II. 545. a
Ribera II. 234. a
Archangelus Rivetta II. 694. b
Ruiz II. 466. b
Saravetius a Petra Sancta II. 38. a
Angelus Seghetius II. 441. b
Scikelius II. 563. b
de Stella I. 729. b
Torres II. 545. b
Tramus II. 540. b
Vehe *vel* Vehus II. 95. a
Zanardus II. 529. a
Modestus Biliotti II. 276. b
de Vicentia II. 299. a
Moneta de Cremona I. 122. b
Morandus de Segnia I. 355. b
Munio de Zamora I. 398. b

N

Nallus de Urbeveteri I. 626. a
Narcissus Camos II. 336. b
Natalis Alexandre II. 810. b
Deslandes II. 545. b
Nicolaus de Albertinis de Prato I. 546. b
de Alexandria I. 782. b
Alexius II. 273. a
de Anesiaco I. 549. a
Ansideus II. 65. a
Arnu II. 703. a
de Asculo. *Vide* Nicolaus Lucius
Augusta I. 806. a
d'Aymo I. 822. a
Bagnatorius II. 34. a
von Banckh II. 714. a
Barberius II. 673. a
Berardi II. 635. b
Bocassinus I. 444. b
Botruntinus episcopus I. 522. a
de Brito. *Vide* de Byard
Bruyeres II. 694. b
Burgundio. *Vide* Jacquerius
de Byard I. 123. b
Calvi II. 453. b
Caraccioli I. 696. a
Chassequi II. 64. a
Ciampolus II. 558. b
Clarasco. *Vide* Thomas
Coeffeteau II. 434. a
Columbo II. 72. b
Conen II. 772. a
a Cruce II. 168. a
de Cusa I. 909. b
de Dacia I. 826. b
Dias II. 319. b
de Divione. *Vide* Jacquerii
Eymericus I. 709. a
Fabbroni II. 178. a
Fatou II. 737. b
de Faventia I. 623. a
le Febvre II. 576. a
Figuerez II. 563. b
de Finali II. 62. b
Fortiguerra I. 249. b
de Frenavilla I. 555. a
Nicolaus de Gennaro II. 787. b
Georgius II. 583. a
de Gorran I. 268. b. 385. a. 437. b
Harcilech I. 641. a
de Hanapis I. 422. a
de Hancinis *idem*
Henricus Dacus I. 411. a
de Humburgo II. 64. a
Jacquerius I. 847. b. & II. 823. b
Maria Januarius. *Vide* Gennaro
Janssensboy II. 479. a
Andreas de Incontris I. 749. a
Italus. *Vide* Ricoldus de Montecrucis
Keysers II. 246. a
Lepori II. 710. b
Lorini del Monte II. 406. b
Lucius *vel* Nicoluccius de Æsculo. I. 566. a
Malinellus II. 503. a
de Marianis de Mantua I. 519. b
Mande II. 824. b
Medensis. *Vide* Durandus de Aureliaco
Mirabilis de Colosvaria I. 878. b
Morin II. 85. a
Moschinus. *Vide* Caraccioli
Mosticensis II. 546. a
Neelsius a Campenhout II. 328. b
de Neritono I. 837. a
de Paganico I. 570. b
de Pisis I. 903. b
Potaxu II. 441. b
de Prato. *Vide* de Albertinis
de Pugnatoribus. *Vide* Bagnatorius
Riccardi II. 503. a
Ridolphi II. 457. a
Rosell I. 649. b
de Sancto Martino I. 661. b
de Sancto Saturnino I. 683. a
de Sancto Victore I. 617. a
Savin II. 62. b
Schomberg *vel* Sciomberg II. 103. a
Strata II. 292. a
de Tenda I. 779. a
Terranova I. 903. b
Teuto. *Vide* Hermannus Teuto
Toscanus II. 359. a
de Trajecto. *Vide* Treveth
Treveth *vel* Trivet I. 561. b. II. 819. a
de Troia I. 702. b
de Valleoleti I. 706. a
Venne II. 11. a
de Westrados I. 411. a
Nicoluccius de Æsculo. *Vide* Nicolaus Lucius
Norbertus Delbecque II. 788. a
van Opberghem II. 700. a
Scheneiider II. 743. b

O

Octavianus Bulgarinus II. 783. a
Gravina II. 435. b
Odinus de Claromonte I. 757. b
Odo de Collealto I. 629. a
Gallus I. 474. a
Odoardus Pius Felina II. 718. a

O

Odoardus Visdomini I. 403. a
Olaws de Skara I. 411. a
Oliverius Brito I. 448. a
de Cuilly II. 420. a
Dacus I. 504. b
de Fiandra II. 534. b
Fournier II. 738. a
Teuto I. 448. a
Onuphrius Clemens II. 234. a
Elisius II. 444. b
Otto de Nienhus I. 532. a
Turingus I. 413. a

P

P. de Rosset. *Vide* Chabertus
Pacificus de Novaria I. 910. a
Paganus de Bergomo I. 361. b. 553. b
Palmerius Botontus II. 10. a
Pantalem de Constantinopoli. *Vide* C. P. sodales
Paparonus de Paparonis I. 421. a
Paschalis de la Fuen Sancta II. 25. b
Patritius Tricasio II. 466. b
Paulinus Bernardini II. 274. a
Alter *ad calcem superioris.*
Berti II. 385. b
Turchius II. 81. a
Paulus Airoldi II. 366. b
Alpherius II. 734. b
Bachalarius I. 757. b
Barbus I. 879. b
de Blanchis II. 428. a
de Bononia. *Vide* Matugliani
Butigella II. 77. a
Maria Canninus II. 793. b
Caraccioli II. 541. a
Cararria II. 414. a
Cassani II. 827. a
Christiani I. 246. a
Constabilis II. 255. a
Coye *vel* Coyanus II. 267. b
Dalmata. *Vide* Hungarus
Maria Donzello II. 401. b
Fasseau II. 728. b
Maria de Faventia II. 420. b
de Franchis II. 391. b
de Garexio II. 428. b
Garra II. 530. a
Maria Georgio II. 585. b
Giraldus II. 694. b
Grisaldus II 368 b
Ludovicus Greppi II. 788. b
Gualduccius de Pilastris I. 521. b
Guastaferrus I. 616. b
Hungarus I. 21. b
Hungarus alter I. 849. a
Lactantii II. 467. a
Legionensis II. 76. b
Manna II. 124. a
Marin II. 270. a
Matugliani I. 843. b
Minerva II. 546. b
de Moneglia II. 3. b
Montiscellanus II. 82. a
de Mora I. 910. a
Morvans II. 688. a
Maria Pappalardo II. 408. b
Picus II. 428. b
de Pilastris. *Vido* Gualduccius

Paulus Portarius. *Vide* Matthias Aquarius
Piromallus II. 621. b
de Quintiano II. 187. b. 825. a
Rechiedeus II. 724. b
Ripperus I. 904. a
Roadus II. 244. a
Romanus I. 904. a
Rystius II. 479. b
Soncinas. *Vide* Barbus
Vander Sluys. II. 800. a
de Taberna II. 163. b
de Venetiis I. 54. b
de Venetiis alter I. 910. a
de Venetiis tertius *ad n.* 2 II. 300. b
Vincentius II. 268. a
Zizuri II. 259. a
Zocca II. 558. b
Peregrinus Polonus I. 551. b
Petronius Kaminienski II. 554. b
Martini II. 541. a
Petrus de Albenatio I. 117. b
de Albingauno *idem falso dictus*
de Alcala II. 770. b
de Alcala alter II. 785. b
de Alvernia I. 489. a
Amelius de Brenaco I. 743. a
de Amore *vel* Damous II. 496. a
de Andria I. 532. b
Angelellius I. 349. a
Anglicus I 603. a
Antonii II. 3. a
Antravanensis I. 872. b
Aridiensis. *Vide* Sechepee
de Aversa I. 773. b
de Ayala II. 453. b
Bacherius II. 347. b
Bachot II. 756. a
Bajocensis I. 705. b
Barberius II. 348. b
Barcinonensis. *Vide* Raimundus Martini
Baselius II. 725. a
Bejerano II. 349. a
Bergomensis I. 863. b
Martyr Bertagna II. 745. b
Bertanus II. 166. b
Bianchi II. 738. b
Bladier II. 359. a
Blandin II. 618 b
Blasco II. 391. b
de Bobio I. 450. b
de Boemia II. 822. b
de Bollo II. 316. b
Boncherius *vel* Gaucherius I. 698. b
de Bononia. *Vide* Galdinus
vanden Bosche II. 727. b
Bouquier II. 392. a
de Brixia I. 750. a
Brun I. 461. b
de Bruxellis. *Vide* Crockart
Martyr Bucionius *vel* Baccionus II. 329. a
Martyr de Buenacasa II. 735. a
Calo I. 511. a
Calvo II. 441. b
de Canals I. 749. b
Canu II. 216. b
de Caritate I. 633. b
Castruccius II. 336. b

P

Petrus Castruccius alter II. 636. a
de Chanterene II. 467. a
Paulus Ciancianus I. 846. b
le Clercq II. 143. a
le Clercq alter II. 487. b
Martyr Coliard II. 563. b
Martyr Coma II. 250. a
de Corduba II. 64. a
de la Coste II. 268. a
Covaruvias II. 81. b
Crispus II. 299. a
de Crocco II. 108. a
Crockart de Bruxellis II. 29. b
de la Croix II. 392. a
de Cruce *vel* de la Cruz II. 269. a
de Cueto II. 788. b
de Dacia I. 407. a
Delgado II. 322. b
Deza II. 375. a
Dierxens II. 659. b
Divo. *Vide sequentem.*
Divolé II. 200. b
Dominicanus I. 729. b
Maria Donzellus. *Vide* Paulus
Doré *seu* Auratus II. 203. b
Eberardinus I. 896. b
Elisius II. 524. a
Emmanuel II. 641. a
de Encinas II. 321. b
Espine' de la Portaza II. 607. b
Fabri de Novimagio II. 64. b
Falacha I. 559. b
Falconius. *Vide* Fulconis
du Fay II. 504. b
de Feria II. 292. a
Ferdinandi *vel* Ferrandi I. 127. a
Martyr Festus II. 382. b
Flore *vel* Flua I. 754. b
de Fonteluporum I. 753. b
Foracha. *Vide* Falacha
du Four II. 636. a
Franchinus II. 325. a
Fratinus *vel* Fradinus II. 203. b
Frenze II. 735. a
Martyr Frescíantes *vel* Frosciante II. 636. b
Fulconis I. 265. b
Galdinus I. 729. b
de Galiffard II. 246. b
Gallus. *Vide* Remensis
Gaucherius. *Vide* Boncherius
Geyman II. 711. a
Paulus Giannerinus II. 166. b
Giraldel II. 477. a
Godebille II. 234. b
de Godoy II. 673. a
Gralla II. 467. a
Johannes Guasch II. 385. b
Guidonis I. 625. a
Heimar II. 756. a
Herp I. 729. b
de Herrera II. 467. a
Hieremias I. 810. a
Hispanus I. 485. a
Jammy II. 616. b
de Janua I. 398. b
Iruroſqui II. 163. b
Kamienſki. *Vide* Petronius
Vander Keeren II. 788. b
Petrus Kyrſlacken I. 858. a
Labat II. 636. b
de Langle, *qui & de* Angulo II. 46. b
Lavinius II. 23. b. 336. b. 824. a
de Ledesma II. 404. a
de Lemet I. 268. b
Maria Leverucci II. 795. a
Martyr Locatellus II. 442. a
Lopez II. 714. a
Louvet II. 530. a
Magalhaens II. 644. a
Antonius Majorana II. 796. a
Maldura. *Vide* Bergomensis
Malpæus II. 547. a
de Marchis II. 547. b
Joseph Mari II. 431. b
Marini. *Vide* Paulus
Marsilius I. 520. b
Martin II. 72. b
Martyr Lusitanus II. 401. b
de Mastrettis I. 817. b
Matilla II. 743. b
Matritensis I. 15. a. & b
Maza I. 721. a
de Mercado. *Vide* Thomas
de Metis I. 450. b
Martyr de Mevania II. 329. b
de Montenigro II. 541. b
Monticellus I. 561. a
Martyr Morales. *Vide sequentem*
Martyr Morallus II. 234. b
de Moravia I. 757. b
Martyr Moxet II. 564. b
Muñoz II. 781. a. 793. b
Maria Mutonus II. 420. b
Martyr Naidinus II. 607. b
Nerettonus. *Vide* Nicolaus de Neritono
Niger I. 861. a
de Ocaña I. 857. a
Olim II. 309. b
Olivarii II. 108. a
Paez I. 474. b
de Palma I. 614. b
de Palude I. 603. b. & II. 820. b
Palumbinus II. 752. a
de Paredes II. 431. b
Maria Passerinus de Sextula II. 674. a. 827. a
Paravinus II. 667. a
de Paternis. *Vide* Pennis
Pelican II. 650. a
de Pennis I. 569. a. & II 337. a
Martyr Petrucci II. 747 b
Paulus Philippius II. 558. b
Philippius I. 428 b
Pichius de Trebio II. 496. b
de Pisis I. 855. a
Polonus. *Vide* de Palma
de Portocarrero II. 329. b
de Pravia II. 294. b
de Prussia I. 866. a
Puerorum II. 525. a
de Quintiano. *Vide* Paulus
Ragot II. 359. a
de Raisa. *Vide* Rancia
de Rancia *aliis* Guillelmus de Ranso I. 677. a
Ranzanus I. 876. a

P

Petrus Regis II. 756. a
Remensis I. 115. b
de Ripa Transona I. 773. b
Rochim I. 807. b
de Rodecillas. *Vide* Sanctes Francus
Martyr Romanius II. 550. a
Rosella II. 576. b
Roseus II. 383. a
de Rovado. *Vide* Paulus
de Sancto Dominico II. 356. b
Martyr de Sancto Gervasio II. 132. b
de Scala I. 417. a
Martyr Scandariatus II. 761. a
Scotus de Panormo II. 689. b
Seichepee *qui* & Aridiensis II. 309. b
Thomas Sersale II. 597. b
de Sesana I. 102. b. 354. b
Sicardi I. 577. a
Soto II. 183. a
de Soto II. 329. b
Specchi II. 164. a
Strozzi I. 651. b
Suberti I. 910. b
Sylvius II. 132. b
Symars II. 650. b
de Tapia II. 587. b
de Tardito II. 64. b
de Tarentasia I. 350. b
de Tarvisio. *Vide* Fradinus
Teuto I. 855. a
Tilhac II. 756. a
de Tornare I. 268. b
de Tobar II. 756. a
de Valetica I. 361. a
de Valle aurato I. 268. b
Verdugosarria II. 312. b
de Verduno I. 268. b
Verjuis II. 613. b
Vicecomes *vel* Vizconti II. 349. a
de Villamayor II. 616. b
de Vincentia I. 880. a
Vitalis II. 337. a
Martyr Volcar II. 700. a
Ægidius van Waleghem II. 383. a
Wellens I. 843. b
Wloers II. 607. b
Ybañes II. 192. a
Johannes Zaragoça y Heredia II. 432. a
Philippus de Acosta II. 564. b
Aerts II. 496. b
Angelini II. 450. b
Arduino II. 756. a
de Barberiis I. 873. a
de Beaumont II. 690. a
de Bozzolo II. 50. b
Bromyardus. *Vide* Johannes
de Cremona. *Vide* Manna
de Ferraria I. 511. b. & II. 819. a
Gezza de Rufinis I. 682. b
Griveau II. 756. a
Maria Grossi de Finali II. 766. a
Guidi II. 428. b
de Hortonovo II. 547. b
Incenso II. 548. a
Manna de Cremona II. 38. b
Marci I. 821. a
de Meneses II. 219. a
Musotus II. 34. b
Philippus de Pera I. 646. a
de Pergamo *vel* Bergomo I. 743. a
Petit II. 602. b
Siculus. *Vide* de Barberiis
Terræ Sanctæ provincialis I. 44. b 103. b
Theatinus I. 671. a
Urriez II. 229. b
Wannemacker II. 467. b
Wolfius I. 904 b
Wycart II. 738. b
Piatus Heylinch II. 629. b
Pinamons Peregrini I. 246. a
Pipinus Rosa II. 206. a
Pius Manardus II. 625. b
de Middelere II. 729. a
S. Pius Quintus P. M. II. 219. b
Vives II. 571. a
Placidus Nigidus II. 758. a
Parmensis II. 167. a
Pñces de Remis I. 268. b
Prosper Dominicus Maroni II. 783. b
Ptolomæus de Luca. *Vide* Bartholomæus

R

Radulphus Bocking I. 240. b
de Faventia I. 51. a. 125. b. 126. b
de Grandivilla I. 425. a. 427. b
le Maistre II. 475. b
de Noviomago I. 871. b
Strodus I. 666. a
Raimundus de Amico II. 429. a
Barbi II. 500. a
Bequin I. 561. a
Bonfilius II. 789. a
Breganius II. 423. a
Breton II. 688. a
Capisucchi II. 729. a
de Capua I. 679. b
Cassinia II. 622. b
Cenci, *vel* Cencillomus II. 776. b
de Comitibus II. 674. b
Costa II. 756. a
Elias. *Vide* Elias Raimundi
Fini da Lodi II. 534. b
de Fundi I. 671. a
Ghila I. 496. a
Gosinus II. 90. b
Grassensis I. 160. b
Hesecques II. 637. b
Hugonis I. 662. b
Knilling II. 565. a
Ladesou II. 501. a
de Lannoy II. 588. b
Madrowic II. 756. b
Mailhat II. 735. a
Martini I. 396. b. & II. 818. b
Matthys II. 727. b.
de Medullione I. 434. b
de Montauro. *Vide* Reginaldus
Nidi II. 696. a
Ortiz II. 725. a
Ortz II. 651. b
Parascandolo II. 423. a
Pasqual II. 310. a
de Pennaforti S. I. 106. a
de Ponte I. 519. b
Maria Protus II. 730. a

Raimundus

R

Raimundus Ribes II. 451. a
Romanus II. 603. b
Saens II. 401. b
Sampso II. 550. a
de Sancta Corona II. 718. a
Saxo II. 432. b
del Valle II. 629. b. 756. b
de Vineis. *Vide* de Capua
Zanobi II. 560. b
Rainerius Granchius II. 819. b
Jacobsen II. 497. a
Lombardus I. 121. b
Palearesi I. 750. a
de Pisis I. 635. a
Sacconus de Placentia I. 154. a II. 817. b
Ramantinus de Florentia I. 652. a
Rambertus de Bononia de Primatitiis I. 504. a
Ranerus de Tuderto I. 474. b
Raphaël Badius II. 741. a
Cerafo II. 429. a
delle Columbe II. 444. b
Maria Filamondo II. 792. a
de Fonseca II. 461. b
Grillenzonius II. 535. a
Jacobatius II. 813. a
de Laminez II. 622. b
Maffeus I. 687. b
Maffeus alter II. 244. a
Nadal II. 409. a
de Pornaxio I. 831. b. & II. 823. b
Ripa II. 378. b
Soncinas I. 904. b
de la Torre II. 383. b
Recuperatus de Senis I. 535. b
Recuperus de Aretio I. 403. a
Reginaldus Accetto II. 299. a
de Aurelianis I. 89. b
Badeo II. 541. b
Balsamo II. 576. b
de Bononia. *Vide* Rambertus
de Bononia alter II. 299. b
Cecchini II. 525. b
Chavanac II. 409. a
de Janua II. 143. a
Landolina. *Vide* de Montauro
Lizarraga II. 402. a
Lucarini II. 641. a
de Montauro II. 24. a
de Montemarti. *Vide* Nallus
Oliver II. 359. b
Poc II. 451. a
Privernas I. 382. a
Rueffes II. 63. b
Sgambati II. 559. a
Spadoni II. 270. b
Reind Anglus I. 730. a
Reinhardus de Fronthoven I. 752. b
Remigius Clarus I. 506. b
Nanni II. 259. a. 825. b
Scrofa II. 548. a
Renatus Billuart II. 792. b
Breton II. 690. a
Lesculteir II. 337. a
Ricardus Castriconensis I. 250. a
Clapoël I. 414. b
Estravaneli. *Vide* Stavenesby
Fisaker I. 118. a
Fisaker junior, *sed non alter*
Guillouzou II. 677. a

R

Ricardus de Lonato. *Vide* Teutonicus
de Montecrucis. *Vide* Ricoldus
Phisaia. *Vide* Fisaker
Ringstede. *Vide* Thomas
de Rivo I. 869. b
Stavenesby I. 209. b
Teutonicus I. 574. b
Winchelsey I. 860. b
Ricoldus de Montecrucis I. 504. a. & II. 819. a
Ricolphus de Colonia I. 641. a
Rigaudus N. I. 475. a
Rinaldus de Janua. *Vide* Reginaldus
Robertus N. *Vide* Stephanus de Borbone
Anglicus. *Vide* Orphordius *vel* Rupertus Anglus
Avenionensis. *Vide* de Usetia
Bacun I. 118. a
Bilibri. *Vide* Kildwardby
de Bonomonte II. 164. a
de Bononia I. 538. b
Castricensis. *Vide* Ricardus Castriconensis
Eboracensis I. 625. b
de Gabbiano. *Vide* Robertus N
Gervasii I. 688. b. I. 906. a
Guellin II. 420. b
Holkot I. 629. a. & II. 821. a
Humbelton I. 699. b
de Iorz *vel* Jorsius, *male* Ivorius I. 730. a
Kildwardby I. 374. a
Lincolniensis I. 490. a
N. *Vide* de Bononia
de Noia II. 10. a
Orphordius I. 431. a
Perscrutator. *Vide* Eboracensis
Ranuccius II. 30. b
Ribverbius. *Vide* Kildwardy
de Robertis II. 436. a
de Santo Valentino I. 539. a
Senecensis. *Vide* Gervasii
Ubaldini de Galliano II. 22. b
de Usetia I. 449. a
Rochus Mammerot II. 280. a
Rodericus de Sancta Maria II. 756. a
Rodulphus Clutius II. 468. a
de Noviomago. *Vide* Radulphus
Orfordus. *Vide* Robertus
Rogerius Calcagninus I. 388. a
Dymmoch I. 699. b
de Sabrugera I. 904. b
Rolandus le Cozic I. 812. b
de Cremona I. 125. a. 195. a
Roussel II. 9. b
Scotus I. 860. b
Romæus de Levia I. 161. a
Romanus de Roma I. 265. a
de Vicentia I. 475. a
Romerus de Sabrugera. *Vide* Rogerius
Romualdus Cioffo II. 677. a
Coli II. 421. a
Rusticanus Venetus II. 34. b

S

Salomon de Hungaria I. 412. b
Salvator Ascanio II. 768. b
  Cotete I. 827. b
  Pons II. 451. a
  de Sancto Cypriano II. 414. a
  de Sancto Thoma II. 735. b
Salvius de Bario I. 674. a
Salvus Cassetta I. 859. b
Samuel de Lublino II. 484. a
Sanctes Francus II. 577. a
  Mariales II. 600. a
  Marmochini II. 124. a
  Pagninus II. 114. b. 824. b
Sanctius Arena II. 244. a
  Besaran I. 771. a
  Mulerii I. 758. a
  Porta I. 779. a
Sanjacobei Prædicatores Parisienses I. 134. a
  Iidem II. 275. a
Sebastianus Borsa II. 599. b
  Bravo II. 367. a
  Caccinus II. 568. b
  Castellettus II. 330. a
  Cattaneus II. 369. b
  Crespillus II. 591. b
  Gaudioso II. 330. a
  Knippenberg ex Helden II. 752. a
  Michaelis II. 409. b
  de Olmedo II. 168. a
  de Oquendo II. 568. b
  de Perusio II. 65. a
  Pons II. 411. b
  de Tauromina II. 108. b
Seraphinus Banchelli II. 337. a
  Banqui II. 429. a
  Bertolini II. 619. a
  Capponi a Porretta II. 392. b
  Cavalli II. 213. b
  Maria Loddi II. 794. a
  Maio II. 360. a
  de Merodio II. 246. b
  Thomas Miguel II. 800. a
  Pasca II. 451. b
  Pennachius II. 370. a
  Piccinardi II. 741. b
  Razzi II. 386. a
  Rinaldi II. 451. b
  Siccus II. 379. a
  de Vannis II. 295. a
Serlus *vel* Serolus *vel* Servolus Ligur I. 384. a
Servatius Franckel I. 904. b
Severinus Lubomlius II. 411. b
Sibito Teuto I. 475. b
Siffridus de Arena I. 259. a
  Misnensis I. 743. b
  Teuto episcopus Cyrensis I. 820. a
Sigerus de Insulis I. 106. a
Sigismundus Ferrarius II. 550. a
Silvester de Azevedo II. 295. a
  Frangipane. *Vide* Ignatius Ciantes
  de Marradio I. 895. a
  de Mediolano I. 772. a
  Mozolinus de Prierio II. 55. a. 824. b
Simon N. I. 730. a
  de Angelis I. 876. a
  Anglus I. 705. a. & II. 821. a
  Thomas Basin II. 642. a
  de Bertis I. 875. a
  Burneston *vel* Borafton I. 594. a
  de Catana. *Vide* Puteo
Simon Constantinopolitanus I. 558. b
  Cretensis I. 762. b
  de Florentia I. 828. a
  Gallus I. 905. a
  de Heintun I. 648. a
  Jatumæus I. 737. a
  de las Llagas II. 756. b
  de Leontino I. 431. b
  Lingoniensis I. 636. b
  da Luz *vel* de Luce II. 456. a
  Nerault II. 81. b
  Oxolski II. 560. b
  de Puteo I. 706. b
  Angelus Rocci II. 13. b
  Roger II. 651. b
  de Salazar II. 564. b
  Saltarellus I. 611. a
  de Sancto Quintino I. 122. a
  Tacumæus. *Vide* Jacumæus
  Taillerus I. 111. a
  Joseph Thibaut II. 747. b
  de Thomasiis I. 762. a
  de Valle I. 385. a. 394. a
  de Winctonia. *Vide* Heintun
Sixtus Carcano II. 423. b
  Fabri II. 265. b
  Illuminatus I. 905. a
  Lambertus II. 379. a
  Medices II. 179. a
  Poncellus II. 211. b
  Senensis II. 206. b
  de Vicedominis II. 299. b
Soleo Catalani II. 461. b
Spiritus André II. 800. b
  de Mantua II. 423. b
  Panassiere II. 659. b
  Rotier *vel* Roterus II. 188. a
Stanislaus de Cracovia I. 632. a
Stephanardus de Vicomercato I. 460. b
Stephanus Apulus I. 907. a
  de Bellavilla. *Vide* de Borbone
  de Bisuntio *seu* Vesuntione I. 268. b. 385. b. 429. a
  de Borbone I. 184. a
  Cajetanus I. 857. b
  Carvisius II. 221. b
  de Cassano II. 93. a
  le Clou II. 405. a
  de Ecclesia I. 660. a
  de Exonia I. 348. b
  de Garesio I. 895. a
  Guaraldus de Cento II. 330. a
  Hispanus I. 52. b
  Leitao *vel* Leitam II. 250. b
  de Lusignan II. 300. a
  Mantegazza II. 468. a
  de Mediolano. *Vide* Stephanardus
  Mendez II. 362. a
  Meney II. 690. b
  Paris II. 179. b
  Pasquier II. 588. b
  de Piopera I. 895. a
  de Poliniaco I. 730. a
  de Reate I. 659. b
  Rizzi II. 772. a
  de Salanhaco I. 415. a
  de Sampayo II. 330. b
  Sichée II. 432. b

S

Stephanus Thomas Soueges	II.	748. a
Tagliapetra	II.	362. a
de Tarento	I.	869. a
de Varnesia	I.	120 a
de Vicariis	II.	424. a
Ususmaris	II.	143. a
Sterlengatius *vel* Sterlingerius. *Vide* Johannes Sternegasten		
Suerius Gomesius	I. 15. a. & b	

T

Tancredus de Bononia	I.	90. b
de Tancredis Senensis	I.	91. b
Senensis alter	I.	857. b
Taddæus de Capha	I.	538. a
Dini	I.	647. b
Urbevetanus	I.	847. a
Theobaldus Cretensis	II.	821. b
de Saxonia I. 757. b. &	II.	822. a
Theodericus Catalanus	I.	354. b
Thuringus ab Holt	I.	415. a
Theodoricus de Appoldia I. 453. a. &	II.	818. b
Boëlaërt	II.	756. b
Cerviensis episcopus. *Vide* Theodericus Catalanus		
Delphius	I.	749. b
de Friburgo I. 510. a. &	II.	819. a
de Susteren	II.	22. b
Teuto		
Teuto alter	I.	513. a
Thamninus. *Vide* de Friburgo		
Theodorus Polonus	I.	758. b
de Quiros	II.	604. a
de Valle	II.	569. a
Theophilus de Cremona	I.	847. a
Fedini	II.	295. a
Patavinus	II.	337. a
Tholomæus de Luca. *Vide* Bartholomæus		
Thomas Achaveus. *Vide* de Chaves		
de Achores	II.	66. a
Agni de Leontino I. 358. a.		427. a
Alassius. *Vide* Castaldus		
Alax *seu* de Lahixa	II.	260. b
de Albiciis	II.	59. a
de Alexandria	I.	751. a
Amendosia de Sancta Maria	II.	771 a
Anglicus. *Vide* de Iorz		
Anglus	I.	428. b
Anglus. *Vide* Walleys		
Antonii *vel* Nacci I. 780 b	II.	822. b
de Aquaviva	II.	644. a
de Aquino S. I. 271. a. &	II.	818. a
de Aquino alter	II.	541. b
de Aquino Tertius	II.	585. b
de Aradsu	II.	337 b
de Aranha	II.	541. b
Elias Ardizoni	II.	696 a
de Argentina	I.	881. b
d'Avalos	II.	535. a
Badia II. 132. b.		337. b
de Basarull	II.	756. b
Bandoni	II.	487. b
Barba	II.	47. b
Bettini	II.	472. a
Bona de Brixia	II.	536. b
Aymo Bonjoannis	I.	905. a
Bonjohannes	I.	906. a
de Bononia. *Vide* Trentaquarto		
Thomas Boreili	II.	772. b
Maria Bosius	II.	725. a
de Bozolasto	I.	662. a
Maria Braccus	II.	555. a
Bradwardinus	I.	744. b
Brancia	II.	756. b
Brandolini	II.	487. b
de Brixia. *Vide* de Calvisano		
Buoninsegni	II.	370. a
Caccini	II.	559. b
Caffarinus. *Vide* Antonii		
Caiani	II.	77. a
de Calvisano	II.	26. a
Campanella	II.	505. a
Cano *in* Johanne de Ribas	II.	712. b
Cantimpratanus	I.	250. a
de Capella	II.	158. a
de Capitaneis	I.	865. a
de Capua. *Vide* Limatola		
Maria Carrafa	II.	394. a
de Carnoto	I.	268. b
Casselius	II.	216. b
de Cassano	I.	753. a
Cassani. *Vide* Caiani		
de Cassato. *Vide* Clarasco		
Castaldus. *Vide* Johannes Thomas Castaldus de Alassio		
del Castellar	II.	261. a
degli Castelli de Tocco	II.	405. a
Caxani. *Vide* Caiani		
de Chaves	II.	192. a
Cinnius	II.	468. b
de Clarasco	I	702. a
Claxton	I.	740. b
de Cospis	II.	34. b
Cossu	II.	421. b
da Costa	II.	211. b
Daoiz	II.	388. b
Dominici. *Vide* de Fonte		
Donati	II.	11. a
Elysius	II.	212. a
Eporediensis .	II.	34. b
Fazellus	II.	212. b
File. *Vide* Lyld		
de Firmo .	I.	747. a
de Fonte	I.	696. b
Aloysius de Francavilla	II.	739. a
de Franciscis	II.	585. b
Gage	II.	758. a
Maria Giovi	II.	706. a
Granvalle	II.	541. b
Gratianus	II.	304. a
Gutierrez	II.	477. b
Herculani	II.	402. a
Hesxinus	II.	197. a
de Hibernia	I.	744. b
Jacomellus II. 208. b.		757. a
du Jardin	II.	813. a
Jerinich	II.	694. b
de Jorz *vel* Jorsius	I	508. b
de Lahija *vel* Laixa. *Vide* Alax		
Langfort	I.	523. a
de Llano	II.	577. a
Laurentii de Capua	II.	703. b
Lemos	II.	461. b
Leonardi	II.	625. b
de Leontino. *Vide* Agni		
de Lima	II.	757. a

T

Thomas Limatola II. 331. b
Luccioni de Bonifacio II. 777. a
Lyld I. 649. a
Malvenda II. 454. a
Malumbra II. 337. b
Manrique II. 229. b
Pius Maphei II. 771. a
Mayor II. 383. b
Mazza II. 718. a. 827. a
de Mediolano II. 24. a
Menghini de Albacina II. 703. b
Mennato II. 757. a
de Mercado II. 235. a
Minaldi II. 619. a
Maria Minorelli II. 814. a
del Monacho II. 388. b
Marius Moniot II. 667. a
de Mutina II. 34. b
Nacci. *Vide* Antonii
N. I. 269. a
Maria Napoli II. 719 b
Nelli II. 375. b
Neri II. 201. a
Norwood I. 531. b
Ortiz II. 83. a
le Paige II. 590. a
Palmer I. 753. b
Pantani II. 736. a
Parascandolo II. 599 b
Parmentier II. 652. a
de Pedroche II. 21. a
da Penha II. 261. a
Pennequin II. 644. b
Peregrinus II. 270. b
Philaretti *in* Johanne de Fenario II. 84. a
de Portocarrero II. 337. b
Radini II. 73. b
Ramon II. 480. a
de Regno I. 777. a
Remy II. 604. a
Ringstede I. 652. b
de Rocamora II. 577. a
Rosa de Aquila II. 379. a
le Roy II. 690. b
de Sancta Maria II. 213. a
de Sancto Germano II. 337. b
de Sancto Hyacintho II. 480. b
de Sancto Martino II. 153. b
de Sarria *in* Dominico Gravina I. 533. b 534. a
Matthæus de Sardis II. 38. b
Scaravellus I. 795. a
de Sceva II. 338. a
Schifaldus I. 882. a
Scotus de Rochegiano II. 197. b
de Senis. *Vide* Antonii
de Senonis I. 269. a
Sersale II. 597. b
de Sierra II 430. a
de Sousa II. 213. b
Maria Spada II. 706. b 826. b
Spermannus I 511. a
Stella II. 197. b
de Strozzi II. 119. a
Stubbz I. 671. b
de Sulmona I. 682. a
Sutton I. 464. a
de Sciczcow II. 125. a
Tables II. 542. a
de Templo I. 472. b
Thomas Teuto I. 731. a
Toletanus I. 846. b
Tomasinus I. 806. b
Tomassonus II. 580. a
de Torquemada I. 892. b
de Torquemada alter II. 588. b
de la Torre II. 199. b
de Torres II. 468. b
Albertus Tranquillus II. 696. b
de Trans II. 569. b
Trentaquatro I. 797. a
Trugillo II. 320. a
Turco II. 535. b
de Valentia II. 178. b
de Valgornera II. 604. a
Vesach I. 900. a
Ugolini I. 808. a
de Virduno I. 731. a
de Via II. 548. a
de Viglevano I. 895. a
Vilar. II. 555. a
de Vintona *Vide* Sutton
de Vio Cajetanus II. 14. a. 824. a
de Vio Cajetanus alter II. 221. b
Vitalle *vel* Vitalis II. 542. a
N. vitæ. B. V. scriptor I. 490. b
de Utino I. 865. b
de Utino alter II. 822 a
Walleys *vel* Valois I. 597. b
Wigenhalus I. 910. b
Zobius II. 295. a
Thomassellus de Perusio I. 400. b
Thomasinus de Ferraria I. 700. b
Tiberius de Luca II. 590. b
Tilmannus Smelingus II. 130. b
Timstheus Botigli a Sancto Antonino II. 604. b
Bottonius II. 304. a
Justiniani II. 217. a
Tullius Dacus. *Vide* Julius

V

Valentinus de Camerino II. 32. b
Valerianus Lithvanides II. 484. b
Polonus II. 338. a
de Soncino II. 35. a
Valerius Aragonus I. 905. a
de Camerino. *Vide* Valentinus
Faventies II. 180. b
Moschetta II. 305. a
Ubaldus de Lucha. *Vide* Waldus
Ubertinus de Albitiis. *Vide* Humbertus
Ubertus Locatus. *Vide* Humbertus
Ventura de Verona I. 44. b
Venturinus de Bergomo I. 620. b
Vercellinus de Vercellis I. 822. a
Vernherius de Botis. *Vide* Warnherus
Vespasianus Joseph Burra II. 644. b
Ugo de Castello I. 593. b
de Prato I. 893. a
Ugolinus de Camerino. *Vide* Hugolinus
Victorius Ricci II. 667. a
Victorinus Buscensis II. 757. a
Vincentius Justinianus Antist II. 325. b
d'Aranea de Muro II. 457. a
Aurino II. 324. a
Banchellus II. 108. b
Bandellus de Castronovo II. 1. a
Baraterius II. 81. b
Baron II. 655. a

Vincentius

VU

Vincentius de Bartholis. *Vide* Mainardus
Maria Belli II. 424. a
Bellovacensis I. 212. a. & II. 818. a
Benet II. 524. a
Bernard. *Vide* Johannes Vincentius
Bernedo II. 414. a
Bonardus II 349. b
de Bosna II. 301. b
Bonincontrus II. 430. b
Buchia II. 119. a
Calcius II. 324. a
Calogerus II. 674. b
Candidus II. 580. a
Caquetius II. 178. b
Cardone II. 394. b
de Casali II. 2. b
de las Casas II. 276. b
Maria Cimarelli II. 599. b
Clerici II. 608. a
Colzado *vel* Colze II. 85. b
Contenson II. 656. b
Cremona II 488. a
Demandon II. 814. a
Dodi II. 338. a
Duchna II. 757. a
Fanus II. 638. a
Farnutius *in* Johanne Maria Capalla II. 319. a
de Faro. *Vide* Pribevo
de Faventia II. 59. a
Ferre II. 696. b
Ferreres II 457. a
Ferrerius S. I. 763. a. II. 338 a. 822. b
Maria Ferri II. 761. b
Ferrinus II. 313. a
le Fevre II. 794. a
Maria Fontana II. 660. a
Giachanus II. 108. b
Giachari II. 109. a. 824. b
Giancardo II. 472. a
Gomez II. 445. a
Goni II. 432. b
Ludovicus Gotti II. 814. b
Maria Grossi II. 657. b
de Harlem. *Vide* Theodorici
Hensbergius II. 480. b
Herculanus II. 277. a
Herculanus alter II. 402. a
Jancardus. *Vide* Giancardo
Jouaneti II. 714. a
Justiniani de Chio II. 164. a
Justinianus de Colonia II. 430. b
Justinianus de Janua II. 750. b
Larcheri de Lugo II. 109. b
Lector I. 905. a
Maculanus de Florentiola II. 622. b
Mainardus II. 75. a
Martinelli II. 484. b
de Maruegio I. 731. a
Merius. *Vide* Mexia
Merlinus I. 872. b
de Mexia II. 198. a
Montalvan II. 412. a
Vincentius de Montesancto II. 371. a
Niffus II. 106. a
Paganus II. 565. a
Patina *seu* de Quintiano II. 235. a
Peroni II. 769. a
Persius II. 668. a
de Petrasancta II. 246. b
de Placentia. *Vide* Baraterius
Pons II. 402. b
Preti de Seravalle II. 613. b
Pribevo II. 85. b
Ratier II. 750. b
Reboul II. 697. a
Maria Rivalius II. 630. a
Romanus II. 600. a
Roquetta II. 757. a
Saborit II. 570. a
Maria Sassetti II 752. a
Seiglier II. 571. b
Septartius II. 338. a
Soncinas. *Vide* Calcius
Spargiatus II. 292. b. 826. a
de Suessa *vel* Sinuessa. *Vide* Niffus
Surronus II. 199. b
Theodorici II. 66. b
de Valverde II. 121. b
de Vicentia. *Vide* Colzado
Villa II. 118. b
de Ulissipone I. 748. a
Maria Ursinus II. 814. b
Willart II. 591. a
Vitus Ulpius II. 86. a
Ulricus Engelberti I. 556. a. & II. 818. b
Waldus de Lucha I. 732. a
Valterus de Colonia I. 412. b
Warnherus de Botis I. 532. a
de Verdinio I. 732. a
Willelmus Bonentant I. 412. b
Gallicus. *Vide* Gerardus de Leodio
Verigehale I. 412. b
Wingandus Wirt *seu* Cauponis II. 13. b
Wipertus Bohemus I 412. b

X

Xantes, Xantius, Xixtus. *Vide* Sanctes, Sanctius, Sixtus

Y

Yvo de Begaignon I. 667. a
Brito I. 131. b
Evenonius. *Vide* Evenus.
Pinsart II 571. b

Z

Zacharias de Florentia II. 120. a
de Florentia alter II. 301. b
de Lunigiana II. 110. a
Zenobius Acciaioli II. 44. b
de Guasconi I 905. b
Medices II. 133. b
Medices alter II. 497. a

Finis Tabulæ Scriptorum per Nomina.

INDEX
SORORUM ORDINIS
Scriptis illustrium per Nomina.

Angelica de Bononia 831. a
Anna Marchesia Lavagi 849 a
des Marquets 841. a
Antonia Felix Amata 849. a
Archangela Alamanna 843. a
Cæcilia de Cæsarinis 830. a
Catharina Ricci 841. a
a Sancta Anna 845. a
de Senis S. 832. a
Claudia Juvenalis Orsini 840. a
Deodata Malvasia 843. b
Elisabetha Baillou 848. a
Staglin 831. b
Febronia Panolini 843. a
Francisca du Mortier 844. b
Oudeau 845. a
Gabriela de Vallat 846. b
Gertrudis de Rhinfelden 831. a
Hippolyra a Jesu 844. a
Isabella de Laigne de Silvancy 845. a
Juliana Morell 845. b
Laurentia Strozzia 841. b
Ludovica Avogadra 843. a
de Longueil de Maisons 850. b
Magdalena du Chastel 843. b
Margarita de Brenne 846. b
de Gerines 839. b
Pineria *ibid.*
Maria Baptista 844. a
Æmilia Mectildis Fuazza 845. b
Catharina de la Sallesignis 848. a
Clara Herlin 847. b
Gabriela de Jarente 849. a
Magdalena de Mauroy 849. b
Paret 848. a
Portia Vignola 848. b
Veneta 839. a
Villana 847. b
Martha a Rosa 840. b
Osanna de Andreasiis 840. a
Paulina de Aimericis 840. b
Petronilla Bava 843. a
Thomasa Flisca 840. b
Violanta da Ceo 844. b

Finis Tabulæ Sororum per Nomina.

INDEX GENERALIS ALPHABETICUS

Scriptorum in utroque Tomo laudatorum per Agnomina.

A

Abbas Matthæus I. 92. a
Abelli Antonius II. 293. b
Abiate Ambrosius de I. 757. b
Abluviis Gaudefridus de I. 532. b
Accetti Hieronymus II. 174. a
Accetto Reginaldus II. 299. a
Acciaioli Zenobius II. 44. b
Acellius Antonius. *Vide* Cellius
Achaveus Thomas. *Vide* de Chaves
Achores Thomas de II. 66. a
Acosta Philippus de II. 564. b
Adæ G. I. 724. a
  Guillelmus I. 537. a
  Johannes I. 694. b
Adamus Johannes II. 3. a
Adexirchen Ambrosius II. 375. b
Adighieri Marcus I. 903. a
Aduarte Didacus II. 493. a
Ægidii Jacobus. *Vide* Gil
  Johannes I. 100. a
Æsculo Conradus de I. 569. a
  Constantinus de I. 627. a
  Gratiadei de I. 603. a
  Nicolaus Lucius *vel* Nicolucius I. 566. a
Aerts Philippus II. 496. b
Affinati Jacobus II. 361. b
Afflictis Januarius Maria de II. 646. b
Afragola Dominicus de. *Vide* Stelleopardis.
Agnani Johannes Dominicus II. 795. a
Agni *vel* Agnelli Johannes I. 268. a 449. a
  de Lentino Thomas I. 358. a 427. a
Agramund Dominicus de I 708. a
Agrigento Fredericus de II. 136. b
Aguaio Albertus de II. 77. b
  Gregorius de II. 407. b
Agudi Ludovicus Maria II. 687. b
Aiani Dominicus. *Vide* Peccioli
Airoldi Paulus II. 366. b
Aisselini Hugo de Billon I. 385. a. 450. b
Alardi Antonius II. 452. b
Alassio Thomas de. *Vide* Castaldi
Alax Thomas *vel* de Lahixa II. 260. b
Albalate Andreas de I. 360. b
Albenatio Petrus de I. 117. b
Alberstatt. *Vide* Halberstatt.
Albericus I. 122. a
Alberti Leander II. 137. b. 825. a
Albertinis Nicolaus *vel* de Prato I. 546. b
Albertutius Hieronymus I. 883. a
Albingauno Petrus de. *Vide* Albenatio
Albicis Humbertus de I. 783. a
  Thomas de II. 59. a
Albiniaco Johannes de I. 464. a
Albolapide Albertus de I. 847. a
Alburquerque Bernardus de II. 251. b
Alcala Petrus de II. 770. b
  Petrus de alter II. 785. b
Alcarinus Josephus II. 358. b
Alcherus de Materno Andreas II. 230. a
Alcocer Hieronymus II. 29. a
Alemannus Ambrosius II. 30. b
Alessandri Dominicus II. 704. b
  Gabriel II. 314. b
Alessi Augustinus II. 403. a
Alessio Adrianus II. 572. a
Alexander I. 122. a
Alexandre Natalis II. 810. b
Alexandria Gisbertus de I. 403. a
  Nicolaus de I. 782. b
  Thomas de I. 751. a
Alexiis Jacobus de. *Vide* Castelbonus
Alexius Nicolaus II. 273. a
Alfani Antonius II. 700. a 752. b
Alfinucius I. 619. a
Alizeio Johannes de II. 64. a
Allaude Eustachius de I. 869. a
Allodiis Johannes de *vel* de Aurelianis I. 268. a. 385. a. 499. a
Almeida Henricus de II. 315. a
Almonazir Hieronymus II. 355. a
Alneto Johannes de I. 727. b. 902. a
Alpherius Paulus II. 734. b
Alqueça Dominicus de I. 492. a
Altamura Ambrosius de II. 660. b
  Johannes de. *Vide* Riccardi
Altogradi Cosmus Maria II. 586. a
Altona *vel* Antona Guillelmus de I. 244. b
Alvarado Franciscus de II. 298. b
Alvarez Damianus II. 421. b
  Didacus II. 481. a
Alvarus Antoninus II. 592. b
Alvernia Bernardus de I. 384. b. 492 b. II. 819. a
  Petrus de I 489. a
Alzano Bartholomæus de I. 893. b
Amabilis Basilius II. 562. a
Amandus I. 266. b
Amantia Martinus de II. 63. b
Amati Angelus de Corinalto II. 525. b
  Dalmatius II. 358. a
Ambrosii Dimius I. 723. b
Amelius Petrus. *Vide* de Brenaco
Amico Raimundus de II. 429. a
Amore Petrus de II. 496. a
Ancheri Christophorus II. 64. a
Anciniis. *Vide* de Hanciniis
Andernaco Jacobus de I. 412. b
André Spiritus II. 800. b
Andreæ Johannes I. 627. b
Andria Petrus de I. 532. b
Andronicus Angelus II. 698. a
Anesiaco Nicolaus de I. 549. a
Aneto Johannes de I. 727. b
Angelellius Petrus de I. 349. a
Angelini Philippus II. 450. b
Angelis Simon de I. 876. a
Angelo Bartholomæus de II. 269. a
Angelus Johannes. *Vide* Anglus
Angerer Raimundus II. 714. a

A

Angia Jacobus. *Vide* de Bruxellis
Anglicus Adamus I. 739. b
Bartholomæus I. 486. a
Petrus I. 603. a
Thomas. *Vide* de Jorz
Anglus Aschedunus *vel* Acton I. 721. a
Gisilbertus I. 21. b
Johannes I. 583. a
Johannes alter I. 866. a. & II. 824. a
Laurentius I. 16. a
Reind I. 730. a
Robertus *vel* Rupertus I. 730. a
Simon I. 705. a & II. 821. a
Thomas I. 428. b
Anichinus Desiderius II. 257. a
Anna Matthæus d' II. 525. a
Annalista Colmariensis I. 494. a
Annius Johannes II. 4. b
Annunciada Alphonsus de la II. 231. a
Annunciatione Antonius Gabriel de II. 739. a
Dominicus de II. 302. a
Ansalonius Jordanus de S. Stephano II. 478. b
Ansanus Tantucci Ambrosius II. 783. b
Anselinus I. 122. a
Anselmis Godefridus de I. 740. b
Ansideus Nicolaus II. 65. a
Antaradensis Guillelmus I. 121. b
Antecanensis. *Vide* Antaradensis
Anti Hyacinthus Maria II. 746. a
Antist Vincentius Justinianus II. 325. b
Antonianus Johannes II. 283. a
Antonii Thomas *vel* Nacci I. 780. b. & II. 822. b
Petrus II. 3. a
Antravanensis Petrus I. 872. b
Apocrisarii Gregorii IX Hugo & Petrus I. 102. b
Appoldia Theodericus de I. 453. a. & II. 818. b
Apulus Stephanus I. 907. a
Aqua della Mela Jacobus dell' I. 803. b
Aquarius Matthias Yvonus II. 302. b
Aquaviva Thomas II. 644. a
Aquila Bartholomæus de I. 374. a
Aquilanus Johannes I. 856 b. & II. 824. a
Aquino Antonius de II. 340. a
Jacobus de I. 384. a
Ludovicus de II. 431. b
S. Thomas de I. 271. a. & II. 818. a
Thomas de alter II. 541. b
Thomas de Tertius II. 585. b
Ara Dominicus de. *Vide* Lara
Aradsu Thomas de II. 337. b
Aragonus Valerius I 905. a
Aranea Vincentius de Muro II. 457. a
Araneus Clemens de Ragusio II. 131. a
Aranha Thomas II. 541. b
Araujo Franciscus de II. 609. b
Arbore Dominicus de II. 522. b
Archimbault Jacobus II. 620. a
Arcos Michael II. 824. b
Arcudi Alexander Thomas II. 785. b
Ardemburgo Johannes de I. 448. a
Ardizzoni Thomas Elias II. 696. a
Arduino Philippus II 756. a
Areilza Gregorius de II. 728. b
Arena Siffridus de I. 259. a
Sanctius de II. 244. a
Arenzano Johannes de II. 351. a
Aretinus Recuperus I. 403. a
Argentina Brocardus. *Vide* Teuto
Guido de I. 726. a
Hugo de I. 470. b
Thomas de I. 881. b
Argentina Ulricus de I. 356. a. & II. 818. b
Ariano Josophus de II. 560. a
Arias Baltazar II. 388. b
Didacus. *Vide* Ximenes
Arigonius Jacobus I. 687. a 757. b. 783. b
Arighetti Maurus II. 211. a
Arimino Franciscus de I. 350. a
Henricus de I. 523. b
Hugolinus de I. 122. b
Armannius Jacobus I. 517. b
Armellini Hieronymus II. 33. a
Armeninus Antonius. *Idem cum superiori*
Armenus Haitonus I. 740. b
Jacobus I. 583. b
Johannes *ibidem*
Arnaldi Bernardus. *V.* Bernardi Arnaldus
Arnoldi Bernardus. *Idem*
Arnoul Franciscus II. 565. a
Arnu Nicolaus II. 703. a
Ararius Georgius I. 527. b
Arriaga Gundisalvus II. 586. b
Arteaga Dominicus de II. 218. b
Arthois Ambrosius d' II. 591. b
Artusel Damasus II. 218. b
Arturus Didacus II. 536. b
Arze y Mantilla Alphonsus II. 530. b
Ascanio Salvator II. 768. b
Ascensione Gaspar de II. 437. b
Asculanus Conradus I. 569. a. & II. 819. b
Assignano Benedictus de *vel* de Cumis I. 595. a
Assisio Dionysius de II. 258. a
Astensis Conradus I. 821. b
Facinus I. 740. a
Asti Michael de II. 182. a
Astudillo Didacus de II. 94. b
Johannes de II 781. a
Atri Matthæus d' I. 570. b
Avalos Thomas d' II. 535. a
Avendaño Alphonsus de II. 317 b
Aversa Petrus de I. 773. b
Augusta Nicolaus I. 806. a
Augustanus Hermannus I. 641. b
Augustino Gregorius de II. 471. a
Augustus Hieronymus II. 340. b
Avila Felix de II. 406. b
Franciscus de II. 353. b
Joseph Maria II. 584. b
Avinio Virmanus Guido de I. 726. a
Aviñone Bartholomæus II. 431. a
Avitabile Cornelius II. 485. a
Aureliaco Durandus de I. 587. b. & II. 819. b
Aurelianensis Guillelmus. *Vide* Redonensis
Aurelianis Ægidius de I. 265. b
Johannes de. *Vide* Allodiis
B. Reginaldus I. 89. b
Aureliis Ægidius de I. 721. a
Auribelli Martialis I. 811. a
Aurino Vincentius II. 324. a
Aurnhammer Dominicus II. 593. a
Autissiodorensis Guillelmus I. 267. b
Lambertus I. 906. a
Awisati Michael II. 635. b
Ayala Baltazar de II. 104. a
Lucas Fernandez de II. 560. b
Petrus de II. 453 b
Ayllon Franciscus de II. 638. b
Aymo Nicolaus d' I. 822. a
Thomas. *Vide* Bonjoannis
Ayta y Ferrer Johannes d' II. 791. a
Ayrrola Ludovicus II. 728 b

Azario

A

Azario Antonius de I. 529. b. & II. 819. a
Azevedo Silvester de II. 295. a
Azoguidus Alexander. *Vide* de Bononia.

B

Baçan Ferdinandus II. 407. a
Bachalarius S. P. Paulus I. 757. b
Bacherius Petrus II. 347. b
Bachot Petrus II. 756. a
Bacun Robertus I. 118. a
Badeo Reginaldus II. 541. b
Badeto Arnaldus de II. 96. a. 332. b
Badia Thomas II. 132. b. 337. b
Badius Raphael II. 741. a
Baerle Johannes II. 107. a
Baets Hyacinthus de II. 803. a
Basarull Thomas II. 756. b
Bagiensis Augustinus II. 572. b
Baglioni Dominicus II. 200. a
Bagnatorius Nicolaus II. 54. a
Bagnolo Johannes Chrysostomus II. 131. b
Baiardus Hyacinthus Maria II. 658. b
Baier Johannes Ceslaus II. 539. b
Baiocensis Petrus I. 705. b
Baiona Guillelmus de. *Vide* de Godino
Lupus de I. 519. b
Balada de Morlupo Hyacinthus II. 633. a
Balaguer Andreas II. 452. b
Balasensis Henricus I. 783. a
Balbus Hieronymus II. 78. a
Johannes *vel* de Janua I. 462. a
Johannes Baptista II. 450. a
Balduccius Antonius II. 255. b
Baldus *vel* Baltus Johannes I. 494. a
Balistarii Johannes I. 160. b
Balliani Camillus II. 447. a
Balsamo Reginaldus II. 576. b
Baltanaz de Mexia Dominicus II. 170. a
Baluze Hyacinthus II. 774. b
Bancel Ludovicus II. 705. b
Banckh Nicolaus Von II. 714. a
Banchelli Seraphinus II. 337. a
Vincentius II. 108. b
Bandellus Matthæus II. 155. a
Vincentius II. 1. a
Bandonus Thomas II. 487. b
Bañez Dominicus II. 352. a 826. a
Bannzolus Bonifacius de Gardona II. 485. a
Banqui Seraphinus II. 429. a
Baptista Johannes Ildephonsus II. 558. a
Johannes II. 245. b
Baraterius Vincentius II. 81. b
Barba Thomas II. 47. b
Barbaroux Jacobus II. 633. b
Barbavara Johannes Ambrosius II. 312. a
Barberiis Philippus de I. 873. a
Barberius Petrus II. 388. b
Barbeta Johannes I. 858. a
Barbi Raimundus II. 500. a
Barbieri Nicolaus II. 673. a
Barbieux Antonius II. 675. b
Barbus Paulus Soncinas I. 879. b
Barcinone Gabriel de. *Vide* Cassafages
Petrus de *Vide* Martini Raimundus
Bardon Antonius II. 801. a
Barelier Jacobus II. 645. a
Barensis M. I. 676. a
Baretti Augustinus II. 414. b
Barexanus *vel* Baresiano Hyacinthus II. 499. a
Barientos Genesius de II. 740. a
Barientos Lupus de I. 813. b
Barili Michael II. 599. b
Bario Angelus de I. 750. b
Bartholomæus de I. 361. a
Salvius de I. 674. a
Barletta Gabriel I. 844. a. & II. 823. b
Barolus Hieronymus II. 182. b
Baron Vincentius II. 655. a
Barone Marcellus II. 737. b
Barreyre Hyacinthus II. 806. a
Johannes Baptista II. *ibidem*
Barroducis Garinus de II. 63. b
Bartolini Bernardus I. 722. b
Basacomarius Borromeus I. 527. b
Basco Athanasius II. 760. a
Baselius Petrus II. 725. a
Basilea Henricus de I. 757. b
Johannes de I. 696. b
Basin Simon Thomas II. 642. a
Baterley Johannes I. 779. b
Bathalier *vel* Batilardi Johannes I. 853. a
Batineis Lauterius de I. 589. b
Bavarus Hieronymus II. 130. b
Baufremez Johannes de II. 10. b
Bauldry Ludovicus II. 554. a
Bayon Johannes de I. 559. b
Bayona Carolus de II. 751. a
Beatus Johannes Franciscus II. 123. b
Beauaire Jacobus II. 476. b
Beaumont Philippus de II. 690. a
Bec Hyacinthus II. 700. b
Beccaria de Monteregali Hippolytus Maria II. 292. b
Beccarius Antonius II. 120. a
Becci Dionysius de S. Geminiano I. 403. b
Begaignon Yvo *vel* Evenus I. 667. a
Beguinet Johannes II. 64. a
Bejerano Petrus II. 349. a
Bellavilla Stephanus de. *Vide* Borbone
Belli Vincentius Maria II. 424. a
Belloloco Gaufridus de I. 267. b. 270. a
Bellovacensis Mauritius I. 484. a
Vincentius I. 212. a. & II. 818. a
Bellovisu Armandus de I. 583. b. & II. 332. b
Belna Johannes de I. 585. b
Beluno Franciscus de I. 640. a
Leonardus de. *Vide* Matthæi de Utino
Bempde Jordanus Van II. 640. b
Benavidez Michael II. 363. b
Bendit Johannes II. 563. a
Benedicti Johannes II. 190. a
Benedictis Ludovicus Vincentius de II. 724. b
Benet Vincentius II. 524. a
Benetus Cyprianus II. 49. a. 824. b.
Benoist Johannes II. 767. a
Bentheim Antoninus II. 577. b
Benevento Jacobus de I. 648. b
Bequin Raimundus I. 561. a
Berardi Nicolaus II. 635. b
Innocentius II. 459. b
Berelli Gerardus I. 616. b
Bergomas Bartholomæus II. 332. b
Bergomo Alphonsus de. *Vide* Riccius
Herbordus I. 263. a
Paganus I. 361. b. 553. b

B

Bergomo Petrus I. 863. b
Venturinus I. 620. b
Bermudez Hieronymus II. 258. b
Bernard Johannes II. 417. a
Johannes Vincentius II. 743. a
Bernardi Arnaldus I. 588. b
Barnabas II. 167. b
Guillelmus Gaillacensis I. 460. b
Berardini Paulinus II. 274. a
Bernardini Paulinus *in superiori* 275. a
Bernardus Andreas II. 339. b
Bernedo Vincentius II. 414. a
Bernensis *vel* Bernerius I. 532. a
Boverus I. 723. b
Bernerius Franciscus II. 373. a
Beroaldi Hieronymus II. 381. a
Bertanus Petrus II. 166. b
Bertagna Petrus Martyr II. 745. b
Berterius Simon I. 209. b
Bertha Ludovicus II. 745. a
Berti Paulinus II. 385. b
Bertinus Johannes Maria II. 628. b
Bertis Simon de I. 875. a
Bertolini Seraphinus II. 619. a
Bertran S. Ludovicus II. 263. b
Besaran Sanctius I. 771. a
Bethus Guillelmus I. 892. b
Bettini Angelus II. 168. b
Lucas II. 121. a
Thomas II. 472. a
Bianchi Julius Maria II. 776. b
Petrus II. 738. b
Bibbia Johannes de I. 728. a
Bickwelt Henricus I. 647. b
Bidault Ludovicus a S. Maria II. 737. a
Bie Matthæus de II. 808. a
Bierkovius Fabianus II. 542. a
Biescas Johannes II. 523. a
Bigarella Hieronymus II. 279. a
Bigault Johannes II. 499 b
Bignami Innocentius II. 563. a
Bigot Clemens II. 186. b
Bilhon Hugo de. *Vide* Aiffelini
Bilibri Robertus. *Vide* Kildwardebi
Biliotti Modestus II. 276. b
Bilius Eduardus II. 628. a
Billaud Gentianus II. 437. b
Billecoq Johannes Franciscus II. 779. a
Billuart Renatus II. 792. b
Biscia Bartholomæus de I. 752. a
Bisuntio Stephanus de I. 268. b. 385. b. 429 a
Bitunto Marianus de I. 808. a
Martinus de I. 640. b
Black Johannes II. 182. a
Bladier Petrus II. 359. a
Blancas de S. Joseph Franciscus II. 390. a
Blanchi Archangelus II. 256. a
Blanchis Paulus de II. 428. a
Blanco Emmanuel in Simone de Salazar II. 564. b
Blanconibus Jacobus de. *Vide* de Mevania
Blancus de Garexio Franciscus Maria II. 562. b
Blandin Petrus II. 618. b
Blasco Petrus II. 391. b
Blasius Clemens II. 583. a
Bleda Jacobus II. 426. a
Blesis Johannes de I. 908. b
Blevello *vel* Blevalx Gaufridus de I. 127. b
Bobio Petrus de I. 450. b
Bocagnis Andreas de I. 717. b
Bocassinus Nicolaus I. 444. b
Bocconus Alphonsus II. 691. a
Bocking Radulphus I. 240. b
Boderishinensis Guillelmus I. 259. a
Boelaert Theodoricus II. 756. b
Boeuf Daniel de II. 384. a
Bogardus Henricus II. 361. a
Bohemia Petrus de II. 822. b
Bohemus Wipertus I. 412. b
Bois Antonius Nicolaus du II. 744. a
Boissclier Antonius II. 784. a
Bolanus Dominicus II. 396. a
Bolivar Johannes de II. 776. a
Bollo Ludovicus de II. 162. a
Petrus de II. 316. b
Bolsenheim Bartholomæus de I. 687. a
Bomalia Johannes de I. 855. b
Bomportis Matthæus de. *Vide* Bonipartis
Bona Johannes Ludovicus II. 582. b
Thomas *in* Camillo Jasinski II. 536. b
Bonardus Vincentius II. 349. b
Boncampius Jacobus I. 160. b. & II. 817. b
Boncherius Petrus I. 698. b
Boncirus Andreas I. 900. a
Bonderinensis Guillelmus. *Vide* Boderishinensis
Bondius Livinus II. 34. a
Bonentant Willelmus I. 412. b
Bonetti Josephus Maria II. 782. a
Michael II. 323. b
Bonettus Eucherius II. 358. a
Bonfilius Raimundus II. 789. a
Bonihominis Alphonsus I. 594. b
Bonincontrus Vincentius II. 430. b
Bonjoannes Thomas I. 906. a
Bonjoannis Thomas Aymo I. 905. a
Bonipartis Matthæus de I. 796. b
Bonomonte Robertus de II. 164. a
Bononia de Ægidius II. 269. a
Alexander I. 856. b
Angelus I. 570. b
Bartholomæus I. 722. a
Bombologninus I. 723 a. & II. 821. b
Bonacursius I. 156. b
Clarus I. 92. b
Guidottus I. 906. b
Paulus. *Vide* Matugliani
Rambertus I. 504. a
Reginaldus II. 299. b
Robertus I. 538. b
Tancredus I. 90. b
Bonus Visinus *vel* Bonvesinus I. 479. a
Borbone Stephanus de *qui & de* Belavilla I. 184. a
Borelli Thomas II. 772. b
Borghi Bernardus II. 744. b
Borgognonibus Theodoricus de I. 355. a
Bornasius I. 617. b
Borsa Sebastianus II. 599. b
Borselli Bonaventura II. 623. a
Borzinus Johannes Maria II. 755. a
Michael II. 585. a
Bosche Petrus Vanden II. 727. b
Boschman Franciscus II. 778. b
Bosius Thomas Maria II. 725. a
Bosna Vincentius de II. 301. b
Bosquerelli Bernardus I. 691. a
Bottelsham Guillelmus I. 717. a
Johannes *idem*
Botigli a S. Antonino Timotheus II. 604. b

B

Botis Warnerus de I. 532. a
Botonius Timotheus II. 304. a
Botuntus Palmerius II. 10. a
Botruntinus episcopus Nicolaus I. 522. a
Bovadilla Franciscus de II. 261. b
Bouchout Alanus II. 660. b
Boucquetius Johannes II. 523. a
Bovenato Johannes de I. 648. b
Bovio Benedictus de II. 697. a
Bouquier Petrus II. 392. a
Bouquin Carolus II. 745. b
Boyer Ludovicus Antonius II. 776. b
Bozolasto Thomas de I. 662. a
Bozzolo Philippus de II. 50. b
Brabantinus Henricus. *Vide* de Calstris
Johannes II. 195. b
Thomas. *Vide* de Camtimprato
Bracchi Thomas Maria II. 555. a
Braceschi Johannes Baptista II. 381. b
Braciforte Laurentius I. 633. b
Bradwardinus Adam I. 744. b
Thomas I. 744. a
Braida Dominicus de II. 218. b
Brancia Thomas de II. 756. b
Brancofordius Laurentius. *Vide* Braciforte
Brandanus Albertus II. 688. b
Brandi Ambrosius II. 542. a
Brandolini Antonius II. 256. a
Thomas II. 487. b
Brasiator Johannes I. 803. b
Bravaterius Hieronymus. *Vide* de Gavateriis
Bravo Sebastianus II. 367. a
Breganius de Ripatransona Raimundus II 423. a
Bregantiis Bartholomæus de I. 254. b
Bregensis Johannes. *Vide* Schadland
Brehal Johannes I. 815. b
Brembati Pinamons Peregrinus I. 246. a
Brenaco Petrus Amelius de I. 743. a
Breslaer Johannes. *Vide* Brasiator
Breton Johannes II. 413. a
Raimundus II. 688. a
Renatus II. 690. a
Johannes le II. 702. a
Ludovicus le II. 737. b
Briaco Nicolaus de. *Vide* Byart
Bricy Johannes I. 698. b
Britannicus Benedictus I. 893. b
Gregorius I. 894. a
Britius Dominicus de Arimino II 282. a
Brito Bonus homo I. 139. b
Olivarius I. 448. a
Yvo I. 131. b
Brixia de Albertus. *Vide* Mandugasinus
Antonius I. 289. b
Antonius alter I. 892. a
Antonius tertius II. 104. a
Brixia de Donatus II. 333. b
Everardus I. 359. b
Jacobus I. 822. a
Johannes I. 130. b
Petrus I. 750. a
Ricardus. *Vide* Teuto
Simon. *Vide* de Tomasiis
Brixius Johannes. *Vide* Bricy
Bromyard Johannes de I. 700. b
Philippus *idem*
Brower Jacobus II. 495. a
Bru de la Magdalena Johannes II. 302. b
Brun Dominicus le II. 717. a
Hieronymus le II. 762. a
Petrus II. 461. a
Bruneti Elias I. 139. a
Bruni Dominicus II. 482. a
Julianus II. 755. b
Brunus Jacobus II. 633. b
Jordanus II. 342. a
Ludovicus II. 625. a
Brunyardus Guillelmus I. 634. b. 701. b
Brutus Eugenius II. 28. b
Bruxellis Jacobus de II. 151. a
Bruyeres Nicolaus II. 694. b
Buccatellus Gregorius I. 806. a
Bucdenus Gualterus I. 726. a
Buchia Dominicus de Catharo II. 119. a. 825. a
Vincentius II. 119. a
Bucionius *vel* Buccionius Petrus Martyr II. 329. a
Bucretius Daniel II. 470. a
Buelli Dominicus II. 275. b
Buenacasa Petrus Martyr de II. 735. a
Bugatus Gaspar II. 321. b
Bugella Dominicus I. 900. b
Bulgarinus Octavianus II. 783. a
Bunderius Johannes II. 160 a
Buoninsegni Thomas II. 370. a
Burcxardi Johannes II. 114. b
Burgis Eduardus Ambrosius II. 797. b
Burgo Edmundus de II. 784. a
Johannes de I. 741. a
Burgundio Nicolaus. *Vide* Jacquerius
Burnestona *vel* Boraston Simon I. 594. a
Burra Vespasianus Joseph II. 644. b
Bursellus Hieronymus. *Vide* Albertutius
Buscemi Bernardus II. 669. b
Buscensis Victorinus II. 757. a
Busco Bernardinus de I. 907. b
Busti Georgius de Candello II. 318. a. 826. a
Bustus Bernardus I. 907. b
Buti Jacobus I. 808. a
Butigella Paulus II. 77. a
Buyens Jacobus II. 356. b
Buzomus Cherubinus II. 481. a
Byart *vel* Biardo Nicolaus de I. 123. b
Bydgozka Jacobus de I. 901. b
Bzovius Abrahamus II. 488. a

C

Cabanes Jacobus II. 643. b
Cabrera Alphonsus II. 322. a
Cacatoxicus Georgius II. 42. b
Caccianemici Lucius II. 298. b
Caccini Sebastianus II. 568. b
Thomas II. 559. b
Cacegas Ludovicus II. 374. a
Cacerez de Sotomayor Antonius II. 395. b
Cacheng *vel* Cachengda. *Vide* Cochinger
Cagnazzo Johannes II. 47. b
Caiani Thomas II. 77. a
Cajetanus Stephanus I. 857. b
Caioco Guillelmus de. *Vide* Kaioco
Cairosa Johannes Laurentius II. 444. b
Calcagnini Rogerius I. 388. a
Calchi Ludovicus Maria II. 587. a
Calci Vincentius II. 324. a
Caldenhaven Henricus II. 448. a
Calecas Manuel I. 718. a

C

Calegariis Aldobrandinus de. *Vide* de Ferraria
Calepius Angelus II. 310. b
Calligariis Archangelus Angelus de II. 332. a
Calo Petrus I. 511. a
Calogerus Vincentius II. 674. b
Calstris Henricus de I. 602. a
Calvi Nicolaus II. 453. b
Calvisano Johannes de I. 902. a
Thomas de II 26. a
Calvo Cherubinus II. 753. a
Petrus II. 441. b
Camarda Antonius Seraphinus II. 795. a
Camargo Hieronymus II. 334. b
Camasseus Bonaventura I. 720. b
Cambico Johannes de. *Vide* Tambach
Cambier Johannes II. 440. a
Cambius Hyacinthus II. 544. a
Cambre Espinoi *vel* Carvin Espinoi Alexander de le II 524. a
Cambrius Griffinus I. 901. a
Camerino Andrentius de I. 527. a
Angelus de I. 757. b. 759. a
Hugolinus de I. 687. a. 757. b. 759. a
Valentinus de II. 32. a
Camerota Antoninus de II. 293. a
Cammen Johannes Vander II. 639. a
Camos Narcissus II. 336. b
Campana Albertus II. 501. b
Ludovicus II. 32. a
Campanella Basilius II. 405. b
Thomas II. 505. a
Campegius Camillus II. 201. b
Campesius Dominicus II. 459. b
Campester Lambertus II. 52. a
Campharo Jacobus de I. 856. a
Campolus Hyacinthus II. 771. a
Campos Dominicus II. 801. a
Canals Antonius de I. 707. a
Petrus de I. 749. a
Candidus Vincentius II. 580. a
Caneparo Johannes Maria II. 255. a
Canigiani Johannes Maria II. 31. b
Caniwel Benedictus II. 698. a
Canninus Paulus maria II. 793. b
Cano Melchior II. 176. a
Thomas *in* Johanne de Ribas II. 712. b
Cantero Franciscus II. 780. b
Cantimprato Thomas de I. 250. a
Canu Petrus II. 216. b
Canuti Johannes I. 812. b
Capalla Hieronymus II. 355. b
Johannes Maria II. 318. b
Capella Thomas de II. 158. a
Capel'o Ambrosius II. 766. a
Capellus Clemens II. 792. b
Caphensis episcopus Thaddæus I. 538. a
Capiferreus Franciscus Magdalenus II. 473. a
Capisucchi Raimundus II. 729. a
Capitaneis Thomas de I. 865. a
Capoccius Alexander II. 261. a
Capograsso Barnabas II. 21. b
Capponi Seraphinus II. 392. b
Capredonius Hieronymus II. 381. a
Capreolus Johannes I. 795. b
Capronius Franciscus II. 527. a
Capua Raimundus de I. 679. b
Capys *vel* de Caiis Eliseus II. 179. a
Caquetius Vincentius II. 178. b
Caraccia de Ripalta Archangelus II. 526. a
Caraccioli Nicolaus Moschinus de I. 696. a
Paulus de II. 541. a
Caracciolo Josephus II. 603. b
Caramanico Antonius II. 13. a
Antonius alter II. 118. b
Carapresa Jacobus II. 280. a
Carasco Franciscus II. 753. b
Carbone Bartholomæus de I. 652. b
Carcano Gaspar II. 397. b
Sixtus II. 423. b
Carcel Martinus de la II. 359. a
Cardinale Adrianus II. 530. b
Cardone Vincentius II. 394. b
Caritate Petrus de I. 633. b
Carlenis Antonius de I. 820. a
Carlini Angelus Maria II. 774. b
Carnesecchi Donatus II. 593. b
Carnificis Andreas I. 865. b
Guillelmus II. 61. a
Johannes I. 874. b
Carnoto Guillelmus de I. 267. b 381. b.
Thomas de I. 268. b
Caroli *vel* Carli Johannes I. 898. b.
Carololoco Andreas de I. 266. b
Carpane Dominicus I. 908. a
Carrafa Thomas Maria II. 394. a
Carranza de Miranda Bartholomæus II. 236. a
Didacus II. 136. b
Carraria Paulus II. 414. a
Carrega Decius II. 532. a
Carrero Franciscus II. 443. b
Carsulanus Martinus. *Vide* Polonus
Carvisius Stephanus II. 221. b
Casalaina Eugenius II. 270. a
Casalas Johannes II. 614. b
Casali Antonius de II. 32. b
Chrysostomus de. *Vide* Javellus
Vincentius II 2. b
Casanova Johannes de I. 791. a
Casas Albertus de las *vel* Casaus II. 118. b
Bartholomæus de las II. 192. b 332. b. 825. b.
Vincentius de las II. 276. b
Cascano Georgius de I. 210. b
Casellius Thomas II. 216. b
Caselles Guillelmus de II. 9. b
Cassafages Gabriel de I. 822. a
Cassani Paulus II. 827. a
Cassano Stephanus de II. 93. a
Thomas de I. 753. a
Cassato Thomas de. *Vide* Clarasco
Cassetta Salvus de I. 859. b
Cassinia Raimundus II. 622. b
Castañeda Antonius de II. 577. b
Castelbonus Jacobus I. 403. b. & II. 818. b
Castelfranco Felix de II. 215. a
Castellani Johannes I. 676. b
Albertus II. 789. a
Castellanus Albertus II. 48. a
Castellar Thomas del II. 261. a
Castellarano Georgius II. 407. b
Castelletus Sebastianus II. 330. a
Castelli Thomas degli II. 405. a
Castellinus Lucas II. 471. a
Castello Ugo de I. 593. b
Castellomaris Matthæus de I. 263. a
Castellus Johannes Baptista II. 676. b
Ludovicus Augustinus II. 699. b
Castenedulo Dominicus de II. 35. b
Castilla Johannes de I. 472. a

Castilho

C

Castilho Didacus de II. 199. b
Castillo Ferdinandus de II. 308. a
Johannes de II. 495. b
Matthæus de II. 795. b
Castriconensis Ricardus *vel* Robertus I. 250. a
Castromaris Matthæus de. *Vide* Castellomaris
Castronius Benedictus Maria II. 778. a
Castro S. Vincentii Bernardus de. *Vide* Guidonis
Castronovo Johannes de. *Vide* Novocastro
Castronuño Garsias de I. 757. a
Castruccius Petrus II. 336. b
Petrus alter II. 636. a
Casulinus Angelus II. 326. b
Catalan Gaspar de Monsonis II. 570. a
Catalani Soleo II. 461. b
Catalanus Ferrarius I. 349. a
Jacobus. *Vide* Gil
Theodoricus I. 354. b
Catalonia Dominicus de I. 808. b
Cataleis Dominicus de. *Vide* Chavalcha
Catana Simon de I. 706. b
Cattalda Dominicus de. *Vide* Chavalcha
Cattaneus Sebastianus II. 369. b
Marcus II. 130. b
Cavagliero Franciscus II. 780. b
Johannes II. *Ibidem*
Cavalcantibus Aldobrandinus de I. 380. b
Cavalieri Johannes Michael II. 759. b
Marcellus II. 768. a
Cavallari Hieronymus II. 347. a
Cavalli Seraphinus II. 213. b
Cauda Alexander II. 458. b
Hervæus de I. 663. b. & II. 334. b
Caulier Judocus II. 121. a
Cecchini Reginaldus II. 525. b
Celaya Dominicus II. 230. b
Celdonensis Guillelmus. *Vide* Redonensis
Celentano Hieronymus II. 350. b
Celi Dominicus II. 774. a
Cellius Antonius II. 459. a
Cenci *vel* Cencillonus Raimundus II. 776. b
Cenedo Johannes Hieronymus II. 450. a
Cenodro Guido de. *Vide* Tonerra Jacobus de
Cenomanensis Nicolaus. *Vide* Gorran
Censina Ludovicus de I. 757. b
Cepeda Franciscus de II. 350. a
Gabriel de II. 633. a
Cerasola Augustinus de II. 332. b
Ceraso Raphael II. 429. a
Cerbbec *vel* Terbbec Hermannus de I. 727. a
Cerchiarius Marinus II. 607. b
Cermelli Augustinus II. 669. b
Cerva Angelus Vincentius II. 380. b
Cervo Henricus de I. 640. b
Cessolis Jacobus de I. 471. b. II. 818. b
Ceva Dominicus II. 380. b
Chacon *vel* Ciaconius Alphonsus II. 344. a
Chalvet *vel* Cialvet Hyacinthus II. 698. b
Champaigne *vel* Ciampagne Johannes II. 252. a
Chanteréne *vel* Cianteréne Petrus de II. 467. a
Chardon *vel* Ciardon Ludovicus II. 565. a
Charon *vel* Ciaron Johannes II. 390. b
Charpignon *vel* Ciarpignon Hyacinthus II. 724. a
Charrueau *vel* Ciarrueau Johannes II. 826. a
Chassequi *vel* Ciassequi Nicolaus II. 64. a
Chavalcha Dominicus de Vico I. 878. a. II. 824. a
Chavanac *vel* Ciavanac Reginaldus II. 409. a
Chauchemer *vel* Ciaucemer Franciscus II. 784. b
Chaves Didacus de II. 305. a
Johannes Baptista de II. 755. a
Thomas de II. 191. a
Cherna Jacobus de I. 583. b
Johannes de I *Ibidem*
Chesnois Antonius II. 703. b
Chevillard Andreas II. 695. a
Chiensis *vel* de Scio Leonardus I. 816. b
Chiesa Antonius della I. 816. b
Chisellonus Bartholomæus de Mirandula *in* Bartholomæo de Miranda II. 321. a
Choquetius *vel* Cioquet Franciscus Hyacinthus II. 542. b.
Christiani Paulus I. 246. a
Christophori Johannes I. 590. a
Ciampolus Nicolaus II. 558. b
Cianciauus Petrus Paulus I. 846. b
Ciantes Ignatius II. 620. a
Josephus Maria II. 634. a
Cicala *vel* Cicada Franciscus II. 353. b
Cicalla Ludovicus Hortensius II. 689. b
Ciera Hippolytus II. 168. a
Cimarelli Vincentius Maria II. 599. b
Ciminelli Johannes Nicolaus II. 417. b
Cina de Sancto Andrea Jacobus I 681. b
Cinius Thomas II. 468. b
Cioffo Romualdus II. 677. a
Cippullus Gregorius II. 552. b
Cita Jacobus II. 356. b
Civegna Johannes Baptista II. 755. a
Claeiis Carolus de II. 623. b
Clapoël Johannes *vel* Ricardus I. 414. b. 503. b
Clarasco Thomas de I. 702. a
Claris Antonius de II. 67. a
Claromonte Odinus de I. 757. b
Bernardus. *Vide* de Alvernia
Clarus Remigius I. 506. b
Claveria Johannes de II. 523. b
Claverio *vel* Clavaro Jacobus de I. 773. b
Claverius Jacobus alter II. 328. a
Claxton Thomas I. 730. b
Clemens Onufrius II. 234. a
Clerc Petrus le II. 143. a
Petrus le alter II. 487. b
Clerée Johannes II. 11. b
Clerici Vincentius II. 608. a
Clivis Everardus de II. 58. b
Cloche Antoninus II. 706. b
Clou Stephanus le II. 405. a
Clutius Rodulphus II. 468. a
Cobo Johannes II. 306. a
Coccianus Constantinus II. 186. b
Cochinger *vel* Cochniger Johannes I. 632. b
Codagli Dominicus II. 372. b
Coeffeteau Nicolaus II. 434. a
Coli Romualdus II. 421. a
Coliard Petrus Martyr II. 563. b
Collado Didacus II. 497. b
Collealto Odo de I. 629. a
Collemaggio *vel* mancio Antonius de II. 317. b
Collins Henricus II. 732. b
Colmariensis Annalista I. 494. a
Coloniensis Adamus I. 734. b
Gerardus I. 725. a
Guillelmus I. 136. a

C

Coloniensis Hiddo I. 412. a
 Johannes II. 825. b
 Ricolphus I. 641. a
 Walterus I. 412. b
Colossensis archiepiscopus Andreas I. 801. a
Colofwaria Nicolaus de. *Vide* Mirabilis
Columbariensis Johannes I. 494. b
Columbe Raphael delle II. 444. b
Columbi Dominicus II. 743. a
Columbo Nicolaus II. 72. b
Columna Franciscus de II. 35. b
 Jacobus de. *Vide sequentem*
 Johannes de I. 418. a. & II. 819. b
Colzado *vel* Colzo Vincentius II. 85. b
Coma Petrus Martyr II. 250. a
Comatius Johannes II. 123. b
Comazzius Bartholomæus I. 866. b
Combefis Franciscus II. 678. a
Combet Claudius II. 704. b
Comitibus Raimundus de II. 674. b
Comitibus Lucurri Antonius de II. 251. a
Como Bernardus de II. 22. b
Conceptione Dominicus de II. 753. a
Concordantiarum SS. primi auctores I. 203. a
Condomirti Antoninus II. 769. a
Conen Nicolaus II. 772. a
Conneus Guillelmus. *Vide* de Gannaco
Connel Christophorus II. 784. a
Cono Johannes II. 27. a
Conor Ambrosius II. 763. a
Conradus N. I. 388. b
Constabilis Paulus II. 255. a
Constantinopolitani Prædicatores I. 136. a
C. P. Bartholomæus II. 8.8 b
C. P. patriarcha Matthæus I. 473. b
 Pantaleon I. 138. b
 Simon de I. 558. b
Contarini Hieronymus II. 416. b
Contenson Vincentius II. 656. b
Conti d'Elci Antonius de I. 782. b
Coppenstein Johannes Andreas II. 448. b
Coquerel Adrianus II. 550. b
Cordeyro Humbertus I. 901. b
Cordua Ambrosius de II. 497. a
 Franciscus de II. 42. a
Corduba Gaspar de II. 354. a
 Johannes de II. 307. a
 Petrus de II. 64. a
Cordubensis Guillelmus. *Vide* de Carnoto
Corinthius Guillelmus. *Vide* de Moerbeka
Coriolanus Ambrosius I. 907. b
Corisbenus Johannes I. 902. a
Cornerus Hermannus I. 783. b
Coronado Dominicus II. 614. a
 Melchior II. 433. b
Corpore Christi Mancius de II. 243. b
Corradi Corradus II. 746. a
 Johannes Baptista II. 361. b
Corrarius Antonius I. 803. b
Cotrazario Johannes Baptista II. 528. b
Correa *vel* Corrigia Hieronymus II. 327. b
Cors Johannes de I. 613. b
Cortez Claudius II. 562. b
Cosimus Aurelius II. 296. b
Cospis Thomas de II. 34. b
Cossart Johannes I. 812. b
Cossu Thomas II. 421. b
Costa Raimundus II. 756. a
 Thomas da II. 211. b
Coste Antonius I. 757. b. 775. b
 Petrus de la II. 268. a
Costen Joachinus I. 902. a
Costigliole Johannes Baptista II. 298. b
Cosete Salvator I. 827. b
Cottus *vel* Scotus Guillelmus I. 384. b
Covarruvias Petrus II. 81. b
Couraud Elias II. 731. b
Courtet Guillelmus II. 495. a
Cousin Johannes le II. 618. b
Coutiño Ignatius II. 556 b
Coyanus *vel* Coye Paulus II. 267. b
Cozie Rolandus le I. 812. b
Cracovia Stanislaus de I. 632. a
Crassus Damianus de Rispolis II. 31. a
 Marcellus II. 375. a
Crema Daniel de II. 190. a
Cremensis Dominicus I. 859. a
Cremona Bonifacius de I. 634. a
 Lactantius de II. 377. b
 Moneta de I. 122. b
 Rolandus de I. 125. a 195. a
 Theophilus de I. 847. a
 Vincentius de II. 488. a
Cremonensis J. II. 43. a
Crespillus Sebastianus I. 591. b
Cretensis Michael I. 875. a
 Theobaldus II. 821. b
 Simon I. 762. b
Creux Albertus le II. 452. a
Crinigandus Benedictus I. 771. a
Crispo Ascanius Maria II. 675. b
Crispus Jordanus II. 200. b
 Petrus II. 299. a
Croceo Petrus de II. 108. a
Crockart Petrus de Bruxellis II. 29. b
Croissant Johannes II. 566. a
Croix Petrus de la II. 392. a
Croock Johannes de II. 174. b
Croquer Franciscus Thomas II. 780. b
Cros Johannes Jacobus du II. 576. a
Croso Bernardus de II. 40. a
 Durandus de II. 334. a
Croyndonio Hugo de I. 209. b
Cruce Adrianus de II. 478. a
 Christophorus de II. 377. a
 Nicolaus de II. 168. a
 Petrus de II. 269. a
Crucinburck Johannes de I. 412. b
Cruz Emmanuel da II. 306. a
 Franciscus de la II. 578. a
 Gaspar de la II. 210. a
 Johannes de la II. 174. b
 Johannes alter II. 433. a
Cucharetas Didacus de las II. 21. a
Cuerani Johannes Baptista II. 230. b
Cuero Petrus de II. 788. b
Cuilly Olivarius de II. 420. a
Culpen Alanus II. 669. b
Cultificis Engelbertus I. 875. b
Cumanorum apostolus Benedictus I. 149. a
Cumis Benedictus de. *Vide* de Assignano
Cunibert Hyacinthus II. 687. a
Curione Dominicus Maria II. 412. b
Cusa Nicolaus de I. 909 b
Cussim *vel* Cuzzim Johannes I. 663. a
Cybo Innocentius II. 381. b
Cypri inquisitor Andreas I. 102. a
Cyrensis episcopus Siffridus I. 810. a

D

Dacia Martinus de I. 736. a
Nicolaus de I. 826. b
Dacus Absalon I. 409. b
Andreas I. 410. a
Augustinus I. 388. b. 410. a
Bertoldus I. 410. a
Boëtius I. 640. b
Carolus I. 410. a
Folquinus I. ibidem
Helinricus I. ibidem
Johannes I. ibidem
Julius *vel* Tullius I. 729. a
Oliverius I. 504. b
Petrus I. 407. a
Dainesi Justinianus II. 751. b
Dalei Eustachius II. 327. b
Dalem Leonardus de II. 200. b
Dalli Dominicus II. 623. b
Daly Daniel o II. 617. b
Damme Jacobus van II. 799. a
Danielis de Atripalto Gregorius II. 563. a
Dante Ignatius II. 275. b
Daniell Henricus I. 676. b
Daoys Thomas II. 388. b
Dargombat Hyacinthus II. 579. a
Dassier Lazarus II. 733. b
Datis Leonardus Statii de I. 755. b
David Ægidius II. 675. a
Davidet Dominicus II. 103. a
Davila Antonius II. 327. a
Davila-Padilla Augustinus II. 351. a
Daumario Gerardus de I. 609. a
Daures Ludovicus II. 807. a
Daydon Antonius II. 577. b
Deça Didacus II. 51. a
Petrus II. 375. a
Dedinger Johannes II. 633. b
Delbecque Norbertus II. 788. a
Delgado Petrus *in* Alphonso de Cabrera II. 322. b
Delphinas Gregorius. *Vide* Teuto
Delphinus Humbertus I. 641. b
Delphius Theodoricus I. 749. b
Demandon Vincentius II. 814. a
Demora del Maro Johannes Paulus II. 606. b
Dencurt *vel* Encurt Guillelmus I. 602. b
Derlingtona Johannes de I. 395. b
Deslandes Natalis II. 545. b
Desloix Johannes II. 589. b
Deurwerders Franciscus II. 618. a
Diago Franciscus II. 397. a
Diamendieta Blasius del II. 470. a
Diana Marius II. 799. b
Dias Damianus II. 209. b
Nicolaus II. 319. b
Diaz Franciscus II. 549. a
Diaz Johannes II. 780. b
Diessembergh Johannes II. 89. a
Dierxens Petrus II. 659. b
Dinghens Gaspar II. 676. a
Dini Thäddæus I. 647. b
Distinctionum auctor Mauritius. *Vide* Bellovacensis
Divolé Petrus II. 200. b
Dodi Vincentius II. 338. a
Dodo Johannes II. 11. b
Doffus Julius II. 319. a
Dolmans Matthæus II. 787. a
Domaro Gerardus de. *Vide* de Daumario
Domenech Antonius Vincentius II. 360. a
Dominicanus Johannes I. 728. a
Petrus I. 729. b
Dominici Bartholomæus I. 773. a
Jacobus I. 662. a
Johannes de Eugubio I. 704. a
Johannes cardinalis Ragusinus I. 757. a. 768. a. & II. 822. b
Johannes Salyus I. 558. a
Thomas. *Vide* de Fonte
Dooms *vel* Dompsius Franciscus II. 483. a
Donatus Franciscus II. 482. b
Gregorius II. 527. b
de Laino Hyacinthus II. 602. a
Thomas II. 11. a
Donck Christophorus Vander II. 614. a
Donelly Johannes o II. 785. a
Donzellus Hyacinthus II. 486. b. 826. b
Paulus Maria II. 401. b
Doré Petrus *vel* Auratus II. 203. b
Doria Andreas I. 790. b
Dorta Franciscus II. 174. a
Doto Andreas I. 156. b. 538. b
Doublet Ludovicus II. 599. a
Doufrere Marcus II. 710. a
Douillet Chrysostomus II. 643. a
Doye Johannes II. 534. b
Dragus Albertus II. 343. b
Dressclius Baltazar II. 281. a
Dromendari Josephus II. 335. b
Drwe Ambrosius II. 614. a
Duchna Vincentius II. 757. a
Ducos Johannes Carolus II. 733. b
Ductona Hugo de I. 595. b
Duimius de Glirici Albertus II. 181. a
Dulieu Cornelius II. 601. b.
Dullardus Johannes II. 341. a
Dunneus Johannes II. 227. b
Dumblanensis episcopus Clemens I. 149. a
Dunant Dominicus II. 548. b
Duran Didacus II. 282. a
Duranti Guillelmus I. 480. a
Dymmoxus Rogerus I. 699. b

E

Eberardinus Petrus I. 896. b
Eboracensis Robertus I. 625. b
Ebroicensis Guido I. 420. b
Matthæus I. 699. a
Ebronensis Gaufridus I. 381. b
Ecclesia Stephanus de I. 660. a
Elci Antonius de. *Vide* Conti d'Elci
Elisius Petrus II. 524. a
Thomas II. 212. a
Onuphrius II. 444. b
Elrich Elpondus de I. 724. a
Elten Gerardus de I. 858. a
Emmanuel Petrus II. 641. a
Emilarii Petrus I. 708. a
Encinas Petrus de II. 321. b
Encurt Guillelmus. *Vidè* Dencurt
Engelberti Ulricus. *Vide* de Argentina
Engelgrave Assuerus II. 522. a
Enghien Franciscus d' II. 798. a
Eporediensis Thomas II. 34. b
Eppius Georgius I. 201. a. 900. b
Erculani Hieronymus II. 624. a

E

Ercolanus Franciſcus II. 334. a
Erdemberg Johannes de. *Vide* de Ardemburgo
Eremita Conſtantius I. 907. b
Donatus d' II. 433. a
Erlandi Iſrael I. 544. b
Ermengaudi Bernardus I. 688. a
Erfordia Baſcalcus de. *Vide* Teuto Gatſthalcus
Henricus de. *Vide* Hervordia
Erquicia Dominicus de II. 476. a
Eſbarroja Auguſtinus de II. 152. b
Eſcheburnus Henricus I. 382. b
Eſpiardi Mathurinus I. 831. b. 895. b
Eſpinel de la Portaza Petrus II. 607 b
Eſpinoſa. Alphonſus de II. 111. a
Eſpinoſa Antonius de II. 159. b
Eſquivel Hyacinthus II. 483. b
Eſſendia Johannes de I. 791. b
Eſtanyol Angelus II. 13. a
Eſtevan Gaſpar II. 78. a
Eſtienne Ambroſius II. 715. a
Eſtby Johannes I. 410. b
Eſtrada de Madalena Johannes II. 252. b
Eſtavaneli Ricardus. *Vide* Staveneſby
Ettoreus Johannes Baptiſta II. 827. b
Evangeliſta Johannes I. 728. a
Evenonius Evenus I. 772. b
Exonia Stephanus de I. 348. b
Exceſtria Gualterus de I. 492. b
Excuria Johannes I. 870. a
Eymerici Nicolaus I. 709. a

F

Fabbroni Nicolaus II. 178. a
Faber Jacobus II. 302. a
de Auguſta Johannes II. 80. a
de Carvinio Johannes I. 856. a
de Hailbron Johannes II. 161. a
de Leuxurchen Johannes II. 111. a
de Lugduno Johannes II. 400. a
Fabra Michaël I. 16. a
Fabri Andreas Polonus II. 88. b
Felix I. 871. b
Hieronymus Belga II. 524. b
Petrus de Novimagio II. 64. b
Sixtus de Luca II. 265. b
Fabriano Baptiſta de I. 847. b
Conſtantius de I. 858. b
Conſtantinus *Ibidem.*
Johannes de II. 36. a
Falacha Petrus I. 559 b
Falconi Franciſcus II. 433. a
Falxaberga Johannes de I. 760. a
Faluel Johannes de II. 283. b
Famaguſta Cherubinus de II. 169. a
Damaſcenus II. *Ibidem*
Fano Johannes de I. 728. b
Martinus de II. 3. a
Fantonus de Ferrariis Hieronymus II. 84. a
Fanus Vincentius II. 638. a
Faria Ludovicus de II. 325. a
Aloyſius *idem duplicatus* 324. a
Farinula Nicolaus de. *Vide* de Freauville
Farnier Jacobus II. 502. b
Farnutius Vincentius *in* Joh. Mar. Capalla II. 319. a
Faſanus Matthias II. 363. a
Faſianus Hieronymus Maria II. 587. a
Faſeau Bernardinus II. 700. b
Faſſeau Paulus II. 728. b
Fatius Matthæus II. 734. a
Fatou Nicolaus II. 737. b
Faventia de Johannes I. 902 b
Nicolaus I. 623. a
Paulus Maria II. 420. b
Radulphus I. 51. a. 125. b. & 126. b
Vincentius II. 59. a
Faventies Valerius II. 180. b
Favorez Joſephus II. 640. b
Favre Jacobus II. 689. a
Faure Johannes Andreas II. 650. b
Fay Petrus du II. 504. b
Fayol Gaſpar I. 875. a
Fazellus Hieronymus II. 282. b
Fazellus Thomas II. 212. b
Fedini Theophilus II. 295. a
Fée Andreas le II. 794. b
Fejacques Jacobus Hyacinthus II. 790. a
Felicianus I. 881. a. II. 334. a. 824. a
Felina Odoardus Pius II. 718. a
Felix Franciſcus II. 688. b
Felix de Retornaco Johannes Hyacinthus II. 324. b
Felle Guillelmus II. 775. b
Fenario Johannes de II. 83. b
Fenice Ludovicus II. 585. a
Feo Antonius II. 424. b
Feria Petrus de II. 292. a
Fernandez Alphonſus II. 445. b
Benedictus II. 136. b
Johannes II. 440. a
Lucas de Ayala II. 560. b
Ferracia Petrus. *Vide* Falacha
Ferram Jacobus *vel* Didacus II. 178. b
Ferrandi Petrus I. 127. a
Ferraria de Aldobrandinus I. 681. a
Antonius. *Vide* Beccarius
Bartholomæus I. 748. b
Henricus. *Vide* de Vrimaria
Jacobus I. 844. b
Johannes II. 31. b
Ludovicus I. 882. b
Philippus I. 511. b. & II. 819. a
Thomaſinus I. 700. b
Ferrariis Elias de I. 627. a
Ferrarius Adamus I. 686. b
Ferrarius Sigiſmundus II. 550. a
Ferré Michael II. 351. a
Ferre Vincentius II. 696. b
Ferreira Bartholomæus II. 281. a
Ferrer Andreas de Valdecebro II. 657. b
Clemens I. 900. b
Jacobus I. 821. a
Ferreres Vincentius II. 457. a
Ferrerius S. Vincentius I. 763. a
Ferri Baſilius II. 796. a
Vincentius Maria II. 761. b
Ferrinus Vincentius II. 313. a
Ferro Marcus II. 659. a
Ferron Johannes I. 625. b
Ferrus Johannes Bartholomæus de Lugo II. 263. a
Feſtinus Ignatius II. 406. a
Feſtus Petrus Martyr II. 382. b
Feuille Gaſpar Carolus la II. 801. b
Feuillet Johannes Baptiſta II. 713. a

Fevre

F

Fevre Nicolaus le II. 576. a
Vincentius le II. 794. a
Feus Laurentius I. 866. a
Fiandra Olivarius de II. 534. b
Fiesvet Hyacinthus II. 664. b
Figliuccius Alexius II. 263. b
Figuerez Nicolaus II. 563. b
Figueroa de Guacabelica Franciscus II. 527. b
Filamondo Raphael Maria II. 792. a
File Thomas. *Vide* Lyld
Finali Nicolaus de II. 62. b
Finario Baptista de. *Vide* de Judicibus
Damianus de I. 808. a
Johannes de. *Vide* de Fenario I.
Matthæus de I. 797. a
Fini Johannes Baptista II. 524. b
Raimundus da Lodi vel de Lauda II. 534. b
Finus Claudius II. 816. b
Fior Clemens II. 493. a
Fiore Julianus de II. 529. a
Fiorillo Angelus II. 469. b
Firmaria Henricus de. *Vide* Vrimaria
Firmiano Jacobus de I. 727. a
Firmo Thomas de I. 747. a
Fisaker Ricardus I. 118. a
Fiume Ignatius II. 736. b
Flameng Johannes I. 873. a
Flamenc Honoratus II. 587. a
Flamingus Guillelmus I. 385. b
Flamma Gualvaneus de I. 617. a. & II. 820. b
Flammochetta Guido I. 808. b
Flander Gerardus II. 358. b
Flandria Balduinus de I. 412. a
Dominicus de I. 894. a
Flesche Albertus II. 690. b
Flore vel Flua Petrus I. 754. b
Florentia de Accoldus. *Vide* de Montecrucis Ricoldus
Cherubinus II. 281. b. & 826. a
Cherubinus alter II. *Ibidem*
Cherubinus tertius II. 282. a
Dominicus I. 757. a. 772. a
Gregorius I. 110. b
Johannes I. 582. b
Ramantinus I. 652. a
Simon I. 828. a
Ubertinus. *Vide* Albicis Humbertus de
Zacharias II. 120. a
Zacharias alter II. 301. b
Florentiola Hieronymus de II. 471. a
Flores Andreas II. 139. a
Ludovicus II. 428. a
Fondi Raimundus de I. 671. a
Fonseca Antonius da II. 136. b
Damianus da II. 424. b
Hieronymus da II. 603. b
Raphael da II. 461. b
Fontana Franciscus II. 314. b
Johannes I. 772. a
Vincentius Maria II. 660. a
Fontanis Johannes de II. 63. b
Fonte Thomas de I. 695. b
Fonteluporum Petrus de I. 753. b
Forbiteus Johannes I. 677. a
Forciglioni S. Antoninus I. 817. b
Fornariis Hieronymus de II. 118. b
Foresius Franciscus II. 261. b
Forolivio Bartholomæus de. *Vide* Senensis
Hieronymus de I. 527. b
Forracha Petrus. *Vide* Falacha
Fortiguerra Nicolaus I. 249. b
Foscherarius Ægidius II. 184. b
Fosseus Leonardus II. 524. a
Foucher Blasius II. 281. b
Four Antonius du II. 21. b
Petrus du II. 636. a
Fournier Olivarius II. 738. a
Fourré Jacobus II. 249. a
Johannes II. 322. b
Fox vel Foix Johannes II. 400. b
Fracassi Antonius Franciscus II. 691. b
Frachero Gerardus de I. 259. a
Fradeti Arnaldus I. 565. b
Fradinus Petrus II. 203. b
Fraga Michael de I. 520. a. 602. b
Francavilla Thomas Aloysius II. 739. a
Franchis Andreas de. *Vide* Bocagnis
Johannes Baptista Spinola de II. 597. a
Paulus de II. 391. b
Franchinus Petrus II. 325. a
Francovat Henricus de I. 700. a
Franchoven Bernardus de. *Vide* Fronthoven
Francisci Martinus I. 812. a
Michael de Insulis II. 7. a
Franciscis Alexander de II. 316. b
Thomas de II. 585. b
Franckel Servatius I. 904. b
Franken Johannes Baptista II. 597. b
Franckestenius Johannes. *Vide* Brasiator
Francovordia Johannes de I. 795. a
Francus Sanctes II. 577. a
Frangipane Silvester. *Vide* Ciantes Ignatius
Frangipani Latinus de. *Vide* Malabranca
Fraxino Johannes de II. 90. a
Freauville Nicolaus de I. 555. a
Fredericx Hyacinthus I. 633. a
Fregonius Dominicus II. 350. a
Freilinck Johannes II. 665. a
Fremault Amandus II. 134. b
Frenz Christophorus II. 784. a
Frenze Petrus II. 735. a
Fresneau Julianus II. 233. b
Frezzius Federicus I. 757. b. 758. b
Friburgo Arnoldus de II. 821. a
Johannes de. *Vide* Lector
Theodoricus de I. 510. a. & II. 819. a
Fribitoris Johannes. *Vide* Forbiteus
Frickenhausen Georgius de. *Vide* Orter
Fridonis Azarias II. 351. b
Fridt Johannes Philippus II. 580. a
Frisner Erasmus I. 892. a
Fronthoven Bernardus de I. 752. b
Reinhardus de I. *Ibidem*
Frosciantes Petrus Martyr II. 636. b
Fuencasta vel Fuensanta Paschalis de la II. 25. b
Fulconis Petrus I. 265. b
Fumus Bartholomæus II. 123. a
Furno Michael de I. 596. b
Fuzer Hieronymus II. 556. b

G

Galbalda Franciscus II. 536. b
Gabriecki Franciscus Albertus II. 574. a
Gactus Johannes. *Vide* Gattus
Gage Thomas II. 758. a
Gaii Johannes I. 688. a
Gaillac Guillelmus Bernardi de I. 460. b
Galaminus Augustinus II. 564. a
Galdinus Petrus I. 729. b
Galdo Alphonsus II. 452. a
Galensis Thomas. *Vide* Walleis
Galinganis Albertus de I. 795. b
Gallissart Petrus de II. 246. b
Gallego Barnabas II. 601. b
Gallianus Dominicus II. 677. a
Gallicis Johannes de I. 728. b
Johannes de alter I. *Ibidem*
Gallicus Florentius *vel* Florentinus I. 139 b
Guillelmus I. 469. a
Guillelmus alter I. *Ibidem*
Gallo Johannes II. 246. a
Johannes alter II. 628. b
Gallus Andreas I. 479. a
Durandus Senior. *Vide* a Sancto Portiano
Guido. *Vide* Marguetati
Laurentius I. 386. b
Odo I. 474. a
Petrus. *Vide* Remensis
Simon I. 905. a
Anonymus Ecclesiastes I. 853. b
Galvanus Franciscus. *Vide* Flamma Gualvaneus
Galvaõ Ignatius II. 528. a
Galluciis Ægidius de I. 597 b
Galues Christophorus de I. 865. b
Gambier Antonius II. 296. a
Gan Carolus Clemens II. 581. b
Gannato Guillelmus de I. 694. b
Garcez Julianus II. 131. b
Garcia Alexius II. 251. b
Franciscus II. 267. a
Gregorius II. 437. b
Johannes II. 615. a
Garço Manuel II. 787. a
Garesio Stephanus de I. 895. a
Garexio Johannes Maria de II. 428. a
Paulus de II. 428. b
Gargano Jordanus II. 391. a
Garophanus Carolus II. 632. b
Garra Paulus II. 530. a
Garriga Bertrandus de I. 16. a
Garzoni Antonius II. 631. b
Gastaldus Johannes Thomas II. 582. b
Gattici Hieronymus II. 553. a
Gattus Johannes de Messana I. 867. b
Gavantus Guillelmus. *Vide* de Lauduno
Gavarracinus Franciscus II. 583. b
Gavaston Johannes de II. 440. b
Gavaterius Hieronymus II. 227. b
Gaudioso Sebastianus II. 330. a
Gaufridi Mauritius I. 846. a
Gavianus Bombologninus. *Vide* de Bononia
Gavoti Johannes Dominicus II. 786. b
Gauritius I. 122. b
Gauslinus Bernardinus II. 531. a
Gaultier Mathurinus II. 316. b
Gazothus B. Augustinus I. 553. a
Gazzinus Angelus de Lugo II. 218. a
Geay Johannes Leonardus II. 827. b
Gelasius Josephus II. 528. b
Genebrada Antonius II. 24. a
Genesii Quaye de Parma Johannes I. 906. b
Gennaro Nicolaus de II. 787. b
Gentilis Barnabas II. 153. a
Deodatus II. 403. a
Julius Vincentius II. 736. b
Genua Clemens de II. 720. a
Genutio Ignatius II. 579. b
Georgio Paulus Maria II. 585. b
Georgius Nicolaus II. 583. a
Geraldi Bernardus I. 428. b
Germes Johannes II. 400. b
Gervasii *seu* de Gervais Henricus II. 166. a
Laurentius I. 865. a
Robertus I. 688. b. 906. a
Gesnerus Johannes II. 621. a
Geyman Petrus II. 711. a
Gherardis Laurentius de II. 825. a
Gheraldus Bernardus II. 23. a
Gheuus Franciscus II. 501. b
Ghezziis Guido de I. 687. b
Ghila Raimundus *vel* Guillelmus I. 496. a
Ghislandis Antonius de II. 13. a
Ghislerius Michael II. 219. b
Giachanus Vincentius II. 108. b
Giachari Vincentius II. 109. a. 824. b
Giaco Garinus de I. 619. a
Giacomini Laurentius de I. 813. a
Giancardo Vincentius II. 472. a
Gianetti Andreas II. 231. b
Giannerinus Petrus Paulus II. 166. b
Gianotti Hieronymus II. 75. b
Gif Arneus de I. 266 b
Giffonellus Clemens de Atripalda II. 308. a
Giffre de Rechac Johannes. *Vide* a Sancta Maria
Gigante Josephus II. 740. b
Gil Jacobus I. 831. a
Giliani Aimericus. *Vide* de Placentia
Gillis Josephus II. 799. a
Giovius Thomas Maria II. 706. a
Giraldel Petrus II. 477. a
Giraldus Paulus II. 694. b
Giroldus I. 725. b
Giron Illephonsus II. 363. a
Giudice Ambrosius del. *Vide* Altamura
Giudici Baptista de I. 867. a & II. 824. a
Goar Jacobus II. 574. b
Gobi Johannes Junior I. 633. a
Godebille Petrus II. 234. b
Godin Johannes II. 616. a
Godino Guillelmus Petri de I. 591. a
Godinus *vel* Gadinus I. 724. b
Godoy Johannes Ægidius de II. 702. b
Petrus de II. 673. a
Goez Bernardus a II. 753. a
Gomendradi Josephus II. 734 b
Gomez Franciscus II. 664. b
Ludovicus de Solis II. 643. b
Vincentius II. 445. a
Gonçalez Antonius de Acuña II. 692. a
Dominicus de Japonia II. 551. b
Franciscus de San Pedro II. 780. a
Johannes de Albelda II. 427. a
Johannes de Leon II. 486. b
Gonet Johannes Baptista II. 692. b
Goni Vincentius II. 432. b
Gonneau Johannes Baptista II. 705. a
Goraceus Franciscus II. 272. b
Gori Dominicus II. 415. b
Gorran Nicolaus de I. 268. b. 385. a. 437. b

G

Gosmus Raimundus II. 90. b
Gotti Vincentius Ludovicus II. 814. b
Goudamus Magdalius Jacobus II. 44. a. 336. a
Goudemont Johannes I. 852. b
Goudin Antonius II. 739. b
Gozeus Ambrosius II. 414. b
Archangelus II. 367. a
Grabeen vel Grabon Matthæus I. 759. b
Gratia Petrus I. 467. a
Granada Johannes de II. 307. a 754. b
Ludovicus II. 285. a 826. a
Granara Hyacinthus Maria II. 658 b
Granchius Raineriu II. 819. b
Grandecius Antonius II. 446 b
Grandi Bonifacius Maria II. 730. b
Granet Johannes II. 335. a
Grandivilla Radulphus de I. 425. a 427. b
Granvalle Thomas II. 541. b
Grassensis Raimundus I. 160. b
Grassis Dominicus de II. 425. a
Grassus vel Crassus Jacobus I. 901. b
Marcellus II. 375. a
Gratia Ludovicus de II. 635. b
Gratiadei Conradus I. 498 b
Gratianus Hieronymus II. 334. b
Thomas II. 304. a
Gravano Franciscus I. 513. b
Graveran Johannes I. 782. a
Graveson Ignatius Hyacinthus Amatus de II. 805. b
Gravina Dominicus II. 532. a
Octavianus II. 435. b
Gravius Gualterus II. 89. a
Henricus II. 142. a
Henricus Vermiolanus II. 140. a
Gregorio Cyprianus de II. 623. b
Mauritius de II. 566. b
Grenier Dominicus I. 612. b
Greppi Paulus Ludovicus II. 788. b
Greyn Abrahamus Vande II. 734. b
Griffone Gerardus de I. 412. a
Grillenzonius Raphael II. 535 a
Grima Dominicus. *Vide* Grenier
Gripheus Johannes Petrus II. 417 b
Grippi Dominicus Maria. *Vide* Marchese
Grisaldus Paulus II. 368. b
Grisson vel Grisonius Johannes II. 187. a
Grids Matthæus de I. 210. b
Gritius Consalvus vel Gonsalvus II. 617. b
Gritsch Johannes I. 909. a
Griveau Philippus II. 756. a
Grognolini Albertus I. 735. a
Groninga Ludolphus de II. 54. a
Grossi Philippus Maria II. 766. a
Grossius Vincentius Maria II. 657. b
Grosthead Robertus I. 490. a
Gualduccius Paulus I. 521. b
Gualteri Jacobus II. 760. a
Guanzellis Johannes Maria II. 413. b
Guaraldus Stephanus de Cento II. 330. a
Guarinonus Lactantius II. 560. a
Guasch Petrus Johannes II. 385. b
Guasconi Zenobius de I. 905. b
Guastaferrus Paulus I. 616. b
Guelda Eleutherius II. 795. a
Guellin Robertus II. 420. b
Guenetiis Guido de. *Vide* de Ghezziis
Guerard vel Girard Dominicus II. 638. a
Guercio Antoninus II. 769. a
Guerinois Jocobus Casimirus II. 762. a
Guerrero Johannes de Mexia II. 754. b
Gughadus Didacus II. 425. a
Guglielmini Ambrosius II. 357. a
Guidi Camillus II. 536. a
Guidius Philippus II. 428. b
Guidonis Arnaldus I. 625. b
Bernardus I. 576. a
Petrus I. 625. a
Guiduhiis Augustinus de II. 760. a
Guidy Franciscus II. 448. a
Guiencourt Johannes II. 151. b
Guillelmi Alexander II. 313. b
Bartholomæus II. 676 a
Dominicus I. 723. b
Guglielmi Hyeronymus. *Vide* Vielmius
Guillerme Johannes Baptista II. 559. b
Guillot Johannes II. 433. b
Guillouzou Ricardus II. 677. a
Guirnensis episcopus I. 757. b
Gulmannus S. Dominicus I. 1. a
Mammes I. 16. a 37. b
Gutierez Johannes II. 321. b
Laurentius II. 450. b
Thomas II. 477. b
Guyard Bernardus II. 653. a

H

Hachemburgo Henricus de I. 780. b
Haoquet Johannes Baptista II 579. b
Halberstatt Conradus de I. 206. b. & II. 820. b
Conradus de alter I. 465. b
Conradus de tertius I. 610. a
Conradus quartus I. 632. b
Hallier Jacobus II. 699. b
Hallis Henricus de I. 384. a
Hamel Ludovicus du II. 385. b
Hamer Guillelmus II. 186. b
Hanapis Nicolaus de I. 412. a
Haneinis Gerardus de I. 725. a
Nicolaus de I. 427. a
Hannibaldis Hannibaldus de I. 261. a
Hannoc Andreas II. 481. a
Hansen Leonardus II. 705. a
Harcilech Nicolaus de I. 641. a
Harlem Vincentius de. *Vide* Theodorici
Harley Johannes II. 29. a
Harney Martinus II. 765. a
Hasela Johannes de I. 619. a
Havelbrech Hermannus de I. 412. a
Havet Antonius II. 246. b
Hault Johannes Baptista II. 484. a
Haye Ghilbertus de la II. 732. a
Hazer Henricus I. 648. a
Heckxtermans Henricus II. 687. a
Hecquet Johannes II. 658. b
Heimar Petrus II. 756. a
Heintun Simon de I. 648. a
Helmannus Hippolytus *in* Hieronymo Teutonico II 273. a
Helva vel Helevo Ferdinandus II. 549. a
Henneguier Hieronymus II. 781. b
Hennotelle Angelus II. 675. b
Hennuier Johannes II. 341. b
Henrici Goswinus II. 522. b
Henricus Nicolaus I. 411. a
Hensbergius Vincentius II. 480. b

H

Henrenius Johannes II. 195. b
Hepburnus Georgius I. 900. b
Herba Benedictus II. 243. a
Herculani *vel* Ercolani Benedictus II. 402. a
Franciscus II. 334. a
Thomas II. 402. a
Vincentius II. 277. a
Vincentius alter II. 402. a
Herduk Johannes de I. 472. b
Heredia Petrus Johannes Zaragoça de II. 432. a
Herenbeeck Johannes van II 448. a
Hernio Jacobus II. 770. b
Herolt Johannes I. 762. a. & II. 822. b
Herp Petrus I. 729. b
Herte Dominicus de II. 711. a
Herrera Alphonsus de II. 165. b
Franciscus de II. 619. b
Petrus de II. 467. a
Hertoghe Johannes Philippus de II. 624. a
Hervordia Henricus de I. 665. a.
Hesecques Raimundus II 637. b
Heskinus Thomas II. 197. a
Hespe Johannes I. 410. b
Heylinck Piatus II. 629. b
Heyn Johannes o II. 791. b
Heys Matthias II. 441. a
Hiddo. *Vide* Teuto
Hieremia Petrus de I. 810. a
Hilden Henricus II. 695. b
Hinojosa Antonius II. 446. b
Hippolyto Hieronymus de. *Vide* de Monopoli
Hispanus Alphonsus I. 676. a
Bartholomæus I. 466. a
Bernardus. *Vide* de Trilia
Dominicus I. 15. a. 16. a
Johannes I. 49. b
Johannes Baptista II. 245. b
Petrus I. 485. a
Stephanus I. 52. b
Hoefstadius Adrianus II. 339. b
Hojeda Alponsus II. 46. b
Didacus de II. 596. a
Holias Johannes des II. 791. b
Holkot Robertus I. 629. a. & II. 821. a
Holtt Theodoricus ab I. 413. a
Homem Emmanuel II. 581. b
Hongre Jacobus le II. 233. a
Hoogstratt Jacobus de II. 67. b
Hoorde Gregorius van II. 795. b
Horozco Didacus de II. 209. b
Horto *vel* Orto Galienus de I. 406. b
Hortonovo Philippus de II. 547. b
Host de Romberg Johannes II. 88. a
Hottun *vel* Odone Guillelmus de I. 385. b. 459. a
Hudalrici Johannes II. 103. a
Huertos Marcus de los II. 450. b
Huete Lupercius de II. 328. b
Hugo *vel* Lugo Jacobus de I. 727. b
Hugolini Thomas de Eugubio I. 808. a
Hugonis Raimundus I. 662. b
Humbelton Robertus de I. 699. b
Humburgo Nicolaus de II. 64. a
Hums *vel* Hunnis Henricus de I. 649. b
Hungaria de Benedictus I. 149. a
Georgius I. 901. a
Herbordus. *Vide* de Bergomo
Michael I. 736. b
Paulus I. 849. a
Salomon I. 412. b
Hurtado Johannes de Mendoça II. 62. a
Husselius Hyacinthus II. 499. b
Hussim Johannes. *Vide* Cussim
Huyssen Hyacinthus van II. 803. a
Hybernensis Boverus. *Vide* Bernensis
Hybernia Malachias de I. 742. b
Marcus de I. 743. a
Thomas de I. 744. b
Hysopius Julius 84 Hieronymo Fantono II. 84. b. 284. b

I J

Jacobatius Raphael II. 813. a
Jacobin Henricus II. 339. a
Jacobsen Rainerius II. 497. a
Jacomellus Thomas II. 208. b 757. a
Jacquerius Nicolaus I. 847. b. & II. 823. b
Jammy Petrus II. 616. b
Jancardus Vincentius. *Vide* Giancardo
Janguas. *Vide* Yanguas
Janss Johannes II. 754. b
Janssensboy Cornelius II. 493. a
Dominicus II. 552. a
Leonardus II. 607. a
Nicolaus II. 479. a
Janssens-elinga Franciscus II. 789. a
Janssenius Eduardus II. 334. a
Janua de Albertus I. 463. b
Anselmus I. 149. b
Hieronymus I. 749. a
Hyacinthus II. 444. a
Jacobus I 727. b
Johannes. *Vide* Balbus & II. 818. b
Lanfranchinus I. 473. a
Martinus I. 895. a
Petrus I 398. b
Reginaldus II. 143. a
Serlus I. 384. a
Januarius Nicolaus Maria. *Vide* Gennaro
Janvictius Jacobus Maria II. 699 b
Jardin Thomas du II 813. a
Jasinski Camillus II. 536. b
Jatumæus Simon I. 737. a
Javellus Chrysostomus II. 104. b
Johannes Chrysostomus II. 540. a
Ibarreta Augustinus. *Vide* Esbarroja
Iconectus I. 483. b
Jeremias B. Petrus *Vide* de Hieremia
Jerinich Thomas II. 694. b
Jesu Franciscus a *Vide* Sa de Meneses
Ignanninus Angelus II. 120. a
Illuminatus Sixtus I. 905. a
Incarnatione de *vel* da Encarnaçaõ Antonius II. 561. b
Antonius alter II. 603. a
Emmanuel II. 785. b
Incensus Philippus II. 548. a
Incontris Nicolaus Andreas de I. 749. a
Inquisitor Cypri Andreas I.
Institoris Henricus I. [illegible]
Insulis Michael de primus. *Vide* de Furno
Sigerus de I. 106. a
Joanninus Hieronymus da Capugnano II. 355. b 826. b
Johannis Dominicus I. 864. b

Johannis

IJ

Johannis Hieronymus I. 812. a
Joncheere Jacobus de II. 763. b
Joncoux Franciscus du II. 433. a
Jonghe Cornelius de II. 707. b
— Bernardus de II. 796. b
Jordani Guido I. 726. a
— Guillelmus I. 647. b. 695. a
Jordanus Hyacinthus de S. Agatha II. 534. a
Jorquera Hyacinthus II. 754. a
Jorz Gualterus de I. 513. b
— Thomas de I. 508. b
Jouannet Vincentius II. 714. a
Jouius *vel* de Jouy Carolus II. 593. a
Jourdain Michael II. 700. a
Journé Johannes de II. 460. a
Joyeulx Franciscus II. 771. a
Irribarreta Antonius II. 748. b
Iruroqui Petrus II. 163. b
Isolanis Isidorus II. 50. a. 336. a
Isorella Constantinus de. *Vide* Coccianus
Italicus Leonardus I. 902. b
Jezstein Johannes Christianus II. 540. a
Jucundus Johannes II. 36. a
Judice Bernardus de I. 906. b
Judicibus Baptista de. *Vide* de' Giudici
Juliani Angelus II. 719. b
Junior Durandus. *Vide* de Aureliaco
— Johannes. *Vide* Gobi
Ivodio Johannes de II. 64. a
Ivoneta *vel* Iconectus I. 483. b
Justiniani Andreas de Janua II. 405. b
— Antonius de Scio II. 214. b
— Augustinus II. 96. a
— Benedictus de Janua II. 453. a
— Decius de Messana II. 527. a
— Hieronymus de Scio II. 407. b
— Leonardus de Scio I. 816. b
— Ludovicus de Barcinone II. 644. a
— Paulus de Moneglia II. 3. b
— Timotheus II. 217. a
— Vincentius Antist II. 325. b
— Vincentius alter de Scio II. 164. a
— Vincentius tertius de Colonia II. 430. b
— Vincentius quartus de Janua II. 750. b
Juzico Bernardus de I. 491. a

K

Kaioco Guillelmus de I. 507. a
Kalteisen Henricus I. 818. a
Kaminienski Petronius II. 554. b
Keeren Petrus Vander II. 788. b
Ketwig Johannes Baptista van II. 806. a
Keysers Nicolaus II. 246. a
Kildwardby Robertus I. 374. a
Kingsam Guillelmus I. 469. a
Knilling Raimundus in Simone de Salazar II. 565. a
Knippenberg Sebastianus II. 752. a
Koellin Conradus II. 100. a
Kosbein Henricus I. 469. a
Krepicensis Marianus II. 755. b
Kuned Johannes I. 821. a
Kustim Joannes. *Vide* Cussini
Kyrszlacsken Petrus I. 858. a

L

Labardac Johannes II. 549. b
Labat Johannes Baptista II. 806. a
— Petrus II. 656. b
Laborante Hyacinthus a II. 499. b
Lachi Matthæus II. 195. b
Lacoste Dominicus de II. 704. b
Lactantii Paulus II. 467. a
Lactucis Henricus de *in* Joh. Dom. Massa II. 745. a
Ladesou Raimundus II. 501. a
Lafon Jacobus II. 790. b
Lagauze Dominicus II. 766. b
Laget Honoratus Vincentius II. 802. a
Lagne Dominicus de I. 687. b
Lahiza Thomas de. *Vide* Alaz
Lainé Carolus II. 333. a
— Matthæus II. 401. b
Lallaing Ægidius de II. 652. a
Lamberti Josephus II. 528. b
— Sixtus II. 579. a
Laminetz Raphael de II. 622. b
Lamirault Johannes II. 404. a
Lampugnani Franciscus I. 511. b
Lampugnano Johannes I. 434. b
Lanceau Johannes II. 90. b
Lancius Hippolytus Maria II. 478. b
— Johannes Baptista II. 322. b
— Johannes Baptista alter II. 487. a
Landolina de Montauro Reginaldus II 24. a
Landora Berengarius de I. 514. a
Langella Marcus de II. 323. a
Langford Thomas de I. 523. a
Langle Petrus de II. 46. b
Languedoc Godefridus II. 740. b
Lannoy Raimundus de II. 588. b
Lansi Jacobus I. 549. a
Lanuza Hieronymus Baptista de II. 438. a
Lao Andreas II. 605. a. 758. a
Lapaccius Bartholomæus I. 834. b
Lara Dominicus de II. 218. b
Larcheri Vincentius II. 109. b
Larios Hieronymus II. 339. b
Larraga Franciscus II. 790. a
Laterina Jacobus de I. 538. b
Latre Adrianus de II. 217. b
Lavado Martinus II. 401. b
Laval Medardus de II. 323. a
Lavania Bonifacius de I. 437. b
Lauda Albertus de I. 647. b
— Conradus de. *Vide* N. Conradus
— Jacobus de. *Vide* Arigonius
— Innocentius de II. 754. a
Lauduno Guillelmus de I. 637. b
Lavinius Petrus II. 23. b. 336. b. 824. a
Laurentii Thomas II. 703. b
Laureus Marcus II. 215. b
Laurus Angelus Maria II. 530. b
Lausana Jacobus de I. 547. b
Lazari Georgius II. 598. a
Lector Johannes de Friburgo I. 523. b
— Vincentius Gallus I. 905. a

L

Ledesma Bartholomæus de II. 352. a
Martinus de II. 230. b
Petrus de II. 404. a
Ledesma y Mansilla Hyacinthus II. 416. b
Leerbeck Hermannus de I. 750. b
Legio Ægidius de I. 266. a
Johannes de I. 268. a
Lambertus de I. ibidem
Legionensis Paulus II. 76. b
Legname Desiderius dal II. 227. a
Legrand Albertus II. 522. a
Antonius II. 632. a
Leitaõ vel Leitam Stephanus II. 250. b
Lembo Antoninus II. 608. a
Lemet Petrus de I. 268. b
Lemos Didacus de II. 61. a
Thomas de II. 461. b
Lenfant David II. 716. a
Lentino Thomas de. *Vide* Agni
Simon de I. 431. b
Leo Johannes I. 794. a. & II. 823. a
Leodiensis Gerardus I. 248. b
Leodius Arnoldus I. 721. a
Leon Martinus de II. 406. b
Leonardi Thomas II. 625. b
Leone Dionysius de II. 632. b
Leoni Antonius II. 775. a
Dominicus I. 736. a
Leonius Johannes Dominicus II. 640. a
Livius II. 698. a
Leopardus Johannes II. 754. b
Leopoldo Lucas de II. 258. b
Lepori Nicolaus II. 710. b
Lequien Michael II. 808. a
Lerbeke Hermanus de I. 750. b
Lerma Cosmas de II. 526. b
Franciscus II. 471. a
Lermite Melchior Thomas II. 808. a
Lescrulteir Renatus II. 337. a
Lessinia Ægidius de I. 370. b
Letoffé Franciscus II. 700. b
Levaretti Marcellus II. 455. b
Leveruccir Petrus Maria II. 795. a
Levia Romeus de I. 161. a
Levita Guillelmus II. 366. b
Lewes Martinus de I. 903. a
Lewinque Gregorius de II. 775. a
Lexi Guillelmus de I. 267. b
Lezana Mauritius de II. 625. a
Lezaro de Belliquadro Ambrosius II. 631. b
Lezcano Johannes de II. 486. b.
Libelli Hyacinthus II. 701. a
Lietard Johannes II. 64. a
Lieu Cornelius du II. 601. b
Ligno Damianus a II. 245. a
Lima Thomas de II. 757. a
Limatola Thomas II. 331. b
Linconiensis Johannes I. 902. b
Robertus I. 490. a
Lingonensis Simon I. 636. b
Lionius Dominicus II. 593. b
Liropius Matthias II. 423. a
Liscivius Ægidius de. *Vide* Lessinia
Lithvanides Valerianus II. 484. b
Lixbona Johannes de II. 634. a
Lizarraga Reginaldus de II. 402. a
Llagas Simon de las II. 756. b
Llano Thomas de II. 577. a
Llot de Ribera Michael II. 378. a
Loarte Lucas II. 625. a
Loaysa Garcias de II. 39. a
Hieronymus de II. 223. b
Locatellus Eustachius II. 231. b
Petrus Martyr II. 442. a
Locatus Humbertus II. 279. a. 825. b
Loddi Seraphinus Maria II. 794. a
Loe Caspar the II. 486. a
Loix Johannes des. *Vide* Desloix
Lombardelli Gregorius II. 384. a
Lombardus Albertus. *Vide* de Lauda
Aldobrandinus I. 681. b
Anselinus I. 122. a
Christophorus I. 723. b
Guillelmus I. 726. b
Rainerius I. 121. b
Lombardi Bernardus I. 560. b
Lon Guillelmus I. 616. b
Lonato Ricardus de. *Vide* Teuto
Loncin Albertus de II. 642. b
Longiumello Andreas de I. 140. a
Longo Ludovicus I. 852. b
Lopez Bartholomæus II. 317. b
Franciscus de Tereda II. 465. a
Gregorius de Sina *vel* China II. 708. a
Johannes Senior I. 826. a
Johannes alter II. 474. a
Ludovicus II. 316. a
Petrus II. 714. a
Lorea Antonius de II. 715. b
Lorenzana Johannes de II. 417. a
Lorini del Monte Nicolaus II. 406. b
Lorus Damianus II. 86. b
Loth Ludovicus Bertrandus II. 571. a
Lottello Josephus II. 625. a
Loumans Ludovicus II. 502. b
Louvet Jacobus II. 643. b
Petrus II. 530. a
Loyer Godefridus II. 786. a
Loyero Laurentius II. 487. a
Lozow Clemens II. 23. a
Lubcenieck Johannes Damascenus II. 792. a
Lubeck Henricus de I. 590. b
Hermannus de. *Vide* Cornerus
Lublino Samuel de II. 484. a
Lubomlius Severinus II. 411. b
Lucarinus Reginaldus II. 641. a
Luce Simon de *vel* da Luz II. 436. a
Lucemburgo Bernardus de II. 93 a. 824. b
Cornelius de II. 333. a
H. de I. 355. b
Hermannus de I. 395. a
Lucemberck Johannes de. *Vide* Pikardi
Luca Tiberius de II. 590. b
Lucha Bartholomæus de I. 541. a. & II. 332. b
Cyprianus de II. 372. a
Johannes de II. 523. b
Ptolomæus de. *Vide* Bartholomæus
Ubaldus *vel* Waldus de I. 732. a
Luccioni Thomas de Bonifacio II. 777. a
Ludeña Johannes de II. 198. b
Luere Ludovicus II. 219. a
Lugarini Josephus II. 717. b
Lugo Bernardus de II. 412. b
Jacobus de. *Vide* Hugo
Lulmo Matthæus de II. 25. a
Luna Alphonsus de II. 320. b
Andreas de II. 481. a
Dominicus de II. 578. a
Johannes de II. 373. b
Lunigiana Zacharias de II. 110. a

L

Lupicinus Johannes II. 812. a
Luque Antonius de II. 581. a
Luquian Josephus II. 433. b
Lusignan Stephanus de II. 300. a
Lusitanus Ægidius I. 241. a
Gnomitius I. 15. a. & b
Petrus Martyr II. 401. b
Lycio Augustinus de I. 721. b
Dionysius de II. 652. b
Lyld Thomas I. 649. a
Lyle. *Vide* Lyld
Lynze Dominicus II. 744. b
Lyonnard Claudius II. 692. a

M

Maccarani Dominicus II. 797. b
Maccus Antonius I. 795. b
Mackelelfield Guillelmus I. 493. b
Maçon Martinus II. 187. b
Maculanus Vincentius de Florentiola II. 622. b
Madais Michael de I. 903. a
Maderan Johannes Baptista II. 774. b
Madeyra Johannes II. 328. b
Madrigal Alphonsus II. 364. b
Madrowic Raimundus II. 756. b
Madureira Antonius II. 752. b
Maffei Marcus de Marciano II. 401. a
Raphael I. 687. b
Raphael alter II. 244. a
Thomas Pius II. 771. a
Maflix Balduinus de I. 247. b
Magalhaens Petrus II. 644. a
Magdalena Jacobus de II. 328. b
Johannes. *Vide* de Estrada
Magdalenus Franciscus. *Vide* Capiferreus
Magdalono Ludovicus de II. 316. a
Magistri Johannes I. 782. a
Magnus Albertus I. 162. a. 271. b. & II. 331. b 818. a
Maheu Johannes II. 246. a
Mahuet Johannes II. 717. b
Maia Bernardus I. 791. b
Maia Salaberria Andreas de II 675. a
Maidalchini Franciscus II. 537. a
Hyacinthus II. 537. b
Mailhat Raimundus II. 735. a
Mailland Albertus II. 725. b
Mainardus Vincentius II. 75. a
Maio Seraphinus II. 360. a
Majorana Petrus Antonius II. 796. a
Maisberch Bertholdus de I. 811. b
Maistre Radulphus le II. 475. b
Malabranca Latinus de I. 436. b
Maldonado Alphonsus *vel* Illephonsus II. 466. a
Gregorius II. 243. b.
Maldura Petrus de. *Vide* de Bergamo
Malesardus Gregorius I. 751. b
Malinelli Nicolaus II. 503. a
Mallet Antonius II. 605. b
Malliaco Guillelmus de I. 483. a
Guillelmus de alter I. 821. b
Johannes de I. 127. b
Malpæus Petrus II. 547. a
Malvenda Thomas II. 454. a
Malumbra Thomas II. 337. b
Mammerot Rochus II. 280. a
Manardus Pius II. 625. b
Manca de Prado Franciscus II. 486. a
Mançano de Haro Melchior II. 461. a
Mancasula Archangelus II. 308. a
Mancestria Hugo de I. 498. a
Mande Nicolaus II. 824. b
Mandello Matthæus. *Vide* Bandellus
Mandosius Gregorius II. 416. a
Mandugasinus Albertus I. 526. a
Manelli Lucas I. 652. a
Manerba Alexander II. 371. a
Manlelli Dominicus Thomas II. 707. b
Manna Paulus II. 124. a
Philippus II. 38. b
Manrique *vel* Martinez Alphonsus II. 167. b
Ildephonsus II. 774. b
Thomas II. 229. b
Manriquez Alphonsus II. 744. a
Mansfeldius Guillelmus. *Vide* Mackelelfield
Mansueti Archangelus II. 473. a
Mansuetis Leonardus de I. 848. b
Mantegazza Stephanus II. 468. a
Mantua Benedictus de I. 894. a
Joanninus de I. 511. b
Spiritus de II. 425. b
Manzolus Bartholomæus II. 39. b
Marabotti Benedictus II. 251. b
Maranta Dominicus II. 282. b
March de Velasco Acatius II. 613. b
Marchant Artus le II. 421. b
Marchese Dominicus Maria II. 730. b
Marchesini Benevenutus I. 809. b
Marchesinus Ægidius II. 198. b
Marchis Petrus de II. 547. b
Marcho de Aversa Alphonsus II. 357. a
Marci Philippus I. 821. a
Marciagninus Augustinus I. 722. a
Marcianese Jacobus II. 403. b
Marco Ludovicus Bertran II. 441. a
Marcus Johannes de Vicentia I. 795. a
Margonius Albertus II. 452. a
Marguetari Guido I. 807. a
Mari Petrus Josephus II. 431. b
Mariales Sanctes II. 600. a
Marianis Nicolaus de I. 519. b
Marieta Johannes II. 377. a
Marii Hyacinthus Maria II. 771. b
Marin Paulus II. 270. a
Marinetti Matthæus I. 893. a
Maringus Marianus II. 413. b
Marinis Dominicus de II. 627. a
Johannes Baptista de II. 561. a
Leonardus de II. 228. a
Marissal Ambrosius II. 644. b
Ludovicus II. 495. b
Marletta Gabriel de Arienzo II. 676. a
Marmochinus Sanctes II. 124. a
Marois Claudius de II. 591. b
Maroni Prosper Dominicus II. 783. b
Maronita Johannes Baptista II. 685. a
Marote Johannes II. 634. a
Marpurg Conradus de I. 487. a
Marques *vel* Marquet Johannes I. 893. a
Marquis Godefridus II. 670. a
Marradio Silvester de I. 895. a
Marrafa Antonius II. 136. a
Marramaldus Guido I. 702. b
Marsiliaco Nicolaus de I. 289. b
Marsilius Petrus I. 520. b

M

Marfucchius Dominicus II. 753. a
Martin Johannes I. 881. b
 Ludovicus II. 336. a
 Petrus II. 72. b
 del Prado Johannes II. 448. a
Martinez Gregorius II. 494. a
 Johannes II. 665. b
 Marcus II. 323. a
 de Prado Johannes II. 624. a
Martinengo Johannes Baptista II. 560. a
Martinelli Vincentius II. 484. b
Martini Angelus II. 77. b
 Dionysius II. 365. b
 Nicolaus. *Vide* de Albertinis de Prato
 Petronius II. 541. a
 Raimundus I. 396. b. & II. 818. b
Martyribus Bartholomæus de II. 296. b. 826. b
Maruegio Vincentius de I. 731. a
Masini Eliseus II. 448. a
Massa Johannes Dominicus II. 745. a
Masset Guillelmus. *Vide* Mackelelfield
Massilia Griadon de I. 725. b
Massoulié Antoninus II. 769. b. & 827. b
Mastrettis Petrus de I. 817. b
Mata Johannes de II. 523. b
Matama Hieronymus II. 689. a. & 827. a
Matilla Petrus II. 743. b
Matritensis Petrus I. 15. a. & b
Matthæi de Utino Leonardus I. 845. a
Matthys Raimundus II. 727. b
Matugliani Paulus I. 843. b
Mauclerc Gualterus de I. 120. a
Mauritius Hieronymus II. 689. a
 Johannes II. 779. a
Mayer Eustachius II. 753. b
Mayol Joseph II. 765. a
Mayor Thomas II. 383. b
Maz Didacus II. 365. a
Mazenod Antonius II. 719. b
Mazottus Matthæus II. 34. a
Mazza Albertus *Vide* Minerva Paulus
 Petrus I. 721. a
 Thomas II. 718. a. 827. a
Mazzolini Johannes Baptista II. 778. b
Mazzonus Antoninus II. 592. b
Medices Alexander II. 414. b
 Constantinus. *Vide* Urbevetanus
 Hieronymus II. 425. b
 Marcus II. 267. b
 Matthæus I. 521. b
 Sixtus II. 179. a
 Zenobius II. 133. b
 Zenobius alter II. 497. a
Medina Bartholomæus de II. 256. b
Mediolano Amizo de I. 48. a
 Bonvesinus de I. 479. a
 Christophorus de I. 825. b
 Emmanuel de I. 210. b
 Georgius de II. 31. a
 Georgius de alter II. *Ibidem*
 Silvester de I. 771. a
 Stephanus de. *Vide* Vicomercato
 Thomas de II. 24. a
Medullione Raimundus Senior de I. 436. a
 Raimundus junior de I. 434. b
Meygret Amadeus II. 58. a
Melembercx Johannes de. *Vide* Christophori
Melendez Joachimus II. 751. a. 767. a. 827. b
 Johannes de II. 727. a
Melitona Guillelmus de I. 488. a
Melphonsus Michael II. 590. a
Memmi Josephus Maria II. 336. a
Mendel Baltazar II. 60. b
Mendensis Nicolaus. *Vide* Aureliaco Durandus de
Mendez Andreas II. 357. b
 Stephanus II. 362. a
Mendoza Dominicus II. 39. b
Menendez Laurentius I. 473. b
Meneses Philippus de II. 219. a
Meney Stephanus II. 690. b
Menghini Thomas de Albacina II. 703. b
Menigand Johannes II. 440. b
Mennato Thomas II. 757. a
Mensingus Johannes II. 84. b
Mercado Johannes de II. 427. a
 Thomas de II. 235. a
Mercorus Julius II. 629. a
Mercurius Hieronymus II. 398. a
Merenda Franciscus Maria II. 543. b
Merici Johannes I. 691. a
Merlinus Vincentius I. 872. b
Merodio Seraphinus de II. 246. b
Mesplede Ludovicus II. 607. a
Mespolié Franciscus II. 801. b
Messana Johannes de. *Vide* Gattus
Mestana Bonjoannes de I. 616. b
Messelech Guillelmus. *Vide* Mackelelfield
Metensis Anonymus I. 348. b
 Ferricus I. 531. a
 Hugo I. 149. b
 Jacobus I. 727. b
 Matthæus II. 64. a
 Petrus I. 450. b
Mevania Jacobus de I. 492. b
 Petrus Martyr de II. 329. b
Meun *vel* Meduno Johannes de I. 741. b
Meyere Ludovicus II. 799. a
Meyers Matthias II. 524. a
Mexia Franciscus de II. 227. b
 Vincentius de II. 198. a
Michaelis Sebastianus II. 409. b
Micheler Jacobus II. 340. b
Micheli Benedictus I. 820. b
Michelinus Ludovicus II. 32. a
Michelis Johannes I. 755. a
Mico *vel* Micon Johannes II. 154. b
Middelere Pius de II. 729. a
Miechoviensis Justinus II. 529. a
Mierlo Godefridus a II. 278. a
Miguel Alphonsus II. 589. a
 Seraphinus Thomas II. 800. a
Mileto Julianus de I. 752. b
Militis Guillelmus I 673. b
Millensis Johannes I. 895. b
Minaldi Thomas II. 619. a
Minda Gerardus de I. 725. b
 Hermannus de I. 434. a
 Johannes de. *Vide* Christophori
 Siffridus de. *Vide* Misnensis
Minerva Paulus II. 546. b
Minorelli Thomas Maria II. 814. a
Minutolo Jacobus II. 72. b
 Ludovicus II. 651. a
Mirabilis Nicolaus I. 878. b
Mirabinus Angelus II. 296. a

Miranda

M

Miranda Bartholomæus de II. 321. a
Mirandula Bartholomæus de II. 321. a
Misnensis Siffridus I. 745. b
Missanello Calixtus de II. 556. a
Modestus Franciscus II. 825. b
Modoëtia Andreas de I. 259. a
Modrone Lucas Maria II. 431. b
Moerbeka Guillelmus de I. 388. b. & II. 818. b
Moguer Andreas II. 235. b
Molendinis Johannes de I. 627. b
Molhusensis Christophorus I. 634. a
Molina Dominicus de II. 442. b
Molo de Como Angelus Guillelmus II. 800. b
Monacho Thomas del II. 388. b
Moneglia Paulus de II. 3. b
Moneta Johannes de. *Vide* Moveta
Moniot Thomas Marius II. 667. a
Monluc Johannes de II. 252. b
Monopoli Hieronymus de II. 76. a
Marchesinus de I. 616. a
Monroy Antonius de II. 668. a
Monsecatus Bernardus II. 740. a
Montagnuolo Johannes Dominicus II. 373. b. 755. a
Montaltus Hyacinthus II. 499. b
Montalvan Vincentius II. 412. a
Montauro Reginaldus de. *Vide* Landolina
Monte Cornelius de II. 415. b
Gerardus de I. 908. a
Johannes de I. 472. b
Johannes de alter I. 837. a
Montealcino Augustinus de II. 357. b
Montebudello Constantinus de I. 723. b
Montecorvino Johannes de II. 358. b
Montecrucis Ricoldus de I. 504. b. & II. 819. a
Monteferrato Guillelmus de I. 47. a. 104. a
Montefiascone Benedictus de I. 83. a. 536. b
Monteletherico Johannes de I. 268. a
Monteluporum Dominicus de I. 714. a
Montenigro Johannes de I. 799. b. & II. 823. a
Petrus de II. 541. b
Monteregali Benedictus de II. 169. a
Montesancto Vincentius de II. 371. a
Montesino Antonius de II. 123. a
Montesono Johannes de I. 691. a
Monticellanus Paulus II. 82. a
Monticellus Petrus I. 561. a
Montoya Johannes de II. 315. a
Montuccius Bartholomæus I. 753. a
Mora Paulus de I. 910. a
Moracca Matthias II. 550. a
Morales Didacus de II. 603. b
Johannes Baptista de II. 611. b
Johannes de alter II. 613. a
Petrus Martyr II. 234. b
Morallus Petrus Martyr II. 234. b
Moravia Hieronymus de I. 159. b
Petrus de I. 757. b
Morelles Cosmas II. 485. a
Moreno Hieronymus II. 367. b
Morera Laurentius II. 476. b
Morin Nicolaus II. 85. a
Morlandinus Johannes. *Vide* de Molendinis
Mormentin Johannes II. 634. a
Mortarius Bartholomæus II. 86. b
Mortario Dominicus de II. 9. b
Morvans Paulus II. 688. a
Mosanus Gerardus II. 324. b
Moschetta Valerius II. 305. a
Moschinus Nicolaus. *Vide* Caraccioli
Mosticensis Melchior II. 303. b
Nicolaus II. 546. a
Mota Johannes de II. 368. a
Moveta Johannes de I. 488. b
Moxet Petrus Martyr II. 564. b
Mozolini Silvester de Prierio II. 55. a. 824. b
Mulieri Sanctius I. 758. a
Munerii Johannes I. 812. b
Muñoz Tevar Alphonsus II. 209. a
Hieronymus II. 209. b
Petrus II. 781. a. 793. b
Musaert Carolus II. 797. a
Musianus Hyeronymus II. 563. a
Musotus Philippus II. 34. b
Mussindorp Johannes de I. 412. b
Mutina Bartholomæus de I. 806. b. & II. 823. a
Thomas de II. 34. b
Mutonus Petrus Maria II. 420. b
Mutti Johannes Maria II. 793. a
Muzarellus Hieronymus II. 179. a
Myleman Carolus II. 716. a
Myrica Johannes vander Herden II. 191. a

N

N. Adam I. 734. b
Albericus I. 122. a
Albertus I. 465. a
Albertus alter *vel* Aubertus I. *Ibidem*
Alexander I. 122. a
Anselinus I. *Ibidem*
Arnaldus I. 772. a
Bartholomæus I. 486. a
Benedictus I. 149. a
Bernardus I. 384. b
Blasius I. *Ibidem*
Conradus I. 206. b
Conradus alter I. 388. b
Felicianus I. 881. a
Giroldus I. 725. b
Godinus I. 724. b
Griadon I. 725. b
Guillelmus I. 726. b
Henricus. *Vide* Teuto Helbertus
Jordanus I. 549. b
N. Adam Justinus I. 153. b
Nallus I. 626. a
Rigaudus I. 475. a
Robertus I. 539. a
Simon I. 730. a
Thomas I. 490. b
Nacci Thomas. *Vide* Antonii
Naclantus Jacobus II. 202. a
Nadal Raphael II. 409. a
Naldinus Petrus Martyr II. 607. b
Nale *vel* Nallius Augustinus II. 67. a
Nanni Remigius II. 259. a. 825. b
Nannius Johannes. *Vide* Annius
Michael Archangelus II. 640. b
Nantoli Antoninus II. 752. b
Napari Antonius II. 652. b
Napoli Ambrosius de II. 307. b
Thomas Maria de II. 719. b
Nardius Dominicus Petri I. 687. b
Nardot Adrianus II. 436. a
Nardus Franciscus I. 857. a

N

Natalis Hervæus Brito I. 533. b
Natalius Camillus II. 267. a
Navarra Johannes de I. 16. a. 49. b
Navarrete Alphonsus de II. 405. a
Baltazar de II. 436. b
Dominicus Ferdinandus de II. 720. b
Franciscus II. 753. b
Navarro Antonius II. 307. b
Navas y Pineda Ferdinandus II. 247. b
Naya Johannes II. 408. b
Nazario Antonius de I. 210. a. 479. a
Nazarius Johannes Dominicus II. 579. b
Johannes Paulus II. 544. b
Neapoli Johannes de I. 567. a
Johannes de alter I. 749. b
Johannes de tertius I. 821. a
Leonardus de I. 684. a
Lucas de I. 565. b
M. de I. 676. a
Marcus de I. 504. a
Neelsius Nicolaus II. 328. b
Nelli Thomas II. 375. b
Nellus Athanasius II. 256. b
Nente Ignatius del II. 557. a
Nerault Simon II. 81. b
Neri Thomas II. 201. a
Neritono Nicolaus de I. 837. a
Nichisola Hieronymus Michael II. 195. a
Nicolai Guillelmus II. 416. b
Johannes II. 647. a
Nicoluccius Johannes Dominicus II. 734. b
Nidus Raimundus II. 696. a
Nienhus Otto de I. 532. a
Nieva Bernardus de II. 157. b
Dominicus de II. 361. a
Nieuland Jacobus Paschasius II. 200. a
Niffus Vincentius II. 106. a
Niger *vel* Nigronius Angelus I. 464. b
Petrus I. 861. a
Nigidus Placidus II. 758. a
Nigromonte Johannes. *Vide* de Montenigro
Ninguarda Felicianus e Morbinio II. 315. b. 826. a
Nobilibus Hyacinthus de II. 408. a
Nocera Dominicus de II. 333. a
Nocilla Ludovicus II. 378. a
Nockart Johannes II. 108. a
Nodosoponte Laurentius de II. 64. a
Noewirelles Johannes de II. 474. b
Noia Robertus de II. 10. a
Nonnart Johannes II. 444. a
Noreña Alphonsus de II. 295. b
Norwod Thomas I. 531. b
Notalius Gregorius II. 95. a
Notarii Berengarius I. 447. b
Notarius papæ Joseph I. 100. a
Novaria Pacificus de I. 910. a
Noviomago Radulphus de I. 871. b
Novocastro Andreas de I. 740. a
Johannes de I. 741. b
Nozzi Ludovicus Maria II. 676. b
Nuño Cabezudo Didacus II. 389. a
Nuremberga Bertholdus de I. 431. a
Everardus de I. 780. a
Nuzza Angelus II. 626. b
Nyder Johannes I. 792. a. & II. 822. b
Nylen *vel* Nielsius Arnoldus II. 350. b
Nys Johannes II. 427. b

O

Ocaña Petrus de I. 857. a
Occillis Dionysius de II. 333. a
Ochoa Johannes II. 191. b
Odone Guillelmus de. *Vide* Hottun
Oeyenburch Henricus van II. 785. a
Ojea Ferdinandus de II. 396. b
Ojeda Didacus de. *Vide* Hojeda
Okolski Simon II. 560. b
Oleaster Hieronymus II. 182. b. 335. a
Olibera Franciscus de II. 291. b
Olim Petrus II. 309. b
Olissipone Vincentius de I. 748. a
Oliva Ludovicus de la II. 422. b
Olivarii Petrus II. 108. a
Oliver Reginaldus II. 359. b
Olmedo Sebastianus de II. 168. a
Olozabal Michael de S. Sebastiano II. 32. a
Oonselius Guillelmus II. 465. b
Opberghem Norbertus van II. 700. a
Ophovius Michael II. 496. a
Opifer *vel* Opmer Christianus I. 810. a
Opprimi *vel* Oppreno Johannes de I. 473. a
Oquendo Sebastianus de II. 568. b
Orduña Ludovicus de II. 540. b
Orenghi Franciscus Hieronymus II. 444. a
Orestis Franciscus Octavius de II. 766. b
Orgolio Gadsbertus de I. 674. a
Orlamide Albertus de I. 465. a
Orlandi Franciscus II. 775. a
Ormaza Antonius de II. 311. a
Orphanel Hyacinthus II. 425. b
Orphodius Robertus I. 431. a
Orpio Ægidius de I. 266. b
Orsini Vincentius Maria. *Vide* de Ursiniis
Orsuccius Franciscus II. 549. b
Ortega Johannes de II. 199. a
Orter Georgius I. 883. b
Ortis Augustinus de II. 47. a
Ortiz Didacus II. 522. b. 826. b
Raimundus II. 725. a
Thomas II. 83. a
Orto Galienus de. *Vide* de Horto
Ortz Raimundus II. 651. b
Ory Matthæus II. 162. a
Oswaldi Albertus II. 744. a
Ouciu Gad de I. 590. b
Ovis Ghilbertus de I. 391. a
Oxea Didacus de II. 272. b
Ozana Jacobus de. *Vide* de Lausana

P

Pace Dominicus a II. 258. a
Matthias a II. 38. a
Pacciuchelli Angelus II. 592. a
Padula Alexander de I. 640. a
Paez Petrus I. 474. b
Paganico Nicolaus de I. 570. b
Paganus Latinus de Ursinis II. 525. a
Vincentius II. 565. a
Pagninus Sanctes II. 114. b. 824. b
Paige Thomas le II. 590. a

P

Palæologus Jacobus II. 340. b
Palau Franciscus II. 502. a
Palearesi Rainerius I. 750. a
Palentia Johannes de II. 254. b
Palisse Bernardus de la II. 617. a
Paliz Johannes de II. 33. b
Palma Johannes de I. 520. b
 Petrus de I. 614. b
Palmerus Thomas I. 753. b
Palmierius Franciscus II. 676. a
Palteniero Josephus Maria II. 760. a
Palude Jacobus de II. 362. b
 Petrus de I. 603. b. & II. 820. b
Palumbinus Petrus II. 752. a
Panassiere Spiritus II. 659. b
Panormitanus Hieronymus II. 200. b
 Ludovicus II. 76. b
Pantani Thomas II. 736. a
Panthaleonibus Dominicus de I. 675. a
Panzera Cherubinus II. 780. a
Paolacci Dominicus II. 548. b
Paparoni Aldobrandinus I. 403. a. 411. b
Paparonis Paparonus de I. 421. a
Papazurris Bartholomæus de. *Vide* Carbone
Papiensis Ardengus II. 181. b
Papinus Hieronymus de Lauda II. 133. b
Pappalardo Paulus Maria II. 408. b
Paraboscus Antonius II. 296. a
Parascandolo Hippolytus Maria II. 618. b
 Raimundus II. 423. a
 Thomas II. 599. b
Paredes Petrus de II. 431. b
Parentinis Bernardus de I. 611. b
Paris Dominicus II. 473. a
 Stephanus II. 179. b
Parisienses Sanjacobei I. 154. a
Pariensis prior Blesius *vel* Blasius I. 384. b
 Johannes primus I. 119. a. & II. 817. b
 Johannes alter I. 500. a. & II. 819. a
Parisius Daniel de I. 267. a
 Episcopus de I. *Ibidem*
 Guillelmus de I. 518. a
 Guillelmus de alter I. 868. b. & II. 824. a
Parma Antonius de. *Vide* Azario
 Johannes de I. 521. b
 Johannes Genesii Quaye de I. 906. b
 Placidus de II. 167. a
Parmentier Thomas II. 652. a
Parra Hyacinthus de la II. 701. b
Parrado Hieronymus II. 589. b
Parvi Guillelmus II. 100. b
Parvus Antonius I. 748. b
 Bartholomæus I. 581. a
 Bartholomæus alter I. 722. b. II. 821. b
 Bartholomæus tertius. *Vide* Piscialis
 Bonaventura. *Vide* Bartholomæus primus
Pascha Ambrosius II. 310. b
 Seraphinus II. 451. b
Paschaleus Albertus II. 122. a
Pasqual Raimundus II. 310. a
Pasquier Stephanus II. 588. b
Passano Leonardus de II. 673. a
Passarellus Johannes Franciscus II. 582. b
Passavante Jacobus I. 645. b. & II. 821. a
Passerinus Petrus Maria II. 827. a. 674. a
Patavinus Petrus II. 667. a
Paternis Petrus de. *Vide* Pennis
Patin Johannes I. 812. b
Patin Josephus II. 806. b
Patina Vincentius II. 235. a
Pavesius Julius II. 215. a
Pauli Antonius II. 436. b
 Benedictus I. 894. a
Paulucci Johannes Maria II. 366. b
Paulus Baccalarius sacri palatii I. 757. b
Paxillus Bernardus II. 465. a
Paz Augustinus du II. 469. b
 Johannes de II. 689. a
Pazzi Antonius de II. 562. a
Pecchio Johannes Baptista II. 576. a
Peccioli Dominicus de I. 771. b
Peciana Hieronymus. *Vide* Deciana
Peckam Johannes I. 489. a
Pecquy Hyacinthus II. 594. b
Pedraça Johannes de II. 199. a
Pedro Johannes I. 845. a
Pedroche Christophorus II. 725. b
 Thomas II. 21. a
Pelegrini Johannes Maria II. 676. b
Pelhisso Guillelmus I. 246. b
Pelican Petrus II. 650. a
Peña Antonius de la II. 26. b
 Bernardus de la II. 643. a
 Johannes de la II. 191. b
Peñades Bartholomæus I. 828. a
Peñaranda Antonius de II. 472. b
Pencini Innocentius II. 726. a
Penha Thomas da II. 261. a
Penna Baptista II. 367. b
Pennachius Seraphinus II. 370. a
Pennaforti S. Raimundus de I. 106. a
Pennequin Thomas II. 644. b
Penneti Antonius II. 28. b
Pennis Frugerius de I. 55. b
 Petrus de I. 569. a. & II. 337. a
Penon Franciscus II. 748. a
Pepin Guillelmus II. 87. a
Pera Philippus de I. 646. a
Peraldus Guillelmus I. 131. b. & II. 334. b
Perazzo Johannes Benedictus II. 767. a
Peregrinus Conradus I. 388. b
 Thomas II. 270. b
Peregrini Pinamons. *Vide* Brembate
Pereyra Hieronymus II. 248. b
Perez Andreas II. 424. a
 Dominicus II. 751. a
 Franciscus a Lerma II. 725. b
Pergamo Philippus de I. 743. a
Perinus Guillelmus II. 157. b
Perreda Franciscus de II. 381. a
Perret Jacobus II. 476. b
Peroni Vincentius II. 769. a
Persius Vincentius e Matera II. 668. a
Perusio Andreas de I. 567. b
 Angelus de. *Vide* Portasole
 Francus de I. 537. a
 Gaspar de II. 24. a. 758. b
 Jacobus de. *Vide* Castelbonus
 Jacobus de alter I. 751. b
 Sebastianus de II. 65. a
 Thomasellus de I. 400. b
Petit Philippus II. 602. b
Petra Gailhardus de II. 32. b
Petramala Recuperus de I. 403. a. 536. b
Petrasancta Vincentius de II. 246. b
Petri Carolus II. 761. b
 Dominicus. *Vide* Nardius
 Guillelmus. *Vide* de Godino

P

Petri Henricus I. 681. b
Marcus. *Vide* de Succhiellis
Petricelli Angelus *vel* Angelicus II. 645. a
Petris Jacobus de I. 844. b
Petrobelli Johannes Baptista II. 654. b
Petronius Hyacinthus II. 553. a
Petrucci Petrus Martyr II. 747. b
Peyra Georgius de I. 901. a. 725. a.
Guillelmus de. *Vide* Peraldus
Philippus de. *Vide* de Pera
Peytauta Guillelmus de. *Vide* Peraldus
Philareti Thomas in Johanne de Fenario II. 84. a
Philippi Petrus I. 428. b
Philippius Petrus Paulus II. 558. b
Phisaia *vel* Phisara Ricardus. *Vide* Fisaxer
Piati *vel* Prati Guillelmus II. 136. b
Piazzi de Colorno Felix II. 252. a
Piccinardi Seraphinus II. 741. b
Piccioni Eusebius II. 664. b
Pichi Johannes Baptista II. 792. a
Pichius Petrus de Trebio II. 496. b
Pichona Bonifacius de. *Vide* Pinchona
Piconne Ignatius II. 785. a
Picus Paulus II. 428. b
Pie Franciscus de la *vel* de Pica II. 210. a
Piedade Maciel Franciscus de II. 478. a
Pientini Angelus II. 293. a
Pigafetta Hieronymus II. 121. a
Pignon *vel* Pinon Laurentius I. 804. a
Pixardi Johannes de Lucemberck I. 522. b
Pilastris Paulus de. *Vide* Gualducci
Pileo Guido de I. 574 b. & II. 819. b
Pilory Johannes I. 812. b
Piment el Dominicus II. 574. a
Pinchona Bonifacius de I. 634. a
Pinelli Gregorius II. 619. b
Pinello Franciscus de II. 556. b
Pini *vel* Pinos Marcus Pius II. 601. b
Pinsart Yvo II. 571. b
Piny Alexander II. 772. b
Pio Johannes Michael II. 540. a
Piopera Stephanus de I. 895. a
Pipinus Franciscus I. 539. a. & II. 819. a
Pisani Laurentius Maria II. 787. a
Piscialis Bartholomæus de I. 565. a
Pisis Andreas de II. 21. a
Bartholomæus de. *Vide* a S. Concordio
Dominicus de. *Vide* Chavalcha
Eustachius de II. 552. b
Franciscus de I. 550. b
Jordanus de I. 512. a
Nicolaus de I. 903. b
Petrus de I. 855. a
Rainerius de I. 635. a
Pisiensis Johannes. *Vide* Parisiensis alter
Pistor Martinus II. 142. b
Pistoriensis Andreas. *Vide* de Bocagnis
Dominicus I. 855. a
Jannius I. 727. b
Johannes J. *Vide* Parisiensis primus
Johannes alter I. 879. a
Pistoriensis Leonardus I. 473. b
Pitas Dionysius I. 812. b
Placentia Aimericus de I. 494. b. & II. 819. a
Placentia Albertus de I. 465. b
Bonvisus de I. 48. b
Constantius de II. 627. a
Vincentius de II. 118. b
Placentius *vel* Plaisant Johannes Leo II. 134. a
Plagese Marcus II. 203. b
Plano Henricus de I. 771. a
Platesius Eustachius II. 40. a
Pluchart Carolus II. 573. a
Poc Reginaldus II. 451. a
Poço Antonius del II. 395. b
Johannes del II. 594. b
Podionucis Johannes de I. 708. b. & II. 811. a
Podio Arnaldus de I. 721. b
Poëlman Johannes II. 805. b
Poenitentiarii papæ Godefridus & Reginaldus I. 105. b
Pogo Leonardus del II. 336. a
Poinsot Johannes a S. Thoma II. 538. a
Poirel Eliphus II. 389. b
Polanco Johannes de II. 639. b
Poleti Johannes I. 754. a
Poliniaco Stephanus de I. 730. a
Politi Ambrosius Catharinus II. 144. a. 332 a. 825. a
Pollame Johannes Benedictus II. 767. a
Pollini Hieronymus II. 347. a 826. a
Jacobus Philippus II. 608. a
Pollionius Gabriel II. 373. a
Polo Johannes de I. 730. a
Johannes Baptista II. 755. a
Poloniaco Stephanus de. *Vide* Poliniaco
Polonus Cyprianus II. 358. a
Martinus I. 361. b
Martinus alter II. 88. b
Peregrinus I. 551. b
Petrus. *Vide* de Palma
Theodorus I. 758. b
Pomerii Hieronymus II. 75. b
Poncellus Sixtus II. 211. b
Ponciaco Matthæus de I. 514. a
Pons Antoninus II. 436. a
Bonaventura II. 643. a
Josephus Bonaventura II. 336. a
Sebastianus II. 411. b
Vincentius II. 402. a
Ponsi Dominicus II. 797. b
Ponte Raimundus de I. 519. b
Pontecorvo Hieronymus de II. 258. b
Ponzano Bernardus de II. 570. a
Porcelli Franciscus II. 439. b
Poré Martinus I. 757. a. 777. a
Porlesiensis Albertus I. 895. b
Pornaxio Raphael de I. 831 b. & II. 823. b
Porrete Franciscus II. 750. a
Porta Augustinus II. 107. a
Sanctius I. 779. a
Portalegrensis Johannes I. 902. b
Portarius Paulus in Matthia Aquario II. 224. b
Portasole Angelus de I. 589. a
Portier Johannes II. 534. b
Portocarrero Petrus de II. 329. b
Thomas de II. 337. b
Portugal Johannes de II. 460. a
Portulaga Andreas II. 21. a
Postelli Guillelmus I. 812. a
Poteau Nicolaus II. 441. b
Pou *vel* de Puteo Melchior II. 178. a
Pozzobonello Dominicus Maria de II. 717. a
Johannes de I. 791. b

Pozzobonello

P

Pozzobonell o Johannes Thomas II. 640. a
Prædicator C. P. Franciscus I. 897. b
— Thomas I. 269. a
Premislia Antoninus de II. 752. b
— Bartholomæus de II. 327. a
Prat-Chassagny Antonius du II. 761. b
Prati Johannes Andreas II. 579. b
Prato Arnaldus de I. 659. b
— Arnaldus de alter I. 499. b
— Daniel de II. 154. a
— Felix de II. 340. a
— Franciscus de I. 659. b
— Hugo de I. 551. a
— Johannes de I. 593. b
— Ugo de I. 893. a
Pravia Petrus de II. 294. b
Preslawiz Johannes I. 864. a
Preti Vincentius de Serravallo II. 613. b
Priantes Johannes Baptista II. 602. a
Pribevo Vincentius II. 85. b
Primaticius Gregorius II. 248. a. 825. b
— Lambertus. *Vide* de Bononia
— Rambertus
Priverno Reginaldus de I. 382. a
Pronasio Raphael de. *Vide* Pornasio
Protus Raimundus Maria II. 730. a
Provincialis Terræ-Sanctæ Philippus I. 103. a. 107. b
Provins *vel* Pruvinis Henricus de I. 267. b
Prouverre Marinus de II. 487. a
Prussia Petrus de I. 866. a
Ptolomeus Bonaventura. *Vide* Tolomei
Puente Johannes de la II. 460. b
Puerorum Petrus II. 525. a
Pugnatoribus Nicolaus de II. 34. a
Puis Matthias du II. 585. a
Puiiskens Jacobus II. 799. a
Pulcroloco Gaufridus de. *Vide* Belloloco
Pulta Albertus de I. 465. b
Pungensasinum Johannes. *Vide* Parisiensis primus
Puteanus Carolus Hyacinthus II. 442. b
— Florentius II. 324. b
Puteo Simon de I. 706. b
Pyrata Antonius II. 114. b
Pyromallus Paulus I. 621. b

Q

Quaye Genisii Johannes. *Vide* de Parma
Querif Jacobus II. 746. a
Quidort Johannes. *Vide* Parisiensis alter
Quieu *vel* Queveus Antonius le II. 663. b
Quilin Michael mac II. 787. a
Quintiano Paulus de II. 187. b 825. a
— Vincentius de II. 235. a
Quintius Augustinus de Epidauro II. 377. a
Quirinus Hieronymus II. 153. a
Quiros Theodorus de II. 604. a

R

Rab Hermannus II. 62. a
Radini Thomas II. 73. b
Ragot Petrus II. 357. a
Ragusio Blasius de I. 853. a
— Gregorius. *Vide* Notalius
— Johannes de I. 206. b. 797. a. II. 823. a
— Leonardus de I. 857. b
Raiotto Guillelmus de. *Vide* Kaioto
Raimundi Elias I. 660. b
Raimundus Felicianus II. 439. b
Raisa Petrus de. *Vide* Rance
Raiffon Carolus II. 801. a
Ramirez Didacus II. 593. a
— Johannes II. 368. a
Ramon Thomas II. 480. a
Ramos Hieronymus II. 245. a
Rampi Angelus II. 548. b
Rancé Guillelmus *vel* Petrus de I. 677. a
Ranfoldi Lactantius II. 285. a. 825. b
Ranst Franciscus van II. 798. a
Ranucci Robertus II. 30. b
Ranzanus Petrus I. 876. a
Raphael I. I. 896. a
Rasias Johannes de I. 648. b
Ratier Vincentius II. 750. b
Ravennatensis archiepiscopus I. 757. b
Ravennatinus Georgius II. 42. b
Ravetti Johannes II. 471. a
Ravicini Hyacinthus II. 759. b
Raynaud Guillelmus II. 763. a
Razzi Seraphinus II. 386. a
Real de la Cruz Martinus II. 566. b
Reate Stephanus de I. 659. b
Rebello Emmanuel II. 499. a
Reboul Vincentius II. 697. a
Rechiedeus Paulus II. 724. b
Recuperatus Augustinus II. 106. b
Recurdus Fancus Serdetus II. 614. b
Reda Jacobus I. 901. b
Redade Johannes I. 396. b
Redi *vel* Radus Archangelus Maria II. 619. a
Redonensis Guillelmus I. 130. b
Reginaldus Antoninus II. 661. a
Regio Albertus de. *Vide* Galinganus
— Johannes Franciscus de II. 406. a
Regio-Lepido Michael de II. 545. a
Regis Petrus II. 756. a
Regno Thomas de I. 777. a
Regulus Jacobus II. 466. a
Relux Franciscus de II. 708. a
Remensis Petrus I. 115. b
Remesal Antonius de II. 412. a
Remis Gerardus de I. 479. b
— Pñces de I. 268. b
Remondazzo Cyprianus de II. 380. b
Renard Johannes II. 553. b
— Johannes alter II. 373. b
Rendina Hieronymus Maria II. 798. b
Renerius Girandus I. 697. b
Rengino Ludovicus II. 328. b
Resende Andreas de II. 221. b
Resurrectione Antonius de II. 562. a
Rethsa Franciscus de I. 775. a
Revolli Johannes I. 641. b
Rey *vel* Regius Johannes Dominicus II. 606. a
Reyes Antonius de los II. 320. b
Reynardi Johannes II. 23. b
Rhodiginus Jacobus II. 754. a
Rhodius Andreas I. 801. a
Ribas Carrasquilla Johannes de II. 712. b

R

Ribera Alphonsus de II. 441. a
Michael de II. 234. a
Ribes Raimundus II. 451. a
Ricardi Demetrius I. 506. b
Riccardi Nicolaus II. 509. a
Johannes Baptista II. 66. a
Ricardus Dominicus I. 865. a
Ricci Jacobus II. 762. b
Ricciardi de Altamura Johannes II. 659. a
Riccio Johannes I. 791. a
Riccius Dominicus II. 774. a
Richetti Felix II. 416. a
Ricius Alphonsus II. 26. b
Ridolphi Nicolaus II. 457. a
Riera Dominicus II. 751. a. 827. a
Rigerman Antonius II. 270. b
Rimaldia Henricus de I. 757. b
Rimgischinensis Guillelmus. *Vide* Kingsam
Rinaldi Seraphinus II. 451. b
Ringstede Thomas I. 652. b
Riotta Johannes Thomas II. 771. b
Ripa Raphael II. 378. b
Riparia Bartholomæus de I. 705. b
Ripatransona Petrus de I. 773. b
Ripensis Matthæus I. 729. a
Ripperus Paulus I. 904. a
Risaliti Aurelius II. 412. b
Rispolis Antonius de I. 820. b
Riverbius Robertus. *Vide* Kildwardby
Rivalia Mauritius de I. 410. b
Rivalius Vincentius II. 630. a
Rivalta Jordanus de I. 513. a
Rivetta Michael Archangelus II. 694. b
Rivieren Eustachius vander *vel* de Rivis II. 106. a
Rivo Ricardus de I. 869. b
Rizzi Stephanus II. 772. a
Roadus Paulus II. 244. a
Robertis Robertus de II. 436. a
Robiin Ludovicus II. 807. b
Robion Ludovicus II. 495. b
Robles Johannes II. 153. b
Roca Baltazar Johannes II. 365. a
Rocaberti Johannes Thomas de II. 630. b. 827. a
Rocambra Thomas II. 577. a
Roccasicca Lucius de II. 406. a
Rocci Simon Angelus II. 13. b
Rocha Antonius de la II. 525. b
Rochim Petrus I. 807. b
Rodecillas Petrus de II. 577. a
Rodriguez Antonius II. 522. a
Christophorus II. 389. a
Roger Simon II. 651. b
Roma Albertus de I. 466. a
Bernardinus de I. 906. b
Johannes de. *Vide* Columna
Romanus de I. 263. a
Romani Guillelmus I. 664. a
Romanius Petrus Martyr II. 550. a
Romanus Cyprianus II. 121. a
Jacobus I. 749. b
Johannes I. 420. a
Paulus I. 904. a
Raimundus II. 603. b
Vincentius II. 599. b
Romans B. Humbertus de I. 141. b. & II. 817. b
Romberg Johannes de. *Vide* Host
Romæus Franciscus II. 125. a
Roncioni Marcus II. 820. b
Rondaninus Bartholomæus II. 66. b
Roquetta Vincentius II. 57. a
Rosa Antonius II. 823. b
Pipinus II. 206. a
Thomas de Aquila II. 379. a
Rosario Didacus a II. 257. b
Dominicus a. *Vide* o Daly Daniel
Franciscus a II. 670. a
Roscianus Hyacinthus Maria II. 771. b
Roscius Damianus II. 294. a
Rosell Nicolaus I. 649. b
Rosella Petrus II. 576. b
Roseus Petrus II. 383. a
Rosset P. de & Cabertus I. 467. a
Rossi Dominicus II. 258. a
Rota Claudius a II. 94. a
Franciscus de. *Vide* Rethsa
Rotier Spiritus II. 188. a
Rotwel Guillelmus I. 648. b
Rovarinus Johannes Dominicus II. 408. b
Rovetta Andreas II. 728. a
Rousseau Johannes Baptista II. 806. b
Roussel Carolus II. 556. a
Johannes Baptista II. 702. b
Rolandus II. 9. b
Roux Claudius le II. 492. b
Josephus II. 807. a
Roy Thomas le II. 650. b
Rozado Antonius II. 424. b
Rubeus Augustinus II. 551. b
Rueda Johannes de II. 416. b
Ruesses Reginaldus II. 63. b
Rufelartius Franciscus II. 318. a
Rufi Conradus I. 538. b
Rufinis Philippus de I. 682. b
Rufus Johannes. *Vide* Redade
Rugeriis Hyacinthus de II. 582. a
Ruggiero Ambrosius II. 592. a
Ruiz Andreas II. 332. a
Gaspar II. 170. b
Michael II. 466. b
Rullo Lucas I. 903. a
Rupe Alanus de I. 849. b
Ruscha Johannes Alexander II. 689. b
Ruscino Ferrarius I. 349. a
Russin Johannes. *Vide* Cussim
Ryan Henricus o II. 476. a
Ryderus Johannes II. 590. a
Rystius Paulus II. 479. b

S

Sa de Meneses Franciscus a Jesu. II. 581. b
Saavedra Marcus de II. 471. b
Sabaudi Bolus. *Vide* de Bollo Petrus
Saborit Vincentius II. 570. a
Sabrugera Romerus de I. 904. b
Saccardus Henricus II 793. a
Sacconus Rainerius I. 154. a. & II. 817. b
Saëns Raimundus II. 401. b
Sage Julianus II. 807. a
Saiz Hyacinthus II. 453. a
Salaberria Andreas de. *Vide* Maia
Salafria Franciscus de II. 601. b
Salanhac Stephanus de I. 415. a
Salazar Ambrosius de II. 168. b

S

Salazar Antonius de II. 581. a
Dominicus de II. 311. a
Simon de II. 564. b
Salcedo Antonius de II. 632. a
Salerno Maximus de I. 750. a
Salis Clemens de II. 695. b
Salomonii Jacobus II. 776. a
Saltarelli Simon I. 611. a
Simon alter I. 687. a
Salvagus Augustinus II. 198. b
Salvius Ambrosius de Balneolo II. 244. a
Saluzius Augustinus II. 346. a
Samboriensis Camillus II. 357. b
Sambucus Cornelius II. 42. a
Sammighel Josephus de II. 666. b
Samminiati Cæsar Ludovicus II. 797. a
Sampayo Stephanus de II. 330. b
Sampso Raimundus II. 550. a
Samuellis Franciscus Maria de II. 593. b
Sanantinus Johannes I. 728. b
Sanbiasi Hieronymus II. 502. a
Sanchez Alphonsus II. 695. a
Sancta Agatha Hyacinthus de II. 534. a
Sancta Corona Raimundus de II. 718. a
Sancta Cruce *vel* Santa Cruz Dominicus II. 443. a
Franciscus de II. 302. a
Sancta Maria Dominicus de II. 167. b
Ferdinandus de II. 258. a
Johannes de II. 594. b
Josephus de II. 441. a
Ludovicus Bidault de II. 737. a
Thomas de II. 213. a
Sanctis Arnoldus de I. 412. a
Dominicus de II. 619. a
Sancto Ægidio Johannes de. *Vide* Ægidius
Andrea Jacobus. *Vide* Cina
Aniano Reginaldus de I. 89. b
Antonino Angelus de II. 476. a
Antonio Gabriel de II. 353. b
Bartholomæo Henricus de II. 537. a
Benedicto Johannes de I. 385. a. 404. a
Brioco Abel de I. 210. a
Charo Hugo de I. 194. b
Concordio Bartholomæus de I. 623. b
Cypriano Salvator de II. 414. a
Dominico Antonius de II. 251. a
Baltazar de I. 900. a
Franciscus de II. 544. a
Jacobus de II. 764. a
Petrus de II. 356. b
Geminiano Dionysius. *Vide* Becci
Johannes de I. 528. a. II. 819. a
Gervasio Petrus de II. 132. b
Hieronymo Henricus Tavora de II. 264. a
Jacobo Georgius de II. 139. b
Johanne Baltazar de II. 11. b
Sancto Johanne Gaspar de I. 815. a
Girandus de. *Vide* Renerius
Jacobus de I. 815. a
Jacobus de alter I. 901. b
Sancto Joseph Franciscus de Blancas à II. 390. a
Laurentio Gerardus de I. 641. a
Martino Nicolaus de I. 661. b
Thomas de II. 153 b
Miniato Johannes de I. 857. a
Petro Johannes Baptista de II. 584. a
Sancto Portiano Durandus de I. 586. a
Quintino Amandus de I. 384. b 492. a
Ebrardus de I. 267. a
Guerricus de I. 113. b
Simon de I. 122. a
Saturnino Nicolaus de I. 683. a
Stephano Jordanus Ansalonius II. 478. b
Theodorico Hugo de. *Vide* de S. Charo
Theuderio Hugo de. *Idem.*
Thoma Dominicus de II. 170. b
Dominicus de alter II. 654. a
Johannes Poinsot de II. 538. a
Salvator de II. 735. b
Valentino Robertus de I. 539. a
Victore Nicolaus de I. 617. a
Vincentio Carolus Daroux II. 773. b
Sansedonius Ambrosius I. 401. a
Sarabia y Lezana Josephus de II. 782. a
Saravetius Michael a Petrasancta II. 38. a
Sardis Thomas Matthæus de II. 38. b
Sarpetri Dominicus Maria de S. Petro II. 677. b
Sarria Thomas de II. 533. b
Sassetti Vincentius Maria II. 752. a
Savigliano Angelus de II. 47. a
Gabriel de II. 131. b
Savin Nicolaus II. 62. b
Saulius Johannes II. 377. b
Savonarola Hieronymus I. 884. b. & II. 824. a
Saxonia Albertus de I. 735. a
Conradus de I. 640. b
Saxo Aichardus *vel* Eckardus I. 507. a
Aichardus alter junior II. 593. a
Herinandus I. 757. a
B. Jordanus I. 93. a
Ludophus I. 568. a. & II. 819. b
Matthæus. *Vide* Grabeen
Raimundus II. 432. b
Theobaldus I. 757. b. & II. 822. a
Theodoricus I. 513. a
Anonymus I. 586. a
Anonymus alter Mindensis I. 849. b
Saxonus Barnabas I. 869. a
Sbarroja Augustinus II. 152. b
Scacabarozzi Henricus I. 139. a
Scadland Johannes. *Vide* Schandland
Scala Petrus de I. 417. a
Scalesius Henricus a Pimonte II. 726. a
Scaliger Bonifacius I. 418. a
Scalis de Sulmona Bartholomæus de I. 874. b
Scalza Jacobus de I. 373. b
Scandariatus Petrus Martyr II. 761. a
Scaravellus Thomas I. 795. a
Sceva Thomas de II. 338. a
Scevolinus Dominicus I. 551. a
Johannes Dominicus II. 825. a
Schandland Johannes I. 672. a
Schauf Antonius II. 593. a
Schellens Hyacinthus II. 643. a
Schelliers Henricus II. 619. b.
Scheneiider Norbertus II. 743. b
Schifaldus Thomas I. 882. a
Schikelius Georgius II. 753. b
Schmidt Felix. *Vide* Fabri
Schomberg Nicolaus de II. 103. a
Schonowia Anianus de I. 431. b
Schoowendiiche Johannes de I. 752. b
Scotus Clemens. *Vide* Dumblanensis Guillelmus I. 384. b

S

Scotus Hunterus II. 211. a
Petrus de Panormo II. 689. b
Rolandus I. 860. b
Thomas de Rochegiano II. 197. b
Scriech Guillelmus van II. 556. b
Scrivere Bartholomæus de II. 643. a
Scroffa Remigius II. 548. a
Sebille Alexander II. 585. b
Sechepee *vel* Aridienfis Petrus II. 309. b
Securus Francifcus. *Vide* Nardus
Segarra Arnaldus I. 247. b
Seghetius Michael Angelus II. 441. b
Segobienfis Johannes II. 311. b
Seguier Guillelmus II. 638. b
Seguin Hugo. *Vide* Aiffelini
Seiglier Vincentius II. 571. b
Sellan Hieronymus Baptifta de Lanuza II. 438. a
Sellito Auguftinus II. 403. a
Semeca Johannes I. 489. a
Seminara Dominicus da II. 711. b
Senault Jofephus II. 782. b
Senenfis Antonius I. 651. b
Antonius alter *vulgo* Lufitanus II. 271. a
Bartholomæus I. 809. b
Sixtus II. 206. b
Senica Bartholomæus de II. 340. a
Senis Angelus de II. 236. a
Galganus de I. 627. b
Recuperus de. *Vide* Petramala
Thomas de. *Vide* Antonii
Senior Durandus. *Vide* de Sancto Portiano
Senonis Thomas de I. 269. a
Sentinus Benedictus I. 531. b
Septartius Vincentius II. 338. a
Sepulveda Alphonfus de II. 255. b
Sequavilla Guillelmus de I. 567. b
Seraphini Marcus Antonius II. 406. a
Sergent Dominicus II. 269. b
Serignano Johannes Baptifta II. 312. b
Sernigatii Johannes. *Vide* Sternegaften
Serra Marcus II. 554. b
Serrao Hyacinthus II. 628. a
Serravalle Clemens de II. 186. b
Serre Antonius du II. 795. a
Serroni Hyacinthus II. 711. b
Serry Jacobus Hyacinthus II. 803. b
Serfale Johannes Baptifta 597. b
Petrus Thomas II. *Ibidem*
Servantius Gregorius II. 366. a
Ser-Uberti Leonardus I. 859. a
Sefti Ludovicus II. 750. a
Seftris Angelus de II. 255. b
Setinus Hieronymus Vallella II. 373. a
Severetanus Johannes Polycarpus I. 897. b
Sexto Guidottus de I. 141. a
Sextus Clarus I. 92. b
Sezana Petrus de I. 102. b
Sgambati Reginaldus II. 559. a
Sibarra *vel* Sinazza Dominicus. *Vide* Sinarra
Sibylla Bartholomæus I. 872. a
Sicheus Stephanus II. 432. b
Sicola Johannes de. *Vide* de Neapoli primus
Sicardi Petrus I. 577. a
Siccus Seraphinus II. 379. a
Siculus Bornafius I. 617. a
Matthæus II. 22. a
Sierra Thomas de II. 430. a
Sieur Arnoldus II. 626. b
Sigarra *vel* Segarra Arnaldus I. 247. b
Signia Morandus de I. 355. b
Silteo Gerardus de I. 725. b
Silvefter Francifcus II. 59. b
Johannes Baptifta II. 560. a
Simeon Antonius II. 371. b
Sinarra Dominicus I. 527. b
Sittardus Hermannus. *Vide* Zittardus
Skarenfis Olawus I. 411. a
Skelton Johannes I. 720. b
Skytte Martinus I. 428. b
Slotanus *vel* Scholotanus Johannes II. 175. a
Sluys Paulus Vander II. 800. a
Smetius Ambrofius Henricus II. 544. a. 551. a
imprudenter fub duplici nomine duplicatus.
Alteruter igitur articulus expungendus.
Snexis Cornelius de II. 82. a
Soardis de *vel* Lefourd. *Vide* Johannes Parifienfis alter
Sobrecafas Francifcus de II. 743. a
Solarius Johannes Maria II. 315. b
Soler Antonius II. 459. a
Soleta Martinus de I. 729. a
Soliaco Guido de I. 383. b
Solorzano Ludovicus de II. 401. a
Solre Andreas de II. 707. b
Somereton Johannes I. 728. b
Sommerius Guillelmus II. 483. b
Soncinas Ambrofinus II. 35. a
Bartholomæus II. 360. b
Benedictus I. 878. a
Paulus. *Vide* Barbus
Raphael I. 904. b
Valerianus II. 35. a
Vincentius Calcius II. 324. a
Sordini Laurentius II. 362. a
Soria Antonius de II. 372. a
Sorio Baltazar de II. 159. b
Sotelo Francifcus II. 717. b
Sotillo Ludovicus de Mefa II. 302. a
Soto Petrus de Corduba II. 183. a
Petrus alter de Burgis II. 329. b
Dominicus de II. 171. a
Sotomayor Antonius de II. 555. b
Ludovicus de II. 374. a
Souëges Stephanus Thomas II. 748. a
Souza Antonius de II. 296. b
Antonius de Alter II. 464. b
Ludovicus de II. 474. b
Spacca Horatius II. 524. b
Spada *vel* Spadius Johannes Baptifta II. 598. a
Spada Thomas Maria II. 826. b
Spadoni Reginaldus II. 270. b
Spaleto Menentillus de I. 541. a
Spannochi Ambrofius Catharinus II. 736. a
Spargiatus Vincentius II. 292. b. 826. a
Spatafora Dominicus II. 333. b
Specchi Petrus II. 164. a
Spennatus Antonius II. 244. b
Sperman Thomas I. 511. a
Spernegaffe Johannes. *Vide* Sternegaften
Spert Hugo de. *Vide* de Orgolio Gadfbertus
Spina Alexander de I. 497. b
Angelus de II. 752. b
Bartholomæus de II. 126. a

S

Spina Claudius de II. 169. a
Spineto Ferricus de I. 531. a
Spinula Basilius de II. 447. a
Sprenger Jacobus I. 880. b
Stabili Antoninus II. 266. b
Stagnaro Josephus de II. 655. a
Statii Leonardus. *Vide* de Datis
Stavenesby Ricardus de I. 209. b
Steill Fridericus II. 731. b
Stella Michael de I. 729. b
Thomas de II. 197. b
Stelleopardis Dominicus de I. 705. a
Stephanus Gaspar *vel* Estevan II. 78. a
Hyacinthus II. 754. a
Sterlinghensis Conradus. *Vide* Rusi
Sternegasten Johannes I. 700. a
Sterni Marcus Antonius II. 666. b
Stoccus *vel* Stockes Johannes I. 674. a
Stoicus Johannes. *Vide* de Ragusio
Stork *vel* Pelargus Ambrosius II. 158. a
Strata Nicolaus II. 292. a
Strempus Martinus. *Vide* Polonus
Striroius Godefridus II. 134. b
Strodus Radulphus I. 666. a
Strozzis Petrus de I. 651. b
Thomas de II. 119. a
Stubbz Thomas I. 671. b
Suardi Augustinus II. 107. b
Suberti Petrus I. 910. b
Subbiani Hyacinthus II. 583. b
Succhiellis Marcus Petri de I. 894. b
Sudre Guillelmus I. 670. b
Suerius Gnomitius. *Vide* Lusitanus.
Suessa *vel* Sinuessa Vincentius Niffus II. 106. a
Svethus Hugo I. 471. a
Svevia Johannes de. *Vide* Suso Henricus
Svevus Aquinus I. 879. b
Svilxilfrans Johannes I. 641. a
Sulmona Bartholomæus de. *Vide* de Scalis
Thomas de I. 682. a
Sultanea Antonius de I. 537. b
Suner Dominicus II. 595. b
Suriano Augustinus de II. 632. b
Hieronymus de II. 459 b
Surronus Vincentius II. 199. b
Susato Jacobus de I. 774. a
Suscius Hyacinthus II. 327. b
Suso Henricus I. 653. b. & II. 821. a
Susteren Theodoricus van II. 22. b
Suttamptonia Guillelmus de I. 602. b
Sutton Thomas I. 464. a
Sweus Laurentius I. 410. b
Swieten Ægidius II. 605. a
Sylvius Petrus II. 132. b
Symars Petrus II. 650. b
Syracusanus Philippus. *Vide* de Barberiis
Syri Wadanus Johannes II. 805. b
Szahaowski Adrianus II. 107. a
Szyczow Thomas de II. 125. a

T

Tabaglio Josephus Maria II. 786. b
Taberna Paulus de II. 163. b
Tables Thomas II. 542. a
Tacconus Isnardus I. 565. b
Tadini Federicus Maria II. 609. b
Taegius Ambrosius II. 35. a
Tagliapetra Hippolytus Maria de II. 563. b
Stephanus de II. 362. a
Taillerus Simon I. 111. a
Taix Hieronymus II. 174. a
Tamacedus Benedictus I. 210. a
Tambacho Johannes de I. 667. b. & II. 821. a
Tancredis Tancredus de I. 91. b
Tancredus de alter I 857. b
Tani Antoninus II. 642. b
Tantucci Ambrosius Ansanus II. 783. b
Tapia Franciscus de II. 753. b
Petrus de II. 587. b
Tardito Petrus de II. 64. b
Tarentasia Petrus de I. 350. b
Tarento Gregorius de II. 654. a
Stephanus de I. 869. a
Tarpon Johannes II. 731. b
Tarugius Hyacinthus II. 654. b
Tarvisanus Hieronymus II. 181. b
Tarvisinus Hermannus. *Vide* de Terbbec
Tascherius Johannes I. 497. b
Tassard Jacobus II. 183. a
Taulerus Johannes I. 677. b. & II. 821. a
Tavora Ferdinandus de II. 248. a
Henricus de II. 264. a
Tauromina Sebastianus de II. 108. b
Taurino Johannes de I. 729. a
Tellier *vel* Textor Baltazar II. 244. b
Templo Thomas de II. 472. b
Tenda Nicolaus de I. 779. a
Terbbec Hermannus de I. 727. a
Terranova Nicolaus de I. 903. b
Terræ Sanctæ provincialis Philippus I. 103. b. & 107. b
Terroisit Hermannus de. *Vide* Terbbec
Tertre Johannes Baptista du II. 713. b
Tessalonia Jacobus de. *Vide* Cessolis
Testefort Johannes II. 539. b
Tetzel Johannes II. 40. b
Teuto Bernardus I. 155. b
Bertholdus I. 431. a
Bertholdus alter I. 722. b
Bertholdus tertius *vel* Bercholdus *Ibidem*
Berramus I. 689. b
Bicellus I. 723. a
Brocardus Juris canonici peritus I. 466. b
Burchardus Terræ Sanctæ peregrinus I. 391. b
Conradus I. 21. a
Conradus alter I. 421. b
Gallus I. 724. b
Gerardus I. 450. a
Golsthaltus *vel* Garsthaldus I. 634. b
Gregorius I. 725. b
Helbertus I. 511. b
Helwicus. *Vide* Sancto Geminiano Johannes de
Henricus I. 148. a
Henricus alter I. 93. b. & 148. b
Hermannus I. 727. a
Hiddo I. 412. a
Hieronymus II. 273. a
Ingoldus II. 821. b
Johannes. *Vide* de Basilea
Johannes alter. *Vide* Lector

T

Teixeira Johannes tertius II. 812. b
Oliverius I. 448. a
Petrus I. 855. a
Ricardus I. 574. b
Siffridus. *Vide* Cyrenfis epifcopus
Theodoricus. *Vide* de Friburgo
Thomas I. 751. a
Ulricus. *Vide* de Argentina
Wendelinus II. 114. b
Anonymus I. 895. a
Texeira Jofephus de II. 418. a
Texerius Bartholomæus I. 776. a
Teyffier Jacobus II. 740. b
Tamnius Theodoricus. *Vide* de Friburgo
Theatinus Jacobus I. 247. a
Johannes Baptifta II. 43. b
Philippus I. 671. a
Themis Guillelmus de I. 726. b
Theodorici Vincentius II. 66. b
Theffalonica Jacobus de. *Vide* Ceffolis
Thibault Simon Jofeph II. 747. b
Thoco Guillelmus de I. 552. a
Thome Johannes I. 694. b
Tigart Johannes I. 794. b
Tilhac Petrus II. 756. a
Titius Deciana Hieronymus II. 35. b
Tobar Petrus de II. 756. a
Toletanus Thomas I. 846. b
Tolomæi Æneas I. 626. b
Bonaventura I. *Ibidem*
Tolofanis Johannes Maria de II. 123. b
Tolofanus Dominicus. *Vide* Grima *vel* Grenier
Guido I. 726. a
Jacobus I. 472. a
Anonymus I. 647. a
Tomas Antoninus II. 736. a
Tomafellus Thomas. *Vide* de Perufio
Tomaffonus Thomas II. 580. a
Tomafiis Simon de I. 762. a
Tomafinus Thomas I. 806. b
Tomeus Johannes II. 758. a
Tomme Francifcus II. 29. a
Tonerra Jacobus de I. 634. b
Tonnens *vel* Tonnais Guillelmus de I. 463. a
Tonoduto Guillelmus de. *Vide* Tonerra Jacobus de
Topiarius Ægidius Dominicus II. 250. b
Torcellanus epifcopus Bartholomæus. *Vide* Lucha
Tornaco Guillelmus de I. 267. b. 349. b
Tornare Petrus de I. 268. b
Torni Cherubinus II. 698. a
Torquemada Johannes de. *Vide* Turrecremata
Thomas de I. 892. b
Thomas alter II. 588. b
Torre Johannes Thomas de la II. 584. b
Raphael de la II. 383. b
Thomas de la II. 199. b
Torre Jofephus Maria II. 793. a
Torreblanca Johannes de II. 528. b
Torrez Chriftophorus de II. 573. a
Ludovicus de II. 307. b
Michael de II. 545. b
Thomas de II. 468. b
Tortocollo Johannes de I. 473. a. 503. a
Tofcanus Dominicus II. 108. a
Nicolaus II. 357. a
Totani Guillelmus II. 61. a
Tovar Ludovicus de II. 21. a
Trajecto Godinus *vel* Galdinus de I. 724. b
Henricus de I. 580. b
Nicolaus de. *Vide* Triveth
Tramus Michael II. 540. b
Tranquillus Thomas Albertus II. 696. b
Trano Angelus de I. 450. b
Trans Thomas de II. 569. b
Trentaquatro Thomas I. 797. a
Treveth *vel* Triveth Nicolaus de I. I. 561. b. & II. 819. a
Treviris Arnoldus de II. 821. b
Tricafio Johannes II. 444. a
Patritius II. 466. b
Tridentinus Bartholomæus I. 110. b
Trigueros Emmanuel II. 728. a
Trilha *vel* Trillia Bernardus de I. 432. a
Tripolitanus Guillelmus I. 264. b
Triviolo Bartholomæus de II. 589. a
Trivifio Hermannus de. *Vide* Terbbec
Trocheus Maximus II. 103. a
Troia Nicolaus de I. 702. b
Trugillo Thomas de II. 320. a
Tudertinus Ranerus I. 474. b
Tufo Johannes Baptifta II. 363. a
Turchius Paulinus II. 81. a
Turco Thomas II. 535. b
Turingus Otto I. 413. a
Theodoricus. *Vide* ab Holtt
Turonenfis Bartholomæus I. 248. a
Turre Andreas de I. 675. b
Dominicus de II. 609. b
Guido de I. 403. b
Johannes de I. 870. a
Turrecremata Johannes de I. 837. b. & II. 823. b
Turrianus Joachimus I. 869. b
Tufcanella Aldobrandinus de I. 527. a. II. 819. a
Tutinus Ægidius II. 657. b

VU

Val Medardus de la II. 323. a
Valdinis Laurentius de. *Vide* Batineis Lauterius de
Valdecebro Andreas de II. 657. b
Valentia de Ægidius I. 900. a
Johannes Vincentius II. 453. b
Thomas II. 178. b
Vincentius II. 453. b
Valella da Sezza Hieronymus II. 373. a
Valenticus Adrianus II. 218. a
Valetica Petrus de I. 361. a
Valgornera Thomas de II. 604. a
Valle de Johannes Maria I. 902. b
Raimundus II. 629. b
Simon I. 585. a 594. a
Theodorus II. 569. a
Valleaurato Petrus de I. 268. b
Valle Brixinenfi Leonardus de I. 816. a. II. 823. a
Vallejo Hyacinthus II. 473. b
Valleoleti Ludovicus de I. 789. a
Nicolaus de I. 706. a
Valverde Vincentius de II. 121. b
Vanini *vel* Vanianini Auguftinus II. 442. a
Vannis Seraphinus de II. 295. a

VU

Vanslebius Johannes Michael II. 593. a
Varacensis Melchior II. 350. a
Varejam Antonius II. 459. a
Vargas Machuca Johannes II. 587. a
Varnesia Stephanus de I. 120. a
Varo seu Baro Franciscus II. 714. a
Varziaco Johannes de I. 268. a. 975. a
Vasconcellos Johannes de II. 990. b
Vaucemain Hugo de I. 580. b
Vayllo Alphonsus de II. 395. a
Ubaldinis Laurentius de. Vide Betinois
Uberti Cyprianus II. 362. b
Leonardus. Vide Seruberti
Vecchio de Vetere Marianus II. 134. a. 294. a
Vecchis Dominicus de II. 827. a
Veci de Morcone Cherubinus II. 759. a
Vehe vel Vehus Michael II. 95. a
Velasco Acatius March de II. 613. b
Venegas Ludovicus II. 433. b
Venero Alphonsus II. 122. b
Venetiis de Bartholomaeus I. 544. a
Albertus II. 226. a
Paulus I. 910. a
Paulus alter in Stephano de
Lusignan II. 300. b
Venetus Federicus I. 706. b
Marinus I. 855. a
Paulus I. 94. b
Rusticanus II. 34. b
Venne Nicolaus II. 11. a
Ventatol Magino II. 772. a. 781. a
Vercellis de Barnabas I. 594. a
Johannes I. 210. b. 427. b
Vercellinus I. 822. a
Verdiaco Johannes de. Vide Varziaco
Verdinio Warnerus de I. 732. a
Verdu a Sans Blasius II. 436. b
Verdugo Sarria Petrus de II. 312. b
Verduno Petrus de I. 268. b
Vergara Antonius de II. 664. a
Veri Johannes II. 29. a
Verida Guillelmus de I. 532. a
Verigehale Willelmus I. 412. b
Versuys Johannes Baptista II. 621. a
Petrus II. 613. b
Vermeil Franciscus II. 586. a
Vero Johannes de II. 81. a
Verona Angelus de II. 332. a
Verona Augustinus de I. 893. b
Benedictus de I. 771. a
Laurentius de I. Ibidem
Ventura de I. 44. b
Versoris Andreas II. 605. a
Vesach Thomas I. 900. a
Vespuccius Georgius Antonius I. 884. b
Vetterus Georgius II. 407. a
Veyrier Dominicus II. 774. a
Veyga Bartholomaeus de II. 281. b
Uffelde Adrianus de II. 551. a
Ugolini Thomas. Vide Hugolini
Ugoni Agapetus II. 642. b
Ugurgiero Azolini Isidorus II. 616. a
Via Thomas de II. 548. a
Viadana Archangelus Maria de II. 209. b
Vicecomes seu Visconti Hieronymus II. 34. b
Josephus Maria II. 635. a
Petrus II. 349. a
Vicedomini seu Vizdomini Sixtus de II. 299. b
Vincentia Daniel de I. 856. b
Florius de I. 429. a
Guido de. Vide Pileo
Vicentia Johannes de I. 150. a
Modestus de II. 299. a
Petrus I. 880. a
Romanus I. 475. a
Vincentius. Vide Colzado
Vico Dominicus de II. 154. a
Vicomercato Stephanardus de I. 460. b
Vico Pisano Dominicus de. Vide Chavalcha
Victoria Didacus de II. 107. b
Franciscus de II. 128. b
Johannes de in Didaco Deça II. 51. b
Viedma vel Viezma Antonius II. 446. b
Vielmius Hieronymus II. 264. b
Viennensis Gregorius. Vide Teuto
Jacobus. Vide de Clavaro
Leonardus Lector I. 843. a. & II. 823. b
Sibito I. 475. b
Viglevano Thomas de I. 895. a
Vignay Johannes de I. 742. b
Viguerius Johannes II. 137. a
Vilar Thomas II. 555. a
Villa Vincentius II. 118. b
Villacañas Benedictus de II. 367. b
Villagarcia Johannes de II. 187. a
Villalobos Didacus de II. 586. a
Villalpando Alphonsus de II. 380. a
Villalva Alphonsus de II. 182. a
Villamayor Petrus de II. 616. b
Villaprobata Mauritius de II. 25. a
Villaseñor Johannes de II. 702. a
Villaribus Stephanus de I. 210. a
Villariis Johannes de I. Ibidem
Villerio Johannes de II. 83. a
Vincentius Johannes II. 315. b
Paulus II. 268. a
Vineis Raimundus de. Vide de Capua
Vineti Johannes I. 809. b
Vintona Simon de. Vide Heintun
Thomas de. Vide Sutton
Vio Cajetanus Antonius de II. 75. b
Thomas de II. 14. a. 824. a
Thomas alter II. 221. b
Viola Ambrosius II. 565. a
Virduno Thomas de I. 731. a
Virmanus de Avinio Guido I. 726. a
Visdomini Odoardus I. 403. a
Visitatione Antonius de II. 384. a
Vita Josephus de II. 670. a
Vitalis Petrus II. 337. a
Vitalis vel Vitalle Thomas II. 542. a
Viterbiensis Godefridus. Vide de Anselmis
Viterbio Jacobus de I. 264. a
Vivaldus Johannes Ludovicus II. 41. a. 824. a
Vivero Franciscus de II. 465. b
Vives Hieronymus II. 578. b
Vivin Basilius II. 608. b
Uldaricus Johannes II. 103. a
Ulissiponensis Vincentius. Vide de Ulissipone
Ulpius Vitus II. 86. a
Ultramarinus Bonacursius I. 159. a
Ulugia Gombaldus de I. 686. b
Umbelton Robertus. Vide Humbelton
Ungaria de. Vide Hungaria
Volcar Petrus Martyr II. 700. a
Vollaro Hyacinthus II. 553. b
Volta Hieronymus II. 95. a
Voragine Jacobus de I. 454. b. & II. 818. b
Upsalensis Johannes I. 427. b

VU

Vranx Cornelius II. 583. a
Urbevetanus episcopus Constantinus I. 153. b
Urbeveteri Benedictus de I. 466. a
Nallus de I. 616. a
Thaddæus de, I. 847. a
Urbina Hieronymus de II. 754. a
Urduña Johannes de II. 284. b
Vri Henricus de. *Vide* Vrimaria
Vriburgo Johannes de. *Vide* Lector
Theodoricus de. *Vide* Friburgo
Vrimaria Henricus de I. 741. a
Uritanus Hyacynthus II. 335. a
Urreta Ludovicus de II. 378. a
Urriez Philippus II. 229. b
Ursiniis Latinus de I. 436. b
Matthæus de I. 596. a
Vincentius Maria de II. 814. b
Usetia Robertus de I. 449. a
Ususmaris Stephanus II. 143. a
Utino Leonardus de. *Vide* Matthæi
Leonardus de alter II. 135. a
Thomas de I. 865. b
Thomas alter II. 822. a
Uva Johannes Leonardus II. 461. a

VV

Waldensis Abrahamus I. 465. a
Waleghen Petrus Ægidius van II. 383. a
Walleys *vel* Wallois, *vel* Guallensis Thomas I. 597. b
Wannemakerus Philippus II. 467. b
Watat Johannes I. 812. b
Waterfordia Gothofridus de I. 467. b
Weida Marcus de II. 81. a
Wellens Petrus I. 843. b
Went Oliverius I. 691. a
Werlinus Baltazar II. 126. a
Westrados Nicolaus de I. 411. a
Wglienghe Ludovicus II. 356. b
Wicart Philippus II. 738. b
Wigandt Martinus II. 762. b
Wigenhalus Thomas I. 910. b
Wildeshusen Johannes de I. 111. a
Willart Andreas II. 555. a
Jacobus II. 696. a
Vincentius II. 591. a
Willich Gerardus I. 532. a
Wimpinensis Georgius. *Vide* Eppius
Winckius Carolus II. 264. a
Winchelsey Ricardus I. 860. b
Winingen Johannes van I. 807. b
Winterburne Gualterus I. 496. a
Wirt Wingandus II. 13. b
Wirzbowic Angelus II. 773. b
Wittfeld Henricus I. 901. a
Wloers Petrus II. 607. b
Wolfius Philippus I. 904. b
Woons Cornelius II. 654. a
Wouters Johannes Baptista II. 702. b

X

Xavierre Hieronymus II. 345. a
Xea Barnabas de II. 332. b
Ximenes Didacus II. 169. b
Arias Didacus II. 247. a

Y

Yanguas Didacus II. 360. b
Johannes II. 448. b
Ybañez Petrus II. 192. a
Ylperinus Petrus I. 687. a
Ystella Ludovicus II. 391. a

Z

Zacchia Jacobus II. 606. a
Zaccone Franciscus II. 589. a
Zaiosus Benedictus II. 349. b
Zamora Alphonsus de II. 759. a
Didacus de II. 367. b
Munio de I. 398. b
Zanardi Michael de II. 529. a
Zani Dominicus II. 724. a
Zanobi Raimundus II. 560. b
Zaragoça de Heredia Petrus Johannes II. 432. a
Zarfate Gaspar II. 416. a
Zavalia Damianus I 749. a
Zennati Jacobus II. 466. b
Zennerus Albertus II. 631. b
Ziampus Angelus II. 107. a
Zichenis Eustachius de II. 106. a
Johannes de II. 335. b
Zinidolus Jacobus I. 771. b
Zittardus Conradus I. 421. b
Conradus alter II. 360. b
Hermannus I. 751. a
Jacobus II. 350. a
Matthias II. 215. b
Zizuri Paulus II. 259. a
Zobbius Thomas II. 295. a
Zocca Hippolytus Maria II. 473. b
Paulus II. 558. b
Zogali Marianus II. 336. a
Zucci Josephus Maria II. 751. b
Zuzato. *Vide* Susato

Finis Tabulæ Scriptorum per Agnomina.

INDEX PROVINCIARUM

QUARUM SCRIPTORES FUERUNT ALUMNI

Et primo juxta antiquam divisionem, ab initio Ordinis, ad Annum MD.

IN PROVINCIA HISPANIÆ.

Alphonsus Bonihominis
Hispanus
Bartholomæus Hispanus
Christophorus de Galves
Garsias de Castronuño episcopus Cauriensis
Johannes de Castilla
de Lescano
Lopez
de Monte
de Navarra
Pedro *seu* Petrus
Johannes de Turrecremata
Ludovicus de Valleoleti
Lupus Barrientos
Munio de Zamora
Nicolaus de Valleoleti
Petrus Ferrandi
Petrus de Ocaña
Stephanus Hispanus
Thomas de Templo
Toletanus
de Turrecremata

IN TOLOSANA.

Arnaldus Bernardi de Cadurco
Fradeti de Burdigala
de Prato Condomio
Bartholomæus de Riparia
Berengarius de Landora
Bernardus Geraldi
Guidonis
de Juzico
Lombardi
de Parentinis
Dominicus Grima *vel* Grenier
Elias Bruneti
de Ferreriis
Raimundi
Ferrarius Ruscino
Gadsbertus de Orgolio
Gerardus de Daumaro
de Fracheto
Guido Tolosanus
Guillelmus Bernardi de Gaillac
Petri de Godino
Guillelmus Pelhisso
Sudre
de Tonnens *vel* Tonnais
Jacobus Tolosanus
Johannes Balistarii
Capreolus
de Molendino
de Podionucis
Lupus de Baiona
Petrus Antravanensis
Emilliarii
Guidonis
de Valetica
Raimundus Bequin
Hugonis
de Medullione
Romæus de Levia
Sanctius Mulierii
Stephanus de Salanhaco
Thomas de Aradsu

IN PROVINCIA FRANCIÆ.

Abel de Sancto Briocho
Adamus Ferrarius
Ægidius de Aurelianis
de Aureliis
de Legio
de Lessinia
de Orpio
Alanus de Rupe
Albertus N.
Amandus
Amandus de Sancto Quintino
Andreas de Caroloco
Carnificis
de Longiumello
Antonius Coste
Arneus de Gif
Arnoldus Leodius
Balduinus de Maflix
Bartholomæus Turonensis
Bernardus de Claromonte *vel* de Arvernia
Blasius de Parisius
Bonus-homo Brito
Daniel de Parisius
Dionysius Pitas
Durandus de Aureliaco, *qui &* Durandellus
de Sancto Porciano
Ebrardus de Sancto Quintino
Episcopus Parisiensis
Evenus *vel* Yvo de Begaignon
Eustachius Allaude de Ipris
Ferricus de Spineto
Florentius *vel* Florentinus Gallicus
Galienus de Orto *vel* Horto
Garinus de Giaco
Gerardus Berelli
Leodiensis

Gilbertus de Ovis
Girandus Reinerius de Sancto Johanne
Godefridus de Ablusiis
de Belloloco
de Blevello *vel* Blevaix
Guerricus de Sancto Quintino
Guido Ebroicensis, *qui &* de Menillio
Flammochetti
Marguerati, *qui &* Gallicus
de Soliaco
de Turre Pinu
Guillelmus Adæ
Guillelmus Anteradensis
Autissiodorensis
de Carnoto
Flamingus
Gallicus I.
Gallicus II.
de Gannato
de Kaioto *vel* Caioto
de Lexi
Lon
de Malliaco I.
de Malliaco II.
Militis
de Parisius I.
de Parisius II.
de Peraldo, *qui &* Lugdunensis
Postelli
Redonensis
Romani Brito
de Sequavilla *vel* Sacovilla
de Tornaco
Henricus de Pruvinio
Hervæus de Cauda
Natalis Brito
Hugo de Bilhon *vel* Billom Aisselini
Ebroicensis
Metensis
de Sancto Charo *vel* de Sancto Theuderio
de Vaucemain
Humbertus Delphinus
de Romans
Jacobei Parisienses
Jacobus de Cessolis
de Lausanna
Metensis
de Tonnetra
Johannes Adæ
Agni *vel* Agnelli
de Albiniaco
de Allodiis, *qui &* Aurelianensis
de Alneto
de Aneto
de Ardemburge *vel* Erdemberck
Bathalier
Baufremes
de Bayon
de Belna
Brehal
Brizius *vel* Bricy
Canuti
Carnificis
de Cora
Cossart
Excuria
Faber de Carvinio
Ferron
Flameng
Forbiteus *vel* Forbicoris
Gaii
de Gallicis I.
de Gallicis II.
Gravetan
de Legio
Magistri
de Malliaco
Martin de Valencenis
Michaelis *vel* Richelis
de Monteletherico
Munerii
de Palma
Parisiensis I. *vel* Pungensasinum Poinlane
Parisiensis II. *vel* Quidort *vel* de Soardis
Patin
Passelius Leodius
Pilory
Poleti
de Prato
Revolli
de Sancto Benedicto
Tigart
Thome
de Tortocollo
de Varziaco *vel* Verdiaco
Vineti
Watat
Lambertus de Autissiodoro
Laurentius Confessarius Philippi audacis
Gervasii
Pignon
Martinus Francisci
Poree
Matthæus Abbas primus & ultimus in ordine
Ebroicensis
Mathurinus Espiardi
Mauritius Gaufridi
Michael Ferre
de Furno de Insulis
Nicolaus de Anesiaco
de Byart
Cenomanensis. *Vide* de Gorran
de Freauville
de Gorran
de Hanapis
de Hanccinis. *Vide* de Hanapis
Jacquerius
de Sancto Saturnino
Odinus de Claromonte
Odo Gallus
Oliverius Brito
Petrus Bajocensis
Boncherius *vel* Gaucherius
de Caritate
Flore *vel* Flos
de Lemet
Metensis
de Palma
de Palude
de Rance *vel* Rancia
Remensis
Rochim
de Sezana
de Tarentasia
Tornare
de Valleaurato
de Verduno
Radulphus de Grandivilla
Reginaldus de Aurelianis
Rigaudus N.
Rolandus le Cozic
Sigerus *vel* Zegherus Insulensis
Simon Lingonensis
Simon de Valle
Stephanus de Bellavilla, *qui &* de Borbone
de Bisuntio
de Ecclesia
de Poliniaco

Stephanus de Varnesia
Thomas de Carnoto
de Senonis
N.
Vincentius Bellovacensis
Lector Gallus
Warnerus de Verdinio
Yvo Brito
Yvo Evenonius
Concordantiarum sacræ scripturæ auctores
Correctorii corruptoris S. Thomæ auctor

IN PROVINCIA LOMBARDIÆ INFERIORIS.

Ægidius de Gallutiis
Albertus Galinganus
Albertus-Lombardus
Venetus
Aldobrandinus de Ferraria, *qui & de* Calegariis
Lombardus
Alexander Bononiensis
Andreas de Mocetia
Andrentius de Camerino
Angelus de Bononia
de Camerino
de Faventia
de Verona
Antonius de Azario de Parma
Contarius
Maccus
Parvus
Archiepiscopus Ravennatensis
Augustinus de Verona
Baptista de Fabriano
Bartholomæus de Bolsenheim
Bononiensis
de Biscia
de Bregantiis de Vicentia
Commazzius
de Ferraria I.
de Forolivio
Mutinensis *aliis* de Ferraria II.
Parvus Archiepiscopus in Armenia
Parvus alter
de Piscialis
Tridentinus
de Venetiis. *Vide* de Luca
Benedictus Soncinas
Tamacedus
de Verona
Benevenutus Marchesini
Bombologninus Gavianus
Bonacursius Bononiensis
Bonifacius Scaliger
Borromeus Basacomarius
Christophorus Lombardus
Clarus Sextius Bononiensis
Conradus Æsculanus
Constantinus de Æsculo
Constantius de Fabriano
Daniel de Vicentia
Dominicus Scevolinus de Fabriano
Sinarra de Fabriano
Federicus Venetus
Florius de Vicentia
Franciscus de Arimino
de Belutio
Pipinus de Bononia
Frugerius de Penna
Gaspar a Sancto Johanne
Gratiadei Æsculanus
Gregorius Malesardus Cæsenas
Guido de Guezziis
de Pileo de Vicentia
Guidottus de Sexto
Guillelmus Lombardus
Guillelmus de Monteferrato
Henricus de Arimino
Hieronymus Albertuccius
Hieronymus Foroliviensis
Hugolinus de Arimino
de Camerino
Jacobus Boncampius
de Ferraria
de Firmiano
de Hugo *vel* Lugo
Salomonii
Joachinus Turrianus
Johannes Andreæ
Baltus
Bibbia
de Fano
de Faventia
de Ferraria
de Parma
Sanantinus Lombardus
Tascherius de Bononia
Vicentinus
Marcus de Vicentia
Johanninus de Mantua
Jordanus N
Josephus Notarius Gregorii IX.
Laurentius de Verona
Leonardus Matthæi de Utino
Ludovicus de Censina
de Ferraria
Longhi
Marinus Venetus
Martinus de Fano
Nicolaus Luccius *vel* Nicoluccius de Æsculo
Augusta Venetus
Bocassinus Benedictus XI.
Faventinus
de Mallatiis de Mantua
Paulus Matugliani de Bononia
de Venetiis
Petrus Calot Clodiensis
Fulconis
Galdinus de Bononia
Nerettonus
de Ripa Transona
de Scala *vel* Scaliger
de Verona S. Martyr
de Vicentia
Philippus de Ferraria
Provincialis Terræ-sanctæ
Radulphus de Faventia
Rambertus de Bononia, *qui & de* Primatiis
Robertus de Bononia
Romanus de Vicentia
Tancredus de Bononia
Thomas de Firmo
Tomasinus
Trentaquarto
de Utino
Thomasinus de Ferraria
Ventura de Verona
Vincentius Martinus

INDEX SCRIPTORUM
IN ROMANA PROVINCIA.

Æneas Tolomei
Albertus de Pulta
Albertus de Roma
Aldobrandinus de Calvacantibus
Paparoni
de Tuscanella
Alexander Spina
Ambrosius Sansedonius
Andreas de Bocagnis *vel* de Franchis.
de Perusio
Angelus Nigronius *vel* Nigri
Portasole
S. Antoninus Forcilioni
Antonius de Carlenis
de Conti d'Elci
de Rispolis
Senensis
Arnaldus de Prato
Augustinus Marciagninus
Bartholomæus Dominici
Lapacius
de Lucha, *qui vulgo* Tholomæus
Montuccius
de Papazurris de Carbone
de Sancto Concordio
de Senis
Benedictus de Montefiascone
Pauli *vel* de Paulo
Urbevetanus
Bernardus Bartolini
Bonaventura Camasseus de Mevania
Tolomei
Bonifacius de Pinchona
Bonjohannes de Mestana
Constantinus Medices episcopus Urbevetanus
Dionysius Becci de Sancto Geminiano
Dominicus Chavalcha
Guillelmi
Johannis
de Monselupporum
Petri Nardius
de Panthaleonibus
de Peccioli de Pisis
de Pescia de Florentia
de Pistorio
de wico Pisano
Federicus Frezzius de Fulgineo
Franciscus Nardo de Neritono
de Pisis
de Prato
Francus de Perusio
Galganus de Senis
Georgius Antonius Vespuccius
Gregorius Buccatellus
de Florentia
Guido Jordani
Hannibaldus de Hannibaldis
Hieronymus Joannis
Savonarola
Hugo de Castello
de Prato
Humbertus de Albicis
Jacobus Armannius
Jacobus de Blanconibus
Boti
Castel-bonus
Cina de Sancto Andrea
de Laterina
de Perusio
de Roma
Scalza
Jacobus de Viterbio
Jannius de Pistorio
Johannes Baldus
Carli *vel* Caroli
Columna
Dominici de Eugubio
Dominici de Florentia
Evangelista
Florentinus
Leo
Leonis
de Pistorio I.
de Pistorio II.
de Polo Pisanus
Romanus
a Sancto Geminiano
Jordanus de Pisis
Jordanus *vel* Gordianus de Rivalta
Latinus Malabranca de Ursinis
Laurentius Giacomini
Lauterius de Batineis, *alias* de Waldinis
Leonardus de Datis
de Mansuetis
de Pistorio
Ser Uberti
Lucas Manelli
Marcus Adighieri
Petri de Succhiellis
Matthæus Marinetti
Medices
de Ripa
de Ursinis
Menentillus de Spaleto
Morandus de Segnia
Nallus de Viterbio *vel* Urbe veteri
Nicolaus de Albertinis de Prato
Fortiguerra
Andreas de Incontris
de Neritono
de Pisis
de Sancto Martino
Odoardus Visdomini
Paparonus de Paparonis
Paulus Gualduccius de Pilastris
Guastaferrus
Romanus
Petrus Angelellius
Castruccius
Paulus Cianciamus
de Pisis
Strozzi
Philippus de Rufinis
Ptolomæus de Lucha. *Vide* Bartholomæus
Rainerius Palearesius
de Pisis
Ramantinus de Florentia
Ranerius de Tuderto
Recuperus Aretinus
Recuperatus de Senis de Petramala
Reginaldus de Monte martis. *Vide* Nallus
Remigius Clarus
Ricoldus de Monte Crucis, *qui & Ricardus*
Rogerius Calcagninus
Romanus de Roma
Silvester de Marradio
Simon de Angelis
Simon de Bertis
Simon de Florentia
Stephanus de Reate
Tancredus de Tancredis I.
de Tancredis II.

Thaddæus Dini
de Urbeveteri
Thomas Antonii vel Nacci
Dominici *vel* de Fonte
Hugolini de Eugubio
Thomas Thomasonus
Thomassèlus de Perusio
Valentinus de Camerino
Ubaldus *vel* Waldus de Lucha
Zenobius de Guasconi

IN PROVINCIA REGNI SICILIÆ.

Alexander de Padula
Angelus de Bario
de Trani
Antonius de Carlenis
Augustinus de Lycio
Barnabas Sassone
Bartholomæus de Aquila
de Bario
de Scalis de Sulmona
Sibylla
Benedictus Micheli
Bernardus de Judice de Panormo
Bornasius Siculus
Conradus Gratiadei
Dominicus Ricardi
de Stelleopardis de Afragolà
Gabriel Barletta
Guido Maramaldi
Guillelmus de Tocho
Jacobus dell' Aqua della Melà
de Aquino
de Benevento *idem forte qui* Johannes de Bovenato
Theatinus
Johannes Gattus de Messana
de Neapoli I; *qui &* Sicola
de Neapoli II.
de Neapoli III.
de Riccio
Julianus de Mileto
Landulphus de Neapoli
Leonardus de Neapoli
Lucas Rullo
M. Bariensis
Marchesinus de Monopuli
Marcus de Neapoli
Marianus de Bitonto
Martinus de Bitunto
Matthæus d'Atri
de Castromaris
de Ponciaco
Maximus de Salerno
Nicolaus d'Aymo
Caraccioli *vel* Moschinus
de Neritono
de Sancto Victore
de Troia
Odo de Collealto
Petrus de Andria
de Aversa
Jeremias
de Mastrettis
de Pennis
Ranzanus
Philippus de Barberiis
Theatinus
Raimundus de Capua *vel* de Vineis
de Fondi
Raphael Maffeus
Reginaldus Privernas
Robertus de Sancto Valentino
Salvator Corete
Salvius de Bario
Salvus Cassetta
Simon de Catana *vel* de Puteo
Stephanus Cajetanus
Tarentinus
Thomas Agni de Lentino
S. Thomas de Aquino
Thomas de Regno
de Sulmona

IN PROVINCIA HUNGARIÆ.

Beatus Augustinus de Gazothis
Benedictus Hungarus
Blasius Ragusinus
Georgius de Hungaria
Johannes Barbeta
de Ragusio N.
Leonardus de Ragusio N.
Leonardus de Valle Brixinensi
Nicolaus Mirabilis de Colosvaria
Paulus Hungarus
Salomon

IN PROVINCIA TEUTONIÆ.

Adamus N.
Adamus Coloniensis
Albertus de Albo lapide
Magnus
de Orlamide
Amandus. *Vide* Henricus Suso
Andreas Boncirus
Aquinus Suevus
Arnoldus de Sanctis
Balduinus de Flandria
Bercaldus *vel* Bertholdus de Maisberch
Bernardus de Fronthoven
de Mundo. *Vide* Hermannus de Minda
Teuto
Bernensis *vel* Bernerius
Bertholdus de Nuremberg
Bertholdus Teutonicus I.
Teutonicus II.
Bertholdus Teutonicus III.
Bertramus Teuto Tefelicensis episcopus
Bicellus Teutonicus
Boverus Bernensis
Brocardus Teutonicus I.
Brocardus Teutonicus Terræ Sanctæ peregrinus
Christianus de Opifer *vel* Opiter
Colmariensis Annalista
Conradus N.
Teuto
Elpondus de Elrich
Everardus Nurembergensis
Felix Fabri Schmidt
Franciscus de Rethza
Gallus Teutonicus
Gastaldus Teutonicus
Georgius Eppius
Otter de Frickenhausen

Gerardus de Colonia
Elten
de Griffone
de Sancto Laurentio
de Silteo *vel* de Silteo
Teuto provincialis
Willichius
Golstaldus Teuto
Gregorius Viennensis
Guido de Argentina
Guillelmus de Colonia
de Moerbeka
de Thenis
de Verida
H. de Lucemburgo
Helbertus Teutonicus
Helvicus Teutonicus. *Vide* Johannes à Sancto Geminiano
Henricus Balasensis
de Calstris
Cervi *vel* de Cervo
de Franchovar
de Hachemburgo
Hazer
de Hums *vel* de Hunnis
Institoris
Kalteysein
Kosbein
de Rimaldia
Suso vel Johannes de Suevia
Teuto I.
Teuto II.
de Trajecto
de Wittfeld
Hermannus Augustanus
de Cerbbec *vel* Terbbec
de Havelbreche
de Lucemburgo
Teutonicus
Zittardus
Hiddo de Colonia
Hugo de Argentina
Jacobus de Andernaco
Jacobus Sprenger
de Susato
Viennensis
Joachinus Costen
Johannes Basileensis
de Bomalia
Christophori
Johannes Cochinger *vel* Cochniger
de Columbaria
de Crucinburch
Cussin
de Essendia
de Francofordia
de Herdúte
Herold
Lector de Friburgo
de Mussindorp
Nyder
Pikardi de Lucemburgo
Schadland
Sternegasten, *vel* Spernegaste
Svilkilfrans
de Tambaco
Taulerus
de Wildeshusen
Jordanus Saxo M. O. II.
Leonardus Lector Viennensis
Martinus Leuresius *vel* Leweus
de Soleta
Nicolaus Botruntinus episcopus
de Harcileck
Oliverius Teuto
Petrus Herp
Petrus Kytszlaken
Niger
de Prussia
Teuto
Wellens
Reinhardus de Fronthoven
Ricardus de Rivo
Teutonicus
Ricolphus de Colonia
Servatius Franckel
Sibito Viennensis
Siffridus Cyrensis episcopus
Theodoricus Teuto I.
Teuto II.
Theodoricus Delphius
Thomas de Argentina
de Cantimprato
Teuto
Ulricus Engelberti
Walterus de Colonia
Warnherus de Basilea
de Botis
Willelmus Bonentant

IN PROVINCIA ANGLIÆ.

Abrahamus Waldensis
Achedunus
Actonus
Anianus a Schonavia
Christophorus Molhusensis
Godefridus de Watreford Hybernus
Griffinus Cambrius
Gualterus Bucdenus
de Excestria
de Iorz
Mauclerck
de Winterburne
Guillelmus de Altono *vel* de Antona
Bethus
Botthlesham
Bromyard
d'Encurt *vel* Dencurt
de Hottun *vel* de Odone
Jordan
Kingsham
Manusfeldus
Guillelmus Mackelelfield
Messelech. *Vide* Mackelelfield
Rottwel
de Suthampton
Henricus de Bictwelt
Danyell
Escheburne
Hugo de Croyndonio
de Ductona
de Mancestria
Suethus
Johannes Ægidius *vel* de Sancto Ægidio
Anglus
Anglus alter
Bateley
Bromyardus
de Derlington
Rufus *vel* Redade
Skelton
Somerton
Stoccus
Stubbs

Nicolaus Ricoldus
Treveth *vel* Trivet
Petrus Anglicus
Philippus Wolphius
Radulphus Bocking
Reind Anglus
Ricardus Castriconensis
Clapoël
Fissaker
de Stavensby
Robertus aliis Rupertus Anglus
Bacun
Eboracensis
Holkot
Humbleton
Jorzius
Kilwardby
Orphordius
Rogerius Dymmochus
Simon Anglus
Borafton *vel* Burneston
de Heintun
Taillerus
Stephanus de Exonia
Anglus
Thomas Claxton
de Iorz
Langford
Lyld
Norvood
Palmer
Ringstede
Sperman
Stubbs
Sutton
Walleys
Willelmus Verigehale

IN PROVINCIA POLONIÆ.

Albertus Porlesiensis
Benedictus Sentinus
Gad de Ouciu
Jacobus Bydgoska
Johannes Brasiator Franckestenius
Johannes de Falkemberk
Martinus Polonus
Peregrinus Polonus
Stanislaus de Cracovia
Theodorus Polonus

IN PROVINCIA DACIÆ.

Absalon
Andreas
Augustinus
Bertholdus
Boetius
Carolus
Folquinus
Helinricus
Johannes Estbi
Hespê
Upsalensis
Israël Erlandi
Julius *vel* Tullius
Laurentius Sweus
Martinus Skytte
Mauritius de Rivalia
Nicolaus de Dacia
Henricus
de Westrados
Olawus Skarensis
Oliverius
Petrus de Dacia
Petrus Philippi

IN PROVINCIA GRÆCIÆ.

Ambrosius de Abiate archiepiscopus Mytilenensis
Andreas archiepiscopus Colossensis
Doto
Constantinopolitani sodales
Franciscus prædicator magnæ urbis Romæ
Leonardus Chiensis
Manuel Calecas
Philippus de Pera
Simon Constantinopolitanus
Cretensis

IN PROVINCIA TERRÆ SANCTÆ.

Andreas Inquisitor in Cypro insula
Bonacursius Ultramarinus
Gaufridus episcopus Ebronensis
Guillelmus de Tripoli

IN PROVINCIA ARAGONIÆ.

Ægidius de Valentia
Andreas de Albalate
Antonius de Canals
Arnaldus Sigarra
Arnoldus de Podio
Bartholomæus Penades
Benedictus Crinigandus
Bernardus Ermengaudi
Christophorus de Galues
de Mediolano
Clemens de Ferrer
Dominicus de Agramund
de Alqueça
de Catalonia
Gabriel Cassafages
Gaspar Fayol
Gombaldus de Ulugia
Henricus Petri
Jacobus Catalanus
Ferrer
Gil *vel* Ægidii
de Sancto Johanne
Johannes de Casanova
de Montesono
Pedro
Vincentius de Valentia
Michael de Fraga
de Stella
Nicolaus Aymericus
Rosell

Paulus Christiani
Petrus de Canals
de Fonteluporum
Marsilius
Maza
Raimundus Martini
de Pennaforti
de Ponte
Romæus de Sabrugera
Sanctius Besaran
Porta
Theodoricus Catalanus
Thomas Vesach
Valerius Aragonus
S. Vincentius Ferrerius

IN PROVINCIA BOEMIÆ.

Hieronymus de Moravia
Petrus de Moravia
Wipertus Boëmus

IN PROVINCIA PROVINCIÆ.

Andreas de Maruegio
Armandus de Bellovisu
Bartholomæus Texerius
Berengarius Notarii
Bernardus de Trilha
Cabertus & P. de Rosset
Dimius Ambrosii
Dominicus de Florentia
Ferrarius Catalanus
Griadon de Massilia
Guido Virmanus de Avinio
Guillelmus de Lauduno
Jacobus Dominici
J. Raphael
Johannes Brizius
Dominici
Gobii Junior
Martialis Auribelli
Petrus de Albenatio
Eberardinus
Rochim
Raimundus *vel* Guillelmus Ghila
Grassensis
Robertus Gervasii
de Uscecia
Romæus de Levia
Vincentius de Maruegio

IN PROVINCIA SAXONIÆ.

Aicardus *vel* Eckardus Senior
Aicardus *vel* Eckardus Junior
Anianus de Schoonwia
Conradus de Halberstatt I.
de Halberstatt II.
de Halberstatt III.
de Saxonia
Elpondus de Elrich
Engelbertus Cultificis
Gerardus de Minda
Godinus *vel* Galdinus Trajectensis
Henricus de Hallis
de Hervordia
de Lubeck
Herinandus de Saxonia
Hermannus Cornerus de Lubeck
Hermannus de Lerbexc
de Minda
Johannes Christophori de Minda
de Hasela
Kuned
Schoowendiche
Ludolphus Saxo postea Cartusianus
Matthæus Grabon
Otto de Nienhus
Turingus
Paulus Ripperus
Theobaldus de Saxonia
Theodericus de Appoldia
Theodericus ab Holt *vel* Turingus
de Saxonia

IN PROVINCIA LOMBARDIÆ SUPERIORIS.

Aimericus de Placentia
Albertus de Brixia, *qui &* Mandugasinus
Januensis
de Lauda
de Placentia
Amizius de Mediolano
Andreas Doria
de Modoetia
Turrianus
Anselmus de Janua
Antonius de Alexandria
de Brixia
della Chiesa
Baptista de Judicibus de Finario
Barnabas de Vercellis
Bartholomæus de Alzano de Bergomo
Benedictus de Assignano
Britannicus de Brixia
Soncinas
Bonifacius de Cremona
de Lavania
Patavisus de Placentia
Christophorus de Mediolano
Conradus Astensis
de Lauda
Damianus a Finario
Zavalia
Dominicus Bugella
de Lagne
Emmanuel de Mediolano
Everardus de Brixia
Franciscus Gravano
Lampugnani
Georgius Arrarius
de Cascano
Gilbertus de Alexandria
Gualvaneus de Flamma
Henricus de Plano
Scacabarozzi
Herbordus de Bergomo
Hieronymus de Janua
Jacobus Arigonius de Lauda
de Clavaro *vel* Claverio
Campora

Jacobus

Jacobus de Janua
de Petris *vel* de Brixia
de Voragine
Zinedolus de Placentia
Joachinus de Papia
Johannes de Brixia
Calvisano
Fontana
de Janua Balbus
Lampugnano
de Monte
de Montenigro
de Nigromonte
de Oppreno *vel* Oppremi
Puteo Bonelli
de Taurino
de Vercellis
Maria de Valle
Jordanus de Rivalta
Isnardus Tacconus
Lanfranchinus de Janua
Laurentius Braciforte *vel* Blancofordius
Feus
Martinus de Janua
Matthæus de Bonipartis
de Finario
de Gritis
Michael de Madais
Moneta de Cremona, *idem corrupte* Ivoneta
Nicolaus de Alexandria
de Tenda
Paganus de Bergomo
Paulus Barbus Soncinas
Petrus de Bobio
de Brixia
Falacha
de Janua
Maldura de Bergomo
Philippus Marci
Pinamons Peregrini *vel* Brembati
Rainerius Sacconus de Placentia
Raphael de Pornaxio
Ricardus de Lonato de Brixia
Rolandus de Cremona
Serlus de Janua
Siffridus de Arena
Silvester de Mediolano
Simon de Tomasis
Sixtus Illuminatus
Stephanardus de Vicomercato
Stephanus de Giresio
Mediolanensis. *Vide* Stephanardus
de Piopera
Theophilus de Cremona
Thomas de Alexandria
Aymo Bonjoannis
de Bozolasto
de Cassano
de Cassaco *alias* de Clarasco
Scaravellus
de Viglevano
Venturinus de Bergamo
Vercellinus de Vercellis

IN PROVINCIA LUSITANIÆ.

Ægidius Lusitanus
Laurentius Menendes
Petrus Paëz
Vincentius Ulissiponensis

IN PROVINCIA SCOTIÆ.

Clemens episcopus Dumblanensis
Conradus Ruffi Sterlingensis
~~Georgius Hepburnus~~
Guillelmus Cottus *vel* Scotus
Radulphus Strodus
Rolandus Scotus

CONGREGATIONIS PEREGRINANTIUM.

Antonius de Sultanea
Jacobus Armenus
Johannes de Charna Armenus
Jordanus
Menentillus de Spoleto
Taddæus Caphensis episcopus

INCERTI QUO AD PROVINCIAM.

Alberteus N. alter
Alfinutius
Anselinus Nuntius Innocentii IV
Arnaldus N.
Conradus Peregrinus
Demetrius Richardi
Felicianus N.
Franciscus de Rota
Gaufridus Ebronensis
G. Adæ
Gerardus de Hancinis
Gregorius, *vel* Georgius de Peyra
Giroldus N.
Guido Jordani
Guillelmus de Lau
N.
Henricus Petri
Hugo apocrisarius Gregorii IX.
Jacobus de Lansi
Jacobus de Lyaco
Johannes Castellani
Corisbenius
Dominicanus
Linconiensis
Rasia *vel* Raisa
Leonardus Italicus
Matthæus patriarcha C. P.
Ripensis
Nicolaus de Paganico
Paulus bachalarius sacri palatii
Petrus Dominicanus
de Tobar
Robertus N.
Simon
Theodoricus Thamninus
Thomas de Capitaneis
Vincentius Dodi

DUBII.

F. Adam N.
Adam Coloniensis
Albertus Grognolini
de Saxonia
Andreas Gallus
Antonius de Nazario
Bernardinus de Roma
Bonvesinus Mediolanensis
Dominicus Leoni
Gerardus de Remis
Guidottus de Bononia
Guillelmus Duranti
de Malliaco
F. Henricus N.
Johannes Genisii Quaye de Parma
Ivonetus *vel* Iconetus
Martinus de Dacia
Mauritius auctor distinctionum
Michael de Ungaria
Petrus Hispanus
Simon Jatumæus Græcus
Stephanus Apulus
Anonymus super Talmuth
Anonymus scriptor Artis faciendi sermones
Anonymus scriptor operis cui titulus *Cordiale*
Anonymus scriptor vitæ Clementis VI Papæ Avenionensis
Anonymus Scriptor speculi exemplorum

FALSO NOSTRIS ASCRIPTI, CERTO EXTRANEI.

Adamus Anglicus *O. Minorum*
Ambrosius Coriolanus *E. Augustinianus*
Andreas de Novocastro *O. Minorum*
Bartholomæus Anglicus *O. Minorum*
Bernardus Busca *vel* de Busto *vel* de Bustis *O Minorum*
Conradus de Marpurg Martyr
Constantius Cyprius *E. Hieronymianus*
Dominicus Carpane *O Min.*
Facinus Astensis *E. Augustinianus*
Gerardus de Monte Coloniensis
Godefridus Viterbiensis
Guillelmus de Melitona
Haytonus Armenus *Præmonstratensis*
Henricus de Vrimaria *E. Augustin.*
Johannes de Blesis *E. Augustin.*
de Burgo
de Gritsch *O Min.*
de Meun
Moveta
de Novocastro *Cardinalis*
Johannes Peckam *O. Min.*
de Scoenhovia *O. Vallis Viridis*
Semeca
de Vignay *O. S. Jacobi de Altopassu*
Malachias Hybernus *O. Min.*
Marcus Hybernus
Nicolaus de Cusa *Cardinalis*
Pacificus Novariensis
Pantaleo C. P.
Paulus de Venetiis *E. Augustinianus*
Petrus de Alvernia
Petrus Amelius de Brenaco
Petrus Suberti episcopus S. Papuli
Philippus de Pergamo *vel* de Bergomo
Robertus Lincolniensis
Siffridus Misnensis
Thomas Bradwardinus
Idem. Adam *falso dictus*
de Hybernia *Socius Sorbonicus*
Wighenhalus *Præmonstratensis*
Scriptor Vitæ B. V.

INDEX PROVINCIARUM

QUARUM SCRIPTORES FUERUNT ALUMNI juxta præsentem divisionem ab Anno MD *ad Annum* MDCCXX.

IN PROVINCIA HISPANIÆ.

Albertus de Aguayo
Alphonsus de Arze y Mantilla
Fernandez de Placentia
de Avendaño
Galdo
de Herrera
de Luna
Maldonnado
Manrique *vel* Martinez
Manrique alter
Miguel
Muñoz de Tevar
de Navarette
Noreña
de Ribera
de Vayllo
Venero
Villalva
Ambrosius de Salazar
Andreas Ferrer de Valdecebro
de Luna
Andreas de Moguer
Perez
Ruiz
Antonius de Cacerez de Sotomayor
Castañeda
de Espinosa
de Hinojosa
de Montesino
Navarro
de Ormaza
de la Peña
de Remesal
Rodriguez
de Salazar Cavallero
de Salcedo
de Sancta Maria
de Sotomayor
de Viedma
Baltazar de Ayala
de Navarrete
Barnabas Gallego de Vero

Barnabas de Xea
Bartholomæus Aviñone
de Carranza y Miranda
de Ledesma
Lopez
de Medina
Benedictus Fernandez
Bernardus de Nieva
de la Peña
Carolus de Bayona
Christophorus de la Cruz *vel* de Cruce
Pedroche
Rodriguez
de Torrez
Cosmas de Lerma
Damianus Alvarez
Didacus Alvarez
de Astudillo
de Chaves
Collado
de Deça
de Horozco
de Moralez
Nuño Cabezudo
Ojea *vel* Oxea
Ramirez
a Victoria
de Villalobos y Zambrana
Ximenez
Ximenez Arrias
Yangas
de Zamorra
Dominicus de Arteaga
Bañez
de Celaya
Coronado
de Erquicia
de Lara
de Mendoça
Ferdinandus de Navarrette
de Nieva
Perez
Pimentel
Salazar
Soto
Emmanuel de Trigueros
Felix de Avila
Ferdinandus de Castillo
de Ojea
Franciscus de Ayllon
Arauxo
de Avila
Blancas
de Bovadilla
Carasco
Carrero
Franciscus Cavagliero
de Cepeda
Diaz
Falconi
Gomez
Larraga
Lopez
Manca de Prado
Mexia
de Navarrete
de Pereda
Perez
Pinello
de Ribera
de Sancto Dominico
Sotello
Tapia
de Victoria
Franciscus Vivero
Gabriel de Cepeda
a Sancto Antonio
Garsias de Loaysa
Gaspar Ruiz
Genesius de Barientos
Gregorius Garcia
Maldonatus
Martinez
Gundisalvus de Arriaga
Henricus de Almeida
Hieronymus Alcozer
Almonazir
Bermudez
Matama
Moreno
de Urbina
Hyacinthus Esquivel
de Ledesma
Orfanel
de Parra
Vallejo
Ildephonsus Manrique
Illephonsus Giron
Joachimus Melendez
Johannes de Arenzano
Bolivar
Bru de la Madalena
de Castillo
Cobo
de la Cruz
de la Cruz alter
Gallo
Gallo alter
Gonçalez de Albelda
Gonçalez de Leon
Gutierrez
de Hurtado de Mendoça
de Lerma
de Lezcano
Lopez
de Lorenzana
de Ludeña
Marieta
Martinez
Martinez de Prado
de Mata
de Palentia
de la Peña
de Poço
de Polanco
de la Puente
de Robles
de Rueda
Sanchez Sedeño
a Sancta Cruce
a Sancto Thoma
Segobiensis
de Torreblanca
de Villagarcia
de Villa Señor
Vincente
Urduña
Yanguas
Ægidius de Godoy
Baptista de Chaves
Baptista Hispanus
Laurentius Cayrosa
Josephus de Sanmighel y Vargo
de Sarabia y Lezana
Laurentius Gutierrez
Lucas Fernandez de Ayala
Loarte
Ludovicus Flores

Ludovicus Lopez
de la Oliva
de Torrez
de Tovar
de Venegas
de Urreta
Maginus Ventallol
Mancius de Corpore Christi
Manuel Garço
Marcus de los Huertos
de Saavedra
Martinus de Ledesma
de Leon
Real de la Cruz
Matthias de Paz
Mauritius de Lezana
Melchior Cano
Coronado
Mançano de Haro
Michael de Arcos
de Benavidez
Llot de Ribera
Melfonsus
Ochoa de Olozabal
Ruiz
Paschalis de la Fuensanta
Paulus Legionensis
Marin
Petrus de Corduba
de Covasrubias
de la Cruz
Deça
Encinas
de Feria
de Godoy
de Irorusqui
de Ledesma
de Matilla
de Montenigro
Muñoz
de Portocarrero
Petrus de Pravia
de Soto
de Soto alter
de Tapia
de Tobar
de Verdugosarria
de Villamayor
Ybañez
Philippus de Meneses
de Urries
Raimundus Saënz
Raphael de la Torre
Reginaldus de Lizarraga
Rodericus a Sancta Maria
Salvator a Sancto Cypriano
a Sancto Thoma
Sebastianus Bravo
de Olmedo
de Oquendo
Pons
Simon da Luz *vel* de Luce
de Salazar
Theodorus de Quiros
Thomas de Achores
de Chaves
Daoiz
Gutierrez
de Lemos
de Llaño
Manrique
Ortiz
Portocarrero
de Sancta Maria
de Sierra
de Torquemada alter
de la Torre
de Torrez
Truxillo
Vincentius Ferre
de Bernedo *vel* Vernedo

IN PROVINCIA TOLOSANA.

Antoninus Alvarus
Massoulié
Reginaldus
Antonius Daydon
Goudin
Arnaldus de Badeto
Bernardus la Palisse
Carolus Daroux a Sancto Vincentio
Raisson
Dominicus Columbi
Lacoste
Lagauze
Franciscus Mespolié
Gaillardus de Petra
Guillelmus Courtet
Honoratus Vincentius Laget
Hyacinthus Baluze
Barreyre
Bec
Chalvet
Jacobus Archimbaud
Barbaroux
Casimirus Guerinois
Lafon
de Palude
Teyssier
Johannes Bendit
Benoist
Casalas
de Fenario
Johannes de Fraxino
Journee
Labardac
Mahuet
de Monluc
Senarensis
Viguerii
Andreas Faure
Baptista Barreyre
Gonet
Gonneau
Maderan
Rousseau
Carolus Ducos
Dominicus Garoti
Rey *vel* Regius
Jacobus Ducros
de Percin
Leonardus Geay
Vincentius Bernard
Josephus Mayol
Patin
Roux
Julianus Sage
Ludovicus Bancel
Daures
Melchior Thomas de Lermite
Michael Jourdain
Petrus Bladier
Brun

Petrus

Petrus du Four
Geyman
Giraldel
Heymar
Jammy
Labat
de la Coste
Regis
Specchi
Tilhac
Raimundus Gossinus
Mailhat
Reginaldus Chavanac
Sebastianus Michaelis
Spiritus André
Roterus
Stephanus Thomas Soueges
Vincentius Baron
Contenson
Reboul

IN PROVINCIA FRANCIÆ.

Adrianus Coquerel
Nardot
Albertus de Loncin
Ambrosius Estienne
Antonius Boisselier
du Four
Legrand
Pennetti
Blasius Foucher
Carolus Jouy
Lainé
Christophorus Ancheri
Clemens Bigot
Dominicus Davidet
Elias Couraud
Eliphus Poirel
Franciscus Bernerius
Felix
de la Pie
Guillelmus Nicolai
Hyacinthus Charpignon
Jacobus Beauaire
Faure des Blains
Fourré
Johannes Beguinet
Breton
Champaigne
Charron
Charrueau
le Cousin
Faluel
Johannes Fourré
Godin
de Gujencourt
de Vray *vel* a Vero
Ludovicus du Hamel
Martinus Masson
Matthæus Lainé
Matthias du Puis
Medardus de Laval
Michael Ferré
Nicolaus Bruyeres
le Fevre
Petrus Canu
de Chanteréne
Damour
Divolé
Godebile
Lavinius
Louvet
Martin
Pelican
Philippus Griveau
Renatus Lesculteir
Robertus Guellin
Rochus Mamerot
Rolandus Roussel
Simon Nerault
Joseph Thibault
Sthephanus Meney
Paris
Sichee

IN PROVINCIA UTRIUSQUE LOMBARDIÆ.

Adrianus Cardinale
Ægidius de Bononia
Foscherarius
Marchesinus
Agapetus Ugoni
Albertus Brandanus
Castellanus Venetus
Castellani de Mediolano
Dragus de Florentiola
Venetus
Alexander Manerba
Ambrosius de Soncino
Ambrosius Alemanus
Lezaro de Belliquadro
Ruggiero
Taegius
Andreas Alcherus de Brixia
Gianetti
Justiniani
Portulaga de Brixia
Rovetta
Angelus Amati de Corinalto
Cerva Vincentius de Bononia
Gazzinus de Lugo
Julianus Cæsenas
Laurus Maria de Albingano
Mirabinus de Faventia
Angelus Molo Guillelmus de Como
Veronensis
Ziampus de Cremona
Antonius Balduccius
Beccaria
Brandolinus
de Brixia
a Casale
de Claris
de Comitibus Lucurri
Rosa
Archangelus Blanchi
Angelus Calligarius
Caraccia
Mancasula de Asula
de Viadana Maria
Ardengus Papiensis
Augustinus Alessi
Cermelli
Galaminius
Justiniani
Petrettus de Reggio
Porta
Recuperatus
Salvagus
Suardi
Vanini

- Baptiſta Penna
- Barnabas Gentili
- Bartholomæus Bergomas
  - Fumus
  - Manzolus
  - Mortarius
  - Rondanini
  - Soncinas
- Baſilius Spinola
- Benedictus Herba
  - Juſtiniani
  - Marabotti
- Bernardus de Como
  - de Ponzano
- Bonifacius Banzolus
- Camillus Ballioni
  - Campegius
  - Guidi
  - Natalius
- Cherubinus Buzomus
  - Calvo
  - Vecci da Morcone
- Chryſoſtomus Javellus
- Claudius Finus
- Clemens Cappelli
  - de Genua
  - de Salis
  - de Serravalle
- Conſalvus Gritius
- Conſtantinus Coccianus
  - de Placentia
- Cornelius Sambucus
- Damianus Lorus
- Decius Carrega
- Deodatus Gentili
- Deſiderius Anichinus
  - Scalia
- Dominicus a Braida
  - de Caſtanedulo
  - Ceva
  - Manlelli Thomas
  - de Mortario
  - Pozzobonello Maria
  - a Turre
  - Zani
- Donatus de Brixia
- Eliſeus Capys *vel* de Caiis
  - Mafini
- Eucherius Bonettus
- Euſtachius Dalli
  - Locatellus
  - Plateſius
- Felicianus Ninguarda
- Felix de Caſtelfranco de Bononia
  - Piazzi de Colorno
- Franciſcus Blancas Maria
  - Cicala *vel* Cicada
  - Columna
  - Fontana
  - Ghetius
  - Merenda Maria de Forolivio
  - Octavius de Oreſtis
  - Orenghi Hieronymus
  - Silveſter
- Gabriel Aleſſandri
- Georgius Buſti
  - Cacatoxicus
  - de Caſtellarano
  - Mediolanenſis
  - Ravennatinus
- Hieronymus Accetto
  - Armellini
  - Barolus
  - Bavarus
- Hyeronymus Beroaldus
  - Capalla
  - Capredonius
  - Fantonus
  - de Florentiola
  - de Fornariis
  - Gattico
  - Gavaterius
  - Joanninus
  - Medices
  - Muzarellus
  - Nichiloſa Michael
  - Papinus de Lauda
  - Pigafetta
  - Quirini
  - Triviſanus
  - Volta
- Hyppolytus Beccaria Maria
  - Ciera
  - Lancius Maria
  - Zocca Maria
- Humbertus Locatus
- Hyacinthus Anti Maria
  - Baiardus Maria
  - Bareſiano
  - Donzellus
  - Granara Maria
  - de Janua
  - Petronius
- J. Cremonenſis
- Jacobus Marcianeſe
  - Pollini Philippus
  - Regulus de Forolivio
  - Zacchia
- Innocentius Bignami
  - Cybo
  - de Lauda
- Joachimus Papienſis
- Johannes Cagnazzo de Tabiena
  - Dodo
  - de Fabriano
  - Ferrarienſis
  - Jucundus de Verona
  - de Lupicinis
  - de Salodio
  - Sanlius
  - Syri Wadanus
  - Tricaſius
  - Baptiſta Civegna
    - Fini
    - de Franchis
    - Lancius
    - Martinengo
    - Mazzoleni
    - Pecchio
    - Petrobelli
    - Pichi
    - Priantes
    - Spadius
  - Bartholomæus Ferrus de Lugo
  - Dominicus Agnani
    - Nicoluccius
    - Rovarini
    - Scevolinus
  - Franciſcus de Regio
  - Ludovicus Bona
  - Maria Bozinus
    - Capalla
    - de Garexio
    - de Guanzellis
    - Pelegrinus
    - Solari
  - Michael Cavalieri
    - Pio

Johannes Paulus Demora del Maro
Nazarius
Thomas Gastaldi
Puteobonellus
de la Torre
Jordanus Gargano
Josephus Bonetti Maria
Lugarini Andreas
Memmi Maria
Tabaglio Maria
Torre Maria
Zucchi Maria
Isidorus de Isolanis
Julius Gentili Vincentius
Hysopius Cæsenas
Mercorus de Cremona
Pavesi
Justinianus Dainesi de Bononia
Lactantius Cremonensis
Guarinonus
Ramfoldus
Laurentius de Gherardis
Leander Alberti
Leonardus de Marinis
de Passano
Lucas Castellinus
Lucius Caccianemici
Ludovicus Agudi Maria
de Benedictis Vincentius
Calchi Maria
Campana
Castellus Augustinus
Cicalla Hortensius
de Luere
e Michaela
Nozzi Maria
Marcellus Cavalieri
Levaretti
Marcus Cattaneus
Medices
Pini *vel* Pinos Pius
Marianus Zogali
Martinus de Fano
Matthæus Bandellus
Lulmus
Mazzotus
Michael de Asti
Barili
Borzinus
Ghislerius Pius V. dictus
Nannius Archangelus
de Rhegio Lepido
Rivetta Archangelus
Saravetius de Petra Sancta
Seghetius Angelus
Torrez Pius
Zanardus
Modestus de Vicentia
Nicolaus Calvi
de Finali
Malinelli
Riccardi
Odoardus Pius Felina
Palmerius Botontus
Patritius Tricasio de Mantua
Paulus Airoldi de Mediolano
de Blanchis de Muriano
Buttigella
Canninus Maria
Carraria de Casale
Constabilis de Ferraria
Donzellus Maria
de Faventia Maria
de Garexio

Paulus Giraldus
Greppi Ludovicus
Justiniani de Monelia
Lactantii de Ancona
Manna de Cremona
de Quintiano }
Rechiedeus } de Brixia
Roadus }
Vincentius de Æsculo
Zocca de Savona
Petronius Martini de Bononia
Petrus Bertagna de Verona
Bertanus de Mutina
Bianchi Palmensis
Festa Urceanus
Leverucci Maria
Locatellus Martyr de Bononia
Mari Joseph Ligur
Morallus Martyr de Garexio
Passerinus Maria de Sextola
a Sancto Gervasio Martyr
Vicecomes de Tabia
Philippus de Bozzolo
Grossi Maria de Finali
de Hortonovo
Manna de Cremona
Muzotus de Bononia
Placidus Parmensis
Prosper Maroni Dominicus de Callio
Raimundus Breganius de Ripatransona
Cassinia de Morbinio
de Comitibus
Fini de Lauda
Nidi de Soncino
de Sancta Corona Vicentinus
Zanobi de Recanate
Raphael Grillenzonius de Bononia
Jacobatius de Venetiis
Reginaldus de Bononia
de Janua
Seraphinus Capponi a Porretta
Cavalli a Brixia
Pascha a Janua
Piccinardi a Brixia
Siccus de Papia
Sigismundus Ferrarius de Vigevano
Silvester Mozolinus de Prierio
Sixtus Carcano de Novocomo
Poncellus
de Vicedominis de Novocomo
Spiritus de Mantua
Stephanus Calvisius de Finario
Guaraldus de Cento
de Vicariis a Garexio
Ususmaris de Janua
Theophilus Patavinus
Thomas de Albitiis Cæsenas
Ardizzonus Elias
Badia de Mutina
Bona de Brixia
Borelli
Bosius Maria de Bononia
Braccus Maria de Novocomo
Calvisanus de Brixia
de Cospis de Bononia
Donatus de Venetiis
Giovi Maria de Janua
Luccioni de Bonifacio
Malumbra Venetus
Mazza de Forolivio
de Mediolano
Menghini de Albacina
de Mutina
Peregrinus Venetus

Thomas Radini
de Sancto Germano
Scotus de Rochegiano
Spada Maria
Stella Venetus
Tabaglio Maria
Turcus de Cremona
de Vio Cajetanus
de Utino
Zobius de Brixia
Valerianus de Soncino
Vespasianus Joseph Burra de Brixia
Vincentius Bandellus de Castronovo
Baraterius de Placentia
Calci de Soncino
Cimarelli Maria Urbinas
Colze *vel* Colzado de Vicentia
Vincentius Farnutius
de Faventia
Giachanus } de Lugo
Giacharus
Gotti Ludovicus de Bononia
Justiniani de Janua
Larcheri de Lugo
Maculanus de Florentiola
de Montesancto
Patina de Quintiano de Brixia
de Petrasancta de Mediolano
Preti de Serravalle
Rivalius Maria } de Bononia
Spargiatus
Villa Placentinus
Maria Ursinus

IN PROVINCIA ROMANA.

Albertus Campana } de Florentia
Alexander Capocci
de Francischis Hebræus Romanus
Guillelmi de Senis
Medices de Florentia
Alexius Figliucci de Senis
Ambrosius Brandi de Roma
Catharinus Politus de Senis
Spannochi Catharinus de Florentia
Tantucci Ansanus de Senis
Andreas de Pisis
Angelus Bettini } de Florentia
Coqui de S. Antonino
Nuzza de Grottula
Paccinchelli de Montepolitiano
Pientini de Senis
Rampi de Florentia
Senensis
Antoninus Tani
Antonius Alfani
Cellius
de Collemancio Perusinus
Fracassi Franciscus de Roma
Garzoni de Luca
Pauli
de Pazzi Florentinus
de Senis
Archangelus Maria Redi Romanus
Augustinus Baretti Florentinus
de Guiduhiis Perusinus
de Montealcino } Senensis
Aurelius Cosimus
Bartholomæus Spina Pisanus
Basilius de Pisis
Benedictus Ercolani de Perusio
Bonaventura Borselli Senensis
Cæsar Ludovicus Samminiati
Carolus Garofanus de Perusio
Cherubinus de Florentia
Alter
Tertius
Cosmas Roselius de Florentia
Cosmus Maria Altogradi de Luca
Cyprianus Lucensis
Romanus
Dionysius de Assisio
de Luca
Martini Lucensis
Dominicus Baglioni de Perusio
Dalli de Luca
Gallianus Romanus
Gori Florentinus
Guilielmi
Lionius Florentinus
Maccarani Romanus
Maranta Pisanus
de Marinis
Paolacci de Montefalisco
Ponsi Romanus
Ricci
Rossi
Donatus Carnesecchi de Bibiena
Eustachius de Pisis
Federicus Tadinii Maria
Felix Richetti Senensis
Franciscus Capiferreus Magdalenus } Romani
Donatus
Goraceus de Floriano
Herculanus de Perusio
Lerma Romanus
Modestus } Florentini
Orlandi
Orsucci Lucensis
Romæus de Castilione Aretino
Samuelli Maria Clusinus
Tomme de Florentia
Gabriel Pollionius de Viterbio
Gaspar Perusinus
Gregorius Donatus Romanus
Lombardelli Senensis
Mandosius Romanus
Primatitius Senensis
Servantius Romanus
Hieronymus Cavallari Etruscus
Ercolani Perusinus
Gianotti de Pistorio
Pollini Florentinus
Rendina Maria
Savonarola
Valella da Sezza
Hyacinthus Balada de Morlupo
Cambius de Florentia
Libelli Tiphernas
Maidalchini Viterbiensis
Marius Maria
de Nobilibus Romanus
Ravicini de Viterbio
Serroni Romanus
Stephani
Subbiani Aretinus
Tarugius Urbevetanus
Jacobus Affinati de Acuto } Romani
Claverius
Gualtieri Perusinus
Naclantus Florentinus
Ricci Romanus
Ignatius Ciantes Romanus
Dante Perusinus

Festinus

Ignatius Festinus Etruscus
del Nente Florentinus
Johannes Annius de Viterbio
de Luca
Baptista Braceschi Florentinus
Corradi Perusinus
Cuerani Senensis
Lancius Romanus
de Marinis
Maronita
Silvester Fulginas
Chrysostomus Javellus
Dominicus Leonius Florentinus
Massa Lucensis
Leopardus Esronita Maronita
Maria Canigianus Florentinus
Paulucci Perusinus
de Tolosanis Florentinus
Michael Vanslebius
Josephus Maria Avila
Ciantes } Romani
Gelasius
Isidorus Urgugie.ius Azzolini Sennensis
Julius Doffus Florentinus
Latinus Paganus de Ursinis } Romani
Laurentius Sordini
Lucas Bettini Florentinus
Ludovicus Sesti Lucensis
Marcus Roncioni Pisanus
Matthæus Lachi
Soderini } Florentini
Maurus Arrighetti
Michael Bonelli Romanus
Modestus Biliotti Florentinus
Nicolaus Alexius } Perusini
Ansideus
Barberius de Montepolitiano
Berardi } Florentini
Ciampoli
Columbo Perusinus
Fabbroni de Pistorio
Lorini Florentinus
Poteau Lucensis
Ridolfi Florentinus
de Sciomberg
Paulinus Berti Lucensis
Turchius Florentinus
Paulus Cassani Lucensis
Grisaldus } Perusini
Guastaferri
Picus Romanus
Petrus Antonii Viterbiensis
Bucioni Romanus
Castruccius
Alter } Florentini
Fradinus
Frosciantes
Giannerinus Aretinus
Mevenas
Naldinus } Romani
Palumbinus
Petrucci Viterbiensis
Philippius Etruscus
Pichius de Trebio
Romanius e Balneo Regio
Philippus Angelini Romanus
Guidi Florentinus
Pius Manardus Camerinus
Raimundus Barbi Senensis
Capisucchi } Romani
Centillomi
Rainerius Granchius Florentini

Raphael Badius } Florentini
delle Columbe
Reginaldus Cecchini de Fesulis
Lucarinus de Trebio
Remigius Nanni } Florentini
Robertus Ranuccius
de Robertis Romanus
Ubaldini Florentinus
Romualdus Coli Etruscus
Sanctes Marmochinus Florentinus
Pagninus Lucensis, quem dixi mortuum tantum anno MDXLI, nunc diligentius instructus dico cum Leandro, mortuum anno MDXXXVI. Vide Errata ad finem voluminis.
Sanctius Arena Florentinus
Sebastianus Caccinus Senensis
Castellus Romanus
Perusinus
Seraphinus Banchelli } Florentini
Banchi
Bertolini Lucensis
Loddi Maria
de Merodio Etruscus
Pennachius Perusinus
Razzi } Etrusci
de Vannis
Simon Angelus Rocci Senensis
Sixtus Fabri } Lucenses
Lamberti
Senensis
Rizzi
Theophilus Fedini Florentinus
Thomas Bandonus } Lucenses
Bettini
Buoninsegni Senensis
Caccini Etruscus
Caiani Florentinus
Cinius Pistoriensis
Ercolani } Perusini
Gratiani
Nelli } Senenses
Neri
Pantani
Philaretti de Fivisano
de Sardis } Florentini
de Strozzis
Tomassonus Romanus
Tranquillus Albertus
Timotheus Botigli Florentinus
Bottonius Perusinus
Valentinus Camers
Victorius Ricci Florentinus
Vincentius Banchellus Pratensis
Belli Maria
Bonardus } Romani
Candidus
Ercolani } Perusini
Alter Junior
Fanus Viterbiensis
Ferrinus Pratensis
Fontana Romanus
Mainardus de S. Geminiano
Martinelli Romanus
Peroni Viterbiensis
Septartius Perusinus
Surronus Tiburtinus
Zacharias de Florentia
Alter Junior
de Lunigiana Etruscus
Zenobius Acciaioli
de' Medici } Florentini
Alter Junior

IN PROVINCIA REGNI SICILIÆ.

Alphonsus Madrigal
de Marcho Aversanus
Ambrosius de Cordua
Guillelmini
de Napoli
Pasca } Neapolitani
Salvius
Angelus Fiorillo
Spina
Antoninus a Camerota
Antonius de Caramanico
de Vio Cajetanus
Ascanius Maria Crispo Neapolitanus
Augustinus de Ortis Cajetanus
Sellitto Aversanus
Barnabas Capograsso Salernitanus
Bartholomæus ab Angelo
Guglielmi
Calixtus de Missanello } Neapolitani
Cherubinus Panzera
Clemens Giffonelius Atripaldensis
Cornelius Avitabile
de Monte } Neapolitani
Cyprianus de Gregorio
Dionysius de Occillis
Plagese de Castromaris
Dominicus Alessandri
de Grassis
Gravina } Neapolitani
Maria Marchese
Franciscus Porcelli
Zaccone
Gabriel Marletta de Arienzo
Gregorius Areilza Neapolitanus
Cippullus Capuanus
Danielis de Atripalto
Tarentinus
Henricus del Gaudio
Saccardus
Scalesius
Hieronymus Celentano
Fonseca } Neapolitani
de Monopoli
de Pontecorvo
Hippolytus Maria Parascandolo
Horatius Spacca
Hyacinthus Jordanus de Sancta Agatha
de Rugeriis Atripaldensis
Vollaro Neapolitanus
Jacobus Carapresa
Minutulo
Januarius Maria de Afflictis
Ignatius Fiume } Neapolitani
Genuzio
Johannes de Montecorvino
Johannes Baptista a Sancto Petro
Serignano Sanseverinas
Sersale
de Tufo
Chrysostomus de Bagnuolo
Franciscus Passarello } Neapolitani
Leonardus Uva
Jordanus Crispus
Josephus de Ariano
Caracciolo
Riotta Thomas

Josephus de Stagnaro
Julianus de Fiore
Livius de Rocasicca
Ludovicus de Aquino
Ayrola
Brunus
Fenice
de Gratia
Marcellus Barone
Marcus Langella
Maffeo
Plagese
Matthæus Siculus
Matthias Aquarius
Michael Auvisati Fontanarosa } Neapolitani
Torrez
Nicolaus Lepori
Octavianus Gravina
Onufrius Elisius
Paulus Caracciolo
de Francis
Georgio Maria
Minerva
Pappalardo Maria
Petrus Crispus
Elisius
Sersale
Philippus Arduino
Incensus Tarentinus
Raimundus Parascandolo
Raphael Ceraso
Filamondo
Maffeus
Reginaldus Accetto
Reginaldus Balsamo } Neapolitani
Sgambati
Romualdus Cioffo
Sebastianus Gaudioso
Seraphinus Maio
Rinaldi
Stephanus de Cassano
Theodorus a Valle Privernas
Thomas de Aquaviva
d'Avalos
Brancia
Brandolini
Carrafa
degli Castelli } Neapolitani
Elisius
de Francavilla Aloysius
de Franciscis
Granvalle
Laurentius } Capuani
Limatola
Maffei Pius
Mennato } Neapolitani
Minaldi
Parascandolo
de Sancta Maria *vel* Amendosia
de Vio Cajetanus
Tiberius de Luca
Vincentius Cardone
Goni } Neapolitani
Montalvan
Niffus Capuanus
Saffetti

IN PROVINCIIS HUNGARIÆ TEUTONIÆ ET GERMANIÆ SUPERIORIS.

Albertus Oswaldi
Zennerus Augustanus

Ambrosius Adexirchen Coloniensis
Stork *vel* Pelargus Niddanus

Antoninus Bentheim Francofordiensis
Antonius Schauff Confluentinus
Arnoldus de Friburgo
de Treviris
Baltazar Werlinus Columbariensis
Bernardus de Lucemburgo
Claudius a Rota Trevirensis
Clemens Lozow Noribergensis
Conradus Koellin Ulmensis
Zittardus
Cornelius de Lucemburgo
Dominicus Aurnhämmer Constantiensis
Everardus de Clivis
Eustachius de Rosario
Mayer
Fridericus Steill Bingensis
Gaspar Dinghens Coloniensis
the Loe Embricensis
Georgius Vetterus Trevirensis
Gerardus Mosanus
Guillelmus Hamer Novesianus
Henricus de Caldenhaven } Colonienses
Hilden }
Hieronymus Teutonicus
Hyacinthus Cunibert Augustanus
Jacobus de Hoogstratt Coloniensis
Zittardus
Johannes Cono Noribergensis
Dedinger Viennensis
Dietemberg Francofordiensis
Johannes Faber Augustanus
Faber Hailbrunnensis
Faber Leukurckensis
Freilinck Coloniensis
Gesnerus
Host de Romberg Coloniensis
Hudalricus Basileensis
de Paliz } Colonienses
Slotanus }
Teuto
Andreas Coppenstein Confluentinus
Christianus Itstein Bambergensis
Philippus Fridt Coloniensis
Lambertus Campester
Leonardus Fosseus Aquisgranensis
Hansen Juliacensis
Magdalius Jacobus Goudanus Coloniensis
Martinus Wigandt
Matthias Zittardus Aquisgranensis
Michael Vehe Heidelbergensis
Nicolaus Conen
Raimundus Ortz Viennensis
Reginaldus Badeo Bambergensis
Rodulphus Clutius Lucemburgensis
Sebastianus Knippenberg Coloniensis
Theobaldus Cretensis
Theodericus de Susteren }
Tilmannus Smelingus } Colonienses
Vincentius Justiniani }
Wigandus Wirth

IN PROVINCIA ANGLIÆ.

Eduardus Ambrosius Burgis
Guillelmus Perinus
Johannes Harley
Laurentius Rinkstett Oxoniensis
Thomas Heskinus

IN PROVINCIA POLONIÆ.

Abrahamus Bzovius
Adrianus Szahaowski
Albertus Margonius
Andreas Fabri
Antonius Grandecius
Bartholomæus Præmisliensis
Bernardus Paxillus
Camillus Jasinski
Samboriensis
Cyprianus Polonus
Fabianus Bie kovius
Franciscus Albertus Gabriecki
Hyacinthus Suscius
Johannes Damascenus Lubienecki
Tetzel
Chrysostomus Trabicinus
Justinus Miechoviensis
Martinus Polonus alter
Melchior Mosticensis
Varacensis
Nicolaus Mosticensis
Severinus Lubomlius
Thomas Szyczow
Valerianus Polonus

IN PROVINCIA GRÆCIÆ *vel* CONGREGATIONE PEREGRINANTIUM PRO CHRISTO.

Bartholomæus Constantinopolitanus
Thomas de Sceva
de Via
Antonius Justiniani }
Hieronymus Justiniani } da Scio
Timotheus Justiniani }

IN PROVINCIA TERRÆ SANCTÆ.

Angelus Calepius
Cherubinus Famagustanus
Damascenus Famagustanus
Stephanus de Lusignan

IN PROVINCIA ARAGONIÆ.

Acatius March de Velasco Valentinus
Alphonsus Sanchez Valentinus
de Villalpando Ilerdensis
Andreas Balaguer Valentinus
de Maya Salaberria Cæsaraugustanus
Angelus Estanyol Barcinonensis
Antoninus Pons Luchensis
Antonius Domenech Gerundensis
Genebrada Barcinonensis
Soler
Baltazar Arias Valentininus
Baltazar Roca }
Sorio } Valentini
Blasius verdu a Sans }
Bonaventura Pons
Carolus Clemens Gan
Cosmas Morelles Valentinus
Cyprianus Benetus Albeldensis
Dalmatius Amatus
Damasus Artufel } Cæsaraugustani
Didacus Aduarte }
Masius Valentinus

Dominicus Riera Majoricensis
Suñer Ruscino
Eleutherius Guelda Valentinus
Franciscus Diago Segobrigensis
Gabalda } Valentini
Garcia }
Palau Barcinone
de Sobrecasas Cæsaraugustanus
Gaspar Catalan Valentinus
Estevan e Barcinone
Guillelmus de Caselles e Marjorisca
Hieronymus Alcocer
Fusser
de Lanuza Valentinus
Taix Ilerdensis
Vives Valentinus
Xavierre e Cæsaraugusta
Hyacinthus Saiz Vicensis
Jacobus Bleda Valentinus
Cabanes
Ferram } e Barcinone
Rebullosa }
Johannes Ayra y Ferrer e Cæsaraugusta
Biescas Grausensis
de Claveria e Cæsaraugusta
Fernandez Valentinus
Fox e Cæsaraugusta
de Gavaston Valentinus
Germes e Barcinone
de Granada e Bilbili
Martin del Prado
Micon Valentinus
Naya Alquezaranus
de Ortega
Sagastizaval e Bilbili
Baptista Polo
Hieronymus Cenedo
Laurentius Cairosa
Thomas de Rocaberti
Vincentius de Valentia
Josephus Favorez
de Gomendradi e Cesaraugusta
Luquian Valentinus
Bonaventura Pons
Julianus Garcez e Cæsaraugusta
Laurentius Morera Athanagiensis
Leonardus del Pogo
Ludovicus Bertrandus S. Valentinus
Justiniani e Barcinone
Marco } Valentini
Martin }
Ludovicus Ystella }
Lupertius de Huete } Valentini
Marcus Serra }
Martinus de la Carcel
Melchior Pou
Michael Llot de Ribera } e Perpiniano
Nicolaus Arnu }
Figuerez Valentinus
Narcissus Camos
Onuphrius Clemens Valentinus
Petrus de Ayala Barcinonensis
Blasco e Monte Albano
de Buenacasa e Cæsaraugusta
Coma e Barcinone
Espinel de la Portaza
Gralla Gerundensis
Guasch Barcinonensis
Lopez e Cæsaraugusta
Moxet-Barcinonensis
Johannes Zaragoza }
de Heredia } Valentini
Pius Vives }
Raimundus Costa }
Pasqual }
Ribes } Barcinonenses
Sampso }
Raphael Nadal Tarraconensis
Reginaldus Oliver Valentinus
Poc e Perpiniano
Salvator Pons e Barcinone
Seraphinus Miguel Valentinus
Soleo Catalanus
Thomas Basarull
del Castellar de Podiocerdano
de Lahixa de Barcinone
Malvenda de Lombaya
Mayor Setabiensis
Ramon de Alcanizio
de Rocamora
Tables Borgianus
de Truxillo e Barcinone
de Valentia
de Valgornera } de Barcinone
Vilar }
Vincentius Antist Valentinus
Benet a Podiocerdano
Ferreres a Barcinone
Gomes a Valentia
Roquetta
Saborit a Valentia

IN PROVINCIA BOHEMIÆ.

Baltazar Mendel
Georgius Schixelius
Michael Schixelius
Petrus de Boemia Pragensis
Raphael de Laminetz

IN PROVINCIA PROVINCIÆ.

Albertus Fleche
Alexander Pini Draguiniensis
Andreas Gaultier Massiliensis
Antonius Bardon Arelatensis
Du Serre Massiliensis
Bernardus de Croso Aniciensis
Carolus Bouquin
Claudius Cortez
Dominicus Veyrier } Anicienses
Durandus de Croso }
Franciscus Guidy Aquisextiensis
Guillelmus Raynaud a Barcinoneta
Teccenensis a Massilia
Honoratus Flament } Tolonenses
Jacobus Hyacinthus Serry }
Ignatius Amat de Graveson Vindascinus
Innocentius Berardi } Anicienses
Johannes Granet }
Johannes Baptista Hault a Tarascone
Johannes Hyacinthus Felix de Retornaco Velaunius
Petrus de Galissart Arelatensis
Olivarii e Tarascone
Spiritus Panassiere Aniciensis
Vincentius Demandon Arelatensis

PER PROVINCIAS.

IN PROVINCIA SAXONIÆ.

Cornelius de Snexis
Hermannus Rab
Johannes Mensingus

Marcus ab Weyda
Petrus Sylvius Lipsiensis
Raimundus Saxo Osnabrugensis

IN PROVINCIA DALMATIÆ & CONGREGATIONE RAGUSINA.

Albertus Duimius Ascriviensis
Ambrosius Gozeus
Angelus Martini
Archangelus Gozeus } Ragusini
Augustinus Nallius
Quintius
Bernadus Gheraldus

Clemens Araneus Ragusæus
Dominicus Buchia Ascriviensis
Gregorius Notalius
Paulus Zizuri } Ragusini
Vincentius de Bosna
Buchia Ascriviensis
Pribevo ex insula Pharo

IN PROVINCIA TRINACRIÆ.

Ægidius Tutinus Miletellanus
Alphonsus Bocconus de Panormo
Antoninus Mazzonus Netinus
Guercia de Panormo
Antonius Camarda de Messana
Athanasius Basco
Augustinus Rubeus } de Panormo
Aurelius Risaliti
Basilius Amabilis de Messana
Campanella
Castronius } de Panormo
Bernardinus Faso
Bernardus Buscemi de Mazara
Monsecatus de Paterno
Decius Justiniani
Dominicus Celi } de Messana
Sarpetri
Spatafora de Panormo
Eugenius Catalaina de Messana
Franciscus de Salafra Syracusanus
Fridericus Agrigentinus
Gregorius de Augustino de Panormo
Hieronymus Panormitanus
Fazellus de Panormo
Hyacinthus Campolus de Messana
Montaltus
Roscinnus } de Panormo
Jacobus Cita Drepanitanus
Magdalena
Johannes Baptista de Castillo de Panormo
de Franchis Cephalæditanus
Maria Bertinus de Panormo
Matthæus de Rispoli Melitensis
Petrus Gripheus
Josepus Gigante } de Panormo
Lamberti
Josephus Thomas Riotta Drepanitanus

Josephus de vita Calataxibectensis
Laurentius Maria Pisani Mylensis
Ludovicus Minutolo de Messana
Nocilla de Panormo
Panormitanus
Marcellus Crassus de Panormo
Marianus Maringus Corleonensis
de Vettere Panormitanus
Marius Diana Agrigentinus
Matthæus Anna Cephalæditanus
de Castilio
Fatius } Panormitani
Mauritius de Gregorio Camaratanus
Nicolaus Maria Gennaro e Tauromenio
Octavianus Bulgarini e Caminna
Paulus Alonerius
Petrus Emmanuel } Panormitani
Majorana
Patavinus ex Augusta
Scandarianus Castroveteranus
Scotus de Panormo
Raimundus de Amico
Bonfilio } Nettini
Protus Mylensis
Reginaldus de Montauro Nettinus
Sebastianus de Tauromenio
Thomas Fazellus Saccensis
del Monacho Drepanitanus
Napoli
Vincentius Bonincontrus } Panormitani
Calogerus de Messana
Caquetius
Cremona
Giancardo } Panormitani
Paganus Nettinus
Romano Bibonensis

IN PROVINCIA PORTUGALLIÆ.

Aloysius Faria Vlissiponensis
Andreas Resendius Eborensis
Antonius da Encarnaçaõ
Alter
Feo } de Vlissippone
Fonseca
Madureyra Portucalensis
da Resurreçaõ de Vlissippone
Rosado Mertulensis
Senensis Lusitanus
Sousa Castanariensis
Sousa alter de Vlissippone
Varejam Bracarensis

Antonius da Visitaçaõ Cetobrix
Baltazar a Sancto Johanne Beneficanus
Bartholomæus Ferreyra
de Martyribus } de Vlissippone
da Veyga
Damianus Dias
da Fonseca
Didacus de Castilho Beneficensis
de Lemos Natantinus
a Rosario Bracarensis
Dominicus da Conceptione
da Paz
a Sancto Thoma } Vlissipponensis

INDEX SCRIPTORUM

Emmanuel da Cruz Olissipponensis
Homem e Conimbrica
de Incarnatione Vlissipponensis
Rebello e Conimbrica
Ferdinandus d'Helva *vel* Helevo
a Sancta Maria
de Tavora Scalabitanus
Franciscus Dorta Vlissipponensis
Forerius Vlissipponensis
da Piedade Maciel Vlissippon.
de Sa de Meneses Portucalensis
Gaspar de Ascensione Vlissipponensis
da Cruz Eborensis
Georgius a Sancto Jacobo Vlissipponensis
Henricus de Tavora Scalabitanus
Hieronymus Correa Vlissiponensis
Oleaster de Victoria
Pereyra Vlissipponensis
Ramos Vlissipponensis
Ignatius Coutiño Conimbricensis
Galvaõ Eborensis
Johannes Madeyra
Johannes de Pedraça Vlissipponensis
de Portugal Eborensis
dos Sanctos Eborensis
de Vasconcellos Vlissipponensis
Ludovicus de Faria idem cum Aloysio perperam divisus
de Cacegas Vlissipponensis
de Sotomayor Vlissipponensis
Sousa Beneficensis
Nicolaus Diaz Vlissipponensis
Petrus Calvo Portuensis
Magalhaens Vlissipponensis
Martyr de Conimbrica
Raphael de Fonseca Vlissipponensis
Silvester de Azevedo
Simon de las Llagas
Stephanus Leytaõ Vlissipponensis
Thomas Aranha de Conimbrica
da Costa Almeriensis
da Penha
da Sousa
Vincentius Pons

IN PROVINCIA SCOTIÆ.

Hunterus Scotus
Johannes Adam Aberdonensis
Johannes Black Aberdonensis
Grisson Aberdonensis

IN PROVINCIA BÆTICÆ.

Albertus de Casaus Hispalensis
Alphonsus de Cabrera Cordubensis
Chacon Beacensis
de Espinosa Complutensis
Hojeda Hispalensis
Andreas Florez
Mendez
Antonius de Lorea Almagriensis
del Poço
de Vergara Hispalensis
Augustinus de Esbarroja Cordubensis
Salutius Xerecienſis
Baltazar de Santacruz Granatensis
Bartholomæus de Miranda Cordubensis
Blasius del Diamendieta Cordubensis
Didacus de las Cucharetas Carthagenas
de Ojeda Hispalensis
Ortiz Hispalensis
Dominicus Baltañas de Mexia Giennensis
de Molina Hispalensis
de Sancto Thoma Hispalensis
de Vico Ubetensis
Ferdinandus de Navas Cordubensis
Franciscus de Corduba
Gonçalez de San Pedro
de Olibera Granatensis
de Santacruz Hispalensis
Varo Hispalensis
Gaspar de Corduba
Gregorius de Aguayo Malacitanus
Hieronymus Parrado de Medina-Sidonia
de Loaysa Cordubensis
Ildephonsus a Sancto Thoma Malacitanus
Johannes Garcia Almagrensis
Guerrero de Mexia Granatensis
de Montoya Cordubensis
de Ochoa Hispalensis
de Paz Cordubensis
de Ribas y Carasquilla Cordubensis
Johannes Baptista Morales Astigianus
Ludovicus Granatensis
de Orduña Hispalensis
Martinus Lavado
Michael de Ribera Malacitanus
Petrus de Alcala Granatensis
de Alcala junior Cordubensis
Bejerano Hispalensis
de Cueto Cordubensis
de Herrera Hispalensis
Raimundus del Valle Arundensis
Salvator Ascanio Malacitanus
Thomas de Lima Gaditanus
de Pedroche Carthagenas
de Santo Martino Cordubensis
Vincentius Mexia Cordubensis
de Valverde Hispalensis

IN PROVINCIA GERMANIÆ INFERIORIS & UNA S. ROSÆ.

Abrahamus Vande Greyn Antverpiensis
Adrianus de Cruce Paulipolitanus
de Latre Atrebas
Ægidius de Lallaing Gandavensis
Van Swieten Antverpiensis
Topiarius Aspelariensis
Alanus Bouchout Brugensis
Culpen Mosæ Trajectensis
Alexander de le Cambre Epinoy
Sebille Antverpiensis
Amandus Fremault Insulensis
Ambrosius d'Artois Duacensis
Drwe Gerardimontensis
Marissal Audomarensis
Smetius Bruxellensis
Andreas Hannoc Leodiensis
de Solre Lessiniensis
Willart Duacensis
Angelus Hennotelle Insulensis
Antonius Alardi Valencenas

Antonius Barbieux Insulensis
Gambier Lovaniensis
Havet Atrebas
Rigerman Alostensis
Arnoldus Nylen Neomagensis
Sieur Antverpiensis
Assuerus Engelgrave Antverpiensis
Baltazar Dresselius Antverpiensis
Tellier Audomarensis
Bartholomæus de Scrivere Brugensis
Benedictus Caniwel Antverpiensis
Bernardus de Jonghe Gandavensis
Ziriczeensis a Goez
Carolus Claeiis Vinocibergensis
Musaert Gandavensis
Myleman Gandavensis
Petri Antverpiensis
Pluchart Valencenas
Puteanus Bruxellensis
Winxius Iprensis
Christophorus Vander Donck Antverpiensis
Chrisostomus Douillet Braniensis
Cornelius Dulieu Brugensis
Jassensboy Ziricseensis
de Jonghe Antverpiensis
Vranx Lovaniensis
Woons Antverpiensis
Damianus a Ligno Antverpiensis
Daniel de Bœuf Iprensis
Dominicus ab Arbore Antverpiensis
Campos Vilvordiensis
Guerard Atrebas
de Herre Bruxellensis
Janssensboy Ziricseensis
de Luna Bruxellensis
Eduardus Bilius Antverpiensis
Janssenius Gandavensis
Eustachius de Rivis Lovaniensis
Florentius Puteanus Belga
Franciscus Boschman Gandavensis
Capronius Gandavensis
Choquetius Antverpiensis
Deurwerders Antverpiensis
Doomps Insulensis
d'Enghien Gandavensis
Janssens Elinga Brugensis
Joyeux Gandavensis
Letoffé Atrebas
Van Ranst Antverpiensis
Ruffelaert Gandavensis
Vermeil Duacensis
Gerardus Flandier
Ghilbertus de la Haye Insulensis
Godefridus Marquis Antverpiensis
a Mierlo Silvæducensis
Stryroide Lovaniensis
Gregorius Van Hoorde Gandavensis
de Lewinque Tornacensis
Gualterus Gravius Noviomagensis
Guillelmus Carnificis Gandavensis
Oonselius Gandavensis
Van Scriech Antverpiensis
Seguier Audomarensis
Sommerius Silvæducensis
Bogardus Lovaniensis
Collins Bruxellensis
Gravius Noviomagensis
Hecktermans Leodiensis
Van Oeyenburch Bruxellensis
Schelliers Antverpiensis
Smetius Bruxellensis
Hieronymus Fabri Gandavensis
Henneguier Audomarensis
Hieronymus Lebrun
Maurissens Antverpiensis
Hyacinthus de Baetz Gandavensis
Fiesvet Valencenensis
Fredericx Antverpiensis
Husselius Brugensis
Van Huysen Antverpiensis
Schellens Insulensis
Jacobus Brower Antverpiensis
de Bruxellis
Buyens Antverpiensis
Faber Insulensis
de Joncheere Brugensis
Nieuland Vinocibergensis
Puisxens a Trajecto ad Mosam
Tassard Valencenensis
Willart Audomarensis
Johannes Antonianus a Noviomago
Baerlenus Silvæducensis
de Bauffremez Insulensis
de Bomalia Lovaniensis
Boucquetius Antverpiensis
Brabantinus
Bunderius Gandavensis
Cambier Insulensis
Vander Cammen Bruxellensis
Comitius Gandavensis
Croissant Bruxellensis
de Croox Gandavensis
Desloix Audomarensis
Doye Valencenas
Dumeus Gandavensis
Henrenius Lovaniensis
Van Herenbeecx Antverpiensis
Jansf Gandavensis
Lancelli Insulensis
de Lixbona Antverpiensis
Marotte Gandavensis
Mauritius Belga
de la Motte Valencenensis
Mormentin Insulensis
de Myrica Iprensis
Nockart Insulensis
de Noewirelles Duacensis
Nonnart Audomarensis
Nys Antverpiensis
Poelman Gandavensis
Renard Insulensis
Ryderus Silvæducensis
de Villerio Valencenensis
de Zichenis Lovaniensis
Antonius d'Aubermont Gandavensis
Baptista Franxen Antverpiensis
Baptista Verjuys Antverpiensis
Johannes Baptista Wouters Bruxellensis
Van Ketwig Antverpiensis
Leo Placentius Trudonensis
Philippus de Hertoge Montensis
Jordanus Van de Bempde Brugensis
Josephus Gillis Gandavensis
Judocus Caulier Gandavensis
Leonardus de Dalem Zwollensis
Janssensboy Silvæducensis
Livinus Bondius Gandavensis
Ludolphus de Groninga
Ludovicus Bertha Brugensis
Loth Audomarensis
Loumans Antverpiensis
Marissal Audomarensis
Meyere Gandavensis
Robiin Gandavensis
Martinus Harney Bruxellensis
Matthæus de Bie Antverpiensis

Matthæus Dolmans e Trajecto ad Mosam
Matthias Heys Antverpiensis
Liropius Silvæducensis
Meyers Mosæ-Trajectensis
Michael Francisci Insulensis
Ophovius Silvæducensis
Nicolaus Fatou Atrebas
Georgius Silvæducensis
Jansensboy Silvæducensis
Keysers Harlemensis
Mande Gandavensis
Neelsius Gandavensis
Venne Brugensis
Norbertus Delbecque Braniensis
van Opberghem Bruxellensis
Paulus Coyanus Gandavensis
Fasseau Montensis
Rystius Antverpiensis
vander Sluys Gandavensis
Petrus Bacherius Gandavensis
Barberius Lovaniensis
Basilius Gandavensis
vanden Bosche Silvæducensis
le Clercq Insulensis
Alter junior
de Croix Audomarensis
Dierxens Gandavensis
Fabri Novimagensis
du Fay Brugensis
vander Keeren Gandavensis
Malpæus Bruxellensis
Puerorum Lovaniensis
Petrus Verjuys Antverpiensis
Volcar Tornacensis
van Waleghem Gandavensis
Wloers Antverpiensis
Philippus Aerts Gandavensis
Petit Duacensis
Wannemaxerus Gandavensis
Wicart Gandavensis
Piatus Heylinck Insulensis
Pipinus Rosa Lovaniensis
Pius de Middelere Gandavensis
Raimundus Hesecques Valencenas
Ladesou Insulensis
de Lannoy Audomarensis
Matthys Gandavensis
Rainerius Jacobsen Winociberghensis
Renatus Billuart Gandavensis
Robertus de Bonomonte Valencenas
Stephanus le Clou Atrebas
Theodericus Boelaert Calcariensis
Thomas de Capella Atrebas
du Jardin Gandavensis
Leonardi Mosæ-Trajectensis
Monioti Namurcensis
Parmentier Braniensis
Pennequin Brugensis
Remy Duacensis
le Roy Insulensis
Vincentius Clerici Gandavensis
Hensbergius Antverpiensis
Theodorici de Harlem
Willart Atrebas

IN PROVINCIA APULIÆ.

Ambrosius del Giudice de Altamura
Angelus Ignanninus Altamuranus
Antonius de Caramanico junior
Marrafa a Martina
Spennatus Altamuranus
Dionysius de Leone Lyciensis
Dominicus Marsucchi Apulus
de Nocera de' Pagani
Hyacinthus a Laborante Altamuranus
Hyacinthus Uritanus Hydruntinus
Johannes Ricciardi de Altamura.
Petrus Roseus Hydruntinus
Reginaldus Balsamo
Robertus de Noia
Thomas de Aquino
Francavilla de Aquaviva
Vincentius Persius de Matera

IN PROVINCIA CALABRIÆ.

Antoninus Condomitti Polystinensis
Lembo de Suriano
Augustinus de Suriano
Clemens Blasius de Bajarea
Dominicus de Sanctis e Filocasio
da Seminara e Suriano
Toscanus Consentinus
Franciscus Palmierius Scyllensis
Gregorius Pinelli de Catanzaro
Hieronymus Musianus Rosarnensis
de Suriano
Hyacinthus Donatus Laynensis
Hyacinthus Serrao Monardensis
Jacobus Brunus a Stigliano
Josephus Lottello Scyllensis
Laurentius Loyero Badulatanensis
Marcus Laureus Tropeensis
Paulus Piromallus de Siderno
de Taberna
Raimundus Romanus
Thomas Campanella Stylensis
Casellius Rossanensis
Tiberius de Luca Consentinus

IN PROVINCIA SANCTÆ CRUCIS.

Bartholomæus de las Casas

IN PROVINCIA HYBERNIÆ.

Ambrosius o Conor Sligiensis
Christophorus o Connel Droghedanus
Frenzz Galviensis
Daniel o Daly Kieriensis
Didacus Arturus Limericensis
Dominicus Lynze Galviensis
Edmundus de Burgo Galviensis
Henricus o Ryan
Johannes o Donelly Droghedanus
o Heyn Galviensis
Baptista Hacquet Fiderdensis
Petrus Frenze Galviensis

IN PROVINCIA MEXICANA.

Alexius Garcia
Alphonsus de Annunciatione
Antonius Davila
de Monroy
de los Reyes
Augustinus Davila y Padilla
Didacus de Carranza
Duran
Dominicus de Annunciatione
a Sancta Maria
Ferdinandus de Baçan
Franciscus de Alvarado
Gaspar Zarfate
Johannes de Corduba
de Estrada
Ludovicus Gomez de Solis
Rengino
Solorzano
Thomas Mercado
Vincentius de las Casas

IN PROVINCIA PERUANA.

Adrianus de Alessio
de Uffelde
Antonius Gonçalez de Acuña
de Luque
de Peñaranda
de la Roca
de Soria
Ferdinandus de Herrera
Franciscus de la Cruz
Franciscus Figueroa
de Rosario
Hieronymus Camargo
Johannes Melendez
de Mercado
de Vargas y Machuca
Petrus de Paredes
Sebastianus Crespillo

IN PROVINCIA CHIAPA ET GUATIMALA.

Benedictus de Villacañaz
Marcus Martinez

IN PROVINCIA S. ANTONINI DE NOVO REGNO.

Alphonsus de Zamora
Bernardus de Lugo

IN PROVINCIA CHILENSI.

Hyacinthus Jorquera

IN PROVINCIA OCCITANIÆ.

Antoninus Cloche e Sancto Severo
Dominicus Bruni e Fano-Jovis
Johannes Raynardi Narbonensis
Ludovicus Mesplede Cadurcensis
Paulus Garra Tolosas
Petrus Bouquier Altivillarensis
Thomas de Aradsu Bearneus

IN PROVINCIA S. DOMINICI VENETIARUM.

Adrianus Valenticus Venetus
Albertus Castellanus Venetus
Pascaleus Utinensis
Alexander Thomas Arcudi Venetus
Ambrosius Capello Utinensis
Angelus Maria Carlini Venetus
Casarinus Tarvisinus
Petricelli Venetus
Antonius Leoni Venetus
Archangelus Mansueti Venetus
Basilius Ferri Venetus
Pica Neapolitanus
Benedictus Bovio Feltrensis
Zaiosus Utinensis
Bernardinus Gauslinus Feltrensis
Bernardus Borghi Azulensis
Bonifacius Maria Grandi Venetus
Cherubinus Torni Venetus
Clemens Fior Venetus
Daniel de Prato Venetus
Desiderius dal Legname Patavinus
Dominicus Bolani Venetus
Britius
Codagli Urceanus
Fregonius Venetus
Eugenius Brutus Venetus
Georgius Lazari Tarvisinus
Hieronymus Balbus Venetus
Bigarella Utinensis
Contareni Venetus
Vielmius Venetus
Hippolytus Helmannus Venetus
Maria Taleapetra Venetus
Jacobus Janvictius Venetus
Salomonii Patavinus
Zennati Rodiginus
Innocentius Pencini Venetus
Johannes Andreas Prati Venetus
Benedictus Perazzo Venetus
Benedictus Pollamme Venetus
Franciscus Beatus Venetus
Maria Muti Venetus
Josephus Alcarini Venetus
Paltenieri e Montesilicis
Julius Bianchi Venetus
Leonardus de Utino Junior
Marcus Ferro Rodiginus
Seraphini Venetus
Marinus Cerchiari Patavinus
Maximus Trocheus Tarvisinus
Nicolaus della Croce Venetus
Olivarius de Fiandra Venetus
Paulus de Blanchis Venetus
Petrus Bianchi Palmensis

Petrus Franchinus Tarvisinus
Raphael Maffeus Junior Venetus
de Ripa Venetus
Remigius Scrofa Vicentinus
Sixtus Medices Venetus
Stephanus de Tagliapetra Venetus
Thomas Minorelli Patavinus
Peregrinus Venetus
Valerius Faventies Venetus
Moschetta Patavinus
Vincentius Ferri Venetus
Giachanus Clugiensis
Giachari Lugiensis
Larcherius Lugiensis
Xantes Mariales Venetus

IN PROVINCIA ARMENIÆ.

Antonius Napari
Augustinus Bagiensis
Azarias Fridonis
Johannes Dominicus Nazarius
Matthias Moraca

IN PROVINCIA PHILIPPINARUM.

Dominicus Gonçalez Japonus
Gregorius Lopez Sinensis
Thomas de Sancto Hyacintho

IN PROVINCIA S. PETRI MARTYRIS MEDIOLANENSI ET PEDEMONTANA.

Alexander Cauda Astensis
Alphonsus Ricius Pedemontanus
Angelus Savilianus
Antonius de Gislandis Taurinensis
Barnabas Bernardi Salutiensis
Bartholomæus Triviolo Mediolanensis
Cyprianus Uberti Eporediensis
Damianus Crassus e Ripulis
Dominicus Buelli Novariensis
Curione Mediolanensis
Gabriel a Savigliano
Gaspar Bugatus Mediolanensis
Carcano de Mediolano
Georgius Mediolanensis
Hieronymus Titius Deciana Vercellensis
Fasianus Taurinensis
Mercurii Sant-Eustorgianus
Vicecomes Mediolanensis
Johannes Ravotti Pedemontanus
Alexander Rusca Taurinensis
Ambrosius Barbavara Mediolanensis
Baptista Balbus Taurinensis
di Costigliole Astensis
Ludovicus Vivaldus e Monteregali
Maria Caneparo Mediolanensis
Josephus Maria Visconti Mediolanensis
Lucas Maria Modrone Mediolanensis
Ludovicus Wugliengue Pedemontanus
Nicolaus Strata Taurinensis
Paulus Airoldi Mediolanensis
Sebastianus Borsa Mediolanensis
Cattaneus Mediolanensis
Stephanus Mantegazza de Mediolano
Thomas Eporediensis
Jacomellus e Pinarolio
Vitalle de Monteregali

IN PROVINCIA APRUTINA.

Antoninus Stabili de Sancto Angelo
Augustinus Cerasola Teatinus
Benedictus de Monteregali
Cyprianus de Remondazzo
Dionysius Martini de Luca
Evangelista Rosis de Aquila
Franciscus Gavarracinus de Neapoli
Johannes Dominicus Montagnuolo
Johannes Nicolaus Ciminelli de Atessa
Paulinus Bernardini Lucensis
Petrus Crocco de Fileno
de Rosella a Neapoli
Reginaldus Spadoni de Sulmona
Sanctes Francus de Neapoli
Thomas Rosa de Aquila
Vincentius Aurinus Aquilanus

IN PROVINCIA RUSSIÆ.

Lucas Leopoliensis
Marianus Krepicensis
Raimundus Madrowic Mosticensis
Simon Okolski Leopoliensis
Victorinus Buscensis
Vincentius Duchna de Leopoli

IN PROVINCIA PARISIENSI.

Albertus le Creux Trecensis
le Grand Morlacensis
Malliand Camberiacensis
Amadeus Meygret Lugdunensis
Andreas Chevillard Redonensis
le Fée Rotomagensis
Antoninus de Nantoli Claromontanus
Thomas Nannetensis
Antonius Abelly Parisinus
Mallet Redonensis
du Pratchassagny Lugdunensis
Simon Cœnomanus
Artus le Marchant Rotomagensis
Augustinus de Paz Redonensis
Bernardus Guyard Redonensis
Carolus Roussel Ebroicas
Claudius Combet Lugdunensis
de Marois Trecensis
le Roux Lugdunensis
de Spina Rotomagensis
David Lenfant Compendiensis
Dominicus Sergent Lavallensis
Franciscus Arnoul Lavallensis
Chauchemer Blesensis

Franciscus de Joncoux Claromontanus
Garinus de Barroducis Metensis
Gentianus Billaud Blesensis
Godefridus Languedoc Redonensis
Loyer Redonensis
Guillelmus Felle Metensis
Levita
Parvi Rotomagensis
Pepin Ebroicas
Piati Lugdunensis
Henricus Gervasii Parisinus
Jacobus Hernio Redonensis
le Hongre Argentomæus
Louvet Ebroicas
Perret Claromontanus
Johannes de Alizeio Metensis
Benedicti Ebroicas
Bigault Ebroicas
Cleree Trecensis
Faber Lugdunensis
de Fontaniis Metensis
Guillot Lugdunensis
des Holias Claromontanus
Lamirault Catalaunensis
Maheu Lugdunensis
Nicolai Blesensis
Portier Camberiacensis
Testefort Lugdunensis
Veri Rotomagensis
Julianus Bruni Claromontanus
Fresneau Cenomanensis
Laurentius de Nodosoponte Metensis
Ludovicus Bauldry Rotomagensis
de Bollo Camberiacensis
Ludovicus Doublet Wingampensis
Robion Morlaxensis
Marinus Prouverre Argentomas
Martinus de Amantia Metensis
Pistor Parisinus
Mathurinus Gaultier Vorionus
Matthæus de Metis
Mauritius de Villaprobata Parisinus
Michael Tramus de Vesuntione
Natalis Alexandre Rotomagensis
Deslandes Blesensis
Nicolaus Coëffeteau Cenomanensis
Chassequi Metensis
de Humburgo Metensis
Morin Blesensis
Savin Metensis
Olivarius de Ceuilly Lavallensis
Paulus Morvans Redonensis
Petrus Blandin Catalaunensis
de Bollo Camberiacensis
Croxart Parisinus
Doré Blesensis
de Langle Ebroicas
Ragot Lavallensis
Sechepeç Cenomanensis
Simars de Vesuntione
de Tardito Camberiacensis
Radulphus le Maistre Rotomagensis
Reginaldus de Ruesses Metensis
Renatus Breton Nannetensis
Ricardus Guillouzou Redonensis
Sanjacobei Parisienses
Simon Roger Rotomagensis
Yvo Pinsart Dinanensis

IN PROVINCIA LITUANIÆ.

Antonius de Præmislia
Johannes Ceslaus Bayer
Petronius Kamienski
Samuel de Lublino
Valerianus Lituanides

IN PROVINCIA S. LUDOVICI REGIS IN FRANCIA.

Ægidius David Rotomagensis
Andreas Versoris Parisiensis
Antonius Chesnoy Parisinus
Mazenod Parisiensis
le Quieu Parisinus
Basilius Vivin Tullensis
Claudius Lyonnard Parisinus
Daniel Bucretius Parisiensis
Dominicus le Brun Parisinus
Dunant Parisiensis
Paris Tullensis
Franciscus Combesis Marmandensis
Penon Parisiensis
Gaspar la Feuille Blainvillanus
Hyacinthus Dargombat Tolosanus
Jacobus Barelier Parisinus
Farnier Aquitanus
Fejac Ambianus
Goar Parisinus
Hallier Castroligerianus
Quetif Parisinus
a Sancto Dominico Lingoniensis
Ignatius Picone Nanceianus
Johannes le Breton Castroligerianus
Renard Pruvinensis
Tarpon Lingoniensis
Johannes Baptista Fedillet Parisinus
Guillerme Lingoniensis
Roussel Parisinus
du Tertre
Franciscus Billecoq Ambianus
Johannes de Rechac a S. Maria Neustrius
Josephus Senault Parisinus
Lazarus Dassier Parisinus
Ludovicus Bidault Parisinus
Le Breton Castroligerianus
Chardon Parisiensis
Marcus Doufrere San-Quintinianus
Michael Lequien Ambianus
Mac Quilin Hybernus
Nicolaus du Bois Parisinus
Olivarius Fournier Latiniacensis
Petrus Martyr Coliard Stampensis
Philippus de Beaumont Parisinus
Raimundus Breton Belnensis
Stephanus Pasquier Parisinus
Simon Thomas Basin Parisinus
Thomas le Paige Tullensis
de Trans Armoricus
Vincentius le Fevre Parisinus
Seiglier Arvernus

IN CONGREGATIONE SS. SACRAMENTI.

Archangelus Gabriel ab Annunciatione
Ludovicus Antonius Boyer

INDEX SCRIPTORUM

IN PROVINCIA SARDINIÆ

Eusebius Piccioni Calaritanus
Franciscus Manca de Prado Algariensis
Thomas Cossu Sardus

EX IGNOTIS PROVINCIIS.

Antonius Paraboscus
Didacus Gugliadus
Franciscus Porrete
Petrus Olim
Petrus Vitalis
Petrus Rusticanus
Stephanus Rizzi
Thomas Barba
Vincentius Dodi

DUBII AN NOSTRATES FUERINT.

Henricus Jacobin Armoricus
Hieronymus Larios
Johannes Baptista Corrazarius

FALSO NOSTRIS ASCRIPTI.

Adrianus Hoefstadius O. Minorum
Andreas Bernardus vir secularis
Lao O. Carmeli
Antonius Aquinas
Bartholomæus de Senica
Consalvus Ponce de Leon
Felix a Prato Augustinianus
Hieronymus Augustus
Jacobus Michelet
Palæologus
Johannes Dullardus
Hennuier
Tomcus Marnavitz
Jordanus Brunus
Placidus Nigidus
Thomas Gage

Finis Indicis Scriptorum per Provincias.

INDEX SORORUM ORDINIS

Scriptis illustrium per Agnomina.

Aimericis Paulina de 840.b
Alamanna Archangela 843. a
Amata Antonia Felix 849. a
Andreasiis Osanna de 840. a
Avogadra Ludovica 843. a
Baillou Elisabetha 848. a
Baptista Maria 844. a
Bava Petronilla 843. a
Bononia Angelica de 831. a
Brenne Margarita de 846. b
Cæsarinis Cæcilia de 850. a
Ceo Violanta da 844. b
Chastel Magdalena du 843. b
Flisca Thomasa 840. b
Herines Margarita de 839. b
Herlin Maria Clara 847. b
Jarente Maria Gabriela 849. a
Jesu Hippolytana 844. a
Juvenalis Orsini Claudia 840. a
Laigne de Silvancy Isabella 845. a
Longeuil de Maisons Ludovica de 850. b
Malvasia Deodata 843. b
Marchesia Lavagi Anna 849. a
Marquets Anna des 841. a
Mauroy Maria Magdalena de 849. b
Mectildis Fuazza Maria Æmilia 845. b
Morell Juliana *ibidem*
Mortier Francisca du 844. b
Oudeau Francisca 845. a
Panolini Febronia 843. a
Paret Maria 848. a
Pineria Margarita 839. b
Portia Vignola Maria 848. b
Rhinfelden Gertrudis 831. a
Ricci Catharina 841. a
Rosa Martha a 840. b
Sallesignis Catharina de la 848. a
Sancta Anna Catharina a 845. a
Senis S. Catharina de 832. a
Staglia Elisabetha 831. b
Strozzia Laurentia 841. b
Vallat Gabriela de 846. b
Veneta Maria 839. a
Villana Maria 847. b

Finis Tabulæ Sororum per Agnomina.

INDEX MATERIARUM
Quas Ordinis Prædicatorum Scriptores illuſtrarunt.

SACRA SCRIPTURA.

Biblia ſacra antiquiſſima D aut DC annorum conventui Bononienſi dedit Aimericus Placentinus magiſter ordinis XII.

Altera ibidem ſervantur non ita antiqua ex dono Guillelmi de Pariſius confeſſarii Philippi IV regis Franciæ.

Novum teſtamentum Græcum Hebraice & Latinè vertit Simon Jatumæus.

Pſalterium Græcum Bernardus Bartolini propria manu ſcripſit.

Biblia Latina ad codices Hebræos, Græcos & Latinos antiquos recognovit & edidit Hugo de S. Charo additis in margine variantibus.

Concordantias primas minores primus ſuſcepit & ordinavit idem Hugo de S. Charo.

Concordantias alteras majores ediderunt Angli ſtudentes Pariſiis, Johannes de Derlington, Hugo de Croyndonio, Ricardus de Staveneſby & alii.

Concordantias vulgares & uſu receptas ordinavit Conradus de Halberſtatt Senior.

Concordantias vocum indeclinabilium addidit Johannes de Raguſio.

Correctorium Bibliorum ex editione Hugonis a S. Charo excerptum.

Correctorium aliud Bibliorum edidit Magdalius Jacobus Goudanus.

Novam ex Hebræo Latinam Bibliorum verſionem ſuſcepit & edidit Sanctes Pagninus ut & novam novi teſtamenti ex Græco.

Alteram novam ex Hebræo veteris teſtamenti verſionem a Geneſi ad Iſaiæ caput tertium, & Novi teſtamenti ex Græco ad Apocalypſin excluſive Thomas de Vio cardinalis Cajetanus.

Aliam rurſus novam verſionem veteris teſtamenti ex Hebræo a Geneſi ad cap. XVI Ezechielis edidit Thomas Malvenda.

Biblia ſacra vulgatæ editionis accuravit & edidit Venetiis Albertus Caſtellanus.

Eadem ad antiquos codices recognovit & edidit Lovanii Johannes Hentenius.

Librum Job Hebraicæ veritati reſtituit, & edidit cum duplici verſione Latina Auguſtinus Juſtiniani.

Pſalterium Hebræum, Græcum, Arabicum & Chaldaicum cum tribus Latinis interpretationibus & notis edidit idem Auguſtinus.

Novum teſtamentum Hebraice, Chaldaice, Arabice, Græce & Latine accuratum MS reliquit idem Auguſtinus.

Liber interpretationum Hebraicorum Græcorumque nominum. Sanctes Pagninus.

Theſaurus linguæ ſanctæ. Idem.

Iſagoges ſeu introductionis ad ſacras litteras liber unus. Idem.

Hebraicarum inſtitutionum libri quatuor. Idem.

Iſagogæ ad ſacras litteras & ad myſticos ſcripturæ ſenſus. Idem.

Grammatica Rabbi David, quæ *Michol* nuncupatur, Latine reddita. Idem.

Liber *Ephod* grammaticam Hebraicam continens, etiam Latine redditus. Idem.

Biblia ſacra Armenice vertit Bartholomæus Parvus.

Biblia ſacra integra Italice vertiſſe fertur Jacobus de Voragine.

Eadem ex Hebræo in linguam Etruſcam vertit & edidit Sanctes Marmochinus.

Librum Pſalmorum totum Italice vertit Bartholomæus Mutinenſis cujus codex MS etiamnum Mutinæ ſervatur.

Librum Proverbiorum Italice vertit Anonymus.

Novum teſtamentum e Græco Etruſce reddidit & edidit Zacharias de Florentia.

Apocalypſin cum expoſitione Nicolai de Lyra Italice vertit & edidit Federicus de Venetia.

Ad Biblia Italica verſionis Nicolai Malermi Marinus Venetus titulos capitum adjecit.

Biblia Italica Nicolaus de Neritono proprio pugno ſcripſit.

Epiſtolas & evangelia totius anni Etruſca lingua reddidit Remigius Nanni.

Biblia ſacra vulgatæ editionis Germanice reddidit Johannes Dietembergius.

Eadem Gallice vertiſſe fertur Antonius du Four.

Verſioni Bibliorum Gallicæ, quæ Lovanienſium dicitur operam contulit Johannes Hentenius.

Novum Teſtamentum Gallice reddere cogitabat Nicolaus Coëffeteau ſed opus imperfectum reliquit, nimirum evangelium Matthæi ad caput XVIII, actus apoſtolorum integros, epiſtolam ad Romanos, & primam ad Corinthios, nec quid amplius.

Belgicæ Bibliorum verſionis accurandæ operam dedit Godefridus Striroyde.

Monoteſſaron ſeu ex quatuor evangeliis unum concinnavit Didacus Deça.

Series totius evangelii ex quatuor concinnata Petrus de Iroruſqui. Idem I. Borzinus.

Evangelia Dominicarum anni Hiſpane vertit Johannes Lopez.

Biblia ſacra Æthiopica a Geneſi ad libros Regum incluſive prælo parata addita verſione Latina habebat Johannes Michael Vanſlebius.

IN SACRAM SCRIPTURAM OPERA generalia.

Pſalmorum verſioni Gallicæ Guiardi *des Moulins* Rubricas ſeu titulos & occaſionem cujuſque ex S. Auguſtino adjecit Johannes *de Blois*.

De diviſione ſacræ ſcripturæ Robertus Kilwardby.

Eamdem in quatuor locos communes diviſit Matthæus patriarcha C. P.

Tabulam ſuper ſacra biblia concinnavit Jacobus de Voragine.

De concordia temporum seu de chronologia scripturæ sacræ scripsit Ægidius de Lessinia.
Itinerarium Terræ Sanctæ. Brocardus Teuto.
Reportatorium sacræ scripturæ. Petrus vel Guillelmus de Rancia.
Claves scripturæ sacræ. Guido Ebroicensis.
Duæ item Claves. Ambrosius Catharinus.
De computo Hebræorum. Nicolaus de Treveth.
De interpretatione nominum Hebræorum. Ricardus Teutonicus.
Vita Christi ex evangeliis concinnata. Ludolphus Saxo.
De non vertenda sacra scriptura in linguas vulgares tractatus. Spiritus Roterus.
An expediat sacras scripturas in linguas maternas transferri. Ambrosius Catharinus.
De divinis & canonicis scripturis. Idem Catharinus.
Institutiones ad verbi Dei scripti intelligentiam. Josephus de Turre.
Synopsis Bibliorum. Guillelmus Raynaud.
Synopsis totius scripturæ. Pius de Middelere.
Figuræ, tropi, Ebraismi, regulæ ad sacræ scripturæ intelligentiam. Josephus de San-Miguel y Varco.
Contrarietates & concordiæ locorum veteris & novi testamenti. Idem Josephus.
Selecta loca veteris testamenti variæque historiæ illustratæ. Idem Josephus.
Difficultates sacræ scripturæ inter sanctos Patres agitatæ & controversæ. Bonaventura Pons.
Lectiones in sacram scripturam. Jacobus Zacchia.
Conclusiones de sacra scriptura, & de sacra scriptura more scholastico. Ascanius Maria Crispo.
De sacra scriptura linguis vulgaribus legenda rationabile obsequium. Martinus Harney.
Defensio textus Hebræi. Michael Lequien.
Poma aurea, id est de accentibus linguæ Hebraicæ & de ejus abbreviaturis. Franciscus Donatus.
De verbi Dei scripti auctoritate. Dominicus Gravina.

QUI IN SACRA BIBLIA COMMENTARIOS SCRIPSERUNT.

IN UNIVERSA.

Albertus de Lauda.
Antonius Salcedo.
Arnaldus Fradeti.
David Lenfan.
Dominicus Grima vel Grenier.
Franciscus a Piedade Maciel.
Guillelmus de Antona, vel de Altono.
Guillelmus Oonselius.
Guillelmus de Tonnens.
Guillelmus de Tornaco.
Henricus de Escheburne.
Hugo de Sancto Charo.
Jacobus Zacchia.
Johannes Annius.
Johannes de Ardemburgo.
Mauritius de Gregorio.
Nicolaus Augusta.
Nicolaus de Gorran.
Nicolaus Riccardi.
Paganus de Bergomo.
Paulus de Monelia.
Petrus de Herrera.
Petrus de Iroryzqui.
Petrus de Palude.
Petrus Remensis.
Reginaldus Lucarinus.
Sanctes Pagninus.
Thomas de Vio Cajetanus in pleraque.

IN QUOSDAM SCRIPTURÆ LIBROS, alii plures, alii pauciores.

Antonius Salcedo in totum vetus testamentum.
Arnaldus Bernardi.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bonushomo Brito.
Conradus de Halberstatt Senior.
Elias Bruneti.
Florentinus Gallicus.
Guillelmus Mackelfield.
Johannes de Herduck.
Matthæus Ebroicensis.
Matthæus de Finario.
Petrus de Scala.
Robertus Bacun.
Thomas Malvenda a Genesi ad cap. XVI Ezechielis.

IN PENTATEUCHUM.

Bartholomæus de Bario.
Hieronymus Oleaster.
Jacobus de Lausana.
Innocentius Pencini.
Johannes Brasiator Franckestenius.
Petrus de Tarentasia.
Petrus Irorusqui. Reginaldus de Lizarraga.
Sebastianus Bravo.
Serafinus Capponi.
Thomas Walleys vel Valois.
Antonius a Fonseca.

IN GENESIN.

Adrianus de Alessio.
Ægidius Marchesinius.
Antonius Lusitanus dictus Senensis.
Aicardus Saxo Senior.
Alexander de Franciscis.
Franciscus de Beluno.
Guillelmus Hamerus.
Guillelmus Pepin. Johannes Saulius.
Johannes Chrysostomus de Bagnuolo.
Ludovicus Ystella.
Nicolaus Neelsius.
Nicolaus de Trevet.
Thomas Jorzius.
Thomas Sperman.

IN EXAHEMERON.

Bartholomæus de Luca.
Lupertius de Huete.
Vincentius Bellovacensis.

IN QUINQUE PRIORA CAPITA Geneseos.

Ambrosius Catharinus.

IN TRIA PRIORA.

Antonius de' Pazzi.

IN EXODUM.

Aicardus Saxo Senior.
Alexander de Franciscis.
Gregorius Notalius.
Guillelmus Pepin.
Ludovicus Ystella.
Nicolaus de Treveth.

IN LEVITICUM.

Basilius Spinula.
Nicolaus de Treveth.

IN JOSUE.

Antonius a Fonseca.
Conradus de Halberstatt Senior.
Ludovicus Ystella. Felicianus Ninguarda *& in duos sequentes.*
Thamas Walleys.

IN JUDICES.

Adrianus Cardinale.
Cuillelmus Rothwel.
Thomas Walleys.

IN RUTH.

Johannes Baptista de Franchis & Spinola.

IN LIBROS REGUM.

Ægidius Marchesinius.
Andreas Gallus.
Antonius a Fonseca.
Guillelmus Rothwel.
Johannes Chrysostomus de Bagnuolo.
Nicolaus de Troia.
Anonymus Florentinus.

IN LIBROS PARALIPOMENON.

Antonius a Fonseca.

IN LIBROS ESDRÆ.

Hieronymus Volta.

IN TOBIAM.

Franciscus de Beluno.
Antonius de' Pazzi. Gaspar Bugatus.

IN JOB.

Albertus Magnus.
Antonius Beccaria.
Augustinus Cermelli.
Conradus de Halberstatt.
Damianus Crassus.
Franciscus de Beluno.
Franciscus Forerius.
Jacobus de Lausana.
Jacobus Rheda.
Johannes de Francovordia.
Johannes Svilxilfrans.
Ludovicus de Sotomayor.
Nicolaus Boccassinus.
Robertus Anglus.
Silvester de Prierio.
Simon de Heintun.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Langford.
Thomas Walleys.
Anonymus Tolosanus.

IN LIBRUM PSALMORUM.

Albertus de Janua.
Albertus Magnus.
Antonius Beccaria. Antonius de Cacerez.
Augustinus Recuperatus.
Bartholomæus de Martyribus.
Bartholomæus Mutinensis.
Bernardus la Palisse.
Bernardus de Trilha.
S. Dominicus.
Dominicus Britius.
Franciscus Forerius.
Gaufridus de Blevello.
Guerricus de Sancto Quintino.
Guillelmus Rotwel.
Hieronymus Fasellus.
Hieronymus Quirinus.
Hyacinthus Serroni.
Jacobus de Lausana.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes a Sancta Maria.
Johannes de Spernegasse.
Johannes de Turrecremata.
Laurentius Braciforte.
Ludolphus Saxo.
Maurus Arrighetti.
Nicolaus Bocasinus.
Nicolaus de Treveth.
Petrus Monticellus.
Petrus Wellens.
Placidus Parmensis.
Ricardus Fisaxer.
Robertus Bacun. Sanctes Pagninus.
Thomas Ringstede.
Thomas Schifaldus.
Thomas Sutton.
Vincentius Larcherius.
Anonymus T. II. 338. b.

IN TRES PRIORES NOCTURNOS.

S. Thomas de Aquino.
Siffridus de Arena.

IN DUOS PRIORES NOCTURNOS.

Guillelmus Lon.
Gerardus Berelli.
Thomas de Jorz.
Thomas de Walleys.

IN PARTEM PSALMORUM.

Arnaldus Bernardi.
Gualterus de Jorz.
Hieronymus Almonazir.

IN SEPTEM PSALMOS POENITENTIÆ dictos.

Antonius du Serre.
Antonius du Four.
Arnaldus Bernardi.
Dominicus Buchia.
Dominicus Buelli.
Dominicus de Celaya.
Godefridus Stryrode. Guillelmus Pepin.
Gualterus de Jorz.
Herbordus Hungarus.
Hieronymus de Janua.
Hyacinthus Serroni.
Innocentius Cybo.
Innocentius Pencini.
Johannes Caroli.
Johannes Lopez.
Ludovicus Vivaldus.
Paulus Airoldi.
Sixtus de Vicedominis.

IN PSALMOS VII, XXX, & L.

Hieronymus Savonarola.

IN PSALMUM L.

Augustinus de Verona.
Bartholomæus Lapacius.
Constantinus Coccianus.
Dominicus di Pantaleonibus.
Evenus de Begaignon.
Georgius Vetterus.
Matthæus Marinetti.
Nicolaus de Pisis.
Salvator Pons.
Thomas Donatus.

IN PSALMUM LXX.

Thomas de Portocarrero.

IN PSALMUM LXXVIII.

Johannes Faber de Carvinio.

IN PSALMUM CIX.

Paulus Marin.

IN PSALMOS XC & CXVIII.

Johannes Slotanus.

IN PSALMUM CXVIII.

Alphonsus Avendaño.
Antonius Beccaria.

IN PSALMOS LXXXIII, CXIII, *& Graduales.*

Johannes Caroli. Theophilus Fedini.

IN LIBROS SAPIENTIALES.

Bernardus de Trilha.
Franciscus de Bovadilla.
Franciscus Forerius.
Guerricus de Sancto Quintino.
Jacobus de Lausana.
Nicolaus de Treveth.
Robertus Holkot.
Simon de Heintun.
Thomas Walleys.

IN PROVERBIA.

Gregorius Notalius.
Henricus Escheburne.
Johannes de Bomalia.
Ricardus Fisaker.
Simon Anglus.
Stephanus de Varnesia.
Thomas Ringstede.
Anonymus Claromontanus T. I. 675. b.

Super caput MULIEREM FORTEM.

Albertus Magnus.

IN ECCLESIASTEN.

Gerardus Mindensis.
Guillelmus Kingsam.
Guillelmus Encurt
Henricus Escheburne. Johannes Fernandez.
Johannes de Bomalia. Jo.
Johannes Dominici Florentinus.
Stephanus de Bisuntio.
Thoma Luccioni de Bonifacio.

IN CANTICA.

Aicardus Saxo.
Bartholomæus de Bregantiis.
Guillelmus Bonderinensis.
Hermannus de Terbec.
Hermannus Teuto.
Hieronymus Almonazir.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes de Varsiaco.
Ludovicus de Sotomayor.
Matthæus Medices.
Michael de Furno.
Nicolaus Neelfius.
Petrus Vellens.
Tancredus de Tancredis.
S. Thomas de Aquino. Thomas Bosius.
Thomas Stubbs

IN SAPIENTIAM.

Aicardus Saxo.
Didacus de Astudillo.
Jacobus de Susato.
Johannes de Spernegasse.
Johannes de Varsiaco.
Raimundus Ortiz.

IN ECCLESIASTICUM.

Guillelmus Kingsam.
Guillelmus Rothwel.
Johannes Pedro.
Petrus Wellens.

IN IV. PROPHETAS MAJORES.

Nicolaus Eymerici.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus de Treveth.
Simon Anglus.
Simon de Heintun.

IN ISAIAM, JEREMIAM, THRENOS & Baruch.

Gauritius.
Gregorius Notalius.
Johannes a Sancta Maria cum nova sua ex Hebræo versione.
Natalis Alexandre.
S. Thomas de Aquino.

IN ISAIAM.

Bartholomæus de Carranza.
Franciscus Forerius.
Guillelmus de Suttamptonia.
Hieronymus Oleaster.
Matthæus Ebroicas.
Thomas Walleys.

IN JEREMIAM.

Bartholomæus de Martyribus.
Tancredus de Tancredis.

IN THRENOS.

Albertus Magnus.
Guillelmus Bonderinensis.
Hugo de Bilhon.

IN EZECHIELEM.

Albertus de Pulta.
Robertus Kilwardby.

IN DANIELEM.

Albertus Magnus.
Michael de Furno.
Robertus Anglus.
Robertus Kilwardby.
Tancredus de Tancredis.

IN XII PROPHETAS.

Albertus Magnus.
Jacobus de Lausana.
Johannes Pedro.
Johannes a Sancta Maria in octo.
Julius Dacus.
Matthias Aquarius.
Nicolaus de Treveth.
Robertus Holkot.
Robertus Kilwardby.
Simon Anglus.
Simon de Heintun.
Thomas Walleys.

IN OSEAM & JOELEM.

Thomas de Sousa.

IN JONAM.

Angelus Pacciuchelli.

IN LIBROS MACHABÆORUM.

Simon Anglus.
Anonymus sub nomine S. Thomæ de Aquino editus.

IN NOVUM TESTAMENTUM.

Christophorus Molhusensis.
Franciscus Joyeux.
Johannes Christophori excepta Apocalypsi.
Nicolaus de Treveth.
Paulus Gualducci.
Thomas Walleys excepta Apocalypsi.

IN IV. EVANGELISTAS.

Albertus Magnus.
Baptista de Judicibus.
Conradus Ruffi.
Durandus de Sancto Portiano.
Innocentius Pencini.
Johannes Tascherius.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus Fortiguerra.
Petrus de Palma.
Petrus de Vicentia.
Robertus Holkot.
Seraphinus Capponi.
S. Thomas de Aquino.

IN MATTHÆUM.

Alphonsus de Avendaño.
Bartholomæus Biscia.
Bartholomæus Mutinensis.
Bartholomæus Parvus.
Christophorus Lombardus.
Didacus de Astudillo.
Dominicus Soto.
Gregorius Malesardus.
Gregorius Notalius.
Guilbertus de Ovis.
Hieronymus Quirinus.
Jacobus de Lausana.
Jacobus de Susato.
Johannes Dominici Florentinus.
Martinus Pistor.
Michael de Furno.
Nicolaus Bocasinus.
Nicolaus Rosell.
Petrus de Andria.
Petrus de Scala.
Rupertus Anglus.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Donatus.
Vincentius Maria Ferri.
S. Dominicus in caput VIII
Hieronymus Almonazir in caput V.
Johannes Cussim in XV priora capita.
Helbertus Teuto in Evangelium de maximo mandato.
Guillelmus Mackelfied in evang. de decem Virginibus.

IN MARCUM.

Christophorus Lombardus.
Gregorius Notalius.
Hieronymus Fasellus.

IN LUCAM.

Bartholomæus Biscia.
Bartholomæus Parvus.
Bartholomæus Piscialis.
Christophorus Lombardus.
Dominicus Leoni.
Guilbertus de Ovis.
Hieronymus Quirinus.
Hugo de Bilhon.
Jacobus de Benevento *vel* Joh. de Bovenato.
Jacobus de Lausana.
Jordanus Saxo.
Ludovicus de Sotomayor.
Michael de Furno.
Oliverius Dacus.
Petrus de Tarentasia.
Rupertus Anglus.

Super caput Missus est.

Albertus Magnus.
Bartholomæus Parvus.
Nicolaus Ripperus.
Oliverius Brito.

Super caput Exurgens Maria.

Nicolaus Ripperus.

In Evangelium Extollens vocem.

Conradus Ruffi.

In Evangelium cap. XXIV *de euntibus in Emmaus.*

S. Antoninus.
Baptista de Judicibus.

IN JOHANNEM.

Aicardus Saxo.
Andreas de Modoetia.
Bernardus de Trilha.
Dominicus Soto.
Engelbertus Cultificis.
Ferdinandus de Tavora.
Gregorius Notalius.
Jacobus de Lausana.
Jacobus de Benevento *vel* Joh. de Bovenato.
Johannes de Janua.
Ludovicus de Sotomayor.
Michael de Furno.
Petrus de Scala.
Robertus Anglus.
Stephanus de Poliniaco.
S. Thomas de Aquino, *& ex eo.*
Reginaldus de Priverno.

In cap. I.

Thomas Elias Ardizzoni.

In Sermonem Dominicum die cœnæ.

Hieronymus Almonazir.
Johannes Maria Capalla.
Nicolaus de Pisis.

In evangelium Stabat juxta crucem.

Conradus Ruffi.

In Christi Domini dictum, Noli me tangere.

Gabriel Alessandri.

DE PASSIONE DOMINI.

Angelus Pacciuchelli.
Antonius du Four.
Johannes Baptista de Franchis Spinola.
Nicolaus Dias.
Petrus Martyr Froscianites.
Petrus Kyrslaxen.
Silvester de Prierio.

In Evangelia de tempore & de Sanctis.

Dominicus Baltañas de Mexia.
Franciscus Forerius.
Hyacinthus Serroni.
Johannes de Turrecremata.
Vercellinus de Vercellis.

IN ACTUS APOSTOLORUM.

Hieronymus Fasellus.

IN EPISTOLAS S. PAULI.

Albertus de Lauda.
Ambrosius Catharinus.
Angelus de Bario.
Bartholomæus Fumus.
Eugenius Casalaina.
Franciscus de Bovadilla.
Gaufridus de Blevello.
Gregorius Notalius.
Gregorius Primaticius.
Guerricus de Sancto Quintino.
Guilbertus de Ovis.
Guillelmus de Rothwel.
Henricus Jacobin.
Joachimus Costen.
Johannes de Turrecremata.
Johannes Vicentinus.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus Neelsius.
Nicolaus Terranova.
Odo Gallus.
Paulus Matugliani.
Petrus Irorusqui.
Petrus de Tarentasia.
Tancredus de Tancredis.
S. Thomas de Aquino & ab eo
Reginaldus de Priverno.
Thomas Donatus.
Thomas de Virduno.

IN EPISTOLAM AD ROMANOS.

Angelus Pacciuchelli.
Baltazar Textor.
Clemens Araneus.
Didacus de Astudillo.
Dominicus Soto.
Guillelmus Bonderinensis.
Guillelmus Jordani.
Hieronymus Quirinus.
Jacobus Naclantus.
Johannes Cochinger.
Johannes Viguerius.
Johannes Wininghen.
Nicolaus Eymerici.
Placidus Parmensis.
Raimundus Pasqual.
Robertus Kildwardby.
Sixtus de Vicedominis.
Thomas Norwood.

IN CAPUT IX.

Thomas Camparella.

IN PRIMAM AD CORINTHIOS.

Johannes Evangelista.

In utramque ad Corinthios.

Baltazar Textor.
Hieronymus Quirinus.
Robertus Kildwardby.

In caput XI prima ad Corinthios.

Petrus de Irorusqui.

AD GALATAS.

Baltazar Textor.
Nicolaus Eymerici.

AD EPHESIOS.

Jacobus Naclantus.
Hieronymus Almonazir.
Stephanus Paris.

AD PHILIPPIENSES.

Johannes Charrueau.

AD COLOSSENSES.

Petrus Wellens.
Sixtus de Vicedominis.

In duas ad Timotheum.

Ludovicus de Sotomayor.

AD TITUM.

Jacobus de Susato.
Johannes Cusim.
Ludovicus de Sotomayor.

AD HEBRÆOS.

Didacus de Astudillo.
Hieronymus Tarvisanus.
Hieronymus Vielmius.
Jacobus de Susato.
Johannes Hudalrich.
Nicolaus Eymerici.
Petrus Wellens
Thomas de Lahixa.
Thomas Sperman.

IN SEPTEM CANONICAS.

Ambrosius Catharinus.
Bartholomæus Biscia.
Bartholomæus Fumus.
Bartholomæus Parvus.
S. Dominicus.
Gregorius Primatitius.
Jacobus de Lausana.
Johannes Pedro.
Johannes Swilxilfrans.

IACOBI.

Conradus de Æsculo.
Nicolaus Harcilech.
Thomas Sperman.

IN PETRI PRIMAM.

Petrus Canu.
Sixtus de Vicedominis.

IN UTRAMQUE PETRI.

Antonius Beccaria.
Johannes Preslawiz & in primam Johannis.

JUDÆ.

Antonius Nicolaus du Bois.
Nicolaus Harcilech.

IN APOCALYPSIN.

Albertus Magnus.
Ambrosius Catharinus.
Arnaldus Bernardi
Bernardus de Trilha.
Didacus Deça.
Gregorius Notalius.
Guilbertus de Ovis.
Guillelmus Gallicus.
Jacobus de Lausana.
Johannes de Bomalia.
Johannes a Sancta Maria.
Jordanus Saxo.
Michael de Furno.
Nicolaus Boccassinus.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus Neelsius.
Ricardus Castriconensis.
Stephanus de Bisuntio.

IN SEPTEM VISIONES APOCALYPSIS.

Antonius de' Pazzi.

IN EPISTOLAS ET EVANGELIA totius anni.

Guillelmus de Parisius.
Petrus de Palma.

PLURA UTRIUSQUE TESTAMENTI seu vocabula, seu loca seorsim discussa & explicata.

Thomas Malvenda.
Remigius Nannius.

DEFENSORIUM COMMENTARIORUM S. Thomæ super sacra Biblia.

Didacus Deça.

Quæstiones CXXXIV *super Evangelia.*

Silvester de Prierio.

IN ORATIONEM DOMINICAM.

Aicardus Saxo.
Didacus Deça.
Franciscus de la Cruz.
Gaspar Catalan.
Gregorius d'Areilza.
Nicolaus de Pisis. Nicolaus Riccardi.
Paulus Airoldi.
Sibito Viennensis.

In eamdem & Salutationem Angelicam.

Ambrosius Rugiero.
Angelus Pacciuchelli.
Dominicus Buchia.
Dominicus de Pantaleonibus.
Christophorus de Torrez.
Hyeronymus Savonarola.
Philippus de Barberiis.
S. Thomas de Aquino.
Vincentius Bellovacensis.

In quatuor cantica novi testamenti.

Dominicus Buchia.

IN CANTICUM Magnificat

Angelus Pacciuchelli.
Antonius de Carlenis.
Bartholomæus Parvus.
Gregorius Pinelli.
Henricus Kalteysen.
Johannes Caroli.
Johannes Dominici Florentinus.
Oliverius Brito.
Raimundus de Capua.
Siffridus de Arena.

In Præfationes Bibliorum S. Hyeronymi.

Simon Anglus.

Expositiones variæ sacræ scripturæ.

Ubaldus de Luca.

ENCHIRIDION BIBLIORUM.

Johannes Faber ab Hailbrun.

ADAPTATIONES SACRÆ SCRIPTURÆ.

Albertus de Galinganis.

REPERTORIUM SACRÆ SCRIPTURÆ.

Petrus de Rancia.

Moralizationes sacræ Scripturæ.

Robertus Holkot.

SUPER SYMBOLUM APOSTOLORUM.

Dominicus Chavalcha.
Johannes Thomas Gastaldi.
Nicolaus de Tenda.
Sanctes Francus.

SUPER SYMBOLUM S. ATHANASII.

Hieronymus de Monopuli.
Jacobus de Voragine.
Nicolaus le Febvre.
Philippus de Barberiis.

SUPER Te Deum *&* Gloria in excelsis.

Philippus de Barberiis.

IN ANTIPHONAM Salve Regina.

Angelus Pacciuchelli.
Dominicus de Agramund.
Franciscus de Rethsa.
Petrus de Canales.

Opera ad sacra Biblia spectantia.

De purissima veritate divinæ scripturæ adversus errores humanos. Johannes Maria de Tolosanis.
Ejusdem divina veritas asserta. Ignatius Amat de Graveson.
Tractatus de sacra scriptura. Johannes Chrysostomus de Bagnuolo.
Alter de eadem. Johannes Gallo.
Lucubrationes eruditæ in sacram scripturam. Nicolaus Columbo.
Aliæ in eamdem. Georgius Cacaxoticus.
Relationes seu Repartitiones in totam sacram scripturam. Matthias a Pace.
Annotationes in sacra Biblia. Lucas Leopoldiensis.
Aliæ in eadem. Johannes Dietemberg.
Rursus aliæ. Vincentius Colzado.
Etiam aliæ. Johannes Maheu.
Plura in eadem. Vincentius Ercolani.
Opera Jesu Christi. Commentarium esse dicunt in Pentateuchum. Dionysius Martini de Luca.
Animadversiones in libros Josue, Judicum & Ruth. Nicolaus Alexius.
De Neomeniis Salomoniis perpetuis. Paulus Minerva.
Dissertatio de commentariis in Prophetas edendis. Michael Lequien.
Concordia plurium locorum difficilium scripturæ sacræ. Alphonsus Manrique.
Variæ Sententiæ sacram scripturam tangentes. Bartholomæus ce Martyribus.
Censura annotationum sub nomine Francisci Vatabli editarum. Alphonsus Manrique.
Annotationes super concordia Cornelii Jansenii Gandavensis. Stephanus Leytaõ.
Exercitationes de Christo ejusque matre B. M. V. Jacobus Hyacinthus Serry.
De mysteriis & annis Christi Domini. Ignatius Amat de Graveson.
Erudita in sacram scripturam commentaria. Vincentius Colzado.
Hortus Gethsemani. Hyacinthus Vollaro.
De Historia Samaritanæ. Hyacinthus Frederix.

DE ANTICHRISTO.

Johannes Parisiensis II.
Johannes Annius.
Michael Francisci.
Thomas Malvenda. Petrus de Paredes.
Divina Revelatio Sibyllæ Erithreæ a bello Troiano ad diem judicii. Ludovicus de Tovar.

SS. PP. OPERA RECOGNITA, ILLUSTRATA ET EDITA.
Plures hanc curam susceperunt.

Gerardus Mosanus in Bibliotheca Homiliarum.
Franciscus Combefis in Bibliotheca concionatoria.

CIRCA LATINOS.

Albertus Castellanus circa Zenonem episcopum Veronensem, & Cæsarium Arelatensem.
Andreas Resendius circa Sidonium Apollinarem.
Bernardus Borghi circa Fulgentium.
Cyprianus Beneti circa varia SS. Patrum opera.
Damianus a Ligno circa sermones Jacobi a Vitriaco.
David Lensan circa S. Augustinum, S. Bernardum & S. Thomam.
Guillelmus Parvi circa Sulpitium Severum, & Gregorium Turonensem.
Henricus Gravius circa SS. Cyprianum, Hieronymum, & Paulinum.
Johannes Maria Borzinus circa Lactantium Firmianum.
Johannes Cono circa editionem operum S. Hieronymi additis Græcis.
Johannes Faber ab Hailbrunn circa Richardum Pampolitanum Anglosaxonem & Eremitam.
Johannes Pessellius edendo Epitomen operum S. Augustini.
Robertus Kildwardby edendo indicem in S. Augustini opera.
Rusticanus circa prophetias Telesphori Cusentini Eremitæ.

SS. PP. Græcos recognoverunt & Latio donarunt

Augustinus Justiniani Æneæ Platonici Theophrastum, Philonis Judæi QQ. in Genesim, & Rabbi Mossei directorem dubitantium.
Damianus Lorus Passionem Pauli a Lino episcopo orientalibus traditam.
Franciscus Combefis Amphilochium, Methodium, Andream Cretensem, Maximum, Basilium Magnum, Basilium Seleuciæ episcopum & innumeros

fos alios, quos videsis in Elencho ejus operum.
Franciscus Tomæ quædam Cyrilli Alexandrini.
Gabriel Alessandri quædam S. Maximi Martyris.
Guillelmus Parvi Origenis opera curavit edenda.
Henricus Gravius S. Johannis Damasceni opera, quæ tum reperiri potuerunt.
Johannes Antonianus quædam Gregorii Nysseni, Basilii Magni, Gregorii Nazianzeni.
Johannes Champaigne Flores ex Johannis Chrysostomi operibus collectos edidit.
Johannes Cono præter Novum Testamentum Græcum, cui recognoscendo & emaculando operam contulit, quædam Basilii Magni, Gregorii Nysseni, Gregorii Nazianzeni, & Synesii.
Johannes Hentenius plura Euthymii Zigaboni, quædam Oecumenii, & Arethæ.
Johannes Baptista Braccefchi quædam Cyrilli Alexandrini.
Johannes Baptista Roussel quædam Theodori Grapti.
Johannes Maria Borsinus quædam Clementis Alexandrini.
Magdalius Jacobus Goudanus quædam Philonis Judæi.
Michael Lequien omnia S. Johannis Damasceni opera dedit, & Leontii omnia etiam promittit.
Paulinus Turchius Euthymii Zigaboni opus in Psalmos a Saulio episcopo versum typis dedit.
Paulus Minerva S. Nili sententias.
Zenobius Acciaioli quædam Eusebii Cæsariensis, Olympiodori, Theodoriti Cyrensis, & Justini philosophi.
Consalvus Pontius de Leon (non ordinis sodalis) plura Epiphanii & Theophanis Nysseni.

SS. PP. opera linguis vulgaribus verterunt.

Albertus de Aguayo Boetium de consolatione philosophiæ Hispane.
Antonius Genebrada idem opus Hispane.
Antonius du Four plures Hieronymi epistolas Gallice.
Didacus Ximenez Eruditorium religiosorum, Guillelmi Peraldi, Hispane.
Anonymus idem opus Hispane T. II. 134 b.
Johannes de Estrada Scalam Johannis Climaci Hispane.
Ludovicus Granatensis idem opus, & libros quatuor de imitatione Christi Hispane.
Nicolaus le Sueur per imprudentiam in hoc opere a nobis omissus, & domus Parisiensis SS. Annunciationis filius professus die IX julii anni MDCXLII, vir Græce peritus & S. T. professor mortuus vero anno MDCXC circiter, libros Theodoriti de providentia e Græco Gallice vertit, & edidit Parisiis apud Antonium Bertier 1664 in 12.
Petrus Gallissart librum Augustini de vita Christiana Gallice.
Zenobius Guasconi homiliam Origenis Italice.

Theologia Canonica. Concilia generalia & provincialia.

Andreas Resendius Emeritense anni DCLXVI, & Olissiponense anni MDLXV.
Bartholomæus Carranza Summam conciliorum omnium, & Methodum visitationis.
Bartholomæus de Martyribus Summam conciliorum, acta plura Tridentini, & Bracarense anni MDLXV.
Dominicus Bollani Acta conciliorum generalium & provincialium.
Dominicus de Pozzobonello Indiculum sacrorum canonum & conciliorum.
Franciscus Combefis acta VI synodi in Monothelitas vindicata.
Guido de Soliaco unum Claromontanum & alterum Bituricense a se habita.
Hieronymus Loaysa Limensia duo a se habita, statuta sui capituli & Xenodochii.
Hugo & Petrus de Sezana Acta concilii Nicææ inchoati, & Nymphæi absoluti.
Jacobus Goar sacros canones e Græco Latio donavit, & synodum Florentinam a Syropulo scriptam.
Johannes Vanslebius constitutiones S. Clementis, canones apostolorum, & alia plura ex lingua Æthiopica Latine vertit.
Johannes de Polo Nicosiensia a se habita.
Nicolaus Riccardi Acta Tridentini.
Spiritus André Compendium synodicum.
Vincentius Maria Orsini synodicum Beneventanum & a se celebrata, tum diœcesanas synodos.
Idem Methodum visitationis, Regulas seminarii, Edicta, & litteras pastorales innumeras.

Synodos diœcesanas.

Acacius March de Velasco Oriolanensem.
Albertus Dragus Termulensem.
Ambrosius Cordua Tropeiensem.
Antonius Havet Namurcensem.
Antonius de Monroy Compostellanas.
Augustinus Galaminius Auximanas.
Chabertus & P. du Rosset decreta Sistaricensia.
Decius Justiniani Aleriensem.
Didacus Deça Hispalensem.
Dominicus de Marinis Avenionensem.
Eustachius Locatellus Regiensem.
Ignatius Ciantes Sanct-Angelensem.
Johannes de Monluc Reformationem Cleri.
Johannes de Poço Segobiensem & alias.
Josephus Maria Ciantes Marsicensem.
Julius Vincentius Gentili Januensem.
Marcellus Cavalieri Gravinensem.
Marcellus Crassus Agrigentinam.
Martinus Poré Atrebatenses.
Matthæus Fazio Pactensem.
Michael Angelus Seghetius Laudensem.
Petrus de Palude Consoranenses.
Seraphinus de Nuceria episcopus Molulensis suam diœcesanam.
Sixtus Carcano episcopus Germaniciensis, & suffraganeus Gurcensis, translatus ad sedem Labacensem, pro hac ordinationes suas sanxit.
Vincentius Bonardus Hieracensem.
Vincentius Erculanus Perusinam.
Vincentius Martinelli Venafrinam.

De Re Liturgica Græca C. P.

Ambrosius Storcx *vel* Pelargus.
Jacobus Goar.

Alexandrina & Æthiopica.

Johannes Vanslebius.

Latina.

Albertus Magnus.
Albertus Castellanus.
Alphonsus Alvarez.
Bernardus Guidonis.
Bernardus de Parentinis.
Christianus de Opiter.
Hugo de Sancto Charo.
Hieronymus Joannini.

Jacobus de Sufato.
Johannes de Fraxino.
Lactantius Ranfoldi.
Simon Gallus.
Vincentius Ferrerius.
Vincentius de Marnegio.

De ritibus Ecclesiasticis.

Bernardus Guidonis.
Cyprianus Uberti.
Dominicus Grenier.
Franciscus Orlandi.
Guillelmus Duranti.
Jacobus a Sancto Dominico.
Laurentius Pignon.
Marcellus de' Cavalieri.

Officia Ecclesiastica Romanæ Ecclesiæ.

Ægidius Foscherarius.
Franciscus Forerius.
Guillelmus Piati.
Leonardus de Marinis.
Latinus Ursinus.
Mauritius Gaufridi.
Petrus Vitalis.
S. Thomas de Aquino.

Lusitanæ.

Andreas Resendius.

Ordinis Prædicatorum omnis generis.

Humbertus de Romans.

De Re Rituali.

Bartholomæus Carranza.
Dominicus Artufel.
Hieronymus Henneguier.
Ignatius Ciantes.
Johannes de Palentia.
Marcellus de' Cavalieri.

Breviaria, Missalia & Officia singularia.

Albertus Magnus.
Aldobrandinus Ferrariensis.
Andreas Resendius.
Angelus Bettini.
Arnaldus de Prato.
Bernardus de Lutzemburgo.
Carolus Pluchart.
Constantinus Medices.
Didacus Ximenez.
Dominicus Soto.
Franciscus Penon.
G. Adæ.
Gerardus Flander.
Godefridus a Mierlo.
Guillelmus Coloniensis.
Guillelmus de Malliaco.
Hieronymus Johannis.
Jacobus Ferran.
Jacobus Gil.
Johannes de Calvisano.
Johannes de Castilla.
Johannes Gutierrez.
Johannes de Lixbona.
Johannes Micon.
Johannes Nicolai.
Johannes de Palentia.
Johannes de Urduña.
Johannes Baptista, & Hyacinthus Barrere.
Jordanus Saxo.
Isidorus de Isolanis.
Leonardus Hansen.
Ludovicus Rengino.
Marcellus Crassus.
Marcus Lancella.
Martialis Auribelli.
Matthæus Bandellus.
Nicolaus Dias.
Petrus Lavinius.
Raimundus de Capua.
Seraphinus Caballi.
Simon Andreas de Rocci.
Thomas Donatus.
Thomas Malvenda.
Thomas da Penha.
Thomas Stubbs.
Vercellinus de Vercellis.
Vincentius Mainardus.
Umbertus Locatus.

Preces Christianas Latinæ, vel linguis vulgaribus.

Abrahamus Bzovius.
Albertus Magnus.
Alphonsus Ciaconius.
Antonius Boisselier.
Antonius Cambier.
Augustinus Justiniani.
Aurelius Risaliti.
Gaspar the Loe.
Guillelmus Sommerius.
Henricus Bogardus.
Johannes Faber ab Hailbrunn.
Johannes de Monluc.
Johannes à Zichenis.
Matthias Sittardus.
Modestus a Vicentia.
Paulinus Berardini.
Petrus Bacherius.
Petrus du Four.
Vincentius Collado.

In Decretum & Decretales & de jure canonico & civili.

Ægidius Foscherarius.
Albertus Zennerus.
Ambrosius Catharinus.
Angelus Julianus.
S. Antoninus.
Antonius della Chiesa.
Antonius de Nazario.
Antonius Seraphinus Camarda.
Barnabas Gentili.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus de Spina.
Clarus Bononiensis.
Clemens de Serravalle.
Conradus Astensis.
Dominicus Bugella.
Elpondus de Elrich.
Engelbertus Cultificis.
Franciscus Garcia.
Georgius Arrarius.
Gregorius Notalius.
Guido Ebroicensis.
Guido Jordani.
Guillelmus Duranti.
Guillelmus Redonensis.
Hieronymus Fantonus.
Hieronymus Gattico.

Hieronymus Joannini.
Hieronymus Michael Nichisola.
Hugolinus de Arimino.
Jacobus de Tonnera.
Jacobus de Viterbio.
Johannes Andreæ.
Johannes Breton.
Johannes de Bromyard.
Johannes Genisii Quaye de Parma.
Johannes Lector.
Johannes Nyder.
Johannes de Tambach.
Johannes de Turrecremata.
Johannes Baptista Corrazano.
Ludovicus Lopez.
Marianus Maringus.
Marius Diana.
Martinus de Fano.
Martinus Polonus.
Mauritius de Gregorio.
Nicolaus de Anesiaco.
Nicolaus Ciampoli.
Paulus Carraria.
Paulus Constabilis.
Petrus de Covarrubias.
Petrus Gralla.
Petrus Passerinus.
Petrus de Tarentasia.
S. Raimundus.
Raimundus Nidi.
Raphael de Fonseca.
Raphael de Pornaxio.
Siffridus Teuto.
Silvester de Prierio.
Simon de Burnestona.
Sixtus Fabri.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Buoninsegni.
Thomas Manrique.
Thomas Mercado.
Thomas Tomassonus.
Thomas de Viglebano.
Thomas de Vio Cajetanus.
Thomas Walleys.
Timotheus Bottonius.
Vincentius Colçado.
Vincentius Giaccari.
Anonymus Hispanus T. I. p. 734. a

THEOLOGIA SCHOLASTICA.

In Magistrum Sententiarum commentarios ediderunt.

Abrahamus Valdensis.
Adamus Anglicus.
Adamus Coloniensis.
Ægidius de Leffinia.
Aicardus Saxo.
Albertus de Brixia.
Albertus de Galinganis.
Albertus de Janua.
Albertus Magnus.
Albertus de Roma.
Alexander Bononiensis.
Andreas de Novocastro.
Angelus de Bononia.
Antonius de Carlenis.
Antonius Salcedo.
Armandus de Bellovisu.
Baptista de Judicibus.
Bartholomæus de Bolsenhein.
Bartholomæus Bononiensis.
Bartholomæus Comazzius.
Bartholomæus de Riparia.
Benedictus Crinigandus.
Benedictus Tamacedus.
Benevenutus Marchesini.
Bernardus de Alvernia.
Bernardus Ermengaudi.
Bernardus de Judice.
Bernardus Lombardi.
Bernardus de Trilha.
Bombologninus de Gaviano.
Bonushomo Brito.
Claudius de Spina.
Clemens Araneus.
Conradus de Halberstatt.
Didacus de Astudillo.
Didacus Deça.
Dionysius Plagese.
Dominicus Soto.
Durandus de Aureliaco.
Durandus de Sancto Portiano.
Elias Bruneti.
Everardus de Clivis.
Eustachius Platesius.
Facinus Astensis.
Florentinus de Hisdinio.
Florius Vicentinus.
Gallus Teuto.
Gaspar a Sancto Johanne.
Gaufridus de Abluviis.
Georgius de Cascano.
Georgius de Peyra.
Gerardus de Elten.
Gerardus de Hancinis.
Godinus.
Gombaldus de Ulugia.
Griffinus Cambrius.
Gualterus de Winterburnne.
Guillelmus Bethus.
Guillelmus de Hottun.
Guillelmus Jordani.
Guillelmus de Kingsam.
Guillelmus Romani.
Guillelmus Rotthwel.
Guillelmus de Suttampton.
Guillelmus a Thenis.
Guillelmus de Tornaco.
Hannibaldus de Hannibaldis.
Henricus de Cervo.
Henricus Hazer.
Henricus de Hums.
Henricus Petri.
Hervæus Natalis.
Hugo de Argentina.
Hugo de Billhon.
Hugo Metensis.
Hugo de Sancto Charo.
Jacobus Cina de Sancto Andrea.
Jacobus de Hoogstratt.
Jacobus de Lausana.
Jacobus Metensis.
Jacobus de Susato.
Johannes Ægidius.
Johannes de Alneto.
Johannes de Ardemburgo.
Johannes Baerlenus.
Johannes Basileensis.
Johannes de Bomalia.
Johannes Brasiator Franckestenius.
Johannes Capreolus.
Jahannes Christophori.
Johannes Cusin.
Johannes Forbiteus.
Johannes de Friburgo Lector dictus.
Johannes Gaii.

Johannes Gallo.
Johannes Gallus.
Johannes Hentenius.
Johannes Lincolnienſis.
Johannes de Neapoli I.
Johannes Nyder.
Johannes Pariſienſis uterque.
Johannes de Prato.
Johannes Sxelton.
Johannes de Sperneg[illegible]e.
Johannes Teutonicus.
Johannes de Torrocollo.
Johannes de Wildeshuſen.
Latinus de Urſinis de Malabranca.
Martinus de Ledeſma.
Matthæus de Finario.
Mauritius de Gregorio.
Melchior Cano.
Michael Llot de Ribera.
Nicolaus Alexandrinus.
Nicolaus de Gorran.
Nicolaus Neelſius.
Olivarius Brito.
Paulus Barbus Soncinas.
Petrus Angelellius.
Petrus de Caritate.
Petrus Gaucherius.
Petrus Paulus Giannerinus.
Petrus Metenſis.
Petrus de Palude.
Petrus de Tarentaſia.
Reginaldus de Montoro.
Ricardus Caſtriconenſis.
Ricardus Clapoel.
Ricardus Fiſaker.
Ricardus de Rivo.
Ricolphus Colonienſis.
Rigaudus.
Robertus N.
Robertus Holxot.
Robertus Kilwardby.
Romanus de Roma.
Sanctius Mulierii.
Silveſter de Prierio.
Tancredus de Tancredis.
Theodericus Saxo.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Claxton.
Thomas de Hybernia.
Thomas de Iorz.
Thomas Norwood.
Thomas Ringſted.
Thomas de Vio Cajetanus.
Thomas Walleys.
Thomaſellus de Peruſio.
Thomaſinus de Ferraria.
Ubaldus de Luca.
Ulricus Engelberti de Argentina.

Summas Theologiæ ediderunt.

B. Albertus Magnus.
S. Thomas de Aquino.

S. Thomæ Summam commentariis illuſtrarunt, vel in compendium coarctarunt.

Alexander Pini.
Alexander Sebille.
Alphonſus de Luna.
Alphonſus Miguel.
Ambroſius Barbavara.
Ambroſius de Salazar.
Andreas de Luna.
Angelus Julianus.
Antoninus Condomitti.
Antonius Beccaria.
Antonius Franciſcus Fracaſſi.
Antonius Goudin.
Antonius de Remeſal.
Antonius Salcedo.
Antonius de Sancto Dominico.
Baltazar Textor.
Bartholomæus de Medina.
Baſilius Spinula.
Benedictus Juſtiniani.
Bernardus la Paliſſe.
Blaſius Foucher.
Blaſius Verdu à Sans.
Bonifacius Maria Grandi.
Carolus de Baiona.
Chryſoſtomus Javellus.
Conradus Koelin.
Coſmas de Lerma.
Coſmas Morelles.
Didacus Arturus.
Didacus Mazius.
Didacus Nuño Cabezudo.
Dionyſius Leone a Lycio.
Dominicus Bañez.
Dominicus de Marinis.
Dominicus Perez.
Dominicus Maria Pozzobonello.
Dominicus a Sancto Thoma.
Dominicus Soto.
Ferdinandus Baçan.
Franciſcus de Arauxo.
Franciſcus Capronius.
Franciſcus Caraſco.
Franciſcus Dorta.
Franciſcus Albertus Gabriecki.
Franciſcus Gavarricinus.
Franciſcus Ghetius.
Franciſcus Goraceus.
Franciſcus Penon.
Franciſcus Perez.
Franciſcus de Relax.
Franciſcus de Santacrux.
Franciſcus Vermeil.
Franciſcus de Victoria.
Gabriel Caſſafages.
Gabriel Marletta.
Galienus de Orto *vel* de Horto.
Gaſpar Catalan de Monſonis.
Gaſpar Ruiz.
Gregorius Cippullus.
Gregorius Donatus.
Gregorius Martinez.
Guillelmus Seguier.
Henricus Hilden.
Hieronymus Capredonius.
Hieronymus Fonſeca.
Hieronymus Henneguier.
Hieronymus Matama.
Hieronymus Medices.
Hieronymus Papinus.
Hieronymus Teutonicus.
Hippolytus Beccaria.
Hyacinthus Huſſelius.
Hyacinthus Libelli.
Jacobus Arigonus.
Jacobus Faber.
Jacobus Louvet.
Jacobus Philippus Polinus.
Jacobus Rodiginus.
Johannes Bolivar.
Johannes Dominici Salyus.
Johannes Gonçalez de Albelda.

Johannes

Johannes Hecquet.
Johannes Lorenzana.
Johannes Martinez de Prado.
Johannes Nicolai.
Johannes de la Peña.
Johannes a Sancto Thoma.
Johannes Saulius.
Johannes Ambrosius Barbavara.
Johannes Baptista Gonet.
Johannes Baptista Hacket, *qui mihi videtur idem cum superius laudato Johanne Hecquet, sicque non recte duplicatus.*
Johannes Baptista Maderan.
Johannes Baptista Petrobelli.
Johannes Baptista Verjuys.
Johannes Chrysostomus de Bagnuolo.
Johannes Ildephonsus Baptista.
Johannes Maria de Garexio.
Johannes Paulus Nazarius.
Johannes Philippus Fridt.
Johannes Thomas Puteobonellus.
Johannes Thomas Gastaldi.
Josephus Maria Palteniero.
Josephus Patin.
Julius Vincentius Gentili.
Laurentius Gervasii.
Laurentius Maria Pisani.
Leonardus Ragusinus.
Ludovicus Bancel.
Ludovicus Maria Calchi.
Ludovicus Longo.
Ludovicus Bertrandus Loth.
Mancius de Corpore Christi.
Marcus Ferro.
Marcus Serra.
Martinus de Ledesma.
Matthias Aquarius.
Matthias a Pace.
Mauritius de Lezana.
Melchior Cano.
Michael Borzinus.
Michael Archangelus Rivetta.
Michael Melphonsus, *qui videtur idem ac Alphonsus Mighel supra laudatus.*
Michael Pius Torrez.
Michael Zanardi.
Modestus de Vicentia.
Nicolaus Arnu.
Nicolaus Mosticensis.
Norbertus Delbecque.
Olivarius Fournier.
Paulus Butigella.
Paulus Maria Canninus.
Paulus Grisaldus.
Paulus Manna.
Paulus Zocca.
Petrus Martyr Bertagna.
Petrus Bertanus.
Petrus Crockart de Bruxellis.
Petrus Martyr Festa.
Petrus de Godoy.
Petrus de Herrera.
Petrus Labat.
Petrus de Ledesma.
Petrus Magalhaens.
Petrus Martyr Lusitanus.
Petrus de Matilla.
Petrus Niger.
Petrus Maria Passerinus de Sextula.
Petrus de Tapia.
Philippus Maria Grossi.
Raimundus Mailhat.
Raimundus Ortiz.
Raphael Ripa.
Raphael de la Torre.
Romualdus Cioffo.
Sebastianus de Oquendo.
Seraphinus Capponi.
Seraphinus Maio.
Seraphinus Siccus.
Sigismundus Ferrarius.
Silvester de Prierio.
Thomas Elias Ardizzoni.
Thomas Maria Bosius.
Thomas Donatus.
Thomas de Franciscis.
Thomas Leonardi.
Thomas Manrique.
Thomas del Monaco.
Thomas de Torrez.
Thomas Turcus.
Thomas Villar.
Thomas de Vio Cajetanus.
Vincentius Bernedo.
Vincentius Contenson.
Vincentius Ferre.
Vincentius Giancardo.
Vincentius Jovaneti.
Vincentius Septartius.
Vincentius Willart.
Xantes Mariales.

Alia S. Thomæ opera theologica illustrarunt.

Johannes Nicolai *Commentaria in Sententias, Catenam auream, in epistolas S. Pauli, & Quodlibeta.*
Franciscus Silvester, & Mauritius de Gregorio *Summam contra Gentiles.*
Franciscus a Cruce, & Xantes Mariales *Quæstiones Disputatas.*
Petrus Pelican *Opuscula theologica.*

Opera S. Thomæ vindicarunt, vel eorum Indices scripserunt.

Ambrosius Alemanus.
Angelus Julianus.
Antoninus Reginaldi.
Benedictus de Assignano.
Bernardus Guidonis.
Conradus Astensis.
Durandus de Aureliaco, *vulgo* Durandellus.
Franciscus Janssens Elinga.
Franciscus Roales.
Guillelmus Mackelelfield.
Hervæus de Cauda.
Hieronymus Vielmius.
Hyacinthus de Rugeriis.
Jacobus de Sancto Dominico.
Johannes Dominicus de Montagnuolo.
Johannes Parisiensis II.
Johannes de Ribas y Carasquilla.
Johannes de Tortocollo.
Martinus Harney.
Mauritius de Gregorio.
Natalis Alexandre.
Paulus Fasseau.
Petrus de Bergomo.
Rambertus Bononiensis.
Reginaldus de Priverno.
Ricardus Clappoel.
Robertus Orphordius.
Seraphinus Piccinardi.
Thomas Luccioni de Bonifacio.
Thomas Toletanus.
Vincentius Dodi.
Anonymus *seu* Pseudonymus Fancus Recurdus Serdetus T. II. 614. b

Summas, Quodlibeta, Quæstiones, & Tractatus theologicos scripserunt.

Ægidius de Lessinia.
Ægidius Marchesinius.
Albertus de Galinganis.
Albertus Magnus.
Ambrosius Catharinus.
Andreas Boncirus.
Andreas Lao.
Andreas de Turre.
Angelus de Sestris.
Antonius de Luque.
Antonius de' Pazzi.
Barnabas de Vercellis.
Bartholomæus de Lapaciis.
Bartholomæus Sibylla.
Bartholomæus de Spina.
Benedictus de Assignano.
Berengarius Notarii.
Bernardus de Alvernia.
Bernardus Lombardi.
Bernardus de Trilha.
Bertholdus a Maisberch.
Conradus de Halberstatt.
Constantinus de Æsculo.
Dominicus Cremensis.
Dominicus de Flandria.
Durandus de Aureliaco.
Durandus de Sancto Porciano.
Elias de Ferrariis.
Felicianus.
Ferrarius Catalanus.
Franciscus Janssens Elinga.
Georgius Hepburnus.
Geraldus de Domario.
Gerardus Elten.
Gerardus de Monte.
Godinus de Ultrajecto.
Griffinus Cambrius.
Gualterus Bucdenus.
Gualterus de Iorz.
Gualterus de Winterburnn.
Guillelmus Bethus.
Guillelmus Bottelsham.
Guillelmus Felle.
Guillelmus de Hottun.
Guillelmus Jordan.
Guillelmus Mackelelfield.
Guillelmus Rotwel.
Guillelmus de Suttampton.
Henricus de Arimino.
Henricus Escheburn.
Henricus de Lubec.
Hervæus Natalis.
Hieronymus Henneguier.
Hieronymus Parrado.
Hieronymus Vives.
Hugo de Argentina.
Hugo de Bilhon.
Hugo de Ductona.
Hugo de Mancestria.
Hugolinus de Arimino.
Hyacinthus de Parra.
Jacobus de Ferraria.
Jacobus de Lausana.
Jacobus a Sancto Dominico.
Johannes Ægidius.
Johannes de Bomalia.
Johannes de Derlington.
Johannes de Faventia.
Johannes Kuned.
Johannes de Neapoli primus.
Johannes Nyder.
Johannes Parisiensis alter.
Johannes de Parma.
Johannes Pikardi de Lucemberck.
Johannes de Tortocollo.
Johannes de Turrecremata.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Johannes Dominicus Nicoluccius.
Johannes Maria Borzinus.
Josephus Maria Paltenieri.
Laurentius Braciforte.
Leonardus de Mansuetis.
Leonardus de Pistorio.
Ludovicus de Ferraria.
Marcus Doufrere.
Marianus Krepicensis.
Matthæus Orsini.
Nicolaus Augusta.
Nicolaus Mirabilis.
Nicolaus de Treveth.
Norbertus d'Elbecques.
Petrus Falacha.
Petrus de Palude.
Petrus Paulus Philippius.
Philippus de Barbersii.
Philippus de Ferraria.
Raimundus Bequin.
Raimundus Ghila.
Reginaldus Lucarinus.
Reind Anglus.
Remigius Clarus.
Ricardus Fisaker.
Ricardus Winchelsey.
Robertus Bacun.
Robertus Holkot.
Robertus Kilwardby.
Rolandus de Cremona.
Rolandus Scotus.
Sebastianus Knippenberg.
Sebastianus de Oquendo.
Simon de Burneston.
Simon de Lentino.
Theodericus Teuto.
Thomas Buoninsegni.
S. Thomas de Aquino.
Thomas de Hybernia.
Thomas de Iorz.
Thomas Langford.
Thomas Lyld.
Thomas Palmer.
Thomas Ringstede.
Thomas Sperman.
Thomas Sutton.
Thomas Teuto.
Vercellinus de Vercellis.
Vincentius Banchellus.
Vincentius Bellovacensis.
Ulricus Engelberti de Argentina.

Theses theologicas varii argumenti.

Angelus Guillelmus Molo. *De locis theologicis.*
Antoninus Reginaldus. *De Historia congregationum de auxiliis.*
Ascanius Maria Crispo. *De Sacra Scriptura.*
Camillus Natalius. *De Triplici aquarum specie.*
Christophorus o Connel. *De Sacramentis.*
Christophorus Frenz. *De Prima parte S. Thomæ.*
Dominicus Thomas Manlelli. *De Pœnitentia.*
Edmundus de Burgo. *De Theologia universa.*
Edwardus Ambrosius Burgis. *De Historia sacra.*
Franciscus Porrele. *De Locis theologicis.*
Franciscus Verjuys. *De Gratia.*
Henricus Collins. *De Gratia.*
Hyacinthus de Baetz. *De Gratia.*

Hyacinthus Libelli. *De Conciliis.*
Johannes o Donell. *De Sacra Scriptura.*
Johannes Nicolai. *Contra Janssenii doctrinam.*
Johannes Thomas Gastaldi. *De Symbolo.*
Lactantius Cremonensis. *De B. Virgine, & de Eucharistia.*
Ludolphus de Groninga. *De regno Christi.*
Nicolaus Von Banck. *De Solemnioribus Theologiæ quæstionibus.*
Nicolaus Conen. *Juridico-practicas.*
Norbertus d'Elbecque. *De Gratia & sacramentis.*
Sanctes Franco. *De Symbolo & B. Virgine.*
Thomas Zobbius. *De Mente humana.*

De Theologia catechetica vel de Doctrina Christiana.

Ægidius Foscherarius cum Francisco Forerio & Leonardo de Marinis condidit *Catechismum Romanum*, & Alexius Figliuccius *Italice* vertit.
Ægidius Dominicus Topiarius *Rudimenta fidei Christianæ.*
Albertus Dragus.
Aldobrandinus Lombardus.
Alphonsus Ricius.
Andreas Flores. Hispane.
Antonius Gonçalez de Acuña. Italice.
Antonius Mazenod. Gallice.
Antonius du Prat Chassagny. Gallice.
Augustinus de Verona.
Bartholomæus Carrança. Hispane.
Bartholomæus de Martyribus. Lusitane.
Bernardus Guidonis.
Claudius de Spina.
Didacus Ximenez Arias. Hispane.
Dominicus Baltanaz de Mexia. Hispane.
Dominicus Chavalcha. Italice.
Dominicus Soto. Hispane.
Felix Piazzi. Italice.
Franciscus de la Cruz. Hispane.
Franciscus Lampugnani.
Gaspar Fayol.
Henricus de Almeida. Hispane.
Hieronymus Gattico. Italice.
Hieronymus Panormitanus. Italice.
Jacobus Van Damme.
Johannes Dietemberg. Germanice.
Johannes Carolus Ducos. Gallice.
Johannes Dumæus.
Johannes de Monluc. Gallice.
Johannes a Sancto Thoma. Hispane.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Laurentius Gallus. Gallice.
Leonardus de Marinis. Italice.
Livinus Bondius.
Martinus Real de la Cruz.
Petrus Vanden Bosche.
Petrus Martyr Coma.
Petrus Frenze.
Petrus Galissart. Gallice.
Petrus Patavinus. Italice.
Petrus de Soto primus.
Petrus de Tapia. Hispane.
Philippus de Meneses. Hispane.
Rogerius Calcagninus. Italice.
Sebastianus Crespillo. Hispanice.
Simon de Heintus.

De theologia Dogmatica.

Albertus Magnus.
Ambrosius de Neapoli.
Antoninus Reginaldus.
Antonius de' Pazzi. Italice.
Antonius Bentheim.
Augustinus de Montilcino.
Bartholomæus de Lapaciis.
Bartholomæus Mutinensis.
Bonaventura Pons.
Christianus Oputer.
Cyprianus Benetus.
Dominicus Baltañaz de Mexia.
Dominicus Bañez.
Dominicus de Flandria.
Dominicus Leoni.
Dominicus de Panthaleonibus.
Dominicus de Soto.
Eliseus Capys.
Franciscus a Victoria.
Franciscus Zaccone.
Guillelmus de Godino.
Guillelmus Parvi.
Guillelmus Sudre.
Hieronymus Accetti.
Hieronymus Pereyra.
Hieronymus Savonarola.
Jacobus de Benevento.
Jacobus de Mevania.
Jacobus Naclantus.
Johannes Nicolai.
Johannes Schandenland.
Johannes de Tambach.
Johannes Viguerius.
Johannes Dominicus Florentinus.
Johannes Dominicus Nicoluccius.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Johannes Thomas Gastaldi.
Johannes Vincentius Asturicensis.
Josephus Maria Paltaniero.
Ludovicus Bancel.
Martinus de Soleta.
Melchior Cano.
Natalis Alexandre.
Nicolaus de Albertinis.
Nicolaus Alexius.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus le Febvre.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus Keisers.
Paulinus Berardini.
Paulus Piromallus.
Petrus Kalo.
Petrus de Pennis.
Petrus Martyr a Sancto Gervasio.
Petrus de Soto primus.
Philippus de Barberiis.
Raimundus Breganius de Ripatranzona.
Raimundus Capisucchi.
Raimundus Gosin.
Sanctes Franco.
Sanctius Mulierii.
Sixtus Medices.
Theodericus Delphius.
Theodorus Polonus.
S. Thomas de Aquino.
Thomas de Hybernia.
Thomas Teuto.
Thomas Tomassonus.
Vincentius Bellovacensis.
Vincentius Preti.
Ulricus Engelbertus de Argentina.
Anonymus. T. I. 476. a.

Tractatus speciales de scientia Dei, de praedestinatione, de gratia auxiliis, & de libero arbitrio.

Alexander Sebille.
Andreas Versoris.
Andreas Widehen.
Antoninus Massoulié.
Antoninus Reginaldus.
Antonius Cellius.
Antonius de Luque.
Antonius Lusitanus *vulgo* Senensis.
Antonius de Viedma.
Augustinus Rubeus.
Baltazar Navarrete.
Basilius Vivin.
Bernardus Guyard.
Blasius Verdu a Sans.
Carolus Hyacinthus Puteanus.
Chrysostomus Javellus.
Dalmatius Amatus.
Deodatus Gentilis.
Didacus Alvarez.
Dominicus Bañez.
Edmundus de Burgo.
Eustachius Daley.
Felicianus.
Franciscus de Avila.
Franciscus de la Cruz.
Franciscus Goraceus.
Henricus Hilden.
Hieronymus Baptista de Lanuza.
Hieronymus Barolus.
Hieronymus Capredonus.
Hieronymus Henneguier.
Hieronymus Musiano.
Hieronymus Vives.
Hyacinthus Libelli.
Hyacinthus de Parra.
Hyacinthus de Rugeriis.
Hyacinthus Vallejo.
Jacobus Hyacinthus Serry.
Jacobus Philippus Polinus.
Jacobus a Sancto Dominico.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes Dominicus Montagnolus.
Johannes Gonçales de Albelda.
Johannes Gonçalez de Leon.
Johannes Nicolai.
Johannes de Portugal.
Johannes Andreas Gautier.
Johannes Matthæus de Rispolis.
Johannes Vincentius Asturicensis.
Josephus Maria Palteniero.
Josephus de Sancta Maria.
Josephus de Vita.
Laurentius Gutierrez.
Leonardus de Utino alter.
Ludovicus Bertrandus Loth.
Marcus Ferro.
Mauritius de Gregorio.
Michael Angelus Seghetius.
Norbertus d'Elbecque.
Paulus Fasseau.
Paulus Maria Georgio.
Petrus du Four.
Petrus Jammy.
Petrus de Ledesma.
Petrus Magalhaens.
Petrus Maria Passerinus de Sextula.
Petrus Paulus Philippius.
Petrus de Soto.
Sebastianus Knippenberg.
Seraphinus Piccinardi.
Stephanus Guaraldus de Cento.
Stephanus Thomas Soueges.
Thomas Brancia.
Thomas de Lemos.
Thomas Leonardi.
Thomas de Torres.
Thomas Turcus.
Vincentius Baronius.
Vincentius Giachari.
Vincentius Preti de Serravalle.

De septem Ecclesiæ sacramentis.

Ambrosius Lezaro di Belliquadro.
Ardengus Papiensis.
Arnoldus Nylen.
Bartholomæus ab Angelo.
Bartholomæus Comazzius.
Bartholomæus de Ledesma.
Dionysius Plagese.
Franciscus Penon.
Franciscus a Victoria.
Guillelmus de Parisiis primus.
Hieronymus Pereyra.
Hyacinthus de Parra.
Hyacinthus Petronius.
Ignatius Fiume.
Jacobus Lafon.
Johannes Ambrosius Barbavara.
Johannes de Burgo.
Johannes Martinez de Prado.
Ludovicus de Ferraria.
Ludovicus Longo.
Lupus de Barrientos.
Marcus Ferro.
Michael Zanardi.
Petrus Martyr Coma.
Petrus Kalo.
Petrus de Ledesma.
Petrus Maria Passerinus.
Raimundus de Ponte.
Raimundus Saxo.
Raphael Jacobatius.
Reginaldus de Janua.
Stephanus Cajetanus.
Thomas Amendosia.
S. Thomas de Aquino.
Thomas de Chaves.
Thomas Cinius.
Thomas de Torres.
Vincentius de Petrasancta.

DE THEOLOGIA POLEMICA.

Contra Mahumetanos & Alcoranum.

Angelus Pientini.
Antonius de Sultaneà.
Blasius Verdu a Sans.
Christophorus de Galvez.
Damianus a Fonseca.
Didacus de Castilho.
Hieronymus Savonarola.
Humbertus de Romans.
Jacobus Bleda.
Johannes Annius.
Johannes Leopardus. Arabicè.
Johannes de Turrecremata.
S. Ludovicus Bertrandus.
Petrus de Pennis.
Ricoldus de Montecrucis.
Seraphinus Razzi.
Thomas Campanella.

Anonymus

Anonymus Florentinus T. II. p. 338. b
Anonymus Lipsiensis T. I. p. 476. a

Contra Judæos.

Alphonsus Bonihominis.
Antoninus Stabili.
Augustinus Justiniani *Victoriam Porcheti.* edidit.
Cyprianus Benetus.
Franciscus Donatus.
Gaspar Fayol.
Gratiadei Æsculanus.
Johannes Baptista Theatinus.
Johannes Lopez primus.
Johannes de Turrecremata.
Johannes a Sancta Maria Gallus.
Josephus Maria Ciantes.
Lauterius de Batineis *alias* Waldinis.
Melchior Cano.
Nicolaus Mosticensis.
Paulus Christiani.
Petrus de Janua.
Petrus Niger.
Petrus de Pennis.
Petrus Pichius.
Raimundus Martin.
Sixtus Medices.
Theobaldus de Saxonia.
Thomas Campanella.
Anonymus T. I. 738. a

Contra Græcos schismaticos.

Andreas Cyprius.
Andreas Doto.
Andreas Rhodius.
Bartholomæus Constantinopolitanus.
Bernardus Paxillus.
Franciscus Combefis.
Franciscus Prædicator.
Humbertus de Romans.
Hugo & Petrus Apocrisarii Papæ.
Jacobus Goar.
Johannes de Montenigro.
Johannes de Turrecremata.
Manuel Calecas.
Michael Lequien.
Morandus de Signia.
Philippus de Pera.
Simon de Constantinopoli.
Simon Cretensis.
Thomas de Aquino.
Anonymus Constantinopolitanus T. I. 136. a
Anonymus Latinus T. I. 475. b

Contra Armenos schismaticos.

Bartholomæus Parvus.
Paulus Piromallus.

Contra Waldenses, Pikardos, Catharos seu Albigenses, Manichæos, & similes.

Alphonsus Ricius.
Anselmus de Janua.
Bernardus Guidonis.
S. Dominicus.
Guidottus de Sexto.
Henricus Institoris.
Johannes Presslawiz.
Johannes de Turrecremata.
Moneta Cremonensis.
Rainerius Sacconus.
Stephanus de Borbone.

Contra Begardos, Fratricellos, & similes.

Ægidius de Gallutiis.
Æneas Tolomei.
Benedictus Tamacedus.
Berengarius de Landora.
Bernardus Guidonis.
Guillelmus de Godino.
Guillelmus de Lauduno.
Johannes de Neapoli primus.
Johannes de Turrecremata.
Petrus de Palude.
Robertus de Bononia.
Thomas de Jorz.

Contra Johannem de Poliaco, Wiclefum, Lollardos, & sequaces.

Guillelmus Jordani.
Henricus Bictwelt.
Johannes Bromyard.
Petrus de Palude.
Radulphus Strodus.
Robertus Humbelton.
Rogerus Dymmoxus.
Thomas Palmer.
Thomas de Utino.

Contra Arnoldum de Villanova.

Petrus Maza.
Sanctius Besaran.

Contra Johannem Huss, Hieronymum de Praga & sequaces.

Henricus Balasensis.
Henricus Kalt-eisen.
Jacobus Arigonus de Lauda.
Jacobus de Clavaro.
Johannes de Francovordia.
Johannes Nyder.
Johannes de Ragusio.
Johannes de Turrecremata.
Leonardus de Valle Brixinensi.
Nicolaus Jacquerius.
Petrus de Boemia.

Contra Antonium Roselli.

Henricus Institoris.

Contra Johannem de Vesalia.

Gerardus Elten.
Jacobus Sprenger.

Contra Petrum Oxomensem.

Petrus de Ocaña.

Contra hæreses suorum temporum.

Albertus de Placentia.
Andreas Carnificis.
Antonius de Brixia.
Bartholomæus Piscialis.
Bartholomæus Penades.
Bartholomæus Tridentinus.
Gaspar á Sancto Johanne.
Gregorius Florentinus.
Henricus Institoris.
Herbordus Hungarus.

Hieronymus Armellini.
Hugo de Mancestria.
Jacobus de Ferraria.
Jacobus de Petris de Brixia.
Jacobus Rheda.
Johannes Brasiator.
Matthæus de Bonipartis.
Robertus Holkot.
Thomas Walleys.
Vincentius Willart.

Contra Lutherum, Calvinum, Zwinglium, Socinum, eorumque sequaces.

Adrianus Valenticus.
Ægidius de Lallaing.
Albertus Zennerus.
Alphonsus de Herrera.
Alphonsus de Ribera.
Ambrosius Catharinus.
Ambrosius o Conor.
Ambrosius Stork *vel* Pelargus.
Andreas Fabri.
Angelus Gazzinus de Lugo.
Angelus Rampi.
Angelus Ziampus.
Antonius a Casale.
Antonius Daydon.
Arnaldus de Badeto.
Arnoldus Nylen.
Baltazar Dresselius.
Baltazar Sorio.
Baptista Penna.
Benedictus Herba.
Bernardus de Lutzemburgo.
Bernardus Paxillus.
Carolus Bouquin.
Clemens Araneus.
Clemens Bigot.
Clemens Cappelli.
Conradus Koelin.
Cornelius Dulieu.
Cornelius Janssensboy.
Cornelius de Snekis.
Cosmas Morelles.
Cyprianus Benetus.
Cyprianus Polonus.
Damianus a Ligno.
Damianus Roscius.
Daniel de Crema.
Dominicus Gravina.
Dominicus Janssensboy.
Dominicus Maranta.
Dominicus Roscius.
Dominicus Sergent.
Dominicus Soto.
Eustachius de Zichenis.
Fabianus Birkovius.
Felicianus Ningarda.
Florentius Puteanus.
Franciscus Jansens Elinga.
Franciscus Romeus.
Franciscus Silvester.
Gabriel Allessandri.
Godefridus a Mierlo.
Gregorius Notalius.
Gualterus Gravius.
Guillelmus Felle.
Guillelmus Oonselius.
Guillelmus Perinus.
Henricus Jacobin.
Hieronymus Joannini.
Hieronymus de Monopuli.
Hieronymus Muzzarellus.
Hieronymus Tarvisanus.
Hieronymus Volta.
Hyacinthus Suscius.
Hyacinthus Valexo.
J. Cremonensis.
Jacobus van Damme.
Jacobus de Hoogstratt.
Jacobus le Hongre.
Jacobus de Sancto Dominico.
Jacobus Zittardus.
Ignatius Fiume.
Johannes Black.
Johannes Brabantinus.
Johannes Bunderius.
Johannes Diettemberg.
Johannes Faber ab Hailbrunn.
Johannes Faber a Leukircho.
Johannes Grisson.
Johannes Hentenius.
Johannes Host de Romberch.
Johannes de Ludeña.
Johannes Marotte.
Johannes Mensingus.
Johannes Saulius.
Johannes Slotanus.
Johannes Tetzel.
Johannes de Villagarcia.
Johannes Andreas Coppenstein.
Johannes Maria Capalla.
Johannes Paulus Nazarius.
Isidorus de Isolanis.
Julianus Fresneau.
Julius Pavesius.
Lambertus Campester.
Laurentius Rinkstet.
Leonardus de Dalem.
Ludovicus Daures.
Martinus Masson.
Martinus Pistor.
Martinus Polonus alter.
Matthæus Ory.
Matthias Zittardus.
Mauritius de Gregorio.
Melchior Mosticensis.
Michael Vehe.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus Janssensboy.
Nicolaus Morin.
Nicolaus Savin.
Paulinus Berardini.
Paulus Grisaldus.
Paulus Marin.
Paulus Minerva.
Petrus Bacherius.
Petrus Bertanus.
Petrus de Bollo.
Petrus Bouquier.
Petrus de la Coste.
Petrus de Croix.
Petrus Doré.
Petrus Girardel.
Petrus Godebille.
Petrus Maria Mutonus.
Petrus Silvius.
Petrus de Soto.
Petrus Specchi.
Raimundus Gosinus.
Raphael Badius.
Robertus Guellin.
Sanctius Arena.
Sebastianus Cataneus.
Sebastianus Michaelis.
Severinus Lubomlius.

Sigismundus Ferrarius.
Silvester de Prierio.
Sixtus Poncelli.
Spiritus Roterus.
Stephanus Paris.
Thomas Alax *vel* de la Hixa.
Thomas Badia.
Thomas Campanella.
Thomas Elisius.
Thomas Hesxinus.
Thomas Jacomellus.
Thomas du Jardin.
Thomas Leonardi.
Thomas Radinus.
Thomas Scotus de Rochegiano.
Thomas Tomassonus.
Tilmannus Smelingus.
Victorinus Buscensis.
Vincentius Baron.
Vincentius Ludovicus Gotti.
Vincentius Pons.
Vincentius Theodorici.

Contra Magos, Necromanticos, Sagas, Stryges, maleficas, & similes fascinarias.

Albertus Magnus.
Bartholomæus Spina.
Bertramus Teuto.
Franciscus Doomps.
Georgius a Castellarano.
Henricus Institoris.
Hieronymus Savonarola.
Hieronymus Vicecomes.
Hugo de Mancestria.
Jacobus Hoogstratt.
Jacobus Sprenger.
Johannes Baptista Theatinus.
Johannes Dodo.
Johannes de Essendia.
Johannes Paulus Nazarius.
Johannes Vineti.
Julianus Bruni.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus Jacquerius.
Paulus Grisaldus.
Raphael Maffeus.
Raphael de la Torre.
Sebastianus Michaelis.
Silvester de Prierio.
Stephanus de Borbone.
Thomas de la Torre.
Vincentius Pons.

Contra negantes Divinitatem sanguinis Christi Domini effusi in Cruce.

Bartholomæus de Lapaciis.
Gabriel Cassafages.
Jacobus de Petris de Brixia.
Leonardus Matthæi de Utino.
Nicolaus Aymerici.
Nicolaus Rossell.
Vercellinus de Vercellis.

Contra prorogantes visionem beatificam Sanctorum ad judicium ultimum.

Durandus de Aureliaco.
Durandus de Sancto Portiano.
Garinus de Giaco.
Guillelmus Caltot.
Guillelmus de Castroreginaldi.
Petrus de Palma.
Petrus de Palude.
Thomas Walleys.

Contra librum cui titulus, Evangelium Æternum.

Hugo Cardinalis de Sancto Charo.
Bonevaletus episcopus Pavendensis.
Petrus Lector Anagniæ.

DE THEOLOGIA MORALI.

De virtutibus & vitiis, de decem praeceptis & vita christiane instituenda.

Ægidius de Lallaing.
Ægidius Dominicus Topiarius.
Ægidius Valentinus.
Alanus Bouchout.
Albertus Castellanus.
Albertus Fleche.
Albertus Magnus.
Aldobrandinus de Ferraria.
Aldobrandinus de Tuscanella.
Alexander Thomas Arcudi.
Alexander Manerba.
Alphonsus Ricius.
Ambrosius Catharinus Politi.
Ambrosius Estienne.
Ambrosius Henricus Smetius.
Andreas Ferrer de Valdecebro.
Andreas Hannoc.
Andreas Willart.
Angelus Maria Laurus.
Angelus Metaurus.
Angelus Pacciuchelli.
Antonius Bentheim.
Antonius Boissellier.
Antonius Brandi.
Antonius de Comitibus Lucurri.
Antonius Leoni.
Antonius Penneti.
Antonius a S. Dominico.
Armandus de Bellovisu.
Arnoldus Sieur.
Augustinus de Lycio.
Augustinus de Montealcino.
Augustinus Sellittus.
Bartholomæus ab Angelo.
Bartholomæus de Bolsenech.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus Carranza.
Bartholomæus de Martyribus
Bartholomæus Mutinensis.
Bartholomæus a Sancto Concordio.
Basilius Ferri.
Benedictus Bovio.
Benedictus Caniwel.
Benedictus Pauli.
Bernardus de Nieva.
Bertholdus Teuto.
Blasius Verdu a Sans.
Bonaventura de Tolomeis.
Carolus Musaert.
Carolus Myleman.
Christophorus a Cruce.
Clemens Fior.
Conradus de Halberstatt.
Constantinus de Placentia.
Cornelius de Jonghe.
Cornelius Vranx.
Dimius Ambrosii.
Dominicus Alessandri.
Dominicus Baltanaz de Mexia.
Dominicus Campos.

Dominicus Chavalcha.
Dominicus Gravina.
Dominicus Guerard.
Dominicus Ricci.
Deodatus Gentilis.
Elias de Ferrariis.
Florius Vicentinus.
Franciſcus Bernerius.
Franciſcus Chauchemer.
Franciſcus Hyacinthus Choquet.
Franciſcus Falconi.
Franciſcus Meſpolié.
Franciſcus Navarrete.
Franciſcus de Rethſa.
Franciſcus de Sancto Dominico.
Gaſpar Fayol.
Gaſpar la Feuille.
Georgius Vetterus.
Gerardus Colonienſis.
Gregorius Buccatellus.
Gregorius Lombardelli.
Gregorius Pinelli.
Gualterus de Iorz.
Guido Vicentinus.
Guillelmus Oonſelius.
Guillelmus Parvi.
Guillelmus Peraldus.
Guillelmus de Tornaco.
Henricus de Arimino.
Henricus de Vrimaria.
Hieronymus Alcocer.
Hieronymus Calentano.
Hieronymus Gattico.
Hieronymus Joannini.
Hieronymus Savonarola.
Hyacinthus Maria Baiardus.
Hyacinthus Dargombat.
Hyacinthus Fredericx.
Hyacinthus Maria Granara.
Hyacinthus Stephani.
Jacobus Affinati.
Jacobus Armannius.
Jacobus Buyens.
Jacobus de Ceſſolis.
Jacobus Puiiſxens.
Jacobus a Sancto Dominico.
Jacobus de Voragine.
Ingoldus Teuto.
Innocentius Pencini.
Johannes Agni.
Johannes Braſiator.
Johannes Caroli.
Johannes Caſalas.
Johannes Columna.
Johannes le Couſin.
Johannes Evangeliſta.
Johannes Faber de Carvinio.
Johannes Geneſiî Quaye de Parma.
Johannes de Janua.
Johannes Martin del Prado.
Johannes Maria Muti.
Johannes Nyder.
Johannes de Portugal.
Johannes Ricciardi.
Johannes de Sancto Geminiano.
Johannes a Sancto Thoma.
Johannes Slotanus.
Johannes de Tambaco.
Johannes Teuto T. II. 821. b
Johannes Tigart.
Johannes Baptiſta Corradus.
Johannes Baptiſta Mazzoleni.
Johannes Baptiſta Theatinus.
Johannes Benedictus Perazzo.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Joſephus Alcarinus.
Joſephus de Luquien.
Joſephus Roux.
Leonardus Manſuetus.
Leonardus de Valle Brixinenſi.
Leonardus Viennenſis.
Lucas Manelli.
Ludovicus Bertha.
Ludovicus Granatenſis.
Ludovicus Meyere.
Malachias Hybernus.
Marcus Cattaneo.
Martinus de la Carcel.
Martinus Lavado.
Matthias Faſono da Ottato.
Matthias Liropius.
Michael Ferre.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Berardi.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus de Hanapis.
Nicolaus Mirabilis.
Nicolaus de Treveth.
Paparonus de Paparonis.
Paulus Marin.
Paulus Morvans.
Paulus Ryſtius.
Petrus de Andria.
Petrus Angelellius.
Petrus Bacherius
Petrus Doré.
Petrus Joſeph Mari.
Petrus Oliverii.
Petrus Patavinus.
Petrus Pelican.
Petrus Puerorum.
Philippus de Ferraria.
Philippus de Luquian.
Raimundus Hezecques.
Raimundus Nidi.
Remigius Nanni.
Ricardus Teutonicus.
Robertus Holkot.
Rochus Mamerot.
Romeus de Levia.
Sanjacobei Pariſienſes.
Sebaſtianus Gaudioſo.
Serlus de Janua.
Silveſter de Prierio.
Stephanus de Borbone.
Theophilus Fedini.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Barba.
Thomas de Cantimprato.
Thomas du Jardin.
Thomas Leonardi.
Thomas Laurentius de Luque.
Thomas le Paige.
Thomas Radinus.
Thomas Ramon.
Thomas Stubbs.
Thomas a Valentia.
Thomas Zobbius.
Vincentius Aurinus.
Vincentius Bellovacenſis.
Vincentius Willart.
Anonymus T. I. 731. b

Prò Chriſtianis ad perfectionem aſpirantibus.

Abrahamus Bzovius.
Ægidius de Lallaing.
Aixardus Saxo uterque.

Albertus

Albertus Magnus.
Alexander Pini.
Aloysius Faria.
Alphonsus de Cabrera.
Alphonsus de Vilalva.
Ambrosius d'Artois.
Ambrosius Catharinus Spannochi.
Ambrosius Estienne.
Antoninus Massoulié.
Antoninus Nantoli.
Antonius Abely.
Antonius Beccaria.
Antonius Chesnoy.
Antonius de Collemaggio.
Antonius de Espinosa.
Antonius de' Pazzi.
Antonius de la Peña.
Antonius le Quieu.
Antonius Rigerman.
Augustinus Alessi.
Augustinus de Esbarroja.
Aurelius Risaliti.
Baptista de' Giudici.
Bartholomæus de Martyribus.
Bartholomæus Mutinensis.
Basilius Campanella.
Basilius Ferri.
Benedictus Bovio.
Benedictus Caniwel.
Benedictus Justiniani.
Bernardinus Faso.
Bertholdus Teuto.
Carolus Claeiis.
Chrysostomus Douillet.
Clemens a Janua.
Cornelius de Monte.
Damianus a Finario.
Daniel de Prato.
Dominicus Bruni.
Dominicus Gori.
Dominicus Gravina.
Dominicus Ricci.
Eusebius Piccioni.
Franciscus Chauchemer.
Franciscus Deurwerders.
Franciscus de Joncoux.
Gaspar Perusinus.
Gerardus Leodiensis.
Gregorius de Areilza.
Gregorius Lombardelli.
Gregorius Mandosius.
Guillelmus Levita.
Guillelmus Perinus.
Guillelmus Sommerius.
Henricus de Calstris.
Henricus Suso.
Hermannus Teutonicus.
Hieronymus Bavarus.
Hieronymus de Florentiola.
Hieronymus Gattico.
Hieronymus Joannini.
Honoratus Flament.
Horatius Spacca.
Humbertus Cordeyro.
Hyacinthus van Huysen.
Hyacinthus Maria Marii.
Hyacinthus de Nobilibus.
Hyacinthus de Parra.
Hyacinthus Pecquy.
Hyacinthus Vollaro.
Jacobus Arcimbaud.
Jacobus Buyens.
Jacobus Farnier.
Jacobus de Mevania.
Jacobus Puiisxens.
Jacobus a Sancto Dominico.
Ignatius del Nente.
Ignatius Piconne.
Ildephonsus Manrique.
Johannes Baerlens.
Johannes le Breton.
Johannes de Calvisano.
Johannes de Castillo.
Johannes de Cruce.
Johannes Desloix.
Johannes Gavaston.
Johannes de Granada.
Johannes Guillot.
Johannes Hentenius.
Johannes de Lezcano.
Johannes de Lixbona.
Johannes Nyder.
Johannes Ricciardi.
Johannes a Sancta Maria Gallus.
Johannes de Scoenhovia.
Johannes Senarensis.
Johannes Taulerus.
Johannes Testefort.
Johannes de Turrecremata.
Johannes Viguerius.
Johannes Baptista Braccceschi.
Johannes Baptista de Chaves.
Johannes Baptista de Franchis & Spinola.
Johannes Baptista Guillerme.
Johannes Baptista Mazzoleni.
Johannes Baptista Rousseau.
Johannes Baptista a Sancto Petro.
Johannes Benedictus Perazzo.
Johannes Dominicus Rey.
Johannes Franciscus Billecoq.
Johannes Franciscus Passarello.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes Thomas de Rocaberti.
Johannes Vincentius Bernard.
Josephus Caracciolo.
Josephus Maria Paltaniero.
Lanfranchinus de Janua.
Laurentius Morera.
Lucas Loarte.
Ludolphus Saxo.
Ludovicus Ayrola.
Ludovicus Bauldry.
Ludovicus le Breton.
Ludovicus Chardon.
Ludovicus Meyere.
Ludovicus Panormitanus.
Ludovicus Robiin.
Mathurinus Espiardi.
Michael de Rhegio.
Nicolaus Georgius.
Nicolaus Mosticensis.
Nicolaus Poteau.
Nicolaus Ridolfi.
Paulus Ripperus.
Paulus Roadus.
Petrus Blasco.
Petrus Dierxens.
Petrus Girardel.
Petrus Louvet.
Petrus Martyr Morallus.
Petrus Paulus Philippius.
Petrus de Rancia.
Petrus Thomas Sersale.
Petrus de Valetica.
Petrus Ybañez.
Raimundus Sampso.
Raphael Grillenzonius.

Reginaldus Chavanac.
Silvester de Prierio.
Soleo Catalanus.
Stephanus Meney.
Theodorus a Valle.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Daoyz.
Thomas Gutierrez.
Thomas du Jardin.
Thomas Menghini de Albaina.
Thomas Radini.
Thomas Riotta.
Thomas Stella.
Thomas de Torquemada.
Thomas Vitalle.
Thomas de Walgornera.
Timotheus Botonius.
Venturinus de Bergomo.
Vincentius Benet.
Vincentius Ercolani.
Vincentius le Febvre.
Vincentius Ferrerius.
Vincentius Hensberg.
Zacharias de Florentia.

DE VARIIS HOMINUM STATIBUS.

De institutione regum, principum & nobilium.

Ægidius Tutinus.
Andreas Ferrer.
Angelus Amati.
Augustinus Cermelli.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus de Luca.
Cornelius de Monte.
Dominicus Fregonius.
Franciscus a Cruce.
Guillelmus Oonselius.
Guillelmus Peraldus.
Hervæus Natalis.
Hyacinthus Vallejo.
Johannes Paulus Nazarius.
Jordanus Gargano.
Laurentius Pignon.
Leonardus Viennensis.
Michael Zanardi.
Petrus Bacherius.
Petrus Martin.
Pius Vives.
Robertus Gervasii.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Campanella.
Vespasianus Josephus Burra.
Vincentius Bellovacensis.
Vincentius de Gomez.
Vincentius Maria Grossis.
Anonymus Gallus T. I. 478. a

De Episcoporum officiis, inter alia de visitatione & residentia.

Alphonsus Madrigal.
Ambrosius Catharinus Politus.
Andreas Ferrer de Valdecebro.
Augustinus Cermelli.
Bartholomæus Carranza.
Bartholomæus de Martyribus.
Didacus de Chaves.
Dominicus Bañez.
Felicianus Ningarda.
Hieronymus Vielmius.
Jacobus Barbaroux.
Jacobus Naclantus.
Johannes Martinez.
Josephus Maria Ciantes.
Ludovicus Granatensis.
Petrus Suberti.
Remigius Nannius.
Stephanus de Borbone.
Thomas de Vio Cajetanus.
Vincentius Maria Ursinus.

De Sacerdotum dignitate, scientia & officiis.

Angelicus Petricelli
Augustinus Salvagus.
Bernardinus Gauslinus.
Didacus Deça.
Hyacinthus Serroni.
Jacobus Hoogstratt.
Johannes de la Cruz.
Johannes Lopez.
Johannes Martinez.
Johannes de Monluc.
Johannes Dominicus Montagnuolo.
Johannes Dominicus Nicoluccius.
Marcus de los Huertos.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus Janssensboy.
Petrus Martyr Coma.
Petrus de Soto.
Petrus Symars.
Raimundus Saxo.
Reginaldus Lucarinus.
Simon Gallus.
Sixtus Carcano.
Stephanus de Vicariis.
Thomas Stubbs.
Vincentius Maria de Ursinis.

De Regularium professione, disciplina & officiis.

Alanus de Rupe.
Ambrosius Drwe.
Antonius de la Peña.
Bartholomæus de Martyribus.
Benedictus Bovio.
Bernardinus Gauslinus.
Bernardus Guyard.
Blasius del Diamendieta.
Carolus Bouquin.
Didacus Ximenez primus.
Dominicus Gravina.
Engelbertus Cultificis.
Gaspar Fayol.
Georgius Ravennatinus.
Guillelmus Peraldus.
Henricus a S. Bartholomæo del Gaudio.
Hervæus Natalis.
Hieronymus Savonarola.
Humbertus de Romans.
Hyacinthus Charpignon.
Hyacinthus Cunibert.
Hyacinthus Donatus.
Hyacinthus Maria Granara.
Jacobus Buyens.
Jacobus de Palude.
Jacobus de Voragine.
Johannes Adam.
Johannes de Bomalia.
Johannes Boucquetius.
Johannes Excuria.
Johannes de Neapoli alter.
Johannes Nicolai.
Johannes Nyder.
Johannes Nys.
Johannes Ryder,

Johannes a Sancta Maria.
Johannes Dominicus Florentinus.
Johannes Dominicus Nicoluccius.
Johannes Hieronymus Cenedo.
Johannes Paulus Nazarius.
Johannes de Tambach.
Ludolphus Saxo.
Ludovicus Mesplede.
Oliverius Fiandra.
Petrus Bacherius.
Petrus Dierxens.
Petrus Paulus Philippius.
Raimundus de Capua.
Raimundus Cassinia.
Raphael de Pornaxio.
Romæus de Levia.
Seraphinus Maria Loddi.
Stephanus de Lusignan.
Thomas Antonii de Senis.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Stubbs.
Thomas Ugolini.
S. Vincentius Ferrerius.
Anonymus Hispanus.
Anonymus Italus.
Anonymus Gallus T. I. 395. b.

De Sanctimonialium institutione.

Ambrosius Estienne.
Antonius Daydon.
Bonifacius Bannzolus.
Cornelius Avitabile.
Gotstaltus Teuto.
Hermannus Rab.
Hieronymus Savonarola.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes Frelinck.
Matthæus Grabeen.
Paulus Rechiedeus.
Thomas Mazza.

De Virginum, conjugatarum, & viduarum exercitiis piis.

Arnoldus Sieur.
Augustinus Justiniani.
Hieronymus Savonarola.
Hyacinthus Vallejo.
Johannes de Portugal.
Ludovicus Bancel.
Matthæus Grabeen.
Vincentius de Mexia.

De summi pontificis primatu & auctoritate.

Abrahamus Bzovius.
Albertus Pascaleus.
Ambrosius Carasco.
Ambrosius Viola.
Andreas Justiniani.
Andreas Lao.
Andreas de Perusio.
Angelus Nigri.
Antonius Balduccius.
Augustinus di Nale.
Bartholomæus Carranza.
Bartholomæus Rondanini.
Bernardus Paxillus.
Cosmas Morelles.
Cyprianus Benetus.
Deodatus Gentilis.
Dominicus Gravina.
Dominicus Maria Marchese.
Durandus de Sancto Portiano.
Franciscus Capronius.
Franciscus Janssens Elinga.
Franciscus Maria de Samuellis.
Franciscus de Victoria.
Guillelmus Petri de Godino.
Henricus Institoris.
Henricus de Trajecto.
Hieronymus Muzzarellus.
Hieronymus Tarvisanus.
Hieronymus Vicecomes.
Jacobus Browerius.
Jacobus de Ferraria.
Jacobus Naclantus.
Jacobus de Susato.
Johannes de Casanova.
Johannes Faber de Carvinio.
Johannes Felix de Retornaco.
Johannes Leo.
Johannes Parisiensis alter.
Johannes de la Puente.
Johannes de Turrecremata.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Johannes Baptista Lancius.
Johannes Chrysostomus de Bagnuolo.
Johannes Franciscus Beatus.
Johannes Thomas de Rocaberti.
Isidorus de Isolanis.
Laurentius Maria Pisani.
Matthæus Dolmans.
Matthæus Lulmus.
Matthæus de Ursinis.
Michael Zanardi.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus de Prato.
Nicolaus Terranova.
Petrus Bertanus.
Petrus de Palude.
Petrus Martyr a S. Gervasio.
Philippus de Pera.
Philippus de Urries.
Raimundus Capisucchi.
Raphael de Pornaxio.
Remigius Nanni.
Silvester de Prierio.
Simon de Burnestona.
Simon Saltarelli.
Thomas Campanella.
Thomas Jacomellus.
Thomas Ramon.
Thomas de Vio Cajetanus.
Vincentius Bandellus.
Vincentius Bonardus.
Vincentius Candidus.
Vincentius de Montesancto.

De canonizatione Sanctorum.

Lucas Castellinus.

IN SCHISMATE AVENIONENSI,

Pro Papis Romæ sedentibus scripserunt.

Bertramus Teuto.
Johannes Castellani.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes de Montesono.
M. Neapolitanus.
Nicolaus Caraccioli.
Petrus de Ripatransona.
Philippus de Rufinis.
Raimundus de Capua.

Raphael Maffeus.
Simon de Puteo.

Pro Papis Avenione sedentibus.

Nicolaus Eymerici.
Nicolaus de Troia.
Petrus Emilarii.
Robertus Gervasii.
S. Vincentius Ferrerius.
Anonymus magister sacri palatii.

De schismate tollendo.

Aschedunus Anglus.
Thomas Palmer.

De Hierarchia subcœlesti.

Anonymus episcopus Urbevetanus T. I. 684. a

De Electione Canonica

Alphonsus de Norena.
Franciscus Maria de Samuellis.
Innocentius Pencini.
Johannes de Claveria.
Josephus Maria Zucchi.
Laurentius Maria Pisani.
Lucas Castellinus.
Petrus Passerinus de Sextula.

De Electione summi pontificis.

Josephus Maria Zucchi.
Nicolaus de Troia.
Petrus Passerinus.

De propositionibus a summo pontifice proscriptis.

Franciscus van Ranst.
Josephus Maria Palteniero.
Laurentius Maria Pisani.

Decretalium collectores.
Antonius Aquinas.
Mauritius de Gregorio.
Sixtus Fabri.

De Immunitate Ecclesiastica.

Albertus Castellani.
Ardengus Papiensis.
Deodatus Gentilis.
Gaspar Estevan.
Gregorius Servantius.
Hieronymus Tarvisanus.
Johannes Paulus Nazarius.
Nicolaus Maria Gennaro.
Nicolaus de Terranova.
Thomas de Albizis.
Vincentius de Monte Sancto.

De sacro Inquisitionis tribunali.

Adrianus Valenticus.
Agapetus Ugoni.
Ambrosius Catharinus Politi.
Ambrosius Ruggiero.
Antonius Beccaria.
Bernardus de Como.
Bernardus Guidonis.
Camillus Campegius.
Consalvus Gritius.
Desiderius Scalia.
Didacus Deça.
Dominicus de Mendoça.
Dominicus de Pozzobonelli.
Gabriel Cassafages.
Garsias de Loaysa.
Hippolytus Maria Lancius.
Humbertus Locatus.
Ildephonsus Giron.
Johannes Desloix.
Johannes Brasiator Franxestenius.
Johannes Baptista Martinengo.
Johannes Maria Borzinus.
Marcus Medices.
Mauritius de Gregorio.
Nicolaus Eymerici.
Paulus Constabilis.
Petrus Martyr Festa.
Raimundus Nidi.
Robertus Holkot.
Stephanus de Vicariis.
Thomas Menghini de Albaina.
Thomas Scotus de Rochegiano.
Thomas de Torquemada.
Thomas Zobbius.
Vincentius Giancardo.
Vincentius Justinianus Antist.

Acta Inquisitorum plura supersunt, inter alia.

Alexandri de Padula.
Anselmi de Janua.
Bartholomæi de Aquila.
Bernardi Ermengaudi.
Gaufridi de Abluviis.
Guillelmi Militis.
Guillelmi de Parisius primi.
Jacobi Hoogstratt.
Johannis Brehal.
Johannis Graveran.
Johannis Magistri.
Johannis Polet.
Johannis de Prato.
Juliani de Mileto.
Leonardi de Neapoli.
Lupi de Barientos.
Matthæi d'Atri.
Matthæi de Ponciaco.
Nicolai Savin.
Nicolai a Sancto Victore.
Odonis de Collealto.
Pagani de Bergomo.
Pauli de Garexio.
Petri de Mastrettis.
Petri de Ocaña.
Raimundi de Ponte.
Roberti a Sancto Valentino.
Salvi Cassetta.
Simonis de Valle.
Stephani de Ecclesia.

Librorum prohibitorum vel expurgandorum Indices ediderunt.

Ambrosius Catharinus Politi.
Antonius de Sotomayor.
Archangelus Blanchi.
Franciscus Foretius.
Franciscus Magdalenus Capiferreus.
Hyacinthus Libelli.
Jacobus Ricci.
Johannes Baptista de Marinis.
Johannes Maria de Guanzellis.
Julius Maria Bianchi.

Mauritius de Gregorio.
Paulus Picus.
Reginaldus Lucarinus.
Vincentius Fanus.

Sacramentum Eucharistiæ, & sacrificii Missæ ritus illustrarunt.

Albertus Magnus.
Ambrosius Catharinus Politi.
Bartholomæus Mutinensis.
Bernardinus Faso.
Christianus Oputer.
Dominicus Chavalcha.
Dominicus de Pantaleonibus.
Guillelmus Perinus.
Hugo de Sancto Charo.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes Lopez.
Johannes Michael Pius.
Marcus Doufrere.
Marcus de los Huertos.
Nicolaus Coeffeteau.
Petrus Kalo.
Petrus Verdugo de Sarria.
Raimundus Saxo.
Renatus Biluart.
Seraphinus Capponi.
S. Thomas de Aquino.
Tomas Teuto.
Vincentius Bernedo.

DE FORO CONSCIENTIÆ.

Summas de casibus scripserunt.

Acatius March de Velasco.
Ægidius de Gallutiis.
Albertus de Brixia.
Albertus Dragus.
Alphonsus de Noreña.
Alphonsus de Sepulveda.
Alphonsus de Vilalva.
Ambrosius Catharinus Politi.
Andreas Doria.
Andreas de Turre.
Angelus Julianus.
S. Antoninus.
Antonius Beccaria.
Antonius de Brixia.
Antonius de' Conti d'Elci.
Antonius Corrarius.
Antonius de Sousa.
Augustinus de Montealcino.
Barnabas Gallego de Vera.
Bartholomæus ab Angelo.
Bartholomæus Fumus.
Bartholomæus de Ledesma.
Bartholomæus de Martyribus.
Bartholomæus de Medina.
Bartholomæus Piscialis.
Bartholomæus de Sancto Concordio.
Bartholomæus de Senis.
Bartholomæus de Spina.
Bernardus de Como.
Bertholdus Teuto.
Brocardus Teuto.
Clemens Araneus.
Conradus Astensis.
Cornelius Dulieu.
Cyprianus de Luca.
Desiderius Anichinus.
Didacus de Rosario.
Dominicus Baltanaz de Mexia.
Dominicus Bañez.
Dominicus Gonçalez.
Dominicus a Pace.
Dominicus de Salazar.
Evangelista Rosis.
Florius de Vicentia.
Franciscus Arauxo.
Franciscus Capronius.
Franciscus de Corduba.
Franciscus Ghetius.
Franciscus Larraga.
Franciscus Lopez de Texeda.
Franciscus Salafria.
Gaspar a Sancto Johanne.
Guillelmus de Kaioco.
Guillelmus Redonensis.
Guillelmus Seguier.
Hieronymus Henneguier.
Honoratus Vincentius Laget.
Hyacinthus Balada de Morlupo.
Jacobus Barbaroux.
Jacobus Hoogstratt.
Jacobus Lafon.
Ildephonsus Manrique.
Johannes de Burgo.
Johannes Cagnazzo.
Johannes de la Cruz.
Johannes de la Cruz alter.
Johannes de Hasela.
Johannes Lector de Friburgo.
Johannes Martinez de Prado.
Johannes Nyder.
Johannes de Pedraça.
Johannes de Tambach.
Johannes de Villaseñor.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Johannes Baptista Corradi.
Johannes Baptista Maderan.
Johannes Baptista Verjuys.
Johannes Franciscus Beatus.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes Paulus Nazarius.
Josephus Gigante.
Josephus Guerrero de Mexia.
Josephus Mayol.
Judocus Caulier.
Julius Mercorus.
Ludovicus Maria Agudi.
Ludovicus Bancel.
Ludovicus Lopez.
Ludovicus Bertrandus Loth.
Ludovicus e Michaela.
Ludovicus Minutolo.
Ludovicus de Torrez.
Marianus Maringus.
Marius Diana.
Martinus Wygandt.
Mauritius de Gregorio.
Michael Zanardi.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Caraccioli.
Nicolaus Mosticensis.
Norbertus Delbecques.
Paparonus de Paparonis.
Paulus de Blanchis.
Paulus Carraria.
Petrus du Fay.
Petrus Gralla.
Petrus de Ledesma.
Petrus Martyr Petrucci.
Petrus Vicecomes.
Prosper Dominicus Maroni.
S. Raimundus.
Raimundus Capisucchi.

Raimundus de Cassinia.
Raimundus Ladesou.
Raimundus Nidi.
Remigius Nanni.
Samuel de Lublino.
Sebastianus Cataneus.
Sebastianus de Oquendo.
Seraphinus Razzi.
Serlus de Janua.
Thomas Amendosia.
Thomas de Clarasco.
Thomas du Jardin.
Thomas de Vio Cajetanus.
Thomas de Utino.
Vincentius Bellovacensis.
Vincentius Candidus.
Vincentius Patinas.
Anonymus Hispanus T. II. 66. b.
Anonymus Lombardus. T. I. 239. b.

De Contractibus, Cambiis, Ludo, Usura & Monte Pietatis.

Ægidius de Lessinia.
Clemens de Serra-Valle.
Dominicus de Pantaleonibus.
Elpondus de Elrich.
Guido Ebroicensis.
Franciscus Garcia.
Hieronymus Joannini.
Hyacinthus Husselius.
Jacobus Hernio.
Jacobus de Viterbio.
Johannes Baptista Corrazano.
Johannes Nyder.
Johannes de Tambach.
Josephus Gillis.
Marcus Ferro.
Nicolaus Maria Gennaro.
Paulus Vander Sluys.
Petrus de Strozzis.
Raphael de Pornaxio.
Romualdus Coli.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Buoninsegni.
Thomas de Viglebano.
Thomas de Vio Cajetanus.
Timotheus Bottonius.

De Probabilitate speciatim.

Antonius Bardon.
Genesius de Barientos.
Jacobus a Sancto Dominico.
Johannes Baptista Gonet.
Julius Mercorus.
Ludovicus Minutolo.
Michael mac Quilin.
Petrus Martyr Petrucci.
Raimundus Capisucchi.
Thomas Luccioni de Bonifacio.
Vincentius Baron.

De Jubilæo & Indulgentiis.

Ægidius de Lallaing.
Angelus Maria Laurus.
Angelus Pientini.
Bernardus de Lucemburgo.
Franciscus Goraceus.
Hieronymus Fasellus.
Johannes de Tambach.
Petrus Bianchi.
Petrus Passerinus.
Reginaldus de Accetto.
Ricardus Fisaker.

De Bulla Cruciata dicta.

Basilius Campanella.
Barnabas Gallego.
Johannes Martinez.
Paulus Vander Sluys.

Enchiridion seu Manuale Confessariorum.

Andreas Alcherus.
S. Antoninus.
Balduinus de Maflix.
Bartholomæus ab Angelo.
Bartholomæus Turonensis.
Cherubinus Florentinus.
Cyprianus de Luca.
Desiderius Anichinus.
Elias de Ferrariis.
Franciscus Lampugnani.
Franciscus de la Pie.
Franciscus a Victoria.
Franciscus Hyacinthus Choquet.
Gregorius Lombardelli.
Henricus de Tavora.
Henricus de Witfeld.
Hermannus Zittardus.
Hieronymus Panormitanus.
Hieronymus Savonarola.
Johannes Cuzim.
Johannes Lector de Friburgo.
Johannes Nyder.
Josephus Maria Paltaniero.
Lucas Castellinus.
Marcellus Crassus.
Mauritius de Gregorio.
Philippus de Meneses.
Silvester de Prierio.
Thomas de Strozzis.
Vincentius Surronus.
Anonymus Hispanus. T. II. 67. a.

De Censuris, Irregularitate, & Interdicto.

Andreas Doria.
Augustinus Petretti.
Christianus de Oputer.
Dionysius Plagese.
Dominicus a Turre.
Felicianus Ningarda.
Gaspar Angelus Seghetius.
Gervasius de Guidicciolo.
Hermannus de Minda.
Hieronymus Gattico.
Johannes de Tambach.
Ludovicus Lopez.
Ludovicus Maria Agudi.
Raphael Soncinas.
Sebastianus Cataneus.
Stephanardus de Vicomercato.
Thomas Amendosia.
Vincentius Patinas.

Examen Ordinandorum, sacerdotum confessariorum, & episcoporum.

Alphonsus de Madrigal.
Antonius de Lorea.
Evangelista Rosis.
Hieronymus Gattico.
Johannes Dominicus Nicoluccius.
Marcellus Crassus.
Nicolaus Mosticensis.
Sebastianus Cataneus.

Simon de Salazar.
Thomas de Aquino Hispanus.

De Cardinalibus & Legatorum de Latere auctoritate.

Angelus Julianus.
Johannes Schadland.
Josephus Thomas de Turre.

De Privilegiis regularium.

Albertus Magnus.
Albertus Castellanus.
Angelus Hennotelle.
Antonius Gonçalez de Acuña.
Didacus de Astudillo.
Dominicus de Molina.
Engelbertus Cultificis.
Guillelmuus Seguier.
Hieronymus Henneguier.
Jacobus Hoogstratt.
Johannes Brehal.
Johannes de Montenigro.
Johannes Parisiensis alter.
Johannes de Sancto Benedicto.
Johannes Tarpon.
Nicolaus Maria Gennaro.
Norbertus van Opberghem.
Palmerius Botuntus.
Petrus du Fay.
Petrus Maria Passerinus.
Raimundus Nidi.
Simon de Tomasiis.
Stephanus Ususmaris.
S. Thomas de Aquino.
Yvo Pinsart.
Anonymus Teuto. T. I. 893. a.
Anonymus Saxo. T. I. 905. b.

De quarta funeralium.

Archangelus Caraccia.
Augustinus Recuperatus.
Johannes Cochinger.
Johannes de Tambach.
Nicolaus Armannius.

Constitutiones ordinum regularium Ordinis Prædicatorum.

S. Dominicus.
S. Raimundus.

In Regulam S. Augustini, & in dictas Constitutiones commentaria.

Albertus Castellanus.
Antonius de Hinoiosa.
Bartholomæus de Mutina.
Camillus Jasinxi.
Humbertus de Romanis.
Jacobus de Voragine.
Nicolaus de Treveth.
Palmerius Botontus.
Petrus Martyr Festa.
Petrus Roseus.
Raimundus Cassinia.
Remigius Scrofa.
Vincentius Bandellus.
Vincentius Maria Fontana.
Vincentius Willart.
Anonymus Italus. T. I. 75. b.
Anonymus Gallus. T. I. 395. b.

Libros Ritnales ejusdem ordinis.

Didacus Ximenes primus.
Humbertus de Romanis.
Ignatius Ciantes.
Johannes de Palentia.
Petrus de Fonte Luporum.
Thomas Malvenda.

Ordinationes pro quibusdam provinciis, & gymnasiis speciales.

Michael Bonelli.
Paulus Coyanus.
Thomas Turcus.
Vincentius Maria Fontana.

Sanctimonialium ordinis Prædicatorum Constitutiones variis linguis.

Ambrosius Estienne Gallice.
H. de Lucemburgo Germanice.
Henricus Schelliers Belgice.
Johannes de Lixbona Belgice.
Johannes Mahuet Gallice.
Johannes de Montoya. Hispane.
Ludovicus Robiin Belgice.
Paulus Hungarus Hungarice.
Paulus Maria Rechiedeus Italice.
Thomas Mazza.
Anonymus Italice. T. II. 445. b.

Fratrum & Sororum ordinis de pœnitentia B. Dominici statuta.

Angelus Portasole.
Antoninus Barbieux Gallice.
Antonius Chesnoy Gallice.
Bartholomæus Dominici.
Federicus Agrigentinus Italice.
Johannes Maria Caneparo Italice.
Johannes a Sancta Maria Gallice.
Johannes Vincentius Bernard Gallice.
Ludovicus Hortensius Cigala Italice.
Ludovicus Robiin Belgice.
Marcus Doufrere Gallice.
Munio de Zamora.
Philippus Aerts Belgice.
Thomas de Alexandria Hispane.
Thomas Parmentier Gallice.
Thomas de Senis.

Fratrum conversorum statuta.

Ambrosius Drwe Gallice.

REGULÆ ET CONSTITUTIONES aliarum congregationum vel illustratæ, vel editæ, vel approbatæ.

Monachorum S. Benedicti.

Guillelmus Peraldus.
Johannes de Turrecremata.

Carmelitarum.

Guillelmus Antaradensis.
Hugo de Sancto Charo.

Ordinis de Mercede.

S. Raimundus.

Grandimontensium.

Bernardus Geraldi.

Collegii Benedictini Florentiæ.

Ambrosius Catharinus Spannochi.
Dominicus Gori.

Clericorum S. Pauli vulgo Barnabitarum.

Leonardus de Marinis.

Confratrum nobilium S. Pauli Taurini.

Paulus de Quintiano.

Fratrum & Sororum Valetudinarii Bellovacensis.

Vincentius supprior conventus Bellovacensis.

Birgittanorum.

Johannes de Turrecremata.

DE THEOLOGIA EXEGETICA & Parænetica.

Concionatores Tomo I. laudati.

Achedunus sive Acton Anglus.
Ægidius de Aurelianis uterque.
Aichardus Saxo.
Albertus de Brixia.
Albertus Grognolini.
Albertus Magnus.
Aldobrandinus de' Calvancanti.
Aldobrandinus de Ferraria.
Aldobrandinus Lombardus.
Aldobrandinus de Toscanella.
Alexander Bononiensis.
Amandus de Sancto Quintino.
Ambrosius Sansedonius.
Andreas de Bocagnis.
Andreas Doria.
Andreas de Marregio.
Andreas de Modoetia.
Angelus de Bario.
Angelus de Bononia.
Angelus de Camerino.
Angelus Portasole.
S. Antoninus.
Antonius de Azario.
Antonius de Brixia.
Antonius de' Conti d'Elci.
Antonius Corrarius.
Antonius Maccus.
Antonius de Nazario.
Antonius Parvus.
Aquinus Suevus.
Armandus de Bellovisu.
Arnaldus Bernardi.
Augustinus Dacus.
Barnabas de Vercellis.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus de Ferraria.
Bartholomæus Mutinensis.
Bartholomæus Parvus.
Bartholomæus a Sancto Concordio.
Bartholomæus Turonensis.
Benedictus Britannicus.
Benedictus Tamacedus.
Benedictus de Verona.
Benedictus Urbevetanus.
Bernardinus de Bustis.
Bernadinus de Roma.
Bernardus de Alvernia
Bernardus Ermengaudi.
Bernardus Guidonis.
Bernardus Maia.
Bernardus de Trilha.
Bertramus Teuto.
Blasius Ragusinus.
Bonaventura de Tolomeis.
Bonifacius de Cremona.
Bonifacius de Lavania.
Christophorus de Galvez.
Christophorus de Mediolano.
Christophorus Molhusensis.
Clemens Ferrer.
Clemens Scotus.
Conradus de Halberstatt.
Conradus de Saxonia.
Constantinus de Montebudello.
Constantius de Fabriano.
Damianus a Finario.
Daniel de Parisius.
Daniel de Vicentia.
Dimius Ambrosii.
Dominicus Chavalcha.
Dominicus Cremensis.
Dominicus de Nardis.
Dominicus Sinarra.
Durandus de Sancto Portiano.
Ebrardus a Sancto Quintino.
Emmanüel de Mediolano.
Episcopus de Parisius.
Everardus Nurembergensis.
Ferricus Metensis.
Franciscus Gravano.
Gabriel de Barletta.
Galganus de Senis.
Gaufridus de Belloloco.
Gerardus de Elten.
Gerardus de Leodio.
Gerardus de Monte.
Gerardus de Remis.
Gerardus de Sancto Laurentio.
Gerardus Willich.
Godefridus de Waterford.
Griadon de Massilia.
Gualterus de Winterburne.
Gualvaneus Flamma.
Guido Ebroicensis.
Guido Marguetati.
Guido de Turre.
Guillelmus de Antona.
Guillelmus Bottelsham.
Guillelmus de Caioco.
Guillelmus de Carnoto.
Guillelmus Encurt.
Guillelmus de Godino.
Guillelmus Jordani.
Guillelmus Kingsam.
Guillelmus de Maliaco.
Guillelmus de Parisius alter.
Guillelmus Peraldus Lugdunensis.
Guillelmus Romani.
Guillelmus de Sequavilla.
Guillelmus de Suttamptonia.
Guillelmus de Tornaco.
Guillelmus de Verida.
Henricus Escheburne.
Henricus de Francowar.
Henricus de Hachemburgo.
Henricus Kalteysein.
Henricus de Plano.
Henricus Teuto.
Herbordus Hungarus.
Hieronymus Albertutius.
Hieronymus de Forolivio.

Hieronymus

Hieronymus Joannis.
Hieronymus Savonarola.
Hugo de Argentina.
Hugo de Bilhon Aisselini.
Hugo de Ductona.
Hugo de Prato Florido.
Hugo de Prato alter.
Hugo de Sancto Charo.
Hugo Suethus.
Hugolinus de Arimino.
Hugolinus de Camerino.
Humbertus de Romanis.
Jacobus de Benevento.
Jacobus Buti.
Jacobus Castelbonus episcopus Florentinus.
Jacobus Cina de Sancto Andrea.
Jacobus Ferrer.
Jacobus Firmiano.
Jacobus de Hugo.
Jacobus de Lausana.
Jacobus de Perusio episcopus Narniensis.
Jacobus de Petris *vel* de Brixia.
Jacobus Romanus.
Jacobus Scalza.
Jacobus a Sancto Johanne.
Jacobus de Susato.
Jacobus de Tonnerra.
Jacobus de Voragine.
Jacobus Zinedolus.
Johannes Ægidius.
Johannes de Albiniaco.
Johannes de Allodiis Aurelianensis.
Johannes de Aneto.
Johannes Aquilanus.
Johannes Balistarii.
Johannes Basileensis.
Johannes de Bibbia.
Johannes de Brixia.
Johannes de Bromyard.
Johannes Caroli.
Johannes de Derlingtona.
Johannes Dominici cardinalis.
Johannes Flameng.
Johannes de Franckestein.
Johannes de Francowordia.
Johannes Goudemont.
Johannes Herolt.
Johannes Kuned.
Johannes Lampugnani.
Johannes Lopez.
Johannes de Lucemberck.
Johannes Marcus.
Johannes Marquet.
Johannes de Monte.
Johannes de Neapoli primus & tertius.
Johannes Nyder.
Johannes de Oppremo.
Johannes de Palma.
Johannes de Parma.
Johannes de Pedro.
Johannes de Prato.
Johannes de Preslawitz.
Johannes de Puteobonello.
Johannes de Ragusio.
Johannes de Sancto Benedicto.
Johannes de Sancto Geminiano.
Johannes Schandenland.
Johannes Sommereton.
Johannes Spernegasse.
Johannes Svilxilfrans.
Johannes Taulerus.
Johannes de Turrecremata.
Johannes de Varsiaco.
Johannes de Vercellis.
Johannes de Vicentia.
Jordanus de Pisis.
Jordanus de Rivalta.
Jordanus Saxo magister ordinis II.
Laurentius Braciforte.
Laurentius de Verona.
Leonardus Chiensis.
Leonardus de Datis.
Leonardus Italicus.
Leonardus Mansuetus.
Leonardus Matthæi de Utino.
Lucas Manelli.
Lucas de Neapoli.
Marcus Petri de Succhiellis.
Martinus Francisci.
Martinus Polonus.
Matthæus de Bonipartis.
Matthæus de Gritis.
Matthæus Medices.
Matthæus Ripensis.
Michael de Furno.
Michael de Stella.
Morandus de Signia.
Nicolaus Lucius de Æsculo.
Nicolaus Bocassinus.
Nicolaus de Byart.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus de Freauvilla.
Nicolaus de Gorran.
Nicolaus de Hanapis.
Nicolaus de Pisis.
Nicolaus de Sancto Martino.
Nicolaus de Tenda.
Nicolaus de Terranova.
Oliverius Brito.
Oliverius Dacus.
Otto Turingus.
Paganus de Bergomo uterque.
Paulus Guastaferrus.
Paulus Matugliani.
Paulus Ripperus.
Paulus Romanus.
Peregrinus Polonus.
Petrus Antonii.
Petrus Paulus Ciancianus.
Petrus Galdinus.
Petrus Hieremias.
Petrus Kalo *vel* Calo.
Petrus de Palude.
Petrus Remensis.
Petrus de Ripatransona.
Petrus de Scala.
Petrus de Tarentasia.
Petrus de Valleaurata.
Petrus de Vicentia.
Philippus de Barberiis.
Reinhardus de Fronthoven.
Remigius Clarus.
Robertus Bacun.
Robertus Holkot.
Romanus de Roma.
Romanus de Vicentia.
Salvius de Bario.
Sanctius a Porta.
Servantius Franckel.
Simon de Bertis.
Simon de Burnestona.
Simon Gallus.
Simon Lingoniensis.
Stephanus de Bisuntio.
Stephanus de Ecclesia.
Stephanus de Tarento.
Stephanus de Varnesia.

Thaddæus Dini.
Thomas Antonii.
S. Thomas de Aquino.
Thomas de Argentina.
Thomas de Carnoto.
Thomas de Caſſano.
Thomas de Claraſco.
Thomas Langford.
Thomas Lyld.
Thomas Ringſtede.
Thomas Scaravelli.
Thomas de Senonis.
Thomas Stubbs.
Thomas Thomaſinus.
Thomas de Trentaquatris.
Thomas Walleys *vel* Valois.
Thomaſinus de Ferraria.
Valerius Aragonus.
Venturinus de Bergomo.
Vercellinus de Vercellis.
Ugo de Prato.
S. Vincentius Ferrerius.
Vincentius de Maruegio.
Wernerus de Botis.
Anonymus *de tribus votis regularium* 467. a.
Anonymi alii plures, *quos videſis ad calcem indicis Tomi primi.*
Illi omnes vel plerique ſermones de tempore, de Sanctis, de B. Virgine, Adventuales, & Quadrageſimales, varioſque ad clerum & populum ſcripſerunt.

QUI IN COMMODUM concionatorum opera locorum communium ediderunt, & in Tomo primo laudantur.

Chriſtophorus de Galuez.
Chriſtophorus de Mediolano.
Conradus de Halberſtatt.
Guillelmus Peraldus.
Humbertus de Romans.
Jacobus Toloſanus.
Johannes de Bromyard.
Johannes Caroli.
Johannes de Sancto Geminiano.
Marcus Adighieri.
Mauritius Bellovacenſis.
Nicolaus de Byart.
Nicolaus de Gorran.
Nicolaus de Hanapis.
Rainerius de Piſis.
Robertus Holkot.
Stephanus de Biſuntio.
Stephanus de Borbone.
Thomas Valleys.
Anonymus Toloſanus T. I. 476. b

De Arte prædicandi ſcripſerunt.

Arnoldus de Podio.
Hermannus Teuto.
Hugo Suethus.
Robertus Holkot.
Silveſter de Marradio.
Thomas Valleys.
Anonymus T. I. 739. a

De Laudibus B. Virginis.

Albertus Magnus.
S. Antoninus.
Bertholdus Teuto.
Johannes de Bromyard.
Johannes Nyder.
Sanctius a Porta.
Thomas Toletanus.
Vincentius Bellovacenſis.
Anonymus Bernenſis T. I. 532. a

De Conceptione B. Virginis Tractatus.

Bernardus Guidonis.
Dominicus Carpane.
Dominicus de Catalonia.
Dominicus de Monteluporum.
Dominicus de Pantaleonibus.
Georgius Orter.
Giraudus Rainerius.
Guillelmus de Gannato.
Guillelmus Jordani.
Henricus de Hervordia.
Hieronymus Alberturius.
Jacobus Gil *vel* Ægidii.
Jacobus de Suſato.
Johannes Adæ.
Johannes Bricy.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes de Montenigro.
Johannes de Monteſono.
Johannes Thomæ.
Johannes de Turrecremata.
Leonardus Ser-Uberti.
Nicolaus Eymerici.
Petrus de Vicentia.
Anonymi quinque vel ſex. *Videſis ad calcem indicis Tomi primi.*

De Miraculis B. Virginis.

Johannes Herolt.
Vincentius Bellovacenſis.

De Cultu B. Virginis per Roſarium.

Alanus de Rupe.
Bernardus Maja.
Jacobus Sprenger.
Johannes Excuria.
Anonymus Gallus.

CONCIONATORES TOMO ALTERO laudati.

Qui Sermones de Tempore, de Sanctis, de B. Virgine, Adventuales aut Quadrageſimales ediderunt, vel ſaltem MS reliquerunt.

Abrahamus Bzovius.
Adrianus Cardinale.
Adrianus de Latre.
Adrianus Nardot.
Ægidius Marcheſini.
Ægidius Dominicus Topiarius.
Ægidius Tutinus.
Alexander Cauda.
Alexander de Franciſcis.
Alexander Manerba.
Alexander Medices.
Alexander Sebille.
Alphonſus Cabrera.
Amandus Fremault.
Ambroſius de Altamura.
Ambroſius Capello.
Ambroſius Mariſſal.
Ambroſius Pelargus.
Andreas Moguer.
Andreas Perez.
Andreas Portulaga.

Andreas Ruiz.
Andreas Willart.
Angelus Gazzinus de Lugo.
Angelus Nuzza de Grottula.
Angelus Pientini.
Antoninus de Premislia.
Antoninus Stabili.
Antonius Abelli.
Antonius Alfano.
Antonius Beccarius.
Antonius de Brixia.
Antonius de Cacerez.
Antonius de Claris.
Antonius Daydon.
Antonius Feo.
Antonius du Four.
Antonius Franciscus Fracassi.
Antonius de Ghislandis.
Antonius Justiniani.
Antonius Navarro.
Antonius Paraboscus.
Antonius a Resurrectione.
Antonius Rosa.
Antonius Salcedo.
Antonius Simeon.
Ardengus de Papia.
Armandus de Bellovisu.
Assuerus Engelgrave.
Augustinus Baretti.
Augustinus Cerasola.
Augustinus Salvagus.
Baltazar Arias.
Baltazar Dresselius.
Baltazar Sorio.
Bartholomæus Premisliensis.
Bartholomæus Rondaninus
Bartholomæus de Scrivere.
Bartholomæus de Sonciño.
Basilius Amabilis.
Basilius Pica.
Basilius Vivin.
Bernardus Comensis.
Bernardus de Lucemburgo.
Bernardus de Ponzano.
Carolus Bouquin.
Carolus Petri.
Carolus Roussel.
Cherubinus de Panzera.
Cherubinus Vecci da Morcone.
Claudius Cortez.
Clemens Araneus.
Cornelius de Snexis.
Cyprianus Uberti.
Damianus Alvarez.
Didacus Deça.
Didacus de Horozco.
Didacus de Victoria.
Didacus Yangas.
Didacus de Zamora.
Dominicus Baltañaz de Mexia.
Dominicus Britius de Arimino.
Dominicus Codagli.
Dominicus Dalli.
Dominicus Gallianus.
Dominicus Guerard.
Dominicus a Pace.
Dominicus de Sanctis.
Dominicus Spatafora.
Durandus de Croso.
Eustachius Dalei.
Eustachius de Rosario.
Fabianus Bierxovius.
Ferdinandus de Herrera.
Franciscus Chauchemer.
Franciscus de Cordua.
Franciscus Falconi.
Franciscus Fontana.
Franciscus Lerma.
Franciscus Palau.
Franciscus de Sobrecasas.
Franciscus Tommæ.
Gaillardus de Petra.
Gaspar Perusinus.
Georgius de Aguajo.
Godefridus a Mierlo.
Gregorius Maldonatus.
Gregorius Notalius.
Guillelmus Oonselius.
Guillelmus Pepin.
Guillelmus Rainaud.
Henricus Hextermans.
Henricus Hilden.
Henricus van Oyenburch.
Hieronymus le Brun.
Hieronymus Ercolani.
Hieronymus Fasellus.
Hieronymus Gianotti.
Hieronymus Justiniani.
Hieronymus Pereira.
Hieronymus Maria Rendina.
Hieronymus Sellan de Lanuza.
Hippolytus Maria Taleapetra.
Hyacinthus Baluze.
Hyacinthus Charpignon.
Hyacinthus Dargombat.
Hyacinthus Frederix.
Hyacinthus Suscius.
Hyacinthus Vallejo.
Jacobus Affinati.
Jacobus Beauvaire.
Jacobus Faber.
Jacobus Hyacinthus Fejacques.
Jacobus Fourré.
Jacobus Louvet.
Jacobus Hyacinthus Serry.
Jacobus Tassart.
Jacobus Zacchia.
Ignatius Coutiño.
Ignatius Genuzio.
Illephonsus Giron.
Innocentius Bignami.
Innocentius Cybo.
Innocentius de Spada.
Joachimus Papiensis.
Johannes Blacx.
Johannes Breton.
Johannes Casalas.
Johannes Charron.
Johannes Clerée.
Johannes de la Cruz.
Johannes Dedinger.
Johannes Dietemberg.
Johannes Dumæus.
Johannes Faber ab Hailbruno.
Johannes Faber a Leuxurco.
Johannes Faber arch. Tarsensis.
Johannes de Fabriano.
Johannes Fourré.
Johannes Freilincx.
Johannes Gallo.
Johannes Granada.
Johannes Guiencurt.
Johannes Gutierrez.
Johannes des Holias.
Johannes de Luna.
Johannes Lupicinus.
Johannes de Mata.
Johannes Menigand.

Johannes de Monluc.
Johannes Mormentin.
Johannes de Paliz.
Johannes Reynardi.
Johannes Ricciardi.
Johannes Segobiensis.
Johannes de Torreblanca.
Johannes Alexander Rusca.
Johannes Andreas Coppenstein.
Johannes Baptista Costigliole.
Johannes Baptista Cuerani.
Johannes Baptista Fini.
Johannes Baptista de Franchis.
Johannes Chrysostomus de Bagnuolo.
Johannes Laurentius Cairosa.
Johannes Leonardus Geay.
Johannes Leonardus Uva.
Johannes Ludovicus Bona.
Johannes Ludovicus Gomez de Solis.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes Maria Solarius.
Johannes Paulus Demora del Maro.
Johannes Thomas de la Torre.
Josephus Luquian.
Josephus Senault.
Justinianus Dainesi.
Lazarus Dassier.
Livinus Bondius.
Lucas de Leopoldo.
Ludovicus Maria Agudi.
S. Ludovicus Bertrandus.
Ludovicus Augustinus Castellus.
Ludovicus Doublet.
Ludovicus Granatensis.
Ludovicus de Lyere.
Ludovicus Sesti.
Marcus Maffeus.
Marcus Antonius Seraphini.
Matthæus Lulmus.
Matthæus Mazotus.
Matthias Liropius.
Matthias Zittardus.
Maurus Arighetti.
Medardus de Leval.
Melchior Pou.
Michael Avisati de Fontanarosa.
Michael Borzinus.
Michael Francisci de Insulis.
Michael Zanardi.
Natalis Alexandre.
Natalis Deslandes.
Nicolaus Alexius de Perusio.
Nicolaus Berardi.
Nicolaus a Cruce.
Nicolaus Fabroni.
Nicolaus Lepori.
Nicolaus Lorini.
Nicolaus Neelsius.
Nicolaus Riccardi.
Nicolaus Venne.
Odoardus Pius Felina.
Olivarius de Cuilly.
Olivarius Fournier.
Onuphrius Clemens.
Paschalis de la Fuencasta.
Paulus Ludovicus Greppi.
Paulus Rechiedeus.
Paulus Ziziri.
Petrus Bacherius.
Petrus Bejerano.
Petrus Brun.
Petrus Calvo.
Petrus le Clerc.
Petrus de la Coste.
Petrus Covarruvias.
Petrus Doré.
Petrus Dyvolé.
Petrus Martyr Festa.
Petrus Franchinus.
Petrus Martyr Locatellus.
Petrus Maria Passerinus.
Petrus de Portocarrero.
Philippus de Acosta.
Philippus Bozzolo.
Philippus Muzotus.
Pipinus Rosa.
Pius de Middelere.
Raimundus Bonfilio.
Raimundus Hezecques.
Raimundus de Lannoy.
Raimundus Matthys.
Rainerius Jacobsen.
Raphael delle Columbe.
Raphael de Laminetz.
Robertus de Bonomonte.
Robertus Guellin.
Robertus de Noia.
Rochus Mammerot.
Rodulphus Clutius.
Sanctes Francus.
Sanctes Pagninus.
Sebastianus Michaelis.
Seraphinus de Merodio.
Seraphinus Razzi.
Silvester Mozzolini de Prierio.
Simon Bazin.
Simon Okolski.
Simon Medices.
Sixtus de Vicedominis.
Stephanus Paris.
Stephanus Sicheus.
Thomas Maria Bracchus.
Thomas Caiani.
Thomas de Calvisano.
Thomas Maria Carrafa.
Thomas de Cospis.
Thomas Donati.
Thomas Aloysius de Francavilla.
Thomas Mazza.
Thomas le Paige.
Thomas da Penha.
Thomas Ramon.
Thomas Rebullosa.
Thomas Remy.
Thomas de Sierra.
Thomas Maria Spada.
Thomas de Trans.
Valerianus de Soncino.
Vincentius d'Areanea del Muro.
Vincentius Baron.
Vincentius Ludovicus de Benedictis.
Vincentius Candidus.
Vincentius Niffus.
Vincentius Maria Orsini.
Vincentius Ratier.
Vincentius Romano.

Panegyricos sanctorum alii plures alii pauciores plerique vulgaribus linguis ediderunt.

Albertus Zennerus.
Alphonsus Bocconus.
Ambrosius Ansanus Tantucci.
Andreas Willart.
Antonius Garzoni.
Antonius de Lorea.
Antonius de Peñaranda.
Antonius de Sousa.

Antonius

Antonius de Sousa.
Antonius Spennatus.
Athanasius Basco.
Bartholomæus Guillelmi.
Bartholomæus Miranda.
Bartholomæus de Triviolo.
Basilius Ferri.
Bernardinus Gauslinus.
Cæsar Ludovicus Samminiati.
Camillus Ballioni.
Cristophorus de Torrez.
Cosmus Maria Altogradi.
Didacus Ximenez Arias.
Dominicus de Turre.
Donatus Carnesecchi.
Emmanuel Rebello.
Federicus Maria Tadini.
Franciscus Palmiero.
Hieronymus Cavallari.
Hieronymus Joannini.
Hieronymus de Urbina.
Hyacinthus Maria Anti.
Jacobus Hyacinthus Fejacques.
Ignatius del Nente.
Johannes Slotanus.
Johannes Baptista Braccesçhi.
Johannes Baptista Mazzoleni.
Johannes Baptista Pecchio.
Johannes Dominicus Leonius.
Johannes Dominicus Mazza.
Johannes Franciscus da Reggio.
Josephus Maria Visconti.
Josephus Thomas Riotta.
Leonardus de Utino junior.
Ludovicus Justiniani.
Ludovicus de la Oliva.
Magdalius Jacobus Goudanus.
Marcellus de Cavaleriis.
Marcus Doufrere.
Marcus Pius Pini *vel* Pinos.
Michael Torrez.
Nicolaus Bruyere.
Nicolaus Maria Gennaro.
Paulus Alpherius.
Paulus Caraccioli.
Paulus Minerva.
Petrus Baselius.
Petrus de Cueto.
Petrus Deça.
Petrus Joseph Mari.
Rolandus Roussel.
Thomas Aranha.
Thomas d'Avalos.
Thomas Maria Bracchi.
Thomas du Jardin.
Thomas Pantani.
Vincentius Clerici.
Vincentius Maria Orsini.
Vincentius Maria Sassetti.

Silvæ locorum communium pro concionibus.

Alexander Manerba.
Antonius Chesnoy.
Antonius Daydon.
David Lenfan.
Didacus Alvarez.
Eucherius Bonettus.
Franciscus Combesis.
Georgius Vetterus.
Gerardus Mosanus.
Guillelmus Oonselius.
Henricus van Oyenburch.
Hieronymus Fonseca.
Hieronymus Gattico.
Hippolytus Maria Parascandolo.
Hyacinthus Maria Baiardus.
Hyacinthus Chalvet.
Hyacinthus Serraõ.
Jacobus Archimbaud.
Johannes Augustinus Balbus.
Johannes Carolus Ducos.
Johannes Freylinck.
Johannes Gallo.
Johannes Lopez.
Johannes Benedictus Perazzo.
Mauritius de Gregorio.
Nicolaus Berardi.
Paulus Grisaldi.
Raimundus Hezecques.
Rainerius de Pisis a Johanne Nicolai illustratus.
Severinus Lubomlius.
Thomas de Truxillo.
Vincentius Ferrini.
Vincentius Persio.

Eloquentia Christiana illustrata.

Andreas Ferrer de Valdecebro.
Augustinus Salutius.
Cherubinus Vecci da Morcone.
Didacus a Victoria.
Jacobus Louvet.
Jacobus a Sancto Dominico.
Josephus Bonaventura Pons.
Ludovicus Granatensis.
Michael Zanardi.
Natalis Alexandre.
Raphael Filamondo.
Sebastianus Gaudioso.
Vincentius Seiglier.

Tractatus de laudibus B. Virginis ediderunt.

Abrahamus Bzovius.
Alexander de le Cambre Espinoy.
Ambrosius Brandi.
Ambrosius Capello.
Andreas Mendez.
Andreas Willart.
Antonius Barbieux.
Antonius de Collemancio.
Arnoldus Nylen.
Baltazar de Ayala.
Baltazar de Sorio.
Bernardus de Lucemburgo.
Carolus Roussel.
Cornelius Woons.
Dominicus Britius.
Franciscus Hyacinthus Choquetius.
Franciscus a Cruce.
Franciscus Figueroa.
Henricus Hilden.
Hieronymus Henneguier.
Hieronymus Nichisola.
Jacobus Cabanes.
Jacobus Teyssier.
Johannes Vander Camen.
Johannes de Portugal.
Johannes Ricciardi.
Johannes a Sancta Maria.
Johannes Baptista de Franchis Spinola.
Johannes Bartholomæus Ferrus de Lugo.
Justinus Miechoviensis.
Laurentius Gutierrez.
Lucas Fernandez de Ayala.
Ludovicus de Torrez.
Ludovicus Venegas.

Marcus Antonius Sterni.
Mauritius de Villaprobata.
Melchior Pou.
Michael Francisci de Insulis.
Michael Archangelus Nanni.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus Malinelli.
Nicolaus Ricardi.
Petrus Castruccius.
Petrus Martyr Moxet.
Petrus Martyr Volcart.
Piatus Heylinckx.
Raimundus Bonfilio.
Raimundus Ladesou.
Raimundus de Sancta Corona.
Raphael Badius.
Stephanus Mendez.
Thomas Aloysius de Francavilla.
Thomas Menghini de Albacina.
Thomas Ramon.
Thomas le Roy.
Vincentius d'Areania.

De conceptione B. Virginis tractatus ediderunt.

Albertus Duimius de Gliricis.
Ambrosius Catharinus Politi.
Bartholomæus Spina Pisanus.
Carolus Jouy.
Didacus de Astudillo.
Didacus de las Cucharetas.
Franciscus de la Cruz.
Hyacinthus Maidalchini.
Hyacinthus de Parra.
Innocentius Pencini.
Johannes Baptista de Marinis.
Johannes Martinez de Prado.
Johannes de Ribas y Carasquilla.
Laurentius Gutierrez.
Petrus Esquivel de la Porta.
Petrus Martyr a Sancto Gervasio.
Reginaldus Lucarinus.
Thomas Cajetanus.
Thomas Casellius.
Thomas Pedroché.
Thomas Turcus.
Vincentius Justinianus Antist.
Vincentius Bandellus.
Wigandus Wirt.
Anonymus. T. II 619. a.

De Societatibus SS. Nominis Dei, & Rosarii B. Virginis scripserunt.

Abrahamus Bzovius.
Abrahamus Vande Grein.
Ægidius de Lallaing.
Alanus Bouchot.
Alanus Culpen.
Albertus Brandanus.
Albertus Castellanus.
Albertus de Loncin.
Alexius de Arze y Mansilla.
Alphonsus Fernandez.
Alphonsus de Ribera.
Ambrosius de Altamura.
Ambrosius Brandi.
Ambrosius Capello.
Andreas Flores.
Andreas Gianetti.
Andreas Rovetta.
Angelicus Petricelli.
Angelus Fiorillo.
Angelus Pientini.
Angelus Rampi.
Antoninus Alvarus.
Antoninus Reginaldus.
Antoninus Stabili.
Antonius Alard.
Antonius Barbieux.
Antonius Chesnoy.
Antonius Gambier.
Antonius de Luque.
Antonius Mallet.
Antonius Rozado.
Antonius Soler.
Archangelus Caraccia.
Archangelus Gozzeus.
Archangelus Mansueti.
Augustinus Petretti.
Baltazar Johannes Roca.
Bartholomæus ab Angelo.
Bartholomæus Caranza.
Bartholomæus Premisliensis.
Basilius Ferri.
Basilius Pica.
Benedictus Zoiosus.
Bernardus de Lucemburgo.
Bernardus de Ponzano.
Calixtus de Misanello.
Carolus Claeiis.
Carolus Myleman.
Carolus Roussel.
Claudius Cortez.
Conradus Zittardus.
Cornelius de Snekis.
Cyprianus Uberti.
Didacus de Ojea.
Didacus de Victoria.
Dominicus ab Arbore.
Dominicus de Arteaga.
Dominicus Guerard.
Dominicus Janssensboy.
Dominicus Riera.
Dominicus a Sancta Cruce.
Eustachius Meyer.
Eustachius de Pisis.
Felix Piazzi.
Ferdinandus de las Navas y Pineda.
Franciscus Arnoul.
Franciscus Maria Blancus.
Franciscus Hyacinthus Choquetius.
Franciscus Deurwerders.
Franciscus Doompsius.
Franciscus Fontana.
Franciscus Janssens Elinga.
Franciscus Joyeulx.
Franciscus Letoffé.
Franciscus Maidalchini.
Franciscus Mayer.
Franciscus Mespolié.
Franciscus de Mexia.
Franciscus Orsucci.
Goswinus Henrici.
Gregorius Lombardelli.
Guillelmus Nicolai.
Guillelmus Pepin.
Guillelmus van Scriech.
Henricus Hilden.
Henricus Caldenhaven.
Hieronymus Celentano.
Hieronymus de Florentiola.
Hieronymus Gattico.
Hieronymus Taix.
Hippolytus Maria Taleapetra.
Hyacinthus Bec.
Hyacinthus Cambi.

Hyacinthus Campolus.
Hyacinthus Ravicini.
Hyacinthus Maria Roscianus.
Hyacinthus Schellens.
Hyacinthus Vallejo.
Jacobus Bleda.
Jacobus Buyens.
Jacobus Favre des Blains.
Jacobus Gualtieri.
Jacobus a Sancto Dominico.
Jacobus Zennati.
Johannes de Arenzano.
Johannes Bernard.
Johannes Bigault.
Johannes Gesnerus.
Johannes Lamirault.
Johannes Micon.
Johannes de Montoya.
Johannes de la Mote.
Johannes Renard.
Johannes Ricciardi.
Johannes de Rueda.
Johannes de Salodio.
Johannes a Sancta Maria.
Johannes Testefort.
Johannes de Torreblanca.
Johannes Andreas Coppenstein.
Johannes Andreas Faure.
Johannes Baptista Cuerani.
Johannes Baptista de Franchis.
Johannes Baptista van Ketwig.
Johannes Baptista Mazzoleni.
Johannes Baptista Priantes.
Johannes Baptista Riccardi.
Johannes Carolus Ducos.
Johannes Christianus Itstein.
Johannes Jacobus Percin.
Johannes Maria Bertinus.
Johannes Maria Solari.
Johannes Michael Cavalieri.
Johannes Paulus Demora del Maro.
Johannes Petrus Gripheus.
Johannes Vincentius Bernard.
Josephus Mayol.
Josephus Maria Zucchi.
Lactantius Guarinonus.
Laurentius Loyero.
Leonardus Fosseus.
Ludovicus Bidault.
Ludovicus Hortensius Cigala.
Ludovicus Doublet.
Ludovicus Gomez de Solis.
Ludovicus Justiniani.
Ludovicus van Meyere.
Ludovicus Venegas.
Ludovicus Wliengue.
Marcellus Crassus.
Marcus Antonius Sterni.
Marcus a Weida.
Marianus Panormitanus.
Marinus Cerchiari.
Matthæus de Bie.
Matthæus Laisné.
Mauritius de Gregorio.
Melchior Varacensis.
Michael Francisci.
Michael Angelus Nanhi.
Michael Ophovius.
Michael de Regio.
Michael Tramus.
Nicolaus Dias.
Nicolaus Fatou.
Nicolaus le Febvre.
Nicolaus Strata.
Onuphrius Elisius.
Paulinus Berardini.
Paulus Maria Faventinus.
Paulus Lactantii.
Paulus Zizuri.
Petronius Martini.
Petrus de Alcala alter.
Petrus Bladier.
Petrus de Bollo.
Petrus de Chanterenne.
Petrus Crispo.
Petrus Emmanuel.
Petrus Louvet.
Petrus de Montenigro.
Petrus Martyr Morallus.
Petrus Pelican.
Petrus Martyr Romanius.
Petrus Symars.
Philippus Angelini.
Philippus de Meneses.
Philippus Wannemacker.
Piatus Heylinck.
Raimundus Fini da Lodi.
Raimundus Ladesou.
Reginaldus de Accetto.
Reginaldus Badeo.
Reginaldus Bononiensis junior.
Reginaldus Oliver.
Reginaldus Spadoni.
Seraphinus Banqui.
Seraphinus Pennachius.
Seraphinus Razzi.
Seraphinus Siccus.
Stephanus le Clou.
Stephanus Meney.
Thomas Basarull.
Thomas Borelli.
Thomas Maria Bosius.
Thomas Maria Bracchi.
Thomas Cossu.
Thomas le Paige.
Thomas Parmentier.
Thomas le Roy.
Thomas Tables.
Thomas de Valgornera.
Valer[illegible]s Litvanides.
Vinc[illegible]ius de Bosna.
Vincentius Calogerus.
Vincentius Ferreres.
Vincentius Hensbergius.
Vincentius Paganus.
Vincentius Roqueta
Vincentius Willart.
Anonymus Perusinus. T. II. 424. a.
Anonymus Flander. T. II. 581. a.
Anonymus Romanus. T. II. 757. b.
Anonymus Parmensis. T. II. 757. b.
Anonymus. T. II. 824. a.
Anonymus. T. II. 394. b.

ACTIONES ET ORATIONES LATINAS eruditas & elegantes plures nostri à se habitas ediderunt & primo in conciliis generalibus, quæ cum actis servantur.

In Lugdunensi altero.

Petrus de Tarentasia tum episcopus Ostiensis.

In Pisano.

Leonardus Statii de Datis.
Jacobus Arigonus episcopus Laudensis.

In Constantiensi.

Illi iidem &
Johannes Dominici cardinalis Ragusinus.
Martinus Porée episcopus Atrebatensis.
Sanctius Mulierii episcopus Oleronensis.
Ludovicus de Valleoleti orator regis Hispaniæ.
Theodorus orator regis Poloniæ.
Theobaldus de Saxonia.
Johannes de Podionucis episcopus Catanensis.

In Papiensi & Senensi.

Leonardus Statii de Datis.

In Basileensi.

Johannes Ragusinus.
Johannes de Turrecremata.
Johannes de Montenigro.
Andreas archiepiscopus Rhodius.
Johannes Nyder.
Nicolaus Jacquerius.

In Ferrariensi Florentiam postea translato.

Andreas Rhodius jam laudatus.
Johannes de Montenigro.
Johannes de Turrecremata.
Bartholomæus Lapatius.
Hieronymus Johannis.

In Lateranensi ultimo.

Thomas de Vio Cajetanus.

In Tridentino.

Albertus Duimius de Gliricis.
Alexius Figliuccius.
Ambrosius Catharinus Politi.
Ambrosius Storck *vel* Pelargus.
Bartholomæus de Carrança.
Bartholomæus de Mirandula.
Camillus Campegius.
Dominicus Soto.
Franciscus Forerius.
Georgius a Sancto Jacobo.
Henricus de Tavora.
Johannes de Ludeña.
Marcus Laureus.
Seraphinus Cavalli.

In Synodis variarum Diœcesium.

Ambrosius Catharinus Politi.
Ambrosius Storck *vel* Pelargus.
Andreas Resendius.
Claudius de Spina.
Marcellus Cavalieri.
Vincentius Maria Orsini.

Sermones Latinos solemnes in sacello Summi pontificis eo præsente habitos ediderunt.

Bartholomæus de Miranda.
Dominicus Gravina.
Eustachius Locatellus.
Ignatius Ciantes.
Johannes Gattus *vel* Gattus.
Marcus Maffeus.
Nicolaus Lorini del Monte.
Nicolaus Riccardi.
Nicolaus a Schomberg *vel* Sciomberg.
Paulus de Francis.
Petrus Maria Passerinus.
Raimundus Capisucchi.
Thomas Radini.
Thomas de Vio Cajetanus.
Zenobius Acciaioli.

ORATIONES PANEGYRICAS Sanctorum Latinas elegantes ediderunt.

S. Dominici.

Albertus le Creux.
Johannes Dominicus Lionius.
Petrus Blandin.
Petrus Ægidius van Waleghem.
Thomas de Avalos.

S. Thomæ de Aquino.

Adrianus a Cruce.
Antonius Franciscus Fracassi.
Basilius Ferri.
Bernardinus Gauslinus.
Christophorus de Torrez.
Didacus de Morales.
Franciscus Hyacinthus Choquetius.
Franciscus van Ranst.
Gregorius Donatus.
Hieronymus Henneguier.
Hyacinthus Balada.
Ignatius Ciantes.
Ignatius Galvaõ.
Johannes Gallo.
Johannes Ambrosius Barbavara.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Johannes Baptista Silvester.
Johannes Bartholomæus Ferrus.
Johannes Maria Avila.
Johannes Thomas de Puteobonello.
Josephus Maria Zucchi.
Latinus Paganus Ursinus.
Leonardus de Passano.
Martinus Harney.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Janssenboy.
Norbertus Scheneyder.
Petrus le Clerc junior.
Raimundus Capisucchi.
Raimundus Zanobi.
Reginaldus Lucarinus.
Seraphinus Maio.

S. Antonini.

Thomas Buoninsegni.

S. Hyacinthi.

Johannes Chrysostomus Trabicinus.

S. Pii V in Sacello pontificio.

Thomas Maria Minorelli.

S. Antonii de Padua.

Antonius Spennatus.

Orationes Latinas eruditas & elegantes pro variis occasionibus habuerunt.

Adrianus de Latre.

Albertus

Albertus Mailland.
Alexander Medices.
Andreas Resendius.
Antoninus Massoulié.
Antonius de Beccaria.
Antonius Spennatus.
Barnabas Bernardi.
Bartholomæus Mortarius.
Benedictus Marabotti.
Desiderius Scalia.
Dominicus Maranta.
Dominicus Veyrier.
Eustachius Dalei.
Eustachius Platesius.
Fabianus Bircovius.
Franciscus Penon.
Franciscus Silvester.
Hieronymus Balbus.
Hieronymus Picafetta.
Hieronymus Vielmius.
Innocentius Pencini.
Johannes Caroli.
Johannes de Ferraria.
Johannes de Lixbona.
Johannes de Monluc.
Johannes a Myrica.
Johannes Slotanus.
Johannes Baptista Braccefchi.
Johannes Baptista Civegna.
Johannes Baptista de Martinengo.
Johannes Dominicus Lionius.
Isidorus de Isolanis.
Ludovicus Campana.
Matthæus Bandellus.
Matthias Aquarius.
Michael de Ribera.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Neelsius.
Olivarius Fournier.
Petrus Antonii.
Petrus Bacherius.
Petrus du Four.
Petrus Ranzanus.
Petrus Martyr Scandariati.
Paulus Grisaldus.
Philippus Griveau.
Philippus Manna.
Philippus Wannemakerus.
Reginaldus Cecchini.
Seraphinus de Vannis.
Sixtus Medices.
Thomas de Calvisano.
Thomas de Capitaneis.
Thomas Rosa de Aquila.
Thomas Stella.
Vincentius Baraterius.
Vincentius Cremona.
Zenobius Acciaioli.

Orationes solemnes plerasque Academicas linguis suis vulgaribus ediderunt.

Antonius de Resurrectione.
Antonius de Sousa junior.
Bartholomæus de Triviolo.
Emmanuel Rebello.
Franciscus Maidalchini.
Gaspar ab Ascensione.
Innocentius Cybo.
Johannes Martinez.
Johannes Baptista Braccefchi.
Johannes Benedictus Pollamme.
Johannes Dominicus Lionius.
Johannes Nicolaus Ciminelli.
Josephus Thomas Riotta.
Nicolaus Berardi.
Nicolaus Riccardi.
Paulus Ludovicus Greppi.
Paulus Rechiedei.
Reginaldus Sgambati.
Thomas Maria Carrafa.

Orationes funebres ad omne genus hominum ediderunt.

Antonius de Salazar Cavallero.
Benedictus Britannicus.
Johannes a Sancto Geminiano.

Orationes funebres virorum & mulierum principum alias Latine alias linguis vulgaribus ediderunt.

Adrianus Cardinale.
Alphonsus de Cabrera.
Antoninus Guercio.
Antonius Franciscus Fracassi.
Antonius Goudin.
Antonius Mergara.
Basilius Amabilis.
Bernardus Guyard.
Cherubinus Vecci da Morcone.
Christophorus de Torrez.
Claudius Combet.
Dominicus le Brun.
Elias Couraud.
Fabianus Bircovius.
Franciscus Capronius.
Franciscus Hyacinthus Choquet.
Franciscus Cicada.
Franciscus Orsucci.
Franciscus Viveto.
Gabriel Alessandri.
Godefridus Marcquis.
Guillelmus Parvi.
Hieronymus Bigarella.
Hieronymus Capalla.
Hyacinthus Charpignon.
Hyacinthus Serroni.
Hyacinthus Vallejo.
Jacobus Arigonius.
Jacobus Hyacinthus Fejacq.
Jacobus Fourré.
Jacobus le Hongre.
Jacobus Hyacinthus Serry.
Innocentius Cybo.
Johannes Casalas.
Johannes Faber Augustanus.
Johannes Faluel.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Johannes Dominicus Lionius.
Johannes Jacobus Ducros.
Johannes Leonardus Geay.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Josephus Andreas Lucarini.
Josephus Maria Visconti.
Josephus Thomas Riotta.
Julianus Sage.
Ludovicus Maria Nozzi.
Ludovicus Vincentius de Benedictis.
Ludovicus Vita.
Manuel Garço.
Marcus Doufrere.
Martinus Harney.
Mathurinus Gaultier.
Matthæus Bandellus.
Matthæus de Castillo.
Matthias Zittardus.
Michael Borzinus.
Natalis Deslandes.

Paulus Garra.
Paulus Minerva.
Petrus Damour *vel* de Amore.
Petrus Majorana.
Petrus Ranzanus.
Petrus de Tarentasia.
Philippus Wannemakerus.
Raimundus de Comitibus.
Raimundus Mathys.
Raphael Ripa.
Reginaldus de Montorio.
Remigius Nanni.
Salvator Ascanio.
Simon Basin.
Stephanus Paris.
Thomas de Acquaviva.
Thomas le Paige.
Vincentius Baraterius.
Vincentius Maria Orsini.
Vincentius Ratier.
Vincentius Maria Sassetti.

PHILOSOPHIA ILLUSTRATA.

Quædam veterum philosophorum opera e Græco Latine verterunt.

Georgius Antonius Vespuccius.
Guillelmus de Moerbeka.
Henricus Kosbein.

In omnes aut saltem aliquos Aristotelis libros commentaria ediderunt hi Tomo I. laudati.

Abrahamus Waldensis.
Ægidius de Lessinia.
Albertus de Janua.
Albertus Magnus.
Albertus de Orlamide.
Albertus de Saxonia.
Andreas de Modoetia.
Andreas de Turre.
Andreatius de Camerino.
Antonius de Carlenis.
Antonius de Nazario.
Armandus de Bellovisu.
Arnoldus de Prato.
Augustinus Marciagninus.
Baptista de Fabriano.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus Bononiensis.
Benedictus de Soncino.
Bernardus de Trilha.
Bertholdus de Maisberch.
Boetius Dacus.
Bombologninus de Gaviano.
Boverus Bernensis.
Christophorus Molhusensis.
Conradus de Æsculo.
Conradus de Halberstatt.
Dominicus de Flandria.
Dominicus de Pantaleonibus.
Dominicus de Stelleopardis.
Durandus de Sancto Portiano.
Erasmus Frisner.
Franciscus Nardus.
Franciscus de Prato.
Gaspar a Sancto Johanne.
Georgius de Cascano.
Georgius de Peyra.
Gerardus de Hancinis.
Gerardus Mindensis.
Gerardus de Monte.
Gratiadei Æsculanus.
Guido Argentinensis.
Guido de Ghetiis.
Guido Marguetati.
Guillelmus Bethus.
Guillelmus Mackelelsfield.
Guillelmus Rothwel.
Guillelmus Sudre.
Henricus Hazer.
Hermannus Augustanus.
Hervæus Natalis.
Hieronymus de Janua.
Hieronymus Savonarola.
Hugo de Bilhon.
Humbertus de Albicis.
Jacobus de Ferraria.
Jacobus de Firmiano.
Jacobus de Janua.
Jannius de Pistorio.
Joachimus Turrianus.
Johannes Ægidius.
Johannes Anglus.
Johannes Capreolus.
Johannes Christophori.
Johannes Corisbenus.
Johannes de Gallicis.
Johannes Linconiensis.
Johannes Parisiensis uterque.
Johannes Preslawitz.
Johannes de Reate.
Johannes de Riccio.
Johannes Sanantinus.
Johannes de Spernegasse.
Julius Dacus.
Lambertus de Autissiodoro.
Leonardus de Datis.
Leonardus de Utino.
Ludovicus de Ferraria.
Ludovicus Longo.
Martinus de Bitunto.
Martinus de Janua.
Moneta Cremonensis.
Nicolaus Augusta.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus de Treveth.
Nicolaus de Troia.
Nicoluccius de Æsculo.
Oliverius Brito.
Paulus Barbus Soncinas.
Paulus Gualducci.
Paulus de Venetiis junior.
Petrus Hispanus.
Petrus Monticellus.
Petrus de Tarentasia.
Philippus de Ferraria.
Philippus de Rufinis.
Reginaldus de Priverno.
Remigius Clarus.
Ricardus Winchelsey.
Robertus Eboracensis.
Robertus Holkot.
Robertus Kilwardby.
Stephanus de Garexio.
Stephanus de Reate.
Theodoricus Teuto, & alter Saxo.
Theophilus de Cremona.
S. Thomas de Aquino.
Thomas de Iorz.
Thomas de Sutton.
Thomas Teuto.
Thomas Walleys.
Vercellinus de Vercellis.
Vincentius Merlinus, & Anonymi tres.

Isti Tomo altero laudati.

Ægidius Lallaing.
Ægidius Marchesinius.
Agapetus Ugoni.
Albertus Oswaldus.
Alexander Pini.
Alexander Sebille.
Alexius Figliuccius.
Alphonsus de Marcho.
Alphonsus de Villalpando.
Ambrosius de Altamura.
Angelicus Petricelli.
Angelus Estanyol.
Angelus Julianus.
Angelus Mirabinus.
Angelus de Senis.
Angelus de Sestro.
Angelus Wirzbowic.
Antonius Beccaria.
Antonius de Espinosa.
Antonius Goudin.
Antonius Irribareyra.
Antonius Spennatus.
Antonius Varrejam.
Antonius de Vio.
Augustinus Esbarroja.
Augustinus de Guidutiis.
Augustinus Petretti.
Barnabas de Gallego.
Bartholomæus Manzolus.
Blasius Verdu a Sans.
Chrysostomus Javellus.
Clemens Gifonellus.
Constantinus Coccianus.
Cornelius Vranx.
Cosmas de Lerma.
Cyprianus Benetus.
Didacus Masius.
Didacus Ortiz.
Dionysius Leone da Leccio.
Dionysius Plagese.
Dominicus Aurnhammer.
Dominicus Baltañas de Mexia.
Dominicus Bañez.
Dominicus Lynze.
Dominicus Maria Pozzobonello.
Dominicus Soto.
Eugenius Brutus.
Eustachius Dalei.
Francifcus de Araujo.
Franciscus a Cruce.
Franciscus Deurwerders.
Franciscus Felix.
Franciscus Hieronymus.
Franciscus Manca de Prado.
Franciscus Silvester.
Franciscus Tomma.
Gentianus Billaud.
Georgius Mediolanensis.
Gregorius Notalius.
Guillelmus Seguier.
Henricus Saccardi.
Hieronymus Armellini.
Hieronymus Camargo.
Hieronymus Contarini.
Hieronymus de Fornariis.
Hieronymus Gavaterus.
Hieronymus de Monopuli.
Hieronymus Papinus de Lauda.
Hippolytus Maria Beccaria.
Hyacinthus de Parra.
Hyacinthus Petronius.
Jacobus Brunus de Scigliano.
Jacobus Carapresa.
Jacobus Casimirus Guerinois.
Jacobus Rhodiginus.
Januarius Maria de Afflictis.
Johannes Benedicti.
Johannes Dullardus.
Johannes Hecquet.
Johannes Martinez de Prado.
Johannes de Montagnuolo.
Johannes Renard.
Johannes Sanchez Sedeño.
Johannes a Sancto Thoma.
Johannes Syri Vadanus.
Johannes Tricasius.
Johannes de Vasconcellos.
Johannes Alexander Ruscha.
Johannes Chrysostomus de Bagnuolo.
Johannes Dominicus Agnani.
Johannes Dominicus Montagnoli.
Johannes Franciscus Beatus.
Johannes Maria de Garexio.
Johannes Thomas Puteobonellus.
Josephus Maria Bonetti.
Josephus Maria Zucchi.
Isidorus de Isolanis.
Julius Maria Gentile.
Ludovicus Calchi.
Ludovicus Bertrandus Loth.
Marcus de los Huertos.
Matthias Aquarius.
Mauritius de Gregorio.
Melchior Coronado.
Michael de Asti.
Michael Borzinus.
Michael Saravetius.
Michael Zanardi.
Nicolaus Arnu.
Nicolaus Maria Gennaro.
Nicolaus Mosticensis.
Paulus Maria Canninus.
Paulus Grisaldus.
Paulus Manna.
Paulus Zucca.
Petrus Bachot.
Petrus Castruccius.
Petrus Crockart.
Petrus Paulus Giannerinus.
Petrus Olivarii.
Raimundus Mailhat.
Raimundus Orz.
Raphael Ceraso.
Raphael Ripa.
Reginaldus de Montoro.
Robertus Ranuccius.
Samuel de Lublino.
Sebastianus de Taurominio.
Seraphinus Banchelli.
Seraphinus Piccinardi.
Seraphinus Razzi.
Seraphinus Siccus.
Silvester de Prierio.
Sixtus Medices.
Stephanus Carvisius.
Stephanus Guaraldus de Cento.
Thomas Badia.
Thomas Buoninsegni.
Thomas Maria Giovi.
Thomas Limatola.
Thomas Mazza.
Thomas Mercado.
Thomas Minaldi.
Thomas del Monaco.
Thomas Mutinensis.

Thomas Peregrinus.
Thomas Albertus Tranquillus.
Thomas de Vio Cajetanus.
Valentinus Camers.
Valerianus Polonus.
Vincentius Baraterius.
Vincentius Calci.
Vincentius Caquetius.
Vincentius Maria Cimarelli.
Vincentius Duchna.
Vincentius Ercolani.
Vincentius Justinianus Antist.
Vincentius Niffus.
Vincentius Pons.
Vincentius Preti.
Vitus Ulpius de Matera.

Philosophiam novam aggressi sunt.

Jordanus Brunus.
Thomas Campanella.

Tractatus philosophiæ speciales eruditos & elegantes ediderunt.

Albertus Pascaleus.
Bartholomæus a Sancto Concordio.
Borromeus Basacomarius.
Franciscus Bernerius.
Hieronymus Contarini.
Hieronymua Correa.
Hieronymus Savonarola.
Jacobus Rebullosa.
Matthæus Bandellus.
Paulinus Berti.
Simon Roger.

Historiam naturalem illustrarunt.

Albertus Magnus.
Henricus de Hervordia.
Theodericus Teuto.
Thomas de Cantimprato.
Vincentius Bellovacensis.
Anonymus T. I 666. b

De immortalitate animæ humanæ speciales tractatus ediderunt.

Antonius Marrapha de Martina.
Bartholomæus Fumus.
Bartholomæus de Spina.
Chrysostomus Javellus.
Franciscus Romeus.
Hieronymus Capredonius.
Hieronymus de Fornariis.
Jacobus de Campharo.
Jacobus Naclantus.
Isidorus de Isolanis.
Lucas Bettini.
Philippus de Barberiis.
Robertus Holkot.
Thomas Badia.
Vincentius Colzado.

Medicam scientiam illustrarunt.

Albertus Magnus.
Daniel de Bœuf.
Daniel Bucretius.
Donatus Deremita.
Franciscus Arnoul.
Henricus Daniel.
Henricus a Sancto Bartholomæo del Gaudio.
Hieronymus Mercurius.
Hyacinthus Jordanus de Sancta Agatha.
Jacobus Barelier.
Johannes Ægidius.
Martinus de Bitunto.
Petrus Puerorum.
Raimundus Gosin.
Simon Nerault.
Theodoricus Catalanus.
Thomas Campanella.

Scientias mathematicas illustrarunt.

Albertus Magnus omnes.

Arithmeticam & geometriam.

Albertus de Saxonia.
Benedictus Maria Castronius.
Conradus de Halberstatt.
Gerardus Flander.
Ignatius Dante.
Johannes Baptista Bracceschi.
Johannes Jucundus.
Johannes de Ortega.
Jordanus Saxo.
Isidorus de Isolanis.
Leonardus de Pistorio.
Petrus de Strozzis.
Raneru s Tudertinus.
Sixtus Medices.
Thomas de Mediolano.
Anonymus T. I. 734. a

Astronomiam.

Ægidius de Aurelianis.
Gerardus de Silteo.
Gregorius Teuto.
Johannes Renard.
Johannes Maria de Tolosanis.
Nicolaus de Dacia.
Nicolaus de Paganico.
Nicolaus de Treveth.
Petrus Martyr Mevanias.
Robertus Holkot.
Sanctes Marmochinus.
Thomas Pius Maffei.
Ugo de Castello.

Astrologiam.

Arnoldus de Friburgo.
Basilius Spinula.
Gregorius Notalius.
Hieronymus Savonarola.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes a Sancta Maria Gallus.
Silvester de Prierio.
Spiritus Roterus.
Thomas Buoninsegni.
Thomas Campanella.

Doctrinam temporum.

Ægidius. de Lessinia.
Franciscus Penon.

Musicam.

Adrianus Coquerel.
Albertus Venetus.
Angelus Ignanninus.
Aquinus Suevus.

Dominicus Campesio.
Hieronymus de Moravia.
Hippolytus Ciera.
Nicolaus Toscanus.
Philippus Wykart.
Raimundus de Amico.
Simon Taillerus.
Sixtus Illuminatus.
Thomas a Sancta Maria.

Architecturam.

Andreas Resendius.
Jacobus Rebullosa.
Januarius Maria de Afflictis.
Johannes Jucundus.
Thomas Maria Napoli.
Vincentius Maculanus.

Gnomonicen.

Dominicus Ceva.
Vincentius Lector.

Geomantiam.

Guillelmus de Moerbeka.

Chiromantiam.

Patritius Tricasio.

Artem ocularium vitream.

Alexander Spina *invenit.*

Horologia ex arena sonantia.

Archangelus Maria Redi.

Picturam.

Ferdinandus & Henricus de Tavora.
Petrus Vanden Keeren.

Alchimiam.

Guillelmus Teccenensis.
Robertus Eboracensis.

Computum Ecclesiasticum.

Alexius Garcia.
Bartholomæus da Veyga.
Cyprianus Benetus.

Memoriam arte juvare tentarunt.

Bartholomæus a Sancto Concordio.
Cosmas Rosellius.
Johannes Host a Romberch.

HISTORIAM ILLUSTRARUNT.

Primo generalem & geographicam.

Arnaldus de Badeto.
Arnoldus Leodiensis.
Conradus de Halberstatt.
Didacus de Astudillo.
Godefridus Viterbiensis.
Hieronymus Contarini.
Jacobus Romanus.
Jacobus Rebullosa.

Johannes Annius.
Johannes Baldus.
Johannes Columna.
Paulus Grisaldus.
Petrus Ranzanus.
Siffridus Misnensis.
Thomas Langford.
Vincentius Bellovacensis.
Anonymus Colmariensis T. I. 434. a
Anonymus Ligur T. I. 734. a.
Anonymus Lipsiensis. T. I. 749. b.

Annales seu Chronica Ecclesiastica.

Abrahamus Bzovius.
Ægidius de Lessinia.
Alphonsus Ciaconius.
Alphonsus Fernandez.
Alphonsus de Hojeda.
Alphonsus Maldonado.
Ambrosius de Altamura.
Angelus Mirabinus.
S. Antoninus.
Antonius Beccaria.
Arnaldus de Badeto.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus Carranza.
Bartholomæus de Luca.
Bartholomæus de Martyribus.
Bernardus Guidonis.
Bernardus de Luxemburgo.
Conradus de Saxonia.
Edmundus Ambrosius Burgis.
Gaspar Bugatus.
Gerardus de Fracheto.
Gualvaneus Flamma.
Henricus de Hervordia.
Hieronymus Albertutius.
Hieronymus Beroardi.
Hieronymus Joannini.
Hieronymus Pollini.
Hyacinthus Serroni.
Jacobus de Susato.
Ignatius Amat de Graveson.
Johannes Casalas.
Johannes de Columna.
Johannes de Cruce senior.
Johannes Fontana.
Johannes de Malliaco.
Johannes de la Puente.
Johannes Rufus.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Isidorus de Isolanis.
Lucas Fernandez de Ayala.
Marcellus Barone.
Martinus Polonus.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus le Febvre.
Nicolaus Rosell.
Nicolaus de Treveth.
Petrus de Palude.
Reginaldus Lucarinus.
Severinus Lubomlius.
Thomas Caccini.
Thomas Malvenda.
Anonymus T. I. 848. a
Anonymus T. II. 118. b

Acta quædam singularia historiam Ecclesiasticam generalem tangentia.

Albertus de Albolapide.
Alphonsus Hispanus.

Angelus Pientini.
Augustinus Salutius.
Bartholomæus de Martyribus.
Dominicus Soto.
Eustachius Allaude.
Franciscus Combefis.
Franciscus Doomps.
Hieronymus Oleaster.
Humbertus de Romans.
Hyacinthus Ravicini.
Jacobus Nieuland Paschasius.
Jacobus a Sancto Dominico.
Johannes Benoist.
Johannes Faber ab Hailbrunn.
Johannes Grisson.
Johannes Leo Romanus.
Johannes Nicolai.
Johannes Baptista Braccefchi.
Johannes Maria Borzinus.
Leonardus Chiensis.
Ludovicus Baudry.
Ludovicus Bertha.
Nicolaus Riccardi.
Paulus Minerva.
Raimundus Capisucchi.
Sebastianus Michaelis.
Raimundus de Capua.
Seraphinus Piccinardi.
Simon Saltarelli.
Theodorus Polonus.
Thomas Badia.
Thomas de Utino.
Anonymus T. I. 739. b
Anonymus T. I. 760. a
Anonymus T. I. 792. b

Historiam Ecclesiasticam variarum diœceseon.

Alphonsus Galdo.
Alphonsus Muñoz.
Andreas Balaguer.
Andreas Ferrer de Valdecebro.
Azarias Fridonis.
Bernardus Guidonis.
Bernardus de la Peña.
Franciscus Diago.
Hyacinthus de Nobilibus.
Hyacinthus Tarugius.
Jacobus de Voragine.
Johannes Marieta.
Johannes Dominicus Nazarius.
Johannes Leo Placentius.
Johannes Michael Vansiebius.
Ludovicus Antonius Bohier.
Marcellus Cavalieri.
Marinus Plouverre.
Michael Lequien.
Paulus Maria Faventinus.
Seraphinus Razzi.
Spiritus de Mantua.
Vincentius Maria Orsini.

Historiam Sanctorum Christi Domini & Rerum illum attinentium.

Antoninus Thomas.
Antonius Lorea.
Baltazar Sorio.
Damianus Crassus.
Didacus de Astudillo.
Dominicus Baglioni.
Dominicus Baltañaz de Mexico.
Ferdinandus Ojea.
Gregorius Notalius.
Hieronymus Fazellus.
Ludolphus Saxo.
Petrus du Fay.
Petrus a Sancto Dominico.
Severinus Lubomlius.
Stephanus Leitaõ.
Thomas Stubbs.

Vitam B. Virginis & ejus miracula.

Dominicus de Riera.
Guillelmus Seguier.
Hyacinthus Maria Anti.
Jacobus Teissier.
Johannes Maria Pantani.
Petronius Martini.
Raimundus Censi.
Silvester de Prierio.
Thomas Malvenda.
Thomas N.
Vincentius Bellovacensis.

Imaginum B. V. clararum Historiam.

Alphonsus de Espinosa.
Antonius Pauli.
Archangelus Caraccia.
Aurelius Cosimus.
Athanasius Nellus.
Blasius Verdu a Sans.
Franciscus de Pereda.
Gabriel de Cepeda.
Gabriel Pollini.
Georgius Scicelius.
Hippolytus Maria Zocca.
Johannes Bendit.
Johannes Marieta.
Josephus Gelasius.
Leander Alberti.
Ludovicus de Nocilla.
Michael Scicelius.
Paulus Vincentius.
Petrus Martyr Romanius.
Petrus Rosella.
Petrus de Tobar.
Thomas Bandonus.
Vincentius Peroni.
Anonymus Hispanus. T. II. 550. b.

Vitas Sanctorum per annum.

Ægidius Tutinus.
Albertus Castellanus Venetus.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus Tridentinus.
Bernardus Guidonis.
Didacus de Rosario.
Gombaldus de Ulugia.
Jacobus de Voragine.
Johannes Bathalier.
Nicolaus de Hanapis.
Petrus Calo.

Vitas Sanctorum variarum Provinciarum.

Albertus Legrand.
Antonius Vincentius Domenec.
Bernardinus Faso.
Hunterus Scotus.
Johannes Marieta.

Vitas Sanctorum cujusdam vitæ generis.

Abrahamus Bzovius.
Dominicus Maria Curione.

Exempla ex vitis Sanctorum.

Ambrosius Gozzeus.
Andreas Moguer.
Johannes Ramirez.
Martinus Lavado.
Anonymus T. I. 733. b.
Anonymus alter. T. I. 907. a

Vitas Sanctorum aut B. M. alii singulares, alii plures scripserunt.

Albertus Castellani Mediolanensis.
Alexander Thomas Arcudi.
Alexander Pini.
Alfinutius.
Alphonsus Venero.
Ambrosius Coriolanus.
Archangelus Caraccia.
Arnaldus de Badeto.
Augustinus Cermelli.
Bartholomæus Mutinensis.
Benedictus Bovio.
Bernardus Monsecatus.
Bernardus Teuto.
Blasius Verdu a Sans.
Carolus Myleman.
Claudius Cortez.
Clemens Lozow.
Conradus de Marpurg.
Corradus Corradi.
Dominicus Baltañaz de Mexia.
Dominicus Columbi.
Dominicus Gravina.
Dominicus Guillelmi.
Donatus Carnesecchi.
Felix de Avila.
Ferdinandus Ojea.
Franciscus Combefis.
Franciscus Diago.
Franciscus Porcelli.
Gaspar Bugatus.
Gaufridus de Belloloco.
Ghilbertus de la Haye.
Gregorius Lombardelli.
Guillelmus de Carnoto.
Henricus de Hallis.
Hieronymus Ercolani.
Hieronymus Ramos.
Hieronymus Valella.
Hyacinthus de Nobilibus
Hyacinthus Tarugius.
Hyacinthus Vallejo.
Jacobus Bleda.
Jacobus Rebullosa.
Jacobus Ricci.
I. Raphael.
Johannes Bru de la Magdalena.
Johannes Caroli.
Johannes Dominicanus.
Johannes Guerrero.
Johannes Renard.
Johannes Ribas y Carasquilla.
Johannes a Sancto Geminiano.
Johannes Baptista Braccesche.
Johannes Baptista de Franchis.
Johannes Baptista du Terre.
Johannes Baptista de Tufo.
Johannes Dominicus Gavoti.
Johannes Maria de Tolosanis.
Johannes Michael Cavalieri.
Johannes a Sancto Geminiano.
Josephus de Luquian.
Israel Erlandi.
Laurentius Feus.
Laurentius Giacomini.
Leander Alberti.
Leonardus Ser-Uberti.
Lucas Maria Modrone.
Ludovicus Chardon.
Ludovicus Bertran Marco.
Marcellus Crassus.
Mauritius Gaufridi.
Michael Llot de Ribera.
Nicolaus Barbieri.
Nicolaus Berardi.
Nicolaus Dias.
Nicolaus Lorini.
Nicolaus le Sueur.
Petrus Bacherius.
Petrus de Dacia.
Petrus Eberardinus.
Petrus Ranzanus.
Pinamons Peregrini Brembate.
Rodulphus Boxing.
Raimundus Barbi.
Reginaldus Poc.
Salvator Pons.
Seraphinus Maria Loddi.
Seraphinus de Merodio.
Seraphinus Razzi.
Seraphinus Rinaldi.
Silvester de Prierio.
Simon de Valle.
Theodericus ab Holdt Turingus.
Thomas de Cantimprato.
Thomas Mazza.
Thomas Pennequin.
Anonymus T. I. 413. a.

Historiam generalem Regularium.

Bartholomæus ab Angelo.
Ferdinandus de Castillo.
Stephanus de Lusignan.

Historia generalis ordinis Prædicatorum illustrata.

Albertus Castellanus.
Alphonsus Fernandez.
Ambrosius Taegius.
Andreas Ferrer de Valdecebro.
Antonius Senensis.
Benedictus Pauli.
Bernardus Guidonis.
Conradus Zittardus junior.
Didacus de Rosario.
Dominicus Baglioni.
Dominicus Baltañaz de Mexia.
Felix de Castelfranco.
Ferdinandus de Castillo.
Georgius Eppius.
Gerardus de Frachero.
Gualvaneus Flamma.
Hieronymus Albertutius.
Humbertus de Romans.
Hyacinthus de Janua.
Jacobus Dominici.
Jacobus Quetif.
Jacobus de Suzato.
Johannes a Cruce senior.
Johannes Lopez.
Johannes de Puteobonello.
Johannes a Sancta Maria.
Johannes de Villaseñor.
Johannes Michael Pio.
Jordanus Ansalonius.

Jordanus Saxo.
Josephus de Sarabia y Lezana.
Laurentius Pignon.
Leander Alberti.
Ludovicus a Valleoleti.
Paulinus Berardini.
Petrus Bajocensis.
Petrus Patavinus.
Petrus Roseus.
Raimundus Saens.
Sebastianus de Olmedo.
Stephanus de Salanhaco.
Stephanus Sampaio.
Thomas de Cantimprato.
Thomas Malvenda.
Timotheus Botonius.
Vincentius Maria Fontana.
Vincentius Seiglier.
Anonymus Hispanus T. II. 189. b

Auctores illustrandæ historiæ ordinis generali utiles.

Antonius Gonçalez de Acuña.
Ascanius Maria Crispo.
Basilius Ferri.
Bernardus de Lucemburgo.
Didacus de Astudillo.
Dominicus Gravina.
Eduardus Bilius.
Franciscus Hyacinthus Choquetius.
Guillelmus Raynaud.
Jacobus a Sancto Dominico.
Jacobus de Voragine.
Joachimus Melendez.
Johannes Casalas
Johannes Nicolai.
Johannes Nyder.
Ludovicus Mesplede.
Nicolaus Janssensboy.
Petrus Calvo.
Petrus Martyr Coliard.
Petrus Pelican.
Thomas de Rocamora.
Thomas de Sierra.
Vincentius Baron.
Vincentius Gomez.
Yvo Pinsart.
Anonymus T. I. 75. a
Anonymus T. II. 379. a

Martyrologia seu Historia SS. BB. ac illustrium ordinis Prædicatorum generalis.

Ægidius de Lallaing.
Alphonsus Bocconus.
Ambrosius de Altamura.
Antonius Franciscus Fracassi.
Antonius a Sancto Dominico.
Antonius Schauf.
Archangelus Mancasula.
Bernardinus Faso.
Carolus Raisson.
Carolus a Sancto Vincentio.
Constantius de Fabriano.
Cyprianus Uberti.
Dominicus de Herre.
Dominicus Maria Marchese.
Fredericus Steill.
Jacobus Buyens.
Jacobus Lafon.
Johannes Adam.
Johannes Gavaston.
Johannes Marieta.
Johannes Baptista Feuillet.
Johannes Damascenus Lubieniecki.
Johannes Dominicus Rovarinus.
Johannes Michael Cavalieri.
Matthæus Bandellus.
Michael Barili.
Paulus Minerva.
Petrus Guidonis.
Petrus Louvet.
Petrus Malpeus.
Philippus de Hortonovo.
Philippus Wolfius.
Reginaldus Lucarinus.
Stephanus Thomas Souegés.
Thomas del Castellar.
Thomas de Sancto Germano.
Thomas Schifaldus.
Vincentius Justinianus Antist.
Vincentius d'Areanea.
Vincentius Montalvan.

HISTORIA SINGULARUM Provinciarum, vel in quaque domorum illustrata.

Hispaniæ.

Alphonsus Fernandez.
Johannes Hurtado de Mendoça.
Johannes de Robles.
Sebastianus Bravo.
Anonymus T. I. 734. a.
Anonymus alter. T. II. 189. b.

Tolosana.

Antoninus Reginaldus.
Bernardus Guidonis.
Guillelmus Pelhisso.
Jacobus Archimbaud.
Johannes Jacobus Percin.
Johannes Mahuet.
Petrus Geyman.
Vincentius Reboul.

Franciæ.

Antonius Legrand.
Hyacinthus Charpignon.
Laurentius Pignon.
Nicolaus le Febvre.
Simon Joseph Thibault.

Lombardiæ utriusque.

Andreas Rovetta.
Cherubinus Calvo.
Dominicus Codagli.
Gabriel a Savigliano.
Georgius Ravennatinus.
Johannes Dominicus Rovarinus.
Johannes Maria Pelegrinus.
Ludovicus Panormitanus.
Vincentius Rivalius.
Anonymus T. I. 905. b.

Romanæ.

Benedictus de Montefiascone.
Benedictus de Mantua.
Dominicus Baglioni.
Dominicus de' Peccioli.
Gabriel Pollioni.
Georgius Ravennatinus.
Gregorius Lombardelli.

Hyacinthus

Hyacinthus de Nobilibus.
Modestus Biliotti.
Nicolaus Andreas de Incontris.
Robertus Ubaldini de Galliano.
Seraphinus Razzi.
Thomas Bettini.
Vincentius Maria Fontana.
Vincentius Herculani.
Zenobius Acciaioli.
Anonymus T. I. 734. a

Regni Siciliæ.

Ambrosius Guillelmi.
Ascanius Maria Crispo.
Dionysius Occilli.
Theodorus a Valle.

Hungariæ.

Benedictus T. I. 149. a
Sigismundus Ferrarius.

Teutoniæ.

Bernardus de Lucemburgo.
Anonymus Colmariensis T. I. 494. a
Anonymus Teuto alter T. I. 863. a

Angliæ.

Anonymi plures T. I. 514. a & 734. b.
Clemens Scotus.

Poloniæ.

Abrahamus Bzovius.

Daciæ.

Petrus Dacus.

Græciæ.

Andreas Doto.
Hugo apocrisarius Gregorii IX.
Petrus de Sezana ejus socius.
Philippus de Pera.
Anonymus T. I. 136. a

Terræ Sanctæ.

Andreas inquisitor in Cypro.
Andreas de Longiumello.
Angelus Calepius.
Anselinus apocrisarius Innocentii IV.
Guillelmus Tripolitanus.
Humbertus de Romans.
Philippus, ejusdem prior provincialis.
Simon de Sancto Quintino.
Stephanus de Lusignan.
Yvo Brito.

Aragoniæ.

Baltazar Sorio.
Franciscus Diago.
Michael de Fraga.
Nicolaus Rosell.
Vincentius Justinianus Antist.

Boemiæ.

Baltazar Mendel.
Petrus de Boemia.

Provinciæ.

Bernardus Guidonis, cui Anonymus ignotus post hujus provinciæ a Tolosana divisionem succenturiavit. Vide T. I. 660 b codicem regium 4506 & alibi pluries laudatum, in quo plura habentur de ea provincia.

Saxoniæ.

Anonymus T. I. 586. a

Dalmatiæ & Congregationis Ragusinæ.

Seraphinus Razzi.

Insulæ Siciliæ.

Hyacinthus Montaltus.
Matthæus de Castillo.
Philippus de Barberiis.
Thomas Schifaldus.

Portugalliæ.

Ægidius Lusitanus.
Ludovicus Cacegas.
Ludovicus Sousa.

Scotiæ.

Rolandus Scotus.
Johannes Grissonius.

Germaniæ inferioris & S. Rosæ.

Bernardus Johannis a Goes.
Bernardus de Jonghe.
Franciscus Boschman.
Franciscus Hyacinthus Choquet.
Ghilbertus de la Haye.
Guillelmus Seguier.
Henricus Schelliers.
Jacobus Buyens.
Jacobus de Joncheere.
Johannes Janss.
Johannes de Noewirelles.
Leonardus Janssensboy.
Ludovicus Robiin.
Philippus Petit.
Anonymus T. I. 906. a

Apuliæ.

Petrus Roseus.

CALABRIÆ
seu Rerum S. Dominici in Suriano.

Ægidius van Swieten.
Antoninus Lembo.
Augustinus de Suriano.
Carolus Myleman.
Cornelius & Dominicus Janssensboy.
Dominicus da Seminara.
Dominicus Suñer.
Franciscus Gomez.
Franciscus de Pinello.
Hieronymus de Suriano.
Hippolytus Maria Taleapetra.
Ignatius Ciantes.
Innocentius Berardi.
Johannes Doye.

Johannes Baptista Polo.
Laurentius Loyero.
Ludovicus Robion.

Hyberniæ.

Ambrosius o Conor.
Daniel o Daly.
Johannes o Heyn.
Stephanus de Exonia.

Mexicana.

Andreas Moguer.
Alphonsus de la Annunciacion.
Augustinus Davila Padilla.
Didacus Duran.
Dominicus ab Annunciatione.
Thomas del Castellar.
Vincentius de las Casas.

Peruana.

Antonius Gonçalez de Acuña.
Antonius de Luque.
Antonius Rodriguez.
Johannes Melendez.
Ludovicus de Orduña.

Chiapensis & Guatimalensis.

Antonius de Remesal.
Thomas de la Torre.

Oaxacana S. Hippolyti.

Alphonsus Vayllo.

Novi Regni Granatensis S. Antonini.

Alphonsus de Zamorra.

Chilensis.

Hyacinthus Jorquera.

Occitana.

Ludovicus Mesplede.

Venetiarum S. Dominici.

Cherubinus Torni.
Dominicus Codagli.
Jacobus Maria Janvictius.
Marcus Antonius Sterni.

Armeniæ.

Azarias Fridonis.
Johannes de Charna.
Johannes Dominicus Nazarius.
Paulus Maria Faventinus.

Philippinarum SS. Rosarii, & Missionum ab ea provincia cultarum Japoniensis, Sinensis, & Tunchinensis.

Alphonsus Sandin.
Angelus a Sancto Antonino.
Baltazar de la Cruz.
Carolus Clemens Gan.
Christophorus Pedroche.
Didacus Aduarte.
Didacus Collado.
Didacus Gugliadus.
Dominicus de Erquicia.
Dominicus Gonçalez.
Dominicus de Luna.
Dominicus Ferdinandus Navarrete.
Dominicus Sarpetri.
Eleutherius Guelda.
Emmanuel Trigueros.
Franciscus Carrero.
Franciscus Gonçalez a Sancto Petro.
Franciscus Varo.
Gabriel a Sancto Antonio.
Gaspar a Cruce.
Gregorius Lopez.
Guillelmus Courtet.
Hyacinthus Esquivel.
Hyacinthus Orphanel.
Johannes a Cruce.
Johannes Garcia.
Johannes de Paz.
Johannes Polanco.
Johannes Baptista Moralez.
Jordanus Ansalonius a Sancto Stephano.
Josephus Maria Tabaglio.
Laurentius Morera.
Ludovicus Lopez.
Maginus Ventallol.
Melchior Mançano de Haro.
Michael de Benavides.
Natalis Alexandre.
Petrus de Alcala.
Petrus Muñoz.
Raimundus Parascandolo.
Raimundus del Valle.
Salvator a S. Thoma.
Thomas Luccioni de Bonifacio.
Thomas a Sancto Hyacintho.
Timotheus Botigli a Sancto Antonino.
Victorius Ricci.

Pedemontana S. Petri Martyris.

Aurelius Cosimus.

Aprutina.

Paulinus Berardini.
Petrus Rosella.

Russiæ.

Antoninus de Præmislia.
Simon Okolski.

Parisiensis.

Antonius Mallet.
Gentianus Billaud.
Godefridus de Languedoc.
Marinus Prouverre.
Natalis Alexandre.
Ricardus Guillouzou.
Simon Roger.

Anonymus Metensis omissus inter scriptores, qui circa initia seculi XVI floruit, & scripsit *Historiam illustris domus Metensis S. Mariæ Magdalenæ*, pluries in hoc opere laudatam. Vide T. I. 149 b. *Hugo Metensis*, & 531 a, ubi de *Ferrico Metensi*, & alibi passim, ubi de sodalibus dictæ domus. Addo ejus autographum servari apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Lituania.

Johannes Ceslaus Baier.
Petronius Kamienski.

S. Ludovici Regis.

Antonius Mazenod.
Jacobus Quetif.
Olivarius Fournier.
Petrus Martyr Coliard.

VITAS SS. BB. AC VIRORUM illustrium ordinis singulares ediderunt.

S. Dominici.

Andreas Ferrer de Valdecebro.
Augustinus Cermelli.
Bernardus Guidonis.
Bornasius Siculus.
Constantinus Urbevetanus.
Didacus de Lemos.
Dominicus Celi.
Georgius Ravennatinus.
Gerardus de Fracheto.
Gerardus Teuto.
Gualvaneus Flamma.
Humbertus de Romans.
Hyacinthus Cunibert.
Johannes Baptista de Godoy.
Johannes Benoist.
Johannes Lopez senior.
Johannes Martin.
Johannes Nys.
Jordanus Saxo.
Lactantius Guarinonus.
Leander Alberti.
Michael Archangelus Nanni.
Nicolaus Berardi.
Nicolaus Janssensboy.
Petrus Ferrandi.
Philippus Petit.
Seraphinus Thomas Miguel.
Theodoricus de Appoldia.

S. Petri Martyris.

Archangelus Mancasula.
Augustinus Cermelli.
Georgius Ravennatinus.
Henricus Scacabarozzi.
Johannes Baptista Priantes.
Thomas Agni de Lentino.

S. Thomæ de Aquino.

Alphonsus de Ribera.
Augustinus Cermelli.
Bernardus Guidonis.
Didacus Maz.
Dominicus Dunant.
Gregorius van Hoorde.
Guillelmus de Thoco.
Guillelmus Seguier.
Gundisalvus de Arriaga.
Johannes Biescas.
Johannes de Claveria.
Johannes Nys.
Johannes Baptista Wouters.
Petrus Roseus.
Raimundus Hugonis.

S. Vincentii Ferrerii.

Bernardus Guyard.
Damianus Dias.
Dominicus Maria Marchese.
Franciscus Diago.
Franciscus Gabalda.
Jacobus Magdalena.
Johannes Gavaston.
Johannes Lopez senior.
Matthæus de Castillo.
Petrus Blasco.
Petrus Ranzanus.
Salvus Cassetta.
Seraphinus Thomas Miguel.
Vincentius Justinianus Antist.
Vincentius Gomez.

S. Antonini.

Dominicus Maccarani.
Johannes Maria de Tolosanis.
Thomas Buoninsegni.
Vincentius Mainardus.

S. Raimundi.

Andreas Perez.
Antonius de Lorea.
Dominicus Codagli.
Franciscus Diago.
Hyacinthus Saiz.
Jacobus Rebullosa.
Jacobus de Sancto Johanne.
Johannes Marieta.
Michael Llot de Ribera.
Petrus Marsilius.
Raphael Grillenzonius.
Salvator Pons.
Sebastianus Castellettus.
Vincentius Justinianus Antist.
Vincentius Gomez.
Anonymus T. I. 477. b

S. Ludovici Bertrandi.

Antonius Alardi.
Baltazar Johannes Roca.
Barthomæus Avignone.
Hyacinthus Cunibert.
Jacobus Ricci.
Johannes Doye.
Johannes Andreas Faure.
Johannes Baptista Feuillet.
Josephus Favorez.
Lucas Loarte.
Ludovicus Bertha.
Vincentius Justinianus Antist.
Vincentius Gomez.
Vincentius Saborit.

S. Hyacinthi.

Abrahamus Bzovius.
Ambrosius Drwe.
Antonius Grandecius.
Antonius de Hinojosa.
Antonius de Ormaza.
Augustinus de Montealcino.
Didacus Maz.
Hyacinthus Cunibert.
Innocentius Cybo.
Johannes Renard.

Johannes Andreas Faure.
Johannes Baptista de Franchis.
Leonardus Ser-Uberti.
Melchior Mosticensis.
Seraphinus Razzi.
Severinus Lubomlius.
Stanislaus Cracoviensis.
Stephanus le Clou.
Thomas de Scyczow.

B. Ambrosii Sansedonii.

Aldobrandinus Paparonus.
Alexander Guillelmi.
Bernardinus Gauslinus.
Bonaventura de Tolomeis.
Felix Richetti.
Franciscus Hyacinthus Choquetius.
Gilbertus Alexandrinus.
Gregorius Lombardelli
Hyacinthus Cunibert.
Johannes Croissant.
Laurentius Morera.
Ludovicus Marissal.
Recuperatus de Petramala.
Vincentius Gomez.
Anonymus T. II. 757. b

B. Jacobi Salomonii.

Hyacinthus Cunibert.
Johannes Croissant.
Laurentius Morera.
Ludovicus Marissal.
Vincentius a Faventia.
Vincentius Gomez.

B. Jacobi de Mevania.

Bartholomæus Mortarius.
Bonaventura Camasseus.

B. Gundisalvi de Amarante.

Andreas Resendius.
Stephanus Sampaio.

S. Pii papæ V.

Antonius de Lorea.
Archangelus Caraccia.
Clemens de Salis.
Cornelius Woons.
Franciscus Guidi.
Johannes Doye.
Johannes Baptista Feuillet.
Thomas Maria Minorelli.
Thomas Moniot.
Vincentius Willart.
Anonymi duo T. II. 644. b

B. Benedicti papæ. XI.

Georgius Lazari.

B. Petri Hieremiæ.

Gregorius de Augustino.
Gregorius Lombardelli.
Johannes Baptista de Franchis.
Thomas Schifaldus.

B. Johannis Vicentini.

Valerius Moschetta.

B. Alberti Magni.

Bernardinus Gauslinus.
Hyacinthus Tarugius.
Petrus de Prussia.
Philippus Petit.
Radulphus de Noviomago.
Raphael Badius.
Anonymus T. II. 497.

B. Ægidii Lusitani.

Andreas Resendius.
Johannes Portalegrensis.
Petrus Paez.
Stephanus Sampaio.

B. Petri Gundisalvi Telmi.

Antonius Senensis.
Sebastianus Gaudioso.
Stephanus Sampaio.
Vincentius Justinianus Antist.
Anonymus T. I. 478. a

B. Augustini de Gavothis.

Johannes Tomcus.
Sigismundus Ferrarius.

B. Johannis Andreæ Carga E. & M.

Bernardinus Gauslinus.
Petrus de Marchis.

Martyrium Alexandri Baldrati.

Franciscus Maria Merenda.
Hyacinthus Subbiani.
Josephus Caraccioli.
Thomas de Via.

B. Mauritii Hungari vitam & martyrium.

Anonymus T. I. 591. a

B. Alphonsi Navarrete & aliorum in Japonia, & in Indiis Orientalibus martyria.

Antoninus Reginaldus.
Dominicus Gonçalez.
Josephus Lamberti.
Laurentius Morera.
Melchior Mançano de Haro.
Petrus a Sancto Dominico.
Simon de Luce.

Martyrium Hieronymi da Cruz.

Ferdinandus a Sancta Maria.

Antonii Etrusci Martyrium.

Constantius Eremita.

B. Johannis Dominici cardinalis & aliorum plurium insignium Dei servorum vitam.

Johannes Caroli.

Servi Dei Carini (sic enim legendum non *Marcolini*, ut nobis excidit T. I. 770. a)

Johannes Dominici cardinalis.

B. Henrici

B. Henrici Susonis.

Henricus van Herenberck.
Ignatius del Nente.
Laurentius Morera.
Elisabetha Staglin.

B. Cestai.

Abrahamus Bzovius.
Johannes Damascenus Lubieneczi.

B. Guillelmi de Sabaudia.

Johannes Portier.

B. Jacobi Sextii.

Georgius Mediolanensis.

Servi Dei Jacobi de Alamania.

Ambrosinus Soncinas.
Isidorus de Isolanis.
Silvester Prierias.

Servi Dei Martini de Porras.

Adrianus de Alessio.
Johannes Vargas de Machuca.

Servi Dei Pauli a Sancta Maria.

Hieronymus Moreno.

B. M. Humberti de Romans M. O. V.

Franciscus Diago.
Hieronymus Joannini.

B. M. Hieronymi Savenarolae.

Ambrosius Catharinus.
Jacobus Quetif.
Matthaeus Lachi.
Paulinus Bernardini.
Philippus Wannemaxerus.
Seraphinus Razzi.
Timotheus Boronius.
Zacharias de Lunigiana.

Pauli Constabilis M. O. XLVII.

Hieronymus Joannini.

Ludovici Granatensis.

Franciscus Diago.
Franciscus de Olibera.
Johannes Marieta.

Petri de Tapia.

Antonius de Lorea.

Johannis de Vasconcellos.

Andreas Ferrer de Valdecebro.

Petri Eborensis.

Andreas Resendius.
Stephanus Sampaio.

Bartholomaei de Martyribus.

Jacobus Quetif.
Ludovicus Granatensis.
Ludovicus de Sousa.

Johannis Baptistae de Tolomeis & aliorum plurium.

Gregorius Lombardelli.

Bernardini Gauslini.

Marcus Antonius Sterni.

Petri Quintin.

Ricardus Guillouzeu.

Bartholomaei de las Casas, & Seraphini Capponi a Porretta.

Johannes Michael Pio.

Corradini de Brixia.

Constantius de Fabriano.
Nicolaus Bagnatorius.

Dalmatii Moner.

Nicolaus Eymerici.

Dominici Añadone.

Bartholomaeus Soncinas.
Johannes Freylinck.
Vincentius Gomez *ejusdem & Michaelis Lazaro.*

Antonii le Quieu.

Archangelus Gabriel ab Annunciatione.

Alvari Johanni II Castiliae regi a confessionibus.

Ludovicus Sotillo de Mesa.

Josephi de Vita.

Johannes Baptista de Castillo.

Johannis Solani.

Dominicus Rossi.

Sebastiani Michaelis.

Petrus Martyr Coliard.

Aliorum plurium sanctitate & doctrina illustrium vitam quisque singularem scripserunt.

Alphonsus Fernandez.
Antonius de Remesal.
Didacus Maz.
Didacus Ramirez.
Dionysius Paulini Berardini laudati discipulus.
Dominicus a Conceptione.
Dominicus Maria Marchese.
Dominicus de Pozzobonello.
Franciscus de Relux.
Franciscus de Zaccone.
Gundisalvus de Ariaga.
Hieronymus Fuzer.
Jacobus Quetif.

Jacobus a Sancto Dominico.
Johannes de Robles.
Johannes Vincentius de Valentia.
Josephus Caracciolo.
Lactantius Guarinonus.
Ludovicus Chardon.
Ludovicus Doublet.
Ludovicus Sesti.
Matthæus Bandellus.
Nicolaus Figuerez.
Octavianus Bulgarinus.
Petrus Girardel.
Petrus Johannes Guasch.
Simon de las Llagas.
Vincentius Justiniani.

SANCTARUM ORDINIS AC SANCTITATIS fama illustrium Sororum vitam singularem scripserunt.

S. Agnetis de Montepolitiano.

Andreas de Pisis.
Didacus Maz.
Hieronymus Cavallari.
Jacobus de Laterina.
Laurentius Sordini.
Nallus de Urbeveteri.
Nicolaus Barbieri.
Raimundus de Capua.
Silvester de Prierio.

S. Catharinæ de Senis.

Ambrosius Catharinus.
Antonius de la Peña.
Bartholomæus Dominici.
Bartholomæus Montuccius.
Bartholomæus Mutinensis.
Benedictus Marabotti.
Dominicus de Pistorio.
Gregorius Lombardelli.
Gregorius Notalius.
Jacobus Magdalena.
Johannes Boucquetius.
Johannes Martinez de Prado.
Maximus de Salerno.
Michael Ophovius.
Petrus de Pisis.
Philippus Marci.
Raimundus de Capua.
Simon de Florentia.
Sixtus Lamberti.
Thomas Antonii de Senis.
Thomas de Fonte.
Thomas Vesach.
Vincentius Justinianus Antist.
Vincentius Demandon.
Anonymus T. II 38. b.

S. Rosæ Limanæ.

Andreas Ferrer de Valdecebro.
Antonius Gonçalez de Acuña.
Antonius de Lorea.
Dominicus Maria Marchese.
Hyacinthus de Parra.
Johannes Vargas de Machuca.
Johannes Andreas Faure.
Johannes Baptista Feuillet.
Johannes Baptista Wouters.
Josephus Sotello.
Leonardus Hansen.
Petrus Emmanuel.
Petrus Scotus Panormitanus.
Seraphinus Bertolini.
Anonymus T. II. 630. b
Anonymus alter T. II 757. b

B. Johannæ Lusitanæ.

Antonius Lusitanus.
Margarita Pineria.
Nicolaus Dias.

B. Osannæ Mantuanæ.

Franciscus Silvester.
Raphael Badius.
Seraphinus Thomas Miguel.

B. Margaritæ de Sabaudia.

Guillelmus Raynaud.
Humbertus Locatus.
Hyacinthus de Baresiano.
Thomas Aymo Bonjannis.
Thomas Eporediensis.

B. Margaritæ de Castello.

Hieronymus Pollini.
Thomas Pantani.

B. Margaritæ Hungaræ.

Guarinus de Giaco.

B. Claræ Gambacurtæ.

Anonyma T. II. 839. a

B. Ingridis Sveciæ.

Franciscus Hyacinthus Choquetius.

B. Columbæ Reatinæ.

Sebastianus Perusinus.
Leander Alberti.

B. Genovefæ & B. Neræ de Tolomeis Senensium

Gregorius Lombardelli.

B. Luciæ Narniensis.

Dominicus Ponsi.
Jacobus de Marcenesio.
Michael Pio.
Vincentius Maria Belli.

B. Agnetis Galland, vel a Jesu.

Hyacinthus Cunibert.
Spiritus Panassiere.

B. Mariæ Villanæ.

Antonius de Lorea.
Dominicus Maria Marchese.

B. Catharinæ de Raconisio.

Archangelus Maria Viadana.
Dominicus a Braida.

B. Mariæ Raggi.

Johannes Freilincx.

Matthias Heys *hujus & aliarum.*
Michael Llot de Ribera.
Paulus Minerva.
Petrus Johannes Zaragoça de Heredia.

B. Hippolyta a Jesu de Rocabertis.

Antonius de Lorea.

B. Catharina de Lenziis Senensis.

Sebastianus Caccini.
Simon de Angelis.

B. Catharina de' Ricci.

Philippus Guidi.
Seraphinus Razzi.
Thomas Neri.

B. Francisca Tacchini.

Robertus de Robertis.

B. Tolanda de Viana.

Hermannus de Lucemburgo.

B. Margarita de Ipris.

Sigerus de Insulis.
Thomas de Cantimprato.

B. Mariana Storiona Veneta & aliarum.

Thomas Antonii.

B. Sibyllina de Papia.

Thomas de Bozolasto.

Aliarum sanctitatis odore illustrium vitam singularem scripserunt.

Alexander Capocci *Mariæ Bagnesia.*
Antonius de Lorea *Mariæ a S. Andrea, Mariæ Villana & Mariæ a S. Trinitate.*
Antonius de la Peña *Johannæ Urbevetanæ & Margaritæ del Castillo.*
Ferdinandus de Castillo *earumdem.*
Bonaventura Borselli *Mariæ Magdalenæ de Ursinis.*
Basilius Pica *Mariæ Magdalenæ Luppini.*
Dominicus Marchese *Paulæ Maresca & Mariæ Villana.*
Jacobus a S. Dominico *Annæ Maguien.*
Ignatius del Nente *Dominicæ a Paradiso.*
Julianus del Fiore *Paulæ a S. Thoma.*
Ludovicus de Sousa *Margaritæ a S. Sacramento.*
Petrus Lopez *Martillæ de Angelis.*
Andreas de Maia Salaberria *ejusdem, & Arzillæ de Saragoça.*
Petrus Martyr Naldinus *Mariæ Benignæ.*
Philippus Petit *Dominicæ a Cruce & Johannæ.*
Pius Manardus *Juliæ Cicarellæ.*
Ricardus Guillouzou *Mariæ Paret.*
Seraphinus Razzi *Osannæ Cortonensis.*

De Historia Congregationum de auxiliis legendi.

Antoninus Reginaldus.
Dalmatius Amatus.
Didacus Alvarez.
Dominicus Bañez.
Hieronymus de Lanuza.
Jacobus Hyacinthus Serry.
Natalis Alexandre.
Petrus de Tapia.
Thomas de Lemos.

Epistolas Historiam Ecclesiasticam tangentes scripserunt.

Ambrosius Storck *vel* Pelargus.
Andreas de Longiumello.
Antonius Abely.
Armandus de Bellovisu.
Bartholomæus Parvus senior.
Benedictus Hungarus.
Bernardus Teuto.
Conradus Gratiadei.
Cyprianus Uberti.
Gaufridus Ebronensis.
Guillelmus Sudre.
Hieronymus Savonarola.
Johannes Castellani.
Johannes Nyder.
Johannes Franciscus Beatus.
Jordanus Saxo.
M. Neapolitanus.
Matthæus de Ursinis.
Menentillus de Spaleto.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Rosell.
Nicolaus Sciombergius.
Petrus Franchinus.
Petrus de Palude.
Philippus Provincialis Terræ-Sanctæ.
Ricoldus de Montecrucis.
Robertus Kilwardeby.
Spiritus Roterus.
Thomas Agni de Lentino.
Thomas de Vio Cajetanus.
Thomas Walleys.
Vincentius Ferrerius.
Vincentius Maria de Ursinis.
Zenobius Acciaioli.

Historia aliorum a nostro ordinum illustrata.

Dominicus Gravina.
Dominicus Maria Curione.
Felix Fabri.
Ghilbertus de la Haye.
Hieronymus Fabri.
Hyacinthus de Nobilibus.
Johannes de Bayon.
Thomas Wigenhalus.

Vitas Sanctorum vel illustrium aliorum a nostro ordinum scripserunt.

Gregorius Lombardelli.
Hieronymus Joannini.
Johannes Fox.
Ludovicus Maria Agudi.
Raimundus Capisucchi.

HISTORIA PROFANA SACRA TAMEN simul admista illustrata.

Primo generalis.

Bartholomæus Bergomas.
David Lenfan.
Dominicus Marsucchi.
Georgius Ravennatinus.
Jacobus Rebullosa.

Johannes Baptista Bracceschi.
Stephanus de Lusignan.

Bysantina.

Franciscus Combefis.
Jacobus Goar.

Romana antiqua.

Alphonsus Ciaconius.
Nicolaus Coeffeteau.

Romana a Christo.

Bartholomæus de Luca.
Bernardus Guidonis.
Martinus Polonus.
Nicolaus de Treveth.

Gallica.

Andreas Chevillard.
Augustinus du Paz.
Bartholomæus de Luca.
Bernardus Guidonis.
Bernardus Guyard.
Claudius de Marois.
Godefridus Loyer.
Hervæus de Cauda.
Jacobus le Hongre.
Innocentius Cybo.
Johannes Champaigne.
Johannes Faluel.
Johannes de Monluc.
Johannes Nicolai.
Johannes Baptista Labat.
Johannes Baptista du Tertre.
Josephus Texera.
Leander Alberti.
Ludovicus Mesplede.
Ludovicus Vivaldus.
Marinus Plouverre.
Matthias du Puis.
Michael de Madais.
Petrus Martyr Coliard.
Petrus Doré.
Petrus Lavinius.
Philippus de Beaumont.
Raimundus Breton.
Simon Roger.
Stephanus de Lusignan.

Hispana Europæa.

Andreas Resendius.
Alphonsus Fernandez.
Alphonsus Sanchez.
Alphonsus Venero.
Antonius a Sancta Maria.
Augustinus Salutius.
Camillus Guidi.
Damianus a Fonseca.
Didacus de Castillo.
Dominicus Baltañaz de Mexia.
Ferdinandus de Ojea.
Franciscus Diago.
Franciscus Gabalda.
Hieronymus Balbus.
Jacobus Bleda.
Jacobus Rebullosa.
Johannes Ayra y Ferrer.
Johannes de Villaseñor.
Josephus Gomendradi.
S. Ludovicus Bertrandus.
Petrus Marsilius.
Sanctes Mariales.
Thomas Campanella.
Thomas Lima.
Thomas de Llano.
Vincentius Justinianus Antist.
Vincentius Gomez.
Anonymus Hispanus T. I. 734 2

Hispana Americana.

Adrianus de Uffelde.
Alphonsus Galdo.
Alphonsus de Noreña.
Andreas Ferrer de Valdecebro.
Antonius Montesino.
Antonius de la Roca.
Bartholomæus de las Casas.
Didacus Duran.
Dominicus Bañez.
Dominicus de Vico.
Franciscus de Rosario.
Franciscus de Victoria.
Gregorius Garcia.
Hyacinthus Vallejo.
Johannes Naya.
Johannes Ramirez.
Julianus Garcez.
Reginaldus de Lizarraga.
Salvator a Sancto Cypriano.
Thomas Ortiz.
Thomas de Sancto Martino.
Vincentius de Valverde.

Lusitana Europæa.

Andreas Resendius.
Antonius de Madureyra.
Emmanuel Homem.
Ferdinandus d'Helevo.
Johannes Madeyra.
Josephus Texera.
Ludovicus Cacegas.
Ludovicus de Sousa.
Petrus Olim.
Stephanus de Lusignan.

Lusitana Aphricana & Asiatica.

Antonius da Visitaçaõ.
Antonius da Encarnaçaõ.
Emmanuel da Cruz.
Ferdinandus de Sancta Maria.
Gaspar da Cruz.
Hieronymus Ramos.
Johannes dos Santos.

Italica & insularum ei adjacentium.

Alexander Thomas Arcudi.
Andreas Beroardus.
Angelus Mirabinus.
Antoninus Mazzonus.
Antoninus Stabili.
Augustinus Justiniani.
Augustinus Suardi.
Bernardus Monsecatus.
Bonvesinus.
Cherubinus Calvo.
Clemens de Salis.
Conradus Gratiadei.
Decius Justiniani.
Dominicus Codagli.

Dominicus Scevolinus.
Donatus Carnesecchi.
Gabriel Pollioni.
Gaspar Bugatus.
Gregorius de Augustino.
Gualvaneus Flamma.
Henricus de Arimino.
Hieronymus Albertutius.
Hieronymus Joanninus da Capugnano.
Hieronymus Maria Fasianus.
Hieronymus Forolivienſis.
Hieronymus Sanbiasi.
Hieronymus Savonarola.
Humbertus Locatus.
Hyacinthus de Rugeriis.
Jacobus Grassus.
Jacobus Salomonii.
Innocentius Cybo.
Johannes Annius.
Johannes Baptista Braccefchi.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes Polycarpus Severetanus.
Isidorus Ugurgierius.
Leander Alberti.
Lucius Caccianemici.
Marcellus Cavalieri.
Marcus Roncioni.
Martinus de Bitonto.
Matthæus Soderini.
Mauritius de Gregorio.
Nicolaus Calvi.
Petrus Castruccius.
Petrus Antonius Majorana.
Petrus Ranzanus.
Philippus de Barberiis.
Raimundus Capisucchi.
Raphael Badius.
Raphael Filamondo.
Remigius Nanni.
Sanctes Mariales.
Sanctes Marmochinus.
Sebastianus Borsa.
Theodorus della Valle.
Thomas Fazellus.
Vincentius Maria Cimarelli.

Germanica, Hungarica, Illyrica, Gothica.

Ambrosius Gozzeus.
Felix Fabri.
Hermannus Cornerus.
Hermannus de Lerbecke.
Johannes Barbeta.
Johannes de Columbaria.
Ludovicus Vincentius de Benedictis.
Nicolaus Arnu.
Nicolaus Bothruntinus.
Petrus Herp.
Petrus Maria Leverucci.
Petrus Ranzanus.
Seraphinus Razzi.
Thomas Mazza.
Vincentius Pribevo.
Anonymus Colmarienſis.

Belgica.

Antonius Haver.
Bernardus de Jonghe.
Ghilbertus de la Haye.
Johannes Schoovendiche.
Johannes Leo Placentius.
Johannes a Wininghen.
Ludovicus Robiin.
Petrus Bacherius.

Philippus Petit.

Anglica.

Gualterus de Excestria.
Hieronymus Pollini.
Johannes Rufus.
Nicolaus de Treveth.

Septentrionalis.

Alexius Figliuccius.
Simon Oxolski.

Regnorum Orientalium.

Angelus Calepius.
Antoninus Tani.
Antonius de Sultaneah.
Brocardus Teuto.
Didacus de Castilho.
Felix Schmidt *vel* Fabri.
Franciſcus Pipinus.
Franciſcus de Pisis.
Francus de Perusio.
Georgius de Ungaria.
Gregorius de Mauritio.
Guillelmms Adæ.
Guillelmus Tripolitanus.
Haitonus Armenus.
Johannes Annius.
Johannes de Luca.
Jordanus N.
Otto de Nienhus.
Paulus Maria Faventinus.
Petrus de Palude.
Petrus de Pennis.
Radulphus Strodus.
Raphael Filamondo.
Ricoldus de Montecrucis.
Simon de Sancto Quintino.
Anonymus archiepiſcopus T. I. 571. a

ACADEMIAS AC POTISSIMUM Facultates Theologicas erexerunt, earumque leges condiderunt.

Tolosanam.

Raimundus de Miromonte ad instantiam S. regis Ludovici IX.
Guillelmus de Lauduno.

Viennensem in Austria.

Franciſcus de Rethsa.

Lovaniensem in Belgio.

Johannes a Wininghen.

LITTERÆ HUMANIORES EXCULTÆ.

Veteres auctores Latini & Græci aut versi, aut editi, aut illustrati

Adrianus de Schonawia.
Antonius Canals.
Augustinus Justiniani.
Bartholomæus a Sancto Concordio.
Desiderius dal Legname.
Dominicus Peccioli.
Eugenius Brutus.
Franciſcus Columna.
Gedefridus de Waterford.

Guidottus de Bononia.
Henricus Ambrosius a Pimonte.
Johannes Jocundus.
Matthæus Bandellus.
Nicolaus de Treveth.
Petrus Dominicanus.
Petrus Lavinius.
Remigius Nanni.
Sanctes Pagnini.
Thomas Schifaldus.
Thomas Walleys.
Anonymus episcopus Tudernopolitanus.

Grammatica & Rethorica illustrata.

Alexander Thomas Arcudi.
Angelus Martini.
Andreas Resendius.
Augustinus Vanini.
Bartholomæus a Sancto Concordio.
Cyprianus de Gregorio.
Didacus Ximenez Arias.
Eduardus Janssenius.
Hieronymus Joannis.
Hyacinthus de Ledesma.
Johannes de Janua.
Johannes Presslawiz.
Jordanus Saxo.
Matthæus Bandellus.
Paulus Rechiedei.
Reginaldus de Accetto.
Robertus Kilwardeby.
Thomas Aloysius de Francavilla.
Tiberius de Luca.

Poetæ sacri Latini & Græci quidam.

Adam Teuto.
Albertus le Creux.
Albertus Paschaleus.
Alphonsus Bocconus.
Alphonsus Riccius.
Ambrosius Henricus Smetius.
Andreas de Resende.
Andreas de Solre.
Angelus Martini.
Antonius Franciscus Fraealli.
Archangelus Angelus Caligarius.
Arnaldus de Prato.
Augustinus Cermelli.
Augustinus Porta.
Bartholomæus Fumus.
Christophorus Vander Donck.
Dionysius de Assisio.
Dominicus Johannis.
Engelbertus Cultificis.
Franciscus Capronius.
Franciscus Penon.
Georgius Ravennatinus.
Georgius Vetterus.
Gregorius Faventinus.
Guido de Pileo.
Hieronymus Balbus.
Hieronymus Titius Decima.
Hieronymus Pigafetta.
Ignatius Festinus.
Johannes de Ochoa.
Johannes Testefort.
Johannes Baptista Braccefchi.
Johannes Baptista Spadius.
Johannes Baptista Wouters.
Johannes Benedictus Perazzo.
Johannes Leo Placentius.
Johannes Maria Canigianus.
Johannes Maria de Tolosanis.
Jordanus Vanden Bempde.
Laurentia Strozzia.
Livius de Rocaficca.
Ludovicus Campana.
Ludovicus Sesti.
Ludovicus de Sousa.
Magdalius Jacobus Goudanus.
Modestus Biliotti.
Nicolaus de Finali.
Nicolaus Malinelli.
Petrus Antravanensis.
Petrus Bacherius.
Petrus de Brixia.
Petrus Ranzanus.
Petrus Martyr Romanius.
Philippus Manna.
Seraphinus Piccinardi.
Thomas Elias Ardizzoni.
Thomas Campanella.
Thomas Tomassinus.
Vincentius Maria Orsini.
Zenobius Acciaioli.
Anonymus Teuto T. I.
Anonymus Teuto alter T. I. 823. a

Poetæ Latini varii generis.

Albertus Margonius.
Eduardus Jansenius.
Gregorius de Lewincque.
Henricus o Rian.
Johannes Nicolai.
Joanninus de Mantua.
Petrus Palumbinus.
Rainerius Granchius.
Stephanardus de Vicomercato.
Thomas Schifaldus.

Poetæ suis vulgaribus linguis.

Adrianus de Alesio.
Ægidius Tutinus.
Albertus Campana.
Alphonsus de Espinosa.
Andreas Flores.
Angelus Vincentius Cerva.
Angelus Spina.
Antonius Mazenod.
Benedictus Pauli.
Bernardinus Faso.
Carolus Garofanus.
Carolus Vinxius.
Damianus Alvarez.
Desiderius dal Legname.
Didacus de Ojeda.
Dominicus Baglioni.
Dominicus Codagli.
Dominicus Joannis.
Dominicus Lagauze.
Eduardus Billius.
Franciscus Maidalchini.
Franciscus Mespolié.
Franciscus Penon.
Franciscus de Sa de Meneses.
Gad de Ouciu.
H. de Lucemburgo.
Hermannus de Lucemburgo.
Hervæus de Cauda.
Hieronymus Bermudez.
Hyacinthus Uritanus.
Ignatius del Nente.
Johannes Labardac.
Johannes Baptista de Franchis Spinola.

Johannes Baptista Francken.
Johannes Baptista Hispanus.
Johannes Baptista Pichi.
Johannes Chrysostomus Javellus.
Johannes Philippus de Hertoghe.
Jordanus Gargano.
Josephus Maria Zuchi.
Leonardus Janssensboy.
Lucas Nellius.
Ludovicus Martin.
Matthæus Anna.
Michael Zanardi.
Nicolaus Alexius.
Nicolaus Riccardi.
Paulus Rechiedei.
Petrus de Enzinas.
Petrus de Villamayor.
Petrus Wloers.
Radulphus Strodus.
Remigius Nanni.
Seraphinus de Merodio.
Seraphinus Razzi.
Simon Besin.
Stephanus Pasquier.
Thomas Aloysius de Francavilla.
Thomas Maria Carrafa.
Thomas Nellius.
Thomas Matthei de Sardis.
Timotheus Botonius.
Vincentius Cardone.

Linguæ Græca, Hebræa, Chaldaica, Arabica, Æthiopica, Armena exculta, & iisdem edita opera.

Alexander de Franciscis.
Alphonsus Bonihominis.
Andreas Doto.
Augustinus Begiensis.
Bartholomæus Parvus senior.
Bonacursius Bononiensis.
Franciscus Donatus.
Franciscus Forerius.
Franciscus Prædicator.
Johannes de Charnai.
Johannes Maronita.
Johannes Leopardus Esronita.
Johannes de Sancta Maria.
Johannes Michael Vanslebius.
Josephus Ciantes.
Manuel Calecas.
Matthæus Moraca.
Paulus Maria Faventinus.
Paulus Piromallus.
Petrus Martini.
Philippus de Pera.
Robertus Guellin.
Sanctes Pagninus.
Simon Constantinopolitanus.
Simon Cretensis.
Anonymus T. I. 136. a

Linguæ Sinica, Japonica, & aliæ earum regionum culta, Grammatica, vocabularia, & alia iisdem edita opera.

Antonius de Soria.
Didacus Collado.
Dominicus Coronado.
Dominicus Fernandez de Navarrete.
Dominicus de Nieva.
Franciscus Blancas.
Franciscus Diaz.
Franciscus Gonçalez a S. Petro.
Franciscus Varo.
Gaspar Zarfate.
Hyacinthus Esquivel.
Johannes de Cobo.
Johannes Garcia.
Johannes Baptista Moralez.
Marcus de Saavedra.
Michael de Benavides.
Michael Ruiz.
Petrus de Soto.
Raimundus del Valle.
Theodorus de Quiros.
Thomas Mayor.
Timotheus Botigli a S. Antonino.

Linguæ variæ Americanæ cultæ, & opera iisdem edita.

Antonius Davila.
Antonius de los Reyes.
Benedictus Fernandez.
Benedictus de Villañas.
Bernardus de Lugo.
Didacus de Caranza.
Dominicus ab Annunciatione.
Dominicus a Conceptione.
Dominicus Lacoste.
Dominicus de Lara.
Dominicus a Sancta Maria.
Dominicus a Sancto Thoma.
Dominicus de Vico.
Franciscus de Alvarado.
Franciscus de Cepeda.
Hieronymus Larios.
Johannes Ramirez.
Ludovicus Renginio.
Marcus Martinez.
Petrus de Corduba.
Petrus de Feria.
Raimundus Breton.
Silvester de Azevedo.

BIBLIOTHECARII

Alii generales Ecclesiæ, alii speciales ordinis, alii quarumdam provinciarum, inter quos & qui bibliothecas auxerunt, & libris ditarunt, numerantur.

Aimericus Placentinus.
Albertus Venetus.
Alphonsus Ciaconius.
Alphonsus Fernandez.
Ambrosius de Altamura.
Ambrosius Estienne.
Ambrosius Gozzeus.
Andreas Rovetta.
Antonius Lusitanus.
Baltazar Werlinus.
Cherubinus Torni.
Ghilbertus de la Haye.

Godefridus Languedoc.
Guillelmus de Godino.
Guillelmus de Lauduno.
Guillelmus Seguier.
Hyacinthus Libelli.
Hyacinthus de Parra.
Jacobus Quetif.
Joachimus Turrianus.
Johannes Baptista Lancius.
Johannes Bunderius.
Johannes Carnificis.
Josephus de Sarabia y Lezana.
Laurentius Pignon.
Leander Alberti.
Ludovicus Maria Agudi.
Ludovicus a Valleoleti.
Mathurinus Espiardi.
Michael Barili.
Petrus Amelius de Brenaco.
Petrus Louvet.
Petrus Malpeus.
Philippus de Hortonovo.
Reginaldus Lucarinus.
Robertus Holkot.
Seraphinus Razzi.
Simon Angelus de' Rocci.
Sixtus Senensis.
Vincentius Maria Fontana.
Vincentius Rivalius.

Finis Indicis Materiarum.

NOVISSIMA AD HANC SCRIPTORUM ORDINIS PRÆDICATORUM COLLECTIONEM ACCESSIO.

TOMO I.

PRolegomenon p. XXII a, ubi de ADAMO DE NEMOSTO episcopo Silvanectensi lin. 27 Adde : *Hic erat confessor Regis Franciæ*, sic totidem verbis Laurentius Pignon suppar ibidem laudatus.

Pag. 88. b, Ad S. DOMINICI opera Adde: De his F. Johannes de Columna archiepiscopus Messanensis, qui sub Gregorio IX ordinem ingressus est, sic habet in libro *de viris illustribus* :

Quo quidem tempore (nempe cùm Sanctus in partibus Tolosanis adversus Albigenses prædicaret) *cùm multi contra illorum hæreticorum perfidiam libellos composuissent, hic Beatus Doctor librum de fide catholica composuit, multis rationibus, & auctoritatibus communitum, fidem veram astruens, ac eorum perfidiam convincens.*

Quem librum rectè intelligas a charta illa volante, in qua fidei catholicæ capita sanctus tantum scripserat, & quam hæretici igne probarunt, alterum & distinctum, & in usum communem pro fide asserenda editum : cùm hunc in ignem conjectum non addat Johannes.

Et post plura de Dominici sanctitate, ejusque ordinis institutione relata hæc addit, quorum adolescens oculatus testis esse potuit :

Cùm autem esset vir Dei Romæ (annis scilicet MCCXVI, XVII, XVIII & XX) *multi ad ejus sanam doctrinam convolabant. Legebat enim tunc in publicis scholis Paulum, ad cujus scholas confluebat non modica turba scholarium, & etiam prælatorum, & magister ab omnibus vocabatur..... scripsit autem tunc super omnes epistolas Pauli, cujus scripta multa scientia & devotione plena adhuc inveniuntur.*

Quæ excerpta sunt ex laudato libro Johannis de Columna *de viris illustribus*, & ad me Roma recens missa a R. A. P. Benedicto Zoanelli sacræ theologiæ professore, bibliothecæ Casanatensis præfecto, qui cùm sit domus ordinis Venetæ SS. Johannis & Pauli alumnus, hoc opus hactenus in tenebris detentum, & ab eruditis desideratum, facilius sibi tradi obtinuit, & eidem notis illustrando, & quamprimum typis edendo jam sedulus incumbit. Itaque ex paucis hìc relatis ab auctore suppari, imò teste oculato constat S. Dominicum & Romæ cum ingenti auditorum confluxu & plausu in publicis scholis docuisse : quod occasionem dederit instituendi magistri sacri palatii, siquidem ea ætate scholæ publicæ theologicæ erant in sacro SS. D. Papæ palatio : & eumdem sanctum, quod nunc nos attinet

In S. Pauli Apostoli epistolas omnes scripsisse : quæ scripta toto seculo XIII servata sunt.

Eodem Tomo I. p. 472 Addendus

F. JACOBUS DE AQUIS.

F. JACOBUS DE AQUIS, cujus verò nationis aut provinciæ non additur, licèt Lombardum suspicari proclive sit, florebat circa annum Domini MCCC, & scripsit

Chronicon, cui titulum indidit, *Imago Mundi.*

Incipit a Caio Caligula, & post quædam ex Petri Pictavensis chronico, quod se excipere fatetur, relata, historiam prosequitur ad Bonifacium VIII usque. Licèt verò universalem susciplat tradendam, fusior est in rebus Lombardiæ enarrandis. Extat codex MS in folio Mediolani in Ambrosiana n. D 526. Vidit Clarissimus Dominus Ludovicus Antonius Muratori bibliothecæ ducis Mutinensis præfectus.

P. 807. a ad BARTHOLOMÆI MUTINENSIS opera Adde :

Psalterium integrum Italice versum, & notis eadem lingua, sed idiomate Lombardo illustratum. Extat opus apud Prædicatores Mutinenses codicibus MS duobus in fol. non levis molis. Primus sic incipit :

Prologo ne lo Psalmista vulgarizato da uno degli Frati Predicatori nominato Fr. Bartolomeo da Modona a nome de lo illustrissimo principe Hercule duca serenissimo di Ferara.

Prologus alter sic finit : *Prehendendo io minimo digli Frati Predicatori della divina pietade confidentia, si come anche digli miei superiori grata concessione, & benigna venia, dispono di tradure di Latino in vulgare la veritude di gli Davidici psalmi a lo mio inclitissimo principe Messer Hercule duca serenissimo di Ferara, acio qu'ello & io quanto permette la mia sufficientia, penetrando la*

medola

medoloi di epsi psalmi, perveniamo prima a maior cognitione di la divinitade, notitia di noy stessi, zelo de la virtude, e disprecio di gli vitii. Non è altro senza dubio, e non fu mai maior vinculo, o vero expectato premio fra la sua e mia amicitia: avegna la pietade di lo quale, si come preclarissima virtude, e la sua finalmente verso la mia parvitade humilissima dignatione evacuano con gratia tutti li miei laboriosi studii, come avemo dimostrato con sudore ne lo libro di lo regimento per sua riverentia componuto.

Ex quibus discimus hunc scriptorem aliud opus antea edidisse

De Regimine ad eumdem principem Italice, sed quod diligentius quæsitum, nusquam inventum est.

Dubium jam est quis ille Hercules Ferrariæ dux, an primus qui natus anno MCCCCXXXIII principatum non inivit nisi anno MCCCCLXXI, & obiit anno MDV: an Hercules II qui regnare cœpit anno MDXXXIV, & mortuus est anno MDLIX. Ut ut sit hinc recte concluditur Bartholomæum hunc recentiorem esse quam Rovettæ visum est, ex cujus fide eum ad 1448 collocavi, cùm ad finem seculi XV, aut etiam ad initia seculi XVI prorogandus fuisset.

Extant apud eosdem alii duo codices MS, qui cùm eadem charta, eodem stylo, idiomate eodem Lombardo, imo charactere eodem exarati sint, ac jam laudati, ejusdem scriptoris opera censentur, quamvis absit nomen.

Primus in folio continet *Evangelium S. Matthæi Italice versum, & Commentarium Italicum ejusdem.* Ad calcem adduntur

Historia de septem dormientibus Latine.
Sequentia Rhythmis Italicis:
Supplicatio ad B. Virginem.
De Divino amore.
De Pœnitentia finali.
De septem horis passionis Christi Domini.

Alter codex in 4 hunc habet titulum:

Prologo sopra la Somma di la virtude di Gulielmo Peraldo vulgarizata. In eo interpres asserit se Summam de vitiis ejusdem Peraldi eadem ratione antea vertisse.

Hujus Bartholomæi commentarius in regulam S. Augustini a nobis laudatus etiamnum extat apud eosdem sodales Mutinenses.

Pag. 902 a, Addendus

F. JOACHIMUS DE CASTILLIONE.

F. JOACHIMUS DE CASTILLIONE, qui vergente seculo XV floruit. Ejus extat Mediolani in Ambrosiana codice MS in fol. P. 115.

Oratio funebris in morte Margaritæ uxoris Johannis Simonetæ viri clarissimi habita Mediolani.

In ea multa in laudem familiæ Simonetarum prædicantur. Vidit jam laudatus vir clarissimus Muratori, qui & sequentia suggessit.

Pagg. 906 inter Addenda hæc adjice:

In quodam codice MS seculi XV cui titulus *Inventarium librorum sacrorum Bibliotheca Palatina Sixto IV Pont. Max. & Platina bibliothecario collocatorum.* Qui codex hoc anno MDCCXX extat in bibliotheca ducis Mutinensis. In eo inquam sic legitur:

In quinto bancho Ugolinus ordinis Prædicatorum super quatuor libros sententiarum ex membranis in rubeo.

In sexto bancho. Ulrici de Argentina ord. Prædic. summa de summo bono ex membr. in nigro.

Hic Ulricus certo ille est qui laudatur ejusdem Tomi I p. 356 a: Ugolinum verò facile crediderim, quem de Camerino nuncupamus & laudamus ejusdem Tomi I p. 759 a.

In eadem ducis Mutinensis bibliotheca extant alii duo veteres catalogi codicum MS bibliothecæ antiquæ Guidi Ubaldi ducis Urbini, qui adulto jam seculo XVI regnabat.

In altero pag. 16 sic legitur: *Fratris Marci Maiolo ord. Prædic. Oratio de epiphania Domini.*

In altero pag. 11: *Fratris Laurentii de Pratis ord. Præd. volumen unum.*

Ibidem: *F. Alvari ord. Prædic. episcopi Silvensis volumina tria.* Silva civitas est episcopalis in Algarbia ditionis regis Lusitaniæ, ut omnes norunt, sed hic *Alvarus* episcopus simul & scriptor ut & duo priores *Marcus* & *Laurentius* nostris nomenclatoribus plane incogniti sunt, nuncque ex fide horum catalogorum in lucem revocantur. Hos autem vixisse verisimile est vel sub finem seculi XV, vel sub initia sequentis.

Notitias has novas de S. Dominico & sequentibus ex Italia mihi recens missas accepi cùm jam indices sub prelo sudarent. Ideoque ne missas facerem, saltem ad calcem operis addendas duxi. R. A. P. Johannes Dominicus Agnani sacræ theologiæ magister, & nunc in academia Mutinensi theologiæ dogmaticæ professor publicus, notitias Mutinenses hîc relatas nobis perhumaniter suppeditavit, quod gratus animus omittere non permittebat.

TOMO II.

In Prolegomenis inter episcopos omissi sunt sequentes licèt in hoc opere laudati:

Michael Angelus Seghetius Laudensis *sub Mediolanensi.*
Seraphinus Rinaldi Motulensis *sub Tarentina.*
Lucas Castellinus Catacienſis *sub Regiensi.*
Franciscus de Sobrecasas Calaritanus *in Sardinia.*
Petrus de Herrera ex Canariensi Tudensis, demum Turiasonensis *sub Cæsaraugustana.*
Andreas Balaguer ex Albaracinensi Orcellensis *sub Valentina.*
Thomas de Torres ex Paraguaiano Tucumanus *sub Limana.*
Johannes Cabeças ex Cubensi Guatimalensis *sub Mexicana* p. 452. a
Alphonsus Galdo Hondurensis *sub Dominicopolitana.*
Michael Ophovius Silvæducensis *sub Meclinienſi.*
Paulus Maria Citadinus Myrensis, postea Nasciovanensis.
Antonius de Sotomayor arch. Damascenus titularis.
Alvarus ep. Silvensis in Algarbia *sub Eborensi.*
Paulus de Monelia Chiensis.
Thomas de Vio cardinalis ep. Cajetanus.
Reginaldus de Montoro Cephalœditanus.
Petrus Bellorado arch. Messanensis p. 24. a
Matthæus Lulmus Laodicensis suffraganeus Mediolanensis.
Johannes Maria Canigianus Hipponensis.
Johannes Ludovicus Vivaldus Arbensis sub *Jadertana.*
Augustinus de Ortis Satrianensis *sub Compsana.*
Didacus Deça Zamorensis tum Giennensis, postea Palentinus, arch. Hispalensis, & tandem Toletanus.
Martinus de Amantia Gabulensis.
Andreas de Porta Mosellæ Gabulensis, hic ut & superior suffraganeus Metensis.
Thomas Ortiz Marthæpolitanus in America.
Ambrosius Salvius Neritonensis p. 93. a
Anonymus Tudertopolitanus.
Hieronymus de Fornariis Bellicastrensis.

Marcellus Cavalieri Gravinensis *sub Acheruntina*.
Johannes Bartholomæus Ferrus Litterensis *sub Amalphitana*.
Thomas Brandolini Minorensis *sub eadem*.
Bartholomæus de Senica Justinopolitanus *sub Aquileiensi*.
Hieronymus Tarvisanus Veronensis *sub eadem*.
Hieronymus Vielmius ex Argolicensi Æmoniensis *sub eadem*.
Johannes Lopez ex Crotonensi Monopolitanus *sub Bariensi*.
Vincentius Martinelli ex Cupersano Venafrinus *sub Capuana*.
Vincentius Maculanus arch. Beneventanus.
Julius Dossus Leucanus seu Aletianus *sub Hydrunto*.
Johannes Petrus Griseus electus Nolanus *sub Neapoli*.
Stephanus de Vicariis Nucerinus *sub Salerno*.
Jacobus Naclantus Clodiensis *sub Veneta*.
Marcus Medices item Clodiensis.
Gaspar Catalan de Monsonis Ilerdensis *sub Cæsaraugusta*.
Antonius de Viedma Petrensis suffraganeus Seguntinus.
Johannes de Polanco electus Camorinensis *in Philippinis*.
Franciscus Varo electus Basilitanus vicarius apostolicus *in Sina*.
Ferdinandus de Tavora Funchalensis *in Madera*.
Sebastianus Cattaneus Chiemensis *sub Juvavis*.
Arnoldus Nylen Groninganus *sub Ultrajecto*.
Sixtus Carcano Germaniciensis suffraganeus Gurcensis.
Stephanus de Lusignan Limissensis in Cypro.

Sequentes Tomo I addendi.

F. Godefridus factus fuit episcopus S. Abraham anno MCCLXVIII post XXV martii quo anno mortuus est Clemens papa IV.
F. Thomas de Lentino factus fuit patriarcha Hierosolymitanus anno MCCLXXII die VIII octobris, & unà episcopus Aconensis, & legatus in tota Syria.
F. Bonacursius eodem anno factus fuit archiepiscopus Suriensis. Hic erat filius Henrici *de Gloire*.
F. Johannes *de Saint Messan* ante Bonacursium fuerat archiepiscopus Suriensis, & mortuus est anno illo MCCLXXII.
Quæ damus ex continuatore Guillelmi de Tyr.

EODEM TOMO II ADDENDA VEL EMENDANDA.

Pag. 115 b. Revocatum vellem, & jam deleri omnino volo, quod eo loco scripsi de anno mortis Sanctis Pagnini, licèt eum cum Sixto Senensi & Lusitano statuerim ex fide epitaphii quod nunc Lugduni in media navi basilicæ Prædicatorum visitur, & a me lectum est anno MDCLXXXI. Verùm major fides habenda erat Leandro Alberti æquali, qui in Descriptione Italiæ, ubi de Luca agit, sic habet de Pagnino: *Passò di questa mortal vita tanto huomo in Lione di Francia nell' anno MDXXXVI di anni LXX.* Quod testimonium auctoris ejusdem ætatis, & eo ipso tempore historiam suam scribentis gravissimum est, & præterea invicte confirmatur ex libro Epigrammatum Johannis Vulteii Remensis Lugduni apud Michaelem Parmanterium anno 1537 in 8 edito, in quo legitur hoc epitaphium quod in Sanctis Pagnini morte anno præcedente cecinerat:

Sanctes cùm vita perfecit fila prioris,
Protinus aggreditur posterioris iter.
Hoc probat hic tumulus nobis, qui terminus illi est
Alterius vitæ, principium alterius.
Ergo abiit Sanctes patriæ lux, ille trilinguis,
Quem summi excepit regia sacra Jovis.

Hi versus licèt non elegantes invictum sunt argumentum Pagninum jam anno MDXXXVI mortuum, aliàs Vulteius eos anno MDXXXVII edere non potuisset. Quoad epitaphium lapidi communi in media navi Lugduni insculptum, jam supra ex fide veterum patrum ejus cœnobii monuimus illud non esse primum, neque sub eo lapide sepultum Pagninum, qui in medio odeo sub Pario lapide conditus fuit. Istud itaque in anno erratum in eum refundendum est, qui antiquum epitaphium litteris forsan Gothicis exaratum legens V verterit in X & pro MDXXXVI incidit aut incidendum jussit in altero illo lapide MDXXXXI. Gratus animus non sinit, ut taceam notitiam hanc certam anni mortis Sanctis Pagnini ratione & ope poematum Johannis Vulteii anno 1537 editorum me debere clarissimo D. *de la Monnaye* academiæ Gallicæ collegæ, viro non solum perpolito, sed & in his antiquariis exquisiti criterii.

Pag. 336 Adde

F. REVEL.

F. REVEL, cujus lustrale nomen mihi ignotum, sed Aquitanus, & domus Montalbanensis alumnus vergente seculo XVI clarus scripsit

La Relation du pillage de la ville de Montaubanpar les Calvinistes l'an 1568 & du renversement de fond en comble du convent de l'ordre dans ladite ville par les mêmes avec l'histoire dudit convent.

In eodem cœnobio MS vidit studiosus & accuratus D. Jacobus Boyer asceta Maureus.

Pag. 405 ad 1616 Adde

F. ANONYMUS LOMBARDUS.

F. ANONYMUS provinciæ Lombardiæ alumnus anno MDCXVI scripsit in cœnobio Ferrariensi S. Mariæ Angelorum volumen, quod MS in 1616.
4 nunc servatur in bibliotheca conventus Mutinensis. In eo agitur

De vitiis & virtutibus. Opus duobus titulorum millibus distinctum.

F. HYACINTHUS MARIA DE CREMONA.

F. HYACINTHUS MARIA DE CREMONA, a patria sic & professione nuncupatus, circa initia seculi XVII clarus, opus MS reliquit apud eosdem Mutinenses servatum. Titulus

Silva alphabetaria sacrarum eruditionum.

Pag. 577 b, ad 1654 Adde

F. ANDREAS WIDEHEN.

F. ANDREAS WIDEHEN Gallus Picardus in vico *Sanber* ad Monstrolium natus, juvenis an- 1654.
norum XX litteris humanioribus apprime excultus, ordini nomen dedit Parisiis in domo SS. Annunciationis, & die XX junii MDCXXII professus est. Sic deinceps emicuit in scholis, ut ad docendas quas acceperat humanas & divinas disciplinas continuo adhibitus fuerit. Theologiam annis sex jam tradiderat, cum florenti ætate morbo oppressus inter sodales mœrentes ex hac luce subtractus est die IX augusti MDCLIV. Ejus supersunt in S. Thomæ Summam commentaria MS, quorum vidi

Tractatum de gratia altissima eruditione plenum,

& non vulgari elegantia concinnatum, adeo ut lucem mereretur.

Pag. 727 ad 1690 Adde

F. NICOLAUS LE SUEUR.

1690. F. NICOLAUS LE SUEUR in hoc opere omissus, sed in ultimo indice pag. 949 a laudatus e Græco Gallice reddidit

1. *Theodoret evêque de Cyr de la providence divine*, Parisiis, apud Antonium Bertier 1664 in 12 pp. 284.

2. *Les vies de plusieurs Saints martirs evêques & religieux des premiers siecles*, Parisiis, apud eumdem 1660 in 8 pp. 411.

Pag. 802 b ad 1720 Adde

F. ALPHONSUS COSTADAU.

1720. F. ALPONSUS COSTADAU Gallus in comitatu Vindascino natus, & in congregatione SS. Sacramenti ordinem amplexatus, in eadem sacram doctrinam professus est, nuncque Lugduni floret, ubi opus edidit multiplici eruditione confertum. Titulus

Traité historique & critique des principaux signes, dont on se sert a manifester les pensees. Tomis octo in 12.

Quatuor priores sunt *de signis communibus, vocibus, cantilenis, instrumentis musicis &c.* Prodierunt Lugduni apud viduam Guillemin, & Theodorum Labbé 1717.

Quatuor posteriores sunt *de signis, quæ vulgus plerumque tribuit dæmonibus & arti magicæ*, auctor vero non alia esse quam præstigiatorum ludos demonstrat. Prodierunt etiam Lugduni apud fratres Bruysset 1719.

Sex aut etiam octo alios ejusdem formæ tomos parat auctor quamprimum edendos, in quibus aget *de signis institutionis divinæ, tum & de cærimoniis infidelium in cultu idolorum.*

P. 847 Adde

SOROR ANONYMA.

SOROR ANONYMA sacri gynæcei S. Magdalenæ Pictavii erecti scripsit

La vie de la servante de Dieu sœur Jeanne du Moulin professe du monastere de l'ordre de S. Dominique de Dijon, fondatrice & premiere prieure de celui du même ordre a Poitiers, morte le XXI *Janvier* MDCXLV.

MS & in eodem monasterio servatam vidit Dominus Jacobus Boyer, asceta Maureus, cui non pauca anecdota debet hoc nostrum opus.

FINIS.

ERRATA TOMO I EMENDANDA.

IN epistola nuncupatoria pag. 2 lin. 8 lege *promovendas.* pag. seq. lin. 2 post *solicitationibus* adde, lin. 16 post *annales ordinis* adde *Latine scribendos.* Prologomenon pag. VI a lin. antepenult. *lege* MCCXCVII.

TOMO II.

In Prolegom. p. XX b l. ult. *lege* MDCCVI. p. XXII a l. 8 *lege* Bituntinus. pag. 4 b lin. 43 *lege* biblia. p. 28 a l. 36 *lege* tiro. p. 33 b l. 42 *lege* refertissimæ. p. 53 a l. 5 ante fin. *lege* scripsere. p. 61 a l. 12 *lege* erectam. p. 74 b l. 8 ante fin. *lege* credidisse. p. 75 b l. 33 *lege* academia. p. 79 a l. 23 *lege* anchoram. p. 81 b l. 7 *lege* Hispanus. p. 96 a l. 27 *lege* temporis, l. 32 *lege* opella. p. 99 a l. 62 *lege* testamento. p. 105. a l. 14 ante fin. *lege* pondere. p. 120 a l. 27 *dele* Calaber *lege* Apulus. p. 136 a l. 37 *lege* Prædicatoriæ. p. 148 a l. 42 lege *obediret*: b l. 22 *lege* refero. p. 149 b l. 18 lege *re latius.* p. 152 a l. antepenult. *lege* avulsit. p. 160 b l. 3 *lege* accuratius. p. 170 a l. 6 *dele*, l. 41 lege *justificacion.* p. 171 b l. 8 ante fin. *lege* 1576. p. 172 a l. 19. *lege* omittendum. p. 174 b l. 9 *lege* Winoci. p. 176 b l. 35 *lege* victore: l. 45 *lege* eo: l. 48 *lege* 1576. p. 188 a l. 6 ante fin. lege *hujusmodi.* p. 189 a l. 8 lege *nutantes.* p. 199 b l. 37 *lege* supra. p. 210 a l. 1 *lege* Alphonsus. p. 212 b l. 25 *lege* Ex. p. 213 b l. 10 *lege* Faria p. 215 b l. 3 *lege virtutum.* p. 225 b l. 32 *lege* nonas. p. 226 a l. 62 *lege* fastigiato: l. 66 *lege* exordium est *dele* &. p. 231 a l. 39 *lege* MDLXXIV. p. 233 b l. 1 lege *brisé.* p. 238 a l. 33 *lege* emendatis. p. 247 a l. 18 *lege* Pio IV. p. 257 a l. 32 *lege* ex: l. 61 *lege* fidem. p. 261 a l. 57 *lege* scire si libeat. p. 263 a l. 25 lege *concilii.* p. 269 b l. 46 *lege* dato. p. 271 a l. 56 lege *saniorem.* p. 286 b. l. 32 *lege* 1615. p. 287 a l. 42 *lege* revolveret. p. 292 a l. 46 *lege* revocatus. p. 301 a l. 63 *lege* quæ. p. 314 a l. penult. lege *nostrorum.* p. 318 b l. 35 *lege* certo. p. 325 a l. 35 *lege* epidemiæ. p. 344 a l. 15 *dele* nec. p. 351 b l. 27 *lege* 1596. p. 352 a l. 4 *lege* diœcesi. p. 357 b l. 27 *lege* Romanæ. p. 359 a l. 6 ante fin. *lege* 1599. p. 369 a l. 44 *lege* relatas. p. 373 b l. 3 *lege* reddidisse. p. 376 b l. 52 *lege* excursionibus. p. 385 a l. 57 *dele* etiam. p. 386 a l. 3 ubi lacuna *scribe* Teruelæ. p. 392 a l. 35 *lege* Trajecti. p. 398 b l. 45 *lege* ditionis. p. 405 a l. 40 *lege* eamdem. p. 408 b l. 17 lege *trenta.* p. 429 a l. 7 *lege* MDCXXII. p. 441 a l. penult. *lege* Verschueren. p. 452 a l. 56 *lege* trajiciens. p. 456 a l. 55 *lege* neminem scribendæ. p. 477 a l. 64 *lege* MDCXXXI. p. 479 b l. 66 *lege* MDCXXXVI. p. 480 b l. 42 *lege* conculcantes. p. 485 a l. 59 *lege* comitiorum. p. 488 a l. 60 *lege* puero. p. 494 b l. 20 *lege* Joanne. p. 514 a l. 6 lege *stupidi*: l. 23 *lege* approbatione. p. 524 b l. 64 *lege* Lauda. p. 536 a l. 3 *lege* Cremonæ. p. 540 b l. 60 *lege* 1642. p. 549 a l. 11 *lege* parænetictum. p. 578 a l. 63 *lege* permissu. p. 586 b l. ult. *lege* Domino. p. 590 b l. 59 lege *Messire.* p. 600 a l. 35 lege *sacre.* p. 604 a l. 14 *lege* expugnata. p. 612 a l. 60 lege *propaganda.* p. 635 b l. 30 *lege* certatim. p. 644 a l. 28 *lege* MDCLXXII. p. 651 a l. 31 *lege* illucescente. p. 654 a l. 2 *lege* cœperat. p. 657 b l. 19 *lege* magni. p. 674 b l. 55 lege *lacryma.* p. 681 b l. 8 & 9 *lege* pseudonymus. Historiam. p. 685 b l. 32 *lege* querelis. p. 689 a l. 9 ante fin. adde *quæsita.* p. 695 b l. 63 lege *pessimus.* p. 697 a l. 24 *lege* amussim. p. 702 a l. antepenult. lege *España.* p. 704 a l. 38 lege *interieur.* p. 705 a l. 17 *lege* Roque. p. 715 b l. 34 *lege* amœno. p. 735 b l. 63 *lege* Salvator. p. 740 b l. 5 lege *probabilismo.* p. 750 a l. 25 *lege* cujas. p. 752 a l. 9 *lege* parœcia. p. 765 a l. 57 *lege* 1685. p. 777 b l. 66 *lege* superiori. p. 785 b l. 41 *lege* ementito. p. 787 b l. 14 lege MDCXXXI. p. 801 a l. 32 *dele* Avenionensis *lege* Sanctimaximiniensis. p. 804 b l. 42 *lege* censorlis. p. 809 b. l. 19 lege *Chrysostomi.* p. 815 a l. 3 *lege* nupali: l. 53 *lege* detrectandæ. p. 823 b l. 28 *lege* LEONARDI. p. 828 a l. 44 *lege* suo. p. 843 a l. 55 *lege* exhibet. p. 845 a l. 1 *lege* circa 1630: l. 31 post Anna *dele*,. Si qua sint alia leviora, sapiens lector facile emendabit.

APPROBATIO CENSORIS REGII.

POST lectum tomum primum operis, cui titulus est, *Scriptores ordinis Prædicatorum recensiti, notisque historicis & criticis illustrati* a R. P. F. Jacobo Quetif S. T. P. conventus SS. Annunciationis Parisiensis ejusdem ordinis sodali inchoati, & a R. P. F. Jacobo Echard ejusdem familiæ finiti, Tomum hunc alterum ejusdem operis Ego infrascriptus sacræ facultatis theologiæ Parisiensis doctor, ac librorum censor regius legi ex mandato illustrissimi regii Cancellarii, lectumque probavi. Opus quidem summa diligentia elaboratum, in quo si subjectæ materiæ partes omnes ordine apto collectæ spectentur, mirari liceat, quantum omni eruditionis genere eminuerit semper, emineatque religiosa S. Dominici familia, & quanto studio profuerit Ecclesiæ propagandæ, ac Religioni propugnandæ: si labor collectorum attendatur, ingens profecto ille est, demonstratque luculenter, quam ampla & quam varia ipsis insit historiæ, chronologiæ, criticæ scientia, quam erudita limataque judicii sagacitas. Prodeat igitur in lucem publicam, & pro dignitate laudem sortiatur. Datum Parisiis anno 1720 die 24 Novembris. PH. ANQUETIL.

APPROBATIO THEOLOGORUM ORDINIS.

NOS infrascripti, de mandato Reverendissimi Patris Antonini Cloche ordinis FF. Prædicatorum generalis magistri, Legimus Opus cui titulus est, *Scriptores ordinis Prædicatorum recensiti, notisque historicis & criticis illustrati*, olim a R. P. F. Jacobo Quetif ordinis ejusdem & domus SS. Annunciationis Parisiensis alumno inceptum, recens vero a R. P. F. Jacobo Echard ejusdem instituti ac conventus professore ad finem feliciter perductum. Quod quidem dum omni animi attentione excuteremus, demirati sumus indefessam utriusque viri in evolvendis infinitis propemodum seu manuscriptis, seu prelo editis codicibus diligentiam. Quantum vero in hoc opere concinnando vigiliarum & improbi laboris impensum est, tantum reipublicæ litterariæ utilitatis allatum, fidenter asserimus. Offertur viris studiosis accuratus Scriptorum catalogus, qui ex quo viguit, & ad ornamentum Ecclesiæ instituta est Dominicana familia, omnigenæ eruditionis & doctrinæ laude floruerunt: eorum vero potissimum, qui catholicam veritatem strenue contra errores omnes, & emergentes hinc inde hæreses propugnarunt. Sui cuique proprii fœtus asseruntur, spurii notantur, vindicantur legitimi, dubii magno animi candore recensentur, fabulæ quævis eliminantur, nihil ut desiderari possit ad fidem historiæ, & rigidioris criticæ regulas. Habebunt qui domestica historia delectantur, in hoc ceu promptuario unde hauriant, quæcunque ad majorum suorum præclare gesta spectare possunt: eoque vel uno titulo multum se viris laudatissimis debere profitebuntur, quotquot institutum suum vere amant, quod nullis sudoribus vigiliis nullis pepercerint, ut insignia facinora e tenebris, in quibus diu multumque jacuerant, eruerent, & luci publicæ restituerent. Nec deerunt iis quibus arridet historiæ ecclesiasticæ notitia, propria oblectamenta. Exhibetur enim in hoc opere Ecclesiæ facies, qualis a decimo tertio seculo ad hanc nostram ætatem conformata est, multaque enarrantur de summis pontificibus, de hæresibus, de sacris in Orientem expeditionibus, de fidei catholicæ in omnes late regiones propagatione, ac denique de conciliis sive œcumenicis sive provincialibus, quorum bene favente Deo, pars magna fuit Ordo Prædicatorum. Nihil demum in immensa lucubratione comperimus, quod vel ab orthodoxa fide, vel a bonis moribus abhorreat. Sic censuimus Parisiis die 4 mensis decembris anno reparatæ salutis 1720.

F. MICHAEL LEQUIEN sacræ theologiæ professor.

F. ANTONIUS DIONYSIUS-SIMON DE ALBIZIIS sacræ theologiæ doctor.

EX TYPOGRAPHIA,

JOANNIS-BAPTISTÆ CHRISTOPHORI BALLARD,
Christianissimi Regis, totiusque Imperii Gallicani in Musicis
Monotypographi; Nec non ejusdem Majestatis
Capellæ Notatoris.

Supplementum noviss. in quo quædam in utroq. tomo hujus operis addenda, et alia necessario emendenda indicantur.

Tomo I in prolegomenis

Pag. XXI inter Epos addendi sequentes à Fontana et Cavalerio aliis q: nostris qui de iis scripserunt, omissi. Abel Gallus.

Epus Dionysianus in Aphrica titularis. Hic anno Mcccclxxxix die xxv. julii Ecclesiam Prædicatorum Lavallensem consecravit cum auctoritate Epi Cenomanensis. Ex tabulis dictae domus Lavallensis MS.

Joannes Hungarus Epus Scardonensis sub Spalatensi electus anno Mccl florebat adhuc anno Mcclxvj. sic refert Thomas Archidiaconus Spalatensis editus apud Lucium de Regno Dalmatiæ p. 366.

Stephanus Aaol de Calidisaquis Gallus, primus domus Prædicatorum S. Flori in Arvernia erector, a Clemente VII Papa Avenionensi anno Mccclxxxv. Epus Venusinus in Basilicata sub Acheruntino promotus et consecratus jacet ad majus altare in dicto Conventu S. Flori. Ex tabulis MS. dictae domus.

Thomas Anglus Epus Aboensis 4 in Finlandia sub Upsalensi. Sic refertur in Historia Ecclesiæ Sveticæ Lincopingiæ edita anno 1707 in 4° p. 388, et remittitur ad catalogum Eporum Aboensium editum a Paulo Justin Epo Aboensi.

Page XXVIj inter archiepos addendus.

F. Petrus Philippi primum prior provincialis Provinciæ Daciae Ordinis Præd., deinde archiepus Upsalensis XVJ mortuus anno Mcccxl & in nostra Ecclia Upsalensi sepultus. Sic habetur in Historia dicta Ecclesiae sveticae p. 104.

Page 350 post Franciscum de Ariminio addendus.

F. Guillelmus de Stampis a patria quod insigne municipium est Diœcesis Senonensis vernacule Estampes dictum XIV circiter leucis a Lutetia dissitum, pro more nuncupatus. inter S. Theologiæ magistros Parisienses a Bernardo Guidonis n. xj. in codice Tolosano recensitus ab anno Mcclx. ad lxxv: et etiam postea videtur floruisse. Extant scripti ab eo: Sermones Dominicales per annum, qui MS in membranis etiam num servantur Parisiis in Bibl. Sorbonica.

Hic forte idem cum altero ex duobus Guillelmis Gallicis laudatis p. 469. a ubi vide sis.

Tomo II In Prolegomenis

Page VI In Provinciæ Daciæ Præter domos Tomo I. recensitas hæ aliæ, adolescente sæculo XVJ. adhuc constabant

In Dania	in Svetia
Borglumensis	Arbogensis.
Wedlensis	Arosiensis Westeraos
	Ecksolmensis in insula lacus Meler
	Holmensis anno Mcccxx. erecta
	Raumensis in Finlandia. ubi erat schola publica quam nostri moderabantur et quæ collegium Raumense vocabatur
	Stockholmensis anno Mcccxxvj erecta

Monasteria Virginum

Arhusiense	Kalmarense
Lundense	Skeningense
Borglumense	Stregnense

Hæc vero ex Historia Eccliæ sveticae supra laudata

depromta visa non sunt omittenda.

Pag. xv. ubi de provincia Quitensi in America S. Catharina Virg. et Mart. dicta. Addendae hae domus conventuales, quibus constat, et quas recensuit. F. Andreas Saens de Viteri ejusdem alumnus. doctor Cathedraticus in regio gymnasio S. Ferdinandi, et procurator generalis a dicta provincia et etiam ab universitate ad aulam Hispanicam. tum ad Romanam missus. hoc anno M. D.ccxxj Parisiis commoratus.

1: Quitensis major et caput provinciae: in quo ad 140 sodales.

2º Gymnasium S. Ferdin. in ead. urbe jurib: Universitatis gaudiens.

3º Altera domus Reccollectionis dicta. 30 sodalium.

4º Machachensis 7 leucis a Quito distans 8 sodalium.

5º Yzumbichensis. 10 sodalium.

6º Cacungensis. 24 sodalium.

7. Pelilensis. 12 sod.

8. Hambatensis. 10 sodalium

9 Riobanbensis 30 sodalium. Magna est civitas.

10. Cuencensis 40 sod.

11 Loxensis 20 sod.

12 Guachanamensis 8 soc.

13 Guyaquilensis 20 sod.

14 Daulensis quinque circiter sodalium.

(Superiores Domus sunt in partibus quae respiciunt regnum Limanum: Sequentes sunt versus novum Regnum Granatense.)

15. Malbazzensis elegans. 20 sod.

16. Ypialensis. ad 8 circiter sod.

17 Pastensis. 20 sod.

18. Popayanensis 20 sod.

19 Buguensis. 12 sod.

20 Calensis. 12 vel 14 sod.

21 Bagnensis altera Reccollectionis a disciplina regulari maxime commendata, ubi degunt ad 20 circiter sodales.

Sunt praeterea ad 40 circiter parochiae quas vocant Doctrinas. a sodalibus ejus provinciae administratae, et in quaque serviunt duo aut tres Fratres nostri.

P. xxv. In Rotomagensi ubi de Stephano Paris, dele Carnotensis Lege Aurelianensis.

Pag. xxvij in Provincia S. Dominici addendus:

Bartholomaeus Jarcia (Garcia pronunciant Hispani) Epus Portus divitis seu Porto Rico. Hic Americanus. provinciae de Quito. et domus Quitensis majoris alumnus et professus. vir egregius et magnarum partium. variis in ordine muneribus. et inter alia suae provinciae Quitensis praefectura perfunctus. Epus Portus divitis assumtus est et consecratus. sed post tres aut quatuor regiminis annos dimissa sua Ecclia in suam provinciam se recepit. et in suo coenobio grandaevus obiit circa M.D.ccxv. Post ecclae illius abdicationem ferunt oblatam ei fuisse Panamensem, sed constanter recusasse.

P. xxx. In Upsalensi addendi Martinus Skytte. Sigtunensis patria et professione. qui visitatis Germaniae et Italiae academiis. ac eruditione plurima sibi comparata. ad suos redux electus est primum conventus sui nativi prior. tum suae Daciae provinciae praefectus. et tandem Epus Aboensis a Petro Magni Epo Arosiensi seu Westeraos Catholicorum ultimo. anno M.D.xxviij consecratus. Ex Hist: Eccliae Sveticae supra laudatae Pag. 401.

Claudius Danus in domo Skeningensi ordinem professus, Epūs Lincopiensis electus est et consecratus. Ex eadem Hist. p. 242.

Henricus conventus Arosiensis alumnus et ejusdem praelatus et rector. Epūs Arosiensis etiam assumptus est. Ex eadem Hist. p. 356.

Verum quod dolendum, et non sine lacrymis memorandum hi tres qui catholici ad eas dignitates evecti fuerant, postea cum toto regno a fide catholica ad castra Lutherana transierunt. Id nobis saltem solatio est, quandiu in ordine vixerunt, in veritate stetisse, nec nisi ad superiora evectos in haeresim prolapsos esse circa M.D.XXV. alterum, alios circa M.D.XLIIJ

Inter Scriptores

Page 153 a ubi de opere Augustini de Esbarroya, cui titulus El Purificador &c. adde: Prodiit etiam ab Anonymo gallice versus Lugduni apud Rigaud 1606 in 16. Quam versionem se habere prae manibus me monuit vir eruditus D. Le Clerc in seminario Aurelianensi S. Theologiae professor: cui et plura alia hic addita, aut emendata debeo. quod gratus animus silere non sinit.

Page 180 a Ubi de Stephano Paris. lin. 28. Johannes de Morvilliers Carnutensis Epūs dele Carnutensis, lege Aurelianensis. Et lin. 34 sequenti in dioecesi de la Carnutensi legi Aurelianensi.

Page 435 b ad opera aliena a Nicolao Coeffeteau gallice versa adde:

Sermons doctes et admirables du fameux et R. P. Hippolite Caracciole. Chanoine regulier de St Jean de Latran traitant des plus hauts et des plus excellents mystéres de la foi chrétienne pour toutes les saisons de l'année. & spécialement pour le carême. Augmentez de nouveau du sermon de la resurrection du Lazare. Et traduits de l'Italien en François par le P. Nicolas Coeffeteau, prieur et premier regent en théologie au Couvent des F. F. Prêcheurs de Paris. Derniere édition. Parisiis. Cussany, Pellehotte et Fr. Hubi. 1605 in 8o. p.p. 1006.

Page 460 a ad Johannem Journé. Adde haec opera ab eo scripta, vel etiam edita, quae mihi indicavit supra laudatus Dñus Le Clerc, ac quae servat in Musaeo:

1o Discours sur la presence du Seigneur au Sacrement fait par Jean Journé predicateur de l'ordre des Jacobins en l'Universite de Paris, & adressé a un de l'Eglise reformee de Chateaudun. — An a Journeo typis editus fuerit mihi incompertum: sed Alexander Simson scotus, se dicens ministrum Ecclesiae reformatae Castrodunensis illum impugnaturus integrum edidit in libello, cui titulum indidit:

Response claire et solide au discours, etc. ut supra 1605, mense Augusto, absq. loco et typographi nomine in 8. Notat ille minister Journeum hunc tractatum inchoasse Castroduni, dum ibi per adventum anni 1604 conciones haberet, & quadragesima sequenti dum ibidem eodem munere fungeretur, absolvisse, ac cuidam Calvinistae, cui convertendo impensius studebat, tradidisse.

2o - Relation de la conférence entre le R. P. Jean Journé docteur en théologie de l'université de Paris, prédicateur à Chateaudun, & Samuel de Chambaran ministre de l'Eglise de Lorges et Marchez. Noirs. sunt oppida quatuor tantum leucis a Castro dissita. Collationis hujus argumentum fuit. An Ecclia Romana sit vera Christi Ecclia.

Ubinam haec edita fuerit Journei relatio me latet. Scio solum a dicto ministro fuisse

impugnatam, cum actis non conformem: quod et sibi visus est confecisse libello cui titulus: Entière et complete dispute d'entre les Sieurs Samuel de Chambaray, ministre &c. & Jean Journé docteur de la Sorbone. Salmurii apud Thomam Portau 1607. in 8.

In Epistola nuncupatoria queritur minister Journeum acta hujus colloquii corrupisse, contumeliis & asperis in ipsum insectationib. fadasse, plures sibi ministro in responsis contrarietates imposuisse ac sic è prelo publicasse. D. Le Clerc laudatus me monuit in libro ministri quem habet plura referri acta in fine sic signata. Journé docteur en théologie en l'Université de Paris, & prédicateur à Chateaudun.

Pag. 546 a Nicolaus Mosticensis, lege Moscicensis, sic ejus agnomen scribendum est.

Inter ejus opera libellus cui titulus Elementa ad sacras confessiones altera editione prodiit Coloniae, 1610. in 12. p.p. 268.

Pag. 576 b. ad Nicolai le Febre opera addendus:

6. Libellus contra quamdam Illuminatorum sectam anno M.D.CXXXIJ Carnuti pullulantem. Sic enim ipse de se loquens in Manuali Ecclesiastico, pag. 477 habet: Anno 1632 in nativo conventu priorem agens, ut pro meo munere illorum deliramenta refellerem, concionibus inibi per adventum operam dedi, deque illis libellum confeci. Superius dixerat illos Illuminatos eos esse quos Hispani vocant Alombrados qui tantum se perfectionis gradum attigisse asserunt aut putant, ut nulla illis amplius lege, nullove sacramento opus sit. An latine an Gallice opellam scripserit, et si posterius certius fuerim, mihi incompertum.

Pag 648, b. Titulus genuinus thesium solemnium sub Johanne Nicolai propugnatarum iste est. Thomisticae ac orthodoxae de gratia divina veritates Jansenianis erroribus oppositae illustrissimo Dno Seguier regio Cancellario nuncupatore. Parisiis Le Comte. 1656. in 4. pp. 8. Aperietur disceptatio ipso festivo die S. Thomae post meridiem. ac duob. dieb. immediate successivis ante meridiano simul ac pomeridiano tempore concludetur, 7. 8. & 9 hujus martii mensis anno Dni 1656. Dele igitur quod illa pag. 648. dicimus has theses mense junio fuisse propugnatas. Earum nonnullae particulae locis a me citatis referuntur pronto ei qui eas censura notare voluit, ac quem abbatem celebrem Nicole fuisse ferunt, excerpere placuit. Sed si in ipso exemplo auctoris legeris, quod apud plures etiamnum servatur, et cujus apographum a paucis diebus a dicto Dno Le Clerc pro sua in me benevolentia accepi, doctissimum virum videbis a censore iniquius quam par erat exceptum fuisse. Cum autem cum tomus meus alter prodiit has theses alibi non potui laudare, quam ubi eas Romani nostri agnoscunt, et habent in Casanatense, ipsae eam a Johanne Nicolai editae etiamsi a me diligentissime quaesitae meam omnem industriam fugerant.

Pag. 692. b. lin. 28 dele le Roux lege le Goux de la Berchère.

Pag. 719 a. sub finem ubi legis. Norisius ab Innocentio XJ anno

MDclxxxj in sacrum Cardinalium &c haec dele & scribe ab Innocentio xij anno MDcxcv &c

Page 746 b ad finem ubi legis aetatis 78 nondum completo, haec dele et scribe 80 nondum completo.

Pag. 748 b Inter Antonium de Irribareira & franciscum Penon Addendus;

Fr. Claudius Delle Gallus Parisiis natus. Hic adolescens sexdecim circiter annorum ordini nomen dedit ibidem in Cœnobio SS. Annunciationis ad vicum S. Honorati & professus est die xxj decembris anno MDclv. Studiorum utroq; cursu primore exantlato, philosophiam aliquandiu publice docuit, tum concionibus ad populum habendis operam nec infelicem dedit. sed variis infirmitatibus vexatus, et huic officio nuntium remittere coactus est, Itaq; historiae praesertim religiosae scrutandae maximam vitae partem insumpsit. Obiit vir pietate singulari et disciplinae regularis studio commendatus Parisiis die xix octobris anno MDcxcix, in communi cœnobii sui nativi cœmiterium sequenti die illatus. Eodem anno typis ediderat opus sane curiosum, et varia eruditione respersum hoc titulo: Histoire ou antiquitez de l'Etat monastique religieux, ou l'on traite de l'institut de ceux qui ont fait anciennem.t profession de la vie religieuse dans le christianisme, & de la conduite des personnes de l'un et de l'autre sexe, qui ont fait paraitre quelques traits de la profession religieuse dans le judaisme et dans la Gentillité, Parisiis Francisci Andreae Pralard. 1699 in 12 Tomis iv I pp. 269. II pp. 303 III pp. 393. IV pp. 430 Tomo tertio cuj appendicem adjecit: La vie de Dom Jérôme Marchand prieur de la grande Chartreuse de Grenoble, & xliij general. avec une table de tous les Prieurs Generaux de l'ordre des Chartreux pp. 209

Pag. 758 ad finem haec addenda. Anno MDclxxx prodiit quoddam opus subditum hoc titulo: Defense par l'ecriture Sainte de la doctrine catholique touchant la prédestination & la justification contre David Malesson ministre des Arméniens d'Amsterdam avec un traité de l'adoration de N.S.J.C. dans le S. Sacrement, par le R.P. Jérôme Guérin religieux Dominicain missionnaire apostolique. A Liége. chez Jacques Pelletier, à l'ensigne du marteau 1680 in 8° pp. 667. In libro leguntur tum facultas imprimendi quae sic incipit: Nous Guillaume le Large provincial des religieux Dominicains de la province de Liége &c. Fait a Liege ce 15 avril 1680: tum approbatio sic concepta: Nous soussignés Lecteurs en theologie declarons que nous avons vu ce livre intitulé Defense &c. composé par le P. Jérôme Guerin de notre ordre & faite a Namur le 1 Avril 1680. Fr. Paul Mouton. Fr. François de la Croix, F. Jacques le petit. Quae nomina omnia gratis sunt adinventa & ut liber plane subdititius. Nullus enim fuit unquam hujus nominis apud nostros Leodienses Provinciales ut neq; in ordine provinciae Leodiensis. Sed et argumentum invictum suppositionis hoc est, quod idem opus sub hoc altero titulo in lucem prodiit: Les Bibles catholiques defendues contre les accusations de David Mailleboing ministre de l'Eglise Walone de Groningue &c. par François Jacquet, religieux Recolet missionnaire apostolique cum facultate Provincialis et trium theologiae lectorum ordinis minorum Recollectorum

Leody 1679. Quod opus sub hoc duplici titulo prostabat Parisiis apud Viduam Bellay anno 1715. Reverea defensio est Novi Testamenti Gallice versi & Montibus editi adversus accusationes Domini Mallet socii Sorbonici, licet ejus agnomen nunquam integrum legatur sed his tantum litteris. Mall. Hinc quis verus auctor facile conjicient eruditi; at cum id non ita pridem mihi rescitum fuerit. ut & lectores monerem officii mei esse existimavi.

Pag. 776. a. ubi de Johanne Bolivar quem ille Olibar Hispani prononciant. Delusus a memorialibus Roma mihi missis, et in quib.⁹ ad annum 1710 adhuc claruisse scribitur, ad illum eum laudavi: sed ex aliis certiorib.⁹ documentis ipsum jam anno 1701 e vivis abiisse comperi & a morte ejus ad instantiam ipsius, alias auditorum Salmantinas ejus lecturas a sodalib.⁹ typis fuisse commissas illo anno 1701. Itaq; ille jam antea obierat. et forte ante annum 1700. quem proinde ad 1699 aut etiam 1698 recte colloces. donec Hispani & diem et annum certius aperiant.

Mendum in memoriis Romanis suspicor & scriptorem non accuratum posuisse 1710 pro 1701 similia enim in aliis errata in numeris deprehendi.

Pag. 785 a ubi de Francisco Chauchemer. ad ejus opera adde:

1.° Critique de l'oraison funèbre de M.me I (Ciquet). composée par François Gastaud, depuis avocat au Parlement d'Aix en Provence (par le P. C.... 1699 in 8.° Réimpression 12 pp. 26 sine loco) (Dict. l'anonym.)

2.° Discours Moral & chretien sur le même sujet.

Adversus has Francisci Chauchemer opellas reposuit dictus F. Gastaud libello cui titulus: Réponse a la critique & critique du discours moral et chrétien par l'auteur de l'oraison funebre. Quæ omnia simul prodierunt 1699 in 8.° Has Chauchemerii lucubratiunculas M.S. in schedis habes.

Pag. 792 b. ante Clementem Chappelle addendus:

F. Antonius Geury. Gallus in vico Menetreol sub sacro Cæsariano (Sancerre incolae vocant) agri Bituricensis municipio VIII februarii MDCXXXIX natus adolescens Bituricis ordini nomen dedit die VII martii MDCLIV. & anno revoluto professus est. Post studia Parisiis in Gymnasio Sanjacobeo absoluta, in Academia Bituricensi magisterii gradum et honores obtinuit. Pluribus exinde in provincia Franciae praefecturis cum laude perfunctus. etiamnum hoc anno MDCCXV vigebat. ut Sororis R. P. Hyacinti Charpignon de quo supra ad 1689. filius erat. avunculi mores semper aemulatus est. Scripsit Gallice

Historiam seu Chronicon conventus sui Bituricensis. actis et monumentis omnibus locupletatum, quod his annis Romam ad Magistrum Ordinis misit. (Memoires du couvent des F. prech. de la ville de Bourges 1718. in regia 1322 suppl.)

Page 796 a. post Petrum Mayorana addendus

F. Stephanus de Boucher de Salles. Gallus. in Castro Diœcesis Nivernensis Salles Gallice nuncupato natus. ejusdem castri Domini viri nobilis filius, puer

in monasterio Cluniacensis Ordinis Capitas educatus est et humanioribus litteris imbutus. Adolescens ordinem Praedicatorum amplexus est anno MDCLIX in domo Bituricensi & anno MDCLXII Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus studia philosophica et theologica peregit. Cum pietate et disciplinae regularis studio commendatum imprimis se praberet, in munerum conventualium collegii rectorum ascitus est die quinto Junii MDCLXXX, variisque muneribus & potissimum magistri juvenum ac mystagogi fere continuis perfunctus omnibus religionis, paenitentiae, caritatis & christianarum omnium virtutum exemplum et forma factus ex animo salutis animarum sitientissimus aut concionibus quos frequentiores habebat ad rectam vivendi rationem adducere satagebat, aut in sacro paenitentiae tribunali peccatorum vulnera sanabat, aut collationibus familiaribus ad charismata meliora & in dies perfectioni excitabat. Ultimis vitae annis graviore infirmitate vexatus est & a Deo probatus ex quâ tandem obiit die XX Augusti Anni MDCCXVIII, & in communi fratrum Sanjacobeorum coemiterio sepultus. Quae ex tabulis dicti gymnasii damus. Scripsit ac edidit plures pietatis sacrae et pro salute animarum studiis testes libellos his titulis:

1° Le Seculier parfait sans être singulier ou le secret de servir Dieu dans la perfection parmi le monde sans s'y faire remarquer, par cent vingt six pratiques exterieures et cinquante-neuf interieures. Extraites de l'Ecriture ou des Pères pour rappeler a la vraie pieté ceux qu'une quiétude molle et oisiuse en aurait détournés & rigler la ferveur outrée de certaines âmes indiscrètes qui demandent des mortifications pareilles, avec cinq règles pour discerner les mortifications inspirées de Dieu de celles qui ne le sont pas. Parisiis. Francisci de Laune 1708 in 12 pp. 438.

2° La Manière de se donner à Dieu dans le siècle, ou les regles de la penitence de St Dominique Parisiis. Johannis de Nully 1709 in 12. pp. 273.

Pag. 801 inter Antonium Bardon & Carolum Reaisson addendus.

F. Bernardus Rabaudi, Gallus Occitanus Tolosae nobili sanguine ortus, patre tribuno judice (Viguier incolae dicunt, qui magistratus magnae est in civitate auctoritatis) & illustrioribus senatus familiis affinitate conjuncto natus. Juvenis jam, imo et ad gradus magisterii artium & baccalaureatus in theologia in universitate Tolosana promotus ordinem amplecti constituit, coenobium que Tolosanum ea ratione ingressus erat, cum pater id aegre ferens eum inde extrahi & rectori cujusdam extra Tolosam seminarii probandae vocationis gratia tradi, & apud eum deponi obtinuit. At Ille in proposito perseverans

post aliquot menses. ut familiae moras & impedimenta vitaret, Brivam se contulit: ubi pro domo Tolosana habitu indutus anno sequente M.DClxxij Lemovicis professus est. In doctrina S. Thomae jam plené erat imbutus. ad docendum brevi applicatus est. & lecta quibusdam annis philosophia, alter theologiae professorum in studio Gli Tolosano anno M.D.cxc institutus est, & duobus annis postea doctor, ut aiunt, conventualis ab universitate aggregatus. Sacram doctrinam exinde feré continuo professus est. & duabus a reverendissimo ordinis Mgro Antonino Cloche in sacra facultate Tolosana cathedris erectis. probante et diplomate regio confirmante christianiss. rege Ludovico XV anno M.D.ccxvj, primam obtinuit Bernardus noster. quam etiamnum cum ingenti auditorum numero, nec minore doctrinae SS. Augustini & Thomae gloria moderatur et regit. Viri adhuc florentis laudem ne praedicem, non expectat lector christianus. Mitto itaq; hominem esse omnium partium ad regimen & ad scholam aeque expeditum. demum Tolosanam in munere Prioris prudentissimè rexisse, et in comitiis ordinis anno M.D.ccvj Bononiae habitis pro provincia Tolosana diffinitorem sedisse. Virum litteratum tantum laudo. museo impense & continuo addictum.

A quibusdam annis sua in S. Thomam commentaria edere cœpit. quorum tres haetenus tomi prodierunt. quorum tituli sequuntur.

Exercitationes theologicae ad singulas partes summae S. Thomae Doctoris Angelici, ac juxta mentem ipsius selectis positivis quaestionibus locupletatae. Opus bipartitum. Pars prior complectitur exercitationes speculativas, posterior vero exercitationes practicas. Offerebat schola Thomistica & academia conventus Tolosani ord. FF. Predicatorum studio, labore et industria unius è suis professoribus. Tolosae. Arnaldi Lenne. 1714 in 8° volumen I pp. 654. in quo Theologiae prolegomena. seu de ipsa doctrina ac locis theologicis Liber unicus ac praeambulus, nempe Duae priores exercitationes. Prima de Theologiae dotibus nec non de iisdem locis in communi edisserit: Secunda de Scriptura singulariter ac traditione.

Volumen alterum Prolegomenorum theologiae duae posteriores exercitationes. Tertia, quae de Ecclesia spectata in tota sua universitate quam in Romano pontifice ejus capite visibili ac conciliis, in quibus congregatur, edisserit. Quarta quae agit de Patribus & Doctoribus etiam scholasticis. De ratione naturali, philosophis, & philosophicis disciplinis atq. humana historia. Ibidem, 1714 in 8° pp. 800.

Volumen tertium. Pars I. quaestiones omnes ad easdem partes scholasticas ac positivas complectens. quae sunt vel speculativae simpliciter aut saltem practico speculativae. Liber primus de Deo uno. Tolosae apud eumdem 1715 in 8° pp. 931.

Pag. eadem 801. b, inter Carolum Reasson et Franciscum Mespolié Addendus.

— 7 —

F. Dominicus de la Place Gallus Aquitanus provinciae Occitanae alumnus. Hic studiis in sua provincia absolutis, & concionib. ad populum habitis jam clarus, Parisios ad gymnasium sanjacobeum venit, ac brevi ad gradus in facultate parisiensi promotus est. Licentiam decurrebat annis M. D ccviij & IX. & sequenti M. D. ccx die xviij novembris laurea magisterii coronat. est. In concionandi munere non mediocrem sibi famam comparavit, a principib. Ecclae ad majora sua per adventum et quadragesimum pulpita implenda quotannis, ubi valetudo permittit, accersitus. Filiatione sua, ut aiunt, a provincia Occitana in parisiensem translata, a quibusdam annis in numerum conventualium, et vocante rectorum gymnasii fuit adoptatus in eoque nunc viget. Scripsit ac edidit

— 1°. Le triomphe de St Pie pape V de ce nom religieux de l'ordre des FF. Prêcheurs, ou sa vie et sa canonisation. Paris Jacobi Edouard 1713 in 4°. pp. 36.

— 2°. Oraison funèbre du Reverendissime Père Antoine Cloche, docteur en theologie et général de tout l'ordre des FF. Prêcheurs. Prononcée à Paris le 21 juin 1720 en l'Eglise des R.R.P.P. Dominicains du faubourg S. Germain Parisiis Edmundi Couterot 1720 in 4°. pp. 44.

Pag. 807. de juliano Sage ubi legitur Burdigalensis patria & professione haec dele. & scribe, Eustensis patria, professione vero Burdigalensis.

Addenda adhuc quaedam vel emendada in utroq. hujus operis, quorum notitia nonnisi post absolutam operis editionem ad nos pervenit.

Tomo primo

(Hi M.S. quae sic notavi apparent in exemplari apud nostros Parisiis & videntur esse manu ipsius F. Echard scriptae).

Pag. 78. a dele lineas 20. 21 & 22, earumq. loco scribe, Capitulum hoc Storearum adeo numerosum ficititium esse gravissimis momentis demonstrat & evincit Souegius in anno Dominicano Gallico legendus Tomo I. Augusti.

Pag. 134 a ad N. 7. Adde veterem editionem. Tractatus de professione monachorum a R. P. F. Guillelmo de Paraldo ord. Praed. compositi, absq. loco & anno.

Pag. 148. ad finem operum Humberti de Romanis. Adde ejus etiamnum extat Sermo dictus Parisiis Dom. 3 post Pentec. cujus Thema: Humiliamini sub potente manu Dei, ut vos exaltet in tempore visitationis. 1. Petr. 5 extat Parisiis in Sorbona, cod. in membranis N° 1 Pag. 957.

Pag. 176 b Adde aliam editionem Marialis Alberti magni super Evang. Missus est. Lugduni, Johan. Cleyn. 1503 in 4°. Ejusdem Alberti scriptum in sententias Coloniae, 1506 in folio Vollttria.

Pag. 202 d. ad N. 3. adde veterem editionem, Tractatus amantissimi D. Hugonis primi Cardinalis Ord. Praedic qui speculum Ecclae inscribitur Parisiis apud Dionysium Roce.

Pag. 235 a. lin. 60 ubi de Guillelmo de Conchis qui secularis juvenibus docendis applicitus dicitur Dele. ut videtur, quod du-

bium, quoddam insinuati: neq enim id dubium sed plane certum, teste Johanne Salisberensi, qui in Metalogico suo lib. I. Cap. V. loquens de viris in Universitate Parisiensi aevo suo claris artium professorib. sic habet Sed et alii viri amatores litterarum, utpote magister Theodoricus studiosissimus investigator, ibidem Willelmus de Conchis grammaticus post Bernardum Carnotensem opulentissimus. Et lib. 2 cap. 10. postquam dixit se in Franciam et Lutetiam ex Anglia venisse studiorum causa, scilicet anno altero post mortem Henrici I regis Angliae, hoc est anno MCXXXVI. vel sequenti, et tum Abailardo, Alberico et Roberto Melodunensi operam dedisse, addit: Deinde reversus in me et metiens vires meas bona praeceptorum meorum venia, consulto ad grammaticum de Conchis me contuli, ipsumq. triennium docentem audivi.

Pag. eadam b lin. 19. laudes ille, lege illae.

Pag. 270 ad Gaufridum de Belloco sic emendandum. Eum scilicet Nicolai nostri le Febure auctoritate sola motus etsi non absq. dubio canobii Carnutensis alumnis asserui. Verum ut non ita pridem monitus sum, reclamat antiqua et illustris familia marchionum de Beaulieu de Betomas in Neustria, ad Rotomagum etiam num clara, contendentium traditione a quingentis et amplius annis a patrib. in filios apud se huc usque deducta, sibi constare dictum Gaufridum ex suis majorib. prognatum et sua stirpis Alumnum insignem fuisse. Qua ratione vir illustris marchio de Betomas fratrem suum Eleonorum de Beaulieu de Betomas equitem Melitensem et in ordine Ballivum et ad eorum qui magnae crucis dicuntur gradum evectum una et commendatorem de Fontaine ad montem desiderii et du Paradet de la Feuillee antiquiorem simul et primum in classe triremium regiarum aliquot praefectum et caput. die primo Augusti M.DCCIJ Parisiis fato functum, in templo canobii nostri novitiatus generalis vulgo dicti volebat sepeliri, eo fine priorem dicti Canobii convenit et asserta sua cum dicto Gaufrido consanguinitate ambo de loco sepulturae pacti sunt. Nec tamen id opere compleretur obstiterunt equites Melitenses Parisiis commorantes, qui universa defuncti spolia ordini vindicarunt et corpus in templo ipsis addicto in medio odeo tumulari voluerunt, altero die Augusti M.DCCIJ. Quibus stantibus Gaufridus de Beaulieu noster jam non Carnutensis, sed Rotomagensis domus alumnus dicendus est, juxta leges apud nos sua aetate servatas, cum castrum Betomas quinque tantum leucis a Rotomago dissitum sit. Cui favet quod hujus tomi primi pag. 69 N. 29 refertur neptem dicti Gaufridi, seu fratris ejus filiam in monasterio Immuratarum ordinis nostri ad Rotomagum sanctimonialem professam fuisse. ~~Et ad posterorum memoriam~~ ...

Unde et altera mihi suboritur suspicio. seriem illam miraculorum ope S. Dominici Rotomagi patratorum, a pag. 63 ad 69 a nobis primum editam a dicto Gaufrido scriptam fuisse, et ad posterorum memoriam collectam et servatam.

Pag. 341 a. ad N. 64. Adde, Veteditionem hujus tractatus qui inscribitur. Confessionale Sancti Thomae de Aquino. Parisiis apud Stephanum Jehannot. absq; anno.

Pag. 455 b. adde adhuc hanc editionem Legendae aureae. Lugduni apud Jacobum Huguetanum, typis magistri Pedemontani dioecesis Yporediensis. 1512 die 20 Aprilis in fol.

Pag. 457 a Adde has ejusdem Jacobi de Voragine sermonum editiones. Marialis. Parisiis Philippi Pigouchet. expensis Johannis Parvi 1503 in 4°. Et de sanctis ibidem.

Pag. 493 a. ubi de Bernardo de Claromonte. ad lin. 4 adde: Videsis Novam galliam Christianam T. II. ubi de episcopis Claromont. ibi enim quod hic dicimus de hujus Bernardi electione in Epum Claromontanum confirmatione non subsequuta, disserte asseritur. et antiquis documentis comprobatur.

Pag. 547 a lin. 60 dele ducentis lege trecentis.

(N. M. S.) Pag. 632 b, ad Johannem Cochinger adde Commentarii in eplam ad Romanos hujus scriptoris extat Parisiis inter manus D. Salmon doctoris et socii sorbonici, ejusq; collegii bibliothecae praefecti exemplum seu codex Ms. S. longe Augustiniane a me laudato locupletior et fusior, ex quo habetur Cochingerum adhuc floruisse ad annum Mccclxxx et ultra. indicat enim auctor se non scribere, nisi post datam ab Urbano V bullam approbationis S. Thomae de Aquino. Hic codex sic incipit Fiat voluntas tua. Quae verba Urbanus V protulerat. cum corpus S. Doctoris Eliae tum Magistro ordinis Praedic. concessit, et Cisterciensium Fossae novae idem corpus repetentium querelas elusit. Sic me monuit dict. D. Salmon litteris 23 Octobris 1722 Sorbonae datis.

Pag. 762 a adde hanc Johannis Heroldt operis editionem antiquam Opus perutile simplicibus curam animarum gerentib. per venerabilem et devotum Johannem Heroldt. Dominici sectatorem professum de tempore et de sanctis cum promptuario exemplorum collectum discipulus nuncupatum Lugduni: Johannis Trechsel 1492 in 4°.

Pag. 793 a ad opera Johannis Heyder, adde has editiones,

ad N. 1 Praeceptorium legis divinae. Basileae 1481 in fol.

Item Nurembergae (sic) impensis Antonii Corberger 1496. V Kal. Augusti in 4°.

Item Parisiis per Andream

Bocard 1507, VI idus Maii.

Ad N.: 7 Aurei Sermones totius anni de tempore et de sanctis cum Quadragesimali. Parisiis. apud Nicolaum de Pratis. sumptib⁹ Johannis Parvi & Francisci Regnaud. in 8°.

Pag. 796 b lin. 41 dele die vij Novemb. Erratum est in ipsa Capreoli editione emendandum.

Pag. 818 adde has Summae S. Antonii antiquas editiones: I. II & III Partium. Nurimbergae apud Antonium Koberger 1486 in fol.

Quartae ibidem 1487.

Tertiae Venetiis per Lazarum de soardis 1503 XIII julii in fol.

Quartae. Lugduni per Johannem Cleyn. alias Schvab 1507 in fol.

Pag. 844 a adde hanc primam Sermonum Gabrielis de Barlette editionem Lugd. apud Claude Davost. alias de Troye 1502 in 8.

Pag. 852. b. lineas 29 & 30 ubi sequentia leguntur: Primus Alanus religionis mysteria quindecim rosarii decadib⁹ alligandi rationem excogitavit: ambas omnino expunctas volo. Monuit enim me R. P. F. Ludovic⁹ Robiin S. T. professor & domus nostrae Gandavensis in Belgio alumnus, longe antiquiorem esse hanc rationem. Scilicet Gandavi Beguinagium est insigne. quod Magnum dicitur ad discrimen alterius minoris, et jam ante ~~annum~~ M. Dccxxxxij erectum; saltem eo anno Regula Beguinarum scripta perhibetur. in eaq; initio sic legi: Quaecumq; filia praedicto modo admissa fuerit. tenetur singulis diebus legere tria serta quae vocantur psalteria B. Virginis. neq; huic devotioni sine rationabili & urgenti causa desit. In libello vero qui psalterium inscribitur. & ejusdem est antiquitatis ac regula. & quem novitiae memoriae commendare tenebantur, priusquam in societatem adsciscerentur. haec recitandi psalterii B. V. methodus praescripta erat: Beguina praeses ad singula Pater noster. & ad singula Ave Maria mysterium aliquod vitae Christi aut B. V. legebat ac praemittebat. qui modus jam ab ipsis institutis Beghinagii ad haec ultima tempora continuo servatus traditur. quem morem haud dubie a nostris Praedicatorib⁹ Gandavensib⁹ quorum curae ab initio Beghinagium istud magnum fuit commendatum. & etiamnum subest, edoctae erant. Quod indicium est, & apud nostros jam ab antiquo hunc morem viguisse.

Pag. 885 ad opera Hieronymi Savonarolae, adde

Apologetic⁹ in Poeticen. Venetiis apud Juntas. 1542 in 4°.

Pag. eadem b. ad n. 1 de simplicitate christianae vitae ejusdem. Paris. apud Joh. Parvi 1510 Item ap. Ascensium 1511.

Ibidem ad N. 2. Ejusdem triumphus Crucis. Venetiis. per Lazarum de Soardis 1504.

Pag. 886 a. ad n. 6. Ejusdem super Salutatione Angelica. & Sermo in Vigilia Nativitatis Dni coram Fratribus habitus Parisiis Bertholdi Rembold. &

Jodoci Badii Ascensii 1510.

Ejusdem in psalmos Miserere mei Deus, Qui regis Israel intende & tres versus primos Ps. In te Domine speravi (iisdem typis.)

Pag. 890 b. ad n. 4 Ejusdem Eruditorium Confessorum. Parisiis Joh. Parvi & Henrici Jacobi typis Ascensii 1510.

Pag. 899 b ad Johannis Carale opera Addendus ~~Liber ab eo anno 1460 edit. in modum~~ Dialogi ~~qui inscribitur~~ Liber dierum ~~Lucenorum~~ continens deplorationes illorum temporum. Laudatur a doctissimo Mabillonio Musei Italici T. I. pag. 162.

Hujus lucubrationis a me omissae amicissime me monuit D. Johannes Girone asceta Maureus cui & plerasq. editiones. et quosdam auctores in hoc supplemento luci restitutos debeo.

Tomo II

Pag. 13 a Addenda haec prima editio Operis Aurei Antonii de Ghislandis (sic) super Evangeliis totius anni Taurini 1507 in fol. tum Parisiis apud Johan. Parvi typis Joh. Mercatoris 1510 in 8. voll. duobus.

Pag. 22 a ad opera Matthaei Siculi: qui Agrigentinus fuit, & de Randatio nuncupabatur, & tum magistrum studentium Venetiis ad S.S. Joh. & Paul. agebat. Adde:

Gualterii Burlei Anglici in VIII libros Physicorum commentaria recognita. Venetiis Boneti Locatelli 1508. in fol. Got. char.

Pag. 28 a. lin. 4 ante finem adde:

Prima horum operum Gregorii Nysseni translationis Johanne Cono interprete, editio. eaq: Charactere & charta elegans prodiit Argentorati ex officina Matthiae Schurerii Selestensis artium doctoris. 1512 mense Maio. in fol. ad finem addita est Epla B. Rhenani ad Jacobum Fabrum de hac Joh. Cono elucubratione. Extat haec prima editio Cenomani apud Monachos S. Vincentii.

Ibidem inter opera Joh. Cono dele n. 6. licet enim id asserat Pantaleo a me exceptus, nempe Cononem Erasmo in edendo novo Testamento operam suam contulisse, id alii plures negant annotantes Erasmum Basileam non venisse nisi anno MDxiij Conone quibusdam jam antea mensibus mortuo.

Pag. 44 b ad n. 2. Addenda haec altera editio Passionis D. N. J. C. per Magdalium Jacobum Gaudensem iterata castigatione editae cum xiij sermonibus de Hungaria. Parisiis 1519 die vij junii

Pag. 56 b ad n. 13 Addenda haec editio Summae Silvestrinae. Bononiae apud Benedictum Hectorem. 1515 in 4. voll. duo.

Pag. 114 b ad opera Johannis Fabri. Adde Laudatio & Epla ab eo scriptas eaq: elegans. et

attentius legenda quae et edita in opere a Melchiore Goldasto typis edito cui titulus:
Centuria epistolarum philologicarum diversorum virorum Doctorum. Francofurti. 1610. in 8.

Pag. 162 C adde:
Prima editio operum Richardi Pampolitani Eremitae a Johanne Fabri ab Hailbrun curata prodiit Coloniae apud Melchiorem Novesianum. 1535 in 8. Quam nuncupavit ornatissimo viro R. P. Wendelino Scheler ab Hailbrun Dracanorum in Wimpina rectori ac primario.

Pag. 186 et ad opera Algidii Foscheraii adde:
Breve dichiarazione della Santa Messa. Bononiae. Bonacci 1589 in 12. Sic habet Orlandi in Biblioth. Bonon.

Pag. 293. inter Antonium de Bellis & Damianum Roseum addendi:
Fr. Cyprianus Guidi Lucensis. & Gabriel Rubeus venetus, qui ambo Venetiis circa annum Dni MDLXXXIX florebant primus etiam inter Academicos Uranicos cooptatus qui ambo simul recognoverunt, a maculis expurgarunt, et notis illustrarunt opus jam antea typis excussum et ediderunt hoc titulo:
Aureum sacrae theologiae Rosarium justa quattuor Sententiarum libros quadripartitum ex doctrina Doctoris Subtilis D. Thomae. D. Bonaventurae. aliorumq; Sacrorum doctorum, a R.P. Pelbarto de Themeswar. ordinis Minorum de Observantia: opus profecto omnibus scripturae Sacrae Studiosis Concionatorib. ac lectorib. animarumq; Curatorib. perutile ac opportunum, nunc denuo Summa cura ac diligentia ab innumeris mendis quib. non sine gravi studiosorum damno erat refertum, expurgatum & illustratum per RR. Patres Cyprianum Guidi Lucensem Venetiis Academicum Uranicum. ac Gabrielem Ruberum Venetum almi Ordinis S. Dominici, cum rerum notabilium indice Copiosissimo D.D. Antonio Caraphae Cardinali amplissimo dicatum. post primam S. D. D. N. Sixto V. P. O. M. consecrationem. Venetiis apud Floravantem a Prato & Socios. 1589 in 4 voll. quatuor. Quae editio extat Bituricis apud Monachos S. Sulpitii, ut me monuit D. Jacobus Boyer.

Pag. 331. inter Hieronimum Capredonium & Joh. Bapt. Bracceschi addendus:
Fr. Jacobus Grangier Sacrae Theologiae professor qui circa annum Dni MDCXII Molini in Borbonesio florebat ac tunc opus edidit hoc titulo:
Regulae discernendi veram Ecclesiam ab adulterina, & catholicos ab heterodoxis auctore R. P. F. Jacobo Grangier Sacrae theologiae professore ordinis Praedicatorum Molini apud Petrum Vernay typographum regium 1612 in 8.
Vidit hoc opus in Avernia D. Jacob. Boyer supra laudatus ascita Maurens vir curiosus & diligens nostrorumq; amantissimus (M. S.) Pag. 344 a in Alphonsi Ciaconii elogio plura emendata

potissimum quidem ab Antonio in Bibl. Hisp. Tomo II pag. 653 delitescenti anno MDCI adhuc florentem praestamus. Certum enim quod ait Echardus aequalis obiisse anno MDXCIX ut constat ex brevi a Clemente VIII eo anno circa finem dato in quo dicitur F. Alphonsum bonae memoriae & facultas datur ejus fratris filio F. Alphonso Chacon etiam dicto & ejusdem Ord. Praedic. edendi opus posthumum sui patrui cui titulus Vita Pontificum &c Ex quo evidenter colligas seniorem Ciaconium non fuisse patriarcham nam ejus dignitatis Clemens meminisset a quo solum bonae memoriae laudatur tum ad saeculum XVI reprendum nempe ad MDXCIX: tum non Franciscum de Cabrera, sed Ciaconium juniorem editioni primae Romanae operis sui patrui praefuisse eamq. curasse de Cabrera vero solum succenturiasse a Teoth ad Clementem VIII. Notitiam hanc debeo diligentiae D. Le Clerc doctoris theologi Parisiensis viri in hoc eruditionis litterariae genere sagacissimi et accuratissimi qui et breve laudatum vidit et nuper Lugduno ubi nunc in Seminario agit & profitetur haec mihi suis litteris significavit cui et plura alia in his emendandis laudata debeo, nec pro benevolo ejus in me animo gratias aequales referre possum.

Pag. 352 a ad Bartholomaei de Ledesma opera adde: Summarium, ad christianam religionem et pietatem spectans, ab ipso scriptum & editum Salmanticae apud Basseum 1585 in folio eodem anno quo Summa Hispano idiomate ab eo edita ac proinde opus ab ea diversum. His adversa pag. illa 352 a nobis addita emendanda. Extat hoc summarium Parisiis in Sorbonna.

Pag. 356 b. ad Hieronymi Joannini opera adde: Avvertimenti ed argomenti sopra la Circe del Giambat. Gelli, nella ristampa di detto libro Bergomi Comiventura in 8. Sic habet Orlandi citatus supra.

Pag. 359 b post Nicolaum Coscanum addendus:

F. Petrus Maria Fatig. de Urgnano a patria in Lombardia sic de more dictus. Hic circa finem seculi XVI & initia sequentis floruit, et anno MDCII inquisitoris munere fungebatur Comi & adhuc agebat censor anno MDCV, qui ut doctrinae suae experimentum antea fecerat sacras litteras è superiori loco professus, sic & pietatis & disciplinae regularis studii specimen dedit edendo volumen, quod RR. admodum in X^to Patrib. ac Fratrib. ordinis Praedicatorum caeterisq. religiosis viris sub D. Augustini regula degentib. nuncupavit. Comi apud Hieronymum Frova 1605 in 8. In eo volumine habentur:

1° Expositio Hugonis de S. Victore in Regulam S. Augustini.

2.° Commentaria in eamdem Ven. Humberti Burgundi V. Magistri ord. Praedicatorũ.
3.° Ejusdem Humberti Epla de trib. votis substantialib. religionis ab eo ad singulas Ordinis provinciae missa.
4.° Regulae quaedam brevissimae ac valde utiles R. P. F. Hieronymi Savonarola, quae ad oẽs religiosos pertinent.

Hujus non quidem auctoris sed Editoris notitiam debeo diligentiae & humanitati D. Johan. Liron monachi Maurei, qui opus vidit & nuper mihi indicavit. Hunc inquisitorem omisit Frontana inter comenses, & ab oblivione vindicandum quisq; sapiens meum censebit.

Pag. 366 b. post Guillelmum Levita Addendus:

F. Johannes Maria Scottus, Italus ortu et professione Placentinus. Hic claruit ineunte Seculo xvij sacrae theologiae professor, Claudio Rangoni Epo tunc Placentino imprimis acceptus & theologus familiaris ab eodem ascit. Sed et in Comitiis ordinis generalib. Romae anno M. D. cviij habitis nomen sibi fecit thesib. publicis egregie propugnatis: unde hinc actis eorumdem comitiorum magisterii gradum & honores consecutus est. Scripsit et edidit opus insigne hoc titulo:

Divinarum Humanarumq; perfectionum Encyclopaedia, Placentiae, apud Johannem Borachium 1608 in 4.° Adjecit ad finem Theoremata & libello excerpta, & ab auctore in Comitiis Ordinis Generalib. eodem anno Romae ad ferias Pentecostes habitis propugnata.

Opus Odoardo Cardinali Farnesio nuncupatum extat Parisiis in Sorbona, mihi a D. Salmon Socio & Bibliothecae Praefecto nuper indicatum.

Pag. 450 a. ad finem articuli Joh. And. Coppenstein adde: obiit die tertia Martii M. Dcxxxvij ex tabulario coenobii sui Confluentini.

Pag. 492 b. lin. 30. dele Mdcxxxvij lege M. Dcxxxvij.

Pag. 535 b. ad opera Raphaelis Grilenzonii adde:

Alfanni dell' anima timorata. Cõ suo conforto & rimedi, aggiuntovi il metodo per risanare un' anima inferma di scrupoli: Venetiis Francisci Salerni 1675.

Manuale judicum religiosorum cum praxi & regulis formandi processus Bononiae typis Montii 1641 in 4.

Pag. 541 a. ad Petronii Martini opera adde:

Donativo spirituale che alla Regina del Cielo fanno i suoi Divoti nelle loro più solennis festività, dove nel contenuto di quindici affettuosi memoriali si espongono i bisogni publici e privati della città di Bologna, et si supplica la B. Virgine a trovarsi con l'efficacia sua protezzione, ed opportuno provvedimento. Bononiae, ferroni 1622. in 4.

Pag. 559 a. ad opera Petri Pauli Philippii adde:

Elementorum philosophiae rationalis libri quinque, juxta mathematicam docendi methodum. Romae. Caroli Tulietti 1605 in 8.

Pag. 576. ad Nicolai le Febre opera adde:

Recueil (sic) des miracles que Dieu fait par l'intercession de S.t Jacinte dans l'eglise des FF. Precheurs de Chartres, Carnuti 1636 in 12.

Pag. 580 b lin. 26 dele lxxxj lege lxxxij fere completo.

Pag. 607 b. Petrus Wloers lege Wloers.

Pag. 614 a. dele Drwe. lege Drue.

Pag. 652 a. dele de Lallaing, lege de Lallaing.

Pag 669 b. lin. 1. dele Culpen lege Gulpen

Pag. 687 a. Hecktermans, lege Hechtermans

Pag. 703 b ad Thomae Menghini opera adde:

1° Opera della divina gratia. che mostra la prattica de gli affetti mentali per via di fede, per salir con prestezza e facilità al monte Orebbe della contemplazione. Romae Francisci Tizzoni 1680.

2° Lume mistico per l'esercizio de gl'affetti divini, preso dall'opera della divina grazia e publicato a beneficio dell'anime divote dallo scrittore d'esso. Aesii Claudii Percimento 1680.

3° Sacro arsenale ovvero prattica dell'uffizio della santa inquisizione, con le annotazioni di Gio. Pasqualone. Romae typis Camerlae 1705 in 4°.

Pag. 730 ad Raimundi Capisucchi opera adde:

Laudatur Epla latine ab eo scripta De attritionis sufficientia ad R. P. du Pasquier ord. Minorum, cujus eplae idem du Pasquier meminit in opere a se Gallice scripto. De l'attrition suffisante Lugduni duob. tomis in 4. edito, nempe tomi primi pag. 584.

Pag. 738. ad Philippum Wicart. lin. 8 dele horologio coenobii Gandavensis. lege horologio civitatis Gandavensis. In sequentibus adde post mortem ipsius Wicart hoc opus inventum in musicis civitatum Belgii passim communicatum, ac denique scripsisse varias cantilenas ad usum horologii Gandavensis. Qui liber est MS in fol. Gandavi asservatur.

Pag. 775 a post Antonium Dionisio Addendus.

P. 771 † 1706.

F. Reginaldus Cools.

Belga Antverpiensis patria, professione Bruxellensis, vir praeclaris animi dotib. prudentia facundia rerum agendarum peritia conspicuus, vergente saeculo xvij, et ineunte xviij claruit a Philippo IV rege catholico ad sedem Buramundensem designatus xxj januarii MDclxxviij consecrat. fuit. Exinde ad Ecclesiam Antverpiensem translatus die xv junii MDcc. Cujus novae sedis possessionem iniit ac in utraq; veri pastoris specimen praebuit, oves verbo et exemplo pascendo, ac reditus omnes, vix necessariis sibi servatis, in sinu pauperum effundendo. Tandem vir caelo maturus aetatis suae circiter XC transiit ad meliora die X decembris MDccvj scripsit et edidit quoddam programma cui titulus: Sortitio spiritualis solatio animarum in purgatorio detentarum.

Quod ita saepi recusum fuerunt, ut vix aliqua sit dom. in

Belgio in qua non praestat ad januam parietis affixum.

F. Emmanuel a Resurrectione Lusitanus, in oppido Pontevel ad Santarem natus, et in domo nostra santarinensi ordinem profess⁹, omnib⁹ regiminis seu scholarum Eborensis potissimum, seu variorum canobiorum et totius etiam provinciae Lusitanae muneribus perfunct⁹, sacrae theologiae magister et tandem studiorum suorum fructum typis dedit op⁹ insigne cujus titulus:

Matthaeus explanatus Ulyssipone 1710 quatuor tomis in fol.

Quo in opere multam verbi Dei praeconibus sermonum exegeticorum materiem subministrat. Extat Romae in Bibl. Casanat. munus Magistro ordinis ab auctore missum.

Hanc notitiam recens accepi a R. P. Pereira Lusitano S. Th. Magistro, et olim ejusdem provinciae Provinciali qui cum eminentissimo Cardinali de Acunha, cui erat a sacris conscientiae secretis, Roma redeunte Parisiis iter habuit et hinc in patriam cum eodem reversus est. Reddidit dictum Emmanuelem anno elapso M.Dccxxj grandaevum obiisse.

Pag. 776. b. Ludovicus Antoninus Boyer dele Antonin⁹, lege Anselm⁹.

Pag. 780 a. addendus

F. Johannes Van Belsen Belga Buscoducensis patria et professione hoc anno M.Dccxxij Buscoducis agebat missionarius apticus et christianitatis decanus fidei catholicae inter heterodoxos sartae tectae servandae, tuendae et propagandae pro virili allaborans, huicq; sancto operi unice intentus. Scripsit, sed suppresso nomine edidit opus hoc titulo:

Praedicatorii Ordinis fides et religio vindicata. Coloniae Petri Marchand 1712 in 8. foliis circiter 50 seu alphabetis circiter duobus.

Item De privilegiis mendicantium.

F. Norbertus Van Bilsen Johannis mox laudati (+ 1727) Germanus, sed aetate minor, in universitate Lovaniensi laurea magisterii decorat⁹ studia ordinis generalia Lovaniense et Antverpiense, et postea etiam Romanum Casanatense Theolog. moderatus est annis plurib⁹. Renunciavit infirmitatis causâ anno 1709 Buscoducensem domum suam Mechliniae erectam semel et iterum prior electus administravit, ornavit ac aedificiis auxit, eamq; tertium hoc anno 1722 regit omnib⁹ intus et extra probat⁹, ab archiepo Mechliniensi examinator synodalis delect⁹ et institut⁹, varia dicitur in D. Thomam meditari opera. Scripsit ac edidit idiomate Belgico:

Vitam S. Pii V pontif. Mˣⁱ. Antverpiae Petri Jobert 1712 in 8.

Vitam item B. Ceslai fratris S. Hyacinthi

ord. Praedic. Iisdem typis.

Pag. 782 a ad opera Heir. Henneguier, addenda:

Epla expostulatoria & doctrinalis ad quemdam discipulum super thesib. & disputatione de recidivorum absolutione Audomari 1684 in 4. pag. 13. pro cujus discipuli defensione Epla non temperata vehementi scripsit ad eumdem Henneguier eximius S. Th. professor Cltomista iisdem typis edita Duaci 1684 pp. 16.

Pag. 788 a ad opera Norberti Delbecques Addenda:

Responsio ad dissertationem Liberii Gratiani a doctore theologo concinnata qua opus P. Antonini Reginaldi de mente Concilii Tridentini &c inscriptum a calumniis liberatur & Gratia se ipsa efficiter regens arbitrium a Calvinissimo & Jansenismo contra Liberii arbitrium determinans Dei Gratiam vindicatur. Leodii apud haeredes Henrici Hyoux 1708 in 4. pp 84(?)

Quam lucubrationem hactenus a me non visam R. P. Michael Lequien hisdieb. mihi ostendit asserens se certo scire operam esse dicti Delbergui ✝.

Pag. 789 a Francisci Janssens Elinga Belga Deli haec sequentia Batavus vel Frisius. lege Brugis in Flandria natus

Pag. 792 b. ad Renati Bellaert Ruremensis non Gandavensis. ut dicitur in indice opera Adde.

Le Jansenisme vengé de sa pretendue condamnation par la constitution Unigenit. —

Bruxellis. Johannis Leonardi 1720 in 8 pp. 97.

Pag. 799 a ad Jac. Van Damm opus adde:

Instituto ignorantium a nobis ea pag. laudata constat nunc sex tomis, lenioribus in 12. Gandavi apud Fratres Vander Ween 1719 editis

Pag. 801 ad Franciscum Mesfredi (sic) corrige patria Albiensis. Tolosanus vero professione

Pag. 805 a ad Jac. Hyac. Serry opera adde

Vindiciae operis Melchioris Cani de locis theologicis, edita in ultima dicti operis editione. Patavii in Seminario 1714.

Quarum vindiciarum ipse Serrius meminit in exercitationib. de Christo & B. Virgine p. 409.

Sequentia typis non prodierunt sed MS. solum apud plures Gallos nostros habentur.

1º Questio theologica de conceptione B. Virginis ad normam sacrae traditionis delucidata

2º Dissertatio historica de institutione SS. Rosarii, in qua ex antiquorib. monumentis demonstratur S. Dominicum illius institutorem non fuisse contra praeconceptam a 250 annis opinionem. Quod tamen hujus Mariani cultus dignitati ac utilitati alunde satis probatae nil officere ibidem ostenditur.

Quas lucubrationes ejus esse non ab eo sed ab amicis ej. qui

eas servante monit. sum.

Pag. 805 b ad opera Hyacinthi Amat de Graveson addenda
Epistola Apologetica in qua se vindicat a criminationibus quas Tresoltini in Galliis scripturarii ei falso impegerunt. Lugduni apud Viduam Petri Guillemin 1722 in 12 pp. 45. Hanc idem Re. P. Lequien Lirultimis anni 1722 sibi per veredarios publicos ablatam continuo mihi dedit.

Pag. 807 b. ad Ludov. Robin opera addenda.
Historia ortus, progressus et interitus Calvinismi in civitate Aldenardensi; Gandavii Johannis Glen 1712 in 12.

Pag. 817. ante Appendicem addendus:
Fr. Guillelmus Poelman Flandrus Gandavensis patria et professione in universitate Lovaniensi et in Ordine S. T. Licentiatus, regentis secundarii munere Lovanii expleto. Prior suae domus nativae Gandavensis electus et confirmatus est hoc anno MDCCXXI. Scripsit et edidit opus hoc titulo:
S. Thomas, ejusque discipuli ab impactis sibi calumniis, quod in definiendis fidei et morum quaestionibus non censuerit (ille) summum pontificem infallibilem docuerint vindicati.
Lovanii Francisci van de Velde 1721.

Pag. eadem 817 b Addendus
Fr. Rainerius Pisterius, patria et professione Coloniensis S. T. Magister, qui compendium philosophiae a R. P. Andrea Lao Carmelita Catanensi editum Correctius imprimendum curavit Coloniae ap. Joh. Buseum, et ad fecit Breves Institutiones Dialecticae ad operis complementum desideratas.

Pag. 844. a addenda
Soror Angela Caecilia Gessi patria Bononiensis, monasterii S. Mariae novae in ea civitate monialis professa, quae cum pietate musas etiam coluit amanter, inter quae laudatur
Idyllium in electionem Summi Pontificis Gregorii XV. editum, Bononiae, Sebastiani Bonomi 1621.

Pag. 845 a addenda
Soror Maria Magdalena Ludovisi, haec etiam patria Bononiensis et in Monasterio ejusdem civitatis S. Petri Martyris dicto professa, Virgo religione pietatis et litteris Clara scripsit ac edidit opus, cujus titulus:
Raccolta di sacre delizie di S. Maria Maddalena penitente. Bononiae Ferroni 1639.

Pag. 845 b. addendum opus anonymum cujus titulus:
Breve descrizione delle virtù di molte religiose del monasterio Domenicano di S. Maria nuova di Bologna, con il raconto delle fundazione de convento: Bononiae Bonacci 1645 in 4. Hos tres ultimos articulos accepi ex Bib. Bon. Orlandi.

Pag. 998 b. lin. 19 dele Monnaye lege Monnoye.

LAUS DEO.